SACRORUM
CONCILIORUM

NOVA ET AMPLISSIMA COLLECTIO

CUJUS

JOANNES DOMINICUS MANSI

ET POST IPSIUS MORTEM FLORENTINUS ET VENETIANUS EDITORES

AB ANNO 1758 AD ANNUM 1798, PRIORES TRIGINTA UNUM TOMOS EDIDERUNT
NUNC AUTEM CONTINUATA ET DEO FAVENTE, ABSOLUTA.

TOMUS TRIGESIMUS QUARTUS.

46 anno MDLVX. ad annum MDCCXXVH.

PARISIIS
MDCCCC1I

EXPENSIS HUBERT1 WELTER, BIBL1OPOLÆ.

SYLLA B U S

EORUM QUÆ TOMO XXXIV. CONCILIORUM 'CONTINENTUR.

tala j u h !, η,ή liant nt piiatibus dins editi, mbit,' : i/firftr^ :zi< nueetns Jt annus: tfuibns si^nmn o frapo/itum. ta hui. i"tf>r(£f.i z/t. f<'rkM elfere

Anno
Christi

Mediolanenfe L concilium.

* l oTetanum concilium.

* I'ulthc.iti·· nui. i!o.

* V tu 'fit-' li <-' ..-n- ilu

Acta concilii provincialis Trajectenlis. - Mansi t. XXXV coi. ;;u.

Uonltantinopohiannn·.. s; i

PII PAP.E V. VITA ; ;

Conllitutjones et de'creta provincialis (ynodi Sipontina. - Mansi t. X.XXV. coi

Ravennatvnlis prôvincialis Ivnodus. **Mansi t. XXXV. coi. sSp**

Decreta provincialis concilii Urbini.. — l Mansi t. xXxv. coi. o.i o.

Acta concilii provincialis ('apuam. Mansi t. XXXV. coi. 703.

'Concilium Mechlinienie. .77

GUI UOR11 I'AP.E II. VITA.

- I' ;il'< Il Built I r.tï.I Bl|·ê't 'l:t'<>UC' Mfch.tcl B.r. (u-

Svnodus Elort-ntn a provincialis, — Mans ' t. XXXV. coi. 725.

('onllitutiones « t decreta provincialis synodi Nrapohtan.c Mansi L XXX\ coi. 807.

Decreta edita in ivnodo provinciali Ca puana - Mansi t. XXXV. coi. 80».

Contlitutiones et decretaprovincialisivmxl (A>nfentin;<·. - Mansi t. XXX\ coi. H'λ.

i. ' I .tul; \o 1.K.-oi' ni µt,|11.t vi'I 1!! « .'! utull

. I JtllH llh.llU' \ 1 1 1 .1 I !<1!' !!u ' I-I Op"ll1 I Jxuttifû i iliiCflJi ;t-)|o«Γ I >ni!njs. <*·

; *1*»t*c .ipt 'lt« 'i« uin iUj'u: « ·-ih n irrutme I <>!!(·φî. ' ' \

A. · Hior .φoiB'itouîu J» 'uu'·. r··.; ! '<. . .u uilu ' r7

; · I nirr.r ituiv lu unv. '·;

f' * I liu !,t pri :·- .11·1'.λ '·;

;. ' « .irtlinalo if lut]-:i' »-pı a>i I ân I'iGilo "hu

S * I ito i.<· pol'Tu -ili..... « "tu .'■■ o;

' Memphiticum.

* Remenfo. r's

I. ' Ltvili WVIII iih.jili >!! >t:.i 'lotii « .ipitul.

0S4 C' y?

SYLLABUS

Anno
H K I s T I

.l'hutoheurn . luper confirmatione

tbld.

* q\>mmnli<› convocatori*. · 71il
r \poll"lu a tjcullas pro iynodo celebranda a >,atdin..dv tfuibt». cum nondum pallium açcrfdiet. . . . \ 718
* ('attlMMbs tiuilii ad conoftum cohortatio. › .I* ▮ ?' *ibid.*
* I■•.itteYI■'coin ihi ad omnrS communitates.

• 1'nblic.itiu concilii. ▮.▮. ▮ ▮ .·. 70
Burtiigalenfe. : . 745
▮ *ibid.* *Jty·'·*

Publicati·» ‹ mu iln.

cardinalis littera ad ζΑζιΐ.

* I uronrnle. Ho

\111

Breve apulUluum, c< >nlinnationi· ItKX).

ibid.

iM.
•onhrmat innem concilii

a«l rum relpmiho. eundem 1012
SIX 11 PAP.E v. VITA. 1013 1-624.
* M^xicanum concilium.
I * Decreta hbiis v. comprohenla. 1022 &/fy·
2. ' >tatu!um po» rcelcfia metropolitan* Mexi

i j S6

I ituli XXXIII. *ibid*

i 590. 1'olol.inum

II. ‹I<· irbu-»,

12M

leltis, altanbiis,

4. * I ars I\ . . Lew tie jurildichonv eceleliàllica, 130'
5. * Indictio·futuri concilii
6. * Publiratio hujus concilii.

159°; URBANI PAKE VIL VITA. >.U3
, › SšX*. GREC.ORll PAP.E XIV VITA. *ibid.*
1591. INNOCENT» PAP.E IX VITA. *Mil.*
1592 CLEMENJIS PAP.E VIII. VITA *ibid.*
* Avenioneni'e. Φ7
.1 5'X'. * Aquilejçnfe. i.U'7
Concilium provinciale Salernitanum. — ' M#nxi b XXXV. col ,965.
Acta ivnodi provincialis Maronitarum in mônte Libano. — Mansi t XXXV.

i>'X' Concilia provincialis duo S. Severinæ. —

I j'X»- Constitutiones et decreta provincialisfynodi Amalphitan.e. — Mansi t. XXXV col. 1069
Diamperitana Ivn ulus in Malabaria.

* Diamperirnie. 1 14 2 7
Decreta concilii provincialis Capuani. —

PAI'1.1 PAI'.E V. VITA. *ybhl.*
* Mechlinier.fe concilium.

I elliitb 'I mi i ii

X. * Bui.r

4. * I'ulilic.tti

* Aquenfe. ibid.
GREGORI1 PAP.E XV VITA
URBANI PAP E VIll VIl a tbirl.
* Burdigalenfe concilium. i v>4
1. ' I Hull XXXII Iιημ'ίdι ii lu.1 capit. . !ltl ! ! buti ' 54 › \ !<-|.
2. ' Sul)|CfT|>b"IH ' · ♁ 7
V ' Xoiuiti.i |·ι< ›(ur ati h inn t ‹ ‹ leiiarum ι. Il h e «IrahuiM. X' uharuin. ζΑΛ Λ
4 ' Niunin.i t Iι<·"1"^›ι uni & . .III›ll IIIIJJ u l v t V >S

. L Ai f iit/iii tit t. Hi s/tl.

i. * b ‹li tum di ‹♦'ib-ih.. 1 vw
2 · I .itteia· .l'l epe --}>"> j› ‹ llb l.t' H μ x>
p * I >C' j rlum., h m<›‹ l·› v vendi m i onciho.

4. * t U>' p' 0 it ' XXIV. iubhc«r XVI. a iii 'iiç-· lrv> \ tertia· continuatio. I Γ"ι;Μ Λ leq.

TOMI TRIGESIMI QUARTI.

§ * Acclamationes patrum »(>?;

• Conilantinopolhanum. 1629

i. · Littria· fynodic.r Parthenii patriarcha·. /lar. Ht Lat. «W.

2 · Sublcriptiones ampl.v, Gr. & l.at. 163$

3. * Epifhda legatorum CrmlLintinopol.& Rulh.r, ad Hoibondatn Moldavie ducem (ir & l.at. H'39

INNOCENTI! PAI\E X. VITA, ιiψ

Efifeafurum (ialliœ luter<e aψ Innaeenttum '//*. A'. ut de i/mni/ue Janfenii frafajitumi· bus frnniineiet tbtd.*

Ejufdem eon/litutu adverfus eafdem frapa jitiaius. ' ' ϊ6/2

ALEXANDRI PAPÆ VU. VITA 1643

E/ufdem ean/htuth> de /armula, tut fubferiben dum adverfus tfutftifue frdfnjitnmes 7ansr· nu. |<>4$

• *I.jufient innovalia e<mfitlùth>ni(»H deere farum i>t faverem Jententur, afferentis, ani mam bea.'tr Marne lirgims in jui ereatnme, & in napons ntfit/ûme a freeafv t>riginah pr,e/er. atant Juijfe. editarum.* 164;

Hierofolymitanum boncilium. 165 |

1. Ciypeus orthodoxæ tidei, hvv Apologia* ab lynodo llirrololymitana compotita ni vertus Calvimllas h^retico*. orientalem eccleiiam de Deo rebulque divini* hærrtice eum iptis lentïre, mentientes. *tbtd.*

2. Sublcnptioiies. 171S

3. AÔa fynodi apud Jalium crlebf.it.r, qua· ell altera contra (yrtlli capitula |7|'

4. Sublcriptiones. 177*

• Dionytn Patriarcha· (oiillaiitinopohl.uii lupvr Calvinitlaruin erroribus retpont10. G. L. |777

• **INNOCENT!! PAP E** XJJ.

EP18TOI..1·: ET DECRET A i 78«)

1. Ad Archiepilcopum & Epilcopox BeJgu. *tbni.*

2. ad coidem. i;q2

V Pamnatio & prohibitu» hbri Panlns anno Hκ>;. unpredi. cui titulus *l·..ι/*ίη atwns lies Ma | inus* CA i793

4 *Mandement de M/. l-ran^diy d< Seitignae | la Mi>the biHelcn,· .Ϋf, hei </ifut />Uι .de (tj> brav* ς:n. *

Concilium provinciale Albanum. — Man c. .X X XV. col. »375-

• Clementis PP- XI. hatiuiaUo ⧹ prohibe quorumdam iohorum nnpretloruth lut tituï Lettre de M Chanoine &c. · ,/>

2. hiuldem epülola ad tialliarum regem I ah! vieuni dccimuniquartum. |

X p.iuldcm cpilbila ,i<l canhualrth dr Noaii; archirpilcopum Paris. » th.

4. I luidem contnnatib. & innovatio Contbt tionum Innoct ntii PP. X. & Alexandri Γ V'll adverlus Janlenianatn hærvlini vditorv cum nonnullis declarationibus. , tχ Eiuldvtn Bulla I N1<<ENi l t's qua 101. p, politiones damnantur. iS

h pxtrait du Pror-e/ verbal de Γ Atlembl des Cardinaux &c. au luirt «le I,ι ('onfbt non I NtGENI it's is CopvenUis Panhcnfïs i pilh>l.i ad (lementi Xi. *r,. eftidHis* Bulla- I NUiENITt's iX

8. Lettre verite a tmis les pn lats du m autnr par Γ.ιH<mbit c «Irs cardinaux A i X

9. I rttres patentes du roy Hιr lac t orilht turn I NKiENitrs. tx

10. I.rttrr des Mc't I· - ugens ru raux ‹ t'lergt de l·ranrt·. |X·

11. Clementis XI Bie⧹r ad › .itdmalcs, atchi ptlcopos. ⧹ rpiit-opo' Paulus . ongrvgat· J*

12. lettre tie Mitt les agens du tletge | hrancr aux prélats du^ royaume lX-

I JJecretuni Lai ullatts theologi.r Parihrn toper ‹-ontbtuhonr l NHihNUI's Is

14. l h i lar.iti‹› I'acult.itis theologia* I.>ua> en; 'circa ‹‹mtlitulionem I NIOENTH'S. HG

Svnodus provintialis Ruthenorum habr in civitate Zamesic.e. — Mansi XXXV. col. 1437.

Concilium Romanum Benedicti XU ■840.

Concilium IEbredunenle. |'›‹

ANNO CHRISTI »>«>·

ANNO CHRISTI tj<*.

CONCILIUM MEDIOLANENSE L PROVINCIALE, r

Quod Pio cjuarro pontifice Carolus Borrotnzus ὐηΑζ Romanae ccckiiz pmbytçi cardinalis tituli fanâz Praxcdis , Irganu ad univerfiun Italiam, & archiepi/copus Mediolani, habuic anno MDLXV.

EDICTUM DE CONC. PROVINCIALI I. A

Caralai Btrrtmaai fanila Raasaaa *etcltfia titnji fanHa T'injn frtib^ttr ʰ 'JimIii, at fuilif. flmi* daw,·, *ntfiri fait <y afofttiita far aaiaHrfaat Italiam it lattrt Ittatni , tSti O" aftfaHca ftiu* psiis *mtbitfifttfat Mtiitia-Mtfi.*

CUM pro aoflri archiepifcopalis *of.* ficii munerc I 8r antiquorum , *8c* in facto Tridcntino concilio prorime editorum canonum obfervatione , ad moderandos mores, corrigendos ciccdut , controvetfias componendas , aliaque lacrit canonibus permitia , provinciale concilium convocare debeamus , ut primum neceflaila fandr Romans *8e* univerfalis ecclcGs negotia , quibus apud fandi (limum dominum nuftt.n occupati fumus pet debitam obedientiam, intermittere licuit , reveiendiflimo» provintic noftrs epifeopoi ad prosimas Idus Odobru pet litetas nominatim ad lingulos fcriptai, ad fynodum ir> noftia MediolanenG metropolitans ecclefia evocavimus. Ut igitur aliis etiam omnibus, quidejuie, vel conluetudine iotercfli debent , nota lit hujus concilii celebratio , neve cui ignorantiam rei erciifare , aut fe contemptum dicere liceat, Idcirco univerfis, & Gngulis prrdidis, *8c* aliis qui fua quomodo!ibet interefle putaverint, etiam exemptis, & nullius dwzccfis intra provinci*notice limites ealftentibus, per hoc edidum, quod in cathcdralis , *8c* aliarum InGgnium , que in Gngulis provincia noth* dioecefibns , etiam cremptarom , ac vicinorum nullius dimccGs , G on· Got , locorum , eccleGarum valvis affigi. «r promulgari juffimus, provincialis concilii futuram celebrationem fignificavimus, *8c* denuntiamus , cum comminatione poenarum a facris canonibus ftatutarum. In quorum fidem hoc edidum confici *8c* per fecretarium noftrum fnbfcribi , & noftri Ggilli impreffione muniri voluimus I Daia Roma die *5. Auguffti, anno domini MDLXV.

ORATIO CAROLI CARDINALIS TITULI SANCTÆ PRAXEDIS,

ARCHIEP. MEDIOLANENSIS, -,

Zi> *ttatilit fnmintiali I. habita .*

DEI fummo erga nos beneficio fidum eft, patres tevercndIftiml, ut Tiidentinnmtecumenicum concilium , triginta ante aenis inchoatum , feti valie imermillum, Gngolari Pii quarti pontificis masimi pietpie ac prudentia revocatum , infigni frtquentidimonim patrum virtute , atque dodrina , fuperiore anno mirabiliter ablolveretur. Quo in concilio cum omnia predate conftituta lust , qua ad explicandam fidei veritatem , *8c* ad reftituendam ecdeGatlicz difciplina integritatem pettinebant . divinitus profedo , patres , illud decrcviftis, ut conciliorum provincialium, qua jamdiu haberi deficrant, ufus aliquando renovaretur, cx quo ccrtillimum eft Çhriftianam rcmpublicam uberrimos falutis fmdut efle pnrccpturam. Et quidem natura , *8c* ratione ipfa ducimir, ut in gravioribus rebus dcliberapnis aliorum confilia eaquiramus : vel qnod cautior deliberatio eft , fi ad noltrum judicium multorum fenrcntia accefferit , vel quia apud illos , quibus confulere maxime cupimus , majorem audorieatem , *8c* iondui habet confaltatio , in quam plurss conenierint . Eft hujus in ecclefia inftituti andor Chriftus dominus , magiftriquc apoftoh. nam ejus certa quidem fane eft illa promiftio , cum, luam opem, (uumque auxilium, fe denique ipfum, ejufmodi patrum conventibus , rite celebratu , pollicetur *St* defert I *Ubi fatriat ,* inquit, *ia» , vti rrti nnfngati* ia *attaint mta , ibi tf» .Mai» fam in mriit ttram* ; itemque ; *Si ia» t* tabit ttafrnftriat faftr ttrram it mani r» aaaaitam^ut fttûrint, fitt tllii a fam nr».* Apoitoli autem, etG dodore Spiritu Iando uberem omnium rerum cognitionem Gnguli acceperant, tamen, G quid gravius , publice przfcrtim, agendum ef(et, hac confultandi ratione mi coniueverunt, quam ut ceteri etiam conferverent , lege fanxerunt , ut bis in annos Gngulcs concilia ab epifedpis haberentur . Innumerabiles deinceps fandioncs (ont ccnftituta. decretsque promulgata , 8r ab fummis pontificibus, & a conciliis tum crcumcnicis , tum provincialibus de retinenda, ant certe repetenda hac fynodorumconfuctudine, quemadmodum , tens porum ratio poftulabat. Atque utinam qoss . IandHEmis illis

ÀMIto" CHKISTt i}4|. k po^crititiai iilutem eccfelictra- d'r* mio poilu!» bat. Atqucutinam que a ian- fbili.m· 1!!is τiπ> cuit* , k poftcsitati rd Glu- tem eccl-tiu trrdita catto ell , provincialium concilioium , cam no· ad haac dicm pie i-n (lanicrquo- retinmÎlemui ; & quantam illi conii lu *te* voluntatis ad prodendum poftcriaoprimnm inftnutum, tantum <uo pietatis k diligentic *d tuendum àdhibuiilitnu». Hujus enim confuctu- dinis tntermiflio, difficile eft diâu, quanta· ca- limitate· in Chriftiantm retnpubltcam invexe- rit: nam judicii metu fublaio, cum prêter lurn- tnvm Romanum pontificem nemo efl'et , qui a dominici gregis pxftortbus depoliti cuftodiam , tritici diipenlationem* vincat cultum, A villi- canonis fu· functionem recognofceret , Cortem cum fenote exigeret, a finguliigraviffimi.mul- tiplicilque officit, more majorum , rationem exp- po(ceret: tum nuferabiliter prolapl* eft inftitu- tio ecdcliafticz diiciplinr ; tum qui alio* io of- ficio continere debebant, maxime ipfi ab officii (cenita declinaverunt. Hic nota Innt vobti, pa- tres, ecdcfiz Dei vulnera, quo libenter prster- e >, quia fine acerbiflimo dolon» (eufnnccame commemorari , neque a vobis audiri pofle exi- it imo. Ergo fingolari virtute, ac prudentia ve- lli* , graviflimu malis remedium inventum eft hac renovatione provincialium conciliorum : reli- quum modo erit, ut lapientes excogitata medici- na rgrotis provinciis Gluta: ner adhiberetur. Cui nos ortie io pro noftrt metropolitan! munem ratio- ne, proque amore in hatic urbem, quam apud nos, flr pietatem parentis , & caritatem filiae ob- tinere libent illime profitemur, fi per debitam obe- dicntum licniflêt, primo quoque tempore fatis- facere ftuduitlcmui. Cum primum igitur hujus rei data eft facultas, eam illam iummo Rudio ample- xi fumus, eo animo, atque conlilio , ut, Deo auftote , vobis adjutoribus, obeundi munetis tar- ditatem aâionum gravitate, k diligentia com- penfcmtis. Itaque nucomnesconycnimu·, ut hac quafi (pccula fingulis provincia noftrae partibas circumipcûis, Exechictis propheta voce divina admoniti, qnod periit requiramus, quod abje- ilumeft, rqducimus, quod confradum clt, alli- gemus, qpod infirmum eft , coniolidemus, quod pingue k forte , cuftodismut. Id omne ut prafta- se poflimus petendum a Deo in primiseft fummis precibus, fummaque vite integritate A mnocen- tia , atque in prorimoi Carnate, ut nobisiuo lu- mine praInccat, contilia *te* aâiones noftras fua gratia profequarur. Quemadmodum autem nemi- nem ooftrum, it cnjufqne conditio tulit, aut - – taa I aut labor, aut valetudo, aut itineris longi- tudo retardavit , quominus in hunc locum fre- quentet ante ftatutum diem conveniremus, qua in re privata eommoda communi officio pofthabutmu» : tic ad ip(«m cenfultandi, k decernendi rationem curandam eft , ut integram optimamqac mentem, ac voluntatem affriamus, vim puMici monerisprivitiscommodi»anteponamus, eorum utilitati, quibus praefamur, non noftris rationi- bus fervlamus. Hoc fane enim eft, non qua Det funt, qnarere . Hoc munus paftoris, hoc ducis officium, ha gubernatoris partes funt, ut gregi, militibus, navi poliffimum profpkiantI namin fubd itorum Glute ptufefti incolumitas continetur. Et quia tria pracipuc funt, qua ex Tridcntini concilii auâoritate in provinclalibus concilii· agi *it* confici oportet, ut delifta corrigantur, moret ad optimam difciplmam revocentur ; *te* tollantur, dirimanturque coatrovetfia : primum illud erit Jaciendum tamquam firmlflimum totius adificii fundamentum , ut omnibus, *te* lingulis, qua a (aero Tsidcntino concilio definita « ac fututa tunt, palam receptis,dcteftanreshzrefesomaet, I que a (acriscanonibus, conctliifqueacumenicis, pi rlertim veto Tridentino, damnat· funt, veram obcdicntiam iummo Romano pontifici fponde*- mus, fidemque, *f»e f·* *fUeert bn,* ex prsfcriptocjuldcm concüii, ac fanâiflimi do- mini noftn ratione k formula profiteamur , *te* ad ejus in provincia noftra tuendam integrita- tem, id quod kdhanc diem nobis preftiiiHe vi- detur Dei benignitas, opportuna prnfidia, fum- mamque diligentiam k vigilantiam pro locorum k temporum pericukhadhibcamus, Deinde in de- liâis corrigendis Illa nobis ineunda ratio eft, ut pro «t k modo morborum, *grorumquenatura medicinam accommodemus, nunc lenibusadmo- nitioniskobjurgationisremediis errata caftigan- tes, nunc action curatione utentes .denique exul- ceratis partibus ferrum k ignem admoventes , quemadmodum mali ratio, k contagionis peri- culum poftulabit, memores feraper nos effe pa- tres, nun dominos. Morum autem difciplinam facile reftituemut, li qua ratione, quibufvcfaâis primum conftituta, diuque confervata eft , eam- dem nos in reftituend* adhibebimus , illorum veftigia perfequentes, qui hanc bonorum ampli- tudinem nobis, Deo auâorc, fua virtute pepe- erant. Proponamus nobisquefo, patres, illo- rum vite fanfiitatem, k in adasiniftrstione fui officii Gpientiim I Erant integri, cafti, fimpfic- ce», modefti, humiles, bene morati, in orat lo- ne , kleAionc affidoi, fui defpicicntes , in aliene falutiscura kcogitatione defixi, confibo, A opera benigni, hofpitales, in domeftico cultu *k* vi- Au parci, in allot benefici k liberales. Erant vi- g liantes fuper grrgibu· fuis, vineam dom ini fum- ma diligentia , k labose colentes k suftodieotci. Pafcebant affidueovesfibicommifTas *triplici* falu- tis cibo, verbo, exemplo, k iacramentis; me- mores quoque k imitatores fummi paftoris Chri- fti, qui pro univerfo grege luo fanguinem , Avi- tam profudit, ipfi profuaium ovium incolumita te quemvis excipere laborem , fubire omnes cafus, omnem vim, atqikc injuriam perferre , denique ut bonus ille paftor evangelicus animam fuam pro ovibus ponere non dubitabant, nullum indehii- jus vit* fruâum espeâantos, ut maximos crleftis retributionis fivAuaconsequerentur . Hrc fi , ut debemus, patres, anteoculos habebimus, facile intelligemns , quid in reftitutione ecclefiaftk· dilcipiin· nobis fit hoc tempore agendum . In quo illud etiam animadvertendum erit, ut, quem- admodum in conformanda , k conftituenda cede- fiaftks ratione Chriftut dominus ab ipfis »poftoli- lis , quos ChiiAsanu vite magiftros effe voluerat , initium fecit ; fie nos a nobis ipfis paftoribus , quos vivendi exempla k prncept* aliis tradere oportet, in confermanda reftituendaqueistorum difciplinaexordiamur. H«c officia fi quo debe- mu* Audi·· prnftitcrimui , parvi profcâo negoti erit fedare controverfias, id quod nobii Tri- denria* lynodut faciendum propofust. Nam fub- hta cupiditate , qua omnium radix k femen difTenfionum , facile prufentis temporis difcor- dias componemua : nullumqne in pofterum dif- fidendi locum cuiquana in provincia noftra re- linquemus . Quare ad piam h*n< , neceffiariam- que moneris noftri curam, te diligentiam , pa- tres , tote pcAore incumbamus : noe accepia- bilt tempore, haedie faleria, quam fecit domi- no·, enitamur, ut, quantum confiiio, opera , aâionibufquc Spiritu fanAo dece k modem-

ANNO CHMSTt I "*l·

tore

ammo CRKim ij«i.

>M* · tantum ad *coaftitaealem com-* –un·* previoci* incolumitatem afcrasnl*. Am· plilEma h*c , &r nobiliHioa civil·· Medioia-■·αύι casitatem *le* fapientiam veftrem implorat: banc finguli uniufcnjufque vaftrum greges incredibiliter requirunt , tota provinau re ma-I·' quatn vote depofeit. Hoeoptimu, maxima, rei Philippin , ια cujus regia dignitate, ut verbe compleâat , facerdotalcni aaimum licet agnofeera, hoc atari hujui pcovmcia principe·, de populorum falutc foliciti , a nob·· délivrant , quorum ftudia , atque officia non vereor ne nobii fanatique hnjui fynodi dormti, icepet adlint , eamque poteftatem , quam a Deo acceperunt, ad Dei « cultum *le* voluntatem (ibeiuiiTimc conferant . Poftnlat faciofaafta Tridentina fynodu· , ut ne tot tantiqne labore· a fan&iflimH patribu· in ea fulcepti brevi tempore intereant. HoavehctncnterexpeAatPius pon tifex maximusex illoprniertim die, quo nosab adminiflratione conliliorum inoram , *It* procuratione cedelie ad voa dimifit. Cui date qua io, ut profedltoot· noArc , *le* veftrorum laborum uberer fruâoa deferre poffim i ptsclara, fiii-1κet falutaaefquc hujua concilii aâionc· I Hoc ipfum exigit veftra virtu· , quam in publico orbis terrarum conventu fpcâatam , *h* cognitam , nunc in véftrorum populorum vita , ac falote tenenda debeti· exprimere. Hoc denique flagitat a nobt» Chriltur Jefu,, ut conftct Abi ratio officii noilri erga o*u , quas precio fanguinia fui redemptat, noArc fidei prudent«que commendavit Â' concrediclit : ne quando ianguinem illarum de manu noftra requirat , li , quod Dei benignitas prohibeat , culpa aut negligent·· nuftra easdirtpi, aut difpelli patiemur.

'A(o* CaraZur *torremini futSe Kthfii tituli jinih Tmxtiii frrAyter eirtlinilii* , ac *jietlijinti Jamim mftri* , CT *finfli felit* a-*fvfielien fer nniverfm* *Iιλlιλλ»* /rjarui da *lettere , Dei er e/·flem ifefielitl felit [relu* arrhivp·/,·-*f»»t Meholmefii*, dr *ttttfilte C effenf» rrvrre*-*hffimertem* d,m:av··· reept/reyaram *ttefinrtuo* , >n *frevitttfleli ff—J» MelieUnenfi ket* /Urarmaiffr *fminent* I

CONSTITUTIONUM PARS PRIMA

D& PROFESSIONE FIDEI,

ET IJÚS TUINDI CUIA.

·Dwfttell 4v< cooftd» <·1i» name-

I'

Df f/t .

T) Rima *It* maxima pallorum cura verfati dc-·*Î'·"«v x bet in m que ad fidem catholicam, quam ·laïâm'k'Îî Romana ecclefia colir *le* docet , *le fin* I,,,ηηîi f·· *inefeffHele eft fineere Dee* , integre inviolate-<*tl,a<«M, que confervandia· pertinent: ideo no· binepo-II®mun· exordiendum etfc duximus, ut, quae ex ·HφM. eodem fpiritu eft fidet, camdem una oris confeSone profiteamur .

·v£,ι.4« Sacri igitur Tridentini" concilii suâoritate ■· «· *e.* ânniai, mandamus, ut omnes ii, qui beneficia ccclelia Aica obtinent , vel in pofterum obtinebunt i *te* qui in frnodum duscefanam convenire debent i in ea lynodo , que primo quoque tempore celebrabitur, omnia *le* fuigula a lanao cone ilio Tridentino definita *te* llatuta palam recipiant i veram obedientiam fummo Romano pontifici IponJeant^ fimnlque hvrcic, omnat

publice deteftratur, Ar anathematiaeM]. fidem **Mofeatmi** eifdcm verbi, quibua ea formula a uadiflwM» doutin· uoftro ri· IV. pontifice maxloao pruferipta, no. *It* coepiiconi itoffri initio huiui iaoâ· fyitodi , pirati prsftrtimas , p<o-*fem* famui, etiamfi antea in dkzcefana fynoda id officium , ad eeequendum pffa Tridentini concilii, quiconque ration· *It* «odo obierint.

awko" CHUlxTl >·<·

Epifcopi ouiaqt provincia, aoAre " conftitu--a,w.H» tionem fauAiffimi domini noftrt Pii IV. pontifici· maximi de profeflione fidei facienda ab m, " qui de beneficii· curati·, *8e* canonicatibu, proviti line , *It* a doceatibu, liter·· , £■ promovendis ad duAorales vel al o, grid··, publicent in fui· civitatibus. *le* diracelibui intra menfem

**** B *It* ab ooiuiu fervandam curent : pr«-iertim vero ab in, q. .ujufcumquc ftatui,conditioni·, *te* digaitatr· fint , quovi, modo, vel nomme, publice aut privatim , domi fuc , vel alie», etiam fi pudagogi lint, puero·, adolcIccntei, aliolve cujufvu iexui, & artati·, qualcumquc utct literari··, vel alia· liberale,,etiam fi ipia prima grammatics rudimenta , legendo, interpretando, vel repetendo , val aha quavu' ratione, etiam fi gratis doceant, quorum etiam omnium mores , antequam ad docendum accedant, probare debebunt, afioquin de ii, poena, in eadem cooftitutione propofita· fumant .

C Qpi vero ne prsdifii buic decreto obtemperent impedierint , aut hujui temeritati, , quacumque ratione illi, auâorer, aut adjutores fuerint, fevete puniantur. Ut autem id facilis·· ac ·aelini effici poflit ^ftudiofe inquirent parochi; quinam iq fuu parochu· eo docendi munere fun-?;antur, A eorum nomina ad epifeopum ad «en-em , a die publicationi· cooftitutionu ejufdcm numerandum , deferant . Quo, vero deincepr ejufmodr cognoverint , primo quoque tempore cpifcopo indicent.

Parochi diligenter animadvertant , an in Cui, parochiis ulliu fit, quod ad fidem attioet, piavi· opinionibus imbutus, ve"! eo nomioc fulpefitu·; cumque ad cpifcopqm , vel inquifitorem deferant I Moaearit praeterea populum , debere omnes, fi quos noveriqt aliquid trafic, vel dixifle, quamobrem da hujufmiodi peccato in probabilem (ufpicionem venenat, (fatim deferre .

D

Obfcrvcnt etiam eo·, qui ex finibua horeticorum , vef-harefia *nomme* fufpeâorum veniunt , fingrdorumque diâa, *le* faâa odorentur, sede eorum vini confuetudine *te* ratione cognofcant, *h* , G qua de ii* fufpicio fuerit , cpilcopom , vel inquilicorem admoneant.

Principes vero, #r civitatum migiftratoshor. tamur , ac per vifccra mifcricordia Chrifti domini obteffamor, ut *celcftc*lucrum terrenircommodis preferences, commercium , *le* confuetudmem hrreticorum , quam fidelibus perniciofam ac peftiferam effe confiat, pro fua pietate, ac ftudio religioni, , c lui, urbibus atqac opidis amovendam ac tollendam curent.

E Prohibeantque ne *fan* ditwnis homines, percipiendc etiam lingu* caufa , aut mercatur* , above nomine, in nsrctKornm loci, inflituantur, aut commorentar.

Siero denique inquifitionis officio in othnibus ex animo taveant, *le* opitulentur: A , ut ejus cditta ferventur , auâoritatem etiam luam rogati interponant. Cumque cis a fanda lede a-' potlolica concctium fuerit, ut caufis fidei ad patrocinium catholics veritatis affiftcrcnt , nihil fibi in illi, ufuepare , ncqae quidquam , quod contra lacros canones fit, atlertare velint .

s

~ A a Epi-

AMMO xmtnTi v«i.

Epifeopi rvgulas indicis de libris vetitis, ab A lis» qui IIII negotio a facrofanda Tridenrina ijnodo prafedi fuerunt, ea andoritate fandiffimi domini coftu Pii quarti editas, ab omnibus librorum itnpeeflbribus , ac bibliopolis, ceterifque omnibus Isicis , 8r ecclefiaAicts perfoass fervari jubeant. Quorum vero libraram purgatio cjufdcm indicis juflu-facicada ett: eos legi, vendi,, aut emi, naberive omnino vetamus donec ab iis , ad quos pertinet , purgati , *it* psobati fuerint. n

D.· afar<»r4aa */tntfmfim .*

Nefaria eft eorum temeritas , qui face· fhlB ptura verbis , vel fententils , ad jocum, affentioncm, contumeliam, fuperditionem,impietatem , aut ad quofvis profanos fenius abutun- Cur . Quamobrem epilcopi in eos , qui ut hoc genere deliquerint , ex facrorum canonum , Ar Tridentim concilii decretis graviter animadvertant. Et, ut detellabilis hac licentia prorfus tollatur , fidelem popului^ per conctonstores , patochos, confefibres de hujus peccati gravitate frequenter admonendum Curabunt.

· Sert. 4

HI.

Ut

Principes , *Sc* magiilratus in domino vehementer hortamur, ut, nulla fumptus fui habita ratione, publicos ludimagiilrosin urbes, Ac fus ditionis loca conducant , non minus fidei *St* vitae quam dodrinc Ar fcientis laude commendatos . Qui vero literal docebunt , non folum libros, indice fandiflitnidomini noilri Pii quarti audoiitate edito, nominarim vetitos, pueris non interpretemur, aut ab illis legi patiantur; fed neque etiam alios , quibus obfecena , vel turpia contineamur. Prucipimus etiam, ut bonis motibus , Ac falutaribus przceptis eos eruC diant ; in ptimifque in aliqua pia, Ar Chrifliana inftitutione ▮ It epifeopo videbitur,exerceant: ceteraque omnia officia , que Leo decimus in D .Laterancnfi concilio (latuit, prudent. In iis fi deliquerint, pro delidi genere piedantur.

IV.

Parochi fingolis dominicis, & aliis icitis die* bas, qui ecdcfi· pracepto agi foleant , paeiis Enguil in fuis parochiis initia fidei tradant , eolque ad obedientiam primum Deo , deinde parentibus prcflandam , erudiant.* ac propterea a prandio nata hora, proprio Campanae tono » ad Id muaus alfignato , ad ecclcfiam convocandas curabunt .

E

Df frtknti» tbttltpli.

Qu* ecclefi* cathédrales , aut collegiate in opidu inligntbus prabendan- , au. ftipel'·· jtn quovis nomiae theologi· :rv▮.rp'·.11 a.Tgn utr non habent» cumin illis fj.rcm ccilc*' um Tridentinum prebendam primo «a aura ' ad hunc ufum constituent, quam ci tli'n nmodo » qui ad hoc munus per fe preliandum idoneos fit « M.|.-< › ·tl.

itftni volait, id fi adhuc re Ipfa efiedtn· no· lit » carent epitropi at quamprimum decreto concilii fatisfiat. ANNO CHLISTI 11·µ

VL

Apolloll, in quonun locum epifeopi fnccclennt, fatis nobis aperuerant, verbi Dei praedicationem erte pnrcipuam illorum munus, qui in epifcopali fede collocantur . Quamobrem nos audoritatem facrofandi Tndentini concilii, Ar µ γ, η * veterum patrum fecuti , in domino epifeopot »♦ ·4· 4« hortamur , ut roto pedore in hanc curam in* cumbentes, greges fibi cotntnifibs ipfimet, preferiim in ecclefia fua verbo Dei palcant. Quod fi levi de caula , aut quodam animi languore impediti non fecerint , friant fibi prcmiin neceuatii officii judici Deo précipité rationem elfe reddendam . Sin autem fe inteidum vere impeditos cognoverint, per viros idoneos , ex przferipto ejufdem concilii deligendos, hoc munus ftudiofiflime populo przdent . In aliis vero ecclciiis parochialibus, vel alias curam animarum habentibus, faltem omnibus dominicis , *h* foJemnibus diebus icitis ; jejuniorum autem, qua. drageftm· , *tc* adventus tempore, quotidie, vel iis laltrm diebus , quibus epifeopot juflerit , firoprio parocho , & curato, oves fibi commiflis, pro earum (enfu *tc* intelligcntia , faiutaribus verbis pafcendas mandamus . Si qui autem propter infeitiam id przftare non poterunt, ad peritos confugiant, quorum auxilium imploran- tes, vel homilias fibi prrfcriptas , vel Latinos fermones audoris ab ecclefia recepti, in vulgarem linguam converfos , approbatos tamen ab ordinario, aat memoriter , aut de fetipto pronuntient . Id autem tamdiu fiet , quoad liber bomiliarius ad hunc curatorum ufum metropolitan! cura prodibit in lucem. Sed , ut norint epifeopi » At eorum indudriam , qui doarina funt prrditi, *tf* illotunrdaligentiam, qui aliorum verbis divinam legem enuntiant, jubeant, fi «is iia videbitur , ab unoquoque parocho At curato unum lingulis mentibus ab eo habitum in ecclcfia fermonem adfemitti. Quinegligen- .tes, aut contumaces fuerint , eos ordinarii arbitrio fu· puniant: Ac prnterea deligant qui eonimdem impenfa opus illud etplere poUim , donec ipfi refipifcenres munus fuum expleant . Quo etiam modo illis occurrere poterunt, quos etiam vel peritorum indultria , vel homiliarum libris, vel alia quacumque ratione adjutos, parum proficere ; quofvc ei moneri minus aptos efle, vel praedicatione-deftruete potius , quam ·dificare judicarim. ·X

Extra urbem vero in oniverfa dioeceG , prêter officium, quod curati pnrftabunt , tam multo· diftribuant epilcopi contionatores , ut in curatis ecdefiis , que in firequentioribus focis (it· font , ceterifque omnibus etiam non curatis , in quibus ipfi opportunum judicaverint , intra cutuique menfis Ipatium, faltem feme! in aliquo aie fello, Dei verbum· prxdicetur . Eos autem ab illis , in quorum ccclefiis prrdicabunt, hospitio recipi volumus, fuppeditatis omnibus rebus ad eorum vidum neceflariis , data etiam eleemofjrna aliqua ex frudibus beneficiorum, vel etiam largitione laicoeum , fi beneficia tenuiora judicaverint epifeopi , quam ut id ontu ferre poffint, nifi fine, qui jure debeant, vel dare confuevennt.

lis

CHum sjO

Jù aotem, qui przdicandi officio, «ut quacumque ratione fidelibus Chriftianam doârinam tradundi munere funguntu», haut viaul, *ti* rationem ineundam proponimur , ut facram feripturtm interpretentur eo fenfu , quem catholica ccclcfia , de confcntiens fandorum patrum «uftoritas comprobavitneque quidquamabeeclefi* , aut a doâoribas *cccicfia probatis* alienum proterant , ut , li quando ad auditorum utilitatem utendum erit allegoriis › ear et receptu ab ecclefia ferrptis feligant . Ne certum tempus Anticbrifti adventus, & extremi judicii diem pendicent reum illud Chrifti domini ote tcftatum fit : *veftrvain^ft ttatfna vel · *-mtitu .* Neve quidquam pneterea foturum et facrir literu divinareeique eventui certam diem praefinire audeant. Neque temere, id (ibidivi* nitui revelatum elfe , affirment. Ne hiftorias ex apocryphis feriptoribus populo narrent ; Neve miracula , qnz probata feriptoria fide non commendentur . Sl qua rimen auditoribus lalutaria judicarint , lta commemorent, ut a certa eorum affirmatione abftincant. Ne ineptas & ridiculas fabulas recensant: Neve fupervacanta 8r parum. fruSuofa.

Ne hzreiicoium opiniones, argumenta reterant apud imperitam multitudinem · Quod fi alicubi necefiitas poftularit , ut eorum falfa dogmata accuratius , ac liberius confutentur , id non longa difputattone , fed gravi redargutione faciant, quod facile aflequentur, li catholicam veritatem expromentes , fan&z ecclelise, conciliorum, & probate veteris confiictudinis luftoritate, ac fanâorum doâorum, quos probat ecclefia , tcftimoniis roborarim ; Sr facrz feripture locos , quorum Cenfus ab illis ad corrumpendas litnplicium hominum mentes depravantur, 8e ex aliis ejufdem feriptone locis, & ex fandorum patrum fentencia fideliter interpretentur . Sic enim fiet, ut dogmatum pervertiras , quae falfa interpretatione nitebatur, catholicae veritatis vi, & redz interpretationis pondere corruat . Ne quid ambiguum , ancepfve loquantur , quod auditoribus varie intelligendi occafionem praebere polfit. Neve concile, *Kc* obfcure quidquam exponant , qua et re auditorum animi expcâatione incerti ft fufpenfi relinquantur.

Ne oftentandz dofttinae, *8r* eloquentiae caufa, difficiles atque inanes quzftiones , fucunive orationis , lc pigmenta conquirant , unde lui ipfius potius quam Jcfu Cbrifti przdicatores elle videantur . Sed przcipue in evangelii, fymbolt, orationis dominicas, angelic· falutatlonis , decem przceptorum , facramentorum ecclefia; , *8c* factorum rituum dilucida explicatione verfentur. In reprehendendis vitiis ita fe gerant, ut pietatis , & caritatis (ludio eoa «douâos, non hominum, fed peccatorum odio id facere omnes 'intelligent. Diligentes, ac vehementes fint in iis vitiis & peccatis exagitandis, la quibas magis volutatum populum , aut ad ea procliviorem vident.

In pravas etiam confuetudines invehantur ; & in eas, qu· etfi male non videntur, tamen facile peccandi caufaoi afferunt.

Ne qoemquam nominatim , aut tacite illum defienantes, inferentur.

Ne In ordinem ullum, ftatum aut vita genus ab ecclefia receptum, invehantur.

Ne epifeopos, aliofve pntlatos.neve civilei magïftratus cum. auditorum offienGooc afperius objurgent , fed pie potius admoneant «populumqee doceant, przpofitis fuit,etiam dyfcolis, obedite . Quem etiam Qspiffimc moneant exapoftoli lententia , ut faciat 4/rmsrMiars, ararstarr, psjtalan»· *Mi* , (voriaresw apisari pro Msa&u *kJaieukai,* qa» <· *fahiatitaH na^irati f*»t* ·, *prafertin ven pr** «»I fai pwvqr/aar qaajf variances *fn* saias*bni* sirum raddirarij ur qasrsans cr *vetant ferant ia entni fiftatt V tafiUate.*

ANNO cmim I0J.

Ita afficere ftudeant auditores, ut fua peccata dolenter defleant ; quos interdum propofitisluppliciis Merni ignis a flagitiisfr facinoribus deterreant i interdum commemoratis czleftis vita pr*-miis, ad virtutes , in primis vero ad Dei , * proximi amorem , acCfBdant.

Decreta concilii Tridentini , przfertim qua ad mores *A* difelphnam Chriftianam reftituendam pertinent , * has noftras conflitutiones populo ftudiolius inculcent.

Omnes hortatu *8c pmccpiis* ad pietatem erudiant , & que Cujufque fit propria virtus, quod officium patris, filii, viri, uxoris, domini, fervi, laici, clerici , privati , magiilratus, omnium denique ztatum, generum, ordinum partes, *Se* munera afiidue commemorent.

Hanc pneterea rationem habeant, ut non fotum Dei, *tt* ecdefiz przcepta fervanda effit doceant , led modum illis tradant, quo ea ex Dei voluntate iervare oporteat. Commoneant ut non folum prcceptis fervandir , fed etiam confiilis ampleâendis , ad perfeâiorem vitam in dies magis contendere ftudeant.

Doceant quomodo utendam fit bonis animi, corpora, ft externis : quove modo feeundis *8t* adverfis rebus: us ea fint illis tamquam inftruments ad confcqucndam vitam czlencm.

Maxime vero caveant , ne , quod prsceptis & hortatu sdificaqt, id vita & moribus defiruant: ne, cum aliis przdicaverint , ipfi reprobi efficiantur. Indulgentias populo nc publicent, nili de confenlu epifcopi.

I Neminem populo paupertatis nomine commendent , plft ia tcftimqnium ab epilcopo feriptum attulerit.

Neque ei inter concionem permittatur ut elecmpfynam a quoquam petat in ccclcfia , fed aut ad fores cccicfix ftet , aut per eos , qui eam curam lufccperint , id negotium lta commode ac celeriter agatur, ut minime concionem impediant.

Sacra concio noftu numquam, fed opportuno tempore, epifcopi przfcripto, habeatur.

Dum habetur, nec miff* aut horst canonic·ciara aut iubmiifa voce in ea ecclefia dicantur I

Epifcopi iis diebus, quibus legitime impediti przdicandi munus in fois ecclefiis pet alios przftabunt , elfdem facris concionibus , qsiantum poterunt , interefle ftudebont . Qui vero dignitates, perfonatus , vel eanpnicatus in cathedrali ecclefia obtinent, fc alli ejufdemecclefiz clerici , dominicis ac feftis folcnnibus diebus femper ; quadragefim· autem , *lc* adventus tempore quamfzpiflime verbi Dei conciones in eadem ecclefia audiant › qnod officium ceteris quoque civitatis clericis przftari diligenter curabunt epifcopi ; ut ipforum exemplolaici etiam ad audiendum Dei verbum ftndiofius confluant.

Concionis audienda esufa, loca virorum, ft mulierum, fi fieri poteft, epifcopi cora diftinguantur, qui ad id «xequenoum idoneos aliquot viros adhibeat : *le a* tzcularibus magiftratibus , fi opus erit, auxilium petat.

.AMNO CHXSTI 10b

A

VIJ.

Qm *fmaj» fiutt i» [urii imufieubett tffiugtnJie.*

la. Cbm facrofanda Tridentina fynodus decre- '**' verit, nemini licere ullo ia loco, vel ccclelia, etiam quomodolibet exempta , ullam infolitam ponere vel ponendam curare imaginem , nifi ab cpiicopo approbata fuerit, ejufquc diligentis *Se cure* comuaendarit, ut in facris effingendis imaginibus nihil falfum , nihil profanum, nihil inhoneftum , nihil praepollere , nihil non rede atque ordine adhiberetur , illud io primis caveant epifeopi, nc quid pingajur, aut B fculpatux, quod veritati feripturarum, traditionum , aut ecclcfiafticarum hiftoriarum adverfetur: ne cujus ledio prohibetur, ejus imago populo proponatur.

Hiftorw quoque, quibus neque ecclefia, neque probati feriptores audoritatem ullam dederunt; fed fola vulgi vana opinione commendantur, effingi prohibeantur. Deinde uniuftujufque imaginis os, corpus, corporis habitum, & flatum , ornatum , *Se* locum infpicicndum curent epifeopi; ut hac omnia ad prototype dignitatem Seianaltatem ap'a fini 8r decora ; atqueex imaginis infpcdione pietas excitetur , nulla vero turpis cogitationis detur occaflo . Hac *Se* reliqua hujufmodi ex Tridentmi concilii prarferipto, C ut commodius epifeopi exequantur , convocent Tuarum diaceleon pidores, *Se* Iculptores; omnefque pariter doceant , a quibus cavere debeant in facris imaginibus effingendis: cnrentque ne illi , inconfuito parocho , aliquam facram imaginem publice, vel privation effingant. Quod G qui deliquerint, puniantur tam ipfi artifices, quam il , quorum fu.mptibus , vel juiiu effidtrunt imagines ·

Parochi vero epifcopofignificent, qus ille judicant in facris imaginibus effingendis ad fe propter difficultatem deferri debere.

QilocT fi quu jim pi-t- Imagines, fidave fimulacra ob altificum temeritatem , aut infeitiam , ejufmodi fortafte fuerint, ut ferenda nul- D lo modo videantur, ea curentepifeopi, dodrarum etiam , 8c peritorum virorum confilio adhibito , ut omnino deleantur , vel faltem aliqua ratione corliga.itur.

VIII.

Dt aâivalfsr , <T repra/MralNarfau *futrii.*

Quoniam pie introduâa coniilctudo reprafen* tandi populo venerandam Chrifti dominipaflionem , & gloriola martyrum certamina, aliorumque UnCtorum resgeltas, hominum perverfirate eo deduda eft, ut multisotfrnlioni, multis etiam ii!ui, 8edefpeâui fit, ideo lirtuimu» ;

Uc deinceps (aleatorii pallio, nec ia facro, nec in profano loco agatur, fed doits *Se* graviter eatenus a concinnatoribus exponatur, ut qui funt uberes cont.oo»m frudu», pietatem *Se* lacrymas commovear auditoribus, quod adjuvabitptopo(:a crucifixi fa! val ut» imago, cetcrique pliaaus externi , quos ecclefis probatoi efle epifeopus judicabit. Item fandorum martyria 8r adtones ne agantur, led ita pie narrentur, ut auditores ad eorum imitationem , venerationem , *8c* invocationem excitentur.

IX.

CHKISTI »»·►

B» /mAsvsuw *rttijttitrnm fturuiut.*

Ut fandorum reliquils , qu· debetor, vesaeratio *te* cultus adhibeatur, natuimasi ut ia hacis booeftiAmis , ac decoris vafculis, qua debent religione, efferventur.

Cum populo pietatis caufa oftcndaatnr , lamina accendantur.

Ex loeulis veto, *te* receptaculis, ubi condita funt, ne educantur..

Ne temere omnium oculis exponantur,

Neve queftus gratia.

Cetera etiam de reliquiis, quas a facra Tridentifia iynodo decreta funt, epifeopus inviolate fer- B *** ")(-·*■ vari jubeat.

X.

Dt trtilet , rreiufieiii , Ji-ouuteiuùbufaiu ffbibitù .

Mago», 8c maleficos, qutfe ligaturi», nodis, characteribus, verbi» occultis mentes *hominum* perturbare, moibosinducere, vel expellere ..corporum figuram, 8t conftitutionem immutare, ventis, tempcftari, aeri ac mari incantationibusimperarepofid fibi pelfuadeat, aut aliis pollicemur : ceterofque omnes qui quovis artis magica , & veneficii genere paftiones, & fixdera csprclTc , vel tacite cum datmonibus faciunt, epifeopi acriter pu- C i niant, 8tc focictate fidelium exterminent.

Deinde omnem divinationem ex aere, aqua, terra , igne, ex inanimati» , ex unguium fc lineamentorum corporis infpedionc, ex (ortibus, (omnils , mortuis , alliifque rebus, quibus per drmonum (ignincationem incerta pro certi» affirmantur , futura praedicere , furta, tbefaurox abfeonditos commonftrare (e polle profitentur, St hujus generis reliqua , per que cullofortim , & imperitorum hominum mentes facile decipiuntur, coeceant 8t ejiciant. In eo» etiam, oui hujufmodi divinatote» , fortilegps , Conjeaore», ariolos 8r cujufvis generis magos de aliqua re Confulucriot, vel, ut confulereutur, cuique sudores, adjutores, hortatorefve fuerint, vel eu fidem habuerint, fevere animadvertant. Siquis etiam annulo», vel aliud ad magicos vel (uperftmofos ufusfecelit, aut vendiderit, gravi poena afficiatur . Aftrologi, qui ex Solis, Luna, 8c aliorum aft'O'um motu, figura, & afpedu , dc hominum adi>nibus, que a libe o voluntati» arbitrio proficifcuntur , certo aliquid eventurum affirmant , gravibus panis plcâanrur: que poena etiam ad eos pertineant, qui ad illos ac hujufmodi rebus detulerint . Denique panas fumant epifeopi de iis omnibus, qui in £ r meris fuCceptionc , aut cujuivis rei inftitutione, vel progreffione dies, tempora, *Se* momenta obfervantes , quadrupedum voces , avium garritum, aut volatum notantes, ex occurio etiam hominum, vel pecudum fiifcipicndi operis felicitatem augurantur,

XL

Blafphemie impudentia *te* impietas eo prolapfa eft ■ ut in ea coercenda vix fbtis diligentia adhiberi pqfle videatur, itaque facth canonibus, 8r pontificum decictis, maxime vero iis, mj , a 4 quo Leo X. in Laterancnfi concilio decrevit, ref »■■■■ innixi hac mandamus:

Ite

ANNO CHtlfTI sjSj.

Ut quicumque Deo pelam feu publice malt. A dixerit , contumelioflique aut obicanis verbis dominum noftrum Jefum Chriftum, vel gloriolam virginem Mariam ejus matrem , cspreffi blafphemavetit i fi clericus fit , primum frq,-itibus unius anni beneficiorum ecclefufticorubi, quacumque habuerit, muldetur . Sriterutn in eo peccarit , eo beneficio , quod habet , pjivetur , *te* ii plura obtineat, eo privetur «quo ordinarii» privandum cenfiierit . bi tertie blafphemarit , dignitate· , ac beneficia omnia , quacumque habuerit , eo ipfo amittat , ad caque deinceps retinenda, aut obtinenda inhabilis fit. Si vero laicut fuerit, primum, aut etiam lecundo, nechnia muldetur ex praferipta in eodem concilio ratione . Tertio gravem panitentiam publice agat, eo modo, quo a facris canonibus prsfcriptum eft. B

Qui vero fandos blafphematit, aut in Deum ft gloriofam virginem, matrem maicdi&a , non tamen palam aut publice contulerit, mitiua aliquanto judicis arbitrio puniatur.

In foro autem confcientiaci, quiblafphcmia reus fuerit, gravem pro modo culpa poenitentiam confeflui imponat . Qui blafpbemantetn audierit, li poftit line periculo , afprrius objurget : omnino autem intra triduum ejus nomen ad judicem eccleliafticum, vel faculatem deferat . Si plurcs timui audierint, linguis idem faciant : nili' inter eos conveuerit , ut unus pro omnibus *eo* fungatur officio . Quod fi domini, C mercatores, aut artifices, famulos , aut miniftros audierint blafphemantes , fcmci monitos, li iterum in eo genere peccarint, domo ejiciant. Principes autem , *te* magiftratur per Dei gloriam, quae blafphcmia maxime violatur , «bfecramus, ut hac omnia diligentillime fervari Hudeant , uberrimam piz curae a Deo mercedem expedantes , prater decem annorum indulgentiam , quam Leo X. in eodem Lareranenfi concilio , ft ipfis judicibus , & deferentibus elargitus eft. Quod fi faculares judices, quod minime futuram fperamus , blafphemi* convidos juftis pernis non affecerint ; ferant iildem panis , quas de fontibus fumere neglexerunt , ex eodem concilio fc teneri. D

X I L

De *fe/ftettet lien» eain* .

Maximam in eo diligentiam ac Audium epifeopi ponere debent, ut dies fefti pie landeque oblerventur ab omnibus. Cum enim li potiffimum ad celebrandas Dei , A- fandorum laudet falutariter inAituti fint, curandum cftetiam diligenter , ut ne lit ipfis quifquaus ad divinam ommfionem *tc*anima fuc perniciem abutatur .

Prohibeant igitui li , ne illiberales artes exerceantur , aut ullum opus fiat eo tempore «lienum . E

Ne quid ematur , aut vendatur praterid , quod ad vidum illius diei , vel ad «gratorum curationem necefiarium fit .

Ne officio·, aut omnino, aut aliqua ex parte, aperta habeantur. Ne fiant nundina, fed, qua fefto die fieri confucverinr , in antecedentem , vel fcqoentem diem , qui feftus non fit , transferantur. Qui fecus fecerit, levere ptedatur epifeopi arbitrat· .

Pro officinis apertis , rcbufve venditis , fi filius, famulus, miniftri deliquerint , etiam pater, dominus, & artifex, panam fubeant I

lis etiam diebus Audebunt epifeopi, ne perfo- anno
nati homines incedant . CHXirri

Na ludi cquefires, cerumina , aut alia ludi- >i*i·
era ft inania foedacula adhibeantur .

Chorea, faltationes in urbibus, fuburbiis , opidis, vicis, Aut ufquam omnino ne agantur.

Doceant vero populum , debere unumquemque , cq potiffimum tempore , in divinis officiis, & concionibus audiendis frequentem effi , ac in precibus , recolendifque Dei maximi beneficiis , affidue verfari .

CONS TIT UTIONUM

PARS SECUNDA.

I.

De Ut «f»e el fecre»eaten» ehnieiftretieit» Itntreti» pertinent .

U O major ft uberior eft facramentorum *irudus , quam ut* ejus vis explicari facile poim ; *eo* diligentius , & intima animi pietate, ft externo cultu , ac veneratione tradanda ac percipienda funt . Quod officium ut omni Audio , ft opera noftra adjuvemus, prater ea , qua ad falutarem hanc rationem conftituit lacra Tridcntina lynodus , quae àc epifeopi , ft parochi inviolate fervare debebunt , nonnulla etiam, ad tollenda incommoda & abufus, quos i> provincia noftra hominum vel culpa, velnegfigentia in facramentorum jdminiftrationem invexerat , ftatueoda duximus .

Primum autem magnopere hortamur epifeopos, quorum diaceles inter fe implicat· , ft confufa funt , ut communi voluntate , atque fententia rationem inire fiudeant > qua explicari & commodius diftiogai poffint ; adhibita etiam , C opus erit , prodentia , ac diligentia vicinioris epifeopi , ut amice fublatis impedimentis , negotium de communi eorum fententia , (edis apoftolica audoritate, conficiatur .

Qua parochiales cccjcfia pattern habenti fui populi extra mania urbium , vel opidorum , vel alibi ; quo fiat , ut parochus , prsfertim nodurno tempore , illis hominibus facramenta commode adminiftrare non pollit-, in illisepifeopi aut eam partem commodiori parocnis uniant ; aut etiam, invitis redotibus, ex conAitutione Alexandi III. & decreto concilii Tri- MCn.c.*.
dentini, novas conftituant parochias. Sauf.

Illis autem facerdotibus , qui de novo erunt ecclefiis recenter eredis praficicndi, congruens affignetur partio, arbitrio *epifeopi , ex frudibus ad* eccicliam matricem quomodocumque pertinentibus : &, li neccffi erit, compellant populum ad ea Jubminiftranda, que fufficiant ad vitam novi redoris fuftentandam . E

Quod praterea Tridcntina eadem fjrnodo -decretum eft, ut cccicfiarutnredoribus tot facerdotes adjungantur, quot ft ad facramenta parochianis adminiftranda , ft ad divinam cultum fatis elfe poffint , id epifeopi omni diligentia exequantur . Parochiarum diftindio , qu· familiis , non certis finibus , fada eft ; ft parochrs ad facramentorum adminiftrationem , ft populo ad illoram fufeeptionem magnum incommodum affine folet, quare epifeopi , fublata intra fex menfes divifione paro-

chia- .

*ANNO CHRISTI ı»-ı-

chiarum per familial fafta, ℂm certi* limitibus, terminifque prcfcribant.

Cum lieratacota ecclefile *non* loinm *6nt fi*morn* Ube , veram etiam floc avaritia fufpictooc pcvbenda fint i caveant omnes, M ia eorum adminiftratiooe qnidquam exigant , aat etiam verbi· , vcl tignu , direde , vel indire-Ac petant .* Qui feeua fecerit, eum * pania jure communi ttatatiar *It* alui arbhiio epifeopi picAi volume· .

Studeant epifeopi , at in ecclcfia fua cathedrali in (aeramentorum adminiftratione, inexorctfmit fontium , *It* fponfornm bcnediAionibu·, ritu· & ceremonia ex more fanâa Romane ecclefis adhibeantur .

Omne· vero inferiorum ecclefiarum , quas cumque illa fiot , reAores in hit omnibu· ab obfervatione eathedrali» eccicfla nuila e« parte difcedaat · Sacerdote· in (aeramentorum adminiftratioue femper fupcrpciiiccum & ftolam adhibeant .

Epifeopi in adminiftrandis (aeramentis illorum vim , & ufum , pro eorum, qui lumpfetior , *3c* adfuerint , intelligcntia , diligenter explicabunt . Idem quoque facient parochi ea ratione , ac lententia , qua in catechifmo , Roma edendo auftoritate fan&iŒmi domini noftri , prnfcribctur . Interim veto aliquo catholici feriptorit catechifmo ab epifeopo deligendo utantur .

Parochi crebri· cohortationibus in id auxitnc incumbant» ut populo· tibi commifiui , ad coufcffioncm » & communionem frequenter» prrcipue autem in nativitate domini » A pcntecofies , ac alli* folennitatibu· accedat . Ægtotot vero etiam non vocati invifant » ut ad (aeramentorum iufcçptioncm inducant : *tc* cotum ammabui, quacumque ratione ponunt, folicite confulant.

Si parochi in allam eccicliam tranficrint » antequam a priore migrent » fucceffbri libro· tradant', in quibus eorum, qui baptixati » confirmati, matrimonio juo&i fuerint , nomina defcribi, infra jubemur . Qui fecus fecerit gravifime ab ordinario puniatur.

A

B

C

D

I I.

firliiKirt ti Liftifmi Jtl/miaifirtlitMtm .

Nemini liceat quemquam intra domefticos pariete· baptiiarc, itd natum infantem ii. quorum eftea cura, ante nonum diem ad fufcipicndum baptifmum in ccclcfiam deferendum curent quod fi neglexerint, ercommunicationis panam (abeant . Permifla eft tamen » fi inftet periculum , facultas baptiaandi in peivatis adibus facerdoei j vcl ii la abilt» alteri facrix initiato i vcl G non adfuerint » laieii I primo mari » aut demum femina· , qui reA» noverint' vetam baptiimi formam : Ego te baetito in nomine Patri·, A Filli, *It* Spiritu· (anâi. Quibat verbi· nihil prorlur ab ipfii addendum, vel detrahendum ede , crebro populum fuum parochus admoneat . Quod fi domi baptuatui poftea virent , omnino intra nonum ab ortu diem, vel cum primum per valetudinem licuerit, eum in ecclena liftant » ubi fi reAam baptifmi formam fervatam cite conftitcrit » ei tantum ritui » ac ceremoni* baptifmi adhibeantur .

Fidele· in baptiaandi· filii· eo· potiu· eligant computes qui coram animo confulerc , quam qui inopi* fabvenire poffirat . Çujui oficii fapius eoe parochus admoocbtt j curabitque ur compatre· tale· dclignncnr ,, qui fidei ft morum ratione fufeipieodo maneri fetiafeccrc polfint .

a WHO CHRWTJ *tfOh*

Caveant vero parochi , ne excommunicato·, vel eos, qui eo anno , pnfeha· tempore , ex pemcepto eoclelia peccata confeffi non fuerint , * fanâifiimam cuchariftiam non fumpferiot , admittant ad levandum baptixatam de facio fonte .

Sacerdos baptixaturus, primum, quam aAionem fufcepturns lit, diligenter ipfc animadvertat , *Ic* ad tanti muneri* funâ'oocm (anAe » gravitevquc accedat. Deinde compatre· moneat » ut *jacit* omnibu· » nygifqua femoti* , pie , ac religiofe, quid agatur » attendant : intelligente· Chrifto filio· fpiritualittr generati » tenerique fe pro fuo fufeeptioni* ofhcio, eos catholica fide,.ft probati· moribu· inftituere » fi patentes id facere.omiferint .

Detcftabilem confuetudinem baptitatos infantes in altari collocandi , ut muneribus compatrum inde redimantur , epifeopi fevoriu· vindicabunt . Compatre· » & commatret nihil infantibus , quos fufeeperunt , aut eorum parentibus , baptifmi tempore largiantur.

Cum oleum chtifmati· confccratur , omnino interfiat , ft qui dignitate· , feu perfonatu· obtinent , & canonici , ac reliqui cathcdrahi eccicfi* clerici t ft quos ex alii· eccicfiit fux civitati* & diacefi· epifeopus vocando* duxerit .

Caveant parochi , ne facrum chrifma in baptifmo a laicis attingatur ; neve linteola , quibus in baptixati· facri chtifmati· unAio extergitur, ad hoc aflervent, ut il* tangenda tradant, quo· parentes baptixati fibi compatre·, fc commatres fieri cupiunt.

Singulo parochiales ecclefi* Angulo· fontehabeant , in quibus diligenter toto anno fervetur aqua baptiimatis folenni ritu benediAa .

Parochu· librum habeat , diligenterque cuftodiat , in quo baptixati parentum , & compatrum nomen » cognomen » diemque nativitatis , ac baptiimi , & an ex legitimi· nuptiis Iirocreatus fit , deferibat : & quotenni· fingu orum annorum feriptn ejus rationis exemplum det epifeopo , qui id fideliter aflervandum curabit .

Moneant parochi puerperas , ut cum primum poli partum domo exierint , mox ad eccicliam , Deo aAurc gratias. accedant, ubi bcnedidioncm a 'parocho fufeipiant.

III.

Quo ftrtiocot »1 funtotcoti nnfirmctitnii

Minori feptennio confirmationis (aeramentum nemini prsbeatur .

Parochi in ecdefia ante denuntient tempus » quo factum chrifma miniftrandum erit.

Eos, qui confirmandi fint , eju· (aeramenti vim ac virtutem edoceant .

Sufceptores ia (aeramento confirmationis , neque iis, .quos fu(ceperint , neque coram parentibus quidquam largiantur ; ne cuiquam , ?uod aliquando commifiiim eft , iterandi hoc aeramentum » quod nefas eft, oceafionem pr*bcant .

Omnem diligentiam adhibeant epifeopi , *t

qua

ANNO CMKUTI «»*».

Im ration· commodius fieri prurit , parochi A Jeicribant confirmato· , *It* compati·· i fervatis ceteri· omnibus, qu* de libro baptiaatis defcribendis prnferip&nsus .

I V.

0m *ftrtimi /inaunufi [uSt*

Nemo oafcha tempore euchariftia lumptionem «11· de caofe differat .

Qui ptaftituto tempore eon communicarint, coium nomma parochus ad epifcopuin , ad tex dle· poll oAavam pafch· , fcripto deferat , expoCtis etiam eaufi· , qua· extra coafef- B fionem cognoverit t àlioqui panai det epifcopi arbitrato .

In eo· veto omnes epffcopus cenfuris , 8c alii· pani· actiter animadvertat : *Hi* exceptis, qui epiidem parochi confilio juftade cauls fumptioncm in aliud temp·· produxerint.

Huic decreto ne haut fieri poffit . ftatuinuit , ut G quit ex neceflitale , vei alia jufla caufa, ab epilcopo, vel proprio parocho comprobanda , extra parochiam fuam diAo tempore euchariliiam fumpferit : parocho fuo de eo fidem faciat · fin minus , in eum agatur ac fi non commonicaflet .

Publici coneubinarii , feneratore· , ac blaf- Ihémi , 4c alii ejulmodt facinoroii bomtnet C emel ad panitenttam *it* communionem admiffi, fi poftea eo· in eodem luto peccatorum hzrere cognitum fuerit › amplius ad laeram communionem ne recipiantur : nifi poftea eos vitam , *It* moret re ipfa cmrndaffe perfpcxertnt .

Eueharifti* iacramentum , abi pro eccleflarum amplitudine commode fieri poterit , marl, but feorfem a feminis minilbetur.

Qui fumunt , ut ad Deum tali tempore accedentes decet , demiffb habita, 8c humili veftitu , panitentiam ** animi fubmiflionem pre le ferant .

Sacerdos fsnffiffimam euchariftiam iis , qui raro fumunt , noa prius miaiftret , quam eoa D diligentius admonuerit , quanta reverentia 8c humilitate qd tremendum ilhsd ferramentum accedere debeant , quantaque iliis (uppücia fiat parata, qui indigae fufeipiunt.

Adoleicentibus , qui tunc primum euchariftiam (umere voluerint , parochus non preheat , nifi eoa ante aliquot diei examinant : & de vi de ratione facrameoti diligenter inAruxerit .

Populo , poftquam euchariftiam fitmpfetit , vinum calice confecrato , vel alio vale , quod ad (acri calicis formam fa&am fit , ne pnebeatur .

Epifcopus diligentiffimc curet , ut in cathedral) , collegiati·, parochialibus, & aliis qui- E bufvis eccjelm , abi facrofanâa aucharifiia cuftodiri (olet , vel debet, in majori altati collocetur , nifi neccfiaria, rei gravi de caufa aliud ci videatur.

Ante ipfam femper lamp·· accenfa colluceat : Tabernaculum , quo aflervatur , ornatum, *te* bene feptum , ac munitum fit.

Ut oratio , quam vocant quadraginta horarum , coram fanffiffimo (aeramento , quo frequentiffimus populus convenire folet , qua pietate 8c religione inftituta eft, eadem retineatur, *te* propagetur, decernimus.

Ut (aeramentum ia altari decanter ornato coUocetar , quo tempore , / vel litania cantet·· tur , vel, fi teaaporu ratio patiatur, mitfa celrbretiu : Mnoc tamen catta ambitum templi facra euchariftsa deferatur t nifi ieeua videatur epifcopo. τχκ - chujt, >l·,.

Nemini autem eo , prêter orantes cuftodes , hujat ontioob caafa noAa convenire licear.

Interdia autem mares, quantum fieri poteft, (eparatim a femini· orent.

Dic fefto corporis Chtifti domini , cum factofan&a euchanffia in folenni fupplicacionc geftatnr, fi adfuerit cpilcopas , l· eo ferende euchariffi* officio fungatur ; fi non adfuerit , id munus exequatur foies is presbyter , qui fecundum epifeopam , pro ejus *loti* confuetudine , honor* ceteris preftat : nifi ex privilegio , aut confuetudine ad alium presbyterum ea cura pertineat .

(Jt (an&ifiltma euehanftia ad agrotoi fumena cum religione deferatur ·, parochi populum fepiffime hortentur , ut frequens femper profequatur .

Quamobrcm etiam fodalitatc· corporis Chrifti in parochils inftituant .

Cum vero deferenda erit, tumeam campane fonitu pismoneant I

Lumina, tintinnabulum , &: decorum vafeulum, velo etiam decenter conteâutn , acprcterca, ubi fieri poterit , umbrtilstn adhibeant .

Duas autem (aerae euchariftiae particulas deferant : ne, cis ad ecclefiam redeuntibus , populus inane vafculum adoret.

V.

JJ»· *pertinet nl (ileiruimm etifrt* .

Prercepit facra Tridentina fynodus, ut, qu«cumquc in mifls celebrationem irrepferunt a tanti facrificii dignitate aliena , ea epifcopl tollere fedulo ftudeant- Quamobrem nos eiuldcm concilii decretum exequente*, ut fan&immum mlife facrificium, in qua, illa Deo Patri placens hoftia, Jefu· Chriftus inodorem fusvitatisoffertur, lingulari religione ac pietate, ffcsfacetdotibus celebretur, *It* a populo colatur , hac ilatuimus : epifcctpus nofle ftudeat omnes qui in quavis ecciefia miffam celebrare, vel fscerdotem,*qui celebret , exhibere debeant :cogarque fuo officio fatisfacere .

Nemo clericus , vel faicus in fuis istcularibu· ccdefii· , capellis, vel oratoriis , quamvis ab ordinario probatis , etiam fi jutis patronatus flat ,, qucmqaam Cucularem , vel refiularem facerdotem celebrare patiatur ; qui criptam celebrandi facultatem, fingvlis lex mentibus renovandam , ab epifeopo non impetraris .

Quod fi quis onus recipiat ad tempus vel perpetuo ibidem celebrandi, vel eifdem locis infervicndi hunc non generarim , led nominatim eorum locorum caula ejufmodi facultatem impetrare velamus. Qui contra prnfcriptam rationem vel celebrarit, vel, ut celebretur » permiferit, gravitet.ppnistar .

Clericis aliesut disacefis rel divin* faciende facultatem ne permittat epifcopul *: 'nifi offendant* literal teftimoniales feu dimiliorias ordinarii fui, duobus tantum messfibus ante , fi in provincia, fi extra provinciam lq l'alla , quatuor , fex vero , fi extra Italiam data· : vc(fi e* antiquiore· fint , afferant etlam feriptum

teto-

CMkiSTi •JSP

tvffimonium 4c vit», & moribus ab its ordioariis, in quorum dimceli poft illud ternput aliqusuidiu permanfetint. .

bacerdotcs qui publice It nocorie crimloofi fuerint , · mifla celebratione arceantur , ni£ emendata vita fcelcris maculam eluerint.

Facultates , caicumque ab epifeopi· ad banc diem coocefi· , pluies mittas eodem die celebrandi , pofthac irrita ac null* lint.

Nemini fine facultate , ab ordinati· Ccriptii impetrata , in oratoriis fodalitatum faeularium , qua· confraternitates vocant , altifve ecdsfiis , capellii « aut oratorii· (aculaubus , que parochial·· ecclefi· finibus continentur', mittam celebrare liceat dominici· , At reliquifcfti· diebus : niti sbfoluta concione . qaa inter mittam ia parochiali ecclcGa babebi* ÌUF .

Mitt< nec ante auroram, nec pod meridiem· nil'· ea caufa jure permitia celebrentur.

ira ecdeliir , ubi plure· mittr celebrari fulent, i· ordo (erretur , ut pro populi commoditate, prima diluculo , reliqui· deinceps debi. to intervallo diftributis, poftrema autem , quo tardius liceat·, celebretur. Quod (i eodem tempore pluribu· locis mifla celebranda fit, rationem ineant epifeopi, ne facerdotcs inter (e aliu· ab allo perturbentur .

Nullus (acerdoa , quemadmodum a Tridentino lyaodo flatutum eft , in privatis rdibut , Ar omnino eltra cecleflam , Ar oratoria , qu· divino tantum cultui dicata , *tc* a locorum epifeopi· defignata , ac vilitatZ lint , mittam celebret .

Oratoriorum autem aedificationem , aut nfum, ne facile, (cd magna de caufa permittant iidem epikopj .

In eis amem dclignandis , vel probandi· , bare fervent : Na fint io interiorum odium partibus . in quibus domini , vel familia frequenuiH vertentur ; fed commodo , honefto loco , a cubiculis , tricliniis , & ab aula leparato , ad templi formam &: regulam propius •credant .

Nec ita angufta fint, ut , qui mittam audierint, ad oftium, aut feneftram ftare cogantur, aut denique ibi facri· interdie , ubi promi(cuc profanum aliquod cterccatur : quod fieri omnino prohibemus .

Cui autem >d permiffum fuerit , ia eo rarius utatur : ne diftraôl homines illa commoditate , eccicliam Dei minus frequentent ; quod exemplo etiam noceat aliis ›

Ornamenta , *It* inftramenta altarium pro celebratione mitte, puta ac munda liat : praler·tim corporalia , ac purificatoria . Quamobrem etiam in vino albo , ubi pollit , tantummodo ad mittit (acrificium facerdotes utantur. Calicea metalli genere, jure permitto, adhibeantur, eoqoe puetofimi, quantam per facultates licooiit .

Die (abbati femper mifla dc beata virgine celebtetu· , nili dici (oleontiss, vel ecclefi· iofttttntnm interdum obftiterit : quo calo ejus omnino commemoratio fiati nifi *it* id ecclefi· in· Allato impediatur .

Ne plurcs tilbus . vel ad futnmnm quinque , orationes , (eu , ut vocant , collcâz dici poffint , nifi ubi ecdefiz inftitutum aliud pofiulet I

Tollant epifeopi (umptuofa convivia, ludos , choreas. *It* omne inanium oblectamentorum genns, cetetofqae omne· abpfi», qui populi tc»

A meritate, aut facerdotum avaritia in nove , at vocant, mifla celebrationem irrepferuM s Ar in cos, qui *in* hoc genere aliquid poccarint , epifcopus graviter animadvertat . anno chmisti ·><·

Magitter ceremoniarum cathedralfa ecclefieos , quibus prima mifla celebranda fit , *At* qui porteeea facerdotes minus perite celebrant, milfia ritibus , K ceremoniis inAituat. Qui li huic muneri obeundo anus par elle non poterit , aliis idoneis facerdotibus epifeopna eai officli partes deleget . Neque cuiquam peltnsm mittam celebrate liceat , qni ab iis inftitutus non fit.

Praecipimus autem , ut facejdout in mrfin celebratione ceremonias a Romana ecclcfia in-
B ftitutas ad unguem fervent r neque alias Adhibeant .

Ut ab omni indecoro, Arabfurdo capitis, oris Ac reliqui corpori· motu abftineaht.

Ut cum, elevatione pcnAa, itera hoftia movenda , vel futnenda erit, ita moveant, ne iterum (uftolli videatur .

Ut prêter inftitutum ecclefi· Romana lis , que (ecreto, vel qua palam dicuntur, quidquam addi, bel detrahi non liceat .

Ut qua palam pronuntianda funt , diftinâc Ar clara voce dicant ,

Ut fecreta , qu· vocantur , lectcto etiam pronuntient .

Ut neque tardius, neque ccloeias, quam par
C fit, verba proferant .

Ut propter erroris caiutn, qui in omni patte mitt* gravis, in canone gravior , in ipfa vero confecratione graviffimos eft ; mittam legant , ■oa memoriter dicant, aut canant.

Ut operto capite celebrare non audeant.

Ut quo puriores ad divinam rem faciendam accedant faltem fingulis hebdomadis peccata (ua confiteantur: nifi eoa ob mortalis peccati culpam frequentius id facere oportuerit.

Ut antequam celebrent, (e colligant, Ar orantes mentem in tanti minifterii cogitatione defi. gant. Quod ut commodius fieri po(£c] curent epifeopi, ut in fingulis cathedralium, collegiatarum, *tc* parochialiom ecclefiarum (acriftitlingula cellula ad hunc facerdotum orandi Ac me-
D ditandi ufum iniiituantur .

Ut antequam ad altare accedant, mittam perlegant, Ac Cngulas partes ita prapatatas *It* notatas habeant, ut celebrantes neque errent, neque bcreant ·

Ut facris vettibus induti cum nemine collo, quant* , neque loquentibus dent aures , meotemque Ar oculos ab omnibus amoveant, quibus diftrahi poffint, neque a (acriftia Cleant , nifi cum ad altare eundum erit, quod tum graviter Ar modefie fiat .

Ut pileum, birretum, aut fubbinetum , chirotbecas, indariolum , aut quodeamque denique hujus generis in altari ne ponant.

E Ut ibi rt« in mora fint (acrificio, cnjufviscspedandi gratia . Neve ob eamdem canfam , mitti inchoata fubfittant, aut ejus initium repetant. Neve, fi parochi fint, cumiquamgratia , metuve mittam anticipent, antdtfictant t (cd illam ea potiffimum hora celebrent, qua populo magis accommodata fit. Neve coocMoem, quam in ea habere debent, ullo modo omittant. Quod fi forte quifpiam imperio quodam , aut conromelia, aut minis, aut vi contenderit , ut facerdos quidquam contra «upmhocdocretofancitum eft, faciat : (i clericus lit, Ar beneficium obtineat, eo prirctur: fi non habet beneficium, ne

habe-

ANNO habwe quidem ad quinquennium poflit : fi lal- J anmcI
CHKiaTt oi· , rc >pf* jam tunc excommunicationis pcr- CHSISTI
»»<>. nam fobeat : neque ad decennium fcudi , aut >>·>■
emphyteutis nomine quidquam ah ecclctis confequi poflit.

Ut perafta milla, pro fummi beneficii munere Deo gratia· agant.

Ne facerdotes , cum in fine miflir fuerint , vel contm miniftri , recedant ab altari. Neve vais , aut linteolo· facro· colligant . Ne cuiquam rei tollende , vel movende caufa manus admoveant.

Nc candelas reftinguant : niti abfoluto evangclio, quod poft benediâlionemdicitur.

Celebranti (acerdoti unus faltem miniftet adfo Hat, ifquc clericus, ubi poflit, 8r talari vcfte *lc* B lupcrpelliceo indutus.

Miniftri candelas accendant , miffale 8e urceolos 8c alia que ad miffs minifterium requirantur , prini fuit locis in altari collocent , quam .eo lacerdos accedat: quem, niti his omnibus pntparatis , confeflionem ordiri omnino prohibemus I

Sacerdote rem divinam faciente, mintftripec ecclcfiam ne vigentur ; neve denr operam collocutionibus , aut candelii venditandis, fed compotito corpore , nullo geftu , modefte , ut debent, lacerdoti adGftentes trtfervtant.

Moneant parochi frequenter patres familias, ut filios & famulos , quos in beftiis pafcendis occupant , faltem diebus feftis mifin jubeant C interefle I

Vidit» ob maritorum mortem ad fummum ne menie amplius tint tine mille' auditione. Îjua in re nulla valeat ercufatio cujufvii consuetudinis, quam irritam decernimus, eas itpn epifeopi , etiam ccnlutis ecdetiafticis, id facere cogant.

··«. * Parochi populum frequenter hortentur, ut in
»«.« « fu» parochia feftis diebus miffam audire noa omittant . Moneantque eum diligenter, debere unumquemque , ut a (aera Tridentina lynodo traditum eft , in parochiam fisam , ubi id fieri commode poteft, convenire ad audiendum verbum Orl

Fideles, cum mitis interfunt, eodem veftitu D tint, quo in publicum prodire (olent, *8t* ita fe componant , ut corporis habitu animi religionem pr» fe ferant.

Ne in foribus ecclefia , vel extra firbfrftant, niti neceflitatis caufa.

Aperto capite tint ; dr , qsa tempore a facerdote confeffisr dicitur , βτ graviora mitia myfteria peraguntur, tint flexis genibusT

Ne ita prope ad altara accedant, ut indecorum fit, tir lacerdos perturbetur.

Ne peius difcedaat , quam facerdos evangelium , quod poft benediftionem dicitur , abfolverit.

VI.

furam»)/nitiUù
•lauaiftr«1NM· .

Innocenti! tertii conftitutioncm , in generali concilio editam, qua fanertum cft, ut fideles, faltem feme! la anno, proprio parocho peccata fisa confiteantur, inviolate omnes fervent.

$staterem esu(dem Innocenti! conftituttonem, eo item concilio latam, nos ad ufiis revocantes praecipimus, ut medici ad agios in leâo jacentes adduâi, antequam illeram curam fulciplant, eoe plane moneant, ut ldoano confrifori de eotmn peccatis confiteantur.

Quibus etiam denuntient , fe , niti id quatridui fpatio ad fummum praftiteriot , eorum curationi defeturoe , parochum etiam curabunt certiorem fieri de eo, qui' in ejus parochia morbo affeAus teneatur i qui pro fui o&cii munere > ftatim ngram convenite, *tc* cum eo agere debet , ut per hoc facramcncum Deo reconcilietur .

Jubemus autem medicos ercommunicationis pena iis pnepofita , quam jure ipfn fubeant, fi fedus fecerint , tranfaâo quatriduo ab illorum curatione omnino abftmere, nili certo cognoverint* eos poftquam in eam febrim. motbumve inciderunt , coofeflbs efle , aut epifcopo, five, cui epifeopw eius rei facultatem dederit, aliud ea jufta caufa videatur.

Hortamur denique omnes , quos aliqua de ngrotis cura attinget , ut nullam occationem omittant inculcandi cis', qua ad animas falutem pertineam.

F-pifcopi in fuis cathedralibus ecclcfiis, Tri- «« Ss··
dentini concilii audoritate, pcenitcntiarium intra tres tncafes inftituant cum unione pmbendc, que primo quoque tempore vacaverit. Négligentes ptoaima provincials fynodo pratevmiui ofteii rationem reddent .

Qui parochialem ccclctiam non obtinent , srfjj.e··l·
etiamG regulares fuerint , confeffiones ne audiant , quemadmodum ftatuit Trtdentina fynodus « niti epilcopi feripto approbati fuerint.. Qui contra fecerit, excommunicationis panam fubeat.

In iis probandis hanc rationem habeant epiicopi, ut pii, bene morati , doAi, prudentes, patientes, dc animatam falute foliciti, *tr*ideles cuftode· tint eorum qua in confcffiooe dicuntur} proved· etiam state, prasfertim illi, quibus confcfliones mullerum erunt audiende .

In foribus facriftisr cvjufviseccliefia, ubi confeliones audiri , 8t coufiriforcs plures efle folcnt, affigatur tabella , in qua nomina *h* coÎ[nomina confcfforum approbatorum de(cripta mt.

Jubeat epifeopus clericos frequenter audire magmros , qui cafus confrientur in monafterili, vel ubivis, ejus juflu interpretentur.

Confeffores omnes cafus fummo pontifici & epifeopi· quart· ratione rrfervatot feriptos apud fe habeant i ne quid per incuriam Gbi facultatis affirmant.

Sacerdotes , nifi ex caufa neeeffari* , mulleres ante folii ortum , vel poft ejus occafum, confitentes ne audiant. Neve in cellis, fed poblice in ecclefia , in fcdiboa, in quibea tabella omnino inter confitentem 8r confriforem interfi* (it . Hujufroodi autem icdef in e^clefiia ab iis, ad quos pertinet, conftduendas epifeopi quamprimum curabunt.

E Nk line caufa neceflaria in privatis odibus cujufquam maris, vel firmin· ccnfeflfooem audiant.

Parochi tape cohortentur gr mpneant fideles , ne conmGooem , que pafcha tempore fieri debet, ufquc ad fonaam hebdomadam differant .

Caveant curati nc iis tcmporibui , quibus conicfliooe· frequentiores efle folent, pracipoc per oâo dies ante natalem domini , dr a dominica paSonii ufque ad refurreaionis octavam , etiam allo ad tunera , dr alia facrn officia vocati , illud audiende confeÆooù munus

anno CHRISTI

H·µ

'-

/

s«cl ›

,n k*1 ecclefia › Gitenur* neceffana pramittant, aal ullo tno^o differant.

Ad farramentam ponitentMi, quo «pereat·· liberamur , nemo fine debit· przparattone accedat , ut in (pirita humilitatis, *it* amaritudine anima (nr, non capeAata coafrfforis interrogatione , ipfc peccata fua confiteri poffit : rejus tamen diligentia adjuvandus erit , ubi illqua in parte deficere videtur.

Caecant con(efforet ne ante debitam (atisfaAloncm illos abiolrant, quibus , cum facultas adiit aliena reftituendi, rei legata, quzadpiaa Caufas fafta font, perfolvendi , illifque at id facerent fuperjori coofeffiooc prarceptum fit, przftare tamen neglexerant 1 exceptu ilt, qui periculole zgrotant , quot tamen moneant , ut B quod debent quam primum pcrfolvant.

Et quia interdum in falli teUia manu eft, ut, non folurn facultatibus homines, fed etiam etiftimatione ac vita (polientur· idcirco neminem abiolrant, qui falfum teftimonium in judicio, alterius detrimento dixerit 5 nili priua dato damno, quatenus id (arciri poterit *f* violat* illius etiftioaationi (atisfeeerit.

'Ne illum quidem abfolvant, qui poft publicum epifeopi monitum de indicandis rebus asnrrtis, quid de Ix *(ciat* non indiearit, nifi hoc officium ante perfolverit. Iidem omni adhibita diligentia conicientiam examinent fiugulorum , qui fenerantur Ir qui Iniquos contractus exercear : neque quemquam ia his cafibus abiol- C rant, nili debits'* rcftuutio , aut (atisfaAjo ex canonum przfcripto prius intercedat.

Ad coiiim etiam criminum, qua infra ordine adicribuntur , licentiam rcfecandam , prohibemus , ne confeffbres quemquam ullis Its criminibus alligatum abfolvant, nifi facultas cis ab epifeopo permiffa fit.· cupis poteftaii 8c coi am (acerdotum , quos ipfc ei muneri przpofueut, ejuimodt abiolutioncm , ia fua cuique dicrcefi, refervamus.

Raptores virginum .

Qui moniales violarint.

Qui abortum procuratint ·

Qui fecundo , vel propinquioli cognationis gtadu inccftum admiferint. D

Incendiarios, *it* qui damni, injurizve caula vites, vel arbores alienas inciderint.

Ecclefiam polluentes ·

Homicidas voluntarios.

Qui parcat» percuficlint.

Qui locis piis Infantes expofoerint, cum habeant unde ipfos alant , neque eorum locorum damtqyn refarcicrint.

Notarios, qui legata ad pias caufas faâa non \ denuntiarint ▮ e* noftri decreti prsfcripto ▮

Qui ad magicas art», veneficia, fupcrftitiones. *St* alia hujus generis, cuchatiftta , facrifve rebus abutuntur.

Qui dateras, menfurat, monétalreadulterarim , coeruperintve. E

Confeffôtes canones pninicencrales brne noverint ; *St* de pomitentia, quam cuique peccato praferipiesunt , tonfitentes admoneant ! ut tanto diligentias a peccatis cavere Audeant, quanto in posnitentiis canonum mitigandis benigniorem In (e ecclefiam experiuntur.

▮ Iidem , quemadmodum a (arida Ttidrntina fynodo juffum eft , publice peccantibus publicam poenitentiam imponant , ncqqe illud publics pernitentis genus , nifi data ab epifeopo facultate , (cetera alia poena commutare audeant .

VII.

ANNO CHRISTI 1JUS.

*D*in·M.*

SanAa Tridentins (ynodus paftores omnes s«l. as. * hortatur, atque ôbteftatur, at omnem adhibe- *-'«--riant diligentiam ad fideles cohortandos, ut ea, kMM> · qu* ad domandam carnem conducunt, przferum ciborum dciedum *it* jejunium omni Audio ampicâantur. Itaque ejus nos audoritati & factorum canonum decretis iunitentei edicimus, ut omnes carne , ccterifque omnibus , qu* a carne trahunt driginem, ut ovis, laAe i caleo, butyra *8t* hajuimodi per totam quadragefimam abitineant ;

Sciantquc lingulis quadragefims diebus, dominicis exceptis, jejunii lege le obftriâoa ede, fune enim illi quadraginta dies, quali totius anni decima quzdam, que oblatione jejunii, pro fidelium omnium ialute, Deo confecratur.

Ut per facta quatuor anni tempora, vigilias natalis domini , afiumptionis bcatiffim* virginis Mari* , beatorum apoftolorum (excepti· Joanois cvangcliftr & Philippi 8r Jacobi vigiliis) item dici fefti omnium fandorum , nativitatis Joanni· Baptift* *St* beati Lafirentii, jejunium fervent.

Ut triduo etiam rogationum ' pqft afcenfio- . nem domini , ex veteri inftituto , in Mediola- ** ' nenfi ecdefia jejunium adhibeatur .

Edicimus przterea , ut in provincia noftra, prrfxima quarta feria poft quinquagelimam, omne· quadragefimalu obtervanuz initium faciant , prater civitatem Mcdiolanenfem ,eafque dictcefis partes , ubi ex divi Ambrofii inftituto divina officia celebrantur.

Illorum vero damnamus ingluviem, qui primis quinque qtiadragefimz diebus , Romans ccclefiz more mftiiutis, Mediolanum fc conferunt, patriz ritum in jejunio , *Sc* ciborum abftinentia fugient».

Caveant autem jejunii cultores, ne, dum vcttis cibia abftinent , aliarum rerum delicias, luxuriamque confedentur] imo vero moderato cibo *Sc* potu carnis vitia coeiccant , ut liberi mentes ad csricftium rerum amorem 8r contemplationem erigant ; *St* ad pietatis opera expediti inveniantur.

Ab hia autem, omnibus cos excipimus, quos urgens necelfitas , vcl imbecilla ztas a jejunii lege eximit « eos etiam qui evidentis morbi, alteriuive juftz cauiz cxcufationcm habent , led horum judicium epifeopo tantum , vcl iis 3UOS ei muneri ipfc prefeccrit, (cripto facicnum relinquimus ; idque quod ad molbum attinet , de medici conlilio.

Quod autem ex divinarum literarum (ementia parum homini prodeft , fe per jejunium cibo temperafle, fi animas in peccatis lit intemperans] idcirco fideles (n jejunio prccipue ftudeant, ut dum caroabalimentisabftinet, mens pariter - culpa jejunet, omncfquc in Del laudibus, eleemofynu, aliifque pils officiis occupentur : hoc eft enim jejunium quod *Ic* dominus Kaic ore delegille tcftatur.

VIII.

Qes ftrtiMiU ti tftrtma auBitiui ti-
rnüqffraftaarial.

Exirem* unitionis (aeramentum caret parochus,

AMNO· fku»» in agtoto, dam integri· aft fenfibo·, ad-
cnjusti Jubeatur.

Item cam ad ungendum infirmem *tcttftrit,* ijiligentcr cum confoletnr *it* hortetur ut boo· anitno fit i *It* a coris ac defidcrlis hujus vita ad «alcftis beatitndini· cogitationem erigat ; nt ab» feUo mottia mace, (e a Dao in «cernam requiem vocari gaudeat^

Omne· vero , qui adiunt, moneat, nt pra. ata Chrifto domino pro co faciant.

IX.

Qet ti fterMunti rriitii tJminiflrttintm ftrtiMM.

Accurate compléta eft Tridentina fynodu· omnem diligende rationem quam in conletendii ordinibus adhibere debeant epifcopi, ut *et*clefia idoneo· faccrdotes *It* alio· tniniftros ha. beant : quamobrem eo» tantum admonendo· duximns, ut idem ftudium la exequendo prellent quod in precipiendo adhibitum elle omne· inredigunt.

Quod a Tridentina fynodo fanctom eft, ne in conferendi· otdinibu· epifcopi, *te* coram mi. niftri qnidqnam, etiam fponte, quavis de caufa ditum· acciplant/ld ®t ipfi Inviolate fervent Scafuis cubicularils , «ctcrtiquefamiliaribuifervandutn curent.

Archidiaconur eujufque cathedrali· ecclefia. li ea ecclefia atchidtaconum habeat *j fin* minus l>. qui proximum poft epifeopum la ea ecclefia dignitati· gradum obtinet. infra fee mente· libium conflctat, in quo diligepter de(cribetclericorum omnium fistularium nomina , *h* quo quilque ordini· gradu flt, ac deinceps reliquorum tam («cularium , quam regularium , qui clericatum , vel aliquem *tt* minoribus, majoribtifve factis ordinibui aftumpfcrinc. locum etiam, *te* tempi!·.

Quicumqlie vero pofthac in noftra provincia a fuo epilcopo , vel eju« permitfu ab alio , etiam errra provinciam, in clericalem militiam cdicriptui fuerit , vel altiorem ordini» gradum afeenderit : ad menkm ex eo die , quo oidincm fulceperit, nomen luem in clericorum librum reterendum curet.

Enm autem librum idem diligenter cnftodiat, in quem quidquid lingulis anni· retulerit, id epilcopo deferioendum dabit | ut *tjat* libri exemplum etiam in epifcopalibu· cdibui aflervetur.

X.

) -

v Or *femittrit firrietnMf.*

Mandatum eft a facto Tridentino concilio pw vincialibus fynodi», quamprimum in eam curam incumberent , ut leminarrum clericorum, ubicumque id fieri pollet, conftitucretur, omnique ratione propagaretur i quamobrem etiam illifacultatem dedit moderandi, 8raugendi omnia, Bt lingula, qua pli *te* fanfti huju· operi· inftitutionem 8r progtedionem adjuvare polfent. Itaque noi provincia noftia ftatu, *te* ecclefiarum , ac beneficiorum genere diligenter confidcrato, duximus ad hanc rationem confugiendum efle , uc detrahamus, quemadmodum jam nunedetrahimus , decimam partem fruAuum cujuslibui mcnla epifcopilit, *Se* capituli, fc quarumcum-

que dignitatam, perloadtuum, olficioratn, prsr- "anno"
bendarum, portionum, abbatiarum, dr priora- CHAUTI
tuum eujufcumque ordini· , etiam regulari· , u«(.
aut qualitati· ve) coadiiionii fuerint, etiam flofpitalium , qeat dantur ia tiraient ve! adminiftrationem, jnpta conftitatioocm concilii Vico- Of Qyi·
nenfia, * beneficiorum quoramcumqoe, etiam ·"“"«*
regularium , etiamfi jurslpatronaln· cnjufcumque facriat, etiamli nullia· dtcacrli» , vel alliecclefil· , monafterii· vel holpitalibu· , dr alus quibufvia loci» pli·, etiam exempti· annexa. *It* ex fabric!·eccicliarum, draliorum locorum, etiam ex quibufeumque alli· ecclefisftici· redditibus , feu prevention·, etiam altorum collegiorum > in quibus tamen feminari· dikentium»
B vel docentium , ad commune ccclefie bonum promovendum aftu non habentur , h«c enim exempta elfe volumor. prnterquam ratione re* ditiium, qui fupetfiui eftent ultra convenientem rplorum leminariorum fuftentationem, (eu corporum . vel coniraternitatum ■ qua lo nonnulli» locis (chola appellantur, *It* omnium monafteriorum, non tamen mendicantium , etiam er decimis quacumque ratione ad laicos, ex quibus lubfidra eccleliaftiea folvi folent, dr militc· /ujufcumque militio , aut ordini· pertinentibus [fratribus fandi Joannis Hierololymitani dumtaxat exceptis) eamque luprafcnptorum fruftuum decimam fic detraiiam , feminari», ltrsgulii provincia noftra dimcefibu· erigendi·,
C lcu jam creftif , applicamu· dr incorporanto· .

Polfeflbrn autem hojufmodi beneficiorum ad eamdem frnftuum decimam non modo pro fe, fed pro penfionibu· , qua· alii forfan ex diftifroaibus folvant , retinendo tamen pro rata quidquid pro diftli penfionibu· illis erit folvendum , omnino teneri volumu·, *It* mandamua cjuldem Tridentini concilii anAorirate qoibufvi· , quoad omnia, *It* lingula fupradifta privilegii· , exemptionibus, etiamfi fingularem derogationem requirerent, conlucudine etiam immemorabili, *it* quavj· appellatione, lr allegatione, qua exeeutionem non impedlatnon obftantibus.

D . Hanc antem fraftuum decimam juxta majorem (ingulorum beneficiorum taxationem , qua hafienu· fafta reperiatur , exigi jubemus . Quod fi aliqua beneficia non reperiantur taxata; epifcopi de conlilio eorum , dui facre Tridentina fynodi juffu ad id munus acleâi fueriat, ea taxent .

Quam decimam duobus terminis intra fequentem |nnum l$«. Sr deinceps fi«gulis anni· eodem modo folvi volumus, 6 qui» hujus anill caxationem a fc impolitam exigere esupiflet, eamdem >exaftionem pepfeqoarur | deinceps vero hanc exigendi rationem a oqbis praferiptam fervabit.

Pneterea damtis auftoritatem lingulis proviocie noftra epifcopi·, ut de eorum qui huic mo- (
K neri pnrfeiül erunt, coafilio , *It* metropolitan) Icripto confenlu, pollint eam decimam augete, ae perducere ufque ad decimam veri annui reditns, *tc* imminuere vel univerfe ve) ligillatim ; atque iis etiam beneficiis , qua tenuiora fuerint, ptalertim curans, totam omnino eaadtionem remittere.

Decernimus item, ut epifcopi, ex auftoritate ejufdem concilii Tridentini , intra fex meofes eccleliaftiea aliquafimpiicia beneficia, cujufcumque qualitatis *It* dignitati· fuerint, vel et» iam ptaftimoniales portione· nuncupata· , 8c

CHRISTI <>«;.

etiam nondum vacanto , huic collegio feu fe- A minario applicent & incorporent ; ea videlicet quz illi fe.mrurio magi· opportuna & idonea videbuntur: fine tamen cultu· divini detrimento, & beneficia obtinentium prejudicio.

> (I Quod li ipilcopi illorum benefitiorum fruftus ad id pium opus non fatis efle animadvert terint, difpicitnt fi qua alia fint, que ferniaario attribui poflint . Deque hi» mctropolitinum admoneant, qui, ut res ex fententia confici poflit , a fandiflimo domino noftro opem implorandam, & ejus aui^oritatem interponendam curabit I

Hstc autem unio beneficiorum ex pra(cripta concilii Tridcntini formula locum habeat etiam fi beneficia fint refervata , vel afteda ; nec per B relignationes ipforum beneficiorum uniones & applicationes fufpcndi « vel impediri poflint ; fed omnino quacumque vacatione , etiamli in curia effeâum fuum fortiatpr , *St* quacumque conftitutione non obftante ; fuccedente verocafu , quo per uniones eftedum fuum foitientes , vel aliter feminarium ipfum in totum , vel in partem dotatum reperiatur i tunc portio ex fingulis beneficiis . ut fupra , detraita, *8c* . incorporata , ab epifeopo , prout , res exegerit , in totum , vel pro parte ad ratam remittatur.

Qra pertiaeat ad *ttilatitntai leaefititraat.*

Interdicimus & iis , qui jus habent conferendi quzcutnque beneficia ccclelialica , fcu « eis provi&ndi , aut ad ea eligendi , prafentanai, vel nominandi, *te* eorum miniltris cujofvis géneris, ne quidquam per quamvis cau. Jam ejus rei gratia ab aliquo , cui ecdefiafticum beneficium quavis ratione tribuatur , ne Iponte quidem datum accipiant.

Ncve ita detur beneficium cuiquam, ut is ad nutum ejus qui dederit , vel cujufvis alterius, poftea cedat.

Neve in eo dando ulla fruâuum parsabepifcopis, & inferioribus , contra facrorum canoD num inltituta , quavis etiam pietatis fpecie refervetur.

Qui ex iis, quos diximus, fecus fecerit , jure ac facultate eligendi , nominandi , vel przfentandi deinceps uti non polli' ·

Qni vero beneficium conditionibus ejufmodi acceperit , fciat ex facrorum canonum decretis, fe nullum in eo jus adeptum elTc ; atque ideo fruâus fuos non facere; quofve perceperit , fiae confcicntiB labe retinere non poffe ; ad eorumque reflitutionem compellatur .

iull. -- Omnes item li ceteras poenas dent , (isloniacis a factis canonibus, *te* conftitutione fan-

l',<4. ' Qiflimi domini noftri Pii IV. conftitutas , 8r ' quas epifeopi pretcrea de iis fumendas judicaverint .

Eamdem Pii conilitutionem epifeopi femper in dioecefana fynodo , ac bis quotannis in celebrioribus fu· dicteriis opidis publice recitari jubeant.

Neminem autem vel prnfentatum , vel nominatum , vel eleâum , vel ab inferioribus provifum prius admittant , aut jnftituant epifeopi , quam infrafcriptum jusjurandum ab eo exegerint.

£|« iq. *prafentatat*, vri deSassé'c. ad hae-

/»r<«»< Tf. jar· prr *fatrtfaallt Dei* rvaagWl'a I jm ahho *attii maaikai ttaf»* , »rfm *nt ktatfitii titiata4i* CHRISTI *caafa* , aat *at ai ii prajeatartr , vel atatiaarer,* ij«j. &T. *aejae faeatjaaai alitat attt atatlat, aat tea-[tatieate, vtl ftieate mt, faiifaaae trilateri , patrtat, fta alii cai^aaat ta* dr *taafa fnatifiifft,* aut *ieiifft, aat etaipeafaife , aat priai iataat ttafirai^ft, vtl apai ^aeat^aaat itptfaiffe.* Oqrfasmu-/·« *ieiiffe , vtl Ittafft, vtl priai aratae iataae, temmeiataae, Ik aram, aat aaetam^at* asadv dr*iitaai nmijjje , aat rtlaa^ft ; art it ieaiiiai, terril, praiiii, reiiitiiei tjai ttltfia , frallikafietiaiu , aat eklafieaiiai tia/ieae praltntit, prafeatikai , at fatarii innatieae· , rtaiiffitatai, lteatieaeaeve fetjfe, preatifijfe , tat iaivijft ; aat tliaia , aianiaate, vtl taaftatnatt rat, pnaiifiift, aat iaivifft . Ita aie Dtai aJjaver , & iat faaHa Dti tvia^tlû .*

Norsrns, fciiptoribus, aliilque epiicopi miniltris pro omnium opera, lumptu , ac laborc, in conficiendis literis , quibus beneficii collatio , confirmatio, inftitucio , provtiio continetur , non plus duobus aureis ad fummuih perfolvatur.

Epifeopi munus erit cavere , ne propter jurifpatronatus occationem pluris aliquanto res cui illud jus annexum cfi vendatur, aut transferatur ; fi qui vero nihilo minus ita vendiderint , pcenas contra fimoniacos editas incurrant .

Ne redimende vexationis fpecie in caulis bc neficioram fimoniaes paAiones intercedant , nemini licere volumus , ad redimendam vexationem , ne in cafibus quidem jure permiflis, pecuniam dare, quidquamvc pacifci, auttranligere, nifi epiicopi confenfus accefierit : cuju. partes erunt , Rc perfpicere diligenter an fiibiit aliqua fraus, 8r ubi rem fraude farcre , λ* jure permiflam elfe cognoverit, non denegare ciqui petierit facultatem fe a vexatione liberandi. Qui contra quam decretum a nobis efi fecerit , epifeopi arbitrio pleûatur; Rc quod aâumfue nt, irritum fit ac nullum-

Ut^omnis ad fimoniam aditus intercludatur, (latuimus ut non folum audtores fimoniae , fed ejus internuntii , & interpretes, notarii etiam , qui fimoniaca inftrumenta conficiunt , iifdem poenis teneantur, quibus addiâifunt ii qui per limoniam contraxerint.

Iis etiam pernis comprehendi volumus eos>r qui fcientes inter eos , qui contrahunt, limoniacam paâionem intercedere , in eorum gratiam fua beneficia obligant.

Monemus & obtcilamur epifeopos , aliof-?jue , quibus efi jus conferendr beneficia , ut ·miliaribus fuis certam mercedem conftimant; ne illi hoc fubfidio deftituti , beneficia ecdefiafticas tamquam fuse opera , 8c laboris precium , prreipue Gbi proponant : fraudari ta-., men ecclefias nolumus probatorum hominum minifterio , fi qui fint lo eorum familia , quorum doârinse *te* pietati utiliter facrum sminus committi poflit.

Quibus beneficium ecclefiafticiun vacans multis *St* ambitiolis precibus per fe vel per alios petierit, eo faâo ita reddatur indignus, ut per biennium in cum neque illud, neque aliud beneficium conferri poflit.

Eamdem poenam illis proponimus , qui beneficia eccleliaftica , qus nondum vacent. poftularint ; pnrtcr eas , qur a (acris canonibus huic iniquitati conftitut· funt*

ANNO CKKISTt M·|·

XU.

A» *tJiSe ie rxjlin^/ , quifrtf,. CUtJi feet ptrttbulikiu tttltfui.*

Mk c. rs. Veret

Quia *(t*crum Tridentinum concilium adprovinculer fynodos illam cognitionem rejecit › an expediet, ut II, qui perficiendi funt parochialibut ecclefiis, ad examen vocandi fintperediftum ; re diligenter coniiJerata , (latuimus ut, cum primum epifeopus parochialem eccleflam vaca»e cognoverit , intra triduum ad cathedralis & vacantis ecclefia januam publicum ediâutn per totos decem diet, vel aliud longius tempus, ejuldem epifeopi arbitrio, propofitum elfc jebeat quo omnes invitentur qui volent examinari , vel alios examinandos nominate : ut tranfaão przftituto temparc , examen confici poifit : ac deinde orbato gregi ex ea formula , qu· *ia* diito concilio pnefcripta eft , idoneus ceâor perficiatur.

XI II.

Dt σ' iiurnifiriuu i» mtbtirilfi tcilrfiti.

artt, , , aruf·,.

Qnoniam ftatuit fanât Tridentina fynodus, ut in provinciall fynodo forma examinis , fcu inquifitionis ,-aut inftruâionis natalium , vite , rtatis , doârinr atque aliarum omnium Sualitatum , quas facri canones , & infa Trientina (ynodus in promovendo ad epifeopatum pofhilant prrfcribatur: nos hanc formulam fanâliCmi domini noftri arbitrio comprobandam proponunut.

Cum examen de aliquo ad epifeopatum provincte noftrr promovendo faciendum erit , epiicopus, in cujus dicecrfiis majorem «jus anni partem verfatus fuerit, mandato a fummopontifice accepto, ex quinque probatis 'dc doâisac juratis, omniqur exceptione majoribus teftibus, de ejus fide , vita , &: moribus cognofcat in hunc modum.

An fit bone exiftimationis.

An h·refis nomine, aut fchifmatis fufdtftus fit.

An hrreticorum libros legerit, habeatve.

An cum hrreticis verfatus fuerit, aut eis aliquo modo faverit .

An ftatuto eccicfiz tempote confiteatur , *tc* ruchariftiam fumat, ac mifis interfit.

An facris ordinibus fit initiatus , & quampridem.

An fit criminofus, vel vitio aut infamia notatus .

An cum aliquo inimicitias gerat capitales, & przfertim in loco epifeopatus.

An filios habeat non legitimos, 8r cujus aetatis , & quot . y

An familiam fuam prudenter *k* catholice cegat .

An bigamus iit.

An excommunicatur. aut fufpcnfus.

An apoftata .

An ei publica poenitentia impolita fuerit.

An aliquando mfanicrit , aut a dzmone vexatus fuerit.

De natalibus veto, ztate, gradu, & corporis habitu , a duobus , vel tribus teftibus fide dignis , vel ex inftrumentis publicis hoc modo cognofcat.

An ex legitimo matrimonio natua fit·

A An haeretici filius nepofirc fit.

An trigefimum annum confecerit.

ANNO CHABTL u<s

An ia univerfitate ftudwrum magifter , live doâor, aut licentiatus in facra theologia, vel jure canonico, merito fit promotui? aut publico alicujus academic teftimomo idoneus ad alios docendos offendatur.

Et, fi regularis fuerit, an a fuperioribus fureligionis fimilem fidem habeat.

An aliquo vitio, vcl infigni deformitatecorporis, *k* in qua parte laboret.

- An comitiali morbo tentetur.

De doArsna autem fic periculum laciat.

Adhibitis tribus theologi· , totidemque juri< pontificii peritis , quos u ibi non fuerint , ex B vicinioribus locis accerfat, promovendum undecumque evocatum interroget.

Quid differant inter fe facramcnta veteris & nos· legis.

Quot fint crclefiz facramcnta , *k* quomodo finguia nominentur.

Qu· fit eorum materia, torms , trunifter.

Quod officium presbyteri , diaconi , &r fubdiaconi, quodve minorum ordinum.

Qur praecepta divina , quzve conillia evanjjebea. x

Duos Item locos ei proponet interpretandos, alterum veteris, alterum novi tcftamenti, a mane ad vefperam dato fpatio cogitandi.

Quibus interpretatis , percundantibus etiam C aliquid de jure pontificio , ita refpondcbit, ut etiam fi theologus fit tamen fc juris canonici ia iis qu· ad cpikopi munus pertineant, non omnino rudem efle oftendat.

His confeâis , ex formula prgfcripta a fanftiifimo domino noftro, coram eod-m epfkopo fidei profefiionem faciat.

Quod fi promovendus in pluribus civitatibus, vel diacefibus proximum triennium moratus fuerit, ejus fidem , vitam , 0c motes , illi etiam epifeopi , in quorum Ircis fex menfes manient, a fummo pontifice admoniti, vel ab eo , qui procciTuai confecerit , rogati , fuo tefbroonio comprobent; idque feriptum ad eumdem mittant, a quo procetius confeftus fit. Is vero D afta h*c omnia in publicum inftrumentutn relata ad fanôiHimuna Romanum pontificem oblignata quamprimum mittat.

XIV.

Dt vita O' bfhtflétt tfifstftrtm ú"cle-

Pic ac fapienter fanâa Tridentina fynodua, *'** duce Spiritu fanâo › eccicfie utilitati confutuit, cum tpilcopis, & reliquo clericorum ordini certas otnciorom vias, rationefque pnefirripfit i quibus intelligerent, fe,- cum lo Dei militiam adferipti funt, non ad commoditates, aut vohiptates, fed ad labores, ac folicitudines vqcatos effet E & in iis numerari, quos dedit Deus, 4' yas'dem *ifffltlti*, .fxt/dam *tuitKi fnfbtUt, vtrt tvtKft/iftn* , <A·ı 4«r/n» *ftfttru σ dtihrtt λ4 , >· »f*i minifttrii, i· ediUttritHtm tтfora Ckrtfti. Quarc ipfis diligentiflime* providendum eft, ne a reâa vivendi via , de ab officii fui rationedrffêâaot jneve quidquatn pt· fe ferant, quod non *fimplex , caftum,* integrumque fit ; *ut* modcfti· , frugalitatis, benignitatis, dr, qu* nos Deo tantopere commendat , fanâc humilitati: ac virtutum omAtuqi exteris exempla pnrkant . Etenim

anno Christi

uberrima docendi ae pafcendi ratio etxirtn, qui pietatem, quam profites»tar, vita, integritate* ·ft), innocentia comprobant ı * quacumque verbi» alio» docent, ea fadis exprimant fuis : nan jam qua fua font quatentes, Ted qua Jefn Cbrini . Id autem cam omnium clericorum profeflio requirit, tum maxime epifeoporum dignitas poftulat, qui cum fint mundi lumioa , religionis ·pietatis exemplo ceteris prriaccre debent ; neque committere, ut alla in patte Dei lucem, in iplis collocatam, propriis tenebris obliterate videantur t qua in cogitatione obeundi fui muneri», ilhm epilcopi pcrfe&am imaginem, digito Dei ab apoltolo ducriptam, alfidue libi proponent : ***Ofi'tti tfi/hfe» irTtfnlnafiiilm tfi , fihhub, fruimttiit,*** srearew , pedfiaia , ***ktffWtat***, dscivrr».. aea ***viatitata» ,*** ·*» prrrvjirrw, /Id nivïrjtem , aea , Usa ***infinie , fiJ dt· ut»i f»t h»t fréf/ittei.*** Hrc autem clericoturn , nuxi(neque epiicoporum ftudiak officia , li reliquorum oculis, auribufque obfervabuntur: profecto efficient , ut illi glorificantes pattern qui in creti· eft , magis etiam vite exemplis , quam doftrina praceptis ad imitationem virtutis incitentur. Itaque nos , qui eo Conilio huc convenimus, ut quz a facra Tridentina lvnodo Uncita font, erequentes provint» noftra mores ad optimam Chrifliana religionis dikiplinam conformaremus ; ecclcfiafticis hominibus certas toâe pieque vivendi formulas conftituimus; quas pertime facta Tridentina fynodo lummatimcxpolitas latius explicavimus ; pattim hauftas ex veterum canonum fontibus , cjufdcm concilii auâoritate revocavimus ad ufum , utiiitatemque noftcotutn hominum , nonnullis etiam additis , quas maxime ad hujus temporis flatum rationemque pertinere videbantur .

I.Ti»..,,

Hr,l< Se nr

X V.

bi frtfiUttl Jivini furifitii .

Ne eo quidem nomine, quod , fumpto a prit»cipibus cibo, Deo gratias agere debeant t

Neque intermrffism, pacem, aut miflàle illis exolculandum prabeaot ·

"anHÔ' CMKISTI *>*>*

Denique fervent cetera omnia , qur illis facts Tridentina fynodus ea de re graviflimo decreto pracepu .

s»<»Mir, * "*.

Principes aureus fummo Audio cohortamur , ut meminerint epifeopos eos duceseffe, quorum cura k vigilantia fideles ad calorum regnum diriguntur : Qaamobrcm eos quo debent honore profequentur .

Qui clericus epifeopo , vel alii foperiori cujulvis generis, quem revereri, k colere debet , maledixerit, epifeopus *ia* cum ex ***hait ctaaai***bus animadvertat .

XVII.

Z>< tfijctfi Vtflit».

Epifeopus non profano ornatu , aut apparatu, fed fidei k vitae (plendore hbiaufloriratcm querere debet,.

Itaque in vcftitu fericum non adhibeat .

Non preciofis pellibus utatur.

Unguenta ne fumat, neve alias odorum fuavitate» conlcâetur .

Sir annato epifcopali contentus.

Ne mule , aut equo epifcopali flragulum k ornamentum ex villuto, aut 1erico, (cd excorio faflum aut lana adhibebit .

Ephippiis auc calcaribus , aut frenis inauratis non utcuir .

Lineam tunicam, quam rochetumappellant, ex decreto Innocentii 111. in concilio generali , in ecdefia k ia publico habeat .

ilniU a,ı',',·· k koa. Ur-

sine talari tunica , qse ad collam adftrida fit, ac motets, neque ecubiculo exeat ; neque quemquam, nili ex familia , admittat, neque eum veli itum ante nodem, vel nifi dimiflis omnibus , deponat ·

Velles quibus privatim trtetur , tales omnino fint, nt mode(lise k gravitati conlulatur.

In itinere quoque tam in dicecefi, quam extra, cum veflitum habeat , ex quo illum efle epifeopum appareat .

sat,,,

faw ***fiMifiitf,*** ut inquit apodolut , ***tx ktxti***aller ***xjJiitHfti,*** prs Aawiarla, ***ttnftiUMiHir i» iii, f»***4 /aar ad £>»«·, «r qfrrsa» dxM ***O' [xcrifituf frt ftttxti» i*** .epifeopus dominicis *tc* reliquis feftn diebus > *niû jute impediatur, miflam celebret .

4. Tridentini etiim concilii auûoritatcm fecuti , pracipimus faierdntibus reliquis , cujufcutnque gradus , conditionis *Sc* dignitatis illi fint , ut lifdem diebus rniflam celebrate ne omittant · »

Curatis vero, ut przterea ter in hebdomada, aut eo etiam fzpius , quo vel loci confoetudo, vel neceffitas crebriorem divini facrificii ufum pofiulabit · Ceteris etiam clericis , ut linguiis mrnfibus diaconi quidem , k fobdiaconi bis faltem ; qui vero in -minoribus aut etiam c-erici tantum font , iemel facrant eucharifliam fumant ›

Qni fine necedaria caufa id facere orni ferint, parochus eos fui officii admoneat; k, nili paruerint , ad epifeopum deferat.

XVI.

Dt il If'flf .

Alienum eft valde ab epifcopali dignitate, fi epifeopi in confuetudinc principum fele deprimant * abjiciam.

Ne igitur principibus accumbentibus fient ipfi.

Liceat etiam k hofpitnm gratia , qui accipiendi

jmno CHKMTI ■ı·i<

amnÔ CHUSTI ı>«/

di faut , habere oeccfiârios apparatui, non tamen divetfi generis , nec majoris precii, quam cos , qui ad ipfius ufum conceduntur : Ita ut in omnibus humilitas *Be* modcilla epiicopalis eluceat .

Equos ne alat, nifi neceRarios .

Dosnefticaas omnem luxuriam , in aedificii* estruendii magnificentiam , picturas & inanis ornamenta, ac delicias excludat.

Caveat denique , ne quid in ejus domo appareat, quod non fimplez , ac parum iit , quod non Dei zelum *Se* omnium inanium rerum cootcnqbtionem teftetur

Cum in iis, quuad privatum ufum, cultumque requirantur, eam moderationem adhibuerit, nt iordes *Bt* fupervacaneum Comptum fugerit s omnem operam *Be* artificis ipicndotetn ad publicunt Dei templotum cultam & ornamentum conferat .

XIX.

De tpfctfi tntnfe .

Accumbent eptfeopur menfe benedicat j 8e quam decet frugalitatem *te* temperantiam adhibeat .

In ea prster primam efcam & unum jurulentum cibum, alterum tadicinium & duo fruduum genera, unum aut alterum, vel, ut aliquid conlitctudini *6e* hofpitum ftomacho induleeamur , tertium ad iumtnum fimplicis obionii ferculum tantum ei appoat iiceat ; etiam quorumvis hofpitum caufa .

Bellaria , placente, amniaque facchsro actifi clofecondita, cctetaque elcarum lenocinia, exquifita etiam vinorum genera prohibentur.

Adhibeatur vero in ejus menfa leftio factorum librorum i ut convive non fotum corporis cibo, fed etiam epulis aninus recreari poffint.

Paraliti, Tannioncs, fcuniles joci& mxiedifta non admittantur .

Quemadmodum autem benediftio cibi caput, fic aftio gratiarum clauiula elle debet , ut Dei laudes , ficuti par eft , ufquequaque celebrentur , *Be* omnia ejus benigiiat) accepta refeuntur .

XX.

De efifffi femitte

Epifcopos domui ac familiae fu* bene profit ; curetque nt honellas decorumque lerveior , tam in internis quam in externis, qui enim domum tuam regere nefcii . nec Dei ecclefiam reftcgu bernabit.

Familie numerus is tantummodo iit, qcofimui eccicfi* utilitati *Se* epiicopi deccflitati conlulatur .

Eum autem vehementer hortatur , ut in f*- milia , quamplunmos polit , habeat clericos , qui nifi clericali veftitu utantur, & in illis, fi commode fieri poflit I ad minimum duot farris initiatae *Bc* bone exiftimationis , qui vigilantem, orantem, in opera mifericordi* incumbentem , ac divinarum literarum myfteria lcrutsolem epifeopum ftudiofiut attendant , ejuluuc aftionum *Bc* ianftx converlationit quaft tcftes fint *8e* imitatores. Habeat deinde ecclctiailicam perfonam, fpcftatam & probatam, quw profecta fit moribus familie , ac de omnium lalute follicita ·, fpiriroalcm cnram 6'ftineat, elnique bonis *Be* piis atubos , ac liretis , prafertim faens , pro cujufque fcnfu *Bt* intelhgcntia , cnidiendam cpret .

Familiares ama «ferant, nifimtuoeft, vel neceffitatis caufa, idqueepifeopi arbitratu.

Sericum, aurum *8e* argentum, colorumque varietatem omnino excludentes , nigrum taatsmmodo vel fdfcum colorem in veftibus adhibeant Quibus fciflis, aut pratextu ad elegantiam no» utantur .

Calcei inanitet non incidantur-

Non fint turgida caliga, non virgata non feft», aut acu piâatfed fimplKcs8r untusculoris ac generis I Denique talis fit domefticorum omnium vcfiitus, ut ex eo. etiam appateat, *illae* effe miniftros miniftrorum Dei.

XXI.

De cavesirù fiant osa *intmutmjn*

Malitia ac negligent!» clericorum, qui quas debent canonicas horas dicere omittunt, occurrere cupientes , ex decrero Leonis X. in Lateranenfi concilio , mandamus , ut clericus quicumque curatum , vel fine cura eccleGafticum obtinens beneficium , fi poii fex menfes ab eo die , -quo illud obtinuerit , line jufti impedimenti caufa divinum officium non dixeiit, beneficiorum fruftus fuos non faciat : fed eoe tamquam injuftc perceptos , in ejui ecclefia fabricam , vel pauperum eleemofynas erogate debear Si vero canonice admonitus, in eadem negligen lia ac malitia petftiteni , beneficio privetur - Officium autem omittere , ut beneficio privari poffit, is jure dicatifr , qui quindecim dierum *fp*atio bis illud omfferit. Que potna sb its, qui plura obtinent beneficia , toties repetenda eft , quoties hujusdelifti convifti raerint . quamquam illud gravius ell , quod eos omiffi offeii rationem & o reddere oportet · Qui vero , fartis initiati , beneficium eccleflatticum non habent ; fi divinuin pnttermiferint *officium* , *porter grave* peccatum , quod Commictum , graviter etiam ab epifeopis in eoe animadvertatur .

XXIL

Q»i lAri ftiffile»» Λ (irritii irfeeM .

. Clerici poilquam detimumqusrtum annum attigerim , ut legem domini, m cujus lorte lent, dies nocrcfquc meditari polEnt, habeant factorum librorum (i noo copiam , certe nrceffariwru deleftum ; omnino vero teftamentum vetus ar novum t catechifmmn Roots edendum , cum primum ia locem prodierit. : factum Trideotinoos concilium : conftitutiones has noftras *Be* ***Haetitau*** proprii epiicopi : Kalendsrium feftorum dierum , quod epifeopi in fua dioecefi lingulis annis edendum curabunt.

Parochi vero, ut eccte&albco* ritus cognofceze, refteque curam animaram adminifirare poffiat, preter eos libras , quos fupra diximus , fibi etiam comparent homiliarium ab cpilcopo eligendum .

Sammam Antoniaam , *el aliam ab «pileo-, po deleftam, 8: quos proterva ab «is legicpifcopus juffrtit .

Hortamur autem ce in leftionc paftorrlir fan fti Gregarii *8e* fanfti Joannit Chryloftotni de laceidono adidue verlentur .

anno CHAISTI ·»·>-

XXIII.

Dr *tirrittrtu»*

Epifcopi es facri Tridentini concilii auAoritate per cdidum , ad menfcm ab eis proponendum , moneant omnes *tt* quafcumque eccleiiailicas perfonas , qua aut (acris initiata fint , aut dignitates , perfons*, officia, beneficiave qualiacumquc ccclefiallic* , etiam (implicit, obtineant, etiamli ftudii caufa abfint, re m gymnatiis publicis , aut ubivis locorum fint, ut , qui in provincia manent , ad duos menfes , qui vero extra provincia fines , li B ad quatuor clericalem habitum fumant , ordini fuo ac dignitati Congruentem : hac conftituta pan*, ut qui non paruerint, fi in factis ortiluibus font , ab omni ordinum tuorum munere fint fufpenfi fc beneficiorum fuoram omnibus anni unius fraâibus jwe tpfo Înivati fint: quos epifcopus pli* locis atbitrio uo attribuet.

Sli autem beneficium .ecclefiafiicum nullum, obtinent , alias poenas luant cpifcopi judicio.

Si qui autem poft menfem , tranfaâe tempore, in ediâo'ad clericalem habitum fumen. dum praicripto, eum vel noti fufcepifTe vel fufceptum abjeciflie conviât fuerint , officils ac beneficils eccleliaftici* priventur, ftfevereprc- C tere* ab epifcopo puniantur.

Presbyteri , diaconi , fubdileoni, ceterique clerici , clericali tonfur* fine infigniti ad eam formam , quam ratio uniufcujulque ordinis , epifcopi arbitrio, poftulabit.

It* fint abrafo capillo, ut tonfara confpicua fit omnibus.

Comam vero 8t barbam ne ftndiofe nutriant: Capillis fimphcem cultum adhibeant .

Barba ab fupcriore labro ka recidatur , ut pili in factificio mifiin Cbrifli domini corpus fc fanguinem fumentem non impediant.

Ne m habitu clericali aut ftudiofius exqutfit* tahus elegtntia , aut nimirabjcâa negligentia A affifeitatn fordei appareant. D

In omni vcftitu eoior tantum niger adhibeatur: nifi fortafle alium colorem requirat dignitatis gradus. Omnem habitus & ornamenti novitatem clerici fugiant.

Ne ferico veftiuienro, aut ornamento domi, àut fotis utantur.

Jubemus vero illos laneum & ei ordini decorum vefttmentum adhibere.

Reticulum , aut fubbirrctum, ut vocant, ne ferant , nifi Valetudinis caufa fc fine redimiculis .

. Camifat ad collum ft ad manus crifpas * rogofas, vel artificio elaboratas rejiciant.

Collare, quod dieiNit , fimple* , ac modice latum honefte reclinetur .

Externa veftit (implex , ac talaris erit, qua neque a cervicibus in tergum refleAatur : fed apto ad eollum nodo decentiffime annexa fit.

Toga Vero, quod mantelletvm vocant, aut cquetur cum tunico longitudine : aut nemini permittatur , nifi fit et numero prolatorum , 3uibus «a dignitatis grado , judicio epifcopi , «beatur .

Interior ejuidem genetis ad talos demittatur , quam tamen pro hominum gessere proque loci natura ac conditione , ordinariorum arbitrio, in aliquibus moderandam relinquimus.

Pallium, quod ferrajofam appellant, ne fu- anno giant, nifi per pluvras: turn veto nee a eollo CKAIXTI plut duobus digitis emineat , neque eo fine »»«». talari toga , vel tunica utantur. Vcrumtamen, fi iter faciendum fit , *illis. uti liceat habite contrs&iotc ft* ad iter accommodato, led fim. plici I ft in quo honeftas ft decoram ordini* eluceat .

Turgidis caligis * diffeâis abftineant.

Calceo* fc crepidas ad elegantiam non incidant .

Torques, armillas, ac monili* refpuant.

Annulum non induant , nili quibus propter officii munus , aut honoris gradum ht jure concciTus, quo loco fc unico, nec magni precii, feententi fint.

Quacumque autem de epiicopotnm menfa ejufque benediâione ft cibis, leaione fc gratiarum aâione, fupcileâili I auro, argento ft feneo, cubiculorum apparatu , editiciorum magnificentia , fupervicanei* fumptibus , privata moderatione, templorum cultu & ornamento, familia cur* ft inftitutkme · ejufque vettibus, corumve modo , colore & ornamentis , equorum numero , fc , li qua alia decreta funt , 3ub non fint epifeoporum tantum propria,earns a clericis quibufeumque cujufvis rondi tionis, ordini* fc dignitati* fint, accurate fervari jubemus : etiamli in alienis adtbus , aut cum propinquis habitent.

Meminerint autem in quibufdam, que epifcopis permifla , ipfis communia cfle poflunt , eo majorem fibi moderationem adhibendam elle, quo dignitatis gradu epifeopis funt inferiores.

Si qui* petfonatu* veftes clericales, aut munichales, vel ad eorum formam instuerit , ft is qui eat aflumpfcrit , fc it qui accommodisit, grave* peto*· (ubeant.

XXIV.

Di ritricilihll adifsi.

Quoniam non lolum malum cavere , veram etiam otrnem mali (ufpicionem fugere oportet , ne <n cujuiquam onenlionem incurramus : in rd ibus ad canonicorum , alioramvc clericorum domicilium fc ufum rdificatis , aut aliis , in quibus ipfi habitant , feminas quafcumque , etiam quovis (anguini* , cognationis , aut affinitatis vinculo conjonâts nabitare prohibemus : nifi cprfcopus m alicujut urgenti neceffitate aliter faciendum effe duxerit : cujus confcientiam la hoc valde oneramus .

Ne parochi , aut omnino clerici , quavis etiam dignitate prediti , ecclefia , etiamli commendata fit , ades , aut earum partes in urbe , aut in opidit pofitat, in quibu* ipfi *I habitare (oleant , aut debeant , ullo modo laico locent*. nifi_ec«lefi* magna prematur inopia , ft ea domus commode epifcopi judicio dividi pofiit.

Si vero ades extra urbem * opida rari fitfint, locandi faraharem habeant : modo earum divifio ejufdem epifcopi judicio reâe k commoda fieri pofik.

Caveat etiam epifcepn* ,. ne in urbe , aut extra , hujufmodi udes, vel a'he ab ecclefia lejnoâa, vel ctiamfi patrimonii fint, ac propere, locentur ii* quorum fidem, vitam,morcfvt fniprâos effe judicaverit.

Ca-

ANNO CHKISTI

Canonici cathedraliom, *te* collegiatarum ac* clefiarum habitent in canonicalibua adibos, in qaibts coauaedc epifeopi judkio commorari poffune: nui iolpeâis *dibus, fi quid reparandum , initinendumva fie ad habitationis commoditatem , pro modo fruâuum prabood* , ab eo , oui canonicarum obtinet , reparari ac reftieni juoeat. Quo feta curet ut in Illi» «di. bus habitent , quibus fi abeffc etiam jufta de cauta contigerit, nemini praterea, nifi canonicos fit , in eia habitandi feculiat conocdatur fine juffu epi(cepi.

Quarum adiom atrium , ubi claudi poteft, una clave concludatur: qua a decano, retalio, "«piicopi dt capituli arbitrans, afferretur.

Quota autem hora atrii janua aperiri, clandire debeat , quidque ad hoasfte ibi vivendum pro loci ratione requiratur , judicium fit epifeopi.

Refilores parochiafium feq curatarum ecclcfiarum, quicumque fine, in earum adibus tantum habitent ,' ibique cibum ac femnum capiant : nifi aliud epifeopus ccniuerit ex caufa nceffaria.

Clctici ne de node poftprimam horam, nifi ex jufta caule, *tc* cum lumine, domo cacant.

Non in comeffationihus * ebrietatibus , fed ut febrio riraasux, praedicat apoftolus: ideocle-rici minus honeftis coarirus ne interims, neve ad bibendum qnemquam incitent'. anno CHM1STJ '1*1.

Quod fi interdum (biennibus feftis diebus , vel cum faerarum, aut exequiarum caufa in unum congregantur , aliqui lint invitandi ; nu plaret few , *tc* cos clericos , ad fuam Menfam adhibeant.

Ut fiagitii oecafioncm , qua in caupools * tabernia deeffc non lolet , clericis adimamus, cauponarum adito *r nfeeis omnino interdkimns, nifi in itinere neceffitatiscania : quo loco cum mulieribus ne difcumbant . Monemus autem epifeopos, *tc* vehementer hortamur, ut in fingulis eorum civitatibus curent parandum unum aut alterum pudicum *tt* honeftum diverferium, quo fuarum diceceieon clericit rufticanis neccf-(itatis caufa convenire liceat , nec in eo hoipiiio improbis aut nequam hominibus locus fit ; neve feminis ullo modo ; fed tantum clerici, ac religiofi viri, fi fieri poffit, in eo recipiantur .

XXV.

Dt 4r»ii , fedü, *fft8<u»lir, tr ejtrfrrrii» tltrie»* «iruudk.

Clericorum arma font orylones *tc* lacrym* : Idcirco edicimus , nc clerici arma cuiufvM generis ad offenfionem , vel etiam ad detentionem ferant , exceptis cultellis ad domcfticum vite ufum accommodatis , nifi forte extra civitatem fufpcâls locis iter cis faciendum flt.

Quod fi epifeopus probabili juftaque de cauta id eis permittendum judicaverit: tunc, feripro impetrata venia, ipfis uti liceat : non tamen publice , nifi rei aut fafti neceffitas poftulct.

Omnino balifta , haftis , 8r fclopeto , telis, ahtfque hujus generis iftftrumcntis ipfis interdicimus.

Clerici perfonati non incedent.

Choreas 'privatas aut publicas wn agent, nec fpeâabuut.

A venatione abftioebunt.

Fabalis , comadlia , *te* haftiludiis , aliifve profanis & inanibus fpeâaculis non intererunt : ne aures *tc* oculi , facris officiis addiâl , ludicris, impuris aâkmibus , fermoaibufque diftraâi polluantur . Clericalia ordinis hominibus omhi genere faltationis , *tc* ludi , pntfertim vero ale», *6c* teflerarum, ac talorum interdicimus.

Prohibemus etiam globos , qui malleis ligneis impelluntur : item follis ludum , id eft, pila majoris.

Nec lolum ludere vetamus, fed cos ludoram fpeflatores effe nolumus; aut quemquam ludentem in «dibus fuis permittere.

Si autem valetudinis interdum caufa , parva pila, aut alio non indecora cjufmodi exercitationis genere ut contigerit ; nec publice id faciant , nec pecunia interradat in ludo , nec quidquam quod .facile pecunia «ftimari poffit. *

XXVI.

Dr MfUiii fttalrtibm a *tferie» frfitejir* .

Qui Deo militat, implicare fe negotiis feralibus prohibetur.- jderreo edicimus;

Ne clericus, (acris initiatus , aut ecclcfiaftico beneficio preditus , coram judice feculari advocati aut procuratoris nomine caufas agat: nifi ab aliis la judicium vocatus , fuam vel ecclefi* fua , propinquorum etiam , fi necefle erit, *tc* miferabilium perfoaarum caufar, ab epifeopo facultate prius fetipto concéda , tueatur.

Ne lo profanis negotiis offichim tabellione* tus exerceat.

Ne artem medendi faciat.

Ne la negotiationibus *Se* mercaturis fe interpretem , * medium interponat.

Negotiationem etiam omnis generis omnino prohibemus.

Artes vero honeftas concedimus , ut aliquid manibus fuis lucretur, quo fibi qu* ad vlaum neceffaria funt comparare poffit.

Ne aliena predi^ lucri caufa conducat.

Ne allorum tutelam aut curam (ulctpiat.

Nc pro aliis fidejubeat.

Ne alicujus principis, aut alterius, negotiorum procurator flt fine facultate ab epifeopo prius per literal impetrata , fingulis annis renovanda .

Neve parum snemor ordinis ac dignitatis fu* , flt in famulata laicorum , etiam principal*, eoromve , quibufvis aliis obfequils › nifi cui ex caufa , *tc* ad officium , facerdoyali munere non indignum , epifeopus binus rei poteftatem ante feripto fecerit . Hujufmodi autem licenti*, feripto permiff*, qootannis renoventur ; alloquin irrita ac nulla fint.

Neve pracarfer, aut affecia feminarum, ant eis difeumbentibus adfiftat aut ancilletor.

Qoi autem hujufmodi freuhria negotia exercendi facultatem , feu difpenfationem impetravit , intra duoe «senfes epifeopo exhibeat : qui cooceffas ante facti Tridcntini concilii eonfir. matiooem auâoritate generalis bulla' (anâiffimi domini naftri Pii IV. pontificis maximi non admittat.

Qg«-

ANNO Caiusrt •>«i S

Qweumqtte in hat uoivcrfa, qu* ad vita*, *It* booeftacem eferfconim pertinet , pan· variii titulit eapecfia procvpta continantur, efikixt epifcopus nt ep omnia ab omnibus , ad quo* fpeftat, diligenter k inviolate (erventar.

Qjii vero ejerieu* , cujafvis etiam gradu* , ocdtnit, dignitatis , in aliqua ta il* non obtemperant i is an* fetutari panitetstia, atttuecurtia, fufpenfioae ab ordinum munere, * Wwcficàorum adminiflratiooe, cut ipfis etiam beneficiis, aut care·*· > aut exilio , au* pluribus fimul eu il* parait , ant etiam gravioribus pre modo culp* epifcopi arbitratu mulftetur . Qui iterum la eadem re peccant , duplicata l* pα- η* pro ratione criminis ab codera plcAcrar.

XXVII.

JDf rtjUtlUii .

S«A>| a» mc

Decrevit fanfta Tridentina fynodus , ut li , qui non legitime a fuis eccicfits abeflent , pro rata temporis abfenti* , ecdeflarum , quibas Iiracflent, frnAus fuos non facerent ; fed ut in abricam accietis , aut in pauperes loci erogarent : quod fi non cxequercntbr, ftatuit ut coram fupariores eccicfiaftict' omiflas ab illis hujufmodi officii partes ipfi fuic>perent .

Si qoi igitur provincia noftrs epifcopi poft confirmationem concilii Tridentini in ccclefiis fuit et ejufdem concilii prsfcripto , non refederint) neque mctropolitanum , aut , eo abfente › antiquiorem provincia epiicopum intra menfem docuerint caufam fu* amentur fanftiffimi domini noftri vel metropolitan!, vel anti-Jioioris cpsfeopi feripto comprobatam efte ; aut e fruâv* illo* lit, quibus ejufdem facri Concilii decreto proptere* debebant › perfolvifle ·, nos illam iplam fruâunm partem jam nunc hofpitali uniiucujufqne civitati* , cujus iiii fini epifcopi , quod majoribus prematur fuHiptibus , in ufutn pauperum loci erogandam affignamn* . Et fi id nofpitale intra duos menfe* eo* fhsAu* auAoritate fuperioris ecdtfiafttici non exegerit, alteri hofpitali ejufdem civitatis, quod io eorumdem fruâuum petitione judicio prevenerit. Quod fi aut noihim in ea lit hofpitale , aut que fini hofpitali* , fex menfibus cos fruAus non exegerint , fabric* eccleti* attribuiaaus.

Si qui vero poftbac abfuerim , frufeu* , quos fuo* non fecerint .jam ruine eifdem loets, qua fupr* diâum eft ratione adferibimu* i nifi ipfi epifcopi mtra tres menfe* a die abfent>* iia, quibus ex concilii decreto debent, perfolvednt .

Itaque mandamus bofpitaliam , k fabricatum miniftrarevibus ac procuratoribus, cam denuntiatione etiam periculi rorum coafeienti* , ·t totam fummam fine ulla vel paftione , vel remil&one *prim* quoque tempore exigant.

Statuimus etiam , ut ex capitulo isaguluum euebedraliem ecciefiantm tre* primi protente* , fingulia *ia* meofibu, metropolitanam , vel eo abtetrte I evmdem antiquiorem provincia* epifcooum certiorem fariaat, an eorum epifcopi in fan ecelefii* refideant : * qui, Ar quamdiu ab cis abluerint ·, *fint* minm, iidem diuributionem unie· menG* fruAu* fuos non faciant.

Ia reliquis etum inferioribus cerati* beneficiis, fi qui poft confirmationem concilii abfuerint fine licentia , *b otdiuirio feripto permiff* , ad menfem eidem ordinario exhiberi volu-

ma* , vd no* prabarmt *A eo* fraftna* » quo* rata temporis amantis fiso* non fecerant, ··*, quibus ce ejufdem Tridentini concilii debebanter , folvite) eo* omne* jam Mac reficiendi* 8r ornandi* eorum ecckrfiÜ attributo* <& decernimus. Quam attribotionem epiiropi, quorum ronfefentia boc oaas iaspontims, principem k magiftratuum auxilio, omnino exrquendam curabunt.

anno CHK1TTI uej-

Quod G contigerit eo* , qui propter abfendam *t* fuis beneficil* fruâus tuo* non fecerint , ipfis beneficilj poftea ceflitic, curent epiiropi , et vel' ex frusibus penlionum , fi qua IIII*, qui cdTerint , fuerint refcrVat* j vel et eorum bonis , cujufcumque illa generis fint , fatisfin cedefi*.

Qni fi in his négligentes fuerint , fciant fe prima quoque provinciali lynodo pnetermiffi hujus oficii rationem reddituros efle.

Si quid intercedent quamobrem id minus exequi poSnt , ad mctropolitanum referant i ut ad rem conficiendam ipfe quoque luam operam conferat ; *te* in ea auftoritatem fanAiffimi domini noftri interponendam curet.

Quoniam vero multorum , beneficia curat* obtinentium, ea eft contumacia t ut neque decretis Tridentini concilii, neque coaftinrrione fanâiffimi domini noftri Pii IV. neque epifeoponnn ediAis moniti , adduci 'poffint beneficiorum fuorum relidenti* prrfentes fatisiaciant , ftatuimu* ut epifcopi ad menfem edi-£lo prqpoGto tubeant omnes , qui in eorum civitatibus ,. dkscufibufve beneficium cjufmodi in titulum, wel commandam obtinent , fi in provincia iiii fant , ad duo* menies , fi extras , ad tres , ad eadem beneficia accedere , in iifque relidere : ea propbfit* in cd>Ao pena, m qui non paruerint , etismfi prater curatum iHud beneficium , dignitates , perfonstn* , aut canonicatu* in eccldiis etiam cathedralibu* obtineant, prater pcenas, que eodem concilio , k Pii IV. conftitutionc contra non refidente* propofit* funt, ordinum fuorum munere ofteiove fufpenfi, & eo beneficio jure ipfo privati cenfeantur . uu,.,.»

TranfaAo tempore *ia ediâo prsrftituto* , epifropi eo* , qui non refideant ; piopofitam privationi* panam fubii/fe dedarene .

Interim vero cos fruâur , quos fuos abfrnte* non facient , iidem epifcopi luo arbitratu aut ecdeflarum fabsicis. aut pauperibus loc r adjudicent .

Intra menfem publice edicant epilcopi , ut quibufeumque ftudii caufa non relidendi in beneficil* curati* licentia permiff* eft , eam fuo quifque epifcopo intra fpatium trium menlium exhibeat. Qui fi illam a die confirmatio- ·"■ ·I* facri coocilii Tridentini ad diem regula , "*■ a fanAiiBmo domino noftro Pio IV. 1st· , comperttit, nifi , quemadmodum ab inia proferibitut , ordinarii conienfu* acceflerft , nullam k irritam declaret , proptereaque cum , qui hujufmodi facultatem impetrarit , ex decreto concilii Tridentini refidete cogat inipfo benaficio.

In il* autem faculttiibu* abfenti* ftudiorum caufa, qu* deincep* concedentur, h«c necdiario ponenda lunt : ist vere in publico, cclebnSue gymnafio theologi* , vel facri* canonibus udeant.

Ut minores fint triginta **nl* , aut fuerint, cum in publico gymnafio iifdem ftudii* opxxum dare caperant, qu* mine rupiunr abfolvete.

Ut

ANNO CHRISTI u«J. 'I^d > antequam facrom Tri. dentinum concilium a fanAiffimo domino noftro Pio IV. confirmaretur , obtinuerint I

Ut intra annum ad ordinem faltem fubdiaconatu» promoveantur.

Ut fingulis fax menfibiis epifeopo ictiptum fur doAorcs exhibeant , quo is ipfo» in eo Rudii genere proficere teftetur , quod etiam epifeopua increto ab altis cognofcere ftudeat.

Quod fi omnea fuprskript* conditioni» in licentia expreffo non fueunt; aut i« , qui impetrat , qualitate» omnes , quo in fcnpta licentia requiruntur , non babeat ; aut que ipfi leivanda proponuntur , deinceps non praftiterit ; facultate» irrita ac nulla lint i *te* qui impetrant , friat fe fruâus fuo» non fecifle , neque facere ; ac panis , que non rcfidentibus propolitr hint, tencri.

Concedatur autem ad quinquennium tantum, ab eo dic numerandum , quo cum in publico gymualio theologia aut facris canonibus cenitet operam dare ctxpiiTe.

Qriicumque piure» patochiales ecclefia» retinente» , intra tempus a facro Tridentino concilio pnefttttutum non demifetint j cos epifeopi intra duos menfes beneficiis omnibus ccclefiafticis jam ipfo jure privatos efle declarent.

FruAus vero, *te* quos ex eodem decreto fuos facere non potuerant, *Se* qui deinceps , quamdiu vacaverit ecclefia, percipientur , fabric* vel ornamentis eoramdem beneficiorum , utl magis expedire cenfuerit cpiicopu» , jam nunc attribuimus , excepta tamen congrua portione , idoneis vicariis ab epifeopo ailignatida › quot rpfe, faâa declaratione , ftatim in illis ecclefii» conftituere debebit.

Prrterea , qui ecclefiaftica quecutnque-beneficia obtinent , in quibus , *Se* fi curata non funt , tamco relidere jure , vel confuerudine debent ; fi muneri fuo defuerint , in eos epis,n «<.» N fcopi , *te* illis pernis , quae a facro Tridenti»* <.·-.»« no concilio ftatutst funt, &· aliis arbitrio fuo fevere agant : fruâufqtie quibus ex eodem" concilio mulâandi crane, piis locis attribuant.

Ut autem epiicopi pernas de contumacibus in hoc genere poliint (umere, ftstuimus nt in fingulis collegiatis , *fe* cathçdralibus ccdeliis , lingulis tribus mentibus, tres primi cx capitulo prsefente» , canonicorum , *St eorum* , qui prepofiti ecdefiis, & aliorum, qui in eis hu. jufmodi beneficia pofildentes non refideant , nomina ad epifeopum deferant.

Parochi veto epifeopum admoneant , fi qui intra fines fu· parochi* , cjufmodi habentes beneficia, que perfonalem item refidentiam requirant , non refideant .

Vicarii etiam foranei eamdem diligentiam adhibeant, fi qui curati in regione fibi ab epifeopo commiTa non refederint ·

Qui huic officio deerit, ficuti epifeopo videbitur, pleAatur. ' f

XXVI H.

Dt Jiliftstis ai *tfi/itn tJkiienJs i· f*i- fsrecbi» eetntfrteelt.*

Immain vim ac necefiitatem habet illa doi fentcnti.i, *Sftt^t»rtftJnliit* </·«■>, *lêui* j *tvrii tui* , <F rasjidrra *[tfr trrtfl* t"*· · ut epiicopi quanta maxima pofiunt diligentia obier, vent fibi commendatum gregem , neque ab co unquam oculos dejiciant, quid ei opna.fit animadvertentes , ut ex prophet* featentia , confradas partes alligare , infirmas confolidarc , aegrotas fanare., abjeAas ove» seducere , perditas requirere *te* recuperare poffinr. anno CHRISTI ·I»I· Is-

Quoniam vero luftrate omnia propriis oculis nequeunt , io fingulis parochiis deligant ceitos ac probatos viros , qui inveftigent an populus ambulet in viis domini j an aliquid fit , quod epifeopi cognitionem *fe* medicinam defideret I an aliquid quod corrigi ß» emendari debeat t quasque competent, fideliter ad epifeopum deferant .

Parochus etiam librum habeat , in quo omnium , qui in ejus parochia lunt , nomina , Acognomina quamprimum defcribat, Cngutorumque fesum, artatem *te* ftatum . In eo deinceps acfCnbat *te recenter* natos, *Se* mortuos , & in parochiam habitatum venientes , *te* inde emigrantes . Quem libium cpiicopos , quoties it petierit , vel lofpiciendum , vel deferibendum dabit.

Obfervabit etiam fu* parochis novos inquilinos , deque eorum orthodoxa fide , *te* (aeramentorum perceptione, deque mulieribus,qua» fecum habuerint, an matrimonii, cognationis, affinitatis vinculo vere conjunôz lint , an impudicitiae nomine fufpeâz , ab eo facerdote) in ctijlu parochia prosime habitarint, *te* a parochi* incolis accurate cognofcet .

Inquirat autem ftudiolc dc pauperibus fu* parochis , prrfcrtim puellis nubilibus , dc viduis, otphanis, pupillis, agraris , fenio conflictlis , aliifqtie perfonts temporali vel etiam Ipirituali miiericordia indigentibus.: quibus dc ipte pro.vitibus opitulari, *te* aliosfuo exemplo & hortatu ad id officium incitate ftudeat.

Frrcipue vero de li» omnibus fepe certiorem faciat epifeopum , ut qui communis eorum pater cft , lifdem paternam curam *te* pietatem quacumque poterit latione pizftet .

· Quamobrem etiam epifcojxis quotannis per fixera quatuor anni tempora lue civitatis parochus adhibebit : *te* illis dc eorum animarum ftatu, quarum cur* prrjsoliti lunt , diligenter inrrirogatis, omnia commemoret , que cornm officii munus contineant, elfque *te* doAoiis diligentiam *te* paftorit vigilantiam prcftabit .

XXIX.

Dt 'Vieurii/ ferverit

Ut epifcopus in urbe etiam externum gregem , facilius quati prafens intocri *Se* cuiare point , deligat aliquot probatos facerdotes , qutmis lingulis, impolito vicarii foranei nomine, tribuat · certas regiones dioecefi» fus-.

Id autem munus ad archipresbyteros , archidjacooos, qui in dioecefi funt. *Se przpofitos,* aliofve eccicliaftica dignitate pnrditos , quo» idoneus judicaverit , pot illinium deferet , fin minus , ad alios auâore» , qui apti fini ad bujufoiodi officium.

tli autem vicarii regionis , fibi per epiftoptim commilf* , piesbytero» cuju(cumque condicionis , caram animarum habentes , lemci lingulis snenfibos modo in unam , modo in aliam ejus regionis parochialem ecclefiant ·dtigant ct-idque in orbem eodem ordine temper factant.

Pridie ejus diei quam in unum locimi ctmveniant, peccata fua omne» confiteantur ; fequenti

die

~M(ç~ CHIUS Ft *tfi(*

dle rn ca ecdefia, in qua coaAi fuerim , mif. A f*m finguli celebrent ›

I urn univerfi in choro miflâm colivcntùaJcm pro mortuis , vel de (anão Spiritu , (blenni more canent ; in qua eorum aliquis , a vicario prius aàraonitus , concionem ad populum habeat .

Confettis facris Ar habita proceffionc circa Cemetcrium , orationibufque contuetis, ih dgmo rettoeis illius ecdefia, unico tantum ferculo contenti, ea qua decet modcflia & caritate elbum capiant .

Deinde conferant inter fe qu* ad boni paftoris officium, & ad curam animarum rettegerendam pertinent : & confutant de difficultatibus Ac incommodis fu* parochi* , quarum explicatio , vel remedium , aliorum confilium 8c operam requirat . Iidem autem vicani libellum de calibus confeientiar epifcopis , ac Ledi apottolicz refervetis , metropolitani cura edendum , reliquis facer^otibus legent j & aliquot Capita tum narum conftitutionum , tum earum que in fynodo dimcefana decernentur , fimulnue quidpiam cx probata fummadecalibus Conlcienti* explicabunt .

Prrcipue autem de presbyterorum vita & moribus qnzrant & quales fe in paAorali przbeant cura .

An eorutn culpa dirinur *ia ecdefia* cultus defideretur .

An re ipfa przAentur ea, qu* epifeopi, vel C alii eorum nomine in ecdefiarutn necdntatem, earumve reparationem impendi julTerint .

An libros habeant , quot ex decreto noftro habere debent .

Au reliqua in hac fynodo decreto ferventur .

De his omnibus , *8c* , fi quid proprie mandarit epifcopus , deque aliis , quz ad utilitatem animarum epifeopi cognitionem dclideranf , ipfum per literas diligenter certioitm *fecunt* .

Quoties, in urbem venerint , primum epifeopum adeant , deque eorum ftatu , qui libi commiili funt , accurate edoceant.

Curati vero quicumque, etiamfi quavis di- D înitate predits , in iis › quz ad officium uum fpeaant , vicariis quos disimus obtemperent .

Quod G aliqui ad conveniendum négligentes, vcl ad mandata eorumdetn vicariorum exequenda contumaces fuerint ; epifeopi in illos pro modo culpz animadvertant.

Hi autedr vicarii voluntate epifeopi ab officio amoveri femper podint ; ac fi male id adminiArarint, panas dent ejufdçm epifeopi judicio.

XXX.

Dt 'vifitttieu.

a>«.·*■<.,. *. Inter epifcopalis officii munera , przcipuac A tradfalutem gregis maxime neceffisria vifitatio ; ideo monemus epifeopos omnes , ut finguh ex decreto facri Trsdentini coocilii ecdefiam fuam , ac dioecefin vifitent intra tempus ab eodem concilio przAitutum .

Meminerint autem vifitationem ad (alutem eorum , qui vifitandi funt , inAitutam effe : quamobrem illis maxime peopofitum effit debet, ut in cis incorruptam , orthodoramque dottri - nam, probatam moram difcsplutam tueantur ac «rftituant .

Vifitationis ordo is adhibebitur , ut primum ANNO civitatem, deinde dkeccfin vifitent I nifi forte CMaiSTI aliud epifeopo videatur. In civitate cathedral» >i*>· ecdefia primo loco vilitetur I tum Cingulas collegiate i deinceps parochsales omnes I quo Ic parochi Ac quicumque pnrterea fficerdotes Ac clerici in parochiis commoramur , evpcandi funt . Scholas , feminaria , fodalitates , hofpitalia, ac cetera pia loca vifitarites , Qudiofe ac diligenter iofpinent .

Studebunt , verbi Dei przdicationc , vehementi cohortatione, ad religionem , vit* innocentiam , pacemque &* concordiam omnes adhortati .

Si vera privata admonitione opus effe intelB ligent , in eam, docendo , arguendo , oblectando pro rei, perform , ac temporis ratione ** incumbent .

Confirmationis iactamentum , ubi opus erit , miniAra bunt.

Omnes ad pomftentiam cohortabuntur I Aquos aliquo peccato teneri cognoverint , cujus ahfolutio epifeopo refervata lit i eos pie confitentes & humiliter veniam petentes, v«l ipfi , vel per alios , .ad id munus delettos, abfolvent .

In fingulis locis a viris artate , ufu & probitate commendatis , de omnibus fubtiliter inquirent , que cos pro officii fui munere frire oportebit .

C Ecclefiam 4r ejus partes omnes infpicient. ›

An eo cultu & nitore teneatur , qui domum › Dei decet : Il quid reAitucndum , reparandum, reconcinnandumve lit, jubeant ab iis, ad quos pertinet, rcfarciri.

An fanttorum reliquia , tuto , ornate , dccenterque condite aflerventur .

An quz de feputens , ac cxxmeteriis a nobis fancita funt , re ipfis przAentur.

Si confccranda fint altaria , confecrabunt.

/ Si qua ecdefia aut camctcrium pollutum fit, reconciliabunt .

Videndum etiam an dclint vcftci , libri , calices , jatenz , corporalia , tk reliqua ejus generis inftrumenta Ar ornamenta , qua ad D altaris miniilchum Ac ad divina officia fint neceffaria .

An illa munda 8r purgata ferventur .

An miffie, aliaque diviua officia , qua oportet pietate , ac devotione celebrentur

An ccclefi· libri, vetera fcripta, loArunsenu & privilegia cuffodiantur.

An coram extet ratio , que in inventarium relata font.

Tum de dignitatibus, canonicis , *te* aliis ecclefie miniAris querendum erit i

Art rite fint ordinati .

An ordinibus initiati, quos eorum officii munus requirit .

An *ecdcfiss* , beneficia, feu eccleûaûica offiE eia legitime obtineant.

An in ea fe quifquatn intruferit .

An refideant *te* adminiArationi ferramentorum *8c* miffarum, divinorum officiorum celebrationi *te* annivecfariorum perfolutioni, aliilque oneribus *te* muneribus falisfacisnt.

Qua fit eorum vita , ac morum ratio , qui veAitus, quibufeum verfari folcant , qualis lit eorum familia .

An fordidis Ar illiberalibus artibus, *te* ab cocum gradu alienis, operam dent. t

An ccclefi· jura Ar bonorum ccdefufilcorum pofleffioDem defendant ;

An

AMNO CHRISTI ij«i.

An corum fruâus reâe difpeafent.

An pacem titter fc habeant ; le in aliorum pacificationem interponant I inimicitiarum & odiorutn caufas tollere ftudeantl

An populus pie vertetur in ecdefia . mif— lamque *ic* alia divina offici* reverenter attendat .

In parochiis prcter ea omnia qu* diximus , videant ,

An parochi ex decreto , in hac fynodo edito, libros habeant , in quibus baptizatorum , confirmatorum , compatrum, eorum qui matri-' monio conjunguntur· ac mortuorum nomina & cognomina deteribantur.

An rite faaamenta prxbcantur.

An facrofanâum encharifti* (aeramentum , B chrifma, fc reliqua facra, eamuAditia, cura & cuftodia qua debent conferventur , *Bc* fuo tempore mutentur .

An euchariftia pie & honorifice > profequente fidelium comitatu, ad egrotos afferatur .

s«r. >". a« An legitime matrimonia *Bc* in ecdcfia, adbibatis c« decreto Tridentini concilii denuntiationibus, debito tempore contrahantur .

An luar cui* commiflas ecdefia* , maxime diebus fellas, deferant , ut inferviant allenis .

An Dei verbum praedicent , *Bc pueros* rudimentis fidei inftruant.

An libros, quos nos in hac fynodo habendos prefcriplimus, habeant. C

Denique difpicicnt an in populo fint haereti- ci, ufuratii, concubinatii, aliique flagitiofi fc fjcinorofi homines , qui inimicitias gerant ; qui quadragefimam , alia jejunia , icito* dies, *Bc reliquos* cccicfic ritus non fervent ; quique faltem feme! in anno peccata fua confelli non fint , aut fauâam eUchariftiam non fumpferint .

An fint qui legata pia non exequantur.

An domeftica difciplioa patrumfamilias in educandis liberis diligens, pia, *Bc* honefta fit.

His exquiCtis, cognofcere ftudeant, quinam ex regularibus prxdicandi munere fungantur , x *Bc* fideliam conicliiones audiant I an *Bt* eorum I probata fit doâriaa, *Bc* probate doftrin* vita D refpondeat.

An hofpitalia *Bc* alia pia loca rede adminifticntur ; eorumque bona prudenter , fideliterque in cum ufum , cui addiâa funt , diftribuantur.

An qui in hofpitalibus funt, pie vivant.

I>e fcholis , fciaut quos libros difcipulis magiftri interpretentur ; *Bc* an IIli ofiicio fuo falistacianc .

An msgiftri tales fint *Bc* ita admifli , quemadmodum in hac fynodo mandavimus j fi focus , amoveantur.

De bibliothecis diligenter quierant , an in els fint hcrctict fibri, aut qui aliter jure prohibeantur. E

Si quid in omnibus lis tollendam, corrigendumve fuerit, tollent *Bc* corrigent I *Bc* ad puniendo* delinquentes , cenfurat fc alia juris remedia adhibebunt.

Omnes sero fummo Audio monebant *Bc* hortabuntur , ut officii libi commifli munus fideliter ac diligenter exerceant.

Neque Tofum huc, fed qusecumque a Tridentioo concilio, fc * nobis prucipiuntur, *Bc* alia multa qu* pro eorum prudentia ac pietate ad utilitatem ac lalutem populorum els in mentem venire poterunt, exquirent fc exequentur .

Caveat vero ire legem victu ; prostratione , ' *Be* muneribus a facto Tiidcuiiiiil con.ilio definitam tranfeant . chr IJTI r>»i.

Comitatum non habeant mli nscrli u i.nu . m ScRva-c. j. q.uo plure* omnino nr unt qumde. im homini. "<=,tf· but, *Bc* jumentis duodecim. Si plure; du int, alant fuis fumptibus. In tnenia duo tanium fercula afferre liceat.

Quod ad reliqua attinet , decretum in hac iynodo faâum de cpifcopalis menfc moderatione fervetur.

Si initator gradu inferior fit epifeopo , propotitam a nobis vilitandi formulam *)n reliquis* omnibus diligenter obfervet , in comitataque odo hominious ad fummum & fex jumentis contentus fit. B

Si prvtcr hujus decreti prrkriptum cuiquam graves fuerint , dupli reltitutionc teneantur : rixtciea inferiore* , epifeopi arbitrio , epifeopus fynodi piovincialjs judicio , alias ptzna* fubeat . Dent autem operam , ut non folutn quam diligentillime, fed etiam quam celerrime vifitationcm conficiant.

XXXI.

De jadiciah *fare rfiifccfi* ,

Ut a foro cnifeopali , quantum fieri pot- «ft , avaritie labes amoveatur : *Bc* quam minimis polfint incommodis , atque fumptibus caufc in c;> agantur ; nos , prater cam diligentiam , quacq m e* re maximam epifeopi in fua quifque dicrcefi adhibere debent , hxc flatucnda cenfuimus. C ,

XXXII.

Dr .nafjrui & frritii.

Epifeopi intra fex menfes omnibus notarii* *Bc* feribi* fui fori, tam civitatis, quam dicrcefi» , communem taxam prsfiniant , quam pro opere *Bc* officii fui mercedc ab unoquoque irx lingulis cautarum generibus pro loci fc cujufcmrsque rei ac perfunz conditione exigi liceat .

Qui non obtemperant , in cum vehementer animadvertant.

Singuli collegium notariorum curie epifcopah> pnmo quoque tempore inflitiiendum curent , quod certum numerum pro fu* diorcefis conditione contineat.

Collegium ftatuta epifeopo probanda conficiat ; officiates deligat, qui judicent de eorum inter ipfos controverfiis, que ad eoriundem officium pertineant . Iy caufas autem , qua inter notario* fc litigatores cxtitcrint, fed omnino non interponant , fed ea* epifeopi judicio relinquant . In aliis vero cauli* , fi cuiquam cum cis in judicio agere contingat , eorum jura , privilegiaque ferventur.

Poftulantibu* teftimonium formula curi* , quam ftylum vocant, de aliqua caufa, nec detur, nec datum vim habeat ; mfi ei major coi. legü pars fubfcnpferit . Cujus etiam formule exemplum, ab epifeopo approbatum fc fubfcuptum , publice in collegio alfervetur.

Qui in collegium notariorum adferibi voluerint , eos epifeopus diligenter examine probet ; tantum idoneo* recipiat .

Excommunicatos , infames , fc omnes qui a teftioaoaio dicendo jure repelluntur , rejiciat .

Ea

Eos 181 quintum annum non attigerit, quique per quadriennium in notariatus *officio* integre, pcliteque non fint vetfati, nun admittat.

Erobato» prius non reeipiat , quam jurarint *epifcopo ta* jusjurandi formula, que infra (cripta eli; quam etiam ab iis, qui in notariorum collegium adicripti pm lint , ad duos mantes preftari rubemus :

Ego N. notarius a reverendiffimo domino N. epilcopo, vel domino N. ejus vicario deleÔus, nihil vel dadl, vel pollicitus fnm gratia hujus officii obtinendi.

Cotnmiffum mihi munus diligenter ac fideliter exercebo.

A litigatoribus, quorum fuero notarius a vel a quocumque allo , eorum nomine, quavis de caufa, hibri , ne fponte quidem datum, accipiam , preter id quod epifcopi taxatione prefimtutn fuerit.

Nihil agam , neque me , aut quemquam alium interponam, quo mihi ulla caufa fcribenda committatur.

Non cro promoter, ve! procurator irtcaufir, que agentur coram reverendiiEmo domino epifeopo , feu ejui reverendo domino vicario generali , vel aliquo ab els conffituco , feu eorum minittro .

In caufii vero, in quibus funi vel fuero notarius , omne» aAus judiciales fubftantialitcr in manuali , feu metaoiiail coram rcverendtffimo domino epifeopo , feu cjh» vicariis , aut allo ab els pnspofito > & etiam coram ipfis litigatoribus , it expefiare voluerint , conferibam . Conicriptos eos ft inftiumenta , & omnia alia ft fiogula in caulis produ&a cum neverendiffimes dominus epifeopus , vel alii lupradidi, feu litigatores , vel eorum aliquis , petierunt in reaeftummfefiter quam celerrime referam, vel reterenda culabo.

Litigatorum poftulatnL vet alienjus eorum, in lingulis terminis fuccelive litigatoribus ipfis coplam dabo ; cum per tcverendiffimum domi-,num epifeopum , feu affq^fnpradiito, dec eta fuerit , fine recufationc ftfraude , contentus mercede epifcopi taxatione prvfinita .

Seaeta ejufdem officii & caufarum nemini patefaciam , przfcrtim atteffationes teftium & confilia afiefforum , attcftationefque ft fententias , donec publicata & fententiate , ft per reverendiffimum dominum epilcopum, feu alios fupradiftos (ubfcripte fue int . Conftitntionibus ft mandatis rcverendil&mi domini epifcopi obtemperabo.

Inli ituta quoque officii, ft officialium collegii honefta juffis fervabo ;

Ncc ullo unquam tempore contra faciam ; ft omnia ft lingula fuprafcripta omni dolo ft fraude omnino lemotis inviolate preftabo : ft ita promitto ft juro ; f>c me Deus adjuvet, & tuse fanâa Dei evangelia .

Nullus notatius judicibus ordinariis, delegaris , arbitris, nec arbitratotib4,otiginales proreffus deferat , led eorum tantum exempla ft rcgefia fideliter collata , nifi alicujus inopia ainad aliquando epilcopo fuaderct.

In hujufmodi exemplis, feu regeflisnihil fupervacaneum fcribant . j

Quare ncc dies fello» ad fubdantiam rei non necellirios apponant.

Ncc productaInm c it it ionum repet itiones com inhibitione, «el lute ea , icd olaium executiontm tuitum his vel fimihbus verbis adicrihsnt :

Eo die, 9*r. reprodufta fuit citatiode qua fupra, quz luit execute ut fupta.

Ncc dignitate» judicum , vel litigatorum repetant , te l ponant tantum his vel hujufmodi verbiv. Revetcndiilimus epifeopus N. judea. N. allor, N. reus.

Nec in charta bibula fcribant, nec ea Uteri, que legi facile non polfit ; Cn minus , male feripta epiicopu» notarii impenfa fetibi melius jubeat i vel ab iis, qui tegeftum petierunt, dimidiam tantum partem taxe, vel majorem, vel minorem, fi ei videbitur, folvi jubeat.

Notarii in litetis dimilioriis, feu teflimonialibus , facri concilii Tridentini decretum fetventi iu aliis , que mere fpirituales funt , etlantfi nullumftipendium eis conflitutumfit, nihil omnino accipiant , prêter fetipturm mercedem ab ordinario ftjtnendim.

Qui notarii contra hrc decreta pcccarint, vel alioqui in officio fuo deliquerint, eos epifcopi ab officii util lubtnoveant ad tempus , Vel etiam in perpetuum, fi id delicti gravitas pofluhrit, ft allis pcenrs fuo arbitratu coerceant.

Quacumque de notariis fancita fubt , iis etiam feribas ft cancellarios teneri vohsmus.

Pealioncs in canc^lariis epifeoporum afiignatas , vel qur cuicnmque folvantur , irritas ft nullas decernimus ;nHi qu* jure tolli nonpof-/unt.

Cancellaris» vero deinceps vendi , locari , vel earum nomine, ve! occalionc , quovis pntextu cujufris perfona, quidquam folvi prohibemus .

Notarii, ft, fi qui pneterea in hoc deliquerint, piedantur amiifiope officii ; & aliis praeterta patiis epifcopi atbitratu.

XX XIII.

De *eanjfjftu , <7 tivtettii fifttlihn.*

CauGdici, ft advocati fifcales, ad caufar in foro epifcopi ne adhibeantur, priufquatn jurejurando epifeopo fe obftrinxerint , fe nullam caufam futcepturos, quam a juftitia , & rquitare alienam cxiflimaverint .

Hortamur etiam principes , ft magiftratu», ut idem in laicorum caulis (errandum curent.

XXXIV.

Dt ttttrii taftaMei» V rrù.

Prsfcribant epilcopi taxam exeeutoribur , vel miniftris ft carceru cullodibus , ut ab ii», qui capti & in carcerem incluli funt, procomprehentionf . ft carcetis commoratione , ft viâu id tantummodo exigatur , quod sequitas, & ciborum precium poAulet. Si qui carcere tenentur , fini ', que ad vlâum pertineat , ab allis , quam cullodibus , & miniftris careens fuppeditari voluerint , id eis facere liceat| neque propterea afperius traâcntur ; aut in deteriora loca compellantur.

Mandent prstcrea . ut fi quameumque pccunlain, vallet, uma, atlafve res fecum habeant ji, qui in caiccrern includuntur, tueo loco collocemur , ft aflen entur . Qui locus duabus, cliudcor clavibus , quarum altera apud janitorem carccris fit , altera apud pauperum procuratorem .

I.x illis autem rebus, qurcttmque, ft quotcumque tint, nihil vel janitori, vel exeeutori , vel ccicris annutris ittin-erc liceat; led cis, fi

inde

-anno CHRISTI *ijiif.* *n‹^e ∎ vel eoruta heredibus , vel illis quibus * judice attribuez fuerint , iptegra & intadz allerventur.

<2jii contra fecerit , duplo mulâetur : quz mulda el , cui damnum datum ftt; attiibuator ∎

Curent etiam per certos homines, ab els deligendos , femcl in hebdomada vifitaados eos, qui iri carccre tenentur ∎ qui *Û* illos indignius & acerbius traOaricompeterint, referant ad epifcopum, qui pro fua prudentia, ac pietate, ne quid iniquius fiat, omnino provideat.

Defignent vero epifcopi aliquos, qui miferabiliutn perlonarum caufas gratis defendant.

Magnopere autem hortamur laicos magiftratus, ut ejufmodi in re eadem ratione utantur.

XXXV.

Dt miniflril Utltfn , C7ⁿ *Jivinit tjjtiii/.*

Ne ftudium ac pietas rorum , 8c qui cclesrri.M <ra. brant, &- qui audiunt divina officia, pertuibc- 4c' f' tur ; neque qutlquara alieni muneris partes ufurpet , fed muni quifque officium diligenter exequatur; omniaque ut debent in domo Dei ordine fiant: decreto facti Tridentini concilii obtemperantes , quod in provincialibus fynodis certam divinis officiis, 8r ecclefia miniftris formulam pro eujufque provinciz ritu , & moribus ptzfcribi voluit, hzc ftatuimus,

XXXVI.

Caniwaara ‹/‹ *miitiftrii* ∎

Cathedralium , & collcglatarum cujufvis generis officiales & miniftros , in cifdern ecclchis ini-lo anni femper tres deligant canonicos , quorum munus tlc , cum hujulmodr creatio facienda enr , plius diligenter de eorum , qui creandi eiunt , moribus inquirere ; deinde coram epilcopo juraie cos, quod ipfi fciant, probos, idoneos, &· dignos elle qui ci muneri prz- .ponantur . Quod li aliter officiales creentur, cotum creatio nulla & irrita fit.

Archidiaconi, archipresby-tcri, alilque indignicate eccleliaftiea conftituti, canonici, & reliqui ecclcllarum tniniftti in factis ecdefiz officiis munus fuutn ipli ob-ant, non per alios exerceapt .

Singulorum autem munera, atque officia, ad res divinas obeundas pertinentia , hac fynodo explicanda illa quidem videbantur ; fed quoniam quz iis de rebus facrorum canonum legibus olim explicata funt , ea parties ufu eorum negle&o obfcurata funt , partim pro varia *fc* locorum temporum ratione jam pene omnino mutata videntur ; non certa quzdam przcepta tradi, ac przfcribi facile polluat , ad quorum fane rationem omnis uniufcujufquc cortim tnunerum regula, atque ufus dirigeretur: eam ob caufam his noftris decretis ea tantum munera prrfcribenda ceuluimus , quz ad ccclefiarum, quz in noftra provincia funt, adminiftrationem hoc tempole pertinere maxime viderentur. Sed quacumque alli etiam munera vel communi jure, vel probatis eujufque ecclcfiz conftitutionibrrs , vel dignitatum , perlonatuum, portionum , aliorunivo officiorum ecclefiafticortim inftitutiooc iplis cccicliz miniftris in officiis divinis attribuiuitur: cr omnia magna cura, lummaqirediligentia ftudeant epi tupi ab omnibus fervari , &_quz an'io.la'.l linit , ad ulum revocari . Ncc Sero Jfa lis p:· Dandis culquain ie pioptcrcacv-

A cufarc liceat , quod his noftris conftitutaonibus ex li> officiis aliqua abis minilhis, vel alio no* mine appellatis, adictipia fint. ANNO CHRISTI >1*1·

Quod fi aliqua dignitas , perionatus, aut officium in ecclefia fuerit , cui neque ab inftitutione, neque a jure communi, neque a propriis conftitutionibus , quz probatz fint, neque his decretis proprium munus in divinis officiis fit attributum , aut quod fit , non fatis conftet, epifcopi, duobus adhibit is de capitulo, quorum after ab epilcopo , alter a capitulo deligatur, afligaent lingulis dignitatibus &: officiis proprium munus, quemadmodum cum fententiafacrorum canonum , At cum propriz cccicliz probatis conftitutionibus , & eum his fanCtiombus pro ratio-

B ne loci magis congruere judicabunt.

Ceteris etiam beneficiis, quacumque jam ab ecdeliatticis officiis immuma reperiuntur , live caironicatus, live clericatus , five etiam litnpbcium nomine appellentur , iis epilcopus prjit·na munera reftituat : ac , fi non conftat fatis qualia ea edent , pro fruâuum ratione onera imponat aut tnilTas, divinaque officia celebrandi, aut là clericatus, fimpliciave beneficia lint, minorum etiam ordinum funftiones obeundi ad divini cultus propagationem . Nec vero tamen vetamus, quin talia beneficia unire epifeopo liccat ex facultate fibi communi jute conci .oqu· Tiidentino permifla .

Ea vero officia, 8 cetera quz in divinis re-

C bus a nobis hac fynodo percipiuntur, epifcopi, propolitis ccnfuris, & aliis poenis efficient , ut ab omnibus ea ratione , qua dictum cft^-diligenter przftctitur.

Ne multis ecciclz miniftris eodem tempos abfentibus divinus cultus deferatur , canonici , & qui przterea choro, velccc'efiz addidi futir, quo tempore cis a jure communi , .vel λ facto Tridentino concilio permiffum ell, ut abeccic- Irïiwii. fla abefle poliunt, a przlidente chori, fi triduo d' ,rf· reverfuri (une , fi diutius abfuturi , ab ordinario facultatem difccdendi petant.

Si quid przterea ab eo , qui difceffurus efi , ejus ecclefiz conftitutioncs requuunt , in co conftitutionibus parcat .

D Nemini aurem ita profit abfcntiz licentia , ut ,eo tempore difttibutiones quotidianas percipiat.

Nixi etiam conftitutione Bonifacli VIII. & Tridentini concilii aufioritate , decernimus nt a, nulla canonicorum, aut aliorum pactio , remif- 1,00 fio, vel cullulio fiat, fa&ave vim habeat ; nui- ''blu lumve ftatutum aut conlucrudo, quacumque illa fit, valeat, quibus aut abienti quavis decaufa ejus diei , vel facrz horz , in qua muneri fuo defuerit, aut omnino cuiquam contra quam jure communi , & ejufdem Tridentini concilii, 8t his noftn, conftitutionibus definitum fit, diftributiones quotidianz dari poflint . Si datz fuerint, qui acceperit, fuas non faciat, fed eas reftituat : quz jure ipfo accrcicant aliis infervien-

E tibus, qui nujufmodi padtioni, remiffioni, collutioni, vel przbitioni aflenfi non fuerint; nili ex conftitutionibus ecciciiz probatis alteri debeantur- Si vero omnes confcnferint, ufibusecclefiz jam tunc addidz intelligantur.

Declaramus autem in his excipi cos, qui ob infirmitatem , vel aliam neccfiitatem , aut manifcftam ecclcfiz utilitatem , ex ipfa conftitutione Bonifacii, aut lacris canonibus, vellli- dentina fynodo exculamur.

Efficiant epiicopi intra fer menier, ut in cccirins Catiledralibus, *Jc* collegia:is , in quibus ♦ci nullz , vel tenuet funt d:ft 's itioncs quoti-

Anno CHAUT! u"j·

diarue , tertia fruâuum pan omnium dignita- A tom › canonicattuim , & aliorum reddituum › quemadmodum a Tridentino concilio precepturn eft , in quotidianas diftributioncs convertantur .

XXXVII.

De tffiei» ejti yad *tbtrt frefiitt.*

In cathedralIUus, ** collegiatiseccicfiis, qtii choro prefidet, vigilet diligenter, ne quid ρπβtermittatur in divini officii inftiturione , vel *pmgrciEoae , que* ad probatam chori rationem pertinent , 8r aliis , qua communibus , vel propriis conftitutipnibas io B divinis officiis obeundis pruicribuntur : Neve abfurde , indecore . vel prspoftue quidquam fiat . Si qui luo officio non fstufaciant , eos graviter, Ac amanter objurget ; fi non reGpuennt , jubeat punftatorem in libro illos dcicribere, *3e* ad epifeopum deferre, cui dignas panas pendant . Sin ipfesn luo munere obeundo negligent fuerit, abepifeopo, vel ab alio, qui ecclcfir prelit, puniatur.

Si qua autem cccjefia non habet , qui huic muneri nominarim przpolitus fit , vel fi habet , is non adfit in choro , pnefidentis officio fungatur , qui primo chori loco tunc fedet de iis , qui dignitates , aut canonicattu. in ea ecclcfia obtinent. C

XXXVIII.

De ii) fti Jif»it»ee), perfiiut») , été céoeticett) habent.

Qui dignitates , aut perfonatus in ccclefiis obtinent , *St* canonici nominis , ac inftitutionis fu· memores ea pietate , *Se* afliduitate divina officia colere denent, ut alii eorum cum. pio ad ftudium *te* amorem divini cultus accendantur.

Itaque auâoritatc etiam Tridentini concilii precipimus , ut cum in choro pfallcndum eft, inil quoque quantum *honoris* gradu ceteri» przftant, tanto ftudioiius pfalmis, hymnis,& can- D ticis una cum aliis modulantes, Dei laudes concelebrent. Cui officio fi defuerint, pro abfentibus habeantur i & earum horarum, quas ea ratione non obierint, diinbutionibus mutilentur.

Conftituatur ex canonicis faccrdotibus hebdomadarius qui diebus infra ftatutis mittam, Ac veineras canat ; cui oâavo die fiiccedat alius cjuidcm ordinis : idque femper , aut in orbem fiat, aut alio modo , pro ecdefic confuctudine . Is , fi fuo officio defuerit , trium dierum diftributionibu» carcaH~q»*s eprfcopus arbitrio fuo , vel ceteris choro operam dantibus dividat; vel in locorum piorum ufum conferat: tributa tamen aliqua parte canonico , qui collega munus expleverit. E

Reliqui canonici decoro cantu alltiphonas exordiantur , quas manfionprius diâarit.

Si celebranti epifeopo, aut alia pontificali» exercenti , diligenter non adftiterint, Ir inferVicrint ; panam fubeant, qua ei videbitur .

Quibus canonicatibus , prebendis , dignitatibus , aut perfonatibos , Ac officiis adjunâui» eft munus aliquod presbyteri , diaconatus, aut fiibdiacoaatus ; qui ea obtinent , fi , quemadmodum a Tridentino concilio preferiptum eft, IAISenI. fe Ilon fungantur , priventur ejus officii diftriourionibus , in quo auneri fuo defuerint i nifi legitime impediti, impetrata licentia ab eo, qui choro pnefederit , vel fepe- o h IISTI riore ordinario, per alios Utisfecerint.

Quibus autem canonicatibus , ac partionibus non eft annexus ordo presbyteratus, diaconatus , & fubdiaconatus , iis epiicopus , cum confillo capituli, fingulis finguios ordines anncftat ; quemadmodum a Tridentina fynodo I preicriptum eft. ftUm.

Canonicis quo tempore divina officia celebrantur , non habeant capitula , nifi fottaffie aliter evidens neceffitas prwularit . Qui contra fecerint , diftributionem ne capiant ejus hora, in qua id commiferiot.

Neque etiam diebus feftis capitula habeantur: nifi probabilis caufa intcrceficrit.

XXXIX.

De effiet» méfiffii cbtri , th* *eeremeniartm.*

Chori vel ceremoniarum magifter , five alio hujufmodi nomine appelletur, qui divinis officiis celebrandis tamquam magifter eft , denuntiet officium fimplex , vel folenne celebrandum.

Quando de dominica, de fefto, vel de ferta.

Que antiphonc, orationes, pfalmi, leftiones recitanda, aut canende.

Quando ftandum, (edendum, caput fobmittendum, aut fleâenda genua.

Omnes eccleliz tniniftros fui officii admoneat.

Adoleicentcs , vel rudes , quibus evaneefium, epiftola , vel aliquid ejus generis publice recitandum fit , prius in facriftia audiat, *Se* erudiat.

Eam omnes audiant ; qui non audierint, ab eo , qui choro prefidet , corripiantur : &, fi opus erit, ad epifcopum deferantur.

Tabellam in facriftia affigendam conficiat, in qua preferibat , quid a fingulis canonicis, vel aliis beneficiaria in fingulis horis per hebdomadam , aut etiam per piure» dies recitandum , cantandumve fit : qui quo tempore, & ordine mittam celebrare , vel horas dicere , aut alia iqunera Obire debeant.

Qui autem , quod ei in tabella przfcriptum fuent , non fecerit ; in quam horam peccant, ejus diftributiones amittat.

Si magifter in officio fuo deliquerit , a prsfidente chori objurgetur ; *Se* ab ordinario puniatur pro deliâi modo . Si in aliqua ecdefia non fuerit hujufmodi officium , epiicopus, capitulo adhibito , ad id conftituat clericum aliquem probatis moribus , & in divinis officiis exercitatum : cui ftipcndium det communibus etiam fumptibus, fi opus erit.

In qua vero ecdefia fuerint magifter ceremoniarum , & magifter chori diftinfti, luas cuique munerum partes ex. his regulis epifeoput , de capituli confilio, asbitrio fuo attribuat.

XL.

De tffiti» jteriftt.

Sacrifia habeat cnftodiam facrorum vaforum, veftimentorum ecclefiafticorum , Ac totius thefauri ecclefiaftici.

Vaforum , veftimentorum , inftnunentorum, Ar ornamentorum , omnium altarium, *te* reliquorum omnium munditiae, nitorique confulat.

Ejufdemcune fint lumina , cera, *Se* oleum .

Vinum, hoftias, candelas, Ac cereos , ceteraque

Anno CffiUSTT u«j·

qDf e facriftia nccefi'aria ad divina officia pt*- paret .

Aquam benedidam fingulis hebdomadis, vel etiam f*pius , fi opus erit , ipfe renovet ; vel ab aliis renovandam curet.

Altare majus, & omnia alia, prccipue diebus feftis , decenter ornet.

Hora congrua ipfe, vel alius ejus vice › campants Γοηο det fignum matutini , miffs , *Se* aliarum horarum canonicarum.

Habeat in Tacriftia tees tabellas : unam , in qua omnes miff* , 8c officia pro mortuis , *Se* reliqua deferipta fint , qu* ex impolito onere, « ac munere , quacumque de caufa in ea ecdefia celebrari oporteat; alteram, in quauniufcujutque dignitatis, canonicatus, pnebende, capel- 1*, altaris , fcu alterius beneficii *Se* officii ejus ecclefi* , in millis , 8c aliis divinis officiis obeundis debita munera contineantur : tertiam, 3uam fupra diximus a tnagiftro chori conficienam efle . Curetque › ut qu* tribus his tabellis pneferipta tant munera, a quibus debent, omnino pnelientur.

Ejufdem officium erit operam dare ; ut e facriftia fertnones de inanibus , profanifque rebus , multoque magis jurgia , rix* , *te* turb* omnes arceantur.

Laicos ibidem verfari ne patiatur.

Nemini permittat , ut facris vcftibu, induatur, nili tunc ei miffa celebranda fit.

In iis qui primo, qui fecundo loco, qui deinceps minam celebrare debeant , ordinem tabui* fervandum curet. – "

Si quis autem fuo tempori prvfto non fuerit ; vel ei quem abiens fuo nomine fubftituerit , vel proximo poli abfentem , fuo arbitrio mifla: locum det.

Duobus autem ad fummnm poteftatem laciat eodem tempore parandi fe ad miff* celebrationem .

XLI.

Dt m^njiuurii.

Manfionarii , qui chori funt quali quaedam column* , totum fere horarum , ac divinorum officiorum pondus fuftinentes, munus fuum accurate obeant.

Cum oportuerit , ad leftorile accedant , ut antiphonas, refponforu, graduaiia,& alia hu'jus generis canant.

Solennibus feftis diebus, &· quoties opus erit, pluvialia induant, niti alii nomitutim huic officio prrfedti fint.

Si muneri.fuo defuerint, illius horr, in qua non fatiifererint , diftributione priventur : *Se* alii ejus arbitratu qui choro pnendet , illorum officii partes fufeipiant .

Iidem, ut muneri fuo commodius fatisfacere poffint , ab iis oneribus liberentur , quibus ad chori utilitatem , magiftri ceremoniarum , *Se* ejus qui choro prxfit arbitrio levandi videbuntur, neque quo tempore divina officia in choro fiunt, parvam mtfiam celebrent : nifi neceffitas poftularit . B

Elidem epifeopi honeftum ftiprndium cunftituendum curent. Quod (i illi, etiam dantur difributiones, eorum tempore , quo canonici, pro officii & laboris modo cat perciplant.

Ex maufionariis duo in lingula, hebdomada, dcligjptbi, idque in otbetn fiat , nrti aliud probiti* ecdrila inoj rcqnirat.

Horum alter officium ordiatur *Se* perficiat, confident in medio choro, vel ad le&orile , quod ab ea parte fit, obi is fuerit: miffam etiamfeftis diebus femiduplicibus canat, nifi aliifint ei muneri prapofiti.

Alter pialmorum tonum inftituat pro tempore, k antiphonarum , qu* ubi legend* fuerint, ab ipfo tantum, vel folum ab adio legantur.

Diebus vero feftis in decantandis antiphonis, canonicis *Se* aliis voce pneeat : *te* qu* cantanda, vel legenda funt, ipfis indicet . Is , antequam officium inchoetur, chorum ingreffbs,libros prsparet: miftaql , pfalmos, antiphoMs, fc alia, qu* ufus requifierit, inveniat.

Manfionarii in fuo monere contumaces , vel négligentes, pro modo culp* , judicio ejus , qui choro prefit, diftributionibus careant.

ANNO cHAISTt* sj«j,

XL II.

De efficte ftutihiterii.

Pundatoris creandi morem in omnibus ecdcfiis cathcdralibus vel collegiatis retineri jubemus .

Is in menfem , vel in aliud certum tempos pro cujufque ecclcfi* confuetudine a capitulo conftitutua, juret, fe in officio fuo obeundo fidem, ac diligentiam pneftiturum.

Studiofe exploret *Se* in libro punäationum C.notet omnes, quicumque ii fuerint, qui Cscras *J* horas *Se* divina officia non obierint : quique contra quam his , atiifve conftitutionibus pr*feriptum eft, in choro quidquam fecerint : qua in re is nullius non odio , non amote , non metu moveatur.

Si aliquem injuria notarit, de fuo ei fatitfaciet : fi vero notandum pratermiferit , de fuo item tantumdem det , quod in ecclcfi* ufum convertatur , *Se integras* unius hebdomad* diftributione, amittat.

Libros punäationum diligenter cuftodiat , epifeopo *Se* capitulo finguns menfibus exhibeat, *Se* quoties id epifeopus vel capitulum poftularit .

D Quo tempore is in officio punäatoris permanferit , facris horis *Se* officiis omnibus interfit f nili abfit de ejus licentia qui choro prsfidet t quo tempore alium , ab eodem chori prafedo Ìrobandum , fubftituat , qui fuo muneri fatisaciat. Si fecu, fecerit, pro fingulis vicibus unius diei diftributionem amittat.

Ut autem hoc officium mellus exerceatur , neminique aliquid injuftc aut remitti aut adimi poflit, prztcr deledum a qspitulo alter pandator ab epifeopo creetur. Is, fupraferipto jurejurando apud epifeopum prsftito , altero la libro omnes, qui fuo muneri defuerint, notet. Singulis hebdomadis ambo pundatores libros inter fe conferant; firfi qua sis re difereparint, E epifeopus , vel ejus vicarius illico omnem eorsm controverfiam fine ulla forma judicii, fubJato quocumque etiam appellationis impedimento , dirimant.

Epifeopus deligar ad id punäatorisofficiam › quem voluerit, idoneum clericum .

Eidem epifeopo facultas fit, <'e ea cathedrali , vel collegiata ecdefia , in qua pundator crcandur fit , omne, , quofeumque libuerit , oropofitis perni, fufpeufinni, a dis inis, *Se* aliis fuo arbitrxtu cogendi , ut >d munus fufeipiant *te* obeant.

"amnc T CHRUTI 10».

XLIII.

De ejfuie tirtfiitiràrü.

Tbefaurarius capituli, five «llât quoeumque *h* Domine dicatur, qui quotidianas difttibuxione* partitur, curet ipi*s unicuique diAribudnda» pro rata parte labori* *te oScii* ex juri* *te* harum conftirutiomim prarfaipto *te ex* ordine librorum punâatorii.

I* diftributione* carum, qui abfentia, vel errati caufa notati fuerint, ne perfolvat: fi id fecerit, tantumdem de fuo det, quod in ecclelia ufum conferatur t *6e* ob eam cauiam etv' iam unius menti* diftributione* amittat.

XLIV.

De effiti» tnflaium.

Cuftodes ecclefia:, vel quicumque'alio nomine id negotinm curant, obfervent diligentiflime *te* clerico* & laicos, contra decorum, *te* honcftatem ecclefia delinquente*: cofque fui officii moneant; ac II non relipuerint, ad chori prcfeâum, vel epifeopum deterant.

Omnia que ecclefiatum honcftati, ornamento, dccoruve officere poffint, prohibeant *Be* arceant.

Neve quemquam in ecclefia morari finant.

Maxime autem vigilent, ne altaria fpollenrur, aut quidquam ex ecclefia/funipiatur.

XLV.

De fxaSiexitei minaram arJmnm eJ ufi «t - rtwuin.

Epifeopi ex Tridentini concilii przfcripto itirijt.ty, veterer lacrorum ordinum funAiones, quibus in loci* intermiffie font, ad ufum revocanda* omni diligentia curent.

Atque ideo in cathedralibus laltemecdcfiis, fex menfiom fpatio > fingutis minoribus ordinibus inftituant aliquos, quibus ex ejufdem concilii formula ftipendium attribuant: ut non ea iolum munera-, quz illis inita przfcribimin, in cifdcm ecclcfiis expleant; verum etiam cetera, quz facti* antiquorum canonum decretis ad eos pertinere epifeopi cognoverint, ae li qua item alia ad cujufque ecclefia utilitatem, dignitatemve cifdcm pro temporis ratione imponenda duxerint.

Quibus fie conftitutis licebit epifeopo ab eorum officiorum, qua ab ii* deincep* przftanda erunt, munere alios liberare, quibus id oneris cx ooftri* conftitutlooibus fupra impofitum eft.

XLVI.

Γ>« *efluria.*

Oftittius fore* ecdefiz cuftodiat.

Ecclefiam fuo tempore claudat *Be* aperiat.

Infideles, haeretico*, excommunicato*, & alios, quibus jure intcrdi&uns eft, ab ecclefia arceat & ejiciat.

Ne populum propius ad facerdotem, rem divinam facientem, accedere patiatur.

Campanas pulfct,-

In ecclefia dormient «vendentes, ementes, deambulantes, collo» .es, alizvc rationedivina officia pertuibantes *te* qaovis modo la- 'amno- decore atque irreverenter fe nabente*, no- CHRISTI neat. Si pertinace* fint, expellat, aut ad fu- sjaj. periorem deferat.

Mendicantes excludat.

Ecclefiam verrendam curet.

Bruta denique, canefque expellat.

Quidquidve in ecclefia dedecet, amoveat.

XLVII.

De leiltre.

Leâor in ccdefia prophetia*, qua in miff* legend* font, *te* leAione* pronuntiet, que ex veteri *te* noro teftamento in matutinis dicuntur.

JPueros, fi it* cpilcopovideatur, prima fidei rudimenta doceat.

XLV1H.

De exereiftx.

Nemo energumenis manus imponere, aut caul* ejiciendi dzmonc* exorcifmos legere audeat; nili cxorcifta ordine fit initiatus.

Is exorcifmos-memorias mandare ftudeat,idqoe ex libris, epifeopi judicio comprobati*: *tt* cum res poftulavcrit ut eo munere fungi oporteat, id ne agat, nifi confulto & confentiente epifeopo.

Epifcopu* autem nemini, ne facerdoti quidem, mittat ut id munus exequatur, nifi ejus aetatem & mûres probant.

Caveat etiam ne intercedat ullus *in exorcifmi** queftus, neve ulla curiofa percunAatio, prxfettim quae ad divinationem pertineat.

XLIX.

De neniaete.

Acoluthus fubdiaconos & dirconosad altatis obiequium aflcAans, eis inferviat.

Lumina accendat *te* deferat.

Urceolo* vini *te* aquar ad iniftr facrificiana paret.

L.

Cenemunie ole ratieae eiiviaeram effictorum.

Videant epifeopi, aliis doâis *te* piis viri- adhibitis, ne quid apocryphum legatur in divinis officiis, & quoad ejus fieri poffit, a communi Romane- ecclefia officio ne difcedatur.

Divina officia ex ordine Kalendarii *te* ecclefia inftituto celebrentur: nec ea .itio fine jufta caufa mutetur. quamobrem a magiftro chori cathedralis eccleliz, vel allo, cujus id munus fit, edatur lingulis annis Kalendarium dierum feftorum; quo fingulorum dierum offlcii ratio praescribatur.

Omnes inferiores *ccclefiee*, quzeumque illa fint, divinorum officiorum rationem dirigant ad regulam Kalendarii cathcdralis ecclefic, neque ab ea difcedant. Si que vero ecclefia divinorum officiorum alios ritus habent apoftotica XuAoritate conceflbs, eis utantur, venimtamcn ea quoque, qua hic de divinorum officiorum ratione przfcribuntur, ubi apoftolies conceffioni exprefie non advertentur, inviolate fetvent.

In

'ληνό CHSUST! ·«·l·

lα urbibus I oppid*· · aut vicia nullum fignum communium officiorum campaua detur ante lignum cathedral··, vel cujuiouc locima-.tticit ecclefia > nifi epifeopo aliud videatur I maxime vero labbato hebdomade fanâ» , *te* in angelica falutationc matutina, meridiana8e vefpenina > qua in re matutinum excipimu· , quod non ubique eodem tempore dici folcat.

Hora· canonica omne· quotidie in choro dicantur} qua ratio neque concione, neque folcmni mina, neque aha caufa impediatur, nifi evident neceflitas intcrceffetit , de qua judicium fit epifeopi.

Nec hora aliqua beata virgini·, oe in matutino quidem , imchoro omittantur ; exceptis diebus *Se* locis , qeibui ea ratione officii eai B przterm ittere licet.

Hora ita commode dividantur, ut mane aliquod intervallum, fi id fieri poterit fine detri-■nento divini cultui, detur canonicis, >r allis ad ftudium divine feriptura, aut iacrorum canonum ■

Choru· ita vel fepialtur , vel conftituatur , tt tempore divini officii laic·· aditus in eum effe non pofiit ; vel (altem a clericis fejunAi fint .

In choro , vel omnino in ecclefia, nemo miniftret fine Cuperpelliceo, aut ceteri· indumentis, qua pro ratione officii requiruntur.

Superpetlicea tatis fint manica , non angnflis , inftar rochet■.

Candet» fc cetet in mifla *Se* allis divinis officii» ea exiguitate ne adhibeantur, qu» in to- C to myfterio dedeceat , fc adftantibos offenfionem' afferre poflit.

Epifeopi ne patiantur circulatores , circumforaneo· , *te* ia fallax hominum genui , tempore divinorum officiorum in foris fc plateis ecclCfiarum verfari ; ut ne populus illecebris eorum *le* artificiis ab ecclcfiis evocatus , ia lutares cogitationes abjiciat. '

Curent iidem , ut ex more pullandi in tenebris fanitr hebdomade ad leprcicntandam creatarum rerum perturbationem in paffione creatoris , omnis licentia *le* indecorus tumultus amoveatur.

LI.

Dr majfca CT caatarifu/.

In divinis officiis , aut omnino in ecclefiis, nec profana cantica , Conive , nec in facris canticis molles flexiones , voces magis gutture oppreffc quam ore espref» , aut aenique lafciva ulla canendi ratio adhibeatur.

Cantas *te* font graves fint, pii, aedillinâi, fc domui Dei, *ac* divinis laudibus accommodati : ut fimul *le* verba intelligantur , *te* ad pietatem auditores excitentur. Cantores, ubi neri poteft , clerici fint : omnino autem in choro clericalibus veftibus , *te* fuperpelliceo utantur . Organo tantum in ecclefia locus fit, tibiae , cornua, fc reliqua tnufica inftrumentaexcludantur, g

F.rli in hymnit, pfalmi· *te* canticis , luis vicibus organo canatur, omnes tamen eorum vetficuli in choro diftinâe pronuntientur .

LII.

er ej Jiviw tffieU.

Cum in ecclefiam ad divina officia diurna , vel noiturnj conveniendum erit , id campanz iono (ignificetur ; ea interpofita mora , qua omnes facile poffint convenire. Signo audito, qui dignitates in ecclefia , etiamli prxféùi fiat , perfonatufve, aut canoaicatus habeant, ceterique omnes , qui interefle debent , préparent le ad divinas laudes, *le* mature ad ecclefiam progrediantur. am»o CHKUTt s«as-

Ingreffi in ecclefiam , faAifque ad facrofanâam cuchariftiam, vel, ubi ea non fervatur , ad altare majus precibus , reâa in facriftiam proficifeantur .

Quo loco, retenta tafa^, vefte , fuperpelliceum effumant , *te* reliquum veftitum ad factum munn< neceflariàm. quod ut (erras Dei decet, tacite & modefte faciant.

In ingreffu chori ad matutinum fc alia· horas *te* divina officia, h ordo fervetur t B

Ut paulo poil ultimum campanz fignum ad rem divinam faciendam , univerfia in facriftia natatis, pulletur parvula Campana, qua egreflus faccrdotum ad mifla· celeorandas fignificari iolet : nt omnes , qui in ecclefia , vel circum eam funt, divuii officii celebrationem initare intelligent .

Polles omnes , de facriftia ordine procedentes , exeant : *le* ubi fe ad altare humiliter inclinarim, (uum quifque Jocum in choro adeat.

Ibi flexis genibus *te* fubmiffa voce faltem orationem dominicam dicant.

Deinde dato figno , vel pronuntiato Pater noder, per hebdomadarium, ad initium officii omnes iurgant *le* officium inchoetur . C

Qui vero in ecclefia, vel circum eam , sue in facriftia fuerit , *te* eo ordine chorum ingredi neglexerit, dimidia parte difttibutionum illius horz privetur, nifi aliqua de caufa ,qu» ei, qui choro prefidet , vel ordinario premetur , impeditas fuerit.

Si quis aiifns fuerit inchoare officium , priuf-3uam eo ordine in chorum convenerint , fc iftributioncm unius bone amittat, *te* graviori etiam pana ab epifeopo pledtarur.

Si quis autem allis in choro jam confiflentibus advenerit, idem inftitutum fervet, *le* in facriftia *te* in choro.

Si quis non venerit ad matutinum ante fi- D nem capituli de beata Maria virgine, cum de ipfa officium celebratur : alioqui ante finem pfalmi, *Kttitt* in alitsetiam horis, ante fin-m primi pfalmi , pro abfente habeatur, illiufque hor» diftrihutione rarest.

In miffis vero nifi venerit ante finem ultimi Kyrie eleifon , eamd-m negligenti» pcnam fubeat.

Si quis cum poffia initio officii , vyl fupplicrtionum convenire, adventum foum in eitremuai a nobis prvfiniti temporis puadhim de induftria diftulcrit, abfentis loco habeatur.

LHI.

Qusassds «rr/andum fc rfcrs.

Omnes in choro divina officia, ut temporiratio poftularit, alternis vocibus canant , recitent, attenteque audiant.

Id non curfim , non perturbate , non ofeitantcr, fed leniter, diftinâe, ac ftudioie faciant.

In choro pro tempori, *te* officii, ratione , ex mftituto, *Se* more ecclefiz fedeant , ftent, ficCian: genua, caput aperiant, *Se* fubmittant, ceteraque eju, generis adhibeant r omnes vero «que idem faciant.

In choro etiam in matutino officio, clericali birreto, non pileo utantur: alioqui moneantur

ANNO CHRISTI »f»r·

a proitdente chori , vel ab eo , qui proximo loco iedet : Ac nili paruerint , pro abientibus habeamur .

taediant fomnti* , ritus, joci, rixis, colloquta .

Ne vagentur in choro, vel ecclefia.

Neve locum mutent , nc occalione quidem genua tiedendi .

Ne in choro, ubi communi officio opera datur , privatitn officium dicant.

Neve liter**, libros, aljsve (cripta legant.

Ne exeant, nifi divino officio confedo , ne cauta quidem de communi re agendi , fi neccOttas non coegerit . tantque a profedo venia petila

Si cum divina celebrantur offici* , 'facerdott , vel cietico. vel mimftro , interdum per etclefiam nectffarto fit incedendum , graviter Ar snodeftc id faciat. Neque cum ullo Termonem habeat de rebus inanibus .

Qui dignitates aut perfonatu* habent , canonici Ac alii omne* , qui aliquid in hiscommiferint ; fi moniti a ptrfidente chori non tefipuerint, *le* hoôs illius diftributionc carrant. Ac pro modo culp* alla· panas dent , epdcopt, aut ejus, ijua cctlcfiz profit , arbitrat*.

L1V.

*QiimtuU * cb»r» rttt<ltri»e>*

Poft divinum officium in choro Rerit genibus fubmifla voce fattens orationem dominicam dicant .

Tutn vel (urgente , vel fignum dante hebdomadario > conlurgarix omne* I

Et inter fe confalutames , Ac ordine procedentes . limul exeant , Ac de more ance altare le inclinent'.

Eodemque ordine ad facriftiam progrediantur , ubi modefte Ac quiete fupcrpelliceum exuant , non in ecclefia . Qui (ecu* fecerit , monitus a profedto chori , tarir refipoerit, diftributioncm illius hora ne capiat , & ab ordinatio pro modo culpc pledatar.

Matutinum officium I vel media node , vel falum eo tetnpoee inftituatur , ut iub ortum Colu abfolutum lit ; vel ea hora , quam epi(copu* prolcripfcrit : ea tamen habita ratione ut vere oututinum dici poffit , & alia bona , raifCu , Ar officia mature perfici queant . Sed protere* eorum canonicorum , clericorum commoditati confutatur , qui prope ccclefiam non habitam .

Matutinum vefperi non dicatur, etcetyla tamen dieba* oâavn fefti Ac folcnnis diei corpori* domini noftri Ielu Chrifti , ceterifque diebus , jgoibna ea Romana ecclefi· inftituto eft permiflam ita li* ccclefii* , ubi hare confoetuao fervatur

Matutinum in choro ecdeG· celebretur quo via anni tempore .

At fi tamen vehementia frigora fint, vel alia uft· jufta cauf· intercedant , *de* licentia epifeopi in facriftia , vel honefto alio ejus ecclefi* loco dici poffit .

Prima oncate (ole dicatur , vel paulo poli , pro confuctudinc ecclefi* ,

L VI.

Dc ftlciuu ,

Epifeopo* mHTam majorem, Ac vefperas , nifi impediatur, paichalibu*, & alii* majoribus fefti* diebus cantet.

Diebus vero dominici* , 8c fefti* duplicibus canonicus hebdomadarius id faciat : nifi lisdiebus II, nui in ecclefia dignitates obtinent , id munus obibunt vel *cttlciui iaftinno ,* vel epilcopi juffia ·

Alit* diebus, nifi dc more, vel inflitutoeecicfie id mapu* fit canonicorum , quod lervari jubemus, idciq oroftabunt manlionarii, aut alii facprdotes ad td defignati .

Qui (accrdos miflam folennem in ecclefia catKcdrali, vel coNegiata celebrare debet, Ar fuo muneri defuelit ·, nifi legitime impeditu* eju* rei facultatem a prolideate chori , vel facilifta impetrarit , in fingulis vice* folvat decem flohdo*, in u(um ecclefia vel (acriftisr erogandos , arbitrio epifeopi, vel ei dandos , qui illius loco celebravit I

Sfui impeditur, quo mino* miflam celebrare it. facriftsm moneat in tempore , ut , accepta ejus excufationc, curare poffit ut ab alio miifc celebretur .

Epifeopo , Ar ci , qui in ecclefi* dignitate proditu* fit , *tc* canonico , die fello folennem miflam celebranti , adfiftat facerdo* , qui adfiften* dicitur, pluviali indutu* .

Si adfiftcndi mutius nemini attributum eft , epifeopus cum capitulo attribuat vel cerios eligat facerdotes, qui id in orbem obeant ; cujus officil immune* fint hebdomadarii, magtfter chori, *tc* pandatote*.

Diaconus etiam , Ar fubdiaconu* elfdcm miniftrcnt, facris vcftibu* induti.

Alii* vero inferioribus ut miniftrent diaconus Ar fubdiaconu*, facris vcftibus induti, in majoribus fi»item eerfefii*, ubi id fieri poterit, epifeopi curabunt .

Curet epileopus , ut , quemadmodum admonuit lacta Tridentia* fjrnodu* , diaconi Ac (ubdiaconi, (altem dominici* , Ar feftis folennibas diebus, cum altari miniftraveriot , factam euebariftiam fumant .

Diaconi, vel fubdiaconi, qui cx jure, ftatuto , vel coafuetudine , cenis diebus altari miniftrarc debeat, fi defuerint, ejus horas diftributionem M capiant.

Quorum vice* fvbeant II , quos chori profed*s juflerit, quibus detur aliqua pan diftrlisutionis, qu* abientibus eft adempta.

Ubi nemini nominarim id munus in et ecclefia ietpofitum eft, qaibo* diaconis, vel fubdiaconi* cbori profedus id negotii dedetit, id (ufcipiant, dum Gneulls probendi» propria munera ab epifeopo aUtenabuntar : vel ahi diaconi, Ar fubdiaconi conftituantur , qui eo fungantur officio I

Epifeopi , quam frpiffime poffint , (olenni miflie , ac divinis officil* interim Diebus vero dominicis , adventu , Ar quadragelims, nifi legitima caufa intcccefierit , omnino ne defiat .

Epifeopam ad celebrandam vel audiendam miflatn , ad aliave divina officia folenni* venientem, canonici sicducant *tc reducan^*

AHNO 1
CffitUTI

LVII

0/ «tlr/lii , tr etuum oltK

Ecdefias quafciiinqiie five curatae , Gve4on Mrataa , ficella *le* oratoria diruta epifeopi ad
S»l«l.<J eam rationem > que a fanda Tridcnima fynodo prefrripta eft, leliitucnda, vel alio tranaferenda curent. Lapidet, camcntut·, *te* omnia maretia eorum locorum ad profana ndificia ne adhibeantur, nifi epifeopi auftoritas jufta cauta inrerceffctit . Quod enim lemel Deo conic-cratum eft , ad privatos hominum ufus tranatem non debet.

Altaria etl. . , qua catta ecclcfram , & B qns tub dio nec fepta aut munita funt, epifeopi aut fepicada , li fieri poflit , aut demolienda curent .

In ecdefia , prafertim cum divina celebrantur officia, vel verbum Dei pradicatur, nemo huc audeat :

Deambulare , negari , circulos habere , negotiis operam dare .

Cum mulieribus, de quibus fufpicto effe poffit , colloqui .

Altaribus, fontibus baptrfmi vel aqusbencdida adhstere ■ '

In limine > aut ante fores immorari.

Averfum ab euchartfti· facramento irreverenter federe, aut, cum in milfa fuftollitut. ftare. C

Aut quovis modo divina officia perturbate .

Aut icreverenter in ecdefia verfari.

Ne cleticus , aut alius quivis in ecdefiis , eatumve cemeterio , atrio, vcftibulo, aut porticu , foribufque qeidquam venale propqhat : ne fi ad ufum quidem factificii , vcl ecctefi* futurum iit .

Nemini cum venaticii canibus, vel volucribus in eccicliam ingredi liceat : neque haftam , vel fclopetos, baliftas , aliavc ejufocm generis in eam inferre .

Ne mendici clcemolync caufa in ecdefiis vagentur, fed extra januam confiftant .

Qui in horum aliquo deliquerit, a redore per le, vel per ahum ccclefi* mmifhutn moneatur: D niti paruerit, ab ecdefia expellatur : C id commode fieri non poflit, ad epifeopum deferatur, qui insum fuo arbitratu animadvertat : qui etiam redorum, de aliorum ecdefis miniftrorum hujus officii hcgligvhtiam coercear.

Redor cufufvis ecclcia pernoctatiuliec , aur nodurnas vigilias m ea pofthac nemini permittat i fed Tub aodis horam ccddurlun fores claudat .

Neque ullo pado quemquam prater faccrdoies admittat, nifi node natabs Chrifti domini . cum mifla celebratur.

Ncve patiatur , fi fieri poflit , populum ad eas excebare ·

Qui contra fecerit , epifeopi arbitratu pu- E niatur .

Magnopere veto a puntipibus petimus , ut ad rem adjuvandam , fuam quoque poteflatetn conferant .

Sicut ecdefiaftica immunitas, Dei prscepto, & canonicis fandionibus conftiiuxa, quam «fiiigentiflime cuftodicndacft, neque permittendum ut confugientibus ad ccclefiam *it* loca facra · aliqua vis contra facros canones inferatur : ita fummopene cprendam , ne facinoxofi > nifi necdlaira ad ca , quafi ad afjrium , in (aerarum conftiiulionum fraudem f« recipiant .

Mandamus igitur omnibus , *A* fingulis cle- ArtNO
ricis, psopofita perna cxcommaoicationis, ahii- CHIUSTI
que arbitrio qpiicopi , ut , quoties ab aliquo >l*i-
cxulc damnato , vd criminolo , qui in loco libero flt, poftulctur ut illum la cocum ecclelils , coemeteriis , vel domibus recipiant , omnino antequam a'flentiancur , ordinarium cqpiulant : *tr* , quidquid ille tali *in re cen*luerit , faciant ·

Quod fi , clericis minime pramonitis , talea pétions ad hujufmodi loca venerint, lidem clerici , ejafdem- pens periculo , epifeopum quamplimum certiorem faciant , m , quidquid ab co hac in re decreium fuerit , fervent Ipfe autem epifcopus de his commonefadus, confidcrata pertonarem , locorum , *Be* temporis conditione , se fadi qualitate , decernet , quod ccdcfic immunitati , factorum locorum honeftati , *te* canonum menti coofentancum judicabit : ita tamen , nt ecdefiaftica immunitas nulla ex patie violetur , neque propterea cenfeatur data facubas aliqua fscularibus magiftratibus, *te* potcIUtibus indendi immunitatem , aut aliquos dt his, qusr diximus, locis extrahendi , contra quam antea jure communi flaturum eflee .

Ne occiforum cadaveri a judicibus vel no- y
tariis maleficiorum in ecclcfiis ullo modo inipiciantur ; fed eo illita exportentur : & hujirfmodi inquilitiones , *It* omnia , qu* ad cudis cognitionem pertiuent , a (acris locis rejiciantur .

Nemo vafa, veftei, vel aha ornamenta, facris addi&a , aut omnino quidquam ex facra lupdiedili, prufinit hominibus, aut ad profanum uium commodare audeat. Qui incommodant , graviter arbitrio ordinarii puniatur.

Sacru tampans uium , qui, ad fidclei prsmonendoi , ut ad divina conveniant officia , eft introdudes , indignum eft , ad convocandos homines ad ipçàacula foppliciorum adhiberi . Quamobrem pnncipci ac magiftratus etiam atque etiam hortamur , ut campants , qus ccdcfiaiunt alui (uiir addidz , fi confecratc fint, ad pranarum fignifitationcm quemquam utl nc patiantur.

LVIII.

De freeif/ieniu» , V feffiitetieuim.

Generales procefliones a cathrdrali , ve cujufquc loci mxjori ecdefia proficifcantur , 4c eodem revertantar , nili aliud epifeopo videatur .

In iis fupplicationibas generalibus qui non venerit ante invocationem lanâiÆm· Trinitatis . pro abfente habeatur , aut alia perna ab epifeopo piedatur .

Eas canonici *te* alii clerici , etiam cuwfvis dignitatis fini, cum fuperpelliccis , *te* nutatis alris facris vcftibus fututo tempore temper obeant .

Prsfcftis ecdcfurum collcgiaranim in urbibus percipimus , ut , cum (eia quifquc canonicis , *te* bendkiatis vocatus , lupevpdlicco , vel alus (acils veflibus indutus , publicas pvocefEones, pncbia cruce, *temper* obeat. Quibus epifcopus locum arbittin luo quamprimum aflignsbit *i atque ejus* rei ctfeâus olla appellatione retardari poflu .

Ad

anno – CKAisri

Ad hujufmodi proeeffionea epifeopi , com elvidebitur , ex concilio Tridentino vocent regulare· omnes, quamvis exemptos.

Si qua conrroverfia fit dc prioee loco , ab epifeopo ex auftoritate ejuidem concilii tollatur .

Cruces detici ferant talari vcfte , & fuperpciliceo induti , iique ejuimodt fint , ut eam apte , *Se* decore ferre pof&nt | omnes ordinea graviter , *te* modefic procedant t eoli.iquiifque errlulu , plalmis , hymnis , & reliquis factis precibus operam dent.

Nemo ordinem in proccflSone deferat, antequam ad ecdefiam , unde ptofeâi funt , redierint.

Laid a detici·, femine a viris feparatim profeqnantur .

Videant epiicopi, at in fupplicationibus, Ar proerflionibus quibufeumque , prxfcrtim cum fanâillima euchiriltia circumfertur , Ac cum freSuentior populus ad eccidias indulgentia , fefli tei, facro concionis gratia , vel alia de caqfa cunvenire folet, ea modeftia, Ac reverentia adhibeatur, qua plis › Ar rcligiofii hujufmodi adtionibu» maxime debetur.

Ne inter viam inaniter fpeâandi gratia fubfift»tur.

Ne petulanti faâo , diâove colquam moleflia inferatur.

Ne, qur minus deceant, fpeAacula adhibeantur .

Ne»e aSiones pro foribus cdium , aut invia reprxlententur .

Qui (ecu· fecerint, fevere coerceantur.

Epiicopi proficiant ferto· viros , quibus curo fit , ut h»c omnia quo de fupplicationibus prrfcripta funt, ferventur: *te* ut re· ea qua decet pietate agatur.

Edendi, ac bibendi confuetudinem , fecamve efculenta , *te* pocuienta deferendi , aut ea vendendi fn facris (applicationibus habendi», vineiique luftrandi· › *te* fuburbanis ecclefil· vifitandis, parochi tollere Audeant, fideles fopius admonentes, prefertim die dominico , qui proxime facta· rogatione· antecedit , quam dedeceat ubi piis orationibus mens Ar lingua exercenda ell , ibi jejunium , quod ad alliciendam Dei gratiam magnam vim habet , & tan.i'per fervere non poffc,

LIX.

De foutre rpifetpl.

Piam fanâorum patrum inftitutum ad concelebrandas epilcopotum exequias ▮ jamdiu intermittam , revocantes , ftatuimm t

Ut epifeopo mortuo , vel morti proximo , tres primi de capitulo prafentes vicinum epifeopum vel eo impedito, alium invitent, qui ftatim Veniat I ac fi vivum epifeopum , Invenerit, accuratiQimc confoletur , Ac ea officia preftet, que ·d anim· falutem tali tempore requiruntur.

Mortuum vero una cum frculari Ar regulari clero fotemni more ad fepulcrum profequatur.

Nihil autem epifeopui, pii *hu/ut officii* gratia, impenfe, vel quovis alio nomine, a quoquam exigat, vel (ponte oblatum accipiat.

Ejus tamen expectation!· caufa corpus antiliitis ne ampliui quadraginta hotii infepultum ji-

Literea vero curet capitulum , ut cuftodiatur corpus , Ar circum ipfum frequentes ex clero line, qui pro ejus anima prece· Deo faciant.

Eidem eapituto hoc munus injungimu·, nt pri- ANNO
ibo queque tempore provinciale· epifeopo· pm- CHHirri
nes de epifeopi morte faciat certiores , qui in >··|.
eccleflis nthedraliboa mittam folemni ^erefnonia pro ejus anima celebrandam curabant : Ac publicis fupplicationibui , ac preesbas indlAis, Deum pie fanAeque deprecabuntur, ut orbato gregi paftorem dare velit justa eor fuum. ▮

In exeqnils ejus plure· viginti quatuor cereia non accendantur, ldque impcnfa vacanti· ccclefi·· , nifi extent defnndti bona ,' vel alios iit, 3ui de jure , aut confuetodine fumptum facere ebeat.

Epifeopi negligentia in comprovinciali· epifeopi funere a fynodo provinciali , canonicorum , Ac cleri, a iucetffore epifeopo graviter puniatur .

Sacra anniverfaria pro mortno epifeopo quotannis funt incathedtali ecclefia) qoamdiu proximus ejus fnccefibr in epifeopatu vixerit, viVcntis epiicopi, Ac capituli fumptibui,

LX.

De faiterihu , At 1

Ut vêtu· ecclefi· inftitutum mortuorum fanua pii· precibvt , St officii· folemni more profequendi molti· lotit avaritia, ambitione, eel oegligentia depravatum , ad prittrnam ptccacis rationem revocemus, clericis qutbufcumque cujufvii dignitati· fint, eriam canonicis cathedralium At collegiatorum ccclefiarum , ceterifque omnibus hoc fervanda proponimur:

Ante folia ortum, dépoli oeeifum, mortuum & efferri, Ac ad icpultoram recipi prphibcmu·.

Inter majoris miffr celebrationem , mortuorum corpora fcpulturv caufa in eccleilam ne inferantur .

Singularum cathedralium , collcgiatarnm *te* parocnialium ecclefiarum clerici· , qui in funus venerint , una tantum luar ecclefi· crux prrferatur : neque all· in funere deferantur, nili qua· (uua quamque derui fubfeqoatur. Quod b alii quoque clerici invitati fuerint , eju· reâotia. qui invitarit, crucem confequantut.

Ad tollendat controvcrGas, qua magna popas II oftenfione inter regtflare» qui beneficia curata obtinent , vel in el< coram animarum excreent , Ar parochos fecular·· lta efferendis mortui· oriuntur, ftaruimu· , ut cum ex parochia» cui faeulari· (accdox prafit, mortuu· effertur, ut in parochiali ecclefia (epeliatur , cui regulari· fit arcfeâus, vel contra, tunc utique paro» chi › luperpciliceo Ar ftola induti , pare· progrediamur. Reliqui vero regularet eum locum teneant , quem in geaeralibu· proceffionibus tenere confueverunt , non obftante qnavi· eo·»fuetudine , vel paâione , quam latet fe fecerint .

Cum mortuu· efferendus erit, cujufvii ecclefir clerut, qui vocabitur , in unam pvoximam mortui cdfbu· eccleliam', congruo proceifionii ordine eonveniat | unde omnes ordine prodeunte› , bini canente· *pfalmoi, aliafve laera· prece»* , mortuum ab eju· adibui ad fcpulturam comitentur.

Cum ad eccleliim venerint , omne· eorpufuo item ordine circumfient , infiitura officia celebrantes : nec prius difcedant , quam corpu· in fcpulcrum illatum fuerl' .

Deinde lingularum ccclefiarum clerici eodem ordine, quo venerant, crucem proferentes, ad

«ede-

ANNO CHABTI tj«I.

tccleflam fuam redeant : nili aliquando aliuiTA epifeopo jufta de cauia videatur.

Clerici ecclefi· , in qua mortuo· humatur , ejus veftea, heredibus invitir, ne fumant ; fed iu, ad quoi pertinent, reddant.

Candela omne· › cerei , & qux intortitia vocantur, qua circum crucem , A· cadaver ad ccclciiam auferuntur , & alia , quae circa feretrum , 8c in altatibut, ac reliqui· in loci· , dum divina officia in funere celebrantur, heredum impenfi· accenduntur , ita Deo oblata «fle intelligantur , ut cjui ecclefiss facrifil· , in qua mortui corpus humandum erit continuo addiâa fine .

· Rcitoribus vero vendere illa· nullo modo , fed ad miflam , ceteraqne divina officia ccle- B branda tantummodo uti liceat , nill in alium ecçlell* uium ordinarli licentia convertantur .

Excipimus tantum ea , qast clerici· cujafvis generi· eleemofynm caufa dari folent, *Be* qu» funeralium nomine cathedialibu· , Ac parochialibus ecelcfiir ex facris canonibus debentur : quibus nihil obiit, quo minui quartam funeralium-, ·<ff>i.<.>|. Suit folita effet pctfolvi, ex decreto Tridentini concilii confequi poffint .

Si mortuorum herede· ita fe imple gefleriru., ut retigiofum exequiarum inftitutum négligente· , cruci , clerici· , & funeri debita lumina adhibere nollot ; ab epifeopo ea cogantur comparare , quae neceflaria videbuntur. C

Dent operam epifcopi diligenti cohortatione, ut in lingulis parochils , communibus eorum fumptibus qui funt in parochia , comparetur pallium , quod mortuo imponi lolet ; idque omnibus in funere gratis commodetur . Quod ft patochiani id recufarint , finguli parochi , 8c alii ecclefiarum curatarum redores pallium ad hujufmodi uium emant : pro quo mortuorum heredes illis minimum aliquid epifcopi arbitratu largiantur.

Si vero nobiles homines aureo , vel *(erica* , vel omnino preciolo pallio uti voluerint, pecunia lua faciendum curent, quod ad cjulmodica- «lavelum uium nullo modo mpoflcrum adhibeatur, led illi ccdcliar , in qua tnortuus icpultus D fuci it , illico poft funus acquilitum llt , *8c* in ejus ornamenta convertatur.

Statuat epifcopus in civitate & direcefi fua pro modo laboils , quantum tnciccdit caufa dandum fit curatoribus exequiarum , ceterifque qui dant operam in funere › &: lis qui Campanas pullant". Quibus etiam, quamdiu in exequils Campanas pullare .debeant , arbitrio fuo preferibat .

Mifetabilcs perfon*ll quibu· mortuis aut nihil fupereft, aut ita parum, ut fua impenfahumari non poffint, a parocho fumptibus ccelc'l» icpcliantnr .

Exequiarum, fepulturx , 8t annis crfarionim caufa *nemini* quidquam pacilci, aut exigere li- E ceat , neque etiam petere, vel quid aliud committere , quod iimoniac· labis , aut fordid* avaritia fulpicionem habeat .

Pias tamen confuetudloes in his fervari jubemus, cujus rei epifcopus curam iufeipiat.

Pia etiam legata exigi volumus , neque ea , qua clecmofyn* cauia ultro data fuerint, accipi prohibemus .

Nemini quemquam in funere laudare liceat , nili & eum, quem laudare velit , epifcopus dignum cenluent, Ac laudationem (criptam ante probant .

Liceat tamen in funere concionem habere , anno quae tota referatur ad humanam miferiaro , ft- CHRISTf detium oculis proponendam , omncfquc ad vi- sj*j. gilitndum cohortandos , ne › cum venerit dominus hora qua non putarint , inveniat eos dormientes .

Caveant autem parochi, 8c alilecdefiarum reâores, ne quod pietate addudi fuaderc debent mortuorum ncredibus, ut anniverfaria officia illorum caufa celebranda curent , id cupiditate impulft moleftius flagitent , qua la re fi peccarint, epifcopi arbitrio puniantur .

Quicumque laicus, vel faeculari· clericus la lis deliquerit, qua hit decretis prcicripta iunt, ab ordinario loci gravi poena afficiatur.

LXI.

i At frfnltnri)

Non eft ferenda noftri temporis infolentia fepulcrorum , 10 quibus putnda cadavera , tamquam facrorurn corporum reliquia , ereelio *Be* ornato loco in ecclefiis collocantur , circumque arma, vexilla, trophra , *Be* alia viâoiia figna &. monumenta fufpcnd.mtur: ut jam non divina templa, fed caftra bellica efle videantur. Ambitiolam igitur hanc in mortuorum corporibus decorandis arrogantiam deieftantes, Arccclcfiarum decori coniulentes, ejufmodi fcpuleracxcelfo loco pofita, *8c* ea qu* parietibus incluía, vel adjunita etiam in una parietum parte eminent, nili marmorea, aut *rea fint; fiveillis corpora contegantur, five inania *8e* ibi tantum honoru caula tint conftituta , *6e* eorum omni· generis ornatum & apparatura ad tre› menfes amoveri, ac tolli omnino jubemur, oflaque ac cineres *ia* facro loco altius tn terram defodi, ita conditos, ut lepulcrutn e folo non emineat.

Monemus vero epifeopo· , ut tnorem, multis locis intcrmiffum , mortuo· in coemeteriis fepellendi , reftituendum curent : inde fubmoti·, fi qui ea ulurparint .

Et fi cui locus fepultura deinceps dabitur in ccdcfia, humi tantum detur : & fepulcium , in quo condetur, opere fornicato cum icliquo eccle'ir pavimento arquatum fit .

Hec ut efficiantur, diligenter ope am dabunt epifcopi , adl.ibi'o etiam , ii opus erit , magi, ihatuum auxilio .

L X 11.

Q»4 ferriitent eJ tenerem Vi'n'intt errir/ia/Hierun tenjervnlienene , fttlem ejmini/tretienem , C iifftnfetientte .

Fcclcfiarum re· quamplurims , aut deftituts dctcnloribu» , aut etiam ab m , quibus earum procuratio credita erat, prodite, ita periciunt, nt munimentis vel interceptis vel perdici , nulla fpes jam reliqua videatur illas in jus fnvm vindicandi. Id ne deinceps accidat, neve quoquam , quod in Chrilii patt.monio negligentior fit , quam in fuo , merito reprehendi polit , ftatuimus ;

L't epifcopi At capitula tam cathedialium . quam collcgtatarum ecdefiarum , hofprtsJium euans , ac quorumcumque pioium locorum gubernatores , feu admin iftra tores Ac alii quicumque , qui beneficia ecclefiaftica queeumque cum cura, vel fine cura, quocumque nomine nuncupentur , etiam commendata, nunc obturent , ab

hujuf

ANNO CHRISTI n«>·

hujus decreti editione ; qui vero in futurum, quomodocumque obtinuerint , ab adepti pot^ ielliools die , quifque intra fpatium fex mentium , ediâil etiam interlui publice propolitu , omnium 8c Cingulorum boqorum & 'immobilium , jurium , qnnbdrum cepfuum , live ^reddituum , nominumve debitorum & 41iorum quorumcumrhie ad eorum cedebas , vel eorum udminiRrationl committas ▮ iDonafteria , vd bénéficia , eorumve menfas quocumque jure pertinentium , rationenji diligentiflime conquirendam , &- eorum omnium inventarium , in quo locortim etiam fines , conditipnefquc omnes figillatim deferibantur , per publicum notarium diligenter conficiendum curent . Epifeopus quidem , adhibitis duobus , a capitulo cathedralis ecclefi* delcftis : Capitulum autem coram epifeopo , aut. aliis prsdcftis ab eo ; aiu vero coram fide Jfgnis tdlibui .

Ex eo inventario exempla duo , notarii publici auctoritate ad certam eorum fidem mrinita s conficiantur : quorum alterum rpifcripi & capitula eccleliarum cathcdralium in archivo , \quod utrifquc commune lit , allervent alterum ad metropolitanum mittant . Przfcâl *vero Si* capitula eccleliarum , qu* collegiata-.-funt, alterum exemplum in communi eorum archivo retineant ' alterum in archivo Cathedralis ecclefi* , intra cujus fines funt , lllervandum tradant .

At vero in quibas ecclefiis vel cathedralibus , vel collegiatis archivum ejufmodi non lit , ab epifeopo inftituatur .

Ceteri autem fingisli, qui beneficia' quicumque ecclefiaflica quovis titulo obtinent, exemplis Item duobus eodem modo confedis, unum in ccclelia fua diligenter cuttodiant : alterum ad "<«nfarit>- cathcdralem ccclefiam perpetuo ~ conliderandum ***- mittant : unde , fi ufus poftulabit^, exemplum iumere eis liceat gratis.

Archiva lingula duabus clavibus occludantur .

In ecclefiis cathedralibus , earum unam epifcopus , alteram capitulum cuftodiat : in collegiatis alterans prifedus , alteram capitulum Servet .

Priterea in vilitationibus , ejutmodi inrrntaria epifeopi fecum atterant , & cum ils , qu* fervant li qui vifitandi funt , figillatim conferant : perfpiciantque diligenter , ne quid eorum, qur ibi deferipta fuerint, defit, quod ecclefi* vel minimo detrimento etfe polfit . Et , fi qua forte deerunt , ecclelir reftstui , omniaque ejus damna farciri Audeant . Ipfa quoque inventaria , fi eis videbitur , renovari subeant . Et utique quKcumque accefilo , vel immutatio faûa lit, ea quotannis in inventaria referatur .

Qui in his, vel negligentia, vel contumacia, vel fraude peccaverint,; fi capitula , *8c* alii beneficia ecclcfiafttca obtinentes , epifeopi arbitrio : h epifeopus, primae provincialia cujufque fynodl , panas dabit.

Epifeopi intra fex menfes unlones perpetuas , etiam ecclefiis junfpatronatus fallas , *Sc* ipfa \ »asr. »r, c ». patronatus jura ex prsfcripto Tridentini con- \-4-«. ⩵ ❯cilii recognofeant , Ac traditam ejufdem con- "' cilii decretis de illis rationem diligentiflime fervent .

Si qui lsicis concerta ecclefi* bona , allquo modo caduca faâa fint , caveant epifeopi & quicumque beneficia ecclefiaftica obtinent , ne pernam caducitatis lemittant 1 nili fervatis n, , qj* in hoc genere jura praferibunt : fi lecu, fecerint epilcopi in fynodo provinciali pernas dabunt ; ceterUab epifeopo pledant* . ANNO CHRISTI >f»S

Qui bona ecclcfi* feudi nomine obtinent , .t hicceffonbiis in ea invefliturum intra tempus a jure prrlitutum nenovandamVurent , eifdemqae fidelitatis jusjurandum dabunt .

Pari etiam ratione heredes eorum 8e invefti- ■^Ttiram-pottulent, & jurent iis, qutcccfefi* pr*- turrsnt .

Qui id facere omiferint , conftitutas legibu pernas pendant .

Ne autem res ecclefiaftic* cum aliis confundantur , mandamus , ut feudatarii omnes in cjuhnodi renovitlombus omnia bona , eorumque fines figillatim & nominatim publico inlliunicnto deferibant.

Hanc vero curam pricipuam ordinariorum elle volumus , ut illos cogant hzc omnia cxcqui , propofitis panis eorum arbitratu .

Nemini beneficiorum ccclefiafticorum bona propinquis luis intra tertium gradum li. emphy. ~teuiim , aut ad cujufvis temporis fpatium, etiam per fuppolitas pertonas locare liceat , nili evr. dens *8c* magna ecclefi* utilitas , judicio epi/copi , przter alia juris requifita, aliud pottularr videatur . Si aliter faftum fuerit, nulla fit locatio, & quilocarit, ab ordinartq puniatur.

Ex auctoritate lacti concilii 'I ndentini negotium damus epifeopis provinci* noftr* , ut finguli una cum canonico a capitulo *tc* altero de clero ab ipfis deligendo recognofeant , etiam ex officio , quafcumque locationes bonorum eccleliatticorum , ad longum tempos a sdfoi.r u. triginta annis fartal , A fi eas in damnum ecclefi* A contra canonicas fanftiones 'contradas fuilfe adjudicaverint , irritas *Bc* nullas declarent .

Nolumus cedentibus, aut decedentibus iis qui eccleftallica obtinent beneficia , illorum frudibus fraudari fuecelfores , aut faltem eorum recuperationem litibus controvcrfiis difficilem reddi : qua re fit, ut interim ecdefia debitis munenbus & officiis defEituatur.

Idcirco fancimus , ne ecclelialum redores , aut quicumqt'e beneficia ecclcliattica quomodolibet obtinentes, line ordinarii licentia, lcripto permifla, pendentes beneficiorum frudus quovis pritextu vel caula alienent , niti venditionis, vel locationis nomine : *Bc* tunc dilata in id tempus precli vel mercedis folutione , quo fru&us erunt a folo feparati.

Quod fi fecus faftum fuerit , contradus irritus fit *fi* nullus : *k* qui fecerit , arbitrio ordinarii pana afficiatur : quam etiam fuftineat is, qui eo in luam nem uti voluerit .

Cum pro cujufque ecclefi* confuetudine populus ad oblationes invitatur, id graviter modelle faciendum eft. Nec eo vafis , aut lacculi genere pecuniam accipiant, in quo quid quifque dederit , cerni pofiit .' ut fideles pietate addu dli, non pudore quodam modo cosfti, cicerfæ- 4 fynam atterant .

Que com ad fnbfidium facerdotum, vel allorum pauperum, vel ccdefiarutn reparationem *Sc* ornatum fit Inflituta, eam populus liberalitcr priberc debet

Ne per infcitiam aut oblationem id peccatum committatur, ut dccimiis, quibus legitime debentur, vel omnino non folvantur, vel ex parte tantum : ideo mandamus & parochis, ut

inter

· Λ HO CHKIsTI Ii«;·

inùruniffam, 8r prsdicatoribus in condone'primo qroque dominico die adventus & quadragelime doceant populum, quid de iblutionedecimarum facrum Tndcminutn concilium ftatuerit I vehetnenterque hortentur ac moneant, ut debitax decimas integre perfolvant , ne propofftas ab eadem Trideutiru fynodo excommunicationis pa. nas lubire cogantur.

Quibus tiu:u diebus ejufrkm Tridenbiniconcilii decretum contra occupantes quovisXnodo fruâus , bona *te* jura ecckfiarum & allohsm. plorum locorum, communi lingua populo recitem:.

Quo contingit interdum ut tUerus urbanas congregatus, reliquo clero dioecelano non adhi-
I bito, aliqua decernat qu» ad clericos univerfe diacelis pertineant , magno nonnunquam abdentium damno ·, idcirco nos communi eorum utilitati confidentes, ftatuimus ut clerici, qui extra civitatem funt, cum primum in dicecefanam fynodum convenerint aliquos eligant, qui utbaoz congregationis deliberationibus , quae ad uiiirerfum clerum fpedtant, interfint.

i Przcipimus etiam clero civitatis , ut antequam congregetur ,. Temper eos , qui deleâi fuerint admoneat, ut ad congregationes adeffe poffint. 5i vero non admonuerit , quidquid ibi aftum , decretutnve fit, externo ejus dicecefis clero detrimento effe non poflit.

Omnes vero ecclefiafticas perfonas & eorum bona, libertatem, commoda jura omnia principibus fummopere commendamus, admonentes ecclefiafticam immunitatem , five ad hominum vitam, five ad bonorum poffefisoncm , fruitufque pertineat : Del ordinatione , fiimmornm pontificum decretis, & facrorum conciliorum auâoritafe tributam , nulla ratione violandath effe.

Neque entm principes & magiftratus res eccleliafticas attentare; neque facros & rcligiofos homines ad fiium judicium , potcftatemque revbcare ; neque Deo addiflis bonis manum injicere aut ullum onus imponere debent , imo vero meminiffe oportet , quas a Deo facultates confecuti funt, eas ad iplius Del gloriam , & honorem , hotninumque lacrorum falutem & incolumitatem conferendas elfe ; qui pro eorum quiete, ac felicitate Deo preces affidue faciunt.

Cujus ofticil cum maxime intelligentes fore confidamus, in primis catholicum, cumdemque potentiffsmum Hlfpaniarum regem *te* reliquor deinceps provinciz principes; dubitare non pofiumus, quin re ipfa efficiant , ut eorum magiftratus &> communitates nihil adverfus immunitatem *8e* libertatem ecclefiafticam alio unquam tempore moliantur , quod ita ut fiat , epiicopi pro fui officii munere curare *te* eniti debebunt.

«· Sacre Tridentina fynodi decretum fecuti monemus omnes, quicumque beneficia ecdefiaftica obtinent, ut hofpitalitatem benigne exerceant, memores Chriftum dominum in hofpitibus recipi ; a quo recipientur ipfi in aeterna tabernacula .

Hoc autem hofpitalitatis officium eo magis epifeopis colendum eft , quod illis eam virtutem apoftolus in primis ampleftendam propofuit

Io hofpitalitate autem non h habeatur dcleâus pcrfooarum, ut divites potiffimom invitentur, qui cum fenore reddant, quod acceperint; fed cum ecclefiafticarum perfooarusn domum nemini , quantum per facultates licuerit claufam effe deceat, profecto illis maxime patere debet.

qui Dei voce , ianâorum patrum cohortationibus *Se* exemplis , lacrorum conciliorum precepto *St* au&oritatr nobis commrudati (ont.

Xnnq CHRISTI >»·j.

it iacrorum canrumm decreti» ftatutum eft, & hmftiftünorirn patrum tcftimoniis celebra* tuor , que bona fidelium pina· Deo *confect». v'Λ , e»* vel illorum *neaÆuti/iut honcfte fubie*vandis, qui divini» *dictti* obiequiis, Chnftimiiniftri & diipenlatoret myftcriorum Dei effedti eflent ; vel ecc.'eflis reficiendis, eir nnque ornamentis ad divinurn cultum neceflanir comparandis , vel pauperibus fuftcntandis addiâa effe; fiquidcm uoi primum ccc'etie bona elle coeperunt, eam naturam, fc conditionem coniecta funt, ut in alium quam in facrum *St* pium ulum eorum fruâus converti nefas effet. Quare carendum eft, ne cupiditate.prolapii , que radis eft omnium malorum. dum vel propriis , vel propinquorum *te* familiarum divitiis 8r honoribus ftudemus, quas Deo dicata lunt bona &■ ecclelie detrimento, *te* pauperum gemitu, fc bonorum offeolione ad aliorum nlum convertamus I Itaque nos lacrorum canonum ^"fit lanftorum patrum auâoriratc innisi, atque iis adduâi qiue laera Tridcntios fynodus de officio adminiftraudi bona ccdefiaftica fignificavit , cos omne-, qui ea obtinent , vehementer monemus, ut muneris rui memores, hrc que iequuntur ditigcrptil&me przftent. Epiicopi, abbates, prrpohtf, parochi , lc ceteri omnes cujufcutnquc dignitatis ir gradus, ecclefias , etiam eorum aarninift rationi committas, ac quaecumque beneficia ccclefiaftica , etiam fimplicia , quomodocumque , etiam commendata , *ia* prosmela noftra obtinentes , vmni diligentia cognofcere ftudeant, quibus oneribus eorum eccicfiz, *St* beneficia ℃ bonorum ecclefiafticorum natura, vel ex illorum 3uc obtinent, propria inftiturione, vel ex conitionc apoftolicis literis in provifione diitorum beneficiorum eis praferipta , vel alia quacumque ejus generis, ratione fubjsceant, illifque Irrtegre lacufaciant . Quod fi facere omilcrint, *Sc* cos fruftus fibi vindicare, vel ad alios transferre auli fuerint, vel in quem debent uium non impenderint ; fc ex fiscris canonibus *St (an-*
D Sorum patrum fententia, facrilegii reos clfc intelligant i 8r eorum omnium neceffatia reftitu* tione teneri : neque ulla omnino, etiam immemorabili, confuctudine excufari .

*** 11

Atque ideo, fi metropolitanus tale quidcommiferit , antiquior futfragtneui de eo ad fynodum, *Se* fynodus ad ianâiflimum dominum noftrum Romanum pontificem deferat ; Si cpilcopus fit *tc* ab archscpifcopo , vel , *eo* abfente, ab antiquiore fuffraganco monitus plene nonfatisfeccrit, ad fynodum provincialem primo qlioque tempore celebrandam . per eumdem deferatur ', ubi *te* reftituere cogatur, &, poenas fubeat fynodi arbtratu .

Si veto inferiori jçradu quam epifeopus fuerit
E quicumque is fit , fi ab ordinario loci monitus non fatisfecerit , pe»ter reftitutioacm eorum , quibus pia opera defraudavit per fex menfes adminiftratioc- bonorumecclefiafticorum prohibeatur. Quod fi iterum in eo pcccarit, gravioribus etiam panis pieâatur.

Quo in genere tanto etiam gravius animadvertendum erit in cos, qui beneficia ecclefiaftica obtinent commendata > quanto magis ex induftria peccaffe videbantur, fi literis apoftolicis prrfcriptatn legem propofitam ante oculos habentes violare non veriti fuerint.

Noverint etiam ii , ad quos fcientes hujuimodi

' ANNI) CHRISTI 10J.

modi frtiftu' , vel aliquod *ex* illis commodum quovis nomme pervenerit, fc eadem rcftitutioni' lege tcncii.

Il vero, qui ecclafias *le* beneficia eceleflaflilia quacumque obtinent ▮ quorum tiuctus ad cos , tamquam divinorum obfequiorum miuiflros , honcilc fufic.KandrM proprie lunt attributi , fi uberiores (int quatn^ad tuendam vitam, co^nditioniiqiic l.l« rationem requiratur ; dubitare non debent , ad eum finem hanc copiam illis elle attributam , ut przter cI, qua ad viiftum, & cultum eorum fatis client , luppeteient etiam , quibus divini cultus ornatus, ac fplendor confervatetur ·, &.' pauperum inopia , *Se* indigentia fub'evaretur ; quemadmodum etiam Deus plerolque divitiis cumulat , ut anticos fibi faciant, a quibus cum defeArint , in aeterna recipiantur tabernacula . (Ijiamobrem per vifccra mifcricordiz Jelu Chrilli obtellamur, atqne monemus , ut meminerint ea bona non elle libi credita ad lmum , neque ad augendos confanqiineos, led ad vitam nonrfte, ut fidelem Dei iniâitiriirn , Sc pietatis Chriftianz magillrum decet j traducendam. Et eo vero, quod iupetcric , li neceliaria pauperibus alimenta denega▮iit', Inteiligant fe , quos non paverint, occiddle ; atque ob violatam fanftiflimz caritatis legem morale peccatum commilifle i quo fibi iram in dic ire thcfauriaaveru.i:.

Modum autem , rationem , qua metiri f« pro conditione , &· gradu unumquemque oporteat ad vitam luam fruilibu? cccidialticis honefte ducendam , eam ede omnes debent Intci-Jigere, quae ab il' non diicrepet , quz in (a. ens canonibus, & pretertim in his nolitis con-' Jfitutionibus , dc clcticali frugalitate *Se* mode-' (lia flatuta funt .

Que vero dc fructibus eccic5a(tic is dilla funt , eadem etiam dc /upcilc-till omni , ectetifquc rebus , quz iifdem fiuitibus comparate fdnt, diifta elle intelligantur I ne qur de dopiellico ecclefiallicorum hominum cultu , Se ornatu per nos in hac fynodo decreta funt , aut »d propriam avaritiam , aut ad ptopinquorum (piçndorcm ftatuta cfle videantur .

A

B

C

D

LXIV.

Qee ei jnereieeittem metrimomi pertinent .

Diligentiflimi fint epifeopi in ea obfervatione, ne quilquam a regula , quam in celcbrando matrimonio fervandam /latuit Tridcntina lynodus, u-lla es parte difcedat.

s-ir »a «. ». tum"'

Ne autem matrimoniorum , que contrahentur , memoria facile pereat , li quam facultatem epilcopi , aut parochi cuiquam alii facerdoti , ut in contrahendo matrimonio interfit , concedendam aliquando duxerint , id leripto tantum faciant ; ejufque e templum ^epifeopi in aliquo libro delcriptitn diligenter aflervent . Parochi autem in eum librum referant, in quo conjuguer 8: rcRimn nomina ez przfciiptoTridentini concilii fcr.bere debent . Quidquid vero eo libro parochi Cingulis annis fcripferint , id in fine anni epifeopo defcribepdum tradant.

Denuutiaiiones , quz matrimonium antecedcic debent , hfiis illis diebus fiant , qui eccieux przccpro Icivaotur, media ea mifla , ad quam frequentior populus convenire fold, quo ad facilius notum omnibus elle poflit.

Il parochus in matrimonio denuntiationes , vel bcnediâioncm line probabili caula piocraftinarit , cujus judicium deinde fit epifeopi , ab eo piedetur .

anno CHRISTI i s«j.

Parochi , cum fponfis benedicendum erit , id celebrata mifla , cui illi interiint , fempet faciant.

Uium autem iilum in ecdefia bibendi , *Se* frangendi cyathi , *St* alia id generis , quz indecole fiunt , cum aliqui matrimonio jungun. tur, amplius ne adhibcii patiantur.

Epifeopi ca quz de matrimonio in Tildentina fvnodo in reformatione* matrimonii , & in his noliris conRitutionibus decreta funt , communi lingua divulganda cuient ; 8r omnibus fur dioece4a£Ji'^ocliis eorum exempla diflribuant : ut illi lingulis quibufvis tribas mentibus frequentiflimo populo in cccicfiis recitent , tuli aliud epifeopo videatur.

LXV.

De merttritihn , tT leiunitei.

Ut meretrices ab honeflis mulieribus omnino internofeantur , curent epifeopi , ut aliqueqi amiâum palam inJutz fint, quo carum turpem conditionem *Se* vitam omnes notam habeant.

Neve eifdem liceat , etiamfi advenz fint , in meritoriis tabernis , vel publicis cauponis pernotare, vel commorari, mfi itineris caula, tdquo unum diem tantum . Cuient etiam in unaquaque civitate locum eis aflignandem , ab hominum frequentia , &.' a majoribus ecclcfin remotum, ubi omnes habitent , ca lege, ut li esita ejus loci fines domum , cjufve partem conduxeiint , vel in quacumque domo quavis dc caufa amplius unum diem habitaverint , *Se* ipfz , A· domini , leu locatores fevetius puniantur . Quam rem quamprimum efhciendam principes *Se* tuagifliatus *pro lua* pietate luicipicnt.

Ab iis etiam petimus , ut hujufmodi impudicis mulieribus omni gemmarum , auri, argenti, *Se* ferici ulu interdicant.

Omnefque, qui lenocinio quzilum faciunt , cx luis fi nbiis exterminent .

LXVI.

De hiftrieniiei , einferii , telernii mtriteriii, C eleeeirikei .

De his etiam principes , *Se* magiftratus commonendos elle dusimus ;

Ut hiRrioncs › & mimos , ccterofque circulatores , *St* ejus generis perditos homines e fuis finibus ejiciant, & in caupones, At allos, quicumque eos receperint , acriter animadvertant .

Ut -vagum fallax cingarorum genus trceant , nili certis fedibus collocati , vitam honcilis artibus. *St* in reliquis omnibus, utChriitianos homines decet , agere velint.

Ut ganeas , & taBernas meritorias ,. omnis nequitie fentinas , e provincia tollendas curent .

Quod fi quz ferende videbuntur , jubeant neminem *in eis* holpitio recipi | fed tantum vinum, & edulia venalia proponi.

Et quoniam ufu compertum cil , ex alez lu. do Izpe furra, rapinis, fraudes, blaiphemias , aliaquc id genetis flagitia prOficilci ; prohioesnt taxillis, aut alea ludi ·. *St* graviter in publicos aleatores, Ac incosquihujufmodiludisinicrfunt, qui-

ANNO CHRISTI *s«»·

Suire domum id recipiendos ludente» «xpoû- tam habent, animadvertant.

Maxime vero efficiant , ut boni* artibus vel snfitiucndis , vel renovandis , otia quantum ficti poterie e civitatibus tollantur.

LXV1I.

De iatmlcrctii fiuHftiiti ctctccndii.

Copiolis le -locupletibus illud Temper propolitum elfe debet fanfti Joanni* apoftoli : «· J·*· I- *si f»ii btkttrit fuiftiiuit»* mAudi hajur , CT *iulrrit frcjrtt fntmt tuitfjt luitrt , tr cicufirit vifeert f»n Λ n* , fIMw/i *utriUc bit* 'ma- *mt in ill»f* unde facile intelligttnt , quant fa- B cukates Tuas ad pauperum difficultates le neccditatcm lubicvandam conferre debeant · Quant* obrem magnopere cavendum eft , ne fublidia pauperum in lupnvacanco* Tumptus |c inanes delicias effundantur.

Proinde admonemus, & enixe hortamur principes , *Bc* magiftratus , ut effufatn impenfam , *Bc* omnem intemperantiam certis legibui coercentis, modum ftatuant non folum quotidianis epulis atque convivils , verum etiam vcftibu* , equis, rhedis , famulis , alufque non nccefiarui apparatibus; & denique omni *8c* domeftico <c excerno ornamento , 8c inftrumcnto modera* llonem adhibeant, qua pecunia effufione (ublata, innumerabilibus malis , qyr inde ortum C habent, occurretur.

Quod facilius etiam Get , fi principes ipfi , quorum mores , tc vivendi rationem populi plerumque imitari folent, non modo leges prov potuerint , led etiam quemadmodum legibus patendum lit, exemplo docuctrut .

LXVIIL

Dt efarh.

Vluram ad perniciem populorum , latius manantem pro noftri muneris cura lepriracra cupientes , quadam hujus generis deiifia ex factorum canonum , &· probaturum patrum D Tententiis delegimus ; qui quoniam frequentius 'in hac provincia commicti animadvertimus, ea pracipue , ac nominatim prohibenda duximus, eo confilio, ut , fi quis in aliis etiam ejufdem generis vetitis contraâibus deli- 3uerit, poenas, a jure conftitutas, libi fubeuuas elle intelligat.

Ex mutuo , vel depolitis , etiam apud Judium faâis , nihil praeter fortem a quovis homine percipi ex convento , vel principaiicer fperari poflit , tamctfi pecunix ipf* fint pupillorum , aut viduarum , aut Jocorum piorum , vel etiam dotales , nifi quatenus id jure nominatim permittatur.

Si quis oblatas re ipfa , loco *tc* tempo- E xe pecunias , etiam dotales , fibi debitas , accipere recufaverit ; nihil prrter fortem , etiam ratione damni emergentis , vel lucri reflantis , vel ex quacuibquc alia Caufa accipere poflit .

Ne fiant cambia , cum liter* ad deftinatum locum vere non mittuntur , & ibi non fit lo- in:io , led uno , *tc* eodem loco pecunia datur & recipitur , vel quando dahtur *tc* accipiuntur pecuni· cum eo paâo, ut habeatur recurlus ad domum vel ad refpondcndum dantis aut accipientis , quod paâum vulgo vocatur : *U* rw«r-

*J** t atque ita impenf» , aut alterius *ni* onus imponitur, — ^anno" CHIISTI ■]·)·

Nc cai liceat cum altero ita contrahere , nt is coeam pecunia: fummam ei, qui dederit,folvat ; cum ille partim pecunia dederic , partim ·ominibus, que difficile «%>£> poffint , rei in rtous pluris quam valeant, «Rimatis.

Ne cui , pratentem pecuniam quaerenti ,* quidquam carius vendatur, nt ftatim ab venditore per fe , *el per interpofitam perfonam vilius ematur .

Ne quis rem aliquam , ob dilatam folutionetn , carius vendat jufto precio.

Ne ob anticipatam Colutionem res minoris ematur jufto precio , vel folvatur minus quam debeatur .

Ne res vendatur , dilata in tetnpns folutio- BC, ita ut precium , quod interim rei Vcrcvc" Jit, venditori folvatur, fi ejuldem periculo non *f* iit diminutio.

Ne res modico precio pignori detur , vel vendatur pacto redimendi intra ccitum tempus t ut , fi ad diâum tempus res redempta lit, res libera fit emptoris, vel ejus , qui pignori accepit .

Ne frumentum, Vinum, oleum, aliudve detur , ut eo quod datum eft , aliquid amplius exigatur , five ejufdcm generis , five alterius quomodocumque, etiamfi opera fint.

Ne quis mutuo det frumentum , vel id genus aliud corruptum, ut tantumdem integri carioris reddatur ,· etiamfi reftitutio differatur in quodeumque tempus debitori commodum .

Ne in focictate , in quam alter *pecuniim* confert, q|ter operas , lucri diftributio conftituatur, nifi per quotas partes.

Nec ultra eas , certa pecuniarum fumma , vel quid a'iud > conferenti pecuniam perfotvator .

Neque fiat paAio, ut *fors* falva fit , fruâus Vero communiter dividantur.

In locictate animalium , que ineftimata alicui dantur ad cuftodiam , five ut operas przflet , omnes cafus , etiam fortuiti , fem. per lint periculo ejus qui dederit ; nifi id alterius focii dolo, vel magna negligent!» accidille conffiterir.

Nec fiat paâum , ut Tors fit Temper falva , etiam ex primis fetibus.

Neve quidpiam certum , prater fortem , ex fiuflibus animalium quotannis folvatur.

Et in locationibus animalium , quas fiunt certo precio , fi illa abfque dolo , aut negligentia ejus qui conduxit , deteriora fiant , id lemper lit damno ejus qui locarit.

5i autem animalia dentur iftimata , ita ut fors danti falva fit , nihil omnino percipi poflit .

Ne fiant coptraâus , qui libellant, feu fiât libellaiii dicuntur , ubi non antecedat ejnptio certi rei immobili» precio jufto,

Vel ubi venditor redimere cogatur ; vel ubi non poflit redimere , nili poft certum tempus .

IVel ubi annuus cenlui, ad cuji* lolutionem res obligatur, luperat «(limationem fiuftuum, quos «x ipfa re dominus (olet aut poteft percipere .

Et fi loco pecuni* vinum, frumentum , vel quid aliud in fingulos annos ptomittatur ; illud ad pecuni* , *tc* jufti peecii ratione·» redigatur pro confuetudine locorum.

Si qui autem in aliquo ex bis cafibns , aut aliis, qui ufuram fapiunx, dea jure, art iniqui»

ANNO CHAISTI IjSf.

P'ohibentur , eontrarcrmt , <pfi contradut , etiam jurejurando muniti, nulli, irriti, & ma. nt< fins. Contrahentes veto , tabelliones , qui inftrummtt confecerint , proscncia uftnarum , aut lucri participet , miniArique omnes horum fceirrum, fc poenis jure (latutu , at «délit(licil cenaris puniantur.

Hortamur vero peinripet Ec magiftrstus , ut Ipli etiam huic pelli, quibus manate poterunt, remediis occurrant,

CONSTITUTIONUM

PARS TERTIA.

Be *fforwn iMtmiit dJjniiufir^tinu* ,

I * S<s

TTT pia loca omnia fideliter diligcnterqnÿ U adminiftrcntur, qus lacrum Tndentinum concilium epifeoporum cunt ac ftudio maxime commendant; h*c mandamus, qu* illi ab *om.* nibus fervanda curabunt ;

Qui hofpitalia , feu alia pia loca ad peregrinorum , infirmorum , fenum , pauperumvc ufum prccipue inftituta , in commendim, adsniniftvationem , aut quemcumque utuhim.aut ecckfiis fuit unita, obtinent ; domor &: rdificia horum^locotum ruinofa vel dtsjeda farcient *8t* reftituant,

Qur ab altis occupata, aut atmUa , injufteve alienata funt , recuperent,

Impolitum Iliis onus & officium ommnO obeant ,

Hfofpitalitatemque ea frudibus IIII muneri attributu rcipfa exerceant.

Ccteraque omnia praflent , qn* a Viennenli & Tridentino concilio prrrfcribuntur,

ctr-nmt. nJ,'*iini* hi».

Q;1"d officium Il moniti ab ordinario non fecerint, vel per eccleliafticat cenfuras, & alia

)r£if.r.s.

juris hfmedia ad fui muneris fimâionem compellantur; vel ejufdem Tridentini concilii prsicripto eol epifcopi ab illa udminiftratione cu-< rave in perpetuum amoveant. t>

Qi'ibur nullo modo condonent , aut remittant ros frudui, quos, contra hofpitalium in-(tn inniem perceptos , in lorn confcientir reftituere tenentur.

Qui pecuniam ecdefiis , confraternitatibus , aut quibafcumque plis locis debent', illorum procuratores, fyndici , minifiri elle, aut ullam denique m eis officii aut negotii partem admi. mftr-rr ŋoŋ pollini.

. AdrtnnilitatoresecclcfiaAici, vel laici piorum loeorum, live hofpitalia, montes pietatis,confraternitates, alifericortfje , caritates , conforma , difciplinai , five alio quocumque nomine nuncupata liat , qui nunc funt, intra tres mettles ; qui deinceps deUgcnter, antequam ad ad» miniArationem accedant , jurent fe fideliter Et accurate munns fuum çlecuturos.

Frudus qui pauperibus addidi fue/int▮ veris pauperibus tantum diftrrbuanc, quemadmodum cujafquc inopia , <r ejus voluntas, a quo bona illa profeda funt, poAularit.

Qua in re , ne ulla fraus fieri poflit , inea. tur aliqua ratio , epileopq probanda , qua ei conflare poflit , Id quas perforua fnidus illi erogati fuerint.

Quos autem competent epifeopus , vel Inique difiribuendo , vel in fuutn commodum ver. tendo, vel inutilibus Er fupervacaneis fumptibus laciendis, male in admmiAratioee veifati, eos pro modo culpae puniat , *Sc* ad reAitutionem legitime compellat , Er ab officio etiam , fi ei videbitur, amoveat. Quod fi contra quam a Tridentino concilio decretum eft , ne rationem adminiliirationis reddant, tribunal epifiopi declinare voluerint , ccdcfiallicis pernis ab eodem coerceantur .

anho CHKIJTI >js>.

salasa i»,

Is qui bona piorum locorum adarfhiftrant , el, fi immobilia fint , vçl pteciola mobilia , vendere, permutare, *in* empnyteufin dare, aut ?|iovis modo alienare, nifi iis fervatis, que a acris canonibus requiruntur, Er exconfcnfuatuue auftoiitate cpilcopi , nullo modo liceat . Qui contra fecerint , epifcopi arbitrio puniantur ; *81* quod adum eil, irijtumac nullum fit.

Piorum lororum bona sdminiftratorum arbitrio ne locentur; fed publice locanda proponantur . falla omnibus conducendi poreftate.

Quos pus locis aliquid debcic conftitcrit , Lis eorum locorum bona locati ne liceat.

Qui piorum locorum bona conducere votuerit , det idoneum fidejuffixem , cum quo jure agi pofiit »que atque cum ipfo principali condodore Alitet faaa locatio *8c* conduitio irrita ac nulla fit .

Ut autem haec, cetcraque omnia , quae Tridentina fynodus de hofpitalibus , Er aliis piis locis ftatuit , facilius epifcopi ptsftare polum; ptacipimus parochis , ut diligenter lingula , qu* in parochiis fuis lint, hofpitalia > *te* pia Joca, eaque przlertim, in quibus re ipfa hofpitalitis, cetelave adminifiratorum munera non exerceantur ; ad epifeopum quamprimum deferant , cujus arbitrio parochi hujus officii pnetermiffi pcenas dabunt,

Rogamus autem principes , Er ttugiliratus omnes , ne *epifeopo) fuo officio* fungentes ▮ *Se* contra contumaces jure agentes impediant ; fed ea, qua decet pietate, eos omni ope & auxilio juvent ;

In petendis eleemolynis, hofpitalium Er alio, rum locorum piorum nomine, h«c pnccipuc fervari jubemus ;

Ut in illis hofpicalibusEr piis locir re ipfa qu* debetur hofpitahtas, *Se* pia opera exerceantur t ut ea loca untinilla dierecta, in qua cicemofyna petenda fit ; neque ea ad utilitatem ejuf. modi locorum alien* drorcefis convertatur.

Ut, qui petet, (it eiuidem dtcecelis,

Sit bona exiftirtiationii.

Non fuerit es numero quaftorum, quosdamnavit fanâa Tridentina lynodus. **„f

Illud officium gratis, vel conftituta certa tnercede, preftet ; ncc ullo modo particeps fit cleemofynarum . v

Ab epifeopo ejufdetn diceceGs feriptam licentiam quotannis renovandam impétrant.

Qui contra quam hoc decreto fancitirm eft , *oetierit,* ab epifcojro graviter puniatur.

Cui Vtiam cura erit , ut quz elccmofync colled* Fuerint, vere in pium tantummodo eorum locorum aluni, quorum nomine petite fuerint , conferantur.

In hofpitalibus, pnfque diverforiis, ubi hofpitalnas exercetur , marcs cam feminis, etiam fpecie matrimonii , nifi id certrffime conftee , verfari ne liceat ; neve ea loca , qu* bonorum fubfidio funt addiâa , circulatoribus, aleatoribus, nebulonibus, Ee iftiufmodi nequiffimis hojninibus pateant.

Mendici morbum limulantes moneantur . ut

&

ANNO CMUSTI <>«;.

'e in *'Iqua arte potlai exercentes , Inde fibi honeftum rite funfidium comparent , quatn ignavi* ac defidia dediti, oftiatim in trivils, £ in templia mUenime mendicent.

Si id reçu faverint, curent epifeopi , ut ejiciantur, neque illi» domotum hoipitalium pexterea aditui patcat.

Summopere vero hotam-T principes *le* magiftratus , reliquofque omnes Chrifti fideles , ut mendicat vere aegrotos unum in locum conducendos , ibique elccmofvnis fuftentandos , ftudioliflime curent.

Poenam excommunicationis co ipfo lubeundarn proponimus notariis feribilque omnibus , qui teftamenta , codicillos, aliafve tabulas de legatis ad pias caulas, de rebus, que pro male partis, vel. furto ablatis, relidar funt, quas ipfi rogati confcripferint, aut ab aliis feriptas apud le habeant ; nifi ad tier menfes epifeopo la fignificavei int . Is vero qui polihac ejus generis negotia frripferint , nili intra merticm , cujus initium fiat a morte tcftatoris, eidetn epifeopo rem notam fecerint, camque particulam de legatis, vel relidis rebus defciipt.i.n Cc auctoritate publica munitam, debita mcrcedc accepta, IIIi tradiderint. Qu* omnia fic agantur, nili juftutn interceilerit impedimentum, quo fublato , ea, qu* fupra feripta funt, notarii exequantur.

Decretum autem hoc noftrum bis quotannis nb omnibus patochis populo libi commifTo fccnari volumus.

Curent epifeopi ut retento pia: eleemofyn* inftituto, tollantur publics illr comefTationes, ccteraqne hujus generis , qux a fodalitatibus, quas confratrias vel confraternitates vocant , prxfertim intra ambitum ecrieliarum dlc pentecoftes *tc* die ctrtu domini , ac certis aliis lolemnibus ledis diebus , pietatis fpecie fieri folent, non (me bonorum oftculione, propolita pana fuo arbitratu .

Epifeopi omnem curam *Se* operam fuam conterant ad erigenda *Sc* inftituenda cx auitoritate lunimi pontificis loca pia , qu* Montes picatis appellantur , in lingulis civitatibus *te* mligmoribus opidis ; unde mutuas pecunias pauperes poflint accipere .

Eaque & qu* jam conftituta funt, ftudiofe 8e fideliter aaminiftranda curent.

Principes aurem, 8c magiftratusobfeciamus, ut ea in re epifeoporum ftudium *te* diligentiam omni ope adjuvent ; nec in eis quidquam praeter fortem, nifi pro miniftns & aliis neceflatils fumptibus , idque es furnrni pontificis auAoritatc, accipiatur.

11-

De enauiulihit.

Ut in monafterlis regularium mullerum,qu» in religionem Deo fe dicarunt, & integra confervetur vetus difciplina , *te* fi fortafTe ufquam depravata eft, reftituatur ; ad eamque fele ipfa: conformantes , ip rerum divinatum contemplatione liberius conquicfcant: noahas pie reAequc Srtr if d. virendi formulas, partim concilii Tridentini de- "t-i-"i". cretis traditas, partim pro ratione horum temporum ad provinci* noftrae utilitatem conftitutas, ab omnibus in hac provincia monialibus, etiam qua regularium cur* commiffr, vel alia quavis ratione epifeoporum jurildiiiiooi fubje<ftr non funt , et facultate a iummo pontifice Pio IV. nobis data , (ervan omnino jubemus .

III.

ANMO CHRIJT1 a s*i-

De mttieli»·» numen .

Er Tridentini concilii jufio, unicuique mo- Se(j j. nafterio cum fuperiot modialium numerum dr oj. continuât , qui pro modo *Se* facultate loci *Sc* contuetis elcemofynis luftcntari commode polfit , idque intra annum facere ftudeat, neque eum numerum , nifi fida monafterio annua , quae fatis fit, fruâoum acceflione, augeri ullo modo liceat.

Monalteru , in quibis duodecim non funt , qu* profcfl* velo utantur, quarque cum numerum propriis frudibus aut contuetis eleemofynis alere non poflunt , transferre, *te* cum alus monafteriis ejufdem aut alienus ordinis unire ftudeat epifeopus diligenter , ' vocatis ad id (uperioribus regularibus , fi modo res agatur ejm monafterii, cujus cura ad illos pertineat.

Si vero ejulmodi unio minime expedire videatur, eum numetum monialium tetnpoie interire *Sc* ad nihilum redigi linat , adempta omnino illis monialibus Facultate recipiendi novitias .

Earum autem monialium monafteria *te* mo. naftcriorum fructus jam nunc aliis monafteriis, aut locis , quibus cx legibus ejus ordinis deberi videbuntur, attribuantur .

VI.-

De prif'tlii eT ulue neintftrie nttnùelium .

Epili-opi ad duos menfes , pofteaqusni h* crrnftirutiones in fucent edit* erunt, abburlihs &· quafcumque prrfeftas, qu* fuum prafcUur* officium perpetuum cfle profitentur, edicto erum, li ita judicarim , moneant , propofita privationis pana , quam ipio facto fubcant , ut illa jura , libi a iede apoflolua concefla , ad alterum menfem ipfis, aut eorum vicariis, ac fimul illarum fuperioribus , fi regularium curat commiffie funt, exhibeant ; ut an reile fe habeant, cognoici, *te* de iis, fi opus erit, ad futnmum pontificem referri poflit. Quod fi eo prcicripto tempore non exhibuerint , eo dignitatis gradu illas privatas epifeopus declaret; detqoe operam earum fuperior , ut all* in earum locum rite fufficiantur.

Nulla monialis ambiar, aut ullo quovis modo, five direife, five indrrcfle per fe, aut per aliam, honores , offinare aut *cujalvts* generis lui monaiicrii querar , hac conftituta pana , ut *Se ipfa, Sc* qu* libi in ea re faverint , in capitulo per tres fextas ferias ad pedes lingularum monialium terram deofculantes , fuam accufent ambitionem, ipfaque prxtcrea , fi id olficium confecuta erit , eo ceteriique muneribus privetur , (uperioris arbitratu .

Smgul* propria voluntate depolita , 8c ad obtemperandum paiatc , fibique E^ei gloriam Sc communem monafterii utilitatem tantummodo proponentes , ad honores *te* officia eas eligant , quas omni remoto humanitatis afteôu , Spiritus fandi impulfu , ad id munus magi* idoneas effe judicaveiint .

Prctefta, quocumque nomine appelletur, ex s<ir n « Tridentini concilii decrero, ne minor quadraginta annis eligatur, qu*vc in rvit* honcILte vixerit odto annis pofiquam profefla eft. Qu id fi in eodem monafteri» non ejulmodi repe utur

ÂMIW" CHt-MTI i><M· e* ·''°· Ù^eal ordinis deligi poffit . Sin aut ten fuperiori, qui cleftioni przcft, hoc etiatn incommodum eflé videatur, epifeopo, vet alio fuperiorc confeoticnre, «ligatur ** li>, quz in eodem mooaftctjo triginta annis majores natu line, qusave annia fàrftena quiaqti* poft pro-*iilliçnena* resfte vixerit , Iqfeliquis cooftitut loner finguloenm ordinum motuflcriotum iciventur .

Jdujufmodi przfcfta *le* e;<ts ricana , diferetz etiam , que alio nommé matre» confilii vocantur , ubi ez a capitulo eligi confutvemut , tacitis fufiragiu coram fuperioce , *aut «ejus* miluftro eligantur ; qui extra monaftetium ad cancellos, live (latnroa ftet ea decreto Tiidcntint concjlii, IIIIn,

Nequaquam autem |d hzc officia deligi poffint , nlli przftfta duas cx tribus partibus calculorum tulerit , vel futfragiis , vel acccfiu . Vicaria vero *le* dilcretz pluribus dimidia parte fufiragiis creentur.

In quibus monafterils plures germana forores funt, il earum una monafterio perficitur, relieur fororcs neque vicarix , neque diferetx , neque janitrices fieri, neque fcnbz , aut celle-. rai'Z officio fungi poilint.

Minora vero officia , veluti januz , rotz , fermonibus przpofitatum * calymve quz novitias docent, lacrilliz przfeCiarum , À· quz ils jsixlunt, quz manuum induftila fele exercent ; illarum przterea, quz feribz , aut ratiocinatoris munere funguntur , &r quz rgiotis miniftrant , ab eo, qui electioni przcft , una cum Contcfiore, przicLta , xicaru 8r difcretis proelium mentis conicicntia , quibus opportunum videbitur, tubuantur . Quo decreto nihil derogatum fit ils muiulicriis, in quibus ad hujufmodi officia capituli luffiragii monialcsdeligi (olent.

Eaium officia, quz cleftz fuerint, lint duorum annorum , aut in quibus e* edet confue. tudo , ad fummum trium . Illis cum perfundas fuerint , tantumdem (altem temporis vacent ab officiis ; nec in eildem confirmati poilint a monialibus , nili gravis caufa extiterit , judicio fuperioris probata; qui etiam eas ante tempus offifto przfinitum inde movete poflit, fi id orale adminiftranr *J*

Qui deleftz fuerint , quemadmodum ea. rum obedjcutia poftulat › officia fuicipiant , 8c «orum munera fine reculatione humiliter exequatur ; quz aliter fecerint fine jufta caufa , que fuperiori probata fit, jure (utfragii priventur, ut neque ipl* alias eligere', neque ab alus eligi poilint, *arbitrio fuperioris.*

rrzfefta monafterii , tamquam communis omnium monialium mater, ipfarum 8e corporis *Ii* animz fialuti diligentiffime confulat, eafque ftudiofe admoneat , ut puto corde fint , vitaque integritatem fervent , *St* ad perfeftionem viriatum omnium contendant ; liquidera quz religionem fufeeperunt , nifi ad fummum illum gradum pro viribus pervenire concntur , minus fine efficiunt, quam debent, pro vite.Ac ordinis infttttuto , qucul profitentur. Meminerit autem fibi reddendam «fle rationem jultiflimo judici erratorum , quacumque moniales ejus ncgligentia aut culpa admiferint.

In primis vero curet , ut pax 8r concordia fororum confervetur , fublati» quantum «b ea fieri poterit, omnibus diflidii ac difcordiz caulis , ut quemadmodum debent, unum corpus *Sc* unus Ipiritus It earum fponfo J«fu Chnfto , pelfcilo cantatu vinculo colligetur.

A Studeat etiam , ut Cingula fuo munere refte ' fungantur ; 'neque ulla alterius officium occo- cHRtrrf pee , nifi auxilii caufa ; idque iplius juflu , âc I><I. ut omnia ordine perficiatur , in piimifque ut lilentium horis ac locis przfcriptis fervetur. Si vero alicujus importunitas, aut re, aut verbo, fororum pace pettutbata , caritatem Violarit I acerrime ab ipfa przfefta, &, jj^Qpus erit , a luperiore etiam monialium puniatur , dc ejus animi elatio edometur .

Huic autem przfeftz , cjufvc vicarie , que, illa abfente, ejus vim *St* locum obtinet , moniales omnes omnino obedientiam, *le* obiervantiam przftent , quemadmodum carum votum poftulat .

B Qjiz vero ejus juffa neglexerit, neque pcenitentiam fibi impolitam adhibere voluerit , aut fuperbe › & injuriofe refpondcrit , non habita ejus dignitatis ratione , aut contumaciter defendendo , vel cscufando , eam impedierit , quominus illas reprehendat , aut caftiget, qus aliquid commiferint ; ut fus contumaci· drin-(jlcntiz graves poenas pendat , apud fuperiorca^cculetur ab lis, quas dilcrctas appellavimus; quz nifi id fecerint, flagella , difciplinz nomine , fibi femci adhibere , & humi cibum /capere cogantur.

Q Singulis etiam hebdomadis przfefta monaJium conventum, live capitulum habeat, corrigendi caufa moniales pro erratis , quzipfzpu-C blice , vel in fuorum officiorum munere admiferint , quorum veniam Jpfz fponte, atque humiliter coram omnibus petant , eilque poenitentiam imponendi , illaque adhibendi , qua earum inftitutis tradita funt , ad pias in humilitate Λ fui contemptione continendas , atque ad viitutes omnes ftudiofe fcftandas.

Caveant autem moniales , ne poenitentiam , fibi a przfefta impolitam, pertinaciter reculent, neve luperioris temporis delifta fibi invicem iniquo animo objiciant . Quz hoc commifent, ci hzc fit poena , ut ftatim ad lingularum monialium pedes tertam cxoicuictur ; fibique flagella nomine difciplinz adhibeat.

In negotiis, paulo gravioribus przfcftz ni-D hil decernant , nili fcientibus *Sc* conienticntibus majori ex parte difcretis , feu matribus conii 1i i.

In iis vero, quz majoris funt deliberationis, przfcftz univerium monialium capitulum convocent , idque iplis ratum fit , quod majori monialium parti placuerit .

In omnibus autem tacitis fuftfagiis caveant moniales , ne fuftragii pilas , vel calculos inter fe tradant in manus, lis, quz id commiforint , ea poena fit , ut privatz capitulo neque eligere, neque eligi fuffragiopoilint, arbittio fuperioris .

Ad luffragia autem de quacumque re ferenda non admittantur , nifi quz triennium poft £ cmiffiam profeflionem in mànafterio fuerint commoratz.

Dilcretz probitate *Ii* prudentia ceteris monialibus antecellant.

Neque fint pauciores quatuor, ubi moniales plures non fint quadraginta ; quod fi plures lint, laltem fex creentur.

Moniales reliquarum fermonibu* audiendis ejufmodi przponantur, quz «tate matura , Sc (peftata probitate fint . Hz diligenter, fideliterque fuo officio fungantur : ic ita loquentibus reliquis adfillant, ut quidquid tum intus, tuna turis diftum , fattumvc fuerit , ipiz audiant,

ac

ANNS' CHRISTI I«*I·

*c ftudiofe animadvertant . Nec enim quid-A quam aût ita lecreto proferri , ut eai lateat, aut , quod indignum fit *Dei* ancillis , dici , aut fieri patientur : in quo fi quidquam *iccut* commiflum fuerit earum xulpa , vtJ oegligentia, graviflima pccna lui fuperioris arbitrio puniantur.

Noviciarum curam fola margiftra ete&a, loco a ceteris monialibus feparato , habeat : alia przterea nulla .

Hae novicias in timore 8c cultu *Dei tc* in obfervatione religionis erudiat, Coneturque *tc* VI*ti* exemplo , que nullam habeat anfam reptehenlionir aftiduifque admonitionibus ita eas loftituere la fpiritualis 8c fanâa vite ratione, ut progredientes , Deo adjutore , petfeâ* ejus ancilla poffint evadere .

Quz autem fibi id temere aflumpferit , ut aliquam ex noviyis ciudiat, jus ei fuffragii adimatur I ut neque cligcie , neque eligi poifit, quamdiu fupetiori placuerit.

Janua feptorum monafterii dic claufz fint ma faltem clave; que Ib antiquiore janitrice euftodiatur , ut cum opus fuerit, aperiri pollit. Nequaquam autem aperiantur, nili duabus janitricibus prefentibus. At noâu duabus clavibus diverfis claudantur , quarum altera effervetur a przfedta, altera vero ab cadesiT janitriee antiquiore .

Cum autem janua aliqua neccflaria cauta aperiuntur, moniales non audeant eo accedere , ut eaternum quidquam adfpiciant, vel cum ullo omnino , aut mare , aut femina colloquantur . Quz id aufa fuerit , includatur in cellam , ubi tamdiu Ilt, quamdiu fuperiori videbitur ; qua poena etiam pleftatur ea qua janiiz perpolita eft , fi aut id permiferit , aut ejulmodi petulantiam ftatim ad fuperiorem non dctulciitl

Quo tempore mutantur officia, una aut duz moniales mature ac prudentes przficiantur monialium laboribus.

Has ad rotam recipiant que elaboranda funt ; itfque diftribiaant , qui ad id opus faciendum funt idonee : quibus perfedis, ea ex eadem rota reftituant us, quorum lunt , accepta mercede , temper ca pralente , qu· rute eft propofita.

Nulla prztcrea quidquam , quod elaborandum Ilt, ne cognatorum quidem , aut affinium, acciplat . Quz contra fecerit , fingulis vicibus fibi flagella difciplinz nomine adhibeat eo loco, quo moniales operibus elaborandis exercentur.

Si quz vel morbo , vel jufta alia caufa non impedita , pigritia , vel defidia , aut pertinacia quadam ab nujufmodi laboribus abftiauerit ; opionio privetur totum id tempus', quo labori non incubuerit.

In loco item ubi moniales in laboribus exercentur , lcâio quotidie adhibeatur ; qua abioluta, inter fe conferant qu· audierint , ceriatimque ejellis vitiis ad virtutes confequendas feipfas cohortentur.

Curet laborum magiftra , ne termones , aut cantus profani, aut a monialium conditione & inftituto abhorrentes inferantur.

Przfcffz , etiamfi earum officium fit perpetuum, fetibz, ac relique › quz monaftcrii bona quocumque modo admmiftrant, fideliter *tc* accurate eorum rationem przfcriptim habeant .

Singullique tribui mcnlibu, ad capitulum lu remanor leferint ratione, accepti A' cxpenfi ; ut omrfe . quomodo (c je, mon ifterit habeant, inteUige* poffint . Verum quotannis/ationem rerum omnium , quas admimftrarint , feparatim *fuperiori* reddant , aut ejus vicario, ac fi fuerint, monaftcrii curatoribus deputatis . Quz autem aut fibi vindicarim , aut perperam perdiderint monafteru bona , fuperioris arbitratu aceirime puniantur.

anno CHgtlTI ij«j

Ut autem nulla fraudis occatio relinquauir, in fingulis monaftcrii, linguic cajsfae confutuantur ad hunc ufum , ut in *illis communis* pecuina collocetur : *qu** duabus clavibus , lis inter fe diverfis, cfaulz line; quarum altera a przfefta monaftcrii , altera a majori difcteta affervetur. Nec vero capia aperiri, aut in ea poni pecunia, aut lude auferri pollit, nifi *tc* przfetta *tc* major difcteta *tc* feriba monialis , qua ejus rationem ineat , interfuerint.

Duabus item clavibus , ulque diverfis , horrei , &"cjus Jocl , ubi farina affervetur , oftiR concludantur : qui lingule a lingulis matribus, el officio przpoliti^, cuftodiantur . Ea autem temper adiit , cum fjitKum , vel farina importatur, vel exportatur.

Pczfclia A" moniales bona monafterii alienare , permutare , locare , aut contrahere fiullo modo pollint , nifi fciente , confcnticn'e , ac przlente rerum fupenore, aut ejus vicario: fervatis item ceteris, qua: jute fcrvari debent. Aliter contraftus irritus ac nullus fit.

Neque item aedificare , nili confentientibus iupcriorc ac civibus monafterii curatoribus, qui operam dabunt ut id quam minimo fumptu commode ac decenter fiat.

Que pnepofits *funt* cura rgrotantium, pias *it* nufericordes fe illis przbeant , quanta maxima poflunt *tc* patientia *tc* diligentia : ac tales (e illis praftent , quales ceteras vellent , fi ipfc egrotarent.

Æ grotis cibus, *tc* medicamenta opportuna a trsefcrfta, & ab eleâis ad id mimftris ira adhieantur , ut monafterii *ficulcitec tulerint*.

PrarfcAa autem caritatis caufa eas qnotidit vifitet , ut *tc* folatio fit , *tc* melius ab cis cognoicat, ac curet que ipli» fint neceffana .

Si vero aliqua moiitur , contcflor sum co- D me , quem (operior approbam , ingiediatur fepta monafterii tunc cum. ejus corpus ad fcpultiiiatn dandum fuerit : pieque ac celeriter, quod eo tempore pcrlolvcndum fit, officio fungatut.

V.

JDr *fut/iii* *mittcncln.*

Cum µi unum pueli* ad fufeipiendum factum habitum offeruntur , monialiutn pr* feâa parente, , vel co› quorum curz comtnilfz funt , admoneat excommunicationis, quz propofitaeft a (aero Tridentino concilio iis, qui fuas puellas, E vel aliena, invitas eum cogunt fufeipere , aut piofitcri religionem . Idem ab earum *fuperiora* fiat, cum ejus confcnfus requiretur.

In iis monaftcrii,, in quibu, moniales pauciores lint quinquaginta , duz tantum germana loioics, aut-tres , quz lint unius generisae tamiliz, recipi poffint.

Vbi veio plure, lunt mnnquagihta monialibus, ibi tics tantummodo lororc,, aut quatuor ejuldcm tamiliz recipi licear, fi ita mdnialium capitulo videatur.

I'izfcùta moniales de pue'la catum luflragus ad lulcipiendatn lclig....vin admittenda ,

"ànâo" quidquam polliceri , aut capitulum cogere non
CHH1STI audeant , priufquam libero loco ab epifeopo ,
•raj. aut ab co cui ipic id munu· delegant, puella fccreto examinata ac probata , facultatem fuici fiicndi in eo monafterio religionem fcripto con· *eattt* firent, confencicntc enam illius inonafte tn luperiore.

Ab lia autem omuibua priuC diligenter inquiratur de moiibiil . χ,η* ▮ «tare, quz major fit duodecim annis ac de libera &' pia voluntate puell*.

Qu® anno fadtem antequam examinetur , & tnooialiom capitulo admittenda proponatur , propolitum religionis fufciplenda in eo moo·· ftcrio, *Sc* epifeopo , *Bί* monialibus , carumquc fuperigri p^tefcceiit , ut interim hujufmodi >0- quilitio mature fieri p.dlit I

Quo etiam tempore ipfo , confefibti illius monafterii, aut cui epilcopn, rjuimodi munuspuellas hit audiendi cummilerit , (emel lingulis menlib.n peccata fua confiteatur , factofanitamquc firmit eucharifliam , ac perirpe moniales in *loca* collocutionum alloquitur, ut ab en tum explorari accuratius , tum admoneri mellui-podit de omnibus, quacumque iiii agenda Ac'ferenda erunt religionis caula intr., lcpta monafterioiuni ne ullo unquam trmppic conqueri, *tc* infcitiani csculari poflit

De puella admittenda ad fuicipiend un renÎfionem, ac mot ctuni novitia ad profeflionem , crantur tacita turtragia, ut lingula: moniale,, nulla iiteciu impedita , libere lux conicienti* > »lhn: 11>»·*F*· „„c .

Nec vero hujuimodi puella ad religionem , neve novitia ad profeflionem recipiatur , nili dua· ex tribu· partibus lufftagiorum tulerit.

Pueli· ad religionem admiiiio aliter faâa, quam prefliptum fit, irrita iit & nulla.

Po»teCta'-vero , cujus culpa vel negligentia id faâutn fuerjt , ab officii adminiftratione lubmota , velo etiam >4 lex menfes eo ipfo privas ta elfe intelligatur.

Prcfcâx autem ftatim de fuftragiorum exitu fupcriorcm admoneat , ut in librum , ad hujufmodi uium inftitutum, eju· nomen , qux recepta iit, ab eo referatur.

Cusa primum fuffragiis capituli aliqua recepta eft ▮ ftatim omnes veftium delicia·, Ar inanem ornatum deponat : *tc* nigro vel fufeo veftitu , aut albo, at non ferico, indaatur camodcftia, *tc* fubmiflione , ut omnp· intelligant, eam mundo renuntiafle, ut Deo religiofe mferviat : quo veftitu femper utatur, donec inmo. naftcrium introeat, *8l* interca a choreis, *Ac* ipcftacufis inanibus abilinear.

Qu® vero eo modo , quo diximus, recepta fuerit· monialium veftibus in monafterio indui non poflit, nifi fex menlibui, poftqtram recepta fuerit , idque conceflu epifcopi , & monialium fuperioris) quibus liberum fit , vel producere, vel contrahere iiiud femeftre tempus , quemadmodum eis expedire videbitur.

Tumultu· autem evitandi caufa deducatur mane ad monafterium ab intimis propinquil· mulicnbui, nulla pompa , nulloque invitatu aliorum , & fola introducatur in «ccleflam interiorem monafterii. Miffaque audita, ** fumpta communione ▮ ceterifque folemnibe· ceremonils adhibiti· , coram reliquia monialibut, a fuperiere , aut monafterii coofeflbre veftiatur, qui illam adeo gravem, (acramque aâiooem aliquo pio fensone profcquaiur. Quod etiam in probcUÏMc fervetur.

A Superior , five confeflbr hanc cautionem ad- ~A>rNO
bibeat, ne puelle novitia nomen gentilium fe- CHKirti
minarum imponat, fed fanftarum , qux ab ec- *<*>·
cli-fia celebrantur.

Qua puella poftquam monialium reflem fu-' fccpri , ampliat c mohaftoii fepti· exire non poflit : nili fortaflie nondum profeflam pmqiteret in monafterium latroiflle. Si verp femclaxlerittVpnlla illi in pofiuum facultaircdcundiconcedatur .

Novitia caufa ante profeflionem ei decreto Ve** *·'*·
Tridentini concilii nihil monafterio detur, pra. I
ter id quod nceffarium fit ad viâttm > *tc* vtftitum eju» temporii , quo'fuerit in novitiatu, quo totum reprnfcntari volumus , antequam
B puella in monafterium ingrediatur.

V J.

pc etvitih ci frofr/Jitacm rccificniii,

Quoniam Tridentini concilii decreto profeflio ante decimumfcxtum annum expletum , *8c* ante annum probationis poft (ufeeptum habitum faifta , nulla eft , nullamquc parit obligationem | curent epifcopi , ne novitia ulla ante iiiitn vtit m *8c* tempus ad profeflionem ad-.c tatur.

Prsfe&a autem monafterio triginta ante diebus epikopo lignificet , quo tempore novitia
C profeffara fit ; ut vel ipfe, vel, (i i) abeft , impediturve ▮ alius , cui ille id negotii dederit, novitis voluntatem cognoicat, peilpiciatque an ejufmodi conditionibus iit , quas monafterii illius &■ ordinis regula poftulat : ao item monafterium idoneum. Ei denique demoniirct, quam gravis ea res (it , quamve multas res tria illa religionis vota requirant : ut ea, antequam ad profcflionem recipiatur, vinculi vim incelligat, quo fe obftringi vult.

Si prarfeda id facere neglexerit, ejufdèmTri- η»**"'"-
dentim concilii decret a jb ejus officio tamdiu '
amoveatur, quoad epifeopo videbitur.

Novitia ne erainlnetur intra lepta monafte-
iii, fed extra in publica ejus monafterii eccle-
D lia , ut libere &: fidenter luam voluntatem exponere poflit.

QuoJ vero profcflione fada, elcemolinx gratia ad protcilam (uitentandam monafterio datur , id quo tempore puella religionis habitum fufeipiet, apud virum, monialibus *6c* earum luperiori probatum , deponatur : ut nullo impedimento tum monialibus prxfto ede poilu I '

Nulla autem rcnunciatio boni, a novitia fiat , nifi quemadmodum a concilio Tridentiuo ;uflum eft, facultate ab epifeopo , vel eju, vicario perrurila , ad duos proximo, mentes amc profcflionem fiat.

Et quoniam , qus moniales , proh ih.mc b fla , velum (u(ceperunt, quotidie lux relig.o-
E nn divinum officium dicere dcbtnt , nulla ad profeflionem admittatur , qux congrue legere. An officium difccrc neiciat . Id autem experiri debebit is, cujus officium eft eas examinandi : qui, fe prstientc, eam legere jubebit

Profcfiionis autem, Ac diei, Ar *anni* , quo faâa eft , in libro ad eum uium conficto , memoria confervetur , manu eju· monialis, qu* fcTibm officio fungitur . adhibita (ubict iptionejus, quxr profefla fit, fi modo (cribere fetv'-to Ac foperiosii, qui eam admi(erit .

Quo die puella profitetur, vel montalent habitum induit , in forefterils , adibulque mu-

nia-

ANNO CHMSTI

niallum, ab cju· propinquis, Ac amici· convivia A BC fiant, neque bellaria dentur.

VII.

Dt drvitil ojfitii) › frttetlotiiui , C hfimei mteitlitno .

Cum ad iamftitnooialci valde pertineat laudare alliduc Deum creatorem , confervatorem , *le* redemptorem mundi , eidem gratias agere *Be* fuppUcare, nt (nam mliericordiam omnibus hominibus ad falutem impertiat j idcirco moniales omnes die noduque chorum frequentent : facriique officiis diftinfte , attenteque ab iplis , *It* voce, & plo animi aftéâu celebrandis interB lint : illis folum exceptis quarum profeâs jufti impedimenti excufationcm acceperit.

Adiint autem fingul· initio divinorum officiorum, congruenti fui ordinis veftitu indute, in fuis ac propriis locis , Uruique ad finem perliftant : non prius inde difcedentfes, quam profeda, aut vice ejus alia , difceffus fignificatio. nem fecerit ; nili neceflitate aliud poftulante id eadem permilerit I

Soni, cantus, qui honefU *te* ipiritualcs non fmt , colloquia etiam i tifus , quidquid proterea indignum eft domo Dei ,, & ejus divina majeftate, cum qua colloquimur in oratione, omnino amoveantur. "

Quacumque autem contra hrc , qua juda C funt, aliquid fecerit, prxtcAa arbitrio pro modo culpa: acriter puniatur.

Et quia mentis otatio tanto prxftantior eft ca , qua folum ore exprimitur , quanto anima eft excellentior corpore ; plis incredibile folatium affert , *Be* fruttum , eolque quotidie novis cumulat muneribus , in Deum quodam modo converrens : ideo moniales, *Be* vclatz , *le* convene, prater horas canonicas, aliafque oratione-, quas ex officio habere debent, quotidie in thorum univerfz convenientes , nifi neceifario impediantur, faltem per horam , mentalem orationem adhibeant : femibora videlicet poli matutinum, itemque poli nonam , aur rcinpletorium , fublati» ad Deum mentibus , pli· *8e* laluteribus rebus contemplandis ; prziertim vero vitam, doârinamque domini nouri Jefu Chriftl, atque ejus fanCta mvfteria ftudiole meditabuntur, paflionem videlicet, mortem , refdrrcdioncm , afccnium in cclum, extremum adventum ad judicium, licatorum gloriam , &: damnatorum fupplicia . aliaque ejulmodi, qur ad Dei gloriam , -v propriam proximuiumque falutem pertineant I

Quoniam vero a Tridcntina fanâa *iyaodo* prohibetur, ne in choro vel monafterii leptu , led m ecclefia publica famdilJimuin Chnfti corpus conferretur ; efficiant fupcriores, ut ejulmodi decreto ubique obtemperetur.

Diebus lcili» ut otium , a quo mala omnia E oriuntur , evitetur , moniales tempus , quod libi a divinis officiis , *Bc* confuetis orationibus lupeifuerii , in laera aliqua leftione conlutnanr , quz ad Dei 8r fui ipfiu· cognitionem cat ducat , viamque monftrct pcrfeftionu , *8e* xtetna: vite, idque vel lenaratim , vel conjundim faciant i cum hujulmodi Jcâlo fuavia *8c* truduola lit animarunt obledatio ; vitia coerceat ; ad virtutes inflammer : contra autem , inanium lduorum leâlo mentes cor-i rumpat

Quod ne aexidat , (uperior, aut contedur omne· moftafterii libioa pcrfpiciat , & rccognoicat | lingulas moniale· in virtate obedientik fuoaproferte cogens I

"JJmno·" Christi ·)·$.

VIT I.

Dt ttmentai vut »f» , M de frofrittttt toUtnd» .

Tn omnibur monillcnis , quod ad cibum , potum , fomnum, ceteralque re· attinet, omnes communiter vivant! ut a facro Tridentino con. x cilio decretum eft naqne quidquatn inter eaa differat, aut alia alli proferatur , aut poftha* beatur , quemadmodum votum paupertatu poftulat : ut tuurn *Be* meum , atque omnia privata rerum poficŒo , ** re *Be* verbo omnino tollatur , omni» etiam fupervacanei·· *8e* inanit return ulu· .

Neque ulla fit, que quidquam poflideat, aut adhtbcat, ut proprium, cumt. ad nceflitatctn conceflüm lit.

Omne· itaque mooallctii proventui , cujufcumque generis tint , cleemolyn· etiam , *Be* quzftus ex laboribui , libelli prztcrea , legata *le* bona mobilla, & immobilia, quz teftamcnto reliita , *Be* qu* donationi·, vel alia quavia caula obtinuerint , a linguli» monialibua ad communem monafteril utilitatem conferantur . Przfeâa vero pro fua prudentia, 8r humanitate ex alila ipiia ejua occeffitati potidimam coofulat , ad quam pertinerent, nili obftaret paupertatu votum.

Utque omnia proprietati· occatio tollatur de moiultcuu, confeflores , acprzfeâz, voti paupertati· accuratius (errandi gratia , monialibi.s luarfere ftudebunt , ut curent omne· veftr· linea·, lanea·, vel pellicea·, aut cujufvl· generi· in communi loco afleivandai : duaique ex momalibu» , quo tempotu mutantur oftcia, iis excutiendi» , purgandis *le* farciendi· proficiendi' qua ellam fororibu» in lingula· hebdomadas pro tempore I & ot ulu· feret, eaa diftribuant , nuilaque velle· apud fe habear , prater en , qux ad quotidianum ufum funt neccflaria .

Ægrotarum vero vefte» , contagioni» nomine fulpc&c, feparatim cuftodiantur . tut apud illas ipfa· relinquantur.

Dona, quz linguli· mittuntur , ad profectam afferantur ' nec ulla pullit; illa accipere , aut ad ufum adhibere , nib (ciente *8e* conlcntientc profecta I Qur in *d omnino incumbere debet , ut ci monafterio vitium proprietori· , tamquam multorum malorum caulam evellat . Neque culque permittat ut pecuniam apud fe habeat .

I er autem ia lingulo· anno· , przfeda una cum dilcrctis , cella» Λ lupelleâllem Ungulorum monialium diligenter inquirat , 8r fetutetur ne ulla quidquam habeat proprii , aut plus , quam quantum ei ad fuum uium conceflum luerit .

Quod liqua: proprii aliquid tenere duprehen- ' *it* aut conviât fuerit et biennio aâiva *te*pafEva voce privata lit ex Tridcntim concilii decepto , atque etiam juxta fua regula *Be* ordini» oonlitutioncs puniatur , multoque nugis , qu« c* communi, aut ex eo, quod alnuju» ufui tiibutum fit, furtim libi aliquid vindicaverit

St proteret fpcculum , catellus , uugucni» aut tufilmenta , *8e* hujufmodt inanium reium quidquam apud aliquam repertum fieri lc

pci UM

^ANNO CHSisrt ri*!·

perior ftatim id *e* monafterio auferendum , eam apud quam inventum fuerit , acriter punjendam curabit .

Monialis five velata, five convctf* fit, eleemoiynam dare , largiri , aut vendere efculeotas rei , veftes , aut bona cujuivis generis fur·. , etiamli ad ufum ei attributa fint , aut etiam legare omnino non poflit . Que fecus fecerit , velum ei per menfem adimatur j ac ter le vcibcrrbus ad difciplinam affligere cogatur

In quo tamen integrum ilt prcfcâz concedere facultatem , cui concedi debere judicarit, aliquid devotionis , ac religionis caufa , vel aliud exiguum elargiendi propinquis , ac bene merentibus .

Ad fonitum minoris campan* omnes conveniant ad benediâionem menfc , quam przfefta , vel vicaria , vcl, ipiis abfentibus , antiquior difcrcta faciat .

Deinde loco *Se* ordine difeumbentes non prius dlccdant , quam Deo gratis aâs fuerint . Quz non obcdlerit , uno die opfonio privetur , ac poftrcmo loco in menfa federe cogatur .

Mane 8c vefperi ad primam , *Sc.* ad fecundam menfam aliquis fpiritualis liber , qui ad religionem incendat , quotidie legatur, omnibus dlicumbentibus , cum illentio & attentione audientibus : ut una eum corporc mens etiam lecreetur .

Univerfz moniales , II fieri poflit , uno loco dormiant , a prcfcrfta , aut a vicaria optime conciufo ; cujus claves ab ipfa prrfcôa iflerventur ·

Singuls autem ia Ungulis leitis omnino dormiant, & in lingulis etiam cellis , fi tanta ibi (it copia cellarum , ut omnes capere poflint . Cells vero diu noituque aperta: fint, ut prsfeda in lingulas horas inipiccre ear poflit. Dato autem fignoeundi cubitum, locoque ubi dormitur elauto, przfeda, aut ejus vicaria, aut aliqua ea diferetis , omnes cellas vi/itet , ut an omnes in fuis dormiant locis animadvertat .

IX.

Dt tlneffi'4, tr tlifDt rtlitm fniiiuiu .

Moniahbus nulla quidem nimia diligentia videri debet adejusthefauri cuftodiaul, cujuscau(a propinquis, rei familiari, ae terrenis omnibus reous, curifque renuntiantes, in lepta monafterit fe induferunt.

U: igitur fandum earum propolitum , ea ex paire, quz diaboli infidiis maxime patet , communiatur, curent epifeopi , ut ad omnes fene -ftellas, ubi colloquendum fit , duo ferrei cla·thri, feu cancelli conftituantur ; qui faltem palmo diftent alter ab altero-

Inter virgas ferreas , quibus finguli cancc'-ll compadi funt , non plus omnino quam uncia interfit .

Sint autem virg» ita folidz, ut neque facile fungi , neque ficâi poflint .

Intimo vero cancello, quo moMiales ad colloquendum accedunt , ferrea lamina appingatur , quz moveri nequeat i fitque exiguis foraminibus, ad audiendi tantum commoditatem perforata, cui lineus pannus nigricoloris, ligneis tabellis affixus, inftar feneftr», que aperiri poflit, cum erit colloquendum, apponatur.

In ea lamina fieripoflit quadrata feneftelluia novem tantummodo unciarum , cujus clavis a firzfrda cuflodiatur : neque eam fencftellu- am aperite liceat , nifi quo tempore colloquendum fit cum epifeopo , vel ordinis fuperioribus , aut cum parentibus , fc fratribus monialium , Ac aliis ar&a propinquitate *te genere* conjunâis r aut cum inftromentum ali. quod confici , vel lacrum Termonem audiri oporteat . CHkisr: st«r.

Quod vero ad hujus, fenefticiiul» eonceffionem attinet, eiccpta fint monaftetia , quorum moniales vel lege , vel confuetuaine ab esternis hominibus coafpici aumquam folent .

Oftii locorum , qu» collocutioni folum & intus & fotis funt attributa , Temper claufa fint : quorum claves lint apud anttquiflimam earum monialium , quz audiendis Termonibus fint przpofit» , nec nifi cum opus fit longiori collocutione , aperiantur . Ceterum janitrix ex clathrata janua feneftellula , janua tamen claufa ; rotari» e» rota rcfpondebunt pulfaotibus ·

Loca autem intus & forii ad collocutionem attributa, eum ibi fint qui loquantur , Temper pateant, ut quinam fint, videri poflint.

Oftia , per quz a feptis monafterii in exteriorem ecclefiam patet aditus, ad menTcmmuroobftruantur. Si quid in hoc przfrâc culpa, vel negligentia commiflum fuerit, ea & officio 8c velo iuperiorix arbitrio privetur.

Omnes feneftra Ar cancelli , *8e* quicumoue locus per quem moniales externam ecclefiam introfpicere poflint , injtdificentur , preter feneftram , in qua collocata eft rota *i 8c* feneftellulam ad lolum Tacrofanâ» eucbariftiz Tumenda ulum conftitutam ; ac illam feneftram Ier quam corpus &: languinem domini noftri ciu Chrifti a facerdote celebrante elatum afpicçte poflint .

Ea feneftra perpetuo lineo panno contcâa fit, qui tantummodo , cum foftollitur facrofan&a eucharlftia , amoveatur . Feneftra autem ratio fit ejuimodi , ut faccrdos ex altari moniales intueri nequeat .

Curent epifeopi *8c* alii fuperiores, ne e vicinorum zdibus, quicumque illi fint, monafteria infpicaantur ; maxime vero fi fratrum cujufvis ordinis aut presbyterorum zdes illis immineant t quo calu parietes altius tolli A· novos aedificari jubeant eorum Tumptibus quorum epifeopi , & ii qui monafteriorum curatores fint , interdie judicaverint , quacumque appellatione remota .

Quamobrem etiam fcculariarum \ principum Sturn implorent , ut monialiqu ab externorum hominum afpedu , 8c auditu liberis fecurc per monafterium ambulare liceat .

Regulares viri- in pofterum ne in ea loca migient, neve areas, nsonaftems monialium proximas, cdificandi caufa emant, unde monialium afpcdus fieri poflit. Moniales in monafteriorum redificationc vicinia regularium virorum sedibus , aut I>< Jocis , unde ipfc ab illis infpiei poflint, in pofterum prohibemus .

Ædcs proxime monafteriis fandimonialium famofis mulieribus ne locentur.

Neve ibidem fpedacula , cantus, faltus, ludi, A- hujufmodi profane res 8r inanes exerceantur, quz eas a facro officio avocare , aut ipfis offenfionis cauTam przbetc poflint.

Quetn-

ANNO CHRtSTI •l»j.

Quemadmodum « facro Tridentino concilio fancitum eft , moniali profefle nulla ratione c monafterii feptis egredi liceat, nifi et caufa legin®* que ai» eptfcopo probata fit.

***

Hujufmodi vero licentia egrediendi nullo pAo permittatur, nifi id graviffima rea *it* (umma neceflitai poftulariT : neque lia monialibos , quibus nifi ea fumari pontificia conceftu egredi ha eft. Apoftat» , fugitive , & deliâi caufa ejedt» e monalteriir, que cum (aero· veftitu, «ut fine eo vagantur non fine fcandalo religionis, ab cpiicopis cetetifque earum (uperibribus petito etiam (scutarium principum auxilio, ad fut monafteria redire cogantur , nt ibi dignat poenat pendant fuorom icelerum. Qiod fi fu* perioribus in monafteria reftirui debere mini* me videantur , in earum mulierum numerum, quas convartitas vocant , cum bonis qua attulerunt ad monafterium adferibantur. Ea autem bona , Iiila mortuis, priori monafterio reftituantur.

Si qua monialia in monafterii fepta marem aut feminam cujuivis cratis conditionifve, etiam matrem , aut forores fint , introduxerit, tribus menfibusin carcerem concludatur ; eique lingulis (extis ferils jejunanti nihil preter panem & aquam ad cibum & potum adhibeatur, atque ad annum velum adimatur. Eamdampoenam fubeant que rot» & januc prepofite fuerint; prcfeâc etiam & quevis alie , quarum conieniu id commifium fit.

Quicumque vero clericus , five («cularis, five regularis , cuju(cumque ordinis , aut laicus crrjuicumque ftatus, dignitatis, gradus, conditionis, ipfarum moniauum fepta inrerdiu , vel noâu introire aulus fuerit, <prctcr excommunicationis ponam , quam ex concilii Ttidentini decreto ipio jure (ubit ; aliis etiam graviffimis pcsnis, habita perfonx criminiique ratione, puniatur. Et fi eccleliafticus fit , aut beneficia obtineat, fuotum etiam ordinum munere ex ordinarii voluntate prohibeatur ; luiique omnibus beneficiis privetur. Quo decreto excipimus eos, quibus ob neceflariam monafterio eorum operam 8r induftriam (operior (epta ingrediendi facultatem, quotannis renovandam , (cripta permiferit. Is autem meminerit fibi a Tridcntino concilio jus ademptum efle ejuimodi facultates concedendi, nifi ni cafibus ncceflariis; ideoque caveat, ne quae intus officia moniales ibire poliunt, ad ea prcftanda externi in iepta monafterii introducantur. Atque ut in hae neceffitate dignofeenda una eademque ratio ubique fervetur, & ille facile concedendi uius coerceatur; epiicopu· adhibitis in confilium omnibus monafteriorum luperioribus , etiam regularibus , ftatuat ac ptaferibat, qu» opera in monafteriis neccflarium externorum ingrefium requirant . Quam vero rationem in hac re preferipierit, ea ab omnibus , etiam regularibus , inviolate fervetur.

Intta fepta monafterii mares *St* femine cujufvis generis , etiamfi iplis monialibus intervient, vel fint etate confeâl , nulla de caufa pernoâare poffint, ptopofita pena excommunicationis late lententi», quam *Bt* is qui pernoftarit, & prefedta que in permiferit , (obeat; quibus addantur all» pcen» fuperioris arbitratu. Neve intus in eildem feptis boves, equos, & jumenta cujulvis generis alant.

Si contra fiet, prefeAa tres menfes ab officii fui munere amoveatur.

Moniale· cue nemine externo omnino colloquantur ; nifi is licentiam (criptam "& obfignatam a fuperiore monafterii , aut ab eo , quem is fao nomine fubftitnerit, atque in cancellaria epifcopali gratis deicriptam attulerit. Qua contra id fecerre, privetur triam menfium facultate loquendi cum extemis omnibus cujulvis fetus, etiam propinqui·.; cogatarqae lingulis (extis ferit· ejus temporis, miciplina nomine , flagella fibi poblice adhibere , * orare eo pfalmo, *iii/trt nui Dtni.*

ANNO CNgirri

Licentia autem , ferioto permifla , accipiantur ab ils , qua rota fint prepofite, priulque ad ptafeâam deferantur , quam illa accerfantar, qua feripto nominata fint. PrrfeAa obi feriptum legerit, manumqne *tc* fignurn ejus agnoverit , cujus officium fit facultatem colloquendi concedere , bcnediôione adhibita, permittat iis, qua (cripto nominentur, ut cum iilis tantummodo loquantur, qui fiominatimdeferipti fint : idque ad communem collocutionis fcneftellam; non ad januam, neqne in eccleflа, aut alibi, prrientibus temper monialibus arbitris ei muneri prcfeAis. Qua vero ad colloquendum acceflcrint , brevi finem loquendi factant : caveantque ne tempus , quo nihil eft prcciofius , inani aut inutili fermone confumant.

Non eft ferendum , ot moniales, pnefertim factis diebus , aberrantes ab oratione , ceterifque plis exercitationibus , lermoaibus minime ncceflariis tempus coniumant.

Idcirco , quibus diebus fumitur (aerofanda eucharifiia, *tc* quoties fefti ex prveepto ecclefiacelebrantur, tempore etiam adventus *tc* quadragefima, in vigiliis preterea de praecepto, omni denique tempore , cum divina fiunt officia , moniales cum externo nemine omnino colloqui jroffint, nifi oeccffitas ita poftulet .

Moniales vero , tam que audiendit termonibus prepofit» fuot , quam iii» , que loquentur , ne monafterium abfurdis & inanibus rumoribus compleatur, cum nemine omnino communicent qu» ab externis acceperint , nifi cum prrfeda , fi eis expedire videbitur ut aliqua ad eam referantur.

Vigilent prxfedc , & qu» termonibus audiendis prepofit» (unt, ne qaifquam ad colloquendum cum monialibus accedat , fimulato ejus nomine, qui in (cripta licentia nominatur. Quod fi id a quoquam commifium fuerit, is ab epifeopo : que vero cum eo collocuta fuerit, *te* qu» (cientes permiferint , a fuperiore , harum conftitutionum preferipto, gravi poena cotum arbitratu afficiantur.

Quicumqite vero clericus five («cularis five regularis, cujufcumqoe ordinis , aut laicus cujuicumque ftatus, dignitatis , gradus *tc* conditionis, ad monialium monafteria acctflcrit, *tc* cum earum aliqua, non impetrata , ut prciciptum eft, colloquendi facultate, fermonem habuerit , graviter puniatur.

Hoc autem edido, neque patres, neqne fratres teneri volumus, quibus non impetrata ilta colloquendi facultate, fed fervatis ceteris regulis hac ipfa de re latis, cum filiabas *tc* ioroiibus tantum colloqui, non tamen fepta unquam ingredi licebit.

Nemini omnino, neque facto , neque profano, neque mari, neque femine , liceat adire monafteria monialium docendi caufa cantum, quem figuratum vocant.

In iis tamen monafteriis , in quibus non in extciiori ecclefia a fiecularibus, (ed iqtus a morsis-

anno CHK.ISTI u*s

n>*l>bo· organo fonatur, permittere potctit Taperior alicui viro, motitas Br «cate ab epifcopo probato , ut foris ad feoeftellam collocutioni< monialem organiftriam tantam tonandi /litem edoceat, fi in eo ftudii genere plus proȣ licere nectitis habeat.

H*c autem intus ad ipfam feneftellam difcans commorabitur ; cui Temper aflifant du* ex iis , quae audiendis Termonibus prvpofit* lunt.

Quȣ contra fecerit, five prcfcâa , five alla velo privetur, aliifque prstetea panis afficiatur, arbitratu fuperioris.

Organum autem in pofterum ne conftitnatur, nili locus, in quo apte locetur, fupetioris judicio ante probetur.

Prohibemur etiam moniales ipfz intus , aut per alios foris Tonare muficis inftrumentis, preset organa & harptehordium , quo ars organo Tonandi dlicitur.

Ne liceat monialibus depofiti, aut cuftodi* caula , in moniftecio habere pecuniam , gemmas , veftes , aut ejus generis res ullas cujufvu pertona , nee vala quidem florum , aut fruticum.

Quod fi qua in prxfenti habeant, ut omnis incommodi caufa tollatur, ad tres menfes, quibus debent, ea reftituant.

Contumacibus , aut negligentibus poena fit j prefeâis, officil: ceteris, veli Tpoljatio.

Moniales nc animi quidem relaxandi caufa, (scutarium virili aut muliebri vcftitu utantur , eum dedeceat Dei famulas veftes ab earum profeflione alienas induere, verum decoro temper fervato omnium Bc temporum Br aftionum, permittente przfcâa , honefle , & quemadmodum facras Deo virgines decet , animum remittere licebit.

Moniales etiam, ne offulas, aut cetera hujulmodi conficiant donandi gratia , prohibemus I propter temporis jaâuram Bc fumptum, qui in eas impenditur . Qu* contra decretum illud commiferit, vel permiferit, Tuperioris arbitratu puniatur *j* maxime veto in ptzteâam animadvertatur.

Nudi moniali fas fit ad quemquam fecreto literas feribere , prêter fuperiorem *8e* eptfcopura , fi dc aliqua gravi re edet admonendus.

Neque ad fe miflas literas aperire Bc legere, nifi przfeita prius eas coram vicaria legerit, aut fc prafente legi juflerit.

Qu* contra hanc legem aut fcripferic , aut acceperit literas , pes duos menies c fua cella pedem non efferat : Bc fingulis Textis feriis ita jejunare cogatur, ut tantum pane 8r aqua vefcatur . Ac , fi c* literȣ fufpicionem aliquam criminis haberent , ea , ad quam feript* fuerunt , prater prsdiâam poenam , (ex menfes Bc facultate loquendi ad fenpftcliam monialium collocutionis, *8c* velo privetur.

, Verum , ne prsfcâa falli poflit , fidis el literis oftenfis , qu* all* fint ab acceptis, *8c* ab illis , per quas teiponfum ed ; que rot* przpofit* fuerint , omnes accipient literas , qu* ad. monafterium pervenerint , eafquc ftattm ad prrfcâam afferent , a qua etiam literas, a monialibus (criptas, accipient claûfas *Sc* obfignatas coram eadem ipfa . Quas deinceps nuntiis externis tradent.

AWNO chjuxh

Dt <eirver/h.

Converfts minimum quadraginta annos natis Bc Tuperiori probatis , facultas fit exeundi Teptis monafteni, propter negotia monafterio neccflaria,' permittente tamen pnefeâa , quotiefcumque exeundum fuerit.

Cui etiam, liberum fit eas , fi ita videbitur , intra lepta Temper retinete, quod ut faciat , fi modo pofiit, eam vehementer cohortamur.

Ad funeri autem ne prodeant , nifi qua ordinis fint Mendicantium.

Exeuntes vero bin* prodeant } neque longius difcedant altera ab altera, quam ut fe invicem afpicere *Ic* audire poflint. , .

Quibus, fi ex urbe egredi contigerit, Temper in eodem lcito fomnum capiant.

Caveantque, ne in cujufquam fansof* perfoll* domum introeant, etiamfi illa de monadetio benemerita fuerit.

Neve in domicilils, ubi all* hoaefl* mulieres non habitent , pernoôent.

Neve literas, aut mandata elatu perferant.

Aut quidquam inane monialibus renuntient, quod foris viderint , aut audierint.

Delinquentibus pana fit career , aUt etiam gravior, arbitratu fuperioris.

XI.

Dt fttlliii f<ttnUrik»i , iit mjetfltriii, tiluCABÎHT .

Pueli* fzculares cujufvis generis , conditionibus atatis , qu* nunc in daufnra moaaderii, educationis, aliave caufa commorantur, pod annum, e monafterio exire cogantur, nifi omnibus iis prrdrt* , qu* ad fufeipiendum religionem, monaderii inditutis, Tridentini concilii , Bc harum conditutionum decretis requiruntur, monachalem vedem Tumere voluerint. Epifcopis tamen facultas permittitur probabili de caufa prorogandi tempos fuo arbitratu, confentiente fuperiore regulari In iis monadcriis, qu* ei fubjcda fuerint.

In poderum pueli* educationis caufa in monafteria ne recipiantur fine licentia ferirto permiffa ab epifeopo , ac fuperiore regulari , G el (ubjedum fuerit monafterium , cui etiam prius acceffcrit feriptus metropolitans confenfus.

Hsc autem licentia non concedatur puellis , que habeant a quibus regi Br educari commode poflint ; aut iis qua decimum annum non compleverint, aut majoribus quindecim annis.

Qu* femcl exeunt e monafterio , amplius aut in illud, aut in ullum praterea aliud admitti non poflint , nifi cum moniales fieri voluerint.

Hujafmodi autem pueli* nigri tantummodo, ant fulci, vel albi coloris veftes , non fericas , adhibeant. Nullo prrterea exquifito ornamenti genere utantur ; ne fint concinnat* i nere habeant inaures , nec monilia ; aut ejus generis inanes delicias.

Cum propinquis , allifve extemis ne colloquantur ; nifi erfdcm fervatis , qu* fupra de monialibus eo in genere decreta funt.

D<w-

ANNO CHaiSTI s»'s>

Dormiant, cibum capiant, verfenturque loco feparato a monialibus , iis esceptis , qua ipfis regendis k ioftitaendis prxpofit* funt: cum nuuaque moniali eonluctudincm habeant, preterquam in ecdefia, cum sniffs, aut divina officia celebrantur.

Puellarum alimenti k educationis caufa quotannis monaficrio non minus folvatur triginta aureis; cujus pecuni» dimidium in fingulo* fex tnenfe» reprofentetur . Quod fi ea pecunia per ipioa fex menfes non numerata fuerit , puell* ad fuos remittantur, quos magiftratus monafterio omnino fatufacere cogant.

Quccumque ex iis puelli* monialis fieri voluerit , ad propinquos fuos mittatut , aut ad cos, qui ipfius curam habent , apud quos fal- B tem per menfetn maneat, priufquam ab epifeopo , aut ab ejus miniftri* examinetur ; idque, ut facilius ac melius ejus liber* voluntas exquiri & explorari polfit.

Puellas vero domi fu* foris viventes, neque literas, neque ullam omnino artçrn monialibus docere licest; ne ad feocftellas quidem, allave collocutioni* loca : quod li id monialium prefects quovis modo permiferit, fctncftri adminiftrandi officio priretur,

XII.

De coacisnsravilal , *eeefeftritiee , vifiteHrik»i V iefelUtùi,* c

Qui monafterlis profunt, dodos, prudentes, ac pios contionatores adhibeant , qui bis fallen^ in fiogulos menfes ad cancellos collocutionis moaiajiam, vel ad feneftellas ecclefi». Dei vetbura prodicent, eafque erudiant in omnibus, qu* ad Dei cultum , k fempiternam lalutem coefequeadam pertinent.

Coodonatorious autem ne liceat cum monialibus feparatim colloqui ; nifi cis a fupenore moaafterii licentia permittatur.

Pdsficiantur etiam monialibus confeffores k «rate provedi k prudentes k Deum timentes, s«c.l « la. 'l"* I*8** faltetn in fingulos menfes audiant pec- r*t- monialium r eifque facrolandam euchiri- Q u ftiam adminiftrent, quemadmodum facrumTri- »···. dentinum concilium neti debete cenluit.

Ne regulari» peccata monialium polfit audire, nifi prius a generali capitulo, at* fui ordini* generali, aut , eo abfente , ab ipitu» vicario generali probatus fuerit : cujus rei fidem fecerit epifeopo ejus Joci, ubi fuerit monafterium, aut ejus vicario.

Omnes monialium , k feculares k regulares confeffores, confcdo biennio, aut ad fummum triennio, motentur, nili jufta aliqua , aut uereffaria cauta epifeopo , aut ejus ordinis generali , fi regularibus fubjeâum fit moqafterium , poftulsrc videatur ut illis tempus prorotetur.

Iidem monafterii fepta ingredi non poffiat, nifi id ei* a fupenore aliqua de caufa cooccffum fuesit ; excepta caufa admiuiftraudt (aeramenta «groti* monialibus , cum gravi k periculofo morbo laborant.

Quo tempore dum '.intra fepta commorantur , eo* do» aut tres moniales , qu» «tare ceteri» proftunt , comitentur : Eedemque «m-*c* profeqaantur quicumquc fepta monafteni introierint, etiam luperiorts. aevifitateres, fa- β* prista lignification* fonlro minori* campan* maoialib** fo ncipicndi- Quam costfaetudiocm

A nùi purfeâa fervarit, officio moveatur fupcnous arbitrio. anno CHaISTI ■>·>·

Confeffores in monafteliorum locis, quosfo- refterus vocant, cibi capipndi caula ne morentur. mfi cnafeflionis tempore.

Neqae tam etiam ibi noâu cubent ; mfi cum alicui ex monialium nancto mors mftatft , *ut* prefto effe pofliot adrniniftrandi» /aeramentis , & reliquis pietatis officiis ; aut cum propinquum monafterio domicilium non habent: ut in multis monaftenis qu* /uni in diceccfi.

Nemini autem confefibri frculari aut regulari affiduc habitare liceat foris in foreiteriis, *Se* «dibus nsonialium ; aut parum lumptibus ibi vivere ; nec, li *in iis* locis dormitur, qu* monaftc'ium attingunt, feneftr» , aut roc* fintr *Be* G funt, ftatim muro obftruantutl ut nihil a monialibus quod in eo Joco agatur , aut dica» tur, afpici aut audiri polfit.

Clathri lamina , *tt* linea tela fencfUliuf* *eju» loci,* ubi moniale* confitentur , ju compad* cobartant , at removeri poffint : *8e inde* tantum audili , afpici autem nullo modo poffint,

Qjli vero coofeilures in iis deliquerint , ftatim k officii* priventur; k facultas tum adeundi illud monafterium, tum divina adminiftrandi ei» arbitrio fuperioris adimatur.

Eamdetn panam fubcant omnes regulares, k alii cujufvis generis clerici . qui cibum aut fomnum capient in locis collocutionum , sc forcftatiis monialium ; aut munera alicui moniali > *qu»* fecundo , arâiorive cognationi* gradu cotijuofta non fit , dederint , aut ab ea acceperint.

Superiores tamen , fuo arbitratu , cum illis colloqui , *8t* in forefteriis vefei *k* cubare poffint, quo tempore vifitantmonafteria: Stamen ibi fratrum fui ordinis monafteria non habeant : qu* fi funt, apud eoa diverlari debent, neque graves efle monialibus.

fidem pecuniam, munera , aut premia a *ak*>matibus ne accipiant : quo III* aperte intelligant in ejulmodi vifitatione 'tantummodo ab eis confult Dei glori* , k monialium la-' luti.

Liceat vero iis fuperioribos , qui premuntur inopia , fumptu monialium vjvcre, cum ea» vilitant , aut adeunt alia de caofa qu* ad ipfarum utilitatem fpcâet.

Regularibus, qui fratres fint monialium, permiffu fuperiorum, quemadmodum lupra di&um cft. feoaci in fioguloa annos cum fotoribusmonuiibus tantum colloqui liceat ▮ idque pratentibus ita qu»collocutioniprepofit*funt. Quod fi illi.aliquos fecum adduxerint, li cummooialibua omnino ne colloquantur, prapofita ea perna , qu» fvpcijus coUoqoentibus fine licentia eft conftituta.

Socii confefforum regularium fint state proved·, k fuperioti fio probati, neque'cum ulla moniali colloqui poffint, nifi cum prnfeda , k rota aut foreftert* perpolita , fi quid opus Ct confafibribos sum cum peccata audiunt, ejufdrm pana periculo»

Proterea fuperion* ex decreto /atri Tridentini concilii quotannis idoneum confefforcm **«· extraordinariam monialibus fibi fubjedis exhibeant , c»i curent , ut snivcrl* confiteantur ; ut qua hujufmodi indigent medicina propter aliquem occultum animi morbum , neque ipfa eam poftularc , aut accipertab ufitato confeflocc unquam auderent , liberius mederi ful*

anno Christi ij*j.

mails poflint, ac diaboli laqueos evadere, una cum reliquis confeflori novo fua peccata confiundo.

Sacerdote*, qui in monialiutn eedefilspublicis rem divinam faAuri funt , bene audiant, & boni* moribus 6ar: *tc* ab *eo* etiam approbati qui ano<laftetio prefidet.

Ex quibus , qui a moaialibus mercedc conducuntur , non ab illa* , fed a fuperiore, au: ejus juffis a confeflore moaialium deligantur :

Qui , nili eis facultas feripto -concéda fit cum anonjalibus ne colloquanturt nifi cum iis, qua facriftia prsriunt | quibufeum ad rotans ecdefia, quam brevifilme loquantur de his tantummodo rebus, qua ad mille iacrificium fiât ncveliaria .

Ne magnifici *tc* fumpeuofi apparatus fiant, cum diesfcftus ecdefix monialiutn celebraturi fed pii ac modefti , & qui religionem ▮ non inanem aliquam fpecicm , pre fe ferant.

Quo non admittantur mutici, figuratum cant.im, aut quodvis muticum inftrumentum adhibentes.

Prxfcâa monlilium neminem ad monafterii famulatum *tc* procurationem admittat , cujus eras *tc* mores carum *iupt.ipii* probati non line ,

Ejufdem etiam fuperioris fit approbatio cotum , qui nunc monialibus interviunt. Quo in nutnero medici , tonfores ▮ furno aut pitirino prapofiti , ceterique omnes intelligintur, quibus in mentalium fepta introeundum fit·

Qui monafterii res procurant , quotannis fis adminiftrationis rationem reddant iis quos diximus i *tc* ad duos sncnfes bonis pradibu* caveant cancellariis epifcopqrnm , fe fideliter satioaem reddituros fuc adminiftrationis. Quod li facere neglexerint , ofticio privati cenican<ur.

In parochialibus eedefiis , quae monialiutn tnonafteriis annexe funt , perpetui vicarii , e* formula Tridentini concilii prescript4, abepif, cppis conftituantur,

Kiii.

ffc proprie ***rtfle*** , CT *hic*

Quia moniales, que profefi* funt , non folum I)«i , *tc* fandis ecclefis praeepta , qus Chriliianis omnibus praicripta funt ; fed etiam ius regula , *tf* ordinis leges , *tk* inftitut* fervare debent i opere precium erit, illis fuc vocationi* *tc* ptoreflionis debitum o&cium in memoriam quam (apiffim* sevocare.

Ideo in virtute fanâa obedientis praelpimus , ut in lingulis monafterlis *b aliqua monuit, ceteris profeffis auditoribus, quotidie legatur faltem caput unum*conftitutionum regula, aut ordini* cui adftrfès funt,

Cujus leâionis initium fiat a primo , *8c* ita procedatur ad extremum i ae deinceps ad primum caput redeaturi ut eodem ordine ac progreffione fervata, nunquam facra hujus exercitationis ufus intermittatur . Pratcroa has etiam conftitutiones frequenter legi jubemus, ut hac crebra falutatium prsceptorum commemoratione moniales in obeundo fuo munere diligantiores evadant ▮ Qir in re prafeâam monemus , ut ceteras ad fumtosam legum ·bfervationem non minus exemplo fuo invitet* quam au■^oritstc compellat.

A Denique praecipitur omnibus montalium confetioribus , ut his uuiverlis iemel legaut & cx- ANNA CHRISTI
idirent omnia hrc decreta ; que in vulgarem cimouem convcrfa ad commubem provincia utilitatem primo quoque tempore curabimus cdenda, eaque ut omnino , quemadmodum debent, fervent, vehementer cohortentur.

Qua moniale* ardioribus conftitutionum regulaque vinculis adftrida vivunt , non hic eft I animi noftri lenius , ' ut ab illis fufccpta vite militatis dilccdant, fed una cum iis huc quoque decreta ab illi* iervaii jubemus.

XIV.

B *D» JiJcli.*

Ut, quantum poflumus , Judaeis ccrrnmpendt Chriftianorum mores, & eis bona per fraudem auferendi occationem adimamus , ipfofque ad viam falutis traducere (ludentes , cx iacrorum etiam canonum decretis edicimus i

Ut Jddai femper, *tc* quocumque iter faciant, · viri pileum fcu birretum crocei coloris 1 mulieres impolitum reliquo capitis integumento pannum ejufdcm coloris ferant.

Ne Chriftiani ad convivia , nuptias, vel dias feftos, 8c fvnagogas Judaorum accedant , aut cum cis ludant , vel , quod dctcftabillus eft › chômas <«m Judnis agant,

C Ne Judais Chriftiani la famulatu ede poffint.

N* Chriftiani, fi in diem vel horam Judaeis «pera* fuas lotaretint , apud illos cibum captant .

Ne Chriftianc mulieres, Judaorum nutricas, in «orum domibus effe ullo paôo poflint . N* vero extra eorum domos , nifi cum ncccffitas , ordinario probanda, poftularit.

Ne Çhriftiani Judaos medendi caufa ad fe accerfant.

Ne in conjungendis iqtet fe matrimoniis eorum opera utantur.

Ne Chriftianz mulieres Judaos fuci , pigmentorum, aut ornandi fe caufa adhibeant.

1 Agros, predia ecclefiaftica Judxis locari', vafa , veftcs , allavc facra , vel ad ufum ecdefia deftinata, vendi, aut pignori dari ne licear.

Ne in adibus, qua eedefiis vicina first, Judxi habitent . Et il qui in eis nunc habitant, intra certum tempus omnino migraro cogantur.

Ne Chriftiani eum Judais in diebus feftis, emptionis , venditionis , vel alio nomine contrahere audeant .

Ne tribus ante pafcha diebusJudai in publi. eum prodeant ; neque quidquam palam vel ferreto in contemptionem Chnftiana religionis facere audeant.

Ne dignitatem, vel jxiblieumofiicium , quod fi ad Chriftianos pertinere aliquo modo poflic* Judai obtineant.

Hac, *tc* reliqua, qua de Chriftianorum cum Judais confuctudine facris esnonibus conitituuntur, curent epifeopi, *le* principes, ac ma. giftratut, pro fua quifque au&oritatis munero, poenis contra Chriftianos, *tc* Judaos acrioribus conftitutis, ut inviolate ferventur.

Vehementer etiam a principibus pftimus, ue in fingulis civitatibus certum locum conftituant, ubi Judai feparatim a Chriftianis habitatum conveniant . Et , fi quaa proprias rd<s Judai in civitate habent* intra fe* menfes ea* vere,

non

AHNO Chkuti

non autem fimulato contraâu, Chriftianis vendi jubeant -

Illud nrsterea pro fua pietate principes ftatuerc debebunt t utJudai in quibufvis contraâibus, de negotiis, quscum Chriftianishabuerint, in libris fuis conlcrrbendis, literie, dr lingua vulgari naîtra, non autem fermasse ant dsataâeribus Hebtsis utantur . Si fecua fecerint , fevere puniantur t nuilumque inde jus cis efl* poflit agendi, vel excipiendi .

Omni denique diligentia (Hos in eo eniti equum erit, ut fraudulentam de infidiofam]-■ deorum cum Chriftianis contrahendi rationem, *tc* eorum facultatibus inhiantem avaritiam comprimant & coerceant.

Monemus vero epifeopos , ot ab hominibus Slis, ac peritu lingua Hebraic* de rituum Juseram , vel, fi hujufmodt non rejrerlantur, ab aliis doâis, ac bonis viriscurent, fidem aedoâriaam Chriflianam Judnis prçdicandam .

Ad eas conciones Judst omnes jufli conveniant ; fed pueri, ac puelle fieorfum a parentibus atque aliis majoribus natu contionatorem audiant : qui ipfos familiariter inftituat, dr interrogantibus benigne fatisfaciat.

Ia quo fijgnirm aliquod cooverfionis cognitum fuerit, Is ab aliis feparetur , Λ: in demum aliquam catechumenorum ad id paratam , deducatur j ubi diligentius omnia, qu* fcire Chriltianum oportet, doceatur .

Catechumeni ne baptiaentur , nifi prius diligenter inftruâl, dr examinati fuerint , psriertim fi grandiores fint.

Baptizari cors alicujus probi virl, faltetn pet annum committantur, qui vitam illorunfhis rationibus regat ac moderetur ;

Ut diebus icitis miflam , conciones, ae vefperat obeant.

Aliis diebus aliquo artifici-, quo viâum querere poflint , utantur.

Ne cum Judcis ullam omnino cooluctudiocm habeant .

Neve eum Chriftianis , quotum vlaa flagitiofa fit .

Curet epifeopus, ut Judeus, qui ad fidem fe converterit, omnia bona fua habeat: ac fi filiusfamilias fit, legitima, dr quocumque alia bonorum pars, ei jure debita, a patre etiam vivenre detur, vel fi mulier fuerit, ei dos a marito reftituatur, vela patre conftituatur unde ali poflit,

* 4»s k, «•nu ex prxfcrtpto conftitutionis " Pauli III. lummi Hontificis : pnefertim in lis, qu» Ille ftatuit de ita facultatibus, qunex ufuris comparat* funt.

Kfflitunuti firlUH·!.

Qnibtis paralt, noftris in lue provinciali *(y*nodo decretu, deliâa coercemur, nihil de illis aninudverfionibas derogamur , quas vc<cre>canoner, Λ.- facrum Tridenri.ium concilium in eadem peccata conftituerant. Quare négligentes , vel contumaces, & illis, 8e alus pcenu puniendos decernimus.

Qtsoticfcumque deliâi cauta clerici mulâandi (une , qu* ab illis exigenda erit pecunia , natio modo ad epifc*prin perveniat , in *t/oirt* commoda qukvis ratione convertatur : fed idem epifeopus parte peeuqje , que tertiam non fupetet, affignata delatori , scliquam pils operi-

bus, aut locis , quibus ei videbitur , omnino attribuat Quam pecuniam li qui piorum locorum, aut operum admimlratores intra tneniem ab eo dlc , quo folvi debet , numerandam non elegerint ·, *ca feminario* jam nunc adjudicatu ifttclhgacur . Notatius autem, qui attributionis inftramenta confecerit, triduo ea de re loca pia , quorum intererit , admoneat , altoqui cls fua pecunia fatisfaciat ,

Muiâas vero , qu* Λ deliâa ecclcfiaftica vel mixti fori , lascis , a judicibus ecclefiaftici» irrogabuntur, ad hunc modum dividl volamus ;

Ut tertia parte pils focis , aut operibus , eadem qua fupra diximus condicione addtâa, tertia ad fifcum ptincipum fscularium pertineat : reliquum acculatori detur .

Quibus vero tum clericis tum Isicii pecunia nulaa imponenda fuerit , fi fint io)vendo , ne eis pcenam remittant epifcopi , nili gravi de caufa. Quod judicium eorum confciepti* periculo fit : lin inopes fint, pecuniam aliqua alia falutari perna commutent , que ejus generis (it , ut peccatorum vulnera contrariis remedlis curentur .

Quidquid confenfus, approbationis , fententie , vel alio hujufmodt nomine , epifcopi ex facultate, in hac fynodo eis permilfa , concefierint, (c ab ipfis , *8t* ab eorum quibufvis miniftris, gratis omnino detur.

Quamcumquc facultatem ex decretis , in hac facra fynodoeditis, habent epifcopi, eam ipios per iuos vicarios exequi pofle volumus : nili in lis i que proprie ad ordinem epiicopalem pertineant : aut in quibus vicarii a fueris canonibus , aut a concilio Tridentino , vel a nobis exprefle excluli funt .

Si in his decretis, ante alteram Mediolanenfis provinciae fynodum , ulla difficultas orta fuerit, ejus, de omnium qus iplis decretis continentur, interpretationem , *tc* explicationem ructropolkano refervamus : falva femper fedis apoftolics auâoritat* .

Quidquid de (aeramentorum adminiftratione, mille celebratione, divinorumque officiorum modo *ft* ratione in hac fynodo decrevimus ■ id neque ad' Mediolanenfem ecclefiam , qus fanât Ambrofii prsicripto *tf* inftituto proprios ritus , ac ceremoniis habet , neque ad cetera , quacumque eodeqa jure ac modo ex antiquifumo tempore facra facere eonfue»erunt , in *iit qus* ejus inftitutis ritibus fc ceremoniis rxprefié adveriantur , pertinere volumus. Ceteris vero, dc Mediolancnfis ecclefia , *tc* que ejufdem ritibus utuntur, eque teneantur, atque alie, qus in provincia noftia funt, ecelelin .

Epifcopi , duobus adhibitis de capitulo Illius ecclefia , cujus re< agitur , quorum alrei fuo , alter cipituli judicio deligatur , ftitnta , cooftitutioncs, privilegia & induite eccleliarum cathedralium , *tc* collegiatarum recognofcentes, accurate videant, an III* quidquam ltt , quod ab ipfis facri concilii Tridenriot decretis lit alienum , ad quorum praferiptum omnia , *tc tt* conftitutione fanâiwmi domini noftri z Pii IV. ·<!.<■-c.- de ea eodem concilio corrigant *tc* emendent . "T* ,,u· Quod fi epifeopo, fc canonicls aliqua densaecidertt dubitati*, ad meeropolitanum referant ; qui a fummo Romano pontifice explicationem eorum poAulot, qus difficultatem habere videbuntur . u 1

Ut nemini eorum, que in hac fanda frnodo decreta funt , ignorantiam cscufare liceat ;

anno ixisTI <>·» edicimur, ut ex quo primum die edita, in valvu mcuopolitsn» ccclcliz propolita fueunt, ad duos mcnlcs , omnes fe , 8r his deciclis. *k fi* contra fecerint, pernis , quo eis continentur , tenen intelligent.

Ab eo etiam affiilenir die eorum decretorum temporis initium fumcndmn decernimus, quibus aliquid intra certum tempus prztati jubemus.

Jubebunt przterea lingeli epifcopi, lie is expedire videbitur, ea omnia , fuz qxasquecatoedralu ccclcfia valvis affigi ; *k* in proxima lua dioecefana lynodo legi ac rcciuri : quo ftudiolius eorum przcepta omnium animis inculcentur .

Singulo etiam cathédrales *tt* collegiatz drparocinalcs ecclcfiz hujus provinciz has conftitu- ? tiones certo aliquo loco collocatas perpetuo af- ' fervent. Epifcopi fingulis quatuor anni temporibus , fi id opportunum cenfuerint, legi jubeant coram fe *k* canonicis eccleliz cathedtalis drcollegiatarum omnia ea , quz de vita de honeflate clericorum, deque divinorum officiorum celebratione in hac noftra provinciali lynodo flatura fuerunt ·. ut ea crebro repetita , facilius in mores inducantur .

Maximas Deo gratias agere debemus , quod quz pro communi provinciz tempore ftatuenda videbantur, ad optatum exitum perduda lint : quodque ejufdem beneficio principes univerfz provinciz ii obtigerunt, a quibus omnem opem, auâoritatem ‹ « auxilium in cis exequendis , que fancita funt , jure optimo fperare dc expeÂare liceat. Quod ut ex animo, ac fummoftudio przftent, pro noftri officii munere eos vehementer hortamur , & per vifcera domini noftri Jcfu Chrifti obfecramus.

Ex przcepto facri Tridentioi concilii collegimus dc cognovimus abufas omnes, qui in indulgentias ex fupetftitione, ignorantia, irreverentia , aut quavis caufa in provincia Mcdiolanenli irrepfcrunt ; ut .mctropolitanus de iis, ex lententia fynodi, ad fummum Romanum pontificem referat ; cujus auâoritatc dc prudentia conftitutis iis, quz huiç provinciz noftrz expedire videbuntur , fideles lalutarem indulgentiarum fruâum pie 8c fanâe percipiant .

Altum eft diligenter a nobis ex przlctipto facri Tridentini concilii, quz ratio iniri poffirt, ut aliquz ecclcfiz cathédrales provinciz noftrz Mediouuenlis, quarum funt tenues frudtus, ita novis proventibus augerentur, ut dr ad illarum necelfitatem & ad epHcopalem dignitatem fatia cficht. Eam autem rationem nomine fyuodimctcopolitanus ad lanâiflimum dominum noftrum referat . Qui cognita rei necefEtate , pro fua prudentia d: pietate , dr epifeopis dr ecclcfiu confulcrc poterit ,

Quia multa a lumino Romano pontifice dc peblicz totius provinciz Mediolanenlit dr privata Cingularum ccdefiarum utilitatis caufa petenda funt ; decernimus , ut quidquid ab ejus fanâitate communibus noftris , *Sc* qui adlunt , provincialium epifeoporum literis poftulabitur , id hujus fynodi nomine 8c audoritate ita fadum intelligatur , perinde ac fi in feflione publice poftulatum effet .

Omnia dr lingula , quz in hac facra fynodo decreta, aâaquc lunt , qua debemus obedienna ac reverentia , auâoritati ac judicio fanâz Romans ecclefia, omnium ecdefiarum matrisdc msgiltrz , femper emendanda dr corrigenda (ubjicimus . Laus Deo .

CJ\OL. AO\\OMMu$ ttat^iTIOHC Ânn Ô" divbaa *ftufit* Honiaaa *tfiltfin til"ü [tfdt* CMUST1 *frtxtib frubjtn , trfbufifatffH* "J·». *MtJiel»»· , fnvÙKUi mfire fiM»i ftlut»*

QUANTUM tnibi onus imponeret »rcbùpifcopalis officii r«no , cogendi provincialem lynodum, quo die ex gravilfimo fanât Tridentini concilii decreto recognovi , mature ut id munut exeqoi poflem vehementer elaboravi , quod dr noftrz teftanfur litem » quibus provincia epilcopo· cvocamul ; & fciunt grave· atque ornati *viri* , qui noftrit ea in re Rud in *tk* adiooibus interfuerunt . Itaque cuna primum mihi licuit , Mediolanum veni › quo provincialibut epifcopi· convocatis , cognitifqae ab elfdem iis rebus , *qua* in lingulis civitatibus, ac diotcclibus corredionis aut moderationis indigerent, in fynodo dc ipforum epilcopotum conii lio atque confenlu ca flatuimus ac decrevimus , quz perturbatam deri ac reliquorum vitz dr officii difciplinatn refiituere , vacillantem confirmare, confervatam propagare poffe viderentur. Synodo dimida cum a PioIV. pontifice maximo Romam revocarer, nc in ipfo ?uidem itinere mihi quidquam majori cure uit , ^uam Ut ea decreta piovincis , utfpero, falutana, ptimo quoque tempore pervulgarem, Quam in cogitationem toto animo incumbentem me *8c* iplius Pii pontificis avunculi mei mox confecuta mors, dr deincep· interregni dc pontificiorum comitiorum occupatio , non jam a Audio illa in lucem proferendi ł quod, *tc* li gravioribus curis maxime diftinebar , tamen dimittere non poteram; fed'ab eorum editione retardavit I Sed bene, quod quemadmodum Deum allidue precatus fur» , ut ita fieret pro mea parte contendi, brevi ipfius Dei benignitate lingulari Pius V. pontifex maximus eft renuntiatus , qui pro fumma fua cura ac folicitudioe religioni» falutifque animarum , mihi dr facile concedit ut rtviferem hoc tempore commiflum fidei mez gregem , dr inflammatum ftadium meum edendi has conftitutionea provinciz noftrz fidelibus pia lane cohortatione magis etiam incendit ; *k* ut *ez* ad illo· etiam pertinerent , qui alloqui ipüa non tenerentur , literis fuis apoftotzam interpofuit auâoritatem. Damus igitur vobis quz ex prpicripto Tridentini concilii ad moderandos mores , corrigendos excellus in provinciali fynodo decreta funt ł eaque non folum ptefentium malorum remedia elle confidimus , fed cautionem quoque fore fperamus reliqui temporis vitiorum *k* incommodorum · Rogamus vero omnes , *k* per vifcera mifcricordic Chrifti domini oblectamus , ut has conftitutiones , quanto maximo poteAls amore *k* pietate ampleâamini, legatis, feqoamini , totos vos ad carum lententiam, rationamque accommodetis. Imo vero, fi quod noftrnm *tfh* poleft , habito › dr, ubi primum facultas fuit , edito hoc provinciali concilio, meritum id mihi , dc piis iplis ac prudentibus patribus , quibus conlentiçntrbus dr adjuvantibus hzc aâa funt , przripite, tanto enim major commendatio «ft eorum qui colunt , quam qui tulerunt leges ; quanto eft obedientia officii preceptione pnsftantior. Ceteris vero etiam hominibus veftra, vel morum mutatione *e< innocentia , ac pietatis perfeverantia prriuceic ; ut ifto exemplo aa virtuti· *k* officii cultum reliqua euam

pro-

ANNO CHAISTI proriocta Incitentur. Nobit enim *it in his* deeretii nihil propolitum fuit , nifi Dei gloria *tc* veftra faint ı lle nihil optatius efle pottft , quam , ut Ita decreta ferventur] ut pheoir , qua delinquentibus propofit* funt. nullus lo- A cui *relinquatur : magifque in* agendo veftra religio ac probitas, qua usm tel maxima voluptate noder compenfabitur labor, qua- noftra la decernendo diligentia commendetur . Valete ûidomino · ANNO CHRISTI

CONCILIUM MEDIOLANENSE IL PROVINCIALE.

ANNO Christi I»·»· ANNO CHRISTI

Quod Carolus Borromaetts fanétz Romanz ecclefiz cardinalis tituli fanftz Praxcdis, archiepifcopus Mediolanenfis habuit anno a Chrifto nato MDLXIX. Pio V. pontifice.

EDICTUM DE CONC. PROVINCIALI II.

in aenaint fandn CT inJiviJuaTr.nitntii, Tntrii CT >1/41 *✓ Sfmtni ftndi. ^tmen.*

Cnntui Bantuanui [mdn Hamann tulefin tituli fnnOa Traxatlii frtiiytir tarJinnlii , Dei <T afaflalun ftdii gratin arthitfiftafni Mejialani , •mrvtrfii fravintin naftrn fiilehini fnintcm in

QUos caleftit fapientia. pallores *8c* efle *tc dici* voluit , eorum tanta , tatnque gravit , atque adeo fandta folicitudo elle debet ut in III, qu* ad caftiHinaum Dei cultum , ad eccleficauâoritatemac dignitatem, *tc* adcieri, populique difciplinam non conicrvandam iolum › led augendam etiam pertinent , non voluntat, non diligentia, non pietas denique illorum ullo loco deiideretur. Cum igitur ad morum emendationem & ad Chnftianx pietatis reftitutionem , amplificationemquc Tridentini patres , duce Spiritu fanâo , optimorum confiliurum auâore , veterem illam rationem aliis conciliis decretam, renovandam (latuerint, ut tertio quoque anno provincialis fynodus celebretur tertiufque is annus jam abierit, quo primam Mediolani fynodum ejuimodi habuerimus ; *tc* proptetea nos qui Dei *tc* apoftolic* fedis gratia archiepifcopalem hanc,curam gerimus, pro ea quam populis fidei ndftre commifiis debemus fanâ.a iolicitudmc , votuimus iterum provincias noftr* epifeopos , liceris unicuique Illorum (criptis , in metropolitanam noftram Mediolaneniem eccleiiam ad concilium evocare. hucufque inchoandi diem certum przfcribere , nempe qui etit 14· Aprilis proxime fequentis . Ut autem ceteris omnibus , atque lingulis, qui poliunt, debentve jure, aut conluetudinc, aut privilegio eidem interefle, pervulgata fit ac nota hujus noftri concilii indiâio , neve cuiquam vel rei ignorantia ad excufationcm uti, vel *fe* contemptumnegleriumve efle, dicere liceat, Iis ipfis univerfis ac lingulis. tum ceteris, qui fua interefle quavis ratione putarint ; tum illis etiam, qui liberi fint, atque exempti , quique nullius dioecefis intra provincia noftra fanes continentur, hoc ediCto publice propofito, illud idefn fignificamus, indicimus , ac denuntiamus ; jubemulque item Illos ipfos omnes *te* lingulos , qui interelle debent , huc in concilium convenire ad conii itucam eam diem, pernis illis propofitis. qua canonicis fanâionibus decret* funt.

Monemus pertere» , ac per vifccra Jcfu Cmo /. *Gtntrtl.* Totn. XXXIV. B Chrilli domini hortamur ompes provinci* nolirse fideles , ut afiduis precibus , reliquifquc Chrifiran* pietatis officiis *a Dco mifericordia*runi, *te* patre totiusconfolationis, nobis negotium tam falutare traâantibus auxilium implorent , quo facilius nos , ejus ope adfuti , in conTpciiu animi hibcntts exemplum gravitfitnc *te* (audtiflim* difcipim* , quacumque ad cam reftituendam accommodata neccfiariaque (unt , ca fine ullishcfitationibiu decernamus, tum ad Dei ipfius gloriam, tum ad eorum qui in noftra lidc, curaquc conquiefeunt , lalutem . In quarum rerum omnium fidem huc ediilum confici, C qudoritateque noftra imprimi *tc* noftro figno muniri, tum cancellarii noftri manu lignatum, in vulgus publice proponi voluimus . Datum Mediolani die 16. Martii anno 1569.

ORATIO CAROLI , CARDINALIS TITULI SANCTÆ PRA-XEDIS,

Archiepifcopi Mediolaneniis.

Halita in fravinuali tantilia II.

ETfi quod , duce Spiritu fanâo a Tridentini' patribus decretum eft, ut tertio quoque anno piovinciales fynodi habeantur , nrc D caufa , patrea reverendiflimi , laris explorata eft , & ea quidem juiliflima quamobrem jam tribus poli primum nollrum congrelTum annis huc iterum convenerimus : tamen fi quia rem ipfam attente intuetur , facile animadvertet , hoc iterati concilii officium non folum Tndentino juifiii debitum , verum etiam & temporum conditioni, paftorah noftro muneri, *tc* initiis qu* proximo luperiori concilio jecimus, confequens ac plane necelTariom . Jam cognofcitis , jam fcitis qua in perturbatione reipublic* Chriftianc flatus verfetur ; quam funeII* h«refeon faces 1'1 flaitiafis provinciis jamdiu excitat* , quam turbulenti inde in Gallia motus , quam malt* tirages, quot pugne edi- E t* fint. Quid i' quot templa vel aueufiillima diruta c delubra religiofiiiimis imaginibus *tc* lignis Ur prnamtntis fpoliata, vafa faera erepta, reliquia! fandiorum aiffipat* , facerdotes *tc* rcligioli virNinterfedi , fact* virgines mjuriofiys tradiat* , divina polluta , omnia denique proftrata jacent. Qtioulque tandem irafrcris domine? quoufque tandem vincam ouam plantavit dextera tua , *8c* pipulum Chrilli jefu Filii tui fanguine explatum / videbimus Ita crudeliter , ita frede

£ X diri.

AMNO CM*ISTI

diripi, vaftari, diffipari *i* quoufqoe cibabis nos pane lacrymanim , potum dabis nobis in lacrymis, 8t in meniura ? Hac autem mala r qu*. peAifera foot, qu* pernicibfa, edi a nobis in-- tcrjeâo quodam (patio abefle videntur, irata* meo undique no» clicumftant, *Sc* in foribus ipfis prope adfunt, ut in fingulas hora», vel momenta *potiat* timendum fit , ne h*c aquarum vis io banc provinciam erumpat, lotamqoe fi i-dtibus fui» evertat, nifi Dei ope , *tc* paAorvm fumma vigilantia occurratnt . Verum alia incommoda lunt, *tc* ea quidem non levia , qu* Cum in vifceribusprovincic noftri lizreant, no» valde admodum commovere debent . Nam jttfi fuperiori noftro conventu mtdta aurtole Deo decrevimu» , multaque poft paftoralibj» noftri» vigilii» egimus , ut bene confhtuend* hujus provincia: lignum aliquod lulluhfle videamur : tamen multi adhuc funt inveterati morum error-re», *Bc* alia item , que a nubi» cum emendationem plane deliderent, in li» corrigendi» noili » cur* ac folicitudines boc tempore evigilare debent . Ea eft enim horum temporum conditio , ut homine» alii mundi potius quam Dei amatore» , animum il» rebus adjungant , qu* ad divitiarum in primis fle carnis lolicitudinem curamque fpedant ; alios vero altis illecebris , aliis fallacils quali vinculis quibuldam irretitos teneat perpetuus ille humani generi» hoftis,qui tamquam ico rugiens , mortales circumit qurrens quem devoret. Si denique provinciam univerlam luAramus, omnia ad carnis occationem , reclamante apolto'o , tradurti in eo ftatu ede cernimus, ut adumbrata rjuatdam , non (olida illa veraque pietatis Chriftian* fpecies retinjri rideatur, H*c mala quidem intritura cura lint, edi illi» quibus finitimas provincias afflirtas diximus genere inferiora , ejulmodi tamen lunt , ex quibus cumargumçnticujuldrm fpecies, vulgi judicio , hzreticis fubmi lillrari vidc-rur ad tuendos fuo» errores: tum enim id, quod Deus avertat , fieri facile'pollet , ut hominibus no-Aris, fi in confcientic pravo habitu eos obfordefeere patiemur, quafi fores aperirentur, aditufque patefieret ad nefariam hzrcfeon labem . Idque cum ex multis aliis , peneque innumerabilibus exempli» , tum ex hoc un<> potiffimum cognofci licet, quod populu» lfraeliticuscum in convivii» *tc* comelfatiombus, vivendique liceo, tia verfarctur , impura confcientia inquinatu» , proclivius quidem delapfu» cA <d pcmiciofiffimum idolorum morbum . hoc ipfum apoAolu» Paulus cum animadvertiflet, Timotheum dilcipulurn propterea illis verbi» admonuit : *Ç»»-fiiuttiuut btium btbc ,* «vaw *multi rrftlitutttt iit fidt u^uf'wvtnut .* Unde tandem , patres , tot veteres herefes, qti* olim rrftinftc in h*c tempora inciderunt , nifi ex depravatis contaminatifque gentium moribus ? Ut enim vetus aliqui» morbus recrudeicit, fi recenti vel levif-(imo malo corpus afficitur , fic h*relcon peflem , quibus jam ecclefia varil» temporibus vexata eft , antiquorum patrum virtutibus, tamquam faintaribus remediis , olim comprclfam , noftromm temporum corruptela quafi veterem morbum iterum ingravcfccre videmus , In hoc igitur rerum dilcrimine videte quanta nobis , qui CbrrAiani exercitus antefignani, A animarum medici iumus, neceffitas impolita effet, ut concilium iniremus , quo plures *Sc* ad propulanda pericula , *Sc* fananda vulnpra in unum , Spiritu fanrto duce, conveniente» , a Deo mifcncordiarum *tc* patre coafolationis auxilium

A facilius imploraremus *i* tum etlai* quo cautius res multorum judicio conftitut* eflitnt , ca Îromptlori animo . propenfiotiquc ad obedicaum voluntate , ab ils fuCciperentur , quorum faluti maxime confulere debemus. Hocnoftrum munus eft, hoc noftrum officium , patres . Etenim fi incpifcopalis dignitatisexcelU lede collocati fumus, tamquam c fpeculaquadam pericula ptolpice e, eaque propellere nos oportet , C qua lis imminent , qui in noAra fide noftraque cura cooquicfcunt : fi parentes item filiorum incolumitati paternam curam adhibere : fi Îaftores ab ovibus quas facrofanâa fua morte efua CbtrAus ex inferi faucibus atque ore eripuit , nunquam oculos dejicere ; *tc* fi qu* im-

B Îiura vitiorum labe extabcicunt, falis acrimonia anare: lique demum in morum tenebris aberrantes funt , lis prslucere debemus . Nam ut fummus ille rerum opifex principio cum cclum, quod intuemur, effecit , lictlarum multitudine ornavit, quefolis fplendore illuAratc, innorte fuper terrain lucerent ; fic in fpirituali hujus fxculi renovatione, pofuit in ecclefia , tamquam in quodam c*)i firmamento prophetas *tc* apoftolos, pallore» *tc* dodtorc' , qui quafi Aell* , fetnpiterni illius Solis Chtifti domini lumineilluftrati , huic tenebricofi l*culi caligini pnrcffent , *tc* ab humanis mentibus tenebras depellerent quodam illuftns fanâ*quedilciplinc fplcndore . Hos igitur, quoscxleAis faptentia paftores elfe, *Sc* m apoAolorum tamqu.m in parentum locum (uccedere voluit ; Tr» parHhui *tuli* rfitm. *tuti fu»t tibi filii,* inquit propheta i quid eft car

C cos parentes, eos duces, eos magiAros non imitemur? IIII in confticucndanafccnte tunc Chriftiana republjca , maiimilquc rerum difficulté, tibus, hac conciliorum ratione uli, cum confufam illam Crrorumqne tenebris implicitam mundi faciem evangelic* difciplin* lumine illuftrarint, tum ad <am reftituendam exemplum nobis prrbucrunt, ut in tanta fcilicet rerum perturbatione , *Sc* in hac terra peccatorum caligine nos, quf eorum locxim tenemus , olque domini fumus, 8r e quorum labi», tamquam ab angelis domini exercituum, populi legçm requirunt , *

D fronte lucis Spiritu fan&o, in cujus nomine hodierno die congredi fumus, lalutare» vit* leges haurientes, doceamus prçvinci*noftr* homines ambulare ut filios lucis, *Sc* a(terre fruâus lucis in omni juftitia *tc* bonitate, *tc* veritate ; probantes quid fit beneplacitum Deo, nec communicante» operibus inrruâuofis tenebrarum . Nec A vero exiftimcmus, patres , muneris noftri partes omnino expletas a nobis efle in lis qu* tribus ante annit hoc ipfo in loco multa conftituimus quoniam fi >em omnem ita ipediamu», quemadmodum fane debemus , opus minitlcrii noftri inchoaflé quidem, fed peifelifle certe non yidebimur. At vero eft cur expleamus ; ira rerutn ftatu» poli ulat , ita f*pe mulus locis

E unumquemque qp itr-am apoftolui monet : *yijtj* 4 inquit, *ut mmiHtri*tt› futi i» Jtmiitt ittitfifii, txtl/41* : *JtCit tu iut fifltrtt C Jtfltrti i» t»a-*

fiutitutm fmii Ck'ifii. Ergo fi ad çonfummarionem , *Bc* ad perfertam quamdam fanâitatis dilcipfinam tôta tminifterii noftri rario (peâat › inane» proferto *ça* aatui noftri , fruftraquc fufcepti edent labore» › jafti» primum illu fundamentis , ntfi reliqua qu* ad rdificil cxtrurtioncm *tc* confuunmationçm défunt , perfici contendamus omni fummo Audio . Nam quo tempore bye prima in concilium convenimur ,

H Mo cHtirri '»·»

ANNO CHRISTI >»*«.

populis noftns , tamquam parvulis aut ccrfe infirmioribus , ft prater he efcam dedimus , at folidiorem cibum turn prsbere* vja potuinul *i* ldque Chrifto doAiao magiftro , qui 'multa cum haberet, qua apoilolis diceret, non omnia tamen uno tempore cos docuit, ptupterca quod ad ea portanda tunc fane effitnt minus idonei · Et quemadmodiim*is longo tcm'poris progreflu, turn excitatis fanâoram patrum mentibus, turn facrofanâtt habitis concilii·, eccleflam fuam dodtrin* fplendore la dica magia atque magia illuftrare voluit , cum vet momento temporis id ipfum predate potuiflet ; ftc nobis qui matrem eccleftam colimus , atque ob(ervamus illud ab ejus benignitate fpcranduin eft , ut it nunc *8c* in pofterum , prout temporum ratio requiret , ca patefaciat atque aperiat , quacumque (uperioris noftri concilii temporibus non opportuna iplius Dei Spiritus nobis non fuggellit , ut illa fidelibus noftris tune traderemus. Illud prxterea accedit quod quemadmodum agricolis ufu fzpe venit , ut poftquam fcmei agrum bene co'uciint , cumque a rubis inutihbulquc herbis purgarint , vites putarint, & arbores interluearint, nili crebro eamdem culturam adhibuerint , ager , qui illorum Audio enituit, horridus, Incultufque flat ; lie fideles, qui agricultura Dei funt , ubi noftris vigiliis ac (ludils, que fuperiori concilio adhibuimus, ad aliquem nitortm adducti hint, nifi fzpiua ad ea , que poli fuccrevcruiv, amputanda redeamus, facile llle priftinus cubus temporis progreflu horrefeit : tum fi quz etiini depravata conluetudo diuturnitate fulcitur, ita alte radices agit, ut velut hedera late fi-lc dilfu.idens , fzpe vix aut ne vir quidem evelli queat. Itaque cum in perpetua quadam agti dominici colendi ratione noftrum munus pene totum pofitum effe debeat , diligentes agricolis unicuique noltrum imitandos Deus apud Jereunam proponit his ft/ i. verbis: Frrr raxftirisl rr *f*pir irnttt , fi>pcr* rrgw, *•r tveliti O' drftrim , O' difptrdjt , O' , O' , O' pljttii* . Quod li toitaftc p.luca erunt quz noftris aliis conlliitiitionibus addi oportere videbuntur , utilitas tamen non parva neque exiguus fruflus ex hoc ipfo concilio cxiftet, li nos lupcriora decreta in confpedu quali in fpcculo quodam habentes, contemplabimur, fi quz vcl noilra , qui juffimus , vel aliorum , quibus julfum eft , culpa contracta efttin illis esequendis ; aut fi qua funt , que certis quibufaam cautis nec per nos , nec vero per illos pneftaci adhuc Upuit : bocquc pacto ,-~tum fi quid culpz admiflum eft , quoniam officio noftro ante defuimus, Id ledulo emendemus, tum difficultatum ratione hoc ipfo in loco agitata *Bc* diligenter explicata, adhibeamus qua opportuna erunt remedia. Habetis igitur, patres reverendiffimi, caulas , quare huc iterum convenimus, tum etiam iocelligitis , quam gravis rerum traâatio nobis propofita fit , qua tota ad fananda hujus prosunciz vulnera , ad pericula animarum piopulianda , ad disjiciendas morum tenebras, ad agri denique dominici cultum pertinet . Idque plane omne , quantum in nobis eft, ita prziiare debemut < ut primum qua feme! per rftas decreta funt , ea nos quo maximo pofliimus, 8c quo certe debemus (ludio, exequi contendamus: deinde (1 qmni pietate, certaquc animi deliberatione in hoc ipfo conventu fuppierc fludeamus quacumque fuperioris concilii decretis défunt , ad reftituendum illum prope dcflorefcentis Chriftianr pietatis cultum ; poli

(l qua vitiorum xiaanta trfbsu ab bine annis fubuolus ille operarius (atanas in hac provinela confcvic , operam demus , ut eorum (IIr-Cea (ludiis noftns omnino convellamus . Jam ic duce Spiritu fandto adfumus , reverendiflimi patres , ut provinciale noflrum concilium iterum celebremus ·, in qua muneris traâatione pro rei gravitate animo menteque reputemus , qua nobis potiifimum psopolsta effe debeant . Ac primum quidem pcrfpicyum eft , quam turpe , quam dcteftabilc flt in eo quod Chrifti legatione fungimur , Deique miniftri fumus , fi non Chiiftum ipfum , non qu* Dei lunt , led qu* noilra quziatnus : Oportet igitur nos depolitis cupiditatum noftrarum pertmbailonibus, oculifque mentis in czium conjectis , non utilitates noftias , non commoda , non hominum honoles fpectemus , non rebus noftns , non popularibus (ludlis , non hudi , non gloiiz noftr* , fed Chrilio ferviamus , cui omnem honorenv debemus . Neque enim eft cur aut nobis iplis aut hominibus placeamus : fiquidem quis inde fruftus, fi nos ipios amantes , anima noftrc jaâuram faciamus ? ecqua utilitas nobis eriftet , fi iram Det in nos concitantes , hominum benevolentiam populari quadam indulgentia conciliamus ? Audiamus Paulum clamantem: *Si bt»iinhe> fU-* rrrras , *Chrifti frrvui* «w« qpaa . *Diftifnt Drm tjd ftrem , f»i pltrtxr ,* inquit propheta . Ergo ad Dei voluntatem , tamquam certam normam, confilia, cogitationes, (ludia 8r actiones noftras dirigamus . Deinde h<c eo animo eaqoe mente adefle debemus , ut non coaâi, fed fponte, liberaque voluntate , nun , ut in plerifquc aâionibus fieri foid , aut confuetudine , aut quadam officii fpecie , neefiâe, nec fimulare, led vera fohdaque return aj.-ndaium deliberatione rem omnem tractemus . Ita ut rfon adumbratam quamdam (cd exprcffnn illam difciplinc Chriftianz formam atiLnrc Spiritu fanâo decretis noftiis leftituele curemus › quam nafcente ecdefia inftituit vivus termo Dei & efficax , penetrabilior omni ghdio ancipiti, pertingens ufque ad divi. fionem animz ac fpiritus , compagum quoque ac medullarum , *Sc* dlicretor cogitationum *8c* intent tonum cordis . Nam li vitiorum femina non funditus tollere (ludemus, fed fatis id effe putamus , ut externa qurdatn tantum , qu* oculis offenfionem in vulgus przbent, quafi levi manu emendemus; IJ nubis eveniet quod agricolis, qui dum heibas inutiles radicitus evellere ncgligunt, quaeque folum e terra extant amputant , ne agrum quidem a ftirpibus noxlis purgant , led etiam quod plane nolunt , Id lane efficiunt , ut uberiores paucis puft diebus emanefit . Nec vero eft cur a muneris noftri ratione deterreamur , vcl quia his paftoralibus noftiis (ludils aiftionibulque animos eorum exulcerari videamus , qui filii funt perditionis ; vel quia populare· illz , quibus quafi ficus follis deformes , pravique mores contegi folent, voces audiantur. Non ferunt h«c tempora veterum canonum feveritatem : I>c jamdiu viximus , lie vixerant , ita egerunt qui ■tate anteceflerunt ; vita inftitutum nihil eft quod mutemus. At nos hac, atque adeo alia cjut|nodi contemnamus , proponamufque nobis ,ob oculos libertatem illam fpiritus , Bc virtutem › qua armati patres noftri apoftoli , «ua muniti martyres , qua inftrufti noftri oramis iaoâifTimi homines , Arhanafius, Chry-

AHMq cHRirri d**

,, r^. ,,,

"anno CHUSTt I)*»·

foftomus , Ambrofius hujus eccleſiz antiſtet , A oui jftrCb alii rehgloii viri , apoſlonco quo- Jam loimwum atdo'c flagrantes , nulli- non minis, non hominum ,'micMibus , non furoribus, quali tribuniciis Littl, nec debilitati pro Dei gloria , pro gregis commiſli ialute, forti, conſtantiqup animo adhibuerunt illam quali ccnforiam virtutem , acerrimam peccatorum vindicem . ^orum fere exemplo addudſi no* quoque apoſtolica illa conſlantia *8c* evangelic* virtute , qua una nihil cſt in cçdefiafticis palloribus illufiriut , nihil magia ncceſiarium , fine metu, dc conſiantes certe agamua , atque adeo perſiciamus quod evangelism docet, quod Chriſtu* jubet , nuod ratio prcciptc , quod gregi* falur, quoa ecdelue auâorita* digmtal. B que poilula; . Nam ſi contra a nobi» ſiet , in tormidoloiq illo Dei judicio , cum animarum qu* in ſidem 8r curationem nobis tradite ſunt rationem reddemus, tum aliorum nos accuſantium vociferationes , & irati judicis , nos item acerbe objurgantis , eas voces audiemus ; Si (peculatores eratis, cur cicl *i* ſi pallores , cur gregem vobis commiſium errare permiſiſtis *t ſi* falterrw, quonam modo evanuillis ? ſi lux eratis , cur (edentibus in tenebris de umbra mortis non illuxiſtis ? ſi apoſtoli , cur apoſiolic* virtute non uſi , cunila egiſtis ad hominum oculos ? ſi os domini, cur muti ? ſi vos huic oneri impares eſle ſentiebatis , cur tam ambitioſi *ſ* ſi pares, cur ita deſides , ita negligen- C tes? nihil vo» prophetarum voces, nihil evangelii leges , nihil apoſtolorum exempla , nihil pietas , nihil religio , nihil eccklis labentix (latus, nihil hic formidoloſus judicii dies , nihil premia, nihil ſuuplicl* > ntemique cruciatu* moverunt ? Has horribile* irati judici* voces nobiſeum, patres, animo menteque reputemus , ut il* , atque adeo alii* excitati in hac ſacroſanfta tam gravium rerum tr*Aatione non remiſic, non leniter, non timide , non negligenter, non dilKmulanter, ſed ſmeere, & conſlanti ſ.ndaqoe ſolicitudſiſe , Deum ſolum (pedantes , quod in noſtro officio noſlroquc munere politum eſt agamus *tc* perſiciamus , duce Spiritu ſaqdo , omnium aâionum, &confiſſlo-D rnm moderatore I Cui gloria ſit *Sc* honos (empitetnis ztatutn («culis I Arnen I

IN NOMINE

S, ET INDIVIDUÆ TRINITATIS ,

VÀTM1*, BT FILII, IT tnarru» jancti.

>{«* Care/us Bwtwmus , /kaffe Hmum *etile. fin titali JaaSa VraaeDi frtiiyfer carliaelii , Ai* <F *ps#o/«r<s **ftiii fratia arckiefifctfae Me-4'daai eeafilh C affeafa rtvtrteMffianm» fatram, ceefifctferam** «proruas , *i» fn-aiaeiali aaftre ceacilia Mainlaaeafi ftcaade, het, ^aaatar, ctafieataiai ac Jecerameae.* E

T 1 T U L U S I.

QJJÆ AD FIDEM

fanaateata miaiftraacia , CT alia fafiaralia matera fertiatat.

Detritam L

EPiicopus , cdi&o quotannis pobiice propoſito, omne* ſc ſingulos (u* diaccu* nomuscs, eriam 'quavis dignitate, gradu , hooo- *reve* prrdiro», moneat , eiſdcmquc in virtute CKKUTt fanttz obedientic , ac pana excommunicatio, · i»*», nis lata lententia prqpqfiita , id jubear, ut ſi eorum quiſpiam jam icit cujuſvi* ſefca hwicticо* homines, eme nomine ſufpeâos , aut infames, aut quovis modo a ſide catholica aberrantes, aut qui verba hareticalia protulerint , aut qui barpticonim libro* , ſeripravе . quz quovis modoauâorjtate (edis apoſiobe* prohibita ſunt, Jpgunt, vel apud £e habent , decem ad ſummum diebus poſi ediâi promulgationem, ſi vero in poſterutn (ciet , necem £ebus - poſiquam id nqrit, illos omnes 8c Gngn. lo* > rei ipſi epiſeopo , vel heretic* pravitati* inquiſitpri denuntiet .

Parochis autem ſuis jubeat > ut ediAttm ejuſmodi in ſingujos annos ſetnei quadragefims* init'o, iterum ineunte domini adventu ■publice in (ua quiſque parochia , cum in miſla ſiequentior populus adeſt, de ſeripto irſi pronuntient *at* promuL-ent.

Decretam IL

Qno (ludioſio* parochi in eam curam , qu* conlututione dc fidei initiis, a parocho tradendis , iuperiori concilio preferipta eſt , incumbant ; id etiam curet epiicopus , ut in lingulis diaceſi* 'da opidis & vicis dodririx Chnttian« fodalitasinftituatur, qua io c» iuuikic ipſos parochos adjuvet . Cujus rei cauſa libellus , quem unuſquiiquc epiſeopus in lua diaccG* icholis , eo nomine inſlitutis , adhibere poterit , juſlu noſtro edetur. Quibus autem Joci* foda! itas ejulmodi inſtitui non poterit, in iis duo trefve homines ſaltem deligamur , audontate graviores ·, qui.pro Chriſtisna pietate id ſoliciludinis ſufeipiant, ut pueros adoleiccntefve ad parochum inducant, a quo in ecdeſia iiii fidei rudimenti* imbuantur.

Detn/aai III.

Ut deteſiabile blaſphemic (celus quam diligentiſlime fieri potcll , tollatur prztcr ea qua (uperiori concilio provinciali faocita lun:, id epiſeopi ſludeant , ut in ſua quilque urbe & diaceli , hominum, qui zelo religionis accent! lint, ſodalitatem Dei nomine,Jnlſituant , prrſcriptis eidem (odalitati 'regulis nna cum indulgentiis in bulla expreſiis , quam " ſeli- ia;bna*«i. cis recordationis Pius quartus ejus tei cauſa ·'· confecit ,

DetntiMi ZF.

Quajſe quavis ſeientiaproblemata, vel axiomata, vel alia quavis ejus gçnerrs publice e«ercendi ingenii cauſa, 'aliave ratione proponi ſolent, curet epiſeopus ne in poſterum antea proponantur , quam ab ipſo , aut ab iis , quos nuic rei prrlecerit , cognitum ſit , nihil in iis ſubeſſe , quod doâtin* fidei , & pietati Chriſtiana repugnet.

Decretam V.

Summorum pontificum bullas , qu* quotannis de quavis cauſa ab illis edentur, epiſeopus duobus (altem poſi mentibus, quam illas Rom* editas cognoverit, infuadlacefieaspotiſſimum promulganda* curet , qua* promulgari in ilt

ipG» /

CHJIUTI iH*>

'Ipfi» jsrlium etitj tum illas item, qnas adeccle- A fi» lu» eubernationem pertinere aliqua ratione poflê Judicabit . Quarum omnium bullarum librum confici, Ac in epifeopali archivo iffervari jubeat. Metropolitani autem cura fit, ear omnes, eam ocimum acceperit, *Bc ad* fingolos provinti» epifeopo» mittere ·

Dtcrtt»m yi.

Epifeopus , cum ad vifitationis munus facerdocci idoneo» adhibere poreft, ne aliis inferiori» otdinis cientia utatur I

Deirttum y IL

Quo magis fideles ad rerum divinaram cultum excitentur , epifeopus non In (aeramentorum folum adminiliratioae , verum etiam cum conferratioair , qu» cuiquam ecctefi» . altarive adhibetur , vel benedicenda campait» , vel veland» monial» , vel alterius cupivit rei confecrand» munus in confpcâu populi aggreditur, illius mvfierii , quod traftat, vim *Bc* rationem pie explicet.

D/rrerom *y III.*

Si» ccclefi» vel cathedralet vel collegiate iarem parochiam habent , neque ejus parochia curatio ad certas perlonas ex officio per alRrvando a parocho ante omnia annotentur. tioet, In iis curet epifeopus, ut quibus ea ipfa cura committetur, certum ftipendium aut emolumentum ad eorum vitam honefte fuftentandam, ipliut epifeopi arbitrio , a capitulo , vel ab iis ad quos fpcftat» attribuatur.

Detrttm» IX.

Cui in ccclcGa cathedral! Id muneris datum eft , ut oleum , aut chtifma tactum plebant», aliifvc diftribuat i is in librum ,. eo nomine confectum , illarum ccclcliarum nomma referat , quibus dederit . Pari ratione perpoliti , plebanivc , in libro notent eas ecdefias parochiales , quibas fingulis annis lacta olea di- D ftribuerint.

Ji vero omnes nc illa aliis deferenda dent, nifi iis , qui facris ordinibus initiati funt . Hoc tpfam etiam fervetur , cum parochus ad facrom oleum »gris miniftrandum accedit , ut ipfe fcilkct, non laicas boon , illud in itinere deferat.

Down X

Cur» Id noftsa (apçrinri paovinriali fjmodo de compotribus profctipcum fit , ut.illi tales deligantur, qui lufeepn maneris partes explere pofliot; Id astem ipfi pniftare non queant, fi ne rudimenta quidem fidei raorint : Idcirco E ea etna fit parochis » nt quos coaspatres ira imperitos noverint, ut fymbolom fluei , five ea qtus in fymbolo continentur , ignorent , illos eo officio fisfeipiendi dc baptilmo infantes, fiiryi ne patiantur.

ZferrrrM» *XL*

Quod fuperioris concilii ptoviocialis decreto de duabus eucharifti» particulis ad *egram* dc- /* ferendis conftitntum eft . Id quoniam non fine · difficultate ubique ffi temper ohfervari poteft *t* ideo ubi epifeopi judicio , vel loci diftantia, vel itineris temporifrc difficultas , vel alia eau- CHH1STI fa impedit , quo minus illud przftaii pofiit ,]}a>, tum licebit (arêrdoti eam (anaiffime eucharifttir particulam folum deferre, quam eger percepturus cft ; ita tamen ut cum Inde parochus redit, non luperpellicco, non ftofa indutu fit, neque tintinnabulum pulfetur , neque umbella adhibeatur, exthiâit etiam luminibus, non palam valculun, d> feratur.

Drrrrrw» *XII.*

Parochi paichc tempore , fanâlffimr eucharifttic iacramcntum iis tantum miniftrem , qui π'.η modo tunc in parochi» fu» finibus habitant , verum etiam majorem anni partem, aut fex (altem menfes in ea habitatint ·.' nifi fiat qui paucloribus ante diebift mcofibufve illuc habitatam venerint eo animo , ut in ea domicilium habeant ; nifi item qui ab epifeopo, propriove parocho facultatem feripto concclam exhibuerint alio loco communicandi i tum przterca nifi peregrini fint & adven» homines , idque in parochia aliqua direcefis ; quod fi in urbe , tum in cathcdrali ecclefia cucharifti» fecramentum ii perceperint . Horum autem peregrinorum *Sc* advenarum , cucharifti» facramcntum percipientium, nomina , cognomina , originis feu domicilii Jocus uno in libro fideliter Quare fingulis diebus , cum in pafcha referreâionis domini noftri Jefe Chrifti (aeramentum cucharifttis adminiftrtbont , ante quam illud cuiquam prsbcant , ad populum converti , dcnuntient , ut fi qui» eorum , qui adfunt , parochi» fu» incola non cft , ad fuam quifque parochialem eccfeliam abeat , ubi quemadmodum canonum lanâionibus juiTum ch, co tempore facram cucharifttam fumat.

Parochi vero urbani admoneant atque hortentur crebro eos qui rus ire (epius Colent , ut feftis diebus dils folennibus , nempe die natali domini, jn quadragefima *8i* hebdomada fanAa potiiiimum. paich» tempore, aicenfionisdomi, ni die, In celebritate corpori, domini, dte pentecoftes , ruri non habitent , fed lo urbe I atque in fiçquentioribos opidis ; ubi a rufticatione feriati, facrisAr divjnis officiis interfiat} dc verbo Dei conciones audiant ; cctcraquc Chriftianç pietatis munera prarftenc : que ab unoquoque Chriftiano homine debita foleones *It flati illi dies maxime* requirunt.

Dtrrttnm XII I.

Q>! pafcha tempore eucharifttiç facramaomentom non fuojpferint , fi poftquam ter aat unica monitione, qoç una pro tribus fetü fit, etiam genentim moniti , lo contumacia perfeverarint *t* jubeat epifeopus , cos ipfos ccclefiç ingreffe Ar acclefiaftica fepultura interdicto», la propria parochial! ecclefia denuntiari i tum coram nomina deferipta ad cathedral» Ar parochialiè *cccfefi* valvas affigi :* fi vero *in* contomacia perfeverarint, in cos pertere», proutjuris cft, animadvertat,

JDMvrrem *Xiy.*

Epifcopas dc vita *Bt* osoribus aacndicoram vagantium diligenter inqairat ; Iniraque aliqua rataooe curet omnino, ut (acto paich» tempore illi comauminat.

A-

amko CHWTI ·>*>·

BttrrtM X K

Paroehus cum vel facrofanâam eueharifliam , vel exttamr uuâionis lanâum oleum ad aegrum defert, io via fpptem plaitnos ex animo pieque dicit, vel alias religiolas preces ,

Dttntn XPL*

Oridô , qua quadraginta horarum dicitur, ac ulli in ecclelia extra ordinem conftituatur, fine epiicopi conceflu. Ifquc eam ita hnâegeri cuict , ut pli illius inftituti ratio exigit.

Dvcrvraw ***X P11.***

t- Manii ****. Quod fummus " pontifex Pius V. propofitii excommunicationis , aliifque ponis juffit, medicos ab aegrotantis curatione poft triduum abltincrc , niti eo tridui fpatto , de peccatis inis confcfius ille lit ; id epifcopus curet quam diligentiflime obfervari . Rationemque praterca aliquam ftatbat , qua medicis iptis facilius exploratum elle poflit, agrum peccata fua vere confctium elle.

Brrrvr.w ***XPIIL***

af*uluwf· *i* Pirol'11 ufurarium manifeftum , ut Gre*goni* X. conftitutione fancitum eft , etiamii la teftamcnto , aliave quadam ultima voluntate ipfe mandarit ea reftitui quacumque ufura nomine acceperit, in fepulturam ecclefiafticam tradant , niti pro eorum facultatibus , re ipfa illis fatisfaftutn fit a quibus ufuras exegerit ; aut fi il abfunt, epifeopo, vicariove ejus, vel parocho , intra cujus parochia: fines ille dum vixerat habitaret, vel notario publico dc reftitutione cautum fit pignoribus, aut idonea fponfione faâa.

Oui vero parochus id generis hominem fciens fepalierit, is noverit fe excommunicationis pce- ckment. n* afirdum efle ex Clementis quinti cooftitu- ·-* d* tion» in concilio Vicnncnfi edita.

ZJrcrrraav ***XIX.***

Superioris provincialis concilii conftitutione, ctfi contraftus depoliti, ex quibus aliquid ultra fortem percipitur , tum rei venditionis, qu» modico precio fit, adhibita redimendi paftione , tum alios pneterea quofdam contractus, ex faerorum Canonum jure , *8c* probatorum patrum fenfentiis, tamquam manrfefte ufuranos improbavimus; tamen quoniam fape, fido meri depoliti Se liber· emptionis nomine, quali liciti contraâus fpecie ulurç occultantur, idcirco & cum eis oui ejulpiodi contraâuum aliorumve fpecip qui vetiti funt ufuram comnnierint , 8c cum notariis qui fcientes rogati conlcripicriut, prout juris eft, agatur

Cimtia XX.

Quibus ob infirmam valetudinem , ant ob aliam juftam caufam permitium erit , quadragcfrmc diebus carne, aut aliis eo tempore vetitu cibis vefei · eos parochi pie illuti admoneant , ne publice , neve etiam cum domefticis, fed feparatim in remotiori çdium loco, ejus generis cibum capiant , ut ob corporis imbecillitatem , aut morbum potius, quo laA borant , quam ob ingluviem facere cogoof- AMHO cantur - CHIISTI 10».

Dtmtaat XXL

Quo diligentius Audeant , qui excommunicationis pana affeâi funt , in fanâf matris rccicliç gremium reftitui, ac ne alii eorumdem commercio confuetudineve per imprudentiam utantur , nos veterum canonum auftoritatem fecuti id jubemus , ut epifcopus , cum excommunicationis fententiam contra aliquem tulerit , eumque excommuaicatum palam denuntiari juflerit, ejus nomen *8c* cognomentum ad cathcdralis ptopriç parochialis ccclcfisc valvas B affigi ; turn defCriptum mitti curet parochis *8c* urbanis *8c* dicecefanis, qui primo faltem cujufque mentis dominico die ilium populo excommunicatum denuntient : neque noc agere defiftant , quoad ipfis epifcopus fignificarit eumdem matri ecclelia reconciliatum efle. Quod fi tres menfes is excommunicationis vinculo irretitus permanferit , illius nomen & cognomen epifcopus tum reliquis hujus provinciae epifeopis , tum illis praeterea denuntiet ac fistnificct, quorum diaceles fibi finitima funt . Cum autem ille ipfe ad matris ecciefia gremium redierit , quibus antea illum excommunicatum epifcopus denuntiaverat , iis eumdem abfolutum quamprimum lignificet . Quod fi quis pet annum in excommunicatione permanferit, ad epifC eopum parochus eum deferat , ut contra illum agatur , quemadmodum 8r canonum jure , & fummorum poptjficum finitionibus decretum eft.

Drtrttea» XXII.

Jubeat epifcopus, ut dominico illo die, qui quatuor ftatuta jejunii tempora , quibus ordinis (aeramentum miniftratur , proxime antecedit , parochi non folnm folenne illud jejunium hujus rei caufa inftitutum denuntient , verum etiam in fua unufquifque eorum parochial! ecciefia fupplicationes litaniafque pie ac religioD fe vel incus habeat , vel profequente fidelium multitudine , foris ecciciam , ficut motis eft, obeat : ut Dei , fanftorumque ope implorata, tum epifcopus in eorum deleâu , quibus ordines conferet , Spiritus fanâi lumine illuftretur ; tum illi , quibus conferuntur , in vita fanâltate , doÂrina , religiofifque virtutibus proficiant.

bicnta» XXIII.

Ut quod fummus pontifex Pius quintus in explicatione decreti Tridentini , quod eft leffiooe vi i. cap. a. conftitnit , exeeutionem habeat ·; epifcopus ne clericum illum regularem, £ neque facularem I qui regularium more in communi vita difciplina flt , beneficiumque ecclefiafticum non habeat , ordinibus facris adicribat , nifi a *fuperiore fidem* ille attulerit, fe religionis, cui adferiptus eft , ptofeffionem confecilfc ; juratufque affirmet , fcripto manu fua fubfignato , coram epifeopo fe id fponte feciffe, aut ratum habuine . Illud autem feriptum in archivo aflervandum epifcopus curet.

Dttrtltm XXIP.

Quicumque aliquem ecclefiafticum ordinem fulci-

ANNO CHK1STI •JO·

fufcipit, II, nt Tridentino concilio jufium eft, certs ecclcfi* adfctibatur , in qua funtiionei, qua· ei epifeopi·· prafcripicrit, obeat : nec vero alim eidem ordo ante conferatur, quam ip> fi epifeopo fidem teftimoniumquc ille attulerit, fe in ecclefia, cui adicriptuieft, praftitiffe prçfetiptas fibi fundione·. Si vero aliqua de caula eodem tempore es facronim canonum pertniflu , plitrei ordinet minoret clerico epifeopus contulerit ; eidem preferibat arbitratu luo hmdione», ad unumquemque minorem ordinem, quem ille fufeeperit, pertinente·.

f

Derrrran* XXK.

Illud masime epifeopo· interdicat , ne animarum curatore· , qui in hareticonim finibui vel in loci· finitimi* habitant· ubi unicuique Uberum eft publice *tc* impune haereticorum more vivere , matrimonii » quod inter parochia fus 8r illorum locorum incolat contrahendum eft › fecundam denuntiationem faciant, neque eo· matrimonio conjungant , apt dpountiationum , 'qua matrimonio celebrando fade erunt , fidem ac teftimonium ad ea ipfa loca, ubi illud ineundumeft, mittant ; nifi prim eju·, qui in loci* hatfticorutn, aut h«rcu< nomine fufpedi· habitat , nomen fit cognomen epifeopo denuntiarint , ab coque impetrarim facultatem , all·· denuntiatione· faciendi , matrimoniique celebrandi, vel fidem denuntiatio- C num illuc mittendi› AU» to nomine fads funt. * Quam facultatem epifeopo* ne det, nifi priu* de fide catholica illita· homini· cognoverit , qui e* loca incolit , aut nifi item fibi omnino exploratum fit , matrimonium ejufmodi non contrahi cum haeretici·,

B

Dttrttem XXV4

'·<·◆■ <7. Tridentina conftitutio de matrimonli· , qu» cum vagabundi* hominibu· iniri quandoque folent, fervetur a parochi· vel diligentiffime .

Nec vero ipfi« phrochi· facultatem · ut illovago· homine· matumonio jungant , epifeopui ante dee , quam notât, cot & foluto* cfle, & D a catholica communione non alieno· . Matrimonii denuntiatione· a parochi· tum demum fiant , çum vir *tc* mulier, eorumve parente·, vel il qui pyell» curam habent, id poftultiint ; fiq ue ambo diverfi· in parochi» habitant, tum in tiniu· *tc* alteriu· item parochia item fiant. Eai autem denuntiatione* ne ulla quidem ex paite remittere ei› liceat , nifi proprii epiicopi conceflii, idque caufi· jure permifli· , Civeant autem parochi , ne alien» parochis fponfum, fponfamvc ante matrimonio jungant , quam teftimonium ab illiu·, qui intra parochi* fu* fine* non habitat , parocho , fi cjufdem , vel finitima , aut non nirni· longinqua diexcefis ille fit , feriptum acceperit ; cuju» teftimonii E fide fibi teftatum fiat , ex Tridentini concilii prsfcripto denuntiatione·, quancecflariafunt, aut ordinarii fui voluntate omifla· effe , aut fadtt quidem , nullumque legitimum impedimentum ab ullo homine fignificatum , quo minui tale matrimonium contrahi liceat I U* lud vero teftimoaiom fi a parocho aliena dicecefi· fiet , ab ordinario loci , aut ab eo cui hoc ille dclegarit · fnbfcriptiooc «C figiiln comprobatum fit.

Dwrttem XXVII

ANNO-CHaun

Qui (ponfattiia contraxerint, fi una ante colerim quam cor*m parocho *it* teftibu* matrimonium inter eo· celebratum fit . Illiu· peccati , quoniam in eo lape delinquitur , aofolutiooem epifeopo refervatam ede volumul, gravemque lilina pmniientiam imponi.

Octnfum XXVIIL

Ne parochu· ullo allo loco , quam in eccle. fia ipfa, qu» fanamentorumpropriui loca·eft, fponfo* matrimonio jungat , nifi ex facultate ab epifeopo permifla.

Sponfi autem, cum in ecclefiam conveniunt, vel ad matrimonium contrahendum , vel accipiendam benedidionem › ne parochu· ulla cujofvia generi· mufica inftrumenta aflerti patiatur . Quod fi ab ipfo moniti id facere conçempicrin: , tamdiu ci› matrimonii celebrationem aut benedidionem differat , quoad fande, uti debent, ob id ad ecclefiam accefierint.

Dtcrtfm XXIX

Concubinarii legitime admoniti , fi concubina· non ejecerint , abduxerintque fe omnino ab earum confuctudine , contra eo· epifeopo· etiam Tridentini concilii auâorjtate *tc* ·<i›4. t excommunicatione , tum alii· prsterea poenis, fevere agat.

T I T U L U S II.

QUA ;U> MISSAM, Divrt{jt OFTKia, (ccltfu cultem, V id fcclcfiefticti [fcSttU,

Pcmnm L

/""'V UOD patrum decreti· & Tridelitino con-V-f cilio fancitum eft , ut ne aliens dicecefi· clerici abfque commendatitiii !iteli· ab ullo *epifeopo* recipiantur, quo facilius illud exc·cutionem habeat ; parochu· quilpiam , ubi primum cognoverit in parochia fua ecclefiafticum hominem aliens dicrcefii vel domicilium conftituille , vel apud aliquem divettifle , vel in caupona hofpicio exceptum cfle ut aliquot diei commoretur , quam citiflimc poterit , odo ad fummum dierum fparlo, eju» nomen *8e* patriam, fi in urbe eft, epilcopo , ejufve vicario ; fin autem in dicecefi , foranco vicario illius regioni· denuntiet. Eorum autem cujufque cura lit, illum ad fe «ccerfere , mandareque literal commendanti·· fibi «b eodem offendi ; qua· tamen vicyriu· foraneus non comprooabit, nificonfulto epifeopo . In ii› aut comprobandi· ca ferventur, que fuperiori item provinciali fynodo hoc dc gtnete conftituta fune.

Dtcrttum II.

Qus mifia· celebrandi facultas festo quoque menfe ex fuperiori· concilli decreto renovanda , ea vel longiori tempori· (patio arbitratu epiicopi concedi, vel femci coocct», prorogari pofiit.

Xkrrvram IU

Ne in moniallom ecclefii·, *c ne in II· quidem qua epifeopi cur* fubjeds non luat, fac»·

lad

TâSSÔ" ChuîTI s|«».

V't cu'<^u,π, facerdoti, etiamfi ubique celebran- A
y facultas generatim, nili a Cede apoftolica ei
"at* effet, miffe facrum facere lieeat, prter-
quam cui nominatim id ab epifeopo conceflum
eft. Qui contra admiferit , a miffz celebratio-
ne fufpenfus lit ejuidem arbitratu,

anno CHIISTI

Dfiritui ir,

Ecdefiaftica dignitate , aut canonicatu prz-
dliua, ft in eccfctia , ubi earn eutnvc obtinet,
miffâe convcntuale» pro ratione iplius aut di-
Snilatis, aut canonicatus ad epiicopi. ex Tri-
entini concilii auctoritate , przferiptum cele-
brare contcmpferit , vel neglexerit ; non Colotn
tridui diftributiombus, ut luperiori fynodo pro-
vinciali lancitum eft, muldetur , verum etiam
ab ordinia ful munere luipendatur iplius cpii-
copi arbitratu.

Decrettim V.

Qui ecdefiafticum beneficium obtinet , cui
id oneris mjunâum eft , ut reâor vel toto an-
no, vel certis diebus miffam celebret; Is fingu-
lis menfibus (altem femel miffatn , quae de ue-
fundis dicitur, pro illis mortuis celebret , qui
vel illud dotarint ; idque, nili faepius pro mor-
tuis celebrare debet, ve) el inftitutionc , vd cx
alia oneris libi injunâi ratione I

Dtcrettem VI.

Cum corpus Jcfu Chrifti domini fuftollen-
dum eft in miua conventual! , 8c in ea item
miffa , que in unaquaque parochial! ecdefia a
parocho celebratur, tum lignum fono campanz
detur, cujus ioni lignificatione fideles, qui in
ecdefia mille facnficio tunc non interfunt .ad-
moniti, ad tanti camque magni myftcni ac be-
neficii recordationem animum excitantes, mente
fupplici religioias preces pie adhibeant.

Decretum VIi

Que procefliones poll folennem illam , que D
mane in celebratione corporis domini fit , vd
eodem die , vel reliquis fcquentibus feptem
diebus obiri (olent , ce ne fiant . nifi quibus
eedefiis epifeopus concclierit , lifquc facultа-
tem tantum det. ut mane, non a prandio ha-
beantur , nifi temporis injuria impediret quo
1 minus mane obiri pollent.

Decret»m VIII.

Cum primum metropolitans literis concilii
provincialis celebrandi aies epifeopis fignificata
erit , illud ijsfi curent , ut in omnibus 8c ur-
bis & dictcefis fuse parochialibus eedefiis, quin-
ta quaque feria, in lingulas hebdomadas, quo- £
ad /liua de more abfolutum ac dimiffum erit,
sniffa de Spiritu fanâo celebretur; Incatbedra-
li autem , *Se*'collegiatis eedefiis proceffionum
preter ea munus fingulis diebus dominicis obea-
tur.ex aniraoque preces fiant pro optimo iplius
concilii eventu . Hoc idem plane fervetur, ubi
a proprio eptfcopo dicccefana fynodi celebran-
de dies indiâa erit.

Decretum IX.

Clctins eum in aliquam ccclcfiam vel ad pro-
cefliones , vel ad Sationes obeundas , vel ad
funus convenerit , illud meminerit , fe elle in
domo Dei fanâa, quz domus'eft orationis.
Quate nullus cujufvis ordinis clericus autfacer-
dos in ecdefia deambulet: nec in confabulationi-
bus *tc* congrcftibus, eo loco indignis, verfetur:
fed unufquifque aut folus , aut comitibus lo-
ciifque aliis adjunâis, religioias preces Deo in
caufa adhibeat , quamobtem clerus univerfus
convocatos eft.

Cum autçm ftatio celebratur , ne ullus inte-
rim clericus extra ecdefiam maneat, fed omnes
intus fint , omniquç pietatis confenfione Deo
itatutas illas preces canant.

Decretum X

Sexta quaque fieria , in lingulas hebdoma-
das , paulo ante horam nonam , lignum in
unaquaque ecdefia, campaiiz fono detur, quo
tiddea admoniti eadem hora Jcfu Chrifti do-
mini pallionem omni intima mentis pietate
recolant ; terque orationem dominicam, *8e* fa-
lutationcm angelicam cx animo pronuntian-
tes , quadraginta dierum indulgentiam , quam
in fua quifque epifeopus dicecdi concedet, con-
fcquantur.

Derrerum *XI.*

Epifcopi curent , in fua quifqse dkrccfi, ut
officia divina, quz fingulis canonicis horis prç-
ftari debent , 8c publier in ecdefia , *Se* priva-
rim a fingulis facerdotibus dcnfve inferioris
ordinis , qui illa obire debent , celebrentur &:
pciagantut ad przicriptam breviarii Romani nu-
per editi rationem: nifi tamen ecdefia:ejulmo-
di lint in quibus ea veten coniuctudine , ut 7 |fui e
fuinrni pontificis Pii quinti literis , eo nomine
contcâis, cautum eft, alius ritus aliaque latio
adhibeatdr . Si vero (ecus a quibufdam taduna
erit, cum ifti , ut eildem fummi pontificis li-
teris nominarim fancitum eft, horarum canoni-
carum officio , quod debent, non fatisfacicnt ;
eos ipfos epiicopi poenis iis muldent, quz La-
teranenfi concilio a Leone X. A provinciali fyno- »
do fuperiori contra clericos conftitutz font, qui
canonicarum horarum officium intetmittunt.

Decretum X 11.

In unaquaque plebe epifeopus duos, uisumvo
faltem faceidotem, ecclefiafticorum rituum sifu
peritum , conftituere curet , qui alios facerdo-
tes & deticos czrcmoniarum, quz in milia , *tc*
in divinis officiis rite obeundis requiruntur,
diiciplina inftruant diligenter. Qua in re libel-
lus de miffz ceremoniis adhibeatur, qui noftra
cura confcriptus in lucem prodibit.

Decretum XIII.

. In lingulas hebdomadas canonici cujufvis ec-
dciiz capitulum habeant ; in quo cum queria-
tur , an fuperioris concilii decreta de divino-
rum officiorum ratione ferventur; an fi qui item
errores in (aerarum czrcmoniarum ritu comm li-
ft lint ; tum legatur pars aliqua earum rerum,
quz de vita *6e* honcftate clericorum noftris
conftitutionibus przfcriptz funt , vel illarum,
quz catecbifmo Romano, aut aliis item libris
csprelfz ad Chriftianz pietatis doârinam , vi-
tzque ccdefiallicz difciplinam *te* rationem
pen.

AM|K} CHRISTI ▮

peninent : tum etiam in alli· fpiritualis vita exercitationibus ipfi vetfentur : idque omne prout epilcopo, capitulive prrfeAo vifumcrit. Quo in capitulo na quidquam aliud quod ad rerum temporalium curam , ac procurationem pertineat, prius agatur geraturve, quam eatra-Aationis ratio habeatur , qua tota in rebus fpiritualibus pofita fit.

Duntum XIK

Canonici mortui funus, ejufve , qui ejufdem ecclefi*, in eave, dignitatem obtinebat , capituli fumptibus a reliquit canonicis fiat ; tum pro ejus anima falute milia conventualis celebretur i 8r unufquifque item canonicus , minifterve ejufdem ecdefia, qui fteerdo* fit , miliam itidem pro co celebret .

ÜKrtttu» XΓ. '

Parochum urbanum agrotantem *tt* la qui vicinior eft parochus, *te* dari in illa regione , ubi ager eft, ptafeAus *i* diocefanum vero itidem *ti* vicinior parochus , *It* plebanus , vel archiprtsbyter, vel prapofitus , in Cujus plebania , aut archipresbyteratus , prapofiturave finibus egrotui habitat , ftatim invifant ; cum ejus agritudinem, morbutnve acceperint ; tum poft crebro ad eumdem veniant : iliaque omnia officia preftent , qua ad anima falutem el turn maxim* neepflaria funt , (acram eucharifiiam,, flt, cum o^us crit , facrum extrema unAionis oleum idem parochus vicinior eidem miniftret ; *te* illius monentis animam Deo religiofis precibus commendet · Ejus mortui fileus univerfi Illius regionis, in qua ille habitatat, prepofitureve, plebanatus, aut archiprcsbyteratus parochi obeant; nifi foraneus illius regionis vicarius minorem numerum ftatuendum cenfuerit.

Primo item poft ejus obitum die , eorum unufquifque pro ipfius anima falute tnilfe facrificium faciat . Quod fi eo die pro mortuis fieri ea ecdefia inftituto vetitum flt ; alio proximo die , quo interdiAum non fit , omnino fiat .

Decem prrterea ad fummum dierum fpatio omnes in ecdefiam conveniant , qae els a clericorum regionis prcfeâo , aut vicario foraneo Srcfcribetur . Qua in ecdefia pro mortuo reiore miflasn conventualem folenni ritu celebrent : tum fupplicationibus *It* precibus Deum 5ie fanAeque orent , ut orbato gregi reAoretn are velit juxta cor fuum.

Quicumque vero ejufmodi pietatis officia prefiiterint , eorum nomine caufave nihil neque exigant nec petant.

Is vero cui vacantis ipfius parochialis ecdefia ·dminiftratio commiffa eft, fideles illius parochia incolas (ape hortetur , ut omni intima animi pietate a Deo reAorem precentur, qui illiusecdefi* curationem gerere reAe poffit.

Dmttmt Jfr/.

Candela, cerei, 8e qua intortitia vocantur , in mortui funere adhibita , fuperioris concilii decreto (acriftia illius ecclefi* addiAa , in qua funus flt, sut mortui corpus in fepolturam traditam eft , fiqua^in miflarum celebratione , *tt* reliquis divinis ejufdem ecdefia officiis fupererunt , et omnia vel ipflus ecdefia teAori , vel iis ad quo» ante tillas decreti promalgatonem ejufmodi candela , cerelque pertinebant , in alium ejufdem ecdefia ufum , vel ad fua etiam vita fuftentationem, arbitratu fuo, convertere liceat .

Dtartttat XKII.

Qua fuperiod provinciali *fynodo* decreta funt ·d tollendos reAorum cedefiarum in exequisAe funere paAioncs , & cxaAioocs illicitas , aut qua fimoniaca labis , vel fordid* avaritia fufpicionem afferrent ; ea a pleri(que in eam partem accipi animadvertimus , ut occafione ande fumpta, ecdefia, non ferrato piarumconfuetudinum ufu , debitis cleemofynii defraudentur. Quare epifeopus habita & locorum 8r perfonarura ratione in funeribus, *tt* exeqoiii, qua pia inftituta *It* confuctudines laudabiles fibi videbuntur, arbitratu fuo fervari jubeat facrorum canonum auAoritatc ; contttmaccfquc compellat omni juris remedio.

Decretum Xyiii.

Cum Chriftian* pietatis rationi illud alienum flt, ad ornatum templorum adhiberi ea , que non modo religionem non excitant , fed per ca intuentium mentes facile incidunt in focdw htrpefque cogitationes; propterra , ne qui» ·d illa ornanda pcriftromatis aulzifque utatur, qu* obfcanis figuris intexta fint ; neque item piAas imagines, *te* figna adhibeat , qu* vel Ethnicorum hominum, vel aliarum reruns, loci lanAitati repugnantium , formam ac fpecicm flr* (e ferant ; in omni przterca publicarum upplicationum, proccffionumve apparatu i qu* obicqtnarum rerunt fpccicm oftenaunt , ea oc adhibeantur .

Drovfam *XIX.*

Qu* pallia, aliaque facra indumenta , altarium ufui ac ornatui addiAa funt ea , ad fedis epifeopi, alteriufve hominis ecdcfiaftici , vel laici quavis dignitate prwditi apparatura, aut ad funeris cxcquiarumve pompam, aut aliatum ratum , qu* profana fint , ufum , five ornamentum nc adhibeantur.

Deeretum XX.

Qu* veftes *tt* ornamenta cujufvis generis , ad ufum iacrum comparata ^ *Bt* ecclcfir inftituto benedici debent , cain miff* facrificio , ceterifque divinis officiis nc prius adhibeantur, quam folennibus precibus ab epifeopo , vel ab alio, qui auAoiitarem habear, benediAa fint.

Dterttum XXL

Libri facri veteris *te* novi teftamenti , volumina item fandorum patrum noftr* fidei interpretum, tum feripta etiam ecclefiaftica, quibus *te* res *te* verba divina eonfignata funt, esu temporis vetuftatc omnino coofampta , ad rerum tamen vilium ac fordidantm ufum ne ullo paAo convertantur , fed ia ignem potius conjiciantur .

Decrtium XXIL

Illud curet epifeopus, ut ne laicortim hominum *dcs in pofterum sdificentair, quae

ecdc-

Awfco CMtlSTI ■ri »-

eeicliarutn parlete· ulla ex' parte attingant. Si qua vero feneftr* , five ccclieliafticarum , fut lanarum sedium in ipfis ecclefiaruin parietibus ·nlunt , unde in ecclcflas confpeAus fit , effieant ut duobus filter» poft hujus concilii promulgationem menfibus obftruantur.

Durttuec XXUl,

Ne in ecdefia laici homines de reh,us protinu, aut de iis qu* ad ipfam ecclefiam non pertinent , congregatione·, concilia, vel qu* pau lamenta publica dicunt, habeant.

Γ·^· 4·ι* Z7kst*ar *ntf.*

Qua vero LugduneaG confilio *dim* a Greono decimo, *tc* nuper a fummo pontifice Pio V. ad tollenda in ipfis ccclelils cohoquia, conÎ'reflui , deambulationes , fir ad earum cultum incita lunt i in iis prrftandis epifeopus omnem vel maximam diligentiam adhibeat. Canonicos vero, ccclcii*iumve redores, *tc* alios item, ad quot fpedat, in munere , quod ad eam curam attinet , obeundo négligentes vel contumaces panis afficiat , quas illl eadem fummi pontificis finitione fubeunt.

Sique prxterea in iis ipfis exequendis regulares ncgligei^es cfle animadverterit , illps ad ejufdem *fummi* pontificis in eadem bulih praferipeum grivirtime corripiat t

bccrctoc XXO\

Illud interdicat epifeopus , ne in ulli· efcernofynarum oblationibus , qu* cuivis ecclefia fiunt, muGca inArumenta , organo excepto, in ecclefia adhibeantur ; neve alia fiant vel gerantur, qu* domo Dei indigna Gat.

Ne item puells eleemolynas eecleflaram , aut ccclefiafticorum hominum nomine quart, tent , id quod non fine earum pudiciti* difeti. mine quibufdam in locis introduâum erat,

Ottrtt·» xxv.

Epifcopuf Ipfe , terrio quoque menfe faltem , nlfi jufta caufa impeditus fit , feminarium vifitet i in eoque vifitationis munere , adhibitis etlam, fi modo ei videbitur, aliis do. Ais lc pils viris : tum de magillrorum diligentil, tum de progreflibus , quos *tc* in vir* difciplina , k in literature ftudiis feminarii decus habuerit, accurate inquirat. Idemeettas feminarii clericis conlirutionei prrfcribat) quas frequenti eorum conventu in finguloe menfe· legi curent j quo frpius repetit* , illoramque meatibus imprtfla, ferventur diligentius.

XNrrrtum XXΓΛ

Diaconi , fubdiaeoni, *tc* reliqui clerici inferioris ordinis coafeffionem , *tc* communionem frequentent , ut fuperiori fynodo provinciali praferiptum cls eft. Confiteantur autem iistan-* tum facerdotibas , quo· ad audienda· eorum ronfeffiones idoneo· epifeopu·, *tc* in urbe kia dicecefi comprobabit t dummodo talis fit numerus ejulmodi facerdotum, ut confiteri volentes dcleâum habeant inter illos . Sacr* vero eucharifiia communionem lo propria parochia vel in alia ecclefia , quam epifeopus ftituet , diebus frftis percipient , idque in mifla folemni, li modo eo loco eoque die celebrabitur.

Illius autem rei fidem tertio quoque menfe epifeopo exhibebunt,

/

ANNO CHRISTI n»».

JQerrNam *XXfll.*

Superiori confilio juftum eft · canonicos *tc* alios clericos factis concionibus intereffc, quod cum ab erfdetn non ita praftetttr ut debet › panis propofitis id efficiendum cenfuimus , quod juflu *tc* cohortationibus fieri non potuit. Quare canonici cathedralium , tum collegiatarum edam ecclcliarum , & reliqui preterea clerici , li tempore concilii fuperiori· conftitutione pr*feripto , non interfuerint factis concionibus , aut ad ea· factarum literarum interpretationes, lcAionefve non accefferint , quas ipfis epifeopus prafcripferit, mulAentur ejufdem epifcopi arbitratu,

Dtmt»» xxrm.

Curet epifeopus, ut qui clericicctlu ecclefia minifterio adfcripd non funt , li dominicis fcftifque lingulis diebus ia parochiali ecclefia, in cujui finibus eorum quifquc habitat, ecclelialhcum beneficium oblinet quod rcfidentiam non renuidt, aut in ea , qoa epifeopo videbitul , rcAori operam , atque adjumentum navent ad divina officia celebranda.

Qui vero certis eccfefiis adfcripti funt , in ipfis diebus ad eas conveniant , *tc* in iis funAtones eas pntftent , qu* unicuique eorum ab epifeopo prafeript* erunt . Si tamen jis diebus aliquando ad divina officia obeunda , ad *iliac*rave in alia· ecclefia· vocabuntur, eo illos accedere permittat epifeopus.

ReAor autem in cujus eeclefiam illi conveniunt , tertio quoque menfe epifeopo referat , vel literis bgnifieet, non folum an huic decreto ab illis obtemperetur , verum etiam an ea presenter , qua fuperiori provinciali confilio illis pr*fcripta funt, tum de habitu, tum de tonfura clericali , cum de eorum vitas confuctudine.

DtcnCw» XXIX-

Epifeopus facerdotei aliquot vitae integritate *tc* fcicntia probato· in urbe defigit , a quibus clerici inferioris ordinis , lvpc convocati , vit* ecclefiaftic* moribus inftituantur . Eos autem ijifos clericos univerfos fcmel , atque iterum › faltem quotannis epifeopus ad le l'cm convenire jubeat , ut progrtflionei intelligat, quas quifquc comm ad 1 iteratum cognitionem, tum ad vit* fpirituali difciplinatn fecerit.

Aerreraa* *XXX.*

Ut qu* de facerdotalibus conventibus , in diaceli habendis, fcmel fuperiori concilio praferipta funt , ea, quoad ejus fieri poteft , rede arque ordine gerantur , hac cis addenda cenfuimus ;

Ne laccrdotum conventu· fefti· li· diebus habeantur , quos coli ecclefia precepto 1nfiitutum eft ; nec vero illis diebus , quorum prrcipua celebritas in locis agitur , ubi is conventus iis ipiis diAus futurus effet . Parochus veto ecclefi* , in qua ejufmodi congregatio futura cit, die dominico, qui illam proxime antecedit, ejus habenda tempus populo fignificct, cumque hortetur , ut illo ipfo die ad ecclefiam conveniat, tum ut orationum, qua Jc pro vivis *tc*

pro

A)IHO CBKisTI I>·«

Pf® mettait ibi fiant, particeps Gt, ac indni- A
H«tl·· dierum quadraginta coofequatur, qua
«b unoquoque epifeopo in fua dinscefi illis concadendam decernimus, qui divinis officiis, tone celebrandis, intererunt) tam etiam ut faciam concionem audiat, qu· eo tempoce in mifito celebratione habebitur. Qii· vero qunftionum explicationes fingulis menfibua haoita in ito ipGs conventibus erunt, & G qua proterva qunftioncs in illis ipfis disputationibus inciderint, que noa fatis tum explicata fint, eu omnet, literle confignatas, vicarli foranet quamprimum ad epifeopum mittant I cujus judicio illa, vel explicata, vel comprobate, in codicem, ejus rei nomine oonfodum, quem vicarius forancut cuftodiat, referantur. Et eo- B rem conventuum prosreflu fl vicarli foranci Animadverterent facerdotes qoofdam ad doArina ftudia, in quibus matime vetfari debent, defidiam quamdam, vel negligentum adhibere; eos ad epifeopum deferant, cujus auâoritate illorum culpa, ut opus erit, occurratur. Ut autem in iis ftudioeum cxcrcitatsonibus unuiouiique (acerdos majores progreffus habere poflit; in qua parochia quinque faltem facerdotes erunt, eoa in lingulas hebdomadas bis ad privatas inter fe ftudiorum difeoptationet parochus convocet, in quibus vel aliquam catechifmi Romani icâioncm tradent (vel quoftiones aliquas de confcientis cafibus explicanti vel hujus, loperiotifve concilli provincialis, aut dirxcefano fynodi, quam eorum epifcopus habuerit, partem-aliquam ftudiofe legant. Quod li ei parochia prope erit aliquod regularium raonalfrrium f ubi aliquis (it ad faerarum literarum ecclefiafticarutnque rerum explicationem aptior, curent etiam illius opera atque ftudio adjuvari.

Ad har privatas facerdotalis Audii exercitationes, clericos etiam, qui intra illius parochia fines habitant, adhibeant; ut eos rerum ecclcfiafticarum cognomine inftruâiores la ecclefiis habeant - ,

Quicumque vero huic privato conventui ioterelTc reculant, eum parochus ad epifeopum deferat, qui quo maximo poterit ftudio, curet D Ut huic decreto obtemperetur.

Dxrrsrow *XXXI.*

Ut quod de mantelletti ufu alias provincialI fyuodo per nos decretum eft executioners habeat, decernimus, ut ne quivis alii, nifi abbates > referendarii dc protonotatli eo breviori utantur, quam tunica talaris interior fit. Metropolitans autem noftr» Ce allarum hujus provincia cathedralium ecciefianrm canonicis, prepofitis item *tc* aliis clericis, ccclefiaftica, aut doâoratus dignitate pnudttis, exterioris tunics, feu mantelli ufum concedimus, quod tamen interiorem tunicam talarem longitudine E adsquet-

Rëliquis autem clericis, qui hoc decreto nominatim expreffi non funt, mantelletti *tc* mantelli ufu interdicimus

Drrrrraw *XXXII.*

Clerici in eo officio ne fc exerceant, ut ullas mulieras etiam quavis dignitate illuftres, doceant legere, feribereve▮ aut canere, allove ciajufvi, generis mufico inftrumento fonare, nifi Ü funt, quibus state, moribus & vita proba-

tie, epifeopi judicio id permiflam eft, fataliste A ab eodem feriptis data. CNtlSTI

Ne libris item, de mufico cantu obfccxnc vel parum pudice feriptto, illi utantur

Ztocrrram *XXXIII.*

Quoniam fuperioris concilii conftitutione vetitum eft quo tempore vel factorum, vel funeris, excqularumve caufa in unum clerici conveniunt, non plurea ad menfam, quam fex, cofquc clericos adhiberi; id cum multis locis facile pruftari non queat, propterea quod ecclefia fxpe longius inter fe diftent, graveque fit clericis, de itinere fefils, mane ad ecclefiam luam reverti, ideo liberum ila parocho tui convivas habere, quot fane in menfa adhibere par elfe judicant; *Sc* pro tempons ratione laicum etiam hominem, quem Chriftianx pietatis ftudiofum *Sc* facerdotali convlâu, confuetudiaeque dignum norit, a mensis non cxcludetc, modo ea ferventur, qus in parochialibus conventibus, de frugali, cjericahque modeftia nofttfk conftitutionibus prsfctw pta funt i tum facra item leûlo in menfa per. petuo adhibeatur.

Quod vero de menfa frugalitate *tc* fcrcu lorqm numero aliae fuperiort concilio decretum eft, id omnino lie ferretur, ne etiamli vel univerfitati, vel cuivis alii, pado, confuetudineve, aut ultima quavis voluntate certis quibufdsm diebus cloum a facerdotibus parati oporteat; lo eo ab illa decreti tatione ullo modo difcedatur, nec facra leâlo in mea *ii* deflt.

Decreram *XXXIV.*

In quibus ccclcilarum edibus ad reftoris ufum *Sc* domicilium conftitutis, *Sc* Jxici prztcrea, facultate impetrata, .habitent, jn iis ne propter nuptias quidem faltetur, neve corneral» aut ipcdacula agantur·

Decretum XXXV.

Epifcopus clericum alienum, qui. in propria dicecefi deliquerit *Sc* ad fuam ditrcefim confugerit, proprio illius epifeopo petente, <·· libi dc clerici, qui deliquit, citatione *tc* contumacia, aut condemnatione fidem mittente, comprehendi *Sc* ad illum mitti curet, idque fumpcibus petentis ·

Dscrrrsw *XXXVI.*

Qui impetrata ab ecclefia difcedendi facultate, aliquamdiu abfuerit, menfis faltem fpatio, poftquam redierit, epifeopum de fuo ad ecclefiam reditu certiorem faciat ▮ quod fi neglexerit, perinde ccnfcatur ac fi non legitime abluerit.

TITULUS III.

*QJJ *. .A D BO\A ET JU\,4*

cetitfiurum, prwwsafax/scsnnw *uttituuc.*

Decretum E

QUi deinceps «clefiaftici beneficii pofieflioncrn adipiccfua, eju. beneficia titu-

ANN(J CHRtsTI I>»». lum ctiam ante non monitu» , ad menfem or- diuario fuo oftcndat : quod fi fecus feccnt, dimidi» parte fuAuuœ 8c proventuum unius anni mulActur , qui ex eo beneficio finguhs annia fierctpiuntur ; turn omnibus juris remediis tituum exhibere cogatur.

Dtcrfttm II.

Caveant epifcopi , ne paflim atque indiftinAc omnes beneficiorum ecdefiafticorum celfionei admittant ; fed fn lia folum cafibus , qui ktl.apnli» fummi pontificia Pil V. literis expretfi lunt ; I l<«. mcmineiintquc excommunicationem > que carumdem literarum fanâionc contrahitur , apoftohcc fedi refervari.

Dtcrttum III-

Scle14,14. Sacri Tridentini concilii auâoritate , ea cathedrahum & collegiatarum eedefiarum ftatuta conftitutionefve quafeumque > etiam jurejurando 8c quavis auAoritatc communitas , confuetudinelque illas , etiam immemorabiles , que etfi minus expreflam limoniam, ac fordidam tamen avaritiam pre fcferunt, antiquamus, abrogamus , atque nefeindimus , quibus illud induftum eft , ut qui *nuper in* canonicorum capitulum , aliorumve ecdefiafticorum hominum collegium adferiptus , capituHquc, aut Collegii judicio ad ea canonicalia > aut alia , qua ad cos pertinent , obeunda munera idoneus comprobatus eft ; fu tamen menfibus , qui probationum nomine vocantur , choro. infervire ante debeat , quam diftributiones quaicumque , etiam quotidianas , percipiat ; aliifque canonicis , vel aliis ejufdem collegii hominibus accrefcat ; que portio fibi , eo temporis (patio infervienti , jure obveniret . Illudque in perpetuum jubemus, ut in alicujus eccleiise canonicorum capitulum , aliudve ecclefiafticum' collegium cooptatus , cum admiffils comprobatufquc erit ad muneris fui funâioncs , is ftatim particeps flt refidentist fruAuum , quotidianarumque diftributionum I que ab lis , ad quos fpeâat, eidem preftentur pro ratione canonicarum horarum , quarum officium deinceps S in ecclefia ille obierit.

. Quicumque illas conftitutiones , ftatuta , & „ confiie.udines hoc decreto abrogatas fervarint, contra eos fimonia poenis , que canonum jure 8c (ummorum pontificum conftitutionibus ftatute funt , ad Tridentini concilii prefcnptum agatur .

Ne huic autem decreto fraus fiat , hoc (latuimus, ut quoties is , qui in ejufmodi colleSium cooptandus erit , ejufdem collegii prefe- :um convenerit ad fe probandum , nujus probationis examen intra odo dies de eo habeatur: alioquin probationis jus epifcopi flt. Quod *fi o&o* illis diebus, habito examine, is probatus non lit , fibique perfuadeat id injufte faAum elfe, ad epilcopumconfugiat, qui, habitis de eo esaminis queftionibus , fi injufte repulfam illum tulifle animadvertit , capitulum , collegiumvc compellat ad eum recipiendum .

Drrrrraas *It'.*

Quibus in eccicflis ea vel conftitutio , vel conluetudo eft, ut canonicus nuper creatus quos fruâtis prebends fu* primo anno percipiet , cos omnes, vel aliquam coram partem fabric· ecclcfl*, aut facrifti*, allive pio loco folvat ; in pofterum illa ita irrveiur , ut li ei prebende onus pcnlloms feu rvfervallonis (ruAuum omnium , alicujufvc partis eorum impofitum eft , is pro tata folum fniâuum , quos libere percipiet , folvat) fidejuftore tamen caveat , fe reliquam item fnidtuum illius pnebende partem loluturum quamprimum vel morte I vel concelfu , remiftioneve eju^, cui fruétus reiervati funt, quive penfionem obtinet , adipifcctur . Eam vero frufiuum partem , quam folvere debet, nc folvcie prius cogatur, quam illotum percipiendorum dies venerit ; fed aut fidejuiTortm det , fe eo ipfo tempore ftatim foluturum , aut epifeopus apud aliquem iHoa ' fequeftri nomine aderrari curet , donec quod plis illis locis debebitur, pcrtolutum erit. Curet epifeopus , ut fruâus *Sc* cujuivis generis proventus , ad facriftiam pertinentes , ne in allos fumptus , nifi in ipXus facrifti» ufum erogentur ; ideoque quotannis cognofcat, quomodo diftnbuti , quas in res erogati illi fint I Liceat tamen eidem epifeopo de capituli confilio eos fruAus in fabrics, vel rei alterius, ad eam ipfam ecclellam Ipeâantis , ufum aliquando convertere, li modo faoriftiz minus tunc opus efle judicarit.

Dtcrttum V.

Ne ecdefiafticorum beneficiorum bona patronis, neve item cis , quorum ceflione ca beneficia obtinentur , neque illis prsterea , qui primo , fecundove consanguinitatis gradu cum eifdem junAI funt , ne per fuppofitas quidem pertonas , ae ne ad breve (ane tempus locari liceat , idque nifi cognita prius ccclefic utilitate epifeopus data (criptis facultate cunceffe- rit. Quicumque (ecus fecerit , frudibus unius anni mulftetur , quos ex eorum beneficiorum pnedils bonifve capit.

Inquirat pretered epifeopus diligenter , an aliqua fimooi* labes contracta inter eos fit.

Derrrraw FZ.

Si canonicorum , aliorumve ecdefiafticorum hominum collegium , aut moniales , aut alii quivis homines , nulla legitima fuperioris auctoritate , bona ecclefiaftica permutarunt , vel alio quovis pafto alienarunt , aut in pofterum id committent, cogat epifeopus tum eos , qui alienarunt, contra illum agere, qui talia bona detinet, ut ea reftituat ·, tum detinentem compellat,, ut ipfa una reddat cum fruâibus noa jure perceptu · Quicumque hac in re fibi noa obtemperarint, ex» anathemate feriat , aut interdicat , ex canonumque fanâione aliis pr*- tcrea pania afficiat ; ac permutationem item eam , aliamve quamcumque alienationem irntam , planeque nullam declaret.

Dtcrm·! I'll.

Bonorum ecdefiafticorum qtuevis alienatio , ea lege confcAa, ut fuperiona auâoritate muniatur, fi is, cui alienata funt, antequamcontraâ* alienationi ejufmodi auAoritas acce(Terit, in eorum polTcffionem ingreflus eft , irrita , *Sc* nulla ab eptfropo declaretur ; *Sc* qui ca poflidet , a poffeflione ftatim amoveatur > *Sc* qui przterea alienant, ex canonum faaftioac puniatur.

^h r is TZ ija».

^-

ANNO CHKISTI If*».

Drcrff.*» *VHL*

EcdeGiftica bona quovis aomiqe aliénais, quacumque ratiune ad ecclefiam redierint, ctiamfi alicujus ecdefie bonis incorporata non lint, ne tamen amplius ad longum tempus locentur, neve quovis nomine allenentur, nifi illud vere tunc ecdefis utilitati aut neceflitu- ü fit.

bttrtttm IIX·

Itf ‘f. i» srfam. «. ». Locatio bonorum ecdefiafticonim ad longum tempus falta, ipum es Tridcntini concilii auAoritate recognofcenda erit, ne epifcopus, qui bona ipfa locant, quire ejus locationis cotniniflarius aut executes fuerit, caufam dijudicet, fed hujus locationis recognitio ad epifcopdm viciniorem pertineat, tum ad eos qui his locationis caufis recognofcendis in ejufdcm epifeopi vicinioris dicecefi przfeâi fuerint.

Drcretans X.

Ut bonorum ecdeluflicorum, quz vel -in emphjrteufin tradita, vcl ad *longum tempus* alio quovis nomine data funt, memoria, quo. ad ejus fieri poteft, confervetur; eccleliaflicus quivis homo, cui aliquid in lingulos annos eo quo vis nomine folvitur, cum primum id exiget, notarium adhibeat, *a* quo inftrumenfi tide teftatum fiat quidquid ab eo, qui folvere debet, jlle acceperit; *& cujus* fundi, vel vinee, vel prati, vel edium, aliarumve rerum ecclefiafticarum nomine exegerit, idque, niti qui ea ecctefiaflica bona conductionis nomine nunc poiUdet, illum tamquam direfium illorum bonorum dominum notam publici fide recognoverit .^eadem diligenti, ut fupra, defcriptione pizdioium adhibita.

Quod il quis clericus, cujus hoc intereft, in hujus rei cautione adhibenda negligent erit, dimidia parte fruCtuum unius anni mulitetur, quos ex eo beneficio confcqueretur. Quz autem hujus ret caufa, vel confeflones, vcl recognitiones inftrumcnti (ldc conficientur; eatum exemplum llle clericus, ad quem fpedat, (patio mentis epifeopo tradat in archivo alienandum.

Dtertium XI.

Ufu & diuturna coniuetudine compertum eft, quantum ecclefils detrimenti damnique fzpe importet illa prediorum ecclefiafticorum locatio, qua an certum tempus padionibus iis miri folet, ut meliora reddi liceat, ac interdum ea conditione, ut qui fumptus fadi funt, ne poflint I nifi in ipfo extremae locationis tempore, recuperari; &c qui item conduxerint, ejici amoverive a poflcUione ne poflint, nifi quidquid in illis melioribus reddendis pecunias erogarint, quidquidve fumptus fecerint, id omne receperint. Quare nos ecrlcflarum utilitati coofulentes, de huic rel, unde tantum detrimenti, tantumque incommodi ipfis ecclefiis accidere fzpe folet, quantum in nobis eft, occurrere valentes, ita ftatitimus;

Quacumque ecclcflafticotum przdiurum eo locationes ad certum tempus in pofterum pado fient, ut illa meliora reddi liceat, & quiaquid la illis farciendis reftituendifve erogatum fit, id ei, qui conduxit, folvi opo rteat, bzc inita locationum pa&lo, ne jus tribuat faciendi impenfas, in quovis adificii genere utiles, nifi eas quz majorem fummam non excedant, quam illa fit, quam conductor retinendo fingulu annis, quibui firma eft locatio, tertiam partem ejus, quod locationis nomine Coivere debet, recuperare poflit. Eam autem ipfam tertiam partem quolibet anno retineat, quoad quidquid -erogant, ipfc recuperet.

anno CHMSTI ***.

Si quz vero impenf*, ad ufum neceflarium pertinentes, fadss fint, ad quamcumque fummam perveniant, tum ob ejufmodi impenfas conduaor eadem ratione partem tertiam ubi in lingulos annos retineat. Sin autem ad fumptus, qui neceflario fadi funt, recuperandos non fatis fuerit ea tertia pars; ne, completa etiam' locationis die, a prediorum poflcUione I qui conduxit, antequam el fatistxdum fit, amoveatur: fed eccleliz reduti liberum fit, atqcc integrum, aut comparata aliunde pccuni», aliave quavis ratione ipfa przdia de condudore redimere, aut eadem illi lph condudori iterum, cônftntiente epifeopo, locare; idque tot annn (altem.-, ut tertiam partem ad minimum in Cingulos annos ejus rei retinendo, quam locationis nomine folvit, id omne, firma adhuc locatione, recuperet quod *ipie* erogarit.

Si vero qui his conditionibus conduxerint, tertiam iplam partem quotannis non retinuerint, ne jus fit eis ab ecdefia, nec a redore, qui fuccedet, partem, quam non retinuerint, repetendi; fed eorum culpz adicribatur.

In lis etiam locationibus, quz a redortbus, jam ad tempus, lta mitz funt, ut conductores przdia meliora faciant; hujufque padroni· e vi atque ratione zdificia farta tcdaqoe funt, vel in pofterum condudorts lumptibus meliora reddantur; hos fumptus, quos fecerit conductor, ea ratione recuperet, quz a nobis hoc decreto pizicribitur: nili conventum fit, ut breviori tempore folvantur, quam a nobis ftatutum eft.

Quod fi is, qui jam conduxit, tt przdia meliora fecit, tertiam eam partem retinere nolit fed una tantum fututione fibi rcftitui velit id omne quidquid jam erogarit, partem illam, quam fibi retinere licet, apud hominem aliquem, cui tuto committi poflit, quolibet anno deponat, ut fperari aliquando poflit, przdia ipia ecdefiaftica rccupetati aliqua ratione pofle.

Si verg conductor eam tertiam partem non depofuent, fed reâori ecclefiz folverit; reitor, qui fuccedet, illam ab eo repetere poflit, aut in rerum, quz meliores fsdz funt, rationem referre; reâot autem, qui tertiam hanc partem temere receperit, dimidia parte trudtuum, quos quolibet anno cx ipfo beneficio ecclefiaftico percipit, lingulis annis muldtetur.

Si qui przterea, ob fumptui in predlis quibufvis ecclefiafticir faftos, creditores funt; caque przdia non ipfi, fed ecclefiz icitor quavis ratione poflidet, nr ea hypothecz diutiusfint, (id quod mutua quadam collufione aliquando fartum eft) »fi nae *ipia* re id curet epiicopus, ut eadem tertis partis annua iolutione» quidquid in fumpfus erogatum eft, *etiam itu*Cubui fequcQri nomine depolitis, aut alia ratione cu rcftiftutur.

Liberum tamen Gt epifeopo in omninibui, fi quando pro *beneficii* tenuitate» ahave jufta caula » ahqujd minus tertia ea parte preferi-

AjriVO CHKIST! il·»·

pt* in fingulos anno* folvi aut retineri confuc- A vent, id arbitrio fuo fcriptis concedere.

Ut veto hoc decretum omnibus notura fit, ac plane perfpedum , illad noftr* audoritate vul- Sariter redditum, *b omnibus *8c* fingulisurbis & iacefis parochis, Sr fefto primo die, poftquam ipfi acceperint, publice in eorum eccicfiis legator , ac populo frequenti recitetur.

Decretam XIL

Quibus cancellari» cpiicopalis uunus comm iffum eft, ipfimet in ea officii exercitatione verfentur ; ft negotiorum tamen multitudo poftulat, alios , epifeopi judicio comprobatos , iibi in auxilium adhibere liceat. B

Decretam XIIL

\ Epifeopus, qui caulis jure permiflisfubfidittffi caritaiivum exadurus eft , antequam illud libi perfolvi curet, clerum, ejufve procuratores, aut negotiorum geftores convocet , elfque cum caufam exponat , quamobrem illud petere atque exigere cogatur , tum humaniter eofdem cohortetur , ut fibi fponte fubveniant. Ne «r2bw.* *cro majorem fummatn iibi folvi curet , aut patiatur , quam Benedidi duodecimi conftitutione, cujus initium eft; Vas eledionis ; przicriptum eft : idque nifi confuetodinis ratione aliud obfervatur . Qui contra fecerit , hzc ei C poena fit , ut *8c* reftituat quod perceperit , 8e aliam pretere* poenam jure cxprcifam luat fuperioris arbiuitu ,

Decretam XIF.

Cum primum aliquis hujus provinciz epifeopus mortem obierit , archivi epifcopalis clavi* notarii publici fide, una capituli vicario, altera uni de capitulo, ad quem vel officii ratione , vel coofuctudine pertinet, fique nemo talis eft › alii antiquiori relidenti tradatur; ab eifdemque una *8c* item altera aflervetur, quoad alius epifeopus creabitur , cui illas reftituant , *Sc* rationem de fcriptis in inventario notatis, eorumque D cuftodic commiffis, cidcm-rtddant.

Decretam XP.

Nonnulli homines ad id temeritatis fzpe veniunt, ut clerici monui bona invadant, unique cum iis illa frpe, quz etiam ecdcfiz miniftris, in mortui locum fuccedentibus, debita funt,. *8c* ecclefi» item, cui, dum in vita ille effet, infervicrat, bona facrilege fubripiant ; quare poena excommunicationis lata fententiz vetamus , nc clerici mortui , qui dum viveret ecclefiafticuaa beneficium obtinebat, bona, ad ccdcfiam ejufve miniftrospertinentia, quilquam temere invadat atque auferat .' £

Decretam XPL

Neres ultimarumve voluntatum executor , fi qu» piarum caularum nomine legata relidave lunt; ca anni fpatio ad fummum, aut tempère ab iplo tcftatore przfcripto , noir przftiterit , abepifeopo, ut ratio juris poftulat, parris, ipfo jure cooUitntis, omnino cogatur piam teftatoris voluntatem explere. Ne vero prsicriptum illud vel a jure , ivel a tcftatore tempus ab epifeopo prorogetur, nifi iibiconftiterit, qu<carumcaufarum nomine rcliAa , aut legata funt (vere przftari non potuifle . aWNO CMUST1 *ii*··

Epifeopus vero in parochiis , ubi opoa erit , duos probate vit» homines , pietatis amantes , 8r auctoritate ptaditos deligat, quorum opera , Audio , atque adjumento ad piorum, locorum , purumque caularum jura periequenda utatur , quoad expedire vifum fibi erit.

Decretam XV1L

Ne notarii, qui tcftamenta, codicillos, aliafve tabulas dc rebus, qrue piarum caufarum nomine légats rclidzvc funt, vel ipfi rogaticon. fcripferunt , vel ab aiiis conficriptas apud fehabent, magnos nimis labores in iis omnibus conquirendis Tuftineant ; neve fi id quod ipfis Asperiori concilio przfcriptum eft, omiferint, excommunicationem, eodem concilio propolium, fubeant ; idcirco illam fandioocm, piarumcaufarum nomine a nobis editam , ita interpretamur, ac moderamur, quo faciliorem etiam exacutionem illa habeat .

Quicumque notarii fciunt, ferogafos, tcftamenta, alialve ultime voluntatis tabulas de rebus, piarum caufarum nomine relidis , confeciffe, nifi fex menfium fpatio, poftquam teftatoris mortem fcicrint , illa epifeopo fignificarint, quücumquc in ipfis tabulis a fe confcriptis legata pia fada fint, il excommunicationis panam iplo jure incurrant .

Qui vero in pofterum ejus generis tabulas , teftamentave fcriplerint , eamdem panam ipfo fado fubeant▮ nifi tribus poil menfinus , quam teftatoris mortem cognoverint, pia legata , relidave, epitopo denuntiarim . Hoc autem de fex *tc* trium menfium fpatio decretum vim tantum habere ftatuimus , cum primum concilium hoc in lucem emiffiim erit, ac promulgatum.

Ut autem notariorum, qui jam mortem oblerunt, exemplaria, & quevis alia feripta , quibus res, piarum caularum nomine relid» , aut legatae, notat», ac defeript» funt , conquiri Iioflint : epifeopus propofitis etiam panis 8r cenaris , eam quz fibi facilior videbitur, ineat rei perficiendz rationem. Qui notarii pnetcrca ex fuperioris concilii decreto excommunicationem fubicrunt, epifeopus eos abfolutionem humiliter petentes a cenfuris abfolvat, fi modo ipfius epifeopi arbitratu ante fatisfccerint , ad decreti hujus przfcripium .

Decretam XP1IL

Prohibeat epifeopus , ut bona, cenfus , proventus , aliaque ejus generis, quz ad cccicfiarum fabricas quavis ratione pertinent , ab carum przfedis, aut miniftris ad alios ufus avertantur quam inftitutum eft, aut certe debent. Idem prztcrea ex Tridcntini concilii przfcripto fabricarum redditus in ulus ecclefi» neaffarios aVque utiles , ut expedire magis vifum fuerit , erogari curet .

Decretam XIX.

Qui bona ecclefia, hofpitalium , aliorumve piorum locorum, five folus, five una cuinaliis adminiftrat : fi vel ipfc , vel per interpolitam perfonao» ca emerit , aut emphyteutis locationifve·· nomine conduxerit : ab cp adminiftrationis munere ftatim amoveatur : nec dignus «n pofterum ccnfcatur, cui talium rerum procuratio.

anno CHRISTI

mi®, admiaiftratiove demandetur : cum coque prrtcrea ex juris prxfcripto agatur.

Dttntaat XX.

Epifeopus id fcdulo prohibeat, *at* qu- fabrics, hofpitalia, fodalitares, *it* que alia cujufvis generis pia loca inftituta non hint ad pecuniam mutuo dandam, eorum adminiftratores ne ulla caufa fpecic ettiquam homini, ncc etiam univerfitati loci, aut vicinlis dent mutuo.

Quod fi ipfi adminiftratores mutuo vel dederint, vel, quod gravius cft, ab ils locis tumpfcrint, ab earum adminiftratione ftatim amoti tint, indignique cenfeantur, qui per fex annos illorum, aliorumve piorum locorum adminiftrationem gerant. Tum etiam illorum profectus, quovis nomine vocetur, qui huic rei confcnfcrit, excommunicationis prxaam fubeat.

Decreram *XXI.*

Ne quifqoar- pecuniam apud montes pietatis deponat, vej eidem mutuo det, ut inde aliquid, ne minimum quidem lucri, aut ejus, quod intereft nomine percipiat. Qui vero ex paâo quidquam ea caufa perceperit, quod montis pieutis pecuniam vel mutui, vel depofiti nomine dederit ; cum eo tamquam cum tifurario homine agatur ad juris preferiptum.

Que prtterea de montibus pietatis decreta fuperiori concilio funt, ea epifeopus obfervari curet vel diligentiflime ; compellatque illorum .inftitutiones fibi ab adminiftratoribus oftendi atque exhiberi.

Dtcrttam XX11.

Sodalitates quafcutnque, feu cpnfratrias, qux difciplinatorum nomine *roctntur*, epifeopus, ut Tridentino concilio jiiffum cft, vititet ; librofquc vel conftitutionum, vel meditationum, orationumve, fi qui in eifdem extant, ftudiofe rccognofcat, ne quid falfum, commentittumVe, aut apocryphum in iilis iit ; A fi qua invenerit, qux emendationem defiderent, illa vel omnino tollere, vel emendare curet.

Effkiat prpterea ut confreres, etiam nominarim non vocati, ad ftatas 8c folennes procefliones accedant, calque reâe atque ordine obeant ; utque non mercede conduiti, fed pieatis gratia flagella fibi adhibeant.

Eaidem item confratrias in eam priftinam difciplinatorum regulam redigere curet, qux jutTu noftro recognita *8c* emendata, 8e hujus temporis rationi accommodata, ad communem carum fodalitatum ufum edetur.

Si qua vero hoc decreto praecepta illi vel contempfcrint, vel neglexerint, aliaque non obierint, qux ad eorum fodalitacis officium pertinent, pro rei gravitate feverius ab epifeopo corripiantur : fin autem emendari nulla •lla ratione poterunt, eorum fodalitatcs extinguantur ejufdem epifeopi judicio.

CAPITA QUÆDAM chruti as·».

AD MONIALES PERLINENTIA.

Ctfat I.

QUOD de certo monialium numero lingu- y,n, (Jtu "C.lis monafteriis conftituendo Ttidentina 4-Xal joaU fynodus decrevit, quodque item lunamus ponti- *>**. fex Pius V. dc monialium, etiam carum qua converts dicuntur, claufura, literis editis, fanait, id utrumque epifeopus quam diligentiflime poteft excqui curet. Quod u aliquid obftitent, quo minus illud a fe prsftari queat) ipium fummum pontificem fex menfium fpatio confutat, idque exequatur, quod fibi «a de re ab illo referiptum erit.

Hancquc ipiam in iis excqoendir diligentiam a régulai ibus prsftari idem fedulo ftudest.

Capar *1L*

Ut Tridentins conftitutioni, qux cft dc re- t,u. 1(formatione regularium capite decimofexto, fiaus nulla fiat; illud epifeopus, poena anathematis fc dantibus & recipientibus propolita ■ in-rrdicat, ne moniales, aut puella qux regularem habitum *m ettum* monafterio fulccptura cft, parentibus, vel confanguineis, vel curatoribus, ncc vero ab aliis, qmbjfs ipfi ob id fponfione caveant, pecuniam mutuo, aut depofiti, allove Ìlions nomine fumant, antequam illa ptofef* lonctn regularem confecerit.

Epifeopus prçterea tum impenus rftimet, qux &.* in religionis ingretiu, & tempote proteilionis fieri (olent pio vellitu, aut pro aliis rebus, ad ipfins puella, vel monaiicrii ufum commoditatemve pertinentibus ; tum pecuniae etiam fummam pipfcribat, quam puella alimentorum nomine monafterio det; nifi cenfus, aut alu bona immobilia, quorum annui fruâus, ejufdcm judicio, ad ea alimenta fatis fint, monafterio attribuantur.

Ea autem omnis pecunia fumtna, eo nomine ab epifeopo decreta, re ipia apud certum hominem, fic virum bonum deponatur, qui profefilone confcâa, illam ftatim monafterio tradat, ut decretum cft fuperiori concilio.

Ctfot 111.

Facultas fuperiori concilio permitia, ut moniales oiganilta tonandi artem, epifeopi concefiu, docere pofiit, abrogata iit, atque ita, ut nemini, nec viro, ncc femine, etiam cujufvisfupenoris facultate, ad monafteriorum quodvis accedere fas fit ejus rei caufa : fed qux monialis vel organo fonandi, vel mulicx artis perita cft, alias moniales inftmere poterit.

£·« *ni lut ititet* ftrtimet I

Dtertium I.

Quacumque his nothis, aiiifque fuperion fynodo provinciali cdnjs conftitutionibus decretifvc fancita iunt, ea omnia in tua quifquc epifeopus dirxcefi ^iligcnter obiervct, *tc* ab aliis, quorum intereft, I.rvanda caret amnibus juris remedlis.

Ut autem, qux in hac i-Ovirlculi ynojo

ANNO CHIISTI i>·».

d'cct* ^αηι ' *d et przûanda , ulla ignoran- A ti« excufatione nemini hujus provincia homini uti liceat ; illud edicimus , ut quo primum die in lucem emifla , ad noftr» metropolitan* ecciciiz valvas affixa erunt, tunc duorum menfium ipatio omnes fe *tc* hia decretis, *Be* fi contra quidquam admiferint> poenis, ac mulâis, que in eis conftitutz funt , obftriâos effc friant.

Ab eo etiam affixionis *Be* promulgationis die tempus eorum decretorum inchoari decernimus , quibus tertio ptzlcripto dierum fpatio aliquid przftari juflum eft.

Unufquifque prztcrea epifcopus ea omnia in proxima dicecelana fynodo legi ac recitari jubebit, *Be,* fi ita expedire ccnfuerit , fuz etiam B cathedralis ecdcfic 'valvis proponi ; quo ftudiotius omnium animis przcepta eorum tradantur .

Singule item & cathédrales , *Be* collegiate, 8e parochialcs ccclcliz hzc ipfa decreta , certo loco recondita, perpetuo affervari curent.

Decreeiu» /L

Si qua in his decretis difficultas orta ante erit, quam alia Mediolanenfis provincie *ifau-* anno dus habeatur; ejus difficultatis, tum omnium, CHMISTI que in ipiis decretis tradita funt, interpretatio- ijap. nem, *8e* explicationem nobis refervamua > falva frmper ledis apoftolicz auâoritatc.

Danvrum *III*

Qpa debemus humilitate *Be* obldientia, fanftz ledis apoftolicz omnium ecdefiarum matris I &r magiftrz judicio , atque auctoritati, omnia *Be* lingula quzcuihquc in hac provincial! fynodo lancita , decreta , aâaque funt, lernpcr craendanda *Be* corrigenda fuojicimus. «

Deereflem /Z.

Quoniam denique ob publicam hujus provincias & privaram etiam uniulcujufque ecctefiz utilitatem a fummo Romano pontifice multa petenda lunt , decernimus , quidquid ab eo commeatus petetur, illud adferi conci/ii hujus nomine , atque audoritate ita faâum intelligi, ac fi publice in feflione poftulatum effet.

ANNO CHA1ST1 'm·

CONCILIUM MEDIOLANENSE III.chr ÎIÎ

PRO V I N C I A L E.

Qyod Carolus Borronucus fan&at Romanae ecclefiz cardinalis tituli fandx Praxcdis, archiepifcopus Mediolanenfis , habuit anno a Chriflo nato MDLXXIII. Gregorio XIII. pontifice.

EDICTUM DE CONC. PROVINCIALI IU. C

z» jMVirar *fe»Slλ ty iglivijgg Trigifgfh , Tetrit O' Filii O' Sfiritai fendi. ^fnee».*

Cereige Barreaeggi fueSe «tyansae ectlefig titgli feieilg 'Prexeiiii freeiyter cereliiuJii, Dei Or gptfeliet feJii frar/a grtfyeptfepet Meli<ilgge»fii ettlefg , geivrrfb fmigtig aeftre fiielAtei fgI»tm i» Cbrifte efomii·.

DIVINÆ pietatis abundantia perfedum eft , ut cujus dilcipiin* vcftigia olim a fanCtiffimif, patribus preda non leviter , fed fixa ad fempiternam rei Chriftianz bene gerendae rationem , vix in tantis morum erroribus D ulla reliqua ufquam apparebant ; ea quali ex tenebrjje-sn fucem revocata fit graviflimis *Be* divinis iacrofanâi concilii Tridentini fanftionibus : quibus cum omnes fane quidem obtemperate oporteat , tum cos in primis , quos auâor vit* nofttat & magifter falutiszterncChriftus dominus epifeopos *Se* paftores gregis elfe voluit , quern is fangaine fuo , in ara crucis profufo , redemit . Itaque paftoralis curas noftrz ratio, que in Tridentinis illis juffis, iifque (anâiffime exequendis, verfari acbet, nos commonet, atque adeo commovet, ut hoc anno , qui tertius eft , quo Mediolani alteram provincialem fynodum habuimus, Am ad ejufdem Tridentini concilii przfcriptum tertio con- II vocemus: idquc eo confilio , ut nos, qui metropolitico lure provincia hujus curam gerimus , pro debito archicpifcopalis ipcculationis noftrrr officio, fedulo primum perquiramus , fi qua funt , quz Tridentinis decretis , aut eorem audoritate , canonumque jure a nobis in una atque in altera item fynodo ad reftituendam priftinam illam ecclefiafticam dikiplinam jam ptidem fancita nondum ab iis, quorum intereft , in hac provincia przftita funt ; in his exequendis , duce Spiritu fanâo , qui fpititus eft intelleftus , fapicntiz fc conliilli , pvftorali ftudio *Be* diligentia incumbamus: tum pneterea videamus , fi qua alia lunt, quz fubdofo operario (atana , morum corruptelis, vel inveterata , vel nuper prave introduits > ullam emendationem , vel in controverfiis provincialibus judicium a nobis deliderent.

Quamobrem omnes & fingulos hujus noftre provinciz epifeopos, tum literis eo potiffimum nomine unicuique eorum (criptis , tum hoc etiam publico edião , ad provincialem ivnodum Mediolanum convocamus : cujus etiam fynodi inchoanda certam diem , nempe vigefimutn quartum' menfis Aprilis proxime lequentis, quo ftatuto die mane in m^uopolitanain noftiam ccclefiam conveniant, praeibimus. Ut autem cetcils omnibus atque fingulis , qui poliunt , debentve jute aut confuetudine , aut privilegio eidem intercile , pervulgata fit , ac nota hujus noftrz provincialis fynodi tertiz indiâio ; neve cuiquam vel rei ignorantia ad excufationem uti, vel le contemptum, negledumve elle , dicere liceat ; iis ipfis univcrlis ac lingulis , tum ceteris qui fua interefle quavis ratione putarint, hoc edido publice propofito , illam clfdem fignificamus , ladicimus, ac denuntiamus :

jubc

ANNO CHMsTI D7I.

JGbc'flufcjue item illos ipfoi omnes & (inguiot, qui interefle debent , hue in provincialem (ynodum convenire ad conftitutam diem, pants sllis propofitis, quae canonicis fanâionibus decrete funt.

Curent autecn comprovinciales noftri epifeopi , id quod pofteriori provinciali concilio fanctum eft , ut cum primum hoc cdiâum acceperint , quo provincialis fynodi celebranda certa dies indicia eft , in omnibus *8c* uibis 8c diacefisf (ubparochialibusecclefiis, quinta quaque fcria in lingulas hebdomadas , quoad illa de more abfoluta , ac dimifla erit , mifla facrum de Spiritu fanâo fiat : In cathedrali autem 8ccollegiatis ecclefiis proceflionum prsterea munus Ungulis diebus dominicis oncatur, precationibus adhibitis pro optimo conciliarium rerum traâationis eventu.

Omnes praterea provincia noftra fideles id monemus , *8c* per vifcera mifericordic Chrifti domini hortamur, ut omni pietatis ChriftianB ftudio 8r religiofis precibus , iifque affiduis, a Deo coniolationis 8r mifericordiarum patre, nobis, negotium tam falutare traâantibus, auxilium implorent: quo nos adjuti, in hac tiaâatione omnia conlilia , fermones *8c* aâiones noftras in finem dirigamus , nempe in Chriftum Jclum , cui in omni juftitia *8c* fanâitate lervire debemus. In quarum rerum omnium fidem hoc ediâum confici, auâontstcque noftra imprimi, 8c noftro figno mvniri, tum noftra etum manu fignatum in vulgus publice proponi > eidemque a lynodali fectetario noftro fubfcribi volumus . Datura Mediolani die 10. Februarii 157X.

EDICTUM ALTERUM

DE CONC. PROVINCIALI TERTIO,

quod ob caufas prorogatum fuerat.

Z» »«»->»« ***fuullu cr iu&viiuu Triuiutit , Tutrit CT Filii V Spiritui fuufli. ^tuieu.***

Curtlut farrolHa-, , ***fauffu*** ^onsalsa ***tctltfit tituli fuutlu Truxttiit prtiiyttr curjiuulit,*** *JDti CT* ***ufufttiUM fetiit [rutiu urtkitpifttpui [uuilu Mt-Ânluntufii tttitfiu , uuivtrfii pnviuciu uoftru fit. Jclikui fitluttui iu Ckrifit*** Ziauae.

ÆTERNUS pontifex, unigenitus Dei Filius , Chriftus Jefus , qui e finu patris in terram miflus, fidelium animas redemit effufionem immaculati (anguinis lui , eam nobis palloribus animarum curam propofuit , ut omni folicitudinc oves, fidei noftrB commillas, a vallibus ad montes , a terrenis fcilicet rebus ad celeftes, ab humanis ad divinas, a caducis ad Btemas revocare ftudeamus.

Hbc fane cura plena ftudii ▮ plena diligentia , refertaque omni labore , cum in ceteris paftoralibus muneribus , tum in iis etiam exequendis nos valde folicitos habere debet, quibus Tridentina fygodus 8c iplis patrum officiis & animarum faluti *8c* provinciarum utilitati confultum efle voluit. In iis vero cum fit illa provincialium fynodorum ad ufum revocata ratio; nos luperiori anno, qui tertius erat , qu® Mediolani alteram provincialem fynodura ^habuimus , tertio provinciz noftrB epilcopos concilium convocavimus: quod quidem concilium a nobis demote indicium cum eas ob caufas, conciliatibus noftris literis rxpreffas, celabrare non potuerimus; olficiinofin ratio, qus Îirogreflionibus fuis tota ad pteftantillimam ilam curam fpeâare debet, nos commonet , atque adeo commovet , ut quod proximo fuperiori anno a nobis intermitti oportuit, id hoc anno omnino praedemus.

a HNO CHUJTT 1 srj.

Quamobrem omnes *8c Cingulos* hujus noftr» provincis epifeopos, tum literispotiflimumnomine unicuique eorum (criptis, tum hoc etiam publico ediâo, ad provincialem fynodum Mediolanum convocamus: cujus etiam fynodi inchoandas certum diem , nempe nonum Aprilis proxime fequentis, quo ftatuto die mane in metropolitanam noftram ecclefiam conveniant, prsfcribimus . . Ut autem ceteris omnibus atque lingulis , qui poffunt , debentve jure aut confuetudine , aut piivilegio eidem intereffe , fiervulgata fit ac nota hujus noftrB provincials fynodi tertie indiâio ; neve cuiquam vel rei ignorantia ad excufationem uti, vel (econtemptum, negleâumve efle , dicere liceat; lis ipfis untvcrlis ac lingulis , tum ceteris qui lua interefle *quavis* ratione putarint , hoc edicto publice propofito ▮ illam eildem lignificamus, lhdicimus, ac denuntiamus : jubemufque item illos ipios omnes 8r Cingulos, qui interefle debent , huc in provincialem lynodum conveni re ad conftitutam diem , panis & ccnfuris il' lis propofitis , qua canonicis fanâionibus decrets lune.

Curent autem comprovinciales noftri epifeopi, idiquod pofterioti provinciali concilio laocitum eft, ut cum primum hoc cdiâum acceperint , quo provincialis fynodi celebrande certa dies indiâa eft , in omnibus 8c urbis 8c diacefis fus parochialibus ecclefiis , quinta quaque fena in lingulas hebdomadas quoad illa de more abfoluta, ac dimiflâ erit , mille (aerum de Spiritu fanâo fiat: In calhedraliautem 8c collegiatis ecclefiis proceflionum praeterea munus lingulis diebus dominicis obeatur, precationibus adhibitis pro optimo concilliatium rerum traâationis eventu.

Omnes pruterea provincia noftra fideles id monemus , A- per vifcera miiericordia Chrifti domini hortamur, ut omni pietatis Chriftianae ftudio 8c religiofis precibus , iifque afliduis, a Deo coniolationis & mifericordiarum patre , nobis , negotium tam falutare traâantibus , Spiritus fanâi lumen implorent , qua lumine adjuti, nos iis inityis, inliftentes, que fuperioribirs annis jecimus), noftros , gregrfque noftri grefiiis dirigamus i«i viam (aiutis aternz . In quarum rerum omnium fidem hoc cdiâum confici , auâoritateque noftra imprimi , & noftro figno muniri, rum noftia etiam manu fignatum in vulgus publice proponi , eidemque a lynodali fccretario noftro tubfcribi voluimus . Datum Mediolani die *16.* Januari IJ7J.

PROROGA TIO SYNODI,

ET PROVING. ET D1ŒCESANÆ.

Curelui Burrmuui fiuifu tulrfiit tituli [uuflu TruxtJu preiijttr cirjruuln , Dti V UpuAelitU ftjil irutiu urehitfiji afui fanflu Attlialautufii irtltfiu, uuii>erfi> pruviutiu utftrufi-Jeliiui fulutti» i» Çhriflo Jaufiut.

ALIS noftris literis , ednfti nomine inferipus, piovnicialem fynodum , quam hop anno

anno auso die 14. hujus menli» Aprilis habere ftaOMUT1 umamus, paucis ante diebus de more indixiWh mus , fed cam per invaletudinem noftram, ut per literal etiam provincia noftrz epifeopu fignificavimns , id ad conftitutam diem pizftant nobis non liceat : eam ad diem differimus *Ic* prorogamus , quem iiii hoc ipfo anno celebranda certum, volente Deo, przfcribemus, atqee indicemus aliis noftris literis .

Dicecefanam przterea «fynodum , quam indiximus ad diem 14. hujus etiam menfis Aprilis , ob eam ipfam caufam differimus, *tc* prorogamus in diem quem aliis noftris literis certum lignificabimus *It* conftituemus arbitratu noftro. In cujus rei fidem has nceeflariz prorogationis noftrz literal confici *tc* publice B affigi juffimui. Datum Mediolani die *9·* Aprilis 1J7J.

ORATIO CARÇLI, CARDINALE

TITULI SANCTÆ PRAXED1S,

Archiepifcopi McdiolancnCs.

Htiitt i» frtvintUli cuttili* iii.

TERTIO jam adfumus , patres fanâiŒnu , fioc ipfo loco, ubi fuperioribus annis icmei atque iterum Spiritu fando duce congC fopus miniftetii in confummationem fandorum, fi , in tam curam incubuimus, ut in hac provincia paftoralibus noftris Rudiis fuccurrercmus animarum fahiti , *tc* opitularemur pietatis cultui jam pene dcflorcfcenti . Quo in genere etfi a nobis vel plurimum elaboratum elle videtur , tamen li animadvertimus , provihciz hujus ftatus, quem vos etiam optime noftis, is eft , ut inulta adhuc deline ad operis a nobis inchoati confummationem βrperfeftionem. Primum enim fuperioribus noftris decretis non omnis erepta eft morum corruptela, neque plane omnis inftituta Chriftianz difciplinz ratio , qua vobis , 3ui adeftis, una mecum expetenda eft . Dcine, at eft hominum genus ad carnis lenius proclive , fzpeque przceps fertur ad peccandi li- D centiam , alii poft priores illos congreflus noftros fentim in dies irrcpferunt morum errores . Prsterea quz olitn a nubis fancita lunt, ita fe habent , ut vel noftra , vel aliorum culpa illa caecuti (imus non plane omnia. Si qua autem exeeutionetn habuerint, vel pauca , vel multa Slla lint, vereor, ut libera dicam, ne ea externa potius quadam fpecie attigerimus, quam intimis animi fenlibus , vereque amplexi limus . Atque hic quidem eft terum noftrarum ftatus. Videte igitur quz illa lint , quibus , auttore Spiritu lanito , qui fpiritus eft ventatis *St* conflit! , hoc ipfo conventu nos tum mente optima , tum falutaribus deliberationibus confolamui oportet ; ut aliqua ex parte exfolvamus E quod *St* Chtifto domino & nobis , & clero 8c populo noftro debemus . -Propofitum igitur nobis lit, paires optimi , magnum quiddam die ac perfectum , quod przftare debemus : idque nos vix aut nc vix quidem inchoavimus , nedum abiulvimus , cum certe non licuerit : nam. quemadmodum reliquis in rebus nihil poteft (talim elle oerfediun , fed needle eft , ut initium fiat ab aliquo rudimento , atque paula-Um ad fummutn perveniat : ita opus, quod fu. perioribus ahrus aggredi fumui , non - potuit co lempete ftatim pervenire ad eam quam quzrünus 8c debemus , neceffariam perfcâionem . Quod li quis noftnim fecua fortaflie exiftimat , quoniam in hac provincia aliquod majus pietatia Chriftianz ftudium elucere videt , quam antea folebat , quamque in aliis fortafle quibofdam locis apparet ; nc ifte plane quidem Allitur : non eft enim cur nos vel cur aliorum, five mali iiii lint, Gve aliquo Chriftianz virtutis gradu prediti, fadis aaiones noftris expendamus : led comparemus'oportet cum ea fande agendi formula nobis divinitus przfcripta : que fi ob.oculos verfabitur , facile cernemns quam longe ab ea diftemus . Procul *tene* abfumus , patres . Eft igitur cur properemus, & ita properemus, ut quod feme! aggrefli fumus , perficiamus, afpicientes in auâorem ir conlummatorem operis nobis commifti , Chriftum Jefum. Is quid non attigit , quid non egit , quid non perpetius eft ," ut quod ei pater czlcftis dedit , opus confummaret ? Quid illa crucis ara , in qua redemptionis myfterium peradum eft , loquitur ? Que mens , qui fenfus Chrifti laborum *i* Quotfum illa verba , Csa/ammar··. *rjt: J·*·.* ∎?. an non operis, quod fufeeperat, pcifcdionetn? an non confummationem indicant ? Num Chrifti magiftri exempla , num voces nos commonent ? an commovent potius ? certe quidem . Ergo pergamus ad confummationem › *St* quod operi noftro dccft , perficiamus ; ac ita quidem ut · cum n°s epifeopos Deus dederit ad tamquam angeli ejus *8e* milli in minifterium propter cos qui hereditatem capiunt falutis , non modo purgemus *illuminemus*, fed perfedos reddamus cos , qui in cuftqdiz noftrz fidem traditi funt . Altera przlcrea caufa eft ∎ paties , quamobrem huc tertio nos convcnice oportuit : nam ea eft latanz fraus , ea depravata hominum natura , cz mundi iJlcccbrz , ut li quid fuperioribus noftris landionibus communivimus , in altera cjufdem tei parte violari foleat ccclcilz difciplinz infttttutio I ita ut alio rurfus opus fit pralidio . Quemadmodum enim fluvius ab una parte aggeribus munitus, in alteram fzpe erumpit : itidem ufuvcnit *lif* fanciendis morum legibus . Si qua igitur parte , vel clero , vel populo fuperioribus rerum fanâionibus obftrudus additus eft ad peccandum : alia tamen invenitur via , quam praeludamus oportet, hoc noftro fynodali ftudio, quod dum in h'oc genere multum elfe debet , tum plurimum e.tiam in eo , quod tertio loco a me propofitum , jam brevi exponam. Scitis, patres, qua fuperioribus concilils przfcripfimus nobis de frequenti facrificli oblatione , de diÎ;nitatc ab epifeopo retinenda , de fupellcdill, rugalitateque epifcopali , *de* paftoralibus officils , de familiz noftrz inftitutione , de cleri difciplina , de gregis commiffi gubernatione : illa omnia ut ada funt a nobis fortafle ddigenter , fic certe noftrum fuit & eft , eadem exequi vel diligcnttflime. Parum eft enimopti- «no confilio decernere , nlfi quod decretum eft feduto przftetur : nam ut feientia debet ede cum virtute copulata . (ic decretorum conftitatio cum exeeutione in primis conjunda : alioquin parvam affert utlilitatem , vel certe nullam . Itaque cum operis noftri fufcepti ratio conficiatur *tc* quais confletur duabus his partibus";'-› legum lcilicct optimarum *St* fandionc & executione : in hac nos fideles elle oportet, in illa prudentes : fi prudenuam in fanciendo przltitimus , fidem m cxcqucndo przftcmui nrcelfe eft,

anno cHMSTI >>7l·

ΛHNO CHAISTI Iffl·

eft , ut & pradetstes Ar fideles fervi foréau. Λ mur . Executio aufèm noftra ômnis fit opti tet , patres , tam perfefta, tum veta : perfe- &a quidem , ut decreta omnia vel ad nos, vel ad alios pertinentia exeqaamar t excqoamur autem vere . non externa fola fpecie , fed ea fixa animi deliberatione , ut in veritate noa ambulantes & ad Dei gloriam , *Sc* ad animaram falutem uberrimum fruAum afferamus ex iis tebus , quas folido agendi Audio exequimur . Alioqui fi contra quidquam agimus , id Suoniam non ulla quafi radice fixum h*rct , athn diffluit , ftatim evanefeit . Quare agite , patres fanâlfïïmi, munus nuftrum expleamus, ut, quam debemus , fandam folicitudinem , quantum in nobis eft, prnftcmus, tum ad operis noftri inchoati perfealonem, tum ad omnem ecdefia difciplin* rationem in hac provincia communiendam , tum ad fuperionim noftrorum decretorum leges , eafque vere atque omnino exequendas . Spiritus autem Dei habitet in nobis , is Spiritus veritatis , quem in euangelio quod modo recitatum eft , fe dominus miffurum efle promifit ; mentibufque noftris lumen proferat , quo omnes muneris nofhi paftorahs partes dirigamus in perfeâionem Ac finem , quo fpeâamus , Chriftum Jefum ·, i ui |aus & gloria fempiternis statum fucuIis. Arnen .

moraai pontificii· fanâioaibas, * Pii V. pan- am*0 ificis eonftitutione co nomine edita , patrum CHXUTI item inftitutis , teas ipfis imperatoriis legibus ·iZE> adduâi, cdicimtu , m ne qaid fervilis operia facris iû diebus, oui fanft* matris ecclefi* in. ftituto , ant unfoicajufiqac loti confuetadinc , votove publico coluntor , fiat , nec quidquam denique quod in illic agi , geri , fierive non liceat . _ M

Et quoniam in iis, qu» fequuntur , maxime peccatur , hac notninatim retamus i

Ne *iis* diebus nundina, emporia, mercatufve agantur : ne quidquam praterea fiat , exerceaturve, quod ad earam nundinarum, vel mcrca. tus apparatum pertineat , ctiamfi in diem proB xime fcqucntem illa cadant.

Ne contrsâus ulli, cujufvis generis fint, noqup ulle rerum exeeutioaea fiant ; nifi cum jure notninatim permifliim eft .

Ne collea* , taleare in opidis , pagis, vicis , ut ex depravata confuctudine qutbufdam locis faftutn eft , feftis diebus exigantur , prasfertim quo tempore rci facta fiunt , vel concio habetur, vel procelfones , vel alia divina officia celebrantur, vel icholarum doftrin* Chri. ftiane exercitationes aguntur . Nec vero ullo przterea unquam dic incccicfia, in ccemcterio, atriove ecclefi* illa exigi liceat.

Ne libri , imagines , figoa , 8r alia id genus ufquam venalia proponantur , aut circutaC ferantur .

Ne quit ad ale* lafutn pertinent, neque laeve itidem, nec reftes ad perfonatorum hominum ufum vendantnr, locenturve .

Nc quas res ad viftum necefiarias vendi licet, illo prope cccicfias, in carumve confpeAo , venales proponantur .

Neque earum ipfarum rerum , praeterquam panis, a foic, aut pluvia defendendi caufa, in foro locifve publicis tentoria , raftrarc fint , quibus ili* exponantur .

Neque earumdem rerum occafione , caufavc officine aperta ullo modo fint : fed earam oftiolum parvulum patens fit, luet reliqua omni parte claufa . Quo in genere przterea epifD copus , illarum rerum venditionis certam noram *Sc* modum pnrfcribat , ne ex venditione aliquid exiftat icandali offeafionifve , aut occabonis , qua dilirxhantur homines a divinis officiis .

Tonioribus praterea , piftoribus, furoribus, calcearils, alilque ejufmodi , *Sc* reliquis item opificibus, quibus przfcnbi oportet, epifeopi* certas regulis prrfcribat , ne deinceps dierum feftorum cultum violent, in quo maxime peccare pleriquc folent.

Quoniam autem ufn jam hac in provincia nimis compertum eft , depravatis his temporibus fc moribus, ad choreas , tripudia , falsationes, St id genus alia nunquam fere conveE niri fine multis , 8q iis quidem grsviflimis Dei oftnfionibus , idque cum ob turpes cogitationes, obicceoe diâa, inhoneftas aâioncs , moram corruptelas, *Sc* perniciofas ad omnia opera Carnis illecebras, iilis perpetuo conjunâis, tum propter cades, rixas, diuidia, ftupra , adulteria , aliaque mala pliirima inde coofequcotia quum foptflime , his tot offienfionum fc peccatorum feminanis locum dari, iis przfertim dieba*. qui dies propitiationis funt ; *fc* iis ipfis diebus fideles picrofque nefariis iftis fistan* blanditi* iUcâos, a divinis officiis , religiofis fopplicatiorubvs , leâionibufqnc facris abduci,

(aver-

,IN NOMINE SANCTÆ

ET 1NDIVIDUÆ TRINITATIS

PATHJ, BT HLII, ET SPIEITOS SANCTI.

Caralui Bcrramaui JaaOa ectlefia tilali faieSa Traxedie freelyter tardiaalii ,s Dti <T afaflalica fcclii irati» archufifcafat MeJhUiu de caâfiln O" affecefu rmtr/aliffiata·rum fatrum , caefifcaferum ueftreram , l'a *fra■vituiali ueftru cuacilh Medialaaeufi tertie , mec , fut fe^uautur ceuBituimue ac daterait»».*

I.

Da ftflaram dierum cule».

i«t >I.4<-Ç ACROS ANCT A Tridentina fynodus cum ftxtuit fideles religiofo feftorum die- *(eaSaeum.* rum cu^ta abuti non debere ad comeffationes , ad luxum , *Sc* lafciviam > tum pallores omnes vehementer in domino obteftata , debitam , fanâÿusque eosnmdem obfervantiam paftorali diligentia magnopere commendavit . Quamobrem primo provsaciaJi concilio de illorum cultu quamvis a nobis fancitnm fit , tamen hac cooftitatioM eo ipfe de genere diligentius decernendam eeafoioraa) cum ca fint morum corruptela , la depravatus ufus , ab omni *Sc* divina *Sc* humana lege alienas, at-Deodicati dies, faaâifque retain officiis confecrati , ac Spiritus fanâi doârina foftimti , tnm ad recolenda divina beneficia, am ad honores debitos fanâis tribuendos , ad corumqoe vita Imitationem excitandam , non modo , ut oportet, faufte norr calantur, fed, quod gravimmum eft , *ut*fsrie violentae operibus, officiis, rerumque aâionibus, ab ooχηαχ culta , Ac pietatis Cariftian* Audio alienis.

Itaqoe fo maxima hac offenflooe , nos facta illius fynodi auftoritate, canonum jure , fum-

ANNO CHKisri 157J.

avertiquc rude· percipiendi· fidei rudimenti· ; aliofque ab aliis Chrtftianz pietatis officii» , in quz co tempore rcligiofc incumbendum eft, abftrahi Ac amoveri ; hoc certe graviffimum eft in confpeâu Dei , *Sc* ecclefiz . Quare feftis iis diebus , faltem horis quibus divina celebrantur officia, interdicimus , ne fakationes, tripudia, eborea ducantur aut fiant I

Ne item comoedia , ludi fcenici , vel theatrales › haftiludia , Ac alia cujufvis generis fpc-' ftacula agantur»

Ne circumforanei circulatores » *tc* id generis nebulones , praftigias fuas , inaniaqup ea fpeftacula agant « neque quidquam omnino 'vendant , ne medicamenti quidem prztextu .

Ut autem hz omnes de feftorum -cultu leges ab omnibus ferventur ·, contra cos , qui non paruerint, epifeopus agat poenis , Ac alus item remedlis arbitratu fuo.

I citis diebus facrofanâo miff* facrificio fideles omnes interfint.

Neque vero elcufentur puellz nubiles , neque deinceps vidue , ne permiffu quidem primi noftri concilii , ob recentem mariti mortem , neque ullo alio cujufvis confuetudims prztestu .

Ut vero il dies omni pietate Ac religiofios colantur, hec crebro populum parochi *8c* contionatores admoneant, atque hortentur , ut illorum dierum tempus, quod Deo, eju/que cultui debetur , in iis aâionibus totum confumant , in quibus fanâe confutuendum eft .

Ut concionem mane , Ac facratn leâionem a prandio, ubi explicari folet , audiant .

Ut divinis, vcfperarumprzfertim officiisprzfentes, pie religiofeque adfint .

Ut in Chriftianz doârinz rudimentis ac przceptis , vel percipiendis , vel recolendis verfentur .

Ut in operibus etiam officilfque pietatis fe eserceant , zeros homines vifitando , merrentes pie confolando , Ac alia ejufmodi przftando .

Ut denique ab illis aâionibus , unde omnis -peccandi materia atque occalio cxiflit , feriati, *jn ea* opera incumbant , ob quz funt illi facri inftituti dies.

Epifcopi'igitur cura fit, vel litaniarum proceffione», vel orationes, aliarumque Chriftianarun yVirtutum exercitationes inftituere , in qui-'Eû» per feftos dies occupati fideles, abducant fe · profanis aâionibus,

Sicut principes Ac magiftratus , qui gubernationi prefunt, dignitate przcellunt, ita przlucere debent exemplo , quo reliqui incendantur ad perpetuum pie agendi ftudium . Quamobrem pro muneris ful officio nos paterne cohortando Ac admonendo , epifeopus curet ut ipfi per annum folenmbus diebus, Ac in quibus potiffimum human* redemptionis myfteria peraguntur , in nativitate fcilicet domini , dlc circumcifionis , Ac epiphaniarum , hebdomada fanâa , pafcha refurreâionis , afernfione , pcntecofte , in folenni die corporis domini , ad cathedralem ecclefiam conveniant ; epifcopalifque miffz facrificio , quod folenni ritu fit, divinifque vefperarum officiis interfint . Idem przterea efficiat , cum ob jubilzum , vel ob aliam publicam caufam generales proccSiones *3c* iuppliationes aguntur .

Epifeopus id cura diligentizque adhibeat , ut tum es ecclcliz fuz libris veteribus , ma. A nuque feriptis , tum « publici· civitatis feriptis monumentifvc , atque aliunde perveftiget, CHUSTI u qui dies funt quibus colendis , vel veteri inftstuto ufuque , vel publico voto civitas adftriâa eft 1 aut aliu· item quivis duxccfis fulocus .

Qua przterea diligentia utatur in conquirendis reliquis tum votis , tum pias confuetudinia inftitutis . Si que vero ejufmodi monimenta compererit ; ea diligentius confcripta in epifcopali archivo aifervanda curet . Ccrtofque illos dies feftos , iis monimentis notatos, coli , ac alia hujufmodi pia ioftituta przftati jubeat.

Vigilis autem, Ac fitfti dies fanâorum , qui B publico civitatis voto , aut confuetudine coli debent , dieecefanz lynodi conftitutione ab epifeopo decernantur, & in calendarium quotannis relati , dle dominico , rprout uniufcujufque eorum fandorum fefttis (dies in aliquam hebdomadam inciderit , populo a parocho denuntientur .

Monimenta vero fefti diel, vel piorum inftitutorum, quz in aliquo folo dicecefis opido, locove voti publici, aut confuctudinisrationefervari oportet, in ejus etiam loci parochiali ecclefia afferventur : cum autem dies ille feftus , vel quo pium inflitutum fervati debebit, inciderit I parochi fit, dle dominico, proxime precedent!, illum populo indicere *tc* denuntiare.

Prohibeat vero diligenter epifeopus , atque C omninp efficiat, ut non modo non faltatione», Ac eboree , verum etiam comeffationes in honorem fanâorum , ludi, alizve profane aâiones › ab eorum feftorum dierum, piorum inftitutorum cultu aliens, ullo quovis modo, etiam illorum prztextu occafioncve introduit», publice iis iplis diebus fiant.

Studeat etiam epifeopus , ut quo tempore in feptuagefimse , fesagefimz , & quinquagtfimz hebdomadis ecclefia mater , officiorum ritu , Ac hymnis , canticifque fidelium mentes ad maftitiam , atque ad pernitendam escitantibus , Ac omni denique ti^m vcftimentorum , tum aliarum rerum apparatu populum D Del inftruit , ac przparat tot ante diebus ad fanâe recolendam Cnrifti domini paffionem , Ac crucem ; eo potiffimum tempore fideles, ftbi io curam traditos, fpcâacula , ludos fccnicos. At alia, quz gentilitatis fpeciem prr feferunt , tunc przfertim morum corruptelis introduâa, illa ipfa, tamquam a fanâiffimis ccciefi* inftitutis abhorrentia, omnino'fugientes , ad pietatis Chriftianz ftudia , Ac ad orationem attentiores fint , propofita omni Chtiftianarum aâionum exercitatione .

Quo religiofius incolz uniufcujufque parochus feftum diem colant illius fanâl , ianâzve, cujus patrocinio parochialis ecclefia dicata eft , cohortationibus agat parochus , ut 'pri-E die ejus diei IIII fanâe jejunent , animo pie repetentes tum jejunia , tum rcligiofas alias ejus fanâarum virtutum exercitationes I quarum meritis in czlum *ille* vocatus , cum iempitema gloria perfruatur , pro caritate , qua abundat , eorum, quorum lalutis patrocinium fufeepit , preces Deo offert , jejunia item Ac lacrymas I Tum idem illos admonere , atque vehementer in domino cohortari non defiftatt, ut pietatis Chriftianz offices· , fanâi» operibus , debitaque veneration^ fanâi illius diem feftum colant ; utque ab bikini fervili opere abftinere ftudeant .

Eo-

ANNO CHRISTF ipj.

Eodem prxterea dic fandi , qui parochia patronus eft *St* cufios , quo Λ illius Imitationem magis fidele» inflammentur , id parochus przftet , ut perado vefperarum offictO , cum frequentior in ecdefia populus adeft, aut ipfe, aut alius in fugseftu , aliuve loco fopenori, de libro, quo illius sita vere exprefla continetur , res ejus (ande , admirabiliterque geftas , religiof* vite Inftittita , morum difciplinam, pietatis ftudia, virtutes pronuntiet.

Quoniam vero findiuimis (ummornm pontificum Inftitutionibus, & provinclalis concilii primi noftri decreto fancitum eft , ut que apocrypha tant , in ecdefia ne legantur ; de vitis fandorum, qui in unaquaque hujus provlnce urbe , dkzcefive certe potiflimum locis coluntur, liber abepifeopo conficiatur, doitis *Se* pils viris adhibitis , tum ex probatis audoribus , tum certis fue ecdefia scriptis , ac traditionibus.

Sandorum , qui in domino dormierunt , facris (epuleris , At reliquiis colendis *Se* venerandis , eo maxime augetur gloria Dei, quo religioflus illa coluntur. Quo igitur dic faodi alicujus dies feftus agitur , li in ahqu* urbis, dimcefiive ecdefia , fandi alicuius cdrpus reconditum eft , facrave ejus memora , vd al|» infignes reliqui* aflervantut: eo die *St* fignificatio detur frequenti campanaium fonitu , ille ecdefia locus , ubi ea funt , (aerarum vrftiurn apparatu , *St* candelarum lumine ornetur , tum ad majorem cubcLu divina officia folennius celebrentur.

II.

Dt fitbatit Cbrijlitae.

Quo major in dies concnrfus , *St* progreffio fiat ad dodrin* Chriftian* fcholas , ad earumque ftudium vehementius excitentur jam Inftituta , *Se* in pofterum , Deo jiivante , inftituendc ejus rei nomine fodalitatca : indulgentiarum , qua *Se* a Plo quinto ; *St* nuper a >0-. fandiflimo domino noftro Gregofio XIII. earum 10-.°°' fodalitatum hominibus concefl* funt ,' donum quotannis per parochos duobus ante Kalendas Msii diebus dominicis proximis promulgetur, cum frequens populus adeft . Illis autem *conf*titutis Kalenail, earum fodalitatum homines, at indulgentias confequantur, confefli, facram euchanftiam fumant ; ac proceffioncm pneterea agant folenni ritu . Si vero f*pius id promulgari , vel aliis potius certis diebus h*c ab illis agi, epifeopus cenfuerit , id conftituat arbitratu fuo ·

Quibus in opidis , vicis ac locis , qu* ad fuam dioecefim pertineat , epifeopus has neceffarias dodnnag Chriftian* fcholas , *Se* fodalitates , ut altera provinciali fynodo jufliim eft, non adhuc Inftituit y illas quamprimum · *Se* quam diligent illime Inftitul curet. Studeat vero quanaplurtmos cujufvis conditionis , (latus ,'*Sc* artatis homines probatos , tum mares, tum feminal, iis fcholis jam Inftitutis, vel Inftituendis, adfcttbl, adfcriptofque operam illis navare , «t concdli indulgentiarum muneris participes fint

Eas vero jim Inftitutas , vel in pofterum inftituendas fcholas *St* fodalitates , ad illas pneferiptas regulas dirigi curet , que julfu noftro ad communem earum ufum edentur in lucem .

Scholaa prrterea quam frpiflime vifitari, tum ab carum pnrfedis, tum ab alus etiam jubeat, quibus id negotii dederit . Iique diligenter ei referant, cum de omni Inftituta carum ratione, frequentiaque illorum , qui conveniunt , tum de reliqua earumdem fodalitatum ipirituali progreffione , elfdetn , quo plores poterit, conftituat confeflarios facerdotes , *St* in concionibus habendis exercitatos, quorum *Se* minifterio adjuventur , 8c falutaribus monitis , crvbrifque cohortationibus inflammentur in dies magi» al illud fcholarum 8« piarum exercitationum inftitutum atque ftudium .

Si quam aliquando concionem facram a prandia populo haben contigerit, ei certa hora ab epifeopo ftatuatur ; ita ut neque condonator a dodrin* Chriftian* fcholis , neque hc ab illo impediantur.

Epifeopus praterca eam ineat rationem , ui *St* in hofpitalibus , *Se* in aliis pils locis , ubi plures, Vel mares vel feminz , curantur , aut aluntur, hoc tradend* dodrinz Chriftian* inftitutum introducatur ; quo illi pafcantur hoc pr*terra fpjrituali cibo.

anno CHHISTI 8S7j.

III. ·<

j *tuuienetam fcrtiiunt.*

Anniverfaria feftorum folenniumque dierum quadam quali vicifilitiidine, *Se* ftatis pro folentutatum temporumque ratione (acris czrcmoniarum ritibus Dei ecdefia , a Spiritu fando inftruda, redemptionis noftr* myfteria, *Se* factas alias adiones in anno , tamquam uno libro deferiptas , fidelibus proponit ; qui fi minus ad ea Inftrudi funt, nec qu* fande religiofcque'aguntur, Intelligunt, non eum frudum, quem alioqui perciperent, capiunt. Quo igitur diligentius llll mftruantor , lo dieique magis accendantur ad publicas facras adiones, *St* tnyfterla colenda , quz ftatis anni folcnnitatibus *Se* temporibus ccclefia Dei celebrat , epifeopus tum ipfc aliquando, tum concionatorea, *St* parochi certis iis diebus , quibus illa agi , celebrarive contigerit , populum doceant cum facrofanda ea myfteria, tum religiofum eorumanniverfariorum cultum, tum fandiores flatarum in lis colendis facrarum czrcmoniarum ac rituum rationes *Se* lignificatione».

Itidem cum lolcnnes allqu* flat* proceiliones , vel all* fupplicationcs , aliqua publica caufa indid* , aguntur , vel jubifeum in univerfa ecdefia Indidum celebratur ; conciones ab elfdcm habeantur. Quibus preter cetera explicentur caufc , quamobtem aut jubileum celebretur, aut III* (upplicationes fiant ; tum excitentur atque admoneantur fideles , quam religiofe incumbendum fit ei (and* adioni quidque ab illis proflandum, ut illius jubilei ipirituale» divitias ipli confequantur.

Ut autem rehgiofa animi przparatione hi folennes dies a fidelibus colantur , non fatis llll *id effe* putent , *myfteria* illa a fc *iermonibui* conciooibufve, iis ipfisdiebus, quibus celebrantur, explicari , fed feflis etiam, aut dominicis diebus eas /aeras vd folcnnitates vd adiones proxime procedentibus , eofdcm concionibus inftruant , *Se* eorum animos mentefquc pr*parare atque inflammare ftudeant , cum ad omnem religiofum myftenotum, quz fande agentur, cultum, tum maxime pro folennitatusn ratione, ad pcenitentiz (aeramentum , & ad farrata euchanftiam (umendam.

Id

ANNO CMXIsTI MZt-

IJ vero etiam fervetur, ƀum ftata *jtjuaio-rum* tempora, adventu* doaainj, feptuagefima, *c ejufmodi indant.

De (aeramento etiam chrKmatis populum inftruant in IIII» pentecofte» diebus , qnftai» potiIIimnm ab epikopo id (aeramentum folennitet mtniftrari folet.

Parochi autem id omne inftrvendi popolt officium pruftent ad praferiptum inftrafcioni» qua eo nomine cura noftra conficietur ad comma* nem provincia ufum.

Ne patiatur parochus, cnjufva ordini» regulares in ordinis fui ecclefiis , intra fine· parochia fua litis, contionem habere, nifi eu (erupto teftimonio perfpexcrir, eo» muneri» rjofmodi in illis ecclefiis obeundi caufa, fc adepifeopum cum concionandi facultate, quam a fuperioribus fuis ipfi obtinuerint, contulifle, fcoonedidiooem , ut Tridentino concilio cautum eft, ab eodem petiiflei neque itidem in alienis qufdcm parochia ecclefiis , nili' ibi concionandi facultatem libi ab epikopo literis conectfam IIII offendant.

Que in concilio provinciali primo de pradicatione verbi Dei, fc quacumque item ah* eoncionatoribus * nobis praferipta funt , ea quo diligentius ferventur, illam cautionem adhibeat unuTquifque epifcopus, ut cum< coram cuiquam in fua eiacei concionandi potclUtem faciet, vel bencdiftioncm impartial , illa omnia , * alia eo genere in noftram coacioaatorum i». ftruAionem , ad communem provincia ufum *Ü*mul redafta , & qua item apifeopos ecclefia fua rationibus accommodata , ab itlia fervenda cenfuerit , illis literis defcribi jubeat , quibu* vel concionandi facultas permittetur , vel prasfentationis , poftulautquc benediftionis tcftijnonium fiet, '

1 Quoniam parocho condonante , nonnulli, param (alutis fua memores, cum ad illius concionem conveniunt, fupe difccdunt ea non abfoluta , ideo debiti in hoc genere officii fui cos crebro parochus admoneat › prout neceflarium effe viderit . Quod fi quos aliquando monitos ex verbi Dei , vel parochi eoncionsntis contemptu lo contumacia perfeverare animadverterit , illo* ad epifeopum deferat , qui pro culpa gravitate eofdcm afficiat tum aliis ponis, tum, fi opus eft, (aeramentorum communione privet ad Carthagincnfis coocili preferiptum.

«••i^ran*. M-

Parochus fc contionator fape , prout opus effe animadverterit , illam decem annorum indulgentiam edicat , ac denuntiet , quam (ummus pontifex Leo IX. in Latcranenfi concilio toties concedit , quoties aliquem bla(pbcmantem accufant.

IV.

<ui fiiti ftrtiant. '

Quo» oportet , facri Tridentini , provinefalifque noftri coocilii primi juffii in dicece(ana fynodo canone» , fc decreta Tridcntina recipere , fideique profeffionem prallare ; nifi *illu»* id preftitifle cpiicopU» gerfpexcrit, in ea, qua proxime futura eft , fynodo , ab illa· praftati jubeat.

In aliquem vero canum libram, qui in epifcopali archivo effervet·» , eo» omnes ac (ingulo» cancellati·» epifcopeli* ordine referat, tum qui ante* ptaftittrunt, torn qui in pofta-*nm* praftabimt in *faigalii* fynodi» deincep» fequcntibu*.

ANNO CHRIST) UH·

Quicumque littera» *tt* liberale» art*» quovi» nomine, vel publice, eel pcivatim docent, li quale» fint , at reliqui pnatere* , quibui Pii I».» M·T. quarti pontifici» maximi connitutione, vclejufdcm provinciali» concilii decreto fidei profef-Concm facere juffism eft › trium menfium (patio illam ad formulam ab eodem pontifice pi*-(criptam, aut jam preftitifle oftendane, aut r* ipfa pneftent.

3ui vero in polleram illud legendi, interpreti , docendique munus fukepturi iunt , fidei profeffionem ad idem pruferiptum ante froftent , quam Id (uicipiant , exerceantve. lique fc ilh omne» in libro notentur.

rarochu» ne ullo modo patiatur, in fuc parochia finibus id , ut flipra, minui a quodam deinceps fuicipi, aut jam nunc (ukcptum exerceri , ü i» fcnpto epifeopi teftiatonio non oftendertt , (e d* odei profedione pisltitidc : imo vero fi ita teftatum noa fecerit , ei illo munere interdicat ; fi non paruerit , ad epilcopum deferat, qui in eum prout juri» eft, animadvertat .

Et quoniam ad Ckriftianam pietatem hoc valde mtereft , ut inftituenda pueritia atque adolelcetttu» munu» committatur viri» , non icicntia folum , fed fide , ac moribui vitaque probati» i eam ob caufam a quo fidei profeflionem epifeopo» receptura» eft , ante ab eo cum vita» *iaa ratione»* perquirat j tum, fi quod tcftimonium fidei morumque a probatu viri» habet, afferri jubeat.

Quod fi ea vel non afferuntur, vel ejufmodi funt , quibu» ipfiui epifeopi confcientiz ac judicio non fatiafiat, Id ipiam aliunde epikopu» qurrat , ab iis prsefcrtim , apod quo» ille diu fuerat , hocque diligentius inveftiget , fi vel e longinquis , vel hsrefi^nomine iulpefti» , vel morum corruptela inquinatis locis illum elle, aut venite animadvertit ·

Hoc przterea diligentis» adhibeat , ut IO-fteaquam aliquis, fidei profeffione ad przl ptum faâa , docendi curam (ukeperit ; ejus . etiam vita morumque ratio fc puerorum inftitutio aliquando obfervetur, idque in iis potifliraum ludimagtftris, qui certa pafta mercede , in difciplinam luam tradito» puero» dorfci educant.

Quorum librorum leftlonc , explicationev* , puerorum aut adolekcntiam animi depravantur, fc arares facile corrumpuntur, quo in genere ii lunt, qui re» obfevnaa *9t* turpe» continent) eo», ut indice Trtdcntino fancitum eft, a·»·l· ftra ludimagiftri» pralegi, explicari»·, epifeopo» non patiatur, ae plana vetet ab illi» quidquam exponi, quod boni» mordpna repugnet , quodque impietatem inducat , ut Lateranenfi ulti- Wlawlimo concilio decretum eft.

£ Jubeat cpiicopu» pisero» adolektntefve a ludimagiftris Chnftians religionis pnscepta, atque fidei rudimenta doceri, adbibiti» iu folum libri», quo» epifcopus ipfe prafcripfcrit, prout ad illnd inftitucndt munes eo» idoneo» effe jtsdicaverit. Dominici» vero ** fefti» diebus,nullo alio pralcrea doârino genere illos inftrui liceat , quod omnibus eo ipfo concilio Lateraneofi pnaferiptum eft.

Illud etiam cifdcm pratferibat, ut diebus fefti» fcbol· lut adolefcentes, puerofve, aut ipfi oorsducane , aut frequente» illo» convenire jubeant ad foleane mill· tonventualis iacrum,

ad

Anno CHKISTL is;!.

v&rbi Dei concione» , ad divina velpcrarum ofticia , ad (aerarum literarum interprétatiuric·:, ad doârina Chriftiana fiholas , & ad alia denique vit· fpiritualis Audit atque execcitationes.

H®c omnia an ab li» preftentur , epifeopus vifitando tut iple › aut alius ejus nomine invcliiget diligentem, tum maxime , an litarol ifti apud fe habeant , tel ob fidei dodrinam , tel ob morum inlitutionem damnato» imptobatafve ; tum praterea , an qui in eorum diiciplinam traditi funt, honefte educentur.

Profieâurus aliqui» ad ea loca · ubi etli catholico etiam more a multi» vivitur , impune tamen ic publice ab alii» prxdicatur , aut creditur , quod 4 Romans ccclell* doârina *te* fide allenum eft. protectioni»^ (criptam facultatem a fuo p-trocho , vel ab eo, quem epifeopus conftitucrit , ante impetret, quam abeat I

Qmbu» facultati» literis erveatur . nt 8r reveiuoni» tempore . *te* li diutius illis locis inerit , Unguli» anui» tcftatum faciat, fecatholico more 8e vixiile *te* vivere: utque id teftimomum feriptum lit ab illius loci, ubi fuerit, cpifcopo, aut parocho, fi ibi parochus ell, aut a catholicl» viri» , probitis hominibus . illotum locorum incolis . Hocque is, cui eo proficifci conecflum erit, praftet omnino.

Quicumque autem innitar inquilitionis offi- C
a*'· ciura, flatum, res *te* miniftros aliquo modo lx-
-'*◆· ferit, violaritve , contra eum , ut Pii V. conflitutionc fancitum eft. epifeopus agat ad illius fanâionis prsfcriptum.

(Jnm graviUimam ian&ionem aliquando t cum expedire cenfuerit. promulgari jubeat. I

Pcrnicioforum & falforum librorum, cum perpetui quodam modo pellis fit , cui remedium iemper atterri oporteat, de iis lxpe *te* fumosorum pontificum conftitutionibus *te* factotum ca-
s<«_ x. nonum jure, cautum eft. Poftremo autem multa tum concilii Lateranenfi» ultimi decreto , tum nuper Tridentino concilio *te* indice utiliter conftituta funt . Que ut epifcopi Audio a bibliopolis , impicflbnbus & reliquis stem omnibus, D quorum intertft , diligentius , quam haâenus 1st, ubique przftentur ; illa tere omnia, aliaque nonnulla, eodem (pedantia , que addenda cenfulmus, limul complexi, provinciali hac conftitutionc toto eo genere lic edicimus propo(itl, , eodem Lateranenfi *Se* Tridentino tum conrilio, tum indice, *Se* Pii quarticonftitutionc de eo indice lata . poenis iancitis , *te* aliis preterea epifcopi arbitrata.

Ut quicumque artem librariam exercet t ab eo ne patiatur epifeopus libro» venales proponi, nifi confeâo librorum fuorum indice , cui ab fe . aut ab eo, a quo curam in rccognofcendis libris geri is voluerit , *Se* ab inquifitorc etiam fubfcrsptum fit : neque facultate fibi ab *eiidem* non permifla ullus allos cujulvis generis libros ille habeat , aut vendat , aut quavis ratione tradat, silo indice non notatos.

Ne loco publico , pottotiis mercibufve itn-Ï«artandis conftituto, libros miniiln publici ejus oci exportari patiantur, nifi qui illo» importarim , aut bibliopole, aut alii , quorum funt, lcriptum , eolumdem manu lignatum., attulerint, quo exportandi poteftas fiat.

Libri non publico mercium loco expoliti, fed allo in urbem Inveilt , ab eo qui invexerint, vel invehi jufierit eifdem denuntientur; ncc libri a quovis investi, vel in urbem introdnUi, ANNO
aliis commodentur , aut quavis alia ratione CHIIMTI.
tradantur , antequam hic , qui introduxerit , «fi·
illis , ad quos recognitio pettioet , indicam cdrum oficnderit , ab ctfdem irem facultatem obtinuerit: idque nifi libri id generis fine, ut cos omnibus pctmilfos effe perfpicue conflet

Ne quisopulcula. libros commentarios, abave id genetis quovis titulo , *te* nomine , qua manu icripta luat , evulget) nili ab epilcopo» aut ab allo ejus jufiu , *te* ab inquilitore recognita fint, atque approbata lubfcriptionibu».

Ne prxtcrca quis librum ,lciiptumrc cujulvis generis imprimat, .mpnmivc curet, nifiabrlf, dens cpifcopo & inquiliiote lccogniiuni, *te* feripto comprobatum. B

Quod recognitionis &· comprobatione feriptum lifiil iinorimcndi principio , recognito-»um manu notatum, principio itcmlibir impel, ruatur.

Libri exemplum auâoris manu *Se* nomme no catam , ubi primum imprcilum eft › recognicoribus tradatur aflervandum .

Libris impreffis, appoiito imprimentis nomine, adferibatur item annus quo imprefli funt.

Libri, quos typis mandari conceiiutn eft, in codicem a recognitoribu» reterantur , notato conceile facultatis anno *Se* die , deferiptis etiam nominibus eorum , quibus cos imprimendi poteftis farfta eft.

Ne heredes , ultimarurnque voluntatum exc- C
cotores, libris a defundo relidis utantur, aut aliis utendos dent, vel vendant, aliave quavis latione tradant, antequam illos, aut eorum indicem ipfi» epilcopo Sc inquifitori attulerint tacultatxmque obtinuerint.

De bibilis autem vulgariter redditis , de uflamcuto novo in vulgarem etiam fermonem converfo, de libri* prercica , qui de rebus inter catholicos *Se* haereticos contioverirs communi item lingua conferipti funt , ea diligenscau-
110 adhibeatur, ut illorum ufua lis tantum concedatur , quibus cpilcopus , aut inquifitor dc confilio parochi , aut confcflarii permittendum judicarit.

Libri dc officio *te* precibus horariis bestas D
Matl® virginis vulgariter, vel Italice, vclHifpanrce, vel Gallice, vel Germanice, vel partial Latino , partira vulgari lermone expreffi, venales ne proponantur neque vendantur . Si qui vero eos adhuc habent, ad facrminquifitio-
lii» officium ftatim deferre compellantur, ut e- Mit·. i<«·Π
dita a Pio V. conflitutione fancitum eft. 'ir°·

Caveat epifeopus, ne libri illi parvuli, quibus preces varix continentur , *fai&s* fuparftitiolifque tituli» alpcrli habeantur aut vendantur , nili fuo , aut inquifitori» , aliorumve theologorum , quo» nuic muneri prxfecerit , diligenti ltudio primum recogniti *te* purgati lint.

Adhibeat idem aliquando aliquot fur civitatis pcricifiioros homines , quorum opera *te* ftudio accurate cognofcat fi qui peltiferi funt lrtsri, indice Tridentino non notati , quorum ufu *Se* leftione interdicendum fit ejufdem indu ds auiloritate.

Quos libro» id generis .cognoverit , ne in urbem , aut in dieecefim hiata illi invehantur caveat quamdiligeotiftime : eorvmque nomina cum ad lacre Romana inquifitionis patre» deferenda curet, tum aliis provincia epifeopis fignificet, quo diligentius pelli ubftruatuc aditus .

ANNO Cmii'II

Qui per Urbes pr . ,

v« loi» libros venales circumferunt , eorum etiam indicem habeant, cui ab epifeopo *6c* ab inquititore, aut ab iis , quibus librorum recognitio ab illis delegata eft, fubfcriptum lit.

Hos parochus, in cujA parochi* finibus_rill venales libros exponunt circumferuntve, de ;mprovifoaliquando vrfitet. Ac fi aut illorum indicem non habere , aut alios przterea , eo indice non deferiptos, vendere , habereve coiipererft , tom eos epifeopo , aut inqurfiifori denurftict . tum libros omnes fcqueftri nomine , donec aliter ab eo , cui denunciarit , juflum erit . Si libros , indice Tridentino damnato» , improbatofve apud cos deprehenderit ,/ illos etiam comprehendi , aut fufpenfionentem faâa fibi ao sills caveri curet, ut- ad certum dtap fiftant in judicio epifeopi , âut io-.quifitoris. (

B

V.

IJ»* *4d* *V fdcMBintt gteerttim*

. Chriftianz pietatis ornamentum, in quo pôÎiulum fidelem gloriari oportet , altare eft erill*» holocaufti , (acrofsoâa illa arbor crucl» ‹ in(qua auftor humane redemptioni» pependit Çhriftus dominus. Quan^brcm ad Chriüans tehgioms gloriam inligni» admodum fuit ea veterum pietas , ait crucis Tignum non in templis lolum , fed domi fjilique in parietibus ac veftibuUs , pallimque in urbe expreflum appareret , tanquam SC preciarum populi Cbriftiani trophzum , & danilimum divinz tnifericordiz monumentum , & lempitemum denique teftimonium , quo palam fieret , fideles CUtn inimici» cruci» Chrifti, Judcis „ Ethnicis , A hzreticis nihil habere commune, fed contra eos omnes libere profiteri , quem colunt, dominum Jefum, & hunc crucifixum. Hoc igitur majorum religiofo exemplo , atque inftituto , cujus etiam veftigia in hac provincia aliquot locis pcsfpici licet, excitatus epifcopus , illud curet , ut hoc facrofandz cruci» inligne , vel ligno, vcl lapide, vcl ubi commode per facultates fieri poteft, marmore expreifum , in urbe & diacefi fua , ubi trivia frequentiora funt , pupifte proponatur atque erigatur : quo crebrius perfpeâa ea, facne crucis ardore fideles fefeerigant , um ad lummi myftcrii, in ea perafti , gratam memoriam , tum ad veram illam gloriam ,/'ad quam Chrifto duce populus fidelis , (*qui* populus eft acquifitionis, contendere debet .

C

D

Quod przterea alias fancitum eft , id pro lacrofanitz cnicis cultu &: veneratione fervari epifeopus jubeat , ut ne ea humi exprimatur , neve fordidis & aliqua labe inquinatis locis.

Singulis diebus dominicis facerdos , mrftz parochialis facrum fafturus, antequam illudinchoct, aquim falc afperfam benedicendo renovet, eamque ut tnoris eft afpergat.

E

I. ni. juail ·»■'■■

'Sanftiffimi domini noftri Gregorii XПI. pontificis conftitutio, qua excommunicatiqnis pana probofita , ipfo faâo incurrenda , incerdiftum eft , ne innocentiflimi agni imagine figurat* cere* ille forme & per Romanos pontifices ftatis temporibus confecratz minio , auro › aut ullo colore inficiantur t neque venales proponantur, promulgetur in cccleGa eo anno quo illas confeerari mos eft in pafcha , *8c* quoties item ep/feopus opus ede ccnfucrit ■

Quod pietati» & Dei honoris caufa ab fanâa matre ecdefia inftitutum eft, ut fefto-tfK Timrs Tt purificationis beat* Marl* virginis candclz,K palma , aut ofirz , prout locorum confuetudo eft , dominico die , qui de palmas dicitur, in ecdefia folempi ritu benedicantur : czque candelz ftatis ino tempore proceflionibus circumferantur , non fine fanûiflima myftcriorum fignificatione ; id . ut roftjtuti ratio poftulaf , ,ityreligiofe celebrari debet.

anno ipj.

Quatnobiem cdibimus , ne alio loco nifi in ecdefia , neque dum manibus laicorum tcnen-\ tu» , led conftituto loco pofit* folemnibu» ce-] remoniis benedicantur ; &· finguiz lingulis diftributx , tum jfLTta* ,-tum.candelz accenfs manibus per eos , qui acceperint , eefterrtuc , ex ccclefi* inftituto , dum ftatis illis diebus proceilione» *Sc* fact* alle actiones habentur . Utque przterea introducio ei ufui Occurratur , quo multis locis in hac provincia fit. , ut illis, vel candclz, vel palmz olivzque facro eo situ benedifte , non in ecdefia a quibufdam fumantur , fed^-ad cos domum deterantur ; & quod gravius eft, a laicis quibufdam , quafi tributum quoddam fibi a parochis , vel ab aliis quibufvb debitum, illz eligantur , decernimus , ut falvo , fi quod patronus aliquis beneficii habet, illas exigendi jure, ns lotum qui in ecdefia intererunt , Sc illisdltm tantum tradi liceat, qui iis ipfis diebus ad illam ecclcliam convenire iolent) fcd^non potuerunt , vel quia zgroti , vel alia legitima caufa impediti.

Ad preces , quz lupra puerperam funduntur , cum poft prolem emiflam illa aâura gratis» ad ccdefiam fe confert , parochus puerper* domum ne *ingredjttur* , etiamfi mulier ob adverfam valetudinem ecdefiam adire nequeat .

Feminis przterea , poft puerperium ad ecdefiam venientibus, panis bencdiâus, tub boftir forma, ne przbeatur.

Fons baptilmatis ne ufquam in allis ecclefils , quam in parochtalibit», flt, vcl epifeopi concelfu in illis locis ubi propterea quod parochial!» ctdella Jqngius dillat , idem populi commodo magis confulendum ede cenfuerit.

Ad facri chrifmatis oleum accipiendum , quotannis ante pafcha mittantur, qui accipiant, ut veteri canone decretum eft .

Sandi item chrifmatis , &: facri catechumenorum olei valcula , ne alibi , fed in ecdefia , religiolc aflervcntur in ciborio , above ejufdem ecclelz certo conftituto loco , quem eprfcopus comprobant.

Sacrum przterea oleum infirmorum in ccdcfia itidem cuftodiatur vafe ab aliorum factorum oleorum vafeutis diftinâo ; nifi quitus parochis epifeopus propter eorum domicilia a parochial! ecdefia dlitantia illud domi tunc aliquando folum alTcrvarj conceflerit , cum in parochi* finibus gravius rgrotantes habent , quibus ufuvenire poteft , ut quamcelerrime luccurrendum lit illius (aeramenti adminiftratione . '

Moneat fzpe parochus , hocque tum maxime, cum facramenta miniftrat, ut fideles quibus ea miniftrantur , *βi* qui compatres ad facramenta , baptifmum , 8c confirmationem adhibentur, enfem, pugionem , &· cjufmodi deponant , memore» fe in omni fpiritu humilitatis fan&zque pietatis (ludio adede opoitcre factis illis myftcrii».

VI.

ANNO CHRISTI •»*h

VI.

D« faftifi» iifcntium rxfifitirurn .*

Infant expofitus , licet appenfum collo fcriptum habeat , quo i4b haptrzatiu fignificetur, h tamen, re diligenterperquifita, quemadmodum catàchifmo Romano exprvtfum eft > adhuc dubium fit eum baptixatnm efle , ea conditionis 'formula baptizetur * Si tu » baptizatur* ego tc iterum non baptizo * & fi nondum *bt~* ptizatui et* ego te baptizo, CFr.

VII.

Oc Ut ftht ad /arram *tntbxnjlix»» fcrtiiunt.*

Ad faluberrimum illusu laera eucharifiiz frequenter fumendz ufum parochi , ut primo provinciali concilio julfum eft * *tc* concionatores item * quam /apiffime populum cohortentur * nafcentis ecclefia Inftitutis atque exemplis , *Sc* graviflimorutn patrum rocibiu , &· llberrima hoc ipfo de genere catechifmi Roma- kCihqi. ni doârina , *Sc* lententia denique Tridentinz fynodi , quae optaret quidem fideles in fingulu miffis, non tolum fpirieu*li affefiu , fed facramentali etiam eochariftm perceptione communicare ·

Quod fi quis condonator , etiam regularis, C aliquid contra direâx, indirefteve dixerit,aut condonatus fit; epifeopus* in cujus urbe.dirzcefive hoc ille admiferit , ei tamquam fcanda- u<r. c. », lum diffeminanti , Tridcntina: cjtrfdcm fynodi auâoritate, interdicat przdicattone verbi Dei. Ad cujus przdicatioms munus ne idem reftituatur , nifi primum cjufdem epifeopi judicio fatisfecerit eo ipfo loco , ubi ea in re (caudatum *Sc* oftenfionem praebuerit.

Itidem pro ratione culpar corripiantur, coritganturve , & fatisfacere quoque compellantur , quicumque ve! fermonem habendo , vel colloquendo hoc in genere offenderint.

Cum nimbi * procelle , turbines aut grandines impendent ; ne facerdos ad tcmpcftatis pro- D cellam arcendam vafculum adhibeat, in quo fanitidimum eucharifiiz facramentum alfcrvatur : fed tabernaculum , ubi illud in altari reconditur, patefaciat licet: tumque in ejusconfpeâu litanias, aliafquereligiofas preces, ejus rei cauls inftitutas , pie fan&eque ^pronuntiet.

Sacerdos cum corpus Chnfti domini ad aegros interdia in urbe, aliifque frequentibus locis defert , non fuperpelliceo folum , fed pluviali interdum indutus incedat * ubi per facultates, *Sc* per loci, temporifque rationem commode fieri poteft : tum proterea * ubi etiam poteft, aliqui clerici adhibeantur, clericali habitu , ac fuperpelliceo induti , qui comitant» una cum deferente , fanftas religiofafque pre- E ces recitent.

Perfunftus deferendi facramenti munere facerdos, ubi adecdeliam redierit, fidelibus, qui in eo deferendo prefentes adfuerant , quam ex illo pietatis officio confecuti fint indulgentiam, denuntiet ; paucis verbit eos cohortans, ut in religiofo eo inftituto fanfte perfeverent , φ tum pronuntiata oratione , quz eft de fanitiffimo (aeramento , illos dimittat in pace cum benediâione.

Indulgentia autem a Paulo tertio pontifice maximo corporis domini fodalitatibas cunccfta, fsepe promulgetur ; crebrifque cohortationibus *fideles* incendantur , quo frcquentiores ille ubiqA: locorum laftituantup * inftituteque debïtum munus obeanr. *a UNO* CRRiirt i;p.

Quz porterez lodalitatca eo nomine, utaliM prima provinciali fynodo juffum eft , Inftituta jam funt * & in pofterum inftituentsir ; regulis utantur ad communem illarum hujus provinciz fodalitatum ufum noftro juiTu edendis : quibus epifeopus addat , qua pro urbis , dimcelifqae lue vatione expedire videbuntur.

Parochus lit omnibus, qui intra ecclefiafu* fines habitant , in pafcha facram cucharifttam ipfe, non facerdot alius, przbeat ; nifi ob fie- Ïluentem multitudinem nccefte fit alterum etiam accrdotem xdhsbcrc.

Quicumque in pafcha ab dioecefi abfuerit, ls icvetfus , fe eo tempore faeram communionem *iumpfiffc* tcftatum faciat feripto faccrdocis, a quo fumpferit . Quod tcftimonfi fert ptum manu vel figillo ordinarii, aut ejus , cui id cure ille dederit * munitum fit ; alioquin , ut ecclefi* prccepto pareat , confeflur in pro pria parochial· ecclefia laeram eucharifiiam fofcipiat. Quod nifi fecerit, prout juris eft, perna afficiatur.

Ad communicantium purificationem vafa adhibita , ne alterius reiinu fint; caque propterva in lacnftia ferventur.

VIU.

Dc iit f»<t ad *fatai/extix fccrumtucimc fcrtixciu.*

Qui ad confcfiarium , etiam regularem , in aliena dicecefi commorantem , dedita opera fr conferens, peccata fua fit confeffus , nifi confellarius ille , & ab epifeopo loci , 8r a confitentis ordinario ad confeffioncs audiendas probatus erit, ei, tamquam inconfefib , parochus eucharifiiz facramentum ne przbeat : illius przterea ordinarius , cujus confcflionem ille facerdoa confelTarius non probatus audierit, nc eum patiatur in fua dioecefi confefliones per biennium audire, neque itidem contionari . Quod decretum quadragefim* initio a parocho promulgetur, quibus locis epifeopo videbitur.

Epifeopus id confcitzrios facerdotes interdum admoneat ; ut li quando quavis facultate auâoritateve en licebit pernitentium vota commutare ; ne ea illi commutent, nrfi in alia majora pietatis opera, vel Deo gratiora, vel faltem quz tantidem valeant . Qui in re judicanda rationem habeant 8r fumptuum , *Sc* laborum , *Sc* moleftiarum , *Sc* omnium denique incommodorum , qu* pernitentes perpefluri erant, fi votum, quod landte conceperant , re ipfa preftititfent.

Nc confcflarii facerdotes , cum fibi facultate , vel ex jubilzo , vel ex aliis apoftolicis literis conceUa ,' pœnitentium confelliooes audile , eoldemque a peccatis etiam gravioribus, quz admiferunt , & a poenis item , ac cenfuris quibus irretiti funt , abfolvere licet , cum eo , qui in irrcjpilaritatem incurrerit , difpeufent I nrfi ejus rei facultatr illis literis nominatim espreffa .

Si poenitentibus poenitentia przfcribenda eft aliqua pecuniz ratione, ne fibi facerdotesconfeflarii eam pecuniam , fed locis piis attribui curent, ut in officia operaque pietatis erogetur: Neque vero hujus pecuniz diftribuendz curam ipli ullo plane modo fufcipiant.

ANNO CHK1STI «57»·

Neque prctercaAfibi dari curent, ri quid eicemofyn* c.jula pccnitenti erogandum cK in miffz facros ritui faciendos. I

Nc confcflarii regulates corum peccatorum, quorum abfolutio epifeopo refctvata eft , vinculis irretitos pcenitentcs abfolvant , quemadmodum a fancta feJc apoftoltca declaratum cll, id eis non licere, quavja privilegiorum fuorutn auctoritate.

Confeflarlis facerdotlbus przferiptx a noftm provincialibus fynodis inftru$iones ad provider* ufum , aliatquc item , qua* cifdcm pro urbis, dicccfifque fus rationibus , addi cpifcoput ccnfucrit , in literal includantur < quibui vcl probations teftimonium , vcl facultas dabitur illius muneris gerendi.

Studeat epifeopus id facrorum cinonum , & «•ttra. i. ». Tridentini concilii preferiptum p:o publicorum dcliâorum gravititil ratione , & publicam , *8e* folennem poenitentiam in ufum revocare . Quos vero ita folenniter poenitere oportet . mcnle ante quadragelimx initium ad ic per parochos deferri curet ; ut primum iueudtc quaJragclima , illi ptxmtentia sftici , tum dic cccnz domini , ccdeliac reconciliari poliint flato iolenni titu .

Graviflima illi a Pio V. fummo pontifice de medicis edita conftirutio , quotannis fctnel Ititem, de more promulgetur, li id opus elle epifeopus cenfuerit.

Si quibus ecdclii ingreffa, Chriillanaque fe- C Ìinitura publice interdictum efl , quoniam concfli , ut ctl fanCtar matris ecclefia przcceptum , facro pafchz tempore corpus domini non fumfuerint ; ut ccrum interdidi vinculum non renetur , nlli primum cavetint , le tempore cis a parocho przfcribcndo, 8c de peccatis confeffuros , 8c facratn eucharifiiam fumpturos efle, *fe* in pollerum ftnâas ecclelix przceptis , & huic przcipue obedientes fore, quod cft de confeftiene, *te* de communione pafcnz tempore tumenda . Parochus deinde populo fignificet illoi ipfos , quos jam interdidi vinculo irretitos denuntiant , eodem folutos.

Quo diligentius fideles caveant , nc excommunicationis ullius vinculis irretiantur , hoc pa- I> rochi fzpe prxflent^ ut eos doceant , quam gravis excommunicationis perna iit 3e quam valde omni ltudio cavenda : idque ad przfcriptum faciant inftruâiqnis, que cura noftra ad provinciz ufum conficietur.

Idem,illi efficiant cx prxfcripta (imilis infiniâionis formula ad ea peccata deteflanda , que frequentius a fu^s parochia, hominibus committi animadverterit.

, Quacumque excommunicationum lententi*, vel a rumnus pontificibus , vcl Tridentini , allorumque generalium , & provincialium Mediolanenlium conciliorum decretis , vel dicecefanarum cujufcumque urbis fynodorum conftitutionibus lats funt , quibus ipfo fado , vel] jure homines irretiuntur ; hz omnes > fummatim vulgari fertuone expreflz , 8c in tabellajn aliquam ordine relatz , dle primo dominico quadragefime in fingulis cathedralibus ecclclilis., dc fuggeflu frequenti populo de lcripto legantur , quo fideles meminerint , diligenter ab illis cavendum efle ; idque etiam fiat paiochialibus illis ecclefiis *fingulis,* ubi id *fieriepifeopus expedire* cenfuctit.

;v 1A. ANNO CHRISTI »171-

Dt >is p.v *ai fdwntdtHm ixrrtmt*

Parochus in facramento extreme unitionis mimilrando , cx cstechifmi Romani doârina zgro, cctcr^quc przfenribus explicet illius vim, & utilitates, tum ad *nims falutem, tum etiam ad corporis valetudinem , fi hac ad «ternum. gloriam profutura fit.

Quod concilio primo decretum eft, ut,dum xger integris cft fcnlibus , extremi unâionis facramcnTim el mimftietur: fi tamen velcuranti'.im negligent:.) , vel morbi vl, vel repentino al:quo calu fenfum omnem amifct't , nt*nihil plane intclligat ; illius decreti fententia vetitum non elfe declaramus , quin hoc extrema unitionis (aeramentum el minillrari liceat , fi modo adhuc vivat , X: dum ufum rationis habere , pli animi (ignificationem dederit, ut inde judicari pofht, eum facramentum perituram, fi adhuc intega mente effet.

X.

Di i>i, fvv *pdrtim di triiifi» faeramtntwn,* psn*ti/n di iitrHOiurn hidtftattm dt fluita firtintdf* l

Conftitutione Pii fecundi pontificis maximi, ·t. Wim, quicun que clerici tine canonica diipenlatione , lx*-'♦i·· extra flata tçmpota , vel ante legitimam attatem , vel abfque dnniiloriis ordinarii lui literis , fe ad aliquem facrum ordinem promoveri fecerint, ab fuorum ordinum quos (ulccperint, ccecutionc ipfo jure fuipenli lunt ; fique fulpcnfione durante , illorum ordinum minifterium funâionefvc oblerint , ftatim irregularitatem fubeunt ; oh quam , praeter alias pernas , contra iflas cancnûm jure fancitas , beneficiis etiam ecclefiailici» plivari poflunt. Iis igitur pernis ne quis facile illigetur , illam conftitutioncin quotannis, tum in dicecefana fynodo promutgari, tum pridie illius diei, quo fiera ordinationes habebuntur , edici cluicis jubemus, qui initiabuntur .

Infirma valetudine; allave jufta caufa impeditus epifeopus, fi ftatas lactas ordinationes habere non poteft , & aliquem proptcrca clericum fuum. ad alium epifeopum mittere velit, a quo alicui ccclcfiaftico ordini adfcnbatur ; teftimonialibus literis el datis , hzc adicribat, *8c* tellata tacil: , vite in primis Armorum probitatem, dothinim , qua idoneus , examine habito , judicatus eft , ecclefiafticum ordinem , quo cft proxime initiatus , tum przterea natales, aut difpenfationem, fi quam firper illis obtinuerit i fi vero majori ordini adicrioendus.eft , Kratem item *tc* titulum , fufficientemque cenfum beneficii , vel penfionis , vcl patrimonli, quod ille habet.

Quicumquc clericus non hujufmodi litcras attulerit , quibus ea omnia adicripca teftatavc fiapt , ordini , cui adicribi vult , ne adferibatar perinde ac fi nullas epifeopi fui dimiflorias literas impetrarit.

De confidentiis conftitutio ▮ quim fifmmus Ki| pontifex Piusquintus tulit, quotannis in diaceiana fvnodo de feripto recitetur ac promulgetur, dc loco illius a Pio IV. confcâ* ea dc re fraâionis, qua tota *poüctiort* hac continetur.

▮ Quod

"anno" CHKijt ^ ^'H ypiiiim

Quod ex concilio LateranenG ultimo a nobit provinciali prima fynodo contra claricas eft , qui eccleliaftica beneficia obtinenres , canonicarum horarum officium intermilerint : Id ex Pii etiam pontificis maximi conftitutione, qua hoc diligentius cautum eft, contra codem epifeopos agat. Ad cujus etiam conr ftitutionis preferiptum eum item mulAet , qui pcnfionem habens , canonicarum horarum officium de beata Maria virgine dicere omiferit.

Quod altera provinciali fynodo decretumeft, ut clcricr, certe ecdeiic minifterio non addiAI, feftis diebus in parochialcm ccclefiam , in aliamve epifcopi arbitratu conveniant ad divina officia celebranda', Id preftent omnes dilB genter , etiam qui facerdotes funt : Idque tum maxime in lolennit militz (aero ,- Itidemque in vefoerarum officio . Quo preterea tempore in eadem ecclelia fanAiffimum cucharifiie factamentum, vel in altari adorandum fidelibus publice exponitur, vel jnde in tabernaculo reconditur , vel procefiionis ritu per ccclefiam circumfertur, adfint , munufque fuutn, & operam preftent ; Idque omne , niti aliquando epifcopi concctiu iis alio loco tunc miniftiare inlervirevc licuerit.

Ne cuiquam, antequam piima tonfura is initietur , clericalem habitum fumere liceat line epifcopi concctiu, coque (cripto dato.

Epifcopi , qui aut privata monitione , aut C buatur locos 8c honor. edi&o publico propolito, ut ex Tridentini concilii auAoritate a nobis provinciali prima fynodo mandatum eft , eos non monuerit , qui ecclefiaftica quzvis beneficia obtinent , aut factis ordinibus initiati funt , ut clericalem habitum induerent ; mente poft hujus concilii promulgationem, piopofitis edi&o etiam publico poenis, quz Ipfis conciliis fancita funt, eos moneant, ut, etiamli extra provinciam , & in gymnaliis publicis lint, mentis fpatiocIqricales vcftes, ordini luoconguicntes decenter induant, ac deterant. Quos autem ad id temporis non lunipGfie, aut leniet lumptas, deinde abjccific, cognoverint, illos panis in monitione expreffis afticiant , cuique iterum monitos, li in contumacia perman- *lerint*, beneficiis ecclefiafticis , que obtinent, omnino privent . Epifcopi vero , qui jam cos beneficia ecclefiaftica obtinentes feme! atque iterum monuerint, fi il przfcripto tempore clericalem habitum non induerunt , vel indutum depofuerunt, poenam in monitione edtitam omnino eacquantur, eofque etiam beneficus ccclefiafticis privent, aut privatos declarent.

Ne (acerdos , neve clericus cujuivis ordinis pra fotibus ecclefiz ftet , aut officinas obeat, aut via incedat , aut extra ecclcfiam exeat fuperpelliceo indutus *i* nlfi cum procci&ones, aut aliud ccclefiafticum munus *tc* officium obit, quod fuperpelliccum requirat.

In hortis , rdibus , aliifvc ecdefiarum , aut E ecclefiafticorum hominum Jocis, li ligna, imaI'ines, aut piiturz funt quz procaces, vel ulo alio modo aliquam obfcanitatis, turpitudinifve fpeciem pre fe ferunt , ita reconcinnentur , ut ofFenlioncm oculis ne przbcrc poflint , aut tollantur, deleanturve exomni loco ubicumque extant; rytque in poftemniejuftnoJI aliquo modo effingantur aut pingantur.

Et quoniam Chriftianorum hominum mentes tacite corrumpuntur , peccandi libidine intbmmatz ab rerum turpium atque obfccenarum imagine , ideo illas effingi vetitum eft

A Conftantinopolitanz fynodi canone s itaque anno cutet epifcopus ; ut quicumquc laici homines CHkiSTI id generis imagines habent, vel tabulis , vel sI7i. psrtetibus expreflas , pro pietatis Chriftianz, cui addiâi efle debent , ftudio eas abjiciant, vel plane deleant , vel boncftaIcm<Fcconcinnent.

Qui in zdibus canonicahbus habitat, fi foris pemoâavetit, non probata caufa ab epifeopo, aut ab eo , cui is id curs dederit , unius dici diftributione mulâetur , przter panam , qA pro culpa ratione ab iplo afficietur, cui decreto ne in iis locus fit , qui al> mise , opidove, ubi canonicale domicilium eft, a^funt.

Qui in lacerdotio lanito conftituti funt, ad offerendum illud Deo acceptabile corporis doniini faerificium , ficut eam fundlonem gerunt, qua nulla major excogitari poteft i ita in omni facerdotalis vita officio lie le gerant , ut morum etiam przltantia *tc* fpirndorc alios alliciant , atque excirent ad debitum lacerdotio honorem illis przftandum .

Epifcopus autem , cujus in primi' eft faccrdotalem dignititcm tueri , ut laici homines dilcanr, illos tamquam parentes, ab ipfis unice in Chrifto diligi & coli etiam debere, cum hoc Izpe , prout ufuvenerit , monendos fideles fibi commiffos curet ; tum efficiat , ut ubicumque vel publico , ve) privato loco fint, temper illis a laicalis ordinis vitis debitus tri-

Jtsm domi przterea fuz ne patiatur laccrdotem quemquam abjeétiusfc gerere, quam facerdotis dignitas poftulat. Sacerdotes vero morbo, feneâutfive incommodis affeâos , qui facerdotale munus przftare nequeunt , inoplaque premuntur, in locum aliquem cogi curet, sut alio modo eis confulat *tc* providear , ubi vilius ex 'fidelium eleemofynis , aliave ratione fuppcditetur, ne oftiatim. miicriime tnrndicent non iine facti ordinis contumelia.

Magna & falutaris populo fideli utilita: ex eo exiftit , cum clerus is eft , qui & doArina *tc* yitz moribus przluceat . Quare in przcipuit curb epifcopi cum hze eue debeat , ejus tum ad ftudia , tum ad ecclefiafticz dilciplinz cultum progreflione omni paterna folicitudihe ille adjuvare ftudeat . Itaque epifcopus , inferioris ordinis clericos aCo'lefccntcs , qui fpem aliquam przbeut pofic cos longius progredi ad doArinarum eruditionem, ne patiatur ztatern , quz ad difeendum apta eft , fi ultra confumçie ; fed in iis literalurn initiis ac ftudiis tempus ponere jubeat. quibus adir. s eis *Sc* progreflio fiat , vel ad theologia Icieitiam , vel ad factorum canonum peritiam , ad ccclefiaflicarumque rerum cognitionem i

Parochus vero A aIios proveAIori ztate clericos , qui apu fint ns ftudiis atque cxetcitationibus, adfcribst , ut A in lacrofanfii evangelu fenibus li potilfimum cognofcendis ac Mrcipiendis verfentur ', qui ad populum Chriftiana difciplina moribufque informandum pertinent ; &.' in comparanda etiam doArina fe exerceant , qua in explicandis eft (onfcientiz cafuum quzftionibus. '

Reliquos autem, de quibus aut ob ingrave--fccntcm ztatern , aut< ob ingénu tarditaicin , ob aliamve caufam , ad Jiterarum diXtr:>um capetfaitdam exigua progreflionis Ipes eft , in id faltem incumbere jubeat , ut i.i Rnniouo, vel alie brtvieri probati auâo.i. uiechiimo,

ANNOΓ~ CHRISTI >ill·

pro eorum ingenii captu inftruantnr I ilque fi rudiore* jam olim facerdotio , alkeive hero ordini adicripti Cnt , in hctificii miffie myfteriorum & herorum rituum , ftatarumqpe ceremoniarum cognitione, 8r in fandioribp* earum lignificationibus , atque in ful ordini* eccleiia: fticarum funftionum difciplina , brevi aliqua inftitutionis ratione erudiantur.

Hanc autpm diligentiam & in urbe It Inducefi epifeopo* exequatur, tum omni qua poterit ratione , tum aut opera publice docentium , theologorumve , fea magiitronim , qui in fingulis catbedralibu* , cdllegiatiiqvc infigoinm opidorum ccclcfiis ex Tridentino decreto jam inflaturi, inftituendive funt , aut adjumento regularium , in monafterii* hera* littraa interpretantium , five hoc ipium munu* bonarum artium diiciplinir clerico* erudiendi iufeiplentium ; aliqua illi* ftudio fuo erogata attributave eleemoiyna , vel , fi opu» erit , ab eifdem etiam clericis contributa, aut fccularium facerdotum, quos in fua urbe, dicecefife, peritiores probatiorefquc habuerit , ftudio.

Quorum facerdotum caritati ac diligenti* clericos imperituj.es , aut iingulo*, aut comptu re* fimul, literis & clericalium virtutum difciplina inftituendos commendabit · Diligentia nujus frudus quo uberior exiftat , it aliquando per annum doctis adhibitis viris , illorum Angulorum ad ftudia progrcfliorifs , prout expedire exiftimarit rccogiiolcat omni paterna folicitudiue & diligenti ratione, inftitutis etiam per facerdotcs homines doctos pro ftudii ratione , difciplinarum , quibas fe eorum quifque dederit , interrogationibu. .

Cognofcat etiam aliquando progreflum, quem in herarum ceremoniarum, riauumque difciplina iidem fecerint ; opera adhibita facerdotum , eccicfiafticarum ceremoniarum ufn peritorum , a quibus eo* ex alterius provincialis fynodt decrero inftrui jufferit .

Deinde , ut non folum in literarum ftudii* atque exercitationibus , verum etiam in diiciplins morum officii* clerus fe ftudiofius contineat , in diefque magi* ad clericale* virtute* progrediatur ; idem & inferioris ordinis clerico* ut altera provinciali fvnodo juffum eft , & facerdote* praitcrca , trtpdo univerfot , modo Ìiattem eorum, modo certos aliquosfingulo*ad e aliquando convocet , illorumque uniuicujofque vita: rationes , Chriftianaium virtutum exercitationes 8r progreflu* cognofcat ; adhibiti* facerdotibus in vitas fpirituails , ' clericallumque virtutum difciplina exercitatis .

Convocato praeterea fzpe per annum, ut alus juffum eft, ad le clero , aut ipfe, aut hccrdot aliquis vit dodus , in ecclefiafticaquc difciplina verfatu* , ejus nomine ad illum remoti* laici* , fermones , concionefve habeat de ^rdini* corum przftantia *tc* fanctiffimis officii* , de virtutibus, quibus clericalis ordini* homine* prvlucete debent t de vitiis , quibus in populo oftenfioncm przbere poffunt, de omni denique clericali moram difciplina , virtutumque perfcâione .

Idem quoque przftet ptidic ejus dici , quo ftata* factas ordinatione* habebit , convocati* illo die tum clerici* , nui poftridie ccclefiafticu ordinibus adferibendi erunt , tum alii*, Îiuo* de clero urbano tunc accerfendo* efle cen uent .

Idque pnafhrtur porter officium , qood ipfe epifeopua ex provinciality· noftris decreti* die fcqucnti pneftare debet fermone in explicanda clero populoque doitrina rituum , hnctiorique lignificationc myfteiiorum , quz tunc in ccclelia publice ipfe agit. anno CHRISTI sazi-

Cleri autem ful *tc* do&rina *tc* difciplina: ratio omnis, quo fibi exploratior fit , fingulornm tum facerdotum, tum inferiori* ordini* clericorum nomina, vita rationem, ftudia , exercitationes, progreffiones , ftatnm omnem denique certo libro notari mandet.

Ne a dicercli clerico cuipiam , neque ab ecclefiz fuz relidentia alii, ecCicfiafticum beneficium obtinenti , quod quacumque ratione perfonalis rctidentiz munus jure vel confuetunine requirat ftudii caufa abefle liceat , nifi ejus rei facultate literis ab epifeopo permiiTa .

Quibus hne literis hzc epifeoput nominatim adjungat , ac przfcribxt iit, qtfiad locum aliene duxcefis ftudii cauh proficifcentur ·, ut 8c regulas noftro provinciali primo de fecundo concilio de habitu* ratione , frequentique (aeramentorum ufu, clericis przfcripta*, *tc* reliqua noftris Item provincialibus , ac luis dioecefani* fynodrs decreta , ad honeftam clericali* vit» diicipliuam pertinentia, *tc* alia, fi quzprzterea co fibi in genere illi przfcnbenda videbuntur , fervet diligenter . Ut de ils przfcriptis rebus, ab eo praftitis , feriptum teftimonium ab epifeopo Joci , quo ftudii cauh profeâus eft ; de literarum autem progreifiono ab doftoribus , quos audit, ad tempus, primo noftro provinciali cunlilio ptrfcriptum , fibi exhibeat .

Ut dimiflorias ejuftnodi litera* decem poft diebus quam ad gymnafii locum venit , ejufdem loci epifeopo exhibeat : de qua exhibitione ad mentis fpsrium fibi tcftatum faciat . In iis lie prajeripeis rebus , fi ia nulla legitima caufa impeditus defuerit , ne dimiflori* literz ci luffragentur , fed irrita; plane fint ac nuliz .

Quidquid prztcrea provinciali prima fynodo de parochis , ftudii cauh liters* dimiflorias jrxpetentibu* , conftitutum eft , id etiam ouane inviolate fervetur.

X I.

Dc iit ftrtincKt timifft f&rif.iium.

Mid* conventuai!* herum pro diei fefti, furizve ratione, ne in cathedralibus, collegiattfuue ccclefiis omittatur, propterva quod eodem die a capitulo etiam pro mortuis, vel ex decretis noftris provincialibus, vel ex legati* defunctorum , vel alia de cauh fieri debeat : fed tunc, ut Honorii III- conflitutione cautum elt, *tc* femel pro feriz, feftive dici ratione , miti* conventuali* herum fiat, *8c* iterum oodetn dic pro mortuis .

Quod ad epiicopali* ordini* obiervantiam .r. ecclefia inftitutum eft, id deinceps fervetur, ut quo in altari epifeoput mifiz lacrificium fecit , ne illo dic in eodem aliu* quivis hcerda· ***ficui,*** nifi illiu* conccflu.

Quod primo provinciali concilio Interdiâum eft, ne peregrino facerdoti fine dimiflbrii· tcftimonialibufvc litcri* mifiz factum facere liceat , id ei yciitum fit In regularium etiam cujuivis ordinis ecdefii*.

Sacerdotem in monlaHum ccclefii*, fine epifeopi conccflu, miffie facrozi in poftcruaa facici*-*i m, propofitam altero noftro provinciali con-

cilio

awncÎ* CHRIJt I U7|·

e****° fufpenfionis ceufuram, non *ipCo* faéto *fub.* ire › ut tune cooftitutum eft , fed ab epiicopo IIII infligendam decernimus.

In miflis conventual» *itero* introitui graduates , offertoria , 8r alia id generi. Canantur , qua ecciclu inftituto , ad eam facrincii mill'* aâioMffi , que fit , proprie accomnodata fint .

Si quando aurem , quo tempore (acerJoi fecreta agit ▮ aliquid canmdum vidi··,/.- , ne quidquam c»iu. · .(u r ll.',· «Aioni apte conveniem , epifcoco ·un ante pr >batun·. fit. Idemque , quod ad probationem vttinet, in alita divinla officm *ferretur* . Symbolum vero fidei totum a choro, non alternarim otgano canatur .

Quod provinciali punio concilio ì ..obis decretum eft , ut in t 'c·.' i·; , qux intia panchialis ccciefi· fines luiu , dominicis *ta* feftis diebus mifla: facrum »»s hac , niti abfo'uia parochi euociene , qu» mane inter factifkintn miflie habetur, id Tervari jubemus , nifi pruchua ante fieri permittat , .c-i prciciq:- hor.i .

Primam miffam faccrdos celebraturus, a ceremoniarum tnagiiiro, ut juflum eft primo provinciali concilio, inftitutus facrarum ceremoniarum difciplina, mid® iicrificium ante ne faciat, quam illum epifeopus, aut il▮ cui ipfe id cura: dederit, illis rite obeundis ceremonlis fatis inftrufium noverit , ac probatit.

Ne patena, cum oblatio flt, fed crus aut flera aliqua imago offerentibus fidelibus ad ulculum praebeatur.

S,l. »1«. "■*· Epifeopus efficiat, ut qui publi.e notoricque criminofi funt, facris ne interfint , ut Trident*no decreto (ancitum eft i idque vel monendo'

nkbuilooc nulla. agat , vel jubeat a facerdotibus miflie facrum iliis prrfcntibus non inchoari , quoad ipforum admonitu fe inde abduxerint j vel alia quavis ratione feverius agat, ut illius decreti exccutloni fit omnino locus . Tum pranerea , nifi vitae emendatione fufeepta , IIII confeffi in facro Î.afcha ianitiffimum eucharifiiae flcramentum ufeeperint , contra eofdeln agatur , prout canonico)ure in illos agi fanettum eft , qui in pafcha non communicant .

Cum audiende mifla rationem populum parochus docet, t.Jo ex propitiatorio illo facrificio uberiorem ille fruaura capere poflit , hoc eum fame admoneat , ut campans ligno dato, quo fideles ad miffs facrum vocentur , fe ie quifquc colligens, fi fibi alicujus mortiferi peccati confcius eft, fumxno ex eo dolore affeaus, vitsque emendande certo ftabilique propofito fufeepto , fupplex a Deo veniam petat.

Ne vero quis , vel mulier , gradibus altaris harest , aut prope altare flt , dum facrum flt . Ideo facerdos celebraturus hstentes inde fe longius abduci jubeat ; quo celebrante, \ hoc miniffrans clericus praftet .

Miffs ita fideles interline , ut in omni ejus parte genibus flexis flnt , nili cum euangelium pronuntiatur , quo tempore fient omnes ·, ac mulieribus etiam tunc federe bceat.

XII

, Dt ii ftt* ud dre/i/M *rffirit ftrcintr» ·*

Ne in choro, ecdefia, fpcriftia, quod ad divinorum officiorum ratiorum ritumve pertinet, quiiquam alius jubeat, nifi chori prsrfcâus › vel is rui pro ofhcli, quod egerit , ratione id muneris competi: , prena ei conlilituta epifeopi arbitrio. ANNO CHRITTI t,vj.

Que hoc de genere nui primo dc altero provinciali concilio flatnimus, id pneterea decernitnus i ut quicumque canonicus hcbdomada foa , above tempore, quo vel luo nomina, vel hebdomadarii vice , ubi legitime per elimo poteft ibui munus, aliquod officium pruftare debeat, lo. t< nrore non convenerit , aut officii fui rnur.us , i.eque iple , neque ejas nomne fi leg-timo impedimento diftinetur, alius ejus eccle-"liK canonicus preftiterit , vel prcfcâum dc impedimento certiorem in tempore non fecerit , aliqua diftobutionum portione muldetur epifcopi arbitratu .

Quo decreto aftringi etiam eos omnei volumus, qni etiamli canonici non fint, aliquod in ecdefia munus obire debent.

Fetia quinta in ccena domini , finguli , qui in cathedrali, collegiatave ecdefia , vel dignitatem , vel cinonicatum obtinent , etiam qui facerdotalis ordinis funt, *Bt* reliqui item lingwll epifdcm ecdefia» clerici , corpus domjm in folrnni mifix facro, quod illo die in ea ecdefia f..-t, fumant. Idque, nifi ex iis aliqui flnt, qui eo ipfo die debitum mifix facti faciendi mutnus allo luco pruftituri lint.

Religiofis Chriftian® pietatis inftitutis , la. ufum introndis , cum ad fande agendi ftodium, adjutrice in primis Dei gratia, progrefifio major in dies efle foleat : curet epiicopus, ut lingulis fabbatir landiffimx virgini Dcique matri .Ma.ijt dicatis diebus , ftata illa *Se* folennis , quae veteti ecdefia: inftituto , perpetuoque ulu de ca dicitur , antiphons , Salve regina, vel alia pro ratione temporis, in paco chiali , tum urbana , tum diszcelaoa unaquaque ecdefia , a parocho *Sf* reliquis illius parochia clericis , quibus ab epifeopo jaflum erit , fub vefpcrutn ante crepuiculum (cilicct , pie religiofeque canatur : convocatis etiam certo campane figno fidelibus .

Plena fanärflimis myftcriis cam fit confecratio epifeopi , prêter multa , que temporte, loco , & formula ejus , patrum inftitutis prmcepta funt, illud a Felice quarto pontificemaximo conlilitutum etiam eft , nt anniverfarius ejus confecracionis dies celebraretur . Quod inftitutum , jamdiu intermiflum , ut in hac provincia ad ufutn revocetur; ftatuimus , ab unoquoque epifeopo anniverfarium confecnstionis lux diem (olcnni ritu agi .

Si vero in confecracionis diem Teftus dies inciderit cujus fefti diei officium cx inftituto ccclell· transferri non liceat , confccrationis celebritas in alium diem transferatur, quo agi liceat .

Sacerdotes vero, quo die cocum unufquifque facerdotio initiatus eft, illum etiam quotannis recolant miflia facrificio *Bc* precibus.

Quo die aliqua ccclefia vel cathedraUs, vel collegiata , vel parochialis confecrata eft , is lingulis annis folennr ritu agatur *8c* miffe faetihen & divinis officiis *Bc* decenti illius ecclefi» ornatu .

Quod fl certus confecrationia dies Ignoratur, non eft unsn dc confccratiooe dubitatio, illius diem certum epifeopus ftatuat .

Qui conftitutua diei confectationis ecdefis cathedralis in Kalcndarium quotannis referstur , ftataque ejus celcbrftas ab univerlb clero agatur . Colkgutu vero *Bc* parochialis

clciisc

anno CHRiyri •SM· ·

dedicationis «lies cclcbtvcur «b illius cc-de!'- clcr.» .

rcl .nitcm epifeopus , ne co die , mane faltcin , φι« tempore divina fiunt, fi ecclefia parochialis Ilt, fideles quicumqve in illius ecclcliz , cujus anniverfarius confecrationis dies Celebratur , finibus habitant , lcrvilis operis quidquam faciant I neque tabernas, officinafve apiriant, quo frequentiores conveniant ad il» lius offici celebritatem . ♦

r'ortrill c illius dici , quo omnium fidelium drtunCici.· .. commemoratio fit ea antiqua ecclcliz indituro, & divinum officium *it miftw lictum* pro mortuis rita folenni in ecclefia catfic-drali ab epifeopo & capitulo fiat pro lus urbis cpilcupis , qui mortem obierunt . Reliqui pr*-. tcrca unguli faccrdotes pco lifdem illo ipfo die facrum faciant ▮ Dic proxime fequenti , pro mortuis canonicis &.' aliis de capitulo cccje-Il« lus a fingulis capitulis Λ· cathedral's Λ; collegiate ecclelin fiat ·

sr« >j « >j. a< r«a><u<. Tridentini concilii auâoritate-epifeopus cum ululatibus agat , propofitis etiam cenfutis Sr p ruis , ut tum in urbe-, tum in ditxccli, ubicumque Il monafteria habent, una cum reliquo clero fsculari procefliones publicas, ad Tridentini concilii przlcriptum , ipfi obeant , lifque interfint .

Ut enatis que in divinorum ofhclorum~cultu committi lolcnt , non in collegiatis folum , fed in alus etiam quibufvis ccclcfiis & alibi oceuiratur , ubi vel fefti diel, vel funeris , J[el annivelfariorum , vel proceflionum , vel aliarum rerum caula plures clerici conveniunt, epifeopus certa tabella deferiptas eorum omnium leges , qua: a clero in illorum officiorum & procellionum Mnâionibus , aut caveri , aut przftari debent , diligenter przfcribat . Quz leges ut ferventur, eam ineat rationem , ut quibus in ccclcfiis vel officiis przfeâus eft punâator item I hlc , fi in çôrum cultu erratur . eln-a notet, ille errantes muldef, ubi vero non eft, cum illa officia, procclfioneive ibi obnl contigerit, atiquisex clero, qui ad ea obeunda convenerit , certus & punctator fit , q n in eo ‹ lhcioium cultu enantes notet , & alios pr». feflus , cui hzc erratorum ratlo , errantutnq»e muléta fit commôfa .

XIII.

Dt parerZlu .

Quicumque parorhiali ecclcfiz przficicndus erit , is primum epifeopo., ut etiamlin isorrnulis hujus provincia ecdefiis confuetfidu eft , juret fe fanâe fedi apoftolicz S: epifeopo ▮ «jufque item fucccfloribus obedientem lore.

Tum przterea fe ad Tridentini condli przfcriptam rationem , relidentem in eccle! a lutu-rum , quam obtinuit.

Tum jura etiam illius ecclefiz fe pro viribus confervaturum, ac defenfurum efle .

Bona denique ejufdem fe abfque legitima auâoritate non allenaturum j qu· veto antea ab lis , qui illius curam gcHctunt , Injofte vel vendita , vd alio quovl, modo alienata funt , ca , quantum in fe eft , recuperaturum .

' Quicumqoo canonicus parochialeta ecclefiam obtinet , etiam fi unionis jure , non quidem perpetuo, fed tantum, dum ipfe ti.lt , ea. norucatul, vel prrbcnd·, quam oblinet, tvil-

A junâam teneat/ ; in ea tamen parochial· ecclc-ha , ut lummi pontificis Pli V. contâtutismc lancitum eft,' tefideat : millique parochialimu-neri defit. /nW0 CHRUTi «17».

Si quis parochus, etiam urbanus, parochial* domicilium non habeat, ubi habitet i intra lilius fines dqmum conducat, quam proxlinc poteft ecclcliz , cujus rationi przcft , fi intra fines domus non eft , quam conducere poflit , extra, ubi propius ecclcliz poteft , coffducat i ldque judicio epifeupi.

Parochus , cui ob imperitiam , allamve ob caufam faccrdos alius focius, *8c* coadjutor adjun eft. ad parochialem curpm gerendam , ipfe etiam in propriaecclefia retidens adilt, &roftiçla

B quorum tnontu ci luterdiâum non fit, gregi tibi Commifio is edam przftet .

Parochul ne ullum teftificationir genus, e libris tuis patochialibusdefcriptiitn , cuiquam tradat , nili epifcopi concclu .

Id vero nifi lcriptum aliquod fit , quo , petenti tcftificatlo fiat de ejus ztate , vel natalibus .

Dominicis diebus parochus non folum feftos dies populo denuntiet , fed etiam illum fzpe doceat , qua officia tum in illis , tum in eo rutn vigiliis colendis ab ço- rdigiofe przftan oporteat. Eidem przterea fignificct , atque indicat ftalionet, & indigentias ; qu· epifcopi jiiffii promulgande erant, & publicam, fi quz

C aliquando ob aliquam indiâa eft , orationem , *tc* procefliones, *Sc* officia mortuorum in iua parocniali ecclefia jobeunda , fi quz ejufmodi in earn hebdomadam lncciderint; ut fideles, parochi.ful voce moniti, aut illis interfint , aut fi minus poiiunt, faits fanâorum illorum officiorum fignificatione campanarum fono , cum jam ante commoniti intelligent , quz precationes , qurve officia in ecclefialiant , ipfi etiam quamvis ablint, vel domui, vel alio loco, ubicumque lint, pie Deum prccentur. Et quoniam przcipit apostolus, ur eemiaas pronam *tifitrititrui,* «ra- **'*
timti, faflu.'ttiaiui, trttitra» ttinitti, fr» sma>-*i»i , fr»* , CT ewaaÀar ya· >a
f»M , ar fuwrrn· crrraafetf-

D /<« *vitii» iitiHei* >a sasa· *firtitt tf" ttflitit» :* ideo parochus fideles lis ipfis dominicis diebus hoc moneat; ut antequam ab ecclefia difcedant , pro omnibus infra deferiptis , per orationem dominicam , *tc* falutationem angelicam fande precando dicant .

Pro fidei Chriftianz *tc* fanâe ecclefi· propagatione *8c* pro fummo pontifice Romano.

Pro epikupo fuo , *tc* reliquis palloribus animarum .

Pro principibus, *Sc* magiftratibus ·

Pro peccacoribus, ut flagitionios luorum pcenitentes , a lleo veniam petant, 8c a male agendo averfi, ambulent in via domini .

Ut hzretici redeuntes ad (anitatem, catholi ' E c* ecclcliz preceptis erudiantur.

Ut infideles ab impietatis errore liberentur . Ar Chrifti domini fidem ampleâantur

Pro dcfunâis , pr»fertun quorum corpora in illa parochial! ecclefia quiefeunt , ut a panis purgatorii liberentur.

Tum przterea, li quod matum vel calamitas impendet ▮ it.Jem fa,iat .

Tum denique fi quid eft, quod Vel epilcopi admonitu, juiiuve, vcliub parochia hominum, aliquo incommodo laborantium , rogatu vel alia ejufmodi cauli, tunc maxime fanais lationibus opus cfTe animadverterit

Paro-

Nno CMHISTJ

Parochus , in Im quifque pa.ochiali cede- A fia , lingulis fefti' diebus, ftata hora, vcipcrarum officium peragit: idque ca ratione , ut fi unum plureive habeat, quibus adjutoribus utatur , lilos officii plalmos , *te* preces , ut ritus eft, canat, 'liη minui quempiam adjutorem habet , vncc alti *Se* clara lta tecitet , ut ab lis , qui ptzfcnics in ecdefia ajlunt exaudiatur.

Id vero caveat , ne quidquam , vel minimum , quod ad ftatam illius velpcrtini officii rationem pertineat, ulla caufa omittat .

Clinicus, quem apud fe parochus habuerit , ejutmodi (it, ut non lolum millae infervire› ied alia etiam omnia ptzftare polfit , qu® veteri canone décret s lun>.

••«Arf-a.·. Tridcntini concilii auâoritatc epifeopus re- B gulares , ad quos animatum cura quovis jure pertinet', compellat, ut in ecdefus, in quibus animarum cura esc, ccnda eft, dominicis 8c aliis diebus , eodem concilio prselcriptis , factam concionem habeant · dufirini Chriftianse pueris rudimenti tradant ; tum aha parochorum munera pl3citent.

Cum nullum pietatis officiam parochus in eorum , qui fidet eut®que fus commidi funt , falute adjuvanda prstermittere ulto unquam terapule debeat ; tum hoc etiam , audita parochialis cujuipiam incola morte, prxftet , ut ftatim pfalmum , J0v *fr»f»»Àie* , lanCte dteae , omni animi pietate , menteque (upplici , C orationem ad hoc officii genus pertinentem habeat , ut dives in mifcricOrdia fua Deus illius anime miicrcatur , cujus etiam ipfe in die lts rationem eft redditurus.

Ut veto a fidelibus pro mortuo oratio fiat , idem frgnum det campant: fono, quo ligmficetur, Ave Mina .

XIV.

*De ict jum ejfitalam periint»!*l

In omni clericali conventu , quem vtl publice , vel privatim epilcopus , aut alii quivis cccichaftici homines habuerint, a ftata illa oratione , qur de Spiritu fando dicitur , aut ab D alia , ad congregationis u(um accommodata , ille , aut is qui conventui prceft , initium faciat ; neque conventus dimittatur, nili perorata ab eodem altera ejufdem generis oratione.

Quo facilius epifeopus >n ecclella libi comtnifla , *tc* divinum cultum augere , *8e canonicorum* concordiam , mntuamque caritatem conlervare, & canonicalem difciplinam tue.i poffit I fingulis menfibus, aut (altem Irene in anno , canonicall capitulo interefic ftudeat , vel co loco , ubi haberi folet , vel alio, quo illud is ad (c convocare maluerit : convocet autem cujutvis rei cauia ■ ob quam expedire judicant . Quo in capitulo aliquando videat , an qual de divinorum officiorum cultu praferi- £ pta luat, rede, rite, ordine, aique cum dignitate gerantur .

An Item , fi que in capitularium rerum , tum fpititualium · tum temporalium tradatione irrepferint, quibus paftoralsfua cura eonfulcndum fit.

An inter canonicos controverts fint , an diffidit.

An praeferipts capitulo leges inviolate ferventur .

Turn denique moneat , agatve , que *tt* pro muneris fui officio , *tc* pro rttum agen- A darum ratione espedire ccnfuerit .

ANNO CHXirri

Quod *(i* capitulum exemptum lit, polfit epi- >s»i fcopus cx decreto concilii Tridcntini illud corsvorate arbitrio luo, eo folo calu , quando ipfe.J^^'*·*· vult aliquid canonicis proponere in >t, qur ad luum iuorumve commodum non fpedat, A tunc in *loco dumtaxat , in qu% antea fulitum fuit* capitulum convenire.

Canonici ad capitulum ftatis dicbtrx accedant , te aliis item diebus catta ordinem eo u6cati , conveniant omnes ; neque cuiquam › illo per pratfedum non dimillo, ante dilcedcrc liceat, nifi cx caufa prafedo probata , millioneque ab eodem impetrata . Qui contra fecerit , arbitrio ptafedt jnuldetur.

Si quis canonicus in capitulo non fuo loco A ordine federe › fentenuamve dicere , aut dicentem akum interpellare aufus fuerit , hvc ei mutda fit , quam prrfedua tl irrogarit t ** pr»terca ne jus lit in illo , neque in duobus deinceps fequentibus capitulis , fententi» Jicend» .

Neque vero calquam locus fit, jocofefcfcurilliter m capitulo loquendi*

Si rixs ■ contirmclic inter aliquos canonicos vel ecclcfi» miniftros, altcrcationcfvc oborte fint I cos przfedus adhibitis , fi opus fuerit, Illis duobus, tribufve de capitulo ^ftatim teconciliate ftudeat.

Quos tamen & alios Item omnes ■ qui aliquem ejufmodi ecclcfi» canonicum, aliumvcminiftrum , quovis modo contumeliofis verbis in capitulo, aut in cccicfia affecerint I idem *le* pandator cpifcopalis , aut eorum alter ad cpsfcopum referat, qui pro culper ratione illos , qui deliquerint , pleâat arbitratu fuo . Sin autem pirfedus pundatorve huic peferendi officio defuerit, ejufdem etiam atbitrio puniatur.

Canonicis, quibus in ecdefiis alia non eft, vique probata confuetudo , hcc fit fedendi , publiceque *8e* collegialiter incedendi prrfcripta ratio I primum locum poft cos qui la illis aliqua przdlu dignitate funt , teneant canonici , qui presbyteries ; fecundum qui diaconales ·, tertium qui lubdiaconales pratbendas , canonicatufre oblinent.

Qui ordo fervetur, etismfi presbyter canoni cui aliquis prrbendam , canonicatumec presbyterilem poft obtinuit, quam diaconus qurfpiam , aut lubdiaconus canonicus Itidem juris fit diacono, ratione iubdiaconi In canonicis autem, presbytcrales przbcndas obtinentibus , II loco p'ior lit, qui tempore etiam priât , canonicitus, prebendrve pofieffionem adeptus eft .

Hrcque ordinis ratio a diaconis teneatur , eademque propterva a fubdiaconis.

Ne cui officium , quod 'ibi capitulum comnlifcnt, recufare liceat , n li legitima de caufa, qu» fatis occulte fuffragiis capitulo probetur. Qui aliter rec ifavrrit , quantum pecuniae caperet , per fex menfes ecclcfi» affidue infervicndo , tantumdem amittat . Qui vero fibi injuriam a capitulo fieri putat ad epi(copem confugiat , qui rem omnem cognoleat *le* definiat. Ubi autem hoc in genere epifeopus plus juris habe: , ne propterea hoc decreto quidquam ei detrtdum fit.

Quscumque aut thefaurarii , aut cuftodu , & aliorum id generis officia , munerave a capitulis vel cathcdrali·, *vel collectât»ecclefiis*, aut ab aliis, Cvecanonicif?frre inferioribusejufdem ecclcfi» miniftris committuntur., nc plus biennio ab illis, quibus illorum cura procuratiove

coci

Anno CHursn «HJ-

tommiffa eft, geratur: nifi de epifeopi confcnlu , capitulum quandoque aliter judicarit . Hoc autem decreto ne quidquam propterea Il. lius ecclefiB privilegio, aut probat* inftitutuque confuetudim derogatum fit t qua a capi, tulo ea munera longiori tempore alteri com. mittere liceat.

Canonici duo a capitulo conftituantur , qui Capituler» archivi cone prarfiot. Hique finguJI clave· lingula· habeant , inter fe differente· , ita ut uni line altera archivum ingredi non liceat.

In illis autem conftituendi· ea ratio locator , m In illa cura gerenda duo Temper vertentur , quorum unu·, qui biennio gefferit , creato in *c/ut locum altero,* ab illiuicer* munere abeat, alter autem, qui uuo folum annoj ficque perpetuo deinceps fervetur.

Archivi przfedi (cripta omnia , in archivo recondita, periculo fuo aflervanda , accipiant: idquc publici inftrumenti tcftimonio . Si quid vero tortuiticafus acciderit, Id obfervetur quod jure cautem eft.

Quam quifque eorum elavem archivi habet, eam , Ac feripta fidei (u· commifla , munere fua cura biennali· confeão , focceffori eadem ratione tradat ; idquc canonico aliquo prxfente, a capitulo deleao.

Nihil tamen derogatum fit hoc decreto confuctudini illi, fi ufquam eft, ut unus tantum, vel plure· canonici capitularis archivi curam gerant , neque item decreto primi provinciali· noftri concilii, ut iniis archivi·, qua communia funt epifeopo *8e* capitulo, altera clavis penes epifcopum cuftodiatur .

Inftrumenta· Ac rtliqua feripta , ad fingnlas cathcdralis, aut collegiate ecclefix prxbendas pertinentia, qua apud unumquemque, qui vel dignitatem , vel canonicatum in ea obtinet , aut in pofterum obtinebit , extabunt , is ea , aut illorum exempla · notarii tcftimonio roborata , in capituli archivum , menfis fpatio deferat . Sin autem aliqua , quo tempore is dignitatem , aut canonicatum obtinet , confeita alu habeant, Is fuis, eorumve , qui ad Id fe obftrinxcraot, aut alias jure tenentur, fumptibus illa in archivum referat. Quxcumque autem inftrumenta , aut feripta , ad prxbendam aliquam fpeâantia , in pofterum conficientur ; canonicus, vel dignitatem , perfonatumve obtinens , ad cujus prxbendam illa quacumque ratione attineant, ea , illorumve cxrmpla poblico notarii tcftimonio munita, menfe, poftquam confeâa erunt, in archivum deferat.

Qu· autem inftrumenta , feriptave fingulorum , qui prxcefferunt , canonicorum dignitatemve obtinentium , tempore confciipta , ad eorum prehendas fpeâantia, epifeopuspro ecclefix utilitate cxfcnbcnda cenfuerit,, eanituli fumptibus deferipta eodem deferantur . Quod fi capitulum ad *illos,* qui iis fucceffcrunt,qui inftrumenta illa , aut feripta confici curarunt, aliqua ratione id pertinere afferat , judicet epifcopus, cujus fumpUbus Id prcftari debeat . Qiu huic decreto , a capituli prafeOo admonitui , non paruerit, arbitrio epifeopi rnulitetur ; Ac mulaatus etiam compellatur id ipfum prxftare.

In eo itidem capituli archivo liber unus fit , 10 quem inftrumenta tc feripta cujufvis generis , quibui Ungulorum caaooicatuüm , przbendarumve bona , jurave notata funt , referantur . Scripti alicujui csemplar ex archivo proml, defetibive ne liceat, nifi ra aticnjui feripti exemplum aliquando exferibi oportet i id m archivo, fi pqteft, allai in loco capituli , aliquo ex prafeSis archivi , prxfente , dcftrtbi liceat , neque ullo alio pneterea modo. CHK.MTI t)7i.

De frudibus canonicatunm, 8c praebendarum vacantium I a canonicis-aut a capitulo recipiendis, conftitutio a Pio quinto pontifice maximo edita, ab iis, quorum intereft, fervetur omnino. Utquc in uibm confuetudinemque introducatur , ac plane fervetur , id epifeopus panis muiâifvc agat. Neque , quo minus Id prxftetur, ullum obftet privilegium, ullum ftatutum , neque ulla plane confuetudo, ut ea ipfa conftitutione cautum eft.

XV.

D< *iis* *ftrtimift* ad sraataes tr *cultum tccl^fiurem.*

Si qua in cathedral! ecdefia epifeopalis cathedra loco depreffo eft , vel ita collocata ut in populi confpeâu non fit] Id curet epifcopui , ut quod Ac a patribus, A.· a beatillimo patrono noftro Ambrofio inftitutum eft, Ac ab Urbano primo pontifice maximo declaratum, illa ponatur coniptcuo *8c* eminejitiori loco , ut inde velut e .throno Ipeculationis fu·, ipfe populum intueatur , rurfiifqoe ab eodem confpiciatur.

Nec in ecdefia , qua confecrata fit , nifi epifeopi conceffu, xdificiique forma ab eodem praferipta , quidquam novj xdificil fiat ; non capellae item , non altaria , ut canonum jure fancitum eft.

Quacumque ad ecclcfianim , capellarum , altanum xdificationem Ar ornatum , ad Carrorum indumentorum, veftiumve apparatum , ad omnem facrorum vaforum fupellcCiilcm , & ad alia cius generis , pertinent , ea xdificentur, tonitruantur, Ar fiant ad pra-feriptam formam , que inftitutionibus noiiris eo nomine ad communem provincix ufum conficiendis exprimetur . Id vero omne lervctur quantum per facultates prsftari licet, nifi aliquando epifcopus aliqua de caufa aliter cenfuerit . Si que edes, sdificiave cujufvis generis a laicis conftruâa funt , qu· vel ecclefi* , vel oratorii parietibus continentia, inmaaque bxreant ; qua auâoritate, quove jure aedificata fint , cognofcat epifeopus : Idquc fibi oftendi ab cis jubeat , qui Bdificari curarint . Si qua· autem rure cdificata non demonftrarint , ea a(portari , amoveri , diruive mandet | nili ecclefix , cui continentia hxrent, cum dominorum confenfu, attribuenda potius ceofeat.

Sin autem jure conftruâa funt , eaque aedificia , aut flabufa , aut loca fordido ufui accommodata, addiâave funt I ea , ditjeflis Ac amotis fordibus , ad honeflforem ufum converti , epifeopus jubeat : hocque ipfum a parochis item , &.' aliis prcftari mandet , etiam in adibus ecclefiafticis.

Neque in pofterum a laicis ita stdificari , aut xdificata ad fordidum ufum a quibufvis adhiberi epifeopus permittat.

In atrio vero ecclrli* ullo modo sdificari a laicis ne permittat , ut canonum jure interdiftum eft I I

Gravidimis rationibus hoc Paulus apoftolut monet , ac prjecipit , ut mulieres in ecclcfiam conveniant velato .apite : hoc ipfum docet prin-

ANNO CHRISTI

[rinceps apoftolorum Petrus ; cujiu etiam juflfu fanâlflùnus pontifex , qui in ejur locum fuccefilit ; Linus decreto idem fancivit. Quare apoftolicis iis inftitutis nos **adduâl**, *Sc* animadvertentes praterea ab antiquis illis fatsAlflimarum mulierum exemplis , veteriqoe bene inftitutarum civitatum difciplina atque ufu , ab omni denique ratione , ut ab eeclefiz patribus explicatum eft , hoc valde efle alienum , ut capite aperto ille incedant, illud admonemus, ut epifeopi , ubicumque eft , in fuis vel urbibus , tel dioccelibus , is depravatis moribus introdeftus ufus, quo maximo **rodunt**, ac debent , paftotalis folicitudinis officio illum eripere (ludentes, hoc in confuetudinem introducere curent , ut velo caput ipfz induant , idque prsrfertim cum vel facras proccflibnes profequuntur , vel in ecclefiam conveniunt.

Epifcqpus ex Tridentini decreti juflii, fingula monalteria , in quibus non viget regularis obfervantia, aliaqdeccdefiaftica beneficia , **qu**commendata funt, quocumque nomine nuncupata, intra diacefisluK fines polita ▮ quotannis viGtct, idque opportunis omnibus remedils fafta etiam fruituum, ad illa pertinentium , fequeftrattone provideat , ut que reconcinnari aut inftaurari oportet , ea omnino vel reconcinnentur , vel reftituantur : tum indumenta pratterea, ornamentorum fupcllex , & faci* vefles comparentur; ac minifteria , **qu**· ad divinum cultum fpeftant , reite, ordine , *Sc* cum dignitate in illis preftentur.

XVI.

Dt Ut <{nt jii ku tcclcfuftict tutnJ ferment .*

Epifcopus procuratorem, advoeatumque conftituere omni ratione curet , qui bonorum , junumquc ecclefiafticorum iccuperatiunem incumbat ; ut illis fuccurratur ecclefiis , quarum restores, adminiftratorcive , aut plc inopia non poflunt, aut mctu *Sc* opibus adfeifiliriorum illa recuperare non audent , ret alia caufa negligeunt. Horum utrique ab illis certam merceoem Γη lingulis caulis , quas egerit , perfolvi jubeat , li per ecdeiiarum , quarum patrocinium illi fufecperunt , facultates , epifeopi judicio . poteit i fin minus , gratis interea omnia ab uno 8c altero item agi curet : Ita tamen ut pro illorum laboris operaeve ratione, cautis, in quibus elaborarint ,'peraâls, liquid rei juris, vel emolumenti ecclefiis illorum opera acquifitum fit , de eo illis arbitrio fuo (atisfieri mandet . Si vero contra acciderit , uberius illi a Deo, bonorum omnium remuneratore premium cxpeâent .

Si quis clericus , aut facerdos ulla cujufvis generis (cripta , ad ecclefia rationes pertinentia , occultant , fuppreiferitre dolofe : is pcena afficiatur quas Agathenfi , *tc* Aurelianenli fynodis contra clericos , hujus culpae reos , fancita eft .

Quod provinciali fecundo concilio pana excommunicationis prqpofita contra eos fancivimus , qui ecclcfiafticr hominis mortui bona , vel temere invadunt ▮ vel furripiunt , eo decret? illos item aftriaei volumus, qui vel nulla invaûone , aut vt'faâa , es ilfssae mortui clericalis hominis ardibus fupelle&ifem , remve ullam , (eu (cripta ad ecclefiam , cui ille rester prxerst, pertinentia , ante afportant , aut evehunt› quam ab illo, cui id cur· ab epifeopo Comminum eft , in indicem relata fint illius iqottui bona mobilia, libri *Sc* /cripta, ceteraque ejus generis, que in hereditatem caderent. Hoc itidem decretum , ut illud, quotannis de inore promulgetur.

ANNO Christi

Eprfcopus, ubi clerici cujufvis , qui ecclefiallicum beneficium obtinuerit, mortem audierit, ejus heredes compellat, ut quarumque feripta, inftrumentave , ad illud beneficium pertinentia , qua in mortui clerici borfis inveniuntur , alteri clerico qui in beneficium (uccefierit, ab eis tradantur gratis , ac ne ullo quidem , vel minimo pretio paâo, aut cxaâo, etiamfi clericus, qui decedit , in illorum exemplis defcribcndis aliquid fumptus erogant.

Decimarum ecclefiafticiriim inveftisuras, qua laicis hominibus in perpetuum **fait· iunt**, epifcopus pro officii *fui* munere diligenter accuratcque recognofcat .

Quod li eas legitima aufloritate minus confirmatas *effe* competent ; irritas illas, ac plane nullas declaret ac decernat .

Si quibus in locis generarim ab omnibus fruâuum, qui ex przdiis colliguntur, decime parochiali ecclcfi» folvuntur , in <*« quifpiam forte eft, qui illas esolvcrc recolet , quoniam fibi perfuadet , alicujus privilegii , aut caufr praetextu immunem fe efle : huic eprfcopus certum breve tempus pnrfcnbat , quo pnefcriptu tempore is aut privilegium exhibeat , aut caufsm afferat immunitatis fur ·

Quod fi ille quidquam , quod leve fit , ad illius immunitatis Jus tuendum, vel nihil plsrve attulerit *f* Ide'pifcopus curet diligentiffime , ,ut is illas quamprimum preftet , quippe cum lo decimis, Arqu* ejus generis funt, preferiptboni non fit locus.

Ne cuipiam bona decimarum jure ecclefi* obftriCta , c (olo afportare liceat , nifi ad afportationem , aut aa deferiptionem vocato ecclrfi* reâore pacochove , cui illis folvuntur . Itaque qui decimas debet , ea bona dotnum fuam , aliove afportatunis , id biduo ante eidem reétori fignificet , vel literis , vel Certo nuntio ; ut prrfena illis vel afportandis , vel dcfcribeudli adctle , fi velit , utique poflit . Q«od fi ille tunc aberit , id uni de eius familia nuntiandum curet, aut illius ccclelrx , domufve parochialla Valvis feriptum affigi jubeat, quo afportatio ea denuntietur . Quod li diutius illa bona in folo client, eis detrimentum, damnumve immineret : lum , vel abfente rcâore , afportari liceat. Hoc vero noftruaxprovinciale decretum habere locum declaramus · quibus in locis non aliter exprefle cautum fit ailquali linguixn conftitutione, aut privilegio , aut conventione .

De notariis , legata pia *non* denuntiantibus , decretum , in altera provinciali fynodo editum , quotannis die dominico adventus ultimo , *Sc* quadragelimc fecundo , 111 unaquaque parochiali ecclefia promulgetur .

Qiurcucœquè vero ad pios ufus , vel legata, vel relkia , vel donata funt i ea fibi jam denuntiata , *aut alio* modo cognita , epifeopus trium menfium fpatio ia libium certum ordine referri curet .

Quo praeterea libro quamprimum cjufdem juffii notentur, quedcinceps quovis modo fcicrit ad eos ufus legata , donatave .

Teftatorum pias voluntati ne fraus fiat, epifcopalh curat eft : quatnobrero , qurcumqoe vel

res,

ANNO CHRUTI ·I?j·

,e' » vel pecunia , culpum taccrdotum convcn-
'tut, vel alii culpiam homini , legata eo nomi-
ne eft, ut pauperibus in eletmofynam conferatur ; ca neque tota , nec vero pari cuiquam ejufdem conventas facerdoti , neque uaiverfo etiam illorum conventui, nec ab iflo libi ipli 4 nc paupertatis quidem caufa, vel ulla egeftatis ipecie , diftribuatur, niti hujus rei facultate ab epilcopo, eaque feriptis data .

Qua legati' nomine rcliâa funt , certo pio uiui, ea ne necef&tatit quidem caufa, nec veto heredum ejus , qui reliquerit , confcnfu , ad alterius rei, qua «que item pia flt, ufum convertantur : nill epifeopus , re tota primum cognita › illius commutationis poteftatem fecem , que juris permiflu ab co ficti poffit.

XVII.

2>c *ib* *nutrimenti fntrcrpcntnm fsrtintnt .*

Religiofam animi praiparationem requirit matrimonii ratio *Sc (tnAitit* , quam cum minus intelligent taici homines , tit ut Izpc graviter in re peccent , quam lanfic inire debent .

Crebro igitur cum ufuvcncrit , parochus hoc ipium popiftum doceat , ad idque adhibeat catechifmi Romani locos *Sc* doârinam .

m« at ir nxnmoru <·

Epifeopus diligenter perquirat , an in linguI·' ^0" civitatis *Sc* diceretis parochi-tlibus ecclctus Tridentini decreti dc matrimoniis clandeftinis promulgatio facta lit ; A- ubi fadatn ctTc intellexerit , ejus , quae primo in quacumque parochiali ecclefia faâa flt, li feripto tcftatum elfe poteft , exemplum, manu notarii lignatum., ad te deferri Jubeat.

Qiiod li minus feripto , fed lotum tcftibus probari poteft , eo notario abhibito, examina- , 11 mandet . Si vero dc pro rulgatione facile Cuoftare non poteft , aut illa omnino faéta non eft : illud decretura duorum mentium ipatio in linguils eorum patochialibus ccdcflis , notario *Sc* tcftibus adhibitis, promulgari omnino jubeat : *Sc* quidquid ad illius decreti promulgati probationem pertineat , id notarii teftimonto munitum , in cpilcopali archivo after venir .

Matrimonii denuntiationes in pofterum a parxho nc fiant , nili lis Split petentibus , aut confenticntibus , de quorum matrimonio con. trahendo agitur . Quod li divertis in parochiis illi habitant, utriufque item parochus hoc ipium fervet . Neque matrimonium alter parochus denuntiet , nifi ab altero parocho certior faâusile dc poftulatu , aut conlcnfu illius , qui lux eft ûir» fubjcAus .

fnveftiget etiam ipfe parochus diligenter , aut allus facerdos cui facultas data in matrimonium jungendi fponfos , an quod denuntiaturus eft matrimonium , in eo aliquod fubfit impedimdkiftn , quo minus contrahi liceat . Quod fi in aliqua probabili conjeâura extiterit , qua exiftimet illud inire non licete s rpifeopum ante confutat , quam ulterius in denuntiationibus progrediatur , fponfofve jungat , quos dubitat matrimonio non licere copulari

Qui falfum aliquod impedimentum malitiofe altuienc , quo futurum legitime matrimonium impediat, fi prudens fcicnfquc hoc fecerit, pr«-

A ter aljas juris poenas , excommunicatiunisetum poena afficiatur .

A((NO CHB13TI

Ne parochus matrimonio quempiam jungat, - s?J< qui illud clam contrahere attentant fine epileo. *-*-◆■ *-· pi conccflu ·. ut d< eo debitas ante poftit fuanere poenas ex concilii Tridentini decieto · id autem , nifi dcliâum hoc ira eft occulte admilTum , ut nullum ejus rct indicium legitialum estet .

Ne folennes nuptias liceat^celebrare, nifi poft diluculum poltridie illius diei, qui poftremus eft temporis , quo Tridentina conftitutione nuptiarum celebritas intertfiâa eft .

. Quo die de matrimonio contrahendo dcnuntirtio ultima faita eft, ne eo ipfo die nili B impetrata ab cpifcopo facultate, illud celebretur , id autem prztcrquam fi poftiema ea denuntiatio fifta ilt pridie illius dici , quo injtium eft qaadragefunr , vel adventus , ac nifi item parochus populo antecedente denuntiatione Significant , eo die , quo poftrcma dc'. nuntiatio fiet , matrimonium elle contrahendum .

Matrimonium quod in cccicfia Celebrari de* berc fanclinm eft altera provinciali fynodo, in ca tantum cccicfia cdebictur , qus parochialis eft .

Celebretur vero mane, non a prandio, idque omne , nili cum epilcopus alio vel lrco , vel tempore fieri ccrccclluir.

C $1 parochbs lacetdotem alium coadjutorem habet , cujus etiam miniftcrio , facultate eidem facerdoti conccila , utatur ad matrimonia contrahenda inter parochia; fua; incolas r *it* illam cautionem adhibeat , ut in libro , qui eft de matrimoniis, illius nomen 8r cognomen , tum prstterea diem *Sc* menfem *Sc* annum notet, quo lile parochialis cur* *focius, atque* coadjutor adjunftus , facultatem a fe vel ab epilcopo ccnfccutus eft matrimonia celebrandi . Nc autem matrimonii celebrandi patellarem paio chus faciat alii facerdoti , qui cpilcopt judicio nondum probatus eft › ut lactamcnta miniftrct .

Ne patiatur parochus , quempiam cujulvis D gradus *Sc* conditionis hominem , qui (ibi ignotus in fua/n parochiam ab aliena dlœceli commigrat , cum mtrlicre , quam fecum conjugia nomine duxerit , in ea habitare , li modo vel ex infamia, vel aha legitima fufpicione conjicere poftit , illam habere in concubinam : nili parochi , a cujus parochia dilccflit , literis , ceito przfcripto tempore , tcftatum ille tcccrit , libi illam legitimo snatnmomo jundain efle . Quod lcftimomi icriptum ubi attulerit, id m urbe cpifcopo , in diaceli vicario foranco exhibeat : qui fi probandi vim illud habe* re peripcxeric , a parocho , intra cujus parochis hues is venit habitatum , illud , ejuive exemplum in matrimoniorum codice ailervari E jubeat .

Si vero vieariut feranctis de eo feripto aliquid habet , quod libi difficultatem , ancipitemque deliberandi curam atterat ; illud ad epifeopum quam diligentiftim· mittat , ut ejus judicio declaretur , an illi fides adhibenda lit .

Sicut uberrimum ab optima inftitutione premium paterfamilias capiet , quicumque liberos , familiamque fuam ad Dei cultum *Sc* ad ^pletatis, Chriftianarumquc virtutum diiciplinam erudierit r ita quicnmque dcbiritm hoc paternas icunt officium neglexerit, vel prctcrmlicrit, is

elpc*

ANNO CHAUTi ·In·

expeâet et ta die domuu fibi duriffimam j'udi- dam bat.

De familiz igitur fus falote in primis folicitut, tom bonorum operum exempte , turn crebri· cohortationibus fe ei magiftrum przbeat ac ducem ad pie fanAeque agendum.

Curet autem, ut nemo quifquam de familia fua fit , qui Chriftiana fidei rudimenti· inftruAui non ut , five filii fint , five fervi Ir ancilIs , *five alii* in famulatu luo . Quam ob cautem ad illius fchotes , quo· de familia fua rudet norit, convenire jubeat ; fique eam ampliorem babet, domi etiam infimi ftudeat . Idque ad pnrfcriptai interrogatione· parvuli libri, eo nomine editi ad provincic uium.

Ut flata hora, datia inftitutz orationi· communit fignii Campanarum fono, illa omnia certo loco congregata , ad prsfcriptum temporia fpatium, tende oret & precetur.

Ut frequenter illa univerfa confiteatur, & facram euchariftiam fumat.

Ut fingulii diebua mifiz facrificio interfit, aut faltem in vigiliis, (latis jejuniorum temporibus , quadragefimz diebus id pnallct : feftis autem diebus, ut ne quis de fua familia interefie ullo modo omittat.

Ut tefiis przterea diebus ad facrir conciones, leâiones , fupplicationes , divina officia, aliafque pietatis Chriflianz exercitationes conveniat .

Ut ne quis iis factis diebus opus fervile faciat.

Ut vigilias & quatuor temporum *te* quadragelimae & alia flata jejunia IIII in familia fervent , quibus ccclefiz przcepto julfum eft.

Quo autem tempore , vel jubilca celebrantur , vel fupplicattonet publice proceflionibus fiunt, familiam tepe moneant , illis fanetis aftjonibus pie interefie .

Certis item piorum hominum inflitutis fodilitatibus unumquemque de familia lua afcribi admoneat} quo fe quifqde ardentioti Audio exerceat in operibus pietatis.

Ne patiatur in familia efie quempiam , qui blafphemus fit , qui perjurus ; qui item corruptis moribus utatur , qui obfctxne quidquam vel loquatur , vel agat ; qui alcis ludat , qui dealque ceteris turpit vite exemplum prebeat. De vitz praeterea fpiritualis ratione & piis exercitationibus , aut de vitis fanâonim probato· facerdotia confeflarii judicio libros, in quorum lcAione familia aliquando vertetur , domum fuam introducat , exclufia obfeoene , turpiter, jocofe confcriptis , aliiique id generi· libri· : unde morum inftitutionifque corruptela cxiftere poflit.

Ut autem in domefticz difciplinar , inflitutionifque officiis illa omnia accuratius te contineat , eam aliquando paterfamilias recognofcat, infpiciatque in primis, qua univerte fua domus Chriftiana inilitutio , qui fingulorum more· , qua pietatis vitaque spiritualis ptogreffio.

Quicumque vero mercaturam, artemque alicnam exercent, non domi folum, fed in fuis officiai· & tabernis , Chriftiana vite rationes has operariis, inftitoribufve Tuis conftituant.

Has domcftica inftitutionis regulas parochus fer annum aliquando , prout e re efie videtit, frequenti populo explicet: tum tepiffime *te* publicis fermonibtu *Se* privatis colloquiis patresfamilias parochia fua incolas id moneant atque hortentur, ut qua eorum propria officia funt *te* munera in familia inilitutione , ea prZftare velint paternae cura ftudio.

ANNO|-CHAISTI nrj·

Quod cohortationis officium , etiam concio» aatoret *te* confcdarii facerdotas quam firequentillime , prout opportunum efie cenfuerint, caritatis xelo prudent.

Parochus ptaterea , ubi aliquando in artificum , mercatorumve officinis , qua intra fines parochia fua funt, ab operariis , aliifve, qui illic artem exercent , aliquid committi intellexerit, quod depravata, difibluteque difelph na fit, quod oncnliontm in parochia przbeat, quodqire a Chriftiana tnftirutionis moribus alienum, id officinarum dominos admoneat, ut quidquid in illis locis^corruptclarum eft inde eripiatur.

Una omnium optima indigentia noftra interpres , &· conciliatrix eorum que neceflaria, tumadinimæ, tum ad corporis bona a Deo Patre expetuntur, ell oratio unita. Cujus fiudium ut proprium fidelium cll , lle necelfarium , Itque omnino jullu divino debitum ? id czlcftis magifter Chtiftus dominus exemplo docuit, vere praecepit , crebris cohortationibus monuit. Eo igitur ftudio fideles quo vehementius exardelcerent , tefcque quotidie finguli certa hora colligentes , id quod Chriftianarum mentium eft, vita a fe illo die aAzrationesinfpicerent, maleque actae pcenr.entes , ardenti oratione veniam precarentur , *Si Deo* gratia· agerent de beneficiis y quz acceperint , inflituta eft in hac provincia orationis communis exercitatio : quz ad Chrillianz pietatis progreflionem introduita , ut perpetuo confervetur & augeatur item , id cum omni ftudio epifeopus caret, tum propohtis fpiritualis gratiz muneribus, icdi, apopoiloticz benignitate , ejus rei caufa concerns. Itaque a parochis fuis lingulis fandiffimi domini noftri Gregorii XIII. literas de indulgentia , hujus provincir hominibus concerta , qui in orationis communis inftituto fele exercuerint , ter in lingulos annos de icripto, vel fummatim pronuntiari jubeat , fcmel ineunte adventu › iterum dominico die quadragefimz primo, tum folenni die pentecoftes.

Epnicopus przterea , pro temporum ratione certam horam flatuat , qua datis hujus rea caufa campanarum lignis , patresfamilias , fus quilque domi , una cum reliqua familia certo loco ad ofandum conveniant . Ut autem , qui in eo precandi inftituto *fe exercuerint* , induigentiz concefiz donumconfcquantur, diem itidem dominicum quadragefimz , proxime przcedentem, is conltituat , quo IIII confcfii omnes fimul tectam euchariftiam fumant I

Imminentibus vero calamitatibus , quo tempore cum nullum certius przfidium fit , quam illud , ut fideles ad Deum patrem mifericordiarutn affiduis precibus confugiant ; certam aliquam przterea rationem is diligenter ineat, ut k s clero populo fine intermiLuone, ac rcligiofius in orationem incumbatur.

XVIIt.

be iit fM *tfifetftint feruu ftrtiMHt.*

Epifeopus anni fpatio ad fummum , fori fui judicils, caufis *Se* judicibus, advocatis, procuratoribus , notariis , *Se* miuiûris quibufeum-

ANNO CHMtrri 'Vl·

V* ' -,***rj Infimi·, quibua lM rebus opus fuent, certas conftituat leges , ad utbi· aiacefif. que fuz ufum accommodata·. Illifquc omni, bus certam etiam tuam picicribat, quam pro fui, rei operit, vel officii , vel labori· merce, de , nroque caufarum *8e* judiciorum ratione erigi ab unoquoque liceat . Quz fori praoferiptz *leget,* atque taxr , in cancellaria publice propoutz femper fint , ut note fint *8e* pervulgata omnibus.

Caufa qua decem aureorum nummum fummam non excedunt, fummarie, (impliciter, ac de plano, fola rei veritate pcrfpcâa, fine forma judicii cognofcantur ·, id quod ab hujua provincia epifeopi· agi licet ex facultate a rio V. pontifice maximo cifdem epifeopi· concella.

Nullum neque munus, neque donum, neque cujufvit *genent* xenia , ne efculenta quidem, poculentave vicarii ab iit accipiant, qui coram ei· caufat vel habent, vel agunt . Ne pecunia item quidquam ordinarius , dclegatufve judex accipiat pro recognitione, aut, ut vocant, vifione ferapturarum ad cauf.is , qua apud fe aguntur pertinentium.

Pro fingulis literis dimiftbtiis, que pro fuicipiendis pluribus , omnibufve minoribus , vel etiam majoribus ordinibus concedentur , itetnque pro fingulis literis, quibus notarius teftamcntum faciat, plure·, omnefveordines alicuicollatos effe , decimam partem aurei nummi tantum ad fummutn a cancellario accipi lieear ; ac fi es liter» de uno tantum ordine iufeipiendo, vel fufeepto effient date . Idque fi modo nullum ei faiarium pro officii fui munere exercendo conftitutum fit: neque ad cpifcopum ex notarii commodis aliquid emolumenti ex eildem ordinum collationibus, literifve dimiffioriis ,direde vel indirede pervenire poffit : alioqui gratis omnia dentur , ut eft a Tridentino concilio fancitum.

fcfl *1.4« , Ada omnia notarii in codicem , non in pagella» referant , quamvis eas chordula infigant) idque prstftcnt, raenfe laitcm, poftquàm rogati illa Confecerint ·

Certus in archivo epifcopali locus conftituatur ; ubi caufarum ac judiciorum codices , inftrumenta, ada, feriptave alia, a cancellario, *Be* notarii· fori epifcopalis , ad ipfum forum pertinentia , fingulis annis confeda , quotannis recondantur , ita ut inde, cum ufiivenerit , promi pollit quidquid in ecclefiaftico foro unquam agitatum erit.

Is certus archivi locus duabua clavibus claudatur , quarum unam epifcopus , alteram ejus cancellarius habeat .

Notario autem inftrumentorum , quz confecit , exemplum , idque fumptibus fuis habere aut retinere liceat.

Si cancellarius, notariufve aliquis deceflerit, vel ab officio fe abdicant, amotnfve fit, quzcumque ille, vel inftrumenta , vel *ferspta* , vel ada ejufmodi confecit, ftatim epifeopi juftu in eumdem locum deferantur . Quod *ft* proccffius alicujus caufa nondum fit completus , *8e cautam,* ob quam confedus eft, partesprofequantur , ejus in archivum delatio differti poterit, quoad caufa fit perada . Ex archivi tabellis , exemplaribufve , fi quz unquam ada, aut inftrumenta, qua notarii manu, fignoquemunita , fidem faciant, esfetibi contigerit) Is, qui rogatus notarius illa confecit, fi vivit, ut operis fui emolumenta confequator , eorum exemplum, modo edi liceat, ipfe conficiat, fi praeiens eft: fi vero abeft, id fervetur , quod jure cautum eft : fin autem obiit, id epikopalis cancellarius preftet: mercedem autem inde capiant notarii heredes, nifi aliter inter cpifcopum, dc notarios conveniatur.

anno- CHKisti tjr»·

Teftium dida, *8c* atteftationes, in cautis civilibus ne feribantur ab alio, quamabipfocaufz notario, five aduario, vel ab alio ejus nomine. Quo atreflationes ipfi notario caufz, live aduario contignentur, dcaficrventur ut poll in archivo una cum toto proceffiu rucondantur, ubi cuftodiuntur allorum adorum rnonimeuta.

Idem decernitur de inftrumentis, adifve didz cauls ; quibus decretum judicis adferibi contigerit.

In aliis vero omnibus, quibusaudoritas.decretumve epifeopi fit interponendum , cancellarius tantum vel notarius adhibeatur.

Vicarius foraneus, atque alii, quibus epifeopus proceftum aliquem aliunde , *ietvttt* juris formula , cognofcendum agendumve mandaverit , fi procclfu conficiendo notarium non habent, quem adhibeant, duos fibi morum viteque integritate homines, qui ada eonfcribant , ad przfctiptam jutis formam afeifeant . Iifque mercedis taxa major ca nc fit, quz notariis fori preferipta eft, fed aut zquahs , aut minoi. pro-illius loci ratione.

Procurator, qui caufam iniquam in foro ereleliaftico fciens defenderit ; quive quidquam negaverit quod verum fcierit , fori ccclefiaftici auditorio adituve interdicatur , nifi is legitime fe purgarit . Qui praeterea in publico concubinatu aut adulterio vivunt , aliique publice criminofi ; a foro epifeopah ita arceantur , ut nec notarii, nec procuratoris, nec advocati officium , ne in ullo quidem caufarum genere, gerant . Inferiores quoque miniitti in Cnrittianc vitz officiis contineantur : curent epifeopi, utagancis, a meretricibus , a ludo cujufvis generis , ab improbatis quzftionibus abftineant, ne blafphemi fint , nec vitz moribus reprehendendi . Si quos deliquifle compertum erit , in cos animadvertatur .

Quotannis fori fui ttibunal epifeopus vifitet ; inquiratque an przfcripta fori ratio, przfinita taxa fervetur : tum przterea , an fi quz corrupted , fi quive abufus irrepferint , an li quid denique vel inftitui , vel emendari oporteat: idque folicite in primis curet , ut eripiantur abufus, tum reftitusntur queeumque ad redam judiciorum formam attinent.

Epifeopus non folum per certas homines, ut ftrimum a nobis conftitutum eft , (ed etiam if*, e aliquando in anno carcerem vifitet : in eoque inciufos paterna caritate conloictur , pieque in domino sdhortetur.

Videat item , ut eis ad corporis fuftentatiotftm, *Se* ad juftum patrocinium non defit quidquam ; tum in ptimis non libri fpiritualis lectio, non crabro religioforum hominum cohortationes, tum ne denique aliquid ad anime Ulutem.

Curet etiam , ut , qui in liberiori cuftodia funt , feftis faltem *Bt* dominicis diebus rniffie lactum audiant , aliquo , ubi fieri poteft, exzdificato prope carcerem facelloi rom doârine Chriftianz rudimentis inftituantur. Idque officium iis przterea proflatur, qui in laicalis fori liberiori career· funt,

Ut omnes in pafcha confeffi facram euchariftiam pia *Bt* falutariter fumant . Quod ut die

muli

anmq CHHUT1 »»7J.

natali dominl, dr alil· anniverfatil»redemptio»i» noftra folennitatibu» , indiâifque publica jubilai» ac indulgentiis faciant , «oldcm cohortetur .

PupiUoram , viduarem < *tc* egentium hominum cura epifeopo , communi omnium patenti , a facrofanftis canonum legibus potiiumum commendata , *tc* commifla , negligi non debett ne fi ladantar, vociferentur au dominum, qui -exaudiet clamorem coram . Qpamobrem Sto fui muneri· officio epifeopu· aliquem conituat ecclcfiafticum , vel alium pium hominem , Chriftiana caritati· operibus atque officii· deditum , qui mifericordia vifcera indutui, Id generi· hominum patrocinium in omni caufa fufeipiat . Quod fi aliqui jam huic pio operi ptcfeâi fint, id agat epifeopu», ut ii munus ubi creditum erequantur quam diligentiffime.

Epifeopu* in urbe fua viro· aliquot , auâoritate prsftantei, fpiritualii vite ftudiofo» deligat , quorum adjumento & opera uti poflit, & in iis agnofeendis , que ad civitatis , dicecfifque fus morum iuftitutionem pertinent, *tc* in adjuvandis Chriftianarum vii tutum exercitationibus, *tt* in alii» denique , quibus populi libi eommifli progreflio fiat ad unâe agendi ftudium .

Summorum pontificum conftitutionibus promulgandis hac ratio fervetur , u: qui earum pervulgationi prefinitus in illis eft modus , is adhibeatur ; fi vero nullus, ad pervulgationem facis fit afficio , que, ut mori» eft , nat certis publicis locis.

Cujus affixionis , 8e pervulgationi» relatio , teftificatioque ab eo, qui affixerit, fiat cancellario fori epifcopalts, cujui fit illam in librum referre.

Epifcopus , id quod rei ab initio nafcentis ecclefix inftitutum rult, ut rerum epiicopali ftudio curaquc geftatum monimenta exifterent , conquiri diligentiffime'cutet , tum Cingulorum epifeoporum , qui prsceflelunt , nomina , genus , & paftoralcs corumdcm aAloncs . Quz omnia iiteris contignari, ordineque confcripta , in librum certum referri curet ·, ut eorum memoria confervetur , *tc* qua ab iifdem vel aAa , vel inftituta funt ad aliquam ecclefiafticz difciplinc normam perpetuo ufui efle poffint , atque adjumento in illa ecclefix bene gerenda·

XIX.

Qnnin» , niftinliMtti fntitat.

Multa mala exeunt ex pnrtermifib *tc* valde his temporibus negloAo fraterna correAioois officio debito ac neceflario: quamobrem curent epifcopi , in fua quifque non folum urbe > fed in diceceG etiam, aliquam hominum , qui moribus , viteque innocentia graviores fint, fodalitatcm conftitucre, qua in hoc fraternas correAionis officium Chriftiana caritate incumbat : aut hoc ipfum officii munus alteri fodalitsti adferibi ftudeant, que id reAe preftare poflit.

Cui lodalitati certas fraterne corrigendi regulas przfcribant , ftudio *tc* opera pronatorum theologorum .

Quo major in diei ad Chriftian* pietati» Audiam progreflui fit fidelium Id curet epifcoÏius , ut cum difciplinatorum pcanitentiumque odalitatea, aliafque ejufmodi frequentet mfti-

A tuat ; tum inftitutas omni paftbrali ftudib adjuvet , *tc ad* confervandat illai difciplm· ac CHtiSTI posaitenti· ratione», *tc* ad allas excitanda· fpi- rirj. ritualium virtutum progreffiooes . Id quo facilius fiat, ardentiocique ftudio , quotannis aliquando , prout e tc effe viderit , literal promulgari jubeat quibus fanâiffimus dominus nofter Gtegurias XIII. preciarum fpiritualii indulgentia donum libéralité» in domibo illis cooceffit , qui jis fodalitatibus adfctipti , Ubi flagella, riifcipliaamquc cartis ftatutis dicbut adhibuerint.

Praictibat item diem cettum, quo in fingulol annos iftarum fodalitatum homines, quTin urbe funt , uno loco omnes i qui in diocefi, B omnes item *tuo* quique in opido locove in unum convenientes, primum contriti , *It ton.* feffi facram euchiriftiatu fumant ·, tum folennem proccfliooncm agant , perpetua grataque memoria profequentes concefli libi fpiritualis dooi gratiam i

XX.

ÇuxZmu , ad aoMs/r», *tf diti reitlirti fertintui.*

Quod finAiifialus dominus nofter Gregorius XIII. de monialibus fancivit, id epifcopus ele3uatur quam diligentilEme : prrlertim quod e certo earum numero conftitucndo decrevit, quod de ckemofynis praftandii , quod de oftiolo obftruendo, quo aditus e monafterio patet ad exteriorem ecclefiam , quod de claufura ab cifdem non violanda , *tc* a convertis etiam (ervanda, prafcripfit .

Idque omne efficiat omnino , ut esecutionem habeat, eum in monafterii» , quorum curam gerit , tum in illis regularium curationi commiffis, idque ejufdem conftnutionis auitoritate .

Si que autem moniales , converfzve non ils paruerint qu· eadem fanâïune de claufura ftatuta funt ; pceoa violate claufura pleAantur.

D Que monialium monafterii , extra urbis , aut opidi mania fita, epifcopus Tridentini decreti suAoritate , in urbem vel opida , qu· frequentiora 8c tuta fint transferri oportere, aut expedire cedfuerit ; ne ea *m ccclefia ircularcs transferat* , ubi animarum cura geritur.

Puelle, que regularem habitum induere voluerint , ut eo habitu induantur , antequam confirmationi· facrinaentum flifcepcrint ; u facultas fit brevi illad fulcipiendi.

Qui ordinarius confcilisr in sliquomonialium monafterio conftitutus aliquando fuerit , ne idem ad earum confelliones extrsordinaile audiendas mittatur ; fi modo non aliter quando- E que epifcopus ceafucrit.

Coufeflarii monialium •b cis , aut fingèlû, ■ut univerfis, aut ab earum prefcAa , ne monafterii quidem nomine, quidquam, etiamminimom , dono accipiant ; nifi quid eis annua certe pqrtifoois epifcopi juflii detur ad vita fufteurationem.

Confttttutio III· , qua ■ Pio quinto fumrao J*l4°a pontifice inierdiâum eft omnes cujufvis ordinis 1 mulieres, etiam generis fplendore aut dignitate illuftres , monafteria ingredi , quotannis fenei . atque adeo fzpias , certis faftii diebuse arbitrio epifcopi promulgetur.

ANNO CHUSTI »»»»▶

AMMO CHtIITI «»*!·

XXL

β»« PMıMη* ad *kce* d*rvM , <r «d *dit fniui.*

QtKcvmquc vel ad cleri, vel «4 populi conformandos more* , *4 ecclcilafticamquc omnem difcinlinam retinendam provincuiib·· , aut diacelanii fjmodis · nobis , aut a coepilcopis noftris fancita fune, *n* illi* eo uberior, Deo juvante, fruâus cxiftct , quo inpiua vel promulgatione , vel certe leâionis ftudio inculcata , lit notiora fient, a quibus illa *tc* fciti animo. *Bc* comprehendi › reque ipl* prsftari oportet.

Epifeopo* igitur , praeter alia , qu* hoc de genere aha* décréta funt , 8r canonici*, *Bc* parochis , 8c reliqui* clericis certum tempo* ftatuat , quo omnia , quxeumque iis provincialibus , aiorcefinilquc decretis de li* conftituta funt, illis legantur; ita ut qu* decretorum partes ad concionalem difcipUnam pertinent , canonici ; & que caufa fua conllitutione* ht* funt , parochi *Se* clerici itidem , *tc* ii omnes, qu* ad univerium clerum fpeAant , illas , ledione repetita, animo comprehendente·, prrlcriptas munerum fuorum parte* finguli ftudiofiu» evequantur. Si quis autem eorum aliquando epifeopi jufiu interrogata* , illa* per negligentiam, aliamve culpam ignorant , pro ejus culpa, *te* perfon* ratione illum epifeopu* corripiat , aut alias preterea cum eodem agat . In (eminatio quoque itidem fervetur ; ut earum ye! inftitutis, vel monitis, vel przccptiscierici informentur.

Qmu- vero deesetorum partes ad laicos attinent , illas fummatim vulgari fermone expreffa*, fle certi* anni temporibus diftributa* , prout uiuvenerit , a parochis denuntiari jubeat : quo faepiu* inculcata, ferventur diligentius.

Quibua provincialium noftrorum conciliorum eft aliqui* adferiptus dies , quo vel fummorum pontificum fandiones , vel Tridcntinas provincialefv* cooftitutionet promulgari jufliim eft ; illi* decreti* certum praferiptum diem ad eam promulgationem mutari abepifeopo liceat, artumque alium conftitui , quo die lingulis anni* in fua diorccfi id opportunius prsftan pof(e cenfeat.

Quibus in decretis muld* iis nominatio* coritititut* funt , qui dignitate* aut canonicatus obtinent , nec certi* loci* attributa , ufui (acrifta , aut fabrics* illorum ecclefia , ab epifeopo attribuantur . Neque vero eas ad alium ufum converti , neque ealdem remitti , nec preterea de iis ipfis etiam ab univerfu capitulo traafigi liceat , nifi epifeopi audoritate.

Quod de (aeramentorum admtniftratione , anilla celebratione , diviaorumque offclorum modo *tc* ratione in hac fynodo decrevimus; id neque ad Mediolanenfcm ecclefiam , qua fandi Ambrofii prafcripto *tc* irsftituto , proprio* ritu* , *tc* ceremonia* habet , neque ad cetera* , qnscumquc eodem jure ac modo ex antiquilfimo tempore facra facere coofuevcrunt , in li* , qu* citi* inftitutb , ritibu* , fc ceremoniis exprefle advertantur , pertinere volumus . Ceteri* vero , Mcdiolanenfi* ecclefia, *tc* qu* ejufdem ritibu» utuntur, aeque teneantur , ac ali* qu* in provincia ooftra font ceclef·*.

Si ia his decretis, ante alteram Mediolanenfi* proviaci* fjroodum ulla difieulta* orta erit, *tc* ejus , 4: omnium, qua cifdem decreti* continentur interpretationem , *tc* explicationem nobis refervamu* , falva femper irai* apoftolic* audoritate.

Quamcumque facultatem ex decreti in hac tertia provinciali fynodo Mcdiolanenfi a nobi* editis habent epilcopi < eam ipfot pet fuo* vicario* generale* esequi pofiit volumus ; nifi in u* qu* proprie ad ordinem epifcopalem pertineant ; aut in quibu* vicarii a (acris canonibus · aut a concilio Tridcotino , Vel a nobi* exprefle excluti funt.

Ut nemini eorum , qu* in hac tertia provinciali noftra 'fjrnodo a nobis decreta funt ignorantiam eacuiare liceat ; edicimus , ot «« quo primum die édita, in valvi* metropolitan* eccleli* propofita fuerint , ad duo* menfes omne* fe , *ic* hi* decretis , *te* fi contra fecerint, pani*, qu* ei*continentur, teneri intelligent. Ab eo etiam affixioni* die eorum decretorum temporum initium fumendum decernimus, quibus aliquid intra certum tempus pneftari jubemus .

Unufquifquc preterea epifeoput ea omnia *tc* lingula *ia* proxima dicrccfana frnodo legi ac recitari jubebit . Et finita expedire cenluerit, fu* quoque cathedralis ecelefi* valvis proponi: Suo ftudiollu* otnniurq animi* eorum prseccpta xa inhcrcant.

Singule etiam cathédrales *tc* collegiate , *te* parocniales ecclefie hujus provincie , ha* noftra* conftitutione* certo aliquo loco collocata* , perpetuo effervent.

Omnia *tc* lingula qur a nobi* in hac tertia provinciali (ynodo decreta, attaque funt , qua debemus obedientia ac reverentia , auttoritati ac judicio fande Romane ecelefi* , omnium ccclefiarum matris *te* magiftr* , femper emendanda &· eoriigenda fubjcimus.

Quia nonnulla a fummo Romano pontifice, *te* publice totius provincia Mcdiolanenfi, , *tc* privata Cingularum ecclefiarum utilitatis cauta petenda tant , decernima* ut quidquid ab ejus faaâitate communibus noftris , *te* qui adfunt , coepifcoporum literis poftulabitur, id hujus fynodi nomine & auâorttate ita faiftum intelligalur , perinde ac fi in feflione publice poftulatum cftct.

INDICTIO FUTURI CONCILII

PROVINCIALIS QUARTI.

Ccnlai aufirttitM Jiaiet titetii feue&t 'Prcrejit fuHe Rmmm *etttefic fniijter , B*rnmtai aattfém* , /««tfofae Medialaatajf* *t«üfe emhiefifttfaf.*

OMNIBUS *tc* fingnli* rwérendiffimi*domini, epifeopi*▮ qui hic adfunt, *tc* fynodo provinciali Mcdiolanenfi quacumque ratione interefle debent, omnibaiqac item capituli·, *te* ccclefiarum cathedraiinm procuratoribus, qci prelente* interfuat , indicimus, fignificamua, denuntiem·* , *tc* intimamu* , proximam feqvcntem fynodum provincialem Mcdiolanenfem quartam , Deo omnipotente anâore , *te* ad eju* laudem hae eadem in urbe , hoc ipfo loco, anno ipd. die decimo menti* Mail, qui die* eût fcila qninta dominie* feeund*

xnmcT J*1** refurredionem domiui noftti Jefq Chrtfti, CHRISTI inchoandam Or celebrandam efie

<171- Quamobrem eos omnes , *le* finguiot reverendillimos dominos cpilcopos , qui hie prefer,tei adfunt , monemus , procuratote· veto ecclefiarum cathedraliura iuvkamus , ut eo die ad fynodum provincialem quartam , lavante Deo , Mediolani celebrandam I conflituto , hic omnino interfuit , nifi diem celebrationi* ipfitt* fynodi aliqua er caufa a siobis prorogatam fuifla noftri· ad eos dati· literis intellexerint . Quod fi ipforum revérendilb- ÂNMO morum eptfcoporum naftrorum aliqui· legiti- CHHtSTt mo tunc detentui erit impedimento , nuntium 1>zs- ad fe excufaodum , atque ad impedimentum probandum ad not mittat , cui etiam faculté· ab ipfo detur , ea omnia Ar Ungula nomine fuo *le* ccclcfi· fue recipiendi , que Spiritu fando duce , in rpfa lynodo a nobis de confilio Ar aflenfu reverendiflimonim epicoporum noftrotum , Idecernentur aut conftituentur .

HRISTI CHRISTI

„7“ CONCILIUM MEDIOLANENSE IV. „7‘

PROVINCIALE

Quod Carolus Borromruj fanibx Romans ecclefiz cardinalis tituli ὡηάζ Praxedis, archiepifcopus Mcdiolancnlis , habuit anno a Chrifto nato MDLXXVI. Gregorio XIII. pontifice.

EDICTUM DE CONC. PROVINCIAL! IV. B

In ntmine ftndn O inJiviJen Triaitntit , Tutm O' Filii O' Sfi'irm [anSi. ^inttn .

Cenint iarrunaut ftnSn Remuas *tetltfin tituli fnaila CttiO" nfu- /Uki fidit [rttk enbitfiftafm tttltfin , nnivrrfii frwiaciu utftrn fideiikni fnltttn in Cltrifi· dtntin».*

PRO archiepifcopalis officii noftri ratione , qua; progreffionibui fuis tota ad optimam paftoralis muneri· curam fpedare debet , m fynodo provinciali tertia , quam ex pwicripto Tridentino, anno 157$. habuimus, decreto edito, concilium provinciale quartum indiximus , qaod hoc anno , die decimo mcofia Mail , suxiliante Dei mifericordia , celebraturi farnus . Ut autem omnibu· ; atque lingulis quibufcutnque qui jure , aut confuetudine , aut privilegio , aut alia quavis ratione concilliis provincialibus noftri· interèfle pofliint , vel debent , hnc fynodi quarte provincialis indidlo plane nota atque evulgata fit ; neve cuiquam vel rei ignorantia ad excufationem uti , vcl le contemptum negledumve efle dicere liceat, iis ipfis univerfn *Se* fingulis , ac ceteris item , qui- fua intertfle quavis ratione putatint , hoc edl&o publice propofito eamdem quartam provincialem lynodum , In fuperiori illo provincisli tertio concilia , jam decreto promulgato, indidam , lignificamua, indicimus, ac denuntiamus .

Qnamobrem cum univerfos & fingulos reverendiffimos epifeopo· provincia noftra , tum ceteros qooivii omnes, qui ut fupra , in lynodo provinciali Mcdiolancnfi , quacumque ratione interefle debent, prater illud indidionu dectetum Ac liters· nominatim , figillatimque eifilem reverendiffimis epifeopi· per nos feriptas , hoc etiam edido illud monemus , ut eo ipfo, d nobii preferipto & conftituto, decimo mentis Mail proxime fequentis die , Mediolanum in eccfcdam noftram mctropolitanam conveniant , Ac it) concilio , quod illo ipfo die , E fummo mane , juvante domino inchoabimus, pratentes ipfi adlint, panis Ar cenfuri· propofitis, canonum jure fancitis I

Curent vero linguli provinciales noltri epiicopi , ut , quod concilio provinciali fecundo fsncitum elt, cum primum edidum hôc acceperint , in omnibus dc urbis Ac dioeccfis fua ccclefiis parochialibus , quinta quaque fena , in fingulas hebdomadas, quoad concilium de mote dimiffum atque ablolurum erit , mifik lactum de Spiritu lando fiai I In catbedrali autem Ar collegiatis ecclefiis, proceffionum prx terea munus , fingulis diebus dominici* , in tus obeatar ; ex animoque preces fiam . quibus a Deo , totius cenfolationis Ar milcticordiarum patre , nobis , tam falutare negonortium tradantibus , Spiritus fandi lumen imploretur .

Sciant preterea univerli Ar finguh provincia noftre Chrifti fideles , conciliarem hanc adionctn , a nobis indidam pracipuum quoddam caritatis Ar pietatis ftudinm ab il· ipfipoftulare ; cum illa omnis eo fpedet, ut per nos illorum grelfus dirigantur m viam falute . Qjrnrc paterna cohortatione eos vehementer in domino admonemus , ut Ac fua At noftra caufa , orationis , precumque ftudium , una nobifeum adhibeant : dicquc domidico , concilium id provinciale proxime precedent. , qui dies lextus Mail erit , primum vere poenitentes Ar confefli , factam communionem fumant , hoc ple prêtante, , ut adjutrici Dei gratia nos ea , quar ad noftram , fusmque falatem pertinent , diligenter fandaque foltcitudine agamus . In quatum rerum fidem , hoc cdidum confici , audoritateqne noftra imprimi , Ar< fandi Ambrofli tigillo archiepiflopali noftro' muniri , tum noftra etiam manu fignatum , In vulgus publice proponi , eidemque a fynodali lecretarto noftro lubicribi voluimus. Datum Mediolani, in zdibus noftris archicpifcopalibus , Kalendis Martii 15 *y6.*

anno CHRISTI «>7*

ORATIO CAROLI , CARDINALIS

TJTUL1 sanctæ praxedjs

ARCHIFHSCOM MEDIOLANENSIS.

liAiiA «» frvviiKUii nenti» IK

/'"'X U O U S Q.U E tandem coneilis provincia-
lu tours convocata ? quotiutn *tt* tot conftituriones *Bc* tot decretorum vincula ? Vulgarts vox , patret fan&iflimi , ac Ccut ne tacita quidem cogitatione rcligiofz mentis digna , longeque a fcnfu cplfcopalis veftri animi allena , ita hominum vel impiorum eft , ecdcliam Dei oppugnantium , vel Chriftianotum , Chriftianam difciplinam abhorrentium, vel imperitorum, pfaneque nclcientium, quantas vires habeat frequens fynodorum adio, atque ufus , vel illorum fane, qui angufto parvoque animo omnia metiuntur . Porro nonis, patres, eft illud.ccitum atque exploratum, hominem divina lege, quali fepimenro vallatum, ut eft is tum lumma nature imbecillitate, turn immenfa cupiditate , fzpe labi , fzpeque ab officii lpmita deflectere ; proinde plurimis Ac concillis Ac Inftitutis At decretis opus efle; quibus , quali linCtiffimis vinculis , ille adftriftus , a reAo curfu non declinet : aut aliquando digreiTus , lifdem adjutus in viam falutis redeat . Et quod caput eft , ut faluuris hujus conciliorum Inftituti auAor eft czleftis magitier Chriftus dominus , lle apoftoli eo fzpillime ufi , lege etiam famsenmt , ut bisin annos Angulos concilia ab eptfeopis haberentur . Quod delnceps 8t innumerabilibus futnmorum pontificum ianAionibus, & conciliorum tum rxcumenicorum , tum provincialium decretis communitum, *Bc* frequenti ecdefiz ufuconfuetudineque diu retentum , ejufmodi fuit ; quo aditus patefactus eft , non modo ad tradendam , verum etiam ad perpetuo colendam, perpetulique progreflionibus augendam omnem ecclcfiafticz dilcipiinz lationem ! At vero , ubi id aliquando Intcrmillum, aut plane omiffuol eft , vis dici poteft , quot , quamque graves calamitates reipublicz Chriftiane importate fint. Piope pencrat Cliiiftianz vnz mfttttutio , conciderat pene rerum falutarium ufus ; nulla fere derl difciplina , quaftque nullum populi in caritatis officiis ftudium; prolaplus denique milerabilcm in modum erat totus ille , ab euangelii luce dimanans , Chriftianarum virtutum ornatus . Quid ? li , qui alios in officio continere debebant , maxime lpt1 a muneris debiti cura deflexerant . Atqui bre vel una talum iccordatio latis nos commonet , «tque adeo commovet , ut in tuendo fynodaliam, epifeopabumque conventuum ufu, tantum pietatis , conftantifque diligentiae, ponamus , quantum fana voluntatis Ar coniiln , ad prodendum pofteris optimum inftitutum , fancxilfimi illi viri adhibuerunt . Saeta przterea excumenica Tridentina fynodus , falutare illud inftitutum ialutariier ita renovavit, ut il minus bis , aut fernel faltem lingulis annis , quemadmodum illi cenfuerunt , at certe tertio quoque anno provinciale fynodos Ae convocari &- celebrari decreverit . Id *fane vero* nos bene juvante Deo , cum feme! › iterum , ac tertio cxccuti fimus , eft ctiatn cur idem perpetuo przftcmus . Multa , patres , noftris fupetiortbos concilils defunt , ad perfrAatn illam , quam magnopere expetere debemus , populi Chtiftiani difciplinam : alia item in elfdem decreta funt , qua communiri oportet t alioquin operis, a nobis ineboatl, jial fundamenta, brevi corruerent : alia item abhinc triennio fuborta efle polfunt corruptelarum femina qus noftra cultura convellenda funt , tum vitiorum fpirm fucctefcentes amputande . H»c tria propolita quidem nobis efle debent : fed illud etiaqs profeAo eft , ad quod cum temper tum maxime in hac quarta provinciali fyoodo , omnes cogitationes , conflits , ftudia , conatulque noftrqs dirigi admodum cupimus , *Be* ⱥ vobis, totis in Chrifto vifceribus expetimus ; ut decretis jam lancitis, qua adhuc cxecutionisoperatn a nobis poftulant , omnino exequendis, certam explicatamque rationem ineamus. Quare cum Tridcntinas finitiones, tum fuperiorum conciliorum conflitutiones in confpeAu , tamtpum in lpcnilo quodam habentes , diligenter videamus , quz in execution!* munere officia noftra ptztcrmifla , quz ita non prrftita fint , ut fane debeamus pro gloria Dei , proque populi nobis commifli falute ; jam modo eft , patres , ut hoc ipfo loco , tamquam l.l auguftiilimo theatro , (pedemus illius muneris noftri partes , quas clero , quas populo, quas ccdeliis fidel neiftrz CommiHis rcligiofa folicitudine debemus . Hoc autem cum Temper nobis ob oculos verfari debet , tum certa illa , in noftris *Bc* cleti A' populi moribus fande conformandis deliberatio , quam falutaris conciliorum aftio depofeit , perpetuo a nobis afferenda eft , maximaque hoc ipfo tempore, tempore autem jubilci , acceptabili , *Bc* hac dlsalutis , quam fecit dominus . Jam populi c·-Jefti eo dono excitati in officiis atque exercitationibus pietatis rcligiofius verfantur , certatimque Chrifttauis virtutibus operam dant : quinimo , qui in inveterata quadam peccandi confuetudinc obdurucrant , fufeepta aliqua vite emendatione , animum pene in male agendo obGrmatum ad Chriftianarum vittutum ftudium flexerunt . Ergo quid nobis qui populorum patres , qui medici animarum saluti profpicere debemus , in hac ardentiflima plaque omnium voluntate agendum erit ? an non in omnes epifcopahs officii partes nos excitabimus ? an diligentiam noftram acuemus ? an in fpiritualis vite difciplina m dies augenda invigilabimus ? certe quidem ! Hoc ipium fane non modo poftulare , fed flagitare videtur expediatio populorum ! qui in *tide* , curaque noftra conquiescentes ! ei noftris his epifeopilibus conventibus falutare adjumentum fe coniccuturos efle fperant., & confidnnt quidem certe . Quid cprum preces ? quid oratio? quid frequennor concurfus loquitur ?,quz mens ? qui fenfus ? quz cogitatio illorum ? Hlc , paties fanAifli. mi , ante oculos ponite ingentem hujus provintiz hominum multifudinem , fuz lalutit ftudio flagrantem , noftrifquc monitis vehementius excitatam , tum fuperioribus diebus , tum hoc potii&raum (empore , quo in hac falutari conciliations rerum traâatione nos cauQs fua verfamur , ubique & in urbibus *Be* in opli dis *Bc* in ipfis vicis fiequentiflimam , pietatis exercitationibus deditam . Videte facerdotcs pro nobis ad altaria lupplices : videte univcrlutn pene populum pie deprecantem : videte virgines *Bc* viduas dcmiflc ac rcligiofe orantes: videte innumerabiles homines lueram commu-

nio-

ANNO CHR.1ITI *>7<·

nionem futnemcs ▮ Ar allos profufis lacrymis , pro gemitu , iteratifque vocibus *Dei eaticneat-* diam, fandoramque patrocinia implorantes. Conliderate animo hanc unam omnium obfecrationem atque orationem furnrna tacite mentis contentione ad csloi ulque emiflam. Quoufque tandem , pater celeftis , parturimus › neque adhuc tamen parimus › cogitata optima concipimus , at faâis non exptimimus ? **Tu, domine,** ad reâe agendum no* vocas atque excitas i at languefcimus przciare aliquando inchoamus i at non perficimus : cxicftes illas coronas , gloriamque iempiternam expetimus ; at labores crucemque refugimus . Quo tandem tempore ferio agemus ? quando vere adjuti , curfum vitae refte tenebimus ? Rcfpicc , furnme Pater , nos oves pafcuae tus , non auro , Ac argento , fed prcciofo (anguine Filii tui redemptas · **Tu** nos tamquam preciolum depolitum horum cure fidciquc commifttti , tu hos nobis duces , magdbos , medicos , paftores , patres conftituifti ; ac proinde illis , corumque edidis audientes nos efiic juffifti : tu rurlus illos , utpote de animabus noftns rationem aliquando reddituros , pro nobis invigilare voluifti : da quefumus illis, jamcauia noftra in concilio congrellis , de lalute noftr» foiicitis , remque nollram agentibus , ut unum fpeâent i non fua , led que Jefu Chrifti funt, querant i ac fue Ac **nolit»** faluti (e viant i f'refer lumen mentibus eorum , ac dirige Tournâtes & ad falutaria conlilia fufeipienda , & ad dandam nobis plebi tue fcientiam (alutis , de ad dirigendos pedes noftros in viam pacis . Sicque illi fanâe agendo , & nos ciidem obediendo, omnes ad celeflem patriam, ad quam vocati fumus , adjutrice tua gratia perveniamus . **Hec** patres , populi fiaei noftr» commiffi , a Deo fupplices petunt : hec eadem rurfus nobis proponamus , hec aflidua paftrnaque folicitudine meditetnur atque procuremus · **He** funt anime , quarum falutem Devs ut procuraret , non angvium , non archangelum , (ed unicum filium Chtiftum Jefum rrnht : qui bine in celum abiens , quam dilieentiflimt earum curam bvato Petro commendavit his

T'**· *■ tertio repetitu verbis; *State» Jeeaaii , IUfit mt flat Sit I f"f't evtt* asear . Qua verborum formula etiam unicuique noftrum , qui in foiicirudtnis partem vocati fumus, optimam pafcendi rationem prefcripfit , *Se* caritatem maxime , muneris noftri magiftram , docuit ; ?iuam populis , in curam noftram traditis , *tc* requenti verbi **Dei** praedicatione ▮ & (alutart (aeramentorum adminiftratiooe , *te* vit» jknâilfime exemplis. Ac epifcopali cleemofynarum liberalitatc , A· folicita oratione , Ac milia facti crebra oblatione , *Sc* divinorum officiorum cultu , Ac precibus afliduis , At paternis monitis , Ac paftoraiibus correâionibus , Ac concilianbus (anâionibus , Ac omni denique officio curaque perenni, per nos prrftari volult . **Vi**dete igitur , patres , curam , folicitudinem , Ac vigilantiam noftram , qu» in grege tanta adhibenda eft , quantam fane maximam caritatem Chrifto deberi omnes profitemur . Sed di-/Jji» *eae ĭ* inquit , *fafce* rwr usm/ . Hoc (ane illuftrius verxe erga illum dileâionis teftimonum datur, quo majus in omni gregis pafcendi ratione ftuuium operaque collocatur . Certe fi Chriftum , ut debemus, diligimus, fi Chrifti glori» fervimus , fi Chrifti regni propagationem cupimus , fi Chrillo gratificari volumus , id prasftantiffima erga gregem nobis commifiism caritate , non declarare folum, fed faâis comprobare no· oportet . Id fane preflabimus , patres , fi non laboribus deterriti, non difficultatibus labefaâati , non latan» advtrfarit eolluâatiooe fraâl , ab inftitutt operis curfu nunquam deliftrmus : (ed divini amoris igne accenfi , omni virtutum epifeopalium Audio , eo cum fetnper , tum in conciliatibus iaâionibus progredi contendemus , ut populum nobis comminuas Ac purgemus Ac illuitremus Ac perficiamus ; hlique perpetuis progreflionum laboribus introducamus in tabernacula oaleftia : idque munere Ar gratia Chrifti domini, *cui* gloria fenspiternis ntatum feculis. Arnen .

"anno CHAirrt ips,

IN NOMINE SANCTÆ

ET INDIVIDUÆ TRINITATIS,

FATMS, IT FILII , ST ÎF1IITUS SANCTI.

7s(,r Caralar Barroasxer *feaBe* **fisura** rrr/r-/>a *tituli fenBa VrutfJii prttiyter terlieelii , Dei OГ afefietec» fe4ie grati» archiefiftefat Me-ƒhIthI .* ad *Dei emaifeteatti* , hr.rajae Afaria /rmprr vargura , ac *faiIi* ^lattrefii cetrfefferit , *fStreet* ttefiri , /aadras , CT hac *fre Clerifiiee» eterutee lifcifii»» ceufemctieM* , faa c/ervw *fe-*pe/umtuc *filet* »<4tru eeucrelituue [relucere , *te-Iti* la *Cbriftt vifterikue exfethuiti , le* eeefilie *CT effeef» eevemliffietMrutet leeeiueruut ceefifeefertute etefirertt» , i» eeefilie freviueieii Melieleieeefi jwrn* eleceruimat , fiettuatue , etc *faci*asar .

CONSTITUTIONUM

PARS PRIMA.

I.

De frefeffieae filet ▮

QUOD ex Pii IV. pontificis maximi fanâione , in primo Ar tertio concilio provinciali noftro , de iis , qui fidei prorrfiionenx facere debent , deque illorum iplorum vita moribus ante inquirendis Ar probandis , decretum eft : id epifeopus omnino efficiat ut pr»-fttetur : tum compellat przterea ad idem omnes ac fingulos , licut etiam a fanda fede apoftohea declaratum eft , qo/cumque arithmeticam Ar muticam , vel artes cujufvis generis liberales profitentur .

Formula vero , ad cujus praicriptum fidei iirofelliooem praedari oportet , pontificia illa anârone conceptis verbis tradita , h«c *fc*ne eft ;

Ego **N.** firma fide credo Ar profiteor omnia *St* fineula , qu» continentur in fymbolo fidei, quo laoâa Romana ecclefia utitur , videlicet , Credo in unum Deum Patrem omnipotentem , (adorem c»U Ac terr» , vifibilium omnium Ac invifibilium ; & in uhum dominum Jefum Chriftum , filium Dei unigenitum , Ar ex Patre na(um ante omnia fscula , Deum de Deo, lumen de lumine , Deum verum de Deo vero) genitum , non faâum tonfubftantialem Patri, per quem omnia faâa tant ; qui propter nos nomines Ac propter nofthun falutem delcendit

vu< T··▮ ♦♦♦· *·

de

~anno CHKirri '>*»-

de czh* & 'Incarnatus cil de fipiritu ianão ex Maria virgine , *Si* homo faâus eA *i* crucifixus euam pro nobis (ub Pontkj Pilato, paflua λ Icpultus eft , S: rclurrexit aertl* die fecundum Icriptuus , & afeeadit in czlum , fedet ad dexteram Pattis ; *St* iterum venturus eA cum gloria judicare vivos , *Bc* mortuos, cujus Icgm non ent finis . Et in Spiritum fanâum dominum , & vjvificantem , qui ex Patre Filioque procedit j qui cum Patre , *Sc* Filio fiDiu! adoratur , *Sc* conglorificatur ; qui locutus eft per prophetas . Et unam Ianâam catholicam & apuftoiicam eecicfiam . Confiteor unum baptibna in remiŒoncm peccatorum , 8e etpeifto rcluircithonem mortuorum , & vitam venturt frcuii I Arnen . B

Apoftolicis , *Sc* ecclefiafticas traditiones^, reliqualque cjnfdcm cccicfie obfervationes, *Be* conftitutioncs ,ł firmiffime admitto dr ampicftor . v

Item laeram feripturam junta eum fenfum , quem tcnuit *fc* tenet fanda mater ecdefia , cujus eft judicare de vero fenfu 8c interpretatione laetarum feripturarum , admitto ; nee eam unquam nili juxta unanimem con.fenfum patrum accipiam & Interpieca|x>r .

Profiteor quoque feptem effe ver® & proprie facramcnta nove legis s Jciu Chrillo domino noftro inftituta , atque ad falutem humani generis , licet non omnia fingulis neccfiana, fcilicet baptifmum , confirmationem , euchari- C ftiam , peenitentiam , extremam unitionem , ordinem , *tc* matrimonium ; iliaque gratiam conferre , & ex his baptifmum ı confirmationem › *Bt* ordinem , line facrilcgio reiterari non poiTe .

Receptos quoque, ac probatos ecdefir catholic® tuus, in fupradiitorum omnium (aeramentorum (bienni adminiſtrâttone recipio & admitto ·

Omnia Bc fingubr, quzde peccato originali, & de juftificatione in facrofanCta Tridcntina lynodo definita *tc* declarata fuerunt , ampicftor & recipio .

Profiteor pariter in milfam oftenı Deo verum, proprium, &■ propitiatorium facrificium , D pio vivis , *tc* defunctis i atque in finitillimo eudiarifti* (aeramento effe vere , roalitcr , *tc* (ubftantiahter corpus, Λ languinem , una cum anima , A divinitate domini noftri Jcfu Chiifti, fierique convjrfioncm totius (ubftantiz panis in carpus, *Bc* totius (ubftantiz vini in fanguincm, quam convcrfionem catholica cccicfia trariWubftantiationem appellat.

Fateor etiam (ub altera tantum (pccie totum seque integrum Chriftum, verumque (aeramentum iumi .

Confiantes teneo purgatorium effe , animai<]lic ibi detentas fidelium (uffragils juvari : limilitcr'a.- (anftos una cum Chrillo regnantes , E venerandos atque invocandos effe , eolque orationes Deo pro nobis offerre , atque eorum reliquias effe venerandas, firmi(Time affero, imagines Chilili, ac deipara temper virginis, necn.m aliorum iandorum habendas βi retinendas -.lie. atque cis debitum honorem, ac venerationem Impertiendam .

Indulgentiarum etiam poteftatcm , a Cbufto in ecdefia rchfi Im foiffe , lilarumque ufum Chriftiauo populo maxime (alutarum clk' affirmo .

Sanâam catlioluam , A. apoftolicam Romanam cccicfiam , omnium cccicliarum matrem *tc* magiftram agnofeo : Romahoquc pontifici , anno beati Petri apoftolorem principis fuccciori , ac christ] Jcfu Chrifti vicario , veram obedientiam fpon- 117*. deo ac juro .

Cetera Item omnia a factis canonibus , *Sc* acumcruci* concitus; ac pracipuc a (acrofandta Tridcntina fynodo tradita. definita , *Sc* declarata, indubitanter reciplo atque profiteor ; fimulque contraria omnia , atque nzrefes qualcumquc ab ecdefia damnatas , *Sc* reje&as , *St* anatnematiratas , ego pariter damno , rejicio. *Bc* anathematise .

Hanc veram catholicam fidem , extra quam nemo (alvus effe poteft, quam in przfenti (ponte profiteor, *Bc* veraciter teneo , eamdem integram *tc* inviolatam ufque ad extremum vite (piritum conftantiffimc, Deo juvante , retinere *fc* confiteri , atque a meis (ubditis , vel illla , quorum cura ad me in munere meo (pedabit , teneti , doceri , A przdicari , quantum in me erit , curaturum

Ego idem N- fpondeo , voveo , ac juro : Sic me Deus adjuvet , & hzc fanda Dei euangelia .

QUÆ AD SANCTORUM CULTUM ,

SACRORUMQUE CORPORUM

CELEBRITATEM PERTINENT.

I I.

De puris rtliftsis , aurtctlis , CT i«*xiii,i·i .

AD ea quz de (acri* reliquiis per rtos primi *Sc* tertii concilii provincialis decretis fanetta funt , hzc pro religiof* illas *Bc* recondendi , & exponendi , &· transferendi , & alienandi ratione , plaque carumdetn veneratione atque cultu adjungenda cenfuimus . Sanatorum corpora , &* (aeras reliquias , epiicopus a religiolis perilifque facerdotibus , quos eo potilfimum nomine deligat , tum m urbe , tum in dicrceii fua quiou(cumque in cccicliis locifve illa fine , recognoici quamprimum jubeat . Qua in recognitione hzc prrlientur .

Primo ut (cripta , tabulz , liierv , certi annalium codices , aliave cujufvis generis monimenta , quz iniisiplis cccicfits, earumve atriis, atque zdibus, aut alus locis estant, (cbedulaque valculis , arcilve facrarum reliquiarum affixe indulzve eccugnofcailtur accurate *Bt* diligenter , unde illarum vel translatio , vel collocatio ibi faCia cognoici , aut alia ejulmodi notitia earumdem haberi queat . Telles prztcrea conquirantur , fi qu1 (unt , qui tcftimonium dent antiquz conllantifque traditionis, ex qua certa carum cognitio conifer aut alia , heut opus erit , id generis diligenter ad rei perlpicicntiam adhibeatur .

Dcnid.- ut fingui® ipiz lacrz *reliquiz*, quas extare compertum eft, te ipia cernantur ; Ita tamen , ut silai fub altaribus , alilfve (ubterranci* ejulmodi Deis, corpora (anôorum collât* reconriiravc lunt , nec oftium , neque fencftra Infit unde Infpici queant, non aperiantur, aut ttodiantur , nifi ob cauiam aliter epifeopus aliquando faciendum cenfuerit.

Qua omni recognitione faCta , diligentiaque adhwita , librum pnacipuum certutnque con-

fia

aMHO CMXBTI U7*.

fici cpifeopu* am › in quo finguto , qu* in ecclefli* St urbi* *Sc* diatcans funt , reliqui* f-- er* rofta atque oedioe deferibaatur , notati* etiam diligenter, non folum lis ipfis ecclefiis , ubi rncoMuntur , fed fcriptis etiam , annalibus, tabnlis, allifve monimentia , *f* quibas illorum ttftimonium conftet. 1* vero liber in *rchivo epiliropali certo loco cuftodiatur, ** effervetur perpetuo .

In eo item libro rede referantur, fioaa* deinceps facras reliquia* comperiri, aut aliunde afportari contigerit) ubi primum ab epifeopo lle recognite , Ar probat* funt. Nec vero fine feripta epifeopi probatione › etiam a regularibus , 8c alus exempti* , ullas nova* reliquia* evulgati', *ut populo exponi, venerandafve proponi patiatur epifeopus , antequam a fe recognite *Sc* probat* lll* fint. Qua in probatione fervet is omnino formulam a Tridentino concilio ea de re preferiptam .

Reliqui* fandorum ne in privatis edtbus , neve apud laico* homines , fed in ccclcila , loco confpicuo , bene fepto ,.atque undique ornato collocentur *Sc* aflerventur. Atque ita eo Joco decenter , ac pie, vel arci* , vel capfulis, vel vatibus, loculifve recondite , includantur : ut *Sc* pro illarum ratione , ac pro ccclefiarum dignitate , *Sc* facultatibus , forme inftrodionious nofttis pr*fintt* , omni ex pane refpondeatur .

Is porro locus duabus faltem clavibus , iltque alvcrfis , claudatur t quarum unam epifeopns, alteram redor ecdefia, obi font · cuftodiat diligenter. Ubi vero confaetudini* eft, Ob univerfitati* , fodalitatifve hominibus , aut a *fyndieir,* Jaicis hominibus, elavem etiam teneri ; illam tertiam illis permittere poterit epileopus arbitratu fuo.

Liceat tamen aliquando , quibu* epifeopus rationabili , *Sc* pia caufa id concedendum cenfuerit , alfervari in privato oratorio . tuto , omato , ac decenti , ejufdem epifeopi judicio .

Corpora fandorum, que non fub altari, fed fub ecclefi* pavimenl· collocata funt, nifi dvcentiort ecclefi* loco recondenda epifeopus renfuerit , faltem erat· ferrea polite ornateque confede , nc pedibus eorum locus irreverentius tradetur , undique fepiantor , atque obtegantur ex inftrudionum prcfcripto .

Qu* reliqui* incrinrionem habent non vetvftate confumptan , fed integram ; *Sc* ex prafcripto inftrudionum noftranim confedam , ita ut eft illa inferiptio retineatur *t confervetur . Quarum vero inicriptione* aliqua ex parte excf* funt , aut alia* no· ad prafetiptum fad*, ea in charta pergamena rede exarat* renoventur .

Qjja nihil inferiptum habent , fed tamen conftat quorum fandorum , (gndarumve lll* fint i lis fingulis nomina propria inferibaatur , ·d inftrudionum pneferiptum .

Sandonim ruliqul* , prafertim infigoes, *Sc* laera corpora , lacraqu· membra, qua ex certi* monimentis , in ulla quavis ecclefi· recondi conftat , in tabui· aerea , aut marmorea , Japideave literis incifa , quo accuratius memoria pernetuo conferretur , diligenter , ordineque epifeopi cura , deferibantur praterea in capell* majoris columba , latcrevc, aut in gremio ecclefi* , loco aperto ac perfpicoo , ea tabella , parieti calce conglutinata , in omnium confpedu flt.

Scripta , tabula, *Sc* antiqua monimenta , ad illa* fpedantia , in earumdem ccclefiarum facrifti* , archivove reponantur , ubi tuto sflits- 117A ventur .

Uniufcujufque, fandi, fandave , cujos roepus, vel facru reliqui* , prafertim , infigoes , aflerventur. vir*, aur martyrii hiftoria , ex probatis audofibus breviter colleda , ab epifeopo ante recognita, *Sc* comprobata , in tabellam , ·ut la aliquem certum codicem , charta pergamena exarata , referatur . Qui codex in ecclefi* facriftia ccrto loco diligenter aflervetur . la illa autem vita brevi narratione ex certis monimentis, antiquave traditione, omnique alia, qu* conftet, ratione , exponatur deinceps , in extreme fcllicct parte , ac paucis item verbis , quo tempore , quove modo facl* lll* reliqui* eo translate vel recondite fint.

Sacris autem reliquiis 1 fi fandiflimo eucharistisc (aeramento non ita prope quidem e* collocat* funt , ut illiu* lampade harum cuknt fatiifiat ; lampas propria affidue prcluceat : nifi hanc impenfam nimia *Sc* ecclefi* *Sc* populi egeftas epifeopi judicio non patitur . Ceterum corporibus fandorum , *Sc* reliquiis , epifeopi judicio infignibus , lampas omnibus una femper colluceat .

Ubi vero plures, aut ex legato, feu alia obligatione, ufuvc adhibentur, aut pro reliquiarum ratione , vel ecclefi* amplitudine , facultatibufve adhiberi epifeopus juflcrit , id etiam fervetur .

Ne fact* reliqui* per laicos , etiam cujufvis ordinis, dignitati* homines ullo modo tradentur : nec vero tangantur, cum hoc facrilegum, ac minus propterea ferendum efle, fandus Gregorius pontifex feribat.

Cum vero ab «eclefiaftici ordinis hominibat lll* cum fuis loculis vafcufifve fufeipiuntur, ut vel populo offendantur, vel in altari exponantur , vel in proceflionibu* ferantur | primum illis thurificatio adhibeatur-, ficque in via ferantur, tunc acoluthus faccrdoti illas ferenti praeeat, qui item thorificct .

N* paflim omni tempore, fed certis tantam feftorum dierum celebritatibus , utpote in nativitate domini, epiphania, pafcha Scfurtedionis , afcenfionc , pentccofte , *Sc* ejufmodi, feftoquc ipfo die exponantur oftendanturve , quillius fandi , cuius reliqui* funt, ecclefi*, in qu· recondit* funt , celebritas (blenni feftoqu· officio agatur ; tum praterea quo die ob aliquam caufem epifeopus juflertt , conceflcritve .

Nullo autem modq unquam illis ab operimentis , aut a velis nuds ofteodantur , exponarturve .

Cum in altari autem exponuntur › hac ferventur ;

Pcimo in illis exponendis , proceffio per ecclufiam , ubi illis funt , ab ejufdem clero agatur , certo luminum numero adhibito . Rurfus idem preftetur , cum reconduntur .

A facerdote , qui poft epifeopam illa ecclefi· digniorem fecerdotalcm locum obtinet , nifi aliquando epifeopus ipfe id munus (ibi obeundum ccnfuerit , exponantur , *Sc* recondantur .

lique fuperpelliceo , *Sc* ftola , vel pluviali etiam , pro reliquiarum , ecclcfiave ratione , indutus ilt .

Dumque exponuntur , 4c item cum rocon-

dun-

anno CH*ISTI i>7«.

(‘untuf) hymnus, *vti de apoftolis,* val de martyribus, vcl de confefloribus , vel de virginibus, canatur, prout funt fanât ianâotumrereliquia qua exponuntur i tum antiphon· , & «ha ejufmodi ad rem accommodata, ukimoque *hco oratio* de fanôis IIII· ; 6 atro tanâus , fanâava eft, cujus proprius hymnus , antiphons , oratiove exter, >11· canantur ,

Cum item exponuntur , de ftato eo libro , tabellave fupra praferipta , uniufcujufque martyrium , aut vit· hiftoria breviter explicata , vulgati fermone graviter in populi frequentia pronuncietur ·. ad quam rem prwterea facerdotia , de divinis iliorum fanâoruot virtutibus « czleftique vita, & rebus per eos fortiter ac mirifice geftis, graviter, brevique traâantis, officium, ubi poteft, abhibeatur , quo ardentius populi , facras reliquias fpeâantis , animi ad omne pietatis ftudium inflammentur.

Dum in altari expofitz funt , candela faltem quatuor grandiores accent· ibi colluceant : ad carumque cuftodiam adhibeatur qui femper aftiftat unus , duove , facris majoribus ordinibus initiati, iique moribus probati , ac fuperpellireo induti.

Horum vero clericorunx , non laicorum opera, miniftcriove adhibito, liceat fidelibus pietatis 8r religionis caufa , calculorum coronis factarum reliquiarum vafcula , Joculoive attingere, qua hora epifeopus conceflctit.

Cum reliqui· fanâorum non in akari exponuntur, fed e loco fuperiori, aliove in quo reeondit· funt , populo oftenduntur ; omnis eadem ratio plene fervetur proccilionc excepta .

In quibus autem procefiionibus illas, vel per ecclefiam, vel extra portari contigerit ; debito cultu, apparature ferantur ab iis, qui in facerdotio conftituti , poll epifeopum ecclefiailica fscerdotali dignitate , canonicatuve aliiin Illaccdefia prxftant ; nili epifeopus id munus ipfè obeat.

Sacras porro reliquias de uno in alium locum transferri ne liceat , fine juita ac legitima caufa , & facultate feriptis ab epifeopo permifla.

Sicut facrarum reliquiarum translationis memoriam, fella lolennive celebritate fieri, religiofe jam fere ab initio ufque nafccntis eccleuz inilitutum > perpetua ecclefiz confuetudine finite retentum eft , ita fi quando fanâorum corpora , membrave, aut facras reliquias, epifeopi judicio , transferri contigerit vel ab uno opido , urbeve ad aliam ; vel in ea ipfa etiam urbe, opidove ab una ad aliam ecclefiam , id ritu folemni religiofoque cultu przlIari oportet .

Itaque hzc decernimus i

Primum aliquot ante diebus , fi opus erit , ·ut certe omnino pridie illius diei , quo facr» reliqui· transferend· funt, ab epifeopo, alio ve, ubi adhiberi poteft , ccclefiaftica dignitate przdito, cui nominatim is id muneris dederit, accurate diligenterque recognofcantur , teftibus aliis facerdotibus gravioribus adhibitis . Qurecognitio fiat , ut lupra diligenter conquifito omni mooimentorum genere.

Recognita ubi funt , ordine componantur : tum io arca duabus faltem , ac divertis clavibus , quarum altera ab epifeopo , aut ab eo , quem ipfa maluerit, afferventut : inclufzque fligno cpilcopali obfignentur.

Diet translationis, tam ia loco, unde tranferuntur, tum ad quem transfesuntur , tum etiam quibus locis tranfeundum eft, per parochos epifeopi juflii, dominico die, vel fello, prosime precedenti, nuntietur.

Iocmque illis locis jubeatur coli , mane faltem, ut dies feftus.

Significetur etiam psoximis, ante diebus frequenti fono campanarum illius ecclcfi· , ad quam translatio facienda eft .

Pridie vero translationis , vefpere fignifica. tio celebritatis detur folemni Campanarum omnium uttiufque loci fono.

£0 die jejunium a clero ecdefic , ad quam transferend* fint, ferretur : noâuqne item arca cum facris reliquils , fi commode fieri poteft , fuper altari ecclefic > unde transferende funt , fi vero non poteft, alio decenti loco collocata , *tc* adhibitis prererea ad earum venerationem fex faltem luminibus, ab eodem clero, *tc* aliis item ecclefiafticis hominibus, quibus epifeopus id juflerit, vigilis fiant: ftatoque temporenoâurna itidem rite de fanâlsdecantentur, quorum reliqui· transferentur.

Mane quo die transferentur , proceilio folemnis, plalmis, hymnis , *tc* canticis , omnique prece agatur, ad ecclefiam, in quamtranflatio fit ; ubi iterum illis recognitis , tum de eorum vita, deque hiftoria fandarum reliquiarum , olim eo loco reconditarum , de caufis item translationis, ab epifeopo , vel ab alio , ejus juffu, fermo appofite habeatur ; nifi commodius ccnfuerit epifeopus poftea habendum inter miflarum folemnia : deinde adhibita primum illis thurificatione : clero 8c populo offendantur ; ab illifquc iildem debitus cultus *Sc* veneratio tribuatur.

Transferantur autem incluf· in arca , pro earum ratione , proque ritu ccclefi· decenter ornata, *te* umbella prsterea adhibita , ut epifeopus cenfuerit.

Arca vero humeris pottetur a facerdotibus , qui digniores fint *te* in toto clero *Sc* in ecclefia ad quam translatio fit : illique vici(Em , prout epifeopus julTerit , id onus fubcant facris veftibus induti, tum capite aperto : przeant vero duo acoluthi femper rhurrficantes .

Clerici prctecea aliquot , fupcrpelliceo amiâi, qui capite item apetto fint , lumina deferant hinc inde congruo numero & ordine accepta : hreque pr«ter cereos , quos accenfo» reliquus etiam clerus & populus, lsicontmquc hominum fodalitates &· ceteri , eas pie profequentes, pro fua pietate manibus geftarint.

Verum fi epifeopus in loco adeft, ipfe quoque cum facerdotibus , qui in cathearali ecclefia , facerdotali dignitate pneditl fint , canonicatumve facerdotalcm habentes digniores fint , humeros facrc arca portaqdz fubjkiat : idque faltem paululum , tum initio , tum in fine proceŒonis quz translationis caufa agitur . Cum varo arcam non portat, eam proxime fubfcquatur , reliquo omni clero praeunte .

Vafculo quod ab ujjp ferri poflit, recondite facr· reliqui· , ab facerdote item portentur , qui dignior eft , ceteris etiam fervatis fufira mox przfcriptis.

Ubi ad ecclefiam ventum eft, in qua collocanda ,· recondendzve , per epifeopum , aut fier alium facerdotem ejus juflii , miflaruns ioemnia celebrentur de fandis, quorum translatio faâa eft : idque folemni ritu , nifi hora tarditas impediar.

anno CHttsvi ii;s.

Per

ANNO CHRISTI *urf,*

Peredis miffaram folennibus , certo loco befepto *Sc* claufo , ut ne populus propius sccedat, in altari exponantur, ubi pur illum diem fint, eccenfis fateem tea luminibus , 8r adhibiti· ad cuftodiam duobus faeerdotibus , eel Aino faltem, alioque clarico in lacri· ordinibus conftituto: quorum facerdotum cura lit , facras reliquias cuftodiro, 8c earum arcam , aut loculos precatocli· fidelium coronis , que porrigentur, religiofe tangere.

Confeâo translationis die tub occafum folii , conftituto loco ab epifeopo , vel alio, quem miferit , cum thurificatione , pfalmis , hymnis , canticis, antipboaifve , religiofe recondantur .

Translationis tabule publice a notario Confe**ftr**, lo librum, in facriftia illius ecclefiz aflervandum , referantur i tum rei geftz liter» in sere, vel marmore **incifz**, in eo reliquiarum loco, ad perpetuitatem collocentur.

Corpora fandorum , facrava membra t aut in (ignei lacrz **reliqui**·, cum aliunde e loColonge remoto, transferuntur , fi vel narigio , vel curru vahuntur : illius locus parfve ubi provedione collocantur , pie ornetur , una etiam, vel duabus pluribufve lampadibus accenfia . Si ad veftionem jumentum adhibetur , decenter item fternatur .

Quacumque illis transferendis iter fit , per urbes , five per opida , obviam folenniter procedatur: ita ut plalmis , hymnis *Se* canticis illas, cum clerus univerfus, (acris veftibus indutus , religiofe escipiat ; tum populus item, luminum numero., portarum 8r.viarum publicarum apparatu , religiofo ornatu , pizquu venerationis ftudio *8e* fpiritualis **Iztiliz** lignificarione.

Dici translationis in urbe, opidove , aut faltem in ecclefia, in qua collocantur , ut epifeopus juflerit, anniverfario canonicarum horarum officio dc fanftis celebretur , quorum facra corpora rcliquieve , ejufdem epifcopi judicio infignes transferuntur.

Quod officium ut folenniter *Se* cumulate przftetur, id profpiciatur ; ut dies, quo celebritas translationis agenda eft , in teriam certam cadat , quae (anctorum , quorum, reliquiz translate funt, cuicui dicari poftit , univerfe , vel in ca faltem ecclefia.

s.<T.<r. *4*·
« inr.c.»··
n«<. k<.

Formam a facra fynodo Tridentina , miraculis novis approbandis, *Sc* novis reliquiis recspiendis traditam, epifcopi fervent diligenter in ommbua , etiam regularium dt allis exemptis ccclefiis.

Nec vero patiantur , caufa a fe non cognita *Sc* feripto probata , altare propterea erigi, aut imagines ullas extra moram ornari : votave, aut oblationes fufpendi, aut quidquam novi ea in re omnino geri . Sed quia plerumque fit, ut vulgi concurfis, populique clamore, aliquid pro miraculo , aut (aera reliquia evulgetur , quod re vera non eft : ftudeant hoc fummopqre, ubi ejufmodi occaGo fa obtulerit , ut primis illis vulgi clamoribus pie ebfiftant, donec rei veritas, legitime comprobata , conftet . Si quis vero dubius , aut difficilis abufus fit extirpandus, vel omnino aliqua de iis rebus gravior quzftio incidat ; epifeopus , antequam controverfiam dirimat , metropolitans dc provincialium epifeoporum in concilio provinciali fententiam eape&et : ita tamen ut , quemadmodum ab eodem Tridentino concilio prnfcriptum eft, nihil inconfulto fanftiffimo pontifice novum, aut in ecclefia haâeana innfitatum decernatur. 4MM<1

Quod de facrofanfhe crucis effigie, concilio provinciali tertio, per noa fancitum eft ; itidem interdi&um fit , lacras alias fcilicet ima?¦lnes › ac fandorum , fandarumque hoftias, acrorujnve myfteriorum figuras dc fignificationes, in ullo quovis humi ftrato pavimento, aut loco fordido, etiam extra eccicuam , **Infculpi**, pingi, effingive. ijy··

Effigies jumentorum, canum, aliorumvebrutorum- animalium , in ecclefia ne fiant : cum aliquid inhoneftum , aut profanum in ca appa- CSKli. r» rere nefias fit, ex Tridentini concilii fan.âione; I««Apu. idque plane etiam feptima **Nicrna** fynodo cecumenica vetitum fit.

Si vero **hiftonz** facr» expteffio , ex **finde** ecclcfiz matris confuetudine , aliter quandoque fieri **poftulat**, hoc fane non vetatur·

Piâoribus dc (culptoribut gravis mulita , ac poena etiam interdiai ab ecclefia , epifcopi arbitratu propofita fit ; fi quid inordinate , aut pnepoftere, aut tumultuarie accommodatum, li quia profanum, aut inhoneftum pinxerint, àut effinxerint , contra ejufdem concilii Tridentini decretum.

Kedoribus etiam ecdefiarum , qui ullam facram imaginem infolitam, contraque illius concilii fanftionem , fuis ecclefiis, etiam exemptis, poni permiferint, poena etiam excommuaicationis , muldave conftituta fit arbitratu epifcopi, pro ratipne culpe irroganda.

Cruces dc fandorum imagines folenniter , ftstifque precibus , ex ecclefiz ritu benedicantur .

Imagunculae i**Hz** parvule, **fidili** opere **effidz**, .fi ita fuco, alioque apparatu concinnatas fine, ut epifcopi judicio, vanitatem pnt fe fetre aut offenfionem przbere videantur, ad altare ne adhibeantur in pofterum.

Si quz facrz tabule, imaginefve **pidz** , nimia vetuftate , catie' , fitu , aut fordibus pene delete , indecenti afpcdu funt ·, eas epifeopus *pia* , religiofaque piitura , ab **iis**, quorum intereft , renovari jubeat : aut fi id nun poteft, omnino deleri.

Ne tabulz fandorum imaginibus expreffe, vetuftate confumpte , in vilem dc fordidum profanumque ufum convertantur: fed, ut de altaris pallis, ac velis, temporis ufura pene confedis, B. Clementis pontificis *Se* martyrisdecreto fancitum eft , in ignem conjiciantur : tum cineres przterea , ne pedibus inquinentur , in <*s>m r. a. pavimenti.foftis collocentur. ftytaTvei.

Imagines quoque facr» fculptz , fi deformas· **fint**, amoveantur , dr fub pavimento ecclcfiz , aut faltem fub coemeterii folo collocentur..

Curet przterea , atque adeo efficiat epitropos, ut dc per fe dc per alios theologia lcientia peritos, ac illos in primis , qui illiul interpretande , aut populi docendi munus , ia ulla quavis ecclefia quovis m«do fufttnenc , fidelibus accurate , cnucleatcqde exponantur, quaKumque *Sc* de fanâorum intercefuonc , invocatione, atque cultu , dc de (aerarum reliquiarum, imaginumque veneratione, *Se* de hiftoriis myfteriorum noftrz redemptionis , pidura , aliave fimilitudine expreíus , eos luftrui , doccrique Tridentina occumenica fynodus juffit

IIL

AMNO CHRISTI »«◆·

HL

Ht itJtlimiii.

De fanAis indulgentiis tra&atio, praat *nie*venerit, accurate in feruMsnibas item habeatur: ut *tc* caram csleftcm vim ** pietatis officia, ad illas coolcquendas necefTarla > populus intalli-g»t: feqae propwrea omni intima mentis animique religione *le* Cbriftiaa* caritatis aAlonibus, atque operibus, ad uberrimas fafatartfqqe marum utilitates affeqnctidas diligenter paret· Id autem omne officium per parochos *tc* alios» quorum intercft, praftari epifeopus jubeat, iis praefertim inftruAlonibus, que eo de genere » noilra in concilio provinciali auAoritate confeA*, ad communem provinciae hujus uium in lucem emittentur.

Quacumque indulgentiarum, que olim, vel nuper cuivis» etiam regularium, aut aliter exemptorurn, ecclehu perpetuo concede funt, tabule, Icripta, monimentave alia omnis ejufdem generis estant t ea ubi illa Tint, five in dirxeefi, epifeopus ftudiofe conquirenda curet tum illa conquilita, lodeqne fummatim exferipta, in libram certum, eo nomine confeAum, qui in archivo epifcopali a(fervetur, diligenter reAeque referri jubeat.

Qu* preterea indulgentiae urbis, direcefifque fus ecclefiis in pofterum perpetuo, vcl ad cettum tempus concedentur } ubi primum ad le, aut ad vicarium epifcopalcm, qui illas rccognofcat, delate funt, eodem, aliove libro notentur, ordineque dçinceps deferibantur.

Singule autem ecclefi*, quibus vcl concede funt, vel concedentur, proprium ejuljcm generis codlcem, jn quo III* exlcribantur, accurate confeitum, aut tabellam cjufdrm generis, in facriftia habeant: illarum exemplari in archivo, vcl in facriftia aflervato.

IV.

Di ftifcrfiltienikei.

Suantum in religione ftabillenda, atque aua laboris ponendum eft, tentum in fuperflitione, ex hominum mentibus evellenda, re ac diligenti* eft impendendum. Quare parochi diligenter ei rei invigilent t ac fi quod fuperftitionum genus in fa* parochis hominibus animadvertant, id femper, ante proximam fynodum tempore quod epifeopus preftituerit, ad illum in fcriptix deferant; ut ei maloocurri opportune poflit.

Confelfarii quoque diligentes in eo genere fe prsftent, inveftigentque num pctnitcnles aliquod remedium valetudini, aut vulneribus adhibeant, quod non a medica arte Se cognitione, fed a luperftitione proficifcatur: tum pnsterea, num tempora, aut loca, aat quid ejufmodi, fuperftitiofa opinioneobfervent: Br quos ea'in re peccare noverint, graviter objurgent, *tc* ab ejufmodi vano fenfu atque errore deterrere *tc* avertere coneutar.

V.

2>r *farb ywtur tncferiliu.*

Sacra quotuor jejuniorum tempora, ex fan-

Al Spiritus doArina falntarixer inftituta, flent olim fc frequenti fidelium conventa *tc* lolenni celebritate *tc* religiofo lupplicationum officio colebantur i ita ad illorum cultum * paftorali cura eruditis fidelium mentibus, in ufaaa antiquas pietatis revocanda font. a WNO" CHRUTT *Π*·

Quare in omni provincia noilra ecdefia, vel catbedrali, vel parochiali, non iblum die dominico, illa tempora prmcedencl, fed etiam ubi populas erit frequens, feria quarta, proaime fcquenti, eo de genere concionem factam haberi ftatoimus: qua fideles excitati, folennibus his feriis, quarta fciliccr, fexta, 8c fabbato, pro antique devotionis confuetudine, frequentiores mifl* facra, divinifquc officiis, ut B in Moguntino concilio primo cautum eft, in- aua)4 tetfintr orationes, jejunia, elcemofytus, cete-t.»! raque pietatis opera prwftent: quibus, quo fpe- vv f>* cialius illa feri» preftitut* funt, eo v^eoien- *' tiori Chriftiana virtutis contentione ad Disparatos elfc oportet. Ad quam diligentiam parochi preterea fidelium caritatem omni religiofo propofito ita prrparare ftudeant, ut unanimiter, auxiliante Chrifto · flatarum illarum fertarum folennitatem religiofa piorum operum folicitudine celebrantes, fabbato fub vefperum frequentijfjimi ad ecclcliam, ut ple confuetudinis fuit, conveniant: ubi fanAis precibus, cum pro facra ordinatione, tum pro nis commodis, qu* linguloram annotum revolutione C confequimur, omnium bonorum largitori Deo, gratia habeatur, ficut & inftituta illorum temporum ratio *tc* Chnftian* religionis cultus depofeit.

Iidem in ftatis iis temporibus, populo denuntiandis, formulam hanc, ex fanaifnmipontificis Leonis primi verbis conceptam adhibeant: cujus fententiam, etiam vulgap fermone explicent uberius.

VI.

Fcretnle fversar rrmparsw.

Quod facrorum temporum ratio *tc* devotionis D Chriftianc admonet confuetudo, paterna vobis, dilcAiffimi, folicitudine denuntiamus, menlis N. factum celebrandum efle jejunium, divinitus infpirata doArina prcceptum, ac ftatis menfium curriculis diftributum: ut lege abftinenti* omnibus adferipta temporibus, *tt* aliis Chriftian* militi* prefidiis, ad mentium noftrarum, corporumqae fanâificationem divinitus inftitotis, flato dlerum intervallo, fineeeflatione renovatis, nos ardentiori cura, majorique ftadio in falutis curfu progrediamur, quo fpecialias prrftituti funt dies ad* pietatis officia. Quarta igitur, fexta feria, & fabbato jejunemus t frequentes in cathedrals, parochialique ecdefia ad litanias, orationetnqoe conveniaE mus; *tc* quo (acris illis feriis a cibo abftinentiores cfla debemps, eo abundantiori eleemofynarasn liberalitate erga Chrifti pauperes effiiiiorcs fimus: tam fabbato fub vefperum orationem parochialem communem celebremus, qua & pro (pe felicitatis vtcrnn, ad qaam per fidem currimus, *tc* pro facra ordinatione, quam, eo die a reverendiflimo epifeopo haberi foldine eft, *tc* pro piis commodis, qu* fingulorftm annorum revolutione confequimur, Deo omnipotenti gratias agamus: cumdemque religiofis fupplicationibus oremus, quatenus fanAorum, quorum patrocinia imploramus, fuffragsntibus meritis,

ejus

'ANNO CHRISTI <»7«.

Φ· mifericotdiam in omnibus impetremus, per Dominum noftrnm Jcfum Chriftum , qui cum Patre ». <lrc.

ANNO CHRISTI rr7*

VII.

Dtftriii.

Quo tempore ad falutem anime toto corde, totaque mente, atque omni Chtiftianaa pietatis officio incumbendum eft › In judiciali foro tunc aditus patefieri non debet ad judicia , ad lites ** ad caulas, quibas firpe daftrahnntur homines a pietatis officiis J ne aliquando Iiai· prophète illis vocibus nos dominus graviffime arguat : *teet in iit jrj»nii itvttiftr tnlaatti ▷t~ ftr», V mfi itiirttti tt/Ini nfttltii : ttet* ad lis. 1». *litti & ttattatitati jtjaattit.* Quare ne quadtagefima, quatuor temporum fit aliorum jejuniorum diebus, id quod fcLibetii pontificis maximi & concilii Triburicnfis canone fancitum eft, in aliquo foro, mane , quo tempore miff· facro , divinis officiis & verbi Dei pradicationi Chriftianos homines inteteffe potius oportet , jus dicatur, judicia tierceantur, aut quidquam agatut quod ad judicii foreofis ordinem pertineat . Id Vero pro paftorali gregis Dei cura, quam fufeepit epifeopus , ab omnibus piaftari quam diligentilume ftudeat.

Rei ne feftis diebus , divino cultui dicatis, torqueantur t G modo criminis atrocitas aliud Don poftulet.

Ac ne telles quidem iis diebos teftimonium dicant, ctiamfi fenali die jurati id fint, nifi *in* caufis , lo quibus licet cifucm diebus jusjurandum illis deferri.

Id omne (ane epifeopus , cum In epifcopali foro, tum In fzcularibus judiciis esveat ut fervetur .

VIII.

Dc f»tHt ^ieiknfit.

Devotione congrua, tc debitis honoribus beatus Chrifti confenor Affibrofius epifeopus , fanftz ecclelis metropolitans Mediolaocnfis pater pariter ac patronus , cujus doftrina etiam tota illuftratur ecclefia , ut I provincix nolir· fidelibus colatur ; ejus *Sc* diem feftum , qubio fcptimo Idus Decembris agitur , ficut reliquos dies feftos, quos coli przceptumeft, quotannis a clero, populoque celebrari , *Sc* commemorationem de eo , quibus diebus ex ritu ecclefiejufmodi commemorationes fieri licet , In vefpertino, matutinoque officio antiphona *Sc* oratione a clero fieri perpetuo , pro fu· pietatis ftudio , epifeopi omai etiam adhortatione curent.

IX.

Dt clerictnu» éi fcfttn iitrs» ctiiritttti* camas·.

Ne diebus feftis, qui praecepto ecclefia , aut confuetudine , votove coluntur , ad alienam ccclefiam , miffam celebraturus , parochus accedat: nifi ab eo , coi id cure epilcopus dederit, facultatem (cripto exaratam Isnpetrarit . Quam facultatem ille tantum iis det , quos omnibus bene confideratis ad miffarum tolenoia, divinaque officia In ecclefia , ubi celebritas in urbe, diczccGve agitur, rite concelebranda neoeffarios effe viderit. Qua incclebritate, cum abaliisecicfiis facerdotes evocandi Cunt , nc allo pretextu plores evocentur, quam quatuor, vel fex ad fummum : id vero., nifi vel legati pii , vel fundationis jute aliquando plurcs adhiberi aeccffarium fit.

Item diligenter hoc epifeopus caveat, ut fi ad celebritatem facerdotes alii , quam parochi adhiberi pofibnt, nepatochos a luit ecclefiis avocari, aoeffeve ca de caufa iis diebus ullo modo patiatur | fi vero aliter fieri non potett vicinioribus folum parochis, paocloremque populi multitudinem habentibus, eam facultatem permittat. Tum pniferea videat, ut qui parochus/cfto dic ad celebritatem evocatus , abfuturus eft, fscerdotem alium , vel ordinarium , vel condoâum hibeat: qui illo die mille facriticium in ecclefia parochial· faciat : quique cetera, ut Ipfe, fi ptefens adedet, omnino prrftet, ante ab epifeopo in iisfun&ionibus obeundis probatus.

Si vero facerdotem ejufmodi quandoque habere nonpqterit t feftodie celebritatem, ad quam vocatus eft, precedent!", populo fuo figniticet, ft ob eam cautam in ecclefia parochial) miflam celebraturum non effe: fed in ea, ad cujus celebritatem vocatus cfti proinde illum moneat, ad ipfatn ecdefiam, aut aliam propinquiorem , ubi miffc facrificio interfit , fe conferat,

Si autem -pro *ecclefir , in qua* celebritas agitur, amplitudine 8r dignitate aliquando ad Tolennitatem concelebrandam facerdotibus pluribus pluribus opus effe cenfucrit : ahis item aliquot facerdotibus etiam parochis, floc det ut in cedefiis fuis primum facro peradto , fiqae parochialis curae munerapmftari debent, tum adecdefiam , ubi folennitas celebratur , proficifcantur, illius redorent in divinis concelebrandis officite adjuturi: nec verodefint ecclcli· funi reliquis eo die obeundis parochialibus muneribus fir officiis.

In evocandis quidem, admittendilve facerdotibus , *Sc* clericis ad dierum feftorum celebritates, ratio atque ordo fervetur, infra in decreto dc exequiis , cotutndcm evocationi pizfcriptUs ad funera concelebranda.

Illi porro omnes, qui evocabuntur , In choro dnm divina officia fiunt, fuperpelliceo mundo decenter induti frtnper adfint.

Nec vero prater clerum illius ecclefia, alius faccrdos, clericufve , qui ad celebritatem vocatus non fit, in chorum quovis pnetextu afeifeatur recipiaturve › nere elecmofynarum , quz in ea celebritate tributae funt, aut tribuuntur, particeps ullo modo fit : nec prztcrra *in* mcnfa excipiatur . Neque rurfus quifquam a pizpofito, archipresbytero , parochove miffus , plus capiat', quam fi proprio folum nomine effet evocatus .

Quicumque prztcr conftitutum numerum , aliquem alcivcrit , qui item minime vocatus, quive line prxlcripta facultate acceffcrit : ac rurius, qui aamiferit, quive exceperit , qui denilue plus acceperit , mulâetur arbitratu epicopi.

X.

Dr ftrifriiutitnAiii·

Ut ex fandiorum patrum inftitotis fideles

ANNO CHKISI, ri·''·

provinciz ncftua fanAas peregrination» luiciA piaut. laluufquc uberioremfruâum, divina auaihantc milericordia inde capiant , bcc illis fervanda proponimus: ac primo ecclcGaftici ordinis hominibus, tum laicis iter.

Nc quifquam faccrdoi > clericufve cujui»ls ordinis, peiegrinaturus , itineri , peregrinationi» cauia, fine literis dimiironis , ac teftimonialibus epifcopi , fe committat , ut canone vetci i Gncitum eft: tum prziterca nec line benedictione, quam epifcopus facerdoti elen.ovejieirgn naturo ftitis precibus, libro fu rrdotal I, ritu- live praricript 1-, impartiet

lis fane Utri» a canciHaiio aJIclibtntur her fingtria capita , II.clditi clcricovr pcicgri.ianti ,nf i p'τὐιιpια, quo -icc.uauus ab co ill.i ,crvri' ..

r.rcgtiu.ttionis comites , quos hbi ad/uniclit, cum in viam (c datutuseft, cpiiropo , autvm tio exponat quorum comitum nomma a can·Cei'irio literis dimUlorlis adfclibautur

Si qui» item peregrin ituru» . cccleliani parochialens , tui capellam , aliud<e cujuivi» numinis bencheitim ccclcialhvum obtinet, cui mini ftrrium 'liquud debet I 1» , ut cpilcopus opu. efle cciiluent , la.ciduem , ici clericum , qui eiden. cpilcopo. vicariuve probatu· fu, pro ratione miniftct" mt.· lublinual, quam itirfufiipiat . nc Cc.leua dcbitq miuiltruo culluque rarest; cuju» ici per lc pra-itirx tc'fuiiunium lcriptum, aut vp.lcopo , aut vicario exhibeat . Ei vero quem fubftituci It, aut alo , quein epiUo pus maluerit , h aliquot dierum peregrinationem niturus eft , »cites lacias , ornaincuta, libro., tcripta , omnemque ecclciiafticaui lupcIleCtilcm committat, indtee ·orum omnium ligillatim a. diligenter confecto , ,u icihcct przlenu , cui hoc .munus epifeopu- dedent , uc ex ejus ablentia aliquod uetrimentuiq ·«cicila patiatur . Deinde i» vel facerdor, «ei clericus, antdquam peregulutioni fe committat , peccata primo contenus, tum li faccrdoi eft, milEv lacrificmm , quod eft iter agentibus, offerre; II clericus uitcuor, aeram eucharillum tumere ftudeat.

In itinere , clericali habitu contusion ad conciliorum przfcuptum, omnis facerdos 4c clerictu » dum ui peregrinatione eft , nti pofTit : pileum autem induat clerical) ordini congruentem , *8i* a laicali vcitnu diinnctum.

Tonfuram clericalem perpetuo habear

Ne itineris caufa canonicas horariisdivuu-4-ficu pieces omittat, ac tum etiatn itita de precepto eecivilz ;e)unia lervet, nili cmn legitime exculatu» iit.

Si faccrdos eft , ubi probatus fucilt , miliarii quotidie(celcbrarc curet : at vero dominicis fc fdtis diebus id facere non omittat.

Singulis vero diebus , live lacerdos, quando ipfe non celebrat, live clericus, mille lacriticio ui.rrefir Audeat.

·bne fingulis diebus prztcr officium divinum dcbi'iim , preces etiam illas pie lecitarc curet, c · itin.inii nomine appellantur.

h .mm denique itinere quod bniftz peregunationis caufa fufeepit , eum fe viti moribus , omnique actione przftare Audeat , ut pie religioicque peregrinandi esemplum laicis prebeat : quorum li aliquem focium & comitem habet , tandis peregrinationar exercitationibus , iquc icbus -a falutcm initruc c ·.ure'·

Hebriti', ** mulieribus c.·mitem non te adjungat ; neque eodem curm cum, cildem vehatur: neque item eodem navigio , ut fcandahim evitetur, fi aliter fibi conluicre poterit. AHMO CHRISTI

Neque ns etiam fe adjungat m via, nili ne- is;e. .editas coegerit, qui dum ner faciunt , profanis cantionibus, citharis, aliifve muficis inlirumentis utuntui .

Abftincat item ipfo a profanis canticis , *tt* colloquiis ejufdem generis , quorum ufu, pie. tatis in pcrcgriiialionc lufcepta liudium re. frigefeit , pfaltnis . hymnis , canticis, precari* coronz beats Marie recitation: , ac *re* rum divinarum meditationibus vacet ; o fpiritualibus item fernw.lLvis , li comites habet, quibulcum loquatur, corporis vel animi laiEtu ·linem lublevct

Nc mendicet , ollialimve viâutn qurptet, nili ex voto, vel alia Caula, abepifeopoprobata, & facultate noininatim fcnptts impetrata .

um ad aliquem locum vcfperi perveniet: ccdcGam . quz eo loco eft, antequam ad holpitium divertat , religiofc adeat , fi poteft : ubi luppicv inania· , vel alias .cligiolas preces recit.t

Si apud religiofos.homines , vel apud alios viroi honeftos divcrlari potcif, ab hofpit li. ou blicis abflincat Ad cauponas veto (i divcrtcrc ncccilc habet , ncc u u cum eifdem Hchrais, aut mulieribus accumbit m publico hofpitio, aut alio omni loco A: tempoic . Antequam difcumbat , mcnia ixncdic.it : tum pranlus , aut crenatus giatias agit : cctcraquc obkrvit qua dc tcmpcianua , frugalitati . v modcitia ,Icnxii decretis piovinclalibu· | ni lcripta . oiuialc l u ftare debet

I ura primum ad peregrinationis locum pcivenerit , confciTario probato confiteatur , .V mulam facerdos celebrare , facram communionem clericus fumare curet, totufquc peregrinationi lufeepte *intentât,* non rerum novarum cuiiolitatcr, non loci antiquitates , non quidquam aliud a peregrinandi propoGto alienum confcdetur : led lehgiofa animi prrparatione ccciclus , lacialque reliquias , quis potiiTlmum devotionis , votive cauia vilitatum venit , tum aliis rtuui lolicitc viliter : qua vibrationis lo- ù Ik itudmc , pietatis liblardotcir scitate liudrat, ut maxime pot.·ii

Nec velo ubi fanAam pe,. /Hiationem abiolverit, alio longius vagetui .

A pcrcgiinalione reverlus , cprlcopum primo, aut vicStiutn cum hieris dinsiiJorns, quas dedit conveniat . lanCtpque luse peregrinationis tcfiiinonium ab ordinario loci , aut lahern a profecto ecclebo- afferat , ad quam peregrinationis caufa iter fufeepit , nili literis dimiltorjis alius nomiuatim ab cpilcopo exprimatur, cujus allato fcnpto id teltatum facere debet.

Laici item, antequam peregrinationemfuicipiant , luuni quique parochum conveniant ; a quo laoâe peregrinandi conilium capiant , *Ik* literas habeant ab epifeopocanonicas, ut canone espreflum eft : quarum etiam fide teftimoniovc eis liceat ubique, *te* cuivis confcflario, ab ordinario loci approbato, peccata confiteri^

Deinde nënediâlonctn ab eodem parocho petant . qui fupcrpelliceo , *te* ftola indutu», illis bene precetur , *tc* benedicat , itatis religiolis precationibus , qum ex ccclcGz inftituto peregrinis adhibentur.

Peregrinationis vero itet fufeipiant , ubi rite confcfii facram cucharlftiam rcligiok funipfcrint.

Peregrinando omnia fugiant , quz devotionis

ANHO CHKISTI ' i»7<*

ni» ftudium perturbant , aut impediunt: & ilia A ampleflintur , quibus illud excitari folet.

In itinere ltita ptzcepto ecdefue jejunia fervent, nili cutn legitime excufati fuerint.

Singulis diebus mille. Gero interefle Audeant: dominicis vero . & feftis ne ullo modo détint, tum facram communionem iumere curem I

Mane preces, quas itineiarium vocant , pie recitare ftudeant, qui legere noverint.

Eleetnofynas , fi per facultates poflunt, largiantur .

Inflent potiflàmum orationi , pfalmis , hymnis, canticis, precariz coronz beatz Mariz iccitationi, 8c rerum fpirituaiiummeditationibus, & fermunibus laflitudinem fublevent.

In curru , navigio , &' holpitio , tum Hcbrxorum maxime , tum mulierum etiam , nili quas cognatione affinitateve junâas, aut etiam ex familia fua fanâz peregrinationis focias habeant, omne confortium vitent , nifi neceflitas aliud coegerit- At (ane vero in hoc Gndopiz peregrinationis propofito , ac ftudio, ad ufutn revocari cupimus quod olim factum elle ex factis literis , patrumque monimentis animadvertimus . ut fcilicet , qui etiam cjuidem familia eflent , cum templum , locaque facra vilitatum irent , viri a lemnsis iter leparatnu tacerent

Abftineant item a profanis canticis, colloquiis , citharis , aliifquc mudeis mfttumentis, atque adeo ab eorum loeietate, qui in itinere lis, aliifve ejus generis aâionibus operam dant, quibus pietatis ftudium in peregrinatione fufeepta languefiat.

Ne mendicarim eleemofynam quzritent, nlG ex voto, vel neceflitate , aliave caufa epifeopi liceris *tc* teftimobio probata .

Ad loca, ubi primum vcfpcri divertunt, ecclcGam precandi caufa-^priua adeant , quam in hofpitium veniant, fi temporis tard tas , aliudve non impedierit.

Ad facra loca, quz religiofe vifitatnri funt, cum pervenerint , nihil aliud libi propofitum habeant, quam ut aut jubileutn indulgentiamve confequantur , aut vota fande perfolvant, facra» reliquias, 8r facra loca pie vifitent, ab U omni curiolitate , peccandiquc occalione abftinence».

Itaque primo confcili , cum laeram eucharifliam fumpfcrint, tum religiofe ftatar lanftorum ecclcias vifitent t ita ut ex iplorum locorum admonitione major aftéâus in iphs rclurgat ad excitandam pietatem , &' fanüiorum , quorum auxilium implorant, orationibus adjuventur.

Kcvetli a peregrinatione , primo parochum conveniant , a quo benedicantur, adhibitis ex ccclefis inftituto praricriptis fanâts orationibus.

DE SACRIS LOCIS, EORUMQUE CULTU.

XI.

Dt tuitu .

NOVA ccclefia ne zdificerur tnconfulto epifeopo , & ferrpta facilitate ab eu non impetiara: qui przter alia , quz rn novis ejul. modi zdificationibus requiruntur, videat in primis diligenter, an fitusdecens, honcftuiqtrc fit; nn capax populi: an item dùjunftus abatdibus, ut poflit circumdari: curetqnc omnino ita illam sdificari, ne ab antiquo inore, probataque tra- CHiuvrs ditione difcedatnr , ut lacerdo* , la ahari n>>- »,-». jori miflam celebrans, orientem lpedet.

Cruci», *8e* Chrifti domini in ca afliri ima^o ligno , above genere, pie , dccorequc exprefia , lub iplo capellz majoris totniiatoarcu, in omni ecclcia , przferum paroJnair proponatur, apteque collocetur. Ubi autem prz dep^efliori , humihorique fornicis llruduia eo loco poni dccoic no:i pjtcll ; alia ratione in ipfo capell» majoris ingrjfu „.ıɳuıɳo lGtuatur.

In uniukujirfqui *item eccleltz* , przfertim parochialis frontifpicto , a fuperiori fcilicet parte oftn majoris , lacrz imagines exprimantur ad przfcriptum inftrutftionum, quas de fabrica ecclcfiaftica edidimus.

Qua in parochiall ecdefia porticu» non eft, neque item pre inopia extrui potefi, hoc in e* omnino cuirtur , ut ante januam majorem velilibuiuin extruatur, quod duabus 'inrnrncolemnis , aut pliis aliquantulum ab ea dlftantdws, cxcdificatum, parocho in baptifmi admioifiratione, ufui efle poflit.

Quo in veftibulo nemo tamen confiftat ad miffam audicudam, qui in ecdefia elle poflit.

Nulla in ecdefia fencflia permutator Ke qua fons lians tniilam qui, poflit fpectare . Fencftrz in eccleflis, przfertim paiochialibus, clathratz exillant, nili prraltc extrude ita funt, ut (me - clathris etiam ab omni violento , aut tortivo; iliove per eas ingreflu tute admodum lint, vitro etiam vel tela faltem muniantur.

Labrum, leu vas aquz bencdtâz iratus ia ecciclia, non fons cxiftat : atque ad odium ccclcliz , a latere vero arigtedieutis , ubi potefi , dextero . I. marmore autem Upidcve (olido, non lateritio , neque fpongiolo coolies : aipergillumque decens appcnliiiii habeat , non fpongia, fed e fetis confeâum , ab.re forma ineanundem inftniflionum libro demonftrasa

In unaquaque ecclcdia . ii. qua mifla celebratur, facranum unum (it in capella majors, aut prope lacriftiatn , aut in ipfa facrtfita , ii cecidia frequens eft , opportuno loco extrufium . Jn jrarothiali cero , przter illud quod fontis baptilmatis uim eft , alterum etiam loco ejufmodi, nili ubi pro reddituum tenuitate, proque enguitate populi, illud unum faux efle epilcopus ccnfuerit.

In unaquaque item excleba parocbiali fuggeitus decenter ad infttuCbonum pszfcriptum cxrruatur: unde parochus ahive concionatoies laeram concionem, vel lectionem populo frequenti habere poflint.

Lampa- (Jocuinque in altar, collocata Gt. non a l.itcrc, fed c regione polita colluceat- 1 v:rro autem tuo liet , nifi e ferro , aut. ftanm conftare aliquando neccfe lit, ut in loci, Alju nis accidit , aliifquc , ubi ob trtgoris r'gorpft. L vitrum frangitur : uti aque autem aumfraic; opere omnino decore tegatur .

I irqucnilr autem abltcrgantur lampades, ut uitidz, ac periucidz (int.

XII-

ZV rjyr/Λı, C *J.'iaiibui.*

Capellarum , Λ a.,a*.>ini .vi r< ni in ulla quavis ecdefia, quovis nomine cluquam abfquc epifeopi audorilatc detur.

Altaria omnia amoveantur , quz propu. lu. fiu.1t.

ANNO CHMSTt 1J7®.

gcftum , au^ organum extrada funt, aut colum n*, pileve haerentia : aut adverfa altari majori, aut ecclefia januis nimis propinqua ; aut alias quavis ratione incommoda, aut *periculofa,* epicopi judicio fuot.

Oblationes autem, & onera, emolumentave, & jura altarium, qu® emovebuntur, ad alia altaria cjufdem epifeopi fententia transferantur*.

Nec vero deinceps in ejufmodi locis ulla quavis caula altaria conftrui epifeopus permittat ; neque ullo modo liceat.

Altare unumquodque extruatur, aut fi jam extrudunt eft , ad rationes infra preferiptas , ex forma inftrudionibus conftituta, ornetur, & accommodetur , ac reconcinnetur .

Lapideum fit vel faltem lateritium cum tabula lapidea , fi confccrandum eft.

Neque in eo feneftella , toramenve olla ex parte ilt · ubi quidquam aflervari , aut recondi poflit: nifi fbrtereliquic fandorumfint.

Si vero columellis luftultum erit, ne quidquani item fubtus potiatur.

Altitudine fit a fcabcllo ligneo , feu bradella altans, cubitis duobus , 8c uncils odo : longitudine vero ad minimum tubitis quatuor , latitudine item cubitis duobus .

Scabellum vero ligneum hibeat, quod a fronte altaris cubitos faltem duos productum late pateat .

Tegn.cn omnino habeat, vel fornicatum , vel faltem ex afleribus, aut e tela czrulca, decenter pida ,' vel e 1'erico ▮ aut panno preciofiori contedum : ubi fcilicct fornix nonAtft, qu» totum altare, ac praterea facerdotcm celebrantem tegat : aut fi fornix eft, ab altari tamen ita diftet, ut ea tepe purgari facile , 8r commode queat.

Feneftella ilt in patiete a parte epiftols conftruda, it lapide tranfverlalr diftinda , ita ut pars fuperior ului fit ad pelvim cum urceolis, dum miff® Ucrificium fit , reponendam ; inferior ad aquam ablutionis projiciendam.

Adilt tintinnabulum appenfum , vel certe cum ibi faciendum eft minie facrificium, efiscriftia deferatur.

Sepiatur omnino altare unumquodque fepto ferreo, vel lapideo , aut quibus locis ob inopiam epifeopus id permittendum ccnfuerit , ligneo; quod leptum ab altari , congruo fpatio diftet, ad iuftrudionum pnrfcriptum.

Nec vero illud feptum laicus ingrediatjir.

Petra facrata ita menis altaris inferatur , ut nullum offenfionis calicis periculum adeatur.- tailu tamen digiti poflit dignofei.

Qua quidem petra longitudine ne minor fit unciarum viginti : latitudine fcxdccim.

Habeat unumquodque altate propria indumenta , acornamenta, & iupelleflilemomnem, decretis provincialibus , aut noftris etiam inftrudionibus prsferiptam , tum ad ejus cultum *Bc* ufum , tum ad msfis factificium in eo rcligiofe decoreque peragendum.

Nec vero quifquam , etiam canonicus , ant allus majori gradu , dignitateve in ecclefia ulla prsditus, excufetur, quo minus altare fuumcapellamvc, quam obtinet , inftruat , ornetque · ac propriam illis indumentorum *Bc* reliquam omnem fupellcâilem comparet ad idem prsicriptum , etiamfi in eadem ecclefia fit altare, la qua ipfe canonicatum aut dignitatem obtinet ; aut etiam celem canonicatus , vel dignitatis, ejufve prebend», unionis jure, aut allo quovis annexa fit capella , vel altare illud.

Ad capellas *Bc* altariacooftruenda, velornand. , vel reconcinnanda , vel aliis rebus, tum fupcllcftili etiam opportuna inftrucnda ea preferipto inftrudionum floftrania, fi redditus debiti miniHerii *Bc* aliarum rarum neceffariam imucniam funerabunt ; epifeopus totum illud , quod fupelefi , aut partent arbitratu fuo transferat I nifi aut alii tint qui jure debeant h«c omnia praftare, aut alia epifeopi judicio opportunior ratio videatur, unde id nat, quam ipfe iniri jubeat ; vtque ut id efficiatur quod preferiptum eft, ouini juris ratione eos, qui debent, compellat. anno CHRISTI *if7*·

Si vero alia ratione id prcftari, aut abfolvf, aut perfici polle epifeopus *non* viderit : fubtrahat interea aliquod tempus aliqua cx parte , vel etiam fi opus erit, totum fervitium, redditum veri , vel pecuniam fervitio attributam impenfarapplicet, quz nccefTaria eft ad illud fervitium rebgiofe decoreque explendum.

Epifcopali cura diligenter carendum eft , ut cum altarium, onerum, juriumque ad ea pertinentium , tum etiam titulorum , qui interdum plurys uni folum altari attribuuntur , memoriconfultum lit perpetuo : ea enim, quemadmodum fxpc evenifle compertum eft , & brevi & facile periret, non folum quia ob varias cautas illa aliquando amoventur, traosferunturve ; verum quoniam ob acccifione* drminutionefque iis aliquando faftas, onera etiamcifdemadjunftanonnumquam commutantur , ut crebro item de iis ipiis oneribus ab epifeopo intetdum ob alias caulas, etiam ex decreto Tridentino ftatnitur , decerniturve . Quamobreul epifeopus librum , cumque certum ac perpetuum, confici ; illumque in archivo epifcopali diligenterafiervari mandet. Quo in lijbro, anni fpatio, altarium omnium , que in Cingulis urbis & dicecefis ecclefils, jurifdidioni fu» , aut^ifitationi, etiamfi quovis modo ille alias exempt* tint, fubjedis, collocata funt, tituli & emolumenta, item jura, onera, fi qua habent, figillatim ordine redeque delcribantur.

Altaria preterea omnia & lingula notentur, noa folum qu» vel er hominum memoria , vel ex aliis monimentis, fcriptifve ad illa ipfa jamalias translata efle cognofci aliquo modo poteft , verum etiam, qu* in pofterum qua'isue caufa eodem transferentur, deferiptis pariter illorum titulis, juribus , atque oneribus.

Tum etiam accurate fuo loco notetur, fi quid deinceps emolumenti, aut oneris ex legato, abovc nomine acccfierit.

Rurfus onerum commutationes , diminutionefve , fi qu» fient , nominatim delcribantur ; ac denique queeumque de iis ipfis, ob miflarum numerum , obque eleemofynarum tenuitatem , etiam es decreto Tridentino abepifeopis, aliifre decerni ftatuique contigerit. Tum preterea certi illi dies, quibus es Tridentino decreto ob illam caufam commemoratio pro mortuis facienda eft, qui eo nomine pia legata reliquerunt.

Onera vero hoc libro notata , fingula in tabellam referantur; qu» es decreto provinciali deecciclfiarum oneribus, in uninfcujufque ecdelic, illa habentia, factiftia affigi debet.

Hoc ipfo libro altaria etiam fingula , qu* et conccffa ab epifeopo facultate in pofterum extruentur, cum fuis titulis , juribus, emolumentis, atque oneribus accurate deferibantur, facultate etiam illa io cum ipium librum relata- ideo qui ita extruserit, *Bc* redor ccpicfi- cancellario epifcopali menfis fpatiocdificationco etiam abfolutam denuntiet.

ANNO CHMSTI »«-.

A

XIII.

Dt ftfaltrh.

Nc fqpultura locus quovis nomine cuiqusm detur: it fepulcra fiant, conftraanturve in ulla quavis «cclcfi* t fine epifeopi conceflu (criptis exarato.

In eheu0 *utem , vel capella majori , nullo modo.

Nec ver) in alil* ecdefir locis prope altaria , nifi tam lorgc fepulcra difteot , ut fepulcrale os (cabello › feu bradclla altaris psocul abftt (patio ialtari cubitorum ttium.

Qur a?cm propius extruâa jam funt , omnino anoveri , obftruique decernimns.

Focficato opere fepulcra fiant : qurqueefolo ecclefi» nullo modo extent emineanlve : (ed Illud nitne «dnquent.

Ao utroque ecclefi· latere , dextera fcilicet ac finiftro , eo oedine difpofita extruantur , ut c regione fibi fingula refpondeant.

Operiantur, ne ullo unquam tempore fceteant , duplici integumento , quod forma quadrata , e lapide (olido fit , ita tamen ut inferius iistegumea um erudi, illud autem fuperins e polito lapide ftruatur, ecclefia pavimento rquale, quod item fepulcrali ori undique aptecohareat I

In quo (uperioti integumento › ne crux, facraque all* imago (culpatur.

Nec rurfas imago alia, vcl liters, aut aliud omnino quidquam, quod extet aut emineat: neque quod ab epifeopo prius probatum non fit, vel abeo, cui Hie id munus dederit.

Qua fepulcra modo (ont, marmore, vel petra folida, non tefta , nifi trium menfium (patio apte tegantur , humo oppleantur , adaquato (olo .· ac nemo pneterea in illis deinceps (epcliatur.

Dt tttmtttriu .

Coemeteria ut muro , vel aliar tute undique feptantur , *tc* corum ingreftua beftiii occludatur, curet epifeopus diligenter. In eorum medio crux firmiter créa* fit ; quam aliquo etiam decenti integumento operin convenient fit.

XV.

Dt itinftnii.

Psrochialis eccJcfn , it Campanas tret . grandioretn (cilicet › mediam *8e* minimam habete non pofiit , faltem dear , ubi fieri poteft , habeat: eaique diftinâo Toni concentu inter fe reâe con* fentientes, pro varia divinorum officiorum, qua fiunt , ratione *Sc* fignificatione.

Simplex ecclefia, oratoriutnve, umm tantum campanula® habeat, ut Joannii XXII. pontificis conftitutione (ancitum eft.

Campanil autem jolts ret nulla profana desrsccpi inlculpatur, inlcribatiuve , fed crux *8c face** aliqua imago , utpote fanfti patroni ecclcfi«, piave inferiptio.

Neque rurfus ca in turrim campanilem fuftollantur, antequam ab epifeopo rite precibus, ac benediftione confccrata fint.

XVI.

*Dt tnnu» , thttrt , *r tittrt ftcrtrmt*

ANNO CHAUTI ·n«-

"Ne animalia , pifcca grandiores , eonimvc membra in ecclefiis appendantur; nifi qur voti, aut pie fienificationli caufa epifeopus permittenda ceniuerit.

Confecrata altarium menfir tota licet aliqua ex parte lateritic lint , tela cerata ita rontegantur, ut facile amcnfatela non pofiit amoveri .

Cum ecclefia fores patent, tunc altai ia lingu-
B la *Bc* mappis tribus mundis , una obionga , que ad imam cocum partem pertingat , duabufque reliquis brevioribus vcilita fint : ita nt gradus etiam ille ligneus, fuper altari a tergo collocatus , ab indumento nudus non fit , led mappa munda totus fternatur : *Sc* pallio item coloris, quoad ejus fieri poteft i pro fefti diei , ferizve ratione decenter eadem ornata { ac tela viridi , ne mappa pulvere , aliave forde inquinentur, lirata : *Sc* preterea cruce in medio collocata , & candelabris duobus, uno *fcilicet* ab dextera , altero ab liniftra parte potito , inftruâa atque ornata lemper fint. Idque quotidie in ecclefiis r qur frequentantur , in ceteris vero ecclefiis, feftis (altem diebus.

Tablell* fccretorum in unoquoque altali fit item, ea tamen ratione, ut peraâa mitfa, non ered* fit , fed depteffa fub tela , mappave recondatur.

Quibus in ecclefiis, feci* qunita hebdomada fanar , fepulcrum ornatur , aut conftituitur , ubi corpus Chrifti domini aflervatur, cum illud glotiofum fore ifaias prrdixerit , licut prccicfo ornatu decorari debet , ita in iis cavcnausr cft, ne profanus 8c parum decens fit ornamentorum apparatus .. Ne igitur cubilis (tragula, cortinr, conopea , lcu tentoria , ad ufum profanum adhibita , ad illum circumveniendum , atque exornandum ifui tint: niti ecclefis oblata , ejus jam propria fait* *Sc* (aero ului dicata lint.

D Idem faociturdc vellibus *Sc* ornamentis , quibus (acts (anftorum , l.nllarumque imagines induuntur.

Ne ccclcfir oratoriave fitu , pulvere, aut alio fqualore obfordefeant.

Ubi praeterea inter altare tnsjus *Sc* parietem, qui a pofteriori «jus parte eft, locus ison multi ipatii datur, relinquiturve , quamvis exiguus. qui chorum non capiat, is etiam locus ab omni f'tii, fqualore, ac forde purus mundufque con-l< rvetur.

Ne in ecclefia, vel pro foribus ejus, neve in oratoriis, aluive (aero loco colligendae cleemofynz caula , nc ipfius quidem ecclefia:, aut ejus fabticx , reâorilve nomine , capful* , vafeu-
E lum , mcnfa , aliudvc ejus generis , etiam extraordinarie collocetur , aut jam collocatum in pofteium permittatur , nifi epiicopi conccitu literis exarato : tuneque ei capfuir, vel rei aliae ad id paratae , dur claves apponantur , diverfo fabrili opere fabncitr: quarum alter* teneatur ab eo , quem epiicopua oominarit : altera ab iis, quotum nomine eleemofyn* colligetur . Si contra fiet , prna fit arbitratu epifeopi , tum eleemofyn* colled* locis plia addicatur item illius arbitrio.

Si qur capis epiicopi conccflu in eccfelia ronftituentur , aut collocabuntur , in quas a fide-

ANNO CHAISП

libus, ut plerifque in locis pietatis (ludio fit, A vel frumentum , vel legumina , vel alia quaevis eleemofynx nomine conjiciantur : ea nc intra capcll* , altarifve , quo fidelium ejufmodi res offerentium concurfus fit , cancellos , aut clathra ferrea ita ponantur , ut ipfis fidelibus, elecmofynas collatum, nectifc fit cancellos ingredi .

Ut & ccclefiarum nitori confutatur , *Sc ftre*pitibus ac rials ; qu* fedium muliebrium, quas br^dcHas vocant , in ecclefiis collocatarum fitu Cliftere fxpe folent , occurratur ; utque firnul in ils ecclefiis , qu* pnefertim anguft* admodum funt, populi frequenti* fpatium *major* detur : e» fedes omnes, ubi conftitutc funt, amoveantur t nec vero in pofterum ulf» unquam B collocentur : communes autem aliquas , calque humiles , fimplici fabrili opere confettas, modo *Sc* forma in noflrarum nsilruftionum libro prxfcripta , collocari conftituique liceat conceifu epifeopi .

Erque fedes communes , aut confratriarum , qu* in ecclefiis conftitutc funt, fumptibus, aut pecunia a populo contributa , fieri poterunt , aut alia quavis ratione , qur epifeopo potior videbitur .

— Altaria item , farrs tabule , *Sc* imaginet, ac parietes ipfi perpetuo eniteant : tum feneftr* non fubobfcur* , fed perlucide lint . pavimentum autem faltem quoque odlavo dic diligenter verratur . Hac omnia prcftari cura fit reâons C cujufvis ecclefi* .

Adhibeatur item diligentia , *Sc* gravi poena mulâaque agatur, ut *Bc* ecclcfi» *Sc* oratorii & coemeterii parietes ab urina, alilfve cujufvis generis fordibus mundi conferventur .

Arbores , (lirpes , aliaque ejufmodi arbufta ab ecclefiis, *tc* oratoriis quibufvis rçmotalint, ut ne radices dilatat* parietibus officiant , aut rami diffiifi tei^a operiant , unde detrimentum ipfis *te&ii* exiftat . Si qui vero rami ejufmodi tectis jam officiunt , amputentur omnino .

Vites praterea, hedera , aliaque id generis herb* , qu* fuccrefcentes exterioribus ecclelia- D rum , aut oratoriorum parietibus adhzreant , prorfus convellantur .

A rubis ptatera *Sc* fpinis *Sc* aliis id generis, qu* adnafei folent extrinfecus , lidem parietes mundi , & a cementorum item , lapiaumque congeftu remoti cuftodiantur .

Ex coemeteriis porro vites , arbores frugiferz , *Sc* ali* etiam infrugrferz cujufvis generii, aut arbufta, ftirpefve omnino convellantur atque excidantur .

Neve li^'pofterum in his facris locis quidqnam conferatur, nec vero feratur.

Nec fenum ex his (occidatur, neve herba item vitefeens que bcftus pabulo fit vel detur,

Neve in earum fines res ulla abjiciatur, cujus gravis teterve odor flt, aut aliud quidquam la- E ens iis locis inhonefte fiat .

Stabula etiam armentorum *Sc* cujufvis generis animalium inde procul fint .

In lifdem ne lignorum finies fiat , ne tigna congerantur , ne cementorum , lapidumve acervus fit : nec denique, quidquam loci illius decori , nitorive , ac religioni fanflitative repugnans .

ANNO CHXtITI 1Î7«.

Dt finfini a/ls *λ finit Ik/i tiUta^v* .

Ne edium, agrorum , rcrumqne aliar umejufmodi, <jua vel Tocandx, vel vendende proponi aut profcribi publice Colent, neve ouminorci cujufquam profane fchedul*, fcriptave illiiacc--clefiarum , oratoriorumve , aut cccln cteriorum foribus, valvis, parictibufque , aut in-quovis facro loco in poftertim alligantur.

Nc item res venales in ecdefia um k oratoriorum , cormetcrioruçsve parietibus appendantur, neque intra loci fpatium , quod aqua afpcrgitur , cum cccicfir confeeratio fit , aut intra ftiiiiicidii fines , aliudvc loci majus intervallum , epifeopi judicio' prxfcribcndum

Neve item officinae , tabernxve quovis materis genere, etiam tabulis , afTcribufveconfeôae , vel ipfis parietibus inhaerentes , Vel in ccrmeteriis, facrifvc locis, aut omnino intra illius fpatii , aut intervalli fines , ullo modo conftruantur, aut collocentur. Quae vero jam conltruitx , collocatxvc lunt , inde quamprimum penitus amoveantur .

Ne ecdefiz , aut capella: , aut etiam oratorio, in quo mid* facrificium aliquando peragitur , tefta palearum acervis , neve aliqua Ilgnorum ftrue onerentur ; ac item a parte fuperiori , vel ccenaculom , ve) cubiculum , vel omnino locum habeant , ubi aut dormiatur ,. aut habitetur , aut quidquam profani fiat . Que vero loca jam ejufmodi funt , omnino amoveantur .

Ne frumentum, milium , hordeum , ullumve triticl, aut leguminum genus , ne poma item, ne inftrumenta ad pnedlonim rufticorum ufum comparata , ne cujufvis generis fupelteâilem profanam , ut ab Innoccntio tertio pontifice in concilio Latcranenli " fancitum eft , ne denique quidquam a domo Dei alienum in ecclefia , etiam non confccrata , aut in oratorio , aut in ccemcterio recondi , aut alfervari ab ullo quovis homine liceat. Vetitumque prxterea lit , nili cum interdum aliter epifeopus faciendum cenfuerit elavem illius ecclefi» aut oratorii etiam dioecefani , ruralifve , laicis hominibus , pnefertim vero colonis, vel conduftoribus ejufdem ecclefi» «dium , ve[prxdiorum , committi , aut ab illis cuflodiri, fervarive .

Ne campante in eis conflentur, neve aliquid ferruminetur : neve fabrile, quidqua m , aut aliud hujus generis fiat , nili qur.ad ejufdem ecclefi- , aut oratorii ufum, ornatum ve , alibi fieri non poffint .

Ne in ccemeterio frumentum , quali in arca ventiletur ; ne tritura fiat : nc pilea , frumenta , fruges , expandantur : Arc vero Self , pannive linei , lixivio , aquave madefaâi , Soli ibidem exponantur : neque in eo femina , marefque colo quidquam neant , neve fuant , aut aliud prsterea opus faciant, eorum facrorum locorum rationi alienum.

Ecclefi* oftia , coemeteria item , aut remori , aut etiam aliis ufui nc fint , res profanas , oncrave afportantibus , hacque *tc* illae per ecclefiam , facraque loca , quali per viam publicam tranfeuntibus ; cui rei plane ut occurratur , cautionem omnem epifeopus adhibeat .

Nc grammatice humanarumque literarum rudi-

ANNO CHKISTI *D7I.*

rudimenti , ήu« f«pe inanibus Gentilium fabelli* traduntur, aut ali» omnino lit«r», przter facras in ecclefia , tamquam in ludo lite* ratio , pueris aperte exponantur ', fed rudimenta folum dodrime Chriftian· , *tc* cetera quz in illis fcholis pueris tradi conlueverunt.

Si quo tamen in loco ex caufis , hoc concilio probatii , parocho permiflum erit alia docere , non vetamus , fi domus parochialis anguftia neceffario poftulet, hoc officium ab eo przftari fecialibus diebus in ecclefia permiflu ejufdem epifcopi ·

Qiie permiuionis faeultat feripto detur», tum przterea locur certus , ac quam longe fieri poterit, ab omni , przfertim majori , altari remotus, ad id muneris deligatur: extra cuj\u Joci fines pueri ne vagentur, nec vero obeam caufam in ecclefia morentur , nifi cum parochus , qui cos in dtfciplinam fufeepit , pr<fens adeit ·

B

XVIII.

Dt rcirfitjc i» furii htii Wvtrjetieiec.

Ne facris myfteriis dicata , 8r a Deo eleda templa fanda pateant iniquitatibus hominum, quo prrfertim tempore ,] peradis divinis officiis, nemo aJell clericus (cuftos ! id curet epifcopus , ut ecclefia & urbana *tc* diceccianz , certa pro ratione locorum conlilituta bura , claudantur *Sc* aperiantur item. Quod li ob caufam aliquando diutius, aut per totum diem eas patere oportet ; caveat tamen , efficiatque epifcopus , ut quo tempore patentes fint , atque apertas , cuftos aliquis clericus adhibeatur, qui temper adfit , *tc* que loco illo facro indigna funt , ibi peragi prohibeat /

Ubi vetus illa confuetudo (cum ab aliis, tum ab fando Chryfoftotno in primis teftificata ▮ eanue non line altqua myfterii fignificat ione inltituta, ut feparatim fcilicet in ecclefia viri a mulieribus effent , in provincia noftra intermitti , aut nulla eft ·, eprfcopoulm cura plane reftituatur, quemadmodum *Sc* adhuc in compluribus ejufdem provinçiz ecclefiis retinentur , *Se* otim in ufu fuifle cognofcitur ex antiquis earuindem ecclefiarum excdificationibus ; in quibus feparationis ac diftin&ionis hujus vaftigi* his etiam temporibus extant . Qua in conluetudine reftituenda modus , *Se* forma illius diftindionis extrnende , muniendeve per eos , quorum intereft, fervetur ad przfcriptum inftruAionum noftrarum , de fabrica ecclefiaftica editarum .

C

Uniufcujufoue autem ecdefix redoriscura fit, locum in ecclefia , oftiaque pro ingreifu , *Sc* egreifu feparata , fexui utrique aflignare , ac propterea quibus in ecclefis ppuseft, plura oftia loco opportuno aperire, ad przfcriptum epifcopi , ex inftitutionibus fabric· .

D

Ad loca illa fub gradibus , altarique majori extrada , qua martyria confeffioncfve ab antiquis vocantur, magna cautio adhibenda eft, ne viri, *tc* feminae ingrediantur eodem tempore , pnsfertim in populi prefentia ·

Quare in illis ecclefiis , in quibus ingreflus ad ejufmodi loca , mulieribus omnino interdictus non eft , fi dividi commode ea non poterunt , ut viri a feminis feparatim fint , faltem quod ad illa attinet, que obfcuriora ▮ aut non latis ampla font , certus dies , certaque hora ab epifeopo conftituater , qua ad illa alteri fexui feparatim pateat ingreflus.

E

CHtISTI

Ne quis, ne in atrii quidemecdefiz finibus, nedum in ecclefia , aut ccemctcrio rixas , fimultatcs , aliafve quafque res , qua offenfio* nem , fcandalumve pariant, ullo paâo excitet ! neve gladium , ut concilio Triburienfi faneitum eft, armaque ftringat, aut iis quemquam aggrediatur . Si quis contrafecerit , poftquam fpatio, quod *ei* epifeopus urzftituerit, monitus farti fui excufatipnem defenfionemve jnftam nullam attulerit, communione ejufdem arbitrio privetur .

F

Pro foribus, atriove ecclefia, prafertim quo tempore facra , divinaque officia celebrantur , ne pila ludatur, aut aliud quidquam fiat, agaturve , unde ftrepitus ,- clamorefve excitentur , quibus divina officiorum preces interturbentur. Qui fccus fecerit, pcenam , mulâamve fubeat *epifcopi* arbitrio .

G

Illud parochus fedulo agat, ut mulieres lenocinio, meretriciove quzftu infames , ne domicilium habitent , quod vel ecclefia > vel ·dibus parochialibut , aut virorum , mulierumve monafteriis continens , ut prope inhsreat .

XIX.

Dr *tctlifitrum , fftlttriim cmftcrtlitiiit»), elit.* runvyur *rerum Leaejittieiuhu* .

Hcclcfir , faltem .parochiales , non confecratz infra annum in civitate , per dlixccfim vero infra biennium , omnino co.ifecrentur / item pirochialium ecclefiarum majora altaria , que confecrata non funt , quamprimum poterunt · »

Cum parochialis ecclefia confecranda erit , jejunium m vigiliit cum fupplicationibus populus fuse quifque parochis fervet : tum tn die etiam ipio , quo confccritio fiet, abftineatab omni fervili opere ; cumque diemfeftum colat, *Sc* celebret ! idque utrumque propterea a parocho ante denuntietur .

Liber epifeopo curante conficiatur, idemque in archivo epifcopali aflervetur , in quem ecçicfiarum , altarium , cœtpeterionimque confecrationes, *Sc* Campanarum benedifiiones ordine relata , ad pcrpetuitatrmque polletis prodit· extent I

In ecciciiz item uniufcujufque facriftia liber ejufmodi fit , aut certe aliud icripti genus publica auctoritate munitum, de illius ecciefiz , fuique cremcteni, *Sc* altarium confecratione, *tc* Campanarum benediftione .

Quo firmius vero, magifque perpetuum confccrationis ecclefiarum , *Sc* altarium monimentum pofteritati prodatur ^uniufcujufque ecclefia confecrationis diem , annumque (iteris , etiam in marmore incilis , rede notari , tabulamque marmoream , in qua tota confecrationis narratio exaretur, in pariete ab eocicfiz fonte, non longe a janua pnmaria loco illuftri bene affi, xam collocari mandamus . Idem jubetur de altarium majorum confecratione · Aliorum vero altarium cujufvis eccicfi· confecratio, pidura faltem aliqua , vel alio figno exprimatur , vel in altari ipfo, vel loco proximo .

Antiquus ille bcnediâlonu zdium , quz vel recenter «dificatc funt , vel immundis fpiritibus, aliave ratione vexantur, ritus, ubi in ufu elfe defirt , epifcopi cura rcftituctur · In illa

porro

ANNO Christi >>'*·

porro bencdiâlone parochus ritam , preces › piifmos, orationes, ia libro ficcrdotali , ritualivc pizfcripta» adhibeat .

X X.

Di ntiixt la tttltflii, altaritafjat frofaatajil .

Ecclefia , fi qua aliquando , quavis auftoritate profananda eft › ut ne vario ceremoniarum rilu , fed certa , & una eademque ratione profanatio fiat , ita ut infra prrfcribitur , profanetur .

Brimo C qu* facr* reliqui* corporate fandorum m ea reconduntur , aliquot ante profanationem diebus , diligenter recognita , ad ecclefiam , in quam transferri epifeopo placuerit › rite ex przfcnpta ratione transferantur . Ad quam l'aerarum reliquiarum translationem illius vicini* , ecdciizque clericus in primis conveniat, in quam deferuntur , convocato etiam przfertMi ejrtfdem vicini* populo.

Sacrat etian\imagines eo transferantur.

Deinde ecclefi* altaria per lacerdotem , cui epifcopu» profanationis facultatem, feripto exaratam, nominitim dederit, hac ceremonia amov*buntur .

Primum aliquantiiper , genibus ad altare proianandum nèxis , tacite oran; , orationem dominicam , falutationem angelicam , *tc* orationem de fanfio dicat, cujus nomini altare Illud dicatum eft ; tum ubi oraverit , illud ab omni parte detegat ! lapidem confccratum ita apte evellat , ut ne confringit : tum manibus fuis lavet atque abfterga* ; dc'nde aquam in faecarium effundat . Lapide ita anwto , diligenter , religiofeque pc.ipiciat „„'l qu* fac'* reliqui* infunt , quas inventai certo boneftoqtic loculo claufas, atque oblignata* alfcrvet ; & , ubi epifeopo denuntiarit , m ecclefia , ad quam translitio fit , ad epifeopi przfcriptum recondendas &· alfervandas tradat : tum icliqua altaris pars ah operariis amoveatur . Idque omne in lingulis altaribus amovendis rite leivetur .

Przterea allo poft altarium amotionem dic , per homines , quos epifeopus adbibere voluerit , fidelium olla exhumentur ; unoque loco Collecta reponantur pizfcntc eodem facerdote : qui antequam exhumattonis initium iiat , tacitus item , «c /apra , ad altare majus precetur, cum prorefilone cleli . & populi vicini* , infra cujus tine» ecdelia profanata eft , offa efferentur ad locum , ubi reponenda iunt ; dumque efferuntur, ut pro mortuis fit, precum officium dicatur ; tum in ecclefi* loco , ubi reponentur , viciniori p.o mortuis itidem milf* facnficiem Hat .

In ccclefi:. autem dirutis , ad iliumque profanum converfis, cucis infigne figatur ex Tridentini concilii linitione , quod lignum facile amoveri non queat .

Altaris item unius , quod (ine ecclefia prufaniodum vit , ratio ut lupra de altaribus ars escirfia prptanandis przfcupta fervetui .

Camctem przterea profanandi modus , ut cecidi* , idem teneatur .

XXL

Di ficrifiit

Sacnftia unaquzque habeat qu* fequuntur . Primo armarium , vel veltiarium unum , plurave ad indumenta confervanda inftrufia ; fuis capfulis , aut loculis , above modo , opereve multipliciter , ordineque diftinfta , pro ecdefi* ratione, vel fupcIleAilis copia .

Trim przterea oratorium fep.rato , quantum point , loco politum , atque diftinfium ; ubi poflit facerdos in folitudinc fe colligere , *tc* orare ante & poft mifi* celebrationem .

Labellum item cum manutergio appenfo , ad manus abluendas & abftergendas .

fabulam etiam de orationibus, facro unicuique indumento accommodatu .

Tabellam quoque appenfam, ad concilii primi provincialis przfcnptum , in qua tabella *3e* nulle , *tc* anniverfaria lingula ordine notata Hint ; qu* vel ab univerfo illius ecclefi* clero, vel ab unoquoque in frngulos dies , hebdomadaire peragi pneftative debent .

Ac reliquas item tabellas , ex inftrafilonum preferipto , aliafvc epifeopi juflu confefiasv

Sit in facriftia item tabella , m qua finguli epifeopi , qui ecclefi* illi przfuecunt , notat* temporum ratione deferipti fint ; ut frequentius facerdotes commeminerint pro illis preces *tc* facrificia offerie .

Velles autem facr*- eeteraque ornamenta , volumina item ecclefi* ufui mrnifterioque addicta , ac reliqua ecdefiaftica fupellcx , *tc* parochiales item codices in facriftia certis armariis rede ctque ordine aflerventur . Nec vero fordibus , Litu , fqualore , pulvereque obfbrdefeant ; fed , quoti-ejus fieri poteft , ab omni forde , 8c inquinamento pura omnia *tc* lingula fint ac integra : ac nullo praeterea modo lacera , fed (artatcâa , nec male compara .

Baptifterii , facrarii , tabernaculi , Junuiz , vellium ; allarumque ejufmodi rcrum forma , inftrufiionum noftranim libro demonftrata , in omni ecclefi* cathedralis facriftia ponatur : ad cujus limilitudiocm reliquz, que in aliis cedeliis adhibentur , refit confici poflinc.

In facriftia ipfa filentium fervetur accurate : neque in eam patcat aditus laicis , nili ncccifario .

Caveant ecdefrarum reflores , ahive miniftri , ne aulva , periftvomata , tapetia , aliaque fupcllefiilis , *tc* ornamentorum genera ccdefie , aut fpcrifti* addifia , ad domcfticum tifura ullo modo unquam adhibeant ; nec vero aliis utenda dent . Velles autem facr» , alliique indumenta , mili* , divinorumque ofirciolum cultui dicata , in vulgus cuiquam expolita ne fint ; led armario , vcftiarioque indula , clave obterentur ; neque laicorum manibus contreficnhir, ut antiquo canone cautumeft.

XXII.

D: iiilio'lki»

Sicut in fibris facris, voluminibufque lanfioruna , & aliis ecdeliafticis cujulvis generis codicibus , jCopiole , fumptiiofeque comparandis, diligens 'fuit accurataque majorum mduftria : ita m iis ipGs affervandis , illorutn , qui lue cefte-

ANNO CHRISTI *17®·

ANNO CHRISTI *nr*·

cefferunt non negligent ftudium , nee veto cura minor effe debet , cum tle manu (criptis, reéteque exaratis voluminibus , in tanta librorum corruptela , his prefertim temporibus per hzseticos introduits plurimum adjumenti rebus ccclefiafticis publicis atteratur , *tc* ad catholica doârinz veritatem tuendam . *Sc* ad coarguendam illorum , *vitiofe* illa depravantium , temeritatem .

'Bibliotheca igitur eedcfiz , ubi ecclefiaftica volumina , aliive codices funt , certus locus , ubi nullus conftitutus eft, in eprfçopalibus, aut in. canonicalibus , aliifve ecdcfiz zdibus , curante epifeopo conftituatur·

Quod in loco armaria aliquot extruantur , eaque fitibus diftinda , in quibus codices , *Sc* volumina quacumque ibi extant , 'non accrvatim , fed ordine difponantur.

Index praeterea fiat, in quo pro difciplinarum genere, aut pro alphabeti ratione volumina lingula notentur *i*

Ifque index certo loco in perpetuum a(fervetur , notatis etiam deinceps ordine aliis libris , quicumque in pofterum eidem bibliotheca quovis modo accenerint .

Volumina , qua pro vetuftate , carie , fituve obfordeicunt , librario opere poliantur.

Dtfloluta , *Sc* male compaâa , congluti-nentur .

Ab operculo nuda , adoribus , coriove legantur .

Vetuftate , allove modo confumpta , reconcinnentur, *Sc* ad perpetuitatem opere recenti , novifque librariis integumentis intlaurentur.

Si przterea quo anno unumquodque volumen manu exaratum fit , animadverti poteft , id etiam breviter m eo indice notetur ; tum praterea qup charadlere feriptum , ut ex iis antiquitas colligi pollit , qua aliquando ului, *Sc* utilitati ecckfiafticz *Sc* publica eflet , ad emendatam voluminum imprellionem.

Epifeopus , de conlilio capituli , canonicum aliquem, ufu peritum , litcrarum ftudiofum , inftruendz , agendzque bibliotheca cupidum conftituat , qui illius curz diligenter przlit . Illius vero officium duret ejufdcm epifeopi arbitratu . Si qua tamen in ecclelia probata confuetudinis eft, a capitulo bibliothecarium deligi, ab eodem deligi non vetatur .

Cura vero epifeopi omnino fit , bibliothecam aliquando inviferc ; lique per eum , *Sc* per canonicos ratio aliqua iniri poteft , qua in bibliotheca librorum ecclefiafticorum copia augeatur ; id lolicite curetur , ut ejufmodi librorum apparatu , publiez , epifcopali, canonicali , clericalique commoditati atque ufui contultum fit ·

XXIII.

De orararlis la ina *fitii.*

Oratoria, ubi miffz facrificium non fit , in vils , ejufmodi locis polita , altare nullum omnino habeant . Valvis , *Sc clive* ab oftio muniantur . Quz clavir a parocho cuftodi"tur , intra cujus parochiz fihes polita illa funt .

Extruantur non in campis , fed in via publica , ut iter facientes , eorum locorum prof, pefiu pie commoti , paululum precando conliftant .

Quz oratoria fi ita angufta funt, ut ne oftu quidem valvas intus patentes capiant, cancellis ligneis a parte anteriori (epiantur.

Et quoniam facts imagines , quz in exteriori pariete oratorii exprimi folcut , cum ita exDoulm fint , luto , lordeve inquinari , vel indecentius , injurioliufque traitari poffunt ; ne extrinfccus in Iplis oratorii parietibus pingantur I aut alio modo exprimantur, nifi edito loco fiant , ubi ab omni labe integrz conferventur .

In iplis vero oratoriis intus aliqua omnino facra imago fit .

Quorum oratoriorum oftiurn (i e folido aficre conftabit, nec vero cancellis erit compaâum; fencftella in eo , ac duc przterea , in pariete anteriori (cilicet , ab utraque oftii parte fint clathris ligneis (altem munitz, ut intro a prztereuntibus pofiit facra ipfa imago infpici , ac veneratione coli .

Plis quzdam ftruâiles , In vlis publicis Conftruftz , cum (anâa aliqua imagine , vel cruce , edito loco pidia , alove modo exprefla , a fuperiori parte tcilz conferventur , ne corruant .

Cureturque item , ut aliz ejufmodi pliz ad hominum pietatem excitandam ceitit congruis locis rdificentur .

ANNO CHRISTI "ÂnnÔ" CHRISTI Isr··

XXIV.

De wttitHe .

Orationis veipertinz, olim in hac provincia Inftitutz, fignum diftinâis campanz litibus, ut epifeopus przfcripferit, detur . Ubi vero in vicis , *Sc* pagis , ob campanz exiguitatem , fonus ita difficilius exauditur , non inteqNiffo, led continenti fono per horz quadrantem , illius fignificationem fieri , fi ita cenfuerit , jubeat epifeopus .

Rurfus qua in ecdefia parochiali , dicecefis frzfcrtim, ob vacationem , vel ob aliam cauam, nullus, vel facerdos, vel clericus aliquando eft , qui hujus orationis fignum campanz det; alia per epifeopum, vel vicarium foraneum ratio ineatur, qua illius fignificatio fiat , campanz item fono.

Ubi domicilia inter fe proxima , aut continentia funt ; in ecdefia , tum maxime diebus feftis, illam a populo fieri , convenientius eft : quem frequentem convenire omni otficio parochus curet .

Ipfe vero fi adeffe neglexerit, intermlleritve ; muhftetur epifeopi judicio . Curet autem parochus , ut in ecclefiam non tardius multo ducatur , quam ad ftatam horam , qua fub crepufculilm noCtu falutationis angelicz fignum datur .

Si cx pagis *Sc* vicis , przfertim frequentioribus, in cccicfia parochiali fideles difficilius convenire poffunt, quoniam ab ea aliquantum illa loca dillant ; conftituat epifeopus ecclefiam , aut capellam, oratoriumvc illis fingulis propinquiorem, aut commodiorem; aut denique crucem, facramvc aliam imaginem in trivio ereftam j quo etiam fub dlo ad orationem vefpertinam convenire liceat .

Quz orationis ratio in capella, in oratorio, vel in ecdefia, sjuz parochialis non eft, cuarn adhiberi poterit.

Si quando ptztcrea , aliis etiam dicœcefis focis, pluviz vis, nives, allave temporii gravitas, itineris difficultati adjundta , difficiliorem fidelium

con-

ANNO CHRISÏI 1<7«,

crnvcntum ad ccclellatn parochialem factat, ne ob ullam cautam a tarn lalubri oral ion11 inftituto, *tt* multiplicibus apoftoliet fedis privilegiis commendato , ullo die populus defiftat . Quo in officio in il» locis adjuvetur maxime opera /acerdottim, & clericorum quorumcumque illius pagi locivc .

At ubi neque his rationibus fieri poterit, ut fideles omnes uninfcujufque loci in unum conveniant ad hanc orationis communis exercitationem ; domi faltem ab unoquoque , qui ad ecclciiam non convcnctit, cum familia fua certo Joco fiat.

Norint porro fideles › quod etiam concilio Autclianenli quarto olim jufium eft . libi fzplus lingulis diebus orandum elle ; quod li aliquando frequentius non poliunt , faltem non vefpeti folum, fed etiam mane id a le prrfbti oportere . Quare epticopi cura lit illum velpertma: orationis quotidiani communis ufum , nunc etiam, paulo fcilicet ante auroram , aut fub ortum Solis , id quod in plcrilque hujus frrovinciz locis Jim k-rvari ereptum clf. ubique ocorum cum in urbe, tum in diocceli lu* paulatirn introduci , atque ea ratione inlitui , ut vel in ecclefia , vel fur quique domi cum familia certo loco, vel in officinis , tabemifve, vel in ipfi» etiam agris, atque adeo in itinere, vel in allis denique locis, ubicumque, ut illo concilio cautum eft, ca matutina hora funt, & patresfamilias, & liberi, & famuli, & artifices , opificefvc, A' opene , inftitorefve , A· ceteri , quicumque funt/live mares, five femini, hujus matutini orationis officio, antequam artificium , negotium, remve ullam aggrediantur, *precibus* litanils, omnique oiatioilc , ac toto atumo , menteque vacent I licque quotidianarum aftionum , operum , A· negotiorum initium, a Deo faciant , finemque itidem .

Nimbis, procclifve imminentibus , ficut cccicfiafticz cotifuctudiuis eft, eampanis fonetur, tum ad tcmpcftatem, ut divina, qui ex iolenni prece, fac.aque benedirftionc illis inert , depellendam , tum ad Dei mifcricordiam implorandam Chriftiànx pietatis orationibus : ita fideles, carum fono tunc excitati , in ecciciiam, vel catbcdralem, vel patochialem, vel in aliam faltem propinquiorem, ad orandum conveniant fi minus polfunt , faltem ubicumque init , live domi. Inc furis , fupplices Deum orent.; tum clerici, pfalmis, litaniis , precibus λ- orationibus , quz ex ritu fanitr matris ccclefi.e ad arcendam tcmpeftatem dicuntur , Dei mifcricordiam deprecantur .

Parochi vero in primis fit , cum in ecckiu fua hoc officium religiofe ptçftarc ad prçfctipsum libri ritualis, aut (accrdotalis : tum ioiicite convocate clericos , & populum ; ut ob «ani caofam Deum fancte precaturi , ad ecclefi.<ni fréquentes concurrant . idque ipium piout u. concionando ufuvenqit , aliquando fileles paterne , difsgtmtcrquc munele meminerit .

A ac faciliori illius muneris prefixodi ratione dceruamus .

Chr isti *njt.*

illud propuum, ac peculiare Gt , non folum epifcopi , fed etiam parochi , genua docendi , ut beati Pauli apoftoli exemplo ligtliatim cujufcumque ftatus homines uterque inftruat, & prxcipua virtutum officia dcmonilret ; modo filios, modo parentes, nunc fervor , nunc dominos , nunc viros, nunc uxores, nunc tenes, nunc juvenes erudiens, ac diligenter quz cuique propria lunt orrferibens , paterna cantate A' iollicitudine fideles fibi commificu a vitiis deterreat ; tum ad virtute» accendat, 8r teftimonils divinarum literamm , & fauâorum patrum doârina, atque exempli* , & facris ecclefiafticz
B doârinz traditionibus & fimilitudinibus & fanâiotibus etiam figuris .

Quod fane officium, li gravi oratione , & ab Omni vel artificii, vel hominis tua fpeCtantis, fufpicionc aliena trudiabitur : majorem inde frudum , urvante Domino , fore iperandum eft . Nec velo minus m publicis termonibus , quam in privatis etiam colloquiis A- iceretis confeffionibus, apoftoli prtceptum uterque implere ftudeat , arguendo , obiecrando , increpando omni patientia 8c doftrina .

Jd plane fibi proponat , optime node , quz in populo vitia, peccatave potiifimum evellenda, qui rurius virtutes in primis diffcminand* fint', coque intendat maxitnelSinncm vim prr-
C dicationis fuz . Nec vero femci, atque itelum, fed fzpe , prout ufuvenit , in eodem unius , vel virtutis iuadendz , vel vitii detcftandi fiu dio verfetur I quoad , quantum in fe eft, peicnni quadam dodrinz perfeverantia , A perpetua quali pugna , &■ contentione , id quod olim finitifumo, epitropos , Ambrolium , Aiteuftinum , & Chrvfoftomum feciffc conflit, fidelium animos , etiam in male agendo pene obfirmatos , expugnet , dcpravatofquc vivendi mores jam inveteratos , radicitus juvante Deu evellat.

Quod ipfum ut concionator omnis pnellet atque exequatur , cum ad aliquem locum mittitur ; tunc A- epifeopus A' loci parochus A'
D vicarius furancus , fi ad locum diceccfis mittitur , conquifiÿs , colledaique paulo ante diligenter morum corruptelas , tunc fiequenttores eo loci , ubi concio habenda eilt , vcibi Dei \concionatoii tempeftive ligniticalnt : rurfufque eumdem admonebit , (I quod pietatis opus eft , quod in illa parochia , loeove , eo tempore › vel inlitui . vel vehementius excitari velit .

Parochi pnterea , ut & concionando A' docendo fideles fibi commifTos falutaribus inftitutis , famftaque dtfciplula inftitucre poiiint ; cos fibi libros , cum per facultates poliunt , comparare ftudeant , qui a probiti» auiioltbus pie & dode conlcrtpti , viam A' rationes
£ aperiunt , pattim ad lanitilfimam laetarum literarum explicationem optimatjiqur contionandi normam ; partira ad Ipiritnalis vcz inftitutionem , ·, irtutumque Cbriftian >:m n exercitationes , tum denique ad parochialiecclefiz cuiam (anCt. X' religion; gel.ndam .

Eolum autem in paf tndo populo vmb: D.i pndicarionc , itidiiftn- .· JnCtrina , ‘n c.s gencic lalutaris progrclTus , epifcopl'>gn i·catur , vel IIII, m cpticopal· «des, above aliquando coram fe ad ion. tonandum evocaris , vel etiam ex fermonibus quos habuerint , altqun;i-

XXV.

Dt vtiki Dei prtiiutiint.

I

Vcibi Dei pia dicatione › traditione multiplex illa quidem A magna nos hoc adrnonct-, ut piçtcr illa, qea iupet ibribus concilils noftri, provincialibus co de genere eonftitma funi c hçcctiim pio dignitate rei, proque utiliori^

anno CHRISTI IJ76.

quando ad ipfum cpifcopum miflis , ut provinciali decreto olim Uncitum eft , vel alia omni latione , quam inierit Idem epifeopus.

Curent epilcopi , quod veteris ecdefiz inlliituti eft. fermonem , facramve concionem ubique intra miffarum folennia potiUImum haberi, live ab illo eodem facerdote , qui mittam tunc celebrat, canitve , live ab alio habeatur : idque praeterea , etiamli mitte facrificium pro mortuis fiat; nifi fermo aliquandoepiicopiconccflu de mortui laudatione in ecdefia habeatur, qui nullo modo in milia, fed ea peraâa , pronuntietur . Cum vero concionis , letnaonifve inunusiti mille facrihcio.przftatur ; id fiat lumper ftatim poftquam euangelium recitatum eft, ut eccleliaftici ritus ratio postulat , ton in alia mille parte aliove tempore

Epifeopus , cum in mille fotenuis lacrduio fermonem , aut concionem habet, mitra, cpifcopalique facio omni veftitu., quem in milia adhibet , indutus fit .

Cui concinnanti, rhiniftri ecclefiaflici, facris veftibus rtte induti, feptem, ut antiquo canone lullum elt, ubi poteft , fin minus, pauciores ab utioquc ejus latere afliftant.

' Adiit etiam vcl dignitate prxditus , vcl canonicus, vel alius denique, ad quem ex probato inftituto (pedat baculi paftoralis luftentatio , pluviali indutus ; qui ante ipfutn a latere lini ftro baculum manu iufttncat.

Si vero fermonem in mittz facrificio non (a- lenni habet, facris item veftibus . nulla, facri licio dicatis , utatur &■ mitra , & cum baculo item adiit miniiter . hique affiliant pnrtcrca miniftri dito ad minimum, lupcrpcUicco . aut fi canonici , vcl dignitate przdits fint , luo in choro officiis liato habitu quotidiano înduli , nifi pro alicujus celebritatis loicnmfvc aftionis , ac populi concudus ratione , alus laeris veftibus eos amictos cftc aliquando jul ferit .

Id porro muneris obeat , fedens in medio al tari, in faldiftoiio , aut in lede loc › cniincn tiori collocata, aut m cathedra cpilcop.tli , au etiam fuggeftum › ambonemve afiend.it : ul.i fidem Icdens *St* mitra item ornatus, cctcrilquc ut fupra adhibitis, commodius a populo con-, fpiciatur-A' audiatur.

In alia vero a&ionc , quam in mille facrifi-*j* cio, aliovc tempore, piout artio folennia, po' pulive frequentia eft, termonem nfdcm, ut fupra, locis, arbitratu luo, habeat , pluviali & mitra etiam indutus , adhibitis quoque , vel pluribus , vcl duobus faltem , qui digniores aliis in ecdefia lint , ubi de more illius ecdcfiepifeopo in facris aâionibus li alliilcrc folent, vel archidiacooo & altero diacono, qui digniori loco fedet, aut demum duobus . ut cpilcopo videbitur, canonicis diaconis, facto diaconali amiftu vellitis .

Quod li cappa epilcopali & ftola potius , quam pluviali, *tt* mitra uti maluerit : Illi duo afliftentes , non facio diaconali amiiftu , led ipti *St* alli miniftti fupcrpelliceo ■ above fui c.inonteatua, dignitatifve m chori ofticiis inligni induantur: adhibeaturque przterea, non lolum qui paftoralem baculum , fed alter etiam qui mitram a dextro latere teneat . Cum vero iclmonein , aut concionem , minus frequenti populo, aut in aâionc minus lolenni", vcl in cccicfia non inligni habebit ; noteiit rocheto mozeta indutus id przftare, ftola etiam adjuiita Nec vero propterea omittet , quo minus li per tempon, & loci opportunitatem liceat , *St* aftiftentc^&alio, miniftios, ut fupi ■, adhibeat, cum inlignibtis epilcopalibus. Si quando autem tunc duo IIII canonici , cum luperpclliceo , vcl indumento, habituvc canoutcall non aftiftcnt : ecclelia11ici tamen otdinis homines aliquot graviores, przfentes adelle convenient erit. Triplex porro hzc ratio vcl pluviali , vel cappa epifcopali, vcl locbcto, mozetaque cum ftola utendi cum felmoneiu non in mille lacrificio , fed in alia fundionc, above tempore epifeopus habet, non ita ei pizfcripta eft , qum modo unam, modo alteram , modo tertiam prout maluerit , & temporis, loci, per.onarumve ratio tulerit , adhibere pofiit . Nec prc-ctea prohibetur ex tempore, ut aliquando uluvcncrit , ubiqueeti.rm bne ftola gregem fiuun verbo Dei ISc lalutari. bus monitis paiccrtf pro munere luo paftoiali , cm ruis A· dirta A- firta quali perpetuari quamdam ptxdic.itionem miqiftrarc, prarberese , .-beant .

"liochi vero, prapofiti &alii epilcopi infe-*,,or-*, cum in altari id munus obibunt , tunc ‹ ipiic aperto ft.nc debebunt ad ljccrdotahs lifiii puricriptum I

Qn> autem .facilius a frequenti populo audiantur , fuggeftum eos afeendere opportunius erit ; tuneque cafulam deponere, fi maluciinr, licebit : quam ftatim, fermone habito , id altare reverfi induant .

In luggcftu concionem aot fermonem cum habent operto fibi capite, lcdcant aut lient, prout maluerint .

‹ inn non is facerdos, qui facrificium tnitta; fa/lat , led alius intra mill* celebrationem , -termonem , concionemvc habiturus eft in fug»-qeftum afeendat ; interea vero facerdos cclcblan; , loco *i* laicis fegregato , & ab altari paululum remoto, non extra tamen capcil v finęs , in qua mifta celebratur . lacris vritibus indutus, cum duobus miniftns , lcilicct diacono A- fubdiacooo , li IUI in mifta tunc adhibiti funt , ab utroque latete confidentibus le debit .

Epifeopus, parocliufvc factum euangelium, aut etiam fcripiurz facts partem, coram populo , etiam c loco lupcrion trartant, collocatum ante fe aliquando , cum viderit expedire , habear euangelii aut facts fetipturz librum : de quo ple , aut etiam minifter , cum epilcopus eil , per membra . claufulas lententias diftinCte cjuldcm euangelii, facrave feripturs vciba pro nuntiet : quz ipfc fciiicct , vc4 epifeopus , vcl parochus concinnando , quo ordine leguntr ligillatim populo explicet I

Midifter vero, in hoc munere legendi. ‹ p copo atchidiaconus flt, vel diaeonusl c.luonnus. ahufve denique, quem epifeopus eleget it ; itque ante illum capite aperto Ijr.s . de libuo verbi diftincle pronuntiet.

Quod a Clemente quinto p<>utifi. I miunili in concilio Vicnnenfi de przdican. u verbi Dei conftitutum eft , id omni» *ecefib* >Uica ratio iuadet ad uium vel icvoca" . v ' mcroiin cl . Qua igitur hora epilcopus , .ujus *p*> t<. puum mimus cli n zdicatiouls , id officii". przftat ; nequis a>· -ujufcuinquc ordinis elt-, illa ipfa hora , I· a urbe , opido, vico, ' cove, ubi ille prxdicat , etiam in ecdefia icgularium, aut alias exempta, fermonem, concionemve habeat , nifi facultate ab illo impetrata .

Ne parochi faccidotelvc alii intra milTarum

iolcn-

anno CHRISTI "14'

ANNO CMKIsn IJ?»

folennia quidquam, quod profanum fit, quod- A
3uc ad rerum bujufmodi «nuntiationem attinet,
e altari populo pronuntient, aut evulgent.

Parochis, non idoneis ad manui fuumobeun-
dum , in pafcendo fibi comraiflum populum verbo
Set ar. 4* Dei , coadjutor eo in onere fuftinendo, tum to-
ui. c. f. to tempore anni , ut eft a Tndentino concilio
lancitum, 8r primo etiam provinciali noftro de-
cretum, tum maxime in quadragefima detur ab
epifeopo, cum eamerccde, aut clecmofyna, ad
ejus fuftentationem a parocho perfolvenda, qua
eidem epifeopo videbitur'congrua.

Populus Auniverfitas detreflam fubminiftrare
viftom, ut antea confuerit, concionatori, foli-
tamve eleemofynam ad ejufdcm vitz congruam
fuftentationem, omni juris ratione, etiam intet- B
didi poena , ab epifeopo ad id compellatur.

Dum vel epifeopus, vel parochur, ve) aliui fer-
monctn, concioncmve habet; necoipfo tempo.
fore in ecclefia, ubi habetur , in ejufve aliquo
icclio, aut in alia ejufdem parte , ac ne in ca
quidem , quz fubterranea fcuroli nomine voca-
tur , mille lacrificium ab *ullo* quovis lacerdo-
te fiat .

Canonici & alii item dignitate przditi, ac re-
liqui prztcrea, qurcumque fint , cujufvis eccle-
fi- clerici, cum lo fua ecclefia , concionibus I
leftionibufve facrisinterfiunt, fupcrpelliccir, eo-
qucdcricali, canonicalive habitu , quem in cho-
ro canonicarumque horarum officiis obeundis vc-
ftiunt , induti omnino Grit. C

XXVI.

De *fibtlii Jtilnim Chriftijttt.*

Ubicumque in dicecefis pagis', aut vicis, pre-
fertim frequentioribui, quoniam ab ecclefia pa-
rochial! aliquantulum ea loca diftent, aliamvcob
caufam epifeopus expedire cenfuerit, fcbolasdo-
ftrinz Chriftianz inftitul , crigive prztcr eas--,
quzparochialis ecclefia loco inititutz funt, vi-
carii foranei diligentia , 8r parochi cura quam-
primum illa inftituantur in ecclefia, capella ,ora-
toriove illis propinquiori> aut commodiori, tum
maxime opera, & adjumento facerdotum , &cle- D
ticorum quorumque illius pagi , vici , locive.
Si quando praterca in dioecefi per pluviz vim, ni-
ves, aliamve temporis gravitatem, via, aut iti-
neris difficultati adjunaam, adejufmodi fcholas
in parochiali ecclefia , qui debent , convenire
difficilius poliunt ; ejufdem vicarii *Be* parochi cura
fit, ut tunc in oratoriis; vel capellis propinquio-
ribus , aut faltem, fi id non poteft, alio hone-
fio loco , p«r clericum idoneum , feu per allot
fcholz fod»l«« · vitz & doctrina Cnriftianz
Audio inftrufliore*» aliqua tum tradenda, tum
percipienda ejufIO°dI dofirina exercitatio fiat ;
ne ob ullam caufam ftatia diebus hoc inftitutum,
atque pabuli fpiritalis ufus ·!!*' defit.

Clerici, quicumquedominicisfeftifquediebus, £
qua hora in choro divinis offici·» concelebrandis
aftriei non funt, parochum , intra cujus paro-
chia finei habitant, lo doftrin*Chriftiana fcho-
lis , ubicumque loci intra fines illius parochia
cooftitutis, adjuvent. idque ia urbe *8e* dicecefi
ad przfcriptum eorum , quibus id curx ab epi-
feopo datum erit.

(

ANNO

CONSTITUTION U M

P ARS SECUNDA.

L

j^ua ad *fur/uonttlù , vtl* ad Jarraoseora clus-
maairsr *fevtintut.*

T "TNaquaque parochia vafcula duo facrorum
oltocum chrifmatis *Bt* catechumenorum ,
vafcula item duo extrema unftionis habeat : qua
confcfta dc ornata fint ad formam in libro inftru-
âionutn praferiptam, idque ut dle facro can-
daminl, illa vacua , diligenter ante abfterfa,
ai bene parata , nec vero ampulla , aut alia
ejufmodi, ad olea facra recens confecrata feren-
da adhibeantur ; allaque rurfiis retineantur ad
affervandum quod reliquum eft factum oleum
vetus, quod ufui effe poffit, flin fua paroctygli
cura opus effet, dum illa rccpntia apportantur.
Ubi vero plurcs parochi; atiimaramve curato-
res, aut alii funt, qui parochialis cure portio-
nem, ve! officium habent, totidem vafa olei
facri infirmorum fint.

Parochus ubi primum olea facra nova acceper-
rit-, vetera ftatim comburat in lampade , quz
ante lanäiffimum facramentum collucet , bom
bvee in lacrario plane exufto I Vafcula autem, C
ubi anno proximo afTcrvata funt, diligenter,
politeque abfterfa , accurate in facriftia confer-
vet , ut anno fequefiti ufui fint, quibus afferan-
tur itidem olea facra.

Parochi finguli quatuor ad fummum menfium
fpatio , librum ritualem , facramentalemve ha-
beant, qui ab epifeopo probatus, inccclelia ca-
thedral· adhibeatur ; ut ne , quod provinciali
concilio primocautom eft, ulla ex parte inferio-
res ecclcbx a cathedrali ca in re difeordent. Ri-
tuales autem libri, qui ab eo cathedrali diflimi-
les ac diverti erunt , ftatim epilcopi cura amo-
veantur.

Sado oleo deficiente , fi tempus non patitur
ut aliunde haberi poffit, illa ratio ineatur , ca- D
none przfcripta , ut cum oleo confccrato mifcea-
tur non confecratum: id vero non confccratum,
guttatius ita infundatur , ut fctnper , quod in-
ditur , minus fit oleo confecrato, quod vel esi-
guum in vafe reliquum eft.

Et tabernaculi, ubi facratiflimum corpus do-
mini afleivatur, &· armarii item, ubi facra olea
itatis vafculis inclufa cuftodiuntur, & fontis pnr-
trrea baptifmalis claves rcâor ccclefic animarum-
vc curator, diligenter, cauteque apud fe cufto-
dixt : ac ne clerico quidem miniftro illas ullo
modo committat. Nec vero prohibetur, quo mi-
nus esfdem muneris alicujus prxftandicaufa ali-
quando facurdoti committat , quem in officii
parochialis cura coadiutorem habet. £

Primo provinciali concilio aliqua dcexorciftir
conftituimus , in quibus ad illius maneris teäe
gerendi rationem nzcpneterca preferibenda cen-
luimus. Nc igitur facerdoti, clericove fcculari,
auC regulari , cxorcifmum energumenis adhibe-
re liceat , nifi is exorcitandi facultatem , feri-
pto exaratam , ab epifeopo impétrant.

Quam facultatem, ubi quis probatus obtinue-
rit , hzc quz mox infra ordine przfcribentur,
accurate fervet , atque exequatur.

Antequam cxorcuare aliquem aggreditur ,
perquirat in primis energumeni, encrgumcnzvc
vitam

AXJtO CH«1STI «»τ«·

»l'»na *c more·, turn exploret aâlones ; & mc-dicum , fi expedite cenfuerit , coniulat, adhi-beatve, ut videat an quod abillo, illave agitur, fiat morbi alicujus , aut blJia atr* vi{ an vcro (ponte , ac dilfimulanter ; an denique demon·· cnalorumque fpirimum vexatione.

. Vidcat item , an ille excommunicationi· vinculo irretitus unquam fuerit ; atique abfolutionem rcâc acceperit. ›

In hoc exoreixandi munere , cjutve occafione , non modo quaftum fugiat , fed oe Joni, nut muneris quodquam, vcl minimum* capiat.

Ne in sadious laicalibni , loeiive privatis › fed in ecclefia, loco aperto Srconfpicuo ; ncque in omni quavis ecclefia, led in II* *iolam*, qua· certa· epifeopus (latuerit.

Neque in confpeâu multitudinis, non remoti· tamen arbitri*, (ed prafentibus viri· honefti· atque «tare gravites , in iiique uno laltem t vel duobui cccfeftafticia hominibus.

Mulieri autem energumene cum cxorcifmutn adhibet; id praftet, duobus rtate vitaque probatis vicia , tum femini· etiam , itidem probati·, prelentibu· , iiique omnibus ▮ G fieri poteft, enetgumena eonfanguineis, aut affinibus.

Mares autem allo· pnelente· adeffe ne omnino patiatur , nifi unum ecclefiaftici ordinis hominem. ‹

Ne ante ortum , nec vero poft occafum Soli* quemquam cxorcixet.

Ne duos iimul eodem tempore , fed unumquemque figillatim » ac feparatim.

In hujus muneri· funâlonc , graviter , pie, firreligiofe in primi· fe gerat.

Quamobrem pridie illius diei, quo alicui etorcimurn adbibere inceperit, *fe* jejunio feorationgpraparare ftudeat : Tum confcHu», conicientia ab omni culpa pura , ac munda , magna cum humilitate, *it* fide vigore poteftatis „quam a domino accepit , expellendi damones , ad id munus obeundum accedat.

St iacerdot autem eft, antequam exorcifmurn inchoet, mille (aerum faciat , il id commode praftare poteft.

Energumenis vero exorcifmum ne adhibere in-
1 cipiat ; nifi illi primum coofcili fint, ad hocque cos cohortetur, ut omnis anteaâ* vit* P°αΛ-t< diligenti confcientia difcuflione confiteantur.

Tum fape moneat , ut precibus , orationi, & fandi· meditationibus, *tc* pieratis (ludiis, atque exercitationi fe dent; religioias ccclcfia·, ubi fandorum reliquia recondita fint , certis diebus pie vilitent; jejunia praterea, & in (exta quaque in primis feria , quo dic paflionis Jefa Chrifti domini memoria recolitur , rcligiofe ampledantur.

Caveat, dum exoreixat, ne energumenamulieris capiti, corporire , nili cum magna honcftate , atque cautione manum adhibeat : neve energumenam, energumenumve alearl imponat; neve quidquam aliud agat , quod ottenlioneoa prabeat.

Ne alli· vero exorcifmis, precibui, ritibufque ad id munus utatur , nifi ad libri, epifeopi ju-
Λ dicio comprobati , rationem praferiptam . Cui nihil ab eo addi , detrahi , aut mutari fas fit.

Prsicriptas has regulas quo diligentius fervet , tabula deferipra· , eo loco libi proponat, ubi potiflimum id munus geret.

(oiiil. Gtarral. Torn- XXXF/

ANHO^ CHalart ·lz*.

11.

Q»a ftrtiant ai [aeraauataiit kaftifati.

Fons baptifmalli e marmore, aut fotido lapide conftet , qui fi pra rimulis , ali·ve ratione, ejufmodi eft ut inde anna feufim effluat , lapis alius bene firmus , *folidua , *c* tutus quamprimum comparetur. Interea vero ad Mnam baptifmalem tuto continendam, dum ille alter paretur , non vas fiâile , alteriufve generis , fed arcum, ftanno ab interiori parte illitum, tanta magnitudine, quanta lappis vacuitas eft j ita ponatur , ut intrinfecui illum undique ftriiftim attingens , beneque compaâum eidem cohare» fcat . Habeat operimentum , vel ciborium, ad facra olea tuto decenterque confervanda in eo ipfo fonte accommodatum, nili ubi ex inftruâionibas noftri· aliter extraendum eft . Conopeo etiam, e tela (altem, opertum fit.

Tabellam habeat item intriofccus, qua dimidia tantum aperiatur, fontifqucoftiumcompselle claudens, aquam a pulucre, dr aliis (ordibus cautius tueatur. Qua tabella in omnibus fontibut fit, in quibus per infufionem brptixatur : In iis vero, in quibus immerlio adhibetur , li petra ipfa pro magnitudine id patietur , fine impedimento immerfionis.

Sepiatur omnino unumquodque baptifterium ,
C fi ferro, vel lapide, epifeopi *judicio* , non poterit, (altem ligneis cancelli· . Praterea, fi extra fornicatam capellam , aut parietis concavitatem, hemicydi indar conftruitam, totum, aut cx parte fit ; tum tegmen habeat , quod ex marmore , vel cx **iffatMi** conftet, aut laU tem c tela decenter piâa.

Decebit etiam in capella, aut in pariete proximo, famfti Joaanis imago , Chriuum dominum baptitantis.

In ccclell* ingreflu collocatus fit fons baptifmalis, ifque a finiftra ingredientiumparte, nifi quibus in eedefils pro fitus ratione illum ab altera parte potius collocandum epificopus jndicarit . Qu* vero baptifteria in eedefiis, capei-
D lifve , eo potiffimum nomine extrudi· , cathedrali , vd collegiat* , vel patocbiali ecclefim fere adherentibus, extant , illa non amoveantur; fed ecdefia , aut capella , ubi illa funt, intlaurentur , aut reconcinnentur . Ubi vero in eedefiis, pra(ertim inlignioribus, non funt, in pofterum ess vd ecclefias, vel capellas adificari , in illilque baptifterium *coalfriri idem epifeopus* curet.

In baptifmali fonte , ubi per infufionem baptisatur , id plane caveatur , ut ne aqua capiti infantis infula incumdem fontem recidat ; fed in (aerarium profluat t idque proptcrca (aerarium e marmore , folidove lapide prope fontem conftruatur, ad praferiptum inftcuâionum.

£ In baptifmalis fontis ciborio, mantilia duo, eaque candida , ab omnique (orde munda efferveatur , qu* infantis capiti abftergeodo ufai fint.

Pluraque ideo lafacriftia in generis mantilia, certo loco conferventur.

Si vero vel mantilia , vel (udariola ad eum ulum aliquando afferantur ; ea , nili nova, na adhibeantur· tum nova adhibita , nc in profanum, (ed in ecdeli* ufum, cui reiteaccotamodanpoifit, convertantur: alloqui comburantur.

Vetus illa confuctudo , qu* adhuc in compluribus hujus provincia loci· retenta ratis ell ,

K u:

ANNO CHRISTI >v*

i t a labbato finao . *8c* fabbato item pcnteco- Hr'. ti.quenti lacrdoium conventu, ac folcn- ni mu, cum rathcdrali ccclelia , tum 10 durce- ll. erum loci' . eidtl'iifvc plebauis , fonti· ba- i.iilmclK benediciu fiat , ubi in provincia no- lia hlK tempote non fervatur, omnino inirodu- catui , in ufumque ubi intetmiffa etl, revocetur.

Quibus flatu , folennibufque/abbati' › ad Il- lius lolcnnii *beneJiihorm officium* omnea liu gulique ecclefiarum qusiumcumque, quovis et- iam dignitatis nomine , titulove infignium re- Uoicr , quibus animatum curationis munus in- cumbit , qui in ulbe funt, in czthcdralcm, qui in dirxccfi , ad fuam quique plebantm ecde- fum, frequenter conveniant . St vero exemptio- nis nomine , aliave ratione quis a phbana et- B iclcfrx jure liber atque immunis lit, non tamen cxprelic ex privikgto apoftoluo , hujus folen- nis benedidionis officii concelebrandi caufa in eam pleb.mam ceddiam tonveniat, intra cujus /hies biblia', aut cui propior eft, ut· epifeopus potius ccnti'ri it.

Nec vero piopierea i.r cetcliis quidqnam illiu. immunitati, libcj»tivc derogatum lie. floc au- tem dccieto adlridos non teneti Π'inimus illa- rum ecdcliarum, 'etiam quz parochtalct tantum funi, redores, quibus vel ob loioimn longiti- quitatem , «vel ob aliam juftam c.uiljtn epifeo- pus facultatem fciiptoeaaratam da-et fontis ba- ptifmalis , in illorum ecclelilt folenniter bene- dicendi. Hae vero facultate , ne proprerea ec- C iclcfie picbin.v juri quidquam przjudicil ullo unquam tempole allatum cenieatur.

In lis porro cçclelii'i quibus hxc baptilmalu fontis folenniter benedicendi potcftas aliquando fiet, flatis illis duobus fsbbatis, is benedidn · nis ritu' celebretur facerdotibus tribus faltem pixfcntibus, ad illum adhibitis. Id przterea , dc tribus fcilicet faccrdotibus adbibendis , lo- cum in omni ecdefia habeat , il quando per an- num in aliqua ecdefia . extra illa data duo fab- bata , illius fontis aquam baprifmalem ob ex- traordinariam caufam renovari neccilc erit.

Ille vero, ubi nullus fon.baptilmalis eft.in- troduftus in aliquot locis tnos aquae benedi- cende confectandzve , quo tempore baptii- ft mum miniftrail oportet , tum baptifmo cele- brato , in facrarirmi projiciende , tollatur in polteium *omnino*.

t ontisbaptifmalis, quem ftatisillis folennibus diebus in cccfcfla cathidrali confecrari folenne eft, confccrandi ofticium atque munus, nili epi- icopus legitimacauf^impeditu' /it, ipfeobeat.

Videat parochtjFS ubi primum infans baptil- t.ii caufa ad-fe'oelatus eft , an fuz parochia: fit: quem fi aliène elle norit, eum, nifi inilani te neceflitate , nc baptixet : fed ad parochum omprium, a quo baptizetur, deferri jubeat.

Si qui infantes intra alicujus urbanz parochia- li› c.ilciiz bnesalabbato fando, ufqueadfab- baiurr in albis, a fabbato item vigiliz pen- E secofte' , ulquc aJ (abbatum proximum pati , baptizandi funt , ad cathedrafem ecclelliam cui pio obfervantrz officio, proque veteris inftiruri t fu . jlaiis illis hebdomadis hoc tribui debet , deferantur : il modo cuiquam ob moltis pericu- lum, in parochiali ecdelia, quz propius abelt, bapu mum ftatim miniltrare needle non lit.

s.n ,, it 'tL ' ' Bapt izatoruoa vero ejufmodi nomina , A-cete- *ri* id generi' pnricripta , in libro tum cathe- dralis , rom peopriz parochialis ecclehz , lit 'indentino , *Sc* provinciali primo concillo jui. fum cd , notentur

A Parochus , antequam baptizet , accurate in primis videat , acl <]lu adhibendi funt in ba- ptilmo comparces cales (mt , quales eos efle debete conciliis provincialibus no&ris przlcri- ptum ett ' ac il quot aliunde certo non fcir , orationem dominicam faltem, falutationem- angelicam , fidet lymbolurtr tenere , cos expe- riendo cognolcat , quam ob rauiam ca doAri- nz Chrillianx rudimenta libi ab illis ante te · citari mandet .

Baptizandi ritus accurate fervetur : net vero ullo modo confundatur; na lcilicet, utproee- clcfiz ufti, per *cpiicopum* probato , vel aquae in- fulione, vel immerhonc baptilmus mmiHictur.

Ad aqbam baprifmalem infundendam , ne B manus, led vas, quod obeam cauiam paratum l:i fonte baptifmali cjulsc ciborio affervari de- bet , adhibeatur .

Paroch'ut faccrdolve baptizaris eaveat ne ad infantem biptizaiidum allo chrilmate utatui , quam eo quod illo iplo anno conleciatum eft, ut veteri canone cautum eft.

Curet idem , ut infantibus proprio nomine in baptifmo appellandis, ea nomina non impo- nantur , quz turpia, aut ridicula hint , quz- vc gentilium , atque adeo impiorum , &' im- Îlurorum hominum memoiiam referant , fed ri- orum , qui ob veil pietatis , ac laiufiz reli- gionis ▮ virtutifque Chiiftljne laudem landto- lum numero adfcripn funt : ut *Sc* in *iplo* vita: C ingniflu cum Ethnicis ne nomen quidem com- mun: fideles liabele velle ptorcileotur ; λ: ipli infantes etiam, cum rtate piocelfeiint , nomi- num limititudurc , ad cotum, a quibus illa ac- cepta funt , imitationem excitentur ; *Sc* prz- teiea , quos imiraiT ftudeanr , eofdcm quoque frequentius picccntur , ac fperent cos potifli- mum fibi ad f.iiutcm , turn animi, tum corpo- ris advocatos fote .

Baptizandi formulam ipfe non fo/utn , ut primo concillo provinciali jiiflum eft , populo generatim , fed etiam privatrm ac przcipue ob- ftetrierbus, in ecdelia tamen , plane oftendat, ac tradat : quam etiam an itiz cede teneant , aliquando eodem loco accurate videat , ac di- ligenter qurrat .

Infantis, qui domi ob nccclilitatcm baptirstu» eft, baptilmus in libro baptizatorutn a pScocliy de more reteratur: notato pattmi nomine ; *Sc* qui domi ad baptilmum , *Sc* qui in ecdelia ad catechifmum exorcilmumque adhibitu' eft .

Quod pli inftituci , fanfirque conluetudinis eft , id ad ufum ubique fcftitui , intioducivc no, in domino cupientes monemus a parocho , ubi prunum paiochiz iuz pueri in eccleliam in- troducentur , illis pia precatione benedici ad lacerdotalis ritua'ilve fibri pizfcriptum.

Hoc amem ut diligentius przftct , aliquando , prout uiuvcneiit, parochialis luz ecdeiix frde- ics inftituti hujus, & conluetudinis admoneat .

E Grave atque immane facinus eft , infantes ner imprudentiam illorum fuflocau , qui eos › tc annum quidem natos , in cubili nulla cau- ione collocant . Qui quoniam neqac alia ra- tione, neque rei gravitate , qua Deus in pri- mis offenditur , nec vero immanitate nctri.x in ofliclo contineri haiftenus potuerunt , tale facinus pcenis coerceri ccnluimn, . itaque ‹ lix · umque mulier infantem , anim ..'atu non c.- ,ilcto, fecum in lcito jacentcn- , uon ea cau:l/- ne tenuerit, qaam ab epifeopo pizlcriptam pa- rochus unufquilque ei figillatim dcmonftrartt , cxcorumunicatloou pranam ipfo iaâo liibe.it :

^CU-

cujus vinculo irretita , non abfolvatur , nifi gravi atque inligni importa poenitentia , quz cclens exemplo l·'. .

Paiochus veto tu>n (zpe p ipulum moneat, ne hujufmodi intentes lctum in letto unquam reneant, tum etiam evulget decictum iftud , poeoamque m derreto tanciiam.

1JJ.

«

ptitiucntti .

Parochi, animarumve curatores, «u< in urbe (unt, die dominico , pentecoftcs folcnnitatem precedente, populum doceant, quanto religionis ftudio iulcipiendutn flt confiripauoms tacramentom , cujus miniftrandi (olui epifeopus ordinariam poteftatein habet.

Videat item, ne quis eorum, qui fibi in cuism indui lunt , illud fufcipeie ncgig'

Quair pia-moneani , quod etiam concilii Wotmaticnlis canone fancitum en , ut spiltunique intra parochiz luz fines habitant ; neque confirmati adhuc *iunt* , illud omnes fufcipiant , qui ztate lunt, qua epifeopus eosduxent elle debete , qui ad hoc facramentum tunc accedant.

Si quis vero neglexerit , canonicis iubjaceat difcipfinis.

Elaborent przterea udem, ut qtu sdiilta State confirmandi lunt , pnmo de peccatu confiteantur- tum etiam admoneant, ut jejuni illud fulcipiant, cum mane miniftratm.

Reliqua etiam diligenti cohortatione denuntient, quz ad hoc (aeramentum reite lantteque fulcipicndum pertinentia . monitionum libella comprehendentur , quz ad communem provinciat ufum per noi edetur . Quibus monitionibus, pro ratione locorum fuz diorcefr», abrpilcopo addi, tum detrahi, rurluique caidemmutari liceat. /

Quje cunâa dicecefani i em parorin przftabunt , ita lcilicct, ut linguii p uochi uninfcujufque loci , ubi facrum chrifa epifeopus mini-Kratuius efl , dominico dic hebdomadam illam proximant, q u miniftrabit, antecedent, ,uui populum omnia *6t* lingula doceant «emoneant, mox lu! is parochis , in urbe commorantibus , prskiqua: tum etiam prrftail curent.

Sacrum autetn chnima epifeopus, cum id mrnifttare proprium epilcbpalis cure munus flt , nc ftata pentecoftes folennitate id przltaie piz termiteae , tum ad lingulas univcile dlieccirs partes, parochiafve, Λ· loca , ve! intimi . vihtando accurrat, ubi illud mlolflart neccik-iir .

Caveat pono , ne cum hujus tniniftrailonis Annus obn allens dirzcefis hominibus, de fure non exemptis, qui in fua duxcefi domicilium jam non conftituerint , hoc (aeramentum minittret, nili proprii illotumepifeopicunceflu, aut aflcniu lciipto.

Quo igitur tempoie minifirat . populum ea ipla de ic parochos prxmoncic jubeat.

IV.

jQaa ad turbari/b* *jcirtrHnltm*

l abcinaculum Irgreum , alia ve jvutcria <on. flans , in quo laiicbiiima cucliariftia conieivi tur , panno irrito mti infecul circumvdbrum undique ht : conopeo etiam decenti pro cede fiarum faculiite, focique digno ite coafcitmn

ac bene *przterea, tutoque* claufum , atque ita quoque aptatum , ut inde fanâitlimum faci ltnenjum commode depromi pofiit , neque *I iper* altare piopierea aletndi neccfte flt . Vacuum etiam lit a lefiqiins , vafculo olei ini morum, atque inani alio vaic , ut omnino lacia cuchitiftia cum fuovalein co dumtaxat i onfeivetui ; aliud ptzterca nihil

Tabernaculum autem . quod agendis ptocellionibui vel exponende facla· lioibx uim r'. , perlucido vitro vel cryllallo . undique circumdatum lit--; lunulamque forma in infttuftiunibu> fupelleâills ecciehaflicz przfcnpta, hujulmodi habeat, ut aperiri commode poflit & fragmenta colligi , li que torre lbi reliàa lunt. Ipfa autetn lunula faltem cum fuppolito parvulo fcuto , ex aigento conflet.

Duas pyxides unaquzque parochialis ccclelia faltem habeat , alteram forma majori ad ulum lacrz conirnunmnit populo in ecclelia mmillrandz , alteram minori , qua lanâiflimum (aeramentum ad infirmos deteratur. Pro hac pyxide ad zgrotos deferenda, facculus fericeus ab unoquoque dlerectis parocho habeatur ornatilllimus , cum oputcrit, abhibcndns.

Quinque faltem particula , onlecratz urventur aflidue , ubi fanâiflsmum lacrainenrum conleivatur ; que odavo quoque die iclioscnrur .

Idque fiat ex hoftns , non ante viginti diet ad lummum confeitir.

I'aiochus aurem , cum ad c.im frequsntnlimutn (aeramentorum ufum parochiz luz fidele, coho, tetur, ut provinciali tcitlo conci lio lancvimus: tum crebris monitit illud , quod Silvesters pontifex maximusflatme , m conluctudinem levocarc fludeat , uti qui fcpiris non communi, eant , lingulis faltem dominicis diebus in quadragelima corpus domini iumant , ac przterea diebus dominicis adventu,.

I.um frequenti populo laniiiflinia cccharittia aumimftratur, licet ejus vis , atque virtus explicetur ; non facile tamen tota hujus gincli-. explicatio, fermoque percipi , auditive au omnibus poteft ; nec przterea omnes adminiftratinnis initio intereflo lolcnt , id propterea mag.iopelc epifeopus curet , ut per fe , vel per alium , in adhortandi munere excicitatum , ac ptobatutn , etiam inter communicandinr. , verboryim pondere, 8r ienrcntiarum , quali jaculit, oppoituna alaqua , tv cicura, bleviquc cohort ition~, populus collccfus ad frequentem lanititlimi lacrainenti fumcndi ulum excitetur ; tum etiam commonefiat , quam pcitulofum cxit oliinique llt, ad laeram divini illius cibi mcni.im i.idigiie a.-ccdcre ; ac fiufiuoliim , pabulo illo ca lcit' lalularitei ac ficqumtcr uti .

Hoi quc iplum orni c , dic fello , ficquentem populi communionem proxmu j» rcrdrnte, aliquando lun^iun , publicaquc com mile omnino piaiftcl Ul

Quod 4 Tolatan.y " quirto Bracaiculi priino cunciliis t incit'am eft , id dr l.icia comtnuiiiione miniftianda rcligiofc fervetur, »' diatonis kllurt 8r clc icis id ah ne , aut mrli iui, Uls |-i,bcatui , jropulo .lutem Io o ı licio ai t.iiivc aliquanto icmotion

Ut Ik quod lactoiurn c.inonuui ı u' ilitutuin eft , fervetur *tc* parochi cenam latiantrn muc coium jiolhiit , qui curx lu» cominilh , laeram tomiuuiii unem in palchi i. Imuil: ini, domini lumplcrint ; nr eo tempoie , cu.im irv ccclc ha c.sthedrali, ns , qui intra alienus piiocim; linet >o uilu' aut in durcib b ibltanl . f.intfifli-

limi»

a'kno "mum euchsriftiç facramentnm miniftretur , nifi A
CH* 1ST I *'lqW lint › quibus juft* de caul* epifeopus,
·,»«. aut proprius ejus parochus , facultatem f.ripto exaratam nominatior dederit.

Peregrinis autem , advcnifve hominibus ex fecundi concilii provinclalis prsfcripto, prubcri mimftrarlvc liceat.

Ne occafione communionis, etiam in pafcha miniftrats, vel miniftrandç, eleemofyn*, pclvicula, aut vafculo expolito, uilovc allo modo disette, aut indited;, quzritetur.

Cum facra communio diebus , pr*fertim folennioribut , *aut* frcquentiori fidelium multitu-
(|< dini miniftratur ; cx vetcti inftituto antiphona,
Damiaur *itbit , O' rrrrt* aagra da-
bit fr»(t<u» fimus ; & pfalmus , *Btariuti/ti D*~* B
k m , *te* pfalmus item , *Dmtittu mit *<, O"t. te* alia in rituali libro prçfcripta , aut alias ab epifeopo prçfcribenda , a clero canantut t cum id per illius frequentiam beti poteft,

Ad egrum parochus tplc , niti invaletudine all*»e neceflaria caufa impeditos lit , corpus domini deferat : fi vero aliquando in hoc miniiterio ncccflc habet alio facerdote utl ; ne alio, fi poteft, utatur , nifi quem ad confediones audiendas , conccfla fcrtptis facultate, epifeopus probaverit, idoneum judicaverit i cum laepc contingat, egrum, cui fandifTimum corpus domini defertur , iterum confiteri velle, propterea quod poli percitam confefUonem aliquid commilcrit , vcl ante eommillum me- C minerit ,

Ægrotantibus , etiam fine mortis periculo, fact* enchatiftic frequentius fumende dcfidetio flagrantibus, iis pratfertim , qui dum integra valetudine funt , frequenti {aeramentorum ufii fe religiofe (alutartterque pafcunt, ne parochus quantum per alias neceflarias in parochial! munere occupationes fibi licet , fpiritualcm illam çonfolationcm , falutareque adjumentum , religiofa preparations ab iildcm adbiblta, deneget.

Qiid de indulgentia a Paulo tertia pontifice maximo corpotii domini fodalitatibus concéda, lopiu< promulgando , concilie provinciali tertia fancitum eft , id in iis fodalitiis preftetur, D quibus illa tributa eonceflave cft.

Indulgentia vero a fanâifCmo domino noftro Gregorio XIII. omnibus Ac fingulis, qu*inh*c provincia inftitutr, inûituendavc funt, corporis domini fodalitatibus dat* , cujus concede indulgentia exemplum typis imprcuum in ultima hujus libri parte extaoit ; ubique in illis f-- peque promulgetur ad excitandos in falutari inftituto , cjufquc munere folrcitc obeundo fidelium animos.

Oratio quadraginta horarum religiofe inftituta, ut perpetuo fanâiflime , cum falutarique animarum fruâu retineatur, hac etiam prater cetera , eo de genere alus fancita , Conflitulmus At decernimus. E

Ptimo in iis folum ecclefiis five feculatibus, five regularibus fiat cclcbreturve, in quibus fanôlifimum facramentum aflervatur I nec vero ,In iis omnibus , fed in illis tantummodo , quas epifeopus {latuerit.

Fiat autem in confpeão fandiffimi facramcntit quod e tabernaculo expofitum , in majori, aliove , fi epifeopus it* cenfucrit, altati propalam collocetur. Quod et cum dignitate, decore, rcligiofeque agatur . altaris , vel capelbx, ubi exponetur , collocabiturvc › ornatus decens fit ac religtofus.

Cerei prancrea in altari accenfi, ad fummum decem , ad minimum vero, *fex*, decenticraffitudsne , ac longitudine colluceant : lampades item ne pluses quam duodecim , aut tredecim ; nec vero pauciores quam tres. Licebit tamen epitropo ob caufam permittere , ut major luminum numerus aliquando adhibeatur. 7nn(T christi I«7«

Orationis initio, cum fandilfimum fdcramcotum palam proponendum eft , primum datis folennitcr de more pridie illius diei , vefperi, *te* iterum eo die paulo ante, Campanarum lignis, prefens adilt, cum lacerdos , pluviali indutqs, qui illud religiofe proponat ; tum illius ecclliae, ubi oratio futura eft, aut totius parochi-, fi ecclefia parochialis eft , clerus fuperpdlicco veftitus , qui in hac functione illum adjuvet. St vero, qui convenerit , clerici vel parochia, vcl ecclefia, paucioies luut quam fex ; alii aliunde crocentur , ut ne eo numero pauciores adlint: hique cum luminibus accenfli, tum homines itidem parochia, ni cujus ecclefia finibufvc oratio exponitur , prdertim fancitillmi (aeramenti fodalitati adferipei.

Proccflio in exponendo fanftiflimo {aeramento per ecdefiam agatur litanils , ftatifque *ntipfionis , precibus , At orationibus , tum cereis accenlis : Idemque in eo reponendo fervetur .

Dum illud in altari propofitnm*eft*, interdit! clcjci duo, luperpdliceo induti, rapite aperto, ad altare temper afliftant ; quorum alter diaconus faltem lit : noâu vero faltem unus , lique in facro ordine conftitutus.

Ad altaris vero , capcllxvc , ubi propofito fanâifliiÀo facramcato oratio fit , cancellos affixe fint tabule precum Ar orationum, quupro temporum, calamttatumque ratione, orantium ufui ex (and· matris ecclefi· inftituto accommodate, eeque literis grandiufculis exfcript*, loco pcrfpicuo fint.

Ad excitandam praterea populi, inflat* hac oratione verfantis , pietatem , hoc curetur, ut aliquando, quo prefertim tempore„quave hora frequens aft fidelium ad eam concurlus , fermo , ifquc brevis , ad pla meditationis ftudium inflammandum appotire habeatur.

Ut autem ad nujus conflitutionisprufcriptuin omnia qua ad hujus itare orationis ufum lanite retinendum pertinent, decore, rede, ordincqnc agantur, unicuique urbis regioni abepifcopo aliquot viri graves , pietatis , fpiritnalifque vita amantes , Ac in na faltem unus ecclcfiaftici ordinis, qui aliis prafit, conftnuantur : qui in fu* quique regione orationis hujus curam gerant, quo tempore illa celebratur . Eorum prêter cetera munus erit , cura videre, ut ad hujus fan3tonis praferiptam normam illa fiat ccJcbrcrarre ; tum quibus in ecclefiis proxime c* futura cft, illarum miniftris ipfam fignificarc, ac pranuntiarc.

Porro ad ornatum , atque apparatum hujus orationis celebrande , ne quid ob fumptus nccellarios defit , a parochi* incolis parocho , in cujus ecclefi* illa net , adhibitis limul aliquot {isrochialis vicini* viris , epifeopo probatis, ceemofynam eo nomine quarius* *te* conigere liceat . Quae eleemofyn* , fi qn* unquam ex impenfis illis reliqua erit , epifeopi arbitrio in ufum Ac ornamentum , qui ad cultum fpcâet ianâiflimi facrameuti, erogetur in illa ecclefia, vel in alia, ubi magis neceflaria fit.

Nec vero , hoc vcl allo pratexto , illo orationis tempore ad clecmoijrnam excipiendam col-

ANN0' CHUrrl IIT*. colligeodamve pelves , aut vafa ejuimodi patu- 1*, exponantur : fed epiicopi permiflu conceflii-ve caplulas proponi liceat.

Orationi* hajus cantores videant, ut per quadraginta ipfaa horas continenter fiat , ac nc ad momentum quidem temporis, mc die, nee n<xSa' intermittatur . Cui' tei quo caudae proipiciant, I fuppatata parochialis vicinia incolarum , tum marium , tam feminarum ratione , illifoue in certat ob eam curam claffcs congruenter diftin-Aii *St* difpofitis, horas ftat· oratioaia pro fupputationc Mita *It* populi partitione faâa , ita (eparatim , ordineqae aflignent , nt iua hora claffes Gngal· adorandum conveniapt» Iriatermilfionii nullum fpatium relinquatur.

. Hoc orationi* tempore , in ecclefia , ubi illa B celebratur, femina a maribut feparata, tabulato ad inftroétionum pralcriptum interjcâo, aut alio interfcpto adhibito , orent.

Ne sfoAa feminis orandi flata hora adltnirein ecclefia detur.

Quod fi no£u orante» deerunt , (anfliflimum (aeramentum in tabernaculo reponatur.

Quod fi forte ex hac vel alia caufa epiicopi juffu aliquando ηοάα intermitti contigerit, interdia compenietar continenti orandi (patio ·

Cum oratio no&u celebratur, ne propterea ecdefis oftia pateant , fed claufa, pulfantibusBc ad orandum convenientibus , etiam fingulis , aperiantur.

In eccleflis monialium, cum oratio huc celebratur, nemoprotfus norflu in illam adorandam intromittatur. Verum ibi fanâiifimum (aeramentum per noâem in tabernaculo majori repofitum, moniales folum ab interiori ecclella aaoranter, no&urno eo tempore per flatas horas in oratione perfeverent ; fummo vero mane iterum e tabernaculo illud depromatur.

Prefinito illo quadraginta horarum tempore, rse vero diutius, in ecclefia, ubi conccflumcft, oratio hzc celebretur . Id vero temporis prorogari ne liceat , nifi epifeopi concern· . Tamen cum noâu terminari contigerit , ad lucem producl cjufdem Juflii licebit, fi quando hujus orationia initium, *Bc*finem noftu fleri› minus de- D center ille animadverterit.

Per horam , antequam in una ecclefia oratio *huc* terminetur , in altera , ubi proxime futura eft , de more rite inchoetur.

Siscumque loca , ecclctiavc , in qua expo-a fit laera cuchanftia pro oratione quadraginta horarum, hac conftitutione fupra pnticripta font , aut de aliis ad cultum Bc venerationem fanfliffimi (aeramenti , -aut ad altaris, capri1«ve ▮ ubi illud palam proponetur , apparatum , atque ornatum partinentibua , ea cum in ordinario orationis hujus inftituto At ufo , Item etiam , fi quando extraordinarie idem adhiberi petitum, aut conccflum erit inviolate , accurateque (erventor.

In ecclefia cathedrali, quotles oratio quadraginta horarum , vel inchoatur , vel peraâo in aliis eccleflis illius curfu , in eadem iteratur, aliave ratione exponitur indiciturve J omnis ratio fuadet , ut (plendidiori luminum apparatu, *& majori* cleri frequentia , msjorique populi concurTu habeatur, atque cclebtetur. Quare il- · Jius orationis initio , quod in e* ecclelia fit. rurfufque in cjufdem fine , ut epifeopo videbitur , cum illiu» ecclelia: clenit , populufque, 1» quem pro parochia ratione pecullarem habet, tum etiam univerfu» urbis clerus , tam Irculs-

A. sis , quam regularis , qu! (applicationibus publicis interefle (olet , ac (odalitates omnes & Cun&us prurtcrca populus , *luu* parorhialibtu fandorum infignibua diftinftus, in illam matricem ecclefiam geoeratim uniretfeqo* ad orationis celebritatem conveniat. Ai4MO cHRtsrr KH

Sigillatim vero pro uniufcujufque parochi*, vicinieve in claifes diftinft* , ratione , quam epifeopus certam llatuerit inieritve , idem tum clerus («calaris ac regularis, tum populus ftatis horis, fibi ordine ipccliitim attributis , ad eam bafilicam concurrat , more folennium procelfionum , cruce fcilicet prclata , Bc precum , antiphonarum, pfalmonimque plo ac sciigioio canta: andeque pro oedlae procefferit , eodem pie B devoteque redeat.

In folenni illa proceflione, in qua fanâiffiœum domini corpus per urbem rcligiofo cultu defertur , ne rciqut* ulle , fed illud folum, ut veteris inftituti, ecclefirque Roman* matris confuetudinis eft, piu , religiofoque apparatu , folennique celebritate feta»'.'.

Canonici finguli , &qui dignitates obtineat, cum proccfliones publicas, illam prufertim folennem, ήuζ in celebritate (acne diei corporis domini agitur , atque alias item in portando fandiifimo (aeramento fingulis menfibus cooftitutas, obeant; intortitium accenfam in manibus, capite aperta, ferant. Capitulum autem decenti magnitudine *8t* craflitudine habeat , quot canoC nicorum numero fatis fint.

Reliqui chori minifiri cereos *item* accenfos habeant, eofquc forma convenienti.

Quo autem religiofius provincia noftrx fideles fanaiIEmi corporas Cbrilli domini foleqnitateai colant : pietatifque operibus , qu* facro illius folenoitatir tempore prsftanda funt , indulgentias a fummispontificibus, Urbano IV.demente quinto , Martino quinto , item Be Eugenio IV. concedas, confcquantur , parochorum cura fit , dlc dominiro , folennitatem precedentl, hac paterna caritate , gravique fernone illos promonere atque hortari;

Primo ut confcfli , vel in Colemnitats , vel intra oâavam , factam communionem fa- D want.

Ut pro facultatibus eleemoiynam dent.

Ut pure cafteque in orationibus frequentes, atque aifidui fint, in pictatifque Chriltian* exercitationibus verfentor.

Ut pridie folennitatis jejunent.

Ut 8r in folennitate *Sc* reliquit deinceps fe-ptem diebüs ad verfpertinum *te* matutinum , aliarumquc canonicarum horarum officiam Bc miffi* (olcnnis (aerum frcquentiUimi conveniant , pnxefflonemque (olcnnem Item Supplices obeant.

Utque ad ea Chriflian* pietatis officia fideles magis inflammentur ; per eofdcm parochos indulgenti* , ut infra exponuntur , ab iifdem E pontificibus unicuique vere pcroitenti Bc confeffo datx, evulgentur.

Jejunantibus pridie fulennitatis , indulgentia concéda annorum centum.

Pnefentibus in Vcfpcris primis , indulgentia annorum etiam centum .

Iis qui in folennitate mi(T* folenni» facro intereruntt , indulgentia annorum totidem.

Qui in matutino aderunt, iis indulgentia annorum totidem .

Qui in (ëcundis s'cfperis intererunt , iis quoque data indulgentia totidem annorum

ANNO CH!uW.I '5?®·

<2_ui prime , tertiz, Text» , nonr , rumple- torn ·'lη.i.·î Idnuntj indulgentia iit datur qna-.ı'.i^ıηiA annorum pu lingulis horarum cfF-

chn intra ociavain Velpertino , cjjnatutinoqi^t . fil.ro & miliz folennis fac/o aderunt , irutuir.r.lla item datur annorum centum.

V-»

fitrjmiKtum printrum.

! cclefia parochialis , eique item annexa , in qua contclfiono audiri aliquando fbicrft"I confclilioriale nnnm hah It. forma in inflruâionum libro dcinonftrata , con'truct im ; duo vero eadem form.ı &· mod › , uti quingentarum animarum it amplius oı-I geritur. Eccidia autem, qua pluies irahet couteiiarios , totidem confefhonalia quot ronf. lfa:ios , habeat , live parochialis illa ht , live collegiata^, live cathedra-Tn . X

;> - 'nf.-Ûiunalr .kı· aftixa lint , facta fcilicet irn , .r.eri p.menus die Ciena· domini quotanirfl, edita-, 'abdla cafuum , quoi (ibi epiteopus icfcrvarit, forma abfolutionis, & crfàtipnes prarparatori r ...1 t u ram confcÆoncm audiendam inip'.J:.:

\c capfilla: I icultvc , colligcr.d I clecmolynz caut ; I live confcilarii uiul , five eccicliae utilitati ca ht , ac ne ob j-.um quidem ullum aliud opus , loco confellionalibus proximo , neduof ipfis . jnt^ifionalibus , alligantur , appui,antuive.

I·xcominunicationil param, concillo provinI .il; primo , faccido.ibus , tine approbationis far alla' ' ab epifeopo data , poenitentiae lacra-—-oη···■ ininiltrantibus propohtam , in ipfo fado · ·« , qui contra fecerint, fnbiie decernimus ■ dcclai.imcs. .

Confclfionis iaerx auifiendz munus laccrdotibus regularibus, quamvis ad illud ob peritiam ■ irntiamquc idonels , ne committatur , nili a „.l littcrii niafcilo teftatum iltcrisfiat, cos vitae dilciplina, moribulque probatos elle ; ac dignos propterea quibus id muneris imponatur. Quo in tcftinNxu 11 genere ipte videat , ne qyid teiilificando admittat , quod religiofz ,onfcient:x fuz fraudi (it, labcmve ailo.lt .

Unufquilque monaftcrii regularis przfcrftus bis quotannis , feme! fcilicet incunte adventu, iterum quadragefimz initio , coatcftariorum facerdotuin fui monaflcrii probatorum nomina , in folio cxlcripta , ad epiteopum deterat ; ut cum regulares ex uno in aliud monaftciinm commigrare frequenter fo-lcxnt , c-mqrie ob caulam illorum numerus (ntc-rdum minuatur , aliunde ipfe epifeopus ,-alios ineo munere gerendo idoneos, ac probatus opportune habere polfit.

Sacerdotum confdTaflorum, qui probati tini, nomina, in tabella ordine delcripta, ad valvas lacrifliar ccclidii , ubi complures illi habitant, affixa in omnium confpeâu fint.

Epifeopus & in urbe Sequo tempore etiam vifitationem obit, in frequentioribusdiseccfinis locis confeflarios faccrdotes, etiam regulares, alIquando ad fe , cumfingulos, tum univerfos convocet . lifque primo , cum ceteras muneris , quod fufccpcrunt , partes graviter accurateqttc ollendat, tum prxeipue moneat, quantum quamque grave ■ vel ad fahrtem , vel ad perniciem animarum onus fuftincant ; proinde demonlirct item, Se quam bene notos cafus ipfi habere debeant, in quibus abfolvendi auâpriutem aulJam habent , K,· quam fludiofc propterea ca veant , ne in mclfc aliena falcem ponant , Sc quam caute item in pcenitcntiuok abfolutione agant , cum przfcrtim vel de reftitutione , vel de occationibus , quibus ad mortalia peccata aditus fit, abiiciendis agitur.

ANNO CHRISTI

Ne vero facile iff coJem pccca'i pivrr fdeles offendant , hoc etiam illos iplos confefl.'-rios admoneat , quam prudentes , qvamcautos, quam diligentes in punitentiis falutaribus lryponcodis eos cffelopoitrat : tum profpicerc etiam ut non folum vit<a , peccataque fjdeles, fed' virtutes , Chrifliailrque vite officia , opera, & aftiones , cum IChriftiani nominis ipΛηdorc cqngruentes fuLipiant ac preftent ; mijorcfque in via domini progrenus in fingnios dies habeant , propofita unicuique , pro ejus ingenio, & conditione , acdlatn, bene lantteque agpndi ratione .

Dimonftret denique , quam fcdulo caveant, ut ne eorum diffa fanftarum cohortationum, pairmaiumque objurgationum plena , a factis ullo modo dilTrntiant ; ac ne item audiendi faens cnnfrlli >mbns ullam, ne minimam quidem, avanti.e in primis, (ulpicioncm prie beant.

Inftruftiones ad facramcntorum, & pcenitentiz , ◁· facra communionis , miniftrandorum ufum , cultumquc pertinentes , a nobis concilii provincialis tertii decrctp confcâas atque editas , in fua quifque urbe, dicecciiquc epifeopus fervari omni diligentia curet.

Medici quicumque vel in urbe, vel in dicecefi funt , duorum menlium (patio per (ingulos epifeopos , li id ante non przftitcrint, jurejurando ubftringantur ,· quo ipondeant, te, quod Fil V. pontificis maximi 'anrftionc dc medicis edita przfcriptum eft , integre inviolatcque fcrvaviift . Qui jusjurandum praftiterint, nc excommunicationis perna , concilio provinciali primo decreta , fed iis tantum pexnis, Illa pontificia conftitutionc fancitis , irretiti teneantur , fi contra fecerint.

Nec vero confeflarius iacerdos confitendi tempus rgrotanti proroget , nlli primum re cum epifeopo, cBVe, cui ille id curz dederit , communicata , prorogationis facultatem feripto exaratam ab illo impetrarit.

Caius reftitutionis rerum , qur incertum eft quibus reditui debeant , cjhfcopo deinceps rcfervata lint.

Confclfarius face rdos , qnicumque lit , etiam regularis , nc aurlita: facra conti lionis teftiinonium feriptum , aut nnprcilum manu fua hroque hgrllo lignatum , libi peccata confettis dare omittat ; tum in palcha , ut parochis , tum zgrotutionis tempore , ut medicis , quod debent , ros praftitiifc plane conftet . Contuentium pr.etcrea patehz tempore nomina , & cognomina , ut fraudi multiplici occurratur , in libtuni certum, notato etiam die *Ic* mcnfe refercl quem librum epifeopo petenti , pro debito caritatis ftudio , non modo non deneget , i'cd prompte offendat atque exhibeat, tradatve; teftimonii vem formula certa ab epifeopo piaricribatur : cujus exempla , ubi ars imprelfjria lit, & ubi opus eft , typis imprelfa , quampluiima unicuique f.rccrdoti contcffario tradantur.

ANNO CHfMSTt '57».

V I.

ftrtiiititt <nl txtrtm4m xnflitnrnl , C

refiJaa <rJ< monrarel .

Quibus parochis concilio-provinciali fccun- do permittitur , domi aliquando habere fanrSum oleum infirmorum, in feneftellam in ipfa domo , loco decenti , ac tuto confinant ; panno ferico cjrcumveftiant ;\valvis , fc clave claudant , ut & in honored & reetc cuftodiatur .

Parochus ertremz unftionis facramentum liait hit minifirarc *dcbe\J* adultis fcilicet › periculofc aegrotantibus , propeque moribundis , fcnio confcAis › ctiam non egrotis , in dicm morituris ; ita iftis nc nnniftict , nrmoc pueris rationis ufu carentibus , mulieribus in partu laborantibus , ad bellum proficifcentibus › navigantibus , peregrinantibus, & lis, qui mox ultimo fuppticio mulâandi funt.

Idem cum pto aegrotis parochialis vicini? tuz femperorce, facrinciumque offerat ; tum liquem ex its periculofe aegrotare viderit, hoc curet diligenter , ut dic nodtuque ad exttemz unctionis facramentum ci minilirandum przfto lit &' paratus .

Cum autem is ad zgium , qui a parochial! ecclelia longius abett, graviter, ac non line periculo mortis, f.bri, nlorbovc laborantem, fanitiflimum corpus domini defert; ne, ubi ad parochiale domicilium ipfe redierit , morte,m ille prius obeat, quam ad extremx unitionis facramentum , eidem minifirandum , reverti poflit : vafculum ctiam facrz illius unitionis decum ferat, illam ci, poilquam corpus domini przbuerit , mimitraturus : fi ita pro morbi lograveícentis ratione , mortilque periculo faciendum ccnfucrit .

Id extreme unctionis facramentum miniltraturus , quot commode potelt presbytrips & clericos adhibere ftudeat ibperpellicco irvdlitos : qui ipfutn &· miniftrantem, A- precantem , pietatis orationifque ftudio in eo nnnifterio adjuvent .

Quod fi plures habere non poteft , unum faltem omnino adhibeat elcricum libi mimftrantem

Accedat autem illud miniftraturus , ftola & fupcrpellicco indutus .

Vas facri olei ne linu brachiovc comprchenfum , fed facculo ferico apti inclufum , chordula fcrica a collo pendens pie rçverenterque ferat .

Cum accerfitur , prope aegrotantis leitum , mentam parvulam , ubi commode fieri poteft, paiari ; mappave candida iterni curet , luper qua & vas fit, ubi bombyx, ubi ftuppa ad abftergendas unitiones , micaque panis ad abfterfionem digitorum przparata , A vas alterum aquz ad manus lavandas, A.' candela cerz item parva . Qua in menfa vas facri olei a patte lcAo viciniori ponatur a laico autem homine ne manu teneatur .

Mulieribus niiniftraturus , renes ne inungat .

Ubi fscramcilum ^gro mmiftrant , dum ille fermouis ic lenlium uium non amilit ; cuin brevibus & fuavibus nrdcntibuique vcibis excitare ad deilderium vite ztcrnz , &' ad fjacm de divina miiericordia concipiendam ne opportune defiftat ; tum , cum prope moribundus eft , in illius .it animr commei.ii"·>ne , quam maxima potrif , intima a-nnii pictate , fti:a> , religulav . '.nuatque pieces recitet .

Cuictquc toto eo tempore , ut domeft'ri fimui omnes , qui adfunt , pro eo !>cjin pie purent.ir .

Ubi hoc,officium pie accuratequc przftnerit , fi ager adhuc vivit , aut animam agit ; ne eidem prilens adefie , omniaqur ialuraria officia przftare , omittat . Si vero adrffe a'iquando non poteft , vel quia -iliis graviter xgrutantibus (aeramenta mmiftrare nccelic hihev ; vel quia neccihnis .parochiali; curr .occupationibus aliis impeditur , tunc ca pietatis officia illi a lacerUote, fi quis alius ¢j loco c't. tolicite pizftan curet .

Au. quod etiam officium libi hoc fabildium › cum opus eft , comparet u' confiatrix 'anCtifLmi lacramcnti , a»t doftr.T.z Ch.iflianz homines aliquos , paiochiali iua di!Im ..a ad <jj 'ri mis & Ipei excit/ndz oflicu , allaque ejutmodi , inftrudos adhibeat . Hoc etiam parochus domcitiros , qui agn.ti cu aa{ lial-cnt , moneat , ut ne poif . xi.ci..». 'n.i ;t . facramentum , quod ei ipfi mi.iiftravcrit , coipnris curam dcicrant .

Singulis menibus ira diercfi unniquifque vicarius forancus , & in urbe prsrf.éiirs legionarius , aut alius , cui iJ munir s cpliCopUJ dederit, a luz reg'er.i, paiocin. de 'Ilis psiqhirat , qui obiennt ; nique amm.ir-.i acentibus an ipfi przicntcs ildf.-cunt ; alt cura . *ic* pietatis Ua.,u offi..a clt'-m mo. ibiimhv p-'Tftiterint ; tum , ubi opportune ir. meitJUbU agnatos , aflinefve inciderit , p.o,.H,ıalium 1.1- ccrdotum debitum officium, .ώ r/(5 dili/i l'las lecog.-.o.· .t .

f^uud ii cos ncghgcntiore. i ff.· animadverterit , ubi ptimum illos, ut par clt, reprehenderit , tum eorum negligcntiam , cu'pimve ad epiicopum defetat.

Lpilcopus pro lui vigilan·.· cura , 111 urbi , aut m alio loco , in quo ipte (it , cun. zgrus sravit'r laborantes , przicrti.Tl virj· ' 'irituaiis amantes , prctatifque laude iniq uo paterna cantate aiiqiundo vihtaic ftudeat I tum cpilcopricm benediitionem moribundis unpc··tiat .

1 loc officium quoque diligentius , cum poteft, fzpe parochis , faceidotibus , religions ' iris , xgrotaniibus , &· moribundis item , pradbic idem pir emet .

Parochus vero fidelibus prope morituri- luggerat , ut, ex hoc izculo, antequam migrent, qui prziertim in urbe fint , aut [kilo foco ; in <]uo epifcopus lit , ad illum , ccitum hominem mittant , qui eis epifcopalcm benedictionem pct.it .

V I J.

Sb. *fvrtinuti* 4<t *fitrtmtntum ttjiin* .

Ubi primum epifcopus , aut parochus aliqu.-in nont , uui vel fpon'e fe clericali tailitiz adicribi velit , vel a parantibus adhuc infans deftmctur ; hoc fedulo curet, ut lifc , quo diligentius clericalis diiriplinz , vitzque religiuiz inftitutis primum imbuafiir , ccclefiam frequentius adeat ; functiones , quas clerici obeunt , ceteiaquc id generis minifteiia cernat, ipfiqne parocho, vel .:in laccrdoti, qmm idem epileo-

Anhv CHRISTI 1,7«.

ANNO 'HK1STI U7«. epilcppu». maluerit, in difciplinatn curamve traditus , ccclcfiafticornm hominum confuetudine utatur . Sic multiplici ratione cum paulatim & clericalis vite officiis obeundis , *tc* laboribus fufeipiendis affuefiat ; tum difeat etiam, atque animadvertat , quod vitae genus , G ^rdinis (aeramento inipari vult , lequi debeat *f* proindeque de re tota maturius ante deliberet .

Parochi vero fit, illiufve, cujus curae , epifcopi juffu , traditus eft, eum quacumque clericalis vocationis mftitutionifve funt, aliquando monere , ac docere diligentei .

Ut ad eceiciiz minifterium complures inftituantur , qui pb ineunte pene state ad pietatem , vitxque innocentiam, cum fiterarumdo- B Atina ComunAam , accurate inftruQi ci fanAe, utiliterque poft inierviant ; illud unufquifque parochus valde ftudeat , ut quamplurimos potell pueros , preiertimpauperes , bona indole przditos , qui fpein afferant , fe facris initiatos , ccciefiz miniftros utiles fore, ad cedefiafticz vite normam accurate erudiat , cofdcmque przterea cum ante , tum etiam in primis poft fufeeptam clericalem tonfuram , ac deinceps minoribus ordinibus adferiptus , pio naternz caritatis ftudio , optimi' moribus , clericali religioni congruentibus , clericallumque I tunAionum difciplinam bene infortnet i literifque item inftruat , eos przfcrtim , qui ab aliis probatis viris artem literariam profitenti- C bus , ob inopiam , aliamve caufam, commodius , diligentiufque erudiri non poliunt.

Eorum autem lingulorutn mores , ftudii , literarumque progrefuonem epifeopo parochus aliquando fignificet ; ut fuo tempepe , vel in (eminarium cooptati , vel alia quacumque via adjuti , pro ztatis ratione , proque ingenii captu , ftudiis gravioribus fe dedere queant.

Sacrx ordinationes , tum ftaris Colum quatuor anni temporibus , nili ob urgentem caufam illas alio tempore, aliquando, facultate a fede apoftolica literis data , haberi necelfc lit, tum in ecclefia cathedrali , ritu folenni , canonicifqne przfentibus , habeantur . Si vero quandoque in dirxcefano loco habentur , in illius loci ecclefia primaria celebrentur , clero

Salf. >l dc 's»· ¢ ». ejufdem przfentc , ut decreto Tridentino cantum eft .

Szpe illud facileque evenit , ut vel hominis mores mutentur , vel , quod.de illius vita minus antea natum atque exploratum erat , id poftea aliquo modo patefiat j quo fit , ut 3uem epifeopus fuperiorve aliquando probarit, ignumque exiftimarit aliquo etiam lacro ordine initiari , illum ipfum poli inveniat indi§num , neque idoneum ede cui aut major ordo conferatur . Quare ut *Sc* erioribus , multiplicique fraudi occurratur , &.' plane ferventur

iWdna r. · " decreta illa Tridentina , unum, quo vetatur ad iuperioris ordinis gradum illos afeendere , qui in inferiori aliquamdiu , epifcopi judicio, verfati non fint) quique cum state, vite etiam merito , doArinaquë majori non proceficrint , alterum , quo cavetur , nemini licere ab alio epifeopo primam tonfuram , aut ordinem aftquern fufeipere , nifi ejus probitas , *Sc* inores, ordinarii fui tcftimonio primum commendentur ; epifeopus , aliufve fuperior , prout pro fua prudentia , pictateque expedire eminent , in primis videat , ne cuiquam , antequam facrw ordinationis tempus proxime inftet , literal ejufmodi teftimoaule* , dimiffo- A riafve pro ordinibus , ab alio epifeopo fufciF piendis , line ncccfiaria cauta unquam concedat . anno CHRISTI n?».

Neque item iifdem litetis facultatem det , plures ordines fufeipiendi , quam illos ip.fot tantum , quos uno eodemque tempore ab eo fufeipi voluerit , ac per facros canones , concliiaque licuerit . Prafiniat przterea in illis ipfis certum^ fufeipiendi 'ordinis , cui quifquatn adferibendus eft , tempus , menftruum fciilcet , vel bimbftre , vel longius , ut pro loci diftantia , pro aliave ejufmodi' caufa opus effe viderit . Quo przftituto tempore tVanfaAo , eas literas , illo nomine * fe concédas , ei in pofterum nihil fuffragari , nihilque roboris habere iifdem literis declaret : quas etiam cancellario epifpopali ab illo, cui concciie funt, reddi decernat .

Ncc vero alienr dicecefis clerico fcculari , neque ulh omnino regulari , literarum auAoritate , quas dimifforias , teftimonialefve hic ab lupetiore , aut file ab ordinario fuo habet , epifeopus ordinem aliquem , vel minorem , vel majorem , ac ne primam quidem tonfiram , tempore illarum literarum praeterito , conferat .

Quod fi nullum iifdem literis /natium temporis przfcriptum frt, ne item in facra ordinatione quemquam promoveat , nifi eas recenter aut feriptas , aut renovAas confirmatafve is afferat i atque ita recenter quidem ut non amplius duobus tribufve mentibus ante Tacra ordinationis , qua ille proxime initiandus eft , tempus data confirmatzve fint ; fi modo aut loci diftantia, aut ejus, qui ordinem fufeepturus eft, diuturna ab fuo epifeopo , fuperioreve abfentia, aliave id generis caufa vetuftiores literss, ejufdem epifcopi judicio, admitti probarive non poftulet . Id ipfum quoque epifeopus in teftimonialibus morum literis cavebit , quas fuz etiam dicecefis clerici . ahive quicumquc ço de genere afferent ›

Literis autem ejufmodi , de moribus teitatum facientes, ab aliens diceretis clericis , reeularibufvc item, qui ab fua diaceli , monafteriove proxime aliquamdiu abfuerint , fibi atteri exhiberive curet, non folum ab eorum epifeopo, fupcnortve , fed ab illo etiam , apud quem prorime manferint ,' ejufve auAontatc (criptas atque obfiznatas .

Quod idem a luis clericis przftari jubeat , qui in aliena diceceti , aliquo temporis fpatio, proxime fuerint .

Si vero qui eo fpatio in literisprztinrto , aut fi nullum etiam przfmitum fit , duobus aut tribus poft datas, renovatafve literas menfibus ordines non fufccperit; tunc literas illas , vel dimifforias, vel morum teftimoniales, eo nomine fibi ab fuo ordinario, ve) fuperiore primum datas , vel recenter confirmatas , rennvatafve , quamprimum per loci diftantum poteft, eidem per fe, vel alium reftituat, reddarve.

Cum autem deinceps ordines lufcipere vult , iterum recentes illas' ab eo impetret i

3 11 item ab fuo epifeopo eos fufcepturuseft, ad morum fuorum tcftificationes attinet, a quibus debet, iterum recentes illas el afferat, exhibcatve .

Si quis una aliqua culpa, impedimentove , ut infra, irretitus tenetur , ne ad facram ordinationem contra, (serorum canonum *Sc* conciliorum przferiptuin , accedat , ut ne cenfuras , pornafvc canonico jure illis , qui tales ad eam

acccf-

ÂSnÔ CHKISTt ıΠβ.

accellerint, conftitut.is, fubeat. Rurfuidiligentiam epifeopus adhibeat , ne- fraude vel dolo quifpum fier* ordinationi *(etc* ingerat.

VIII.

inttiti bi fuit.

Minores aatu * facramento chrlimatis non confirmati , rudes *St* ignarl, criminoti , folenniter .pernitentes, neophyti , ebrietati Er gui* dediti, Impudici, lipû poft ordinem fukeptutn, perfuri . ufurarii manifefti, iritamcs, ratiocinilis obligati, fervi, corpore vitiati , infigniter deformes, illegitime nati,*peregrini , *Sc* ignoti, bigiml, irregulares, quovis aïlo modo lufpenfi, interdidl, excommunicari,. amentes , morbo caduco laborantes , energumeni , non examinati *8c* probati .

Subdiaconatirm fuicepturus , quo diligentius vita perpendat rationem , cui fe, Illum lufcipiendo , fande obftringit ·, ac proinde u iota accuratius deliberata , puriori mente ardentiorique animi voluntate , ad rem tanti momenti accedat, priufquam eo facto ordine initietur , aliquem femotum locum adeat , ubi ab omnibus curis &· occupationibus liber, cum omnis aure alt» vitx fu* peccata diligenti confcienti» difcuflione rite confiteatur tum m lalutiribus meditationibus , aliifque fpir*i*tua11bus exercitationibus totus verfetur , dure lle moderatore fibi adhibito , religiofo viro , caram ufu perito, quem epifeopus in primis piobarit .

In illis autem , vel mcufe▮ vel longiori, breviorive tempore perfiftat , prout de moderatoris coniillio epifeopus expedire cenluerit . Quas item exercitationes , eodem przfcupto , 8c modo , eo tempore diaconi , cum ad facerdotii gradum accefluri funt , pie ineant, ac przftent ▮

Nemo titulo feminaris facl is majoribus ordinibus adferibatur , neque titulo item beneficii , aut pentionis , alteiiufve cenfils, qicn el ad viftum , epifcopi judicio fatis cfle non confiet .

Sii majotibus ordinibus initiari volunt, II, Tridentino decreto juflum eft , inviolate «te. ». plane fervent, ut menfe fcilicct , ante ftatam fact* ordinationis diem temporis fpatio, prout edifto epifcopali przlinitum erit, ad epifeopum fe conferant .

Quoniam vero prima tonfura , ut catechifmi etiam Romani literis traditur , ad ordines lufcipiendos , quedam pnrpatatio iis,eft, qui Dei minifierio dicandi funt ; permultum propterea refert, omnem in illa conferenda, *Sc* lufcipienda , diligentiam ftudiofeadhiberi. Quamobrem id quoque ab iis, qui in prima toufura initiandi erunt, omnino fervari , ac przftari decernimna nili aliquando epifeopus adiud ob caufam faciendum cenfuerit.

Przftitnto igitur tempore, omnium ac'Ungulorum , tum prima,tonfura , tum etiam qui majoribus ordinibus initiandi ad epifeopum accefferint, nomen, cognomen, parentes, patria, ectlefia parochiaHs, intra cujus fines quifque ortus, atque illa item , ubi proxime habitant , reite notentur epifcopi jufili - Ac przterea beneficium ecdeflaflicum , peuflove , aut patrimonium , illiafve generis cenfus , cujus nomine , titnlovc nuis heros ordines fulceturui eft. H*c veto ipfa, literis exarata a paro* cho , ab rave, cui epifeopus id negotii dederit, anno publice de illis proponentur die fefto inter mil- CHS ITTI fatum folennia in ecclelta *Sc* cathedral! *Sc pro-* s>74. pria parochiali A' in illa quoque , in cujus finibus polliemo domicilium habuerit , & ubi Inzterea epifcopla cenfuerit. Ac quod ad cenum attinet , in ea parochiall ccclçjia ▮ intra cu)U' Irtnnc. tnajor ejus cenfus, five ecclcflaftici . five alterius generis pars pofqa eft , ut der nuntAri queat , H qu* vel conflâlo fufliciintis ccnlus, ve! atu fraus fubeft , ve! aliud , quamobrem illud beneficium aliumve cenfurn non pacifice polfideat , vel it.quz cenfus illius pars zre alieno, aliove inodo obftricta teneatur , unde ir. deinde initiatus iaeris , non habeat latis unde vivat , cogaturque propterea turpiter vıʌıını quzritale ▮ Hac adhibita ratione , inquirat diligenter is › cui id munens ejuicopus ■iedetit . de eorum , qui ptiiua tomun , vel heris m.ij itibus ordinibus initiandi runt , natalibus, ztate, vita &· moribus, ac Ceteris, qua: oportet , a viris ipeftata probitate . Nec vero I, tclfimuiualibus lolum , quz eorumdem , qui ordinibus initiandi lunt , nomine fient, vel afferentur, contentus omnino fit ·, aliunde etiam pro officii lui munere ca omnia de illis ftudiole indaget , ut tibi ho* de qenete vetitas omni ratione confier .

Quinitno, quod ad mores illorum inquirendos attinet , tcftaficatio ab iis nulla conquiratur , quos fu* vit* telles ipfi attulerint, nonnnarintve, fi id tcftimonii genus ab aliis, Ipcftsta integritate viris, recte haberi queat

Alia ptzterea omnis diligens cautio ae ratio en hac Ipfa tum indagatione , trim teftihcationc ab eo , quem huic muneri epifeopus conftiturrit , adhibeatur .

Liter* porro, quibus tota hzc inqmfitio, ac teftifiettio continetur, ad epifeopum reifte obfignat* ab eo mittantur , cui id ille cur* mandaverit. At vero, ne propter ejuimodi, aliamve diligentiam , quam pro fui muneris *officia* epifeopus in eorum, qui ordines fufeepturi funt, natalibus, ac moribus, cctcrilque id genita perquirendis adhibuerit , eorum quifquam exenfetur, quo minus przfcriptas fibi de fe , fuifquv conditionibus, qualitatibufre tcftificationes infra conftitutas afferat.

aut Longiores teftificatiopes afferendi id tempus illis przftitutum fit, quo examen iubituri , ordinis lufcipiendi caufa , ad epifeopum convenient . Quod lane tempus , epifcopali etiam edi<to , fignificandum illis qui lis urbe funt , fc.latu fcilicet fecundam hebdomade , ftatam fact* - ordinationis diem prscedentis , dicecefanis autem , aliifve ante feriam quartam hebdomad* , in quam Ipfa facra ordinatio inciderit , conftituimus ; id vero , nifi ve! pro diacefis exigu* aut amplioris ratione › vel pro numero cotum, dc quorum agetur ptotnotione brevius aut longius conveniendi temims cdnfto luo epifeopus przlcribcndum renuerit .

Omnis , qui.urnque vel primam tonfuram , vel ordines minores , majorefve fnfcepturus eft , ca lingula , qu* mox intra oidmc ftatuuntur , de fe litelis legitime tcliata luocpncopo faciat ;

. Primo fe legitimo matrimonio natum rlfc ·, aut ob natalium impedinicntuui fecum dupenfatum «ffc .

Przterea fe, vel origine, vel bcn-ficio ecdeflaftico , quod ui dicxccli obtinet , vel decennali

A κ (.HALS I I

inii domicilio, vel alta quavis legitimi tatronc dicxcei in.nn ‹ II;· .

Turn A ·'.HiicliO , Ir ludique i:) I.'iltlo , lit ftl J£rith1 , I,nod I, mu'ivUM jubet , rui ab. I, , quens in quovt» (ludiolum gcneit audit , ,lut li in lcininario aJknpus III , jb liiric rcsl.oic . aut ab alus , quo; epifcupns uuluent , oblignatis hteras atlerat , quibus de vita; inc diltiphua , moubufque lellatunr Hat ,

Docbinz item Chilllinix fcholas fe heqlicut dle , Id lcilliiiioilll afletat , vel a prjcfcC‹o illatum , ni parochialt vicinia lua ιoηÎiιιι■lo , sc! ab co, qu» omnium id genclis lcholarum cute prxcft ·

Hjec prcteicl teftimonia afterct, qui /e prl- li mi toiiiuta iniruii vult ;

Sacro cbrifinate confiimatum elle.

In cecidia flcquentlii» ‣ rclgioliufquc.· vcrlaturn elle .

la lpc elle , fc in clericali difciplina p'rr.ao. (uiurn ; hoc veto tcfli'monium a parocho, aut ab co lacerdote habeat , cui ab epi copo m dnciplinain traditus elt, poilquana cleticaiii orHinis lulcipicnJi annuum voluntatemque ei patefecit .

Sacram item communionum crebro per aniKui iumpliile .

I.imbn mmeu epifeopo etiam fine teiiimonio, t.lni lumptx communionis, tum frequentata f-holx doârinx Chiiiiranx ob cautam admittere ,

Qui veto aliquo minori , majorive ordine initiandus eft, tcifnnoninm , psxter ea quz mox fupia ptilcripta lu..'. , aPe .rt ct.atn dc nis qux fcquuntur ,

De punu tcii.ia, a-' .l. · ·!t:κ , iftemqaro. aime (uficpir .

Dl. IIirtl. ordinis fIIJ|rTIOI›'bIir : 'e piali rir id.jqe unification 'j i ab " : pi.ctefto tI,|;. I-.x , e».ii rdiciptiis elt . N..· uu euan·, r·· «ui.aris , cujufcumquc osdnlis I · . admittiV rur . qui tellimarnani non astule,a luo luperioi- .

De habita clericali , ad piovinclalittm, dux ccfanorumone concb'oium pixlcript.m, p.Q D oidincm ploiimc luiceptum › a le Illidat, gu itate? .

Q. ... fi .li, itionem a patocho afferat .

Ile c-.niii.one frequentitari -, et dccrccoiun lui.vincialiuni pra r.iipto, cujus ici tcli:mornutr r.biignatum ab aliquo *CunfeÛarro* taccfdoic , probato ad audiendas cootelhur.es cleircoiuiri , atkiar .

bc'l'acl.i c.min.unione , ut decretis piovincia-'ibus j''Ilj.-.I cit , crebri s iempra . Hoc autem ttiirtnm alicrat , vel a parocho, vela prxfcâo ccclelix, *ir* qua adictiptr. elt , vel ab elio la- t trl.ite, uu: epifeopi jidhi niinifitalir .

Qui fubducona'um , a.iunne facium ordinent lulii-pniiu.s cil , .cupra prztclea atlciat , t qu.b is ρ,-rtci cerc.a tcflc'irr , d; *Ir e› p xl-* I , rx f .lo'I dcniitr: atiorie, lo ccclclia ca d.l·. <!.»·; iu ahi, Jo, is , pci ip lropiim conliito I···, pul'il.c dle rd: !,-«.' nliilal.-m lo'chma »·■» ' eiir

-■uijmirt .. ·,·-■>'■· t m , latiCuoi.i l rident'ɳ.', prasic ı ip. h· r.t"·. ar.'is. Ii iliti· i iqh.trduos, Il hibdiac.:natum . vigHiiit-.e·., Il diac'-o num , vigin'i.jumque att'gifir , Il lac..doli.iru Illireptuius i Il .

C'cnium item › .1 eccic.ri.iiiicim , sei laicalctn , quem fc p,mine poliidci) I ‹V tanttnn dle conf'ct , quantum ad rut ‹ ·■· '. iiicr.tandx mum ia- A tis efle vpilcopus cenlaci it , iccimJuin piovincix , ΛχNΘ Vol loci qualitatem . CHRISTI

Dc ccniu pirttic.i dcuuntiationes pixiiiiius I)?I> Ilipu i.nis fadas elle, atque ad hiijii. coneilii prxici ipt.iui .

Quicumqite veto fubdiaconut . act facerdc^J ' creandus elt , id pixtri alias tellific at tones a flea rar, lc iptrituales earrcrt.itiones ad decteti , in hoc provins tali com ilio edm pixlcnptutn pi»ffitille . ar

Ut *3l epifeopo* lactam ordinallonem habituro , A; i‹ qui oiiiitils lactamemo initianda lunt , latis rempous detur, quo pixfUre polfint quicunrquc vel facri Tr dentini concilii de.retis , vel uofilis etiam ptovinciahbus confututionibus, ante flata illius facrae ordinationis tempora , in iis pizfettim. , qui majores u.lirnes lufccpturi lunt , perflari jufiitm eft : punio epifeopus flatis illis tetnpotibus eam dc mie folenmter celcbiatunis , duobus ante n.cnhbus , aut amplius minufve , pro dict-ccliamplitudine illius habendr diem liteiis indi . Car · tum edictum , ceita vubotum formula confvriptum, publice ptoponi , ecclefuque ca thedralis valvis , aiiifque ut confuctudinis eft , locis afligi , idemque pexterea a lingulis paiochis pionndgari jubeat. Quo ediâo omn.-squitumqiic vel primam tonfutam , vel ordines mi notes ma/Qrefvc (ulceptuii funt , ad facramordinationem evocet. Ccituni prêterez , vel menC ftiuurn fcilicet, vel , quod ad diceccianos attinet, longius etiam pto diceccli amplitudine , fpatium preitnual, quoad le omnino IIII luipuh , qui prima tonlura , aut aliquo facro ordine initiandi funt, ante flata Ordinationis tempon conveniant .

Certam item di-m , lier» ntdinationi proIimam , edicat , qua primo qui ni urbe funt , cum imius altciain , qua dnxcefam , qui piima tonfura, eut aliquo oidme initiandi finit, cum przicripta tciiimonia aficiant , tum Hara examina fuoiturl prarfto fint . Reliqua praieiea omnia *tc* lingula edicat & commoneat , quv *vel a* clericis qui initiandi funt , vel a pa.ochis iserx ordinationis saula piariiari dcD bent ,

Proximo autem poft illamedidli promulgationem die dominico, parochi , qui in mbr lunr, tum vero diacefani, ubi primum lurias indi illionis diei laerae ordinationis celebrande acceperint, dominico die proaime lequcnti , in fua quique ecclefia illas publice proponant atque adigant una cum ediâo de lacra oidinationc ,. & epifeopi etiam litetis palluialibils , ex plælcripta formula per nos edenda, aut alia ratione, argumentove, cum *te,* qux fanâe Agenda cii , CoQÎcntaneo , prout epifeopus aliquando expedire ccnJucrit .

Qio dominico promulgationis die , ob fueram ordinationem proxime fului.im , in linguI » ecclelils parochialibus , ut alias decretum efl , proceffio de moic agatur , litaniis, iup- ' pireationibus publicis , quibus unulquilquc lc-C›mi mtf.ic lcputans, quam *fjuci c^trtrui» »rji fi.il* , hec Deum toro corde exotet , ut yH, danoaar ‹A *m:Jii , ij'j'r mirent Jm* , ac lumen epifeopo prxbcat , ut m iis deligendis , quos ordinibus adlcribat ; quos vero cpilcopus delegent, ope divina illa adjuti, ‹ι *Jtnilftite* , CT' *tUi* , ejufdem gloriam omnibus in rcbui fibi proponentes . Quod, ut eo nomine Drum populus lupplex lxpius olet , id illum lingulis diebus domrnn ; per

men-

Ann ›" CHRISri •›M.

menicm ante facjz ordinationis tempus oc- l'1» cohortatione 'parochi intra tnifiatum lolenni* ptrmoneant ; at domimeo die , illam proxime ptxccdente, paflorales ttum IHu epitcopl litcias de fcripto accurate iteium rcci'eilt I turn przieiea admonitione populirtn ad diu.f exetten· , ut non modo lupplicationes oh rem caulain , .ilrero concilio provinciali deviens , pie, idig loictjue tunc obcat: led tllis ipli s I(.,tis, qui lequuntur, faerz ordinationis di.hu., ficqucn. in oratione pure, iancteque vcife'ur, ut I›ci lancioritmquc ope , piis fidelium pie sationibus impetrata , *ft* epifeopus ordir e, ii conterat , quos utiles operarios .rcdclia Del polfulat : &■ qui ordines lufiip.eut , m dies progiciTus majuies habeant , m vita· morum li que laiiditate , teligionc , doftrina , ac prudentia .

Epifeopus , quantum fibi per occupationes cpilcopalcs licet , tnarime caret , cum experimentum siintuvc de lis inftituitur , qui ordi rubus, piaierrim majoribus initiandi , quique e.dcins pnodiialibiis pixticicndi iunt, ipfe piçiens in eo exanime adiit

Quictimque ccclehafticum aliquem oidmern luiceptutus ell , de eo periculum , ctperimentnmvc liat , non iolum in lur arum (cientia , verum etiam id cantus petr a› ad o.dinuqucm tunc luljpict hinfiionc. ute reiteque obeundas nicdliru : lumptztcrea , li iacro oidmi adicilbendus eft, m jiu , ac notitia , quam in recitandis divini olhcli horaiiis laudibus prccibufque habear.

In tcflitnonialibus ordinis , ab unoquoque fuicepti , literis , fiat tclbhcatio etiam c-Cilc- HTr l c c dc uf 1,r' lof,ve l"* ' cul *' tufn rdiciiptus eft , ex i ridentmo decreto . Nec vero propterea , quo minus allt vet ecclcfiz , vel loco plo , cumdem etiam poilea ab cpikupo adicubi liceat, vetitum lit.

I.cJrmLri Stata illa temporum intervalla , oldiiiib,r; tum mmolibus , rum majoribus tuicipiendis concilii Tridentini decteto przlcripta , ne tacile ac paflim Gne ullo delectu pizteimtttanrur, omittanturve. Quod li de its aliquid ab epilicopo remitti , difpcnfarivc contigerit , id la literis dimiiTonis , ccflimoniaMbulve ordinum, adferipta etiam difpenlationis caufa , teftatum plane fiat .

Clericus, qui ab luo epifeopo luclis tcftimonialibus, dimifluiiiivc impetratis, oidinetn al› alio epifeopo (ufccperit ·, menfc poli illum fu(ceptum, aut longiori pro loci diftantia temporis (patio , in cildem literis przfcripto, tcfbficationem ordinis , quem fuiceperit , (criptam luo epifeopo atterat : G vero legitima caufa impeditus eft, id per alium praeliet.

At ubi primum poterit, ipfe quoque epifeoputn conveniat, ut *8c* in eorum, qui ordinibus adferipti funt, libram referatur: 8e certzecclcftz , fi nondum adfcriptus eft , ex Tjridentino decreto adferibatur.

Ut 8c minorum ordioom funftioncs ad ufum revocentur & per eos tantum przftentur , eaerceanturve , qui in illis conftiruti , adferiptive funt, ad Tridentinz coaftitutionis prrfcriptum hzc decernimus ;

Ubi. fabric* ecclefiz, capitula , monaftctli, univetfitates, confratria , collegiave item eujufvis generis , tc alli praterea quivis homines, laicum cuftodis ; aut monachi , vcl alio nomine . certis etiam oltm huic muneu attributis, bonis , frudibus , reditibus , aut alio quoris

A inu-I, ..on..nes c , etiam prolibito (no, cunitituta merc.de'haboe . adliiberc'e. Ghent , qui eccleiiarn culludiat , apciiat , claudatve, caripanas pullet , aliaivç huju.modi ecclebaii.r ·χ itunfiioilii obeat: *lut* alijs cr-m.ls cil , quarl". latiortc hale luitcntationi attnbutus ; ejus lalct liomin., Ijc.i clericus dcliqitur, qui pto lativine oi "mum tumor.un qu. v luiccpcilt , camm f.indiorinm rnunir ['ixitct ; atque is conft.riiiam ills niri.rd.in, ant ateuini'.oi f-ucuir, irJiinire vapiai . qui *h* (ans non lint, alla vcl I Apiriih . vri iriuiuiieii i , vel io.'..-gia , vel alu , ni inpi j , ad quui ullo niudo pertine' , qu.id Jcel* f'ppienu .

In omui «tu p.iolhlill ctcicGa t itumrt ta'cm piucliiis l. ibeit . m e ll canonum jure, *tc* pio« ini ia l ibus n.ilhis t Cinciui·. ptzicriprum it anum paiothlis, ptv paiovlilal., ctckhz t.-rui redicu , tlericum fibi iri aliau min'tirini, in luih'ntaie non po-cit | neque alu lu.it qui luftirtunt, populi lu totam (iiilcnij.lonem , au·, partc o .lue Jcelt, lubmntifirare .

C^.iibu·. ctiam ,n c*peH;«, altaribufve quocumque vel tnull , ve' devotionis S: legati nomme mille ÎKuficium fi; , ni ns item linguli·. <citum altquctn de-Kuni, qui iacc'dori railhmitkinailli infernal , 1,111r.11a i i jubemus . Quirrvobiem ubt non confutue, hholzvc, non tnonaftcua , eu liiiaitic.rvc tabiif» , aut locorum pioum vtiraioirs, neque alu lunt , qui hoc deC iicalu lulle m at lon is inunus ibi przitare ultio s. luit , aut qui juie debeant : pio earumdcm caj clfariun , altarnunve ratione prarfiernr , fi n tit.lii nomme in ns mida celebratur, eorum hiinpubus , qui titulum geiunt : fi cx legato , ruju. c.-rta (umma tlr, tncrcede es co detracta: fi cx devotione, allove numme , illorum impen. f,s id ['t.eftetur, quorum nomine illud milia: laciitiiciunt fit, live lucorum pioti.111 homines >lu ! it , live iudafitatcs , live umrcilrtates , five pnvitus aliquis.

Si vein cipeiir, altaris , aut legati, cenfus ulque adeo exiguus ac tenuis ci) , quo clericl luftcntairdi onus fuftincu non poffit , es ratio ab epifeopo inertur ,.ut contributione undI) que cx iis capellis , altaribulve , qnr in eadem eciklia, vcl li ita nccefle fit, etiam quz in paroebiz finibus funt, pto rat ione redituum , vel rnuueris fada , huic alerico (nftcnrailom fatisftat. Qui clericus omnibus illarum capellarum *Sc* altanum faceldotibus in mille 'acnlicio nunlfli et .

Qu.bus autem clericis ita ut fupr.v pionium erit, pio ratione minorum oidinum, quos fufccperint , ecclefiafticas funäiones iis in ccdclus , ubi fuftentationem caplunt , ipli prefient . Quibus vero in eccicl'is . tempore ab epifeopo ptzflitucndo non erit conliiturus clericus clericali habitu indutus , qui ficcrdoti millam eelcbianti tniniftiet , quique ccricliaftieas minorum ordinum tupäiones , illarum eccleiiarum ufui 8r cultui neceft'arias , pro ratione oidims a ic fuicepti. , obeat ; rn iis a nullo facesdote celebretui , nifi rei facultatem ex urgenti caufa concedendam epifeopus judicarit.

Nc vero larci neve dilciplinatorum contraires, alteriufve cujufvis confirtiiz homines ne moniales item, ut canone vetitum eft , benedifiio* netn , tl.uuficationemve., (ibi mutuo , neque vero aliis, impartiantttr.

Clericus ne facerdoti in altari ante miniJtre: , quam in illius miniiieiu fund toni- ntc

in-

'anno CHAisTI <»'·. inftruâu· fit *tt* «b co probatu· , qui in urbe, aut etiam in fingulis urbi· regionibus & in aasqusque plebe ceremoniarum muneri , cx fecundi provincialis decreto, prafeAus eft.

Nec vero etiam ccclefiafticus horno , cantori, facrifht, eoftodi·, ckricl in mid'· facrificio mmiftranti* , munus , aliamvc ccclcliaftieam fundiortem , in quavis ccclefia fufcipiat, nili illius umbfcujufque muneri· in ca ecdefia gerendi ab epifeopo facultatem feriptam , quotannis renovandam, vita etiam , ac moribus ab eodem probatu· › impétrant . Qui aliter fufeuserit , obieritvc , qui item aliter , qüam pikfcriptum eft , conduxerit , aut tcceperit] pro modo culpae arbitratu epifeopi puniatur. De organift* item , vcl laico, vel cB cidiaftico homine idem conftitutum fancitumvc (it.

Minorum^ordinum funâioncs ac munera a fingulis clerici» , pro eorum , quibus initiati funt, ordinum ratione przftcntur , qu* non folum concilio noftro provinciali prim^preferipta funt , .verum etiam cetera , quacumque cx facrorilm canonum legibus *tt* comprobatis ccclelufticz difçiplins moftimcntil , & ccclcliarum hujus provincial rationibus , uberius Ac cppiolius exprefla , ordineque tradita , ad totius provinci* uium a nobis edentur I

Idque prêter funâionel , quaa epifeopus ad n quavis ratione pertinere decreverit , vel ad C ejutque ecclcfiz dignitatem , utilit*temve illu imponendas , tribuendafvc ccnfuerit, ut eit eodem primo concilio decretum.

Tabella vero cx carum omnium fanâionum pruicriptarura ratione , in omni ecdefia carhedrali, collegiata *It* parochial· fit : qu* in facriftia lococerto pcrfpicuoque proponatur , ut clerici adferipti tuas quique fundiones node atque exequi rite poflint.

Clericos quofeumque , certe ecdefia , piove loco adferiptoi , fi ab ecdefia , cui adferipti funt, dcricali ftationc , line epiicopi facultae re, vaque litetis exarata , difccflêrint , ordiSadsi.c·. num filorum munere , ex cjuidctn concilii Tridentini fanâione , epifcopus interdicat . Nec D vero propterea quidquam derogatum aliis decretis prendre fit, qua de parochorum , atiorarnve curam animarum gerentium, ceterorum3uc refidentia pra-ftanda , vcl abfcntia cavcnI, puniendave , Tridentinia decreti* I ac noftris provincialibus confliturionibus , *tt* cdiâis przterea epifcopalibus conftitutz funt t quin imo illi· etiam panis , mulâifvc contra eos agat epifeopus omni juri· ration·.

Epifeopus, cum clerum, ut lo concilio provinciali tertio iuffiim eft , recognofcet , hoc prater cetera videat , an in alicuj» clerici titulo , ccntave eeclefiaftico , vcl etiam laicali, cujus nomine li· ordinibus adferiptus eft, quidquam innovatum fit . Siqoe vel beneficii cedefiaftici ceffioncm , vel patrimonii alienationem , vel penlioni· extioaiooem , aut remiffionem fa&am cftc compererit , canonum jure, ' ' fanttioneque Tridentia· agat , at juridice recuperetur , reftituatutvc quod vcl ceffum , vel allenatum , vel remiflam , extinâumve , ipli clerico przjudicium affert ad vita fuftentationem : aut fi quid alia satione paâove commiftum aâumve eft , quod vel decreto Tridentino , ea de re edito , facrlive canonibus, repugnat, vel fraudem facit i contra quofeumque vero , qui tale quidpiam admifetiat, L dem panis agat jure canonico conftitutis, ni- anno" demque ab fynodo etiam Tridentia· reno- CHUSTI vati*. ·'!··

IX.

bt ttiUtiutt tt fnvijiint.

Quzcumque *tt* examini·, *it* approbationis, *tt* collationis , provifionifvc ratio , omnifque alia diligens cautio , in ecclefiis parochialibue cuiquam cx decreto Tridentino fancito , adhi- J, heri debet ; illa ipfa omni· in capellanti·, cetcrifquc beneficiis ccclcfiafticis, quocumque no- ' mine nuncupatis , imo vero iu iplis etiam ecdefizfi vcl cathedralis , vcl collcgiatz poitio. nibus ,' quibus ab inftitutionc , vel confuctudinc, aliove quovis jure, *tc* nomine, onus, mu. nufve, animarum curz , vel cxercendz, vel coidjuvandz incumbit , aut conjunftum eft conterendis , in aliove provifionis coium modo, teneatur ac fervetur omnino.

Quod Tridentini» decretis de eo , qui prr- s,<·,. t f fentatu* eft , per epilcopum comprobando, et- dent' iamfi ad inferiores inftitutio pertineat , conftitutum eft; id in beneficli· item , vel fimpheibus, vel curatu, vcl alii· cvjufcumque generis, in quibus etiam rleCtionis, pnefentationis, iuftitutlomfvc jut monachis, aJnfve cujufcumquordini· regulanbu· , ceterifvc competit , locum habere epifeopus meminerit. Quare fi quz haCtcnui inftitutio line epifcopali comprobatione faâa comperitur, eam irritam, inanem, ac plane nullam declaret, ac ne tnpoftcium ita fir , caveat quam diligentiflime .

Pro auctoritate , canonum jure , *le* a con- "" ' cilio Tiidentino fibi tradita , epifeopus , fi idoneos non compererit, a patronis etiam quibufeumque przfentatos nc probet , admittatve, neve inftiruat , nec vero cis ullo quovis nomine provideat i fed plane illos repellat. Idoneos porro ne cenfcat , quos experimento examini· interrogationibus diligenter faüo , *tt* doctrina , *tc* cantus peritia , & aliis qualitatibus, ad refle riteque obeunda munera , eo beneficio, ad quod przfentatur , incumbentia, conjunâavc nccellariis , przditos efle non vident.

Neque illos item , quos pro illius beneficii ratione, legitima ztate, factorum canonum jure, concilioque Tridentino przfcripta efle , ck legitimo documento , teftihcationcve non cognoverit .

Fraudes *iapt* per eos commitli animadvertam eft, qlli mandati literas apoftolicas , qua· voeant de providendo in forma dignum, impetrarim , ad duos , qui illas dcincep· exequantur, fcriptai , ita ut fi un» przftituto tempore non exequatur, exequi debeat·

Ii enim ab uno , quoniam idonei non fint, £ rejefti , ad alium tacita , quam tulerant , tepulfa, confugiente· , beneficii , quod fibi Coo. ferri volunt , collationem non idonei aliquando furripiunt . Quamobrem omnibo· (ingulifqoe notarils , cancellario , aduariifque prohibitum delncepa fit , ne fi ejufmodi delegata execution!· »A* confecerint, eorum partem, nili de prioris judicis exequentis confcnlu, concettave, ad canonum przfcriptum edant : fed temporis , in mandati litetis przfiniti, fpatio confcAo, aâa omnia *It* finguia ab fe ob eam canfam confcripta › illis ipfis ad alterum iftiuimodi execution*· judicem dent , pani* propolin·, arbi·

ANNO CHRISTI *iff».*

arbitratu epifeopi irrogandis ut hie quid a prio-
rc Judice aâum decretutnya fit , fcire poflit, nc
in beneficio conferendi furreptio , obreptio,
ve indebite inlit , indique proptcrea lite· cal-
liant.

Ecclefia parocliialis, nc deincepl cuipiam pet
lex «leniet commendetur, led eel titulo confe-
ratur, vcl G jutu pattonatut cft , prcfentatnt,
eleâufve , qui ad illius curam gerendam ido.
ncui, difquifitione demote fafla , /cpertus cft,
ad concilii Tridentini prefctiptum inflituatur.

Ibilanr.

Interea vero dum vacat , ea ejuidetn conci-
lii decreto, vicarias conftituatur , cui illam
regat.

Liber Anficiautr , ifque in *otaai* epUcopali
archivo afferretur ; in quo libro durcelanorum
beneficiorum cujufrir generi· , cum vacationi·
certa diet , ratio , modufque dclcribatut] tum
collatione·, ac provifione· , ut vocant , qua-
cumque lint , vel a iutnmo pontifice , vcl ab
epifeopo, vel ab ullo quovii alio faâs , lite-
rarum , diplomatumvc exempla , »·! lententia
frammatim raplicxt* , prout potiua elle epifeo-
pus cenluerit , in edrndcm referantur . Itidem
lervetur d* literis ordinum, quibusfrnguir ejuf.
dem dicecefis derici initiantur.

Capitula veto, *6t* quicumque fixât, quicujuf-
vi· generi» dignitates , canonicatus , alt alii
quacumque beneficia obtinent , lueras, diplo-
mata , tabulafve ipfas beneficiorum, que qaovi>
etiam unioni· jure poflident , epilcopo, et-
iam privatis poftulanti , fine mora exhibeant.
Ex quibas taballs tum li quid oneri· obliga-
tionifve illi· ineffe apparuerit , tum quidquid
aliud expedire idem epilcopus cenluerit , id di-
ftinâe explicateque exfcnbi jubeat.

H.icque omne ut ab iis, ad quoi fpeifxt, pla-
ne praeftetur , idem omni ratione efficiat.

Nemo, qui beneficium parochiale , alteriufve
cojufcumqua generi· confertur , approbationis
de (e , etiam inftitutis examinis interrogationi-
bus fatfv , liters· teftimoniumve leriptum ex-
hibere , ab ordinario cancellariove cogtrui ,
cum qui beneficium colfaturui, aut cujuivn pro-
vifionis nomine datum· cft , tile ipie ordina-
rius eft , qui eum approbavit.

Ut avaritie omni» non molo labes, fed fui-
picio vel minima ab epifeopi domo , atque ab
omni etiam ecclcfiaftico foro tollatur, nc dtin-
cepain beneficii· conferendi·, aut quavis provi-
fione danda quidquam ab illo cujuivis generis,
nc figilli quidem nomine accipi exigive ab ul-
lo liceat , omni prosius , (1 quae huic decreto
repugnet , confuetudine lc (upetiorum concilio-
rum decreto antiquato, abrogato. Notario ta-
men , cui pto muneris laboribus certa merces
nulla conftituts eft , aliquid pro opera , quam
in literarum fcriptione ponit , accipere liceat,
ad taxe ab epilcopo prrfigendr prsfcriptumt
ita tamen ut pro omni uniulcujnfque beneficii
collati, vel provifionis nomine dari feriptura a
fe confedta , above quovis nomine vel praiex
tu , plus aureo nummo ad fummuni ne ca-
piat .

Ne pro beneficii éccleflaflici poffrflioneadipi
lcenda, plus quam par ctt, impenfar quis in com-
pluribus inftrumrntts eo nomine conficiendis
lel exfcribendis faciit , cum ejus bona variis
loris lua (unt ; id proprerea decernimus *tc* de-
claramus liberum effe unicuique , cui benefi-
cium aliquod «oliMum , aur quovis provifionis
nomine datum eft , fc illius folum ecclefia: ,
altarifve , in quo beneficii titulus eft , *8c* allo-

A rum tantum ejuidem beneficii prediorum bo- anno
norumve, qus ipfc maluerit , poflefliunem ea- CHXIIn
pete 1 modo <;am rapiat , tabulis publice a no- >>?<
tatio confectis.

Beneficium etiam fitnplcx obtinenti , quod
«d vita Giftcntationem fatis eft alterum (im-
plex, aut ecclefia etiam parochialis, aliudve be-
neficium cujuivis generi· conferatur , ubi is af
tetius beneficii cujufcumque generis illud (it ,
poffeffionem pacificam adeptus eft, aut fi per eum
Uetetit , quo minus duobus menfibui , quos a
die, qao alterum collatum eft , praftituitnui,
illam adipifcatur, ptimura iplo jure vacare cen-
featur . Cui vacanti provideatur , cum ex
T ridentini concilii lententia unum 8c alte- ,4
B ,rum item ib illo fimul retinere nullo modo ·?■ “i
'liceat.

Bcnefi-n quacumque auâoritatc deinceps col-
liti, unde latis ad vidum futuitur, poffeuioncni
pacificam qhis adeptu·, fi nulla libi facultate,
difpenfationeve legitima concéda, beneficii prio-
ris quod obtinebat , cenfam exegerit , ea poe-
na IIII fit , ut quod exegerit ilfius duplum ad
ecclefi* ufum reftituat , tum alta ratione etiam
mulâetut plcâarurve epilcopi arbitratu.

Ut prwdiorum eccleliafticorum conleivationi
confulatur, ac fimul occupationibus , afurpstro-
nibus ■ alliifquc flaudibui occurratur , nc clcti-
cus quilpiam minori «cate,, beneficium eccle-
(iallicam obtinens , cuiquam , etiam quorum-
C que fangeinis cognarionilvc vinculo vel arâil-
limo fibi coojunâo , illiu» beneficii bono-
rum adminiftrationem , procurationemve , nifi
epifcdpi conceffu , literis exarato , commit,
tat./

Idem preterea clerical, minor nata , benefi-
cii quod obtinuerit , prediorum bonorumvc
omnium inventarium ex formula in concilio
provinciali primo prefetipta , aliquo viro adhi-
bito, Conficiat , quem epifeopus ci conftituerit.
Alioquin poenam luat , ejuidem epifeopi arbi-
tratu irrogandam.

X

D

Qu» f/rti/uof uJ Biffa firripifam
(X liimu c^loa

Dum in ecclefia mlff* facrificiem five cantu,
five abfque cantu epifeopus facit , ne in-ares ab
alio iacerdote in ea fiat , quoad illo lacto pe-
Cio , de more benedixerit, nifi aliquando fccus
ob urgentem caufam permittendum duserir.
Quod militatum , Cum nulle conventuales ab
aliis celebrantur, prefertim teftis foleimibufqtle
ecdefiarum diebus , ubique , turn maxime in
optdis pagilve in ufum introduci idem epileoput
curabit.

I pilropilr omnibus nilllam in oratorio priva
ro celrbia.idi 'a. ultatibus hactenos concrffu
cri os innues modumque prartmiat , ita ut pr«-
tcr catlfas , quas magnas &· urgentes is judna-
verit io iplis pHvatts oratorii miflam celebra-
<i es facsiliatibas illis deinceps non licear , nifi
hoc fuerit a («de apoftolica indultum Quam
moderationem diligenter adhibeat , il quando
in polleium ejuimodi facuhstcm concedendam
cenfiiclir

Ne in o.atoiio › ecclelave , qus: vcl nuper
errruCta ell , vel in pofterum i attuetur , miflar
celebunJe Ucultas detur , pcimittaturve ,

ANNΠ CHfUITI t

n:li falvo jure , ac plane tine pixjildlilo ccJc- A
lt* p-ir.chiahs , n:l. ob ci.ilarn epikop.» qtiandsqr·· jlrtrr viJejtir· .

<' ·rai>Jum ¢.1 oui >l diligentia , ut lalutaiem 'i.i.t.im capiat hje'u populus cv laboiibus & officiis , ij.iar a pno.iio ihcbu» dominicis A
.th, inter mill iru: · Mrnu, aut di<i i tlttt-<u, vel aha q-a-urnjiie occalione pixftari, c ·
■am ex Tridentino concilio dfbcnc. Qum-

fcfliK a, <«(.

obrem coikilil etiam Tridentini auctoritate, ut l l ecilclum paiochialcm frequenter , fjiltetn dominicis V majoribus icltii diebus , fidele» conveniant, ipncopus eos. quorum paftoraletn curam gerit , diligente. Ixpius moneat. Literal ptseteica, et» de gencie ab eodem epifeopo e lendas , lc e'lam inftiufliones nofira eu- B
ta ad communem provincia· irnm conficiendas, lape populo , prout uljvciic-.it , paiochuv de i.iipto lec'tabir.

t pilcoper in facultate qnivii mille.ujt celeb.andainm con.cdcnJa pturogalidase , viu.a. -te ab ullo laccrdotc plu» muneris , quant al» ·»> prxfttri poflit lulcipi concedat aut pet nuttat · turn maxim* perpendat , li parochus <^l , qui bbl eam facultatem dari perit , an per hcbdomidam poflit , A· lulcipiendo novo celcbiandarmn miltail.m muneri , A el , quod ·0 ccclelii r alo» in.» 'l , ex 'liid.nnnl . aut n.l-

itaret.

nil provincial.» concilli pix..irp:o, a-
'lave quacumque ulvq'i'uw cauta jam debet , *taristaccrc* /t A alia pirre ca officia obC
re , quibus dicbri. au: *d tritorum ec'rbrir.itern . aut ad tu tus , exequia.se voratum .·.» illum convenue , millaique célébrait- con i v rit . Q od h-per rpium lue omnia lingula-
^qne prxllal no-, p .lic viderit , ne poteftarem er faciat novi muneris eo nomme lu.'cipiendi. -i l ?b inopiam in ecclelia pari e lira ll , diebus fcrla'pbus , ruiur aliquan'o fparocliralis m inctis notntne , quam mncilio provinciali primo juflum ‹ ft, rdcoque in alia, vel in ca> deos ecclelia parocinalt , alio nomme per hebdomadam , lis iphs , icilicet ferialibus dicbur, celebrandi facultatem permitti neceflarium epilcopua duxerit : cuju» rchgiof* contuenti* id permittimus.

D

fis literis concert* prorogative facu11atis fufcipiendi vel retinendi miincns m-liaiti bnguhs vel ce tts ftirilve dnlu» , aut ex ccl'a obligatione Celebrandi , cxprimaratin A altajis , capellzve & ccclefi» , ubi illud iitum eft , no. men, & locus , A riccmoiyn* emolumentum, quod inde capitur , ftati item dies, A numerus miflarum , quas lbi celebrare flatu illis diebus debebit ex onere a teftatonbu» , alnfvc , aut 4b epilcopo impolito pro facultate , quam i. a jure commi ni , vel Tridentino concilio Iniret. Tum etiam exponatur, li quo allo freterca nomme iple aftriâui lit , miflam ah › oro celebrandi ; ldque etiam a parochialis cure munere, legati, alteriufve obligationis 'cauE
h qua in ecclefia item A altarl, quibus item certis vel ftati* diebus illud prcitare debeat, A quantum inde- emolumenti, elecmofynsve confequatur . Tum poftremo certum el facultati concert· vel prologat· tempus praefiniatur . Nec vero in illo celebrationis munere el perfeverare liceat , expleto tempotis fpatio, epifeopi luens prclcnpto , nili facultas iterum confnmata , renovataque fit , aut prorogata ad aliud certum tempus , litetis item , A ad prr-Kriptum e.ialn luperiorum concillorum noftrorum pic vnir lalium.

Quilibet laceldos , quod fulcepit , muneri ^nho
mill· lac; iticii faciendi, la(isfaciat(-minino . CHBIJTI
Ne.' vero,cuiquam , <]ut quotidiano eo mu- ijp«.
nete aftricius quovis^iodo elt , nc lemel quidem in hebdomada .alt alibi msflatn celebret, lJ prrtcrmittcne ullo prrtestu licear , nili aliquando ejus , cui cur* epifeopus id dederit, aut, li nemini dederit, rcaoris , prefedive eeclelic conienfu laccrdotem alium ante in locum fuum fubftituelit , qui id picftct, quod in e.i ecclelia ipfe debet .

S.ɳ autem certis hebdomads diebus , facerd .tu complures in eadem ecclelia ob aliquam clijnivis genens caulam ranonemvc , miff* lacriticuim tacere debent ; id ut ftatu cettifque lis iplis diebus illi omnino preftent , curet plane reiloi ccclefiR , aut , li pr*lcirim ecclelia col\; lata , vel alla frequens eft , abus, quem ci epil.opus pixiecertt .

(hii.d li .In item facerdotes funt, qui in illa inceitis tamen diebus, munus inipoli-
.. m habent miif* celebrandi : tunc idem reitor, p.af.-l'luive , capellanis lacerdotibus vocatis , reque cum cis tradita , certos umeuique
, Ju s prilcribat, quibus in ea ecclelia miflam cekbic: : ut lingulis, (l fieri potclf , hebdomad* diebus nirflarum celebrationes lcite atque ordin. diftnbur* peragantur.

Qni capellas obtinent , ipli per lc , non alii eorum nomine , mitia facritirium , divinaqne -'flir ia , qu* 'Harum redores pixllare debent , m illis celebrent : fi m do vel alind ccclcliaC
'.ium beneficium , quod relidenti* perfonalc munus requirat , non habeant : coque impediti , debita eis capellis officia gerere non queant : vel earutndem inftitutiooc , detatioiieve, aut legato , aut donatione , aut facultate ab epifeopo unpetiata , in illis obeundis ..ipellam officlis aliena opera, rninltferiove uti poffint , vel alla quavis latiorie, caulave impe diti lint.

Singula vero , ob quz capcllani'i alliquis *fe* a debito capellam officii munere inimuncm putet , alleratve , quo minus per fe ipium przftet , ab epilcopo cognolcantur , ac probentur item.

Quicumque iacerdos in altari certo miflam celebrare debet, fi in allo celebrant : nc , quosl debet, prrftitific cenfcatur, nili *cpi'.opi,* aheriuive, cui ille id cur* commifcrir, juflu, conceflu, permirtuve aliquando fecerit"

Si eodem tempore, A in eadem ecclelia milfs plure* aliquando etiam pro mortuis ccrebrande funt , in altaribus ira inrer lc disjundi> celebrentur , ut facerdos alter ab alrero non perturbetur , neque li fieri poteft audiatur : fm autem hac de caufa tempus non patietur eo dic miftas omnes , qu* debent , celebrari , in alium potius diem aliqu* diftellantur , ut huic decreto pareatur , quod ad £
religiofum cultum illius fanftiffimi facnbcii fpedat.

Mifla parochialis facrificium dse fefto, circiter duabus poft folis ortum horia , aliis etiam diebus ea hora, qu* populo univerfo, pro loci ratione , epifeopi , judicio magi* accommodata erit, in omni ecclelia parochiali celebretur , datis femper ante ftati* campanz lignis, iifque hora dimidia intervallo ditunâu, ut in tempore populu* convenire poffit.

Si prater parochum alius etiam facerdos eft, qui in ea ecclefia mill* facrificium facere debet , id onwi dic in aurora cclcbiet, ut qui iter ta-

cae,

XNHO CHRISTI <>'·■

cere, vei aliud quidquam, ruri prrterrim , âge· re necefir ipbertt , interefte poflint, nequc pro- pterca omittant.

Si vero plurer hint faccrdotes , qui ibi, aut m ejuidetn parochia finibu· miflam celebrent, tune › nt derrerum eft provincial· primo concilio , unam in aurora, reliquas deinceps debito intervallo di· llnbutaa, poftremam veto, quo tardius poteft, p'out populo commodius erit, celebrent atbpr·· icriptum tabella a rcâore parochialis ecclefia . vel ab alio conficienda, cui epilcopuard muuu> dederit; nili diet feftusfit, quo eacepta ilia pri- ma , qua in aurora celebratur , nullam omnino celebrent ante pc afturn milia parochialis la. n- fioum, etiam in ecclefiis, capelin, oratortuve *>rc*ulafibu» , etiam fcholafticorum Λ." confratria- B llum , etiam laicalium , intra fines uniulcujul- que parochia confttttutia, nifi parochus obeau- fam certa prsfcripta hora tute *tacere* concel- Jcrit

Quod fi die fello etiam per illud milTr facti, fictum, quod in auroiafir, populus a nannhla-

felto die , poli rniflans parochialem fieri celc- lirarive jubear.

E.plicopl vero facultas Λ· judicium lit, id om- ne quod ad millr rJel>'and_r h>«a«i q-.-ftat, pro temporum , locorum , ca-.ii numii; ratione ahter (latuere , permirtrrc , a, jubcie . Pro- inde tabella , m qua certa omnia ft'a celebra- tionum dilinbatio , dic: kilnct , hora c altare, tum lacerdot , qui celebrare debet , apte delcripta appareat , in lacrillia loco conlpicuo propoiira a'qtie attira lit.

Quo citius atque cvplorjtiur cpinopus'feut, comm , qui iacri faciendi cauia aliquid pie, vel legarunt, vel dederunt, voluncati per II,os, ?uorum inteleli , veir latirfactum elle ; ac rur- us fi quid ea in lc negkctum , aut omiflum , pratermrilumvc eft, id opportune ut hat, p.o- fpicere cavereqae poflit : hac dccemimui , at- que ftatuimui.

'n unaquaque ecclefia liber deinceps lingulis annis, vel alio certo tempore renovandus, nrr. petuo fit; in quo R- aiulo &'mente , & dic pri- mum notato , unulquilque live parochut , live D capellanur, live alius (acerdos, qui quovis ob- ligationi· nomine in ea ecclcila mille lacrih- clum fecerit, in linguloi dies ,'o.bi id perfece- rit, manu fua fubicribat : *6c* nominatim brevi- ter caponat, fe illud praeftitifTe , aut parucloi- fss ecclefia, aut capella, legative pu, aut m- niverlarii, aut tunerahs ofhcii nomine- (λυρζ. terea libro lingulis diebus fubicribat ii , li ipfe eft quimifle lacrifici.im eo quovis nomine fece- rit, ipfe item manu fua fubicribat , quotici ali- quo co nomine milfam celebrari: .

It liber tuto lacriftic loco aflervetur.

Qiiibus vero locit , ctcicfiifve tnifir piurca quam trei quotidie celebrantur, epilcopui prê- ter ha» cautiones pmsftatorc n etiarrt lecretum , E ubi opu» cfle viderit , conftituere item poterit , idque lecreto etiam , fi ita expedite videbitur , qui juratui in lingulur dica notet , fi qui erunt, qui debito millr celebrande muneri de- fuerint

In urbe vero aliqui e.clcfiaftici 'vui , ab eo- dem epifeopo piubati , in dicecli item vicani toranei , aliive , ab epifeopo etiam conftituti, libros nullarum celeb;ationibu· notandi· prr- feriptos, laps etiam de improvifo recognofcani : inipicientque prarterea notatione· › per punfta- torem occulte faflas. ac finguhi menfibus, aut

tertio quoque menfe , cu.m nn «quoque cipcli. ANNr. ro pmuiti muneris lui rationes imb nt . tu › cIIIIIsII etiam illiua tcflimonium (cripta r> r itioni- dabunt.

Nec varo cuiqtiam capellano non titulati, qui mi nus celebrandi rertis ftatftve diebus , ave ad Certum tempus , aut in pe>pe'tium li.Jiepcrit , quidquam mercedis clccmois „<vc ea legatis pus, aliave quavis ratio e , a quibulvis loivatur: neque lu otgat ab'qtie epne ipi , ej ilvc, Cui id cursille dederit , mandato , eoque tcri- pto I quod ne detur › nifi pto ta'ione preftiti muneris , cujus tcllimonium fcnp'um ab eo , de quo fupra , re ipfa eshibueu..

Anno autem evplero , vel breviori temporis B fpatio , quidquid ob prrtem itium rci-b anda- rum miflirum munus , can.- l.i io trib u non Ut·

Corporis domini cnntiarribns , in ca etc.ena conlitutis , ubi ille millarum muneri defic it, aut anis di-politaim loivatur, ab epifeopo con- ft't'irii : nt quot mifiat celebrari ab eo prrter- mrilum eft , totidem eo nomine ab alio Sacer- doce celebrentur : aut ad iplum in ornamento- rum , qus eodem altaribus capellii'e ului fint , apparatum erogetur , prout cpilcopur expedire r xiituna'eut . Ut autem *Si* hoc diligentius prat- lictur R° lacerdotibtis confulatur , qui ob mif- fs celebrandae munus fufeeptum , ac przlirtuni eleetnofynai libi débital , mag lo cum negotio, (zpequc cum detrimento ab lli , qui tribuere debent , confequuntur , epifeopo· , ubi eape- dire viderit , certo· aliquo· , probatofque no- minet depofitarios deligat ; quorum munui fit, illas exigere cuftodire , tum ftati· temporibus pro ratione fupta prrfcripta , capellanis line ·aura folvere.

Et quoniam qui capella· , ***altuii , aliave*** beneficia ecclefialtica lu titulum obtinertc, qui- bus milfarum munus aliquod incumbit , non ab beredibut eorum qui legata pia reliquc- runt , vel ab alui ejuimodi , fed ipfi per fe (rudius capellarum altariumre fu irum exige·· re iolent , cum us icqucfiri ratione on.nique alio modo epifeopus agat : ut fi muueu luo illi celebrandis nullis defuerint , tiuHnum re- fttttutio locum habeat , caqt.e ad pialcriptam, at fupra , rationem , pie utiliteique eroge- tur

Quam icqueftri &· mulctr rationem omne, adhibere debent , ut opus t erit , cum capel- lam· quoque illis , qui erum legati ηοαιι- ‹ I , vel alta ejuimodi cauta milfax celebran- das ad celturn tempus , vei in perpetuum lu' fcipiunc .

Qua in ecclefia , pro freqoentiori , qui ob fefti dici , indulgent rave celebritatem , .aof ob perpetuum ροραΓι, acpracipuum devotionis ftu- dium fit, ad eam conciufu , elcemolyna cre- brior *Si* uberior mille celebrando nomine da- tur : in ea nc culquam taccrdoti ejufmodi elec- mofynam'ob mills celebrationem , udo jnodo aut ptzrextu flagitate, ac ne fpome quidem ob- latam accipere licear . Verum unufquifque la- cetdos illam incapfula, certo ecciclic loco, aut pro taciiftia· fotibus eo nomine collocita de- ponendam curet . Cui capiula ftrtit lifts fré- quentions concurius diebus , rector ecclefia, aliuive , cujus intereft , aut is , cui epilcopu· hoc mun II dederit , certum aliquem clencum fpeiftaca probrrarc prarlicuc : cujur lit illis dic bus apud cipiulatn alfidcte , -- -I figill.i i.n › ordiaequc notare , que niilfamrn alu.urr.-

AMNO Christi tir*.

4ue Precorn nomine elcemolyna detur acci- A
puturrt, ut pro illius notationi· ratione reâor
lut Caciilla › aut ille quem epifeopus conftitue-
rit, (acerdotibus illius ccdefic, aliifvc ad divi-
na officia concelebranda, eo celebritati· nomine
evocatis ftatim prricribat : quid pro eleemoly-
na oblata unufqnifque eorum illi· diebus pre-
date debeat , quo plenius eorum , qui obtule-
rint, voluntati fatnfiat.

Pcraâis autem divinis officiis, que eleemofy-
m en nomine in capfulam conjeâa cll , illam
idem vel tcclefi* reâor, aut alius, ut mor Cu-
pra, Cacerdotibus ita dilltibuat, ut eorum uni-
culque partem pro ratione minifferli , offictive
ptcfbtl„ ex epiCcopi przlctipto congruam tra-
dat › Quidquid autem lupcrerit , e caplula de- B
promptum apud virum probum, quem epilcuptis
delegerit, deponitur: ut aut in aliam, quz in
eadem ccclella fiet , celebrationem miflsru.n pie
conteratur: liceat tamen in illa· res erogari, ne-
celiai lo comparandas ad mill* facrificli cultum,
decentius in ea ipfa ecckfn peragendum ·, G ob
ectlclic inopilmita epifeopusconcclferit. Cujus
etiam jullu t.i tabellim Carrlltiar leferantur, li
quz commemorationes eo nomine , pro iis qui
pie contulerunt elccmolynam , deinceps fscien-
dx erunt sb ilt , qui in ecdefia miffs lactifi-
tium facient.

Qn vero parochi prope ealccckfias liabit int,
li jubente epifeopo, populum luar cutacotnmil-
fum , diebus prsfertrm qui proxime procédant C
illos certos dies frequentioris cleemofyns , mo-
ncint , ut hac conllituta eleeraofvnas ejnimodi
recipiendi ratione , quas clecmolynis tniffarum
celebrationi dare quifque velit , eas non lacer-
dotibus aut clericis tradat , vel allis , led in
cipfulatn deferat eo nomine continuum .

Miff* initio ptalmus. Judica n.e Deus, & in
fine evangclium Candl Joannis cvingclillz , in
principio erat; CZr. dici ne unquam omittitur,
ill cum aliter in miff irum rubricis notatum fue-
rit.· In ceteris item ne quid addatur , TTir vero
detrahatur , ac nc quidquam mutetur . ltd ad
unguem id omne dicatur, quod 'n miffali nuper
Pii quinti pontificis maximi juffu edito przlcri-
ptntn eft I D

Si quem parochum, aliumve laccrdoteci mil-
fali Romulo , quod item Pii quinti ponthcii
miximi juffu editum clt, cpilcopus ad miff* (a-
crificium deinceps non uti compereiit , a miffal
celebrande munere illum arbitratu luo fufpen-
dul : tum pro culp* contumaclzve tacione, alils
prztera panis afficiat.

Ut exploratum flt an lacerdotes (latarum ccre-
maniarum ulum peiitiamquc teneant : iple epi-
fcopus cum aliquando osiffc factificio, quod llli
faciunt, alio· perito· facerdotes prarfenies adef-
le Jubeat ; tum aliquando fingulos evocet, co-
rumque inmiffz facrificio rite faciendo exercita-
tionem ac peritiam per examen , caperiendove
cognofcat. £

Quod provinciali fecundo concilio juflumeft,
ir> miffs conventuali 8r parochial! , cum corpus
domini elevatur, lignum fono campan* dari:
In alils miffis id ita przfictur, ut tunc parvulum
tintinnabulum , aut a lanle altaris appenium,
aut c lacriûia allatum, a clerico miniftro certis
diftinSia iftibut pulletur.

Cum faccrdos ad altare accefferit mille facrifi.
cium fafturus, détiens, qui tunc llll miniflrato-
rus eft , abi alius non lit qui tunc hoc officium
prsflare poflit , circumlpiciat tnodefte allantes i
3c fi quempiam animadverterit marem vel ferai.

nam iocompofito corporis habitu, aut alias con- J7>in ~c>
tra preferiptas regulas provincialibus noflris con- CHRISTI
cillis, cum injuria vel irreverentia lanftiiiimi Il- *if?t.*
lius faciificii intereffc, moneat graviter ut opus
ctit : neque facerdos ante mille initium faciat,
quam omnes, qui adfunt, quemadmodum eam
Tridentino concilsocurz epifeopi commiffum eft, ftt
decenter compofito corporis habitu declaraverint <u-t a, «k
fe mente etiam ac devoto cordis aftcâu, *non io-* ·«"■·"·i· at
lum corpore .adeife . Milla vero jam inchoata , ^ui".?**,.^
fi quid cjalmodi fist, hoc idem officium admo- mdCs.
nendi itidem ille minifies ckticus ptzfletmode-
flc & graviter. Si quis vero ab lis de ejufmodi
monitus non rdipuerit , quamprimum corum-
dem cura deferatur, ad cpiicopum , ut jute cum
eo efficacius agatur.

Clericus facerdoti miffatncelebranti miniflraar,
leaiper indutus flt luperpcliiceo puro *tt* mun-
do, coque non liceto , neque ulla alis ratione
indecenti.' fi contra fecerit , tum ipfe, tum ec-
clelliz prvfcOui , tum faccrdos etiam , qui flbi
mintflrare permilcrit, plc&atur arbi'ratu epitro-
pi. H iltils pro liera eucbstiftia conficienda non
incus homo, nec vero femina faciat.

U-ceoli , qui ad faciificli ufum adhibentur ,
quo di'linâius .itque certius aqua a vino digno-
fci poflit, ne e Hanno, argenta, aliove metal-
li geuele lint, led plane e vitro, eeque pcrlj-
ck.lo , aut c cryiilillo confcAl : indem opercu-
lum oris habeant.

Caveatur, cum in miff* facritici i , quodcriam
fine cantu flt, ttiffilis, aut cvin^jlillarit liber,
aut pacis inflrumcrtum cuiquam , vel principi,
vel magiflratui, vel llll ad ofculanduln prebe-
tur, ne id munus per laicum hominem, led per
clericum przfletur.

Ea fuitolim vigilantiffimorum , fanâorumque
epticoporum rcligiofa pictas , ut non modo in
folennioribus anniverfaiiit celcbtitaribus , fed
1ère in fingulis feltis *k* dominicis diebu, , lifque
ptzferiim in adventn & quadragefima folcnmtcr
millr facrificium celebrarent .

Quod inftitutum r.um refrigefreret , aliquan-
do Innocentius III. pontifex mavimus vehemen-
ter doluit. Cui (ane rei in provincia nobis com-
miila profpicicndum atque confulendum eff pa»
itorali cura noflra , jam lanfiionibus Tsidentinis ,
auxiliameChriflo domino, excitata adievocan-
dam rdiltuendamquc ac Radiole retinendam pli-
ftmr pietatis difciplinam arqae ufum . Etli igi-
tur multiplicibus alils epilcopalibut cuils , ill-
que varils & qu* cliam ad continendos inobe-
·llenti* dilcipimcque Chrifliaoc officiis jsopulos
attinuit, pluttbus hoc teuiporc epifeopi dilli-
neantur . at folennioribus tamen diebus, qui-
bus religionis Chriflana· myftcria celebran-
tur, in divini· officiis facrifque lolenniur fa-
ciendis , illos frequentius ac fludiofius vetiati
oportet.

Iiaque his foknnibus Ceftifqvc diebus infra
ordine przfcriptis, quibus At patrum monimen-
tis & vereri rituum cccmoniarumque Romana-
rum codice , coque comprobato, At antiqua re-
ligiofaque nonnullarum hujus provintiz cath<·
dralinm coafucnidine , ab epifropis, prout ipfa
Chriflians religionis tnyfleria pollutant, folea-
niter fieri traditum eft, miff* lacrificium (olen-
ni pontificaliquc ceremoniarum mu ab cildem
celebretur .

I.i fanâif&ma nativitate domini nollri Jclu
Chrifti.

Dic folenni circatncifiomi , qws eft oftava
nativitatis damini.

k Dm

k

ANNO CHA1JTI Ip*.

Die folenni epiphaniorum.
Feria quinta in cccna domini.
Dic fanétiffimo pafcha rciuricdlianis.
Die fanâiflùnn afcenfiools..
-Die fanâiflïmo pentecoftes.
Die folennitatis lanâiffimi corporis Chtifti domini.
Die natali findi Joannis Baptifta.
Die fcflo fanâorum apoftôlonim Pétri & Pauli.
Die aflamptioai» bcatiffima lcfhper Virginia Mario.
1· folennitate omnium fandiorum.
Die fcfto (andi. fanâeve, eujus nomine ecclefia cathedralii dedicata eft : ic die piaterea firfto procipui patroni civitatis.
Die conlecrationis ecclefic anniverfario.
Die item confccrationis fun anniverfario.
Die primo fynodi diacefan*.

Diebus ftatis, quibus facras ordinationes folennes epifcopus habebit.

Djebos praeterea aliis pro confuetudine fua ecclelia, tum aliis item » quibus es gravi pr«-lettim caufa mifl'c facrificium folenni ritu celebrare eorum quifque cenfuerit.

Quo ftudioiilis autem rcligiofa fua folicitudine , fanâiffimaque pietatis exemplis fidelium animos atque mer.tes ad religionis Chriftiana officia epifcopi inflamment ; hoc etiam pro paftoralis officii munere curent , ut quibus dieous miflarum folennia in bafilica cathedral! conce- C Jcbrantj iifdetn, quod antiqui inilitutl, confuctudinifque fuit , *fe* vefperarum officium *fe* matutinum folenni ritu lofi obeant. Tum prxterea iis diebus, ut religion cultus exemplo, liefacra paftorali concione aut fermone intra miflarum folennia fideles libi commiflos pafcere nullo modo omittant. Fideles vero quo magis a pallori-bus fuis reiigiolis vitx exemplis, confilio, fpc-datifquc virtutibus adjuvantur, eo vehementius fe in omnem bene fandeque agendi partem excitare , tum cumulatius Chtiftiana difciplina officia preftare cos oportet.

Quare fcftis his diebus , cum frcquentiffitni ad miflarum cpifcopalium folennia convenire ftudeant , tum e facra benedidione epifcopali I> aliquem falutatem frudum largiente domino confecututi, ne ante inde difcedant , quam ab epifeopo illam demiflb humilique animo A- genibus flexis de more acceperint. Ut id fane omni ftudio lill ptzftcnt , cum cos crebro przmonete , tum gravi fermone cohortari parochi folicite curent.

Miflis facrificium cum folenniter , praterquam pro mortuis , fit cui epifcopus prafens adilt , canonici *fe* aliqua illius ecclefiz dignitate prsditi , quo tempore hymnus, Gloria in excellis , *fe* fymbolum , item *Se* alia cjufmodi canuntur, ad epifeopum ordine veniant, in cujus confpedu corona fada , tunc ftmul cum eo lingulas illas miflz partes dicant , pro ceremo- E niarum ritu ac ratione.

Quibus in ecdefiis cathedralibus dum vefperarum , allarumve canonicarum horarum officia, miflarumque folennia ab cpilcopo folcnnitec fiunt canonici item , quique dignitatem obtinent, pluvialia, aliafve facras velles pro libri pontificalis Romani ratione non induunt ; in iis ex ejufdem *Se* aliorum item de ceremoniis riteconfcriptorum, probatorumque librorum prçlcripto ad ufum introducatur , aut intermiffus revocetur ille epifcopalibus officiis conveniens, pluvialia, aut aalmaticas , aliumve facrum vc-

anno CHUITI u?».

ftitum, utpote planctas, certis (latis diebus induendi mos . Itaque ubi illa indumenta totidem non funt « quot pro induentium numerb efle deberent , quamprimum ad officiorum pontificio , folcnniquc ritu , ut decet , celebrandorum ufum comparentur communi univerfica^ rutui! fumptui nili jure, aut confuetudine, aiave ratione a facrillia r vc! a fabrica , sél a fingulis canonicis cum fumptum pr*ftari oportere epifcopus cenfucrrt ·, tuneque a quibus debetur, plane psaftetut temporis fpatio , quod idem epifcopus przfcripfcrit.

In ceteris quoque omnibus , qu» ad ceremoniarum rationem ritumque pertinent , regula in libro pontificali , cciemonialiquc item B ptwbato de divinis officiis , pro temporum ratione , rilu Romano praferipta diligenter It accurate omnino ferientur . Id autem omne prailari , atque in ufum omnino introduci, epifcopi cura lit.

Ferait·· mille conventualis facrificio , vesperarum officiis in ecclelia ablolutis , in quiosts epitcupjs prafens aderit , diebus dominicis ac feliis , *fe* allis item , quibus ex ceremoniarum Romanarum ufu, rituque moris eft , folenniter ipfe benedicat . Quod fane etiam prailct perlais folennibus proccflionibus , aliifquc id generis officiis.

Cum epifcopus flatis praferiptis diebus quibus debet , vel quia abeft , vel morbo abave caufa occupatus diftinetur , miflam , velpcrafve , aut alia divina officia folenniter non celebrat , tunc ejus loco hoc praftet , qui m ecclelia cathedral! primam facerdotalem dignitatem obtinet I Hic vero fi aliquindo abeft, aut impeditus eft | is qui poft illum faccrdotalem irem dignitatem , vel canonicarum obtinens , aliis dignior non impeditus adeft, id munus obeat.

Epifeopo , in urbe etiam extra ecclefiam cathcdralcm pontificalia munera obeunti , utpote confccranti vel reconcilianti ccdefias , c«-meteriave , aut ordines facros , aut confirmationis facramentum , aut lanâiflimam cuchatiftiam frequenti populo miniftranti , aut alia hujufmod! munera pontificalia exercenti , cum is juflctit, affiftant , infersiant , miniflrentve. quicumqoe ex iis , qui dignitates obtinent , Bc *ac* capitulo , ac reliquo ecclelia clero eidem epifcopalia munera in ecclefix cathedrali exercenti , intervire , afliftere , miniftrarcvc (olent aut debenc.

Archidiaconus, etiamfi fit facerdos, vel prehendam etiam lacerdotalem , prater archidia-Conatum obtineat , mifl'c facrum folenniter epueopo celebrante , ut & in metropolitana , *Se* in allis hujus provincia ccclefiis compluribus moris eft, luique muneris , evangriium canat: vel, ubi ex confuetudine id non fervetur , omnino ut diaconus , diaconatibus veftibus indutus, epifeopo affiftat.

Archiptcibyter autem officio alliftentis ad librum ferviat , nili ex confuetudine ptapofito , vel alteri dignitate facerdouli prcdito , id competat . Cui muneri qui fine caufa legitima ab epifeopo approbata defuerit , diftribucisxiibus *iiltut* diei libi debitis , *Se* gravius ex contumxcix ejufdem, epifcopi xtbitixtu mulâetur.

Quod religiofi Inftiuiti , plaque confuetudinis fuit, *Se* in compluribus xdbuc hujus provintig eccleiis aliqua ex parte setioetur , pontificalique labro antiquo eraditur , de diaconi alte-

AMWO CHJLISTI rt;-.

riufve miniftri *8e* chori officio in cpifcopali benediitione, Id ad ufum ubique revocari, paftoralis cure eft , cum przfertim ad inflammandam fidelium pietatem , przparandamque in cpifcopali benediitione attentionem attineat. Itaque diebus dominici- fcftifque , cum epifeopus benedictionem de more impartie: , diaconus, vel alius minifter, ad quemde mort pertineat , cuivc epifeopus jufimt-, ad populum eonverfui , his cantu folenni pronuntiandis vocibus praeeat : Humiliate vos ad benedidionem i tum a choro rcfpondcatur : Deo gratias.

In majoribus autem Iolcnnitatibns aliquanto Id folennius pizftetur , titu fcilicet qui in antiquo libro pontificali ita przlcriptus eft , ut chorus primo dicat · Princeps ccciense pa ftol ovilis , tu nos benedicere digneris ; turn diaconus relpnndeat : Humiliate vos ad benedifiionem : Poft clerus humili voce concinat : Deo gietras temper agamus.

Demum epifeopus Iolenniter benedilturus , dicat prxlcriptas pro tempore ratione, orationes , qur cx libro antiquo pontificali delcript» edentur.

Quod er Felicis quarti pontificis maximi fanttione in concilio provinciali tertio d*c ctum eft, epiiccporum provincia confecrationes quotannis 'elenniter celebrari ; Id ita deinceps przftari decernimus.

Die anniverfario confecrationis , fi dominiens, vel feftus fit, epifeopus folenni celebrate de co dominico , feftove dic miflam celebret, adjunctis pro fe orationibus , in mitiali Romano nuper edito przlcrintis.

Sl. vero confecrationis anniverlarius dies in feriam, aut feftum fitnplct cadit, mifla facrificium folenne de confccratione, prout in miffali Romano , faciat.

Quo confecrationis die epifcopui exemplum etiam fcquatur atque ampleAatur fanAifumorum epifeoporum, pontificumvc , qui fulcepti muneris curam, onus, 8r folicitudincm in memoriam revocantes , anniverfario eo die non folum facrificio reljgiofifque precibus divine bonitati gratias agere non deftiterunt ; fed concionibus , paftorali caritate plenis , clerum populumque , expolitis multiplicis fu· curz partibus , excitare voluerunt , cum ad opem fibi a Deo implorandam , tum ad omnia religiofs pietatis oficia colenda .

Utquc confecratio epifeopi a facerdotibus , etiam facificris , *fe* a reliquo clero pils precibus recolatur, in calendario anniverfario , die fuo notetur : tum populo etiam, ut moris eft, denuntietur , ut is quoque fanrftius illum diem veneretur: tum pro caritatis officio , quo erga epifeopum ic patrem cfle debet , vehementius excitetur ad preces pro illo pie adhibendas .

Quod pii religiofique inftituti in ecclefia fuit, quemadmodum ex fandorum patrum monimentis , ex antiquo ceremonial· codice accepimus , ut node natalis domini mifla, quz in aurora celebratur , licut illa in media node , & altera in die ipfo natali caneretur; eadem m omni provint» noftra cathçdrali *Sc* collegiata ecclefia, fub auroram etiam canatur , prelente omni clero , qui divinis officiis interefle iolet aut debet. Quicumque defuerit , illa diftributionis medietate muldetur , legitimo impedimento ieflante, quam proportionabiliter amitteret , li a mifla facrificio folenni , quod media node fit, abeflet . Idea quoque przftetur in parochiali quacumque ecclefia, ubi alia duas cjufJem dici milia canuntur. CHIISTI

Quibus diebus , ex raiflalis Romani rubricatum pizfcripto, in ecclefiis cathedralibus Br collegiatis miflas duas cunvenruales celebrari oportet , es ambz canantur ; tum cantu item celebretur fi quz przterea alia mifla eodem , vel alio dic, ex confuctudinc legatove pio aut alio jure ibi cani debet.];β>

Quod fi capitulum przftare omiferit, neglexit.tve , non folum illius diei , in quo huic muneri defuerit, verum alterius etiam diei diftributionibus mulrftctur ; & alio dic fuppleaflur omifla.

Diebus dominicis, feftifquc alus, quibus officium duplex peragitur, canonicus hebdomadarius, dum veiperarum officium obit celebratve, pluviale induat; tum etiam duo ecdcliz miniftri pluvialibus induti ad'int , exque munera przftet, quz przftari moris eft.

Il idem przteica diebus divina lingularum holarum canonicarum officia , pfalmi-fcilicet , hymni, antiphons , rclponloria , relique horaria preces, non verbis rccitcntut, fed flata, modulatione canantur. In matutino tamen officio , *fe* prima , fi ita epilcopo videbitur , przterquam in anniverfariis fcltorum uierum folcnnioribns celebritatibus , canora, dilbnita tamen, vocum pronuntiatione plain.o- dici Ilceat ; at hymni, antiphonz, rclponi >ria , R: reliqua ejufmodi, tum p.ztclea plalmi Id laudes ftata omni cantus modulatione omnino pronuntientur.

Ubi vero , vel Inftituti , vel confuetudinis eft, feftis diebus , matutini etiam , vel primz plalmos , aut aliis przterea fcriali sus diebus reliquarum horaium pfalmos, Sromne officium cantu przftari : illud inftitutum , confuetudinemvc perpetuo retineri jubemus . Si vero quid aliquando inciderit , quamobrem divina officia diutius, quam temporis ratio poQulat, protraâa funt, tum epifeopi conccilu , jufluve , horaria lextz nonz uftica , fi minus ftato canto peflunt, verbis folum diftinit·· tamen 3c in choro pronuntiari 8r przftari licebit.

Feftis vero dominicilque diebus , & aliis , quibus concio aut folenni-. proccilio , aut facra ordinatio habetur , fi matutinum officium media norfte non dicatur , ita faltem anticipat* epifeopi judicio hora inchoetur , ut *k* aliarum deinceps holarum officia , 8c miflas finguli facerdotes , & miflam conventualem collegiatim tempore fuo ex inftituto peragant, ut concioni interefle poflint.

Quod de afliftente, pluviali induto, in concilio provinciali primo decretum eft , Ita dumtaxat locum habere decernimus , ut epifeopo , *Sc* alii cpifcopalibus infignibus utenti , Is adhibeatur, alii przterea nemini.

Dominici· , Λ feftis, *Sc* aliis item diebus , 3uibus officium duplex peragitur , canonici uo, unus, qui diaconale , alter, qui fubdia conate mmifterium przftet , canonico faccrdoti, miflamconventualemcelebranti, miniftrent. Sieubi vero aliis etiam diebus per canonicos id przftari folet , Id deinceps etiam fervetur perpetuo.

Ubi vero prz paucitate canonicorum ; illis canonicis duobus in mifliz conventualis factificio miniftrantibns, numerus eorumdem , qui in choro adfunt, congruus epifeopi judicio non erit; liceat eidem epifeopo alios duos non canonicos ftatucre, qui illis duplicis officii diebus.

ANNO CHIISTI *>/·*

qui tamen ex przcepto , confuetudineve non coluntur , loco canonicorum diaconale & fubdiaconale minifterium obeant . Omnino autem diebus etiam feilal'but disMnus te fubdiaconus, dalmaticit induti, miffa inferviant in cathedralibus , *8r collegiatit* ecclefiis quibufcumque , nili ubi epifeopus cenfuerit miôiftrorum numerum adeo exiguum efle , ut id fieri non poftit. Coju· item epifcopi *jus fit decernere* › 2ui munus hujufmodi ptzftire debeant , fi moo illud jam attributum perpetuo ci inftitutionc ▾et confuctudinc non lit .

Dignitatem obtinenti , & canonico item , &· alii cuicumque chori officiis adftnâo , almutiam , fuperpelliceum , cappam , aut aliud canonicale aut proprium fui ordini» veftimentum ; pro temporis , vel divini officii , quod obit , vel pro fui in ecclefia, chorovc muneri» ratione , non induto , diftributio ftatz canonice hors ne detur , in qua hic illcve fine ejufmodi indumento adfuerit .

Nc quis canonicus , *dignitateve preditu»* , aut vrcicliz cujufvis minifter , elericufve quicumque , dum horarlis divinarum precum officiis mtcreft, aut proceffiones, funera, vel functiones eccleliaftiea» obit, fuperpelliceo, aliove facro indumento indutus , chirothecis etiam manus induat .

Hors ferte *ti none* item officia divina, ante , aut poß miffs conventualii facrificium , *pro* ratione temporum , te officii divini , ad przfcriptum rubricae mifiiiiit Romani celebrentur ; nifi aliquando urgens caufa incidat, quamobretn iUo alio tempore , quam przfcriptum eft , in choro tamen, celebrari peragique epifeopus iuflerit

Quibus in ecclefiis divinum canonicarum horarum officium de beata Maria virgine recitari aut lolet , aut debet , earum clerus univerfus illud in choro prciens pariter recitet , atque officium , quod de domino dicitur : id vero ita , ut fingulas horas canortiels unius officit , cum fingulis alterius, ex breviarii Romani pr«fcripto>, ordine conjungat .<

Quicumque abi unius hors officio de beata Maria abfuerit , diftributione illius horx perinde muldetut, ac fi ab horz quidem officio, quod de domino recitatur , abfuerit

Calendarium , quod ex concilii provincialis primi decreto pro certa divini officii recitandi ratione, quotannis edi oportet fi minus confiat, a quo confici, edivedebeat ; epifeopus deligat, conftituatve, qui hoc przftct, neque id cuiquam rceufare liceat .

Ita vero, a quo debet , in tempore conficiatur, ut & menfem faltem ante nativitatem domini in lucem emi(Turn fit . Ante vero quam prodeat, epifeopo tradatur , qui recognoicat , aut ab aliquibus, quos ejus rpi peritos delegerit , recognofci jubeat .

De fancto, cujus facrum corpus, aut caput , aut brachium, aut crus , alusve facrz reli3uiar , epifcopi judicio infigne» aflervantur , uplex officium fiat , in ea tantum cccicfia , ubi reconduntur : nec vero in aliis, nifi regulis breviarii Romani id pneferibatur , aut alia caufa gravis epifcopi judicio infit .

De fandis item , quorum altaria in aliqua ecclefia funt , duplex in ca tantum ecclefia fiat › idque tunc folum , quatfdo fcilicet ex antiqua , probataque coofnetudine , vel jufta alia caufa epifeopus cenfuerit faciendam -

De lis , qui beati dicuntur , neque fcdia apoftolicc auttociute in lanâorum numero adicripti funt , horarum divinarum precum officium nc fiat ; nifi confulta eadem (ede apoftolica , facultateque literis pontificiis concciia .

ANNO CKRIJTf ■>?"·

Epifeopus pro temporum ratione ac vicifiitudine certam noram cettumquc intervallum pulfandis campants prarferibere curet , quibus divinorum officiorum figmficatio detur Qu« certa , intervallilque diftioâa pullationis ratio in tabella edita ordine notetur ; ut & urbanis & dicicefanis ecclefiis ufui reâe accommodata, ubique eadem ad przfcriptum ejufdem epifcopi letve ur .

Officia divina, fient alia femiduplicia funt , quzdam duplicia , all· fimplicia : ita pro eorum ratione certam regulam in iis fingulis celebrandis adhiberi oportet.

Quare epifeopus duobus de capitulo , quorum altei ab iplo , alter a capitulo deligatur, allifque ccclefiafticis hominibus rituum feientia te ulu peritis , quos ipfe delegerit , in confilium adhibitis , cantus modulationem , horni- ,num numerum , te qualitatem, veftium apparatum , campanarum fonum , miniftrorumque rationem pro illorum ritu pneicribat , in iis fcilicet , que adhuc conciliis provincialibus preferipta non funt , donec.alio tempore in concilio provinciali certa cotum ratio ftatuatur , &· ut rite, & divino cultui congruenter omnia prrftcntur .

Quecumque vero aut in hoc , aut in fuperioriLus conciliis provincialibus de fiftis duplicibus ferrati juffum eft ; ea in ecclefiis , rite Ambrofiano utentibus , cum pro illius ritirs ratione nulla fit fimplicis , aut fcmiduplicis aut duplicis officii diftindio , fed tantum folennis , aut non folennis , in feftis iis locum habeant , que licet ex przcepto , confuetudineve non colantur , officio tamen folenni celebrari in calendario., aut breviatii rubricis preferibetur .

Sicut z'fanâa mater ecclefia pro temporum officiorfimque ratione , herarum veftium apparatum , ornatumque coloribus diftindum effe voluit ; ira , quemadmodum etiam miflalia Romani rubrica przfcribit ▮ in omni cccicfia te altare , *k* lacerdos celebrans , lique folcniter fit , diaconi etiam Ac fubdiaconi , Ac alii ejufmodi miniilrantes facro veftium amidu , ut pro ccclcfiarum facultatibus fieri poteft , induantur : qui colore diftindus , divinorum ofl^cloium ritui , & temporum rationi conveniat .

Cum clerici defuttt , qui cantorum in divinis officii» partes przftent , ita ut laico» homines ad id muneris aliquando mcrcede conduci adhiberive neceflê fit ; tunc II non folum in milia folenni & divinis officiis , id quod in compluribus hujus provinciz ecclefiis ulu fervatur , fed *tc* in proccftionibus , Ar in funeralibus , te in aliis ecclefiafticis adionibus , ad quas vel in ecclefia vel furis adhibentur , cum id munus gerunt , habitu clericali fuperpelliceoqqe decenti , ad conciliorum provincialium prsefcriptum utantur r vita pneterea *te* motibus ab cpifcopo feripto ante probati fint . Nec vero contra quam pnrfcriptum eft , cuiquam laico in ecclefia mutici , cantorkxc munus illis divinis eccloGafticifvc officiis /uur *ia ecclefia ,* aut foris concelebrandis committatur : nec rurfus ille tufei-

piar

anno CHRISTI utS, P*u geratve > penis muMlifvc propofitir «Ibi- | tratu epifeopi .

Eas autem prunes lust, turn qni fufeepCrit , tum qui commifcrit, dederit , conduxerit, per. rnitcncve, quicumque Gt , five capitulum, five . Lb rice adminiftratores , five tenor ecdefia , five coifratria prafefti, five alius quifpiam, ad quem id pertineat.

Triduo illo hebdomads fandir, quo ex fan. fla etdefia Romans confuctudine, Mrepllur *It* fragor tien foict ad fignificandatn in J«fu Chrifti paffione illarum reram omnium commotionem, ir (eme! tantam poft ettremam matutini officii orationem adhibeatur, ad rubric* Roma-1 . n* prrfcriptum .

Cora vero fit cotum qui ecclefiis prufunt, ca- | vere , ut a populo religiofa pii mtxrcntifque animi meditatione ille fiat .

PrsfeAns chori , obi cx antiqua probataque ecclefis inftitutionc nominatim nemo eft , neque alius item , quem huic muneri epifeopus pixfeccrit I ejuimodi officio fungatur , ut pri-^ ruo concilio provinciali cavetur > qui digniori chori loco feoet t id vero, quoad aliumel muneri epifeopus arbitratu fuo propofuCrit. A quo officio quandocumque eum amovere , torn rurfus confirmare epifeopo liberum fit. Qui autem ex antiquo probato inftituto gerit , (i ei cura ac vigilantia; minus aptum aut negligentem , aut alias non relie utiliterve munus fuum prsftantem animadverterit , illum amovendi , *tc* ‹ eidem muneri , iUfus loco, alium prcficiendi, tus item &: facultas omnis eidem epifeopo libere competat .

X I.

Dt frettffh/uini.

Cum fupp.'icationec publicas > fulennefqu* fieri opus erit , primum earum caufa procefuonct agantur , deinde mifta folenniter celebretur , nifi alitrr ob caufam epifeopus aliquando juficrit. Clerus etiam regularis,' plerumque conhatriarum homines, populus denique omnis cum ad eccleliam , ubi fupplicandi caufa ftatio] › fiat, pipceflerint , inde ordine item icdeant •d eccicliam , unde difceficrint·, ut etiam primo concilio provinciali decretum eft, niti epifcupi prsfcripto in ccclella , ad quam venturum cll , proceffio abfoivenda , St dimittenda fit : tuneque inde ad fuas quique ecclelias , benediftione epifcopali , aut miffione de more faits, collegiatim cruce procedente abeant licet, peraâit ante fupplicationum , prout ritus eft , iolennibus precibus atque orationibus .

Qua vero in hoc funplicatiools munere precum *Sc* orationum officia in ecdefia » ad quam itum eft, quacumque illa lit , peragenda funt; » capitulo cathedralir, in diceccfi autem a clero. primaria fsculans ecclefis , non illius , ad | quam fupplicandi caufa proceffum eft , rite prsfteruur, nili antiqua confuetudo aliud filaient .

Mifta item' facrificium cum ibi faciendum eft , illud a capitulo elerove cathedralis , 8c in diceccfi primaria fscularis ecdefia folenniter fias .

Quo tempore reliquus clerus difctdat licet , piiflione folenniter faâa, ut in fuis quifque ecclefiis convtotualcm parocbialemve miftam con. celebret : nifi alites quandoque epifeopus juf. ferit .

Clero ad ecdcGam convenienti , proceffio- anno nis , (applicationis , altctiufvc cjufmodi offi- CHRISTI cii caufa , locus aliquis fedetia illius ample ut·, quantum poteft pateas coaftitaatur I ubi timui noiverfu, , fi poteft , alinqui collegiatim faltem unufquifqne ordo conveniat , Ir tacite precando confiftat , donec illae obeat j ne per ccdefiam vagetur , aut quidquam aliud admittat , quod concilio provinciali fecundo vetitum eft .

Clericorum verq fit, oftiarii funAionea in ecdefia cathcdrali obeuntium, ecdefiafticoe homines , fupplicationum proceffionumvt caufa in eum certum locans congreilos , fi quos vagantes , deambulantes , colloquentelve animadverterint , epifeopi auAoritate prohibere i tum etiam contumacium nomina ad citmdem deferre .

Continuât epifcopusccrtoshomines, qui derum a<l fupplicationes procedentem dirigant : tomque aliquando, cum opuseft, cumdetn fubliflerc moneant ; tum etiam , qui populum in ordine confidere , mulieres velatas * incedere , allaque ejulmodi opportune in ipfa etiam via moneant , *preeipiant,* atque ut ferventur, efficiant omni folicitudine ·

In omni proceflione , in il(a prstfertim qua folenni dic corporis domini agitur , clerus T<-colaris, fupcrpcHiceo mundo candidoquc indutus , ot adfit promoneatur .

Cum ad proccffionem clerus vocatur , quid pfallendum, quid canendumvc ei fit, ut opportunum erit , tignificetur.

Canant omnes : cum vero aliquot canentibus aliis canere non licet , qui bini incedunt fubmifla voce pfalmum , hymnum , antiphonam , prccemve piam inter fe dicant , fupplicationi , qua fit , myfteriovc convenientem ·

Clerici omnes facnJares , *tc* regulares , *tc* qui in batilica cathedrali dignitates obtinent , bini femper procellant : neque item inter eos ullo modo laici homines , quocumque gradu fint , intcrjqtfti incedant , neque stem inter epifeopum *tc* eofdem laicis locus fit.

Quicumque in proeeffiooe erratum contra tabella praferiptum commiferit ; pro prafcnpta ratione punâator figillatim nominatimque illum notet.

Sacraram imaginum infignia , vexilhve cleri , ne laicus homo in proceflione · praeferat : ubi clericus quifquam eft, qui hoc munuspreftare poflit .

In omni ecdefia, unde ad ftatas proccfliones clerum populumque egredi folenoe eft, ubi primum procedendi initium fit, Campanarum omnium pulfationes folenniter tam diu adhibeantur, quoad inde cleius univerius in proceffionis munere egreflus fit. Idemque cam a proceflione teditur , praftetur .

Itidem m ecclefiis fiat, qu* in vicinia funt, ubi proceffio agitur .

muticis «ero cujufvis generis inftramentis in proceffionibus fonari , ne ullo modo permittatur .

In fupplicationibus , proceffionibufve , qua fummi pontificis, epifeopive juflu in exteriori aut interiori ecdefia circuitu agantur , canonicis *tc* aliis chori miniftris , qui diftributionum quovis modo participet funt. tantum cx comw muni relidentia cenfu diftribuatur , quantumX ipfis dari folet , cum ia choro prafentes horasv tertl* officio adfunt . Si vero pro feria fefti-

'akno' CHRtSTI ▮17».

que rattone, quo procetiio agitur , non in circuitu ecclefi» , fed per uibem , opidnmve ilia fiat, agaturve, triplum detur .

Qu« omnis diftributionum portio detur lit tantum, fcilicet, qui illas pr*lentet ebeunt .

Quod ad allot autem clericos attinet , qui procelTioni , fupplicationive interefle debent ; nec vero diftributionum participet funt , cum iis epifeopi arbitratu certis mulAit , pcemive agitur .

Quod in multis hujut prorincir'locir religiofse confuetudinit eft , retinere , aut ficubi non cft , introducere epiicopi ftudeant , ut omnes, cum mares, tum feminse facro folennitatis fanfliffimi corpus domini , religiofoque die , cam proceffionis celebritatem non e feneftrit , neque omnino e fuperiori loco infpiciant , fed eam profequantor , omni piae rcligiofaeque venerationis ftudio . Itidem praeterea curent de aliit publicis proceflionibus , cum illas omnes populum fupplicem profequendo pie obire inftitutum fit .

Si que eleemofyn» , panis aut vini , aut allorum ciborum , cctto conftituto tempore , pii etiam legati jure , altore quovis nomine diftribui debent ; carum dtftributio ptoceflionum fupplicationumve tempore fiat : quo minus illa comeflationibus , crapulifve occafio prsbeatur, fed illis peraftis id agi liceat .

Unufquifque epifeopus pro folennium proccflionum, & cjufmodi aâlonurn ratione decernat , C tum qui e elero , tum quibus diebus pluviale illis obeundis induant .

Interea vero mos *Se* ufut metropolitan» ecclcCc hoc in genere fervetur .

In miff* etiam folenni facrificio , proceflionibus, & aliis cjufmodi facris adiontbus cautio fie , ut ecclefiaftica funâiones , quas in illis prsftari oportet , ejufmodi fint *Se* cum corpus domini in mifta elevatur , cereorum accenfto *Se* fuftentatio *Se* cleri in proceffionibus item difponendi , dirigendive ratio *Se* id generis alia laicorum hominum' upeia › miniiteriumve ne adhibeatur : fed in iis , aliifve ejufmodi generis funiftionibus obeundis prrfto fint facrilti» cuftodes , clerici , tum magiftri chori, vel ceremoniarum adjutores , aliique ecclefiaftici ordinis homines , quotum minifterium ecclefiaflicaium rerum ufui , funâionivc addiAum cft , tum alii irem clerici , quibus ea munera *epifcopus* aflignarit .

XII.

De feeiunkin O' txe^niii .

Sicut epifeopus dum in vita cft , fand» paftotalis folicitudinis ftudio debet ialuti animarum invigilare i ita illud cum omni ratiore conjunâum eft , ut poft ejus obitum ccdefiaftici ordinis homines *Se* laid item, quorum curas, E gubernationique paftorali prr/uit, grata piaque memoria epiicopales vigilias ac labores , quibus ille in eo munere gerendo perfumftus eft , profequantur, pro illius anima inprimis Deum religiofe prccantes .

Quamobrem porter ea , qu« de epifeoporum esequiis primo concilia provjriculi fsncita funt, hoc etiam decernimus ; ut parochi de lacerdotes fingnli , tum urbani , tum dictccfani , ubi primum dc obitu epifeopi fui nuntiatum cft , novem fingulis poft eum nuntium diebus , quibus per cccfcfiaftici officii ritum poteft, minam de mortuis pro imus anima caietsient ; aut laitem flatam pro defunâo epifeopo orationem di- CKUSTT eant, ut in «terna recipiatur tabernacula : capituli vero fit , de epiicopi obitu dicacefanor parochos certiores quamprimum facere, cofdemque hujus officii monere . 1'>♦

anno

Populus itidem pro paterne folicitudinis, caritatilquc officiis , qu» ille vivua pro omnium falute pruftitit, hoc communi parenti mortuo ieddat, ut religiolis precibus, alliique piis itffFragiis illius animam adjuvet ▮

Ad quam fane rem inum quifque populum parochrus cum ufu venit , iis ptefertim novem diebus hortetur accurate ac diligenter.

Ne quicquam es ulla cujuivis ordinis ecctefia mortui cadaver perprtua fepultur» traditum afportari liceat , nili facultate ab epifeopo impetrata , caque htcru nominatim curata .

Parochus , intra cujus parochi» fihes aliquis aliene parochi» occifus cft , ejus cadaver , libere alio transferri nullo prrtextu prohibeat: nihilque ea de cauia accipiat . Si vero translatio ea cum funere fit , liberum ei fit uti jure fuo .

Funeribus defundorutn officiis annivcrfariis concelebranda i , cum reftor ecclefi» pt«tcr clericum miniftrum luum , alios etiam lacerdotes , clericolve , quorum miniflcrio , operave utatur , accerfere , adhibereve ncccllc habet , C hoc ordine , nifi aliud dcfunftus , hercdeive ilius voluerint , illos evocet ; primo lcijicet , fi quos habet illius animarum cui» geiend* quovis modo fociô , collegas , adjutoreive , tum illius rcciclijc titulares, vel canonicos , vel chori miniftros , vel demum capcftanos item , deinde clericos alios eccleliaftic» funAioni *officiate* in ea ecclefia addittos , adfcriptofve ; tum praterea alios , quos mortui heres , aat is cujus intereft ,. accerfiri , evocative malui. it . Nec vero pfures adhiberi ullo pnetextu etiam hujus decreti liceat , quam ille velit , vel faccidote« , vel alios , etiam Clericos ratitum , pucrolvc clericali vcflitu nidlitos, etiam quos illi evocati lecum duserint , neque rurD lus ad ekemolync , cmolumcntive cujnfvis generis eo nomine percipiendi panem ullam , neque denique ullum non vocatum admitti .

1 Illud præpohti , archiprcsbyteri , parochi , reftores *A:* alii quicumque clerici caveant , ne ad fynus ducendum , aut ofticia pro mortuis celebrantia alios pro fe mittant , emolumentum , aut ejus partem ipfi percepturi , neque lecum pueros aut clericos ea fpe perducant , mittantve , ut eli-emofyn» , qu» illis data erit , paiticipes ipfi fint , nec fane vero ullam ejus partem ullo quovis piztcxtu etiam fponte oblatam capiant ; neque item qui mittuntur , plus capiant , quam fi proprio folum nomine E vocati eflent .

Funeris ducendi certa hora conftituatur , qua omnes quicumque evocati funt , conveniant , ut nulla interpofita mora ad illud procedatur .

Cautio fit ut ne fimptices homines quidquam fupciftrcionit caufa apud moituum in feretro , aut in ejus manibus ponant , aut aliud , quod fuperftitionis fpeciem pr» (c ferat . aut fufpicionem habeat , committant I

Ubi cx noftra in concilio primo provimuli edita conftiturionc pallium ad cadaveris feretrivc tegendi ufum , quacumque ratione compara-

tum

AWh0 COISTI *tHi*

<ft › omnibus illud grati· accomiaodctar , ubi veto parstum nondum eft, parochialia vicique hominum non eccltfiz icaorit futnptibus comparati decernimus .

Sio autem neque illi patent , neque mortui bete» item ; (ine pallio cadaver efferatur, quouique id prsftctur.

Cadaver cum effertur , via procedatur , qu» a domo ad eccleliam rcâa ac btevi» Ct t li vero uique adeo brevi· *tc* compendiofa eft , ut ordine· eorum , qui funus comitantur , intra illius fine· contineri non queant , tunc via paulo longiori funus ducatur , idquc jullu conceffuvc lacerdotis, qui funeri przcft.

Omne· , tum qui dignitate· obtinent , tum canonici , etiam metropolitan» *tc* cathcdralis cccicilc , tum alli pneterea quicumque clerici , quibus in funere cande-1» , aut cerei , intortitiave dantur , ea· , cave accenia in fuueic inanibus iph deferant .

Sermo fi quis in funere habebitur, non domi , aut alio ejufmodi loco , led in ecdefia habeatur .

Nec cenotaphiis, au: quas vocant , tumbis, pallia altarium adhibeantur .

Eleemofvna, que clero ob funus, aut defiinâorum ofticium datur, ne in ccclelia , ccemeteriove, aut fpcCtantc populo , fed eo remoto , Jocoque feparato , factis eaequilis offienive diftribuatur

Ne paâionus de funere , aut de excquils pro mortuo celebrandis cum defundi herede , aut alio, ad quem pertineat, a parocho , aliove ea conditione fiant , ut cetra ccr» pars qu· exequiarum officiis lupererit, ipli heredi, aut alteii reftituatur .

Nc parochi, aliive cletici , neque item exequiarum curatores , alnvc › quiconque in funere operam ponunt , pignora canunt, quibus fibi caveant de funerali elcemolvna , aut de eorum oper* in funere prafti.» mercede .

Ecdefiz metropolitan» ▮ vel cahedulis , vel collegiate capitulum, ac finguli de cap.rufo in funere, funcrifve officio contenti c.'cemofyna fint , qu» gencratim ipii univcifo capitulo, aut figillatun Unicuique de capitulo dari folet .

Idem parochi , icdores , facriftiar cuftodei , *ff* alli derici inviolate fervent ad epilcopi prefeuptum . Pio cruiibus autem A' qu» circa cadaver aut cenotaphium dilponumur pro Campanis item, lampadibufve , aliove pretextu, aut norninè, nihil praterea capiat , exrgatve ▮ nec capitu/um . nec quifquam de capitulo, occrcdtor, nec facrifta, cuftos, aliufve clericus quicumque , nifi fi quid eft quod fabric» , a it facnfti» , campanarum nomine dari pi» confuctudinis epifeopus cite cenfuerit ', idquc vere in eum ufum cedat ; at pro crucibus nihil omnino , quovis etiam fabric» , vel facrifti» nomine accipi liceat .

Quantum clericorum ufitajo nomine dari foJet , tantum cuftodibus , qui in minoribus ordinibus conftituti funt, detur; fi in facris fuerint , habeant quantum facerdotum nomine datur . .

Qui vero! cuftos vel crucem pratulent , vel cacnpanai pj/lfaverit , tunc lile accipiat , qnod eo nomine tantum dari ftatutum eft·

Qui funens curationem aliquam habere Ivlent , utpotq autiani , alilque quocumque nomine vocati qui item corpori fepelicndo operam navant ; cos accipere non vetamus quod pro officii fui , quod ipli przftitcrint , opera dari confuevit .

ANNO ' CMtliTI I,J*'

Crucis vero, vel campanarum, aliove quovis nomine , ne ab iis quidem quidquam in funere , vcl functis, vcl cxcquiarum caufa , exigi accipive liceat .

Eius vero generis homines, *tc* alli qui in funus le ingerunt, nec quidquam opere ponunt, nihil omnino confequantur .

Quod primo concilio provinciali fancitum eft , id explicatius nunc vetamus , ut nc fcilicct clerici, neve alii quicumque fint , qui allquam in funere curam ponunt , vcftcs , indumenta , ornamentave cadaveri adhibita, nifia fponte offerentibus accipiant, fed gratis ac fine mora iis, ad.quos pertinent , omnia plane refti'uant, reddantve .

Pro loco , ni quem mortuus infertur , a nemine , ne facriftia quidem aut fabric» ecc'elir , aut confraternitatis alicujus , alteriufve pli ulus nomine , quidquam proifus exigatur : pias tamen & laudabiles confiretudincs , ut primo concilio provinciali luftum , in hoc etiam epifeopus fervari jubebit .

Capitula , canonici , *tc* alli miniftri , qmcumane lint , ecdeliarum, ne cenotaphii, quod in officiis p>o monuis cx tabulis ftruitur , nomine quidquam capiant .

Qui in funere officiiive funeralibus vcl exeqniis qiiidqcam ut infra ▮ peccari: , ejus funetis officiivc funeralis omni eleemoiyna , emolumentoque careat omnino , psxnaquc lit epiicopi arbitrio, tam el, fi acceperit , quam przfeâo, reâorivc, qui dari curarit, confenlcrit, permifccitve .

Quicumquc * funere , funeralibufve officiis ejufmodi abfuerit .

Qui etiam ante tempons vcl officii punitum ab epilcopo prsftitutum non adfuerit

Qui funere ofticiove pro inoituis perailo difeeflent, quod fit, dum corpus icpulturr traditur .

Rurius qui non peiadis funcialibus officiis sjiicefleiic .

Qm item habitu prout epifeopus przfcupicJit , non convenerit, interfuciitvel

<Q_ui contra dccietoium piovincialium przfcriptum qu'dquam in illo peccant.

Q_ui item alia commiferit ex in , ^A> quz epiicopi juflu pro abfente habendus lit .

Qui item funeris , exequiarumve curatores, utpote antiani, vel alio vocati nomine, per le muneris fui partes non obierint.

XIII.

De .

Quibus in eedefiis tertia pars fruâuum rediruumve dignitatibus , pertoiistibus , ufficiifiue obvenientium nondum cx Tridcntmo decreto in diftributiones divifa eft I id epifeopus , ubi espedire cenfuerit , przftet . Divilionc vero fafta , qiricumque cx epifeopi preferipto , fundiones , munftcriumquc dcbnum quolibet ftatuto die non expleverit , diftributioncm illius dici amittat , qua Tridcnti-..I concidi juflu , fabric» eedefi» , alit piorum locorum ului , epiicopi arbitratu altu buatut .

"i·

De

ANNO CHRISTI ur«<

De diftributiombus item quotidiani· et tercia illa parte fniâuum , decreto Tridentino przlcnpta, vclconftitucndis, ^clangendis, ubi nondum illud artum eft , quamprimum epifeopus przttet. Quibus ctiam in ecclefiis , vet catbcdralibus vel collegiatis, quamvis reliquit di* vinis officiis congruus quotidianarum dultibutionum cenfus aftignatus Tit » aliqaibas tamcn canonici· bons, aut ceteri· officil· , ctiam ex ttaordmsriis, quavis audoritste inftitutl·, nulls quotidian· diftributiones adferipta attributive tint , aut fi attribut· fint , exigua illquidem atque ufque adeo tenue·, ut verifimiliter negligantur ; in ils epifeopus vcl de communi relidentia , diftributionumque quotidianarum cenfu , It amplius Gt, certam pottionem arbitrlo fuo congruam , csç tali ac reliquorum, qui ejuldetn ccnfus panicl :s funr , conlenfu detrahat , eamque ipfam ftatatn unicuique ex illis canonicis horis officilfve attribuat, adferibatve perpetuo, vcl otqnmo ipfe auftoritate A facultate libi ab eodem Tridentino concilio data , quemadmodum etiam a lanCta iede apoftolica declaratum eft. I'ectetum itidem illud Tridentinum exequatur , ut fcilicet e fruftibui rêditibufve cujufris generis , qui dignitatibus, canonicatibus, petionatibus, slufve obveniunt, congruam partent , quz tamen tertiam non excedat, arbitrio luo futuat ; quam m quotidiana· diftributiones convenam . lingulis bis divinis officils horifve canonicis , quibus nulla vel tenuis tributa «ft, certam diftribuendam perpetuo affignet , ut flata ea lougruaque portione conftituta vel adjunfta , illae deinceps verifimiliter non negligantur .

In diftribiinonum autem tenuitate dignofcenda , ratio temper habeatur tum canonicorum, tum aliorum omnium , quibus illa· percipiendi, fi refidentes munus iuum obeant, jus competit : five illi modo pnefentes refidentiz munus vere preftent, live abfentes ob legitimam etiam cautam impedimentumve refidete. ca cedante, deberent aut pollent.

Parochus vero qui ctnonicatum dignitatemve , ac Gmul exciebam parochialem legitime obtinens , refidentiz parochial·· munus obit , ut literis Ph quinti pontificis maximi fancitutn eft, illius velydicni'aris , vel canonic*lis pnebende fruâus rcditufve capiat : at terti· ejus partis ne particeps fit , qu· ejufdem Tridentin· fanâiotus auâoiitate , in diftributiones converfa , fibi abfenti obvenire non poteft, nec debet; *fed* aliis przfentibus, chorique officia obeuntibus , accrefcat ; aut epifeopi arbitratu , fabric· ecclefi· , pilfve locis attribuatur , ad ejufdem concilii Tridentini piçfcriptum .

Ut divinis officiis obeundi·, quoad ejus fieri poteft, apti Bc idonei miniftri adlcribantur, cum aliqui deinceps in* cathedralibus aut collegi itis ecclefiis fe in canonicorum relidentium collegium cooptari , *Se* ad jus diftributiones percipiendi admitii petunt, hçc ferventur ;

Primo , ut ab ea re omnis ambitio afifit , qui cooptandus erit , hoc jurejurando obliniagatur; ?

£χ· *ftr* bac *Juaâ» Dti* a-uavfv/Ja /ars , ·<· •sefssv *frteiiat ,* arfaa *freti· ,* «r^ur a/ra rariani , aar a/rar *turtfje,* fu* *minui h»t tuftrumut»m initin, fiitliter^ut fieret . fit mt Deui* adj·· *wr, <r kut fuit» Dei tvuufeliu .*

Deinde periculum experimentumve fiat ; an qui le cooptari petit , ad omnia ea reâe m canius modulatione prcftanda idoneus fit, qup •liquo modo aut tempore ad ejus manas partcfve pertinere poflimt ; hocquc pro ratione *Se* divctfitate presbyteralis, diaconalis, Bc inferiotis etiam functionis . Id vero fiet in conventu capitulari , duobus ex capitulo adhibitis , qui primo jurati fe nihil fraudis in ea re fibi commifi·., faâuros efle , hoc prsftent , ut ei *,idc* cujus cooptatione agitur, certos locos, feriptave s qu» canto enuntient , primum affignent , tum propius ifliftendo videant , num is modulatione, allove modo enet.

anno CH»UT1 i;?*·

De eodem autem approbando poftea agetur, reique occultis futfragiis permittetur, quibus ftatim deliberetur ac decernitur.

Cum de manfionarii , aut alterius ecclefiminiftri, qui canonico inferior eft , cooptatione agetur ; is etiam prvlcnpta canonicis cooptandi· ratione a capitulo canonicorum probetur· Cui probationi quatuor, pluteive ejufdem ordinis miniftri , a piçfeito capituli peutiores deleâi , interciTe polline ; quorum de eo cooptando fententiam capituli przt-flus rogabit: tum illis remotis de approbatione aut tejeûione capitulum decernet , fultragii· occulte latis.

De eo autem, qui in ecclefia catl-.cdtali poft epifeopum, aut etiam in collegiatis primam dignitatem obtinet , experimentum peticulumve nat ab epifeopo folum , *ejuive vicario* , adhibito in conlilium przfeito chori *Sc* canonico uno ex capitulo illius ecclefi· ; m qua is , de quo agitur , dignitatem habet , *te* aliis przterea peritis *viris , quos* aliunde adhiberi epifeopus maluerit.

Quibas veto in ecclefiis antiqui probatique inftituti eft., de eo etiam a capitulo examen experimentumve *fieri* , id hujur decreti auftoritate non abrogetur; fed capitulo przfcripta fupra in canonicis probandis ratio in ipfo ctiam probando fervetur

Si cooptatio, probatiore ulla fiet, illis fupra praferiptit rationibus non fervatis, inita fit ac plane nulla.

In ipfo probationi; examine , in primis ecclelìz magis minuive inlignis , ratio aliqua habeatur .

Non folum de ea facultate periculum fiat, quz ab arte ; *Se* ab ea exercitatione proficifcatur, fed de ca quoque , quz eft a natu- videndumque num cuiquam natura alicui impel·, mento fit, quo minus obire munera lua li non perfede, at (altem aliquo modo poffir

Porro moderatio adhibeatur , u' in lis qui dem modulationum generibus , qui cooptati vult, fe ex tempore pci itum prrbeat atque exercitatum, qu» in ejus officio frequenticra funt : quz vero raiiur incidunt , przftire qi idem aptus fit , fed congruo Ipatio tempons dato ad ejus generi·, rationem przvidendatn .

Przterea , quibus univeriz chori pfalmodionus fuftinendum eft › in iis mediocrem peritiam , srtilque cognitionem fufficere , zftimari non convenit: cum iis vero, quibus ;id non incumbit , mitius agi debe: ; *in* chori magiftro peifeâa ars. *Se* psritia omnino requiretur: eademque diftimftio *Se* ratio habenda eft de voce, &- ejufmodi nature adjumentis.

Si timore, aut aliqua alia perturbatione faâum cfte prefetius fufpicatus ctit, ut quis minus idoneus vifus fit, Is ne rejiciatur, led oâo dierum fpatio certa alia dies conftituatur , qua rurfus periculum fiat : iterum vero id timoris, aut aliud /nomen ejulmodi prptendi non poflit f

la

' ANNO CHKisri 117«.

\ **· *eto› <)'»' injuria fe repulfam tulifle pu- A cabum, aut amplius ofto diebus peotraftieruat, *ierre:ur* decretum noftrum in concilio provinciali iceundo promulgatum.

Quicumquc , dum alicujus ftate hora officium in choro peragitur, miflam celebrando, lune a cholo abfuerit ; illiu* hora diftributionis , tamquam ablens particeps ne fit , ut a fanfta Cede apoftolica declaratum eft . Id vero iuli pre abfentia facerdotum , qui in ecclefia tunc miflr facrificium faciant , neccffitaa aliquando jjscidcrit , ut prafcftiu canonicum aliquem facerdotem c choro erire , a ftataque horx officio abefle , mifla celebranda caufa, jubeat, aut nili a lcde spoftolKs aliter conceifum fuerit.

Aliqua dignitate perditas , A ctnonicua, aliufve quicumque , qui etiam ob caufam , ut puta ob litem quidem beneficii fui eccicfiaftici libi illatam , conteftatamve , ordinem (aerum, IIIi eccleliaftica fur dignitati , canonicatuive, beneficiove annexum , fufelpere diftulctit 1 ne dillributionum quotidianarum, antequam illum fulcipiat, particeps lit, cum debiti fui muneris, cujus caufa aliae debentur , partes obire , pt«. ftateve non pofitt.

Cum *tc* Tridcntinis fanftionibus , *te* noftris etiam provincialibus decretis , multa falutariter de divinis officiis, funftionibafque ecclefia-Atcis , atque aliis cjufdem generis conftituta fint, ut ad eorum prrferiptum omnes , Cngn- C lique provincic noftrz canonici , capitula , & dignitate prxditi , reliquique omnes ecdefiarum miniAri , chori officiis quacumque jure, nomine , titulo, modove aftrifti , (cle conforment i divinaque officla , proceflionea , funeralia *tc* alia qu* ecciefiaftici muneris , ecdefiafticarumque funftionum funt , refte obeant ; ad eaque non (olnm conftitatis horis , ae prricripto modo conveniant; verum etiam in iis ipfrs pie devoteque-verfentur & perfiftant, luis quoque funftionibus , muneributque fatisfaciant ; tueri prrterea ex eorumdem decretorum prxfcripto canonici capitula habeant , ad ea conveniant item ; in illis denique ut par eft, refte Vetfentur , ac rurius ab omnibus *tc* fingulis er- D tatis, quae natata caveri fancitum eft , prorfus abftioeant : triplicem tabellam ordine explicatam , cx decretifque provincialibus breviter defcriptam , *tc* quacumque in earum unaquaque vel univerfe, vd ligilbrim, aluvc ratione prpfciipta funt , propohtis fuoToco panis accurate ferva'1 , in exccutiu lqu* ulum introduci lancimus .

Tum preterea eatndem , cum de fcripto ftatis quibuidam diebus , frequenti capitulo , *Se* reliquis , quorum intereft , legi , pronuntiariqtic mandamus ; tum in omni lacnftia , enans parocliialium ecclelianim , certo perfpicuo loco decore affixam, in omnium confpcftu proponi, perpetuoque retineri ti nomus.

Singulis vrro iis tribus tabellis pro ecclcfi* , dtacefilque luz rationibus , ab unoquoque piovinci*· noftrz epilcopo , ex przcep'ionibus lurs , probative ecciclix ftatutis , alias ptzterea enatorum notas , punftationefve , prout opportunum tple cenluertt , addi perpetuo liceat ·

Quod de punftatorum jurejurando in concilio provinciali prtmo lancitum eft , id 8r ab , iddcm, *tc* ab unoquoque item punftatore, qui vel fefti diei , vel tuncrir, vel annivetiai iorum , vel proccikonum, vel aliorum denique divinorum officiorum caufa, etiam ia collegiatis alni- anno ve ecclefils conftiturus eft, pntftctor, non mo- CHkISTI du, cum punftatoris officiam fufeiplunt j verum isrs. etiam in publico dioeccfan· fynodi conventu, qui habebitur , dum ipfi id officium gerunt, 3uo rcligiofius unufquilqoc eorum exciterur ad cbitum in munere fuo obeundo diligentius officium cum fidelitate conjunftum adhibendum Jurisjurandi formula hqc fit,

Ego N. punftatoris officium , quod *fofccpi, per* hzc fanfta Dei evangvtia juratus fanfte promitto ac fpondeo , me fideliter *te* fincere, quantum in me eft, exacuturum . Sjc me Deus adjuvet, *tc* hrc (unfta Dei evangelia ; Vel fi juret fuper facras reliquias , Be hac faoftorum B pignora.

Punftatonbu, fingulis , ubi primam delcfti IIIi funt , preferipta illa triplex tabella , duobus de capitulo prsefentibus, ante legatur, quam jusjurandum pnefteut.

Si quis autem punftator non juratus id munus inierit aut geflerit , mulftatnr pro modo culpe , epifeopi arbitrata.

Uniufcujufque punftatoris officium ac munus deinceps tnmeftre fit : quod tempus ab epifeopo, Sr ab capitulo fuo culque punftatori prorogati liceat.

Punftatorum, quos epifeopus, capitulumque, ex prefetipto primi provincialis concilii , conftituerit, cura *lc* officium fit, tam capitulumverfi, tum uniufcujufque dignitate praediti, canonicive abfentiam *tc* errata notare.

Gnulquilque eorum, quod ad notandi rationem attinet , in iis omnibus & fingulis , qua* concillorum provincialium , *tc* primi prrlettim decretis, eo de genere prxfcripta funt, fui muneris curzque partes prçftet

Accurate in primis refteque notet , non eos folum fingulos , qui ftati, canonicis horis a choro abfuerint , verum etiam unumquemque, contra dccictorum provincialium tabellarum prçlcriptum in choro , in procelhonibus , in funeralibus , ·'lvinilque aliis officiis errantem, peccantcmvc .

Abfentia.· nota , punftatiovc , qua punftatores utentur , una eademque fit, *Se* aliqua ratione ab la» n.r.i Jiftmfta , qus errati, notandis uiui cuint .

Errata lingula in prima tabella deferipta , una eademque punftith.ni, ratione Enotentur , nifi eri rium aliquod cjiifmodi fit , ob quod , prêter dillributionum muldatn , alia etiam poena aibitiatu epiicopi propolin eft . Tunc enim hujuimodi erratum figillatim lccurateque per punftatore, notetur , ac de eo licbdomadz , aut menfii ad lumnaum lpatio epilcopjs ccrtio' fiat , qui «rraCi precum exequatur

Qu.cumque errata in fccur.da tabella adicripta commilcrit , eius errata , prout lunt , enucleate , explicatequc notentur , ut pro c.ilp-c ratione, a chori prxfefto, ex facultate lusi data , aut ab epifeopo miilCictur , puniaturve. Idem notandis tertiç tabellr erratis ad capitulum pcitinrnribus per eoljcm lervcrur.

S. quod enatum triplici tabella notitum ab ullo quovis , aut etiam ab univctio capi tulo , committi punftator ullus animadvrtit , tJcmqlie fciens libro fuo notare pixtermilcrit ; pio prctermift* , omiflatvc cujuslibet nor* , aut pundationi, ratione , de luo tantumdem de: , quod ad ccclcfi* ufurn convertatur.

Qu*

anno CHtUTI ‹lìA

Qj•• diftributionet ab epifeopo , *üciiftir, aut* alit loco pto adjudicentur, tam aliam etiam graviorem nonam , pro culpa ratione ejufdam «pikopi arbitrata pendat.

Unnfquifque przterea punâatoe fingulia die* bus , cum diyiaa officia pera&a font , quopro abfentiz , aut erratorum ratione in choro notarie , eo» prafedo chori , przfentibus alli» de capitulo , qui eo loco tunc adfuerint, in facellite . aliove *loco , ubi fuperpeUicxa ,* canonicalcfve cappas *Bc* induunt *Bc* exuunt , cum primum eo clerus collcglatim a choro rediertt , nominet , errataque fiogula eaponat.

Si quis vero erit, qui aliquam abfentiafaa, alteriufvt faRi caufam afferat , quamobrem fe B contra przfcripta» tegulas Quidquam noncriflc, admififteve , nec propterea abfentiz , ulllufvc errati poenam eommiliffe putet t id tunc chori Kzfeao coram punâatotibus plane fignilicet.

cc vero li punâator contradicat , is cum illo non modo non contendat, neque verbum ullum commutet, fed ne refpondeat quidem i imo veto ftatim inde feccdat . Frcfcâus autem ceteris, przlet punâatorem , fetnoti», de re tota deliberet j atque fi ita plane rem fe habere manifefte competent, ut nullam vel abfentiz, vel erati culpam ille commifcrit , illius pandationem in choro mutatam, deleri jubeat. Si vero ita fane non conftiterit , m librum pandatio* num omnino referri mandet.

Quod li qua vel difficultas, vel ambiguitas erit , vicarius epifcopi confutatur , qui totam rem ftatim fine forma judicii libere arbitratu fuo (latuat, ut primo concilio fancitum eft.

Sin autem hac, notatoa , ettataque in facriftia , aut alibi canonicis, capitulove nominandi feu exponendi ratio aliquid vel incommodi › vel turbz, vel dufcnlionis, vel rixa offenfionilvc afferat , aut punfiatores ipfos ab officii ful libertate deterreat ; epifeopo integrum lit , Illam omittere , refeindere , atque abrogare, ut magis expedite cenfucrit.

Fundator przterea, qui vel idem , vel alius fit , ab epifeopo conftituatur : cujus officium erit , hngulos manfionarios , capallanos; facriftas, cuftodefve, aliofqoe ecclefia miniftros, chori officils adilrtdtos,› qui llatis horis ab illis fuerint , quive contra tabellarum przfcripta, aliave, ut lepra, errata commiferint , diligenter obfervare i eofdemque in choro quamprimum notare.

Idem itatis diebus notet , pro abfentiz , *Sc* erratorum , qua in tabellis explicata luat , ratione, clericos eccleliadicofque homines , Tridentini ac provincialis decreti auftoritate , cathedrals vel collegiate ecdelia adferiptos , ut II, quamvis refidentiz didributtounn» , quibus mulâari poflant, participes non fint t tamen a chori prafcâo faletari aliqua poenitentia afficiantur ac corrigantur , tum etiam pro culpa, E negligently , errative gravitate , epifcopi judicio pledantur.

Hic item punâator juret , officium tribus menfibus gerat ; abfentes *Sc* errantes observet, notet ; notatofquc in facridia nominet ; *Sc* (latam in libro punâationem fervet ; pr in fuo munere cetera omnia , qus alsis punâatoribus przfcripta funt, przftet.

Singulis hebdomadis , ut eft primo concilio provinciali decretum , pundationutn fuarum libros conferant inter te pundatores II-II, quorum alter ab epilcopo , alter a capitu-

CMtii. Gatrtk Tom. XXXIV.

la, ex eodem provinciali primo concilio deleitus eft: et qua collatione, tum quidquid pro fus quemque pcrfonalia in choro refidentiz mianer» prsHitiffc, tum rurlua , pro abfentiz, erratoramve ratione, quoties officio faodcfuiffe, diligenti punftationum fupputatione faâa coofftiterit , id firmum ratamve ufque adeo lie , nt co collate in Ungulas hebdomadascalculo, tribna primis uniafeujafque mentis diebus , canonicalis minifterii aut opens, quam quia in choro prnfcns , menfe proximo fuperiori refte *tc* rite obierit, certa firmaqoc fupputatio, a prrfcâo chori , *Bc* a punâatoribus conftituatur : qui praterea eo nomine conftitutz illi fupputationi fubfcribant.

Eam vero cautionem punilatores adhibeant , ut , cum tn libris conferendis aliquid compertum effet , quod ullo quovis modo diicreparet, antequam illa pandationum , diftributionumve fupputata ratio cpnllituatut , que litta, firma k fubfcriptione munita 1st , epifeopum , aut ejus vicarium confutant : qui rx concilii provincialis primi decreto , fine ulla forma judicii omnem controvctfiam dirimat .

Ad certa illius collate *Bc* conditure fupputatiqnis rationem , menfe Oâobn , abovc , fingolis annis , omne , quod ex communi capituli cenfu habere qui» debet , reâe pro uniufcujufque ecclefia mote fupputrtur . C Cui fupputationi , calculove , przfeftos capitull, It alter chori , item punaatores , caneparius capituli , flr, fi ita capitulo videbitur, duo item alii a capitulo deleâl , pezfentes adlim.

In eo omni calculo cautio omnino Gt , ur uniepique vere detrahatur , quod detrahi par eft , pro ratione dierum *Bc* horarum canonicarum , quibus a choro divimfque officiis abfuerit: nifi illum iis cauGs abfuifle contigerit, ob quas Tridentina fanâlone , conditutionibufque provincialibus quis, licet abiens , in przfcntious tamen cenietur.

Tum detrahatur item pro ratione erratorum, fi quz ille commifcrit.

D» Hulc lupplicationi ita inita , ac drtraâz, przfeâus capituli , *Sc* item chori , *Ic* illl duo a capitulo deleâl, ac punRatores item fobteribant.

Tabule vero, fyngrapba , aut (cripta hujus fie inite , *Sc* fubfcriptione obfignatr *iuppata*tionts , thefaurario , cancpanove capituli tradantur, ut, quod unicuique debetur , liatia temporibus, pro illius conftituti calculi rationeperfolvat- Aut eidcmconfcnticoti, quantum quifque pro illius fupputationis ratione habere , capereve debet, tantumdem cedat e communi reudentiz cenfu.

Ne capitulum , aut thefauratius , canepariufve capituli , aliufve quiremque qui didribuciones partitur , cuiquam de capitulo . aliire chori miniftro , etiam , qui prefens divina officia obierit, ne eo quidem nomine › quod d<ftnbutinnes jam fuas refidentiz munele eum fecifle conftet , ante data fulutionu tempora perfolvat , vel eo nomine ccffioncm alicujus exaction11 ante faciat.

Cum vero folutionis flata dies venerit , ne cuiquam item folvat , ccdatve , nili tabellam illam, fyngraphamve acceperit, cui a przfeâo capituli, Λ a przfeito item chori, &apunâatort etiam epifcopali, Λ- ab *altero* item capitulari, *Bc* ab alus prztetea duobus fubicnptum fit,

M fi

AWNO CHX1JT1 i»|<.

'ÀWNO CHRISTI jj7«.

"fl 1**0* fuppuutioni capitulum cooftituerit , ac preterea, nifi mandatum folutionis, ceffionifvc a pnBĭéâo capituli acceperit , ab aliovc , ad quem de more ipcâat.

Si vero plut fofvent, vel ccfTerit, quam fup-Jiutationis ratio tulerit, aut ante folverit, ccf-critve, quam certat illius fupputationis tyngra-phatn fubfcriptione, ut fupra , obiignatam acceperit unius mentis diftnbutiombus, & allis arbitratu epifcopi mulâis , facnfti* aut fodalitati corporis domini in ea ecclelia conftitutz, >invc plo loco attribuendis , plcSatur . Quibus punis , mulâifvc prçfcftus etiam capituli, *tk* chori item , *Se* pun&atores , atque ad iupputationem ita dclcâi illi duo capitulates, qui ejufinodi folutioni , ceffionivc ullo modo aflenlerint , afficiantur.

Quam muldam , pcenamque iidem ftibeant, fi allo quovis modo in eo aflenferint, ut cuiquam folratur , cedaturve diftributio aliqua III irum diemm aut horarum canonicarum , olhciorilmve , quibus vel przfens ille in choro non adfuerit , vel erratum hujufmodi in divinis officiis contraxerit , ut provincialibus decretis , aut przfcripto tabeliz , aut a-l10 u" «cumque jure cenferi in abfentibus debeat .

Qui vero vel ante folutionis , ceffionifve, *Bc* fyngrsphz tempus , vel plufquam libi debeatur , ullo quovis modo padove acceperit , is ab epifeopo & rritituerc cogatur & triplo muftetur, quod locis piis, ejufdem epifcopi arbittatu, attribuatur

Si vero ulla cujutvis generi, caufa , caufjeve fpecie, aut ptztcxtu cuiquamdiltributioncs, aut ab cniverfo capitulo , aut ab eorum fingubs , contra provincialia decreta & przfcripta dari , donari , remitti , aut quavis colluflone concedi cou. gerit : ne illasquifquam caput ; fi perceperit , retinueritve , ne iuas faciat , fed reftituere cogatur . Capitulo autem, quod tacite vel espreffc ei rei confenfeiit , pcena fit , ut difhibutiones aliquot èpifcopt arbitrio , aut facriflix , aut confrattiz , lanâiffimi corporis domini in ecclelia conftitutz, aut allis piis locis attribuendas, folvat.

Hac omnis ratio in iupputatione *te* folutione diftributionum capitularium , fupra przfcripta , parnzque ibidem propofitz locum etiam nabeint in quovis diftributionum ccnfu , qui ad manlionarios , facriftas , cuftodes , aliofve chori miniilros *Se* inferiores canonicis quocumque nomine nuncupatos, pertineat.

Itidem , ut fupra , de eorum *ipforum* punâatoribus , thefaurariis , canepamfvc , fi quos a capitulari cenfu , thefaurario , cancpariove *Se* punâatoribus diftinftos habuerint , decretum iit · At loco eorum duorum › qui de capitulo ad fupputationem adhibendi funt , alii Itidem duo ex ipfis inferioribus chori miniftris , diftributionum cenfum a capitulari , canonica) ive feparatum habentibus, adhibeantur: tique ab iifdcm , ad quos cenfus pertinet , eligantur .

£x punâationum libris , annis fingulis expletu , jubeat epifcopus ab eo , cui iplc id curz dederit , diligenter rationem inipici dierum *f* quibus unufquifque , vel dignitate przditus, vel canonicus , vel facnfta , vel cuftos, aliufve ecclefix minifter , chori officiis adftridus, ad illa non convenerit. Qua perfpeâa Ar fupputata etiam ratione , fi quem diutius tribus menlibus a choro abfulfic competent, quamvis in urbe opidove, in quo ccdefiaeft, manferit ; illum tamquam abfentem, przter diftributionis amiffionem , frudibus etiam przbcnde & allis item pernis ▮ pro contumacia gravitate , ex concilii Tridentini fanâionc contra eos , qui amplius trimeftri fpatio abfuerint; edita mulâct.

CHRISTI ijj»,

XIV.

ptrtiitett ctfittiU ty
lùtÀTHin etile/itriuH.

Quorum capitulorum epifcopi concilils provincialibus Mediolanenfibus infertile & conftitutlones decrctaquc illis concilils edita, fervare folent aut debent ; ea capitula , live cathcdralium five collcgiatarum ecdefiarum in provincia noftia fint , etiam fi quz ab epifcopi , metropolitanique jure fe quocumque modo exempta , fedique apoftolicz immediate fubjeâa efle prztenduht ; cum illa, ficut eocumdem epifeopi, ut a fanita lede apoftolica decretum *eft,* concilliorum provincialium conftitutionibus Ac finitionibus *Se* decretis aftrifta fint, illas plane univerfas ac lingulas amplectantur , iulcipiant, fervent, atque obeJiendoexcquantur, tum universe eadem capitula , tum ligillatim finguli quicumque de capitulo funt . Idque ut przfttttur, efficiat epifcopus omni ratione , omnique turis remedio .

Quod fi quz capitula, aut fi qui de capitulo contra fecerint; ab eorum epiicopis pro modo culpz contiiniacizque plettantur . Si quis vero cpifcipus id efficere neglexerit, ut ab tuis capitulis, atque ab ns , qui de capitulo funt, lingulis, provincialium conciliorum conftitutiones , decretive in cxccutionis ufum vere ac integre inducantur ; nont fe in proximo concilio provinciali negligentix hujus rationem reddiiurum elle.

Cum de rebus patrimonii capitularis, de locationibus, de contraftibur, dc *officiis* conferendis, ac de allis item, przfefti judicio gravioribus in capitulo deliberandum eft, earum rerum deliberatio ac traâatio tum fuffragiis occultis permittatur , tum illz res , quo maturius consultentur , in uno capitulo propofitz , in alio deliberentur. Sirvcro ses ejuTmodi eft, quadiutws differri non patiitur ; triduo faitem ante Capitulum indicatur ,*(ingulirque canonicis res *tc* caufa tignificetur ; de qua *in eo* capitulo conlultatio ac deliberatio futura eft. Quod fi przicrea res fit cjufmodi, quz inftet atque urgeat, neque longius ullo modo protrahi debeat , ita ut ne triduo quidem confultatio expeftanda lit, tunc capituli przfedo liberum *te* integrum fit breviori? fempotjs fpatio capitulum convocare, modo , ut fupra , unicuique de capitulo , qui non abiit, nuntiari rem jubeat , de qua delibcrandum *Se* confuitandum fit.

Ubi ex inftituto eccicfiz cathedralis , vel collcgiatz eft , qui cancellarii capitularis officium munufque gerat , is officio ibo , cum in ceteris vere fatisfaciat , tum in eo etiam , ut ejuiraodi capituli a£ta , Je quas vocant , capitulates ordinationes , aétioncfve in librum certum , notatis lingulis diebus, line mora referat. Qui liber in archivo capitulari diligenter afferretur . Ubi vero non eft, a capitulo diligenter unus de capitulo, quiccrta, fi opus eft, ex capituli univerfs ccnfu conftituta mercede , id cancellarii murus per biennium gerat f quo tem-

/z

porc

Anno CHKin*I >«7·. "P?** confeÜo , alter la ejus locum eligatur, *te* ltidem deinceps.

Notarii autem officio atque opera capitulum in iis potius aâioaibus utatur, qua ad caufas, lites , inftrumentave publica conficienda , aut ad alia cjufdem genens pertinent.

Qui notarius ejufmodi inftrumentorum exemÎilum, publica au&oritate roboratum , curante n primis canonico cancellario , in archivum ante annum confeftom referat.

Qpo jurejurando canonici etiam ex ftatutis *te* conftitutionibas ecclefie probatis inter fe obftridl , aliave ratione (Jvondent , fe nihil quidquam, quod in capitulari canonicafiveconventu agitur , patcfaââiros , aut divulgaturos elfe ; decernimus atque declaramus , eo non obftriCfrutn aut Impeditum quemquam elle, quo minus ad cptfcopum deferat, fi quae, vel capituli, vel canonicorum, altorumve , qui de capitulo funt, errata fint ; qustve emendationem, eorredionemve defiderent, atque adeo queeumque en de genere fibi patefieri, Icnuntjanveille juflerit , tum etiam li que alia ab eodem fciri, cognofcive expedierit, tum ca maxime que fuperioribus concilüis ad epifeopum deferenda efle decretum eft. t

Ne liceat canonicis, allifve de capitulo bona, reditus , *te* proventus , aut exadioner, emolumentave , etiam incerta , ad capitulum quovis modo fpeitantia , per fc , vel per interpofitam peuonam , ne ad modicum quidem tempus conducere, alioqu; contraltos omnes Imti fint ac ndili : &: tam locatores qoam conduâores canonici , cnilcopi arbitratu puniantur.

Idem lancimus de eunmi propinquis & confanguineis fecundo , vel ar&iort gradu junâis, nifi quod ad hos attinet, cognitaeccleüe utilitate epifeopus id icripto conceflerit. Exaftioncsn tamen decimarum capituli , etiam ab iis de capitulo fuum ad *ufutn conduci* liceat , facultate ab epifeopo data, cum graviscaufa urgebit, ac edes etiam capitulares habitandi caufa .

Cum prehende canonicilcs diftinite non fint, nifi obtinentium nomine , iique, ubi optionum ufus eft, modo has, modo illas optent, fepe fit ut earum bona, przdiaque confundantur , ac juta propterea alinuando intereant . Qisamobrem epifeopus curet , ut quod in nonnullis etiam hujus provincie vjthcdralibus ecclefiis confuetudinis eft , non polfidentis , fed fanfti alicujus nomine , quod eorum unicuique de confilio capituli ecclefie , dc cujus prehendis agitur, femel impofuerit, fingule dJImâe appellentur . Hac autem in re hoc caveatur, ut, ne, qui eas obtinuerint, titulo fanAi, quo ille nominantur , ipfi appellentur i quippe cum ca titulorum ratio , ex Inftituto , ufuque amphffimis Canite Romane ecclefie cardinalibus presbyteris 10lum conveniat.

XV.

De pjtnehi'o O' jtribus eu tfjiciii

Illud epiicopu- fijieitudinis Audio excqustur , ut quibus ecclefiis parochialibus , inopi* laborantibus , nulla adhuc ratione fatis fuppeditatum eft adjumenti; iis aut beneficiorumecclefiafticorum adjunctione , unioneve . aut pri. miturmn , decimaramve attributione , aut parochialtt vicinis incolarum ^embolis, colleCTifve , aut alia . que fibi videbitur commodiori A ratione omnino fuccurratur, ad concilii.Triden. ttni pmfcrtptam. Anno CHMSTI

Quod concilio provinciali tertio de edibus parochiale domicilium nullum habenti. conducendis , decretum cA J idem etiam de fbcu ad. jutorilve , ad tnunist parochiale ob quamvis caufam ei adjunâi dative habitatione decernimus *8c* conflituimus : epifeopus vero cum iis , quibufcum oportet, omni jureagxti utsdeiec. clefie parochiati quam-maxime poteft vicinas*te* parocho & coadjuton etiam quamprimum illi tradant; aut, fi itaopua cüêerafuerit, édifiant: intercaque domicilii cunduâi penfioneoi, fumptnmvc ani de alteri item fuppeditent.

Harochutn autem , qui quacumque de Caufa B parochialis curationis forium , ve) adjutorem habet, tum *ipfum , tum illum item* in habitatione parochiali manere ac refiderc cogat *te* frudtunm mtilfla *81* aliis prvtcrca pernis arbitratu fuo irrogandis

Si vero prae domicilii parochialis ang- ftn unus A· alter item illius habitatione utl, cpilcopi judicio', nullo modo poteft ; tun. eorum alterum, quem ipfc epifeopus, propoirt, fibimajori illarum animarum utilitate , delegerit , in domo parochial) , alterum in domicilio proxime conducto aut tradito habitare , refiaereve epifeopus jubeat, cujus fit efficere, ut id omne dc dc domo eorum alteri tradenda , ndificand-ive , dr de ea interim conducenda , plane a C quibus debet, pneftetur.

Qua in cccicfia duo plurcfvc parochi in animarum cura gerenda cooftituti font , cum esc parochialibos vel portionibus , vel functionibus , quas pntftare debent , («pc inter eos rixe , contentiones ac diffidia *te* ipiritualia populis damna exiftant, tndeque populis offrent»· num exempla , icandalaque aftvrantur , cpiico pus, ut huic rei. a parochiali cuia allena- le parochorum difciplina indigne occurrat , certus parochialis vicinias limites pro illorum numero, stdibus aut viis perpetuo aiftinguat ; quos ita diftinâos in curam eorum unicuique pro limitum diftin&lone tradat, ita ut intra tuos quoique fines parochialcm curam ge at.

D Si que vero parochialia officia in illa ccclefia obiri oportet , quorum officiorum fiinftiones rcâe dividi non polle aut non expedire cenfucrit , illa ab iis lingulis eque commun*i*ferve prcftan decernat. Diftributa autem parochialis cure officia , fi eorum unus aut impeditus eft, aut adjutore adjumentove ob fidelium, qui fur cure funt , multitudinem allamvc ob caufam opus habeat , ab altero , ahifve › fine ulla mora , exceptione , excufationeve , proul epifeopus vel ftatuerit , vel jufferit , obeantur item ac preftentur.

Ubi veu e* perpetue parochialis cure partitione minus falutariter profpeâum , confultumque tore idem cenfuerit ; eorum unum, morum gravitate currque gerende peritia atque ufu praftantcrn , alteri ahifreprenciat: emolumenti item extraordinaria , aliaque id generis, unde difeordiarm» femen *ia illic* eriftit , in unum, ut nonnullis locis ro<>ri« eft. coilata , Celto flato tempore inter <»■« divim jour.* ; .ui ajiqua denique ratione, quam potiorem duxerit, obviam eat iijorum & dilcordir *fe* ocgligeiv tl* , qua fit', ut after in alterum fepe parochialis muneris curans rejiciat . Nec vero ul. lo unquam modo patiatur , permittatve illos certa quadam hebdomudarvn partitione slave ratione inter fc inita , mown miftz *iter*isicil

ANNO CHBISTI »J7*.

** PCnschiall «cde&a faciendi» aut reliqua» parocnialis officii fnnAlones, qua ab utroque etiam diebus eâfdeaa utiliter praftari poffunt, ita inter £e dividere, ut ab uno tantum eorum, alternarim fdlkat, vel per hebdomada-, vel •lla temporia viciffitadine prodentur. Non enim ferendum eft, ut cui ecclefia parochiali complurium facetdotum, mioiftrorumve ftipeqdia, alimentave olim attributa funt, quo diligentiae Br cautius illorum copia tum divinorum officiorum cultui, tum aliis minifteriis ad fpiritesta* populi curam neceffarii», opportuaifve confultum edet i IIII aut avaritia ftudio ant diffidio, negligentiave dudi, vel onus fibi impofitiun minoris quam par eftaftimantea, perinde ei ecclefia deferviant, ac fi non plura, vel unns tantum parochus, animarumvc curator conftitutm in illa effet.

Oblationum inftitntum jampridemab apoftolicis ufque temporibus, apoftolico etiam canone fancitum, fanAiffimorumque pontificum Mclchiadis, Fabiani *tc* Gregorii coaftitutionibus, Bc conciliorum praterea decretis communitum, quo gravius his temporibus a fidei dodriaeqoa catholico hqftibua exagitatur, fc languefcentc pietatis ftudio quomagua fidelibus negligitur, hoc diligentius fervari, atque ad csctutionis ufum, uni iatermiffum eft, revocari convenit, cum pmfertim Br ad divinum cultum illud pertineat, Bt populis falutare fit, ad expiandaque peccata utile.

Quare epifcopi in fua quique dioecefi *te* fuis *te* concionatoram fermonibus *8t* omni alio perlaadendi cohortandique officio, omnique juris ratione illud, ubi eft, retineri i ac ubi negligitur, reftitui 'ftudiofe ad facrorum canonum praferiptum ita curent, ut in lolennitatibus fcilicet domini, dicbufque dominicis ac feftis item, quos coll, aut praecepti, aut conluetudinis eft, omnis Chtiftianus aliquid, prout fua qaifquc pietate devotioneque maluerit, Deo offerte procuret, idque in ccclcfia vel cathedrali, cum ad miff* (acrifieium, quod folenniter celebratur, vel in parochiali, cum a parocho convenerit.

Quo in officio fervetur, nt quod eccleliaftiea conluetudinis eft, primo mares, deinde femina offerant. 1

Sacerdoti aliffam celebranti, oblationis accipienda caufa ab altari paulum fe removere licet; at inde longe difcederc, ac per ecdeflam vagari, eamque quali cilcuire nullo modo liceat.

Quo gratius autem Deo fit quod offerunt, ad praftandum accedant fideles intima animi pietate, fpirituali hilaritate, fanda caritate, omnique Chriftiana devotionis tfftificatiooc.

Offerentium autem, prout fande inftitutionis eft, commemoratio in miffin facrificio flat.

Ab iis vero oblationes ne accipiantur, ut antique etiam canone vetitum eft, qui fcilicet inter fe iniquo animo diffidentes, inimicitias exercent, qui nfurarii, meretrices, facrilegi, raptores, quive alio nomine publice notorieque ctiminofi funt.

Quidquid porro oblatum erit, porter illorum dierum oblationes, oblationumve pertes, qua ad epifeopoa ipfos jure fpedant, quart ad facerdota, vel ad ecclefia», vel ·« ecclefiarum fabricas, vel sd fcholas, vel ad ejufmodi pia collegia, epifcopali, aut alia legitnaa aodorttate, conccfliivc proprie ac esprefle jam pettinent, aut in pofterum quovis modo aut jure foedabunt, id omne, fi in ecclefia cathedrali oblatio fit, in illius ecclefia alteriafve pii loci aut operis ufum,, ut epiteopoa jufferit, convertatur ,' fi vero in parochiali aliave ecclefia offertur, quidquid datum oblatumve erit, parochi fit, m cujus parochiali, ant in alia ecclefia, intra parochi· fines oblatio fiet.

ANNO CHRISTI ijpa.

CapcHsnis vero, aliifve lacerdotiboa, *it* allis item, prater cathedralem, ecclefils, earamque fabricis, ac fcholis > plifqoe ejufmodi collegiis, atque aliis quibufvis jus parochiali· non habentibus, oblationes deinceps inter miffn fscrum accipere, aut exigere omnino inteadiAum fit i nifi quibus hoc facultas ab epifcop···ant alias legitime data erit.

Si cum pnrocno de oblationibus dividendis quifquam padiones fecerit, ut fibi, aliive facerdoti liceat ablationes recipere, contra quam prafcrtatnm eft | hoc padio irrita fit ac plane nulla, neque pneterea aliter qnam fupra profcriptnm eft, oblationes alii exigere accipereve liceat) tum proteres parochus iple A alius epclefiu redor *it* facerdoa item, aliufve, qui padum inierit, quive padioni confenfcrtt, graviter puniantur.

QuaKumquc deinceps oblationes, five pecunia, five cereis, five alio eleemolyna genere in miff* facrificio a populo fient, ea *it* liant, Bc a fscerdotc accipiantur, dum canitur antipho» na, qua offertorium appellatur.

Quod fi miffs non conventuali» eft, femper tamen, tum etiam fiat, accipiaturque proxime antequam hofti· *tc* calicis oblatio nat·

Si quid vero aliquando non intra tniffarum lolennia, fed alio tempore offerri contigerit; curet epifeopus reftitui fandum ufum Bt oblationi IIII, *it* offerentibus benedicendi ftatuta prece, atque oratione in libro faccrdotali, aut rituali praferipta.

Qui vCro oblaturi funt, miffia facrificio, in quo oblatio fiet, ab initio pie devoteque intvrfmt : nec vero inde abeant, nifi ubi parade facrificio benedidionem facerdotalem demum acceperint, qu* in fine miff* dc more fit.

Videat epifeopus, nt cleemofynarum Br alios cujufvis generis plis oblationibus, quacumque a populis fiunt, certam rationem praferibat : qu* Bt mane potius quam a prandio fiant, Be III* non popularibus fpedaculis, non comeffationibus, aut tumultibus, non clamoribds, ant pro&nisadionibsM, quare ullam oAmfionia fpeclem praebeant, fed precibus, litaniis, hymnis, atque iis pietatis officiis preftentar, qu* decent ejufmodi religiofas aoiones, officiave, Br qua refpondeot veteri fanditati, ac dilciplittc hujus inftituti.

Nc imagines cete·, voti caufa, ecclefiis, plifque locis oblate, venditari ullo modo poL fint, ac ne confrad* quidem etiam retaliate temporis, nifi conceffo epifcopi in ufum ecclcfic invertenda.

Nec vtvo ullas ejufmodi, vel alterius gOMris oblationes vel eleemofynas, antequam illa percept* fint > vendi, locari, aat contradas ollos, padionefve etiam facretas ejus generis intri cuiquam, etiam parocho, alio paoo asodove licent, pana gravi propofita, epifcoplarbitrio IregaM·.

Parochiali» cstr* muneva atque officia, non per allos. fed ipfinwt parochi, animarumvc curatores obsint ac pntncat i nifi fint qui aliqutn*

ANNO CHUttTI **7*.

Quando juſta cauſa ab epiſcopo approbata impediantur, «at etiam prohibeantur.

Si quit non paruerit, tum fru&ibut beneficii mulftetar pro rata tempori* fc officii fui protermiſſi, turn aliû etiam pcxnis pleâatur arbitrata epiſcopi .

Sacerdote*, çapellani , aliive quocumque nomine nuncupati, etiam canonici ecclefi· cathedratis collegiatave, qui ve! inſtitutione vclconfuetudiac, vel alio jure > parochum , aliumvc animarum curatorem in eo curationi* munere adjuvare debent i ab epiſcopo in illius ccclef«« (ubi ejuſmodi cur* geritur , ſtatione manere , refidereque ac fua munera per ſe obite

Quod ſi per aliquam cauſam parochi* , aut it* capellanu aliquando t* debito eccleſia munere praſtaado ▮ aliorum opera uti liceat ; hoc eodem relidentia pcrfoaali* jure «que illiaſtringaatur, qui in eorum locum (ubſtituti , ei parochiali, aliive ejuſmodi eccleſia vicariam operam , miniſterinmve preſtare debent . Nec vcrcy eorum quemquam facilius , quam iplos parocho* , reâorcſve ab eccleſi* cur* ſtationeque parochi»)* «belle, neque rurſut ulli ſuo muneri deeſiit epiſcopus patiatur, cum hi quoque eadem rcſideatia ** muneri* ſui praſtaadi lege aſtriâi teneantur

Uſa compertum eſt , non ſine magno detrimento ſalutan* animarum gubernationi* , parocho* , dum ali* munera queſtu* cupiditate , atiave cauſa dufii ſufctptunt, exercenivc, multiplicem illam *tc* afliduam, quam animabo* ſibi commiſſi* debent , ſolicitudtnem, patochialef-2uc cura*, *tc* officia ſape intermittere , interamque etiam plane dclerere, aut certe it* aliquando diſtrahi *tc* avocari , impedirive , ut illa neque ſuo tempore , neque qu* debent ratione *tc* cur* praſtent ; ac feſti* praſertim aliilque diebus, qua* maxime hora* & inconſleſtionibu* audiendi* , *tc* in ſacra encharíſtia ſacramento miniſtrando , & in coram (aeramentorum frequenti uſu non inſtituendo, non confervande ſolum , ſed eciam augendo, *tc* in ſiafcendi* verbo Dei fidelibus, ſc in frequenti acrifirſi rniſſa oblatione , & in veſperarum officio canendo, & in Chriſtpanoram rudimentorum doârina tradenda , ſc in componendis controverſii* , conciliandiſquc ſiſorum populorum inter *ic animis, & in alii** denique parochialis cura officii*, iis opportuno tempore przltandi* ponere deberent , ea* horas ob queſtu* ſtudium, aliamve cauſam traducere, vel ad divina officia, canonicaſve horaria* preces in alia eccleſi* , in qua prrfertim jtm canonici lunt , obeunda* , vel ad muſici parte* officiumquc gerendam, vel ad 1iteraram ladana exercendum, ac ad disciplinas etiam profana* pueri* , adoleſcentibuſvc tradenda* . Quamootem hrc deceruhnu* t

Qui dignitatem, vel canonicatum habet , ſc parochus etiam eſt, aut alia quaeamque ratione animarum curationi aſtriAus eſt , ti in adibu* parochialibut non habitant , ihi cibum , lomnumque capiendo , ut de parochi* , ſupenoribus conciliis provinclalibo», dc in hoc etiam decretam eſt , aut ſi officii* lepra deſcriptis , «liiſve , qiut tamquam mimarum curator , parochuſque ia eccleſia ſu* parochiali ptaſtarc delict, obeundi* «liqoo modo defuerit, aut ea non ſlatis, ſc ab epiſcopo praferipti* horis, aut non illa, qua ceteri parocni debent, ratione omnino prxſtiterit : epiſcopi arbitratu, *It* panis,pa-

A rocho jam conſtituti*, ſcgravioribus mutitetur, puniaturve, ex przſcripto etiam ſanſtionis , a Flo V. pontifice maximo eo dc genere, VIII. Idu* Julii MDXV1IL edit* . CHVim I 1*7«.

Ne item parochus , vel alio* quivi* facetdo* , qui animaram curam quovis nomine gerit , cantoris , aut miſici munus , panefvc in eccleſia cathedrali, nec vero in ali* ſufeipiat , exerceatve, niſi aliud ob cauſam epiſcopus judicaverit .

Neque preterea literariam ludum domi ſua, aliove loco aperiat exerceatve , niſi ob parochi inopiam aliquando aliad epiſcopus ſcripto conccſicrit : qai tamen hoc munus extra parochiiu* fine* exercendi , nullo modo facultatem det .

B

Neque pueros, ſibi in diſciplinam tradito* , certa paâa mctcedc, domi ſu· ullo mado ſuiciplat atque alat,

At clericos, qui ſibi adjumento ſint, literis, diſciplinsque eccleſiaſtica erudire curet , irem paupere* aliquos parochiali* curae ſu· pueros , «qui ad idem aſpirent, quive aliam nullam facultatem prima ipſa literarum rudimenta percipiendi habeat, G ejus rei poceſtatcm ſcripto exaratam ab epiſcopo habuerit .

Cum omni pietatis ratione conjunſtum eſt , divinarum precum horaria officia,, ſient in ceteris, ita in parochialibus cccicilis ſolenniter , anniverſarils potiſſimum ſoleomtatibus concciC brandis, per parocho*pnrſtari, cum ſc id antiſjui inſtituti fuerit, ſc populum ſefts* IIII* praerttm celcbritatibut co convenire fancitum ſit: & ut idem in uluop revocetur , per epitropo* diligenter fidele* odoneri facra Tridcntina unitione letnci , atque rtcram cautum iit . Quare dic natali domini , ſefto item circumcilionis, qui eſt odiva, in epiphania , paſcha reſurredionis, pcntccoſte, & afcenſione , in annuntiatione , ſc affiimptioae beat· Matiae virginis, die natali ſandi Joannis Baptiſtsr, beatorum apoſtolorum Petri ſc Pauli , in ſolennitate omnium ſandorum, ac ſefto die ſan§#, ſandeve , cujus nomine eccleſia parochiali* nuncupatur , * parocho , & miſſc (acrificium , ſc matutinam , reliquaque precum divina officia ut in eccleſiis collegiatis ſit , ſolenni ritu ſiant , canantiuve , ia iis ſcilicet eeclefii* parochialibus, ubi/id decenter pnrſtari poſſé epiſeo pus cenſuerit i ** n<·

D

lis vero ipſisydicbus, mox ſupra praferipti*, ſinguli facerdotes , ſc reliqui inferiori* ordinis clerici , in parochiatem eccicliam , intra cujus ſines habitant, ſi eo tempore divinis officiis in alia eccleſi* interefie non debent , ad matutinum, ſc ad reliqua horatia divinarum precum offici* miſiarumque ſolenni* celebranda conveniant .

vi

Parochi in urbe *tc* M opidis ſaltem inſigaioribus conſtituti, alt a reliquis ſacerdotiba* animaram cuiam non gerentibus , internoſeantur , caputium , quod eſt proprium eorum inſigne , in humeris ferant , Cum domo exeunt , Tupra exteriorem veſtem ▮ cum procefticnei aliaſquc ejuſmodi publicas adioaes obeunt, ſupra ſuperpclliceum; liceat tamen epiſeopo ab hoc decreto eximere , qai in eeclefii* cathedralibus dignitatem , canonicatamvc item legitime obii-ent, quamdiu rUam, *illumve* retinebunt, non autem u qui dcioccp* olla quavis cauſa tnodove obtinuerint .

E

Pro locorum & temporum ratione id ab epiſeopo luis diotcclanis parochis permitti concciive

ANNO CHRISTI |J7»

liceat› «t Decembri, *fe* Januario mcnfibus, ob durum brevitatem , itineri* difficultati conjundam › facerdotalcs illos conventui ipfi non habeant, quoi primo provinciali concilio tnfing«i. loi mcnicr haberi decrevimus, ita tamen or sliit deiiceps mcnfibus , quibus commodius iubeti poterunt , refarciatur A: przAetur quidquid intermijfum.elf , frequentioribui conventibus , &· omni diligenti ratione.

Iit autem conventibus , re! in urbe , vcl in dio-ccli habendis , eertai régulai , que partitn in luperioiibus conciliis provincialibus co ce gencie decretx funt , pattim ordine , ac rectc adjungenda videbuntur, ad communem provinciae ulum ner nor ptzfcribendas atque edendas, ture parochi, turn alii , ad quoi eiccutio ipedat, fervent, atque caequantur diligenter.

CONSTITUTIONUM PARS TERTIA-

I.

De *tfifiitfii.*

UT , q lo fponte no· contendere Audemus, eo etiam Unctu legibus *8r* c l.iurtationibu<, quafi Rimulis incitati, adjutrice in primi Dei gratia liudiolius properemus, non folutn in illi; vita cpilcupalis legibus , «ruas nobis in concilio provincial primo conAitmmus, inliftcre , led longius in dies nos progredi oportet i cum ii fcilicct , nos limus , quibus propolita. Chrifii domini vita, nullus definitus lit progrediendi term'nus . In hoc igitur concifio provinciali quarto hac etiam illis addenda cea-' fuimus ·

Primo epifeopi fibi. It gregi Mtendcu.c., in omnibus, ut cit apoAoli prcceptum, laborent, ac "minifierium fuum impicant ; cunctaquc ad Dei voluntatem adminiftrare vigilan-er Audeant, confiant! virtutum epifcopalium officio.

Sicut autem prxRantibus viiutibus Chrifiani populi, q torum curam gerunt ,· ab iplisinfiituendi funt ; ita optimam illam . quz inepiicopali animo'eafliflimo , ad divioafque fulcipiendjr illuminationes idoneo , inefle debet , vite inflitutiunem evangeiicis literis explicatam , non vetbis lulum declarent , fed fanaiffimis fidis, e caritatis fonte manantibus, comprobent ; exemplifque virtutum fuarum in omnem fanâz , vereque Chriltianz vite ufum illos conformare diligenter curent.

In oratione fancilfque medicationibus cum eos frequentes efle oporteat, certam fibi horam quotidie lumant, quam in contemplationum divinarum Audio exerchationeque attentiflimis *te*ljgiofe mentis cogitationibus ponant. Qua oratione non fibi ipiss tantum divini luminis il lufiiationem depofeant , led etiam pro fidelibus fus: cur* cumnulli, humiles j-'cces fundant, eorum peccata deplorando ; pioque gemitu, *Se* religiola fupplicatione Deum orando, u· disjectis peccatorum nubibus . pluviam *fe* rorem lu* divina gratiz ac mifeiicordiz cfiundat lu iic'cditatem tr agrum ecclefi* luz.

Domi item fucorationisvelpertinz inhuutum introduJbm retinere liudeant ; ad quam ipfi, fi modo aliquando impediti nor^ fint , conveniant . tum piane faiqitia omnis.

Mifiz laciticium frequentius celebrare Audeant . Dominicis vero feftifque diebus , ne id przAare omittant , cx concilii provincialis primi decieto . Hoc vero ipfum facere curent crebtius in ecdefia, quam in privatis oratoriis.

Tum prztciea mifi* lacrificium tacere Audeant , quibus diebus ccc'cüas , altaria , aut cimpanas coniccrabunt , aut coemeteria , cave reconcillabunt , 8r alia ejufdem generis epifeopsiia munera obibunt ·, illis przterea diebus* quibus eccleGaAica beneficia conferent ; 8cgeneralia clericorum, qui initiandi funt , *8e* confeffrriorum examina habebunt , ceterafque denique graviores confultationes , *Bc* deliberationes inibunt.

Cum sirtem ob caufam facrificium non faciunt * rcligiofe interfiat.

Nec vero, cum adfuturi funt, facerdotem*capellanum*, fieri faciendi caufa indutum, ad alrale in mora elle velint , aut expeâare patiantur , dum ipfi aliis rcbqriticumbunt.

Prius autem facium facere , aut impediti ei intcefle Audeant , quam alias occupationes* adlionefve extemas fufeipiant geiantve.

Divinas laudes , precefque horariis pie , decore , Audiofe , devoteque quantum eis Deus dederit , ac fupplici mente recitent ; ne veto quidquam aliud agendo , debitum hoc munus obeant, id pro refiniunu Audio valde caveant.

Dominicis vero fefiifque diebus ne eccleti* *"'«·· *· define, nifi infirmitate impediti , ad concilii *"f^,'χ.'u.* Aurelianenfis prselcriptum , atque allir item diebus, quo freqii. nrius per alias quotidianas paAoralis lolicituduus occupationes licebit.

Quod fi in crcicfia non poliunt , impediti; dumi 'amen divinum officium non continente· « led aptir convenicntibufque horis recitare Audeant. Si vero ne illis quidem horis licebit aliquando per negotia ·, videant , ut przvcniendo potius , quam taidando divinis laudibus fatlificiant.

Confcfiarium fzcularem aut regularem dclig. 'iit , adhibeantVe , qui vir lit Ucra felentia, prudentia, fpcâatis moribus, &· vit* fanâitate infigoii : cujus etiam Audio *St* conii llo, precationis fpiritu I in rerum graviorum deliberationibus aliquando uti poflint.

Nc omittant etiam facra theologi* , facrorumque canonum , aliarumque cccieliafiicaiurn dofttinarum officio , moncrique epifcopali proprie congruentium, Audit's quotidie fiatis horis operam dare; quo-.idiequc aliquid cx facris bibilis potiflimum epifcopali fidei rcligionique commiiis liudiole legere . Gentilium autem libns, ut Cartliaginenlis concilii canone vetitum IV' c, ,scfi , ne operam dent.

Officit przterea fui efle putent , eos excipere atque audire, qui ipfos, vcl tamquam judices, vcl tamquam parentes , vel confultorCs , adjutorcfve adeunt.

Itaque his pcraâis, quz ad divinum cultum, religionis officia , & ad animi , fpiritufque pia Audia fpeâant , omnibus adeuntibus f< facile* bcnignofoue pizbeant, ita tamen ut ueagravitate recedant.

In auditorio omnibus fatisfacere Audeantac ne infirmos homines audire negligant , fed hot vcl in primis, cum adfunt , ad Je accerfant.

Expediant fiatim qua rc6r poflunt . Omnibus vel re , vel conhho , vcl confolando nrodefic Audeant.

Quz ipfi polfunt ac debent ad fpiritualem curationem *ft* gubernationem , divinumque cultum fpcâantia ; hzc per fe in primi* praAarc

Au-

ANNO CHKKT1 'ft*·

ftudeant: cetera, qua interiora lunt, potius per vicario», miniftrofve alios exequantur.

Auditaui negotiis poliquam fati» tempori» dederint, tunc a prandio diem etiam diftribuant, «t reliqui» conficiendi» opera ponatur.

Qndqiiid autem tempori» animi relaiationi aliquando ob valetudinem dabitur i id omnevel in ipiritualium librorum leâione itudiove, vel in coniuctudine & colloquio piorum & erudito» sum hominum , fpiritualiique vite amantium ponere iiudeant.

Λ nimia laicorum familiaritate meminerint abilinere.

I.»icalia convivia fugiant.

Leftio io men(a potiflimum fit ex facra feriptura, *tc* palloralibu» libri», cx viti» laniiorum «pilcoporum, qui epilcopale munus egregie gei* Urunt.

Die autem confecrationi» lue, ut alia» utiliter in concilio Oxonienfi lanciturn cii, formulam illam ptotnillioni» luat, in ipfa coniecratione de pontificali libro prolattm, anni» Cinguli» ir tnenia legi curent; tum certi» etiam alit» Io-Jennibu» diebu» , ut diligentius przftcnt , quo crcbriu» illa leâione quali moniti, videant epiicopalis muneri» parte».

Tridentini item concilii decretum in leflionc xxv. editum capite 1. & concilii provinciali» primi lanâioncm de vita epilcoporum , & hanc prz-/terea Izpe libi recitari curent, tutp maxime alii- quando, quibus diebus una cum familia omni cibum capiunt.

Veftitu utantur ad concilii provincialis primi praferipeum, talari leiicet tunica , collo adliii-éta , rocheto , *tc* humciali mdutner.ro , quam moxetam dicunt, ita ut ne domi quidem in ullus confpectit Ic exponant , niti eo epilcopali veftitu induti.

Rochctntn etiam, *tc* moxetam induant, cum per dicecelim iter faciunt : interiorem vero tunicam bieviotem , ac mantellum viatorium adhibeant licet.

Annulo autem epilcopali Temper utantur, ic ubique tum domi, tum foris, tum in fua, tum in aliena diœcefi , ut perpetuo fe ccdeliz iuz fponfos meminerint.

Sexta quaque feria , tum przterea in vigilii^, in adventu, in quadragefima, vcftitum induant nigro colore, iis diebus exceptis, quibus ex ritu ccclefi» nullum mceftitiz lignum veftibus oftendere debent ; aliis autem , violacei coloii» veftimcnra adhibeant.

Cappatn epilcopalem , cum in ecclcfiam, vel ad divina officia, vel ad conciones , vel ad facras icdiones, vel ad alias ejufdem generis aitiones accedunt , omnino induant.

Eamilia epilcoporum , ecdefic fumptibu» fuftentata , in domibufque miniftrorum Dei educata, ceteris propofita effe debet ad imitationem Chriftianarum virtutum ; quamobrem ejuimodi t t, quz preluceat vitz *tc* morum exemplis.

In ea ne fiqt rixofi , impudici , blaiphetni, tjSiofi , leurre.

Ne epilcopi confanguinei, nifi eadem vivendi diiciplina qua ceteri, utantur.

Neque item, qui parochialem curam gerunt.

Neque rurius, qui alio relidenti* munere adiiΓΛi ,®illis exceptis, qui licet epifeopo operam r.aven: , poiiunt tamen debita» miniiterii fui functiones in ecdefia prcftare. Verumtamen ne *tc* facultati dctraCium ideo fit , qua canonicos duos habere tecum epifeopo per factos canones licet.

Cubicularii pr* ceteri» etatc fint, moribulque grave», & boni telhmonii adCmtque omnino et primi concilii decreto clerid, qui lanftz epileoiaiis vite , religiolarumque aâipnum lint non olum teller, fed imitatore» etiam, atque adeo c/uimodi denique , qui . ut ad hnaiflimum pontificem Eugenium III. Ian<5tus Bernardus Icite ferihit hir verbi», przcipitcm etiam frena» rent , dormitantem excitarent : quorumque libertas excedentem corrigeret , extollentem reprimercr, ronftantia <t fortitudo nutantem firmaret, erigeret diffidentem, quorumque ianttita» ad omnia bona incitaret,

"7"nno ~ CHmsTi mjs ,

^„„',4,^* uo« .

Qui clerici lunt, vel lacris initiati, vellacerdotc» ; coium opera ne epifeopi utantur ad ofiicii alicujus, quod facerdotali , dericalive ordini minus conveniat, aâiones.

Ne quifpùm de familia ullo unquam die nr». terminât rei divinz intcicife · nifi necenalio impeditus fit.

Ii< qui dc familia funt , ptzfertitn clericis, cett'is jejunii dies in Cingulas hebdomadas inftituatur .

In adventu item curetur , ut familia jejunet faltem feria quarta *tc* (exta .

Jejunet familia pridie diei conlecrationit epifeopi , in vigilii» item lanfii cathedralis ccclcliz , ac patroni civitatis , fi quando non hujus nomine nuncupatur cathcdrilis.

Unulquifque de familia , lingulis mcnfibuv confcilus, laeram eucharifliam (uniat una cum reliquis , qui in familia iunt

In adventu , ut Silvcrii pontificis decretum eft , tt preterea in quadragefima fingu'ts diebu· dominici,, laeram coirmunioncm i.un ariter ac- *i,---c Iludeant, clerici przlertim , d; vitz ipiiituali» ftudi.iliores.

Duobus ante diebus quam facra communio fiat» paterna cohortatione ab epifeopo ea dc re familia przmoneatur.

Singulis hebdomadis, bis nsinitnmn ▮ qni de familia lunt, rudiores *tc* Chriltianz fide» uotSrina *ti* literis ab aliquo inftituantur , cui id cui» epifeopus dederit.

Quo loco domeltici Se exteri domi ante cubiculuin epilcopi conveniunt; eo loco liber, aut dc vitis *lenitorum* , aut fpiritualis vitz exercitationibus conlcriptus, in men ia lit ; ut qui conveniunt , leâioni incumbere poflint , nec vero inanibus confabulationibus fe dedant.

Dum fatnilijr cibum capit, leâia etiam adhibeatur .

Ne familia otiola fit , ne inertiz aut defidir dedita; led aut in obicquio epifeopi, aut in honcllis exercitationibus occupata.

Λ nugis abftinens , filentium cum modeftia conjunâum lerVarc ftudeat.

Abftincat autem unufquifque, qui in famulatu epifeopi eft, cum flagitiolorum hominum confuetudine, tum a locis ubi turpiter vivatur.

Ne quis przterea foris pernoâct ·

Ne rerum novarum cuiiofitates feâen'nr.

Ne quz jocularia funt , quz .idicula ,Sundc cachinni , tiiulquc folutiones excitantur , loquantur.

Convivia publica , comeffatione» laicale» · frequentemque laicorum hominum confuctudinem vitet . Libros ne habeat de rebus jocofis , lcurrilibus , ridiculis , obictxni» , iinputiiqite. conferiptos.

Super culfidia familia epiftop"» pernetur* ftet , tum etiam bis quotanoli viiii.-: , feme! insume quadragefima , iceram initia ad»-c---ji, ejaf-

' AMHn CHKUTI nr».

ejuljue mores paterne invettlget, «c vidcat ut limiiquilque religiofe, vitaque fpiritualis inftituti· congrucn'.er.vivit . Si quoi ad Chriitiana» virtutes progredi coaipcrcrit , eorum tiudia, piogrcfiiloocfve fpiritualis vite adjumentis excitet t qur vero a bene agendi Audio averti funt , illo* moneat atque objurget ; ac fi contumaces, Uncorrigibilcfque *nvenerit, domo ejiciat.

Rutius epifeopus famili· fu· confeffirios (acerdotes , vira* fpirituali* vit· ufu exercitator , coaftituat < quibus etiam tamquam clericalis disciplinas 8r fanâ· inflitutionis magiftiis illa utatur.

Epifeopo miflam celebranti vcl audienti frequens familia adiit.

Cum in ecclefi* ad divina olEcia ipfe accedit, familiam quoque fecum «defle jubeat.

Nihil denique omittar, ut omnes domellici rn omni bene lanffcque agendi oflicio fe contineant .

Familiarium preterea , cum vgrotant , maenam habeat curam I

Provideat , ut illorum falutis animarum ratio in ptimis habeatur; tum valetudinis recuperationi per medicum confutatur, neque vero impends parcatur , ita ut rgrotancibus omnia ad convalefcendum neceflaria fuppeditentur.

Illos etiam aliquando invifat ,'tum falutaribus conliiiis, 8r benignitatis officiis confolctu< quod epifcopalis caritati* oflicium etiam infimis famille fua preftet.

Uniufcujufque autem de fua familia rationem in merfede conflituenda habeat , pro virtutum meritorumque , *te* pro ecclelrafticorum fruftuum dilpcnfationis fibi credita ratione·

Ab cpiicopali domo abfit omnis piftura ornatur, qua profana fit.

In atrio epifeopo* ordine pingi curet , qui prxccflerunt ; fi minus ontnes, cos faltem qui finâitati*, aut doctrina aut rerum epifeopalium geftarum laude clari funt.

In cubiculis omnibus rcliquifquc domus locis frequentioribus ne defit aliqua imago facta.

Hofpitio, menfave recipiendis etiam illuftibus & locupletibus hominibus, ue prescripts· epifcopalis fmgalitatis normam deferat , ut cvemplo fuo ipfi quoque hofpites incitentut ad frugalem vita modum.

Eleemofynis dandis promptus it* Gt , ut prêter illas , quas per clecmolynariiim aliofve largiri (olat , oriam mifericordie vlceiibas indutus, manu fu* in pauperes *cpiicopali liber*. litate conferat .

Π.

*Λ *>fλ V btmfien eltneeriM.*

Veftes quas domi ptivatim clericali! ordinis homine* induent, ejufmodi fint, qu· non colore, non uli* habitu* fpccie a clericali modeftia diferepent.

Cam in ecclefi* verfantur, quo tempore fo> perpelliceum induere non debent , ne fint fine toga exteriori , prefertim horis quibo* divina «elcbtantisr, aut populna ad ccclcGam accedere foiet ; ae< vero abfque c* cciaos (n dicacefanis loci* prodeant , nifi cum eoe pedibus iter faciente* vis difficultas *te* longitudo alitet cogit

Si quo iter equo laciunt , ne abfque viatoti» ytfte citeriori equitent, inccûA* inuriori tunica , aut ali* contraûiort decenter adhibita.

Superpqlliceis, eum minifterii ufus poftulat, omne* utantur, qur non lacer* fint , non fordid* , non ita elaborat* , ut artificil ornatui in humeris nimius appareat.

Singuli autem prrtcre* , prsfcrthn qui ilt aliquo minorum faltem ordinum funt , proprium fuperpelliceum habeant, quo *te* in cedelia, eui adfciipti funt, *fe* alioj, cum ipfo* fuit funui muneribus contigerit, uti poffint.

Nulli facetdoci clericove «naulum , nifi e* dignitate prrdito , in qua conferenda ille fibi ttaditur , geflare liceat ; tuneque unum fotum Ar digito dexteras manus quarto.

Eum vero dum mille facrificiuin facit fscerdo* deponat.

In omni item inceflu . flatu , geflu , vultu ordinem fuum lacerdos Sr clcricm pioiitcatui , omni clericalis vito aâionc idigioh animi mores exprimens, qui m ecclcfiafliciordinis hominibus elucete debent.

Ne cum neces «c cruciamenta improbis hominibus magiftratuum judicio illata, multitudini ipedanda proponuntur, ullo modo cccicliaftici ordini, viri interline ; nifi coram pia opera , confolandique oflicium ufui futurum illis fix qui ad fupplicium ducuntur.

Sacerdotem , dcricumque eujufvii otdinii , tn cantici*, hymni*, pfalmir, ceterilque ecclefiaftici culta* officii* , religiola modulatione concelebrandis, disinifque laudibus (anâeconcinendi*, ita verfari convenit , ut voce fua facris dicata abuti non debeat ad profana , cantione* *te* modulationes , atque ad voluptarias dcliciofafque laicorum obleâationea . Quamobrem eaveat, ne in nuptialibus , laicalibufve conviviis, aut mcnfisxanendo operam fuamnavet, ullo quidam vel amicit·· , familiaritatis, oblequii, alteriufve rei caufa , cum prrfertim clericalem hominem inter epulas canere, veteri canone plane intrrdiâum fit.

Omnis etiam facerdos , clericufve publica eonvivia *te* coaefliationcs ejufmodi vitet , quibus iepe fit , ut contemptui fit cccJcliaftici miniterii dignitas.

Illud autem unufquifqae clericus f«pe repetat, fe nOn ad inertiam atque ignaviam , fed ad ipiricualis *te* ccclefiaflica militis labore* vocatum efle.

Sciat propterca id in officio fuo poflitum effc , ut cum vel in officiis divinis obeundis , vel >n frequentandi* ecclefiis , quod debet , tempus eonfumpfcrit ; fi quid iibi reliquum cd , id omne non in rerum lecularium colloquiis , profaniique aâiooibu* , (cd in divinarum literarum Rudiis , *te* in celcftium rerum contcmplacionibusfc fanâi* piifque officii* traducat. Quare uoufquifquc huius provincia epifcopu* , ac alli item qui *illlui* nomine atque auttoritate vifitationis manus dbibunt , videant atqac inquirant diligenter quibus in rebus tempus clerici tnnfigant, anque in iis pottffimnm , qn· ab illi* agi curariqoe debent , qui la Dei cultum fe dederunt.

Quod fi clerico* aliquo* otlofo* efle comperetint, inita aliqua ratione fafutariba* eos occupationibus *te* ecclefiaftico homioc dignis incumbere procurent, ac provideant omnino, na ifti ad fua falutis diferimen *te* alioram otfenfiooem dtin abutantur .

Omne* pntterea *te* Gngulo* clericali* ordini* homines hoc decreto nonito* efle volumus, «t

"anno· CHium <t7C.

AMVio' CtUIUTI MC*

«d *°* *h* crebro conferant , oui lo facerdotio cooftiuti, in fpiritualia vlt- Rudiis , exercita» tionibufque verlati , atqoc ejafmodi funt , de Îjuorum confilio vitam ad omnes fanâe religio» eque agendi rationes loftituanr.

Ab illorum autem qui in vitiorum luto volutati , It maleficiis paictmt , familiaritate ab. ftinera, cuna eoa oaten jubemus , tum proclpue minorum ordinum clericos , qui nondum ■rate confirmata funt, neque firmo virtutum robore muniti proclivius ad vitia* proUbuntur. Aut illud non modo prohibepatu > fed divina contcftatioM obiceramus cccleflaftttl ordi» nia homines , eos pnrfertim qui in facerdotii gradu conftituti funt, quive animarum curam gerunt » ut quos in vitiorum foce vetfari animadverterint , caute fe fapienter ftudeant a pec. catis ftsgltiifque deterrere > Λ ad virtutem cohortari *i* eifdemque ia fceictum gurgite laborantibus opem ferre, verbis , conulili, exemplis i atque ita quidem, ut dum illos juvare conantur, ne fe familiaritate inquinent.

Nc clerici apud fe libros habeant, aut legant , quorum leAione bene agendi ftudium , morum difciplina, fe timor caritafque Dei lan- S«lecte pomtt quales libri funt, qui rea vel anes, vel jocofas, vel fcurriles , ridiculafve vcl impuras continent.

Rerum novarum curtofitatcs fugiant : tum ne, quas ridicula funt, unde cachinni, rifufque folutiores exiftunt, loquantur.

Sacerdos clericyive factis initiatus , aut cccle&afticum beneficium obtinens , boranim canonicanim officio cum adftriâus flt , memineiit, fc febri morbove aliquo , vdl adveria valetudine leviter aliquando laborantem , non jnftam proptetea cscufationem habere , quamobrem illud intermittat , omittatve ▮ itaque fi quando corporis infirmitate alfeâus eft , ▮ᵛ pro fua confcientia relte videat , quid prcftare poQic, ac ne omittendo graviter peccet , *It* beneficii quod habet , fruâus lues non faciat .

Quod diligentius cleri in omni ecclcflaftica difciplina progreflus conftet , unufquifqoe facerdos *It* cujufvis ordinis clericus , de frequenti facraaacntorum ufu > de funftionibsu in ecclcfia pmftitis , de icâionibus , ftudiorumqoe progrcUione , de ceteris exercitationibus ubi pnsferiptis , tcftimonium ab iis fingulis , quinus cx pcafctipto accipere oportuerit, fingulis mentibus* vel alio ftato tempora , per epifcopum ftatuendo, afferant: idqoe ad conftitutam rationem.

A facerdotibos , ab iifque etiam , qui prove&iori Mate hint , hoc n nunquam per ipfoa antea pnaftitum eft , omnino praftari peroptamus , ut cum omnis antcaâa vlt- fa- peccata diligenter riteque confiteantur , eum fpiritualium exercitationum , prout iis , qui fubdiaconatum vcl diaconatum , vel faceraotium fufeepturi funt , pmferiptum eft, ftudium aliquando fufciptant : quo diligentius in via fallitis fibi prolpiciant.

III.

Dt fifuiim.

Neceflarium illud ac pbne debitum vifitaadi munus , quod ex fanâione Tridcntina pem» ftari oportet, *provincias* noftra epifeopi ita iolicite exequantur, ut fu- quique urbis ac dim- refis vititationem fingulis ipfis annis , aut fi *per* dletccfis amplitudinem non poliunt, bien- nio ad fummnm ipli pec fe conficiant. Si vero legitima occupatione > caufave impediti , id muneris aliquando per feipfos obire nequeunt , vicarios gqnerales, vifiutorefve alios, hama rei ufu perjtos atque idoneos adhibeant , qui vifitationis oficium Cedulo, ut par eft, praferipto tempora exequantur.

~A)txg' CKRirri ijyc

Cum vero vifitationis mueras spfi per fe obeunt , vel unum · vel duos canonicos , vel alios quofeumque homines ecçicfiafticoc , quos ufui *ǵ* adjumento fibi fore viderint , prout maluerint , fecum in ea vifitandi cura adhibeant .

Ne deinceps plures quam homines decem * *Sc* jumenta feptem ad fumeiem lecum in vifitando docant , fupputata hoc numero epifeopi etiam perfona, ac illius ccclcfiaftici viri, quem ex huius concilii decreto epifeopus quifqoe aliquando promittet t fuis tamen propriis fumptibus licebit eis pleres conducere . At vero , qui epifeopis gradu inferiores funt , in vifitatione longe pauaores homines , *It* jumenta adhibeant .

Hocque decreto derogatum Ct alteri, la concilio primo provinciali edito .

Latcorum hofpitia , eoque magis convivia , Ut maxime poliunt, omnes fugiant ; fin autem ad illos divertere aliquando nacelle erit, cum cetera fervent , tum in primis caveant , ut ne extra menf* cpifcopalis *It* clericalis modum , regulafqoe in viGtatione prafcriptat , quidquam omnino ab hofpitibua apparetur »ponaturve .

Notarius autem cancellariufve, ne quidquam pro vifitatione ab iis qui vifitantur ullo quovis nomine exigat* neque ullum doni, etiam putilli quocumque *poio* oblati , genus accipiat , ac ne item pro decretorum , ordinationumve in vifitatione confsâarum aâlone vel confcriptiooe , earumve exemplo, etiam linguis vel eedefiis, vel clericis , vel aliis qui vifitantur, jufih vifitantis edito. At pro opera laboreve, quem alterius , cujos interuil, illanim exempla alio deinceps tempore petentis , canin iis exferibendis pofuerit , mercedem capiat licet , pro tax· in foro epifcopali prefix· aut prsefigenda rationa.

· Epifeopi , qui ceteris omni bene fanâeque agendi exemplo praire debent , antequam cleri populique vititationem ineant , a fe fuaqoe familia vifitandi initium utiliter faciant | quo reliqui omnes domeflica illius vifitationis aAione exeeutioneque incitati , paftoralia jufla , qua ipfi vititando pnefcriplennt, promptius ac ltudiofius exequantur.

Diligentiam vero omnem vifitaudo adhibeant t non modo in ecclefiarum culte *tr* ornamento tuendo > augendove , fed maxime in omni *It* cleri *St* populi priftina Chriftiana difciplina reftituoda ; in utriufque item moribat cognofccmdis, lifdemqoe depravatis corrigendis.

In eaque vel vititatiooe, vel morum corteftio- nc etiam tamquam fedia apoftolic· delegati, auâorftate Tridentini concilii ftatuant, moderentur, puniant *Sc* exequantur ad factorum canonum przfcripcum, quacumque illis ex prudentia, fua pro fubaitorum emendatiosse ᵛ diorccfis fus utilitate neccfiaria videbuntur. Inils, neque ulla inhibitio, appellatio, aliudre quidquqmimpediat, aut retardet exactionem eorum, quaipti mandarint, aut judicaverint dccrtverinrvv.

Fe-

ΛN>η CJtRisTi n?a

Vemioarum ·< m*rinm luxu , inuMderatuque veftium fumptu ateoiiuw „ ornatum illam inanem › ac plan* fupervacandum A a Chriftianxi «ita more fane quam aticaum › onde tot malorum («ninarium «itare quotidie cernitur , omni epiitopali» muneri·, officii; & auâoritate prohibere , tollere , fundttulque evellere fiii·· «Icant.

Monialium monaftecia ,v regularium juri tume fubjeâa , quod ad ciaufuram attinet, diligenter ajKurateque vifitervi , loca-ipfa introfpcCtcnt , atque ea fuperiori etiam parte circumlufinent « k caute folerterque iofpiciant profpeâus omnes , aditui , *It* cetera denique omnia, quz ad dauiutam reite tuendam ullo qoovis modo perlinent.

Hoipitalia item , aliaqtie pia (togula loca k (odalitia pro audoritate , iacultateve *It* canonum jure ■ decretis Tridentini· fibidata, infingulo· annor vifitent I *St* quz laicalia etiam *k* mere privata funt in li› , qua ad oblervandam pi.iæ teliatprum voluntatem (prêtent , vIGtanijo cot -ant *It* reforment.

tcref

tipikopo , ad cupticumqua loci vel ecelciiai parochialli , curatzvc viGtationcm adventanti, cum illi potiflimum, ut vetui canon conciliiTulonenGt jubet , qui confirmationi· facramentum ab eo fufeepturi iunt , tum ptaterca reliqui omne· fidele· › exceptis tantum iis, qui morbo adverfave valetudine laborant, ficut in concilio Rothomagenli cautum eft, obviam otdine prodeant t ac flatii hymnorum pfalmorutnque precibus , k cum gaudio , timore ■ fummaque reverentia illum, tamquam vicemChriiti agentem , excipiant , prout eodem Rothomagenfi concilio fancitum eft , cujus canone excommunicatio iiii· conftrtuta erat , qui ei muneri defuifleat.

Neqiit folum' quo tempore ille jdventat, fed altis etiam diebus , dum viluatio puochta fit, fideles quam frequeutilfimi aiifinC ; ut ipfi omnes ac unguli , ii quid .id animarum falutem procurandam opus nibent , proprio paftori parrhtique liuere cxpoqant : elque pro illius officii ratione oportet , interroganti refpondeant ; illum condonantem, monentem, Hr paterne arguentem , k obfecrantcm 8t increpantem audiant : ejufdem juffa , monita & decreta fufeipisnt , atque Dei denique voluntatem , quam przfcntes per ipfum auribus percipiunt , non tantum obediendi propenfione , fed etiam reite fiftis omnino cicquantur . Id porro omne ut fidele· diligenter, promptoque «nitno preftent, frequentiwmique in epifcopali viGtatione pdiint: parochorum Ac aliorum, quorum intereft, faeerdotum fit , ccbro, prout ufuvencrit, intra mitrarum foleania illos docere , cum eas officii pirtea, quas cpilcopo vifitanti ab ipfis jircftan conveniat, tum vifitationum in primis utilitates fruibifque (alutares.

At vero ex vsfitafionum laboribus, quo uberiore· finitos exiftant, ac fidelium animi falutart aliqua prvpatatione escitati k (offulti , quo pro.nuiiorr' rreftiorefque fiant , cum ad bene agennurr. , tum ad paterna k epifcopalia julia munitavr .rnpleâenca & exequrnda , tum ad omnain denique Chriftianz vitz diicipimam fan<tis inftuutis conformatam fufctpiendam t prr-t'rri ut vilitatio *6c* diligenter , *A* breviter , k nile denique conficiatur atque abloivatur , has etiarr. de preparation* ab iis jsecfcrtim , qui vititantur , adnibeoda , inftruâiones adjungendas centuirrus its decretis, quz hoc ipfo de gere in hoc k in atio noftio provinciali primo concilio edita tont . Quibus porro inftruaioaibus pro perfonaram , temporum , loeorumque lue dicKc&s ratione ab cpi&opo cdjta , detrahi lieralt.

Ahno CHUrn 1rva-

Primum ufii vifitationit, vel generatim in univerfa urbe , diacefique inchoande-, vel fpcciatim in aliquo opidu locove , aut parochia , przlertim frrquenHori atque infigniori obeunda, rerratn silun epifcopus (latuerit ; paftoralsbus etiam litem eo potidimuni nomine a l'e Civnfeâls , piq ulutn przmoueat atque cohortetur , cum ad alla pietatis officia , tum maxime ad peccaturum 1oulciiionem , facram communionem , j>teci.Cque \>ro falhtari vrGtationis tvrotu continenter habenda·.

I tiduo proximo , antequam univerfz vifitationis initium fiat, incathcdralrecclieliaquadraginta horarum orationem indicat , quam ejufnem vrfitationis nomine a elero & populo, qui in urbe eft , frequentiori in ea ipfa ecclelia pie celebrati curet.

Hcc ipfa etiam orationi· ratio parocho , alloque ecclelia rcCtorc , cui intereft , curante adhibeatur, antequam rcddir. parochialli , curature , aut opidi ,' pizftitim initguloris, vifitatio ineatui · t ,

Duobus vero, aut pietibns ante conftitutum vilitalionis tempua diebu· archipresbyterum aut archidiaconom ut inconcilio Rothomagqnti cautum eft , aut alium ecclefiafticutn hominem , îiocm maluerit epifcopus , pneire Jubeat per tngula opida, vicos, parochias, & loca civitatis, k dicerefis , przfirtrm frcqilentjora , infigniorave, quz ille vifitaturus rit. Ille vero jufta prarftet : coovocatoque clerok populo nniufcujufque loci nuntiet epifcopi adventum , cidemque adventanti obvia^, ut iuflbmcft, prodirr , lctcraquc in promptu haberi moneat ac mandet . Paltoralcs item epifcopi litrras . edicta, :nlrudiiones, ad viGtationem pertinente·, enuntiet atque evulget . Tum pneterea quidquid de levioribus caulis ab eo explicari agive epifcopus juiTcrrt „ id'eiequi ftudeat, ut ne ille veniens diutius olXejufmodi caufa» in vilitationis mora efle necefle habeat.

Parochus porro allufye eccicliz reâot vel przfedtur, .in qua animarum curam gerit, cum vifitandus erit , paftotales epifcopi Utera· , v fitationis nomine ediUs, duobus ante illius adventum prosimis feftis diebus intra miflarum folennia, cum populi frequentia adeft, de fetipto recitet .

Itidem przftet de literis , quas dc confirmationis facramcnt.s rite religiofeque fulcipiendo epifcopus , inftruâionum , monttionumve nomine ediderit.

Hoc ipffim przteren exequatur de aliis item literis, cdlâi*& inftruAionibu·, quas obvifitationcm evulgari ille jufferit.

Sacerdotibus quoque k aliis , quorum intereft , epifcopale inftruâionum literal dcicriptis tabulis, libris , alirfque tel ecclcliallicle monumentis , cctcrifque id generis mature przparandn , quo vifitandi ratio bievior , explicatiorque iit, lignificet k recitet, ac G opus eft, carum exempli cxfcribendi copiam illis faciat.

Qiiam literarum , edi&orumve epifcopalium evulgatioocm recitationcmvc , tk fermone A concione , k monitionibus , k omni alio tum publico , tum peivato cohortationum officio profeqaauar , prout expedite animadverterit : quo fidelium arnmos diligentius pnaparet atque excitet

ANNO CHRISTI *it7*.

o**1 ad fufelplendum epifcopalia vifitationis officium uberrimo ac falutari cum animarum fruâu .

Illud porro curet, ut nemo, qui intra parochi· fu· fines |>*bttat, omnino fit , qui eo vifitationii tempore confeffus , facram communionem non fumat, idque ab cpifcopo ipfo, etiamfi in alia parochiali ecclefia fumere oporteret, fcilicet eo loci , ubi ille mane vifitans raids facrificium offerat.

Nemo item , qui chrifmate non ante confirmatus, modo atate in confirmationis literis epifcopalibus praferipta fit , illud ab eodem tunc non acciplat.

Quamobrem tum pildie diei vifitationis, tum maxime ubi epilcopum vifitationis caufa jam adventare cognoverit, certo aliqtio, folennique Campanarum fono . illius adventum fidelibus tignincet ·, quo frequentius etiam ea agro evocati, omni alia pmtermiffa aâione conveniant , eique tale quamquam neceffarium munus obeunti , diligentius pratfto fint , qua debent obftrvanti* ac venetatioae.

Studeat item confeffarlorum facerdotum , qui ad id muneris probati funt , nifi epifcopi cura przmittantur, copiam neceffariam habere , qui biduo, triduove parochi» fu» hominum conici- ,fioncs audiant , aut confefios recohcilient , ut flat* vifitationis , allave die , quam epifeopus conftituerit , prrparati lint sd facram communionem › & ad confirmationem , qui nondum confirmati funt , ab eo lanfte tumendam.

Ac proptetea confirfiionum caufa co tempore confcffionalia mult* ad formulae demonlirstx Jirsfcriptum confeâa , certifqae loch in ecclela fu* decenter collocata , fi totidem non funt , quot neceffarii,viderit , aliunde habere curet.

Hoflias . vinum , vafa , mappas, *Sc* alia ad facrr communionis populo miniftrand» ufum neceffaria , accurate paret.

Locum item inecclefia praparet atque ornet, ubi ab cpifcopo confirmationis facramcntum fidele» teligiofe fufeipiant.

Suggeffum item decenti ornatu inftruat, unde tum ille aliufve populo Termonem, concioncmve habere poffit i tum epifcopalia monita de *[cripta* pronuntiari. fc

Pridie illius diei , quo epifeopus vifitaturus eff, chirographa , fchedulalre i» promptu effe curet, eorum, qui confirmationis facramcntum fulcepturi font , Be compatrum , commatromque item ex praferipto inffrudionis litcrarum , de confirmationis (aeramento promulgatarum ·

Omnium fingnlarumque rerum, qus vel conlecrand*, vel benedicenda funt , utpote «délia coemeterii , altarium , Campanarum , veftium , indumentorum , tabernacuii , calicum, corporalium , crucum , imaginum , fignifica- 'lonem , indicis ordine exaratam , epilcopo ante dletn vifitationis ita in tempore act , ut cum de apparatu , tum de certa hora vel die illas factas aâtones obeundi deliberare polii t.

Sacrifliam pneterea adornet, atque ioffruat : *in* qua ex armariis expolita fint facra indumenta , vcftet ▮ pallia , vafa , ac reliqua omnia ecclefiaflic· lupclleâilis inftrumenta , atque ornamenta , prater illa, qua in ecdefie, aliaruiuquc apparatu *tc* ufu tunc erant : caque ordine , ac pro colorum ratione dillinâe collocata ita appareant , ut *to, tc* loco, *tc* tempore la vifitando rccognoici certe, facilequeac t>re»i poilint.

Certo item · decentique facnfti· loco libri ac volumina ecdefiaftica , ut miffalia, breviaria , legionaria , antiphonaria , <r ali* id generis fuis operimenti» polite contrita , in oculis epifcopi appareant.

Tuto item ejufdem loco in promptu fint feripta , moaimenta .codicefve , quibus teilificat>u fiat facrarum reliquiarum in ea ecclefia alfer va tarum·

Eodem loco tabule item , feriptave indulgentiarum eidem ccdefisr couceffartim .

Separatim alio facnltix loco, vel in archivo, fi illud a facnffia diftmdum fit , in promptu habeat , tabulas, feriptave ac monimcntaqusccvis , pro ratione annorum diffinde notata , que ad eccleti· , altarium , capellarumve jura , privilegia , bonaque tcftificanda pertineant.

Librum item ffatutorum *tc* conffitutionum, & tabulam rituum , confuetudinum , fi quas peculiares illa ecclefia sjufve cirrus habeat , prufertim in diviots officils ecclefiafficifquc tunâionibus.

In promptu preterea , ac parata inventaria hec infra ordine prsrfcripta , refieque contrita habeat, quibus finguils manu fua fubfcriptum fit.

Hrimo inventarium (aerarum reliquiarum , in fua ecclefia reconditarum , ac fimul monimentorum , literarumve illas vere tclhficantium .

Alterum in quo deferipte fint indulgenti» omnes, illi ccclcfia, ejufve capellis , aut altaribus perpetuo concede, aut ad tempus, quod adhuc peradum non lit.

Tertium, in quo Sacre veftes, pallia, indumenta , 8c ornamenta fin^ula ; omnia › qu»· cumque fupellcâilis ecclefia fint , refte ac d>ftinae dcfcripta notatave appareant.

Quartum , in quo libri , feriptave , liter» , ac inffrutnenta id generis, quibus bona, jura, privilegia ccclefi» , altarium capcllatualve teftincata appareant, notata fint.

fQue inventaria , quo tempore , *tc* quibus Iretentibus proxime confeâ* fint , ex illius criptione appareat , ut , fi it* opus aliquando erit, redte conferri poilint, eademque exscripta in vifitationis afta referantur , prout epifeopus cenfuerit.

Paratum habeat , ac exhibeat indicem dignitatum, canonicatuum , portionum , *tc* aliorum id generis titulorum , altarium , capellarum, 8c clericatuum , quicumque fint in ecclefia , cum explicatione eorum cenfus ac onetutn unicuique adjunftorui» , tum etum fundationum, inftitutionumve , *tc* uotanorum , qui fundationum tabulas confecerunt , tum fingulorum praetere* , qui e* altari* › capellas , portiones , caoonicatus , dignitates , aliudve , quovis etiam ad nutum amovibili titulo obtinent .

Indicem etiam fimilem , cum limili explicatione titulorum , *tc* beneficiorum quoramcutuque , tum ecclefiarum , tum oratoriorum facularium , etiam cxmpeftriutn , quas fit* funt extra illam ecclciiam › intra fines tamen efufdetu ftfrochi» .

Indicem ftem fcholarum , contratriarum , lo eorum , operumve piorum , quovis modo in e* «ciclia inftituturum, quo exprimatur., & inffitutio ,

& in-

ANNO CHRISTI '>7*.

ANNO CMAISTt II/Λ

& snftitutionis tabula , » quo fcilicet notario Conflitfle ·

Ruriur indicem fimilcm icholaruffi , *confit*triarum , bofpitalium , locorum»· , *8c* operum piorum quorumcumque › qua eatra illam ecclefiam , intra fines tamen parochia fita funt .

Indicem quoque monafteriorum , prcpofiturarum *8c'* hujufmodi domuum regularium, tam virorum , etiamfi commendata fint , quam feminarum , etiam qua ab epifcopi jurifdtâione immune» fint I quacumque in illius parochia finibut fita funt .

Paratum item indicem hab^t , ac eahibeat, la quo clerici in fua ecclefia finibus habitantes dcicripri lint , notatis eorum uniufcujufque tum nominibus , tum domiciliis , habitationibuive eccleliaftieis aut facularibus , hoc item adicripto, an foli, an una cum aliis vel ccclcliafiicis, vel laicis habitent.

Indicem item puerorum , adolcfccntiumve , vire ccclcliailica aifciplinam ingredieotium .

Muficorum item , cantorum , organoque >n quavis ccclcila fonantium ·

Laicorum item hominum , fi qui funt facerdoti in mille facto , aut divinis officiis , funeralibus etiam, *tc* in aliis ecclefiafticis muneribus operam aliquam przIHntc .

Indicem item przdiorum , bonorumque eeclefia fuz ; rnriufque fruAuum & ccnfuum , quos inde percipit, & aliorum inde redituum, sstpote oblationum , eleemofynarum , qur fiatis qpibufdam anni diebus , vel ob folcnnitates , vel ob anniverfaria , aliamve caufam fiunt .

Huic rurfus alius index adjunctus exhibeatur , ufurpationum bonorum 1 jtiriumve illitrseccicfiz, &: alienationum praterea triginra ante Tridentini concilii celebrationem 8r confirmtioncln annis fallarum .

Indicens etiam det reddituum vel veterum, vel recentium, capitulo, clcroTtilliuseccicliz communium ·

Indicem quoque diftinftum reddituum, emolumentorum, onerum , *8c* aliarum , ut fupra I przlcriptaruin rerum que ad ccclcfias tunc vacantes pertinent, notatoetiam tempore, quamdiu vacent, *8c* illius item qui earmn fruOusvel decimas, vel primitias, vel allos cujufvis genens redditus exigit, nomine dcfcnpto, *Sc* auftoritate qua exigit item.

Indicem pneterea cenfus ab eo , qui fibi tamquam raftori obvenit, dittiniti ac leparaCI, utpote illius, qui vel ad fabricz illiusecclcfiz, vel ad luminum, vel ad facriftir , vel alterius ejufmodi rei ufum , crogationemvc perlinet . (

Promptos item habeat codices parochial·· , uoum (cilicet baprizetorum , alterum cotum qui matrimonium contraxerint , tertium illorum, qui chnfma fufccperint , quartum quem proxime confecerit de numéro , ftatuque animarum .

Reeeftum etiam aut exempta conflitutionum pontificiarum , ac literasum paftoealium , aut inftruâionutn ad generis lc edi&oru^s quzeumque ab epifeopo acceperit . lo quibus fingulis exemptis notauls lit dies, quo illa plo.npigarit, legentve .

, raratos iicm libroshc tabellas fingulis, indicefvs habeat ac exhibeat, qui debent in facridia elfe, ex przlcripto concilioium provincialium , dJurcefauotum, ac laftrufiiOnum .

Si prater·· curam admlaiftrarionemve habet bonorum ecclefiafticorum feparatim rbiis, qu· fibi ad vita fuftentand» ufum attributa funt , aut fruâunm vacantium fibi commendatorum ; fufeepta, adminillrateve cura rationum codicem in promptu habeat atque eahibeat.

anno CHKISTI ijza

Separation vero in promptu habeat, ut epificopo tradat , tabulam decretorum provincialium, ditxcelanoramque, qua vel ad divinorum officiorum cultum , vel ad parochiaiis cura, difciplincque Chriftiana rationem pertinentia , nondum in parochia fua finibus exeeutionem habuerunt, caulis *lc* impedimentis quoqye etplicatis, cut in executions ufum adhuc induâa non lint .

Tum praterea indicem manu fua confedtum det eorum , qui infra notati funt , fi qui la parochia fua finibus id generis homines extant .

Hzreticorum, harefifve nomine fufpcdtorum, aut libros hzreticos, prohibitofve habentium , vel legentium .

Publice, ut infra, potiffimumdelinquentium, raaicfaitaque committentium .

Blafphrmantium fcilicct .

Superlitione , maleficiis magicifque artibus utentium .

Eorum, qui in pafchaconfclE, facram communionem non fompferint.

Simoniacorum .

Ufuras exercentium ·

Concubinariorum , concubinatufvc nomine fufpeftorum .

Illorum etiam , li qui publice , notorieque it^- cnminofi , quibus pro Tridentinz fanSionis , *4« «t* concilliique primi *8c* tertii provincialis decneto^rutn ratione, folennis vel publica indicenda fit poenitentia ; ut aut tunc iis epifeopus eam judicio fuo ftatuat , aut illos , quos folcnniter pto peccati gravitate pernitere jufium eft , a cancellario notato» , ad fe incunte quadragefima venire jubeat , cujus temporis initio illam de ecdefiz fanftz more ipfi fubeantritu fblenni .

Conjugum inter fe disjunftotum , neque fimul habitantium .

Eorum , qui cognatione , affinitateve junAi , matrimonium gradu prohibito contraxerint .

In ecclefia parum reverenter , ac non debita veneratione verlantium .

* Illotum , qui diebus feflis mi/Tz facrificio sion interfint ; aut lervilibus operibus dies feftos violare , aut chorels , corncifationibus , ·liifque ejulmodi aftionibus profanare folesnt .

Talis, aleave ludentium; aut iftis domicilia exponentium .

Libros de rebus obfcœnis , parumque honefti* confcriptos , obfconafquc item imagines habentium .

Eorum etiam , qui inertis, defidiz , otio, vel cauponis, tsbemifve vinariis, ganeifve dediti funt .

Marium , feminarumque vefiitum immoderatum induentium, non fine manifefta Dei , ήprainumque offenfione ·

Omniurri denique depravatorum morum , in parochi· fuz hominibus frequentium ac publicorum .

Iodicem item eorum hominum , intra parochiz fuz limites habitantium , quibufcurn epifeopus vrfirans pro variis vifitationis offi-

CIU ,

AMNO CHAISTI UT*.

elis , aliquaado colloqui, agexeve necefle bibet ; horata fctlicet t

Patrum familial.

Lud* literatli iMgiftroram » pzdagogorum, muficam ctiam , fcnptioocm , arithmeticam > aliafquc artet liberales, pcofitcatium.

Mulierum item docentium, paellafqve Cbiin difcipfiaam traditas domi educantium .

Medicorum, chirurgorum, touiorumquerem medicam exercentium .

Fidorum , (t fcalptoram .

Bibliopolarum , imprcflbriamque artem facientium .

Miniftrorum publicorum . ut fyndicoram , confratria uniufcujafqoe prufe&orum . curatotumve k aliorum id generis .

Notariorum .

Opificum . artificumve in parochia fua frequentloram .

Hominum operibus piis eaercendis aptiorum . aut jam deditorum ; k eorum qui vita fpiritualis difciplinzquc Chriftianz ftudiofi adjumenta fubtniniftratc poliunt , rationibus parochis bene inftituenda ufui necefiariis.

Pauperum , «iduarum , pupillorum. ceterorumque vere miferabilium .

Cauponariata , coenacularlamve exercentium .

Saltandi , tripudtandive, ac lonandi in cholcis artem profitentium. doccntiumve .

Exhibeat ipfe ordinum . quibus initiatus eft , ac beneficii illius , tum ceterorum etiam, fi qua alia obtinet , literal , tum facultates feriptas , fi quas ab epifeopo , ejufve tniniftris habet , rei fuo, vel eccieua fuz nomine , ut pota fufeipiendi munus miflarum celebrandarum , audiendi conteflionel cotum . qui non fint de fua parochu ; cohabitandi cum laicis, vel extra *de> ccclefiafticas , adhibendi feminas fibi inicrvientes , Jocandi laicis domum ecclefiafticam , exponendi capfulam pro clcemo. fjmis & cjufmodi.

Exhjbcat item libros proprios , quos ex decretl* provincialibus , aut ex vifitationum, aliifve epifeopi fui juffionibus habete debet , utpote breviariam . miftsle , Kalendarium proxiqfp editum, librum ritualem » fcu facramentorum , homiliarium , pfalterium , volumen bibliorum , eatechlimum Romanum , codices conciliorum . fcilicet Tridentini, provincialium k diceccfanorum , quibus in libris infetipsum fit nomen polfidcntis.

Exhibeat przterca indicem a horum librorum , quotcumque imptelTos , aut manu exaratos habet .

Quod de facris reliquiis , indulgentiis , indumentis , ornamentis . fupellcâili ecclefiaftica , libris , feriptis , inventatli indicibus , fundationum tabulis , reditibus , emolumentis . oneribus , ufurpationibus , alicnatlontbufquc , titulis etiam beneficiorum , & ordinibus , ac ceteris denique parocho , rectorite , aut przfcfto ecclcfiz > in qua animaram cura geritus , przfcriptum eft ; id otnue & przpofiti k canonicl k eapellatti , ctiam mercenarii & alii dignitatum , canonicatuum , altarium , capellarum , allorumque beneficiorum titulum obtincMcs , aut quovis nomine adminiftratioacm czvamve habentes i rurfus fabricarum pnefeâi , & confratriarum , bofpltalium , elecuxafynxsze , locorumvc . ac operam piorum quivi- nvaSores, cum velitandi erunt preftent ; qvatcws то de toto gene-

re conftitutam ollo modo pertineat ad eorum dignitates, beneficia, capellas k altaria ; titlos k ordines, aut ad fabricas , hofpitalia, elecmofynas, pia loca, vel opera , aut etiam ecdefias, altaria, capellas eorumdem prrfeftorum, vel curatum adminiftxationi & procurationi commiflas . Parochi fit autem aut przfeâl ; reâorifve , at fapra , intra cujus parockiz fines facienda eft vifitatio , nifi epifeopus aliis potius id muneris aliquando dederit , illos omnes k Ungulos in tempore promonere , ut pneferiptum apparatum conficiant ; atque in vifitatione prafentes adfint , tum przfcrip. tam rationem qua id przftcot, diligenter docere .

Epifeopus porro , quo vifitationis rationem magis explicatam habeat, nec diutios quam par eft in mora fit , in omni przfcripto apparatu redie conficiendo ab iis, quorum interest, pietatis fuz , paftoralifquc diligentiz ftudio omnem diligentiam adhibeat.

Quacumque de preparatione la epifcopali vifitatione facienda fapra przfcripta funt , inftruAioncs eadem fere omnes adhibendas erant in altis vifitationibus , illa tantam preparation excepta, quz pertinet ad ea , quz epifeopi tantum , epifcopahfve muneris k vifitationis propria funt ; ut de folenni receptione, de chrifmatis facti miniftratione * aliis hujufmodi .

Qpo vero parochorum . aliorumve faccrdotum , in coocioqibus vel fermonibus habendis ratio epifeopo exploratior fit , hzc prztec alias hujus indagationis conftitutas rationes fervare poterit . ut cum vifitantur , fennonem , convocato populo, pnrfenteque ipfe epifeopo finguli in hia ecclefia . vel ubi is maluerit , eo de genere quod idem jufferit , aliquando habeant .

Vifitationis initio , certz Chriftiano more vivendi regule , ex cecumenica Tridentina fynodo , conciliifque provincialibus k dicecefanis , omnique optima difciplina colleâz, vulgari fermone breviter explicate, ad communem provincia ufum per nos edende , prêter illam decretorum ad laicos pertinentium denuntiationem in concilio provinciali tertio parochis preferiptam , de fuggeftu populo frequentiflimo in urbe k infignioribus locis , ubi epifeopus expedire cenfuerit , clara voce legantur , ut omnes intelligant fceumque taciti inquirant an ad ptzfcriptas leges vitre Chriftianz modum fufccperint . Tum ab epifeopo de illis interrogati , videant fui muneris efle , fi quas in vitz iilftitutionc exeeuti nondum fint , carum przfcnptis atque inftituiis parere quamprimum k quam dtligcntillimc , pro lafutaris difciplina oratione atque ufu , redis regulis confirmato .

Certas paftorales monitiones unicuique boniinum ordini, fexui , ztati proprie convenientes, ex facraium hierarum fontibus : fanâorumquc patrum difciplina ex elfdcm concilliis hauftas , ad omnium etiam magiftratuum inftnfciiorsem , noftra cura communi provinciz ufui conficiendas . unufqnifquc parochus, cum in line vifitationis urbis & uniufcuj-sfque , prxiertim infignioris opull, tum certis $nm folcnnitatibii^, prout epifeopus jufierit, k aliis aliquid pro ratione locl, vel addendum, vrldcttancudumcenfuerit , populo de fcripto recitet atque evulget , ut fideles non folum vifitationis jitfTis , dccrctilqiK aliis kr otnue bene agtodi partes

AMMO CHatrri UM·

^jj^ycoofirmail , led fivpiaa fui quique debiti of-
CHRI'TI ficii , epifeopaUbu* paftoralibufque vocibu* uo.
›,70. niti in dir· tn via domini majore* progreflooe*
habeant.

IV.

De ctacili» fnvixcitli.

Provincialia concilia › divino manere a facr* mcnmenica fynodo Tridentia· ia niam revocata › fient tertio quoque anno *d ejufdem fynodi prrferiptum convocari ceJcbrarique oportet ; k* maxime contuitum efle debet · ut id ipfum refte, ordine atque es utilitate provind* pr*-ftetur.

Itaque *tc* pro illorum ufu in perpetuum reti, nendo *tc* pro cctcti* rationibus ad corumdcm aftionem rede utiliterque prsftandam accommodatu , hire tum auftoritate noftra. tum ctiam de confenfu pattum fanctmu*.

Primo fioguli* provincialibus concilii* , ter. tio quoque anno ex ipfa Tridentia* l*ndiotte celebrandi* , qu* indicere , convocate *tc* celebrare › eju» metropolitanieft, no* certam diem in pofterum indicimu·. , decernimur *tc* ftirur. mu* , feriam fcilicet quintam , qu* a patch*
v refurreftiotiis domini fub tettiam dominicam cadit ·, certumque item locum . nempe noftrtm ecdeGam, beat* Marie Virginia nomine nnneupatam,

Hoc autem perpétueindidiom* decreto, coiiftitutiunevi uuiropolitani juri derogatum abroÊatumve ue fit , quo minus conftnutum diem ICUmve, prout neceffii** poftularit , vcl jufia caufa ratiove aliqua ei iuairrii , prorogare, accelerate, mutare, <> canonum iate, lanctioneque Jridentina poflit , modo intra tricorni faltem fpalium ad IIInI' f;i>di >nu prolcriptun-. feme! celebret.

Neque ruriut metropolitano legitime impedito, facultati illud convocandi, eadem Tridentina fandione cocpilcopu -atiquiori ccncefi» detradum III.

fcius autrui c-inHuuii conciliari» dici *k* loci, atque adeo eouctlii provinciali* indidiourin omnino ratam Grmamqua elfe volumus, ac line alia vel literarum Ggnihcalione , vcl edidi promulgatione , vel Jilla «lu denuntiatione MJt nuntio, tantum robotl, λ aud>n..ua ad <.ptfcopot *tc* reliquo* quofvis omnes ac fingulos, qui in provincial concilio Mediolinenli, quarumque latione anefle poliunt aut debent, quorumve aliqui I iuurrelt, monendo* *Sc* convocando! , luibere hoc decreto fancimus , quantum illa qu* indicendi ejuldem concilii provincialis ratio literis *k* nuntio , ediCtoque publico adhibetm

Qtiimobrem ptopo'i'ir pirns . canonum jure fanciti* , cum umvcrloc & hnuulcr cpilcop ··, tum ceteros omnes qui quovis jure . souluctudine , altavc , ut lupra , ratione debent , Mediolani in metropolitan* ecclefia pro cate*addlc ad -atn diem jubemus- , quam tertio (altem quoque anno , provinciali conlilio *de toorj* ineundo , celcbtandoque ce·tam *Sc* flatam hac conftitntsoo · IIr perpetuum decrevimus. >

Quicumque vero , vcl epifeopi , vel alii interefle droenc ; ne coram nomine alii, fed ipfimet data dic adiint ; nifi neceflaria juitaque caufa, quamobremdebitum hoc oficium pruftare non poffint , impediti lint.

Λ Eam porro caufam tum metropolitano , ut AMHO canonum jure cautum eft, probent; tum etiam *CMISTi* procuratorem certum , ccclefiafticum hominem sjyu. mittant , qui fuo nomine falcipiat , recipiatve , quacumque canonum , conciliiqne Tri-*·*·>4·o. dentina auAorrtate, in provinriati fynodo ·&·, ** gtûa , conftituta decreta , lascicave erunt . Si qui* cootr* fecerit , aliave ratione non partient , aut contumax erit, *tx* canonum fanftionibu* debita* luat pernas.

Quicomque pono ex II*, quo* conftituta illa die adeffc hoc decreto julfum eft, adefle neglexerit aut prstermiferit , contra eum agatur ctiam edicto publico, metropolitan* aut alienus ecclefi* , locrve ubi concilium habebitur,
S II mutari quandoque contigerit ," valvis affigendo .

Ad conftitutum etiam illud tempus capitula cathcdralium ecclefiarum invitamus «d concilium ; quibus certos aliquos procuratores , ecdefiaftici ordinis homines , mittere li. cet ; qui coram nomine profentes in concilio adiint ; ac fi qu* erunt , qua referre velint , ea metropolitano in concilio coram exponant .

Ut vero omnibus *k* fmgulis aliis, qui vd invitati , vcl alio jore interefle poliunt vel debent , quorumve intcicli , notior plane fit atque «vulgatior rjuimodi fynodi provinciali* iadiftio tcertam illam concilii inchoandi coo-
2 ftitutam sliem , ac locum in Kalendarium , quod eo tertio anno editur , loco iuo referri, conciliaremque diem notari , tum in oftav.s natalis diei domini , qui dies i ‹ Kalendarum Januarii , aut in epiphania , piout in ecclefi* iua moris eft , ejufmodi lolenoc promulgationes fieri intra miflatum folcnuia populo frequenti , una cum pafch* refurrcAioni* domini , allarumquc folennitatum denuntiatione de moic indict, fignificari *k* denuntiari urrafquifque epikopus mandet.

Jubeat ctiam ecclefi* fu* cathedraiis valvis, aliilque locis , qu* videbuntur , lchedulaui eraudiufculis literis exatatam , duobus mentibus ante conftitutam diem adftante frequenti populo affigi , hi* verbis;

Concilium provinciale Mediolanenic ; per revcrcndiUimum arcblepifcopum dei reto edito Ac promulgato , indiftum *k* convocatum hoc anno, dic mentis N. Deo auxiliante , in metropolitan· ecclefia de more inchoabitur & celibrabitur.

Cui fchedul* manu cancellarii , >icts'i<ve cpifcjjsaJi* fubfcribaror polito ctiam fisillo confueto epifcopali . Conciliarem prcterca banc aftioi em fingulis tribu· proximi* ante diem conftitutam dominicis diebus per parochos *k* contionatores fidcbbu* denuntiari , eofdcmqne non modo excitari ad frequentius orationis ftudium , verum ctiam ad la inflammari untilquifque epifeopo* curet , ut die dominio. , itatam condli dimn proxime anuccdctite , vert pernitentes *k* co*ffi , laeram communionem inm*ut , hoc urmcipur prêtante* , ut qu* ad fuam *K* ad illorum , quorum cur* eommiiC fuut , (altent pertinent , Dei auxiliante miericoTi.ii , m concilio fanda folicitudine agantur.

Ab eadem tertia dominica ante pnrfinitum concilii tempus *tc* deinceps , quamdiu d: r.:..re illud abfolutum aur dimiflum ern eadem de Caufa ac nomine , quinta quaque tcria miffs fscrihclum , tum a ungulis tacerdoilbus:

tum

*

ΛNMO CHiirri ·Π*.

turn folenolter collegiatim , *ht* omoi cathedra- A
H *ĭt* colïeguta ecricna , Je Spirite fanâo fiat,
prout concilio provinciali fecundo fandtum eft ;
vel ubi folouMotM officii ratio boc quandoque
impediat · faltcaa commemoratio : tom edam
finguli* diebu* dominici* ** in illi* ** in omni
bu* parochialibu* *eccMh* prooeffio > fupplic*-
, tionefque, litanie ac peace* habeantur,

Ecclcfiaftici etiam ordini» tamine», ** 00m
uqa fecum ad concilium epifeopi conduxetuit,
h quoi capitula miferint , fc cafte* item fy-
nodale* , qui convenerint , li omoc» ** úagnü
antequam in viatn le dent · peccata confeffi fa-
cerdotet mifife facrificium facere , clerici fan-
âiffimam euchariftiam ne omittant.

Porro co religiofins *A* frequentia* epifeopus B
unufquifque in oratione fc precita* ** taoAiffi-
tnl* lacrificti* illo prufertim tempore verfari
ftudebit, quo planius fe ad trttr gravium eoo-
falsationem fc deliberationem vocatam efle vi-
deat.

Quo autem iattroAior ad fyoodaliuea rerum
traAatiortcm conveniat i perquirat primo, qnm
Tridentia* 8c provinciali* decreta ceecutu* St,
quo non item. Videat protere*, qam ab aliis,
quorum intereft, praftit* fine, quave non fer-
ventur .

Hoc vero accurate laveftiget in primi» · an
qui vel jure , vel coniuetuqlne , vel alia qui-
vit ratione relidere debefit , tpC refidcaat,
anque refidendm maner* per eoldcm proflen- C
tur.

An regulare* exequantur quo Tridentina
MC *tj, 4e* conftitutione dc cit fancita ,. in dcfeAum capi-
ηpl· ** nilorum generalium in provinciali concilio fap-
aeiitUb. providendive fant, ejufdem concilii Tri-
dentini decreto.

Diligeutiffimc quoque indaget, fi quo faper-
rlonnn provincialium *(j*nodorum decreta font,
quo in £ua diocefi exeonlonem non habue-
rint . £

U denique omni Cbrifiiano difciplina ftudio
perfriciat , fi qam *funtj,* qi* pro corrigendi*
moribus , pro abufibu* tollendi* , pro ooncro-
verfiit componendi* , aut «liat pro univer-
i» provincia ecdefiaftica & Chriftiaoa mo- D
rum gubernatione fanAe inftituenda vel re-
ftituenda traAari aut decerni in concilio opor-
tet.

Qio ftudiofiut autem id omne 'proflet, pau-
cis ante diebus , quam fynodi provincialia fla-
ta *te* indiAa dic* venerit , urbit , dioeceiifque
fas facerdotes aliquot , pietati* xelo flagran-
te* , rerumque ecclefiafttcarum peritia atque
ufu prodito* , ut cipcdire videbitur , convo-
cet · quibufeum agat dc iit finguli concilia-
rium rerum traAationiba· , ac pnefertim , quo
ad vito Chriftiaoa , & ad clericali* difciplino
inftituta interefie poflunt.

Il* omnibus epifeopus inftuAus , ubi ad
concilium venerit , in eo die iit ordine referat E
atque agat > ** in primi* de divini cultut ub-
fervautia, tum de cleri fui difciplina, fpiritus-
hbufque ejufdem progreffionibur , ac de iniit
tuti etiam feminarii rationibus, de populi pro-
tere* in ftudiis pietatis exercitatione , fc de
piorum hominum fodalitatibui , dc ccclefis
denique dicecefifque fus omni ftatu . Si quid
vero fit , quod epifeopus utiliter uaAari pol-
fe cenfuerit , fi metropolitano pc. literal ante
fignificandum erit, id prsftet , prout expedire
judicaverit.

Iu ecdefia veto, ubi concilium celebrabitur,

qua trium uedefia de more ornetur, ip6i pro- ·Àifwo-
ximia ante concilii initium diebu* , «ratio qua- cHttirri
draginta tantam ioftkuawr , fiatque a clero I}7*.
fc a populo frequentiflmo pro optimo concilii
fuCCCIfa.

Pridie etiam iiiteas dicl , quO futura eft pri-
ma feffio , epifeopi , quo religioGu» rem gra-
viSmam agant, jejunium celebrent i fcepueo-
poram item familia.

Eodem die fub vefperum, Colcnni more cam-
pam· in ecdefia pultentur *i* quod itidem fiat
pridie illius diei , quo deinceps alia (effio fu-
tura eft.

Poftridie , q·· fiata *coaciiH* dia» eft , fum-
mo mane finguli ecclefiaftici tamiaca, qui con-
cilii caula venerunt , farerdote* quidem mifla (
iacrifieiam faciant , reliqui vero clcrici , p**-
icttim qui de epitroporum familia funt , flo-
gulia fuo epifeopo, mitfam celebrante, faeram
communionem fumer* ftudeaut.

Hoc deinde frequenthl* , tum mariore , quo
di* feffione* habentur , facere falutatrter pro
curent.

In prima ieffiond (applicandi caufa pro re
gravi ; quo geritur , procriBo folennit fiat ,
convocato univcrib clero , («culari fc rege-
ri) poft procationem , miffs facrificium , ut
a metropolitano folet, eo impedito ,'ab an-
tiquiori provincio coepifcopo folenuiter cele-
bretur , « fitrmo item Latine habeatur de re
coociliaribu* attonita» , difciplinatquc eccle-
fiaftico cultui accommodam . Huc *uv"> **
mifiie fc ferment* officium fequentibo» alli»
feffionibus pneftetur ab alio provincio cptfco-
no , qui a metropolitano deluaut fc invitatus,
id trano fufccperit.

Singuli* *domtakh* & fefti» diebo* , dum
concilium provinciale habetur , mane falcem
conciliare* aAiooe* intermittantur , ut epi-
feopi ecclefie fc officil* eo tempore vacare
poflint.

Epifeopi ad rerum , ob qua* in concilium
evocati funt, aAiooem , tot* animi cogiiatio-
ne incnri , licet illaa omni pietate frfelpare
debent, it* falutaribu* confilli* adjuvare , fum-
maqoe animorum coafenfione , fc roncordifli-
ma epifcopali voluntate perficere pie ftodeant ;
id maxime fpufcantel , ut Deo , roalcieutio
fuo , religioni , ccclefiarum militati , Chri-
ftiano difciplhiB , animarumqur faluti fatisfa-
ciant.

Congregatione* generales , qu* fiata in fin.
gula, hebdomada· habebuntur , fignificentur,
tum cantpans medi* fono per dimidiam ho-
ram dato , tum tabellis fuo loco de mure af
fixi*.

A concilio autem ne cuiquam epifeopo abire
liceat , nifi neceflaria juftave caufa a* metropo-
litano cognita fc comprobata , abeundique fa-
cultate feripti* data , ac procuratore ecclefiafti-
co homine conftituto fc telitto, qui fuo nomi-
ne, q'izrumque inconcilio *Aa decretave funt,
recipi.it.

Antequam a concilio difcedatur , cum cetera
fc *d optimo* mores inducendos , fc ad ecciv
fiaftics difciplina vim ufumque retinendum at-
que augendum , fc ad 'l nJcntinas , provincia-
lefquc fanftionet omnino exequendas pertinen-
tia quam diligentiffidte agantur) tum quo-
cumque in ipfa Tridentin* tynodo ad concilium
provinciale refr untar , ftudiofe turn lcAlone
repetantur, tum trxftatione in exeeutionisufum
inducantur.

anno CtUtipTl ryya.

Canoaia* prssterea reni· ocuasenicis con- A aliis , eccleuafticaque difciplran monimentia tradita , qua epifcopalis Λ facerdotalis vita rationem, officia, partcfqne maxime attingunt, de feripto legantur , ut canonum audoeitate jam pridem fancitum eft.

In iis potiflimum Ct con(litetio , de vita epifeoporum ip concilio provinciali primo c- dita , altera hem hoc quarto conculo pro- mulgata.

formula etiam promiflionum ad interroga- tionum profcriptum, qum pontificalia liber complexus eft , ac fi qua pnttcrea alia erunt ,, qua potion pro ntione temporum metropoli- tano videbuntur.

In ultima autem uniufeujufqu· provincialis B concilii feffione, dies futuri concilii fupra pra- fcriptus, metropolitan· juflu denuntiabitur, ut antiqui inftitntt Sr morts,eft.

Epifeopi antequam e concilio difeedant, fin- Gli ordine ad alure majus accedentes , deerc- *tt* conftitutionibus in eodem concilio con- fodis & promulgatis, poftquam metropolitanus fubferipferit , ipfi etiam aflènticndo de more fubferibant .

Unnfquifque item procurator epifeopi abfen- tb , antequam habeat promulgata decreta . fui epifeopi nomine (ufeipiens , tifdem fubicrl- bat *i* fi non fecerit, excommunicationis panam incurrat.

Abfoluto denique , ut moris eft , conci- C lio , & fandis acclamationibus fadu , tunc omnes epifeopi Augentes . cum reverentia of- culum pacis a metropolitano accipiant , *tt* fibi invicem dent ,-cum timore *tc* amotu Dei.

Quodque fandi ofcult fignificatione often- dunt , id re ipfa profient , ut conjundiffimis animis , concordique voluntate , Â pacis at- que caritatis ftudio, quzeumque fancita funt, folicite exequendo in eam curam incumbant , Ut univerfa provincia hsc falutaribus. difel- plinz inftitutis , & ad ufum induitis, in om- nes bene pieque agendi partes seque confol- metur .

Hac autem omni coaftitutione , ne metro- D politan! audoritate *tc* facultati ullo modo de- rogatum flt, qua licet ci omni loco intra pro- vincic fines concilium provinciale convocare & habere ; idemque in aliud tempus prorogare , mutate , aliave agere , *tc* gerere quzeumque de fynodorum provincialium indictione , cele- bratione, directione , aliifque ejufmodi ab eo agi, jus flt.

Quaecumque vero fupra eonftituta funt, qua ad provincialis concilii habendi vim , ulum ac rationem , quovis modo pertinent , qua- que ad poenas non convenientibus, vel abeun- tibus , aliifve propofitas , fpedant ; ea om- nia , ac fingula, ut mox fupra decreta ac fan- cles funt, locum itidem habere ftatuimm , de- £ cernimus dc fancitnus , etiam in concilio pro- vinciali iq pofterum celebrando , fi vcl conftl- tutam diem accelerari , vel prorogari, vel diem aut locum mutarl , vcl' alia quavis occafione , vel caufa, a metropolitano, vel antiquiore co- epifeopo concilium indici, convocari, celebra- nvc contigerit.

CMirn SIK

Dt iiettfuu .

Epifeopus ad Tridenttni concilii prefcripnun MCim.i. fingulis annis ae item (caper lex poft provin» *· *ciale* concilium menfibus, diaafanam fyoodum habeat , pana propofiu , canonum jure , *tr* Tridentioo concilio renovata.

Quate quod in nonnullis hujus provincia ec- clefns morn fuit, in prima proaima diocefana fynodo certum diem fynodalem conftituat, quo clerus ad illam conveniat . Hic autem dies in Angulos etiam annos, cathedrali in ccclefia de luggeftu, die epiphanlorum > vel Kalendaram laihiarii, ut alios folennes dies denuntiari con» uetudinis eft, jndiftus , Kalenderio etiam ad» fenbatur, quod in Cingulos annos contici folet. Certum autem illum diem > prout caufa poilu» labit, modo prorogare , modo accelerare , ac mutare epifeopo liceat arbitratu Aio ; ita ta- men , ut neque fex menfium fpatium poft ce- lebratum concilium provinciale , nec nttfus ullus annus prmtereat , quo fynodum non ha- beat.

In prima quaque diorcefana fynodo decreta, in provinciali proximo concilio edita , promul- gentur.

Quod officium--ne epifeopus negligat , vel C pretermittat , cum hoc admonemus , ut por- ñas meminerit ſacris canonibus contra eum fancitas , qui id culpa , vel negligentis com- mifetit .

VI.

Dt ttftlbtu .

Ut teftinm fvnodalium munus , Ccubi inter- miffum eft, reftituatur, atque non nomine lo- lum , fed certis officii partibus , rede per cos geratur , quibus ia fynodo , vel provinciali , vel diaecfana committetur , hrc de illis eo- rumque officio ftatuimui.

D Primo viri cccfeGaftici ztate , moribufque graves , prodentes , ac virtutum Chriftiana- rum ftudiofi , *tc* fpiritualis vita amantes , in concilio provinciali metropolitano ex unaqua- que diacefi duo faltem in fynodo diocefa- ua , ab epifeopo e diacefi fua fcprem. plure- ve, prout expedire viderit, telles fjmodales de- ligantur ,

Quo in officio meminerit *tt* metropolitanus, *tc* epifeopus pcenz, in concilio l.atcranenfi ab innoccntio 111. fancitc , fi vel ille in concilio «o. *t.* a»ɔ. Ìirovinciali. vcl hic in diocefana fynodo nullos <***· ynodales telles nominarit,

Qui a metropolitano defedi *tc* nomiqati funt sn eodem provinciali concilio, qui abepi- £ feopo in ipfa diqiccfana Amodo jurati , allatis fandorum pignoribus , lande spondeant , ex formula vernorum infra przfcripta, muneris fui partes, infra conftitntas, fe executpfbs efle .

Si vero a concilio provinciali abefi , qui a metropolitano nominatus eft , tunc_epifcopus , pro cujus civitate , vel diacefi iUcdSAus eft, unius mentis a fine concilii fpatio , eum ad fe literis -ccetfat ; cuuidemque cx ipfa przfcripta formula jurejurando obiitingat , ac juriajurandi przftili teftrtnonium , publica audoritate muni- tum , intra alium tnculem , ad mctropolitanum omnino mittat.

Qui-

ANNO CHUISTIte• ii*. Quicumque ▮ five abiit , five przfens adfit , A Ais nominatus» id vel officium fufcipere, vel jusjurandum przftare reculant | id at przftet , fi provincialis fynodi tellrs ell , a metropolitano; fi diacclanz , ab epifeopo compellatur , ac propicrea ft opus videbitur, cum eo tnul&is etiam, *tc* panis, cenfuclfve agatur.

Jurisjurandi autem formula, ex antiquo canone excerpta, quam prxftabunt, lure ell ;

£l» >f. *ttftii fjaaialii a rtantaiiffiaia anrrtftlitaan*, ««f *fi in iieerfaaa fya»ii tlrflai tft* , 4 *rtvtrtaiifiian tpifittpt* mwraasus, *pnaiitta, fptai--, O' fata, jaei* arvvds luaarva fiw'df«rd *atvi,* a»r r«7l»i , ear pa^rzadaiM *itfaifitarat [am* , fuad raarru *vtlaatatm Dti , O' rtSam claiflia·. ailatcm ia iicettfi , vtl rtfteat atibi fallam fit, mrl fataeam , fi ia ftitbai mtii tvtatrit, taatam at* ad mvaw *ttfaititocn ^aetam^at attit, fi ftivtn, aat iaiitataa· fatrit* ra<b< , fy*aaialtae taafam tft , O' ai miaifttriam rtatttm·iifiai* atttrepalitani , *aat fi littitfaaa fjaaii tft , rtatrtaiiffimi cpiftepi fettiatrt* , fwad *tft ate fitpttr timtttm , ate frepttr pramiam , att pnptcr partattlam allattaat ttlabe rrt<rtruhj/im« atttrap··titaat, aat fi fjaaii tft , rtvtrraiifiima tpifitpt* , Usr *tjat atift, tai hat in^airtre jafltrit , fuaait·iaaijat ta bat att iaterrtfavtrit ; fit mt Otat aijtrutt, O' ba faalltram rttijaia* .

Jurati telles hoc perpetuo mcmioetint , fc
1 non amore, non odio, non invidia, non ipe, non metu, non pana> non przmio , non C cognatione , non ulla denique re commoveri, aut impediri debere , quo minus libere 8r integre munus fuuui pro ratione infra przfcripta praftent .

Quo igitur tempore hoc muaus geflerint , perfonas dilcretas interrogando fimpbener , *tc* deplano , abfquc ulla jurifdiâlonc lolicite invettigent hzc que fequuntur ; idque lrnguli , aut m unireris civitate & dioecefi , attt m regione , *unicuique* eorum poti/Timum nominatimque cotnmtfla :

An parochi, canoqici, *Sc* alii quicumqueeecleliaftici homines, quos relidere homines, oportet , prrfentes in ccdefiis fuis adfint ; anque rutfus li prefentes in parochialibus vel canoni- D calibus, clcrtcalibufque adibus habitent.

An parochi pr«terea , allique animarum curatores folicite, ut debent , fidelium fibi coinmilTorum faluti invigilent.

Art in (aeramentis fanâe miniftrandis , in verbi Dei przdicatione , In faluiaribus monitis , in rudium , *Sc* puerorum ad doôhinam Chriftianam inftitutione, *Sc* in ceteris omnibus cura parochialis officiis, diligentis muneris partes przftent.

An reliqui, quicumque fint, ecclefiaftici ordinis homines ecclefiz , fi quam obtinent , aut in qua dignitatem vel canonicatum , vel capellam, vel ccclefiafticum aliquod munus habent , aut in qua adferipti lunt , oneribus E latisfaciant , *Sc* plcfcriptas libi (unitiones obeant .

An ecclefiz farte teSz fine; au ornamentis, fc fupcileâili ccclefiaftica neccfiaria *Se* congrua inftrudz , an in illis , aut carum ccxmcteriis nttiifvc aliquid incultum fit, quodque foidibus obfolefeat , anve aliquid a religtolo cultu *tc* pietate alienum.

Videant item, an populus in via domini ambulent , frequcnfque adfit divinis olheiis & lacris concionibus, dc in ecclefia'pie rchgiofcquc vetfetur, atque dies feftos colar. (

An jejunium quadrageGmz , quatuor tern- ANNO porum , flataquc reliqua ecclefi· jejunia ob- CH&1STI fervet . *urt.*

An ifaem decimas, primitias, afiaque debita emolumenta , adjumentave przftare , aut folvere rccufct.

An in populo facrilegi, blafpbemi, concubinarii, adulteri, inczftuofi, virginum raptores, an excommunicati, anhztefis *tc* magiz.fuperftitiortumve nomine fufpcâi fine.

An denique aliz in eodem modum corruptela, qu· corrcâioaem, cmendationemve requirant .

Dilpiciant item, an qu· Romanorum pontificum conititur lonibus, acuoiersicis, provincialibus, dicrccfaniique fynodis, cpilcoporumque edidit , quovis dc genere decreta , fanclave lunr, ab iis ferventur , quorum inrcreft , live ecclefiaftici, five laici homines fint.

Qiutcumque vero animadverterint , qua jam decreta fancitave nullam adhuc , aut non perfedam exeeutionem habuerint; tum qu· rurius depravata, corrcâioncm vel reformationem defidercnt ı ca omnia *St* lingula ordine ad metropolitaqum lo concilio provinciali , fi verodioecelanz fynoditelles lunt, ad epiicopum in ipfa fynodo referant. Quod officium ut *Sc* przftent utilius , *A* rurfus ea dc caula nullus pariatur itnpenfam, quz nccedaria noti fit , ratio hzc omnino fervetur.

Qui provinciali concilio a metropolitan· nominati *Sc* conftituti funt telles (ynodalcs , il tribus ante mentibus quam concilii proxime futuri ftata dies venerit , quzeumque in urbe, dioccfire , ubi id oÆcium przftare debent , animadverterint , qu* reformationem aut cortedionem requirant, ea in feriptum relata ad merropolitanum mittant ; tertes vero diceceianz fynodi menfe (altem antequam dies fynodahs venerit id ipfum epifeopo przftent.

Cum vero provincialis concilii dies inflabit, in unaquaque diacefi eo nomine ele&i intet fc convenient , ut eorum unus . quem metropoirtanus maluerit, fi tamen id illis, vel cum conftituit ad hoc munus, vel poftea literis fignificavit ; alloquiu is , de quo inter lc convenerint, accedat : qui conftituta die concilio przfens adiit ; ac fi quz interroganda , examinanda, aut cognofcenda ab ipfo dc iis quz przlcripta funt, aut de allis , quz metropohtanus ccnfucrit , coram fideliter refpondeat , lummaque integritate, prout jurejurando fanâe adftrtâus eft.

Prima vero , vel fequenti , fi poteft , proxima poli lynodum inchoatam congregatione, aut certe quamprimum poreft , referet , *Se* interrogatus refpondebit . Quod ubi plane prz* ftiterit , difcedat licet ; neque poli illud tempus, nifi metropolitanus aliter ccnfucrit, fumpius illi pro viâu luppeditetur, fed folum tantum pro viatico detur , quantum ad redeundum latis fit .

Viaticam autem tefti fynodali , ad fynodum provincialMi proficifcenti , *Sc* fumptus pio viâu necenarius , quamdiu pro munere commorabitur , fuppeditetur aliqua pecuniz contributione , quz fatis fit , a clero ejus diacclis fada : que epifeopus efficiat ut fine mora , smpedimcntovc ei omnino perfolvatur .

Ad diotcefanam viro fynoEum tcftibus lynodslibas venientibus ▮ nihil neque iumprus

 , ne-

ÂMNÔ CHKIsTf UN»

neqne viatici eoetctimaUH ; nifi fint, quidiccelann fynodo intcrefic non debent, atque iit quidem fuppeditetur ad pr*(criptam provincialibua tcftibes rationem »

Si teffis fynodi, »«1 provinciali* , vcl dicecefan* a fao domicilio ad aliquem locum pro fai muacri* fanâtooe laveftigaturu* acceftcnt ; viftu* , eapenfa , viaticumque ab iit detur , quorum caufa venerit , ad idque dandum epilcoput compellat .

VIL

Mui/ittiJ..

Vcrveru» illud inftitutgm eft , turn fanâorum patrum ufu turn eeelefi* auâoritate comprobatum ut qu* faccrdotalem clericalemque
i difeiplinam, officia , ac parte» ejus mapime attingunt » ca ccrtit monitionibus comprchcnia , ab epifeopo in fynodis clero proponantur. Cujus inftituti ratione atque cxefaplo not adducti , de epilcoporum noftrorum confilio atque afienfa , monitiones infra ordine prnlcriptat , edendas cenfoimus: quibus pro Jibito (no unuiquiique epifeopus addat *St* detrahat, prout *ft*elefi* ius clero pco temporum ratione utile elle viderit : tum illas in unaquaque dioscefana fynodo > (cilione publica univeito clero de libro accurate legi , graviterque pronuntiari mandet ; ut quo («pios tepetitz , frequentiorique ftudio tils tradit· atque expolit* funt , eo diligentius ac religiolius fandis cccicfiaftics discipline , viteque officil* umveriutcleros m omnes fefe partes conformet.

Primo, fratres, *St filii* in Cfirifto cariflimi , memoret perpetuo eftote vocationis , qua voj dignatu* eft dominus nofter .

Qua aSdua recordatione , memoriaque excitati , eam vot virtutem .induite , ut videant alli quafi tomen aliquod , vcftram fanâitatem elucete . Qu* h magna in aliis vit* Chtiftians inftitutis requiritur , certe in vobts, qui myftctionim Dei miniftrt , divins-3ne gratia difpenfatorcs eftis , major facile ebet .

fit lient fj.ro ordine a reliquis hoounibus ftinndi eftis. It* * communis fidelium vitsufu lejuntti, prscipuum quôddam atque hoc pratftantius vivendi genus (equimini , quo ordinis dignitate prscclitis.

Cslcftcm in tertia vitam , tamquam angeli Dei , moribus vcftris exprimere ttlquc adeo ftudete , ut a vobis divinarum virtutum exempla ad ceteros emanent.,

Una animi confcnfione , unoqtie fpiritu in iis elaborate , ut fc divino cultui , *Se* csleftium return meditationibus , k orationi , *Sc* factarum , ecclefiafticarumque Jiterarnm ftudiis vacetis I tum depolitis (scularibos , vanifque (olsettudinibus , ab omni vitio alieni , lo vl* domiai reâc ambuletis .

Caritatem in primis , que (emina*irtra eft* omnium viitutum , omni ftudio ampicâi*mim* .

Ujmilirrtcm , manfactudinem , patientiam, juftitiam, temperantiam, officiaque Cfiriftians iiieratis reliqua colite . Quacumque denique unt vert , quscumque pudica , quecuqtque lanft* , ac rcligioia , u cogitate , eaque agite .

Vi/tates (I itorum µ., r>< I ijtras précipitai · dc quili hercditaun «obi- a l mititionem reliquerunt . non adumbrate iulum , anno led omnino exprimere certatim contendite- CHtUJTi

Deque IIII, (ic v*os, abftinestis , *Se jejuniis* ijr*L *dediti*, clericalis difciplituV ac vits'calhifima ftudiofi , tum patris cnléftis fitlentes , Deo fervite alEdnis divinarum laudum officiis , *St* in ecdefia , quali in/perpetua veftra facerdotali , dcrical.quc ftattonc continenter verfamini .

Qascumque demunt dc muneris veftri parubus , dc vit* modo , vel pontificum fantiiombus , vel «tcumenicis concilils , vel provincialibus, dicecefaaifque fynodit , vcl alia ratione prssferipta funt , ea vos ferrate, ac preftate diligenter .

B Omnes , qui canonicarum horarum officiis deqinâi eftis, ftatas eas preces hotaiias recitate ad prsticriptam Kalcndarii anniretfarii ratio, nem ac ritum.

Nec vero negligenter , fed attente, pie, decore , lupplicique mente illas dicite.

Studiofe propterea legite , que perfenima beato Antoniae archicpilcopo confrripta iunt de negligentia in petiolvendii horis canonicis , at que eo nomine errata funt , omnino caveatis .

Expletis canonicarum horarum olKciu , fi quid in vitas aut negligentia , aut alia culpa
r commilciitis, paululum colligentes vos, veniam s Deo petite .

C Qui (acctdotes eftis, milia facrificium iapiut facite lanâe ac rcligiofc .

Ad illud faciendum parate vos omni picta, tc, in tam alti *myfferii meditatione toro animo* defixi, A' quo purius id faciatis „ propriam conicientiam diligenti , accurato , fieqnemique examine dilcutitc , tum lingulis (altem hebdomadis , atqne adeo (arpius & omnino fetnper , cum peccati mortalis confcii eftis, uni e confeflariis faerrdotibus , ad ciesi confeffiooes audiendas c&sftqmis , confiteamini.

In ca (anétiflimi (artificii adiooc ab erroribus vcl *Icriffimit omnino* cavete.

Quz dc illo pie riteque celebrando prarferipta funt , ea vos ftudiofe diligenterque
D icrvate .

Diaconi, fubdiaconi & clerici inferiorem Ordinum , quicumque eftis , que de confitendis inpe peeralis , de communione frequenter lu* menda , vobis jufla lunt, integte *St (tn&e* omnia , ut debetis, prnftatc . p

Confcflarios facerdotes per nos vobis conftitutos , quos etiam tamquam vit* veftrs duce* ac magmrot elegimus , adite.

Ecclcliaftice militi* omnes vos adferipti eftis, ad pietatis religioniquc exercitationes vos vocatos elle cogaofcite .

Io omni m primis fanâa oratione vos aflidue exercete ; tum in meditationis, tacitcque pin orationis ftudio fineulis diebus , certo tem-
E ports fpatio , toto caftiffimi animi fenfu inlutnbite I

Id*c fandis precibus, przier celcra , fupplices prsrfartim atHiâis ret Chriftiana temporibus, orate patrem mifericordiarum & Deum totius confalationis ;

Ut milertatur pfôbli fai.

U: fidelium animos *d viti* fuglenda , ad virtutefauc asnpiectendas lanâi Spiritus lui ardore innamotet .

Ui e principem , treumque animis evelfantur, li qu* *iunt* , dlfeordl* femina .

Ut li una animi conienlionc Chulli regnum

pro-

ANNO CHUUTI >>7·. propagate ftudeant, unffinque Dei gloriam, atque ecclefi· mattis defenfionctn propolium habeant ·

Quidquid vero temporis · divinis officiis, ab orationis contempiatiotsifqnc exercitatione , ab ccdeGafticis funAiooibua , *It* ab aliis neceffariis aâioaibus vacuam habetis, non in otio, neque in defidia , nec vera ia rerum novarum curtofitatibw illud conterite *i* fed cum in fortem domini vocati Gtis, in ejus lege dic ac noAc medicemini .

Sacratum igitur (iteraram ftudia diligentius colhe, que ufquc adeo complcâi debetis , ut qui afpemetnr » contra cum dicat domines : *Qk14 ta ftitiuitn* , CT <(» *nftlltt» ttt ftctritth fimttrii taibi .*

Frequentes ad ftatas ledlones &* ad (iteraram traftationcs vobis praferiptas convenite.

Attento animo in lis adefte , atque in dies ■d uberiorem factorum Rudiorum frudum progrtülooem aliquam habete , 'ut ad epifeopum aliquando vocati dc diligenti· *It* doatin· ttftimonium detis .

Si qui eftis, qui vel tarditate ingenii, vel ingravcfcentc ntate magnum' in litetis ptogreflum habere non poterne , ne t^efiftite tamen primum oratione frequenti intelligcntiam *ïobu* nccftariam a Deo petere , tum eo diligentius ad pietatis , modefticquc Rudium , ac fandorum moram dliciplinam incumbite ; tnm impius faccrdqfa peritiores coafulire ; &· ad clericales , facerdotalefque exercitationes convenite , *tt* lbeniius ** frequentius.

Concionibus etiam , atque leAionibus factis , qum in ecclefia , conftitutis diebus , habentur , cum omnes, quicumque eftis , tem . maxime , quibus potiifimum conciliatibus decretis juflum eft , quo decet habitu frequentifGmi adefte I

LeAiooe librorum fpiritualiumA clericalium, qui probati fint , animos mentefque veftras pafelte .

Quatuor prafctlim locos ■ cx catechifmi Romani doArina de duodecim fidei articulis , de (iepiem facramentis , d* decem praeceptis , dc orationcL dominica *ia promptu ,* atque cxplicate habere omni ftudio contendite ,

Cum iis *h* ptaceptorum ecclcli· cognitio, nem , βτ preces borarias, recitandi peritiam *it* ccclcfiafticorum rituum , ccremoniatumquc notitiam conjungite .

Pauculos libros, quorum nccciiarius deleâus vobis decretis vcl provincialibus , vel dioecelsnis pnefcriptns cft, habern ne omittite aut negligee .

Qui pro facultatibus , prOque ftudiorum ratione rlures habere poffunt , eorum optamus fc laudamus in lis comparandis diligentiam.

At libros *dc* rebus jocofis , ridiculis , obfcoenu, inadibua , ad poefifque profana ftudium pertinentibus , vulgari aut Latino fermonc confcriptos, procul abjicite . »

Nec vero nuilcas cantiones ridicule , voluptarie , parumque padice exaratat adhibete .

j Quotidie aliquid cx facris bibliis legite; ac li per eeclcfiafticas occupationes licet , qui apit eftis , aliquid item cx fanAoram patrum cpufcuhs, Gragorii magni pontificis , Cypriani , Ambrofii, Auguftmi, Cbryfoftomi , Bernardi , *It* aliorum qui {anilitatis fir doârinn hude in erclefia celebrantur .

In lis ld legendum , laoAiffimum patrem A Ambrofium cpilcopum vobis potifffinum proponite .

Illius praecipue libram dc faccrdotali dignitate legite, quo libro cccicliafticos hominescom. monuit de perfeA· vit· inftitutione.

Libros item officiorum , quos ubi primam epifeopus is faAus eft , cleri Mediolanenfis potiflimum caufa edidit , in manibus affiduc nabete .

Hos atque alios prutcrea libros de faettdotalis, clericalifque vita rationibus *It* officiis, de animaram cura , dc Cbriftian· pietatis ftudiis *It* eserciiationibas , dc alliique ejuidem generis pie confieAoa, ita itgite, ut quacumque ad vite fanAa normam accommodata cx illis animadvertiftis ac didiciftis , moribus exprimatis .

Conciliorum item provinclialium & ditecc-fanoram conftitutiones fc decreta non percurrite folum , fed ufque adeo ftudiofe legite , ut qua legeritis , poft etiam taciti vobifeum aliquando mente reputetis , ac videatis fimul , non folum fi quidquam eft , quod contra illorum prafetiptum egeritis , verum fi quid etiam aliud cft , quod ex cifdeas excqui , praftareve omiferitis aut neglexerint J -Quod ut praftetis , cusatc omnino atque efficite .

Eftis divina miierteordia in ccdcfiaftico ordine conftitnti , ad gloriam Dei coalervaadam , propagandamqua : ideo tum ordinis veftri minifterium , quod explere debetis , videte) tum dignitatem ac decorem fervite .

In inceflu, ftatu, geftu ita vos prebete , ut ab ordinis, quem fuicepifti* , nomine *It titiant* nullo fane modo diicrcpetis , piouoGto vobis beati patris Ambrofii judicio, qui clero adfetibi hominem rçcufavit, propictea quod ejus geftus *It* incetlus dedeceret-

Habitu non exquifito , non delicato nimis , non lcrico , ne ornamento quidem : rurius non fordido , non negledo , fed gravi 8c talari , atque ejufmodi tum domi tum foris pro uniulcujufque vcftrum ordinis gradufque ratione utimini , ut a decretis eo de genere editis , nulla in re vcl minima dsfccdatis .

Coronam , quod inligne eft ordinis clericalis, pro ratipne ordinis, quo vos fingulliinitiati eftis , latam & confpicuam deferte.

Parca *It* frugali menia contenti fitis , & fxpelleAile etiam modefta ac tenui potius.

Ab omni lpcndido apparatu, pompaque *la*culari abftincte ›

Quacumque acn piAa , vatie intexta, aaira item , penUromata rejicite.

Imagines domi non profanas , fed eas habete , qu· pietatis 8c religionis argumentum &: adjumentum ptabeant . x

In otftni vita a fallu , luxo, ambitu , smbitioneve *It* a vanitate longe lefiigite ·

Nec verbis quidem proferiprum rit· modum pervertite ·

Nihil fcnrriliter, nihil jocole*, nihil indreo re, nihti turpiter loquaminil

Abfint a vobis maicdiâa , obtreAattones, cuiiolitai, levitas , airenraiioues ac nuge ,

Temperantiae clericalis diiciplinam vobis praferiptam in reliquia etiam omnino tenete

Comcfialioncs , compotationes, convota publica, lakallave , lum maxime in quibus mulieres intcriunt , evirate ·

anno CHRISTI ura-

Hofps

anno CHRISTI ifW·

Volpites excipite f at Uiis excipiendis intra A parfimoni* finé· vos coatinete , Ita at clerica- li frugalitatis , non funsptuofi convivii telles ilfoi habeatis .

Λ ludis , fpeâscalis , circulatoramque atque id genui vilium hominum ptcftigus procui ellote .

Arma abjicite .

Sic denique cor veftrum corroborate, ut inania fpcâacula non appetat , a mundi ludis atque ineptiis abhorreat.

Senius autem veftroa Ita dirigite , ut cum · Deo utiliter dati fint tamquam rationis mimftri, ne cos perperam adhibeatis , fient fatellites cupiditatum .

Sit igitur vcftcc oculorum afpcâus limplev 8r B pudicus *i* aurium fçnfut caftus & prudens : cafta mens, calli omnes ienfus .

Vit* *it* morum confuetudo cafta *It* fpiritualis .

Ad eorum lacerdotum, qui-in ejufmodi vite ftodiis ac difciplina exercitati funt, familiaritatem vos adjungite , ex qua nobis veftra ad finde agendum progreffiones conflent .

Ad caftitatem autem confervendam munite omnem viam .

Legite propterva f*pe illum beati Cypriani martyris de lingularitate clericorum hbrom, qui vos in hae , ut in alill , infiruet virtutibus .

Suipeâarum autem mulierum confortium on- C nino vitate .

Cum aliis vero quibufvis mulieribus, quamvis vcl ardillimo consanguinitatis vel affinitatis vinculo vobis illsa.conjunct* fint, ne in eifdemdomiciliis «dibufvè^limul habitate , nifi cum ux caufa alicui veftrum aliquando epifcopalibusliteris permiffum fit .

fu famulatu laicoram ne (itis , multo minus feminarum , quamvis nobilium.

N* vero illas muficam, litcrafve docete, nifi feripta nominarim facultate ab epifeopo permiflum cuiquam fit .

Ædes eeclcfiafticas ne ! sicis locate , alii conceflu epifcopali .

Ac nc iplas quidem patrimoniales locationi D lis date, quorum vita, morelve fufpeâi fint,

Srculaiibus vero negotiis, ut eft lanfti Pauli apoftoli documentum, ne vos implicate.

A cujuUis generis mercatura queftuofa, omni negotiatione, prxdiorum condu&ione . tum aliis, ut provinciali decreto vobis interdiâum eft , prorius cavete.

Ne pecunia, lucriva avidi (itis : I^cme *ftttjl frrvin D<·* › CT *nunnut* : 4»r caAri an··* ·</«· *iuiltUr* , <T a/reruns *JUlftt* I 4«r eaaai *fnflintkit , tf tlttrnm ttnttmnrt* , inquit Chnftus dominus ,

Si qui pauperes eftis, ne rapiatis divites fieri , ut ne incidatis i* *ttnttttianti umltei, <7 in labatum* dials/i . E

Paupertatem vcftram ne molefte ferte t paupertatem dilexit & docuit csleftis magifter Chriftus , qui nafcens in prsfcpio ponitur, *Se* nudus m cruce moritur . Scitote paupertati focias adjungi , fobrietatem , abftinentiam , *It* reliquas virtutes quibus praelucere oportet miniftros Dei .

Proponite vobis faildorum veterum patrum vitam, qui lueram non fpeâabant, temporalia non quatiebant , *6t* nihil lis tamen deerat ; imo an paupertate illis aliquando abundabat , quod alus erogarent .

Ne igitur quia tenuem reditum habetis, lucrum quwrite, ne qmsftum vos appetendo , injuriam veftto prdiqi facit* , avaritias fordlbua volutati .

anno CHRISTI ·»?··

Nonfaraii vas mercatore*, non Mammon* minillri eftis , fed Chrifti mercatores : *Utiite aniii thtftuni i» nrrn* , fed bonorum opciom abundantia Aram caritate conjunAa , facite tbefauros in celia .

Studete vos lucrari animas Deo , Br cnlefte horreum angere ·

Exemplo ïanâorum, vos paupertate, fobrietate « ac parfimonia Ita agite , ut non modo a fuMrvacaneanim rerum ufibns abftinentes , fed venro etiam defraudantes viAu , ccclefiaa veftras & altarii caornetis , farta teAa habeatis , facra luuelleAili inlituati* : Alienis item neccliitatibus lubvcniatis , Br pauperibus opitulemini . v7

Qui vero uberiores ectlefiafticoy reditui habetis, ecclefias , e quarum prsrdiu fruâus percipitis , eo magnificentius , *ft* aunftius , quo amplioribus donis, bonifve, augaftiocique libéralisai· III*dotata funt, illuftriftrudura , pnrdaro opere reficite, egreniifqwe muneribus exornate , tum omni ecclefiamc* fupcileAilis apparatu inftruite.

Cbtifli vifceribus lubftantiam eeelefiafticxin erogate, pauperibus fcilicet , peregrinis, viduis, poplilis , egrotis, in vincula eonjcAis, captivis i quibus egentibus , *It* efurtentibus cum fubvensre poffins , fi alimenta neccfiaria dene- 5atis , violat* caritatis rei eftis in confpcAu omini .

Memores ellote ejus , quod a fanAiflimo patre Ambrollo fetiptum eft , fua fideles eo animo obtuliffe eecicila miniftris , ut per eorum manus, quorum fidei , atque integritati fumma omnia tribuebant t ad pauperes pervenirent .

Vos Item alii , quicumque eftis , quorum - fidei Chrifti patrimonium proprie ad divini cultus , paupermnque ufum couimiffum eft , cavete nc ambitione , aut cupiditate prolapfi in alium ,- quam eut addiâum eft , convertatis j idque propterea facrilegii rei damnationem sternam fubeatis .

Univerfi autem vos . *it* finguli 'rcclefiaftici ordinis homines, ut fummatim complcitamur, qu* muneris vcftri funt vobifeum frequenter recolite, minifterium vrftram esplere ftuuese , fanâillima fludia religionis , *it* officii vcftri rebus allis potiora ducite .

In rerum divinarum, facraramquc cognitionem omni cura incumbite : qu* divina , qu* fempiterna funt, divitiarum , *It* honorum , *ft* terrenarum rerum cogitationibus abjcâis , ampleâamini t reftindo cupiditatum ardore inte. grol, caftofque vos fervite j mundi voluptates , qu* a divinis prsceptis detorquent , declinate t pr*diorum ecclefiafticorum , qu* non avaritia prsda , fed inftrumenta caritati scliôa funt, reditu , *It* fruftibus non abutamini; humilitati ftudete | caritatis opera prarftate i induimini dominum Jefum Chruhim , fanâonsusque ejus faâa imitamini, ut Be horum imitatione , *It* illius in primis divinis praceptis , inflitutilque , conformati , fa vera/aene , yua -vereri rjfli , d^ae XNv *mitlttfi* j tum vit* vcftr* fplendore laicis hominibus lumen preforutis ad vitam fanâe inftituendam i tum vos repolitam vobis jufttti* coronam demum percipiatis ,

4-

Omnes

ANNO CNAIJTI *tjje.*

Omnes prrterea ft finguli, qui hujus etcliefi- minifterio adfcripti aliquo modo efti,, &diorceti», Ar ecclefia», qua* in ea obtinetis , quibufve adfcripti eftis nationes veftra*, in quibus manendum- robia fit, putate.

In illi* ipfi refidete .

Ecdefiafticaa ipfa* sedes habitate t ibique domicilium veftnim vere conftituite *tt* habete .

Debitis muneribus atque oneribus fatis facite .

Alia iteç* agite, ac predate , ex przfcripta conciliatibus decreti* fruâuof- ialutarifque relidentia ratione .

Quicumque item clerici minorum ordinum eftis in ecclefiis , quibus adfcripti efti» , finguli ordinis , quo initiât! eftis , funftioncs tali pietate obite, ut digni habeamini qui deinceps sitiorem gradum aflecuti , fanât» Dei ecclefia» inferviati* .

Nemo autem veftrum , quicnmque eftis, fi alicui funftioni eftis deputati , ab eccleliaftica ftatione, perfonalifque refidenti- munere difeedat, nifi caufi* per cpifcqpum probatis, & etiam concefiu literis eiprefib.

Hac , qua communiter atque univerfe vos moniti efti» > finguli ferrate ftudiofe ac diligenter .

At praterea figillatim nominatimque ros, out in cathedrals ecclefia dignitates obtinetis , eanonici item , tum ejsidem ecclefia , tum reliquarum quarumvis ecclefiarum collegtatarum , rei urbanarum , rei dicecefanaram , quicumquc fitis in omni canonical!* difcipHosa officio ita agite , ut canonice , nempe canonum legibus , ad vita veftrz inftitutum pertinentibus , Ar conftitutionom provincialium diocefanarumque rationi congruenter viva, ais.

Id primo maxime ftudete , nt in confpedu Dei omnipotentis , puro corde *tc ctito* corpore miniftretis . Tum finguli vos , ordinis dignitati , aut canonicatui annexi , funâiones expicte , eanotiicalifquc muneris parte» pntftate .

Omnes io choro ftatis horis afliftite , fe ad Deum pro fidelibus pias religiofalque fundite precatione* ▮

Dum eo loco eftis , memores eftote adede Chriftum Jefum dominum , cui fervite cum timore fe tremore.

Non pigri, non fomnolenti, non ofcitantes adeftote, non mente vaga , non vagis oculi* , ■on indecenti corpori* natu.

Attente, ftudiofe, rite, ple , religiofe divina» laude* concelebrate : fe pfallite Deo in confpeâu angelorum, cantantes in cordibus ve» ftris domino .

In choro nemo privatim , nemo tacite officium recitet , fed omne» pariter , qutcnmque adefti* , fenes cum junioribus , laudate ooaκη domini iss pfalmi*, hymni», & cantici* ,

A quibufeumque colloquiis, & a litcrumn , librarum lu&iontbui, atque ab omni vagatione abftinet* .

Pro tempori» autem fe officii ration» fedete, ftats, genua flefeite, caput aperite fe inclinate. Accurate demum omnia obfervate , qu· eo de genera vobis pnsferipta funt , it* ut veftro exemplo aliis laccrdotibus, cleticifquc, fereâe riteque pfallendi▮ fe (anAe orandi, fe pie agendi animum addAis. In pfalmotam autem, cantkorum, fe hymnorum htelligentiam ftudiofe incumbite i ut , dum plalliti», pro fenfuum fanâiffimoram, quos mente coocepiftis, ratione, vos ad omnem pietatis dcvotionifque afifeâum excitetis .

ANNO CHftim a»yfe

Non ordinaria diftrtbutionl* lucro adduâi, fed Dei caritate, religionifque cultu , commoti , divini* officii, adefte , ut vere , ex animoque pfalmi verba illa concinatia : *KelaMtrit ftfrtrificttlt liti*, * r**dr»h*r *attuai* r«· d*m,M, *jetait*» feanm *tjf* . Divini* officii, abfolutia, paulum omnes in choro pie orate : inde abeundi ligno per pntfcâum dato , contingente* , quo ordine ad chorum accelfifti*, eodem in facriftiam redite , ubi eappa* , qui illas induti eftis, fe fuperpeilicea fine ftrepttu ullo vel fufurratione deponite .

Canonicales veftro* conventus ftatis hebdomad· diebus capitulariter habete .

Omnes, qui debetis, ad illos convenite.

Inde ne difccdite, nifi milfione a capituli pne*fe&o* impetrata ,

Singuli ordine ft loco fedete .

Sententiam modefte dicite , fe fuo quifquc Joco, non pmpoftere .

A verbis fcurriliboa abftinete .

In rebus confultandix rixa*, jurgia ft contumelias cavete .

In initio ft fine oniufcujufque capituli ftatas orationes dicite .

Priori loco txaAanda proponite , qu» ad divinum cultum , ad fpintualis vitae progreflionem , ad ecclefiafticam difciplinam tuendam , tum qu« ad rerum temporalium gubernationem pertinent, ne negligite .

Cetera boc de genere toto fervate, qmr provincialibus conflitutionibus vobis profcnptn funt. Omnia in primis agite pace mutua , concordi voluntate , ft caritate fraterna vos invicem diligite, canonici enim eftis « qui fient pro collegii ratione ex antiquo inftitoto una in collegiata ecclefia, unoque item in canonical! domicilio collocati fulfils, ira uno paci* & caritatis foedere, rnaque animoium confenfione coojunâiflimi , ficur nafcentis ecclefin mimftri , quorum erat cor unum fe anima una , expenundo videte , fient in pfalmo fcriptum eft , *Qtt» ktaa» & J.**- facaad·*» fit , ktiittrt frttni i» ***** .

Quicumquc vero efti, , qui inter canonico* prspotiti , aut arcbipresbyteri , aut alterius dignitatis nomen , gradumve obtinetis , ficut honore ft dignitate pnrftat» , ita virtutum exempli, , vigihntique in veftri muneri* , cureve partibu* obeundi* folicitodine praelucete .

Parochi praterea, fr ceteri quieumque elli,, etiam pnspotiti , arcbipresbyteri , aliive , qui animarum curam geritis, prêter ea , qu· vo* cum reliquo clero communia *univerfe* mooui- mus, illa etiam, qu· j»rxcipur de vobi, decreta funt, pneftate omni folicitudinc .

In primi» ove* vobi, concredit· cognofcend· funt, ft appellabd· nominarim, pafcend· , & cuftodiend· item .

Animarum igitur nuaserum in catalogum redigite ad (criptam normam.

Eorum, qui baptizantur, qui ftem confirmantur , & compatnsm etiam qui adhibentur , nomina dcfcribhe .

Matrimonia in codicem referte .

Parochis veftre incolarum vitam *tc* snores

lack-

ANNO CHRISTI s,r-. 1

Indagate omni ftudft^, fi qui hcrefi conta- luuou lint , aut [illegible] qui unt v qui Kzreticohim libros habeant, vendant, emant, imposent , vel legant , eolque ftatim denuntiate.

Monere c'ljgi populum , ut id ipfum ctlam praifet. ad uulin edicti praicriptum: quod ftatis tempotibus de.more promulgate .

Perquirite de a.itu Bc faills eorum , qui^ex haretuorum finibus veniunt. , s.

Difpicitc, il. qui e parochis refit· finibus ad loca nioiicsic.intur, ubi impune predicator quod a catholica,life alienum eft ; turn etiim aa li profcâto.iis facultate impetrata agunt ad prrkriptmn decreti in concilio provinciali tertio promulgati . Inveftigate prxtcrea de iit , qui in vcftt* parochia docent , corumdcmque mores, **vitamfidem** obfervate ; reliqua de iis jolis pra^ftite] qu· 'concilliis provincialibus pr··(cripta juflave funt ·

Videte , & cavete , ne fuperftitiones, magics cantfones, Bc ejuimodi diabolic· lupeyftitiones in populo veftro fint, f

Cognqicite publico* peccatore* ,· corruptores aliorum/\oneubinarios , adulteros, ufurarios, blafphetnos; Bc denuntiate.

Cognofcite etiam allo* populorum corruptores, qui feftis diebus non Deo , fed aleis, ludis , chorels , diabolo ferviunt . quique feftoruin dierum cultum quovis modo vio ant quales quales fint ; neque obfeivant pontificias, neque provinciales de diebus feftis colendis conftitutiones, aut edufta epilcooalia.

Illis ab c* male agendi corruptela tcvocalc, ac dcterrerçv'otnni pietatis ofticio ftudete, tum epifeopo etiam , licut opus erit, lignificatc, ut pto Cur· epilcopalis officio lalutare remedium aftvraturi

Rurfus agnofelte etiam pauperes, viduas,pupillos , ceterolqne aliena ope egentes , quibus Λ filutari confilio, Bc conlolarionc, 8r re fubvenne , aut fi minus re poteftis , cohortatione alios vccnditc ad eos luolevandus.

Sinue illorum gravior inopia depofelt , feftis etiam diçbtu a pia fidelium libçralitate aliquid in ecclefia colligendum curate , ut ab epifeopo przicribetur , quod ipfis in eleemofynam conferatur i

. Scorftitn etiam locupletes parochi· incolas convenite, quibus pauperum egcftates proponite, Bc oftendite eis divitias a Deo propterea etiam cfle tributas, ut inopibus fuccurranr.

Si qui autem potentiorum opibus in caufa aliqua oppreffi funt, illos unice, atque intime eorum patrocinio commendate, qui vel ex fuiccpto ofticio id prcftare debent , vel quibus cpifeopus banc curam dedetit,

Paicitc in primis populum vobis commifliim predictiom verbi Dei , falutaribus monitis, adminiftratione itemfacramentorum . e-cmnlo, Λ- oratione.

In verbo Dei exponendo plane obfcrvate qup confticutionc provinciall , Bc alii* contionatoribus, & vobis praferipta funt.

Pueros feftis , dominicifquc diebus , in doârinz Cnriftians rudimentis inftruitc I

Provçôioris statis homines ad eadem intelligenda invitate.

Patres , mstrefque familias monete , ut filios» filias, ceterolque quos in familia habent, ad flatas doôrinz Chriftianz fcholas ipfi conducant ,

Confratrum , qui li* fcholis adferipti funt, A operam ad. hoc inftitutum adhibete, curatequc ut mutua intpr eoe carito* » aloramqne difcipli- na confervetur. } .

AMMO_ Christi uys

Ahos çriam ad -tam pium ope* amplt&endum alacrUra reddite, atque excitate MmafiT* Iiduis veftri* cohortationibus, tum promulgatio *nc* tbefanti fpirjtuali* indulgentiarum, il* çoncèflï , qui iit (cholis adierwantur, in illilqut operam navant^ |

Ne omittite diebut fefti* inter miflatum folennia aliquid ex iis , quse' in mifl* leguntur, fidelibus crpo«*v« , Bc lanftiffimi illiu* factifi· Cii myfteiiiim aliquotL explanare, Bt aliquando fanftiores illius iacrarum ceremoniarum rituum· 3ne rationes, fle fisnificatiooes explicare , quo B iligcn:ius inftruai in die* facrotanfio iiii fiscrificio rclgiolius inteifint.

IX cete aem , quomodo fideles ligno mula celcbtauux ‹'>1.., U code contrito aucamfsn 6c audsçndain paient.

Curate , atque <fl· ·κ· perpetui* veftri* πιο ultionum oftun . m 11. la vnt aperto capite Ι mull.res vrh.io , Λ ,› omni ejus parce Utroque genu ikxu, pi vtcrquam in evangeliq, adlint. 1 '

Inftttrftc c-i yii s . . quam religiofe non foium m Ir.iiix ucio, vemm etiam in divini* aliis cftiens ve- andum .

Quando liandum , quando genua flcâenda, quando afiucgcndum. -

<2<uni valde , dum illa fiunt , cclebranturve, fuglenda confabulationes , colloquia , deambulationes , ftrepitu* , clamores , imo vero inanes cogitationes , quibus a pia meditatione , tc myfteriorum , qua: aguntur , contemplatione , reli"iofaque oratione animus diftranitur ·, quam denique ftudiofe vitanda reliqua Qmnia ab eorum officiorum fanâitate , Bc cultu aliena.

Rurfus quam fanfte item , qüam religiofe, Bc quam demiflb, humilique habitu in luppli- catiooibus, litaniis, Bc (lationibus veriandum fit.

Qua reverentia , quove pietatis ftudio in cccleuis, locifve lacris manendum iit , qusve ab alii* procul abeflé debeant, idque ex fanftionibus pontificli"1 , conftitutionibu* conciliatibus, epilcopalibus praterea ediâis.

Qua etiam , non folum intima rcligiofi animi prxparatione ·, led externa etiam cultus , veftitulque modeftia , humili genuflexione , Bc armi* depolitis , ad fanâiffirnam communionem , tum rtum ad certa (aeramenta accedendum fit.

Tum docete , ac monete › quomodo dies fefti colendi Sc ianCtihsandi fint.

Oftendite indignilbmum efle facris iilis diebus , non modo .* nefarils operibus illicitifque negotiis non abltincre , verum etiam religionis, ac pietatis opc.-a non praftarc omni adigentia.

L Ac prztcrei nefas rife , farros dies ad maxima Dei beneficia colrnda , fummaique ei laudes perfolvendas . a. debitum fando honorem tribuendum iiiftitutos, ad id* traduci, qu-e ab eo cultu abhorrent : qualia funt tripudia, ludi, chorea:, fpcdtacula, quibus ad turpes illecebra* incitantibus laluti* human· hoftis diabolus ob leftatur.

Denuntiate item ftata factorum temporum jejunia ; docete quomodo jejunandum , quas peccati gravitas in violandis facris jeiuniis.

Qur przterca Cbriftian* pietatir officia in fanoorum vigilii*.

Qjuun

ΛHNO CHWn uz*

Quam lande /x>biervandum quadiagejimale \tatis autetdftoicnnibu» , vel adventu» , vel feptuagefima , vd aliorum temporum celebritaribua pramonete fidele» , atque diligenter ex paftoralium etiam luctatum j»ra(cripta recitatione ac ratione inftnlite ad (aera illorum temparum myftcna fandb pietati» officli» religiofe colenda I

Utque li» omnibti» pro temporum folennitatumque ratione IIII inftrui poffint, iepe-monetc, ut dominici» aliifquc lcili» dicbu» , quemadmodum facra Tridentina fynodu» optat , ad parochialem eulcfiatu conveniant.

Qua in re Jcpiua monitionem paftoralem dc\J genere hoc frequenti populo legite .

Sepe autrui ac diligenter cofdcm docete, quam atiidue orandum bt.

Qjiomudo & tacita fopplici» menti» meditatione, & plis ftati» orationibus precandum .

Quam ftudiofe ac religiofe fulcipiendum ve-*1^.*tinar .-ommunis orationis inftitutum , quam diligenter illud femcl fufeeptum pie retinendum.

Ideoque cum alla» (ope in anno eam orandi rationem cum indu r*ntli» concefli» per fumat1 capita explicate ; *tum* pracipue diebus , concilio provinciali tertio conftituti» , in maxima populi frequentia de feripto pronuntiate atque evulgate.

Dominicis diebus inftniite populum , & monete , pro quibas oret, at eft *in eodem provinciali* coociho decretum.

Tam prxterca , quas fingnlis hebdomade féru» nracipuas precationes , Chrtftianafque *medit* one» , atque in orando exercitatione» fibi propofitas in promptu habere poffit.

Quamfrpiuime vero fermonibus veftris populo proponite locos perpetua Chriftiana meditationis, de morte , dc judicio , dc Infimo , de gloria, & dc pramio paradili I

Monete preterea feaulu ac frequeatiffime patre», matrefque familias, ut liberos, familiamque fuam ad pietatis, Chriftianarumque virtutum difelpiinam religiofe inftituant.

Ad hoc propterea patres familias inducite, ut de vita fpiritualis ratione, &piit exercitationibus libros probatos domi fua habeant . in quorum le&iqne verfeutur, feleque ac familiam inftituant ad fande agendum.

De patramfamilias officio , familiaque inftitutionc editam »n concilio tertio provinciali corsftitutionem in parochiali conventu legite , tingulafque ejus parte» explicate.

Tum alia pnetereadocete, qua opportunaexiftimaveriti» ; quibas IIII fe, faamque familiam in Chriftiana vita inftituti», atque exercitationibus conforment.

In officinis etiam, & tabernis difciplin*,vi txque Chriftiana ratione obfervate; liquid autem vel ab artificibus, vel abinftitocibus, operariifve committi animadverteritis, quod diltoluta difciplina fit. id iffic marum, tabemarumve dominos gravitrr monete , oftenditeque ea in re officii ini p»rt-*<

Eftis participes , *te* locn laborum , caraquc epifcopalia, A* in mefle cpifcopo commidaoperarii eftisi elabosatc u.;a cum eo, *Bc* contendite , ut populM I cuju» cura petitur , tamquam purum triticum, insiliant-.- rtvina mifericordia, congregetur in horna calefii»

Dtfifna *eefiaJi,* inquit beatu» apoftolusPauhu, id quod vobu finguli» didam effit potate, ut in grege, tamquam depofito fidei, curaque veftra commiflo diligenter cuftodieodo, «bomnique peccati labe confervando cogitationem, i 'licitudiocm , curam , ftudiumque omne collocetia .

xano' CHKISTI ni··

Parochia igitur unicuique veftrum coacttdiSa viciniam , cum a ceteri» vitli, pmnibaa vos finguli lolicite cuftodite ; tum curate etiam , ne odia, fimultates, inimicitia, fadiones, nee non temere jurandi , maledicendi , imprecandi prtxa coofuetudine» , ac nc detractione» quidem m_ea lint.

Ac vitia in primi» , 8r peccata , ad qua populum procliviorem effe animadvertent»· , reprehendite, atque exagitate.

Nec vero diffimulaie peccata , fed annuntiate populo fcelera eju»; publice peccante» coram omnibus arguite , ut *tc* alli timoccm habeant.

Idque agite fpiritu fortitudini» domini , 8e ut ftrenui ejus milite», bonam militiam militatc, nihil plane trepidante*·

Si aÀ *iamfatiaaa ,* vo» monet laodu» Gregorui»

ritii.

Non makdidis , non vcxanoolbu», non calumniis, non alicuju» generi» contumeliis illud, vel increpandi , vel palam arguendi officium defence , modo ChtlAi glori» , *Bt* animarum faluti ferviatis.

Ruriu» non aucupanda hominum gratia ftudio id agere definite I Xrevur ***Dtl et» tffr» , fi*** qu ***btatimhn flacmat,*** inquit apoftolos.

Va vobia tacentibus , aut diffimulantibus, fi grex cura vcftre commiffus perierit : languinem eju» de manibu» reftri» requiret juftus dr omiMpoten» Deu».

Si reitur peccatur, ne in increpacionibu» verba veftra blandienda flnt , fçd , ut a Spiritu fando fcriptqm eft, ***fitatali fiat , <y ^aafi elati tui. i» alta» dtfixi.***

Inflate opportune, importune, privati»etiam admonitionibus , confilli» , correptionibus, obj irgationibu» , ut peccante» , adiutricc divina gratia, io viam faluti» revocet11.

In ufum etiam fande ica revocare fraternam corredionem , ut non modo mutua Chriftiana caritate vo» ipfo» corripiati», fed reliquo» item, prarfertim parochi» in.ola» 11 caritati», de corredionu officium iccte doceatis.

A4 termonum vero , admonitionum , corregionum parte» explenda» , u>co· vobi» comparate , precipue *et* dodrtna catechifmi Romani. in quo magna cum populorum vcftrnrum lalutari utilitate verfari diligenter poteftis.

Neque ad hoc multiplici» veftne ecclellaftic· iraâatKmi» genar negligire adjumenta , qu» aliunde utiliter capere potefti».

Cetera autem ofhcia. qu» n (aeramentorum admintftratione in affidua ad frequentem eorum ufum cohortatione , in vgrotum cura , in alli» parochiall» muneri» fundioolbut . vobi» provincialibo», dictcefanifquc concllu. peu(cripta funt, praftatc, atque exequimiai accurate, ad eacumqne concüiarium conlttuUonum , decrerorumve normam , omni nbfervantia rtu ic obedienti» ftudio vos piant conforma·.

Qua vero decretorum provincialium . diesccianorum parte»ad laico·. corumqucChriftunam diiciplinam attinent quo Capua evul f;at» atque inculcata ferventur dsligeatu», i li a», fammatitn vulgari iermone expreti·» , ar

Imu»

AHNo" CHRJSTI 1,7«.

P,out populis veftris proponite › denuntiate , explicate , atque in conluetudinem inducite.

Quacumque denique vel ad vos, vel ad laicos, curse vcfirz cotniniftos , pertinent, ca decreta, quo maximo poteftis ftudio , in omnem exccutioncm , difcipimsquc ufum introducite, Videteque in primis, ac perpendite, qu» lint, 8c quam religiofz muneris veftri partes t caveteque ut iu officils , *Se* cui» veftrz fundiombus non modo quidquam voa non committa. tM, fed ne omittatis quidem : cum in facerdotali vita, pro muneris, quod fuftinetis, ratione , tum graviores , tum longe plores, quam in ceteris hominibus ede poUint , omifuonis culpz.

Vos prsterea reliqui facerdotea , quicdmque efti-. , quibus animarum cula non incumbit, cum alia omnia , qu* ccclefiaftici ordinis hominibus , de divinorum ciliciorum cultu , de vita* honeftatc , *Sc* lludtis , *Se* vitz fpintualis exercitationibus, przlcripta , aut monita gene, ratiui lunt , tum qu* notninatim , figillatimque ad psxcipuam vcftram exccutioncm attiucnl, przftate omnino.

Vos item reliqui clerici inferiorum ordinum, quzeumque ad vos vel nominatim, vel gencratim fpereant , agite omnia , ficut clericalis vite ratio, canonum, & conciliorum decretis prçferipta, poftulat.

Chtifti eftis, nempe de forte domini, 8r ipfe dominus fors, pars fcilicet veftra; tales przbete vos, ut & ipfi poflideatis dominum , *Se* poffideamini a domino , vereque dicatis: Dtausl *feri herediteeli* mra.

Filli mei nolite négligera : vos elegit dominus ut fletis coram eo, *tc* miniftrctis illi.

Videte igitur , quam valde intentos vos efle oporteat mmifterils veftris, *Se* quam magna vi-'z morumque caftitate.

Proborum hominum tantum , przcipue facerdotum , vit* fpiritualis laude przftantium, familiaritate utamini ; ex quorum confuetudine tum fruftus vos capiatis , tum epifeopus meliorem in dies de vobis opinionem concipiat.

Majores vereamini , *Sc* obfervate : cifdcmque recte monentibus obtemperate-

PrzterT.atinz linguz , & litcrarum (ludia, . cccletiafticz imprimis difcipimz inftitutionibus diligenter incumbite.

Sic demum vos moribus , & vit* modeftia probate , ut *te* a parochis , & a perceptoribus veftris , tum etiam a populo bonum tcftiinonium epifeopus habeat , vofque dignos judicet, quo< majoribus ordinibus «dlcribat.

Vos vero , qui vcl vjfitationis munus geri, tis , vel clericalis difciplinz curz quovis no. mine przfcdil cflis , vel in dirccfi foranci eonftituti ul explendis muneris atque oflicu vobis commifli partibus fedulo invigilate atque elaborate.

Onus , quod fuftinetis , quam grave fit , quam plenum curis perpendite ; tum quam in eo vobis committendo fpem , fiduciamquc cpilcopns habuit, videte, tum eflicite , ut ejus ex. petitioni refpondraus vigiliarum vrftrirum itu. dlis, afliduaque folicituJtne.

Ecclrfias , , quo in umufcujufque veftrum regione funt , (<dulo vilitate : eamasque partes lingulas infpicite.

Perveftigatc in uniufasjufqilc parochia finir bas, an aliqua publscncue peccatocue labes fitt an flagitia , quibus epifcopali cura,epifeopus medeatur, necefle fit.

A NNO CHRISTI HT*.

Uaiverfo «1ère , ple regione commifli'a , invigilate diligenter , iUudquc in priosi* videte, ut in difcipfrnz ecclefiafticas moribus , inftitutis, atque officiis fe contineat, clcricalifquc moderationis legibus congruenter vivat.

Indecentem ejus habitum omnino rejicite ; morum', fanâz vite , fscrarutnque literarum, *Bc* inflitutionts ecclcfiafticr Rudia, fi qunineo languefcunt, excitate.

Clerici autem minorum ordinum in hoc ma. aime vobis commendati fiat, ut illorum omnes tum in vite moribus , tum in litcrarum , ecclcfiafticzquc doârinz ftudiis progreffiones accurate exploretis , atque , ut maxime poteftis, paternis cohortationibus atque objurgationibus,* lifque aftiduis adjuvetis.

Ecclefiariltn item cultum , nitorem› cetcraqnc ejus generis omnia curate veftra diligentia , que totis in Chrifto rifccribus ab unoquoque veftrum expetitur.

Quatcumque vero, Vel provincialium dioecefanarumque fjrnodorum dectetis , vel precipuis inftrudtionibul, vcl vilitationum juffis prescripta funt, ca onau, ut reipfaprzflentur, ftudiofe perpetuo agite.

H«c omnia , &* lingula his monitionibus nominatim , figillatirnque exprefla , tum cunâa item reljqua , vel concilils provincialibus, dioecefanifque fancita , vcl alto modo vobis preferipta , vos omnes ac finguli , quorum intercll, quanto polcfhs amore *fe* pietate non amplectamini folum *fe* legite i fed mente animoque couqipichendite , lervate , omnique lolicita cxcclitionc predate , totofque vos ad cohortationujn , admonitionum , decretorum , *Sc* conftitutionum rationem accommodate.

Quod omne ot faciatis , ficut nos pro epifcopalis noftri oficii munere vos in hoc direct*fano conventu ex concilii provincialis przlcripto commonefecimus : ita etiam unumquemque veftrum per unigeniti filii Dei adventum , per ejus crucem , perque animarum veftrarum falutem obfecramus, obteftamur, divinaque conteftatiooe monemus ; rurfufque vobis ipfis univerfis ▮ *te* fingulis edicimus , fi quis veflrum conùitntionibus , decrelifque vel provincialibus , vcl ditxcefanis , veftra caufa editis non Raruerit , contra cum nos aâuros efle ecclcGalcis canonicifque fanftionibus.

Cavete igitur ne quem vobifeum paterno modo agentem , folicitcque monentem , *Sc* in confpcâu Dei vos hoc facro loco dcprccantem, audiatis , eutndem rurfus non in hac vita folmn culpas vellras animadvertentem , led in divino przterea judicio eafdem accufantem audiatis.

At iule Deus , pater nofler , *Se* dominus Jefus Chriftus dirigat vias vellras in omni fanda obedientia ; exhortetur corda veftra , Re confirmet in omai opere , & fermage bono, ita ut digne ambuletis vocatione , qua vocati edis , per omnia ei placentes ; ficque fandis vcftrarum virtutum prcgrelfionibus probati , appareatis ante Deum *fe* patrem noftrum in adventu domini noftu Jefu Chtifti cum omnibus fandis ejus. Anien

vin.

ÀNMÔ CH&tsTI ·IV·

VIIL

Dt ftn tf'i'ctftli,

Excommunicationum , que certi· monitionibus pineum adhibitis, an fioera rev-larimis, ut ajunt, pro deperditis, fubrrafticvc reflu· ter (i folent , liters Be cniquam mil us con.*· dantut , qoi ob earn caulatn (upplica'ionis *ic-* ' bellum epifeopo obtulerint , eorumque inlitnm1 tantum rogitu , quorum civiliter intereft. Qpi /applicationis libellus ejufmodi lit » quo re« ipfa, dc nua agitur, 8c ejut pretium item nominarim, tpcclatimque exprimatur , nils ecclefie, loti *pit,* cummunttatis , univerfitati», collegii, aniver/aliive fuccefToris res fit, cujux certam notiiia^n ilium , illamve non habere vetifimile eft t trne enim lupplicantis qualitate in libello exptefla , rei « tie qua queritur , defertptio quaedam gcncratim fieri poteft, modo ne fit incerta nirnt· , ant non vetifimilis , *(cd 'Cjufsnu di,* qua faltem oftendat rem ipiam, ut eft Tri- trtTif.t. I. dentini concilii preferiptum , non vulgarem elfe t id quod epifeopj concedenti· religiofe eorfcientis , judicioque pro ratione rei , Ac perlons relinquitur.

Porro ejufmodi excommunicationum liters ■ion concidantur, ut infra fancitum eft.

Pro re critninoia, queve infamis notam inu- >at. C

Pro re non occulta omnino.

Pro re , otis ita jam diu amiffa , aut fubtraAa eft, ut illini memoriam amplius ood haberi veriGmilc fit .

Neque rutlua cuiquim excommunicato , aut manifefte ac notorie criminolo

Neque vero contra aliquem, quem pro rebut qua in monitorii· liferis exprimantur , fatiafacere non poffe conftct.

Neque praterea in loco , ubi eae rcrifimile fit negligi, contemnite.

Cum vero pro ratione prtferipta aliquando concedentur , ne tamen in lanäiflimi hir diebus , la nativitate , ' fcilicet domini , pa- /cha nefurreäionia, afcenfione , pentecofte , in' D celebritate facri corpori· domini , afiilqnc anniverfariis folemnioribui diebus , ullo modo promulgentur , nili epifeopo· aliter cenfuerit.

Si item nihil , quod fupra fancitum eft, ne. 3uc aliud quidquam obftat , quo minu· concei poffint, ne lemper tamen dentur, concédantorve , led tantum cum epifcopus , lcrvata forma concilii Tridentini, expedire cenfaerit.

Cui epifeopo loli , neque vero eju· vicario, etiam generali, fi modo epifeopu· non longius abfit , cjufmodi monitoriarum htetarum conccffio hoc decreto refetvata fit.

Hir vero Jiteril monitorii' aliqoahdo datu, ne excommunicationi· lententiam epifeopu· ferat, nifi de earum promulgatione loci·, Ar tqmpotibus congrui·, faAa relationem acceperit, & itetum de re ipfa diligentius , accuratiufquc deliberavit , ac gravem praeterea caulam cenfuerit, quam ub icin ll'jm ferat.

Permulse certi· verbi· concepts, atque explicatu conciia-i nofi a aoAoritate , ad hujus provincc »il i· . in lucem emitfu , ab omnibus & fingnlis, quotum intereft, pro concepta conftttutaque titione'ferventur.

In omni, *It* lcripto, *It* aälone , que tigllli epifcopalis impreffionem requirat, epifeopu· fi-

I gillo faoAl patroni ecclcfis , cui ptareft, ima- anno gine aliqua certa exptefla , utatur : quod cum CHKIfTI ad ifliua (anAi v/ri memoriam , imitationem- «rz·· que, ^excitandam , atque ad cccicfis ornatum At fplendorem iofigne eft ; tum pietatis tationi conveniens , & cum ecdefiarum Sene inftnetarum ulu, conluetudineque coulentaoeum .

I.jus vero figilli certa forma' imagove , vel Îiro antiquo illius ecclell* inftituto , fi id contât ; vel, prout epifcopus femel ftatucrit, perpetuo adhiufeattur.

fori epifcopalis cancellarius , ae notarii certos libros habeant , in quibus caularum criminalium afliones, qurftiones, ac, quos vocant, proceflus reite ordinroue de cubant , neç vero H, in tolli·.

Mercedcm pravrrea , quam ex umufi' jufque caufa, vel civili <, vel criminalis fciiptionc, aAione, Ar pro'cffu acceperint, cum in fibtocerto exferibant , iis ipfis certis diebus fingulis , quibus eam tnercedem , attt partem accepen.it, 8r menle, annojue notatis ; tum in rpfiua ciufa, pcoccfluiqu; adi, coofpiiptx fine adferibant item.

Quod in concilio provinciali tertio epitroporum vicarlis vetitum eft , ut ne efculenta quidem, pocoleotave ab litigantibus , almve apud fe cauia· agentibus, dono acciplant i ldem can- -cellario, Ar notarii· intcrdiâum fit ab illis /altem accipere, in quorum eau fis aAa confcribunc notarilve panes agunt.

Pans *It* mulds omnes ac fingul* , ruiofvis generis fint, five cleticorunV, five alsorum quo rumcumque , etiam quas es fupe-ioram conciliorum laoAionibus irrogare contigerit, deinceps piotum locorum, operumve ufui vere atque omnino attribuantur , nulla prorfus parte refervata, aiit alii ului attributa.

Rurfufque ut attributionis, iolutionifqoe cerva, atque explorata ratio coaftet ; epifeopo· certum codicem, in quem es explicate referantur, confici, in archivoqne epifcojali affirrvati diligenter mandet.

·Nec vero vicario, ali ve epifcopalis fori judici ullam omnino ranarum , inulAaruanque partem confequi, haoereque ullo quovis colore liceat .

Quidquid confenint, approbationis, *facultatis,* licentisve , vel ali.x nuyufmodi nomine cx hujus , vel (lipcriorum conciliorum provincialium decreti· ab cpilcopo impetrandum eft, ejufve auAoritatc concedendum , id & ab ipfo, 8e ab ejus cancellario, Ar quibuivli mmiftris grati· omnino lemper detur, etiam quod ad fcrip*lonem attine:.

Ut nc cx notariorbm imperitia, detrimenta , Se litium occafinnes cxiftant , quod de ns ipfis, etiam apoltulica , aut imperial· , aut regia auctoritate crcalis , Tridcntina fandionc decretum eft ; id cpilcopi Audiole cicquantur , ut eorum peritiam , ufomque.etiam examinatione adhibita , perquifant. Quicumque rero notarii, ea per eximen difquifitiooe faAa, probati noti fint, ofticli (ui in negotiis, licibus, caufifque ecdefiafticis 8c fpiritualibus exercitationc. atque ufu per illos , vel perpetuo , ve' ad tempus prohibeantur, ad cjjidcm concilii prelcripto su.

Quod dc pontificiarum conftiru:,or.un> promulgationis mtodo, Ar loco , vel 1» hoc vel in aliis conciliis provincialibus preferiprum rfi . id non lolum in pontifi.ili cohftituuonibus , icd etiam in cdiâis cpifcopalibus , aliilvt lcriptM

ANNO CNKISTI ux··

qua promulgari contigerit, locum habeat, planeque fervetur.

Quo autem ftndiofiut tradantur, ft inculcentur, quacumque illis vcl conftitutionibus, vel edidit, fcriptifve continentur; epifeopus, fi ita expedire cenfuerit, illas ipfas cum conftitutiones, tum edicta, vel feripta ejufmodi in cathedrali ecclefia faltem populo frequenti, de feripto primum ita legi curet, ut ne verbum 3uidcm, nedum pars ulla omittatur. In aliis einde ecclefiis, ac locis, ubi evulgandas cenfuerit, illa per capita fummatim, vulgarique fetmooc, prout ille maluerit, explicentur.

Certos, ftatofque dies fingulis menfibus, Kalendarii inftar notitos quibas vel pontificias fandiones, vel Tridentina decreta, vel provinciales, dieecefanafque conftitutiones, aut paftoralcs literas populo evulgari, dc feriptoque pronuntiari juflurn eft, epifeopus parochis praftitnat, ut ordine omnia, pro temporum ratione, diligenter promulgata, (■ piufque fuit certis diebus repetita, accuratius 'n extentionis ufum inducantur ac retineantur.

Cum vel fandiones pontificias, vel decreta conciliaris, vel literas, conftitutionefve epifeopales, vel aliquid ejufdem generis promulgari, aut populo enuntiari, de fcrtptoqve tegi juffum eft, ut uberiorem frudum ferant, ac itudiofius ad exeeutionis ufum lli-'introducantur; epifeopus contionatores, qui in urbe funt; parochi vero ditxcefani, fi quos in fus parocbialis ecclcfic finibus habent, eos, diligenter hoc premonere ftudeant, ut, quod fidelibus enuntiandum eft, idem IIII inter contionandum cohortationibus adjuvent.

Hoc vero cohortandi munus ipfi etiam parqy chi ftudiofe femper praftene.

Liber fiat, in quo fingula diplomata, live fumatorum pontificum, live imperatorum, five regum, priocipumve fint, qua ad ecclefi· Illius privilegia, jura, aliave id generis quovis modo pertineat, rede atque ordine dcfcribantur.

Qui liber in armario, certo archivi loco, diligenter afiervetur.

IX.

Qu· * fummis pontificibus, conftitutiones, literave decretales, ad Tridentinorum de matrimonii impedimentis decretorum deelarationem edit· font, eat eum a ceteris, tum a parochis praecipue non ignorari oportet. Cui rei ut occurramus, illas typis impreflas, una cum hoc libro concilii provincialis quarti, in ultima parte edi cenfuimus.

Statas illas matrimonii denuntiationes Tridentina (anâione preferiptas, epifeopus ne facile remittat. Si vero pro fua pietate, ac prudentia earum aliquam quandoque antequam matrimonium contraâum eft, omitti ccnfucrit, ac poftea · ante coafammationem illas plane omnes, aut fi minus omnes, faltem duas, «ut minimam, unam fieri curet omnino.'

Parochus ftatas matrimonii denuntiationes fafturus, prater notitiam de iliis faciendis fibi datant ab agnatis curatoribus illorum, de qaontm matrimonio agitur, primam a mari. tum a femina etquirat, an matrimonii, quod inter eos tradatur, denuntiationes fieri piaceat. . *

a NNOF CHMST1 M7».

Qua in re caveat, ne dum matrimonii denuntiandi voluntatem eorum notam, cxploratamque inveftigando habere vult, ea inveftigatione matrimonii iftins > aut fponialium confcnfum exquirat·

Itaque de (latis folum denuntiationibus explicate, ac diftinde, feparatimque ab utroque perquirat, idque a femina |pco honefto, ft propinquorum confpcâu, ita tamen, ut ne quifquam audiat, neque ita prope fit, ut illa pnu pudore, vcl alia caufa minus libere animi fui voluntatem exprimere audeat. *

B Annulo nuptiali non dextere | fed frniftrm manus fponf· digitus, qui annularis dicitur, induatur; cumque induitor, ne a fponfo, fed a facerdote, cujus eft benedicere, illa verba proferantur: In nomine Patris, ft Filii, ft Spiritus fanâj. Amen.

Qua in nuptiis indecore fiunt, ea ab epifeopis omnino eripi concilio provinciali primo juffum eft,

In iis porro ipfis cum potiffimum minime ferenda fint illa dus depravato morum ufu inttoduâe corruptela: una fcilicet, cum certa quadam pecunia ab iis extorquetur, qui ex alieno folo, alienave parochia uxorem ducunt; altera, cum per vicos, & plateas, qua literum C' nupta ducitur, clamores, tumultuofcque voces a profano gentilium more non abhorrentes, ac ftrepitus hominum, quafi exagitandis fecundis nuptiis eduntur; cas fane a Clitiftlanc pietatis inftitutis, atque moribus, ft a matrimonii, quod celebratur, fanâitate alienas epifeopus, cum omni alia paftoralis officii fui ratione, tum propofitis ctiam pcenit, ccnfurifque extirpari, ac plane funditus tolli curet.

Quibus matrimonii contraâi in uno aliquo ex impedimentis, quibus illud contraâum dirimitur, difpcnfatio a fanda fede apoftolica, aut in foro confcientia, aut in utroque foro delegata eft; li caveant, ut ad literarum apoftolicarum praicriprum, illos, cum quibus difpenlari cooccllum eft, matrimonium contrahere cogant. D|

Quo ftudiolius populus in officiis Chriftiane pietatis inftituatur, cx divinsque legi· praeceptis inftitucum vire genus fcquatur; id parochus praftet, ut aliquando ineunce prafertim adventu, ft quadragefima, patres familias fu* parochi· omnes ad ecclefiam parochiatem convocet hora, quam commodam is ccnfuerit. Qui in patrumfamilias conventu, tup> conftitutioncm in concilio teitio provinciali dq patrum familias officio, familicque inftitixione editam dc feripto legat, fingnlafque ejus partes explicet 1 tum alia praterea doceat, qua opportuna exi. ftimaverit, quibus illi fe familiamque fuam in B Chriftiana vita difciplina conforment, ex pnrferipto etiam regularudt, ft inftrudionum, qua co nomine audotitatc noftra edentur.

X.

J^M *ftrtùat ij rtfiUru*.

Quod facrofandi Tridentini concilii decreto de Interpretatione facra feriptura iq auoMtborum mooafterus ioftituenda fancitum eft, id epifeopi omnino efficiant, at quibus in eo-

us-

ANNO* CHftlSTI 1>7«.

naftetii» commode preftari poteft, ea inftitua- A t«r› vel li intermitte eft, reftituatur.

Q.·* in re preftanda abbatem , atqoc allot, quocumque nomine vocatos , qui monafterio prefunt , oppottuoit juris remedii· compellant.

Si qu· femina , cujufvis etjam conditioni·, dignitatis , gradu* , ac generti fplendore illuftris, virorum regularium cujufeumque vel ordinit , vel inftituti clauftra ubicumque in IIIit, etiam prioribu* , monafterii, conventu· , domufve clauftralii porticibua , primaria ejufdem januae exteriori proximi·, contra quam apoftolicii fumatorum pontificum Pii V. Cregorii XIII. cooftitutiohibus fancitum eft , ingrediatur pro carum fanâionum jure epifeopui poenarum, B cenfurarumquc declaratione' *Sc* irrogatione contra illam fevete agat.

Ad priore· autem illa· clauftri porticu· , eiteitorique oftio viciniore· , ut a fanâa fede apoftolica declaratum eft , ingreflTu· mulieribus non vetatur , quo tempore in Iit , cum cameteria , fepulcrave fint , pro mortuis fiunt a regularium univerfa, monafterii , domufve illius conventu fupplicatione* , protcllionefve public· de mote aguntur. In clauftrorum autem finibut ceafeantur horti etiam , ac viridaria, vine· , 8c ejufmodi loca , que monafteriis, domibulvc regularium ira continenter funt adjunâa , ut ab illis domibus , vel monafteriis ad eot horto· , locare aditus fit nulla via, locove C publico interjeâo. Sin autem de clauftrorum fi. nibus, circumfcriptioneve dubitatio aut di£cuU tat aliquando exiftat, per loci ordinarium, adhibiti* regularium fupctioribut , illa explicetur , eertaque demum ipfis limitibus ctauftralibui definitio, circumfcriptione ftatuatur, ut ne ob varias «oram faperiorutn regularium interpretatione* occafio prebeatur , quamobrem cenfuraram vinculi· fidelium anime irretiantur.

XI.

Da .

D

Alii· decretis , qua fuperioribus concillis der monialibua conftitutmus › hee , qua infra preferipta funt, adjungenda ftatuianus.

Monafterium janua·, per qua· ad illius fepta aditus pateat , duas habeat , & alias pteterea nulla·. Quarum duarum januarum, una jumenti·, curribus, vehiculifque agendis, altera alii· ufibus , 8r eommodii ueceffariis inferviat. Quo autem in monafterio una rtantum ad omnem tum aAum , tumulum fatis die videbitur , ia eo illa dumtaxat una fit.

Janua , attaque e duplici attere, coque firmo conflet , ac fine talla item fit ne minima quidem rimula. Limen e marmora, folidove lapide habeat, quod ftridim ipfi port· cohare- E lcat.

Januc curruum,' jumentoramve, altera ex «feribu· firmis, ad cancelli fpeciem *conicits,* in monafterio ipfo adjungatur, qua a prima janua paululum diftet , formaqua fit in fabric· ccclctiaftica infttuâionibu· demonftrata.

Ad januam alteram, alit· ufibus accommodatam, cui rota, quem turnum vocant, adjungitur , moniales du· femper afliftant , que janitrice· conftituentur.

Singule ha tre* janu· etaviboa duabus, fabrili opere inter fedivctfi·, claudantur, uua-

ruat unam etiam de dic monafterii prirfc&a . alteram monialis , qua protcttione anterior eft, apud fe perpetuo habeat.

Rot« omnes «moveantur , atque nbftruantur, ac in pofterum vetita perpetuo lint , prater illam, januc communi adjunflatn , *St* altetam in loco , quem parlatorium vocant, extruflin, *Sc* tertiam , qua eft in cellula ronfeflionum 1 *Sc* quatiam in ecclefia ad facra· velles, *Sc* oruamenta mifla *Icero* nctcflaria emonafterio exponenda accommodatam.

Crbut vero in omni monafterii bofpitio etiam eoelfeflarii, e tota communi eiponatur .

Singuli* coti· a parce interiori monafterii uncut firmiter impaâus fit, ne pro libito verti extrinfecu* queant.

Si vero loca, ut dicunt, parlatoria compluti erunt , in uno tantum , aut in altero ad fummum, fupetiorum judicio rota fit.

Rot«,qurin ecdefiam fpeftat, valve lignee bin· apponanrur, altera interiores , quarum clavis a prsfeâa teneatur, alter· exteriores, quarum clavis apud capellanum (it^, aliumve, qui fuperiori videbitur.

Rotaram altitudo ne major fit cubito, 8r until· odo; latitudo autem cubitalis.

Rota confeilionum minor ab omni patte fit dimidia przfcripta quantitate .

N«Ua fcneftra , prater illas primo concilio provinciali nomtnatim przfcripta· , c monafte- 110 in ecdefiam facriftiamve exteriorem fpedet, ac ne rima quidem , nedum foramen ullum in ca extet , unde afpeftu· , aut loliocntio fieri pollit.

Fcneftra , qua fandiffimz cucharlitiz elevatio profpicitur, altius ne pateat cubiti· duobui, &■ unciis duodecim, late vero, ut altari· latitudo eft.

Cui fcneftra: clathra ferrea duo, palmi fpatio inter fe diftantia, firmiter configantur.

Virga autem ferrea , quibo· clathra compléta lunt , finguiz inter fe diftent non amplius unciis tribus.

Sint autem inter fe inferta , Ita ut loco fuo demoveri non queant.

Claudantur autem fcneftra ab interiori parte firmis valvis, fera, clavi, qua apud przfeÔam afferretur.

Vbirautcra illa e fatere altaris , ecdcfizve , aut alio loco, etiam fuperiori, eft, unde mo. males eos, qui in ecclefia exteriore funt, fpeciare poflunt , efficiat epifeopus quamprimum, ut fuper altare, unde mriTz lacrificium moniales intuentur, ad inftruâionum przfcriptum extruatur, laterali illa, aliave, quacumque Iit, penitus obftruâa:

Veneftella ad cc-clella.n verius fpedani, pet quam moniales laeram eucharifliain lumunt, ita alte apteque ftruatur, u: lacerdos illam miniftiando commode ftet , non genua fleiiat. Cui feneftellz eitriniccu· valvule lignes protêt illas, quz modo funt, apponantur , que parietem zenent, eatumque clavis apud confcflarium lit perpetuo.

SanCtiffimum facramentum ne alibi quam in altari majori aflerretur , cui lampas in ecclefia lutctiori temper pizluccat, *Sc* in exteriori, cum alilus fores patebunt.

Reliquis (acre in fcncftella recondantur , qu· ad inftruflionuoi noftrarum preicriptum, in parlete ecclell» interioris excdincata, ab ca tantum parte, que ad exterioiem ecdefiam (pedat , aperiri poffit. Claudatur autem hac fc-

AMNO CH1UJTI >>r«.

ahnQ CHM1T1 ▮>7«.

ncftella tribe· clavibu· , dlHrfo opera tonte. / Al·, quarum ana aped epiicopam , alturi apud confeilaiium , tertia apvd naonaftetil ptafcüam fit.

Feneftella caofsfionum «lte uncias fexdecim, hie duodecim, nec vero ampliui ptteat; fepta autetn Ct Smit thtbeix fcçreu td fora· pr*. icript» ratio···* , * lamina item ferreUbene folida parieti finniSme agglutinati-,*tfot«minum , inftae elceri· tenuium , picoo ppnno Ji. neo nigro obduâa : qui panant ligneisi tabellil , fic affigatur, at don facile amoveatur.'

Loca collocutionum interna , pariatoria vul. go vocata, qua in pofteraa fient, ena e»demque fpatii ^rctimicription·, nullo laterjcão pariete contineantur, fc ad fora· , qua jam ple. 1 raque exsdificata funt, modum accommonen. tur , ubi id non magno incommoda/fieri pote, rit, ut ab elfdem 'aulcultatricibu» omne» poφη(collocutione· exauditi.

Ne feneftra lamia* ferre* , pt primo conci, lio provinciali cautum eft ; unquam aperiatur, nifi perraro, & ob caulam, quam urgentem <· pifcopu· judicarit. x

Ne in locit ad hofpitii ofum extrudit, qu* forefteri* nominantur , ubi interdua ob urgentem neccQitatem , aut cibu» capitur , aut dor. mitur, feneftr» uii», ne exigua quidemd in. *fint.* qu» in monaftcriom ipcctent.

Tcaa hofpitii , ft aliarum cujufvii generic domorum a monafterii teâit , ut feparara pe- C nitua , ac valde disjunâa iint, curetur omnino ,

Quibus monafterii· de vicinorum, prefertim reiigtoforum , proipeâu tollendo ita caveri non poteft , ficut concilio provinciali primo julfum eft,· eorum feneftr* , fi lumen excipi aliunde licet, obftruintur ; fin minui , ab illa fervitute defendatur operit ftruâura , in inftrudionibu» noftri. demonftrata , qu* in porticibus item , qua» logia» dicunt, ab eadem fervitute tuendi», adhibeatur.

Horti , qui in monafteriii monialium ample niait patent , quotidianaque hominum ope- *tt, atque* cultura opu· habent, ubi fieri poteft, in anguftiotei fine· concludantur.

Ne feneftra in ullo cujufvii ordinis monialium monafterio , etiajn regulaoum juri cursve iubjcão , neve ollium ullum , aliudve id genu· foramen, unde aliqui· extra monafterii clanftra ptofpeâut fit , patefiat , aperiaturve line epiteopi , cui monafteriorum omnium claufura commendata eft, conceffu. Nec vero ad ille permittat , eoncedatve, nifi abi locum diligenter infpcxerit, & ita fieri ncceffarium cenfuerc Tuncquc ad impediendum, arcendumve cum pn,· fpeâum illa ipla cautio , fupra mox prefcripta. adhibeatur.

Miniftri·, qoibaa ob neccfiariam Caufam monialium (epta ingrediendi iacultа· aliquando datur, III* lolam moniales , qua· pt*feâa delegerit , imperent ; all* vero prutcrea nulle quidquam illi· vel jubeant, vel alloquau-.ur.

Moniale· cum in eo loco , ubi ab alli··, qui forti iunt , etiam a concioraator; , aut a fupruore videri polluat, feraooi , concionive interfont, omne· facie fint opera , ft contcâa velo nique ad o· deduâo.

Idem prefteat, qua cuivi· etiam medico, ant lupcriuri monafterii , iepta ingredienti , obviam prodeunt, eel illum cxciptunr, deJucuntve.

Probentur ab epifeopo medki aliquot , quo- AMMO conceffu etiam monafterii fuperiorum, intra li« CHItiTJ liui iepta adhiberi liceat , fi quando prater me- ·»Γ0· dicum ocdtnaiium alio· etiam morffi gravita» requirit .

In unoquoque monafterio , epifeopi , furno, rum, hi quibus panit Coquatur , ufum introducant, ut piftoribu* eorumque miniftri· ingreflu» ▮n monafterium pfohibeatur omnino .

. Nec vero vir quifquaaa ad furnum purgandum, inflammandumve, aut ad aliud quidquam faciendum, quod a monialibus fieri, agive po · left, introducatur.

Quod io concilio provinciali primo, dc facultate icript· ad mortalium monafteria accedendi fancitum eft; id tum mates, tum feminat, quocumque etiam gradu, dignitate, genereve illuftre·, inviolate iervare decernimus, etiamfi pater, mater, fratres, fotores, fint monialitquam viiitatum veniunt. Idque omnino ubique praftan cura epifeopi fit.

Caufie ncrc 'iri*, ob qu·· intra fepta mon·, fterji ingredi "·'-'t , in hac provinciali fynodo, exprimi concilii decreto , vel explicat·, vel tamquam nullo gpodo nedciiari· rejeâa, in extrema hujus concilii parte edit», atque impref* in finguli· mmialtum monafterii·, etiam regularium cur* lubjeâis, edicantur, ft enuntientur; nec vero »b ii· ullo modo, ul lave ratione, ac pretextu dliccdi liceat.

FruCtnum , florumve vaia in monafterii· ncullo modo teneantur , cos vel fruftus , vel florcr vendendi o t a .

Oftulas, ft alia h ij is generi: non modo donandi , ut primo concino vetitura eft , led er. iam vendendi lauft , a mutuli aut monafterio confici ne liccai.

Abftincat monialis a muneribus dtnlii

Elcemo ynam vero per ro'am , poltamve monafterii dari vetitum fit omnino , quoniam inde non levia pericula , vel damna potiui extare compcrtiflimum eft · fed <juib >» monafteti> pro ratione faculttrum eleemolynam dare permitium eri' ab cpilcopo aliove luperiore . ab illis detur pecunia, frumentumvc , aut aliud ejufmodi pli· aliquibu· viri·, prcicrtim vero locorum piorum curatoribus , qui pauperibus diftiibuant allo loco, quam apud tr>on.iftrria .

Medicamenta, li qu» epifeopus, aut alius iuperior vendi, aut foras dari permilerit, ab «tornatari· leniori iolum dentur, ft ab aliaprcterea nulla t nec vero privato , fed monafterii nomine, vendantur denturve.

Moniali ne liceat iis, qui extra dauftra funt, "el medicamenta parare , prarbereve , ve) mau m» medendi caula admovere , vel remedia exponere , vel aliud quidquam ad rem medicam pertinens exercere.

Caminus irquis in privati· celli· extruftuteft, perpetuo ita obftruatut , ut in eo igni· accendi nullo modo queat.

Cum vel feneftra , vel oftium , vel caminut cbftruitur , iiiisu· cardine· fic evellantur , ut non ad tempu», fed ad perpetuitatem id aÂuei

Idem in fcncftris, oftii», ft camini· jam obftruâis, lervctur.

Communi· tfte curationi· »grotantium loeus, quem infirmariam vocant , ubi adhuc exrdificatui extrnâuive non ctt, qoamcitidime pareil conftrtuatur, extrua'nr, rdificeturve. Bitra cuja· loci fine» tMoialii «grotaiu oc cubet ;

·t

anRo CMMSTI 1,7«.

at valetudine rtcupefata illic ne diutiu, more- A tur delictarum cauta.

Antiquus *te* probatu· communium dormitio, nis locotum ufus , ubi Geri commode poteft, xeftitqauir , *tc* ad priftinam confuetudinem re. vocerur.

latra monafterii fepta nemini alii , Aiit mnialwn·, fepultur» locat detur, litre.

Nbc varo monialium cadavera extra lepta efferantur ad fepeiiendum.

Neminem eujufvis ftatus , vel conditionis hominem, neque taicum, neque ercfefiafticum , ia amo quovis monafterio monialium hofpitu· IIII· » quas fbrefteria, dicunt , excipi . aut ad ea fire in urbe , live in dioecefi diverfari li- B ceat , «scepto confeflario facerdote , cui ali- quando ob urgentem nccrffitat^m id conceditur . III dimccli vero , monaftetii etiam vilitatoti, * curatoribus, procuratortbufre, ubi interdum hoc ipfum concedendum neceifario epifeopo· etnfuerit.

Quod da cantu figurato , dc tnulico quovii inftruosMto , lc muticis item die fcfto ecclefi· monialium , in exteriori ecdefia non adhibendis , concilio provinciali primo iancitum per not elt i id etiam omni allo dic , A-' tempore illis vetitum elfe decernimus.

' Nec veto quidquam aliud preter miflam in exteriori illarum eectelia ab aliis canatur ; cum vciperirum , *tc* reliquarum canonicarum horarum officia ab iplis monialibus cani poffint.

In unoquoque monafterio , ubi neque locur communis veftium , neque alter eft item , in quo operibus elaborandis moniales exercentur, uterque , quamprimum fieri poteft , conftituatur, conftruatutve.

Ne monialis , janitricibus exceptis ▮ alibi quam locq. operibus elaborandis conftituto, acu pingat, aUuave qoidquatnmanibus elaboret.

Laborum operumve magiftra librum certum habeat , in quo quidquid cx iis laboribus lucri , emolumentive capitur , enucleate ita prrfcribat, ut cctai facile queat, il quid in ea te dilideretur.

In operibus vel accipiendis , vel reftituendis D nulla alia mooiali, fe ingerat, nili laborum magiftra : cui fecum aliquando , cum nccefte erit, aliquam monialem , operis alicujvs conficiendi uiu peritiorem, adhibere liceat I

Iliad pono , quoad ejus ficti poteft , cavendum cric · ut in monafterio nc lint *tnulti*nlicia, diveriaque genera opera manuum , icu 'iboratil.

Hoc loco laborum comtnuni , non iolum ad concilii primi pneferiptum leâio dc vita Ipiritulli adhibeatur , verum etiam ab omni otiolo verbo abftineator.

In loco vcftiario indumenta cujufvi,generis, veftefque omnes allerventur.

Nec in ccliuli·, aliove loco privatim, repo- £ natur quidquam , cuftodiaturve , quod eo rpto tempore neceffarium non (it.

Monialis nummos , ne modicos quidem , apud fu quovis nomine ne habeat , neque de prafcAw etiam confenfe , nili officii , quod gerit , rstio aliter poftulat . Alioquin ut propriet itis rea puniatur. Quam poenam *8c* pr*- fvfli , 5·· ollo—modo , ullove prztextu pcrmilerit, *it* motdalis item (ubeat , quae rvi- . iveiit, nec prsfeffi» bidui fpatio : aut, fihçs ▮h culpa 1st , fupenori quamprimum potuerit, non denuntiavit.

Curetur omnino , gt exquilita illa , ac teli. a Mho giofa communi, vu» ratio, atque nias rn m<s- CHKisrr paftcrio fludipfe intiodacatur ; utque fpiutualis *iff»* viter laoâxque inftitutionis difcipliuam , ac ftudia moniales fcitentur diligenter .

Singulis annis, ut ptimo concilio juiTumcft, impenlarum, qu» in vifum , aliumquc monafterii uium erogate funt , rationes per eos, quorum intcreli, 4 prarfela icpctantur. Quantum vero lc tritici, &vini, Scopionis, & aliarum rerum ad annircriatu vicius (uftentationem unicuique monafterio ia,is efle epilcopus extftirnant ^id ipfc accurate psekribat . In ea autem prricripta *difpenfatione* , adminiilrationeve. li prscfcâa neiligencem *fe* ptzftitcrit , ab officii lui munere fulpcndatur.

Æs alienum , quod quinquaginta nummum suiLoium lummam excedat , ne in ullo monafterio contrahatur, fine fuorum curatorum perjniftu , concciluve , qsli m magni momenti tebtts epifeopum confulanc.

Nc fccularibus in negotiis moniale, fe implirent ; utque (imul multis fraddibus ac detumcntis occurratur , hoc fcdulo epifeopus curet, ut illorum prardia locentur, idque lub bafta auilionc fada i nifi aliter quandoque *expedire* cenfuerit.

Ad tuendam etiam claufulam ea cautio adhibeatur , ut neque triticum , neque ali» fruges, neque annona in ullis monalteriis , prutc.quam monafterii ufum *tc* neccffitatcm aflervetur.

Monafterii uniufcujufque curatoribus, procuratoribus , patronis , defenturibus ab epifeopo certe rcgulu przfcribantur ./cx quibus cognofcant fingulas muneris fui partes. Il vqro curatores *tc* id genetis miniftti ab epifeopo fingulis monafterii,, cur» fuar fubjeâis, *illos* non habentibus , conftituantur : ita tamen , ut ejufdem epifeopi aibkratu a muneris illius cura omnes, *fe* finguli fctnpcr amoveri queant.

Bonorum & jutium omnium ad monafterium quodeumque , etiam regularibus fabjcâutn , pertinentium , inventarium , probabili forma conlcriptum, fex meelium ipano, ad archivum epilcopalc ab iis , quorum intereft , deferatur, ne fraus ullo modo fiat, numero monialiumab epifeopo przfinito.

Quamobrem fi quas etiam alienationes eorum bonorum , juriumque fieri deinceps contigerit, de iis epilcopus certior fiat.

Cum puella monafterium ingredi poftulabir, Ut locum , ubi profiteri cogitet , i|la inipiciar ; ptimo ftudtofc diligenteraue cognofcatui , an vele id illius propolitum 1st, anque illud turiolitate tentet ; nec pioptcrca per monafteria plura vagari pcimictatvr.

Puelle cum ad cetera , tum ad profefilonem recipiantur , monialium fuftragu, occultq latis . Idque ipfum ex concilii provincialis primi decreto, quod audioritate licecarum Pri V. ficntificis m monafterii· etiam eorundem regu- atium juti fubjtâis focum habet, in monafterlis etiam regularium juri cvrcque fubjedtis plane fervetur.

Ubi religiofui ifte *Se* vetus moniales folenniter velandi mos his temporibus antiquatus eft , ad priftinum ufum ex veteri ioftituro *Se* ritu revocetur , dummodo lutra monafterium id fiat.

Ne moniali cujufvis ordinis albu, *tr* voftes, aliave ladutncnta paid· facrificii vfui dicare , jqdeete libeat.

nr>r>v> CKAMFI I>7*.

Confeflarii, A capellani item facerdotec mo- A nullum, *te* tnnullri pixterea , quos illarum iuir cpil-opus psxlcccrit , quicumquc lint , ne munus ullum , ne minimum quidem , nee vero elculcnta , pocukniave ab tilla ullo nomine, neque publico, neque pnvaio capiant , actipiaiitvc, paua propofna ejuidem epiicopi aibitutu irtoganda.

Neque pexcerei quidquam capiant dono, ea fpecic > prxieatuve datum , quod rea ejufmodi lint , q<t« ccciclialbco ufui inierviaiit , qualia lunt corporalia, purificatotia , indumenta clericalia , lacr* imaginet, 8c alia id gcuciit.

Nec vero item aliud , manuum opere dabo tarum , aititiciofeve confeitum , ab illis accipiant , ac nc laborem quidem , opulve , quod B in vcftibus vcl purgandis , vel farciendis , vcl reficiendi* pomtui l«

Caveant ucm capellam ficerdotes, ne ab ulla moniali puvaiim , fed a monaffetii pirtefla , mi ab illa , qux lacriftir ptopofna eft , muttite tntifas cclebiandi fufeipiant . Cum qua prticiii , pirpolitave lulum , nec vero cum alii* monialibus colloquantur , tum de icbus lcilicet, quae ad iuutn munus folummodo pertinent .

Idcmque hoc de genere toto a monialibus fervetur , pcena tum illi· , pina capcllaiils propofita , epiicopi arbitrio .

Quibus vero confefTarii· , caprilanifve faccrdotibur aliquid annui fi.pendu ad vrr fallen- C tands uium epiicopi pernuilu dandum sidebi tur ; id omnino ceita peculux himin i detur, ulli aliquando cpilcopus aliter concellcnt, nenipe loco pecunix vel tuticum , v I vinum , vel aliqu>d ejuimodi dail- ;

Vin aliquot pii , idemque lolenes if> epitropo deligantur , qui teitis pialettim diebus', monialium monifteri* , etiam legulartum juri , cui«ve fnbjeéla adeant, forilnue undique pciipiciant, ti quid conha quam tle illis p» icuptuul cft, Hat, agatutve , anque qiniquam iit ., qui facultate non impetrata cum illis colloquatur.

St quando novum monialium monaftenum conftruetur , hoc in primi· curabitur , ut nulla D fencftra, nullave fpccu'a alio, quam imus monafterii ieptuni ipeitet .

Quod ieptum non limplici pariete, fed ipficlauftris, potticibufve claudatur.

In ejur autem iep'i medio viridarium magna ei parte conftitui potent.

Ad hujus forma modum monafteria , qur jam exrdificata funt , quoad ejiq fieri poterit, accommodari , reconcinnarive , IJ cpilcopo cure lit .

XIr.

Q»» »4 fi» l»f» fntitur .

Quxetsmque bona five mobili* live immobilia , jurare ad ecclefiam , etiam que iit jutu patronatui laieprom , qua/is ratione pertinentia, a laicit quovis nomine adminiftrancur i dc cotum rationibus diligenter conquirendis, 8r inventario re&c conficiendo , plane prxftctur, quod primo concilio provinciali decreium , ac lanctlcim eft de rciiqailr, aliifrc boni·, *te* juribua ecclcfiafticii I Quarum ratiouum. *Se* inventarii eeempl* tria , poblici notarii teftimonio munita , confcribantat , quorum unum apud eos, qui admmjfiram , alterum apud facerdorem , réélusem ecdeltr , aflerve'ur; tertium ad archivum epilcopale , ubi cuftodiendum cft. aferatur . quo caunus eorumbonoiiim , dc julium conletvationi contuitum perpetuo ht I anno* CHRist! ij z*.

Ptefertis , redlotibus , nnniftrit , aut aliis, quocumque nomine nuncupatis fabric* ecclcii.tiuin , fodalitatara , (tholarum , Sc hofpiralium , plorumque cujuivis genens elioium locentnn curatoribus , etiam larcis , live, przt4$ illa lupettoiibus concilii' edita , de ns ipfi' decreta pi»lcnbcnda , *Se* decernenda etiam renimmus. >

Qiiicuitique piorem locorum adm iniiirati"nem , prodtsratie.ner.ive fnicipiiiiit peumtee, iilud in ptimis izpe meminille debent > ie paupeium, pupilloium, vidiumm, lenmn , egcilate , au' xgritudinc labui anuum > petcgi inorum , !» aiioium id generis hominum , aliena ope egentium, prout pioprn uuiulcujulqiie loci inftituta ratio efl, cuiant lull,nete, À illam quidem mmm elfe , ut , cuin potifliinum epilcopo, tjinquam communi omnium, Sr eorum ptaciniie tnileiabilinm hominum pcenti , ea iacrounctit canonum iegibus commilla lit ; tum quidquid in illos . vcl mile'tcorilue , vcl beneficli, vel o|seia■, vel opis , vel olhcu contemn ; quidquid»e lurfiit damni , dttitmenti injtmrvt inlemir , id omne Chiiilu' dominus izpe in evangeho deiiionlrer, in lçcolJatum·iur illatum elle , aC |»*optciea lc in dic judi en , prout bene illis fictum , aut negledim omiilumve in colum necriiiiatibus lubicvandi eut, reti ibuuiuim I^ale pnmo 1' valde curem , ut in omnibus lulcepti r.-iunem partibus latisfaciant , deinde videant ut nilul quuiquam a Culz quam gerunt, ratione alienum ullo modo paCtsisc adniuialit : tum id loluuc ltudcaut , ut qux othcia illis pro adminiftrauonis lufccptz tuuncic debent, c* obeant, atque adeo i prxltciir cunni pix ratitatis affectu ; ob oculo» maxime m iit ipfis propulit., lempc·. Chrifto domino , cui illi, , A- alendis , & veftiendis cibum , pruum , vcliitum , altamve curam atque operitn tdirnftranr.

Non luis, ltd comm , quorum curam lulee·pciunt , commodis atque utiliiaiibut lesviant. Omnibus pie sun/uiant , nec uiiaui pa-icin pio fuferptx cuiaiiunis, procuratieli'ive oHn ;o negliga··:.

Allines quod gerunt , fzpe I bi proponjiit cjultiuji elle , in quo non pi,.tarir clijuiquam idminiftiatioms in got uve, lcJ lauHz Ipuiiuahiqne aifioni' pjrtet, uque orticia & Deograiifims cari'|tls op-u eseouantur joe , rebgiole Λ quan.dit'gent iiiin,, .

r.licu capitula, suiigregatiocicivc haïrent , rum initio, turn in fine lanctis pienbus V orationibus, in I bro ofticii bestlU.mx Manx vi-ginis, co nomine prricuptir, uiantui .

Cura vero aiiqiud aggrediuntur , qu d ad curae fac rationes pertineat , initium a pia o.ationc faciant, ur quod inchoatio . ber - ialutiuterque luccedat.

Omni denique montm gravitate . vitx integritate, pietati* religione *Se* fpiritiialium exercitationum , epifeopo probatarum , quis in-er fe colJcgiatim prrftcot , ftudns tales lc prebe ant , ut «orum locorum rcüam adrainittrationetu, piamqoc inftitutiooem non iolum confervent , fed optimis progredionibu» Deo auctore adjuvent atque amplificent.

Qui locorum piorum fumptibns £<·>'> aluntur , curaaturve, aut ad htcurum , aliarumve ar-

ANNO CHMSTI 1,7·.

artium difciplinam inftituunftur , ratio pollulat, pietatis ıtudiis , atque exercitationibus cos prz ceteris deditos effit , eorumque piecibus animas illorum adjuvari , 4 quibus illud fubfidii relidum eft , ad ejufmodi pii inıluuti fulcn-Utioncnt .

5 Quare illud eorum locorum curatores , vel refedol , ac facerdotes przfertim, qui in iis firitualem curam getunt , monemus , ut ab iis , qui ibi aluntur , fi legere normt , flatas de beat* virgine preces horariis ; fi vero rudes fint , faltem inflitutam illam certis falutsttonis angelice calculis orandi rationem , felllitet de beata eadem virgine coronam, in lingulos dies pie przftari fedulo curent.

Qui przterea eleemofynm dant, hoc illos . B qui accipiunt, (zpe moneant , ut pro iis , qui nona reliquerunt, pie precentur . Id vero prefletur cum 111 locis piis , tum ubicumque cleemofynarum difiributio fit. Hoc fane *St* epilcopo curz fit item .

Piorum locorum procuratores , minifirrve etiam inferiores, cavendum eft valde , ne diutius , quam par eft, in curatione , adminiilrationevefibi commifla perfeveranter , rerum fibi artogent imperium I Porro fi alias idonei lunt, ad alia munera *eotumdem* Jocorum gerenda eofdcm transferri licebit, nifi ex illis tint, quos fupetioribus conciliis certo tempore quibuld^m muneribus vacare juftuni eft . Ad hoc curetur omnino, ut gelis procurationis , adminiilrali- C ve muneris rationes fzpe diligcnrcrqqe reddant. Quamobtcm fotmula przfcribatur , qua 8r diaria *tt* codices rarioqum non conjeflos , fed ordine reileque colifeflos teneant , ut inde facile ducatur omnis explicata ratio ture accepti , tum espenli .

Epifeopus vero , etiam ex Tridentini concilii decreto, lernel faltem in anno , a quibufeumque , hufpiralium , confratriarum , *Se* aliorum quorumcumque piorum locorum , etiam qus mere laicalra *Se* privata funt , prefeâis , curatonbufve rationes adminiflitationis , curzvc repetere ne omittat ullo modo.

Decreta, vel quas vocant, ordinationes › in capitulo confedas , in librum przcipuum , ca- D pitularium ordinationum nomine inicriptum , omnes ac finguiz a cancellario diligenter ordineque referantur. Quibus ordinationibus mansi , quorum id muneris eft, ante capitulum proxime futurum fnbfcribatur.

Tum przterea in hoc ipfo capitulo IIIs ab eodem cancellario de libro ad verbum recitentur .

Codex item alius patetur , in nuo pnecipue notatis finguhs diebus ordine exferibantur, qus in unoquoque przfeftoram, adminiftratorumvc conventu , capttulove proponuntur , aut aguntur- qusque rurfus propoma, ae fuffragiis per mifla, rejeda funt , ut quo deliberas* , quave repulfa funt facile omni tempore ex illiua codi- E cis monimentis conflent .

Librum item. przcipuum conficiant *St* habeant , in quo cum omni* lingulaqoe annua legata , tum onera illi· adjanâa ordine , diflinâv , enocleatcque perferipta omnino lint . Cujtu libri cxemplutn publici notarii manu , ligno , auâoritarcqne munitum , in archivum cpifcopale, nbi aflervetur, eodem fpatio deferant. Quod fane omne deinceps *finguli·* annis perpetuo prsftent, qaod ad ea legata, onerare attinet qus iis deinceps annis fieri contigerit , aut fafta locum habere .

Epifeopus autem omncs adminiftratores pn›- tum locium , etun quovi· nomine exempto- GHmsti rum, *c mere laicaliumdr privatorum, compel- i»7«. lat omnibus juris remediis, ad Cingulorum onerum fatisfadlionem, in iplis jocii incumbendo: neque ullo practeatu patiatur , eorum przdia , bonave-aliénait conjra fummorum pontificum literal *St* facros canones *St* concilia etiam provincialia nofira . tut contra pram teftatorum voluntatem, qui ea bona ad certum illum pium ufum delimarunt .

Tabellam item publice propofitam , quo loco in capitulum convenire folent , perpetuo habeant , in qua ffto mentium ratione , proque rerum genete ex norma prefetipta , ea ipl* *tt* legata *tt* onera breviter dlucideque notat* lint .

Hofpitalium locorum , ubi infantes eapofiti aluntur, curatores, pizfeftive caveant, utilior laftcntet nutricibus, quas eo nomine Conduxerint , plure· non (dignent , quam «rura un*, queque lafte luo alere poflit, ne ob hanc culpam pleroique illorum tame necari contingat , Quamobcem , quot ad laâtaudi ulum nutricibus opus habent, toudem lane foliate cunquirant, & conducant . St hrc non poliunt , alta omni ratione profpiciant , ut lattentium puerorum vitz fuccurratur.

Çum ad pia inflituta perpetuo retinenda , reileque exequenda plutimum piulit eorum monimerjtum sd pollen ratem firmiter proditum ; epifcopi ea cura li‹ , ut cum vel in urbe, vel in dicecefi locus aliquis plus cxxdtficatur, (Ut inflituitur t illius ongo, infttttutum , titulus , *St* ali* epifdem generis , nux opportuna cenfueric , in marmore , lspideve foiido , aut in tabula «ne* incila , loco «jufdem zdificationis illnfiri collocata , ad perpetuitatem prodit* extent , ficut in nopnullis hujus provinciz locis aliqua hujus generis adhuc cernuntur : Mque ipfum praeterea in locia piis , jam txzdificatis, iiiftitutifpc , ubi commode poteft, effici ac perfiari curet .

Ubi *vel* fundationis jure , vel *alio* probato itiflituto hoipitales edes , locare pia aliqua ad paupere·, aut peregrinos , aut fenes , certolve alios id generis homines hofpitio excipiendos , alendofve extant i epifeopus , cujus potiffimum eft curare, atque adeo efficere , ut piz hominum voluntates ad eorum przfcriptum redam exeeutionem habesnt , videat, agatque , ut ne ab iis locia per illorum curatores , przfedos , tninifirofve , il , quorum caufa illa cxzdificata , inflitutave funt , lepellantur, fi illos recipi per facultates licet ; ae ne rurfus alii Jrofpitio excipiantur, qui eteipi non deberent ; ucque in ceteri· etiam ab hofpitalium , piorumve locorum mlliituto ne difcedatur . neque contr* fiat , quam de illorum curatione , adminiiiiratioueve * fellatoribus , aut ab aliis , qui illa inilituerunt , przfcriptnm eft .

Illud..interdum, prout ufiavenerit, ab epileo* po moneantur, qui cfcemofynam erogare qutsvia modo aut nomine debent, nt fibi la eaero-Patione parochi in primis teftiroonium confilumque adhibere ftudearst, quo melius contuitum fit , ac proTpedum con/cientiaa furf , eram ille pauperum *ft* egentium notitiam magia exploratam habeat .Tum vero quibit* locis ita opus efie epifeopusccnfoerit. pnrferrizi ubi competent in difiributionibus cleemofynarutn qoidquam *pectitAn* effe, vel quia *non rete* pauperibus difiributio fit , vd alias minus fideliter ,

vel

'anno CHKitri ·>/»·

vcl non ad profcriptatn pl* teftatorom voluntatis. Continuât ctiaaa vcl parocham, vel plo* aliquo, ex vicinia illa , vel parochia laicos , quorum tcftimonio de paupertate illornm, quibat eroganda luat elcemolyn*, conftct , antequam ab· illis , quorum id cura eft , diftribuantur> vel aliae id genent certat regulae , qaibus caveatur ab ejufaaodi erroribus, ia pofterum profctibat in diftributione fervendae ab illie loci* prit, etiam qua mere laicalia fiat, ac privata, aut quavis ratione ab epifeopo exempta.

In pauperum deleâu non egeftatie , inoplaque iolum , led motum etiatn, ac vit* probitati,t ratio habeatur . Quo in genere huc pro. ter cetera de illis inveftigentur , an fcilicet doftrin* Chriftian* fchola, frequentent j an fidei i prima rudimenta teneant , arique religiofe <c ple vivant .

Qu* porro eleemofyn* pauperibus, aut linguis criant live hominibus, live familiit quavit ratione debentur , ne in alium cujufeumquc rei ufum, ac ne in eccicli* quidem inllaurationern, ornatumveeaserogariliceat, niii&eotura, quorum intereft , confenfu , *tc* epiicopi protetea conccflii, edAjue litetis exarato.

Quacumque item , qu* ad certos pios ufus relicta ab aliis etiam» quam a piorom locorum adminiftratoribus pcriolvi, aut przftari debent, in aliot etiam limites ufus, ne neceffitatis quidem prcteitu , etiamfi tcftatori, heredes , quicumque fint , el rei afientiantur ; nifi epiicopus, ra pctfpe&a, eam pt*ftiterii facultatem , qu* jure permittendi ab eo dari poterit, illius permutationis caafa I

Quacumque elecmofynz nomine indiftiaâe per capita, familialve diftribuuncur , e* deinceps in illos tantum , qui in iis vere paupere* funt, conferantur nifi cx reftamento , fandationifve tabulis, aut aliunde legitime epifeopo conftitcnt, illi,etiam, paupertate non laborantibus,' indiftinâe diftribuendas effe.

Qui aliter diilrtbuerit , el pana fit dupli reftitutio, graviorve arbitrio epifeopi .

Ut piis uniufcujufque genetis diftributionibus, quas in urbe, 8c in diorcefi , vel ex ultima voluntate, vel ex confuetudine , aliave ratione qui, przftare deber, fatisfaâumeffe, epifeopo conftet , prout concilio primo provinciali per nos decretum eft, eam rationem is adhibeat, ubi expedire cenfuerit, ut quod vcl ab univerfitatibus, vcl a fodalitiis, piifve loci, qtnbufcumque , etiam mere laicalibui, *St* privati,, *tc* e«emÎltis quovis modo, vel a quovis homine elcemoynz nomine, aut alia, pie erogandum , diftribucndumque eft, quidquid illud fit , adhibitis etiam duobus viris, per univerfirate* dcleâts , fuo, vel in dtceeell vicatii foranti judicio probati, , & parocho item in opera pietatis pr*. Scripta, erogetur *tc* conferatur.

ParodhU! autem in codicem certum referat , qu* ejufmodidiftributiones, quo dlc, dequibu, adhibiti, fait* fine ; eorumque *tc* teftium lubferiptioaem adhibere curet.

Si vero vel univerfita,, vel quifoiamfe neque hac , neque alla ratione diftribuiffe , epifeopo legitime oftenderit, ad fati,faciendum ab eodem compellatu, .

Parochus, tamquam parochi* fuc paupetum pater , fepe piteroe , diligenterque perquirat primum, an fi qu* in patochiali, fu* vicini* finibus elecmolynw fint * que vel a piorum locorum curatoribus , vel ab aliquo collegio , univerfitattve , vel ab alla famiba , vel a finenlis hominibus in pauperum ufum , aut fuftentationem erogari quovis nomine debeant : praterea videat , an illarum erogatio fiat la eos ipfos , qui vere egente*, pauperefque font s anque etiam , illud, quod, qualeve elecmofyn* nomine in illo, conferri debet, integre, fin. eereque totam conferatur, erogetur , ac diftribuatur . Chuist 1,7*.

Si quid vero animadverterit, *ni* cautionem remediumve adhiberi oporteat , ad epifeopum quamprimum deferat .

Nemo operta , obvolutaque pro. pudore facie circtnofynam fine epifeopi, aut , fi in diactii , faltem vicarii fbranei eonccffu , coque feripti* exarato, queritet. Nec «ero·eam facultatem cuiquam epifeopi·* , vicariafve det , nifi illius Br egeftatem , *tc* morum , vitaque rationem ante *plane* notam exploratamqae nabueist .

Primo quoque dominico menlit, allove die · quem epifeopus ftatuerit , in omni ecdefia cathedrali , *tc* parochiali , etiamfi regulatis fit , ut egentium, qui profertim pr* pudore oftiattm mendicare , ciecmoiynam*e queritare non audent , neccflitati pia fidelium liberalitate fuceurratur a locupletibus parochi* incolis , ccterifque ut antiqu* confuctudini, eft , aliquid per eo, colligatur, quo*huic cor* cplfcopu* propofuerit. Qu* ciecmofynarum colle610 , fingulis etiam fiati* qnatuor anni temporibus , quibus in hoe opere mifericccdi* promptius impenfiufque incumbendum eft , per eofdem fiat.

Dominica vero proxime precedent,, quo fideles, ** in dando cftuflore, line , *tc* paratiore* ad parochialem ecclefiam cum voluntariis oblationibus veniant , eleetnofynarum collcda intra miffarum folennia indicatur, fequenti ver. borum formula ex fanüiflitni Leoni, pontificis fermoaibus defumpta .

In camdcm vero fenteotiam parochus, prout ufuvcncnt, uberius cum populo aget.

—-X- XIII.

Fermal* *JmerioKji cdhBti tlccmtfjwin.*

Ventura dominica die, , vel fetia quarta quatuor temporum , dileâiffimi , coUcâatum futura eft .

Hortor, *tc* moneo cautatem veftram , ut omne, ad ecclefiam parochialem cum voluntarii, oblationibus eleemofynarum conveniatis ·, in quo opere, etli non eft omnium zqualis facultas , debet elfe par pieta,

Itaque *tc* anim* veftr* , *tc* pauperum memore, promptam exhibete largitatem , *tc* pro polfibihtatc virium vcftrarum ipontanea, eolle6a, veftras folKite préparate , ut , quidquid vobi, de temporalibus facultatibus dempleritis, E id multiplicatum in sterna retributione fumati,, in egentibus palcenres Chriftum, qui nobis illos tantopere commendavit, ut fe in ipfi* *tc* pafel , *tc* veftiri , *tc* fufeipi teftatctur-idem Chrtftus dominus , qui cum Patre , *Sc* Spirit· fanâo vivft *tc* regnat in fecula fcculorum . Arnen .

Ubi mendicorum vagantium Br euro fpirituali , ** vidhri neceflario ita eonfultum non «ft. ut certo.fcilicet quodam pio loco collcâi, iron mendicarim viâum ipfi quarttent, fed eu mifcricoadia ibi habeant unae fe fuftentent) epifeopus, quod concilio provinciali fecundo da

eorum*

ANNO CMMST1 'jy*-

comdea »ita , moribulque prxicriptum eft , I- eo cxeqnendo illam iaiu rationem curet, ut certo preetpuo libro per Gnguloa parochos IIII, fi qui ejufmodi intra parochi* fines funt , tum alii etiam aha ratione accurate ordineque deferibantur .

Hxc vero Ceduio ab iifdcm parochos obfervari mandet .

Quo, aut unde illi migrent .

Quod vit* Chriftiane inftitutum teneant.

An fidei rudimenta norint.

An diebus feftis faltem miflx facrificio interfint .

An fxpe confeffi crebro , etiam per annum, aut cene faltem conftituto patch* tempore, facram eucharistiam fumant.

Quos neque in libro deferiptos ▮ aeque in pafcha confeflos comn^inicaflecx eo animadverterint, quod certam chirographum non oftendant , quo fe confeflos, *tc* facratn communtonem fumpGflê teftatum faciant , ne pro parochialis eccipli· fu* foribus, nec intra parochi* fines eos mendicare parochi permittant, omnemque propterça cautionem , quantum in fe eft , adhibeant .

Quos dodrinx Chriftiane rudes mendicos va-5antes viderint, feftis diebus ftsta hora hdejulem dodrine fcholas convenire diligenter curent, eofdctnque inftruant.

Ne ulla cujufvl· nominis pl* confratric infiltuantur, eriganturve, neve ereda, autinftitut* collegii libi habitum fumant Gne fedis apoftolica, vel epifeopi audoritate *tc*facultate literis explicata ·

Sodalitate· illi* du* , una virginum fand* Urlula , altera viduarum fanda Ann* domine , in aliquot provincia hujus urbibus pie inftitut*, ac religiolis fpiritualis difciplin* regulis conformat* , uberrimos , adjutrice Dei gratia , frudus *8r populis , tc* familli· attulerunt , non modo ad retinendum , fed ad excitandum vehementius in femineo iexu innocentis vit* , omnis Chriftianx pietatis , *tc* caritatis ftudium .

Quare unufquifque epilcopus, tum in urbe , tum in opidis dicccGs fu* tnfignibus , fodalitarera utramque ut opportunum vident , quam dilieentiffime erigi, inftituive euret.

Ut odii diflidns , atque inimicitiis occurratur , rurlufque paci , cujus fideles in primis •mantiffimi efie debent, tot fandiflimis vinculis inter (e jundi , confulatut , id ptçter cetera epifeopi paterna folicitudine curent in lua quique urbe , *tc* dimceG , aliquam hominum ,. qui morum gravitate , fpedata integritate, *tc* audoritate prcftantiores fint , contratriam , ut in huius provincia nonnullis urbibus inftituta jam eft , inftituere : cujus officium Gt, difeordi* flammas reftinguere , diflidia amovere , concordiam inire ; pacemque inter omnes reconciliare : aut hoc ipfum componende inter diffidentes pacis officium alteri confratri* adjungant , qu* rede apteque id ipium prsfta*tc* queat .

A couamiferint, admifenntvc ; ή mulâas *tc* pœ-

m* luant lu ipGi decretisüncitas, ac alias p>«- terea ex *tctlciuAicii , coeàluriùi^oe* fanâjonibus , *tc* canonum sure prafcriptas : cosnpeL laoturque prêterai ad parenda* omaitnu juris remedils . CMKUT(i>ye.

Quacumque ctiam dc facrasMentorum adasiniftratione , mifla facrificii celebratione , divinorumque officiorum modo βτ ratione , in hac *te iupe*floribus *(ynodu* decrevimus, ea plane omma, lei nguli ad mettopolitanamrtism, ceteralque quafeumque ecclcGas ritu AmbroGano utente· pertinere fanamus, ac declaramur j nih G quid ejafmodi erit , qood vcl per not , vcl deinceps per fucceffores noftro· archiepifcoB oos, nominatim, fpcciatitnque declaretur, Anoroganit ipGs ritibut , inititutifre.exprefle advetisri .

Si in hia decretu ante alteram Mediolanenfis provincia *(y*nodum ulla difficulté· orta erit ▮ ejui declarationem , tum vero pratcrca omnium › qua cifdem decreti· continemur » interpretationem , & explicationem nobis , *fc* iuccefloribus noltris archicnifcopis , perpetuo refervamus , falva femper ledis ajsoftolic* audoritate .

Quamcumque facultatem ex decreti· in hae provinciali iynodo Medio linenG quarte *pec nat* edatis habent epilcopi , eam ipfo· per (uot vicario· generale· exequi poflit volamus , iliG in C m , qua proprie ad ordinem cpifcopalem pertineant, aut in quibus vicarii alacris canonibus, aut a concilio Tndentino, vel a nobis exptefle cxcluli fint.

Ut nemini eorum, qu* in hae quarta provinciali noftra iynodo a nobis decreta iunt, ignorantiam exmlare liceat , edicimus, ut cx quo primum die edita in valvis metropolitan* ecclelre piopoirta fuerint , ad duos menfes, omne· fc › *tc* hi< decretis , & G contra fecerint , pceni.· qu* eu continentur, teneri intelligent, Ab eo etiam affixionis die , eorum decretorum temporis initium minendum decernimus , quibit· aliquid intra ceitum tempus ptxftari jubemus .

D Unufquifque praeterea epifeopus ea omnia *tc* Gngula in proxima dicere(ana iynodo legi ac recitari jubebit ; *tc*, li ita expedire cenfuerit , fu* quoque cathedrali· ecclefi· valvis proponi, quo ftudioGui omnium animis eorum prscepta fixa inhereant .

Singulx ctiam cathédrales, 8c collegiate, *tc* parochiales eccleli* hujus provinci* has noftra· conftitutiones aliquo loco collocatas perpetuo aflervent ▮

Omnia *8c* Gngula , qu*a nobis in hacquarta provinciali iynodo decreta, aftaque lunt , qua debemus obedientia ▮ ac reverentia , auâoutati, ac judicio fanâa Roman*ecclefi*, omniumeeclcGarnm matri, *tc* magiftrc *imper* emndanE da, *tc* corrigenda fubjicimus.

XIV.

Qat gmeretim ti htt cteflitettMi fertiteiu

His decretis, conftitutiooibufque in concilio provinciali quarto fancit* , ac promulgatis , quicumquc vel univerfi, vel Gngult , quorum inteteft › non paruerint , aut aliquid contra

fPISCOT!, QÜI HUIC STÎfODO

prsviaCM.'l fMre" *imrrf*asrM* CT *féifcriyftraw ,*

Nos Carolus fanâ* Roman* ecclefi* ptesbjrtcr cardinalis tituli land* Praxcdi*, Del *tc* apoftolic* fedis gratia archiepifcopus Mediolani , de confilio *tc* alienfu jeverendiffimorumcoepifcojwrnm noftrorum definientes fubicripGmus.

Ego Antonius, Laud* cplicopu·, contention· fiibfcripG .

4HNO CHXiSTI »>/·.

Ego Dominico» , epifeopus BrixienGs , con- A feotietu lubfcripG .

Ego Nicolaus, cpifcopo» Crrmooas, coôîm› tien» fubfcripG.

Ego Fedetttus, cpifcopo· Bergomenfis, co«r ftntiens fubfcripfi .

Ego F. Dominicus, cpifcopo» Aftenfis › eonfumeos fubfcripG.

Ego F. Benediâus Herb-, cpifcopo» Cafalenr I fin confentien» fobfcripfi.

Ego Guarnerius epifeopus Alexandrinus, confcntiens fubfcripG .

Ego Joannes Francifcus epifeopus Vcrcellcn--fi», confentien» fobfcripfi.

Ego Vincentius Marinus cpifcopo» Albenfis, confentien» fobfcripfi. B

Ego Francifcus Galbianos epifeopus Intienilenfi» , confentien» fobfcripfi .

Ego Rotnulus epilcopo» Novarienfis, confentien» fobfcripfi .

Ego Luca» Tortus protoaotario» apoftolicos juri» utriufqoe doâor *le* vicarios generalis multam IJluftris *ft* reverendiffimi domini domini Celaris ex comitibus Gambarc epifcopi Dertona , ejufdemque in hoc fpccialis procurator eju» nomine interivi, *Be* fubfcripG omnia *Be fingala* in hic fanâa fynodo decree· , atque »âa , edita , & publicata , ejus *It* cccicfia fua nomine recipio .

Ego Joannes Antonius Cart, archiprerbyter fanda Julie procurator fpccialis illuilris & re-C verenduflmi domini Petri Fauni epifcopi Aquenfis ejus nomine interfui, *Bt* fubfctipG , *It* omnia ac fingqj* i" hac fanâa fynodo aâa , edita , *le* publicata , ejus 8r ecdcli· fua nomine recipio .

Ego Bcnediâus Citadinus canonicus ecclefia *tot)orii* Mediolani procurator fpccialis illuftri» *It* reverendiffimi domini I. Ambrofii Flifci , epifcopi Savonenfis, ejus nomine interfui <r fubfcripfi, *It* omnia ac Gngula in hac fanâa fynodo aâa, edit·, *le* publicata, ejus, & ecclefia fua npmine recipio I

INDICTIO FUTURI CONCILII ch^St, QUINTI »10¥INCIALI *t,* .

Cartiti atifcratiaat Jm'u tituli Trutiii J^palaM *tetlefia frttByttr eardiaa-Ut , faaOa^at UadialtMafit ettltfia* err&-

OMNUS * finguli» rererendiffimi» dominis epifcopi» , qui hic adfunt , Br fynodo provinciali MediolanenG , quicumque ratione interefle debent, omnibufque capituli», 8c ccclefiatum eathedralium procuratoribus , indicimus, Ggnificamus , denuntiamus , & intimamus , proximam fequentem fynodum provincialem Mediolanenlem quintam Deo omnipotente auâore , *le* ad ejus laudem , hac eadem in tube, hoc ipfo loco, anno MDLXXJX. die feptima menfis Mali proxime fequentis , qui diet erit feria quinta dominica lecunda poft pafcha rcfurreâionis domini noftri Jefu Cbrifti , inchoandam *It* celebrandam affe . Quatnobrem cos omnes , fir fingulos reverendliiimas dominos epifeopos monemus: procuratores vero ccclcfiarum eathedralium invitamus , ut eo die ad fynodum provincialem quintam , juvante Deo , Mediolani celebrandam, conftituto, hic omnino interfint, nifi diem celebrationis ipfius fynodi aliqua ex caufa · nobis prorogatum fuiflé noftri» ad eo» datis literis intellexerint . Quod fi ipforum icverendiflimorum epifeoporum noftrorum aliquis legitimo tunc detentus erit impedimento , nuntium , procuratoremve ·d fe excufandum , atque ad id impedimentum probandum, ad nos mittat ; cui etiam facultas ab ipfo detur, ea omnia , *le* fingula, nomine fuo ir ecclefia fur recipiendi , qua , divina gratia auxiliante . In ipfa fynodo · nabis de confihodr afienfu reverendiflimorum coepifeoporum noflrorum conftituentur, deccrnenturve .

TIIÏ50 CHRIITI

VÏÏSo CH1IST

CONCILIUM MEDIOLANENSE V. PROVINCIALE.

Quod Carolus Borronueus fandlx Romanae ecclefie cardinalis tituli fandx Praxedis, archiepifcopus Mediolanenfis , habuit anno a Chriflo nato MDLXX1X. Gregorio XIII. pontifice.

EDICTUM DE CONC. PROVINCIALI V.

I· aaatiaa faaSa O' iadintidaa Trlaitatit , Tarris *V Filii pr Sfttit·» [taili. ^tana.*

Cartiat lemattat faaila ettltfia tituli ' fauta traxtdii freliytrreardiealit, DtiC af»~ fthta [edit prati» artbitfifcufut Utitttata/it tttltfia , Wtntrfit fruaiaria a^lra fidaliat [aluttât ia duame.

VINEA* dominica cultura eum in omni allo patiorali folicitudini» officio eniteat, tum valde etiam in concilii·provincialibus, ad Trjdcntina fanâionia prafetiptum tertio quoque anno celebrandi» . Noa igitur pro archiepifcopnlia officii susitsi can » qua psogieffioaibus fui» tota ad optimam pafcendi rationem fpeâarc debet, jam in fynodoprovinciali quarta , quam de illius concilii fanâtoue anno M DLX VI. habuimus , decreto promulgato, concilium provinciale quintum denuntiavimus , atque indiximus : quod , ausihante Dei mifericordia, hoc anno, dic vir. menfis Mali , *de* more celebraturi fumua . Ea porro indiâlo , *tc* jure canonum, fc decreto provinciali communita , licet tantum roboris , viriumque omnino habeat, quantum illa, qus ediâo publico fieri folet : tamen , cum in lueetn typis nondum cmifia Gt , & tempus , atqac adeo ftata dies adjufdem concilii quinti tone indicti, jim inftet ; id propterea, ne cuiquam quicumque fit , qui E concilils provincialibus noftris interefie quacumque ratione poteft , ac debet , vel ret igno.

nuttia

AMNO CMUTI >>7·.

tum*· ad escafatioaem uti , vel *fe* comemptnm, negicânmv* efle dicere liceat : nos univerfis fle fingulis , qui jure, aut confuetudine, aat privilegio , aut eleâione fua , fuorumve pradecetforum, aut alia quacumque ratione ad proviocuies noftras fynodo· convenire debent , aut pofiuât , hoc etiam ediâo publice propofito , eamdem quintam provincialem (ynodum , la fuperiorc illo provinciali concilio IV.jam iodlaam, fignificamus, denuntiamus, atque indicimus.

Quamobrem cum ualverfos *te* Cingulos reverendtflimos epifeopo* provinciae nottre , cum ceteror omnes, quicumque (unt , qui , ut fupra , in concilio provinciali Mediolancnfi quacumque ratione interefle debent , procer illud indiAionis decretum · & (itéras nominatim figillatimque eifdem reverendiffimis epiicopisper nos (criptas, hoc etiam archiepiicopali ediâo illud monemus , ut eo ipfo conftituto , feptimo mentis Mail prosime fequentis die , Mediolanum in bablicam noftram mettopolitanatn conveniant, fir in concilio, quod eo ipfo die , fummo mane juvante domino, inchoatrimus , prsefentea ipfi adfint, pernis fle cenfuri* propofitis, canonum jure fancitis.

Curent porro finguli provinciales noftri epifeopi , ut quod concilio altero Mediolancnfi fancitum eft , cum primum ediâum hoc acceperint; quinta quaque feria mlifcfacrutn tum a lingulis facerdotitas , tum (olenniter collegiatim in cathedrali *tc* collegiatis ecclefiis, de Spiritu (anAo celebretur , vel , fi pro ratione officii hoc non poteft , faltem commemoratio fiat *t* ac pneterea fingulis diebus dominicis *tc* in illi* & in omnibus parochialibus ecclefiis , ad implorandum in ea conciliari traâationc Spiritus fandi lumen , proceffio , litaniz , ac preces habeantur · idque peragatur , ac pneftetur, quoad concilium de more abfolutum *tc* dimiffum erit.

Cum autem conciliaris hzc aftio , a nobis indiâa , prucipuum quoddam caritatis *tc* pietatis ftudium a provincia: noftr* fidelibus poftulet ; illud etiam curet unufquifque provincia noftrie epifeopus , ut fingulis ante concilii diem conftitutam dominicis diebus , per parochos *tc* concionatorts excirentur ejus rei caufa fidele* ad frequentius fanâeora'ionis ftudium ; ad idque vehementer omne* inflammentur , ut die dominico „ ftatam concilii diem proxime antecedente · vere pcenitentes & confem , laeram communionem fumant, hoc pnteipuepreccantes , ut adjutrice Dei gratia, qu* ad luam *tc* ad illorum, quorum curae commiifi funt, falutem pertinent , pia relig'ofaque folicitudioc in concilio agantur.

Quo rcligiofiu* autem ab iis , qui ad concilium conveniunt , in eam aâlonetn incumbatur, ecdcfiaftici ordinis homines , *te* quos una fecum ad fynodum provincialem epifeopi conduxerint , *te* quo* capitula miferint , *tc* tefte* fynodalei, *tc* ceteri tum lacerdotcs , tum clerici, quicumqne venerint; Il omnes *tt* finguli antequam in viam fe dent, peccata confem , faceraote* miflin factum celebrare, clerici fanâiffimam encharifiiam fumere ne omittant · In quarum rerum fidem * teftiaaonium, hoc ediaen confici, anAoritatequc noftra imprimi, *tt* fan&i Ambrafii Ggillo archiepiicopali noftro muneri, tum noftra etiam manu figoatum, in vulgus publice proponi , cidemquc a vicecaocelUrio noftro archicpifcopali *fMcribi* voluimua , Data Mediolani i* ssdibsi* noftri* arduepifcopalibna ptidse Idus Martii MDLXXIX. cMlu>Tt

ORATIO CAROLI CARDINALIS

TITULI SANCTÆ PKAXED1S ,

Br aichiepifcopi Mediolsnenfis

TAm A cvangclio, quod modo audiAis, patret reverendiifimi, optima intelligitu, apoitolos a Chrifto domino convocato*, dr ad perndicationem regni caleftia miffbs efle cum potefiatc fanandi morbos, dcpelleadiqne demon*·. Sunt etiam robia et evangelic· illa commemoratione pcrfpeâ* ejus apoftolic*-legationis spoftolkiqoe officii leget , *on* divine lapientia· Ìirufcnpt* , rarfufqoc cognitam Audiam quod ummum in illis exeqnendi* apoftoii magna cum omnium admiratione preftitcnint · Cum autem hoc ipfo tempore clerus popolufque hic Mediolancnfis vos, qui anoftoiorum iucceffore» eftis, es legibus Chrifti domini Spiritu in (aero Trsdcntino concilio decretis, convocato·, una mecum ad concilium provinciale quintum concelebrandum cor»ventile cernit ; is modo illiusapoftolica convocationis fle legationis , qua evangelicis verbis commemorata eft , quali fpecicm quamdam ob oculospropo&tamintuetur. Chriitus enim dominus cum videret eo tempore turbas, tamquam oves fine paftore, huc atque illuc vagantes, varieque disjeâas , ac multiplici morborum genere amAas, earum ftatum pietatis vifceribusmiferatus, non *fatis* habuit, fevicos, opida , omniaque loca finitima dr pradicando, *tc* fanando pcragraiTe: fed incanta hominum undique confluentium multitudine, voluit etiam altor evangelic* praedicationi* , *ac* morborum curstionis locio* adhibere. Diicipulos *igitur orare juflit,* duodecim apoftolo*convocavit , eofdemque mifit ad illa munera esaquenda . Nunc itidem is , qui ab ecdefia fua cura & cuftbdia oculos nunquam dejicit, gruar, inquit, *ttuli uul Ai* , cum e fummo calo, tamquam ex altiiima fpecula , provinciam noftram Mediolanenfem, prafertim fuperiorum annorum peftilcntia multis partibus vexatam , miifereque affliftam cerneret , non tam hominum interitu , quam (piritualium rerum detrimentis , atque damnis , qua multa inde confecula font , in tanta jaâura illam mifcricordia oculi* refpexit , ac nos, evaogclii fui miniftros , excitavit , *tt* ad fanâa* oratione* , pteccfque concelebranda* , *tt* ad procuranda iynoddibtis epifcopslibuique laboribus remedia . Adfuiftis , patres (anâiflimi , religiofi· orationi , quam fine intermiflione , hoc iacro loco , in confpeâu (acrofsnâi clavi J«fu Chrifti domini habuimus , ut Spiritus (aoâi lumen imploraremus , quo adjuti , provincial noftras bene gcrtndu rationem iniremus , fpiritualiaque damna inftauraremn* : ob eam ipfam can(am, nulla* vicus, nnUemopsdum, nulla arto in provincia eft , qua ad prece* dr ad poenitentia , faemque eucharifti* facramenniaa , *tt* ad alia pietati* Chriftian* Audi*, atque oÂcia excitata no* fit vehementer. Jam veto , patie*, hodie , eodem domini Spiritu duce convocati , hoc loco adfumus , ut dr eidem precationum oficio , *tt* aliis fynodalibus aâionibus operam miniftcrinmqnc noftram proAcmu* . Spcraodtt··

dumque eft, Chriftum dominum tam preces
CHU» 11 noftras exauditurum: J duit eaim i *Sl Jet tatte-*
·Sft· All *ttaftaftriat [eftr ttrraat* dr «mal r« , eaam-
sumfae *frtimat , firt Ufa* : tum etiam nobis ia
falutan hic tradatione verfantibns adfucuram.
IAi , inquit , *femt* due «N *trti ttagr^tti ia*
atauar aw* , *ii feat ia aujit atraat* . Omnia
porro h»* concilii provincialis adlo formam il-
lam , ut diximus exhibet apoftolic· miffionis,
k legationis . Dum cnim noftras . noftraium-
que eccleliaram ret inter not mutua cantate
«onferimus , dum de caftiŒmo divinorum offi-
ciorum cultu difquirimus , dum de cleri , po,
paliquc disciplina laveftigamus, dum fcnoftro-
rum , dr apoftolica vifitationis in primis de-
cretorum eaecutionem infpkimus > num rerum B
multarum collapiam pen· inftitmionem ob ocu-
lea ponimus, dam de inftaurationis modo con-
fultamua, dam eonftitutiones alias , ad damna
refercienda rede accommodatas , Spiritu fan-
do audorc, conficere ftndcmw > univerla hae
via fc ratio eo fpadat , at iftis adjumentis,
' qu· a Deo eaiftunt , mena noftra illuftretur,
caritaa in nobis inflammetur , animarum scius
in cordibus noftris exardefeat , animorum no-
ftrorom cpifcopalis illa via *k* ardor magis at-
que magia incendatur , ** quafi novus quidam
ipiritu» in nobis , cui decretorum provincia-
lium virtute fc audoritate munimur , excitetur
vehementius ad improbos omnes fpiritus depel-
lendos! ad vitiorum pcftem propulfandam, ad C
fanandas (piritales ·gtitndines > ad afferendum
denique populis , cura noftra commiŒt, om-
nem curationem. O fahitarea cpifcopaliumcon-
ciliorum labores ? Adcft vobit Chriftus domi-
nus : adionum vcftrarum dux eft Spititus fan-
dus· vos morum magiftri, vos populorum mo-
deratores > vos fandarum legum audores ▮ Sa-
pientia retira Chrtftian* dilciplin· ratio omnis
mftauratur : prudentia controvert·· fedantur :
caritate dididia tolluntur: ftudio eriguntor ma-
nui remifle : virtute genua difloluta roboran-
tur, animifque vires adduntur . Quid multis?
hac conciliorum adio nos iplos , qui dodoris
officio fungimur , qui ecclefi· medici fumus,
docet , inftruit , reficit , recreat, eifufcitat. D
Quam mifera igitur luperiora tempora , quibus
tamdiu intermitti funt multis partibus , pene-
3uc antiquata concilia provincialia , *k* fynodi
imccfan· negled· *t* Quo fadum eft, ut mul-
tiplex malorum quafi tilva extiterit , bafilies
inculta , ornamenta fupciledilis ecctefiaftie·
pene nulla, ceremoniarum ritus *k* tifus vix co-
gnitui , divinorum officiorum ratio pene per-
turbata , chart difciplina refeiffa , fundionum
eccicliafticatnm munera contempta *k* ipreta,
ftationes lacridotaicsciericaicfque deferte ; om-
hia demum difcip'ins officia abjeda , ac pene
depolita i pepuli praterea inftitutio depravata,
morum corruptelo undique obort* , feftorum
dierum vene atio multis peccatis violata , fa-
crorara locorum cuiras mullis partibus I*fus,
faccrdotalu ordinis dignitas pro nihilo habita ,
k eunda deniquo ad eum Ratum deduda , ut
lacrymi* , itadu , consmiferationeque digna ef-
fent. Vidimoa nerf , vidimus provincia noftra
faciem deformatam , nec plane a eoltacryma-
bill illo templi Hirvofolymitani afpedu diffi-
mücmt cum fcilket vaftaüa, *k* dirutis ab An-
tiocho reboa omnibsM fbrtiffimns dux Judas-Ma-
chabuns templi illfes cultum avetfem , altare
violatum , januas exnftas , *k* omnia pcreulfa,
tc profitata alpexit; fciÆfque vcftimeatil, ca-

Λ pite cinctibus afperfo , fufpiriis , gemitu , lu- anmo
duofiflimifque vocibus > incredibilem vim la- CHRitrr.
crymarum m tantis aaguftiftimi templi isinis lira,
profudit. Gratias tibi ag··*1· > opümc Déni,
enjm divino mobere TrMentioum concilium mi-
fcris his temporibus celebratum eft : unde pra-
ter alia, qua rcipublics Chriftian· adjumenta
fubminiftrata funt , reftkutus eft tandem falu-
taris ille ufui (yaodi, *k* dioscefaM , *k* »n>~
vinciatis : cujw inftitutum auriliante tna divi-
na gratia ita lufeepimus , »t hodiemo die ex
Tridentin· fanâionia pntferipto jam quinti
provincialis concilii initium faciamus. Non eft
igitur , patre· , cur noftra hac concione conci-
lii provincialis neccflatium ufum , dignitatem,
fructus uberrimos, explicemus . Vos ipfi intcl-
ligitis facrolandam arcumenici illius concilii
audoritatem , qua nobis juflum 'eft, provincia-
le concilium tertio taltctn quoque anno convo-
cari : vos ipfi optime memini ftia , per nos de
vcftro conlilio , *k* alienlu , *jam* certam diem
concilii noftri provincialis praftitutam , perpe-
tuamque illini indidionem deinceps decreto
provinciali ede communitam. Eft veto cur,
unde digreffi fumus , ad cvaogelicam comme-
morationem redeamus , qu* tota non folum
hujus noftri epifcopalis congreflilis , conventui-
que rationem , led etiam munera *k* officia,
que ia eo prcftare, aut certe fpeftare debemus,
fignifkare , fle declarate videtur . Primum igi-
tur videamus , patres , cur Chriftus dominus,
cum ftnguloi spoftolos ad apoftoiica legatio-
nis munera inftruerc ac mittere poflet , omnes
fimul eam ob caufam convocavit . Qua ex re
pcrfpicuum nobis fiet , quare jam ab initio fe-
re nafcentis eccleli· inftitutum Iit, epifeopos
provincic ad metropolitanum convenire , pro-
vinciales leges lancire , fancitas , ab omnibus,
qni ejufdem provincia funt , fulciri ac fetvari.
Una vero prater ceteras caufa eft , ut qui m
vatias , direrfafquc mundi partes ad evangelii
propagationem mittebantur, cortim omnium *k*
una ellet dodrina , *k* unum apoftolicum mu-
nus , *k* una apoftolicx vita ratio . Quz fine
re. docet, cjuldcm provincia epifeopos, quam-
vis diftindts divetfifque dicrccfibus prslint, eo-
dem tamen unius pravitie I· quali vinculo de-
vinftol , una etiam eademque *difeiphn· eccle-*
fiaftic· ratione ejufdem praferiptis legibus , ac
morum regulis , *fideles* fibi commiflos ad viam
falutis dingere debete. Id fane oftendunt, at-
que adeo jubent fanâiffimorum pa'rum fsnctio-
nes , & conciliorum emone· , quibus hoc da
{■enere prater alia illud cautum eft , ut ccclc-
ixfticis inftitutis metropolitan· ecclefi· left
reliqua provinciales dicecefcs conforment . Ex
hic porro conjundionc , concordique folicitu-
dine, *k* conjundiffimo ftudio maxima commo-
da, masimaque adjumenta proficifcuntor, non
folum ad facilem ecclefi· commifla guberna-
tionewi , fed etiam ad omnem populorum in
via domini progrefhonem . Hinc enim iitmil-
fimum uniuicujiilque inftituti prrlidium , hinc
rituum ecclefiatticorum , fan&arumque coniue-
tudinum perennis confervatio , hinc dilciplin·
omnis robur perpetuum , hmc rerum lalutario
fandiffimum firmamentum, hinc prompta
omnium paratiffimaque ad obcdrcmlum v0h-n-
tas, hinc praciara illa bene agendi , redeque
esequendi contentio , fc *rtligioit* «mufatio.
At vero ubi contra res agitur, vix dici poteft,
quanta inde incommoda , quam multa diffi-
cultate» emancat. Ve» conicii cftir , patre*>

quam

ANNO CHurri <*»>

^u· vera 6m , qua* Mtramoa i iad aliqua *· part· ok oculo* ea fCtfeMBli . N quia vo. ftrvm eft, qui ia oration* freq···· Gt, coleftiom coMemplatioaum ftadioina, ia «pifcopali ·cdefim ftation* afIUaal, epikopalibu* Item officil*, ftudiil, *It* laboribu* total UJI&ii, abftmmada , ac jejenio Mita* , hofpitall·, pauKrvrn, vidurum, pupillorum ver· pater *it* po->r, piorumqu· locorum patrono*, * fanaorum 'Inftitatom* iolicitu* auAor i rarfufqne fi alia* ejufdem provincia epilcopu· hoc oomia rat taraifl· agit , ral negltgit, velquod grarla* eft , contra fecit , ret ab alio eprliropo dl.)IM*OT«a-. Minor commendat , etna oanola ind« incommoda accidant non fine graviffimo detriaaanta. Sed loco* hie aft, patrea , at accendamo* no* ipfo*> fi attentio* r«m ipfam foe. a*mo*. Ille t ejui optimi paftorir regula* ubi propofaic , eradicationi* munu* ad Tridentini concilii prnictiptum perpetuo elequitur. Ifte, qui dignitati* cpifcopali* amplitudinem > non labote* , eenfom, non one*, vita otium > non perpetuam illam folicitudinem, multi* curi* im. plkttam , in animo fibi conftituit , vel r*ro, eel fortifie nunquam verbi Dei pabulum populo miniftrat. Ille fynodum diocefanam annivetfariam de «ore celebrat r hic ae ftata* quidem clericorum *It* facerdotum congregatione* habet, nedum fynodum convocat : ille vilitationem dicecefanam porcaal ftudio obire contendit : hic gregi* fui voltam neque agnofelt , nec vero at ·b ovibo* agnoicatar I paterna id caritate fta. det. Ille nihil non agit , nihil non attingit , at morum corruptela* eripiat , ut vitia & per. cata corrigat atqu* emendet, k quofeumque aberrante* ad viam falutit revocet : hic populari opinione cum omnia metiatur . hominibu* pla. cere vult, peccata hominum diftimulat , f«peque caafam prsbet , quamobmua complure* a t«Aa deflcâaat r at vigilanti* epifcopi folicitudo in eo etiam verfatur , ut ecdefiarum cultua fplendeicat t bafilioa farta teâa dut, omni apparata laftrafta , omni ornatu, *It* preciofo opere Uluftre* la omne* parte* «luceant : divinorum officiorum pieta· florefeat : eercmoaiarum rltu* excolatur : chori inftmdio omnia noa modo retineatur, fud plane augeatur t cletut ad facra* doArina* erudiatur , in clericali* vit* officil* contineatur : fanâlffiml· legibu*, edidi*, inftitatioaibaa devloétu*, noa modo a Sagitii* alie» nu*, fed *lb omni fufpicioM integer purufquc confervetur. Quam difumillt vero remifli, negligentifque paftori·, ac fibi indulgenti*, ratio ·c forma fic, voa ipfi videtli. Nulla in eju* claro fere difciplina, nulla populi inftitutio, nulla eeeleCaram inftauratlo; omnia denique, que undique pcnclara epifcopali cura fplendefccre deberent , tn fit· , *It* fqoalor· prop* jacent. Hia tam divcrfli ftudiia, patre·, tantum abeft , ut qui accenfo ftudio ad optima qnaque ferebatur, eju* lodoftria , *It* folicitndo vehementiu* inflammetur , ut aliquando pene reftinguatut: ficque fanât illa emulatio, qu* tantopere nobi* epifcopi* expetenda eft , k valet plurimum ad omnem dUciplin* propagationem > nulla fit. Accedit etiaqi *Uod incommodum , idque maximum* quod purfpeAa hac diflimili paftorum cura, populi epifcopi vigilanti* dicaeefi lubjeAi , In obedieodo contumaciore* , *It* difficiliora* flant, paftori k patri tuo detrahunt * eju* benefafta l*p« Mquta· fafoAantur , monita non audiant r k , ut eft hominum genu* pro·Uva ad querenda* cneniation·* lo peccati», al-

retia* remiffioue, *it nimia* indulgentia abotuncur ad contumacia f«*, k culpa omnia patro- CHMirrj cinium. Tanta igitur damna, ac detrimenta rel ■»/>. Chriftiana importari perfpicimu» an illo diffimili fpirita, quem in aaftorihua unum. uoo caritati* yinculo coojanmnm · uaoque lolicitudial* ftudio incitatam, Chriftu* domino* effe voluit. Ad hoc noa epifeopo* la iaftruit, cum apoftoli* in unum convocati*, legationem pradicationit ·vangrilc**; k agtitodinam curationem hodierno evaugtlio committit, k aeria* el* u. niveriit regula* apoftolici iilia* muneri* praferiHt. Qaamobrem pcriuafum jam habeamu* , u vrrewdufimi patre* , non mediocrem utilitatem huja* provinciali* concilii quiati traâacienc no* prorineft* noftra, Deo in primi* juvante, allaturo* efle, fi certam rationem cxplora**tnque viam plane jam nane tandem inierimu*, ut conjunâlmmi* animi* cnncoidilfim* voluntate, pari ftudio, aquali telo , tamqaam ano patlorali epifcopalique fpirita omne* in eam perpetuam curam incumbarum, ut preferiptar k nobir, k clero , k populo , provincipque noftro lege·, Inftituta, difciplinamqueomnem «aequamur . At tu , domine Deu* omnipotent , qui juilifti, feniore* fepteaginta de populo a Moyfe convocari ad oftium tabernaculi feederi* , l|-lifquc eodem loco commorantiba* adefie, atque anum eumdemnoe fpiritnm largiri dignatu* e* I quique aponoli* tui* la uno loco coogregati* Spiritum fanânm tuum mlfifti , eorum mente· illuraiaafti ,< corda nfque adeq acccodifti : ut incredibili ardore iufiamm«ti , cum *it* divina* prodicationi* legaro* agnofeerent, uno ardentiffimo ftudio , lifdcm apoftolico difciplina iuftitutit, toto terrarum orbe, illa legtrion* tam admirabiliter perfunâi flnt, nobt* hodie , nomine tuo la atwai convocati* , adefto ?|aalumu* : mantet noftra* divini tui lumini* plendore illoftra : bonitate fove , lapientia rtf;e, moderare , atque effice ut no* uno conlilo. lifdem vigilanti* officli* , lifdem monitl*, lifdem cecmpli*, legationi* noftrp etiam munera atque officia exeqoamur , k ita falutaritet exequamut, ut tandem no* , k fidele* provincia noftrç , unum in te effcâl, fempitem* illa gloria in te uno Deo pctfruamur. Amen.

IN NOMINE

SANCTÆ ET INDIVIDUÆ TRINITATIS,

Parat*, «t Fuit, er Svhutu* **ncti.

X*« CarWo* XarrMaeu, /*<u*Au Rmm«u *tttltfit tituli fuuOu Tntlill fnilyttr arlitih , Uti & uftlfuiitu ftiii* |r«r,a *urtknfifcfui MtJiiluui, »4 Dti MKfuit/h, luUf» Mtrit [ruftr w[Uu ,* ac *fuuiti* ttuftfftrii , *f/tmn' u*lhi , /*«·* dta* , *kut fru Chrijtiuuu* mora*» *Jiftifliut t**f*r~* m«rraa· , *t-* tlrruat fupulutt^ut fijri ut/bt* r··· (rrdriuu* *fruluttrt lUil it Cbrith ^ifimitt ttfttk ttui, Jr tufiht C ufttft rfttnujifhutru» b-* aarwuu* r*ep</r*p«rsa> oa/buruat ·· *ttttiii» frtututuli Mtlitlittfi farer* dtcmumu*, Jturuiiuui, tt fuKitu.*

r con-

Sconstitutionum

lira·

FAII PIIU *.

L

ud jtdk rarudaftudfoa» pvrrûsn·/. »*

QUoniam h Us , qu· * «4 fid·· › fc «4 pietatem tuendam attinent, nani vigr- » ' itacu&aa cur* itnet^M diligentia paftoo bu< majtime elaborandum eft : nos vetvram fandonim pattam feooramque concilions· confaetudinem , *tc* aeOotitatcsn in primis ecumenic· *fynodi* Tridentia» fccuu, de iis ipfis multa fuperioribus noftris condlii* provincialiba* conftituimus . Scd in eo genere cup* nullum tantua ftqdium , quantum Cert· maximam requiritur adhiberi poflit , illis foperiorum conciliorum decretis adjungenda hnc etiam cenfui. mut.

Nemini, etiam regulari , ne in foi quidem ordinis ecclelia » concinnari permittat epiCcopus, antequam libi › iaoque vicario « ille , quicumque coocioaaturus eft, fidei profeffioocra ad faaftiools pontificl·, quam ?·"· IV. edidit, pruferiptam formam prnftitetit. Ubi vero femel ' nraftiterit, non opus erit iterum ob cam can* Jam eldem epifeopo pmftarc : fed fatit fit proftlEonil , et femel illoynomine prnftit· , teftimonium feripiun* atque obGgnatnm afferte *tc* eshibert.

U omne de canfcffatiis facecdotibus fancimu* *tc* decernimur.

Hoc ipfem de medicis, *tc* chirurgis item cautum flt, qui nifi trium menfium fpatio apud ·pifeopum, aut ejus vicariam, ex tlias pontlficl· formule proferipea ratione fidem profiteantur, medendi arte ab eodem epifeopo interdicimur , quoad eam profeffionem praftiterint ›

At vero in pofterum quifquam medicat , vel pbylictn vel chirurgus asedkioam exercere ne aggrediatur, nifi praftita primum, ut fupra, fidei profeffionc.

Advocati praterea , * procuratores in cauG· fanda inquifitionis fufeipiendis agcndifve, nullum ante aditum locamve habeant quam fidet profeffionem epifeopo praftiterint.

Qui ecclefiam parocbialem , aliudve beneficium , curam animarum habent, aut eanoriicatum, aut dignitatem in ecclefia cathcdrali quovit modo obtinuit , nifi it tempore , *te* Joco faoâion· Trfdentiaa prnftinsto, fidei profeffionem prnftiterit ; na et epifeopus beneficii ccclefiaftici fmâut, quos ex codam Tridentino decreto foot non fecit, aliquo paAo remittet, neque ab eodem exigi patiatur, led fi quos exegerit, illum tcftitucre cogat.

Hujua provincia principe· *tc* aaagiftratw pro fidei catholic· tuenda officio , proque pietatis tua ftudio ipeeandam eft , id nunquam permifforo* efle , at in ha* regiones, coram ditioni fubjedhi , nc ad diverfandam quidem itinevia gratia ▮ milites a catholica Roatan· ecclefia fide diffidente* , veniant *i* cum certum atque plana exploratum flt, nulla alia re Deam gravia* oCendi, nvllaqne ad vehementforem Iram, qusm bnrcfeon labe provocari ; nibil^oe rarius ad provinciaram , regnoenmqne httevitam majore* vire* habere, quam teterrimam illam pelta·. Veram fi quand» acciderit, quod Deu* A prohibeat, io eam conar snao animo, oaaasqne ftudii paftorali* concentio·· epifeopa* incamnat, atque adeo alabotct omni ope, at ne ejus aaaebi ennuntato ove*, ChtfM fangaio· redemptat, foaqaa fida! coaanufia , nil· modo inficiaaear. Ajrjsochkisti >ira-

Itaque ad dkacefia fnm loca , ubi peftiferua illos bnminc* diverfari contigerit, fe to primis gipfo eonftrat i populum fidelem etiam atque etiam diligenter moneat, m M eorum esores ufqeam attendat ; ne vetbi* mantem, anrefvn ndhiscat t ne cum e·idem alio modo verfetur f no carni* licentiam › *r liberam * feliam vivendi feracitatem, exemplo illorum conicAetnr ; fed in orthodoxa fide, *tc* caritate Chrifti domini cum timore *tc* nemore perfeveran* , In femftm B Roman· catholic· ecclefi· anitate , *tc* obedient!· ftudio , In catholicaqne pietatis officii* fefe contineat . Parochis vero leges prateren prafcribnt, quas in tanto diferimine omnino fequantur.

Atque inils quidem ha fint;

Ne eos mortuos factis locis in fepulturatn tradant.

Ut animadvertant pruterea , fi fieri poteft, non modo fingulis horis, fed fingulis etiautmomenti* , quid ab illis agatur , quid cogitetur, quid ftruatur inlis qua ad fidem pertinent, longe profpiciant latana infidias, *tc* conatum omnem, quantum in fe-eft, fcdulo reprimant.

Ut videant, ne quidquam vel minimum, un- C de labe* aliqua exiftere poffit , fcnfim latius dimanet. Qtiamobrem de quotidiano hujus tei ftatu epifeopum certiorem laciant quam diligentiffime.

Nec vero , ea omni diligentia contentu* epifeopus, deGftat alia fubfidia ad tuendum gregem comparare.

Proinde Cum alios religiofos , pnrdcntefque viros ad rem omnem inquirendam mittat ; tum acres etiam , piofquc contionatore* ad caufam communem ad juvandam l

A magiftratibas etiam, *tc* principibus, in re qo* non religioni folum , fed univerfo proviociu ftatui periculum certilEmum afferre poteft, omnem opem, atque auxilium imploret, ut ex- D ptdire cenfucrit.

Excommunicationi· vero poenam , protêt alias , qu· fummorum pontificum canoaumve fanâionibu* cspreffc font , ipfa faâa fubcundam proponat, atque edicat li*, qui iftiufmodi impiis hominibus cibos vetitos vendiderint , aliove modo fubminiftravcrint , quibu· diebus minime licaat illis vefei. Agat vero contra Illo·, qui non patuerint, ad juris, ediftiquepromulgati preferiptum . Omnem denique allam rationem , qua potiffima fibi videbitur, opportune ineat ad eam peftem pnopulfandam. Et vero id, quod caput eft, lit tanto falutis periculo afliduit precibus , omnique fupplicatione ad Deum confugiat, ut gregem, fibi in curamttaE ditum , ab omni harrefeon foeditate integrum, inviolatumque cuftodiat, * confervet perpetuo.

De Judai* concilio provinciali primo multa cavimus , quibus huc addenda (latuimus, quo diligentius etiam perniciel· eorum confuetudini , atque divini cultus oAvoüoαφα* occurratur.

Quod olim fuau*orum pontificum conftitutionibus , *te* pntfertim Pauli IV. *te* Pii V. qui Cjufdem Pauli fanâionem literis aut. Kalends· Mail MDLXvi, editis renovavit , A' auxit , fancitum fete de vita, *te* habitatione Jodpotum i cum ad Chtiftianorum hominum fidei

in-

CIUUSTt de pertioeat I epifeopus . hi cajus dieecvfl illl •17». val aabiUat , wl aliquando diveriantur , fingulis annis ftata die Mm conftitutinMm Pii V. qua etiam illa , quo ah eo^pm Paul» IV. jam aMM edita eras , continetur , promulget : curctque omni diligcsstl* › at in primis tum e* caram conftitutioaiim, tum etiam ex concilii Latcraneofis preCciipto in civitate › opido , page locove ubi Judai habitant , fi complures fjrn*-gogas habent , fen domo* ad *fynagog»* officium jam adbibent, tollantur omnino, retient* «ve omne» ,· una tantam excepta , qu» tamen ab ecclefiis fidelium diftet.

At vero novas conftraere, conftituereve, aat penitat dirutu reficere ne patiatur : nec rurfus veteret alitui extolli , aut amplificari, aut niÎnificentius aliquo modo exaedificari. Agat étant cum principibus, (i opus erit, at, quemadmodum olim a nobis decreto provinciali , *8e* eifdem pqnttficlit conftitutlonibus cavetur, lublatia impedimentis , vere tandem Judai omnes in uno A eodem luco utbia locive, ac fi ille ca* Îiax non erit, in duobus, aut tribut, qui intep e continente* Gnt , *k* a Chriftianorum habita* tlonibus fcjunâi ad pneferiptum illarum conftifuttonum habitent i domicilium vero non folum proximum » fed nc la confpcâu quidem ecclctia, oratorlive , qoo populat convenire ioleat, confti'uere, habitareve ullo modo patiatur. Ut merer, k femina fignom Temper patentèrent, quo in erbtbos , municipiis , locifve omnibus, atque adeo in itinere dignofcantur ad einun eonftitnliionum prnferiptum.

Qua de re quidquam a nemine concedi, permittive ullo quovis etiam difpcnfatio»is nomine pofle illis faoâlorlibos cautum eft.

Ne dominicis , vel aliis feftis diebus , quo» coll · k ftnâificarl , prscepti coofuetudinifve eft, Judai opus quidquam fervile, mundanumve publice per fe ipfos, lcu alios faciant.

Nec vero fidelis quilquam in rorum fynagogis ullo modo , ut eo primo concilio vetitum eft, fed neque ullo ufqsiam loco eorumdem ceremoniis ritibufve interiit.

De Juduis nuper baptizatis, in concilio provinciall primo aliqua conllituimur, quibus huc de illis ipfis, k de allis etlam neophytis adjungenda dccemieM*.

Epifeopus igitur, in cujus dicrcefi Judri habitant , cum nerl poflit ut Deo volmttc eorum multi c tcnebtts ad fidei lumen accedant, illud aliqua ratione curet , ut certa domos , locufve pius, fi commode poteft, eo potiffimum nomine conftiraatur , ubi illi nuper baptixati , neopbytive alantur , ad vitaque Chriftian» ufum infttasantur. At vero li id fieri nullo modo poteft i eos, fi quos in urbe , diacefique habuerit , certa alterius loci pii congregationi in curam tradit , aut aliquem certum facerdotem ; fpeAata probitate virum , fpiritualifque vite nudiofum, deligat , ήαî illorum vitam ioftituat ac moderetur.

Quo la genere, ejus, qui ab ipio epifeopo dcieftna , cotum curo quovis modo prxerit , ftudio huc ratio * ouemadmodum infra, ineatur.

Ut non folum diebus feftis , ut, alio concilio Cautum eft, fed in feriis cti*m lingulis, Oiifi» facrificio interfiat i k conciones prêterM , facra, lcitioner , lupplicationet , offici*-que divina , vefpcras prefertim feftis diebus obeant: caritatifquc Chriftian» opera ptjeftcnt,

i ssgrorum poblicas hofpitale* domos pracipue v/filando. anno Cmkisti

UI finguli» diebus bh, mane k vcfpeli, certo brevi temporis fpatio fanâe orent. «syv.

P* cam ngnum falutatiotM* angelice ter ia dic datur, geaeaflcâant, k attente precentor.

Ut ftationes « eccicliafve indulgentiarum fioqoentent.

Ut oâavo quoque die peccata *cauhicxntur,* drcinsoqnirsto quoque die rurfus confefli , laeram communionem fumant.

Ut , quo die fumunt , in fandi* oratione, fanftifque caercilationibus , k caritatis opetib n illum totum confumant.

Ut fetia fcaia , k fabbato, qui per «tatem, k valetudinem pofiunt, jejunent,

Ut facra anni tempora , utpute adventus , quadragefima , alioque list» anniverfari» celebritates , cum appropinquant , ad eorum, earumve myfteri* infimantur , quo fanftiocis vite difciplina, k operibus , Chtiftiana pietate dignis, facrorum torum temporum dierumve cutium rvligiofins conficiant . AbftiocaOt a lautioris, k delicatioris vit* ufu, longequa diligentius ab improborum hominum confuetudine.

Aliquam quoque cautionem adhibere curet eplicopua , ut hi homine» , cum matrimonium laeonr, non inter fe contrahant , fed cum iis, qui a Chriftianis antiquam perpetuamque orlgmem ducunt.

Non inter fe item multam ronfuetudinem habeant , ut pontificia fanfilonc cavetur . N« ulla in ru Mofale» legis urus retineant aut feâentur.

Hoc tu geaere fi epifeopus qegligcus erit , fciat fe in concilio provinciali , re omni dili-5enter perquifita , rationem redditurum ea eaesn pontificia conftitutioaa *t* qu» quotannis Cemci , ubi aliquis neophytonm numeras eft, in ccclcfi* cathedrals , collegiatifque de more promulgetur certo dic , quem idem epifeopus pruftitucrit.

Qtibus provincia locis vagum k fallax Cfas-5arorum genas adhuc verfater, k nondum ex ccreto concilii provinciali* primi , magiftratw opera , atque officio a provtocur finibus arcentur , b»c diluentia adhibeatur.

Primo epifeopus , in cujus dietcefi cos morari 1 aut vagari contigerit , diligenter fisquiat , an , ut Chrifttanos decet , ui omni vita fc gerant , anque fanâe cccicfi» loflitutia k praceptis pareant.

Rurfuaan quidquam contra agant, quod khifmaticorum morem ufumqua pr» fc ferat.

An quadragefioM tempore , jejumiqise diebus catnc k cibis vetiti* vefc*oiur I an novis ritibus utantur . Quod fi contra ecclefi» inilituta ritufque ab illi* aliquid agi, geri, fictive compertum esit, quodque prefertim ejufmodt fit , qoanaobrem hmrefis nomine fuipcâi efle poflint , in eos epifeopo* graviter agat , animadvertat , etiam pro culp» ratione ad facrorum canonum pontificiaramquc fanâioaum prefesiptuni.

Si vero cos ulla, allo modo publice offendere cognitum erit, afi ecclrfi* divinorum officiorum tempore ejici jabur. quoad emendat» vit»explorat* teftimons^A eaemnJa viderit.

Quatn fummum ni hervfis crimine profligando ftudium , k cur* quam longe omnium diligentiflima epifeopi e(T* debeat , cum aliorum multorum pontificum fanâiones jubent, tum vero

ANMO CNRUTI ijz>

fc Innocenta 1Π- refcripuam , A Martini V. cooftitatio, jam pridem édita , ote<*dunt. Quibu* contetntiomm· tum in virtute obedieatia diftriAe praecipiter, *at* qu· eo degenet· in illi* fancita funt, ad ea efficaciter eaeqaenda› epifeopi per dktcefes fua* diligenter invigilent , fi canonicam velint effugere ultionem 1 tam etiam deponi "Jubetor ab epiicopali offici·, fi qnl*eorum fuper expurgando de fua dimcefi heretic· fiteritatis fermento negligent fuerit, vel remifut. Proinde in ea perenni folkitodine, perpetuaque vigilia epifeopus verfari in primi* debet, ut non modo pemilentiflimusilie h«reG* mcpbu* nufquam in gregem fibi commiflum irrepat j led omnis plane lufpicio ab eo quamlongiffime abfit . Si vero fortafle , quod pro fua pietate. B *Be* mifcricordi* Cbriftus dominus avertat, irrepferit ; in eo maxime elaboret omni ope , ut quam celerrime depellatur *i* quique ea labe infeAi erunt , vcl fufpeAi , cum illis agatur ad canonum fanAionumque pontificiarum prrfcriptem.

Idem preterea una cum inquiGtore congregationem , qu· ceno numero conflet theologorum *8c* jurifperitorum hominum inflituat , qui ad caufarum fanAr inquiGtionis confultationem adhibeantur.

E* porro congregatio , ut opus erit, convocetur ; femelque m lingulos menfes, atque adeo crebrius, cum occaGo tulerit.

Nec veço quidquam aliud in ea agatur geraturve, nifi quod ad ejufdem fanA· inquifitionis officiam pertinet. C

Et quoniam f»pe contingit, caufarum inquifitionis aAa, procefluve, de quibus deliberandum eft, iis patefieri, explicari, atque communicari oportere , quorum coofiliu , vel damnationis , vcl abfolutioni* fententia ferenda eft, quo *Bc* accufatorum , denuntiantium , teftiumque periculis efficacius occurratur: *8t* in iisipfis inquiGtionis aAis, cauGfquc cautius agatur; id propterca omnibua fingulifque confultoribu*, fc ceteris item , qui in c* congregatione adferibentur, ad.aittenturve , epifcopus ▮ ut Bonifacii VIII. conftitatione cautum eft , kcretum, reticentiamve indieat.

Atque ipli porro ftatim cejt* pra/eripta f<xmula jurati, eidem epifeopo fanAe fpondeant, ft neque verbis, neque literis, nacnutu,neque alia cujufcumquc generis fignificetione · ullove modo cuiquam patefaAuros, «ut evulgaturos éffc , congregationis, in quam admittuntur, adfcnbunturve , arcana, nec vero alia quacumque fint, qua ullis inquifitionis, vclcaufis, vclhominibus, vel ipli congregationi officiove prrjssdicium afferre «liquo modo poflint.

Pctnam vero excommunicationi* lat· fententia proponat, atque edicat etiam incongregatiooe ipfa ex ea Bonifacii conftitutione in omnes' at lingulos, qui contra indiAum fecretum , aut jusjurandum quidquam patefecerint fine licentia ejufdem epifeopi. E

At prateiea notarii fanAi officii hoc jurent, quod ncc ca«f«rum aAa› nec teftium nomina , neque tcftificationes ▮ aliudve quidqoam ejus ecoctis patefacient, aut evulgabunt, ante* quam judex patefecerit , evulgaritve , aut evulgari juflerit.

De fententiis itidem eorum , qui confultorts abhibentur , coofultationibu* , deliberationibus, aAionibufque congregationis huius , id ipfum prrftabunt omnino ; ac de fuo officio iu otnoibua fideliter crcrccndo. Si quis eorum quid^ua contra allô paAo fecaric , excommeuicatMaem ht· fratenti· ipfo /abeat i ac fwttiM aliis pcetm pro modo cnlpm arbitrio epiicopi pteAatnr. ANNO ' CBMWT1 '>?>'

Cuftodm etiaaa carter· , priufqaam fana aaerceant oflûium, jusjorandom ad pcwlcriptam foratam in concilio Vicnnnfi prêtent ; Mémoire etiam alii minitel ad id eliciam exequendam neeeflarii.

Yi« inqaifitionis cautemm aAa breviter fam. matimque deferipta , qu* faeamaria proceffiram dicant , ncc veto aAornm relatione* , ncc faAi narratio . neque alla qoncumqac tam /oıil t quam üAi itidem explicatio , inftruAiove cvjufvis generis, ad cas caufas pertinent» ncc dénique ulha fcriptnr· ejufmodi , qu· vel pro reo a vcl contra eum conficientur, ullo unquam modo in poteram typis edantur, imprimantnrvc : fed quacumque aAa fiat , qu· eae canfas attingant , manu feripea iii folum , vel judicibus a rei confaltoribus , ajüfve miniftris dentur, quibat dari oportet.

In caufis fidei epifeopus, judexve , cum ad-, vocatur, procuratorve reo dandus eft, cum det , qui probut fit , de legtliiate non fafpaAus, & procurator quidem utriufque juris peritus, uterque vero fiaei celator , quique hrrefis nomine nanquam neque fufpeAus , neque accuiatui , neque ea infamia notatus fuerit : id vero a nifi plane oftenderit , le cx judicis feulentia innocentem efle , & «b omnis harelis labe , *fufpi*cioneve putum atque integrum.

Patrocinii autem in iis caufis fufeiptendi facultas cum datur , literis exarata detur j nec vero aliter quilquam fufeipiat.

Cui porro datur , la , antea quam patrocinium fuicipiat, juret fe bene ac fideliter defenfurum Irgitimifque defenllombus ufurutn elfe, nec dilationibus captiofis , cavilhtionibufqoe caufam prorogaturum.

Ubi vero patrocinium fufeeperit , fciat fuas panes efle admonere reum , ut veritatem confiteatur › pcenitentiamque petat pro culpa , fi quam habet , ejufquc refpunGonem curi· notincare intimareve.

Meminerit vero advocatus , 8r procurator itidem, nullum unquam patrocinium neque hçreticis , nec fafpeAis , neque Credentibus , neque fautoribus prseftandum efle , ne prout Innocentii tertii lanAo eft ab officio fuipenius, perpetua infamia fubjaceat. D

Itaque ubi primum ex caularum «Ais, aliavc ulla ratione animadverterit, reum, qui delatu* ell, heretirum efle, aut eo nomine lufpedum , id cum ipfi reo, judicique denuntiet, tum ftatim illius defenfionem deferat.

Nec vero, fi quid erit, quod ad fauAum officium pertinens, inejufdemcaufa reticeri oportet , cuiquam patefaciat , quod eidem offiilo prujudicium ferat.

Librorum prohibitorum indicem, julfu Tridentini concilii confeAum , jana pridem promulgatum , omnes fingulique apud fe habere ebrent, live theologi , live jurifconfulti , five medici, five aliarum literarue» profedores, difciplinarumquc ftudiofi . *tc* alii item . quienm-3ne fibrorum numerofam fupelleAilem poffient . Si quia vero eorum , qualis qualia fit» cum non habuerit , tantum abut ut excufationi legitime loce* relinquatur, quod nefelerit illo* id generi* efle , ut contra eum pro librorum , quoa vetito* retinuerit , ratione feveriu* agatur ad preferiptum regula ejufdem concilii -

ut

ANNO CHAUT1 *ifl**

Ut fraudi occurratur , qua plerumque in opere impreſſorio fit , ea rnter ceteras cautio adhibeatur, ut liber , ubi primum impreſſus eſt , per recognitionis prafedos ante conferatur , quam venalia officinis tabcrnifve librariis proponatur. Qui liber ita accurate collatus, auâoris fubfcriptionc fignatus , non re-Cognitoribus , ut allo concilio decretum eſt » ſed quo rcâiua cuſtodiatur, epifeopo tradatur : qui eumdem certo loco in archivo aſicivari perpetuo jubeat.

Nc Uteras grandiuſculas , quas initio vel libtorum , vel capitum imprim! moris eſt , aliquam obfeon- torpifquo imaginis ſpeciem exprimentes , ad librorum impreuionem adhibeant , qui artem improſloriam quovis modo faciunt: cum ejuſmoiti ſint, qu* hominum mentes aliquando farde turpicerque afficiant, &■ bonos itidem offendant, ut obſcane feripta.

Ad libros vero , qui de rebus eeclefiaſticis aut ſpiritualibus coafcripti ſunt, imprimendos, ne characteribus grandioribus utantur , in quibus exprefla appareat alicujm rei profan* , nedum turpis, obfcancve ſpectes.

Libellorum famoforum grave facinus , unde alia praterea peccata › *tc* (celera, *tc* mala exoriuntur, ut quantum in nobis eſt, e provincia noſtra profligetur, (latuimus, fancimulque cos, quicumque ſint , qui illos ſcripſerint , ediderint, divulgannt, excommunicationis lata ſententia poenam ſtatim ſubirc . Si clericus vero fit, qui tale crimen admiſerit, beneficiorum etiam , 11 qua habet , amiſſione mulâetur, prater alias poenas , eo de genere canonum legibus ſancitas . A qua excommunicationis poena nemo quiſquam , hujus criminis reus , abſolvi poſſit , niſi fama *tc* honore , cui injuriofe dctrafium eſt, reſtituto pro arbitratu epifeopi.

Id vero ipſum quanto difficilius eſt preſtarc, tanto diligentius , ſtudioſiuſque pro lua quiſque conicieiiti* religione ab eo flagitio ſcelereque cavere debet.

Epifeopi cura ſit, tum pueros, adoleſcentefvc, tum doâorcs , ac magiſtros prohibere ufu eorum librorum , quos ex decreto concilii 111. provincialia , quoniam obfeotna contineant , aut bonis moribus repugnent , aut ad impietatem inducant , certo indice nos compleâe» mur.

II.

Qua ad *frifkiliiiiuii wrh' Dti* , <!т *iiilriu» Cbrtſtùinu» fcrtiiuec·*

Epifeopus ſi vere legitimeque aliquando impeditus , in cathedralis eccleſia pradicationis munus per ſe ipſe praſtatc non poteſt , ut cera fee's*" *' *e *°ηπ1ii Tridentini ſandionc , decretiſque ſi sc nc C provincialibus debet , id per alios , qui idonei ſint , ex eorum decretorum prſcripto preſlet, impends ſcilicet ſisis , niſi immemorabilis conſuetudinis eſt , eas ipſas impenſas ab aliis illo pnedicationis nomine fieri.

Epifeopi ſolum ſit abrogatis quibuſeumque contrariis conſuetudinibus Ac privilegiis , 8c in eccleſia cathedrali , 8c in aliu ,'non modo juriſdiâioni ſue ſubjeâis, .ſed etiam in exemptis, qua curata ſunt , contionatorem libere defigere , atque conſtitucre .

Idemque ad eum ſpeâet in regularium etiam eedefiis , ubi , pro majore commoditate, conſuetudinis modique eſt , populi , un^verſitatiA ve i aut pli loci , *ichola* , aut coafratrie, etiam laicalia. ſumptibus , vel elecmoſynis collettia . vel legato ulo . aliave hujuſmodi ratione quotennia certo ſtato tempore permiſla epifeopi concionem haberi. tj/,.

Nec vero illius deligendi , conſtttaeodive jus ulla ratione competat, neque ipſis regularibus, etiam per turnutn . neque univerſitati , neque magiſtratui , neque loci pli adminiſtratoribus. contrains , ſcholave . etiam laicali , nec alii cuiquam laico , etiamſi hi clecmoſpna , atimentave e publico , aut e confratria , aliove modo, ut ſupra, ſuppeditentur , ſubminiſtrenturve . Qua ut nihilo minui ſubminiſtrentur, atque adeo perſolvantur ab iis qui ſolent, aut B alia quacumque ratione debent , omni appellatione poſtpolita , epifeopus cogat , ut concilio provinciali quarto cautum eſt.

Nemini autem concionandi facultatem concedat epifeopus , niſi prater alia , vcl eaaminc. vel ratione pro arbitrio ſuo illius icientiam, 8c peritiam in eo munere probarit I

Magna in verbo Dei vis ineſt ad commovendos auimos , ſi qui audiunt, ita ſe inſtituunt, atque adeo parant, ut utiliter audiant . Parochi igitor free moneant, ac doceant, quo ſcilicet modo fideles ſalutares utilitates, ſpiritualiaque emolumenta , *tc* fruâus uberrimos e ſacra concione capiant .

Doceant igitur hac in primis:

C Ut cum, quis ad verbi Dei concionem accedit , non concionem profanam , ſed factam, religioſam , fanâa diſciplina inſtitutis excultam , atque caritatis ſtudio elaboratam , le auditurum putet , proindeque perfuadeat , le a Deo, qui contionatoris ore tunc fane loquitur , ſalutarious praceptis , confibifqnc erudiri ad optime agendum.

Ut in eccleſiam ingreſius , hac a Deo precctur , primum ſibi peccata remitti : tum etiam ſibi aperiri aures cordis , Ut audiat, oculoſque mentis, ut videat , atque adeo ad inſtituend* vita rationem *tc* uſum accommodet, qua condonator ennntiarit.

Ut firma fixaque animi deliberatione ſtatuat. D ſe velle perficere , atque exequi , queeumque ia ea concione ſibi dicta putavit.

Ut que e concione audierit , ne plane ad alium quemquam , *'ſed* ad ſe ipſum omnino teferat I

Ut animo non varie diſtra&o , *ſed collefto,* atque attentiſſimo^, concionatorem audiat , tamquam cum qui Dei verba , non ſua propuntict.

Ut neque eloquentiam, neque aâlonem, artemve concionantis ſpeâet, aut admiretur, ejuſque ſermone, tamquam carmine muſico, inquit propheta, quod ſuati, dulcique ſono canitur, tantum obleâetar, ita ut veros audiat, Arnon faciat ea : ſed totus in eo Gt , ut divini verbi E ſpiritum hauriat; quo ipcenſus , qu* audierit, itudioſe efficiat *atque* exequatur.

Ut Dei verba , qu* e concinnantis ore exeunt, noo ſolum aurium ſeofu, ſed diligentia , menteque ita religioſe percipiat , ut animi voluntatem, ardentemque affe&um ſimul accendat ad omne fanâe agendi officium.

Ut concione abſoluta , ſi modo ibi moraturus non ſit , quoad mitia ſolennis ſacrificium peragatur, ne tamen ſtatim da eccleſia abeat, ſed Γη oratione paululum confidat ; tum verbi Dei, quod audierit, prreipua capita , qua przfertim ſibi conveniant , tacita cogitatione

μπκ> 3ULIST1 >>/».

fecumsepetat ; ratiooemqus terta· concipiat atone ,0Mt · φ>· K' tua uletares reAe exequi poflit.

Ut de templo >;concione, oratioaeque egreffusnc de conelonante intemperanter loquatur, nt temere judicet. Ne rutius ad inanes confabulationes, pcofanaque colloquia (c conferati ut ne effluet, quod *te* audiendo , *te* meditando cafte ianäeqve concepit.

a

i' Imo reto amicit ob iam faftus , cum illis fautaria Inftituta , qua contionator explicavit, ludiofe *te* opportune communicet.

Domum teretius , familiam item frpe commonefaciat , qua de land* vitat Inftitutione ab eo accepit.

Ad falutem cum omnibus fidelibus admodum neceflarium fit , Chtiftian* fidei rudimenta lore *i* tum certe hujus in primis provincia populis, qui harreticis finitimi , nlll In fidei tundatncntii firmi luerint ac flabiles , iummopere verendum edet, ne forte ab cis in aliquam impietatis, ac nefarie doârin* fraudem, facilius adducerentur. Quamobrem nor multam haâenus diligentiam adhibuimus , ut omnes ac linguli Chrifti fideles In fidei Chriftiane rudtaapntotum Inftitutione erudirentur : fed Cum parum nos bucufque profeciffc tanta in re cognoverimus; negotii, periculique magnitudine adduCti, hcc preterea decernimus,

c

Primo omnibus , fmgulilque animarum curatoribus , 8t ceteris confcflariis, live fecularibus, five regularibus , In virtute fande obedientin id praecipimus, ut faciant, antequam confefliones audiant, orationem dominicam , angelicam falutationem , fymbolum fidei , *te decem* precepts Dei , qua decalogo continentur, ut pcenitentes recitent , sc ipGs audientibus referant .

£

Quarum rerum fi quos ignaros, rudefq·· offenderint , hanc eorum (piritualcaa focordiam acriter reprehendant, oltendanaqnc quam gravis efle debeat illorum conidamlc ignoratio rerum, que ad falutem tantopere necelfarin funt. Cum autem eos aWbfvunt , prêter alias panisentias, *te* aâtoncs fatisfaâorias, id etiam imponant , n quatuor huc faltem potiffima doaritus Chriftiane capita in pofterum accurate «Meant , certo illis pro arbitratu fuo prufinito congruo tempore , quod tamen ob nceffariam aliquam caufam femel , aut ad fummum iterum prorogari liceat. Eo autem temporis fpatio conredo fi eadem adhuc illos ignorare viderint , tunc ne illorum confcibonem audiant , nifi confillo 8r iflenfn aut vicarii foranei , fi dioeccfani funt , aut illorum , quos huic cura in civitate epifeopus prefeeerit , li in civitate vivunt. Si quibus vero iemel ira admiffis ad facramentum peemtenti* , eos poftea in rudi hac cralfaque ignorantia perliftere compertum erit, de iis ad epifeopum ipfum referatur , antequam amplius admittantur ; qui illorum faluti diligentius & efficacius confulat, nt videri: in domino expedire .

D

£

'Quo facilius porto pernicioris hujus ignorationis incommodo occurratur , neque aliqua fideles excufatione fuam negligeutiam pretexant, Illud cifdem animarum curatoribus mandamus, In dic fello , vel intra miflarum folemnia , vel in velperis, aut paulo ante, fi frequentior tunc fidelium multitudo prnfens in ecclefia aderit, clara voce, ac difertis diftinâlfque verbis, qua ab omnibus exaudiantur , modo jiuum, modo alterum , aliquando plura ex iis prxeipui» doârinà Chriftiane capitibus, prout opportunius fibi videbitur , recitent, fimulque univerfe», qui aderunt, hortentur, ut eadem verba, quibus ipfi preibunt, illi fimul referant.

A

anno*

M

Et vero , quo populus do&riue Chriftiane practptis, atque inftitutis ia dies inftnftinc fiat ; iidem parochi illo tempore nunc unam, nunc alteram eoramdem quatuor illius dofttinas capitum partem ftudiole explicent, Qua in re catechifmi Romani , aliosumquc probatorum auâorum , qui in hoc genere pie, diligenterque verfati funt» do&rinam potiftimum loquantur.

Nec vero propterea , que nunc decernimus, quidquam dctraâum, derogacumvc fit, quo minus tum qui pro captu fuo apti funt majori eruditioni , aut pro ratione ftatus fui explicatius, & plenius univerfam doârinam Chriftianam difcerc debent, prpftent quod debent; tum paro, chi, aliique ad quos illam docere fpe&at, cumulare pijftent quicumquc in hoC genere olim decretum eft ab illis preltari debere, *te* reliquas preterea omnes fui muneris partes.

Porro confeflarii gravilumam penitentiam imponant , itemque conciqnatores divinam ultionem denuntient, *tt* patribus familias, & dominis , qui nulla , aut faltem parva diligentia adhibita, omnem rationem non ineant, ut fui liberi ac famuli Cbnftiinam doârinam addicant; neque eis, quos in famulatu habent, tiotum diebus faltem feftis vacui temporis concedunt, quo in ecclefias, aliave loca pla , ubi ea dodrina traditur, ad illam percipiendam convenire poflint.

Ludi magiftri quo coouBodhss psq*(M quod ex concilio Lasusameofi m fynodo noftra provincials sestfe eis ad pueros in dodrina pietate. ≪k Chriftiaua tede Inftituendos prefcriptUm eft decernimus tum hancipfatn decreti partem, tum confcriptum de eadem dodrina libellum cum libris rudimentorum grammatice conjungi , eifdetnque agglutinari.

Nec vero id generis libros , quos epifeopus intra fuç dicecefis fines in frequentiori puerorntp ufu efle animadverterit, taleique notarié ac declaraverit, dccreveritve, deinceps fine eo dodri ne Chriflianj libello imprimi, vendi, in ufumvc puerorum adhiberi liceat. Quo autem exploratiores vite, difciplinçque Chriftianf mores magiftrorum, preccptorumvc fint , eam epifeopus cautionem adhibeat, ut, cum illos moribus probat, hujus probationis facultas, literis exarata, ne diutius cuiquam eorum fuffragetur , quam per annum, vel biennium trienniumve ad fummum. Quo tempore coafcdo, cum epifeopum adierint, qui illam proroget, confirmetve', tunc maxime is de illorum moribus, vita, ac etiam de docendi, inftituendique rationibus item diligenter perquirat : lique cos ncc preflarc que debeat,-vel in re aliqua offendere animadverterit ; facultatem ne proroget neve confirmet , antequam illorum vel negligeutiam, vel aliam culpam, emendatam cernat.

Si quç profana magiftri aliquando exponent, omnia ad redam difciplinam, egregiamqnemorum indolem prvclaris interpretationibus traducere ftudeant ; quod facile affequentur , fi quid perpetuo m fuis explicationibus interponent , quod ad inftitntionem Chriftiane pietatis ftudiis dignam, pertineat.

Quotidianas ludi exercitationes, ae ftudia inchoent , & concludant item pia aliqua oratione , *te* prece, que antequam abfolvatur, pue-

ri

CHIUT1 »in· Proindu in gyauufio . loco decenti, *Ic* per. fpicuo tabella aticnjus facra imaginis appendatur, ad quam diebus fingulit dilcipuli ftatas pre. cu factant. *

III.

*Q*** ad di·· *ftjht*, <T *fieri trmftri fcrtiunt.*

Ne quit diebus dominicis feftifque ex urbe, opido, aliove loco, cum iter faâuror eft, ante difcndat , quam mific facrificio interfuerit, nifi ad cunt locum proficifcatur, abi la tempore interefle poffit.

Ecclcfiaftici vero homiaet, qaicamqoe fint , 8e il prnfertim qui divinorum ofticiorum celebritatibus in choro adefle debent, videant, atque adeo caveant , ne facris illit diebus, quoi in Dei laudibus, religioftique pietati· officii·, fc la ecclefia potiffimum a clero conium! oportet , iter nifi ob urgentem canfam fofeipiant t ut hoc eorum exemplo excitati fidele·, facris Illis diebus a divinis officils opere itinerario non avocentur.

Kalcndas Mati, qui dies fandiorum apoftolonim Philippi, * Jacobi folemnitati confccratut eft , eum pravum ufum piffiin in provincia noftra retineri ad nos perlatum eft ▮ ut incifu arbores frondefccntes per urbes, opida, vicos, *tc* pagos in plateis , ac ttivils ludibundo fpeâaculo erigantur.

Id porro grave, atque ejufmodi effc animadvertimus , unde peftiferum quoddam feminasium exiftit non paucorum malorum , cum quidam homines illius ridicule adionis cupidité, ae · atque voluptate prolapfi , mille facrificio adeffit 00 die fefto perniciufe negligant ; tum arborea alienas , flepeque in praedils ccclefiafticis confites , fmtim per vim atque injuriam procidant.

Hinc illa manant , convicia fcilicet , rixo, contentiones, injuria, odia, inimicitia, *tc* aliquando cudes. Accedit preterea tum vulgi clamor, bellicorum inftrumeotorum vehemens ftre- D Situs, quo divina officia,' facraeveconciones valo perturbantur , *tc* comeflationes deinde , *Sc* compotationes fiunt, quibufeunt ebrietates, obfccsne difta, inhoncfta aftiones , pemiciofz ad omnia opera carnis illecebro , *Sc* alla plurima malapcrpetuo conjunâa funt, non fine nominis Chriftiani injuria. Nos igitur, *Se fictorum* canonum jure , *Sc* facrofanâis fanâionibus. Ae concilii in primis Tridentini decretis , quibas corruptelas a pietatis Chriftianc ulu , *tc* a dierum tcftoram pnefertim cultu alienas, omni paftoralis vigilanti· officio tolli juflum eft, *Sc* nofttm etiam cano , officiique munere adduâi , tant·, tarnque publice oftenfioni occurrendum cenfuimus.

Quare«pifeoput tum panis, quovis jure lanciis, in eos animadvertat , qui in ea occatione diem illum feftum vel opere fervili , vel alla aâione ▮ lilius rationi , laoftitatique aliena , violarint ; tum praterea expofitis graviflimis peccatis, *tc* commonftratis detrimentis ac damnis, que plurima inde anim· , corporique eveniunt, fideles, libi in cursm traditos, a re illa perniciofa , qu· tamquam Gentilitia lupetftitionis fpeciem quamdam exhibet , omni epifeopalt cohortatione *Sc* officio revocate ftudeat ad omnes partes rcligiofi cultus , quo eorum apoftoloruas dies fcftna illis Kalessdis coli, Can&tfi- AMMO" cariquc debut. Ac proiode quidçm abjeAis il- CHIUTI lis ludibundis fpedacuûs , qua turbulenta illa lii», praciiaram arborum rrettione, voluptuario quodam, profaaoqtse clamore, ac multiplici ftrvpitu agebantur , fideles pietatis opera diligentius amplexi, cum diem feftum de ecclefia more celebrent hymnis, canticis, fupplicationibus, procrffionibos, alilfque lanâe agendi officils. Arborum preterea loco , excitati imitatione lanAl illius apoftoli Philippi, qui pro Dei gloria cruci affixus eft , facroianftam arborum crucis, in Sua sudor human* redemptionis pependit Chrius dominus , tanto rdigiofius locis coaipicuis poblice erigant, quanto inutilius olim pro. B fanas eas arbores fronaelcentes erexerint.

Atque in omni re hac efficienda, atque exeanenda epifeopus , fi quando olui erit , magi, ftratuum etiam laicoram auxilium , opemque implorabit, prout expedire cenfuerit.

Sicut in anniveriariix iolemnitatum faufttoribns celebritatibus feftivas canimus laudes, lolemniulque ccclefiaftica celebrantes officia, modulamur organis : precioliorique veftium apparatu induimur ; ita diligenter nos domus Dei decorem ▮ *tc* locum habitationis gloria >jm, curare debemns , ut quo fpititalis intiti· noftra manifeftiora ligna demus, divinorum beneficiorum , qu· <> potiffimum lolemnitatibos recolimus , memoria excitati, templa etiam ornatiora quam alli· diebus appareant, tum ad auguftiorem cultum , tum ad fidelium conloiati·. nem.

Itaque dic natali domini, * reliquis quatuor deinceps feftis diebus, in epiphania, paieba refurreâtonis , in aicenGone , tribus pentecoftss diebut , in folemaitate corporis domini, feftoque die fanfti patroni ccclefiaram cathedralium , collegiatarum , parochialhim , praferrim inftgnium . curet prafeâus uniufeuinique ecclefu· pro locorum ratione , proque facultatibus, ut janua , quemadmodum veteris inftituti eft, utuque Romano comprobati , *Sc a* beato Hieronymo laudari, *frondi*bu· etiam ornentur, prout tempora tulerint , tum parietes interiores , atque intercolumnia, periftromatis, striais, tapetibus, facrarumque imaginum tabulis exoraaca fint. Quo in apparatu, ornatuqpe facra imagines etiam in ipfis foribus adhibeantur. Infignia vero, 8r alla profsna ibfint.

Quos dies fcflos epifeopus in urbe , diacefique fua coli. lanâibcarsquc edixerit, lc praceperit, li ab univerfis cnjuieumque ordinis regajjnbut , quavis raxione exemptis , colantur , lanâificcotur, atque obferventur.

Dierum autem feftorum , quo· in ca urbe, aut diacefi coli confuetudinis eft , ille tabellam conficiendam curet , quam , cetto facrifiis loco affixam , lidem etiam regulares habeant .

E' Jejunia preterea , qua certis pracipuis locis, ubi monafteria illi habent , a reliquo clero, populoque univerfo obfervari moris confuetudinifve eft , curet epifeopus ut ipfi itidem , ficut ceteri omnes , rite rcâeqtre colant , celebrent, atque obicrvent.

Grave eft, nec propterea ferendum, nt quibus diebus linita çeelefia ad jejunium animos fidelium. ad omneque pietatis officium exclure A accendere ftudet, lo iis maxime faculi homines operibus latanicis operam navent.

Quare corruptelam illam , quam la nonnullis proviaci· nujua urbibus , loclique infigni-

bus,

anno CHaisn ·179·

bm , depravato nia adhuc relincxi accepimus , ut piimia illis facri quadragefimalis temporis diebus larvatorum hominum effi&a fimulacra incendantur , inanes nupti· fingantur , concurfationes noAurua, tumultufqoe fiant , radicitus evellere cum maxime cupiamus , hoc decreto vetitum intcrdiâumque ut , ut ne quid tale in poiterum, neque quidquam aliud ejus generis religiofo illo tempore ufquam fiat , agatur, committaturve ; *nec vero agi,* fieri , admittive permittatur , poena iis omnibus & fingulis , <ui contra fecerint, interdidi propofita , quam » ipfo lubeant . Parochus vero , in cujus parochi· finibus id criminis , ctiamfi a pueris folum , qui tamen doli capaces fiat , committi ioict , primo in eam curam iufe incombât B omni Audio , ut ne oficnConcs n» , peccataque id generis fiant. Deinde vero fi occurrere nullo modo poterit , rem omnem in tempore , fi in urbe eft , ad epifeopum , fi in diacefi , ad vicarium foraneum deferat , quo vel aliis rationibus , vel graviori pana cjyidem epiicopi arbittio , iis morum erroribus confultum ac provifum fit omnino .

Omnis facrorum temporum celebritas , cum ab epifeopo lingularem folicitudinem , tum a populo oofervantiam cultumque ci folenniaü debitum plane depofeit .

Atque in iis quidem unum cft , quod pie, religiofe , fandeque coli a fidelibus masime oportet , totum quadragcfimale tempus, virtutum Cbriftianarum difciplina , atque exercitationibus dicatum) eft enim plenum facris myfteriis , quodque non fine myfterio magnam illam pafenas rcicrrcdionis domini celebritatem, qua una omnium folennitatum dignitas, inquit **^X'*t6f* 1-eo pontife» , confecrata eft , proxime pracen». ' ' dit . Fuit porro jejunium quadragcfimale a Chrifto domino dedicatum , & ab apoftolicis ufque temporibus in univerfa ecclefia Dei rcligiofe obfervatum perpetuo ; atque ita quidem, ut qui in quadragefitna , quemadmodum olim cmcII. τβ- canone Toletano cautum fuit, neglexerit, conki.viu u,. tempfcritve quadragefimlis abftinenti· , jejuniive dliciplinam > prohibitifque cibis illam violarit, is non folum reus cenferetur refurre- D dionis dominice , fed etiam allenus fieret ab ejuidem dici communione , ac pneterca toto illo anno carnium efu. abftineret . Quare , ut tempus hoc facrum tamque religiofnm, in quo i colendo , fandeque obfervando , veterum pietas mirifice admodum eluxit , a provinciae no» fttr· fidelibus , majoris obfervantic ftudio, abftinentia , jejunii» , eleemofynarum largitionibus , oratione > continentia , cimis maceratione, omnique falutaris^panitentia difciplina colatur; h«c ut infra fancimus atque edicimus, praeter ea que (uperioribus conciliis (ancita & I conftituta funt.

Que omnia 8r lingula epifeopus curet , ac cfliictat , ut vulgari fermons reddita , quotannis die dominico , quadragefima initinm pro» xime antecedenti , populo an omni fua diacefi , proponantur, edicantur, ac promulgentur: ita tamen , ut iis ipGs ab illo pro arbitratu fuo addi liceat .

Omnis igitur , quem urgent neceftstas , vel imbecilla stas a quadragebmali lege non eximit , quocumque etiam gradu, ordine , poteftate , dignitateve preditus fit , carne , ceterifque omnibus , que , ut concilio provinciali primo cautum cft, a carne originem trahunt, ntpotc ovis, lade , cafeo , butyro , Λ allis id genetis , toto quadragefima tempore , abftineat , iis exceptis , quos ob juftas caufas epifeopus, aut IIII , quibus eam curam ipfc delegarit, facultate, ut infra, eaque feripta fpeciatim excufarint . anno cHiim un·

Omnis preterea quicumque fit , qui jejunii lege adftndus cft , fingulis quadragefima diebus, dominicis esceptis, jejunium lcrvet: alloqui enim peccato mortali alligatum fe efle noffe debet .

Nec cibi vetiti , ad egrotantium , imbecilliumque hominum srfem paflim venales poblice exponantur , fed certis tantum conftitutis locis.

Ne tabernarum valvis omnino patentibus, fed magna parte claufis, vendi liceat.

Ne in foro , aut in via publice unquam exponantur, ne a rofticisquidem, alilfve cujufvis generis hominibus .

Neque paflim item ab omnibus vendi fas fit, fed ab iis folum , quibus facultatem, literis exaratam , epifeopus pennifetit .

Nec vero omne carnis genus ab iis vendi lieeat , fed vitulinum , aliudre , quod ufui fic ■grotatuium corpori .

Neque omnibus vendatur licet , fed iis folum , qui feriptam ab epifeopo facultatem habuerint . Qua facultas , etiam nullo tempore pnrfinito data , tunc plane eitmâa fit , cum primum caufa , ob quam data eft, ceflarit. At C vero fi decem dierum fpatio diuturnior caufa erit , iterum ea facultas impetretur : alioqui refeifla fit . Idem deinceps decimo faltemquoque die fiat, qoamdiu opus erit.

Nec vero fine ea feripta facultate , ac figillatim nominatimque data , caupones , tabernarii , & alii, qui canacularium faciunt, cos vetitos in quadragefima ciboa vendant , yenaicfve exponant , etiam hofpitibus, peregrinis, viatoribufve , quales fint . Nec vero eos menta apponant.

Nec preterea illos , alio loco coAos, eondimentifve apparatos , non modo in caupona, taberna , nofpitiove fuo, aut loco, cure fiubjeâo , comedere cuiquam permittant , fed ne aliunde quidem apportari, nedum in menfa apponi patiantur .

. Quicumquc vero contra fanâionis hujus capita quidquam contra fecerit , is panis, muU alive > in locorum piorum ufum erogandis , *te* cenfuris , aliifque canonum jure , pontificiis conftitutionibus , omnique alio modo contra quadragefima violatores , fancitis panis , vcl allis , quas pro perfone ratione , 8r coipe , contumacieve gravitate epifeopus -arbitratu fuo irrogandas ceniuerit , amciatur.

Sacro preterea quadragefime , 8r aliorum jejuniorum tempore, ana religiofeolimaChriftianis hominibus preftita elle , & fanâiŒmi pontifices, & graviflimi ecclefi· patres , & canonum decreta oftendont , ut ea , pro gloria E Chrifti domini , proque ftudio falutis animarum , in quo quifque , adjutrice Dei gratia , omni fanttanim aAionum , fpiritualium exercitationum, *tc* falutarium operum contentione, ut maxime poteft, elaborare debet , a fidelibus provincia noftra prçftentur . dominum omnipotentem fuppliciter exoramus , *tc* illos omnes vehementiume cohortamus ac monemus .

Atque ea quidem , hac but , & qua excquenda futim qeifque populum parocnus , *tc* contionatores item , ut occafio tulerit, omni

ver-

AMWO OMI«Π •17»·

verborum «I fan&ffima, omnique fuafiooc accendant .

Pruno il* quadragcGmalibn*, alilfvc jejunii, pernitentia, *it* public· fapplicationis diebus , fideles fe vita dileiplina feverıori adftringant i fanâifque inftitotis, Sr moribus, facro ilfi tempori coavenieiitibus , fc, fuofque q*I patrerfamiliaa lunt , qaam reftiffime in omne* panes conforment .

Preciofa* velles non induant, fed amlâum, fi non humilem It demilfutn omnino , at cum poenitentia , jejunlique tempore congruentem .

Simultatem, odium, inimicitias, rixat deponant , pacem cum omnibus concilient.

Carnis vim , & impetum , non modo rejigiofa sbftineatia , jejunlique lege , fed cilicio , *It* verberationis difciplina coerceant , 8e humi aliquando cubent , ut a pis ctiam laicis faAum ede memoria proditam eft.

Cum autem id olim obfervatum fit , ut per totam quadragefimam ab uxore fideles abhincrent, ad Eliberitani canonis praferiptum ; meminerint, qui matrimonio jundi funt , ftudendum fibi , ut eo facro tempnre , mutuo confeniu , diebus faltem dominicis abftineant, ut hoc dc genere fanâiffimi pontificis Nicolai primi çxtat referiptum.

Omni tempore a jocis Chriftianum hominem abftiner* convenit , ac quadragefima, ac jejunii tempore tanto diligentius, quanto frequentius ftudiofiufquc orationi, abftincntiz, omniqoe pernitentia generi incumbendum eft . Λ jocis igitur , a verborum fcurrilitate, a colloquio inani, otiofo , longeque cautius a noxio & criminofo fc continere facro poenitentia tempore ftudeat, ut pontificio, apoftolicoque illo referipto cavetur .

Λ vcndflonibus Item, ut eodem *referipto* continetur , abftincat idem eo ipfo quadragetimali tempore , quo neque carne vefei , neque adeo carnalia confcâari licet.

Ciborum quadragefimalium fuavitates ac delicias ne exquirat ; nec multiplici epularum apparatu mentam cxftxuat, fed frugalem palfimoniam adhibeat.

Convivia autem in quadragefima non condicat, nec vero apparet,, ne dominicis quidem diebus, ut idem Nicolaus pontifex referibit.

In orationis ftudio fiequentioc fit : dolenter peccata, & fua , & aliena lugeat : pro quibus Dei mifericordiam omni pietatis , panitenticque officio imploret .

Eleemofynas, cum per facultates poteft, uberiore* pauperibus , cgentibulque in fuftentationem conferat; in aliaque pietati* officia, atque opera liberali caritate eroget .

Oblationes offerat largiore* .

Frequentius ad ecclefiam conveniat; pfalmis, hymnis, cantici* fpiritualibas , precumque divinis officiis, omni attentione, dreligiofa medilatione affiftat .

Miflz facrificio quotidie interfit , alia omni negotiatione pofthabita.

Divini* colloquiis, facrifque concionibus pr*fens adiit .

Moneatur , nt vita fanftitati ita incumbat , ut lingulis dominicis faltem diebus confrflus , laeram eucharifliam fumat , fi lingulis diebus non poteft; id quodolimin confuctudincufqu* fuiffe es ejufdem Nicolai pontifici* referipto liquido conitar.

Ægroti, cum per invalctudiocm corpori* jeinnare non poffint , quodam intimo animi dolore gemituque, ut fanâus Auguftinns monet, cibum capiant, pen «o quod auls jejunantibus ipfi abftinert non poffint. ammo CHXiSTI >17»-

Caveant autem , quod allo provinciali concilio ea ejufdem fanâi Aagnttini fenteoria cautum eft , ne allo* foo exemplo ad violandum jejunium provocent.

Nihil non aggrediantur , atque omni aâu femper agunt holles fidei catholic*, ut impietatum fuarum virus dtfleminent ; vencnatafqise fua* voces in omnium aures infindant. Ecclefi- igitur paftoribus omni quo maximo poffunt ftudio elaborandum eft , ut cum omni tempore ac diligenter , tum in quadragefima , verbi Dei prcdicatione , tamquam pabulo vit*, fideles nutriantur , atque confirmentur .

Quamobrem quod multi* hujus provinrim locis , *te* aliis bene inftituti* civitatibus antiqui , rcligiofique inftituti eft , ut eo quadragefimsli tempore , quo frequentiffimi fidele* ad pradicationcm conveniant , null* neque taberna , neque officine patente* ufnuam fint , dum concio lacta hbfegtut , id quoafanâiffima coniuctudinis eft , uV perpetuo retineatur, omni officio epifeopi omnino efficiant t ubi vero hoc ipfum vcl intermilfum , vel in more pofitum non eft , nt ad ufam inducatur , atque adeo reftituatur itidem curabunt epifeopi .

Parochi hebdomada , quadragefima initium proxime pnecedent* , populum, cur· fu* commiflum , ad fc convocent : tum b*c cum illo graviter , foliciteque agant , prout antiqui , religiofique inftituti *tc* confnetudinis in ecclefia fanaa fuit.

Ut canonica auftoritate reconcilient , fi quo* in eo diffidentes fcierint , diflenfioaum lemma extirpate ftudentes .

Concubinarios homines ab illa peccandi libidine , ut maxime polfunt , revocent : proinde fan&iones epifcopsle* , eo de genere hominum editas, cum dc feripto legant , tum communi fermonc planius explicent .

Singulos denique a Chriftiana vivendi via aberrantes , ad fsmitam juftitia & falutis ftndiol* perducant .

Dc humilitate , patientia , caftitate ,\ benignitate , tnifei icordia , clecmofynis , poenitentia , cetenfque Chnftian* religionis virtuZ tibus omnes accurate commonefaciant , utCjbilonenlM concilii canone pie utiliterque cautum »tt.

Kurfus vitia , *tc* crimina , pro quibu* homines , ficut ejufdem concilii verbiVexpreflirm eft , cum diabolo deputantur , deteftanda , fugienda , atque adeo abjicienda omnino illa quidem curent , atque in li* , qu* ab apoftolo commemorantur , fornicatio fcilicet, immunditia , luxuria , venefici* , inimicitia , contentiones , Kmalationcs , Ira , rixa, diflenfioncs , left* , invidia , ebrietates , comeffistiones .

I V.

Dt <nru .

Si quando ob calamitatem imminentem , aliamve ceufsm , a populo , vel ab univerlitate , vel a vicinia parochiali votum Deo fieri deliberandum eft , ut , de hoc genere toto

quam

anno CMKiSTi q*·*'" «di®m· Itatuatur, parochus epiicepam, sd quem prafertim ix gravi , qu* «4 fptritea- A penüanda fit , monimeatum I* confpedh om- ai·· exter i idem caret, tat tabella lapidea votum , votique caufam, A conditiones ineidi , eamdemque loco ecclefi* coufpicu·, atque Uluftu collocari , atque parieti aggl*. tinari . 'AMHOCHUrn tp».

eft , confidat : de cuje» fcutcntia formula voti rite concipiatur . Si vero aliquando temporia anguflu non patiatur, Id quod m poftileotia eremre aliquando Colet , ut ille conia!i non poflit , cum populo agat » ut votum anneupetur t at fane quo fpeciatim ad illius refte exeqnendi modem pertinere poffiint , em rationes omnei in ipfa voti uuncupttioM, epitropi lententis , judicioque relinquantur i quo fanâius raligiofiafque voti nuncupati ratio omnis ad executloait ufum petducatnr . Caveat hem parochus , reftorve ecclcfi* , M univetfitatis confrnfu , atque omni alie opportuna » nocefariaque ratione votum 'nuncupetur , ut firmum , ratumqne fit , ac proinde ab univerfis , quorum ùreruft , *pie* oblervctnr atque profletur ,

Quo protêt·· , *tc* ardentiori pietatis ftudio ad illud nuncupandum , *St* vehementiori foli» citudine ad idem rlie eaequendum populus incendatur i hoc proterva parochus curet. ut in voti nuncBpatione llato tum preparation» , tum ptiael ceremonia adhibeantur omni externa pietati» , (Indique cultus ratione , A lignification», in cum qui fcqiitur modum:

Primo igitur › ut illius unirerfitatis adulti omnes , quo die votum fiat , antegreffa peccatorum confcffiooc , facram communionem fumant , curet Idem parochus omni cohortatione .

Pridie etiam diel, quo votum nuncupabitur, fub vefjpcrum campanarum fono fignum detur i quo populus exciUtus , ad ecclefiam frequens conventat, ubi poftridie illud publice » fan&eque nuncupet .

Videat vera, ut in ceclefia parochial!, ptlmariave. ad altare majus nuncupetut I

Ubi populus convenerit, proceffio voti caufa de more agatur .

Miffarum folennia , proeefflone peraâa , a parocho rcAorcve ecclcfi* eo nomine celebrentur .

In qua mlffu celebratione da voto concio habeatur , ac de ejas caufi» , tum exponantur rationes , quibus fênâiflime devinAi, qui voverint , votum quam diligentiflime proflare debent .

Haic aâloni omnes parochialis vicinis , aut opidi loeire facerdotes, Ir clerici inferfint. Parochos autem , aliufvc facerdos , qui miflarum folennia eo nomine celebrat , cum offertorii tempus eft › ab lis , qui oniverfitatis nomine deleât eruar , voti formulam In confpeâu Dei de feripto fibi rite diftinâeque pronuntiari mandet · Quod illi genibus flexis fopplicos proflent . Deinde cum celebrans ipfe corpus , *tc* fanguinrm domini in mitia fumpferit ; tum qui praeparati accefferint . eifdem laeram communionem miniftrabit ,

Voti nuncupati inftrumcntum , notarli manu confeâum , auâoritatcque munitum , ad epifcopum mentis faltem fpatio afferatur, ut in archivo epifcopall effervetur perpetuo . Cujus Inftramenti etiam exemplum › ejufdem notarli tcftificatioru fideque roboratum , in ecdefia illius popull, univerfitatifve ,' qu* vovit, ut diligentiffime poteft , cuftodiamr ad perpetuitatem .

UtqiK voti , cujos caecutio in perpetuum

Noo 4cm Chriftianu* heminam » ope» aliquod ante fufcipere aggredive, quam Delaniline stHgiufis precibus implorer, Dixit cnim dominm j Mm me *aiU fttifit ftttn* I J·*·

Parochus igitur , cujus eft populum ad optiaaa qucque inftituta enidirc . eeacioaatoc item ilium › prout ufnvenertt, cohortatur , ac moneat, at neque publice , aeque privatior quid, qoam aggrediatur » nifi prisno fanftis precibus Deo adbibiti· ·

Neque cibum fumat , antequam flata prece benedicat. Poft cibum item , domhto gratia» precatione agat . 14 euim a aobia expcAat , qui eo» pelcit Deu», ut pio proflitis ab eo efds illi gratia· referamus , *tt* feturati doei» ipfius . laudes ei dicamus I inquit UnftUEmas pater softer Ambrofius,

fit trrtitet tait tftrU IttiatIttet.

fit ItÀafyHüc, & ftrrii rtUftUi.

Nc culvis reftori ecclcfi* , etiam exempt* , quovis modo , neque ulli ordini regularium , neque cuiquam fcbol* , eoniratrt* , etiam rofarli ,' *tc* cruce lignatorum , locive pii collegio , prwtextu , caufave vel privilegiorum , etiam antiquorum , vel indulgentiarum, quas fibi quovis modo corifratriarumvc urbis Rome habet , liceat illas ipfa· in fuis ecclefils promulgare , fed ut decreto Tridcntino cavetur , per epifeopum adhibitis duobus de capitulo illo quotannis flato tempore publicentur , atque evulgentur .

Ekcmofjrn* Item , atque caritatis fubfidia , quucutnqoe eo nomine, occafioaeve a fidelibus offerentur, per cos ipfo· colligantur ; *tc* ecclefi* , locove , cuius caufa indulgentia conccfla rlt, omnino attriousntnr, idque gratis ac nulla proifns mercede .

Ne indulgentiarum liter* , Infcriptiooefvc , earum nomine exarat* , eo loco , ubi caufa ad eleemofynam colligendam apparate eft , etiam extra eccteGam, proponantur , aifinganturve , fed vel In altari majorl, vel in alio, ubi Indulgenti· caufa ftatio , oratiove conftituta eft . Ac proinde ftatia lis diebus, quibus epifeopus indulgentiam promulgandam decreverit , cum fûielcs ad elcemofynam ecclcfi* , locove pio trimiendam , ubi illius indulgenti* celebritas agitur, parochus, concionatorve excitabit , doceat flat·I diligenter , ejus coofcquend* caufa non effe neccflario pntftitutam cleemofrn* largitionem ; ut calefient eum ecdcli* tbefauram, fpiritualiaquc munera caponi

omnes

ANNO OMtUTI *un-*

m ad quaftom , fed ad A peccatorum Utbfa&iooem, ** ad pietatis esercitatioswm.

Si vexo aliquando epiicopi conceffii capfa , ia quam eleemofyna fidelium conjiciatur , palam ponatur I intus in ecclefia, loco longe ab alun , obi indulgenti· ftatio agttar , decore coUocetw i de clêaaofyna vero (crvetur ratio fopra prwfcripta .

Ne iacn* reliqui· , in eccleGa, ejnfve facriftia recondit· , e loco , abi affcrvantur , ad ·gvoeoe allô modo exportentur, *m* confaetudtnb quidam postextu.

V L

Que ei fureuHuUlU, flt *fecrcmcace fcucrcciec fmiitit .*

Da facro purification· bestiffimu Marin virgtnù , ufas , ritufqoe benediâlonü candelarum « cerrorumve› cum plentu myfteriorum eft. tum (alutarium utilitatum ; quas non rotnr*es orationibus a quibas ecclefia ïsf ęa benedi&ione utitur , fed eu omni rituali libro probato parochos , conciorutocvc , eo ipfb die fidelibus ftudiofe exponat , quo religiofius illar *tc* gefient *tc* habeant.

Nam cum illitis benediâionis precatio ad alia mulca referatur, tum ad hcc *ia* primis I ut candel· valeant ad (anitatem animas, *tc* corporis, C terra , aurique.

Ut do locis , ubi accendentur , demon , *tc* quidquid demonis ars molitur, machinatunre, depellatur.

Ut mentes, & corda fidelium, Igne, 8rfp)endorc fanât Spiritus accendantur , illuftrenturque t ac depulGs vitiorum tenebris , videant quas fint Deo arata , *Sc* Tahiti utilia.

Ut ignis caritatis, cnm lumine fidei, Inani, mb accendatur , quo ad lumen aeternum vite caleftis perdocemur. Hoc fibi omnia a Chrifto domino , qui eft Deus veras , *tc* fplendor lucis astem· , fibi concedi precantur interceflio- K i ** faoâillimis meritis beata Maris virginis , qaievmque fideles in illius honorem can- D delas , quibus benediâionis preces eo die adhibit· funt , devote geftant.

Sacrorum cinerum ufas in ecclefia Dei antiquiffimm eft , ac non folum ad fignificandam , led ad excitandam etiam petnitentiam introduâus . Quate epifeopus , parochus , *tc* concinnator die dominico , qui feriam afperfioais cinerum proxime praecedit, populum falutarvseas utilitates doceat , quas is* eorum bencdiâione muttis orationibus ecclefia petit . Atque hz quidem porter ceteras funt :

Ut fideles, qui facro cincte afperguntur, ad intimam cordis humilitatem adjuventur.

Ut la cos benediftio cmleftb defeendat , qua adjuti , vere intimeque toto animo pec- £ cata doleant I hoc mente focum reputantes , ob hominis peccatum terram maledictam faiffe t nolque omnes la cinerem , ac terram redituros .

Ut detur corporis valetudo ad pœnlientism peccatoium peragendam .

Ut anima divino auxilio protegatur.

Ut a Deo impetremus, qu· ad illius voluntatem petimaa.

Ut conftanti animo in bene agendo petieveremus .

Hac bona, qua mater ecclefia pro facroram ciactvm ritu a divina benignitate precatur, et armo pie fideles eonlcquantor j parochus illos eo cmiffi ipfo die moneat , quam religiofa intimi ani- *i)T9>* mi pietate , quam humili , cootritoque corde, quam humili , demtffoqne veftfai ad eam aâionem conveniant , quamque ferio iecum ftatuant , illos jejunii dies in amaritndine animn luo traducere ad peccatorum fatisfaâfonrm .

Hoc afperfionis cinerum myfteriam epiieop«' ftudeat potiffimum in cathedral! , propriare parochiali ecclefia ab unoquoque fuicipi .

Sanâiflimi proterea , *tc* antiquiCmi inftituti in ecclefia Dei eft, dic dominico, pafcha rc- B iurteAionis domini proxime antecedente, ramos palmarum , *tc* olivarum , fotennibas precibus benedici , ac fidelibus tradi, qui geftcnt, domique religiole atque decenter aucivent . Et ficut ritus is *tc* infignem illum Jefa Chrifti dominl ingreffum ad urbem Hierofblymam , *tc* triumphum illum commemorabilem fignificat , I quem paffione , *tc* morte lua (operatis hoftir Idem Jomjaa, reforgens reportavit', ita allis etiam myfterils planus , a parocho , *tc* a contionatore explicetur, quo araentiua ad religionem illius fideles accenfi, (pirttuales (rufius captant , quos a Deo cis ecclefia precatur › fantque hi przfertim :

U' accipiant mentis , corporifque vim ad falutis opem Deique gratiam implorandam.

Ut quemadmodum rgmi foliis virent, ita opera noftra , *tc* juftitia , *tc* omni virtute fanfia quamfiorentiffima fint .

Ut ficut populus Hebraeus , Chrifto cams ramis obviam, fafius, una cum eo Hierofolymam ingrefluieft, ita nos fanâiffimu officiis , atque piis operibus domino obviam procedamus , illiufque veftigia (eruti in cnlcftem patriam eo auâore *tc* duce recipiimu-.

Ut veluti Chriftus dominas de fatana hofte crncc (ita triumphavit) lie nos quam irpiŒme id milericordiz opus animo ita repetamus, ut Chrifti amore incendamur ad pugnam, 8r ad vifioriam dc Jzraone I carne, Â mundo reportandam .

Ut quocumque hl rami introducentur, ejnt loci incola benediflionem Dei confequantur , omnique readveria propullata, virtnte altiffimi defendantur .

Hj i Sr alias (alutares utilitates parochos, *tc* concionatot fidclihns exponat : ut , qua debet pietate , tcligioioque Animo (aeros ramos capiendo, geftando, *8c* aflervando, ita dominum Irecentur , ut *tc* per paQionem , ownemque uam , qua dzmonem fregit , ac faperavit , *tc* per mlierteordiam illam immeniam , qua id egit, non (olum corpora a malis tueatur, fed anima gratiam Tuam çalcftcm'infundat ; ficque jpfi multis virtutibus , bonifaoe operibus florentes , Chriftum dominum (equantur : hoftibuiqus omnibus (operatis ad gaudia caleftia Hierofolyma introducantur I

Bini omnes ad candelas, *tc* rurfus ad cineres capiendos accedam , ad palmas etiam, ramofque olivarum fafeipiendos, fine ftrepitu, ac tumultu , fed religiofa filentio .

Qui extra ordinem accsflerint , a miniftris ejiciantur, aeque digni fint › qui factorum ramorum tunc participes fint , nlfi aliud epifeopns ccnfaerit.

Sanfliflimi item , veterifqoe ibftituti e* ■ fismmo pontifice formas illas eeceas , quaa

agnos

ANNO CHkISTI *'if*.*

agno* Dei, * figura impreffa vocamui, fota*-ni bendiAionia ritu, multifque religiofi» ceremonti* non folum primo , fed feptimo quoÎjue pontificatui anno confecrari. In quo consecrationii munere , ficut ille Chrifti ticariua, cuju* oratio tanto majori* eftmomenti, q*aa--to eju» officium in cccfefia fublimin*, fe cum eodem Chrifto domino conjunAin», multa fanAe precctur a Deo illis concedi , qui animo pio, devotoque eo* agno· apud fe habuerint: ita a fidelibus magna devotione iidem geftandi funt , ad eofquc ufu* religiofe adbibendi, ad quos facr* prece· cx eccien* inftituto re-
>. K>). ÎÞ1bU feruntur . Quare decreto concilii provincialia
>It>. tertii, quod ex conftitutione fanAiffimi pontifici* Gregorii XIII. de iiii* minio non infi- B ciendis cautum eft, hac etiam adjungenda ceufuimus ;

Primo cum iiii domi effervantur, ut pisconfueludinis eft, loculo decenti recondantur : cum autem collo append geftantur , la thecam auream , argenteam, eburneam, cryftallinamve, aut alterius generi* decentis, reAe inclufi fint ; ita ut taAu violari non poffint.

Nec vero ad ornatum habeant qaidqoam , quod profanum fit, quodqne minime deceat.

Thecarum febri ne ullo modo eo* tangant, attreéientv*, ne chitotheci* quidem , forcipe, auf ullo allo inftrumento : lied ad eo* thecia includendos clericus, in ftcris conftitettM, adhibeatur. Ne minimam item particulam facra C illius cera , c qua agni imago cffiAa eft , in eia includant, quo pluri* opus fuum vendant} fed ab eo accipiant, qui thecam agni caufa faciendam locarmt,

Neque autem quifqnam facrum illum agnum annula gefttt) cum ita parum religiofe gcftetur ,' ut aliqua foeditate , turpive taAn violari facile queat.

Qui facros agnoa geftant, hoc raligiofiu* caveant , na quid impure turpiterve agant, aut a facra cjufmodi re alienum.

Nec prstcrea in agri campum hi agni projiclamus , nec vero cuiquam arbori affigantur· neque * rami* fufpendantnr 1 led› quod anti, qui eft inftituti, eorum cera adoleatnr ad fufe D fumigationem in agria vineifque ob jmminentem tempeftatcm , aliafve diabolica* illufionet depellende*,

Veterem illum ndibua atqne adificiis benedicendi morem , ritumque ex fanA^ ccclefia inftituto introduAum , ac decreto provinciali, .quod la concilio quarto confecimu* , reftitu. tum, ut parochi , fe reliqui animarum curatores , ad quo* religiofe illius bcnediAionis munus pertinet , pie fanAcque obfervent, fe laici, quorum adtficiia, domicilliilque benedicendum eft , fpiriluali* inde commoda uberrima in domino capiant , hae in illi» benedicendi* ratio fit.

Htimo parochus hujn* benediAionia munu» aggrediatur pio voluntatis propofito , fe qu· debet religionis officio. E

Pridie autem illius dici, quo benedicendi munus aggreditur, pracipuo fanAseprecationisftudio, fe aliquando jejunio fe parate «uret.

Quo item die ad benedicendum aggreditur , xntcaquam aggrediatur, miffa facrificium celebrare ftudeat ; in quo ob hanc caufam orationem de Spiritu fanao pie recitet.

Ne odibes benedicat , ubi aliquis elcommuaicatias habitet.

Nec v«m illis, qeaa feneratores, meretrieo·, A publici peccatore*i, manifcftnque eriminofi bominea incdiurit.

Neque il* item, 6 qnn alei* , ludifqu* veti- cwtlHI Ci* pumice expolit* (une. ,,7».

Ne noAn , fed interdhi beticdiAioncm per·gM .

Ritu utatur ad praferiptuaa formwi* , qu* in libro facerdotali , ritualive concept* , citat .

Dum ad benediAioni» munes accedit , in coque verfatur , fuperpellicco, feftola utatur.

Clerical adiit, qui crucem in via , fe in benedtAiajis minifterio parferai.

Alter item , qui aqu* bcncdiAc vafeulum xum afpergillo ferat.

Ceteri faeerdotet, fe clerici ▮ li qui alii adfunt, ordine diftinAI , bini précédant, fe fup quique fuperpellicco de more induti.

BenediAiools hujus cauta , occatione , nihil plane qaidqaam, vel minimum, neque ia, neque faeetdotc* , clcricive , quo· fini focios, adjutorefve junxerit , pétant , exigant , ac ne

tum capiant.

In hoc benediAioni* officio ne omittat , ea inftruAionum prnfcripto , conciliiquc provinciali* decreto, patresfsmilias docere , reAequc erudire ad optimam famili* educationem . Cutui etiam rei argumentum fati* amplum habent ex ftati* iiii» religiofi» precibus , fe oratio- C nibu*, qum adhibentur.

Paterfamilias autem , cujus «dibtii, domicilifve benedicetur , pie fe praeparabit ad eam fanAo defidetio fufeiplendam.

Ideo ante familiam foam reAe recognofeet, mooebitque nnivcrfot fe fingulos ad pruferi-5cum regularum, qu* de Chriftiana famili* initetione edit* funt.

Amoveri curabit qu*cumquc domi fu* funt, Chriltian* famili* inftituto indigna , quaque Dei oculo* offendunt.

Libror de rebui obfcanir , turpibus , impudici*, inanibur , ae de cantionibus inhoneftis, ceterifque id generis, inflammari curabit.

Libro* de vit* religiofe , fpiritualifquc inftitutis, atque exercitalionibus introducet. D

Imagine* obfecenaa, fe turpet incendat· profanas vero, queque ad inanem voluptatem alicient , amoveri ftudeat.

Sacra* Cbtifti domini , beatiflim* virgini* Maria matri* , & (anAorum prafertim imagine* , quo* patrono* habet , ubique domi tu* loci) hooeftu ftatuat.

Tefleraa , alea* › aleatoriafve tabellas , piAafque ad ale* Udum pagella*, procul abjicere curet.

Sacram communionem in parochiali ecclelia fimul eo die ut fumant omne* de famili* fua , procuret.

Sacerdoti , *4 benediAioni* manna accedenE ti , obviam , vel ad ccclefiam , vel ad prima» tiam cdium januam fimul cum tota famili* procedat , carumdemque beocdiAionem omni domu* loco profequatur religiofe pietati* ftudio.

Dum facerdoa benedicit, nemo domi, vel in officina , cui benedicitur , quidquam fertili* mondanité operi* faciat.

Ne mmoria ordinis clericus , alio, qui majore ordine initiatu* eft, pnxfenta, menis benedicat : fed hoc maau* (r*, vel facerdotis, vel illiua , qui majori* ordini* clericus prarfena in mcafa adeft.

AMMO CH*UTI U7«.

Ut fan&iffimis (aer«aientia debitas religionis cultus, etiam «sternas , ab ii* ttiboatur , qui «a fafcipiuM, ne epifeopo* , parochufve patiatur › quemquam ad illa fufeipienda accedere, nifi exteriori quoque habitu , veftium modeftia debitam Mû venerationem, ac reverentiam pt* U ferat.

Illud ia ceteris parochialis cute officiis maxime « parochis requiritur , ut fanftiffima facramenta, qu· divine grati· inftrumenta, ad fanâificandas animas a Chrifto domino inftituta funt , non folum pute , lanftc , teligiofe ipfi traftent, vetum etiam ritus, ac ceremonias teneant, atque adhibeant , qua in illis adminiftrandis fanftz ecclefi· infinuto, atque uiu comprobata font. Et quoniam liber ritualis fa«ramentorum , qui una , fc eadem cemffima ceremoniarum regula coaftct, quique omni cx parte abfolutus fit adfanftam illam «dminiftrationem, in provincia noftra nullus feie extat ; nos propterea jubemus , librum co de genere , revetendiffimi Dominici Bolani epifeopi Brixia juflu jam pridem confcftum , a vitis pecitis , quos delegerimus primo recognitum , *te* neceflatiis aiiis partibus auftum , ab omnibus , ac lingulis facerdolibus provincia» nuftrz, qui titu Romano, facramenta mmiftrant , hujus decreti provincialis anftotitate, cum ptimumnoftracura typis in lucem prolatus erji , ad ufum recipi, atque «deo introduci , ut in facramentorum •dmininration ceremonlis , fc IItIbus, co IIbro prsfcriptis, utantur , neque uilis pneterea •Ilis . Id veto tamdiu , quoad rituaiis liber Romanus emittetur .

A

B

C

VII.

Nemo, nili parochus, aut is, cui ille, epifcopufve notninailm concertent , in baptifmo mmiftrando ftatas folennes czrcmonias adhibeat , etiamli ob nccciflitatcm miniftret. Quo in minifterio non alterius cujufquatn , fed aibi coloris ftoia utatur.

Ia baptifmo etiam compater ne fit, qui facro chrifmate confirmatus non eft . Eademquc dc commette cautio fit. Proinde parochi erit, ftudiofe de hoc ante perquirere .

Na praeterea compater adhibeatur , neque in confirmationis (aeramento item, qui minor natu fit quatuordecim annis , fed qui major , vei potias rtate fit proveftiori, ut non ore folum , led animo, atque ferio ad interrogata, que in baptifmo fiunt, refpondeat, ac plane intciligat fufeepti a fe muneris partes·

Nc ante ottum , nec veto poft occafum fo-lis baptifmos in ecclefia miniftretur , nifi aliter ficti aiiquando temporis ratio neceffitafvc eoey - -

Quoniam in baptifmo unufquifquc pie , ac retigiofe pollicetur , operibus latau· renuntiare, ejufque pompas defetere , id parochus, cum ufuvencrit, populum doceat, prafertimque baptifmi tempore prsmoneat , non folum quomodo , fc quam fimplici atniftu ad iiium infans deferendus iit , led quam religiofa in Deum pietate, quam humili fpiritu › fc quanta etiam veftitus moderatione compactes , commatrcfve «defie debeant.

Ne veto ullum vel ornamentum , vel aliud Iuidquam, quod mundi hujus pompam pr« fe aat, adhiberi patiatur: cum minime confcntaneum (it › in iplo .vit* Chriftiana ingreffu ftatim iia rebut ftudcri , quibus potiffimum fo- Icnni fponlione renuntiatur:

In baptifmo parochus , facerdofve baptizans prsfentem «defie non patiatur neque Juusrum , neque denique alium quempiam a fidcChriltiana averfum .

Fideles ver-, qui potientes adfunt, pie, religiofe, otunique animi attentione «defie f«pe moneat, memotia tacite , ftudioieque repetentes , que Deo , *tum* baptifmum ipfi ifufcrperunt , fanfte fpoponderunt.

Si duo, plurefvc infantes ofleruntar, qeieodem tempore bfptixentur, eorum unicuique catechifmum, exorcilmum , & tciiquas ftataa ceremonias , baplifmumque parochus figiiUtim nuniftcet, atque adhibeat .

Cum duo infantes, mis fcii *icet* , *It* femina , ad baptifmum cfteiuntur; isordo fervetur, qiil antiquiflimi ritus eft mati primum › deinde femine miniftrctur I nifi ncceflitii aiitet cogat . Idemque fervetur, fi pluses offeruntur , parum tnarci ; partial femiu* .

Ad aquam baptiimalem, qu· capiti iiiius infunditur, qui baptizatur, camve excipiendam, qua lacerdotii manus , facto oleo iiiitae abluuntur, pelvis ne adhibeatur, que ccdcfia tantum ufui addifta non Iit.

Libris utualibus , canonumque legibus per. multa tradita , atqae explicata funt , que in adultis baptizandis adhiberi , ritus poltulat . In na omnibus epifeopus cum diligens erit , tam magnam m eo curam ponet , ut illis prêter doctrine Chriftianc rudimenta , quae ncceflario (cire debeut, adniflbrum fcciorum, & male aft» vita pα-niteat, tum ut iidcm in poliarum a peccatis omnibus «bftincre ftatuant. Vix enim ulla alia caufa effe poteft , quamobrem qui adulti baptiimum fofcipiuat, non modo ullam inChriftianis. virtutibus ptogreffionem faciant, fed plerumque flagitiis nefariis inquinati, précipités ad perniciem, interitumque ruant, prater eam unam, quod non ira , ut par cflet , affefti ipfi, nec vero ab aiiis exculti , ad tantum factamentum accedunt.

Quod-vero, licet horribile diftu fit, aliquando tamen evenifle compertum eft, aliquem (cilicet ad turpem quaftum iterum baptifmum fufcepific ; id ne unquam porro accidat, epifeopus antequam baptizet, omne diligens ftudium adhibeat quo iftos homines , *vtl Judaeos , vel* Turcas, Maurofve, qui baptiimum tibi conietri petierint, plane dignofeat, de illorumquc conditione, ac ftatu omni, quantum licuerit, a probatis viris accipiat teftimonium obiignatum , idemque exigat omnino

Obftctrices, tribut poli hujus decreti promulgationem mentibus , perna arbitratu epifeopi propofita , officium ne prxftent , nifi per vicarium foraneum, fi in dierccG funt , Ar vero in urbe per cum , cui epifeopus id cura dederit , feripto probatae fint idonea; ad lacramentum baptifmi, cum necefle erit, miniftundutn .

Qua autem probata eft, cum baptizabit, curet, quoad ejus fieri poteft, ut du· laltem mulieres, ac mater prufcrtiui, fi poteft I reflo preterites adfint, qua in baptizando verba ab ea prolata audiant

Parochus vero, cum perquiret, ex decreto provinciaii, an infans baptizatus fit, diligenter obftetricem , de telles etiam de verbis prolatis interroget , ut fibi conflet, an baptifmi forma refte adhibita fit; an vero fccus, quamobrem oporteat infantem a fc baptizari .

D

E

ANNO CHJUSTJ «77»·

AN 1*0
CMUtSTI
'nt-

VIII.

0»Λ 4 (tifmiiiui [itriiKiHiK ftrtliuM.

Bpifcopus non folum fieri» folennibufque pentecoAes disbus , fed etism , fi It* civitati» fua ingens frequenti* mulcitudoqoe poftularit, *8t* pafch· rcfarreâlonis tempore , ft in adventa (acto domini , ft quoties vifitationem obibit , facramentum confirmationi» tniniftret : ft ob eam caufam , ut conciliff provinciali quarto cautum eft › ad miniftranaum («pe accurret , quibus in loci* dioccefis opus erit.

Quod fi quis cum periculofe «grotat, te chrifmatis facramento confirmatum non efle tneml. nerit, ac propterea id tibi miniftrari petat ; tunc epilcopu» , li eo loci eft , ubi »11« argrotat , ut nc lme hoc /aeramento decedat , cum caritate paterna invifac, ft rite confirmet.

Alto decreto , quod in concilio provinciali primo fancirimus , cautum eft, ne confirmationi» (aeramentum li» pnrberctur , qui anni» feptem minore» natu funt : fi tamen epilcopu» ob aliquam caufam juitam , atque adeo , neceftariam, parvulo, ft infanti, qui non modo eam ctatem expleat, fed ne attingat quidem, miniftrandum aliquando cenfuerit, ne lit vetitum.

lis vero minoribus natu, atque «deo parvulis , fi quandoque miniftrabitur , eorum parentes , vel qui curam gerunt , parochus moneat , ut state procedente illos ea de re certiores faciant: ne parentibus, curatoribufve poftea mortuis , ipfi aliquando dubitent , an hoc facramentum , q«od iterari nefas eft , fufeepetint I Id vero parochus curet prater eam dilU gentiam, qua fibi prcfcripta en, de confirmati» t, eorumque compattibus in libro certo defciibendis,

idem aliquot ante diebus, quam epifeopus miniftraturus fit hoc (aeramentum , ut nemo quifquam eorum, qui fua cura concrediti funt, illud fufeipere negligat, illos per familias diftinde redeque notet, qui illud nondum fiifceperint ; ac qui atate fint ab epifeopo prafetipta , ordine in ecclefiam vocet ad id rite religiofequc fufeipiendum,

Ejufdcm cura fit, paucis ante diebus, quam epifeoptH facramentum hoc miniftret, non (olum fideles prrmonere , que concilio provinciali quarto pfsfcript* funt, led etiam in parochiali eeclefia orationem eo nomine inftituere , ut , qui nondumtonfirmati , ad id acceflerint , adjutrice divina gratia , digni fint , qui Spiritus landi dona uberrime recipiant.

Neque hoc quidem is debuntiare omittat, ut, qui proxime confirmationem fufccpturi funt, pridie illiu» diei, quo fufcipiuit caput lavent, aliovc modo mundent, capillofquc fibi tonderi curent·

Qui confirmandi funt , ft qni patrini adhibemur , parochus anccvidcat , quos rudio-es tie futpicabitur , an ontionem dominicam, lilutstioovm angelicam , ft fymbolnm norint. Atque ob eam quidem eanfam epifeoeos , illa fidei rudimenta fibi ab illis recitari jubebit. Quam diligentiam idem «pifeopus etiam , ut opus efle VMcrit, aliquando prstftet per fi:, vel per alium facetdotem, quem in ea recognoiccnda conftitnerit.

Videat item , ut io quaeumque ecdefia confiimatioMfnmusiftrarit, fi pauci funt, qaifufcipient , ubi commode fieri poteft , ante altare majus decenter exornatum Temper miniftret.

Primo mares in ecdefia a parte tu*] femipx ab altet* fint t deque (eparatim diftindi, finibus flexis , manibus ante peétu* jundis', uo quique ordine, pie , & religiofe-orent : in primifque ab omni ftrepitu , vociferatione, ft inani confabulatione caveant, fed filentio fando utantur·]

Et , qliod veteris ritus eft , primum mares, deinde femino confirmentur t nili aliquando aliter fieri epilcopu» cenfuerit.

Hoc (aeramentum epifeopus miniftrare Audebit hora tertia poti(fimum, que c* antiquo ritu ftata hujlis (aeramenti hora eft.

Ut ne feminis mares, nec vero contra, mari, bus femino, neque femoribus adolescente», cum minime hoc per statem conveniat, compatres in confirmationis (aeramento adhibeantur Knifi id aliter neceifitas aliquando poftulct.

Quod antiqui ritus eft, id fervetur, ut comparer dextera fufeipiat , ft teneat , quem in hoc facramento miniftranti epifeopo offert . Si vero qui offertur adulta state eft , pedem iuum fuper dexterum compatris , qui ipfum offert , ponat : Id quod non line myfterii lignifications fit. Qaam ob caufam, & qui confirmatur, ft patrimis tunc coram epifeopo confirmante ftet.

Dum facramentum hoc epifeopus miniftrat | non modo qui illud fulcepturi (unt, quique eos offerunt, fed omnes quicumque prefentes faeto illi myilcrio adlunt , fande pieque orent , ac fumma animi attentione fpcdenr , quod in ca folenni myfterii celebritate peragitur.

Tum vero mente fecum reputent csleftia illa Spiritus fandi dona , qu· illius facramfntl virtute fidelibus impartiuntur ; in primifque tacit* meditatione videant , quas in illis ipfi progreffiones habeant ; anque vitam •gant tanta csleftium donorum ubertate dignam .

Curet etiam epifeopus , «c parochus, ut qui turper-ridiculaieve nomen habet, neque plane conveniens Chriftiano homini, illud mutet,fumarque in confirmationis facramento nomen alieujus , qni ver· pietatis, (andeque religionis laude florult, ut qui.hadenus non ad normam' Chrifti domini vitam inftituit , jam abjedo ejufmodi nomine , depofitoque veteri homine, ft antiqua focordia, rurfnfrjoe novo, ac fando fufeepta nomine, virilem in fande agendo confiantiam perpetuo deinceps prsftet.

Confirmati frons, chrilmate ab epifcojxs illita , primum bombyce diligenter a 'facerdote ab. ftetgatur i mos - clerico, in facris conftituto, 'aqua lavttur . Qu· *qua in baptifterii (aerarium projiciatur.

IX.

ad /aafir/jima rariarr/lia pcvaiuraraa»

["timet.

Hoc inftitutum, quod antiquiflimi ritus eft, facerdos religiofe fervet, ut intra miflarum folennia , poltquam fcilicet languinem ipfe fumpferit , fidelibus factam communionem iumprorus miniftret.

Nec vero tamen illam miniftrare vetitum lit, fi quando occafio tulerit , ut quis allo tempore , quam in mifla fumpturu» lit.

Ciam autem perado miflie ftcrificio , ftatim

eam

AMNO Christi •izv

e*m miniftrat , vcftibus lacerdotalibus , quibus ια miffa ufns eft, indutus miniftrct, cafulatantum depolita, *te* manipulo item . Si veto ηοα ftatim, fed allo poft tempore , quam in mid* *i* lacrificio, tunc fuperpcllicco, (lolaqtse alba, k ubi ritua Ambrolianus eft , rubra utatur.

Verum pluviali epifeopus indutui fit , quando illam non in mifta lacrificio miniftrabit.

It ordo pratetea adhibeatur , ut primo ecclefiafticts hominibus , fuperpelliceo induti», fi vero facerdoiquilieft, ftcla etiam , qua lignum crucii, ad antiqui canoni, prrfcriptum, m pcftore exhibeat: deinde laicis marinas, tum *fc*minis facra communio miniftretur, locodiftinâo , ut in concilio provinciali quand cautum eft, eaque tatione difpofitis , ui altari majori 8 terga nc vertant.

Sacerdos , illam .miniftraturus , antequam pmbeat , unicuique , cui miniftrabit , figillatim illa vetba pronuntiet : Csrpui d»*>a> —*ffri "Jtf» Ckrifii* λλ›ιη4» raa* *i» vir4M cttrMM* . Et qui fufceplurui eft , prius refpondeat : Jan. [d quod antiquiffimiinftitutieft, nec fine myfterii (ignificAtione fieri , (anitiflimui paler , k ecclefia rraiholic* doâor, Ambrofiui fcribit.

Populus autem ad libelle inftruâionis, qup propterea jeflu noftro edetur , prclciiptum doceatur, qua ratione fanâiffimum eechanftir facramentum religioie , decoreque percipiatur , ne quid accidat, quod illius auguft* divinitati C ac laoâltati non conveniat.

Laici famuli , quicumquc regularium monafteriis operam navant, tamqtfi in illis habitent, ftato patch* tempore, in faa quique ecclefia parochiali, laeram communionem fumant.

Cum vero ad sgros, omni reverentia , omnique rcligiofi cultus ftudio , atque honorifice, quoad ejus fieri poteft, afferenda illa fit , neque id noftu commode fieri queat , vetitum propterea fit , ne ηοφι afferatur , nifi *grls* xmottis periculum luftet.

Parochus , egroto illam allaturas , accurate haic premoneat , primum , ut sgrotantit cubiculum ab omni lorde , omnique inquinamento purgetur , *te* amota omni re profana , pio ap- D paratu, *te* facris imaginibus, ubi poteft , exornetur ; tum pratetea mcnfa , mappa nitida, puraque conftrata , cruce , aliaque effigie facra, candelabris , k candelis , ceteifvc faftcm binis inftruâa apparetur, in qua fuper corporali pyxis cum LanAiffimo ipfo facramento collocari pofiit i fit etiam vas vitreum ad ablutionis ufum. Qu* omnia , ut ab iis , qui xgroti curam habent .parentur , cura fit in primis confratnim fanâifitm» eucharifti* . Apud eoi vero , qui pr« eorum egeftate, inopiaque id przftare non poterunt, ipfi fodales apparent .

Deinde idem parochus , k vefpcri pridie illius diei , quo facram euchariftiam allaturus, eft, fi eo tempore de hoc officio prteftandocer- E tior eft, k tunc item paulo fcilicet ante quam afferat , certis campen* percuflionibui contraire» fanâiflimi (aeramenti, *te* clericos , *tc* reliquo» fideles , pntfertim illius parochiali» vicini*, evocari mandet , qui illum pia veneratione profequantnr .

Poft ipfe, ubi manus lavelit, ad altare genibus fletis paululum tacitus religiofe oret : tum fupcrpelliceo, ftola, ac, ut alio concilio decretum eft, pluviali, ubi poteft , fe induat . Sacerdotes vero ceteri, clericive , qui comitantur, fuperpelliceum adhibeant: fi canonicorum capi-

tulum fit, capparn, vcl almutiam, aliudvc indumentum, ut illis in choro moris eft. anno CHRIITI irz».

Reliqui fideles bini proloquantur capite aperto i *tc* quamplurimi candelis accenfis › ac primo loco viti, in quibus fcholates fanâiflimi facramptiti precedent, poftremo feminx.

Omnes , prefertim ecctefiaftici homines , hymnos, k pfalmos ponitentialcs, aliofvc intima anisni pietate fitsal cum parocho , fed alternatim, pionunticnt ; atque alii item religiofe orent.

Cum quis facerdtxi , fanâiflimi corporis domini (aeramentum ad aegros ferenti , aut cum eodem inde redeunti , obviam fit , dum vel equo, vel curru, vel jumento vehitur, ubi prsmum illum id ferentem viderit , inde ftaiim defeendat , humique fleai» genibus ramdia in adoratione permaneat , quoad ille cum (aeramento tranfiverit.

At vero'omni», five facerdos , live clericus, five laicu», quicumquc eidem fandillimo (aeramento obviam firt , pro Chriftian* religionis cultu , domum ufquc ejus , cui mimftrandum eft, & ad ecclefiam quoque, quo reditar, pia veneratione profeqni , *tc* comitati omnino iludeal, nifi neceflitate, caafavc urgenti vehementer impediatur.

Id "unie, ut cnnâi fideles ftudiole, religioie que preftent , illos unufquifque parochus , quamlcpiflime ac dlligcntiflimecommonefaciat

Familia vero, qu* domi habitat, ubi segrotus eft , fanâiflimo facramento ad eccleuana ufquc , vel (altem extra janu* fines , obviam procedat cum'cereis accenfis , *tc* omni allo interiori *tc* exteriori pietatis cultu , depofitiique plane armis.

Sacra communio ad egrotum non deferatur, nili ad eum, qui vere illam lumpturus eft . Si vero aliquando fit , ut dum ad eum parochus venit, morbi vi ita attcâum illum inveniat, ut cam tunc miniftrare rite non pofiit , collocata pyxide fuper corporale in menfa , co nomine apparata, paululum moretur, dum genibus flexis , una cum ceteris , qui adfunt , ac potiflimum cum *groto ipfo *lanâe oret* : ac poftea reccffurus , eucharifiia pyxide inclufa , eidem benedicat. Quod fi agiotas ipfe id vehementer exoptat, (aeramentum aperta etiam pyxide, liceat oftendere adorandum I

Cum quis periculofe egrotans , ac etiam pene in extremo fpiritu fanâillimam euchariftiam , *tc* (aeramentum extrem* unitioni» lui Cepit , fi poftea aliquot dic» (npcrftc» (aciam communionem fibi miniftrari pent , ejus pio, religiofoque defiderio pvochus ne defit , modo ne pro vtatico iterum in eodem morbo pnrbeat : cum id a fanâis patribus ohm fieri confueviffc traditam fit.

Reus, capitis damnatus, quo die pro vialico fanâiflimum corpus domini fumpiit ·, Chrifto 'redemptori, qui pro illius etiam anima fanguinera in ara crucis profudit , a pils judicibus, magiftratibufque illo ipfo fanguine redemptis, tribuatur, ut ne eo dic fupplicio-afficiatut, multis locis pi* k laudat* conliictudinis eft.

' X.

β»4 ad p*a>ranriu /arraararum *fertimne.*

Ut ad fanâum poenitentia (acramentam fideles (olicite, diligenterque accedant; id parochus pnrftcc I ut in hebdomada , qu» quadra-

ANNO CHRISTI 'J1S.

^>efimam proxime pntcedit , ad patmm fami- A
u> sedes, qu* intra parochia fua fine· funt.
figiliatim eat ; ac videat accurate ▮ qei obligatione hujus facramenti fufewsiendi , *tc* iacras cischarifti* pafch* tempore fumeodx devinfti Cnt, corumque nomina reâe defcribat : ac fingulos praterea, eofque prefertim . qui perraro confitentur, moneat, ut ne confeffionem differant in poftremos illo· qpadragcfimx die·, quibus facerdotes vel ob myftcriorum celebritatem , affidua divinorum occupatione, ab audiendi· Conftilioubui impediuntur, vd ftequenti tunc concurfu fidelium defatigati , ita in eo ipfo munere pnrftando fere opprimuntur , ut tantum , tatnque falutarc minifterium in confertiffima multitudine vix reâe illis prsftare B queant · Proinde quadragefima hebdomada·, pro populi fibi commiS ratione, fic partiri curet, ut ^lias huic , alia· IIII vicinia , familicve, aut pattim viris , adolefcentibus , & pueri· , pattim mulieribus , virginibu» , puellilve preftituat , quibus ad confitendum diftinfte, atque in tempore accedant.

In iis que ad iaccrdotes , pro facra confeffionis minifterio vcl examinando· , vel probandos pectinent, ne prclatus , etiam regulari· , *tc* exemptu· , fe in aliena dicecefi ullo modo ingerat : led eam omnem illos examinandi probandique curam epifeopo diorccfano plane relinquat.

Cum pro temporum varietate, cafuum refer- C rationem ab epifeopo aliquando mutari expediat . quo planius illos valus , el refervatos, confcffarii facerdotes pefpetuo notint : eos epifCopus fingulis annis vel in fynodo diorcefana, vel ineunte Januario promulget. ita ut qua illorum cafuum promulgatio proxime faaa eft, vim habeat, quoad altera fiet. Ab iis vero Calibus, proxime promulgatis, fi quitconfeflariua cujufvis ordini· fine facultate feripta , abepifeopo data, aliquem abfolvere attentatit, excommunicationis pcenam ipfo faâo fubcat. Si vero ab uno aliquo fpeciali çafu refervato, *Sc* altero item , aut etiam pluribus abfolvendi facultas aliquando figillatim petetur, verbo etiam, five feripto concedi poterit, tum alias etiam quan- I do epifeopus ita faciendum cenfuerit.

Ne Ucultatum , privilegiornmve jura , que cuicumquc, etiam tofarli, *tc* cruce lignatorum fcholc. confratric, collegiove, etiam laicotum, queve collegis, confrattibufve in eo adfctiptis ance , vel poli concilii Tridentini confirmationem, concefla funt i confeflarius , cujufvis ordinis fit, ab iis cafibus. quos libi epifeopusin fua dicecefi refervaverit , pernitentes fine illius facultate abiolvat. Si contra fecerit. fufpenlionem a divinis ipfo faâo incurrat.

Epifeopus , quo decentius , atque adeo religiofius facramenti hujus adtniniftratio fiat, presbyteroa confeflarios', etiam qui alicujus congregationis clericorum regularium, alteriuf- E ve focietatis regularis fint , ad audiende confeffionis officium , ne admittat , neVe illam audire. etiajn in fuis eedefiis fine fuperpellicco *tc* ftola patiatur . Efficiat vero , ut reliqui regulares . tam monachi , quam mendicantes , in hoc minifterio habitum , veftitumque adhibeant , quem, ex regule preferipto in choro ad divina officia celebranda adhibent. In his canonici regulares congregationis Latetanenfis cenfeantur, cum ad rochetum cappam etiam extrinferus adhibent.

Omnes vero yideant , ne extra eccleflam, oraterlumve confeffionem audiant, preterquam AMNO aegrotantium , etiam virorum , nifi ob urgeo- CHRISTI temcaufam.

Confcfliitius , quictunque vcl fucularis , vcl regularis fit , non ftando , fed in fede » tamquam pro tribunali judea , fedendo , facraci confelEonctn audiat pernitentium , quale· quales fine, etiam lo fumrno aliquo digtsitatisgrado conftituti . Itidem faciat cum abfolutionis fententiam pronuntiat.

Quod in ecdefia antiqui inftituti, veterifque consuetudinis eft, refte omnino fervet, ut dum abfolutionis formulam , precefque adjunctsprofert, fupra caput pcenitentis manum dexteiam elevet : id quod etiam cum myftcrii fignificatione fit.

In poenitentia: facramento magna humilitas fumme neceflans eft . Itaque rcennentes cum ad confeflarium , qui Chrifti domini locum in eo minifterio tenet , accedunt , intimo animi dolore omnique humilitate , non fubieâis pulvinaribus , fi neceffitas aliud non poftulat , fefe ad illitu pedes, projiciant ac profternant ; id quod ao apoftolicis ulquc temporibus in more ufuque pofitum eft , lit fe reos agnofeant atque profiteantur mottis artem*.

Dum confitentur, fint manibus runftis, digitis paululum etcMrj oculis demillis.

Quod in concilio provinciali tertio de pernitentia *Bc* publica 8t folenni , lacrorum canonum jure , *Sc* oecumenicx fynodi Ttidentin« auAoritate fancitum eft | id ad ufum inducatur, vel revocetur, atque adeo rite reSeque prstftetur , prout inftruâionibus , quae ad communem totius provincia: ufum tultu noftro edentur, ex canonum fontibus, fandorum hominum difcipHat , ccciçfiafticifque inftitutis preferiptum erit.

Confeliario· ocincr, qui in urbe funt, tum aliquando per annum , ut in concilio provinciali quarto conftitutum eft , tum prreipue fetnei hebdomada prima quadragefim* , iterum adventu ineunte , ad fe epifeopus convocari curet, cum iifquc agat , ut eodem concilio cavetur.

XI.

fcriiMnt ftcrMicatrm exfrem lutilnuii.

Ne pueris, qui nondum ullum rationis ufutn habent , facramemum extremae unctionis rniniftretur.

Parochus, fi per errorem aliud oleum, quam quod infirmorum eft , ad rgrotum ungendum unquam adhibuerit , etiamfi cbrifmatis , aut catechumenorum fit, ut erratum emendet, olei facrr , quod proprium infirmorum eft , unSionem eidem adhibeat ; tuneque facramenti formam iteret.

/tger, fi dum facro oleo ungitur , extremum fpiritura emi(erit , parochus ungere defiftat. Si veto aliqua morbi vi· de repente illum oppreffit , ut dubitetur, vivafne fit, an mortuus , ea conditione iu ungendo uratur : Si es viÿus, per iftam fanftam uoâionem, <Tr.

Ne alius facerdos, nifi parochus, hoc faertmentum miniftret , Si porro is impeditos , aat alias in mora eft , mortifque periculum inftat ; tunc facerdos alius miniftret licet.

At caveat parochus, ne ineominiftrandonegligeatiam , ullamve mor* culpam contrahat.

Alio-

anno CRKUTi *n>t·* Alioqni.fi ad illius miniftranonem accerfitus A ire oeglexerit , era sationem Deo reddet, tum pcana ab epifeopo graviter oMtatur . Ia paro ad onsocm hujus lacramentl, In tempore adminiftrandi , diligentiam , pemerquam quod ptmciMe cura faa, que fanA* folicitndinis plena eft , officio valde admodum perpetuo oscitetur; propofito etiam fibi exemplo fanAiffimi epifeopi Malachi* accendatur , qui tam vehementi aaimi dolore ex eo afleAns eft, quod culpa fua mulier quadam, {aeramenti hujus gratia fraudata, deceftcrit, at totam noAem orando , gemendo , lacrymando coufempfent , Itcrymantmque vi quali maximo imbre, pro oleo fanAo , quod non miniftravit, mortuam perfuderit . Mane autem exaudivit dominus tan- B Aum feum t Ita ut illa e morte , tamquam c fomno excitata, e Icito fefe erigens, (aeramentum hoc ab eo acceperit, ac deinceps a morbo convaluerit.

' Quod concilio Agathenficautameft, Id unufquifque parochus nrcftare curet , ut mrfir facnficio peraAo , n quos In parochiali vicinia ·grotos habet , frequenter , atque adeo quotidie, quantum per alias fu* cur* parochialis occupationes poteft , invifat, atque eifdem pnrftet an* Gnt folicitudinis, muncrtfquc parocnlafts officia, prout opus efle viderit.

Ut epifeopo, ejufque vicariis, autvifitatoribus aliquando conflict diligens parochorum in falutaribus illis officiis, que fidelibus *grotan- C tjbus illi debent, cura *i eorum* unnfquiique librum praecipuum habeat, in quo figillatim perferibat fingulis diebus parochi* fu* incolas qui mortem obierint, *te* que (aeramenta eorum unicuique miniftrarit , Ar ptmterea quando commendationis anim* officium preftiterit, *te* quo dic h*c fingula miniftrarit.

CONSTITUTIONUM

PARS SECUNDA.

I.

*Dt titra ftftittntia*l

SUPERIORIBUS prokimis annis funcfta peftilenti* contagio primum urbe» aliquot Italia celeberrimas , opida permulti ,-fk pagos complures, deinde fenlitn longe latequc dimanans, Mediolanum, ejufque ditxcclin lere omnem , *te* aliquam provincia partem ita vehementer invafit, ut multiplicem vatiamque fttagem ediderit.

Quo affliâifliïtno tempore res multas commieratione, lacrymis, luâuqne dignas, & aliunde audivimus, Ac oculis noltris In urbe, dicecefiqae Mcdiolanenii adfpctimw.

Tanta enim illius vueft, tamquevehemens, ut, cum occulte in omnes partes progrediens, brevi momento temporis, quali repentino quodam impetu turbid* tempeilatis, nomines obruar , teterrimi contagii metu omnes fere confirmentur . Quamobrem eo pavore animi commoti , atque obftupefaAi plcriquc tantum abelt ut officil fui partes fortiter amplefia.'.tur, ut , quall e mentis luat ftatu repente dimoti, ne cogitare quidem , nedum deliberationes , Conliliaque fufeipere poflint , quid in calamitate publica expediat , 8c quid plane neceflatium fit I

Alii vero eo metn aftcâi, dum human* pru- 'dqntin cautionibus fe tueri volunt , eam libi folicitudinem , qua tota muudaa* diligentia ptalîdiis sûtitur, ita prsepofttre ftrumtt, ut re- ligiqnts, pictatKque Chrtftiaa* fi omnino non oblivifcuntur , ejus tamen officia intermittant. Nam f*pc fit, ut md« facrificio intettffc, fecrementa feicipete , ecclefia· frequentare , ad conciones factas convcmre , {applicationes publicas , publicaque orationis munus obire negligdftt , & quos cognationis gradu conjunttiffimoa , quoique caros habeat , fi quando fortaffe il in peltiferam labem , aut in lulpicioncm ejus inciderint | non modo illos non curent , .fed etiam ab lis Ipfis longe admodum refugiant . Atque hec quidem ipfa animi pcrcuflio corneos invadit , qui poteftatc, aoAoritate Ar opibus pr*ftant , certe multia partibus calamitofior elt , quam omnis pellis contagio: cum inde non mola (olum aliqua, led etiam impedimentum non mediocre procurationi Ar apparatui remedioinm afferatur , Ac alia deinde multa perniciofa damna cxiftant. Imo, quod grave eft, inde accidit, ut egentibus aliquando alimenta neceflaria non funpcditentort peltiferis plag* medicina nouadnibea. tur, Ar fubfidia fpirttualia , Id quod gravilEmum eft , interdum non miniftrentur , cccle- Gallic* fiattones nonnullis in locis deferantur, divinorum officiorum cultos farpe negligeatioc fit , pictatifquc Chriftian* exercitationes Ilnguelcant,

In tanta igliur rerum difficultate pro petent* raritatis ftudio , proqoe archiepifcopalis officii noftri munere neccfle habuimus , -multiplicem folicitudinem fufeipere , multos labores fubirc, multas fun&ioncs exequi , qoas a pallore gregi fibi commiflb pnrftari, Ar Chriftiana caritas Ac paftoralis cur* ratio efflagitabat . At omui rationi plane confentsncum eft , ut, quemadmodum parens optimus , qui films unke diligit, cum in prafenti, tum in futurum cis peofpicit, ac parat qu* funt ad vit* cultum neccifaiia ; ita nos patent* caritatis efficio. adduAl , omni pnecautione fidelibus provint!* noftr* , in hoc concilio provinciali quinto coniulamus; pravidcamufque deinceps , qu* experiendo cognovimus, peftilenti» tempore falataria elfe adjumenta . Id vero etiam maxime faciendum ceoluitnur , cum pralertim fubverendum fit , oc aliquando pb eafdcm Dei olfenfionvs , ob maleque faâa , quorum feminaria nondum cvulia funt, Itcnim illa peft*ifera labes in provinciam* nolintn irruat . Atque hrc quidem ipla ob eam preterea caufam prccavcre voluimus, quod cum pcftis vis fubito Irrumpat, atque dimanet, non mododc lis, qu*opportuna funt, mature deliberandi. confultandiquc tempus relinquit , led celerrime agendi nc.cflitatcsn omnem imponit . Accedit etiam , quod illiua calamitatis , atque Incommodorum recens memoria cum fit, ac recordatio , hoc tempote facilius multo ill , quam multis poll annis co de feneie adjumenta opportuna excogitare, confilaque adl-ibcic, dum prvfertim iuperftites adhuc funt, qui lcmcl peltifer* contagionis mala , &· dctiimcnta experti funt . Eft vero illa ite.n ratio, quod , cum nos In hoc provinciali ipititualibusptxlidiis, mifericoidicqueoperibus, c ca·itatis tonte manantibus, univolos &- Ungulos omnis generis Ar ordinis homines in pcililcnti* tempore Inftraimus ; huc tota noftra vel inftrudio, vclprzcautiocorefctntr, ut officiorum fanâitate , 8< opeturn religione, quali pro public* valetudinis recuperata t mu-

Tÿÿë7~ CHAuri sir,

AXNO cmm *tjr»·* «n·»*» grati animi erga Dena tcftimoniadc- A deant fimul meritorum, quibo* adjutrice divina anno gratia ad catam via munitur , fruZta* tade «»- CHXISTI tare poflê dr ampliffimo* *at* uberrimos. in*·

IL

■Parriri* qffirisram , fmr *ft/tUcati* ietaftrt frafada fat.*

Sent igitnr peruasitta officia, que peftilcntib»u temporibus Chriftiaaa caritas docet prseftanda efle « five tempos fpeActur , quo primum pcfti* taTpicio, pcriculumvc imminet ; live loan infpklatur, fa cupis vtfcera, ilia miferaodum In modum fefc infudit; live hoc ipfum confideretur, cum fcilicet ea paulatun langucfecnte non fotam fpes recuperande publia* valetudinis offenditur , fed cum ad omnem a morbo confirmationem major in die* progreffiofitt , demum omni* iode coaraleiceotsa exiftit.

Atque in Il< quidem officii* alia propria dniufcujufque funt , utpote epifcopi , & parochi , *8t* cleri tam fucularû, quam regularis, 4c magiftratus, & patri* familia*, 8t* omni* denique populi : ali» vero quasdam communia , quas ejufmodi feat , node illa , qua proprie, peecipacqiM^a finguli* prnftanda, funt, proficifuntur, atque emanant.

III.

Ojfitit tenltifiicit ntfiJirtUittit rteuiuaùi.

In communiba* porro officii*, in quorum sfCdua cogitatione , atque ufu omne* fefe pie exercebunt, hac fane erunt.

Primnm fecum tota mentis cogitatione, totoque animo reputabunt omne* homines, qua *8c* quanta peftitentim vi* fit, qqatn tetra illius contagio , quanta* *8t* quam varia* ftrages brevi edat ; quam multas miferias quamque horribiles calamitate* rebus publicis importet: quam brevi animi confteraatione cunaos vel fortiffimo* viros aliquando afficiat ; quam valde ob eam caufam formidolofa , quod ita de repente ab hoe foculo ad tremendum illud Chrifti domini judicium animas abripit.

Deinde attentiffima meditatione confiderxbunt, a quo pcftifer* illa lue* exiftat, nempe a Deo , cujus voluntati in primi* illam acceptam referent. David enim, optione data trium calamitatum, peftis, famis, & belli, in ea deliberandi facultate peftilentiam maluit , cum dixerit , malle fe in manus Dei quam hominum incidere.

Tum caufar, qusmobrem pefte Dm* mortales affligat, diligenti indagatione perquirent . Atque in iis quidem caufi* cum mult* alip afferentur, ob quas calamitatibus, milcriis, adverfifque rebus nomine* ille divexet, tamen hoc fibi certo perfuadeant, quod a fanftiifimi* patribus traditam eft , cum Dei majeftatcm multi* hominum peccatis , flagitiifque ledi , ac violari vident, nane ipfam caufam potius efle› cur is calamitates , & plaga* infligat, eo tamen confilio , ut in viasn reducat homines , ne , ut ait fanâus Paulus, cum hoc mundo damnentur. r

In eam praterea cogitationem incumbcht, quam multiplex , quamque ample materia , *8c* quafi fegesChriftiane virtuti*, caritatifque exercenda detur illa tam gravi affliftione, gravrffimifque illis & permulti* difficultatibus, quas fecum peftilentia invehit. Qua in cogitatione vi-

Hic porra per fe fatis explorata foot, meditationum , cogitationnmqoe officia , In quibua peftilenti tempore fidele* affidue râfabunturs led multa inde coofequuntar, qua* co ipCo pnefertim tempore in omnium aaimi* mentibufque perpetuo infixa inhnrere debent.

Atque in Il* illud maxime fibi propofitum habebunt, quanto anima corpori prnftat , tanto ftudiofia* animat Cura, *8t* folicttudo, corporis incolumitati , & ftudio in periculo praeferenda eft , in quo fc anima, tc corpus co pc- . ftilcoti fempott verfantar.

B Imo veto iltad pro certo exploratoque habeant , a Deo potiffimam & poblicam fc privatam fiaguloram incolumitatem , profpcramque corporis valetudinem omni pietatis officio implorari oportere: *Hifl afubtritinittlta, fafira ^Ui m/tniit* ms*, Inqe'it propheta. rftb*' Qjsamobaem (ciant, fpem omnem irritam, atque manem efle , qua Dei ope In primis non nititur , fed tota folum vel ta humana prodentia , diligentiave , aut in rerum copia , atque opibus, aut corporis robore, *8t* virious, aut in alii* id generis prufidii* collocatur.

In animum autem perpetao inducent , reçu, peranda & poblice, & private valetudinis incoiumttatifque eas poffcwn rationes efle,

C qua ad Det gratiam reconciliandam , ad veram peccatorum pcenitentiam , ad pravos utar emendando· drligentiffime conferantur. Iis porro officii* *at* rationibus neglrâi* , aut pnrtermiffis cetera potabunt parum valere , imo plane inutilia este, illa vero etiam perniciofa admodum remedia, qua fecum peccatum conjun-,âum habent.

Hec omnia cum fibi quifquc perpetuo perfuafa habeat , tum maxime & privata» colio. quiis , *at* publicis concionibus non folum epifcoput , fed parpehi , 8r concionatpres pro fuo quifquc munere, hominum mentibus quamdiligcntiiCsuc inferere ftudebunt, tamquam femina quadam officiosum fere omnium Chriftianotum , qna infra explicata *8c* demonftrata pcftiD lentibus temporibus pnrftanda funt.

Hi* pono oflkiis cogitationum , meditationnmque certarum, quas de eo genere fibi fideles animo rediSmc conceperint, inftrudi, non modo non languelcent , fed valde etiam fe excitabunt ia oeaoei partes praftandi Chriftiana caritati* opera.

IV.

De *frtjntit*, c** *tta/Uetut aaninta.*

Si ullo Unquam tempore , vel affliâiffiimo , aut epifcopi Iblicitudo , ait fscerdotum minifterium , aut magiftratuum , decurionum , *ac* aliorum omnium , qui prmfcrttai pedentia, fortitudine, conflantia, caritate, alilbue virtutibus pnsftant , ftudio quamdiligentittimo opus eft› certe in peftilentia, cujus immtniflitna vi, repenttnoque impetu cun&a , nifi eorum virtute fulciantur, brevi labantur, atque ruunt, eft maxime neceflarium. Itaque ii omne* , fingulique Ixbcnti patrias, *8t* auâoritate, & exemplo, *tc* muneri* commiffi officio opem neccflario tempore ferre ftudebunt ; proindeque non modo ib lam non deferent , ut imperita multitude aliquando fi&itarc confuevit, utpotc qux ab ouni

colt-

ANNO CHUSTI I»»

confilio inopi, vulgo confternata, ac fola tantum pefti» voce perculfa, longe refugit, fed in eju» cuftodia, quafiquc vigilia ita permanebunt, ut a rebus, *tc* publici», £ privati», quibu» eorum poteftate , aut officio , virtuteque fuccurreodiun eft, oculo» nunquam dejiciant.

Nec vero in tanta omnium perturbatione, ac trepidatione animo demiffo, 8r contraflo erunt, fed forti , magno , atque adeo paratiffimo ad omnia caritati» officia , 8c minifteria . Neque propterva in ancipiti deliberatione verfabuntur, aut in qoaritionem adducent , que ipfi officia, neceffano positae debeant, qu* runfu» minu» neceffaria, quove jure illi» pntftandis devin&i, fed ardenti dileAionis , *lc* pietati» ftudio incenfi , cunfla potius li» officii* metientur, qu* fibi, in famrna ea neceffitate, pcriculove conftituti* , prcftari ab alii» maxime velint.

Hanc ipfam porro rationem , atque ufum in popuii», etiam finitimi» pefte, «liare calamitate ob peftem affliâû, foblcvandis, dc adjuvandi* adhibebunt.

Et quoniam confli» alii* ftudii» , atque officii* potter multifque partibus prcftantior eft Tpisltualis cura , paternaque canta* quam epifeopsu, parochi animaram curatore*, facerdotes, tamquam optimi parente* dc filiorum falute foliati , omni paterno ftudio conferunt *: ideo* ipfbs in primi» admooem* , ut prefente» adfint •eftilenti* tempore, quo fidele* opus admodum nabent & ipliu» epifeopi auxilio, & eoramdem parochorum, facerdotamve minifterio, cum ad cetera omnia caritati», miferieordmque operav atque officia, tum maxime ad fpiritualia adju-j meata , *lc* ad Deum non folum precibus, fan-Aiffimifque orationibus , fed etiam omni alia ratione placandum I

Quamobrem ob oculo» fibi propofito tam magno populi fibi commiffi periculo, paterna cantatu vifcera iadutu», cooftantique illa epifeopsli» asrimi virtute pntditu» , quacumque pietati* officia a parente optimo, tiliispraftariaffli&iffimo illo tempore oporteat , e* ftudid, flr mmifterio fuo ita pccftabit, ut ad omnia/caritati* Cbriftiana opera ceteri homines inflamD mentur, cum maxime lingulari, <r egregio illo

ad *BOffÛn» ,* ad magiftratM , decarionefque prmerttm adhibebit, ut uninfcujuiqtteftudium, ofliciamqoa tum univerfe , tum figulatio» eacitet , 8t inflammet , ctinâofquc In carat iue officii* conftantiflime contineat.

Parochi autem, animaramve curatore» , tan* tum abeft ut nceflâro co tempore populum, cujo* curamJ gerunt , aliquo modo dcftituant, ut fin animr deliberatione fibi ftatacadcm putent , omnia pcorfui, ctiam morti» pericula paratiffimo animo fubire potiur, qnam fidele» Chrifti fanguine redempto», ac fibi procnpcein £ curam tradito» ,V.,ń_ ˅ - Ɐ»»" omnium adjumentorum néceffitate deferere.

Reliqui etiam fecerdotc», *tc* clerici, qui ecclefic ftipendio aluntur , ut Dei laude» concelebrent, precefque pro populo adhibeant, tunc maxime intelligent , fibi m ftatione > dc quafi in perenni viguia quadam faccrdotali , *tc* dericali rpatffindnm effe , cum divine im placatio exoraturoportet fupplicationibus , litaniis , facrificii», ucquenti facramentorum ufu, *tc* alii» Chrifttanc religioni» minifterii» , qu* potiflimum faccrdotalij officii funt.

A Fopula* vero aoa modo longius * patria, AMNO qsa osa omnes omnium caritattscompleâitur, CHAim non refugiet , fed p*· illius amore perfiftet, 'ire. hocque unum fibi pnxfaibct, ut ereptis monim erroribus coavulCfqne vitiorum feminibus , unde peftiferam labcm , atque exitium compara, turn effe exiftimare débet› criminem ▮ *tt* peccatorum , quacumque conceperit , admiferitve , vere faodcqt* perniteat » *tt* rit· emeedandm propolîtum, fin» deliberatione faltipiat « Supples item qaaaafrequentiffime ad Deum confugiat # qui U medio ctiam trabis, *ic* afflíflioni* arcum propitiationi* fut» offendit, funeftaquu crama* oppreflbs , fuo itemdivin* benignitati» ope fublcvat.

, *tpifccfi fclmtab in Miutihn fnUlcb.*

Jam vero epifeopus , ad quem gregi» cuftodiendi perpetua cura refertur, ut uuivcrfi populi fupplicanti» religtefa , folennique oratione Deum placet, cum primum in loci» finitimi* pefti» graffatur , certas ftatafquc publicas ptocelliooes triduana* non fecocl ▮ fed iterum, atque adeo fapius , fi opu» erit , *tc* In wbe, *tc* in diceceli indicet : qua* jejunio , clccaaoipoa, facco, cilicio, omniqac mrefto ˜ lugubriamiflu, pedibus nudi*, capite aperto, omniprenitentire public· modo, vocibus ex intimo animo ad mifericordia impteratiooem emiffis , gemitu , laçrymi» profefia , intentiffimo affiduaram precum ftudio , 8c omni denique non externo tblum, fed interno pietati* religiola officio fande agi, atque celebrari ftudebit.

Ad qua* proceffiooe» ctiam fanâoram reliquus facras, pr*fettim, qua infigniores funt, univerfe aliquando adhibebit.

Statam illam le folennem orationem quadraginta horarum , religiofe calcbrabit : an quam univerfus clerus , le populus per certa» regio, ne* , *lc* parochias dluinreus , e* concilii pro. vincialis quarti decreto pie *tc* ordine conveniat . Atque in ejus quidem celebritate , qno religiofius omni* clerus , populufquc ad publier precationis ftudium excitetur , feneo brevis ftatis Angulis horis habebitur perito facerdote , qu» orante* vehementius inflammet .

‹ Curabit etiam ut omnes 8r Gnguli peccata confeffi , eerto dominico, aliove fefto die , laeram communionem fanfle fumant.

Stata» prrterea procclliioacj , qur fpeciatim ab univerfo uniufcujufque collegiato ecclefie clero , etiam regulari , Ir ab unaquaque civitatis , vel diracefi* regione in fingula* hebdomadas fiant , certo proferipto modo inftituet.

Certarum ecclefiarum , in quibus pnefertim £ infgnia pietati» , lc religionis monimenta extant f vibtationem conftituet , ut ad ca» fcilfcet /applicandi caufa, ac ftudio, uniufcujufque vicini* parochialis populo» collegiatim certi* diebus conveniat.

Orationem matutinam ac vefpertinam ardentius excitabit ; *tc* vero , ubi Intermiffa eft, reftituet qoamdiligentiffime

Orationem item fine intermilfione ubique, 8c in urbe , dc In direceli, certa parochialium, collegiatarumque ecclcfiarum , ac monafte. riorum prarterea diftinflionc , indicet atque ftatuet.

r Lita-

amnq CHBirn *sy>

Lttaaiantai etia· quotidianarum , q«a* ft » * foti* certis Jocà , ia ccdcfiifqa* profectu» adhiberi curabit , certa· ratione· inibit .

Jc/ania· , fl minat ia hebdomada plaribaa diebus, at in ferla fata fahm, vel ubbaro , porter Bato* vigiliara· die* a popolo aci faa> deb t t alia proterva ver» pmnitevtia ligna . divina mifertcotdi* imploranda ftudio fafeipiead» (demenftrabit . '

In iisqaoqnertligiofia adjnmentfe illud etiam adhibebit , at nniuTcujufquc parochia edibu* · domicilii* , ft babitationib·· parochi finmli flat* religiofa prece rite benedicant ad imtm-(âioni* , eo de genere in hoc concilio edita , ' prnfcriptum ,

Ut autem defliqaa totius provincia populi fupplicatione etiam adjuvenlur , eo neceifario tempore literal de periculo, fufpicioneve pcftifatia ad metropolitanum , cetero/que provincia epilcopoi celerrime feribet.

VI.

Curé utlnftlital , CT prsvfaidfa* *tfifnftr»» .*

Peftilenti* , qu* urbi, focove provinciali itntninct , periculo audito metropolitans eam curam , cogitationemque fufeipiet , ut non foJtim in metropolitana urbe > ejufqve diacefi , led univecfa provincia fupplicationem , oratione» , & alia pietati* opera indicat Jiteri* omni cohortatione pleni* ·

Reliqui provincia epifcopi ei, cuja* diacefi* ea peftu periculo laborat » caritati* officia navare non different .

Illi animum, fpiritnmque addent, ft majorem omni officiorum ratione facient, ad epifcopali* , pateraaque caritati· parte* in peftilentia , li irrepfetit , erercendu . Quod officium fiepiu* proflabit vicinior epifeopu* . Propofito etiam eaemplo fanûiffimi pontifici* Cornelii , ft beati Cypriani epifcopi , martyrum * quorum alter alteri, in laboribus, ft periculi* verfaati , literal plena* confolatiotiii icribebat , epifeopum crebris literis confolabuntar item, ft confirmabunt .

Curam etiam aliquam inibunt , ut de lilia*, ft diacefi* , ft Urbia ftatu certiore* aliquando fiant , uuo atdentiori ftudio flagrent fublevandi necemtate* ·

Studebunt lu primis ei opetq afferre , tum oratione publicifque Supplicationibus , tum etiam cleemofynarum , prout unufquifquc poterit > largitionibus

Omnem aliam preterea rationem quifqtie diJigentiffime exquiret , qua fratri* epifcopi , ejuique etiam populi periculo , ft difficultatibus , cum ao eonjunâis > opportune ac benigne fuccurratur .

Id omne pietati* officium metropolitanu* longe fiagrantiori ftudio proflabit , «t ejus exemplo *c documento ceteri provinciale* inflammentur ad rei piat imitationem.

VII.

tfifctfi in mtntm cbmifttHi trifitixiil I

Epifeopus prsteteff, cujo» .diacefi* in pericu· k> pellis rcriacur; tunc lt» pnml* accuratetnre- ftiget, qu» potiffimum eocroptel», au» publi- «a peccata fiet , ft qu» falere flagitiave, qui- çHtiSTI bu* Deu* maxime offendat»* , ejuique ira cuo- 1,7». citetur. H»c igitur cum fundit»· convellere Audeat , vero ea , qaecmnqut fint divin» cultui repugnantia .

Ac rorfiu, omnia picthtfe officia in ufaa ut diligentiffime revocentur, fedalo curabit.

Sanâiorii difciplinc initio· a fe faciet, perinde ac fi peccati* fuit potiffimum peftilentio , 2ua populo* affligitur, caufa· dedtffetj ptomt in eo attente liget oculos, ut accurate perfpiciat, quid a fe velit Deu, quid jubeat, quid prohibeat .

Ad normam voluntati» divino omnia fua confilia , omne·'cogitationes, omnia opera, ft verba , omne* denique vit» fua ratione* conformabit: ft officii fui paftoraii* momenta divani judicii legibus perpendet .

Et fua , ft populi peccata pii* ft crebris gemitibo* deplorabit .

Affidua prece, fummaque fanftiffim» orationi* contentione , divini luminis illuftratioriem fibi depofeet, ut omnia videre , omnibui confute», efle pro omnibus vehementer folicitut , ft omnia dtntque qua ad populi fui curam reâiffimam pertinent , circumfpiccre > ft mentis ocqli* illuftrare, neceflario tempore poffit, fuppfa perpetno Devra orabit, ut disjeAis peccatorum nubibus pluviam , ft rorem divina itu* mikrieordia effundat in populum , fua curcommilTmn . Cum igitur vita fua rationes diligenter examinabit, cunâaque videbit, qua a fe proflari oportet, ut non modo in gravi culpa , fed in nulla quidem, vel minima oflcnf* fit apud Deum j tum familia inliituta , more* , omnem denique difcipfinam recognofcet , ft omnia non tantum univerl* , fed fgeeiatirii , figillatimque diligentiffime pcrlu-

Tantumque , quoad cjui fieri humanitus poterit , aberit, ut quidquam offcnlionis culpevc in ullo quoquam relidere patiatur , ut ftatuat potius . quafi nexu difeiplin» fsnâiffima devincire omnem familiam <c domum epileopalem , qua , tamquam officina Chriftianarum virtutum , ceteris expofita efle debet ad imitationem .

Forl pneterea fui eecleflaftlci rationem aeque ufum omnem explorabit , hocque attentius ac diligentius , quo graviores Del oftenliones ex inique fafiis , iniquifque judiciis exiftere folent .

Pcrveftigabit etiam ac difpicict attentiffime cccicli» fuz cathedrahs ft cleri illius difciplinam , in qu* fi quid vel univerfe , vel fpeciatim offendi animadverterit , ftudiofiffime emendabit ft eorriget ; cum prclertim inde documenta omnis optimz inftitutioni* & norms fumi conveniat ·

Ut vero reliquis omnibus , in quibus aliqua offenfio fubefle poffit , profpiciatur ft confutatur , fynodum dicecianam , fi expedire cen(ucrit , diligentiffime habebit , in qua pratesvebit qu* opportuna , qu» neccffana , qurque falutaria maxime erunt , pro tempori' ratione .

At fi minus fynodum coget , faltem vicarios focaneos ob eam ipfam caufam evocabit , ut non in urbe folum , led in omni diacefi* parte , etiam atque etiam diligenter, dapulfi* morum erroribus , profligati* publicis elflenfiotubus . cvulfifque mdetaftprum feminibus ,

omni*

ANNO ' ornai· vit* emendatio , At difciplie· Chriftia- A
CHKiSTI eo nomioe digit* inftaurati· , atquu adao inftiM7*· tutio, procuretur .

Hoc raem quo in omnci parte* rede fandeque agendi Audiam vehementia· eaeitetu, cam fucrdotlbas coafelTarii* , *te* concionatoriba* aget quam diligentiffime .

Reliqum euam civitati* deruto fecularem, *te* parocho* potiffimum fcpius convocabit ; quo* omne* cum ad vitae innocentiam . turn ad virtutes , qua in iacerdotali , clericaliquu ordine elucere debent , eorumque officia uique adeo excitabit, ut laUtaris inde frudi*· in populum derivetur .

Prcfedo* item monafterioram cujufrh ordini* , qu* in civitate iunt, ad ie aliquando ac- B cetfeti quibufeum omni cohortatione , fandifque admonitionibus, *tc* il* quidem frequentibus , ubi opu* erit, aget ut ia omni moaaAerio , tam virorum , tum etiam feminarum , A qu* illorum cur* commifl* funt, fande» retigiofeque vivatur , quemadmodum ex fufccpti ordini* inftituto *t> fis fieri oportet, qui in religionem te Deo dicarunt .

Monialium vero, quarum curam gerit , reformationi* rationem omnem fufeipiet, *tt exe3uetur* i quo fandiu* illae , religioni* officii* edit* , ac calamitati public* , 8c vit* meriti* *tc* oratione » precationibulque fuceuttant .

Itidem agere non defiftct cum perfidi* , curato·ibat , miniftrifve focorum piorum, *tc* cum ceteri· item piarum confratriarum fcholirumve hominibus .

Nec vero peccata *tc otkafionet* publica* dif(imulabit , It qua* in eo , qui civitati pneeft , in nugiftratibvs, in dacurionibnfque inefle perfpexent : led annuntiabit ei* errat* , In qnibu* offendunt ; nihilque ad .falutem potio* efle oftendet, quam ab illi* in primis pietatis Chriftian* opera unice coli, quamque juftitic munus *tc* officium, depnlio omnis cupiditati* do-)
minatu, rediffime atque equiffime omnibus adminiftrari .

Omni etiam officii genere cum cifdem agrt , atque hoc fedulo inflabit *Bt* urgebit , ut publica audoritate , pnblicoque dacreto, fi iqodo res cjufmodi eft , de qua per illo* decerni liceat , tollantur , *tc* radicitus extirpentur, quxeumque funt, ob qu* Deu* palam ptefertim ac publice offendatur . D

De populi denique univerfi difciplina conformanda Ar peccati* tollendi*, ad qu* proclivius frequentiuive prolabitur , omnem ratio, nem etiam cum facerdotibus inibit , totu* in ea cur* defixu* , ut a Dei offitnfionibu* ad virtutum Chriftianarum officia illum plane revocet .

Imo vero hoc etiam valde Audebit, ut voluptuarie omne* adiones , In quibu* vulgi mollitudo aliquando verfatur inani opinatione , cum putet peAilentiam mundani* Ictidis facilius caveri , omnino abjiciantur, quales funt faltatione*, profans* cantiones, comeflationes, crapula , k cetera eju* generi* : quibus plerumqnq multa peccat* conjund* iunt .

Populum quoque inducere procurabit *tc* ad conftituendum profufiafumptibu* modum, Brad inveterata* mala* confuetudine* detettandas, atque plane abjicienda* I

Id omne non *iol*um cum populo civitatis , fed etiam cum diceccfanopaterna foiicitudlnesget.

Accedet prgtere* ad fe omnes potfieAo* a MMO uniulcujufquc collegii , etiam artificum , quo- CHUUTI run* operam , *tc* diligentiam adhibebit ad refeindendo* pravo· uius, fi qui in rorum collegii* , aer artificii* funt , unde aliqua Dei offenfio eaiftat.

Patribus familia* illud magnopere feedebit , ut aleatorii ludi, imprecatione* , bUfpheml* , verba impora , turpia , impudice chorea , faftatione* , pompa, luxu* , profufa convivi* , *tc* cetera, qu* ab intemperantia manant, procui ab omni domo arceantur.

Omne* vero *te* urbi* & dioecefis parte* eam ipfe accurrendo invifet , tum alios probatos viros ecclefisftico* ob eim caufam nomine fuo mittet : *tc* vero qu* opportuna funt , curabit , atque adeo exequetur , ut nulla cx parte optimi parentis , vigilantifque paftoris cura, ftudium , vel minifterium aefideretur.

Singulorum crimina diligentius invcftigabir, 3ua pr*lertim cum diuturniora fint , *4 ir* irin* concitationem ^us robori* habent , ut adulteria , concubinatus , ufura , nefarii contrado* , bonorum ecdcfiafticorum ufurpationes, re* male part* , *tt* alia ejufdem generis, quibat prefenr falurarcque remedium accommodabit .

Quamobrem unumquemque , quafi fomno oblivionis in peccati* dormientem , excitabit , ut obus erit , ad prxnircntiam , ac lacrymal & nsgitiorum deteftationem , depullionem» que , ut re ipfa pneftet qu* cum difciplinar Chriitian* rationibus *tc* Audii· conveniunt.

Pacem & concordiam inter diffidentes reconciliabit .

Lite* componere , controvcrfia* dirimere , eunda cujufvu generi* diffidi* tollere, Gmoltatem , *tc* odia reftinguerc , faftioaum femina convellere ftudebit .

Qua male parta funt, mileque ablata, reAitu; curabit .

Omne* denique paftorali* officii atque audoritatis nervos eo intendet , ur *Se* offirnfis publicis iublatis *tc* difciplin* Chriftiana fandioribus inftitutis k omni rede agendi ftudio , omnique Chnftisnarum virtutum ufu Ar exercitatione I ab univerfo clero , populoque imploretur atque exoretur miictKordI* Dei .

VIII.

Cere /» eliii ceetintiiai nue4e feklite •velettulinie .

lis adjumentis fpiritualibu* alia* cautione* epifcopus adhibebit. Atque in primis quidem edidit epilcopalibu*, aliaque omni ratione de publica valetudine tuenda certas ratione* inibit , atque edicet , qua* cum *ia* locis cede- £
ftafticis , tum ab hominibus clericalis ordini* , ab aliilqoe epifcopsli jurifdidioni fabjedis I inviolate ob bonum poblicum fervari mandabit ‹

In omni autem deliberatione Ar cautione , quam toend* publice incolumitatis caufa fulcipiet, id ftudebit, us confultationibus cum magiftraru fanitatis habitis, quit^uid ipfe eo nomine caverit , cum illius pub^is edsdis , ad valetudini* public* commodam pie & rede pertinentibus, non diflentiat nec diferepet i fed in omni ejus generis ratione, qu* ad bonum publicum tota refertus, unus idetnquefit utriufquc

con-

anno CHRIST! »i?p·

lonfcnius. lummaque in re adjuranda publica caritatis «xifpiratio.

Idem przttrea, que hae inftruâionc detnonttaca (uni , poteftatem etiam prsfefto regionalio , *tc* vicario foranco ac allia vifitatoribus trciet. alia non modo generatim , fed fpeciauni ftituendi , atque exequendi, quz in pelli-Jcra contagione Milia, opportuna *tc* necelfaria illi viderint , ad poblicam valetudinem tuendam , qu* ab epifcopalibus preferiptia *St* regulia non diferepent·

Quidquid vero illi agent, oppottuneque ac ncrelfario (lament, id quamprimum epifeopo lignificabunt .

In omni autem te , quam magiftratus fanitatu aget, vel cavebit publica valetudinis caufa , operam dabunt, ut diligentem ejus cautionem , iludiaque imitentur ad epifcopalium tegularum przfcriptum .

Parochi etiam' etterique ecclcfiaftici homines id unum quoque maxime ftudebunt , ut publicam valetudinem Omni caritatia ofticio curent , ac prxterca in eaecutionia ufum accuratiffime perducant quacumque noa folum hac iaftruâione explicata funt , fed qu* epifeopus hoc ipfo de genere , prout opportuna viderit , publice faletis caufa (latuerit , Bc qu*. item prçfeâus' regionacius, aut vicarias foraneus. aliufve viftator monuerit mandaritve : imo etiamfi clericalis ordinis homines funt , qui intra alicujus parochi* fines habitant, illa quoque fervabunt, quzeumque vel ex hac infttuâione , vel ex epifeopi voluntate, vel alia jafta ratione paternus commonefecerit .

Qpz prztcrea a magiftratibus, decurionibufveadeam publice incolumitatis rationem pie *tc* utiliter conftituentur , eadem , ut a populo plane ferventur, omni cohortationis ofticio monebunt .

Magifttatus autem *tc* decuriones , ut eidem publice valetudini profpiciatur *tc conlulatur* , cum omnia lapicnter , Chriftianmque pietati congruenter agent , tum valde cavebunt . qu* divino cultui & caritatis officiis cum impedimentum offerre poffint. ilia maxime fugienda , fuo loco infra demonftramus , ac vehementer in domino monemus.

IX.

StJicirjuit ia aaiafcafaffae frafaratitat fflritaali .

Epifeopus in eo prztcrea folicitus. erit , ut imminenti illo peltis periculo , confirmationis lacramcntum , quibus per ctatem ex dodrina Romani catechilmi miniftrandum eft , ubique mmiilret t cum illi, fi pellis irruet, in eoitatu futuri fint i ut peticulum mortis non modo in lingulas horas . led in lingula momenta pertimefiant .

i ld etiam fedulo curabit, ut fu* quifque conicierui* latebris diligentiffime difiuffis , omnis anteaft* vit* peccata confiteatur .

Tum etiam, ut ad tam falutare poenitentia (aeramentum omnis frequenter acceuat : lta ut cum quis fe peccati mortalia labe inquinatum efle confciua erit , eo facramcnto illud expiare 3uam primam ftadeat , nec vero ad extremum ifterat , cum non modo fufpicari , fed certe omnino timere poflit, ac debeat , fi pedis Dei permillu irtuctit, illo peftilcnti tempore maxima cum difficultate fibi przfto foce fubfidia tam corporis, quam anime · anno CHRISTI

ltidem ad frequentem fanAiffim* eucharifti* ufum fideles omni ftudio accendet . Et ut (altem femel in hebdomada illam fumant . ad ea , quibus iram Dei placari , c/ufque mifericordiam implorari compertum w , pietatis opera . prelettim ad aOtduam orationem , ad jejunium , ad eleemofynam crebro hortetur , Ad cujus largitiones uberiores populum fidelem valde etiam incendet , illud lingulare exemplum Ethnicorum , qui , euangelica lucis expertes , cum in graviflimam pellem olim inciderint, opinione perfuafi, eam fibi calamitatem inffidam elfe, quod nullum pietatis (ludium, nullumque beneficentia , libcralitatiique officium egentibus hominibus contulerint , ad eam ptopuUandam id conlilii adhibuerunt , ut eorum domus , officina . tabem* indigentis, bus , ac pauperibus paterent , qui inde res , quas propterea palam omnibus eapofuerant , ad vite ufum ncceflariis , gratis libereque fumerent . ij j ».

Ab omnibus , eo peftis imminentia periculo propofito , domui fur difponi & confiill fiiadebit , ut fcilicet unuiquifquc cs alienum , fi quod contraxit , reifte diffolvat , nomina qu* cumque explicet, lites componat, tranfigatve, teftamcntnm conficiat i nc denique res domefticas contractas , difficuitatibufque implicitas relinquat : ne fortafle , fi mora , ut in peftilentia evenire (olet , continuo oppreflerit , fibi , libetis , bonifque fuis rede confulere minus poflit , iiadeque propterea vel litium difcordiarumvc inter filios, agnatofve , femina , vel «ris alieni folvendi difficultates , tardiorefve iolutiones , vel controverfi* ali* , *tc* quod grave eft fpltitsalia incommoda enflant, qu* animx faluti detrimentum , perniciemve afferant.

H«c eadem fane omnia 8r fingula officia , in regione fibi commifla . *tc* prefect! regionini *tc* vicarii foranei *tc* vifitatorea À parochi . In parochial! vicinia ex epifeopi inftruâtone *Bc* prçicripto pro fuo quifque munere prrftare , atque exequi ftudebunt . C χ

Hzc itidem ipfa pro fui muneris partibus cum in collegiis , conffaternitatibufque pr>fefti , cum in cdibus privatis curabunt dili. genti ftudio, omnique caritatis contentione.

X.

Trwparario ad/uarrarsreus *ffiritaaiiam ftflt mtatiacacc .*

Epifeopus vero omnia adjumenta, antequam peftis populum invadat , diligenter conquirat & parare ftadeat , quibus fut , ut fi peftis ingruerit , nc quid illis populis , quos invaferit , defit neque ad anime falutem , neque ad corporis medicamentum , vidum *tc* curam .

Confeffartos. concionatorefqne, quorum miniftcrio operave neceflaria eo tempore adjuvetur , aliunde , ut diligentiffime poteft . ad fe accerfere Br conducere , tum ad urbem , tum ad dicecefis opida *tc* loca pnslettim infigniora curabit .

Ac porter parochorum curam , certos ruim alios (accrdoter undique, quantum poterit. omni pietatis officio conquiret, qui ^Vitatis ardore inflammati, parauffimi fint ad omnia cccle-

" figfti-

ANNO CHK.1ST1 "•f»·

fiaftica minifteri* illis pnsfta«ds, quos vel pe- A ftia morbus , vel fafpicto iavaferte.

IU *tc* coucioaatoribus *tc* confeflariis *le* aliis facerdotibus ncceflarta alimenta ut lubminiftrcotut omui ratione curabit .

Alios praterea clericalis ordinis horfkies , caritatis Audio flagrantes deliget , qui modo hac , modo illuc vifitando accurrere poffint .

Dclefium item habebit aliquorum facerdotum , atque aliorum quos poti(fimum adhibere poflit ad curamccclefiafticqrvm hominum, peftis morbo, fufpkioncve laborantium .

Ad omnem porto cutam , quo vehementius univcrfiSt finguli pcftilenti* tempore incendantur, indulgentiam a fummo pontifice iù procu. B rabit , utpota

Sacerdotibus , qui pcfte affitfiis factintenta nitniftrarint .

Medicis , eos curantibus .

Chirurgis, tonforibufve , qui venam fecant , quive plagis medicamentum apponunt.

Nutrictous, qur infantibus , pelle laborantibus , fuipefiilve lac prpbent .

Obftetritibus , que mulierum in eo morbo , fufpicioneve verfantium , partum adjuvant . Miniftris , qui pefte zgrossncibus alliftunt , Bajulis , qui peftifere affefios , f«fpcfiofvc ad curationis locum perducunt , fcruntvc .

Illis item , qui pefte mortuorum corpora fe- C peliunt .

Iis denique omnibus , quicumque fint vel mares , vel femina , qui illorum fuftentationi & curationi aliquo modo lerviunt : qui Item eleemofynam, pro facultatum ratione , in eorum adjumentum contulerint .

Facultatem item fibi dari ab eodem curabit , adjunfiir ad eam certis privilegiis , ut regularium cujufvis ordinis opera , minillcriove. fine ulla mota, aut impedimento fuperjorum , peftilentie tempore uti polfit.

Ut przterea populi caritas sd pauperum, peftileatteque morbo , fi Deus permi(erit, liberantium curam, piumque ftudium accendantur, k longe latcque progrediantur ; libros, eo de D genere graviffime conferiptos , quos neceflario eo tempore ftudiofe legat , ad ufum proponet, utpote Gregorii Nssianxeni homiliam , termones duos Gregorii Nyflêni de pauperibus (ablevandis , & Cypriani martyris fermonem unum de mortalitate , 8c alterum item de eleemofyna ; atque aliorum prctcrca patrum libros ejufdem generis ·

Ut vero qua ab illis vel tradita , vel precept* funt , in morem atque ufum affliâiflimo finsfertim peftilenti* tempore inducantur , .eos ibcllos vulgariter convertas , esiguoque volumine comprehentas, typis impreflbs, atque editos extare voluimus .

Iis przterea libris alios , de rrrutn fpintiia- E lium officiis, ftudiiique reâcconfctiptos, prout opus efle viderit , ad legendum cum ob alios fruftiis, utilitatefque adjunget , tum etiam , ut ne populus , propter 'llùvπη illas magna ex parte, in peftilenti* periculis artes *tc* negotiationes , otio langucfcens , ad turpes inancfquc voluptates tempus traducat.

Altas vero facultates, quzeumquepeftistempore vel neccflari* , vel opportune a lummo pontifice impetrande erunt , lta in tempore diligenter impurare ftudebit ·, ut fi pefte ftaritn irruente litcrarum curfur intercludatur , aut retardetur , ne mora ulla iis adjumentis Intetpoñatür, qua la peftitenti* ōpus efle po/Tunt.[1]

AMMO CXIftTI

In iii faculutibus erunt h* *icilxet ;*

Facultas concedendi plenariam indulgentiam pelle laborantibus confeflis, aut concritionu ft. gna oftendentibus .

Facultas concedendi indulgentiam iit, qui in quotidiana oratione , per feptem hora* diftinα*. vetiantur.

Facultas, ptivilegiumvealiquot altarium, ut cum in eis fcilieet facerdot pio aliquo defanfio miflis facrificium obtulerit , ejus aniat* fuftragetur ad liberationem * panis purga, torii .

Facultas , que etiam delegari poflit , abfolvendi faltem in foro confeientiz a pecca, tii , delifiii *tc* cenfuris fummo pontifici re. (etvatis , ctum in licerl* die can* domini promulgati· .

Facultas etiam aliqua abfolvendi in foro exteriori ,

Difpcnfandi item cum facerdotibus in quibu(lam irregularitatibus, etiam ob mortem iecutam contrafiis, id quod facile evenire pelli. ' lenti* tempore poteft in curatione egrotorum, etiam fine ulla aelifii culpa .

Convertendi etiam alicujus eleetnoiyne leg*, t» ufum faltem ad tempus , ft quando ad pauperum neceflitttes iublcvandas illud espedite , ve) neceflarium ccnfuerit,

Sie enim ob piam iliqnam caufam legat* ave funt , ut videlicet , vel in divinum cultutn , vel in puellarum nubentium dotem , vel in alium ejus generis ulum erogentur ; ea tunc fçpe expedit ad egentium hominum vifium & (uftentationem converti,

Decernendi ftatuendive utilitatis public* canfa quidquid opus etit , atque adeo compellendi etiam , ut ecclefiallici homines sb epifcopali jurifdifiione exempti 8c regulates etiam , ac locotum preterea piorum , fi qu* ejufmodi loca , ab cpiicopi jurifdifiione immunis funt , prefefii, Curatorefvc fervent , atque adeo prç-Kent , qurcumque is ob publicam utilitatem decreverit ftatueritve , panis etiam 8c ceofuti* propofitis .

A metropolitano etiam facultatem impetrabit , qua , dum peftis eil , fibi permiflum fit , ab aliquorum decretorum provincialium prefcriptis rationibus , que in pellilenti* fervari minus poflunt , aliquando difccdere , utpote a conditionibus loci *te* altaris , in quo miffa celebranda erit ; a regulia item , quibus vetitum eft , extra fedem confeÆonalcm in cccleGa confefliones audite, Scab inftitutis etiam celebrandi fbraneos conventus , *te* ab alii* quampluribus eiufmodi decretis provincialibus] quorum poteftatem libi a metropolitano fieri opus efle , aut expedire ipfe viderit.

Et quoniam peftis tempore tum in civitate d'flicilis , tum in diacefi difficilior ad ep'ifcoprim ad>tus efle poteft ; id propterea in iis, qu* epifcopalcm aufiorttatem requirunt , tunc expedit , ampliores facultates *tc* parochis *te* leliquis confeflariis , facerdotibus *tc* vicarii? , prefertim forantis , coetccdi pccmittive .

Itaque pro locorum , perlonapumque ratione , proque pcfti* pcriculofius imminentis gravitate , liberius , pra-fertim vicariis Mranets , ticultates vatias delegabit, in quibuseiunt hr

Facultas abfolvendi , etiam <n utrorpK· foro , a peccatis, criminibufv,·, interdifto & cettluris fibi reiervatis , ca sdjunfia etiam facu.uu' I ut

cui

ANNO CHAISTI HZ».

cui delegerit, is (altem in foro conficientia tamdem (ubdclegare poffit .

Permittendi lacram confirffionem audire ẗitra ecclefi· finer , atque adeo etiam a feminis citra confirSotuiem fedem .

Concedendi , ut mifla celebrari pollit in •mni eccleGa , * altari etiam ligato , ut in viis , loeifque ejufmodi : *It* prorogandi turiat facultatem datam .

Conftitucndi tc approbandi , etiam Gne eaaminc confeflarios, etiam qui clericorum eoafeiiones audiant .

Intermittendi facetdotales , clericalefve illos conventus, fingulis mentibus prcfcriptos.

XI.

Tr4ftrtUi éiuuM V* *4J ucrjtbwi*

Nec vero ca pneparatio, atque adeo praecautio negligent!* eft, ut a pcftis contagione incolumis. *Sc* tuta fupellex vel ecclefia , vel faciiftic confervetur .

Ideo › qua przfertim peeciofior tft , diligenter (eligatur , 8r loto bene munito *St* remotiori cautimmc foribus etiam obfignatis a(fervetur . Quo etiam loco monimenta jarium , libri . volumina , feriptaque graviora , qua ad ccdefias pertinent, *ia* armario, aut arca cuftodiantar diligenter .

Omni officii genere epifeopus cum magiftratibus, decurionioulve aget › atque adeo omni folicitudine inftabit , ut propius accedente peftilentia periculo , patria , qua ea horribili funcftaquc illa contagione multis vatiifque dotrimenus affici poteft . quam opportunisme , celcrrimeque omni (ua ope (accurrant .

Videant in primis , omnique ratione praecaveant , ut cum io pelle difficultas annona fimul intfle (oleae, ne quid ad rei frumeqtariz , ommfque annona ubertatem defit ζ ^c proinde cautionem diligentiffimam adhibeant , ut nemo quifquam fit , qui neccffario eo tempore frumentum (opprimat 1 cum pralertim fape fiat , ut graviffimo illo tempore, longe plurcs, quemadmodum ufu compertae» literiique traditum eft, fame necentur › quam pcftilcntia vi eitinguantur .

Quamobrem omnes , qui opibus circumfluunt , Ar ipfi magIftratus prafertim , qui civitati prafunt , propofitum libi aliquando habebant praelatum illud exemplum fanAillimi pontificis Gregorii magni , qui *Sc* In pcfte. *Sc* In annona caritate apertis publicis horreis frumentaria largitione u(us eft ad populi laborantis (uftehtationcm .

Rationem praterea epifeopus eumeiidem magiftratibus inibit , nt tum ex publico arario . cenluve › tum etiam eleemoiynis , *Sc* omni alia lubveniendi via multorum inopia .egcftateve laborantium vidui ncceflario fuccurratur ; eo prziertim affliAo tempore , quo pt» pcftis periculo , *Sc* metu , artificia , ncgotiationci , nundinationes , Ac quaftus , mcrcaturave . corrimcrcium , agrorum cultura , Ar omnes ali* cujufcumquc opificii exercitationes langueicunt . aut etiam magna ex parte ceffant , unde homines fibi vidum parare (olent : quo fit , ut innumerabiles homines , qui alias ab omni re inopes non luat , (epiflimc cx fame laborent

Quo in officio omni ita epifeopos (c geret · ut cum fe elecmofjrnaram largitionfIM», panperam , miferabilitmque bominnm » vtte parenum , paflorcmqoi ofleadetit , exemplo etiam fiso , non miaaa quam cohortationibus, omaiqae alio officio ceterae ad illorum fufteotationem allkiat atqae inflammet.

ANHO CMKUTI M7v.

Ut vero quod ad fufteatatioMm fatis efle poffit, omnino procuretur 1 names * fiaguli , quibas fubveniendum erit , certo libro, rade , ordineque dcfcrtbantur,- Qua in r^monafteriotum etiam , *St* piorum collegiorum , tam vitorum quam feminarum , ac pauperam clericorum ratio habebitur , quibus ncceflario eo tempore aliquid in clccmofgaam confcicndum cric .

I entum vero abfir ut inopes Ar pauperes , pro quibus etiam Chriftus dominus fanguinem profudit . e civitate › opidis › pagifvc › ab omni ope deftituii , eaiurbentur. ut non modo altorum , (cd mendicantium etiam ratio habeatur, ca fcilicct , ut in unum locum congregentur omnes , ubi cum alimenta corporis, tum maxime omma adjumenta fpititualia fuppeditentur .

Parochi etiam, ubi inflituta non eft, in fua quifque regione parochiali confraternnatem (cholamve nominum, caritatis nomine, epileopali audornate inftiturnI . Cujus confraternitans erit , ncceflario illo tempore , *Sc* elccmo(ynas colligere , fc cetera caritatis officia obire ac prnftare , quibus pauperet . fc egentiffimi nomines (ublrventur .

Inftabit pruicrea cpiicopus , ut iidem magiftratus medicos certos conductor , confcribantve , ac paratos habeant , qui pcfte laborantes curent .

Chirurgus , (onlocei»e certos deligant , qui venam Icrent, medicamenraquc apponant. Medicamenta , reique ad eorum viCtum ncccflaiias parent , ac (ubmimftient .

Vamulos , famulafque , *Sc* alios homines caritate Chtiftiana przditos conquirant , qui operam , curationilve folicicudincin ciidcm navent .

Obftctrices certas habeant, qua pattum mulierum , pcfte ngrocantium , cove nomine (ufpedaram excipiant .

Natrices item cenas ad eorumdem liberos lade alendos .

Caprarum etiam certum aliquem numerum ad ladis ciidcm przbcndi u(um , li quando nutucum copia non datur .'

Veipillones item , quos monattos dicunt , plures conducant, quorum alii illa officia pratitent , quz a contagio integra (ont , ab omni iulpicione vacua I alii tint . qui pcfte affeiitis ic duces, ac miniftros przbeant , qui mortuorum corpora (epefiant , qui infedta domicilia espurgent, Ar pannos itidem infeAos , fc alia id generis exequantur.

XII

"Prtftrctit' ltctraac tur<uit»it fahic4 .

Domos publicat, hofpitalcs . locare complura , ampla , & diffinit* , qvse , alia fcilicec peftcaftcdis, alia eo nomine *graviter* fufpeâu, aha minui (uipeâis , alia coavalefcentibus ului fmt , appareat . nrceftariaqae fopeiledile in ftruant .

Qua diftinAa partie pcfte tabeicentibus . pattun fufpcâis, partias miniftris , tum la tc

ciba

AMNO CHAUT! •Jt»·

cibar!*, tum *ia* leAifternii», tum in pâonorutn A purgatione dc lotion* ufui fin* I

Vefte» praterea, Br leâifternia ad commuta, tioni» nfitm patent illit , qui vel a peitc convalefceate», confirmative, aut a fufpicioneplane liberi *taie migrant.*

Situm atiam tuguriorum ad multiplicem illam ufum difljpnt *te* praefiniant. Qua in rt etiam atque etiam caveant , ne loca, odea, domicilia , aream, ac Glut ullo», quicumque fint , •d ecchtfia , locive pii cujulcumque jut pertinent, ufurpent, occupent, impediant, aut aliqua fervitote implicent , ne ad breve quidem tempo* . Quod & aliquo modo attinent, id ne committant epifeopo* inhibebit, atque interdicet .

Si vero nullo modo aliunde fitur, locare haberi poflunt, fed ad eam rem neceflario ufiiiecclcuaftica funtt tunc ei , vel ecclelia, vel loco , cujui funt, feriptii publici» , a notario , reAe, riteque confeai», omnlno caveatur , ut quidquid damni, dctrtmentive eo numme fecerit, id referciatur.

Qui titiae amplui fit , ut «rgroti * gravilier fufpeâis , ht - leviter fufpeais , hi etiam â convalefcentibtn feparatim , aliquo fcilicet interieAo fepimeuto , habitare poflint.

Loco Gt non humido , non uligtnofo , fed editiori , *tc* aprico, ficco , *tc* falubri . Prope aquam fluentem Gt , non torrentem tamen , unde Inundatio , cfaviove aliquando extare C poflit .

Extra orbem,, opidum , pagumve , loco'tamen propinquo , *te* commodo , ut adjumenta •d animae curationem, *it* corpori» ufum , altaque caritati» officia, atque fubtidia facile *St opponunt* illi* fubminiftrari poflint.

Parent item materiam omnem, que idonea, quaque fati» Gt ad tugurii, capella», *It* domicilia, In eo fitu bene «xtruenda, ut infla .

In eo fitu cum tuguria extruenda erunt, hoc videant Bc ftudeant.

Ut ita vel denGffima pale* , vel tabularum feâilium apta inter fe commiflirra ftruantur , ut ab omni aut pluvia, aut venti impetu, turbine, injuriare temporit tuta Tint.

Ut ordine redo collocentur , *ft* G fieri poteft, a parte anteriori ad feptemtrionem verfut, vel in aliam partem falubrcm fpedent.

Ut flngnla , quo magi» ab omni uligine , humiditateque defendantur, exiguo rivulo cingantur , per quem aqua pluvia ex eorum culmine defluen» , alio extra illotum fitum derivetur .

Ut eorum fotum, fubjeâir tranfverfia ligni», •ut tabulis, palea infupermulta ftrati», âb humo altiu» faltem tribu» palmi» extet.

Domicilia, feu cafa» extra fepta tuguriorum patent ad ufum laieorum prarfedorum, curatorum, euftodum, *tc* miniftrorum.

Loca item diftinâa lavationi» , *te* purgatio- E nis veftium , dc pannorum cujufcumque generi» .

Habitationem item diftimSam , ad eorum ufum, qui illi» purgandi», abluendifve operam navabunt.

SuMlleAiiem etiam ncceflâriam fupra d«monftratam , neccflariaqoe inftrnmenra preparent ad horum locorum publicat curationi» ufum.

Profpiciant quoque , ne pefte ingravefeente pale· defit , ad quotidianam tuguriorum fubminiftrationem.

In omni autem domo hofpiteli, pubikov* tuguriorum loco, tum crux alu , curante epifcopo, bene, firmiterqu· humi fuffixa , erigetur loco medio , coque «ditiori *it* confpicuo : tum «· In primi» ratio habeatur , ut G ibi capella ex pariete jam non «It, en cum «ltari ex tabui11 fe&ilibu» dc afferibus extruatur. "âfluQ CHttrri *ttfp.*

Imo vero ubi plure» facerdote» conftituendi •runt, It minut tot idem capella, ut faltem duo omnino extruantur.

Atque in earum quidem extruAion* he ratione» mox infra demonftrate adhibebantur.

Sita emiaentiore ftruantur, ab omnique parte confpicuo , ut qui in tugurioli» , cclhfvc funt, ab eorum oftio, quoad c|u» fieri poteft , B facerdotcm celebrantem profpiciaut.

Eo protere· loco lint, fi Geri poteft, utqui fori» lunt,. mimftri, famuli, cuftodefre, milfl* etiam facrihcium afpiciant.

Erunt itera forma , qu» quadri fpeciem exhibeat , longe lateque brachia lea , aut minimum quinque patebunt.

Paete» autem a latere ad ingreflem capell* vetitu ampliorer etiam fiant licet , ufque adeo , ut part anterior late patent fit , brachia oAo > aut redie ieptem.

Pavimentum capella · tuguriorum folo altiu» extabit brachia quatuor, vel quinque: ad etijo* altitudinem afcenfu» fiet gradibu» lignei» , ut iacecdo» celebratu e tugurii» paulo remotiori- C bus profpici reite queat.

Ligna vero, tignave, quibu»capella ftrnA·r* iuftentatur, ita firma, foltda , fixa , atque inter f· bene , apteque compafta erunt , ut ventorum impetu , ac vi non modo aon corruat > fed ne labafcat quidem.

Ab omni latere capella feneftram cum valvi» habebit, per quam miiTa facrificium fpetftetur, cum fudum, ferenumv* erit: alioqui valvi»occludetur, ne ex vento, pluvia, injuri*ve tempori» aliquid incommodi , indecori , oflcnfiontfve accidat . Qua vero feneftra « parte pofteriori altari» ftrnetur , ti quando ftraatur necefle eft, ab altarii fuperfici* extabit altiu» uno brachio.

Par» anterior illiu» capella ite fextruetur , ut D fera, clavi, pcflulo, ve&e, *tc* valvi» bene firmi» initruâa, a furti, rapina, alteriufve injuria periculo tuta lit, quo cautiu» faci â vcfter. facraquc vafa ad miflie cultum pertinentia in capella ferventur : de fanâifltmum etiam facramentum , quod miniftranduan eft , ibidem cuftodiatur.

At vero ubi ceno» facerdo», qui aflidueaififtat fpirituali tuguriorum curationi , non conftituetur , tunc capella non intra , led extra eorum fine», loco paulo remotiore. ita procul ftrnetur , ut facerdo» «liunde accerlitu» , qui ibi mifla facrificium celebret , a contagioni* periculo «c fufpicione tutu», peftilentia !e- E fe aB epifeopo preferipta , non debeat ftato» llo» dic» feparatim ab aliorum vita commercio manete.

Ubi facerdote» conftituentur , qui precipue illi» tuguriorum loci» In ctfra fpirituali invigilent , domicilium ei» parabitur loco finitimo •c fegregato aliquantulum a tugurli» . *tc ,* ut fieri poteft, ab aliis domicilii» incolarum prope habitantium .

Si vero tale domicilium , lapidibus extruAum invenirl non poteft , ex tanulis feâilibua afleribufve fiet loco non longe â. politura capellarum.

ANNO CH» ISTI <w».

At liquando illud facerdotum domicilium a finibut tuguriorum aliquantulum aberit ; eorum unicuique parabitur etiam propinquiori loco tuguriolum forma dicenti , ex tabulis leltilibui , paleifve confcrium , ubi inteidiu per pluviam maneat, & cibum'ac fomnum aliquando capiat, quo diligentiori affiduitate curae fibi cammifiz incumbat.

Domicilium iacerdotale tale omnino erit , pt in eo factrdbs (Aparaiim a clerico habitare po(fit, itidemque ab allo' facerdote , C plures'ibi conftituendi erunt.

Si ad mortuorum fepulturam coemeterium parothialc, & alia antiqua cccmetctia, locave facra, ab epifeopo ad eum ufum èdqfilituta, fatis non fore eiillimabitur , fitus alius parabitur , aui tuguriorum loco finitimus iit ^-.quique pec utgravefcentc mortuorum nqmerum capiat | A appotitus preterea IIt, ut pariete cingi , & ubi aliquando deinceps extrui facellum commopoint.

Situs iiic & ab epifeopo rite confecrabitur , & firfijiiTima fepe faltem , aut denfis afferibsfs , aut macerie undique ita cingetur , ut *St* lupi*, & reliquis bcftsss aditus omnino obiirua-

^Capella unaquaque, ubi facctdos conftituendu> erit, mRructur bac fipellectile ; utpote laphic facro, calice, patena › cruce , *St* alia prxtereX facra imfgine, candelabris binis, veflium apparatu ad milia ufum neceflario , A· mappis Item eo numero , ut fuo tempore commutari queant.

Habebit praeterea vafculum aquz fanftr , alpergillum. *St* tintinnabulum.

Superpellicea etiam numero (altem totidem , quot faccrdotes iunt , quot'item clerici .

Laternas item quatuor cum cereis ; quz ad lanCtiflimi (aeramenti, cum fertur, cultum adhibebuntur.

Pyxis etiam comparabitur , *tt* tabernaculum ligneum ■ ubi fanriiflimutn (aeramentum cullodutur, *St* umbella item, que faltem exigua db uno tantum homine gefletur.

Sacri oiei vas etiam fit ad ufum miniftrand® extreme unriionis ..

s 1-ibri litu ales (aeramentorum totidem , quot sacerdotes.

Haec porro fupellex etiam , quod ~*iA* mappas attinet, conduplicabitur, ubi lacerdotes piurcs rrfidebunt , prout erit eorum numerus , faltem qiuae attinet ad mappas, *St* veftes:

Λ Feretrum przterea unum, duo, pluravc.

'Pallium etiam prateipuum apparabitur, quod ad efferenda torpora eorum › qui pelle mortem obierint, ufui erit, 8c plura item , eaque loco dtftinrio & (eparato ab omni alu lupelledile alfervabuntur › .–

Armarium fub altari extruâum , (ad ufum £ aflervandi fupcllerilicm factarum mifiz vellium.

. 1 lofpitalibus , domicilils , locifve tugurio* runi , ubi hominum exiguus numerus , pe(te inliante, collocandus erit, (accrdotem faltem unum epifeopus perficiet : ubi vero aliqua multitudo , duos, aique adeo piurcs pro multiplici varietate, & multitudine cotum, qui eo perdurendi eruntt ut unus pelle afferiis, plureive etiam , fi quando monentium multitudo piares popular, alter fuipcéti., alius minus («(peril's, vcl/ronvalelcentibus , vel minifhis quoque opoMir. (piritualcm navet ; eamque ob caufam omites in locis curationis rclidcant, affiduique.j

A quibus fingub clerici adjungentur , qui ciidem, in nu&e iacrificio , aliifque hanriiombus nuni-CHRtrrj firent. *17*

Iis faccrdo'.ibus *St* clericis , quz Id virium , veflitumque neceffaxia funt , fiippedttabuntuv a minifies* publicis ex eo (umptu , unde alimenta alûs prcbeniu^ qui' in eadem hofpitali domo , locqhje lunt.,

Cum ciide'm magiftratibus , A· dccftrianibus epilcopus aget , ut nihil denique in lumptibus faciendi!, aliilque officiis przfiandis pretermittant, aut ncgligant : ut omni e*terna rura , omnique extitni adminiftratione opportune profpiciant imminentibus neceflitatibus. Id porio (ludium cujjiJaudabile «fi , ac nomine Chriftiajio, B *Si* commemorabili pietate dignum, tum plane neceflarium .

Epifeopus przterea certas, domos, aut domicilia , locave ampla, X- a ceterisdiliinria parati fludebit, quz ufui efle poflint, aut eccleflailici ordinis hominibus , qui pazfertim collegiatim* vivunt, aut monialtbus, aut iis, qui in hofpitalibus curantur , fi forte peftis monafleria , hofpjXiliave loca invaferit.

'Ad quzdomicilia, locave vel ii omnes, qui in pellem , fulpicionemvc inciderint , perducantur, afportenturve ; vcl contra fiat , ut fcilicet pelle afferiis remanentibus , ad illa ipfa domicilia /«ateri bene valentes , *St* ab omni tafpicione liberi , qui funt ejufdem vel col- C legii , vcl monadem , vel hofpitalis zdis , habitatum veniant, *ne* illorum contagione inficiantur.

, ■,

XIII.

Offinn 'fft fefliltniin ttmeari t V m-fttnt in frinfii minijirtno.

Cum peflilens contagio , vcl in civitatem, vel in aliquam ejus partem » vèl in duxeelin , ejufve locum aliquem fefe infuderit , eo dsligentior cura A folieitudo laboriofior propofita epifeopi erit , quo gravies certiufquc D periculum fidelibus fua cure cosamifiis in-

Parochorum & facerdotum , qyos conquilicrit, foltcitudinem omni cohortatione, omnique officio , atquq imitationis exemplo , quo alii* przibit › ardentius accendet.

Quem vero locum peftis pervaferit, eo quamprimum epilcopus certos fiscerdotes mittet, qui fpirituali curationi incumbant. .

Cui rationi interea vicarius foraneus, fi locus dirxccfis fit, pro videbit , dum epifeopus illos mittet.

Magiilratuum , decuriotiumque (ludium , *It* procurationem, quam peitis periculo imminente paulo ante exciteral, vehementius eo ipfo tempore inflammare non defifler, quo pe(lifera lues Itm ferpese incepit.

Populi item caritatem Is pietatem fanriifUinis, tum orationum, piarumqueexcrcitationum, tum mifcricordiz operum inftiiatis, eo diligentius, ftudiofiulque incendet , quo vehementius illum, peftiienti» metu percultum » affiirium, ac pene proftratum cernit.

Quo in genere illam animi copibernationem , ac flupiditatem , quafi vecordiam quamdam , qu* ex repentinis illis funcilz labis eventibus, quamirnidime accidit , ex hominum mentibus ita evellere fludebit , ut *St* lutnmi fc medii *Si* infimi non modo pre timore partes oflicn fiat

non

ANNO CHRISTI 'S7>- non deferant, fed & erga Deum religione, Ce .A qlietxtein patriam , *tc* amore erga luo» , *tc* · caritate in cives valde accenli , in omni fortitudinis, conftantiçque officio icfe contint am , atque excitent , non folum ad labores , Çhrifti domini caufa neCcflario tempore fortiter luIIinendos , fc<|0 ad pericula etiam fubcunda conftantiflime . Itaque omnium animos confirmabit non didis tantum , fed fadis , cpifcopali robore, epifcopalique virtute vere di-

8nI*· . . I

Perpetuo igitur huc atque illuc accurret , at· Ritto» eriget , mcerente· mceftofque coniolabitur , egentes fublevabit , orationis ftudium eacitabit, opera, atque officia pietatudaliguc-

t re non finer ; Ac' omnia denique tuebitur , B quibus animi exfufcitantur *tc* majores fiunt ad omnem landarum virUilum exercitationem . X

Parochi autim &· eplicopi prxdaro documento,' exemploque inftradi , A.' propofita in primis etiam (ibi illa immenia cantate , qua animas fibi in curam traditas Chrillus dominus dilexit , precaofoque fanguine in ar» ciucis profulo redemit, non modo unquam non erunt in ancipiti deliberatione officiorum, qux cis nccflario prxftare debeant , fed nihil potius itatuent, quam illis in difcrimine , irlamitatequc verfantibus, omnefpiritualepabulum miniftrare, etiamfi vits periculum fnbeant, memoria *tc* recordatione ea excitati, quod libi fpccialii cura C commiffa eft illas pafcendi.

Et vero mcmineiit , multo convenientius , negligent quoddam ftudium obiici , quod ipfo ad patochialcs luos fpirituahbus adjumentis nccellario tempore lubicvaisdo» adhibeant , quam quod vitio iis dari iolet , qui languc-fcente casitate funt I nullaquc cma ducuntur eofdem adjuvandi icbus ad corpou· uiuiu ncccifarits.

In ca etiam recordatione verfabuntnr , ma-**eum** fibi oblatam opportunitatem accommodatam , cum ad vitam pro grege profundendam, tum ad operam ei utiliter necellarioque navandam , non fine praeclara teftificatione dclidciii *Be* sell , quo exardelccre dcbeai , (alutis anima- D rum.

In contaglonis etiam periculo, quod cdrte hominum opinione longe minus eft ob oculos (ibi ponent , prxcipuam illam curam , qua lios rainiftros Deu» admirabiliter tuetur , ab onirique periculo incolume» confervat , dum ad divine tnajcftatis gloriam , animarumque lalutem procurandam , minifteria lua rcligiofe conferunt- Id quod pe&ilentie fuperioris tempore animadverti licet , quo perpauci aut fere nulli animarum curatore» , qui in (ux cure bene gerende officio conftantiUimi , parochiallbus luis pefte tabefeentibus cum alia facramenta , tum extremam etiam uaâioaem miniilraruit , mortem obierunt; contra vero qui a fui msnifterii E fun&ione longe refugerunt , compture· morta erepti fuerunt.

Si rurlut contra eveniffet , hoc fecum ftatuerent, nihil facerdoti, curam animarum gerenti, * optabilius , mhilque ad caritati· meritum fere pxeftanliu· , quam pro animarum , que IIbi, (uzquc fidei concredite funt , falote mortem oppetere , Imo vero non defuerunt fanâiffimi viri , qui fcripferuot tale mortis genu· a martyrii gloria non longe admodum abelfe.

Hù atque adeo aliis hujus genens commeo-

tatiombu» *tc* rationibus . que pennulis illa ANNU quidem facrarum hierarum monimcnni conli- CHRIS)! gnatae lunt , landorum patrum ducumcuu» e-

' Kcmplifquc explicate , parochi , quali Rimulis turz fua: incitati , in dies ardention scio fefe inflammabunt , ad rede cumulateque eaequendas parochial·· fui mlincrii parte»

Jam vero igitur *tc* epikopus paftoralis officii fui religione adductu» , *Sc* ildcul parochi animarutnve curatores , muneris lulccpn uuoni-^aus commoti, ftudiofe . folicliequr pizllabunt muneri» minifterli^ue fui officia: ad qur euam atque etiam vehementius fefe circitabunt . exemplo accenfi fandorum virorum , Cypriani manyrit, Bafihi magni , Ac Nicolai cpiRoporurn\Bernatdini Aencnfis, bcatique Kocliu , quorum omKium mirifica in contagiofo morbo cura extitit , 8r przterea Augnlluii laqdiffimi epiftola ad Honoratum confcripta , '8r prxclaru item IIII» Dionyfii Alexandrini litem , ca quibo· (accrdotalis clcricalifquq oflim luniflorii> , |lia' in graviflima pelle facerdotes dlaconique cxccuti luut a fe etiam vnun cantam liudio fukipienda· przllandalque faille intelligent .

Sed ne longe lolum exempla petantur , domi etiam funt , quorum documentis homines ccclcialtici ordini» ad omne cantatis officiotum genus in peftifera libe exequenduni mftruatur . Atque li quidem lunt metropolitans ecclelic Mediolanenii» arehiepifeopi duo , omni laude Horentci , Benedictas *tc* * Alper-

Hinc in teterrilna perte , que lua tempore omnem Italiam , populiffhque Mcdiolancnfcm prxcipuc lavaient , peftilenti lue labcicentes perpetuo Audio vihtalic , clique lacramenn omuu miniftrafle fertur : idque ipfum officium, cju» .exemplo *tc* juflu, parochi diam accurate preftitiffe dicuntur . Ille omni Europa , Italia &: urbe, ditioneque Mediolanenii prefertim pellilcntir morbo vexata atque a initia , eum ea ipla officia prxiiiiflet , tum cibum etiam , ac viftum tabe languentibus manu fuaminiltraffe commemoratur.

Populus denique fidelia cctleflafticorum hominum Qudin , atque exemplis inflammatu· , *tc* ejuidem Dionyin prreipui» literia conimonitui , non afflidione quali tabelcenr. fed itnracnio quodam carnatis Chnltianz , bencsolentizque fraterne ardore incenlu» , patrum non dcltimct, conjunâiffimoa non deleret , fidelium corpora mlepulta non proliciet , neque cetera aget , quae a pictans Chriftian» officio allena olim gente», a tide· religione averlai in pcftilcotia egifle , nfdctn Dionylii Item proditum pli . Imo li occafionem naâut fan de exercendi officia cantatu , omnifque religiolr virtuti· , talem fe prarliare lrudcbu , qualo in teterrime llla pelle , quam iplius item Dionylii luter* narrant , eatiufft dicuntur , qui minime perterrefacti , pcfli» morbo afffidoa frequentiffime in» liebant , II. lia ledulo inferviebant , curationcmque omnem ob Chrifti amorem pro viribus adhibobant.

anno CHRISTI ▮57>·

O

XIV.

Ctttiteti eJhiheele , et ftfiii letiet ferfet.

Ubi pcfti· contagio aliquaih vel urbia, vel dirxcefts partem invadere carpit , eam diligentem cautionem epifeopus adhibebit , primum ut in parochi· & in omnibus ecclciiaflici ordinis hominibus 8e ,in univerio populo, pietati· Chriftianz offici» , ftudi^, atque exercitationes : non folum aliqua ex parte non minuantur -& languefiant] led quam maxime fieri poteft , diligenti folicitudine augeantur , & fando religioni· aelo ardentius inilammentur.

Dcinde hoc feduto maxime cavebit, ut dum in eo excitande pietatis officio ac ftudio vetiatur , dumque hoc enixe curat , ut cclebrita te lumina, univerfique populi conicntu 8r *rt*ligiofo hominum coetu res omnis Chriftiana eo tempore peragatur : at · huic necellario in primis ltudio adjungat etiam omnem folicitudinem lc cautionem t ne peftilcntiz vis latius ferpat , fed reprimatur atque extinguatur.

Et quoniam fandarum ptoceffionum nfus affliâiffimo quoque tempore › &* in peftilentia ezfcrtim , graviftimoque morbo ab ecclefia ei perpetuo adhibitu· eft : ideo epifeopus non folum imminente , ut narratum eft , fed ingravefeente in dies pefte, ptocefTioncs 8e fupplicationnes totles tnftituct , atque adeo peraget , quoties opus elle viderit . Quo in proceÆonum officio ptzftando , hoc ftudiofius inherebit , quod przter fanâiftimorum patrum Balilii epifcopi , *Se* Mamerti Vtennenfis documenta t ex quibas cz procefliones quam utiles ad omnem calamitatem propellendam , quam falutares fint facile intelligi poteft , exemplis etiam vehementius inflammate debet duorum fanAiilimorum virorum Gregorii magni pontificis, *le* Eutychii Conftantinopolitani. Hic ubi peimum prdkeffiones inftituit , pellis vis tamdiu extinda eft, dum ille ex hac'vita migravit . Ille vero pontifice Pelagio peftilentia mortuo, non modo non intermittendas , fed certo diftiodo fidelium ordine, ac folemni prece celebrandas illas ccnfult , non repentina morte deterritus hominum, qui oduaginta cuna illorin ptoceftione obierant.

Ad quod line officium perpetuo retinendum , picqie excitandum , apud nos in primis valere debet vel plurimum hoc etiam preciarum , luculentumquc exemplum, quod cum fcilicet fexaginta fere ante hzc tempora annis civitas Mediolancnfis eo funefiz peftis contagio varia multiplicique ftrage diu affeda , atque af-F.ida , tandem nullo allo remedio fudientaietur, divinitus-libcrftaeft publicarum proceflionum , *le* triduanarum lupplicationum officiis, *Se* ardentillimis pietatis, pccnitentizque ftudils ' atque operibus.

Et li inquit Cyprianus martyr fandilfimus, 'plurimorum mens (olida eft, *Se* anima devota , quz peftilentia·. impetu non movetur, fed tamquam petra fortis *Se* flabilis turbidam, violenramque ejus tempeftatcm frangit, tamen quia nonnulli, vel prz imbecillitate animi, vel prz dulcedine fzcularts vite ac quadam quali m»l. licte minus ftarç fortiter, nec ptöoris fui invidum robur neccifario tempore pntftare polfunt .· adeo ut lis , qui la pefte fibi valde cavendum putant , ad Cautiones dcfcendimus, qua» mox infra demonftramus ▮

anno CHRISTI 'V».

Id igitur epifeopus curabit atque efficiet, ut cum in omni ecclefia › omnique celebritate, tum in procefEonibut homine· non conferti, nondenfi fimul & compreffi inter fe lint, fed ordine diftinfli , A* aliquo intervallo feparati, ut contagioni locus non detur.

Qua vero in ecclefia pluries mane diebus lingulis millz facriticium celebrabitur , hoc cavebit', ut non eodem tempore ad eamdem ccclefiam , cum przferlim perangulla eft , populus conveniat , fed divelfo tempore tantum, nifi necetfaria caufa a'ite-q poftulet.

Scholz przterea inftitutionis Chriftianz , loco aperto, *Se* amplo, utpote in coemeterio, foro, trivio habebuntur : idem expedire videtur, cum in orationis communis, aliorumque pietatis officiorum exercitatione , tum in concionibus aliquando.

F.cclefM parochialis fi extra illa fepta eft , quibus hominum aliunde venientium, &.* viatorum, peregrinoruinve aditus , *Be* ingrcflus peftis temporibus przcludi atque obftrui folet , parochos G intra fepta , vel intra opidi, larrive mornia ecclefiam aliam idoneam, *Se* domicilium propinquum, obi ipfe habiter, invenerit, eo lanCtillimum (aeramentum , & curz parochialis munus de vicarli toranei conieniu traufferat, licebit. At G allo jullis caulis minus expediret , ibi tamen ea parochialis munera gerer, ad quz frequens populi concurfiu eft, qualis eft idicbus tcftis mifTc parochialis celebratio, przdicatio , vefperarum officium. *Se* orationis' communis , ac rei hujulinodt exercitatio. Id porro omne epifcopi judicio *Se* voluntate ftatuctur,. Fjufdem judicium erit , G quando peftis vel periculum, vel contagio aliquem locum vexare \ncipit» an propterea, ut populo loeu· amplusA commodus detur, altate extra ecclefiz parietes , aut intra , fed in ipio januz ingrellu collocabitur , przfertim cum vel facerdox qui celebrat, peltis nomine luipt/lus admodum fit › 8r ecclefia perangulla fatis , vel contagio ad illius loci complures domos familialve dimanarir. Quod lt cpiUopus ita laciendum cenfuerit , tunc vicarius torancus ejufdem concelTia utiffz lacrificium rn altari portatril , quod ob eXs caulas intus in ecdelia prope januam collocabitur , aliquoties celebrare permittet , idque przfertim die feflo , &: in ecclefia przfertim, quz exigua , Sc ang.lla valde eft pro ratione multitudinis, quz contcrtiliima eo ad millz (--crificium uno tempore conveniet. Com vero altaris portatilis facultatem dabit , eam cautionem przfcribe:, u: co foco , ita collocetur, ut ab omni venti tempoufve injuria, ab omnique rei indecentis , atque offenlioncm ptzbenris, periculo tutum lit.

Parochialibus luis, qui quoniam extra cuftodl^ fines, *Sc* cancellorum feptx habitant , lulpicionem aliquando majocetn przbent, cum nullus ad cos aditus viatorum , peregrinorumve przclulus lit , lcd valde apertus . ac plane liber, epifcopi conceffu R' atifloiitate na ptolpiclet atque confulet, ut in aliqua propinqua ecclella , facellove probato ad milTz facrificnrm conveniant : ubi itidem lermonibus flatis , dç-nuntiationibus , cohortationibus , fcholts Chrillianx inlitutijpnis , fello lolemnique officio vefperarum, procefliombus , litanils , qrationt communi , & aliis pietatis Chriftianz exercitationibus interfint.

Quam

AXNO CHiUSTI I *i79·* Quota ob caufacn eb certum aliquem pro. Prium facerdotem dicacefanum cooftituct : cujat iuftentatioai fuccurretar eleemofynis, quae vel ipii, vel oainci illius parochi* homines ad cam *conferent, «ut* certe alia inita ejus fu-/lentandi ratione , nt commodius fieri pate, rit.

Sin bac via non fucccdet, banc aliam aggredietur , ut dam peftilentic fufpicio & periculum eft , aliquem facerdotem capellanum illius opidi , locive , qui idoneus ad parochialla officia pr*ftet , epiicopi conccflu ad illos homines co pofilGmuin tempore mittet, quo tantum illius miniftcrio opus eft* Si vero complures pasochi funt , .unus aliquis corum , curs caula, illuc fe conferet.

Imo fi vel unus tantum parochus , anima, rumque curator eft , cam aliquando cogitationem, atque laborem fufeipiet , nt ad parochiales illos suos , cum per alias cura occupatio, nes licet , crebro proficlicatur , ut tum mifl* facrificium celebret, termonem habeat, id generis officia omnibus unirerfc prarftet : tum etiam fpeciatim fingulis , quibus opus eft , facramenta miniftrct , & alia adjumenta" fniritualia praebeat , qua a fe in primis przfta. rl, futeepti officii parochialis munus depofeit.

Sed demum fi omni ea ratione , ac via fpiritualibus illorum nccclfitatibux noa fatis profpeâum , confultumque cfle poteft , nullo tamen modo vicarius foraneus , aut pnefeâus, aut parochus patietur , parochiales illos qui vere peftilentiss morbo non laborant, nec vero certis caufss in fufpicione contagli vere funt , ecclefisB parochialis communis, aliarumve › qu®' illius membra funt, aut intra ejus fines pofit®, aditu & ingreflu excludi , atque adeo prohiberi , quo minus fibi mifl® facrificio , facris concionibus , *It* ceteris Chriftian® pietati» aâionibus univerfe interfiat, atque prztcrea unufquifque fpeciatim facramcnta ibidem , aliaque fpiritualia adjumenta a parocho fumat.

Eam quoque rationem parochus epifeopi conccflu inire poterit , nt fi quando , prarfertim qui extra cuftodi* fepta habitant, pauciores funt, quam IIII, qui intra ejufdem fines domicilium habent, aliqui Cantelli, per quos mif; *Ia* facrificium infpici pofiit , intus in ecclelia parochial-, fi ejus amplitudo hoc tulerit : alioquin in ipfo vettibulo praefigantur, ut diftiufti & feparati inter le fint, qui intra fepta epotantur , ab illis qui pauciores foris manent : atque hac quidem neceflaria caufa parochus permittet eos parochiales extra ecclefic cllium mifl® facrificium tunc fpcâarc , nullo decreto vel provinciali , vel dicecefano obftante.

Hzc ipfa cancellorum ratio, *te* viatorum, & illorum etiam caufa adhiberi poterit , qui aliena cure homines ad aliquam aliam ecclefiam , vicarii forxnti juflu convenient , quod licet fortafle locus ubi habitant, ab omni contagione fufpicionevc liber fit ; tamen ubi ercleíia parochialis fita «It , ad quam convenire debent, locus peftilenti® morbo laborat. Cancellorum ctjam fepimento eos quoque parochus feparabit , quot ex aliena parochia ad mille facrificium, divina officia , *8r* concionem accedere animadverterit. Verum cum iftis , ut maxime poteft , admonitione omni aget , ut ad propria* coram ecclefiam parochialcm conveniant.

I lis qui extra profites la ecclefia cancellos manent , aqua fauâz vas predpuum ab alio diftinâum , ac feparato loco collocatam, apparabitur. Quod extra ecclefiam , dum peftis lufpicio eft, ponatur licet , modo «Unco a canibus, alirfque brutis animantibus , *U* omni rei indecentis periculo tutam fit , aut inde in ecclefiam locumve tutum afportari poffit , mifl* facrificio, divinftquc officiis peraais. anno CHXirrtit».

Ubi vtl univerfus popului , vel magna pars aut univerfa vicinia *dium fuarum exitu prohibetur, miffie facrificium in oratoriis, altaribuive qu* jam parietibus exsdifiíata funt , qurve tunc ex afleribos in viciofa , foro, via publica , locove opportuniori extruentur , celebrari B epifeopus permittet ; qui *locum* , ubi illa ftruentur, cum primum infpiciet, arbitratuque fuo diliget, firm cavebit flc extrui , ut flipra cautum eft, de-omni periculo evitando. Hanc porro curam is, cum per alias occupationes non poteft , *Io* urbe przfeâis regionanis , alufre quos maluerit ‖ *Bc* in dlizcefi vicariis forantis relinquet.

In ils oratorlis altaribuivc , atque adeo Ungulis vicinils parochus , prout opus erit , flatas denuntiationes dierum frftorum , vigiliarum , matrimoniorum *Bc* rerum aliarum , quas de more enuntiare (olet , promulgabit , atque edicet, edicive curabit.

Parochus quamfzpilCme parochiales fuos et. C iam de altari moneat, quam graviter peccent, qui pr* metu alicujus vel incommodi, vel detrimenti , aut alia caufa peftiferam contagio, famque labem , qua infedi funt ., occulte celant , quamque exitiofum vit* fu® detrimentum inferant, propterea quod fi ab *initio* curationi fe darent, facilius morbum ,depellerent t ac rurfus quam vehementius allis noceant, qui ob eam caufaln, quoniam illos rsot» cavent , fe facile contagione inficiunt ; *Bc tero* quod maxime omnium intereft, certo repentia® mortis periculo fefc ipfi offerunt , ut ne contritionem quidem , qua fua peccata doiracit , animo concipiendi , nedum fuiftiffima facramcnta fumendi fpatium vel exiguum baD, beant.

Parochialis vicini®, locive decanis , vel fyndicia confiilibufve id cur® epiftopi nomine commendabit , ut diligenter , vigilantique ftudio Ungulorum morbum explorent , & is quem in contagionem incidilfe compererint , quampri_ mum fe, *Se* laicos , etiam eo nomine confiitu_ tos , certiores laciat , quibus , ex lrgibus tna_ giftratus fanitatis, id denuntiare debent.

Id ipfnm patresfamilias monebit, ut hoc itidem de lis ipiis lingulis fedulo prrftcnt, qui in fua familia, famulature funt.

Populo prztcrea fuadebit , ut omnes & fin. Î'ull valetudinis public; aclum ftudiumque fucipiant ; ita ut fi quis aliquem vicini; fu; £ hominem , aliumve pefte laborare , certo fclt aut probabiliter (ufpicatur , xem omnem confeftim *Se* fibi, *Bc* laicis illis a magiftratu conftitutrs denuntiet. Ad quod fane officium quo vehementius incitej , certis argumentis demon, lirabit, quam giavcs psxnas Deus ab his repofcet, quorum negligentia , culpavc , tot tamque acerba damna, & mala non modo illis pene tabcicentibux , quorum moibum patefacere debuerant, fed aliis etiam fingulis , qui contagionem contraxerunt i Ac univerfitati denique importata fint.

ANNO CHRIJTI IJ7f.

Aliam praeterea rationem omnem idem pa- ,<xhas adhibebit , ut de cujufquc morbo ccr- tior quam primum bar.

Illud vero preter cetera populo lignificabit, bbi ab epifeopo,illud przlcriptum elfe , ut fi quem in parochiali vicinia zgre fe habere len- lerit, illum ftatim invifat , quo diligentius in tempore fanâil&ma (aeramenta miniftrct, otn- neque aliud adjumentum , cum ad animo fa- lutem in primis, tum ad corporis etiam cura- tionem confcrat\

Crrto libro omnes & Cingulos parochiales luot notabit , non modo cos , qui peftilcntia fulpicionevc laborarint , ac demum liberati fuerint, ubicumque vel domi, vel in locis pu- bliez curationis degerint , led illos etiam qui petliûra labe affciki mortem oblerint, ubicum- que manfetint .

Denique opportune epifeopos, tamquam po- puli pater , ut muHis rebus , qua peftis tem- pore incommode , acetbeque de repente acci- dunt , paterna cura prolpiccre poliit , per pa- rochos , A· alios tum ecdcliafticos homines', quos huic cusa przfcccrit, tum per pios etiam laicos tibi nuntiati , & ligniticari curet, quz- cumque cpilcopali» officii follcitudinem , ope- ram , *Se* ftudium requirunt.

Magiftratus porro a & decuriones , ad eas lolicitudines , quas maximas , piudentcrque cx· cogitatas in pefte propulfanda pu.nmt , illam unam maxime omnium nccelfsriam curam ad- jungent, ut primo pietatis opera , atque offi- cia promovere ftudeant ; tum illa fummoperc caveant, quz plis officiis , divino cultui, lau- âis caritatis Chriftiaruc exercitationibus, & re- ligio.is publicis orationibus aliquo modo vcl repugnant , vcl certe obftant ; cum hzc iftiuf- modi lint , qua non imminuant , aut depel- lant , fed vehementius excitent , provocentvc vim , impetumque peftilcntie · Contra vero illud certum atque exploratum eft , illam re- ftingui frequenti piorum operum ufu , rcbgio- f_> divine caritatis cultu , & publicis fupppbca- tionibus. Hoc ex antiquis Chriftianz religio- nis exemplis › qus narrata funt , plane de- claratur.

Quamobrem hzc przter cetera videbunt om- ni pietatis ftbdjo I

Ut in (applicationibus publicis frequentifli- me fint.

Ut (anftaram fpirituallumque exercitatio- num ftudia atque officia nc quidquam impe- diant .

Ut nihil obdent , quo minus ad milia (a- crificium fideles conveniant, conciones adeant, proceflionibus publicis interfmt , orationes item publicas obeant, *Se* ptivatim quoque pre- centur.

Nec prztcrea qnidquam impedimenti affe- rant, quo minus funera ccclefiaftico more du- cantur, *Se* (cpultnrz locus (acer detur, ejuidem- que irem officium peragatur ›

Nec vero prohibeant liberis parentes, ruriuf- que parentibus liberos , *Se* cognatis cognatos , cam vcl pcftilentia affieâi (unt, vel contagionis nomine lufpedi , infervire : neque publicorum miniftroram (uorvm › aut eorum , qui opi- dorum vcl univerlitatum adminiftrationi , cu- rationique , prelunt , miniftrationibus aut perterrefaâlonem patiantur illos ab iis pie- tatis, cariutlique officiis avocari, abduci, ab- ftrahive ›

Ut caveant, ne parochos, animarueque cu- ratotas, & certos illos facerdotes, qui in publi- ci» curationum locis ad (aeramenta miniAran- da conftituentur , aliofvv ccclefiaftici ordinis homines ullo quovis-modo , vel nomine › vcl przlcxtu impediant , quin *te* (aeramentorum adminiftrâtionem , *Se* debitas' muneris paro- chialis funfliones , debitave cur» officia , tum univetie gcncratimque populo , tum (peciatim lingulis , contagione etiam affitâis fuipeâilve preftent .

ANNO CHRISTI IS7*·

Hoc item ib illis in domino vehementer pe- timus I

Ut ne aditu , exituve opidorum, pagorum locôrumve eofdem prohibeant, contra cccleliа- ftice libertatis jura , *Se* epilcopi przlcripta , cui falutem , incolutnttatemque populi , lue cure commiffi , non minus libi , quam ipiis cordi elie periujfum habere debent .

Quo in gencic tanto gravius peccarent eo pcticulofo tempore, quo ecdcfiz miniftros huc atque illuc confcftim dic noiftuque in lingulas horas, vel in momenta potius, ad falutem ani · marum procurandam accuirere magis necetis- riumeft, quam aliosetiam publicos przfcitoi, curatoleive valetudinis corporum , quibus adi- tus , atque exitus in omnes partes dari & pate- re folct.

Ut longe refugiant ab eo deteftabili uiu , pefte afFectos , tuipecioive , tamquam pro de- rdiclo habitos , abjecta (cll'cet omni eorum cura , ab urbe , municipio opidove inhumane cxtuibandi .

Ut ne in iis iplis e domicilio ad tuguriola abripiendis, plus exquilite diligentia adhibeant, quam pro cantatis Chriftiana ratione adhibeti par cft .

Ut ne in illis fecludendis , domique cuftо- diendis leverius agant , quam cum thriftiana caritate conveniens cft . Ut denique in omni cautione non magis prudentis luz, quamdivi- no auxilio innitantu r.

Cum vero cx cc cicliafticis monimentis nuf- quam compertum fit , fidelem populum unius Civitatis, opidive univerlum unquam in peftі- lentia, ut contagionem evitaret , hoc commi- fiile , ut diuturno admodum tempore totus ab ecdefiz conventu penitus abftoui.u , cjufquc ftationes plane defereret , imo vero contra petfpici poflit , crebrius , ardcntioiique divine caritatis ftudio , quam antea conlucvcrat , ec- clefias frequentare : ob eam caufam magiftratus diligenter videbit, ut ne quarantenz, quam di- cunt , lege , illum univerium domo exire prohi- beat , quo fiat , ut diutius , quam religionis pietas poftulet, officia prztcimiitat, qua in ec- delia Deo prztare debet.

Nam, ut filentio prztereantur difficultates, incommoda , detrimenta, damna , mala , que inde multa reipublica gubernationi evenire pof- fent , cavendum etiam maxime eft , ne , cum populi multitudo fanâarum ceremoniarum quae oculorum afperftu cernuntur, uiu & ritu sd pietatis ftudium incendatur , G domi reciula , aliquamdiu ad ccdeliam non conveniat , ma- fna ex parte religionis officia non modo in ea nculta lint, fed plape dcflorvfcant .

Qua quidem ex re longe gravior pernicies pertimefcenda, eft, quam ex omni vel funeftiffi- ma pcftilentia.

Quare magiftratiss d· quarantena diligen- ter , accurate, & pie in primis , etiam atque etiam videbit matura deliberatione, *Sere* omni cum epifeopo communicata › Ut non minus

- inima-

anno CHRISTI UT». animarum pefti > quaxn corporum contagioni, qua infinitis partibui inferior eft , rede profpiciatur ,

Quod (i aliquando indicetur , illud maiime przvidendum erit, ne in adventum , quadragvfimam , folcnnitatcs domini , facraque alia tempora incidat , quibus pro facrolanfla divinorum officiorum celebritate populi fidelis Conventus in ecclefia, *St* frequens , & folcnnis itidem effe debet , ut iolennia facra funt , qua ca Spiritus landi dodrina , rcligiofis ceremoniis, divinoque ritu celebrantur.

Ea przterea ratio ineunda erit , ut fpeciatim potius quam univerfe , & in lumina inflanti neceffitate quarantena fiat ; ita ut vel femine folum cum pueris , vel aliquando viri , vcl unius viciniz tantum , que gravius e fufpicione laborat , homines certo illo temporis fpatio , coque non diuturniori domi (e contineant .

X V.

Ccutii i» fiiirrdote mixifircntc.

Si parochus ob aliam caufatn, quam ob minifterii parochialis occafioncm ; in peftis fufpicionem inciderit· plures lane dies domi fe continebit , quot fcilicet pro (ufpicionis ratione epilcopus boni publici caula ilatueiit . Quod vero ad miniftena parochialibus fuis praftanda attinet, ea ipfa ratio fervabitur , quz parocho fupra propofita eft, fi quando minifterii fuioccafione in fufpicionem incidit .

Idem parochus , ahulvc facerdos , qui pefte laborantium curam gerit, quoties hominem iibi commiffum habet, qui ut pefttlentiam , fufpicionemve inciderit , ut & nullo loco officiis defit , quz in eum conterre debet , & quam cautiifime poteft omne periculum evitet , ubi *fe* ad Dei voluntatem totum accommodam , deliberationemque fufeepetit mortis in lingulas horas obeundz , ut animabus , fibi in curam traditis , ad falutem profit przlidium vero incolumitatis fua in Dei potiflimum cultodia pofucrit ; has ctiam cautiones adhibere poterii i

Ut fi quando hominis pefte afteâi, fufpeâive eonfeluonem audit , loco audiat , qui aliquantulum - leAo diftet . Cum vero fine magno illius incommodo id fieri poteft , curet licet , ut ad feneftram, aut oftium , aut in porticum, veftibulumve, aut ad impluvium , aliumve locum apertum accedat , ubi illum confitentem audiat , ut cubiculum declinet , in quo contagionis periculum timeri foict.

Ut eadem cautione in fanâiflimz eucharifliz miniftratione utatur .

Ut aliis remedils fe przmuniat , quz religioforum hominum in primis conliilio probata medicorum judicio vim aliquam repellenda contagionis habent.

Ut dum intra fepta curationis publiez funt , refles contraâiorcs, auk ita fuccinâas, quz infra genua vis protendant, adhibeat.

Ut in iis miniftrationibus non pluviali , fed folum fupernallicco, dc ftola utatur.

Sacrz noftiz particulam unam , aut plures , Î|uz ad communicantium ufum tunc fatis erunt, erre poterit : nec vero aliam przterea, que de more tepostetur, dum ad ecclefiam capellamve redit .

At vero in omni facramcnto, multoque magis in fanâiffima cutharifiia miniftranda , cavcbit , ut evitandi periculi , vcl fulpicionis cauia , ne quid vel minimum , quod nocivum fit , adminiftrationu ritum introducates neve inilrumentum , aliudve quid fimile ad miniftrationem pro digitis vcl adeo in ipfis adhibeat ·

Extra domicilii januam , aut tuguriorum fepta , eos confiftere jubebit , qui fanCti/limum (aeramentum luminibus proicquuntur , cietKO excepto .

Quorum luminum 'loco aliqua , fi fieri poteft , per cos accendi mandet , qui intra illud domicilium , eave fepta habitant , cum jam iufpcdi iint .

sacerdotes, przfeiti curationi Jpirituali holpitalis domus , alterlufvc loci , ubi morbo infeiti fufpeftive curantur , abliuieant ab omni vcl confuetudine (vcl alio contrahendz contagionis periculo , quod alieme exiftere pof- 111 , quam ex facru funfiionibus , *St* nnniitcsiis , *Sc* aliis caritatis officiis , quz prcftaiidà fufdeperunt .

Eorum facerdotum > fi plures funt , unus deligetur , qui zgrotis faeram communionem praebeat , ceteraque minifteria przftet , quibus obeundis propius accedat neceiTe eft : at vero plures etiam pro multitudini zgrotolum , alius autem qui pelle fufpedits curam operamque fuam in iis ipfis miniflerils navet , alius minus fufpeâis , *Sc* convalefecntibus cuftodibuive , *Sc* famulis ccterilque miniflrabrt . qui a fufpicione liberi m hofpitalitatis domus , aut foci tuguriorum finibus extra fepta degunt .

In facramento autem pcenitentiz miniftrindo , in facra concione habenda , in doftrina Chriftiaoa tradenda , 8c alus funâionibus , quibus przftandis ad eos pefte vel aftcâos, vel fufpeâos appropinquare non eft neccfle , unus, *Sc* itera alter vteiflim , prout inter fe conve. nerint , aut , prout epifeopus maluerit , operam fuam curamque non zgrotis lolum, fulpeâlive navare poterit , led ceteris etiam , atque adeo illis , qui reâe valentes , extra tufuriorum fines collocati conftitutique funt ad ocorum eorum cullodiam , ufum , *Sc* famulatum .

Cum eorum facerdotum unus zgrotis curam minilleriumve navat , alter ils, qui tantum in fufpeâis habentur; caute etiam ii ambo mutua inter ffi confuetudine utentur ; ne pre fufpicion« fideles a fufeipiendo eorum minifterio avertantur. Atque fi in iifdem domicilliis habitant, eorum tamen commercium aliquo intervallo disjunâum erit .

Eorum unulquifque ad miflzmfacrificii ufum dillindtas facras velles , mappas altaris , di(linCtoive etiam calices , li fieri poteft, habe bunt .

In capellis quoque altaribufve diltinftis celebrabunt .

Si vero una tantum capella eft , unumve altare , ne unus alterius indumenta , mappafve adhibeat , tangatve .

Si altquandp vel in milfz facrificio , vel in fandiilfimz eucharifliz miniftratione , cum clericus defit qui miniftrct , alter alteri miniftrare neccfle habet ; utriufque cautio eadem erit .

Anno Christi ijr>.

XVI.

ANNO CHRISTI *frr.*

XVI.

CjUtit i» JittrJeft , fei miniflrivit.

Parochus (fiufvc lacerdos , cum vel pefte tabelccnti extremam unâioncm miniftraverit , vel m eju· cubiculo confellioiutm propius audierit , aut aliud deiliquc-egcrit , unde 4pud populum in probabilem peftis fuipicionem inciderit , tunc aliorum commetcio » -cbiifuetudineve per aliquot die· abftineat no bene valentibus contagii periculum , aut certe timorem injiciat .

Duin II, tamquam fufpeâus, dotai fe continet , il forte acciderit opus elfe alicui, itidem fufpedb , aut infeâo , qui parochis (u* fit , ■ut aliena , aut cura fus commiflus, huic mimfterium fuum opcramVe [aeramentis miniilrandis przftabit . 1

Quo tcmpqre ab aliorum commercio abftinct, in parochiali tantum cccicfia, aliave quam prefsftus regionanus, aut vicarius foraneusconftituerit, nnifam celebrabit ». & in eo preterea folum altari , in quo nemo alius facerdos eo tempore celebrabit ,

Quod altare, fi heripoteft, cancellis munietur, quibus populo ingrciius praeludatur. Quo ipfo tempore ad miffs celebrationem veftes Tacras, & mappas altaris adhibebit , qija feparatim loco diffindo aifervabuntur i nec alii· fa-.cerdotibos tunc ufui erunt.

Dc fuggeftu > aliove ejus generis loco, qui populi frequentia aliquo intervallo disjunftus bt , termonem , concioncmve habere poterit . \

Confeffionem in ecclefia intus , & foris, at in fede confcflionali audiet ; quz przter laminam perforatam aliquid etiam intermedium *ia*terjeaumvc habeat , opere chartaceo confeflum .

Extra etiam confcfEonaleai [edem audiat licet , ita tamen , ut confitcns ab eo diftet tribus , quatuorve cubitis .

Parochialem etiam viciniam , aliamve cur* fuc commiflam , obeat licet , cum vel funus curare , vel alia parochialia officia przftare neccffc habebit .

Alia preterea loca adire poterit , cum peccata confeflugis ad alium parochum, contcilariutnve qui propius abiit , le conferat opus eft .

At lane expediet eum confeflarium ad eum potius in parochi* finibus accedere I

Cavebit autem, ne in chorum ecclcfis , ubi alii laccidotes iunt ; neque aho item , ubi frequens hominum conventus eft , proxime ad cos ·credat .

Nec Vero idem facerdos extra parochi* fines, excepta caufa , qus commemorata eft , line «pifcopi , aut przteéti rcgionatii, vicarilve foranei facultate icripta dftccdet . Neque porro facultas dabitur , nili cum aliis fufpectis facra. menta miniftraturus eft j aut bene valentium etiam adhibita paulo ante demonftrata cautione , coofeffionem , epifcopi jullu , auditurus ; aut, ad epifeopum res ad Tutam fuam pertinentes relatura· ; aut aliquid aâuras, quod fua caule agi necefte eft . Quamdia vero ab aliorum conluctudine lufpicionu caufa abftinet, cum domo, aliqua caufa, facultateve egredietur ; temper, prstetquira cum fanftiftimam cuchariftiam feret; ferulam albi coloris, quatuor cubitis lon-

A B·®.· ft"od fignuns fufpicionis erit , manu gc- M** itabit, ut omnes ejus congretfum proximumque CHRISTI «ccclfum cavere poiiint . t

Eo ipfo tempore, dum fufpeâus eft, baptif. eum infufionis , non immedionis ritu , ubi hujus ritus confuetudo aliis temporibus eft , miniftrabit) llatss vero baptifmi erremoniai ad id tempus differet , quo a fufpicione libet erit : aut alium facerdotcm adhibebit, qui baptifmum ftati· ceremoniis miniftrct I Alterius etiam facerdotis minifterio utetur ad fan&iUu mam euchanfttam -, extremamque unitionem, pirochialibuj fuis miniftr*iid*m peftis^fufpicione non laborantibus .

Quamobrcm parocho , dum eo loco pedis eft, B ubi curam gerit , facultas detur, altum faccrdotem fubftituciidi, qui ab ordinis munere non fit frdpenfus , ut parochialis cur* munera obeat. Ne tamen audiendis confclEonibus alium faccrdotem fubftituçre poftit, quem antea epifeopu* non probant , nifi hujiis lubftitutioni poteftatem idem fccilfct . Clericus, famulufvc parochi fufpetti I aliulvc , cujus operi uti velit , quo tempote ille domi fc continet , inde etiam ne ipfi quidem egrediantur ad przfcriptum : li quando autmn exire necelle habebunt , ferulam *de* more gffiabunt .

Ubi feptimus dies, aut aliud tempus ab epifcopo preferiptum, prout vident expedire, praeterilt , quo parochus in peftis fufpicioncm , ob C minifterium incidit , neque aljqua parte fe lzfum fentit , nec vero fulpicatur fe contagione infeftum clic ; libere , ut antea , &' line fc-ula omnia loca'-adire , parochialifque cur* munera obire poterit, nifi aliter epifeopus jufferit. Idem dc parochi clerico, famulo , familiave cenfendum erit ; quz ex parochi ob minifterium fufpicione fefe domi continuit.

Parochus autem , A- facerdotes, *in loco* curationis public* conftituti , caveant , ne propios accedant , congredi*nturve *cum iis*, qui a peftis futyicione liberi funt : neve alia ratione cis periculum aut fufpicionem contagionis attc. rant .

Quamobnem e loco , in quo collocati funt , D facultate ab cplfcopo , przfettove regionario , aut a vicario toranco in diorccfi non impetrata , ne difcedant . Nec vero illi , przfeâus fcilicet regionarius , vicarius foraneus, epifcopo ineoniulto, dent , nili ob caufam , qua vel ad fpiritualc minifterium , vel ad publicam curationem fpeifet ; ob quas caufas f.rpe acci, dit , eos ad alia loea mitti oportere. Cum autem foras quavis caufa facultatcvc exeunt , te. rulam albam parochis lupta conftjtutam gcftabimt .

XVII.

faurio *i»* , *ob tliutn* raa/at» E *fufftti»*, a«r *ftfc itum itfiit» , udhibcndt* .

Ad tuendam publicam Valetudinem cpilcopus eam facultatem parocho dabit, ut non modocc. cicfisfticishominibus, qui in parochiali vicinia habitant, fed etiam focio cur* parochialia , *te* parocho item proxime habitanti, G quis eorum in peftilentiam , ejuique fufpicionein inciderit , hzc , utinira , przcipere jubcrevc poftit.

II' is, lcilieet vel infeâus , vel fufpe&ur, intra domicilium , certi przfcripti temporis lege , fc contineat, aliorumque confuctudinc abftiueat ·

Ut

ANNO CJUUJH IJ7»

Ut neminem alium intro ad *it* donum recipiat , admittatvc-

Ut illius familia hoc ipium omne itidem prrftec. Hanc camdem potcftatein prttfeilus regionarius cum in reliquos ecclefiafticos homincs, turn in parochoi ipfos exequetur , non folumy quando rorum quilpiam peQe afficitur , rfcftifve fufpicionem prebet , verum it- t> iam alia de caufa . Ad cujus ret exequendc ufum pani» arbitrii fui contra contumace» a-Bet · \

Hcc \ipfa facultai erit etiam uniufcujufquc vicarii roranci , cui praterea laicos homines, cum ecclefiafticos idoneos non habebit, quihzc exeqisantui, fubftirucre licebit , ft quid przfertitn.de repente acciderit , quod aliena opera B opus habeat.

Eifdem praterea fingulis licebit , etiam laicorum miniiltorum cuftodiam , fi ita quandoque expedire cenfucrint, adhibere.

Parochus igitur, ubi primumecclefialhcushomo in fufpicionem pefils incidit , facultate fibi. data, ut opus efle vident , (fatim diligenter *tc* piudenter utetur.

Ecdefia autem vcftcs , *Se* praecipue quibus ille proprie utebatur , unde contagium exiftere poflit , omni diligentiflima cautione , ut nihil Ïdane amittatur, certo loco , ab aliorum conuetudinc femoto , reponi *Sc* cuttodiri curabit. Qui locus bene fepietur *tc* munietur, *Sc* lupelleàiils, quae in eo recondetur , index , ommi- C que alia opportuna cautio , adhibebitur.

Epifcopum przterea, aut prrfeAum legionarium, aut vicarium fmaneum , de tota tc certiorem itidem faciet , ut ubi rem ipfam diligenter cognoverit , vel aliquid aliud , vel idipfum diligentius ftatuat, prout expedire videbitur.

Kcm item omnem curatoribus publiez valetudinis , in er vicinia conflitutis , quamprimum fignificabit , ut *Se* fubminiftrentur quz eorum opera , minifteriove ei tunc fubminiilrare necefle eft ; *Sc* omnis alia diligens cautio ab illis adhibeatur, quz neceffiaria eflet ad alios homines conquirendos , qui cum eo , sl.ifve illius familiz . uomufvz commercium ha- Ü buiflent , aut allo modo ejus rei caula iulpcCti efle poliunt.

St vero parochus eft , aut ejus clericus , aut familia , domufve , qua in fulpicioncm incidit ; hzc ipfa officia focius paiochialis cura, fi quem habet, alioquin parochus propinquior, praftabit.

Curabit porro prcfcâus regionarius, aut vicarius foraneus impcnle admodum, ut &: domicilia, *tc* fupellex ccclefiarum, vcl ccciciiaflicorum hominum quam diligcntiflitne expurgentur . Ad cujus expurgationis rationem omne exquifiti ftudii , cautionifque genus epifeopus adhiberi jubebit, quod ex magiftratus przfctif.to in laicalibus 'cbud cxpuigandis adhiberi £ olet. Et, ubi opus efle ceiiluerit , ad expurgationem cocumdcm miniiltorum operam utendam curabit .

Cum cx faCt-i , quod evenerit , ratione dubium exiftit , an quis pefte mortuus fit , anve illius fupellcx eo nomine fufpcifta , anve alio genere morbi afteâus ; tum psroihus medicos m confilium adhibebit , alioivc peritos , eoique potilfimum , quos magiftratus c.uz ejufmodi przfecerit , ut dc re tota certius IIr-jitur.

Parochus ahuive ecclefiaftici ordinis homo, qui loca incolit , quorum commerciurp ob fuipicionis caulam vetitum edulio publico çft , nc anno CHRist 117». inde egrediatur , prokibeal vicarius foraneus, ficut ceteris eorum locorum incolis'prohibitum eft; ita tamen, ut certis ns regulis , *Sc* facultatibus , quz ecclefiafticii hominibus pefte fufpe/tis, fupra couftitutz funt , utatur. *Se* fruatur , przfcrtim , qui animarum curam quovis modo aut nomine gerit.

Hzc omnis cautio tum in facerdote miniftrante, tum in eo qui -mimftravit , tum ttum in eecicfiaftico homine [icftc fufpeâo , quicumque fit, ut diligentiflime adhibeatur atque fervetur, parochi, ut fupra, cura erit. Que fane cura omnis cautioque in mbe ad przfeaum regionauum, *Sc* in diacefi ad vicarium foraneum maxime pertinebit.

XVIII.

Cehti» <» mona/JerliT', *& ctlleim fin AÂblMcU* .

Si regularium hominum monafterium , ahudve collegium ecclefiafticum , aut domus , tibi collegium vivitur , in peftilentiam ejulve luipicioncm inciderit, eadem tota ratio &· cautio, quz mox iupra dcmoniiata eft , «b epifeopo, *tc* przteito regionario , vicariove foraneo ipfius epifeopi nomine ita diligenter adhibeatur , ut omnes qui in eo monafterio , collegiove hahitant , nili aliquos luium pefte fufpeitos elle manifefto conflet, ab aliorum hominum confuetudine, commcrciove abftineant , *tc* intra monafterii , domufve fepta fe contineant ad epifcopi pneferiptum . Eam vero cautioners inter fe adhibebunt, ut alter ab altero ita feparalim in confuetudine verfetur, ut ne contagium contrahere poflit .

Quamobrem etiam in hortis tuguria ftruinpedlet.

Verum ne proprerea in eorum ecdelia divinus cultus intermittatur , fed divina officia in choro, ut muris eft , obeant, ita tamen, ut ibi alter ab altero icparatim aliquo exiguo fpatio interjedo fit.

Millas finguli in fingulis altaribus diftinâla celebrent , facris adhibitis indumentis , *Sc* inftiumentis , quz es communi facriftia fupelleftile fumpta , ad luum quilque ufum eo tempore figillatim , locoque leparato lervabit , Ac cuftodiet .

Ne vero ullum populo periculum inde exiftat, a capellis, ubi celebrabitur. *St* choro aditus ipfius popqli lcciudatur cancellis ferreis , ligneifve, aut alio ejufmodi feplincntu.

At ne , dum fe intra monafterii fepta ib aliorum confuetudine abftinent , quidquam ad viAum eis délit, c publico illo liimptu , qm,neceflario eo tempore ad pauperum fiiilentationem conftitutus eft , cleemolynam , ut opus erit, lubminiftrari curandum erit .

Si ecclcfiafticorum hominum m eodem monafterio , locove collegiatim viventium , magnus admodum numerus eft , qui peftis nomine fufpedus fit, nec vero domus habnationifve amplitudo cjulmodi eft, ut omnes tugurlis etiam extruciis commode Upiraum habitare pollini: expedit, vcl eoa onuiri, qui expelle, lulpicioncve laborant , vcl , his relictis , alios reae valentes, fulpidoneque liberos ad alum domum, monafteriumve , aut etiam ad plura traduci , quz tamen vacua fint , Ar ita con-

ftru-

anno CHRI3TI 1>/»-

Αη»Λ» › ut dure curationis, fut lufpicionit ciule nt libs mancnt , 'Ttgulircns modeftiam , cc-, cieliafhcamquc oidinis *lui* difctplinam rcüc 1er-, vare poffint.

Hcc ipfa cura βτcautio adhibebitur, fi quando fortalic monialium , in eodem monafterio viventium , magnutn numerum pcftis petvalarit .

Sed in carum monafteriis, pcftis nomine fufpedi» , magna ab epifeopo cautio adhibenda erit , ne cx ea occatione intra iepta monafterii aditus lit ime neccfiaria cauia.

Nec vero extra claufur· fepta , finefve egrediendi facultas, nili urgente, neceftanaque Item cauia, momalibus permittatur.

Si vero aliquando ncccffitas efflagitat , ut IILr intus vilitcntur, aut inipiciantur: hoc na a viris fiat , fed a terminis honcflis , curabit epifcopus. »

Hpc ipium itidem fervabit , fi quando motuttorutn opera , aut alia ejufmodi ncceffaria erunt I

XIX

De ktpbfftet ptfte ItitHntI , [nffc(hvc

Infini nuper natus , pcftc laborans, aut eo s.omme lufreCtui , quia a matre , peftifi.ro morbo aftcaa , ortus «It, quamprimum ob inftaor mortis periculum a lacerdote , pefte laborantium cillam gerente , infufioms ntu batirabitur , aliis liatis ceremonils tunc non ad. hibm Si faccrdos abeft . idem confeftim ab alio prxftabitur , qui przfcns baptiaanda formim norit Nec vero comparer adhibeatur, aut talis , 'pialis infans cil , comparer , aut commater alcilcetur , nempe ex morbo laborans , aut ex eadem caufae origine fufpeäus, nils alii , qui liberi funt , fuipicione contagio, nu deterriti, id munus refugerint . Poftea, Il infans fuperitxs erit , quamprimum ab omni fulpicione liber elit , in ecclulam parochialem iuam laeerdoti parocho offeretur , qui ex ecdefiz inftituto reliquas fiatas ceremonias ci adhibebit.

Idem in baptilmo fervabitur infmtum , qui expobti , dubium eft , an pclliicntia lulpeétt tint . Hoc ipfum quoque piarftabitur in baptiLmo infantum , qui non ita manifefto fuli-c;t! videntur , quales il funt, qui e multcriηκ bene vaknnbat nafcuntur , quz tamen cv n'iqua lufpicione vel domi inclut* , vel ad loca publiez curationis perdlidt» (uut , quonum sci in loco fuipetto fuerunt, vel cum h.i.ninc lulpcfio conluctudinem habuerunt. Steeidotes locorum curationis publica , quibus bapulmiim miniftrarint , cotum , 5e parentum nomini , dc reliqua dc 0101« in libium iclium referant : quem deinceps a poftitera lue purgatum ad aiJuvum cpilcopifi ferant . Huiuicujulque autem , quem baptiaarint , baprlimum exferiptum proprio etiam ejus paiosho tradant: quem etiam, cum primum inde Illi emmuntur , ceitiorem faciant de ceremonlis reliquit , quas nuli adhibuerint , ut ille in parochiali cccleba rue luppleat.

^ANNo" CH*WT< «»Z>.

λ x.

Officis fonfibltrwif ecntstil , ◆ ttlledit z/rr. *mt/IMII»* , ac *ifftrcbuti»* .

Schola earitatix hominqs parocho deferiben-^ dis parochia pauperibus operam navabunt , quos feme! diligenter dcfcriptos . fzpc gcncranm recognofeent.

Qua in recognitione fi quid vel addendum, vel mutandum viderint , id parucho nuntiabunt) qui in defcriptionis Jibro notabit , quod eo in genere opus er.t , *Sc* epifeopo ctlam referet.

Iidtai lingulis diebus fedulo pauperes invifent, cofquc prxlcrtitn qui pcfte tabcicunt iuipedive lunt.

Si quos invenerint , qui recenter in morbum inciderint , quive ipirituahs alicujus adjumenti indigeant , dc lis eumdem parochum ccitiorcm facient.

Ipli vero iolicito ftudio tn id incumbent , ut quz ad corporis ufum necdiaria lunt pjuperibus , pcilcque affcâit , undique conquirant . L't autem omni cx pane nimulatoria cantatis fubiidia comparent , cum ad epileo pum , tum ad prztcdos rcglonanos , vicaiiolve forancos , *Sc* paiochos potfugium l/pilhole habebunt 1 quorum etiam auâoritatc ad omnem elcemolvne , ptique lubiidii conqutfitionem, atque apparatum utentui t irpe etiam nugiftratum, & decuriones convenient , ut oput erit .

Id parochos piztcr cetera maxime parochia lex fuos cohortabitur , ut his pretlcrtim pelli lentic temporibus, otnni commi leratione dignis, quant.m maximam per facultates poliunt , clccmolynam conferant ad lublevandas neccilitate< , non folum pcftc laborantium, lulpcitorumvc, fed aliorum etiam omnium , qui return inopia prcmuntui.

Quam ob caufam lingulis hebdomadis , icmci atque adeo frpiirs , rariulvc , prout nceffitaj urget , parochialiumquc opes terunt , viciniam foam , adhibitis cantatis lodalibus, in omnes partes obibit, omnique ftudio, & c.i. Iitatis pia contentione clccmolynam , qiz in eorum miicribilium ufum erogctui , ab omnibus efflagitabit .

In tcdefia preterea parochiait , m omniqua vicinia parte , przferttm pro futibus coium , q 111 pefte infefti , (ufpcdive lunt, capiula» aliquas duabus clavibus inter ic diveilis lingulas daufas ccrtoque ligno , quod piznpuum cpilcopus conftitucrit , notatalquc tc diftinJtas publice proponet atque iihgct , in quas oblate elcemolynz co numine conjiciantui . L clavibus illis duabus unam ipic parochus , *Sc* alteram ille cx confialribus cantans alictvabit, quem «pilcopus, pixtcCtulve, vei vieniut tolancus delegerit.

Si qua in parochiali vicinia complures lunt, vel pcftifcra labe inquinati , vel lulpecti , vel •in inopes homines , quibus aliunde non latis iuccurn poflit 1 parochus ad epikopum confugiet , cujus comcflu it. finitima etiam vicint.s paiochiali caplulam elccmoivoc proponere , aut alia ratione fublidia cantatis comparare pullic ad illorum fuftcntationcm

Ut auicm mediano eo tempore pauperum cgcftati undique luccuriatut , cam licultatem, li ita nxccfCtas tulerit , «pu.opus aliquando

per-

ANNO CHR1STI 1179.

permittet , ut piorum locorum prefedi , curatoreive eleemolynatum , quas certo preferspto tempore dari mori· eft . diftributionem anticipeni, utpote qua eleemoiyna fcmeftri, aut longioris temporis fpatio in egentium ulum erogari confucvcrat, ea omnis duobus , tribuite meofiflius , aut breviori tempore , prout opus erit, diftiibuatur.

Ea autem cautio adhibebitur , ut ne cleemofyn* diftribyend* ratio, atque u(u« fine legitima audforitate , *Sc* facultate unquam immutetur ; Verbi gratia, quod puellis , virginibufve nuptui danois in dotem pia liberalitatc erogari iolct, aut debet , ne in panu elecmofynam, ibudve genus convertatur.

Nec vero piorum locorum prrdia , aliave bona immobilia hypothec* , pignorive dentur, aut alienentur contra ac telutorum voluntate, canonum jure , pontifient conftitationibus , *Sc* conciliorum, aut fynodi provincialis noftr* prims decretis cautum eft .

Omnis eleemoiyna , qu* a caritatis confiatribus congcretut, de parochi, aut prgfefti legionarii , aut vicarii foranei confillo *Sc* aflenlu , in eorum hominum ufutn ncccfiartum erogabitur.

In eleemofyns autem erogatione habebitur ratio cum in primis inopi* , paupcrtatifquc facerdotum *Sc* monafteriorusn cujufvis genefis , *Sc* ordinis, tum hofpitahum «dium , locorumve , qu* intra parochialis viclal· fines fit* funt.

Quibas facerdotibut, *Sc* monafterlis, ex «ratio etiam publico , aut cenfu , unde reliqui pauperes fuftentantur , neccflaria alimenta fubminiftrari oportebit, cum ob alias caufas, tum quia publico ecclefi* nomine religiofi illi bo mines quotidiani! facrificlis , (upplicationibua , divinorumque officiorum cultu , *Sc* moniales etlam facra.facrymarum vi , peccatorum deploratione, gemitu, vigiliis , jejunio atque affidua oratione , Dei iram affliâiffimo illo tempore placare contendunt.

Cavebit autem parochus , ne rei cujufquam, qu* ad corporales quorumvis hominum, etiam pefte laborantium lufpedtorumvc , neceffitatcs pertineat . prccipoam curam prscipuumque onns fibi lufcipiat, quo retardetur, aut impediatur, quin proprium cur· lua officium exequatur': quod totum in rerum fpiritualium procuratione, atque adminiftratione verfari in primis debet. Ideo ab ordinario munere elecmofynai difttibuenda , fubveotionifque publica erogan da abftinebit

Si quo autem ·η loco , *Sc* pauperum ingens neceftitas, *Sc* penuria hominum ut id muneris reâc gerere poffit, aliquando hoc fuadebit, ut iftiufmodi pondus ipfe fufeipiat , ac fuftineat, ad epifeopum adibit, cujus facultate-illud lubcut ac gerat.

Adbibere autem fecum femper ftudebit pios aliquot parochialis vicinia homines , aut confnitres catitatis, quos tum adjutores , tum etiam ceftes fidelis difpenfationis habebit.

Hoc etiam iplum *Sc* pnefeâoa regionanus, *8c* vicarius focaneus exequi , prcftarequc curabunt .

Ut omnis eleemoiyna , quacumque fit qu* colligetur, quibus oportet» reCicquc diftribuatur· nec vero impeuuenter ufurpetur, atque ablorbcatur ab lis, qui aliunde cum habeant unie Vivant ', iniqua illa ufurpatioue exitium ani αιχ io* pariant , *Sc* vius periculum illis pra bent, qui lumma rerum omnium anguftia pre ruuntur , ideo regionanus pnriedus , vicanus ena .s ri toraneus, vifitator epilcopalis , & parochus in i)V primis omni opportuna ratione , ubicumque lunt, qui peftis, fufpiçiomfve cauls domi indufi , aut etiam inopi* nomine illam etiam pro fotibur, aut de feneftni efflagitant , illos, *Sc* aliquando populum. univcrlum , prout occalto tulerit , id graviter monebit , docebitque peccati mortalis vinculo irretitos teneri, fi qui lunt, qui confequcndc eleemolync caulam aliquam prsttesunt, *Sc* affimulant, atque adeo. li quam eo nomine cauls hmulacione conie-quuuntur, plane reftnuere debent.

Quamobrem graviflime peccabunt , quicum B que cicemofyrum capient, illis egentibus hominibus folum conftitntam , qui aliunde cetto teciulionis , aliove prrlfituto tempore non habent, unde viâurn libi parent ; li re vera iph in eo paupertatis ftatu non lunt : nec vero eam eleemofynam ime conlricntis offeniione *St* labe retinere ullo modo poterunt preiertim, li iplius eleemoiynz curatores aliqua figmficatione rationeve praecaverint , (e conftitulile sis tantum , qui ea inopia, paupcttaicvc premuntur illam difttibucie ,

XXI.

C«r4 ***prjjhml* , (T cxrrundj futtin*** ra /m)j
puklitt caratitnu ar darmfar
otiln/h. C

In omni trivio crux loco decenti erigetur > ad quam orantes *Sc* prêtantes fpeitent.

Ibidem , ad epifeopi prsferiptum altaria extruantut, in quibus mifla facrificium offeratur, ita ut qui facerdos» etiam regulans <n illis obtulerit , celebraritvc epifeopi juffu , falisfccific renfeatur muneri, qno adftiiÂua eli, celebrandi in alio cuju(vi) ctclefi* altari .

In capella domus hofpitalis , loeive publice curationis perpetuo (anddlimum iacramennim allervcrur, cui lampas accents prrjuccat .

In qua capella lacerdos, qui lpirituali cura D tiont praelt , aliquando orationem line intermillione inftituct, reiigiolcque atque ocdinc haberi ftudebit.

Iibi ob pcftilenti* propagationem , obrutu-re, vel cgtitudiiiem laceidottim , delunt , qui fpiritualem pefte languentium, vc! luijseCioium curam fuftineant, gcrantvc , ut quaro diligentiffime conquirantur , vic.ui.i, lorancus in Jicrceii epifeopum certiorem celerrime tc içpiflimc .faciet, pr«fcitus in civitate . Inicrca scio eorum Curam patu.hr, aliilve lac cidoi ibus probatis, qui proxime habitant , magnopere commendabit .

Idem officium przftabunt, li quando ob lufpicionem peftis m parocho , vel etiam mfciligE nem inciderit , ut fcilicet altum facerdotem tn ejus locum fubftituat, qui parochiali, cura partes nectifarlo tempore exequatur, quas ille per lufpicioncm lis , qui fufpicionc carent , prrila re iniruis poieft.

Cum nemo facerdos eft , qui publici tuguriorum loci curationem gerat , hoc laltem curabitur , ut in die fefto , & in hcbd<>arad.i rilam certis aliis diebus eo loci aliquis laurdc, ecclefia , au^ vicinia: parochialis rniftç laci'l'-cium in oratorio ob eam cautam extra tuguriorum fepta extrudo offerat . Si veto nc rd ,|Indens fieri poteft , quoniam netno alius luendos

ANNO CHRISTI ii'»·

> nlG >nus tantum parochus , hie ipfe aliouando pet hebdomadam co ie conferet ad miff* facrum celebrandum.

Ubi in tuguriorum loco facerdotes plurei fiant, turn id curabunt , ut omnes quicumque >bi (unt, inillam fpeâcnt, audiantve; turn ipfi pb cam caufitm inter *ie* rationem inibufit , at cum prrfertim una tantam capella fit , alius banc mane, alius paulo tardius mulam celebret; aut certa alia hora commodiore id quifqueptzfiet.

Przcipue parochus hoc valde curabit , ut fi quando vel univerfi civet, vel aliqua vicinia , familiave parochialis domo egredi prohibentur| omnes *Bc* finguli , antequam ie in fuis quifque domiciliis per illud dierum fpatium includant , peccata confeffi, factam communionem fumant. Si vero pre temporis exiguitate id tunc non pre* fiabunt, praeitent faltem eo ipfoineunte tempore, *Se* deinceps przterea fingalit hebdomadis , aut quintodccimo quoque dic, prout fe illis per alias occupationes polle (aeramenta miaiftrarc viderit.

At pro .-uta: fur ratione , qu* ad rgrorum falutem ipiritualia adjumenta fpeitant, haecomnibus all^ anteponet.

Certam aliquam Chriftianz vite normam eo tempore cum populus intra domefticos patieret aliquamdiu ie continet, palloralibns literis epifeopus commonftrabit , ut quotidianas habeat pietatis Chriftianz exercitationes , quibus perpetuum curium teneat in via (alutis.

Pietatis autem ea officia proponet patribusfamilia*, urimon folum mane, fed vefpert, de meridie , fingulifque horis ac momentis habeant 'pirituales exercitationes, in quibus omnis farnia pie verfetut.

Qitamobrem, przterceterra , libros in lingulas amiliat introducendos curabit, non folum eos, quos fupra commemoravimus, fed facrorum bibitorum partem aliquam, urpote hiftoriatajob, Tobiz , cpillolam fanâijacobi, *Bc* volumen preterea de Vitis fandorum : e quibus (eliget prrfertim vitam lanâi Scbaftiani , fanâi Grcgorii magni, fanâi Rochi, fanâi Macarii, fanât Eutychii patriarche Conliantinopolitani, fanâi Nicalai epifeopi, fanâi Bernardini Senenfis , qui omnes peftilentiz documenta , & exempla prxbueront (anftilfimarum virtutum.

Ad alias religiofas orationes introducet certos pfalmos, fc hos nottffimum , nempe pfalmum festum, dccimnmfextum , vigefimumquartum , rrigelimumprimum, trigelimumleptimum , quinquagelimum , feptuageGmumoâavum , centefimumptimum, centcfimum item, dc vigehmumaonom .

Stata przterea illa oratio parochi , *ti iuttd*otis, quz in lingulos dies lepties certis horis adhibebitur, etiam a cuftodibus A- miniftris in(lituctur in omnibus tuguriorum feptis , hofpitalibu^edibus , lingulis familiz incluf* domiciliis, omni loco. A: publice, *tc* privarim.

Qu« orario ut reâe religiofeque peragatur , Curandumeftdiligenter adepifeopi przfcriptum.

Itaque orationis hujus lignum in univerli, vel partis populi rcclullonc , dabitur campanis primaria ecdefiz, collegiatarum item , tam regularium, quam fzcularium , fi quç ibi funt, dabitur. Itidem in ccclefia patochiali liet , dftjus vicinif homines , familiçve aliquf contagionis nomine *fufpeftç,* domi fe continent .

Itidem fiet percufiione parvulç campanf hofpiults i aut alterius loci curationi* puolicf .

Signi ratio bfc fervabitut , ut diftinâo certo temporis fpatio, nempe fecunda quaque hora , aut longiori, breviorive intervallo , prout die* contradiores, vel longiores funt, fepties indic campana pulletur. "anno– CHRISTI UF»·

Initio orationis fignificandp pereuflio Campanarum fiet, ut de more fit, cum (alulationis angelicf, quj Ave Maria dicitur, fignuos datur; poftea continenter per horj quadrantem , cenis eampanç iâibus, brevi'lntprvillo diflinâis , ejufdcm fignificatio fiet, que fono terminabitur, ut oratio velpertina (olet. Dum vero campanis pulfatur, litanif, iupplicationefve ad epifeopi pryferiptum concinentur, recitabuntutve, ita ut vel e feneftris , foribufve fdium ab una parte fint, qui ilias prfemant , *Bc* vici(Em ab altera , qui reliolofe fuccinant , de refpondeant . Quod licubi ita przftari non poteft ,. intus in fdibus ipiis, loco omnium communi, aut ubi oplime poteft, liatis illis figoificationis horisprp* fiabitur. *

Quam ob caufam in unaquaque vicinia , ubi hçc precatio horaria celebrabitur , tinus, plurefve eceicfiaftici homines, autli talesnon adiunt, alii pii viri, orationis ufu inftruâi , ad feneftram, foreive edium adhibebuntur , qui fiata quaque hora, qua lignificatio fiet, orationis hujus inftitutum, atque ofum tcâe , riteque moderentur *te* dirigant , & *ejut* ftudium in horas fere lingulas ardentius excitabunt.

Curabit prfterea parochus, ut diebus faltem feftis, ubi funt qui bene norint, de beata Maria virgine officium precum horatium ftatis illis feptem horis diftinâe recitent.

Szpe evulgabit, atque edicet , quo fidelium mentes ad hujus precationis ufum, ftudiumque inflammet , indulgentias eo nomine conceffits. “*

Ac prpterea quidem uniculque parocho , fc facerdoti, brevium illorum libroruni, quibus cpifcopt julfu certç preces, *te* litanif, ejus orationis caufa cditf continentur, copi* fiet , *Bc* feratis aliquo modo fuppeditabitur , ut parochiaibus fuis, *& aliis,* pnout ufuvenerit , te&p diftriburr-.^

His, atque adeo aliis omnibus pietatis exercitationibus parochus, allivc larerdotcl, curationi (pirituali pryfelti, homines, libi commilfos , tempus, in domibus ocelufis, aliifque locis tuguriorum falutariter &· rebgiofe confumereftudebuat quamdiligentiflime , ut ne otio tabefcentes proclivius prolibantur ad Dei offenhones, *te* ad turpia ftagitia.

XXII.

Cure *Jifcifiunt* merum *i»* *tlfJtm htii.*

Parochus, animarumqne curator, dr alii item faccrdotes, cure (pirituali ia loch prçfeâl, ubi intecti, fuipeâiv; morantur, caritate paterna , *tc* diligenti ftudio videbunt vitam, mores, pietatem, *tc* religionem non .modo eorum, qui petits motbo fufpcâl, in hofpitalibus, publicisdomicilliis , aut intra tuguriorum lepta fibi commifta , habitant, *tc* illorum quiprsfertim réduit intra parochi* fn· fines in privatis domicillis manent, led monstrorum , &.' famulorum , & niinillrorum , quicumque illis operam navant , & esium przterea , qui i t illorum cullodi· collocati funt.

Mullerum pudicitiz , A adolefcentum honeftati profpicielit , qui intra ca fepta ; hofpitaUl-

^λvvo CHKisti i57»·

talcfve domo» , tut domicilia privata incluii degunt .

Frwcipuam autem curam fufeipient defuftinebunt puellarum, virginum, le feminarum, que vcl parentibus, vcl conjugibas mortuis, diferimiai, *tc* periculo pudori» , ac pudiciti* magi» obnoxia atque expolit· funt.

Eas fenioribus fermais , de fpedar* honeftate , piet*tifquc ftudio infignibui , qu/ in illis Jocis morantur, diligcntiffime committent ,qua- (14tie in manum tradent, <t commendabunt omn» caritati» officio.

Pupillorum item, ptzfertim infantum, curam gerent, eamque potiffimum rationem habebunt, ut certo loco'Teparato, dum in public* curatio* nis domicilii1, locifvcfunt, pie, redequecducentur :

Cura eorumdem erit huc etiam , ut, quoad ejus fieri poteft ▮ a feminis mares ubique feparatim degant , pneterquam fi qui figit ejuidem familiz.

Curabunt pnetetea , ut non folum evitands contagionis, fchoneftatis in primis tuendecaufa, qui in uno cubiculo , tuguriolove degunt , nullum fnfpeAum commercium, confuetudinemve habeant cum aliis, qui ve! funt diverf* familix, vel in alio di»etfo tugurio , cubiculovc manent .

Sepe fit ut in iis curationi» public* locis non modo palam, (ed occulte futuri mstrimonii ijlonfionci fiant : ideo epifeopus curabit i ut qui in illis locis, aut paulo poftquam *inde egreiTi funt,* matrimonium conficere volunt , illis (lata. denuntiationes eum in ecdefia parochiali, tumeo etiam loci , ubi incluii pcflis caufa funt , aut paulo ante fuerunt ▮

Ne quid vero de matrimonio contra agatur, quam Tridcntina' fandione przfciiptum efi , ideo quam fpiflime illa in locis public* curationis promulgetur, atque exponatur.

Ne pteterea puelle in fraudem inducantur , omnis alia diligens ratio per parochum, facerdotemve, qui ipirituali curationi przeft, adhibebitur .

Ubi aliqua , vel concubinatus , vel vit* turpis fufpicio fuborfetur , aut indicium exiftet , de hac te omnis parochus, facerdofve, fpiritualis cur* przfedus vicarium foraneum, aut pr*. fedum regionariutn., *te* hi epifeopum certiorem fiatim faciant , ut in tempore , primum re invcftigata , cum remedium opportunum peiiculo adhibere pollit, tum flagitiofa vita , utnmque vitio diffluens, reprimatur, 8c coerccalu-

III* vero morum corruptela , qu* in iis locis magna cum Dei oftenlione vulgo exiftere folent, quales funt, comcflationes , exhilarationes, cachinnationes , inlioncftz congteifiones , obfccen* collocutiones , detractiones , maledicendi ulus, ludificationes , gefticulationes , lotiones, ludi aleatorii, faltationes, tripudia, crapul*, compotationes, congreffufque IIII, tot peccatisconjundi, omnefquc demum turpes adiones, ut tollantur, radicitufqueextirpentur, iidem facerdotes, *tc* privatis colloquils , *tc* concionibus , *tc* fuafionibus, *tc* cohortationibus, *tc* omni officii genere agent plane diligenter.

Siod fi iis rationibus affequi non poterunr , et difciplina Chriftianz afuerit, epifeopum ipfum adibunt , qui offienfionibus ejus generis omni via occurrat.

Quam ob caufam , quo diligentius fcilicet , idem epifeopus nota atque explorata habeat quecimque in iis locis ad morum emendationem , corrsdionemque opus erunt ; certos etiam aliquos laicos homines , Chiilhahz , fandeque difeiEiinz ftudiolos, non modo tn tuguriorum tinius , hoipitalibuique zdibua publicis , fed in omni parochia fecicto conftituct , qui omnia inhoneft*, turpifquc vit* pcrtcula , Hagitiofat adiones, *t:* corruptam omnem eorum dilciplinam , qui ibi degunt , prudenti exploratione diligenter indagent, quzque in offenia effe viderint, de iis vcl epilcopum ipium, przfcdumve legionarium , vcl vicarium foraneum , vcl parochum, vel facerdotem etiam curatorem fupiflime , atque adeo quotidie ▮ li opus eut , certiorem facient.

ANNo CMUSTI '>!*·

XXI11

Qje Jifiiflieeretie fenche , [ttcrittikui rara. *tieeli fchic· tceced» fit*

Parochus , *tc* facerdotes curationis public* cum diligentem in aliis morum ipcculationem, curam, eseteitationemque pietatis adhibuerint) hoc etiam maxime ftudebunt, ur ipli pie , fandeque vivendi ftudio , omnique religionis efficio , arque omni documento, & exemplo Cete, ris omnious przluceant, ac iutnrna quidem cautione in eo utantur , ut non modo quidquam non offendant, pecrentve , fed ab omni peccati fufpicione plane libcn fint.

Omni igitur intima , *tc* externa pietate in iis public* curationis locis fervient Dei glori*, cujus icligiofui cultus perpetuo ob eorum oculos verfati debet .

Studio caiitatis , qu* in eorum animis fixa femper inhzrcat, agent omnia ▮

Quo ftudio dudi , *tc* cur* fufcept* officio commoti, longe ab iis adionibus refugient, qua oftenilouem , aut mali fufpicionem parient.

Cavebunt, ne eos , qui pefte , fufpicioncve laborant, ad reftamentitadionem , aut ad aliud ultime voluntatis genus, ne agnatis qnidem illorum flagitantibus, ullo modo inducant, atque impellant : nili aliquando vcl Chriftiana caritas, vel propinquorum ftatus , commiieratione d'gnus, aliter fuaferit ; tuneque fi temporis fpatium datur, rem ipfam, ut eft, cum epifeopo» aut prefiedo regionario , aut vicario luo focaneo comrdunicabunt .

A tcflatnenti , codicillorum, donationis , *tc* alterius id generis ultime voluntatis confcriptione abftinebunt, nili urgens nccelfitas alirer depoic/t , cum alii icilicet eque idonei non fint, neque aliunde acciu polluit , qui conicnbant: tuneque ut avaritie , toididi quzftus iulpicioni occurratur , telles, quoad ejus fieri potxft, audoritate, *tc* vit* moribus intignes adhibebunt .

Idem przftabunt , fi quando aliorum pecuniam , fupelledilcmve afiei vanJ ! , aut in aliquem uium erogandi, curam fulcipicnt .

XXIV.

SfeciiUti it tritifirii nretiaiti ·Jhiicd· .*

Parochus , *tc* facerdos , qui in hofpitalibus ge-fiublicis zdibus , locilve tuguriorum fpiritoaem curam gerit , hzc diligenti ipeculationc videbit :

Primo, ut eorum locorum pritficti , curatores , ceterique omnes, qui vcl operam vel olhcium, vai famulatum ;n illorum hominum curam,

anno CHAisTI ij7»·

iublevatiooemque conferunt , ne quid negli- A g*nt» portcrmittant, dcferantve, quod ad opera, cure, officii , minifteriivc fuicepti pattea attinet .

Ut ne quid praterea committant , quod illis firaudi fl It detrimento fit t quodque pia folicitudinefi ft (incera cura » quam navare debent , indignum exiftat.

Quare ipfe parochus, facerdoive pnecipuacapita mox infra demonftrata, in primia animadvertet , in quibus icilicct frequentes eorum oflenfiones efle lolent i

Ut potiflimum illi ipfi, quicumquc fint caritatis (ludio, non negligent! opera , non langueiccnti minifterio, nec vero immodefte, non petulanter, non proterve , non contumaciter exe- B quantur debiti officii panes.

Ut mulieris morbofa , fufpedrvc corpus, aut cadaver dumtaxat infpiciatur cum necefle maxime eft . Et vero infpedioni neceflarii folum miniftri interfuit , ut pote medicus, chirurgus , mulier aliqua , ft alius praterea nemo ›

Ut infpiciendis item marium corporibus mtinftri tantum adhibeantur , qui videlicet neceffarii funt .

Videbit item parochus, facerdofve , ut przfciti, vcipilloner, vicinia: curatores , quos antianos dicunt , aliique tniniftri , nihil omnino pecunie, muneris denique extorqueant, cumvcl domicilia clauduntur, vel aperiuntur , vel alia C quavis occafione, tnodove .

Ut ne pecunia, refque aliqua , aut fupellex pelle languentium, vel (iifpcflotum , vel mortuorum diripiatur, *diliipeturve* unquam , & maxime cum vel domo educuntur , vel moriuntur, vel in fepulturam traduntur , vel eorum domicilia , aut eorum fupcllcx ad loca purgationis exportatur.

Ut qui ad loca publice curationis perducuntur, vehunturve, non vcfpcri, aut fub nodem , fed bene mane, fi fieri poteft, perducantur, afportenturve ', quo faccraotibus, qui in iis curationis locis resident, temporis fpatium detur audiendi eorum confeffiones , ft alia , que domi non fufeeperant, fpiritualia adjumenta mini- D ftrandi, antequam nox adventet , in qua , ut plerifqiie accidit , morte eripiant.

Ut ne eodem curru, vchiculove mortui fimuf, ft vivi , aut morbo tabeicentes una çirn his , qui folum fufpedi funt, afportentur ; fi modo tamen lufpcdi non illi quidem funt , qui fua fponte morbo affedis operam , curam , & ftuaium narent .

Ut hec ipfa cautio diligenfque diftindio in exportanda, importandave fupelledile adhibeatur, ut illa icilicct, que pefte languefcentis eft, diftindo curru, ac feparatim vehatur ab ea quz fufpedi hominis eft.

Idcoque carendum erit , ut vehicula plura , que ad eum diftindioais ufum fatis bnt , m £ tempore apparentur .

Ut iis, qui ad loca publicae curationis domo abducuntur, temporis fpatium detur colligendi pecuniam fuam, fupcllcdilemdifponendi, conlituendique ceteras res douseiticas i ita tamen, Ut ne diuturnior mora fraudi Ct, ft detrimento valetudini publics .

Ut fpatiuaa etiam detur colligendi farcinulas, & advehendi fecum ledum, culcitras ftramenti*s, lodices, linteamina, tegetes , ftorcafve , veftes , ' ft alia id generis ufui neceflari* . Sin autem ab initio tempus non habuerunt , detur

poftea , adhibita cullodia , ut moris eft , ft cautione .

anno CHIBTt «>?··

Ut evitanda contagionis caufa, tuguria morbo languentium , aliquo interjedo fepimento , vere ab illis fejunda Tint , qua fufpeda habitant . Eadem cautio adhibeatur tuguriorum , ubi funt minus fufpedi , ut feparentur ab iis , qui graviffime fufpedi funt .' Itidem de convalefccntibus ,

Ut ordine deferibantur certo libro quicumque ad loca publica curationis abducuntur .

Qjux dcfcriptioms ratio uniufcujufque tugurii , cellcvc numero refpondeat , ut finguli a parocho, faccrdotevc conftituto, medico, chirurgo, cetcrrfque miniilris , facile ft diftinde inveniantur .

Ut ob eam ipfani caufam , quoties qui recens ad loca curationis venit, aut inde abit, aut de uno in alterum commigrat , id omne eifdem miniftris lignificetur , & facerdoti przfertim, ut minifteru fui partes ei prailet.

Ut in uniufcujufque tugurio, cubiculove, ad ledum fternendum, quoad ejus fieri poteft, fatis palea fit, culcitra item ftramentitia , ft cento , lodixve ›

Ut quibus , vel ex morbo laborantibus, vel fufpedis, lectus, ftramcntis lancis, aliaque fupelledile apparari, & fterni debet, il, pro ratione, ftatuque perlonarum , illud fpluni commodum comcquantur, & miniftri item publice C ad locum cui itionis conftituti.

Ut iifdem miniftris, aliifque refte valentibus viduscerta ratione (uppeditetur, qui fatis fit.

Ut zgrotis item fluta hora fubmintftrctur , quibus etiam ratio adhibeatur cibi , qualis fit , quantus, ft quo item modo przbeatur.

Utmedicinz, medicamentave in tempore celtifquc prrfcriptis horis, ft ordine apparentur, conficiantur, & przbeantur.

Ut ft veftes, ftiupcllex, & tuguria, cubiculave, quz ex a(1eribus couftrud* funt, ubi pefte inftdi › fufpcdive manlerunt , aut mortui funt, prout opportunitas tulerit, diligenter purgentur. Hia vero tuguriola ei paleis inflammentur, ncc vero ului fins aliis, qui folum fufpcdi funt .

Ut ea ipfa tuguriola, cum opuseft, palea recenti, cum intnnfecus optime circumveniantur, tum extriufecus rede undique obtegantur , ut ne quando pluvia influat.

Ut in mortuis efferendis, ft fepelliendis nihil contra agatur, fiatve, quam de efferendi , fepelliendive modo , ft de loco , ubi fepelliendi funt , epifeopus ftatuerit I

Ut vero hzc omnia in «secutionis ufum rede inducantur, parochus, omnifque alius faccrdot, quicumque intra tuguriorum (epta curam gerit, przfedus regionarius , ft vicarius foraneus, ut diligentiffime poterunt, curabunt, crebris cohortationibus , alliduifque admonitionibus , omni £ caritate plenis, atque «deo, ubi opus eft , reprthenlionibus. Et omni praterea paterno officio cum illis aget , ad quos fumma curationis ipedat, ut ordine, ft quam rediffime eunda gerantur. Quod fi ne his quidem officiis , quidquam adjumenti ad rem optime adminiftrandam non afferent* perfugium , ut primum poflunt, ad epifeopum habebunt, cujus confilio, iludio, ope, & auctoritate , etiam apud magiftratum, ut opus erit, fi quz perperam aguntur, ad redam normam redigantur.

anno CHIUSTI ·17»-

XXV.

yifitttituii tgitùm multifit.*

Ea omnia, qua panlo ante , *tc* mot infra demonftsaatur , «d ad cautione· , «cl ad curat , «ci ad pietati· exercitatione·, vel ad hominum more», vel ad taccrdotum in pnmisvite hooeftatem, *tc* difciplinam pertinent, utredtam omnem cxecutinnem habeant; hoc prxfeâi regionarii, aut vicarii foranei, aliique epifcopalcs vilitatoret videbunt , curabuntquc diligentiffime .

Quare loca publia· curattoms frequenter , vel quotidie potius , cum opus erit , vilitabunt , cunitaque perfpicient , atque explorabunt , tum qua ad pelle Unguentium , fufpeâorumve , aut anima lalutem , aut corporis curationem fpeâant , tum etiam qua de eo genere omni fpeciatim , univerieque confcripta Hint .

Ac (i quid vel deefle, vel in aliqua re peccari , otfendive viderint , ad ipfum epifeopum referent : qui de omni outi ine , cjii , plaque exercitatione , *Bc* difciplina (olicitus , in omnium execution·, at opu> erit, ibidiole evigilabit .

Epifeopus vero frequens in en erit , ut univerfos *Bc* fere lingutor, pcftc vel infectos , vel fufpeitos invifat, paterna caritate c.nfolctur , epifcopali liberalitatc , &: eleemofyna , quain manu fua prrbebst , fublevct , li quos inopia laborantes viderit documenta opportuna det, atque accommodata ad ianôe , *Sc* cum Dei voluntate congruenter vitam agendam, mortemque fortiter , Chriftianoque more in domuiu obeundam

Crebro item familial, qu* domi ob lufpiclonetn fe continent , brevi termone alloquetur , *Bc* oftendet in primis que unicuique agenda lint, quz rurfus fugienda .

Szpc prztcrea indicecelis loca infecta , fufpeâave, excurret, cunâaque oculis, paterna cantate incenius, luftrabit, ut populo fuo affiido. percutio, *tc* pene prollrato, confolationes, remedia, fublidia, 8c alia epilcopalis dilciftionis officia adhibeat 3r przftet

Noo vifitatoces folum , fed allos etiam frpe mittet, qui hzc eadem officia przftent.

Przfeâorum , curatorum, *Bc* minifhorum public* curationis operam , ftudiumque excitabit .

Si quos négligentes, & delinquentes in officio competent, cum lis non modo cohortatione, monitione , fed aliquando etiam feveriore objurgationis acerbitate aget : ut fui quique muneris partes ruite, diligenter, & talutaruer erequantur .

Sl vero aliquando monitos obftinate opetam dare cognoverit , ut contumaciter , maleque agant ; ut illi ab officio fufeepto amoveantur , curabit atque efficiet .

Monattorum vitia , qua in eo genere hominum graviilima ineffe folent , increpabit aterrime. Siqiic hac via non (uccedet, ut in efficio refte agendi le contineant, illam aggredietur, ut magiftratm przras repofeint flagitiosum qu* admiferint .

Et quoniam per epilcopalcs occupationes omnibus locis praeiens adefle non poteft, eam etiam rationem aliquando inibit, ut ad populos lueras paftorales feribat , quibus illos confoletur,

A conhimet, de cxeltet ad optima quzque, prout occafio talent .

λvvó" CHAlsti isr»-

XXVI.

Ctrt ffiritatHi falktim ueirmftt ftfic aftSt , vsf *jtffrd· , t fcctrictc tcihilctdtl '*

Ubi primam parochus, aliufve certus facer dos conftitutu- , aliquem , cure luz commit. lum, pcltilentie morbo laborare certior factus eft, cum, ut celerrime poteft , paterna caritate invifet , atque in primis diligentiffime ponitcntiz facramcntum miniftrabit, *Bc* alia deinceps omnia adjumenta fpiritiulla ad anima· falutem .

Qtiamobrcm diligenter plane cavebit, ut ne. cum morbi, ex quo aliquis laborat, vis, luiolclonem pcftilentiz przbc-at , falfa inanique ipe dutxus, cum diutius in vita permanfurum , id c»lpz contrahat , ut abfque lacramentis llie dilcedat . Itaque hoc pczfertim- nullo modo prztermittet , quin pernitenti* facramcntum , mora non interpofita , miniftrct.

Sacram autem cucharistiam (nifi ob vomitum, aliudvc impedimentum necelfe eft , aliquid mor* interponi) quam primum pro viatico zgrotanti, ctiamticibum himpfcrit, omnino miniftrabit ; nili manifello apparet , illum a morbo convalcfcere t pcftilefitia enim agrotau» in eo ftatu verfatur , ut timendum *iit j* ne vel ad punâum temporia mortem obeat.

Quare extrema: etiam unâionis facramentum , line cuuftatbnc moraque el miniftrarc poterit .

In facramento poenitentia miniftrando videbit , ut facultate , vel epifcopali , vel etiam pontiticia , qua etiam a criminibus illis , qu* apoftolicis literis . dic ren» domini editis, continentur , abfolvi permiffitm erit , prudentrffime atque fafutariter utatur.

Drnique zgrotanti omnia illa caritatis tniniftcrla 8c officia przftabit , quz in extremo vita fpiritv , allis, cur* fuz comtmffis , przltire alias debet.

At vero przterca dum zger aliquo fenfu viget , carum pontificalium literarum audoritate indulgentiam el concedet, epifeopique nomini; benedictionem impertiet .

Confolationes proponet , quibus illum ad bene laniteque m domino moriendum excitet .

Ubi illum obirfle audierit, ejus animr auxilium feret oratiombu' , precibus , *Bc* in primi» faniliffimo tnitiz iacrrficio ·

Eam ipfam diligentiam , quam pefte laboranti adhibendam efle , paulo ante dcmonftratum eft, idem parochus facerdos in fpirituak adjumentum illius conferet , qui ex morbi folum fufpicione laborat .

Sed quod ad lanâilfimz communionis rniniftrationem pertinet, dum ilk in fufpicione tantum dt, lemel ab initio eam . non pro viatico tsmen miniftrabit , *Bc* deinceps aliquoties etiam, atque adeo fzpius , aut rarius, pro pietatis ftudio, quo ille tenetur, proque cur* occupationibus ; quibus *ipfe* parochus vel facerdos diftineturl

Et vero, quamvis paucis ante diebus facram el communionem przbuerit , cum tamen indicium .Juimodi erit , ex quo perfprcue manifeftum lit , atque adeo certum , peftifera labe illum infeflumrfll, lanfliflimum viticum, ct-

anno" **m poΛ·*·!»··" .cibum agrotan, repent , nnc a CHKISTI moia · Pr◇ Iiitui preparations *8c* ftatu mini- *ff9.* Artbit.

nd fane omne ut diligcntIIIIiBc prriletui . a it epifeopus omni accurata exploratione &. ratione > quim a prateftu regionally *8c* vica >n« foraneis adhiberi maoda'rit . Mol item extrema un&ionis (aeramentum mimftrare potent, ut paulo ante nattaium eft

XXVII.

Cara *kmini ccdcfia/tict , fefa Ukcranti, vd fef.*

Clericalis ordinis homo, dum in pcRcm,ejuf- B ve luipicionem inciderit , illius maxime praecipuam lingularemque curam parochus , aliuique iacerdos, qui in publica curationis loco lacramentis adminiftrandis prefeftus eric , iufeipiet atque ceret, ita confcIIim, atque adeo in primis ad fpiritualia auxilia . remediaque confugient , ut documento atque exemplo luo pietatem laicorum accendat , quo in genere ei ptopterea nullo fane loco deerit. Quae vero ad corpori» ufum ncccAaria funt, ea qua via *8c* ratione fupra dcmonftratum eft, fati» abundeque eidem lubminiftrabuntur . Itaque idem parochus cum opus eft id praecipue Audebit, ut cum ipic ad illius ufum eteemoiynx aliquid conterat, tum caritatis iublidia ab hominibus tam ccdefiafti- C cis, quam laicis conquirat ftudiofe , acprstcrea , h necei&tas urget, ab epifeopo item.

De hominis eccleliaftici peftilerrtia aut fufpicioue parochus urbis prefeftum regionarium, cumve , cui cale munus epiicopus commilerit ; dicecefanus parochus vicarium foraneum, ut celerrime poteft , & quamdilgcntiffime certiorem faciet; at vera epifeopum uterque, ut *tc* hic et eorum unufquifque illa pnrterea opera , atque officia preftare , aliaque ftudia ad illius auxilium conferre poflit , qu* illa temporum ratio (uadet atque deposit.

Parochus faccrdofve , qui fpiritualem curam inita loci publicat curationis fepta admimftrat, ii morbo Inficitur , aut aliquam ejus fuipicio- D nem pftabct ; ei focius , fi quem in cura parochiali habet , omnia laccrdotalia minifteria Se officia prrftabit , ordine, qui mos fupra expofiius eft cura~fpiritualt unicuique adhibenda. Si vero plures facerdotes coram feptorum curatores iunt , qui fufcept* cure munere prior eft, ca pratftabit, nili inter illos aliter convenerit > Ubi autem focius ntmo eft , aut alius, in parteaa illius cure evocatus , lis plane officiis curandum erit ut parochus , qui proximus eft, fatisfaciat I

Verumtamrn ca pefte laboranti parocho, nee cur» focium habenti , facramenta , prefertim fanrftIIIimam eucharifiiam βr extremam unâionvm . Ii ille la diercefi eft > ab ejus ptspofi- £ to , aliove , qui plebis totius eur» pcateft , fi m civitate , ao aichipresbytero cathedralis eeriefI*. vel etiam ab'ipfo epifeopo , aliove facerdotc, quem fibi adjutorem eo tempore epitropos afciverit , ubi nullum in mora periculum fubfir , miniftrarl , cum proprium valde eft , *Ic* cum caritatis fraterna officio maxime conjunftum , tum etiam ad parochi lanruefcentis coniblationem longe aeeommodatiflimum . Quod ut in morem ulumque inducatur8r plane profletur, hoc epticopus luo in primis exemplo Audebit *

Cidehalticul homo , morbo afleflu", aut anno fufprHIK , ut ad loca publica cotation h perduc- CHRIiTt catur alportetarve , hoc maxime ftudeat rs, eut ·Π» epileo·'I» rd cura dederit , fi mode rora.quam gerit, aut officii, cur proeft , ratio, vei mias ejus ingravticcni , vcl alia ejus genens cauia aliter non poiiuict : nam iis locis longe melius, quam domi iuc, fubminiftrabancur quacumque tum ad anima ialutem, tum ad corporis euiationem nccefl'aria font.

Atqui illius perducendi, afportandive ea ratio adhibeatur, qua ejus ftatui , *8c* ordinis eccleiiaftici dignitati conveniens eft.

Ut ne fimul cum aliis, ut vulgo fit, ʌ· tamquam unus dc populo, fed folui, & ut is, cui pre.ordinis dignitate honor deferenduseft, perducatur .

Ut ne vehiculo , curruve communi afportatur.

Tugurium habeat , quamvis intra aliorum fcpfa collocatum quo commodius *tc* medici *tc* medicamentorum copiam , aliorumque mini- Arorum operam habeat , ut a reliquis tamen opere diftinftum *tc* longius aliquando feparatum.

Diligenter inftru&um fit floreis, tegetibufveftramentis, ledo, culcitris ftrarnentitiis, culcitris laneis, cervicalibus, linteaminibus, *tc* omni alia neceilaria fupcIIeâile.

Is prope habeat famulum, aliumve pium hominem , qui operam ei navet in icbu» corporis ufu neceffariii.

Ex miniftris , qui extra fepta famulatum operamvc praebent , unum aliquem habeat , qui precipne ei viftum , medicamenta , *8c* alias res neceflanas opportune extrmfccus apparet.

Ejus cura faltem alicui medico *tc* chirurgo, allive curatori, aut mimftro commendetur diligenter ac figiilatim.

Srpius *tc* ab epifeopo iplo *tc* a parocho *8c* a pruteão, feu vicario foranco, *8c* alus epilcopi etiam nomine vilitetur.

Si aliquando aeeiderit , epifeopum pefti» nomine fufpcâum fieri , domi fe continebit , quamdiu expedire cenfuerit. Dum autem icdomi continet , ii pro fua ipcculationis munere, tempore tam neceflario, fibi aliquid oculis perluftrandum lit , ut opportunius profpiciat , *tc* coniulat, in urbe , ditxcefive , foras prodibit, at opus erit I

De familia autem fua fi quis in pefti» fufpicioiicm inciderit , eum lervare jubebit qu* de Iiarocho , parochiquc familia demunftrata unt.

Sin autem peftilentia afficietur , de cjui periculo per capitulum , vcl duos priores de capitulo, certior ftatim fiet epifeopus , qui propius abeit, *8c* metropolitanua item; cujusem, fratrem epifeopum, ita .laborantem , omni folicitudine *8c* caritatis officio coofolari , vique falutaria adjumenta , ut accurasiliimc poterit, adhibete

At n* epifeopus , fi forte in pcdlicntiam inciderit , ulla ope fpirituali in primis deftituatur, id fibi folslidii comparabit, antequam peftis in dioeefin irrumpat , ut certo* Gbi (acerdotes, eatitatis zelo flagrantes , fpiritualifque vite ufu peritos , preiertim cx capitulo, conquirat Sc paret, qui laboranti ex pefte epifeopo conftanter miniftrent qu* ad anima falntem pertinent.

is veto, dum agerpft, fccuampiu, csicfti-

buf

anno CHRISTI ijyp.

bnfqee moditatiooibu confohbitur, ' tum (pi- tiitulium laccrdotum affiftentium colloquii· . atqua ctiam , *ittti* mnrbi vint licet , leâionc alsqaa de fanais , utpota Cypriano martyre , Bernardino $«eaù , Ac beato Kocho > Ac aliis, quorum divin» virtutes in pcftilentia eluxerunt.

Neque, dum morbo laborat, ex cdibus epiTcopalibus (e alio conferet , fed jn iit perfiftet ; ut il forte"obeat , clero At canonici· prnlcrtim ecclefi» cathedrali· , id quod (anâiÆmi epiicopi religiofe fecerunt > tum quii , etun» extremum fere fpiritum egens, falutaria monita tradat, atque in Ratione fuacpiicopali, quemadmodum epifeopum decet, ea hac vita migret ad dominum.

Erit autem capituli cathedralii ccciicli» pre omnibus, dum ille in peftis aegritudine cft , fupplicationi inftate I ac preterea vicarii generali· , orationem fine intermiflione in urbe , dimcelique indicere At habere , ut pro eo, communi omnium parente , precatio adidua , relioiofaque ab untvcrib clero , populoque habeatur ad Deum ·

xxvm.

Cwa xdAsfeadx tdr *jub ttmtltfài, Λ ft/lt tuttk ήut [uffitnut hktrvtur.*

In eam etiam curam totus incumbet parochus , ut omnes *te* linguli ▮ qui a morbo convalcfcunt , aut a peftis periculo , fufprctoneve liberi evadunt , tunc maxime fixa animi deliberatione propofitoque vere nove vitae fufeepto , & diligentiflime , relijiofcque difcufla confciciitia , peccata omnia , quocumque in anteafta vita admiferint , probato confeflario facerdoti confiteantur ; fi quando pcftil initio id minus prnftiterint.

Ut fanâiflimoram facramcatorum frequentem ufum adhibeant .

Ut precationi· , & orationi· aflidua , Ar frequenti· , pnefertim matutine , Ac vefpcrtin» item , ufum & conluetndinem fufeipiant , aut fufeeptam retineant perpetuo .

Ut alia Chriftian» religionis oficia , quibus vite fpiritualis ftudium axardefelt , ampleântur *Sc* colant diligenti exercitatione.

Ut ab omni male agendi conluetudinc , ab omnique peccandi occatione fefe abducant ; hominum, qui vitiorum , flagitiorumqoe impuri- | tale inquinati funt , commercium , *Sc* familiaritatem refugiant ; *tc* peccatorum , in quibus antea pravo quodam uiu verfatr funt, feminaris pmcidere ftudeant.

Alia pmterea grati animi oficia illis commonftrabit , que infra , cum de pefte extinâa agitur, uberius explicata fuot.

Quoniam autem fepe fit , ut in iis puelis, Ac virgine· , Ar mulleres florenti state , parentum, aut aliorum, qui proxime propinqui fuot, morte ab omni ope destitute fint , ac proinde periculum fit , Ac ad impudicitiam turpiter peolabaotar ; ideo parochus , fi quas in parochiali vicinia habet, aut etiam ex parochia fua in communis curationi· hofpttali , aliove loco collocatas illa· Gogulas matron· honeft* , illis propinquitate, aut vicinia conjunâ» , oisive femina lediflun* , quo maximo poteft caritatis ftudio commendet , ut eas, fi necefle cft , eleemofyn» etiam largitione fublevet ; in omnibufque rebus cum earum curam illa fufeiplat ;

tum maxime , id quod caput eft , jn timore Del , lanâcquc vit» ratione eafdem inftrtuat, prgfcrtim ab omni labe puras atque integras confervet I

7~MNo CHAISTI n;».

Atque in omni quiden, hujus cultodias . offi. clive genere ille iple parochus curam praecipem maxime fuftiucbit . Ideoquc ubi primum vel convaluerit , vel a filfpicione liber» erunt , Illius cuta Ac ftudio la monafterio , locove pio collocabuntur , aut matrona honeft» famulatui addicentur I aut alia honcfta conditione carum neccffitatibus , ac fimul pudori profpitietur. Et quo redtius, Ar cautius id omne agatur , ad apiicopum etiam , fi opus erit, confugiet.

Puerorum , Ar adoleCcentum , qui mortuu B parentibus Ac propinquis in eodem ftatu ver fantur, *tc* infamum etiam laâentium , *8c* aliorum przterea , qui ab omni re inopes , aliorum auxilio dcftituumur , eamdem ipfam curam, *Sc* folicitudinem paternam folcipiet actuftinebit.

XIX.

Cana *mtriutrant.*

Hzc pro mortui· peftilenti tempore przflin da epifeopus curabit , coque vigilantius , quo gravior culpa multorum m eo caritatis officio aliquando exiftit

Si quis igitur pefte effectus, eove nomlaeiufpeAus mortem obierit , ejus corpus ne citius duodecim horis, nec vero tardius quatuor Arvi ginti horis, vel eo circiter temporisfpatio, *fe*peliatur, poftquam obiit.

Noâu ne efferatur , nifi epiicopi conceflu *feripto aliter* aliquando *juftis caulis* permiflum fit.

Curru item nc vehatur , nili pr» mortuorum multitudine , aliavc caufa feclu fiat neteffe eft.

Ne humeris unius tantum , tamquam onus gcftetur , fuccolleturve I nec vero nudum , nulloque operimento teâum , etiamfi curre feratur , nec alio modo indecenter , atque inhu- D mane I

Porro a duobus efferatur decore binit longuriis, aut haftilrbusfolidi·, beneque firmis, quibus feretrum fuftineatur , aut fcala decenti, aliove eju· generis opet.

Si autem inclufnm in capfa , vel linteamine *iT&e* involutum ; tuas pallio przterea «d hunc ufum cooftituto . corpora operiantur , etiam quando vehiculo efferuntur.

Ad efferendum vefpillones, qui monatti vulgo dicuntur, adhibebuntur: qui fi minuspublico ftipendio condoAi funt , curandum erit, ut corporis Ar efferendi, Ae fepelicndi curam fuferpiant Ar gerant, qui in ea ipfa domo, familiave funt , in qua erat qui peftis morbo obiit : E aut illi , qui vel cognatione , vcl asaore , Ac caritate conjuaftiorcs , cum ejus , peftilenti» contagio laborantis , curam przcipuam habuerint , Ar ab illius latere non *dlieweriat* , mortui etiam funus, Ar fepulturam libentius, atque minori periculo curabunt ac pnsftabunt , cum officio caritatis adduâi , tum etiam quia nihilo minus aliquo temporis fpatio ex lege magiftcatut, qui lanitati przcft, feclufi ab alsorum confuetudine fint oportet.

Funetis ftatis precibsu, Ar pfalmorum, aliarumque orationum officio, ut ecclefi» ritutell, pcefcqucndi, celebrandive munus adfacctdores,

anno CHRISTI II'*-

I°c-* -li-« pdfte laborantium conlitutos , par. tinebit, fi qui funt : alioquin id ofhciumpr*. fiabit una cum clerico proptius mortui parochus .

At unicuique tamen parocho, animarurave curatori liberum integrumque erit , fuit impenfis certum altum facerdotem una cum clerico conflituere ; qui parochialibns fuil, pelilientia tnortuis, officiam funerale preftet ; cum icilicet non in parochial· ecdefia , fed in ccemcteriis fepelicutur, qur prreipue ad fepulturam conftituta funt pellis morbo morientium .

Si'mortuus aliquid in bonis reliquit, heredes omnem dc cera âc funeris totiur liopeniam facere cogantur pro illius , qui obiit , dignitate , proque cleri, qui ad funus adhibetur, ratione , B ac pro Jcpultur*, quam libi in aliqua certa fede delegit, modo.

Sin autem vel in adibas hofpitalibus, vcl in iit locis tuguriorum, mortem obiit , in carum cdium , locorumve coemeterio humabitur ; cujus funeris fepulturave otiicium facerdotes *Sc* clerici obibunt, qui ibi curam gerunt , ubi *fi* complures non funt J is unus tantum qui eft , ad funus fatis erit. Cera porro fumptusab hofpitalibus , eorumve locorum curatoribus fiet : iique a bonis mortui. Ii qua in illis vel hofpitalibus domibus, vel tuguriolis reliSa funt rcfarcietur.

Ubi nulla alia ratio fumptus fit pro funere defunâi, ceram in funeris lumptum conferre , C *8c* fepulturam in coemeterio curare, parochi fit: ut ceteris parochialibus fuis, ab omni re inopibus, qui obeunt, itidem prxiiarc debent.

Et Campanarum Tono, &■ cruceprriata, *Sc* luminibus accenfis, & ceteris ceremoniis, ftatoquc omni ritu ecdefiaftico, a parocho aiiove faccndote, *Sc* clerico faltem uno funus ducatur ; etiamli, epifeopi concelTu nodu fiat, & curru itera non unus folum, fed plures, pefte extindi, efferantur . Quo in funere idem patochus aliuive facerdos, *Sc* clericus, fupcrpellicco induti, cum pro edium, altcriufve loci foribus , unde efferuntur, tum in via, tum loco demum ubi fepeliuntur , pialmorum, precumque ofticium, ut mqris eft, pro mortuis prefient. D

E domicilio autem , locove , ubi quis pefte mortuus eft, non antea efferetur Icpulturar caula, quam parochus, aliive illius rura lacerdotca, de obitu certiores in tempore per vefpillones , alioive miniftros fiant ; atque certa fepultur* hora conftituta parochus, aut conilitutus ille facerdos advenerit , prxfenfve aderit :< qui at in tempore adfit, curet omnino. E loco, unde effertur, parochus, aliive clericalis ordinis homines, qui funus obibunt, non ante ad eccleliam, Cczmeterhimve difcedent , quam mortui corpus vefpillones feretro, aut curru, aiiove modo eferendum fumpferint , ut illi, quod situs eccleli* fanâf poftulat, fiatis precibus funus rite ducant. Funeris, Iepulturçve caufa ne parochus , II aliufve facerdos, neque clericus item, pluseleemofynç, ne fponte quidem oblate, ullo quovis nomine pretextuve capiat, quam vel dariob funus alio tempore folet, vel ab epifeopo nrçfiriptum eft, aut concellum . Nec veto emolumenti cujufquam focictatem cum vefpillonibus, aliifve funerum carptoribus, ceteriiqae id generis eo nomine ineat.* cui rei, abifqoc avaritif fordibus atque fufpicionibus , ut occurratur , quidquid fruâus elecmofynfve in fingulos meules ab exequiis, quf pefte mortuorum nomine fient , acceperit j in uibc prçfcâo regioaarlo . aut, ii in diacefi eft, vicario foraneo fingulis item mentibus feripto fignificet.

ANNO OHIIXTI 1ST*.

Pefte mortui corpus nc extra loci furi fines fepeliatur, nc eo quidem nomine, quod aliquo poft tempore ad locum confecratum tipnsferaturi fed in parochialis ecclefi*, intra cujus fines obiit, cameterio humetur i aut ubi illud non eft, in ea ipfa ecdefia , vel communi Iepultur* loco, vcl ii confenfus jus habentium accdferit, privato. Si vero prs cœmeterii, eccleficvc parochialis anguftia, aut pre mortuorum multitudine , aliud ab epifeopo coemeterium vcl in vicinia parochiali, vcl in hoipitalibus , vel in tuguriorum loco confecratum eft m eo *ipte* fepeliatur licet. In fepeliendi officio ca cautio adhibeatur , ut in ccemetcriis , prsctertim que in urbe i opido,aut vico funt, altius folia: effodiantur, ubi 111 fepulturam corpora tradantur, ne inde fatpr contagiolas exhalet . Earum igitur altitudo tanta erit , ut fupra cadaver terra extet alte congellia . tres quatuorve cubitor. Ubi vero firpius fepulcrum aperiendum eft , eo altius erit; & quoties fepclictur, totier terra, aut Calx, aut arena conficiatur, qua corpus bene obtegatur. Hcc atque adeo alsa potior ratio adhibebitur ad corporum fartoris vim continendam.

Clericalis ordinis homo fi forte decedit , ejus funus ab aliquo cleri numero celebretur, &. corpus intus in ecdelia fepeliatur ; Ii fecus fieri non cogit loci longinquitas, ad quem effertur.

In altaribus privilegiatis faltem pro ecdefia ilici ordinis hominibus tot mille pro defundis celebrabuntur, quot ex illis pefte mortui funt, ita ut fiogul* mill* lingulis mortuis applicentur.

Si epifeopum mori contigerit, ejus funus , 8c cxequic curabuntur , *Sc* celebrabuntur ad concilii primi, *Sc* quarti provincialis przicriptum . Pro qua defundi anima fiet, ut eodem concilio quarto cautum eft . Nec vero quidquam obftrr.it, quo minus ei detundo omnia debita pietatis omeia praftentur, hocque ardentiori caritate, quod paternam illius , accenfamque dileâioncm pcriculofo illo tempore gregi libi commiflo prnftitit . pro quo non modo facultates, fed vitam conftantiftimc in domino profudit .

F-t quoniam illud in pellilentia, quamtçpillitne accidit, ut parentes limul , *Sc* liberi , eodem fere tempore obeant, neque heredem, fuccelloremve ullum relinquant ; aut, fi quos relinquunt, illi quidem fint cognationis gradu non ardius conjunili, aut aliquando , ii libcmlupcrftites funt, ii vel minores natu, vel fppe eodem morbo atfefti, vcl fufpcfti, ob eamque caulam a ceteris fcclufi lint: quo fit, ut nemo fere fit, qui miflf Ucrificiis, *Sc* flatis divinarum precum officiis, alliique pietatis operibus eorum animas adjuvare curet. Qeamobrem prjfeitus regionarias, 8e vicarius focaneus in lua quilquey regione, ubi pefte laboratur, pro mortuis mifi£ loicnne facrificium, prefer aliam miffam converitualcm, fingulis hebaomadis, quoad pellilentia ccllavc- lit, feria fecunda a clero uniufcujufquc collégial* celebrari jubeat ; fi modo per dici fetis celebritatem, qiuu in illam feriam incidit , id preftari licet.

Hoc idem facerdotes finguli mill* facrificium facient.

In ea ipfa feria , qu* primum in fingulos menfes inciderit, in unaquaque urbis regione I *Sc* in lingulis dioKcili partibus , quibus vicarius fo-

ANNO CHU3TI ii7»

foraneus ptaeft, ab omnibus ejufdem regionis, * partium illarum dioeccfanarum parochis folemne pro mortuis officium , folemneque etiam miffia facrificiom peragetur : Quod fi in ea feri* per officii ritum peragi η<φ poteft , in ali* proxime tequenti profietur.

Huic autem rei praftanda modum epifeopus pro diatceGs fua ratione preferibet . Singulis preterea diebus , pratetquam cum pto officii ratione . aut ob aliam caufam non poteft , faccrdoa unufquifque in mifi* lacrificio orationem , colleciamve pro mortuis religiofe dicat .

Moniales etiam certo hebdomadae die , ab epifeopo praferipto, officium mortuorum recitent .

Singulis quoque diebus dominicis unufquifque parochus, animarumve curator populum intra miffarum folemnia admonebit. ut non modo tunc , cum in mifta facrificio pratens adeft, pro mbrtuis fimul procetur, fed poftridie illius dici, quo pro illis fiet , in eccliefiam ad divina officia , folemneque miff* -facrificium frequens conveniat. Qui vero impeditus adefle non potefts faltem vel domi, vel in officina, tabernave. vel ubicumque erit, pro eis paululum oret, retigiofis precibus adhibitis, prout eft pietatis fu* diligens ftudium.

Singulis denique dominicis diebus prima hora noâis certum campanarum fignum de more folemne detur, quo & oratio, qu* tunc a fidelibas pro mortuis facienda en , & divinorum officiorum celebritas , qu* polleto φβ eorum caufa agetur ; omnibus univerfe fignificetur.

Hac autem omnis defunilortini animabus pie fuffragandi ratio , epilcopo curante › ita inibitur, ftatueturquc in tota diccçcli , vcl in ejus parte , ut peftis fefe diffuderit , vcl epilcopus idem cenfuerit.

Hoc ipfum omne ut in fuis ecclefiis a regularibus preftetur, omni cohortationis officio ille curabit. Quin etiam literis cum metropolitano, *te* aliis provinci* ep'rfcopis agrt , ut PK pietatis ftudium in lua quifque ecclda iis denutetis preftent.

XXX. i/

Vtfa'rtfi»S t«4 frtfttie.*

Dei munere, beneficioque cum primum peftilenti* vit paulatim langocfccre incipit, in co potiifimnm epifeopi cura verfabitnr, ut omni officii genere is populum excitet atque inflamet , non modo ad orationem, obfecrationcm. At gratiarum aâionem , Gcut apoltolus monet, fed ad precipua quadam religionis Chriftiane ftudia, atque adeo opera, quibus divinum IU lud beneficium ac fingulare pia grataque memoria profequatur perpetuo.

Primo ut omnea & lingulos ad gratiarum aâioncm inftruat ac paret, illud curabit , efficietque ut peccata fanfte confcfE , certo rcli-Î'iofo dic laeram communionem frequentiffimi umant.

· Deinde flatam illam orationem quadraginta horarum indicet, & celebrabit rcligiofrffime : ad Suam cum populus, per vicinias parocfiialetdinâus , certis praefinitis horis conveniet , in omni illa horaria ftationc , concionantis vel brevifiimo termone incitetur . atque accendatur ad ea officii, qu* fanftiflima ob accepti beneficii memoriam przftare quifque debet. anno CMAISTI sjr».

Poftea vero fupplKationes triduanas indicet quas Volcmni apparatu , *te* omni religiulorum ordine , *te* frequentiflimo univerii populi concurlu , *tc* preterea tertio fcilicet eorum die, lacra omni pompa fanâarum reliquiarum rile, religiofe, reâe , atque ordine celebrari ftudebit.

Atque ut rcâiüimam quidem viam emendationis , fanâiorifque vit* populus univerfus fufcipiat ac teneat, curabit in primis, ut vicinia parochialis omnis , *te* unaqueque familia , fi minus id peftis tempore fecit , nunc tandem Dei oftenuones , morum corruptelas , pravos ufat, quibus antea fefe ullo tempore implicuerat , perpetua deliberatione perpetuaque omni detcftatione pellat , abhorreat, plancque abjiciat .

Certas vero Chriftiana loftitutionis regulat unicuique hominum generi , ordini , *tc* conditioni accommodatas , epilcopus commonftrabit .

Curabit item hoc diligenter, ut fi qu* vota vel publice , vel privatim nuncupata funt, quamprimum *te* pie, *te* rdligiofc, riteque pcrlolvantur ad prafcriptum hujus concilii.

Ut legata, aliove nomine relifta, aut donata , quacumque in peftilentia pii ulus caufa iunt, iefte fcduloque proflentur.

Ut qu* vitia, & quas morum corruptelas, dum peftis vis, atque impetus irruebat, publice, palamque populus deteftabatur J hoc masime profeftus, fe illa , tamquam peccatorum feminaria, unde peftilentia extitit , abjedurumea plane in perpetuum profliget , eorum malorum fibras, *te* radices procidat.

Ut in primis qu* Chriftiana pietatis officia, ac qu* ftudia peltifero morbo languerunt, diligentius excitentur.

Quamobrem vifitationis munus quamprimum *Serrd*enCur diligentiflimc : in quo munere hoc potiftimum fludebit, atque exequetur:

Ut eccleG* pcafertim parocbiales, fi qua ob pellem damni , detrimentive aliquid fecerunt, refarciantur, *te* neceflaria fupelleaile apparature inftruantar.

Ut loca inftaurentur , caritatifqne opera , *le* fubfidia , fi qua vel negleâa , vel pratermifla › vel intermifla iunt, omnino rclituantur , atque excitentur religiofius.

Ut academia, fcholc, collegiave pie inftituta renoventur fligrantiori ftudio.

Ut divinorum officiorum cuftua omni parte florefeat.

Ut facro conciones, *te* frequentiores fint, *It* omni fanctilhmz difeiplin* officio inftruftiores itidemque facra leâiones.

Quamobrem leftiffimos concionatores undique conducere tfudebit ad fua diacefis loca .

Ut in primis dodtrina Chriftiana fcholp ftudiofius , frequentiorique multitudine- exerceantur.

Ut plorum hominum fcholf frequentiflimp fint, ardentiufque verfetqur in omni pie agendi curfu 8c progreflione.

Ut ali? confraternitates erigantur , iliaque item pie inftituta opera , cxercitationefque excitentur .

Ut caufa pia diligentiffime explicentur , *Se* li qua in loro funt , ad exitum perducantur .

Ut omnes denique Ar fioguli officia, liudia-

/ fl".

ANNO CNKISTI II/»·

que (anfta Chiiftiana difcipiitw diligentius aaplcâantur It calant.

frequentiffimi ad indulgentiarum *St* ftatlonum celebritatem concurrant,

Ecclefia» crebrius , rcligiofiufqM frequentent .

Dierum fetiorem celebritatem ab omni lerailı, mundanoque opere abftinentes , fande venerentur & Candificent officils , atque adionibus, calciii pramio dignis.

Ut patteafaaniiias omnibus *Se* Gngtrtis , quos in familia › famulatuque habent, fande visendi leges accuratius tradant ad praferiptum re-5ultrum, quas ipfe epifeoput'eo nomine exilerit .

Quanto autem quifque generis fpieodore , B dignitate, opibus ptaftat › tanto ardentiotiftudio omnis pietatis inftituta , progicffionei, atque otficia tueatur.

Ut mercatores, artifices , inftitores *Se* ceteri cupiramque opificii homines , miniftrive , pefte rcfttnda, non tam in excitandis induftria artifque fua ftudiis, relumendifque ipfis artificiis diligentes fint, quam foliciti admodum *Sc* ftodiofi non modo in fufeipiendis fande agendi inftitutis, fed in rejiciendo omni vitio, quod in artis luse ufu, atque exercitatione aliquando (uberte lole' : ita ut qusitui (alutem anima in negotiationibus › adionibus *Se* artificiis plane anteponan'

Monebit proeerea crebris Termonibus, inmer-C caiuia , quam faciunt , in omnique commercio nihil fraudis , nihil doli, nihil quaftus nefarii, nihil falli , perjurii committendum concipicnduusve efte" ab officinis *Se* tabernis omnem vivendi intemperantiam *Sc* tiicpiter didomm obfecenitatem profligandam efle : a judiciali foro omnem avaritiam , rapinas , ambitionem, iniquitates , *Se* pupillorum , viduarum , egentiumqoe hominum vexationes exterminari oportere ; • privatorum adibus intemperantis profufaque vitr eonfuetudinem, ludos aleatorios , immoderatos (umptus , fervorum greget , conviviorum -xquifitos apparatus , ingentem veftium pompam , 8c omnia denique quali peccatorum leminarla convellenda t » civitate capitales ini-D micitias, odia, fimultatis, faâiones , improborum hominum catus, ludos publicas *Se* ipcâacula omnia profana abjicienda.

Hec enim cum cjulmodi fint , ob qua Deus iratus peftifvto morbo populum contuderit ac debilita rit , poftvaquam ejus lingulari miiericordu donoque publica valetudo recuperata ei) ; tunc omni rara ftudioque evitanda , ne «ccepto beneficio fideles abutantur ad Dei iram gravius concitandam

Hanc vero vititationem, qua omnibus ofiScils cumulata effe debet, epi[copas quo ftadiolius prsftft atque adeo perfedius , alios etiam vifiiatores adhibebit) qui omnes consmonftrata Vifitationis partes adjnvent atque exequaotur.

In qua vifitatione illud etiam cura erit libri de matrimonlis *St* baptifmis in pcftilentia miniftratis , proprio parocho confettim tradantur: qui in codicem parochialem, quacumque dc eo minilitationis genera notata lunt , referat ad prsicriptum.

Ut item infantibus, in peflilentianatis, quibus ob periculum flata folemnet baptifmi ceremonia adhibita non iunt , quam primum illis de more rituque adhibeantur.

Et quoniam fspe fit ut pefte depulfa. fames populum adoriatur ·, ideo eam etiam cogitatioacm 8c raram epifeopu» faCcipiet , ut rt ram magiftratibus , derarioaihufve deliberat» >·po-polo in rei frumentarie caritate , que exiftere portet , aliqua ration» (uccurratus : ne fame conficiantur qui peftilentia ruinât non font. ANno CMIUSTI tjz».

Viduarum preterea , pupillorum 8c pupillarum eam curam fukipiet , que fupra commonftrata eft ·

Sacerdotum *Se* religioforum hominum , qui pertii tempore picque (e gertensnt, ac pericula aon reformidarunt, ut (peciall adjumento ssgrataatibur fubvenirent , patrocinium , raramque habebit.

Idem laicir, *Se* mulleribu· prpfertim , eue infcâü morbo operam navarunt , ipfe prsftabit.

Pro lis vero , qui peftilentia confeâi obierunt , per annum poft recuperatam publicam valetudinem omnis diligentia , que fupra pre-(tripla eft , (errabitur in corum animabus (uffragandis.

Porro epifeopus cum metrapolitano , la veto cum provinciae epifeopii aget , ut (applicationibus proceffionumque (olemnitatc *Sc* omni pietatis (anâa officio , ubique in provincia de recuperata valetudine Deo gratl® habeantur-

Rurfus epifcopi provincia cocpifcoporutn , Cujus diceccfis urbfve Dei beneficio a pefte liberata eft, paterna caritate invilent , eidemque cum privarim plo colloquio , tum publice populo (anftidima concione gratulabuntur.

Ut porro fiogularis beneficii , quod peftis morbo depulfo a Dei mifericordia populus accepit , perpetuo memor fit , id epifeopus omni in-primis ratione curabit ·, ne ob ingrati crimen , quod grave eft , gravirtimafque Dei ofcnfiones pant, graviora deinceps mala, pernicialiufque exitium fetitiat : ac propterea gravitate exemplorum quo ex (acris utriufque teftamenti literis fumantur, frpilEine declarabit, quam valde oderit Deus ingrati animi crimen .

Itaque id unum ftudebit, ut populus beneficium agueicat, *Sc* quale lit *Se* quantum quamque omni munere fcdono, non corporali folum fed fpirituali plenum *tc* cumulatum i ita ut plane ille intelligat , (e pefte liberatum , non modo priftina commoda publico valetudinis recuperaffe, fed etiam (pirituales utilitates , fpirituaiiaque emolumenta , quibus aliquando in peftilentia camerat magno cum periculo (alutis.

Crebro illum excitabit aa (anâarnm exercitationum , quibus in peftilcntia difficulter utebatur , religio(ura ftudium, ad frequentem facramraronim ufum, ad ftatiooes obeundas, ad conciones *Sc* ladliones (aeras audiendas, ad dies feftoa in ecclefiis, plis orationibus , fanâilquc meditationibus , confumendos. Ad quat officia ardentius eum incendet, propofitis incommodis , difficultatibofque , quibus non fine quadam animi acerbitate *Se* cruciatu tunc Im-£. pliciti erant *t* cum prafertim vel in ipfa media morte non haberent aliquando unde ipiritualibus adjumentis *St* raniolationibus (uftentarentur

Id Audebit , ut peftis extinâa beneficium plane agnofeat non ab hominum prudentia , confilio, medicamentorum procuratione exiftere, led a Deo in primis , qui mortificat , deducit ad inferos & reducit.

Itaque infigni illius mifcricordia faâutn ede populus fciat, ut, (edatis peftilcoti· lempeftanbut, tranquillitate vita perfruatur.

Alloqui verendum effet, ne gravius plede-

λwho CHtiITI >1'»

r,,ur ut °I'm P·P"1". Hebrvus , qui ab Ægy**I** *f* pci fervituta Dei opt mirabiliter liberatur, divinum beneficium grati animi pietate cum non a^novifler , parus deinde accrbiflimis alfedas

Cum igitur parochi, tum contionatores ob eam caufam fepiflime eum monebunt , fc loeis , quos ex lacrarom litcrarum fontibus hauricnt, uberrime tradatis, oftendent , in rebus pioiperis , fc ad voluntatem fluentibus , arrogantiam fc fuperbiam fugiendam effe ; (ed Deo in primis omnium bonorum parenti fc sudori , 3unfquid profpere fc optima fuceeflit. tnbuenum efle. 7^» dùrrrù *interde ree, Feriitedt mte O' nier meeei mte knc mihi emeU frefiittrent, ftd* rrrsedrris *demini Del tel* , feed *iffe viret tikt* B *frekeerit,* inquit ipfe Deus .

Id quo gravius in fidelium mentibus inferant flagitia & peccata aliquando exagitabunt, quae populus admiferit, rurlufque Dei beneficia prrclare commemorabunt ; ita ut is non auditione folum percipiat, fed intimo animi fenfu cognofcat, fe non meritis luis, fed Cngulati Dei benignitate a pcftilcnti liberatum ede. Cum illis, qui peltifera crumna correpti, vitam, raorefque emendarunt , quique a dorrtioo caftigati, inquit propheta, eruditi funt ad divinasjuftificationes, ita agent, ut cum emendationem, tum liberationis a peite munus a Deo potillimum agnofeant ; ac de utroque beneficio perpetuas ei gratias agant; fc cum mortifero morbo jam afredi , coque divinitus liberati , omnis male anteade vite pernitentes , viam fande agendi ingrefli fint, in ea longius progrediatur perpetuo , neque eorum poenitentia fida fic fc limulat*, vel brevis , que folum metu periculi nixa fuerit , quemadmodum de Antiochi fc Elau falia pernitentia literis divinis proditum eft.

Forum autem mentis eveltatem graviflime increpabunt , qui carnis fenfu dndi fc mundi illecebris delinul , quoniam opibus affluunt, cum omnia fibi licere putent ; non modo ccrtiffirno peftilcntis periculo, fed neque recuperat» valetudinis beneficio- meliores **fidi** funt ; *Jlt-*

J-

Induraverunt *ftriem fmm fitfer* gerram , *O' neltrtrvnt rtvcrti* ; de illis ita narrat propheta Jcreimas.

Illos denique, qui pelle reflinda, obftinato, obfirmaroque animo funt ad peccandum , vehementius deterrebit, ut fcilicet , quamvis pelle liberati fint, graviora fibi pttfimefccnda proponant, cum caufa jctiam adhuc fubfit , unde fempirernarn plagam accipiant. Recuperatio enim valetudinis magnam fofpiciooem fc metum perito medico affert, qui rurlus multa figna videt, ex quibus animadvertit, caufam fublatam non elle morbi , ce quo ager pcriculofe laboraverat

Illos monebit etiamfi una cum bonis plerumque operum ftodiofis viris , valetudirlis publice fruuntur beneficio, for- tamen aliquando , **I** ut E divino judicio ab illae fegrtgati, letrpitcrnar falutia lruAu careaot.

Id ipfi pruterta quo fecundioribus rebus ia hac vita utuntur, eo magis illis timendum elle offendant ! certoque perfuadeaot nullum denique malum, nullumve flagitium concipi , admittive , de quo Deus porrum juftiflimam non repolcat.

Ac proinde etiam illis metuendum fit , ne fempiternts illis cslefhs hereditatis bonis ptiventer, qui caducis fc fluxit hujus vite rebulfc muneribus, donifquc temporanel i tuiti lunt

ANMn~ Chkij t i 117^

Nc itera cum (leemofynas. orationes , jejunia, chaque pia opera Deus rripetcrir i co liberationis beneficio folum illa ofliua tompcrilet, tamquam cclefti prumio indigna, quod e caritatis tome non emanarint.

Et quod gravius multo eft, illud extimsfecndum demonitrcnt, ut nc fcilicet , cum illi defpetata vite emendatione fint , Deus propterea, pelle depulla, dimiferit cos fecundum defideria cordis eorum , illofquc libere , fc impune peccate permiferit , ut poftea acerbiflimis cruciatibus ac fcmpilemis torqueantur , quippe cum maxime tunc iratus ille fit , cum minime ira icatur. Sic enim populo Hebra-o iratior fuit , cum iratus nonciat amplius : *Er re^n<tfrtt* , inquit , indtgnarili mes lis re , <7' su/crrzxr <//ur mru; *Λ ti , O' quiffum , ntl tre'ca· nmflmi* , ,o fuvd n»» *fntrn rtiwdali dirrum uiei.fitnin lua , O' frrvMtfti mt in emnikm bu.*

Docebunt, nili ex Dei munere frudum fideles fetant, inde hoc aliquando fole , ut non (olum illud amittant , led eo gravioribus panis afficiantur quod fc divino beneficio indignos prabucrint, divinaque benignitate abuti fint ad oftcnfioacs · ipGus Dei , a quo cale munus donumque acceperunt.

Recuperate valetudinis beneficium tributum, ob esmque caufam vitat fpatium datum elle luadebunt, ut illud in ptxnicentie operibus, fc m fandioris difciplinal rationibus conficiatur .

Accendent populum ad omnia pietatis officia, quas memoris gratique animi fint.

Ut fcilicet intimis knfibos, menteque humili fc religiofa cum id beneficium a Deo lolo extitifle agnofeat , cor omoe ad Deum conferat. Trafr miAi, Ille inquit, *ter tuum.*

Ut omni ratione, prece, (uppliqationc, divinarum laudum concelcbratione gratias Deo agat.

Ut tale beneficium liberis commemorer, exteris hominibus , quam lingulare luent, narret, &omni mutua gratulatione ita prolcquatur, ut commemorando fc gratulando (cie magis atque magis accendat adlandiora fc diuturniora, D' vel perpetua potius gratiarum aQionis officia-

Ut (e totum Deo offrrat , rellmdifque cupi ditatibus & csultardis animi fenfibus repreffis ita fe comparet , ut mallt omnes res vel ampliflicqas rejicere, quam a Dei voluntate, divinilquc preceptis, fc monitis dileedere; idque fibi propolitum habear , quacumque poludet, cura a Deo habere , rum ad illius gloriam, fc ad fuam , luorumque liberorum, agnatorum, propinquorum fpiritualem falutem procurandam fe libenti animo, liberallque voluntate erogaturum.

Ac propterea, quas a pcflis incendio facultaies liberata lunt , earum partem Deo tribuat : decimas fc prifflitias libentius perfolvat ! lupel- .edilesn fc ornamenta ccclefiis ad religiofum illius cultum libenter, ftudioleque conferat.

Ut recuperata publica valetudine non omnibus mundi lcntiis, ut fit, cxultet : fed intelligat, qua fidelis populi lxtitia m recuperata publica incolumitate cfledebear, quim moderatum gaudium, quam cum vers pietacisolhciiscoajundum.

Nec vero mundi lxtitiis elatus inlolcntius fe extollat, quod un* fciliat incolumitate publica, divitils , opibtf*, auri, argenti, rerumque omnium copia circumfluat : lcd hcc intime in domino gaudeat, fc letetur, quod pefte, Dei beneficio dcpulfs, tot tanulquc ! pulrualibus corn-

mo

ANNO CHR.IST1 •fr».

modis , quibus in pcftilentia caruent, libere fruatur ; quod ecclefias frequentet , quod ad fupplicationes frequens conveniat , quod procelliones folennes obeat t quod in facris concionibus , rerumque divinarum interpretationibus audiendis verfetur t quod frequenti' (aeramentorum ufu fefe falutanter pafcat. Hzc fane funt falutaria commoda . cx quibus folidum, perpetuumque in domino gaudium caplat. Quantam enim confolationem fideles es /aeramentorum ufu percipiant, vel ex hoc uno cognofei poteft; quod dignum omni commemoratione eft. Fuit Mediolani, dum peftis proximis annis fzviebat, in publica hofpitali domo fanitl Gregorii homo quidam , qui pefte mortuus putabatur : inde igitur ad Jocum af. portator , unde ceteri mortui ad coemeterium efferuntur. Eo loci cum in magno cadaverum acervo tota nofic pene fepultus fuiflet, mane dum publiez curationis facerdos, qui pefte zgrotantibus fanAiffimum ciiclurifti* facramcntum ferre confueverat, illae tranlirct, ubi ille, cadaveribus penè opertus jacebat , de repente ardenti fnmcndz euchariftiz defiderio excitatus, fc in genua erexit, & hac'divina occaClone exhilaratus , voce , qbam ab illo animam exhalante confolatio vix elicuerat, a facerdote fupplex petiit, fibi quoque fanftiflimum viaticum dari ; quod ubt facerdos libentifiime miniftravit, & ille religiofe, fummaque cum veneratione accepit, eodem loco ftatim in peftis 'acerbitate cum futnmo percepti facri viatici gaudio ex hac vita migravit . Quem fidelem hoc pii hominis exemplum non afficit *f* cui non jucunda hzc plena confolationiscommemoratio?

Iidem przterea *Se* concionibus & fermonibus agent , ut valetudinis publiez reçuperatz mu. 'xXius profequantur non voluntate folum obediendi divinis przccptis, led operibus & affectionibus fandiftimis , quz in divinis monitis exequendis elucent.

Ut gratiarum aâlo, quz ex fanftiftimo omni opere conflare debet, in perpetuis brine vivendi officiis peileveret.

Ut hzc ipfa a toto populo, non a parte folum I celebretur, ita ut alli bene agendo zdi-D firent, alii male agendo dcftruant.

Ut hzc ipfa non divifa fit, ut partim fodicet Deo, partim mundo tribuatur, fed omnis ad Dei gloriam referatur.

Sacerdotes autem *8c* curatores animarum in primis folicitudines fuas *Ie* vigilias in eo confument, ut populi, fibi, culturxque lux commiifi, difciplinam ftudiofe inftaurent, quo uberiores frudtus, cofque fempiternz vitz przmio dignas ferant.

Toendz autem tecuperatz publiez valctudinis regulam proponant , a Chrifto domino traditam his verbis .· J'adr *& noli dmfliti feaotf,* ar *irAvim tiii ioηîiη ïî*l

Atque in huius quidem argumenti genere E omnem progreQionem fpiritualem , libro memoriali Mediolanenfi uberrime explicatam, excitabunt Summo ftudio , fumma omnis otficii contentione, &· rationum momentis ex rodem libro depromptis, quem ob eam caufam ad omnis ejus generis traâationcm adhibebunt .

Epifcopus autem in univerfam hanc curam & folicitudinem cum perpetuo incumbet, tum curabit, ut perpetuum fit aliquod beneficii hujus monimentum I Quamobrem rationem aliquam fufeipiet , ut ad colendam ejus memoriam , aut ecdcfia , altarevc zdifiectur, aut hofpitalis A domus eo nomine ftruatur , aut anniverfariz jeleemoiynz, alteriuivc rei pium opus erigatur, aut dies feitur aliquis potiifimura inftituatur , quo miffa folennis 8e iupplicatio anniverfaria celebretur , aut piorum hominum confratria przcipua inftituatur certis religiofi officii rationibus . anno cHRUTI *ttit,*

CO N STITUT I ON U M

PARS TERTIA.

Quz ordinis ad facramentum pertinent.

1.

Dt femiitri».

SEminarii inlitutio quam utilis, ac ncccliaria ad cleri difciplinsm in lingulis ccicfiis propagandam, com ex concilii Tridentini decreto facile intelligi poteft, tum ex eo etiam, quod rei illius lalutarts ratio aliquando intermifla , damna , *fe* detrimenta non mediocria ici ccdefiafticz attulit. Cum igitur in nonnullis provincia: noftra ecclrfiis jam omnino, aut aliqua cx parte defitum fit, decimas, fruituum portiones , quz concilii provincialis primi decreto ex facrofanâc cecumeniez fynodi Tridentinz anAoritate ad illius fuftentationem conftitutz funt, exigi : atque inde in iis ipfis ecclcfiis pene collaplum (it tam falutarc inftitutuni : ob eam caulam provinciali hoc decreto id cavemus , ut que decimarum , fruâuumve exaitio illo Tridentino provincialique decreto jamprrdcm feminarii nomine inftituta eft, de ea nihil plane quidquam per epikopos remitti liceat, nifi ut & jam eo ipfo concilio provinciali, Jc nunc bac ipfa fanâione infra cavetur. Quod li haftenus quidquam de eo genere, aut plane totum remiffum eft, id ad priftinam exactionis rationem revocari, atque otnnino rtftitui jubemus. Ubi vero nihil unquam eo nomine cxaâuin eft , ibi epifcopus mcnlium duorum Ipatio exaâiqncm ad illius concilii provincialis primi przfcriptum ita plane mftituat, ut dimidiam tamen partem decimz illa non excedat. jrc>) tl|, de

Atque eam quidem exaâionem, lie przfinitam , tamdiu durare decernimus, quoad feminarium eo ccnlu, iifquc redditibus conftituturu, atque auftum erit, quos pro locorum , diçccefcon , ccnluumquc amplitudinis ratidne, lingulis provinciz ecclcfiis re mature delibciata infra preli.tuimus; ea tamen lege, ut pro rata parte reddituum, quos jamnuuc, aut in pofterum beneficiorum acccŒone, aliavc ratione leminarium poflidere habereve contigerit, tantumdem de exaitione remittatur ad quidem concilii, & Tridentini, de_pruvincialis pruni przfcriptum . Ne vero in pofterum aliquabs, & c^ntroverlia cx eo cxiftat, quod fzpe dubitatur, cui potiffimum feminario illam prarferiptam decima partem certa quzdain beneficia in fuftentationem conferant t de iis fic decernimus. Beneficiis porio , quz ditxcefis nullius funt , illam iiibininiftrent, A folvant dicecelis ejus feminario , intra cujus limites ea ollin erant, &' ccnfebantur. At vero quz beneficia in hac, & in illa dirccefi przdia I benave habent, id prrferiptz decimz dent feminario dicccfis, locive, ubi fita eft primaria ecclelia beneficii, cui ea przdia attributa olios fuerant ·, ctiamli alia ec-

de-

ANNO OU1STI IJ7».

clcfia, qu* beneficio illi primario adjunâa eft, «dificata deinceps fit cenfu illorum prsdiorum. Sia autem in iit pradiit ecdefia ante «dificata eft, quam illa adipifeeretur, pofteaque una cum illi· alii* ecdefia primaria adjunâa eft , tunc ejut contributio ad feminarium pertineat, in qua predia una cum ecdefia Gta funt.

Ut autem feminarium & fuit facultatibus perpetuo fuftentari poflit, *te* aliquando brevi tore speretur, ut ea cxaâio denique cedet j ei epifeopus , deputatis in confilium adhibiti· , .decreti Tridentini auâoritate tot beneficia fimnlicia adjungat, attribuatve, quot, iit etiam lupputatit, qui jam quovis nomine, aut jure eidem attributi funt redditibus, fummam conficiant annui cenfua mox infra prnfinitam . At cum primum ad qam ipfam fiimmam pervenerit, fi qu; beneficia, antea quam vacaverint, jure unioni· adjunâa fint, neque dum ta adjunâio, uniove fuum adhuc fortita effcâum, illam jam nunc refciflam ac plane irritam efle declaramus. Atque ut quidem ab eo onere quam citiffime fieri poterit, clerus liberetur *8c* eximatur I epifeopus caveat , ne beneficia fimplicia , qualia qualia fint , qu* interea vacare contigerit , cuiquam conferat, aliive ufui attribuat: fed qu;cumque illa fint, feminario jure unionis conjungat: nifi fortaifc qufdam vel ecclefi; parochial· , qu; tenuiori cenfu eft, vel alii ecclefi; , vel loco , operire pio potius attribuenda , adjungendave Cenfuerit, pro ratione facultatis , fibi canonum jure, Tridentinoque concilio dat; , ac permiff; . Si contra epifeopus ullo modo fecerit , feminarii detrimento, damnove, quod inde inferetur , de fuo primum fatirfaciat : deinde iftiufmodi culp; norit fe in concilio provinciali proximo rationem redditurum ; tum nr;terca illa ipfa beneficiorum collatio , proviflove , quam aliter contra hujus decreti prçfcriptum fecerit, irrita nihilo minusflatim iit, nullaqueomnino .

Cenfu· vero , quem de reverendiflimorum eoepifcoporum noftrorum aficnfu Bc confilio unicuique feminario ccclcfiarum provinci; noftr; , I auâoritate hujus conilitutionis pr;finitnus , atque adeo pr;fcribimus, certa ratio , ;llimatiove h;c fit, infra ordine exferipta .

Metropolitan; Mediolancnils ccçlefi; feminatis fit annuus cenius nummi aurei fexic· mille .

Detornenfii nummi aurei fexccnti.
Laudenfis mille.
Aquenfis quadringenti.
Brixienfis ois mille.
Cremonenfis bit mille.
Bergomcnfii mille.
Afteafis fexccnti.
Alexandrin; quadringenti.
Vercellenfis mille.
AlbenGs fexcenti.
" vinilmi- " Vigintimillienlis ducenti,
Savonenfis trecenti.
CafalenGs quingenti.
Viglevsmenns ducenti.
Novarienfis mille *Se* ducenti.
Placentine mille Bc quingenti.

Iu omni feminarii ioiftitutione, *cara* atque adniniftrationc epifeopus fefe rationibus conformet decreti concilii Tridentini J quod cum, in omnibus partibus exequatur, tum in ca maxime, ut certum locum deligat, ubi collegiatim certus puerorum numerus alatur, atque anco inftituatur literis, difciplioifque ecclcuafticis·

Eligat duorum mcnlium (patio, qui nondum elegerit , canonico· duo· , quorum cooGlio la li» utatur , qu; ad puerorum ejufdem feminarii inftitutioacm, difciplinam ,'morefque attinent . CHMSTI ij t ».

Duo· item de capitulo, *Br* duo· prçtcrca de clero civitati· deligat, quo· adhibeat in contilium, confultationemve adminiftrationis , qu; in rebut temporalibus ineunda *iit.*

Il porro omne·, ubi fçmel deleâi funt , ne unquam, nifi ob caufam, qu; cum rationcconvensat, eo munere abdicentur.

Meminerit autem epifeopus fibi Tridentini concilii decreto omne feminarii admimitraodi beneque gerendi onus impofitum elle, quod ipfe propterea fuftinere, tuerique debet etiam atque etiam diligenter. Eorun. igitur , quos delegerit, confillum fequi cum non cogatur, ubi illorum fententiam dc re, qu· in confultationem cadit, audierit, ipfe tamen deliberet, ftatuat, *St* erequatur, quacumque pro fua pietate, *te* prudentia, qu* coram Deo potiora , at-?|ue prcftantiora efle exiftimaverit, ad inftituti eminarii optimam tum confervationem , tum adminiftrationem.

Quotannis apud fc rationes adminiftrationia fupputari omnino curet : qua in fupputatione duos a capitulo , totidemque a clero ciritati· ex preferipto Tridentini concilii deleâo· adhibeat .

Brafcriptam fruâuum portionem feminarii caufa ipfe exigat .' fi quis eam folvere rccufarit, aut longius quam par eft diftulerit , contra illum cenfurii , *Se* alii· ecclefiafticii paniagat, ut plane perfolvat ; Implorato etiam , fi ita expedire judicaverit , tnagiftratus fscularis auxilio , ad illud concilii Tridentini pnsferiptum . Nec vero eft , cur in ea rc optime exequenda locum vel gratis , vel precibus , vel metui, vel alii humano affcâui unquam relinquat.

Dc feminarii ftatu , progrcifioncque epifeopus ad metropolitanum fspe , aut fexto quoque menfe ad minimum literas det , quibus fi qu» difficultates inciderint, qu* optimum illius inftitutum impediant, in primis exponat . Il vero ex concilii Tridentini prsfcripto, quibus rebut poteft, aut debet, omnem dperam , ftudinm, aliamque omnem rationem'adhibeat , ut fublati· iis rebus , que difficultatem pariant , feminarii inftitutio longe ad optima qurque progrediatur.

It in omni feminario perpetuus ufu· fit , ut catechifmus Romanus pueris, atque adeo adolefcentibus prclegatur, & explicetur quamdiligcutiflime.

Nullaque *ejut* part prrtermittatur, cujus doArinis eorum animi non imbuantur, ut fieii poteft omni maximo ftudio.

In omni provinci* feminario, ubi comtoode poteft, prefer cetera , quibus *Se* ad pietatis exercitationem , *te* ad litcrarum doârinam adolefcentum animi erudiuntur , ftudia etiam facrorum rituum hiftorisque omnis ecclefiaftic* certis ftatis diebus-inftituantur , 'qu* clericalis ordinis hominibus maxime accommodata funt ad optimam rcligiof* difciplina rationem.

ANNO Gükuti Ipv

11.

Dt cxanIM/uli rxtiwtc.

In ecclefis adminifttatione , ut necettarium, ira multiplex eft examini» de literarum peritu, *Sc* difciplina oficium . Modo namque ab epifeopo, eum ad eorttm qui ordini» facramento initiandi fuilt , tum etiam ad eoncionato. 1 tum , confeflariorumquc approbationem adhibetur , tum prnterea ad indagandam profpiciendamque cieti in literarum ftudii» rationem progrcflionenive , ad aliaque item multa epifeopo idem adjumento , atque ufui eft . Modo B autem non folum de illi» , qui in ccclcGi» parochialibu», alnfque curam animarum habenti, bus, proficiuntur, illud inftituitur, de conficitur, led de iit etiam, quibut beneficia ecdeflaftica cujulcumquc generis, ut literarum apoftolicirum, quz in forma Dignum, confcrini folcnt , auâocitate , vel alio jure conferuntur , quive ad ea przfcntationis, nominationis, elect lonifvc nomine inftituuntur . Quamobrcm , ut omnis , quacumque caula fufcipitur , hzc examinandi ratio per examinatore» , ut ficti poteft , quam rediftime conficiatur ptztct aliqua , quz przlertim concilio provinciali quarto enucleatius decreta iunt , has etiam inftruûionel conficiendas ccnfulmus , quz partira C ad univerfum hunc examinandi modum pertinent, partira vero certorum examinum proprix funt I

Atque li» quidem omnibus pro fua quifque pietate epifeopus , *Sc* prudentia , *aliasetiam* inftiuâiooes adjungat , aut de lis aliquid remit, tat licet, prout e fuz dœccûs rationibus atque ulu ede viderit ,

Que mftruiftiones ut in morem & ufum inducantur, cura G: guidens epiicopi, & vicarii, qui examini przeft .

Porro in, pri nis examinatores in fynododice-Ccfana conftituti , cum eorum, qui ecclefiis parochiabbus przficicndi funt, examen ineunt, jurisjurandi › quo publice in fynodo , quo pri- D tnum tempore aeleui funt , fefe obftrinactinr, memore» videant , ut omni humana affedione depofita , munus a fe lufceptum refte curent, atque adminiftrent , nr quqd fxnâe , religiofcqne fpoponderint, violent, ac propterea perjuri fiant.

'txaminiscaufa , occafioneve, nihil quidqnam nc minitnum quidem , neque ante , neque poft accipiant; alloqui friant , qui dant , le limo- •eiT *n* c niz crimen ex faniftione Tridentioa fubiifle , >1 u *ut.* nec vero prztcrea fe, neque adeo illos qui dant, abfolvi licere, nili dimiflis beneficils ecclefiafticis quzeumque obtinent ; ac inhabiles item faites le cfle , quibus in pofterum ea , vel alia conferantur. £

De omni vero culpa, in fufeepto munere commifla, il rationem etiaM in fynodo provinciali reddant, in caque graviter auâoritate Tridentini concilii puniantur.

Nec vero item qui examinatores libere pro arbitratu epifeopi ad alio» quocumque nomine, caufave examinandos aferfeuntur , examinis occafione unquam quidquam , ne efculenta quidem, poculentave capiant. Qui contra fecerit, cum indignus deinceps cenfeatur , qui id muneris gerat , tum alia prxna arbitrio epifeopi afficiatur.

^ Omnes vero examinatores , quicumque fint, anno noverint fibi munus ufqoe adeo grave committi, CHRim ut fi neeligenter, aut male fe nilo modo gcflfe- in», tint , Deo in primis culpa in eo munere admifiz exaâam rationem reddituri fint.

Quare non fpc, non metu , nonpnemio, non perlonarum ratione , non aliquo afit&u duAi, muneris fibi committi curam gerant .

Propofito fibi in tempore Dei , ne quemquam, quem indignum norint , probent t rarius, quem experimento, periculove fafto, idoneum dignumque comperiunt , nc rejiciant . Itaque graviter , mature , prudenter , redeque tum de probando , tum de rejiciendo deliberent.

Cum in locum convenerint , ubi moris eft, clericorum experimentum ficti , priufquam aggrediantur , fiata prece, orationeque congregationum ufui przfcripta , quam de libro pronuntiet ,. qui examini pntfidct , initium faciant, hoc pie iutimeque precantes, ut Dei ope in pri. anis illud rede, prudenter, divinzque voluntati Congruenter conficiant.

Ne quempiam , de quo examen peciculumve fiit, examinator alii college ulla ratione commendet.

Nc ad alicujus examen accedat, nec vero fuffragii jus habeat, nili epiicopi , vicariivc juffu ad illud evocatus.

Si quis quempiam privatim docuerit , qui examen fubiturus eft, cum id fubibit, ne praelens quidem ille adiit , nedum ad examen adhibeatur: fed alius in locum , epifeopi , vicarilve juflu tunc vocetur.

Cautio diligens Gt , nc alterius nomine qui» examen experiatur , experimentumve fubeat , quod aliquando faltum cfle compertum eft.

Quzratur item diligenter de ils, qui ad examen fubcundum acccifcrint , an alias inftitutis de more examinandi quzftionibus , experimentum , pertfulnmvc fui frreiii , anque fi quid extet , quod dP illis compertum ve' deliberatum fit. . ,

Ne examinis initium fiat, nifi przfentes adfint tum epifeopus vel vicarius, tum examinatores ex przfcripto conciiii Tridentini, ad minimum tres , cum dc beneficio curato quavis ratione conferendo examen inftituitur. Id quod locum etiam habeat deinceps , cum vel de aliquo majoribus ordinibus initiando, vel dcconi cionatore, confcflariovc approbando examen conficitur .

Cum quis in examen venerit, ejus vultus, *tc* habitus corporis , *tc* vcftitus , *tc* inccifu» , *tc* geftus, & fermo infpiciatur diligenter.

Si quis vel clericali veftitu deformi ab ordinis ecclcfiaftici decore aut difciplina alieno indutus , vel fine congrua pro fui ftatus *tc* ordinis ratione tonfura acccfcrit ne ad ullam examini» , exqcrimentivc rationem ci aditus fiat, nifi decenti vefte amiâus, *tc* tonfura praferipta ad illud redierit.

Ne de ullo quoque initiando , fi modo non aliter epifeopus aliquando cenfuerit , examen , experimentumve antea fiat , quam aetatis , natalium, aut difpenfationi» concefiz , beneficii ecclcfiaflici , vel penfionis patrimonilve teftificationcs icripta», cafdcmque a vicario epifeopaii recognitas , illiufquc lubfcriptione lignata», ac pronatas attulerit , exhibueritvc : nifi aliquando epifeopus eas poft examen adhiberi, recognofcive juflcrit.

Neque item , nifi alias przfcriptas decretis

pro-

Anno CHKtiTI *UT».*

provincialibus, ediftove epiicopali tcftificatio- net **Merit.**

Nec vexe prater»› niG de co - cancellsrio cpiicopali examinatores audierint , cognoverintve , quocumque epifeopi juffu inquifitionee de eo fade , atque ex officio prafcripta , aliosum literis figaificats, ve! denuntiata, vel delata fint.

Teftificationcs vero omne», tum ab eo , qui initiandus eft , tuta ab alio quovit examinis occafiocie exhibita, cancellario cpiicopali reftituantur, tradantarve.

Cujus fit illaa ipfat in codicem certum . eo notatae confeâum , fummatim referre , »umdemque in archivo cpiicopali affervare. Verum teftihcationes anatis . natalium , ae fi de eo, qui majoribus ordinibus iuitiandui eft, agitur. patrimonii , bentficiive ccclcliaftici idem can. celiatiua aflervet t ac literis publicis , quit de eo, qui ordinem fufceperit, cqaficiet , dc illis pro ratione fibi prafcripta teftatum faciat.

Cum examen initur illius , cui in curam certa ecclefia parochialis tradenda eft. videant ante examinatores, qui, qualia , *Bc* quam numérotas populni fit , cujus parochialcm curationem ia fufeipiet.

Qua fane re diligenter explorata in examine, quod inibunt , fibi proponant accurate perfpicere. an ad eam curam tafcipiendath , gerendamve idoneus omnino ille fit.

Hia omnibus ita prsfcriptis examinatores ordine ad interrogationes, queftionefve veniant. Atque in examine quidem ea ratio incaiur, ut interrogationes queftionefve is examinator proponat, quem pro vicifiitudinis ratione, &' pro doârina difciplinrve genere, modo hunc, modo illum in eo ipfo examine epifeopus , vicariufve, examinis pnefes, interrogari juficrit, ut nc unu| alterum vario , multiplicique interrogationum modo certatim interpellet.

Interrogationum porro , &· qurftionum rationem examinatores ira teneant , ut illis inter fe (ic diftributis, examinis inftituti rationibus, prout oportet, cumulare fatisfaâum fit : atque' eorum unufquifque quo dc genere quxrere inlituerif , ita de eo qurrat , interrogetve ut quemadmodum par eft . illius generts queftiones, intcrrogationcfve fatis explicate fint.

Silentio, aum exataen habetur, utantur: nec inter fe colloquia , confabulationefve habeant: nec mutuas itidem quzftiones , dubiorumque explicationes fibi proponant : fed ad illius, de cujus doârina interrogationibus queritur , refponliones attenti , animum attentionis Audio eidem addant, ad rcâe explicandas propofint libi quzftiones. Nee vero examinatorem, loco fuo interrogantem , alius interturbet : fed unulquiique expcâct , dum fibi ordine , pro qurftionis genere, rationeve interrogare conti, gerit.

In quaftionibus, interrogationibjfve proponendis , non verbis . non afpeitu , non ullo modo feveros, vehementefque fe prxbeant : ut qui examen fubeunt , feveritate deterriti, animum, ne defpondeant, memoriaque langueicant ac vacillent non fine aliquo dedecore : at bcni-Ïjni, gratique animi fignlficatione illos, vcidilerentes , vel refpondentes audiant : nec vero quibuidam interrogatiuncuils, aliave ulla ratione interpellent.

Si quid autem vel in differendo , vcl in legendo , vel in pronuntiando vel in refpondcnao Cos offendere animadverterint : ne tunc illos doceant, objurgcntve, ac sse moneant quidem, nifi quid ad examen reâe inltituendum pcrficiandumve pertineat : fed examine perafto cos brevi admoneant , doceantve, G quid neceffario tunc illos admonendos, doccndofveduxerint. anno CNUtSTI s>7*.

In omnibus porro Ir fingulis examinis interrogationibus fpeAetur non lolum uniufcujuCque eorum qui examinantur , (cientia : led etjim uftu, judicium, ingenii vis, ac folertia.

Examinis autem omnium ea ratio inftitutafit:

Ut primo de toto vita ftatu, genere, patria, domiciliove ejua queratur, qui examen lubit·

An impedimentum aliquod habeat , quo irretitus › vel initiari, vel beneficium ecclcfiafticum, cujus nomine experimentum fit, vel prsdieandi munus, vcl confcliiones audiendi fufeipere , ac exercere non poflit. Quo impedimento, fi quis ctiam occulte illigatus tenetur ; id plane epifeopo faltem patefaciat, ne quilquam illegitime , vel initietur , vel beneficium confcquatur, vel aliud munus lulcipiat, geratre.

An in orationis fande ftudio, uluque verfatus.

Quibus meditationibus inftruflus. Deum tacitus oret.

Qui orationis modus.

Qui illius fruâus, quave utilitates.

Quot, quibulvejpartibus illa conftet.

Que regulat praparationis ad orationem i Et cetera multa ejuidem generis, prout prudens, piufque examinator pro ratione aut perfons, dc qua qucrituc, aut caufc , ob quam fit examen , opus cflit viderit.

His perquifitis, examinatores ad (cientia, eruditionifve experimentum defeendant . Ut autem ii certam fibi formulam proponant , qua illorum qui examinantur *tc* literarum doctrinam, & vite clericalis diiciplinam , *Be* rei ecclefiafticr peritiam^jperiantur , in omni experimenti, examinifve ratfbne, facris bibliis, catecbifmo Romano in primis, concilio Tridcntino, facrorum canonum decretis, *Ie* aliis pontificiis conftitutionibus, fynodilque cum provincialibus, tum dioecefanis utantur, unde luas interrogationes hauriant, quibus, prout eft illorum ingemi captus , explorent eorumdem *Bc* felentiam 8c ecclcfiafticarum rerum notitiam atque ufum.

Cautio autem fit, ut fi , dum quis interrogatur , ita rudem atque ignarum *tc* oftendat, Iiul rerum facilium › minimarumque nullam cientiam ufumque teneat , ne aliarum rerum difficilium interrogationibus tempus conferatur.

Rurfus cum quempiam , quanta doârina *Be* ufu literate peritur fit , exploratum erit , non eft cur pluribus interrogationibus fecum diutius agatur.

Nunc igitur univerfe infra prrfcribemiis, qua ad rationem pertinent uniufcujufque examinis eorum, qui ve! ordinis facramento initiantur, vel parocnialium teclefiarum curam , vel alterius beneficii munus fufcipiunt , vcl faers confeffionis audienda officium fumum, vel ad verbi Dei prsdicalioncm mittuntur . At veru ipeciatim longe plura atque adeo pauciora , piudentum examinatorum , ac prrfertim fpiicopi ejuive qui examini prxeft , judicio relinquuntur, *Be* pro carum captu, qui ad examen accedunt , *Be* pro ordine quo quis initiandus »fi. 8c pro ratione locorum, quo mittuntur, *Bc* pio genere doârina, quam profitentur.

ANNO CHKISTI HZ».

Qui vero carum mum, qu· certi* ihterrog*. A tionibus demonftrat· In bue inftruôione continentur, *it* minui «rudito* effe oftenderint; eo* epifeopo* admonent, ut diligenter in pofterum doârinis incumbant, atque harum ipfarum rerum in primi* peritiam A fcientiam percipere ftudeant i ita ut cum vifitationis muuua, allave eorum (ludii *te* progreflui in literis recognitio adhibetur, reOc periteque omni co doaritua genere inftruâi comperiantur.

Ac primo quidem eum, de quo examen fairudum eft, legere ruminatore* jubeant, quod experiundo videantan ille rede› expli. caleque legat.

Foil, fi ordini*, aut beneficii, aut recognofccnda' ùlerici cujufquam in litcrarum ftudio B progreHioni* caufa experimentum fit. grammaticorum more, verborum conftruftioncm proponant quo in genere, fi quid i* enat, labiturve. ita ut ne pro grammatical quidem ratione, illorum ufum, peritiamvc teneat, ne pioptcrea eam intcnurbeot, inierpclicntve, aut impediant, quo minus ad propofitum grammatice inftruâionis modum redite poffir.

Ium verborum, qu· legciit, conftruxeritve fcnlutn ab eo qusrant quem ut reâc eliciat atque exprimat,· quod ei legendum proponunt, ejulmodi fit, quo tora (cientia, (en/ulque perfaâus concludatur, nihilquc in (e habeat, quod fub hiftoriie intelligentiam cadat, aut ex antecedenti, confeqtientivc alio capite explicatio C exiftat : deinde ad ali* graviora ejus doârinc, diiciplinsve operimenta examinatores progrediantur.

Qui primam toniuram, aut minores, msjorefve ordine* fufeepturi, ad experimentum, examenve accedent, ab unoquoque eorum unirer*ie* ac figillatim queratur prctcrca, an impedimenti*, qu* Concilii provincialis quarti decreto de initiandis, commemorata lunt, irretiti teneantur, utpote. «n icilicet ii'-*,

Maiore* natu l
Rudes, *tç* ignari
Ctiminofi.
Solemniter pernitentes.
Neophyti. D
Ebrietati & gulc dediti.
Impudici.
Lapfi poft ordinem fulceptum.
Perjuri.
Ufurarii manifefii.
Infames.
Ratiocinii* obligati
Sessi.
Corpore vitiati.
Infigniter deformes.
Illegitime nati.
Peregrini *tc* ignoti.
Bigami.
Irregulares quovis alio modo.

Quo in genere cautio (it, ut pntter alia, fpcclatim perquiratur ab eo,

An ftipendium belli fecerit, unde cedes hominum extiterit.

An judicis criminali* in foro laicali officium geflerit.

An fententiam capitis tulerit.

An criminis. cujus nomine capiti* qui* damnata* fit, *Oi, fententiam, tettificationefque diAarit, au: conlciipfcrit.

An in eo p ocuratorii, advocatique fifcalis munu* admmiltraru, aliaquc exercuerit, unde irregularitati* maculam contraxerit.

An fufpeoG.
An interdidi. CBJUffl
An excommunicat!. . ijz».
An aimmtc*.
An morbo caduco laborante*.
An energumeni.
An vero non examinati Cr probati.

Exploretur item, an fiirtim, per (aitumvr. ordinem fateeperit.

Inreftigetur protere*, cum qui* ordinem aliquem luicepturut ad examen venit, quamdiu eft, quo alium ordinem fufeepit, ut nemini ad altiorem gradum pateat afcenfus, nifi in fingulit alii* inferiori* ordinis gradibus congruo tempori* fpatio petftiteric ad prsfcriptum Tridenti- ns fanâlonit.

An vim *tc* naturam, myfteriaque ordinis, s,ir>|C.i, quem fufeepturus eft, norit. d*nL

An item ritu* *tc* ceremonias, qu· ex libro pontificali adhibentur, cum initiatur.

An eorum item fignificationes fandiore*.

An facrarirm veftium, quibus induuntur, myfteria item *Sc* fignificat*.

An funftionum notitiam habeat ordinis, quo qutique initiandus eft.

An earum uium, exercitationemque reite teneat, cum in literis, tum etiam in cantu : in quo experimento adhibeantur cantu* periti.

Hcc generatio* ab omnibus fle fingulis explorentur : nunc przterea fequuntut que figtlatim cnjufque ordini* propria, fuo loco priefinipta, perquirenda funt : ita tamen, ut examinatores pro prudentis ftue ratione, que in ordinis inferiori* examjnc explorationeve requirantur, aliquando etiam perquirant ab iis, qui fuperiore ordine initiantur.

De ils, qui prima tonfura initiandi funt, Îiueratur *Sc* invefttgetur primum; Quam obeauam *'ic* clericos fieri velint.

An (cculari* judicii vitandi caufa initiari curent.

An contentiofis litibus implicati.

An rixam, limultatemque cxcrcvant.

Quod item artificium teneant, quave in arte, quove in vim genere hadenus veriiti fint l

An tales fint. qui fpem prxbeant, ecclelii· miniftro* utiles fe fore.

A quo facerdote, fandioris vite niagiftro, anilitati fint ad clericalis vitz modum.

An legere, *tc* pronuntiare, *Sc* icnberc norint; tum in utroque genere de iis periculum fiat.

An dodrin· Chriftian· precept* inftitutaque fciant.

An epadat mtelligentiam habeant.

Praterea an facramentum confirmationis lufceperint.

De iis vero, qui in minoribus ordinibus ad· feribi volunt, queratur, experiundoque cognofcatur.

An faltern primordia grammatics, *tc* linguam Latinam intclligant.

An (cientis fpes tale* eo* oftendat, qui digni fint ut ad majores ordines aliquando afeendant.

Qui vero facris ordinibus, utpote (ubdiaconatu diaconatu, facerdotio initiandi funt, cum ornati, excultiquc u* vlrtutibui effe debeant, qua in clericis inferiorum ordinum requiruntur, ficut ad altiorem ordinir gradum ·icenduotj ita virtutum, *Sc* probitatis, *Sc* do**drin·** quodam quafi afccnfii przftare debent.

Quam-

ANNO CHRISTI 1»7».

Qpamobrem hoc in primis examinatores videant, an qui ordinis (aeramento initiantur, per Cingulos illius gradua, *tc* in vit* fpirituilis difciplina majotem progreffionem fecerint.

An breviarium, anque (aera biblia, an item fandorum patrum volumina, concilium Tridentinum, *tc* provincialia quoque, fynodosepifeo-£i dioKcfani, catechifmum Romanum, ration*. e divinorum officiorum, & libros aliquos, de vim fpiritualis rationibus conicriptoa, fui mu. neris ufui accommodatos habeant.

A fubdiaconis potiffimum de ordinum minorum queratur, *tc* majorum differentia.

An in minoribus probatus fit.

De voto item continentia; , quod (ubdiaconatus ordini confundam eft.

De (aeramentorum etiam dodrina, (altem generarim. Tum corumdem periculum experimentumve fiat in officii divini recitandi ratione.

Diaconorum examen, erperimentumve fiat praeterea aliquanto diligentius de (aeramentorum dodrina

Erperimcatum item aliquod fiat in concionibus habendis, ea ratione condonatorum crimini infra prefcrtpta.

Ab iis, qui (acerdotio initiari volunt. hzcfu gillatim ftudiofe perquirantur.

An pie, *tc* fideliter in minifteriis ante adis ie gefferint.

An (pedata pietate, anque caftts moribus.

An prarclarnm bonorum operum exemplum *tc* vita: documenta ab eo Cxpedari poflint.

Hzc praeterea quaerantur:

Quid fit miflar (acrificium.

Qui illius (acrificii effcdur.

Qu* ejufdem partes.

<2ps myfteria in eo inlint.

.Qu* (aerarum veftium fignificatipnes.

Qu* in eo officio offerendo requiruntur

Sbi, *Sc* quando illud fieri non licet.

Qu* dubia aliquando incidere poffunt.

Quz explicatione opus habeant, ut illud rede fiat.

Tum experimentum eorum ex prcictiptis infra regulis fiat

An facrz confcffionis aliquam peritiam habeant

An ad alia item (aeramenta rede riteque miniftranda idonei fint.

An eorum cognitionem explicatiorem habeant, ex interrogationum przlcripto, ut infia de parocho.

An dodrinam item teneant, qua verbum Dei rede tradare, coocionemve habere poflint.

Anque de re (aera, de Chriftianarum virtutum officiis, atque de omni re, ad (alutem neceflari*, apte populum inftruere, aut docere poflint.

Cum vero a ceteris omnibus, ut preferiptum paulo ante eft, qui clericali militi* adferibuntur, de vite fpiritualis (andioriique inftitutis, atque exercitationibus perquiratur, tum maxime ab iis, qui vel (acerdotio initiantur, vel parochiafem curam fuicipiunt, vel facrz confeffionis audienda munus (umunt, vel intra datione verbi Dei, facrilque concionibus veri* ti Volunt.

A quibas omnibus *Sc* fingulis, cum ad examen veniunt, prater cetera qua ad fanda fpiritualis vita ufum pertinent, ea maxime explorentur, qua da orandi modo, deque omni fandarum meditationum, czleftiumve contempla-

tionum exercitatione ab aliis, qui in eo genere tcligiofe (e exercuerunt, tradita iunt.

De iis vero faccrdotibus, qui ecclefiarum parochialium curationrm fufeepturi funt, quera. tur przterea, experiundoque cognofcatur, in primis.

An apti ad fenfus percipiendos, non folum qui ad grammatics intclligcntiam fumantur, verum etiam interiores illos, fan&iorcfque, tam ad Chrifti ecclefizque myfteria, quam ad fpiritualirvlt* modum pertinentes.

An (ermones contexere, habereve fciant.

An fi quos habuerint, unde lumpferint, aut quam iillts contexendis, confcribcudifve titionem adhibuerint) *Sc* vero fi quos apud fc conferiptos tunc habeant, eos oitendant atque tradant.

An in eo genere aliquid ex tempore poflint, tunc exccmporaneo, breviquefermonepericulum fiat, quantum condonando valeant.

Atqne fi traditionis quidem verbi Dei ulu peritiorem parochum. ecclefi* parochiaiis qu* committenda eft, ratio depofeit *i* exitncii aliqua ex parte, qu* potior examinatorum judicio videbitur, incatur ad interrogationum normam, condonatorum cumini infra condituram.

Queratur przterea, an alias unquam animarum curam geflerint; quo il affirment, tum interrogentur etiam, ubi gcflcnnt, *tc* curinde di(ceflerint.

An intelligent, quanti illud fit, aninurutn curam fuicipere, rtiriuique gerere j quaque pantex, ac virtutes ili* fint, quibus bonum *tc* vigilantem, animarum curatorem przditum efle oporteat,

An item norintimpedimenta omnia, quorum cau(a intctdiftum eft, ne quis iacramenra miniftttet, & ne quis fuidpiat.

An (aeramentorum, przfertim vero quorum ille minifter eft, vim, *tc* naturam intelligent; atque hcc figillatim in primis interrogentur;

Qu* uniulcu)u(qoe (aeramentorum materia quz forma item.

Quz eorum efficiens caufa, *Sc* principalis.

Quz caufa efficiens inftrumentalis.

Quz caufa finalis.

Qme eorum differentia.

Qui effeâus, quire fruitus.

Qui eorum ritus, quzve ceremonia.

An maxime omnium peritiam teneant andien d* lier* confeflionis.

Quos hujus generis libros, atque adeo (um mashabcant.

Tum periculum fiat, quam valde cafuumcnn(cieoti* ufu periti fint, quamque tum in illi* tum in ahis id generis perite verlati, prziertimque in ecclefiafticisconftitutionibus, qu* ad tc Auras vit* *ufum*, populique Chriftiani mores, *tc* virtutes pertinent.

An noverint cafas, faaâiffimo pape, Arepif copo item a fure, *Sc* ab homine relervatos.

Atque adeo diligentius, prout opus erit, de fingulis interrogentur, qu* infra przfcribentur rationi examinandi confeflarios faccrdotes.

Videant przterea examinatores, an aliquam factorum canonum notitiam habeant, Ar prccipue quod ad Trideminum, At provincialia concilia, (ynodofqoe diacefanas attinet, an illi hcc norint quz fcquuntur:

An (cilicct doârinam de prvcipuis ClinHianz religionis articulir, quos recumenica illa

anno CHRISTI

fjtaodus Tridentina contra hzrerico* definivit .

An item, qua de refidentia przfcripta.

An qua etiam dc parochis parochialibufque ecclefiis, *tc* de divinorum officiorum cultu , ceterifque ejufdem generis ftatuit.

An quz przterea dc clericorum honcftate fancivit.

An cetera denique, quz vel ad cleri, vel ad populi difciplinam, vcl ad aliaruqi rerum reformationem conftituit, que parochi fcire , beneque noflie interfit.

Ex provincialibus concilils figillatim quzrant.

Qua dc clericalis vita honeftate , *tc* de parochorum officiis conftituta funt.

Que item de (aeramentorum refta adminiftratione, quzdamifla facrificio, qua przterea dc divinis officiis.

Qua ctiam da facramentahbui , *.te* qua de feftorum dierum veneratione , qua dc ecdefiprum cultu , qua de fcholu doctrina Cbtiftianz , quz dc populi Chriftiana inftitgtionc , morumque difciplina, deque ahis ad patochialis vitp munus potiflimum pertinentibus fancita font.

F.x fynodis dicecefanis, eam ipfam, certis capitibus diftinftam , examinandi rationem ineant, prout genus decretorum eft, quf in illis epifeopus confecit.

Qui caufa beneficii cujufvis generis, quod tamen curatum non fit, ad examen accedit, deeo hpc invefligemur .

An canonicarum horarum officium ex breviarii inftituto, rubricifqoe refte recitare fciat.

An doftrina difciplmaque omni inftruftus fit, quam otdo depofelt , quo initiari dfbet , pro beneficii, officii, dignitatifve ratione, cujuscaufa elamen inftituitur.

An peritiam item teneat fumftionum , quas illius beneficii, dignitatis, munelifve ratio poitalat.

An teneat que (citu neccfTaria funt ad fuoâiones illas vel beneficii recte , litequc prçftandas, etiam quz ad reCte canendi modum rationemva pertineant.

Atque hpc quidem funt , quz ad examinis inftruftionem pertinent eorum , qui aut ordinis (aeramento initiandi tant , aut ecclefiis parochiahbua prrficiendi , quibufve beneficia conferenda Nunc veru U-quitur examinis ratio cvnfefiàriorum , de quibus prpter cetera , qup cum (acvrdotis parochi officio , munereve conjunfta ipfis fint , hye ctiam figillatim , atque exploratiori ratione perquirintur.

De (aeramenti poenitentiz necelfitate.

Quare inftitatum fit hoc (aeramentum , & a quo inftitutum .

Quç hujus (aeramenti materia.

Qup forma.

Qui illius efte&us.

Qui minifter.

Quf conditiones in eo requirantur

Quz regulf ad dignofccndiim , *tc* diftinguendum peccatum mortale a veniali.

Quz pcxnitentif partes.

Qjiç earum partium ratio.

V Quid contritio .

Quf ad veram contritionem fint nccelTiria .

Qui contritioni fruâui, *8c* utilitas.

Qua quifquam ratione ic ad contritionem exeteere poflit.

(Jie figna fint vexz contritionis.

Perquiratur item , quz confeiConis, quzic- A candi part pcenitentiz eft , natura fit , atque fubftantia.

anno CHRISTI ,,z*

An diligenter inquirere felat , 8r peccatoria circumflantia-, *ft* peccati item .

Qtif mutent fpeciem peccati , 8c quf in confe/Eone explicanda lint.

Qup reftitutionemexpoftulent ; qop radices , caulçve reftitutioni-.

An dubioa , tafpeâofve contractas norint , aut faltem de iis dubitationes, *tc* qupftioncsinftituere, inireve feiant.

Quibus criminibus annexe fint cenfure.

An item illarum peritiam, *te* vim teneant.

An cafirs , in quibus irregularitatis *macula* contrahitur :

B An ialtem in iis omnibus , 8r aliis , qu· ad verum, perfedtamve hujus /aeramenti pernitentia miniflrum pertinent, feiant dubitare, 8r noverint confulcre peqtos, quomodo agendum fit id de quo in dubitationem adducunt.

Qui item ritus, & facrz ceremonne confeflionis.

Que conditiones ad contritionem vere pernitentii neceffariz. %

Qui ordo confitendi, quando quis ftatim confiteri debeat ; quando item contcflionem iterare.

De fatistaftione, quz te tia pars pernitentiz eft, quzratur.

Quz fatisfaftionis partes.

Quis fatisfisâionis finis.

Qui *truftui,* quzve utilitates fatisfaftionis

Quz in fatisfafttonc requirantur.

Qualis, 8r quanta poenitentia pivnitcnti imponi debeat.

Ao falutares & convenientes fatistaftiones pro gravitate criminum , 8r pernitentium facultate injungere iciant .

An item ex Jnnocentii HI· przfcripto , more periti medici. iciant intundere vinum & oleum vulneribus fauciati , ac quale debeant przbere remedium· aut confilium.

An przterea canones poenitentialcs refte teneant .

Quz di/ls^entia fit fatisfaftionum , poenitentiarum , C7"r.

D De abfolutione indagetur:

Quz verbosum formula requiratur.

Quz preces, orationelvc przterea adhibeantur.

Quis ordo fervendus in ibfolvendo , tam a peccatis, quam ab excommunicatione, lufpenfioneve.

De tigillo item confeflionu plura querantur, ac przfertim quz vis, quanta figilli .

Qjz tab illud cadunt.

Ex fanftionibus ecclefialticis, Tridcntino concilio, fynodis tum provincialibus , etiam dicceianis indagetur , tum quz in illis conftituta ad pccnitentiz (aeramentum pertinent , quzquc dc clcn, 8c populi difciplina , & moribus conE ftituta lunt, ut paulo ante in parochorum examine dcmonftratum eft.

Sed hadenusdr ratione interrogationum , quz examinandis confcftarii· facerdotibus adhibentur: |Im eft locus examinis condonatorum , 8c facr» lctipturz interpretum, a quibus bzc querantur .

fumo J' Jodrinz articulis , doginatibu/ve concilio Tridcntino explicatis, utpotc de cano- 11.· I.ripturz, dc peccato originali, dc luftihcatione, de tacramcntis , *Sc* generarim facrificio imiTr, de purgatorio, da invocatione 8r veneratione fanâorum, de indulgentils, poteftate, *tc* auâoritate papz , de jejunus, Sc diebus feftis, *tc* lcliquii multis.

An

"anno- An preterea bibcat reliquos théologie notos A
CHKiSTI 8c tradatos locos ∎
•>f»· Quern in icholafticis przfertim aufloretn familiarem habeat.

An feptas facroram bibliorum volumina cum glofia, aliove Commentatio ftudiofe evolverit » anque in lla ipû» ita diligenter ver atus, ut inde locos facile apteque ptomcrc poflit ad omne Ca- ere tra&ationu geons.

An in fauflarum interpretationum ufu literate verlatnt.

An cx antecedentibus *tt* confequentibus return fcripture fenfum elicere.norit: anque item exuvangcliftis , In eodem narrationis genere verfantibus.

An rarfus temere , pro fuoque libito factam B icripturam a veto fenfu detorqueat.

An tropologicos, moralefve fenfus , cum literati fenfu non cohérentes, commentctut.

An explicandi» parabolis reflum, precipuunjtqne return Centura fpeflet, preterm iflis cspliration ibus, qua nihil ad propolitum faciunt.

An traditionum apoftolicarum , cccicfialicarumque notitiam habeat.

An in Candorum patrum' feriptis , atque termonibus perite vetCatus lit.

Quem item c patribus maxime in contionando lequatur atque imitetur.

An iserorum mjrfiria temporum norit, anve (scrotum rituum Cgnificationes - habeat.

, uuT r An rerum , in ecdefia fanfla geftarum » *te* C conciliorum przfertim univerfalium cognitionem teneat.

An Candorum vitps , hiftoriamque veram norit.

An congruam canonum fcientiam teneat.

An (omniorum pontificum jura atque inlliluta feint.

An concilliorum, provincialium przfertim,'de dixrccfanorum decreta in promptu habeat, ut in parochorum examine prafcriptum «lt.

An caiuum confcientiz dodrina iuftrudus liti

An theologia illius myfticz , qua tota io fpiritualis vita conftitutis tradendis , quaque in purgandis affeflibus, in reformacioneque interiori verfstur, praccpta atque exercitationes he- D ne norit.

An denique fandarum meditationum, orationifque mentalis ufum habeat.

An morum dodrina, Chriftianzque difciplinr locos, non fotum ordine collcdos, fed tide notos habeat.

Quos locos teneat , quibus auditorum animi exciantur, vcl ad Dei amorem, vel ad catellis patria defiderium , vel ad virtutum ftudium , vel ad deteftationem fcelcrum, vel ad mifetteordiam , vcl ad certas preterea afiediones , qua ∎d czlum excitata Chriftianas virtutes pariunt.

An apti denique.fint atque idonei ad concionem concipiendam , & explicandam , non Colum theologia locorum tradatione ∎ fed fi- E militudinibu-, qua ab agricultura, vinea , lentente , alilfquc rebus ducuntur , quz fub Centum cadunt atque intelligcntiam , prefer, tim eorum, etiam rudium, ad quos concio habetur.

An ad concionis ingreflum refla ratione utatur, *te* ab lis viriis rerugiat , quz pleriquc co in genere admittunt.

An totam condonem rede ordineque difponat.

An dilucide, diftindeque enarret.

An bene pronuntiet.

Au silius verba pondus habeant , anque vim ~a MNO
item, ut non lolum audientium autet attingant, CimiSTI
fed animos intime penetrent. uz».

An in tota concione , pro cujuCqwe rei , de qua agit, ratione, rede , Spte, decore, dr congruenter agat.

Quo in genere omni *te* perquirendo , atque explorando, tum in alliis diligentius indagandis, examinatores, prout occafio tulerit , quamdiligentiffiase inftruflioncs adhibebunt *t* quz dc concinnatoribus ad ptovincic univerfz ulum ex concilii provincialis audoritate, juflu noftro edita innt.

Cum noa certa cura , altcriufvc beneficii , vel officii , muncrifve , fed dodrina tantum , aut in literarurn ftudiir progrelfionu recognofcenda caufa examen alieujus inlliluitur , diflidenti etiam illa, pracipuaque difquifitione , *te* interrogationibus, fupra varie deferiptis , pro uniufcujufque conditione indigetur illius dodrina , 8r in miniflerils ecclcfiafticis peritia atque uius, --^

Idorum vero claiïcs quatuor faltem , vel etiam plures conllitui poterunt, quibus pro periere ratione, experimento illorum fado, adicribjntur.

Prime clafli adferibantur, qui perfede concinnandi peritia *fe* confcientiz caluum explicationibus fe tales oftendant , qui aliis multis peodelfe, atque praede poflint, proindeque idonei fint, non modo ad parochi , fed etiam ad prapofiti, vicarii foranei , vel vifitatoris monui , vcl ad pccnitentiari* etiam ∎ aut dodorali* , aut theologalis przbcndz obeunda officium , digntlatctnve , in ecdefia cathedrali aflequendam, atque ad alia id generis

Secunda cLalli erunt adicribcndi , qui fi minus ut Oli condonari perfefle, at mcaiocriter , tum etiam de fuggedo poflint ; quique in caiuum confcieotiz fumtnis ftudiofe venati fint ; *lc* vero catechilmi etiam Romani dodiinam diligenter teneant.

fcrlias erunt claflit , qui intelligentiz tantum alloquuntur, ut fi minus accusata , doflaque concione , at fermonem de altari faltem habere, ac cvangclium . prout ufuvcneric , enarrare, & explicare poflint *i te* adminiftrationis (aeramentorum *te* caluum confcientiz ufu ita periti luit, ut qui frequentius incidere folrnt , cos aliquo ftudio adhibito enodare , atque explicare apte queant.

Quarte cladis t qui fi non magno literarum (ludio · aliquo tamen ufu apti iunt ad aliquam evangelii brevem explicationem ; *tc* notitiam quamdam habent rerum ad docendum populum, quz faluti neccllaria funt, dc ad (aeramentorum admrniftralionem , caluumque con fcicatim explicationem pertinent. na ut lis ob iacerdoturn paucitatem , nccelfariamque caufam , aliquando curatio aliqua fpir uallr pro loci ratione ptzfectimad tempus co amitti poffit.

In inferiori clafle reliqui adicribantur , quorum nulla ratio omnino tuberi debeat in curatione animarum committenda , fa< amentique miniflrandr facultate , neque in fermombus ad populum habendis.

In omni hac examinandi ratione cancellarius pro fui officii munere haec przftci;

Certum librum habeat provifionum cccicfiarum parochialium , ahorumque beneficiorum , qur examine adhibito etiam cx lueris apoflolicis, conferenda funt.

ΛHNO CHRISTI uva·

Q"o ia libro refle , atque ordine ab eo notenter hac;

AAa eu mini» , quae in f.ngulos diet, prout examinandi octaGo tulerit, fiunt.

D>ca vacationi* certi beneficii, & modu» item vacationi* ▮ aliaque id generi».

Dies etiam promulgationi* ; *ut prorogationi* cdiAi , quod de concurfu proponi loict , cum beneficii vacationis ratio id poftulet ; Λ reliqua etiam > qute ad promulgatio, nem pertinent.

Notnina quoque examinatorum*, quos epifcopas certi illius beneficii vacantis nomineadexamen conficiendum nominatim' delegerit.

Nomina etiam corutn , qui eo nomine examinandi proponantur.

Dies praterea, quoquifqueexamen fubiit.

Nomina etiam examinatorum , qui interfuerint.

Approbatio, aut rejcâlo , quam eorum judicio finguli tulerint,

Nomen item, & cognomen ejus, quem epifeopus tamquam aptiorem , magilquc idoneum delegerit , cui beneficium ab eo conteratur, ad quem ipeâat.

Cui libio alia praterea adfcribat , quae epifeopus ccniueiit.

Librum alterum conficiat , in quo omnes *Sc* fingulos , quos vcl concionandi , vcl confcïïonis audiende , vcl laera ledioni| interpretanda caufa epifeopus adhibito examine vel probat, vel improbat.

In hoc ipfo libro notet ctlarab nomina examinatorum, *Sc* diem quo examen confecerint Se caufa* item repelfae, fi quam aliquis tulerit.

Id ipfurn de certo die , examine , probatione, aut reicilione eorum fervet, quorum experimentum lacre ordinationis cauia fit.

Tertium librutn habeat , in quem examina referat , qusc generatim inftituuntur , atque adeo conficiuntur ad cleri progrcdioncm in literarutn lludiis inveftigandam atque explolaudam ·

111.

Ot itieUedii crjiaic /arra"»·/".

In iis , qur cxcumenica fynodus Tridentina <k lacra ordinatione ftatuit , uberius etiam provincialium conciliorum decretis explicata , multa, funt , quorum diligens ratio etiam in regularibus habenda eft : atque eorum quidem capita quadam prrcipua infra hoc decreto complexi fumus . Videat igitur epifeopus ▮ ut quidquid de iis ipfis capitibus , vcl eodem Tridcntino concilio , vel fynodis provincialibus, etiam generatim conftitutum eft , in ili* initiandis quamdiligentiflimc ab ipfo fervetur .

Culpc , impedimentave canonica ordini* fufcipicndi quarto concilio enumerata.

Litenc tcftimoniales functions.

Teftimonium de natalibus, *It* rtate prsfcelpta Tridentino concilio.

Taftificalio ordini* proxime fufceptl.

Progrcûlo in vccleflaftica difciplina.

Teuimooium bonum.

Denuntiatio nominis in ecdefia.

Adfcriptio , lc miniftelium in ecdefia , cui adfcviptu eft.

Exercitatio funûlonum ordinis fufccpti.

Frequentia facrn communionis.

Reverentia , atque obfervanti* erg* iacerdotes, <c Asperiores.

Intervallum anni inter poftremum ordiouna minorum gradum, & fubdiacooaium› actvrfu* ustur unum fc altertnn cx facris ordinibus, nili necellitas , aut ccclafia: utilrta* judicio epifeopi aliud polluict.

Diligens ftamen epifeopi.

Literarum fcienti* , Re cantu*periti* , acali* mftruâione* ad ordini* fufcipicudi funâioncs rite, rcâequc obeunda*.

Uiu* *te* periti* recitandi divinum oAemm.

Loco tituli , ceofufve teftibcatio peaftiuc proiellion is tegulari* praeferipta in concilies provinciali Iccundo.

Quod de ordine facro anneAendo jam pr>dem decreto concilii provinciali* primi cx Tridentina fjmodo conftitutum eft › id in exeeuttonis ufum ita ab epifeopo inducatur , ut xxl prosbyteratu* , vel diaconatus, vcl fubdiacooarvs non ipfis quidem canonicl* , fed canonicatibus , 8c portionibu» fingulis , que in cathedrali ecdefia lunt, anneoatur ; nec vero annexionis decretum locum habeat in illis canomcatibur, prebendifre , quibus in fimdltione jam certus ordo annexus eft. Quod autem canonicorum faltem dimidia pars, cautum eft . ut farerdotiu, presbyteratuve initietur ; in ea ^um dignitates non Cenlcantur , totidem canonic» tus fiicrdotalcs conftituendi lunt , quot prxferiptam illam d'tnidiam partem faltem'conficiant .

Ubi plitnutn unicuique vcl canomcatui , vcl portioni facer aliquis ordo annexus ab cpilcopo eft , ad eism ordinem luicij lendum canonicus etiam , qui jam illud obtinebat , compellatur .

Si quii aurem monitui, non lufceperit privatus ab ilto declaretur , ad ejufdem Tridcntini concilii prseictipium .

Si quis eliam ledis apoftoliea: litpris facultas permitia eft, libi licere ordmir faciamentum ab alio quam ordinario fuo (tifcipere , ls , antequam initietur , rtiain fui ipfius ordinarii ineras obligiitas habeat, quibus vitae fur m^res, diiripima, probitas, & cetera id generis tcilsticsta commendentur.

Quod provinuali tertio concilio decretum eft de ratione fervenda in concedendi* litetis dimilloriis ab epilcopu impedito luis dicrcciani* pro ordinibus fufcipicndis, id locum etiam habeat epitropo abfente ▮

Clericos veto, a diacefi abfente:, qui dimiliforus lucras petunt, cpitcopur ad fe examinis cauia evocet ; licet tamen ci aliquando, fi hoc minus commode prcftari pofle ccnfuerit r examen illud fpeciatim epifeopo delegare, in cujus diacefi llli morantur ▮ at vero tunc literas ditailTorias ne dat, antequam examinis faiti (itéras ab eo acceperit, cui illud delegavit .

Ne abbates, etiam bacull, & mitrae jure utentc* , aliove ejufmodi privilegio, *tc* audoritate conferendi minores ora in·*', munitos, patiatur epifeopo* diescofanu*, tonfuram , neque minora* ordine* , id qubd Tridentina fynodus vetuit , aliis conferte , quam il* , qui regulare* funt, *tc* eorum jurifdiaiooi fubjeai, nITilripfius epifeopi confenfus ante accedat, *tc* llli initiandi * fuo epifeopo, vcl regulari fuperiori attulerint literal dimlfioria* , aoxs generatim fed fpeciatim concedas. Nec vero quibufvii abbatibus id permitti liceat, fed li» tantum , qui facerdotio initiati funt , *Sc* ftatis benedialunis precibus coniecrtti.

ANNO* CHRISTI *SW

AHNO CHXUTI 'un·

Q“‘ fubdiaconatus otdint adfcriptuseft, com ftatim lege adtttiftus fit» canonicarum horarum officium ex breviarii przferipto recitandi j ne. mo ad cum ordinem capeuendum recipiatur, qui in horarii illius officit, cujias lege drvinâus senator , reâe , *ac* rite recitandi ura peritur non fit . Inferioribus vero ordinibus initiandi, qui nullum beneficium obtinent, rerfatf fint in beat* Maris officii recitation· .

Quod allo concilio vetitum eft, ne feminari! titulo cuiquam epifeopus ordinem aliquem la. erum conferat , id decernimur locum habere, nili cum beneficii , feminario unionis jure adjunâi, ufui , *Sc* cultui minitterium eft ab illo prettandtitn : tuneque certus annutu cenfur continuatur , unde qui eo titulo ordinem fufeepit, fuftentari queat epifeopi judicio.

Nec vero tamen is m illocenfu nilum jushabeat , cum primum aliunde habuerit, unde lodem vite fus luftentationi epifeopi judicioconfultum & provifum fit . Qnod fi aliunde ex parte tantum ejur fuftentationi provifum fit, tunc extinâa cenfcatur, illa cenfur attributio pto tanta parte, quantam ad illam fuftcntationem aliunde habet.

Penfionis, *Sc* patrimonii, quod quit habet, *Sc* bonorum itidem, qus perpetuo etiameo nomine ab aliquo ei donantur , titulo epifeopus facrurn aliquem ordinem I alicui , etiam familiari , ctiamfi aliens diœccfis fit , modo poft triennium ab initio familiaritatis, fi ecclefiatum fuarum vel neccffitatem vel utilitatem hoc flagitare judicatit, ut faerie ille initietur.

At vero etiam, fi quis ei, qui facrisinitian* dus eft, ver· fpondeat certa cautione , fe qus ad vits culenas afui neceflaria funt, fuppeditaturum , faitem donec ei aliunde provifum fit, huic ob facerdotum penuriam ab epifeopo facer ordo conferatur licet , fine alicujus etiam vel beneficii, vel patrimonii titulo-

At varo hsc in primis epifeopus diHgentillime videat , ut penlionecn , patrimoniymve illud vere obtineat, uttjuc ea donatio, fponfiove vere ac fine fraude, dolove fafta fit: ejufqoe tabuls ut rit· , *c reâe confeâs fine : utque penfio , patrimoÀiumve , *Sc* qus dono data funt , tantum inde cenfur peicipiatur , ut fatis efle poffit ad illius honeftam vits fuftentationem j qua in re omni cognofcenda promulgationes adhibeat, 8r reliquam diligentiam, quarto provinciali concilio in hoc genere prz-/criptam .

Videat etiam omnino, ut quemcumqucejufmodi titulis ordinabit, etiam familiarem fuum, certe illum ecclefi· addicat, ubi ordinis fufeeSti funilioocs , ac munera , ut iplius concilii ecreto cavetur, ipfe vere prsftet.

Eo fermone , quem pridie , quo facra ordinatio celebratur, provinciali decreto haberi inftitutum eft , illud in primis fpeâetur, ut qus monitiones poliero die de libro pontificali leguntur, difertis verbis , lifque vulgariter conceptis explicentur uberius ·

Unufquifquc'porro eorum, qui facris ordinibus initiabuntur, etiam atque etiam diligenter admoneatur , quod , quamque fanAum mpmu fufcepturut eft.

Verum ejus fermonis vis in fubdiaconis potiffimum monendis verfetur , quo reâius , dum integrum eft, deliberare poffint, an exilitatem, qus perpetua illi ordini eft annexa, profiteri velint , eoque accuratius propterea in gravi illa deliberatione videant , qaod Deo auxiftante praftare polle fperent , neque in eo 'ecclefiallico, fpiritualique munere (ulciplendo quidquam agnatorum , vel hujufmodi aliena voluntate, fed fua fpontanea deliberatione agant, nec vero in (acri ejufdem ordinis lufcvptione , vits hujus commodum , aut aliud quidquam ejuimodi , fed Dei honorem fibi propolitum habeant. Hujus generis fermo, a quocumque appofite habeatur, utilis ille quidem eft, at multis partibus longe utilior erit , atque opportunior, fi eumdem epifeopus accurate , ftudiofequa habuerit.

Quicumque clericus , alicui ecclefi· adferiptus, ubi ojtdinis a (e fnfcepti tunAiones obeat, memor complurium fanâorum, qui vel toto vite tempore, vel multis faltem annis, in alicujus etiam minori* ordinis mioillerio, munereve religiofe verfati, ad altiorem fe ordinis gradum provehi pafit non funt i eorum recordatione , exemploque excitatus illud fedulo cuiet , atque adeo afficiat, ut ordinis, quo proxime initiatus eft, pneferiptas tunftiones, non elate, fed humiliter , non raro , fed frequenter, non negli-f;enti ftudio, fed accurata, vereque clericali focitudme, *Sc* difctplina , pie, reâe atque rite prsilet . Aliqqui fi in tandis iis funftionibus negligenter , contraque ac przfcriptum eft , le gefierit j illud norn , eo roluntatis luz teftimonio, fibi apud spifeopum aditum predudere ad altioru» gradum afeendendi.

Przfcâus autem , reftorve ecclefi· teftimontum de clerico faâurus , qui (unitiones in lua ecclefia obierit , hrc teftificationis fus literis fpaciatim, vereque exprimit; quas fcilicet funaiones, *Sc* quam diu , *Sc* quant diligenter, & quam pie , *Sc* quam decenter , reae riteque preftiteril.

Exorcilbe munus.cum fit , energumenis manum imjnnere, a quibus, ut mali (piritus ejiciantur , jejunia , *Sc* orationes Chrifti domini teftimonio adhiberi juvat : eos porro clericos, qui in exorciftarum numero adicribcntur, curet epifeopus in jejunils , *Sc* orationibus frequentius fefe exercere ·

Ut acoluthi munus, quod prrter ceterasfunâionea fuit, epifeopum comitari, adeamipfam funâionem aliqua ex parta reftituatur ; curet epifeopus clericos, nuor in eo ordine adicripferit, eam in loco, uoi ipfe cfl, aliquando prsrftsre , ut opus efiis cenluerit , praefertim cum ad aliquod epifcopale munus obeundum accedit. Sique complures ejufdem ordinis lunr, rationem certam ineat , ut per rvgionn diftintti in orbem id muneris firrilcut

IV.

Q»4 ad c/mrarnas *hwufttttm ttutrut.*

De tonfura clericali decretum in concilio provinciali primo confecimus : fed ut pro ordinis quo quifque initiatus eft , ratione, illam magnitudine diftinâam, confpicuc ferat, certam .atque prafinitam illius fotmam hoc decreto defcribi placuit | quam omnes ita fervare jubemus, ut neque ea minorem, nec vero etiam majorem quifquam omnino , epifeopo inferior , gerat, quacumque dignitate ille przditus lit.

Sacerdotalis igitur tonlurz forma , in orbem duAa , late, & ample pateat uncus quatuor.

Diaconats», uncla una minot ·

Subdiaconalis , aliquanto anguflior , quam diaconalis.

Mi-

ANNO CKKISTi 1179.

Minorum denique ordinum corona lata fit undique unciis duabus .

Unci® autem meniura eft ad pntfcriptnm infirudionum fabric® ccclefiaftic®.

Clericus , qui amiCtu clericali indutus Ince, dit , ne in propinquorum , ne parentum quidem obitu, vcftes lugubres more laicorum la. duat geftetque . Neque vero vellis formam , aut panni genus , quo clerum univetfum uti moris eft , commutet , fed pium erga propinquos mortuos caritatis ftudium officiumque pras fe ferat omni alia ratione , qu® cum clerica» lis ordinis decore , dignitateque omnino conveniat .

Qu® in concilio provinciali primo lis , qui (acris ordinibus , *k* facerdotio initiati funt , B quique ecclefiafticum beneficium obtinent , de fxculatibu» negotiis fugiendis conftitiita funt j ipsdem poenis nfdem , vel aliis , quas arbitratu fuo epifeopus edixerit , irrogaritve , illis Imfcrfbimus , qui minorum ordinum clerici unt , etiamfi nullum beneficium obtinent , fi modo clericalem veftitum deferant , cum pr®lertim jam inde ufque a teneris annis fe religionis , pietatifque inftitutis, *k* difciplinae ccclcfiaftica moribus imbuant oportet , qui in lortem domini vocati funt . Atque in lis quidem , qu® illis vitanda funt, hrc etiam cautio fit, ne fine epifcopi conccflu , coque literis exarato , laicis in fervitute , famulature operam navent .

Nec vero cuiquam clerico eam facultatem det epifeopus in aliqua re inferviendi, qu® cleticalis vitae rationibus, pigtatifquc officiis non admodum conveniat'

Qim ***d*** *ktutfiiiwam itlUlietat itiliwtf.*

Cum aliqui» examinatur ad aliquod beneficium ccclcliafticum , cui providendum fit , de eo experimentum fiat examine non folum la litcrarum fcientia , fed etiam in cantas peri, lia , ad illius beneficii funâiones rite, fc reété obeundas , tum pneterea in ufu, ac notitia quam in recitandis divini officii horariis precibus habear .

Ubi primum pnebenda , vel theologafts , pcenitentialtfve vacaverit , etiamfi illius conferende jus ad alium , quam ad epifeopum , prrterquam ad fcdom apoftolicam , pertineat, cdiftum dc more proponatur, quo ad coneurfum evocentur , quicumque lint, qui illius muneris caufa examen fubire velint, allofve nominare, qui fubeant . Confeão autem conftituti temporis fpatio , uniufcujufque eorum , qui illo nomina convenerint , periculum , experimentumve in literis ae doitrinis omni vel diligenttffima percunftationum , qucftionumve ratione fiat . Epifeopu» , adhibitis fibi pro arbitrio fuo ahis peritis , probifque viris , tum etiam de illorum vita , moribus, «tate , gradu , ordine , ceterifque conditionibus , ad tale munus neccflarii», accurate perquirat. Tum demum epilcopus ipfe folum tebus lis omnibus accurate perpenfis , mature in domino deliberet , & libere deligat , quem pro conferenti® religione digniorem , aptioremque exiftimet , cui tale munus , tantique ponderis rede committatur . Qui in deliberatione idem videat , ut quod przlcr^im ad psxmtentiarium attinet, cum pctitram ncceif-riani fpeftarit, tum maxime vit® innocentiam , morum gravitatem, fpt- *auno~* ritualium exercitationum ftudium, *k* ufum diu- CHRisxi tumiorem in audiendis confeffionibos, exercita- »17». tiorem prudentiam, cetcpaíque religiofe pietatis virtutes perpendat .

Ei autem, quem potiffimum elegerit, nec vero alii cuiquam conferatur ab eo, cui jus eous· petit, etiamfi capitulum fit.

Quicumque przbcndam theologalem, vel Tridentino decreto, vel alia auâoritatc rationew Inftitutam, in cathedrali, collcgiatifve ecclefiis obtinet , is & qua facrarum leâionum genera, *k* quibus diebus epifeopus prafcripferit, ut interpretationis fur. munere fungatur , accurate ad illius prcfcriptum prtftet : ita ut etiam fi expedire cenfuerit , *k* in feminario , At in aliis clericalibus , (acerdotalibuive collegiis doceat : in bafilica vero cathedrali faltem die fefto lemper facram feripturam publice interpretetur *k* exponat > nili aliquando aliud jufierit epifeopus .

Idem ab cpifcopo , aut ab alio confultus . theologi® quzftionibus , aliifve ejus generis gratis refpondeat : ceteraque denique omnia pntftct , qu® pro fufeepti muneris ratione^ab eo pneftaxi debere idem epifeopus cenluerit.

Perlatum ad nos eft , in nonnullis provinci® hujus ecclefiis clericos aliquos, qui ob beneficia, officiate, qu® in lis obtinent, non folum in choro a^efie > fed alia minifteria, aliafque funâiones clericales ibi prsftare debent , a capitalis certo illi canonicorum numero adjungi , camque ob caufain fupranumerarios vocari , hocque ipfum fieri , nulla eis coilata prebenda, nulloque fzpe attributo cujnfvis generis emolumento , cenfuve , Il autem eo folum titulo contenti , cum id fibi fumant , ut inferiora minilleria , qu® antea obire confueverant , prcftare plane reculent ; hsc fane incommoda , ortvia illa quidem , accidunt , quod fc *ctftéui* debitis munerum funâionibus fraudantur , *k* divinus cultus minuitur , ac labefaâatur , fc ordo ecclefiafticus , cum unus plurium partes , officiumque prcftare non pofit , contra ac legibus canonum caveatur , D non fine magna offenfione pervertitur, & pernicioía ambitionis occafio hominibus ecclefia. fticis manifefto datur . His porro incommodis atque adeo malis > decreti hujus provincialis auctoritate occurrendum cenfuimus.

Itaque fi quos aliquaqdo, ut jure permitium eft, canonicos fupranumerarios creari contige. rit ; id juftis fqlutn caufis , ac pene neceflariis , iildemque comprobatis , *k* perraro quidem fieri ftatuimus . At voro qui in «a ipfa ecclefia beneficii, quod ibi obtinet, caufa, operam , miuifteriumre navare debet , quod cum canonicali officio & gradu non conveniat , neque prxiiari fimul pomt , fupranumerarium fieri , creative prohibemus . Quicumque vero E ita adferiptus eft , ne a muneribus minifteriifve , qu? priorum beneficiorum nomine in ea ecclefia 1'fe prsftari debent, liber , aut immunis ullo modo fit : imo ut illa prnftet, *k* *fru*âuum mulâa , *k* omni alio jure, ut canonibus decrctifque Tridentini» cautum eft , epifeopus omnino agat.

'Vacante ecclefia parochiali eujus conferende jus non ad epifeopum dicecefanum , fed ad alitam , etiam ab epifcopali jurisdictione exemptum, & regularem item (peCiat , edictum de concurfu proponat epifeopus dicrcelanus , *k* qnicumquc examen eo nomine future volent ,

ad

ANNO CH«.ISTI u;»·

ad ipfum conveniant· qui exploratione pet examinatores fynodalet facta, ex probatu digniorem, *tt* magi· idoneum deligat, cuivacant illa ecclefix ab illo conferatur, cujus jut eft. Si ftcus fint, collatio refcifla, nullaque fit.

Eadem ratio omni· adhibeatur in parochialccclefia vacante, que jurifpatronatus eft ecclefiaftici, vel mini, cuius inftitutio nonadepifcopum dicecefanum , fed alium quemeumque , etiam exemptum, & regularem , item , ut lupra, pertinet) tamen, ut quem epifcopus dicecefanus digniorem elegerit , it a patrono prssfentetur ei, ad quem fpcftat inftitutio.

Si vero ad futnmum pontificem inftitutio fpeâat, vel quia lit menfibtil refervatu vacavit, vel alia cauia , tunc epifcopus digniorem eligat , *tc tt* preferipto' earumdem litatarum Pii V.afummo pontifice inftituendum. Interca vero dum hujus generis examina , *tt* approbationes fiunt, & inftitutio lucum habet ; idem epifcopus dicecelanu· idoneum vicarium , qui onera vacantis illius ccdefiz fuftineat, attributa ei congrua pro arbitrio iuo ftuituum portione, conftituat, donec ei reâor praficiatur.

In ecdeliarum curatarum permutatione , coram ordinario facienda, nc looms habeat quod primo provinciali concilio decretum eft de proponendo ediflo examinis caufa in vacatione ecclefiarum parochialium. Si tamen velparochialium hominum multitudo valde inequalis eft , vd qui permutant, quo tempore parochiales illas ccdelias adepti funt , examen ptzfcriprum non lubierunt, fiat tunc de illis experimentum examinis, fed abfque concurfu .

Idem examen line concintu adhibeatur de eo , qui beneficium limplex commutat cum alio, quod curam animarum habeat, liquando ejufmodi permutatio coram ordinario fieri jure poteft .

Quamvis Pit V. conftitutione, fublata non fit facultas illa , qua in ecdefiis parochialibui conferendis data eft , tum fynodo provinciali addendi , ac detrahendi przfcriptz forma examinis , tum unicuique epifeopo , li certis quibufdam de caulis pro fua conic ientia cum deputatorum conlilio ita expedire cenfuerit , loco concurfus privatum aliud examen ineundi : videat tamen epifcopus ne facultate fibi data abutatur, neque vero illatu adhibeat ullo modo, nifi opus efle viderit , Tertis jllis expreftis caufis . 7

Quod fynodi Tridentini auâoritate quarto concilio provinciali noftro permilfum eft, limplex beneficium habenti , alterum etiam ejufdem generis, quod perlonalis refidenrir munus non requirat, ob honeftam illius vitz fuftentationem conferri; id ita locum habeat, ut nctamen eo prztextu esufave vira honefte fuftentandae, plura , quam duo , beneficia (implicia uni eidemque conferri liceat, fine conceflu , permifluve feals apoftolicz .

Si capellania çtiam limplex , alludve beneficium, etiam jurifpatronatus, ex prcfcrinto ereâionis, fundatiumlve, aut alterius confttttutionis certum ordinem , aut alias conditione, tequiiet in eo, de quo vel collationl', vel inftitutionis, vel alio nomine providendum eft Illud beneficium ; ne epifcopus deinceps , etiam patronorum confenfu , permittar , concedatvc , ut quifquam fine fedis apoftolicz difpenlationc illud beneficium alfequatur , quod ver: eo ordine non lit initiatus, quamvis crate congrua fit pro illo ordine lulcipicndo, neque qui alliS conditionibus praditus non fit , *tc* quas illa vel crcdio , vel fundatio , vel conftitutio requint . "ahco' CHRISTI <|7v-

Quibus in ecdefiis optionis jus eft , ubi dimidia pars fruftuuas praebende in illius vacatione, vel facriftic , vel fabricz ecclefiz folvitur, ea pars pro ratione przbendz , qua primo vacavit, folvatur .

Idque ab omnibus przftetur , qui ordine deinceps Gngoli occafione illius vacationis vel ·d eam ipfam obtinendam optionis jura ufi lunt , vel ad alias coniequendas, quz occafione optionum fucceftive vacarunt ; ita ut unufquifqae folvat pro rata tantum acccffionis reddituum , fibi illo ipfo optionis jure fade. Hzc porro folutio , ubi quifque primi anni frudus ex przbenda , quam libi jam optavit , perceperit , ftatim ab eo przfterur . Reliqua item, que de parte fruduum dimidia perlolvenda olim decretis provincialibus conftituta funt , ad eorum przlcriptum ferventur .

Amftoritate concilii Tridentini , *tc* conftitutionis a Pio V. pontifice maximo edite , jam nunc ftatuta , ptivilegia , cnifuctudiner, dc illas denique cujulvis ecdelir conftitutiones refemdimus , pimeque abrogamus, quibus cautum eft , vacantium in ecdcfia 'dignitatum , canonicatuum , prebendarum , portionum , beneficiorum , atque ideo officiorum frudus, vel diftributlonc5 etiam quotidianas , que inde primo vacationis anno, aut longiori , breviorive tempore obvenerint, tnenfz eptfcopall , vel canonicall , aliive loco omnes, vel partem aliquam obvenire, attribuive, aut in communes arfuscedere, aut inter alios canonicos , miniftrofve illius , alteriufve ccclefiz dividi. Hic tamquam refcilfa, per.itufque lublata ejufdem Pii pontificis lanflione, declaramus nulla efle, nulliufque plane roboris l

Nec vero loco eorum fiuduum , qui eo nomirf» , Ut fupra attribuebantur , ne confenfu quidem capituli, ab epifeopo flatui liceat , ut deinceps , qui illiufmodi dignitates, canonicatus , bendrelave , qualia lint , conlequentur ; aliquid, vel minimum , lulvant , confetantve in ufum lacuftir aut fabricz. aut alterius ejufmodi operis . Quod fi poft Tridentini concilii editionem id iilquam in provincia ftatutum , decretumve ullo modo lit, nc tamen quidquam eo nomine accpi , exigi › aut perlolvi , ullo pado , rati.meve liceat , quacumque confuetudine , decreto , ftaruto ubftante , nifi fumnii pontificis aufloritate mulitum, coiroboratulnve lit .

Quamobrem nec epifcopus , neque capitulum, collegium, aliive cicicraftici ordinis homines, quarum intereft, ifimfmodi fiudus, diftributioncive, ne ullam quidem eorum partem^ retineant, neve illoium celConem pelant, exrgantve, ne" aliud quidquam , nec eo quidem nomine quod ptzdia meliora reddita fint. Neque etiam ab ns , qui illa beneficia . etiam a fede apoftnlica , obtinuerint , jusjurandum exigant , ut tale quidquam obfervent ; neve illis aplis , qui non paiuerint , miram , impedimenttimve afferant , quo minus illorum pollefliooem allequantur . Meminerint pono omnes , quicumque contralCeri.it , ex illa Pii quinti lanftionc , fi epilcopus eft , fufpenfionis , fi capitulum , mtttdifti ; li abus quilquam , excommunicationis preham ftatim iubne ; cujus vinculo tam diu irretitus eft, quoad reftitutione prunum faCta , beneficium relaxa-

tionu,

Tnko' t'onis , abfolutionifve a icde apoftolica obti- A
CHMM I p'lerjnt
tiff

Ubi vero fee ante Tridentini concilii editio* nem menfibus fabric*, ant facriltic, alteriufve pii loci isfibus diftributjoncs ejuimodi , & frutius concedi repcrisintur , eorum pars tantum dimidia eidem , vel facriftis , vcl fabric*, vel pio loco attribuatur : reliquam autem partem omnem ad illius pontifici* fanâlonis ptçfcriptum Il capiant, quorum beneficia funt.

Cum animarum falutis ▮ vitçque fpiritualit Curam Parochi paternam gerant, illis, tamquam parentibus, debetur amor, obfervantia , cultus, atque obedientia. Si igitur hoc iplo honore dignantur , *illud certe* etiam wquiQimum eft, atque adeo cum omni ratione conjunâum, B Ut cum primum eorum aliquis ad ecdelic , fibi in titulum , curamve tradit® , (lationem venerit , aliqua extern* obfervantis fignifiextiane ab iis fufeipiatur , ad quorum parochialem curam accedit . Quare fideles , ubi primum ab epifeopo liter*» formatas acceperint de parocho, 3ui parochiali eorum ecclefi* prsfcâus fuerit , rem certum ftatuant , quo et adventanti frequentes ad parochis fines obviam faâi , cum. dem, ut moris olim fuit, fufcipianc , atque ad •edebam deducant , perpetua illum dilcâione, amore , obedientia > atque obfervantia prole* quentes .

Liter* auMm formats , quas epifeopi nomine cancellarius de parocho confcribat, ejuimo- C di erunt, qux a vicario foranto, allove publi. ce legantur .

Filii dileftiffimi, veftrz ifti parochiali ecde* li* parochus ptefedus eft presbyter N. quem State, vita, moribus , doârina , virtutum di fciplina , prudentia, aliifquc rebus ad illius patnchialis cur* bene geiendx rationem opportunis, idoneum elle, ecatninc rcile confçâo cognitum eft. Veftr* igitur partes funt , debito honore, et decreti provinclalis prrfcripto , Illum fulcipçre , neque folutn externa quadam obfervantia, fed intime, atque ex animo illum loco parentis diligere, & colere , prsceptifquc c)iu, atque monitis concordi voluntate, libentique animo parere . Quod fane facera cura veftra potiftimum interfit, tum quo accuratius faflatis, nos cpifcopali noftra auâoritate, paterpa caritate, vos ualvcrlos &'lingulos moqetnes Valete in domino .

VI,

jÇva ad *JiviM tfficU furtincnt* ,

(Jt pallio Chrifti domini redemptoris } fidelibus in hora redemptionis tu* digna veneratione coleretur , illud in ecdefia fanda perpetuo inftitutum , religiofoque ufu , ac folenni ritu pie retentum eft, ut in fena lesta parafcevcs , >o qua idem Chriftus dominus myltcrium cruIis explevit , certa ftata hora ab univerfo clero, *tc* populo, certis peradis precibus, 8r orationibus adoretur- Sed quoniam, faâum eft, ut in multis provinci* locis non poft , licut inftituti , ritufque veteris eft, fed ante ftatas Illas preces ca adoranda proponatur , aut' laltem adoratio fiat a multo populo , antea quam ex ritu ecclefi* folenniter proponatur , *tc* jj clero adoretur ; nos , ut quod non fthe myfterii fignificatione ecclelia inftituit , 'ad ftatzfhora ulutn , folennemquc adorationem revocemus ; id ftituimui, ut in omni provinci* ccclefit cathç. drali , facrofanâs crucis , per quam redempti "αvηo" fumus adoratio religiole celebietur , recitato CHKl1Tl fcilicet de paffionc euangelio , *tc* pcraâis itlu tsya, liatis precibus , *tc* orationibus, ut loftituti ratio poftulat . Quare unufquifque provincial epifeopus efficiat , non folum ut ftata ea hora in fua balilica cathedrali preftetur ; fed caveat etiam, ut in omni ecclelia collegiata , & parochiali , in omnique oratorio focictatum , ubi fit ca adoratio, non ante › quam in eadem balilica cathedrali, primariave, fi locus dicscelis fit, celebretur .

Nec propterea conelonator defiftat, quin pro fanâ» ecclefi* ufu ad excitandam populi fidelis compunctionem co facro dic eam de fuggeftu proponat *tc* oftendat .

Quin etiam curet epueopus , coocionem Illam ftatim poli recitatam paffionem domini haberi , nili alitet aliquando magis expedire ccniuerit .

Et quoniam facra ea terla Chtiftus dominus humiliatus eft pro nobis pati ulquc ad mortem, mortem autem crucis ; illius humilitatis imitatores in fanâiflim* crucis flata illa adoratione ita elle ojyjttet , nt quod antiqui ritus eft, non tantum genibus flexis , fed proftrato humi corporis habitu fixam , conftantcmquc animi noftri humilitatem demonftrcmus : ideo cpifcâpus curet , ut corporis profternatione , qu* Chrifttanx humilitatis index eft , ea iblenms adoratio celebretur .

Gravia pericula , offenfiones , atque adeo f*pe injurias lanâiflinnsç-mifl* lacrihcio fieri compertum eft , quod quidam faccrdotcs non (cpuci tantum, led pluries in dic illud offerant . Quod ne in pofterum fiat, prztcrqujitn falutari illo die dominice nativitatis, quo unufquifque laccrdos non fine magna myfteriotum (ignificatione ter celebrare debet , decreti hujus auâoritate vetitum fit , ne ob ullam ncccilariatn caufam , neque etiam ob parochialis , alteriufve ecclefi* cgeftatcm , neque ob iacerdotum penuriam , nec vero ob locorum diftantiam epilcopus cuiquam (accrdoti pluries in dic divinum illud rntfiz factificium offeren- D di facultatem det, aut permittat , cum beatus admodum lit ille facerdot , qui fcmel tantum in die illud digne obtulerit . Si qua vero ejua generis faculias antea vcl certo loco , vcl iχccrdoti data eft, eam plane ftatim lefcilfam , irritamque ac nullam omnino elfe jam nunc decernimus .

Epifeopus, in cujus dierceli ecclefi* , locave olim ordinis Humiliatorum extitetunt , ubi Pu V. pontilu.it conftitutione certus facerdtS'um numerus prvfinitus eft., in eo evigilet, ut ne, fratribus illius olim ordinis decedentibus , ille ecclefi* debitis officiis , ac muneribus defraudentur I fed cum eorum aliquis mortem obit , in ejus locum facetdotem alium fubro- E gari curet .

At in quibat ecelcfiis eertus numerus conftitutus non eft i efficiat , ut qtrot antea facerdotea ibi luftcntari confueverant , totidem retineantur. Atque id quidem omne is exclatur penia etiam, *ic* cenluris arbitrio fuo propofitis, ut nihil plane pereat, quod carum eccleliarum cultui debeatur.

In capella, canonicatu, allove beneficio etiam fimplici quod quis una cum alio incompatibili ex legitima difpenfarione jam obtinet, epifeopus, conftitutisetiam vicanis, certaquc fruâuum parte attributa , coululat, Aᵣ provideat, pt ea bene

ficu

ANNO CHMSTI >>?»-

fiela debitis minifteriis , debitoque cultu non fraudentur .

Idem efficiat , fi ejufmodi beneficiis quis ob aliud legitimum etiam abfentiz impedimentum munera iua non praflet .

Epifeopus pro ceremoniarum ratione, ntuve, cum mifi- conventuali, aut divinis chori officiis in bafilica cathedrali, vel in aliis collegiatis eccleiiis intersft , *Bc* item cum proceiiiones agit, aliave ejufmodi , adhibeat libi afliftentes duos de capitulo, qui ei, etiam cum pontificale oficium non celebrat, in omnibus his, alliic^ue aâionibus afiiitcmium munera omnia prz-

Organifta, dominicis, feftifquedicbus, epifcopum ad divina officia adventantem , ubi primum pro bafilic* fotibus eft , decora , gravique organi modulatione excipiat : neque lonare defiftat, qiioufqUe ad altare genibus flexis oraverit , locoque luo federit .

Idem przftet , cum peraâis de more officiis inde difceflerit.

Item , dum ille mifir facrificium , aut vefperarum officium folenniter celebratiirus , aliove pontificali munere perfunâurus , vcftes *itent* induit , nec quiaquam canendum a choro eft .

Hoc vero omne agat femper, cum in divinis officiis , ad quz epifeopus convenit , organa pullanda funt .

Chori difciplina, plena religionis eft , plena pietatis ; ac propterea fanâe ab iis obfervanda eft, qui in eum locum conveniunt ad Dei laudes concelebrandas .

Quare ptzter illa, quz in concilio provinciali primo, de illius cultu prrfinivimus, hzc admonemus, qnoreligiofiiu non modo excolatur, fed multis partibus augeatur fanâa cjufdem chori inftitutio

Primo , ut ftudio quodam intimz pietatis , cujus (picndor toris etiam eluceat , unufquifque vel canonicus , vel alius unnifter , quicumque fit, qui chori officiis aftri&us eft, ad chori difeiplioam fefe inftruat.

Antea vero quam co chnveniat , paululum attente fecum cogitet *Bc* loci illius fanâilateas , *Bc* conveniendi caufam , *Bc* divinarum laudum , quarum munus angelorum eft , officia , quz caftiflime ab omnibus concelebrari oportet .

Hac ipfa in cogitatione firmiter inhzrens , nec^quidquam quidem mente, animoque concipiet, ab illius loci religione alienum , nedum aget, quod Dei oculos offendat.

Paret fe propterea etiam atque etiam diligenter fanâa intimi animi meditatione , *Bc* religiofa oratione , ut exteriorem quoque cultum divinorum officiorum falutariter exequatur .

Dum fuperpelliceum , qui amiâus cx tela linea candida confiât, induit , cogitet , quam perionam fuftincat, nempe a fordibus, labeque puram, qualem vcftitus ille indicat.

Cum almutiam pelliceam , quod infigne canonicorum eft humeris , vel brachiis , prout moris eft, canonicus imponit , e^m cogitationem fufeipiat , in fe reftindas , ac plane moi. tuas efle oportere rerum mundanarum affeâiones, atque cupiditates , ut ejus rei fignificans eft illa animalia-intermortui pellis , quam de mere induar^

V vcrif, ut picrtiquc in eccleiiis inftituti , conluetudMjifVe'cft, cappain induit, quz bumcroa contegit , *Be* brachia quafi devincit , e» tu amiâu intelligat, ie expreflas, qualiquc devinân habere oportere appetitiopes , ac ie totum ad Dei voluntatem accommodare . anno CHRJstj 117*

Cum igitur iis chori veihbui indutui, alium veftitum , quo foris utitur , contegat , ficque aliam perionam habitu gerat; caveat, neqnidquam, etiam in factiftia igat , admittatve , quod cum aâionenoni rieconveniat, obquam illum habitum induit .

Ne in colloquiis quidem ab ea a&ionc alienis (e occupet : nifi cur* przfit, que id neceffario poftulct .

Abftincat autem femper, fed maxime dum chori veftibus indutus eR, ubi fit, vel in facriiUa, vel alio loco, *Bc* a jocis, s ridicule di&ia, facctiifvL- , a cachinnationibus , a verbis futiiibus, atque inanibus , que temere , *Bc* imprudenter effunduntur

In, chotum ne properanter, quafi diftnbutionum quzftu incitatus , accedat , fed gravi incciu .

Dumque ad chorum procedit, quamquam alii comes adjunâui, at quafi iolus accedat, in ea meditatione fixus, ut fecum cogitet, le ad chorum, nempe ad fanâa fanâorum , ut canone antiquo cautum eft, *Bc* ad publicat orationis facrificium accedere .

Cum in choro eR, animum , mentemque ab omnibus curis, perturbationibus , *Bc* cogitatiombua a rei , que geritur , fanâitatc alienis , quoad ejus fieri poteft > abducat, fefeque totum in Dei. cultu colligat .

Illudctiam cogitet , quam ob caufam eo f« contulerit,- tum fibi ftatnat, feinconfpeâuDei omnipotentis, & in corona innumerabilium angelorum , & fanâorum efle .

Qua in cogitatione videat, pernetuoque reputet , le eo loci confiftere , ut Deo fanâiŒmum cultum , veneratlonemque tribuat , atque ab eo , & fibi, *Bc* aliis omne bonum deprecetur .

Confideret vero ipfum Deum , tamquam patrem, & redemptorem amantiflimum,optimum, fapientiŒmum, tnifericordiflimutn, quiquaomnia intoens, ubique *Be* temper eft ,

Tum cordis caftitatem , beneque orandi donum, *Bc* gloriam a Deo fuppics petat, orationifque facrificium limul cum meritis Jcfu Chrifti, *Bc* fanâorum, ejus przfertim cujus memoriam eccleiia illo die celebrat, ad gloriam fanάβ *Bc* individua Trinitatis, *Bc* ad fuam proximorumque utilitatem dirigat ,

Cum piallendum eft , primum pfalmi argumentum mente, animoque concipiat .

Obfervet prztcrea, quis in plalmo loquatur, an Deus, an eccleiia , an panitena , an aipirans ad perfeâionem.

Attendat itum, ad quem przcipue falutarem affeâum pfalmus referatur.

Cum ita fe religiofe parant , magna animi attentione fe ad verba , fententiafque pfalmi accommodet , ita ut laudet , gemat , estimeicat , ficut pCalmorum voces indicant : *Bc* quod denique ore profert, animo primum concipiat .

Tum verba fingula notet , interpretationem ftudio aflequatur , unde mens , animufquc ad aliquem lalutarem affectum incendatur .

Ad verba etiam adjungat animo cogitationem velamot ii, vel reverentia-, vel humilitatis.-Atque ita quidem affeâum aliquem excitet, ut li de virtute verba pfalmi profert, dclidnio accenda-

tur

Anno CHKISTI ·47»·

tur Imitationi-, fi de peccatis, intime doleat, quod in eo ftatu ipl* fuerit, aut certe proximi ejus. Et fic de alita item, quz pfalmo fignificantur,

Eam porro attentionem initio uniufcujurque pfalmi, orntipnis, *St* aliarum divini officii partium, tum fingularum horarum canonicarum renovare, atque excitare ftudeat, przfertim dum illa verba , quz ad lanfiz orationis fpiritum inflammandum valent, pronuntiat; Deus in adjutorium meum intende, (trc.

Itidem faciat cum aliorfum.fe cogitationibus dittmhi animadvertit.

In fine etiam uniufcujufqae pfalmi fefe excitet illis verbis ; Gloria Patri, <yc.

In conduiront item orationum , cum dicitune Per dominum noftrnm Jefum Chriftum t fpe * fanda erga illum redemptionisnoftrz auftorem fefe confirmet.

Et quoniam attentio valde admodum excitatur , fi quz quifque profert , rade intelligit r ideo in ca potillimum eipofitione pfalmorum alEdue verfetur , qua non varia fit , fed quz tota in excitandis , cxcrcendifque fandis aSedibus verfetur.

Cum autem magnus pfallcndi fruftus in pfalmoram affedibus verfetur , five quis in choro, five privatim, five fubmifla, five alta voce oret : idcirco certos fibi focos pfalmorum przfinlat, quibus omnis hzc ratio concludatur .

Loci przcipui prêter ceteros hi fint, unde fa- C lutares affeftusexiftunt, laus Dei , memoria bonorum noftrorum , commemoratio noflrz mileria, &c teprehenlio malp agentium.

Pfalmorum verbis cum Dei bonitas prrdicatur, ad illius dilediones , *Bc* ad gratiarum adionem de beneficiis, quz a divina benignitate proficifcuntur, fe toto animo accendat. Cum illius infinita lapientia , aut potentia commemoratur , admiratione afficiatur : tum intime gratuletnr , cum aliquid Dei auxilio bene geftum narratur.

Cum bonorum memoria, recordatioque phimorum vocibus exuratur; defiderium quoddam concipiat illa fibi , *Bc* aliis conicquendi ; tum illa eadem a Deo petat, tum in Deo fpemani- D mo capiat fore , ut divina ejus ope , non modo quz bona lunt , qurque falutaria , aflequatur, fed quz mala, ac quz perniciem afferunt, vitet ,

Aliquando etiam intime in domino gaudeat, fe bona, Deo juvante, adeptum elle, & mala caville.

Ex mifetiarum commemoratione timorem concipiat, dolorem , ac humilitatem , cum luas cognofcit infirmitates.

Ex reprehenfionc male agentium agnofeat zelum divinz vindiftz, *Bc* indignationem contra nequitiam . Atque ita quidem cx falutaribus his affeftibus frnflum pfallcndi uberrimum capiet. E

Peroratis pfalmis , abfolutoque canonicarum horarum ofirclo, paululum tacitus conliftat,genibufque flexis veniam deprecetur, 8r negiigentiz , *Bc* ditlraillonis , aliufve culpz , quam m eo precationis officio admiferit : tumqne hoc ore:, ut pwo Chrifti totiulque ccclefiz meritis, orationis ruz ebfequium , ac minifterium greturn fit, atque acceptum.

. In eo pfallcndi officio, cum ea meo·.; attentio , *Bc* lalutaris aftcftus , tum corpori. decens compofitio requiretur.

laco, prztcr ca , jpz de genibus flcftendil, A de capit· inclinando , de flando , de fedendo, ac de cettris partibus in primo concilio conititota funt , quzdam etiam in choro cavemus ; quz , utpote minus decentia , dr a loci illius cultu alitna, vitati oportet ; ca vero tabella defcripta funt, quz cura noflra edetur , ac infingtilis facrifliu ecclefiarum , tum cathedralium, tum collegiatarvm , tum parochialium affixa perpetuo flt. Tum vero dtiam hzc ipfa monita , alia tabella delcripta , itidem in fingulis facrilliis habeantur. anno CMUSTI ijp».

Lumina duo candelabris , cereo , ferarilfve infixa, cum proceüiones publiez, etiam quz in eccicfiz ambitu aguntur , ab omni cujufvis ordinis clero, tam regulari , quam fzculari , ad crucem adhibeantur, quz unicuique capitulo, clerove de more przfertur.

Epifeopus in cathedral! fua ecclefia , loco, & forma, quz in inftrudtionibus fabricz ecclefiafticz , ex decreto provinciali editi·· przlcru. pta eft , fepulcrum epifcopale primo quoque tempore faciendum curet ad commentai ufum epifeoporum illius ccclefiz . Cujus quidem fepulcri operimento infculpta flt , ita tamen, ut ne e folo zquato extet, mitra , *Bc* baculus paftoralia, tantummodo cum his literis, SEPULCRUM EPISCOPORUM. N.

Hoc ipfum unulquifque parochus ad parochorum, & capitula ad dignitatum, *Bc* canonicorum ufilm itidem przftsnt.

Poftrtdiç illius diei , quo eeflio ultima fynodi provincialis habita eft, pro omnibus provincia epifeopis defundis , przfertimque pro iis , fi qui poft proximum provinciale concilium diem obierint , milfa folennis a provin- ce epifeopo , cui id muneris mctropolitanus manderit, canatur: *Bc* fermo item Latinus appolite habeatur ; officiumque item pro illis a quatuor etiam piovinciz epifeopi junioribus rit» mox peragatur ad pontificalis libri przfcriptum . Jn fynodo quoque dicecefana , die fecunda , pro clericis dicrcefis defundis oratio *Bc* commemoratio folenniter fiat,

VII.

jÇaa ad *iiftrikatiancc pertinent.*

Pcenitentiarius, tamquam in choro prrfens, diftributionum particeps flt , qoo tempore in audiendis confelliooibus verfatus , non eorum folum , qui in cafibus, epifeopo refervetis, peccarint, fed aliorum etiam quorumcumque i

Nec vero illas, quali przfens, capiat, cum mane aliquando, ante flatam divinorum officiorurd horam, quo opportunius pccnitentibus fatisfaciat, eorum confeffiones audit , .A quo de. incepi tempoie illa celebrantur , ipfe interca milfz facrificium facit , aut privatim horarium canonicale officium przftct ; etiamfi id in fraudem non faciat.

Neque diftributioncs item IIII , quicumqu· fint, percipiant, qui infirmitate , necelhtate, aut manifclla ccclefiz utilitate occupati , impeditive non adfunt in choro , fi antea nullo legitimo impedimento diftenti , pcrfonale cairontca'ir /m munus obire non confucvcrant , hoc enim addendum cenfuimus decreto , quo in concilio provinciali primo hoc iplo de get ere cautum eft .

Qui pcicgrinstioni, caufa aliiunt , u» jure

\ ' *iu'·

ANNO CHAIITI >17»·

"quidem « facaluteve (lxtutorum ecclefi·, cui perfoaalû relidentia operam , miuilleriumquc debeat, diftributionum participet fiat. Imo et- Utnfi trium menfium fpatio diatius abiunt, noa propterea excufantur, quo minat fruâuum praoend« amiffionc mulâcntur, allifve poenit ejufdem concilii, de diuiurniore abfentia fancitis.

Qui Rudiorum eaufa , quacumque facultate, abiunt , ne difttibationcs quotidianas eo ipfo abfeeti· tempore, nec vero illam prsbendc fuç partem tcitiam, in ejus generis diftributiones, Elidemini decreti auâontate jam convertam, capiant.

Itidem de quotidianis diftributionibus , caque tertia parte cautum Gt, etiamfi a iede apouolica facultas abfentia ob Rudia data fit.

Epifeopus, qua decreta de tertia fruâuum parte ia concilio *te* primo 8c quarto , olim confecimus, ita praftec ut nec qui facris ordinibus initiati non funt, ncc qui diftributiones non capiunt, ab illa praferipta tettia parte conferenda liberi immunefve hac.

Tertia porro partii , qua in diftributiones convertenda eft, fruâuum cftimatto lit , non veteri usa etiam in codices capitulates relata, (ed tanti Gt, quanti ccnfus , reditufve prabendatum te vera valet , deduâir primo nenfionibus, aliifque oneribus, legitime impoGtis, pro ratione temporis, quo duraverint.

Cujus tertia pastis percipienda jus habeant omncc canonici, tum qui prabendam obtinent, tum qui Gne lila funt , dum il ftatis diebus filum la ecclefia mutus przfentes obierint.

A

B

C

VI1L

De refl&itfM. .

Petfonalis refidenti· munus , ot re vera per eor pralictur, qui illius generis beneficia ccdefiaftica obtinent, omnem rationem, canonum fare , Tlidentinilque fanâiombus prafcriptam pilcopus ineat.

À quo munere non escufetur , neque qui beneficium , ccdefiamve babet, de cujus titulU.adhuc lis *te* controverGa pendet ; ncc vero item , qui nondum facerdotio, aut eo ordine, quem beneficium illud requirit , initiatus eft . nec praterea qui jufta aliqua caufa, impedimentove diftinctur, quo minus eo inkietur.

Nec vero a relidentia munere liberi lint, qui tertiam partem fruâuum , qui Gbi ea dignitatibus obveniebant , quas in ecclefiis cathcdralibus obeunt , in diftributiones contulerint. Imo vero il cetera etiam, qua Tridentino decretoin feflionc 14. promulgato , ipiis praferipta funt, prrftare ab epifeopo cogantur.

Ne ille quidem oculetur, cujus eccleGa , aut beneficium ejufmodi eft, unde omnir, aut certe magna pars fruâuum, aliquo modo refervata ad alium pervenit.

Ne epifeopus, propterea quod libi liberum, integrumque eft, facultatem permittere, qua liccat, aliquem ab ecclefia comtnifla , beneficiove perfonalis relidentia abeffe, ea puteftate, facultatevç deinceps ob cujulvis generis caufam utatur : fed in illa concedenda moduin *Be* rationes adhibeat, concilii Tridcntpli ianfllone preferiptas.

Ne vel ad fcmimrii quidem curam , vel ad vicarii munus , vel ad fanâe etiam inquifiiionis officium, nec veto ad aliud quidquam opera facetdotis, curam animarum gerentis, epifcopas ita utaear , ut ab eccleGa , beneficiove, in ejus curam tradito, diutius abfit, ac muneri debit· refidenti· petfonalis délit.

Tnno" CHJum ·'?»·

Ne parochus , aoimarumve curator ob feneâutem, aut ob adverfam valetudinem , csitve gravitatem, ab eo refidenti· munere cxcufetur. Si veto ejus invaletudo id generis eft, qu« curari pollit , atque eo loci , ubi ecclefia parochiaiis Gra eft , non datur , ncc aliunde facultas medici *te* medicamentorum ; tunc parocho, ea infirma illa valetudine laboranti, epifeopus 'Curationis caufa facultatem dare poQit, qua liceat el tribus, quatuorve menfibus ad fualmum, loco propinquiori, in quo ejufmodi necellaria non dclint , manere , ubi valetudinem curet.

Interea ad illius ecclefic parochialis curam gerendam vicar.um epifeopus conftituat, parochi fumpru .

Nec praterea Gmultatisjpodiive folum caufa parochum ab eccleGa parochiails Ratione I locove abdic permittat, ac ne inimicitiarum quidem, qua vel leves, vel fiâ· tint, caufa , przteituvc. Si vero unquam graves illa erunt, ac vera ortequ: pofteaquam parochiaiis cura munus obit, idque fine culpa parochi, permittere epifeopus poterit , illum inde abeffc , locoque propinquo , ubi tuto fit , morari , eo folum tempore inimicitiarum , non tamen ultra annum, etiamfi diuturniores anno Got inimicitia.

Cum antea jure canonum, tum nuper concilii Tridentini decretis *te* fynodorum provincialium conftitutionibus juffum eft , unumquemque parochum , animarumve curatorem in ecclefia Gbi commilfa, dominicis, aliifque pracipue feftis diebus ftata hora mifla facrificium Celebrare, facramentorum adminiftratione,'verbique Dei predicatione populum palcere ·, doctrine Chriftiane rudimenta docere ; vefpertinas preces, aliaque divina officia canere , »el recitare publicam fepe orationem, ac proceffipnei varias cum populo fuo obire, pacem conciliare, controverGa' componere , pauperum fc egentium › milcrabiliumque hominum curam paternam gerere; aliaque munera ftudiofe *te* accurate agere, que cum parochialis officii ratione conjunâa funt I tum illis diebus maxime in quibus populus artibus , operibus *te* negotiis mundanis non eft diftcntus, occupatuivc, facilius ac truâuoGus prrftare poffunt.

Quas omnia, prout cautum eft , *te* quemadmodum certe oportet, conftituto tempore It parochus exequi nullo modo poteft, qui non fine animatum libi commillarum detrimento, conftitutis illis horis parochial! ecclefi· non infervit, fed ea rcliâa ad ecclefiam cathedralem , vel collcgiatam, ubi canonicarum , aut aliud relidentia beneficium jam obtinet , f.equenter nimis accurrit, non Gne ea avaritie fulpiciotse & cupiditatis illarum diftributionum , quas capiet, propterea quod ibi in divinis officiis, miliaque (okmni prsfcns adᴬlt , Lfto prrfertim die , quo pluribus in ecclefiis vel duplicate , vel majores , quam alrir diebus diri lolent. Quamobrem hoc decrero epilcopos id monemus , ne quem parochum , mjimarumve curatorem , qui in cathedral! , Rllegiatave ecclefia dignitatem aut canonicitum habeat , aliudve beneficium . aut officium , cui perfonalia in choro relidenti» onus injunctum lit, deinceps dominicis , feftifve diebus , ecclefi» commiff· liatione relidi* , in choro illius

D

£

anno CHKtsTi ·a»·

cMhedrali», collcgiatave przfentem adede» di- A
ftributionumque quotidianarum participem ullo
modo, paâoye fieri patiantur : led parochial!
ecclctiz , (latis hoc··, operant , curam , mune-
raque fufccpti parochialis officii ufquc adeopiz-
ftare cogant, ut ei nulla lhta hora délit, nul-
lumque officium omnino prztctmittat fuc cu-
rte, follcitudimoue commilTum.

Ecclefia parochialis , fi eo loco fita eft, ubi
minor pars hominum parocbialium habitet ,
multoque plures iiii fint , qui extra urbis ,
municipii , locive moenia , ubi illa eft, domi-
cilium nabeat : eo tamen loci parochus in (la-
tione parochiali maneat , ubi ecclefia eft . Pa-
rochialibus vero , qui longius abfunt, epifeopi
officio Bc auftoritat* fuccurratur , ad concilii B
Tridentini przlcriptum.

Epiicopi cura fit, ita agere, ut qui parochia-
lis colefia , intra dittcefis fus fines polita, ab
allo inferiore, etiam regulari , qui illius con-
ferende jus habet , collars eft, ls in illius (la-
tione reddest , pcrfonalifquc refidentir munera
przftct. Ncc vero ld ad illum inferiorem , qui
contulit, fpcâce.

IX.

Dc taltfi», raras* ***fefclhSilc C fr»flikus.***

Szpe accidit fontes homines , qui ad eccle-
fiam , facravc loca , *tc* alia ccclefiafticz immu- C
nitatis jure munita , przfcrtim ubi primum cri-
men patrarint , ftatim confugiunt , non folum
a fatellitibus magiftratuum judicumve fzcula-
rium , fed a confanguineis etiam *Bc* affinibus
eorum, quibus czdes , injuriare illata eft, ar-
matorum quoque hominum colleâa manu eu-
ftodin , magno cum eo periculo ut ne gravio-
ra interdum facinora , ae aliquando cccfeliafti-
cz immunitatis violatio, flagitiaque turpilEma
admittantur . Quamobrem ut lis iplis oftcnlio-
nibus *tc* malis, qus inde faepe exiftunt, occur-
ratur, licere decernimus indu epifeopi, obeam
folum cauiam, ut Cognolcatur, an qui tunc ad
ecclefiam perfugium habuerit , jure uti poflit
immunitatis ecrlcfiaftic* , per fatellites fori c- D
pifcopalis ad carcerem clericalem , vel fzcula-
rern , fi eo loco clericalis carceris cuftodia tuta
non eft, ejuidem epifeopi judicio , inde abdu-
cl , tatndluque-epilcopi nomine cuftodiri, quo-
ad re'pospenta ipfe epifeopus deliberer.

It vero quamprimum deliberationem ineat ;
fique libertate, immunitateve ccclcfiaftica illum
uti fruive cenfuerit, ab omni detrimento, om-
mqae impenfa liberum atque immunem loco
reftitui ftatim mandet, onde abduâus eft; fin
autem fecus faciendum duxerit , foro, judicio-
que magiftratus fscularis , prout juris ent , il-
lum relinqui jubeat , ad canonum *8c* concilio-
rum , aliarumque apoftolicarum conlfitutionum
przfcriptum. E

Interea vero dum in cuftodia eft , ne cui-
flnm liceat' de co quzftiones , examenve in-
ftituere , neque adeo contra illius perfonam
quidquam agere , quo przjudicium iiii cjufve
cauta afferatur.

Id autem ut ab omnibus inviolate fervetur,
ncc vero hujus decreti nomine , prztextuve
quidquam contra immunitatem ecclcfiailicam
a judice , magiftratuve fzculari flat , geratur-
ve, omni diligentiffima curatione in eo utatur
epifeopus, ccnlurafquc etiam proponat arbitra-
tu luo.

Ut la omni ccclcGa, altarl, faeriftia, omni- -
que facra fupeliedile nitor , munditiaque clu- chuisti
ceat: id quod etiam Innocentius III. pontifex IIn,
in concilio Lateranenfi cavit , magna cura, Ae
diligentia a facerdotibus , clericis, allifquc cc-
cleli· miniftris adhibenda eft .

Quamobrem, qiue de hoc genere toto recu-
la, concilii hujus auâoritate, per nos enuclea-
te przfcribentur indar inftrualonum , ea ab
omnibus & fingulis, quorum intereft , ubi pri-
mum in vulgus edentur , accurato (ludio fer-
ventur, atque inducantur in ufum.

Pulvinaria, miflalium ufui addiâa, ne epif-
eopi quidem , nedum alterius cujufquam geni-
bus, cubitifve, ullo loco , nec vero in ecclefia
fupponantur , neque preterea ad ullum profa-
num ufum adhibeantur.

Ac ne ad fuggelli quidem ornatum pallia al-
tanum ufui fint. Curandum igitur erit, quatn-
citiffime per facultates ecclefi· fieri poterit, ut
pro folennium temporum feftorumque dierum
ratione ornamenta luggcftis iplis proprie appo-
inta comparentur.

Quz ecclefi», neceffe eft reftituantur, atque
inftaurcntur; earum omnis cenius, patfve huic
(umptui ncceflaria , etiamfi equitibus ordinis
Hicrololymttani obvenerit, ab epifeopo fcque-
ftri nomine apud virum bonum deponi jubea-
tur, qui in illarum inftaurationem ejuidem jut-
lu erogetur.

Qua vero tabentes , propeque cadentes nul-
lum ccnfutn habent unde reftituantur, civitatis,
municipii, locive ubi ht» funt, impenfis inllali-
rentur, epifeopi cohortatione diligenti. Id om-
ne de oratoriis conftitutum fit.

Rapides , czmenja , tigna , pmnlique mate-
ria ecclefia diruta, profanatzve, ad ulum quo-
que profanum, , non fordidum tamen , averti ,
adhiberique arbitratu epifeopi liceat .

Pecunia vero, quz inde colligetur, illius et-
lam judicio in fumptus ccclcfiz utiles confera-
tur .

Miilarum autem munus, quod in ca jam di-
ruta przftandum erat , nifi epifeopus ad ihim
potius legitima facultate transferre cenluerit, ad
ecclefiam primariam , quam matricem vocant,
transferatur , ubi illius , ad quem protanz cc-
clefie cenfus pervenit, impentis, altate laniti ,
fanâzve nomine extruatur , cujus titulo , qu*
profanata cft, nuncupabatur.

Illius porro cccmeterium ad eamdem eccle-
fiam transferatur , ad cumdemqueTocum offa
mortuorum afportentur. V

Ut litibus , *Sc* controverfiis , quz ubique in
hac provincia permultz , *tc* varia de fruâtbua
beneficiorum inter heredes facerdotis, clericive
mortui, *lc* illos exiftere lolent , qui in ca bc-
ncticla luccedunt, plane occurratur, cuminc.i ,
illa Julii III. pontificis maximi conflitutio, eo
ipfo de genere edita, in ufum, moremque in-
dufla numquapi fit , jus commune in toto hoc
genere omnino fervari decernimus, fublataqua-
rumque etiam confuetudine , fty love etiam qua-
vis epifcopali , archicpifcopalivc auâoritate
confirmata.

UniverfitateS , laicive homines , etiam qui
jus patronatus habent, qui bona, ccnfutn, ju-
rave beneficii ecclcfiaftici , aut loci pii , quo-
cumque modo ufurpaverint, aut eorum pofclllio-
nem detinuerint, anathema, *Sc* ajjq,s pernai (ub-
eant decreto Tridentmo conftirutas , non ob-
flante quocumque antiquo uiu poflelhonrve-
Hoc vero dc return cum illo rulgamei leddimm,

popu-

anno CH*UTI MI»·

populo edici, atque promulgari i*pe jubemus, quo diligentia· tale crimen caveatur.

X.

IJssz ‹sd //aedem , *tMfrtfctimufvt elui etyte-*fir, CT *ttttiecet.*

. SI quando epifeopus, jufta, eaque metropolitano probata caufa . ad concilium provinciale non accefierit, virum eccleliaiiicum mittat,qui non modo legitimam abfentiz exeufationem › ut canonum jure, concilliique provinciali-quarti decreto cautum eft, refteafferat, decretaque flifcipiat I fed boc etiam preftet , ut a metropolitano interrogatu· , rationem diligenter refteque reddat omnium , que ad ejus ecclefi», cujua caufa ab epifeopo hujus decreti auftoritate mitti debet , ratione· attinent.

!<'◆■<· ›· 4« ret.

Ad ea vero, qua in concilio provinciali quarto de fynodi dirxcefanr, ad Tridentini concilii prafcriptum , quotannit celebranda , perpetua indiftione decreta funt , hae etiam . qua fequuntur , addenda cenfuimus , ut cum ufur , tum rationi illius refte ordineque habenda profpcftum, *Be* confultum fit.

Synodo dicecefanz univerti , & finguli facerdotei , *Bc* clerici cujufcumque ordinis interline, quicumque canonum jure, vei ecclefiaiticis fanftiombu· , vcl Tridentino decreto , vcl confuetudine, aliave ratione interefle poliunt, aut plane debent.

Adfiut vero inter cetero· quicumque beneficium ecclefiafticum, cujus cauia, de jure, confuctudineve -defle debent , in ea ditxceli obtinent, cujui iynodus celebratur, quamvis inalta domicilium habeant. Atque in iis quidem , qua ad beneficium illud pertinent, ejufdem fynodalibus decetis, jaflifque obtemperent I

Ante ftatam fynodi diem per menfem , quinta quaque fena in mifla facrificio , fi quadragefima eft , oratio de Spiritu ianfto dicatur: alio autem tempore , die eodem mifla celebretur , ceteraque przftentur , prout fecundo provinciali concilio fancitum eft.

Synodal·· hzc aftio aliquot ante diebu· per parocho· populo denuntietur, eorumque uniufcujufque officium fit , parochialis qua fu» erciefiz homine· docere , tum quam fanftum. falutareque fit , fynodalis dicecelanz aftionu I inftitutum : tum quam ob caufam quotannit ea aftio fofeipiatur.

Q<io de genere edita· ab epifeopo literas parochus fuo qaifque populo , cum in mifiz parochialli facrificio la frequent adeft , accurate legat : cui muneri adjugat hoc etiam paterna cohortationis officium , quo non modo illum excitet ad frequentius orationis ftudium , fynodalibus illis diebus adhibendum , fed etiam ad id lingulos inflammet, ut die dominico ftatam fynodalem diem antecedente , vere ραηitentes , & confefii , facram communionem fumant; hoc przcipue ptecantes, ut qua ad eorum falutem pertinent , Dei auxfluintc mieri- ɣ coedia per epifeopum in iynodo diligenter fanfteque agantur.

Quo puriores autem eectefiaftici ordinis homines, qui in iynodo adefle debent , ad eam aftionem , que rpligiofam animi przparationem ab illis depofeit / conveniant ; omnes *Bc* finguli dominico tilo^die , fynodum precedents , peccata primum confefii, non folum facerdotes miffr laerum facant, led reliqui linguli cujufvii ordinis clerici , fanftiflimam cuchaiiftiam fumant.

anno CHMsti M7»

Antequam ftata fynodi dies veniat, & incivitate it, quibus id cure epifeopus dederit, in dioeceli vicarii foranei, *Bc* parochi praeterea , tum urbani , tum diaccfani , ut ipfi epifeopo adjumentum afferant , diligenti talique earum rerum indagatione , ac relatione , quibus per cum confuii, aut provideri in fynodo przfertim oportebit , haec quz infra gencratim , vel univerfe mox przfcribcntur, fedulo videant, ac notent, ut ea omnia ad przfcriptam ab eo rationem , *Bc* normam tum literis , tum coram conftituto tempore deferant ;

Idque omne·, prater diligentiam , quam da hoc genere toto tcftes fynodales ex decreto provinciali adhibere, *Bc* prnftarc debent.

Primo igitur ii omnes pro fuorum quique munerum, ofnciorumve ratione *Bc* cura difpiciant, que cleri iit in clericali· vite moribus progreflio: que in vita fpirituali difciplina, *Bc* quam foliatum in divinorum officiorum cultu itudium ; quam diligens in ecclefialticis functionibus obeundis folicitudo ; que etiam, & quam frequens in literarum exercitationibus cura : qui m earum ftudiis progreflus item.

Vicarii autem foranei *Bc* tegiunaru in civitate pnrfefti, aiiive ccclefiaftici homine. , quos ob eam caufam epifeopus delegerit, exquirant, qui przterea parochorum in primis xeiussn animarum ialute procuranda ; quz in facramentis miniftrandis fcdula diligentia ; quam frequens in pafeendis verbo Dei fidelibus officium ; qu* denique in omnibus parochiali· muneris parti, bus vigilantia, quare affiduitas.

Deinde 11 omnes *Bc* finguli pro fui officii munere intelligent, quz jsopuir in Chriftiana caritatis operibus exercitatio, quam religiofus feftorum dierum cultu», quam pia in ecclefiiscorsveriatio , quz in doftrinz Chriftiana fcbolis frequentia : tum de abis piis fodalitatibus diiquuant, cum denique de reliqua omni ejufdem populi difciplina, *Bc* invia domini progreflu.

Poft videant , qui lingularum ccdeliatum , przfertim parochialium ftatus , an fi quz inftaurationem defiderant ; an debito cultu fraudantur ; an facris veftibus , ornamentis , lupelleftileque ccclcfiaftica , ad cultum fieceflana , inftruftz funt ; an denique ulla ex parte incultz.

Poftremo an fi aliqua iunt provincialium , ditzcefaoarumque fynodorum decieta , cdifta , vilitationum przfcripta, aliave epifcopalia jufla, qua exceutionem non habeant, quid item impedimenti , aut difficultatis , aut denique caufz fit , quamobrem eorum execution! non iit locus.

Id autem omne , quod ad exeeutionem attinet, notent, tum ildêm, vel prafefti, vcl de- I lefti ecclefiaftki homines j tum vicarii foranei, tum parochi , alnqoe , qui ccclcfiaftica beneficia ootinent, prout eorum uniufcujufque in illis ctequendis partes funt.

Cum autem fynodalis dies prope adeft , vi- K carii forpnei pridie illius dici adiint fummo mane in zdibus epifcopalibus ; coque ipio dic quamprimum epifeopo nomina , *Bc* cognomina tradant , eaque ordine deferipta , facerdotum , *Bc* clericorum lingulorum, qui ad fynodutn conveniunt , ac rurius abfentium caulis figillatim item delcriptis , quamobrem lynodo non adiint . Idque przter officium legitima exculatn». ms , quam , qui abfunt , epifeopo affene ,

ANNO CHU1STI H7V-

fe probare debent. Hoc ipsum triduo , vel biduo ante cum fynodalem diem , qui ab epifeopo in utbc tegioaibus funt prrfcâl «ut deleft» » preftent de lu* quique regionis clerici».

Singuli autem facerdotea . ceterique clerici, qui canonicarum horarum officium przftare debent , breviarium , cnm ad fynodum veniunt, afferant ; quod initio notatum fit nomine fe cognomine pof&denti».

lidem vero, ne in itinere quidem, quod fyoodi caufa ad civitatem fafturi funt , a clericali» vite difcipliua , fe faccrdoiali morum Sraritate , noftri» decretis preferipta , dliceant .

Ubi in civitatem venerint, ne ad cauponas, fed ad amicorum , fi quos habent , prefertim : ecclefiaftscorum hominum , necelStuaine , familiaritate, aut aliquo hofpitii jure conjunftorum , domicilia divertant I tumque deinceps ftatim ad eum fe conferant, quem occatione fynodalis illius alrionis , clericalis hofpitii prefectutn conftituerit epilcopus ; elque chirographum dent , quo luum quique nomen Inlcritsant ; notentque hofpitii locum , fe hoipitem, apud quem divciterint . Si vero quis neminem certum hominem habet, apud quem diverfetur; primum eumdem prefetfum adeat , qui certum ecdefiaftici hofpitii locum affignabit.

Cum porro clericalis ordini» homines omni tempore alios vite exemplo ad virtutem inflammare debeant , tum tnasime cum fynodales aâiones habentur , ita fe gerant in verbo , in convetfatione, in caritate, quemadmodumspoftolus monet, ut cum eor pofuent Deus in acquiÇitionem falutis , atque in zdificationem, officii fui memores, aviÀx/rar *Dtt,* fanfteque , freut decet mioiftros mytleriorum Dei, vivant. Nec vero, ut pleriquc folent, cum in civitate funt , per plateas vagentur , aut pr* curiolitate hac atque illae cncumcuilent ; fed ad caufam, ob quam convocati funt, tota animi cogitatione tunc attenti, m eo verlentur ut fe epifeopo in ea arilone puris caftilqve precibus auxilium , & fibi, & populis falutarem inde fruftum ferant.

Qui facerdotes lunt, fingulis diebus, quibus lynodalis conventus habetur , ut julfum eft, milfo factificium celebrent : reliqui clerici faltem prima dlc lynodi laeram communionem fumant , idque lummo mane : facientes ol/rrr«-rivarr , vrarrevrr , *V Altatum* affioari , yo/la/a-*tnen* pro fanda ccdelia Del-, pro lummo pontifice, pro principibus Chtiftianis, pro uberrimo fynodalium , & aliarum pallorahum *itlio*-num finâu.

Ut autem epifeopus , lynodalium aCtionum officiis, fe curis multis tunc occupatus, aliorum miniftrorum ftudio & opera adjuvetur ; rridilio, aut biduo ante lynodi diem, ccdclufticum hominem , juris peritum llatuat , qui'promoteur munul obeat I *Sc* unum , duolve ccdeliaftici Item ordinis , qui eorum , qui a fynodo, cui interefle debent, abfunt, caufam, rationemque abfentix ejus nomine cognofcant ; qui przterea querelas , controverfias, & acculationcs eodem nomine audiant, & ipfs epifeopo referant; cui liberum , Integiumque fit , etiam dum fynodus habetur , quandocutnque libuerit , illas fibi advocare, k aliis etiam delegare.

Quccumque porro vcl decreta , vel conftnutlones, vel cdifta , vel feripta cujufvis generis in fynodo legi , prontoJganve oportebit ; lir legendis vel azchidiaconom, vel canonicum diaconum luas cathedrali» ccclefi* conftituat , qui id muneris teâe obire poflit , fi modo is, qui cancellari* eptfcopalis officium gerat , canonicus illius .ccclefi* non fit , aut in ea dignitatem non obtineat , Ad illum enim potins hoc officium'pertinere decernimus , qqo tunc impedito , ad alium canonicum , queffi epifeopus, ut fupra, delegerit.

— -I — CHRISTI '17..

Pridie item illius diei, quo futura eft fynodur, fub primam horam noftis io omni ecdefia civitatis folenni Campanarum funo figaificatio detur fynodi poftero die inchoand* .

Poftridie, qu* ftata fynodi dieseft, fummo mane, fe ceteris deinceps fynodalibus diebus in cathedrali ecdefia certis campauc iâibus ad fyoodum clerus convocetur : cujus etiam rei fignificatio fiat tabella, curamagiftri ceremoniarum publice loco fuo affixa, qua fynodalis feflionii certa hora indicatur.

Qua hora univerli , St finguli , qui (yoode interefle debent , in ecdefia cathedrali , non raptim, fed gravi incefiii conveniant.. Ubi convenerint , loco conftituto , fupcrpellicca , qu* munda, ac decentia fint , *Sc* altnutias, cappafvc, pro ccdefi* inftituto St ufu induant , quicumque dignitates , canonicatufve in ecdefia cathedrali obtinent , fe qui collegiatis ecclefiis quocumque nomine prepofiti funt , quibus reae *k* decenter induti , inde ad ftatutn icllioruem locum , non turbulenter , kd quiete, fe, 3uoad ejus fieri poteft, bini veniant, atqueorine confideam .

Nec vero quilquam mane, pilufquam conveniat, cibum capiat, fed jejunus adiit .

In loco igitur benedictionis confidentes domini facerdotes , A' reliqui interiorum otdmiim clerici , nc vocibus obrepant , ne tumultibus rem lynodaiem perturbent , ne confabulationibus operam dent ; fed hzc omnia , ceteraque maxime caveant , quz ecclefiafticz difciplmz, fynodalis ailionis dignitati, *Sc* loci venerationi non conveniunt.

Synodali celebritati triduum veteri ritu prrftitutum eft; at pro return, quz geicndr funt, ratione, epifeopus non iulum breviori ,t led e - lam longiori tempore fynodum agat , À fynodales atriones tradet licet.

Primo fynodi die epifeopus , procefiione fo lcnni primum perafta , miftz factificium cclebt . tum precibus ftatis fe cerimonils ad ejufdein lynodi inchoationem e libto pontificall rite adhibitis , termonem clero habeat eo de genere , quod fynodalibus traftatiombus, *Sc* fanfIr dilciplmz accommodarum fit.

Quo fermonc perafto , archidiaconus , vel alius epifeopi jufiu indicat filenttum .

Deinde idem archtdiaconus , vel canonicus diaconus de reta leâurus , ad cpilcopum accedat, a quo illa, qua legenda funt, cum acceperit, dc fuggcftu alta voce pronuntiet.

Decreta, qu* initio fynodi legV,hvc iunt:

Unum, monitiones complement, queexhoc ipfo decreto , atque aliis provincialium conciliorum conftirutiunibus , ac patrum regulis , prout epifeopus maluerit , confeâ* ad vivendi modum , celebrandaque fynodi reftam rationem pertineant . In lis vero monitionibus illa cohortatio etiam fit, ut triduano jejunio, quemadmodum inftitotura olim fuit , fynodalis triduana aftio a clero celebretur.

Alteram, quo fynodi miniftrorum , fe judicum , querelarum, itceqnc cxcufationibus, abfen-

ANXO CHRISTI ·J7»·

ÜMtia ultialcujufque audiendis «bcpifcopo can- A
ftitutorum nomina promulgentur.

Tertium, quo cavatur «orum ▮ qui fynodo intarefit dabant, nomina, reüe ordinequeferipta, ad cancellarium epifcopalam deferri.

Quartum, quo caretur item, G cui in eafynodo contigerit fuo loco non (edet», aut incedere, aut aliud quidquam agere , id proteres nemini jus acquiri , aequifitumve «fla , neque quidquam da cuiufqnam jure, pofTeflioncve detrahi , fed omnia in eo datu permanere , quo antea fuifte compertum erit.

Quintum , quo excommunicationis propofita psaoa prohibeatur , ne , quo tempore fyiiodus habetur , cuiquam facerdoti , clencovc a civitate dlicedcre liceat , nili mutone ab cpifcopo B impetrata.

Sestum, quo jubeat, fi quz publica calamitas, vêt civitati, vel direceli, cujiu (ynodusha·betur, vel uoiverfo populo Chriftiano imminet, aut initat , orationem , in miilx facrificio ab omnibus li-igilliifque facerdotibns fieri , precefque a rrliquo clero adhiberi : cum inftitutHii Rr mus in ejuimodi fyuodaii conventu pro publicis rebus fupplicationes publicas egi .

His de more promulgatu decretis , nominatim deeweque vocentur, qui fynodo presenter adclic debent, licque vocati, finguli relpondeam: Adium.

Vacationis ratio ea fit , ut primo civitatis, inde diuecelis clerus vocetur. C

Idque diRindte, figillatim Sr ordine przftetur.

In hac actione primo hzc tegantur;

Decretum Tndsntinum protellionis fidei in feflioneat. adicriptem , capite fecundo , cujus initium eu: *ctùaùtm ŧCc.*

Decretum concilii provincialis primi de profeffiotu fidei, quod decretum incipit ·. *Sttri„ V–*

Tum.formula pcofeftionu fidei ex cooftitut tone PiiIV. pontificis maximi legatur.

Qua leâa, 8e fidei profeflione przftita , eorum nomina qui perftiterunt , a cancellario feribantur, *8t* in codicem diftinâum referantur.

Decretum Tridcntinum de examinatoribus in beneficiorum parochialium cura committenda adhibendis, (cillone 14. capite iff. confcriptum D in huc verba : Aeamiaarnrvr, *Vc.*

Deinde ab cpifcopo proponantur examinatores nomiaatins.

Dc tis probandis luffragia refte ferventur.

Decretum itidem Tridcntinum de iis defignandis, quibus caufa delegentur , pronantle-<ur, fefflone 15· cap. 10. quod incipit t *ÿ»·-nui»* si maline/aa», 9*r.

Poft eo de genere conftitutio Bonifacii VIII. cujus initium eft: I/a/ar-* , *Ce.*

Hu leSis IIli ab spifeopo delignentur , ac demum pioaunticntur.

In lunragits autem ferendis finguli (aedem, ut non humanis affcâibiu obfcquantur , led Deo ; *Sc* tum confcienti» fatisfaciant , religioni , cede- E fia utilitati, animarumque laiuti coaluiant.

I um hcc promulgemur ·.

< onlitutio Fii II. contra clericos edita,qui fine canunua difpcniatione escra fiata tempora . ante legitisnam «tatem , vel abfque dimiflioriis ordinarii (ut literis, fc ad aliquem ordinem promoveri fecerint, es concilio provinciali tertio.

Conftitutio item Pii V. de confidentiis, ex eodem concilio ; Rr illa etiam de canonicarum horarum oftelo recitando , per cumdem edita .

Decretum Tridcntinumde relidentia, feflioac tj. capite primo.

Desectum alterum de rcfidentia, item leflio· ne vigefimatartia, capite pruno .

ANNO CHRISTI SJ7».

Decreta provincialis concilii primi de vitafc honsftate clericorum .

Decreta conciti psovrnciati, quarti dc lioncftate clericorum.

Decreta provincialis pruni comiiiide divinis officiis.

Decreta item hujas concilii provincialis quinti de chori dilciplma .

Alis denique, vel pontificiae fanfliones, vel provinciales conftitutiones , vel decreta dirrceiana , que epifeopus legenda Cenluerit.

His ledis punastores pronuntientur, abepilcupo dclcâi;, qui ex decreto concilii provin. cisiis quaiti ibidem jurent.

Deinde telles item iynodales , ab epueopo delefii, renuntientur, qui ad przfcriptuin i.ı-mulz , in eo concilio editz , jurati, muries lunm obeant Quo in jurejuiaiido hzc cautio in , it nunc in irifiooe per cos praefletus , quiadlunt. br qui vero ablunt , vicario toraneo , m c.ijus regio.ie illi telles rcnuntiaii habitant , id ri s delegetur , ut ad formula przfcriptuni ab il 1 jusjurandum exigat atque luicipiat.

Id vero jusjurandum in altari majori irr., reliquiis, quz e loco ubi allervantur , sccenfis luminibus afferentur , decore collocatu lariftc preftetur .

Alis pizterea agantur , qu» epricopur agi, fierive expedire cenluerit.

At vero neque lcilio lecunda dimittatur , nifi primo, ut lupra , orations publica perorata. Tum tertia telfio indicatur.

Quo tertiae fellionis die demum decreta , fi ?[uc epifeopus nova conficienda cenluerit , de uggcftu promulgemur.

Monitiooea cx concilio provinciali quarto legantur.

Poft, certa dies fynodi, qu» (equenti anno celebrabitur, decreto edito promulgeturı. Ium epilcopus , antequam lynoaum dimittat , termonem habeat, paternis monitionibus plenum , dr dimiflioni accommodatum

Proceflio folennis deinceps ab univerlo clero agatur.

A qua cum reditum erit , clerus univerius, genibus flexb, racitus per horam dusndismoret pro rebus publrcir, quarum muta o.atio epiicopi juffu indicatur.

Tum polles acclamationes fmftz fiant , ex formula ab cpifcopo pielrript.

Acclamationibus facit ı» , omnes (acerdotes *8e* dicrici furgenres , cum reverentia ofrulum pacis ab epilcopo accipiant, *3e* fibi mv iccm deot, cum timore ▮ arnors Dei . Si vero cleri, qui convenerit, numerus is eft. ut longius hic ofculi ritus deleatur , ea ratio ineatur , ut-przpofiti k archipresbyteri folum ab epilcopo illud accipiant; deinceps fuo quique clero dent, lfque inter le mutuo item.

Quod v*xo fandti ofculi lignifi.'at'onc oftendunt, id r» *ipfa* pnrftcnt, ut conjimrtiiiimisanimis, eoncoraiqu· voluntate, ßт pacis atque caritatis ftudio, quzeumqueleâa . fancitave (unt, foliote exequantur.

Demumepilcopusclero folenniter benedicat

Archidiacoaus vero preferiptis illis pontificalis libri verbis (ynodi dimilfionem fignificet ▮

Poft prim· feftioais diem , reliquis deinceps diebus a canonico , vel ab eo qui dignitatrni obtinet , hebdomadario , nMTa folennis flathora canatur.

t

'anno ' CHKIsrI <I7»·χ

Pluvialia iceâa induantur , qui la cathedrali ecclefia dignitates, aut caoonicatus habent › *Se* fingifti collegiate eccleli· quovis nomine prefeiti, peralto fcilicet mi(T« facrificio , cum initium fit leflioni» lynodali*.

Ac in miffis etiam foltnnibus, cuoa epifeopuv- celebrabit.

Mane item fingulis feftionis diebus, cum faerz prerr's, libro pontificali prçlcriptp , rite habit* erunt; concio, fetmove ecclefiaftic* discipline tationibu) accompiodatus ab epilcopo, vel ab alio ejus ;u(Tu habeatur.

IA "

Sillioautem , cum ad horas pomeridiana» prorogatur, ftata hora (ignum campany ad illiu, (ignificationcm detur. ,

In qua continuata fcdione epifçppua amiôum B etiam, albam, ftolam, pluviale rubri cbloris ,' pectorale, A mitram pteciolam induet, duobus dc more a^liftcntibu,. —. .

Pronuniciquc epifeopus initio orationem , , cze.

Veturi autetn, antequam uniufcujufque diei frUio dimittatur, clerus univertu» paululum taCitus lanite-fieligioleque oret pro re, de qua *o*ratjoncaTneri, in eadetn , vel in plima lciUone indiâuns eft.

Cancellarius autem a prômotore rogatui, omnis qtfotidiane lefiionis, tum matutine , tumpomeridiane aCta publica coafcribat , in' librumque cbuum referat.

Pcraflij demum Sota uniufcujufque diei (effio- C De, tpilcopu» de more loicnniter benedicat.

Hi» decretis de lynodi dicecefanp habendp ratione, atque ufu per nos editi» , addi atque dr his mutari aliquid in ns que aut ad dirigende fynodi rationem, ordinemve , aut ad decretorum provincialium, aliarumque lanftionum promulgationem pertinent , epilcopo,ex caula liceat, prout ex lynodi fu;dicecclanç ufu efle videbitur.

Quo diligentius, atque adeo accuratius & in urbe ii, quos unicuique regioni epifeopus préférern , ✐ in dicecli vicani foranci muneris atque officii fibi commilh partes exequatur I quo item crebrius ac vigilantius diacelis ftatus, cui aflidua paftorali (pcculatione profpiciendutn D eft , exploratus ipfi epifeopo fit , atque cognitus, rumex omni alia ratione, tum exeo, quod illifccrto anni tempore, ad ipfum ftudiqfereferant , non folum quç de fynodo dioecefana decreto generatim univerfeque przfcripta funt ; verum «um queeumque figilliatim, ac prycipuc , Îiro temporum ratione ideas epifeopus lllis prçcribçnda cenluerit: in hoc genere ita confilitum ut, ht IIII úı civitate , in diaceüque , vicarii foranei, in fua quique regione comtnifta, pester illam in fuo munere gerendo curam , fuafque frequentiores per annum vifitationes , pryterque epifeopi *Se* epilcopaliom vditatorum in viluando diligentiam, ipfi etiam fingularu~ac. E curata, diligentique ratione vifitationem concreditf fibi regionis cumulatius, exaâiufque ob<Ant , a die fanât Martini, ufque ad dsem fefic»m ordinationis fanâi patris noftri Ambrofii. St duis vero, vel pro regionis , que fibi comtnifta eft, magnitudine, vel alia caufa ad ftate vifitationis munus longiori tempore opus habeat, ei integrum, ac liberum fis, aliquot ante preferiptum tempus diebus vifitationis fup initium facere.

V\carii autem foranei fingtali , pro ratione , tum Ao decreto generatim przfcripta , tum ab epifcdpo figiliatim prefetibeada , de regione , qu· uniufcujulquo connu vicaH* cure deotaada- 1ûŋîð* I* (Λ, ad eutndem relatui , ια civitatem quot* CHBISTt anni» hebdqmadv ante dominicam lo feptuage- SS7V. irai pcnultim* , duodecimo fcilicet ante ejus dominies celebritatemde iummo mane ia epi* icopalet zdes ad illum conveniant . ddh-grro, nili aliquando ob temporia, quod inter epiphaniatn *Bt* irptuagefimam incurrit , brevitatem , aut alian ιψ caufam^ eum vicariorum conventum*, alia^ommodiw tempora habendum efle, per litcraa cpilcopaFer fignificatum lit.

Qrto diligcntiu» vero relationem linquit vicarii pra ftcht, id fubfidn fibi comparent, ut annequam itari conventu» dic» veniat , Congregationem parochortim (u* quique regioni» hapeani, a quibus quacumque , vel nniverfe , vel nominarim, nraefcnpti lunt., diligenter animadvertant A' colligant. Parochorum propterea cuIa In, certo ante conVetjtualem diem tempore videre , atque exquirere luarum parochiarum , parochiviiumve hominum, ftatum , vium&moips. Si qus vero animadverterint, quibus falutariter conluli, aut provideri opcqreat, &* figil. latim Ar ordine deferipta fuo I)uique vicario tradant ut ad conftitutum tempus epilcopo r». ferant

Ubi a conventu, qui anniverfarius ipfis vicariis (lato die indiCluaeft, ad fuam quique eccleiisfti redierunt, ftatim quique fu* regioni» parochorum congregationem iterum habeant de iis qu* ab ipfis,/-vvî lynodi prosime Celcbrandv a vel alienus rei caufa agi, prarftarive monuerit, aut jullerit epifeopus.

Conftituti vcio lo urbe ab epifeopo regionum przfeifti, quzeumque ad prakriptam illam rationem idem referenda funt, eam tum diligenti ftata vifitationis curag tum parochorum , quo. rum paulo ante relationis diem congregationem habebunt , adjumento nli , poli referent , quam vicariorum forancorumdimifUerit conftitutscongregatio I

Fena przterea fecunda poft oôavam refurre- Cliolii»domini , fi dies feftus non eft i (in minus, proximo primo feriati die I quo folennitcr officium non lit, lidem tum przfcâi regionum m urbe, tum vicarii forauei congregationem iterum habeant , in qua 8c a parochis etiam colligant , fc inter ic item videant , fi qus reliqua funt, quz poli illum conventum, qui ante dominicam in lcptuagelima habitus eft, inciderint, que item ad epilcopum ante lvnodi diem referri oporteat: qualia funt de lit, qui proximo palch- conteili non communicarim , & de aliis , quz ad eumdem deferenda fint:

Sic autem aliqua de caufa ad conftitutam eam diem lvnodus non habebitur ; ne propteiea per illos omittatur , quin *8e* przfcriptam vilitationem diligenter obeant , & ante dominicam (cptnagefimz ad epilcopum conveniant, & lingula alia przftent, ut fupra , vel illis omnibus univerfc , nominatim , przcipueque vicarii» foranei» conftitutum eft , &' tertia etiam poft pafcha refurreftionjs domini hebdomada ad przlcriptum eidem epilcopo cum przfedi de leriptq. referant, ac tradant, tum li vicarii lingula mittant.

Regulares, quicumque fint, qui in quavisec. clelia parochiali , etiam que in fuo monafterio esigit, quzve eidem adjunfta eft , curam animarum eeruni, fynodo dwclane interfint ; ad ftatas illas congregatione», leftioncive, quibas parochos interefle juflum eft, conveniant ; menftruos item illos parochorum conventus , quos

m

in diacefi haberi, decreto carimur, mm ipfi a- Λ
CHKisn deant , tam in eceleúh , abi animaram caram
un gerunt, monafterii fumpta habeant : & omnia denique oïunrrx, onerare parochtalia . que ce» teris parochia impolita font, prçftent omnino.

Curatas ecde'fias, qof regularium monallenit, etiam ubi abbas generalis domicilium , fedemque ordinis primariam habete unionis jure ad· jonâf (uni , epifcopusfex Tridcntini concilii decreto,· fcffionc (cptima , capite (eptimo viGtet.

ViGtationts munus ad Dei hoholem , animarumque falutem utiliter inftiturum, quo fruduoflus prçftetur, maxime ridebitur expedire, ut ^pntequam ab ecdefia, piore loco, cujus viGtatioagitur, difcedatur, decreta, caqueprçicrtim, li que de ftruftura, fupelleâilivr rcdeûaftica , cou-, ftituta erunt, reâori, aliive cujus intereft, to i linquantur, ut quar.i primum fieri poteft , diligenter inducantur in exeeutionis ufum . Atque an eo quidem genere decretorum, que de lUius vcl fabric? , vcl fuppcllcâillt ratione funt, cum in inftruâifinibus , ea ipfa de re et provincials decreto editis forma prpicribatnr , non penitum temporis ponetur.

Si quq vero , utpote de legatis 8r aliis ejufmodi caufis cognofci oportebit, de lis, loci etiam vifitatione confeâa, ftatui, decernite poterit , decerni , quam ex ipfa plebe, vicariive regione abeatur , li dicecefis locorum vifitatio fit.

Atqui in decretis non erit generatim, fed fligillatim, *tc* quantum fieri polfit, diligenter ftatuendum ,*tc* a quo cujus fumpto , &' quo temporis fpatio qutdquam fieri , prçftarire oportebit, *tc* que praterea pana negUgentibus , aut contumacibus erit irroganda. Et vero (i quç in decretis excqucodis difficultas , vel controverfia videbitur oriri polle, rurandum erit ut plane tollatur. Verum hac falutari diligentia videat epifeopus, ne in vifitando tempus, nifi neccflario , protrahatur ad majorem cleri, vcl populi, vel ccclefiarum fumptum I

Nec propterea tamen vetitum fit, quo minus aliquorum decretorum conkâionetn, vel editionem differre diutius poflit, fi ita pro difficultéte rei , aliave ratione opus efle , aut expedire judicaverit.

Vifitationis autem decretorum exempla iemel primum gratis omnino, etiam quod ad feriptionem attinet , edantur iis fingulis , quibus pro exeeutionis ufu edi, exhiberive oportet, iterum etiam atque adeo fepius itidem gratis ut fupra edantur, fi qup jam edita funt, aliquo modo, fine eorum culpa tamen , amifla , deperditave funt.

Que porro deereta, com primo edantur , in libro, bene confeâo, accurate, redeque exferibantur. Iique liber iu facriftia eccleflç , aliove decenti, tutoque loco aflervetur.

Subfcribet preterea manu iua lildem decretis in eo libro epifeopus, vel qui ejus nomine vifttavit, vcl cancellarius , vel notarius vifitationis. Ejufdem vero cancellarii erit, publicis tabulis notare , in aâaque vifitationis referre , quo die lingula decreta, ordinationcive lingula; edits fint.

XI. ANNO citxlan ·n*

*cpifrtfi, tfifiofili jarifliSiuu 0''' f**·*

Quod de epifeopo hofpitio excipiendo ' Cle- 'ilferu»·· mens pontifex & martyr apoftoliea quadam eoo- ftitutione ictibit , *tc* beatus Ambtobus ftudiofe *(erravit*, id epifeopi provincia noftra ad ufum revocare ftudeant , ut epilcopum , qui aliunde venerit, benigne hofpitio accipiant; cum eoque agant , ut die fefto, fi permanferit, (ermonem in primip habeat, *i.β* ■·> , inquit idem Clemens, *bejfitii btrfiti*» {rara, arque urr/li .' Hoc praterea , etiamfi ille *enuat , facere cogant landa quadam vl caritatis, ut populo benedicat .

Si quandoxontigerit, vel legatum pontificium, vcl catdmalem tanitar Romana ecdefia M vel metrqpoliunum hujus previncia adventareaut dtvbyire in aliquam provincia dicecefin, aut in ca diutius etiam commorarl , tunc epifeopus difCefanus cum el obviam proruit, aut *congrcflum,* colloquiuarve cum eo nabet , autydinique in ejus conlpeftu prolens, five publice , five privatim adeft, ne rochetum déteâum ferar , fed fuperiori velle contegat. Eumdctn honorem tribuat , deferatve apoliolico fu« ecdefia vilitatori, illi item, qui in ca regione internuntius apoftolicus eft.

C Si quando aliquem ex coepifcopis nolitis it) belli, famis, peltis, aut alias ejufmodinecelEtates, aut difficultates, quas Deus pro *fut* pietate prohibeat , publicas vel privatas incidere contingat, reliqui provincia noftra epifeopi opem illi afferre ne differant tum oratione *tc* publicis (upplicationibus, tum clcemq^ynarum, ut quifque poterit, largitione.

Tum omnem etiam aliam rationem quifqiie ineat, qua fratris epifeopi, ac ejus etiam populi laborantis calamitatibus large , atque opportune (accurratur;

Sacrofanâi concilii Chalcedoaenfis canon ju- aa.,, «an. bet, ab epifeopo aconomum deligi , & confli- as- tui, qui ecdefis cathedralis pradia, bona, relque de illius fententia,, *tc* arbitrio admiuiftret, ut non modo illa ŋoŋ diflipentur, fed tcftis fit rc<fte adminillrationu ac difpenfationis.

Jd ut a provincis nolite lingulis epifeopis fervetur, hoc decreto ftatuimus , nec vero iolum quo diligentius bonorum ecclefi* refte adminiftrationi ad illius concilii preferiptum coniulctur, verum etiam quo ftudiofius epifeopus, cumcenfus, fupclleâilis, bonorumque eorum curatorem, admimltratorvtnque habuerit, in rerum lpiritualium officiis, que epifcopalis muneris propria funt, lpfe omni cogitatione, totoque animo incombât,

Eum vero aconomum , vel , ut allo canone t·· cavetur, vicedominum conftituat epifeopus, non Ul ''I ''' laacum , neque fibi cognatione , affinitateve , 47' aut favore conjuncture , fed cccleliallicului hominem.* qui *tc* de clero fuo, *tc* vero, fi talem , qui idoneus fit, habere poteft , diaccuratu Iinitiatus lis, quique in eo admmiftrationis *genere* 8t retie & perite verfari poflii I

Cujus adminilira nonis rationes in codicem certum rcâe , ordincquc relatas, restio quoque anno ad concilium provinciale epifeopus afferat, atque exhibeat, folicite pro coolcicntiar fuc religione, totius lllius difpcaiationts rationum in eodem concilio redditurus I

Ne prolatus exemptus, etiamfi epifeopus fis, in alienam dicecefin, intra cujus fines eccleliam quo

anno CHAISTI

quomodocumque exemptim obtinet , qu* jam inde etiam ab immemorabili ufquc tempore jurtldiâioncm (pirituakm habet , alium cpiiqjpum inducat , nenue ad facrum oleum confiCicnduui, neque ad clirilma miniftrandum, neque Id c.>n<ccrandam ccclefiam , neque ad alia poruiffilia munera obeunda, exercendave : rtee v«ro ipic illa ipfa oftuu , munerave miniftttet, aut exerceat fine epifcopi duxcefarn concelfu.

Ne item pedatus interior , etiam exemptus, in eiclclia , locore ubi jririljiâione fpirituali utitur, epilcopu extraneo poteftatem faciat mi» mftrandi pontificalia munera .

Regulares, quibus cx privilegio"*jus competit confcrvatores eligendi, ad quus in judicium vocentur, quos- fcmel dclegeriht, ne mutent i corumque pietcrca nomina, menhs fpatio, <- pifeopo dicecefanp fignthccru : aliuquin ad epifcopale lotum in jus illos vocati liceat ,

Quibus in aâionibus , aut deliberationibus txcemenicls , fynodo Tridcntina , aut provincialibus concilils conftitutum eft d* capipili , derive conlilio aliquid agendum elfe, non proptÿrca tamen illud fcquendi ntccftitatem libi impofitans efle epifcopus exiftimet , nifi in iis tantum , de quibus Id fpcciatisD › nominatim* que cautum eft.

Quoties epifcopus , etiam tamquam feclis apoftolicz cx decretis concilii Tridentini delegatus , lententium in iis caufis tulerit , io quibus ante concilium, tamquam ordinarias, eadem jurildiffione , poteftateve uti poterat; fi ab illius lententia ad mctropolitanum appellabitur , non propterca, quia alia fententia tamquam a ledia apoftolica* delegato pronuntiata eft , a. metropolitan! jurildiffione fubleriugiatur, fed appellationis cautas cognitio omni* libere eidem permittatur.

Quod concilii Tridentini decreti* fancitum eft, ut io vifitationis , corre&ionis, habilitatis , inhabilitatis, & criminum caufis ab interlocutoria ante diftinitivam fententiam , aut «b alio quocumqu* gravamine ne appelletur ; ita omnes, ad quos pertinent , id cxcquantur, ut non modo appellationi non deferatur ; fed neque metropolttanu* . ad quem appellatum eft, ante diffinitivam fefftentiam rognitionemeravuminis fufeipiat, adhibcatve : ita ut ne Inplaciter quidem mandet , aifta caul* fumptibus appellantis mitti. Ubi'vero fententia diffiniens lata eft, que ad caufss vifitationis *fe* cotreôtionn pertinent, appellari llera» ; ira tamen, ut illius exeeutionem non retardet, impedutra appellatio .1Quod fi de gravamine agitur, quod per appellationem a dimnitivi reparari nequeat, quale eft gravamen indebita carceralionis, tunc appelletur licet, *ii* appellatione plane differatur i Ne* vero prohibeatur , quo minus.affa caufs ad judicem appellationis deferantur. Interca vero idea, cujus caufa agitur, in career* permaneat , quoad caufa cognita judex,. ad quem appellatum eft, «Jitcr jufferit, decreveritve. Si varo caufa corn&ionis eft , utpote, eum quis inique la esrcerem fe conjeâum effe , aut diutie* in eo fuite conqueratur, *fc* ad aleiropolitasusm proprerea appellet j de prstehfo exceflu is eognofcat licet, dummodo que ordioarrua jdden deeveverit, «oram «secutio inter» «a non impediatve.

Ut apud Judicas· coclsfiaftirum omni finceritate jueicia «eerceantur, ftatuimus atque edicimus, illum non fohsm ditis principio › fed in •mai ejex farte, cum expedire cenhent, atque ex officii fui munere , tam «b aâ*rc › J|uitu * re· calumni* jusjusandum exigc/e poflr.

Jusjurandum, ficut vinculum in'rquiratis effit non debet, ita ejus relaxatio, abfolutiove zquutn nullo modo eft , ut cuinuam prajudicium afferat.

Quamobrem ne cuiquam in pofterum jtirisjurandi, quo illriffus «li , relaxatio, abfolutiove unquatn detur, nifi ad agendum tantum alia· ex lacrorum Canonum prafcripto , at vero nullo modo ad excipiendum , ac praeterea , ne ad agendum" quidem , pofteaquam quli perjurium admifit t a quo crimine epifcopus abiolvit neminem.

B Liter* monitionum de rebui fiirreptis, ablatifve» ne deinceps dentur , nifi pneferiptis rationibus , quz partim in concilio provinciali quarto explicata iunt, partim in hoc enucleatius ut intra przfcribuntur.

Non fplum excommunicationi», ut tertio concilio decretura eli , led etiam interdidi , aliarumque cenlu rarum vim & poteftatem parochus iu termonibus, concionibufve aliquando explicet, quos ad populum habet.

Et vero publice excommunicato», intcrdiftofve, qui a lacerdote celebrante , ut ab ecdcfia exeant, nomtnatun moniti permanere auferint, excommunicationis vinculo irretitos efic; neque ab allo, nili a lede apoftolica folum abfolvi pofle, oftendat, ut Clementis quinti fanftioae cantum eft.

Interdiâa , ab epifeopo promulgata, non *folum,* que univerfos, fed quae fingulos etiam attingunt ; ab ordine omni regularium in fuit ccclefiii *8c* promulgentur , *8t* ferventur item, ut Tridentinum decretum jubet.

Parochus cnm aliquos , vel excoramunicatoa, vel tnterdiâos pronuntiarit , eorum nomina, cognomina, & diem , quo excommunicati, inrerdiâive funt), quamprimum ad fori epifeopalis cancellariqsn deferat.

Hie vero.in tabella , eo potiffimum nomine confcôa, reâe exferibat quz a parocho accepciit.

D Ei prrterea tabellz, quam in cancellaria diligenter certo loco afferret , addat, detrahat; quidquid in dies finguloi addi , detrahi, muterive acceperit.

Item de clericis, qui vel fufpeaflonis Centura affieâi, vel exilio molâati funt, accurat* etiam fervet cancellarius, notato tempore, quo in ea fufpenfionis Centura , aut in exilio permaner* decretum eft.

Quo diutius in excommunicationis , interdiflive Centura aliquis permanferic , cum abfolvitur, eo graviori pernitentia afficiatur.

Judiciorum, caufarumque forenfium , tum etiam omnium lirerarum, expeditionum formula, quz ad fori cpifcopalis rationem , rcifte inftituendam, *8t* tuendam, quaeque ad depravatos uius tollendos pertineat , concilii hujus auâoritate^per nos confcripta , cum in lucem emittetur, in omrti epifcopali provintie tribunali acclimate, diligenterque fervetur.

Illud orrter cetera munus epifcopi, at in fuo epifcopali foro univerfis & lingulis jus gratis reddatur.

QuSmobrem porter id , quod alio concilio provinciali de muneribus, & donis cavimus, hoc decreto ftatuimus, in ordinariis caufis nihil quidquam , vel minimum »w*ne fportularum quidem Domine, nec « fpocite etiam dantibus, aut uL

I»

ANNO CKKiCTI i*m*

fcCsr Ss npikaw- "*»..*.""l

A HO~ CHUSTI IV».

lo quovis modo a judice illius fori accipi lice- A
ή

St quis acceperit , panem , lege Julia repetundarum faneitam, ipfo falto fubeSt.

Nemo quifquam neque vicarius, etiam forancus , neque procurator , advocatufve fifei epif. copellis, neque auditor , ncc vero alius, qui in familia, famulatuve epifeopi lit, caufarum, qu· in epifcopali foro aguntur, procurationem, defenfionem, ac patrocinium, ncc nomine, ne re ipfa fufeipiat, agatvc , ptrter illas , quas debet pro fufeepti officii munere , *te* quaspneterea plas caulasrcpifcopus, ab illo fufeipr, agive juflerit. Nec vero quifpiam eorum patiatur, famulos fuos in cv epifcopali foro caufa» non modo agere, fed ne commendare quidem, mi- B nus vero quidquam, vel miniarum opera ponere , quo prajudicium , damnumve cuiquam inferatur .

Neque praterca ipfi vel fori epifcopalis· miniftri, vel epiicopi Vamiliares in caufarum commendatione auâoiitatem fuam interponant : nidi li fint, quibus pro muneris fui latione diligenter curandum eft , ut lites , controvcrfia , 8r caufa prziertim miferabilium hominum , quam cciernmc *tc* rediffime in primis definiantur.

Illud maxime expedit, cum otnnique ratione confentiens admodum eft , ut vicarii epifeopales, quoad ejus fieri poteft , aliena potius diœCtfis, quam illius fint , ubi commiuum vicaria C cura officii munus obire, atque exequi debent. Sape enim fit, ut cum jullitia quafi oculis tenebras cognatorum, affiniumvc illa innata vis offundat ; tum gratia, metuque eorum, quibufeum vixerunt , vivendumque deinceps eft , etiam boni, conftantefque viri ab equitati» norma, rc&aque via facilius drfleftant .

Si praterca id vacarii officium e>s committitur, qui in aliqua ecclefia petfonalis relidenti· munus fuftinet, id incommodi , quod permulti intereft, manifefto exiiiit , ut non facile , neque Cumulate, uti par eft , titriulquc munelis partes expleat, atque exequatur .

Quarc epiieopus, cum alia via, rationeque in eo vicario munère fibi , fueque ecclefia refle D coitfulere jxstCft, videat, ut ne illius generis viros ad illud adhibeat.

Nc epifeopi vicarias , minifterve , judicandi officium, partefve ab co commiffas , ante ig· Srediatur , fufcipiatve , quam eidem jusjuranum praftirerit ad formula cpnccptz praferiptutn.

Piarum voluntatum exrcutio, bonorumqueeeeclefiafticorum defenfio omnis , /ure canonum , etclefiafticifque conftitutionibus, epifeopiquecura, fidei commifia eft.

Quamobrem is vel cathedralis ecclefia canonicum, vel alium eeclefiafticum hominem arbitratu fuo conftituat , qui idoneus earum piarum caufarum patrocinium lufcipiat, atque agat. E

In carum curam deleâus ab epifeopo protestor incumbat ftudio diligenti, ut & voluntatibus pils fatisfiat, & bona ecclefia recupetentur, *tc* locis, operibufve pils fraus'nulla , vel minima, quoan ejus fieri poteft, adhibeatur.

Pnecipue autem in eo evigilet , ut piarum caularum advocati, & procuratores ne officio ul2uam defint, quod carum procuratio > ac defetv o ipfis commiffa depofeit.

Singulis hebdomadis, femel ad minimum , 8r procuratorem fifei epifcopali», & illo» convocet , quibufenm deliberationem , rationemque onoea, at diligentiffime poteft , iacat , tua» AMNO de pii» legati» cxequetsdi», turn de ccclcfi· bo- CHtim ai» recuperandi» atqoe tuendis. un

Qu· vel ab ipfis advocatis , procuratoribufve, vel ab aliis, quorum intereft , in dicffingulos, prout nfuvenit, exponi folcnt , ea ftudiofe atrenteque audiat : h que vero *cognoverit* in eo ftatu vctiari, ut ncccfic habeant all· 3uo officio adjurari, aut^andem ad cxitnmperuci, i» ottihi ftudio, ctiam pro officiifibicommiffi munere, videat, ac proculet opportuna ad rem adjuvandam cooficiendamve remedia'.

Quamobrem, 8c vicarium generalem, & aliquando epileopuni, & judice· allot, qbibufcum agpndum eft, totiei adeat , quoties adjumento opui erit ad caufaip^

Sit etiam fori epifcopalij carccris proteftor unus e canonicis ecclelia cathedralis , vel alius ecciefiaftici ordinis vir : quem fecundo quoque anno, aut breviori temporis Ipatio , prout maluerit epifeopus , ei,cure , proteâlonive prefi- ciat t rurfufque ab illo munere libere amovçat, etiam ante prafinitum'tempus pro arbitratu fuo.

Ejus officium erit , exquirere diligenter, ac fimul curare, ut advocatus , procuratorve pauperum , ' facellites, & cuftodes carectis muneri ipo nc in aliqua re defint, neve quidquam committant, quod iis, qui in cuftodia funt, fraudi da mnove efle pofiit.

, Invcftiget praterea foiiciro, diligentique ftudio, qua illorum cura adhibeatur, cum in primis ad anime falutem , tum etiam ad cotports iuftentationcm : 8r qu· veto de toto eo genere in concilio provinciali primo , & tertio cauta funt , an potitentur quam reOiffime : & quid denique officii erga tplos finguli li praftent, quibas commiflum eft.

Caufc item eorumdem, *te* quamcelertitne fieri poteft, reâe , cum atquicatifquc ratione congtuenter diffiniantur, ctiam atque etiam ftudiolc videat ac procuret.

Singulis hebdomadis farpe, vel minimum bis, unumquemque, qui in carcele eft, invilat. At fi qui funt, qui arâiori fecrctiorivc cuftodia lactili teneptur , eos item vilitatum eat : fed hoc omne officium, vicario confentiente, eodemque piafentc, aut procuratore fifei epifcopali·, allove, quem idem vicarius maluerit , li ita magis expedire cenfuerit, ipfe przftet, nec vero alias.

Carceils item cuftodes fzpius per hebdomadam adhibeat , quibufeum agat quaecumque non lolum ad mores corrigendos, led ad vitam fu(lentandam , neceflitatclque fublevandas eorum pertinent, qui in vinculis, cuftodiave fitnt. Ac proinde libenter , benigneque audiat, qu· quotidie fibi eo de genere ab illis esponentur : *te* I quibus opus efle viderit ut confutatur ac provideatur i in iis omnes cur* folicitudinifque partes, ut oportebit, quam diligentiflime prsftet.

Si porto vel univerfos, vel Angulos , qui in carccrc funt, ita fe male gtrere perfpcxerij, ut corredione, monitioneve opus habeant ad morum dilciplinam > eos prout opportunitas tulerit, *tc* monere, 8c hortari, *tc* objurgare, * Corripere ne defiftat.

Si veto alios muneri fuo decffe , aut in eo pcccaje animadverterit, cumiillos fui officii, atque adeo errati asooeat in primis , tum fi opus erit, ob eam caufam epifeopum , aut vicarium generalem adeat, cujus audotitate malorum pertinacis» occanatur.

X1L

"anno CHRISTI r>7».

A

At°No" CHRISTI UT».

XII.

Dt frtturttttt fifii tfifttftlit .

Eam curam , atque adeo cogitationem procurator, advocatufve fifei epifcopalis fufcipiqt, ut fibi putet procurationi* munu* commifiiun elle in inquirenda veritate crimini* , de quo agitur] ideo ne eo unquam abutatur ad innocente* opprimendo*, neve item caufam & occalionem przbeat, ut calumniis qui* vexetur, atque exagitetur .

Ne ullam crimini* caufam fufeipiat, procuretve, quam calumniofam efle noverit; fed cum vel calumnia , vel rei delati innocentia conftiterit, ftatim ab ea caufa defiftat ,

Evigilet item una cum vicario , tc Gne eo etiam , ut collaterali* , *It* fatelliter , ne quidquam vcl minimum extorqueant .

Ttftel pro informatione curia,- *It* fanâi officii inquilitioni* ipfe per *ie* , etiam vicario non pra lente , aut de illius tamen mandato excipiat licet . Iis przterea , quz dc teftibu* etiam ad defenfionem caufa aahibitis , inftituentur , quzftionibu* adefle poflit : nec vetitum fit , quin *It* judici quzftionea , interrogatave , qua ad caufam pertinent , in mentem revocet , atque adeo fqggerat : *It* tefte* etiam ipfo* , fi modo judici placuerit, interroget : imo vero reo* item, at ipfo tamen judice przfente .

Denuntiationum quoque, qua de rebus, pie legatis , reliâiivc, in dies lingulas fient , indicem a cancellario apud fc habeat.

XIII.

*Dt frifiSt nfrrtntiuii , triiunalit, <y Unit**) .*

Epifcopu* finguli» anni* « aut fecundo quoque anno, ccclefiafticum virum decernat , qui certis IIII* legibus cxcquendi* przfit , tum provincialibu», tum epifcopalibus, qu» ad renum fori ecclefiaftici ufum, reâamqoe forenfium caularum normam, tum^ad certam taxa rationem, omnemqne denique judiciorum conformandam difciplinam pertinent .

It , quacumque de omni eo genere fancita funt , omni cautione videat , ut ab ii* , quorum intereft « plane ferventur ▮ *It* in morem quam diligentiflime fieri poteft inducantur.

Caularum aâa *It* codice* item , in quot folutiones figillatim relat* funt, de improvifo * infpeâet, quo facilia* comperiar, fi quid culpa in tara preferipta ratione contrahatur. Si vero pra quaftu* cupiditate cancellarim , notariulve plui pecunia quam przfinita taxa ratio poftulat , ejufque tabella oftendit , ab ullo unquam eaegerit , id totum eidem reftitui jubeat .

Et vero qui in eo genere deliquerint, pani* etiam illo* affici ab epifeopo, vicinove procuret . Ad epifeopum przterea illorum nomina deferat , quo* in illic etequendi* , qua Cbi ptzlcripta funt , muneri fuo decile allquo modo animadverterit .

Dt cttctlltna , Cf nttenit.

Maxime intereft, non modo eum , qui officium tanti ponderi*, tamque valde cumepifcopali cura conjuu&um gerit , quale eft cancellari· epifcopalu munus , fed illo* etiam qui vel fubftituti nomine operam fimul in eo ipfo munere ponunt, vel in cancellarie feriptorum numero cenfentut, cum ab omni alio negotio expedito* efle , quo attentiores fint ad operam « ceramque fufeeptam , tum maxime vacuo* , ac plane liberos ab omni , vel minima fufpicione cupiditati* , pravsqne affcâioni* , nedum corruptela. Quate piztcr ea , qua olim hoc de genere a nobis conftituta funt , hoc decreto etiam vetamus , atque interdicimus, ne eorum qeifquam ab ulla eujulvis loci, ordinifve univerfitate, collegio , homineque ullo , nc dia» refis quidem aliene , qui in foro epifcopali caufa* , lite* & negotia , cujufcumque generi* fint, duobu* ante annis habuit, aut jam nunc habet , aliquod, vel minimum, donum , munufve, etiam fponte ablatum , ac ne rem quidem efculcntam , qua ftatim coniuml poffit , accipere ditcâc aut indireâe, ullove modo poflit .

Ne przterea in eo foro ecclcfiaftico , vel in allo, lites, caulas, negotiave cujuiquam fufeipiat, neque agat, nec vero difpenfationes, neque alias ejus generis aâiones , expcdrtionefve perfequatur, procuretve, nifi officii, quod geritur , ratio aliter depofcn , aut epifeopus juflit , Qui contra feccilt , a muneris exercitatione fufpcndatur , atque eo etiam mulfte tur , aliifve pernis plaâatur , arbitratu epii coni .

Ne epifeopus quidqiiam , vel fponte oblatum , ne exiguum quidem , a fecretario , feribifre dono accipi, «ut capi *ullo* nomine patiatur ; ne occafione quidem litcrarum , etiam 3uas pro officii munere etiam privatim aliquano feribunt.

Hebdomade dies, antiquato Gentium a fide Chriftiana abhorrentium more , non ftellarum errantium, Lunz , Martii , Mercurii, Jovis , Veneris *8e* Saturni nominibus, fed feriz appel latione 8c diftinâionc nominari , (anâlfilmus pontifex Silvefter decreto fancivit.

Quod cum non fine multiplici ratione ab eo inftitutum fit ; id provinciz noltrz epifeopi curent , ut omnis cccteliaftica altio , qualis qualis fit, quz uni in fvnodis dlizcclanis , vcl lacerdotalibus , dericalibulve conventibus, vel in cauonicalibu* capitulis, vel in foro epifcopali, vcl ullo alio loco , temporeve celebretur , non dierum , qui illarum ftclianim appellationem adhuc etiam vulgo retinent , nomine, fed feriz diftinâione&ordine rerfte notetur.

Cancellarius *8e* notarii caularum , tum civilium , quam criminalium aâa, gefta', tabulas, inftrumentave, *It* procefius originales , ne ullo nomine, *ne infpicietidi* quidem tantum *caula* , ufquam exhibeat ; nifi in proprio pluteo aut cancellaris, archivire loco, idque fine ulla mercedc . Illa vero inde allo afportari ne liceat ; etiam dc eorum confcnfu , quorum intereft , ctiamfi cui certo homini transferenda, rcâe ac tuto committi poflint , przterquam judici caufa oftendenda . Qui fecu* fecerit , cum ab epifeopo plcâatur gravi pana , tum damnum

k Cu-

annq refarciat , ctlûs fi quid quifquam eo nomme Λ
CHMSTI fecerit .

Et cautio cancellirio 8t.notarii» adhibenda eft› ne cuipiam alieujus caufz aâorum , atteftationum, fententiz ulliufque kripturz exemplum edanti facultate feripta editionila vicario non data. Qui in eo genere deliquerit , officii amiflione mulâetur, aliaque poena puniatur pro epilcopi arbitrio.

De certa taxa ratione , forenfibus tribunalia ecdefiaftici adionibu» przfcribenda , in concilio etiam provinciali terno cavimus : fed quoniam nondum quidquam przftitutum eft , quod omnibus partibus pcrfcâum fit ; fex menfium Tpatium poft fynoai hujus provincialis editionem przftituimus t quo tempore finguli epifeo- B pt provincia cJufis› negotiis , rebus *tc* asionibus fingulis tori ful , certas taxe rationes , qua metropolitano probentur, quam reAiffime przftituant , ut nulli avaritia , cupiditatifve fufpicio inde exiftat . Si qui non fecerint, metropolitan! ipfiua cura fit, intra annum totum id proflare .

Prrter alia, qua hoc de genere olim8c nunc faacita lunt generatim, vel .ligillatim, hoc decreto ftatuimus quz infra ordine figillatim quafi in tabella notantur , ca. ipfa fingularum inftrumenta , tum literas, feriptave a cancellario gratis *Sc* feribi *Sc* confici *tc* edi. Id vero omne ut profletur , epifeopus omnino efficiat , ac de negligentia, altave culpa in concilio provincia-C li rationem reddat.

X V.

grtfir‹» ccecrilcric c»»ficir»‹U f»»t , cz *ttiem ftriftiMum tctiact .*

Ada vifitationis , eorumque exempla , qua iis eduntur, qui vifitant ad przkciptumdeercti hoc concilio editi.

Facultates , quarum auâoritate vicarii, miniftrique epifcopales decernuntur.

Iiterz teftimonialcs , dimifforizvc de fufciplendis ordinibus. D

Facultas jxantificalia exercendi , quz epikopo, aliive aliquando conceduntur.

Attcftationes , quibus teftatum fit , aliquem idoneum effe, cui beneficium conferatur, quive ad illud inftituatur, five ea collatio, inftitutiove Rome facienda fit , five ab inferiole collatore , live ab epifeopo .

Rogatus ccfitonis beneficii libere coram ordinario .

Proceffus *Sc* de natalibus *Sc* state, alufve conditionibus eorum, qui initiandi funt, aut recipiendi in leminarium.

Inftrumentum jurisjurandi, quod ab iis proflandum eft, qui beneficia obtinent.

Inftrumentum, ac teftinsonium profeflionis fi-E del, quz a quovis przftanda fit.

Inftrumentum fidejufionis eorum , qui in feminarium recipiuntur.

Mandatum de aliquo recipiendo in feminariom .

Facultas *Sc* probationum omnium *Sc* pertineo, tium ad receptionem novitiz, vel ad profeflionem przftandam .

Confirmatio abbatiffie, feu prioriffz.

Facultates , quacumque monialibus earumve monafteriis conceduntur.

Facultas ingrediendi monafteria.

Facultas accedendi ad moialium loca collocutionibus przfinita . CHKUti

Facultasercdionis, uiftitutionifvc confratrue, 117».
fcholzve.

Confirmatio regularium alicujus fcholz, confratrizve .

Scriptum, quo icilicet ccrtz ecclcfiz, fcbolz.-ve quis adfcrioitur .

Approbatio ludimagiftri.

Literz dimifforio, teftimonialefve.

Facultas abfeutiz caufa ftudii.

Facultas elcemofpnam colligendi.

Facultas faciendi fepulcrum.

Facultas abfolvcndi a cafibus refervatis .

Facultas celebrandi ubique, vel certo loco . .

Facultas przdicandi .

Facultas audiendi confeffiones.

Literz indulgentiarum, vel earum fummz .

Teftimonium confccrationis , reconciliationis ccclefiz, cremcterii, altarium ftcampanatum.

Conftitutio coadjutori».

Redu&io miliatum , *Sc* de commutatione piorum operum .

Facultas abeundi extra fines dicecefis, vel peregrinandi . f

Literz qua pro officii munere quavis decaufa ad parochos, vicarios forancos, aliofve feribuntur .

Executio literarum gratiofarum protonotana. tus *Sc* equitum : harum tamen literarum caufa icripturz merces capiatur, *tc* fi quid prçterea epifeopus concefferit .

Proceffus *Sc* aâa omnia, quz conficiuntur ad miraculorum veritatem perquirendam .

Itidem de iis , quz coeafcribontur ad factarum reliquiarum veritatem indagandam.

Facultas afpottandi cadaver de loco ad locum .

Exempla cditionefve decretorum , otdinationutn , ftatutorum, prçceptorumvc, quz epifeopus, aut ejus vicarius cx officio confecerit, fervarique mandant .

Conftitutio vicarii in quavis ecclefia ad tempus .

Difpenfationisdr proceffus de defedu natalium, irregularitate, vitio aut defeâu corporis, etiam auaoritate ordinaria.

Inftrumenta *Sc* kripta , quocumque pro meofa epifcopali *Sc* capitulo conficiuntur, quzitem feminarii caufa fiunt, ita tamen , ut hoc decreto, iolutionis immunitate, capitulum *tc* feminarium dumtaxat fruantur . Clerici vero, aliive , ad quorum caufam , commodumve illa feripta, inftrumentave interiunt , qnive earum exempla libi edi petunt , a folutione immunes ne fint .

Literz *Sc* expeditiones , quacumque conficiuntur nomine rerum mere fpirttualium I

Expeditiones , quçcumque pio pauperibus , vcl miferabilibus hominibus , de quorum egeflate, aut nccefficate epifeopi, aut vicatii judicio confiet .

Literz preterea 8r expeditiones omnes aliz , quas gratis nandas epifeopus cenfuerit.

Dilpenfationes *Sc* facultates , quçcumque ex decretis, vel provincialibus, vel dioecefanis, aut eorum Occauonc dantur.

De emolumentis cancellario epikopalu, quam concilio provinciali primo, vendi , locari , eorumve nomine qutdquam perfolvi vetiuun eft , nihil prorfus utilitatis privato ad epifeopus· , ejufve menfam , aut vicatium, neque adalios, przterquam ad cancellariam , cancellaxiumvc ,

cctc-

anno ' uteros «juidebacancellasi» miniftros, perveniat..A
CKmsri Qui aliquid etiam a Iponte dantibus perceperit;
07*. tum laconicicutiz foro ne uium lariat, led pauperibus loci erogate omnino debeat ; tum quadruplo mulâetur, quod vel in ecdclif inftaurationem, vel id lacrilij» ufum erogetur.

XVII.

*0*A ftrtittm'.*

Matrimonium cum (aeramentum lit , *fe* maxime liberum , li qu* municipales leges , (Va* tuta, decretave font , quibus huic faciamento, lanârque illius libertati contra factorum cado*, num , *fe* conciliorum ptficriptum ullo quovis B vado impeditncvttum afferatur; eas irritatas, tc* kiliat, ac plane nullas «lcccrnitnus, ac declaramus.

Omnibus vero, quacumque etiam dignfeate , poteftarcque peditis, ipterdiâum jam nunc perpetuo lit, nc carum etiam legum, ftatutorum, decretorumve auctoritate , ncc vero alia quavis ratione quidquam ftatuant, dceiqant , jubeant, agantre , quo matrimonii libertas ullo padto, neque directe, ncc vero indircâc l«Jatur.

Qui contra fecerit, prxnas *fc* ccnfuras conciliorum, Bc canonum jurefancitas ipfo faâô (ubcat. Epifeopus vero , ubt probabilem pro foai conlcientia [uipicionem habeat de puellf minus C libera voluntate, tum ciquirat rem diligentitliae; tum preterea, (i opus elle cenluerit , illam certo loco tuto , ac honefto collocet , ubi'illa eidem proferat, *tc* explicet liberius foam voluntatem , qualis vere (it.

Matrimonii denuntiationes , quas aliquando s«r. c, «b epifeopo remitti conlitutione Tridentina per- i , i.i' ■>,' miffum eft, «ls videat, neob aliam cauiam, quam uunouu. ea ip(a aonltitutione cavetur , remittat ; cum fcilicet ordinarii judicio verifimilis fofpicfo cft , matrimonium malitiole impediti pofle . At vero ii hpc eaufa non fobcft, quamobrem illas remittat, ea cette fois, quod inftat facti adventus, quadtagelimfve tempus , neque neccllatia eft , nec veto cum ratione confentiens , cum]r) prçfertim eo (aero tempore , qui jam matrimonio junfti font, ab illius ufo abftincrc potius conveniens lit, nedum iponios una conjungi- «

Illas vero ab epifeopo , cum przfent in urbe, vel dioeccb adeft, folum reniim deinceps licear, ab allo preterea nemine , ac ne a vicario quidem generali.

Matrimonii futuri denuntiationibus in ecdella de more fail is , (i forte hoc accidit , ut illud duorum pscnfium fpatio polk non contrahatur , ne idem antea parochus celebret , quam iterum denuntiationes cx concilii Tridentini prefetipto fecerit, edixelitve, fi modo aliud epifeopus non coocetferit.

Parochus, qnorum matrimonium ex eoncilii Tridentini przlcripio publice ter denuntiaturus eft, eos primum gravi cohortatione diligenter moneat, ut cum ad illud ineundum , jejunils , orationibufque *ie* parent; tum etiam,.ut eo rite celebrato, ficerdotalique benediâione a proprio parocho accepta, otationi frequentioii interim vacantes, triduo abftineant pro reverentia : heque contra fpiritualea neqmtMs , *tc* carnis procacitatem fanâe moniti , falutem , Br gratiam Dei ca «o (aeramento uberiorem libi comparare ftudeant.

Si qui aeate etiam legitima , *tc* parocho prç- anno (ente, tcftibus duobus adhibitis , *tc* notario l- CHUSTt tens, jurati fpoponderunt, fe matrimonhm ini- >17S. turos, ac deinde non contrafto legitime per verba de przfcnti matrimonio, copulatioiftm inter lc inlerunt ; eorum matrimonium nullum ab epilcopo declaretur, ac decernatur. Id vero ne accidat, paroelius quamfzpidimc populum, ut. opus erit, moneat, ad przfcriptum concilii Tridentini.

Eos przterea, qui ita contraxerint , graviter pro arbitratu (uo epifeopus'puniat I Quod li lilcm poftea dc przfcnti matrimonium cuntiah*! re velint , ne piohibean-.ur , modo ferventur , qur ad Tridentini concilii pneicriptum fervari oportet, Ü nullum aliud inlit legitimum impedimentum.

Caveat parochus , fi quando fpoofahbus intererit, ut ne de pmenu, fed de futuro matrimonio illa contrahantur, licque propterea verborum formula dilucide concipiatur , ut de eorum fcnfo nulla deinde qurftio , difficultafve oriatpi.

Parochus , quos fponfos expetiundo viderit doftrinr Chriftiaisz rudimenta plane ignorare , ne mstiimonio illos ulc jungat, quam ea item ratione cognorit , didiciffe quz eo de genere illos plane lcire oportet!

Qui teftibus adhibitis, at fine parocho, atiovç lacerdote, cui is, vel ordinarius facultatem dederit, matrimonium de faâo contraxerint , ne eos cogi liceat, fot denuo inter fe. contrahant, nec rurfos eo nomine impediri , quo miuus cotum unufquilque cum aliis libere contrahat , cum illud eorum faflum , ne fponfalium quidem, nedum marrimunii vim habeat.

Qui quarto, &.' quinto affinitatis , conlanguinitatifvc gradu junâi font, cum inter fe matri, monium , non impetrato difpcnfationis beneficio , libere inire, contrahcteve poffint, ne a parocho , aut ab allo quopiam in pofterum impediantur , quo minus libere contrahant , fervatis regulis, Tridcntina landlonc pizicriptis.

Parochus, cum matrimonium celebrare voluerit, moneat contrahentes , propofitam clic pœnam excommunicationi' larz lententia: , ultra alias poenas a jure inflictas in eos, qui 11 gradu piohibito confanguinitatis , vcl affinitatis matrimonium contrahere fcientct przfomplcnn., ac eos omni (pe confcquendz dlipcnfatiouis carere, ex przfcripto concilii Indentini. t,Ucln fcl

Epifeopus vero levere animadvertat in eos , qui divino timote poftpofito in foarum periculum animarum fcienter huj.ifmodi c.injugia prohibita , etiam cx caufa fornicationi, , quod tlcqnenthis accidere lolct, inire fob ipe foilan tu. turj difpenfationis pr^fompfcrint , ac ltuum illos, quos ei conlliterit taliter contiasiile, adhibita (eparationcer concilii Viennenlis przfcnpto excommunicares publice denuntiati jubear , donec fuum humiliter recojjnolcentes errorem , abfolutionis obtinere beneficium mercantur.

Irritum nulfomque ab epilcopo matrimonium declaictur, quod a parocho loci, ubi illud fit, non ab eo , qui parochus proprius eft connahentium , celebratur.

Tridcntina acumeniea fynodus illud epifeopi diligentiz quamdiligentillime commendavit, ut fi quz vcl hominum vitio , vel temporum injulia corruptela m nuptus celebrandis irreplermt, ille radicitus exiirpemur. Atque eo quidem vehementius in ejufmodi curam incumbendum cft, quo gravius, atque adeo izplut in illis peccatur.

Qua-

—-jjjj- CH*HTId*· *e* dirimendi co cam ventum fit, iitvene- *ifff.* facia, fafciaatioacfve homines adhibeant, atqqc ufque adeo frequenter id fcclcrii committant , ut re» plena impietati» , *ac* propterea gravius deteftanda: itaque u< a unto, tamque nefario crimine, poto* gfavitate deterreantur , excommunicationis laty lententia vinculo fafeinantes, Sr venefici id |ehcris Irretiti fine. Quam ipfam paetum etiam slbs fubirc decernimus, li qui in pias folvendi» verba improbata , fuperftitioia , atque adeo alia , quam que epifeopo primum probata funt, adhibuerint; cum id non line divini cultae offanfuone maxime faciant. A

Quo etiam gihete poena afficiantur, quicamque vel Coalet»^, vel manderint, vd confcnfe- B rint.

Ne qui», cujuicumque gradu» , cohditionifvc fit, ftatis temporibus, quibus nuptiarum folcnnitatee celebrari interdiaum eft , domum fpon- (am tradueat, aut nuptialia convivia cclcbsct , allave ejas generi» vetita agat.

Qui autem , vel per fe, vel alium contra fecerit, aut ejus calpe quovis modo particeps *fuerit* ; i» poenam interdidi ab ingreffu ecclcfiç ipfo fado incurrat : eamqae poenam illum tamdiu fuftinete volumus, quoad fponli , epifcopi juffu feparati , meritae poenas pro eorum conditione dederint, arbitrio ejufdem epifcopi, liiterdido liberari ejufdem judicio meruerint.

. In difpcnfationiboe matrimonialibus , dotis C non competenti» caufa concdfi», fi modo eo loci, ubi mulier , de cuju» matrimonio agitur , habitet, drum pari, aqualique conditione non inveniri vere condet, qui libi cognationis , affinitatifve vinculo conjunftus non fit , progrediatur epifeopus ad excquendam ejus generis difpenfationem , etiamfi in locis finitimis aliqui efient, qui nullo gradu cognationis affinitatifve juadi, cam cum exigua dote in matrimonium ducerent.

Satis enimeft, in eo municipio, locove, ubi mulier eft, diligentiam matrimonii contrahendi adhibitam efle.

Pro difpcnfationum matrimonialium exeeuhone nihil quidquam prorfus muneris , prrmiive, D etiam fponte oblati, ac ne pro labore quidem, 2ui in teftibu» ea caufa examinandis, aliifve teificationibus excipiendis , ponitur , epifeopus aut vicarius ejus capiat.

Notarii vero pro examine teftium , quartam dumtaxat partem aurei ad fummum capiant licet.

Ubi certus locus meretricum habitationi prç. finitus, conftitutufque eft, cum extra ejus fine» eas habitare non liceat, li quis cuiquam carum alio, quam przlicuto eo *loco*, domum, domiciliumvc locarit, excommunicationi» poena contra eam agatur .

Proftitutas femina», meretricefvein cauponis, diverforii», ganeifque ad queftum alere , cam R id *Sc* gravi Dei otfcnfione, *Sc* magno animarum detrimento, *tc* disciplina Chriftiana injuria fiat, hoc decreto prohibendum cenfuimo».

Quare ne quifquam vel caupo , vel tabernarius, vel qui ccenacularlam facit, illas in ipfis cauponis, ac divcrfdriis habeat, alatve ad turpem qualium.

Qui contra fecerit , poft hujus decreti promulgationem, la ejas parochiali ecclefia faâam, tamquam l», qui in ftatu damnationis notorie vertatur, pramifla monitione, interdidi poena afficiatur, *tc* aliis praterea etiani gravioribus arbitratu epifcopi.

Curii. GcetTil. Tom. XXXJV.

Parochi fingull, quam maximam poiiunt, in a nno in eo folicitudiocm › perfiradcndiquc (ludium ad- CHRISTI bibeant, ut omnem luxum , cincinnorum ornatum, inaure», quod lignum diabolf fandus Auguftinu» nominat, ftteum, *tc* vefte» in primis , qua» caudatas dicant , parochia fur mulieres omnino deponant, '>*'l

Qua in re perfuadenda argumentorum vim , ationum^ue momenta fibi comparent , cum cx lundi Ambrofii patris noftri , illarum luxum graviter exagitantis , libris, tum cx fandi Chryiofiomi , aliurumque patrum munimentis , in primifquc ea bomilia, quam eo de genere graviifimatn vir dodillimus , idemque religiofiflimus, lacobus VitriAcus fanfla Romanscclefir cardinalis olim habuit.

Hoc nutem omne ufque adeo ab ecclefia vetitum efle ille ipfe affirmat , ut fi caudata ad ecclefiam accederent, laera communione interdicerentur .

Nulla eft amplior hereditas , nec prrriarius patrimonium quod parentes fuis libqris relinque- I *rc*, ueque majus precium honeftioremque mercedem, quam domini iis , qui libi in iervitutd operam dant, pro fideli eorum famulatu tribuere ac perfolvere poliunt , quam fi effecerint, nt boni Chriftiani evadant ; qus virtus omni terreno thefauro multo preciofor eft ccnicnda . Qiamobrem qui lo aliqua domo , atqbe familia duces funt, curabunt diligenter, ut omnes, quicumque fuo fub imperio, *tc* ditione vivunt, jejunia colant, divini verbi prsdicationem crebro audiant, facramentis frequenter utantur, *tc* omnia demum veri Chriftiani officia exerceant ; famulorum autem domini non folum diebui feftis tantum cis liberi temporis concedere curent, ut ejufmodi officils vacare pofEnt , fed crebris t.em eos , ac paternis hortationibus excitare non dcliftant, ne in ftudio ejufmodi tam falutxri iegniores , neque negligentiores exillant . In quo fi parente» ipfi › aut domini fuo officio lo his deluerint, procul dubio expedient fure , fibi ut ante leverillimum Chrifti domini tribunal culpe tribuantur peccata omnia , qua liberi › vel famuli non commiliflent , fi luas IIIi partes, m hoc, aliifque ejufmodi decretis praicriptas, fibique maxime debitas praftitiflent . Atque id quidem multo magis timendam illis erit, qui aliquo modo impedierint, quo minus ina (upraferipta, *tc* alla hujufmodi officia perbivantur ; contra quos agat epifeopus pro culpo ratione.

His temporibus tanta puerorum licentia eft , atque adeo effrenata, ut cum peccandi materiam afferat , tum diiciplin· Chriftiane detrimenta imporcer non levia: hinc in lcholi» nimia petulantia, in ecclefiis irreverentia , turbulenta fori» concitatio, atqae in omni loco fefe efferens impudentia, & pene projedta audacia.

Quare epifcopi, qui omni morum fpeculatiossi fanâe invigilare debent, videant ne graviores offcnliones inde exiftant : proinde ✓ cum magiftratibus, decurionibafve agant, ut aliqua inita ratione ei rei occurrant; *tc* praterea facerdotes aliquot vita probitate , caftiftimtfque molibus pronantes, aliofque ploa viros, *tc* falutis animarum xelo accenfos deligant : qui *paeroram* fcholis tape invitant, mores, & vitam coram perquirant; in Dei timore, officiliique Chriftiana inftitutioni» illos contineant, idque omne Cum parentibus, magiftrn , przceptoribuiqne agant. Curentque ut prius aliquis civitati, |u. eus, plave contratemitar id oneris iufcipiat ,

anno CHaiSTi ·17»· quemadmodum alicubi fit ut hujus genetit vacantes pueri colligantur, eorumque eftreaaria moribur opportune confulatur. Quod ti haC non lucrellerit , aliam nomen , qua fibi potior videatur, rationem incant , ut puerorum effrenata libertati , qua multa fpiritualia incommoda patit, reftillitne occurratur .

Nullo vero modo patiantur , ut liuj'ufmodi putri ecclefiam perturbent : quod ea maxime ratione przffabitur, fi parentet, vcliiad quoi id pertinet , liberor fuos tenera rtatit apud le teneant , fecum ducant , cifque offendant ple, luppliciterque orare , Ac (atria intetеffë-

XVIII.

jjaz ad *nnfrtcritc,* /ace *fU fettiaent* ,

Ne cujufvis confratri· , fcholzve przfeftus in (choie fua numero quemquam doftrinz Chriftiana rudem atque ignarum adferibi permittat , cujufcnmque ztatis , aut condition·! alle fit. Id vero cura fit faccidoti proprio illius fcbolz, vel parocho, in eujus finibus eft.

Ne facinorofi nominee , *neve* turpia vjts , aut infamia labo notati, in difciplioatorum , alteriufve generu confialrus adlcribantur . Si qui vero jam adfcriptt lunt, fi moniti, honeftz vit· rationibus fe non conformarim , a confratrum numero., epilcopali auftontate , *Sc C* cura amoveantur.

Ne a difciplinatorum, eonfratrumve alterius generis prafefto cuiquam, qui in confratria adfcribendiia fit, amiftum , quod inlignc confratria eft, dari liceat, nili przicnrc parocho alliove facetdote, qui amiftum illum (latis pwibui benedicat. Quem amiftutnconfiatresne unquam ' domi, aliove loco, fed in (choix affervçnt.

Qui vero c confratria aut abibunt , aut ejlcientur: illum confratria ipfi dimittant , przttftoque fine ulla exceptione tradant.

L-aict contrairet cujuicumque confratriz , de fidei dogmatibus ne difeeptationes ..colloquia, fermonefve habeant. Videat przterea epilropus diligenter, ut in oratoriis luis collocutiones de lis tantum rebus inflituant, quarum traftatio *Sc* Collocutio laicalis ordinis hominibus conveniat .

Ne quidquam, quod vulgari fcimone confcriptum lit , in ulla cujuivis generis confratria , fcholavc legi , recirarive liceat , nifi primum ab epifeopo, vel ab eo, cui ille mandant, recognitum fit, *lc* fubfcriptione comprobatum.

Quo tempore in baliltca cathedral , ecclefiave parochiali officium vefperarum celebratur, tunc ut in ullis confratriz, fcbolavcoratorils civitatis, aut loci illius, abeifdem confratribus recitari liceat officia, fed vel ante, vel poli recitentur , ita tamen ut non (olum ejufmodi officiorum occafione non divertantur IIII a divn.u officils publicis i led nec etiam £ * (chohs doftrinz Chrillianc, in quibus ejufmodi confratrcs utiles adjutores , *lc* operarii efle folent .

, Difilplioatt, confratrefve cujufcumque (eholz, cum nroceflones , fupplicationelve collegiatim ipfi agunt , capellanum , faccrdorcmve alium adhibeant, cujus fit, eam religiofam aftionem dirigere, nifi cum aliquando fine facerdote proccffionls , fupplicationilvc agendz facultatem a parocho, aut ab epifeopo impetraiint.

Ne confratri cuiquam ad confratuz ecclefiam , oraloriumvc arma ullius generu ferre liceat, nili pro dignitatis fu·, aut officii, quod jl MNO gerit, ratione, hoc alicui conveniens fit . Ne-CHtlITI mini autem unquam , cum confratriz amiftu >m- indutus eft, id liceat.

Ne in confratriarum , fcholanimv· oratoriis, ccclefiifve cadavera , etiam (odaiium , (cpaliri liceat, nifi id licere es certis privilegii tabulis, aut probatz coniuttudiola immemorabili ufu con-(literit epifeopo . Ubi vero confratribui jus (epuhurz tantum conceflum eft, alii nemini, neque elcftionisetiam jure, ibi (epeliri liceat,(ed ne confratnbus quidem ipfif, nifi per (es manica ante obitum in fodahtio rite adferiptui fit.

Ne cuiquam confratria ufquam elctmofynam queritare liceet , nifi facultate , qu· literis exarata fit ab epifeopo impetrata-

Nc inullo difcipfinatoram, aliarumve (cholarutn confratria officiales , mimfirofve crearl, aut eligi liceat, nifi vcl alio facerdote ab e» pifeopo conflituto , prziente , fi modo aliud epifeopo non videatur.

Quacumque *Sc* m hoc quinto concilio, & in allis fuperioribus de difciplinarorum fcholis , aliifve confratnia, etiam laicahbus conftituta , aut przfcripta fuqt, ea epifeopus ab illis inviolate, integreque fervari mandet ; etiamfi inec-'clefiu regularium illr fcholas, confratcrnitatefve ereftz fint, exerceanturve ; ita ut fi quid contra ab elfdem ufquam faftum erit, id pro cuip· modo ab epifeopo graviter puniatur arbitratu (uo.

Caritatis, bencficientizque omnibus officiis, âuz in proximos conferuntur , magnam czle- is gloriz mercedem propofitam elle, lactz liter· offendunt ; fed illa maxime Deo grata , atque accepta opera lunt, quibus benigne fit, ac fuccurntur egentiffimis hominibus , «grotte ac peregrinis . Itaque , ut qu· ad eam rationem pertinent , legibus *Sc* lanftionibus communita , refte oblervcntur , hzc pio paftoralia cure noflr· munere decernimus.

Primo hofpiralattus , livc , cui hofpitalium ·dium cuilodia committitur, vir fit , cujus fides, pietas, vita innocentis , iedulitas, caritas gravium vicorum teftimomo commendata hr.

Caveat, ne a quoquam, cum hofpitimn m-Dgreditur, aut, cum inde dilcedit , quiJquam, vcl minimum , ac ne (ponte quidem oblatum exigat, petat, accipiatve.

Nc cum mendicis , qui ad quzflum omni fimulandi arte utuntur , aliquam turpis lucri paftionem pro iis recipiendis meat .

Curet irem , ne quid peregrini , advenz , paupereique hoioitio excepti, contra Chnftianatn pietatem, oonofque mores admittant.

Quimmo certam hpram , tum mane , tum vefperi przfcubat, qua, iftibus parvul· campans datis , omnes fimul aliquantifpcr urent .

Doftrinz Chriftianz inftitutionetn innoducat, qua ptzfinito aliquo temporii fpatio traduntur .

Si enim iis ad corporis viftum , curamque benigne fuppeditatur, illud etiam nuaimc curandum eft , ut fpiritale doftrinz Chuftianz poculum cifdem tribuatur.

Nt pueros una'cum adolefceni lori but, majotibafque natu in eodem lefto cubare permittat .

Neque item esu , qui integra valetudine funt, ftim zgrotis, aliquo morbo laborantibus.

Qui autem integra funt valetudine , ne diutius triduo in hofpttio morentur , nifi aliter ca ipfius hoipitalis tnfliituto permittatur.

At cum eotdem paucis poft diebus redite ani-

nud-

ANNO CHH»Ti If], madverterit , invcftigct diligenter', quoufque **** : *e fedulo vidcaf , ne il modo «d hoc, mod· ad illad hofpitale domicilium diverteftes , *(t ftttguaoi* fingant | de urfie , opidove tamers vere non eaeant, turpi quzftui, atque etiam aleis, multifque alm flagitiis op«ram dantes , quod aliquando evenire compertum aft.

tf

Scudtoie *epifeopus* curet, ut in rdibushofpitalibui , au* untonà , ut vocant , jure , alii domui bofpitali adjuuâz fiant, ubi (ango temporis (patio hofpitalitas intertnifla eft , quaat, primum rettituauir , qc jairis eft .

XIX.

I *ti tnvcialti pertinent .*

t ^a««i I, Meminerit epilcopur , fe , ut eft Bonifacii VIII. pontificis &: concilii Tridentiiii edita faodio, divini judicii obteftationem , ac tnalediliionis sterne exterminationem effe fubiturutn , li in monialium , etiam quz ab fua jurildidione libere , immuncfquc funt , claufura reftituenda , atque adeo conlervanda fe negligenter gefferit . Quare ftudiofe in eo evigilet, paftorali lolicitodine , ut non modo in monaftenis fuz curs , jurique fubjeftis , verum etiam in illis , quorum curationi regulares cujuivis ordinis przfunt , illa omni e* parte , ut diligentimme fieri poteft , fervetur , propolitts etiam Tridentini ejuidem concilii , *«k* ejbitrit fui pernis .

Contra moniales item , illas etiam , quarum curam regulares gerunt , ti quando c elauture finibus exierint facultates a lede apoftoltca non imperials , cenfuns ecclcnaftkis , atnfque juris remedils agat , ptout e le efle viderit .

St quando moniales , legitima facultate , ad aliquod monafterium tiansfciri contigerit ; eam curam , cogitationemque epilcopus fuicipiat , ut quo a paucillitnis confpiciantur , bene mane, lub auroram kilicct , a viris st ite , morumque lioncitarc giavibus Cognatioueque propinquioribus eo deducantur .

Caveant, qui ab epilcopo , lupetloreve facultatem habent ingrediendi monafterium, ne pro libito intra ejus lepra , data facultatis prrttxtu , ingiediantur, led tunc loiunl , cuna urgens neccflitas depofeet, ut nc ea landiifimi pontifi- UiVuiJaau ,|T| cis Gregorii XIII. fandione , excommumcatioitis poenam ftatim lubeant , a qua , niti per lcdem apoftolicam ablo'vi non poffunt.

Ne przterea religions hominibus fepta monafterii , etiam fuz curz commifli, ingredi liceat, ne ea quidem caufa, ut teftantium , qui in monialium ecdefia vel fepeliri , vd anniverfaria quotannis agi voluerunt , pis voluntati lativfaciant : led quz anniverfaria ex teftamcnto debentur, m carum exteriori ecdefia przftent.

Ncc vero jiroceftionia m folennitate corpolis domini agendz caula , contcllarius facerdos , aut allu' inperior eo ingrediatur , ac ne epilcupus quidem eo nomine , neque alios ingiedi panalur .

Neque nem caufa vel monialium cubiculis benedicendi , vcl eas , locave monafterii aqua bvnedifla afpcrgendi.

Ncc etiam cum veftitus lacer puellis tradendus eft , vel illae ad profeflionetn admittenda funt , vel mtniftrandiim faciamentum confirmationis, epifeopus , fujscriorve tam regularis, quam fzcolaiix , aut confeffarius , aliulve ad fepta monafterii introeat : led in ecdefia cate- CH|urn riori t ubi fandiffimr euchanftis {aeramentum ad feneftellam mimftratur, hzc silis, vcl puellis, vel monjalibus m «cclefia interiori manantibus przftersiur .

Neque miffs celebranda caufa , ad latecloittn ecclcliam, mooafteriive fepta , epifeopus , fuperiorve introeat unquam; sufi tantum , cum przfefta moaafteni , aut alia monulis conCtcraada eft ; tuneque ac moniales egrediantur, fed is adjundtu etiam , quos ad miniftetium conficiendum r caffarios hab«t, msniftris, introeat licet, intus oiffam cclebrrt, ritumque confecrandi adhibeat, ad pontificalis libri prz-

B icriptum .

Monialis ne atramentarium , calajnum, aliudve cujufvii generic inftrumentum , quod ad lcribcnduin ufui fit, in cella, allove loco ptivatim habeat .

Quod fi quando fcribere necelTe habet, id nc faciat, mb pretexts concefiu I

Hzf veto nc facile concedat , pctmittatve, fed explorata , perfpeâaque lcribendi caufa , eaque gravi , & neceflaila , facultatem dc atramentario , ceecrilque ad fcriptioncm *acceflatiia* accommodet : quz ubi moruahs adhibuerit , quam primum prstcâs reftituaf , fimulque reae ofteadat , quzeumque fctipfertt .

C Moniales libros dfjuivis generis apud ie minime retineant, niliquos epifeopus, vd is, cui id curs dedetit, lcripto appiobarit .

Cum novitis , antequam profeflionem prz- s«tf,, t.,r flet , voluntatem epilcopus pro facultate bbi (,c'' * decreto 'lrtdeutrno data , explorare volet, hoc agere ci liceat loco, ubi crates monafterii iunt, nec propterea a (eptis illa egredlarur, nili caufa lit , probabihfve ejuidem epiicopi judicio fufpicto , quamobrem potius efle cenfuent , ut alio loco ejus Voluntas perquiratur : tuneque vel in cedefiam monaftem exteriorem , vel in aliam proximam prout commodius , decentiulve fieri vidcrir, illam perduci jubeat. Qua in ecdelia , przfentibus matronis duabus , state

D gravibus , hoocftis , *te* novitiz gradu cognationis, quantum poteft , propinquioribus, quas apia , aut moniales delcgeiint , ejus animum voluntatemque epilcopus rcàc indaget , loco paulo remotiori , ita ut quz adiuut marrons, videre , non tamen uunbus percipcie poflint Indasationem, relponlionemve .

Ut *Sc* in puellis, moniali vcftitu induendis, 8c in admittendis ad pcofcffioncm novitils , unua idemque ritus ab provinciz epiicopis adhibeatur „ cum ejus generis leguiz variz ille quidem, ac plane inter lc diveilz , dilluniiefque fine ; liber de eo situ, hujus lynodi provincialis audforitatc per nos edetur , ad cujus pndciiptam omnis ea ratio incatur tum pud-

E. lar inauandi , tum novitiaa ad profeflionem admittendi .

Si quz monialium przfedta , earomque lupatior regularis , virginem aliquam non explorata per epiicopum illius voluntate , examineve adhibito , tcligiolom veftitum fufcipere , aut profeflionem conficere permilcrit j ab ipfe epifeopo pecua afficiatur I

ANNV· CHIUSTI 1Γ7»·

XX.

IJae *puniti»* *h/u Jttnit , ivifilitiuifii firtixv* .

Omni epifcopalit folicitudinisofficio, Audio* que vigilanti epifeopi pro fui muneti· ratione in eam curant incumbant, ut quęcumque fc in fuperioribus noftris conciliis, fc in hac quinta fynodo provinciali, decreta, conftitutaque funt, diligentem, atque adeo omnem exeeutionem , quemadmodum par eft , plane habeant . Quicumque vero vel univerG , vel finguli, quorum intereft , non paruerint , aut aliquid contra commiferint , admiferintve, II muletas, &pα- nas luant' iis ipfi» decretis fancitas : tum alias preterea «ecleGafticis , conciliaribufve fanâlonibas , fc canonum jure preferiptas . Compcllanturque prntarea ab epifeopo 'ad parendum omnibus juri» remediis , alii* etiam panis, fc ccnfuris conftitutis, fc irrogati* pro arbitrio fuo·

Quzcumque etiam de facrimentorum adminiftratione , miff« facrificii celebratione , divinorumque officiorum modo fc ratione , in hac , & fnperioribu* provincialibus fynodi» decrevimus , ea pla^e omnia fc fingula ad metropolitanam etiam, ceterafque quafcumque eccleiias , ritu Aaibrofisno utentes Λ pertinere fancimus ac declaramus j nili ft quid ejufmodi erit , quod vcl per nos , vel deinceps per fucccfores noftros archiepifeopos nominatim , fpeciatimque declaretur , Ambrofianis ipfis ritibus inftitutifve exprcfiic adverfari.

Si in his decretis ante alteram Mediolanenfis provincio fynodum ulla difficultasorta erit, ejus declarationem , tum vero praeterea omnium , quz eiidem decretis continentur interpretationem & explicationem nobis , fc fucceflbribus noftri» archiepifcopis perpetuo refervemus , falva femper fedis apoftolicz auftoritate ·

Quamcumque facultatem ex decretis , in hac provinciali fynodo Mediolanenli quinta per nos aditis , habent epifeopi ; eam ipfo* per fuos vicarios generale* exequi polle volumus , nifi in iis quz proprie ad ordinem epifcopalem pertineant , aut in quibus vicarii , a factis canonibus , aut e concilio Tndentino , vel a nobis expreffc excluli fint.

Ut nemini eorum , qu· in hac quinta provinciali noftra fynodo a nobis decreta funt , ignorantiam excufari liceat , edicimus , ut ex quo primum die edita in valvis metropolitan· ecclefi· propofita fuerint, ad duosmenfes, omnes fe, fc his decretis, & , fi contra fecerint, panis , quz eis continentur , teneri intelligent . Ab eo etiam affixionis die , eorum decretorum temporis initium fumendum decernimus , quibus aliquid intra certum tempus przitari jubemus .

Unufquifque nrjtere» epifeopus ea omnia fc fingula in promma diacclana fynodo legi ac recitari jubebit ; fi ita expedire cenfuerit, fuse quoque cathedrali» ecclefi· valvis proponi, quo ltudiofius omnium animis eorum prçcepta fixe inhçreant .

Singule etiam cathédrales, fc collegiatz, & parochiales ecclefi· hujus provinci· I has noftra'. conftitutiones aliquo loco collocatas perpetuo aflervent.

Omnia & fingula qu· a n^bis in hac quinta provinciali fynodo decreta , aâaqaa funt , qua debemn* obedientia ac sWvtraatia , auftoritati , ac judicio fanâa» Roaaanp cedefiç , omnium ecclefiaram matri* fc magiftra , femper emendanda , fc corrigenda Jàbjicimu* . | CHtirn ιπv.

SUBSCRIPTIONES EPISCOPORUM .

Nos Carolus fantfta» Roman· ecclefi· presbyter cardinalis tituli fanâs Praxedis , Dei fc apoftolicz fedis gratia archiepifcôpu* Mediolanenfis , dc confilio fc aflenfu reverendiffimorum cocpifcoporum noftrorum fubfcripfimu» .

Ego Ccfar epifeopus Dertonenfis confentien* fubfcripfi .

Ego Hieronymus epifeopus LaudenGs cônfentsens fubfcripfi .

Ego Petrus epifeopus Aquenfis confentien* fubfcripfi .

Ego Dominicus epifeopus Brixienfis confentiens fubfcripfi .

Ego Nicolaus epifeopus Crcmoncnfis conContiens fubfcripfi .

Ego Hieronymus epifeopus Bergomi confentiens iubfcripfi .

Ego Frater Dominicus epifeopus Aftcnfisconfentsens fubfcripfi .

Ego Guarnerius epifeopus Alexandrinus confenttens fubfcripfi .

Ego Joannes Francifcus epifeopus Vercellenfis confentiem fubfcripfi .

Ego Vincentius epifeopus Albenfis confentien i fubfcripfi .

Ego Erancifcus epifeopus Vintimillienfiscoafcntiens fubfcripfi .

Ego Czfar epifeopus Savonenfis confenticns fubfcripfi .

Ego Alexander epifeopus Cafalenfis conlentiens fubfcripfi .

Ego Alexander epifeopus Viglevanenfis confcntiens fubfcripfi .

Ego P. Cotta epifeopus Novaris confentien» fubfcripfi .

INDICTIO FUTURI CONCILII

SEXTI PROVINCIALIS.

Grilli *ki/rrttiui JniM , titali /ttSi Trxxt-Jil [ttiii ttttttfix frtikyttr txrdixxlil , ftxRxyu Mtlitkxtxfii tidtfix xrtkitfif-*

OMNIBUS fc Cngulis reverendiftimis dominis epifeopi», qui fc hic adfunt , fc fynodo provinciali Mediolanenfi quacumque ratione intereffe debent , omnibufque item capitulis , fc ecclefiarum cathedralium procuratoribus, indicimus , fignificamus · denuntiamus » & intimamus proximam fequentem fynodum provincialem Mcdiolaneofem fcztam, Deo omnipotente auâore , fc ad ejus laudem , hac eadem in urbe, hoc ipfo loco » anno MDLXXXI1. die decimo menih Maii proxime fequentis , qui dies erit feria quinta dominice tertis poft pafeha refurreâlonis domini noftri Jcfu Cnrifti, inchoandam fc celebrandam efle . Quamfcbrem eos omne» fc fingulos reverendiflitno» dominos epifeopos monemus , procuratores vero ecdcfiarum cathedralium invitamus,

INNO CHAliTt •in·

tun·*· “* *o. die «4 fpoodism provincialem fastam. juvant*. Deo Madiolani celebrandam conlbtasto, hie mniuao interlint, nifi diem celebrationis ipfius fynodi aliqua ca caufa a nobis proreptam faiffe . noftri· ad *o< datis literis incelleatrmc . Quod fi iplotam revertndiflimorum «piCcoporam noftrarum aliquis legitimo tune detintaa erit impedtmeato , nunnum procuratoremve ad fa ercufandum atque ad id impedimentum probandum ad nos mu- utt cui etiam facultas ab ipfo detur, ea «nnia dr fiagula nomine fuo *tc* «celefia îm recipiendi , quz divina gratia auxiliantt m ipfa Iroodo a nobis de eonfilio *tc* affitnfa revert»dlt&morum cocpilcoporum noftrorumconftituentur decernensurve

'^MNO CHVITI *im*

c o nc il ium Mediolanense vi. PROVINCIALE.

Quod Carolus Borromcus fandi» Romane ecclefi» cardinalis tituli fanftr Praxedis, archiepifeopus , habuit anno a Chrifto nato , MDLXXXII Gregorio XIII. pontifice .

Ctrtlui **paffe** *^imiu ccclefiz firuli fimUj Trc-* **B** *xvdii Dei CT ufefttCtu [tin freti» trthitfifc»-fui fe»3u certifie , MeiietjtKiifii uxiverfit fre-·uinti» MtituUntufii /iithtm felutcr» i» iimine .*

HABUIMUS!uperIore anno , ut icitis I quintam epikoporum provinciae noftrz fynodum , m qua nihil prçtcrmittendum cura- vimus, quod a nobis pro noftro epifcopali officio, quo veftrum omnium faluti omni ratione ieruite in domino debemus, eOèr expeâandum· Inter alia auteen **qu*** veftrz fpiritualis utilitatis caufa **adi** funt , nonnulla quoque ex inftituto funt dorreta , quibus motum . Chriftianeque difotplinz relitutionetn , jam multis an- **C** le annis inchoatam , proicenti farnus . Pauca faut illa quidem . fed veftrum eft eo diligentius , majorique landz obedietstfz ftudio ea ampfeAI . tenere , ufaque obfesvare . Videie clcrin , videte fideles omnes , veftrum in tis ctcqucndis officium , que laccrdorc· paftorcfque, vobis gregi (uo , ut apoftolus precipit , attcudcnrcs , ad animarum veftrarum Calurem ptebent . Caveat unuiquilquc diligenter , ne , qund ad *ic* attinet , **vigili»**, *curt, tc* labores, quibus divina ope failentati , veftra caufa exerremur , fruftra fafccpti «ideantul : quod quidem in die domini, *te* probro , & crimini **D** graviflimo IIII daretur. Efficite potius prompto animo & voluntate , ici ipfius effirâu pipilando , ut etiam hoc nomine in dies magis amagis ftudia. noflra excitentur , quiu-s animarum villiarum lalutem tota mente , omnique cantatu ardore in Chrifto curandam fufeepimus I >|uod ut confaqui poffitls , uberrimas vobis divinz granis opes precamur Daca Mediolani vI. Kalendas Mail 1581.

Indicendi concilii provincialis ratio fortnula que ediâo concepta, in provincia Mediolauenh ulquc ad in temporis fervat, eft , quo primum in fjrnodo provinciali quarta . ad ufum decreto revocatus eft vetus ille canone Toletano oli or. introduâus iudiftionis lynodalis mos , **£** ut qur lcilicet fvnodus deinceps tutuia effet , ejus conditurus dies denunrlaretni , indiceictutque in (ynoda , quas illam oldinr lcque.ntcr» piottme antecederet . Atque hçc quidem ratio Mediolani ad coulueludinem revocata ua e* deeirto provinciali adhibita eft . u: concilii ptovtncialis futuit diei ita in leflione prosedentis concilii ultima indiAus , *tc* in Kalendatium B cju. anni . in quem illius cclcbiltas caderet , loco fuo relatus, Je more etiam in bafiliea metropolitans die epiphaniorum denuntiaretur certis conceptis verbis . Quorum etiam formula grandiufculis literis exarata , duobus menfibus ante conftitutum concilii (exti diem loco cdi&i ecclefiarum cathedralfam valvis affixa eft , ut infra .

Concilium provinciale Mediolanenfa feftum , per illuftriOlmusn *tc* reverendiirimum dominum dominum srcbieplfcopum decreto edito *tc* psomulgato indidum *tc* convocatum , hoc anno **MDLXXXII.** die Io-.mentis Mail , Deo auxl hante , in metropolitana erclella de mote incroabitur 8t celebrabitur. Excanrellaria archie, pifcopali, die vt. Martii 158a.

okATIO CAROLI CARDINALIS *i*ITU 1.1 SANCTÆ IRAXEDIS,

AXCHIEPHCOrI MEDIOI ANLNSI» .

iUiitt tu frovtneieh cttHtliu KL

DIVINA-. ego nos *mifaricordic munere* linguistique dono, jam concilium provinciale fextum, patte» fanâifTimi, concelebramus. **D** Hzc ipfa concilii provincialis vox , nobis , qui ob eam esufatn. dure Spiritu fsnâo hic adfamus, rem magnam , gravem , in omnes pattes maxime utilem , lafararem provinciz rationibus , atque adeo omni cccicfiaftica; difciplinz ufui inftaurauontbuique noceflatiam lignificat *tc* plane oftendit .

Hzc quidem a-tI- piovincialis , ab apulfalucu ulquc temporibus divinitus Inftitura, *tc* diuturna ecdeliz confuetudine in omnes tcrraium partes derivata , fanilionibui pontificiis corroborata , *acumenicit concilils communicata ,* olim Borentillima fuit. Quo faâum eft , ut ca ïampridem in omni provincia,frurtus tuletit *tc* uberrimos *h* maximos . At vero ubi intermiffa vcl neg^eAx fuit , quants *tc* quam gravi, damus mue impoitats fiait rei'univerfa Chnfiiane, non eft cur pluubus explicemur , -« Ipfa loquitur. Ji> *autem* denrmeutis facraTridentma lynodus ut tandem occurreret. (alqure conciliorum provincialium lollirutur. renovavit : quod nos ex illius przfcripto cum fzpenuziero operiivcdomibo adtnbucrimus . ahquo»illhis fruitur expcriundo ciagnovimus Et vcioquoifam lancre-

ANNO CHAISTI IOX.

fertur omnis provincialium opifeoporum conventus? anno· ad res qua non modo funt utiles, fed qms longe omnium graviflimz ? Agitur in eo gloria Dei, agitur falus animarum, agitor inftitutio cleri, agitur dilciplina populi, agitur denique fpititualium «gritudinum curatio, nobis qui ia apoftolorum locum fucccflimus commilia, ut ex evangelio jam modo audivimus.

Eft porro curatio hae multiplex, Ac late przterea patet, magnum fane negotium ac grave, tu unius tantum anima (pro cujus falote Chriftus dominus fanguioem profudit) curam incumbere ; multo gravius, plurimos valle languentes fanare ; longe graviffimum provincia univerfa ampliflima *k* zgrotanti medicamenta opportuna apponere; fed infinitis partibqs difficillimum eu, motbis qui unius epifcopi ftudio vix aut nc vix quidem aliquando curari poffunt, (cum pene infanabiles lint) remedia adbibere : qua cura maxime ad provincialium epifcoporum conventum, tamquam ad aliquod lapientum medicorum collegium pertinet. Ac cum omnis pontifex ex hominibus aflumptus, fc ipfe circumdatus fit infirmitate ; egritudinum quoque noftrarum cpiicopalium curatio, cujus magna ex parte in fynodis provincialibus ratio habenda eft, explicari non omnino poteft quam gravis, quam falutaris item.

Sed eft cur jam hoc initio orationis noftrz paucis rem compleäamur. In conventu epileopali propolirum eft nobis ftudium curationis Ac noftrz Ac noftri gregis. Cum igitur concilii hujus provincialis fexti cauli hoc facro loco Ilmus, vocem illam apoftolicam & divinam, non modo omnes muneris noftri partes fignificantem, fed nos magnopere moventem audlimus : ^/rrenrfùe . *volii <T tnuverfo* Jt«J>, ■ J·· ■pur *fofuit Sfiritui* /alsffzi *reftrt tcdifioin £>d, quam* yjuguiar *fuo*. Quare Ac unam Ac alteram item curationem pro officii noftii munere przftcmus. Kes duz lunt, quz nobis in folonni hac aäione proponuntur ; una provinciz zgrotanlis (latus, altera diligcntilfima difquifitio lalutarium medicamentorum. Atque de bis quidem rebus duabus in przlenti aliquid Ac brevi fane dicetnus.

Primum igitur, patres reverendiflimi, fpcClate quzfo una mecum provinciam univerfam, quafi publicam hofpitalem quamdam domum amplam, in qua multitudo ingens fit hominum graviter periculofcque zgrotautium. Proponamus hic nobis ob oculos tam infinitos homines «gre affectos, quos Chriftus dominus ab apoftolis fanari jufitt: At cos in provincia frequentilbmos coufpiciemus ; cum pntfertim his temporibus tanta malorum lues in mortalium vifcera fele infuderit. Eo hydropi laborantes ; en febri Ac phrenefi rftuantes ; en drmonum impetu agitati; en lepra foeda affeâl ; cn paralytici, Ar permulti claudi ; en alii aridi deoilclque ; en gibboli plurimi ; en muti compluies ; en lippientium genus ; en A: czcotum & lurdoruoa quam infinitus numerus; quam multos alios lethargis morbus occupavit? O commifcrantiutn &■ languentium fpcäaculum ! An hic, patres, dolor nofter fupra dolorem ? an io nobis cor noltrum maerens ? Quz (mahim) ifta hydropifis quafi intus in omnium provinciz partium cute inhzreiceos ? fupcrbiz vitio quam multi targefeunt ? quanta inde morborum peftis ? quam profufus veftium luxus? quam novus *k* inauditus pomparum apparatus > quam vatius barbarico r-pete ornatus ? quam innumerabilia (ervorum rrex *t* quam effula denique omnium ■enim pronnvies : qu· tamquam morbus inteseus in omnem provincia partem fefe longe lateque diffudit *i* Ac vero quam lare patet alsa hydropifis, incahaufta illa pecunia (itis, Acidolorum fervitus avaritia, Ac illa malorum omnium radis cupiditas? Ea hoc morbo nefaria quaque exiftunt. Hinc feoeraiitii contraibis ; hinc mendacia perjuriaqne commerciis contrahendis ; hinc falfa quaque, hinc adulterina Ac corrupta merces ; hinc doli, fallacia, fraudes, & fubdola quasque artificia; hinc alienorum bonorum quafi aucupia ; hinc judiciorum iniquitas judicum corruptela, pupillorum oppreI&onei, viduarum defolatio, ■ injuria denique omnis. Quam perniciofa fuis, quam effrenata illorum cupiditas : qui nullos fibi fines concupilcendt lirafctibunt ; ufque adeo ut alios pofleflionibus uls, etiam fzpe per injuriam pellere manibus pedibufque enixe operam dent. Horreant ifti judicia Dei omnipotentis, voce Ilaiz conquc-rentis Ac comminantis : Ka *vokii*, inquit, qm *tiomui» tiiimai*, *V* ajral· ajra *tofuU-* r'''' rr. Horribilis certe eft hzc Dei comminatio-, at litorum quam ardens, patres, quam effuia cupiditas ? En rurfus circumfnfa undique alia hominum multitudo febris multiplici Ac gr*·· ardore zftuantium. Juvenes, quibus cupiditatum flammis quali lummis febrium caloribus, *k* concupifccntiz igni non cxaidefcunt ? delicils affluunt, oculos habent plenos adulterii ; &· flagranti illo ardore concitati, bibunt quafi aquam iniquitatem omnem ·, nihilque non agunt, nihilque non attingunt ; nihilque non elaborant, ut male agant : imo male agendo gloriantur ; & quzmale faila non patrarim, illa ipfa quafi a fe commiila inlolenter ubique jaititant : ufque adeo turpiter agere, fibi gloriofum opinantur. Atque prx illo ardore, furore eo etiam praecipites feruntur, ut cum ne facrorum quidem locorum rationem aliquando habeant ; tum vero (anitum matrimonium, ficut gentes qua: ignorant Deum, ineant atque lufeipiant, lusque libidini ita vacent, licut equus *k* mulus, in quibus non eft intellectus. O tem commiferatione dignam' Febrilis hic furor non modo juvenes, Ac adolefcentes, fed pueros, A: pene infantes his temporibus aliquo modo invailt. CJuam ifti petulantes ? quam contumaces ? quitn effrenati ? quam projeCta audacia praecipites? quam turbulenti, & domi, &.' foris? quam impudenti licentia ad nefaria quaeque concitati ? nolumus plura prz dolore. Sunt plerique alii qui tamquam fanatici homines, Ethnico more,)ocularl quadam licentia fatanz aftu introduits, larvis induti furiantur & bacchantur, choreas ducunt, tripudia agunt, fpedacula profana cdunt ; atque in aliis iftiulmodi actionibus ufque adeo tnfaniunt, ut in tanta peccatorum, 3uz inde exiftunr, colluvione, ne culpam quiem agnofeant. Alii porro non tam phrenclis furore, quam demonis altu agitati, eo précipités ruunt, ut non modo medicamenta alpernentur, fed medicos Ac curatores (alutis fur infanabili quodam odio infcäentur : vero (quod dcteftabile nefandumque facinus eft) violentas manus cotum patentibus laccrdotibus,

ANMO^ CHRISTI ·>■■■> tftof. I, I1

quos

AMNô~ CHRISTI lita.

quos venerari A colere totis in Chrifto vifcctibu* debent , afferant A inikiant , cofqac alU quando truculenter, impiet Iceleratequecontrucident. At lepra qnamplarimi laborant f ifti , & malefaftis, *8e* nagitiorum lepuritate. *It* vitiorum exemplis, provinciam fcediditmc inficiunt. Al vos, patres, quoi huit provincial {peculatorei domitnu dedit, reüe cernitis quam exitiol* fit iftoram peiditilfimorum hominum contagio, *le* quam in omnes partes difluia. Pa^ly licorpm pmterea numeral magnus eft : qui pqp quadam virtutum torpedine, tamquam in mollitie camis jacentes, ne delideria quidem icite agendi concipiunt, nedum fandarum adionum officia exequatur: Sed en claudi alii: ifti optime vident, quam valde in Cbriftianarum virtutum difciplina progrediendum fit , non longe tamen uti of>ortet progrediuntur ; imo a reda via , quam emei ingredi iunt, ad vitiorum diverticula profluunt . Alii aridi iunt , qui manu cum debilefint , in operibus caritatis défunt , nominequç tantum Chriftiano gaudent . Al gibbofi quamplurimi: qui ad terram proni, humi repente , non czleftia , led terrena tantum (pedant ; & tamquam Illii terrs, animo demiffb, ut pecudes ad paftutn, ad crapulas *Bc* comcfittiones abjedi, guis, ventri, *Bc* ganeis dediti, plane ftatuerunt oculos declinare in terram : horum Deus ventet eft, *Bc* gloria in coniulione ipforum qui terrena lapiunt, ufquequo gravi corde *f* lita hominum lue· provinciam noftram late inquinat. EU etiam infinitus numerus mutorum: lunt, qui in divinis laudibus muti, at in maledidis , blafphemiis, diris, imprecationibus, convitiis, detradiombus, contumeliis, lingua celeti & exercitata funt. O dctcftabilem hominum pedem ! Copulandis diffidentium voluntatibus lilcmio utuntur : fed lingua tamquam (editionum flabello abutuntur ad difeordias diflemliundas. Certe lingua eorum ignis , univcrlitas iniquitatis , *Bc* lcpulcrum patens eft guttur eorum : quorum os maiedidlonc *Bc* amaritudine plenum eft. Sed quoufque ifta hominum lues procellit ? inquit dominus, *eufcal/evi* , arma *ejl Infoet*ar Laneas. Lippos alios (citis, imo *le* czcol quatnplurimos . En (pedacuhrm tenebricofum & horribile . Eft quasdam hujus fzculi czcitas, qua ut terra node circumluis homines oculis fidei, cum *Bc* fempitemam illam czleftem gloriam, A perpetuos inferni cruciatus, A mortem , *Bc* horribilia Dei judicia propolita habeant, nolunt tamen videre ut bene agant. Permulti item rerum divinarum atque adeo rudimentorum fidei ignari, veri czci funt : qui plane abjeda (uc (alutis cura, viam cum ignorent que ducit ad vitam, illa imperita recitate prolabuorur ad fcmpitcrnum interitum. Verum plcrique alii ceci (unt: qui rerum futurarum, que lempiterne (unt, nihil ptofpiciunt ; res autem prelentes , qus caduce , qua fluxz . qua vis ad pundum temporis permanent, caca quadamavidnate rapiunt. Ecqua tandem eft ifta hominum c«< itas, qui res procreatas creatori, res viles Aabjcdas iummo Deo praeferunt? At iurdi quam infiniti' quam mrieranda eorum conditio ? Ifti in male agendo («nt pertinaci animo, voluntatequeobfirmata , Dei vocibus obiurdefeunt, pietate non molliuntur , minis non cedunt , precibus non commoventur i mentis (enfu hebcfcentes, perku. la (alutis non timenti homines non metuunt , lte quod graviflimum eft, Deum non verentur . Jam cernitis , patres reverendiffimi , aliquam provincia partem rgrotam: aliam vero qua ad clericales agtitudines pertinet, vos etiam opilme peripicere poteftis. Jampridcm clericali ordioi remedia appofuimtu · qua pro temporum ration* opportuna judicavimus : fed alii morbi (tint, quibas jam clericalis*difciplina languebit. Vita honeftati *8t* morum cattttati coaiubnias , cju(qae generis vitiofas aliquas partes labavimus: ecce alia labes, qu· valde illius ordinis dignitatem infecit : in eo inbarefcit avaritil ·· quam ob caufam, ut alia filentio prztcream, quz paftoralis animi noftri fcnfum excruciant , defert* ffpe ftatione, in fori folicitudinibus illius ordinis homines excubias agunt, lites appetunt, lites intendunt, *Bc* frequentes pleriquc in judiciis funt. Clericis ftudiaprjfcripfimus : aliinegligunt, alii clericalium ftudiorum fines tranfiliunt : alii ftudiorpm prrtextu ab ecclefia ablunt , a fundionibus eccleliafticis fefe abducunt, & a clerical difciplina refugiunt; alii (clentia inflati, prm fealios etiam leniores, quos vereri debent, (uperbe contemnunt; beneficia ecdefiaftica tenuia contumaciter reipuunt , ampla prfpofterc ambiunt. Quam alii llericalcs morbi, patres, quam alia vulnera recruduerunt ? quibus potius medeamur oportet, quam enumerando refricemus.

anno ~ CHJtUTI Ijta.

Nihil vero attinet, cui hoc ipfo lococgritudincs noftras enarremus, non enim dubitamus, quin vos, quos dominus conftituit fanare infirmos, pro confciciitia vcftne religione non modo diligenter etiam atque etiam ipfa fpirituales noftro· omnium morbos videritis ; fed medicamen* ta exquilieritis, quibus appolitc curentur . Verum etiam quo reâius omnia nobifcum iterum atque iterum reputemus ; illud unum nobis omnibus pcrfuafum cfle volumus, ad ordinis noftri dignitatem audoritatemq; muneris non faris elle, fi certis quibuidam virtutibus, quibas ceteri homines praediti efle (olent , nos exculti fumos ; fed harum ipfarum virtutum ornamentis nos longe excellere oportet. In gradu enim epifcopali collocati fumus: qui uj aurum ceteris metallis przftat , fic allis vel ampliffimis dignitatibus cum przcellentior fit, tanto perfedioribos virtutibus ufque adeo przluccre debet, ut inde ad alios (picndor fingqlaris dimanet . Vitz innocentia, morum integritas, religionis pietas, juftitia cultus, A alia ejus generis virtutes , (unt quidem nobis communes cum reliquis: (ed cum multo prcftantiores c* ipfas in nobis fingularis vita ofhcus fplendefcere debent ; tum vero alla (unt , qua propriz nnrcipuzque epifcoporum funt , A cum przftantiflima Dei cantate , A ardenti ejus zelo in primis conjund« : quibus virtutibus exhibeamus nos ficut Dei miniftros : liidemqtte exiftimet homo ut mlaiftto* Chrifti *Se* aifpcnfatorcl my(teriorum Dei . Si igitur epifcopali perfedione noftras aftiones A oflicia metimur, certe diligentius aliquas etiam zgritudines noftras (peculabimur .

Quamobrem cum omnes provincia partes, live populum . live clerum › uve nos etiam (pedemus, fi diligcntiori (jjcculatione , quam nos dicendo conimonftravimus, intuebimur, qualem eam aipicicnrus; a grouillent , fcilicec, A multis adhuc morbi offcnfiontbils percutiam ; A ita perculfam, ut reliqua cura opus fit , non medioai, fed magna. 7VaL *Àeltr , jtij hecmr tft) rtfi/u* mis *'β* »» Gaiaad ? Numquid nulla medicinz ratio in provincia A in provincia ampliffima ? A(«avfM,d *nnjimr itt»* Jp Numquid tot A tam faptentes epilcopi , optimi animarum curatores, A praccilcatcs animaram me-

f

'anno «nidici? *Qjurt ifiter* ma *eft tkteft»* *cicuttix fi.* A concilio lexto lalutaret cwtationrv, falunri* nae- aWXO
CHU*» *i<· ffnli* *·«>*? <£>>■» ob canfem provinci» 1»- dicamenta, *tt* prafentia remedia. Quo In ofti- CHRUTi
I'·'·. nat* non «Il? *T*A»flt tufii, finitu eft afltil V* cio dilquiûtsonu, evangelium, qeo* nuper au- n·»-
■·/ *felwt* nan *Juettu.* inquit mettent & deplo- divimus, not valde militait, cum curationi· mu-
un< Jcrcmias. Jam diu iniit campus, quo fe- nus apoftolit Chriftua dominus eommifit hir ver-
tu Tridentin* fynodu* laluiartt (anaodit mor. bi* *itMii t» vi»,* nepa* virgam, nef*e Lv.y.
bi* leget tulit j jam pridem etiam tam fepenu- *ffruat, niti funt»»*, urjaw *frennitu, area** do*·
meros not, tamquam medici qui coliegbtim de mainu horaria. Qyorfum ira leget? quid offen-
curandis corporibus coufuitationem ineunt, huc dunt? quid loquuntur? quid prafcribvnt? re.
ad concilium convenimus, ac provincia nebit tumcerty humanarum defpicientiam, terrenarum
M> curam tradit* nondum falotasiter curat* cftt curarum «bjeftionem, vite hujut contemptum,
imo adhuc pena attiita > pene perculi* jacet? animi abalierutionem ab iit qua noftra font,
Sefer (tetrilient fili» ftfeii mei r*n/tiru, *[»<n* *It* illam *e* noftri*. quo* cognatioait viacnlone-
V eentrifteret, fluff aktiuutt tete. F.«agitate tôta conjuntic, quamdam quali fejunftionem,
pna merum qualo patiet, dolorem veftrusn; atque illas illiulmodl virtutes, qua In apolto-
intinetfuc acctnG, afferte remedia *r opportu- B lit eluxerunt > Atque iis quidem hoc etiam unum
na & lalutaria, oua provincia rgrota adhi- adjungendum eft, quod In curatione Ipirituali
r»C'·· beamur. *Ttmfut eft medelu,* inquit propheta i plurimum valet, ut ne mundi prudenti* neque
rot Datum provincia sgrotantis videtit·, tem- noftra innitamur. Prudentia caroit mors eft,
put medendi eft, tempus concilii. Non eft igi- prudentia mundi ccca *ft* fall** : ut prudentia
tur cur * oropofito illis qua vulgo dilTemlnar* Ipiritut, vita *It* pai. Qua Chtifti funt, Chriftt
lolent vocibus dimoveamur: Quorfem tot *iy.* fpiritu agamur: ab illo pendeamur, non vulgi
nodali* remedia? quoufque tandem tam mul- judicio, non populari plaulu, *00 privati*
ta medicamentorum fynodalium leget? na ifta rarionibn* cura noftra parte* commetiamur. HoC
plaue quibus not epifeopi conftantiflimo men- fane eft *poftolos, quoi mil*t Deus Infirmo· fe-
tit cpUcopalit Audio oblurdcfeamut I Aliud e- riare, felutariser imitari; hoc plane evangelii
nim not Spiritui fenili doArina docet, aliud*, leger (ervare, hoc ipfum gerere, eft faltstare*
poftolurum iqftitut* monent, aliud patrum c- Curatione* adhibere. Illis virtutibus communiti,
xemnl* declarant, aliud canonum leget jubent, voluntatem etiam inftautanda provinciar asdote
aliud vêtu» eccleûç ufur In omne* partti utilia quodam inflammatam 8c paratam adhibeamus.
poftulat, aliud Tridetnine (anftiones nuper in- c *Tuntrit f»r f»um er lex tft'iurtt ltytitt*, facris li- l «S r
itttuant, aliud not In hac provincia jam diu ad teiis proditum eft: alio loco; fc/qir *ftrrrdttet* *'M*"* 4
confuetudinem revocavimus. Quid? alitet nu- *htktetti vtleetettm ie left*: co animo Cordilque
ntiis noftri epifcopali· religio depolcir. Quam dehderio ad provincia curationem accenfi, imi-
manca *It* pene nefaria? camqueob caulam fum- temur duo* giaviflimo* viro* Jofuam 8r Efdram I
«na animi no/lri rpifcopalieonfellione, uniron. Hic inftaurandc dilciplina (ludio eraidefcen*,
Ipiratione, uno Ipjritu explodantur ille voret librum legi», quem manu fumplit, aliquot die-
hominum, qui populum noftrum decipiunt % bus diftincte legit, quater diu *tc* totidem no-
Dittutti, Tax, W at» *eft* pa«; quam impeti, Au, populnmquc ad illiut erecutionetn mirabi-
te hoc jaâirant? quam iniquo criam animo liter eaciravit. Jofuas itidem quo jsollet accura,
font, qui curaot contritionem filia populi me) tiu* omnia legi* inftitut* vita fu* mosibu* e>-
au,». cum ignominia dicent·*: Tax, pa., cr n«a *eft* primere, librum legit perpetuo in manu habere.
fe I* An ubi malorum lues; pacis, concordi* > *tc* lingula expendera jubetur: ^*u r'rrdar, In-
Cc botrorum ftatus? an ubi varia morborum fpe- quit l)cus, *vtlutntn ltyit* Ary·/; *It* quonurn le-
cict, reft* valetudo? an ubi adhuc morum cor. aionii ftudium parum utileeft, nifi animicom-
roptcl*, difciplimu Chriftiana perfritio *t* At- mcndatio accedat, ca verba adjunguntur: <F
tendite, qualo, qui ifti homine* lunt, cum ta. *ftdittkmi itt ·* ditiut tT utflikei* i nempe tan-
*<■. lia diâitent; *Liuinut ffictif lut»* af/f·* *fulrùt* ta alBduitate, que omnem prorlus oeghgcntiam
ukfif·· ttffieretur» : <p» vident vifieeef fecit, V ·» eft f»**·* eicludat. Cum autem huc ipfa animi volunt**
Cernunt ifti in fuperioribut no. *it* meditationi* ftudium parum quoque prolit,
ftiit concilii* umbram quamdam dilciplina, n:li qu* legibus inftitut* funt, ad etecutioni*
qua populum informare (induimus j at ejus ima- ufum inducantur; lequuntur illa verba I *Vt ru-*
go nondum omnibut pastibus abfplut*; imo *fieditt fetiei* amaia. Hoc preclaro esemplo
cum imperfee* eft, tum neque undique etiam nui optimo jure eam rationem nobis ineundam
communita* eamque ob caufam verendumnç>bi« cenfemul, ut decretorum que fuperioribu* pri-
eft, nc Illo tamquam parier male materiatus, ants concilii* confecimus libro*, In hac *ictti*
Juto tantum abfquc paleis illitus corruat. Lon. provinciali* concilii aAionc numquam de ma-
*<ro 4. ge abfiot a nobis vocet illorum, *eui ftufuunt* nibus deponamus: ad quorum preferiptum or-
*frlvdlf »Ul»i luiitt *·--<, V feeiu»t tetm.* dinem (id quod In omni lynodo meri* olitn
tuli» fut "f't· uuivff» until »d cefietdui *·»- fuit) *oftkii* noftri partes diligentiftime perfciu.
swr. Naifli hir adulationum vocibus vocum- " temur j qua* esecoti (umu*; quecAmqua ille
que blanditiis cum not fallcse (ludent, tum fint, vel de nobis ipfsa, vcl de clero, vel de
illis etiam illecebris populos nolito* decipiunt; populo, vel de ecclefiis, vel ali* quavis de re
r/·). diruar *·><·* Aaaa·* malam, er ma/aw *ketum*. confiscate. Hic recrisdclcic vulnuedoloris ncftrit
<) popule meut, qui* potetis omnia mala. hic morbo* gravis lethargia laborantium; hic
qua re undique premunt, enumerando per. defidia pene omnium: hic dormitatione quadam
cenfcre? audent tamen ifti a lalutis vla tc adii, hebefeimua *tc* tabeicimu*. hic nos etiam pafto-
latiouiba* longius abducere. *Tefute* mrus, far ic* & medici cougelaicimus: hic nos, qui alio*
tt in tanta malorum colluvione *keutuf duuut*, c lomno esciiarc debemus, iopore quonam tor-
'ffi>·bcll···», tf Vi»ffrrfuuf luere» dr/Jifeut. ptfrimus. Ubinam decretorum qua conferimu*
Propoluimus jam vobi* ante oculos, patiet, cumulat* caecutio? ubi morum coriup'ela e-
quamdam pene neccfStatem fanande provin- repta *t* ubi peccatorum · publicorum icmin*
cia Drfquiramut igitur oportet In hoc ipfo consulta; ubi vinorum publica exempla fu-

bla-

anno CMAUT1 *>··■ bl«U *t* utÿ difciplina poblica introdeda ? obi juvenum petulantia emendata ? ubi taberoia meritoriis , *tc* malorum quafi officinis finit praferiptes? ubi ludi· publicis , ac lenocinii* rcmeaia adhibita ? ubi proftibula amota ? ubi popularia concurfus ad fpedacula publice abrogatus? ubi antiquata fpcdacala? ubi bacchantinn Chnftianortim hominum forda illa licentia reprefla ? ubi peccatorum colluvioni modes prufinitus? Quid multis ? lethargic morbua ubique in provincia eft : lethargia omnes languefcimus, rebufque exequendis omnes dormitamus: At dicet quia : Hujufce execution!· atque adeo curationia opua multis partibu· difficile effe fatemur omnea, Ar agnolcimui: Nec vero eft , cur hoc loco difficultate» , multat illas quidem ac fummas , (ummifque anguftiis implicitat proponamus, in quat cure noftra monua incurrit. At not contra quarimin i num viribus noftris , an ope Dei tam grave onua fuftineamut: fi viribua noftria; profitemur plane impar omnino efle humeria noftria : ft Dei ope nitimur , non eft cur illius magnitudine frangamur ac debilitemur . *Qai fftraac i» J·-aeiaa,* inquit Ifaias, mo/edsor *farcicaiiatm : affoaatar ftaaat ficte a^aila :* currra/ , ffi usa *laitniui, tuiiUiut V* ne· *clfficitai.* Atqui ad omnem in curanda provincia dimicationem vocamur , fortitudinem epifcopalem induamur , ** confortati manu Dei exceifi , minifterium naftrum impleamus. Quam praclare Timotheum difcipulum Ac epifeopum Paulus apoftolus ad omnem epifcopalem conftantiam inftituit hia Verbi· ? *Erit unfin* , caiu /aaaa· *daffriaaaa* aau *fafiiaclaat,]ci* ad /ea *<l(fideria ceatm/aiaac fiki atafifirti frarieacce aariiai :* CT* a *•aaritacc qaiJrat aaJitaat aeaartaac , ai ftialar aattat taa*vrrrrurer. Quid hic apoftolua epifeopo jubet? an ut taceat *i* an ut dillimulet ? an ut ne refiftat ? an ut ab epifcopali contentione defiftat ? an ut ab opere fufccpto ceffet ? an ut dormitet ? imo in omnea partea eum etiam au que etiam excitat. *Tavrra,* inquit, v<>/a, *ia aiaaAat laiara, »fai fac tvaafclffia , atiaifiariaaa faaat catfit .* An vero fortafle accuratione noftra deterremur , quia hoc noftro frequenti provincia fanande ftudio exulcerantur animi quorumdam paflim diditantium : Non ferant hac tempora veterum canonum *tc* antiqua difciplina medicamenta . Imo ardentius progrediamur : quoniam hac una medicina preltantiffima eft , maximeque opportunum id remedium , ut quibus olim rationibua difciplina Chriftiana fata *Sc* propagata fuit, iifdem ipfis *tc* inftauretur *tc* confervetur . Jam vero demum , patrer fanâiffimi , vos optime noftis, quam pratftanti erga Deum caritate nor accents , quam caleftibua pene virtutibus nor inftrudi , quam inflammato voluntatis defrderio nos flagrantes , quam conftanti epifcopali fortitudine nos muniti ad provinciam varie languefcentcm non modo accedamus, fed ita progrediamur oportet , ut aditum omnem nobis aperiamus, cum ad ea quo decreta funt accurate prxftanda , tum ad illa , fi qua défunt, quamrediffime foppleqda · Sed inflat , urget , Ac magnopere nos etiam impellit grave periculum animarum noftrarum. Hujus provincia talus nobis commilTa eft : fi culpa noftra aliquis morbo languefcens perit, va nobis . Vos eftis presbyteri 7h papulo Dei , CT ex -vedo *aaiata illaraaa rejairtrar,* inquit Spiritus fandus . Qua nos fpoponderiraus , Ar quam fande *ic* quam

ff.,

■ r** 4·

K'*1·;ı.

A reiigrois fpoponderimus■ pra grege nobis commtflo , pro ejus curatione , pro ejus falute, vos reâe nofus; religiofe adftriâi fumus, eooceptrs verbis multas cura puftoralii partes earumqqg exccutiooem promifimus : ipopondimus pro grege, devinai fumus verbis oris noftri , capt» propriis termonibus curationis paomifla *tc* fufeepta , fidem praftemes . *FU ffaftaiifii ,* ut digito Der feriptum eft , *illaaaaatat tt vatkii aric Cai · Difitm , ftfiiaa, Jafctca aacicaaa catae : at ititric faaeaaaa atlu nir, at ieraticeac falfafira caa .* Sed vos ipfi videtis fummam vigilantiam , quam fandis fponfionibus debemus. Ad acccnfa autem voluntatis noftra ftudium atque officium , nos etiam in-

B flammet defiderium gregis. Proponamus nobis hic ob oculos piobaticam illam pifcinam, ampiam , porticus quinque habentem ; Ac in iis iterum ex hac provinciali fpecula prafpiciamus multitudinem magnam languentium , caeorum , claudorum , expedantium aqua motum. Hi omnes (intuemini quafo provinciam omnem agrotam) expedant motum aqua, agitationem confultationum noftrarum, adionemque falutarem naftramm deliberationum : ac jam denique exardefeentem paftorali ftudio animum noftrum etiam atque etiam excitet filiorum noftrorum clamor, quem audire videor in ea verba prorumpentem, quibus olim populus Hebrzus nfdra opem implorans: *Ctafrtart*

C *σ-ftt, taaat fjt iifctrattt.* Nos, inquit, falataribui curationibus opus habefaui: vrftrum eft agritudines noftras difquirere, appofiteque curare : curate quafumus , animoque magno fanare pergite . Vos , o filii cariffimi , coniolamini , confolammi ; erige fpem luam provincia Mediolancnfis . Patres ifti venenant tibi, ut morbos Ar vulnera tua fanent . *Lraa fafait attat ia tireaica tcaltt Cati CT aiit* : (ffi coyr». gari *tttatraat tAi.* Quorfum enim tot tantique labores, quos *tc* fapenumero antea Ac hoc tempore caufa tua fiifceperunt , (pedant , nifi ut talutia frudum ipfe teportes uberrimum - Tu exurge igitur , exurge , excita te ad orationis ftudium , ad pietatis opera ; quibus im-

D plorata divina ope , parentem tuorum puteanis hsrc folicitudo adjuvetur in perpetuum . Arnen.

Amro CMRirrt i|»a.

t

ta.

CONST ITUTIONES

ET DECRETA PROVING

SYNODI MEDIOLAN. VI.

In nomine Sand· *tc* Individua Trinitatis, Patris Ac Filii *tc* Spiritus fandi. Arnen.

E *Jifti Canlat faaSa ^aaaaa rtilrfia citait faaûa 'Praatiic frcAyttr tariiaalii, Dei ftii, tft. fttlica fra/ia arckitfifttfat Hciitlaai ,* «d *Dti tataifttcaCii , icata^ar Utria ftatftr tiiriiaic, ac [taSi .Aatkrtfii ttafcfftrii, V htataraat atar. Cyraat Tracafii tT Gtrvafii , fatraaaraat atfinraat Uaclrat, iac fn Chnjiiaaa actraat iifupltaa caaftnaatitat,* fex *clcraat ptfalaai^ac fiici aa/tta coacrtiitaua aralacrrr CtCii ia Cltri/l» nkai c*feriatae, it ctafilit V tfittfa rtwmÀiffiatHa» cheaiatraae cttfifttyeraat a^lreraat ia ctacilit frtaiaciaii Mtditiaa■fi [exta finrtaiaeai, fiataiatac , ac ftacimai.*

I.

ANNO Chiu«ti

L

*Sft *1 fl<inn* rusuduui *ftniMit.*

DE coviBcrxio hcrtticorum quam diligentitfiaae cuvendo , nos pro noftri officii munere fuparsoribus conciliis decreta aliqua confecimus, atque edidimus: quibus etiam ex fandiffimi domini noftri Gregorii pape XIII. julliona & prwfciipto , hzc , quo diligentior porro cautio in genere adhibeatur, adjungeada ccnfuimus.

Optandum cft , omnique paftorali ftudio at. cue officio id valde curandum , ut quem herctis labe infedum efle conftct , nemini unB quam, quieumque fit , impuni permittatur ex hzreticorum , ^ove nomine fulpedorum finibus ac regionibus finitimis ad provincix hujus loca venire r verum fi quandoque aliter acciderit , ubi ei ici alia ratione occurri non pollit , hec faltem caveantur atque plane ferventur :

Ne cuiquam , quem ex ifi locis proficifcentem hcrcticum efle certum fit , holpitium diverforiumve prxberi liceat, pnrtcrquam in caupona publica , vel in domicilio fui procuratoris, li quem fortifle iplc habet.

1» vero qui przbucrit, illius adventum habitationemque epilcopo, inquilitorive , aut parocho, li in dirxcvfisi venerit , confcttim denunC tiet . At ecctcfiafticus homo , quicumque fit, nc eum ullo modo excipiat.

Neque rurins illum in ecclefia ingredi permilium fit, nifi faerx concionis tempore·

Nemini ad hzreticorum fines , locave , ne difcendx etiam mercaturx cauli , mittete filios liceat , qui annum ialtem vigelimumquintum non agant·

Ne cuiquam item , ut alio concilio cautum eft , ad hxreticorum loca proficilci liceat , nili primum ab epifeopo , aut inquifitoie ejus rei facultatem impetrarit.

Atque hxc quidem facultas ne cuiquam permittatur deturve , nili a parocho tcfttmonium feriptum attulerit , fe more catholico vixifle, D fanctaqua (aeramenta frequentafle , hac prxtefea adjeda conditione , ut fi cui facultas permittatur diutius illic commorandi , is quotannis femci faltem inde redeat, ut & confiteatur, &r fanfiiffimam eochatiftiam fumat ; aut tcftimonn literas mittat , quibus legitime tcftatum fias , fe confcflum conftituio tempore laciam cuchariftiam fumplific , catholiczquc fi fci congruenter vtxilfe.

Qui vero prope hxreticorum loca habitant, iis ■ parocho eam facultatem dari licebit ad breve lane tempus: Ita tamen, ut cum liscxiguurn illud brevis mora fpatium certum proficifccnti praferibat ; tum illam praterca condicionem , ne die fefto illic opus faciat, ncc veE ro mercaturam ullo modo exerceat, aliave agat qua facro fefto die agi , fieri , exercerive prohibitum eft ■ imo fefto eo faltem die domum omnino redeat , *te* mille , velperis , dodrinxque Chriftiana fcholis interiit.

Nec vero cuiquam fas fit , patrimonium , bonique fua vender? , alienareve , ut in hxreticorum loca migret, ibique domicilium ebnftituat.

Si quis in hujus rei fufpicionem venerit, eootia eum agatur ad canonum pontificialumquc unitionum praferiptum,

Bibliopole , quique impreffisriam faciunt , a*tmq nc quam aggredi volunt artem prius exerceant, CHBItTI quam *serati* , fidei profeffioopm epifeopo corsnta. ceptia formula ftatut· pontificia verbis praftiteiiot.

Ne liber vel exiguus , quamvis fuperiorum cooceflu aliis fape editus , fine facultate iteaum impetrata typis in vulgas emittatur , imprimaturve.

Moris olim fuit , vitanda gloria oftcnfationifve cauta , libros' aliquando alterius nomine etiam afiimulato evulgari ; fed quoniam hac tempora , quibus impreflorla editione aditue eife poteft ad nefaria quaque profeminsnda, diligentiortm cautionem requnupt ; interdidum elle volumus , mentito fidove alterius audoris nomine , libros , volumina , literal , feriptave cujufvis generis argumentive ■ de quibus in indice feu concilio Tridcntino cavetur, evulgari, edi, typifve *imprimi,* nifi confenfu illius cujus Homine edentur, & epiicopi pertnilfii. Alioquin in delinquentem animadvertatur pro gravitate criminis arbitrio ejuidem epifeopi.

Gravis illa fanâio , qua fummus pontifex Gregorius XIII. Judrorum blafphemiis & flagi- κ,ι. jmu tiis obviant Ire voluit, in omni noftra provin- >,■. Cia , prcicitim ubi Judxos habitare permitium cft, quotanni-i non fcmci atque iterum, fed etiam lxpenumero , prout epifeopus opus elle cenfuerit , de more promulgetur . Atque ob eam. caufam concilio huic texto in fine illam adjungi ftaruimus.

II.

JT.4 aJ rosrrvaarerrm pernarar.

Condonator in urbe ne fine lcripca epifeopali facultate pecumz collidam inter cormonandum proponat , faciatvc , neque itidem ni dicecefi , lme vicani foranei licentia . Liceat tamen concinnatoribus regularibus in coium eccleliis , abfque facultate illis tudita ab epifeopo live *ejus vicario* , lua monafteria populo commendate .

Nec vero eleemofjax cauta concionatoti leipfum commendare liceat: ab aliis tamen piis honeftifque hominibus ejus caufa dc epiicopi licentia conquiri Ar colligi vetitum non fit.

Ne in monaftciils quidem, Sc locis ubi regularet ipiritualem tcmpotaletnque jurifdidioncm habent , quilquam cccleliafticus homo etiam regularis exemptus przdicationis munus obeat, rufi primum at> epifeopo probatus, intra cujus dirxccfis fines ca monafteria locave funt . Regulares vero a fuis fuperioribus approbati , ac dc eorum licentia m ecclefiis fuorum ordinum prxdicaturi, antequam predicate incipiant , coram epifeopo pcrlonaliter cum ipfa licentia fe prxfentcnt , ab eo benedidionem accepturi , fine qua benedidione , aut epifeopo contradicente, predicate non przfumant. Si quis contra fecerit , ei pcznz *te* ccnfune conftitutc lini contra alios fancitx.

III.

Dt cult»

Æquiffimum cft , eurts ratioueque pietatis eonjundum , fandorum patronorum uoiufcuiulque civitatis provinciz· hujus facris imaginibus ecclefiam mctropolitanam iplendvfcere , cum

CO-

anno CHRISTI i)i«. eonim etiam laacerestfExmem patrocinisunve ibi divinis officiis Ar litaniis implorari mom flt. Quamobrem id cum lo primis ad religionis cultum , tum ad ejufdem ccclefi* ornatum fplendoremve prsftetur.

βH|. »11. cmA'i. **■'>1·· (Nc fine epilcopi conccflis facultative litcrificonfignata , extra diacelin facras reliquias afportari , nec vero owe etiam alliunde allata funt , intra dioceus quoque fines ab una ecclelia ejufve redore , etiam d* confenlu capituli , alteri ecclelia donari , minui vero cuiquam ecclffiaftico aut laico homini earum particulam aliquam ptivatim concedi , tradi, donative liceat, propofita excommunicationilpana › quam fubeat , tum ia qui dederit conceficritve, tum ille, qui acceperit , vel afportarit, etiam ecclelia fua nomine . Idque omne quod de reliquiis, neque dandis neque rranferendis hoc decretoraliis prceptum eft , ut regulares etiam atque exempti fervent , cos in domino monemus.

IV.

De duim ftftit.

Del munere beneficioque cum ecclelia Mediolancnlis prrdicatione fanftiffimi apoftoli Barnaba primum fidei mjrllerlis imbuta, tum alia pleraque hujus provincia civitates evangelii lumine illuftrate, caufam omnem fefti illius diei pracipue colendi habent. Quamobrem diesejus natalis, qui eft j. Idus Junii, ut de more aliorum dierum feftorum , qui a clero populoque ex precepto coluntur , pie *Sc* religiote fandificetur, epifcopus curet , ubi in fua diacefi non colatur, fanftificeturve .

Quo religiohus in unaquaque vicinia tam urbli quam diocelis dies fefti colantur Ar fandificentur , epifcopus certum librum conftituat, in quem a cancellario , cum omnes (ingulique dies telli parochiales , aliive qui ubique in vicinia aliqua vel urbis , vel dicecelis univelfe figillatimve aguntur , turn reliqui etiam dies rede atque ordine referantur , quibus indulgentis , jubilaei , aliufve celebritatis caufa ad cccicilas concurlus eflet folct . Quo libro depravati prrterea mores . abufufve notentur , fi qui illis celcbntatibus efle in iu ipfis vicinlis folent . Atque lis quidem diebus exferibendis , epifcopus ad cognitionem certam parochos lingulos adhibeat , quorum etiam officium ht , li que nova in dies indulf;entia ecdefiis fui· accellerit, li queve alia celebritas caufave denuo inciderit , quamobrem populi concurfus in parochial! vicinia ad aliquam ecdcliam fiat , dc ea epifcopum certiorem facere , ut illa quxeumque fit, in eumdem librum referatur.

Porro eum iplum librum accurate exfcliptum , notatis mcnlibus *tc* diebus, quibus prsecipue llle celebritates fmculis in vicinlis locilvc aguntur, epilcopus ad fe in lingulas menfes afferri jubeat , ut cum umufcululque regionis . atque adeo pagi locive celebritatem certo dic agi perfpcxcrit, de illius fanftificxtione cultuque literas etiam paftorales opportune fcpl«. bat , tum aliam praterea omnem diligentiam eo nomine adhibeat ▮ Et vero jis literis officii fui populus clerufque monitus, ufqae adeo parochorum ftudils etiam adjuvetur , ut & vite fanifi, quem precipua veneratione colit, exempla ad imitanaum, *tc* epifcopimonita paterna, *tc* decreta quoque provincialia dsoacefanaque eo de genere ad exequendam fibi piasse proponat ; fteque a moram eorruptclia , quai prava confuetudo introduxit, in fcftosvm dierum fanftsfication abftineat.

Si quando dica feftus faaAa fanfteve , cujus celebritas clero populoque colitor, in diem vigilias jejuniique incidit , quod ea pnacepto eccle&a fervatur j ne fidele* ob fefti diei foleunitatem quam agunt (id quod a pkrifque coeamitti ad dos delatum eft) jejunium ullo modo violent , fed ut inftituti ra.uo , ecclefioque magis preceptio poftulat , refte pieque colant.

Quare epifcopus , li quid iftuilmodi in fua diacefi patrari commiltiv* animadverterit t huic gravi peccato *r offenlioni , omni paftoralis officii fui ratione occurrere quamdiligentillimc ftudeat.

V.

Dc inJulfcictiii ertiitiu't ctccft unceffu .

Quo' uberiores *n* orationis inftituto fruftus exiftunt , eo fiepius ad illius exercitationem fideles cohortandi funt . Officium igitur parochi fit , quo magis illos propofito fpiriraali dono allicial, crebro, cum occalio tulerit, indulgentiam evulgare cis conceflam, qui orationi quadraginta horarum ordinario aut extraordinaria epifcopi juflu expolita vacaverint .

Hoc officium ut is prscftct, indulgenti· litoras una cum hoc concilio in fine edi volumus.

Idem pratftet de Indulgentia iis data, qui ira oratione , qu* dicitur fine in.ermiffione , verfabuntur.

Idque ex *literie* pontificiis, infra hujus concilii ultima parte eo nomine editis .

Idipfutn prrterea fapenumero agat de indulgentia fidelibus data , qui ubi ubi fuerint , in elevatione corporis domini oraverint .

Cujus etiam indulgentiae literarum monimenta infra co nomine imprelfa funt.

VI.

Dc fortckc <7" fortekiit.

De cura parocho rgrotanti prrftanda in iis qur ad falutem anime pertinent , jam pridem /in altero concilio provinciali conftitutum eft.

Et quoniam caritatis officium eft , rationem etiam habere curationis corporis ; hoc decreto itidem ftatuimus, ut cum parochi* alicujus lacetdos in febrim morbumve inciderit (fi prsfertim fuorum neminem habet, *cujut opera* adjumentove fublevetur) propinquior parochus . nullum a fe officium defiderari patiatur ; quod ad ejus valetudinem rede curandam nceflarium fuerit.

Atque in prunis vicarium forancum , fi parocfius Kgrotus in diacefi eft;, fi in urbe, epifcopum de ejus Kgrotatione certiorem faciat

Quibus locis ex concilii Tridentini prcicripto parochias novas mftitui erigive Micsat ; epifcopus etiam in parochils, qu* regularium quovis modo fumi, illas conftituat , serta frudiuum portione attributa ad prrfcriptum conflitutione

V. pontificis.

Et canonum ratio Ar dilciplina ecclefiaftica id maxime poftulat , ut ad ecclefiam parochialem fideles quam frequentiffim* conveniant: id quod abepilcopis accurat* eos moneri

acu-

ANNO CHRirri

cccumcaka fynodus Tridenti** pie falutaritcr- A que decrevit.

1'jus decreti auAoritate , at pro eo quod debemus, plane obtemperemus, in afismque provincia noftr* inducamus, quod bene agendi rationibus nfuique optime coafultum efle animadvertimus ; literas monitionis co *it* genere infra explicatas hoc provinciali concilio VI. cdimns, quas in omni parochiali totius provincia rsoftr* ecclefia certis feftis diebus, quos pro fu* dioeccfis ratione epifeopus praftituerit , de more ptomulgari decernimus: qu* diligentius p*rochiale* admoniti , cum officii rrligiofi partes facile intellexerint , quas fu* quique ecclefia parochiali debent, incitata quadam Voluntatis fropenfionc exequantur , quod de facrofanâi il- B lius concilii lententia cos ululariter flr quamt*piflime monitos efle volumus.

Id vero non hac noftra folum provinciali cohortatione monitioneque contenti , provincia noftr* epifcopi przftandum curent ; fed omni alia preeipu* paftoralis cura natione , quam ejus rei ufui accommodatiorem potiofemque efle ceofuerlot.

Porro monitionis hujus'noftra literas , quo facilius planiuique populus intelligat , indeque partes officii fui non folum cognofcat , fed reftc exequatur ; eas in vulgarem etiam fermonem totas sfy verbo ad vernum converti , vel fummatim vulgariter explicari , *8c* ita fidelibus enuntiari iidem curent , prout dicecefis fua rationibus magis expedire viderint.

Fuit olim tanti apud antiquos patre* ille frequens ad ecclefiam propriam parochialem fidelium conventus, ut ad hanc difciplinam populi Chriftiani inftitutioni valde accommodatam retinendam , certis decretis cautio aliqua adhibita iit.

Primo enim hoc juffum eft, ut dominicis feftiique diebus parochi , antequam miflam celebrent , plebem interrogent , an alteriuc parochi* fidelis adfit , qui proprio contempto prefbytero ibi miflam audire velit) quem fi invenerint, ftatim inde ejiciant , 8r in parochialem fuam ecclefiam ad miflam audiendam redire compellant. U

Deinde illud plane vetitum fuit , allen* parochi* fidcJem a parocho ad miflam non recipi , giifi la itinere fuerit, *Sc* placitum ibi habuerit .

Cujus vetaris difciplin* reftituende , in ofumque revocanda defiderio flagrans olim fummus pontife* Urbani VI. eo de gentre apoftolica iaoAionc diligentillime carit j *Si* nuper facra Tridentia* fynodus' acumenica ab epilcopis fideles oon folum hoc moneri voluit , ut frequenter ad proprias parochiale* ecclefia* faltem dominici* diebu* feftifque majoribus accedat ; fed illud etiam diligenter oftendit, unumquemque teneri, ubi commode fieri poteft, parochi* iu* intescfi* ad audiendum verbum Dei ; ac proinde id praterea ftatuit, a parochis animarumvç curatoribus later miffarum folemnia aliquid •t iis qu* in mifla leguntur , exponi, *Sc* fanCtiflimi illius facrificii myfterium aliquod explanari plebes fibi commiflas falutartbes verbis pafei , eaidemqne doceri , qua fcire omnibus neceflarium eft ad lalutcm i In lege domini erudiri ,. *Sc* facra eloquia illis explanari ; tum in pnaquaque ecclefia parochiali pueras fidei rudimentis inftrui.

His igitpr ejufdem Tridentina fynodi decretis , *Sc* veteri falutarique exemplo addufti, cum •opalum urbis, diaxefie, Mviocirnque Mediolaacafi* aoftra, nbae «4 lalntee neccftarii* inftra&um , oct boo* opera ad pe*mium fempitcnxem perdocet* fummopere in domino cupia- ■01, hac noftra monitione cot aalverfo* St Gnnios cohortamur , *Sc* per vrfeera mifericocdia Jefe Chrifti obfccraatui atque abteftamur j nt quamvis in fuis viciniis, opidis , dr fuborbiit, oratoria , capellae , alia Grc accicfiat habeant, ubi faodtiffimo miff* facrificio interedfe pofint • frequenter tamen dominicis faltem aliilque folemnibus feftis diebus ad (uam quique parochialcm ecclefiam conveniant : obi a parocho, cui cur* commiffa eft , verbo Dei pafcantur, fidei Chriftiane rudimentis , aliifque animarum lâluti ncccffariis praecutis erudiantur , ad fan. Aiffima facrament* religiofius percipienda infiniantur, ad eommdem frequentem ufum , ut illa facta fynodus optat » paternis ejus cohortationibus in dies magis inflammentur : tum ab eodem item abdiant qui dies fefti , C qui la hebdomadam inciderint, colendi , quas vigilia jejuniave fervenda fint .· difcant ab ipfo item , qua Chriftiana pietatis officia in illis rcligiole colendis profiari oporteat ; aequa praterea fupplicationes, proceffioncivc , ant ftationes, orationes, indulgentia, jubilça indicantur ; qua matrimoniorum denuntiationes fiant ! qua item, pro ratione temporum , admonitu juffuve epifcopali ad diligeotiorem eorum inftitutionem promulgentur ,

His atque adeo aliis fruâibus, qui ex paternis parochi vel in cohortando vel in monendo officiis exiftunt , cos carere continget , qui ad miifam iis dirbus in fuam parochialem ccclefiam non conveniunt.

Imo vero quod hoc aodicnd* illis diebus miffs parochialis munus a fidelibus minus diligenter praftatur, *Sc a* quibufdam plane ncgligicur, multa incommoda inde exiftunt.

Hinc in plerifqae («pe fidei articulorum, *Sc* Dei , fanâcque matris ecclefia preccptoruoi, qu* ad falutcm confequendam Cbnilianum hominem nofle oportet, imperitia) feftorum dierum cultus negleâus , droits Chriftiana pietatis opera non exculta , non cognita Chriftiana familiarum inftitutio I languefient facerdotum parochorum omne officium, eorum aliquis contemptus; fanfliflimorum inftitutorum , dc factorum canonum violatus ufus ; hinc denique ecclefiis parochialibus , qu* a majoribus tanto pietatis ftudio exadificata funt , inftauraodis, ornandis, fartis teâifque habendis cura multis ea partibus negleâa , in illifque nulla aut pede exigua ecclefiaftica ad divina ofticia obeunda neceffaria fupellex.

Hia tot tantifque malis atque incommodis unufquifque occurrere ftudeat , id diligenter exequendo, quod fanâorum patrum fuadet auAoritas quod Tridentina fynodus moneri jubet, quod cx illius juflu nos de uniufcujufque va, ftrum falute foliciti , paternis vocibus cohortamur le monemus in domino.

Nec vero quemquam aliquod , quod vel ee parochiaiis ecclefi* aliqua diftantia, vel es pluvia , frigore , «ftu , temporumve viciflitualne esiftit incommodum , ab noc officio deterreat ! imo vero ad illud diligentius exequeodum, prout in domino confidimus, fe quifquc eorum accendat necefle eft › qui (alutis fua memoras, hujus rei gravitatem eorum qu* commemorat» funt ratione perpendent , quique aliquando fecum animo reputabunt , non iblum parochi*.

AMMÔ CHKUTI •f**·

lem ecclefiam fibi datam efle ▮ in qua primum
CHUtSTI baptifmo fufeepto Chrifto domino renati, alata
▮<la. (aeramentis aluntur ad perpetuam falutem; led parochum etiam (acerdotem libi loco parentia effe debere, quem diligant, colant, atque obiervent; hoc ubi proponentes , illum pro fidelibus fibi commims apud Deum internuntium ac deprecatorem efle , divina legis interpretem, dilpenfatorem mvfteriorum Dei, Chriftianz vi. ta *tc* morum difciplina magiftrum, a quo omne petant pie reâeqoe agendi conlilium, aede, nique miniftrum omnium fere, qua ad falutem cis neccffaria funt.

Huic amem noftra monitioni , etfi omnes pro precipua fua (alutis cura audientes effe debent ; in primis tamen patresfamilias, tutores, curatores , ludimtgiftror , ce'crofque aliorum moderationi curationlve przfeâos cohortamur, divinaque coateftatioac admonemur, ut.deiua, *te* aliorum quorum curam gerent , (alute folliciti, primum ipfi hs:c paterna monita ample, dtantur , tum illos etiam crebris cohortationibus ad illa exequenda inflamment ; idque eurent, ut non (olum miff* 8r divinorum officiorum tempore iiii in parochialem ecclefiam conveniant ; verum ctiam ut inftituras in ca dofirin* Chriftiana (choisi iiiic diebus frequentent .

Cum ecclefi* alicujus parochiafis ejufque reâoris neceflitati epifeopus primitiarum dccimarumque aflignatione , aut parochialium fymbolis colfeâifve providendum effe ex decreto Tridcntino cenfuerit ; ad id przftandum illos ex ejufdem Tridentini *Sc* provincialis decreti przlcripto compellat, propolitis arbitratu filo panis, *Sc* cenfuris , atque etiam imerdido generali, przfertim ubi iph patochiales id przftare promilerint fpoponderinrvc .

(>uo inftrutftlores in fuit officiis parochi fint ob eamque rem diligentioics , cura metropolitan! lit i ut quemadmodum canone Toletano przfcribitur , officiorum parochialium liber conficiatur atque emittatur ad communem parochorum provincialium ulum-

VII.

De feiremenraJikui.

Ne quis epifeopo inferior, velles, indumenta , vafave ad mifiz (acrificium divinorumque ^officiorum cultum , aut ad altarii ornatum parata, fine fedis apoftolicz facultate benedicar; nifi fi alicui de jure talia bcrttdicefidi fftolcas competeret.

Quz autem ab epifeopo, alloveatsSoritatem habente bcnedifta non funt , ut allo concilio cautum eft , ftata folemni prece benedicantur .

Sacra prece ex formula libri pontificalis tabernaculum , etiam ligneum, in quo fandfiflima eucharifiia recondatur , ante benedicatur , quam ad illius recondenda ufum adhibeatur ζ

Aqur benediâz , qua vel fabbato fanão, vel in vigilia facra elei natalii domini , vel allo tempore pro locorum confuetudine , ades parochialium nominum afpergi lolent, afperlio cum plena myftcriorum eft, tum propria parochorum.

Qiiamobrem ftato tempore ne allus facerdos quam proprius parochus illas afpergat, aliufve ab eo conftitutus ; nere item fabbato fanftoan-

i te ille afpergat, quam bcnediâlo folemni» toncium celebrata iit.; a NHO CKB.ISTI

Afpcrgcndo autem precibus rite utatur paro- ·>·'♦ chu» ad ptzfcripium libri ritualis.

Illud autem in hoc afpetfionis munere cavea: omnino, ut ne figno quidem aliquo, ac nutu, nedum verbis , eo fanâa afpcrlionu nomme quidquam petat exigatve.

Monachi rcgularelve cujufvis ordini, , etiam exempti, non aliunde ▮ fed ab ecclefia cathedral! ▮ intra cujus dicecelis fines habitant, olea facra fumant . St iecus fecerint , arbitrio epd copi, io cujus diaccfi manent, puniantur.

VIII.

De kcftifm» I

Eorum , qui domi, aut in ecclefia tamquam companes ad biptifmum adhibiti funt , nomina m libro baptixatorum parochus notet : ne impedimentum matrimonii contrahendi ignoretur .

Religiofi inftituti olim fuit , diem baptifmi ?|uotanni» a fidelibus pie celebrari id quod aeâus Gregorius Natianienus aliquando ollendit : que fane iqftituiio cum ad pietatis Chriftianz cultum pianr'que morum drfciplinam non parum adjumenti, in primis adjutrice Dei gratia afferre pofiit : eam in ufum revocari vcncnicntcr in domino cupimus .

Itaque parochus *Sc* confcflarius , prout occafio tulerit , cohortationis officio in id incumbant, ut fidelium , quorum curam gerunt , unufquilquc quo dic baptixatus eft , quotannis aidcntioii piece , eleemolyna , fi per facultates poteft , omnique caritatis opere atque officio fpirittlalilque gaudii cc lebritate recolat, memor fe chirographo damnationis deleto, hereditatis cziclin paicnipem in Chrifto dotnmo fafium effe .

Qua in cogitatione, cum femper alias, ferequc m fingulos dies , ut beatus Chiyioftomu, monet, tum eo potiflimum die lanile lefe cx- D citet ad prrclaram illam (ponfiqncm *Sc* Chriftianam profeffionem , quam in facro lavacro per fponfores lolemniter edit. Repes,- , inquit lanâiflimus pater nolle ! Ambrqfiui, faid *interrojar-*, *fit* ; rec^«,Jrr , yard rrfpsisderri. Rr.aisrr.]fi *Jiektit V tfrrtkiei e)»i* : Afaada <7* /axaria q», *tc nrtinpetlikni* s, Λ/rwor *eft» fermenti cui* , 0* rupaa *rrki excijte rue feriet inutieme.*

Parentum cuia fit. diem ob eam caufam notate , quo cotum filius Chrifto renatus eft : ideoquc parochus cum baptixaverit, moneat ctiam , ut id ab iilis fiat , prztcr fcriptoncm quam ipfe eo dc genere m codicem ftaium parochialcm referre debet.

Baptifmi vero dies , qui folemni illa abte- E nuntiationis fponlione profefTionequc infignis eft, ad omnem pietatis exercitationem ufumque non pompis fzeuli, non conviviorum apparatu , noa luxu, non operibus tenebrarum, cum dies lucis fit, celebretur ; led fanii- carnatis erga Deum, ergaque pioxitnum officiis.

Graviffimo fuffocatioois infantum, qui nondum ztatis fu* annum expleverunt , peilculo sit occurreretur, pana excommunication It, quam mulier in eo genere delinquens ipfo faite lubliet, inconcilio provinciali |V. fancita eft.

Verum cum aliquando caui» *tc* difficultates incidant , ob quas non omnino przftail poteft

anno CHUISTi rlSa.

ftu£M^ falatariter eautam eft › idea hoc provinciali decreto cam cautionem adbibere uobis vium eft, ut pro confcicntiz fu* religione, epifcopus in gravioribus caulis dilpenlare , difpenfandique aut habilirandi facultatem eo in gener; vic.rils forancis delegare poflit, aliifquelléra ccclefi ifticis hominibus ptudeotia & rerum r.fu prrditis.

Quod fi quit, quicumque Gt , etiam protêt nutricem & matrem, non adhibita :l)a caut'one, neque difpeniatione impetrata , infantem contra prsfcriptum in ledo tenuerit , aut inartem nutricemve id facere coegerit , aut impedierit quo minua eo decreto przlcripta cautio adhiberetur : is eadem pcena irretitur fit, qu* illo decreto mulieri la eo genere delinquenti conftituta eft.

IX

Qua ad *fttfliffimt inhtrifln ftcrtmttttiit fCIIUi.t*.

Pafch* tempore a luo cuique parocho proprio fandam eveharistiam miniftrari ccdeliir inikirutum ac przceptom elt.

Quamobrem it, li quem parochial.-m habet, qui cx morbo laborant , aliave neceflitate vere impeditus non poteft facto patch* tempore ad etclciiam convenire , ubi (andiflimam communionem cum ceteris fidelibus percipiat , ad 11lum (ttiamli paucis ante diebus perceperit) ipfe illo pafchali tempore dc more deferat,

Parochus hortetur & curet , ut unufquifque paterfamilias , przfcrtim dato campanr parochtalis figoo , quo Caere eucharistix ad zgrum deferend* fignificatio fit , fine mora in ecclciiam parochtalcm conveniat , vcl alium de f.lmiliadigniorcm mittat, ad illam cerel candefçve lumine profequendam.

Si quando autem is , qui paterfamilias eft , per necellariam occupationem non poteft , (altem certum aliquem hominem, vel filium natu majorem, vel denique famulum, aliumvc mittat, qui id pietatis officium proftet.

Atque eam ob caufam domi etiam omnis paterfamilias perpetuo funale, cereum aut caudelam unam, plurefve habeat , quot ad id pietatis opus officiumque ufui fint.

X

Qtt ti frtitttttit ftcrtttttctm ftrtitttt.

Epifeopus a confeflionibus audiendis fulpeadat , aut omnino amoveat confclfarios etiam regulares jam approbatos , quos pro fu* timorata conlcienti* religione vident in eo mu* ntte non ita lincere, integreque , & cum zdlficationc fe gerere, quemadmodum *St* tanti mmfterii illis commifli fanditas poftulat, *tc* animarum falus depofeit , qu* fu* fidei concredite funt.

Salutariter ex dodiina Spiritus fandi cautum eft, Chrifti fideles dc peccatu confiteri debere, quotiefeumque rem adionemve aliquant aggrediuntur, in qua profens mortis periculum pertimefeendum tit.

' Quamobrem parochus curet atque efficiat, ut preter id quod Pii V. conftitutione, decretoque provinciali dc zgrotante (ancitum eft, ut fi quis etiam parocliialis eo profecturus eft , ubi fit , aut peftis , aut herefis , aut ubi nullam confcifarii coplam habere poflit, aut ad bellum ituius fit , act pugnam initurus , aut iter infeftuni ravigatiolirmquc pcriculolam fadnrns , aliteiqnam vi* n >vigationlve ic committat , peccata confiteatur.

Idem officium proftet de mulieribus proxime parituris.

IJ przterea cohortetur, ut quis navigatio, nem , iter longum , negotiuuvs pcricuTofum ijfccpturus, religiofe etiam fumat facrofand* cucharifue (aeramentum : mulier itçm proxime paritura, frequpnlius.

Moneat quoque (zppnumero , cohortetarqtie ut quoties quis rem arduam «c difficilem , etiam lo qua nullum moitis periculum extime. Icendum lit, aggredietur ; primo confetius idem faciat ; ut tanto facramento corroboratus , fpeteftior fiat rei bene gerendz.

Cum autem ve) ab nineiis , vel r. navigationi», vcl i b-lll, aheriufvp rei perirulo, aut negotii f utcumque iuccclit] cura difficili bene juvante Deo liber erl:., hoc eum hortetur item ut quaûtpiir.tum pie confelfus , Deo gratias agat hujus (aeramenti fumptiooe › in ql:a procipi'a qlicdam ratio tntft , qua Deo pro immenfis in nos collari» beneficiis aliquam gretiam referamus.

Epifeopi cura praeter peteris illa etiam prxcipua elle debet, ut quantum in fe eft , fideles peccatcrnm laqueis implicito» a turpiflin.i pccandi occalione folicitudinis eplicopilis ftudio atque o(licio revocet, animartimqnc vulnecibus remedia opportuna adhibeat,

Jneunte igitur in primis quadragcfimrt quamdiligcntiflime inveftigabit, (i qui vel in utbs vel in drcecfi iunt, qui opera carnis fedantoa turpiter vivant : li qui item odia *tc* inimicitias exerceant : fi qui alii denique qui in aliqua peccandi confuetudinc ufquc jaceant : fi quos porro ejufmodi ijle compererit , omni ratione at3ue officio illos ad id inducat , ut a via qu* ucit ad interitum fine mora (e abducentes , iter (alutis omnino vereque fufeipiant.

Quamobrem eos ipfo' , ut pro farfti ratione magis expedire judicabit , vel privatim ad lc accciiat, atque adeo inftet, quemadmodum ait apoftolus, *tffirttiu, iitftrtttu* , arguar , *ttfecrtt, iterefet nm »mni* , vcl leveriort quoque difciplina in eos agat omni jure omnique officio, ad lacrorum canonum landionumque pontificiarum proferiptum .

Ncc vero antea quam ipie pofpcrerit, iftoa ab ea male agendi via rcccf&llc , pcctandiqua pccafionem ac publicas otfenliones* precidtfk , permittat (etiamli qui teftimonium confcflarft afferant) ne in pafchali quidem celebritate facram communionem ejs miniftrari : quinimo illam tam diu differri jubeat , quoad eorum veram vita emendationem epilcopus cognoverit imo vçro contra eos , qui quondam falutariu münita (pernentes, l^offendiculi» perfeverant, neque flagitiofam vitam deferunt , *tc* ꝛ fanftiflos* eucharifti* fumptione rejiciuntur , agat epifeopus, agivç jubeat, ut concilio provinciali fecundo agi contra illos fancitum eft , qui patch* tempore eucharistic facramentum non fumpieriut ; fi vero in contumacia perfeveraverint, in eos preterea feverius, prout juris eft, animadvertat,

Jubeat epifeopus in omni facriftia certo confpicuo loco tabellam affigi, in qua eorum, qui interdidi aut excommunicationis vinculo irretiti funt, nomina *tc* cognomina rede defcripiq

in

ANNO CHRISTI MU

'in omnium eonlpeâa tint : ut fc fi quandoque fortallc przfentes Tint, a divinia officii· eccletia- 2ue ciictantur; & li contra concilii provincialia ecretum in ea Centura perftiterint , in Gngulomenles ad ejufdcm przi'criptum de more denuntientur.

Illorum protere. Cingulorum nomina , fc cenfurc item qua atfeâi funt genu·, oâo poti dieba· quam Mrctdiâi excommunicativc iunt , ad regulares quoque mittantur ; ut cum illis ipii etiam agant ad prafcriptum conftitutionisquam iummus pontifex Bonifaciui VHI. eo dc genere edidit.

Quod li contra fecerint , poenas lubibunt ea ipia conftitutione (ancitas.

' Quo faciliorem etecutionem habeit decretum in concilio provinciali V. editum , de quatuor prreipuis illisdoârinz Chnftianz capitibui conzeiTarlo ante coi.teiboaem a pomitente recitandis, nos decernimus fc declaramus epilcopi judicio fc pruden.lz hoc permilfum elle, ut ccitis confeflarns, quibus concedendum clfe ipfe ccnfuerit, concedat, detque facultatem, quz illam fidei rudimentorum recitationem eo provinciali concilio decretam ac przicriptam poffint pernitentibus aliquando remittere, quos certo lciunt illa capita rcâe nolfe ; & iis maxime quibus paniteutiz lacramentum frequentius miniftranunt.

At vero illud confellarius caveat , ne ejus recitationi· munilt illis condonet , quos certo non fcierit fidei rudimenta memoriter tenere ac rcâe nolfe . Verum cum illis, qui ca lgnorant , agat ad przlcriptum ejuideru concilii V.

Quod (unctioribus concilils ex fanftz fedis apoftolicz decreto confclfanis /acerdotibus etiam regularibus vetitum eft , ne panitentem quemquam ex privilegiorum, quz iplis regularibus aut confratribus data funt , vi auâoiltateque absolvant : idem iis interdiAum eft , etiam indulgentiarum literis, queeccleflis conceive funt.

Ne in monafteriis quidem , fc locis ubi regulares lpiritualcm temporalemque juriidictionem habent , quifquatn iacerdos etiam regularis fc exemptus confelliones audiar ; nili plimum ab epifeopo , intra cujus dirxcelis fines ea monaftetia locave luat, ad id probatur fuctit .

XI.

vifitiitititit infimurei» .

.J Dcccm Sanâilfimus pontifex Gregorius XIII. ut falutarem aliquam zgrotis medicinam afferret , certis apoftolicis fuis literis epilcopis hujus provincia auâoritatem dedi: indulgentia zgrit concedenda , quos vel ipii, vcl eorum nomine alii vifnaverint.

Qua litera ut omnibus nota fint, proindeque «groti falutare medicamentum contriti fc confefli capiant ex vifitatione epifcopali , illa a parocho, prout uluvenerit , ftudiofc accurateque e vulgentur.

XII.

QuZ *tnliiui fetrtmntiu» fertintut*

Ne quis patrimonii ab allo cujufvis conditioni· homine albgnati , aut promiflioni· titulo , *Cmk U. Gtetrti.* 'lom. XXXI".

q» certa cautione tie re omni viftui neceflaria luppediranda faâa (it , (an ii utdinibus m^jori- taut initietur ; nili przter cc.elar przicliptacautione· » illud etiam publico initiumcnto caveatur , ea ccrta adjcâa claulula , utcrque *ft* qui patrimonium aflignat, fc sui aflignat , jurejurando affirmet, id patrimonium vere poflideri, obtinetique, ac nihil przterea incile doli fc fraudis , nullamque efle eo nomine contraâum initum , nullumque promilTum fadum , nec vero in pofterum le aliquid aâuros faâurolve elfe, quo minus clericus, qui initiandus eft, affignato patrimonio vere recteque ipfo utatur , ac fruatur : proinde li quod contra aAum, geftum , faftumveerit, id omne irrttum, refeiflum, atque plane ipfo jure nullum, nulliufque roboris elle velle I Si quid autem contra aAum erit, ei przterea quifacris initiatus eft pana lit , ut ftatim ipfo fado epifeopi arbitrio ab ordinum quos lu feepit munere fundioneque fufpemus lit, qcc alm majoribus ordinibus adferibi p.ilTit.

anno CHKISTI ">■■".

Verum ne qui patrimonium aflignat , aliquo umore deterreatur, quo minus illud vel aflignet, aut cautionem victus, qui clerico fatis lit, profiet · fed quo magis ad id ipfum excitetur, ftatuimus, patrimonium eo nomine alfignatum cautionemque item ita ei ufui anneâi, ut qui initiatus eft, illud patrimonium aut cautionem alicnare vcl remittere nullo nodo poflit , donec beneficium eccleliafticum fufficicns lit adeptus , vel aliunde habeat, unde vivere poflit: fed nec delinquendo amittere i ufquc adeo , ut ne gravis quidem criminis quod ille admiferit caufa przfcribi, nec filco applicari queat : fed eum qui aflignavit , donavit, Cavitque, & ad ejus heredes , aut ad alius qui ab inteftatodctico initiato luccedcictit, ipfo jure redeat.

XIII.

Q_a« ad *ctfitaU ftrtietxt.*

Quod concilio provincial· lecundo fancitum eft, ut qui eccleiiaftici beneficii polfeflionem adipifeuntur , ejuidem beneficii titulum etiam non moniti mentis (patio ordinario fuo oltendant ; hoc decreto conftituimus canonicos rt ibm tam cathedralium quam collegiatarum ecclctialun comprehendere , in quibus jure legitimo przbcndarum optiones fiunt : Ira ut a die adeptz pofleilionis, optionis uiftrunieaium an cancellarie epilcopali intra prelcriptum temporis (patiam exhibere debeant omnino : alloquia contra eos pana eadem decreto contra beneficia obtinentes lancita , ac aliis arbitratu ordinarii agatur.

Capitulum fede epifcopali vacante vicarium conftituat, confirmetve , qui omnino juris canonici doâorilt: quod fihujufmodi vir in collegio capitulove non eslât, alium de capitulo , qui quam maxime poteft idoneus lit , deligere poterit.

Eidem vicarium femel eleâum mutare obdaufam licebit I modo alium *OA0* dierum (pario conftituat: alloquin illius eligendi facultas ad metropolitanum , aut ad ejus antiquiorem fuffraganeum fede metropolitans vacante pertinebit .

Eledione vero in controverfiam aut in dubium adduâa, iseleâus cenfeatur, quia capituli majori parte deledus fuerit I

Ne vero cscooomu· ceterive officiales (<mel

anno CHRIST) *i·*

rIfAI « capitale motentur, nifi e* cleûioetiam vivente cpifcopo ad capitulum pertineat.

Vicario autem sliifye officialibus abfentibus, *f«bH»u*torum eleftio ad vicarium, non ad capitulum Ipeâet I

Cum vicarius aliufve ex officialibus a fuo munere amovendus erit, fas fit capitulo vicarium Ipfiim officialcfve ad reddendam rationem adminiftrati muneris compellere; eofque pro modo culpas etiam non expeâaeo novo ptrlito punite: qui nihilo minui camdem adminiftrat^sis rationem quam fede vacante reddiderint, exigere poftit, atque in eos, quamvis pet capitulum abfoluti effent « animadvetete ut juris frit.

XIV.

£ua *»i fieri Jifcifhxiurt attiant,*

Qitod ab epifeopis prsiatifvc ob dignitatem . qqi prrrr-llunt, ei inftituto lien decet, ut manu ad peCtus adtnoia, li quando oportet, jusjurandum prsftent. Id lane ubique At Temper ita rite lervent, nifi caufs gravitas, prout jure esurum eft, aliter poftulat.

Reliqui autem ecclefilftici hominet, utpote clerici interiorum ordinum, fubdiaconi, diaconi, *tc* presbyteri, fi jurare ncccllc habent, id tatlis (acris litetis agant.

In caulis porro levibus, ubi opuseft. jurent, manu fcilicet peâori admota; li modo lupetior preiens non adeft: quo pratfente contiftti feri, pturis jusjurandum pntftent.

Sacerdotes miftc celebrandae munere fufpenli impeditive, frequenter, Se vero piarfcrtim diebus dominicis ac feftis, factam communionem fumant·

Si quem cujufvis ordinis clericum epifeopus concabinam, mulieretnve eo nomine fufpeâam habere, aut illius conluetudine commerciove uti competent; in eum.pcenis a factis canonibus vel ftatutis ecclcils fus impolitis animadvertat, 3uod fi monitus fpeciati monitione, fecundo eliquilfe repertus fuerit; tertia pars fruftuum proventuumque inorum beneficiorum, qua ipfo fafto privatus exiftit, juxta decretum tacri Tridentini concilii, fabrica: ecclefis aut alteri pio loco arbitrio epifcopi applicetur.

Si autem in eodem delifto perleverant, fecunde monitioni non paruetic, omnibus luctum beneficiorum frudibus privatus, prsdiâis locis fimilitet applicandis, ab iplorum etiam adminiftratione ejufdem epifcopi atbittio fufpendarur, Ac dilbibutiones quoque quotidianas, quas alioquin intereflendo divinis perciperet, amittat,

Bt fi ita fufpenfus nihilo magis refiduerit; in eum epifeopus pro contumacis pertinacis ratione, culpcve gravitate, lententiam privationis omnium beneficiorum proferat, *te* indignus atque inhabilis ad quscumque bénéficia *te* officia declaretur; *te* pester prsdiâai ponas, excommunicatione, *te* aliis ad prsfcriptum ejufdem concilii, *te* pro iplius epifcopi arbitriq pleâatur,

Liberum autem erit cpifcopo, monitiones has facere, tum in vifttatione, tum aliis enam temporibus; inter unam At aliam monitionem tempus quod fibi videbitur interponendo; procedatque e> denuntiatione, vel ex inquifitioite, vel ex officio, vel alio quovis modo; Ac prsdiâam exeeatiooem nulla exemptio aut appellatio, five poft definitivam fententiam, ullo cafu pendit.

'■ » CHAUTt aj·*.

Hsc eadem, qus de concubinatu, vel aliif impudicitia lordibus clericorum ftatuta funt, fervanda erunt etiam fi quis.clericus modo cum tina, modo cum alia impudica muliere deliquif-*(e* comprehendatur.

Quoniam clerici in fornicationem piolap, Ijuorum peccatum ejufmodi notorium eft, per ententiam fcu per confeftionem faftam in jure, aut per evidentiam ici qus tergiverfatione aliqua celari non poftit, aliquando tamer ante *te* frpenumero poft pcenitentiam Iftim, ordinis quo initiati funt, proprium munus fine difpenfattonc obeunt: quippe cum fortifie noo a» mmadvettant, neque Dei offenfionem, neque canonicum impedimentum, quo ob tale crimen fele devin.-lunt: Idcirco clerum cum fspifBmc omnique ftudio periculi hujus epifcopi commonefaciant; tum hoc etiam diligenter curent, ut li ipli cleiici ufque adeo mamfefta concubinatui fornicationifvc labe contaminati, pcenitentiam vero peragant & ordinis fui manetis, a quofufpcnli lunt, fungendi facultatem dilpcnfatioocmve ante obtineant, quam illud ipfi obeant; alloqui meminerint Il, qui in male agendi cenfuetudine perieverantes, antequam poenitentiam prsftitetint, *te* cujulcumque vel peccati, vel otfenfionis publics occafioncm prsciderint, ordinis fui funâionctn minifteriumve cpifcopo invi.a cxccuti fint, te preterea irregularitatis ma. culam, qus a (olo lumino pontifice deleri poteft, luicipere.

Si vero prsftita etiam pernitentia *tc* peccati offenlionifque publics remota prscifaque occalione idiplum egerint, nulla faltem impetrata ab epilcopo difpenfationc, qui eam concedere poteft: norint (e peccato mortali >1. ligari.

XV.

Qaa ai atijem ftrtiam .

Curet epilcopus, ut in unoquoque altati, an quo milia celcbianda eft, crux adiit.

Ut qus pia legata ad remedium animx fidelibus reliâa funt eo nomine, ut miffs pro fe de defundis celebrentur, exeeutionem prout pia eorum voluntas depofeit, reâe habeant, Id Cpifcopus quam diligentiffime curet.

Quibus autem m ecclefils ob multa variaque detunâorum legata miflas ufque adeo multas celebrari oportet, ut ratione lingulorum dierum, quos tcftamento aliavc ultima voluntate tcftatores prsfctipferint, muneri, quod eorum piis voluntatibus debetur, fatisficri non poftit; aut elecmolyna eo nomine adeo tenuis eft, ut non facile inveniatur', qui velit huic fe muneri fublicere; idem epifeopus in lynodo diacefana re accurate cognita Ac pcripeâa, ftatuat quidquid magis ad Dei honorem Ar cultum, atque ccclefiarum utilitatem viderit expedire; ita tamen, ut infingolis miffii, quas ture icdutiionis celebrari continget, eorum qefunâorum comcmmoratio fiat, qui pro fuaram animarum falute legata ad pios ufos reliquerunt: debits autem commemorationi fati,fiet per intentionem applicationis miftarum, per preces in fecundo Memento, Ar per colledtas faciendis in illis mtffit, ia quibus collefts ficti polluat.

ANNO CWtirri u'ſs· Ceteram iatelligendum cft , ftuduofiores effe, magifqne prodeffe preces *tc* orationes ab ecclefi* pro defundis inftitutas cum applicatione facrificii, quam applicationem folam ; Iket recompenfari poflit per majorem devotionem, vel ejus quidkw miflam, vel ejus qui facit dki, vel per interceffionem fandi cujus fuffrsginm in miffa imploratur.

Epifeopus de capellarum oneribus, deque miffarum numero fundationis jure aliove nomine illis adjundo ▮ ne concilii Tridentini (quod piaram voluntatum relidis legatis folum prolpexit) audoritate quidquam ilatuat, fed eo de genere quod jure cautum eft , id plane fervet atque decernat.

Clericus qui inmifl* facrificio mtniftrat, dum B eam fundionem obit, ne preces horarias, neve aliud quidquam de libro aliove officio tecitet ; fed toto intime pietatis ftudio ad tntniilerium attentus fit, qtioa tunc pie religiofeque exequi debet

XVI.

Qaa ai divina affilia ftrtiatnt.

Quo dic fandiliimus pontifex confccrationis corooïtionifve infignia «crépit , pietatis tatto poftulat in eo peccationem a clero pto illo pte adhiberi.

Quamobrem omnia lacerdos , quo die fumıɲık pontifex confccratus coronatufvc ell , in mills facrificio flata illa oratione, *Diasamniam fiiltliam ;* loco fuo in miflali adlcripta , prq^ro precetur : atque ob eam quidem caufatn con lecratio pontificia , cum in Kalcndatio anniverfario die luo notetur , turn ctiam de more denuntietur; ut reliquus etiam cletus & populus item excitetur ad preces pto illo pie adhibendas.

Summo pontifici univerlalis ecclefia· pallori 8r parenti, fi quando illum rgrotare contigerit id caritatis officium , prout moibi gravitas tulerit, epifeopus prsftari curet; ubi obeameaufam in cathedrali, collegiata, parochialtque unaquaqiie ecclefia , clerus populuiquc certa ftata hora pro ipfo pontifice orer.

Si quando autem is ex hac vita migrarit, nuntio certo mortis allato id curet ,· ut cum omni ecclelia Campanarum fono, ut pro mortuis fit , de more pulletur ; tum inbalilica cathedrali ccclefiiique collegiatis, milla folennis *Bc* officium pro eo mortuo rite pieque celebretur.

Sacerdotes vero Cinguli pro eo defundo miffam celebrent aut faltem in ea precentur ftata oratione.

Pro epifeopo, qui pater , magifter , duxque cleri &· populi cft , fi quando ex febri aliove morbo laborans decumbit, omnis debite pietatis ratio depofeit, fupplicationem oratksnemve publice *tc* privation fande celebrari.

Quamobrem cum occallo tulerit, ejua vicarii officium erit certis diebus illam inlituete atque iodicere : ita ut cum in urbis , tum etiam fi rgritudo diuturnior erit, in dicecefis omni ee. clefia, tam collegiata quam parochiali, pro e-Filcopo rgretante a clco populoque prece *te*igiola oretur, *Bc* abn-oquoque facerdotein lactofando mill* facrifi·· .ata etiam oratio frequenter fiat.

Epifeopus divinorm fficiorum, quibus prêtent in ecclefia adeft , initium ftatu precibus ' verfibufve faciat , orat unefque flatas ipCe di-

eat , binis accenfis luminibus in ejus confpe- ~anno Aum allatis. CHnisrl

Solcnuet miffs, vefpcr·, aliaque divina ofli- >>·'· cia, qua ab epifeopo ritu pontificali folennitec celebrabuntur, quo populus ftequentior conveniat, cum in balilica cathediali, tum in ecclefiis collegiatis parochialibus item civitatis die fefto proxime precedenti denuntientur, eamque ob cauiam in Kalendarium anniverfarium referantur, ut ordinedeferipta funt inconcilio provinciali IV.

Si qur autem miff* aliave officia, obcauiam qnr extra ordinem locideiit, aliquando pontificali ritu folenniquc celebranda erunt, epiicopi julfu iis in tempore fignificentur', a quibus populo denuntianda funt.

Libri qui ceitis antiphonarum modulationibus olim notati ▮ ex breviarii nuper editi prefetipto nondum emendati funt , in fua quilqite dicceli epilropus curet, ut quamprimum *Bc* accurate emendentur, atque accommodentur ad breviarii novi editionem.

Feria quinta corns domini , quo religiolius colatur & cuftodiatur locus, in quo fandiffimi Chrifti domini corpus recondi folenne eft: epifeopus diligenter curet, ut *St* in bafilica catnedrali, *Bc* in ecclefiis tam collegiatis nuam parochialibus fernper unus faltem lacerdos , aut lactis initiatus , eo itero loco tamquam in ftatiene collocatus excubet , atque evigilet in aifiJua piccitionc fanitaque meditationc .

XVII.

Qae ai fanera fertiaent

Parochus illius qui proxime pr»ceflit parochi, univerfarix"liato die qno ifie obiit , celebra tione mills parochialis agat, fin autem pro friti folennifque dici ratione tunc agi non licet , alio die proxime antecedente , quo licebit , pro illius animz falutc pie religioleque exequatur.

Clericus mortuus vrftitu clericali ecclefiallico, D quem ordinis lui ratio depofeit, indutus efferatur: diaconali eccicfiafticaqtte vefic diaconus : faccrdotali faccrdos ; clericus fuperpelliceo tonfuraque ornatus: itidemque alii pro ordinis ccclefiaftici gradu .

Mortuum quovis etiam generis. gradus, dignitatifvc nomine illuftrem laicurn eccleiiaftici homines ne efferant : ne item inferioris ordinis clericum , qui in fuperiori ordine cooilituti font.

At vero lubdiaconnm fnbdisconi , disconutp diaconi, 8r lie ordine ceteri; nifi neceætas aliquando fuadeat, digniores ab inferioris ordinis hominibus efferti.

Epifeopum vero mortuum, li qui in ecclefia E cathedrali dignitates obtinent , *tc* canonici facerdotes, *Bc* li digniores efferant.

Laicurn autem laki ordinis homines : quod officium etiam laki qui pis alicui confratris adferipti funt, przftare poterunt .

Lumina, cerei, funalia, intortiatave in fune re ne rellineuantur , nifi facro officio etiam fepultur« rite abfoloto atque expleto .

Milia, cum mortui corpus fcpelitur,, quando commode fieri poteft, pro eo pie celebretur: id quod Ac canonum jure 8r herorum rituum libris cautum eft !

Ne laici etiam contraires , aut alii focietati

anno CHRISTI Ipi.

«dictipti , fed ecclcfiaftici homines , mort·· cuju* fun·! agitur , toarm officium fepultur* praftent : ita ut qua precea quive fepeliendi ritui ci et ecclefia inftituto conlucuidioeve adhibentur , eorum fe ornatum officium non ipfi laict, fed facerdotes *St* clerici eo nomine vocati perfofte expleant, quoad illius corpus humatum fcpultumvc fit.

Ne die dominico *le* fefto oui ecclefia pr*cepto› confuetudine cotore colatur, anuiverfaria agantur : qua li certo aliquo fefto is qui de› ctlSt pro le agi prwfcripfcrit ; alio proxime Îracedcnti dlc cum prooKrii ratione licet, cuebrentur .

Si quando autem die dominico feftore mortuum efferri lu fcpulturamque tradi contigerit) procomiffam conventualem ad prafetiptum Romani ritualis celebrari licebit.

In omni ecclefia Cathedral! & patochiali finguhs dominicis anniverfaria , qua in hebdomadam proxime fcquentem in ca ecclefia celebranda erunt, fidelibus denuntientur.

Idem de feptimo , *Sc* tngelimo, *tc* alio ejufmodi officio prrftctur . Qua in denuntiatione parochus cohortatione illos excitet ad orandum pro mortuis , propoiita etiam humat» vies* conditione .

Pro fidelibus defundis religioias Deo preces orationemque adhibere, officium eft falubre illud quidem, fsnftum , Chriftianrque pietatis ftudio plane dignum .

Quam ob caufam fummus pontifex Gregorius XIII. Rome inftituit prima hora nccii* pro illis in fingulo* dies pie orari. Cujus exemplo nobis ad imitationem propoftto maximopere excitati , cum japs pridem proximi* anni* orationem vefpertinam, quam communem dicimus , pro viris decreverimus. hanc alteram pro mortuis jam nunc conftituimus.

Itaque unufquifque provinciaeepifeopus, pro falutis animarum xelo , quo prccipue incenius eAe debet , In eam curam incus bat , ut ubique locorum in fua dicecefi religiofe celebretur, omnique ardentiflimo caritatis Sc precatio- nis fpiritu .

Illius horam pro ratione temporis ve) brumalis vel aftivi, proque prudentia fua , fub primam nodis vigiliam ita ftatuat , ut *jam* decreta oratio vefpertina nullo modo impediatur.

Prafiniat in utbe bafilicam cathedralcm, *tc* certas alias ecclefia*, io quibas flata hora, ftatoque campans ligno fignificatio hujus orationis peecationifve nat .

Unufquifque autem fideli* , ubi ubi Gt, vel domi vel fori* , ad memoriam mortis excitatus , rrtrnum paulifper tacitu* In morti* (me , quam revi fortafic obibit , meditatione verfatua , tum (c accendat ad oratiooem pro mortui* , quam pfalmo *Dtfnfuiu* , aut precatione dominica, & falutationc angelica fspiua repetita, intimo religiofi cordi* affcftu perorabit : tu dcfunâorum anime c purgatorii fupplicii* erepta , Dei mifcricotdia ad lempitern· calcfti* vite premia perducantur .

I». AftlHft

Parocni praterea , quo magi* atque magi* hujus pietati* ftudium exardefeat, fspe accurata cohortatione ad illiu* ftudium ufumqsse perpetuum parochiafe* fuo* inflammare ftudeant : *tc* quo magi* cofdem alliciaat , indulgentiam proponant u* conteflam , qui, fono eampane muniti atque excitati ad oratiooem pro mos› tuis , pie recitaverint pfalmum De *fnfendh* , aut orationem dominicam falutatiouemquc angelicam ter dixerim I cujo» indulnonti* pontiScias litera* ut parochi aliquando da (cripto evulgent, In fine *concilii loco* fuo impreftla* exnutare voluimus ·

CIUUIJ

Delatum ad no* eft, nonoallas ex eo offiervfibac* oriri , quod corpora uaortsmrm· » «orutuque proftrtim qui repentina morte decefferunt , In fepulturam nimis pnsposMK , atque adeo celeria* quam pareft, tradantur.

Quibu* offimfiootbm ut opportune occurratur, decernimus, ne in pofterum corpus aliquod iepeliatur, nifiduodecimfaltem horia poftquam fpiritum exhalaverit.

Verum fi quem de improvifo utor* aut morbi alicuju* repentina vl* occupa»it , la nc ia fepulcrum inferatur ante vieefimamquartam hujufmodi repentini eventus noram : nifi focus epifeopo eive videbitur cui ipfo id cura dcdcrK ,

XVIII.

^·4 *ci fnccjienci fcrtinCBt.*

Stati dic* proccflionum , qme pro gratiarum aftione fiunt, at antiqui* rituum monumenti* traditum eft, hi fint, dominicus fcilicet dica , vcl feria quinta . Si vero pro calamitatibus, pefte, bello, fame , aliifque id gesseris (applicandum eft, proceffione* public* agantur feria quarta , fexta , *tc* fabbato : quibus ptoccffionibus agendis etiam certas ecdefia* , pro ecclcfir fu* confuetudine » ac pro populi comsniffi pietate epifeopus ftatuct libero arbitratu *ito* .

Supplicationibus publicis obeundi* , fidele* fua quique ecclefi* parocbiali* vexillo prolato , ut frequentes ordine procedant, eo* parochus lapcnumero, prout occafio tulerit , accurate moneat , valdeque accendat dono munereque indulgentia , quam fummus pontifex Gregorius XIII. pro fua paterna caritate provincu* Mediolanenii concedit : cuju* indulgenti* pontificias Ineras in fine hujus concilii VI. impreflas , ob eam caufaus frequenter parochial!ous fuis evulget .

·· «'> ‘I·’·

Quo fsequentiore* item in concione facra, in mill* majors, vefpcri* , *tc* completorio prwfentes adfiat ; tifdem indulgenti* literis illo* crebro cohortetur *tc* moneat.

XIX.

Qoo ci nltv» ccclcficram ferhnent.

Seerarum rerum munditia divinorum officiotum religioni debita , ecclcfiaftici* fanâiombu* cum procepea fit ·, tum decreti* provincialibus generatim uaiverfeque renovata eft , ut certi» reguli* editi* fpeciatim diligentius praferipta , pro cur* commiffa officio ab ii*, quorum mtereft , In omni ccclcfia fervetur, metropolitan! cura auâoritateque uo de genere omni* inftruâio diligenter ordine contexatur , atque ad uium provincia cdatuc) quo magi* rerum divinarum cultu* , fupellcftilifquc ccclcfiaftics nitor, undique decore *tc* tcligiofc colluceat.

Si qu* dulifta in ecclefia committuntur, parochl , intrji cuju* parochi* limina Gta eft ecclcfic , (etiamfi illa regulari* fit fe exempta ubi delidfom pqfratum, *) Mcium* fit , quamprimum epifeopo vicariovu literis faltem fignincarc. Idem *d* eo* parocho, capcllano , rc&o-

rere

AH1)O CMMSTI i)is.

reve decernitur , in cujus ccclclu Crimea com- Λ «« Λ· elt .

Quod de velo mulierum non fin· multiplici tnyftcrio > *tc voce* apoftolica inftitutum, *Be* pontificio eanone corroboratum , *tc* fanâiffimarum feminarum exemplis ufitatom , ac diuturno ufu retentum , nos concilio III. provindali cour, monendum , *ic* ab provincia epifeopis omni ratione curandum ftatuimos ; quo diligentius in pofterum praftetur , boc praterea decernimus : Mulieres cujufvis ordinis , liatus , ar conditionis fint , perna interdifti ab ingreffii ecclefia fandta , velato in ecclefia capite fint .

Qua vero non paruerint , poftquam ter , aut lemel (qua unica monitio pro tribus ia- B tis fit) etiam generatim monita , in contumacia pcrftitertnt , ab epifeopo , prout expedire judicaverit , puniantur . In baptifterii facllo nullum icpulcruni fcpulturamvc extrui liceat .

Si qnod autem baptlfterium extra facellum ■dificatur , pccmittiturve ; nc fepulcrum proxime fiat : fed tam longe , ut ab illius fepimento fupulerale os diftet fpatio cubitorum faltom'trium, ac praterea concavitas fepultura nc ' fapimentum attingat.

X X.

Dc kvnit C turiiui «ctcJUfiitic . C

M.,f <.ii. s< «t ' t

Quibut judicibus auftoritate concilii Ttidentini *tc* fynodi provincialis pruna facultas data eft · qna rerum eccleliafticarnm locationes ad longum tempus fadtas refundant nullalquc decernant i perpetuas etiam locationes cognoicere , itidemque refundere , ac irritas facere ad ejufdem concilii Tridentini prsfcriptum, ii ipfi *ic* poffint, *tc* debeant .

Quamquam de piis legatis, decimis , primitiifque decreta permulta contra debitores fynodis provincialibus promulgata funt : nihilo minus iftoram calliditatibus , rurfufque eorum ?|uibus debentur commodo non adhuc fatis con- D ultum ac provifum eft.

Quamobrem epifeopus , vel ipfe per fe , vel per vicarios vifitatorefve fuo· , etiam in viiitationis mucere , de piis legatis accurate diligcnterque inquirat; accerficifque etiam ad fe , fi videbiuu , heredibus , aliifve qui ea excqui prarftxrcve debent, de illis ipfis decernat : certumque praterea tempus quo illi prstftent omnino conftituat . Atque eorum quidem omnium , & Gngulorum qui illa pratftare debent , nomina edi , In tabcllamqoa certam referri jubeat ; quae in uniofcujufquc ecclefi» parochialis facriftia loco ccnfpicno affixa propolitave flt .

Si quis vero eorum qui in eam tabellam E relatus eft , ad conftitutum tempus kgrta qu» debet praftarc neglexerit prartertnifetitve *4* arbitrio epifeopi puniatur , nifi re ipia qjiamptimum legata qu» debet, perfolvat.

Id quoque ipium d· illis qui decimas *tc* primitias debent, hoc decreto plane conftitulmus dc fancimas ,

XXI.

ANNO CHUSTI S)|S.

Dt tf'fctp» . cfiftefcii jitriJ&eitM , fcn.

Pro ea qua epifeopus abundare debet ptarftanti cura, proque illa perfcâionis epifcopali· satione, ad quam omaet ejus rationes referuntur ; nihil vel minimum ei pratermittendomeft, quo munus, quod multiplex graveque gerit , non modo fuftinere, fed explere falntantcr poffit , aliorum etiam fabfidiis ad officii fui extentionem comparatis .

Quamobrem fibi duos facerdotes pietatis telo flagrantes, fpiritualique ufu petitos ac prudentes, pro confcicnti* fua religione fccreto in civitate deliget : quorum facerdotum officium in primis fit, epilcopum affiduc omni caritate, *ic* humilitate, omniquu debita obfcVvantia officio privetim lineere admonete , quid in eo vel defiderari vel opus efle viderint, cum ad omnis difciplina , tum vero ad facri Tridentfnl aoftronimque provincialium conciliorum pcrfxdtam atque abfolutam exeeutionem . Ob asm etiam caufam aliquem provincia epifeopum item deligat, cui cum aliquando per Jitcras paftoralis adminiftrationis fua ntjones , confilia , omnemque ecclefia fibi commiflia bene gerenda modum familiariter communicet ; ita ut hoc fobC lidio fibi in omoi dclrberaisboe atque aâione opem atque adjumentum paret .

Vicini quoque epifeopi ad muneris fui fuo âlones reae pcogtedtentu exemplis *fe* in dia ad id excitet i ut uno eodemque fpiritu , ps tique diligentia, imo vero fanas quadam paftoralique pia amulationis concentione, ipfe cura fua partes exequatur ; eum hac acctnu fludir conjunâio adeonftituendam, pcrpetnMuc communiendam omnejn difciplinam permultum interfit. Sin autem fratrem epilcopum, cujus diacelis finitima eft, aliquid vel in officii paftocalis partibus, vel in Tridentinis provincialibafve decretis exequendis, vel in aliis officiispaftotalibus aliquid pratermittere animadverterit; cum eo fraterne agat, utosnnt vigilantia decretorum (x uiunerifquecpilcopaliicxccutionemptaftct, qum eorum utrique praferipta eft. Si quando autem ad epifeopum provincia divertet , cum eoqtse congredietur , illud fibi magnum pracipsrumqoe negotium propofitum fit ; ut cum co ecclefia fis* adminiftrand* rationes conferat , confaltationefque ineat : id quod fanâiffimos epifeopos tccifle memoria proditum eft.

Nec vero has rationes folum ineat, fed etiam longe diligeotiore· , quo accuratius commitfa officia exequaotur .

Ut autem familiam fuam in bent vivendi regulis atque officiis perpetuo contineat , deligat aliquem ex fuis virum prudentem, fpiritualifqM vita ftudiofum : cui id plane mandet , ut qu* in moribus familia emendationem aliquando dcfidcrsnt, ea quamprimum fibi referat animo fimplici ac puro: ut ipfe proat opportunumefle viderit, remedium adnibere poffit .

At praterea quo diligentius familia lua inlliruiioni confulat , cum fraternam etiam corrt-aionem in ea iaftitucndam curet , tam vero frequentes fpiritualitun rerum collationes , *tc* alias exercitationes , difclplin» etiam regulas cx conciliorum provincialium decretis praferibat ,

Quas regulas In tabella otduic dcknptas ,

ipfi

'anno cHRiiri i)I> *pfi i*·»1·« »n confpeâu propofita· certo loco «fiisi jubeat.

Cum vero aliquem in ea adfcribet , illa· elfdem proponat, anrcaquasn in familia ilium adfcnbat.

Quod epifcopus fanâe juratus in fus confccratione promibt, fe fingulis annis vilitate Ilmma fanâorum apoRolorum Petri & Pauli» cum longe ab urbc Roma ablit , nee prop"terea id > perlonafis rcfideniiz munere aJRricfus, quotannis facile praedare poflit, certum faltem nuntium ex jurisjurandi prrfcriptoad uibcm Romam mittat , qui id obedieutiz olficium nomine tuo preflet. 1-r vero quem m lient co lilituciirve I reite mfiruâus fit cognitione rerum ad cccicil® luar Ratum pertinentium : 'ut & cleri lui dilcipli- B nam , *Sc* populi in via domini progreflionein , &· omnis ecclchz diacclifquc luz rationes , pontifici , aut iis quibus ille mandant , quam tc- , âilfime exponat.

Metropolitanum . Il quando febti morbove pcriculole laboraverit , decanus epifcopus provincis , aliique epilcopi duo provinciales qui propius abfunt , de illius invaletudinis pcilculo a vicario illius cettiorcs taiti , nulla mora interpolita invitant, fraterna caritate confolentur, lalutaribufque confiliis opportune juvent Si vcroollum obire contigerit , ejus funus exeqniafque itidem folenni ccrendDnia rite courelebtent, iis omnibus pie teâcque fervatis, quz hoc de genere conRnuta funt : coque accura- C tius , quo przflantior eft archicpifcopjlis dignitas .

Si quando ex febri atiove morbo cpacopus laborat, zgrotationis initio , ac deinceps aliquando, prout expedite cenlliclit , cathcdralis ecdeliK lux capitulum, cum quo dc lpiritualis lanâzque vitz officils ac Rudus colloquia lalutaria ineat, ad le convocet . Quod vero a lanII illunis epilcopis hujus provincia , praiertun Ambrofio, Eufcbio VcaccUcnfi , Gaudcntio Novarienli, aliifque fattumefle memoriz proditum eR, id propolito etiam ad imitationem illorum exemplo epifcopus exequatur ; ut cum pcriculole xgrotans prope diem mortem obibit , catbedrahs ecclefix capitulum clerumque antccpnvo- Γ) eet : cui cum pacem, caritatem , fanâarumqlie virtutum difeiplinam fuadeat , camque quali hereditariam quamdam ditciplinam relinquat t tum *le* univerfc & ligillatim religiolis eorum precibus , landis faerificiii fefe intime commendet .

Epifcopus, eum xgrotans in ledo jacet, frequentillime tamen facra eucharlftic pabulo fe falutaritet reficiat , ac recreet J cui (faltem cum primum, Areum pro viatico illam fumet, Ac feasper denique , nifi cum ipfe fecus jufferit) univerfo clero Ac capitulo cathedralis ecclelia prolequente, archipresbyter, atiufve deferat Ar miniRret , qui fecundum epifeopum primariam dignitatem facerdotalem obtinet. E

Si quando epifcopus ad aâionem folennem , quz in alia provincia civitate, locdke celebratur, accedit, iridem excipiatur ut eum excipi decretum eR, cum ad concilium provinciale venit : ·c pgzterea obviam ei procedat epifeopu· , ad cujus civitatem venit.

Epifcopus , ad quem univerfi cleri fui cura etiam paterna refertur, xclo cantatis acceofus, fi quem ecclelialbcum hominem, etiam minoris ordinis, intra alicujus parochialis viciniz fines zgrotantem audierit, ipfe, aut alius ejuanomine, anvifa» , Ar confuletur paterni· *tc* coufiliis *Sc* oftelis : qu« fi illi przfiare debet, certe A anno~ multo accuratius , atque adeo a'dentiori dile- CHRISTI âionc exequetur erga-eos, quos habet bafilica sjia. fus cathedralis miniRros , Ar parochos in animarum falute procuranda adjutores.

Quo vero cumulatius *id* prefiet , pro folicitudinis paterna xelo id etiam cure iulcipiat, ut tum is Ratis urbis regionibus , tum in diacefis patribus delinitis , prztcr parochum vel proprium vel propinquiorem, de quo in altero concilio alias cautum eR , certos etiam faccrdotes cantate flagrantes , vitrque fpiritualis moribus A· ufu pra Jitos decernat : quorum munus fit , xgrotanubi'sckinλ, cujiifcumque ordinis fint, nizfertim ope dcllitutis , przcipuam operam , folicitudincm , Ar curam navare , Il qua opus efle viderint , cum in primis ad pie fanâcque juvandum anima fafutem, tumad corporis bene curandi rationem

Epifcopus qui totis in Chr^/to vifceribus egentium cusam gvicie debet. Cum ceterasirationeineat, quibus 111 difficultate ,ιηηοηζ populi fibi commifli cgellas fublcvet^r , tum vero quam diligcntlOime caveat , ut in rei fiumcntariz inopia, ecclcfiaRici homines fiumcntum aliudvc allinenti genus , quod ad fublcvandam innonam peitincat , nc lupprimant abfrondantve.

fyc prrterea eos omnes & Angulos panis propolitis, omnique juris remedio cogat , quidquid frumenti habent, live proprium five alieuum , in privati· aut ccclHiaRicis zdibus reconditum, amid ecclefiaflicum hominem (quem li ita expedire cciifuerit, eo nomine ipfe conRituar) line dolo Re fraude feripto profiteri ; cidcmque frumenti illius omnis numerum Ar cundicioncm reCic fincereque denuntiare .

Et veto li quando annona gravitas difficultafque ita tulerit, id omne frumentum venditioni caponi jubeat i ac vendi, quopretio illius aauionæ temporibus in foro frumentario vendi folct .

Srpenumero accidit , dc fervitute aqur , per alienos agros deducende , de oryais intra certos fines non ferendis , atque de aliis ejus generis rebus & caulis , controvcrlias litcfquc inter homines ecclefiaRicos Ac laicos excitari .

Quamobrem epifcopus , cujus etiam prztcr cetera munus cfl , litium occaliones pizudcre , Ac in commune etiam utilitatibus publicis confulerc ; que ad ecclcfiaflici ordinis homines pertinere ex canonum landionibus cognoverint , ea ediâo etiam cpilcopall, fi ita expedire cenfucric , zquo jure flatuat ac decernat .

Videat tamen antea diligenter . qua in eaufa ledes apoRolica confulenda lit . neque vero tunc in eo mcoofultc quidquam agat dc· libeictve I

XXII.

Qim ***Je vifitetieM» ferti»e»t.***

Singulis annisepifcopusad prsfctiptum conci- s,(r? t lii Tridentini eas capellas ***vifitct***, quz hifce etiam 4< irf. conditionibus ereâz inftitutzve funt, utardin*rius aliulve fuperior ecclefisRicus non poflit, ne vifitationisquidemcorreâionifve caufa, aut alia quavis ratione id fibi vindicare : ufque adeo ut fi contra attentatum erit, nulla irritaque fit Arereâio, *tc* cjufmodi voluntas teflatoris .

ANNO CHIISTJ uU.

Si *ero capellarum ereâlo fundatiore, ac tefiatoris voluntas hike conditionibus prafcripta, fedis apqftolice auâocitate comprobata eric : tun». ordinarius earum capellarum adminiftrationis , vifitationis , correâionifve jus nullo modo fibi himat : nifi fortafle , qaibus teftator illarum admtniftiationcm curatronemvc reliquerit aut commiferit , eoi négligentes efle cognoverit Ecclefia» prsterea equitum ordinis Jerofolymitani is itidem vifitet, ut fumoh pontifici? Pu V. conftitutio prefcribit.

XXIII.

Df cttcilit fnvitcUU ,

Concilii provincialis celebrationi atque aâlofiibus *j ac* ejus diligcntiorem ufum normamque in die» tcneremps , certat quafdam rationes it» fynodo provinciali IV. conftituimus : quibus fane rationibus opere precium cenfuimus h*c adjungere , quo magis fplcndefcant ili* aâiones ; indeque fruâus falutarea exiliant ,

Aliquot ante fynodi provincialis celebritatem diebus, liter* paftorales eo de gcnele ametropolitano edit* cum in omni provincia civitate , tum in uniufcujufque dicecefis locis , ubi promulgationem fieri moris eft , epifeopo curante rede promulgentur : quo iludiolius fideles excitentur ad precandi ftudium, pietatifque opera , quibus implorata divina ope , adiones conciliare^ adjuventur.

Atque iis quidem literis , fj quid epifeopus pro diceceGs fu* rationibus atque ufu addendum cenfuerit, addat licet.

Quod antique difciptin* fuit , ut epifeopus iter tacieos duos faltem eccleliafticos homines , unum fubdiaconum , alterum diaconum in comitatu haberet id pro fande folicitudinis fu* xelo ipfe ad ufum revocare curet , cum przlertim ad concilium venit.

Epifeopo ad concilium venienti, metropolitan* ccclefi* vicanus generalis, fle alii pr«lati , ccclefiafticique viri , quos archiepifcopus delegerit, dup ant tria millia paflium obviam prodeant.

Urbem locumvc ubi concilium celebratur muta is vedus , *tc* infigite dignitatis epifcopali» viatorium indutus, decore ingrediatur I Cum ingreditur, fanda caritate , rogatu *tc* conccflu metropolitan!, quodam modo jimpulfus, in via populo benedicere non recufet.

Primo urbem loeumve concilii ingreflusad bafilicam metropolitanam ptimariamve accedat : ubi paulilper Deum fande precetur.

Ad bafilic* valvas ei obviam veniant, &qui dignitates obtinent, *tc* canonici, *tc* clerici quicutnque illius bafiltc*.

Quod fi fortafle tunc divinis officiis in choro occupati funt , duo tamen , quatuorve , qui ex ordine facerdotum *tc* diaconorum dignioies funt , e choro mittantur , qui epifcopum incredieotetn excipiant , *tc* ad altare majus deducant . Dum atrium Jimenvc ccclefi* ille ingreditur , ejus adventus *tc* ingreflus folenni campaiiarum fono , *tc* , nifi divina celebiantur, orgaao etiam piaque cantus modulatione excipiatur.

Inde a bafilica ad metropolitanam iple veniat i qui obviam ptocedens , fratrem epifcopum omni caticatc Ac ofculo pacis benigne excipiat.

Quod concilio provinciali IV. de mifla *tc* oratione Spiiitus fandi decretum eft , id in pofterum ita fervetur, ut a dominica tertia ante conftitutam concilii dicaa , qfque ad id tempus quo illius initium fiet lingulis diebus colleda de Spiritu fando jn mifl* facrificio dicatur . CHAisli ij»a.

Mifla autem de eodem feria quinta celebretur, *tc* (applicationes item fiant ftati» diebus ad prcfcriptum illius concilii IV. Ubi autem concilii initium fadum erit , in omni ecclefia crovincic , cathcdrali & collegiata , ftata folcnnifque mifla , qu* pro concilio dicitur , quinta quaque fctia celebretur ; alii· autem feriis colleda pro concilio a lingulis faVerdotibus in mifla ple recitetur . Cum vero concilii provincialis diet inftat , oratio fine jntermifnone, qu* a clero *le* a regularibus *tc* a monialibus rcligiofe ob cam caufam fiat in civitate , inflituatur. v

Idem in tota dicecefi praftetur ita ut inftituta quadam parochiarum regionumve vicifiitudine , in primaria ecclefia clerus populufque concilii caufa Deum pie oret .

H«c ipfa omnia *tc* fingula de oratione ut przftentur- , in fua quifque civitate *tc* dioeccfi epifeopus curet.

Ubi primum operante domino concilii provincialis initium decreto ob cam caufam promulgato rite fadum erit , tunc hymnus , Tc Deum ; a choro cantoribufve pie concinatur . Ubi preterea in aliqua fcflione conftitutiones decretave nova de more promulgata erunt epifeoporumque aficnfu a metropolitano comprobata ; tum chorus concinat etiam hymnum , fe Deum ; *O"c.* .

Singulis feftis diebus , dum concilium provinciale habetur, folenni ritu ab aliquoepifeopo mifla celebretur; cui reliqui epiicopi ordine confidentes interlint ; *tc* concio preterea fynodalibu» adionibus accommodata , ab eodem aliove epifeopo habeatur.

Fefto item dic , dum concilium habetur , epifeopi frequentes ad vefperatum divinum officium conveniant , (acrequc tradationi interlint , quam metropolitanus vei alius epifeopus habuerit .

Quo tempore concilium provinciale celebratur , clerus poprdufquc Mcdiolanenfi» , quo frequentiori pietatis ftudio provinciales adiones adjuvet , feptem ftationales ecclefia» inftar bafilicarum urnis Rome, a poqtifice Gregorio X111. indulgentiarum dono ornatas, ex certa parochiarum vicifiitudine , quam archiepifcopus prafcripfctit , fupplicationibus obeat .

Dum item concilium habetur , in hebdomada quotidie, aut faltem tribusdiebusfact*conciones in ecclefia metropolitana primariave habeantur, quibus explicetur in primis omnis difciplinc Chriftian* ratio I

Singulis concilii diebus clerus civitatis in capella «dium archiepifcopalium clericale» aliquas ftudiorum exercitationes ineat ad *prrfcriptuac* atehiepifeopi.

De ecdefiaftica difciplina certis partibus diftinda ordineque difpofrta , orationes Latinasti frequentes eccicfiafticihomines habeant, quibus ille juflerit.

Difpuiationum etiam de clericalibus difciplini, ftudiifque curfum pene afliduum eo tempore teneat alrafquc ejus generis exercitationes hebeat cx prafetipns rationibus.

Tri-

aHno~ cjsUarl l'.*1·

friduo przterea , ftatis fcilicet illis ferlia Λ congregationis publica , in eadem capella exphcatio diiciplin* clericalis , qua in certas partes diftributa lie , a perito faccrdote, quem archiepifcopus elegerit , toto concilii tempore quamdiligcatillime habeatur, adhibeataroue ob eam rem cohortatio ejus generis graviftima : rui cohortationi Ar explicationi efetus omnis urUanus interiit. Ut autem omnis epifcoporum familia concilii tempore ftudiofe utliiterque occupata (it I quo tempore congregatio habebitur &■ mane *k* vcfperi a theologo metropolitan* ecclefi*, aut ab alio quem archiepifctspus delegerit, pfalmi, tel all* (aerarum literarum'partes ftudioie explicentur : eui explicationi atque interpretationi familia cpifcopales ptefentesatB tente adfinc.

Quotidie concilii tempore dimilfa congregatione , vcfperi ad capellam inde epilcopi frequentes veniant ad orationem veiptrtinam.

Concilio rite abloluto *te* dimiflo, mctropqjf. tinus unumquemque epueopum , qui ad fe falutandum advenerit, difccdentcm fanSo olculo paris dimittat, ejatque orationibus *k* precibus fele intime commendet.

L concilio cum ad (lationem cpilcopalem e pilcopus redibit , paulo ante quam itineri (c committat , ad ecclefiam metropoliranam plmaiumve veniat , ubi paulifpcr oret .'

Synodalmm teftium , qui conftituto concilii tempore a mcoopolitano in unaquaque Q provincic dirxeeti de more elc&i pronuntiabuntur, G qui abiunt , nomina luens edantur *k* contignentur ; quibus lateris ipfe metropolitanus , «pilcopo cujus dicicefii caufa nominati ac delecti lunt, potcftatem faciat adftringendi illos juiejurando , quod cenis conceptis verbis cx decceto concilii provincialis IV. ab 1rs praflari oportet.

Id epifeopus ubi concilio ad (lationem epif copalem redierit , duorum menlium Ipatio exequatur : deque rc ca accurate prrdita metropotitanum per lneras eo tantum numine (criptas certiorem faciat.

Tellium vero , qui vel metropolitano it) fy»odo provinciali , vel epilcopo es illius tuito- q ritate delegata jusjurandum preftiteiunt , no ■una a cancellario fori epifcopalH certo libro e)us jullu dotantur.

Si quanJo tcllis lynodalis a metropolitano tn ijnodo piovinciali delectus , qui juiatus in aliqua provιɳΩ* diixcell officium illius fufccpti muneris gerat , antequam concilii proxime futuri dies indiâa venerit, diem tuum obierit: epilcopi cura fit d« illius obitu metropolitanjin certiorem facere , qui alium in illius locum eligit « qui cx verborum formula concepta etiam juratus, illius muneris partes in illa drcrceli tcftis fynodalis officio , caritatis lelo, eroque debit* folicicudmis lludio (lreoue in domni i proiequatur. " g

I-.pilcopus telis fynodali ad concilium provinciale venienti viaticum fumptufque victui necrflatios a clero aliquot ante conftirutum concilii tempus diebus contribui ex lynodi provincialis quartz przlcripto jubeat, aut alia ratione quam potiorcin cenluerit pecuniam eo nomine necedariam, qec polles , ut es illa contributione mutuanti reftitnatnr , quam primum cueet , ne viatici difficultate impeditus , ullam veniendi moram interponat , (ed ad eonftitutum tvtnptit in COMilio przfens adede poffit.

Quoniam non folum ad hujus provinci* commodum , fed ad rcâam quamdam diiciplin* concilils provincialibus decreta exequenda rationem valde interefle poteft , (i qu* hia ipfis concillis conftituta fancitave funt, pro fubje&a austeri* ratione certis titulis ordine diftuiAa (cum jam quinque libris, prout quinquies itidem eorum conciliorum celebritas aita eft', varie dilperfa fint) in unum volumen colligantur: ideo metropolitani cura Ac aulioritate, ut afia editio omnium ufui accommodatior jit , illa qu* Ys quinque libris continentur , qu*que in hac feita lynodo fancita funt , rede, prout materi* qu* agitur , quzque traâatur, ratio poftulat, difpoitta, (falva tamen uniufcujufque conftitutionis A. decreti provincialis lententia) uno volumine contexantur , atque ita ordine contexta quatndiiigcntiiitme edantui. ammo CHRISTI Mea-

XXIV.

ti , Ό" <»]rrj4<iMri J^Uda/sr *ftrtinent* I

Judices, *k* .examinatores iit lynodo dlceccfana conftituti , etiam, fi quando longius quam unius anni Ipatiu-si lynodi a&lo differatur , (uum munus exequantur. ,η ‹

Indulgentia , cujus etiam liter* . m ultima parte hujus concilii edit* funt , congregationis numme Cornelia, fingulis mentibus a uccidotibus turancis cx decreto provinciali m lingulas rncnics evulgetur, quo dic mlila illius cungrogationis celebratur.

XXV

jQy* ad *ieiufiaor»» nUeliitt»·*

In beneficiis etiam parochialibus juris pa'.usitatus lucorum (imul, eccleliafticorumque nominum , ill id epalcopus fervet atque exequatur, quod de beneficiis qu* jutis patronatus cede- (laftici funt, concilii 1 ridcntim decretis cats- s«n m «■ tum eft a ''|' ' ''■' ''

Idipfum quoque przfttct , ctiamli cx una par- tc ad esclelram , Sc vclo cx duabus , ad lalcum hominem elcCtio (pectet .

Epifeopus quoque , beneficiorum , quorum inftitutionis jus cullationiive .id ^ui.icumque exemptos alloive epilcopo inter tores perimet, jus patronatus, lites , caulas , X' cmitioverlias omnes quacumque lint , cognoicat tl- definiat; Clericum surum przicliraturn , qui inlliiucndus erit , ad inferiores lofilt itiurns tantum caufa remittat , mlr fidem infe.ioiei jurildictionem ordinariam haberent , cujus vigore de contioveilis fuper jure patronatus alloqui cognoiccrc pollent.

Beneficia qureumque line , tiam parochiafis , qu* per ccdioncm vacant , epifeopus ne (uo, aut cedentis confanguinco, ncc velo item fuo familiari content ptovidearrc , ut Pu V', pontificis apoftolica fandionc vetitum eft.

Nec vero alicui familiari propinquove fuo ad illius beneficii conculfum aditum patefieri permittat: quod li Ulter unquam faâutn erit, cum omnis collatio provifione refeifia., inita, nullaque fit , tum przterea illius pontifici* fanfttoni» pexn* co nomine conftituc* locum habeant.

AMMO
CHK1ST1
I»◇'

XXVI.

J2.M *<U fvHH» fcrtiautt .*

Stat* ill* oratio, quam in fynodii de Spirû tu tanão dici foicnne eft, illa fcilicet cujus initium eft . Adfumus domine ; rite fandeque · ut liber pontificalis vêtus oftendit , congregationum initio recitetur , qua de fanâa inquifitiont* officio , de judici» › de lententia cauia ferenda habebuntur . Itidem fiat in omni conventu ubi de clericalibua examinibu* , de eledione , inftitutionevc ejus agetur aut deliberabitur, in quem alicuju* bcncncilecclAfiaftici cura adminiftratiove conferatur.

Quam ob caufam ea otacio rede in tabula literis contignetur : certoque congregationum loco affila, cum ufuvcnit, u> promptu he, una cum alia ftata oratidne quam in initio 8e in fine aliarum aCfionum congregationumvc er officio beata Mana adhiberi jnftituti motilquc eft.

Æquiffimum eft, *tc* canone coocliji Palifiienfit traditum, cum qui vicarum epifeopi pcrlonam &: munus vicarium fuftinc*. , iacrit initiatum elle.

Quamobrem curet epifeopus vicarium generalem libi conftitucre, qui prrter cetera quein vicarii ejuimodi perfona icquiruntur , faltem f'ibdiiconui lit.

Quoniam f*pe fit , ut in caufarum contro» verbis (id quod vir *8c* fanditatc & juris fcientea celebria lvo pluribus exponit) inimicitia oriantur, fimultarcs, odia, tite, cetcraque id generit maxime fideles cavere debent › valde exerceantur, *tc* multa eaque gravia crimina inde aliquando Confequantur , ac rarfus bona falutariave opera poftponantur, aut negligantur: ideo in foro ccclcliaftico, in quo concordia poti(fimum , paci , litium riantactionibus, atque (editionibus controverlinum planeconiuicndum eft , epilcopus eam ineat rationem , ut vicarii aut judices foti ful, aut alii ccdcfiaftici homines , quoi ei cura przfccerit , antequam litis reive ahcujus judicium conftituatur , ftudeant omni equitatis officio paterno confilio lites dirimere , controvcrlias ledare , qua ad eam rem facilius conficiendam, faduin dcquocontioversitur, ab iplis litigantibus , leotfum fingulis (d fe vocatis , ftudeant plane intelligeie, quantum quidem couiurodc fieri poterit, etiam remotis utriulquc partis advocatis *fi* procuratoribu, fin autem id allequi non poterunt , id fahcni eurent , ut lites brevius quam in forolaicali moris eft definiantur.

Locum vero nullum patroni* , advocatis , procuratoribus, ccterifquc litium miniftris dent aut relinquant , qui queftus forenfis avidi atque appetentes , caufas pratexunt , calumnuf. que adhibent, tum ad caufarum rranfaâioncm impediendam , tum ad exuicerandos litigantium animos I

Iftorum etiam malitiam epifcopift perna privationis fulpcnliooifve offiAi poftulandi *Sc* procurandi in luo foro , alnive poenis fuo arbitratu pro (ua confeientia coerceat, etiam fine ulla judiciali caul* cognitione.

Quicumque in dignitate ecclcfiaftica conftituti , etiam axempti qui intra fine* dicrcefis funt , *8c* reliqui praeterea inferiores epifeopo, ne plivilegiorntn ▮ confuetudinifve praetextu , matrUMoioraiu » dc criminum item caufa* etiam vifitando cognofeant ; fed epifeopi runfdiftioni judiciove relinquant , ad przfcriptum concilii Tridentini.

'anno'''
CHXtm
1(il_

Non tamen abbate* , quibus altas legitime tali* jurifdittio competit , aliive inferiores (il de immemorabili confuetudine ejufmodi legitime doceant) nuo minui de hl* etiam caulis cqgnofcant prohibeantur.

Conftitutio decretorum *Se* tatarum a metropolitano confeâa , *tc* apoftolicu literis fancti'Jimi domini noftri Gregorii pipa X11J. confirmata *te* renovata , qua pet judicet (ynodalei, *St* confervatort* regularium exemptorumve quorumcumque , Sc per ordinarios etiam in cauli* delegatis, ac per eorum omnium & Cingulorum notarios fetvanda , atque ad exeeutionis ufum inducenda eft, ab univerfis, & eorum unoquoque cujus intereft , fervetur diligenter inviolatcque: ita tamen ut fi quibus in rebus, caulis, negotiif.e, aliquo ftatuto aut confuetudine laudabili , nihil vcl minus quam ea taxa prafcribitur, per judices a fynodo deputato* , ac regularium exemptorumve quorumcumque confeivatoic* exigi deberet ; confuctudo illa ftatutumvc omnino retineatur , ferveturque ad cjiifdem conCitiitiomr preferiptum .

Quam item couftitutiohem fcu taxam judicibui fynodalibu* *8c* coplervatoribus prrfcnptam, fervet etiam ordinarius : nili quibu* in rebus confuetudine , decreti* , vcl conftitutionibu*, taxifve epifcopalibu* , taxa minor ci 'erranda propofita efiet, quam omnino fervet.

Si vicarius , judcxve ordinalius in raufii ordinarlis vel delegati* , aut conleivator regularium *8t* exemptorum quorumcumque fuis in caulis , aut judex in fyaodo deputatus pro cauli* commillariis , eorurpve notarii rut aniniftri , quicumque contra ptaicriptumJandionis illitu pontificia quidquam'commiferit, deliqueritve ; cum eo , quicumquc lit , ad prskriptum ejufdem conftitiitionis agatur.

Dictum utilium librum , quibu* a fori fui ccclcluftici judiciis feriari lleçat , rpifcopu* conficiendum edendumque pro fori fui ratione *curet.*

Ut frequentius clericorum cujufcutnque gradus *8c* ordinis , quos in foro (rculari conceffit epifeopi examinari fixpc contingit, periculi* occurratur , epifeopus , ejuique vicarius , antequam ejus examinis facultatem concedat , rerum de quibus in eo toro interrogationes queiilionefvc inftitucod* ciunt , capita diligentet *fe* matura deliberatione perpendat.

Clericum przterea dc cujus etamine agitur, ad le , fi libuerit , acccrfat , ac dc tifdcur rerum capitibus extra judicium interroget . Illud autem magnopere caveat, ne dum unius defendendi caufa , quaftiones examenve de clerico haberi permittit , alteti aliqua·* vcl rei familiari* , vel pecunia , vel corpori* , vcl ftatus, hooorifvc otfenfionem aut diminuuoncin aderat i unde cum firpenumeto fimiiltatcs ere c< I de* exiftunt , tum clerical etiam aliquando irregularitati* poenam maculamve contrahit.

Quarum rerum fi aliquam epifeopus lufpicionem ex ii* ipfi* capitibus cognoverit . de quibu· quaftio inftituenda eft ; nullam clerici examinandi facultatem ullo modo permittat

Ubi vero illam aliquando dandam effe judicaverit : tunc certis capitibus pominatimque explicatis , judicio fuo praferiptam , literifqae comprchcnfam concedat pcimittat-

Ar

—ANNO ' rHRisTi I)»I.

At veto femper clerico a faccrdotc lusjuran- dum deferri jubeat.

XXVII,

Q»<t ti perlite»/

Quod concilio provinciali quinto cautam eft, mailimonium verbit dc praetenti line parocho teftibulque contrafium nullum efle, ac nefpon- lallum quidem vim roburque habere : id ita intclligendum eft ; eos qui ita contraxerint , pofle tamen concilii Tridentini conditionibus adhibitis , denuo matrimonium contrahere , dummodo intra parochir fine», & coram paro- cho proprio , tcftibufque illud contrahatur ce- lchreturve.

Matrimonium futurum parochus antequam m ecclefia denuntiet, prrter id, quod ex con- cilio provinciali quinto perquirere a fponlia debet , illos erl^m korfum moneat » ut vide- ant , ne matrimonio quod inter fe contrahere volunt, aliquod impedimentum obftet , quod mox infra explicatum eft, neve alia, quz ipfe pro fuo judicio *tc* prudentia patefacere expri- mereque debebit. Viderint igitur, an alteri fi- dem adltrinxcrint , aut jurejurando fpoponde- rint.

An caftitatis religionifve votum ediderint.

An aliquod impedimentum inter eo, intercede- dat cognationis etiam foiritualis aut affinitatis Scfl >= 4 - ufque ad gradum jure Tridcntinoque concilio j s & ,·<l« prohibitum .

r.c m,m- «nonu, Jjj rero fljjfjHtiljjs fint , j,oE parochus valde cohortetur; ut parentibus , in quotum potcfta- te funt, eum honorem tribuant^· ut illis ne in- itiis quidem, nedum invitis rem tanti momen- ti ineant.

Id prztetea ftudiofe patemeque etiam titrum- que hortetur ; ut Angulari quadam animi pie- tate, & oratione in primis frequentiori , in te tam gravi ad Deum confugiant.

Quo in genere Tobiz adokfcentis, cum uxo- rem duxit, commemorabile exemplum imitatio- neque dignum proponat.

Magnam in eo diligentiam adhibuimus , ut corruptelam atque adeo peccatum tolleremus, atque radicitus extirparemus , quod paflim in provincia noftra a fponliscommittitur) qui mu- tua copulatione antea utuntur , quam matri- monium per vetba de przfenti rite confeftum cekbratumque fit . Verum cum nihil ferme in hoc genere haftenusprofecifle animadvertamus; pro officii paftoralis munere , pernieiofz ifti corruptelz peccatoque gravi nos diligentius ac- curatiufque providendum *tc* confukudum efle ftatuimus,

Itaque epifeopi cura fle , pania *tc* cenfuris, quas arbitratu fuo conftitucrit , fancire , ne iponfi , priufquam matrimonium in ecclefia per verba de prefenti ex ritu celebraverint , non modo fimul non habitent, fed ne ullo qui- dem modo mutua confuetudine commere iove utantur.

Crave concubinatus crimeneft, proptereaqm. quam ingens in eo funditus convellendo fofici rudo , *ic* quam longe omnium diligentiflima cura epifeopi efle debeat, cum canonum leges, facriquc acumenici concilii Tridentini decreta fcli mii*)uhent » tum vero P*i quinti pontificis maximi .non,. apoftolica fan&io jampridem edita pcripicue ol- tendit.

Qua fanôione fanfte obcdiçntiz virtute illud juflum eft , ut que eontra concubinarioi A"N°NO ejufdem concilii Tridentini decretis conftitu- cHtisrI ta funt , in iis ipfis omnino inviolateque exe- ıs·*- quendis , epifeopi *ia fua* quique dicecefi dili- genter fanâequc invigilent ; Deo Romanoque pontifici rationem reddituri, fi in co turpi cri- mine radicitus extirpando negligcmcr aut re- mifle fe geflerint I

Quamobrem epifeopus, nemine etiam poltu- lantc aut accufante, cx officio, fine ftrepitu *Sc* forma judicii , folaque faiiti veritate inipeâa , contra ifliufmodi concubinarios , cujufcumque ftatus , ordinis , dignitatifque illi lint , fevers agat : proindeque panis facrortim canonum ju- re , fummorum pontificum conftitutionibus , B conciliorumque audoritate fancitis , *Sc* aliis przterea ctiam pecuniarils arbitrio fuo graviter puniat

Quos autem ter admonitos fn contumacia pcrfiftere animadveitct cos non folum aliis pa- nis, fed excommunicatione etiam cx eodem de- creto Tridentino afficiat.

Palloribus non lolum pericula propellenda funt; fed ctiam omnis periculofa peccandi occa- fio pro pl floral is officii munere eripienda eft.

Quamobiem cum que facile exiftere poliunt fornicationes , inceftus , & flagitia , univcrfi · que carnis vitia , re alia plane ulla facilius Îjuam fuga , adjutrice in primis divina gratu, upcientur ; parochus tft diligentiflitne poterit, C &' epifeopus m primis, tum audoritate fua, tum etiam , fi opus erit, frculans magiftratus ope implorata , id tnaximopere curet , ut ne cum femina, quocumque vel arcbflimo propin- quitatis giadu conjunda , mas fliirul cubet, ctiamfi ambo pueriii retate funt , ita tamen grandiufculi , ut aliqua inde fufpicio , pericli- Jum, occaflove impuri flagitu committendi exi- ftere poflit.

Nec vero paupertatis , anguflzvc habitatio- nis excufationi locus faôle relinquatur , quo minus iftiufmodi impuritatum occafio omnis prreidatur : cum humi potius , atque adeo fub dio jacere fxtius eflet.

Parochi autem tota hac de re judicium , of- D ficiumve intercedat r qui & confilium det , *Sc* opem prrientem ut accuratiflimc poteft , tantz impuritatis periculo przftct.

Eam ipiam curam epifeopus & parochus po- nant in eripiendis morumcoiruptelis, flagitiis, peccatis, peccandive occafionibus, quz gravi- flima cum Dei oftienfione exiftunt ex nocturnis iilis excubiis , quz rufticorum concurlu , juve- nili turpium verborum bccnila , promifeua ma- num frminarumque turba,, hieme in ftabuha paflim fieri folent :

Oftcnfionibus 8r peccatis , quz in cauponis Committi folenr, paftorali etiam cura *Bc* officio occurrendum eft; ut ereptis corruptelis ialutari- ter confulatur vitz Chriftianz moribus I

Quamobrefti cum epifeopus, cujus ofticium eft E in omnium cujufvis generis hominum curam in- cumbere, tum paepehus etiam, fi quas vel cau- ponas vel tabernas intra parochiz fur fines ha- bet, quamfzpiiLme iis qui cauponariam taber niriamve exercent , monita proponat , quz in- fra eorum vite Chnftunr, Chriftianifquc mo- ribus przfcilbuntur , ad eorum fafutem procu- randam . t

-Primum igitnrcinpo, non folum familiz fur, fed etiam hofpitibus peregrinis , alnive quou hofpitio exceperit , *Sc* verbis , *Sc* vitz exem- plis, & humanitatis officiis prodclfc ftudeat : ita

Ut

ANNO CHKISTI i)l».

Ht c)ul f*®*l** quique in famulatu ipfius faut, «teri» pietatis , exilitatis , modeftiaque fpcci- men atque indicium dent.

Proinde impudicos homine» , ejufve infamia nota inquinato» > blafphemos , concubinario», ejufve nomine lufpeâos , aleatore» , publicofvt hiare» , fcid reneri» nebulone» , qui adrena» aeque hofpites doli» fillaciifquc decipere folent, e familia domoque fua ejiciat ; quorum loco in familia famulatuque plo» homine» difcipline Chriftiana ftudiofos habeat ; qui advena» ad orationem vefpertinam invitent , quam is domi fua curet nullo unquam paâo ftata hora pratermitti.

In caupona veftibulo porticuve, *Se* in fingulis pneterea cubiculi» , facram imaginem appo- B ■ere ne omittat : profana autem omnia , ac turpiter obfereneque inferipta plSave inde amoveat omnino .

Ne lenone», meretrice» , hiftrionc», mimos, *Se* cetero» mala conditionis homine», nugatotefvc apud fe diutius bolpitari patiatur.

X Religiofo» *Se* eccleliafticos homines ad fe divertentes , feparato, fi commode poterit, prafertim a feminis , hofpitio menlique eteipiatr in honore habeat » ncc verbis faâlfve violari patiatur.

Pauperibus item fe talem praftet, qualem fe przbcte Chtiftianom hofpitetn decet . Hareticos vero , li quos divertiffe animadverterit, ilico denuntiet i ncc ullo paâo feria festa & fab- C bato, aliis item przfcriptis diebus, ulli vetitos cibos quovis pratextu prsbeat.

Mesia initio, ab hofpilc, vel ab aliquo familiari benedici curet , adhibita in fine etiam gratiarum aâione.

Ne virum fimul *Se* mulierem cubare finat , quos fufpicetur matrimonio copulatos non efle .

Si quem , dum in caupona verfatnr , in febilm morbumve incidere contigerit, de eju» *-gritudine ftatim parochum certiorem faci»t,qui illum invilat , *Se* fpiritualia remedia eidem quamprimum adhibeat.

CaupO denique Chriftianus ita in hofpitli munere agit, ut cqtliittte, finceritatc, *Se* caritate utatur j *Se* per opera juftitis progrediens, β damnationem «ternam fugiat , ac la cterna tabernacula recipi mercatur.

XXVIII.

De iifeiflin» CirifluM milirnn.

Chriftianoium militum dilciplint his temporibus eo prolapta eft , ut in multis Dei offenfionibus, qua a militum corruptelisexiftunr, operaprecium etiam fit invigilare epifcopalibus monitis.

Ubi igitur militum presidiumconftitutumeft, illud cum eorum ducibus prafcâlfre epifeopus ftudiofe patemaque caritate agat, ut illi in mi. g litari ftatione conftituti, pia Chriftianaque vita inftituti» congruenter vivant : cum prefer, tins in militum Chriftianorum laude pofitum flt, ■t pietatem in primi» *Se* religionem ergaf^eum obierventatque colant.

Quod7 ergo ad pietati» ufum atque officium attinet J id omne maiime cureturt

*Ut dbâtina Chriftiana rudimentis milite» inftiruantur. <

Ut frequenti facra *St* confeflionis *Se* communionis uiri fe ad bene vivendam communism.

Ut quotidie *Se* mane 8r vefperi cetta ftata hora Deum precentor. anno CHA1JTI illa,

Ut rofatio quotidiano beau» Mati-virginis, quod militibus bello contra Tureas fufeepto olim prsicriptum fint, religiofe utantur.

Ut lingulis diebus mane in ftatione communi colleâl litanias recitent.

Ut in ftationis loco facram imaginem beatu: Marie virginis, aut fanât alicujüs , quem patronum fibi atque intcrcefibrem in c*li» delegerint , ob oculos propofitnm habeant.

Ut facetdotem item habeant fpiritualis vite amantem, epifeopi judicio dcleâum, cujus monitis in militi· ipirkualis exercitationibue curium teneant.

Ut in otio militari , a librorum obicocnorum, quique Chriftianos viros non decent, leâionc abftincant ; fed martyrum vitis legendis , in quibus fortitudo ac virtus vere militari» elucet, toto» fefe occupent , cum per occupationes militaret polfunt.

Illud vero etiam maxime *epilcopus* cum militum prrfeâis valde agat , ut jejunia *Se* ciborum deleâum et prreepto ecclelia fervent ; a blafphcmiis omnino abftincant , quas radicitus extirpate ille omnino conctur : cum militis Chriftitni officium proprium fit , etiam fanguinis profufione tueri gloriam Dei, fine cujus alvina ope nihil reliquum militi Chriftiano eft, quod glotiofum efle poflit.

Ut a futto, rapinifve abftincant I idque plane eis perfuadeat , ejus generis criminibus perpetuam infamiam inuri militi.

Ut denique detraâioncs , mendacia, ingluviem, aleam , luxuriam , pompamque abhorrcant : fed etiam omnes virtutum Chriftianarum partes exequaatur, quo cumin omni difeiplina, tum in re militart fplendcfcunt, unlitatcfque uberrimas lalutatiter afferunt.

Atque ob has quidem caufas inter illos pias confratrias inftitucte epifeopus curet.

XXIX.

Qnt eutfrttritt, fieve itet finitent I

Unicuique conii atrise epifeopus facerdorem conftitacre ftudeat , vita fpinrualis ufu peritum , beneque in fanâis exercitationibus verfatum ; qui falutaribus confillis , monitis , documeqris, aliifque officils, confratresinomocm agendi partem tamquam pater *Sc* dux fpirituaiis conformet.

Ut multarum controverfiarum, diftcnfionamve , qua in pletifquc confrattiis, cx eo quod priorem loeum appetunt . mulus provincia loci» magna cum populi o^enfione oriuntur, occsfio tollatur) Nos decernimus, eascoofratrias, earumque contraries fcbolarcfve , qui tn pofterum locum in publicis proccftioniboi , fumpto de epifeopi aut fanfta ledi» apoftolica facultate habitu , fibivdari petierint , atque obtinuerint , debere locum digniorem «lus confratribus cedere , qui habitu antiquiores confucverunt illas fupplicationes antea obire ; etiamfi ipfa tempore antiquiores fint , majoribufquc privilegii* communita.

Id vero ita decretum in omni coAfrattia fervetur , nifi cum ob caufsm epifeopo aliter videbitur.

Qua ad fan&a pietatis inftitutum atque ufumfaiutariter inftituta funt, paftoralis cura rft cavere, ne depravatis moribus corrumpantur.

ANNO CHAUTI M·ζ»

Quoniam igitur in proceŒonibus, qu» « non* nullu confratriis focietatibufve nodu fiunt, teligiofe quidem illis primum inftitntis , ofticnlio aliqua iocflir poteft : idcirco ne illas in pofterum noâu agi liceat, nili & epifeopi coaceftu, *il* regulis certis ab co przfcriptis.

Mulieres autem procefliones nodurnas obire interdidum omnino tit.

Epifeopus non iolum , ut fuperioribus concilia cautum eft, lucoium piorum admimftrationis ra-ionibus iuterlit , led etiam liberationi ilbus adminiftiationis r

Que liberatio ab eorum locorum prefedu folum ac fiat , fed prrfcnte , confentien* tere epifeopo) alioqui li fecus fiet, relciflafit, planeque nulla, ad Tridentini concilii preferiptum.

XXX.

j^ue ad *muudlti* .

Quoniam fuperioribus conciliis provincislibus , non fatis quantum rei gravitas depofeit adhuc monialium periculo conlultum ac prori* fum eft ; quod cum es frequenti ad carum monafterii acceflu , turn ex inpicflu etiam feptorrum clauiurr exiftere poteft : idcirco eo dc genete hcc addenda cenluimus.

Ut autem lire ipla notoria fint , edifto epifcopali duorum mentium ipitio , & demccps quotannis, 1ermone . vulgari frequenter, prout opus erit, populo promulgari , lmgulifque prsterea monialium monafteriis , eatiim-3uc przfcdis edici denuntiative epifeopus manet .

Ne quis clericus, laicufve, cujufcutnque gr netis , ordinis , conditionis , fexus , retatif* ve Gt , abfque epifeopi aut ejus vicarii ron. cellu literis exarato , ad monialium monafteria quovis praetextu , caufave , ac nc eo quidem nomine invifendi , .11«quendive puellas tantum, que ibi educantur , tiftqiiam accedat, propolitis ponis Ac cenfutis arbitrio epifcopi .

Nc quis item abfque ejufdem epilcopi facultate feripta , lntia iepta monafterii monialium in pofterum ingredi audeat.

Si quis contra fecent , excommunicationis penim ipfo farto lubear, ex concilii Tridenmomâbtaf* *>«» apoftolicarumque (anâlonuni, qnas lummi pontifices, Plus quintus , & Gregorius decimus tertius , eo nomine ediderunt , pneferipto.

A qua escommunicatione non ab alio nifi a fummo pontifice Romano abfolvi poflit.

Neque in pofterum aliquis ecdcfiafticus Izcularis, regulam, aut luicus, quocumque gradu , auâoritate , dignitateve przditus , cuiquam homini ecclefiaftico , etiam regulari aut Jaico , facultatem ad monialium monafleria accedendi, ne colloquendi quidem gratia concedat : nec vero monafterii iepta ingrediendi poteftatem faciat , quavis confuctudine , ftatuto, lege , privilegtifve , etiam fedis apoftoliCB auitwitatc ante concilii Tridentini promulgationem roboratis *tc* communitis oon obftxntibus.

Si quis contra commiferit , poenam excommunicationis ipfo fado fubeat, aliafve arbitrio epilcopi .

AbbatiITz, priorilIz, &aliz moniales, .quar cc leuafticos , aut laicos homines quavis cau- A *(i* , prstextuve intra mooafterii ftpta abfque epilcopi conceffu litetla configeato ingredi permilerint , iplo faâo excommunicationis panam fubeant ·, a qua e fànâionis faaâlf-/iml domini noftri Gregarii pape XUI. pr--feripto , non poflint nili a fummo pontifice abfolvi, pistet alias panas eadem conftirutione propofrtas. AMai CMilf UU

Qiiar vero moniales abfque epifeopi concef fu fciiptis exarato , qi cniquam vcl marem , vcl feminam , contra quam lupra prcicr iptum eft , ad collocutionum ▮ rotarumve loca adsnilcrint , biennio muictat· fint fuffragio omni.

Si vero iterum in hoc gehere deliquerint , B arbitrio epilcopi puniantur; tum deinceps fi itidem offenderint, excommunicationis etiam panam ipfo fado fubeant.

Pizfeda .' item monaftetii , facultates omnes fciiptas , quas unuluuilqire exhibuerit, live dc accedendo ad monaltcria › live dc ingrediendo ili» fint , accurate illcrvct , epifcopoque daufuram vilitanti , ▮ alias quotiei poftulabit, exhibeat , ut eas cum libro , quod regeftum nuncupatur, conferre poflit,

Epifeopus autem, cum claufurasmonialium, etiam earum quz regularium cur», jurifdidionique fubjed» lunt, vilitabit; dc daufulz cuftodia, & decreti.rum , qu» ad eam rede tuendam quovis modo pertinent , ufu atque obfervatione, moniales etiam fmgulas, ut opus elTe C vident, diligenter interroget.

Collocutionum^ loca in monialium monafterns, tam intrinlccus quam extrinfecu» conftituta , clavi claula peipctuo fint , nili cum ibi quis eft collocutionis caufa , ex facultate legitima : clavis autem apud przfedam cuftodntur.

Ut autem quod dc vetito ad monialiummonaftcria acccflu cautum eft . terns diebus ver* fervetur; clavis etiam adhibeatur oftio loci exteriuils· collocutionum in monafteriis: que clavis noctu przicitim ab epilcopo committatur D confcllario . aluve plo viro arbitratu luo.

Is /ero illis diebus ne aperiat , neve elavem aperiendi caufa tradat , nili facultatem epifeopi icnptam exhibent).

Quo autem fandior hujus claufurs cautio adhibeatur; epifeopus , ubi expedire cenfuerit, pcflulum , vectemve oftiis fingulis claulurz ab exteriore parte claudendum anponi mandet arbitratu luo, davemque noâu f>rzfertim ei committat, quem fidum , prpbum , aptumque efle judicarit,

Occatione cortedionis, panitentiz, fcuexaminis , in caufis etiam criminalibus *tc* gravioribus , moniahs elautura nc educatur , etiamfi in aliud tnonaftctiuin, Jocumvc pium condacen- E da . nc ad breve quidem tempus,.

Facultas ingrediendi fepta monafterii nulla detur nifi in icripto : neque vero quas fine feriptis coneelfa eft, cuiquam fuffragetur, nifi quando una cum epifeopo is monafterium ingreditur.

Epifeopus autem folummodo , at nullo modo vicarius generalis , hanc potcftarein vbciat , nili fpeciatim ei epifeopus audoritstetn delegasit , qua ahis ingrediendi facultatem dare poflit : atque epifeopus quidem eam audoritarem minime alii demandet , nifi vicano tantum generali ·, ac neque ei item › cum *ipfc* prelens eft.

Regule , conftitutioncfve fpeciatim edit» dc

pœ-

χ·N'N0~ CHkISTI nu.

panitentibus mnlieribut , qu» profelEonem e- mittunt , ferventur ; ut in iis recipiendi* confenfur duarum J ttium monialium requiratur, nt concilio provinciali primo fancitum eft, (id quod in alii* folum monialibus locum habere hoc loco declaratur) fed major pan fatii lit etiam in profeffionc emittenda.

Nec vero in earum mulierum domiciliis certus numerus conftituatur : nec rarfus in lla locum habeat , quod dc eteemofyna loco dotis alitnemive , ejufque fumma & addiâione in monialium monalterlis preftari decretum eft; led illud in neceirarilt alimenti cxpenlis erogetur: reliquum autem in alla» monafterii neccilli tate», aut in bonorum immobilium emptionem aibittio luperioris convertatur.

lis mulieribus liceat profeflionem emittere, ea nate , coque temporil probationis (patio, quibus jure communi licet, aut eorum conftitutionibu» fpeciatim cautum eft,

In earum' przterea renuntiatione 8: obligatione, conftitutiones earum, 8c earum fuperioris, aut jus commane fervetur

Neque novnir , fi quid in anno probationis dederint, mulicrefvc acceperint , pernis plectantur , nifi fpeciatim aliter caveatur

Muheies item , quas abfoluto probationis anno non habile' elle , neque idoneas ad profelfionem compct'uni eft , aut il profiteri illi recutaverint , e monaftertis nili caulis jure perinilfls ne ejiciantur.

Verum epifcripus probationis , novitiatufque tempus proroget licet.

Nec veio irem que mulieres ha biles non funt ad officium , vcintnque nigrum fulcipiondum , etiamfi domus illa convcihs opu· non habeat, contra inftitutum repellantur.

Epiicppi *k* prxlati omnes tam faculares quam regulares , quibus monafteriorum monialium quovis modo cura concredita eft ; facultate libi ex officio data in ea ingrediendi ita demum utantur , ut fcilicct curn ntcclfaria caiila urget, ingrediantur , paucofquc comites, Aeos quidem leniores ac religiolos homines fe- Cum "dhibeant : nc pernas ac cenluras Gregoni pap® XIII. fummi pon"ilicis conftitutione iplo faâo intliitas (ubcant . quam conftitutionem accurate fervent.

t>«sm ,,l, '

XXXI.

!>·« kti cenfiireri&ei O Jitriu ptrtintJU.

Qtiecumque etiam de (aeramentorum adminiftrationc , milfz facrificii celebratione , divinorumque officiorum modo *k* ratione, in hac & fuperioribus provincialibus fynodis decrevimus , ea plane omnia *k* lingula ad metropoli- 'imm etiam , ceteraique quafcumque ecclclias ritu Ambroliano utentes, pertinere lancimus *k* declat.imus : nifi (i quid ejufmodi erit , quod sc! per nos , ve! deinceps per luccclfoics noftros arrhieplfeopos nominatim , lpeciatlmque «declaratur Ambroli.mis iplis ritibus lnitu ut live csprelic adverlari .

Si in his decretis ante alteram Mediolanenhs provincia: iynodum ulla diHicu'tas orta cut * ejus declarationem, tum vero prvterei omnium qez ei dem decretis continentur interpretationem K. isp'icarionem , nobis uique ad prosrme futuram provincialem ls nodum, rciervamus ; ialva temper (edis «poftolicaexTiifloi itate .

Qtiamcumque facultatem er decretu in hac provinciali fynodo Mediolanenfi fexta per no- editis habent epilcopi ; eam iplo* per tuos vi- Catio* generales, aut per alios quine* conceflierint *k* dclegarint, exequi pofle volumus , nili in iis quz proprie ad oidiucm ep'fcopalem pertineant , aut in quibus vicani , a facris canonibus , aut a concilio Tridentino , vel a nobis exprefle exduli linr. "anSS" CHUist i ni*.

Ut nemini eorum . quz in hac quinta provinciali noftra lynodo a nobis decreta fint , ignorantiam excufare liceat, edici.nus, ut ex quo primum die dc illis edifium promulgationis ccdclie metropolitan· valvis propol.tum erit, ad duos mentes , omnes fe, *k* his decretis, *k,, d* contra fecerint , prinis , que eis continenter » tciicu nice" ant·

Ab eo - -m affixioms die , eorum decretorum tempons initium fumcndnm decernimus, quibus aliquid intra certum tempus przftari jubemus.

Unufquifque przterea epifeopus e* in proxima ditzcciana lynodo , ad prri.'lptum laetorum canonum , *k* concilii Tri lerv ni promulgari jubebit ; *k* quo ftudiofiuc omnium animis eorum przcepta fixo inhrresnt , finguli etiam cathédrales , 8r collegiate, *k* parochiales eccleli* hujus provjncis , has noftra* conftitutiones aliquo loco collocatas perpetuo allervcnt.

Omnia A· lingula quz a nabis in hac qiunta provinciali lynodo decreta . lctaqurf hint, qu* debemus obcdientia ac reverentia , luôtoiitati, ac judicio fanrftz Romanscccicir, Amniumeccleliarum matris & rriagiftrz, temper emcodaa» da, *k* corrigenda fubjicinius.

$ I' B f C % !PT I OtiE S

r«m *pruinarum epi/ra/wm»* , yni *eaxolio fraviniu.i [txta intfrfurrimr* l

Nos Carolus faniftz Romanz ecclcfi· presbyter cardinalis tiruli faniftz Praxcdis, Dei *k* apoftolicz fcdis gratia archiepilcopus Mediolancnlis , de corrlibo aflcnlu revcrcndillimorum Cocpifcopbium jnoftiorrim lubicriplimu*t*.

Γ olθζl/r epilcopus Dertonenlis confentien* lubiclipfi.

Fgo Nicolaus cpilcorus Cremonenfis contentien; (ubicripfi.

Ego Hieronymu'. cpitcopus Bergomi contentions iubicnpli.

Ego Joannes epiicogus Brixiz conlentieas (ubicripli .

Ego E. Dominicos epi copus Aftcnliscontend tiens iubicripli.

Ego Guarnctius epifeopus Alexandrinus confcntiens iubicripli.

Ego Vincentius epifeopus Albeuils confentiens iubicripli.

Ego Francifcus epifeopus Intimilienfis contentiens iubicripli.

Ego Alexander epifeopus Calalcnlis contentions iubln ipfi.

Ego Vincentius Picaluva «rchipresbyter opidi CaiTmarum , procurator fjccialis illufti.Uimi *k* reverendillimi epifcopi Aqucnlis , c|iis nomine inter tui, A hrlilcnplt , *k* omnia A' lingula in hac lanûla texta lynodo alta , dccie'a, edita , A- promulgata , ejus *k* ccclebz luz nomine recipio

Ego Joanne-. Pauhi; A'bergonus canonicas etv'clix· cathcdralis No-iriz , procurator ipo

ANNO CHR1STI »».». ciili> illuftriffimi *ft* rcverradiffimi domini Franclici eplicopi Novsrienfis ▮ ejua nomine inrerfui , 8r (uMCripfit dr omni* ac lingula in hsc lanâa (esta fynodo aôa , decreta , edita t *Bc* promulgua, ejus *Bc* ecclefi· iu· nomine recipio.

Ego Paulus Granatius juris utliufque doâor, protonotariu· apoftolicus , pcrilluftris ac reverendiflimi domini Joannii Fiancilct epifeopi Vercellenfis iauAilGmi^dotnini noftri papas *Bc* fande fedis apoftolic· nunc apud ferenimmumRoduiphum imperatorem nuntii vicarius generalis, rjufdrmque in hoc ipecialis procurator eius nomine interfui , *Sc* inbfirripfi , omnia ac lingula in hac festa lynodo decreta , aâa , édita , *Bc* publicata » e)«« *Bc* ecclefia fua nomine recipio.

Ego Joannes Antonius Jo^danus clericus Savonenfn , illufft illuni ac revcrcndillimi domini Dominici Grimaldi epifeopi Savonenfis , hoc tempore fanâilfimi dotnini noftri papa apud Asenionem gubernatoris, ad hoc ipecialis procurator ejus nomine (ubfcripli ; & oihnia ac lingula in festa fynodo provincilli Mediolanenfi «da , decreta , edita , *Bc* promulgata t ejua *Bc* ecclefi· fur nomine recipio.

Ego Marcus Antonius Amidanus presbyter Cremonenfis multum illuftris *Bc* reverendiflimi D. Ludovici Taberna Laudenfir epifeopi. & nuntii apoftoliciad fcrcniftimutn *8c* catholicum Hifpaniarum regem Philippum *generalis* vicarius , ac ad id etiam procurator (pedalis, eju· *Bc* ecclefi· fus nomine ▮ omnia *Sc* lingula in festa fynodo provinciali Mcdiolanenfa aâa. fc decreta , edita , *Bc* promulgata recipio.

1NDITIO FUTURI CONCILII

SEPTIMI PROVINCIALIS.

CXralur /aaffu J^amana ***cttlr/it fr/iljttr cerinHlli rirutiftnâf TrcxcJil, jutât*** *tcclcfu MeihUaenfic* , 8cc.

Omnibus 8r fingulis reverendiUimis dominis epilcopis Dcrtonenfi . Aquenfi › Crcmonenfi , Bcrgomenfi . Brixienfi , Aftcnfi Alexandrino , Novarienfi , Vcrcellenfi . Albertfi , Intimrlienfi , Cafalenfi , Laudcnfi , Savonenti . Viglevanenfi, Placentino, Albingaunenfi, alliilque univerfis 8r fingulis , qui fynodo provinciali Mediolanenfi. quacumque ratione intctefle debent , omnibofquc item capitulis , *Bc* ecclefiarum cathedralinm procuratori-. bus, hoc publico decreto lodiciasas , fignifiamus , denuntiamus , *Bc* intimamus proximam (equentem Deo omnipotente auâorc. *Bc* ad cjus laudem . hac eadem in urbe, hoc ipfo loco , anno mdi xxt v. die vigefimonoBo meafis Aprilis , qui dies erit feria quiota dominica tertia poft pafcha refurreâioms domini noftri Jefu Chrrfti, inchoandam *Sc* celebrandam *eSc.* Quamobrem eos omnes *Bc* lingolos reverendiflimor dominos epifeopos monemus, procuratores vero ecclefiarum catbedralium invitamus | ut eo die ad fynodum provincialem feptimam juvante Deo Mediolani celebrandam conftitnto , . hic omnino interfiat . nifi diem celebrafioni, ipfius fynodi aliqua ex caufa a nobis prorogatum fuifle noftrjs ad eos datis literis intellexerint. Quotf fi ipforum reverendiffimorum epifeoporum noftrorum aliquis legitimo tunc detentus erit impedimento , nuntium procuratoremve ad fe excufandum , a·» que ad id impedimentum probandum ad nos mittat ; cui etiam facultas ab iplo detur , ea omnia *Se* lingula nomine fuo Ir erdefiar fus recipiendi, qus divina gratia auxiliante in ipla fynodo a nobis de coniiho *Bc* aflenlu revercndiflimorurn coepifcoporum noftrorum conftituentur decernenturvc ·

AMO CtUUU ijla, ¥ ▮

ç OssmvaTioPHiLirFi l a b il, S.J.

Perfidis jam atque ad felicem exitum perduflis fandi Caroli Borromni Mediolanenfi» atehieptfeopi provinci,Hbus fex concilils (*canfulto enim poft* Bmium aliofque ditree fana, undecim fynodo, ab eodem celebrare, omifmu ›) qua continua ferie ac fub unum vcluti afpetium lefjeribu, noftri, exhibere maluimua , quam a fe invicem divulfa varils aptare temporibus ; nunc ad inftitutum nollrum revertimur , ac ferrata qiue ubique dominatur chronologies ratione reprsfentamu, nonnullas fynodo, fub Romanls pontificibus Pio 1 V. & Pio V. ejufque fucceffbre Gregorio **XIII.** Interim habitas in diverfu orbi, Chrifii,ni provincli, . Initium porro ducet un, ab Hifpania , in qua illuftriffimu, annalium ecclefiaAicorum fcriptor Henrico, Spondanu, Apamiarum epifeopua afterit ad annum **ijn.** num. a· celebrata fuifib quinque provincialia concilia , *Telttemtm* fcilicet , ya/wMenwiev , , **A„A—"** ac . Unuia cx tit nantici hft&tout pocuimua f dunraxat t quod «obit cum auHMifdain aÛa iubmmiAravic locupJetiHitDA bibliotheca Thuaoa cxculuni in Compluti anno i 5«. apud Andream dc Ahtulo Optandum quippe rec s ut revivifeerec xiiqms Garüax Loaifa , qui Hîpaaica coBcilia a tempore domni Pelagii retia cx bibUothecia › Ar bibliopoliia diligenter edutla tino (duribuire voluminibus Includeret ac pubUe*· rac .

ACTIONES CONCILII PROVINCIALIS TOLETANI

Iα ejufdem urbi» templo cathedrali ccclefix alTumptioni deipaix virginis Marix coniccrato cclcbratx, iub lanétiflimis dominis nolitis Pio IV. & Pio V- ugn ante invidilfiino rege nolito Philippo II. prxfidente domino Chrillophoro Rogio de Sandoval, cpilcopo Cordubcnli.

D. CHRISTOPHORUS ROGIUS DE SANDOVAL.

DIt CHATIA srlscorus Coaoultmu , fieri concilii provincialis Toletani przles , reverendidmir epilcopis, & clero hujus provinciz, Ulutetn In eo qui eft vera ialui.

CUM futur Hit caleft" facmimit dodrinii, pri a prefundijjimii illit ftHrai ped"ii horre" addaxerat, a;r»w ecdefia fua tam fnam ' probetii femiaibat compleviffet : jampot lata ftp" fidei , fimnl cum faaflijfimii meribat coajanfla leapt la. repue per univtrfum orbem fatcrtfctrit ; keftit humani ptnerii tantam haaaiaaaa felicitatem ferre Bnaa fafiiatai, aunpuam al illii "defia incanabalii ccffavit fuperfeminare xjxjima , ty lucem tlartjfimam evanpehi tcterrimii errorum teaebrii of. faaHtra . fijempe , at air dommu, , de aarilai e/«r precedit fame,, fient alia fuccenfa atput fervent" : fervet nimirum ia aafiram exitium , py haltt fiduciam at infiuet "Jordan" ia at tjat . "Prob dolor ! jam prat majorem ecclefia partem déplutivit , fed numpaid olliviftttar miftrtri Dead aat continebit ia ira faa miftricerdia, feat ? £xurpe, puare obdormii demine ? exurpe , py at repdla, ia finem : verum ecce aaa dormitabit , atfue dormiet t«i tufted" Ifratl : acme poteft eripere anti defla, de manibni tjat . t^am pai tarn noftri,, fnam prlfrit temperibni decepti , al uniat catholica fi'dtt difceffcrant , liert ex aalit predieriar, aaa traat ax aalit. T^epue enim parta in. ftri pranaltrt anpuam paratraat advcrfui "tit. fiam Dei , t»z J*fr* foliditatem pttra fundata «ppUfMrl f*ltft · corraere aaa potelt . Et aaidtn uavicnla 'Petri femper diverfii errorum fiafiiat a malipnii fpirttilat concitati, apitata eft, ira at peat merperctnr : apaftoii taxera eornmpue faceeffet" ecdefiaram firala" , ftmptr laboraverunt ia rtmi. t*aJ· · atpue Spintn faafla affix" convenient" , fanfliffmil detreftt fervavernn, . Id fund faflnm nidtmHi Uteaa adverfaj striam , Canftaatiaapali ad-arrfat Mattdaaiam , £.pltfi advtrfai T^tftaream, CaJeltdaat advtrfat iatjekra : yu« qaatarn tantiila ptanalia Grtpariae pad faataer «. ■aaattlia ft rttiptrt e/t firaftffat . Tafi kac tamta alia ptaaralae fjaadt eaaita faat , falaririati· ■··»<·< hartfikat, aat nitttiat rtfatitatilai . £xtrcmit "tarn kiftt aafirii rrmperikat fiapalarit Hit fnat Latknat al ^d^aileat , aadc paaditar amar taalam , fiapalari faptrha tarpidat , e/af. 1»t marci amalatap fa< dix", la talam teafetadam , faprr afire Dei exaltait foliate mean : fedtlt ta meate "ftemten , ia latertlat ^ailean , diviaai kamaaef^ae lepet teeualcaat, fed" ia eaikedra peflileatia , rahdifaae deatilai fait (id eft, deHriaa merdaci ir^., farrlaada) viaeam déniai faiterh ttaftare caateadit ; <r aapalam epai (,d eft, fiaem maadi)\adertai eft , at amaei ajceafe-

CamU. Geaeral. Tue. XX.XIV

A rti tfae ia tartari verapiaet praciprtet . Taate epere w» ferpfit virai ^aed evemait , at jafte Dei l'aduie pnpter iapeana aeftra trtmiaa permittee" , keaam Ckriftiaaa reipaklita partem iafetnit : >«. ttpra^ae repaa CT previacia cam priâtipilai fait, precenlae fT pltlt , tatbelitii iaftitatu aaatiaaa remiferint. Qaid faceret pia tT faafa mat" cltfia, iafaeat tet filial fuel al kac fna peffima t/af^ae fepaacrkai deveratm , iUfae putida vif", ra atfaada karefiat tra/tilet f Uticae ceafapit ad felitam remedium . Ceaveaeraat ttpe ppftarei ejae

B t^ae déliant Trideati , videt dt verte kac r Et eue almam Îpiritai lamea cale delapfum pe-Rera etram taate fplcadere perfad" , ut v"e etiam ia iUit ctraamat impletam , feed demiaui apefteiii fuit de paraclete premifit : Bit vei decelit emaia , ér f»Utnt vêtit emaia faatamfae dixere velit. Ille eaim fapptreate atfat daceate prefav· da , fcripturaram faailarum iapnfli vmtattm , tatbalicam , jaaamfae deflriaam lam aperte , tam dilacide tradiderant , tarn prévit" , tam fartirtr demepftraveraat , at acme fapitatia <y fpintai , fui p" eei lecatat eft , rtfiftne valent . Ent etiim aeln predaxtraat talalat ai ipfit faidem dilatai , a Dei aatem dipite exaratat atfat cenftriptai, fallut rcila fid" CT fantia meram aerrna textiaetur. O ven facer coaveatui, fai conventi, cala Satana dtftraxit, atfae damnavit , "defiam Dei priftina palckritadini py decori retirait , mexlefpee fideliam in fide apeftolica confirmavit ! 'Ifec

C ΛΓ<Z,Γ'Z" malie finem impenne eft conatui, fin etiam fntnrii prefpicere : pnfptilam emm kaleni, pravo, eorraptoffue mem , C paftoram aeplipentiam lallum barefilai fterntre , pracepit at concilia provincialia faltem tertio fuofxe awoe celckrareatar , pre modcrandii montai , compendu exctffikai, tontreverfi,, tompeneadu , alnffue ex fatrit emonili" permijjii . Jpirar f.vtnte Dee op. time maximo , revereadilfimi epijeopi , ty patrei ba)·! previnna , /axta prafenptam fantla pent, rain ffjnodi , Teh" convenient" , concilium, cm not {licet ladipuui) prafuimu,, cehkravtrnnt : id et. MW aprnte atfae curante mvilhgimo tt nlipiefiffifime principe <y demine neftro , Philippe Hifpama l ram repe catholice : cm tentai ardor confervenda

D relia fidci , tentât amer reftiratndi "defioftna, itpel inftdit, at m"ite cam fantliffimn illii imperatenlai Ceipftantiao py Tbtedofie Dti deled" con. ftrri peffit <y drleat . Hi emm piincipet , tamerfi maxima fid" xfte ftrln"nnt, nefnierunt tamen a r*1*Î fa" mfaadai hfrtf" ^drii , aboramfut bfreticeram exurpare·. ar aeftra H.fpama bn/ni ae. ftri pii repit ftudio pradentiapuc mirakih tmrnacan. tam fidem confervet ty ten" , cum tamen plcr'm t"" finitima ah apeftelici, dapmaribat dcjcivcrint.

Quantam vero latitiam h" dicbm , cam effemui in kac mkr cenprepati pietat ejm exkikmt ! farm klfce teal" afp,x,mui , facra, rehfacai Eupcnu mar. tj"t primifnf hn)ui metrepehtaae Jed" ΛΛiΐβii»/ t

AWWO CHJUSTI ·».·*· ANNO CHAtITI «>·».

t"47 " Gtllie defcrendat curaverat, fuis ulnis , fi- A
"«/ t"" eariffimo ejut filio Cerei· prmcipe er domie· npfiro, ie banc matricem occiefiam intuliffe · I^eiJeJ epifeopi gauderemus , reliquias ab bfntici/ ie ber temfefiatt ctatemftas , tanta veneratione fiitfieftati teere religione ey fictura rrj» fotenttffimo dsfortatai ? Favente ergo rent· rege , er fixis literit patres btteetr, at tu leget conderent, que maxime rtipublicf C brifiieee ttnducerent : refit concilium celebrari fob fanftiffimo domino ntfiroTio fefe quart· felicis recordationis , ad finem antti» efi perdudum fub feeOififim· domino xefire Tio fefe quinto, qui nunc e Dto tftmt maximo ecclefia gubernacula fuficefit · le tM diutina deliberatione , folicituque aifi affinas prqmiffa , decretu feat q»a npfira provincia juxta canonicus funehnes, utUioru B commudsoeuqqe fore putavimus , gau ia n aet nobis ipfis pepercimus , fed eat leges condidimus , qua non mode gregem ia qtttc» ecclefiafiico cosuimrenc, fed etiam epifeopus ad te prafianda conftringerent, quf dignitas torum OT rere pafioralis expefitrcs. Sed quid profuerit utilia practpta feaxiffe , fi negleganturl aut (feed magi, delendum temnentur t fi pleriqut non jam feSeret, fed indicet legit infurgant: «r venenati ferptntii diabolicam ·'lea vocem ufhrpsnt; Quart fractpic vobis domi·int ? filii tontumacts O' ferverfi, quibat ornait efi difciplina mtlefte, o' eadiant e demie· fer propbetam › A faculo confregifti jugam meum, rupfii vineale mea : dixifiinon ferviam. Quod fi laiti femme etiam free digni cenfentisr , fi tcmpoealibus re- C gibet fuit in Ut qua ad coepora gubernanda frereperint, miner ebtrmferent : quibat quafo fafffliciti mpiabitur clericorum quarumdam rebellit fervi- teia , qui frecepta ferrum facrorumque peati- 'icam totis vtribui infringere violarcqne mtuuptse ? Cumque clerici militum vicem g/rane , pontifici vm atque tfifetpi imperatarum , ut feBo agmine contre pottfiatei tertas , fetulerieque hominum vitia , o'vira C verbis dimicemus; quate,, n.tm obferr· vi8oriam fperabimns , fi militet ia acie bar imperatoribus fuit parere recufent f fi at baretici contentiofis litibus , at acutiffimis ftinit obflti, corregionem fiynodi fralatorumque juffu profettunrl Certe concilia Toletana , quf ante nat eelebrtte nofcuntur, tanta acceptione digna fune ha- D bita , ut velati ferra oratula uuiverfa pene ecclefia fufieferit·, tantemqae eufhpitattm fidem affermie funt, nr CT fagenu-fdnrihcet, O' nurilia generalia te in fide confirmanda , O' in mtrtbut rorregendn, magna veneratione citare non dedignantur . Ouibat merito coniuimut , fpiritam veritatii frf. cifua dliciiione romfiegi , frfcifun fevoribat profilqui conventus , qui in bac fange civitate prefentia etiam iffint matrit domini confictate , tognntur . fi totut peno Cbrifiianorum trbit tantum toacihit Toldanit detulit, tantum tribuit, tanta aviditate finficefit : pudeat clerum diti»nis Teletanf provincia fiubjeSum , iit vel madienm nluSarl, qua noverit a tam fingo fonte fiuxiffe . ConfidimnAeutem de vobit , fratret , partcbl O' E pretbyteri ccclefiarum, meliora O' viciniora faluei : Tametfi ito loquimur propter quafdam, qui ut fie. re, non per ofiium in ovile ingrtffi funt, fed afeendernni aliunde , ita clare demonftrant nulla fe dominicarum ovium cura reneri, qum fi ad refidentiam , fi ad mimfienum quod femel fufceprrunt obeundum .impulerit , pntinui velut funii qnibuf. dam agitati, univerfa praceftorum vincula conantur abrumpere. Torro epifeopi hn/ut ditioni, ρ,,,,ι monui tam fingo operi admovere debebunt : me. minerine verborum jCbrifii , dum bonum pafinrem Irfmberct in evangeho , diecnrit : Cum propriat

00es emiferit, ante tat tradit , O' »vet Uium fi. quuntur. Tracedtt ergo femifix In rmxibui , qu» ad pittatem rnftodiamque fiaSnaan taonpiearutta ffmant · alitqui qu»made ovat fequi , ataee Imi. tari poterunt fafiorfm toon prandentem, fed ia defidia ntioque remanentem, O' redditui tamen cor. fufque curantem ? Tatere, aitfafient. legem qnano iffit tulerit; fadeat, pudeat nos a patre, , fi frb. diti merit· de nobie verbum illud evangelicuen obmurmurent; diligant onera gravia CT importabilia, 0" imponunt in burner»t hominum, digito autem fuo nolunt ea movere, Caveamus ne jufii quique 0- boni veri nofiras iffias ovet ad aurem mo. mune, O dicant; Qmuia qaaenmqpe dixerint «·. fit facite , fetandam vero opera eorum nolite farern dùtuu enim ir non fatinne. Tatret, afofitloram locum indigni peccatoret tenemus . afofioltrum ergo vitam imitemur tr αβηι, apofioloram femper veftigiis infiiamns, digite ergo, patres tr fratres , jam aliquando refipifeomus O vocationis ntfru rationem babentei , fedalo nos ad ofns miniflerii accingamas , nofiramque provinciam ad finnlht ccclefia primitiva mores , ftHtemqae fiatam rôtit viribui revocare tonemur . fiderit JJeas ipfe tam fiit votit , tf quod in hifce decernendi, operatus c8 in nobis felita pietate O clementia confirmabit r

ACTIO PRIMA.

Concilii provincialis Toletani, I» ejufidem urbis temple cathedralis ttcltfia, affumfoioai dmfmavir. gsmt Maria ctefitnm, cMebrnta die oβανη Septem, bris, amm a thrift0 nas· MOLXv. indiSione o6aw> pontificatqs fanill/fimi domitu nofiri papa TU quarti anno fext· .' ac regft inviSiffimi regii Tbihppt fetandi anno decimo,-

DECRETUM SANCTÆ SYNODI Tridentin* de celebrandi* concilii* proriacialibui.

PKOfINCIAIn concilia Gcubi onrifi»font, pro moderandi· moribui , corrigendi· »accilibu·, controvcrfiii componendi·, aliilaoeet facti· canoniba· permiffi· , renoventur . Quare metropolitan! per icipfo·, fcu iiii» legitime impediti* , coepifcopu* antiquior Intra annum a tine praefenti· concilii , At deinde quolibet faltem triennio, poft oâavam paicha reiurreâioni D.N. Jefn Chrifti, (ea alio commodiori terhport pro more provincie non prntermittant fjr^ nodam in provincia fua cogere , quo epifeopi omne*, Ar alii qui de jure vel confuetudine interelfe debent, eicepti· hi* quibu· cum imminenti periculo tranifretandum eflet , convenire omnino teneantur: nec epiicopicomprovinciale* pratextu cujurlibet confuetudini* ad Metropolitanam eccleiiim In pofterum accedere inviti compellantur. Itidem epifeopi qui nullo archiepifcopo fubiiciuntur , aliquem vicinum metropolitanum femel eligant, In cuju* fynodo provinciali cum alii· interefie debeant, Ae qu* Ibi ordinata fuerint, obfervent , atque obtervare faciant : In reliqui· omnibu· eorum exemptio Ar privilegia falva atque Integra maneant . Synodi quoque dicrccfan* quotanni· celebrentur, ad qua· exempti oriam omne· , qui alia* celfante exemptione intereife deberent, nec capituiiegeneralibui fubduntur, accedere teneantur: Ratione tamen parochialium , aut aliarum faculacium ccclefiarum etiam annexarum, debeant il qui illarum curam gerunt , quicumque iih fint ,

ARNO CHtUT! Ild. fynodo intense . Quod G in hl* tain metropioliual, quam epifeopi Be alii fuprafcnpti πε- *gtigntet ntriat,* pceoa· facris canonibus fanciiaa incurrant.

In nomine fand· *Be* individuai Trinitati* , Patri* fir Filii, *Be* Spirituifandi. Sand* dr piovinciall* fynodus Toleti in cathedralis ecclefiremplo aflumptioai immaculata virginu *Maria* conlccrato , audoritate veterum ac generalium conciliorum. *te facrofanda: fynodi* Tridentin* , fanâ* fedis apoftolica , ac fanâiŒmi domini noftri Pii qoatti fumei ac Romani pontificia, *8t* invidilumo domino noli.ro ac rege catholico Philippo fecundo confentiente , *8e* invitante, ad publicam huju* provincia utilitatem, ac reformationem cleri, *Be* populi Chriftiani , ad pravo* moret comprimendos , *Be* ad alia extirpanda , ans Chtifliano nomini nocuerunt, *Be* nocete folent, legitime congregata, prafidente in ca (juxta ejufiem Tridcntina fynodi decretum) revtrendiHimo in Chrifto patre Chriftophoro Cordubenfi antiquiori cocpifcopo , prafente admodum illuftri domino Francifco a Toleto a catholica majeftate mifl'o, ut huic fanda frnodo ejus nomine interelTet & affifteret , ac fimul in ea convenientibus reverendiflimi* patribur *Be* cpifcopir, Petro Siguntino, Didaco Scgobienfi, Bernardo Conchenfi, HonoratoOxomenii , & admodum reverendo Didaco abbate de Alcala, qua regalia dicitur , ac procuratoribus hujus metropolitan· fedis Toletane , ecciclia capitulo, & ejufdem urbis clero , ac multis procuratoribus a cathedralium eeelefiarum capitull*. *Be* clero huju* metropolis ad eamdem fynodnm miC* ac deftinatis, ledo prius publice decreto fand· fynodi Tridentinc de provincialibus conciliis celebrandis, ante omnia exemplum patrum fecuta , fidei confe/fionem praemittendam efle decernit, eamque prarmifit; fymbolnm fidei , quo fanda Romana ecclefia utitor totidem verbis exprimendo, in hunc qui fequi- . tur modum .

S TH SO IU M FIDEI.

CREDO in unum Deum, patrem omnipotentem, fadomm ccli*Be* terr-, vifibilium omnium & invifibilium. Et in unum dominum {efum Chriftum Filium Dei unigenitum : Et ex 'atre natum ante omnia fecula i Deum de Deo, lumen de lumine , Deum venam de Deo vero a . genitum, non fadutn, confubftantialem Patri, per quem omnia fada font : qui propter no* nomines, *te* propter noftram ialutem aefccndit de coells: Et incarnatus eft de Spiritu fando ex Maria virgine : Et homo fadus eft t Crucifixus etiam pro nobis fub Pontio Pilato, paffu* *Be* fepultus eft : £t refurrexit tertia dic fecundum feripturas : Et afeendit in cetum, fedet ad dexteram Patris : Et iterum venturus eft judicare vivos *8c* mortuos, cujus regni non erit finis r,Et in Spiritum fandum dominum . *te* vivificantem , qui ex Patre Filioque procediit Qui cum Patre *Be* Filio 'fimul adoratur , *Be* conglorificatur , qui locutu* eft per prophetas : Et unam fandam catholicam *Be* apoftolicam ecdefiam . Confiteor unum baptifma in rcmilGonem peccatorum i Et expedo refurre- Alonem mortuorum : Et vitam venturi fcculi. Arnen .

Apoftolicas Ar ecclefiafticas traditiones I rcliqaafquc ejufdem (and* Roman· ecclefi* obfervationet *Be* conftitutione* firmiffime admittit & ampledttur. AXIK> CHMISTI M*s

Sacram *icriptunni* , juxta ejufdem fenfum qudha tenuit fir tenet fanda mater ecclefia (cnjus eft judicare de vero fcnfa, *Be* interpretatione facrarum fcriptnranim) admittit , nec eam unquam nifi juna unanimem confcnium patrum accipiet fir interpretabitur.

Profitetur quoque feptem efle vere fle proprie facramenta nova legis a Jefu Chrifto domino noftro inftituta ad falutem humani generis » licet non omnia fingulis neccfiaria : fcilicet , baptifmum , confirmationem , eucharifiiam , poenitentiam , extremam-undipnem , ordinem *Be* matrimonium : Iliaque gratiam conferre j & ex his baptifmum, confirmationem , *Be* ordinem fine facrilegio reiterari non pofiir.

Receptos quoque *te* approbato* ecclefi· ritui , in fupradidorum omnium facramentorum folenni admmiftratione , recipit *Be* admittit .

Omnia *Be* fingula qu· dc peccato originali, *Be* de juftificatione in facrofanda Tridcntina fynodo diffinit* fle declarata fuerunt, ampledi» tur fir recipit.

Profitetur pariter in mifla offerri Deo verum, propriam, ac propitiatoriirm facrificium provivis ac defundis .atque in fandiffimo facrame·· to eucharifiia efle vere fir rcalitcrfit fubftantialiter corpus *Be* fanguinem , una cum anima *Be* divinitate domini noftri Jefu Chrifti , fierique converfionem totius fubftanti· panis in coepo*, *Be* totius fubftanti· vini in fanguinem i quam converfionem catholica ecclefia transfubftantia* tionem appellat .

Conftanter tenet purgatorium efle i animafque ibi detentas fidelium fufliragiis juvari.

Sandos confitetur una cum Chrifto regnantes venerandos efle, eofque orationes pro nobis Deo offerre : atque eorum reliquias veneranda* efle firmiter tenet.

Imagines Chrifti ac delpara femper virgini* Maris, necnon aliorum fandorum habendaade retinendas efle : atque iis debitum honorem ac venerationem impertiendam.

Poteftatem indulgentias conferendi a Chrifto in ecclefia relidam efle ; illarumque ufum Chnftitno populo maxime falutarem efle affirmat .

Sandam catholicam fle apoftoticam Romanam ecdefiam , omnium eeelefiarum matrem agnofeit .

Romanoque pontifici, beati Petri apoftolorum principi fucceflbri ac Jefu Chrifti vicario , veram obealentiam fpondet.

Cetera item omnia , qu· a facris canonibus *te* cecumenicis conciliis ac pnxeipue ab eadem facrofanda Tridentina fynodo diffiuita funt , tam in his qu* ad extirpandas herefes , quam in iis qu* ad morum reformationum pertinent, ejufdem fande fynodi decretum decota recipit, fle omnqio recipienda ab omnibus efle decernit · Hatreieique omnes ab iifdcm facris canoaibus , *te* generalibus conciliis, *Be* prafertim ab eadem fanda fynodo Trittntina damnatas, detcftatur *8e* anathematizat.

Ceterum cum hujus fande fynodi ea fit prscipue cura fir folicltudo, ut omnium mentes in ea dirigantur , qua ad fpiritualem falutem a domino ac Deo noftro Jefu Chrifto impetrandam, magis conducant ; utque divina msjeftas qu· Spiritum fandum in difcipulos infudit , hia qui ad eamdem fyr.odum accficirunt , dignctur

ANNo' CHRISTI *i}tf.*

goctur tribuere gratum , quo eorum a&iones Chriftian· reipublies falutans fint, atque apoftolicis laftitutU conveniant . Hortatur fanfla (ynodus epifeopo» omnes , abbatei , facerdotes , & quofeumque alios qui ad eamdem fandam fynodum convenerunt , atque omnes in Cbnfto fideles , ut pro ejufdem fynodi optato esita, faltem lingulis festis ferlis jejunent : at(idue in Dei laudes incumbant ; preces ofteranc : lacrificium nude peragant : non immemores in ciidem piis operibus, precibus & facrificiis , pro fandiflimo domino noftro Pio quarto > & catholico rege ac domino noftro Philippo > divinam majclxatcm orare i ut eis tranquillam vitam agentibus, ad vidoriam advenus Chiiftiani nominis bottes obtinendam , in hzrclibus extirpandis , &■ Chriftiana republics ab infidelium invafionc defendenda atque amplianda, bcqigno atque propitio favore affiftat,

Et ut omnis maturius ac confultius abfque ullo ftrcpiiu tradati queant , in lententus di-, cendis in loco benedictionis confidentibus domini facerdotibus, justa conciliis in hac eadem uibe olim celebratis ftatutum , nullus debeat aut iminodellir vocibus perftrepere , aut tumultibus pertutbare : nullis ctiam fallis vanilquc aut oblimatis dilceptationibtis contendere : led quicquid dicatur, lle mitiftima verborum prolatione temperetur, ut nec audientes offendantur , nec redi judicii acles perturbato animo infledatur .

Eidem denique fanda fynodus omnes , Cngulos ad eam accedentes ccrtiotcs facit in 11- lufttiillimi ac icvercndillinli archicpifcopi domo congregations habendas fore, ut qui velit aliquid vcl petere , vel proponere, quod publics fit utilitatis, libere id facere pollit, atque eamdem (anilam fynodum rationem habituram eorum , qnae ad publicum commodum pertinere videbuntur .

Plareninc vobis , patres revcrcndiftimi , lire decreta .

Omnes rcfponderunt , Placent.

Ego Chriliophorus epifeopus Cordubcnfis (ubfcripfi . 1

Ego Petrus Seguntinus fubfclipfi,

Ego Didacus epifeopus Scgobicnlia fubfcripfi .

Ego Chriftophorus epifeopus Palentinus fubfcripli.

Ego frater Bernardus epifeopus Condientis diffiniens fubfrripfi ,

Ego Honoratus epifeopus Oaomcnfis fub, fcripli .

Ego Didacus abbas de Alcala la Real fubfcripli .

ACTIO SECUNDA

Cteiitii yro'Vlurra/rl ***Telttem , i» t/ufJcM uriii*** E rruap/a carMdra/ò ***tcclefie*** , ^uMpr/avr ***Jriptrt Mtrie conjurent , tdrirm : Jit J»ifti»i-iJibm Jtmutii*** , a·»» a *C brifi» "Λiβ* M 1)1.XVI. ieditfiv«' -'"'› p«nr</i<arui ***ftethffimi*** dueiai a«-***firi T»*** ya.ar. primo , ar ***rtfi 'tgu mfin 'Phiiiffi ftceeji um dcnmn*** .

CUP1 I adco hzc fanda fynodiis vctcrum canonum ad morum reformationem dilciplinam revocare , ut poft generalium concilio rum decreta , fanltiillmorum .pontificum conftiiutioncs , *Sc* **provinciallum fynodolum ftatuta minime cenfeat fuperfluum effe , epifeo-** anmq **pos omnes , facerdotes , & quofcipnque alios** CHtlnJ **eccleflaftici oidinis,** nec non Λ: Jaicos fui effi- ss's- **cii admonere : quo Chriftianam pietatem vere** leâantes digni illo nomiqe exiftimentur , quod in facro baptilmatis lavacrd dederunt Chrifto Jefu , in cujus cruce nos gloriari oportet .'"Reformationis vero initium ab his fieri decet, qui ad hoc conftituti lunt , ut prziunt aliis : Se tamquam faiti forma gregis illis exemplo line dodfrina A' molibus, cos docentes quonam paiio Chiiftianae religionis inihtuta fequi ac tenete debfant .

Priasaas.

Hortatur igitur primum epifeopos otnsw , Λ· per vifccia mileiicordiar Jelu Chtifti obteftatur, fire lanâa fvnodus , ut decretum a lacrolanâa Tridentina fynodo dc relidentia przlatoium, ad Chriftiam populi lalutcm editum fccuti , non folum alildua prrfcntia, led ic hmul cura 3c lulicitudine diligenti mimllerium fiuum impicant ; giegis libs commifti regimini vere alliltant : aiquc omnibus juxta Pauli apoftoli przeeptum laborent : ejus refidentiz rationem apud fynodum hanc provincialem teftimonio publico reddituri : ut cadrm fynodus praevidi examine judicet, an ex caufa jufta quit ab ejps diaccfi & difcelferic, *Sc* abiens fnerit : atque adverfus cos , qui consta decreti Tridentini difpolitioncm abfuerim , poenas ab eadem lynodo indiiftas, & przlertim eam quz dctiundsus pro tata tempons abfentiz , tablier ecclefrz , aut pauperibus leftitucndis agit , abiqve ulla indulgentia exequatur.

Nec enim quzvis cauia , quz vcl ad Chriftunam caritatem, urgentem neiclbtatem , debitam obedientiam, evidentem ecdcfiz vrl reipub(icz utilitatem cuiquam pertincic videbitur , a relidentia cxcuiale debet : led ea tantum, quz fuperioi ibus diligent illimo examine, maturo judicio , exafiiquc Centura (ic probata fuerit , ut vere fcclula omni indulgentia , ahqua ex prrdidit ratione dubio procul , jufta fit omnino cenlcnda t atque ei utilitati , quiplius palloris pirientiam exigit , Sr quz non poteft non elfe publica , fit njhilouiinus proferenda ,

Caveant tamen epilcopi, ne extra fedem cathedralis ccdcfiz locum aliquem diceccIu ad continue habitandum eligant : cum ad totius disxccfis negotia commodius expedienda illic oporteat epilcopos habitare, ubi iedescpilcopaiu fuit conftituta . Alioqui fine epiicopi memores , eam rcildcutiam neque Deo glatam elle, neque facris canonibus confonam , ic ab hac fynodo potius ablcntiam, quam rchdentiam Cenlcitdam fore ,

Vigilent epifeopi fuper gregem fibi commiffum , ne eis dormientibus inimicus homo veniat , ac aizania luperfeminct ; erroics nempe dotirinz , ac morum corruptionem . Qus quidem frequemi vifitatione extirpanda iunt ne crefeant , *Sc* pereunte gtege , (anguis ovium ab eorum manibus requiratur , qui juxta prophetam , *Sc* apoftolum (peculatores a Deo conftituti funt . Vilitent ergo epilcopi per *fe* , vcl per alios proprias dicecclcs , omnino (ervaores qu· a factolanâa iynodo Tiidcntioa ftatuta funt"

ANNO QUUST1 H«|.

fa** : aM° *P°* feipfo* quolibet anno faitent A tribu» mcuGbu»coatInuit› ant ûttcnupti», quan poflint commode dimccfco» patten extra cathedral»» ecclefia locum vibtare teneantur. Neque exculcatur ab bac pcrfonali viGtatione quovi» impedinento » quod aiioqui benigna quadam indulgentia folet admittl ; (ed eo tantum, quod neccStatc quadam fic urgeat , ut nifi maximo cum detrimento vel publiez , vel propria faluti», fpititnali», vel corporali», per Jcipfoe eam vifitationem etequi non valeant i apud hanc provincialem (ynodum de eo fidem (aduri,. ejuique judicium ea de re ac ccnfuram non qualcmcumque , prater divinam ultionem, fubituri. Cum St domina» apud Eaechieiem prophetam capite trigefimo quarto du- B riflime epifcoporum ncgligentian In hoc vitiationi» munere exercendo increpct , dum inquit : Super omnem faciem terne difperfi loot gregi» mei, Sl non erat qui requireret : Non erat, inquam, qui requireret . Vifitatio vero ecclefiarum, & canin rerum , qua ad templorum majeftatem , & ornamentum pertinent, fieri debet ea adhibita folennitate , qua a libri» pontificalibu» *It* hi» Gniliba» traditur : ad populotum animo» per hac exteriora, ad ea quinteriora funt excitando».

Ttrtitm.

Sed & illud maxime epifcopi meminerint , C quantum ad decorem dignitati» pontificia attirerai , eo» domi familiare» habere *Bt* alere, qui vit» integritate, *Bt* dodrina cetero» antecellere conentur : quique fic inftituti fint, ut ipfu epifcopi» in minifterio proprii muneri» adctfe poflint ; *Bt* vera honeltatt» exemplo quotcumque alio» ad fincerum, lobriumque *Bt* cabum vivendi modum inducere valeant.

Sit *Bc* epifcoporum ita modcfta fuppellei», ut nee auro contexta, nec antei» teli» filifve ornata, extra altarii *Bc* ecclefia minifterium, lervire debeat. Hofpite» vero, quicumque hi futuri fint, cum ad epifcoporum domum venerint , fciant fe fore ad epilcoporum , non ad princi- D pum iacularium , aut regum hofpitium rectpiendo». Nam quanto digniore» hofpite» fuerint , tanto magi» oportet , epifeopum eo» modefti» *Bc* decoria pontificii telle» habere.

Quin fle exemplo epifcopi efle debent laici», utcumque illuftribu», ut *Bt* hi ab immoderati» fumptibtu qui temere ac frequenter,in nimium fpleudidi» fupelleâili menfaque maximo cum patrimoniorum, ac totin» rcipublica detrimento fieri folent, prorfu» abflineant. Nec fanda fynodu» eoa lomptu» probando» efle ccnfet : imo catholicam majeftatem hortatur In Chrifto , eique fupplicat , ut In hi» abufibu» extirpandi» , regio ac Chriftiane imperio uti velit .

Menfe vero frugalitatem fie a fanâi» patri- E bu» , *8c* canonibu» commendatam efle videt fanâa fynodu», ut non poflit non dolere graviter , eat delicia» In epifcoporum mcnfa» Irtpfifle , qua jure poffent a laicorum rnenfi», utcumquefplcndidi» ablegari. Proinde lint memore» epifcopi divinam majeftatem non leviter offendi , dum non pauci» pauperibu» , qui ob egeftatem *Bc* famem vira periculum experiuntur *Bt* expeâant, ex hi» fubveniri poflet, que menfi» epifcoporum contra indiâam a canonibu» frugalitatem maxima cum ignominia veri fplendoria appdnuntur . Sit igitur epifcoporum mcnfa A facra fcriptnra, librivt altaris» eeclefiaftici leâioaa, doAoium piorumqae virorum coaccfla fplcndida : ab eaque procul quavi» profana colloquia, *Bt* ***itneatt*** cujufque turpitudini» abfinc i ac prorfu» eoram ferculorum eliminetur fplcndor , qui (aKo cajufdam decori» nomine le menfi» pontificum ingeffit. Sit denique frugali» epifcoporum menfa i non plura quam tria, aut ad fummum, fi convivarum conditio id poftulet , quatuor , prater olera fle fimplice» arborum fruAu», fercula appomntur. Epifcoporum fi quidem auAorita» non hi» delici!», vanifve fplendoribe», led fide ac vita meriti» querenda eft . Sl qui» vero In hi» qua hoc decreto prohibentur, aut eorum quolibet excefifile fuerit conviAu», a fynodo provinciali juxta exceflii» qualitatem | pecuniaria mulâa pii» operibu» applicanda , puniatur.

ANNO CHAUTI »>·»-

d^uar/mr» .

Curent epifcopi, ut eorum familiam ac domeftici, pnamifla peccatorum confeffionc , faltem diebu» nativitati» , refurreâioni» domini noftri Jefu Chrifti, pcntecoftc» , *Bc* aflumptionix deipara virgini»Maria, facram eochariftiam fumant : (ciente», non ipfi» tantum familiaribu» , fed *Bc* ipfofmet epifeopo» graviter increpando», fi eorum domeuici, moribii» *Bt* pietate Chriftiana , non fuerint alii» manifcUo ad vitam inftituendam exemplo .

QaiMam.

Epifcopi, quo facilin» In fynodo provinciali rationem muneri» fibi committi reddere poflint « *Bc* ea impedimenta vitari queant , que facrofanAi concilli Tridentini exeeutionem (qaod abfit) impedire contigerit, librum habeant, *ia* 3uo omne» parochialct ccclcGm propria cujufque Kxcefii, earumque redore» nominarim feribantur : quique cx ei» per feipfo» , quique per vl- › catio» ciidem ecclefiiii ferviant : ratione expolita , quo titelo eafdem eccleGa» obtinuerint : 8t ?|ua ex caufa a refidentia abfente» fuerint excuati : aut quo impedimento ad ferviendum per feiplo» cogi non potuerint : 8r quibo» modi» adverfu» non refidente» aâum flt , ad Tridentini decreti exeeutionem . Habeant *Bt* librum alium, In quo cujufque dioctfi» vifitatio, qua per iplo» epifeopo» , *Sc* per eorum viGtatore» fafta fuerit, in fumma contineatur : fubfcribaturque ab ipfi» epifcopi», vel vifitatoribu», te eorum notario : ut laltem cx eo apud provincialem fynodum conflare poflit , qua ecclefia fuerint ab epifcopi» , vel eorum vifitatoribu» vifitata .

Stxtwa ▮

Dicecefana fynodu» ab epifcopi» quolibet anno celebretur , ut non folum ove» ipfi» com milia» vifitatione paftore» cognoteere poflint , fed *Bc* ea ftatuere , quz ad inferiorum reAorum fegnitiem vitandam, neceflario viderint expedire ; *Bc* ad ipfanim dVium oritum friutarem conducere valeant . non obliti in prima fynodo, eo» omne» qui eidem interefle debent admonere , *Bt* fi fuerit opu» cogere, ut facrofanAam Tridtntinam fynodum, quemadmodum eju» decreto conftitutum eft , omnino recipiant .

Scfci-

AHNO CHRUTI

Sifcimem.

Epifcopi, *tc* eorum vifitatutes , eo tempore quo valitattonis munus exercent^, nihil prztcr 'd quod ratmne viiitationis juredsbetur , etiam ab fponte dantibus accipiant : etiamfs id eiculentum fuerit , aut poculentum : non folum ab ipfis clericis , vd ah' ecclefix oeconomo , fed nec ab *ipfa* plebe quz viiitatnruiui vifit.inda eft, Alioqui ad dupli reftituponem juxti Tridentini concilii decretum teneantur: eaque reftitutio fibricz illius ecdcfiz fût, quz eo tempore viiitabatur.

Offavalz.

Epifcopi in ecdefiarum cathcdraiium vifitatione follate cinent, ut ipfauimecdefiarum fta-futa, quz alioqui diipcrif oblivioni tradi lolcnt, & in deiuetudinem abire, in unum volumen redigantur : *tc* fi quz emendatione indigere videbuntur , juxta canonicas lanâioncs , ris ordinq iervato emendentur ^ atque oni-publice io capitulo , faite» quolibet an/»-.ernel , tempore ab eodem epifeopo con-^ ftituto , omnibus canonicis przfentibu? legantur.

Metropolitanus, epifcopi, 8f alii quicutnqng, Infcrioics otJinirii , quibus ecdefiaftica jurildiftrj quocumque jure competit, non alios poifmr continuere proniores aut vicario*, q::am eos, qui vel facerdotes iint, vel intra fex mentes ab ea dic qua jurifdiclione iibi commiifa uti coeperint , ad facrum ordinem , & intra annum ab eadem die numerandum, ad (accrdoiiu® promoveri poffint. Quoi fi intra id tempus ad didos ordines promoti non fuerint , officio *tc* munere ipto jure privati , eo nullo •nodo uti valeant, nec utantur. Viiitatores vero iiat omnino facerdotes , nec aiia' viiitatorum officio uti poffin; , nec ad id arftnittantur.

Dcrimum,

Provilores tr vicarii , ubi ex delegatione ^poitolica de quibulcumquc caufis cos cognoicere contingat, nihil etiam ab'fponte dantibus, afiellotis. rasione ac titulo accipiam, imo in fportuiis recipiendis , tam ipli quam noiani caufarum nihil aliud exigant nec accipiant , quam quod ex publico eju' tribunalis initiiuto, jure ordinario aiiorum adorum ratione exigcic poflitnt, & accipere. QuicquiJ vero conta hujus decreti prohibitionem cxaôum aut ceptum fuerit, his qui dederant rcftituarur : & qui receperint arbitrio iupertoris puniantur.

I'a«eeiin*M .

Fifcales ab cp<icoFi, >>i deputentur oui facerdotes fmt. vel intra fex menfe' 'd ordinem , intra annum ad faccrdotium promoveri poffint , *tc* promoveantur. Alioqui ad ufu propiii muneris nequaquam admittantur.

Dtultcimitm.

Promoter fifcalis apud tcdcfiafticnm judicem oetninem deferat , at cx ejus delatione inquifitjo fiat , nifi quem legitima, ac frequens gravet infamia : neque cx ca delatione judicet inquirere audeant , imo priufquam ad inquifijionem ploccdatit, diiigenter curent inveftigayc an ea mifamia a malevolis, an a providis & honeftis'orta fuerit. Quod G priynotor fifcalis quemquam accufarc velit , ed cafa , quo jure accufatio ei iit permifla ^ accufatoris officio tun* ftus eas leges iequatur , qoz pi\blicis accufatoribtir-, hive quibus juris publici ratione accufarc permittitur , jure vd confuetudine datz fuccjnt I Sed ti acculatus ab accufatione fuerit abiolutus : nullo inodo is in expenfis condemnetur .' imb fifcalis , ii temere eum accufafte conftitcrit , non folum expeniarutn folutione , fed Br alia pana judicis arbitrio propter accuiationis tctneraii* calumniam , omnino puniatur. *m*

Dcclmvmtcrimm.

Epifcopi faltcm quoiibet menfe carceret , 3uos ad reorum cuftodiam opportuno· habere ebent, ipfofque reos illic detentos vifitarc pee feipfos , ii prilentei in codcrn ioco fint , rene^atur .

Pctni pecuniarie, G quando a judic'ibus ordinariis juxta rationem deliiii , vel delinquenti. qualitatem eas imponi contigerit , in pio» tantum ufiis , K* pro exeeutione jiiftitiz, non pro privata epitroporum utiiitate expendantur arbitrio epifcopi , vel ejus vicarii. Deputcturque ab eodem epifeopo, qui caidem poenas teopere debeat, carumque rationem reddere teneatur .

Q»mt»m<icc'mitm .

Notariorum ecciefiafticorum , promotoris fif. calis, publici exeeutoris, & aiiorum offifcia quorumcumque , qui jurildiétioms epifcopaii! I 8c aliorum inferiorum miniiteffo operam dare tenentur, nuiio modo vendantur ; nec ob aliud quodeumque lucrum dentur temporale. Dentur autem hzc officia gratis bis, qui iint idonei ad eorum munus exercendum , quique per ieipfos illis fe'vire debeant , ac teneantur. Nec uifo unquam tempore qui hzc officia ab epiicopis, vel ordinariis qinbufcumque etiam inieriorbus gratis obtinuerunt , vel its pofterum quocumque modo obtinuerint, iiia vendere vel locare poiiini , ner in alios recepuo aliquo temporali lucro transferre; vel in eorum favorem iiiis renuntiare- Alioqui fi quis Contra hoc decretum fecerit, temporale lucrum nequaquam acquirat. Imo iiiud etiam in confcientiz jradicio , fabri, cz cathedralis eccieiiz ref^ituere' teneatur : & qui officium fuerit aftequutus iiio privetur. Stipendia autem , quz pro labore notarii, & aiii snimftri ecclefiaftici tribunalis habete debeant , epifcopi in dicecefanis fynodis certis quibufdam limitibus moderentur, eaque moderatio ad piimam provincialem fynodum approbata deferatur.

~anmo CHRISTI

01» iffl - —· Dumio/irfia.
>>···

In diceeefani· fynodis , & earum qualibet', qua poil hanc provincialem primo celebrabuntur, de augendo ac diminuendo notariorum numero ubi vjjptn fuerit expedire , fic tradetur, ut in metropoljtaoo tribunali non plure» quam odo, in alil· veto non plure· quam lex jurifdiftionis ecclcGaftic* tninifterio fervire poflint. Ubi veto plutea lunt ad hoc mini(leriuli\ deputati , cum primum coram officia quocumque modo vacaverint, ptorfus fupprimantur.

diruasaa·

· Vicarii, proviforcs, vifitatores, promoter Alcali· ▮ *St* alii quieumque ccdeliaftici, 8r ordinarii tribunalis t metropolitani, epi(copotum\j8c aliorum irfferiorum miniftri, etiam hi judicer, -qui ad audienda· appellationum caulas a metropolitani· , Ac alil· luperioribu· deputantur quolibet triennio ab eo , qui per ipfum metropolitanum in propiia , ic epifeopo· in fua quemlibet dioccefi deputatu· fuerit, & cledut , interim proptia muneta exercente· vilitentur omnino : ut cx ea vilitationc conflare poflit vera *Bt* ada publica adminillrationis, juriidictionis , officiorum , Sc cujuuumque eorum muneris ratio : atque is , qui male fuerit officio fundus eo privati, ac puniri poflit : denique a fuo judice 8e epifeopo privetur ac puniatur. Quod fi cui ex oraedidis ante triennium quacumque cx caufa ab officio 8c munere certandum flt, is teneatur prius quam alio dilccdat, adminiftrationis , *tc* cujuicumque publici muneri· rationc-n reddere : caque fpatio triginta dierum ab eo exigatur, qui per metropolitanum , vel epifeopos in propria quemlibet dioecefi , ad id fuerit depuratur, qui de querelu , *tt* accuiationibu·, & alilt ad culpam male adminillrationis pertinentibus, intra id tempus judicare debeat : coque tempore omnino ilt ejus officium fufpcnlum, a quo ratio reddenda erit. Notarius vero ad vifitationem &: ad predida examinanda fpecialis ab epifeopo deputetur, qui non (it ex illis qui rationem reddituri funt, vcl vilitati debent. Sed fi predidorum aut alicujut eorum officia, per obitum metropolium, aut epilcopi vacaverint , ratio adminillrationis & munens publici ab epifeopo vcl metropolitano, qui ad vacantem ecciclam promotu· *lit*, vel ab eoqm per eo· nominatus fuerit , non ab allo exigatur. Epifeopi vero qui in exequendis hia que hoc decreto flatur» funt , négligente· fuerint, * provinciali fynodo pecuniaria poena fabric* reeled* applicanda puniantur.

X>rci«v»v» eSavam.

Bona quxeumque eorum clericorum, qui Inrellati moriuntur, ad epifeopum vcl conluctudine, vel alio quocumque jure pertinentia ac devoluta, per eundem epilcopum in pios tantum ufu· ejus atbutio expendantur.

£<«-«··· oeaaa-.

Qua pro fepultutil aperiendi-, epifeopi· alilve inferioribus quibulcumque folent in aliquot hujus provincia diacelibus loivi, non in proprio· epifeoporum , aliorumve Infrnolum ufnt expendantur fed equit portionibus f.ibci- A ei» cathedrali· ecdefia , *St* ejn· io qua tepiluta aperienda eft/ carur-.iqaeatcooomu loivan- "IL-.-r* cHktrri tut· ·>«*.

Nemini dubium effe debet fanâiflàinos Chriftiaborum religionis cauta conventus ac pervigilatione·, qua olim a fandis patribus apud laera Dei genitricis, *Bt* aliorum lanâorum rempia, ac martyrum fepulcra, tuere propter piam venerationem 8r cultum finite permiffa·, fi modo caute Sc *tt*ligiofe fiant , ullo modo improbandas, imo fumtnis laudibus extollendas fore : . eo tamen ventum eft hominum malitia , *tt* de- X. linquentium audacia, ut nemo qui prsientli fs- B mores noverit, eas qua ηάάα fiunt, uols improbet , atque improbanda* efle. cenfeat . Statuit igitur' fanâa fynodus, ad illa, (celera vitanda qu* in his noaurnii conventibus contingere folent , eas pervigilationes nequaquam pennittendas elles eafqap fub excommunicationis perna, in quam qufcontra fecerint ipfo fado incidant , prohibendas effe decernit, *Sc* omnino prohibet, . Clerici vero qui eas per«tulerint , ab epilcopo pester eamdem excommuni,-cationii poenam , quo ipfo itidem faâo ligati «enicantur, graviter ejus arbitrio punientur.

A'IJr/ia··*· pruvum.

C Cum templa ad hoc fuerint divino numini confecrata, ut in cis cultus Deo cum dvbita uenciatione pacificus Chriffiana pieeale exhibeatur, prohibet fanâa fynodo· in pofterum turpem illum abufura, qntr d* Innocentium , intra eccicliam theatrale* quidam ludi edi publice confucvere magna cum ordini· eeclefiaftici ignominia , nec no I *Se* divine mafeftaris offenla : quippe qui Chrillianurum oculos , quos oportet ad fpintualia provocari, ab his ad peccandi libidinem avertant. Quod fi qui contra fecerit, aut cum prohibere poflit , permiletit, ab epifeopo prsur fufpen(tonem ab officio , quam ipfo (ure ad fex manfex incurrat , pecunialia poena fabric* ecticli* applicanda pania D tur.

Decernit etenim fanâa fynodo* , ut protfua hl. turpia abufiit eflet m erclefli» caibedralibu· A collegiatis nullo modo permitti debere , ut *Γιι>Λ illa ac puerilis* epifeopatus eleâlo Gat, que cerris anni foleninitatibas fieri folet : imo illam omn'mo eildrm Indiâil penis fieri prohibet : cum <r ea plurimum pontificis dignitati vrre detrabat, *St* prsdittis abufibui , *St* aliis qu* ecdefiaflies difciplms, divinorum officiorum majdistj, templorumque facrorem venerationi minime conveniunt, oceaGonem dederit.

SpcdGcula vero, lud· quieumque, &r ohores qu* alloqui prs.nilfo examine permittente .,rdinario, non alia·, in aliquot lolemniratibus, £ a. proceffionibus agenda lint , nullo modo dum divina officli vel celebrantur , vel dicuntur, intra ccclcGam ipfam agi permittantur ; cum hcc divina officia perturbare (oleant, *le* fanâltudinem illam interrumpere, quam domum Dei decere David divino Spiritu docuit.

Caveant tames epifeopi *Se* eorum *vicarii* , nc dum fblemnitstit divins caula ludos aliquot, *Se* fpeâacula edi publice permittere velint , aa permittant , que vol in minimo Chriftianam religionem offendere, vel fpeâantium animor la pravo· mores quoquo modo inducere valeant ; nc eo tempore *St* loco, quibus eft venia peccatoiuua

anno CHKiSTI ·!**■

torum » poftulands, «cl peccandi decoroc>-cilio» «cl quod gravius eft, peccata turpi let comicantur. Decernit etenim fanâp fynodus, non alio· ludo· , non alia fpeflacula permittenda epifeopis fore, ab quam que ad pietatem fpeûanùutn animos movere , *Sc* a pravir motion· dc terrer? poflint.

Et ne quid flat quod ordim ccclcflaftlco fi: indecent, prohibet lanâa fynodus quofeumque in facris coiiftiiutos, aut beneficium ecclefiarlicum habentes, ne in quocumque loeo, 8c icin'· pote larvii perfonati meedani ', aut cujuique in qvibulcumquc fpeftaculis, ac Judis pcrlonam a» gant ; alloqui 8c fufpenfione ab officio , 8c benciicio, mulâaque pecuniaria arbitrio ordinarii graviter puniantur .

Kftfi/nDnftcuniurn.

Clericis in facris conftitutfs non liceat fatnlnas, cujufcumqueconditioni· St aetatis Gnt, ncc manu , nec iccum equitando eodem jumento ' ducere: slloqui tam ipfe famine, quam clerici en flc ducentes, flnt iplo jure excommuoicati, nec epifeopi palliat ullo modo , quod hoc dc* creto prohibetur cuiquam permittere.

leni»'».

Clerici quicumque in facris conftituti, vel beneficium ccdctiafticum habentes , ca que dc menfa, 8c fupellcftili epitroporum ab hac fanâa fynodo ftatuta funt, fervare teneantur ; alioqui vcl a fuperioribus excommunicentur, vel poena pecuniaria eorumdem foperiorum arbitrio fabrica, ecclefi· vcl pio loco applicanda puniantur .

futrtum,

Ut eorum qui ad parochiales ecclefiis funt promovendi, majori cum utilitate animarum., quarum cura els committi dcbçc , elcdio fleri pofTir juxta facrofanfi· Trident ina fynodi tne.itcrufe teneantur epifeopi per cdiâutn col omne· qui examinari velint > omnino vocare : *ftc* tamen, ut qui poft diem prafinitum ante renuntiationem ab examinatoribus epifeopo faciendam venerint , «quo cum alii· jure examinari poffint: ut *Sc* examinatore·, *Sc* epifeopi , vcl *ca*um vicarii generales fervira fynodi Tt'dentio· forma eorum rationem habeant, 8r paiochiarum rcgiminii falubrius confutatur.

Examinatores vero qui ad II cramen fuut ab epifeopo in fynodo diaceiana nominandi , flc proponantur, nt qualibet in fynodo mutari debeant , ne iidcm temper lint examin stores, fed faltem qui fctnel nummati fuerint, in proxime fequenti fynodo nec nominari, ncc admitti poffint I

In haefautrm nominatione epifeopus rationem habere teneatur 8r eorum , qui cx cqpitulo ecclefiK cathedralis in facra theologia vcl fore tanomco flot adeo verfati , ut ad I<Tmunus idonei cenitantur: nee non 8r regularium, qui in monafteriii vel collegii· ejufdem civitatis, vel oppidi commoranre^s propter eorum eruditionem cam operam hac in ce prcftare pollinr , quum eadem lanâa Tridentin· fynodus prcftari voluit. Sit denique tertii examinatorum pars cx capitulo cathedralis ecclefi· : tertia lieni cx regularibus , fi id commode fleri pofiit, alia vero pars ea hia clericis, qui nccdccapitulo Got nec regulare·. £· quibas omnibus ab epikopo in

A fynodo nominatis & ab eadem probatis, treeeligat quos maluerit epifeopus cujuslibec ccclcfue vacatione adveniente . Collatio vero cujufcumque parochialis ecclcfi· quocumque modo ca vacaverit , contra Tridentini *Sc* hujus decreti formam fafia, irrita (it & inanis. anno CHKltTj Ista,

Horum vero examinatorum cuilibet pro muneris fufeepti labore , ordinario· poft beneficii collationem, ex redditibus ecclefise vacantis, qui alioqui redori debeantur, juftam aliquam mer. ccdcm ejus arbitrio reddi curabit ·, cum 8,-dignus fit meteeharius mercede fua .

Qu· quidem omoia fanfti fynodus, etiam in diacefi Gicqnenfi fervanda fare decernit; in qua conftitutio rcverendiflimi Scephani Gabrielis faa.

B âr Romane ecclcfi· cardinalis, ejufdem Giennenfit ecclefi· epifeopi a fede apoftoliea confirmati, flc ex mente Trtndentins fynodi in >cctefiis parochialibus inftituendis (quas prioratu· vocant) iatelligi debet , uc fi epifeopo vifum fuerit ex jnlis *it* rationabilibus caufis, eos qui examinandi funt, per tdictum longioris, quam fex dierum temporis fpatiu , prrfinitum ad id examen vocare, facete id juftc poflit. Teneatur-2ueepifeopus in fynodo diercefana juxra formam «creti Tridcntini examinatoics nominare : a quibu·, *8r* ab epifeopo , ex fotma in nominatiooe atque elcâione eorum qui ad parocbialet ecclefiis fcu prioratus funt promovendi omnino fervetur, qur ab eodem Tudentino decrcto fuit ad majotem animatum falutem ptzfcli-

C F· ·

Sed *Sc* in parochialibus ecclefiis quibu lcunt· que, qur dignitatibus, praebendis , capitulis , monafteriii , collegiis , alilfve Jocis *piis uniri* funt quocumque modo , vicarii perpetui, ferrata forma qu· in eligendis atque inftituendis prefbyteris parochiilibus a Triacntina fynodo , *Sc* hor decreto prarferipta exta: , deputentur ; ita tamed ur is ad. quem parochialis ecdefia jure unionis pertinet, quem digniorem inter probatos ab examinatoribus judica veri:, przfenrare ordinario teneatur . ut ab eo perpetuus ejufdem ecclcfi· vicarius inflituatur.

Etfi a facrofanfta Tridcntini fynodo fatlseonfultum tuilc videatur parochiallum ccclefiarutn regimini, in his decretis que de relidentia , *Sc* eorum examine, qui ad cafdem ecdelia· promo, vendi funt, cdica fuerunt I tamen ne fuperiorum negligentia , magno cum animarum periculo prefl byteros parochiales, qui veri paftorcs funt, ab ecclefiis fibi commiflis abdfe contingat : Statuit hac fanâa fynodus, quofeumque ordinariosdebcre, eos omnes qui beneficium aliquod erdefiafticum obtinant, cui animarum cura incumbit > fl «bfcates flnt , per crfidum vocare t ut intra diem ab eifdem prcficiendum ad cedelias fibi commiflas secedant, ineifquerefideanr, nec ab earum mioiftrriodifccdcre sufior, nifiprpmiffs licentia , alioqui juxta ejufdem fynodi decretum , non alias obtinenda i fub comminatione lequeftratiomi Guftuum, *Sc* privatione beneficii, fi intra id tempus ad «fidendum non venetint, autjufta· excufatione* non allegaverint *tc* probaverint , qof eos a relidentia petfonali excufare poffint: Poli paedidam vero diem ftatim truftuurn fequcjPratio fiat t nec id fequeftrum ullo modo semittatur, nili abfentes (qui relidere omnino jure tenentur) *Sc* tefidere caocrint , *Sc* de relidendo aut rettituendis fruâious, fi non tclc*

de-

derinc, cum femel contumaces fuerint , cautio-
<5fILI3TI tKm Idoneam praftiterint. Eam autem partem
u**· fruduum, quam ableotea acquirere libi nonpof-
funt, Ac qu* fabric* ecclefi* , aut pauperibus
loci eroganda eft, curent ordinarii «cooomo fa-
r bric* tradi, ejus rationem reddituro . Qpod fi
abientes adhuc contumaces fuerint , ufdem be-
neficiis priventur, citati prius perfonaliter , ad
domum, li intra dicecfim fine, fi eltra per e-
dtdum: ut ecclefils fic vacantibus opportunius
confulatut I Ceterum fi (quod abfit) ordinarii
hac re negligences fuerint, feiant fe, prater
divinam ultionem, *le* hujus provincialis fynodi
cenfur* ac mulft* obnoxios fore.

Kiiefimanefextam. ›

Parochiarum redores.continuam habitationem
intra parochiam ipfam habeant: *le* in eo paro-
chi* locp, qui ad adminiftranda facramenta , *Se*
altatis, ccdefiaque minifterio fic aptior.

Quoniam in plerifque locis caufa commodo-
ris agrorum culturz parochiani ita r^lfperfi funt,
ut nec diebus feftis ad parochialcm ecclefiam ac-
cedere , nec eis facramenta miniftrari facile que-
ant : curent epifeopi, ut ecdefia opportunis lo-
cis erigantur, ad hoc ut parochiani fic difpcrfi ,
commode valeant Ac divina officia andite, *le* fa-
cramenta percipere. Ea vero eredio fiat ex fru-
dibus ad ecclefiam matricem quomodocumque
pertinentibus juxta canonicas fandiones, quz de
expends ad ecdefias parochiales nove eredes c,
diucandas, tradaverunt. Atque eadem ratione
competens portio illis facerdotibus ac tniniftris
affignetur epifeopornm arbitrio, qui.etfdem ec-
clcfiir novteer eredis erunt preficiendi : ferma
in omnibus his decreti Tridentini forma, & A-
lexandri tertii conftitutione , quz incipit , Ad
audientiam.

Qui in ecclefiis cathedralibus, aut collegiatis
fuzbendas obtinent , quibus facram (cripturam
nterpretandi munus incumbit, fedulo dent ope-
ram , ut cum facram ipfam (cripturam interpre-
tantur, quoniam non omnes auditores eo Ipnt
ingenio pnediti , quo ea percipere poflint, qu*
ab ipfi* ledoribus explicantur , facili quadam
utantur interpretatione : Et ex Ipils facrz feri-
ptur* locis , quotidie vel de (aeramentis , vcl
de articulis fidei , deque aliis ad dodrinam
Chriftianatn pertinentibus, dt cafibus his , aut
dubiis, qua in confeienti* judicio tradail fo-
Ipnt, aliquid auditoribus exponant , quod eo-
rum falnti fpirituali prodefle valeat t idque fiat
juxta modum ab epilcopo cum cortfilio duorum
de capitulo, qui at* eodem capitulo nominen-
tur in principio eujaslibet anni, przfcribenduin.-
quo tempore die primo, qui feftus fit, in ipfa
'cathedrali ccclcfia , *te* in omnijsus parochiis
publiceturquid in eo, anno , *le* qua hora,
quoque loco fit ab «o I qui ejufmodi legendi
munus obtinet, tradandum .

Hortarer vero hzc fanda (y,nodus canonicos
juniores, *le* alios ecclelia catbedralis miniftros;
ntenon *le* quoféumqoe civitatis, vel oppidi cle-
ricos, quibus ea lettio non poteft no* efle utili-
si ut ledorm fic pnslegtniem undiant, quo

A *le* animos divinis ftudiis excolant *te* eeerecant ,
atque ab otio, quod multorum malorum ciufa
efle (olet, removeantur.

ANNO
ÇHXItTI
l>»6

Et ut ea prebenda , qua jiXfsa Tridentin*
fynodi decretum ad hoc legendi munus deputa-
ta perpetuo fuit, IIII conferatur, qui per feipfum
injuncto muneri fatisfacere pofiit , per «didum
viii in facra theologia dodi vocentur , qui do-
doris, magiftri, aut Iscentiati gradu inïaJiqua
publica univerfitate pnsvio examine fint infigni-
ti: cx quibus ille eidem muneri perficiatur, qui
magis Idoneus ad id explicandum vifus fuerit .
Aliter Gda proviGo (it irrita, *le* inanis . Ea-
rum veru omnium , cx quibus anus eft ad id
munus deputandus, mores, vita, Aratia a Tri-
B dentinaMrynodo requifits qualitates inquirantur,,
examinentur, *le* approbentur, priuiquam de ti-
no eptuul deputation tradetur.

Sed *le* in nae metropolitans ecdefia qui pri-
mo vacaverit canonicum omnino juxta prrictl-
ptatn forinam dodori, vel magiftxo, aut licen-
tuto in ficraAhcologta conferatur- cumeaprz-
benda facrofanda Tridentina fynodo ad eum li-
ium fuerit perpetuo conftituta, ac deputata . 1-
dem etiam fiat in aliis hujus provincia ccde-
fiis, in quibus nondum fuit canonica tus aliquis
ad id legendi munus eacqueuduui alicui colla-
tus .

nixum.

C Cum facrofanda Tridentina fynodus ad lalu-
btius ecdeliarum regimen hortetur , ut in pro-
vinciis, ubi id commode fieri poteft, dignitates
omnes, *le* faltem dimidia para canonicatoum in
ecclefiis Cathedralibur, *le* collegiatis infignibus,
conterantur tantum magiftris, vel doitoeibu» ,
aut licentiatis in facra Jieologia , vcl jure ca-
nonico, *le* in hac provincia ficti poflit commo-
dillime : decernit hare fanda fynodus dignitates
omnes in ecclefiis *le* cathedralibur *le* collegia-
tis infignibus hujus provincia , non aliis elle con-
ferendas, quam magiftris, vel dodoribus , aut
D licentiatis in theologia , vel jure canonico : qui
pramiflo alicujus publiez univerfitatis examine,
'ad aliqueth ex przdidis gradibus fuerint pro-
moti .

Idem omnino (ervandum efle (latuit in cano-
nicatibus conferendis, donec dimidia faltem ca-
nonicatnum pars magiftris, vel dodoribus, aut
licentiatis in theologia vcl jure canonico , fit
collata · Qui quidem canonicatns , cum famel
fuerint juxta przfcriprum modum collari , non
aliis in pofterum quocumque modo vacaverint ,
conferantur , quam his qui przdidam gradus
qualitatem habuerint . Per hoc ramen nequa-
quam mutata cenfcatur conferendi forma : imo
ab illo tantum collatio dignitatum Ar canonica-
E ruum fiat, a quo, *le* qua forma earumdepa di-
gnitatum, *te* canonicatuum collatio alioqui fie-
ri potiet, *le* fole<. Nec ullum ex hoc przjodi-
cinm juri optionum fiat, quod örca dignitates
* canonicatus ennfuetudinc legitime prrfcupra
in aliquot ecclefiis jamdiu obtiftuit: fed Id Ulp-
ium maneat *te* ferretur.

Tγ4,Λ*|ι·ι .

Qui dignitates qoafcumque, perfonatus , of-
ficia, canonicatus. Ar przbendas in ecclefils ca-
thedralibus *ae* collegiatis obtinent , ab ordina-
tiis juxta facrofand* Tridentia* fynodi decreta
omnino refidere cogantur-, fic quidem, ut pre-

ANNO CHMST1 ts»*·

tnifi* vocatione peredl&um, fequeftratione fruftuurn, 8c applicatione coram partis, qu· quidem pars vcl in pios ufui, vcl in fabric· ccclefi· utilitatem expendi debet, ejufquc oeconomo tradi, adverfas abfentes procedatur. Qui ii contumaces fuerint. citati prias perfonaliter , vcl ad domum, (i id commode fieri poffit, alloqui per ediftum, etiam privatione puniantur . Sint 8c epiicopi memores , fe rationem in hac provinciali fvnodo reddituros. Ii inhaere, *ti* prodidi* decretis exequendis fuerint négligentes ,

Tnje/inisvs *priaiaa·.*

Si quis poft refignationem beneficii cujoalibet partem aliquam ex ejuidem beneficii fruitibus quoquo modo acceperit abique fanda: fedis apoftolicc permiflione, etiam ab fponte dantibus , eo ipfo tam ipfe, quam is qui beneficium poft renuntiationem conlequutus fuerit , fufpcâi de fitnoniaca paftione tacita vcl exprefia ecnfeantiir Et ideo contra eos ut fufpcâos procedatur ad hujus criminis punitionem juxta canonicas lanftiones, aliaque decreta , quz hac in te quocumque modo promulgata fuerunt.

Placentnc vobis, reverendiflimi patres , hac decreta.

Omnes rcfponderunt. Placent.

Epifeopus Cjrdubenfis perfidens hujus concilii .

Epifeopus Seguntinus.
Epifeopus ScgobicnGs.
Epifeopus Palentinus.
Epifeopus ConchenGs
Epifeopus Oxomenlis,
Abbas de Alcafa qu< regalis dicitur.

Zittatiatat Martiaai .Acofta Scirttariai.

Ego Chriftophorus epifeopus CotdubcnGs diffiniens fubfcripG.

Ego Petrus Seguntinus diffiniens fubfcripG.

Ego Didacas epifeopus Segobienlis diffiniens fubfcripG.

Ego Chriftophorus epifeopus Palcutinus diffiniens fubfctipli.

Ego\ frater Bernardus epifeopus 'Conchenfis diffiniens fubfcripfi.

Ego Honoratus epifeopus Oxomenfis diffiniem fubfcripli. '

Ego Didacaa, abbas de Alcala la Real , diffiniens fubfcripG.

Leâa fuere publice lo principio tertie aâlo nis decreta dc reddentia concilliTridentini, quae fub felicis recordationis Paulo tertio 8c Pio quarto pontificibus maximis edita fuere.

ACTI0 TERT1A.

CtaiilH previatiaUt Ttlttaai , ia tjutirm artii tempi· tatbtd'atii ere itffia, affaeapritai eleipara virfiaii Maria toaftcratt , ttltbrata : du -vittfiaia ^aiata Martii, aaa» a Cbrifi· aatt fapra atilltfi. muM *^aiaftattfiataat jtaaftfiait [tat· iadi(li»ar a», aa , paatifitaiai [aaflijfitai daaiiai aaftri Tapa Tii ^aiati aaaa prim·, ai rtfai iatiUiffiaii rrfii atfiri Thihppi fttaadi aaaa dttiai·.*

A

Tremam·

anno II CHXirri lJ44.

Eriscort publicum archivum habeant, in quo fcripiure omnes ad dignitatem epifcqpalem ejus jura, & actiones pertinentes in tutijlimam cuftodiam deponantur cum earum diligenter confeâo inventario , quod fubfcripturn ab eodem epifeopo, vcl ejus vicario generali, notario fimul cum clfdem fetiptuus fervetur . Neque ex co archivo aliqua originali feripturta amovcanlur, nifi ex ea caufa, quae juftiUima fir, IV ad utilitatem ipiius dignitatis , vcl ccclefisa pcitineat : *tt* tunc non aliter, quam coram duobus tcftibus, & notario, qui in eodem inventano in publicum tcftimonium feribat que lit illa feriptura, que inde abducitur, quo dic , & a quo, atque ad quem efferum abdufta fuerit . Hoc vero archivum in aliquo monafterio conftituatur, quod in oppido ubi fedes cft epifeopalis , fi id commode fieri poflit , alias intra dicrcelim , prout cpifçopo vifum fuerit magi* expedire, ab eodem cpiicopo eligatur.

Sede tamen vacante dux line cpiicopali* archivi clave*: quarum una capitulo , aut ei qui ab eo deputatus fuerit, altera prclato illius mo. hifterii , in quo archivum ipfum depolitum eslât , a vicario epifeopi tradatur . juramento ab eodem prclato przftito dc fida ejus clavis cuftodia: quo etiam promitt.it , le non pcrmillurum aliquam feripturam cx eodem archivo abduci abfque metropolitan!, vcl lupctious licentia. El vero qui ad vacantem ccdeliam piomotus fuerit , utraque clavjs a capitulo , monafteril prclato libere tradatur, cum ratione carum lcnpturarum, quv juxta hujus decreti formam lede vacante ab codent archivo fuerint abduiiz , 8e earum, quas ad capitulum petvenerunt , quemadmodum decreto Tridentitio cautum extat .

Sed ic archivum hoc cpifoopale quolibet biennio ab epifeopo coram notorio, & tcftibus omnino vilitctur . Sintquc epifeopi memores jura menti , quod in confeCrailone dc rebus ccclchz non alienandis przfhtcrunr : non cuim erunt a culpa alienationis immunes fi ob cocum ncgligentians ca perierint luftrumenta , quibus rea , ac jura ccclcliarum defendi, aut inique occupata vindicari poflent.

Illz vero feriptura: quarum cuftodia capitulo ecclefis cathedralis, aut collegiata: incumbit , in publico archivo quod in ecclefia fit , cultodiantur : cujus alchivi duc Got claves , quarum unam habeat decanos , aut is qui eam habete folet, altera vero penes canonicum fit, qui prç. bendam doâoralcm juris pontificii obtinet : atque in conficiendo inventario, & abducendis cx eo archivo (cripturis, ca ferventur omnino , qua hoc decreto de archivo epifcopali ftatuta funt . Dcputcturque quolibet biennio unus cx canonicis, qui cum his, qui claves habeant , id archivum vilitate teneatur . Loco autem illius , qui prssbendam dodtoralem habet, cum vcl'ca vacaverit, tjel is fit aliqua ratione impeditus , alter a capitulo eligatur qui alteram elavem at'· chivi habeat.

Sttaadam.

Epifeopi non alios ad prirnsm tonfuram admittant, quam eos, quibus ftatim beneficium aliquod ecclcfiafticum fit conferendum , aut quo* conftiterit eo ftudio literis operam dire , ut in via ad majores ordines fulcipicndos juxta dc-

cieti

ANNO CHRISTI IJ**.

creti Tridentini formim , vcrfari videantur : vel 2uos viderint expedire tnioiflcrio alicujus cede- ■ denatari . Ecdefiarum vero miniftetiis non alio· aeputent, quasi coi . qui fecundum confuetudmem eujufque ecclefi* in altaris & chori vero ccdcfiaftko miniftcrio > aut in hit cjfu* ad ordinario* ritas, k ceremonial divinorum officiorum pertinent , eifdem ecclefiis fervite debeant. Sic tamen «orum miniQrorum numerum moderari curabunt· ut nullus in fraudem , judicii fatculatii fugiendi caufa ', deputatus die cen(cri poftit.

A

Tertium .

Parochi omnes, *tc* alii quicumque , qui pr«- dicando verbo Dei, ac docendz plebi Chriftiinz operam dederint, prorfusa qurftionibuidifficilium ac perplexi-, denique a quovis oftentationis genere abftineant, fe ad captum auditorum eorumque aedificationem demittentes ; evangelium ipfum interpretatione facili, e«quc communi fandorum patrum atque orthodoxorum virorym confcnfu recepta auditoribus eiponint : eofque fanim dodrinam docentes , toto ftudio omnique connu a malo abftinendum ■ & bono incumbendum efie , inftituto nimirum ialutaIi inftruere conentur. Sint etiam memores, non cofdem efie omnium mores, atque ideo oportere varietate , qus femper Chriftianam caritatem exigit, uti: ut justa auditorum conditionem nunc hoc, nunc illud vitium improbent : fic tamen ut vitia tantum reprehendant , perforas veto nec nominatim , nec cenis quibufdam notis pcrftriugant: modo acres, & vehementes fint in criminibus' reprehendendi* : vincat vero feveritatem benevolentia . Curent folicite , *Sc* interim m concionibus ad plebem de articulis fidei , dc facramcnti* , deque aliis , quz ad Chriftianam dodrinam pertinent fic agere , ut horum mvfteria quz Chriftiana plebs intelliverc poiiat, ex ore pallorum , imo ab Spiritu fando qui in eis loquitur Chriftiana pietate percipiat. Commendent & populo ccdcliafticos mores, ritus *Sc* cctemonias , quibus catholica ecclefia utitur : quanta in bis lateant myfteria , caque omnia ad animarum illutem pertinentia fignificantes. Abftineant vero ab his quz fahufofa funt martyrum tamen *Sc* fandorum hillatus , qu* communi confenfu ecclcfiz recepte funt, vel a fide dignis feriptoribus traditz, referte opportune non prztcrmittant. Tandem dejxilitum fervent, profanas vocum novitates devitent, oppofiuoncique faifi nominis fcientiz , quam quidam promittentes (ut divus Paulus kribit) circa fidem exciderunt.

B

C

Q»trt»m·

Canonicus, qui pnebendam, quam magiftralem vocant, obtinet, *tc* qui ad id eligitur, ut przdicationii muneri incumbat, teneatur in ccdefia cathcdrali , cui hoc in miniftcrio fervite debet, hiidiebot verbum Dei predicate, quibut epifcopbi propria conftitutionu ad hoc edita illi id muneri* injuuaertt: alioqui ab ordinario pena pecuniaria ejut arbitrio fabricat ecclefi* ca. thearilis applicanda puniatur ; atque ejufdem canonici cupcn&i alrut cpncionatot fubftituatur. Hi vero , qui dignitates in ecclefia cathcdrali obtinent, canonici *tc* alii quiconque perfonatus auc prarbendai babcntci, quemcumque in eadem ccclcfia cathedrali ad majorem · miflam concio.

D

E

nantem audiant» nee ab ipfo choro, nifi dx legiuma rtula difcedaot ; alioqut taoquam abiliiut dici procdUone, dr mifla abfcntei nihil ac3uuant: diftributiooefque alit» ca ratione xlips ebit», przfentibus non obftantc quacumque re. tnifiione accrcicant.

'ahh0 CHRISTI

Qaiatam.

Presbyteri parochialc* per feipfot, Mt fi fuerint impediti , per allo· ab ordinario oaminatoi omnibus diebus feftis paulo poft meridiem Chriftianam dodrinam pueros *Sc* puellas in unum locum pnope ecclciiam, vel in ipfam ecclefiam convocatos docere teneantur : narentcfque eorum admoneant , quo* & fanda .iy nodus admonet, ut proprios liberos domi bonis moribus, verbo, *Sc* exemplo inftittientes, ei quzadChnftianam dodrinam pertinent , fedulo doceant : eademçrçbro repetenccs, quae illos parochus docuerat . Quod fi presbyter parochiali» in hoc munere exequendo negligent fuerit, ab ordinario *Sc* ejus vilitatoribu· graviter puniatur . In tradenda vero dodrina Chriftiana paiocbus *Sc* alii quicumque, qui eo munere fungi debent , oonjifio catechifmo utantur , quam eo qui ab epilcopo, ejus propria manu-fubfcriptioncprobatus *Sc* traditus fuerit i interim dum fandiffimus dominus nofter catechifmum generalem , nuo totus Chtiftianus orbis utatur, edendum cifc decreverit.

Stxtnm

Qui in ecclefiis cathtdralibut , collegiarli *i tc* aliis quibufeumque dignitates . canonicatus , perfonattu, przbcndas , *tc* officia quacumque eccleliaftiea habent , Ar alii earuusdem cccicliatum tniiilftri quicutuquc hi fint , diebus nativitatis , dominiez cane , refurredionis domini noftri Jdii Chrifti, paitecoftes, fandi Petri , alfumptionis dive virginis Maria , omnium fandorum ·, *Sc* ccclcfir eujufque advocationis , factum eucharifiix facramcntum ab eo , qui miffarum folennia , que in ipfis ecclefiis majora dicuntur, peragit, fi eadem die ipli miffam non celebraverint , fiunere teneantur . Alioqui hli ftipendiii, qus odo ante diebus, erum ratione refidentts lucrati fuerim fabrics ecclefiz applicandis, 8r ftatim ejus acononao tradendis omnino pliventur: *Sc* ab epilcopo. vel eo abfc-nte ab iMjp qui capitulo, vel ecclc^z prefidet, coram omnibus ejufdem ecclefia- miniftris acerba, Chriftiana tamen, & ftatema ^oucpiiorse notentur . Hujus vero mulcts Nrgnands is curam habeat , qui onus incumbit notandi eo< , qui divinis officiis non interfiat. Quod li *Sc* is negligens fuerit, ab epilcopo, vel ab eo qui eOabiente przfidet, graviter puniatur.

Cent nemini dubium efie debeat divini indignationi eos omnino fubjaccre, qui eccicharum redditus, canonicis decretis a Dri lege derivati-, principutn munificentia , *Sc* pir ac Chriftiana plebit liberalitatc ad divini inmifterii fuftentationem collator , accipere *Sc* abfumere otiate conantur , debita pro his obfequia nequaquam przftare curante·: eoique maledidos cife ei Hieretnis quadragefimn oduo qui officium, cui addidi funt , peragunt nrgligcntei : decernit fanda fjrnouui , patrum decreta > 8c

AHNO CIUUTI •je»

ntioaem iplam, qnhacin ce neminem non ad- A
■tonet, omnino feqvuta, cm omoci but ecclefiia
cathedralibus, collegiatis 8c aliia quibufcumqite
la altari, * choro lervire debent, dum divina
officia celebrantur, *8t* hors canonica publica di-
cuntur, prorfut dcbçre a quibufeumque colloquii·,
mufikaucutibns, 8c aliii qus facra perturbare fu-
ient , abftinere . Nulla etenim alia ca caufa in
chori locum convenitur, quam jAomnc· pariter
fenes cum junioribu, nomen dothinihymni·, 8:
canticis laudare debeant.- ab·IpfoChriftianipo-
pull, pro quo prece· effundent tenentur, pro Ip-
hui benignitate falutem ipiritnafem , 4r corpora-
lem impetraturl ; non folum oris fono, fed A vo-
ce cordis pfalfente , Deumque iplum dum voce
plallunt animo cogitante·,Atque ideo epifeopus , B
coque abfente is cui id muneri· incumbit, dili-
genter curent, ne quid contra hujus decreti pro-
hibitionem , imo nec contra fattAiffimoruui pa-
trum inftitutione· flat : non lusmemores tam.ip-
fo· , quam eos, qui ob eorutk negligentiam in
choro pfallente» perturbant, vel a plallendo re-
trahunt , aut a plallendi , devoteque ac reve-
renter laudandi dominum officio cellaut , divi,
nam ultionem effugere nonpofle . Epifeopus igi-
tur , & qui in choro preiidet , fic hujufmodi
Culpam punire conentur, ut indtâa multa, ap-
pellatione quacumque elecutioncm non impe-
diente , prsfeotjbui , 8r ut decet divina officia
celebrantibus accrefeat · Neque is qui peccave-
rit , illius dlei diftributionet quafcpmquc , ne-
que quidquam aliud quod ratione relidentis
alioqui habiturus foret , in confcientiz judicio
acquirat.

0/7» va» .

Ut , qus a fanda Tridcntina fynodo de diftri.
butionibus quotidianis, in ecclcfiis omnibus tam
cathcdralibus quam collegiatis ad divini cultus
decorem & ornamentum affignandis , ftatuta
fuere commodius fieri , *tc* fenjel militata reti-
neri 'valeant : decernit hsc fanda fynodui jus-
ta ejufdem Tridentinz fynodi decreta, lepara-
ri debere ab epifeopo tertiam partem quorum-
cumque Fruduum *tc* redituum , ad dignitates ,
canonicatus, perfonatus, portiones, 8r officia,
etiam ex annexis *fc* unitis beneficii·, acprxftr-
monils, etiam rasione veftiarii, *tc* aliunde quam
ea menfa , quam vocant capitularem , pertinen-
tium : *tc* fic feparatam hi diftributionet quoti-
dianas inter dignitates , canonicos, *tc* ceteros
divinis officiis intereficntes proportionabilitcr
dividendam, ac diftribuendam fore; Gctamen,
ut habeatur ratio earum horarum qus majores di-
ci folent , *tc* feftorum qus folennius celebrari
coniupvcre , ut in illis majore' drftributiones
dentur. IIII vero redditus , qui ex dooationibu·,
ultimis voluntatibus , aut alia quavis piorum
hominum liberalitate ad qusdam divina offici»
Ipeciali quodam ordine fuere deputati , nullo E
modo ad hanc tertiam partem deducendam «Ill-
mari , aut conferri debent: imo illorum diftri-
butio ca lege flat, qus fuerit ab ipfis donato-
ribus, aut fellatoribus prsicripta.

Quod fi dignitates, canonicatus, aut prehen-
de, vel ratione prsftimoniosum, aut beneficio-
rum qua: illis funt annexa, velveftiarii, aliavc
quacumque excaufa, valorcreddituumfint ins-
qualcs, cuilibet dignitati, caoonicatui, *tc* prs-
bendu , juxta integrum valorem tertis panis,
majores vel minores diftributiones affignentur;
quas qui dignitatem illam , cauonkatum , aut

prehendam obtinet , acquirat, fi divinis officiis 'Xïnio'
interlitl eo vepo*■bfentedifiributiocsiflspr*- CAUTf
(entibus acquirantur, ubi illi reditus n quibus 1X
diftributio confiât, vieatste^lignitate, canoni,
caca , vel prsbenda , ceteris ecclefi* miniftris
competeret t alioqui fi redl··· illi vacationis tenu
pore non lofent ceteris acquiri, dimidia pars di-
ftributionum'qus abfenti non acquiruntur, illis
competat , qui eo die fuerint prsfcntes majori·
mifla celebrationi : fic tamen ut celebrantidupla
detur dillributionibus portio : altera vero para '
equis portionibus fabricis ecclefis cathedralis,
tc collegiate , jn quibus fedem habet, qui di-
gnitatem aut officium obtinet, acquiyatur. Quod
li in altcia tantum fedem habuerit, illius fabri-
ca ea pars integre detur. Illi autem redditus,
qui in frumento , pecoribus , avibus , aut alia
quavis fpeciç dividi jirata cujufque ecclefir con-
fuetudinem (olent , pecunia ultimemur, ut cx
illorum sftimationc tertia pars, de qua hoc de-
cretum agit , ad diftributioncs feparctur , reli-
qua veto parte ftatutis tempolibu» acquirenda:
modo quod ahoqui acquiri ^olct , fi quis prs-
fens fuerit uni 8c cuilibet horr canonico , non
aliter acquiratur , quam fi ve) majori miffs,
vel ejufdem diei vefperis interlit.

, "* X«milw .

Cum dignitates , canonicatus , *tc* prsbcnd*
in eccleliiscathedralibus, & collegiatis non alia
ratione fuerint inftitutc , quam ut qui ad eas
afliimuntur, in divinis officiis celebrandiseccic-
fis exlqua lruflui percipiunt, (cdulo inferviant,
illilqudLmuneribus incumbant , qu» vel jure , ,
Vel confuetudine Ipfis fuere pratferipta : cumque
pauci admodum lint , qui per feipfos h»c prx-
ftire velint, curent epifeopi cum confilio capi-
tuli decretum Tridenrinum fequuti, ca qa* ad
factorum ordinum miniftertum pertinent , in
eifdem ecclefils fic inftitucrc , ut in pofterum
quis ordo culque canonicatut, ac prebends fit
annexus, certa fit lege conftitutum ; modo di-
midia faltem canonicatuum ac pnebendanim
par» facerdotii, altera vero diaconatus, & fut»,
diaconatus ordinem annexum in pofterum om-
nino habeat . Quod fi confuetudinc aut alio D
quocumque jure fit obtentum, ut plurcs canoni-
cata·, ac prebends, vel omne· habeant facer-
dotii ordinem annexum, cum id fetvaridebeat,
atque illis pntbcnds facerdotium annexum ha-
bere dicantur , quibus celebratio mills vel in-
cumbit, vel indici caconftitutionibus, autccm-
fuetudinibus folet , tunc ab epifeopo cum con-
filio capituli fic altaris minifterio confutatur ,
ut non tantum facerdotii minifter , fed *tc ii* ,
3ui in diaconatu *tc* fubdiaconatu qualibet heb-
omada fervirc altari debeat , fit ordine quo-
dam defignatus.

Hl vero qui canonicatus, aut prsbcndas ob-
tinent, quibus facerdotii, diaconatus, aut fub-
diaconatus ordo llt annexos , in choro *tc* capi-
tulo juxta gradus dignitatem , non receptionis
diem, fedeant, ac lententiam dicant.

Mmiftris autem altaris fpecialis quadam
portio major quidem vel minor gradus habita
ratione diftribuatur : neque hanc portionem,
nec aliud quodvis jus, aut emolumentum, quod
alioqui quovis modo celebranti competeret ,
Is obtineat , qui per alium , non per fcipfnm
quacumque caufa impeditus , altari loïerviat :
imo loco illius per feiplum celebranti tam
portio pnediAa, quam omnia alia jura omniuo
acquirantur.

Sed

"ΣΙμκ»~ CHIISTI ij«s.

^d le is › qui abfque juxta cauia a miniftcrio «itaris fe exeufrverit, puniatur arbitrio epifeopi , *tc* preter potnam ab epifeopo indiâam teneatur etiam in confcientiz judicio intra quindecim dies fabrics ecclefi* tantumdem reftituere\quamum ipfc fi per feipfum altari miniftiaffeu nabituru· foret . Caufa autetn jyfta , ptztcJ cam «gricudinctn que ad tempus accedatf, ealtantum cenferi débet, que ab epifeopo, vcl eo pbfente ab eju· vicario cutn duobus de capitulé, quorum unus ab epifeopo *vel ejus* vicario, altcXa capitulo eligatur, probata premifla caulas cognitione, *lc* in (criptis fuerit concefia.

JQui dignitatei obtinent fnnul & prehendat ■qu» non lint perpetuo ipiis dignitatibus unita; , teneantur in altari celebrare midarum foJcnnia qu* ratione prebendarum eifdem incumbant . Quod il przbcndas non habeant , ferventur in quahbct ecciclia ca , que circa minifteria ad coi, qui dignitates obtinent pertinentia , fuerint ftatutit , aut coufuctudiaibua recepta.

Dtciumm.

Qui dignitates, canonicum, aut prehendat in eccleiiis cathcdrajib.it Ce collegiatis obtinent, *Bc* eildem fervirc tenentur , horia canonicis, fc divinis ofticits prrfentes in chpro ede debent non tantum ad momenta temporis , led ic horarum initio ad finem uique , quo debitum ecclefi* oblequium , cujus ratione percipiunt itipcndia , abfquc ulla traude ab clfdein praeitetur : Et qui integras diftributiones habituri funt, Chnito *lc* eccicliz integrum ofirrium perlolvant . Is igitur qui in horis canonicis ante finem primi plalmi, in mifla ante ultimum Kyrie eleifon, 8c in matutinis ante tinem plalmi , Venite exulteraus , uique in finem divino officio non interfuerit, tuil quem urgens neceflitas, petita ac obtenta licentia ab epilcopo , vel eo abfente ab eo qui choro prrlidet , ddccdcre ante bore finem coegerit, diftributiones illius hone nequaquam acquirat : imo abiens a choro cenitatur . Quod h illi ab ahi» caium remifho ctiam libere fiat , ealdcm fabrics eccicliz, etlam in animat judicio reftituese teneatur : cum ca remiflio julle fieri non poflit in eccleliaftici minifterii, quod ecclefi* debetur , pra·judicium . Diftributiones autem qua: proceflionibus iunr , aut fuerint aflignatx, (imlli modo illis tantum acquirantur , qui eildem ab initio ad finem prafentes omnino pcricvcravcrint I

Quod fi in aliqua hujus provincias ecclefia circa przmiIU tint ardiores vel coufuetudiqes, vcl conftitutiones, IIIz omnino ferventur.

Is vero , qui non folum - choro abefle, fed & dum divina officia dicuntur in ecclefia deambulare , aut cum allis colloqui aulus fuerit, totius diei diftribuflombus carcat: nec eas, etlam ua anima judicio acquirere, aut fuas facere poflit .

Hac autem otia ad diftributiones affigriandas , *lc* ad debitum divini cultus minifterium ftatuta funt, lie esiftiment epiicopi ab hac fanda fynodo IIII» fuifle demandata , *lc* commitia ad Tridentilaz fynodi exeeutionem , ut graviter lint incufandi, ac levere m proxime futura provinciali iynodo increpandi, h qua fuerit cis hac in re ob eorum negligentiam culpa imputanda : cum *tc* eradam rationem reddituri init eorum, quz in his'Uc decreverint, *lc* cxecutioni mandaverint.

A

ANNO CHniIri ■»>·*.

I/eJcc/nan.

Cum ea' , quz in ecclefiis canlantnr ad Dei laudem celebrandam , eo debeant cantari modo quo populi intciligciitia , quantum ficti pofik erudiri valeat ; *tc* rcligiofa pietati·, ac devotionis moderatione plenum auditorum mente» ad divinz majeftafis cultum , *lc* c«icilia defidcria excitari queant : caveant epifeopi , nc dum in chorum muticorum modulos vocum omnts generis dilcnmine confulos admittunt, pfalmorum *tc* allorum , quz cantari fiilent , verba obicurcntur , ac limul ftrepitu incondito fcnlua fepeliatur: fic denique muticam, qu* organica dicitur , retineant , ut eorum quz cantantur verba *ic* intelligi poflint , dc potius pronuntiatione, quam curiolia modulis audientium animi divinis laudibus afficiantur . Sed *lc* illud maxime cavendum erit, ese ipfius mutiez fenus quid theatrale , aut impudicos amorum , bciiorumve ciafficos modulos referat , in Dei laudibus decantandis imitetur.

B

DutJ.ccimam.

Capitulorum conventus f qui a canonicis cathcdralium , vcl collcgiatarum ecclefiarum Aeii (olent , bis tantum in qualibet hebdomada fiant : nc toties divina officia ob illos , vcl negligantur , vel ipfis canonicis ablentibus cciebicntur . Hi vero canonici , qui ad examinandas rationes reddituum vcl ecclefi* , vcl capituli deputati fuerint , poft meridiem, nm ante , eidem muneri incumbant , nc divinis officiis abefle cogantur . ,

C

Dccinmfitcriium.

Qii vcl jure , vel confuetudine vocem non habent in capitulo , nequaquam ad eum conventum admittantur , etiam ut przlentes lint t led ipias proiius expuiiis negotia ab his tantum tiaâentur , qui jure vel confuetudine vocem in capitulo ad ejus, *lc* ecclefia restca&andas habere debent.

D

£>rri»,««faarr»a» .

Canonicus, qui przbcndam doâoralcm, aut magiitralcm , vel illam obtinet cui munus legendi (aeram firipturam incumbit , nec non lc pttnitcntiai ur, metropolitan!, vcl epiicopi vicarius provilor , aut vilitator , judex ordinarius , vel delegatus univcrfalis appellationum elfe non poflit . Idem in presbyteris parochialibua omnino fervetur , nc ab ecclefiis , quarum cura pafloralia ipfis commifla eft , cos abefle contingat .

E

Deiinmntftiuriim .

Cum ab ipfo Chriftianz religionis exordio ecclefiallicis legibus, moribus, &. continua traditione fuerit receptum , non folum laicos a choro, qui lofis patebat clericis, exclufos fuifle , (cd *lc* in eodem choro qmbufdam (latio·num gradibus clericos ipfos lie fuifle diftindos ; ut nec inter facerdotes diaconi, nec inter diaconos fubdiaconi ullo modo admrtterentar t cupiens hzc fanCta lynodns , dum videt ccclefialum choros hac xrate non magii clericorum , quam laicorum convenors dici pofle , ac divin.

Xnnq officu ob hanc .caufam eo quo decet modo
CHKirri minime celebrari , ptifcum ordinis decorem ad
ij«« divin· majcftatis obfequium' revocare , decernit, laicoa dum divina officia dicuntur intra cancellot choti , in quo clerici in ecclefiis cathedralibus *tc* collegiati» ea ex caufa convenire folcnt , nequaquam fore admittendos ; hu tantum preter cantores *tc* alios hujufmodi chori.miniitros in cum locum ingreflutis, qui eccleflaftici fint , & honefto ac dceeoti veftitu utantur .

Hi vero laici , qui titulo lint illuftres , vel càtbolic* ma/eftatir confiliarii, aut ex militaribus ordinibus admitti poterunt intra chorum, fi eo in loco divinis officiis interefle velint i fic tamen ut ab epifeopo priores poli cancellos fedes elidem deputentur, nullo unquam cafu inter clericos-ipfis fedete liceat . Quod fi quis , etiam tenere, *Bc* titulo illuftriffimus intra chorum adterfus huius decreti ordinem divinis officiis interfit , ipfo jure lit excommunicates t. *tc* fi manere in codrm loco contenderit , officia divina ftatirn ceficot .

Fcmin* vero cujufcumque conditionis , *Sc* ftatus fint, nullo unquatn tempore , nullavc ex cauta dum divina officia celebrantur, aut verbum Ori przdicatur, denique his horW, qlibus clerici in choro pratentes elle debent, intra elimdem chorum , aliquemvu ejus locum fecretum, etiam fuperiorem admittantur: quod fi adverfiu hanc prohibitionem faâum id fueric , aut permiflum , ipi* femine fint ipio jure excommunicata: : *Sc* qui earum ingreflitm permiferit ptaeterexcommunicationem, inquam ipfo faâo incurrat , *Sc* pecuniariam multam at» ordinario indicendam , fic ab officio *Sc* beneficio per fex menles ipfo uidem fatfto iuf. penfus .

CHiinmrrrfcKtuoi .

Etfitacrofanfia Tridentina iynodus de parochialibus ccclcfiis, qus collapis fuerint, inftaurandis ac reficiendis ea decreverit , qu* huk damno commode reparando opportuna vifx fuere : cupiens tamen hzc iauCtal fynodus id vitari damnum , decernit ordinafioi debere curare diligenter : re parochiales ecclefiz dolo , fraude , aut cujufquam arte parochiams alio migrantibus inane paroeciarum nomen retineant. Quod fi cafu quocumque id contigerit, qui vitari non potuerit , cx earumdem ec- c .Garum redditibus eccicliz .ile parochiams defiitutzne funditus corruant,, opportune reficiantur , *Sc* iiizfz conferventur , atque in eiidcm faltem diebus feftis , ac dominicis tniflarum celebrentur folcnma, etiamfi nullus illarum eccicliarum paroebianus iuperfit , Si qui vero vel in clidem parerais maoferint , aut ad eafdem redierint , quotcumque *tc* quicumque hi fint , bis restores parochi:lea factamenta rainiftrarc teneantur .

Z)<r>uiu«/rpri*UMi.

In his locis, in quibus ecclefiarum parochialium fabricis nulla decimarum pars dati (olet , nec alu fint deputati annui redditus, aut ita tenues fint , ut ad onera nvccflario fublevanda nequaquam fufficisnt : cx omnibus decimis ad quotcumque *Sc* quomodocumque pertinentibus, ea pars fabricis ecclefiarum parochialium deputetur , ac deputata ccnfcatur , qu* ejufdem dicte«fia vicinioribus ecclefiis ad fabricam communiter dari, *Bc* in ejufdem fabric* utilitatem expendi eoofuevit . Alioqui arbitrio ipfius ordinarii ecclefia» parochiales ex omnibus decimis reficiantur ac reparentur, qua vel in sdificiis, vel ornamentis reparatione indigere videbuntur. Per hoc tamen non intendit laisâa fynodus confuetudinibus , qu* laudabiles jure cenfeotur, aliifque juribus derogare, quibus plebs, aut alii ad ecclefiarum reparationem tenentur , aut *illic* ornamenta , aliaquc nccefiarla fuppediure confucvcrc . anno OtiISTt ■!«· ~ ' ▮

Drr/mssesfla-usw.

Qui in iottens domini vocati funt , *tc* divinarum rerum minifterio , ac fpirituali addiâi militi* meminerint juxta dirum Paulum , fe Deo fub cujus lignis militare decreverunt, placere non pofie, is quid przter fui ducis militiam agant , *tc* fzculaiibus negotiis vacaverint , quz a divinis ac ipiritualibus diftrahere frequentiflime folcnt : prohibet igitur fanéta fynodus, clericos in facris , & eos qui beneficium çcclciaïliciim obtineat , laicorum efle aconomos , ac (scutarium rerum difpenfatores , nccnon *tc* in foro civili procuratores › exceptis his negotiis , quibus juxta canonicas fanâiones pietatis caufa vacare jufte poflint t alioqui ab ordinario poena fulpenfionia ab officio, & beneficio ad fex menics puniantur.

£<riz>»aausm.

Tanta eft in Chriftiana republics ecclefrafilici otdinis dignita», ut ecclefiarum miniftri cum alus lationibus a natuiali ac divina *lege* deduCtir , tum vel ex co honeile vivere teneantur, quod ceteris morum probitate, vitzquc fanâitate *tc* exemplo , magnam a ICionratem ad Chriftiane ac ple vivendum efferre debeant i cui tamen dubio procul gravillimc Inditor cum tantus ordo fredluima incontinenti* ac concubinatus ignominia *cafcâuc decorem illum retinere* nequeat , qui ad continendos in officio izculares non tamum utilis, fed *Sc* maxime necefianus efle videtut . Idcirco hsc (anâa fynodus decernit , epilcopos omnes , ac quofeumque ordinarios fobcite debere adverfus incontinentes clericos , non folum juxta facros veteres canones, *Sc* concdii Tridentini decreta procedere , ut a prsfenti concubinatu recedant s fed & veteris ac sam preterits Incontinenti* argumenta , ac publica teftimonia penitus aoolcre cogantur . Ordinarii igitur quibulcumque poenis ad privationem *ulque* beneficiorum , quotcumque clericos diftriâc compellant › ne fecum domi illegitimos liberos quotcumque habeant, ut incontinentia labes, ac memoria om, nino aboleri valeat .

Yiirfimum .

Quotles ordinarius ob aliquod crimen querneum quo m ecclefia cathedral· › vel collegiata dignitatem , perionatum , officium , canonicstum , aut prsbtndam habentem, fufpcnfioncab officio, vel beneficio , exilio snt pcena pecuniaria punlendum dexarittnon poflint aliiejufdem ecclefi* miniftri, nec capitulum ipfum negotia ecclefiz, »el capituli fic cxulanti committere, nec eidem, aut aliis fupradiAnc redditibus menf* , quam capitularcm vocant. vel di-

Canirri na*.

ftributloalbut quicquam , xtiam gratuite dopate, aat remittere .'Alioqui fie douante· sut remittentes teneantur tantumdem fabric· eecleflu ruftiteevc , etiam in animal judicio : cum hia modia frequenter ôrdinariorum punitionibu·, *tc* elfdam juftiffimis fraudem fieri contingat H<*o plerumque pcena delinquentibus indioa ikobrum lucrum malo cum exemplo eccleflaftic» difciplina cedat. Quod G ratio pietati· , caritati·, aut*poblica utilitati· aliua espofcxt, te ad ordinarium delata , eoque fciente . capitulum poflic eel abfenti fubvenire , aut illi erclefia, eel capituli negotia committere t ferrata femper ea forma, qua in dicendi· fententils , rebufque diffiniendi· ab eodem capitulo (erva-•i folet .

Idem fanda fynodut ftatuit fervendum effe, quando ordinario· in aliquem , eel aliquoa de capitulo fententiam excommunicationi· ihdueiit : ut capitulum ipfum nequaquam poffit, quod ile excommunicati cx prsbenda redditibo· / aut difiributionibu· acquirere jure non raient , elfdem vel remittere, aut gratuito, vel alio qu<£ vl· modo, aut quzfito colore in fraudem canonum *Bc* fententia donare ▮

*frttficiaBfritHH** .

Qui in eedefiis parochialibus beneficia quecumque etiam Gmplicia, quibus alloqui nulla incumbit animarum cura obtinent , quorum ratione in eiidem eedefils fervere tenentur , Ac qui eorum loco ferviunt , tempore quadragefima , *Bc* quo plebi ad indulgentias ex jubilai forma confeqoeoda· confiteri peccata debet , teneantur omnino *ipfot* presbytero· pacocbialea m audiendi· fubditornin confeflionibus coadjmvare , licentia priui ab ordinario legitime obtenta : alioqui ab ipfi· ordinariis rorum arbitrio puniantur .

K^e^taeal/rcsladaa· .

Vifitatore· ab epilcopo deputati, teneantur , dum vifitatronis officio fungi debent , folicite operam dare, ut inibis domibus mquibat pueri prima folent addifccre elementa, apreceptoribiu *Bc* magifiris , qui bonis moribus praediti effe debent , do&rina Chriftian* quolibet die lommatim tradatur : idem fiat *Bc* ab hi· feminis , quae puellas ea do-.nt , quae ea· (cire oportet / ut rcâe inftituta matrisfamilias munera exercere valeant. Eofdemque preceptores , At magift't· per ceofuras, *tc* li opus fuerit auxilia brachii fcculxris ad id agendum compellere non prstermittaut.

fcrtiunc.

Quoties ab ordinario vel licenti* , vel confcnfua petatur, ut quis ftudiorum gratia ad certum tempus abiens , beneficil fructus recipiat, * a rafidentia perfooali «xcuüttur; non aliteris conicnfu· vel licentia detur, qusm diligenti pr*. miffa inquifitionc , an qui eam petit ad literarum ftudia fit aptus ,Ac anteme»<, vel in fraudem hanc lieentiam petat. Quam fi ordinarius omnibus mature difcuffis *tc* examinatis, duxerit concedendam i tone ad annum tantum , ut in tmiverfitate in qua gcucrsle ftudium vigeat, Gere theologis vel juu canoaico operam det . eam licentiam dare poffit, vel data· cunfcnn*it.* Poterie'tamen cim prorogare , modo quo· libet, anno prorogatio ad fequantem petatur ac detiit i vifo prius publico teftvBonio reäorit univcrfiutl·, fle unius publici prmeeptotis, quo conflet, quum in literi· pcogreffum faciat is qoi licenti·· prorogationem petit , quamque vitam agtt ; nc falfa ftudiorum caufa *Lactia* canonibus fraudem fieri contingat.

ajjno CHIltTI ·i**,

Fft/finitm faurtam ▮

Cum omnes Chriftianam religionem profeffi teneantur fatten· ftmei in anno, juxta concilii generalis conftitutipnem , dic dominice refurrcâlonis laeram cucharifiias communionem fufcipere, *tc* poffint eidem pracepto fatisfacere , fanât: (edis apoftolica vel conffitutioaibu·▮ vel fpcciali jure , fi alii· quibufdadi diebut idem (aeramentum lumpfcrint : declarat fanâa fynodus, neminem pracepto huic fktitficere, nifi a proprio parocho , aut ab alio de ipfius parochi , vel ordinarii licentia (aeramentum euchanftia (ufeeperit) quocumque tempore id ex eodem pracepto (umendum fit.

/'ijr/iasae· fuinfum.

Tanti fuere in Chriftiana republic· fserofanβ* ac veneranda virginitatis *Bc* ciftitatis »o·i , ut ecdeli* catholica poli domini noftriJtlu Chrifti afcenfionem , cx ejus inflnutione ab rpoftolotum «fate nufquim crffavcrit , vel ea commendare, vel continua traditione ca inftiuere, que ad illibatam eorumdem votorum cuffodiam ncceflaria, commodave vifa fuerunt › prafertim cxaâam rationem haberi voluit eorum qux ad claufuram pertinent *virginum* , qua femel Deo carum fpoofo dicata ac devota , virginitatem perpetuam ei (ponte offerentes - tot periculis ac demonum calumniis infcftari , atque oppugnari lolent, ut non fatis coniultum , tot editis canonibus ac decretis , earum tutela videri poffit , nili epifeopi, *Sc* alii quibus earumdrm virginum cura commiff* eft, diligentiffime curent, ne ullius unquam hac in rc culpa notsn poffint: eo maxime, quod quavis in adeo imminenti periculo negligent!* non poteft non elle maxima t cum Ac cecidi* catholica non alia ratione hia feminis , qua profeffione folenni cum paupenato Ac obedient11 continentiam ac caftitatem voverunt, editis hac de re canonicis conftitutionibus claufuram indixerit , quam quod vel eam necel fariam, vel falcem commodiffimam huic Jnftituto, tamquam tutiflimurt virginitatis prafidiunt, effe decreverit - Duo igitur fanâa bac fynodut malimopere prreavenda effe decernit : alterum ne quavis caufa exiftimetur effe jufta , ut monis. li liceat monafterii clauftr* exire : led illa tantum, qua fic ad ejus falutem corporalem pertineat , ut nifi maximo cum «lta periculo intra clauftr* manere nequeat : vel qua huic (insilit diligehtiffimo examine cenfcri valeat : alteram na quis exiftimet abfque graviffimo anima periculo pofle faaflimonialium clauftr* ingredl: cum id, etiam (upcrioru licrotia nequaquam liceat, nifi *in* cafibu· atceffarii· rextra quosaec licentia dari poteft, nee dat* cuiqusm fuffragari valeat· maxime viris cujufcumquc atatii Ac codditionifiat, quibat *pntlui* licentiam hujufmodiomnino aegare debent : etiam ui cum fandimonialibesipu·, ttfi filio fias, alio in loco, qaamvi· ipfi· dauftru contiguo, qxam per cancellos loSuantnr. Eodem fiquidtm prie, quo quis citura fanâirnonulium ingredi prohibetur, fr ip(«

fan·

/Vno QHitiSII .,«o

fonâlmouûlc» wire eidem interdicuntur. Me- A minerint tandem epifeopl› & alli quibus hujufmodi munus incumbit , quanta cis facrolanâa 3 udentma fynodus Spiritu fanâo infpirante poll tot fleras canones fuerit comminata , li quid eorum culpa commilium fuerit , quod vel minima es parte virginitati, que divine majeftati devota fuerit, nocere poflit.

*Viltfintam ft*tam .*

Cum fpeâacula, in quibus a plebe in foro vel circo, tauri agitari folent, nulla ratione ad vota , que religioniscaufa fiunt, pertinere poflint: Idcirco fanda fynodus decernit hac fpeâacula adeo non efle religionis caufa vovenda , ut 8r B ipfa vota, qu» naâenus etiam totius populi confenfu, quocumque juramento przftito emilla fuerint , irrita cfle declaret, *tt* omnino irritet : imo ea in pofterum fieri vetat excommumcationc ipfo jure indiâa his, qui vel hzc vota voverint , vel cum ea ne fiant prohibere poffint, fieri penniferint. Dies enim, qui publica in veneratione , vel facratiffimi Jelu Chrifti corporis› vel dive virginis , aut aliorum fandorum folennitate funt a Chriftianz plebe colendi , non hifce fpeâaculis , fed divinis landibus , ptecibufquç continuis , & gratiarum aâionibus funt fanâificandi.

Clerici autem ni facris conftituti, vel benefi. cium ccclefiafticum cbtinentes , quicumque hi C fint, fle cujuicutnquc dignitatis, cum indecorum fit ordini ecclcfialtico , ejus miniftros hifce fpeâaculis przfentcs cfle , clfdcm quacumque es caufa vel ratione edita luerint , intercfle nequeant. Aüoqui ab ordinario *ejus* arbitrio pii. niantur I

Quia in hujus provinciz locis, & eccleflis non eadem eft , nec efle poteft erigendi leminam facultas : epifeopi feminaria eligerc non praetermittant , habita tamen ratione eorum , quz a decreto Tridentino tradita fuere : aliorum qua:'huic erectiorli juxta cujufque loci facultaD tem & conditionem commodiora lini : quo femel creifa ad adolefcentium inlitutioncin eum progrellum habeant , qui ordini ccclchaftico lit aptior .

t'iftfmaai eflavam.

Cum es fandorum patrum inflitutis ad hoc fint provinciales (yriodi congregande. Ut in cis de coirigendis exceflibus, moribus reformandi», ac de his llatuendis agatur , que ad communem provincia utilitatem vlfa fuerint pertinere : atque ea ratione facris canonibus cautum fuerit , idoneos probofquc viros per lingulas dirrccfcs dissuendos tote, quo fynodus ipfa de his certior E fieri valeat, quz vel corre&ioue , vel reformatione indigere videbuntur : idcirco hzc lanâa fynodus canonicas lanitionei fecuta , decernit in pofterum ab hac provinciali fynodo viros boni» motibus prédites, prudentes, & alloqui rerum cognitioni aptos eligi debere ex fingulis dirxcefibus , qui abfque ulla jutiCdiâionediligenter inquirere debent, qua lint illa quz coflikgi. emendari aut icformari fit vel utile, ve) necrffarium i juramento tamen coiam cujufque dicecefis epitropo prius przftito , -quod juxta formam teftibus Lvcrodicis ptzfcripiam ficexigi debet, ut *k* ipft noverint graviffimo perjurii fcclere notandos fo- 'anno' re, ti odio, favore, amore , pretio , aut alio CMtUTI quovis humano aftèâu, live negligently culpa, >>**, quid inquirere prrtcrmifcrint, vel deferte ad cujufque dicrcells epifcopum , fle ad provincialem iyitodum neglexerint, quod jure *Si* ratione accepti muneris inveftigate & deferre teneantur.

Quod fi ad hoc munus exeicendum aliquot erpcnfz fuerint neceffariz ·. hz ab illis exigantur auâoritate ordinarii, qui eas vel jure , vel confuetudme praftare tenemur.

Ad hujus decreti exccutionem hzc fynoduseligendos elle ccnfet, atque eligit in hac Toletana dicrccli, & primum in hac urne Alfonfum de la Pax presbyterum parochialcm lanci» Juftz : li« ccntiatum de Mora presbyterum parochialcm lanfli Andre* , & docloram Parianum presbyterum parochialcm fanili Jacobi . In fuburblis, 3 alaverr Francilcum de Hoyos canonicum , & Chrrftophorum Buftatnantcn presbyterum parochialcm Alcaudcti. Compluti doâoremjoannem Mendez canonicum , 8, doftorem, Mcfltam presbyterum parochialcm Morata-. Madriti. Gro. f;orium Ovetenfetn in ecclelia fanâi Andre*, licentiatum Blafium Martinet parochialcm presbyterum Pmtl, A- licentiatum Mathiam dc Urofa . Guadaiaj.irz Ludovicum dc Hincftrofa , fle doâorem Joannem Alfonium. Alcarazii, Joannem dc Aquila, tc Chriftophorum Reguillum. Ocannz, protonotarium Cafatayud, Conçalum Chaconcm Siliceum presbyterum paiochialcm dei Pozuelo. Cacori» , licentiarum MaitinumTero vicatium. Almoguerz , Melchiorem Collaços Ordonez, ejufdcm oppidi paiochialcm presbyterum. Alcolcz de Torotc , licentiatum de lot Rios. Guardiz , I raucilcum Maldonadum. Mon-*, dejatis , doâorem Petrum Martines. Illelcis, bachaliureunr Sanctium Garfiam , fl. Francilcum dc Avila. Canallis, Chriftophorum dc Hcrrcxa . IJzedz, Philippum Vacca, Bu itrag I, Joannem Carrança. 'I alamanez , licentiatum Plaça . Coiit», licentiatum Pradum . lis populo d.· Alcocci , bachalaureum Villalobos, & bachalaulcum Lucam I cidiuandum . Montalvam , donum JoanramvJBaptiftam . Rodillis , licentiatjrm Menelium . Maqucdz, linccum I.opcz de Medrano, £r Jo.mnem de Heirera Hvbarra . SanCiz Eulaliz , licentiatum Caftrovcrdc . Scalena, Petrum Sahagun. & Lucam Lopci.

In diceceli Cordubenli , Francifcum Pachieeum , decanum cccleliz Cordubentis. Petrum Ferdmandumde Valençuela. Alfonfum de Barajas. Magiftrum Gaytanum Francilcum Lopcz incolam oppidi deBujalancz, bachalaureum Pottachuclum oppidi Aquilari» , Fcrdinandum Pinum vicarium I.uccnz, Melchiorem dc Regibus vicanum Rambix , Picdrahitam vicarium Palmz , Francifcum Lopei bachalaureum, incolam oppidi Belli Alcacaris , magiftrum Fcnufcatn vicarium de villa Pedroche, licentiatum Rayum vicarium ChiUoni. Petrum Martinet dc Laftres, incolam oppidi de Vaena.

In diurceli Burgenfi . Ia ipfo archidiaconatu Burgenfi Alfonfum dc Cuevas, & doftorem Benedictum Ugochonmm canohicos cathedralisecclcfiz. In ipla urbe , bachalaureum Joannem Garfiam confeffarium *ia* fanâa Dorothea, atque item bachalaureum Baeea presbyterum parochialern fanât Stephani. In archidiaconatu. Treviiuti baehalauRos Alfonlum Melendez, & Joannem del Cadum, λ bachalaureum Nictum. In archidiaconatu Valpueftz, licentiatum Joannem Hugartem , &* Lhdacum Martinez de Oipedca

vtçâ-

ANNO vicarium. Ia archidiaeoaata Palençacic , Curi«l archipresbytcrum , 8c bacbalauteum Vega. In ufchidiaccraatu Lanr› licentiatum Nebrcdam, priorem de Covartuvias. In archidiaconatu Vir. biofca , bachalaureum Baltbafarem Arcimcgam .

In dietcefi Scguntiaa, & in ipfo archipresbyteratu Scguntino Francifcum Salazarium capellanum *aujorem,* k canonicum Lutam dc Spinofa · In archipresbyteratu Mcdinaa-csli doâorem Roxo, 8c doâorem Riberam .

In archipresbyteratu Atiençc doâorem Ocana, 8c bachalauteum Ccndeja*.

In archipresbyteratu Aylloni* doâorem Scguntiam, & licentiatum Capatam.

In archipresbyteratu Cifontano magiftrum Romum, 8c bachalaureum Lacunam .

In archipresbyteratu Almaçani bachalaureum Latarum, 8c bacbalauieum Torralva.

In archipresbyteratu Bcrlangu» , Petrum dc la Roa, 8c bachalaureum Ximeacz.

In archipresbyteratu Caracens, bachalaureum Alemanum, 8c bachalaureum Sanchez.

In archipresbyteratu Hatic* bachalaureum Ruiz, & Petrum Garfiam.

In archipreabyteratu Molina, Petrum Gatçe* de MatciUa, & bachalaureum Madrid.

Iα diacefi Sagobienfi , 8c in ipfa urbe doâorcui Valderum , & Petrum de Frias canonicos. Antonium de Trinitate , 8c Dominicum Qrtegum, & bachalaureum Tardon.

In archidiaconatu Sepulveda, licentiatumde Proano, 8c licentiatum Vera .

In archidiaconatu Cuellaris , Francifcum de fando Romano.

In diftriâu Coquenfi bachalaureum Alva archipreibyterum, & bachalaureum Cerbera. Turveganl : Truxillum presbyterum I In diftriâu Pedratz, licentiatum Vizcaia. In dicecell Palentina, & in ipfa urbe licentiatum Meridam, 8c *àoâorcm* Vadillum canonico*.

In archipresbyteratu Carrionis, bachalaureum Joannem Ceanum.

In archipresbyteratu de Poblactoa › Bcradimim Gonzalez.

In archipreabyteratu dc Avia , Bernardinum Antonium .

In archiprtibyteratibu* de Herrera, Hojeda , 8c Ordejon , bachalaureum Peracancas.

In archlpresbyteratibus de Caftrcjon , Cardano , Poblaciones , 8c Vedoya , licentiatum Caloca .

In archipresbyteratibus de Parede*, Bezerril, y ia Cuença , bachalaureum Thomam Ferdinandum .

In archipresbyteratn dc Caftro Mocho , bachalaureum Tintocem.

In archipresbyteratibus Media· de Riofeeo , Toc de humo*, 8c Urucôa licentiatum Didacum de Valbea Moreno .

In vicaril* Empodia, Pedraza, Villa Martini, A Gtijota licentiatum Valleio.

In archipreabyteratib·· dc Aftudillo, Yaltana*, y Ceoico licentiatum Mufioa , 8c bachalaurcum Mancebo-

In archipresbyteratn da Pcôafiel , bachalaurcum Muftoz.

In archipresbyteratn PortiUi, 8c vicaria Tudcllc, bacnalaureum Marquez.

In archipmbyteratiha* Scpthnancenfi , Tocdefilta* , 8c turris Lobatoaas » bachalaureum Gallcnm . çgÿrryy i|M.

Iu archiprcibyteratu dc DncAm * Lupum Brabam .

Ia dicecell Conqoeâfi doâoeem Alfonfum Ramires de Vergara, canonicam inecclcliacathedral!. Martinum Salmerunium, Laurentium de Ofma, 8c Millanam presbyterum parochialem fanâi Petri in urbe Haeta, VciafcumCarilium fcholafticum ecclcfie Bellimonti* , deflorem Gonfalvum Lopez. Petrum de Velafco Caftanncda, bachalaureum Fromcftam de Lomas, bachalaureum Iraofum, Joannem de Morillas , archipresbyterum Moya , Joannem de Arriba, Antonium Turencum , vicarium Horte, 8c licentiatum Mediam, ÆmilianumRuiz de U Cova, vicarium Hiniefir , dc bachalaureum Brabum . (

In diacefi Oxomenfi in ipfo archipresbvteratu Oxomenfi licentiatum Alfonfum de Medina , archidiaconatu Oxomenfem : Arande, Joannem Brabum : Rox bachalaureum voces priorem ecclefix collegia.- : Açx , Julianum dc Ortigofa. Sori*, Joannem de Tormes.

In archipresbyteratu Gomarx, bachalaureum Joannem Ruizlum . Crunn· , Alfonfum dc la Cal vicarium.

In diacefi Giennenfi, in ipfa urbeDidacum Gonçalez canonicum , 8c Didacum Salazarium portionarium, 8c doâorem Valentinum, priorem fanâi Illefonfi. Baeçx, Joannem Oconium, archidiaconum Ubcdc, doitorem Carlovalium , & doâorem Sorianum. Ubeda , Ferdinandum de Ortega, cantorem ecdcfia Ubcdcnfi* . Aαdujaris , Joannem de Collados . Alcaudcrt , Gonçalum Vilchcs. Et Villa nova , qua archiepilcopi dicitur, licentiatum Poyato*.

In abbatia de Alcala, qua regalis dicitur *i* bachalaureum Calidium, 8c bachalaureum Seguram .

Quos omnes fanâa fynodus in Chrifto Jcfu hortatur, ne quid agere praetermittant , quod ad tam falubre munus faoâe 8c in reipubliem utilitatem exercendum conducere poflit.

Placentne vobis, rcvyrendiŒmi patret, hac decreta r Et huic l'anâa provinciali fynodo flnem, imponi ad laudem Dei omnipotenti* *t*

Kefponderunt , Placet.

Ego Chriftophorus epifcopus Cordubenfis diffiniens fubfcripfi .

Ego Petras Scguntinus *diffiniens* fubfcripfi.

Ego Didacus epifeopu* Segobienfi* diffiniens fubfcripfi .

Ego Chrillophornt epifeopu* Paletinut diffiniens fublcripfi.

Ego frater Bernardus epifeopu* Conchenfi* diffiniens fubfcripfi.

Ego Honoratu* epifeopu* Oxomenfi* diffiniens fubfcripfi . z

Ego Didacus abbas de Alcala la Real defiiniens fubfcripfi.

In cuius fidem fubfcripfi.

Ego Gvndifalvus Melendez dc Valde*, licentiatus , Cordubenfis provifor , 8c fanâi concilii Toletani , fecretariu* .

Domingo de Caval*.

** SY-

ANNO "X".

A KNOT CX"

"'SYNODUS CONSTANT1NOPOLITANA

^ua Joafaphuj, five Jofcph, ex metropolita Hadrunopolitano elapfis centum K duodecim ferme annis poft captam a Mahomctc II. Urbem patriarcha elertus & ob fimoniam dejeôus eft circa annum Chrifti iyO· & nonnulla alia adverfus idem teterrimum vitium.

E bi/loria talefiaflica, five fatrurdka Emmudis Malaxi 'Ptlofxmnefti-, «A anno 1474. ad 1J78. quam Martima Crufiut Tttbtnffnfis academia profejjbr latine vertit, ediditque libra II. Turco-Gracia.*

XXIII. PATRIARCA JOASAPHUS MIIROIOLIrA I (Λοκιλνοροιεοι.

POftquim hic patriarchicz dignitati przpofitus fuit ; concurfu totius populi, facri *Sc* profani ordinis, fcnioruni *Se* junlorum gratulanrium & venerationem exhibentium exceptus eft. Erat autem tunc temporis pefcefium trium millium, uti diximus, aureorum: vitio eorum qui ad tantam id audionem perduxerant . Eam certe fummam fuperior patriarcha Dionyfius dederat. At hic Joafaphus fedem indeptus, magna arte, multis machinationibus, plurium donorum diftributione tantum effecit , ut uno,-mille defeâo, pefcefium poll hac bis mille aurporum remaneret . His Iccum acceptis, ad conlilium perrexit, manumque fultam ofculatus infigne poteft$tis accepit.

Ftrltr,um >oood.iuli

Paucis diebus elaplis. totum feptum quopa. triarcheium circumdatum erat , cum veteribus *St* putrefaâis tugurils dettruxit . adveâifque calce, lapidibus, tegulis & coâilibus lateribus murum inli patriarcbelo circumdedit ; i*a ut id nunc caftri pulcherrimi *Se* muniti fpeciem habeat : «dificavit quoque duo fpeciofa & ampla palatia in parte finiftra exeunti c patriarcbelo prope facratilEmam patriarcha: cellam. Ad hzc coquinam › Sc molendinum ; infuper vafli facris magnam ecclcfiam auxit , *Se* ornavit : thuribu-)o , pelvi, candelabris duobus, ex argento omnibus; nccnon aliis magni pretii A' fplcndons, CX auro ucenfilibus facris A' veftibus .

ru tara imaka * «e»., a. C,aâ*k '°

Erat porro hic patriarcha admodum fuperbo ingxnio. *Se* gloriz prater modum avido. Hinc in magnas concertationes cum venerando clericorum coetu, *Sc* eum viris nobilitate praflantibu' venit. Atque ut fibi adjutores aaverfe fa- Alonis profternendz caufa paratos haberet , nuntiis emiflis , eunftos Qrientis , Occidentis Ac Pelopnnncfi pontifices congregavit · Qui cum vcnifinf in magna ecclefia congregati funt fynodo autem faâa ipfum fimonir convlesrunt ; 8r ex fententia factorum apoftolicorum canonum pontificio throno, patriarchicoquehonote dc;rcerunt.

ltasio sal- ■» <lu>. tc rum *fini-* 1 p«ul><>,

txeatflam dt\tflitalt.

Numquam fatietatem capit inimicus ille falutis noftra , *Se* inlidiator , qui humano generi mox *b initio adverfatiut entitle , *St* adver. lus Chrifti ecclefiam femper arma capiti Nam interdum per hattfet , quas varias excitat, laiidiatur : nonnumquam pes homines irrequietos, qui aures ci adhibent, corruptiones facrorum apoftolicorum, *St* a fanâis patribus traditorum canonum tentât. Sicut nunc quoque peccatorum noftroruin abundantia , aperte perfecatorem fufeitavit , A' hoftem *St* cccicfiaftics difciplinz corruptorem , iftum qui patriarcha lufi ,oôafaphum . Hic enim morbo animi, Dei timorem afpernatus, ut homo fine metu, & a ratione alienus omne genus iniquitatis , *St f* prefyipto facrorum canonum recedens , defignavit. Unde nos ■ qui ad hic concilium inquirendi caufa convenimus, antiftites, certiores faâl , antequam quicquam rerum ecdefiafticarum attingeremus, patriarche afta exquifite nobis confideranda duximus . Oculis itaque ad crimina adjcôis , quz contra ipfum allata funt primum a magno lacellario catholice magna ecdefia presbyteto Anallafio, item a magno logotheta Hierace : deinde ab illuftiibus viris, Antonio Cantacuxcno , & MichaclcGi bia , adhibitaque quam par erat , accurata invefttgatipae & examinatione , deprehendimus ipfum noh fohim injuftum , A- avarum , fed etiam lententi» de ipfo a pontificibus latz contemptorem : denique eum qui aperte fe iniquif. fimo, t5< lumme impio Simonis fcelere aftrinxeni, atque ut fuomet ore confdius eft, vigefimum nonum canonem fanâorum apoftolorum conculcaverit, diferte fic dicentem : Si quis epilcqpus, pecunia data , hujus dignitatis compos farftus fuerit, aut presbyter, vel diaconus, deponitor & ipfe , *Se* qui cum defignavic, atque prorfus a communione exfeinditor : ficut Simon magus a me Petro. Infuper deprehendimus eum nulla neceflitate urgente, iojuffii illius fynodi, nemine clericorum (ciente , alienafic poifeffiones catholica magna ecdefia, in Creta infula , ante tempora memoriam effugientia confecratas : liciati de hoc quoque coofcflui, quod contra vigefimum feftum Carthaginenfis concilii canonem eft , qui lie habet. Similiter placuit ne quid ecclefiafticum ullus vendat. Quod fi non rubuerit proventum , *Sc* msgna incnbuerit neeelEtas , id indicetur primati ejufdem provincia, *Se* adhibito certo numeroepifcoporam, cosifultetur quid agendum flt. Quod fi tanta neccffitas ecdefia urferit, ut non poffit ance vendendum deliberari , faltem vicinos ad hoc reflandum vocabit epifeopus, curam ad. bibens ut omnes , qui ecdefia fusa acciderint, cafus fynodo dcmonnret. Quod ni fecerit, reus Deo *Se* fynodo tenebitur, qui vendidit , *h 1 fuo* alienus honotc. Deprrhenfus eft etiam abrogationes pontificum prater rationem faciens, eorumdem reftituiiones : videlicet neophyti apud- Labalam (cum quo etiam facerdotcm Clonaram, qui mulictcm bis nuptam in Tha-

A..»nl««« c,non 'lat* n ' '

io

AMNO CHUSTL »>«J<

duacrat , *dejecit) te* Gregorii , «pud Elationem , le Dofitbei apua Pentheorum , tntiftitum . Eodem modo multarum citra legitimos fine· ordinationum faâarum compertu* eft , turn in Chalcedonco&s , tum iα Heraclecnfis , tum la Theflalonicenlu Theoaz , tuta in Methymnzi , praiulum provincils . Sed *St* ciua eaamcn probationemque faâarum ordinationum . Qua accuütionet ipliu* plurimi» ahia criminibus cumulata iunt, nique manifeftis *Se* rellati* . Hzc itaque cum nos cerneremus, metuentes ne *St* nos dcjcttipm eidem anathemati obnoxii betemur , unquam communicantes cum incommutabili jam ipfum pontificatu indignum judicavimus ; ut ptimutn violationis divinorum *Si.* factorum canonum auâorem ; *St* dejicimus ipfum ac pro ejcâo *St* abalienato habemus , tum a dignitate patriarcha , tum a nomine ; ita ut nullo modo in pofterum , ncc ad thronum patiiarchtcum , nec ad ejus admintftratiooem polliliminiu redire poffit , fed tantummodo monaftkam vitam degere. Unde *St* majoris horum omnium notitiae ac fetitudinis caula, lata quoqueeft noftra fynodica lententia, ptopolito ante oculos factotum evangeliotum libro , *St* excommunicatione art-,M pronuntiata. Adum anno fepties millcfimo feptuagclirm tertio, menfejaouario, Indidione oâava . Eodem modo (latuimus , G quis noftrum , quorum nomina hic fubfcript* funt, pontificum voluerit progreflu temporis purgare ipfum *St* abfolvere › cum tamen ht es przfcripto legum & canonum de folio detradus, fuam-Î|ue legitimam fubicriptionem irritam facere ; eu licentia quadam *Sc* petulanti* , feu voluntatis erga hominem propenfione, talemefle fuo ipGus judicio *St* fafto dcjcâum , pontificioque honore exutum.

spalirnu puuuhaiu ικ,'ÛΓ'1

aolro Chili i)«l.

Ego Paifius archiepifcopus Acbridarum volens fubfcripli.

Ego vills metropolita Czfarcz Metrophanes volens fubictipfi .

Ego humills metropolita Heraclee Cytillus volens fubfcripti.

Ego humilis metropolita Tornobl Atfcnius fubfcripli .

Ego humilis metropolita Cyrici Joafaphus lubfcripfi.

Ego humilis metropolita Theflalonicz Theonas lubfcripfi .

Ego humilis metropolita Nice* Cynlhis fubfcripfi.

Ego humilis metropolita Chalcedonis Euthymius fubfcripli I

Ego humilis metropolita Larilliz Neophytus ftjbfcripb.

Ego humilis metropolita Adrianopoleos Arfenius.

Ego humilis metropolita Joafaphus.

Ego humilis metropolita Anchiali Xenophon fubfcripli.

Ego humilis metropolita Corinthi Sophronius·

Ego hamilis metropolita Grcgorias Fralc .

Ego humilis metropolita Philippopoleo* Arfenius.

Ego humill* metropolita rumina Benjamin I

Ego humilis metropolita prifearum Patrarum Gertnsnns.

Ego humilis metropolita Thebarum Joafapbas ·

Ego humilis metropolita Lacedsmonie Goruis .

Ego humilis metropolita Mitylene Macrius.

Ego humili* metropolita Melcmbrie Mattharus·

Ego humilis metropolita Hicriffi , 8r landi montis David

Ego humili* metropolita Khytzi Joachisnus ·

Ego humili* metropolita Athenarum Sophronius .

Ego humilis metropolita Naupafti *Sc* Arte Joachimus.

Ego humilis metropolita Varne Gabriel (ubferipti.

£·.;<> humilis metropolita Chriftianopoleos Macarius habens *Sc* confcnfum prefulis Monembalia: I

Ego humilis metropolita Trajanopoleo*, flve Matonce, Gabriel.

Ego humilis metropolita Pidymotechi Sophronius .

Ego humilis metropolita Driftas Parthenius.

Ego humilis metropolita Midi· Joachimus ·

Ego humilis metropolita Sbzopoleos Philotheus.

Ego humilis metropolita Zichnarum Gregorius ·

Ego humilis metropolita Lemni Neophytus .

Ego humilis epifeopus Citri Datnafcenus fubfcripfi.

Ego humilis epifeopo* Cafandris Cofma* fubfctipfi.

Ego humilis epifeopus Pobannin· & Bardioritarum Maxarius fubfcripli I

Ego humilis epifeopus Zetumii Jacobus fubfctipTi .

Ego humilis epifeopus Drinopoleos Macarius fubfcripli.

Ego humilis epifeopus Damalarum *Se* Polyphengis Joafaphus fubfcripli.

Ego humilia epifeopus Phanarii Gregorius fubicripli.

Ego humilis epifeopus Olense Sifoes fubfcripli .

rgo humilis epifeopus Aulonis Laurentius fubfcripli.

Ego hamilis epifeopus Solonis Anthimus fubfcripli .

Ego Belas Antonius, humilis epifeopus metropolita Joanninorum , habens *Sc* aflenfum eius fubfcripli.

Ego humilis epifeopus Phanarii Gabriel , cum confcnfu etiam Thaumacenfis fubfcripli.

Ego humilis epifeopus Demetriadis Theophilus : aflirntientibus quoque Litta *Sc* Agraphorum merropoliti*.

Ego humilis epifeopus Rhendina Damafcenus , afleatiente " *It* Servitiorum metropolita fubfcripli.

Ego humilis epifeopus Metrorum *Sc* Alhyrorum Procopius, aftipalante quoque Myriophytenfi.

Ego humilis metropolita Caftortc Joafaphus, *Sc* Prothronus totius Bulgaria, volens me*snanu fubfcripli.

Ego humilis epifeopus Strumnita» Ananias volens meo confilio fuofcripfi.

Ego humili* epifeopus Mclenici fubfcripli.

-Â>it*Ô~ CHKUTt Ij*j.

-/ ****.

H.*

ANNO CHAISTI ,J4)·

Iliâtui[tifirifiMH OήuMii,
CT* *OccUcuii, C? "PfUf»n»»fi.*

Hoc modo everfus patriarchate Joafaphus, fuirexit 4c loco ubi federal I *St* reverentiam P°ntificibui exhibuit , dextrorfiim Cniftrorfum-
,o'vîûT. * Suc f°nverfus . Tunc e magna ecciclia egtcf-*lus* in fust domos abut, qua· emerat, ibique ■nantit . Moi cxiit judex *8c* fervus conveniens ipfum . HI rationes ab co pccunilr repetundis propofucrunt. Tunc petfolvit , qua injuftc ab* uulcrat pontificibus , aliifquc facri ordinis sitis . Ita impletum fuper eo fuit illud Davidis i
11,1 7 Revertetur in capot ipfius labor fuus , *8c* que ibi iequuntur.

Pcraàt dejedione illius , concilium a pontificibus coaflum eft : in quo hi fuis locis , pro dignitate muneris fui eccicliallici quifque conlederunt, patriarcha: faciendi caufa. Tunc una
comu "i tudemque mente ft voce decretum ibi ab cis
mu.nr ir f,&um «ft, quo Simonis fcclelbilimum , impietatifuue plenumvitium esfeindebatur : videlicet nc ullam capetent in defignaiionibus pecuniam, fed divinorum & factotum canonum , viccfimi anni *8c* trigefimi fententiam inviolatam retinerent I Quod fi ullus , quicumque effet ptzfulum hos canones tranfirct, jam tum per fe funâione muneris fui dejeâum efle . Nihilominus tamen embaticium (cit doni uefeio quid , quod daretur) accipi permifere . O indulgentiam
■nbttfcil panis dignam ! Mal* atboris dccufletc folia , *8c* ramos exciderunt , atque ipfam adeo albo-'em i fed radicem rcliquernnt. Quod dico, hoc cft *i* nundinationem quidem fimoniacam ordinationum amputarunt i fed radicem nempe munus, quod initio datur , reliquerunt , ut fcili-Cft nc deeflet caufa rurfus germinandi *8c ctcf*-ccndi punitionis apud inferos arbori.

vfalite i» libre tStrufc
Jicttar i

Cum vidiflet autem Simon , par impofitionem manuum apoftolorum dari Spiritum fan-
ANNO CHIIffi ij«j. Audi obtulit eis pecunias, ac dixit : Date fle mihi poceftatcm, ut ad illum, cuicumque manus meai impofnero , veniat fandus Spiritus. Petrus vero dixit ei: Pecunias use, ft tu, fitis a communione piorum iegregati, ft in exitium ■terni ignis cxccrati, quod gratiam Dei putaftis dari pecuniis. Ve vcftrispontificibus, qui, qu* gratis damur a Spiritu fando , pecuniis venduut. Verum ad inilitutam narrationem redeamus .

Xxiii. *Tctrurcim Uttrepheiui Cefcrnt HKtrtftlit» .*

Exturbato ad hunc, quem diximus, modum
M«o»sU E·*0*· patriarchies iede in pontificum confeflu Joalapho, fudragns corumdem delignatus eli Ce. faricofis patriarcha) fucccflitque is, utraque fi* gnificatione accepta, in fubliuii throno . Cc-teium fub hujus patiiarchatu fuerunt quidam pontifices , qui non accipiebant ob faccrdotes creandos pecuniam) fed tantum embaticium aliquis capiebat , quando facerdotein aliquem faceret , dante id cedeiia . Atque cognoicite, qurio , quodnam embaticium quidam acceperint , *cum* in ipfi ordinatione nullos caperent nummos ; ut nc fandionem fscraruin legum & antiftitum tranfinrnt: neu eodem cum Simone mago crumne condemnarentur : capiebant exinde duplum embaticium . Ita c tali nundinatione nihil cis decedebat , fed ad idem fanande avaritie fus principium ledibant . «r ve illis. Non patitur ie irrideri Deus: neque in perfonam intuetur , ncc regis , nec principis, ncc pontificis, nec cujuiqmm alios ; verum fingulis fecundum fada lua gratiam refert , quippe Deus juftus.

Idem dehinc patriarcha feripta rcfignavit patriarchicum folium ft pontificatum , ad quartum v·"«"»>îi· nonas Maii. die dominica, Nicomedis prsfulis delignationem . Eam refignationem pontifices & clerici acceptam in codicem magna ecciclix rctuletc, &c.

VITA
P t I P A P Æ V.

Nm v. ·'fca >Mu. PIUS V. Infuper prope Alexandrians in vico quodam Bofco ab incolis nominato, ex nobifi Ghifileriorum profapia natus , in juventute monadicam vitam profeffui , a Paolo IV. primum epifeopus , deinde cardinalis creatus, A fupremus inquifitorum declaratus) tandem Pin IV. e vivis fublato , pester omnidm expedationcm furrogatu· cft ih locum ejuidem Pii IV. anno domini ijW. 7. Idusjanuatiai, tum» Cire Maximilian· II. imperatoria. BorromeiComnrque cardinalium precibos Pii V. fibi nomen impofuit, ac dccimofcxtoKalendasmentis iafequrntii, quidicr ei natalia erat ,coronam pontificiam accepit. Pileum foumMichacliBoveilino fuo ex furore nepoti ccffit, qui cardinalis Alexandrinus nomiMtiu eft. Porro ut gratum animi fui atfcAum, quo erga Paulum IV. promotorem fuum ferebatur , manifeftartt , cardinalem Carafam ejus nepotem, (ab Pio IV. ut ante jam diftam cft, morte aftedtam (abfolviprocuravit, quod non ufquc adeo criminalem invenilfet. Imperatori Fcrdinando bellum contra *T'* I cas in Hungaria gerenti, fuppetias tulit. Officeinquifitionu tria aureorum millia ad/ec it, ex certis arcibus colligenda. Bullas contia aulicos ft eccleliafticorum Tusum fevere publicavit .Judcum quemdam locupletidimum, quem ad Chnftianam religionem converterat, baptixavit, fuaque familia adoptatum libere fuis bonis frui permifit. Concilii Tridentini rigidus oblervator, epifeopos omnes ad propriam refidentiam redire mandavit. Cumque ftatuiflet neminem fine pravio examine ad beneficium admittendum elfe, eaquede caufa quidam illi dixifliet, id cflie curiam dcftruere, relpondit: minus malum eft dcftruere curiam, quam cultum Dei negligere . Solo luo veibo obfeflum a malo damooe liberavit. Contra h«retkos in Gallils fuccrefcentes catholicis auxilium per comitem fanâa Floue aufit · qui etiam viftoc inde rediit. Cofm*Medicato titulum magni

gni docis Etruria attribuit . Sanâum Thomam Aqaiaawm In nomerus» faoAoeum ecclcfim do-Aornai retulit . Divertis ordinationibus viginti duo cardinal*· creavit. Fadus inter regem Catholicum * Venetos ad optatum finem feliciter dedueiti unde omnium celeberrima contra Turcas navalis viAoria Nonis Odobriianno 1(71. coufacuta eftr qnem diem folcanem *h* feftivum efle voluit. Plores legatoaad principes Chriftianes deftiiuvit, quibus eos ad majus odium Turcis inferendum inflammaret. Gravi calculi morbo' preffus folebat exclamate : Adauge domine dolorem» led da patientiam. Ex eodem morbo Kakndia Maii anni 157a. cum maximo omnium A dolore e vivi» csceffit , cm» pontificatum annis ici, mentibus qoatuoc miaui lex diebus obtiaeiffirt. Scoelc·» c* apod faaAum Petrea. Seder duodecim diebus vacavit. Maximo fempet xelo, quoad visit, Chriftianam semnublicam ·roaaovete conatui eft ; *in* riâu frugalitatem , In audientiis afliduitatem , erga pauperes amicitiam refervavit , ab omni ambitione alienus . Ab omnibus principibus fumma ipfi reverentia exhibebatur, nullafque erat, qui ei Aiaiisfaccre *tc* placere non contenderet. Quod ad juftitiq adminiftratiooem fpeAat, ad feveritatem propenfior habites eft.

ANNO ‹aSST' ANNO

DECRETA ET STATUTA

SYNODI PROVINCIALIS

Mechlinieniu › die undecinu menfis Junii , anni millefimi quingentrfîœi ieptua^c&ni pontificatui fiinilifltmi in Chnfto patris *dC* domini noftri » D. PII divina providentia papz quinti, anno quinto inchoarz , & quarta decima die mentis Julii ejufdem anni conclufe.

Prafidcnte in ca rtverendijftmo in Cbrifto patre, ac domina, D. Martino Rjtbovio, epifeopo Tprenfa tanepuun feniori comprovinciali, nomine & loco illuftriffimi é! revcrtndijftme in Cbnflo patrii ac domini noftri, D. ANTON11 TERREHUT, arcbiepifiopi Mttblmirnfit, & tituli fanEli Tetri ad vincula Cardinalis Grtnvcllam.

Decretam de afertiene ceacitii freviaeUlii Mccbli· meafii , freaaatiatam a rtvneadiftima demi»» frafideate.

CHkh 11 nomine invocato , prufentem fynodum provincialem Mechlinienfeoi , primo ab illuftriflimo cardinale Granvcllano , D· vcrendifliaio archiepifcopo provincia Mcchlinienfu convocatam *tc* coaâaœ , *tc* iterato , quatenus opus erat , a nobis indiâam , poll debitam ncliberationem cum noftris confratribus epifeopi» comprovincialibus decorumdcm confilio & aftcnfu, tanquam legitime congregatam , aperiendam efle decernimus *tc* aperimus ; apertamque indicamus *tc* declaramus m his fciiptis, inhibentes nequis ab carecedat finenoftro contenir· .

Oerrrrum ***ftftt Muit*** *Utafiriftimi D. icriiulii CT mertadiftimi D· arcaieflifcefi Me* cbiimea/is.*

Etfi non dubitet *fynodoi* provincialis fus fanâitui notas effe caufas, propter quas illuftriffimus cardinalis . *tc* reverenaiffimus D. archiepifcopo· *Mcchlinicnfis ,* provincia fua ad tempus reliâa › ad orbem ie contulerit ; volens tamen officio fuo fatisfaeere justa decretaTridentina 1 cxcufationetn fibi a generali vicario exhibitam *tc* pofitam recepit & admifit ; fed cx fingurali affcân , quo erga luum archiepifcopum tenetur, illum rogat *tc*hortatur , ut quamprimum ccflancibus cautis licebit ad ecclefiam fuam redeat ; ut ipfies pedentia *tc* auâoritate univeafi ordines eccieflaftici In hac provincia In afficio fuo reâius coutiacaotur.

B *Decretam,* yaod *aalH frajaduiam fiat e* ardeae e-aeeatieaii aat [tflianu ia hae fyaed» ,* pnoaistiaraaa *a revmad'ftimt demine frafideate.*

Habita eam noftris cotrfratribus epifeopi» comprovincialibus fuper ordine ccclefiarum marc-tura communicatione , dc ipforum confilio *le* affenfu, ad evitandas qurftionc», quo inde ia principio oriri potient ; dcclsraapi omne id fine praejudicio ordinis *It* honori» futurum, quidquid in praefenti provinciali concilio accidet , ex ecclefiarum evocatione, aut deputatorum feffione : quodque nemo per hoc aliquid novi juris quoquo modo pretenders poterit in *fotorum.* Nc tamen quarftionc» de ordine ecclcliarutn cum alicujus injuria diffimulatc velle videamur, liberum erit omnibus, fuo tamen loco, rationes, fi quas habeant, proponere · patribus examinandas.

De teeifieadit decretis ***rudlii*** *Trideatiai .*

Hec fynodus provincialis Mechlioicnfis in fpititu fanâo legitime congregata , imprimis *tc* ante omnia , volens fatisfacere difpofrtioni concilii Tridentini capite fecundo , feuione vigefima quinta , in quo de recipiendi· decretis ejufdem concilii Tridentini , A obedientia , profeffione fidei , ac haerefvon deteftatione agitur, poft publicam decretorum ejufdem concilii › leâioncm, ftatuenda ducit ▮ *le* ftatuit ca que fcquuntur.

Decretam frimam.

Imprimis ordinat *It* praeipit ut omnes * finguli, qui ad hanc fynodum convenerunt, fimpliciter *le* fine ulla prpteftatiooe ca omnia * ungula , que a fanâa fynodo Tridentina definita

ANNO CHIUSTI •17e*

k ftateta funt , pal·· recipiant ; net non ve- A ram obedientiam fummo Romano pontifici fpon. deaut *ft* profiteantur , fimulquc omnes barrier a factis canonibus , prsfertimque ab eadem *iy. node* Tridentina daanatas dcteftcncur 8c anathematixent fecundum tenorem fchcduln fe. quentis

Ttjur ntiftitmi Jtertt»* fy fijti·*

Ego N. omnia 8c Cingula qu· a (anfta fynodo Tridentina ftatuta , *It* definita funt, pa. lam recipio i nee non veram obedientiam lum- Bo Romano pontifici fpondeo 8r profiteor, Il- mulque horeles omnes a facris canonibus & ee- B ncrafibus conciliis, pnsfertimque ab eadem fynodo Tridentina damnatas dcieftoc k snathe* matizo I

' Drerr/asa dr *•tpurihfi ty frx»·*

EaJctn lynudui attendens , quod procura, totes ablcntium fpeciale mandatum non habeant ad hoc › ut in hac fynodo provinciali conftituentium nominibus, ft pro eis decreta concilii Ttidentioi recipiant , obedientiam fummo Romano pontifici fpondeant ac profiteantur, k hrrefes deteRentur ; fUtnic & ordinavit, ut abfentes ad hanc fynodum evocati , infra decem C dies proxime fequeates fuis aut aliis ad hoc fpcialitet conflitucndis procuratoribus mandatum mittant fpeciale , cuius virtute ipforum nominibus, ft pro eis , diâam receptionem , profeffionem A deteftationem (implicitet & tine ulla proteftatione rcaliter & cum eftedu faciant, ficuti praefentes in hac eadem fynodo univerfi, tam epifcopi, quam alii , fecerunt. Si qui autem in tranfmittendo mandato fpcciali fuerint defeâuoG, k in hac fynodo provinciali diâam receptionem , proteflionem k deteftationem non fecerint ·, mandat eadem fynodus , ut in proxima fynodo diaccfana poft hanc provincialem celebranda compareant, k diâam receptionem , ptofeffionem k deteftationem fecundum for- ® mam in hac fynodo provinciali dcicriptam fc obletvatam Gmpliciter k fine ulla proteftatione faciant.

Dtcrt/eet Jt fttitiih it«rtt»ratn rtttytiiM , ffftfli·» V dfttftutitiu i»*
Jirttfuu.

Statuit k ordinat eadem fynodus , ut omnes k finguli , qui sic jure vel confiictudine , aut es diTpofitionc concilii Tridentini fynodo dicecelanae interdic debent, k in hac lynodo provinciali decretorum receptionem pcodiftam, obedienths profeffionem, k hsrrefeon deteftatio- – nem non fecerint , in proxima futura fynodo dicccefana illam faciant, fob passis in concilio 'I ndentinO eipreflii , non obftantc exemption· quacumque'. Mandat etiam , nt epifcopi nojuf. modi receptione* , profeffiooem k deteftationem In fuis fynodis non admittant, nifi fecundum formam in hoc provinciali concilio obfervatam.

Ditrtt»» dr *rtvifteJo /Utntu , V ienaxuttit mltfariuii.*

ANNO CHSUTI UT*

Ut autem decreta concilii Tridentini ab omnibus prrfeaubûs In hac fynodo provinciali jam recepta, k ab aliis, five in hac eadem, five in fututis dicrcefanis recipienda , ab omnibus fideliter obfervcatur, nc quid fucccifu temporis contra eadem decreta ex leâione antiquorum ftatutorum aut juramentorum [quo omnia , qua patte decretis aut ftatutis Tridentinis repugnant, irrita decernit k inania] in ufum recipiatur ·, voluit k prcccpit eadem fynodus omnibus k fingulis provincia Mcrhlinienfis cpiicopis , ut in ecclefiis fuarum rclpcâivc civitatum k dicecclum etiam exemptis ftatuta k jutamenta diligenter vifitent, examinem, k fi in ullo decietis concilii Tridentini repugnent, mutent k reforment , k Tridentinis decretis accommodent. Injungit etiam carumdem ecdeliarum univeriis pratlaris , prcpolitis , decanis k capitulis , ut epilcopo vifitanti , k ftatuta vel juramenta , ut pioinittiiur , corrigeât!, k reformanti pareant, (ub pernis arbitrio ipforum imponendis

Dt ftrmmttitii.

De legitimo ufu , virtute k cfticacta facramentorum , cctetilque eodem pertinentibus , non minus copiofe, quam catholice k religiofe ftatuit lactofandum concilium Ttidentinum, cujus decreta k canones omnes , cuds fynodus provincialis Mechlinienfis reverenter receperit, ca non aliter oblervari ptacipic , quam fi de verbo ad verbum hic inferta forent. : *Et* quar loquuntur (uperaddenda ccniuit .

CAPUT 1.

Imprimis ut ftudiii anabaptiftarum (quorum herein late ferpit) potentius occurratur, k uc certius deprehendantur , qui multis artibus infantes fuos facto baptifmo fubtrahunt , k quo cautius lateant , fubinde alio atque alio migrant ; fynodus provincialis Mechlioicniu hortatur k requirit omnes k fiogulos magifttatus quarumcumque civitatum , oppidorum , k locorum , ne quam obftctricem ad obiteukandum patientibus admittant , nlfi prius a curatis loci, ubi dido obftetriccs morantur , tcftimanium- (incero k catholico fidei habeant, fc nifi jurent (ingulu feptimanis dte (abbati cujufquc loci pallori denuntiare nomina k cognomina puerperarum , quibus adfuerunt , cuna numero prolium fufeeptarum : curati vero infra quindecim dies a tempore icicutio indicabunt cpifcopo, aut ejus vicario nomina k cognomina matrum qua proles fuas baptizari non fecerint ; idque fub poena fufpcnfioms, aliaque arbitraria.

CAPUT П.

Si quit proles habeat non baptizatas , aut irandioccs aliquo fint non baptizato ·, manst fynodus parentibus, uc curent proles fua» infra decem dies a publicatione profentium in parochia , In qua nato lunt aut morantur, baptizari i ipfsque non baptizato , fi ad annos di(cretionis pervenerint, Uatim faciet fc in fide

'ANNO CN111TI '17*

ioftrul, five catechiaari 8r baptiaati in ecclefia A oaroeMati, in qua moraniun quas curatus, ubi oovesk , tenebitur infra quindecim diet a temper* Identic epifeopo, ant ejas vicar» denuntiare fob pmnis pcsdiâis.

CAPUT III.

Quoniam in admittendi· pattinis in baptiltno non eadem adhuc ubique fervatur ab omnibui ratio i dtfttiâc mandat hcc fynodu·, «t ferio ftatntum concilii Tridentini capite fecundo de reformatione fcibonc vigelima quarta obfervetur a paftoribus, ita ut ad fulcipiendum infantem in baptifmate unum tantum virum five mullerem, aut ad fummum unum fc unam ad- B mittant, quorum nomina in libro defetibant , aliofque a fuiceptioneprohibeant. Et fi qui fint, qui paftoribn· invitl· *fe* ingerant , pmrer delcriptos, ad tangendum baptizaudum initar patritiorum › declarent aperte illo· vere non effe ostrinos , ncc cognationem (piritalcm contrahere .

CAPUT IV.

Quia fuperiori· tempori· negligentia, probatrflimus ille Chriftiane ecclefia: mol quibuidam in loci· eft collapfui , quo puerpere certo poft partum die referre domino Deo gratia· iolent ; ftatuit fanda fynodus , ut ubique conformiter in ufum revocetur , ae puetpeis ad miffs facrificium veniant , & contra tiegligen* tes , ceu pis confuctudinis violatorcr, procedatur

CAPUT V

Quod ad (aeramentum pernitentis attinet , mandat lynodus palloribus omnibui , ut rrgiftrum conficiant omnium, quotum tempore quadraeefims confeffiones recipiunt , atque ut in illud omnes alii etiam rcligioli ad confeffioncs audiendas admitti, eo· defcribi curent, quorum confcdioncs exceperunt , «c a palloribus auditi non funt, nee alios, quam fic deferiptosad la- Θ cramenta , etiam matrimonium aut (epoituram, admittant· *Sc* proinde etiam omnibus fubdius mandat, ut tn hoc rcgiftro tempore opportuno f: in fcribi faciant.

CAPUT VL

Paftotes *fc* alii confcffarii citra cafutn nceffitatis a cafibus epifcopi· refervatis neminem abfolvant , nifi ad hoc ab epifcopi· fpccialcm commiffionens habuerint. Cafos autem epifeopii refervati font hi : raptus virginum , homicidium , incendium ex deliberata voluntate procuratum , fimoola , fodomia , herefit , apoflafia, inceftus cum confanguinels aut fanAimonialibui, injeâio mannum violenta deliberato propofito cum lsfione in parente· faâa , forrilegium , adulterium notorium , Bt olnnia deliâa , qus excommunicationem majorem a canone vel ab homine latam annexam habent, A omnia alia deliâa prsdiâls graviora . Meminerint autem epifcopi ut in nptoriis criminibus pro temporum *Se* perforfarum qualitate publicam poenitentiam in ulum «vocent.

CAPUT VIL

CHMUTI · iro.

SacrofanAa cuchatiftia pie Bt utiliter ad populi devotionem interdum in publicis (upplicationibus defertur, potiflimum vero in fello facrt» Chrifti corpori proprie confcerato , ejufquc odava. Sed ne nimia frequentia mindat reverentiam, rarius cetra prndida temporp id fiat, *at* non nifi in arduis caulis pacis , aut publice necelKratis : in iflit autem proccffionibus , ad quas populus non tam orandi , quam fpe&tadi gratia confluere folct, abftiocatur. In communibus autem (applicationibus circumgeflari poterunt (anftorum reliquis-

C A P II T VHI.

Paftorcs etiam venerabili· corpori· Chrifti Lcramcntum ad rgros numquam perferent, nifi decenter *Sc* reverenter ornati ftola 8c fuperpelliceo , & cuftos fopcrpelliceo indutus , lumen A campanula·» fonantem proferat , quo populus lui moneatur officii , tum erga (aeramentum , tum erga laborantem infirmum : Et quando fieri poteft , antequam facra euebariftia ad sgrotum deferatur , ptsmittatur conic(rio .

C À P U T *IX*

Sed neque facrutn oleum infirmorum , etiam fine facta eucharifiia, unquam ad atgrotos deferant paflotcs, nifi iupcrpcliiccum induti & itolam.

De irdiiunJii

De qualitatibus eorum , qui ad (actos ordine· promovendi font, accurate ftatuit conciliem Trideutinutn , de quibus huc fynodu· qasdam, diligentioris obicrvationit caufa, repetenda duxit & ftatuenda

C A P U T L

Nullus ad minores ordine· deinceps admittatur , fine teftimonio probitatis A littérature a proprio parocho *Se* magiflro fchoir, inquaftuduit. Ad majore· autem promovendus etiam tellimonium habeat de ptemiiCs proclamationibus, juxta ordinationem coocifli Tridentini, capite fexto, (ciiione vigcfima tertia.

CAPUT IL

Ad fingulos majores promovendi fetia quarti vel quinta ante iplam ordinationem rempeftive in civitate aut loco, ubi epifeopus ordine· conferre decreverit, adfint, fuper state, vita, doâtina *Sc* natalibus , ncc non fuper valore beneficii , patrimonii , aut penfioni· cujus titulo promoveri intendunt, ab epifeopo feudepucacfr examinandi.

C AIPUT III.

Nemo ad. facros ordines in pofterum promovettar. qui ex bencnbji, patrimonii · aut penfionis frudibus , (eu emolumentis annuis non habeat ad minimam triginta Carolines. Qui titulus erit in regillris epifcopi, W literis ordinationum exprimendus.

Amno outran two·

CAPUT IV.

Juret ctiam ordinandas, quod titalas › quern pto iui futurs promotione exhibet , vere & fine ulls fraude polfideat; quodque ilium nonre-Ggnabit, alienabit , aut in illius extindioncm conlentiet , nifi fibi dc novo fufficicnti titulo fuerit provifum.

CAPUT V.

Poflint nihilominus epifeopi, ob ecclefia ne-Ccflitatem, quofdam atate *tc* moribus idoneos, ctiam fine titulo, ad (aeros ordines promovere; cum conditione tamen , quod illis de ^congruo titulo providebunt.

De *ffcefcliei C actCrticuciu.*

Qua de fponfalibus ex difpofitlonc juris communis *tc* de matrimoniis per concilium Tridentinum decreta font, eadem provincialis fynodus hic innovat, *lc* ad coram commodiorem obiervationem ordinat qua feqauntur.

CAPUT I.

Quota concilium Tridentinam matrimonia clandeftina annullet , & omner inhabilltet ad contrahendam aliter , quas fecundum formam ab eodem concilio deferipeam ; ex ordinatione cjufdeip concilii mandat palloribus , ut fepius populo in fuit concionibus hanc matrimonii nulliutem, & pctfoaarum inhabilitatem ia memoriam revocent.

CAPUT II.

Quia coadc nupti· triftem plerumque , *tc* luduofam habent exitum, diligenter inquirant paftores, an matrimonium contraduri fponte *tc* animo deliberato, non vi aut metu parentum , amicorum aut aliorum coudi ad matrimonium procedant. Quod fi invenerint aliquem vel ali-3uam ex contrahentibus coadum ad contrahen-un , nullo modo ad conjundionem eorum procedere audeant › neque alteri vices fuss committant, fub pana fuipeofionii ab officio 8t beneficio.

CAPUT III.

Si ipontalia 8c matrimonium contrahere volentes diverfarum fint parochiarum fub eodem decanatu, parochus, in cujus manibus fponialia contrada font , literas teftimonialet hojufrnodi fponfalium alteri parocho dirigat, ut ad proclamationes'neceffariaa procedat , atque ad matrimonii folemnixationem non admittantur dcfponfi, nifi prius conftito dc neceffariis proclamationibut hinc inde in facie ecclefi», dc in diebus dominicis feu feftivis fadis ; neminemqae efle, qai matrimonio contrahendo fe opponere velit , aut impedimentum aliquod canonicum denuntiare.

CAPUT IV.

Si fponfalia *tc* matrimonium contrahere vo. Jentes divetforum fint decanatuum , fub eodem tamen epiicopatu ; paftores a fuis decanis, tam fuper fponfalibus contradis . quam fuper proa clamationibus, atteftatiooes figtutis *tc* approbatai habere debeant › nee ante ad satriaooii folesniiationes defponfi admittantur, qnam iota ret hoc Modo aid decanos delata fuerit ı decani autem ratione examinis hujus negotii non ultra fex ftuferoa recipiant, *tc* paftorea non ultra quatuor. Ànmo— CXXISTI s>yq

CAPUT V.

Si autem fponfalia *tc* matrimonium contrahere volentes divetforum fine epifeopatuum , paftores a fuis epifeopis , tam (aper fponfalibus contradis, quam taper proclamationibus , atteftationes approbatas habere debeant ; neque ante ad matrimonii (olemnixationem defponfi admittantur, quam fuoram epifeoporum literis ad hoc expreflam facultatem habuerint : atque epiicopi ratione hujufmodi (iteratum ptonotario *le* figillifero non ultra odo ftuferos recipi permittant.

CAPUT .VI.

Ut quoque multis periculis , qu· ex hotainnm malitia 8c fraude provenire poliunt, in matrimoniis contrahendis occuratur ·, inhibet fynodux omnibus paftoribua , eorumque vicem gerentibus , fub pana fufpenfiooii a divinis , ne quem alterius regni vel regionis, aut vagumdc ignotum ad matrimonium admittant, fine licentia epiicopi fui in feriptis obtenta . Hortaturque fynoaus ordinarium , ne didam licentiam fine caufaa cognitione *lc* matura deliberatione concedat.

CAPUT V1L

Tempus clanfiim a concilio Tridcntino reftridum eft; proinde diligentius obfervetur. Si tamen ex legitima *lc* urgente caufa aliqui per epifeopum ad matrimonium illo tempore contrahendum admittantur, abftineatur a (olennitatc nuptialis convivii, a choreis, *tc* fimilibus infolentiis, qu· tempori non congruunt, lubpçna viginti norenorum Rhcncnlium ad piam u> lum applicandorum.

Dc CT cWra divius.

Quccamque focrofandum concilium Tridentium ftatuit *lc* ordinavit de officio divino debite peragendo , h*c omnia provincialis fynodus .MechlinicnGs mandat diftride obfervari , *lc* qu· fcqbunur fuperaddenda tentait I

CAPUT L

Ante omnia divinum officium fiat ftatis horis , tradim, femper integre, diftinde › devote *tc* reverenter per eos ad quos proprie pertinet .· *tc* obfervato tamen difenmine dierum folemnium a fetialibus , *tc* minus folcmnibos.

CAPUT П.

Diftributiooes chorl difpenfentar fecundum prsfcriptum concilii Tridentini arbitrio epifeopi , Gc tamen quod in majoribus horis , icilicct matutinis , fomma mifla , dc vcfperia nota-

ANHO CHIUtTI sir·. notabiliter major·· fiat, quam in minoribus hori» › n«c tamca ia minoribus Um exiguas fintut negligantur. A

AMMO cjttun S»»*

CAPUT III.

Deinde non alii diftributionet recipiant, quam qui ftatia hocis in cboro mterfunt, videlicet in matutini» ante finem primi pfalmi. fimiliter in velpeti» *k* ia alii» horia : in mU&s vcro tarn de tempore , quant anoiverfariaram ante primam CollcAam , *tc* inibi a principio ufque ad ultimam cujufquc officii orationem inclufive , excepta necclitatii cania , perminicrint : Et turn demum, *k* non antea , plumbetorura ad hoc ab epifeopi» ordinandorum dHhibutio fiat; B cateri vero quart» colluGooe ant remiffione cxclula , diftributicxubus cateant , nifi evenientur ex eaufis cxprciGa in caplaüo, Coniae, tudinem , de clerfcis nou'refidentlbna ia texto. Si autem in quibufdam eeclefii» ea fundatione , ftatuto , vel confuetudine, eida» interef*fe* divino officio teneantur , vet dhttius in eo permanere › non vult fynodu» *illfo* derogatum efle.

CAPUT IV.

Et ne cotiftitotio diAI capituli, Confuetudinem , ac decretum concilii 'I ridentint reddantur illuloria prstextu alicujus ftatuti de diebu» lu- C fivt» aut recreationi» ; ftatuit eadem fynodus provinciali» hujufmodi ftatutum canquamcorruptelam cx rcgiftri» capitulorum delendum *k* expungendum efle , *k* loco illius obfervandum, quod dido capitulo, Co.nfuctudinem, difponitur; ita videlicet , ut fi qui» in negotii» eccleiia» › aut epifeopus , vel ob infirmitatem aut corporalem neceflitatem ftatis hori» interefle nequiverit, pro inteteflente divini» habeatut ; atque ut tali» diftributionibus gaudeat . Sub quibus quidem exceptis cafibus etiam eo» comprehendi cenfet fynodus , qui pro coniervanda aut recuperanda valetudine acrem ad tempo» mutare , aut aliai publica aut legitima caufa , juxta ditium cap. Confuetudinem abefle co- D guntur.

CAPUT V.

Intelligit autem fynodus provinciali» in ecclefia negotii» occupari non loinm eos, qui capituli vel fabricae negotia trxAant, led *k* epifeopum , archidiaconum , pceokantiarium , atque illos omne» , qui propria dignitatum vel prae bendarum fuarum munia obeunt. aut epifeopi» ordines conferentibus, vilitantibus , ae in alii» epifeopatu» negotiis occupati» adfunt, vel aliquo ab *cii* milu confilrum *k* operum fisam impendunt : quos pro eo tempore, fraude flrdolo feelulis, decernit pro prefentibus reputari , *k* E omnibu» emolumentis gaudent debere, ficeti fi pcrionaliter divini» lutcrcficnt.

CAPUT VI.

Illo» quoque · qui fob diflis divinis officii» aut celebrant , aut ad celebrandum /«préparant vult huc fynodu» pro eo tempos* pratentes in divinis reputari, modo tamen abfoluto (acrificio, fine notabili mora in chorum redeant.

caput VII.

Quoniam in divino offici* quandoque , *k* potiflimum in fefti» , quacerti» disuccwut propria funt, in hiftoriia qua leguntur, flr fequentiis miflarum quaedam occurrunt , qua fuoinde pios offendunt , curent epifeopi , ut quod in co officio purgandum videtur flr corrigendum , expurgent *k* corrigant , aut loco officii hujutmodi jubeant officium de communi cantari.

CAPUT VIII.

Nemo quoque , cum publice prece» horaria cantantur , vel lanificium mifla peragitur , prophanum quippiam , aut ub inftituto alicnum legat ; neque etiam dormiar, aut fabuletur , fut» pruna privationi· diftribntionum '■ jut officii ; *k* fi feme) correptus , fecundo aut tertio circa prarmifla deliquerit , ultra ainiflionem diftributionum , graviter puniatur.

CAPUT IX.

Inlolenti* omnes e facris locis omnino arceantur, 8c nemo ecclefi* beneficiatum authabriuatum fetius cum habitu decenti chorum intrantem, audeat manuum vel pvdum plaufu , vel fibilis, aut alia quacumque ratione ineptiore elicere , aut ab ingretfu prohibete ; fufficiat autem cum privatione diftributionis mulCtari.

CAPUT X

Cohibeant epifeopi cantore», erginiflaa , ft campanatio», *k* alios quotcumque a laiciva , militari & quavis indecora mufira l* cantu , organis *k* Campanis, fub perna decem ftuferorum , ad pios ufus arbitrio epifeoporum applicanda. Et fi femcl puniri non abitmuetint, pena carcaris ac alias aibitraria pleAantur . Deambulationes quoque ac prophana colloquia impediant, ac delinquentes rctapore divini officii panum trium ftuferorum, *k* extra tempus divini officii duorum incurrant ipfo fade ; quam peenam epjicopi exequi «urent.

CAPUT XI.

ConVivia quoque 8r negotiationesin facro loco nullo muuo admittantur : Proclamation*» vero forenit» non nifi extra temphim , *k* poli divinum officium plene abfolutum fiant; atque, ut laici ab hi» cfhcaciu» comprimantur , magiftratuum Jocorum aflilicntiam implorent epi/copi, ut etiam ipforum audoritate ordinario ad impediendum hujufmddi mfolentiat fiat flr publicetur.

CAPUT XII.

Requirantur quoque locorum magiftratus, ut in omnibus parochiis editio poblico mandent tempore quo divinum officium peragitor , aut verbum Dei predicatur, taberna· non nifi proviatoribus aperiri , neque aliquod genus lodi publice aut privarim inftilni, flr omnino abftiperi, a tripudiis. - aliis infolentli», quibus p·-tochiani a vilitation* divinii officii, fle verbi Dei

ANNO CHAISTI uro. *ud'uoi>e diftrahi pollent, fub poni* arbitrio eorum imponendi» : *ipfi* quoque epiicopi per fuas dioecete» in fingulis parochiis fubcerti» panis fui» nominibu» limitem inhibitionem fieri procurent .

CAPUT XIII.

Denique ut omne» irreverentia cirea divinum officium , maxime autem circa facrificium miff* , tollatur occafio ; ftatuit *Bc* ordinat, ne qui» firculans aut regulari» in privatu edibus, atque omnino extra ecclefiam, ft ad divinum tantum cultum dedicata oratoria ab epifeopi» defignanda ft vifitanda, aut olim ad divinum cultum defignata ac appropriât» , fanâum miffs facrificium peragere prsfumat . Si qui» autem huic ordinationi contravened: , tam ipfe qui celebrat, quam i», qui facerdotem ad celebrandum requifivit, aut admifit , arbitrio epifeopi puniatur.

CAfUT XIV.

Altarium portatilium ufu» ad spopuli commoditatem urgente neecffitate , late permiffu» fuit 1 fed ne quod ad tempu» tantum , ft ex gravi caufa conccffum eft , contra canone», & ad irreverentiam lactolandi myftetii miflae trahatur in confuetudinem , curent epifeopi , ut quamprimum fieri poteft , in fingulis ccclefii» C altaria iterum confecrentur ; eoque fafto ibidem altarium portatilium ufus interdicatur.

CAPUT XV.

In eedefiis autem , in quibus biennatione* in ufu fuerunt, ut ancillis * famulis de matutinali mlffa provideretur ; vult fynodus , ut illis fublati» , epifeopi commodam rationem ineant retinenda» miffs matutine, ft imprimis accurate fe informent de qualitatibus & oneribus face!laniatum in ecclefiis parochialibus erp&»nim, ut illarum poffeffores ad perfonalem refidentiam compcTltjit , aut etiam per contributionem parocnianorum honefto facerdoti ftipendia vit· conftituant , qui ft miflam matutina-- D lem peragat , ft paftori occupato aut infirmo in admtniftrandis facramenti» fubveniat : idque conditione tali , quod confuetum in fimilibm ftipendium a parochianis recipere & retinere poffit .

CAPUT XVI.

Mandat etiam fynodus, ut otnnes fe accommodent in leftione horarum tenori bulle apoftolic* per Pium papam quintum edit*, ftnic publicane .

CAPUT XVI-L E

Cetera autem , qu* circa divinum officiunt ftatuenda ft ordinanda hic defiderantur , quia varia funt, & commode uniformiter definiri non poffunt, epifeopis cum duobus canonicis eeclciiamm cathedtalium , quorum unus ab epifeopo, alter a capitulo eligetur, fynodus committit, ut vilitatis ft repurgat* ecclcfiarum ordinationibus ft ceremoniis , ftatuant quod viderint pietati, dreort ccclefi* , ft populi edification! convenire ·

"SmF CHkUTI 117»

DE FESTIS.

Cum capite duodecimo feftioae vigefima quinta fub titulo de regularibus ft monialibua cautum fit , dies feftos in qualibet dioecefi conftitutos ab omnibus, exemptis etiam regularibus, uniformiter obfervandos effe ; Opes* precium fuerit declarare, quo» feftos dies fynodus provinciali* per totam provinciam Mechlinicnfcm obfervari decreverit .

CAPUT I.

Sunt autem ift», prefer dies dominico» , feftum nativitati* Chrifti , Stephani protomartyris, Joannis apqftoli & cuaneelift*, fanftotum Innocentium, circnmcifionitdomini, epihanic, converfionis Pauli, purificationis beat*Maris», cathedra Petri , Matthias apoftoli , annuntiationis Mari*, fefturn pafch* cum feria facunda & tertie fcqucnte, Marci euaogelift*, Philippi ft Jacobi , inventionis fanâc Crucii , fefturn afccnfioni» domini , fefturn pentecofte* cum feria fecunda & tertia fequentibus , Trinitati* » venerabilis facramenti, nativitatis fanâijoannis Baptift*, fandorum Petri *Bc* Pauli , vifitationisbeat* Maria, Magdalene , Jacobi, Laurentii , aflumptionis beat* Mari* , Bartholomei, nativitatis beat* Maria , Matthei apoftoli , Michaelis , Luce , Simonis & Jane, omnium fanâorum, Martini, Catharine, Andree apoftoli, Nicolai, conceptioni» beate Mari* , ft Sanfti Thoma apoftoli .

CAPUT II

In prediiftis feftis, & etiam alti» patronorum parocnialium ecclcfiarum principalibus, fynodus provincialis interdicat omnibus fue provincie Chrifti fidelibus opera manualia & fecularia quacumque , mercatum item & forum rerum venalium , atque judicialia exerceri ; ita tamen ut epifeopis in illis feftis , qu* minus celebria funt ad populi commoditatem , liceat aliquid pro fua diteretione relaxare . Si quis autem huic ordinationi contravened: , mulâetur poena pecuniaria unius floreniad pium ufum applicanda .

CAPUT III.

Si foram aut nnndin* incidant in aliquodbx celebrioribus feftis , ferventur illi* , vcl ante , vcl poft fefturn, prout magiftratus cujufquç loci judicaverit maxime expedire I Et vetat Tynodu» provincialis omnibus magiftratibus & f*culsribn» judicibus , nc cuiqnam »x omnibus prrdiâis feftis violandi feu ptophtnandi licentiam concedant , fed cos , qui ab ipfi» licentiam hujufmodi requirunt , ad epifeopum ejuf£ve vicarium vcl paftorcm remittant : blioqnin contra eos tanquam fynodalium fiatutorum tranfgrefTores , ft alias prout de jusc procedatur .

CAPUT IV.

Quoniam fanâus Rumoldus archiepifcoptu ft martvr , patronus eft ecclefi* metropolitans Mechlinienfi» , ideoque per totam provinciam Mechlinicnfem merito veneramur ; Ordinat fynodut , ut primo Julii , quo martyriotn

ANNO CMtUTI uro

r*am Îobil», tut proximo di* convenienti , A per civitatem *tc* tota» dioseafim Mechlinicn- fem tanquam duplex , *tc* in reliquis ecclcfiia feu monafteril* ejufdem provincia, ad inftar fefti novem leâionum celebretur ▮ Similiter etiam feftum patroni finge larum ecdefiarum cathedrallum intra civitatem › tanquam duplex › extra vero , tanquam novem leâionqi· celebretur .

C A P U T V.

Feftum annnotiationis beatu Maria fi quando inter dominicam palmarum , *te* dominicam qeafimodo , venerit , feria terti* poft dominicam qnafimodo , tam a populo quam a cie- & ro celebretur *: te* fi aliod fiettum m hac fieri* tertia inciderit , illud i* feriam quarum fequentem transferatur .

DE JEJUNIIS.

CAPUT L

Vigili* fingult* anni* par totam provinciam Mechlinienfcm ab univerfi* rtatem habentibus, *nec* legitime escufati* fub periculo peccati mortalk jejunanda , prater qUadragcGmam *te* quatuor anui tempora , funt vigili* pcniecoftcs , nativitati* fanâi Joannir Baptifta, beatorum Petri 8c Pauli apoftoloram › fan- C âi Laurentii martyri* , aflumptionis beat* Maria virgini* , fanâi Matthai apoftoli, fanâoram Simoni* Et J“de › omnium fanâorum , fanâi Andre* apoftoli *Sc* nativitatl* domini . Qiu* fl diebu* dominici* aut Luna evenerint, fabbati* pracedentibu* jejunentur t In loci* autem ubi vel plura , vel ftriâiut obfervata fuerint , hortatur fynodus , ut piam confuetudinetn obfetvent .

CAPUT V.

Infupet in fefto fanâi Marci . quo fupplica» tiones pro laudabili ecclefis more fiunt , *te* in diebu* rogationum abftineatur per totam diem D a carnibus . *tc* jejunetur ad minu* ufque ad prandium .

Dt iHUfiaihu

CAPUT I

Cum domum D«t deceat fanâitudo pro executione decreti d* invocatione 8t veneratione , ac reliquiis fanâorum , *tc* facri* imaginibos , felfionc vigefima quinta , ftatuit fiuscta fynodua, ut c templi* *tc* locis facri* tollantur imagine* , fculptuns, anlssa , qun gentilitatum , aut mendaces ethnicorum fabula* , Satyrorum , Faunorum, Sirenarum, Terminorum & Nym- B pharum , ac id genus alia repnsfelttant. Similiter quueumque figuras lafciva, procace* , &ob pudendam nuditatem , vel alia* obfcana *tc* fuperftitiofe, que fidelium meutes* religione *tc* devotione diftrahunt , *tc* fapiu* graviter offendunt. Neque pofthac ulla imago, aut ftatua in ecclefiam vel locum facrum recipiatur , nifi ab epifeopo admifla fuerit. Proinde epifcopi in vifitationibu* curabunt imagine* fupradiâa* reformari , aut prorfus tolli , prout judicaverint expedire .

CAPUT IL

CHEUTI ·ira.

Provideant praterea epifcopi, ne pd ornatum fupplicatiooum venerabilia facramenti , aut reliquiarum quarumcmaOM erponat qaifqnam ulla* fimilc* imagine* , fculpturaa aut autsa , *d- qoe fob poena arbitrio eorum infligenda : implorato etiam ad hoc, fi opus fit , contra fiaculares auxilio brachii faculari*.

CAPUT III.

E domibus *tc* horti* ecclefiafticorum fimiliter pradiâa imagine* tollantur , precipti* qu* lafciva, procace*, *tc* obpudendam nuditatem, vel alia* tam obfcan* , ut pia* mente* offendant . Et fi clerici poft publicationem hujus concilii pradiâa* Imagine* infra trimeftre e fui* domibu* non ejccermt j curent epifcopi › ut contra illo* ad condignam punitionem procedatur .

Dr .

Monet plo* fuo* filio* eadem hac fynodu*, ne circumforanei* quibufdam , aut etiam cum privilegio impreflis libellis temere fidem habeant, qu) ex levibus aut fuperftitiofis cauli*, incertifque revelationibus immodica* , *te* plus equo exorbitante* pollicentur indulgentia*, potiffimum fi promiffione* contineant certorum cffeâuura , periculorum fcilicet evitationem , a gladiis, n tormentis, ab aquis, a pefte-, aut liberationem certam a purgatorio : quemadmodum *tt* mifB* quibufdam 8c precibus ceno numero recitandis affixa* alicubi videre licet.

D* *foftrftitiete.*

Cum reâe moneat facrofanâa Tridcntlru fynodus, ut omnis fuperftitio tollatur ; Docet h*c fynodu* omnem illum rerum ufum efle fupcrftitiofum, qui fine verbo Dei, fc eeelefi* doArina fit pntfcripti* aliquibus ritibus En obfervantiia, quarum rationabili* caufa reddi non poteft, *tc* fiducia in elscoilocatur, cmoexpeâaadi aliquem eventum , qui fine illis ritibus ea fanâorum interceflioae non (peraretur, aut qua in cultu fanâorum ex temeritate , ac quadam levitate potius, quam pietate , & vera in Deum religione fieri videntur.

De efifitfic , er cernet

Qua de epifeopi* recumenira fynodu* Tridentina pro ecclelia collaplr reformatione. fc· (abriter ftatuit & ordinavit , eadem fynodus Mechlloienfi* hic repetenda *Sc* innovanda duxit , ficuti etiam repetit *tc* 'nnovat , ac ad illorum obfervaiioncm ea qua ltquuntur, ftatuit .

CAPUT 1·

Vacante eccleiia cathedral! , obfervatiTque li* , qua de indicendi* fupplicatlonibus *Se* precibus concilium Tridentinum *ordinavit* t fanAa fynodu* Mechlinicnfu ftatuit, quod ubi d* electione, poftislatione, set nominatione pereo*, vel eum , quorum intereft , faâa constiterit ; ftatim auâoritatc *te* juflu metropolitan! , fi in provincia adfuerit , aut eo abtente ·, lenio-

anno CHkttTi '119

ni lutfraganei in provincia prurientis , literis deountutoriisitu monitoriis legitime expeditu, tam ad valsas ecclefi· vacantis , quam ad valvas occlefic principalis loci relidenti· eleâi, val nominati Affixis , moneantur omnes *tc* flaguli qui fciunt canonicum impedimentum quodcutnque, quare cleâus · poftulatus aut nominatus ad eccicfiam vacantem aliumi non dybeat , idipfum infra certum tempus in literis pnediftis exprimendum metropolitano , vel leniori fuffraganto refpcâive denuntiare.

CAPUT II.

Nemine vero infra praefixum terminum fe opponente , tnettopohtanus aut fenior fuffragsneus ex officio inquiret *tc* informationem Faciet cum duobus per cum affumendia , de natalibus , state , vita » moribus , dofttina *tc* gradu promovendi , *tc* dc ecclefi· vacantis ftalu , aliifquc onintbus , qu· a facris canonibus , 8r concilii Tridcntini decretis requiruntur . Qur omnia fideliter deferipta , 8c in publicum ioftrumentam redaâa , una cum profcilione fidei a promovendo coram epifeopo cum lifdem faita , quamprimum ad fan-Aiffimum Romanum pontificem transmittantur .

CAPUT HI.

Inter oneras epifeoporum funAiones non infimum locum habet oratio pro populo , *tc* communis iacrificii oblatio ; de quibus fi bonum-habeant tcftimonium , non parum inde cir *tu&otic»tu accedet* . Quapropter f«pius publice & rcligiofe in fuis ecclefiis celebrent , & ut canonicis ad frequentationem divini officii incitamentum pmbeant i ipfi' etiam quando per epifcopali* munera licet , divinis officiis interfint.

CAPUT IV.

Pntdicationis quoque officiam, quod epifeopis proprium eft , tum per felpfos , tum per alios cum omni diligentia & follcicudinc exerceri curent .

Dt fiiUlh

In epifeoporum finitionibus pre eztcrisconfjVcurm elfe debet , quod ait Chriftus , gratis accepiftis , gratis date . Cum autem in giatiulis concelliombus *Sc* difpenfationibus ; item sn collationibus , *Sc* aiiis quibuslibet proviiionibui , qua gratis fieri debent , occatione figitli varia jura iqleant exigi ; ftatuit provincialis lynodus omnia illa jura , tamquam non fatis probata confuetudine introduâa , plane remittenda, 8c relinquenda effit, *Sc* nihil inde accipi pofle .

CAPUT II.

Pro literis autem *Sc* figillis ac rcgiftratione, cetcrifqoe eodem fpefiantibus , qui id oneris habent , *tc* inftrumenta examinare , rcgiftra conficere & confcrvare defient , ' ratione tilias fumptus , *tc* pro qnalitate laboris , quem fobeuiir , ftipendium modaratum pro eorrfstetudine accipere poffint . Sed quod in communibus , Sc mcdiocnbn» negotiis non excedat fummam vigioti vcl triginta ftuferorum t nunquam ~AM1(0- vero, nc in maximis quidem , accipere poffint CHkISTt ultra coronatum .

CAPUT III.

Ceterum C in relaxatione bannorum matrimonialium , aut fimilium ordinationum, quod interdum quidem , fed tamen non nifi ex legitima caufa fieri debet , elecmofyna aliqua in pium ulum deftinata ditloribus imponatur i id non debet a quopiam in calumniam trabi , nec fupradiâa conùitutione vetari intclligimos .

CAPUT IV.

Quod autem de epifeopü eorumque figillo nunc conftitutum eft, id etiam, codctaquc jure ad omnes alios prrfentatores , collatores, eotumque pmfenrattones, collationes , ioftltntttones, &.' quamlibet aliam provifionem, cujufcumque gradus , aut otdinis fint, omnino pertineat ; nec ulli eorum liceat pretextn jurium figilli ultra predidum ftipendium quidquam accipere .

CAPUT V.

In ecclefiis autem tam cathedralibtrs quam collegiatis & patochialibus in eleAione , ptsefentarione, nominatione, inftitutione , confirmatione, collatione , vcl alia quavis proviiione ; item in admiffionc ad pofléffionem , c«tenfque fimilibus id obfervetur , quod capite decimo quarto , feffione vigefima quarta in concilio Tridcntino conftitutum eft, & fub eifdem panis .

CAPUT *VI.*

Nc quis vero pium ufum in diôa eonftitutione alio trahat , qpam quo vere pertinet , decernit fynodus hoc demum in pium ufum pro pralentis loci intclligentia conveni , quod vel in fabricam ecclefi· , vel in pauperum elccniofynas , vcl in feminarii fublidium deftinatur .

Dc ncl»lfiru tithfic ctnmcjtu rcfiJcutU .

In defignandis mialftris , *tc* officio ecclefitanto major delcdhss adhiberi debet , quanto digniora officia obeunt , & nc omnia ab eis decenter, & bono ordine fiant , *tc* vagabundi errones excludantur, imprimis quacumque concilium Tridentinom huc i'pcâantia ftatuit , ea omnia , velat repetita , provincialis fynodus firmiter obfcrvariprccipit , pauca fuperaddenda ccnfuit .

CAPUT L

Itaquc mandat fynodo* , *ut* epifeopi circa elcâonim , am nominatorum examen , juxta concilii Tridcntini difpofitionem, fint diligentes , qno inidooei* ad minifteria cccfefia paxclodatur via .

CAPUT II.

Denique cum dignitate* in ecclefiis cathedralibo* ** collegiati* ad confcrvaodan augendam-

aÜno damque ecclefiafticam difciplinam Gnt Inftitu-] anno·1
CKkUTI t»> ut qui cat obtmcnt , pietate prseceliant , CHkirri
ı)?λ *lc* alii· lint exemple ; ftatuit eadem fynodus tjyu,
omnium ecclefiarum *tc* monafterioram abbate·, prapolitos, prxlatos, decanol, archidiaconos, archipresbytero* , poeniceatiarioi , cantore· , fcholafticti , & thefaurarios , *tc* alio· beneficiorum , quibo* aut cura animaram annexa eft, aut onut fimile incumbit , pofTeflôrc*, ad perfonalem relidentiam in ecclefiis fuarum dignitatum , aut beneficiorum obligari , *le* petfonalicee relidere debere I Et fi ultra très menfes, poftquam a locorum epiicopi· moniti fuerint, perfonaliter relidere neglexerint , aut diftulerint, frudibus fuarum dignitatum» aut beneficiorum priventur.

CAPUT III.

Si qui autem et prsdidia fefe privilegio perpetuo ,' aut temporali tuto· *lc* exempto· a perianali relidentia putent, diftumprivilegium epifeopo , feu ejus vicario infra tre· menie· exhibeant , ur cognofcat , an ex veri· *tc* rationabilibus cauli· concefliim Ilt , ncc ne . Si vero intra didor tres menfes non exhibuerint, cffc&u & frudu privilegii omnino careant.

CAPUT IV.

Omnet tam exempti , quam non exempti , loculate· *tc* regulare· , & quieumque monachi , per epilcopum ad publicas proceflione·, cx quacumque caula indidas vocati , accedere *tc* tempeftive intcrclfe compellantur , exceptiiis , qui ob claufuratn ftridiorem excufantur : in quious, proceflionibtis , *tc* aliis quibufeumque ·, neCnon in omnibus confeflibua queeumque collegia , & monafteria capitulis feu clero catjiedralium ecclefiarum primum feu digniorem locum deferant , non folum in ecciefiis, *lc* locis patronatu· catbedralium , led etiam in ecclefii· , *tc* loci· didorum collegiorum *lc* monafteriorum . Cetera autem collegia non cathedralia *tc* monafteria , quoad prreedentiam , hadenus inter eo· obfervatam confuetudinem , *tc* concordiam (fi que fit) teneant *lc* fequantur.

CAPUT V.

In ecclefiis cathedralibus hic ordo tam in choro, quam capitulo , *tc* procefltonibui, onnibufque confefltbus, ad foptendas de preccdentia cootroverfias, perpetuo obfervanda* decernitur : primo quidem qui in dignitate conftituti lunt , omne· non conftituto· In dignitate précédant , & inter eat , qui in dignitate funt, poft decanum ecdefia cathedrali* primum locum archidiaconus habeat.

CAPUT VI.

Monet 8c hortatur fyaodus omnet, *lc* fingulos presbyteros , ne tante dignitatis gradum otiole fufeepifle videantur , ut diebus dominici* *tc* feftis majoribus iacnim milia officium peragant . Ceteri vero clerici bénéficiât! in loco lliorum beneficiorum adu relidente· , five fint fimplici· tonfurse, five in facris, aut minoribus ordinibus conftituti, faltem in quatuor majori, bus feftivicatibut anni , paicha videlicet, pentccoUcs , nativitati· Chrifti , *lc* afiumptioaibeat·· Marie , vel omnium landoram , In ecclefiis, in quibus relident , publice fub (ummo facro de manibus celebrantis reverenter *le* devote fumanti facrofandum corpus domini noftri Jefu Chrifti, fub poena fufpenGoni· *lc* privatiool* fruduum , ad ratam unius menfis, mediatem fabrics , mediatim (eminatio applicandorum , *lc* alias arbitraria , nifi apud epifcopttm , vcl ejus vicarium fe legitime exeukverint.

CAPUT VII.

Ut autem digne valeant accedere ad (aeratiffimam menlam domini, *tc* acceptum Deoofterre factificium , omnia peccata , faltem mortalia , lincere proprio paftori , aut pralato , vel alteri legitime admiflb facerdoti confiteantur ; Et fi feienter aliis coofelli fuerint, veram abfolutioncm non confequuntur.

CAPUT VIII.

Precipit etiam paftoribut, *lc* ecclefiarum redoribus ne quem vagum *tc* ignotum lacctdotem, fine licentia epiicopi fui diacefaui in (criptis obtenta , ad celebrationem miflaram , aut laaamentorum adminiftrationem admittant , fub pcena duorum flotenotum per paftores (eu redores incurrenda , *lc* vigorum (acerdotutn cortedione arbitraria : epifeopi autem pradidam licentiam non concedant , nifi vifis literis (acerdotii, *tc* commendatitiis , *lc* tcftimonialibus epiicopi vcl vicarii loci ultima coram relidenti·.

CAPUT IX.

Nullus quoque extradicecefanus , live peregrinus , quantumcutnque notus , recipiatur ad habitationem , *lc* defervituram alicujus beneficii in aliena dictcefi , fine literis commendatitiia epifeopi, a quo ultime difcefllt·

Dc dccccli CbrifliticiCiccatc , fc/torituc , O' cvrt» cfficiii .

De his , qui fub epifeopi· populi curam gerunt , corumque officio in concilio Tridentino multa preclare flatura funt ; qua otnnia lynodus provinciali· pro dignitate rerum obiervare prrcipir ; & qua lcquuntur In (upplemcntutn fuperaddidit.

CAPUT I.

Cum a concilio Tridentino conftituta fit certa ratio providendi redoribu· tccleliarum parochialium de comjietentia vivendi ·, mandat fynodus provincialis epifeopi· , ut iildem , juxta praferiptum didi concilii, de portione canonica provideant . Qua quidem computatis certis frudibus & emolumentis , ac incenis leu accidentalibus, qua ad certam fummam communibus tribu*, aut quatuor annis ultime pratentis redigi poflint , In fingulis parochiis non infra viginii , in nullis autem fupra quadraginta libras groltbrum Flandria conftituatur , modeiationc tamen epifeopi (emper falva.

CAPUT II.

Cum eadem fit ratio de palloribus *le* archû

pce-

presbyteri , ferr decani* ruralibut , qui Ac ipfi P*ftores paftorum iunt , At eorum officium in ublervatione morum, tam paftorum, quamlaicoiutn fui diftnâus coofiftat ; ftatoit hec fynoJus, ut lient· paftores in fuis parochialibus, ita onrnes archipresbyteti , feu Cnriftianitatum doom m *luorum dec*natuum* limitibus ad pciio» natem rclidyntiam compellantur.

II ""j CHRivri)rre.

CA'FUT III.

Atchiprexbytcri rurales in lingulis diacelibui pro drferetione epifeoporum anumantur , qui poffint palloribus vita, conlilio At exemplo prodede & non pluribus praficiantur ecclefiis , quam poffint commode regere i ac lint arbitrio epifeoporum amovibiles.

/

CAPUT IV.

Pro traditione novi chtilmatis nihil acciplant, expenfas tamen Ceu fumptus , ejus caufa necef(ario bitas, arbitrio epifeopi recipere poterunt tempote convocationis aut vifitationis.

CAPUT V.

Caveant Chrililanitatum decani , ne alibi, quam in templo, aut loco faltem decenti & honefto, neque allis, quam perfonis ccdcGallicis, Ac in mundis ac dillinAis capfulis facrum chrilma , Ac reliqua lfacramentalia difttibuant ; aut deferenda committant . Illis autem , qui hzc facramentalia fufeeperint deportanda , mandat fynodus fub poena duorum florenorum ad ufus feminarii applicandorum, Ac alias arbitraria, ut facro chrifmate, *tc* aliis facramentalibus ac» ceptis , flarim fe domum modclic & reverenter conferant , ac tum maxime a crapula ic ebrietate ibflinca.il.

CAPUT VI.

Vacatione ecclefrz parochialis occurrente, licet fynodus plurimum optaret circa exaiuen promovendi illam obfervari difpofrtionem concilii Tridentini , attendens nihilominus , quod in quibutdam dioecelibus propter nimiam facerdotuin inopiam illa feivari non poteft, omnia *tc* lingula circa hujufmodi examen neceflaria , locorum epifeopis auctoritate cjuldetn concilii committit , decernens collationes & provifiones, poli examen ipforum judicio nceffarium , fadas, firmas cfle & validas.

CAPUT VII.

Pallores inftituti diligenter advigilent fuper tuorum parochianorum vita , converlationc Ac religione , «c illos frequenter moneant , vificent, hortentur, *tc* corripiant, infirmos confolentur , At ad patientiam inftruant, ac ecclelialica (aeramenta, non folum quando ad hoc requifiti fuerint $ ut adminiftrent , ***M*** propofita iplis (acraanentorum utilitate ac neceffitate, etiam fe ad illa admioiftranda offerant paratos, & illos ad petendum ea fibi admtmftrari falu» ran admonitione inducant.

CAPUT VIII.

Cum frequenter varia fequantur incommoda , lites *h contentiones* ex eo , quod in una eademque ecclefia plure* paftorc* auâoritate pares toti parochi* prefint ; fynodus provincialis in feqtsendo difpofitionem concilii Tridentini ftatuit *tc* otdinat , ut epifeopus in hujufmodi loci* unicuique paftori fuum proprium *ft* peculiarem affigoet. populum , deputando cuique certas plateas, vicos Ac regiones, quarumquifque curam gerat , aut diverfa* portiones ad unum pallorem redocat ; qui tamen ûib *ft* tot habeat adjutores, quot erunt populo neceflarii, aut utiliori modo , prout loci qualitas exegeilt, piovideat.

a>(nO· CHAUTJ «17».

CAPUT IX.

E1Γ1 divcrfi catechifmi alii libelli extent, cx quorum ledionc palloics parvo negotio pollini populum fibi creditum utiliter mftituere, nihilominus huc fynodus , fecundum concilii Tridentini dilpofitionem , ifatuit *lc* ordinat cx catcchilmo Tridentino colligendam *tc* edendam cfle lingua vernacula quandam epitomen, qua; pro lingulis fxcramcntis bicvem formam contineat , qua illorum vis dc ufus clare 8c diftinâe explicetur. Quam epitomen, cum «stiterit, pallores diligenter educere , *tc* populo opportune proponere , tam in concionibus , quam in facramentorum admimfttationibus teneantur , ac femper , quantum fieri poteft , in luis concionibus ferio aliquid inculcent , non folum quod ad bonos mores , led etiam quod ad finceram fidem peitinct, veris & vivis rationibus doârinam catholicam explicando citra difputationem. Inftruant etiam populism dc ceremoniis *tc* myfterlis niiliz, dum le oiftrt occafio

CAPUT X.

Pallores quoque ab omnibus ad fuas parochias commigrantibus fuper vita *tc* bdelliorum lileras tcflimoniales ultimi ipforutn paftoris requirant ; quas fi non exhibeant , curte epilcopali inlinucut, ut eas exhibete compellantur.

CAPUT XI.

Palloribus *tc* quibufcumque faccrdotibus inhibet ianfta fynodus fub pana (ulpenfionis, nc per fe, vel alium, direâe vel indireâe ftipuleatur pro miffis votivis , ad piorum poftutionem celebrandis ; fed quod eis iponte oblatum fuerit, accipiant: caveant quoque neftipendium plurium millarum *timui* venentur , fed qui ratione beneficii aut alterius fundationis ad miflam certo die celebrandam obligantur , ab aliis eodem tempore abftineant , nifi (ubfiftente caufa , *tc* per alium fini incumbens onus adimpleant j qui contra fecerint f«veriter puniantur.

CAPUT XII.

Pro excquii* atque Ceptcnariia , tricenarii·; aut anniverfarii* fimiliter nihil ftipulentur, *fed* officiis pcraâis demum recipiant , aut a rccuiantibus , *tc* poft monitionem lolvcre differentibus juridice exigant , quod ex laudabili confaetudine folvi confucvit.

Dt vitt cp· *fut/tm citrictrtm.*

Qu· a fummis pontificibus , *tc* faerie fynndi* maxime a fynodo Tridentiaa de derieornm tabi-

'inno- OUIISTI „;*·

libitu , vit* , honeftate , 8r modcftia retinenda, 8c fimul de laxu , cotneflationibas, lufibui , *8c* quibufeumque criminibus vitandis , cqpiofe 8c latubriies (incita funt , eadem fub itidem, aut ctiam majoribui pcenir, umquam hic repetita fynodur provinciali· lervari pnscipit 8c mandat ; Et fUtuit ca qua fcquuntur.

CAPUT I.

Nulli clericorum , omnium autem minime hI, qui In ecdefia aân miniftrant , barbam natriant, 8e capillitium dependent a fronte ad aurkulat fenfim 4c rotunditer prneidatur: Tonfuiam 8c coronam In vertice confpicuam , 8c B notabili· magnitudini· pro gradu ordini· fui femper gerant.

CAP UT II.

Qio autem Jttrur vani hujus fieculi a Dei miniftni arceatur, nullus clericorum nttnit pretiofis, aut ftatui incongrucntibuy in pofterum utatur vcftibus , neque caligis follicantibus, *fc* peregrina forma levitatem prnferenubus.

C A p V T III.

Dum In publicum prodeunt , qui in facrls ordinibus conftituti funt , pileum lacerdotalcm C & vcftein geftcnt talaicm , potilfimum qui in oppidis agunt : Qui vero turi , ut minimum ad dimidium tibiarum ufque promiftam habere debeant . Porro clerici viatores aut percgrinantes ita fe decenter fuaque profeflione digne gerant , ut eorum moribiu , verbis, habituque modefto per omnia glorificetur Deus.

CAPUT IV.

Clerici qui in academiis, aut fcholis majoribus vcl minoribus vivunt , *Bc in alio quam in fui* beneficii loco relident, intra menfem a die publicati hujus concilii provincialis, corona, D pileo, caligu fimplicibus, *Se* veftitu ordini luo *k* vocationi congruo utantur *i Bc* lingulis annihujus rei teftimoniales literas figillo univerfita I tis, li in ca rcfideant, munitas , aut ludimaÎ'iftri manu, fi io privati* fcholis agant , contriptas, cI, cui literas teftimoniales ftudii exhibere debent , tempore congruo tranfmittanr. Qua in re fi defeduofi fuerint , frudibus lucrum beneficiorum priventur.

CAPUT V.

A tabernarum frequentatione , ebrietate , comeflatlonibus , 8e fufpeâa cum mulieribus ronverfatione *k* cohabitatione omnino abfti- £ neant ; neque prandia ad vefpcrarnm hora· protrahant , neque choreas ducant . aut per platea· vel domos noâe *k* interdiu larvati incedant ; *Be fi* per quemquam contrarium faâum fuerit , privatione diftributionum *k* fruâuum fui officii (eu beneficii per menfem puniatur ; *k* crefcente contumacia crcfcat (imiliter *k* poena.

JD· rsrrrSiwM *ctcriccrem* .

Multa praeclare ftatuta funt in concilio Tridentino de correAione delinquentium, fine qua anno difciplina confiftere non poteft ; que quidem CHtiSTf ut nihil attinet repetere, ita diftrtâiftme ob- in·, fervati fynodtu provincialia mandat: 8e ne rca neccflâria moras patiatur , fi de jurifdiAione, eut per quo· correâio fieri debeat, (uboriatnr quauio , ftatuic fynodtu provincialia breviter quod (equitur.

CAPUT I.

Ut litium *k* difcotdi· occafio prafeindatur, quoniam In aliquibus decretis concilii Tridentini de jurifdiâionc *k com&ione* loqiaentibus dubitari poffet , an capitnlii cathedralium *k* collegiatarum ecclefiarum , omnis juriidiâio *k* correâio extra formam decretis concilii Tridentini prrfcriptam fublata llt , placuit fyaodo provinciali per modum prove· lionis , *k* donec declaratio Tu· fanftitatis fu. per difficultatibus circa premifla occurrentipus obtenta fucric , capitula- cathedralium *k* aliarum ecclcfiarum , tam quoad canonicos aut in dignitate évidentes , quam quoad capcllanos, vicanos , *k* alios ecclcfiarum habituator, retinere juriidiâionem , *k* cognitionem ∎ tam in criminalibus, quam civilibus per pnsventionem : hoc eft , poterunt capitula eptfcopum » dolo *k* colluGone fublati· , prevenire ; iis tamen tantum cafibus , quibus haâenns jariidlttioncm habuerunt . Quam quidem preventionem auâoritate epifeopi citatio ctiam fine fcitu deputatorum faâa excludet›

C A ? U T //

In canonicos vero, etiam fi hi dignitate exiliant collegiatarum ecclcfiarum, nec non capellanos , vicarios *k* alios quofeumque ccclefiarum cathedralium feu collegiatarum bencficiatos , epilcopi lo criminibus *k* civilibus cauGs juriidiâionem *k* corrcâioncm fine deputatis capitulorum exercete poterunt , nifi a capitalipreventi fuerint , ut diAum ^; tc tamen quod capitula in illis cafibus, In quibo· conceditur el· punitio, fequantur décréta concilii Tridentini , alioquin illorum concAione non obftante › poterunt delinquente· per epifeopo* iterato puniri.

CAPUT III.

Nullus ' pofthac archidiaconus , archipresbyter , aut decanus ruralis caufas concubinatus, aut criminales › liniti nec matrimoniales , audeat cognofcere, aut etiam inchoata* terminare , fub pana fufpcnfionis a divinis , *k* aliai arbitraria epifeopi judicio in rcfraâario* aut te. meranos infligenda.

Du fcIttiii

Ab inftitutione inchoanda eft Chriftiana difciplina, ut rudiores nonnihil deguftcnt doArinx veritatem , *k* obedient'·· neceflitatem , pnufquam panis urgeantur . Proinde provincialis fynodus Mechlinienfis attendens , quod ioftitutionis labor erit facilior , *k* firnAu* ubenor , fi juventus a tenetis annis affuelcst religionis initiis , ftatnit St decrevit ea qufcquuntor.

CA·

CHtfsn 'll»

CAPUT L

Curent epifeopi › «t quamprimum la oppidis *b* pagu fuanim dicecefium pxrochiales fcbolss , li collapis fint, reftituantur ; ficonicrvata, col. lapfs fini , reftituantur *f* ficonfervat*, colantur & augeantur : fed porter parochiale· , non admittantur multi· : null· autem omninode novo inftituantur, nifi de confenfu epifeopi, autejua vicarii ; & a fcholaftico , aut alita , quibus id onerit incumbit , omne· interdum vifitentur.

CAPUT IL

Scholii tantum ptsficiaetne prwceptorea probe examinati, *tc* qui fidei fua integram profeffionem fecerint t In inftitutioae fequantur antiquam , *tc* probatam formam : ac 'juventutem fibi concreditam, omnium primo orationem dominicam, falutationcm angelicam / frmbohim fidei , decalogum praeceptorum , *tt* formulam confrihonit, h nefciaax, lingua vernacula edoceant .

CAPUT III.

His qui ad linguam Latinam eonftituontur , unica in fcholis ptalegatut grammatica, eaque Dclpauterii in compendium contrafta. Inter auâorc», eos tantum juventuti proponant, de quibus conftat quq£ probati fint, *It* fi quidem de aliquo non certo conftet, epifeopum aut vicarium Confulant, priufqium pia legendum fufeipiant. Illi autem audores , qui per gentilitatem, aut turpe· amores juvenum moret «corrumpere folcnt, a fcholu arceantur.

Dt ftlttU ,

CAPUT L

Cum non omnes quotidianas fcholaa frequentare poffint, fed multi per hebdomadam, artificii· aut aliis domefticis occupationibus diftineaatur, quorum tamen parentes tape ad inftituenda· fua· proles inidonci funt , ideo ad fathfxciendum decreto concilii Tridentini curent epifeopi pruter quotidianas, etiam dominicales io omni parochia inftitui , In quibus una aut altera hora diebus dominicis *tc* feftivis lingua vernacula bene *tt* diftinâe, omnes prima principia religionis , videlicet orationem dominicam , fymbolum apoftolorum , *tt* alia tap'adiôa memoriter edoceantur, addita per pallorem vel Jacellanom facili « * qualem illa star admittit, explicatione ad guttam aliquem intclligintiu , ut omnes rebus facris «ebitam reverentiam ab initiis primas atatia tribuere difcant.

CAPUT //

£tfi h* ichola uon proprie iaftituator ad 11teraa difcendaa , autem artem feribendi atque legendi, poterit nihilominus juventus ia bis doceri, poftquam In pradiAis utcumque inftituta fuerit; * orent epiicopi quoldam libellos defignari ad mftituendam juventutem fecundum hanc formam aptos ›

CAPUT *lit*

CKttm)tn.

Ad petulantiam cohibendam, 8e vitanda pericula in omnibus parochiis, mafculi a puelli·, quantum fieri poterit , Icorfum inftituantur , atque puelli·, qns.fitpe eront grandiuiculo, una aut altera bonefta matrona prrficiatur, quod ad fero· illius inftraftionem magis congruit › mafculi· autem viri ad hoc idonei.

C A P U T IV.

Et nifi aptior loca· inveniatur, poterunt hm ichola in remplie inftitui, ut etiam reverentia cohibeantur; atque illis paflore» linguli in luis parochiis fuperintendant t fed quia his e'iam fua incumbunt oficia, aefepe aaaegroto·, aut alia paftoratu» exercitia vocantur, alii pallorum magiftratuum , feu notabilium judicio dclignentur necefle cft › qui juventuti ad fiatutam horam fere femper adftnt, ne diffluat;

.CAPUT V.

Paftores tame fuggeftu, quam privatim, parentes frequenter admoneant, ut ad has fcholas pueros fuos mittant : Et quia pauperes plerumque negligentiores font circa fultum prolium inftitutionem, debent *tt* illi per tabtradioaem eleemoiynarum menta pauperum cogi, ut quas habent proles, ad has ichola· mittant. Publicent quoque pallores, quod ad cucharillie, aut matrimonii (aeramenta admittere non pollint, nifi imprimis fidei principias fuflicienter inftrudoi , ac ut confutatur verecundi* , fi quos pudor ab hi· remnretur, pracipit fynodus palloribus, ac .aliis coocionatopbu·, ut quando tempus parieur, In fine concionum fuarum , lingua vernacula diftinA* *tt* clare orationem dominicam *tc* falutationcm angelicam, *tc* fymbolum apolio licum pronuntient.

CAPUT VI.

Ut autem ichola ift* non fruftra inflitutre videantur, led cum fruâu frequententur , ineunda erit magiflratibus loci cujufquc ratio a parentibus obunendi, ut juventus has fcholas diligenter frequentet, unlifpcr faltem, donec qua religionis Chriftian* funt , noverit ; idque iub certa mulets a parentibus, fi moniti luas proles ad Icholas venir* non curent, exigenda.

CAPUT VIL

Epiicopi magiftratus requirant , *tc* mandent In omnibus parochiis sbfttncri , tempore quo in Icholis juvenui» inftituitnr, a tripodiis dc aliis iofolentiis , quibus juvenes a vifitatione harum Icholarum dilirahi poflent ; idque tab panis arbitrio eorum imponendi». Ipt1 quoque epiicopi per fitaa dimcefes in fingulis parochiis fub certis panis fimilem inhibitionem ipfonsm nomine fieri procurent.

CAPUT VUL

Cum huc res maximi momenti fit, * ad reftitutionem religionis proximum gradum fervet, non debet grave videri , quod magiftratus tampttuM ahquid vel moleftiu febeant, (quod in quibsddam dimccfibus fsftum cft) oftiatim

! ANNO CHKIJTI »szo-

defcribant parente* , ft prole· in quodsm cata- a logo , qui tradatur hlt , qui fchola ptaiunt , ut cx eo deprehendi poflint , qui negligcntiores funt ·

CAPUT IX.

Sumptum , qui neceffatiu· etit , ut honorailis donentur , qui labores fnbcunt , fi forte non inveniantur, qui pietatis intuitu gratis facete velint, ex publico «ratio fuaaere licebit , impetrati· ad eam rem, fi opus erit , fua tnajeftatis literie , quales in quibufdam loci· pro hujufmodi feholarum inftitutione libenter dedit , cum nihil in meliore· ufus collocari poflir, quam quod ad rede inftituendam juventutem , & a teneris anni· ad pietatem imbuendam impenditur ; Piftore· autem etiam nulla temunerationis oblata mercede › officia fua in dirigenda hac fchoia , ft in brevi admonitiuncula pro captu juventuti· facienda przftent, nt fuo exemplo aliot ad imitationem invitent. Magiftratus autem faculares decet non ingratoefie erga co>, fi diligentes fint , cum qui bene prclunc, duplici honore fint digni.

Dt /rafiurili.

CAPUT I.

Ne diutius ut pia , ita prorfus neceflaria feC minariorum inftitutio a concilio Tridentino decreta differatur ; ordinat *fc* mandat fynodus provincialis , ut , ubi hiâcnns illorum inftitutio faâa non eft , in proxima lyttodo dioccefana , aut alias commodiori tempore, ita tamen, ut ultra icx menfes non difleratur , epifcopi dicerefini omnia , lingula ad hane rem opportuna & nerefl'aria continuant, fecundum ejuldem concilii Tridentini ordinationem : *tc* prima futura fynodus ditecefana non folvatur, donec certa erigendi feminam ratio in fingulidieeccfibus fuerit conftituta.

CAPUT II.

Atque ante omnia , qus ad inftituendos vel alendos pueros fun: in aliquibus ecclefils delliliata feminaria , fub- epilcopi cinj cenlcantur applicata

Dt tUtituihll.

Ut beneficiorum uniones A midarum reduâione· aliquando neccflanz iunt , rotiflimum m ejufmodi cafibus, quales in concilio Tridentino exprefll funt , tamen ut citra juftam caufam non obfcurcntur fundationes per uniones, aut reduâioncs non legitimas; ftatuit fynodu· provincialis qus lequu.itur.

CAPUT I

Omnes uniones perpetue, · quadraginta annis citra faâa feu concede , five in totum *fortit** fint efteâum, five non , infra fex menfea praefentis ftatuti publicatione epifeopo , aut ejus vicario feu officiali exhibeantur, nt ab ipfo ex .minentur , vilitentur *tc* approbentur , aut reprobentur.

CAPUT 11. cmirft

S>7·

Miflas quoque tenuiter fundata· , ft in bc neficii titulum non eredas , ftatuit per epifeopos , *vocati·* quorum intcrell , ad proportionem quatuor, quinque, aut fex groflbrum Flandria , prout attentis circumdandis judicaverint expedire ; fed non ultra in lingulas milia· reduci polle I

CAPUT III.

Quoad beneficia certi· midis onerata, flpra ter Id, quod ex miflatum celebratione pofleffor pro fuftentatione fua habet , nihil amplius eB molumcnti ex eodem beneficio ratione groflorùm fruâuum , aut dillributionum recipiat, fimilis miflarum rcduAlo fieri poterit. Qui.vero allos fruâu· aut diftributiones cx beneficils , que obtinent, accipiunt , eorum in redudione facienda , aut deneganda diligens confideratio habeatfir; ita nimirum , ut fi oiqmbus computatis honefte vivendi competentiam redor beneficii habeat , redudio negetur ; fin minus, pro dilcretione & prudentia epifcoporum , juxta taxam prxfcriptam fieri pofiit . In pofterum vero nulls nove fundationes miflarum infra didam taxam admittantur.

CAPUT IV.

Minora beneficia etiam ejufdem ecclcfix fic unhntur , ut fi non fufliciant ad honeftum ft tolerabilem viâum , faltem ad titulum in promotione ad lacroi ordines requifitum poihat fufheere.

Dt thtttitne CT rtufmtrit»» itmntm tiiltfitfliwnt.

CAPUT I.

Elocationes bonorum ecdefiafticorum , qua anticipatis folutionibus fiunt , nullatenus fuccefibroa obligent quocumque privilegio, vel indulto fulciantur, brut capite undecimo , *feflione* vigefima quinta concilii Tridentini latius decernitur.

CAPUT II.

Nulle locationes rerum ecclefiafticarnm fiant ultra novem aitnos fine obiervatione folennitatum , quz de jure lequiruntur in allenatione bonorum ecclcliz.

CAPUT 11 L

Locationes autem infra tempus currentis aE rende non prius renoventur , quam uno anno quoad decimas ; & quoad alia bona , ad fumosum triennio ante finem currentis arende ; quodque pro renovatione diâz arenda pofleffores beneficiorum non recipiant arra nomine ultra fes florenos . Collegia vero & monafteria nihil exigant fupra conluetas pitancias , falro in omnibus epilcopi moderamine : Locationes autem , qu· ad longum tempus faâa funt, ft per fedem apoftolicam , aut ordinarium confirmata , examinentur per epifeopum cum aliquo de capttulo per epifeopum aflumendo.

ANNO CNBWT1 III*

Quamvi, iango rerum ufu amid omnes receptum tlt , neminem ad poiTcluancm alicujus beneficii admitti t nil· jurejuranda promittat bom fui beneficii fideliter coalcrvaM , & alienata pro virili recuperare : attamen multorum a luit beneficiis ablentia, aut negligentia plo-ıima quotidie deperdi aut obfcurari experimur. Hmc fynodus provincialis omnibus & lingulis beneficiatis mandat, ut bonorum & reddituum ad beneficia per eos poffcfta ipeâantium fpccificattonem in {criptis fuperiori ecclcfiallico . aut pallori cujufquc ecclcu* feu loci , in qbo beneficia fundata funt , infra trimefire poil B publicationem potientium., fub poena anorum florenorum adhibeant › Bc (uperioc ex didit fpecificationibus , addita ctiam fpecificatione bonorum lui beneficii , unum regillrum in archivis ecclefia coniervandum fideliter conficiat , atque ipfius copiam authenticam epifeopo tradat.

C A P U T' V.

Literas veto originales, regiftra 8t alia qua» Cumque munimenta › que vetuftatc confutuuntur , curent iidem beneficiorum reAores infra piefixum tempus in authenticam formam tranffumi , eaque tranflumpta in qualibet ecclefia C rclpcftive fub tuta *tc* fideli coftodia trium clavium (quarum unam fuperior ccdcfiafticus , aliam lenior reftor fabrica , Bc tertiam feniot reflor menfa fandi Spiritus habeat) cum aliis munimentis conferventur ; *tc* li quid cx pradiftis munimentis, pro creditorum alfecutione levari neceffiim fit , reiloribui beneficiorum non aliter 'tradatur, quam fub rcccpiflc, *tc* promiffionc de rcflituendo .

CAPUT VI.

St vero aliqua munimenta ex prcdiâis apud poflcffbres beneficiorum, aut heredes, aut executores corftm exiliant , infra diânm tempus trium menfium ad diâam cuftodiam deferant, & in ea recludi curent ; quod fi neglexerint , *Ic* eorum culpa vel negligentia aliquid deperditum inveniatur , damnum omne refarcient , 8c 5ravirer punientur . Quapropter mandat lynous archipresbyteris feu decanis Chriftianitatum , ut diligenter hujus ftatuti execution· in-'vigilcnt, literas, manualia, Bc quacumquebeneficiorum munimenta , quas in domibus mortua'riis invenerint , fideliter fervari , A ad cuftodiam prxdittam tranfportari curent.

C A P V T VII.

Quia frequenter bona ecclefiarom › monaftetiorum, beneficiorum , *tc* aliorum piorum locorum pereunt , aut obfcurantnr continuata p<>(Cilione longiflimi temporis, in una cadcmque familia,'fine ullo arend· renovat* documento „'iynodos provincialis volensctiam huic malo providere , mandat omnibus pralatis , capitulis, pjttoribua , & quofumcnmquc bcncfu lutum Bc locorum piorum reàoribus, ut tempore iupra flaturo arendas bonorum fuonim in (criptis tenovent , cum csptrffa fpecificatione bmitum , quatenus fieri potell, quodque arendas antiqua, , In archivis prrdiâis poftquam

De *ngelerihil V ettaltiUhu.*

Religtoforum conventus, *tc* nniverfa monafteria mundum regulam fua profcllionis refte inftituta, Id funt in populo Chrittiano ,quod arces militum pcalidio bene inilruAa in regione hofiium incurfionihus expofita ; ac proinde ctiarnl totius populi intereft , ut qua de monafteriorum reformatione in concilio Tridentino copiofe conftituta font, execution! fi. dclitcr mandentur ; quod ut citra longiorem dilationem fiat , hac lynodus diftrftc precipit qua fcquuntur.

CAPUT I.

Imprimis autem, ut fubftantialia vota in omnibus canoblis , tam virorum , quam mulierum, veraciter obferveutur , plurimum conferet , fi ea auferantur, qua proprietati totius religionis peroiciofe pefti occationem, *tc* fomenta fubminiftrant · Prccipit ergo hac fynodus , ut viâua, vcftitus, cateraque vitafubfidia Cingulis ex communi, pro neceffitate indigentia , *tc* monafterii facultatibus fubminiftrentur, non in pecuniis , fed in fpecic rerum: PenClones autem vitales , aut redditus perpetuos nulli permittantur recipere, neque liceat cis ratione officiorum, vcl miniilcriorum pecuniam corradere, aut coniervare , etiamli in pios ufus Convertere velint) fed omnia in communem ufum convertantur .

CAPUT II.

, Deinde ut vite puritas fit integrior, introitus mulierum a virorum coenobii, penjtuaexcludatur , neri in clauftrum eia ullus fit aditus,nifi dc esprelfo iuperioris coofenfu, & incaufisplane ncccflariis.

CAPUT III.

Holpites in virorum monafteriis juxta regulam excipiantur in menfa abbatis , prsrpofiti , vel prioris, vcl alio honefto Joco; cui praeficiatur monachus a luperiori nominandut, qui cos benigne excipiat, maxime religiofonim confanguineos , advocatis il, , quorum cauia.venerint: lit tamen menfa frugalis, viteturque ptor-(u< ebrietas *tc* potationes ad «quales hauftus , led nec protrahatur rcfeâio ultra fefqui horam , nec defit facra leilio I Ad dormitorium autem fc conferant vcfpertino tempore ante horam nonam, qui hofpitibu, adfuerunt.

CAPUT IV.

Qyod de claufura In monialium coenobiis , vel reftituenda, vel confirmanda , tam ferio in concilio Tridcntino cdnftitutum eft , ut nihil fere rcligiofius commendetur epifeopis , nihil ctiam magia formidanda comminatione pr«cipiatur, harc fynodus citra moram ex decreto inchoandum, *tc* cxecutiqni mandandum duxit,ab eiclulione omnium cujufcatuque,generis, ordinis, aut ftatus fint, live eccleliaftic! , five f«-cularis, jlixta formam, &: fub panis in eodeaa concilio compreheafi,.

CA-

C&îrti

1170·

CAPUT V.

Hofpitalitati in monafterlis fanâlmoniaHum deputetur conveniens locus, ubi amici, & potiUunutn eonianguioei monialium decenter *St* horicftc , frugaliter tamen excipiantur : . led fit locus lUe fic (eclufus a clauftro, ut *in* cum non patcat «Hl monialium , imo nc abbatiffa quidem , ulterior introitus , quam ufque ad cancellos , per quos colloquia cum ιαĸώ haberi poterunt.

CAPUT VI.

Sed *Sc* hoc in utrlfque tam virorum , quam monialium canobiis diligenter obfervetur , ut ad divinum officium limul ^snveniant V collaborent , in eodem refcâorio omnes comedant , *tc* in eodem dormitorio cubent , nili quos atri, aut infirmitas, vel aliud legitimum cxcufet impedimentum. Ad dormitorium fe recipiant mox poft completorium , *te* fic claudatur , ut nemo inde exire pol&t fine coofcniu luperioris.

CAPUT VII.

Quod ad libertatem ptofeflionis Deo dicandarum viiginum de examine per epifeopum faciendo utiliter admodum ordinavit concilium Tridentinum capite decimo feptimo fc(Bonis vigefima quinta, diftriâiflime, *8c* fub panis ibidem expreffis fervetur . Caveatur autem diligenter *Sc* letio, ne paâlonibus illicitis, aut fissionis vitio obnoxiis facta religionis profeflio contaminetur ; nec nili omnino in mulierum monafterils profiteri liceat, etiam examine jam fatio , nifi folcmnitcr *tc* verbo expreflb , idque in manu profellionem recipiendi poteftatem habeatis : Et fi quis non habens an id legitimam poteftatem , profcflùincm recipere attentaverit, fecundum canones puniatur.

CAPUT VIII.

Etfi veftis non adierat fanâltatem, sion tamen fine gravi Caula a patribus Temper ftudiolc curatum fuit, ut religiofis cjufdctn ordinis *Sc* regulo uniformis effet etiam extetior habitas, quem canones fine legitima caufa , abfqile periculo ccnfurarum , uc ad breve quidem tempus, permittunt deponi,

CAPUT IX.

Hanc concordem patrum religioforukr fenttntiam fecuta fynodus provincialis ordinat *Sc* mandat abbatibus , przpofitis *Sc* aliis rcligioforum fuperioribus univeriis , nt citra dilationem inter fe ineant commodam rationem reftituende conformitatis in fuo quifque ordine , non tantum in habitu , fed etiam in divino cultu *Se* ritibus agendi ; *Sc* quantum fieri poteft in erteris omnibus monadica vitat exercitiis; ac nullo modo patiantur , lle deformari religionir habitum, ut non fit certum & notorium indicium ful ordinis . Neque fie occultari, aut transformari, ut religioll, dum foras prodeunt, a (zculaiibui vir dilcrnant'ut.

CAPUT X.

CHMW

IJ70.

Si autem abbates , przpofiti , A-alia fupetiores regularium , ifta , vel noti curem , vel negligenter differant , ab epifeopis moneantur ; *tc* fi, moniti non pareant , epifcopi la abbatiis *te* prapolituris fibi fubjedfis , ordinaria ; in allis apoftolica audoritate negligeuuam fuppicant.

CAPUT XI.

Hzc aurem fie conftituta fint , ut ad fidelliorem oblervationcm eorum. , qu· in concilio Tiidcntino ordinata funt , pertineant . Quod li forte , licet meliora fperet fynodus . moniales alicubi ita laobedientcs âut retra&ariz fint , ut fuptadiAls ordinationibus pertinaciter rcfiftant , aut patere reculent , nulla ibi rei veftiatur , vel ad profeflionem admittitur, donec ad obedientiam veniant; & coarta rebelles procedatur justa decreta concilii Tridentini.

Dc li/crit , cr jadrcrior drAga/ủ.

CAPUT I.

Synodus provincialis Mechlinienfis mandat, ut difpcnfationes ad incompatibilia beneficia, per illos qui ca obtinent , infra tnmeftrc a die publicationis huius concilii epifeopis przfcntentur examinanda , lub pans in conftitutione Gregorii decimi expreffa , ad quam le refert concilium Tridentinum.

CAPUT II.

Inhzrendo quoque ordjnationi concilii Tridentini de dtfignandis in fingulis conciliis provincialibus aliquot perfonis pro judicibus delegatis , dc concilio reverendiUimorum patrum epilconorum provinciz Mechlinienfis ; ftatuit *Sc* declarat przfenti decreto infralcriptas perfonas aptas elfe , *Sc* juxta conftitutioncm Bonifacii oâavi idoneas , ut ipüs , protêt ordinarios locorum , noftluc caufc ecclefiz & Ipiritualcs , ac ad forum ecclefiafticum pertinentes in partibus deleganda , a fua lanâitatc committantur . Qiiaium perfonatum nomina, cognomina , 8r qualitates decernit eadem fynodus m hunc finem ad Lam (aniiitatem tranfmitti debere .

I» *Sttchii»ic»Ci* , pro Idoneis nominati *Sc* defignati funt .

D. Rumaldus Vrrghccft V. I. licentiarus, 8c ecclefia metropolitanz decanus. D. Renobertus de Malpas, V. I. doâor , ejufdem ecclefiz cantor *tc* canonicus. D. Ægidius Mermans, jurium licentiatus, *Se* przdiitz *ecclefue*canonicus.

Z.«va»ü . Reverendus pater D. Joannes Hante'us , abbas Uherbaccnfis ; Reverendus patet Linden , abbas Parcenfis ; Reverendus patet I) Joannes Vander Linden, abbas landfc Certrudis.

D. Maximilianus Morillon , juriom licentiarus, atchidiaconus ecclcfiz metiopolitanz Mechlinienfis , *Sc* rcverendilfimi archiepticopi noftri vicarius generalis; !) Laurentius Sterck, cantor *Sc* canonicus ecclefiz collegiate Bruxellenlis.

I» tfifiitfttt Junrfuffi , D. ac M. Roge-

ANNO CHBIST1 1*7»

ru* - Taxi», I. V. licentiatus , decanus ecclefi» cathedrali* (*te officialis* ; Reverendus pater D. GuiUelmu* de Greve , abbas monafterii iaoâi Michaelis Antuerpienfis , D· Cornélius Comelü , cantor ejuidem cathcdralis ecclefia ; D· Godefridus Veufels, L V. doâor, & canonicus ejuidemecclefia. Francifcus Doncker canonicus & fcholaftcr ejuidem cccicfia , iacra theologia baccalaureus.

*1» tfifctfatit Gt»Àc*fi* I D. ad M. Marcus Sterck » ecclefia cathcdralis decanus ; D. Clemens Gabeels , S. theoF. licentiatus , *tc* ejuidem cccicfia archidiaconus ; D. Andtcas Zutter, I. V. doâor ; *8c* D. ac M. Henncu* Eydeghem , cccicfia collegiate fanâa Pharaildis decanus.

la cfijitftf» BafitJactafi , D. ac M. Lucas Dielen, V. I. licentiatus, & ecclefia cathcdralis decanus ; Reverendus pater D.....

– abbas monafterii Bernenfia ; Joannes Typoots V. I. licentiatus , canonicus diâa cathcdralis eccftfiz , &: officiatis; & Petrus Coolem, ejuidem ecdefia cathcdralis canonicus; M. Henrieus Vcrrepzus, collegiate cccicfia Bekenfis decanus .

h rfifinpat» Bruicnfi, D. ac M. Nicolaus de Hecre V. I. licentiatus, & cathcdralis ecclefia Brugenlis decanus ; reverendus pater D. Petrus Belchler, monafterii de Eeckhout abbas; D. Jacobus Eckius V. I. licentiatus , ejuidem ecclefia archidiaconus , D. Jacobus Patnclc , S. theologia licentiatus , & diâa ecclefia canonicus ·

1» tfifrtfata Yfrt»fi , D. Joanne* Snick , eccfcfiz cathcdralis decanus; Reverendus D-Hieronymus a Gritnbçrge , monafterii S. Winnocl abbas; D. Nicalius Ghrilfcl V. I. licentiatus & ejuidem ccclefiz cathcdralis archipreftbyter ; Reverendus D· Matthaus Moerman coenobil de Vortnczelc przpofitus ; D. Joannes a longa ctuce , przpofitus collegiate ccclefiz fanCti Petri , oppidi Caslcicnfi* ; ac D. Godefridus Laureyns , ejuidem cccicfia decanus ·

/· rfifctfita Rjirtaniul. Magifter Theodoricus Haen , decanus ccclefiz cathedralis. Ruremond. M. Albertus Darius , juris canonicl licentiatus, ac ecdefia Ncomagenlis przpofitus ; M. Stcphanus Heidanus ccclefiz Neomagenfis fcholafticus ; D. Guillelmu* Wert , canonicus diâa ccclefiz cathcdralis.

Si vero quempiam ex pranominatis ante proximam fynodum provincialem aut dirxccfanam ex hac vita dlicedere contigerit; epilcopuscum confillo capituli , alium ufque ad proximam fynodum lubftituct ; quam iubftitutioncm epifcopus quoque ad fumtnum Romanum pontificem tranfmitti curabit.

· Dt tjani.

Quoniam ufura' jure divino 8r canonico omnibus Chriftiani* fub pana peccati mortalis interdicitur, neque facienda funt mala, ut eveniant bona ; fynodus ftatuit & ordinat , ne quis tutor aut curator fub prztcxtu augmentandi patrimonii pupillorum , aut fub eorum tutela fxiftentium , pecunias illorum fub certo lucro fingulis annis ultra fortem recipiendo mutuo dent , retenta facultate repetendz fortis , quando ad majorem ztatem pervenerint , aut matrimonium contraxerint, aut alias ad illotum vdluatatcm & arbitrium , dccla-

A rando omnes hujufmodi contraâus ufurarios, *tc* contra , «t przmictitur , mutuantes, tam- CHkirn Suam contra ufurarios, ad pana* juris proce- H7». endum. anno'

Dt vifitatitmht.

Quz de epifeoporum vifitatione* S. fynodus Tridcntina ftatuit *tc* ordinavit , e* omnia fynodus provincialis Mechlinienfis * vifitatoribu* quibufcumquc fideliter obfervati praecipi'·

CAPUT I.

B Caveant epifeopi , ne occafione vifitationis, five per fe , five per vicarios fuo* , cuiquam graves *8c* onerofi , fed vidualibus quo fini ac fuit frugaliter 8r moderate pro temporis neceffitate , & vifitandorum qualitate miniftrabuntur, contenti fint; reliâa tamen his, qui antiquitus taxam habent , optione fubminiftrandorum vidualium, aut folvendztaxz juxta decretum concilii Tridentini , ubi autem taxa non invenitur, fervetur apud co* juris commu ">l* drfpofitio.

CAPUT II.

Decani Chriftianitatisvifitare debeant ubique C etiam ubi hadenus non vilitaiunt , & fublidi* vifitationis, ubi haâenus non fuerunt, epifeopi judicio conftituantur , 8c li quid immoderatum alicubi fuerit, ejuidem judicio moderetur

Etfi alia fint que reformatione opus habeant, tamen cum non omnia eodem tempore fieri poffint , *8c* quzdam in concilio diacefano commodius peragantur , ut de reparatione ecclcliarum , de emolumentis pecorum , & lucris ex venditione vinorum , non nifi in pium ufum convertendis, poft deduâos lumptihus : itmiltter de non onerandis illis, qui ad beneficii polleftionein admittuntur, lolutione jurium poilellionis , pnuquani ad perceptionem Inorum fru- D ituum pervenerint, id genus allis ; epifeopi in proxima dlœcelana fynodo ftatuant prorquitate . Interim mandat eadem prtbvincialis fynodus, ut omnia Sr lingula fupradiâa , *8c* imprimis quz in facro concilio Tridentino decreta & ftatuta funt , inviolabiliter obferventur, fub poenis in lifdem contentis , lubmittens fe fuaque omnia beneplacito fanâz fedis apoftolicz : quam humillime rogat, ut eadem, quo meliorem habeant firogrefium , fua anâoritate roborare dignetur. Aâum Mechlinlz , anno domini millcfimo , quingentefimo , feptuagefirao , mentis Julii die decima quarta .

Sic fatfiiMiam.

Martinus Rithovius epifeopus Yprenfis, prrfesbujus concilii, fublcripfi.

Ftancifcus Sonnius epifeopus 'Antrerp. fublcripfi .

Wilhet. Damafi Lindanus , epifeopus Ruremond. fubfcripii.

Cornelius Janfenius epifeopus Gardaven. fubfcripli.

Remigius Druitius. epifeopus Brugenfis, fub feripfi.

Laurentius Mcthius epifeopus Bufcoducen lubfcripfi.

Maxt-

AMMO GHkISTI ·17*·

Maximifuffis Morillon vicarius generalis illuftiiffimi *tt* teverendillimi D. cardinalis Granvellanf archiepifcopi Mtchlinienlis, ejus nomina fubfcripG a

£t fit [ubftrifutm /yirnH.

Leâa fit publicata fuerunt hac décrira per me Antonium Robolin fetibam furatam concilii provincialia McchlinicnGs , dic decime quinta menfli Jehi anni milleliai qvingentelimi feptuagcfimf .

'annô~ CHIUTI ur*.

Er *filMtttm* Per me Antonium Robiin
£t in t»it» fitne fit fmfttt» . taftioe *tc* abtlinc
tt infttitu fit ftriftum tr fii»itain

Similiter per me Philippum BocAium, Icnbam fc fecratarium .

V ITA
GKEGORII PAPÆ XIII.

Gregorius xiii. pula Bonommfu , Chriftophoro Boucompagno parente natui, qui Hugoms nomine appellatu» › honefte educatus, & liberalibus dilciplinis optime inftruâus, in jurilprudentia doaorali laurea infignitus ; multis officiis & dignitatibus lub variis pontificibus magna cum laude perlundlus a I'io IV. in numerum cardinalium fub titulo fancli Sitti relatus, ac in Hifpaniam legatus, Pio V. e vivis fublato , fucceftbr renuntiatus eft 15. Mail anno domini 157J. tempore Maximilian! & Rudolphi H. *imperatorum.* Pontificiam dignitatem pro tuenda & amplificanda republic* Chriftiana admodum egregie fuftinuit ; qua ratione-expeditionem adveifus Tureas promovere , confederates principes animare , & pecunia aliifque fubfidiis libcrafiter juvare capit , Marco Antonio CoLimna clafli pontiGciz prxfciSo. Verum cmmvero quia in oriente minus ptofpcre res fuccedebant , lequente anno ad regem catholicum archiepifcopum Lancianum, ad regem ChriftianlIGmuni cardinalem Urfmum legatos milit , qui cos in focictatem luderis adducerent . Sed longe aliter quam piopofuerat ' accidit ; liquidem Veneti fcedus deferentes inducias cum Turea pacti lunr . Quo intcllcito optimus pontifex omnes .cogitationes , curai , conliliaque eo contulit , ut imperatori fuccurret , regem ChriftiafiifTimum *St* Catholicum ad exftirpandos Lutheranos & Calviniftas, quibus potuit mediis *St* fumptibus adjuvit'I Idem quoque archiduci Carolo , de Melitcnlibus pietatis officium prrftitit . Ad fidem catholicam tuendam propagandamque viginti duo collegia in rariis regionibus erexit atque dotavit . Annonc conlcrvandx ergo publica granaria in Urbe conftrui curavit . Vias apeiuit Ar liravit ; pu. bhexque commoditati limpidiflimos in eam fontes derivavit. Anno 157$. confluentibus ad Urbem religionis ftudio exteris , annona· paterna vigilantia *St* caritate providit . Tumultuantibus Gcnuenlibus cardinalem Moronum fumrnx prudentix &r audoritatis virum legatum mifir, qui eorum animos ad concordiam reduxit . In ai»crfas faâiones ob regis cleftionem diftiaiios Polonie ordines unanimes reddidit ; unde Raroriui ad capeflenda regni gubernacula clcâus eft, qui pontifici poftmodum obedientiam juravit , *tc* per oratorem prxftitit. Pefte Italiam tolam penagan-e ad Ipisitalja medicamenta indifto jubtlxo perfugit . A contendentibus inter ic acriter Polonis 8C Mofcovitis legationem peihumaniter excepit , ac Antonium Pollevinum oratorem milit , qui utriufque principis animum b iantma dorteutate reconciliavit. *Synodum* Tndentinam Pauli III. temporibus captam *Sc* afledam, Pii vero IV'. abiolutam *St* confcâaol , ab omnibus obfervari mandavit , vcluti orbi terrx neceftariam; feminariaque variis Jocis religionis Chriftianx amplificande ergo plurima inftituit ; facclium lumptuofiftimum apud fandum Petrum, quod Gregotianum dicitur , cxrruxit *St* dotavit , corporeque magni doâoris Grcgorii Narienzeni nobilitavit . In palati® porticum five ambulacrum artificiofe poliri vaniiquc picturis adornari cuiavit . Anno I$8I. Kalendarium emendavit anni curfu ad iolis motum rcdufto , Sub eodem pontifice 15R5· tI Martii Japonic principum legati poftTongam tiiuna annorum & amplius navigationem Urbem ingredi , principum fuorum nomine fandr ledi apoftolicx obedientiam jurarunt & prrftiterunt. Eft autem Japonia in extrema Indie parte, ufque adeo vafta , ut amplitudine Italiam duplo excedat , tantaque locorum intercapedine a nobis dillita , ut ejus incole nobis antipodes dies nolfint. Tandem poft exhibita reipublice Chriftianx tot *Sc* tanta beneficia Gregorius curriculum vite lux beata moite abfoivit anno domini ajSç.cum lcdilTer annos 11.men. les decem 3r dies 17. divcrfifque temporibus ttiginta tres cardinales creavit . Corpus ejus lacello Gregoriano illatum eft . Vir fuit fane manfuetus , benignus erga pauperes , ac eos qui religionis caula cxulabant ; In refponfisbrevis, acutus *St* glavis , ad audjendum patiens ; omnibus acceflu facilis; ftudiis piis & maxime legum fic addictus, ut quidquid temporis con. temptationi gravibufque curis fupercilet, leiilioni *Sc* ftudio impenderet .

4^ GKEGORII XIII. PÂPÆ BULLA, CONTRA PROPOSITIONES MICHAELIS BAIL

Co,c. Catt ··« » *f-*

GREGORIUS Epifcopus, Servus fervorum Dei : Ad futuram rei memoriam. Provilionis noftrx debet provenire fublidio ; ut ea, qux a prxdecefloribus noftri» emanarunt , fuadente maxime fidei Catholice confervatione , ubicumque iplis opus eft, producantur . Quare nos tcnoiem litterarum Icl. rec. Pii Pape V. prxdcccffbris noftti In ejUs rcgiftro repertum dcleribi, dc prxlcntibus annotari fecimus, qui rails cll :

fIVS ftflfteflu , Serv fcrvua* Dei : jtd future* ni *c*uia* . Kx ·*ηΛ*affiiSiudb*, t«a| in b* lata a Demi* evitati ta* laBatfa temfue fufti***, ilia animum a^rsa fictif* excruciat driu, ftudrriigit Cbriftiamt, taatli fixa- fiile* turbinib* agitata, *vh fuuidie fnfifitii afimtrnb* tufftiSetari Cbriftifne fafal* natifni baftit [·αιβια» diffefl*, ia alia, atfat ali·, er- nrti fafii* O' fiamifc* deferatur. Quanta* vera ad au atti*t , tui, viribue taaaatar , ut illi final aifat frafiliuat, fiait* affrimant*. Ma- <,at ritaira marner afficimur, feed flerifue ffeSa- ta aiitfara fnkitati» O' daSrina , ia variai feu. ttuiar affexfivui tr fericuli fltaat , ta* vtrba , ta* Jinfiu frarumfu* , def* eii etiam in ftbu lit invium italitvtrfaalar ; cujufmadi faut fi- fnextci .*

I. *'1{ti vdxgeli, ate frimi baminii aJkat iattgii merit* , rcttr ^9rMt»r ^ʏʟiL ›*

II. *Sitae af* mala* ta natura fua eft mertii attraa meritmcu*, fit btaam afin ex aatara Jaa tfi vita attraa mtriteriu* .*

III. *£t bonu faillit, O' frima ham iai, fi ia ftata ill· fcrmaufijftnt «/tar aa ultima* vita, fe- litita, effet mercei, O" ata gratia .*

Iv. *attraa btmini integre , O' .Angela · fiomiffi f»,t iataif■ banarum aferu* : O' bona ·fera tx lege aatara al ilia* ctnfttfataia* ftr Ji*

V. A *frami/fiant falla -Angela O' frima bamini, natiattar naturali, juftitix tanftitutie, fax fia ba- ait aftriba,, fiat alia reffiSa , vita attraa /uftu fiamictitur.*

ti: Hatarali ltgt ttaftitatam fait bamini, at fi la abedieiuia firftveraret, al ta vita* ftrtraa- firtt, ia fua mui non frfet.*

»n. *Primi bamini, integri merite farrant fri- nt maiitait ntaura, fid /nata mala* lafucali Senftura facra ata relic Vitantur gratia , fa· fit ut tauten, merita , a* ttia* grana debeant nan- tafari . ,*

Vlll. *In rede»fiii ftr gratia* Cbrifti naila* inverir, fittft bann* meritu* , fuel nan fit grail, indig* tallatum .*

Ix. *Dona ctactffa bamini Integra O' -Angela, ftrfita» a·» i*frnbaala ratitat falfant alici gratia : ftl fail ficuala* ufn* ferntara n»*iat gratia tanta* ta mantra inttlligaatar , fax ftr Jtfnm malt mrrtatnnt, O' inligait eanftraatar ; ilra at- fat merita, ate mertet, ana illit rellitar, gratia liai ltbte .*

1. *Selatianem frna te*ftralit, fax feecat· 11- tnijfi fafe manct, O' eerferit refamSi- **, fm- frit »«» nifi meritii Cbrifti alftribctula* effi.*

XI. *Qaal fie O' jafte in bat vita *nrtaliaffat in fine* cenverfati vita* evtfifaimar aterna*, il aaa fnfrit gratix Dei, fel arliaatwai natarali fta- ti* inith creatianii crmftiitntx jafi· Dei jaltei· la- fataala* eft·, net in bat retribatitne baaara* al Cbrifti aurita reffititac, fig tanta* al frima* in- ftitatiane* gentrh bamani , in fan ltit naturali iafietnta* eft, at jafi· Dei/ulici· ebelientix *aa- latera* vita xttrna rellatar.*

XII. *"pclagri fiatentia eft : Cfat bana* titra gratia* altflienu faSa* a* eft regni taleftii mc- riteria*.*

x111. *Ofera bum a filiie aleftitnii faSa a·» auifiant ratitnem intriti ex n, fatl fiant fer ffi- rtta* alaftiuut inhabitante* cula filium* Dei ; fri tanta* ex e· , fatl faut caxfumia legi, ftal- fae fer en fraftatar abeiientia iegi.*

xIv. *Qfera battu /aftua* *n accifient in lie /alicii extremi amfiiuc* mrrctlc* , fax*

A /M· *Oti jelkh uurertntur miftn .*

*▼· Dieit ratitae» *triti «m nafiftere in ta, fuel fai beat ·feratur· habeat gratia*, o' inbabi. tante* Sfiritn* faaSa* , fel in n fain* futl ·belit liviaa legi ı fan* /enuntia* fafiai refe- tit, O' multic ratitnibet frabat fere tu· lebrt.*

xvi. *A celt* libn fafiai refetit , Quod non eft vera legis obedientia , qu· flt fine caritate .*

XVII. *Dicit fentire ca* 'Pelugi·, aai lieuarefit nttaria* al rati·** *triti , ar b·*· far gra- tia* altftitaii fablimetar alftuam ltifica* .*

XV It I. *Dicit afera tatttbamenua*, at file*, O' fanitentia* ante reaufiia** fettattn* faSa*, fffc vita acerna merita faa* vita* *anefbfaen- tur taletbtiMeni, nifi friaifrauleuia* leliitara* imfelimenta talla**.*

xIx. *filet* itfiauare fa»l «fera iaftitia , O' iemferantia , fax Cbriftai fecit , ex ligaitate fer- fanu ·ferantic nan traxerint *a/ur* value* .*

xx. *Huila* tfi ftct*u* ex natura fua venia- le , fel - ** fetcatam marttar ferae* attraa*.*

xxI. *Humana aatara fublimatia , O' exaltati· in nn/utin* liviaa natare, labite fait intégrité ti frima canlitianic : O' frainle nat*aïit lierai,· eft, O' »o« fuferaatnralii.*

xxII. *Ca* "Pelagia feminat , fui textu* -If·· ftali /{«m.l.Genies qua legem non habent, na- turaliter que legis funt faciunt ; intelligent le giacibat file! gratia* ■*· babcntibai.*

XXIII, *^tbfiula eft earn* fcatettiu, fui lieu* beminfm ab initia lent futla* fuferaaturali O' grataita fafra canlrtiaae* aatara faiffe exaltata* , ·t file, fft, caritate , Dex* fufcrnatetraliter c»- ltret .*

Xxlv. *A venir , O otiofii btminibai ficanlu* '·fifientia* fbilafifbuu* excegitata eft fiaicntia , bamiae* ab initia fit canflitnta* , ut fer lena na- tura fufteraliita , facrit largicatc canlicarii fablima- tncO" in Dei filin* alaftatuc : eT al Pelagiatf- ma* rr/Kienla eft ilta fiententia.*

xxv. *Omnia ·fera infiltlrnm faut fretata , o' fbilafiafbua* virtuuc funt vicia .*

XXVI. *Intégrité, frima créééioaii nan fuit inlebi. ta bamana aatara cxaltatia, fri netaraliiejatcaa- l,tia] fua* fenteaiiam refetit, O frabat fer fla- re cafit nia .*

XXVII. *Liberum arbitrium fi* gratix Dei al/a- tari· nan nifi al ftccanlu* valet.*

XXVIII. *Tclagiana, efterru lierre, fuel liberum ubitriu* valet al alla* feccata* viranla*.*

xx tx. *^(·« fila* furet ii fane O latra*i , fui Cbriftn* via* o' aftiu* veritati. O" vite nagent ; fil etia* fnicumfue alianlc , fuam fer Cbriftn* in via* /uftitia , bu eft , ai alifna* /ufiitia* canfienli faffe litant.*

xxx. *Jtat tentatiam alti fi* gratia iffini al)·· tui· refiften bamine* fafie , fic ut in ca* a·· in- ducat*, eut ab ea fieferetur.*

xxxI. *Catitat fcrfeSaO" fincera, tua eft ex cu- it fur*> O' canfiiencia baux , O' file *n ficta , ta* in catecbeuncnii , fua* ia [etilcuiiii fileft effb fi* re*i/fia* feccatuu*.*

xxxIt. *Caritai ilia fax eft flenitnla legit , ne* tft ftrnfet eangunSa ca* re*i(fiaae fntatua* .*

xxx111. *Cafubu*e*ti jufte, I^c O' fauSe vi- vit, O' naandata Dei ·bfervat ; allege* i*flatfar caritate* , ante ·1iβ*η* remijfi·** feccatuu* , fax in beftifmi lavacra dema* fircifitar.*

xxxIr. *Diftiailia ilia dnf/irie a*uii ; aaturalit videlicet, fa· Deni amat* at auHu aat*a ; O' gratuiti, f* Dent ant*** bearificatu, vena eft, O' ctmmentitia , O' ad illudenda* fieri, litteric, O' flurimu vtttrum rcflimtaiii exetgitata ■*

xxxv. O«a« guoJ agit feccaior, vol[mti feecati, ft«4tm eft.

xxxvi. ^4a>«r aataralii, tar nr viribut natar» extricar, <x [>U fbilofofbia per tUiiimi pra-[nmfti»nii humana cm· fauna Cratit Chtifti iifit. titter a ataaaUu Joflorfan.

xxxvii. Cam Pelagia [tarit, faiboaamaligaoj naturale, hoc tft, ta"w ex natura fail viribui trial» Jarir, agutfiit.

xxxviii. Omaic amtr matara ratiaaalii, aat ·vitiafa eft cafijitnt, gaa ataaJat Jiligitur, gua a Jaaaat fnhibetur; aat lanJabilit ilia caritai, gaa per Sftritaat fanSum in carJt Jifufa Drat amatur.

xxxix. QaaJ voluntarie fit, etiamfi artt(fitatt fiat, hkn tamen fit.

xl. la aaaaibat fait allthat ftrtatar[crvit J»minanti tupiJieati.

xli. h libertatii atajai, gui tft a atitffitatt, [ah libtrtatii nomine non referitur ia[triftarit, ftJ falaat nomen libertatii a feecat».

xlii. Jaftiria, gua faftifitatar per fijem impiat, taafiftit formalicer ia abtJitatia ataajatarum r gaa tft operam iaftitia; aaa autem ia gratia aligna anima 'nfufa, gaa aJoftatar bom» ia filium Dii, V faunJam interiorem bomiuem rtaavatar, at Jivina uatara confai efficitur; at fit ftr Sferitum j'auilum reaevatai Jtiattft brae vivere, Dei ataajarit nbeJire foffit.

xliii. la haatiajrat faaiteatihat aatt [aeramentum abfautienii, CT ia catecbumenii ante baptifaam tft vera)uftificati», [efarata laatta a rtmijfitne penatorum.

xliv. Oferibut fleri[guo, gaa a fijelibai fiant, at manjatii Det pareant, cuiufmoji [aat obejire pareutibui, Jrfefitaat rtijtrc, ab homicijio, a fart», a frreitatieat abfiiatrt, jaftificantur guiJem bominei, gain [ant legit ebtJuatia, O' titra itg'i jaftitia.: noa taattn Hi obtinent increment» virtutum.

xlv. Sacrificium Miffa non alia ratitnt eft [»crificium, guam generali illa, fan mat afar gn»J fit, at [anfla furntate Dee b»mo inherent.

xlvi. -JJ ratitnem O' Jcfiauionem peccati a·» pertinet voluntariam: net Jefinitionic guaftio eft, f'J caufa origini», atram amne peccatam Jebear effe voluntariam t

xlvii. VnJt peccatam originii vere habet rati»nem feetali fine alla rela.tient at refaiiu aJ voluatattte» > a fan anfiatm habuit.

xlviii. 'Peccatam ariginii tft babitaali farvaii nnlaneatt veiaatariem, <r babitaalirer Jaminatar farval», e» f»»J aen gerit ttatrariam vnlaatatn arbitrinm.

xlix. El ex babitaali vlantate Jtminante fit, at farvalai JtceJeai fine regeneratieaiifaramenr», faaaJ» afam ratitait ctnfautai trat, aflaaliter Dean» »Ji» habeat, Dean» bla[fbemet, tr legi Dei refagaet.

l. "Prava JefiJeria, faibai rati· aen nafentit, CT faa b»m» iavitae fatnar, feat fmbibùa frareft·, Non coocupiicel.

li. C»acnfifitalia, five lex membrenmer fravaejai JefiJeria, ft»a inviti[cariant bemiaei, [ant vera legit IntbeJieatia.

lii. Omet [teint ejat eft ctnfigtitmt, ar [»am a»e»rem, V tmnet f»fter»t e» m»J» inficeref»ffit, ft», infecit frima traafgreff!».

> liii. Qaaataa» eft ex vi tranfgreffitmt taafnm meritaram atalaram a generante enarrabant fa tam mimribat nafcantnr vuiii, gnate» ani tam mafribxi.

' liv. Definitiva bat ftnttiuia; Draw bnmim mA bil imfttffibile fraeefiffe, falf» tribairnr ^tngafti. a», eam "Pelagii fit.

lv. Dent BM fttnilfiet ab iaiti» talem mare bnmirnm, gaalii anne aafeitnr.

lvi. In precata Jn» fret, aSat V reatai: traafennte autem aft», mbil manet nifi natat five nbligttn aj fatuam.

lvii. UaJe ia facramene» Baftifmi, aut factr-Jttii abftlutitne, frtfrie reatui faecati Jantaxat ttlhtur, o minifteriam [acerJuam ftlum hberata reatu.

lviii. Tectatnr farnitent aaa vivificatur mini. fieri» facerj»tit abfaveat<i, feJ a fa» Dea; gui funitentiam [aggerent, C" infarani vivifient eam, °" nfnftitat : minfieri» autem [acerjntit [tlaireatui tallitnr.

lix. QutnJ» fer cleeUeeffaat, aliagae fietatit ·fera De» [atiifatimui fr» petnii temftralibui, n»n Jignam fretiam De» fr» fctcalii aaftrit afferimat, ficut geiuiam erraatei autumant : nam alitgui» '(femui [altem aligna ex parte rejcmfttrei : fej ahguij facimat, cn/ui intuitu Chtifti fatufalli» unii» afflicatnr ey ttmmaauatur.

lx. "Per faffitnei Sanfltram in iajulgeatiii e»mmunitatat aea fnfrie rejimnntnr ntftra Jelifla, fej fer c»mmnni»ncm caritatii nabii eurum faffi»nei imfartiantur, at Jigui fimni, gui freti» Stnguinit chrifti a fanii fr» feccatcc Jcbitu hberemar.

lxi. Celebrii illa Juflorum Jiftiafli», Jivina legii manjata biferum imflcri : alter» m»J» guantum aJ fraccpttrum uferum fnbftaatiam tantum; alien guantum aj certum gucmJam m»Jum, viJelicet fecuaJam guem valeant oferantem ferJuctre aj regnam ateraum, btc eft, aj mtJam meriturum, cmnmentitia eft, C exfltJoJa.

lxii. illa gangue Jiftiafli», »4 tfut Jicitar bifanam btnum; vel guia ex alfah cr »mnibui circumflautiu rrtlum eft, (f btnum; gu»J moraliter bonum affellari ctnfiuvit : ve! guia eft merittrium rtgm aterai, e» guej fie a viv» Chrifti membr» fer [fintum caritatii, rnùitnJa fatetur.

lxiii. Similiter tr illa Jiftinfti» Juflicii jufihia · ulteriui, gua fit fer [firitum caritatii mbabitantem : alterini, gna fit ex infaratitaa guiJcm Sfirieui [anili tor aj fxn.tcnt.am excitanti!, fiJ nonJnm cor .nbabieaniii, tr In n caritatem JiffunJcntii, gua Jivina legii jnftificati» imfleatar; tJiefiJfima, tr fcrtiaacifilma reticrtnr.

lxiv. Dehigue (T illa Jiftinfli» Jnfli.it vivificarioaii; alterini gua vivificgeur feriator t Jam ei feraitcatia, <Jr vila \ntva frtfnfiium V inchoati» fer Dei gratiam infaratar : alteriat, gua vivificatur, g», vere /a^/ra/ar, er falmei vivui in vue Chrift» efficitur; nmmentitia jaJicatar, ftf [criftarii minime t»ngratae.

lxv. nifi Pelagian» emr» ajmitti fteft ufae aligmt liberi arbitrii bonui, five non mala : <T gratia Cbrifli injuriam facit, gei ira facit O' Jocet.

lxvi. Sola violentia repugnat libertati Sominii naturali.

lxvii. Home feccat etiam Jamnaboliter in eo, gaoj neceffarh facit.

lxviii. hfijelitac fare mgativa in bii, guibut Cbrifiai a» eft frajuatui, ftccat·* eft.

lxix. Jaftificatio impel fit fnrmaliter fer nbeJientiam legii, a«a aatem fer occultam commanicaemnem C infararionem gratia, gua fer eam juftcficatoi faut imflrrt legem.

1-K». Him" exfifietu in pettat» mortali , five in rt4r» attrna damuatieni, , peteft habere veram ca. ritatem : <y earitat </u· perfeila futeft t»afiftert r«M reatu atmea damnatbuit.

Lxxt. Ptr contritionem eDam cum caritate perfclla , tri-» voto fufcipiendi /aeramentum tan. ^ntlnm, non remittitur crimen extra cafum nctefli- , ant marry,u , fine ailuali fufceptimu facra· mtnt, .

Lxxit. Omm rniin jaflornm affiiSione, fuvt nltioac, percarornm ipfvrum : unde Jl>À tz martyre , {«4 pafli facet , profite». fua peccata pafli fane .

Lxxt It. Tornlo prater Chriftum eft alfaae feecato originali , beat beata firgo mortua efi prop, ter peccatam ex ^dd:m contrailam : amaefgue <1», affliithones »l hat vita , fient (T aliorum /■. ftornm , /dernit nitiantt peccat, atlnaiit , vrl originali, .

LVxlv. Concupifcencla in renati,, relapfi, in pec. catam mortale, in gad,», jam dominatur , pecea- 'um e,1, fient ey alei han,tn, pcavi .

I xxv. .W«r»j prav, eoocupifceniia font pr» flata hum,a,, vitiate , pmhibiri pracefto , Non 1011cuplicca : nude homo tee fenticn, <Z non confcnden, , iraafireehta- practptnm , Nott concupiices : jm_wvi, tranfartflia peccatam non depntttur .

t Kxvl. Qxamdiu alipuid concuplfre.iria carnali. ir, Z.ldeate eft , non /ac,t p-accptam Dilldes Douunutu Dvum tuum ex toto corde tuo

I xxv It. FalilfafliMC) laboriofa fuflificatorum «x/i valent expiare de Cfiuaigna pernam temporal",, leflinttm poft culpam condonaram .

Lxxvt t t. Immorrahcae prim, kom,a,j non trat gratia beneficinm , fed natural,, conditio .

Lxxxtx. Falfa eft doliorum fntenua , primnm bomiaeni fotuffe a Det irtari O' influa, fine /uftti4 nxrtirxii .

Q**i qaidem fic/tttBfiji ftritfx rorum Mtd>u cxamine ponderata, , ^nampnam nonnulla aj,^xo pa. bft fuftincri ptffent , inrrgore, cz prop,to verborum fenfu ab aflertocibu, intent·, harttita, , erronea,, fufpeiiai , temerariae, ftandaltfa, , ft ,a -U(4W_ ret offenfionem immittente, refpelhve , ac guxeumt"<-/-/"* Ut verba feripto^ue erifi , prufe„t,um a»Îltrit4H A4rnM4nmi , ctrc**fcninittitt t CT tbde- : depot tifdem , C fimihbn, pnftbaa auoeumjut pallo lofuendi , fcribtad, , (T difpatand, fatuitatem pn,aufium1ua intrrdicimut . Quifecuifer/r.wr, ipjat ammba, ditnitat.bat, yadAa, , bann- 'fai" perpetua privamne, ar triai» enbabtlet ad puxeum^nt derernimu, ·, viaculn pua^e uuatbemat., ea ipf, .nnadamu,, a an, nul. lu, Hamaxa -fanefi-e infer,ir valear ipfa, , txeeftn mort., art.cul, , /4,r4r(-. Clf<rem -r t, b" d, rebu, tumulttai , <y ctntrafla ad,a fatil.ut comprimi poflint , fimul^. „»imarum falnti pleaiu, cnafulatur , d.ieitn filia unfirt Entama, tuli faeafli iartbtlamai in infula preibyten Cardinali GraavtlaM nuncupata , fer ^pufiniiea mandumut , ar ipfi perpetuam diffaeum ftnteutiairum cr firifturarum abJftitA9At , f«fW arcenda bajnfmadp frnla^niaV difpnteliane,, quid lenipue ad uuiautm (T pacem , cum cammuai mu. ar»·· tatbolua fatitfaciiuae ttmpantudaut fallu tpai fit , ia pnmi, drlflentrr expendat : dein. de iu iit nmmbui, faa pre terna,am /alate, tran. ijaillirate , CZ bname optimum /udic.iverit, falva fempnr e.defia pradilla unitate , etiam, per alium feu ali», fide › doilriaa , C rel^iune prafiantei , erim exfauater \faclat^ne, fnidjuid decreverit, invitiate ab ummin, cbfervari : centradltftre, faoj. libet per cenfura, V pena, pradiila, , ccterlpuc /urit fy falii remtd,.t opportuna , appellatione p»ft. pufiia , tumpefeende : gtijm Âfl hoc , fi ofiti fttrit' tnxilio hf4iba . T^o|» 9^4«. iibm fN·^ fflrfitjn 4b uAp<>fiolii4 fit Jt ixjitlriim , MrfrZrt , fittjftnii * w/ <>>_ commttaictri »on poffint /ifHrti ' 4pofibÎbi4t mtt f4»ie»tti flex4m CT ixpφη xc z· tiΓ4# Ttr. iun xltf ttdttlio mtntiontin : fy libet 4tiii , rxextftitnibth › t , fpeualtbtti vel itw4lib*i , qtttrnm(ifnque icnvxpi «κββχΛ(; fer ^44 fretfeA· eildAi ittin cxprefix , vtl ttt^httr non tnfcrf4t tjjtilitf frxfirxtixrn impeMri vxlext ^xomocldibtt» nel Âigtrri\ iX ile totil ttwibti dt verbo x4 verbum bxben^d fit in noftrii litterii mtntin fyecixlts, <r$· «mZso Utt4f beinc noftrx Âtmnxttonu › tiretHKftrifti·*fiij> abbthftonid, interdididtcrefi, r»4ifd4tit frim Vtttionii , CT innodntiviii infrin^ert , vel ei nnfn ttmertru (ontrxj/e . Si tjnn 44iχ·9» hoc xtfextxte prdcfufnpfitrir , mdi^n-itit'i'm nenntpotentii Dti , ac betiorunt Petri O" Txnli ej*st fr noverit incnrjnmnt .

DurMw Jvow4, xfnd fxndttm Tefram t annn f»· cxrntfiunii Dominica mUlefimo ^xin^entefimo fe»4Stfimn [eftimo , Kxlendii Qflobrti, Tontificctm »·· firi finnD fetando .

Ceterum volumus › tlr cirumdcm litterarum tenori hlc inferto illa ipla omnino fides adhibeatur › ubicumque , & <|uandocumc^uc › live in jtidkio * live alibi ille fuccit cünbitus ‹ vet oftenCm , (icut illius originalibus nttciis predidis adhiberetur, fi ipfc exhiberentur * vefoÛendrrentur. Nulli ergo omaino hominum liceat (une paginam noQrx voluntatis infringere* vcl ei aulu temerarlo contraire. Si quis aurem hoc attentare prciumpferit , ludignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apoitolorum ejus fe noverit iacutiurum I v

Datum Rome, apud fandum Petrum Ξ anno Incarnationis Dominicv millcGmo quingentefimo feptuagdimo nono, quarto Kalcndas Februa* rii, Pontificatus noftri anno odrvo.

**DE-

·›·'· Ijil.

DECRETA SYNODI PROVINCIALIS.

HABITÆ ROTHOMAGI ANNO DOMINI, MDLXXXI.

Sub iUuftriflûno principe & reverendiffîtno domino domino Carolo Cardinale Borbonio, civiiatu Avenioncniis, & S. S. Ap. de latere Legato, Archiepifcopo Rothomagenfi › primate Nonxuniae.

Aroltrf miferatione divina tituli fandi Cluy- A fogoni facrofandz Roman· ecclelia prefbyter cardinalia a Borbonio nuncupatur, Rothomagenfii atchiepifcopus, ac Neuftriz priais* omnibus prxfentibur & fu-uris ialutem. Nutum ftcimu*, quod anno domini millefimo quingentelimo odogcfimo primo . pontificatui lanaiflimi D. N. papa Gregorii decimi tertii anno nono , necnon *tc* regni Chriftianiflimi regit noftri Henriri tertii anno leptimo. Cum ei omnibui partibus noftrz proviniiz Rothomagenlis plure· epiicopi, ablcntium procuratores ecclefiarum cathedralium & capitulorum delegati, abbates, priores , aliique viti ecclcfiaftici in no- B ftram tedefiam metropolitanam reniflent , in 3ua Deo aufpice concilium noftrum provinciale le dominicae vigefima tertia Aprilis apertum *tc* inchoatum eft, nihil omnibus potius fuit, quam cum fummo affedu, ut fandi concilii Tridentini decreta hoc in regno promulgata efient , exoptare. Cujus rei caufa noftra hec fynodus unanimi confenfu ipfum Chriftianiflimum regem noftrum, ut pro fua lingulari pietate illud Tridentinum concilium (quo Lbcnti reipublicz Chriftianz accuratiiTime lubvcnitur) ficut non ita pridem hujus regni ordines live ftatus Blefils, *tc* clerus nuper Meloduni congregatus fa- C ditarunt, promulgati juberet, humillimis precibus folicitare decrevit. Verum quoniam multa vila funt, quz dilatione non indigent , ordinanda , de fratrum noftrorum coepifcoporum contentu, eorumque qui huic fynodo interfuerunt conlilio, dum hujufmodi promulgationem fperamus *tc* cxfpedamus , quz fequuntur pro temporum necelfitate & ptoVinciz noftrz ftstu, fub ejuidem domini noftri beneplacito, ad Dei laudem, *tc* ccclefiz amplificationem, innomine fandiffirnz *tc* individue Tr-nttatis , ftatuere duximus.

D

INDEX CAPITULORUM

E *fide O' relifioae .*
FaraeaJa frefeffiaaii fidei
De calta diviaa ia µaere.
De facraaecatii.
Dc facrificia rai/Ja.
Da aeatriaeeaial
Dc cfifcefil O' capiCalii
Da efifcafaruaa affixm.
Dc carataraaa O' aliaraaa frobjteraraaa ac faroeciaaaraae afficiii.
Dc acu/liriii. E
■Jr *jurifdifliaae* atclcfiaftica .
Dc fcbafaraaa O' fcrataarmaac faadatiaae C rti<aciac.

Dc fide O' ccl'n<a u .

I/IMprimis vetera concilia tam generalia quam X provincialia imitati, ut profiteamur uuiu' finds, catholica , Ar apoftoliez ecelcfiz fidem *tc* religionem , excommunicamus *tc* anathematixamus , juxta Lateranenfe concilium, omnem hzrclim extollentem fe adverfus orthodoxam *tc* catholicam ecclefiam ; univerlos infuper , qui aliter quam catholica , apoftolica , *tc* Romana credit *tc* przdicac ecclefia, credere , *tc* pertinaciter aflererc attentant, ejuidem concilii audoritate vclut hzteticos *tc* pertinaces, atque a communione fidelium feparatos declaramus. Ecclefia quippe univerfa errare non poteft , quz regitur Ipiritu veritatis fecum manente in zternum, & cum qua ChriRus manet ufque adeonfummasionem Izcuil : quz ctli diverfa ac nonnunquam pugnantia propofisifle videatur decreta de morum difciplina, nihil tamen eft in tanta decretorum multitudine, quod fidei orthodoxe advoletur, fed ab uno eodemque fpiritu edoda pro conditione temporum ftatuit quod videbittu commodius. Ejus itaque doflrinz & fidei inhriences, quam poftremo pro neceffitate hzrcicen *tc* temporum edidit veritatis confeffionem in genet ali fynodo ampledimur, *tc* profiretnu.- : & cx ea tanquam ex fidei regula, probiti A" internofei in noftris ecclefiis ftatuimus veros fidele; a quibufeumeue hereticis , atque a fifiis & fimulatis in fide catholica *tc* religione Chriftianis.

1. Propterea eandem confeilionem ftatuimus exigi *tc* lignari ab omnibus promovendis ad facros ordines, &rad quzeumque beneficia , officia atque onera ecdefiaftica antequam de illis provideantur , feu ad illa recipiantur, juxta formam preferiptam in bulla fere. Pii papz IV. fuper forma piofellionis fidei. Inter tplos autem volumus comprehendi fcholarum , fabricarum, holpitalium · fraternitatum , *tc* quarumcumque communitatum plarum , msgiftror , redores , fodales *tc* adminiftratores : *tc* fingulis annis in tynodis epifcopalibus five Calendis eandem confeflionem a cutatis feu vicarlis repeti, ficut ab omnibus canonicis, capellanis ac religiofis in capitulis fuis generalibus, quz quotannis celebrantur . Idem decernimus fieri a redeuntibus a quacumque hricfi ad catholicam ecclefiam, ut ad ipfam quafi ad Lydium lapidem examinentur‖ Au eum igitur finem illius confeflionis formulam hic tranferibi ad verbum & inferi curavimus.

Faraia/a fnfitffieaix fidei.

E Go N. firma *fide* credo *tc* profiteor omnia *tc* fingula quz continentur in fymbolo fidei, quo lamia Romana ecclefia utitur , videlicet .

Credo in unum Deum parrçm omnipotentem fxdnrem call , *tc* terrz , -vifibilium omniiim *tc* invilibilium . Er in unum dominum Jelum Cluilium I lium Dei unigenitum . Et *cx* patle natum anteomnia tacul*. Deum de Deo, lu-

znmqi CHmsti 'III,

lumen de lumine , Deum verum de Deo vero . Geprtum , non faftum , conlubftantialem patri ; per quern omnia fada lunr. Qui propter nos homines 8c ptopter noftram Liturem dciceodit de coelis. Et incarnatus eit de Spiritu fando ex Mana engine, & homo factus eft. Crucifixus etiam pro nobis fub Pontio Pr':t>> , palfus *tt* fcpuhus eft. Et refurrexit tertia die iceundum (capturas. Et afeendit incrzjuin, ledet ad dexteram patris. Et iterum venturus eft cum gloria judicare vivos Je mortuos . Cujus regni non erit finis . Et in Spiritum fandum dominum , *tt* vivificantem . Qui et Patre Filioque procedit. Q»i cum Patre & Filio limiti adoratur, conglorificato: . Qui locutu» eft per prophetas. Et uham fandam catholicam *8c* apoftolicim ecclefiam . Confiteor unum baptifma in remrifionem peccatorum : Et expedi- refurredionem mortuoium: Et vitam venturi (a.-culi. Amen . Apoftolicas 4c ecdeliafticas traditione rcluiualquc ejufdem ecciciiz obiervationes e< conftiutttoncs firmiflime admitto & ampledot .

a. Item (aeram (cripturam, juxta eum fenium quem tenuit & tenet fanda mater ecclefia › cujus eft judicare de vero lenio *St* interpretatione lacrarum icripturarum , admitto : nec eam unquam niti juxta unanimem confenfum patrum accipiam & interpretabor . Profiteor quoque feptem eli-- vere *Sc* proprie (aeramenta nov* legis, a Jciu Chrifto domino noftro inftituta t atque ad falutem humani generis (licet non omnia fingulis neccfiaria) Scilicet : baptiimum, confirmationem . cucharifttzm , poenitentiam , extremam-undionem , ordinem 'c matrimonium, iliaque gratiam conferre. E; cx his baptifmum, Confirmationem *Sc* ordinem ime lacnicgio reiterari non pofle . Receptos quoque *Sc* approbatos ecclefia catholicae ritua in fupraJiciorum omnium (aeramentorum (olemur adininiftrationc recipio *tc* admitto . Omnia *tc* lingula quz de peccato oiiginali *8:* juftificatione in facrolanda Tridentina lynodo definita Sc declarata fuerunt, ampïeâor *S:* recipio. Profi-eor pariter in mifla ofterri Deo verum, proprium S: p.opiciatotium lacrificium pro vivis *tc* uefundis, atque in fandiffimo euchariftiz (aeramento elle vere, rcalitcr Λ lubftan:ia liter corpus *Sc* fangninem , una cum anima & divinitate domini noliti Jciu Chrifti, (icriquc converfionem totius (ubltantiz panis in corpus, Sc totius fubftantiz vini in fangjinem. Quam converfionem cath liic.i c.iciia tianfvubftantiationem appellat . Fateor etiam (ub altcia tantum fpccie totum atque integrum Chriftum vc.umque (aeramentum fumi. Conftanrci tr-neo purgatorium effe, animalque ibi detentas fidelium lutiiagns juvari . Similiter &· landos una cum ehrifto regnantes venerandos Sc invocandos elle , cofquc orationes Deo pro nobi. etterre. Atque eorum reliquias elle venerandas firmiflime adero. Imagines Chrifti ac Dciparz iemper virginis, necnon aliorum laiutoiini habendas *Sc* rttinendas efle , atque cj,s dcolt.-n: honorem ac vene ationcm effe impertien (nn Indulgentiarum etiam potcftatem a Chi illo m eccic.ia relidam f.iiiic, iilarumquc ufum Chriftia-

<4 n › populo maxime lalutarcm efle affirmo. Sati-C.am /xarl.olicam *Sc* apoftolicam Romanam cciciibam .rffiltnrum ecclctiarum ma rem & magiliarn agnofeo: Romanoque pon'ili-i beati Peru apoltolorum principis luccaftori ac Je(u Chrifti vicario, veram obedientiam fpondeo ac juro . Cetera item omnir a /facris canonibus *Sc* uCaiuiaiti» vonclin··, ac przcip.ie a (aaouatta Tridentino fynodo tradita, definita , It dcclarata indubitanter recipio, atque profiteor: ütnuique contraria omnia , atque hzrefes quafcumque ab ecclefia damnatas, Atrcjedas & anathematizatas ego piriter damno, reficio, 8c anathematizo . Huis veto catholicam fidem, extra quam nemo (arvus elle poteft , quam in pneicnri ipontc profiteur, *St* veraciter teneo : camdem integram & inviolatam ufque ad extremum vitz fpiritum conftantiilimc , Deo juvante , retinere &: confiteri, atque a meis fubditis vel Illis quorum cura ad me in munere meo fpedabit, teneri, doceri, *Sc* przdicati, quantum :n me erit, curaturum : Ego Idem N. fpondeo , *voveo, Sc* juro, fic me Deus adjuvet , & hac B fanda Dei cvangelia.

ç h »i«η ajla.

Dc c»ll» Jivin» in itntrt.

I.TJttIMA ac przcipua pars cultus divini in animo confiftit , ut plus diligamus *Bc* veneremur Deum in veritate ac corde perfedo : deinde verbo atque opere , ut de nobia non dicatur, populus hic labiis me honorat , cor autem eorum longe eft a me .' ita ut Chrifti atque ejus fponiz ecciciiz mandata obfervemus , ncc diabolicz fraudis figmenta , nechumanz rationis inventa , nec privatas quorumcumquc locorum confuetudincs, ae piciu nque potius corC ruptclas, przceptis ejuidem Chriftl , *tc eccle*fiz anteponamus, au: cx illis ifta irrita faciamus .

i.Qiocirca hortamur noftrz provinciz epifcopos , ut diligenter iufpKiant & examinent luarum dicecfium picculas horarias, brcviaiia , miiialia , agendas icu manualia curatorum, atque allo' libros ccciciiafticosac ceremonias , ne quid contineant conratium dodrinz catholica-, aut veris hiftoriis Janitorum , aut fortilegiis affine. aut aliquid quod ad zdificationcus ccciefialticz diiciplinz , & motum pietatem nonpettincat : (ed libius c ricndatos quoad fieri potett, (erva·. › ulu dicæ-cfiim ·, juxta tamen conftitutiones (ancte memoriz Pii V. (uper bicviario KoD injuo Sc millali, ex decrero facioianfti concilii Taidentini reliituto er edito , procurent impnmi, *Sc* prodeant ut in omnibus monafteriis , paicecns *Sc* aliis cccicfils, atque ab omnibus ad lacros ordines promovendis , libri ad divinum officium neceflatii habeantur. Promoti vero fciant le ad breviarium obligati, aCvRomanum trium quotidie feiiionum a cardinale fanftz Crucis comoolitum, a (acrofanâa (ede apoftolica dubiarum libi cmnino prohiberi: fciant infuper bénéficiâtl , qui bieviarium lecitare -neglexerint ablque legitima excufationc, graviter peccare , & (uorutn beneficiorum fruâus pro rata omifli officii *tc* temporis (uos non facere, fed eo» tamquam injufte perceptos, in fabricas hujufmodi beneficiorum, vel pauperum eleemofynas erogare teneri, ex proximi LateraiKnfis concilii decreto per lauribz memoriz Pium V. declarato In breviariis^, quz epilcopi curabunt imprimi , videant ut tcfta novem leâionum , ferqiduplicia *Sc* minora qu< diebus dominicis occurrerint , transferantur in proximam feriam limil' fefto carentem , tv fiat de dominica . .Invigilent etiam epilcopi, ut czremoniz cordis 8r religionis i rdices, fidet, veritati , puritati cordis *Sc* devotioni decenter refpondcant , atqjje alios zdificqnt A: tu itent.

| Admoneri per omnes doWCOKas | kmus po-

"ANNO- populum , nemini licere libros fortilcglorum , A locis convenerint prscipimus curatis , ut par-- A.NHO
CKltiyn libertinorum , quorumcumque hmeticorum , rum habeant contionatorem , qui yerbum Dei CHMITI
■r*i· predicct bis in die, fi fieri poflit, ut contineatur
aut alios damnatos a fede Romana apud fefcienter retinere aut legere fine licentia fanâiflimi domini noftri Papul, fed retinentes aut legentes, excommunicationi fnbjactre . Et pro excommunicatis , in eodem pronao, per eofdeea dif^ inter fortilegos *tc* ufararios volumus dcnanciari . A eonfeffarils quoqne dc hoc pernitentes interrogarl. Jdem neri ftatnimus dc retinentibus atud fe, *tc* fidem adhibentibus aftrologorum liris , *tc* prognofticis dc occulta Dci providentia. Nam a Dei metu 8ccultu avertant, atque ad idololatriam inducunt, ad ferviendum creatur* potius quam creatori, tribuentes coelo quod debetur ipfi Deo, *tc* quod eo permittente poliunt homines aliquando refeire ex diabolo, ad noftram propter peccata deceptionem *tc* ***panam.***

4. Sicut omnes hurefes fere deficiunt in magiam , ac regnum Sathann : ira dolendum in nobis in hoc regno plerifqnein locis ab hsrcfcum licentia, maleficia paflim invajefcere , *tc* matrimoniis atque vir* hominum ac fottunis infidisti : quibus qua ratione portumus ut occurramus, puter excommunicationem *per* omnes dominicas iterandam, volumus in noftris diacefibus contra maleficos , atheiftas , 8c libcitinos inquiri, cofque fecundum canonicas faoâioncs invoeato (li opus fuerit) brachil fccularis auxilio puniri i

f Novimus *fc* experimir aftutias diaboli ad derogandum cultui Dei , ac (anâorum , *tc* ad fuum fubftituendum in illius locum. In noftris enim dioeccfibus nundinas publicas *tc* mercatus per omnia ferta folemnia apoftolorum *tc* aliorum fandorum fere deprehenditur difpofuitfc : in quibus non folum avertit populum ab ecclcfiis frequentandis, & officio divino ac factis corionibus audiendis, necnon ad negotia (scutaria diligentius quam allis diebus exercenda provocat, contra fertorum inftitlitionem : led infuper ad augendum facrilegium , fallacias , fraudes , perjuria , blafphemias , contumelias , proximorum oftcnfiones *tc* injurias, atque impudica *tc* obfcana ludicra in his admifeet, ut totum bominem perdat in (abbato , ac tibi fubliciat . Dies dominicos vero videbatur ab illis nundinis eximere, fed eos non diflimili facrilegio fadavic ac profanavit . In ipfis enim ab antiquo , maxime per cftatem , licut in peculiaribus paroeciarum feftis, conventus *tc* proce(Cones vicinorum populorum ad cenas ecclefias indicebantur , ad audiendum verbum Dci › orationem 8c facrum publicum faciendum, atque ad eleemofynas pauperibus impertiendas , quas a Graea diâione ***xi/mc***, id e* gratias per vocis corruptionem caroticas vocabant: Sea diabolus cleemolynas vertit in crapulas, orationem in choreas, *tc* concionem in fcurrilitatem-

6. Ad has feftorum profanationes mundandas decernimus nundinas omnes ac negotiationes a quibufeumque feftis in alios dies reiici: dominos vero locorum eorumque procuratores *tc* aâotes feu judices excommunicari, fi Dei manditis 8c ecclefi* de oblervationc fertorum parere noluerint, *tc* ad fuas nundinas alios deligere . Diebus autem dominicis, atque allis fcftt·. (ab eadem pani, *tc* allis a facrit canonibus & ecctefiafticis conrtitutionibus fancitis vetamus ve duras , atque omnia alia opera fervilia fieri · spprobintcs *tc* rénovantes conver.us 8c procef-'loncs popularisai id devotione:.", le 111 quibus

7. Comellationes, ebrietates, fumptiis , lites, lulus improbos *tc* inhoneftps, choreas plenas infsnils, cantilenas turpes, breviter omnes» lusum *tc* lafciviam, atque omnem fertorum profanationem damnamus *tc* reprobamus. Denuntiari autem volumus - curatis fcu vicariis corutndem locorum la pronao , eo die quo conventus fiet, omnes es hujus fynodi decreto excommunicandos , qui per contemptum fertorum B *tc* ecdefia, aut per contumaciam, prediâisrebus *tc* non fervido divino vacaverint, dominofque locorum, aut eorum procuratores Il adores ac judices, fi petmiferint, ncc pro vitibus impedierint.

8. Ut in urbibus *tc* pagis omnes eodem dic vacent ab opetibus manuum , *tc* ab illis ceffent, eodem quoque die in omnibus paroeciis unius ditzcefis fcfta dedicationis ecdefia placuit celebrari, quem prout expeditius videbitur , epifcopus in fynodo diceceiaoa affignabit. Quod li dic pru dedicatione conilitutoinciderit fertum patroni in aliqua ecdefia, in proximam domi, nicam ipfum transferetur.

9. Cum deceat domum Dei fanâitudo › ut C cujus in pace faftus eft locus , ejus cultus fit cum debita veneratione pacificus : fit ad cedebam humilis *tc* devotus mçrellui, fit in ea quieta converf*tio Deo grata, infpicientibui devota: qua confiderantes non folum inftruat, fed reficiat . Certent in ecclefiis fraternitatum *tc* focietatom quarumlibet concilia *tc* negotia : certent confabulationes qualibet: certent vana, & multo potius foeda *tc* profana colloquia: eo nec libri nifi orationis *tc* pietatis , ncc alia nifi fanfta inferantur. Certent portremo quacumque divinum poliunt perturbare officium, aut oculor di vina majeftatis offendere: ne ubi peccatorum eft venia petenda, ibi peccandi detur occafio , aut deprehendatur peccata committi. Dcquibusfin- D Julis curati monebunt gregem fuufe, *tc* per cenuras ccclefiafticas auâoritate prxfpntis fynodi ferendas ad obedieotiam cogent · Prohibemus infuper ne in ecclefiis cathedralibui aut aliis , pueri, aut ajii quicumquc, lo fefto SS. Innocentium theatralia aut ridicula exerceant.

10. Atque cum nihil magis ornet ccdcfiam , quam rerum omnium in ea ordo, facranum fcu chorus, presbyteris facra facientibus femper fuit artignatus. Eo tamen progreditur quorumdam laicorum arrogantia , ut vix relinquant altare facerdotibus. Hos monemus indomino, ut potius publicanum imitentur in imo Joco templi pro peccatis fupplicem, *tc* per humilitatem juhificatum , quam Pharifnum prss faperbia ad 111- f- feros ufque dcjeâum; Pro fua vero dignitate , rtatu *tc* gradu, locum fibi unufquifquc in ecclefia captat , fed facrarium ad obeunda facra fciat efle facerdotibus dertinatum. Quifquishac in re ecdefiain per fuos miniftros monentem & rogantem non audierit , per hanc fynodum excommunicetur .

Dc fccrMettii.

1. T Tt populus fidelis ad fufeipienda facra- vA menta majori cum reverentia atque <- nttni devotione accedat , ptrrcipuur curatis , cum

AN no ' CHKisTI *»*-. I

eutn erant adminiftrand* , tIt potius illorum vim , *St* ufum pro lufcipicntium I*P'u cx* pisceitt , *ex do&iina in* catechiimo Romano tradit* , ac ftudcant ex digna , decenti βi dcrota eorunsdcm (atramentorum adminiftratione , populum excitate ad ipforum faintaien* perceptionem. Prohibemus autem curati* ac quibufcumque presbyteris , ne uifam (aeramentum conferant , ac ne quidem confeflioocs audiant 4 nifi in iupcrpciliceo . fiola ac habita facerdotali, *icd* maxime ia conicieati» puritate.

1. Antea in pletilque noftrsrum dirrcefnm locis baptizati ab harreticis, przfcrtim aCalviniftis, redeuntes ad ecclefiam catholicam , Iterum tingebantur, hac lub verborum forma , *Si »·« tI , ejo tt Stftiej* : quia dubitabant nonnulli de valore baptiImi, abhujufmod< heretreis collati, eo quod non haberent *intentionem* baptizandi in remiflionetn peccatorum. Verum quoniam illa formula baptirandi fub Conditione fuit introdudta propter baptiImata occulta, *te de* quibus non appaicbat , ncc uni mulieri fcu alteri privatim baptizanti credi debebat I Contra vero conflabat Calviniftas in ccrtu publico baptizare in forma verborum dc materia a Chrrfto inftituta, nec de hoc faâo ambigi poterat : vetamus ablutionem repeti cum qtiibufcumque verbis aCalviniimoaut aliis herelibus fimiltter baptizantibus ad noftras ecclefia» tranlcunclbu* , ne dc anabaptlimo redargnamiir.

5. Ex antiquorum Chriftianorum more 8c traditione prxeipimus, quamprimum commode fieri poterit , natos pueros ad baptifmum deferri propter ejus neccfiitatcm : ncc nili ad rorum fartilem (pedantia, dc que pietatem Chriftnna;n fidemque de facraaaentis lapiant, adhiberi . Afrer fine jufta caufa agentes , cum curatis fcu vicariis id fieri non improbantibui , excommunicatione Bc lufpenlione dignor judicamur , ficut *fe* facerdotes privatis in domibus, vcl ooitu (citra necellitatem) baptizantes.

4. Parerent antequam ad baptiImum conferendum accedat , diligenter ab iit ad quos ipeffabit , flc lcitctur , quem virum aut quam mulierem elegerint ad baptizandum de lacro fonte fufcipicnJum , *fe* videat an ad minus hnt quatnordecim annorum, aut alterius competentis eratis, ut religionis *fe* falutis alterius lint fidcjurtbres & fponfores : nec linat paganorum aut alia ridicula nomina infanti impohi .

5. Nomina vero parentum atque baptizat· nccnon fulcipientium , cum die Bc anno parcecus de1eribat , ac doceat eos quam cognationem contraxerint , ne ignorantia ulla excufari valeant.

6. Ceterum cum ex facro concilio Tndenti- M unus tamam, live vir, live mulier, vcl ad fummum uqus *te* una baptizatum de baptifmo fufcipi.nt , inter eos *te* baptizatum iplum , dc illius patrem *fe* matrem , nccnon inter baptirrntem *Se* baptizatum, baptrzatique patrem ac matiem tantum Ipiritualcm cognationem contrahi declaramus.

Dt ftcrtnttnfi ttnfiriuttitaii

t TMperfcitum , nec omnibus fuis armis inJL il.uôum militaturum Clsnlilanum majores noltii judicarunt eum, quetn non corroborallet iifirmatiot.il lacrazncntoal : led nefcimus qua negligcntia in noftris dicccefibu· accidit, ut na quidem a plerifque fciatur an ullum fit confie. arationis (aeramentum , *tc* pauci de illo fuiciendo fint folliciti . Qua de caufa noacmo* omnes paroecos, vicarios & concioxtore» , ut initio quadragclims, *Se.* quoties occafio fe obtulerit , de ejus virtute *Se* utilitate doceant populum.

I. Epiicopi *d levamen populi per oppida fup dioecelis frequeptius ad hoc (aeramentum confirmationis gratis confercndue^obatabulent, adultis non nifi confiflis *r profitentibus fymbolum apoftolicons tradant . Jubeant vero ut munda *te* nitida fronte accedat *, Bc nomina confirmatorum in iibro defcribi, nc forte contingat ipfum facramentum iterari.

V Caveant autem pater *tc* mater, ne liberos ad liciamentum confv mationis teneant, propter cognationem qua in hujufmodi (aeramento inter confirmatum &- tcncotetn , quem patrinum appellant, contrahitur.

De ftcri/iti» Htijt.

I CX indigna adminiftratione *te* perceptione L_· facrolanAc eucharitiir spoftolusnon folum mortem xternitn *Se* judicium imminere reflatur, lcd *te* morborum popularium caufam Be originem procedere.· quod nofhis faculis *te* ectimis terrorem maximum incutere debet , propter lacerdotum in celebrationem miflarum fumu-.am *Se* quotidianam fete itrevercotiam. Quam enim illdta conferentia ac polluta accedant ad laetificandum, aut quam parum ftudiofe ac pie dijudicent corpus domini, fatis arguunt tordes calicum, corporalium, mapparum, atque omnium ornamentorum , quibus decet venerari tantum religionis Cittillune (aeramentum &'facrificium.

1. Ad medendum itaque huic indignitati , prreipimus ut facerdotes libi conici· alicujus mortalis peccati non nili confclfi , quoties copia alterius facerdotis illis fuerit, nec nili mundo corde *Sc* jejuni audeant ad altare accedere . Quod li neceflitate urgente lacerdos abiquc praevia confcflioae celebraverit quamprimum confiteatur .

j. Suos calices ftanneos (at toti niteant) omnibus leptimanis linteo atque ctiaih tabulo cum aqua ne negligant detergere , quod in p<-fcinam aut alium (aeratum locum effundant . Corporalia quoque a fe aut ab honeftiori quopiam laceidote , aut ftam tantum fubdiacono ablui de trimeftri in trimcftre curent, led albas *Se* mappas frequentius : Ita ut nitor *Sc* mundi tres maxima in aliis, *Sc* decorin aliis ornamentis luceat .

q. Porro venerabunda ac devota ad altar? eorum aâio *te* pronuntiatio pre *ic fetatBc* otlendat fidem A· intentionem , quam habere debent de Chtifti *tc* angelorum in lacrificio praclentia.

5. Ad excitandam *te* interciplendam quorumdam in hac re focordiam Bhincuriam I cpilcopi per fe aut per fuos ofiiciarios ficut per alias qui de jure vcl coniuctudine polfunt , quoties voluerint (etiam li illo anno arcbidiaconus vifrtaverit) gratis vilitent ecclefia·, *tc* presbyterorum facram fupelledilcm, necnon dcipforusn oHicio inquirant. Compertos veto négligentes graviter coerceant aut carccre aut alia pcena : sjuinetiam curator puniant, qui luis in paroeclis abominandos iLor pictbytcloi admittunt aut feritat. Arclitdiacons & decaoa rurales , li in

Six

a NtceT CHKtrn slls,

AWNO CHiirri tiil- bit exeqaendit négligeâtes fuerint, icunt fe quo- que pani· canonici· coercendo* .

I. Neminem przterea, qui publice fc notorid criminofu· fit » picfettim per (ementum declaratu· ▮ altati mioiftrarc permittant : nere patiantur paraci privati· in dotnibu· , atque omnino extra ecclefiam , aut ad divinum tantum cultum dedicata oraria › ab clidem quoque ordinarli· vjfitanda, fanAum hoc facrifitium mi-lite a quovis iacerdote peragi.

De marna··»*·. f

i.Z*\Ptarcan· fane publicatam elfe in hocregno primum decretum concilii Tridentini de reformatione matrimonii , ut nobit liceret ex eodem matrimonia irrita fc nulla declarate'fc decernere , quocumque contrahuntur line parceci aut alterius (acerdotli (dc ipfiui patesci feu ordinarii licentia)fc duorum vel trium tedium przfentia, atque inde gravibu* peccati· occurrere* qua de conjugiis clandcftmis ortum habent: prdertim cotum qui in datu damnationi· permanent , dum priore tuore . cum qua clam contraxerint, relifta cum alla pilam contrahunt , fc cum ea in perpetuo adulterio χivunt. Qjiibus mali· nullum ellicaciui quam quod a patribur Tridenti congregati* remedium adferri pored.

z. Attamen ne omnino noftro officio hac in re decile videamur, mondri in conciombui fide- le· jubemus dc hoc peccato fc decreto concilii Tridentini' clandcftina· vero conjugatione* antiqui· tanAionibu* ccclefiallicis elcommunicationi fc alii* panis fubiici . ptesbyteros infuper qui contra formam illiu* decreti clandeftine aliquo· copulatint, fiifpcnfos a divini· tplo fa£to pronuncramus.

5. Antequam contrahatur matrimonium , ter a proprio utriufque contrahentium paroeco tribus continui· diebus dominici· , aut feftis folennioribu*, in ecclefia inter milfarum (ulennia publice denuntietur, inter quos matrimonium lit celebiandum ▮ Quod fi nullum denuntiationibus faftis , opponatur legitimum impedimentum , ad celebrationem matrimonii in facie ecdeliz procedatur : ubi paracus viro fc muliere interrogatis, & amborum confeniu intellcAo, vel dicat , £;i> *vu i» eitrrimteiKHt* roisjeisj· r» ■*>»>- ne Tarrii, *V fiiii, tT SfiritHi fxitlh:* vel aliis utatur vcibia, juxta teccptum provincia noftra litum-

6. At quando probabilis ,fuerit fufpicio, matrimonium malitioic impeditum iri, fi tot prrccilcrint dcnunciationes , tunc vcl una tantum denuntiatio fiat, vcl faltem oarceco cum duobus vel tribu* tcftibus prtefenribus matrimonium celebretur: Deinde ante illiu* coofumm·- tionem denunciation*· in ccclelia fiant , ut fi aliqua (ubfint impedimenta , facilius detegantur .

7. Denuntiationes autem vcl omnino vel ex parte remitti pofiont pro loliu* ordinal li judicio non ramen abfqne caufa legitima & rationi confcntanca , prricrtim li qua lit juftarum oppofitionum fulpicio . Petitur vero frequentius denuntiationum remiflio ad cavenda maiefiça , qaz in celebratione nuptiarum nonnunquatr. exercentur, vcl ad decimandam populi infultantis diu noAuque, naptiis maxime fecundo aut tertio repetiti*, laiciviam .

8 Contra maleficia , fc ut digne factamentum recipiant horiamur conjuget, ut antequam contrahant vcl faltem triduo ante matrimonii confammationem, fua peccata diligenter confiteantur, fc ad fandiffimum eucharifiin facramentum accedant. Sacerdos vero ne ullum det maleficii· locum, cautiu· fc eircumfpcAi·· in nuptiarum benediâione fe gerat . Nec omittant paroeciarum redore· , populi circa nuptias petulantiam , fub interminatione excommunicationis , advocato etiam (fi opus fuerit) brachii fscularis auxilio , compelcere .

9. Nuptias folenniter fieri omnibas temporibus praeterquam ab adventu domini noftri Jcfia Chrifti ulque ad diem epiphanic, fc a feria quarta cineium, ufque ad oAavas patebatis inclufive permittitor. Contra quo· dies non eft potcftas epiicopi* difpenUndi, lient nec contra concilium univerlale, quod illos dies ad nuptia· illicito* elfe conftituit.

10. Pervenit ad hanc fandam fynodum, nonnullos, ut in gradibus prohibitis leienter contrahant, vel ut oppofttiones juttaque nuptiarum impedimenta devitent, vel ut extra tempora a jure ftatuta fine difpenlatione conjugia ineant . alienat paroecias adire , ut in ipfis benediAtonem accipiant nuptialem. Quibu· fraudibus ut occurratur , opportunum cxiftimamus quadam fuper hoc negotio ftatuere .

11 Si quis igitur parercus , vel alius facerdo* five regulari· five facutaris (etiam fi id ex privilegio vel immemorabili confuetudine licere contendat) alterius parceci· fponfos, fine inorum parcrco'um licentia matrimonio conjungere aut benedicere aulus fuerit : panis - facris canonibus fc generalibus concilii· impofitis puniatur .

ix. Pleriquc (cientes vcl ignorante* in gradibus prohibiti* fc julbs impedimentis , matrimonium nihilominus contraxerunt , fc in contrado perfeverare non erubefcunr, non obftantc quacumque feparatione illi* indidla , fentenria excommunicationi* in eo* lata . In tale* nihil lupereft quod Agere poflimu*, nifi quod fub anathemate ab omnibus virati, fc ao ecclefiis repelli, atque conlia eos brachium /zculare per promotores epifeoporum ex officii debuo invocari praecipimus. Alios vero in divortio ita obftinatos cernimus , m nulla ratione conciliari queant, aut reconciliationem ad paucos dies in pafchate iimulant, contra quos procedi fimifiter jubemus.

1 j. Cum nefarium fit matrimonii libertatem violare, A' a quibus jura expedanda funt , injuiias naici, omnibus cujuicumque gradus, ordinis, dignitatis, fc conditionis ciiftant , fub anathematis pana, in quam ipio faâo incurrunt , ledis apoftolicz fc conciliorum generalmm auâoritate prreipitur, ne quovis modo diredlevcl inditefle fubdito* fuo* vel alio* quotcumque cogtnt", quominus libera matrimonia contrahant.Paroecis tamen mandamus,ne facile arTmantmonta libero* invitis parentibus contrahentes , aut vago* reciplant fc ignoto* homine·, qui plerumque rcliôa uxore aliam , & nonnulli plure* , divcilis in lucis ducant : (ed pius diligentius inquirant de re , fc ea ad ordinarium delata , & ab eo quod decebit faciendi licentiam obtineant .

14. Grave peccatum eft, homines uxore foturos concubinas habere: graviflimum vero fc in hujus magni (aeramenti lingularem contemptum , uaorato* in hoc damnationis (latu vivere, ac audere eas quandoque domi ctiam cum

ANNO CHIISTI tiit* uxoribus alere *8c* retuiere. Quare ut huic tànto malo opportunis remediis provideatur , decreta fandorum concilionimSnfequendo , ftatuimut Concubinarios, tarn loiutoa quam uxoratos, cujuicumqoe Ratus, dignitatis & conditionis exiftunt, fi poftquam ab-ordinario etiam ea officio ter admoniti concubinas non ejecerint, feqtic ab earum confuctudine non fcjunxcrinf, excotimu-

t I nicatione feriendos effic: a qua rJon abfolvantur, donee reipfa *8c* cum effitetu ' admonitioni paruerint. Quod fi in concubinatu per annum nogleâis cenTuris permanserint , 'contra eos ab» ordinario pro qualitate criminis fevere procedatur.--

Ij. Mulieres, five conjugat* five folut·, que cum concubinariis feu adulteris publice vivunt, fi ter monitas obedire noluerint , ab ordinariis locorum, nuflo etiam, requirente , ex officio graviter pro modo culpc puniantur : *tc* ab cccicfia ejeâas per brachium feculare cetra oppidum , atque etiam extra diceccfitn , Il expedire videbitur , iidem ordinarii procurent clici, aliis poenis contra adulteroi~Set concubinarios inflïâis in fuo robore petmanentibus.

t

/

j *Dc 'cfiftcfh tr "ficelle.*

<· rjPiscort in fpccula conftituti , fupra~~

▮—s montem ponti, licut debent omnium inferiorum aâlones infpicere › ita meminerint fe omnium afpeâui exponi , nec pofic abfeondi ; propterea & in fuis promotionibus, *tc* in converlatione vit* , oportet ipfos elle irreprehenfibilcs , ut de aliorum provifionibus , *tc* geftis poflint efficacius cenfuram agere , omnibus prarlucere, ac bonorudi operum exemplum pr«oere .

1. Optamus omnes a Deo, atque aChriftianiffimo noftro rege fupplicos precamur , rfcâloaes reftitui cum veteri *tc* lynccra eligendi forma . Sed quoniam impetrandi /pes nondum oftendttur, cum contigerit fedem vacare , preces *tc* lolemnes fupplicationes ad Deum , ut gregi paftorem det idoneum, fieri mandamus.

j. Prztcr inquifitionem atque eloquium de fide, moribus, atque fufficicntia ad epifeopatum provehendi , quod ad fedem apoftolicam mittitur, lupplicandum duximus lanâiflimo D. N· pape, *tc* ad diâam fedem nomine hujus fynodi feribendum, ne ulli ad epilcopatum in noftra provincia provrlio expediatur , priufquam nofter metropolitanu' contuitus refcripferit , de ratione *tc* modis, quibus providendus perveniat ad epifeopatum , de ztate *tc* ejus natalibus , ft llt de legitimo matrimonio procreatus , fide, vita, *tc* doârtna luificicnri . Dc quibus antequam referibat, confulge debebit fuffiraganeos li forte aliquid refeiverint , quod ignoret , ut omnimodo obftruatur via fimulatis catholicis , fimoniacis, alieni facrilegii cuftodibus '& fàutoribus, aut aliter indigne epifeopatus ambientibus & occupantibus.

4. Poftquam obtenta fuerit proviflo , nili cpiicopus intra tres meofes conlecrationis munus fufceperit, fruâur quos ex conciliorum definitionibus, *luat non* facit, lcminaris, atque aliis pauperum familiis , necnon fabricis ecclefiz applicandos judicamus, licut eos quos epifcopi ex conciliorum decretis, line debita licentia non relidentes, amittere debent.

5. Obfervct capitulum abfentic lpatiomSc ad metropolitanum, (aut ejus fede mctropolitana vacante) ad antiquiorem provincia epifeopum, vel ad concilium provinciale, tempore quo celebrabitur referat, flTfruâus quibus debentur locis >dignentur.

6. Epttcojius non recipiatur a capitula , .nili fidei profellionem , qua ante promotionem ad lpifeopatum requiritur , juxta formam in hoe concilio provinciali fiipfp infertam repetierit , *fc* folcmoe juramentim przftiterit , quod neç per fimouiam nec aliis illicitis modis intraverit in ovile ▮ \

7. Non recipiatur etiim epifeopus, nifi in tonlura, *tc* totius corporis habitu convenienti , ac rogetur., ut in ea decentia permaneat , *tc* fiat forma grégis ex animo. , \

'8. Sufcepti ad epifcopale minifterium intcilligant te non ad propria commoda, non ad divitias, non ad luxum, fed ad labores *tc* follicitudines pro Dei gloria vocatos etfe.

j>. Nec erum dubitandum reliquas fideles ad religionem innocentiamque facilius inflammandos , fi prrpofitos fuos viderint , non ca qua mundi funt, fed animaram falutem , *tc* ccelefttctn patriam cogitare. Imprimis ergo quod eft pracipuum przdicandi genus , lta mores luos componant, ut ceteri ab eis, pietatis, frugalitatis, modeftir , continentia , *tc* humilitatis (que nos tantopere commendat Deo) exempla petere polfint.

10. Quoniam omnis pontifex ex hominibus affumitur, in his qua funt ad Deum, ut offerat dona & factificia , epifcopi , fi non quotidie, ftudeant tamen omnibus diebus dominicis aedeftivis, milGm celebrare , ecclefiz fuse cathedralis quant frequentiffime officils interelfe *tc* prceffe przdicatiomque verbi Dei , quoad poterant, inlittcrc, ac cetera paftoralia munera exequi.

11. Sint epifcopi modefto cum dignitate veftitu , mcnfa, familia, ac frugali victu contegti , atque in toto vite genere ac tota domo caveant , ne quid appareat , quod a fanâo hoc irftituto fit alienum, quod non fimplicitatem , Dei telum ac vanitatum contemptum prz fe ferat .

u. De ordine cleri aliquos fibi retineant epifeopi ad fuum minifterium , qui ad eorum menfam libros ad pietatem *tc* zdificationcm kcâantes legant, atque aliis de eorum convec-

tione fidele teftimonium przbeant : nec mulieres alant, de quibus ipfi aut eorum familia infamari queat.

t). Epifcopi videant, ne de redditibuseccleflz confanguineos, familiarefve ditent . Sed fi pauperes fint, iis ut pauperibus diftribuant, nec eorum caufa bona ecclcfiz diftrahant *tc* dilFlpent: fed ut boni difpenfatores ficut animarum, ita rerum ecclefiafticarum parati fint Deo , *Sc* omni pofcenti reddere rationem.

14. Non patientur epifcopi in fuis familiis ullos de hzrcfi, aut alio crimine, aut fcandalo notatos, aut fufpedtos. Decet enim cpilcofium fu· domui bene przefle, 8r eam non fo- 4P um criminibus fed etiam criminum fufpicione carere.

15. Canonici eathedralium ecclcfiarutn , ea fint morum integritate ornati, ut nomen fuum. tueri & retinere poflint , ac pre aliis clerici' canonici feu regulares ex obfervata ecclelialticç dtfciplinz pcrteâius regula nomini mereantur , a quibus ceteros ftudium & amorem ac tamquam regulam cultus divini non pigeat acclpere .

16.

16. Propter fimoniacos, aliafque illicitas pa- A
' CH*jsft âlones hoc tempore magno noftro dolére fre- CHluv.
I)li-, queotimes, nemini provideatur de dignitate , <j*r. 1
·ut prebenda , aut canonicatu. nec per capitulum aliquis admittatur, aut recipiatur, nifi prius iuquifitdm fuerit de caufis 8c modia quibus ad tale btfteficium pervenitur:

17. Quod fi vehemens aut apparens malifufpicio acceffcrit, nec tamen fatis probari poteft, ille cui provifum fuerit, ad purgationem canonicam ab Inruxcentio III. pontifice 'max. II capite Quoties ,^c cap. Inter follicitudines, titul. depurgatione canonica, in antiquis przlciiptam, teneatur.

18. Inquiratur etiam de ejut-essi provifunraft bde *tc* antêaâa vita ac conditione , ne Iit dequo poftea capitulum pudeat aut pceniteat . Idetn fiat de his, quibus a fede RomApi provideatur in forma :

19. Omnes in fua provifione *tc* receptione coram epifeopo, ac etiam incapitulo, fidei con·* feffionem cx forma in hoc provinciali concilio recepta canonici emittant, ac quotannis in fuis capitulis generalibus repetant ; alioqni fruâus non facient lilos, ncc illis aliqua poffeffio luffragetu

10. Canonici ad facros ordines intra «tatis tempus a jure prrfcriptum promoveantur : Ac cum honorem iacerdotalcm adepti fuerint , ante feineftrc minifterio altaris infervire incipiant, ac deinceps omnibus dominicis *Sc* feftivis die- C
bus, atque etiam frequentius celebrent, nifi juflum ab epifeopo *Sc* capitulo probandum interveniat impedimentum I

it.Modefto, *tc* abfque feticis in ecclefia togis, *te* extra earn decenti vcliitu utantur , ac coronam in vertice capitis, morem antiquum infequendo deferant : vitam *Sc* familiam ad przfcnptam epifeopis normam componant , atque a cohabitatione *Sc* fcandalo mulierum maxime caveant : dcprehenfi vero concubinariorum panis fubjaceant.

11. Quod fi prrterquam ex legitimo matrimonio filios fufeeperint , fpurii ex ipfis nati , non in eadem ecclefia, in qua pater canonicus extitif, beneficium ullum , aut penliones fuper fiusfttbus beneficiorum obemere valeant. Quod etiam ad epifeopos &t alios omnes provincic beneficiarios extenditur.

xv Omnes canonici , *St* qui dignitatem in eedefiis cathcdralibus obtinent, ad refidentiam aâualem obligari decernimus , fub pana omiffionis fruftuum , nifi ex legitima caufa explicanda , *tc* feriptis tradenda abfentes fuerint : ita tamen ut contra dignitatum, canonicatuum, Ac prsbendarum fundationes *Sc* inftitutiooes, non poffit capitulum judicare.

14. Inter juftas abfentia caufas habeatur , fi unum aut duos de dignitatibus vcl canonicis cpifeopus mittat , aut fecum pro confilio deducat, ad vifitandum dicccefim, vcl ad concilium E
provinciale , aut ad aliud pro religione vcl diacefi urgens negotium : non tamen dlutius excufabuntur, quam duraverit negotii neccffitas.

Cum dignitates in cathedralibus eedefiis ■d confervandam augeodamque ecclefiafticamdifciplinam fuerint inftitutc , ut qui eas obtinerent, procellerent pietate, aliifqueeffentexemplo, merito qui ad eas vocantur tales effe debent , qui fuo muneri poffint rcfpondcre . Nemo igitur deinceps ad dignitates quafcumquc , quibus cura animarum lubeft. promoveatur, M-

fi qoi kltcm yigefimum quintom lue «tatisannum attigerit , *tc* clericali in ordine verfatui dodrin· ad fuum munus neceflatia ac morum integritate commendetur.

16. Decani feu prrpofiti , arcbidiaconi , *tc* pcenitentiarii fint in omnibus ccclefiis, ubi fieri poterit, magiftri in theologia leu doâotes, aut licentiati in jure canonico , non tamen per faltum promoti, St in quibut ccclefiis non* eft prnbenda annera paoitentiari- , nec pernitentiariur caponicalcs diftribntionci percipit , inneâatar. Non liceat autem psxnitcotiario bénéficiée curatum aut aliud onui fufeipere , quod ab affidua relidentia *tc* quotidianp officio poffit eum divertere.

17. Archidiacom quotannis per fe vihtent , *tc* diarium Gro vifitationis ad epifeopum referant . Quod li neglexerint/, aut alia da caufa per epifeopum aliquis doâor in theologia, aut aliui idoneus repertus, Scab ipfo approbatus ad vilitandum deputetur I

18· Cum certum lit ecclefiam caihedralcm ab epifeopi cathedra denominari ; ac epifeopum ad eam inftitui , fc de ea polfeffionem capere › fatis abfnrdam quorumdam opinionem eaftbmamus allerentium , omnem in cathedralibus ccclelils auâoritatcm penes capitulum *tc* decanos permanere . Proinde declarat hac fanâa fynodus, pracipuam in ipfis eedefiis au&oritatem, & rerum gerendarun potcftatem ad epiCcopos pertinere. Eofque confilio *Bc* opera capitulorum & dignitatum juvari debere, ut membrorum capiti cohrrcntium , *tc* obfequentium , de ut omnia in domo Dei ordinate 3e cum reverentia traâentur . Ceteris autem in rebus , capituli dignitatum, *tc* canonicorum Jurifdiâlo *Sc* poteftas, fi qua cis competit, ialva intacta omnino iclinquatur. Qtivd autem de epifeopo hac in re dictum eft , perfonam iplius epifcopi non excedar. nec ad ejus vicarium extendatur .

19. Cum itaque maxime fit congruum rationi, ut epiteopis his honos tribuatul , qui eorum dignitati pareil, illorum albitilo iclinquatur , f>nmam fedem in choro eligere, in qua nemini iceat federe. In lus vero ccclelils ; in quibus ab antiquo non eft *illis qui dignitates* obtinent certus (edendi delignatus locus , epifeopus aut capitula cifdcm fedem dignitati convenientem, m qua aliis canonicis ledcrc non liceat, slfignari curabunt.

50. Ceterum cum de ratione celebrandi officii divini accurate in concilio Belliienfi fuerit ordinatum, praecipit hzc iinâa fynodus sn Illodccreta , quomodo divinum offkium fit ordinandujn, A quo tempore quilque debet efle in choro-ftjtuant renovari, ac diligenter Ac linetraude ab omnibus obfervarl.·

jl. Tempore miffr majoris, maxime diebus feftivis, capitula feu aâus capitulates, aut ahi traâatus per canonicos non celebrentur, nifi forte urgens &· evidens ingruerit necedlitas . Qui vero ad ipicm horam capitulum indixerit, a diftiibutionibus quotidianis per hebdomadam fit fofpenfus, neque ipli canonici pto illa horadiftributiones ipfas lucrentur , *tc* praterea liceat epifeopis poft trinam admonitionem przicntis decreti contemptores excommunicatione ferire .

jx. Quod non fit licitum ulli , quam epifeopo, dignitatibus *Sc* canonicis ad majus altare miffam celebrare: quam ipfi decani *tc* qui dignitates obtinent, fuo ordine per hebdomadas,

"anno CHUS 11 Iri<>

f*<ut βτ »In divina officii perfolvère , fuaque muneri per fe *ft* non per fubftitirtos adimplere , arque epikopo epifcopalia officii exercenti infervire teneamur Multa /ane pro ccclefic decore ftatuenda vifa lunt , qua tamen certis de caufis ad futurum 'concilium provinciale remittenda exilliuiamus : *Si* interim bec fanâi fynodus ecdeiiarum capitula hortatur, ut his in rébus morem ecclcfic metropolitans quoad neri poterit ,· iniequantuT.

5 J. Przcipimuaicapitulis, ut'intrl trej menies omnia fna flatata boni fide fuis epifeonis communicent , que ad banc fynodum debuerint adferre. Curent autem epifcopi de ftatutorum illotum obfcrvatione , in quibus cum Ipforutn capitulorum confilio, aut immutent aut addant qu* ridebuntur expedire, dummodo juri communi Λ facilis canonibus non advctlcntur.

! Si quis ejufmodi natuta aut alia inlVumenta fundationrtm , bonorum, reddituum, puvilegiotum Or juripm ad epikopatum , aut ad capitulum , aut ad aliquam dignitatem , aut przbendam , aut cipcllaniam , vel ^tiam ad quamcumque eccfeliam Sc monafterium IjcS.intium , apud le cclavetjt . nec mira (patium trium menfium a dic publicationis hujus lyn>di refiituerit cpilcopo, au: capitulo , vel iplaruni ecdefiarum *Sc* monafteriorum przpolitis , maneat per hanc fynodum iplo faiio excommunicatur, ncc ab cpilcopo abfolvatur, donec juumento affirmaverit omnia a fe reftituta . Quod przfcns decretum volumus quotannis in lynoi. dis dioccefaols 8c capitulis generalibus publicati .

·,$. Cetera quz ad vitam 8c konellatcm Canonicorum fpcftant , diligenter obierventuc·ne.· linantur (arcularium hominum , aut litiunty aut negotiorum procuratores effc , aut adores^ aut in laicorum domibus habitare , Sc quas habent de opitulis inopis lucri grana laicis lilicare , aut mercaturam exercere, qui ad uluramdair, ut alium inlionellum quzftum lcCtiri, aut Nimlis lufibul, cibis & epulis , aut aliis rebus vvims dednoi elfe, aut cum fufpeCiis lcandalo notans vuis fle mulieribus verfiri : ne propter illos Dei &■ ecdcfiz nomen blafphenieler ; & capitula ipla infamentur.

/ urpu

;6. Sicut non licet epifeopo res ccclefle alienate ime confenfu capituli vel fuperiorum a«-floiirate : ita vieillira, nec capitulo fine cognitione, *Sc* licentia cpilcopi, atque altorum i>penorum. Propicrca declaramus lingulos de capitulis excommunicationis fententia innodari, ncc eorum contraiftum valere , qui res mobiles miniftcrio ecdcfis dcllinatal, live fundos Λ alias res immobilis capituli aut dignitatis alicujus, aut prabends , aut capellanic in ccclefia conititur*, aut fabricz, inconfulris epifcopis, aut fine enfiim *Sc* fuperiorum pcrmiflione, nc przletmiŒs aliis folemnitatibus , a fateris carjonilius requilitis diiraxcrint , *St* iit-Jua commoda verterint , fed dc lacrilcgio cotnmillo reneri ad rcllitutionem. Quod idem de epifcopis (enneadum cll. Idcirco jubemus diligenter hinc inde inquiri, juxta decretum concilii Tridentini, fi forte inique alienata poffint in integrum rcllitui, aut cx vendentium bonis compenlari t *Se* «lcinccps fi quid hac in re peccatum fuerit ■ volumus ad dominum mctropolitanum aut lynodum provincialem referri , ut de bcrilcgorum panis (fatuatur.

j

p. Quz de cathedralibut cccfefih *Se* canonicis diita funt, placet ad collcgiitat *St* earum canonicos, quoad fieri poterit extendi. In quibus fi extra civitatem, in qua fedes epifcopalis exiftit, confiflunt, optamus & decernimus , fi fuerint faltem fex prtbend» , unam doâori theologi* feu bacchalaureo , viro bono, exponendi *Sc* interpretandi facram feripturatn perito, juxta decretum concilii Tridentini : ea tamen lege *St* conditione, ut ipfe non definit extra przdicationis' 8r leâionis tempora , ccclefi* cum aliis canonicis defervire : alios vero canonicos, ut favore (ludiorum aliquid de futnmo jure *Sc* horis ordinariis remittant *St* indulgeant, hortamur. Patronos autem , *Sc* illos .ad quos illarum prebendarum difpolitio pertinet *i* rogamus in domino , ut fu* *Sc* (ubdieorani faillit & ncceflitati coniulentes , noftrs propter Deum conlitutioni obedient. Ecclcfi* vero , in quibus laera feriptur* lcitio commode haheri non poteft ,· (altem magiftrum habeant, qui clericos aliofque pauperes fcholares grammaticam gratis doceat , cui dc congrua aliqua mcicede juxta ejufdem concilii decretum provideatur.

T Înocnlirn ijtu

e

*

Dc *tpifc»fcrum tjfi.iu.*

t. T~^ Pifcopo creato, atque fibi *Sc* ecclcfi* caJL-a thcdrali unquam domui fuz bene przfidenti incumbit , allos inferiores cur lua conlccratione ordinare, & fuper populum libi com«nifhim conilituerc, ecdclias atque alia ncccilj-six confccrarc : ordinata vero , conftituta & (aerata ex fua jurildiâione vilitate , explorare ac judicare. Dc quibus per ordinem in nofttis ecdefiis providendum.

I

a. Epifcopus ante menfem quam ordines conferat , per decanos rurales in tora dioeccfi lignificet, ut qui ad fubdiaconatum admitti deliderabunt, mandatum ab eodem epifeopo accipiant, quo ordinandorum pateeeus , aut alter cui magis expedire videbitur, committatur, qui nominibus ac defiderio eorum, qui volene promoveri , per tres dies dominicos aut fcilivos publice in ccclcfia proclamatis, ficut fit its nutrimonils , de ipforum ordinandorum natalibus, «rate , moribus , *Sc* vita a fide dignis diligenter inquirat , *Sc* literal teflimoniales , ipiam inquilitioncm fallam continentes, ad ipiurn epifeopum quamprimum tranfmittat .

5. Ordinationes factorum ordinum ftatutis a jure temporibus ac in catbedrali ecclelia votatis , przlentibufque ad IJ ecclefix canonicis, etiam ad majus altare , *tc* inter miflarum folemrwa publice celebrentur. Si autem in allo dicœccfis loco , przfentc clero loci , dignior , quantum fieri poterit , ecclelia temper adeatur.

q. Prima tossfura non initientur, nifi qui attulerint in feripiis fidele teftimonium a parceco quod nati fuit de legitimo matrimonio , *Sc,* quod confirmationis (aeramentum iufcCpermt, quique fidei rudimenta , *Se* imprimis lymbolum apoftolorum noverint recitare , *St* de quibus fuerit probabile , eos non fzcularis judicri fugiendi fraude , fed ut Deo fidelem cultum prXirnt , hoc vir* genui eleg'ITc .

V Promovendi ad facios oidines duobus *ititem* diebus ante oidtnailontm , ad locum ab

cpi(-

anno CHXISTI I>'»» epifeopo defignatum reniant, in hsbitu & tn.t- jura decenti, alioqtii nou recipiantur.

6. Epifeopus, aut illi quibus examinis committet hegotium, otdinandorum genus, pcrfcnam ac membrorum integritatem, ctatem , anftitutionem, mores, anteaâam vitam . doiirinam & fidem diligenter invcliigabunt, *Bc* otrum » in hi· quae ad exercendum ordinem pertinent , fint inftruâl : fed ante omnia, fi polfint expedite *Bc* diftinfte legere in ecclefia accantare atque' etiam (cribere, ire pottea lit otnnibus manifolia eorum infeitia ; deinde fi prov^âiotii lint ntatis, rogabunt debigathia , de titulo patrimoniali, aut beneficial·, *8c* quibu· in ecclcfiintendant infervire, ad eafque ordinari : ncculiAus ordinetur, qui illi ecclelia ; aut plo loco , pro cujus neceflitate aut utilitate judicio fui ,cptfeopi aflumitur, non aferibatur, ubi fuir fungatur muneribus. Ut poftea in omnibus literis ordinum fufccptorum apponatur , ordinato· ad talem ecclefiam, a qua fine epiicopi licentia m feriptis tradenda, non liceat ad alienam cusm cjufdem ditxcclis tranlire .

7. In examine archidiaconi prrfefites, aut canonicus theologalis, ab admiflis *8e* probatis fidei confcflionem cx forma in hoc ron'illio provinciali recepta exquirant , 8c ptxnitcntiaras interroget, an aliqua itregnlaritate , vel excommunicatione obftriiti teneantur , unde a fufeipiendis ordinibus impediantur . Eoldcrn vero ipfe, vel alius idoneus per ipfum compriflus in confeflione audiat, antequam ab epifeopo cpnfecrentur.

Si epifeopus aegritudine vel aliquo jufto impedimento ab ordinibus conferendis avocatur, non aliter fubditos fuos, quam hoc modo jam probatos 8r examinatos ad alium epifcopum ordinandos dimittat.

9. Ex lacri concilii generalis prsfcripto, nullus ad fubdiaconatui ordinem ante vigefimum fecundum , ad diaconatul' ante vigefimum tertium , ad presbyteratus ante vigefimum quintum aetatis fuz annum promoveri debet.

10. Moneantur in fua promotione fubdiaconi, ut intelligant deinceps Deo auâote le obligari ad continentiam, & faltem diebus dominicis *8c* (olemnibus , cum altari miniftyaverint , ad facram communionem percipiendam , licut.Ae diaconi, *8c* utrofque ad breviarium recitandum teneri declaramus . Qui vero ad presbytetatus ordinem aflumuntur, diligentiori examine comprobentur, an fint periti *8c* idonei addocendum populum, qus fcire omnibus neccflarium eft ad lalotem, necnon ad facramenta adminiftranda , difcernendumquc inter lepram *tc* lepram , *tc* peccatorum differentiam, ac cafus parrxeis conceffos, *8c* epifeopis atque pontifici Romano in foro confcientie refervatos. Sint vero ita pietate *te* caftis moribus confpicui, ut preciarum bonorum omnium exemplum , *te* vit* monita ab eis poiiint expeâari.

>1- Moneantur infuper, ut intra femefirc fine alterius cujufcumque licentia, miifam primam celebrent, *tc* deincipi repetant faltem omnibus diebus dominicis *tc* feftivis folemnibust fi autem curam habuerint animarum , tam frequenter , ut fuo muneri fatisfaciant. Sin contra hoc négligentes aut contumaces deprehenfi fuerint , cujufcumque conditionis *tc* qualitatis extiterint, per parcecum, in cujus paroecia habitarim, vel per decanum iterum moneantur dc debito officio : contemnentes vero deferantur ad epifcopum, qui port trinam admonitionem, contra euldem

ad excommunicationem procedit . Id quod fieri jnbc.nus primo quoque tempore , contra eos anho CHUIJTI qui a multis annis facro presbyteratus ordine *1·,*· initiati ^necdum acceffcrunt ad fandum facrilliciam mule celebrandum , led nicans tantum communionem , camquc uro iumunt · quam, nifi intra fcmcftre fe presbyteros in altari pr»buerint , illis quoque denegari jubemus, Ac poft trinam admonitionctft ercommunitatos denunciari. In qua excommunicatione fi per anuum permanferint, contra cos tamquam luipcttosde nrteli procedatur.

(a. Simonia ficut Giezi vultum immutavit ac lepra irrdivit , ita univerf· ecdcfire faciem deformat , *tc* pulchritudinem variis rugis *tc* maculis contaminat . Sed ut ferpens cuoflis animantibus terrât aftutiur E am corrupit , fie J ad cccJiliae corruptionem hec pellis varils 8e occultis artib-is le Iriiuiu.it , ita ut vix poflit intercipi . Metiio prima herelis vocatur , qus ncc Deum timet tanti facrilegii ultorem, *tc* Spiritum fanftuns quantum in fe eft venalem habet . Sicrtt impius Cum venerit in profundum contemnit , ita noftrorum temporum compleram malitiam cetnimut , ex eo quod iimonia potius ridetur, quam puniatür.

15. Ad tant* igitur impletatis dcteftationcm *te* extirpationem , fingulis diebus dominicis in pionao Ac in omnibus concionibus declarari pracipirnus , vi'erc in perpetuo Ilatu damnations, jure Ar ipfo iaão excommunicari , ncc fatere liudus luos , fed teneri ad reflitutionem , *Bc* tituli ccifionem , quicumque pecunia aut alterius rei ..temporarie pretio expreflo vel tacito beneficium ecclefuflicurn adipticuntur , vel alteri procurant ; *8c* ab ecclefisftiets viris irregularitatem incurri , quoties in eodem ftatu celebrarim divinum mille officiam.

14. In confcffionibus de fimonia diligenter inquirendum , ac confitenti le aliquod beneficium pecunia aut alia re temporali libi aut alteri comparalle , abfolutionem (ficut de cafu fummo pontifici relervato) nifi in mortis articulo denegari ftatuimus. In eadem confeflione D moneri jubemus de peccato mortali , cum qui vel folam intentionem *tc* mentem habuerit ad beneficium pervenire per fimoniam J & cum qui ufque ad aliquam conventionem ptogreflus fuerit gravius pctcaffe : lcd indiâa debita peeniteatia per legitimum facerdotem abfolvi pofle .

1$. Omnes confcii, participes ac fcientes ab aliquo commiflam fimoniam , nifi quantocius epifcopo aut proprio patoeco revelaverint, ut ab ecclelia fimoniacus eliminetur , ne abfolvantur in foro coqfcientise.

rS. Propter nonnullos intrepide vendentes*8f* ementes faccrdotia fpe veni* per indulgentias comparanda , cenfuit hac fanâa fynodus fan£ dlillimo D. N. papa fuppiscandum , ne deinceps fimonia crimen , nili cum expreila obligatione cedendi beneficio per fimoniam quanto icmittat.

17. Refignationcs quorumcumque beneficiorum cum retentione frodtuum , vel penfione , qua poftea ab his qui refignatiohes illas acceptaverint, prefertim pretio line audforirate ledis ajxsftolica redimitur, pro fimoniacishabendas judicamus. Praterquam enim quod mentalem faltem fimoniam , aut etiam jsaâum Illickum anteceflilfe frequentius deprehenditur , cspetieutia docet , hoc sinum efle velamen ad

AMKÛ CHXttri >rir- contegendam fimonis turpitudinem *te* malillam.

18- Rclignationcs fada prius incognitis, aut his quos nulla virtus , aut lingularis eruditio, aut alta honetta cauia commendat , fufped» dc limonia redduntur, prafertim fi quid rthcL te adum fama proclamet-

iy. Tales igitur rclignationes non debent ab ordinario abfque purgatione canonica , cx decreto Ihnocentii 111. renovato , cum de canonicis cathedraltum ccclefiarum tradatum eft, admitti.

aa. Omne» penfiones & padiones fupet beneficiis, in quibus tion intervenit ledis apottolice approbatio , illicitas *Sc* limoniacas declaramus.

: ı–"Noη levius malum noftris temporibus aut exortura aut longius propagatum eccleliam affligit , ac perdit , per aliorum beneficiorum clitellarios almos & cuftodes , qui confidentiarii vocantur, quorum nomine *te* minifterioviri laici ac mulieres hereditate poffident fandyarium domini , ac profanant . Tam illos cuftodc» , quam cos quotum cupiditati defetviunt, dcnunctati quoque in pronao 8c concionibus pro excommunicatis, *Sc* teneri ad reftitutionem fruftuum atque eorumdem heredes , cx bulla fandiffimi domini noftri pape Pii V. per omnes dies dominicos jubemus . Quamvis autem ficut fimoniari vix detegi , ita cuftodes IIII vix latete poffint , attamen a confeflariis in foro confcientfte de his quoque volumus inquiri, *tc* confitentibut laicis viris *fe* mulieribus fe huju» facrilegii participes efle , minime abfolutionem dari , nec ad communionem admitti quocunquc modo compertos , prstterquam in mortis articulo , nifi prius rcftituetint pro viribus frudus perceptos pauperibus aut fabricis ecdeliarum , *Sc a* tanto crimine abftinuerint, atque a fanâiffimo Romano pontifice abfolutionem obtinuerint.

Ia. Eodem crimine tenentur, & eifdem panis fubduntur omnes patroni , five ecclefiaftici "fire laici , qui colore patronatus beneficia ecclefiaftica in fervitutem redigunt , dum per fuppofitas clericorum perfonas , aut ex paâo tacito vcl expreflo cum ipfis inito in prrfentattone fuorum beneficiorum , fcu quacunque arte ; aut quofunque quefito colore jura aut frudus eorumdem , aut partem ipforum in ufus proprios convertunt : All· vero fine jure patronatus , atque etiam fine ullo titulano ▮ auc per aliquem fuppolitum aliena beneficia vl occupant , eorumque jura auc frudus dcprzrfanlul : contra utrofque pradido modo procedatur, qui etiam cx decreto concilii Tridcntini diâii patronatibus ipfo jure privati «aiftunt .

I j. Quicunque vero clerici tam nefanda fraudis *St* ufurpationi» fabricatores feu confenilcntes , atque alieni facrilegii fautores fucrmt , eifdem panis per generalia concilia Bc decreta pontificum fubjacent , necnon quibufcunque beneficus privantur , *Sc* ad quacunque beneficia inhabile» efficiuntur , atque a divini» ordintbut fufpenli, nec in foro conlcientis poffunt abfolvi , aut fuorum ordinum extentioni per ordinarium reftitul , nifi poft integram fatufadioncm Ac abfolutionem prediâam . Celebrantes vero in eo ftatii irregularitatem taperincurrunt , Bc multiplicem damnationem , tam ia praienti quam in faturo faculo fibi acqolrunt.

If. Ad detegenda» autem iftas Br alias Cmoniaças fraudes in facramcnto confeffioni» .de hi» inquiratur, dèceaturque de peccatorum gravitate & panis · Ordinarii vero de femeftri in femcftre cenfuras ecclefiaflicas mittat per fuaa cedefias , ad fines revelandi illorum criminum confcios & participes : 8c nvelationes nifi patesci Ratitn ad ipfos miferint, pro modo culpa puniantur. *"ânj £* CHAUT] ij«i.

1]. In beneficiorum refignatioq^bus, *tt* aliis ceffionibus , multe fraudet a notariis apoftolicis committuntur , quibus ut obliftatur , precipitous ut in omnibus dioeefibus , qui fe dicunt notarios , fe prefentent epifeopo intra tres menfes , cum faa notariati» promotione *ft* immatriculatione . Scrutetur autem epifeopus eorum fufficientiam Br fidelitatem » Br quos idoneos non judicaverit , aut quomodocumque in officio delinquentes › ipfis officii exercendi in negotiis, litibus *St* caulis ecclefiafticts*Sc* fpi-ıtiusIma» perpetuo aut ad tempus ufum prohibeat . Omnes vero ad legitimum numerum ex edifto regio redigat . Ceterum quia notarii apoftolici , aut nulli aut rari admodum nunc creantur a fede Romana cum potcftate alios creandi , cum jam in noftris dioccfibus deficiat legitimus numerus , ac periculum fit , ne tandem nulli veri inveniantur fupplicandum fanâiffimo D. N. papae judicamus, ut epifeopis largiatur facultatem .creandi notarios apoholicos tantum pro fua diacefi neceflarias . Moneantur infuper notarii , ut lingulis annis fuas notas five minuta atque procurationum authentica ad epifeoporum lecretariatum referant, Br curent in regiftritinfcribi atque inferi.

16. In diacefana fynodo fingulis annis ab epifeopo fex examinatores conftituantur ab eadem fynodo approbandi . Sint autem msgiftri feu doftores feu licentiati in theologia , aut jure canonico , vel alii clerici feu regulare», etiam ex ordine mendicantium , aut etiam *ix*~culares , qui ad id magis videbantur idonei ; jurentque omnes ad fanda Dei evangelia , fe quacumque humana affedione depolita fideliter munus exeeuturos. Quoties parcecialis ecdefia , quomodocumque vocatio acciderit , aut prelentatus ad paracialem ecclefiam , live a patronis laicis live ecdefiafticis collationem ab epifeopo requiret, aut promotus ad illam a fede Romana in forma *Dif»»nc* literas de vifa lignatura poftulabit, antequam ab epifeopo collatio decernatur , qui promovendus eft examinetur , juxta Tridcntini concilii decreta intra diem prclentationis, fi fieri poflit , idque gratis , a tribus de IIII» examinatoribus cum epifeopo five ejus vicario, de fide tc religione, de anteada vita , df fufficienti dodrina , de his qua ad paraeci-officium in {aeramentorum adsnmiftratione fpedant t atque tam interrogata quam rcfponfa in feripeis redigantur, *A* lecretario tradantur fervanda, fi forte iis de capacitate aut incapacitate faborta fuerit. Secundum vero cohfcientiam , de ejus fufficicntia aut infufficicntia pronuntient examinatores, confeftioncsnque fidei ab illo caigant , Bc juramentum de limonia non cumatia, nec accipere beneficium ad cuftodiam aut aliam injuftam penfionem. Caveant examinatores IIII , ne dedissent ad dexteram, aut ad finiftram: led coram Deo ac pro falote animarem , qu» providendo committuntur, judicent . Qyi autem (ernel exams- .natus fuerit, pro diverfiiate provifionumiterum examinari debebit · · Nec vero patronis ecde- fi-- a sw», * «s».--fy Zâasitî*

Ajnro" CHIKTI ijii. fiafhcu, qui nequeant /ari*re, liat ollam pne- judicium per illoa examinatore* . Synodu* llll* coaceffit, ac priu» cogantur fuam exhibere pestfentationem in fetipti*> quam per examen fuerit judicatu* idonent , quem intendunt ptaftntare epifeopo.

ad. Sl parfenlato At petenti collationem fibi dari de quocumque beneficio , renuerit epileopia dare, cogatur caufa* recufationis fac in feripti» exprimere: ncc liceat fuperioricollationem decernere , nifi priu* dilcuffi* cauli* *Sc* judicati* , profiter qua* epifeopo* recufaverit collationem dare, alioquin fuperiori*collatio nulla erit.

17. Inter epifcopali* officii munera , prcelpua eft, *tc* ad (afatem gregi* ncccflarla, vifitatio. ViCtatronum autem omnium prrcipuu* Gt fcopu* , fanam orthodoiatnquc doArinam expulli* hetefibu* inducere , bono* more* tueri, pravo* corrigere , populum cohortationibus *tc* monitionibus ad religionem , pacem, innocentiamque accendere. Cetera , prout locu* , tempo* *tc* occafio fetet , ex vifitantium prudentia ad fidelin*n fruAum conftitucrc. Ante fuumacceffum , epifcopi curabunt omne* moneri de facramcnto confirmationi* fufeipiendo . omne* ad poenitentiam cohortabuntur , *tc* quo* aliquo peccato teneri cognoverint > cuju* abfolutio epifeopo refervatur , eo* pic confitcntc* , ipfi per fe aut per alio* abfolvent . In fingulis loci* a viri* crate, ufa Ar probitate commendari* fabtiliter inquirent de omnibus , que eos pro officii fui munere fcire oportebit ! An derul , an populus ambulet in vils domini , an aliquid Gt quod epifcopi cognitionem *tc* medicinam defideret , an aliquid qaod corrigi & emendari debeat · In ecclcfiil* fabricam , faera mentorups Ar reliquiarum capfa* , vafcala, ornamenta omnia, an quo debent ftatu, nitore, *tc* integritate fint , Inveftigabunt. De iifdem reliquils *tc* de Imaginibus cenfuram ferent . Sl confecranda fint altarii, aut cccteGc , aut *tat*tneteria polluta , confccrabunt *te* reconciliabunt , aut ad id opportunius tempus delignabunt. An beneficiarii cccleflas fua* legitime poffideant: an adminiftrationi facrarneatoeam, feftorum , miflarum , & omnium divinorum officiorum , atque etiam fundationum pro defundis celebrationi, alliſque oneribus *Sc* muneribus fatisfaciant , interrogabunt . Videbunt etlam que fit clericorum vita moram ratio, veftitu* , convcrfatio &.' familia , *tc* circa eccleGa officia cura *tc* diligenti* . Deinde difpicient an populus debitu horis *tc* diebus eceleGam frequenter. An legitima matrimonia contrahantur *tc* celebrentur , fl qua fint divortia *tc* adulteria : fi heretic! · ufurarii , facrilegi , Concubinarii , allique flagitiofiffimi homines , qui quadragefimam, alia jejunia, fcflo* dies *tc* reliquos cccleflc ritus non lcrvent , aut qui faltem in anno peccata fua ftatuto tempore non fuerint confefli , aut eucharlftiam non fampferint : qui pia legata defraudaverint , qui parceco faobediente* flnt, aut in domeftica dilcipltaa négligente* · Sl monafterram, fi hofpitalc▮ aut aliu* plas focus occurrerit, fuo ibi defungetur officio, nec aliquem gravabunt, aut ab aliquo exigent, prmterquam quod a jure vel confuctudine ipfl* eft praftrtutum . Archidiaconi , Ac decani , Ac alii inferiote*, In hl* ecclefils , ubi hkâcaus vifitatiorsem exercere conlueverant , hanc propofitam vifitandi regulam oblervabunt, Ar vifitationis a fe fadw infra menfem rationem m fcriptis reddent epifeopo , *Sc* depolitiones teftium, ac integra aAt ei exhibere tenebuntur. Sl qui alii habuerint jus vifitandi, eam prrftjbunt, nec propter eo* epifeopus , vel eo impedito ejus viGtator, csfdcm eccleGa* feorfara ab hi* vifitare prohibeatur : Nec ulli*, ubidevifitationc , aut morum cotre&lone agitur, exemptio, aut appellatio debet patrocinarl, aut exacutionem eorum, qoc judicata fuerant, fafpendere. In hi* enim epifeopus cenfctur faltem fedi* apoftolica: audoritate *tc* delegatione defungi , flcut a gcneralibas concilii* At prafertim Tridentino fututur.

19. Quicumque indebite jura epifcoporum. archidiaconoram , aut illoram viGtatorum folvere recufaverint , poft trinam admonitionem «communicentur.

jo. Ad epifeopo* fpeâat etiam pauperum Ar mifcr,bilium perfonarum paternam curam gerere : Sed flcut fabricarum ecclcfiafticarum regimen. ipfi* primam fuit ablatum , Ar ad laico* translatum, ita pofteriu* portio pauperum in leprofaria* 8e hofpitalia diverli generis divifa dc manibus epifcoporum Aoaliotum clericorum, ad laicorum admimftrationem tranfiit . Sed quanto ecclefiarum Ar pauperum bono utraque commutatio contigerit, rc* ipfa loquitur. Aplerifque laicorum fabricaram dilapidantur pofleffiones, Ac in allo* ufu* diftrahunrur: per eofdem leprofaria fine leprofit , Ar holpitaha Gne pauperibo* aut rari* admodum gubernantur, *tc* res eorum, videntibus nobi* , nec potentibus obGftere , alienantur . Rogamus faltem in domino cos, in quorum adminiftrationem faut illa.' eonceffa , ut impolitum Gbi onus , officiumvc adminiftrrnt , atque folicitudioem infirmorum, pauperum , *tc* miferabilium perfonarum , Ac nolpitalitarem quam debent , cx fraftibu* ad id deputati* adu exerceant . Quod l* hofpitalitatis munus adbibiti* omnibu·, ad qu· tenentur , neceflani* re ipfa obire cclTavetint, aut bonis Ar pofleflionibu* atque proventibus, flve ad faaa, llve ad fuorum civium neceffitate* aut commoditate* , contra fundationes fuerint abufi , hofpitalium quidem Ar leprofariarum adminiftratione ac cura perjietuo privari debent » aliique eorum loco ab ni* ad quo* fpeâat fabfti» tui, *tc* nihilominus ipfo* teneri in confcientia declaramus ad pofleffionum *Sc* fraAuum reftitntionem, quos contra hofpitalium *tc* leprofariarum inftitutionum abalienaverint *tc* prodegerint , qoc nulla el* renxiffione aut compolitione induged poleft . Tutius tamen cflet gubernationem ejufmodi locorum uni *tc eidem* perfonc ultra tnennium non committi *tc* ftatim rationem adminiftrationi* peti . Qpod fi leprofaria Ar hofpitalia ad aliquarum perfonarum genu* *fufei*picndum fuerint inftituta, nec flmile* perlona, aut perpauca reperiuntur , tum ftuAus poffunt in alium plum ufum, qui eorum fund*noni prosimior fit, ac pro loco *tc* tempore utilior, converti , prout ordinario cum duobus de capitulo magii expedire videbitur. Quoniam vero in ajlquibu* hofpitalibus aer leprofanli fani viri ** muliere* regulati oblcrvautic addiAi, fed ut plurimum valde corrupti , ad eorum reformationem faltem auAoritate apoftohea fibi m vifitationc , etiam contra exempto* concéda , procedat epifcopus ex deereto concilii Tiidentini , quem ad hoc etiam fpecialiter committi., fapplicandum dusimu* Chnftiiniffimo noftro regi, Ar magno ejus clcemofjrnario : ne per drfiAsim rilitantium clamor pauperum Ac flagiisoram coormisa*

Afcen*

AMHO CHAltTI *»·*-

AMNO CHMJTI -**<-

aiccndant in **lum coram Deo, Si qua veto hofpiulia in cpifcoporuth poteftate manferint , ad eorum reformationem ex hir procedunt.' Sed liqua bonorum» que pauperum funt, adminiftratione epifeopus aquibufdam fzculailbus contra jus & equum fpoliatur , fetant fc cx faCtil conciliis, (ifu: omnes lifurpantet jura k bona ecclefiaftica', anad>tmAti)i*0bjicl .

;I. Synodi ditxcefanz qudumis fuis tempo libo» celebrentur. Liceat taniSi cpilc »pis ad levamen lui cieri , li fa <fspcdire videbitur , de duabus in eodem anno unam icmi'tcrc I &> alteram diiigentli-^ convoca.e . ad eai accédera teneantur exempti etiam omnes , qui alia· ceffante exemptione interefle deberent , *nec* capi tuli* generalibus fubdunoft. Debent etiam illis fynodis interefle ratione parcacialium , aut aliarum frCularium ecclelirum , etiam annexarum , qui illarum curam getunt, quicumque Illi fint. Non alium in his prjelidcic oportet , quam vicatium geneialcm epifeopi in ejus abfcutia, nifi Jede vacante : 'lum enim ad decanum *fc* capitulum eccicliz' cachedrails redit diceretis adnuniitiatio . In ipfis aachidiaconi fc decani rurales de curatis tam przfentibus quam abfentibus epifeopo debent reddere rationem , fc omnia in viluatione & Calendis audi*a8rcom perta referi I, examinari ac judicari & ftatucncia publicari .

34. Curati ne deinceps in ip.it comparcant fine fuperpeilicco, Bola, ac toto habr.u facerdotali ; alias dure, incçepcntui & muldentur Cenfura ibi flat dc Cingulorum m Iribus, de otfenuonibus inquilino, ac infligatur penna po-'tius pcrni'cnli< quam pecunia . Adhortatio veto publica adhibeatur , live ab epifeopo, Cive ab alio, dc vita dc lionelhte clericorum, & rebut pro tempore ftatuendis . Ibi denique eligantur tcftcs Ivaodales , five per decanatur, Ilve aliunde all arbitrium epifeopi , qui omni exceptione majores explorent in tota dicccefi per paiexcias Cingulorum , atque etiam archidiacorum 8r decanorum aCliones , dc quibus in proxima fynodo epifeopo renuntient.

3). Controverfias omnes de przcedcntia , qu* plerumque cum fcandalo oriuntur inter cedefiallicas perfqnas tam fcculares quam regulares , cum m fynodis fc in proccilionibus publier , tum Iri"his quz fiunt in tumulandis dcfunftorum corporibus, ferenda cruce , fc aliis Similibus , epifeopus amota omni appellatione, &* non obftantibusquibufcumque componat. Excm pri autem omnes tam clerici regulates , quam («culares, quicumque ctiam monachi ad publicas proccfliones vocati, accedere compellanturhis tamen exemptis , qui in Aridiori clauiura perpetuo vivunt.

14 Calendarum antiquiflimus rft ufus , fc abulus , nec aliud liqnificxnt quam cieri »orationem. ad cenfuram morum agendam . In his perpetuo fuit damnata pecuniarum exicilio , Ac cbuetas , quz plerumque in his exeicentur potius quam ulla reformatio. Ad cieri levamen tres in anno fuffice'e judicamus : onam epiicopi, aut pro eo mlitatoris , *Se* duas decanorum ruralium. Nec deinceps in tabernis At popinis convocetur clerus, fed in «cdcfiis, celcbreturque mifla, cui omnes afliftant in habito facerootali , *Sc* omnia ibidem agenda ficut coram Deo in veritate fc landitate tranfigantur. Si przfentibus placuerit una cibum capeic , ia presbyterio, aut alio honeftiori locoprzparetur ·d fobrictatcm, & non nd crapulam. Quifquis vero a cibo lui-tcreyjt inebriatus, «et indecore fc gelferit, graviflim» puniatur. *ann9* CHUltJ >>*>·

3$. Indulgefitiawtt poteftitem in ecclelia a Chufto datam, *tc* earum ufum Chrilliano poÎulo falutarrm confitemur *tc* veneramur. Sed upplicandum duximus faniiiillimo D. N. papa, ut in hia concedendis mbderatio juxta veterem k probatam in ecclefia confuetudinem adhibeatqr i quandoquidem vilefcunt propur freqüentiuicm ulum, *tc* earum in omnibus fçftis folennioribus multitudinem, qiym ad quzflvm omnes interpretantur . Deinde nimia facilitate dc frequentis indulgendi omnia graviora erimin* , etiam refervata, line exprefla reftitutione & fatisfaflione aussonfcflione prOptio parceeo facienda, ecclehaftica difciplina enervatur , St ad eadem aut majoi. perpetranda ctef. it hominum audacia . Vilelcunt intupcr cx curatorum in his publicandis irreverentia, qui populo nec annuntiant fua fcclcra , njc peccata , nec panas notant explicare , quibus illa funt obnoxia , Sc quinta egeant indulgentia . Abufum przfertim in noftris ecclefiis caihcdralibus difEoiulatenon noliumus., in quibus a multii annis coocefiis Tndulgentiz, fed pollea rcvoiatz, nihilominus proponuntur, tanquam vigorem luum retineant. Przcipimns illarum confirmationem a lcdc apoftolica peti : lunt enim neccflarjz , ad vcterctn Chriftunorum confervandum & inftaurandum vifitandi cathcdralem & manicem ecclefiam in C\r*ichste *fe* prnlccolte , & tum confluendi ad tulcipicndaui benedictionem cpiicopaicOi. Quoniam pleriquc luipicaniur indulgentias , qu* quotannis nec feme! de majoribus hofpitalibus per noftras ecclcias clicumferuntur , non alia quam judicum frcularium liti confirmatione 8c auctoritate, ftatuimus nc deinceps a noftris officialiis recipiantur, aut lublignentur, priulquam epifeopis de fanäz Romana ecclcliz diplomate per ipfius inipeftionem conftirerit . Nionemus autem epifeopos ne addant quicquam aut detrahant libi oblatis indulgentiis , ac ne adhortationem quidem ad alias elecmofynas , quam in iplis contentas , quoniam indulgentiz tantum valent , quantam fonant de mente A- intclligentia concedentis . Sit autem in poteftate epiicopi elccmofyru» occalicne indulgentiarum provenientes aflignarc & diftribuerc pils locis fc pauperibus, prout hbi videbitur expedire : nili de intentione concedentis indulgentias, & cleemofynas offerentium aliter appareat : De quibus ejus confcientiam oneramus . Et excommunicares declaramus quicumquc contra ejus conicnfum de illis clcmofynis voluerint dilponcrc .

Dt curetante tf tHertte frnlyttrarum et Jtriti iatartte affictit .

I.TN curatis duo primum requiruntur , capacitas *te* potcftas : nihil enim magia officit ecclcliz Dei, quam quod indigni przficiuntur curz animarum , & ad aliorum aflumuntur regimen , qui feiplos regere non poflunt. De hoc piovidcarur per examen . Detnde potcftas expofeitur, quz per inftitutionem & collationem committitur . Nam nili curati ligandi atque folvendi poteftate « przlatis legitime accepta fuerint przdni , decipiunt populum, nec abiolvunt a peccatis. 3i qui igitur, etiam presbyte·i line ccclefiaftico *tc* legitimo titulo paroeciarum adoiiniibationi *fe* immilcuerint , quacumque laica fe fulciant potentia & violentia ,

fure*

~ANN<Γ CHMSTI IIII.

fures funt *Se* latrones , non pallores ovium : quos ipfo faâo fufpendimiu a divinis , ac prohibemus ne'quis abipfis facramentum ullum recipiat , aut m.iflam audiat.

. Monemus *Se* adhortamur curatos, ut divinotum praeceptorum memotes gregem pafcant *Se* regant in judicio & veritate : ac declaramus eildem praeceptis parcecialibas, ecclefiis quocumque nomine 8r titulo prrfcdos obligaiVad perlonalem in fua ecdefia &.' paroecia refidentiam , ubi injunâo fibi officio defungi tyncantur, neque abeflie pofle, nifi cx jufta , legitima *Se* canonica cauta ab ordinario in feriptis approbanda juxta concilii Tridentini decretum.

3. Si quis autem contra decreti hujus difpofitionem abfuerit , poster mortalis peccati reatum, quem incurrit, pro rata temporis abfentia fructus fuo» jion facit : ncc tuta conficientia , alia etiam declaratione nonfccuta, illos fibi detinere poteft, fed per ipfum » aut per fuperioiem eccicfiafticum , fabric* eccleliarum . eut pauperibus erogarj debent. Quod II ablen les ultra bitneftre curati etiam non perfonaliter citati contumaces fuerint : liberum volumus ordinariis per ccnfural ecclefiallicas , hibtra - ftionem fruâuum , allaque juris semedia , etiam ufque ad privationem compellere ad re fidentiam .

s. 1'lcrlque, ne refideant, ptetexunt litigia, aut fulciunt iplimet devoluta, ne videantur (ua beneficia pacifice poflidere. Verum quiiquis be- C neficio vel ejus ftuftibu, gaudet , aut relideat, aut fruitus non percipiat , quos fuos fine relidentia facelc non poteft, *Se* alus decreti pcenis fubjaccat .

3. Alii caufanrur nobilium aut parœcianoc ■urn vexationem *Sc* oppreflionem . Sed fi nihil iplis de ttuâibus, aut faltem major portio non deperit, refidenti* funt obnoxii , aut ad fructuum reftitutionem obligari. Obtcftamur a 1- tem in domino nobilitatem , atque alios quofeumque , ut reis Jentem parcecum » ficut ovis paftorcm ■ ament &· lequantur , atque ut filii patrem honorent . Unde cum gaudio , & non gemens gregem palest : hoc enim coram Deo non expedit parceciams. Quiiquis vero proprio D paoeco injuriam fecerit , & ad refidentiam impedierit, fit ille maicdiâus ficut Cham, Aeipio faâo anathema. Sit fufpenius quoque a divinis ipfo faâo, qui fciens *Se* volens Illi communionem aut aliud facramentum , nifi in mortis articulo fubminiftraverit. Obfecramus judicas frculares, fub divini judicis interminatione, ut in favorem relidentia contra oppreflores curatorum feverius infurgant.

. Fruftra prccipitur relidentia › nifi reddendi fiat potcftas. Curatis itaque venientibus ad sefidentiam ex Dei *Se* ecclefi* mandato par cit vicarios pofleflionc *Se* presbyterio cedere, Ir de damno atque interefle cum curatu amice pactfci , fi quod evidens fuerit aut apparens : alio- E qui Dei *Se* ecclelia mandatum fieret irritum *Sc* abfurdum. Neque enim relidere poteft in beneficio, cujus potléflioncm non habet , ncc habitationem , nec facramentorum in eo adminiftrationem » aut aliam funâionem nifi vicarii Ilcentia *Se* indulgentia.

7. Ad refidentiam presbyterio opus eft , *Sc* pro parcetir conditione habitaculo opportuno : ut in necelfitate conftituti , fciant quo debeant confugere. *Se* ubi medicum invenire. Si defuerit, provideatur curato de domo commoda jux. ta ecclefiam parotcialem, fi fieri poteft , idque

λ fabrics, *iea* pararciaeorum fumptibns , qui de ÂNNCs- jure , »el confuetudinc tcneptur . Sicut aatem CHRISTI illi obligantur ad habitation*·* fuit reâoribus *»··■ praparandamf ita oportet iftoa, in adibas* (ibi aflignatis habitare; neque'cxcu(ari, nifi *n* c»identi *Si* legitimo impedimento : quo occurrente» non liceat presbyterum laicü quibufcumque locare , aut ad manendum etiam gratii tradere» fed tantum presbyterii , cjui curatorum ki ' nccefiaria facramentorum adminiftratione vices \ gerant.. Contra aliter ageatei per ccnfuras ec- x clefiafticas procedatur .

8. Sicut popufus fuos reâores *Sc* qnofcumque clerico» eo magii reveretur, quo eos hone- ' ftiole vita efle cognoverit : ita latis rei ipia fellatur, quanta fit communii omnium fidelium uftenlio , Àr clericalis *militis* dedecus » li vetiantur in impudicitic (ordibus , qui fe divino cultui adJiscrint. Proinde ex fanais conciliis, curatis, ac quibufcumque clericis prohibemus ne coucubinar*; aut alias mulieres , de quibus haberi poflit lufpicio , in domo, vel extra retinere, ncc coin his ullam confoetudinem habere audeant. Si non abitjnucrioc a fuperioribus monui, tertia parte fruâuum , Or obventionum ac proventuum beneficiorum luorun^ quoiumcumque dr penfionum ipfo faâo fint privati, que fabrics ecclefi* , aut alteri pio loco pro arbitrio epifeopi applicentur. Sin in eodem detiâo perfeverantes non paruerint , non tantum fruiiur omnes amittant, fed a beneficiorum udminiftrationc , quoad ordinarias etiam uti ledis apoltolic* delegatus arbitrabitur fufpendantur : Sin fufpcnfi non defliterint a peccato, beneficiis priventur, atque inhabiles & indigni quibufcumque honoribus , dignitatibus , beneficiis ac officiis in poflerum/reddantur : donec poli mamfeftam vit* emendationem ab eorum fuperioribus cum his ex caufa vifum fuerit difpenfandum. Sed fi poftquam illas mulieres di miferint, repetere, aut limites adjungere fibi non fuerint veriti , excommunicationis gladio pleâantur. omnia contra quofeumque beneficiarios conlliiuta efle mtclligantur . Clerici vero beneficia ccdefiaflica , aut penliones non habentes, juxta *deliiti &* contumaciae pericverantiam & qualitatem , carceru poena , lufpcnlione ab ordine , ac inhababtate ad beneficia obtinenda, alilive modis, juxta facroi canones puniantur . Supradiâorum vero omnium diligentem inquihtionem ab archidiaconii *Sc* decanis , aut aliis inferioribus fieri jubemus , fed ad epifeopos deferri, ut fine lirepitu , & forma Judicli, ac fois faâi veritate infpeâa , procedere poflint. Epilcopi quoque. fi ab cjufmodi crimine non abflinuerit, *Se* a fynodo provinciali admoniti , le non emendaverint , ipfo faâo fint fulpenfi : Et fi perfeverent , etiam ad fanâiflimum Romanum pontificem a|> eadem fynodo deferantur, qui pro qualitate Culpre , etiam per privationem (li opus luerit) in eos animadverti jubeat .

9. Nihil adeo curarum , atque torum de rum commendat , & eccleham srdificat, quam lanâse ac honeft* vitat exemplum , 111 veibo , in conveifatione , in caritate , in cafhtatc : quemadmodum apud apoftolum eft . Illorum itaque tota converfatio-fit irreprehealibilis , ac potius preeat ac prriuceat fubditis ad bçnc *Sc* fanâe vivendum : ut videntes opera bona, non lolum libenter ea imitentur , fed glorificent patrem qui in codis eft . Oculus , inceflus , vultus , ac veftitus annuntient de homme , ut

ferip-

anno O'fXISTI ıГ»«.

fcriptiha tradit . Iddrco ncc in eatrriori cultu presbyteri lint négligente» . Probrum «ft noifrz provinciz a^pir lue , etiam d>tl.sribo·, , attedarilorde» , m la ,-ftibus , atque in ecclefiis , (acrausuutis , A j' ati : quod immundi cordis eft indicium. A In contra, pt*·iertim nubiliores clerici, exquirunt delicias, ac Cm'ftatu· A' ordmis pertzfi , more induuntur fzcalari . Omnes ut revocemus ad modeftiam. hortamur A przcipimu», ut tonfuram in capite A corunam habeant fuis ordinibu» congruentem &■ honefte rafam , nec barbam alant rninifteno altari indecoram, nec galcroa, fed farctdotales pileo» Intra ccclelum terant , vcihbu» oblongis, minime laceris, «lufquc omnibus vefttitncntis ccclefiafticz dignitati A modeftia convenientibus utantur. Qui fi poiiqu^in ab epifeopo fuo > etiam per cdiCiuin publicum moniti tuerin' , non paruerint , per liifpcnfioncan ab ordinibus, ab officio, A beneficio, ac frudibus A proventibus iplorum beneficiorum, necnon li icusci coirrfti deauo in hoc deliquerint , etiam pci privationem officiorum A bench., lorum hitjuimodi coerceantur.

to Si qui> a relidentia ex legitima caufa ab epif.opo prius cognita *Sc* probata abefle contigerit , vKanum idoneum ab ipio oidinarto approbatidual cum debita mercedis afTIgiiatiooc irifnsquat : Difcedendi autem licentiam in ' fcripti» gratilque concedendpta ultra bimeftre tempus , nili cx gravi caufa ■ nullus obtineat . Qiod fi quis diutius ab eadrm relidentia esculati potuerit , vititet tamen panxciam > faltcm de bimcftri in bimeftre , nc prorlu» line ofticio beneficium poflid.-at , nili /ullo impedimento per epilcopum di/udican lo detineatur .

at. Ne fint curati A' alli presbyteri , in allenis przfertim laicoqum familiis, return domcfticarum dilpeniatoTcs , A oeconomi , aut fecularium aut' lordidarum rerum mmiftri , aut litium , praeterquam ccclefiafticarum, fire mifcrabilium viduarum A' pupillorum procuratores <' promoture» : nec ad beneficiorum cuftodiarn , nec ad voluptatem , ncc ad fcurrilitatem cuiquam inferviaaat , nec inboneftum queftum facete. ftudeant ex ufura , ûrgotiationc , ai t allo quocumque modo sfticito , pro gravitate deh&i per ccnfiiras ecclcliafticas & alias p<raal contra non obedientes procedatur .

ii. Curatorum nomen . ne in relidentia defidcant , cur» animarum eos memores efficiat : atque imprimi» agnofeant vultum pecori» fui . Singuli» annis quatuor Volumnia conficiant · f imum , in quo baptixatoram , *tc* fliicipien-Uum ac parentum nomina , cum die *tc* anno dcfcribant . Alterum , m quo diflinguant cos qui flatuto ab ecclefia tempore ad contcfEooem A communionem venerint . T ertium , in quo eo» leccnkant qui matrimonium in facie ecclcti< roniiaserint . Quartum , m quo mortuus , *Bc* Irpulturr Cbriftiana traditos cum fide in qua decefierunt , *tc* tcftamentorum bicvi nota enumerent. Ure enim diligentia cum ad multa utilu fit, tum vero ad boc przcipue , ut palloribus urmm luamus ratio meliusconftet, Autcpsfcopo & per eum miflis, quoties petierint, aecifidem ovibus rationem reddant. Obferveut infuper fui populi vitia *tc* peccata, *tc* his corrigcn-Ju cum manfuetudine omnem diligentiam adhiLeanr . Uc accedentium adparecciam inhabitandam ftatu , religione, vita 8r matrimonils inquirant, ncc per aliorum contagionem ullos finant cornpnpi. Nullum autem abfque literis proprii parcisi recipiant . annO' CHMISTI ij*i.

15. Sciant parexci aut vicarii fe obligari per fc vel alios idoneos , fi impediti fuerint , aut incapace» , faltcm dominicis *tc* feftis folennibus ad plebes libi committas, pro fua *tc* earum capacitate pafcendas fakitaribua verbis . docendo quit omuibus fcirc neccilarium eft ad falutem , annuncrandoque eis cum focmonis«brevitate *tc* facilitate vitia quu populos declinare . A' quas feôari virtutes oportet . ut pernam. «lcrrutn evadere , *tc* czleftem gloriant confequi valeant . Jd vero fi przftare neglexerint , À monili ab epifeopo trium mentium fpatio muneri fuo dctueiint , per ccnfiiras ecclefiafticas , feu alias ad tpfius epifeopi arbitrium cogantur , A' ex fruatbus beneficii alteri qui id urar11et , aliqua honefta snercos perfolvatur . Ut autem quilibet paracus fuo officio defungi queat, catcchifmum Romanum Latine *tc* Gallice habeat , A' cx qus preferipto dodrinam dc lymbolo apoftolorum , legis decalogo , fi Cramcntis , atque aliis «d falutem necefiariis tradat. Frequenter quoque ac libenter in bibliis facris *Sc* homiliis patrum legat , unde ad captutn populi lui A' zdificatioocm , quz videbuntur conducere, feligat. (Tabeat inluper conftitutionet lynodi provincialis A dicrccfana : ut cognoicat quomodo fc ac populum, admoivcle *Sc* icgerc deocat .

11. In quacumque paroecia , quoad fieri poterit^ ^presbyter , vel clericus cunftituatur, ta brier tumptibus , aut populi elccmolynis, per ecdefiam diebus dominicis & fdtivis , aut per domos conquifiris , atque etiam curatorum adjumento, qm ad facramentorum admimftrationem A ad ofticiuni divinum parcerum adpivet : fed prrcipue qui pueros rudimenta fidei , *Sc* obcdientiam erga Deum & parentes doceat t atque ad boc per cenfuras ecdeliafticas compellendos eos qui *icacatur* , concilia ftatucrunt .

15. In fingulis panceclalibus ecclefits non folum dicatur milla dominicis , fed etiam aliis per hebdomadam diebus divina officia fecundum primam fundationem iplius ecclelis , vet augmentâtionem , vel confuetudinem antiquam celebrentur : ac ne divinus cultus minuatur , fundatorumque intentio fraudetur , per dicecc-ianos compellantur omnes A- linguli redores paiccciarum , capellam, alnquc bénéficiât! , leptolariarum , aliarumque plarum domorum aJminiftratoies , ad oftendenda» cshibcndafquc litcras fundationis A augmciifationis beneficiorum A adminiftrationum : ut omnibus vilis , de divinis officiis juxta fundatorum intentionem , quod uppottunum fuerit ab cildean duxcclanis ftatuatur . Ad hoc autem per cenfuras cccicliafticas ad juramenti ptzftationcm compellantdr .

16. Contigit izpe in quibufdam ecclefiis vel tam magnum mittarum celebrandarum numerum ex varus defunctorum legatu impofitum ette , ut illis pro fingulis diebus a teltatoiibus przfcriptis nequeat latiafien : vel eleemolynam hujuimodi pro illis celebrandis adeo tenuem efle , ut non facile inveniatur qui vcht huic fe muneri fubjiccte : unde depeteunt ριζreflantium voluntates, A eorum confcientia» ad quos przdiCta IpeCtant , onelandi os callo datur : fanCtuin conciliuni Tndcntinum cupiens ad plos ufui ifta relifta , quo plenius A utilius

po-

"anno CHXISTt Ith, P°u^ ' · ^4t epifcopis poteftatcm, ut in fynodo dsctccfana , re diligenter Infpefta , pofuat pro iu< conicientia in przdiâùeccleſiis, quai hac proviftone indigere cognoverint , (latuere circa hzc quidquid magis ad *Dei* honorer· *tc* cultum, «tque cccleliaium utilitatem viderint expedire : ita tamrn ut eorum lempcr dcfunâorum commemoratio Hat , qui pro fisarum animarum (alate legata ea ad plo· ulu· reliquerunt . In pofterum Vero non facile reciplantur fundatione· , nifi habita ratione tem-,poiuin 8c locorum.

17· Dominicis* &· feftivis diebui (ervitium , ac przfertim matutina li dicuntur, mifia (biennior , *tc* vefpertinum officium , certi· *tc* deli-'gnatis horia in regione afluetis fiat : ut omnis populus interiit , nec diutius a familia abfit , u per curatum aut vicarium fteterit , quominus adimpleatur , delatus a paroeciam· graviter puniatur ab epifeopo pro menfura dclidi. St pet alium , ierat ille fe,excommunicationem ipfo faâo incurrere , nifi deftiterit poft auditam hujus decreti publicationem in pronao fadam.

18. Ad fervitium paretelal· perficiendum , fitzlcrtim dominicis diebus *tc* teitivil, non luam obligantur curati *tc* vicarii , fed omnes cjufdem paroeciz presbyteri , qui IIli adferipti iunt , ficut omnes paraciani ad audiendum . Nili ergo presbyteri przdiâl in habitu facerdotali cum fuperpelliceo hora competenti convenerint , quo ut conveniant 'etiam qui non funt adferipti hortandi funt , *tc* in omeio divino ad finem ufquc cantantes ; aut adminiſtrantes periliterint', damus curatis poteftatcm poft trinam admonitionem eos fufpenden»i a divinis : *Sc* ut ordo in omnibus fervetur in ecclelia › omne» presbyteros paroecia , ficut omnes alios parsxcianos , curatis decet efle obedientes , 8c coreeâioni eorum ac direâtoni fub. dito·: de iplonimque vita *tc* officio ad epifeopum referri , cique rationem reddere, aut decano, aut archidiacono I Curati vero, quoties poterunt, auxiliario· presbyteros vocent in participationem aliquarum obventionum ecdeſiaſticarum , ut qui altati fervit , dc altari vivat .

19· Curati ndem diligenter animadvertant , h paicciani dominicis aut feſtivis diebus divinis officiis intertint , & de abfentiz cauiis inquirant , aut jubeant per aliquem puerum abfentes obfervari : ut poft admonitionem debitam* quos noverint pertinaces , ad epifeopum deferant, ab eo difeant quid agendum . In pronao pto excommunicatis denuncient , qui poli admonitionem aufi fuerint , dominicis *tc* feſtivis diebus tempore Icrvitii , paroecianos 10 domum fuam ad potandum , ludendum , aut aliud non neceſſarium agendum recipere : mercaturam , aut veâuras non neceſſarias , aut aliud opus exercere . Non delinente· perfonaliter increpet , tt poftea non obedicnUs nominatio» in pronao excommunicato» proclamet , nec ad eccleſiam ncc ad (aeramenta admittat .

Io. Indignum nobis vifum eft dominicis ac feſtis diebus dc domo orationis facere domum negotiationis , aut fori Ircular»». Nam pto populi exhortatione , ſle divini vcibi prrdicatione , coguntur curati facris operantes , li&orum *Sc* praeconum , atque etiam publicanorum vices gerere , auctiones veitigaimm , venditionum , luitationum , & quacumque mandata fxcula-

A rium judicum *tc* otficiariorum recitare ac pro- AN(<O
. mulgaic . A4 purgandam domum Dei hi» pro- CHxisTI
fanationsbus , pronibetpus ful› interminatione 1JII.
divini judicii quicduam in facrificio *tc* in templo ndt facnim *Sc* UnAum dici aut fieri › Atque hortamur *Ic* monemus omnes judices magrftratus, ut fua quocumque mandata per fuos mluiftro· 8c fabricarum rectores , aut alium d· paraciani· leputatum publicari extra coemeterium *Sc* eccleſiam , quo loco iplis videbitur convenientius . Hofdern obtaftamur in domino ne liceat his diebus parizcianoa venientes aut redeuntes ad eccleſiam , aut in ipfa inventos in jus vocare , aut prehpnderc aut aliter vexare. Ob id enim miferi homines coguntur abftinere B a cultu divino *Ic* feſtisdiebus, quibus prodeundum in eccleſiam cft, latitare .

11. Pervenit ad nos, in multis paroeciis diebus dominicis , aut feſtivi» , propter raritatem laccrdotum nullam miſiam matutinalem fieri, cai poſſint fervi *tc* ancillae affiftere : unde accidit ut panxeianorum pars religione ac cultu divino careat . Interea dum placuerit altiſſimo plures fervo» mittere , curati cx vicinioribus feu monaſterii» , feaj altis locis advocent , quam frequentiſſime poterunt, qui illisdicbus facrum obeat . Sin defuerit, ptecibus Deo tubs, brevi adhortatione de his quz funt ad falutem neceſſaria adhibita , *tc* ad evangclicam illius dici lcitioncm accommodata przfcntcs C dimittat.

xx. Ne populus diſtrahatur a miſſa paracia-,-li , Ar ab auditione mandatorum Dei *Sc* ecdefiz , optainus nc in capellis ab antiquo, etiam epifeoporum audloritate fundatis , aliz mille celebrentur , quam illae quae de fundatione cxtiternit ·. *Sc* is quz funt miſiz quz cx tenore fundationis dici debeant dlc dominico in cccic-Ga partxciall , aut ex devotione, non dicantur nlb ante aut poſt miſiam parcrcialcm › aut faltem poſt communionem faiftam . Prohibemus quoque'in quibufdam eccleſiis, quz timul collegiatz funt *Sc* paraciyles , eadem hora cantari miſia» tinoiucontm *Sc* parcecianorum : fed fub pana excommunicationis ftari in his judi- D cio epifeopi : ncc corpora mortuorum dominicis inferri inter miſfarum lolenma , fed fi fieri poteſt, poli vefpcras fervari.

Ij. Quoniam videmus multos adduci ad prat* reptorum ecciclir *Sc* mimftrorum ejuidem contemptum, non facile admittantur fundationes, *Sc* erediones capellarum *Ic* fraternitatum , in quibus ordinatur celebratio miſiz dominico die, ea potiihmum hora , qua populus univcrtus convenire debet ad audienda divina przcepta Dei *tc* ecciclir . In miſiis vero caritatum atque aliarum fraiemitatum ab antiquo eo die coiiltitutarum , nec aqua ncc panis benedicantur : *tc* inter illarum miſfarum (olennia moneatur non elfe przicrmittcnd is miſias paraciales, propter E aiiiftentiam in ea miſia , quz ex devotione 8c conGilo celebratur. Quifquis vero presbyter in alia miſia quam parurciali , aquam dc panem benedixerit, lit (ufpenfus a divinis.

14. Dc eccicfiarum refciftione prius admonuimus. Sed quoniam multapim dedicatio *Sc* con-/ccratio contemnitur, *tc* in plerifque *locis*, polutis de frattis altaribus utuntur : mandamus- * *curatis,* ut quam citiſſime fieri poterit , lingu. li dc luarum eccleſiarum dcfcétibu, certiores faciant epifeopos , ut illis provideatur . Mandamus infiipcr la-mercru quocumque modo claudi, nc brutis animantibus pateauc , Λ. -aliis

pro-

ANND HR1STI >>a..

profanationibus, fub poena fufpenfionis a divibis ▮ Eifdem caratis przcipimus ne linant in as choreas duci, aet alios lulus *Sc* infamas hets , fed potias ca que lndus *Ic* mortis tncmoriam inducunt , atque fandam dr falubrçm cogitationem pro moituis exorandi eacttant.

15. Propter pcriculofa tempora in que incidimus, curati nc de node cieant ad /aeramentorum adminillrat ionem , nifi vocentur a bonis A: notis hominibus , *Sc* propter necefiitatem : Admoneant vero frequentet mulieres & viros, de quorum neccAitatc timetur , ut in die fumant facramenta ·

zi. Quamvis nefaria fit fimonilca pro (aeramentorum adirnniftrationc paftio & licitatio: nihiominus qui catcchizatuc debet miniftrare in omnibus el qui catechizat , *Sc* rependere temporalia feminanti fpiritualia ▮ Pioindc finit damnamus curatorum presbyterorum esadiones: ita non tantum ingrati animi, fed contia ruruiz debitum, & jus divinum nitentis Sc corrupti elle judicamus, difpenlanti facramenta ad falutcm requilita , non fuppeditare vidui neccifaria , Λ opera: pretium & laboris tnerccdem non reddere , feriptum elt enim : Non alligabis os bovi trituranti . Et , Quis pafci: gregem , &' db lacie gicgis non manducat ? Qxis plantat vineam , & de genimine vitis non bibit ? Ira *Ik* his qui akari deferviunt, de altari vivere conftituit Deus. Proinde noverint omn^j Chriftuni , non libertatis elle , fed deboi minifiranti facramenta atque alia fpiritualia Alpendium aliquod foivere , unde vivat . Sed tum pretio nummario lacramenta nequeant zlilimari , nec quantifie cuique rliccilarium ad viâum poilu nili ex ratione temporum , lororum, A: perfonarum dcfinili.· icite majotc.noftrtad laudabiles conluetudinrs, ad evitandum avaritiz *tc* fordium fufpicionem , occurrendum duxerunt : qnz cum liominum malitia intermittantur , obteAamur in domino curatos *tc* parcecianos de his amice inter le convenue pi a temporum varietate ® difficultate. Quod liparirixeiani in contumacia contra jus nature *Sc* divinum perAiterint , volumus eos vocari a curati; coram epilcopis, ut circumfpcftis omnibus, quod ratione videbitur convenientius continuatur , przlcrtiln in civitatibus & oppidis , ubi ictrigefcit caritas , *Sc* abundat iniquitas , nec curatis ullx decimz , aut alli fuppettmt provcrifus . Eodem jure obligantur parcrciani ad oblationes , & alias quafcumquc dnbus dominicis ac fellivis ad ecclelialn pro miniAris altatis orterendis , ne appareant vacui coram domino , nccnon ad alla quzeumque jura ex antiqua conluctudinc obfervata , quibus foot parceres defraudare, quali facrilegium eft, 8c debite rei faces furtum.

17. A Lateranenfi concilio , *Sc* conftitutione Pii V. arcehtur ab ecdeliz ingreftu , aliilque ponis afficiuntur medici , qui zgrorum fufeipiunt curam , nili paulo 'ante confelli fuerint de peccatis idoneo facerdoti , aut promittant ad hoc ftatisn fe vocaturos proputtm parotcum. a quo debent vilitati, quamprimum audierit illos in leão jacere , &: monrri morDos fzpe provenire cx peccatis , quz per confedionem , tamquam infirmitatis cauiz prius funt purganda , ac alla facramenta in tempore percipienda . Si non audierint , ac fine facramento , faltem potnitenciz deceflerint , Chriftiana careant fepultura . Sin curati in eo fuerint négligentes, anima moticntium fine facia- A r tntis, de eorum manibus repetetur , 8e ad epilcopum deferantur. annc T CHRisn ijtn,

id. Sacratiore , *Sc* quoad fieri poterit ornato , ac tuto loco , facram eucharrftiam curati reponant: ante quam lumen cerei aut lampadis diu noftuqu: indelinens ardeat , ut tcftincetuc verum corpus Chrifti , qui eft candor lucis *-lema, ibi aftervari.

29. Curati liudeant com omni reverentia ac cautione cuchariftiam ad rgrotos deferre inter* diu, te in hominum frequentia (G ficti po'cfl) nec fine przeuntibus luminibus, ac tintinnabulo , quo omnes admoneantur ad venerationem tanti lacramrnti, 8r orandum pro infirmo.

jo. Ex liitermifta quibufdam in locisconfuetudine fepultutarum , defiit quoque ChnAiana confncrudo *Sc* cantas aliquid legandi pauperibus *Sc* ecclefiis , atque etiam orandi pro mortuis . U: fidelium ammabus *Sc* faluti confutatur, decernimus , cnm curatus ad rgrotos vocatus fuerit, poft debitam adhonationem , & facramentorum admintfitationem , admoneat dc teft.imento, de cura animr poft mortem agenda, ac fuftiagns ecciciiz . Decernimus infuper, ut cuncta heredes cx laudabili confuetudinc fepultararum agat , polIquam fcpulturz officia impenderit. A' lutilagia publica *Sc* alfueta cxolveI:c , quoi ad lolutionem via juiis compellat, nili paupertas obftiteric.

jt. Non ade> promifeue (ut nunc fit) mortui (epcluntut hi ecclefiis, ac ne quidem ditiore' , ne I' horior detur pecunils potius quam gratiis Spiritus fanrfti : fed hoc lervetur Deo facratis fpecialitcr hominibus,eo quodptzafiis eorum corpora templa fint Chiilii &· Spnitus linfti, *Sc* alus iji Ubi imitate A-dignitate , tam ccdeliaftica quam frculari conftitiitls , quandoquidem *Sc* ifti Dei mmiftri funt, atque organa Spiritus fandi: Aliis inlupcr qui nobilitate vcl vuturibus, vel meritis erga Deum *Sc* rempubitu cam fulgent. Ceteri pie Â rcitgiofe incocmctcins ad hoc dedicatis fepulturz tradantur. Nec ind:fletc.iter pro quibufcumque habeantur funebics orationes, fed pro his tantum qui gloftbli fent *Sc* illuftres in generationibus fuis & populis: aut quorum tantum eft mentum, utcoiurn fapientiam narrare debeant populi , &: ccciclia laudem eorum nunciarc , ficut apud feripturam xff . Non igitur ccclefiatticorum ajrt aliorum domeftici intra ccclelias , przfcrti/h cathédrales, sut alii dc plebe, nifi prztcr opes (ic aliud quod eos commendet, tradantur lcpulturz: ncc ipli piarer ftatum *Sc* decorum exequiarum pompam afferent, fed potius ecciciiz lacrificiisaut luifragiis aut in pauperes cicmofynis ambiant A- lludeant adjuvari.

jt. Ad pauperiorum curatorum fuhventionem *Sc* favorem lefidcntiz , bceat epilcopis, vcl plurcs paroecias in unam redigere , vcl eis beneficia fimplicia unire , aut pcnliones , auc partem congruam de decimis in eorum paroecia conftitutis attribuere , aut loco portionis congrus eifdetn minutiores decimas, *Sc* quzinnoRra provincia virides *Sc* hortenfes appellantur: fed omnia tsanfigancur vocatis *Sc* auditis decimarum dominis , *Sc* poifefloribus, *Sc* allis quorum intererit. Omnia vero juxta formam decretorum concilii Trideiitini peragantur.

^5. Non font feiendi, qui varus artibus decimas ecclefiis obvenientes fubtrahere moliuntur, aut qui afl. allis foivendas temere occupant, *Sc* in fuam utilitatem vertunt : cum decimarum folutio debeatur Deo: & qui cas dare noluerint,

AUC

CHKISTI ssi.

aut dantes impedierint , res allenas invadant Precipitur itaque omnibuu , cujufcumque gradus Ar conditionis liat , ad quos decimarum loJutio fpedfat , ut cas , ad quas de jure tenentur , in pofterum quibufeumque ecclefiis , vel petfonis, quibus legitime debentur integre pcrlolvant. Qui vero cas aut fubtrahunt, aut impediunt , excommunicentur , neç ab hoc critme , nifi plena reftitutione fecuta , *abfolvantar* . Judices veto fcculares obteftamur in domino , ut contra eoldem feveritafe regiarum legum agant .

34. Que ea pietate A.· devotione ortum duxerunt , caritatis & aliorum nominum fraternitates *fc* focietates › fpiritalia opprimunt *8c* deformant in ecclefia, temporalia vero abfumunt, atque homines dementant · Etenim in unaquaque ecclefia altare contra altare , facrificium contra facrificium , & (acerdotem contra lacerdotero, ac denique paroeciam contra paraciam erigunt *Sc* opponunt . Earum quidem abolitionem non judicamus expedire propter piorum operum *Sc* iuftragiorufn, qu* exercent, bonitatem, earumque neceflitatem m pefte , & publica calamitate, fed eorum defideramus reformationem propter abufum . Imprimis earum fundationes A: ftatuta in vilitatione ab epifeopis examinari jubemus, nec in pofterum ullam innovari , nili dc exprsfta epifcopi licentia , &: confirmatione in feriptis habita , congrue ducimus a curatis paraciarum, in quibus celebrantur, qu* facra ab iplis fiunt , regi ac difponi, *Sc* non ab alio facerdotc, nili de curatorum confenfu, fine quibus quidquam agi non putamus tequuin, cum debeant Deo *Sc* epifeopis, deomiious quae fiunt in eorum ecclefiis, rationem reddere , & pleAi pana , li quid permiferint perperam aut impiegeri. Inhibemus etiam in dominicalibus carum aridis aquam & panem beneuici, aut conciones haberi, fedeafervari paroe·liali miffle, a qua populos avertunt . Vetamus imagines baculis impolitas a mulleribus deferri intra ccclefias, fed omnia cum pietate & decenda fiant : frequentiam Atfumptum conviviorum, quz a Caritatis fratribus , *Sc* aliis tam feparatim per ordinem, quamconjunrftim impenfa fraternitatis agitantur, ebrietates, lafcivias fcurilitates qu* in iplis committuntur , ac denique omnia qu* ad caritatem &- zdificationem non pertinent, damnamus , *Sc* ca perpetrantes anathematizamus. Quidquid vero de collectis *Sc* confcriptorum fratrum contributionibus celebrationi officii divini fuperfuerit, fuffragiis faciendis pio mortuis, fabricis *Sc* ornamentis ecclefiatum , atque aliis pils operibus impendi przcipimus.

Ad tollendos abufus circa fabricarum adminiftrationem, decernimus nemini licere, line ordinariorum judicio &■ audoritate , bona ad eas pertinentia vendere, aut cuiquam dare , aut in alios ufus convertere, quam quibus allignantur : Et omnes declaramus facrilegos, qui quacumque de caufa illis fuerint abufi, & ad rcftiturionem teneri, ad eamque cogi per cenfuras ccdcfiafticas, atque alia juris remedia . De illorum itaque alienationibus a triginta annis volumus per epifeopos diligenter inquiii, *Sc* provideri : ab iplis etiam pror di per eafdem cenfuras contra bonorum illorum detentores & occupatores, ut nec dominis locorum liceat ipfa pollidere, *Se* ad cenfum tenere. De adminiftiatione vero eoruradem , *Sc* aliis ad fabricas fpeâintibus, ratio ordinario reddenda eft, ut cc-

cicfiarum paftori *Se* tutori. Quod fi ea confisetudine aut privilegio, aut conftituriooe alloua loci , alus ad id deputatis ratio reddenda fuerit , tunc cum hia etiam adbdseatnr ordinarius, ant ad ipfum priofquam obfignentur, referatur, ne qua fraus committatur . Alite ia-, â* liberationes «liftis adminiftrtttxibus minime fuffragentur . Propter infinitas de bis querimonias › cogant epifcopi fibi illas rationes redhiberi, vt examinentur, idquegratis, Arad fuum fupplementnm viros bonos ad id committant . Pervenit ad hanc lynodum a quibufdam officiarlis fabularibus illas rationes expofci, & pro. illis audiendis magnam argenti copiam exigi, aliaque gravamina fabricis Arcuratis ab illis infligi, idque etiam contra Cbriftianiffimi noftr· tegis luper hoc ftatibus noftr* provincia 1 declarationem . Idcirco ftatuimur illos ad receptorum reftitutionem tenen : *Sc* in pofterum perfeverantes excommunicationi iplo faâo lubjicimus .

ji. Quoniam natura *8e* ratio judicii poftulat, nullius momenti abfolutionem elfe debere, quam facerdos in eum profert, in quem ordinariam , aut fubdekgatam non habet Jurifdiâlonem : magnopere vero ad Chriftiaai populi diiciplinam pertinere fanâiffimis patribus vifutn eft, ut atrociora quxdam *Sc* graviora crimina non a quibufvis, fed a fummis dumtaxat lacerdotibus, abiolvcrenturt inde manarunt calusrc-(evati tam fedi apoftolicz , quam epifeopis , quos nofle inferiores facerdotes oportet . Hanc autem delictorum reiervationem conionum eft divin* auâoritati, oon tantum in externa politia, fed etiam coram Deo vim habere. Vcrumtamen pie admodum, ne hac ipla occafione aliquis pereat, in eadem ecclefia Dei cuftoditum fuit, ut nulla fit refervatio in articulo mortis: atque ita omnes facerdotes quoslibet panitentes a quibufvis peccatis *Sc* cenfuris , tum abiolvcre poflint : extra quem articulem facerdotes cum nihil poflint in his cafibus relervatis , id unum pcenitentibus fusdere nitantur, ut ad fuperiores & legitimos judices cum convaluerint , pro beneficio abfolutionis mittant fntclligant autem poft concilium generale Tiidentmum conceftum epifeopis in irregulaiitatibirs omnibus &· lulpenfionibos ex delicto occulto provenientibus, excepta ea qur oritur ex homicidio vokintatio, *Sc* exe(eptis aliis deduâis ad forum contentiofum, difpenfare, Ac la quibufeumque cafibus , etiam ledi apoftolic* relervatis , delinquente: quotcumque fibi fubditos in diacefi fua perfe ipfos aut vicarium ad id fpecialiter deputandum in foro confcicnti* gratis -biolvere , impolita panitentia ialutart. Idem in hsrcfis crimine in eodem foro coufcienti* els cantum , non eorum vicariis efle permiflum . Curati itaque , quoties inciderit circa h*c difficultas, confulanc fuos epifeopos, a quibus cum videbitur expedire, poteftatem accipiant quofdam abfolvendi a cafibus refervetis.

57· Quamvis presbyteri in fuaordinatione , a peccatis abiolvendi poteftatem accirunt : nullus tamen,etiam regularis poteft contcftioncs frcularium etiam faccrdotum audire , nec ad >d idoneus reputari, nifi aut pxrcrciale beneficium, aut ab epifeopis , per examen, aut allas idoneus judicetur, Ar approbationem atque exercitii poteftatem , qu* gratis detur, obtineat. Nullus itaque facerdos, atque etiam regularis, ne quidem in fuo convener, audeat, maxime per omne teoipusquadragcfima-, *Oc* oâavas patch*, audire confcflionei quorum.

AMNq CHBicri nII.

cismque > *tc* aliquem abiolvete , nifi de lieen- *** epifeopi eaprell* , atque etiam in fctiptis habita .

Jf. Ptsdkailonll munus cpifcoporum eft precipuum, quod in (uis ecdefiis , per *ie debent* exequi : Sin legitime impediti fuerint, per eos quo* ad pradicatioais munus allument . Nullus autem («cularis live regularis , etiam in Îccleflis fuorum ordinum , contAdicente.epifopo predicate prafumat. Regulares cujukumque ordinis , nifi a fuis fiiperioribus de vita , moribus 8c (cientia examinati & approbati fuerint , ac de eorum licentia , etiam in ecclcflis (uotum ordinum , nullo modo predicate poliunt » Cum qua licentia petfonaliter (c coram epiCcopit prefecture , ab clique benediâionem B peter* tenentur, antequam predicate incipiant. In ccclefiis vero que (uotum ordinum noa lunt, ultra licentiam fuperiorum fuorum , etiam licentiam epifeopi habere debent , fine qua in iplis eedefiis non luoium ordinum nullo modo predicate poliunt . (piam au-em licentiam gnatis epifeopi concedant. Ordinarii vero, icu ftationarii regularet, in qua diceceft licentiam petere obligantur , jufto (patio ante tempus adventus. & quadragelimz petant : utpote in lynodo dicccisna rftivali, ut fi illi non fuerint capaces, tibi de aliis providere poffit epilcopus. Nec liceat ulli nominato per epilcopum , ad certum locum pixdicationis , line conlenlu iplius , illu relitto , ad alium tranlilirc , ac pro arbitrio, in loco libi ab epilcopo affignato alterum libi lupponcte .

J9· Si quis aliter munus prxdicandi ufurpaverit , aut fi quis quacumque fulgeat dignitate . prcdicatores m prxjudicium cpiTcopotum committere prarfump.erit, excommunicetur .

40. Quoniam ex conciliis parted debent fuis in ecciclils predicandi munus, il capaces & Irreprehenfibilcs extiterint , non impediantur a regularibus , etiam ab epifeopo mills : quandoquidem in deledtum & (upplementum curatorum mittuntur , & non ut parcecos a (uis offlcils excludant, aut impediant . Milii regulares teneantur licentiam (uam exhibere curatis , ac cum iplis de correttione populi , prxdicationis E> aedificatione , atque hora Sc luco convenite . Monemus autem curatos 8c parcecianos feminantibus pro ipfis fpiritualta , in temporalibus pro viribus miaiftrarc , & tamquam angelos Dei fufeipere , populorumque devotioni atque eleemofynis commendare .

41. Si prsdicaror errores aut fcandala difieminaverit in populum ; etiam fi fn monafterio fui vel alterius ordinis prrdicet , epifeopus ei prrdicatlonem interdicat. Quod li hcreles predictvent, contra cum fecundum juris dl(politionem , aut loci confuetudinem procedat , etiam contra exemptum (edis apoftolicm auâoritate epifeopis hac in r* concefTa. Moneantur autem regulares, ne juniotes ad concionem (t eleetnofynarum collcttionem emittant , nifi quorum vita diu fuerit Ipectata, *tc* capacitas , propter (cauda la qux per ipfos oriri poffunt in populls . Epifeopi vero (ubldiarioa regulares curantur, *tc* charos habeant atque alant , flent coadjutores, omnefque illis taâas iojurias *tc* contumeliae luas efie exiftiment *tc* propulfeut. Juniores ad ftudia literarum foveant , atque conventus pro fuis facultatibus , tamquam conclonatorum leminana fuftentent.

4%. Pervenit ad hanc fynodum de quibufd*m , qui cute fint nomine regulares > extra /. cltuftra tamen *tc* ob dimtiam rsligionum fuarum vivunt , *Sc* coucionandi mansu ulurpant . Pervenit etiam de aliis habitum Francifcanorum , lcd divetfi coloris geftantib·* , qui conventus aliquot (n hac provincia poffidtnt . Sed nec eorum ordo a fede Romana probatus eft , ?c vita multis fcandalis fubjacet . Pmcipimus prioribus regularibus fub anathematis perna, ut ad fuos conventus redeant : *tc* contumacvs tam, quam apoftatas comprehendi . Pofteriores vero, jubemus aut Francilcanorum ordini a fede apoliolica approbaro, fi divi Francifci regulamprofeffi funt, fele adjungere, aut ex appiobatis alicui, fi aeligioni obfttiâi fuerint : ne religionis obtentu tegularis difciplina: contemptus inducatur, & in noftris dioecelibus invalefeat. 'λMM CHtirq >>*i*

4J. Rclipifcentib.is ab hxrefi mimftiis clericis numquam fuit in ecclefia facile creditum, aut commifTum apud catholicos contionandi munus , propter impreffam animis eorum labem, que vix prorfus eluitur. Idcirco monemus epifeopo* ne talibus dent leviter licentiam prvdicandi verbum Dei, fed potius eos adhotfentut ad pratteriti temporis lamentum in lilcntio , *tc* pernitenti· fruâus edendos, memores Oligems ad concionandum poft laplutn invitati, *tc* nihil aliud in concionem loquentis, quam ex pfalmifta peccatori dixit Deus : Quare tu enarras juftitias meas , *tc* aflumis nomen meum per os tuum ? Multo vero minus ad faccrdotia admittantur . Attasnen ex poenitentia menfura , & «dificationis ipe ac probabilitate, poteft cum hujulmodi difpenfari atque indulgentius agi .

44. Poftremo ne aliqui beneficiarii noftris in dicecefibus lateant intrufi , ac fine titulo , praespimus a qutbufcumque tam psruecialrum, quam aliorum quoruotcumque beneficiorum poileiforibns , ut intra (emeftre exhibeant furs epifeopis provifiones luas 8t difpcnfationes > *Sc* procellatur contra deficientes per cenfutas ecclefiafticas, retentionem fructuum, atquecttam privationem corumdcm beneficiorum.

Dc mt»c/tcriii.

» OPT hN D'O M magis quam fperandum noftris diebus monafterii in antiquum ftatum reftitui . Neque enim dici poteft , quanta pafia fuerint detrimenta tam in fpiritualibus , quam in temporalibus ex mala eorum adtninifttatione , quibus commiffa lunt : ut tamen ad aliquam tolerabilem formam reducantur, imprimis relervationum omnium dc iplis petitionem *Sc* eonceffionem , atque aliorum quorutncumqoe beneficiorum , declaramus , pernis dc voto captands mortis alterius , *Sc* sic voluntario homicidio fubjacerc ac affines «fle : ac fupplicamus Chriftianiflimo noftro regi, *Sc* principibus, - quibus ad beneficia £ «leftiva aliqua fit przlentatio , necnon *tc* knatibus, ut (anftiones canonica fuum fortiantur effeâum , quibus inhabiles pronuntiantur ·d obtinenda quacumque beneficia , qui per refervatiouem ecclefiam viventi* ambierunt . Sanâiffimo vero D N. p*P* (applicamus , ut non prius de ullo monafterio , (eu eleâtvo prioratu cuiquam expediatur pcovilio , quam inquiratur, *tc* intra tres menfaa audiatur refpoafio metropolitan! noftri, aut epifeopi , Gve capituli, in cujos diceceft exiftunt, de modis quibus jus ad ill* acquifierit, cui providendum eft , an per refervatiouem ipli aut alteri datam, *- per

funo-

Agno OUUiTI I>-I.

Gaonua , fideicommiflionem, an per aliquam de partitione tiuduum , aut jurium ptomifliunem, aut alia illicita ratione, *It* de illitu religione ac fulficiantia.

1. Supplicandum Infuper a parte hujiu landz Ivnodi exillimavimui ChriftianilEmo noftro regi , ut elediones juxta morem antiquum aliquando refticuerc dignetur : & interim intra fer menfes juxta concordata , aut ad fumatum intra novem , teneantur nominati ad monafteru & prioratui ptoviliones a fede apoftolica impetrare : aut omni jure excidant , &■ frudus pietatis operibus per epifcopum applicentur, donec eifdem aut allis provilum fuerit ab eadem fcdc Romana .

J. Abbates *8e* priore* elediVi , five regulares, etiam exempti , five commendatarii , non recipiantur ad capiendam pofiefliionem , nifi prius edita in manibus epifcopi confeffione fidei catholics ex formula in hoc concilio provinciali recepta , & poft adeptam pofleflionem bullas luas in fccrctariatu, ficut olim fiebat , live apud situations inlinuationum curent in regiftris defcribi : unde liceat epifcopis cognoiccre de facultatibus , induitis , aut oneribus a iiηόiiΓiuo D. N. papa ipfis impolitis. Nam pleritquc in titulum providetur , atque ad onus fulcipiendi regulatis habitus, qui tamen in fsculari remanent, ac lc commendatarios jadant . Fropterca jubemus, ut intra tres mcnics omnes abbates , & priores nollrarutn C dttxceleon hulc decteto pareant, & inobedientes poft tertiam admonitionem excommunicatione feriantur

4. Abbates 8t priores regulares , atque etiam exempti , aut cotnmcndatarii , fi ztalem preferiptam a jure ad fufcipicndos factos ordines attigerint, intra annum promoveantur : facultateique de non promovendo , ptzter quam in cafibus a jure expreftis concelfc , ad annum tantum 'luftragentur : alias epifcopus pro fuo jure agat , uloue ad declarationem vacantium omnium beneficiorum . Piomoti vero liidcm legibus ad celebrandim millam , quibus omnes presbyteri, atque epilcopi obiigentur, &: compellantur ab ordinarlis , fi fuerint contumaces aut contemptores . Commendatam , quamvis ad regularem obiervantiatn non obligentur , ne tamen fint fine J»go atque omni regula , decet eos medium ftatum atque oidinem fequi ,

oltcndcre inter regulares *te* izcuUres clericos in veftitu , in victu , *8e* in omni ornatu Tonluia utantur ampliori quam lacordotafi, habitu pronius ad regularem accedent* ; nrc exiftiment fibi commendatum monafterioium regimen , ad luxum *8e* prodigalitatem, aut ad augendam tern fuam *8t* con(anguineorum familiam , lcd ad piam *8e* juftam alienarum rerum difpcniationen», *te* quarum non habent proprietatem, Dcoque dc omnibus reddendam *effc* rationem .

y. Fundationibus monafteriorum nihil magis adverfatur , quam conventui monachorum laicos aut mulierc* praefle , ac pro abbatibus five abbatiliis fe gerele, atque etiam in his habitare. Quiiquis fciens tales, aut quafcumqocmuliere* intia fepta monafteriorum illorum relidentes 8c commorantes , ad facram communionem admiferit , flt fufpenfus a divini* · Quod etiam ad cas extendatur , qua mOnafteria adminiftrant, *Se* monachi* vidum partiuntur, aut indebite frequentant.

i. Nemini abbatum, aut priorem , aat ck-

A ncorum. aut aliorum ecclcfiafticorum liceat de- ammo cimas, frudua *It* admintftrationem monafterio- CJSX1ST1 rum , prioratum , aut quorumcumqn* beneficiotum locare ant committere recipiendo* alii*, ijti. quam catholici* viris , *It* qui anu coauaftnm non ediderint confeflioncm fidei Romana ccclefia in manibus capituli monachal)*, ant epifcopi . Pratcrquam enim qnod ab aliena* religionis hominibus monachi ad omnia vitia , atque etiam ad harefim invitantur , coloni bonorum ecclelia , & curati , quibus aliquid e* illis frudibus debetor , multi* modis affliguntur *le* divexantur , aur etiam ad hatefim Tollicitamur.

7. Epifcopi Inquirant *8e* provideant de hI* omnibus qua ad Dei cultum *8e* fervitium fpedant in monafteriis, ut totum *le* debiti* horia fiat cum decenti reverentia , furgaturque media node ad matutinas, fi fuerit loci, aut regula antiqua confuetudo . Ad hoc enim omnia fete monafteria fundantur , ut orent *It* excubias agant , ne dormientibus aliis hominibus, inimicus fuperfetnmct zixania . Poftea videlat fi falcem ad latisfacicndum divinis officii* numerus religioforum luificiat pro fundationum inftitutione , aut faltem pro facultatum copia. Deinde an fuppetant in ccclefia omnia «u· ad ferviendum Deo funt neceflatia ·. An **ipfim** *c-cicfiz* ac locorum regularium fine farta **tedai** Ar profpiciendum qua ratione omnibus hi* provideri queat , per cenfuras ecclefiafticas, *It* retentioncm fruduum, invocato brachio faculari (fi opus eft .)

8. Vifitante epifeopo , teneatur abba* regularis , fcu commendatarius adefle ; nifi jufta caufa per epifcopum judicanda impediatur, aut eo calu vicarius legitime conftitutui, qui quod ordinatum fuerit, tam in fpirttualibus quam in temporalibus , exequatur : aut canonicis pani* coerceatur .

9. In quacumque religione , tam virorum quam mulierum , juxta decretum concilii Tri- 3entini, ptofellio non fiat ante decimumfextum ■tatis annum expictum , neque qui minori tempore quam per annum poft fufceprom habitum in probatione fteterit, ad profefConcm admittatur . Profelso autem antea fada fit nulla, nullamque inducat obligationem ad alicuju* regulm vel religioni* vel ordinis obfervationem , aut ad illo* quofeumque effedus . Finito tempore noviciat**, fuperiores ipfi novitios, quo* habile* invenerint, ad profitendum admittant, aut monafterio ejiciant . Abeuntibus vero ante profeflionem omnia reftituantur qu* fua erant , *le* monafterio contulerant dedudi* alimenti** vel limentis. Quod ut rede fiat epilcopu* per cenluras ecclefiahicus (fi opu* fuerit) compellat. Ante profelTionem nemo capax habeatur aut officli, aut beneficii monachalis, aut fi quod obtinuerit, vacare cenitatur.

E 10. Religiofi ad regula , quam funt profefli , pntftraprUM vitam inftituere *It* componere debent ; atque imprimis oblervate obcdientiz. paupertati* , * caftiialis vota, * pracepta ad votorum refpeâive eflentiam , n non ad communem vitam , vidum *It* vcftitum conferenda pettinantia , ab hifque numouowi recedendum . Neque enim pofluot a lupertoribu* ea qua ad fubftaatiam regulari* vita pertinent, relaxati. Nam fi illa qua baie* funt, *It* fundamenta totius regulari* difciplina . exade non fuerint confervata , tolutn corruat adificium accede eft I

ΛΛNO CBaiSTI sjla. ·-- Coaftituto in regulari vita, cojufcumque qualitatis fuerit, non licet bona mobilia , vel immobilia, etiam quovis modoacqudita, tamquam propria, aut etiam nomine conventus poffidere , vel tenete , fed ftatim ea tradere fuperiori, coovcntuiqIM incorporare - Nec licet fupcrioribns bona flabilia alicui regulari concedere, etiam ad ufumfrudum, vefufum , adminiftrationem, vel commcndam Attamen poteft fuperior alicui tamquam officiario , ad tempus aut ad vitam rem committere , cujus conditionem faciat meliorem, *tc* acquirat non libi, fed monafterio . In his cxcquendis *tc* reformandis prudentia & manfuctudine opus eft , nc frangamus potius quam corrigamus , que in pravum (onca cjniuctudine induruerunt.

ia. Monafteria reformentur fecundum regulas, quas profitentur in unoquoque ordine . Sit lu omnibus menfa, vcftitus, cohabitatio, *tc* claufura comm.inis. Quamdiu durabunt commend· , priores clauftralcs, ac in prioratibus conventum habentibus fuperiores, qui correcliones *tc* fpirituale regimen exercent , a capitulo abbati , feu priori commendatario prefententur . Quod fi dillenferint , ad epifcopum negotium dïïcutiendum referatur, qui de priore regimini apto Srovidcbit. Non probamus a folia capitulis Initui : quandoquidem plerumque deteriorem, modo fibi indulgentiorem , folent poftulare . Hos amovibiles decet efle, ficut omnes officiarios clauftrales, prefertim li deliierint refle ad utilitatem monafterii fuo fungi officio . Sed vicifflin cavendum , nc per vindittam, quia nolunt abbatum aut religioforum cupiditatibus obfequi , petantur amoveri t de quo epifeopus -ut vilitatores judicabunt.

13 Omnes officiatli teneantur in capitulis generalibus rationem reddere de fuis officiis, U coram vilitatoribus vocato abbate, etiam commendatario, aut ejus procuratore feu vica-11.", nc quid reticeatur quod in adminiftratione fueiit perperam geftum . Nullus in eodem clauftro plura exerceat , aut poffideat officia.. Eft enim equum , ut omnes pro lua antiquitate honorentur *tc* invitentur ad bene agendum .

tq. Prafentatio beneficiorum five regularium live ÎBCularium que ad monafteria pertinent, de jure communi, tam ab abbate quam a conventu conjundim fieri debet in capitulo , nifi aliter inter eos fuerit conventum, aut ab antiquo obicrvatum . Cui de beneficio provifum fuerit, aut ad ejus refidentiam vadat , aut fi refidentia in beneficio fieri non poflit , conveniat de frudibus ejus cum abbate, & conventu, ut cum allis vivat. Nullus tamen linatur beneficium obtinere , aut clauftrum egredi ad beneficiorum regimen , nifi cujus fpedata aut probata fuerit fides , & lanâl'as , ut laicis potius «dificationem quam fcandalum afterat.

15. Abbas vel prior nulli monacho det licentiam egrediendi monafterio fine urgenti neceflitate ! numquam autem ut ad nundinas, vel ad vicinorum pagorum fefta ▮ vel couiangurncorum nuptias , vel ad miflas per parmeias aut pagos celebrandas , nifi ob maximam defedum presbyterorum rogati vadant numquam autem ut infantes a lacto baptilmatis fonte fufeipiant , nifi cogat neceffitas.

16. Mrnia , *tc* vidua regularium, ftatuipaoperrati^, quam (unt profefla, non deroget. Sed 11 quid dc frugali fumptu fuperfuerit , colligatur ne pereat, ac de communitatis ledditibus diligenter ratiooes reddantur coram itligiofia, aut vifitatoribsM in prefentia abbatia , etiam commendatarii , maxime fi presbyter exùtcHt. Qriod vero reliquum fuerit « impendatur ornatui , aut fabric· eccleGe , pauperibai, aut aliis rebus mooafterio occcfTarfu . Deficientium u ftatis hotis chori , aut aliter delinquentium portio , nec abbati , nec conventui accrefcat , led ccclefi· cuicui aut pauperibus applicetur . Sine gravi culpa , *tc* poft omnia tentata ▮ quibus emendari poflit , nemo tamquam incorrigibilis ad aliud tranfmittatur monafterium : ne tacitis aut cisndeilinis odiis abbatum, aut aliorum regularium detur vindi&B locus . Qua in re, ne quidem vicariis epifeoporum, ipfistnconfultis, libera judicandi potcftas debet concedi ·

7 Quicumque regularis prstenderit (c per vim & metum ingreflum cfle religionem , auc etiam dicat ante ctatem debitam profcflum fuifle, aut quidfimile, velitquc habitum dimittere quacumque de caufa, aut etiam cum habitu dilccdere fine licentia fuperionim , non audiatur , nifi infra quinquennium tantum a die profeffionis : Et tunc non aliter , nifi caufas, quas praetenderit , deduserit coram fuperiore fuo atque ordinario. Quod fi prius (ponte habitum dimiferit , nullatenus ad allegandam quatneumque caufam admittatur , fed ad monaftcrium redire cogatur , fle tamquam apoftata puniatur. Interim vero nullo privilegio religionis juvetur juxta decretum facri concilii Tridentini . Ordinarius , quoniam ejufmodi caufr maximi funt momenti, ipfcmet judicet , nec ad vicarios , nifi legitime impeditus, tranfmittat.

18. Abbates &· priores conventuales etiam dc fuo monafterio minores aliquos emittant ad famolas univerfitates , qui tamen in conventibus tantum habitent , clique a(lignent portionem congruam ad viftum , ut poftea bene inftituti profint monafterio *tc* ejus vicinis .

19. Poftremo ut paternitatis publics erga omnes , fed maxime pauperes , tnaneat in monafteriis aliquod vcftigium : obteftamur omnes abbates &' priores conventual» fuo interminatione divini judicii, ut hofpitalitatis *tc* pauperum nolint oblivifei : *tc* in monafteriis clecmofynarli, non feipfos , fed pauperes pafcant, ac de quotidianis cleemofynis rationem diligentem per fingulos menfes conventui *tc* vilitatoribus, coram abbate, etiamcommendatario presbytero reddant.

xo. Synodus falva & inviolata vult ftatuta 0e privilegia monafterii fanâl Martini Sagicniis dicecelis in Normania, de congregatione *tc* reformatione Cafalis-benediâl , nihilquc de elfdem ftatutis *tc* privilegiis dldl monafterii abrogare intendit, falvo jure epifcopali.

al. De ipfis monafteriis in prioratus, in quibus vigete debet regularis obfervantia , tot regulares mitti jubemus ad divinum expiendum officium, quot es fundatione requiruntur , aut quot ferre poffunt eorum facultates . Excommunicationi vero fubjkimus priores ac quofeumque alios, qui poft trinam admonitionem, advenientes nôn receperint , vel ad vidum auc habitationem neceflaria fuppeditare rccufaverint. Sub eadem poena ipfo fado incurrenda prccipimus , ut quarumcumque ccclefiarum fundationes diligenter obferventur , nihilque immtatetur, prxiertim fi approbata fuerint ac confirmata ab archiepilcopo, aut epifeopo dicecefir, in qua did* ecclefia exiftunt . Nec liceat hir

"ammo* CHturri. ijh.

qui

Claim till,

f» diomt funditorem haredes efle , tut il. I*nm Mclcfiaram pofleffaribua hujufmodi fan. dationes intervertere, aut immutare, fa aliofve nfaaetiam pio· convertere. Sandorumenim patrum coaftitutionibite fancitum eft , ftandum efle voluntati fundantium, *Sc* dotantium ccclefiai: ut pro animabat ipiorum , *St* pradeccflorum * atque fuccctfarum Deo preces fa ipfi* funderentur .

ia. Noftri· peccati·lita merentibui, in hoc regno plcrifquc fa locts jacent monaftcria diru-ta prioratui , capcllania atque etiam paiaeciaici ecclefi· coilapi·, *St* in prophano· ufui tranferuntur , earumque frudus a laicia occupantur . Dc hii valde curandum eft› ne ca qua iacrii minifteriii dedicata tant , temporum injuria obfolefcant, fle eu hominum memoria excidant . Epifeopi itaque congruentibui rcmediii invigilent , etiam per retentionem fruduum , ufquc ad eam partem quam judicarim congruere! ut monafteriorum ecclefi*, qu· renovatione» aut reftauratione indigent, reficiamur › *Sc* ia eia uets·:» obfequia rede eaerceantur , invocato (fi opui fuerit) brachii facularis auxilio, *It* remota omni appellatione ▮ Profanatores vero prioratuum *Sc* capellaniarum cogam quibur poterunt modii, etiam per excommunicationem, ad earum purgationem & reparationem, acfruâuum tcftitutioncm. Si veto retaliate , vcl aliacollapfe fuerint , & ob carum inopiam nequeam inltaurari, vocati· hia quorum intereft, in matricea , aut alia· ecdelia· locorum eorumdem, leu vicinorum arbitrio fuo transferant , atque fa iifdemecclcfiia erigant altaria, vel capella· , vel prioratui , fub itidem invocationibus, vel in jamereâa altaria, vel capellas, vel prioratu·, traducam cum omnibua emolumentl· St oneribus prioribus ecclefiis impolitis. Paroeciales vero ecclefiaa, etiam fi juri· patronatui liat, ita collapfas refici procurent ex proventibus quibulcumque ad ca/dem ecdefia· quomodocumque pertinentibus : qui fi non fuerim fuificientes › omne· qui fruâua aliquo· a didis ecclefiis proveniente· percipiunt , aut in illorum dcfeâum parrxeianos , ac quotcumque qui fecundum loci confuetudinem tenentor , aliofque quoicumque juxta concilii Tridentini decretum contribuere compellant. Omnibus vero remedii· opportuni· ad pnedida cogam, etiam per interminationem divfai judicii *Sc* excommunicationi·. Quod fi nimia egeftate omne· laborant , ad viciniore· ecdefia· transferantur cum facultate tamdiâai parceciales, quam aliaa ecdefia· diruta· in profano· ufu· non fordido·, ercCta tamen ibi cruce, convertendi.

xj. Anathemati lubjiciuntur omne· 8r fingnla perfona , cujufcumque qualitati· 8e conditioni· fuerint, tam clarici, quam laici, facularea, regularet, atque etiam qualibet dignitate fulgente· , fi quomodocumque coegerint virginem , vel viduam , aut mulierem invitam , prvterquam in cafibut a jure expreffi· , ad ingrediendum monaiterium , vel ad fafcipieridum habitem cujuicumque religioni· vel ad emittendam profeffionem: quique confilium, auxilium , vcl favoium dederint : quique fcientes eam non Iponte ingredi monafterium aut habitum fuicfaere, aut profeflionem emittere, quoquomodo eioem adni, vel prsfearmm » vcl conieafam , vel auâoritatem interpofuerint. Simili quoque aaatbeuuati lubjiciuntur, qui fandam virginum , wl aliarum mulieiom voluntatem , vel accipiendi velli, vcl votum cmiataaadi quoquo mormatf. gmarof. Tom. XXXIV.

› do, fine jufta caufa impedierint. Eaque omnia *St* lingula qu* ante profelEoocm, vcl m *ptofcl*fione fieri oportet , ferventur , non folum in monafteriii lubjc&is epifeopo, fed alusquibufcumque. aMRo CKAMTI ·>·*·

iq. Libertati profcffionii virginum Deo dicandarum, ut prolpiccrent fanda concilia, ftatuerunt, ut fi puella, que habitum regularem fuLipcre voluerit, major duodecim anni· fit, non ante eum fufeipiat, nec poftea ipfa vcl alia profeflionem emittat, quam exploraverit epifeopus , vel eo impedito vicariua, aut alius ab ipfis eorum fumptibu· deputatu·, virgini· voluntatem , an coaâa, an feduda lit, an lciat quid agat . Quod fi voluntas ejus pia ac libera cognita fuerit, habucritqoc conditione· reqnilital , juxta monafterii *St* ordinis regulam , nccnon monafterium fuerit idoneum , libere el profiteri liceat. Cujus profeffiun is diem ne epifeopo· ignoret, teneatur prefeda monafterii eum antemenfem certiorem facere . Quod tl prafeda certiorem epifeopum non fecerit, quamdiu epifeopo videbitur, ab officio fufpenla fit.

if. Sacre virginei videant'quomodo corpore *It* fpiritu placeant Deo, *Sc* non cogitent qu* mundi funt, fed qu* laculratcm prxftcnt fine impedimento dominum obfcciandi. Sponfa fiant Chrifti, non adulter*, nec in proftfaoncfidem datam irritam faciant : Ipercnt in Deum , inflent orationibus node Sc die, falrem lemel fingulis mentibus cufit.lli mem peccaturum faciant, *Sc* factofandam euchatilliam fulcipiant , ut eo falutaii prslidio muniant fe ad omnes oppugnatione· damonum fortiter fuperandas.

16. Non fint oliof* , non verbol*, non curiofe , loquentes qua non oportet, nullam dent adverfario occafiouem maledicti gratia, nec in vidu, nec in lermone, nec in velo, nec momni habitu, in quibu· omnibus delicias fugiant . Vivente· enim in deliciis mortux funt, & facile convertuntur poil Satanan.

17. Frccipitur a fandis conciliis univerfis epifeopi· fub obteftationc divini judicii, *Sc* interminatione malediâioms aterna , ut 10 omnibua monafterii· fibi fubjedis, ordinaria, in alii· vero fedis apoftoliea audoritate, clautuiam fandimonsalium , ubi violata faerit, diligenter reftituere, *Sc* ubi inviolata eft, confervere maxime procurent. Inobcdientei atque contradictore· per cenfaras ecclefialiica· , ajiafque poenas, quacumque appellatione poftpofita compefcentei, invocato etiamad hoc (fi opus fuerit) brachii icculari·auxilio. Quod ut prubeatur .omnibus magiftratibus fascularibus ab eifdem concilii· injungitur fub excommunicationi· perna ipfa fado incurrenda . Nemini autem fandimonialium liceat poft profeflionem exire a monafterio etiam ad breve tempus, quocumque pertextu , nifi ex aliqua legitima caufa ab epifeopo approbanda, indultii quibulcumque *Se* privilegii· non obftantibui. Ingredi autem intra fepta monafterii nemini liceat, cujufcumque geneiu, aut conditioni·, fcxu·, vel«tatisfuerit, fine epifeopi licentis , vul fuperiorii in feriptia obtenta, fub excommunicationi· pcena ipfo faâo incurrenda. Dare autem tantum epifeopus vcl fuperfar licentiam debet fa cafifan neceflariis, neque alius ullo modo poflit, etiam vigore cujufcumque facultatis *Sc* indulti hadeuus concelfi, vel in pofterum concedendi.

xS. Quia per injuriam noftrorom temporum multa moniale· profefl* relido monafteiio ▮ vel cum parcoiibai , val In hominum confor-

anno Chmsti ‘f*1· ,lo› nec fine multoram fcandal· vivant excommunicationis laqueis irretit* , omnibus precipimus , ut fingal· ad fuos conventus quamprimum redeant , claufuram 8c regularem obfervantiam cum alli· obfervatur* . Inobcditntex yero apoftatrice· declaramus . In qua excommunicatione (i nfque ad mortem permanieriot, Chriftiana careant fepultura, nec in loco facso fepeliantur . Poftremo epifcopi vifitantes videant , quonam pa<fto poflint providere circa moniale· hofpitalium, de qtiibu· infinite funt querimoni* ·

ip. Qti* monaftetia fanftimonialium in pagi· , vel extra moenia urbium , vel oppidorum conftituta, malorum hominum pradx, *tc* alli· facinoribus , fine ulla frpe cuftodia funt expolita : curent epifcopi 8c alli fuperiores, fi ita videbitur expedire , ut fanâimonialcs ex his ad nova, vel antiqua monafteria intra urbe· , vel oppida frequentia reducantur , invocato etiam auxilio (fi opiis fuerit) brachii fscularis. Impediente· vero & non obediences per cenfura· ccclefiafticas parere compellant .

50 Non deputentur monialibus confeflarii , atque iliorum facramentorum , 8c officii divini mimftti , nili de epifcopi confcnfu *tc* prsvio examine per eum', aut etiam vicarium faciendo : & prater ordinarium confeflorcm alius extraordinarius ab epifeopo. 8 al is fuperioribus bis aut ter in anno oftcrstui , qui omnium confefliones audire debeat .

31. Nemini liceat monafteria , vel domo· tam virorum quam mulleum etiam mendicantium , aut paractas , au*, etiam oratoria erigere line epifcopi (m cujus diaceli eriguntur) licentia prius obtenta , 8r >n eis non major numerus eonftituatui , ac ut poftelum confetvetur, aut onera imponantur. neam cx redditibus, vcl confuctis cicmofyivs commode poflit fulfentaii .

p. Migno noftro dolore per noftrorum temporum invale lcentem malitiam plcrique cx monafteriis tam virorum quam mulierum , atque etiam mendicantium, abierunt retro poft fatanam : nec folum fuis ordinibus renuntiarunt , fed matrimonia contra vota contraxerunt. Qm- D nes rogamus & obtcft.imnr in domino , ut refipifcant a laqueis diaboli , A* cum redeuntibus ad fuorutn ordinum conventus · mtfericorditer , ac cum vere panitentibus indulgentius agere fuperiores hortamur, modo de irregularitate *tc* apoftalia a fede apoftolica veniam impet*arint . Qui vero in fua nequitia contumaces pcrftberint, omnibus modis tamquam oves perditas ab eifdem fuperioribus qusri *tc* compelli ad intrandum percipimus, etiam brachio iaculati invocato .

u. Prohibemus autem curatis, *tc* alils q»ibulcumquc , ne tales cognitos admittant ad communionem, sc ne.quidem linant ingredi in ecclcfiam, atque etiam mortuis denegent Chriftia- E nam fepulturam

54. Pervenit ad nos , a quibufdam foperiotibus de ordinibus rcligioforum , etiam mendicantium ,aprztcxtu fuz regule, aut privilegiorum a fede apoftolica obtentorum . quos etiam presbyteros in fuis conventibus judicarunt incorrigibiles , habitu monachal· exui , 8* (zculari k prctbvteiali indui, fietiqnc de eorum indulgenti· apoftata· : ipfis denique potcftateiq dari . ut in noftns diaccfibus vageptur presbyteri ad celebrandam miflam . *tc* prrdicandum verbum Dei . Interca fiunt pejores clerici quam futrant monachi, unde infinita nafeuntuf leandala . Monemus m domhso lupetiorcs ocdtnum CHU1ST1 etiam mendicantium, ne ad ecclefi*deftruâio- u·i. nem abutantur induitis apoftolicis , ant regula fuorum ordinum, nec fuo› incotrigibiles a fuix domibus dimittant, fed in firma cuftodia detineant, ac potiu· alio· a fuit snonafteriis fugitivo· inveftigent , ne fuis ordinibus *tc* noftria ecclefiis fcandala prebeant . Si (ecus fecerint , contra ipfds juxta fanâloncs canonicas procedetur . Quifquis vero , etiam de eorum licentia vagus presbyter *tc* apoftata inter noftros deprehenfus *tc* cognitus fuerit , non permittatur celebrare miflam, nec predicate, ac ne quidem admittatur ad laicam communionem , fed cogatur ad elauftrum redire , aut incarceretur , aut fiat ficut unus de apoftatii-

35. Ut autem haec omnia 8t lingula in fuperionbus decreti· contenta in Omnibus monafteriis *tc* domibus virorum, feu mulierum fub quavis gubernatione &r fubjeâipne exiftentibus obferventur, przcipitur epifeopis, ut in monaftetiis fibi fubjedis, *tc* in aliis etiam non fubjeûis in calibus a facris canonibus , pizfcttitu concilii Tridentini decretis , fpecialiter ipfis commiflis , ftatim przdifta exequantur : que vtro extra cafus prcdiâoi in snonafteriis *te* perfonis ab epifcoporum jurtfdiâione *tc* fubjeaione exemptis ordinata funt, ea ftudeant abbates aliique ordinum fuperiores , ad quos ea cura fpeâat , execution· demandare : quibus negligentibus juxta ejufdem concilii Tridentini ultimum decretum de regularibus, erit providendum .

Dt jerifjiltiitc «tltfitfiuc .

UM *tc* canonicis *tc* regiis conftitutionibus jurifdiâio ecclefialtica temper frjunâa fuerit a feculari , tam in perfonalibus , civilibus , quam in criminalibus caulis : ita ut nec a farcularibus judicibus ecclefiaftici debe1tu compelli ad debita folvenda, nec ab his puniri , fi quid aniniadverlione dignum commiferint, fed ad judices ecclefiafticos debeant remitti in cafibus prricriptis a facris canonibus. Monemus in domino diâos judices izculares , ut didis canonibus pareant, ncc falcem tn tneflem alienam mittant. Quod fi moniti non paruerint, excommunicaticrris vinculo,fe noverint fubjaccre.. Prrcipitur vero omnibus ecdefiafticu fub pana elcommunicationis, ne coram judicibus laicis litigent , neve voluntarie fe eorum pirifdiâioni iubjiciant in cafibus ad judices ccclefiaftieos pertinentibus, fiye aâores , Gve rei fint . Quod fi fententia^n excommunicationi non veriti fuerint, aliis canonicis panisgraviffime puniantur.

1. Studeant officiale· brevi comjiendio lites dirimere : ideoque prccidant dilationes , quibus haâenus uti confueverunt : ac litigatorum artibus, feu in litis contcftationp', fen alia parte judicii differenda modis omnibus, aut termini przfixione , aut comjsetcnti alia ratione occurrant, *tc* " incautis criminalibus, humans fortis metnores, aut nocentes reos damnare , dut in- ▪f ltr"* lb raulw. iontes cito abfolverc debent.

3. Publicatis elogiis teftium feu inqucftis , mon admittant reos feu defenfores dare reuafationes leu reprobatione· teftium , ncc hujufmodi rccufationuna probationem fieri , ne poft dldifcita (ut ajunt) teftimonia , detur tcftes fubinandi * fabricandi locus.

"λNno' CMIST1 <»«■

4· **Caveant ie** pofteram promotores cxcom- A muaicatioeea *It* abfolutiooes decernere , cum ha fiat partes jadictim. Procaratc enim folum j promotores délient, ut farta tcâa confervetor ecclciiaftica difciplina * *le* tamquam accufstores poftulare *le* requirere, ut in cor qui illam difciplinam violarint , corruperint , feu quid litii 8c feelerit commiferint , inquiratur : unde promotores nomen fortiti fuel , Iniquiffirnum autem , eunadem *fe* accubtorit & judiciparte· agerc .

j. Monet fanâa fynodus eofdctn officiale· . ac quemquam coram fe citatum . co quod prima die aflignata non comparuerit. fufpenfuma divinis, feu eicommunicatum declarent: Icd jubeant tantum non comparentem iternm citari : B qui fi rurfum non comparuerit in judicio , vel per procuratorem non refpondcrit , procedant per roulâas pecuniaria·, que loci· piis ibi clificntibu· eo ipfo quod exaâc fuerint affignentur , retentionem fruâuum , beneficiorum privationem. aliaque juri· remedia. Quod fi elecutio reali· vcl perfonalis adverfu· eos hat ratione fieri non poterit, fitqueerga judicem contumacia : tunc eo· etiam anathematis mucrone, arbitrio fuo, prefer alias poena· ferire poterit . Excommunicatur vero quicumque, fi poil legitima· monitiones, non relipuerit, non folumad facramenta *Sc* communionem fidelium ac familiaritatem non recipiatur : fed fi obdurato animo cenfurii annexus, in illis per annum Inforc duetit, etiam contra eum, tamquam de herefi fufpeâum procedi poflit.

Ê. Meminerint officiales non temere 8r leviter execotqrum fchedulis feu relationibus credendum elle, nili diem *fe* horam , necnon locum , ubi perfonaui, cui affignatio' denunciata fuerit, invenerint , *le* corain quibus teftibus faâa fuerit, di&r relationes contineant.

7. Excommunicationes que ad finem revelationis , aut pro deperditis icbus fieri folent, a nemine prorfus , prxterquam ab epifeopo , ac nili de re non vulgari , caufaque per cumdem diligenter examinata dece.nantur : ncc ad eas concedenda· cujulvis magift.atus auâoritate adducantur , fed totum huc in illorum arbitrio D *le* confcientia politum fit . I.lidem tamen poterit etiam vicarius epifeopi concedere, fi hrc facultas ei fpecialiter ab cpilcojm^ fuerit demandata ,

8. Non liceat epifcnpis figillum futim ad certum pretium locare, fed illud probo vilo , nec andoâo , tamen ecclefiaflico committant.

9. Prxcipitur vero epilcopis , ut certum locum fccretams fuis affignent , ubi rcgillra ordinationum, provilionutn, collationum ,*Bc* aliarum aâorum a diâis epifeopi· , feu eorum vicarii* emanatorum perpetuo cuftodiantul , ne carum rerum pereat memoria, Srinde exemplu , Icu ettraiSus , cum ncccffailum fuctii , petantur . £

to. Aâuario· quoque feu graffariot curiarum ccclcliafticarum *ie* capitulorum , clericos feu notarios non uxoratos *Se* feribendi peritos inflituant : quibus non liceat tuum aliis delegare officium . Quod fi illud4ut morbo impediente , aut alia urgente neceffitate , explere nor»' poflint , iis eorum Jocum onicialcs notanutn aliquem, aut probum virum fubflituant.

It. Caveant autem dlt aâuarii, nc abfente officiali fuos telle* examinare prvfumant (cum fit Id omni jure vetitum) lub pan* aullitati* .

IX. Sportularum *Sc* falarii pro aâorum expe- "ÂNHtf ditione, ac pro apparitoribui , *Sc* ceteris eccle- CMtlSTI fia(lice jurildiâionia minillus, *tc* operis mode- *·»«. rata fit erogatio, *Sc* a turpi qukflu aliena , nec fit ejus major taxatio quam in curia archiepifcopali *Sc* mctropolitana efle confuevit .

ij. Sand* fynodur fanxit feminaria per dicrcefas erigi juita formam in concilio Tridenti■o contentam , pro quorum fufleatatione ordinata & decreta fuerunt quadam , in qualibet dimcefi ab epifeopis clero proponenda : ut fi qu· opportuniora videbuntur , intra bimcftre ad dominum mctropolitanum approbanda remittantur , quatenus illius beneficio a fummo pontifice , &■ a Chtiftianiffitno noftro rege confirmatio (in quantum opus fuerit) impetretur .

14. Quz omnia judicio *Se* beneplacito fanâiffimi doulini noftri pipa fubmittimus.

huic finoelt iHttrf»tr»»C V [nifirif[cr»»t.

Nos C. cardinalis a Borbonio , archiepifcopiH Rothomagcufis , prinus Normanise definiente· fubfcr iplimus .·

Ego Bemaidinus de S. Françoisepifeopus Bajoccnlis fubfcripfi.

Ego Ludovicus du Moulinet epifeopus Sagientis fubicripli.

Ego Claudius de Sainâes epifeopus Ebroicenfis fubfcripfi .

Ego Joannes de Valle epifeopus Lexovienfia fubicripti.

Nos Cl.Sedilic, *Se* P. le Got canonici E. Abrinccnfis, procurators *Sc* deputati a capitulo ejufdem E. fede vacante, approbavimus *Ic* lubfcripfimui .

Ego Nicolaus dc Briroy vicarius generalis le procurator rcvcrendifs. Conftanticnlis epifeopi ejus nomine interfui, approbavi, *Sc* fubicripli I

Nomina deputatorum a capitulis fupradiâarum dicecciium, abbatum , priorum , procuratorum , *tc* ceterorum , qui huic fynodo interfuerunt , relata funt cum acils in commentarios qui in archivis ejufdem ecclefi· Rothomagenfi· afiervantut .

CLEPET , V M.BELL1X, Jeireurii tuuilii .

DE SE HOLCUM ΣT

V Ttymixt 11 /jaeda
frcvmcuh , fer ulalrtflimeiH tc rcvcrcieJiffiiHBec
daoilvvm *ccrJiBBtcBc ⅄ Sarttene Brcineffjtefmec*

1· **PISCOPI** per fua· dioecefcs vctcrc» " - fcholas inflaurent , *te* contra occupatores rerum *Sc* pofieflionum , **qu**· ad illas pertinent, procedant percenfuras ccclcfiafticas. tam in monafieriis ir prioratibus, quam in collegiatis & parcecialibui ecclefiis r Et ubi défunt , omnem operam **dint**, ut aperiantur ad inilitucndam juventutem m viis domini bonis dafciplims, ad csornramyautem *Sc* regulam feminariorum, quoad fieri pqtcrit, in aplis docendi methodum introducant , ut in eaacm dimcefi omises Ichol· inter fc confentiant. Omnes autem diâtrum fcholarum rnagiflu fidei profeffionem juxta formulam prmfcriptam , *tc* in hac fynodo micrtam emittere teneantur.

a. Dc faminarrotum credione in unaquaque civitate cathedrali, aut in aba, li uuaindim-

AMMO CHAISTI

r·/· filcrit commodior , conventam fuit in hac fynodo provinciali, ut fiat percoatributionem ex. fruâibus iategris mesriz cpifcopalis, *tc* capituli, *tc* quorniocamque beneficiorum, ficut prcciaitur a generali concilio Trtdentino . Sed ut tolerabiliorem ipfam reddcreoMi, habita ratione Infinitorum gravaminum › qua patiuntur potiffimum in hac provincia beneficiarii , formam contribuendi prcfcripfimus , quam omnes lequi oportet , ipfamque ad lingulas dkzccfei uaafmiflinsu·. 7

3. Ad iplius forma exeeutionem , epifeopolecum allumer duos quos voluerit, modo Iit de capitulo unus, * alterae civitatis cpiicopalicleto, quibus capitulum dc luo gremio tertium adjunget, *tc* clerus civitatis quartum . Procedent auten ad contributionis taxant quam citiiime poterunt, ita ut proximo menlc Odotri facilius ac minori (umptu reciplantur cum fabvcntioac tegi·' a quibufeumque beneficiariis .

4. Quoniam non nifi tenuis admodum potell ficti coottibtitio, qux inultis alendis , 4·· habitationi comparanda atque ndificande , aliifque ad feminam fapclleftilem neccllariis lutticere nequeat, in pronals *Bc* concionibus , arque etiam per domos ditiorum tam ccclelliafticorum, quam facularium, in tota diacefi fiant adhortationes, *tc* eleemofynarum petitiones ad hoc tam fanftnm opus promovendum, cujus nec oblivilci debebunt in tellamento pii viri , prefertim ecc leli ali ici.

5. Adhortamur autem in domino omnes ad quos lpcdfat beneficiorum aliqua dtlpofitio, ne graventur ad vivendum dare amplioris redditus beneficia , quam ferar eorum contributio: ut ex his major numerus clericorum aliqueat . *tc* leminalium augeri. Obciftamur etiam in domino alios omnes patronos tam ecclefialticos quam laicos qui ad contubutionem non tenentur, ut pietatis ac publiez utilitaiis Intuitu , ne male aut illicite collocari beneficia fua limplicia , aut pcnliones fuper parcecialibus judicent, fi *fe*·milliariis attribuerint . I'izterquam enim quod auttoritate ledis apoftolicz contirmabitur , le ·unaria obligabuntur ad onera fundationum , * alia fibi pe l dictos pa'ronus imponenda. Quicumque vero patroni iittcliigaut (ibi licere ex nunc ad unionem offerre qua: voluerint beneficia, aut peufione„ tine detentorum *Bc* putidiorum , qiramdiu viserint, pizjtrdicio : a quibus tamen refigiiari non poterunt , etiam in curia Komans jam unita beneficia , ac ne quidem alia , nili cum onere penlionis femioarila fblvcndz, fi prius fuerit artrtbuta.

6 Ex monalferils *De* prioratibus conventualibus. Ii advivendum leminario beneficia fi.tsplicia magni proventus fupra debitam contributionem contulerint, unus /altem regularis allsamosur ad ipfum leminarium fine ulla alia psnilione , *Bc* liberabuntur de alio mittendo ad (ludia Jiterarum in famolas unt*crfi«ates : icgularis vero de leminario tenebitur omnibus firlils folenlioribus ad moaatterium aut prioratum lre, ne regularis difeiplin· oblivilcatur : fed poll ftu«liorum decurtum fpatium , ac presbjrtcratum adeptom , redire ad clauflrum , lbique novirio* ·d regulam, quam in (eramano didicerit, docere, donec alius in ipfius locum leminario traditus revertatur ad idem clauftrum , hl/cipiatquc munus docendi cofdem novilsas.

7. Ad fabricam feminariorum ‖ Ar reddituum in cis augmentum, atque ad alia necelfaria prodcrunt, que de leprofiatum, hofphaliam » fabricarum, *c confiaternitatism (upcrfluis redditi. bus potentat impetrari. PrabesMa infuper ptmceptoriaJit attributa fcholis vel attribuenda, *le* fi qua alia fiant ad ioftitucndos * alendos puck>i ia ecclefiis Ar lotit deftinata . In quibu· liminaria coHocabsintur, ipfi· debent applicari , ca tamen lege Ar conditione , ut ia eifaem fcholo Ar collegium totiut diacefi· fit publicum , * provideatur de ttipendiis praceptoribut idoneii ad docendam per dale· juventutem , five in leminario manentem , five xlsuadc advenientem . Sic enim fiet, ut non ioitxn ad ecclefiregimen provehendi , fed cujufcumqoe Aatn· pueri pietatem cum bonis liter·· imbibant , *It* cum adoleverint teâam (uatn educationem, atque inftitittionem ecclefia referant acceptam.

ANNO ' CHIirrt s>li.

3. Ad inchoandam perficiendasnque ieminariorum fabricam, 8r"gubernationem , epiicopi cligaat de capitulo duos de leaioriftos ad gerenda negotia non inhabiles , Ar ineptos , de Quorum confilto omnia adminiftrabunt, eorumemque utentur opera & auxilio . Nec propterva quibus dignitatibus ecclefiarumcatbedraliutn cura icholarum In tota diacefi incumbit, fuo jure privabuntur, quin obfervent , fi in iifdem lcminariis omnia fecundum fundationem, inflitationem Ar ftatuta gerantur *tc* adminiftreatur , ut ad epifeopum reterant , *tc* cum eo atque aJiis deputatis canonicis , abuflbus, fi qui irrepferint , provideant .

9. Principio videbunt, fi quod in civitate ad femtnarium opportuna adificium , aut loci fpatium commodum fcholis jam aflignatum , *Bc* eo utentur de conlcniu omnium quorum intererit: ita tamen ut non admitutur ad oppofittonem , Cui nihil privati damni acceflcrit. Ne metiantur autem sdificium &r locum et numero alendorum in pizfenti tempote, led potius cx propagandi femiaarii (pe , *Bc* pofieritate . Ideoquc futuris feculis faltem de amplitudine loci, quoad fieri poterit, profpiciaot.

10. Ad locum comparandum, atque extruendam fabricam feminarii , concribuxsones primi anai, atque etiam lecundi , fi opus fit , necnoa alia undecumque provenientia pecuniarum fupplcmenta pro fua prudentia dilpooant, *tc* impendant , nec ultra facultates zdificent , ne rideantur , fi carperiat vdificare, quod nequeant confummare. Habitationis vero ftruriurt concipiatur ad finem plurimorum in eodem loco (ludentium , manducantium, *Bc* dormientium. Idcirco manfiones fatis amplas *Bc* commodas contineat : ad altos tamen coavtâores *Bc* penfionarior intra leimnarium *Bc* collegium recipiendos , nc defini alia zditicra cubiculis , *tc* mufeis ditiiodta , prout expedire videbitur .

st. Computabunt poReaquanta peennisa famosa cx conliituttonibus, atque aliis adjumcatiquotannis fuppetat : ut pro ratione reddituum da numero alepdoium in feminario ineant conliiium. Ad alimenta autem, veftitom *tc* aliafensinario necedaria pro unoquoque deputamus centum libellas argenti , ex quibus du· partes Infamentur tenuitati vtAui, *tc* veftitus fingulorum : Tertia voro pars proreptorum *Bc* ·lutum perionarum ftipeodils , atque allirebus In leminario necedaiii· *tc* requlfirir . Mutabitur tamen illa Impenfatum partitio pro ratione foci *Bc* temporis , ut ei detrahatur vci addatur·

au Qjro major numerus clericorum ad «·cle-

ANNO CHUIS Π

defiam afpirantium juvari poflit *Sc* inftitui , in eleâiooe eorum oui ad feminatium admittentur, triplex dciedus habebitur : inopum prorfus, deinde mediocrium, qui parentum impenfa non omnino ad (ludia fuftentari valeant, fed egeat'alieno fubfidio : poftremo ditiorum, quibus opes paterna abunda fubvonient. Ad hzc cogitandum non folum inopes ad presbyterium informuidos'elTe & adicribcndos , ne nimium gravetur ecclefia , aut contemptui habeatur , fed melioris fortis *Sc* conditionis adolefcentes , qui non tantum ecicfiz poftea przlint , fed pauperioribus opitulentur , ut fuum miniftenum atque ecclefiam ornent *Sc* amplificent.

tj. Quocirca utilius videatur mediam par-
, tem feminarii ex ' exigentioribus compone-
ri»uvu re , *Sc* alteram ex mediocribus : ita ut pro
k"' ' ■ uno inope duo vel tres de ipGi aflumantur , quibus penfio unius inopis dividatur , *Sc* de parentum fubveniiong (uppleatur quod defuerit ad alimentum *Sc* vcftitum . De ditioribus vero tot cooptentur , quod capere poterit habitatio lupra numerum aliorum . Nam nrzter multiplicationem cleri , *Sc* refùm inftitutionem , de iftorum penfionibui poterit aliquid comparati ad onera feminarii lubic·vanda.

14· Ad faciendum delectum eorum , epnropus ance Calendas eujufque decanatus fignificabit per decanum ruralem omnibus curatis , five vicariis ejufdcot decanatus, ut die Calendarum fecum adducant ad locum affignatum omnes fuz partziz juvenes a duodecimo anno «tatis ufque ad vigelimum , qui ichol.is literarum ficquentarint, *Sc* in ecclefia cantare affueverint , atque presbyteratus deliderio teneantur . Ad diem dictum *Sc* locum epifeopus ipfemec proficiicetur, aut mittet canonicos fuos in hoc opere coadjutorcs, qui infpeâis juvenibus interrogabunt de legitimo parentum matrimonio , fide, vitz honcftatc *Sc* conditione : deinde contemplabuntur j ivcuum vultum , pronuntiationem, ac totius corpoi is habitum : quodnamprxbcant ingenii ac vi.tutis fpecimcn , atque ad presbyteratum aptituduiem , *Sc* quem progicilum in litcrarum ftudio fecerint. Dc quibus ipera meliorem concepciint , eurum nomina , parœcias, genus , ztatem , *Sc* facultates diligenter dei.ubent, cum annotatione inopum , mediocrium, et ditiorum. Quamvis autem plures in 11:10 decanatn inventi fuerint idonei, nonramc.i poterunt in fcminario limit recipi plures,quam requirat faâa dilpplitio . Verbi gratia , fi feininarii proventus dcqueat luft.-nure plures quam vigmti , et lint in dioeceli decem decanatus , non licet de uno decanaA plures quam duos liraui admittere › nifi pro uno paupere placuerit duos mediocres, vel tres fubftituere . Quod li contra in uno decanatu nulli cxtitcrinc fatis apti, ex viciniore dccanatu conveniet alterius defeâum (jppicrc. Nec miium videatur, quod de lingulis decanatibas (eligi optamus. Cum lcminana non ad unius civitatis, led ad totius dirrcefis utilitatem dc minifterium conlilituantur.

15. Recipiendus moneatur ab cpifcopo, aut ab alio pe cum deputato de ftatu ecdefiaftico, de lerninatio non nili pro lervitutis Deo *Sc* ecclefiz fundaro , de mendacio in Spiritum lanCtiim, Br dc facrilegio quod committet, fi non libenti animo, fed fiAo ad facrum minifterium venerit, aut ab ipfo poft alimoniam atque iaftitutionem ab ecclefia acceptam recellere . Poftca proponentur ei omnia laftituta , oficia te onera la fcminario fubeunda. Quibus obedieat|am puellare debebit , aut de fodalitio expelli. Ac ne nuit a propofito , aut leviter refiliat , non erit incommodum, fi duo aut tree de propinquis ipondeant atque etiam obligentur aJ reftitutionem omnium lumptuum pio tempore quo receptus vixerit i» fcminario, fi (ponte (ua Wcatioui renuntiant. Quod li propinqui illi vel non luerint fofvendo › vel epilcopo placuerit hanc iplis obligationem remittere , fi forte de(ertor militia ecclefialtica ad pinguiorem fortunam pervenerit! faltem fumptus silos teneatur rependere. anno CHAisrf i)ii.

t6. Receptionis vero non alia fit ceremonia, quam in vertice capitis rafura , atque habitus clericalis.

17. De reâoribos 8r przceptoribus feminariorum maxima cura elfedcbet. Magiftrornuicnim virtutes, aut vitia facile folcnr imbibere dilcipuli. Quoniam feminariorum fundatio eo tendu, ut clerici ad pietatem, religionem , ecclefiafticam diiciplinam. bonos mores , *Sc* litera* erudiantur : ad eum finem (unt ipiis przficicndi viri pii, ac tchgioli , graves *Sc* prudentes, quique luo exemplo *Sc* cohortationibus , tam privatis quam publicis omnes iibi commiflos ad itudium illarum rerum accendant. Nec antea tam reitqiis , eruam przceptorcs przficiantur , quam fidei prufiUiouem juxta infertam lupra formulam emilerunt. Primas, feu reétor fit venerandae fenedutis presbyter *Sc* facerdos , fi fieri poflit multum diuque in minifteriis ecclcfiafticis verfatus, cui, lient dc beato Auguflinofcribitur, dilpliceant omnia qu· aguntur iu fzeulo pre dulcedine Dei, *Sc* decore domus ejus . Severitatem potius pra fe ferat, quam exerceat: lua prstientia, &: folicitudine omnes in oliicio contineat .

18. Sub (e przceptores habeat , quot videbuntur ncccifarii, dc quorum religione catholica , probitate *8c* capacitate nemo dubitare , aut conqueri jule queat , *Sc* de quibus fidee tellimoniom reddat dilcipulorum in devotione *Sc* dofirina proteitui . Expediret i ' n dr. · n<>. , feu denis pueris in Ictuinatio aliquos pixponi , ut privajim diu noituquc eorum curam gerant, non folum ad lectionum repetitionem , led ad eorumdem in omnibus adtionib.is directionem . Si (e^nilariorum ficultites non f.runt, uc tot hominibus ftipcnd.a dentur , laltem provefti.iribus juniores pro lui cap., itate committantur , de quibus cogantur rationem reddere omnium curatori dc pizfcito , aliquo propofito operrpretio , atque etiam pana .

19. Ad pietatem *Sc* religionem a teneris imbibendam , imprimis doceantur cleri.i omnibus feftivis diebus mane , an'equam ad ecclciiam vadant, atque « prandio poft vefpcras , catechilmi catholici compendium memoria tenere , & per rqutuas interrogationes de ipfo omnipoiccnri rationem reddere : quamvis hujus compendii numquam debeat intermitti rcpctirio pioptcr parvulos aliunde venientes, quibus eiit temper inculcandum : tamen ubi clerici de fcminario provediores evaferint , cildcm diebus Sc horis , atque etiam in feftorum vigiliis admilcenda erit lcâio de catcchifmo Romano: ut Inde addifeant (aeramentorum doftrinam Sc minmerium , necoon de aliis libris ad totuni ofticivm presbyterorum pertinentibus . Bis autem irk hebdomada poniendianis horis

ad

"ANNO Cft*lsTI ls*··

'd canticum Kclefiafticum ▮ 8c pfaltetium infel-Hgendam cum hymni» exerceantur, atque ad decentem pronuntiationem epiftolarum , evangeliorum^ue , colleâarum › & omnium que dicuntur in officio divino, 8c adminiftratione factamentorum .

:o Exerceantur etiam, faltem feme! aut bit in menfe, *luo* ordinc, pro captu ingenii & doctrine , in declamationibus , 8c exhortationibus, tartqium habeantur ad populum, dc przceptis legis, 8c ecdefia, de articulis fidei, virtutibus fcquendis, 8c vitiis evitandi», aut dc aliqua feriptur· lententia , ut fuit ad omne opus bonum Inftruâl. Nullos libros norinc a (ede apoftolica damnatos, ncc illis olli leganturnifi pudici, &r qui ad morum cotrcâiooem, & aedificationem conducunt.

at. Sicut in omni a teneris affueicere multum eft , valde mane a lomno (urgentes clerici, live in duas partes divali , live bini, ac bini difeant memotiter recitare voce (ubmiffa (cptem pialmos pcenitentiales cum litania Sc collectis , ad Dei Λ· fandorum implorandam opem pro his qui in dignitate conftituuntur, ac toto populo Chriftuoo, fed maxime pro benefactoribus vivis atque defundis ▮ Poftea facris ordinibus initiati bini quoque ac bini breviarium dicant, 8c devote débite fuum Deo fervitutis penfum perfolvant. Alii vero juniores , horas beate Mine eodem modo exolvant . Inde vero omnes iludio le dedant uique ad ipfam mittam : in cuju· fine canent profam t V>ni fanfte Spiritus, *Sc* emitte erlitus lucis tus radium : aut hymnum, Veni creator, cum aliquibus fuffragits *Sc* colleftis de fando Spiritu , beata Matia, aliis fanftis pro pace eccleliz , (anâifilmo D. N. papa , *Sc* Chriftfaniffimo rege , ac toto populo Chriftiarto, fed prrcipue probenefaftoribus vivis ac dcfunSi» · Per clalles ad ingreffilrn prwceptori» anfc ledtioiium inchoationem unus de leminario precationem ad invocandum Spiritum fandum diftiude pronuntiet, cui omnes Icipondcant, Arnen.

II. Initio prandii aut ccenz, atque etiam in fine benedictionem, *Sc* glatiarutn aftionetn cum fuperloribua iuffragils , ac pfalmo, Dc prutundis, ne intermittant ; leçaturque aliquid de faera Scriptura , aut homilns patrum , quo pateatur aniinuscum corpore : atque a redlonbu», feu provectioribus juniores interrogentur , quid de auditis menioriz mandarim , ut alluefcant *Sc* attentiores aurea przbere , 8: audita retinere · Cum de cladibus poft leCtione* potneaidiahas pueri erunt dimittendi , non linantur exire, prnifquam omnes in facello convenerint ad fundenda fuffragia ficut prius in mlila . Alii» vero abeuntibu», qui erunt dc feminario , (altem ter in hebdomada , feria lccunda quarta *Sc* fexta, vigilias cum collctlis , vel litanias . vel commendationes pro mortuis, ad aibitrium rectorum in duas partes divili, vei bini ac bini , lubmiffa voce cum devotione proterant , eodemque modo , atque in eodem loco vclperarutn officium quique pro fuo gradu atque ordine exolvant.

aj. Poibemo antequam difcedant cubitum , , doceantur meditari de peccatis *Sc* a&ionibus Craniasti diel, de quibus Deo lit reddenda ratio uique ad verbum otiofum , de beatitudi»il< aeternitate, brevitate, incertitudine, *Sc* mifrtiis vitr humana: , futuri judjcu , *Se* inferni rigore ac damnatione · Diemqaie concludant bono line in przcedcatibus luffraglis. Quoties veto domi precabuntur , genua ffeâaat 8» eaput aperiant.

ANNO CHAirn »>·». ,

iq. Omnibus diebus fefti» ad miffam majorem , *Sc* vclperas cathedrali» ecclcfiz , in cujus, civitate feminabam extiterit, prodeant (aperpeliceit induti, ibique locisdeGgnatis ordineftent » aul fedeant, atque inde ad officia, 8r onera injumfta reverenter accedant. Eifdem diebuscoocionibus interlint, unde reverti a moderatoribus moneantur recondere in animo &.' execution· demandare , fi quid prsclatiut auditum fuerit .

ay. Feftis folemnioribu» , ac faltem fingulis menfibus confiteantur peccata , *Sc* juxta confefforis ipli» deputati judicium fumant corpus domini noftri Jefu Chrifti : difeant etiam ab eodem conlcflorc proprias confcicntias exonerare *Sc repurgare,* atque alienas examinare ad arbitrium epiicopi *Sc* reâorit, vel fimul omnes in eodem die feftivo cujufque mentis ad communionem veniant, vel per lingulas dominicas feparati *Se* divifi : atque id fiat in majori milia caHiedrali» ecdefia:, ut quofeumque de populo invitent ad frequentiotem communionem. Ad eam autem praeparentur adhortationibus reritoris, live conrclTarli, aut alterius pli viri, librorum *Se* religiofarum meditationum ac precationum leâione 8r ulu-

16. Obteftamur autem in domino omnes feminarioiim pizceptores *Sc* moderatores, ut libi commiflos adolelcentes ad omne opus bonum exerceant, nec finant cos avcriari ullum mimfterium, aut obfeqiuum , fed funt omnia omni, bis, ut omnes Chrifto luci ftaciant. Non permittari- eo» torpere *Sc* otiolos elle, aut (ordidos in vcftitu â▮ omni lupelleâile: fed eos ad omnem horiellatem , A munditiam, *Sc* diligentiam efforment. In ipiritu lenitatis &· manluctudinis eofdem de omnibus erudiant , *Sc* corripiant, ne priu» oderint ccclefiafticum miniiteuum, quam noverint. Ament eos, *Sc* foveant tanquam fi'ios, quos generant in Cbrifto, mimftios Dei futuios. Dcliderent potius ab eildem amari, quam timeri: *Sc* ad Chrifti imitationem invitent potius cum debita revetentia ad lc venire, quam a fuo confpeiftu fugere. Ad bene agendum, *Sc* proficiendum incitent ipfo magis pudore, virtutis amole, atque etiam aliqua libera litate & przmii fpc, quam formidine perux . Non tamen erga dcfpcratos aut aliorum corruptores fint indulgentiores, aut aculeo carunt: led poft teqtata omnium monitionum 8r dficiplinz remedia agant maturius cum cpilcopo, A: canonicls de illorum a leminario cxpulfione, ne totus grex inficiatur aut pereat.

17· Vicifilm clerici obediant luis prapolitis , tanquam patiibu» , & ab eorum nutu toti pendeant , prompti S/ parati ad omnia qua fuerint illis przlcripta, nec minus patientes, ad jxdrfetenda quacumque incommoda . Ncc vagari · nec tempus peitteie aut vanis colloquiis in/umere, ne alios ab officio divertere, aut depravare iiudeant : Ne line licentia egrediantur fcminatio : nihil line eadem, ac ne literas quidem recipiant , aut mittant : nec pecunias retineant, ncc quidquam omnino agant .

18. Ut altis Hat locus/ordinibus facris initiati , 8e ad miniftrandum in ecdefia/, aut ad ducendum apti pro neceffitate ecclefiarum, aut aliquorum poftulatione, defeminario dimittantur , vel ad cunei animarum flifcipiendam . vel ad fcholas regendas, fed li fieri poterit, in. ira decanatum a quo fuerint affumpti. Quod fi

cnu-

AS N0 CHRIS Π ı,»ı.

enutrili & ad facros ordines promoti , fine li- A centra epilcopi, alicui loco, perions fe mancipariní , aut extra diocefim , lit qua fervire debent, transfugerint, teneantur ad refticutionem alimentorum, & aliorum fumptuum quos fecerint in (eminatio, acipfofaão fint (ufpcnli a divinis, donec redierint : nifi aliter cum illis difpcnfaverit epifeopus. Quorum vero aliqui eralerint capaces ad ecclefialtica munera perficienda, epifeopus ipfos patronis tam ecclcfiafticia qliam freularibus in decaoatu unde oriundi funt, commendabit, ut allis omnibusprrferantur, fi occurrerit beneficiorum vacatio . Omnes vero in feminaiio inftitutl, & ordinati , fint meate res, & erga ipfum grati, nec faltem prstcreant in teftamcnto, fi prius in vita non habuerint, aut B potentiam , aut occafionem aguofeendi beneficium acceptum. Interea quocumque locorum venerint , juventutem curent informari , educari & doceri ad eam regulam quam de feminarlis retulerint. In omnibus vero fuis orationibus8c (acrificils, pro feminariorum benefaftoribus intercedant .

L ITER Æ,

SERMONES, DIFFICULTATES.

CUM DICTO CONCILIO

ROTHOMAOENS1 PÜBLICATÆ.C

Scnfliffimai D. 'H aaiita rdaticat craireicticnie tpnctiii, rrf^caiit cific^alat i>fficaltattl CT fliraticcri, ut icfrc , ***C ci*** *uncat^acat^ae bcktrar rrfp9a^9.*

I. *D:FHCULT^$, ΣT SVPPLIC^TIO .*

PRorre» intermiflionem conciliorum in archiepilcopatu Rothomageofi , ultra hominum memoriam primum,dubitatum fuit de fcflionc epikoporutn *Si* ordine. Sagientis enim epifeopus contendebat fibi primas deberi, tanquam antiquiori, ldque ex antiquis concilili, *tc* ex poftrcmo D Tlidcntino. Bajocenfit vero fe decanum epifcoporum. In ifta provincia afferebat , *8c* pmaecefJorcs (uos eo temper ufos fuifle privilegio. Addebat alium elle ordinem epifeoporum lingularem in quaque provincia, alium generalem in congregatione eorumdem extra provinciam . Tunc enim antiquitatis habendam efle rationem , & promotionis quam acceperunt ab ecclefia Romana- Deinde quod ficut ecclefia cathédrales t & earum capitula habent aliquem inter fe ordinem, qui non mutatur in quaque provincia ita *tc* earum ecclefiarum Epilcopos eundem ordinem tenere oportere : Bajocenfem vero ecclefiam five capitulum abfque controverfia primam efle , Abriocenfe fecundum , Ebroiceofe tertium , Sagienfa vero jxaftiemum : Quia fedes Abrineenfis vacat, procuratores ejus petierunt nullum prrjudicium fieri futuro epifeopo, quem offendebant femper habitum provincia fubdecanum.

Deputati cum domino metropolitano |»er provifionem Bajocenfi epifeopo decanatum adjudicaverunt , pro hac vice tantum , *tc* fine prnj .dicio allorum epifeoporum, ad evitandas contentiones, donec cooiulerctur fua fanAitas, *tc* amplius inquireretur cx archivis Romania Br provincia .

Supplicatur humillime fanâitati fua , ut jubeat inquiri fi ex tegiftril curi· pedit hac dilicultas decidi. χNMO CHJUST1 s,«ı.

n II TO χi 10.

ıa *aîhbat ttnrilicrJac previaeidiaae ctttaicaiauc ijjr ttea^ai triiaattcah cfifcefcreat ,* м· .areas dljalrareasaar wdiaeat *icdtfiaraac .*

II. difficultas.

ı. A LTita difficultas orta eft de abbatibus com- ^ mendatarus, an deberent inter abbates ad fedendum 8e ad deliberandum recipi . Remiffum eft negotium ad fedem apoftolicam . Sed nc per oppohtioaem, aut appellationem retardaretur, aut impediretur concilium, pro hac vice tantum, ac fine praejudicio , concefTum illis fuit federe inter abbates Bc deliberare . Quoniam hrc difficultas paritura eft magnas controverfias in concilils aliarum provinciarum, intercapitula ccclcflarnm catheuralium , & monafteriorum contra commendatarios : Supplicatur humillime fanâitati fuz, ut dignetur de hoc ftatuere, *tc* 3uid juris in monafteriorum adminiftratione *tc* ifcipima, atque cccicliarum hiérarchie commendatarlis debeatur.

7 0 î(S I O.

(Mcnhfiriu iaitr Mcltr rtcificaiet effe·

III. DIFFICULTAS.

ı. A lia difficultas fubfecuta eft inter digni- *f\-* tates, ac procuratores capitulorum cathcdralium , contra abbates regulares *It* commendatarios de praeminenlia in proceflQooe feilione, & deliberatione. Capitula dicebant fe, cum fuis epifeopis unita , ficut membra cum capite, nec ulloi interponendos inter fe Be epiicopos fuot. Abbates nitebantur antiquitatis more, *tc* addebant indignum, ut infigniti mitra, Bc allis ornamentis adepifcopali*accedentibus, poftponerentur fimplicibus clericis Bc presbyteris . Ne res generaret lites, Bc afferret impedimentum concilio, quoniam pauci erant abbates regulares, tantum fuit refponfum, ut pro hac vice abbates afliftercot in proceflione domino metropolitano (actam euchanftiaojTerente , Bc dicerent lententiam quando rogarentur, nullo fervaro ordine. Sed quoniam in aliarum provinciarum concilils magnas contentiones pariet, dignetur quoque lua fanâitas dc hoc ftatuere.

llSTO1(tlO.

*Ccccaicci ccthciraliaat ttdtficrum fraftrcniei tffe qaaaic cefitataritr frtttiaac : ckkciti ktecit-*ZffvS.Cr *cfc» aettra habeat, frectim tcatmtcictarici : faft hac lccaac cbtiacrc Jifaitaitt : Ut ftft ittaitatet, ccUetaaicc^Jefrccaratrrtt.*

IV. DIFFICULTAS.

ı. A Lia diÆcultat eft dcmonafterilx Bc aliis ^- exemptis, an tenerentur intefefle concilils provincialibus epifeoporum. Pleraque milerunt ad proteftaedum, quibas nihil fuit refponfum ad fugiendas oppofitlones *It* lites. Capitula ecdeliaium cathedralium dicebant ie etiam exempta Bc ad concilium obligari : idcirco *tc* monaftcria.

ANNÙ CHMSTI »>r».

Supplicatur humillime fu* (anâltati, ut dignetur declarare an ejufmodi monalicria & alu exempti obligentur ad decreta concilii prorincialu , ·& quomodo erit procedendum contra ηοα obedience».

ff. E S T 0 USIO.

X»· *tearri* , «‹y› cm fm de /are -rrl *etafattaiiae lattrelfo Jckent : cafitala tuait» tcclefiaruai* (4-rludra/l·* *fferial.itr lanntaala tft , ai/'firi aattat* ad drivera rsarû'u *frtv.uitl'u* Misrr *fui tfifcepnit* lurifotiliiai fokJaatur ; tatutfttt triant i» tafikui i» fuikut* a *fart euttutuai CT nattli» Triitat.n» jpttul.tn tfifcifri aat* r···*t.ri» fn-nariaii i» iffot fatefiat tribut»* eft . Er *tantra iaabtittnitt jnrri rtatttlüt frattftt··lut».*

V DIFFICULTAS.

I./r'\Uando omnibus compofitis ad rem ven-*K-ç* turn fuit , quzfitum eli primum, quam vocem abbate* prrcipue commendatalil , capitulorum deputati epifeoporum procuratores habere deceret. Conflabat cx formula conciliorum provincialium, A aâis omnium habitorum poli concilium Tridentinum , tantum illis fuiffc concciiam deliberativam vocem , fcu confultivam, non autem decilivam. Quoniam tamen videbantqr llli pacatiores ad impediendum concilium, Stilte coram (enatu movendas adipium retardandum : nihil quoque de hoc judicatum fuit: Sed eunt D. metropolitano ccniuerunt epifeopi nihil agendum pro hac vice, nili dcomnium voto cx conlcnfu. Ex quo factum eft, ut nec de exemptione capitulorum, nec de relidentia curatorum, nec de difpeniatiombus plurium eeelefiarum parcecialium decerni potuetit juxta concilium Tridentinum : nili legitima forma conciliorum provincialium reilituatnr, futurum eft, ut jam ηοα dicantur concilia epiicoporum, fed inferiorum ecclefialticorum contra epiicopos. Ideo dignetur (ua (auditas unicuique fuo* limites ponere..

H E S T 0 IO.

vikbatti, camnteaiiatarm, tafitularaat Jtfutatai vattai Jaattatat tiafulti'jana baktrt·. tfifttftraa» fricuratartt fafo , fi ciarilia fnviatiali flatatrit , ST itrifivaat hakcrt.

VI. difficultas

i./"""*Irca decretum de baptifmo a Calviniilis collate dubitatum tuit , an redeuntibus ad ecdefiam taliter baptizatis , omnes ceremonie a Calviniftis omille , effent adhibende Se fupplcnde . Negarunt pleriquc, quoniam legebant in antiquis , redeuntes ab hzrcticis , recipiendos cum manuum impolitione , quam exillimabant ede Confirmationis facrasnentum.

Dicebant infupet multos adultos nen redituro» c* verecundia recipiendijales ceremonias , fi exaftiu» obicrvarentur.

Alii dicebant apud antiquo» de baptizatis in hzrefi, cum debitis ceremonils intelligi , quibus redeuntibus dabatur manuum impolitic» , que non clfet confirmationi» (aeramentum , fed abfolutionis , &■ reconciliationis ceremonia . Semper veto faille affuetum in antiqua eccle-

A lia , ut fupplerentur omifte ccrctnniz baptif- "ÏCïïSo"
mi, aut chriimatis, quia omitteret a Nova-CHAun
tiaols , atque *ita* alie ab aliis . Alii cenlue- ssh.
runt ceremonias explendas , prêter exorcifmos . Conclufum tandem , de hoc confulendam effe fedem apoftolicam, ot Lapirentur contentiones.

^ESTOUSIO.

Cercanni.fi kaft.fari [affiraJai elji , fractftcutt in aJulrii aJ/aratitat hartfi. ; tT rtenatiliatriat.

VII. DIFFICULTAS.

i. /"""Irea decretum de etate promovendorum ad iacros ordines halitandum fuit. Pluses enim fuerunt promoti ad presbyteratum, 8r alios ordines ante tempus przfisum a concilio Tridentino, propter raritatem ac defe&um facerdotum in noftra provincia, *Sc* pauciores accedent ad *ipfos ordines,* li tantum temper is pro unoquoque ordine expedetur. Multavero patesci- jam carent etiam proprio facc'dote *St* curato, *Sc* plures carebunt, fi tantus rigor fervetur. Idcirco humillime (applicant epifeopi (anrftitati fua, ut det ipfis poteftatem difpcnfandi cum haâenus promotis ante tempus legitimum, & poffint aliquos ptomoverecirca rtatem vigefimi fecundi Sr tertii anni poli factam probationem neceffitatis , motum integritatis, ac capacitatis. Ita ot probatio literis promotionis inferatur, vel fub figillo epifeopi anuedatur.

A E y TO \SIO.

laJallthilur faculrat À.fotnfontil caat luücaui frontri.i . Dc celera iattl.tcfa attrffitate , ft» Htilitatt tctltfiarum , finfulatioi ftijftajakitar .

VIII. DI FFICULTAS.

t./^Irea decretum de refideatia, vix obtineri V-J potoù , ut diceretur efle de przeepto, *Sc* de jure divino: A interpoli turn fuit, nils caufa legitima *Sc* canonica obftiterit . Dignetur fua fanâitas declarare manifeitius , utrum relidenti* in parceciali ecclefia fit de jure *Sc* praecepto divino: 8e an ulla caufa poffit efle canonica, ut omnino quis exeufetur a relidentia, an tantum ad certum tempus ex particulari aliqua caufa . Videtur enim pugnare exprcfle contra concilium 'I ridentinum, aliquem omnino excufari a reftdentia paioecialis ecclefia. Deinde volunt plerique extendere etiam caufam canonicam non relidendi ad plures parceciales ecclefia* , quas volunt poffidere , nec in ulla relidere cx caufa legitima *tc* canonica, quales *effe fingunt* quz fibi prolunt, ut li funt (enatores in aliquo foro judiciali, li canonici, vel capellani , vel alii officiarii in aliqua ecclefia cathedrali vel collégial* . Si habeant difpenfatione* obtentas ante concilium Tridentinum ad plura curata , addendum eflet in decreto: nifi ad tempus legitima A canonica per epiicopum judicanda

AF-

nwrl
I|O>

m* » o 10.

Otclaattaac O' aacftlfifac fnaifaac fer nxiliim TrifatHaaac. BUeu farcta ckfaracatur.

IX. DIFFICULTAS.

i-TNfuper dubitator quid agendum cum eano- Λ nine catbedralhun feu collegiatarum eckfiarum , feu earundeta capellanis, cantoribus *tc* aliis officiarila, quibus non (uppetunt juft· facultates *tc* ftipendia , quibus ali queam, *tc* lervire illis ccclefiis, fi careant falcem unius ccclefin paracialis beneficio. Nam fi ad hujus beneficii refidentiam coguntur, catbedrales ecclcfi· canonicis & mlniftris privabuntur. Si vero coguntur parcecialcm dimittere, pntbenda, * ftirendia in majore parte eccleuaram cathedrai- ium & collegiatarum non fufficiunt ad viduus. lu omnibus autem nulla funt fere beneficia fimplicia, qu· poffint uniri , nec tantus numeras prebeddaram, ut aliqun poffint fuppriml , totque font gravamina κ funventiones pecuniaria in clero nujus regni , ut vix poffit fatisfieri : Huic difficultati non invenimus quomodo poffit pr,ovidcti i nili fi declaretur banendos pro relidentibus in paraciali eccleGa ; qui aâu deferviunt in cathedral! ; vel collegiate ▮ modo patmcialis non diftet ultra femidiem : ita ut bis vel ter in leptimana curatus in ea faciat officium , *Sc* eoaem die ad ecclefiam cathedralem , ve! collegiatam redeat.

Supplicatur humillime fanditati fua , ut dignetur ftatuerc, quid in hac difficultate fit agendum.

H.IS t 0 IO.

Qatacl rtteatitan» faracialic cam caacaicata , frt muffitth, o' atilitate c«deflaram, O' rrjIMw; , ra *eafikac fartiralarikai frcvUekitar .*

X. DIFFICULTAS.

1 /"'Irea decretum de cafibus refervatis , ubi XU dicitur cx concilio Tridentino epifeopos abiolvere ab haerefi, videtur contra bullam de cana domini, *tc* refervationem fadam per DD. Pios quartum *tc* quintum. Sed plures potius manebunt in harefi, quam propter eam mittant ad fedem apoftolicam. & interea dum mittitur, *tc* expedatur abfolutio, multa incidere poliunt teotationes *k* mutationes. Ideo humillime fupplicant epifeopi , nt dignetur fua ianditas illis poteftatem cx decreto Tridentino concedere.

X EJ TO X J *10.*

'Pn unfit/h prcvlfaa nacefaar '1 tiafu kat facalrai akfdvemii jexta farctam ctacilii Trifaetiai, tai asap; *mifam fuerit.*

XI. DIFFICULTAS.

I-^Hrca dectetum de clanfota monialium , Vai foot qua ca fundatione dicant liberum fibi relinqui exitum, *k* introitum monafterii i Ali· pratexnnt fe non emififle Votum ciaulura, nec unquam ingtefiuras mooafterium , fi audiilent ullam fuifle claufarw obligationem. Plcnr- *CcatU. Geaeral.* Tom. XXXTV.

que minantur fe podna reverfnras ad faculam , amsso quam patiantur eandem danfomm , * per pa- CBAMTI rentes nobiles necem edam epifeopis facracane, «Meli aufi fiierint ingreffiem prohibere- In Us perplcxitatibua fupplicatur quid egendam , —-1 me ubi, timetur , ne per claufuram aliquid deterius contingat, * magiftratus incolaris non adhtvat.

A £ S T *0* X *S I 0.*

laccutitai faaaaJcatar fanta ccacilii Trifauiai O' kalia fammeraa» fcatificaa» , «subas *fakiata farti cauda frivilciic , O' faaictnacc.*

XII. DIFFICULTAS.

ΕJRopter exemptiones capitulorum non po- *1* teft reftitui ecclefiaftica difciplina, nec emendari ullus abufus ccclefiaram cathedralium. Exemptiones vero nequeunt ad moderationem concilii Tridentini reduci propter Capitulorum refiftentium multitudinem , eorumdemque potentiam . Epiicopi RothomagenGs provincia cotslenfcrunt falvasmanere exemptiones, ne propter eas concilio provinciali poneretur obftaculumi fed lalvis illis viderunt jam fibi viam paratam a D. metropolitano , ad ingrediendum capitula, dc cis prsiidcndum, In ipfifquc reformandum omnia. Nam antea archicpifcopi noftri impetrarunt a fede Romana bullas ad uniendum canonicatum dc pmbendam arehiepiicopatni, ut ita archiepifeopus , tanquam canonicus , intraret capitulum , quoties vellet, *It* io ipfo fc«fideret : quo jure nunc etiam utitur. Supplicant humillime epifeopi funditat! fise , ut nignetur omnibus ejuidem provincia epifeopis bullam communem conferre ad uniendum cpUcopatuf canonicatum, *tc* prehendam quam vacantem deligere voluerint, ad inltar unionis atehiepifeopo Rothomagenfi dudutn conccfn , atque ad eundem effeftum & finem.

RA5T0XJ10.

HaMitar ka/ac rei ratic , O"freat fiaialic ccchfiit taaiii iKfcdrrc vifaac erit, früafakùar.

XIII. DIFFICULTAS.

Ε"XEniquc poftulandum humillime laoditaJLZ sl *Iu·*, ut dignetur fupplicationm in decretis hujus concilii fibi fadas benigne fefeipere, *tc* omnia, cum feminariis , prout fibi vidobitur, confirmare.

BREVE
APOSTOLICUM.
SUPER CONFIRMATIONE.
CONCILII PROVINCIALIS
ηοτηοMΛ niMsia.
GREGORIUS PP. XIII.

OβΛτ fili», Cani», tituli fufii Ckryfcfcui frefkytera cariieaii , Barkcfa aaacafat», cnitatii aefira ^tacaicau^c aefin O' ^tfcfaica ftfa Λ» latere lafat».

Dlicde fili noller, falatem , & apoftolicam bcn. perlata fuerant ad nos accreta fy-

AMNO CNXirn if·»·

Rotbomagenfis I Mifimus ca ad cardinale! congregationis coocilii, qui hejufmodi negotiis font przfedi .· Illi omnia diligenter conudcraront : expofucrunt etiam nobia qua maxime addenda , dymenda , mutanda cite exiftimarent ; Remittantur nunc omnia ; aferipta funt etiam ia margine nonnulla ad rem ipfam magnopere pertinentia. Ubi omnia fuerint eo modo quo mittuntur accommodata t tum vero edentur, curabiturque ut quam diligentifTtme ferventur . Refponlum eft etiam io extrema ad fynodi ipfiui propofita, *it* quafita. Datum Rpms apud fanâum Petrum, fubannulo' pificatorit, die lÿ. Mattii ij 81. Pontificatus noftri anno decimo.

Mt. BacctfdtlÛM .

BREVE APOSTOLICUM.

DE SYNODO PR. ROTHOMAG. INDICENDA, IT CSLEIEANDA.

GREGORIUS PP. XIII

Dilcfit fili », Car·/·, titul. r. Ckryfatai frtiiyttr* Ctrcliiuli, B*ri*»t* f auat^ftrt.*

Dllede fili noller , falutem Λ apoflolicam benedidionem. Ex frequenti conciliorum provincialium celebratione quantas fuperiotibus umporibus provincia ipfa perceperint utilitates, fatis docent ea , quz ob eorum intermiOionem *tc* clero *tc* populis orta funt, *8t* quotidie oriuntur detrimenta : ca igitur ex concilli Tridentini prnicripto ubique, maxime vero in Gallia regno noois tpultis nominibus cariffimo , pro moderatione morum , excefluum corredione *it* compofitione controverfiarum renovari , a pizdidoque concilio flatura juxta formam ab eo traditam palam recipi cupientes plurimum laetamur , te ecclelia Rothomagenfis cx dilpenfatione apoftolica prrfulem talem, tali pietate, generis nobilitate atque audoritate przditum, in ifta tua provincia, atque adeo in dicto regno habere, per quem fandum hoc opus in ufum & lucem revocari poife fperamus, conjicientes fore ut quod ipfe feceris, multi alii *tc* pietatis *it* nominis tui fplendore addudi imitentur , tuoque exemplo excitati Dei caufam fpiritualiaque provincialium fuorum commoda libenter ampledantur. Quare nos paterna in te noftra casitatis affedu (quod fatis fore arbitramur) dilcdionem tuam etiam hortamur , ut quamprimum provincialem fynodum in dida tua provincia indicas , *tc* congreges · in eaque, quo decet religionis zelo , lis qu· in provincialibus hujufmodi conventibus agi eadem fanda Tridentina fynodos demonftrat ferio pertrades, *tc* communi confilio exequi mandes : ut Chriftiana religionis rebus fummo tuo in catholicam fidem ftudio ibidem optime conflitutis, cxemploqne aliis hujus fandi inftitnti renovandi propolito, *le* nos non fruftra letatos «fle in domino gloriari pellimus, *tc* tu hujufmodi pietatis atque obedient·· meritis pro-'niffam a Deo fidelibus fervis retributionem in luturo frculo conlcquaris. Datum Rome apud faodum Petrum , fub annula pifcatoris , dic av. Aprilis f 180. pontificis noftris anno odavo.

"3П3В* CKUm ijti.

M. As/g,

LITERÆ INDICTIONIS.

CAaoins miferatione divina tituli fanAl Chryfogoni› facrofaoA· Romann ecrleiisa presbyter cardinalis, a Borbonio nuncupatas , Rotbomagenfis archiepifcopus . ac Normania primas, reverendis fratribus epifcopis, decanis, capitulis, abbatibus, prioribus, Ceterifque eccicfiaftids perionis, qua de jure vel coniuetudine concilio provinciali intereffe debent , falutem in' domino. Neminem vcftrum latere arbitramur, fratres ditediffimi, ecclefiaftic· difciplinc inftauraad· , morumqoe abolibos corrigendis, prifeos illos patres, qui a primis Chriftiaoorum temporibus ecdefiam «rexerunt, facrum generale concilium Tridentinum , regemque noftrum Chriftianiffimum , ac eundos hujos regni-flatus *tt* ordines nihil magis congtuum *tc* neteifarium, quam frequentem in unaquaque provincia fynodorum celebrationem, cxiltimaCe, in quibiis *tc* attrita refarciantui . collapfa reftituantur : m.culr, quibus facies fponlz Chrifti feedata eft, abluantur : & ftatuaotur denique quz fuo reddendoecdefie fplcndori duce Spiritu fando judicantur neccflaria, Qu· cum mentem noftram pro injundo nobis munere fzpiffime follicitarent, optavimus fane nobis ccelelli favore donari, ut tempus convocandi concilii provincialis opportunum fuccederet : quo aliqua ex paite noftrz ccclefia collabenti mederi poflemus , ac manus przbcrcmus adjutrices. Verum huic noftro defiuerio turbulentiffimas procellas quibus Gallia noftra turbata eft, qu· animum noftrum variis anxietatibus publice *tc* privatim dilloiierunt, vidimus adverfari. Quarum *tc* fi aliquando fludus ceffaturos Deo propitio fperandum , tamen verentes ne dum malorum finem 8r publicam quietem expilamus , videamur pciius deplorandis calamitatibus tempus terere, quam adhibendis remediis inhiare : cxiftimavimns noftri officii efle convocationem ipfius concilii non diutius protrahere. Ad quam noftram incentionem acccffit graviffimum quidem , fed nobis gratiffimum , fandiffimi domini noftri pipa Gregorii pontificis maximi judicium, oui nos ad illuu fynodi celebrationem non ita <wdum fuis literis excitavit , &r currentibus (ut dicitur) calcar addidit. Quapropter quod traiverfo clero populoquc nobia tobjcdo falis fauftumque fit r concilium provinciale in noftra mecropolitana ecclelia Rotbomagenfi , domiat, ca prima adventus proximi inchoandum, *tc fc*quentibus diebus celebrandam *tc* terminandum indiximus, ac prafentibua literis indicimus *tc* conftituimus, fperantea ea qua in noftro illo conventu Deo audore mo bono ecclefia fumus tradatari , optandum finem confecutura . Itaque hortamur vos fratres dilediffimi, *tc* fub divini obtcftatione judicli monemus atque injungimus , ut polito omni cxcufationis (nifi .qua legitima fuerit , *tc* per ipfum concilium approbanda) obtentu , die praftituta Rotbomagum nobifeum conveniatis : ubi conjundis animis lommunibufque ft«diis *tc* precibus a Spiritu fando confilium impetremus , eoque dudo-

AMISO num Ijll.

duAore 8c moderatore conftituamus, *8c* decernamur Calabria pro Dei celia· populorum nobis commiflbram militate , *8c* etdriuram noftraram fplcodore ** rtr«U: nt fit Hind futuris norma› *8c* pratentibus vh« veteris emendatio , Malitate noftra in ptllHnam ftatnm revoeutes quic-3prid abaatiquh patribus fuit ftatutum: tied quod ncuria noftra , ar con uptoram tempornm licentia , modo cernimur imminutum vel potior obliteratum, ut vigore difciplina recepto poffint mala commiffa corrigi, *8c* non admittenda damnari. Ceteram quo paratiores, *8c* corum de quibat certius fieri conciliem voluerit, rationem reddere poffitla, rogamur ac pracipsmus in domino , et diligenter inquiratia . fi quid per veftraa ecclefiaa temporum injuria, ** hnrefium labe, animadvcrfioM *8c Centura* dignum obrepferit, maxime circa ritur lrobiervationet monafteriotum, catherfralium, It aliarum ecclefiarum, quarum ftatus· per deputandos ab cildem volumus, indi&o noftroconcilio exhiberi, cognituro ti quid fuerit nqgleâum , vel additum , eut pro ratione temporle expedierit immutandum vel innovandum. In quoiltm fidem ** teftimonium prrfentibur literie manu propria'fubferiptir tigillum noftri aichiepifcopatus apponi mandavimus *8c* ju(limus . Datum in caftro regio Fontis blaatdi . aano domini a^Utcfimo, quingeatehmo oâuagefimo, dievigefima feptinia Septembris.

C. CardleaW» a *Btrhuit.*

Ferilluftriffimum 8r reverendiflimam D. meum D. cardinalem.

Ttjhi.

LITERÆ PROCURATIONIS.

CAloi.ur miferatione divina tituli fandi Chryiogoni faciofanfta Romans ecclcfiz presbyter cardinalis, a Borbonio nuncupatus, archiepifeopus Rothomagenfis, Normanio primas, reverendis fratribus epilcopis , decanis , capitulis , abbatibus · conventibus , prioribus , ccterifque provinciaenoftra perfonis, que de jure vel confuetudine concilio provinciali debent interefle, falutem in domino. Synodum provincialem in metropolitans ecclefia noftra Rothomagenfi dominica prima adventus proximi inchoandam *8c* quoad terminaretur celçbrandant vobis indiximus, k pro officii ratione prneepimus , eo omnes nullum excufationi locum relinquentes conveniretis .Sed quoniam paucis abhinc diebus in advetfam incidimus valetudinem , qua nor levari quando Deo placebit incertum eft, cogimur in aliud tempus magis idoneum , dominicam fcilicet que dicitur Quafimodo, proximam poft refurreâioaem domini fynodum illam differre *8c protogare* . Quamobrem vos iterum rogamus, hortamur Acln domino precipitous, ut hac indiâa die in e,aridem ecclefiam noftram omnes <g ccclefiarum noftraram difciplinam *te* morum noftrorum integritatem reftitueodam mente, voluntate, ftudio, virtute , voce contentientest *8e* ad ea qu· fuperiori noftra convocationis ediâo contineatur agenda omnia ac ftatuenda conveniatis. In rajas rei fidem *8c* teftimonium, pratentes literis manu noftra fubfignatas per lucretariom noftram fignari, figilliquenoftri appoGtionc muniri raffimus . Datum *Cuuil. Gt»tr<cl.* Tom. XXXIV. incaftro noftro dc Gallione, annodomini ij8o. dic veto at. amnfia OAobtis. ANMO CHMtTt III··

C.OdfcuKr a M *» .

Pet illuftriffimam It rerexeodiffimnm D. meum D. Cardinalem.

Dc MtMaimi

fLLUSTRHHMI ET REVERENDISSIMI

DOMINI CARDINALIS.

ARCHIEPÏSCOP1 ROTHOMAGENSIS,

B AD SYNODUM PROTINC COHORTATIO ,

Tanosm aliquando, FF. RR. diuturni defiderii noftri finem hodiernus dies attulit, lerius omnino quam optamur , fed opportunius quam iperare potuirtemus. Graver enim reipublic· noftra Chriftian· catus, ntex regis Chtiftianiffimi literis facile petfpcxiftit, alia femper cx allis remorandi caulas attulerant , qua me ab hoc jocundtffimo confpeâu confefluque vtftro invitum avocarunt . Quamobrem magna Deo habenda eft gratia , cujus lingulari beneficio oe diutius fufpenfa expcâatio vcftra teneatur , licet vos iildetn verbis affari, quibus Judas Machabcua fratres iuos hortabatur . Atccndamus G mundare fanâa, & renovare . Nam quemadmodum fortiffimur ille dux populi Dei viâlr hoftibus a(rendit fuo eum exercicu in Ioulanâa, ubi cum faitâificationem delertam , *8c* altare profanaram viderent, fiderunt vcftimentafua , planxerunt piando magno , *8c* id fibi negotii crediderant folum dati, loftaurarcnt everfom Dei tempium, *8c* quod pollutum fuerat mundarent: Sic nos exiftimet homo miniftros Chrifti, *8f* difpcnfatores minilieriorum Dei› ut convocato *8c* coaâo hoc noftrz'provincia concilio huc not paremus, hzc cogitemus, hccmofiamur, ut divini fpiritus auxilio laberitem ccclefi· noftra ftatum, cujos fplendor omnis in difciplina & moribus noftra omnium culpa penitus obfolevit , D in integrum quoad fieri pofiit reftituamus. Quamvis autem clariffimus hic ordmis ecclcfiaftici confeilus , juxta fanâorum conciliorum derma convocatus, unica iftius curandz.Sr agende rei ratio atque rla cfle poflit : tamen cxiltimare debemus provinciafe concilium cfle inilar probatica pifein·, ut malis noftris mederi nequeat, nifi defccndat angelus de cblo qui moveat aquam , *8c* (anâifieationcm noftram delertam fan&ificct . Tunc enim defeendit angelus cum In nomine Dei fumus congregati, id eft quando quaerimus non qua noftra funt, led que Jefu Chrifti. Et aquam movet, ut fani iimus› fi , quoniam omnes de rcâo curia deflexerunt, quifque noftram culpam fuam libere fateatur, contentionem omnem hac E fanâa fynodo prorfus indignam fugiat, nec ex alienis pectatis fuis qurrat exculanoacm . Julius enim, ut ait fapiens, eft accufator (m : atque fi nos lulos judicaremus non utique dijudicaremur. Quate fi MoG, *8c* pofteaJofuc diftum fuerit, Locus ubi ftts, terra fanâa eft: Solve calceamentum de pedibus tuis: quid agere nos oportet ? nos inquamqui aon folum pedibus terram fanftam premimus, fed quem Cfli *Ic* terra noa capiunt, manibus ipflattreâamns, non calceamenta tantum, verumetiam pallium Ægyptiacn mulieri› id eft omnia quz nos ab hoc lanâiffimo opere *8c* iaftituto avocant, debemus mitl·

Ef » face-

anno Chuivti «5» i. fecere. At reo fi honoris It falutis noftra negligeotcs «deo fuerimtn, at nos non moveat bujut noftri ratio officii, moveat fellem animaram lalut, qua* cum Cbriftatnon auro, non argento, fed pretiofo fuo fanguine redemerit, dc minibus noftri* quibus commifit · eft repeiitani*. Moveat nos omnium cxpeftatio, qui in no* oculo* bibent conjeftos, 8r quicquid inhac fanfta fynodo pro communi ecclefi· noftra bono ftatuerimus, id idem agendum occafioncm fibi datam fore putabunt. Tria funt enim in rebus omnibus peragendi* neccflatia, faite, poflit, *It* velle. Scimus omne* qua iit noftri cauia, *It* medicina mali. Poffumus ei divino freti numine mederi. Reftat igitur vclimo*. Itaque vos rcverendiffimi *It* omne* amantiffimi FF. per vifcera mifericordia Dei oro, obfecro & moneo, ut conjundiffimi* animi*, quod ait apoftolut, idem fentiamu* › idem loquamur idem agamus omne*, In fpirituhumilitatis *It* minfuetudinis, ne tempo* boc nobis divinitu* oblatam &conceffum fine optato ftexpe&ato ftndiorum labo-, rum noftrorum fruftu dilabi ac praetermitti patiamur. *Jfcttinfti ifitar* maadar*[uStO1 rtrtvuAtt.* Sed tu domine qui diiifti, quoties duo aut tre* congregati fuerint in nomine tuo, te fora in medio eorum, memor efto congregationi* hujus quam polfedifti ab initio. Injllam fpiritu* tui gratiam effunde, In Cujus lumine videamu* lumen. Tu qui via, verita* e*, *h* vitq, viam qua nobi* ingrediendum *It* incedendum Gt, facilem k rediiumam aperi, ut qna fide invidiflimi populi 4ui duce* Machabci afcendcrunt in montem laudum Sion, ubi loca fanda cverfa cdificarunt, polluta mundarunt, *It* renovarunt: Nos qui jam aieeodimu* in hunc habitationi* tu· locum, poffimus eodem a'uimo, cura, ftudio *It* virtute aegledam 8r intcrmiflam In domo tua fidei noftra commiffa diiciplinam repetere ac revocare, *It* quod noftri* corrupti* moribus dilapfum eft, corrigere, firmtffimifque conftitutionibus8c decretis vincere, ot quam optimo* bujufce concilii vim ft cAedum, fcliciffime confequamur.

A B C

unctі \ouanx

*Ktlrfa tituli fuu&i Curyfi»»i prtikjltr, tarii. uulii, A itritait, Uti, O'.*f*ft*liiA (iiintA-tiA artkitffrtfur \ttltmaitafit, friatAt* X*r-*UlAAiA,*

^nnntb/JiAii fmtriln n/l·» cpi/ttfir ab* pro-«··rra *, O'uiwrjiiϩ·/iβ»*
thn O' fAful·, falarm ia Jmia·.

Cum « mali* moribus bona lege* oriantur, qu· panam vltil*, premium virtutibus, arctifueu duo locietati* humana vincula, eoa- ftituunt, earum fervi fimo*oportet, ot liberi effe poffimu* I Eft enim liberta* ubi fpicitn* domini, qui populum Ifracliticum in faccrdoUle regnum de gentem fandam deligeo*. ciufqo* rempoblkam e Pharaoois fervitute in libertatem aUleren* ,αοη alii* quam fandiffimarum legumpraiidiisfcpum, vajlatam, ac manium efle voluit. Priufquam aatem ea* Moyfi de vertice Sinai monti* ederet, ccce coeperunt audiri tonitrua, micare fulgura, nube* deafiffim* operite terram, clangorquc buccin· vehementius pcrftrcpete: ut inde nobi* effet exploratum mandata Dei peur, quem vir· & neci* eft aibitrium bonarum animo* excitare, inflammare, *It* tanto amore virtuti* incendere, ut quando amanti nihil eft difficile, fuavia illis * levia effit videantur, quibo* etiam folent terrorem incutere. Ad quem enim refpiciam, ait dominus ner prophetam, nifi ad trementem fermone* amo* *r* Ai vero quoniam fama* quafi duabus a natura petfbni* induti t una qna communi* eft, ex quo fuma* omne· participas rationi·': altera qua proprie fingulieft tributa : non folam lege* illa iancita tant •obi* * Irrogata, qua omnibu* una *It* eadem voce loquuntur: fed etiam at impolitam quii, que fibi perioaam induat, debet certam ejus agenda normam * regulam habere ftnsper ob oculo*, ad quam omnia officii fui momenta diligentiffime perpendat, *It* tamquam fagitariu* icopum lotuen* facile propofitum libi finem affequatur. Quamobrem uÛ Deu* Levitas pro primogeniti* filiorum Ifrael fibi confecraflct, *tc* fupet cultum facerdotii conftituiffet, eorum rltu* A officia juxta cujufque familiam diftribnit, juffitquc folum Aaronem cum filiis fanda fandorum ingredi, dr difponenr opera finguiorum. Atque quanto ad altiorom dignitati* gradum eo* evexit, tanto gravius ubi peccarunt in ipfo* animadvertit. Nadab *It* Abiud in quadam divini csritnacerelbonia deliquerant, profiliit ignit repente a domino, qao Ipfi conflagrati funt. Sandificabor enim, inquit dominus, In iit qui appropinquant mihi, *tt* in confpcdu omni* populi glorificabor. Plure* in ipfo cato alii* in rebus peccaverant, fed a domo domini judicium incipit. Et quantum diffeit paftor ab ovibus, tantum facerdotes debent ceteris virtotnm gloria praluccre. Hinc tot fandiffimorum patrum canone*, *tt* ducreta, qum nobi* eam ob reus muneri* obeundi noftri rationem prnfcribont. fereris legibut vitia coerceat, impiorum imprimunt libidinem, frangunt ac retundunt audaciam. Imperatore* *It* reget Chtiftiani liberam femper mclefiafticis potcBatcm reliquerunt, ca tutati funt, *tc* fea audoritate exequi mandarunt. Sic Conftantinum, Valentmism, Theodofium, Arcadium, Honorium, ac alio* feciffe legimus. Quare prcclara illa vos, *tc* primi imperatoris CKriftiani majeftate digna, mihi homini .peccatis obnoxio nefas efle vtdetnr ecclcfiafticorum virorum accufitiones recipere βτ audire, earumque libellos combuffit. Nam ut fapienter divus Ambrofiua Valentiniano, ad imperatorem palatia pertineat, ad facerdotem ecclcfi· : aliud Paulus ia ecclefi*, aliud Papinianu* In foro. Qu· cum it* fint, feliciter *It* prwclarc nobilcum agitur, quod tant* picrate regem Chriftianiffi habeamus, 3ai ubi intellexit c* lynodit generalibus, ft Trientina maxime petenda efle remedia qm* - - rota mederentnr ecclefi·, k qua in illi* fandiffime ftatuta temporum iajuria exaruerunt, provincialibus concini* revivifeere, nobi* de concilio in noftra provincia ineundo cogitantibus non folum addidit animam, led ut ceteri idem in aliis fui regni provinciis agerent pro incredibili (no religioni* amore k ftudio fibi gratiffimum fbredento·· ftravit. lilud igitur indiximus, convocavimus, couvuniaM*·, * coptis a Duo opt. max. tanta rui agenda nrimoedii* nudat* faut palam, qu» fananda eflent vulnera : medkin· facienda loca» liberi* fingulorvm fuflragii* datu* eft : unde vobis •nam ftMem famieatibu*, atque pro fanftiSmi iftia* operi* felici foccetfu plaudentibus, qu· communi calamitate *It* noftram omnium vitiis ecclcfi* noftra provincia perdiderat ornamenta dignitati*, ftpntfidi* ftabilitatis fos, ea fscrofaoftis canonibus ft decretis divini fpiritu* auxilio freti rcftilucnd* curavimus. Qua omnia,

D E

Am*o~ CHKirrf i>h.

qua

'anho CHIUTI ·lit.

SU1 debemus obedientia, auftoriuti ac judicio, S, R. E. omnium ecclefiarum matris ™ magtftr* emendanda & corrigenda fubiccimus , atque a fua fanâitate confirmata & cx ejus etiam mandato in lucem edita ad ros mittimus i horta, snurque atque pnrcipimusin domino, At per vi. ferra suiletieorui* Dei rogamus omnes 8r fingulos volumen legis hujus habeant, non modo ante oculos Pharilarorum more , fed in animo penitus iufitum . De cujus fpatio 4c curricula dcficâere noftram nemo poterit, quin fit ei nana. ab ira Dei, *tt* ab ipfis legibus expedanda , atque maxima levitatu & inconftanti* fama lubeunda . Qjsamobrcm fi honori noftro , *tc* faJuti contulere, fiecclefiautilitati profpicere, (i dignitati nqftras ornamento *Sc* ceteris qui in nos oculos habent conjedtss, exemplo elfe velimus, ia hujus facrofand* iynodi ampleitende, tuende, *te* exequendz ftudum incumbamur, u: quod Coram Do tc angelis magna lediflimoiuru vitorum ireqiL-nria (acris Lslennibulque verbis promifimi s, iJ ultro *Sc* fponte , omni (ludio , Cura, labore ât diligentia rc ipla cumulatiflime expleamur. Vos autem qui eftis oves domini , populus Dei dileilu« , fi quid in vobis Chriftianum redole:, illud etiam fulciperer *Sc* quantum didant oves ab hircis, lupis *Sc* leonibus , rantum efti.ere ne ulla cupiditatis, malevolenti* 8r arrogantis in animis velitis macula refideat. Vos inquam, quorum ell, legem Dei de labiis facerdoris requirere, nolite extinguere (piritum domini , led ut citis oves , ita humilitate 8c obedientia mitem A' innocentem ovium naturam quoad fieri poterit imitemini . Valete in domino. Dat. Lutetis primo Calend. Septcaib. 1581.

Λn :«» CIIKISTI ı,îı.

''ME MPHIT1CA SYNODUS.

Ex tomo Π. apparatus facn ad bibliothecam fcleilam R. P Antonii Pofltvim, Mantuani, foc. Je su, atque ex annalibus ccclcfiafticis illuilriflioii Henrici Spondani ad an. mdlxxxh.

MeinrHirtca fynodus auâoritate Gicgorii XIII. pont. max. anno 1581. in menlein Decembris indicta , tres habuit fubinde (cllioren*, c mtra qua noftri aniiquiifimis iy nodos , nes, in quibas de ablegandis antiquis N 'ftoi ii, fidemque, quam illl a bearo Marco accepiflent, atque Diofcori hztclibus, |ungcndi(que*animis obticerent , urgerent quoque , duas in Chri- Cophtorum , qui *Se* Chriftiani prccindurc di- fto naturas denegare , nihil efle ali d quam cuntur , cum catholica Romana ecclefia eft mifcerc, ac pcr:uibrre univerla , lc eodem lia.'tum. inul negare mendacio, divinum Verbum humanam indnilfe naturam, id quod Chriftianz aures non ferunt, in alterum menfem rejeâa eft

Interfuere primo conielfui epifcopi , *Sc* prin" cipcs viri.

Secundo autem patriarcha Alexandri* , qui in eos, atque Æthiopiam habet antiquitus jurifdidionem, abbates coenobiorum , *Sc* primarii virii triginta .

Tertio itidem iidem, cum patribus focietatis Jesit, Joanne Biptifta Romano in primis, quos pietas ejufdem pontificis maximi eo , fuo nomine ut prateflen: iynodo, cum pontificio diplomate allegaverat.

Et Memphis quidem Ægypti civitas ell i lÎ;cns, quam vulgus _4/rayr«w appellat , Tureis ubdita ; qu* quinquaginta circiter Cophtorum millia numerat, ut fere innumeros Æthiopia.

Io primo crsnleffu · De occafione disjunctionis ejus gentis a Romana ecclefia Iqcuti funt Ita noftri , ut in pfendofynodnm Ephefiuam conlicerent culpam, quam Diofcoras hwreticus epifeopus coegerat haud legitimam, neque fynodi nomine dignam. In ea enim monftrarunc receptam fuifle Eutycbetis infauiam , duas negantis in Chrifto naturas, quamhzrefim legilimum Chalcedonenfe concilium e fexccntis ac triginta patribus, Leone I. pontifice maximo, fummx coulenfione damnalfet . Quo fido co(Um Cophtorum majores , homines minime malos, certe non doâillimos , Idem fuiffe rato· duas naturas in unam verbi conjunâas hypoftafim , ac duas cum Ncftorii hypoftales copulare . Id quod antea vera Ephefina fynodus explofera". Inde igitur confesiucntiam erroruux fontem, ac leminarium extiriefe.

Cum autem demum indagandi e fills fcriptis (quz yix habebant , *Sc* ea quidem exefa veiuftatc)tempui petiiflent, dimifla tunc eft fjroodus.

C In fecun lo igitur confcllu , cum (cfe Cophti ■. Irdicus luas hereics efle rctcntuios aticre-

At in tertio confeffu , Deo afpirante , circum» cllionis ks primum fuit abrogata · Deinde poft fev horarum difputationcm de duabus Chrifti naturis, tandem fynodus univerfa divino afflatu coucordiffimc fanxit, quod ad rem attinet , uu cum catholicis fentiendum , anathematis plena propolita. *Si ^aii Cleri/tnm altera uftri fpeliaret. Qai tern ititet Deni, ijene fit verei hame, C Jivinaat bebet λ patre /eat inje ab tmni attraitale nataram., cr bnmaaam famppt ex matre Jepaitii temperem fpatni'. Ceptbei antiae , fuamjaexe iaaraat abpiaeaat aatararam appeliatiane , ne» tamen ab Hi Deane (S' heminem , Cleeifune effe nejari : fti ab ea leaaenji ratitae iltirce refngere, ne ttnfartaie ipfa le^aeaÅi Jani injecere viJcater bjpeflafet.* Sic pcraâa quidem res eft kal. Februarii anni 1(8;.

Sed ctfi manus dedere veritati , latanas tamen omni conatu prohibuit, quin chirographo, E quod confelfi fuerant, Cunfitmarent , tum patriarche vicario id procurante , homine pellimo, quique ea ratione coafequi fe pofle patriarchatum (periverat, tum morte ipfius patriarche , a Tureis quoque noftris in teterrimum carcerem conjeftis, quali orienralcm illum traôam , live pontifici maximo , five regi catholico fubiicere vellent. Qua calumnia licet paulo poft ful: agnita , Ture* tamen pro-regi accepta fuit occafio , ut quinque aureorum millia noftri perfolvelenc, fi vellent liberari. Quam funimans Cophti< 8c mercatoribus numerantibus caritas Gtegorit pont. max. libéralités reftituit . Tum redite coaCli funt uoftri Romam , ubi *Sc* dc-

AMNO Christi IJI*-

incept Maronitatum, qui degunt in monte Libano> feminarium auâum eit » ac fides fubinde in eat orat propagatur : De qua aide in vetbo Marwaira, 8t in verbo *Diamperienfe concilium* . Ceterum haec noArorum expeditio fuerat primo tentata anno 1$6j. Pio quarto pont. mai. per ipfos noftra focietatis Jiiu homines , fed cum A divina lapientia fenfim , ac fortiter incedat , tum quidem cefliffe irrita vifa elt, qusmvis <anua fuerit. Nos hic rem exponere voluimus , tum ne hec narratio a noftris fideliter accepta intereat, tum ut inteHigipofiit, quo collineandum iit ab iit , qui poftnac tantum negotium fine in oriente traâaturi. *ann$* CHKirq ·l>*.

* D« fvûc· Iwo t«rmpor« <1 «♦dm r«6 («via-.

*ANNO CHRISTI >1*1

InIIIfQ

DECR ETxA CONCILII

PROVINCIALIS RHEMENSIS.

Quod Gregorio XIII.pontifice, & Henrico III. Chriftianiflimo Francorum rege illullriflimus princeps, & revcrendiifimus D. D. Ludovicus S. R.E. presbyter cardinalis, a Guylia nuncupatus , archiepiicopus dux Rhcmcniis , prunus par Francis , iandarque fedisapoflolicx legatus natusRhemishabuit, anno domini rj8j.

vYi *cotkm* *D. D. H. Grtgorio 'PT. probatum , atque confirtnatw*.*

Ia nomine iχηΛ* & indivlduS Trinitatis Pattis, & I III*» & Spiritus fandi, Arnen.

NOi Ludovicut miferatione divina S.!■ E. prefbyter cardmalic, 4 *Cuyfia nuncnpatui , archiefijcopni dux facmtnfii, primut par Francia V faulta fedu apoftolica le^atui natui . Interim Jtm ampliorem facrofantH rcumenici Tridentini Multi i·* boc r«x«« *promulfuiionem jnoeiate fptrt-*exprffama, , *pntcclefiaftica difciplina refiuntcone , Cbrift.anorumqae* attrtint *compofitione , Ie'bui clerum , populumque noftra fidei concreditum pralueere totii in (hrifto vifceribus expetimui, de atfenfu reverendifiimorum fratrum noftrornm coepifcoporum , C concilia plurimorum gravium virorum e* omnibui provincia noftra partibui tu prima noftra provinciali fynodo Bfamenfi confreiatnrum , fua fanantur ftainenda ejfe danimui.*

B 17. *De fynodo dircefana* .
:8. *De fynodo provinciali.*
19. *F^otoina epifeoporum , qui huit provinciali concilio tfumenfi interfuerunt,* CF *fnbfcnpferunt.*
50. *Breve apoftolicum fuper confirmaciom concilii provintialu fthemenfit primi.*

index capitulorum.

*·. I *fide catholica, (T camdem profitendi ratione.*
1 *Formula profeffionii fidei,*
i De culea divmo.
4. *Dt breviario, mfali , cy apudit , feu ma-*mli.*
$· Z>r *Jiebat ftfrii* .
6. Dt *fftileim* , <7* *aliti CbriftietM fictatii* I--- *trariii.*
7. Dr *f^cTAmt»tit.*
o. *De*
9· *Dc ceafir*baticae* ◊
Io. *De fornireatia.*
1 I‹ *DC Ctti betrifildt* ,
J -· *Dc crtiiicc* ,
Î)· *Dc M4triiwoiiro.*
14. *De reformatione^matrimoml, decretum conchi Trifiltciifti.*
H· *-Dc extrtma unflicMa*
Ii. Dc febrarii .
II. *Dc femiaariti* .
Io. *Dc* clcricit /« grwrr.
19. *De reiuiaeAuc,* 4r *eorum mouafteriit.*
10. *De curatu.*
*1.O« *capicuU, tr canmoiei,.*
at· *De epifapit.*
If. Defimoaiacii, <r fiduciarii,.
*4. *De frume feu ufura.*
*5 I *De jurifditi*ita, ,
II. *De vlfifacioae*

DE FIDE ÇJTHOLIC.J , 17 E^tMDEM profitendi ratione,

QUomum catholica fidet humifts falutii fundamentum eft, & totiut Chriftians religionis veriflinium ac ccrtiflimum fymbolum I quo fideles ab infidelibus, 8r orthodoxos ab h»reticis maxime dilcemi oportet, Ideo illam omnes in priinis ac lubenter ampledimur *Sc* profitemur : ac quoslibet Chrifti fideles noftra cur.e commifios doceri, clericos vero quotquCst poftmodum ad facros ordines, vel ad aliquod ecclefiafticum beneficium aut officium promor 'ri contigerit , antequam* admittantur , etiam profiteri Volumus , juxttfVam qure a fel.record. Pio PP.1V. pnrfcripta eft , formulam , quam proinde hic ·d verbom inferi curavimus ad K^inc tnodum.

Formula profeffioait fidei·

ECo N. firma fide credo *8e* profiteor otnnia At fingula qua continentur In lymbolo fiD det, quo lanâa Romana ecdefia *utitur* , videlicet Cat00 in unum Deum, patrem omnipotentem faâorem cceli & terra , vifibilium omnium *Bc* Invifibilium.

Et in unum donfinum JcfumChriftum Filium Dei unigenitum.

Et ex Patre natum ante omnia fecula .

Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero.'

Genitum non faâum , confubftantialem Patri , per quem omnia faâa font.

Qui propter nos homines , *Sc* propter noftram falutcm deicendit de coelis.

Et incarnatus eft de Spititu fanâo ex Maria virgine*A* homo faâus eft.

E Crucifixus etiam pro: nobis iub Pontio Pilato · patiite *A* fepultus eft.

Er refurrexit tertia dif fecundum Scripturas.

Et afcendtt in coelum, fedet ad dexteram Patria.

Et iterum venturus eft cuml gloria judicare vU vos *Bc* Bortaos. Cujus regai *αοα erit fiais.*

Et

ANHO CKKIJTI Et in Spiritum fanSum dominam , & vivificantem · Qui ex Patre Filioque procedit . Qui cum Patre fc Filio fimul adoratur, fc conglorificatur . Qui locutus eft per prophAas .

Et unam fandam ctholicam , fc apoftolicam ecclefiam.

Confiteor unum baptifma in remiflionem peccatorum . Et cxpeão refurreftionem mortuorum. Et vitam venturi faculi. Arnen.

Apoftolicas fc ecclefiafticas traditiones , reliquafquc ejufdem ccclcfia obfervationes fc conftitutiones firmiffime admitto , fc ample-Aor.

Item facram feriptpram , juxta eum fenfum quem tenuit & tenet fanâa mater ecclefia, cujus eft judicare de vero fenfu, & interpretatione lactaram feripturarum , admitto : nec eam unquam nifi juxta unanimem confenfum patrum accipiam fc interpretabor.

Profiteor quoque feptem effe vere fc proprie facramenta nova legis, a Jefu Chrifto domino noftro inftituta, atque ad falutem humani generis (licet non omnia lingulis) neccffaria. Silicei : Baptifmurt , confirmationem , cuchatiftiam, poenitentiam, extremam unitionem, ordinem· fc matrimonium: iliaque gratiam conferre · Et ex his baptifmum , confirmationem , & ordinem fine facrilegio reiterari non porte. Receptos quoque fc approbatos ecdeGa catholic* (itus m lupradiâorum omnium (aeramentorum folenni adminiftratione reciplo & admitto.

Omnia & lingula quz de piceato otiginali & juftificatione m facrofanfta Tridentina fynodo definita fc declarata fuerunt , ampledor, fc recipio.

Profiteor pariter in milfa offerri Deo verum , proprium , fc propitiatorium facrificium pro vivis fc dcfuti&is , atque in (anâiQimo euchari-'ftiz lacramenco elfe vere , realitcr, fc fubftantialitcr corpus fc fanquinem una cum anima & divinitate domini noftri Jelu Chrifti , fierique converfionem totius fubftantia panis in corpus, fc totius fubftantia vini in fanguinem . Quam converfionem catholica ecclefia tranflubftantiationcm appellat . Fateor etiam fob altera tantum fpecie totum atque integrum Chriftum verumque facramcntum fumi.

Confiantes teneo purgatorium elfe , animafque ibi detentas fideliam fuffragiia juvari.

Similiter & fandos una cum Chrifto regnantes venerandos fc invocandos effe, eofque orationes Deo pro nobis offerre . Atqoe eorum reliquias effe venerandas firmjffiae affero . Imagines Chrifti ac dcipsre femper virginis , necnon aliorum fandorum habendas & retinendas efle , atque eis debitum honorem , ac veneralionem efle impertiendam.

Indulgentiarum etiam poteftatem a Chrifto in ecclefia relidam fuifle , illarumqut ufum Chriftiano populo maxime falutarem efll affirmo .

Sanftam, catholicam, fc apoftolicam Romanam ecclefiam , omnium ecclefiarum matrem fc insgiftram agnofeo: Romanoquc pontifici beati Petri apoftolorum principis (uccefiori , ac Jelu Chrifti vicario , veram obedientiam fpondeo ac juro .

Cetera item omnia a lacris canonibus , fc cecumenicis conciliis · ac prvelpue a facrofan-Aa Tridentina fynodo tradita , definita, fc declarata indubitanter recipio, atque profiteor : fimulquc contraria omnia, atque herefer qual- A cumque ab ecclefia damnata· , & rejeâas , & anathematisstas ego pariter damno, rejicio, & anathernatiao. Annô* CBSIJTI »j»|.

Hanc veto catholicam fidem, extra quam, nemo (alvus efle poteft , quam in pnefenti lponte profiteor, *it veraciter* teneo: camdem intef;ram fc inviolatam ufque ad extremum vita piritum conftantiflimc › Deo juvante , retinere , *8e* confiteri, atque a menlubditis, vel illis quorum cura ad me in munere meo fpcâabit, teneri, doceri , & pradicari , quantum in me erit, curatarum . Ego idem N. fpondeo , ve* veo , fc juro-. Sic me Deu· adjuvet , fc hac fanâa Dei cvangelia.

B *Dt telta tiiviaa.*

t. **n OSHO** ita fidei fundamento , fine qua.

1. impolUbilc eft Deo placere, qua luperftruenda videntur , omnia ad divinum cultum referantur , necerte eft . Quapropter monetnu* omne· noftra provincia epifeopos , omniumque ecclefiarum rcitore» , omni ftudio ac diligentia populum doceant , in quo conliftat Dei cultus , & quomodo Deu· vere coli & adorari debeat-, hoc eft (ut *ipfe* in evangello ait) iu lpiritu & veritate.

I. Et quoniam non fola animi volqntrte, fed etiam eitcrno ritu colitur Deus, lidem dabunt operam , ut in ecclefiis omnibus certo* C fc tamen pro qualitate dierum feftorum, diverit) (jxpanarum pulfu fideles omne· ad Ktlefiam convdcdmut; quo convenient geftu corporis bene compofito , fc (quod cicnci prae ceteris diligentius obfervabunt) verborum prolatione non pracipiti vel iuartkulata , fedT iutegra , ac certis quibufdam caluris & intervalli· diftintta, ad Deum preces fundent, pfalmofque decantabunt.

j. Ac nc cui precum multitudo tedium generet , nemoque earum partem aliquam tacitus praetereat , aut volubilitate lingua illa· Omne· ita percurrat , uc plerumque mentem lingua praveniat , poterunt epifcopi, adhibito (aiteat duorum canonicorum fc aliorum gravium virorum judicio , preceu ad eum modum reducere , D ut fc ecclefia dignitati tefpoodcant , & facile ab omnibus exfolvi , pieque decantari poflinta dummodo non recedatur a przfcripto conftitutionis Pii V.

4. Cleri fimul conveniant in chorum , nee contabulentur , aut aliquid legant , ne privatum quidem qfficium, nihilque dicant, faciantve , quo alios perturbent , aut ulli define oΣcio , cui funt anriAi.

5. In pronunciatione noraimi Jcfu , fc eum dicitur vetfus, *Claria Tatri,* caput aperiant, fc inclinent.

6. Omnes denique in templo ita fe, fuafque aâiones componant, ut fibi non cum homine, E fed cum Deo rem efle intelligent.

7. In olfietis quoque divinis obfervari volumus, ne in producendis fyllabis fc didionibus, ſier numerolíorem notularum fonum tempus conlutnatut , neve neuma in fine lingularum antiphonarum , fed in ultimis tantum apponatur 1 fc lex accentuum , atque fyllabarum quantitas exaâe teneatur, fc fervetur.

8. Ratio precandi , rituumque fervandoram in divinis officiis certa fit in linguis ecclefiis, (criptifque mandetur, qua ab-epilcopo , fc capitulo lubfignabitur : quam oofervari curabit uut cautor , aut alius a capitulo nominandus

(fi

ANNO CHRISTI

(Il nullius erat lire propria provincia) idque fub certa muleta fabric· , aut pauperibus, aut aliis pils operibus, arbitrio capituli applicandi, dc quo fidem faciet epifeopo id requirenti.

9- Qjiod fi inter epifeopum A' exemptum capitulum oriatur qurtlio , dc 1itibus fervandis diftribucndifquc per tempora officiis , donec illa a metropolitano dirimatur, loci confuctudo lervabitur.

10. Dum autem divinum celebratur officium , aut habetur concio ad populum, nullibi in ecicliis permittantur pauperes mend'Care.

11. Et ut orationes noftra Deo lint acceptiores, in eis locis quos Chriftus nomine domus paterna dignatus eti honorare I volumus, ut omnes bailliez , caiumque altaria ab epifeopo dicccefano conlecrentur , ac in ejus ablentia (fed dc ejus tamen vel vicarii licentia) aliusquivisepiicopus hanc funâionem obiic queat.

II. Quamvis imagines , qu* ftatuu.itur in templis , myfteria noftrz redemptionis exprimant, vcl la.idorum res geftas referant, ut em. diatur populus in fidei articulis , A- ad lanatorum imitationem provocetur : valde tamen difplicet , quod cuidam procaci venuftate pingantur , *Sc* alicmnn quid a divino cultu referant, quod plebi lcandalo pollit ede , vel eam in erroicm inducere. Ut igitur id deinceps non accidat, nullus etiam exemptus , imagines novas iu templo collocare prziumat in pofterum , line epiicopi vcl illius vicani licentia I E: quz htq-jfmodi fu.ri.it hafieius m tcnipi-s cnifoiatz , permittit lanfia fyuodus cas auferri : ira tamen ut omnia ad xdlluationem , *tc* citra i.andalniu fia>it.

Porro , nepto ing.cdiatur in templum , vcl ab eo dlfcedat , U1.1 cum debita vcncationc Cc icvcrcntia.

De Lrei'itrie, mijali, CF efendii, je» vueueli I

1. B) ORRO quoniam omnes ritus , formulz- JL que precandi breviario , miflali , & agendis, fcu manuali continentur , hortamur epifcopos noftrz provinctz , ut adhibitis faltem duobus canonicis , quorum unus ab epifeopo , altet a capitulo eligatur , diligenter infpiciant & examinent hujufmodi libros , Illifque iimilcs, ficut preculas horarias, ne quid contineant contrarium doitrinx catholice , & veris hiftoriis functorum , aut fupcrftitionibus affine , aut quod aliqua ratione diiciplinam ecclcfiafticam , morumque probitatem labefadet : atque ubi indigetia minufque pietati confona bicviatia vel initialia repererint , curent quamprimum , *Se* quam proxime fi-n poterit ; ad ulum cedefir Rom.snz, juxta conftitutionem Pii V. reformari, & in licem emitti, impcnlis diceeefis.

x. Qjiifoui' beneficium aliquod ccclcliafticum adeptus cft , live cum cura , five line cura, ð quifqius fact is ordinibus cft initiatus , felat le ad preces quotidianas, quz breviario continentur , recitandas obligari : quas fi omiferit , legitimo ceffante impedimento , frudus beneficii pro rata parte omillionis amittat : *Sc* fi cos receperit , reftitutioni te feiat obnoxium. .

5. Quod attinet ad manuale . deputentur a domino me'ropolitano ecclcfiaftlifi viri periti , qui in certam tormam redigant , qua univerla P ovincia utatur : ad cujJ. finem exhortationes piz ud (acian.cntorutu adminiftrationem adjungantur.

Dr dielee fi/iii.

ANNO CHRtni i»·«.

1. TT T, fi omnibus diebus preces Deo fundi JO debent , unum tamen fibi fandificavit fabbatum , quo nos ab opere fervili volui: abftinere , ut erediore mente contemplaremur Illum, atque precaremur. Porro diem fabbati in dominicum ecclefia commutavit, aliofque foftos dies addidit , quibus acceptam a Deo gratiam in memoriam revocaret , & ad fandorum imitationem fideles provocaret . Ne tamen populus multitudine dierum feftorum gravetur, non alii quam epilcopo dies feftos liceat inilitucre : *Se* quos inftituerit , ab omnibus etiam regulatibus * exemptis obferveotur .

a. Diebus dominicis & feftis in fuas partxciis populus conveniat, & mille, concioni, ac vcfpeus inroiii:.

j. 1 Ildem diebus nemo lufibus , aut choreis det operam : nusime dum divinum celebratur olhcium , monebiturque ab ordinario , vcl paro:eo , magiftratus, ut id nequaquam fici i permittat.

4. Nemini a propria parrreia liceat abefte fandillimis diebus pafohr , pentecoftes, & natalis domini, nili quem infirmitas vel alia legitima caufa, cumpacecl licentia, excolabit.

5. Venditiones quarumctimque return (his txcepsis quar ad divinum cultum , fc viduin neccifatium pertinent) nundina: publice , mercatus , &: aucilones , nc fiant diebus feftis, fub pcena excommunicationi., a parcecisin pronao o.nuntianda.

6- Ludos theatrales etiam prztcxtu conluettiduils, cxhibci I loliros, & puerilia, cetcraqtie ludicra , quibus ecclcliz inquinatur Ï'ÎκΠκ &· I inditas, in Chiifti A: fandorum feftivitat.-bus omnino prohibemus; contra nitentes autem pcenis coercei volumus a fuperioribus.

7. fraternitatum focietates nc diebus dominicis hola miflz pairxcialis , qur competenti tora cdcbictur , fiant: neve in itidem panis, aut aqua benedicatur a faccrdote , fub poena fuipenuoui, , multoque minus permittantur in htqufovidi conventibus crapulae , comeftationes , monopolia , & alia AÜvino cultui repugnantia . autem erogabitur pecunia , in capfola recondatur, *Sc* ad ufum ccclcliaiticum, aut aliquod aliud pium opus referatur, & aplicrrur.

8 Nu'lx deinceps ha remuâtes, fine epifeopi licentia inftituantur: qur autem funt inftitutz hadenu, , aut appiobcntur ab eo , aut aboleantur.

De jertile^iif , CT eiiii ChrifliM^e ^ieteti <anrreriiÆ.

I. ΊΓΤ 'Γ autem ea vitent fideles, quibuscul- *<- tus divinus impediti poteft , ftatuimui, ne quis feripturz facrz verba ad feurtiija , detraâiones , fupcrftitioncs , incantationes, fortes , aut libellos famofos audeat ufurpare . Si quis contra fecerit , juris & arbitrii punis coerceatur.

a. Sortilegiis matrimonii ufum impedientes , vel aliud nocumentum inferentes , genethliaci , & qui divinationibus *te* praedictionibus ad artem judiciariam pertinentibus (quas impie prophetias appellant ' .ututuntur , vcl elfdctn fidem adhibent , cxconimuniccntur.

3. Ne

anno" CXBisTi ijlj.

j. Nemo a carnibus iupcrftitiofe diebu fo- A leonibus abftineat , ut fecro die pafchs , ne toto anno febre laboret , aut Gmue quippiam faciat , fuadeatf aut credat. Nemo utatur fuperftitiofe figni» occultura vel expreflum cgm dsmone paftum pre le ferentibus , ut ligaturi· , Bc charaderibus , quamvis ex aliquo eventu felubria effe forte quifpiam fibi perfuaferit .

Dt ftcrcuutuiit .

t. /'"h UONIAM vero feptem facramentu , quafi mediis quioufdam prsftantilEmi· , cultui Deo fendimmos , pleniflimufque pietati· exhibetur , in primi· parceci· om- B nibu·, divinique verbi tniniftritprecipimu·, ut fedalo doceant, quidfint facramenta, quorfum inftituta , quam vim habeant > feu quia fit eorum cficdus , qus utilitas, qus virtu· -*f* ut fimul intelligent fidele· quanta pietate , fide, Br religione, ad coram perceptionem accedere debeant .

a. Deinde ut eorum poffit elle debita collatio vcl perceptio, vetamus, ne quii citra epifeopi vel paraci licentiam , audeat conferre /aeramenta, aut. fine fupcrpelliceoBcftola, nifi aliud poftulet inftans neceluta·.

Dt ktfti[»t.

C

I. A C cum omnium ferramentorum primum ΛΛ. locum fibi vendicct bapcifma, precipimui omnibui hoc /aeramentum adminiftratun·, ut in eju· adminiftratione' decenter & honefte fe gerant , conferantque illud cum primum fuerint rogati : nc propter moram puer incidat in periculum.

. Si paraecu· alicujui pueri parente· diutius diftuliffe baptifmum animadverterit , graviter eo< increpet de periculo , in quod eorum culpa puer incidere potuit : *tc* fi neglexerint , fignificet epifeopo, ut huic malo remedium afferre conetur .

j. Idem moneat fufeeptore· ▮ fidei pro fu- D feepto fponfore· effe, itaque eoa obligari cum infan· ad adultam statem pervenerit', eum docere fidei rudimenta feu fymbolum , ut falam eju· verba memoria tenete Bc recitare valeat , nifi id a parentibus praftari poffit.

q. Sciat itaque ad hoc munui non facile debere admitti pueros , qui rationis ufum nondum habent : Bc caveat, ne pigras fufeeptore· duobus admittat, lcilicet nnum virum, Br unam femina, propter cognationem fpiritualem, qus inde contrahitur .

5. Multo autem minus hsretico· , vel etiam hsrefi fiiipedos finit effe fidei fponfore· .

. Quod ut vitati queat , rogabit facerdos clara voce omne· qui puerum baptizandam ad E ecclefiam comitati funt , vel faltem patrinum *It* matrinam , numquid velint vivere ac mori in ecclefia catholica apoftolica Bc Romana , abnuentcfque ab omeio fufeipiendi repellat .

7. Convenire etiam judicamui, ut epifeopus in propria dieecefi, paracu· in fua paroecia , Bc initiatus facris ordinibus in fus relidentis vel beneficii loco pueros dc fecro fonte non fufeipiant : nunquam vero monachus patrimis , vel monialis matrina effe queat .

8. Paracu· etiam moneat , ne in baptilmo nomina paganorum pueris imponantur .

p. Atque antequam baptiact infantem , dili- ammo gtnter -inquirat , num fit perfnfiu aqua , BrcHUisTI 2^ua , qeibufque verbi· : Be Il jam baptizat·· ijt|, ■erit, Br verba facramentalia pronuntiata (dc quo fuficicnti duorum faites· tcftimonio fecer- 4oti conftare debet) non baptizetur it-rura , ne fub conditione quidem , led tamen oennea ceremonie fuppleantur , atque etiam exorcifmi pronuntientur . Quod cur fiat , populum ipfe monebit.

io. Idem obfervabitur in hi· qui ab hsreticia baptixati fuerint, quo· nec baptizabit quidem, etiam adbibita conditione eorum verborum , *Si tu -*- rt Liffi&ttt ,* 8rc. Qpinimo, etiam fi adulti fuerint , poft abjuratiooem hmrefi* , Br reconciliationem , fupplebuntur baptifmi ceremonia .

il. Paraecu· autem diligenter caveat, nè aqua benedida fit fordida , neve oleum , vcl chrifma diutius uno anno fervatum ·. fignum cruci· etiam ia aqus ctfufione , fupra caput pueri obfervet , poft quam effufionem , folum campanas vel organa in fignum Istitis , Bc adoptioni* filiorum Dei pulfari permittat. Priu· autem monuifle debet omne· , qui baptifmo interfunt , ne futilia verba effundant , aut rideant , fed fua oratione ccdefis miniftrum adjuvent .

ia. Extra ecclefiam in prophani· loci· , baptifmui citra nceeffitatem non conferatur. Ea vero fi urgeat, fola verborum forma cum materi» obfervabitur . At fi valetudo pueri permittat , ad ecclefiam poftea deferatur, ut illi ceremoniarum ufu· adnibeatur.

ij. Poft baptifmum, facerdos moneat allante· , ne verbi· ludicri· , *It* geftibu· obfeotnis, feu compotationibus , aut alfe quovia modo , gratis in baptifmo collare videantur illudere .

Dt lujinulit» .

ı.Λ\UEM ADMODUM human· militia tyrones , etfi jam alcripti fint ia numerum militum, nondum tamen illii fumma belli committitur , nifi fuerint exercitatiores i fic quamvil unofquifque per baptifmum catalogo fidelium fit aferiptu· , ad diaboli tamen , carni* , mundique tentalionc* perferendas ac fuperandai , non nifi per impofitionem ma* nuutn epifeopi plui robori· & gratis recipit . Moneant ergo parceci , divinique verbi orecone·, /aeramentum confirmationi· non debere negligi vel pretermitti a vere Chriftiani· , hoc prsTertim tam calamitofo , Bc hstefeoo pleno tempore .

a. Epiicopi autem frequenter illud conferant , ita tamen ne non omittant fingulis aenis , in pnteipuis fus ditzccfii urbibus Br loci· , adventu fuo pria· publicato , in eorum locorum vicinia .

j. Conferent vero grati· , & Ilt qui ufum aliquam rationi· habent , confclfis , Sc fi commode fieri poteft, jejunis , admoneanturque ut fymbolum apoftolorum, Bc orationem dominicam memoris mandent.

Dt ftnittMit -

ı.Λ'uM prédication» euangelica fiai* fit V-4 poenitentia, que ad delenda peccata veluti fecunda tabula poft naufragium inûrtuta eft a moneant paraci & caacioaxtores > neminem

I AH'mÔ* CHRISTI ij*i>

nee poto peccatorum veniam confequi , prini- A quam dc peccatis confiteatur , *Sc* diligenter to. tiur ante aftz vitae , faltem a tempora novtffimz confeflionis , rationem ineat , licet aliquando contingat contritione caritate perfcfta , cum hujus {aeramenti voto peccata remitti .

t. Huic rationi peccatorum integram confeflionem fubjungat , eafque peccatorum circutnftantias explicet , que peccati fpeciem mutant : nec credat fe ablolutum , fi partem aliquam peccatorum uni, *St* reliquam alteri confiteatur : aut dum uni tantum confitetur , five pudore , five metu , peccatum aliquod reticeat .

j. Afliiefcant omnes a juventute frequenter , B & ore proprio confiteri : quod ut przftare poffint , aifcant , 8r memoria teneant formulam confethonis ex hujus fynodi decreto in manuali deletibendam I

4. Ut autem injunftz pans fatisfacere va- 'eant pernitentes , facerdos non fe przbeat nimis feverum , neque tamen ita lenem , ut pans contemptu ad rurfum peccandum pernitentem potius invitet , quam ad nnvz vite genus ineundum .

5. Nemo exiftimrt fibi licere cuiclimquc volet laccrdoti confiteri , fed proprio tantum patate. . St quis autem alieno facerdoti voluerit juftx de caufa, fua confiteri peccata, licentiam polluict , *Sc* obtineat a proprio facerdote , C cum aliter iple illum non poflit abfolvere, vcl ligare .

6. Capitula & communitates quz fuos folent habere poenitentiarios , vel cotHcflarios , non quofvif, fed eosfivede fuo corpore, live aliunde , vcl eligant (li ante conlueverunt) vel a decano aut fuperiore accipiant , qui lint piobatz vits atque doftrinz , *Sc* juxta concilium Tiidentinum ab ordinario approbati , ut poffint agnofeere gravitatem peccatorum , & agnitam judicare , panitentiamque fruftuoiam imponere .

7. Simiiem quoque confcflariorum delefturn habere jubentur paraci I

8. Poft confeffionem abfolutio nemm* conce- D datur, qui non fuerit reconciliatbs cum proximo, fi quem oderat, faltem in voto .

De tucbcriftU I

I./^UM nihil habeat Chriftiana religio facramento eueharifttir przftantius, &-aueuftius , nihilque ad fanfte *Sc* inculpate vivendum efficacius ejufdem frequentiflima participatione , dolemus tantam efle Chriftianorutn nojus temporis incuriam , ut femet tantum m anno fumant , tam falutaris lacramcnu fubfidia .

t. Quare paraci, *Sc* qui ad divini verbi prs- - dicationem alcifcuntur , deinceps de frequentis 1 communionis antiquo ufu , ejufdemque tniris fruftibus *Sc* utilitate diflerant, *Sc* fidelibus perfuadere nitantur, nullum efle modum aptiorem *Se* compcndiofiorcm , quo fopitis *tc* extinftis hzrelibus, ccclelir apoftolicr facies noftro fzculo redeat . Nos quoque fideles omnes hortamur, *Sc* per viicera oufericordis Dei noftri obfecramus, ut quam fzpiflimc, faltem vero diebus folennibus communicent , *Sc* quotiefcumque poftulaverit ingruens aliqua neceflitas, qus vitam humanam ıŋ difcriuicn *Sc* periculum adducat

3. Aliis vero diebus etiam non feftivis , anno- quam fzpiflimc , dcvotiffimcque interline mif- CHUrn la lacrificio , ante cujus finem , & datam a nu, facerdote benediftionem nullus e templo difcedat .

4. Dum legitur euangelium , vcl pref*tio , omnes aflurgant .

5. Sacerdote vero celebrante, *te* clero concinente, laid preces horarias , non niti lubtnifia voce recitent, nec contabulentur, auc rideant, aut aliud quicquam agant, quo res laera intertuibctur. Qui tamen inter eos doctiores , rcique Chriftianz peritiores extiterint , praelatius agent, fi loco precum ex lcripto recitandarum , a przfarione, qua pcrtraftantur myfteria, animo defixo mentifque fervore compleftantur atque contemplentur .

6. Pueri vero a choto arceantur, nili qui chorum &* clerum canendo adjuvant.

7. Imo dum divina celebrantur , ad altare vel intra chori cancellos nulli laid , multo minus ferninz, fele intrudant. Quod fi przfumpletint aliqui, maxime ex eis qui dignitatis aheujus fplendore line in(ignes, nullus eis honos ccclefiafticus, ut thurificationis , *Se* ofculi pacis, ac euangeliorum exhibeatur.

8. Sacerdotes vero non diebus tantum folennibus , fed etiam dominicis , fzpiufque fi ficu poteft , facrificent . Nullus tamen fibi confcius tnottalis peccati , quantumvis fibi contritna videatur , abfque przvia facratncntali peccatorum confeflione celebret . Quod etiam ab iis laeerdotibus , quibus ex omeio incubuerit celebrare , iervandum erit , modo non defit iliis copia confcflbris . Si vero ncccflitate urgente , facerdos abfque prcmilla confeflione celebraverit , quamprimum confiteatur .

9. Sacerdotum autem hunc deleftuin obfervabit paracus , ut neminem admittat ad miffz celebrationem in fua ecdefia , nifi qui illi fit aferiptus , aut fibi notus , aut litcras tcftimonialcs , *Sc* commcndatitias ab epifeopo proprio habuerit .

10. Miflam quilquis celebraturus eft , nec accedat illotis (ut ajunt) manibus, *Sc* habitu fordido veftimcntorum , aut ornamentorum altatis .

11. Sacrum autem faciens, claradiftinftaque voce ita prot.untiet, ut ab afliftentibus, laltemque a miniftris altaris , poflit intelligi .

It. Miniftrorum vero nomine cenfemus etiam eos hoc loco , qui facnficanti refpondent , *Sc* inferviutit : quos non pauciotes duobus (fi fieri commode poteft) volumus adhiberi , cofquc vcl clericos , vcl faltem idoneos laicos .

13. Hoc autem facikius futurum fperamus , fi miflis celebrandis hic modus *Sc* ordo ftatuatur a fuperiore , ut unicuique certum tempus & ftata hora przfigatur . Vetamus itaque plures limul rniflas celebrari in quavis ecclefia , nifi fit tantus faccrdotum numerus, ut hoc noftrum ftatutum commode fervari nequeat.

14· Diebus autem dominicis , ac populo feftivis, dum majus facrum, concio , vel fupplicationes fiunt, in alio aliquo altari ecclefizmiffam'celebrari omnino prohibemus .

1 Et ad altare majus, in e^kfiis metropolitans , caihedralibus *Si* collegiatis , in quinti^ eft major quam quindecim canonicorum numeici, nemo celebret, qui non fit canonicus, vel in dignitate conftitutus

16. At

A1(MO CHMSTI i;t>

ii. At extra ecclefiam , *Bc* oratoria divino cultui dicata, nemini rem facram facere liceat.

17. Itemque in loco polluto, tali per fententiam epiicopi ve! eius officialis declarato, ante reconciliationem illius , nemo celebrare prufumat : pendente vero declaratione miflam celebrate permittimur in altari portatili, petita *Bc* obtenta ab epifeopo licentia ·

18. Ut autem ad tanta myfteria poflit animus fidelium efle devotior, cultufquc fincerior, snulica illa levis *Bc* garrula procul omnino arceatur , fed fi qua adhibenda videtur , fit illa gravis & aequalis, non redoleas impudicas cantilenas , fed integra canticorum ecclefiallicorum verba , fenfumque referens . Idem volumus obfervari In organorum fono (nifi quod verba referre nequeant) que omnino filere jubemus, dum fymbolum fidei decantatur, *Bc* ab elevatione corporis Chrifti, ufqne ad hymnum › -Zjsau *Dei.*

19. Inter miflarumfolennia, maximeeodem, cujus meminimus tempore i id eft, a conlecratione fanfiiifimi corporis Chrifti, ufquc ad hymnum predidum, *Bc* fandiffimam communionem quivis pfalmi (etiam ille cujus eft initium· ***Lett txifaet)*** antiphons, reiponforia, preces, *Bc* iuffragia .alta ab his que in tniflali continentur, non sdmifccantur, fi aliqua fuerint hadenus recepta quacumque occalione vel inftitutione , ante vcl poll mifln celebrationem, recitentur.

10. Quoniam autem apud omnes fere catholicos ufus modo obtinuit , ut procumbentes adotent divinam eucharifliam , eo quod hujufmodi ritus ad Chriftianatn humilitatem *Bc* dc vorionem exprimendam , deteftandaiquc hsrefes noftra tcmpeftatis videatur efle accommodatiot, finita fynodus hortatur, ut fi qua ec clefia altero more adhuc utatur, & ftando Chrifti corpus In hoc facrificio adoret , procumbat deinceps , dum fanda myflerla proponuntor adoranda .

11. Quod fi a facerdote plures hoftic confecratz fuerint , recondantur in honefto ciborio, cujus elavem folus parcecur apud fe habeat, caique tam frequenter mutet, ut ratio loci ac temporis poftulare videbitur.

ia. Et cum iacram hoftiam deferet ad «grotos. velo aliquo honefto , aut peplo vafculum tegi curet , prccunte uno faltem clerico , cum campanula, *tc* taeda accenfa.

sj. In folenni vero fefto fupplicationequc corporis Chrifti, obfervetur exade canon /»di*erii frebite»Ji› 2ieL»› feftii ,* fuperius exprelfus, neque larve & pcrlonati homines adefle permittantur , qui populum a relicini* contemplatione, *Bc* adoratione tanti myfterii avocent.

De teJiae.

I. 'PERSPICUUM ell facrameAtom ordinis A elle fignaculnm, quo fisfeipiendi traditur poieftas pradicandi, baptizandi, confecrandi corpus Ctirifti , *Bc* peccata dimittendi : Ideoque monendos In primis facerdotes putavimus, ut ad tante poxcftatis adminiftrationem, noverint fe fanâoseife debere, quia fandus eft, qui illos ad tam fublimeminiftenum vocavit.

a. Deinde piàcipimus epifeopi, ut caveant, ne in illo conferendo , moaum a concilio Tridentino pntferiptum excedant, nere quemquani fine praevio diligenti examine admittant .' 1

j. Quod etiam intelleâum volumusdc literis dimiflortts, prinfquam concedantur.

4. Ad facrorum ordinum fufceptsoMn epifcopi, pro neceffitate, feu utilitateiuarumcccle- "TxTScp· CHIirri ijl|,
furum , cogant bénéficiâtes , dummodo alias idonei fint, cum ad atatem legitimam, id eft, a facris canonibus pnsferiptam , pervenerint. Tempus vero praferiptum pro fubdiacooatu , eft annus vigefimus fecundus ; pvo diaconatu , vigefimus tertios : pro iacerdotio , vigefimus quintus . In quo fi négligentes fuerint, quarta parte fruduum beneficiorum, pauperibus, *Bc*fabrica ecclefia applicanda, privertur.

f. Literas dimifforias ne quis poftulet aut obtineat , cu^ a proprio epifeopo poterit or. dioari : ne examen Alius judiciumque fpbterfugifle videatur , ut ab alio epifeopo facilius admittatur.

6. Qui fub titulo alicujus beneficii eceiefiafttici, ad facios ordines promîtes fuerit, hujufmodi beneficio nullo modo cedere queat , nifi fada mentione, quod ad illius benefici! titulum fit promotus : neque ca rcfignacio admittatur, nifi prius condet , quod aliunde habeat , unde commode vivere poflit: alias ccffio nulla ex concilii Tridentini decreto cenfeatur.

7. Qui autem titulum beneficii promovendus nou habuerit , habeat patrimonium , arbitrio epifeopi nftimandum , an illi fit fatis ad vitam fuftcntaiidam : quod alienare nequeat, nifi aliunde fuppetat illi commodi vidus facultas, ac nili contuitus epifeopus conlenierit , atque pcrmilerit-

8. In promovendis vero ad beneficia ecclefiaftica obferventur ea qu* praferipta funt a Concilio Tridentino, feflione 14. cap. 18.

9. Nemini beneficium quantumvis exiguum , ante decimum quartum «tatis anuum comtnittatui.

De nsurrimauM.

1- XyC ATR1MONII quanta fit dignitas, ra-1VJL tio lacramcnti ab apoftolo explicata non obicure ialinuat: quanta vero in hujuimodi foedere conciliando hodie fit hominum perverfita,, vel ipfa plus fatis docet experientia.

z. Quoniam igi'ur dc clandeftinis matrimoniu. atque adeo de tota ineundorum conjugiorum ratione mulca utiliter , *Bc* ad hrc tempoix accommodate ftatuic facrofaada Tridentina fynodus , ideo ut qu· ab ipfa fande decreta funt, ab omnibus plane intelligi, *8c* inviolabiliter obfervari poffint , hic ad verbum inferi voluimus.

De rtfeneeti»»e suarnussan drrrersw *ctxcilU Trijenhtù ex fef.* 14.

1. T' AMETS1 dubitandum noneft, clandeJL ftina matrimonia, libero contrahentium confenfu faâa , rata *Bc* vera efle matrimonia, quamdiu ecclefia ca irrita non fecit, *Bc* proinde juredamnandi fine illi, ut cos fanda fynodus anathemate damnat, qui ea vera ac rata efle negant, quique falfo affirmant, matrimonia a filii,familias, fine confenfu parentum cotrada , irrita ei. fr , 8r parentes ea rata vel irrita facere polle . nihilominus fanda Dei ecclefia cx julliflimis caufis illa femper detellata eft, atque prohibuit. Verum cum fanda fynodus animadvertat, prohibitiones filas propter hominum inobedientiam non prodefle, *8c* gravia peccata perpendat, qur cx nl.dern clandeftinls conjugiis ortum habent , preiertim vero eorum , qui In ftiru damnationis permiserit , dum prlore uxori- , cum qua

CUtl\

ÀNNO* CHRISTI >»tj.

ciâm costfruimrant, relia·, cum alia palam con- A ,ra^unt» * cumea in perpetuo aduherio vivunt. C*1· m*I° O* «b ecclefia, qua 4e occulti· non judicat, fnccurri non poffit, nifi efficacius aliquod remedium adhibeatur: idcirco iacri Lateranenfis concilii fub Innocentio tertio celebrati , vtftigiis inherendo prscipit, «rt in pofterum , antequam matrimonium contrahatur , ter a proprio contrahentium paraeco tribus continuis diebus feftivis in ecclefia , inter miflarum folennia publice denuntietur, inter quo· matrimonium ut contrahendum .' quibus denuntiationibus faâis, fi nullum legitimam opponatur Imîcdimentum , ad celebrationem, matrimonii m acie ecclefia .procedatur, ubi parotcus viro te muliere interrogatis, tc eorum mutuo confenfu B interjeâo, vel aicat t £fe «er <« MfriiM·/·· ra^aafl, te asmiae *Vetru, CT filii, S/iriln fenili:* vel aliis utatur verbis , juxta receptum uniulcujufque provincia ritum.

Quod fi aliquando probabilis fuerit fufpicio, matrimonium malitiofe impediri polTe , fi pneccflerint denuntiatione· ▮ tunc vel una tantnm denuntiatio fiat, vel faltcm paraeco, & duobus vel tribui teftibus matrimonium celebretur t deinde ante illius confnmmationcm denuntiationes in ecclefia fiant, ut fi aliqua fablunt impedimenta , facilius detegantur: nifiordinarius ipfe -expedire judicaverit, utprcdiftadenuntiationes remittantur : quod illius prudentia fc judicio fanAa fynodus relinquit. C

Qui aliter, quam prafente parceco, vel alio facerdote, de iplius parceci, feu ordinarii licentia , & duobus vel tribus teftibus, matrimonium contrahere attentabunt , eos fanda fynodus ad fic contrahendum omnipo inhabiles reddit , fc hujufmodi contractus irritos, tc nullos efle decernit, prout cos pr· lenti decreto irritos facit, tc annailar.

Inluper parcecum vel alium facerdotem , qui cum minori teftium numero, k tcftcs, qui fine parceco, vel facerdote hujufmodi contractui interfuerint, uecnon ipfo· contrahentes graviter arbitrio ordinarii puniri praecipit.

Praterea eadem fanda fynodus hortatur, ut conjuges ante benedidionem faccrdotalem in D templo fufeipiendam, in eadem domo non cohabitent t ftatuitquc beoedidionem a proprio parceco fieri ; neque a quoquam , nlfi ab ipfo parceco, vel ab ordinario, licentiam ad predidam benedidiooem faciendam , alii facerdoti concedi pofle, quacumque confuetudine, etiam immemorabili , qua potius corruptela dicenda eft, vel privilegio non obftante. Quod fi quis parmeus, vel anus facerdos, five regularis, five fctularis fit , etiam fi id fibi ea privilegio vel immemorabili confuetudine (icere contendat, alterius paroecia (ponfos fine illorum parceci licentia, matrimonio eonjungere, aut benedicere aufus fuerit, ipfo jure tandiu fufpenius maneat, quandiu ab ordinario ejus parmci > qui matri- E monio interefle debebat, feu a quo benedidio (ufeipienda erat, ablolvatur.

Habeat parctcus librum , in quo conjugum k tcftiam nomina , diemque, te locum contradi matrimonii dclcribat, quem diligenter apud fe cuftodiat.

Poftrcmo fanda fynodus conjuges hortator, ut antequam contrahant, vel (altem triduo ante matrimonii eonfummationem, fua peceatadiligentcr coafiteantur , tc ad fandiffimum cu- .ehariftio facramentum pie accedant -e

Si quo provincias , aliis ultra predidas laudabilibus confuetudinibns, * ceremoniis, hae anxô in re utuntur, eas omnino retineri fanda fy- CHIirn nodus vehementer optat. s>S),

Na vero bare tam falubria prascepta quemquam lateant, ordinariis omnibus praecipit , ut cum primum poterint, curent hoc decretum populo pq^licart, ac explicari lo fingulis fuarum dioecefum patoecialibus ecclefiis: idque in primo anno quam fnpiffime fiat: deinde vero, quoties expedire viderint.

Decernit infoper, ut hujufmodi decretum in unaquaque paroecia faum robur poft triginta dies habere incipiat, a die primas publicationis in eadem paroecia fad» numerandos.

Nos igitur cum hujufmodi decreti obfervationem ad coercendam plurimorum hodie nimium effrenem petulantiam, te Chriftianorum conjugiorum revocandam , confervandamque fanditatem omnino neceflariam elfe videamus, in manuali, quod pro tota provincia edi ftaruimus , Gallicis verbis expreflum volumus inieri: omnibus parceci· diftri&c praecipientes , ut tribus quatuorve continuis diebus dominicis , vel aliis teftis, quibus in ecdefiam major frequentia populi aid facra myfteria convenire Colet 1 fed te primo quoque dominico dlc cujudibet mentis hujufce anni, ac deinceps quoties expedire. videbitur , illud publice & vernacule in pronao inter miflarum lolennia recitent, & ipfi quacumque in eo prnfctipta funt , diligenter obfervent, non impune laturi, fi neglexerint .

4. Spontalia vero non nifi coram pareco , vel ejus vicario, deinceps fiant , idque la ecclefia , te non alibi, nifi de ordinarii licentia gratis concedenda , quatuor vel tribus (altem teftibus praefentibus, atque fine aliqua juvenum petulantia, quam panis etiam prohiberi volumus.

$. Porro matrimonii benediAio non nifi fub finem mille, cui interfuerint , contrahere volentes , nec ante quartam matutinam, nec poft meridiem conferatur. Peccare autem graviter admonemus cos, qui nodu vel clanculum benediAionem nuptialem fibi. dari procurant , propter metum maleficii. Maleficium enim fe vitare pofle credere debent, fi eo pietatis aftedu ·d conjugium accedant, qui prnicribitur lo iaeris literis, videlicet ut cum timore^domini , fc amore filiorum , magis quam libidine impair· copulentur , devote lufceptis , ut untu diximus, pcaaitentis te euchariftiss (aeramentis.

6. Cum fero matrimonium non faciat contraAus, fed confenfu·, ac proinde contrahentium libertas nulla vi premi debeat, qui ad illud aliquem compulerint, ipfo faAo excommunicationem incurrere moneantur. Liberi autem invitis parentibus contrahere volentes, non incoofulte: vagique'homines, fc incogniti, facile non Admittantur ad matrimonii celebrationem t fedpoftufetur a fuperiere licentia, quamnon concedat fine diligenti ac folerti inquifitiona de naturali eorum folo, parentibus, moribus, acuniverfa praecedentis vita ratione.

·7. Quulibet anni pars celebrandis nuptiis ccnfeatur efle comSoda , preterquam a dominica prima adventus, ufque ad epiphania diem , fc a quarta feria cinerum ufque m odavam pafchf iocluGve , Quibus temporibus prohibemus etiam fieri nuptiarum convivia, cnoreas, fponfarumque tradudiones folcnncs juxta , cap.ult.fcfL

*4. *De rtf. neetrincenii.*

(. Dica porro aliquos infortunatos feu infau- ~~~
ftos

ANNO Ajaurn ijl). ft°* ■-trtaonio c^c putate, non minimam fu- perftitionis genus *eifft,* popelo figalficetur.

f. Benedictionem coojagum quam proxime fieri poterit» bcncdiâio thalami, sibi affueta eft > fequatur , neque prorogetur in tempo- ferotinum , propter aliquorum petulantiam , quai eo maxime tempore effrenis elle confpi- citur.

ro. Quknmqae veto ebrietatibus , impudici* tin , ont aliis aâibus a vera pietate alieni-, ico in templo» fen ia aliit locir, pretestu nu- ntiaram iadulferit , mulâa vel cenfuris cohi- beator. x

11. Nuptiis denique rite completi-, ita fe componant conjuges , ut putent *ie* non a fa- rerdote , fed per eum a Chrifto conjugiorum frciule, conjuoâos , in quem peccatur, quo- te- fide- promiffa folvitur. Neutri ergo liceat ab altero difcedcre, etiam quoad thorum ■ nifi caufa legitima priul a fuperiore approbata : concefToque divortio, neutri licere novum ma- trimonium inire diligenter admoneantur . Si autem concubinam vir alere comperiatur , vel uxor adulterum, ter moniti, nec rcfiptfcentes, excommunicatione percellantur : quam fi ne- glexerint, poenis feverilfimis coerceantur.

II. Impedimentum cognationi- fpirituali- fe- cundum concilium Tridentinum vim tantum habere populo fignificetnr inter fufccptorem, feu fufceptricem, ac fufeeptum, fufceptique pa- trem &' matrem r 8r inter baptixantem & bi- pticatum , & hujus utrumque parentem. Pne- terea , quod contraâa per fornicationem affini- tas non dirimat matrimonium , nili in primo 0r fecundo gradu. Quod denique impedimen- tum juftitiz publiez honcftatis, hodie nullum axtet , il fponfalia invalida przceffetint : obi vero fuerint valida , primum gradum conjun- ftionii non ercedat.

De extreme nxfliene.

I. OAeramentum extreme unitionis a domino O Jefu Chrifto fuiffe inftitutum ficut nemo plus ambigit, ita a D. Jacobo promulgatum fuiffe teftatur ejus epiftola : in qua eum illius vis *te* efficacia luculenter explicetur , hortamur omnes ad quos hoc negotium fpedabit , pre- fertimque parcecos, & eorum vicarios, ne per- mittant ut fidelium aliquis e vivis exeat, line hujus unâionis perceptione, modo illius ca^ax extiterit.

t. Parcecus etiam non expeâet , ut rogetur de eo conferendo , fed fedulitate fua przvcniat aegrotum dc vita periclitantem : caveatquc ne vel mors unâionem prseveniat , vel nsotoo in- valefeente femimortuus non ientiaf.

3. Antequam parcecus, aut alius de ejus li- cenita, facerdos templo egrediatur , oleum ad infirmum laturus , pulletur Campana aliqua , cujus tonus eo modo & numero temperetur, ut unâionis extrema conferende certum pedit cf- fe indicium : moneanturque fideles , ut hoc fi. gno dato , aut facerdoti fe prebeant comites, aut faltem ereâa mente Deum pio falute de- cumbentis precentnr, cum eo prefertim tempo- se fidelium precibus indigeat.

4. Nec putet fuo fatisfaâum officio laccr- dot, fi femcl tantum zgrotum inviferit , dum unâio fuit adhibenda: led quam diutiffime po- terit, eum conloletur, 8c inculcet quz fpcftxnt •d falutem, ficut in manuali preferiptum re- periet, eique quouique elvivis excciierit , afh-

fiat , k operam impendat. Qui autem in ea re fe negligentem preftiterit, a decano vel ar- chidiacooo ad epileopum deferatur inerepandea graviter , *tc* incuria fuz poenas arbitrarias ini- surus. "anno" CHkIxn

5. Epifeopo- etiam obfccramnt **in domieo,** » Chriftiana caritatis humanzque conditionis memores, fi quos refeierint graviter laborare, cofquc maxime qui vit* fpirituali- ftudio , *te* î'ictatit nomine faudcqoe iunt infigne- , invi- ant fcdulo, fuam illis bcncdiâioncm impertl- turi .

De [ifeltxrie.

I./"VUantum autem attinet ad Chriftiano- rum fepulturam , quam nec fuperbam, nec negleâam elfe decet, aut dcfpeâam, pa- rati in hanc officii fui partem diligenter 10- cumbint , ut piorum funera Cbriftiane (impli- citatis ac roodeftiz limites non excedant.

x. Id autem fiet , il ipli primum mercede contacta *te* honefta contenti , deinde fuper- fluas tmpenfas, quz prober ambitionem ac fi- fturn fiunt, vel heredibus relinqui, vel paupe- ribus erogari fiiadeant.

3. Pauperes quibus adeo tenues fuero facul- tate- , ut propriis impenfit humari nequeant, gratis, ac honefte tamenfepcliant, alioquipa- nas arbitrarias evoluturi.

4. 1'accs omnes, ac cereos funebres, nifi ad certas perfonas de jure vel confuetudine perti- neant , paraccis competere decernimus, nec he- redibus licere eos repetere.

5. Omnes Chriftiani, przfertim laici, qui- bus ecclefiaftica fcpultura non eft interdiâa , in ccemeteriis, non autem in ecclefii- fepelian- tur, nifi forte dc confenfu taperiorum.

6. Superiores aut non palfim omnibus id pri- vilegii concedant, fed in hujufmodi conccffio- nibus dcleâum habeant perfonarum.

7. Ccemeteria vero ne beftiis fint pervia , muto, feptis, vel cancellis cingantur, nec in eis quicquam profanum committatur .

8. Nec liceat tumulos ipfa humo altiore» eri- gere, nec ibi cuiquam ftatuas, aut vexilla mi- litatis, vel trophza ponere.

9. Atque humata femel corpora fidelium ex- humari, *te* in alia loca quantumvis pia *te* reli- giofa deferri , fine exprcfla epifcopi licentia, veramus.

to. Et fi qua controverfia de efferendo cor- pore , vel de alia aliqua re fimili oriatur , ad ejuldcm epifcopi judicium referatur, ac illiu- atbitrio terminetur.

11. Ubi vero epifcopum e vivis excedere con- tigerit, ab omnibus, tum clericis, tum laicis honorifice ad fcpulcrum deducatur, *te* funebria ipfo digna perfolvantur.

sa. fn ejufdem, *tc* aliarum fpeâabilium per- fonarum funeribus tantum, non palfim in cete- ris , orationes quz vocantur funebres, habean- tur , quz ad pietatem & prece- pro mortuis fa- ciendas fpeâent, potius quam defunâorum e- narrandis laudibus infumantur.

13. Qui autem funt publici fimoniaci, fidu- clarii, herctici, fcifasatici, venefici, fortilegi, ulmarii, &- qui fibi manus violentas attulerunt aut in duello fufeepro mortui funt qui fu- bita morte przrcnti , pafchali tempore nec confefli funt , nec eucharifttz communionem fiiiceperunt : omnes denique infideles, &' ex- communicati, Chriltiae* iepultur» honoie, lo-

"anno" CHRISTI o«i

c«dlue priventur. Qui autem eos lepellendos quacumque ratione pracuraverint , excommunicatione feriantur.

14. Horum autem fcpultuta In ccrmeterid , camererium ipfum tantum : in ecclefia autem , Sc ecclefiam , *tc* cameterium illl contiguum juxta facrol canones pollucte ccnlcatur.

Dt fteiinjriù.

I. UEMADMODUM autem agricola , nifi ferat tempeftive , non poteft metere : Ita ecclelia Dei prcdiâis facramentis fruâu· ubercs per idoneos operarios afferre nequit , nifi fcminaria juventutis erudiende > *le* motibas informanda caufa foveat. Idcoquc precipimur in unaquaque diaceG noftra provincia , feminaris lie inftitui, ut epifeopus, cum duobus canonicis ecclefia cathedralis , quorum alter ab epifeopo · alter a capitulo eligatur, totidemque de clero dicecefis , quorum unus ab epifeopo, alter a clero Gmiliter eligetur , curam erigendi femioarii, *tc* aufforitatem conftituendi qua ad illud pertineant , habeant : illi vero quatuor feleâl, quotannis eligantur.

. Habebunt autem in primis rationem primaria urbis dkxcefis , nt juventus vicinarum urbiuqs *tc* oppidorum ad illius gytnnaGa tanquim ad mercaturam bonarum artium pofiit confluere.

j. In ea Urbe il veteres fchole erigendo feminario idonea videbuntur, rcftaurabuniur, fi opus fit : aut fi fint minus commoda, pro arbitrio epifeopi Ar icleâorum virorum commutabuntur, *tc* nova pro facultate diaccils «dificabuntnr,

4 Et quoniam parum eft ades habere , nifi fit unde alantur *tc* foveantur qui eas incolunt, ideo epifeopus, capitula, abbates , abbatifla , moniales, priores, prafeâi leprofariarum, omnes denique ordines nomination expreffi in concilio 'Tridentino , /irrisae xxiii. cap. XVIII. (exceptis paracis , quorum proventus non excedunt feptuaginta aureos annui redditus, deduâis oneribus folitis) aliquid es facultatibus , •d femioarii jnftitutiooem conferant, juxta taxationem ab epifeopo cum duobus de capitulo, fecundum concilii Tridentini decretum faciendam.

7. Seminario autem pnrficietur ab epifeopo, & viris feleâis moderator, motibus integris , *e eruditione celebri : qui ptneeptorea clafficos probos *it* doâos affumet , ad erudiendam juventutua , propofitis ftipendiis honeftis , eofque eiidem epifeopo *tc* feleâis fiftet, Ar offerer, prius quam admittamur.

. Idem moderator quotannis, conftituto die, jurabit folemniter, prnlcnte domino epifeopo & feleâls vitis, fe ftatuta teligiofc (erraturum, & curaturum, ut eadem religione, a praceptoribus *tc* difcipulis obferventur.

7· Pueri in feminario gratis alendi *tc* erudiendi ad certum numerum reducantur : ncc prrkriptus numerus imminuatur , vel augeatur ,qine auilorrtate epifeopi , eonfenfu virorum leTfftorum. Sint pauperes de diaceG, viciflimque per oppida 8e decanatur, remoto favore, eligantur, ad miniipiha annos nati duodecim , fcribaturque certa juramenti formula , iecundum quam in ipfo ing'reffo jurare teneantur.

8 Sint dc legitimo matrimonio nati , non fpurii, ut matrimonii facramcntum honoretur, non iniquitas foveatur. ANM0 CHR1XT1 ijip

9. Et quoniam vnitua morum Index efle £0let , eligantur paeri bona indole praditi, *it* apta membrorum competitione confpicul : nec fint notabili deformitate Ggnati , qui fpirent ab infantia pietatem, *tc* ad laetosordines promoveri optent, quoique omnino (pes fit, ccclcGafticis minifteriis perpetuo infavvihsros.

10. Quod fi violato juramento, a fanâo propolito reGliant , axpenfas In feminario faâas refundant, vel per hdejufibres , fi qui ab epifeopo, Ac viris feleâis Inveniri poffint, antequam recipiantur, vel per fe, poltquam ad pinguiorem fortunam pervenerit.

It. Quod fi poftbiennium ad literas difeendas probati, fuerint inepti , aut tam pervicaces , ut correâionibus emendari nequeant, feminatio ejiciantur.

11. Si autem fraude aliqui divites fuerint in feminarium introduâi, Sc poft profeffionem egeftatis, tales fuerint reperti, expellantur , tanquam mentiti Spiritui fanâo, *tc* egenorum hereditatem invadere non veriti, fumptus jatn fados pro ratione temporis feminario retundere cogantur.

1 *j.* Ditiores tamen a feminario excludi nolumus , dummodo parentum fumptibus foveantur, duobufque qui funt mediocris fortuna , penGonem unius panpcris dari perml'timus ea lege, ut alteram lolvere teneantur.

14. Adolefccntes autem, qui educati *Sc* nutriti femioarii fumptlbus fuerint, confcâo(ludiorum curriculo, G «ratem convenientem atti?;erint, ad facros ordines (ufeipiendos compciantur, ut Deo Atejus ecclefia deferviant, nec a limitibus Ac terminis dicecelis diicedant, tine licentia epifeopi , Ac virotum (fecundum preferiptum concilii Tridentini) leledorum judicio ; quoniam 'bquum eft , *tc* rationi maxime ronfentanetim, ut ei operam noftram prallemus, cujus beneficio ad dignitatis alicujus faftigium confceodimus.

15. Optarer quoque fanâa fynodus, ut hi qui ex feminariis hujus RhemenGs provincia gradum magifterii vel doâoratus adipilci cupiunt, G miaus in urbe ful femioarii id liceat confequi; ad feminarium vel academiam urbis metropolitan· *fefe* conferant , ibi eos gradus decentius quam in alia civitate, qu* non Gt de provincia , recepturi.

16. Cetera quoad adminiftrationem feminarii conducere videbantur , judicio epifeopi, Ac fcleâorum virorum relinquantur , qni rationes reddituum annis fingulis audient.: vacationes antem omnes, operalque fuas (iis exceptis qua ad qnaftoris officium fpeâabuot) gratis impendeat .

itf. Porro non in feminariis tantum, fed in locis omnibus, maxime vero lo quibus fcholm exiftunt , caveant diligenter epifeopi , At alii omnes ad*SUW* Id fpeaare poteft, ne quis privatius detineat libros contra religionem, *tc* bonos moresionferiptos, vel imprimat, vel vendat.

Di iltmii ia j cmvc .

1. T T Oc poGto fundamento, facile erit adiG-1 1 cium, quale deGderamus, lupetftruere, ut clerum habeamus, qui fua voqptroni refpondeat , nifi fui nominis oblivifei veli, quo temper admonetur fe In partem A "0 tem domini vocatum · Quod haud dubie ccnlcquetur ,

ANno QUISTI Uij·

ff fe · crimine, dr amni crimini· fefpicione vel fpccie redden· immanem, ceteris etiam pktatis *le* virtutis exemplo proltaceat.

a. Prohibemus itaque , ae clerici flftis Initiati, aut bénéficiât!, feluamque operam laids quantumvis nobilibus, addicant, ad rerum domcfticarum difpeniationem , negotiorum civilium procurationem, call* vinariis, vei annona regimen, aut aliquod aliud vile indecorumque fuo ordini minifteriutn ; nec (currilia exerceant , dr meafarum affectas fc exhibeant . Alioqni pro deliâi gravitate feveriffime coerceantur.

j. Ne poffelSone· alienas ' conducant , aut aliorum caufas lucri gratia fufeipiant .· non fidejubeant, aut facularibus implicentur negotiis , quibus ab altari divinoque officio avocentur .

4. Ebrietati, libidini· parenti, crapulaeque, quo menti eft exitio, ne indulgeant: taberna·, nifi peregre profeâi, non intrent: ad aequales hauftus nec feipfos , nec alios aftringant , vel provocent. Si (ecus fecerint, dc fuperiori monenti non paruerint , ab officio vel beneficio fulpendantur , dc aliis panis canonicis afficiantur .

5. Continentis fint amantes, peftemque libidinis, cane pejus drangue, quod dicitur, exo-I,m habeant. Qui autem concubinarii reperti fuerint, moniti juxta formam per concilium Tridentinum praferiptam, *[ejjienc x». t»f. xtv.* non refipuerint, excommunicatione percellantur, nec nifi peccato reliâo , abiolvantur. Si vero ccnturis neglcâis, in ejuldem voluptatis cano quafi fues perfcvetaverinr, durius coerceantur , adhibito fi opus fuerit, fcculari brachio, pledanturque nihilominus aliis panis contra concubinarios decretis, quas vim fuam retinere volumus, etiam contra fuperiorei, qui prudentes ac (cientes ad ca crimina connivent, nec emendant : cum juxta apoftolum, non folum fiut in vitio qui faciunt , fed etiam qui confentiunt facientibus.

i. Ab alea , venatione , dr omni ludorum genere ccclefiaftici· perfonis interdiâo , *Be* indecoro prorfus abftineant : nec unquam *aliis ,* quam honeftis recreationibus fefe exerceant , nulla duâi fordid· lucri cupiditate . Quod fi cum injuria ggdinis ccclefiaftici deinceps quifquam **eedcfiAiona**, quibus pauperes ali oportuit, inejufmodi.lufus profudifle conviâus fit. *Be* qui quzftum fecit, rem pauperum male parcam reftituere: dr qui jafturam palfus eft, tanquarn (acri patrimonii dilapidator, graves poenas exolvere cogantur.

7. Et uc nedum morum probitate, fed etiam univerfo exteriore cultu ceteris modefti* exemÎilo fint, mentishoneftati honeflus corporis repondeat habitus, nihil obfcanum, nihil leve referens: litque gravitate referta omni* illorum aâio , atque oratio.

8. Protercavefte eccleliaftiea, eaque talari ac decenti utantur omnes clerici : nec fine illa pallium breve aut longum deferant, aut unquam prodeant in publicum: nec crifpatis indufus , vel arte fciffiscalceis didolutorum laicorum pertonas referant.

Galero numquam quidem in templis, in plateis vero , *H* vils publicis , nifi propter aeris intemperiem, non utantur. Porro tonfura clericali pro qualitate.gradus, dr ordinis fui, in capitis vertice pperte confpicua femper infignianlur . Barbam voro aut omnino non geftcnc

(quod magi· probamus) ant faltem totam a (uperiore labro ob (aer· communioni· tererentur» tondeant, vel radant. Qui vero ia bis fe negligence· praftiterint , *le* te* moniti etiam per ediâum a fuperiotibus non paruerint, fulpenfione ab ordinibus, officii·, beneficii·, «c horum frudibus feu proventibus annui· pleâantur. Si autem correpti denuo deliquerint , eorum beneficiorum privatione coerceantur, juxta conftitutionetn Clementi· quinti in concilio Vienneofi , cujus initium eu , jgaaaMm «n-

ANNO CHUITH

De Hietériiei, O" nrem mtmfttrue

1· **Xyf ONACHORUM** autem inter clericos 1.VX humilitate proflantium , inftitutum 3uam proxime ad apoftolotum tempora accc- ens, libenter quondam amplent· eft quifquis [ut dirui Bafilius loquitur] colefiis rite cupiditate flagravit, ir evangelic* perfeâionis ftudiofu» extitit negotiator. Sed quoniam vita tam prnclara hominum negligentia, vel malitia peffum nunc abiit, hocin primi· volamus effeltatutum, cum de monafterii· agitor, ut collapfa difciplina reftaerctur , dc ad avitam poffemonem quantum fieri poteft, revocetur. Quod fore fperamus, li fuperiores huic negotio ferio invigilent, dc magiftratu· rogati ipfi· auxilium ad Chrifti laudem, *8e* in faci· religionia favorem lubenter impendant.

1. Primum autem ftatuimu· , ne qui inviti tradantur in monafteria, ne quod Chriflus dominus confilii effe voluit, libertati· confcnfutn eipeâani, ac ita pronuncianx , Qpl poteft capere, capiat, vim jam prneepti aut neceffimti* habere videatur Quifqui· vero virginem, vel mulierem invitam ad monafticam vitam adegerit, (prnterquam in cafibua a jure exprefui) vel qui confenfum , auxilium › confilium , vel auâoritatem icicai& ptudens interpofocrit, anathema fit.

j- Et quoniam arma huju· fanâa militi* non debent efle carnalia . (ut verbi· apoftoli utamur) adulti monallerium ingrefluri , vel poerorum parente· qui *illo»* offerant, moneantur, nt alia non fiibeat ipforum animo· cogitatio , quam femphetnoram bonorum I Quifqui· igitur otium, honore·, beneficia, vel alia temporalia quafi fcopum fibi proponit, vitam monafticam fufeepturu·, vereatur ne mittatur in tenebra· exteriore·, non afferent vellem nuptialem, cui periculo fe etiam obnoxio· parentes noverint, qui liberi· ingreffum religionis procurant, vel quod natura fint ad re· gerendas inepti, animo hebetet, vel corpore vitiofi , aut valde deformes : vel cettcuc aliti libetis iftorum quafi ablegatione ampliore· opet relinquant.

4. Multum Deo difplicet infideli· dc fluita promiffio: ideo montiferiorum novitii non munulculit, vel blanditiis allidantur, fed prodicentur potiat eis dura & afpcra . Et dum tempo· novitiatus exegerint (quod vel uniui faltem anni, ** non tiifi poft finem decimi fexti anni, debet expleri) aut profiteri teneantur, aut fi ad religioni· onera fine inepti , emittantur cum his bonis, qus ad monallerium lccum attulemnt, deduâis tamen vcftibus dc alimentis.

5. Opera pretium elite putamus, ut aliquot ex junioribus, qui fini bons indoli·, in academia· bene Chriftiana· proficifci permittantur , liferis humanioribus thcologicrfque operam daturi , modo in colleglis regularibus. habi-

ANNO CHAUT] *if·}.*

tu rcihtionii (errata , vivant ex portione con- grua IIII* afiignata , ab his qui proventui annuo· percipiunt Qui fi gradum pollea *conte*nuantur in aliqua facultate, non tamen ab officii· monafterii, ftc regula lue obedientia lint immune· I

6. Aliis prcficiatur vir pius &: doflus , cujus moniti» ftr duAu difeant atfucfcantque jam ab ip(a adoleicentia meditari die ac node in lege domini, quique illos in facris literis dilif;cnter exerceat, afliduc commonefaciens de afumendo gladio fpisitus, quod eft verbum Dei. Rem quippe nullis (atis dignam lacrymis putamus , aliquot jam (arculis verbum Dei neque protegendo , neque conciones habendo in illi.· locis explicari, in quibusolim omnis doB rftrina atque virtutis (cholas fuiffe ccclefiaftica fellantur hiftorir.

7. Semper aliquid boni operis agant monachi, monialcfvr , ut femper diabolus eos inveniat occupatos : qui fi maxime feientiam (cripturarum amaverint, carnis vitla non amabunt: quietique dent operam , non otio : jcjvmaque *te* orationes diligenter obferyent, ac media nofte femper ad pfallendum , *Bc* confitendum domino fargant, juxta tamen fua regula inftituta , prafertim fi antique contuitudo ita tulit : piifque legatis ftr fundationibus fatisfacunt, quantum fieri poterit.

8. Nullus ex monachis line expreffa fuperioris licentia audeat litigare , vel pretextu C pradicationis , vel leAionis , aut pli alicujus s operis egredi monafterio praiumat, vel in alicujus communitatis , vel magnatis obfequiutn convolare.

9. Tria vota praecipua omnes monachi tnoolalefve diligenter obfervent , juxta prrfcriÎtum regula, quam ptofefit (unt, & loci conuetudioem, in cujus ftabilitatem obfervandam jurarunt : neque putent fibi licere quicquam eontra illa gerere , etiam qaod longa confuctudinum corruptela videtint in monafterio eife ferratum. Qpicquid etiam mali exempli , vel improba confuetudinis irreptat , penitus tollendum 8r abolendum effe decernimus.

io. £rgo religiofi , quantum fieri poterit , D ad eam antiqua ecclefia (peciofam formam redeant , quando nullus quicquam fibi proprium dicebat: nec aliquid polCdeant proprio vel conventui nomine , de bonis monafterii , quibus qui proficiuntur ofliciarii , ut fruitui monafterti vel accipiant , vel expendant , uiapfo anno reddant rationem : alii quorum officiis res aliqua eft annexa, feu, ut loquuntur, affeâa, ea non utantur quafi propria , fed norint ita fibi committi, (eu ad tempus, feu ad vitam, ut ejus conditionem in melius augeant, nec diflipent.

• i. lidem monachi, etiam offielarii , leptis monafterii non egrediantur , nifi de fuperiorilicentia, que non concedetur, ut ad nundinas, £ nuptias , feftaque pagorum fe conferant , led quando neceflital, vel hooeftas poftulabit . '

11. Locos monachorum regulare· mulieres non ingrediantur , vicifiimquc viri non intrent feminarum clauftra , imo nec alii femina*, t^uiiquis vero clauftra mooialium fine foperioris licentia , (quam non nifi in cafibus necuffarii· impertietur) fuerit ingnrfius , fententiam excommunicationis fe incurrifle noverit.

I ?. Menfam communem , ciborumque deleâum regularem, fimilei toniuras ac veftes domi curique deferendas, commune dormitorium, fervorum dclettum, convcnicntemquc flatui (u-

*A pellcâllem , id eft habitu profano armifque λνμΓ vacuam , ita (uperiores monafteriorum pro vi- CHIISTt rili procurent , ut etiam in privatia domibus qua officiis (unt annexa , nihil linant contra regulam fervari : locorum, tamen *tc temporum'* circumdantia· ea moderabuntur pendentia , ut conicientram propriam non gravantes , nihil non ad pietatem», *fic* viti fanâimoniam referendum effe putent. >·

I}· Monachi non facerdoter, qui percipienda euebariftia legitimam attigerint rtatem , montalefquc omnes, faltem (ernel fingulis menfibui, ac praterea feftis pnecipuis peccata confiteantur , *tc* eamdem facrofanâam percipiant eucharifliam . Adhibeantur vero confeffarii viri periti A' difereti , quibo· ioiis iit abfolvendi concefia potellas . Probamur tamen alioa confuetis contcifario* ab epifeopo , & aliis iuperioribu· bis aut tor in anno offerri debere , qui omnium confefliones audire debeant, juxta decretum concilii Tridentini : at ubi frequentior efle iblet communio , confuctudb fervetur.

ij. Religiofis regularia beneficia ' conferantur , quorum fuerit fanditas confpi.ua , ea lege , ut aut relidere cogantur , aut li non patiatur beneficii exiiitar , de frnâibns cum abbate ft: conventu pafeifei compellantur , ut legibui monafterii vivant cum alli· . Qui autem a reâo tramite dcffcâunt, panis regularibus qua· in ufum revocandas (latuimus , coerceantur.

16- Si monachus monialifve in tantam labatur proterviam (quod abiit) ut in apoftalio crimen incurrat , nec fponte redire velit , ab ordinariis vel iuperioribu· cogatur , imploraro fi opus eft , brachio ficulari , 4r in proprio mo tallerio exciplatur , *tc* ita pernas luat , ut tamen miiericordia fuperexaltet judicium .

17. Sanâimoniales , que fois degunt apud parentet , vel numero pauca in xenodochii· , aut monafteriis qus ruri exiftunt, ne fatans , vel malorum hominum prada iwt expolita, li lieri poteft , in urbes I vel oppida ptçxima monafteriis occludendi ducantur, etiam invite , *tc* quamvis earum privilegia reclament ;t juxta decretum concilii Tridentini, *tc* coqftitutioncm Pii V.

18. Ceterum omne cor morem in monafterlis efle confpicitur , quia omne fere caput in ela eft languidum , nec monafterili proficiuntur bene merite de religione monadica , xeloqun fidei faccenfa perions , fed que vel refervationem ante petierint , vel fimonia fiducueque labe confpurcata fint, aut frudtui cum alli· tint partitae. Nftiilque nili defiderium nobi· fupercft, ut abbatis I prioratufque non nifi regularibus fpeâat» virtuti· , *tt* per eleâionem conferantur. Quod a Deo optuno maximo , fupplicibus votu, contendimus, ut ad id excitare dignetur dominos noftro· , faodiflimam Romanum pontificem , *Bc* regem rtoftrum Chriftianiflimum.

>9. Si monafterium aliquod (iecular commendetur, iifdem legibus de promotione *tt* re facra facienda teneatur , quibus ceteri clerici , propiufque habitu , *It* tonfura quam alii , ad regularem vitam accedat.

10. Monaftcriorum (**uperiores cum vifitant** , continuant priores in **abbatiis** , *tt* in prioratibu, conventualibut fuperiores , **conlentientibus**, *Bt* eos nominantifius commendatarlis, aut etiam, li incapaces nominaverint , rduâaniibus.

Uc

ANNO CN1UTI |J*> Ut tutem cooftituti cetera* in difciplina concineant, habeant ab illi* vkariatum , faltem in fpiritoaliba*, nutatum attinet ad morum correamnem, ** difciplina reptari* obfctvationcm,

>1. Iidcrn vifitatorua antiquum ritum divini ealtus reftitttimc, cum a probati* perfonis hac dc re rogati* , refeicrint efle collapfom , ncc pcrmittaat prioratui , in quibus monachi ex fundatione debent eiCdcm deftiluiɔ /tnodo facultates lint fufficientes . Compellantur quoque commendatarii, vel eorum vicarii, ut interluit vifirscionibui , vilitatorefque honefte excipiant, *tc* execution! mandent, que in ci* ftatuta futriat. ,

u. Dabunt etiam operam fuperiore* , ut in templo cctetifque loci* fint omnia (arta te&a edincia, cultui divino dr difciplina: regulari nceflaria reftaurentur, Ii collapla fint: provide** tur ecclefi* fufficiens nitidaque fupcllex - monachorum numerus fecundum lege* antiqua· , vcl monafterii facultate·, compleatur, illifque conferatur redituum congrua debitaque portio, chartula, librique rationum diligenter alferven-" tur: Nihil de polfcllioaibu* depereat , *ie* alie* nata, (i qua fint, repetantur : Reliquiarum, *tc* aurea , argcntecque fupclleftilis confcribsrur catalogus: Monafterii poftcfEonei non nifi catholicis viri* committantur, & locentur. Denique ju* hofpitii, *ie* eleetnofynatum alfncta ab antiquo largitioreftituantur : Ut abbates, priore*, *te* eleemofynarii non tam feipfos pateant, quam pauperes, nec lucrum marfupii, fed inopis refcâlo fiat jejunantium abftinentia : perna irem addiâorum temperantia, menfarumque refidtium quod colligendum a domino précipiter, psuperibu* diftribuatur ·

Oe earntii.

i- Z~\uànîum ad curatos attinet, qui abcpilcopis in partem folicitudini· vocati funt, ftatuimu· in primis, ut obfervent dilecntiflime quas fupra diâa funt, cum deeuchatiftia, ordine, *te* clericis egimus. Arque quod diftuin eft dc celebrandi* divinis officiis, certo puliuftatifque horis ita cuftodiant, ne pro cujufquam arbitrio mutent .

x. Alfidue refideant in fuis beneficils, ncc ea deferant, ut alteri beneficio , vel negotio vacent .

;. Ut auum id faciant commodius , animarumque coram non negligant, ordinatii feu illi quibus jus competit, per congruo pottionit aflignationem illi· providebunt, qium non minorem centum libris, omnibus deduttis , volumus conftittii, privilegiis, inhibitionibus, *le* / exemptionibus contra hoc decretum nemini fuffragantibus.

4. In cujus congru* portioni· poftulatione *le* caufa nc cogantur pareret multam pecuniarum tcmporifque facete jaftutam, (latuimus, ut definitiva fata lententia quam primum exeeutioni demandentur . pro re pntelpua,, per modum provilionic, *le* fub cautione , non obftantibus appellationibus & inhibitionibus quibuslibet , qua* facrum toncfkum Tridentinum decrevit ia ptsemlilis non fuifragari.

5. Adjudicatam vero portionem congruam non percipiant parted, nüiaâu relidentes, juxta praictiptum ejuldem concilii Tridentini .

'd. Et quoniam parum prodeft pallorem non abefle, nifi ptafena *le* bona vita exemplo competemi' dodrina munere gregis (ibi commifE

Tom. xxnv.

falutem promovear, prrelpimus palecis , ut ηοα folum inculpate vivant , verum etiam itmjser habeant pra manibus , affidueque leftitent librum aliquem, de ratione sdminiftrandorumfacrimentorum, vcl catechifmum editum autloritate concilii Tridentini, five Latine lertptum five in linguam vulgarem ad return lenium lingua Latina optime verfum, & icguime approbatum. Es quo lingulis diebus dominicis aliquid depromant , quod evangelio aptari *le* populo proponi pellit. anno CHtjsn 'l<j.

7. Er protêt librum nubentium , quem habere jufli font in capite dc rnatrimonio , duo* adhtic confcribarij, in quibus ddignent cx nomine baptizato* cum fufccptoribu* , ac fidele* parrxeianos vita funâos, & diligenter annotent locum atque diem.

8. Curent etiam res fu* ecdefia , moncantque epifeopos, fi quid de illius vcl fabrica fundo fuerit alienatum .

9. Pecunia* autem fabricarum . *le* eas qua fuperctunt ex colieftis, impendi curent vcl lufFragits faciendis pro mortuis, vcl fabricis reparandis, vel comparandis ornamentis , vel aliis piis, non autem prophanis ulibus . Et fi (ecus fatlum fuent ab srdlulis , epifeopo vcl eju* officiali figntficent.

De cifc.'tclii ediurudt,

t T T r autem canonici cohstentes epifeopi·, I U quafi membra corpori ad regulam , quam eoriun nomen pre fe ferre confpicitur , compunamur i ftatuimu· in primis, ut adeanonicaium nemo admittatur, nifi prius coram ordinario loci , *le* in capitulo catholicam fidem profeffus (is, justa formam a Pio quarto prxicliptam. Capitulum porro diligenter inquirat etiam per juramentum , quibus rationibus ad canomcaivm pervenerit: 8e Il qua limonitr labes, vcl aha aliqua illicii* padio liucrvcnerii, non recipiatur.

x. Qui ad canonicam· *le* dignitates , in ecclefiis caihedralibns lise collegiati· imiguibus aftumrntur , lint magiltri vel doCiorvs . aut rr iam liceutiaii in theologia, vel jurecanomco. qua eminenti (cientia fi dcsoran nequiverim , taltcm competentem habeant, quam hi lenientur habere qui poliunt expedite , qua fm lunt officii, explicate *lc* exequi.

j. Adinifius vcrorrfidcat, nec ei diutius quam trimedri liceat abefle, (litamen tanuni'emporis abfentians patiatur illa ecclelia, necmajorem afiidullatem defideret) lub poenis in concilio Tiidenrino contentu . Quod fi legitimam afilenti* caufam proferar , de ea na lupcrsor judicet, & nihii ei ftatucre licear contra dignitatum, canonicatuum, *lc* prabendatum conlilitutiones, A fundationes.

4. U: autem reftdcns munus quod incumbit, mellus exequi valeat , difeatque primum quid in templo , deinde quid in aliis locis debeat prsftare, putter ea que de euchaufiia, ordine, 4r clericis diximus , qu* volumus a canonici· letvari. Statuimus infuper , ut qui cx slli* non funt adhuc facerdotes , altique non clerici ad cumdcm ordinem nondum promoti, qui canonicorum ecclefiis inferviunt, communicent ad majus altare la milla , diebus patch* , pentecofiei, narilu domini , aflumpnonis beat* Marir, omnium fanAorum, & patroni ecclefi*, alioqui per fuperrorem fu(pendi poterunt , falva inierim confuctudine iltaiuni eCclefiaium ,

r

/.____ ANNO CHRISTI ijtj.

ubi facr* communionis frequentior ufus 'efle folet.

Qui autem jnte aliquot annos ficerdotiurn adepti funt, necdummiife factificiumobtulerunt, aut cclebretst primo quoque tempore , aut omnibus frudibus fuie prebends priventur. Qui autem ad eumdern ordinem deinceps promovebitur^ miflam primam intra trimeftre , a dlc promotionis celebrare compellatur.

6. Omnes canonici, etiam dignitatesvbtinen-«tcr, fua quifque hebdomada' miflam magnam celebrare, aliaque divina officia peragere, per fcipfos, vcl, b nequeant, per alios canonicos cogamur, non obftajitc qualibet confuctuditjp, & privilegio.

7. Cum iiitesn.epifeopus rem divinam faciet folcmniter , qui dignitates obtinent, & ariuqijlo'-res atque capaciores ex canonicis, ei inferviant, debitamque przfténtalliftcntiam.

8 Omnes efiam canonicis horis, maximevero matutinis, mille A' veiperis mrerfint , ccffante impedimento legitimo, per capitulum judicando , nec eccicliam ducurrant vel choro egre-'diantur Ime przlidis licentia , plivjggturque diftrib .ti.mihus lingularum horarumynn quibus illos abdic contigeilt.

9 Statuimus quoque, ne capitula habeantur tempore magni mill' , ne quis aliquam excufationem abrentiz ab illa prztexat .

10. Et nc qua f.aus in praedictis committatur J nominetur a capitulo punctuator, prolsitz fulci, qui pivlliito prius fidclitatis^juramcnto , diligenter annorct cos qui divinis non intererunt officiis.

11. Quoniam autem in quibuidam ecclefiis aut nullz funt illis horis afcrip'z diftributiones : aut certe lunt adeo tenues , ut carum jaillitam facere non dubitent canonici, *Scie* a divino officio fubttabant , tertia pars de tota mafia diftral.atiir, quz >n diftributlones convertatur, λ tmquis cujnxlibot dicl horis *Sc* tnifiz diftiibuatu; . Quod fi qua* difl.ibutiones quondam fieri folitx exoleverint , teilituantur. Hanc autem legem in ob'itibus , A' allis fundationibus locum tubere volum.i".

ia. Paris ubique fint amantet canonici, nec cum epile rpis animoic contcridaot, aut fuperbe refponJcant, icd illis honorem & reverentiam, cum fumma modcllia exhibeant : & fi quz ir.es loler fe laborari coeperint , utique amice Coni ponant.

15. Canonici , vicarii, capellani, tlr alii capitulorum miniftri , mulieres malz fama', concubinarias, focatias , aut alias de incontinentia fufpeftas nec clam ncc publice domi retineant : nec ibidem alant fpurios, fub poena excommunicationis, quam incurrent cx decreto concilii Tridentini, li ter admoniti utrofque non reliquerint, vel eos eafvçjclumpfcrint, *Bt* revocaverint. Quod fi liyconcubinatu permanlcrint, centuris negleâis, aut ad eumdeni mauiiucque publicum recidivo vomitu redierint, poft trinam monitionem [uoruni beneficiorum frudibus , per fpatiom trium menfium priventur , pcenilque fubjaceant latius in titulo de putSjicis concubinariis contentis. Ejufmodi veroobfcrxnz mulieres, que in eorum domibus reperte fuerint, ecclefiarum ballivis tradantur ejiciende *St* puniende .

14. Ut fine fuperpelliceo, almutio, & allis canonicorum inlignious in ecdefia comparers plane irreligiofum eft: fic illa ad loca publica serum vunalium deferre, prorim indecorum ac lordidum «ile, nemo eft qui non rideat. Qsarn- anm obiem utrucque faaâa lynodus diftriâe peohi- CHtUTI bet : ficut & line iilis ret ctnpq t manibus rd caniftrit fervulorum more, publiée domum referre : hortatucquv-pmncs ccclefiafticos › nt fui ordinis, atque dignitatis ubique memores efle velint.

tfi/cific.

I. /^uw in epicopos relut fupra montem politos, omnium oculi conjeâi elle ioleant, hortamur illos, ut epifeopi efle, quam dici malint: invigilentque diligenter juxta nomen fuumgregibus fais, &.luposab oviliChrifti pro virili arceant .

I.*Ur autem ecclelia pofiit deinceps tale* habere epicopos , optamus omnes jus antiquun^ eleâionum clero reftitui t fed quoniam tanti boni modica aut nulla adhuc ipes effulget',* deinceps tamen cum fedem aliquam vacare contigerit, preces & fupplicati anet^d Deum a clero 8c populo fieri jubemus, ut gregi luo pallorem dare dignetur idoneum

5. Ad epiicopatum rero nemo promoveatur, nili orario examine fuper fide , ctate , vita , moribus, *tt* natalibus promovendi, deque modo fc ratione , quibus ad epifeopatum pervenerit.

q. Et quoniam epifeoporum relidentia maxime neccflaria eft , qua de ca facris canonibus, & prziertim a Tridentina fynodo fancita funt , obicrventur . Relidentes vero Chriftum magnum animarum noftrarum paftorem , & epifcopum imitentur, qui primum capit facere , deinde docere , ne plus damni pravo mqium ,exemplo, quam commodi, doârinz verbo altérant .

5. Et quo mciui» primum fibi, deinde fuis profinr ecclefiis, in puvatis zdibus verienturafiidue in icftionelacrarum lituruni , acca leititentu: plurio.um , qu;r animos ad pietatem exerceant : hire enim.exercitatio ad omnia utiliscft.

6. Laicorum eorumque maxime qui dc cfimine, vel facinore conviât iunt , aut etiam fuipcCii, familiaritatem immoderatam dediuent, nec ullos'de hzteli fufpedfos, vcl fcandalo notatos in iui< familiis detineant.

7. Hortamur quoque ut menias habeant febrias, cibolque-tnodcratos, divinarum feripturarum fale, letiionequr conditos.

8. F-t ut non familiz tantum › fed etiam bonorum ac proventuum ecclefiaftkorum curam gerant , qualem eos habere decet, caveant diligentiflimc, nc de ecclcfiz bonis propinquorum facultates augeant, nifi ad eorum levandam inopiam , fi penuria laborent : videantque, ne pauperum loco aflentatores, mimos , *St* id genus perditos homines menfuram habeant atfeclas, vel equos , canes venaticos , *Sc aves* alant, ne vellicationis potius quai:, villicationis aliquando reddaoe rationem.

9. Provideant itidem, ne bona,przdia, refqucccckfiz alienentur, aut adempnyteufin , live cenium perpetuum locentur, nifi jufta caufa , *tt* canonica folcmnitate interveniente, fubpexua lata a facris canonibus : *Sc* quz alienata compererint , revocari procurent, juxta facriconcilii « Tridcntinidecretum , feff. 15.cap.xi.

10. Porro in fuis ecclefiis ita praiiint epifeopi , ut eis fedem in choro liceat elicere, quam putarint honoratiorem, in qua nullus canonicus cisptzfentibusfedereaudeat, qualibetetiim. dignitate ornatus

11. Ei(-

ANNO CHIUSTI ijij

1*· Eifdem quoque przlentibus bcnedictionem eereo um , palmarum , 8c 'rerum fimilium nemo facere przlumat : monebunt tamen illi capitulum , fi facere nolint . Cum autem aberunt, decanus , vel hebdomadalius eo potcit officio defungi .'

J 11. Quod autem fpeâat ad illorum tounut frzcipuum , 8c magis nccelfarium , quod eft paicere gregem domini , qui illorum cure fobcitudinique commiflus eft , lequantur divi Petri praeceptum , ut IIIi provideant non coiffe, fed fpontanee › lecundum Deum I non llerrt donanMtes in cleio , fed forma facti gregi* ce anim° .

IJ· Primum itaque murum ; acceptem pro populo fe interponant ,at divinis , oSjciit l«-pillimc interfint , remque facram omniom-iolennibus diebus faciant : aliis vero , przfcrtimque dominica ac feftis , quaelftequcntiffimc , poterunt .

14. In corre&ionibus autem eum modum teneant· Ut nec difciplinam fine mifcricordia nec milericordiam line difciplina reliquiffie videantur t fed lit *ia* eis jufte *conficiens* miicricordia, & pie faiviens difciplina : cum plus agat allquando erga coirigendus benevolentia › quam nimia feveritas : plus cohortatio , quam comminatio : plus caritas, quam poteftas.

If. Non tint appetentes vindiâz , fed eam domino relinquant , concnturque fibi morum fuavitate, ac vite probitate omnium conciliare animos. 8c ftudio cum Dei gratia efficere , ut pofliat pufillanimes coniolatt , pios cohortati , *3c* eos qui contradicunt , arguere.

16. Quod fi przftare per le nequeant , viros doftuna S: vita infignes fubftituan: , qui vicanam illis przftcnt operam , nec line eorum licentia qliifquam ad verbi Dei przdicationem admittatur, juxta przcptum concilii Trideotini .

17. Przterea probos ac doftos habeant offi ciarios, maxime officiale .V promo'orcs.

18 Qui fi tantam doctrinam non habeantquanta forte defiderari poller , defectum laltem eiuditionis, morum probitate compensent.

19. Si przfcntato , 8c collationem beneficii poftulanti epifeopus dare irnncrit, caufas récit lationis teneatur icripto cxiilbeie , &· nili illi' difcuiEs ac judicatu , fupcri't ejufmodi bene licium conferre nequeat , alloqui ejus collatio nulla fit .

Dr /IffdaMor CT jidarunM

autem nihil adeo totum clerum dc formet, quam Ilmoniz labes, not) absre pridem ccnfuit cccicfia omnes fimoniacos, & fiduciarios excommunicatione percellendos : quo-,' tum nequitia tam late jam diffiinditur, ut utuverfnm pene corpus illius libcfaéfare conetur . Contra quos, ut omnibus vils juris & pernis feveriflimis inqui*atur , atque proiedatur, opta mus, volumus8c decernimus· Przcipitnus quoque . ut fingulis diebus dominicis omnes fimoniaci *Bc* fiduciarii denuntlentur extommmunicatl eo ipfo , quod tales enfta.it

i. Beneficus etiam adeptis utrofquc privat fanda fynodus , *Bc* ca ipio faâo vacare vult , eofdemque ad alia obtinenda declarat incapaces. Qui autem ex eis funt ad faccrdotium promoti, novcuntie contraxiilc irregularitatem, fi lis peccatis, ac eorum iententiu implicati, rem facram facere prxiumpfcrint.

J Confellarii de utroque peccato fimonue A- anno confidtntiz diligenter inquirant , *tc* cum com- CHKiaTI milium audierint, abfoluriuncm , excepto mor- illi- tu attitulo , ad iummum pontificem remittant .

4. Contionatores moneant frequent illime eos, qui per limomam vel confidentiam beneficia captant, obligari ad integtam teftitutionem fruCtuum , quos ini» fa-cre nequeant y nec prius polle culpa rcmiffioncm confequi , quam beneficio ceficrint .

4. Quicumque faCetdotis fimoniaci , vel fiduciam lita lententia declarati lacnficio vel oraticmbus adfuennt , atque quorumcumque qui tales cx:iterinr , ufi tuei inr.contubernio , eadem B plectantur perna, qua illi l)ui cum aliis excommunicant mipn excommunicatione familiaritatem incun'

6 Ç: autem nufeant omnes, quinam utriufvis C'iminis rei '.abcndi l'nr, IIII in pumis *8c* proprie habeantur, prout lunt, fimoniaci, qui beneficia rcfque ipitituales pecuniis comparant , vel conferunt, ve) certe rebus , quz pecunia zftiinari queant . Nam coium impodcntifEmum przte\tum drtcftamur, qui de lolo proventu reque temporaria (e pacilci dicunt cunZ"ea fpirituall tam ardo fit ann-- ¢ vinculo I ut non magis uni. ab altera divefii queat , quam in homine vivo manente corpus a fua anima .

7. Si quis beneficium propter obfequium › vel / C impcniz fervitntis mercedem conferat , vel dc retinenda penfione fibi vel alteri pacifcatur, aut pattern fiuctuum, vel aliud beneficium in cornpen! itionem collationii etiam alreri conferendum exigat- vel aliam quamlibet uaitionem a tede Romana non approbatam fecerit, fiaioniacus cfle cenitatur.

8. Epi'copiis qui pro conferendis ordinibus factis, n! minoribus, vcl etiam tontura clericali aliquid acceperit , quod pretio zftimari 3 uca: , vel qui aliquid poftulavcri: pro lireris Jimifloiiis , vcl trftimonialib.is, carumque ligilfo, notam fimoniz vel avautiz incurrit. Secretaries tamen illius dccitnatn aurei partem acci- *i* pere queat, juxu concilium Iridenunum.

9. Sacerdotes qui de pretio paciicuntur , ut mitias ce'ebrent, X- parerer, qui pro facraiuentorum adnuniftratione , vcl funere, vd fepultu iis aliquid exigunt , przter ea quz dc jure, lege vel confuctudmc laudabili conferuntur , habeantur fimoniaci, non autem fi fponte oblata recipiant .

10. Qui pro religionis feu monafterii ingref fu aliquid extuderit, fimoniacus ede cenfeatur Nam licet opes monafterii fint adeo tenue·. , <tt vix ingredientem alele queant , eumque oporteat aliquando pro alimentis8r veftibus aliquid monafterio conferre , tuta confcientia , modo · id fiat ante votorum emifflonem : tamen ut(^ deinceps omnis nequitie amputetur occafio , lynodi Tridcntiiae decretis admoniti , Ustuimus nc deinceps in quibufiumque monaftcrlir major monachorum , vel monuliura numerus admittatur , quam qui cx propriis redditibus tnohafterii , vcl eleemolynis afluetis , eJucari queat . Approbamus tamen &· laudamus ¢ .-emo. fynas etiam copiofas ab ingrcdieiltibus ip.mte collatas ·

11. Rerum exsâiu , quz pro canonicorum . *8c* allorum beneficiaiiorum iogrcffu in plerifque locis fufpicionc Jimomz sel fordidr avaritiv non caret, fieri nullo modo permittatur · quamvia laudabiles confuctudines m concilio Tndentino

nort

ANNO CHAIS 11 utj. 110(1 Jjmnifls approbemus corum, qur la pros ulus contcrri lolcat .

11. Qai non eaaricric in nmoniacos pro cilicli lui ritionc, ve) qui rogatus agnitam de tùc pcfic vcr:utcm , fubcivutir. , cotum particeps Jubeatur .

1 ;. Qiiifqiiis autem acceptat beneficium , ut ei poitea ceuat in favorem cujufcumque peifooz capacis ve) incapacis , fzculails vel regulans, Liiez, vcl jlicujus cx clericis, fiduclanus elle ccnfeatur. Idemque crto judicium decoqui per rclignatio*m ejus, beneficium recjpit, cujus pelus ciat llli fafta promiflio.

14. Qui catndeni confidentiam velbo , vcl fido juvent, vel piocuraverit , cpildem criminis particeps habeatur .

15. Qui beneficium acceptat , noti ut cedat, fed ut alius fniihtbus, vel eorum portione, fub ipfius nomine, gaudeat, fiduciarius efle judi. cctur . j.

16. Patroni etiam feu eccleflaftici, fcu laici, nui clericoiufri ocrlonas interponunt , ut ^x pacto vel expredq, vel tacito , huttus beneficiorum qur przfcntent , vcl eorum paitcm aliquam 111 proptius ufus convertant , vcl qui alliquo fttppofito . vcl etiam nullo titulario enitente, frudus brnctkioium occupant , non lolum hujus cuminis tei , fed etiam injufliflimi raptores emicantur, & jjre patronatus iplo faito privati exillint .

De frwt

I.ÇIMOM1Æ vitio peccatum ufurz: efle vj aftine nemo non cunlpicit . Cum igiiur facrz liter*: excludant eum a divino tabernaculo , qui pccuuiam dedent ad uluism , apette-<]iic niincicilt , ut mutuum demus , nihil, inde fperaiitcs : quilquis prxter fortem precipuam cx mutuo aliquid amplius exegerit, ve) aejeneric , cujiiieiimquc generis illud lit , modo pecunia zlbmau poflit , ufuririus efle cenfcatur .

a. Quz autem per ufurim parta funt , vel accepta ufurarii retinuere teneantur.

V Paroecus in ptonao fingulis diebus dominicis annuncict ufurarios elle excommunicationi obnoxios .

4. Aftuarli, feu notarii , ufurarum proxenctz , omnelque qui contraâibus ufurarris aliquam operam, vcl confcnfum przbent , ejufdem criminis cenitantur efle participes.

5. Si quis in factor ordines cooptatus, compertus fuerit uluram excrcuille, five nomine proprio , live alieno, juxta Niczni concilii lententiam dejiciatur a clero , & alienus habeatur ab eccicltafhco gradu . '

De jurifUifiiene .

I U M autem zquum fit munus aliquod exlifere, quo , qui pa(cre debent , in officio contineantur, junfdiuionis epifeoporum habenda ratio eft , que maxime elucet in vibrationibus , *Se* dirxccfcon provinciarumque fyriodis. Primum itaque volumus judices Izculares admoneri, ut caufas coram fe motas, &tad cccich.t jurildidioncm pertinentes , ad ecclefiafticum judicem relegent, nec mittant falcem in meflem alienam .

a. Caveant omnesecclefiaftici, ne coram judica feculaii litem intendant, live agentia , Cve defendentis partes fufeipiant, nifi in cafibtu a jute pcrniiilis . In perfonalibus autem meminerint fuos habere jiidices , ajimqui 'pernas a facris caminibus impofitas non effugiant. anLa" CHkirrj r|S;.

j. Arcfudiaconi , *Sc* decani rurales lingula quoque triincliri contra fontes inquirant , Ar infotmattones ad piomotoretn ecclefiaftici fori remittant . Qui vihs illis quamprimum juxta delicti qualitatem pullulet , ac luas concluhones feriptis exhibeat : nec tamen archidiaconorum jutildictioni prcjudicium ullum afferat . r

: 4. Null. promotores, vel officiales cum partibus epulentur, vcl ab cis munera accipiant t alioqui pornz aibitrariz fubjaceant.

f. Summarie qnaqtum fieri poterit , lidem lites dnimant, *Se* publicatis teftium elogiis reprobationes nullatenus admittant.

6. Monitiones ad finem revelationis , *te* excommunicationis fententiz a nullis , preterquem a poteflatem habentibus , nec niii pro caufa gravi concedantur . Nec vicarius epifeopi eas concedere poflit , nifi facultas ab' ipfo epifeopo fuerit ei fpecialitct demandata .

7. Si quis autem ccnfuris implexus animo obdurato *Sc* contumaci per annum in cis permanens niiorduerit, nec fe curaverit abfoivendum, contra cum tamquam dc crimine bzrcfcos fufpcftnm procedatur.

De vifitetM'ie.

I.f^UOTANNIS epifeopi totam Aiα-V^ ceCim vel per icipfos , aut fi legitimo impediti fuerint , per tuum generalem vicarium, aut vibeatorem vilitent. Verum fr totam pioptcr ejus latitudinem, vilitartnon poterunt, labcin ejus majorem partem , ita ramen , ut tuta biennio per le , vcl vilitatores fuos compleatur · Vilitate non omittant etiam paroecias a militibus faniti Joanms Hicrofolymitani dependentes , fervata tamen forma litcrarum fcl. mem. Pii V.

1 lidcmque vèl per fe , vel vicarium eumdern rjuotannis fcmel vifitent monatteria , priorarus , *Sc* pnspolituras . *Sc* capitula fuz juiitdiiftioni fubdita t ut in cis omnia iartatefta habeantur , accepta tamen procuratione folita .

5. Vilitent I ac etiam curent , ut hofpitalia , (r alia loca nomine pietatis conlccrata , integra teneantur , difhpata inflaurentur , ac nemdurn conflituta , li tempus *Sc* locus portalent , conftruantur. In quibu' provideant primum de facramcntoium adminiftratlonc, deinde de corporis alimento *Sc* medicamento.

4· Efficiant quoquo ut eadem pia loca mifei abitibus perfonis fint afUdue pervia, fed mendicantibus validis ac otiofis claudantur.

5· Inquirant num eoram locorum redditus in alios ulus , quam pauperum convertantur , *Se* reliquam pecuniam, fi qua fit , in locorum reparationes converti curent.

6. Eorumdem locorum przfpfti , feu adminirtratores ac procuratores diligenter fubducant rationes dati *Se* "accepti , lubduâffque infra femeftre a die homologationia hujus concilii , epifeopis communicent cum literis luaram pn>vifionum, ac deinceps fingulis quibufque annii id prsrftent .

7· Non autem foli epifeopi , fed etlam capitula , aut qiuevis pedon* five eccleGaffic*, five laic· quarum inter eft, videant an cukw divi-

ANf40 CHKlsn ij*)·

divinus perfolvatut In facellis , ku (ut vocant) capellis quibus alligna'l funt proventui annui.

3. 'Quod fi facer loom belli, vcl tempon* in- *juris* dirutus cxiftat i *6c* inftaurari nequeat, illbui bénéficia limplicia in ecclctiam pariecialem, intra cujus limites filus erat , cum omnibus emolumentis *Se* oneribus prionbus ecciclils impolitis transferantur , juxta decretum conci- 11« Tridentini , felT.It. cap. 7.

9. Epilcopi quoque cum vifitant , d; tl.Mifis locorum &.' proventuum diligenter inquirant , curentque fedulo , ut contra amillorum detentores vlis juris & cenfutis ccclcfiaftius procedatur.

10. Archidiacont autem In.-iits ecclefiis ubi hadenus vilitafionem excrcereMdgttime conlucveru it , eas fingulis annis allumpto not trio dé._ confcnfu cpilcdpi vilitcnt , accepta lohta procuratione .

it. Inquirant diligenter de ctiritorum , matricularlorum , ceteiorumquc parrxcianorum , ac maxime obftetricum vita , moribus, munere,- officio, diligentia, ac debita luis locis allidentia , ac lingulos lui officii moneant , exhortenturque.

11. Ada autem fur vifitationis fecundum conluetudmem locorum intra duos menfes a peracta vliitatione, epilcopis exhibeant.

Dt fyeaia clucr/ttu.

1. Ç YNODI diceccfanc fingulis annis feme! O dumtaxat ad eicri levamen tempore commodiori celebrentur.

1. In eis prrisdeat epifeopus , vel eo absente , ejus vicarius generalis. Curati qhioque quamvis lint canonici , *Sc* alii omnes qui de jure vel confuetudinc tenentur , compatere cogantur.

|. Aftiftere quoque parceci teneantur cum habitu & tontura ftatui congruentibus , nccnon cum ftola *Sc* fuperpelliceo .

4. In cis decani rurales rationem reddant eorum qus in fuis Calendis *Sc* vifitatiombus egerint , & cotnpererint.

$. Uis Calends bis ad fumtnum in annohabeantur , ne clerus nimio labore *St* fumpru gravetur , In cis aOiftant curati , 8r vicarii , cum habitu *Bc* tonfura decenti , fintque omnes modico cibo, potuque contenti, ncpopulo fua intemperantia aliquod fcandalum afferant .

6· Controvcrlias caofafquc pirfonalcs , quas inter viros ecclefrafticos fnboriri compererint, qui fynodo vel Calendis przcrit, amice, fi fieri pollit , componat.

7. In fynodo vero orationem exhortatoriam habeat epifeopus , aut alius , cui provinciam hanc coinmiferit : clerumque moneat eorum qus funt fui officil. Legantur etiam ftatutalynodalia, ac pro temporis opportunitate, & ratione augeantur, minuantur, vcl immutentur, prout cpncopo videbitur.

De freviecieli.

1. A D Dei gloriam , eccfefiaftioque d.ifciplinr conlcrvauonem fingulo q ioque triennio habeatur fynodus provinces , feu provinciale concilium in ea civitate ptovincis quam opportuniorem judicaverit, nomtnavcritqne dominus archiepilcopur, aicito funium fuffraganeorum cohfilio : atque ad camdetn fynodum anno omnes qui de jute , vel confuetudine vocandi CHUsn funt, edido publico folenniter citentur : *Sc et* sr*J. peracta*, de loco dicque proxime futuri concilii provincialis decernatur.

a. Statuit etiam fanita fynodus omnes epifeopus , tam domnrfTm metiopolitanum , quam ceteros concilio provinciali debite indiZio perfonaliter mteteffe debete : *8c* fi legitime impediti fuerint , per procuratores ad hoc fpeciali--tcV conflitutos . Et quoniam purux per anti-' quoa canones conftituts hoc tenspore quali leves negliguntur , judicavit ei< & hanc addendam , ut qui in pollerum conciliis provincialibus non interernnt , *Sc* contumaces per prsffntes judicabuntur, pana puvationis quarts partis fructuum unius anni fuorum epifeopatuum feminario, pauperibus,* vcl abis piis ufious arbitrio concilii applicanda mulàemur.

Bcraâa fynodo provinciali epifeopi fuis *io*bditis , procuratores vero capitulorum , cathedralium, collégialarumque ecclcfiarum jurilidiâionem habentium fuis fratribus *St* fubjeâis, ijtra duos mcnlcs a publicatione ejufdem fynodi numerandos , illius decreta promulgent , atque ad corumdem obedientiam refpeôive quemque exhortentur, & compellant.

4. Si quz autem controvcritz luper decretorum hums coiKilii intcrpretationeoriantur, conlulatut dominus metropoiitanus , ac ejus judicio ltetur, donec per proximum futurum concilium provinciale judicatum fuerit.

>. Hzc eadem fanda fynodus futurum concilium hujus provinciz in civitate Sueffioncofi habendum , ac dominica fecunda poft pafcha > anno domini 15 *96.* celebrandum indicit *Sc* decernit .

Publica-uro in ecclefia metropolitan! Rheuicnli poft milfarum folemnia , feria quinta, ipfo celebri fefto afcenfionis dominio , anno domini mfticlimo quingentefimo odogefimo tertio, decima odava mentis Mali. Sic lignatum .

Ltiituictti cAriiutlii λ Goyfit Mtltitfifctfhi

Et i»frà .

De mandato prrùti Illuftriffioai *Si* reverrodiflimt domini mei ‹ domini Ludonci cardinalis archiepifcopi ducis Rhemenfis, primi Franciz Patris.

I /

DE VELES CHKiUi I^beeieofi ferit.*

ET1SC0V! U 1 HUIC STt^ODO intetf»ernu, <r fnkfirifftrunt.

NOS Ludovicus cardinalis a Guy fia arrhiepifcopus Rhemenfis definientes fubfcripfitnus.

Ego Carolus dc Roucy epifeopus SueŒooenfis lubfcripfi.

Ego Valentinus du Glaa epifeopus Lauduncnfis fubfcripfi.

£go («icolaus Fufccc epifeopus Bcllovaccnfis firblcripfi .

Colmus Claufic epifeopus Cathalannenfis fubfcripG.

Ego Claudius epifeopus Noviomcnfis fubfcripfi.

Ego Geotfridus Martonius epifeopus Ambianenfis fubfcripfi.

Ego

anno ·CHRISTI >>*r

I go Ludovicus de Creil procurator revcren-
diflimi Silvaneftenlis epifcopi ejus nomine m-
teifui, approbavi Sr fubfcripfi.

Nomina deputatorum a capitulis cathedra,
lium , & collegiatarum ecdefiarum Rhemenfu
provincia , nomma item abbatum , 'priorum,
procuratorum , 8c ceterorum qui huic fynodo
interfuerunt, relata funt cum adis in commen-
tatur, qui iu atehivis ecclelia Rhetnealia.aÛcr-
vantur.

Promotores concilii H. Motui decaaua Rhe-
«nenlis , *tc* C. Gbyenne decanus Bellovacen-
fis.

I Secretarii concilii N. COLIN tbcfaurauus,
<c 1. DE PELES canonicus Rhemenfis.

BREVE

APOSTOLICUM

SUPER CONFIRMATIONE

CONCILII PROVINCIALIS

R H E M E N S I S.

GREGORIUS PP. XIII.

DUcil» filio Hifirt Leivvlct fciiÛ4 Rmssm *tttltfo frtiijtcro, tordi»oli Cojfit!* .

DILECTE fill nofter, falutem, *tc* apoftolicam bcnediâionem. Mandavimus decreta fynodi provincialis archiepifcopatus tui qu» ad noa milifti , per venerabiles ftatres noftros fanâa Romane ecclelia cardinales fuper dubiis in materia concilii Tridentini occurrentibus deputatos diligenter cognofci, atque,ubi opus effet , emendari . Remittimus nunc tibi eum librum emendatum. Facies ut quspieprudenterque decreta atque emendata luht, quam dihgentiffime ferventur ; hac enim reliqua pars eft cur» tua , fine qua omnis baftenus labor ftuftra fufeeptus effet . Speramus id te pari ftudio, *tc* diligentia curaturum efle. Datum Roma apud fanAum Marcum , fub annulo pifcatoris , die jo. Julii 1584. pontificatus noftri anno decimo tertio,

ANT. BUCCAPADULIUS

i!TiVA 1HD1C T Iotiis.

LUDOVICUS mifcratione divina S. R. E. presbyter cardinalis , a Goylia nuncupatus, archicpifcopus dux Rhemenfis, primus par Francia , fanAzque fedis apoftolica legatos natus , reverendiffimii fratribus epifcopis , necnon venerabilibus decanis , capitulis , abbatibus, conventibus, prioribus, cetertfque noftra Rhemenfis provincia ceclefiafticis perfonis , qua de jure, vel confuetudine, concilio provinciali ipccrcffe debent , falutem in domino .

Cum tantis haâemn ecdcfia noftra Gallicana harefeon procellis, *tc* civilium bellorum tumultibus fuerit agitata , ut fumms ac ineffabili Dei dementia plane ttibuendum fit , quod illa jam non penitus a fundamentis diftutoata corruerit: illud etiam *profrAo* dici non poteft, quanta ejus bonitate ac providentia fit effit-«um, ut non tantam eadem ecdefia in aliquo ftatu huculqnc xetineatw: verumtamen illa nobis relifta lint remedia , quibus in priftinum fplendorem teftitui, A- in antiquam libertatem vindicari pofle videatur . Neque enim prefersvius aliquod tantis malis remedium a m"-talibus excogitari , aut a divino immenfoque clementi» tonte peti potuit , quam ea qu» nobis generalium conciliorum decretis , & facrorum canonum conftitutionibua prcicripta , & nuper a facrofanâa etc, acumenica Tiidentma fynodo fingnio quoque triennio haberi jufla funt, concilia provincialia . Quibus olim patres noftu, ccclefiam catholicam nsreticorum injuriis pene proftratam, vel etiam abufuum multitudine valde deformatam , *tc* vitiorum mole ferme penitus oppreffam, inftaurarunt , fartamque teifiam pofteritati tandem reliquerunt. Et quidemcjufmodi conventuum pcovincialiiifb ufus quanto oibis Chriftiani incommodo aliquot jam fecuiis intermiflus fit., adeo cumftis notum eft , ut ipforum revocationem nedum fummopete utilem , fed etiam protfus neceflariam effc nullatenus dubitari pofiit . Nos igitur divino favore freti , fanAorumque patrum exemplo adduAi, graflantibos ecdefiarum noftrarum morbis pro virilli medeti cupientes , huc etiam accedente fanA» fedis apoftolica audoritate , necnon Chriftianiffimi regis noftri Henrici confenfu fimul *tc* hortatu , concilium provinciale in ccclefia noftra Rhemenfi , dominica prima poft fcftum epiphania , hoc eft, nona Januarii proxime venturi celebrare decrevimus, & ftatuimus. Quamobrem omnes Ar fingulos fratres noftros reverendifimos coepifcopos monemus , *tc* quo ipofiumus caritatis affcAu rogamus, necnon venerabiles decanos, capitula , abbates, conventus, priores, *tc* alias noftra provincia ecdefiafticas perfonas, qua de jure , vel confuetudine provinciali concilio adefle debent , invitamus, ut eo ipfo die, ad fynodum provincialem (juvante Deo) Rhemis celebrandam , per le, vtl per legitimum procuratorem, (fi quod fortejuftum impedimentum , ab ipfa tamen fynodo probandum , obrepferit) omnino comparcant: ut quo decet religionis divinique honoris telo, *tc* noftra oviumque noftrarum falutis ftudio, ad fananda hujus ampliflim» provinciz vulnera , tollendos abufus, extirpandoserrores , morefque componendosaccommodatiilima quaque , dace Spiritu fanAo , omnium aftionum *tc* confiliorum moderatore , provideamus & excquamur . Datum Parilils in adibas noftris Dionyfianis , anno domini mille limo quingentefimo oAogefimo fecundo , dic 17. rnenfis Septembris .

anno CHRIST! i|ii.

CO MMISS 10 CO^I OC.ITOHU

cfifttfo ^itrckétco/i Jirtilc , ctncili»

LUDOVICUS a Lotharingia mlieratione divina facrofanâa Roman» ecclelia presbyter cardinalis a Guyfia nuncupatus , archiepifA copas das Rhemenfis, primus par Franci» , fan- I Aeque fedis ajfoftol-ic» legatus natus , reverendo in Chrifto patri , ac fratri carillimo domino epifeopo Atrebatenfi falutem in-domino . Cum tantis haAenus noftra ecdefia Gallicana procellis, *tc* calamitatibus fuerit agitata, ut id * fammum atque ineffabili foliusDei clementis, *tc* pietati acceptum referri debeat, quod illa jam non penitus a fundamentis difturbatacorruerit, illud etiam profeAo dici non poteft quanta ejus comitata , *tc* providentia effectum fit , ut non tan.

ANNO CHRISTI IJIJ.

tantum eadem ccclelia, in co quo nunc eft, licet pcilimo , *Sc* pcticulolillimo ftaiu quodammodo retineatur , verum etiam ca nobis reliCta iunt remedia quibus przdaiillimum illud primitive eccicliz ornamentum eidem reftitui , inque prifttnor honores, *Sc* libertates eavcndicaii porte videatur , neque enim certe przfcntrus tantis malis remedium a mortalibus escogitari , aut a divino immcnloque dementitonte peti potuit, quam ea qua nobis generalium conciliorum decretis , *Sc* facrornm canonum conftitutionibus ordinata & inftituta iunt fynodi provinciales . Quibus etiam nobis patres noftri ccclellam catholicam hztcticorum injuriis pene proftratam cum vitiorum deformitate labcfadaca videretur reftaurarunt, fartamquq, tedam confervarunt. Et quidem earumdem conftitutionum obicrratio quanto otbis Chriftiani prajudicio prztcrmifla fit , adeo notum eft , ut illatum reftitutionem non modo utilem fed etiam nccctlariatn efle nullatenus dubitari poflit . Hinc eft quod nos priftino laudabilique eccicliz more malis ecclellarum noftrarum morbis mederi cupientes, matura fuper eo quorumdam comprovincialium noftrorum *Sc* de capitulo noftro Rhemenli prrhabita delibcratione *Sc* donfilio , przdidis canonibus *Bc* decretis mhzrendo concilium provinciale in ecclefia noftra Rhemenfi, die dominica prima poft teftumepiphime domini ploxime venturum celebrare decrevimus *Sc* ftatuimus . Quo ut eadem dic m dtda ccclelia femotis omnibus alus impedimentis comparcatis , fub poenis ab eildem conciliis *tc* canonibus indiciis , vobis mandamus *Sc* lignificamus, idemque ut prrftent, diotcelis veHrz capitulis, abbatibus, cetcrifquc qui dcjure *Sc* confuetudine interefle debent , mandetis *Sc* (ignificetist *Sc* quoniam ea eft veftra pietas, deque grege dominico cura , *Bc* iolicituao , 8e id vos pro ovium epiicopi falute, proque lalutari totius eccicliz exemplo, non modo non reçufaturos , fed libenter fubituros efle confidamus , vobis etiam m hujus tam landi tamque neccflarii negotii procuratione ftudium noftrum, *Sc* operam omnem noftram pollicemur, Deum optimum maximum deprecantes , quatenus nobis omnibus in tam falubris concilii prolecutionc adefle , *Bc* cordibus noftns Spiritum fandum fuum immittere dignetur , quo adjuvante ea decernamus quz Chrifti corporis unitati , afflidiflirnaque eccicliz noftrz folatio confcntanea efle videbuntur.

Datum Pariliis in zdibus noftns ditsccfanis , die vigelima feptima mentis Septembris , tomo domini MDLXXXH,

Le leudy 8. Novembre 158:. par l'ordonnance de Moniteur Γ Archidiacre (qui cftoit grand Vicaire) c'eft fait en parchemin trou coppies , Γ une pour Cambray , une pour Toumay, 8e une pour Arras, le tout ligné» DEPELES, écrites par Meflite Marcial Rolin , qui eftoit lors commis Secretaire en Γ Archcvcfchc dc Rbcims .

ANSO CHRISTI »»»>.

APOSTOLICA FACULTAS

PRO SYNODO RHEMENSI,

NONDUM SUSCEPTO PALLIO CELIBR.ANDA,

DiltO» fiih LeJrvû» S. R. £. *frukyttn «»r~ iiath, ʌ ij*)fit*

GREGORIUS PP. XIΠ.

DILECTE filj mi , lalutem *Bc* apoftolicam benedidionem . Exquilita tua circumfpeitionis mduftria promeretur, ut Romana ccclelia, cujus honorabile membrum exiftis, Sequam tuorum honoras magnitudine meritorum , te fpecialis gratiz favore profequatur . Cum itaque pro nonnullis caulis urgentibus concilium provinciale orosimo quoque tempore adhuc celebrandum *Irt* , cumque, qui ccclelz Rhemenlis cx difpenfatione apoftolica admimftrator criftis , Pallio nondum fufcejto id facere nequeas , nili noftra *Sc* fedi» apoltolicz tibi licentia fuftragetur, *Bc* facultas : Nos tuis in hac parte fupplicatiombus inclinati , eidem circumlpcdioni tu- , ut pro hac vice tantum, Pallio etiam per te nondum fu(cepto, concilium provinciale convocare podii ad cfitdum, *Bc* illud, prout moris eft, celebrare , ac eidem ptwfidere libere *Bc* licite, Aiam pro hac vice tantum valeas, apoftolica audoritate, de fpecialr gratia concedimus, *Bc* indulgemus, non obftante felicis recordationis Bonifacii papa VIII. prrdeccflbris noftri , quz incipit , layuacla , *Sc* aliis apoftolicis conftitutiombui, *Sc* ordinationibus, cctcrifque contrariis quibulcumque. Datum Rome apud landum Petrum , fub annulo pifcatons, die prima Martii, anno domini millcfimo quingentelimo ottuagefimo tertio, pontificatus noftri anno undecimo.

ILLUSTRISSIMI

BT RXVIRÏNDISS1MI D. CARDINAUX

d ARCHIEPISC. ducis rhemensis

fymJae» frrviacitiri» tthartttn.

PERMAGNUM *Bc* perilinftre gratulandi mihi , *Sc* gratias Deo omnium bonorum audori cumulatiffimas agendi , 'argumentum przbuit hodiernus dies , reverendi fratres » quod mihi vixdum inaugurato divini nominis beneficio conceditur munus noftrum ab hujus facri concilii exordiri convocatione : qu negotio nullum aut majus, aut illuftrius, nullum ad laborantia eccicliz zgras ac prope politas partes accommodatius , nullumque honorificentius efle poteft . Suppeditat nonis exemplum fapientiflimonim regum maximus › *Bc* maximorum fapicntfffimus Salomon', qui in regem alfumptus , nihil prius antiqui ufque habuit , quam ut in Dei obtimi maximi domo magnifice extruenda , omnibufque aliis ad ejus cultum neceflariis religio lc conftituendis accepta a Deo gratia *Sc* lapientia primitias coofccraret. Chriftus etiam dominus Hierofolymam iagreffus, flagrantiflimo domos Dei xelo incenius , ab ca expurganda , verrendaque , *tc* facerdotalis audoritatis, *Se* ecclefiaftica difciplina exordium potiflimum ducere voluit . His igitur praelatis exemplis, tum adepti facerdotu magnitudine

corn*

—anno CHRISTI >'·1·

commotus , null* interpofita mor* cqnorefhcc- re› ut/trclcll* noftri provinciali* ftatrit coll*. plus reftaurctur , vicia radicitus cxtirpcntur , morefquc ad optrmim difciplmam revocentur ; ut patrum denique noftrorum orthodosi tide* hereticoeum furore prope Jcjerfta , nova ammi virtute excitetur, Ar velut in avitam polfcfliunem reftituatur. Iine noa communis nyftri or. dinis perniciei cum magaa reipublicz Chriflianç calamitate conjunct*, atque fanffiflima Chiiftianiftimi rrgit vo\lo.tan quam fane plurimi ornnei facere^ debemu*) advocat : ted ftimuhim non mediocrem admovet Caroli cafdinalii patjui carlfi. limi, Ar maxim* colcnrfi pia recordatio , qui poft ivnodum acirmeaicatn Tridenti habitam , concilium e»s lumriM* ingenils priditii coegit . Nam &* il qua in *to* (umtha *Sc* admirabilia tue· lunt ad tantum mrfnus excquendum, Ilia in me vix agnofeo mediocria . benevolentia tamen on»· niilm veftrum incredibilil, reverendi tratree, admirabilis fapiencia, Cingularis pietas , peripefta mihi *Sc* falis explorata fides, me inretamfan-<ta , licet difficili , animo debilitari , aut frangi non linit. Agite ergo , A illud precir , rnecuru omnes acri &* attento animo intuemini, qood monebat apnfiolu* . Attendite vobis, *tc* univeHo gregi, in qup vos Spiritu* fandius pofuit epifeopos regere eccicliam Dei, quam acquilivit fangnine fuo. Q.nbus verbis"apertillime prreipit, ut r^ ipfos pi imum , deinde fidei noftrc commifTos snfpiciamns arque examinemus : A quicqid depravatum , corruptum , atque (ordibus confpu rea tu in repericlur, id non tatq noftra , quam facrorum Conciliorum auctoritate fanemus , emendemur , abfterg amus : A noftris auribus freqiieotillimc infonet*, quod monrbar Chrilins : Sic luceat lii»· veftra coram hominibus , u* videant opera vcftra .■bona, & glorificent patrem velirrim quiincrelis *i* -eft. Non poteft abfeondi civitas fupra montem polita. Quod li ea qu» noftrarumfunt partium , accurate recognita animo complebamur , haud dubie futurum eft, ut omnium futfragiis atque confenfu ca decernamur, qux ad mores emendandos , St dilciplinam, religionemque, quam a majoribus accepimus, rcvocahdam atque retinendam pertinere fetio videbuntur. Quod nifi fedulo feccrimus, verendum ne contra no, illud pronuntiet dominus, quod eft apud Eacchiclem : Requiram gregem meum de manu rarum : A· plebs exclamet quod vulgo circumferri lolet, O prrclaros cuftu-Uerovium, lupos! Sed video mellora, magna-<;uc me lpcs renet, eo aninio nos omnes huc convenite, ut nfhil nili quod pium , fandum, &*ooftri, noftrique gregu faluti commodum iapientcr ftatuamus Ac quitquid fancitum fuerit, lubcnter cx animo exequamur, obiervemut *tc* obfervandum curemus. Sed quoniam Iine te, oDeusoftime, atque maxime , nihil preciarum, nihil ilutare, nequeftatuere, neque peragere poteft humani ingemi imbecillitas, animis noftris, qusc-fumus, propitius illabere .' *8c* qui dixifti , Ubi fuerint duo vel tres congregati in nomine meo ibi ego lum in medio eorum , nobis hodie in nomine lanbo tuocongregatli, adefTe dignare : mente* noftrasdivinitui luminis fplcndore illuftra , bonitatefove, lapientia rege, moderare: atqueeftice, ut privata commoda communi officio poftliabeamus: eorum tantum utilitati, quibus prrlumui, noq nofttit rationibus ferviimui : Arqua vivendi exempla ac precept* allia tradere paramus, ea ipli primum te auxiliante fedulo ac libenter elcqui valeamus.

I I T E R Æ sY N O D I S

PROVINCIALIS RHEMENSIS

AD OMNES COMMUNITATES,

Et ccclellarAn refimes fibi fubditos , quibus mandat, ot preces ad Deum tundant, aefupplicationibus mfiftant , pfo felici ejufdem fynodl progicfTu atque furccffu.

luJavrcui mi/eratunt /uaffl RouMita <c-»,'r//« *frr.byttr cortlintHa a Gfjfia numufarua, ar, hirpψafui ɯt shcncnfii , friuruc Franc,a ?Λl, Jancia^ut fcJnr afaflolica ir(atui narur* : Carolul dr Rave» *tfifiafua S-vçffhnenpj :* Ta-*Itntrnuc Ju* O'/ur rpjjftvpMr *Jux Laujunrnfht* , A4T Francia: Tsjirola·,, *fumer efrftrfuc camrc BeiioT^crnfii,* par *Francia : Ctfmuc Claifffc r-fijeaftn* tamer *CatbalaUnenfis , far Framra : Claujinr efilcvfui cemec Hfuiumcufic, par Fran-on: CcrffnJui Martamua. ef>fc»fui ^Cmbranmfir t una enm aharnm jnffVatanrtrum orfifcef-r rum cr cafilulrrum carhrriralinm frterratorrbui , abbatrbnt* , pu'arifui , *alnfarrr ari* r,»(. *Hum cangregatn , amnibuc fra-mtcia i{brmen/ii cafrtuHr ,* ce» srariù«<, *cammunitaKtui, C farreii , (rar,am & facem a Dr» err Jefum Chnfium* ,

ETus eft confuetudo jam indc abapofiol ›l rum temporibus duâa, ut ad cxiirpanda* hrrelet per fynodolum convocationem a Jivinx dementia remedia qoziantur . Ure enim numq 111 In deferit foot› juxta promiftionem donum , cum ait: Ubi fuerint duo vel tree congregati in nomine meo , In medio llk.rnm lum Cum igitur non tine magna animi moleftia liodie videamus, in quim varias opinionum feulas plcrique milcrc dlifcuti fint, operrpretiinn nos faâuros cxiftimavimus, ‹l lalubernmam conciliorum auâontatem &■ ulum revocando , ad provincialem lynadum Rhemos conveniremus : ut fecundum Deum, aliquam ineamus rationem , qua rcbgio unitati *tc* ecclelia per reformationem fu» reftituatur puritati It dignitati . Sed quoniam divino auxillo potius quam ullo hominum conatu Ac indulria re* tante peraguntor , ut reiftc atque ex ordine nollmm inftitiiitum profequeremur, diri Jacobi concilium fecuti, fapientiam a Deo pullulavimus in fide . Et ut communi malo, quod omnium noftrum culpa evenit , communibus fidelium precibus fuhlidmm opportunum inveniatur , per vlicera milericordiz Dei noftri oblectamus vos, A bortimur 111 domino Join , ut eadem nobilcum fidei *Sc* caritatis iocicra-e conirinJti, Ac tantum eeclefii malum experti, pro febel hujus concilli progreflu, exeeutione, *Sc* fuccefTu , quoque Chriltianiflimi regia, *Sc* catholicorum omnium falute, pace, ac tranquillitate , vcftris orationibus Jefum Chriftum, qui eft pax noftra , interpellare velitis , Danielis exemplo nobifeum dicentes , Peccavimus, inique egimus. Sed quoniam non eft confulio confidentibus in te , fac nobifeum domine , fecundum multitudinem mifcricordis tua.Quamobrem , ut hac noftra exhortatio, *Se* in re tam fanâa falutare confilium Chriftiecclefiis ad profcfturn innoteicat, omnibus capitulis tam cathedralicios , quam collegiatarum eeelefiarum , *Sc* ceteris communitatibus tam abbatiarum , quam conventuum, mandamus, ut lingulis diebus fop·

TnhcT CHKISTI ijH, 'S)

C1,m l*,an**· » "n,l,,e ecclefi* , *il* profpero concilii fucceffu hciant: ac curatu omnibus, ut lingulis diebus feftis elidens precibus , I· fuppliealtionibu· vacent, ut eandem adjuvante Spiritus fanâi gratia, in hac deploranda religionis perturbatione fiat In ecclefia Dei omnium credentium cor unum *Bc* anima una, fub uno capite Jelu domino Calvstore noftro , qui eft fuper omnia bcnediâus Deus in fecula . Arnen . Datum Remis, die t7. Aprilis, qSj. '6

\ \ /

acT^t concil ii T !{0 V ll^C M i IS

Rbraseo/L, fuvd *illufiriffimui friacefi , V* rr-*vtrtiulilfiHiui D. D. Liuitvimi* V. R. *t.freiij-* rrv rardiaato 4 *Guyfi» »»»f»f4tui* , 4rc£<rfr/r-- I *fui Ju* Ubemmfii, frimui fur Frémit* , /a·-#4f>« /lrdlr *tfiftelic-a lifcrui* «seras , *Rbrmu* f *htiuit,* aaaa damlai I}8j.

Trima raqgrr|4r>» *!» fclétit 4rckiefifc»f4Ü ^kttitufii .

Dlâa itaque die Lunse vlgcfima quinta mensis Aprills, in' ptrdiâo palatio archiepifcopah Rhemenli , convenientib us omnibus a lynodum deputatis, cum IlluftriiTimus dominus Ludovicus cardinalis archicpifcopus pr«ftdcns in capite menfx In eam rem ereâ* *Bc* lirate fedis, A reverend, domini qui aderant epiicopi ordine (equenti fédérant , videlicet a dextris ejuidem illuftrilllimi domini cardinalis prrlidcivtis, primus propter abfentiam reverendi domini epifeopi Sueulonenlis dominus cpilcopus Bellovacenlis, & fecundus reverendiflimus dominus epifeopus Noviomenlis ·. qui poll illos a diCta parte dextra fedete confuevcrunt , Tornaccnlis &· Silvaneâcnlis epifeopi aberant] a finiftrisvelo ledit primus reverendus dominus epifeopus Laudunenlis, *Bc* poft eum , abfente reverendiflimo domino epifeopo Cathalaunenli, fedit reverend iflimis dominus epifeopus Ambianenfis: Reliqui, videlicet Bononienfisepifeopus oltmin Mortnenfis epifeopis loctm fufteâus , Atrebatenfis epifeopus, qui reliquas diâc finiftrz partis fedes occupare confueverunt, abfentes erant : Aberat *ie* reverendiflimus dominus epifeopus Cameracenfis cui ex oppofito illuftriflimi domi, ni Ludovici cardinalis fedes conftitui folita erat. Sedentibus igitur hoc otdmc lupradiâis Il. luftriflimo domino Ludovico cardinale archicpi. kopo, *Bc* prefidente , *Bc* rcvercndillimis dominis epiicopis, idem R. D: epifeopus Ambianenfis fe eum qui Illi praeteribebatur fedendi locum acceptare proteftatus eft, ea lege *Bc* conditione ut prsjudtcium aliquod in pofterum generari non pollet libi lyilque fucceiloribus , *Bt* ccelefic fuss ; deque protcftatione hujufmodi aâum libi confici *Bc* reeiftrari requilivit . Quia vero qui de hujufmodi proteftatione rogaretur, nullus adhuc erat conftitutus *Bc* deputatus lectctari.is, vifum eft I 11uftrillimo cardinali , *Bc* icvcrendis epiicopis *Sc* deputatis , antequam aliud ageretur , fetibas & promotores concilii eligere , nominare, *Bc* deputare : quod cum omnium 8c lingulorum deputatorum colleâis luftiagils fleri ccniuilfet praefatas illuftriflimus dominus,idque co temporis propter praecedentes contentiones certo ordine fieri commode non valeret , fuifragia *Bc* deputatorum vota ac fententiaspromifcue , nolloqoe fervato ordine roganda elle cenfuit . Sedibus itaque reliâis , furrexetunt , prrfatufque illuftriflimus dominus Ludovscusar-

chiepifcopus βτ przfidens fingolorum fententiam fcikitatus magiftros Joaaneps de Piles ejufdem Rhemenfis ccclefi* canonicam, monafterii' Orbacenlis , ordinis faoâi Benediâi Sueflioneniss dictcerts abbatem commeodaearinm, dicecefis Rheme%lis a multo tempore fecretarium , ac Nicolaum Colin cjufdem Rhemenfis ecclefi· thefaurarium *Bc* canonicum , cjufdem concilii feribas *Bc* fccretaiios pronuntiavit : quam provinciam fulcipere lidcm dc Piles dr Colin non recularunt. Tum demum ad promotorum , elcâlonem ventum eft , unaninsiquc omninin eonfenfu venerabiles, dominui Hubcrtus Maurus ini facra. theologia facultate doâor ac Rhemenfis ecclelia piedicator, decanus *Bc* canonicus , ac Claudius Gonge jurium licentiatus, ecclefi* Bellovacenlis decanus *Bc* canonicus , futuri concilii promotores ab eodem Illuftrilfimo domino cardinale archicpifcopo nominati & pinnunciati funt ; quod minime lubenti animo ciam fufteperunt . His pera'tis , przfiti illuft ifilmus dominus Ludovicus eatdinalis arcbacpilcopus 8r przfidens , ac reverendiflimi domini DU. Luuduncnfis , Bellovacenfis, Nos'lomcnfis , *Be* Ambianenfis epifeopi ubidinc lupradido ledcfrnt , iteratis per reverendtflimum dominum epifcopum Ambianenfem dc fcllionc proteftationibus , de quibus aâum alls conficere diâi fynodi fccrctarn julfi funt .

Orta eft etiam,inter ecclellarnm cathedralium capitula *Bc* reverendiftimos dominos, abbates regulares , de fedendi *Bc* deliberandi ordine non parva controverfia , itidem reverendis dominis abbatibus ptopter illorum dignitatem fibi primas partes, didis capitulis itidem primasfibi deberi pratendcntibns , quod reverendiffimorutn dominorum epifeoporum affertores , Irconbliarii exilian:, *Bc* ut didj reveicndiftimi domini epifeopi ccclefiarum capita, itaque canonici , capitula live parva capita, ex divo Bernardo nuncupari lunt folita · Ad quam dirimendam controverliam cum reverendi patres congregati fententiam ferre parati client , primus D- Geoftridus fandi Vlocentii L.udunenlis abbas, ceteroium abbatum nomine , hujus rei deliberationem in adventum reverendiffimorum dominorum Przmonftratenfis , *8e* fanâi Martini Laudunenfis abbatum, allorumque qui proximo quoque die venturi erant , ditterre de protrahere poftulavit : quod equum elfe a patribus judicatum eft, quodque eorumdem leverendiflimorum dominorum , capitulorum A' abbatum lefliones *Se* deliberationes , snioquomodo *Bc* ordine fierent , antequam de hujufmodi controverfia pronuntiatum clict, nullum eorum juribua ac prctentionibus afterret prrjuditium.

Porro qui adesam aliorum nominibus deputati , jufli funt eorum nomina 8r procurarotia inftrumenta , ut dc cotum validitate judica etur, exhibere; cui msndato obtemperantes m. fra fcrip'i domini dominus *Cirolu** de B.'andecq pilor dc Uiegtn procuratorium reverendiliitni d itni u Caroli dc Roucy epiicopi Sueflionenlis , de die al. Aprilis Ij8q. lignatum Quique &' Raoulet exhibuit .

Venerabilis dominus Petrus Remy , archidiaconus major ettlc iz Rhcvnealis, *Bc* ofticialis ar va. catius Rhemenfis, procuratorium reverendiflimi D Claudn Andre* Dormv epifeopi Boiorueniis & capituli ecclelia cathedralis Bolonicnln.dc die aq. Dccembrij 1581. lignatum A-Dormv 8r dc nsan-

VNNO I-HKISTI »$»<■

dato prediftorum dominorum F. Vaefier cum cpilcopali & capitulari figillo.

Venerandus dominus Antonius Muldrac doâor_theologus Ac canonicus Sitvaneâeiih·, procuratorium reverendiilimorum D. Petri Chevalier epifcopi Sifvancâcnfir, dc die t j. Januam Ij8j. lignatum Potifcni & Vigneron notarii regii. A deputatis felicitatum eft num quis illorum mandatum a rcverendiiFimit D. Cameraccnii, Tornacenii, Ac Atrebatenfi epifeopis haberet, nec inventus eft procurator, idem de (suât Audomati Ac Hiprcnii epifeopis, in Germania inferioris partibus, loco Morincnlis epiicopi nonnullis ab hinc annis crcâis, aâum eft.

Demum venerabiles domini Ægidius Richer perpolitus, Hubertus Maurus decanus, P. Gilbault cantor, Petrus Remy archidiaconus minor feu Campania, 8e Joannes fe Bcquc cancellarius, Ar canonici ecciclir Rhemenbs, concluiionem capitularcm de dic *22.* menfis Decembris 1582. lignatam Gueriot.

Venerabilis D. Attrolius dc Gonncisea archidiaconus de Reparia, & Gervaliui Tournay Icholafticus, & canonici ecclefia Sucfiionenlii, aâum capitulaient illorum ecclefise, de die 11. prrfentis Aprilis Tignatum Boucher feriba capituli, cum tigillo capituli.

Venerabilis D. D-Joannes Bertrand decanus, & Dionyfius ilaugirct canonicus ecclefia Lauriunenfis per capitularem aâum dedie *22.* Aprils prefentis Tignatum de mandato Geget cum figillo capitulario.

Venerabilis D. Claudius Gonyve juris canonici doâor, decanus ecclefia Bellovacenlis, *te* Germanus Carre archidiaconus & canonical ecclelir Beliovaccnlii, per aâum capitularem de die If- Aprilis 1583. de Maraiiliete cum Tigillo capitulati.

Pro rcverendidimb domino epilcopo Cathalauncnfi, ejufquc capitulo nemo comparut:, fed quidam eos in celebratione fua fyhodi dicccelanr detineri, *Ac die Jovis vel Veneris* proxrnVi hic affuturos nuncu.it.

Venerabiles domini Joannes Feuillette decanus, & Petrus Boytre archidiaconus ecclefia Noviomenfis-capituli procuratores, aâum capitularem dedie 4. Februarii 1383. lignatum, de mandato Lavoque, cum figillo capitulait.

Venerabiles domini Nicolaus Goudran doâor theologus & canonicus ecclelie Ambianenfn, Ar Joannes le Roy canonicus ejufdem ecclehe, Br regius ipic Ambianenfis confiliarius, nomine capituli Ambiancnfis, per aâum capitularem de die 18. Aprills >$8j. Tignatum demandato Godes, cum figillo capitulari.

Pro Toinacenh capitulo nemo compatuit.

X cncrabili» dominus Petrus Remy archidiaconus major ccclefi» Rhcmenlis, nomine procuratorio capituli Bolonicniti, per procuratorem lupra delignatum in cpifcopo Bolonienli, pro capituli ecclefiarum lanAi Audomati *Be* Hiprcnlis nemo comparuit.

Venerabilis Antonius Muldraccanonicus theologm ecclefia Silvancâenlis, nomine capituli Silvancâenlis, procuratorium feu aâum capitularem de dte JI Novembris >t8j. fignaturA de mandato domini I. Poilbas, cum figillo capitulari relpeâive exhibuerunt.

Pro capitulo cericfia Atrcbatenfis nemocom-(Mmit licut Ac pro capitulo Cameracenfi.

Abbatei regulares pnelentes fuerunt teverers-du· Claudius Ca^Bbon abbas finiti Dionylii f^hetnenlis, ordini» fanâi Auguftini ANN6 CHtlSTI u·µ

Revirendu· Geoffridus de Billy abba» fanâi Vincentii Lauduneafls > ordinis fanâi Beaedlâi.

Abbate· commcndatarii pnrfcntes fuerunt Claudius Regius abba· commenditsrius mon»· Reni Calvimontis, ordini· Prcmoaftratcafis, Rhemenfts diceceft·.

Phrlippu· de Gournay abb^a convnendata·ius monafterii de Geniis, ordini· Prrmonftratrnlis, Noviomenfis diatcells D. dominus Nicolaus Chcrtensps magnus prior mohafte-rii fanCti Remigii Rhemenbs, ordinis lanâi Benedifii, doâor theologus, prior dc Som^, nomins procuratorio abbatis *fe* conventus (anffi Remigii, procuratorium de die aj. Aprilis I f)8j. lignatum A. Souyn, H. Motlet & Régnault.

Venerandus D. Petrus Remy archidiaconus major ccclefie Rhemenbs, nomine procuratorio reverendi domini Aymari Mannequin epifcopi ' Retiarum, abbatis commcndatarii monalierii d Elparnay, ordinis fanât Auguftini Rhementir diceceiis procuratorium, de dic 17. Januarii 1,8;. lignatum Æmarus epifeopus Rhedonenfis, abbas Sparnacenlis, & Inferius de mandato I 'Ermite, cues figillo.

Venerabilis D. Petrus Gilbault juris canonici doâor, cantor St officialis Rhemenfn, nomine domini Dominici le Clerc abbatis commendatarii fanâi Theodorici In monte aureo, orcinis fanâi Bencdiâi Rhemenfij direcefir, procurator die 10. Januarii 1585. lignatum, Vcriet notarios apoftulicus cum figillo.

R. D. Claudius Rohius abbas commendatatins monatierii Caivimontis per procuratorem oblatum R. D. Joaonis de Coury abbatis commendararii monafterii bertas Mariai Bonifontir, Clftcrcienfrs ordinis, Klicmcnlis dicecells, de die *26.* Aprilis 1585. lignatum dc *Coucy*, & 1. Broyart cum figillo.

Reverendus dominus Gofhidus de Billy, abbas landi Vincentii Laudunenfis, nomloe procuratorio abbatis *fe* commcndatarii conventus monialium fanâi Nicolai in Bofco Laudunenlis dioecells procuratorium dedie 18 Januarii 1583. cum pluribus Tignis 8e duobus ligillis I

Religiolus D. Panralcon Bigot religiofus in monafterio fanâi Symphoriani Bellovacenlisdicecetis, ordinis lanâi Benedidr, nomine procuratorio domini Jacobi de Thou abbatis commendatarii, procuratorium de die 14. Decembris 158a. Tignatum le Noir *Be* Luflon.

Venerabilis D. Germanus Carre archidiaconus major Ar canonicus Belvacenlis, nomine domini Joannis de Vnicop, abbatis commendatarii de Beaupre, Bellovacenlis dicrcefi», procuratorium de dic jo. Aptilis 1581. lignatum de Brigues & Marchant.

Venerabitis D. Petrus Remy archidiaconus major Rhemenfis, nomine D. Jacobi Bellean abbatis commcndatarii de Chemiaon, ordinis fanâi Bencdiâi, Cathalauncnfis dicrcefi·, procuratorium dcdic 20.Januarii Iy8_j. lignatum Cothercau Ar Broiet.

Venerabilia D. * Caromsgnus ab Eslorma a r-A-.c» doâor theologus procuratorium domini Petri '·*". Dreux abbatis commcndatarii monafterii Hamentis, ordinis fanâi Auguftini, Noviomenfis diaccfis, de die 21. Deccmbtis 1581. fignatum du Val, Oger.

Reverendus D. Rodulphus le Bion prior mo-

monafterii fanâi Quirini la infula, ordini· fanCli BcncdiCli , NoviooacnGl dtceceirs , procuratoriutn nomine abbati· commendatatii & conventui, procuratoriam de die 14· menfu Aprii, pluribn· fignis *8t* figillo monitum.

SipAificatum feu declaratio Olivetti le Pot , Kiori, clericalis monafterii fanâi Bartholomei oviomenfii, vicarii reveretsdiflimi domini B»itazaris Granger , ejufdem monifterii abbati· commendatatii , in abfentia domini abbati· , <|ui fufeipiendi facti presbyteratu, ordinis gratia , Romam fit profeâus, in illius excufationem de die 11. Aprilli· 1585. lignatum Novembris lyngraphi· *Bc* ligillo ejufdem lub cera viridi .

Procuratore· eccleflarum collegiatarum vidclicet nomine ecclelir collegiate ianâi Martini de la fere fur Oiic , dicere lis Laudunenfi-, D N. procuratorium dedle 7. Decembris tjSa.ligaant-liitum pluribus fyngraphii * de figillo capitulari munitum.

Simile procuratorium capituli capclle matris Marir de Prelate In caftro de la Fere (ur Oife, de difta die 7. Decembris › lignatum pluribus fyngraphis .

Simile procuratorium capituli capell» In cafiro de Mouy SreiTioneafis disecefis de die I). Decenibtis 1581. lignatum de Froullio.

Venerabilis D. Dionylius Haogart canonicus Laudunenlis, procurator tum Icu situm capitulatem capituli ecclefi* lanâi Joannis In Burgo Liudunenli, de die a j. Aprilia, lignatum Geger cum ligillo capitulari .

Procuratorium feu capitularem aâum capituli ecclefi* lanâi Petri la foro Laudunenfi, de die 1 v Aptilis 1585. lignatum C. Collait cum tigillo caprulari.

Venerabilis D. Bartholomeus Baulfetus canonicuseccicli* collegiate fandi Gervafii *Bc* Protalii de Guifia Lruduncnlis dicecefis, officialis *Bc* vicatius Laudunenlis , procuratorium dicte ecclefi* de Guilia , de die 16. Decembris t581.fignatum A. la Court , cum Ggillo capitulari.

Idem dominus Bartholomeus procuratorium capituli ecclelir collegiate fanâi Wedafti de Onginaco O fanâi Benediâi , Laudunenlis dioecelis de die 11. Decembris 1581. lignatum R. Molrrd cum figillo capitulari.

Venerabili»! dominus Antonius de Plfnquei decanus *Bc* Paritientis ecclefi* officialis , canonicus ecclefi* collegiate fanâi Quintini oppidi de lancto Qnintino Noviomenfis dicecefis, procuratorium capituli ejufdem ccclelie de dic ultima memis Decembris 1581. lignatum de mandato R. Scnccbal cum ligillo capitulati firmatum .

Venerabilis dominus Antonius Mannonon canonicus ecclefi* collegiate beate Marte de Nigella Noviomenlis diosctfis procuratorsum capituli diâr ecclelir de die 11. Aprilis'1583. lignatum Capelle , cum figiflo.

Venerabilis dominus Urlinus de Tournay canonicus Rhemenfi,, procuratorium capituli ecciclir collegiate fanâi Furfci de Pcrona Noviotnenlis dicecefis, de die 13, Aprilis 1585 lignatum Murcl, cum ligillo capitulari.

D. Joannes de Piles abbas Orbacenfis procuratorium priori, commendatatii de Bcllomonte, ordinis lanâi Benediâi Rhcmenlis diaecelis.'joanms a fando Andrea canonici Parilien(is , de die 8- Januarii IJIJ. lignatum Gilleberr.

Dominus Philippus de Gonelan abbas com-

mendatarius deGenliaco, Noviomenfis dircce- ANteO
fis, procuratorium Adrian) Bralleur baccalauri CIHUT1
theologi , prioris commendatatii conveofnalis <I*I·
de Heliriari fanâ* Margaret* Cluniaccnfts ordinis Belvacenfu dicecefis, de die 17. Februarii ·583. lignatum a Braflina N. ProuAt *tc* G. Bougcrile.

Prior de Rivecour Beljovacenfis dicecefis pei dominum Joannem de Piles abbatem Otbacenictn (c excufari curavit.

Pantaleon Bigot prior fanâi Paterni BcllOvacenfis diotcefi, , procuratorium priorum did* diaecefis , dc die 6. Decembris 1581. lignatam Pelle *Bc* le Comte.

Francifcut Canterel reâor parochialis ecclefle fanâi Pauli Bellovacenlis , procuratorium reâorirsn diâc civitatis *Bc* diacefit I de die 7. Decembris 1581. lignatum Pelle *le* le Comte .

Venerabilis dominus Jacobus Lcftourneau» facie theologi* profclinr , canonicus *Bc* pcenitentrarius Ambiancnfis , a reverendiilimo domino epifeopo Ambianenli nominatas, ut abbatum , priorum, *Bc* curatorum lue dioecefit nomine ira concilio compareat , juxta facultatem eidem reverendiilimo domino epifeopo conceflam , Erout ex procella appatet confcdo die »8. lecembris 1581. Ggnatum N. de la Voypicrc .

D. Joannes de Pilea abba· Orbacenfis, ptocuratorium domini Petri Hubert, prioris commendatarii prioratus conventuali· fanâi Arnalphi de Crefpeyo in Vallefio, Cluniacenfis ordr nii, SilvanedenGs dioeccfis, dc die 18. Decembris 158t. fignatum P. Hubert Pérou *Be* Croilct exhibuit.

Que quidem omnia procuratoria mandata lupradrâa reverendiibmi patres decreverunt *tc* jullerunt tradi dominis promotoribus videnda , tecognofcenda , A." examinanda , *Bc* in proximam congregationem referenda I ut de eorum validitate aut invaliditate , congregatio patrum ex diâorum dominorum promotorum ! elatione judicet, *Bc* eadem die domini promotores animadvertendum elfc monuerunt, abbate· tam regalares quam Commendatario· , ac ecclefiarum collegiatarum capitula , priores, *Bc* curatos invitari quidem ad fynodum provincialem , (ed non compelli potuiffe, ideo nullam els vocem in eadem fynodo competere, faltem dcciGvam . etiam fi perfonaliter comparcant ·, piocuratoribui abfentium nullam omnino continuari congregationem decreverunt rcvcrcndiflimi patres, sn diem fcquentem Martis , vtgclimam *ia*tam menfis Aprilis , In prrdifto palatio srcinepifcopsli Rhemenfi , nota leptima matutina , Celebrato prius mid* lrcrificio in faccllo ejufdem palatii per unum cx dominis deputati,.,

SCtVytJ COJfCUtCetTIO

I» fdetta ercbttprjcofdi.

Dir fequenti Martis, vigelima ,'cxta mentis Aprilis ejufdem sn.ii rs8< ® prvtnopilatio archiepifcopali mifla per D. Hubertum Maurum Rhemenfi, ecclefia decanum , 5· alterum diâi lacri concilii promororem celebrata , 'r prrlidcnte fupradsito ilkftriflitno D. Ludovico cardinali atchtcnifcopo , at affiftentibu, fibi a dcitris rcretendiiEmis domini· Bellovacenfi , Noviomcnli , necnon religiofo domino Carolo Blandcc, rcvcrcndiflimi domini Caroli epifcopi

anno ' CZlirn '!*··

SveQoouafi· procuratore j fimis dominis epifeopis Lauduoeofi *Sc* Ambianeufs , cathedralium ecdefiarum , capitulorum ptocurxtoribcs t a dextris illuftriffimis *Bc reverrodifBmis* dominis abbatibus, tam regularibus quam coosmendatariis prefentibus, *Sc* abfentiom procuratoribus a Cniilris (edentibus , proteftationc denso per eos fafta , quod fedeodi ille ordo fui· juribus & dignitatibus prejudicare minime cenferetur , domini promotores figniflearunt *Sc* renunciarunt fe reverendiffimoram dominorum epifeoporam abfentium, *Sc* capitulorum procuratotia mandata juxta provinciam eis a patribus in heftetna congregatione delegatam , diligenter infpcxilfe *Se* examinafle, *Sc* *rr* his procuratorium revetendiffimi domini Silvanedenfis epifeopi minime fufficiens videri ad illius abfentiam excufandam , nili validum *Sc* legitimum frabetur impedimentum quominus *(e* ad concilium conferre potuerit . Legitime itaque eumdem reverendiflimum dominum Silvaneftenfem epifeopum «bfentem , *Sc* contumacem cenferi poenafque in contumaces de jure illatas, aut etiam fi patribus bene viium foret, gravioresincunille , judicare requirebant ; cumque ad hzc reverendus dominus Antonius Muldrac canonicus theologus Silvaneftenfis , ejufdemque reverendiflimi domini epifeopi procurator excolator, eumdem reverendiflimum dominum gtavitet podagra a muttis tnenfibus laborare *Sc* detineri conftanter affirmafiet , dignaque excufatione afferret, decretum cft contumacis fententiam contra diâum reverendiflimum dominum Silvaneâenfem epifeopum in oftavum diem differendam efle , quo temporis fpatio ille dc adverfa valetudine , aut alio legitimo impedimento , aut authentico inflrumcnto , aut fide dignorum attellatione dare teneretur , quod fi facere negligerct, in eum via juris ageretur.

Reverendum dominum B Jonienfem epifeopum per procuratores admittendum non efle prefati domini promotores poftularunt ·, quz enim de inferioris Germaniz bellorum tumultibus & injuriis ut nemini non innotefeebat afflidfiu vicinitate de militum e Gallia ad didam Germaniam confluentium , viris ccclcfiafticis maxime infeftorum invafionibus › dcprzdationibus , demonftrationibus, venerabilis dominus P.Rèüry arehidiacoilus major Rhemenfis illius procurator, impedimenta exponebat, *Se* obiictebat Illorum tempore initi procuratorii mandati rationem haberi quidem potuifle, videlicet de men-' *ic* Decembri. Cum vero impedimenta hujufmodi ceflarint, nulloque milite provinciam illam tunc temporis affligi *Se* labefaâari , tutumque ab illa in hanc civitatem acccdum cuilibet patere potuifle fatis conftet , eumdem reverendiflimum dominum epifeopum Bolonienfem contumacem declarare , prxnifque de jure in contumaces epifeopo· indidis multitari debere requirebant, cum ille de fynodi hujus convocatione *Se* indidione illiufque prorogationibus omnibus, przlertim dc noviflimis , ut a reverendiffimo domino Ambianenfi epifeopo , qui illum de ultima indsâionis dilatione *Se* remiflione admodum curavifle reflatus cft , certior faftus fuerit , quam requifitionem reverendiflimi patres infequeotes eumdem reverendiflimum dominum epifeopum Boioaieofem contumacem pronunclarunc , fi infra quindecim dierum fpatium ad fynodum non conveniret ; inflantibus demuta & requirentibus didtis dominii promotoribus , di&oram revcrendiffimorvm pxtram , judicio decretum eft, quod deioceps quikdç^ss- cilium procuratore· mitterent, Ire epifeopi , fire ecclefiaflicorum capitula, aut all* perfona ecclefiaftica procuratoria inftrnmenta Latino fermone, non vulgari, coram aotarili apoftolicis confici , eorumnae ligillis formart curarent, cidcmqne manions proprih fubfcnbcteSK, alia· pulla coram haberetur ratio. Came'acenlis & Atrebatcnfis epiicopi de concilii indiftionc certiorer fafti, ut venerabilia D. Petrus Remy archidiaconus A' officialis, rcverendiffimi illulfriflimiqne domini Ludovic) cardinalis archiepiicopi vicarius generalis , fcripto docuit , ob non cumparitioncm contumaces nunciati & declarati funt, *St* quia ob levitatem pernarum de jure contra contumaces inlliftaiumquz fuperioribut temporibus plus ponderis htbebant, nonnulli epiicopi , fe negngentius gererent , ob eamque cautam nonnulla provincialia concilia, utpote 'Burdegalenfe noviffimum , graves pena^.in eofdem contumaces flatuiflent, videlicet privationem terti* partis fruftuum pils ufibns applicand*, pro eo anno quo concilio non comparuilfent, requirebant domini promotoces aliquid de difta poena flatui in contumaces , de qua re judicium in proximas concilii fefliones , poftquam apertum fuerit., rcverendilfimi patres differendum & protrahendum elle cenluerunt , ac cifdem inflantibus dominis promotoribusitatuerunt quod reverendi domini epiicopi S. Audomiri Â HiprenCs in Morinis , qui ab olim inter Morinenfem ecclefiam *Se* Rhemenfcm , cui ordinario jure fubfunt, przfidum accedente confcnfu, ereiti funt, ad proximum concilium pioviociale convocarentur, idemque de illorum cathedralium ecclcfiarum , nccnon de Cameracenfi , Tornaccnfi, *Sc* Atrcbatcnii capitulis judicium latum eft. Quod vero attine^ad procuratorium mandatum a capitulo ecclefiz cathedral·· Noviomenfis initum , in perfonas venerabilium D. D. Joannis Fraullettc decani , *Se* Petri Bertel archidiaconi Noviomeniis quo eis facultas conceditur vocem deliberativam *Sc* dccifivam in hoc concilio habendi & petendi, didti domini protnotores , aut novum a diâa ecclefia mandaram afferri, aut ex prrdiâo verba illa de decifiva voce deleri poftulabant, aut etiam (imitem vocem decillvam ceteri· capitulis dari *8e* concedi volebant^ ex factorum liquidées canonum decretis ecclcfiarum cathedralium capitulis confulendi & deliberandi, non antem judicandi *Sc* decidendi poteftatem *Sc* auôoritatem datam efle afferebant . Difti vero domini Noviomenfis capituli procuratores refponderunt , fruilra ad concilium ecclcfiarum capitula vocati nili eorum fufftagia *Bc* fententiz numerentur : reverendi(limi vero domini epifeopi ccclefiatnm canonicos ad fynodum vocari non ad judicandum *Sc* decidendum , fed ad deliberandum *Sc* traftandnm dumtaxat, tamquam epifeoporam confiliarios, contendebant, magnaque inter eos & capitulorum procutatoies propterea qurftio *Bc* contentio nata cft , de qua jadicium ferri cum difti domini promotores expollularcnt , diftorum capitulorum procuratores illud in horas pomeridianas differri petierunt, ad hoc enim negotium maturiori conilio *Sc* deliberatione opus elfe dicebant: quibus annuentes reverendiffimi patres, congregationem la horam fecundam pomeridianam protrahendam duxerunt , qua hora didi domini capitulonim procuratores, quod fibi * videtur fuper hoc negotio

m

ANNO CNKI^TI I>·>.

,n π,i**·,η «ft*rre jilfli funt, ut Je eo judicium S· decretum fieret. Interim domini promotores, graviores ex hujufmodi controverfiis turbas excitari pernmefcentes , omnes 4r lingulos deputata· in nomine domini Jelu Chrifti monuerunt ut fc eorumqua mentes *it* fenfus ad modelium componerent , contentione aut tumultu rationem przfcrrent , ryhilque diâis domini -- pifcopi Noviomenfis de fuis juribus cederent , ut majoretn gloria *Sc* honoris Dei , cultufque domini , quam propriorum commodorum rationem prn oculis habuiifc cxjftimarentur .

Procuratorium autem mandatum eujufdam prioris tnonafterii de Nongento Laudunerifis dicecefis fe pro illius abbate fortem facientis , &qui eo nomine ad comparandum concilio procuratores conftituerat , nullius elfe momenti , illiufque tendas,

De domino Rodulpho le,. Bion priore monafterii laoiti Quintini in infula Novionienlis diurceli· , vicarius fubflitutus abbatis dicti monadesii, admiffus eft ad concilium , ita tamen ut in eo nullam habere ei vocem liceat . Itaque fibi recedendi copia id expoftulanti faita eft.

Reverendiiiiinus dominus epifeopus Ambianenfis expoluit, quod cum exceptis de convocatione , indiflione , λ* prorogatione concilii ab i11uftriilinio domino Ludovico cardinale archiepifcopo *Sc* praefide, mandatis, clerumluum etiam convocari jnfliilrt , indictiones hujufmodi IIII fignificaturus, plerique dirxccils fur abbates, priores, collegiatarum cccleliarum capitula, 8c parochialium eccicliarum restores, eidem rcverendifTimo domino epifeopo facultatem, potcftatem , *St* audorilatcm concetierunt eorum nominibus talem perfonam nominandi *tc* eligendi qu* pro eis in confilio comparere, omniaque in hanc rem negotia gerere valeret , prout pcoceflu defuper conteâo *Sc* reverendiffimis dominis patribus adhibito decebat . Iraque fe, fi ita patribus videretur, nominare venerabilem 8c fcientificum dominum Jacobum Leftourneaux , facr» pagine profeflorem , ecclefiz fur Ambianenfis pcenitentiarium *fc* canonieum , qui id muneris exequatur . Cui nominationi reverendiflimi domini annuerunt , deminumque Leftourneaux admittendum cenfuerunt, ac dc ceteris deputatis procuratoribus cum domini promotores dixiflent · fe eorum mandata diligenter vidiile, Jegifle , Λ: obletvafle, eaque valida effe, nulloque vitio laborare, pronunciation cll ; cos admittendos ac deinceps ad cetera concilii negotia traâanda procedendum efle ·

Rurfus hora fecunda pomeridiana patres reverendiflimi convenerunt, *St* ordine quo fupra fédérant, ecclellarumquecathcdralium procuratores monuerunt , ut fi quid haberent juata matutini decreti feotentiam de piztenfa voce, in medium afferrent. Ceterorum itaque nomine dominus Dionylius Hangar Laudunentis canonicus, doétor theologus, alter cx capituli Laudunenfis procuratoribus, fibi licet inlufliciciti, de ab aliis capitulorum procuratoribus de hac re coram agendi provinciam demandatam elfe dixit, multaque cx lacris canonibus , przcipue ex C- faaara dc hia que fiunt a prelato line confenfu capituli , in medium attulit , quibus caitiedralium eccleliarum canonicos tanquam fratres ad negotia ecdefiaflica cum epifeopis traftanda *it* peiagenda, adhibendos elfe munlirabat , il/orumque conlilirni *Se* con/enfuan ne.eflarium efle, eoque argumento .eos vocem decifivam habere contendebat, cum traâare dr penagere nihil aliud fi* quam judicare : eoi demum longa *it* inveterata confuetudine niti , ■plot enim habere prsr manibus vetus quoddam provincia hujus concilium fubJoanneAntiquo archiepifcopo ■ cujus decreta cathedralium capitulorum una cum illuftnifimo archiepifcopo *h* epifeopis lata fir edita reperiebantur . Demum fede cpifcopali vacante juriidiâlonem ad capitulum devolvi argumento efle max.mo , capitulum partes tacere judicii ic exerceie, quod n.'n ei licere poflet, fi vocem dccijivam non haberet. Multifqu; aliis deduttis rationibus, non mods deliberativam, led etiam decifivam vocem capitulis competere contendebat . Dkli promotores reipoliderqnt ex diflo C. , epilcopos rn negotiis ecclcfir , urpvte conceflionibus , coiili.niiiionibus ■ & .illii fratrum confillum requirere debere, led longam differentiam effe confiluim & conicilifum , inter traâare aut contulere, aut judicare ; canonicos quidem ad trarflatum adnntti , fed non ad judicium , ut anilitatum eil per Panormi tinum ad ilittum C. firan/a , in hts maxime rebus quv capitulorum , privilegia , exemptiones, aut alia commodi peculiaria non concernunt. Itaque prioribus eorum requifiliombus *tc* conclulionibus infiftebant . Quibus audiris conientirc fe dixerunt przdifti domini capitulorum procuratores , quod in his negotiis dumtaxat quz ad exemptiones , jurifdiclion.es, jura , privilegia, *Sc* commoda peculiaria capitulorum Ipeflare *Sc* pertinere comperirentur , ipfi vocem deliberativam *Sc* decifivam, in reliquis vero deliberativam tantummodo habeant. Jnfuper cum de invenienda compendiofa fle expedita via qua totius concilii negotia celeritas *St* maturius deciderentur, reverendiflimi patres laborarent › tandem longo & examinato confilio fancitum eft , eofdem reverend iflimos patres , ac omnes ad concilium convenienter deputatos, in tres claifes feu cameras divldi, *ti* cx illis tres claifes comparari *St* conflari, quarum claflium lingulis * par , *Sc* certa omnium negotiorum *Sc* materiatum in lynodo traitanda , difeutienda , agitanda *Sc* examinanda adferibatur, ut quidquid per fingulas claflcs defuper delibetatum fuerit m proxima congregatione per dominos promotores relolvcndun referretur , ut dvfuper reverend. Pl', decretum *Sc* judicium edatur : quod cum coafcffui placuiffet , modo lcquenti dafles nuncupat» compolite funt.

Priorem videlicet claflem occupabant illuftriflimus dominus Ludovicul cardinalis archiepifeopus , ™ teverendiiifimus dominus Nicolaus epifeopus Sellovacenfis, qmbus tfÜftebint *Sc* allidebant frater Carolus Blandar *8c* reverendiflimi domini epifeopi Sueffionenlis procurator , Ægidiur Richer canonicus *tc* prarpofitus , *Sc* Joannes le Beque doâor theologus , erclefirUc univerfitatis Rhemenfis cancellarius, *St* canonicus a capitulo Rbcmenfi depuratus Aihiotius de Gonnelieu archidiaconus de Riparia , & Gervaiius de Tournay fcholaftieus ecclefiz Sueflionenfis, capituli ejufdem ecclefi» procuratores. Reverendus dominus Joannes de Pintis abbas manallerii Przmonflratenfis, Laudunenfis dioecefis, cum primum venerit, Gutfridusde Billy abbas monafterii fanâi Vincentii Laudunanfis, Philippus dc Gourvery abbas commendatanusmo-

TTnno" CHdiJTt ijtj.

pan certa . H

naftcrli de Genliaco Noviomenfis dfeceGs « *It* I rancifcus Canturrel teâor parochia ectleGs fanâi Pauli Bcllovsccnfis , omnium ditscefis BelloTace.i.ll reâorum feu parocholum procurator , ac dominus 1c Botlu facra pagine doâor, monafterii fanâi Dionylu in Francia religiofus, de licentia *Sc* perawflione illuftriffimurum dominatum eldem clafC adfcriptus › St cidem concilium ingrediendi copla faâa eft , initante illuftriflimo domino Ludovico cardinale , cui a concionibus & fpirituallbus confiliü esiftit .

Secunde clalfi adicripti funt reverendrffimi domini Valentinus Lauduncnfi» , 8t Claudius I Noviomenfis cpifcopi, illilquc afleflores *te* alliftentes dari venerabiles domini Petrus Remy archidiaconus major , *tc* Francifcus Bruslart atchidiaconus Campani» in ecclcfia Rhetr.enfi, ab illius capitulo deputati. Germanus Carré arcbidiaconus major ccclelir Bcllovaccnfis, illius capituli procurator , Nimbus Goudran doâor theologus., &· Joannes le Roy , ecdefia Ambi.inenils canonicus , A illius capituli procuratores . Antonius Muldrac doctor theologus *ik* canonicus ecclelia Silvanedenfis , ejufdemque capituli procurato: . Antonius Vilcontinus abbas fanâi Martini Lsuduncnfis , cum primum vcneiit domnus Claudius Regius abbas conventus monafterii Calvimontia SUscmenfia di<Melis I Nicolaus Chcrtemp· doâor theologus prior de Hernia 8e magnus prior monafterii fanâi Remigii Rhemenfis , illius abbatis *te* conventus procurator . Carolus magnus Efconia procurator reverendiflimi domini Petri Dreux abbatis conventus tiionaftcrii Hamenfis , Noviomenfis dierectis, A Jacobus Leftourneaux canonicus *Sc* peenitentiarius ecclcfus Ambiancnlis , facte pagina ptofdlor & przdicator, nomine abbatum, priorum , *Sc* curatorum dioecelis Ambiancnlis , ac Bartholomeus Bulletur officialis Laodunenfis deputatur, pro capitulo Guilicnll , *St* Originiacuiti . Tenir clalfi przerant reverendifs.domini Thomas Claulle epifcopus Cathalaunenfis , & reverendiflimus dominus Geoffridus epifcopus Ambiancnlis : afleflores lcu allidentes habebant venerabiles dominos dominum Joannem Bertrand decanum , & Dionyfium Haugart doâorem theologum *Sc* canonicum ecclefix Laudunenfis, capituli procuratores ; & Joannem Freuil-Jctte decanum , *Sc* Petrum Boitcl archidiaconum ccclcliz Noviomenfis a capjtulo deputatos; Antonium des Planques decanum ccclefia collegia-*s fanâi Quintini, *Sc* Paridem Taffu in utroque jure dodorem canonicum 8e officialem diâa ccclefia: fanâi Quintini Noviomenfis diaccfts ; reverendifiimum dominum Claudium Cauchon abbatem monafterii lanâi Dionyfii Rhemenfis, ordinis fanâi Auguftini ; Radulphnm le Bion priotem monafterii fanâi Quintini in Infula. *St* ejufdem abbatis vicarium fubftitutum , *St* I'-nraleoncm Bigot canonicum fanâi Symphonani Rhemenfis ejufdem capituli procuratorem .

Quibus claflibus ita conftitutis mandatum eft dominis promotonbus omnia in concilio traâanda negotia in fumma capita tedigere , *tc* ex lis ita rcdaâis tres partes conflare, & ex his tabulas conficere , *tc* craftino die ad congregationem referre , ut cuique ex diâis tribus cladibus , .quaque pars diâorum capitula difeutienda & traâanda diftribuatur .

Poftremo cum przfati reverendiflimi domini patres quacumque a facroianâo concilio Tridentino de fide & doâriaa decreta ** lincita funt, ea inviolabiliter credere *It* obfervarc fta- tueront , *tc* fecundum Antiquum Conciliorum provincialium ritum, antequam aperiantur to. litum flt profeflionem fidei emittere, decretum eft quod per diâos revercndiflùnos patres , omncfquc deputatos fieri profcfBo fidei juxta articulos prefati concilii Tridentini la certa bulla Pii papa IV. fub data Roma apod fanâum Petrum anno incarnationis dominicas 15Î4 Jdibus Novembris, pontificatus fui anno quinto* contentos, *Se* continuata eft congregatio in diem craftinam Mercurii vigefima leptima prefentis rnenfis hora *te* loco folito poft miflarum folennia .

"a MNO CJMifTI «»·»·

III. CONGREGATIO.

Die Mercurii vnefinc [tftinte nctttlic 158]- *>· feletit ereltiepifctfeli fefrecliOe , feaifici» neige i» tj»i fecello* par dsa. Gsrsfea de Baudx rrverradi/jîai duas, *tfifcefi Snejjientafic* /racaru-/ortas *ferait».*

DOMINI promotores protulerunt tabulas materiarum concilii in fumma capita , juxta reverendiffimorum patrum mandatum reda&arum , ** la nw wrrn «Mvskaenamm » quarum panium fingulcungulis ex przfatis tribus claflibus aferipte funt , ut fequitur.

Prima claiC , cui illuftrils. dom. Ludovicus cardinalis przetit , una cum reverendiflimo epifeopo Bellovacenfi .

De cultu divino I

De breviario, miflali , agendis, feu manualibus, *Sc* aliis libris ad officia ecclefiaftica pertinentibus .

De obfctvandis vel cavendis in miflarum celebritate *Sc* lactis ceremoniis.

De feftis .

De fortilegio, & aliis Chriftiana pietati contrariis .

De fimoniacis , fiduciariis , & feneratoribus .

De vita *le* moribus clericorum .

De mobafteriis .

Secanda claffi cui prafunt reverendi domini Laudunenfis, *te* Noviomenfis epifcopi .

De facramentis , In genere .

De baptifmo .

De confirmatione I

De euchariftia .

De poenitentia.

De ordine.

De matrimonio .

De extrema unâione *i* fepalturi» f Br exfe quiis mortuorum .

Tertia clafli eui reverend, dom. Cathalaunenfis & Ambianenfis epifcopi prafunt .

De epifcopis *Sc* capitulis *tc* canonicis .

De parochis .

De examine promoveudorum ad beneficia.

De fcholis *te* feminariis .

De rebus ecclcfiaftids non alienandis.

De capellis, hofpitaUbus , ** aliis piis locis .

De jurifdiâione *It* vifitatioae .

De concilio provinciali *tc* fynolo dfecelana .

Inftanter rogantibus dominis promotoribus mandatum eft univerfis in hac fynodo deputatis,. ut habita *It* toafara decenti Ar convenienti

"ÏÏNO CKiun '>·1· incedant > ncc non mandata decerni per hinc civitatem & totam provinciam Rhemcnfcm ad fupplicationm 8c procefliones facienda· , cum litaniis , drcolleâts de fanâo Spiritu, pro unitate ecclefi· , pro orclatu *St* congregatione cujus rei provincia domino Mauro procuratoti demandata eft, ut procellionibus , aliifque factificii· falconibus , in quibus reverend, patre· & omnes deputati convenient, procederetur, ic fedebitut ordine praferipto ultimo concilio provinciali , fub pi* memori·. Carolo cardinale a Lotharingie , anno domini millcfimo vigefimo quarto celebrato -

Reverend· domina Catharina de Éourbonmonafterii monialium beate Marl· Sucflionenfis , & capitulum ecclefi· Sueflioncnfis per proprios nuncios literas ad illuftrilfimum dominum Lndovicum cardinalem miferunt, In excufationem reverendiflimi domini Caroli Sucflionenfis epifeopi, de illius infirmitate, & aliis impedimentis fidem facientes , quibus rationibus moti reverendiflimi patres literis ad eumdem reverendi(limum dominum epifeopum Sueffionenfe eorum nomine feriptis , illum pro legitime e«culato haberi fignificarunt.

Hodierno die poll meridiem , 8c die Jovis craftina congregabuntur reverendiflimi domini per clartés ad concilii negotia , cuique clafli commifla traâanda *Sc* agitanda , ac ad proximam congregationem generalem qur fiet die Venerit vigelima .nona mentis Aprilis , in palatio atcbiepifcopali hora oâava , referenda .

IV. CONGREGATIO

Dit Priuris vi^e/iitf· aoM mtufii ^friln i<[8j. >« pa/arie ***trilriefijioftii*** *Rjrerueitfi* bava o/jfava /a***trifiii» fer D- Dio»yfi*i» Htnçtrd thetlt^u»***, Laa***iluiuujtiu*** caaaaicaav ***fertile.***

MULTA * tcvcrendl.'Gmis patribus , ae dominis promotoribus , aliifque congre- ïjatis, circa certum cafuuin refervatorum cribendum numerum , qui hodie prope infinitus eft , *Sc* alia in bulla citne domini contenta , quorum decifionem in aliud tempus prorogare vilum eft .

Reverendiflimus dominus Claudius epifeopus Noviomenli· non fine moerore cOnqucftus eft ab eo tempore quo ecclefi· Noviomenli apoftolica auâoritate prcfeâus fuit , nihil non " concertam efle ut onmia fibi cum fuecclefi· capitulo quieta *Sc* pacifica clTcnt , nihilominus tamen efteâum eft , ut propter pntdecefibrum fuorurn epifeoporum a multis annis non refidentiam de ritibus , jurifdiâione , ac certis aliis rebus *Sc* juribus ecclejiafticis , multx inter eos controverfi· fiqr, de quibus lcpius illius capitulum monyit *Sc* interpellavit , ut alliuomm bonorum *Sc* plorum virorum judicium ubirent , indecorum enim efle viros ecdefiafticos de rebus hujufmodi , ut plurimum parvi momenti , coram judicibus laids dlfctpCAre , quod certe abfque expenfis atque etiam litigantium contemptu fieri non poterat , led tamen a diâo capitulo haâenus precibus confequi non potuit : ldcirco ex concilii provincialis lndiâione occafionem naftus, diâum capitulum monuerat ut procuratores cum munimentis aliifque ad coram controverfias facientibus, ·d concilium mitterent , illiufque judicio de omnibus fa fubmitterent. Quod certe fummope·· cuplebat, idque humiliter fibiconcedi fupplicabat , proteftant fe ejuidcm concilii deeratis *8c* fententus obtempeiaturum, cjufque mentis non efle aliquid contra dldl fui capituli exemptiones , libertates , privilegia , immunitates , jura , ac de quibus fibi legitime innotuiflet, agere, *Sc* attentare, aureis aliquo modo prcjuaacare. Quibus domini diâl capituli procuratores organo domini Joannis Ereuilletce decani rcfponderunt , fibi in eam rem nullum a capitulo mandatura datum efle, fed huc tantum convenifle ad ea qu· fidem *Sc* religionem cultumque divinum ac morum reformationem fpcâarent, traâanda. Domini promotores obtenta dicendi facultateexpofuerunt, controverfias, qu· inter epiicopos *8c* capitula excitata eflent, juxta canonum decreta in concilio provinciali dirimendas *Sc* judicandas efle > itaque poftulabant furatna cum inftantia, eodem reverendiflimo domino epifeopo fubmitteote fe prxdiâo concilio, ***Dtràiüo*** capitulo NoviomenG'mandari , ut ae omnibus , prxlcrtim fpiritoalibus controverts , *Sc* caufis luis , fynodi pritfentis judicio, *Sc* ***lententi·*** *fe* fubmitterent , queque ad rem hujutmodi facerent, omnia infra certum tempus fob perna excommunicationis ad concilium apportarent . EgrciEs itaque diâis reverendiflimo epifeopo Noviomenli, ae illius capituli procuratoribus e cubiculo congregationis , diffus dominus itluftriflimus Ludovicus cardinalisarchiepifcopus, *Sc* reverendilliuiorumpatrum , *Sc* aliorum ad concilium congregatorum confiJio ftaruit *Sc* decrevit ipfe reverendiflimus epifeopus Noviomcnfis, illiufquecapitulum, omnia *Sc* fingula documenta , *Sc* ***alia*** qu· ad controverfias, *8c* caufas ipitituali *Sc* ecdefiaftica juta concernentes inter cos quolibet modo motas , *Sc* pendentes , *Sc* in quommeumque litis ftatu exiftentes dirimendas *Sc* judicandas pertinere fibi videbuntur , ncc non diâum capitulum mandatum procuratorium fufticiens ad lubcundum de his rebus concilii provincialis judicium , ad dictum concilium infra diem *Jovis* proxime futurum fub excommunicationis pcena deferant, ut juribus illorum diligenter *Sc* matue examinatis, conrrovcrhz *Sc* caufx hujufmodi Deo juv.inte a patribus terminentur, In quaium judicio pro hac vice dumtaxat, id requirentibus dominis promotoribus , concerta erit facultas finguHs eccleliaium cathedralium capitulis , ac rcvcrendilfimis dominis abbatibus vocem etlam decifivam babele , *Sc* interim donec bis finem lanâa iynodus impofuerit , lub eadem excommunicatioois perna cidem reverendilEmo domino epifeopo Noviomenli, illiufque capituli procuratoribus· his prrfentibus a civitate Rhemeofi difcedcre inhibetur, & de his mandatum eft tradi a fecretariis aâum diâis dominis capitali Noviomcnfis procuratoribus , ut capitulum hujufmodi moneant .

V. CONGREGATIO
in palatio ***fapradiâo.***

Dit *Lu m* ***ftcueJt mnfii Mtii, fitnfiti» tixfjt ferte· iu jiutll· [tlu·*** .

Reverendus dominus caroiu· de Roucp , epifeopus Socflfaaenfu , qui die fabbati Rheuils appulerat , ad congregationem venit, fedltque ptiinus a dextra parte illuftrilfilini domini Caroli archiepifcopi przfidcntis.

Eadem dic comparait reverendifs. dom. Cofmus

ANNO CH8WTI ■1·..

An"'0— CHKirn »>··■

m,lï Chuff.· Cathalaunenfis par Franciz , qui rtiam dit fabbati precedente ad civitatem venerat, 8c ledit a finillris illuifriflimt dummiLudovict cardinali» atchiepiicopi a reveiembllimo domino rpilcopo Lamiunenfi prin.u* , cum tamen potiorem fibi Joculfi deberi ratione *fu** promotionil alferet* , qui ne aliquod ex diito ledendt oidme fieret prrjudicium protollatm ell. Comparuerunt *Sc* venerabiles domini Joannet Godivr dodor theologus, Sr Jacobus ifecbefer archidiaconus de Virtute, 8c canonici ecdell* Carhalaunenlis procuratores capituli eorum eccleu*, tum procuratorio mandato , aflu capitulari de die ta. meitfis Aprilis, fignatoGelloys, A figillo capitulari firmato. Comparuit etiam reserendil.. Guydo de Cornuat abbas inonallern Vallis-Clar» Cillerci^nfis ordinis , l auduner.lis dicvcelis .

CONTINUATA

EST CONGREGATIO IN HORAM SECUNDAM

POST MERIDIEM LOCO SOLITO.

HORA przdifta convenlentibus predift. 1'hitlr›111mo domino Ludovico cardinale a <luvlia archiepilcopo A duce Rhemenli , & reverend, doni in is buellionenli , Laudunenh , Bellova.cn.l, ('jtbalaunenli, Noviomenli, &Ambianecli coepilcopis . atque capitulorum pr'CUratoribtis, abbatibus, *Si* alirs ecclellaiticls perlor,is ad didum conciliem congregati*, cum de protelilone fidei pollridie facienda reverend, domni ;d requilen:ibus dicli concilii prornotoribus ratulificnt, procuratore·; cicleiiarum tumcathedrahum quam collegiat.'rum adusilerunt le profeflionem fidei tadcirus justa tormsma ionciho Tridcntino prateriptam , ablque tamen plKjidtcio exemptionum, privilegiorum, A libertatum diftarum ccclefiarum tam cathedrab"m quam collegiatarum , abbatiarum, monalleilorum, &· prioratuum , juiumque totius ecclef* Gallicane , *Sc* pot illinium quantum ad eam claufulam attine, in qua dicitur omnia flatuta declarata in concilio Tridenlino recipi A profiteri , quam li quis extendere vellet , tam lste ut per eam p*X) iJleium aliquod ccclelu-runi A-monaftenorum esemptinniDiir, A privilegils , toriuli.uc e cldiz Gallicane juribus & Jibe.tatibus afferretur, pro'eftati lunt didi domini procudtoics , protcflationifque lue pro luis exemptionibus privi'egiifque lupradidis alium petierunt , quem przdidi reverend. DI), a dicti concilii iecretarils efidem domini, procuratoribus tradi julferunt. Decretum eft pizlrrea dictam profeliioncm fidei faciendam juxta pixdnftum concilium Tndcntinum , A bullam domini Pii IV. delupcr editam , dic lcqucnri Martis , tertia Aprilis in dido palatio archiepifcvpali hora 6. matutina , ab omnibus deputatis qui moniti funt illuc ca de caula convenire, 8c ad facram communionem eadem die poft niiffarum folennia ab illuftriflirno domino Ludovico cardinale eadem peragente, recipiendam fe decenter przparare , ut ea tail* concilium DeO juvante aperiretur.

ANNO CHKIXT1 I>*|.

APERTIO CONCILII.

Dit Mxrtic ttrtit Mtii ΛΛ»» fxfrxliQt XtUlefi-»·· yuxitxttfimt tirti» , ia *fxJxri· ΛTikitfifctpM , xt frii» itcHtxxt fret , kxrt fi*t» t»»tt»itiuiiti> frttliflh f*

ILLUSTRISSIMO domino Ludovico cardinale archiepifcopo, reverendilliial* domiuis coepifcopis, ceteriique ad conciliem convocatis & deputatis, illuitriflimus dominus Lu-Jovicus cardinalis archicpifcopus profeflionem fidei juxta articulos a facro Tridcntino concilio emendatos in manibus reverendiilimi domini epifeopi Sueffionenfis, ac poftmodum diffus revetendiftimus dominus Carolus Sueifionenfis epifeopus , caterique reverendiilimi domini coepifcopi ac reverendiilimi domini abbates , capitulorumque procuratores aliique deputati in ejuidem iliuftriifimi domini Ludovict cardinalis archicpilcopi manibus limilem fidei lub profeffionem jurejurando ad facroianda euangelia prcfttto refpeffive emiferunt, eamque fuis fignis firmarunt fub forma quz fcquitur. £χ» 7^. *firma fi-II , trtl» C canfitear* , err. ficut in decretis , omn.-fque A finguli did* profeilioni fidei manibus propriis fubicrjpferunt, hifque peraffis ad eccleliam cathedralem profedi funt, ubi dc mandato illuftriflimi domini Lodovici cardinalis epifeopi lotum officium ma'utinum, etiam mifla folennis juxta ccdefiz ritum , a canonicis illius hora feptima peraflum fuerat , ut reliquis ad concilium aperiendum neceflarits, ic requilitis ceremonlis locus effet .

Paulopoft ieptimam venerabilis dominus Jacobus Lcftotrrncaux pcemfentialius &' canonicus ccdefiz Ambianenlis , facrz thcul giz prohtifor , c luecello concionem doflam , elegantem de dilciplina ecdeliaftica habuit , hoc argumentum ex przfcripto pontificalis dc conciliorum provincialium celebratione fequutna , fumptoque themate cx pfalmo 59. *Si* pfalmo 107. *1» **Dn fxiitmxi tiirtuttxt Viffii xI mbilxet Itlutrt tribaltaiti** »·!* , hortatus illuilrillimos patres ceterofque ad concilium convocatos , ad rellituendam antiquam difciplinain ecclcfiaftlcam , paftorum negligentia aut etiam ignorantia , ac temporum injuria depravatam , & pene extinrftam . Finita concione magno populi concoiln , *St* applaulu illuitrlffimus dominus Ludovicus cardinalis epifeopus ad facriftiaiss ccclcliz, una cum ceteris rcverenddTimis dominis epifeopis , alnfqtie ad concilium convocatis , omnibufque Rhemenfis eccldiz canonicis, fe recepit , ac cathedrz ledit in contiguo fc recondito facdio ad eam rem deftinato ptrate , omnibru , *St* lingulis pontificalibus ornamentis przlull faerificaturo neceflauls, βτcongruentibus lc indui pes miniftros, ut moriscft, curavit : dum ille folitas preces, *St* orationes recitaret , paribus etiam indumentis reverendiitmus dominus epifeopus Sueffionenfis in facriftia amiCfus eft : ceteri reverendiflimi domini Laudunenfis , Belvacenfis, Cathalauaenlis , Noviomenfis , A Ambianenlis epifeopi I ac Przmonifratenfis , fandi Dionyfii Rhemenfis, fandi Vmcentii Laudunenlis , Vallis-clarz Laudunenlis dtceeelis , *Sc* fandi Martini Laudum refpedive abbates rochettis fcu fupparis A piuvialibus icu cappis , necnon mitris albis ornati erant, fingulique pedum paftorale manu dextera gc(labant , Reverendiilimi

domi*

ANNO CHtlSTI ijSj-

domini epifeopi Silvanedenlis procurator, abbates commendatarii de Calvomonte, Orbato, Bt Juliaco , cetetiquc ad concilium convocati, Ir ecclcfia Rhementis canonici vicarii cantores > tt iacellani fuperpcllkeH , & pluvialibus parabantur venerabiles domini , Petrus Retny arehidiacoaus major , tc Francifcus Brulatd archidiaconus mittor , feu dc Campania in ecclcfia Rhemcnfi , decantandis feu tecitandis euangelio, & epiftola deftinari, necnon Ægidius Richer pnrpolitus , Hubertus Maurus decanus, Nicolaus Cuiin thefaurarius, Joannes le Deque cancellarius , Nicolaus Vvyas fcolafticus , R. Legones vicedotninus , & ejufdem ecclelise canonici ad illuilrsiKsno domino facrificaturo afliftendum , Bt altare circumflandum tunicis, ut plurimum aureis vel auro-fericis lineis albis fupcrpolitis vcftierant , eoque modo ornati omnes a facriftia ad chorum ecdefia alcelferunt , ibiqnc poftquam illuftriffimus dominus Ludovicos cardinalis facrificaturus , dc reverendifs. dominus epifeopus Sueflioncnfis ad majus altare procumbentes aliquando oraffent, fanctiffimum corpus domini , la capfula aurea reconditum , " arte inftrumeato in modum lc-

* *£ '

dice compotito infidens e majore altari faftuiernnt , humerifque impofuerunt , przennte reverend ifs. domino Suelhonenli epifeopo detedis capitibus, feque fub badalchino aunaferteo per quatuor cx ecclelia Rhemenli canonicos delato collocarunt, hinc inde circumflantibus prrdidis dominis diacono , lubdiacono , Bc reliquis afliftentibus : prcibant vero a dextris, reverend ifs. domini Bellovaccnfis 8r Noviomenfia epifeopi , ac Przmonftratenfis, Vallis-clarz, & fandi Martini Laudunentis abbates initiati , Silvanedentis epiicopi procurator ac de Juliaco commendatavius abbas , tum Sueflionenfis, Bellovacentis , Noviomeniis Bc Silvanedentis capitulorum procuratores, & ante eos canonici aliqui , Bt alii mimftri ecclefiis Rhcmentis . A tiniUris vero reverendi domini Lauduneofis, Cathalaunentis Bc Ambiancnfis epifeopi , ac fandi Dionylii Rhcmentis, Iandi VincentiiLaudunentis abbates mitram , 8r pedum eeftantes , ac poftmodum Calvimontis , Bc Oitsaceofis monafteriorum commendatarii, tum demum Laudpnenfis, Cathalaunenfis , Ambiancnfis capitulorum procuratores, pnreuntibus canonicis it aliis eccleli· Rhemenfis miniftris, Bt cantoribus, precentore, St fuccentore compotitis baculis chorum moderantibus, eoque ordine a duobus ejufdem cccicfiat Rhemenfis fenefcfiallis pneferipeo , Bc conftituto chorum eureffi per navem , & a dextera adjacentia clauftra ad publicas fuppiicationes procéderont , demum e didis dauftris in ceclefiam, Bt per finiftram illius panem ad navem reverti, aliquot antiphonis, rcfpoaforiis , Bt aliis precibus ad gloriam omnipotentis Dei Bc domini noftri JefuChnIli, fandique Spiritus invocationem accommodatis , oratione dida, repolltoque fuper majus altare fando facramento , illuftnfltmus dominus cum diaconis miniftrantibus, Bt sfliftcntibas ad facriftiam fe receÎ>lt. Rcvercndifs. vero Sueflionentis depolita caula, A accepto pluviali Bt mitra, ac Bellovaccnfis, Novsomralis epifeopi, & reverendifs. Silvanedentis epiicopi procurator, ac Sucfliooctii, Bclfovaccutis, Noviomeafis , Bt Silvanedenlis capitulorum procuratores, aliiqm Rhemenfis ecclefie canonici dextram latus exhedrarum chori, finiftrum vero reverendifs. D. D. Lauduneofis, Cachalaunmfis Bc Asubiancatis epiicopi, sc capitulorum corumdem ecdefiansm procuratores, « ejufdem Rhemcntia ecclefic canonici occuparunt , fecundum autem majus altare fubielliis hinc inde collocatis ** difpotitis; dextrorfomia fecundo fubielliorum ordine, reverendÆmi domini abbates Przmonftratenfis , Valiis-clana Bt fandi Martini Laudenenfis mitras eeftantes, ac abbas commendatarius de Juliaco Noviomenfia dicccfia , finsftrorfum abbates fandi Dionyfii Rhemenfis, ** fandi Vincentii Landoanfis, mitrati , ac Oibaceolis , Bc Calvimontis abbates commendatarii confedebant : Introito itaque mille folenniter jam decantato illuftrifEmus dominus Ludovicos cardinalis factificium peraduit mitra auriphrygiata amidus prneuntibus diaconis, fubduconis, allifque afliftentibw, ac duobus caucllanis crucem archiepilcopalcm .Bc pedum paftorale geftantibus , ad msjus altare acceflir, in quo confeflione habita facraes confuetudme ecclcfm , celebravit : quas dum celebrarentur ct more , fub pulpito recitato euangelio , diaconus facrum euangeliorum codicem ad '>ajus altare , ubi facrificium fiebat reverfus illuftiiflimo domino factifico apertum dedit dcoiculandum, poftmodum illum iubdiacono tradidit , qai illum & apertum revereudiffimis dominis epifeopis , Bc daufum ceteris deputatis ad concilium, fc canonicis facris intereflentibus, fuo cuique ordine Bc Joco etiam deofcnlandum dedit : idem porro de pacis ofealo per pueros fymphoniacos adum eft· Bcnedidione pontificali habita, ac fumpta perdidum illufttifltmum dominum cardinalem communione, reverendifs. domini coepifcopi ad majus altate communicaturi acctflerunt , bini : poftmodum reverendifs. abbates mitrati., tum commendatarii, demum capitulorum procuratores, cetetique ad concilium convocati, & aliquot ecclefioRnementis canonici, procedentesorsrunt, Bc facram euchariftiam e manibus iliuftrtflimi domini facrificantis lufceperunt , Bc ad fuas fedes reverti lunt , dum miflo factificium omnibus numeris effet completum . Quo perado illuftriffimus dominus Ludovicus cardinalis archiepifcopusdepolita cafula , pluviale induit , ac faldiftorio ante medium altare pararo ioicdit , dsfpotirfunt hinc inde cathedra fex pro reverendifs dominis cocpifcopis , Be fcabellum pro reverend, dom. epifeopi Silvanedenlis procuratore , ad 3uas acccflcrunt, Bc eis finguli fuo ordine infeerunt mitram , Bc pedum paftorale ac pluviale geftantcs : cumque illorum lingulis , landalia imponi corpiffent, ecdefia pracentor ctxpit cantare pialmum 8). j^iMa· dilada rahrraucs^. Et poftea reliquas precer, nt font in rituali ecclelic Rhemenfis pro concilio provinciali. His peradis illnftriffimus dominus archiepifcopus , Bc coepilcopi le ia fuas ledcs receperunt cum mitris , vocatifque dominis Joanne de Piles abbate Orbaceufi , Bt Nicolao Colin ecdefia Rhementis thefanrario concilii ferretariis, illuftrifsdorainus Ludovicus cardinalis archiepifcopus his verbis ufus eft.

Reverendiflimipatres, venerabiles fratres , dilediffimi filii, placetne vobis ad Dei gloriam Bt houorem, Bt ad catholica ecdefiaamplificationem, concilium provinciale Rbcmcnfe, legitime convocatum , & hic congregatum hodierno dia aperiri, Bc inchoari ? Juuitque fecretariis ut a reverendilfimis abbatibus , allifque ad concilium convocatis, fecundum eorum ordinem Bc dignitatem vota Bt fuftragia rogaient , quibus juflis obfequcntcs a capitulorum procuratoribus m

dex-

a WHO CHS 1ST! sjSy.

anno CHRISTI *»·)-

dextro exhedraram ordine fedentibus primis, deinde ab bit qui in tiniftro fedebant ; poftmodam a revcrcndjft'. dom. abbatibus dextri» , *It* pottasodum ab «lais finifiris fubleliiis infidenti·u« figillatim feifeitati fant , num cis placeret facrum concilium provincial· Rhemenle legitine convocatum, *Be* congregatum hodierno die aperiri , *It* inchoari , *It* fiaguli rcfpondcront, *flatt* . Secretarils itaque ad illuftriffimum archiepifcopum revetfis , dominus Joannes de Flics , tea retulit . Illuftriffime *Be* reverendiffime domine a reverend· domin. abbatibus, aliilque dignitate ccclefiaftica ornatis, & ceteris hic congicgatis (clicitati fumus , num cis placeret Ilerunt concilium provinciale Rhemenfe legitime convocaram , & congregatum hodierno die apcriri, 8c inchoati, & unguli unanimes refponderunt, *fluet*.

Tum verius ad revetendiHimos dominos coepilcopos illuftriiiimus dominus cardinali»arcilicpilcopu» ab his , At epifeopi Silvanedenfis p:ocurjtore fcilcitatu» eft his verbis:

I^uid igiiul vobi» videtur, reverendiffimi patles, & linguli rcfponderunt alta voce, aprnat»r : tunc illuftriilimus dominus archiepilcopus, tam fuo quam coepifeoporum nomine , ita ad populum converlus pronuntiavit

Cli.ifti nomine invocato decernimus fande m fynodum provincialem Rheinenfem ' efle apertam , ita judicamus , *6e* coepit cantare , *Te Drum* *IjhJjhhh* , *te* damiaaa» ras/rrmar , ftetitque cum cocpilcopis verius altare line mitris donec a cho.o abiolveretur hymnus , quo abfoluto ic in medio altaris conftituit , verfa ad populum facie, pedum gerens in manu liniftra, ante eum capellano cum cruce archicpilcopali conftuuto, cetetis cocpifcopis itantibus line mitra , *Ic* pedum gcftantibus benedixit fynodo, Ut fcquitur .

Sit mmt» JeiKiti le»eJilhnte .

Chorus.

£x *hx* «»ac <7* l» /aralav».

Archiepilcopus.

^ij»t»ri»m atfirtee i» enectae Deatiei.

Chorus.

Jfjpi *fecit eelaai <T terreae.*

Archieplicopus.

Beæjicet vec etuufetenc De»> , Teter, C Fili»), <T Sfirita) faeit»).

Chorus.

Omnes poftmodum ad facriftiam profedi fnnt, ut fe ornamentis ecclellafticis fpoliarcnt, tum demum illuftriffimum dominum archicpilropum lcquuti ad palatium archiepifcopale devenerunt in ejus aulam qus '1 au nuncupatur, menfis paratis accubuerunt : a prandio gratus Deo aitis omnes Illuftriilimus archieplicopus monuit , ut a vefperis rurfus ad didum palatium convenirent . Convenientibus itaque omnibus hora quarta poft vcfperas decretum eft, nt die fcqucnti quarta mentis Mail, dictum palatium repeterent hora leptima matutina, mandatumque eft pnapobto cccicfiu Rhemenlis , ut majorem es illius Campanis qua Richarda nuncupatur pullari dida hora curaret , in lignum convocationis , At moniti funt prioris cladis prafedi, ut ea qu· dc rebus fibi commilis redegiflent capita , ad conventum referrent , ut de eis judicium fieret; hifque ita didis, *Bc* perlât» omnes domum le receperunt.

A *Die Muter·* 4. awajir M·», I$8j. *teciife feerifiei» iii fecelle feletii it bette ·vitf.tee Marie fer illefinffue»»»* diussaua» . Zadiaur··» eardaaulM» *errbiefiftefaa» fereût ,* I *eAt revneaJi cieeuei TreeeM^receefii, C[teih Merttei Leajaatufii ebbeee) feelliffieiaae eaeherifita feereteuataae feferferaat , bare cire» e8etreat ed Ineat tt··[rr[)HHKi ce»vt»er»»t.* anno CHUJTI ijlj.

ILLUSTRISSIMUS dominus Ludovicus cardinalis archiepilcopus recitata oratione przdiferta, .dd/isa··! diasiue *fcatte Sfiritat·.* qua in fingulis congregationibus feu lcffionibus ante- B quam aliquid traâetur recitari folet, Iedit, fédérant 8c reverend- DI), coepifeopi, rcliquique domini abbates , procuratores , *Bc* deputati eo ordine , *Bc* loco quo conlucverant : ad eos itaque dictus illuftritf. D. Ludovicus cardinatis lequeoti exhortatione ufus eft I

Per magnam, *8cc.* pχχ.ριβ. D

Hac peraâa oratione , *Bc* reliquis ex tabulis domini Nicolai Colin , tbeiaurarii ecdefic Rhemenfis confecretarii que novem folia continent manu fua feripta , ufque ad ea que gefta fuerunt feria dominice quinte poft pafcha , que fuit sd. menfis Mail feria tertia ejuidem dominice quinte 17. didi menfis Mail , nulla fuit generalis congregatio patrum.

C Feria quarta 18. mcnlis Mail , convenerunt pattes hora *Bc* loco folitis poft milfarum lolennia , cumque capituli ecclefie Cathalaunenlis procuratores espoftulafient declarari a concilio nunquid cis vox decitiva attributa diet a patribus , rciponfum eft juxta promotorum requilitionem , ponderatas quidem led minime numeratas eorum , *Bc* ceterorum capitulorum Ircut reverend, dominorum abbatum vocc» extitifle› quemadmodum in hujus ly.nodi principio ftatutum, Ar decretum fuerat, de quo ipli Cathalaunenfes procuratores proteftati hint , aâumque libi confici petierant , &- obtinuerunt, allifque Rhemenlis , *te* aliotum capitulorum procuratores fecerunt › de quo cis adum D mandatam eft I

Porro illuftrillimu» dominus cardinalis archiepifcopus rogantibus ceteris patribus confirmandi , *Bc* dirigendi manualis negotium lufccpit, Ac ad pertonas fufticientes deputare qui illud quam citilfime fieri pofirt abfolverent . Provifum luper contumacia per dominos procuratores concilii contra reverendifiimum dominum epilcopum Bolonienlcm rcquilita , ex eo quod debite , Ar legitime ad didum concilium vocatu» non accedent , fanda fynodus cum voce contumacem declaravit , *Bc* contumacias pernam a jule ftanitam incurrilfc , videlicet poenam a communione, *Bc* locictate dominorum coepifcoporum did· contumacia , E donec fe coram illuftriftimo Ar reverendiflimo domino metropolitano contumaciam fuam purSatione reprsrientavcrit , Ac ordinatum eft quod ecretis per didum concilium provinciale fadis fubjicietur perinde ac fi prnfens fuiflet , qua ·mnia eidem fuit expenfis per unum cx apparitoribus vel notariis curic fpiritualis Rhemenfis, vel alium er curils fpirityilibus totius provint,» Rhemenfis fignificabuntur , ne quam ignorantia caufam prstendere poffit : idemque contra eccleli· capitulum debite vocatqm, pronuntiatum eft.

hifupcr eadem fanda fynodus ftatuit, ut de

cetero

anno CHMSTI I)U.

cetero omnes epifeopi ad concilium provincia- A le debi'e vocati etiam metropolitan! copiapareant pelionaliter , *Sc* legitime impediti per procuratores ipectaliter ad hoc conftitutost

t *Sc* quoniam peens per antiquos canona ftatuta hoc tempore quart levés negligunior, judicavit cis hanc addendam ut qui contumaces judicarentur pana privationis quart· partis ftutSuum fuorum cnifcopalium ica ayehiepifcopatur , letsynario fuo vel pauperibus, aut aliis urtbus arbitrio concilii applicande , mulcarentur .

Quo ad vero Cameracenfem , Tornseenfem, Atrebatenfem , fanâl Audomari , & Hyprenlcm epifeopos hujus provincia Rhemenfis (uffraganeos debite ad noc concilium provincia- JI ie vocatos , non obftante contumacia per concilii promotores contra co· rcquilita, fanâa iy- rtodus attentis bellorum tumultibus qui in lui* diceceiibus notorie urgent eos pro hac vice exclifatos habet , At (latuit ut nili ad futura concilia debite vocati acccflerint , contra cos via jutis procedatur , idemque earumdem ccclcGarum capitulis pronunciatum eft.

Die fiovii fiefuenti droma **Mu** *meafit* Λ/ari , *fefti aficeafionii dominica , illuftriffimet uverendiffiimut domiant Ludtvicui cardinaht archiefifiitfut dux* F^kcmenfic , *facrofinSum mafia furificinm* >u *ecclefia* /ua *merrefohrana , ftft feblicni fiufflicatititei ex ecclefia lonfiaetndine* C *Huotaanii fieri frictae.*

QUIBUS reverendiflimi domini epifeopiabbates , *te* alit deputati interfuerunt , folenoiter celebravit, illique dominus Petrus Re my archidiaconut major ecclelia Rhemenfis diaconum , A' Joannes de Piles abbas commendatarius fubdiaconum respective agentes, cum pluribus aliis diaconis , *Sc* fubdiaconis alliteninf *Sc* inletvicruit . Pcrado lactificio illuftriflimus epifeopus depolita caiula aflumpto pluviali faldiflorio ad eam rem parato ante altare majus infcdit , ceteri reverendiflimi domini epifeopi futfraganci ad pararas ledes, *tc* hinc inoc/usra didum altare diipolitas accclierunt , eodetnque D ornatu *tc* otdmc tam ipfe quam reliqui domini deputati (ederunt , quo fcdifle memoratum eft in concilii apertione , omnibufque pfalmis , hymnis , orationibus , *tc* reliquis precibus , ut in dida apertione, alufque evemoniis peradu recitatis excepto evangclio cujus loco , lequens enuntiatum eft per diâum dominum atchidiacooum majorem. J

Stfueatia fiaaili evanielii fetandam Mattbaam . In illo rrwpare . *ftr/ficieni Tefae i» dificifuloc fune dex.r Simoni* **Vein, Ce.**

Expleto demum hymno *Veni creator ,te* recitata oratione *Dent ^ai corda fideliam,* illuftriflimus E dominus (edens cum mitra ut didum eft , lynodum fequentibus verbis eft allocutus I

Venerabiles *tc* dileâiilimi fratres, ut ea que eccleliis , officiis , *tc* facet dotalibus gradibus , vel etiam canonicis fanitionibjis , propter diverias occupationes, aut, quod negare non polfumus , propter noftram aliorumquc defidiam, non tam pleniter ut oportuerit exécuta funt, omnium veftrum unanimi eonfenfu, *tc* voluntate requirantur, *tc* hujinliter coram caritate vêtira recitentur, *tc* que digna (unt emendatione ad meliorem ftatum aijxiliante domino dedu- cantor · *tc* fi fortafle alicui dilolicM quod **digeftum** eft, caritas vcftra omni benignitate. *It* anno CHIUSTI >}·?- modefria intimare non differat , quatenus rotum quod noftra provinciali (eu (ynodali commendatione live conftitutioae ftatutum fuerit vel renovatum , abique omni coatrarietate , concordia fanâa pacis ab omnibus ssque ctsftodiatur, *tc* teneatur ad augmentum aeterna bcatnudinis omnium noftrum . Deinde juŒt per magiftrum Joanne^ de Piles , fecretarioal concilii alta *xocf* legi lingula concilii décréta ut kquitur.

o

Teftaxtar natifna fatram monumenta **statis.** */ lum caafiam fofalam Dei i» bar/fim dtlaffam ef, f-, Vc.*

Quibus petleâis illuftrii&m. dom. eorum nomina qui concilio interefle debent legi pet feCretanum mandavit , ablentefquc notare , ac poftmodum ad fynodum lequentc exhortatione ufus eft I

Fratrti cariffimi confiaterdotet , **C** *cooferatout noftri, novit fratermtal veftra noi litet ladi/nu locum tentu -4artn , voi autem* **Eltafjri ,cr** *liaman ; noi fnaii vue* elnojetiao afoftolorxM , *voi* anceno *feftnatcata* elnoruno *elijcifulornm ; p»i* d< **vthl** , *voi auttno ie flekikue votu tomaiendaiii domina noftro Jr/u Cbelfto* ratconeXo effit reddetaroe , **at** >· *die tumendi /nduii* noter beati difftnfaterei lamentamur , CT *ideo carijjiuol , videte aentaluat* v>«· *ftrum. -Admonemai , itaque , Ct* olfetraaoui *fraternttatti veftrai ,* «r tua *vebu fautrtaoui* usras»· *ria commandetii ,* <z *ofere exercere ftudeatii , ac fer hac* **C** *aim hexa ofera aaa cum fofalo votif* C *audito ferfetua beatitudiae ferfraamiai , fraftaatr domini noUro ")t[n* f hrtfto, rus eft *beate ,* **C** *florea in fa.ula facalorum .*

Tum dianlla nutr* furreait, *Sc* vetfus ad altaic dixit ablolutc.

Oremus-

EXaudi domine fufflicam frecet , **C** *ctafittatium tibi farce fucatu ,* **C** *fuia confuentm umordeate tabefitimai, ne ant ifaoraatia noirrateril ia euorem , aut* **fraufi** *forfiaa veluntai emfalerit a jaftitia declinare : oh bac te fefic.mui , te rotaaoai, at fi* tusd *oft'enfionu ie bac fijaodc ficu concilii celebritate toatraeimai rcmiffib.ie fuere ,* **C** *coadonau difairii , lihaf^ut u mclerante ιηΧβί(οητiam fitatiamne , at ia et ^uod foint»,, fiamai* **af***irefatam nodum ,* 4 *caaüii fnmum abfiiclvamar atftrtram aextbai deliRtrum :* **C** *^nouiaao aalla eft, domite, humana itnficientia vutai jaa* offen*fa tua voluerat,! foffiat /aditui txferiri ,* **C** >"■ *ferfailam aoftram videat trail tui , ferfirihtnen défera mifermri* **Deal,** yu« *ferfeOt aquitain fier fer te fiafala eoacladi feroftamni ,* **C** *fient te ta aoftru fnaetfiii ucarfierrm foftfitimni , ,ta fuefae i· boe fine /adiciuma aaftroram exufjibae te adcife* **defruamar,** *ut ifaorantix* **fanai,** *urtret eorrifai, ferfeClu volit perfeflam tfer!1 efficaciam tarfiarii . Ter Cbriftam dominam naftruao . ^imee .*

Qua oratione expleta rurfus l'ederunt illuftuflimI archiepifkopus A epifeopi , mimique acceptis idem domiaus illuftuifimur atchiepilcopus revcretfdi£m. coepifcopos , ce terofqub deputatos rtc aftiaxus efl . Revrrandillim. ferles , A· dileâiÆtni filli , *fiam uc* vobis , vI Dei gloriam *Sc* honorem , *Sc Catholica* ectleliu amplificationem , decreta concilii noftn provincialis Rhemenfis , vobis cxtle-

tta

„λv*o ·ppwb*'*· concilium ipfum finiti » & con· A
CMKUTI cludi ·
Ijij Jufitque fcribas a domini, capitulatum procuratoribus, abbatibus , allifque depAatis co» runs defupet fententias togate, quibus -manda» tis obteasperantes ordine piafctipso diAos deputatos rogarunt, nuas cis placeret concilliprovincialis decreta approbati aidumque concilium finirl, *Sc* concludi t 8r capitulorum procuratores reiponderunt, fibi placere, falcis tamen eoo sum proteftationibus , le oppofitionibua antea fsitir. Relicul abbates , *Se deputati* tefpondetmt hoc vetbo, placet : reverfis ad illuIlrIlEmum dominum archiepilcopum fecretatits , dominas Joannes dr Piles, ita retulit .

11ıufirilhtne A reverendiffime domine , about- B n'.bus, &· lingulis ad hanc fynodum convocatis juxta illuftriftima dominationis vettrae nundats lcifcitati (umus, num eis placeret concilii vcftri decreta apptobyi, A* iplum concilium fini, rl, le concludi. Capitulorum procuratores nl. Vis proteftationibus, &* oppofitionibus per cos haâenus failli, reliqui domini abbates, *Sc* deputati fibi placere abfolutc reiponderunt . Ium ad rcverendillimos dominos coepticopoa convetfus ita interrogavit. Quid igitur vobis videtur, teverendiffimi ftatrts , fc unguli reiponderunt p/a.-rr, lalvia etiam noftris contra proteflationibus- .Zd pspe/eav, itaque eonvctius illuftrifli. rail dominus archicpifcoput, fynodum provincialem finitam, *tc* concluſam elle figniheavit , C or carpit cantare canticum , *Tc De»»t Inndn.* nVMi

Lt abfoluto cantico in medio altaris ad populum converlut capit ei beoedicere hoc modo.

(Irrifiuj Dei filici j»i tfii»ili»»e , O'fi»ii, rtw. *plcmt»t»m vokn trikcn cniitntii.*

Chorus .

-Zasra.

Er fls ad *uepletitaem Itetjui fecit perveni, rc KKihi, cifilcin* vaa *efficiet nk entai ctatntiene JthSi.*

Choros.

Jime».

tc nk ·unirent» hkeritrei eftSli, nkfalati trinae per den»»· Spirit»! futili felici redit» frdiu» <vâ- *firnrani calihn repetuii illAfi.*

r Chorus.

~4nte».

ftpsd *vekii ipfe prnfinre* dijasCur , *c»jui* raguum, cr *>upcri»m fine fiat permutet, i» ftcaln fetent». r»m.*

-dmen.

St heiudiili» Dei mtipettuii, Tenii , pj. fi» , CT *Spiritui futfli , defcndnt fafirr tet ,* cr E *menant femper ;*

Chorus.

-Xassu.

Tunc archidiaconus fulgens alta voce dixit *Keiednmui tam peer.* Omnes reiponderunt I- ηoî mine Chrifti, J/awa Et omnes paritet funge*, les in domino recclicruns. *

PUBLICATIO CONCILII,

ΛNNO cxnim •Mp

LUDOFICUS ^ηε^XΓIO^î Diyitia fnaUn J^Msave *uclrfin petiiyter cudianlit ,* 4 *Cayfia aeacapatat , dan* Rbe- *mtnfit, primat par Fraacia , * fanitn fedii npefieitea leintui nat»i, univtrf· previacia mefite Sfitmeafi citre , nt pepnle, faluttm l» demi·».*

EX quo hujus metropolitans eccleGa provincia nobit Dei opt. mat. *tc* fanAs ledis aportolic» gratia demandata fuit, nihil magis in votis habuimus, qmm ut (anâiffimorum pontificum, qui ab apollolicit temporibus ad nane noftram ulque «ta'cm, nulla temporum Intetniptione, ceite conihnti ac perpetua fidei orthodots profeflione, in hac Rhemenfi cathedra lederunt, vcitigia fequqti , que ad augendum Dei cultum, *tc* promovendum gregis nobis commidi falutem facerent, omni diligentia ac (ludio provideremus. Potiflimum vero in hoc toti incubuimus , ut que communi calamitate. *St* noftram omniuavvitils, ecclefia noftrse provincias perdidifle ormmenta dignitatis, fcprwfidia ftabilitatis fue videbatur, ex fatrolanâis canonibus, *tc* decretis divini Spiritus ausilio fretl, quam primum reftituenda curaremus . Etenim neminem latete putamus , quanta (upetiotibus C annis ubique acciderit religionis perturbatio , quam neglcAa ac pene collapfa lit omnis ecclenaftica difciplina, quam corrupti omnium ordinum mores. Et licet fummo Dei beneficio forte(fe minus hec noftra provincia , quam ali< multae hujus regni, non ita pridem , ut Chriftianiflimi, flc *Sc* florentiQimi, hareticorum furias esperta fit , quod vel fanâorum locorum tam multa , ac tam prcclara flantia adhuc rdificia teftati poflunt : tamen qua cx viduitate hujufmodicontagionum feqni folent detrimenti, fenfit non pauca, non exigua. Verumenimvero Iûa memotuc Catolus ille patruus, eeprzdecci- or nofter, omnes mentis ac corporis nervos eo intenderat, u: tot malis opportuna aliqua re- D media adhiberet: Irprocuidubio (latins poft Trldentinum concilium cui ad finem ulque interfuerat, indiAa provinciali fyuodo, Imperata in fua diacefi pallorum relidentia , ampliffimo in hac civitate Rhemenfi creâo (eminarlo , & repurgatis lis libris, quibus publics preces continentur, magna ac illuftria totius negotii fundamenta jecerat. Verum fumaa rerum difficultate, *Sc* civilium bellorum femper magis ac magis recrudefceote calamitate , poftremo inopina etiam morte prrpeditus omnino prsflare non potuit, quod fperavit. Nos igitur qui ut Cedis ejus, flc pietatis *Sc* officil heredes elle cupimus, quod ab ipfo fortiter captum eft , pari ftudio ac mentis alacritate, Deo dante , profequi conamur. Hinc eft, quod vix dum facris epifeopalibus initiati, hoc, fanâilf. D.N.Gregotiipape XIII. accedente auâoritate, *Sc* Henrico rege noftro Chriftianif&mo nos pie admodum cohortante, provinciale concilium , finguhre ac prope unicum prudentutn judicio, omnium malorum noftroram remedium, Rhemis celebrandum indiximus : ubi congregatis reverend, fra. eribus noflrs provincia epifcopi, , necnon reverendis abbatibus, ac plurimis cathcdralium , *Sc* aliarum ecclefiarum fcleâis virls, de ipforum confilio *Sc* aflenfu ea (latuimus ac decrevimus , qus pettuibatam cleri ac reliquorum fidelium vita

-ANNβ enanti' if»l-

vit· ac oflicli difciplinam rcftitucre » vacillait- A cent confitmare , etsnfervatam propagare polie viderentur. Qu· omnia ad ianaifl. D.N.Gre-

^'otium PP.XÏÏl. milimul , *it* none tandem a lua ianâitate probata, confirmata, *it* renifla , typis excudentia, vobilque proponenda curavimus. Et quoniam nihil potiunt etiam Utilillimç ac ianâiilitne leges, nifi illas ab iis , quorum intereft, omni Audio atque diligentia obicivari contigerit, In primis Chriftianiflimum regem noftrum quanta pollumus animi fummiflione rogamus, *it* per vilcera mlicricordia Dei noftri obieccamur, ut memor (olennis illius (aeramenti , quod in hac (an&a Rhemenli ecclefia, cum ampull· ccelcftir oleo fummo omnium hujus ampliffimi regni otdinum apptaufu pernnftns fult, preftitit, (eque hoc iplo catholic· fidei perpetuum vindicem ac proteûorem conftituit, hujus Rhemenlis fynodi patrocinium (uicipere, C)ufque décréta regi· (u· majeftatis favore compicfti dignetur, ac tueri. Reverend, autem fiatres nolitos coepifcopos plurimum in domino rogamus, ac obtcftamnr, ut que. conjenâis animis, comsnunibufqne ftudiil, *tc* Spiritu (anôo duâote ac moderatore , uti credimus , ad Dei gloriam, clerici, populique nobiscummiCfl falutem conftitota (unt, lph primum per (e exequi, deinde a fuis diligenter (ervati curent 8r advigilent. Vos denique omnes, quotum nubis cura divinitus cognoicitur cflecommifla, #c quorum (alus ipfa vita nobis carior efle debet, tamquam cariflimos filios hortamur 8e monemus, ut has conftitutiones noftras,quanto maximo pote (iis amore,St pietate ampleâaminl,legatis, (equatnini : totos vos ad earum lententiam rationemque B accommodetis, quas non folum prvientium malorum remedia efle confidimus, fed cautionem quoque fore (petamus reliqui temporis vitiorum , *tc* incommodorum. Datum Rhemtr in archiepifcopaII noftro palat io,anno domini ij8t .mcnfc Martio.

'"amno CHI1STt >>·|.

-••DECRETA CONCILII

PROVINCIALIS BURDIGALÆ HABITI.

Sub reverendiff. D. D. Antonio Prcvotio SanCaco, archiepifcopo BunGf. Aquinar. primate.

Urna *ttm ltgbut fcminariorum* ,

Omnia a fede apoftolica approbata.

INDEX TITULORUM.

t. T~\E *fitfrljitne fijri* .
x. *De* «< f»a ad divtaaus *taleae» O"* rrrtptuira» */fetlaat.*
3. D< *ecitefiafiuii freeatitaikai* .
4.. *Dr kr.-'ierit, mifoi, <r allii likrie afi tffiiia Jivina fertinentikai.*
J. *De ili* yaa *i" farrtfaaSt* enif^ *facrifieit,* d,-*offinii vel tkfervanja vel eaveaela fant.*
6. *De feftii.*
7- *De /HXζκιι artikai, 0" ahii rfliiitæCbrifiiaaa ttatrariit* .
8. *De faerarteatir* .
9. *De kaftifatt* .
to. *De etafirmatitae.*
11. *De eaebariftia* .
11. *De frnitentia* .
15· *De forment» extrema aailitaii.*
14· *De foramen!» trjinii.*
1$· *De forament» matrimtaii* .
16. *De* ryi/r.pï,.
17. *De eafitalii (rvaataich* tctlefiarnm ceukejra. Han» *<T* celle^iataram.
18. *De fartebn.*
19. *De fafttram refijentia* .
*o. *De verki Jiviai fraJieatitae.*
11. *De vita tjr mtrikai clerietram.*
21. *De examine frtmtvenjeraa»* ad *beneficia ea.*

aj. *De fimaaiaeû IT coafiJeatiariii.*
a4. *De feminarih.*
aj. *De mnaafterih.*
16. *De rtkae terlefia aaa alieaaetjie* .
*7· *De fefon, tyfurafbii, CT bibli»foh*
*8. *De btfyitahbni.*

INDEX SECTIONUM TITULI

de inftitutione feminariorum.

I. *afiekat.*
X. A-/ *De tleretoraat ia ftailaatia aiautteaierara* D *ratitae* .
;· *De friataeie σ' frafeilii ftminani.*
4· *De aretatatia feminant.*
f. *De iiitifUaa featiaarii , Cr fnea» Je fietate* .
6. *De tkeJientia ty, alui elerittraat Jemiaaeii efteiii.*
7- *De re literaria* .'
8. *De ttrreffitiH.*
9. *Dt ratitae fnauveaji tlericti, 1T »a fertinana JineiftenJi.*

D B V^OriiSI«H£ F !D i !

I.

B X"^"UM omnis aâio , qu· de rebus divinis , & ad religionem pertinentibus, luicipitur, proficlici debeat a divini numinis cultu *tc* veneratione , cujus bafis *It* firmamentum eft fides, bonorum omnium, ut inquit divus Auguftmus, fundamentum , & humans (alutis initium, ut propterea fine fide placete Deo im-

ANNO* CHKICTI >j(j.

P°®bile effe dicat apoftolus: Idcirco de divinis tcbul> &'ccclefiafticis officiis,,ad Dei gloriam, *3c* ecclcfiz incolumitatem, falutemque iperXantibui, in hac fynodo legitime aâutl , a fidei profcffione, communi jam ecclcfiz ufu recepta, initium fumcndum effe duximus, cujus hcc przicripta formula eft.

EGO N. firma fide credo & profiteor omnia *tc* lingula quz continentur in fymbolo fidei, quo Iinita Romana ecclefia utitur, videlicet: Ckepo in unum Deum, patrem omnipotentem, faâorem «sil 8: terra, vilibilium omnium *tc* invilibilium . Et in unum dominumjefum Cbriftum Filium Dei unigenitum . Ut ca Patre natum ante omnia facula. Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum dc Deo vero . Genitum non faâum , conlubftantialem Patil , ner quem omnia faâa funt . Qui propter nos nomines, 8r pioptcr noftram lalutcm defeendit de ccrili. Et incarnatus eft de Spiritu fanito ex Maria virgine, *tc* homo faâus eft · Crucifixus etiam pro nobis fub Pontio Pilato , paflus&lcpultus eft . Et refurrexit tertia die fecundum feripturas. Et afeendit in coelum , ftdet ad dexteram Patris. Et iterum venturuseft cum gloria judicare vpros mortuos. Cujus regni non erit finis.

Et in Spiritum fandum dominum , 8: vivificantem. Qui ex Patre Filioque procedit . Qui cum Patre oc Filio fimul adoratur , *tc* conglorificatur. Qui locutus eft per prophetas . Et unam fanftam catholicam, *Bc* apoftolicam cccfcfiam.

Confiteor unum baptifma in remiffionem peccatorum . Et expefto rcfurrcâionem mortuorum. Et vitam venturi fzculi . Arnen .

Apoftolicas & ecclefiaftkas traditiones , reliquafque ejufdem ecclefiz obfervationes8e conftitutiones firmi illme admitto, *fc* ampledur.

Item facram feripturam , juxta eum lenium quem tenuit & tenet fanda mater ecclefia, cujus eft judicare de veto fcnlu . 8r interpretatione factarum feripturarum , admitto : nec eam unquam nifi juxta unanimem conlcnfum patrum accipiam *Bc* interpretabor.

Profiteor quoque feptem effe vete *Bc* proprie (aeramenta novz legis, a J,efu Chrifto domino noftro mftatuta . atque ad lalurem humani generis (licet non omnia lingulis) neceflaria . Scilicet: Baptifmum , confirmationem, eucharilliam, poenitentiam, extremam Dnâionem, ordinem , *Bc* matrimonium : Iliaque gratiam conferre . Et ex his baptilmum , confirmationem , *Bc* ordinem fine facrilegio reiterari non poffe . Receptos quoque 8c approbatos ecclefiz catholice citus in fupradi&orum omnium (aeramentorum folenni adminiftratione recipio *Bc* admitto.

Omnia *tc* fingula quz de peccato originali & juftificatione in facrolanâa Tridentina fynodo definita 8c declarata fuerunt, amplcâor, & recipio .

Profiteor pariter in rniffa offerri Deo verum, proprium, & propitiatorium facrifieium pro vivis *tc* defundis, atque in fanâillimo eucharifttiz facramento efle vere, realitcr, *tc* (ubftantialiter corpus *tc* fangtiinens una cum anima *tc* divinitate domini noftri Jelu Chrifti , ficrique converfionem totius fubftantiz panis in corpus, & totius fubftantiz vini in fanguinem. Quam converfionem catholica «cdelia tranffubftantiationem appellat.

Fateor etiam fub altera tantum (peck totum atque integrum Chriftum venimque facratnentum fumi· anno CHK1H1

Confiante! teneo purgatorium effe , animaique Ibi detentas fidelium (ufftagiis juvari. ·»·ρ

Similiter *Bc* fandos una cum Chrifto regnantes venerandos & invocandos effe , eofque orationes Deo pro nobis offeire. Atque eorum reliquias effe venerandas.

Firmiffime affero, Imaginet Chrifti ac delparz temper virginis, nccnon allorum fanâorum habendas *Bc* retinendas elle , atque els debitum honotem, ac venerationem effe impertiendam I

Indulgentiarum etiam poteftatem a Chrifto in ccclcfia relictam fuiffe . Illarumque ufum Cbrilliino populo'maxime falutarem efle affirtno.

Sandarn, catholicam , *Bc* apoftolicam Romanam ecclcfiam, omnium ecclefiarum matrem *Bc* magiftram agnolco : Romandque pontifici beati Petri apoitolotum principis (ucceffori, ac Jefu Chrifti vicario, veram obedientiam fpondeo ac juro .

Cetera item omnia a facris canonibus, & cccumcnicis conciliis , ac ptreipue a (acrofanâa Tridentina fynodo tradita I *Bc* definita , *tc* declarata indubitanter recipio , atque profiteo' : limulque contraria omnia, atque hzrcfes quafcumque ab ecclefia damnatas , &- rcjeâas , *tc* anathematizatas ego pariter damno, *tc* rejicio, & anathematizo ·

Hanc veram catholicam fidem , extra quam nemo falvus efle poteft, quam in przfenti (ponte profiteor, *Bc* veraciter teneo : eamdem integram » inviolatam ufque ad extremum vite fpiritum conftantiflime, Deo juvante, retinere, & confiteri, atque a meis fubdnis , vel illis quorum cura ad me in munere meo fpcâabit, teneri, doceri, *tc* przdican , quantum in me erit, curaturum. Ego idem N. Ipondco, voveo, ac juro: fic me Deus adjuvet , & hzc fanâa Dei cvaogelia.

Hanc autem fidei profeffionem , a nobis *Bc* *Bc* rcvcrcndifftmis coepi(copis noftri» ptzlentibus , ceterifque ad hanc fynodum delegatis , palam ac publice, dum in ipfa celebratione facrorum verfarcmui , in ecclefia noftra mettopolitana faftatn , rituque folenni juratam , reliquis in pofterum concilils, tam provincialibus, quam quz in fmgulis dicecefibus rubebuntur, ad verbum fequendam decernimus : Itidemque univerfos, quibus ad epifcopale munus, aliafque majores, minorefve dignitates provehi, aut in canonicorum collegium adferibi, aut ad quzeumque beneficia *tc* *gradus* eccleiiafticos promoveri , aut facris demum initiari contigerit , in hanc fidei formulam plene ae'integre juraturos ftatuimus: alioqui przdifti omnes, licet beneficia conlecuti fuerint, nullos fruâusex iis percipient, neque illis quacumque ratione poffe ffio fuffragabitur.

Dc iii, fBBCcl Jivieuec c»It»HKUTtlti»»cacffciltac.

4

OMNIS divini cultus & religionis ratio, qua folum przpotentem Deum ple fanâeque colimus , in duas potiffimum partes diftribuitur : in precationes nimirum dc facrificium.- quibus *Bc* interior *Bc* 'exterior cultus (adbibitis utrimque iolennibusceremoniis) integre perficitur. Neque enim alites Deum placare atque

ANNO CHRISTI <s*<·

4ue propitiant reddere, neque religioni officioque fuo fatisfacere Chriftiaoi poflunt. Preces ad poftulandum , facrificium ad tmpcttandum vim habent : utronque vero ad laudem k immortalem gloriam optimi k bencficentiffimi creatoris noliri plene dirigitur. Et quia precationet ad facrificium quali viam muniunt , illudque procedunt, prius de iis, qu* ad reçeptatn ab ecdefia probatamque precationem fpedant, tum de rcÂa factificii traAatiooe decernetur.

etelejiaflirit precarjenihai.

III.

CUm Ipₑa nos creationis *Se* naturi noftra viroque conditio, & quod iumtnum eft, Cbriftianc profeflionis ratio , ad ferio Deum precandum excitat: tum etiam ad hoc fanitilhmum munus pleniflimumque pietatis , unumquemque Deus ipfe per prophetam fic adhortatur Immola Deo iacrificium laudis , *te* redde altiflimo vota tua. Siquidem iacrificium laudis, inquit, honorificavit me. Ideoque & apoftolus Tbimotheum admonet , ut primum omnium fiant obfecrattonet , orationes , poilulationes, gratiarum aAiones : *Be* ipfe propheta fepties in die laudem fe dixifle Deo profitetur. Ad hzc autem proflanda k iacrificium illud, cum fuo, tum univerfi populi Chriftiani nomine, Deo faciendum, li omnes ipfo jure obligantur, quicumque vel beneficiis ecclc fiafticis potiuntur vel iacris initiati funt. Quocirca pcenas in eos, qui preces horarias & quotidianas protermtfcnnt, faeris conciliorum atque pontificum decretis conftitutas, in profentia duximus efle renovandas . Sunt autem hujufmodi : ut quiquis beneficium aliquod ecclcliallicum adeptus fuerit , five lit ab omni cura liberum , five non lit, fi poftquam illud obtinuerit, fex menlibus exadis , divinum officium , & flatas , lolennelque preces , legitimo ccflante impedimento, non recitaverit, nullos ex beneficiis trudus, pro rata portione omiffionis officii temporifquc, ferant : fed cos tamquam injufte perceptos in fabricas ecclcfiarum , unde fruitus ipiis probentur impendere, vcl in pauperum ufus , eleemolyns nomine erogare teneantur. Si vero ultra didum tempus in fiinili negligentia contumaciter permanferint, legitima monitione pxacedente, beneficiis ipfis priventur. Intelliguncur auteoa officium omittere, quoad hoc, ut beneficils privari poflint, qni per quindecim diu illud bis faltem non dixerint, nili ob majus aliquod impedimentum , legitimam excufationem habuerint, Deoque proterea dc dida omiflione rationem fe reddituros elfe intelligent. Qui autem Ìlenflonem cx iis frudibus, aut res alias ecclelafticas, ut clericus, percipit, is pari modo & prodidis conditionibus fe ad officium beats Maris virginis obligatum efle fciat.

De treviarie, miflali, <7 aliii Hirii aci efficia teclefia/Uca pertineatiiac .*

IV.

QUonira vero inter divina officia , eorutnque ritus *te* ceremonias in lingulis pena hujus ptovincis dicecefibus, magna eft notata divertitas, nec minor eorum librorum penuria cxtflit, qus breviaria, tniflalia, manualia, feu *furni, Central.* Tom. XXXIV.

baptiftnalia nominamus : ut jam aecefiitas ef- ANNO flagitet magnum ejus generis librorum nome- CHRISTI rum excudi : ad hsc , quia vetuftate vel optt- ·>·*- ma quaque confcnefcunt , vel quadam illuvie, fituque obfoiefcunt, ut propterea non pauca la hujufmodi libros irrepfcxint, qus recognitione *te* forlitan emendatione opus habeant , quod tamen longum nimis effet atque difficile. Idcirco his, aliifque de caulis nobis vifum eft tinum, idque perfacile,' his tot incommodis remedium adhiberi poffe , fi, quod jam facimus, breviario cardinalis a Quignonio , quod trium ledionum vocant, cetenfque omnib u fuppreffis decerneremus, licuii tenore prrfentium decernimus , ut in pofterum breviaria , mifhlia , k B manualia ex decreto conciiii Tridentini adufum Romans ecclefi* reftituta , atque inftaurata, k Pii V. pont. max. juflii edita , ab iis omnibus, qui in hac provincia facramentorum admituftrationi incumbere & divino cultui , ac precibus, millarumque celebrationi cx officio vacare debent, ad luminum ante adventum proximi anni 1585. tam privarim , quam publice recipiantur : eaque Cola ubique, & apud omnes in ufu fint. Quocirca clerici *te* ecclefiaftici noverint ic folo prodictorum codicum ufu k recitatione, obligationi fus, ac muneri efle fatisfaffuros, nec alia ratione poenas a faeris canonibus ia eas, qui debitas Deo laudes, officiumque noo dixerint, conftitutas, effugere poffe. rrefenli C tamen derreto regulares non magis ariftatnus, quam ejufidem Pii V. conftitutione obligantur .

Nos interea , k finguli coepifcopi_ propria cujufquc diotcclis fanâorum officia aivulgaada feparatim, *te* li opus fuerit emendanda curabimus.

Dr iit qaa ia facrefantle mifla facrifleie, diviaifjae offieiii vel eijervaacla , vel cavenda fate ·

V.

SAcro-fanAum mifTz facrificium, in quo memoriam fecit mirabilium tuorum fummus ilD ic facerdos in «ternum Chriftus fecundum ordinem Melchifcdech, Deo folum acceptum eft nec ullum prcteiea, nifi quatenus illius fimilitudinem fpecicmque gereret, ulla unquam artate ipli gratum fuit quamvis hoc facxificii nomen latius interdum ufurpetur pro omni ea re, quae ad Dci honorem *te* obfequium refertur I proprie tamen hic fumitur pto puro k (itnplici cultu, qui Deo foli debetor , in quo verus ac integer altus religionis ell , nec alteri adhiberi, fine fummo fcelerc k facrilcgio po-

Idcirco illa *temper* non modo laudabilis, verum etiam neceffaria cura erit fcdulo providendi, ut lingulari pietate ac religione tam auguftum divinumque mjrfterium , quo immoitalis Dci filius cx ipiius inftitutione , viva sterno Patri, pro lalute fidelium, offertur hoftia , tum a facerdotibus fanitiflime celebretur, tum a fidelibus populis honorificeotiflime colatur. Atque in hanc curam,eo itudiolius hac tempcftate nobis incumbendum eft, quo fincero pietatis k leligionis ardor pene jam videtur extinitus : qui quidem ut iterum commoveri , accendique poflit, hxc ftatuenda judicavimus · Atque ia primis, qua ad miflarum celebrationem pertinent , *ea* cum debita reverentia pie ianâcque adminiiirentur , neque cuiquam

HHK0 CHkISTI *if«f.*

vago, ignotoque facerdoti miflam celebrare per- A eit'ant ecdcharum restores , nili prius dili- gentcr explorata ordinarii licentia & facultate.

Nullumqac pariter allene ditreefis admittant , nifi acceptas ab ordinario luo literal, libi concede facultatis *Bc* anteattz vitz, morumque ac religionis telles exhibeat , qua vetuftiures non appareant, quam que intra annum (cripta funt.

Sacerdotes quoque › aut quotcumque allos I publice *Bc* notorie criminofus, rem divinam tacere, ve! ad altare miniftrare, facris vcl mille intereffe omnino prohibeant , nili qui ad meliorepi frugem redierint, 8c morum , viteque priftine commutatione faita , preteritorum Icclerum veniam meruerint , eamque ab ordinariis Suis impetraverint.

Celebraturi facerdotés , confcientiatn fuam prius diligenter excutiant , atque examinent , & piam aliquam meditationem premittant . Peccatorum vero confcdionem oâavo quoqu.die, aut frpius , faciant , quoties aliquo Ic peccato gravatos .cnferint. Sibi autem confcii mortali, peccati , quantumvis libi contriti vi deantur, abfque przmifla lacramenti confeflione ad facrum altaris myfterium non accedant , etiamfi ex ofiicio incumbat celebrare , modo non defit illis copia confelloris . Quod ft neccflitate urgente facerdos aliqnis, abfque praevia confeflione celebraverit, quam primum confiteatur .

Quia veto facerdotum , in quibufdam hujus provincia Jocis, tanta paucitas *Bc* penuria cll , ut quibufdam bis uno die facrum faciendi facultatem epifeopi concedere cogantur nc quod, neccflita'e cogente, ad populi Chriftiani Solatium falutemque permittitur , immoderata licentia errori locum det, atque in abufum convertatur, Decernimus, ne hujufmodi facultatem epifeopi largiantur nili faccrdoti fpectatr piobitatis, idque graviliimis de caufis. Quz facultas brevi ciiam lemporc circumlcribatur, nec ad plures dies, quam ad dominicos *Bc* feflos , in diverfis tantum eccleliis protrahatur. fbscant autem IIII, qui bis eodem die miflam celebrare D debuerint, ne in prima mifla, poftquam'otum eucharifiiz (aeramentum fumplcr-.nt , vino manus perfundant: perfulionc enim accepta alun celebrationem noverint impediti.

Nullus item presbyter audeat in privatis r- dibus, vel oratorlis aut facclhs , ab ordinario minime approbatis, contra decretum S. concilii Tridentini mille facrificium , etiam infirmorum caufa celebrare'.

Dum publica, *Bc* parochialis miflacelebratur, nullo modo in eadem ecclefia facrum aliud facere liceat: deturque opera diligenter , ut orrnia altatium ornamenta, *Bc* facta vala ad celebrationem mifle pertinentia munda lint, ac nitida r nullaque nova prius in ufus facros conte- lirantur, quam ab antiliite aliquo fuerint bcncdlâa vel confecrata.

In celebratione vero, omnes ritus ac ceremonie, que in miflali Romano prrfcribuutur iwâe *Bc* religiofe obferventur, nullis prztermifli-, nullifque pmnino adjcâis.

Que clara voce recitanda fpnt ea diftinâe *Bc* inte!!igentet pronuntientur : quod fiet , li neque tardris,neque celerius quam par (it verba proferantur.

Secreto pronuntianda, fubmifla voce recitentur, néque memoriter quidquam, led in libro omnia legantur.

Ab organis , *Bc* omni ecclcliaftico cantu , quevis mulica, lafcivum quipniatn fc vulgares cantilenas, aut levitatem limilclque ineptias referens, omnino a lcitur: led gravis ubique lie *Bc* divinis laudibus accommodata, ut cacircumflantium fidelium animi ad maiorem pietatem , devotionem, ac religionem arJcfcanr. ~nho CHitls^ tnj.

In fymbolo & paluone domini nulla penitus adhibeantur organa, neque etiam mulica , nili admodum (impies, *Bc* fula , quzque talis iit , ut lingula verba intelligantur.

Curent autem epiicopi ea omnia e medio tollere, qua in divinis officiis *Bc* miliis avaritiam redolent, vel quz ab irreverentia aut luperlilitione introdu&a funt.

Earum rerum, qua ad profanam atque freularçm negotiationem pertinent, prcclamationes in ecclefia fieri, prefertiro dum mifla celebratu I, prohibemus. B

Deambulationes vero , fitepitus, clamores , colloquia in ecclefiis , mendicantium evagationes omni quidem tempore , (cd tum maxime , cum facramenta adminiiirantur, *Bc* divina ofiicia explentur , vcl facra concio habetur , lie .i nobis interdici omnes intelligant : ut , li nonnullorum importunitas &: infolentia, qui lacris potius illudunt, quam interluni, coegerit, auxilium etiam civile ac regium implorandum lit. Nam loco facro adeo licenter , ccu foro abuti, cum omni homini turpe Afccluscit , tomChriftiano gravi cum fcelere turpiflimum .

Feminz nec ad altare proptus acccdvi: , nec fe deticis intermifeeant , vel vacuas cotum fcdes (quod turpe *Bc* ignominiofum cft ' occupent : fed feparatim , cum decore *Bc teve entia* iacris adlint.

Illa vero valde culpanda confuetudo, ab elevatione venerabili- lacramenti, vcl antepera-ta myfteria, recedendi . Quare omnes moneantur fedulo a parochis , illos ecclchz przcepto dc audienda mifla non fatisfacele , nifi forte, qi'c-d raro accidit, tabs neccliiras lit , quz moram non fe-at. Nulli ergo ante datam a facrrjotc ti nediCtloucm , dilc.-dee liceat.

Srd vetus etiam illud deert tum iJemtidcmdenuntient , quo , propolita excommunicationis perna pJzcipitur, ne quis tribus continuis dominicis a parochialis mille celebratione abiit · Quod ut atcuiatius adhuc oMcrvetur , felfeitenrur conteflaiii a ptnitentibi s , an huic oficio latisfcccrint : &r peccati gravitatem , ut ab eo in polieram arceantur, ipfis proponant.

Dc fifth

VI.

TAMETSI dominici fellique dies ad hoc unum inftituti (unt ut fideles Chritliam ab externis , quzftuofifque operibus abftinentes , liberius, *Bc* majori cum pietate divino cultui , atque infinitis divinz bonitatis erga genus humanum recolendis beneficiis vacarent , lleque lalutaribua religionis officiis occupati , fedulo caveant, ne quod Philippenfes monet Ignatius, dies feftos ullo dedecore injoriave afficerent t Nihilominus nofiris temporibus przpoftcic fieri folet, ut tam folennes *Bc* teligioli dies, non folum in illicitis *Bc* frcularibus negotiis procurandis, verumetiam in luxu, lafcivia, jocis ac ludis vetitis, compotationibus, ceterifque fisgitiisexercendis toti tranligantur . Quinetiam officinae venditionibus atque emptionibus libere

pa-

ANNO CHRISTI il*J- 'patent, ** Impone opera fabrilia etiam publice tradantur. Ea quo dubitandum non eft, magna er parte'tot calamitates, quibas jampridem conterimur, a Deo, tanti» (celeribus incitato jure nobis infligi. Ad cuju» pntfentem ira* placandam, eel etiam majorem, qr»« cerrkibna noftri» immineat, avertendam, omnibus provinei· noftrc parochi» indicimus, populum fount, frequenter Ar ierio commonefaciant, ut diebus fellis, non folum a quibuslibet prohibitis operibu» fefe contineant, verum etiam factis omnibus ccclefia myfteuis, & divini verbi predicationi, quantum fieri poflit cx animo, *tc* rcligiofe interline t nec pietati» opera itideui prntermittant in pauperibus reficiendis » In quibu» Chriftiana profeflso & caritas maxime elocefcit. Magiftratn» autem omne» pro lui, nofttique officii ratione, quoad polfumu» › adhortamur, ut (quod in ipfi» maxime litum eft) facro» die» illos ac folennes, pie fandeque celebrati curent: tabetnas aperiri, vedura» *tc* opera qunvi» ruftica exerceri prohibeant. Quo tempore vero divinam officium expletor, aut conciones habentur, otiofam te vagam turbam e tabernis, tc foro, & plateis abigant, panifque propofitis, rebus facti» interdie compellant. Neque certe ulla reip. adminiilrand* ratio melior It laudabiliot efle poteft, quam qu* prima» divino cultui & religioni tribuit. Ceterum epifcopi in fua fingull fynodo, habita noftrorum temporum ratione, die feftos fiiarum diacefum ad pauciorem numerum, quoad poterunt, reducere curabunt: eofdemqtte, propofitis etiam eorum arbitrio pceni», debita cum reverentia curent obfctvando». II C

De ercfùii trtiiei Vitili rr/<xis»< *Cimjtuai CCitririil.*

VII.

PasToats frequentiffime admoneant, fcdus exeerandum eo» committere, necnon a communione fidelium avulfos efle, qui magica» artes 8c divinationes exercent, vel qui ejus generi» ariolis fidem adhibent. Omnia enim hoc (ut facris literi» traditum eft) abominatur dominus, *tc* propter iftiufmodi federa exterminantur populi a facie terre. D

Eos pariter increpent, qui alios dies fauftos, alios infaufto» credentes, infulcipicndis, pctficiendifque negotiis tempora tc momenta obfervant, vel qui ex occutfu quorumdam animalium aut hominum ab operibus inftitntu abftinent.

Sed non minus culpandi funt, qui ex aftris, Chaldcorum more, ratura temere fomniant potius quam praedicunt, A aitrologic, quam judiciariam vocant, ufu facrilego arbitrii noftri libertatem *tt* Dei providentiam opprimunt. Quocirca fi qu* ephemerides vel diaria ejus generi» edita in lucem fuerint, quar aliud prater ananas temporum viciflitudines, aerifque conftitutiones contineant, eodem modo damnamus, quo libros improbat* leAionis, eofqoe nequi» legat, aut apud *(e* retineat vel illis fidem adhibeat, prohibemur.

Huc referenda funt, ex fententia divi Augaftini, ligatur* execrabilium remediorum, qu* ars non commendat medicorum, feu ia precationibus, feu in quibufdam notis, quas chara-Aeres vocant, five io quibufdam rcbu» fulpcn-

deodis atque illigandis i in quibus omnibus fupeiftitio *tc* ars damoaum eft, ex quadampeftifera focietate hominum tr angulorum maloram exorta r unde hac cunAa vitanda font Chriftiano, tr omni protfus execratione repudianda atque damnanda. ammo CHRISTI ·»·»·

A juramenti», perjuriis,blalphemii», Aeontumeliolis in Deum ac fanAos verbis, unde bella, pefte», morbi, fames, *tr* omnia malorum genera in bumanum genus immittuntur, fideles comminationedivini judicii communioni(que privatione deterreantur. Atque ut impia harc (celerat* confuetudinis corruptela facilius porrigatur, principes atque magiftratus obnixe obteltamur in domino, ut hanc nobticum honoris divini curam fuftineant, *tc* pervicaces, atque obAinatos debitis panis compcfcant.

Et quoniam omne» fere fibi hoc tempore licere putant legere impios hereticorum libros, excommunicationis pana, a facri» canonibus, acumenicifque conciliis, *it* fummorum pontificum conftitotiooibu» in eas, qui hujufmodi libros legunt, decreta, frequenter a parochis proponatur: ut fciant omnes fibi nulla rationa lirer* tales animorum pcAes, adreA* fidei perniciem atque interitum, dédira opera diilcminata», aut legere, aut apud fe etiam reconditas habere, nifi quibu» jure id licet. Mooeaiitur etiam fepiffime fideles Chtiftiani a <>lis parochis, *tc* confeffariis, ut fugiant, tamquam viru» mortiferum, leAionem librorum quorumcumque, qui vel ad artes magicas pertinent, vel obfcanas & impias narrationes continent : eofque, ut olim tempore apoftolorum faAum legimus, comburant.

Denique, ut uno ore, *tr* mentium atque voluntatum confenfione, ab omnibus Deus optimus maximus pure ac religiofe cola-ur, omne» pallore, , verbique divini predicatorc: monemus *Bc* hortamur, ut animas ubi concreditas ab omni h*refi, impietate 8t fupcrftitione aversam, *tc* in ea crimina lapfos, pro vitibus ad veram religionem & (incerum Dei cultum revocare ftudeint, memore» tanto pretio, quam.ii Chrifti languis eft, redempta» animat omni labore, «udio, & contentione ad tcâam (ilutis viam, a qua longius aberrant, efle revocanda».

Dc [wixiitii.

VIII.

Cjm ecdefia nihil habeat pretiolîu», nihil ad ·ternam falutem conlequcndam magis uccelfarium, quam a Chrifto lep:em inftituta *ii*cramenta, quibu» omnis juftitia vel capta augeatur, vel amifla reparetur, ac demum Dei gratia, quam ipfa<(aeramenta, ceu vafa quadam divina, continent, eamque rite fulcipientibus conferunt, nobis abunde communicetur; pallores omni ftudio ac diligentia commilfum fibi Chriftianum populum exhortari debeat, cum ad lingularem erga omnia (aeramenta religionem. *It* severentiam adhibendam, wm ad frequentem auguftiflimi euchatiftia facramcnti *8c* confeflieais ufum. Quorum (aeramentorum contempsus, ut ait D-Auguftinu», homine» lacrilegos facit. Impie enim contemnitur, fine quo picta» conflare non poteft. Quamobrem a faaAis oJim patribus pie daturam fuerat, ut faltem tet quotannis, videlicet natali domini, refurraAione, atque pcntccoftcs, omnes, qui veri cctsfeti E

— n,nJ" IIRIITI ,)>]>

vcIknr Ch.riftiani, euchiriftiaus (emerent quamvis piup'er laiitatis *r.I irem magnx ex parte in animis hominum reltinCiuoi nullo)aia crclefiz pracepto ad fiequentiorem , quam annuum iltriufque.hujus (aeramenti ufum fideles obligentur : niliiloovnus & Deo gratiflimum rd , *tc* piorum anirnis falubcrrimum cx puriflijiis dirins gratia fontibn, aquam aeterne vite frpie. hau'ite. Nam quod per fe femper optimum eft , noa poteft non temper titliiflimiim elfe. Alia quoque (aeramenta quanta cum religione animi.ue puritate (uleipietula ini' (*pi(-lime* docere parochi non prretermi'ttant . Quod ut aptiflimis tirmiflimiique tatiouibus prsftare poflint, ipfis injungimus, ut coutinuo catechifmum concilii Tridentini pre manibus habeant, in quo (ingulorum (aeramentorum vis *tc* efficacitas diferte explicatur.

Ac ne (aceidotum, in facti' 'raâandis, negligentia *tc* incuria , populi piett em imminuat, ptectpimus, ut prricriptas a majoribus noftris in (aeramentis admtnifttandis ceremonias non folum diligenter, fed ctiam fumma cum animi attentione & religione obieevent , nihil omnino addentes, nihifdetrahentes, in iphitutnctiam (aeramentorum diipeniatione manus puras ab omni (imoniar labe, & avaritie uipicione contuientes .

Dc idftifie.*

IX.

QUIA biptiimu» eft iugicflus I>i ccclcfiani Chrifti, *tc* id lineqtio nemini in regnum calorum patet aditus , idcirco prreipimus, quam citiflime fieri poterit , parentes liberos (sos baptizandos curent , neque diu expeitent fufccptores Sc patrinos, ne dum in vana ad b.iprilniutu pompa apparanda tempus inepte teritur, animat Chrifti (anguine redemptas maximo graviflinioquc periculo , c quo emergere nunquam poflint , expotnnt.

Piivatis in zdibus, nili mgente fumma neceflitate, baptilmum adrr.iniftrari prohibemus Liceat tamen, inflante periculo; faerdeti, vel eo ablcnte, alu< quibulcumquc darn· baptizare ; dummodo vera bantiimi torna .ervetur , qua cum alpetfione aqu« natural's hifce verbis proferri debet : *Ffo tr* re mm.xe Tarrir , *tr Filii, V SfiritKi* H 'C pacto baptizatus fi fupervixeilt, cum primum licuerit per valerudinem-, in ecclefiam deferatur; ubi, fi reûe laptizatum prius cunftiterit,Ceremonie baptiimi antum adhibeantur.

Parochi afuit archipresbyteris fanâum chrifma (olito tempore petant, atque diligentes in ufum baptiimi allervelit Ubi vero temporis injuria (acre edes dirute fuerint, curent illud fervandum in loco mundo, tuto , A' clave obferato, caveautque nc laicorum manibus attreûetur.

Admoneantur fu(ceptores *tc* patrins, qui duo ad futnmum clfc debent, vir nimirum ac mulier , oflieii fui effe, fi id parentum opera minus preftari poflit, puerum , qui Chiifto per baptifmum gignitur, cum primum rationis ufum habere crzpcrit, tam baptiimi (uicepti, quant profclfz in bapufmo fidei admoneie, lunulque providere, ut in ejufdem fidei clementis, verique Dei cogmuone&cultu catholice inftituatur , 8c moribus Cbriftisiiisjnformctur : eamque ob rem ad patrini ofliciulti ne-ninem parochus adruittat, nifi ca fit «tate , judicio, *tc* moribu», m prudiâis omnibus (atufacere .polfit. Ad extremum, nequaquam prsttetmittaturadmonitio de cognatione fpirituali quam *tc* inter (e *te* inter baptixatum, ac utrumquç baprixati parentem, (ulceptores contrahunt.

"a jIMo CHKISTI >|*J.

Ut paganorum ritus deteftandos exeeramus t fic eorum vana nomina filiis Chriftianorum imponi prohibemus: parocfilfquc prxcipimbs, ut id nulla ratione fieri permittant. Nomina quoque fandorum patrum veteris tcftamcnti affedaie , hrrctico.um eft. Quocirca lccio parochi admoneant hujufmodi nominum cupidos , ut quo majori gratia λ* lumine novum teftarrert» tumpreftat veteri, lie longe efle decentius (anâorum apoftolortim & difeipulorum Chrifti , atque aliorum I qui eorumdem (anditatctti imitati funt, nomina infantibus imponi.

Dc ca»finn4tic»c.

X.

SANCTUM confirmationis faersmentum, uoftrorum nulerrimotum temporum injuria prope intcrmilfum a multis & pro derelido habitum ad frequentem ufum *fc* la lutem Chriftianorum revocari vehementereupimus . Hocenirn (aeramentum, ut ex nominis ratione conflat , gratiam, vim, robur *tc* arma (uppeditatadver. lus vitia, & infeftilTimos animorum hoftes, quorum (ane, quo majores funt , *tc* acriores impetus, eo diligentius omnibus epiicopis mandamus, ut fuarum diceceium parochias fzpius obeuntes , hujus (aeramenti vim populo expli- uent , aut explicandam curent: *tc* iis omnibus, qui nondum illud fufeeperunt , adminiftreut . Moneantur etlam qui adulti funt ut ad tantum (aeramentum non accedant , nifi prarmifla peccatorum contcflionc , aut '(altem maximo peccatorum dolore, *tc* mature coni.tendi propoli io.

Patrinus unus , qui fit conis.matus, offerat conflimandutr. , propter cognationem (pirfrualem, qu* inde contrahitur , nec li pater confirmandi .

Epiicopi tempus illud, qua funt admrniftraturi confirmationem , parochis ante drnun'ienr, ut confirmandi fefe ad fanftum illud (vimen tum parent, atque ad locum dciignatum le son ferant .

Dr erubrriftii.

XI.

QUemadmodum corporibus, flc er animis fua lunt alimenta tribuenda , ne li multo tempore jejuni, languidique permanferint, irslaboriofa vite humane peregrinatione, *fc* via deficiant . Ideoque pane vita , qui de celo defiendit , nimirum facrofanâo Chrifti corpore , quod in euchariftia vere continetor » parochi populos fibicommiflos pafcere (atagant , *tc* afliduis cohortationibus ad hunc culcftem cibum invitent. Eos autem qui (altem femcl quotannis , idque folemnibus pafche diebus , vcl circiter , ad hoc (aeramentum, premiffa peccatorum Confeflioae, non accciferint, cajufcumqoe tandem fint conditionis , ad cpticopum proxima, poft paichl, iynododeferant. In eos vera epiicopi cenfuris , aliiique poenis acriter animadvertant. Hac de caufa natuimus , ut pr*diito temporr pafche, nemo extra fuam parochiam.

ANNO CHRISTI >(·>

chuta > abique leftotis fui facultate, allo fe conferat hoc (aeramentum percepturus. Scd*Be* quibut dabitur ca facultas , parochum certiorem facian', quo loco facram euchariftiasn (umpferint .

Sacerdotes quofdam uique adeo nominis *te* officit *Iuſ*cralla quadam focordia oblitos efle dolcrnus, ut via femel in annoa fingulos, aut ccrte rariflime, factificium mifiz faciaot. Unde una cum ceteri· , tale· ad cpifeoputn deferri przeipimus ; ut ille pro fuo jure, eoa omni ratione cogat, fuurn *rite* menu· explere, ac nulli penitui facetdotii officio deefle .

Ægroti, li przfcrtim , qui periculofe laborant, hoc falutati viatico non carcant. Ideoque in eorum gratiam ferventur aliquot hoftias con- B fectam, que tamen in ecdefia loco honefto clauſa atque recondita, dccirnoquinto quoque die innovanda erunt.

Ipfum vero venerabile facrimentum fumma cum religione parochus am'iâu lineo Sc ftola indatur, ad egrotot deferat, uno aut altero ad minus, qui tintinqabulum 8e facem ardentem geftet, precedente* Populus autem moneatur m concionibus, ut tum >n vilt publicis fanâillimum Chrifti corput adoret , & agroti ufque domum, quoad fieri poterit, magna cnm veneratione, atque pietate .proloquatur. .

Illud porro Chriftian* plebi affiduc inculcandum eft, diviniffimum hoc facramentum , ut expurgati· ab omni culpa, *Bc* puri· animi·,copio- c ·am gratiam, falutemque confert , lie peccatorum, adhuc illuvie fqualentibu· & inquinati) , fbo ipforum vitio atque pravitate plurimum obcfle, non fecus ac falutare· cibi ftomacho bnguenti *Be* male afteifto detrimentum afferunt . Conflat enim apoftuli dodrina tales, qui indigne id fumpferint, judicium fibi manducare β{ bibere. Ideoque parochi & contionatore·', necnon quieumque audiendi· confclfionibut proficiuntur l, moneant , cum publice omnes , tum privatint lingulos, ne ad ncc tremenda mylleria , nifi priu· integre probata confcicntia *Bc* omnium, quorum meminifle operam ledulo dederint, peccatorum fafta confeflione, accedant.

Dc firnitenti^.

XII.

MONEANT parochi omne· myfteritChriftianc religionis initiatos, cum primum, juxta ffaiam , fciciiut improbare malum *Bc* elubditos dumtaxat feratur fententia, ex eo fit, gere bonum, lemcl ut minimum quotannis, & maxime acceptabili quadragefims tempore omnia peccata lua propiio facerdoti confiteri obligato· efle.

Confitendi autem modum , *te* examinande conkientic rationem in Cingulis divinat legi· atque ecdeliz [receptis , *tc* capitalibus vitiis , tanto ftudiolius fideli populo tradere debent pa- E rochi, quanto magis perniciofa illa confuetudo pene apud omnes invaluit, ut (olum a facerdotibus confitente·, idque fatis leviter , interrogentur. Qjizrant ergo imprimis parochi aconhtentibu·, an prius conicientiam fuam dilcufleririt, cofque peccata fua confiteri jubeant: tum demum, liqua fortalfc pratermiflavidebuntur, de iis pro (laru *tc* conditione cujufque interroÎ;ent. Alloqui, quos nullomodo parator ad coil- efitonem , atque meditato· noverint, hortentur, ut cum magna peccatorem fuotum dete* ftatione ac dolore paratiores alio tempore acce» dant. Verum prudentis erit eonfelfatii nofle qui remittendi erunt. chris Π

Sepe pradicent parochi , Chriftiam hominis r>l|. poenitentia contineri veterum peccatorum detenationem, tum eoiumdem facramentalem confelfionem , itemqee facerdotalcm abfolutionem , ac demum fatirfaftionem per *jejunia*, eleemolynas , orationes, & alia pia fpiritualis vitie exercitia l quibus *te* pravi habitui citius el animis evelluntur, *te* boni f.srilius inicruntui

Neminem parochi abfolvant eorum , qui cum precedence confeffione fe ablata reftiruturos , at.t legata .id pia· caufa· foluturos efient polliciti, cum facultas affuiflet, neglexerint. Los excipimus qui in mortis articulo fuerint conftituti t qui tamen admonendi erunt , ut id oneris , fi obierint, heredibus imponunt, vel li convalue tint, quamprimum poterunt, fatisfacunt.

Medici, poft unam aut alteram vilitationem . fub excommunicationis pana exprefla , 8c aim conftitutionibus l'ii quinti lancitir psvnis . jJ egrotonim curationem non accednr , nifi c"' to cognoverint, iplos, poftquam in hunc morbum inciderint, peccata idoneo iacctdoti finite confeflos.

Prrcipimos, juxta concilii Trilicntini decretum, ut nullus presbyter , ne feligioius quidem , confcfliones (arcularium , etiam lacerdotum , audiat: nifi aut parochiale beneficium, aut ab epilcopis per examen, vcl alias idoneus judicatus approbationem, qua g'atis detur, obtineat.

In omnibus cathedralibu. cc.lcl.u, ubi id commode fieri poreri: , pa.iiicntiarius aliquis cum unione praebenda proxime va.atu.eab epifeopb inftituatur, qui magiitc- at, vcl doâor, aut'liccntiatus in theologia , ve', juic canonico, *Bc* annorum quadraginta, aut alia· pr<> ratione Joci idoneus judicatus: quidum cuntc-'hones in ecclefiis audiet, interim ptzicnc in cliolo ccn icitur.

Quando ab aliquo publice, & in muimrum conipeâu crimen commifiuni fuerit, und· allo fcandalo *tc* exempli pravita-c oifenios, commo tofque fuifle non fit siub'tandum , debitam huic, pro culpa ratione , panitent'am publice inju.it. D oportet: ut quos exemplo fuo ad malos morer provocavit, fua emendationis teftitr. xnio ad re ttam revocet viam . Iipifcopus tamen publici; hoc pcenitcntiz genu·, lo aliud lccietnm poterit commutare , quando i:a magis expedite judicavetit.

Cum judicli natura *Be* ratio roll.ilet , ut lij ut nullius momenti fit ablolutio , quam lacerdos profert in cum , in quem ncc ordinariam, nec delegatam habet juiiidnhionem : cumetrafn magnopere adChriftiani populi dilciplinam pertineat , non omnes facerdotes a qi.ibufvis criminibus abfolvendi potcftatrm habet · . fed atrociora *tc* graviora crimjna , peru'ixri fnmtni pontificia , βτ epilcoporum j.loirio reiervail, cnm gravioribus morbis pentiores adi. bcndi tint medici, facl111>fqtie venir maxima li: peccandi illccebra . Sunt tamen, fient accepunui , nonnulli facerdotes , qui terminis fuis non contenti, paflim, *tc* fine difetimine ab omnibus peccati· , quantumvis atrocibus, delinquente, cum maximo fus *te* illotum laictis periculo, abfolvere prriumunt. Nos huic occurrele malo cupientes, prr/enri deceto omnibus parochis *Bc* aliis (acerdotibus confeflionibus audiendis prr icetis, lub excommunicationis pana prohibemus, nc deinceps a peccati· tt criminibus a- c

xiort-

"Jnno (HRisTI »>>

cioribus, quorum cognitionem & abfolutionctti fibi fummus pontifex, lut epifeopus in fuis fynodalibus conftitutionibus, refçrvarunt, quemquam abfolvcre , lcd ejufmodi crimiaum reos, ad «pifeopos luos amandent ut vel ipfi, eaula cognita , eos abfolvant , vel ad fummum pontificem abfol«endos mittant: declarantes absolutionem in prndiàls criminibus , abfque certa , & prreipua faoâiffimi domini noftri pap· , vd propriorum epifeopornm conctflione , per parochos & allos facerdotes , prstciquam in mortis articulo , datam , viribus penitus carere , lc nullam elfe . Omnibus autem eoepifeopis noftris indicimus, ut cafus fibi tefetvatos quamprimum publicari, lc feriptof ab omnibus luis parochis haberi curent. B

Dt ficrtMfa»» txrrtitit

xni.

QUAMVIS facramentum extreme unitionis egrotis fit adminiftrandam , qui in extremum vite diferimen ac periculum duâi ede videntur : tamen non eo ufque differendom eft , dum ager omnibus pene fenfibu.· deftitutus fit.

Quapropter parochis pneelpimus , ut omnes cur* iue creditos frequenter moneant, ne fint hac in re lentiores , lut negligentiores , cum inter eos aliquis periculofe laborare videbitur. C Curent etiam crebris monitionibus 'imperitum vulgus ab illa inani *8t* impia opinione abducere , qua plcnque finiftre de hujus facramenti virtute Tentiunt , perinde ac fi mortem srgris acceleret: cum certum fit, ex apoftoli dodrina, Deum non anime tantum , verum etiam corfion, fi expedierit, virtute hujus facramenti fautem conferre.

Nec vero putent parochi fe omnino officio fuo latl'.feciffe , li egrotis eucharifti* de extreme tinctionis facramenca v folum impenderint · led eos prêter ea adefle oportet morientibus, cofque fandis admonitionibus , *te* plis precibus omni ratione juvare : ut quod eis fupereft vite, in vera Me catholica fide pofliac explere: D ne propter peccatorum fuorum multitudinem atque gravitatem ollo modo de divina mifericornia defperent.

Dt ftcrtetm· wiiail.

XIV.

CUM apoftoli pnrcepto , epifeopus nemini cito mànus imponere debeat , Cinguios provincis noftrc epifeopos hortamur , fedulo monemus, ut iis examinandis , qui ad ordines promoveri cupiunt , accurate ipli per fe incumbant , vel fi legitime impediti fuerint t eorum opera utantur, quos plos dodofque noverint , lc quorum diligenti· atque integritati confidant. £

In eorum autem examinatione , qui ordinandi funt i «c prscipue attendi dc obfervari debent

Primum ne quis ex allena dioeceG · nifi litcraa facultatis a fuo epifeopo accepta proferar , cujus tcftimonio ejofdem probitas ac tnores commendentur , in album ordinandorum referatur.

Deinde nc quis non legitime procreatus, vel aliquo membrorum defeau, *five* infigni defor- A mitate notabilis, vel qui ctatem a fanâa Tridentina fynodo prsftitutam non attigerit , admittatur: idcoque nec fubdiaconus ante vigefimum fecundem annum , nec diaconus ante vigefimutn tertium, nec presbyter antevigefimum quintum promoveri debebit. 'anno' CHaftri «1·μ

Sufpeât etiam de herefi, homicide voluntarii , apoftat· , fimoniaci , confidentiarii , excommunicati , energumeni , morbo caduco laborantes, bigami, ac alii jure interdidi, a factis ordinibus omnino arceantur ·

Prima tonfura nullus initietur, qui laetamentum confirmationis non fufeeperit, vel fidei rudimenta non tenuerit, vel legere ac feriberu nefcierit , vel denique qui ex conjeâura probabili exiftimabitur , ob alium finem , quam ut Deo fidelem dr perpetuum cultum preftet, hoc genus vit· clegifie.

br ne clerici , qui divino minifterio adferipti funt, cum ordinis fui dedecore mendicare, ·ut Cordidum quippiam exercere cogantur, nullus deinceps, juxta SS. patrum decreta, ad factum fubaiacoaatus ordinem recipiatur , nifi prias legitime confiet beneficium ecclcfiafticum, quod fibi ad viAum honefte fufficiat , *8c* quidem fton controverfum obtinere : quod poftea refignare non poterit, nifi aliunde habeat unde commode honefteque vivere poflit Et ne inea re fimus committatur, nullam rclignationem admittant epifeopi, nili prius vere exploratum habuerint, ncncnqum, quod refignandum proponitur, tituli loco non cfle.

Ad patrimonii vero , vel penfionis titulum nullus admittatur , qui nor, fit utilis , aut neceflarius alicui ecclefi· aut plo loco . Sed dc prius perfpiciendum erit , an patrimonium illud vere obtmeat : dc utrum ad vitam illius honefte fuftinendam latis elle poflit . Id vero deinceps vendere, vcl remittere, vel allo quovis modo alienare nufquam liceat , nifi beneficium re ipfa prius obtineat : vcl aliunde habeat , unde vivere poflit.

A fubdiaconatu , ftatim oftloi divini recitandi rationem teneant , neque omnino luperiores illis ordines conferantur , quos per esamen hac infigni dr mortali negligentia teneri conftituctit.

Nullus item recipiatur , nifi literarum fcientia , pro Cujufqire ordinis ratiouc fuerit prsditus , fine qua nec (acerdotium rite adminiftrare , nec faluti cum lu· , tum populi rcâe vacare quifquam poteft I

Ad ordines promovendi modcftic atque probitatis fu· a fuo parocho dr magiftro fcholc , in qua educantur, tcftimonium habeant.

Epifeopi diligentiflime caveant , nc pro collaclatione ordinum aliquid , licet uliro oblatum , accipiant, vcl a fuis accipi permittant . Scribe vero , G nullum eis aliunde affignatum fit ftipendium , decimam tantum unius aurei partem accipere poffint , ubi non viget laudabilis confuctudo , nihil accipiendi : Alioquin jrm in fe excommunicationis fententiam latam cfle fciant.

Dt [itriutm attUrieitaU

XV

MATRIMONIUM hac de eaafa divinitas inftitutmn effe certum eft , ut ca legitima viri dr femin· coajunâione, humanum genus ad Dti gloriam propagaretur , quo eola-

ÛH

ANNO ÇHttSTI ijij.

ft*' demum beatitudiuis particeps fierer , ubi creatorem fuum pie in hac vita & religiole coluillet . Ex quo quidem matrimonii dignitas elucet : fed ex co maxime , quod (aeramenti vim in evangelica lege accepit a Chrifto , ipfius cum ecdelia fanâiftimam , firmiflimamque conjunâionem deiignans . Qu· cania eft, ut conjugibus rite hoc (aeramentum fufeipientibus, gratia Dei verilEme conferatur, fiatque honorabile connubium , *Sc* torus immaculatus, dum alter in alterius mutua benevolentia 8c caritate conquicfcit , atque alienos 8r illicitos amores penitus averfatur . Unde fit etiam ut snat'imonii ftuâus liberorum procreatio con-(equatur, qui ver* fidei 8c religionis cultores, atque parentum virtutis potius , quam fortunarum heredes exiftant . Hanc tamen gratiam hiice przpoileris perdittique temporibus non ita uberem conferri mirandum non eft , cum major hominum pars nihil aliud fibr ferme proponat , quam ut pecudum more , foedas cupiditates expleat , vel divitias 8c opes augeat , nulli propemodum virtutis 8c morum habita ratione , perinde ac li , aut in (ola voluptate, aut in amplis pufleOionibus felicitas humana confifteret. Cum tamen par efflet hujufmodi homines , ad divinam gratiam promerendam , caftillimontm *Sc* innoccntillimorum conjugum Tobi* A- Sjrje fiindimonum pildicitiamque religiuic imitati . Sed cum prxtcrej in matrimoniis contrahendis atque celebrandis multa przpofterc ac perperam gerantur, hominum vitio vcl etiam fuperftitione introduâa , quibus curandis atque fanandis optima , eaque peropportuna remedia concilium Tridcntinum attulit. Idcirco facri ipfius concilii decreta hic elle proponenda , 8c in omni nollra provincia in polleriint fervanda (latuimus. Ea vero funt ejulmodi.

Tatpetli dubitandum non eft , clandeftina matrimonia , libero contrahentium conferlfu faâa , rata *8c* vera effie matrimonia , quamdiu ecdefia ea irrita non fecit, *Sc* proinde jure damnandi lint llli , ut cos lanâa fynodus anathemate dtmnat, qui ea vera ac rata effie negant, quique fallo affirmant , matitinonia a filusfatnilijs, line conlcnlu parentum contracta , irrita elle, *8c* parentes ea rata vel irrita facere polle I ndulominus CanCta Dei ecdelia ex juftilfitnis caulis illa Temper detcftata dI , atque prohibuit. Verum cum (anâa fynodus animadvertat prohibitiones illas propter hominum inobedientiam non prodeffle , *Sc* gravia peccata perpendat , que cx nidem clandeftinis conjugiis ortum habent , prriertim vero eorum , qu! in flatu damnationis permanent , dum , relida priore uxore , cum alia palam contrahunt , *Sc* cum ea in perpetuo adulterio vivunt. Cui malo cum ab ecdefia , qua de occultis non judicat, lucturI I non pofiit Ù nifi efhcacius aliquod remedium adhibeatur : idcirco facti Latetancnfis concilii fub Innocentio III. celebrati velligiis inhzrendo prccipit , ut in pofterum , antequam matrimonium contrahatur , ter a proprio contrahentium parocho tribus continuis diebus feftivis in ecdefia , inter miflarum folennia publice denuncietur , inter quos matrimonium lit contrahendum : quibus denuueiationibus faâis, li nullum legitimum opponatur impedimentum , ad celebrationem matrimonii in facie ecclefi· procedatur, ubi parochus viro *8c* muliere interrogatis , 8c eorum mutuo confenlu intelledo , vel dicat, Ego vos in matrimonium conjungo, in nomine Patris , *8c* Fi-

III.ee Spiritus lanfli : vel aliis otatmr verbis, juxta receptum uniufcojufque provincia ritum · Quod fi aliquando probabilis fuerit (ulpicio , matrimonium malitioie impediri polle , li tres prccefferint denunciationes : tunc vcl una tantum denuntiatio fiat : vcl taltem parocho, *8c* daobus vcl tribus teftibus pre(entibus matrimonium celebretur i deinde ante illius conium mationem denunciationes in ecdefia fiant , ut fi aliqua fubfunt impedimenta , facilius detegantur , nili ordinarius ipfe expedire judicaverit , ut prcdifta denunciationes remittantur , 3uod illius prudentia *8c* judicio (anâa (yno- us relinquit. Qui aliter, quam pralente parocho, vcl allo laccrdote, de ipfius parochi, (eu ordinarii licentia, 8s duobus vcl tribus teftibus matrimonium contrahere attentabunt , eos fauâa (modus ad fic contrahendum omnino inhabiles reddit , *8c* hujufmodi contraâus irritos *8e* nullos elle decernit, prout eoa prefenti decreto irritos facit *8c* annullat. Infuper parochum vel alium facerdotem , qui cum minori teftium numero , *tc* tcftes, qui fine parocho vel facerdote , hujufmodi contraâui interfuerint , necnon ipl<>'. contrahentes , graviter arbitrio ordinarii puniu przcipit I

anmq CHB.1STI ·>l|·

Przterea eadem (anâa fynodus hortatur , ut conjuges ante bcncdiâioncm facerdotalem , in templo fufeipiendam, in eadem domo non cohabitent: ftituitque benediâioncm a proprio parocho fieri: neque a quoquam, nifi ab iplo pa-'ocho, vel ab ordinario licentiam adptkdiâatn benediâionem faciendam, alii facerdoti conexdi polle , quacumque confuetudine etiam immemorabili, quz potius corruptela dicenda eft, vcl privilegio non obftante . Qpod G quis parochus, vel alius facerdos, five regularis, five (zcularis fit, etiamfi id fibi cx privilegio , vel immemorabili conluetudine licere contendat , alterius parochi· fponfos fine illorum parochi licentia, matrimonio conjungere aut benedicere aufus fuerit, iplo jure tamdiu fu(penius maneat, quamdiu abordinario ejus parochi qui matrimonio intereffle debebat, leu a quo beoediâlo (ufeipienda erat , abfolvatur.

Habeat parochus librum , la quo conjugum &* teftium nomina, diemque *8c* locum coalisât matrimonii defcrtbat , quem diligenter apud fe cuftodiat.

Puftremo fanâa fynodus conjuges hortatur, ut antequam contrahant vel (altem triduo ante matrimonii confummationem , (ua peccata diligenter confiteantur, *8c* ad fanâiflimum cochanfti· (aeramentum pie accedant.

Si qu* provinci* , aliis, ultra przdiâas, 'laudabilibus confuetudinibus , *8c* ceremoniis, hac in re utuntur , eas omnino retineri, fanâa fynodus vehementer optat . Ne vero hzc tam (alubria przcepta quemquam lateant, ordinariis omnibus przcipit, ut cum primum poterunt, curent hoc decretum populo publicari ac explicati in fingulis fuarum nictcefam parochialibos ecclefiis : idque in primo anno quam (zpiflime fiat : deinde vero, quoties expedire viderint. Decernit ioluper, ut hujuimodi decretum in unaquaque parochia fuum robur , poft triginta dies habete incipiat , a die prime publicationis in eadem parochia faâ* , numerandos.

Nos ergo cum decretum hujufmodi , ut par eft , obfervari maximopere velimus , parochis omnibus przcipimus , ut ter quaterve divfrlis diebus , quibus in ecdefiam major frequentia populi ad facra myftcnaconvenire (olet, de-

ar-

ANNO CHRISTI I>*J.

cretum illud palam *tc* manifefte legant, ne qua poflit ab ullo ignorationis cxcufatio legitima pretendi : fed A primo quoque dominico die cujufque menlis hujufce anni, ac deinceps cum expedite videbitur , idem hoc decretum publice recitent , *tc* quzeumque in eo przfcripta funt , fequantut aceuratiflicee. Alioqui noftro A coepifeoporum arbitrio libi mulâam irrogandam efle meminerint I

Ab adventu domini ufque ad epiphaniam , A a feria quarta cinerum ad oâavam palchatis , nulle nuptiz lolennes celebrentur , quz reliquis, extra ifta , temporibus pcruiittiiniiir

Bcnediâionem nuptialem in facie ccclefiz ante vel poft miflarum celebrationem, a quarta hora matutina , .ufque ad meridiem fiefi B przcipimus poft ptandium veto J aut noâu celebrari vetamus .

Ut autem obviam eatur fraudibus erronum , & vagorum quorumdam hominum , qui plures in divcilis locis uxores ducere tentant : parochis omnibus prohibemus , ne hujufmodi vagos A ignotos homines ad . matrimonium recipiant , nili prius diligentem dc lis inquifitionem fecerint , *tc* re ad ordinarium delata , facultatem ab eo illos admittendi obtinuerint . -r

Moneantur quam fzpiflime fideles Chriftiani a fuis parochis , ne hzrcticis , *tc* hominibus 3 fide & religione catholica alienis, filios A filias fuas in matrimonium collocent : talI. C bus enim conjugiis (quod dolentes referimus) permulti naufragium udel fecerunt.

Contra maleficia , qua in celebratione nuptiarum nonnunquam exercentur , parochi admoneant conjuges , quemadmodum eadem 'I ridemini lynodus eos adhortatur , ut antequam contrahant , vel triduo faltem priufquam ad matrimonii ufum accedant , fua peccata diligenter confiteantur , *8c* facrofanfto eucharifliz faciamento communicent . Hujufmodi namque maleficia A przftigiz , fzpe contrahentium vitio, Deo ita permittente, vim habent .· ut qui indigne , vel etiam fuperftitiofe , aut intemperanter hoc facramentum (ufcipjunt meritas flagitii fui panas luant , *tc* facramenti gratia D priventur , qui eo non tanquam facramento fassâe ac reverenter utuntur .

Matrimonium inter confanguincos ad quirlum ufque gradum inclulive , a faeris canpnibus pronibetur : frat,er A foror in priori gradu numerantur , filii eorum in lecundo , nepotes & neptes in tertio , pronepotes vero A proneptes in quarto .

Si quis tamen in ptinso , fecundo , tertio , quartove gradu exiftens , eam ducat , quz in quinto fit gradu , legitimum eft eorum matrimonium : nam gradus remotioris potifiimum ratio habetur .

Cognatio quoque *tc* affinitas fpiritalis impedit matrimonium , quz quidem in .baptif- E sno , ut jam diâum eft , contrahitur inter baptixantem A baptisatum , ac utrumque baptitaii parentem : inter fulceptores A fufseptum ,. ac etiam ejufdem patrem A manem I

Ea autem Cognatio , qus ex confirmatione .contiahitur, confirmantem A confirmatum, Ilinique patrem A matrem ac tenentem feu patinum non egreditur .

Impedimentum vero , quod propter affinitatem n fornicatione eontraâum inducitur , A matrimonium poftea faâum dirimit , ad eoa A tantum qui in primo A fecundo gradu conjunguntur , rcftringuur. anno" CHRISTI

Juftiliz publiez honeftatis impedimentum , s>ll. ubi fponfalia quacumque ratione valida non erunt , S. lynodus Tridentina fuftulit I ubi autem valida fuerint , primum gradum non esccdunt .

Dt tfifctfii .

CUM vita epifcopi, forma & exemplum totius giegis cffc debeat , ut accurate uterquc apoftohis precipit , in primb eos curare oportet, qui hoc facrum myftcrium (ufcipiunt, ut ha iobrie , carte ac pie Vivant , moreique fuos omnes componant, ut reliqui ab eis virtutum « bene vivendi c«tripla petere poflint : ailiduc memores , non ad propria commoda , non ad divitias , aut luxum , fed ad labores A follicitudines , pro Chrifti grege fibi commiflo , ad Dci gloriam fufcipiendas vocatos efle I

Quapropter exemplo patrum concilii Carthaginenlis , merito A pie jufEt fanât fynodus 'I ridentina , ut epilcopi lupcileâill , & menfa frugali contenti lini , atque adeo in reliquo vite genere, ac tota familia caveant , nc quid appareat , quod ab hoc fando mftituto lit alienum , quodque non limplicitatem , pietatem , divini cultus ardorem , A vannatis mundique contemptum pne fe ferat .

Sint etiam dc domcfticordm moribus A- vita folliciti, nec ex alienis vitiis turpem contrahant infamiz notam , cyrentqiie ut ex famulis, qui laici fuerint, vefticu moderato A decenti utantur .

Ad excludendum autem fabulas loquia, lectio factarum kripturarum meolz adhibeatur , quz, dum corpus alitur , fua quoque animo alimenta fuppediter .

·In facrarum literarum tdeditatione , A in his quz ad cicditum fibi munus fpcCtanc , aifidue vertentur , A Izculatibus autem A prophanis negotiis , A omnibus , jpua ordini · officioque fuo non conveniunt , penitus abftmeant .

Sciant autepi omnino eis interdidum , ne cx redditibus ecdefiz , qui Dei proprii funt , confanguineos"iiimi!iaiefqiie luos locupletiores efficiant , cum apoftolorum canonibus id advertetur. Si tamen illi rerum peniryla premantur, lis ut pauperibus, quz neceflaria videbuntur, diftribuanr , dummodo nihil iplorum,,caula dilliipent , vcl diftrahant .

Sciant omnes, qui ad dignitatem epikopalem fuerint elcâi , ex decreto fanâi concilii Tridentini, G munus confecrationis intra tres mentes non filfceperint , ad fruâuum perceptorum reftitutionem fe teneri . Quod G infla totidem menfes id facere neglexerint, ipfo jure ecclefiis privatos efle I ConTecraljfljrcro , li extra Romanam curiam fiat, in ecdefia, ad quam promoti fuerint, aut in provincia, fi commode fieri poflit, celebretur .

. Nulli deinceps epikoporum fint vicaiii, quin re ipla lint facerdotes. Qui autem hac vice fungentes adhuc in inferioribus oidinibus funt conftituti, ad facerdotii gradum intra annum promoveantur. Alioqui ad vicarianis adminiitrationem inhabiles cenitantur .

, Ut autem ıα pofterum felicius, quam antea,

ANIvcr " CHRISTI '>"f·

prafertim ex quo fublat* fuerunt eleâiones , ecclefiis cathedralibus & monaftctis provideatur, regem Chriftianiflimum per vifcera mifertcordiz Det , ac per Chrifti fangumem obfecrarnus atque obtcftamur, ur pro lua in Deum *iinguifri* pietate , a<l Iplius Dei gloriam , *tc* ecclefia ifttlttatem, nccnon ad cxolvendam maxima religione conlcientiam luam , facultatem eligendi idoneos & utiles paftorer cedefic reftituat .

Dt tufitiili, C7' rrr/r,tiaram *reibtdm-*
Ilv» , ⩔ (tllfimAnmt .

XVII.

QUONIAM dignitates m ecclefiis, pr«fertim cathedralibus, ad conics vandam augenuamque ccclcliafticam difciplinam fuerunt inftitutr, ut <|bt eas obtinerent , pietate praecellerent, aliifque exemplo in omni genere virtutum edent , atque cpilcopoi opera 8c officio juvarent : merito qui ad eas affumuntur , tales elle debent , qui fuo muneri plene ac integre rcfponderc poflint .

Proinde facra Tridentini concilii decretis recolentes ftatuiinus, ut nemo deinceps ad digni, tales quafcumque, quibus animarum cura fubeft , promoveatur , *nili* qui faltem vigelimum quintum ztatta annum atugent , A· m clericali ordine verfatus , doctrina ad luum munus cxcqucnduin ncccffaria , & morum integiitate commendetur .

Nemo etiam in pofterum ecclefiis cathedralibus, ad ranonicatum aut dignitatem admittatur , nili eo rudinc lacto, quem illa dignitas , aut prxbcnda icquirit , jam lit initiatus , aut ejus ztatis lit, ut intra annum initiari valeat : & quoufque ad ordines lacios promotus tuent, in inferioribus chori labidius fedeat, neque in capitulo lutiragium habeat , aliafque pernas iribcat, juxta conlitutioncm concilii Viennen. lis , in concilio I lidcnciuo innovatam : quas conftitutio 'il .illis quoque collegiatis cccicfiis , nedum m cathedialibus obiervetur : ncc deinceps ad dignitates , quibus nulla animarum cura lubeft , in cathedialibus , collegiatifque ccclefiis aliquis clericus , licet alioquin idoneus adlcifcatur qui vigefimum iccundiun ztatis fuz annum non exegerit .

Recepti vero canonici, vel ad dignitates admiffi , qui jam funt in ea state, ut promoveri poflint, moneantur, ut intra tempus ipfis a jure prafixum , ordinibus facris lequitiris initientur. Quod li monitioni parere neglexerint, hoc tempore ciapfo , fuarum prabendarum vel dignitatum fructibus per capitulum juxta factorum canonum finitiones priventur.

In omnibus vero ncpleflis cathedialibus , omnes canonici , tk'alii officio divino addicti, fint vel presbyteri , vel diaconi , vel ltibdiaconi . Epifeopus autem ex confilio capituli ftatuat, quot presbyteros, diaconos, 8r (ubdiaconos quique fua ecclefia habete debeat : ita tamen ut dimidia faltem pars presbyterorum fit . Ubi vero confuemdo laudabilior habet , ut piurcs , vel omnes fint presbyteri , omnino fervetur .

. Non hceat lis , qui in ecclefiis cathedralibus , aut collegiatis , dignitates , canonicatus , *tc* prjtbendas obtinent , cujuslibec ftatuti aut eonfuetudinis ratione ac praetextu , ultra tres meofes ab eiidcm ccdcilu abefit . A nihil linen propterea detrahi volumus lisconftitutionlbus , qust longius· fervitis tempus requirunt. anno ' CHRISTI ll*l·

Diftributiones il tantum percipiant, qui ftatis horis divino officio interfuerint : reliqui vero (nili quos infirmitas feu jufta 8c rationabilis corporalis neceflitas , aut evidens ecclefi* utilitas excufat) iildetn priventur , quantumvis obtient qualibet ftatuta & confuetudines contraria.

In iis vero ecclefiis, in quibus pull* funtdiftributiones quotidiane, vel ita tenues, ut verifimiliter negligantur, tertia pars fruâuum le quorumcumque proventuum lt obventionum tam dignitatum, quam canonicatuum, perfonatuum, portionum *tc* officiorum in eas convertatur, at-3ue inter eos dumtaxat, qui divinis intererunt, iftribuatur. Si quis tamen eorum , qui digni» ates obtinent, quibjis de jure vel antiquaconfuetudine, nullum cosnjtetit officium, *fed* extra civitatem curam habent animarum , eidem incumbere velit, tunc pro tempore , quo in curata ecclefia refederit ac miniftrarit , prcdiâarum diftstbutionum fiat particeps, ac fi praeiens fit, ac divinis interfit.

Archidiaconi vero , *tc* ceteri omnes , qui di> gnitates, perfonatus *tc* officia , in ecclefiis ea» thedraltbus *tc* collegiatis obtinent , quibufquc aliqua jurildiâio , admintftratio vel officium proprium attributum eft , ad refidentiam & muneris'ful funâionem, per amiflionem fruâuum, vel etiam privationem ipfarum dignitatum, perfonatuum& officiorum ab ordinatiis compel, lantur .

Ut paternae incontinenti* memoria a locis Deo confccratis, quos masime puritas, fanftitalque decet , longiflime arceatur , non liceat clericorum filiis, qui non ex legitimo natifunt matrimonio, in ecclefiis, ubi eorum patres prehendam, beneficium , vel officium aliquod eccictiafticum habent , «ei habuerunt, quodeumque etiam diflimite beneficium obtinere , ncc *in* iirecclelin , quomodocumque miniftrare, ncc penliones ex fluâibus beneficiorum , qus parentes eorum obtinent , vel alias obtinuerunt , percipere .

In choro colloquia nulla permittantur , fed omnes pie ac devote divino cultui fint intenti . Qui contra fecerit , nili monitus quiefeat, privetur ejus hora diftributiooe, *vel* graviore perna mulâetur.

Dum pfallitur, canonici omnes *tc* facellani (nifi per invaletudinem aut aliam legitimam caufam impediantur) pfallant, nec maneant in fuis fedibus otiofi : neve putent fe officio fundos, fi vicaria tantum opera cultum divinum celebrari curent.

Preces 8c divina officia non curfim *te* feftinantef , fed devote, attente *tc* graviter in choro omnes recitent, perpetuo memores tremende illius propheta fententia: Malcdiâus qui facit opus Dei negligenter.

Ecclefiarum cathedralium vel collegiatarum canonici , ac *eiidcm ecclefiis* infervientes , almucis 8e cappis nigris, quas canoniale· vocant, aliifque veltious Sc ornamentis, quibus pro tempore de jure vel antiqua confuetudine veftui debent, induantur St ornentur . Alioqui diftiibunonibus quotidianis priventur , aut gravius, ti contumacia accefierit, puniantur.

Ut autem offenfiones *tc* fcandala , qua ex contubernio, atque conviâu hominum ecclefiafticorum cum laicis, pnrfcrtimmatiimqMo jun-

a*.

ôis, oriri folent, tollantur ? ncc,liceat canoni- A exemplo atque boitatu ad id ofliciuo* incitare
› 4Ul domos canoniales habent , in z'dibur Audeam
laicorum habitate, ncc quas habent a capituli» Ut autem de inis ovibus rationem-, cum ne-
ullo aodo illis locate . cede fuerit, reddere poffint, fingulis annis qua-
tuor libros feu indices conficiant.
In quotum uno baptizatoruas *Sc* fufelplen-
tium parentumque nomina cum die *Sc* anno
deferibant .
In altero contineantur omnes, qui flatato ab
ecclefia tempore ad confeflionem & communio-
nem venerint.
In tertio recenfeantur , qui matrimonium in
facie eccleli* contraxerint , fecundum formam
facli concilii Tridcntini .
In quarto mortui &fepultursa Chrifliane tra- B
diti enumerentur.
Diligenter vero fervare Audeant , qo« antea
przfcripta funt de celebratione matrimonii.
Ubi vero parochialium eeelefiarum fruâus
adeo funt tenues & exigui, ut ad vitam refto-
rum fuftentandam minime fufficiant , curabunt
epifeopi ex pneferipto *Sc* autforitate SS. conci-
liorum , alia quacumque beneficia, modo non
fint regularia , hujufmodi ecclefils anneâere ,
& incorporare, vel viciniores etiam parochiales
ecclefias unire.
Quod fi ea ratione illis cqpfuli non poffit ,
iidem epifeopi efficient, ut vel per primitiarum
aflignationem, *Sc* competentis & congrue por-
tionis ex omnibus eque decimis , qu* in illis
parochiis colliguntur, conibtutioncm , aut per
parochiauorum fymbola ac collectas , aut qua
commodiori eis videbitur ratione , ita earum-
dem eeelefiarum redditus augeantur , ut reéto-
rutn neccffitatibus iufficiant.

Dr fiftorunt rtfiitrt'i .

XIX.

BONI palloris munus cfigregem fuumagno-
licere, eumdemque pafccrc , & ab injuria
prohibere : quod minime facere poliunt , quos
contingit ab ovium fuarum caulis diutius aofff-
fe. Mento i.aque S. fynodus Tridcntina vete-
rum patrum decreta innovans iinxit , omnes
eeelefiarum cathedralium prztei Aos przfentes
luis ecclefiis & dicecefibus adelic, ac in eildem
relidere debere : neque ab eildem, nili ex cau-
fa neccffaria, & ob evidentem eccleli* utilita-
tem , qu* a metr0politano , vel co abfente ,
ab antiftite antiquiore , fyngrapha feu feripto
approbetur, abeilc pofle. Eos autem, quiprs-
ter caulas ab eodem concilio exprefla» , abfue-
rint, prztcr mortalis peccati cumen, quod in-
currunt , pro rata portione ablenti* , fruâus ec-
clefiarum , quibus przelle deberent , percipere
qon polle , led eos in fabric* utilitatem , vel
pauperum ufum conferendos effe.
Nos igitur cum tam falutare *Sc* neceflarium
decretum aliaque generis ejufdem, ad quorum-
cumque paftorum afliduitatem feu refidentiam
pertinentia, velimus in noftra provincia diligen-
tiffime oblervari, (latuimus ut qui proyinci* no-
fir* epifeopi , in ecclefiis fuis non refederint,
atque legitimam ablenti* caufam metropolita-
no , vel antiquiori epilcopo nqn probaverint,
teneantur fruâus temjsoris , quo abfuerint, in
inflaurationem eeelefiarum , li qus deftiuâ*
forte fine, vel fi integrz, partim in fabric* uti-
litatem , partim in paupetum *Sc* feminariorum
ulus line ulla diminutione impendere.

Qi* omnia ut line ulla dilatione *Sc* fraude
fiant.

CHRirrt ii«;. CHAKTI sj»|.

Dr frruhu .

XVIII.

PAROCHI, qui in pattern folicitudinis 8r
gubernationis eeelefiarum ab epifeopis vo-
cantur, diligenter muneri fuo attendere debent,
not ignari ptzcipuas oflicii fui efle partes po-
pulum in Dei lege atque voluntate inftruere,
iaci amentis ecclefiallicis reficere atque contnu-
nnc , facras ad Deum pro eo preces fundere,
A- laudabilis vits exemplo viam (alutis prae-
monftiare .
Sciant igitur parochi ad oflicium i'uutn per-
tinere per fe vel alios , li legitimo prspediti
fuerint impedimento , populum fibi commilium
ea omnia docere, qus quilibet fidelis Chriflia-
nus credere, facere, *Sc* fperare tenetur ad ster-
nam gloriam confcquendam . Qus omnia po-
tiflini.im fymbolo fidei, decalogo , atque prs-
ccptis ecclefi* , *Sc* oratione dominica compre-
henduntur .
Pioindc prreipimus iifdem , ut fingulis die-
bus dominicis Latine fymbolum fidei, domini-
cam precationem, falutationem angelicam , de-
calogi *Sc* ecclefi* prscepta, *Sc* confeflionem ge-
neralem, ita clare *Sc* dtftinâe pronuntient , ut
populus lingula eorum verba percipere , *Sc* pro-
nun.iando facile fubfequi pollit , eadem lub/
inde planius , *Sc* latius vernacule interpre-
tando .
Itidem quoque parochis injungimus , ut fre-
quenter etiam lingulos moneant , teneri cos ,
hzc fçire *Sc* intelligere : atque in idipfum in-
cumbant confcilores crebro pernitentibus fidei
4 rudimenta in memoriam reducendo : eos vero,
qui hxc difeere neglexerint , tanquam proptis
falutis immemores admonere, & graviter objur-
gire non ccilent .
Parochi etiam fingulis fefti» diebus aliquid ex
catcchifmo Tridentino (quem Latine & Gallice D
auftoritate noftra editum penes fe habere ipfis
injungimus) populo proponant de iis rebus ,
quas node Chrillianorum omnium intereft : ut
fciant fideles quid complectantur articuli fidei,
quid contineat decalogus, quid ipfi petant ora-
tionem dominicam recitantes, quis facramento-
rum lit numerus , quz vis corumdcm ac pote-
ftas *Sc* quis effeâûs .
Priulquam etiam populo (aeramenta mini-
ftrent, eorum vim &ufum, pro captu fideliutn
exponant , ut fciant quid futeipere , & quem
inde fiuitum referre debent .
Obfervent infuper fui gregis vitia, *Sc* commu-
nia vel propria cujufque peccata , iifque corri-
gendis cum omnimanfuetudsne *Sc* caritate , cum E
publice omnes , tum priva.im fingulos admo-
nendo, diligentiam adhibeant.
Si qui contentione difcOrdes fuerint ,*vel odia
in le v.iciffim fufccperint, aut timultatcsexercue-
rint, curent eos quam primum ad pacem Bc^ra-
tcinam concordiam revocare.
Inquirant przterea fludiofe de pauperibus
fnz parochi* , przfertim de puellis nubilibus,
. de viduis , orphanis , pupillis , zgrotis , fc-
nio confeCtis , alliique purlonis tempoiali vel
fpirituali milericordia indigentibus , quibus
Sc ipfi pro viribus opitulati , *Sc* allos fuo

— CHRISTI If«j.

liant, ftatuimus, ut lingulis *(cx* menfibuscapitu'um cujufquc *ecclcfiz* metropolitanuas, vcl eo abfcnte. antiquiorem provincia epifeopum, de abfentia fui epiicopi certiorem faciat.

Eadem omnino etiam, quoad culpam^ & amiffioncm fruduum , de parochia *te* aliis qui bufeumque beneficium eccicliafticutn, cui adjunct* cft animarum cura, obtinentibus , declaramus atque decernimus . Ita tamen ut quandocumque ii , caufa prius per epifeopum cognita •r probata , abfuerint , vicatinm idoneum ab ipfo ordinatio approbandum , cum debita mercedis aflignatione relinquant. Difcedendt vero facultatem, quae feripta conflet, gratifque concedatur , ultra bimeftre fpatium I nlli gravior caufa longiorem temporis prorogationem poftiliet, nequaquam obtineant.

Quoniam vero complu: ium ca cft contumacia, ut neque SS. conciliorum decretis, jjeque epifeoporum iuoluin cdifli. moniti adduci polfint, ut in ecclefiis, quarum frtuSus injuitc percipiunt, refideant: ftatuimus, ut' epifeopi ftatim lingnios quoique , qui in fuis civitatibus & dioecelibus beneh-ia curae annexa tituli nomine feu commends jure obtinent , five prrfcntcs fint, live abientes , moneri *te* per cdiâum citari quam primum curent: ut ad certum tempuspro locorum diftantia &' perfonaium conditione przlfituendum ad eadem beneficia revertantur , ibique continuo refideant, *Sc* munere fuo, ut par eft, fungantur , & contra contumaces ad poenarum exccutioncm , prout facris Tridentini concilii decretis iancitumeft, diligenter procedant, eofdem per cenfuras ccclefiafticas, *Sc* fequeftrationem, *te* lubtraâionem fruftuum, aliaque juris remedia etiam ufque ad pnvationem ad debitam relidentiam compellendo . Ubi vero legitime ad privationem deventum fuerit, alii idonei Se benemcnti in eorulp locum, fervata przfcripti examinis forma, fubftituantur .

Epiicopi etiam ceterique beneficiorum difpenfatores atque largitores nulli deinceps b-- ncficium curatum vcl relidentiam requirenti conferant , nili prxftito prius per cum jurejurando Ic afliduum in co futurum , fetnpetque commoraturum.

Dc -vetii Jrviiu frclicxticxc

XX.

/'"**XIfjrmm** X-X

inter praecipua epifeopornm paftorumqnc munia , jure verbi divini prardc itio numeratur , proptbrea auétoriratem lamfti concilii Tridcnriiii, veterumque patrum fecuti, KR. coepiicopos nôErds imprimis monemus *tc* hortamur, ut iplitr.et in fuis ecc'eins tam neceftarinm munus obeant, aut ii in conferentia rcre prrpeditos *ic* noverint , viros idoneos probitate , doctrina &: religionis ardore praftantes, ad.sileant. qui el fh parte vices luas gerant.

Parochi $·' qui quomodo cuiam animarum impolitam habeor , ipii etiam per le , vcl fi legi time impediti fuerint, per alios, faltem omnibus diebus dominicis, folenntbus diebus feftis, populum (ibi commiiium pro fui ingenii viribus *Sc* aud.topum capro , erudire ab epifeopir fuis compellantur.

Sed quoniam plerique parochi , aut ipforum vicani minas apti funt , &c idonei ad ea meditandi *Se* proponenda , qux ad plebis inftirutionem faciunt , idcirco ftatuimus , ut finguli reftoies 8e vicarii eccleliarum hujus provincia , aliquem

A librum lingua Gallica eaitusa a nobis *Se* RR. roepifeopis noftris approbatum penes fe habeant, in quo evangelia texius anni ,& ratione* adminiftrandorum (aeramentorum explicentur, nc ia eo publicis denunciationibas. fee pronis miffarum, *te* in adminiftrandis facramcnttautipoifint, tantifper dum a nobis , decreta hujus fyaodi homiliarius liber publicetur. ahho' CHilini i>»s·

Prrcipimus autem omnibu* parochis *Se* vicariis ecdeliafticis , quicumque tandem fuerint, Ut, editis in lucem illishomiliis 8rconcionibus, ex feripto in pronis recitent diebus dominicis ac feftis folennibus homiliam officio dici propiiam, & accommodatam.

Cum autem ex evangelica *tc* apoftolica dofirina , nullus , nifi legitime miflas , verbum B Dei predicate poflit , ac debeat : quandoquidem ipfe Chriftus non nifi a patre miflus , neque apoftoli, nifi ex inftituto Chrifti atque pr«cepto id munus fufeeperunt : proinde nos evangelica & apoftolica regule ionitentes ftatuimus , atque pracipimns, ne quis, five fit fecularis , live regulatis publice ad populum vciba facere de religione audeat, nifi ab epifeopo facultatem *tc* mandatum id fpeciatim munus obeundi in (criptis habuerit.

Quinimo vetamus, ne quis parochus aut vicarius in pofterum ex fuo ingenio contionari 8s evangelism interpretati prrfumat , acequam * fuo epifeopo examinatus, ad id iJonens repertus fuerit , & in leriptis expreffam concionandi C licentiam habuerit- Sed illis fatis fit , homilia* a nobis & coepifcopis noftris approbatas I ex feripto, poprio recitare.

Interea vero dum paftores *te* parochi linguli in luis ecclefiis relidere compellentnr. *te* faccrdotes ad divini verbi przjttcationem idonei omnes efficientur , fubfidioque quod ex feminari» expeâatur , juvari poterit ecclefia , ftatuimus, ut quilibet epifeopus in fua diacefi eligat quinque vcl fex aut plores, pauciorefve (proutmagis expcdic videbit) praedicatores, lire fecularcs, live rcligiofos , quibus id oneris imponat , ut parochias obeuntes , finguli in eo ar. chipresbyteratu , vel parte dicecelis , que illis P dcfignabirur , fame propemodum eneCtas Dei oves falutari verbi divini pabulo rcficiint.

Ad eas autem res conficiendas , atque alimenta praedicatoribus fuppeditanda conlu'tlifimum (omnibus approbantibus) vilum *tint , u:* quod in communem vertitur utilitatem, communibus omnium impentis efficiatur : stque ex linguin beneficiis, unus aut alter folidus, juxta ejus pecunis rationem, quz regi lubvenrioms nonine loivttur , defumatur.

Poterunt tamen epifeopi cum deputatis fuar dihecefis (ummam feme! ad cara rem conflitutam augere vcl minuere, prout iplis opportunuoi Ac necelfarium videbitur.

Quod autem ad rationes diftribuend«8r exi E gendz ejufmodi pccuniz attinet, epifeopus provldebit ex conlilio duorum canonicorum , quorum alterum ipie eliget, alterum vero canonici in capitulum convocati, itemque ex conlilio duorum aliorum, qui e e'ero civitatis erunt , quorum quidem alterius lirrnliter ad epilcopum , alterius vero ad clerum elcâio pertineat.

Caveant fummopere praedicatores, ne in firs concionibus fabulas, jocos , diifteria, Ar lcoa.mata , quibu. rlium excitetur , lntermifcej-i: : contionatoris enim eft, non rifum mover , ici licrymas auditoribus excutere.

Videant etiam ne concionando aliquid con-

ANNO CHKitTt >>s].

tuoseliofe adverfus prsfcâos ecclefiafticos *Sc* cl-»*le» magifttatus , unde in odium & concernptum apud populum adducantur , proferant . quin potiar aiMitom moneant, ut praspofitis etiam dyfcelix pateant & obediant, a Deo affiduis precibus efflagitantes , ait eorum animoa ad fui officii *tc* minifterii partes omnes ad Dei gloriam *St* populi fui falutem obeundas excitare & impellere, pro fua in gregem Tuum pietate *Se* mifericondia, velit.

De vit4 O' mtriiui citrutrwn.

XXL

QUANTO quis honoris gradu atque dignitate przftat, tanto ceteris omni genere virtutum debet excellere· Ejus enim vita omnium oculis fic expofita eft , ut inde bene vel male vivendi communiter exempla duci foleant . Ex quo, ut vitioli principes, fic flagitiofi facerdotel , perniciofe de republics merentur , quod non folum, uti rede quidam ait , vitia concipiunt ipG , fed ea infundunt in civitatem: neque solum obfunt, quod illi ipfi corrumpuntur, led etiam quod corrumpunt, plufque exemplo, quam peccato nocent: przterquam quod efficiunt, ut tpforam dignitas per fe preclara atque laudabilis, odio atque contemptui apud impium vel malitiofum hominum genus haoeatur. Ideoquecierici, qui in fortem domini vocati funt , non folum ab omni vitiorum turpitudine longiffime abeffe, led etiam omni virtutum genere ornari debent, fpedaculum fadi (ut aitapoftoius)mundo, angelis , *Sc* hominibus , nemini dantes ullam offenftonem , ne vituperetur ipforum mimfterium , fed in omnibus exhibentes femetipfos licut Dei miniftros.

Clericos geftu , vultu , habitu , *8c* veftitu , ftatum *Sc* ordinem fuum profiteri decet . Quapropter omnibus , qui facris ordinibus initiati lunt , vel qui benencia ecclefiaftica etiam limplicia obtinent, przcipimus, ut intra menfem , poft harum Conftitutionum promulgationem , tonfuram 8r habitum clericalem ,. ordini fuo atque dignitati congruentem gerant: alioqui mulaentur privatione reddituum ecclefiafticorum illius anni, quos epifeopus pro luo arbitratu piis rebus attribuet.

Veftes eorum fint talares, neque foris, neque domi vcftitnento aut ornamento ullo ferico, altenufva, quam nigri coloris, nifi caufa dignitatis id eis liceat, ullo modo utantur.

Indufia ad collum *tc* ad manus crifpata , & in multiplices Gnns contraâa , aut arte elaborata ne deferant: nec caligis tumentibus ac diffedis, aut ferico ornatis utantur.

Denique in omni veftitu *tc* habitu clericali, nec affectata *Se* immoderata cultus *St* elegantias diligentia, nec iordes. *Se* nimis abjeâaincuria appareant.

In incvfiu quoque modeftia, 8t mentis maturitas appareat: incondita enim *Sc* levis compotitto corporis, animi incompofiti *Sc* male (enati indicium eft I

Clerici numquam perfonati incedant , neque comoedias , fabulas , choreas , vel quid aliud ludicrum , ex iis qu· ab hiftrionibus exhibentur , agant , ve) fpeâent , ne vifus *tc* obtutus facris myftctiis dicati , turpium fpeâaculortim contagione polluantur.

Ab alea, triferis, chartis, *tc* quovis alio vetito & ludccoro ludo, cum privarim , tum publice penitus abftineant. Comeflationibas&minus honeftis convivilis numquam internnt : forum , mercatus , androncs fugiant : ncc fabernas *tc* diverioria, nifi longioris itineri» neceffitate, unquam ingrediantur. Ainal cHxug l)*a>

Ab omni quoque turpi *tc* vili mintficrio abftineant . Idcoque nemo clericus in facris conftitutus , vel beneficiatus , minifter laicorum fiat, nec in rebus eorum procurator , aut difpenfator exiftat, nec in alicujus familia auceps, venator, promas , cellarius , coquus , feminarumve affecta fit, neve aliud ecclefiafticadignitate indigium , 8t a jure clericis mttrdiaum miniftettum exerceat, Qui veto monitus a talibus non defiiterit , excommunicetur , aliifque poenis canonicis puniatur.

Profanis item *Sc* fzcutaribiu negotiis nullo modo lele immifeeant, negotiationem fugiant, & pnedia aliena lucri caufa ne conducant, nulloque pado mancipes csiftant.

Avaritiam, ftudiumque pecuaIz, quali matrem omnium criminum vitent, honorum gradus per ambitionem non fubcant : dolos *tt* conjurationes atquf perjuria caveant : odium, invidiam, lites, jurgia, zmulationes atque obtredationes fugiant foedam *Sc* illiberalem aflentatienem deteftentur. Non lint fcurne, non parafiti, non faceti & dicaces , neque profanis *Sc* fzcularibus ineptiis rifum ulla ratione captent, obfeoenitatem verborum ficut & operum exeerentur . Superioribus , *Sc* fenioribus debitam exhibeant reverentiam *Sc* honorem , neque ullo jadanti» ftudio fe attollant . Poftremo omni ftudio *Sc* dodrina, pfalmis, hymnis, canticis fpiritualibus, jugi exercitatione incumbant. Tales enim debent cfle , qui divino cultui *Sc* ecclefiailicis mimfterlis exercendis le dignos exhibeant , ut dum fcientic operam dant , dodrina gratiam populis adminiftrent.'

Ante omnia vero munditiam cordis & caflitatem corporis tanquam proprium *Sc* przcipuum clericorum ornamentum omni ftudio fervareftudeant, *Sc* ab omni fornicationis *Sc* incontinentis fufpicione famam fuam integram, libctamque cuftodianc.

Nec concubinas aut aliasmulieres, de quibus propter srtatem , inverecundism , aut anteada vita turpitudinem finiftra fufpicio poflit haberi , in domo vel extra detinere , aut cum illis ullam confuetudinem habere audeant: alioquin panis a facris canonibus vel ftatutis ecclcfiaimn impofitis puniantur.

Quod fi a fuperioribus moniti ab iis fe non abftituerint, tertia parte fruduum beneficiorum fuorum *tc* penfionum ipfo fado fint privati , que fabricae ecicfiae , aut alteri pio loco , arbitrio epiicopi applicetur.

Si vero in eo delido perfevetantes fecunda» monitioni adhuc non paruerint , non tantum frudus omaes fuorum beneficiorum 8c pcnfiones eo ipfo amittant, fed etiam a beneficiorum adminiftrationc , quoad ordinario videbitur , fu (pendantur.

Quod fi ita fufpenfi , nihilomines hujufmodi mulieres non expellant , aut cum iis vertentur, tunc beneficiis , portionibus, officiis , *8c* penfiooibui quibufeumque perpetuo priventur : atque inhabiles ac indigni quibufeumque honoribus, dignitatib^k beneficiis ac officiis in pofterum reddantur . Tlonec per manifeftam vite emendationem a fuis fuperioribus gratiam metuerint obtinere.

Sed fi poftquam eas (eme) dimiferint, intermit-

CHMSTI ijŠj.

millium coufortium repetere, aut alias bujufmodi mali nominis *c fima snulierca fibi adjunfiert aufi fueriot, przter przdiâas poenas, ex* communicationi* gladio ab epifeopis, ad quo* Îiredi&orum omnium cognitio ex lanâi condli Tridentini auâoritate tantum pertinet , *feriantur.*

I>c ejMMÛre proxvovavdarMZS nd *itetjltie cerctt.*

XXII.

SALUS gregi» eft integritas paftoris : nihil enitn eft quod ecclefiz Chrifti magia noceat, quam cum homines indigni , ad animarum curam, 8r ecclefiaftica munia admittuntur. Quale ple ac ialutariter, cum olim â fanâis patribus, tum nuper ab lis, qui ianâo concilio Tridentino interfuerunt, ftatutum fuerit, ut beneficia ecclefiaftica, idoneis tantum hominibus , qui fuum officium rite obire frirent ac vellent, conferrentur, nec beneficium ullum ecclefiafticum, cui animarum cura incumberet , alicui , nifi prius diligenti de ejus vita, moribus & doârina, inquifitioneic examinatione habita, juxta formam ab eadem fynodo pteicriptam, &· a nobis hic additam committeretur : quam quidem formam in lingulis noftrz provincia: dioeccfibus ex communi RR.coepifcoporum noftrorujn fententia 8c conleniu plane *Sc* integre (errandam (latuimus. Collationes vero beneficiorum , provi. iones, &* inftitutiones fecus faâas, jam er hoc tempore nullas *Sc* irritas efle, beneficiaque curata contra camdem formam collata, donata *8c aflignata*, iplo jure vacare, ex rionfliilutione (anIIr memoriz Pii V. declaramus. Canon autem Tridentinz fynodi huju(modi eft.

Expedit maxime animarum faluti, â dignis at-, que idoneis parochis gubetnari. Id ut diligentius ac redius perficiatur ftatuit fanâa fynodus, ur cum parochiali: ecclefiz vacatio, etiamfi cura ecclefiz vel epilcopo incumbere dicatur , *Sc* per unum vel plures adminiftretur , etiam in eccleiiis patrimonialibus , feu receptivis nnneupatis, in quibus confuevit epifeopus uni vel pluribus curam animarum dare : quos omnes ad infralcriÿtum examen tenei i mandat, per obitum, vel relignationem, etiam in curia, feu aliter , quomodocumque contigerit, etiamfi ipfa parochialis ecclefia refervata, vel afleâa fuerit generaliter vel (periaiiter, etiam vigore Indulti , feu privilegii m favorem fanâz Rumini ecclefiz cardinalium, feu abbatum, vel capitulorum : debeat epikopur ftitim , habita notitia vacationis ecclefiz , fi opus fuerit, idoneum in ea vicarium , cum congrus, ejus arbitrio,fruâuum portionis allignarionc conftnuere, qui onera ipfius ecclefia (uftineat, donec ei de rectore provideatur.

Porro epikopus, & qui jus patronatus habet , b intra decem dies, vel aliud tempus ab epilcopo prafcribendum, idoneos aliquot clerico^ ad regendam ecclefiam coram deputandis examinatoribus nominet I

Liberum fit tamen etiam allis, qui aliquos ad id aptos norcrint, eorum nomina deferre, ut polfit poftea de cujuslibet ztate, moribus, *Sc* luffi-Cientia fieri diligens Inquifitio. Et fi epilcopo, aut fynodo provinciali pro regionis more 'videbitur magis expedire, per ediâum etiam publicum vocentur, qui voient cratninari.

Tranfaâo conftitulo tempore, omnes qui dclctipti fuerint, examinentur ab epilcopo , live A eo impedito, ab ejus vicario generali, atque ab aliis examinatoribus, non paucioribus quam tsibus, quorum votis, *ù* pares, aut fingo lares fisetint, accedere poflit epifeopus, vel vicarius , quibus magis videbitur.

a M*K> CtUUITt ss*j>

Examinatores autem fmgulis annis ladiacefana fynodo ab epifeopo, vel ejus vicario ad minus lex proponantur, qui fynodo fatiafaciant , *Sc* ab ea ptobentuc · Advenienteque vacatione cujuslibet ecclefiz, tres exillis eligatepifeopus, qui cum eo examen perficient : indeque fuccedcnte alia vacatione, aut eofdem, aut alios tres , quos maluerit, es ptzdiâis illis fex eligat.

Sint vero hi examinatores, magiftri feu doflores, aut licencialt in theologia, aut jure canonico , vel alii clerici, feu regulares, etiam ex ordine mendicantium, aut etiam leculares, qui ad id videbuntur magis idonei , jurentque omnes ad fanâa Déi evangelic fe, quacumque humana affeâione poftpoHta , fideliter munut esecuturos. Cavcantque ne quidquam prorfusoccatione hujus examinis nec ante , nec poft accipiant: alioqui fimoniz vitium un ipfi , quam alii dantes incurrant; a qua abfoivi nequeant, nifi dimiflis beneficiis, quz quomodocumque etiam antea obtinebant , & ad alia in pofterum inhabiles reddantur. Et de his omnibus non folum coram Deo, fed etiam (ynodo provinciali, fi opus erit, rationem reddere teneantur : aqua fi quid contra officium eos *feciflie* eompertum C fuerit, graviter ejus arbitrio puniri poflint. Perafto deinde examine, renuntientur quotcumque ab his idonei judicati fuerint ztate, moribus , doârina, prudentia, *te* aliis rebus ad vacantem ecclefiam gubernandam opportunis : ea hifque epifeopus eum eligat, quem ceteris magi* idoneumjudicaverit : atque IIII, 8e non alteri collatio ecdefiy ab eo fiat,ad quem fpeâabit eam conferre.

Si vero juris patronatus ccclefiaftici erit, ac inftitutio ad epifeopum, 8c non ad alium pettinea^ : is, quem patronus digniorem inter probatos/sb examinatoribus judicabit, epilcopo przfeatare teneatur, ut abeo inftituatur. Cum vero inftitatio ab alio, quam ab epifeopo, erit facienda , tunc epifeopus folusex digniseligat digniorem , D quem patronus ei przfentet, ad quem inftitotio fpeflat. Quod fi juris patronatus laicorum fuerit : debeat, qui a patrono przfentatui erit, ab eifdem deputatis, ut lupra, examinari·, &■ non, nifi idoneus repertus fuetit, admitti, fnomnibufquefupradiâtt cafibus non cuiquam alteri, quam uni ex prçdiâis examinatis, Arab examinatoribus approbatis , juxta fupradiâam regulam,de ecclefia provideatur: nec przdiâorum examinatorum relationem quo minusexeeutionemhabeat, ulla devolutio aut appellatio, etiam ad fsdem apoftolicam fiveejuldem fcdis legatos, aut vicelegatos, aut nuncios, feu epifeopos , aut metrdpolitanos , primates, vel patriarchas iuterpofita, impediat aut fufpendac. Alloquio vicarius, quem ecclefiz (vacanti antea epifeopus arbitrio luo ad tempus deputavit, vel torfan poftea deputabit , ab ejus ecclefiz cuftodia *8t* admioiftratione non amoveatur, donec aut eidem I aut alteri, qai probatus & cleâu* fuerit, u< lupra, flt provifum.- alias provifiones Omne*, feu inftitutiones przter (upradiflam formam, faâa , fubreptitizefle cenleantur : non obftantibus huic decreto exemptionibus, induitis, privilegii*, przventionibus. affeflionibus , novis provitionibul^ndultis concuflia quibufeumque univerficatibus , etiam ad cettam fummatn , *tc* alliis impedimentis quibufeumque.

Si tamen adeo exigui redditus diâz paro-

ANNO CNKIsn •J*/.

ehialis fuerint , ut totius hujus examinationis operam noa ferant I aut nemo lit , qui fe examini quasrat fabjicerc : aut ob aperças faâionés, feu diflìdia , qu» in aliquibus locis teperiuntur , facile graviores rite ac tumultus pof liât excitari, poterit ordinarius, li profuaconfrientia cum oeputatorum confilio ita expedite arbitrabitur, hac forma omifla, privatum aliud examen , ceteris tamen ut fupra fervatis , adhibere. Licebit etiam lynodo provinciali, fi qufin lipradidis citra examinationi', formam addenda , remittendave elleccnfuetit, providere.

Ceter. n prohibemus, nc pro literis collationum A rnlliiutionum cujul-umque benefieri tam fcnbat , quam iigilli nomine aliquid , prztcr duos aureos, accipere liceat.

Quoniam autem accepimus ut atteftationum atque telidicationum idone» qualitatis *Se* condicionis cotum , qui beneficia poftulant (qu» quidem teftificationes ab officialibus epifeoporum paŒm quibufeumquehominibus, etiam indigniflimis , fine ullo prscedenti examine conceduntur) provifionea & collationes eorumdem beneficiorum in curia Romana fieri: ad tollendum hujufmodi abufum , prohibemus epifeopotum officialibus , indifta poena privationis fui officii, nc deinceps hujufmodi atteftationes ullo pallo concedant . Sanäilfimutn vero dominum noftrum papam fupplices rogamus , ut interdicat, ne in curia catum ulla ratio habeatur.

Pt 0" tftfiJe»lÎ4ri>i>

XXIII.

INTER ea qu» jampridem, fed nofttis multo magis temporibus, univerfum ccciciiat Ratum conturbant ac convellunt , unum limonis crimen eft pricipuum. Quemadmodum enimolim ob venditum ab Antiocho fafoni facerdotium, ignis qui feptuaginta annos Babylonice captivitatis fuo aqua vixerat, extinffuscft: ita pluribus in locis hodie obexeerandam limoniz pravitatem, eccleflam Spiritus fanâi gratia & lumine orbatam videmus , Sed pneter apertam illam fimoniam, que palam & impudenter, fronte meretricia , po- /uium aureum manu geftans , res facras omnes venales habet, fiduciariam quoque mancipationem , feu euftodiam beneficiorum, pcrniciofiflimam ecclcfiafticorum bonorum labem ac ruinam , *Sc* plane certam fimoniz fobolem atque propaginem latiflimc diffufam magno cum animi dolore cernimus. Cum itaque hujufmodipeftes, quantum in nobis eft , ab eccleiia exterminate , Deo adjutore , cuplamus , facris patrum decretis, fummorumqtre pontificum conftitutionibus , necnon declarationi nuper ab univerfo Galli- clero in conventu " Meldcnfr fa Sa inbzrentes , declaramus non folum eos, qui pro adipifeendis beneficiis eccleliafticis aliquid dant vd accipiunt , fed.etiam omnes qui quomodocumque conferunt *Se* accipiunt quacumque beneficia cuftodiz atque fiduciat pomine, vel qui fiuâus A penfiones ex cifdem, fine lumtni pontificis auâoritate , percipiunt, fimoniacol elfe, iummotumque pontificumconftitutionibus fuper hix editis obnoxios efle . Quz quidem hujufmodi funt , ut beneficia pecunia & pretio obt/nta , vel in confidentiam aperte aut occulte tradita , vacent , *tc* qui eorurndem fruflus percipiunt , fuos non faciant. Quicumque vero hadenus beneficia pretio vel paâo confidenti» icccpcnnt , vel qui deinceps recipient , his omnibus aliis beneficiis , adminiftrationibus, A penliombus careant : atque excommunicationis lententia , nifi refipifeant, obfUlâi declarentur , ac publice denuntientur. A qua nlfi a fummo pontifice , excepto mortis articulo, abfolvi nullo modo polline. Ne vero hujufmodi criminis cuftodiz atque fimonnegravitalem quifquam in pofterum ignoret, ftatuimus , ne ab epifcopis aut eorum vicariis , feu quibufeumque beneficiorum collatoribus nili beneficium conferatur , aut confirmetur , nifi prius coram epifeopo , atque defignatis examinatoribus przfens , comparuerit , ut interrogetur , quibus modis *Sc* conditionibus provifionem obtinuerit , eidemque gravitas (celeris *Sc* pcetue in hoc decreto comprchenfc declaretur . Deinde juramentum ab el> divini judicii comminatione exigatur, num aliqua labes fimoniaca, vel ulla de cuftodia paétio , deque fruâuum sefetvatione aut penhone , citra au&oritatem fununi pontificis perfolvenda, in hujufmodi provilione intervenerit t alias provifiones fraudulent* *Sc* furreptitir cenfeantut I Quod fi adhuc poft huc adhibita remedia , nonnulli , quod abiit, inveniantur, qui mentiti lint Spiritui fando , qui vel publica fama , vel legitimis conjeduris ac prrfumptionibus (ut in hujufmodi caulis difficilis eft plena probatio) de talibus criminibus luipedi lint-, epifeoporum vicarii feu officiales in eos diligentiilime inquirant , ut, fi in culpa efle deprehendantur meritis panis muläentur . Criminofi etiam *Sc* ceteri omnes, qui ad perhibendum in cafibus fimoniz tcftimonium recipi poliunt , itid-tm in cafibus confidenti*, ad tcftificandum admittantur , *Se* teiles de quaque re lingulares , Ungulas probare valeant ptzlumptioncs & conjecturas , plurefqne prefumptiones A conjedurse plenam in przuictis probationem faciant.

Statuimus preterea , ut quiob hujufmodi crimina infami* dedecus palam fuftinenr , a lingulis tam provincialibus , quam diucclanis lynodis, capitulis, monafteriis: denique ab omni conventu & ccetu ecdeliaftico, tamquam infamia notati, excludantur , donec hanc maculem eluerint .

Prohibemus ergo capitulis, abbatibus *St* priaoribus, quantum in eis erit, nc hujulmodi hominum genus in fuis ecdefiis, capitulis,mouafteriis *Sc* conventibus efle patiantur.

Statuimus tnfupet, uuparochi, corumquevicarii lingulis diebus drftninicis , publica proni denuntiatione una cum fottilegis , przftiuiatoribus, incantatoribus, veneficis, *Sc* aliis nujufmodi hominibus publica talium criminum ign--minia notatis , limoniacos , confidcntiartos, A limites penfionum cxaâores facrilegos, nec minus conferentes , quam recipientes , excommunicatos denuntient./

Omnibus denique confeflarliscujufcumque ordinis fint, injungimus, ut diligenter inaudiendis confeiConibus inquirant , num hi qui confiteantur , iis criminibus tint affines , nec ullo modo eos, qui rei erunt, abfolvere pnefumant, fed ad fedem apoftolicam remittant.

Monemus etiam , & hortamur omnes epifcopos, ne in ordinandis dcricis , vel etiam m confccrandis epifcopis , manus iis imponant , ad quos hujus criminis luipicio s *Sc* ***ienitiait*** pervenerit.

Atulo CHAHT ijtu

anno CHHISTI

D· fratiaanu.

XXIV.

UT rinea domini ex illius prxccpto rite temper colatur, multaque mellis in ejus horreum reportetur, multis operariis opus cit : quotum tamen nun tam numeius, quam indullria *fc* virtua ipcdlanda eft. Paucos enim idoneos &; probatos habere latius eft, quam multos inutiles, atque adeo ipfo vite geocre perniciofos Danda nihilominus opera elt, ut *e probi habeantur, & multi : cum latis conftet, majora cx multis idoneis, quam cx paucis emolumenta percipi. Ut ergo talibus operariis numquam dcltituatur ecdefia, qui aliis in partem oneris vicillim fuceedant ialuberrimo decreto a lanâa iynodo Tiidentina fancitum fuit, ut in Cingulis metropolitan)! fc cathedralibus ccclefiis lcminaria mftituerentur, in quibus clerici a teneris annis ad pietatem & dtfciplinam ccclcfiaftiam informarentur.

Itaque cx iplius facri concilii auâocitate, fcminarium clericorum in noftra metropolitans, necnon in lingulis provincia noftrc cathedralibus ecclcfits, vi hujufcc decreti iuftituimus: ita tamen at liberum lit cuivis coepifcoporum nolitorum, in cujus ciritate nulla lunt idonee lchole nec ludimagiftri, alcitis in confilium duobus canonicis, feminarium ccdelie ftiz al aliam viciniorem cathcdralem ecclefiam, in qua fit univerfitas, tantifperadjungere, donec fcholarum atque praccptorum aderit facultas.

Et ut iis fcminaiiis fufficicntes annui redditus ad puerorum idoneum numerum alendum, & necelfarios iumptus faciendos, fuppeditentur. Nos qx ejuidem conciliiTridcntini auiftoritate, iplis feniinariis, doris, teditufque nomine conftituimas, adjungimus, atque attribuimus Ungula beneficia, quorum nomina icorfim ad finem harum conftitutionuns, una cum legibus & inftitutis eorumdem liminariorum adjungenda duximus. Quas tamen omnia eamdem vim habere volumus, ac fi huic decreto inlerta *Sc* inferipta effent.

Interca vero dum hrc omnia beneficia vacare contigerit, nc tam neceliarii inftituti caecutio, maximo eutn ccclcfia incommodo differatur, tum ex communi confilio, *Sc* confcnfu coepneoporum noftrorum, tum ex una omnium, qui huic iynodo provinciali interfuerunt, fnitentia *Sc* voluntate decernenti, ut in lingulis ejuidem noftra provincia dieccefibus, pars dimidia decimae quotannis, una cum (ubventione regia, ab omnibus beneficiis detrahatur, quam dimidiatam d.timam, in lumptuscujuslibcr feminaru applicamus, *Sc* attribuimus : atque in pofterum cildem lcimini, , cademque forma, qua fubventio regia colligendam edicimus, quoulque benefitia omnia limul copulentur, vcl alio modo praJICiis lcminariis de fuffiticnti siftus *Sc* alimcntoium ratione proritem fucilt.

Poterit tamen interim ca fumma arbitrio cpifeopi remitti, pro ratione frmftuum, qui fesninariis accrcfccnt cx beneficiis illis annexis, fucccdcntc cafu, quo crtcùtum iuum uniones fottitr fuerint.

Sed cum hujus dimidiate decima folutio, tam multis fumptibus faciendis lit impar, neque tamen a clero tot ac tantis oneribus gravato, majus fubfidium exigi poffit : ideo przcipimus ecclcliarum rcilioribus, Uc'concionarosibus, ut in pronis SC concionibus populum ad aliquid elarglendum de lun facultatibus, quo

A ades 'eminarilc exadificari, Sr iupelledtli ncccflaila itiftrui poffint, publice adhotteneur, privarim vero locupietiores, ac przfectim ecclcliafticos moneant, ut pratenti aliquo auxilio vel laitcm legato in condendis tclbmentis, tam religiofum opus adjuvent, atque promoveant

ANNO CHAla-n »f·»

Regem autem Chriftianiflinium, pro fua eximia in Deum pietate, *Sc* lingulati erga ejus ecclefiam ftudio atque voluntate rogamus *Sc* oblectamus : ut tam lalutaris inftituti execution! regum fuatn auiforitaiem interponere velit, otnnibufque regni lui lutnmis magiftratibus, te aliis quibufeumque mandet, atque imperet, ut tam nccelfarium reipublic* Chriftianz opus fuo prxfidio tueantur. Reluftantes vero quofeumB que, ac tergivetiantes, ad officii, munctifque pcifolutionem tuodis omnibus compellant.

Sciant autem omnes noftiz provincia epifiopi, quamprimum, ad fummum vero, intra fcftum pcntccoftcs proximum, ad hrc feminalia in fua quaque dicecefi conliituenda, A rebus omnibus ɳ.-ccifarii', pro facultatibus fuarum dicecelcon inftituenda, obligatos cfle. Qua in re utentur confilio *Bc* opera aliquorum canonicorum lua*cclcfiz, qui fint viti prudentes ae seligiofi, vel li difficultas maxima (e objecerit, rem totam ad iynudum proximam dioecelanani referent : ut ex communi omnium eccleCafticorum confilio, hujulmodi feminariorum inlliiutioni jufte provideatur, in iis potiffimnm dicr(2 ccfibus, ubi uniones beneficiolum adhuc fatras non fuerint. Quas illico, pofthabira omni cunâationc *Sc* mota, fieri mandimus.

De muefIcrin.

XXV

OMnis tere detrimenta, quu a pluribus annis, five in religiofa difciplina, live in bonis ac redditibus ec< leliafticis monafteria magna cum injuria acceperunt, aprofmirum quorumdam hominum, quibus ica regenda cotnmifla funt, cum infigni negligentia, tum prarpoftera *Sc* prava adminiftratione, ortum habuerunt. Quare ut hujufmodi piis *Sc* fanâis locis lalubrins in futurum confutatur, imprimis teD qem Cliiftianiflimum obfecramus, ut quoufque liberas elettiones ecdefia relinquat, nullum ad monafteria & prafefturas obtinendas nominer, qui jim tum larctdos non fit, & quantum ficti potcirt, religiofus. Nullas etiam illicitas, Λ' a jure divino & humano improbitas pcnfiones laids hominibus, *Sc* quod turpius eft, tem nis in fitam. & eorum certam perniciem, rtemamque damnationem I fuper quibtifcuinqtie *inonaiicrm* prioratibus, almque beneficiis, conftituat *Sc* aflignet.

Quacumque monafteria, nec epifeopis fubje·Oa lunt, nec ab ullis generalibus capitulis pendent, nec defignatos ordinis fui vilitatorcs habent, fed proxime adfedis apoftolicz protect 10£ nem &· gubernationem referuntur, exadis ad fumum fex menfibua poli harum conftitutionnni promulgationem › comitia feu congregationes lui ordinis habere, & ad eas convenire reneantur, juxta facri concilii Tridentini decretum, ut ea ibi ftatuan: inter fe, *ac·* decernant, q"» ad inftanrandam, atque conlelvandam religiolam difciplinam deinceps obfervari curabunt.

Eaque dc caufa certos vilitatorcs delsgncnt, quorum ipciiata fi* fanititas : ut cis id muneris communi luffragio committant. Alioq>'i rosum negligentia a nobis *Sc* coepifcopis noftris uro fua cujuiquc parte providebitur.

"ANNO jnTI tfH.

Superiores atque pripofm omnium monade* riorum &* ordinum, omnem curam & diligen* tiatn adhibeant, tarn in capitulis provincialibus, quam lo monatieriorum etiam commendatorum vifitationibus, ut ipforum. inferiores ac fubditi, C(pnsicripto fur profefbonii vitam instituant , & paupertatis, exilitatis , obcdieuti-, «clique funt alia cujufvis monafterii peculiaria vota A praecepta , fideliter *Bc* inviolate obfervent. Ea enim qua ad eilentiatn monaiiic· vitr pettitient, certum eil a luperioribu· nullo modopof-Jc remitti.

Et quia experientia docet, difeipitnam religio* fam,eorum vitio cx pane collapfam efle, qui in religioUs familias intrull, aut alia quavit ratione humana induâi potius, quam a fando Spiritu B vocati fuerunt : diligentiflime fuperiores animum atque voluntatem eorum explorent, qui ad novitiatum vel proipHionem admittendi erunt , nec quemquam recipiant, aut profiteri nilo modo permittant, nili de divina ejus vocatione , atque etiam perfeveraodi voluntate, non obltura led perfpicua argumenta habuerint, licet pauciores futuri lint religiofi. Sancta enim *tc* reJrgiofa paucorum congregatio , quantumvis magna ineptorum hominum multitudine , Deo *Sc* hominibus acceptior eft , *Bc* ecclefi· utilior.

Nulli vitam monadicam A· regularem profef* fb, tam virorum, quam mulierum, liceat bona mobilia, vel immobilia, live luo labore *81* Ç induftria parta, live parentum *Bc* amicorum liberalitate donata , live qualibet alia occafione quzfita , tamquam propria aut etiam nomine conventus pofTidcre : led quzeumque apud fe habuerit, ftatim teneatur ea fupenori tradere , ut lo commune conferantur, Sc conventui addicantur ,

Caveant deinceps fuperiores , bona (labilia \ cuiquam regulari concedere , etiam ad ufum frudum : vel ufum , vcl adminiftrationcm , aut commendam .

Omnibus religioiis una fit domus, unum cenaculum, unum dormitorium , in quo tamen Suum quifque habeat cubile.

A conventibus quovis prztextu recedere re- D gularibus non liceat, nifi forte a fuis fuperioribus per literas evocati fuennt. Qii verb line his literis repertus fuerit , tamquam defertur fui inftituti puniatur.

Nulli autem eorum, qui (ludiorum caufa in aliqua funt univcrfnatc, alibi habitare fas hr , oi.am in monafterio & conventu; alioqui in cos animadvertat ordinalius.

Nulli etiam regulari habitum fu* religionis dimittere, vel occulte deferre,' nili ob grave *Be* Snllani periculum, liceat.

Nullas item religiofus audeat, fine fuperioris fui licentia, prrdicatiomr, vel ledionis, aut cujufvis pn operis prztextu, fe fubricereobfequio aikujusprria: 1, principis, vel umverfitatis , aut £ communitatis, ahcrlufve cujuslibet perfone .

Nemini, cujulcumque generis, aut conditionis, (exus, veil aetati» fuerit, (andimortialium fepta, line epifeopi, vcl fuperioris licentia , in (criptis obtenta, (ub excommunicationis pcena , Ipfo (ado incurrenda , ingredi liceat. Quae quidem ^Qiccntia in Calibus tantum neccfiarlis, & non ia alos, ab epifeopo concedi poteft.

Hortamur autemaobnixe in domino coepifeopo» nolIros, ut quz illis, (ub interminatione male* didionis crcrriK , a landa fynodo I ridentina .de flaulura , fcptilquc fandimoniaiium injunda (unt, diligenter curent exequendai nt in quibus a NNO Jocis violata fuerint , diligenter inftaurentur ; cMAtrn ubi adhuc integra (unt , conferrentur t inobe- ulj. dictates, atque rebelle·, per cenfuras ecclefiaftlcas, alialquc ponas, poftpofita quacumque peliatione, compckendo , magiftratna ope , fi opus fuerit, ad hoc advocata .

Omnia vero ejufdem S. fynodi Tridentinsr d·· r creta , *tc* conftitutjouea (umrnorum pontificum de regularibus *tc* monialibus, non minus accente in omnibus monafteriis obferventur, ac fi in his conftitutionibui noftris effent inferta.

Dc rekei cccltfie ma .

XXVI.

PECULIUM Chrifti funt bona ecclefi· epifcopis, facerdotibus, *Sc* clericis, cumadhoneftnm eorum vita fublidium *Sc* (piritualis (umptum minifterii , tum ad pauperum alimentum «tque fuftentationem tradita. Qu* propteieafine futnmo (celere *Bc* detcftando lacrilegiicrimine, alienari non poflunt.

Proinde noa fuperiorum temporum facros canones excquentes, omnibus epifeopis, abbatibus, capitulis, prioribus, parochis *Sc* ceteris ordini» ecclefiaftici viris, intenta comminatione anathematis , inhibemus, ne aliquid cx rebus ecclefiafticit .live mobilibus, five immobilibus venundare, donare, aut alioquocumciuemodo alienarcprefumant : (ed ea potius, ut bonos decet patresumilias, vcidifpeniatores, facultatumChrifti, fideliter coafervare, &omni honefta ratione augere ftudeant ; przicrtitn htice temporibus calamitofis, quibus ecclefi· facultates , rapinli, direptionibus, & injuftis uiurpationibus, non folum multum imminute, (ed omnes fere ablumpte funt.

Et ut abufus, atque fraudulent· artes penitus e medio tollantur,quz a pluribus eccleliarum pr·· fcdii, A· aliis viri, ecclefialticis in fiaudem faciorum cinqnum committuntur, dum pretextu cujuldam commentitia nccclfiitatis vc! utilitatis,predia neque Herilia „neque infruftuola , dolofis quibu (damemphyteofie , vcl permutationis con raâibus dilltahunt, ftituimus , ut nulla deinceps predia cumaliis permutentur, vel in emphy teofim dentur, nifi ab omni memoria fuerint inculta : neque ctiam eodem genere contraâuum , domos ruinam minantes, vel jam collapfas abalienare liceat, nili prius manifefte. A' evidenter conltet,facultates ecdefiarum , oneribus necellarur deduâis , ad quasbujufmodi res pertinent , omnino ad earum inftaurationem non dufticere . Qua in re diligena caufc cognitio ab iis, ad quos de jure fpeâat, adhibeatur, *Bc* canonica (olcmnitas obfervetur.

Ut autem in pofterum ecr^lic indemnitati , quintum fieri poteft,provideatur,*Bc* qu· (uperfunt facultates, majori cautione conferventur, (latuimus , ut omnium bonorum mobilium feu immobilium , Jurium, aâionum, annuorum cenfuum, five reddituum, nominumve debitorum, *Bc* aliorum £ quorumcumque ad ecclefias.ar rcligiofa loca,aliaque beneficia, five cure obnoxia fint, five non finr, pcftlneiftium , duo inventaria, publica, A probata fgcma.ab iis,qui hujufmodi ecclefiis prz(unt,& beneficia obtinent, couficiantu^: quorum unum in propriaecclefia,feu loco rcligiolo: alteram vero,(i fit inferiorum eccleliarum , m archivis catbedralis ecclefi· : fi autem ipfarum cathedralium, apud metropolitanum cuftodiendum tradatur. Ordinarii vero in fuis vilitationibus inquirent, an eorum , qu· in inventario deicripta funt, aliquid defit. Quod ii quid dcelïe cdmperermt, recuperare, feuadjuspriftiuum *revocare* condiment, culpam

cu-

ANNO ÇBAIITi I>-).

cujutlibet In hac rc , juxta canonicae fanftione>, levere punientes.

Ne vero per infeitiam autgoblivioaem aliquis pcanal a facris canonibus auverfus eoa decretas, qui decimas ecclefiis & religiofislocis, vcl cx patte tantum, vel omnino non folvunt, incurrat t parochis omnibus , *te* verbi divini pro* dicatoribus mandamus , ut primo quoque die dominico adventus *It* quadragefimas , In fuis pronis *It* concionibus populo denuntient , cos omnes, qui decimas fubtrahunt, vel impediunt, excommunicandos efle , nec ab hoc crimine, nifi plene reftitutiope fubfccuta , abfolvi polle. £os Item, qui quovis modo fcu pct fe , feu per interpofitas pertonas bona *le* jura ecclefiaftica ufurpant, & detinent , anathematis pccna obftriaos c(Te, a qua nifi a fummo pontifice , poft reftitutionem integre faâam , abfolvi non poffunt.

Adminiftratotes tam ecclefiaftici , quam laid fabrico cujufvis ecclefi*, hofpitalis, confratetnitatis , *8c* quorumcumque plorum locorum , fingulis annis ordinario rationem adminiftratiouis reddere teneantur: nifi fecus forte et inftitutione , *8c* ordinatione ecdefia feu fabrica cautum effet : quod fi ex confuetudine aut privilegio , aliis ad id deputatis ratio reddenda effet, tunc cum iis etiam adhibeatur ordinarius: aliter frâa liberationes prsdiftis adminiftratoribus minime fuffragentur.

Dt jilnlit, typtfrefhii, CT kikliaftlii.

XXVII.

RECTE olim a quodam hojui freuli lapiente literis mandatum eft, nihil efle , de quo confilium divinius iniri poflit , quam de reda puerorum inftitutione . Juventus enim fpes eft, ac (oboles reipublicc, qua , fi dum adhuc tenera eft, diligenter excolatur, masimos & mire fuavitatis frudus feret: contra vero, ûnegligatui, auc nullos, aut amariflimos. Quare optima , eaque facillima & maxime compendiaria reftituende in priftinum ftatum reipublica Chriftians ratio , eft diligens *St* accurata cx majorum infticutis educatio juventutis.

Quoniam autem pnecipua cura debet haberi, Ut puerills «tas In timore domini , qui totius lapienti* fons Ar initium eft , necnon bonis Ar (anilis moribus , ante omnia imbuatur ·. in primis (latuimus , ut nullus ad moderandas lcholas , vcl ad pueros Ar juvenes erudiendos admittatur , qui dc fide *Se* religione catholica male fentiac , hcrcfifque nomine fit fufpedus , Ar fidei profeflionem , juxta formulam luperius deicriptam non cmiferit, vcl fit pravis motibus imbutus . Tales enim ut plurimum evadere ioient difcipuli, quales fuerunt ipforum magiftri.

A fcholis Chriftianorum libri non (olum impii, verum etiam impuri , longe arceantur. Aurorum tantum probatorum libri, qui faciunt ad folidam eruditionem , tc bonos mores , In fcholis przlegantur , diligenterque Ac pcrfpicue explicentur.

Perceptores, fingulis diebus feftis, de iis, qua ad religionem Ac bonos mores pertiavnr, aliquid cx Chriftianis Ac catholicis auAotibus, prccipue vero ex carechiimo Tridenttno, (rueris proponant , eofque verbo pariter Ac exemplo yhortel)tur , ut facris ecclefi· myQcriis , verbi divini predication: , ofliciloque divino , tum matutino, tum vefpcnino , diligenter, *it* magna cum animi attentione *A* moodtia , interline .

ANNO CHKim ·»·»-

Providendum eft , omaiqoc ratione *tScittt*dum Chriftianis atque catnolicia > nt In fingulis parochiis , vel faltem In cciebtioribut pagis ▮ conftituatur ludimagifter , qui fimul cum Grammatica pueros ea doceat , qua (pc* Aant ad religionem > cujufmodi fane articuli fidci , prscepfa divina , oratio dominica , facri bymni *It* pfalmi , aliaque generis ejufdem.

Omnibus autem typographie interdicimus , ne quofvis libros de rebut facris , *It* ad religionem pertinentibus, fine nomine aoâoru, *le* antequam ab epifeopo , vcl ab eodem delegato examinati , *Be* manus proprie fubfcriptionc approbati fuerint per fe » vel per alios escudo* re a & imprimere , aut vendere audeant , aut etiam apua fe retinere . Quod li auâores religiofi fuerint, prater huiuimodiapprobationem, facultatem quoque a luis fuperioribus habeant . Qui autem fecns prsfumpfcrint, In prasdiftis Ac aliit , qu· a facto concilio Tridcntino in decret. *Dt tjititat, er -/- fter. hk.* prohibentur , prêter amiffionii librorum mnl&am, fciant fe jam excommunicationis fententiatn iucurriffc.

De keffittlikai.

XXVIII.

PAUPERUM & peregrinorum, juxta domini prccepcum, maxima femper ecclefi* cura fuit . Ex quo tam multa hofpitalia *It* loca religiofa ad pauperes alendos *It* per-- grinos fulcipicndos, cxtruAavidemus. Sednom adefunt multi, qui impium Judz (celas *It* facrilegium imitantes , quod Chrifto ad psuperum futtentationem oblatum eft, In luosufus privatos transferunt , *le* pauperes hac ratiooe fame Ac ic.dia conficiunt . Quorum abufum tollere, Ac redam adminiftrandi hofpitalia rationem reftituere cuplentes, ex factis canonibus, quafequuntur, (ancimus.

Ut qui hofpitalja feu alia pla loca ad peregrinorum , infirmorum , orphanorum , fenum, pauperumve ufum inftituta In commenda m, adminiftrationem , aut quemcnmque alium titulumobtinent, necnon cccleli*parochtales, qua hofpitalibus fuerint unita , hofpitafitatem, quam debent, retpfa exerceant, aliaque fibi ipfis impofita onera Ac oflicia fiimrna fide *It* integritate obeant.

Quicumque vero eorumdem piorum locorum adminiftri atque curatores , etiam fi laici fuerint, ab ordinario moniti hofpitajitatis munus telpfa prsftare contempfcrint , non folom per ccclefiafticas cenfuras Ar alia juris remedia ad monetis fui funttionem compellantur , vemm etiam ab eorumdem hofpitalium adminiftratione per epifeopum in perpetuum amoveantur, frudufque, quos injufte perceperunt, reftituete cogantur.

Profpiciendum autem In primis , ut lo i fits domibus, qu* ad animarum falutem pertineat , minime negligantur , fed ante omnia dc (aeramentorum adminiilration pauperibus At »grotis provideatur . Quanto enim animus pretiofior eft corpore, tanto diligentior dc illo habeti cura debet.

Sed & in hofpitalia allaque pla diverforia mifcrabilcs tantum perfona , qua aut morbo aul deb*·

"anno" CHAlaTi I<>«.

debilitate impediti, aut etite gravata viâum *c vcftitum libi comparare nequeuru « admittantur . Eoium a^tem in primis habenda eft ratio, qui iunt ejus loci, ubi holpitalia conftituta iunt.

Mendicantibus autem validis ac robuftis non folum hofpitalia lint claufa ; led A· publice ac oftiatim mendicate penitus cis interdicatur, compellaaturque a magiftratibos k in aliqua potius ane exercete, vel manuum labore honeftum vite lubiidmm querere, quam immeritis elcemofvms ignaviam fuam alere·

Da *»f»ru, & illiciti/ (tnlriiluli* .

XXIX.

QUONIAM fere ubique gentium teterrimum ulurz crimen , quod olim non immerito a quodam homine ethnico, homicidio comparatum fuit , omnium hominum cujufque ordinis A conditionis invaht animos , & quod lane graviter dolendumeft, ufque adeo invaluit, Ut jam plerilque nullam peccati mortalis latiolem habere videatur, fed veluti licita negotiatio, contra manifeftum Dei prsceptum exerceatur. Ea dc rc nequis hac in parte culpam luam ignorationis ciQilatione prztcxere poflit, vifum elt nobis cx facris lcripturisA SS. patrum decretis quzdam hujus genetis delida , que paflim in hac provincia committuntur, annotare, Aea pro munem nol'ri ratione prohibere : ut fciant tundi, qui hujutmodi crimina, vcl illis affinia Cominii.r int, le mortis «terne pocnat nili ledulo inde relilicnnt , mulAandos A· excommunicandos elle: eos vero, qui manifcftc tafc, fuerint, non lulum vis os altari» communione privatos , almque qiaviflimis poenis obiiictos teneri , fed cnani mortuos fcpultura ccclciia 11 ica caritutus elfe.

Nc cui igitur cx mutuo , prêter fortem ex conventu , vel eo , quod datum eft , aliquid amplius accipere › aut principaliter fperarc , five ejufdem generis , live alterius quomodocumque , etiam li opera lint , liceat : A li pecuniz ipfe fint pupillorum , aut viduarum , aut locorum piorum , vel etiam dotales , nili quatenus id jure nomination permittitur I Mutuum enim cx przccpto dumo debet elle gratuitum.

Ne quis mutuo det frumentum , aut vinum , vcl id genus aliud corruptum aut mistum , ut tanrumdcm integri &c puricariotis reddatur, etiam li refiitutio differatur in quodeumque tempus debitori commodum.

Si quis debitum loco & tempore re ipia oblatum accipere reculaveiit, nihil prztcr fortem, vel ratione damni emergentis, vel quacumque alia de caula accipere polht

Ne quis ob dilatum lolutionis diem , cailus vendat, quam jutli pretii ratio ferat.

Scd neque etiam ob anticipatam folutionem res minoris ematur jufto pretio, vel minus fulvatnr.

Ncc cui prsefcnti pecunia indigervi quidquam carius vendatur , ut ftatim a venditore per fe , vcl per interpolitam perfonam vilius ematur.

Nc res magna: «ftimationis modico pietio pignori detur, vel vendatur, paito redimendi intra certum tempus, ut fi ad diftum tempusnon redimatur, maneat emptori libera , aut ei qui pignori accepit

Ne cua liceat ita contrahere , ut debitor totam pecuniae luramam creditori folvat, cum ille partira pecunia dederit , partira nominibus, quz difficile exigi poflint , vcl in rebus pluria quam valeant «fumatis. anno" CHKIST1 >01-

. Ne in focietate, in qua alter pecuniam confert, alter operam, lucrum aliter, 'quam ex «quis partibus dividatur.

In focietate animalium, quz ineftimata alicui dantur ceftodienda, live ut operas przftet, omnes cafus etiam fotoruiti femper lint periculo ejUs, qui dederit, nili accipientis A cuftodientis dolo *ut magna negligentia damnum accidiffe contigerit.

Non itat paâlo › ut fors lit femper falva, etiam ex primis fortibus.

Et in locationibus animalium , quz fiunt ceno pretio , li illa ablquc dolo aut negiegentia ejus , qui conduxit , deteriora fiant , aut pereant, id femper lit damno eis , qui locaverint .

Ne liceat divitibus tempore mellis A vindemia , frumentum *k* vinum vilius emere , ut ifta poftea quanti voluerint , vehdere poflint, neve eifdem fas fit tempore fterilitatis & famis pro libidine annonam vendere , ne pauperes fame conficiantur , Vcl facultatibus fuis omnino fpolientur . Neque enim paucorum avariria perire debet univctla refpublica. Quare magiftratus , ad quos hzc cura pertinet , hortamur, ut omnium juftis nwdcratifquepretiis provideant.

Prohibentur quoque annorum cenfunm firnulati & fliftitii contiadtus, in quibus nulla certa res immobilis , qua- jufto pretio cmatui , dcfignatur & exprimitur-

Vcl ubi venditor intra aliquem przftitutum diem redimere cogatur, vel ubi non poflit rcdimete, nili poft certum tempus.

Vcl ubi annuus cenfus , ad cujus folu'lonem res obligatur , fuper rftunaiionem huiftuum, quos ex ipfa rc dominus lolet, aut poteft percipere.

Cnm vero contratius omnes ufurarii , A qui a jure , ut iniqui, prohibentur, nulli , A irriti , A inanes fint etiam jurejurando fumati : contrahentelque , necnon tabelliones , proxenets nlurarum, «ut lucii participes, miniftrique horum fcclcnim poenis , a jule graviter coerceantur, cavere omni ftudio oportet, non modo ab iis qui ulurz pravitatem aut curpe lucrum praefe terunt, fed A ab abis temperandum , qui lacet ipecie "Juftitiz apparentis contegantur , re tamen ipfa predléfis affines funt, multorumque animas laqueis pernictofe involvunt.,

Nc vero literarum rudis populus hoc ignoret , parochorum erit ea interdum publice m ecdefia recitare , A quafcumque allas fcenoris ac ulurz fpccics prohibere , cum denuntiatione rellitutionis mento faciende, fi A a facerdote abiolvi , A a Deo peccata libi condonari velint.

Di'filultmii. Y

XXX.

AD.fynodiim delatum eft, circa fcpulturas ccclctiafticas duos ponflimutn , colque graviflimos his temporibus abufus committi : alterum, quod hae dilcnmine cadavera eorum , qui extra cccletiz communioneqr'mortui funt, in lacus lucis humari folcant : alterum,

quod

AHNO Jjatm »»·>-

quod m ipfi* eeclefii» defunitorum corpora cujufcumqee conditioni· iucrint & qualitati» , pafitm fepcliantut . Nut cuof noftra interfit cavere diligenter, ne adeo profana *Be* fine religione habeantur loca tacra , Dcoque dicata , neve hujufmodi abufu perverfabric confnetudine contra jus introduira violentur, SS. patrum veftigiii infiftentea decernimu», ut nulli poft mortem communicetur , cui vivo communicare non liceat , cujus generis funt horetici , fchifmatici , publice excommunicari, foeneratores msnifefti, blaiphemi, fi poft monitionem a tam nefario , *tc* exeerabili icclere non rclipuifle comperti fuerint : quibas omnibus, necnon tir, qui ad facratiffimum pafcha feftum fandiflimum cucharifti* (aeramentum non (ufccpcrint, vel qui manus libi violentas attulerint , vel in duello lingulari certamine occubuerint , vel qui ob pattatum fcelus aliquod trucidati , nulla mcerentis atque pernitentis animi morituri ligna dederint : vel denique qui quomodolibct mortui , in peccato mortali manifefto , abfqtic ullo pernitenti* teltimonio c vita esceflerint , denegandam lepulturam cccictiafticam ftatuimtu.

In eccleflis vero nulli deinceps fcpcliantui , nifi fuerint (accrdotes, prout jura przicribunr, vel facris initiati , & religioli , ccclefiarumvc patroni. Alii autem, qui qpbilitate, auitoritate , meiitilque in Deum *8c* religionem commendati fuerint, ad id cum licentia epifeopi admittantur . Ceteros vero in ccemercriis & polyandriis , qu* olim etiam illuftriorcs non alpernabtntur, lepeliu mandamus.

Moneant Irpe parochi popuftrm fibi fubditum, ut fupretna defunctorum judicia fideliter exeqncnda curent, legataque ab illis , pii» locis, (simma fidv petfolvant. Quod fi in ca parte quofdam vide.iut peccare , illud epilcopo , ad quem ea cura maxime pertinet, vel ejur officialibus icnuncicnt .

De fterifJiilitM I

XXXI.

SACRARUM literarum monumentis duplicem a Deo inditutam effe poteftatem *te* jurifdiâlonem conflat , lxcularem nimirum ccclcialiicsm .

Quando igitur juriiditfiio ecclefiaftici (ejunAa eft a potcftate («cularl, cavere debent clerici , nc firculanbus (e immifceant caulis : Ii, cur judices 8c magiftratus civile» monemus & obteftamur in domino, ut facris canonibusparentes non mittant falcem in fegetem alienam, neque cognitionem & judicium perlonarum vel rerum ccclcfiafticarum Ubi arrogent, nc liquod alienum eft , ufurpent , tandem etiam , quod fuum eft, jufio Der judicio amittant, formidabilem interim excommunicationis fententiam a jute in eos ftatutam incurrentes.

Omnibus vero clericis *8c* hominibus ecclefiafticii , tub excommunicationi» pexna interdn.-mus, nc forum fcculare adeant, neve laicorum judicium , live fint adores, live rei , in ns , quorum cognitio ad ecciciiam pertinet , (ponte fubeant .

Na vero lites magno litigantium damno in malto» diet fkotrahantur , led quam citiiiimc ficti potetl·, terminentur , judex curabit, ut m omnibus sriionibus , ad rorum cccicliafticum pcttinentibus , reus prafenr , fi fieri pollit , comparcat , ac per fe a&otis petitioni nullo admiflb procuratore , refpondeat : nifi fammarie , aut verifimiliter dc ipfiusrei conftet impedimento . ahnO CBXlsTI im-

Reus autem fi comparait , *te* a judice interrogatus debitum sgnoverit , *ft* confcffus fuerat, judex illico, ut intra certum tempus a jure vel ftylo conftitutum fatisfaciat , reum condemnabit .

Quod fi reus petitionem aftoris negaverit , conteftationem litis judex llaruet , ac tempus , intra quod aâori liceat intentionem , ieu etiam exceptionem deferibere, ac mutuo communicate A- refpondcrc , necnan facta con(cripta probare , inftrumenta vel teftes produAos rejicere *8c* improbare : alioqui tempore prefinitoelapio , judex intra quindecim dies , omni dilationis , cumpcicndinationis , injunftionis , *te* exclutio nit (pe prxcila, fententiam ferat.

Si vero reus in ms vocatu» non comparuerit, citabitur fecundo peremptorie , ut ad libellum (eu jsctitionem aCloris refpondeat. Quod fi in judicio , die , loco & hora prgftitutis lificre neglexerit, vel intra prorogationis diem arbitrio judicis przficiclidum I prsfto non fuerit , defectum ieu poena» ablenti* aâori comparcnti jud x adjudicabit : *te* pro commodo &. utilitate tempttr adori conftituet , ad petitionem fuam , aliaque , qu* viderit coram fe proponenda , mosque reum contumacem declarabir : ac exceptionibus omnibus excludet necnon in expenfas contumaci* adori pcrfolvendat , condemnabit . Adori etiam , fi opus fit , reinpus preftituet, quo intentionem (uam teftibus vel inftrumcntis probet , ad quorum productionem teus citabitur , ut fi quid velit, 10 teller vel inftrumenta objiciat , eidemque tempo» ad fidem de objedis' faciendam . antequam publicentur probationes feu atteftationes , ftatuet : nam publicatis hujufmodi areftarionibus , reo non licebit ullas adve:lus teiles proponere , vel probare exceptiones *te* reprobationes . deinde judex ex allegatis *te* probatis fententiam fieret . Sed fi reo compatentc , ador judicio non fiftat , reum a lite intenta abiolvet, *tc* remittet, adoremque in cx pcnias reo pcrfolvcnda's condemnabit.

Ceterum hrc , qu* dilationum materum amputantes modumque procedendi ad ce'er-mcaularum dccilionem indicantes ftatuenda duximus , equus judex ita moderabitur, ut nor, lie lites abbreviet , quin probationes neceffati* *tc* defenfiones legitima admittantur: Idcoqne longiores interdum dilationes , *te* terminorum prorogationes concedere poterit , prout caufarum merita , *tc* qualitate» exegerint : cum per ordinationem hujufmodi lubftaotialcs, quos vocant termino», *tc* illa, «tu* in caulis quantumvis fummarie expediendi» jura fervati mandant, minime imelligamuS excludere.

Csuf* omnes , faltcm intra biennium a die mot* litis terminentur : alioqui poft id (patium liberum fit panibus vel alteri illarum , judiceluperiores, alias tamenoampetentes . adue, qui caulam in co ftatu , quo fuerit , sdumant , & quamprimum terminari curent .

Ubi vero in calibus a jure permiiis , ab epi fcepi , feu ejus officialis lenteatis aliquis appellavc-it, aut de aliquo gravamine conquetlu. fuerit , ieu alias ob non determinatam inna biennium litem , id (uperiorem , ut (upra cautum tft , reclamavcnr : teneatur ada urnrna totam epilcopo gcfta , ad judicem appellationi,,

fui$

fuis expenfit , pes tabellarium deferre : judice tamen, atro fiait appellatum, requifito, ut fi quid, quod ad litit inftruâionem habeat, jg» dicT appellationis fignificet. Aâuarius autem , congrua mercede accepta , -tueatur appellanti, quanto cieius, aut faltem intra menlem fuboffi- cii fui privatione, aut fulpcnfione , aut dupli, quanti ea lis fuerit , pczna totius litis aüa exhi- bere , Judices interim , fi per cos ftetetit, nf- dem lubjiciantur ponis.

Excommunicationis gladius a Chrifto eccle- fiz datus eft , quo contumace^ A- rebelles a (aeramentis & communione fidelium procidun- tur , atque leparantur.: ca tamen poteftas. col- lata eft in aedificationem, & non in deltruânA nem : ad medicinam & non ad mortctfi. ika- que ea fobric *k* fpmma cum moderatione at- que prudentia uti debent judices , ac prius ce- tera omnia jutip remedia, five in exequendo ex? aperiri , quam ad hoc ultimum remediurri de- veniatur .

Excommuracationes vero, quz ob res deper- dita-, vel au finem (ut dicitur) revelationis, fieri folent, a nediine przterquam ab epifeo- po . ejus vu-rilo'generali , auditore , vel offi- ciali < fi cis hrc facultas nominatim fuerit de- mandata) caufa diligenter cognita, firmature examinata, {ac de re non levi, concedantur..

Cum publice *k* manifefte excommunicatis , nifi in calibik a jure conceffis, verlari A- com- municate nemini liceat . Qui lecds fecerit, etiam jure communionis privabitur.

Sententiam excommunicationis judicis nomi- ne , etiam pro poenis ab ipfo indiâis , eo in- Icio, aduario decernere ne liceat: neque nilum altum, vim fcntentiz ablolutoric feu congedii habens, expedire , fir partibus tradere, ncc im- pends taxare . I juimodi autem fentenur, *k* alta przter judicis confcientiam decreta , & abv eo nori lublignata , nulla elfe decernimus.

Et quia icperiuntur non pauci, rerum etiam non latis periti , qui falfo , multorum damno, pro notaint spoflolicii fe gerunt , curabunt epifeopi, eorumve vicarii Sc officiales , horni-- num ejufmodi literal notariatus fibi exhiberi , ac notariorum certum numerum ex prrftantio- ibus, pro fuarum diceceiutn neceflicate eonfli- tuere , ceteris , il opus fit , fupprelTis *k* inter- dictis , Vc^luum quifque chirographum apud aâa confcnbat . Quod fi qui , pro notariis fg, gerentes epifcpporum mandato non paruennt , illorum aâa /eu infbumenta privata & non pu- blica habeaptur , quin & eifdem fides nulla adhibeatur .(

Dt fifirttimt .

XXX1L

Ecclf.siaRum vifitatio atqué luftra- tio, li rite fiat , quantum ad vitia & of- fenfionci feu fcandala tollenda conferat, quam- que neceflaria fit ad conftituendam, fovendam- que ecclditiflicam difciplinam fatis ipfa nos do- cet experientia . Idcirco ex facri concilii Tri- dentini decretis monemus, hortamur , Ar obfe- cramus obnixe in domino RR. coepilcopos no- firos , ut lingulis annis ipfimet przfentes dice- celim fuam vifitarç non praetermittant , aut fi legitime impediti fuerint , viros idoneos ad id munus diligenter explendum , libi fubflituant . Quod (i eam\ totam propter ejus latitudinem peragrare noty poflint, faltem majorem ejus par- tém luftfare curent,'ita tamen, ul tota biennio anno compleatur. Quod ut facilius , felicmlque fa- ciant, monemus'eofdem ut modelto famulatu fint contenti , talcfque in. comitatu viros ha- beant , qui ceteris honcftatis atque probitatisg— exempla pizbeant. Nec quicquam procuratio- nis caufa, przter viaticum vel cibaria accipiant : erit tamen optio libera eorum ,qui vilitantur , 'vcl. folitarn antçaf pecunia* folvere,. vel przdi- âa cibaria proflare . -

In Vifitatione autem facienda is ordo fetvabp. tur, ut primum civitas , deinde dicecelis, nili forte aliud videatur epilcopo, vilitctur. In ci- vitatc'vero a cathedyli ecdefia inchoandum : deinde ad lingulas colkgiatas , poftrcmo ad parochia les trin lcundulii erit , ubi non folum parochi, fed etum ToTtus paroefii» faccrdotes & clerici evocati fripfos epiicepo fiflent .

Villtandr etiam erunt (choix-, feminaris, fo- dalitates , holpitalia, ac cetera pla loca.

Epilcopi verbum Dei proponent , clerum- que ac populum ad divinorum mandatorum , cccicliafticartimque conilirutionum obfervatio- nem , ad veram religionem , vitz innocen- tiam , paceerque concordiam adhortabun- tur . Sacramentum irem confirmationis con- ferent

Omnes paterna caritate , animique pio affe- ftu ad poenitentiam invitabunt A: adhortabun- tur , pernitentes vero & contritos , qui inca- fus cpilcopis refervitos Japli fuerint , vel ipfi per fe vel ptf alios ad eam rem dcleâos , per- nitentia falutari injun&a , abfolvant .

Przterea ecdcfiz fabricim fic ejus partes om- nes perlufirabunt : ut fi quid inflauratione in- digeat, mature provideatur,

Ecdefiz autem altaria li non fint confccra- ta , conterrentur : li polluta, expientur : orna- menta quoque benedicantur . Inquirant veto epifeopi fcdulo, fic obfervent , an eo lit cultu ac nitore ecclelia , qui domum Dci decet.

An facrolandum eucharifit.r l.icramcntlinq chrilma & reliqua lacra, ea mundicia, cura , i cuflod'* > qua debent , conferventur , ac fuo tempore mutentur & renoventur.

Videndum etiam an defint velles , libri, calices, patens, corporalia fi: reliqua ejus ge- neris infirumenta *tc* ornamenta , quz ad al- taris minificrium , *tc* ad divina officia fint ne- ceffaria .

An coemeterium fit claufum , ne beftis in- gredi poflint , neu aliqtu alio modo contami- netur .

An miffz *k* alia divina officia , nccnon fa- cramenta ecclefiaflica, non folum rite & rcâe, fed etiam pie ac devote celebrentur A- admini- ftrentur .

An matrimonia licite *k* in ecdefia reveren- ter, tribus bannis feu denunciadonibus prree- dentibus , tempore non interdi&o contrahan- tur, aliaque letventur, quz in lacramento ma- trimonii prz(cripta funt.

An parochi libros habeant, in quibus bapti- xatorom atque fufccptorum , eorumque qui ad facram communionem accedunt , necnon matri- monio conjunguntur, ac mortuorum nomina & cognomina deferibantur .

An ecclefiz libri, vetera feripta , inftrumen- ta 8r privilegia cuftodiantur .

His omnibus , quz ad ecclefiam pertinent, accurate perfpeftis, proximum etit , ut de mi- niftris ecdcfiz inquiratur .

Ac primum , an rite fint ordinati.

An

ÀNNo CHR1STI uij. An eccicfi»!, Tea benefici» , vel officia eccic- flaftica legNime obtineant.

An in! ea fe quifquam introierit.

An iis ordinibus fint initiati, ut per fe explere poflint officium , qbod illis incumbit .

An relideant , *Bc* admiijiftrationi (aeramentorum, miffarum › atqu^livinonim officiorum celebrationi , *Bc* anniverlariorum pcrfolutioni , aliifque oneribus fibi impofitis fatisfaciant.

An populum falutari verbidivini pabulo diligenter per fe vel alios pafcant.

An libros fibi neceffarios tum ad officium divinum perfolvendum , tum ad erudiendum populum , prafertim vero catechifmum concilii Tridentini , homiliarium dierum dominicorum 8c feltorum totius anni , *Bc* has conftitutiones noftras provinciales penes fe habeant.

' De eoium quoque vita moribus , habitu , converfatione , familia, inquirendum erit.

An opera vilia Ac illis non permitia cur ceant .

An in tabernis aliifque locis ipforum dignitati minime convenientibus vertentur.

An bonefte *Bc* lancte vivere iludeant, numve turpi viti genere offcnlionem populo przbeant, unde iplorum minifterium ac res ipfa divina contemnatur.

An bona ecclefia *8c* jura tueantur.

An fint pacifici & ad tollendas inimicitias atque odia diligentes .

Poftrcmo ad mores populi deveniendum erit *Bc* inquirendum .

-An populus pie verfetur in ecclefiis , *Bc* integra mitte, aliifque divinis officiis , *Sc* (aeramentorum adminiftrationi reverenter interfit.

An fint aliqui foeneratoret, concubinani, aliique flagitiofi *8c* facinoroli homines, qui in quovis genere lccierum volutentur. an inter aliquos odia *Sc* inimicitir intercedant .

An lint qui quadragelimam , aliave jejunia , fella, & reliquos laudabiles ecciclix titus non obferjent, quique faltem quolibet anno peccata fua confelli non fint , aut fandiam eucliariftiatn non fumpferint.

An patresfamilias in inftituendis ad pietatem & bonos mores liberis, & familia in timore Dei continenda folertes tint, atque diligentes.

An hofpitales domus , & alia pia loca recte adminiftrentur, eorumque redditus in pauperum ufus fideliter difpenfcntur.

An pneceptores *Sc* ludimagifili fint catholici , & honeftis moribus prediti , quos etiam libros interpretentur, *Bc* an officio luo latisfaciant .

Ut autem de pradictis rebus omnibus certiorem *Sc* veuorem notitiam habere poflint epifcopi , in fingulis locis viros probos *8c* bona exiftimationis quatuor aut quinque , vel pluses deligent , a quibus earumdem veritatem cum jurejurando fcifcitabuntur , prreipue vero audiendi erunt officiales eorutndem loeorum , *Bc* ceteri , qui aliqua munia ibidem obeunt .

In quibus vero locis ecclefia fpoliata fuerint, vel partim diruta , aut funditus everfa , epifcom & alii , ad quos pertineat , vel delegata ilt vifitandi provincia , locorum officialibus , fecundum ediâum regium , appellatis , rirovidebunt , ut'codices, calices , tintinnabua , *Bc* ornamenta ad cultum divinum neccfiaila comparentur , collapfcque vel diruta ecclefia ita reficiantur *Bc* inftaurcntur, ut commode divinum officium celebrati poflit ▮ reftores stem eccictiarum domum ad habitandum opportunam habeant . Ad ea autem pcificientia compellendi erunt ecclefiarum aditui , *Sc* parochiam modis omnibus debitis atque legitimis : ipfi etiam re*ftocci* , fi facultatcs fuppeditent , arbitrio epifcoporum *Sc* vifijatorum aliquid ad hac coafcr*K* cogendi erunt.' anno CHIISTI tjij.

bc fjmdc Jictccftict .

J xxxm.

SYNODI quotannis fiati» temporibus in qualiljct dicecefi celebrentur, ad quos totius jlicrccfis beqeficiarii, abbates, capitula , priores , archiduconi , arcbipresbyteri , parochi , etiam exempti omhes, ad quos quavis amatarum cura quoquomodo pertinet , juxta S. cqnciliorbjp prsicrintum , * cujuslibet dicecefis morem , interefle teneantur : finguli autem in habitu oidini fuo proprio *Bc* decenti comparcant , omncfquc fynodum mane intrem jejuni .

Abfcntc epifeopo , ejus yicatius in ea prafideat, vel alii ad quos ex privilegio *Bc* antiqua confuetudine id competit. Sede autem epifcopali vacante, vicarius a capitulo conftitutus.

Pcrada facra miflarum celebratione , epifeopus , vel alius ejus nomine verbum Dei proponat : & omnes ad murum emendationem & fua in futurum diligentius explenda munia cohortetur . Nec deinceps huic tam gravi muneri obeundo praficiantur adolefcentes vel laici homines; fed cx ordine ecclcfiaflico eligantur viri grave* *Bc* nulli reprehenfioni obnoxii.

In proxima autem fynodo , qu« poft hujus concilii promulgationem habebitur , fidei proteihone przmina , omnia ejufdem concilii decreta palam recitentur , omnefque , qui illic fuerint fe illa omni tempore fervaturos jurejurando promittant : idemque in pollerum omnino faciant , quicumquc fvnodo primum intererunt .

Epifeopus figillatim ab unoquoque, dum appellabitur, minifterii fili rationem repofeat, & de vita & moribus fubditrxum follicite *Bc* diligenter inquirat , in fimomacos , fiduciarios, cencratores, fornicatores, concubinarios , turpia nnnifteria exercentes & illicita negotia gerentes , line ulla diflunulationc animadvertat , alienationes a jure interdiras prohibeat, A- jam faftas , revocandas *Bc* irritandas curet : *Sc* officialium 8r miniftrorum fuorum offenliones , delidta , & 'injuilas patienter audiat, & ievene coerceat . Clericorum in facris celebrandis errores, *Bc* ncgligcntiai corrigat , pravofque mores ac vcfhtum indecorum emendet. Remediis quoque opportunis provideat', nealiquod dogma , quod falfum fit, neve aliquod pmftigiarum , fuperftit-ioius, *Sc* diabolici figmenti genus dnxcefim luam inficiat .

Arcbipresbyteri fingulis fynodis epifeopo referre , *Sc* fcnpto tradere teneantur ecdefiaa intra archipresbyteratus fuos vacantes & pallori bus deftitutas , necnon nomina eorum , qui in parochiis fibi concreditis non relident , vel qui beneficia curam animarum annexam habentia obtinent, ncc ad ordinem presbjrtcratus promoti funt .

Appellationes «orum qui ad fynodum provocaverunt, abfentiumque gravamina aut defidena , per cpiflolas , aut libellos *(applices nplicata* audientur.

Laid

ANKO CHBUTI ii-,-

I-ıκi cturn poterunt icnpto , vçl vcibo , i, *it2 epilcopo* viiuns f ıcı it ,. qu.·»,las luas proprnere, modo uunn judicium ad isnodrun potineat . **Quos** etiam hortamui , i:t b in ecclefiis aiiirfiadveitetint , quod divino cultui detiimentuni atlcr.it, v«l >:i morius clcrieoiriiri oftenliontm A' 1,-andal-nm populo 'g: ncict , 'abemque A dedc-os ordini c.'ckfiafbco mu , ft quid denique in c'cio ve! populo , quod d · ic.iplinam A pa.cm ccclciix pcrta.bct , il'udammo Chriftnn.r rtanquille &■ line nib k'^ild.i'o ly ..do dcno.ncicnr. v

Inteftina odia A· capitales **inimicitias**, ei quibus **dioeccbs** tranquillitas pcrtinbail , aut tcand'ala o:iri pollent , lummo ihidio extiogui epi-**l.opi** corabur.t .

Omne», qui v.l pm beneficia conic.uti, vel •r pofterum habituri ciunt, A qui ad fvnodum **dicxcetanam** convenire **dcbe.it** , u> **ea** lvnudo , cui ptimum ipli nvcit.ierint , literal collationiX A· provilioms beneficii, cutadlctipti fint·, cxliibele teneantur. **Alloqui pio** ablcntrbus & Coiirumacibns cenlcantur .

In Ungulis lynodis anniveriarii !cx examinatores, Uve lxculaies, live regulate» , juxta lacti concilii T; identini, & hujus 11 nodi decreta in it it uantu. .

Qjucumque fynodo interefle debent, fi przftrtes non ciyiipaiucriiit , vel legitimam impedimenti cautam per nuntium aut epiftolam epilcopo non rcddid. tint, vel ab eo abfentiz *iur* tacoltatem no.i obtinuerint, contumaces A· poenis indictis ɔ S.ıo mıl icputentur.

V 'ero poltca citatione przfcntibus facta , ad valvas luz ccclelix affixa moniti contumaciam intra mc.ilem puigaie neglexerint , cxcommunicati publice in **wcklii'** fui, denim-'s, cientur .

Quod li oblimato animo cxcomniuni. a-ionem **lofliouciiut** , r,.e ab ea ic ablvlvi cin.iv.:int , ar denuo ad alterum meniem enari A' c'OCati ooo coœpar'ci in: . a benefici,s fuipe:.dant **.it**, 8c tandem fifdeoi priventui .

ci aatena pofi **puruQ** admonitionem comparueti.it, potius pairiitcritiz ptxna , quam peci»-r:a mulitentur : quod li magis expedire cpo.opo videatur pecuniaria mul.ra 11 ptoi u is conitlio duorum canonicorum , q ■» ep...opus ia conlihum adhibebit, co.ivci:ai..i l

Qn legitime *i irim:* ab epicopo dopen: iri , mittant iurtij>> tm vel clericum idoı,.,ıın , qui coiuin nomine ivrutanvnes protonat,.A°ea quz fuerint io lynodo ilatuta, ip'.> renuntiet .

Nullus pro alio line mandato lpcciali , de quo fidem face c teneatur , comparent przlu-'piat i ahuqui g.avi pn.ia mukteti.r.

Pa cenri.'ia pro". <rt.iafi'

r

XXXIV.

INTER ea quz antiquitus **in** ccc'clia obicivara iunt , cum ad abufus tollendos **A'** piavos **morer** coll..**endos** , **tum ad** controversa' componendai, concordiamquc , **A**· r.iuiuam **uirittm** conte;vandam, ad **ea** denique **omnia** ftarucnd» , quz cunftB Chr111!anis , **A- pra**tique viris ecclcfiaftici» fax.en.la vel fugienda [ant , inaximi temper m-.rnenti **h'bitur fuit** iic.piciis conciliorum **pros** incial lor.' ulus. **Quaploj** ter nos tarn **ill tare A** n;.eilatium nilii-tuturn , riiSris dm nraxirno cccic.iz **detrimenta** intcrmiil.im ac noglcflum , diligentius polierum csci.cii krvaiiqiic cupiente» , decet-ni nus ac **ftituimiis** , .ut ad biennium proximum , **.ac deinceps teitio quoque anno .concilium provinciale celebretur. Erunt autem parte» metropolitan), aut** *cit* **abiente, vel lede metropolita. rsa vacante, antiquioris provinciz antillitis locum & diem ad celebrandum Concilium indicere A· alligo** a ı c .

Ad tempus conftitutum tarn metropolitan!!», quatn hitiia;'.**inel A' omnes, alli** qui **nujufmodi** conciliis intcfclle debent , prreife adelle curent. **St quit** autem cpitcopus legitime impediatur, id (ut generali concilio cautum eft) metropolitano iiginficet per literas , mittatque procuiatorem virum eccle'i.illicum , qui fit laccrdos, non is'linn ad proponendas abientix caulas, icd c iani ut .snmlo in **ci.it**, ac nomine illius , a q..<> mitlus **tue.it**, iublcnbat omnibu» , que m cadcm ls undo, aâa , **gtila**, decreta, lanciia'c erunt. Qui quidem procutatoi , li ita cqncilio videatur, non l.dum poterit deliberate , fed *Sc* cum epiicopis, de li» quz proponentur, decernere A (latuere. Qpicumquc ex epiicopis (ecu» fcccrit, terr a parte fcuiftuum , qtiosco annoex ecclefia , cm **prxcft**, perciperet , privetui . Ain veto adefle négligentes , alus poenis juris tnulftcn.ur. **dlujjimodi autem pexnz omnes** fabricis ccclefiarum A- alus piis locis *Sc* operibus attribuantur. **A** *fy* nodo autem conftituetur aliquis} **qu** hujnlmodi poenas A· muletas reipla locis (iis fine fia.ide applicati curet.

Capitula c.ithearalium eccleliarum fpeciatim td iynodum invitentur , clique liceat delegate et luis capitulis canonicos , qui lvncd v interfint , ae eorum mandata icferant . Sciant autem ie in fvnodo.tantum coniulendi , non autem decernendi 'potcilatcm habere . Abba-cs tain titulares qualm commendatam , ccclcliarumque collegiatdium procuratores pio moie hujus provinciz eidem fynodo poterunt in-eiel-Je , atque cum aliis de propohti» delibciaic, non i-.m j -dicare .

Menu· s cio p oximo antequam celebretur concilii m, linguloium erit epilcoporum , lupplnationes, litanias, oiationcs, *Sc* jejunia in omni, b... **etjcfiis** A- parochiis fuarum dicrcefum judicaie, ad iram Dei placandam , A· divinum ejus numen exorandum, nt Spuitus lani-ti ablatu ca o .nn.i infpirarc A' luggcicic **velit**, quz in eidem lynedo ad ipiius -gloriam A' ecclcliz ialutem tractanda erunt, atque fiatuenda .

Et ut finguli melius inilruCti fint nd ea quz in lynodo trananda erunt , vel de quibas ratio reddenda erit, prius inquirant epiicopi, an omit'» huj >s Concilii decreta execution! manj.r.i luerint , A quid contra illa admifium fuerit Quod fi noverint quzdam non oblcrvari › caulas quz fint impedimento icncitentur.

Perquirant etiam diligenter , *n q ii refidci." deben^ in ecclefiis luis , officio fuo ıa11-laciant. Omnia deuiqtie A'lingula, quz in fynodo agen **di** ,'delibcianda A' decernenda funt , cum concilio quotumdam ordinis ecclcfiaftici , qui fint divinz legis iancttonumq"C eecleliafticarum peri**ti** , fummo ftudio A* dnigcnri cura pcifcrutentur .

Pridie illius **diti**, quo futura eft prima feflio, epicopi cum omni t nnioa , A' omnes **ani**, qui iy n'do adciunt, quo rcli^iofius rem adeo gravem tractate pollin' ,) ,.men: , eodem quoque d.c procuiaton **t**, !.. ,-.aiii A' **alii** officiales Sc **miniilii** iiccci.ani Cuii.ti.-iaAtur.

Prima

A·ψNO~. CHRISTI i><j.

ANNŷ“ CHRISTI ulj

PrimVdle concilii fupplicatio loicmnis , ad implorandam Spiritus lancti gratiam pro felicibus tam (acri *Sc* ardui negotii initiis, faufto que progrcflu fcexitu, convocato civitatis univerfo flero , celebretur : ad eundem finem facrolanftum mille lanificium ab atchicpilcopo, vel eo impedito, ab antiquibre epifeopo iolemmter peragatur : & Latina concio ilj ipia miflaniqr celebratione, ab co vel allo ejiis nomine dc rebus ad concilii rationem pertinentibus habeatur t omnes item epilcopi Λ· delegati cum aicluepifcopo communicent : hifquc peraftis, apertum eceptnmque concilium a (criba pionimcietur. Ceteris quoque diebus fclhoncs peragantur, idem omnino divinum officium celebretur, ac concio habeatur.

Singulis diebus poft apertum concilium duo conventus, fcilicct ante fc poft meridiem habeantur, niti fit die* dominicus , aut tellus : nam his diebus horis matutinis vacabitur tantum precibus & facris tnyfteriis.

In fynodo in primis ca tr.réientut , quz fpeciant ad divinum cultum : deinde que ad munia fc oficia , cum omnium ecclefiz pallorum , tum maxime epifeopotum . Inquiratur diligcntiiiime, an rerfte legerant in beneficiis K ordinibus conferendis , m confeflariis, panitentiarrifquc deligendis , mittendilqne per fuis dureefes verbi divini przdicatpribus : num etiam debitas pernas fumant ab iis, qui malitiofe decreta fynodorum tam provincialium quamduscefanarum tranfgrediontur. An denique omnia, qus funt partium epifcopi , accurate przftent : ut qui in iis peccafte deprehenfus fuerit, a concilia coerceatur . Summo etiam ftudio fc cura perquiratur , qua latione fieri poflit, ut fynodorum decreta in ufum adducantur . In lumina nihil prrtermittatur , quod ad univerfam ecclefiz diiciplinam , & omnium faintem pertineat .

Simultates, dilcordiz , 'ites, fc controverliz , li quz lint inter epilcopos fc clerum ‖ judicio fc arbitrio fynodi componantur , ledentnr . & cxtinguantUr.

Nemini , nc epifeopu quidem , nifi ex caufa neccilarii , fc venia a metropolitano obtenta , a lynodo abire liceat , lubllituto prius procuratore idoneo , qui ipfius norpine fubfcribat omnibus , qur in concilio ailta dcclctave fuerint .

Poftrem» concilii fcifione dies fc· locus, ubi proximum habendum lit concilium , ut antiqui moris eft , auiftoriute metropolitan!‖ vel eo ablente , antiquioris antiftitis , denuntietur .

Abfoluto denique concilio , fc fanâis acclamationibus pro more faflis , omnes epifcopi atiurgentes & venerabundi petant ofcuilim pacis ab archicpifcopo , deinde illud inter (c mutuo· communicent ‖

. Epifcopi antequam à fynodo recedant » finguli , ordine fervato, poft archiepifeopum , mino propria decretis fynodi fubfcribant . .Idem quoque cpUcoporum abfentium procuratores faciant , fub prrna excoynmunicationis : ac pro viribus poftea , qua conjundis animis fc voluntatibus ftatuta , decretaque ab cis fuere , pari conlcnlione , ftudioqiie fervare nitantur, fc ab iis , quotum cura cis demandata eft , obietvari carent .

A

Dt

ANNO CHRISTI W

. XXXV.

CVM fine coercitione jurifdiAio nulla lit, & abiquc · poenis nqn lolum leges vilefcant, fed omnis focietas in deterius tacile dilabatur i ne fiuftra tot lalutaribus conftitutiunibiis faciendis operam impendifle videamur , llatuimis , ut piztcr poenas , quas nominatim in his conftitutionibus appuluitnus , omnes njr tam a lactis cecumcmcis concilliis , quam a prdvmcialibus ftateue , ns , qui hzc noftra deoct., violaverint , aTR contemplerint , jnftigantur . L

B

Prohibemus autem omnibus ordinariis, ut de mulftis fc pernis pecuniarin nihil omnino in I iant unlitarem convertant : fed eas plo alicui loco vel operi applicandas cu'ent · parte tamen aliqtia pro coram aibitrio ,Aaeculatoribus fc dclatoribis tclitta .

Et nc aliquis harum noftratum conftitutionum ignorationem praetendere pof&t , omnibus RR tocpilcopts nuftris mandamus , ut (ea idem in proximis luis lynodis publice legi fc· recitari jubeant . Omnibus autem ordini* ccclefiaftici viris prreipimus , ut intra tres menles , poftquam ' przdictaiutn conftitusionuni liber editus fuerit , eundem fibi compaC icnt , apud fc habeant , atque dibgentifume legant , fc mente teneant : idemquc in lingulis cathedralibus , collegiatis fc parocbialibus cedeflis cctto aliquis loco repolitus allervetur .

Conftitutiones vero anteceflorum noitrorum in fupèrioiibus conciliis pros mciallUus rite fa‖ /tus, juri repugnantes, quibufque in hac fynodo derogatum non luit , approbamus , confirmamus, fc innovamus, cafdemque ab omnibus, commua· iene pcrnaium , quz ab eildem iiidi&z faut, lervari .jubemus.

Si qu* ex lus decretis difficultas vel ambigui- tas oboriatur, quam ante celebrationem proximi concilii tolli expediar, declaramus eorundem D in'erpretationem fc explicationem ad nos pertinere , falva tamen in omnibus ledis apoftolicm auctoritate .

Quoniam autem qu® emendatione indigent, in tantam fylvam excreverunt, ut ea omnia excindere minime potuerimus : idcirco illa quas fuperfunt , nobis fc Cocpifcopis noftris tam in fynodis , quam in vifitationibus dicecfanis ex przicripto juris corrigenda refervamus . Qum vero illic emendari non poterunt, ad proximam provinciz fynodum deferantur.

Declaramus puivetfaa has conftitutiooes poft fextum menicrn a die earum promulgationi* in ecclefia noftra metropolitan* fait® , plenam aucioritateai habitura* , ac et eo tym£ pore otnnes & fingulos earum obfervationi perinde devinâos fc obligatos eflé , ac fi uugulariter eis prxicntrbus fignificatz fc inaisnata fulflent , fc fi contra quitqsram admlerint , pernis & mulâis , quz ia iis conftitutz font , teneri .

Ab eo' etiatz promulgationis die, tempus eorum decretorum inchoari decernimus , quibus certo prvicripto dierum fpatio aliquid prsftari jufiuta eft .

Denique qua poflumu* humilitate & obedicntia S. Romane ceded® omnium cecleflatum matris fc magiftrr auSoritati fc judicio qua-

iro–

AMHO CHBISTI ijSf.

cumque in hac (ynodo atta, decreta I fancita- A tc funt perpetuo cmeodanua A corrigenda iubji- cimus, ad laudem *Sc* gloriam immortalem Jefu Chrifti omnium paftoris, dead gregis ipliuino- bis commifli incolumitatem *te* falutem.

NOS Antonius archicpifeopus Burdigalenfis Aquitani* primas nsc decreta lynodica a nobis definita fubfenpfimus.

Ego Janus Fregofc ccclefis Agennetjfis epifeo- pus fubfcripli .

Ego Carolus de Bony ectlefis Engolifmenlis r epifeopus lubicripfi .

Ego Godofredus de Saint-Belin Piftavienfis epifeopus fubfcripli .

Ego Nicolaus Je Corna ecclefi* Santonenfis B epifeopus fubfcripli .

Ego Luaovicus de Salignae ecclefi* Sarlatenfis epifeopus fubfpipfi .

Ego Arnaldus dc rontac Vafatenfii epifeopus in provincia Ausitana , rogatus adfui *β(fublcripfi* .

Lgo Betnardui Podianus canonicus Ararchidia. conus ecclefi· cathedralis Condomicnfis , f'rocurator ejuidem ecclefi· , fede vacante , ubfcripli .

Ceterorum › qui huic fynodo interfuerunt , nomina in aAis ejuidem fynpdi deferipta ha- bentur .

Af. *B E* H *T I X* rs«ri/>< *ftcrettri»!* .

LAUS DEO.

DE INSTITUTIONE

ET LEGIBUS SEMINARIORUM

PROVINCIÆ BURDIGALENSIS.

DE IDUUS-

L

ÆDES feminari! , quantum fieri poterit, D in loco amplo A^fpacioio , *tc* qui non longe abecclefia cathedrali diditus fit, extruatur *tc* adificcntur . Quod fi aliquod collegium ad juventutem erudiendam , huic pio *Bc* reh- *gioio* inftituto accommodatum *Sc* utile jam conftruâum fit , eidem ex eorum confcnfu , quorum intereft, applicetur. Qua inre nullus audiatur , qui privatum dumtaxat adducat in- commodum .

In hujufmodi «dibus faccllam fit , quo fin- gulis diebus ad facrum *te* orationem clerici conveniant .

Dormitorium commune 8r patens fit, in quo unufquifque cubile proprium habeat , c cujus regione cubiculum prafeAi collocetur. R

valetudinarium in loco falubri conftituatnr, in quo egrotantibus famma animi pietate *Se* caritate omnia provideantur atque fubmini- ftrentnr .

Reliqua «dificii partes pro ratiooe facultatum, *8c* numero perfonarum , exsdificabuntur : quamvis non tam habenda Gt ratio eorum, qui primoquoque tempore in hujufmodi fcminana admittentur, quam qui poftea , crtfctnte nu- mero illa adjungentur.

anno" CHRIST) i|*l·

D< dtrictrtei iu *fcHmuri,» AJvittt»4i>ru»c* rar<Me .

1 I.

ELE.CTIO & admiflio clericorum penes epifeopum erit , aut cos quibus ab ipfo haec cura nominatitn demandata fuerit.

Ut autem cx omni juventute maxime idonei eligantur adolcicentes , pracipict & mandabit epifeopus denunciari per univerfas fu* dirxee- fu civitates *Bc* oppida , prrfertim ubi funt fchol* , ut fi qui fint pauperes *tc* ex legi- timo matrimonio nati , qui ad facerdotium promoveri cupiant , quique difodeeimüm attigerint annum, nec vigefimum exceflcrint , at- que in grammatica progtefliis aliquos fecerint, loco Sc tempore , qu* eis przftituet , examinandi compareant .

In ipfo autem examine epifeopi^ cum viris ecclcfiafticis a clero defignatis , prftnum intne- bitut juvenum vultum, totiufque corporis ha- bitum . Nam quos infigni quadam deformita- te , vcl membrorum mutilatione notatos de- prehenderit, né ad examen quidem admittet.

Poftea de parentum conditione , ftatu, *mo- ribus , 8e* religione diligenter inquiret . Ac deinde quos progreflus ipfi juvenes in literis fecerint experietur , atque ingenium eorum , C virtutem & indolem explorabit : ac prarcipue an aliqua in ipfis ad pietatem propenlio eluceat . Quos autem manifeftis conjeâuris ad literas , ad pietatem , & facerdotium ineptos judicaverit , nullo modo in feminarium ad- mittet .

Priufquam aliquis in feminarium admitta- tur , fedulo monendus erit , non licere fibi fe- minari! bonis ali atque educari , il aliud vit* genus , ptKter ecclcliafticutn in animo propoli- tum habeat . Itaque jurejurando fpondeat, vo- veat , ac fanâe promittat , fe numquam ad aliam vite rationem difceflurum, fed perpetuo 'ecclefi* Chrifti fideliter inferviturum in eo gradu *Bc* ordine , qui a reverendiffimo domino epifeopo ipfi aflignabitur.

Polliceatur etiam fe primario feminari! , ei- que fubftitutis in omnibus obtemperaturum , ac omnes leges *Se* ftatuta feminari! obfervatu- rum : alioquin intelligat fe in feminario nul- lam moram faâurum efle , fed ftatim cx eo ejcftum irl . Eaque dc caufa illi ftatuta illi- co legentur .

Ne autem quifquam ab hifce promiflioaibus cum maximo feminari! difpendio refillre pof- fit , lit ipfo iogreflo tenebitur , duos ex pro- pinquis fuis epueopo fiftere , qui pro eo ca- veant ac fidejubeant fe penfionem illius per- fofuturo* pro tempore , quo in leminario vi- xerit , fi m ordine *Bc* ftatu ecdcfiafticq perfe- verare nolit : nifi aliud epifeopo jufta-de caufa vj/om fuerit.

Nemo vero ex ditiori familia recipietur, nifi parentes pro eo penfionem loivere velint. Qui vero ex mediocri fuerint , partem aliquam per- folvendo admitti poterunt.

Nullus item recipiatur , quin Icâo, toga , f>ileo, indufiis , *Bc* aliis redimentis , nccnon uperpcllicco 8r breviario infiraftu lie.

ANNO CHAISTI *>«(·

Dt frimtria f? frtfiBh fvaiaarii.

III.

NULLUS in feminarium aliquo fooAurut officio admittatur, «juin pria* diligenter •b epifeopo examinatu* 8c probatu* fuerit : cui» jus etiam arbitrio omne* an officio, fi itaexpedire in domino judicaverit, amovebuntur.

Curandum erit diligentillime, ut qui feminario proficientur, viri fint grave*, prudente*, Bc omni virtutum genere ornati, quique fuo exemplo *It* cohortationibus fubditorum animo* ad pietati* *It* virtuti* ftudiom accendere poffint. Ncc, quamdiu in feminario idonei aliqui rtyerienrur, extranei aflumantur. Profeflionem vero fidei, juxta formam in concilio provinciali expreflam, omne*, antequam recipuntor, ut manibus epifcopi emittant.

In feminario unu* erit primatiusvenerandn gravitati*, fc lingulari* pietati* facerdos, cui omne*, qui in feminario erunt, tau* in fpiritualibu*, quam temporalibus parebunt.

Primario, duo alii facerdotex, fi fieri poflit, adjungentur t quorum alter procurator omnium feminarii negotiorum erit ; alter rerum domeIUcarum curam habebit, vocabiturque fubmaglfter feminarii. Quamquam, ubi non ita amplum erit feminarium, utrumque officium unu* *Ic* idem proflare poterit.

In feminario tot etunt famuli miniftri, quot pro numero clericorum, arbitrio epiiccpi, *It* ab ipfo delegatorum, videbuntur neceflarii. Feminir vero non folum officia & rnimfteria, fed etiam aditus in femioarium peni*u* denegetur.

Praeceptorum feu pnfcAorum feminarii officium erit, a difcipuli* repetitionem leâioni* diligenter exigere, *It* clericorum mores in omnibus dirigere, atque illos, quocumque perrexerint, deducere. Ûnus vero eorum cantumecclefiafticum clericos docebit. Non erit tamen incommodum, ad expenfas vitandas, ut qui state, prudentia, & eruditione proveâioret fuerint, junioribus proficiantur.

Afliduus flt in femintrio primarius, luaque rrofentia, *Ic* follicitudinc omnes in officio conineat : feveritatem vero potius pris fe ferat, quam exerceat.

Epifcopum irpifiime conveniat, ad eumque totius feminarii rationem referat.

Librum habeat primarios, in quo, eorum omnium qui in feminarium admittentur, nomina, cognomina, conditionem', diem *It* annum receptionis, *tc* protere* quicquid fupelieâili* qinique attulerit deferibat.

Dt ttcoaomia ftmiaarü,

IV.

CONSTITUETUR procurator negotiis traitandis aptu*, *Ic* rei domcfticc adminiftranda *le* gubernande noa ignaras, qui matium opera fua juvabit in rcbu* temporalibus, negotiaque cum domi', tum fori* fedulo procurabit.

Procurator redditu* omne* ac fruflut feminarii foo tempore colliget i pecunia* vano colleâas ftatim primario in arca affervandas tradat. Habebit autem librae, in quo diligenter, 8r fumnaa fide daferibet quicquid recipiet frudtuum, pecuniarum, 8c a quibu*, 8t qua de cauia, notabitque diem, menfgm *It* annum. CKKtrri '31-

Singuli* menfibua accepti cxpenfique ixtionem reddet primario : librem vero rationem manu propria conlignabit primarius : e*idem vero rationes tertio quoque menfe examinabit epifeopu*, una cum quibufdam cx delega

Oblonator, feu ciborum, *Ic* aliarum rerun, emptor, conflitnetur vir fideli* *le* bons* confckntie, qui fingulis diebus peeuniam neccfariam a procuratore accipiet: rationemque'accepti *Ic* espcafi fingulis diebus 'eidem procuratori reddet, *Ic* id quidem particutatim Ac minutatim.

Supelleflilcm, 8c ornata feminarii vaf*, *k* inftrumenta in libro fuo numerata k deferipta habebit procurator, eorumque rationem reddet primtrio, fexto quoque menfe.

Viftu* moderatu*, frugalis *tc* minime delicatus ab epifeopo 8t-delegatis, habita loci ratione, preferibeiur.

Dt iiffifliat Jiaiiaarii, C friato It fittatr.

V.

Moneantur frpiiEme dcdci «magiftrl* 8c pmceptoribus, ut pietatR 8c religioni* in primis rationem habeant : necnon ia virtutum, *tc* fpiritualiuru reran ftusiiumincumbant ; majoieique progreffus ea ratione (petent fe faâuros, quam ex affiduo in libri* *k* indefeflo ftudio.

Singuli, obi mane hora quarta excitati furrexetint, in unum locum convenient, Aper dimidiam horam, genibus flexi*, orationi incumbent, recitabontque, uno preeunte, aliis clara voce refpondentibus, horaria* preces B. Marix virgini*. Breviarium vero qui factis ordinibus initiati fuerint, congruo tempore & magna animi attentione recitabunt.

Vefperi, antequam hora nona quieti fe tradant, omnes fitnul recitabunt litanias, ac snox confcientiam Aiam *diligenter* difeutient *Ic* examinabunt. Confcientis; vero.examinande rationem imprimis teneant, tum ut libi, tum ut alii* aliquando prodefle poffint.

Singulis menGbus facerdoti peccata fua finguli confiteantur : facramque cucharifliam, nifi confcflario aliud videatur, magna diligentia *Ii* devotione pnrpamti fumant.

Omnibus diet* fefti* ad miflatn majorem *It* vefpera* cathedralis ecdeGc civitatis, in qua feminarium extiterit, bini ex feminario ðredeuntes, fuperpclliciifque induti conveniant : lique loci* aefignatis ftçnt ac fedeant, *8c* ram choro pfallant : nec inde unquam Ce moveant, nifi cum ad offici* *Ic* munera illi* ab epifeopo *tc* capitulo injunfta accedendum erit, eifdem quoque diebus concioni publice eadem in ecdefia, vel alio loco, arbitrio epifcopi, intererunt.

Primarius etiam vel alien pietate *te* eruditione vi* fingularis aliquoties in menfe breves adhortationes habebit ad clerico* de virtutum dignitate, vitiorum turpitudine, eorumque remedii* k d· beatitudine, de pernis inferni, de morte > de extreaso Dei judicio, & fimilibus argumenti*, quibas ia fufoepro viae genere magis in die* proficiant.

Initio prandii *Ic* «an· onus ex facerdotibua benedi&iooem promittat, in fine gratiarum

AMMO aftio fabfequatur : omnes prmeunt/iaCcrdoti -1- CBfcLSTI ta voce modefte refpondeant : addatur plalmus *De frtfeadb* , 'dc aüa collcda pro fundatore & benefadoribus. --

Tempore prandii *tc* ccxnr IttaPhnus e fug- gtfttu caput allquod cx fqtris bloliis, cui addatur pli alicujus libri ledio, quam omnes attente audient , ut dum corpus cibis alitur , mens nequaquam jejunet otiola ·

Itiiter cetera vero plorum hominum alquedp- dotum feripta , ciebro infignem IILm JXHiçfo»- uymi ad Ncpotiaoum epiltolam devita civicorum privatim *te* pub'ice legant", ut mature fitrguli ad illius normam icic dirigere c Ilucfcant. · ,

' De titJiteti» , O' tiniternnt /ratiaa- f r.i *efficui.*

VI.

Cp M obcdientia fit bonorum' omnium parent , nulluique rectc prsefle pofiit , \quh prius parere non didicerat, idcirco nihil jucundius feminam clericis elle debet, qqam pu fertorum & moderatorum fuarum prgceptis *te* mandatis inommbus obtemperare

Nemo e.rollrgio line facultate , *te* comitç fibi adjunão egrediatur, Cum quo etiam in Irminartum lcrcrratui.

Nemo literal mittat , aut aliunde acçiplat, nill pet manum primarii , qui eat diligenter C þc;leget , nequid..in..illis..fit , quod eos ab in- 4 ftituto divcitat.

Extra feminarium nemo apud aliquem comedat , nifi apud fuos parentet * propinquos , idque raro, & cum facultate; nec ex'ta feralnrrium dormiat % Quod hquis , infelo primario, egrtfllis fuerit , «ut furis remanient , rutius non admittatur nifi conlulto epifeopo, cu jus erit ftatucre an fit ille recipiendus in lcminarimn, necne .

Nemo quicquam retinebit, quod primario velit elfe occultum . Itaque nemo arcam habebit clave obferatam ; aut li certe habeat, elavem, quoties 'jubebitur, primario tradet.

Non fuperiores modo, fed *tc* majores omnes D colant *te* obfervent, eofque, qua parcit modeftia, alloquantur. Sint in loquendo prudentes, Sc caveant allo· verbis offendere , ftudeantque concordiam cum omnibus retinere. Qyodfiqmd contra acciderit , quamprimum in gratjam redire conentur. «

Nemo, nc joco quidem , alium tangat ; fed ubique, *tt* apud omnes, camdcm fervent modeftiam *tt* gravitatem.

Silentium ubique religiofe frrvetur , in templo, in icholis, inctcnaculo, intereundum, *te* redeundum e gymnaCo : in omnibus denique locis ecclefiaftica modeftia eniteat.

Caveant per feminarium vagari , Rudiorum prafertim tempore · Cum iis vero non collo- E quentur, qui Ubi obviam fient, excepta decentffalutatione atque verecunda, qu· pretereundo fieri poteft.

Quoties autem , live ad templum , live ad gymnafium ibunt, tfrodefte bini procedent, fubfequente cos ptafefto, cuicommiffi fuerint. r

Cum iis tantumconturbcrnalibus agant, cum qpibus agere permittentur , ad eorum utilitatem . Cum vero ftudendum erit , nemo cum alio colloquatur : nec vefperi poll orationem , nec mane ante eamdem .

Ibunt omnes cubitum hora nona : furgent vero hora quarta : finguli in fingulis dormient ledis, ut valetudinem tueantur. CHauyj ifIJ,

A prandio, *tc* a cana horam unam honeft- relaxationi dabunt Quamquam nihil Irqpediet *illiut* hol· mediam partem cantui edilcendo, aut alicui lite.aris exercitationi attribsiere er primarii preferipto.

Mundities fervetur in omni vcfttmcnto , la cubiculo , m ledo , *te* in libris . Cubiculum fuum aut dormitorium verrent, quoties in hebdomada lubmigiftro videbitur; ledios verofuos fummo mane reiXe coapjsonanc.

In refeitione corporis fumenda, omnes in eodem triclinio menfis accumbent : ubi non fo-y brietaus tantum habenda eft ratio ,-fed omnis B etiam honeftaris . Quod ut facilius fiat , diverlis in locis, primarius *tc* facerdotes , atque ipfi pmfcUt accumbent , ut omnes oculis luihent- Et f· quis immoddftius fe geflerit, eum admoneant.

De re littrerie.

VII.

NIHIL aliud prius difeant omnes , quam memoi ia teneant catecbifmi catholici compendium . Cujus poMbodum numquam intermitti debet repetitio: ut per mutuas interrogationes de iplo, omni pofcenti, rationem redae- « poflint fidei catholica . Ipia vero repetit» bis in hebdomada poterit inftitui . Ubi vero proveftiores fuerint , diligenter illis commendetur catecbifmi Romani lectio, ut indcaltiosem facramcntorum doârinain addifeant.

Latine loquendi legem perpetuo fervant , lintque in edilcendis ledionipus diligentes , *te* iis prefixo tempore memoriter reçu indis : ftjium etiam aflidue exerceant , caveantque ne altis exercitationibus literariis ullo modo détint . Id vero prafttbunt , patiterque in literis plurimum proficient , li perceptoribus pareant . ,

Nemo a icholis abfit conftituto tempore. In gymirallo clerici , qui ejufdem fuerint claflis fimul aflideant, *tc* omni modeftia ceteris praftaic curent. D

Libros nullos emant › nec habeant, nifi quos primarius eorum ftudils fore utiles judicaverit. Libro^ a fanda fede apoftoliea damnatos dc impudicoa ne norint quidem de nomine , multo vero minus eos unquam legere audeant

Exercebuntur in omni genere difciplinarum, qu· ad theologiam praefertimeognofeendam juvant : atque ubi literas humaniores *te* philofophiam didicerint , in ea poniCmum theologi- parte diligenter inftrucndi erunr, qusconiclentia cafus explicat . Libros etiam ecclefiafticos, *tt* quos vocant rituales, diligenter legant.

Exerceantur etiam omnes fuo ordine , pro captu ingenii *te* dodrin· , in concionibus *tc* E hortationibus faciendis dc mandatis Dei *tc* ecdefia, de articulis fidei , virtutibus lequendis , vitiis evitandis , aut de aliqua fcrtpturfententia . Ea vero conciuncula poterit fieri toto tempore cana , aut etiam prandii . Qui vero provediores erant , folennioribus diebus, epifeopi arbitrio in diverfas paroecias mitti poterunt , ut dum plebi aliquid confolationia impertient, etiam in condonando exerceantur ,

Dum fient repetitiones in feminario , aut diiputationcs , ut plurimum aderit primarios ,

tum ut fingulorum ingenium & Indolem melius cognofcat : tum etiam ut animadvert*: liquid «««««««««;

CHSISTf ijj).

t c»rnffi»nt.

VIII.

X^UICUMQI prverunt la feminario, ament 8c foveant bi fubdito* , tamquam filio» quo» generant in hrifto , miniftror Dei intucos: oefiderentqu tius ab cifdcm amari , quam timeri .Ad agendum *te* proficiendum incitent ipfo* magi* pudore *tc* libertate , quam metu *k* formidine.

Si qui fine tamen dyfcOli Srproteryl, prlfertim, qui aliorum moret inficiant & corrumpant, omni ope conanddm eft, de quid feminario detrimenti adierant, Il in eos iadulgentiores fuerint moderatores. Neque vero qui difficiles natura fuerint, nifi fe verbi», aut caftigationècorrexerint , dlu erunt in feminario retinendi.

Er quamvis defidesac rodes, quique in ftudio literarum nihil promovent, nulla ratione fint ferendi in feminario: multo tamen magis animadvertere Oportet in eo», qui pietatem negligent: qui feminarii ftatuta paffim violent : qui focictatemcum protervis ineant : qui externorum colloquiis delcdentur : qui facile obtrectare & murmurare fofeant : qui luos errores (licet ob eorumdemutilitatem id fiat)deferri molefte frrant : qui mentiri, aut fua errata inficiarI, aut excufarc fuleant : qui panas injnnftas graviter ferant : qui Gngulare aliquid , quod lis nequaquam expedire ceulMtur, velint : qui procaciter , impudice , ironice loquantur, aut refpondcaut. Hlc enim *te* fimilia vitia funt imprimis a toto feminario arcenda, *tc* aciitcr, nemine cxccpto , corrigenda .

Dr *rcritiu premtveeji clerical* , CT *tx femixeri» eiiitfictc/uli.*

IX.

QUOTIES ordine»celebrabuntur, primarius dabit epifeopo catalogum eorum, qui per aetatem , pietatem , R: docturum , ad aliquem ordinem promoveri poffunt, u· de lis, quod videbitur in domino, ftatui pollit.

Seminaril titulus ad facros o.dines adipifcendo» fuis alumnis erit fufiteiens, quoufque lacetdotium aliquod ab epifeopo eis collatum lueiit .

In examinationibus, qua habebuntur ad beneficia vacatura, clerici leminaiu, li alias idonei fuerint, ceteris omnibus prifciantur.

Ad ecdefia» quoque palloribus deftitijtas. vej ad fcbola» moderandas, aliaquc munera ecclefiaftica obeunda pto tcmpùrum & hicorum ueceflitate, arbitrio epicopi mittentur.

Qui a feminarirS quacumque ex caufa dimittentur, antequam dilcedant, reddant rationem primario ejus officil , quod domi exercuerint , omniaque, qu· fibi commilla fuerint, fuo loco rellituant.

Qui in feminario educati fuerint , 8r fine licentia epicopi alicul loco , aut perfona» ic manciparim, aut extra dicrceftm , in qua fer. vire debent ecclelic , transfugerint , teneantur ad reftitutioneni alimentorum , qua in feminario perceperunt.

Il qui difcedunt , Γ» meliort atque ampliore

A'fortnna aliquando utantur, benefico* *tc* gtato» anno' *le* effe debere in feminatium meminerint. CfIKiSTI

Dffcedentes domino epifeopo „ G flt in civstate, eju» vicariis, primario, facerdotibus? ceteri(que ■qualibus fuis valedicant, univerlifque bene precentur, ac viciflim , quod faultum (eJixque fd» »b eildem audiant -

PUBLICATIO CONCILII

ANTONIUS MISERATIONE D(VINA
archiepiicopus Burdlgalcnlis '

IA. \OSTHA
der·, ya/urrw *i»*

EX multis officii noftti partibus , qui animifm noftrum, ex quo ad basic fedem metropolitanam , nullis noftri» metitis , fed lola Dei beoignicace evocati fuimus, maxime follicttum habuerunt, hcc una certe nobis in tc altius infedit, ex eo prilertim tempore, quo facrofanâi concilii Tridentini acceflit auâoritu», ut eccicliaftic· remilGo diffolutioque difciplina, falutaribus tandem provincia.'l· fynodi decretis , ex ejufdem potiuimum Tridentini concilii pnicripeo reformaretur : βτ non paucorum noftri ordinis, hominum effrenata peccandi licentia , vigili cura *tc* ledulitate coerceretur. Hac enim in primis ratione , certa nos omnino fpes ac firma tenuit , fore , at divina pietas, atque denientia flagitiis noftris , morumque perverfitate jure nobis haâcnus infenfa, deinceps in nos incitat» jam tot annis vindicte fui Impetum inhiberet , populumquc Chriftianum falutaribus milelicordic (use prifidiis pet nos communitet. Deinde in hanc citam fpem adduâi fuimus , ut picriquc homines iimplices *tc* incauti, crebris oftenlionibas, minifeftilquc fcandalis , qui ex prrpoftera , perverfaque noftrotum hominum vivendi ratione , accidere iolenc, eterni damnationis itcringreffi, ubi demum Dei cultum ac honorem reftitutum , necnon priftmam viti noftri formam immutatam 8r linccriotes clericorum mores animadvertilfent, fua fponte ab illa impietate pertinaci refilircnt, 8c ad Chrifti ecclefiam majore ftudio *Sc* religione fele rur/us adjungerent , veram in ea , certamque (alutis viam (quae nufquam alibi elle poteft)· abfque ulla offeufionç" *tc* periculo reperturi. Verum Iceletata bellorum inteftinorum vis atque immanitas , qu» his annis viginti in omni quidem Gallia, fed in hac prxeipue Aquitani» provincia, maxima cum vexatione , & plorum quorumcumque hominum internecione, non minus atrociter, quam libere graffata eft , tam piis *te* falutaribus conciliis , quo minus ea ex amtni noftri fententia exequi fas diet , penitus çbftitit. Interea veto ifta contagio ac peftis tic in dies incrementa ccepit , &: Ita longe Jateque emanavit, ut hac provincia, qu» nullis, vel florentiflimis Gallic provinciis pietate quondam ac religione cedebat, ea jam una fit, in qua fariofa *Se* prxeeps herein , parens *Sc* alun na totius impietatis iederumque omnium , major* & infigniora fevitii lue monumenta (latuerit In eas enim calamitatfs Sc anguftias idduâa eft, ut nulla humana prudentia vel induftria poflit in integrum rcftirui , atque priftini ftatus gloriam atque dignitatem rurfu» .adipifci . Attamrçi Aim quicquid hominum

anno' *··** ,,,uPIr*t» bonitate atque potentia
CHRisri infuntis partibus longe lit inferius : nO' pro*
>>li· p'rier> ijgtnenfa Dei pietate atque mifcricor-
tin freti , ejuldemque folcmnibus promiflis ,
quibus extremis fe rebus noftris atque defpera-
tis affuturum certo fpopondir, coofill, trudem
RR. coepilcoph noftiis, torique hujus ptoviaria clero condiximus, ut ad diem faftuin omnium fandorum hujus anni 1581. ptovinclalc concilium in hac urbe nolnlcum habituri, Deo propitio, convenirent. Cui quidem inter cete-
▮ rov abfuerunt* RR. in Chrifto patres ac fratres cocpifcopi, Agennenfis, Engolifmenfii, Plâavieillis, Santoncnfis, atque Satlatenill. R.item epifcopus Valatcnfis, licet ad provinciam Auxitanam pertineat, cum tamen nie effet, obvi- B ciniam, & notam ejus pietatem , a oobis rogatu·., libenter interfuit. Ex quorum lententia & maturo'judicio , unoque confenfu , adhibitis etiam in confilium ablentium epilcoporum atque ecclefiarum cathedralium delegatis , abbatibus, collegiorum procuratoribus , ac ceteris , qui ad iltam fynodum ex officio jureque convenerunt : cum prius aj nos , fandamque h nodum diligenter delate r'fuilfent clericorum
r depravationes, populi qucrein , vaftationes cc- i Eliarum ac horrende lolitudines , quas nos I.T.ici nili cum intimo animi dolore audire nequiquam potuimus ; ad immortalem gloriam prrpotentis Dei, cjufquc divini cultus inftaurationem , necnon ad accuratiorem mornm fe C ccdeliafticz dilciplrnr informationem , que mox (abjungentur decreta , divino afpirante numine ▮ edidimus : atque ab omnibus , tam clericis, quam laicis, quatenus ad cujufque mu-, nus fpedare videbuntur , fervanda (anximus. Parum enim fuerit multas Ac praclaras conftitutiones edidifle , nili unufquilque noftrum omni mente in eam curam incumbat , ut earum firma conftanfque lit aultoriSas , cifque mos ab omnibus fcdulo geratur : imo vero ad aliud nihil conferent, fi negligantur , quam ad Dei vindiftam in nos magis magifque concitandam. Quamobrem univerfos provinci* noftrr RR coepikapos hortamur in Chrifto , atque obfecramus , ut tam piam tamque falutarem mo- D rum *Se* munerum ccclcfiafticorlim emendationem atque renovationem tamdlu expetitam , tantoque plaufu , nec minori larrtl* fignificatione in hac celebri metropolitjna ecdefia exceptam , omni ftudio, quantum conniti poterunt in fuis dicœcelibus iervari diligentiflimecurent, arque libi fubditum clerum , populumque,Chriftianum luo ipfi exemplo ad illius obfervationem inducant. Quod quidem & nos iis , qnr ad partes noteras (pedabunt, pro virili fa- Cturos, Deo adjutore, recipimus atque pollicemur. Ut ititem hrc abfque ullo impedimento a nobi. A; RR. (utribus coepifcopis, allifque, qu.bus batt ex officio cura incumbit , libere 8c integre preftari cxpleriquc poflint , re^em no- E ftrum Hernicum Chriftianiflimum , quo poflunnis animi lenin, logamus , atque in domino obfecramui, ut piri pietate, cura &.' follicitudrie hanc fynodum tueatur, ejulque fanda decreta lervari omnino jubeat, qua no· ad eamdem cogendam &· habendam , pro fua fingulari m religionem. Deique cultum propunfione adliorcusio eft . Omnes itidem magiftratus, totnmque nobilitatu ordinem , Sc quoicumqua slioi in a'iquo auftoritatii atque dignitatis gradu conftitiitos , in domino obteftamur , et *Bc* qili pro fua parte tam fandis inftitutis faveant, fubfidlumque nobis ac opem prabeant, quo ~>NN^ fanAl hujus concilii decreta fedulo ab omnibus CHRim fine ulla tergivcrlatione fcrvsri queant ! ut ubi- ···>■ que profligato frequenti abotu , dcletaque omni pravitate & impietate. Deus optimus maximus, ple, religiofe, &- cum debita veneratione ab omnibus in perpetuum colatur.

LITERÆ CONFIRMATIONIS

S. D. N. PP.

' G TP. *XIII.*

Venerabili fratri archicpifcopo Burdtgalenfi

VBnerabilis frater, falutem *Bt* apoftolicana benedidionem . Incredibiliter letari fumus fynodum provincialem a tua fraternitate ad nos miflam, perfedam efle tanta cum pietate, quantam & res ipfa flagitabat , *Bt* actus tuus pollicebatur: Quo nomine te plurimi facimus , tibique provincialibufque tuti , omnia a oobis paterno caritatis officia deberi agnofei-Buis. Reftat, ut pati ftudio *Bc* cura operam des ur'qnat ple, fandeque decreta funt , quam diligeciuffimc ferventur ! fic enim *Bc* Dei glori* infervietur, *Bc* difciplina ecdefiaftica magna cum dignitate, *Bc* frufle retinebitur. Id vero re pro tua lingulari prudentia fadurum efle non dubitamus Cetera, que ad fynodam pertinubunt, prcicribent frateriMtati tur fande Romana cc-clcfix caidinalcs , dubiorum facri concilii Tridentini interpretes, qui decieia ipfa dibgenuffime confidcrabunt. Adiit lempos fraternitati tus divina gratia, ad lui nominis gloriam, catholica relic'onis amplitudinem , commiflique tibi gregis ialutem. Datum Roma apud fandum Petium fub annnio pifcatoris 3. Decembris 1583. pontificatus noftil anno duodecimo-

REVERENDISSIMO

DOMINO UTI FRATRI , DOMINO

Aacnitriscoro Bukdioaiensi.

REverendiflime domine . Quod amplitudo tua, cum primum potuit fynodum fuam provincialem Burdigalcnfem, ex prvfcripto facri Ttidcntini concilii congregaverit confeceritque, cjufque decreta ad fandiflimum D. N tranfmiferit, in eo praefare offendit, meminifc fe officii ful, atque ejus cura *Bt* vigilantia, qua cnm proprio gregi , tum univerfe provincia ab ea debetur. Quo nomine (anditas fua tibi, ceterifque, qui tecum una ei interfuerunt, operamque dederunt, meritam attribuit laudem. Cardinales vero, quibus eadem fynodus, de more, tradita fuit perluftranda, ledione ipfius mirifice funt deledati : ac , etfi nonnulla adverterint, qua corrigi opoAeat, non tamen de tam pii laboris, *Bt* tam ptrclaii operis laude quicquam delibari pofle cxiftimanmt. Igitur quicquid mutandum erit , amplitudini tua cum bis literisy tum leparatim dcicriptum , tum in margine lynodi ad fingula capita adnotatum mittitur, ut (cilicet pro tua fide, 8rpiudentia, poftquam illa omnia lie aptari jufferis, ad fynodum promulgandum «sequendamque incumbas; idenique a coepifcopis tuis fieri omnino cures. Mittua-

"anno CHKistl i)l|. »«nturetiain conftitutionum qu»rumdam pontifi- erarum exemplaria , qua ad hinc rem faciunt , ut fi lortalfc iftic in promptu non e<lent, mori nulla fit , quominus videri in fonte polline . Quod (upcrcft, amp. tuam tanta cura dihgentia, tantoque cum zelo munus. luum paftoralc implentem, dia , *tc* feliciter valere optamus'. Komar, die ala. Decembria i jgj. Amplitudinil tu-.

Ân'no~* CHKIITI *!'«■

Uti fr. Tk. Betceeaf^.
Cqrdi<M/ù Γ. *Suti.*

r '**SYNODI PROVINCIALIS TURONENSIS

Partial Turoni mcnfc Mato, partira Amlegavi tneofe Septembri,.anno domini 1583. habite, decreta.

, *A jede cpoftolk» torrefit if tffrobut^*

INDEX TITULORUM.

1. T) ^«aramur /yaadL
. JL *Staihgttce tlemia» no/tr» fff,t nfruM Cbrifiittiffim»* rsjr *fafflicttieMi.*
5. *De frofeffiatii fijei taeitclt mrt . Falci frefeffimit formulée .*
$. *De extirfiiulii fimemt* er *cotfUctctit.*
. *De ftcrtmettii Cf, etrtm tfte , tc Jt kt~ ftifme.*
7. *Dc cetfirmttiete.*
8. *De ttttheriftit .*
y. *Dc mttrimoti».*
10. *De ftertment» erjinii*
11. *Dc feflortm cultu, veterttiete relijuierem Cf*
II. *De difciflitt ecclefitftict cteri , etitm flekti , circa tlivitt, refirmttiote ,*
IJ. *De ctfitltlic, i/^niettikti* CF *ctttticit.*
14. *De ferre11, frnkjteru (y tliii elericii.*
11·'Dc Chriftc fdehktt lticii.
16. De moncckii ty metefiltrüi
17. *De metielibm .*
18. *De fef»lt»r:l.*
19. *Dc farijililhune <y vifitetiete ecclefitftitt.*
Iu. *De rekti calefit cenjervtttlii ff ··» tlietetju .*
II. *De lcmmtnit, fikelit O" tueiverfitttAlet .*

SjttcJi froaetntm cjttf.jue fee CbrifUtti^imt rtfic , tgr rcfin itcoDutcirere vettem .

I.

IN priant Do optimo maximo , hrc fynodus referenda· gratias cenfurt , proet refer, Quod dtvimejus fpiritus afflatu Chriftiani (limits rex noftel, cccicliae Dei (fatum ac ordinem modis omnibus roborare difponens conciliorum provincialium in oniverlo Gallis regno celebrationem gratam non folum habuerit , fed eam etiam indici procuraverit ; hincfutuuitn fperanr , ut qu» lummo noftro malo diutius grafi.it» lunt herefes , radicitur exnrpentui : *tc* quibus tttrpitel ecclefia deformatur, prorim aboleantur abufus, ac toti Calli® mnitis jam dudum (editionibus , ac perturbationibus affliftr . omnium bonorum votis tamd'U dcliderata pax plenidime reftituatur : idcirco fummopere exoptat, *tc* humlibus « Deo precibus obnixe contendit hrc lynodus, ut regem tam pium, tamque religiolum › fidei fu» eonfervatione ftabiliat , aqua juftitic erogatione muniat, pacem ei locupletem reddat , miferi. cordi» fulciat affeâibux, virium fortitudine roboret, cotnmiffa fibi regni gubernacula difertto- moderamine tenere concedat , ut commifius fibi populoa benigne regat, «que judicet, *tc* ad pietatis jura modificetur, illuni *tc* piiL fimam religiofiffimamque ejus fponfam ▮ virili prole fnlituoloque regni iucceflore locupletet , ejufque optimam matrem, quamdiutilUmeconfervet .

Itaque cum fanfta fit 8r augufta regum tnajcftas , fitque facrilegus & parricida , qui vel re vel verbo tenus regem violat; Quod ptifelt caucptn eft conciliis, quodque prafertim infynodo apud Lauriacum pagum Andcgavenfctn habita pridem fuit coeftitutum , renovat» bcc fynodus ftatuic.

Quandoquidem religioni inimicum , *tc* hominibus conflat efle pcrniciofutn futura *curio*lius perferutari , *tc* fata principutn eorumque cafus inquirete , cum (captum fit , non eft veftrum noife momenta , vcl tempora ▮ qur pater pofuit in fua poteftate , hoc decreto cenfemus , ut quifquis inventus fuerit talia perquifiville , *h* vivente principe de allo regni lucceflore habendo conlilium iniifte , fibs'que hac in re focios conciliate , a conventu catholicorum excommunicationis lententia expellatur .

Quinetiam pro pervertis ' hominum moribus emendandis falubri deliberatione cenfemus , ne quis in principem malediâa congerat: fcnpium eft enim a legislatore, Principem populi tui ne maledixeris : Quod ll quis fecerit excommunicatione ccclcfiaftica pleâatur : Nam fi maledici regnum Dei non poflidebunt , quanto magis talis ab ecclefia neceflario. pellitur , qui divinae fententi» violator atque in principem peccans, invenitur *I*

Si quis contra reglam dignitatem dolole , callide ac perniciofc machinai i comprobatus fuerit , nili digniflimc fatuiccent , anathematizetur .

Si quis poteftati tegis , qui non eft nifi a Deo contumaci, ac inflato ipiritu , contra autoriratem 8c rationem pertinaciter contradicere prefumpietit, & ejus juftia impetus obtemperare noluerit, anathematizetur.

Sttcfugiec» D. teftre ?1». *teecMte Cbri/tittiffim* ' daasia· »»dr» rsjr *hittalfi /tfflicttietei .*

II.

ASUA fan&iratr (cujus judicio *Cc* cenlur» omnia lu pnefenti concilio fanrirafc defhmta fubjiciantor) fuppicx lvnodus quam poteft efflagitat obnixe , ut epiicopis provincur, eorumque vicanis, ofitcialibua&rpaniten·'

tia-

anno CHUnTI siti- tiarils, facultatem abbzrefi abfolvcndi, ac hr- reticos cccl<.li»oreftituendi iis iuteididam , concedere dignetur: Quo facilius hzicits labe infedi, eadem cjuiata , ad ccclenz cathulicz premium tcvcrtfntur.

Supplicat etiam ut fuo bievi prohibeat , ne epifeopi corilmqpe vicarii, aliquas àtteftstiones Je hde, religione, natalibus 3c mcnbul , eorum qui beneficils eledioni obnoxiis initiari petent, expediant , ratione beneficiorum extra luas diceccics exillentium , jubeatqtie pro beneficils quz luz erunt diacefis , eos tantum audiri telles, qui cum beneficia hujufmodi ambientibus fint tamdiu converlati , ut verifimile fit eos illis non nomine tenus, fed penitus effe cognitos i nec cjuofvis fibi «blatos in tcftisnonium admitti, fed diligenti przccdente indagine cx officio affumptos, qui de promovendorum religione, natalibus, capacitate , iufficientia , morum integritate 8c converfatione , ac litetatura , trftificari & ptocul dubio valeant: Ne (quod fzpius contigit) fuz illudatur fanditati , dum ad beneficia eledioni obnoxia nominati, eligunt pro fuo arbitilio ordinarios fibi propitios, quique redemptos neque compertz fidei telles audiunt fuper vita , moribus, fide, religione ejus , quem paucis ante nominationem inenfibus, non fidei integritas , vel morum commendabat honeftss: eoideiu etiam epifeopos, eorumque vicarios, fua fanditas moneat, ut hujufmodi beneficia obtenturos C leu impetraturos, fub periculo damnationis zternz , exacto probent examine Deque eo feripto renuntient , quod vulgus dicit proceflum vcibdem confcnbant, illudqne attcftationi inferant. Qiod cum luperioribils annis quidam epifeopo.um eut eorum vices obeuntium tentaviffent ; ut hujukcmodi nominatos ad obnoxia eledioni beneficia ad examen adigere voluilfcnt , eo folo nomine incoepto cedere funt eoad ll, quod anetote prztore, nempe pontifice maximo, qui n.ibis omnium jnagillratuum ecclefiafticorum vice eft', id examen nullo nobis ellet diplomate mandatum , nec aliquatenus concclïum.

Jubeat przterea fua fan&itas , ut juramenti diplomatibus, quz claufula mittere folet, hre inferatur formula, quod impetrantes beneficia, per fimoniam nec ulla interveniente facrileo/\ nundinatione illa obtinuerint, nec per congJcnljlIB polfidere in animo eft : Quorumque conferendorum illis erit facultas , his de perfonis idoneis non per limonia», aut confidentiam providebunt : DiCtorumqne diplomatum ecccutionem ordinario ejus diceccils, in qua eft litum beneficium, non alii, (fi fuz ita videatur fanftitati) committere dignetur.

Cum Tridcntmi cccumcnici concilii, ad fidei catholics confervationem promulgatio, 8r juris erikopos A abbates eligendi dudum ab ecclefirs franciz diftra£ü & obtriti, reftirutio , lint pkrnccetfariz , fuam majcftatcm impenfe rogat lynodus , ut dignetur jubere , concilium Tndeaitinum publicari : necnon ipfis ecctefiafticis permittere, ut epifeopos fit abbates fibi deligere valeant: Quz fi fua majcftas, certis de cau- , f' - nobis hactenus incognitis, minime concedenda ducat, fupplicat humiliter (ync.dus, ut fanfiilTimo domino noftro papz, ad beneficia elcâiom obnoxia , viros hujus numeri capaces & idoneos, juxta lacrorumconciliorum decreta, Se ialubriter fandtas ordinationes , nominare Velit.

Suz etiam auajcftati fupplicat concilium, ut A decreta & ftatuta omnia hujus fynodi , petpe- anniT' tuo quibuicumque appellationibus poftpofitis : CHCISTI fiduciaria faltem jurifdidione, quod valgo fer- is>|. tur per modum provifionis , a provincialibua obfcnUri jubear : Quibas qeidem appellationibus fi relinquatur locos, nullum omninohuina concilii, nec aliorum in pofterum celebrandorum frudum przfagit efle fperandum.

Dt frofejgituii fiiti tuted

III.

CUM omnis, ecclefiaftici przcipue, eamdem fidem quam juxta articulos a fanda lede. B apollolica przfcriptos, hzc lynodus profefla eft, tenere debeant: IUtuimus quod qui dignitates, canonicatus & przbcndas , tam in metropolitana, quam cathcdralibus ecclefiis obtinent , necnon abbatias, prioratus, ecciclias paroeciales, aliaque beneficia , & officia ecclefiaftica , tam l«-cularia quam regularia, etiam in collegiatis ecclefiis ac monafterlis quibufcumqoc, quovis nomine cenfeantur, intra tres menies a dic adepte pofleffionis in przfentia epifeopi . feu vicarii , vel officialis, hujufmodi profeftionem legant *Se* faciant, eique fua manu fubicribant . Cui quidem decreto per procuratorem fatisfacere illis minime liceat.

Donec vero juraverint , fuorum beneficiorum frudus, elupfo trium menfium fpatio, ufui feminarii in quacumque dioecefi erigendi, dcaliis pis operibus , judicio epiicopi, applicabuntur : nifi didi frudus, de jure vel confuetudine allis fint aftedi vel deftinati .

Di9n ver- *fiiti frojijjijus truer eft ejofeieii*

IV.

EGO' N. firma fide credo & profiteor omnia *Se* fingula qus continentur in iymbolo fidei, quo landa Romani ecclefia utitur, videlicet: Cftsoo in imum Deum , patrem omnipotentem, fadorem c<xn?e terrz, vifibilium omnium & invifibilium . I t in unum dominumjelum Chriftum Filium Dei unigenitum . Et ex Patre natum ante omnia Izcula. Deum de Deo, Limen de lumine, Deuri verum de Deo vero . Genitum non factum , confubftantialem Patri , per quem omnia fada fimt ■ Qui propter nos homines s *Se* propter noftram falutem nefeendit de coelis.. Et incarnatus eft de Spiritu fando ex Maria virgine, 4.' homo fadus eft . Crucifixus etiam pro nobis fub Pontio Pilato , paflus&fepultus eft. Et refurrexit tertia die fecundum feripturas. Et afccndit in coelum , fedet ad dexteram Patris. Et iterum venturus eft cum gloria judicare vivos& mortuos. Cujos regni non erit finis. Et ini Spiritum fandum dominum , *Se* vivificantem. Qui es Patre Filioque procedit . Qui cum Patre *Se* Filio limul adoratur , *Sc* congloificatur. Qui locutus eft per prophetas. Et unam fandam catholicam, Ar apoftolicam ecdcfiam. Confiteor unum baptifmi in remiffionem peccatorum. Et expedo relurrcdionem mortuorum. Et vitam venturi firculi. Atncn.

Anpftolicas *Se* ecclefiafticas traditiones , reliqurTque ejufdem ecclefiz obfervatiooes *Sc* conftitutiones firmilfime admitto, *Sc* ampledor.

Irem iacram feripturam , juxta eum lenium quem tenuit *Sc* tenet fanda mater ecclefia, cujus eft judicate dc tero fenfu, Ir interpretatio.

ntc

aeu...

ANNO!" CHRISTI ijsj-

ne (açtarnm (cripturarum , admitto : ncc cam unquam nili juxta unanimem conicnfum patrum accipiam *tc* interpretabor.

Profiteor quoque feptem efle vere *tc* proprie (aeramenta no»· legi», a Jefu Chrifto domino noftro ioftituta, atque ad falutem humani generi» (licet non omnia finguli») neceflaria . Scilicet: Baptifmum , confirmationem› eucharifliam, poenitentiam, extremam undiooem, or-< dinem , *tc* matrimonium: iliaque gratiam conferre . Et ex hi» baptiimum ▮ confirmationem, 8c ordinem fine facrriegio reiterari non pofle.

Receptos quoque *tc* approbato» eccleft· catholica ritus in fupradidorum omnium (aeramentorum folenni adminiftratione recipio *tc* admitto.

Omnia *tc* fingula qua de peccato originali te juftificationc in facrofanda Tridentina (ynodo definita *tc* declarata fuerunt, ampledor, *tc* recipio .

Profiteor pariter in mifla offert Deo verum, proprium, *tc*propitiatorium (acrificium pro vivi» *tc* defundi», atque in fandiflimo eucharifiic (aeramento elle vere, realiter, tc fubftantialiter corpus' *tc* fanguinem una cum anima *Sc* divinitate domini noftri Jelu Chrifti , fierique converfionem totius fubftantia panis in corpus, *tc* totius (ubftantia vini in fanguinem. Quam converfionem catholica eccleha tranffubftantiationem appellat.

Fateor etiam fub altera tantum fpecie totum atque integrum Chriftum verumque (aeramentum (umi.

Conftanter teneo purgatorium efle , animaque ibi detentas fidelium fuffragiis juvari ▮

Similiter *Sc* (andos una cum Chrifto regnante» venerando» & invocandos efle , eo(que orationes Deo pro nobis offerre. Atque eorum reliquias efle venerandas.

Firmiflime allero, imagines Chrifti ac deipara femper virginis, necnon aliorum fandorum habendas *Sc* retinendas elle , atque eis debitum honorem, ac venerationem efle impertiendam ·

Indulgentiarum etiam poteftatcm a Chrifto tn eccleha relidam fuifle , illarumque ufum Chriftiano populo maxime (alutatem efle affirmo .

Sandam › catholicam , *tc* apoftolicam Romanam eccleham, omnium eccleharum matrem *Sc* magifttam agnofeo: Romanoque pontifici beati Petri apoliolorum principis fucceflbri, ac Jefu Chrifti vicario, veram obedientiam fpondeo ac juto ·

Cetera item omnia a facris canonibu» , *tc* cecumcnicis conciliis , ac prxcipue a facrofanda Tridentina (ynodo .tradita , definita ,* *tc* declarata indubitanter recipio , atque profiteor : fimulque contraria omnia, atquehatefc» qua(-cutnquc ab eccleha damnatas, *Sc* tejedas , 8c anathematizatas ego pariter damno , rejicio , *tc* anathematizo.

Hanc veram catholicam fidem , extra quam nemo falvu- efle poteft, quam in prefenti (ponte profiteor, *tc* veracitet teneo : eamdem integram *tc* inviolatam u(qile ad extremum vita fpiritum confiantillime, Deo juvante, retinere, *Sc* confiteri, atque a mei» fubditis , vel illis quorum cura ad me in munere meo (pedabit, teneri, doceri, *Sc* pradicari , quantum in me erit, curaturum. Ego idem N. fpondeo, voveo, ac juro* fic me Deus adjuvet , *Sc* hac fanda Dei evvngelü.

Quam etiam fidei profeflionem, per capitula eccleharum cathedralium *tc* collegiatarum a beneficiati» quibufeumque ab iis dependentibus ,rj»|. exigi volumus.- ipfis bénéficiât·» ut pnsdidam fidem coram didis capitulis profiteantur, injungentes .' nulla per bénéficiâtes› hujufmodi proteffionem fidei facientes, epifcopi»aut capitulis, folvenda mercede. AMMO CHKUT1

Quia vero multi a vera fide aberrante», contra hujufmodi profeflionem , etiam confulto gravius peccant, ut magi, arioli , arufpice» , *it*· fcinatores, divinatote» , praftigiatores , fuperftitiofi, fortilegi, heretici *tc* ichifmatici, alliique ad hujufmodi facinora, facra feriptura abutentes: Prohibet hac fynodus, ne libri magica artis, hareticorum, fchifmaticorum, aut (ortilegia, incantationes, *Sc* curiofis artes docentes, vel ad lafciviam *tc* luxum provocantes , imprimantur , vendantur , legantur aut retineantur omnino: his demptis, quibus a fummo pontifice , vel de jure conceflum eft : jubetque , ficubi reperti fuerint, comburantur , fub ejufdem anathematis pcena, quam ipfo fado incurrent, qui minime paruerint.

, Ut autem tutius in eccleha gremio contineantur, qui ab ea nondefeiverint, omni fidei Chriftiana *tc* religionis catholica profeflbri prafertim eccleliaftico , inhibet : Ne cum antedidis Sortilegis, incantatoribus, divinatoribus, curiofas artes docentibus feu (edantibus , prudens kienfquecompaunicet, confabuletur, colloquatur , fub interminata poena , fi decreto non obedicrit.

Nec etiam hareticis affiftant in hia qua circa fidem funt inter nos controvcrfa, prafertins in vitiofa & corrupta (aeramentorum oaptilmatis, cana, matrimonii adminiftratione , cadaverumque fuorum frpultura ▮ contra eccleha catholica ritum introduda . nec eorum concionibus vel potius pernicioforum dogmatum dific-minationibus, aliifve eorum adionibu», catholica fidei, tc religioni adverfanribus, ullo modo interfint.

Cum autem apoftolo monente, finis praerpti fit caritas, nofque jubeat caritatem in omnibus fedari, pt omnes (alvi fiant. Epifcopi, contionatores *tc* redores, fuis in concionibui , dumque verbum Dei interpretabuntur, modefte eos commonefaciant Bc adhortentur ut a fui» erroribus revocent, *tc* Chrifto lucri faciant, quantaque poterunt humanitate, manfuetudine ac monitis falutaribus ad catholicam eccleham reducere ftudeant.

Quia vero non pauci mago» , incantatores , maleficos, (ortilegos *Sc* fupeiftitioios adeunt s ut a fuis vel fuorum morbis, curationem , auxiliifm opemve inveniant : eorumuue confiilo , phyladeria, annules, (chedulas, caaradcres pro amuletis, cum certa precum formula, verbi» etiam incogniti» concepta, *tc* (ubmilla voce prolata, deferunt, idque non fine gravi animatum fuarum damno atque periculo , exiguntque ab incautis facetdotibus, annutorum , phyladeriorum , ichedularum *tc* charadcrnm benedidiones : omnibus prafettim eccleliafticis fub depofitionis, laicis vero fub excommunicationis pcena , ut a pradidis omnibus abftineant , nifve fidem , quacumque ratione adhibeant , prohibemus , aliifque praterea juris *tc* arbitrii pcani» hujus decreti coutemptores coerceamur .

Severiter ae difttnde (acetdotibns pracipiente», nt juxta Turantci concilii tertii derretum,

CIO-

ANNO CHRISTI U<1.

doccant Meles popalos, magrcas artes, iacantationcfque quibuslibet infirmitatibus bomioum, nihil poffe anctre temedii, aut animalibus UnSuentibus, ciaudicantibnive, velctiam moribunis, quicquam prodeffe , nee ligaturas offiuuk vel herbarum fuperftitiofccompaâarum cuiquam mortalium adhibitas efle adjumento, fed itthac omnia nil aliud docete quam occultos antiqui hofhs laqueos hamatalque decipulas , quibus humanum genus intlcaic atque tandem perdere enititur.

Quin etiam , cum videamus aftrologia ad nos decipiendos abuti, ca prafertim quam judiciariam vocant, hac penitus abftinendum , elle ceofetnus, ac eum qui diitetit aftrologis , vel mathematici·, feu genethliacis efle credendam, B eorumve diâis fidem efle adhibendam, anathemate feriendum efle declaramus.

Cum pracipuum flt epifeoporum munus ut iua quifque dicecefi ftrenuam det operam quo fanâc, pure ac iinccre pet fe aut alios verbum Dei annuntietur , maximaque ab his flt adhibenda cautio, ne a quibuslibet id fiat, fine ullo te ftatus tc doâcioo difcriminc , fitque omnibus perfpicuum ob non adhibitam fcligendts concinnatoribus Sc verbi Dei interpretibus diligentiam , ortas harefes via evelli poffe , novofque in dies exoriri errores: {latuimus ne impofterum quifquam fanâo condonandi, irvernum Dei interpretandi muneri proficiatur, qui non fit facto, faltem diaconatus ordine infigni- C tus, Sc accurato examine , ab epifeopo aut ab eo deputando, probatus: Quique fui ad condonandum mandati, literis manu epifeopi Bcfigillo, feu ejus vicarii & fecretarii figno firmatis, 'gratifque concedendis fidem faciat.

Similiter, confeffionibus populi audiendis , proiecum in urbibus, nemo prcficiatur confeffrionarius, nifi qui debite per epilcopum › feu cjui poenitentiarium › tum vitat morumque integritate, tum literature 8c experientia fuerit idoneus judicatus : Qpod ut fiat commodius , finguli concilii Tridentini cathechifmum , cenamque confefliones excipiendi formulam a doftis ic catholicis viris congcftam › fuper qua examinabuntur , penes fe habere i Sc ut promptius le- D pram a lepra difeernere queant , quantum ficti poterit memoriter fcire teneantur.

At ne quis abufus, In contemptum & praejudicium hujus decreti obrepat: Mandat hoc fynodus archidiaconis, archipresbjrteris, decanis, Sc aliis quibufcumque, tam de jure quam confuetudine vifitationis officio fungentibus , ut fi quos, parocias vifitando, repererint minas idoneos, vel contra decretum pnediâum facientes, diligenter inquirant , Sc fi viderint expedire , contemptoribus verbi Dci predications it eoo-. fcŒonuns auditione, interdicant : donec aliter per epifeopum ftatuatur.

Cum autem, nifi tc reftoris integritas , doftrina , vigilque diligentia in id nobifcumcoafpiret, hoc perfici minime poffe fit perfpicuum: E volumus tc decernimus, nullam deinceps aede» Gs regende prcficiendum, nifi qui provio examine per concurfum juxta formam a faeris canonibus Sc Pii quinti cooftitutionc proferiptam huic oneri par, & magis idoneus inventas 8r eJcftus fuerit ; capitulorum , archidiaconontm , Sc arcbipresbytervrum t qui jus habent In nonnullis diceceGbus , ad parcsciales ecclcfixa nominandi feu repmientaudi, (alvis juribus.

Sublato etiam, qui In multis dicecefibas invaluit , abufu, omnibus ecclcfiaftids, cujufcumque flatus, ordinis aut dignitatis exiftant, pro- AMNO hibernus, ne indulgentias, aut alias feirituaics CHMISTt gratias five ab antiquo, five poft TVidentinnm **·»·

concilium coocclfas , audeant In pofterum publicare j praeter eas, quas ordinarii locorum adhibitis duobus «le capitale debitis temporibus populo publicandas judicaverint, eas omnes quo lunt quoftuarisa , cum fint per concilium Tridentinum abrogato, non eue publicandas, decernentes.

Sanâorum patrum antiquis conftltutlonibus inherences , farcis de fide catholica difpatare omnino prohibemus: Imo hsagis ca que a fan. âis conciliis fancita font, firmiter tenere injungimus, Mofemque audire Ifraclitlcom populum cum curiofius de rebus arcanis inquireret, monentem, Audi Ifrael tc tace.

' Nulli omnino liceat, quacumque fulgeat dignitate, cujufvis etiam fit ordinis vel qualitatis , facella vulgo capellas , five ecclefias de novo sedificarc Sc erigere, cujufcumque privilegii protextu, ncc in hls miflas , Sc alia divina officia celebrari facere , abfque epifeopi licentia , quam non nifi juftis de caulis , tc fuper his debita inquifitione precedente, concedi volumus:

Dc extirfeniit fimacÙA & canfiicntiA .

V.

CUM more prudentis medici, ad curandum exitialem confidentias morbum , prifels Incognitum , novum excogitare remedium coifti fuerint, felicis recordationis Pius IV. &-V. beati Petri fucceflbres , non modo confidentiam iftam, peflimum Sc gravilfimnm genus fitnonia efle declararunt, fed etiam adhujufmodi humoris peccantis , Sc virgineam ecclefic catholics faciem fcedantis › contumaciam fuperandam , confidentiarios a folo pontifice Romano abfolvi poffe, nifi io moms articulo, prudenter decreverunt , attamen nonnulli rcligiofi, ut fub confidentiariorum cubito pulvillos confuant in contemptam pontificis bulls , contra confidentiarios promulgate, fibi paffim nimis impudenter vendicant potcftatem, prsdiâos confidentiarios etiam extra mortis articulum , abfolvendi, virtute quarumdam indulgentiarum plenariarum , fibi olim cooceffaram, adeo ut ab ipfis rcligiofis, fe vere abfolutos efle maleferiati confidentiarii facile fibi perfumlcant, nulla prorfas reftitutione faâa: Idcirco ne impofterum ecclefi· catholics defectores inde poflint anfam arripere bulls prsdiâs , vel indulgentiis plenariis detrahendi, tamquam fibi invicem pugnantibus , humillime fynodus · hsc fanâitati fupplicat , ut hanc Iblvere nodum dignetur , tc faper hac re, fisam aperire mentem velit , ne plenariis indulgentiis, five antiquis live novis, lacerdoti cuilibet, modo ab ordinario fuerit approbatus, confidentiarios etiam corpore lanos abfolvendi facere potcftatem , non obftantibas prsdiâis Piorum IV. tc V. diplomatibus.

Ipfam autem bullam Pii quinti, ut magis innotcfcat, tc perfriâs frontis coafidentiarii Ic fimaniaci pudore (affundantur , tc ad meliorem mentem redeant.* In qualibet diocefana fynodo , feme! in anno tt dominica paffionis in lingulis paroeciis publicari volamus , cujus tenor eft ejufmodi . *fiat •fififo > STc.* Bene quidem , Ic providenter tel. rec. Pius papa IV. predeccffor nofter ad tollendam fiduciaris manci-

'ahkO' CHUfiTI ijtj.

patioais beœflcwrum ecclefiafticorum corrupte- A lam, ibiuit A decrevit, ut ipfo /ure refirent ecclefi* ‖ monafteria, cetcraqae beneficia ecclefraftica in confidentiam a quibufcumquc ctiam S. R. B. cardinalibus cujufvis *perioo»* cootem-5latione , vcl intuitu recepta liberam illorum ifpeo&tioncm fibi & apoftol. fedi refervendo r nec valere ipfonim collationes fen conccffiooe», nec fruduum, nec peniionuturefcrvatione*· nec facultates illas transferendi , nec regrediendi ‡ fcu accedendi <c ingrediendi ad ecclrtas , monaftcria. beneficia lupradida , iliaque recipiente», frudus, peafioac·, & alias res corumdem indebite percipientes. Prohibens quibufeumque etiam fub cenfurii ecclefiaftkis, ne quid hujufraodi amplies auderent. Ac etiam decrevit om- B nes *Bc* quafcumque pravifiones , prafedioncs , collationes, commendas, &,· alias difpofiiionea de ecclefiis, monefterin, A- beneficiis, nec non refervationea fruduum , penfionum , rerum & jurium, ac etiam transferendi, regrediendi, accedendi, & ingrediendi , aliafque facultates , live per fe , five futuros Romanos pontifices , etiam motu proprio, ac confiftotialiter, five etiam per ordinarios collatores, etiam ad patronorum prsfentationem , cum interventu confidenti* nujufmodi, five expreffe , five occulte , ac dc /ure prrfumpto, *Bc* alias contra praedicta pro tempore fadas, nullius momenti fore, nce cuiquam fuffragari, fed ccclefias , monafteria , & beneficia hujufmodi *ipfojure* vacare, acprv- C dide difpofitioni refervataeffe, ficque perquofcutnqise etiam per prsfumptiones *Bc* conjeduras legitimas, *Be* alias eorum arbitrio procedendo, cum alioqui confidentias hujufmodi in lucem eryi.dt probari non poifc conflaret , judicari *Be* diffiniri debere. Necoon irritum *Bc* inane quicquid fecus contigerit attentari , quemadmodum cOnfcdis fuper his literis plenius continetur *Be* infra · Multi enim ipfa beneficia jure retinere nequeuntes : alii ne cogantur ad factos ordines, ad refidentiam, ad incedendum in habitu clericali, ut ad bellum ptoficifeantur, ut inimicos occidant, alii ut alieno nomine litesagant, aut defendant, alii propter crimina incapaces : quidam ut purgato deli&o, vel abfolutione conte- P cuta illa repetant , eadem in alios deponunt , *Bt* io plerifque frudus ipforum aut eia miniftrantur, aut quibus ipfi ftatuunt , fixpe laicis , *Be* inhabilibus : plerique vel fenea , vel infirmi , ut beneficia domibus fuis perpetuent , illa rennneiarunt, *Bc* reounciant in alios, qui vel profaaAm familiam cedentium dc frudibus ccclefiaflicis alant , vel illa etiamnum infantibus , aut nafeituris afferrent, fado interdum circuitu rutroccflionis cum refervationc fruduum dt aliarum rerum, aut acceffu, pnafertim ab Ulls qui Îimftandorum jurium earner· apoftoiica funt mmunes, alii aut incapaces , aut aliis benefi, ciis ccclefiafticis ooufti, aut ccelcGaftico ordini fefe mancipare refugientes, aut mere laid bene- E ficia ecclehaftica alus conferenda procurant , ut de illis poftmodum, ad libitum luem diieonatur, frudus etiam percipientes illocum, ad huc plerique ordinarii, *Bc* alii collatores , ac etiam patroni laici curant deponenda beneficia , ut frudus, feu pcnfiooes capiant coramdem, alsifve faciant msaifttari. Alia item permulta ejufccmodi admittentur , quibus immaculata rerum divinarum paritas impie violatur, difciplinn ccclefiafticc nervus dirumpitur, de imminens patratur exitium animarum . Quare nos volentes pcrknlofam talium audaciam novi juris fubfidio cohibere ‖ prafentsum au&orltate ftatuimus, ut *ft qui·* quacumque audoritate ecclefiam , vel monafterium, aut aliud beneficium ecclefiafticum qualccumque ex refignatkme , vel ceifione cujufcumque perfona fimpliciter aut cum circuitu retrocefbonis, cum regretta , vcl acctffie , etiam fola dimittentis intentione receperit , ut HlaWel illud etiam in eventum rtgrefcss , vcl acceffies , eidem dimittenti , vcl alteri poftea confertur, aut illius frodus, vel eorum pars alii vcl aliis concedantur, vclpenfioncs fohrantur ex ctfdrm , huc confidentia cenfcatur. Itidem fi ordinarius vel alius collator contulerit ante hac , aut conferat in futurum beneficium ecdefiafticum quovis modo vacans ea conditione tacita vel expneffa, ut poftea in alteram pro arbitrio collatoris , feu alterius , cnjwfcumque contra /uris communis ordinationem dlfpooatur, five ut de eo provifus , frudus illius vel partens ad utilitatem, vel libitum conferentis vcl cedentis , aut alterius, relinquat ** remittet , fcu pcrrfionem illi vel illis , quem vel quos Idem collator aut cedens , vel alius per fe vcl alium feripto aut vcibo juffcrft feu (ignificaverit, perlolvat, & pariter li a patrono etiam'laico, vcl alteri prefentatori, leu cledoti contiÎjerit aut contingat Id fieri. Adhnc fi cardinals, aut alius a Tolntione iutium ipfius camera, vel etiam cancellari· apoft. exemptus poft tefignationem, vel ccflionem alicujus extranei de ecclefia, monafterio, vel alio beneficio ecclefiaftico in fe apoftoiica vel alia audoritate fadam & admiftam illam ve! illud etiam confedis lteris apoftolkis & poffellione apprehenfa in eumdem relignsntem vel cedentem modico fpatio interjedo, veluti *duorum,* aut trium menfium rctrocclfcrit, aut retrocedat in futurum* cx illa retroccfiionc frudus ecclefi· , feu monafteril ,*··**■ aut beneficii, vel rorum pus feu penfio , fen quid aliud fuper illis refervatum , aut regreffus feu acccffus, *Bc* ingrclfus ad illa vel illud ipfi clerico, vel cardinali, aut alio exempto fitfucritve concellus. Poftremo , fi quis crimine aliquo abfolutus, aut cum quo fuper irregularitate drfpcnfatum eft denuo receperit, quacumque audoritate ecclefiam , monafterium , vel aliud beneficium ecclefiafticum qiiod ante vel poft commiffum delidum, aut contradam irregularitatem dimiferit, in quovis horum cafuum confidenti· pravitas fit contradi, cafufque hujnftnodi literis prediais comprehendantur , ac fi illis fpeciatim expreffi fuiflent, licet ipfum confidenti· crimen alterius tantum partis conicientia fit admiflum . Ad probandum vero plene confidentiarum abufam inter alias etiam h· prafumptiooes, *Bc* conjedunt habeantur legitime, videlicet, fi quis poft ceffam ab lc ecclefiam vcl monafterium aut beneficium , *Be* publicatam refignationem , (eu ceffioncm , captamque a Tucceffore poflefliionem fefe in illa , vel illo £eu rebus illius per le, vel alium, feu alios dc fado injecerit, aut frudus perceperit , aut quicumque fucceffor illi vel ejus propinquis spfos , aut partem aliquam remifferit eorundem, fi recipiens beneficium conftituerit dimittentem , vel ejus parentes aut propinquos procuratores ad percipiendum , vel locandum frudus beneficii dimim, *Bc* illi vel illis de frudibus perceptis , aut percipiendis donationem fecerit, fi vel fola procuratoris depolitione, trel libris rationalibus meniarionim , cx parte dimittentia expeditio om oerfonam recipientis concernit, proicema ut, iuaalquc expenta pro

ca

Âldio CHXISTI s»*t-

>) r*·.

ANNO CHttrn »''»■

ca neccflzria ab illo fada faerint . Denique fi quis peo conceffione alicui fada , quacumque aodoritate de beneficio ecclefiaftico -per fe, vel "alium feu alios interccfietit, vel alias in negotio conceffionis fefe immifeuerit, quoquo modo denique aliquid de frudibus talis beneficii de fado etiam per manus poffcflbris, ac etiam fimplicis donationis titulo perceperit , feu de illo poftmodum ad voluntatem interccflbtis fuerit difpofttum quandocumque. Telles autem de quaque re lingulares lingulas probare valeant praiumptiones, *Se* conjeduras plurefque hujufmodi preiumptiones *St* conjedura plenam probationem faciant in pradi&is. Cererum ctiminofi *St* ceteri omnes qui ad peihibendum in cafibus limonia teftimonium recipi poliunt, ad pradida omni* admittantur. Sed ne quifquam etiam vana, fiducia fretus non intendendi contra ie judicii in crimine perfeveret, utquehoc malum gravioris cenfara ftimulo ufquequaque prohibeatur, omnes *Bc* fmgulos quihucufque ecclefias, monafletia , beneficia, frudus, peniiones atiafve res intercedente hoc confidentia vitio receperunt , ac retinent, nifi ftatim ad fe reverfi Be refipifcentes celeri dimiffione fibi profpexeriat, Be qui quid tale admiferint in futurum etiam omnibus fie fmgulis «His monafteriis, dignitatibus , adminiftrationibus , officiis *Sc* beneficiis obtentis qua pariter fub did* refervatione comprehendi volumus, necnon frudibus, penfionibus, Br aliis officiis temporibus prafentinm audoritate privamus, Br ad futura inhabiles decernimus , Br in juris fubfidium excommunicationis lententia innodamus, * qua nullus nifi in aaortis articulo conftitutus ab alio quam a Romano pontifice abfolutionis beneficium valeat obtinere , Ac. Datum Roma apud fandum Petrum anno incarnationis. dominica millelimo quingentefimo fexagefimo nono Kalend.Junii pontifie, noftri anno quarto.

Coafeflarios monentes ut limonia & confidentia reos, non abfolutos, ad fedem apoftollea m , juxta pradidam bullam , donec aliter fua fanititas decreverit, abfolvendos remittant .

Epifeopis feu cocum vicariis *Sc* officialibus mandantes, contra pradidos confidentiarios *Sc* fimoniacos extraordinarie ad dida bulla feriem procedere.

Quos cum ecclefia , non minore quam fidei delertores odio habeat, ipfi etenim magno cleri fcandalo, animarum foarum periculo, ac eeelefia bonorum gravi difpcndio , ad beneficia provehuntur , ut * tanto fcclcre magis revocemur , volumus omnes epifeopos in capitulis , abbate» ac priores convcntuales in ipfius epifcopi manibus, deinde in conventus ptafentta antequam pcrfonalitcr recipiantur : omnefque alios bénéficiâtes , priufquam fruduum perceptioni (sfe immilceant, etiam in ipfius epifcopi leu cjus vicarii vel officialis manibus jurare, fe hujulmodi beneficia per fimoniam aut confidentia nomine non efle adeptos,, quorum beneficiorum frudus, fuoi alioqui non fadurot efle, imo ad eorum reftitutionem, fi quos perceperint, teneti decernimus.

ANNO aixun *if»i·*

StSSIO CONCILII TURaNEX'IS apud *Mi*

V

DE SACRAMENTIS ET EORUM USU

Dt ktftifu»

VI.

NATOS infante», quam diligenter fieri poterit, ad ecclefiam parcecialem folenniter deferri, Or in ea, nec prorfus alibi, nifi urgeat neceflita·, adhibiti· exorcifmi», etufRationiooi. undionibu» & ceteri» ritibu», jam inde ab initio religioni» Chriftiana , per univerfam eccle fiam adhiberi folitis, *Sc* aqua . bcnediâione folenni & facri fehrifmatis uodione, fandificat*, baptizari jubet fynodus.

Ii» autem fandorum & laudatorum virorum, quorum exemplo ad virtutem alliciantur, nomina imponi, non vero alia, a poetis , vel alii» fabulatoribus inventa *It* joeof* , neque plurea patrini, ant matrina adhibeantur, fed nnu» tantum, five vir, five mulier, vel ad fummum unus *Sc* una baptizatum de baptifmo fufeipiant , qui non juniores fint anni» quatuordecim, quique memoriter fytribolum, *tc* orationem dominicam , tenentes , haud etiam fine ignari ejus padi quod cum Deo pepigerunt, & cujo» caul* fidejuflores apud Deum & ecclefiam exiftunt.

Inter quo» pattinum & matrinam nullam cognationem fpiritualem contrahi, fed tantum inter eos, ftt baptizatum iplum, *Sc* illius patrem 8e matrem, necnon inter baptizantem , A' baptizatum , baptizatique patrem & matrem facrorum canonum decretis inharendo , declarat hac fynodus .

Redoribus ecclefiarum parcecialium aliifque eorum vice· gerentibus, mandando : ut fi plures uno patnno, & una matrina in ipfa fufeeptione interveniant, duosptacipue defignari curent, quorum nomina in regefto fuper hoc per ipfo» rectores fideliter conficiendo tantum uefcribantur: Aliis qui intervenerint, pro tcftibus feu prafentibus dumtaxat habendis quibus patrioo *Se* matrina deliguatis , ipfi redores diligenter *Sc* accurate explicabunt vim ac dignitatem facramenti per infantem recepti , necnon curam quam circa infantis tum perfonam , tum inftitutionem (quoad ufque ad annos difetetionit pervenerit) gerere illi debeant.

Eos qui ab nareticis Calviniftis funt baptizat! , cum aqua infufione , feu in aquam immerfione › A norum verborum , /» *anetine Tttrb , O' Filii* , <7* *Sfiritei ft»8i* , proclamatione, *St* intentione faciendi quod facit ecclefia , dicit huc fynodus , facrofandis conciliis inharendo , rebaptizari non debere , ne quidem , cum hujus conditionis , feu clauiu- 1b adjeâione , Si tu noa es baptizatus, ego te baptizo.

Dt tient.

CONFIRMATIONEM «fie fscrsmentum , ab omnibus Cbriftiaaia maxime amplecdendum › illiufque Colom epifeopum efle ordinarium miniftrum , not docet ecclefia catholica , idcirco omne· Chriftianos hortatur hac fyoodu>a ne ia illius iuiceptione négligentes fe

ANNO CMAISTI Ijij. exhibeant, quo facilla· adver(u· diaboli infi- «lla» Λ*Γ* · ejufque tela'ignea valeant eatin. guere.

Qpod*ut decentius conferatur , ftatuit ne ad illud facifh minore· feptenaio, qui autem font adulti nun nifi pruvia peccatorum confcfiaonc admittantur.

Totsfara veto non infigniantnr, nifi fufficieo- ter literati i luxta factorum canonum decreta, quibufque adlit animus , divinis officils infer* viendi.

£>· *tutkftrifiit V* ai(Ja *facrifiai.*

VJH.

SAtrificium mifT* , entn fit/ auguliiffimum, ac digniffimum , ideoque non nifi quant digniffinus ac honeftiffimo loco traftari debeat, nulli presbytero (rculsri , vel regulari in privatis domibus, nec etiam nobilium aut aliorum potentum, justa fscros canones, fub pcena fuipenfionis ipfo jure incurrenda, celebrare liceat.

Obfervandum eft ut snenia Chrifti, ideft altare, ubi corpus dominicum conlccratur , ubi fauguis ejus hauritur , ubi lanAornm reliqui» reconduntur, ubi preces & vota populi, inconfperSu Dei a facerdote offeruntur cum omni veneratione honoretur, ft mundiffimis linteis, fc paliis diligentiflime cooperiatur, nihilque (uper eo ponatur nifi capir cum fanâotum reliquils *Bc* mifixie.

Expleta vero miffa , calix cum patena , 8c corporalium theca cum vcftibus facctdotalibus, in mnndo' loco lub fera recondantur.

Corporalia autem, fuper quibus facra oblatio immolatur, cx tnunjillimo ft puriftimo linteo fint , nec in iis alterius genetis materia, Î'teciofiot , aut vilior mifceatur , & nunquam uper altare remaneant , nifi tempore miife : led aut in diâa theca ponantur , aut cum calice *Bc* patena, in mundiflimo loco recondantur: & quando ablutione indigebunt primo a facerdote , diacono vel fubdiacono abluantur, in loco *tc* vsfe ad hoc prrprrato, eo quod ex dominico corpore &.* (anguine tinila fint , poft hsec a lotore io nitido loco parentur.

Et ne quod, proh dolor, pluribus in locis 8e a multis temporibus fit nimis licenter, facerdores populum fibi commiffum, X devotione potius revocent, quam ad facrorum > *Bc* tremendorum myfteriotutr meditationem , contemplationem *Bc* debitam eis impendendam venerationem, invitent : eifJem diftridifhme inhibemus , ne midis celebrandis ie immiceant , nifi prius a peritis , *Bc* excrcitatiflimis facerdotibus dofii ritus *tc* ceremonias , in tam celebri facrificio, fumma cum reverentia neceflario obfervandxs, earumque vim, eftefhim *tc* rationem didicerint: Quas ceremonias innovare , aut aliis ab eccleiia minime receptis &· approbatis uti non per- & mittimus .

Veterum patrum fanftionibus adherentes , •) diftrifle prohibemus , ne faeris · canonicis ver- c,aomi n. bis, praiertim facramentalibus, etiam prattextu orationis, quidquam addatur, aut detrahatur, aliave mifceantur.

Midas primam, majorem parceciales , *tc* in ils ecdefiis quibus dua milia debent aut confuvvernnt celebrari, hora conveniente, ut pote festa *tc* nona ante meridiem , non prius aut tardius celebrent hi quibus incumbit , potentum quorumvis, etiam nobilium , aut aliarum

perfonarum favore, precibus, minia feucommi- T>i^ ~ nationibus , in con.ratium non pravalituris. CHAUti Matutina vero ft vefpcrtina preces , Jioris dc- <><|· bitis ft opportunis , pro foci confuetudine, ft temporis commoditate, ut populas Interdic poffit, celebrentur : Quod noftram decretum at chipresbyteti atchidtaconi ft alii jus vifitationis habentes, nullo modo permittant infringi, imo cxaAiffimc obfervari procurent.

At cum plenque faccrdotes ut ventii potius aut avaritia inferviant quam ut populi pietatem excitent horis intempcflivis videlicet prima ft majore viiflis parcecialibus durantibus celebrent : eoqne fiat, ut paraciani psonia , ft Chriftiana inftruAioni, poft offertorium a reAotibus fieri (olitis , non interfint : Prohibemus midis parcecialibus dotantibus , ne in eadem ecclelia alia miffa , alta ant fubmiffa voce > cujuivis fundationis , aut confraternitatis colote, celebrentur : Contemptores arbitrio cpifeopotum puniendos decernentes.

Cum facri canones, prius a miffa facrificio non elle recedendum doceant, quam fuerit poft communionem impertita benediAio , juffulque populus , miffa petada, recedere, corumdem conftitutionibus inhorrendo, ne quis ante benedictionem qua poft communionem (equitur , abfcedat vetamus.

Poft quam benediâionem, non vero ante , ne prophana lacris mifceantur, per ipfos reAores, ca populo annuntiari volumus, qua ad res temporales fpeAant , liters· etiam monitorias feu qnerimoniales. Qyia vero obtinentur ad (adorum revelationem ▮ fuper uuibus lites coram judicibus erunt conteftata, nas , necnon promiffionum matrimonialium publicationes in prono poft offertorium fieri, ne partes in fuis probationibus forte deficiant, atque illis fruftrentnr, libere permittimus officialibus curiarum epifcopalium, quibus eft illas concedendi , ft fubfignandi facultas, mandantes , has monitorias 1iteras , ab illis certis adjeAis claufulis , ne pralens decretum aliqua ratione infringatur, fecemere /

Parceci autem io prono quod poft offertorium fieri & ineo tantum res fpirituales traCtari volumus , nullas rerum prophanarum proclamationes faciant : Quas prafata communione peracta tantum, publicare poterunt : horum tamen quas contra bonos mores funt, veluti chorearum, ludorum & fimilium publicatione, omnino illis interdiAa.

Quicumque ccclefiaftlct, tam frculare·, quam regulares, Deum omnipotentem oratuii, in ccclefiam conveniunt, habitu honefto, geftu decenti, prolatione non precipiti, fed diftinAa, attenta quoque meate , lcipfos ac verba ftudeant componere, quam maxima in hoc lacro loco fieri poterit modeftia.

Ut autem pramiffa accuratius fiant , ecclefiarum partxcialium reAotibus earumque procuratoribus, feu thefaurarils , ac omnibus quibus ornamentorum cura eft commifii , hrc adeo evade curare mandamus, ut nihil decoris, ad tam (andum myfterium drefle patiantur.

Archidiaconis , archipresbyteris , decanis ft aliis quibus parcecus ft alias erciellas vilitands cura incumbit , in eos qui neglexerint inquirere mandantes, ut caufa cognita , temporalium amiffioae, aliaque (eversore juris via, pleAantur.

'anno CH*ISTI is'j

Dt «safr<··»»*

IX.

CUm matrimonium fit factamentum , multi' nominibus - Deo commendatum , *Bc td* ptopagandam intes homine· mutuam caritatem aliiiquc juftis de caulis inftitututn , flcti canone» virum fle mulierem › nifi remotiore quam quarto confanguinitatis , *Bc* affinitatis gradu lefe attingant , matrimonium inire prohibuerint , *Bc* cognationi fpirituali certo· preftituctint gradus intra quos virum & mulierem limul jungi non liceret» pletique nihilominus in (aerarum conciliorum contemptum & totius ecclefia grave, fcandalum, in quarto, tertio, etlici fecundo, tum affinitatis , tum confanguinitatis gradibus,-intraque cognationis (pirituallis gradus lege prohibitos , in fuarurn animarum difoendium, temere *Bc* clam firnul copularl aufi funt : hrc autem conjpndto cum matrimonium ccnicri noa debeat , fed vere inceftuofus fit concubinatui, finrque liberl, ex hujufmodi inceftu procreati, fpurli , nec debeant parentibus legitime fuccedere , ut in pofterum omnes a tam nefarla *Bc* fcelcrata.conjunfilone caveant ; omnibus vifitationis munere fungentibus, eccleharumque paraccialium redoribus. un in fuis finibus, *Bc* paroeciis fint aliqui contra untvcrfalis ecdefia interdlctum conjunâi, diligenter inquirere, *Bc* quos repcrcrint , epifeopo feu ejus vicario denunciare mandamus *Bc* diitriâlflime injungimus : ut illis (caufa cognita ·) per ordinarium disjunâis *Bc* feparatis, ab hujufmodi illiciti conjugii , feu matrimonli nomine , defignare fuueftum eft , dcfiftant : Quos , quamdiu in nefaria illa conjunctione fcienter perftiterint , a communione cccicfia exclûtes effe declaramus.

Atque ut facilius innotclcat , quinam illicite coojuniti funt , omnes in pronis parcecialium ecdefiarum › auSoritate concilii moneri volumus *Bc* jubemus , ut manifeftent qnos lie nefarie conjunâos effe noverint.

Quibus in quarto confanguinitatis, & affinitatis, necnon cognationis fpirituali· prohibitis gradibus, fupra cspreffis , epifeopis difpenfate non licere declaramus.

Incommoda autem hujufmodi *Bc* plerumque graviora cum claodcftina matrimonia pariant *Bc* quam fint facrli inimica canonibus ipfa luce clarius appareat (mnlta enim faceffunt ecdefia· negotia, ex his oriuntur (caudala , horum occatione multa claras'familia labefadantur , Nc graviffima patiuntur damna) idcirco diâorum iacrorum coofiliornm veftigiis inhnrentes , ut matrimonio fuus confervetur honos , *Bc* ne fub pnetextn contugii illicit· graffentnr libidines, utque pericula que ex his luboriri videmus, exeludantur : omnes conjunâlones conjugum palam in confpeâu ecclefia prrfente parocho , vel allo facetdote de ipfius parochi vel ordinarii licentia , *Bc* duobus , vel tribus teftibus, non ante folia ortum cum celebritate *Bc* folemnirate ab antiquis patribus adhiberi (olita : poftque trinam publicationem diebus dominicis aut aliis feftis folemnioribus in pronao faâam *Bc* debite atteftatam , concelebrari debere docehimus , mandantes proprerea , *Bc* diftriâe praecipientes omnibus ordinarils , ut cum primum potetint, curent decreta fandorum conciliorum, de dandeftinis matrimoniis populo publicari, *Bc* explicari in fingulb fuarum dia- CIUUTI cetum paracialions eedefiis. ini.

Si qui veto poft tiiginta dies a dIAa publicatione in fingulis patceciis facienda computandos , contra formam praetenti decreto pr.vfcriptam temere contrahere pnsfumpferint, diorum matrimonia tanquam daodeftina, nulla, caffa *Bc* irrita, declaramus .

Qiribus matrimoniis dandeftinis ut amplius via procludatur , omnes epifeopo· a difpenla. tiombus de duabus proclamarionibos *Bc* extra tempora nubendi, omnino abftinere rtonemus, nifi ob caufam legitimam, neccfFariam, elfquc cognitam , exiftimaveritn elle difpenfandum , omnibus aliis perfonis ecclcfiaftici· non epilcopis, a diipenfationum hujufccmodi concedendarum facultate, exdulis.

Benediâioi.em autem nuptialem impuberibus alliive nifi jejunis *Bc* confeflii non effe impertiendam fancimus : Redores hac in re religione obfttingentes , eorumque confelentiam onerantes. Quibus etiam mandamus conjuges mqnere, ut id obfervent , ne tam divino (aeramento verba obfccena, ritus & jocos inverecundos , ut fere fit, miiceri patiantur.

Quos etiam redores, necnon eorum fubftitutot, in conjungendo, utriufque conjugum dextris ftmul junctis, hac formula *8e* his verbis uti volumus. A. Promittis B. matrimonii fidem & accipis eam in uxorem ? *Sc* reipondeat A. Promitto ito accipio eam in uxorem : Deinde dicat. B. Promittis. A. matrimonii fidem *Bc* accipis eum in virum ? Tum reipondeat B. Promitto *Bc* accipio eum in virum. Poftea dicat paracus : Juratis uterque Deo : *Bc* promittitis invicem hanc fidem perpetuo fervarc ? Uterquerefpondcat, juro A promitto. Hoc fado dicat facerdos, Bt ego vos in matrimonium conjungo, *I»* vaisi<»« Tarrrr, cr *Tihi, <y Sfiritm /»»»- Ui.* Per hanc autem formulam, annuli bencdiâi in digito mulieris apponi Coliti , uium in omnibus fere dirxcefibus obfervari folitum , alioique litus ab ecclefia receptos , reprobare non intendimus.

Hos autem iolennes nuptiarum ritus ab adventu domini noftri Jefu Chrifti ufque in diem epiphania , *Bc* a feria quarta cinerum ufque in odavam palchatis inclufive celebrari diftriâe prohibemus , aliis temporibus permitti declarantes .

Praftigiatores , fortilegos , feu maleficos , 3ui ligaturis *Bc* aliis malis artibus ad impedienum matrimonii confummationem eorumque confcios *Bc* correos , nifi illos denunciaverint, pratenti decreto anathematizamus › *Bc* ecdefia communione privamus eofque fingulis diebus dominicis in ecclcfiis parcecialibu·› necnon · prfcdkatoribui in fuis concionibus pro anathematizatis publicandos cenfcmus, omne' formulas feu fupetftitione· ab ecclefia reprobatas, - multis ninilominus ad didas ligaturas impediendum ufurpatas ▮ veluti annuTorum in terram dejedionel, *Bc* fi quas funt alla ejus generis, rejicientes *Bc* damnantes.

Confuctudinem , vel potius corruptelam , qua in multis diaccfibus invaluit , ut poft contraâum una die, in pratentia facerdotis, per verba de prafenti , inter virum *Bc* uxorem matrimonium , die altera uxor , difeooperto capite, (parlis crinibus *Bc* nuptiali pompa, virginum more, ad ecclefiam, miflam tantum auditura, deducatur, tanquam bonis mori

bos

7ννϐ"' CHtiSTIii'I* bu* omninà adverfantem , abroganda» judicanm : ecrlefiaram parmcialium reâoribus nc illam in huiufmodi' faftu (eu foleanitate ia ecdcfiaaa admittant , diftriâiffime inhibente· .

Quia fere fit ut magnat*· qni pauperiore· habent aut affine· aut neceflarios , *auc famulo·, iα* eorum gratiam *Be* rem, inferiofrum pradivitum filis· aut propinqua· , vel e contra , IIII· nuptui tradi violenter ambiant I & ad ea matrimonia confentienda , non liber parentum dcleâus , non contrahentium genuinui amor, qui horum pracipuum debet efle vinculum, exquiratur: (ed potentiorum vi· , doloia perfualiones , *Bc* atroce· plerumque mina ceteri· omnibu· fint hae in re efficaciore·. Quo fit fcpiul ut inde inter holce conjugato· perpetuum generetur dilfidium : hol omne· cujulcumque conditioni· fine, quibis artibus coada procurant matrimonia „ cum libera protfus efle debeant, ab hi· abftinere fub excommunicationi· pceru iplo fado incurrenda , pracipimus.

Quod fi quil presbyter etiam regulari·, adeo fu* falutit immemor, 8c proprii oftieli oblitul, clandeftina conjugia celebrare , etiatn lit interdle aufu· fuerit, fufpenfionis ab exeeutione filorum ordinum , per triennium pana molAetur , gravius per ordinarium puniendus fi culpa qualitas poftulavcnt .

Loi autem qui didit dandeftini· matrimonlis interfuerint tam dericot quam laicol , antiquit inharendo canonibur, excommunicationi· pana mulâandos efle declaramur.

Quandoquidem vero font nonnulli, qui quamvis legitima· duxerint uxore· , li· tamen relldit , vel etiam cum IIII· (quod deteriut eft) r pellicibus abutuntur, idque in univerfalis ecclefia (candalum , hbetorum pravam *Bc* pernicio· (am educationem, animarem fuarum ruinam , &tam venerandi facramenti contemptum : MandatAû· *Bc* pracipimut epilcopis fcu eorum vicariis 8c officialibus , necnon archidiaconi· , archipretbytctis *Bc* decanis, aliifque qui jus vlllitationis habent, ut contra tales vifitando , fedulo inquirant : 8c inquifitione faâa , llio· primo, fecundo, unoque peremptorio ediâo, moneant ut illas eiiciant ; 8r fi monitionibui non paruerint , publice excommunicato· denunciati curent.

Monente apoftolo cum non fic ducendum jugum cum infidelibus, nullaque debeat elfe pars fidelis cum infideli , fitque matrimonium non tantum corporum , fed magis animorum conjuntSio, &: divini humanique juri· focieta·, eaque de caufa, cavere debeant maxime, quimattimonium contrahere defiderant, ne inter conjuget perpetua rixa vel etiam divortii relinquatur occafio , ideoque catholici cum hareticis (quorum vix aut nuefiquam poflunt efle pares animi) matrimonio jungi non debeant, ecclefiarum patacialium tectores hortamul , lifque injungimus, luos paroteianos catholicos, a matrimoniis cum hareticis ineundis quanta poterunt diligentia avocare: catholicis permittentes ut a fpoafalibus impune refilire poffint , qua per verba de futuro, cum hareticis ignoranter contraxerint-

Cum etiam idem doceat apoftolus, virnmafiulicrem , & mulierem virum non debere relin2uere, qec fe inilcem debitis fraudere obfequi% ntque permulti, qui reliâis uxoribus & liberis, in longinqua· regiones mora diuturnioris

gratia , tranfmigrent : eoque fiat, ut fuas usores abfentia longiore quodammodo adigant ad fecunda vota tranfira , alterique nabere , non fine gravi fuarum animarum periculo , hineque multa nafcantnr diffidia : quorum occafioaem ftirpitus evellere cupiens hac fynodus , etiam atque etiam hortatur obreftaturque ia domino omne· matrimonio junAos, ut memores illius mutua obligationis, *Bc* nexus, qui vel ipfo conjugua» vocabulo (ignificatur, fincero animi affeau invicem adhereant, nec alter ab altero , pralertim in longinquas regiones abiturus diuve abfuturas, fine gravioribus caufiis difcedat . Qui vero in hujus noftra exhortationi· contemptum , imo vero contra apoftoli featentiam ex malo propofito, *tc* animo perfido ad defraudandum conjugale debitum , altero conjure inconfulto, *Bc* invito rcccflerit, ls, nifi laniore conliilio ufus , intra modicum temporis fpatium ad conjugem relheavcrit, fe intalligat fynodi auAoritate excommunicandum.

Altero aurem conjugam abfente, el qui domicilium non deferult, nec ei qui feceffit, nou licere nubere dcccinimus : donec certiflimii *Se* indubitatis teftimoniis , de morte alterius illl constiterit *8e* ab epifeopo licentiam obtinuerit.

Hi veto , qui per verba de *futuro* tantum fponfalia contraxerunt, quam primum poterunt per verba dc prafenti matrimonium, (ervata forma fupra (cripta , perficere ftudeant, nec ultra annum, nifi impedimentum aliquod gravius iaterceflerit, ullo modo differant.

At cum frequentius eveniat, ut parentes poli prrftitum fuorum liberorum matrimoniis confenfum, mutato conlilio, els ut tefiliant , luadeant. Ipfi· necnon iifdem libetis (quia fidem fregerunt) per epifeopum , juxta fclibertinam concilium, poenitentiamfalutarem injungendam decernimus.

Cum autem nonnulli, poft confummatum in una civitate, vel diacefi , matrimonium , ad aliam paulo poft confugiant, ibique fecundo, federate *Be* nefarie contrahere non formident , fitque feplus, primi ac etiam fecundi matrimonii , tum ob locorum diftantiam, tum partium paupertatem adeo difficili· probatio, ut nullum de tam nefando adulterio queat fumi flipplicium : omnibus paroecia [quo rei veritas magis eliciatur *8e* eluce lcat, ac partium fumptibm parcatur] mandamus ac pracipimut ut regeftoper eos conficiendo (ad inftar baptixatorum commentarii) nomina *te* cognomina conjugual , triumque *ad minus teftium* qui Intererunt, cam die, menie *Bc* anno quo conjugia celebrabuntur, inlerant, fub pana carceris, *8e* aliis arbitiio epifeopi infligendis.

Dc fccrcacM crJùuc*

X.

QUONIAM non oportet (aeros ordiner fustire fufelpere, ftaruimys, ut quemadmodum jungendi matrimonio trina populo proclamatione dcnuaciantur, ita majoribus oidimbus initiandi , trina deaunciation^Tiufinuentur in ecdefia paroci· quam inhabitant , ad percipienda impedimenta [fi que (hnt Jqu debeat psraecus epifeopo aut ejus officiali fignificare : Qua quidem proclamatione utendam efle latclligimus, fi commode fieri poterit, nec verifimius fit fufpicio malevolo· ibidem homines

M 'm x cie-

ANNO CHtIXTI *1*1·

anno clericos innoxios, a didorumo dinum fufeeptio- A ANNO
QBUTI, ne velle deterrere ,· CHHUT
'Hj- Hzc fynodus, animaram faliti providere cum 10|.
magnopere defidercc, omnes Ac fingulos redo-
res, quam poteft benevole hortatur, diligenter
filis gregibus invigilate, (uifque parmelanis tum
fanis, tum morbo laborantibus, (aeramenta (e-
dulo adminiftrare, eofdemque izpiŒtne (ptz-
fettim grafianre epidemi* contagione › commo-
/ nefacere, ut illa dum valent *tc* (ani lunt ftudio-
fe requirant I

Dc ft/tmcm culte, -.tuerutitac rclijuicruuf, CT

PAR.ŒCI , quibus animarum cura Iff com-
tnilla, gregem tuum ad divina officia die-
bus lingulis < It heri poteft) audiendo adhor-
tentur, przitrtim dominicis &' aliis feftis.

<4_libus diebus cum Dei laudes recitare omne: debeant, vcibum Dei audire , Bc dc innurueru benr'C< iis quz ab immenia fua bonitate lode*l;icnter lecipimus , gratias agere , ac fefe operibus caritatis aflucfacere , felant aliis non licere vacare negotiis. Ideo omnibus prohibemus publicas nundinas *Bc* alios quotcumque mercatus , quacumque in contrarium conluetudine non obftante, iis diebus dominicis potifflimum annualibus *te* lolennibus feftis indiccle & indi- C
das frequentare , Iliilque profanis negotiis etiam domcfticis ^uzftuolis *Bc* manuum operibus (ntendere: currus & equos onera geftantes ducere , aâus judiciarios *Bc* contraâus celebrare , pignerari *te* rerum e-ccutiones facere, nifi cum jure nominatim permiiium eft.

Si qui vero lo-'urem domini jus nundinarum lc mercatuum iis diebus fe habete pretendant, illas in perendinum aut alium diem non felium transferre in domino hortamur : qui fi parete diftulerint , illos, necnon eorum procutatores 8r judices , excommunicationis fententiam ipfo fado incurrere pratenti dccieto , declaramus .

Cum juxta divi Pauli prceptutn, qui Chri- D
fti funt iobrietatem femper fedari debeant,diebus dominicis przicrtim& aliis teftis, commcfiationes, convivia publica, tripudii , lairationes, ftiepitus & choreas fieri, venatu *tc* aucupatu 'empui terere, in holpitiis feu cauponis aliis quaps peregrinis cibaria &' vinum miniftrari, mdos palmarios *tc* alios (maximedum *facra* conficiuntur laudefqoe Deo decantantur) aperiri, comoedias, ludos (censeas vel theatkales , *te* alia ejus generis irreligiofa fpeâacula agi, fub anathematis poena prohibet hzc lynodus: przcipitque omnibus *tc* fingulis paroeciarum reâonbi'i eos apud epifcopum deterre qui huic decreto non paruerint, ucillius ordinatio-1 ne nominatim excommunicati dcnancienrur & publicentur: valde etenim eft abiuidum fideles, sis diebus qui propitiando Deo lunt deftmati , fallacibus illis (atanz blanditiis iljedos a divinis ofticiis, religions lupplicationibufque lacris abduci.

Cum (editionum'rable &: bellorum 'vi *te* injuria jam ab aliquot annis muiez fanâorum reliqui· combuftz, alia disjedz furunt , atque nonnulli ex his quafdam pietate *te* religione moti exceperint, nonnulli etiam avatitik aut alio impio quzftu invitati , aliunde offa defumpleiint quz (andorum elle reliquias ementiun- A tur; hzc fynodus ad tollendam omnem idololatria fpecicm St occaîionem, ne quid reliquiarum nomine, nili adhibita diligenti cognitione, fc confultatione, juxta canonicas lanialooes populo noviter colendum exhibeatur , fub cadeaa anathematis poena prohibet.

Et fi quz a didis annis fuerant propofita , a conipedu hominum auieiri *Bc* recludi jubet , donec cpilcopus illa vere elfe linitorum judicavcilt · (aciis quippe fanâionibus magis adveriari certum eft, impurorum & (celeratorum sila, aliquo honore colere, quam veras fanâorum reliquias debita veneratione carere.

Abufum przterca qui circa eas in omnibus fere parcecialibus eccleflis invaluit , ut mulieres B locis, quibus populo colenda reliquia proponuntur, alhdeant, tollentes: parccclialium cccicliarum tedoribus mandamus atque praecipimus, nullas in didis locis (qui lolia vitis potiffimum in lublimitate *Bc* honore conftitutisdcllinati funt) ledere patiantur

Ne fande crucis lignum , fandorumvc imagines in locis fordidis aut ubi pedibus atteri *Bc* conculcari poflint, neve quid in templis fetipturarum veritati aut probatis eccfeilafticis hiftoriis contrarium (culpatur aut pingatur , quam diftriâliEmc prohibemus ne quod ab omnibus lummo eft habendum in honore hoc modo vilcfcat ; fcire enim quifque debet imaginis corpus , corporiive Italum aut habitum ad iur prototypi dignitatem *tc* landuatem elle accommodandum, ut ex imaginis infpedione exiitetur pietas, non vero turpi cogitationi detur locus.

Propterea , fexto concilio cecumenico Conftaotinopolitano 8r poftrcmo generali Inha.undo, nullus imagines aut piduras mentis cotruîtrices *te* ad turpes voluptates incitatriccs furi ancimus, cccleliafticofquc omnes, necnon lai-,cos quofeumque monemus , ne ullas ab epilcopis non approbatas in luis eccleflis collocari vel popula proponi prorfus (uftineant , *tc* fi quz lunt dudutn m templis propolitzquz rifuin potius quam devotionem moveant , epifeoporum *Bc* vifitatorum diligentia, deponantur.

Optamus etiam atque jubemus nullas deinceps alias vel ftatuas vel piduras (quocumque conluetudinis aut juris prztestu) altaribus apponi, quam landorum ab ecclelia irreptorum' Quod fi qus vivorum vel mortuorum hominum exhibende lint, eo ftatueodas loco decernimus, ubi nullam incauta pfebecul· idololattiz caufam przbere poffint.

DE DISCIPLINA ECCLESIASTICA

CLE RI ETfAMPLEBIS CIRCA
divina reformatione I

P' *ff/ff···*

XII.

EPISCOPI a Spiritu fanâo Tint pofiii , ut Dei ecclefiam segant ac in apoftolorum locutu fucceflerint, fintque M ea tamquam pa-ire», fupcriores *te* paftorcs conftituti , corura-3ue (it muneris hz relet (infeftiffimas in vinea omini vepre») extirpare : proque bit radicitus evellendis, cum luo metropolitano , *tc cocpif*-copis luftragancu, de hia quz lunt fui paftoralii cHicii, («pius conferre, ciqucde caufa metropoli-

ANNO CHAUT4

politanu» , *tt* fui fuffragaael mutuam inter fe gratum, *tc* familiaritatem loire. (eque mutuo agnoicere debeant : fiaroimu» ut archiepifcopUa conlecrali minime poflit ab alio quam fuo primate , vel antiquiore luo fufiraganeo' (nifi canonicum impedimentum obftiterit (duobu, alila lui, lufliaganei» piaientibu, per ipium tnetropolitanum accetfradis , epiicopi veto ab alio quam luo merropolirano, affiltcntibu» etiam duobu» fuftragancix, quo, ipfc metropolitan», eligere maluerit, in propria ecdefia commode fieri poflit , vel alia cathedrali provincia , per ipium metiopolitanum defignanda , non alibi, noc clam aut occultu , confecraci αοα valeant .

Teneantur autem prndifli intra tre» mente,, n fuarum provifionum dic computando», munu» confccrationia fufeipere.

Archicpifcopu» autem, noanriut fpiritalium aut temporalium fui ardfiepilcopatin adminiftrationj fe immiiccat, quam (ut a fanfii» patribu» inftitutum eft) lanfliflimo domino noiiro pap» , fidem fuam propria fubfcriptione munitam , expofucrit , palitumque poftiilaverit, ac fui» exigentibus meriti» , obtinere meruerit .

Primo vero aut fecundo , fui adepti archiepilcopatu» auno, (altem femelin vita, ipfeomne, tuo, fuffraganco* viiitet, deque eorum fide, rporibut *tc coarctittioae* diligenter inquirat , *tc* ad proximum provinciale concilium (fi quid corrcâione dignum compererit) referat.

Decretum conciii Viennenfi», (ub Clemente quinto editi, cupicn» hec fynodu» in ufum revocare, ejuidem concilii coollitutionibu, inharendo , archiepifcopo licere decernit *te* declarat, per qunvi, loca exempta , fus provinci» facienti tranfitum, aut ad ea forfan declinanti , ut crucem ante (e libere portari faciat, benedicat populo, divina officia privatim vel publice ibidem audiat, *tc* ea etiam mpontificaliou, celebret lc faciat in lua prsfcntia fine pontificalibus celebrari (quovi» privilegio contrario non obftante) fimiii modo epifeopo . ut in loci, ejufdem fu» dicecefi, , poflit populo benedicere, audire divina officia, 8c ea etiam celebrare, *tc* infua prefenuacelebrari facere, fic tamen quod pretextu concci&oni» hujufmodi , in loci» ipfi, exempeir, vel circa hoc privilegiati», nullam aliam jurildiflionem , idem arcbicpilcopu» vel epifcopui, exerceat ncc perloni» exempti», vel privilégiât,· , moleftiam inierat vel gravamen : nullumque exemptioni, vcl privilegii» «orumdem alitia prejudicium generetur, ncc ipfi, archiepifcopo vel epiicopi» lui aliud quomodolibct acquiratur.

Epifeopo, autem, cum nemo nefeiat omnibu, cccicfialticoiuui gradibu, elle prspolito, , liique praftare, ita omnibu» notum effe volumu», multa illorum elfe munera *tc* officia > aliis dc jure interdifla probyterir, qu» hic infcrcrenon · concinnum judicavimu», ad eo» enim fpeflat, facramentum confirmationi», primamtonfuiam, ac omnes ordine, conferre , fanfium chriima conficere, de herefi cognofcerc, feu harcticum judicare, epifeopo». abbate,,abbatifla», ecdelias. altaria , coemeteria, calice», patena, *tc* alia v*l* . Indumenta etiam *tc* alia ornamenta , confecrare *tc* benedicere, polluyuecdefia,. feu polluta cotmetcria reconciliare, nova miracula probare, novax parcecut, *tc alia,* quafcumque bahlica, , conibtuere , antiqua,dividere: piure» parceciat, aut alia, ecdefia, feu beneficia plura

unite, unione, jam faffial revocare : hofpitalia *tt* confraternitatqa erigere ▮ feminari* literarum, *tc* fcholarnm magiilro, inftitoere : die, frftoa ·rdinare, Ir jejunia indicere.

E* propter ipfo» cpHcopo,, quantum po(lumat in domino hortamur !· fui» diaccibu» tefidere, populum docere . altaria confecrare, ecdefia, aedieaxt, fi qu» funt pollute, vet etiam coemeteria, reconciliare, ordine, ftatuti, a jure temporibui celebrare , confirmare· *tc* alia epifcopalia munia obire.

Qiod fi qui, vel diuturna ablentia, ob caufam legitimam· advetfa valetudine, aut alio, legitimo impedimento retenti , hi, fatiifacerc non valeant, per alio» epifeopo,, quibb, fua» vice» committent· illa quam citiflime adimpleri procurent.

Quemadmodum ergo epiicopi , dignitate & prerogative, cetero* prccciiunt iifque primi honore, debentor, ita omne, vit» fanfiitate , ac morum integritate , ftrenua in exercendi, fui* officii» cura , fuftinendifque inorum epifeopatuum (qua angelici, humeri, etiam formidanda funt) oneribu», affiduii vjgilii» , indefctfo labore, alacri ftudio, lummadiligentia. debent fupetare , ac caute curare, ne a refia vivendi via, &. officii fui ratione, defledant : idetreojuxta divi Pauli coofilium, eo, vohimu» efle l,reprehenfibile,, fobrioa, fuia gregibu, Invigilante», tanquam pro animabu, eorum rationem reddituroi. Monemufque fua, dicecefc» non dcfcicre: imo eafdcm juxta itero» canone» , potifli. mum oppida magi» populofa, per fe latrem feme! in anno vititare, (li commode liceat) aut fi amplior fit dicecefi», quam ut uno anno tota vilitari poflit , minimum intra biennium totiu» vtfitarioni, *cutiiu perficutur*, dirini, officii, *in* terede, mifia» fcpiiu , Icilii prricrum iolenniolibui, celebrare : Quoranni» facruin «hrilma conficere , miflali». breviaria, graduabt, ahofqur. libro» ad divinumcultum neccfiariot: quibu»fere omne, ecclcii» iunt deftituts , ut exafle emendentur, ad normam a fede apoitolica *lc coa*· (iitatione fandi» membrte Pii quinti prnfcriptam, *lc* intra annum eorum , qui ea coniuetudiae provincia ad id tenentur impenfit, imprimantur, procurare: providere-ne hoipitalia , elecmo(ynari»& leprofaria, fuii priventur reddi tibu», led in hi, paupere, hofpiiio fufciplantur, *te* quam commode *tc* bonefte fieri poterit , alantur. A venationibus, aucupiis *tc* ludi, publici» abiiincre , modeftam ac honcitam familiam habere , domeftibo» fcandalo aliquo (maxime h<*reft)* biaiphcmta , lururia , aut alio crimine p» blito diffamato» expellere «omoemque luium , non tantum in proprio, fed etiam domefticorum vellitu, necnon mcnia 8r fupelleflili rtiiccre *tc* rcfpucr*. Denique per Dei milericordiam pnrftare, ut qui mundi lumina nuncupantur, cetarifque pietate 8t religione debent prducere , Dei lucem in ic ipfi» collocatam, propriis tenebri» non obtegant aut,oblatrent: nec mundi *te* concupifcentiarum eju, potius videantur amatore» quam vcibi Dei, ejuique nobi, tantopere a Chriiio commendat» humilitati,.

Ex hi, autem, cum audiamus nonnullos, cum regum miniftris, ducibu, , baronibus , aiiiquc domini, temporalibus, non tantum extra ecdefiam, fed etiam in ea. indecenti quadam dcmiilione le gerere, *tc* haud iccu» ac infimi altari, miniitii nimi, indigni, non folum Jococcdere, led etiam nulla fua uignitati, habita ratione iiii, infervire , anriqu*» laadtorum patrum

ANNO CHUm. ·»»

anno CH^Irrt l>»j. a

fonftitutiones , ad epifcopalis dignitatis dccorem *Be* gravitatem pertinentes renovando , vo- iάσιο» & mandamus ut in poftetum ab hujufmodi abftineant , utque ram in ecclefia quam alibi , fuum gradum epilcopalifque dignitatis ordinem, gravitatem & decorem, pre oculis habentes , ubiqae fe elfe patrçs meminerint.

Principes vero , duces , barones , ceterofque id genus omnes, ut paternum honorem , debinamque rcveicotiam epifeopis exhibeant, quanitum poliamus m domino adhortamur.

Cum multorum querelis didicerit hze fynodus, nonnullos abbates, capitula, & alias perfonas ecdcfiafticas , certis diebus, nempe feria quaita cinerum , Jovis in crena domini, Ar die Veneris fanûa, quibus quidem diebus epifcopi ïn fuis cathedialibus cccicfiis publicasablolutiones populo iodiccie & impaitm confoeverunt, iildem etiam illos abfolutiones lnijulmodi in fuis ecclefils affigoare, diefque feftos *Bc* carnium abftinentias , quarum translationem certis do caulis fieri decrevit ecciclia, in alios dies, quam qui per epifeopum funt przfcnpti , transferre.' litquc facrolanâis decretis intcrdiâum, diiosin eadem civitate, epifcopali munere fungi, piorfufquc ridiculum nec a fcandalo alienum in una civitate, bos carnibus uti, illos *vero* abftincre , coque fiat fxpe ut multi diebus abftinentia ab clu carnium , icitis autem , ab operibus luis non abllincjnt , hoc illis ut minime licere declarat hzc· fynodus , lle etiam nec ecdcfiaftas aut contionatores introducere , abfque epifcopi auâoritate, cuius eft prcdicatores verbi Dei probare aut reprobare : quapropter ad abufum nuyufmodi tollendum prohibet juxta facros canones ne cujulvis plivilegii , exemptionis, juris aut confuetudinis prxtextu , aliqui conciolnatoics non probati ab epifeopo , an aliqua ecciclia , direceti aut civitate, admittantur : Neve duz in eadem civitate, eadem dlc, generales ablolutiones fiant, feftique dies & carnium abftinentiz, diverfimode obicrventur , lub excommunicationis contra particulares , & interdidi contra communitates poena , ipfo facio incurrenda.

Gratias omnes quz expedativa dicuntur , cum lacri canoncr abhorreant, illz etenim non modo ambiendi laccrdotia , led etiam mortis captanda votum &: occalioacm przbent: omnibus eoifeopi», abbatibus, capitulis *Bc* alnsqaibuicumque beneliciorum collatoribus *Bc* pat,on>s tum ccclellaftids tum laicii cujufcumqucgradus, qualitatis aut ordinis exiftant , quibufvis perform prima beneficia vacatura promittere, prohibet nare fynodus, ac Chriftianiilitno *Bc* gencroliffimo domino noftto regi quam poteft humillime fupplicat , ut qui fuo editio ad trium ordinum regni Blcfis congregatorum lupplicem libellum promulgato, epifeopatuum, abbatiarum At prioratuum quas antea mandaverat refervationes nullas declaravit , gratiarum hujufmodi five indultorum revocationem, quorum occafione latior in dies & facilior confidenti* Aclimotjiz via apeutui , & multa beneficia debitis fraudantur obfequiis , illorumquc «des potnfimum facne , multas ruinas patiuntur , gratam habete , ac corumdem ufum omnino abrogate, illoquç omnibus interdicere velit.

Quam revocationem fi certis de caulis omnino ratam habere non dignetur fua majeftas, induira dumtaxat illa his edicat profutura , qui fortis lint ccclellafticz, idque ad ea folum benelscia , quorum vel qualitatis , vd pontificiae difpcnlationis privilegio capaces erunt *t* Adeo ut fi clerici tantum feu fleculares exiftant , in vim illorulfi indultorum , regularia obtinere pon valeant. anno cMiiiti »».*.

Dt ccfittilb , difiiiHUihn tr MUMI.ir.

XIII.

ECCLESIA metropolis, alizque cathédrales &: collegiate, cum prz ceteris, debeant viris, fide, religione, literatura, morum & convcrfatioms integritate micantibus , prelucere : Prohibet hcc fynodus , ne qui harefis labe infe£ti, blafpbemi, luxuria , ebrietate ,aut allo quovis crimine vel lcandalo diffamati , itemque illiterati , contemptibiles , abjedrque vilis conditionis homines, quive artibus prohibitis *Sc* mechanicis dederint-operam ad dignitates, canonicatns & prehendas, lcuetiam perfonatus , recipiantur feu admittantur.

Quas dignitates (quibus animarum cura imminet) ante annum vigefimum quintum , alias vero diâa cura immunes , necnon pcilonatus, ante vigefimum fecundum , cuiquam conferri prohibemus.

Ipfarum vero cathedralium ecclefiarumcanonicus, annis viginti duobus minores , non debere inftitui decernentes.

In ea vero tetate inftitirtis injungimus , ut intra annum a die pacific* policliionis , ad facrum fubdiacohatus ordinem promoveantur, illis alioqui fru&us tuarum przbendatum donec promoti fucriqt, minime percepturis t antequam promotionem, altionbus cathedris chori infidere , capitulum ingredi , presbytero» , aliofque in facris conftitutos ordine feu feffione przcedere (antiquioris receptionis prerogative & quacumque in contrarium conutetudine nonob ltantibus) prohibentes.

Quod li qui in celebri unirer.itate theologi* , aut lacrorum canonum ptofcllioni m ftvqiur.i ftrenuamque operam navaie defiderant hi licentia privilegioque perciplendi in ablcntia finitus przbendatum, ità demum potiantur, fi minores triginta annis exiftentes docibiles tuclint judicati, St pollquatn prr lentes recepti, *Bc* promoti fuerint, laltem ad iubdiaconatum , ncc cuiquam tale indultum ultia quinquennium iutfragetur.

Qiiamdiu autem in univerfitatibus ftudiorum caula manebunt , tamdiu fuorum przceptoruni tcftimonium literis authenticis confirmatum quot annis exhibere -enebuntur, fe ferio gnaviterque przdictarum facultatum Audits incumbe- lle , exaâoquc tandem jufto ftudiorum tempore , iplius capituli arbitrio revocati , ad ecdeflam lua munia obituri redire tenebuntur, alfignatam ftudiorum caufa portionem, nec quamvis aliarq haud aliter aflecuturi.

Pravam autem qu* in nonnullis ecclefiis invaluit coofuetudincm, ut canonici certos gruiio» fuis (ut prztendunt) canonicatibus *Bc* prehendis annexos &: unitas , aliofque carutndom przbendatum fruâus , nulla precedente receptione *tc* relidentia , percipere poffint , tanquam facris canonibus inimicam irritantes Se abrogantes, hujufmodi grofibs, omnefquealios pntbeudarum in abfentia, feu ante receptionem, fine refidentia percipi folitosfruâlu, carunidem ecclefiarum fabricis, donec canonici qui eoa fibi venditant, perfonalitcr recepti fuerint, *tc* divinis ofti.lu faltem fingulis annis per tempus

in

ANNO CHKI1TI >»n.

in lingulis ecclefiis , erofiii friiâibus percipicn, A dis przftitutum interfuerint « delimandos fcap. plicando, decernimus : confuetudine illa que canonico grofium adjudicat , qui certa dic anni > aut certi, horia unius , duorum vel trium dierum praiens fuerit (cum ad divini cuiruadiminutionem tendat) *illii* nullo modo profutura; falris eeelefiarum ftriâloribus flaturis & Itgibu, , quibus ptclens concilium derogare minime intendit.

Statuimus przterca, ut in cunilis cathedrali; bus Sc collegiatis ecclefiis , congrua campana» tum pulfatione prrmtfia , Jnmz laudet per lingulas horas ab omnibus digne perlolvantut , quas non curlim ac prrfcftinanter , imo ttaftim *t cum decenti paufa, nempe circa tu- S julque pfalmorum verticuli medium » cenirtnus decantandas , fed ita ut infignis inter *io*lenne ac fériale officiunt agnofeatur dilliofftio.

Horas canonicis lo ecclefia diâuri cum tunica talali, ac fupurpelliciis mundis, infra medias tibias propendentibus vel cappi,, cojufquc loci fervato more, ecclefia, ingrediantur: birreta tenentes in *ctpitt* ve) capucia juxta temporum & legionum diverGtatem.

Cum in choro luerint , gravrrcm fervent , quam Sc locus *St* officium erigunt, non inter le aut eum alus confabulantes leu colloqucnter, non dormientes, aut lceras tc.i iniptura,alias legentes · C

Cumque pfallendi grati.t ibidem confidesnt, mota aut claufa labia non reneant , fed omnes (przfetttm qur majore funguntur honore) iii plalmis , hymnis *St canticis* , *Deo* alacriter moderentur.

Cum dicitur, Gloria Patri,. & Filio, fc Spitui fando , omnes afluigant . Cum nominatur illud glonolum nomen , Jefes , in quo omne genu fleditur , czicftiutn , terreftrium *Sc* infernorum, omnes caput inclinent : itidemque faciendum przcipi: fynodus cum virginis Maria nomen pronunciatiir.

Dum fanda evangella in ecclefia recitantur, facerdotes fc ceteri omnes , non fedenres , fed venerabiliter in confpcdu evangelii, flantes dif- D cooperto capite , dominica selba intente audiant , fc fideliter adorent.

Quo perledo , lymbolum quod evangelium fequitur , cantetur diliinde , cum qua decet gravitate & paula plano cantu vel alio itadifpolito , ut fingulis lvilabis iingul* nor* refpondeanr: etiam li quatuor diverfis vocibus cantetur a muficit.

Quod etiam in cantanda paflione dominica in ramis palmarum *Sc* alils diebus, dominica psffioni cantandz affignatis, obiervari placet.

Reliquum autem divinum eccleli* officium, non iucondilis vocibus , nec lafcivis impudica·um cantionum modulis, decantetur; fi quis contrafccerit * per ordinarium ubi iflud fuerit £ commiflum , vel ab eo deputandum , juxta eonftitutionem Joannis vicefiusi fecundi , quz incipit , Doda laudotum patrans audotitas, puniatur.

Similiter affiurgant omnrs, dum cantica Magnificat, Uenedidus * Nunc dimittis, esevangeliis deprompta, decanuntur.

Nemo ibidem dum horae in communi cantantur -, legat vel dicat privatim officium . Nam non folum obfeqaium cui obnoaius eft choro fubftrabit, fed alios pfalientas perturbat.

Superior autem , aut u cui onus incumbit , dum divinum celebratur officium , invigilet ne anno quid inordinate fiat , *Sc* tranfgreflorea decreti CHMtTI puniantur . I|*|.

Qui m matinjnis ante finem pfalusi Venite exaltemus, in alìù horis ante finem primi pfalini , in mifla ante ultimum Kyrie cleylon , chorum non fuerit ingreflus *Sc* ufque in finem > divino officio non interfuerit (nifi fuite nccciflitate cogente, ac petita & obtenta a przlidentc chori licentia difcedare) pro illa bora abiens cenfeatur , nec etiam prztcxru *Sc* >,ccafione quorumvis traâatuum capitularium (quoi omnino dum major mifla celebratur fub poena nu.litatis eorum qua ibidem definientur , necnoli fubftra&ioni, lucti illius hors) indict *Se* fieti prohibet hac fynodus , falvis eeelefiarum confuetuiimibus, fi qua forte circa h»c aritlores cxiftaat.

Ut autem canonici his diligentius intendant qui annotatores pungendi officio deputabuntur, ccclefiaflicoium attiones obfervent , ut fi decreta hujufmodi neglexerint, fluâusiilius hora qua chorum exierint, perdant i *Sc* fi in ccclcfu una hora divini officii vagari per ecdefiam leu deambulare viii fuerint , totius uici fruâibu| priventur.

Quod etiam in omnibus aliis ecclefiis , ta n fzcularibus *Sc* regularibus quam paroccialibuj, volumus accurate fervari : ut in his reflent omnia, qu* divinum poliunt turbate officium , ne ubi peccatorum elt venia petenda , ibi gravius peccandi detur occafio .

Praefatos autem canonicos , tam cathcdraliutn quam collégialarum eeelefiarum, aliolque ecclefiafiicos omnes tam fcculares quam rege - lares , honeftos ac ordini fuo convenientes habitus deferre, *Sc* lacris ordinibus initiatos, ton furam in capitibus habere , necnon congruis temporibus , barbam honellc , non veto militati more, fed ut viros eccleliafticos decet, decurtate jubet firc fynodus.

Hilque camliiis lo collo *Sc* pugnis rugofis, nee fuperpelliciix patulis, curiotius acri elaboratis, *Sc* veluti aluoribus pinnis ornatis, uti nun licere decernit r Ridiculum eft enim ad filium *Sc* oftenrationem abuti, eo quod ad denioalirandam fimplicitarem animorum *Sc* corporum puritatem eft rcligiofe introduttum.

lifdetn quoque fynodus lub pani carceris przcipit , nc Caligas difeifflis feu diffictas oderant, aut thoracibus ininutatim *iciifit,* induantur, neve jsenulati, maxime in civitatibus fc oppidis, incedant: fed togis talaribus, non tamen iericeis , necnon birretis , non veto galeris, prarfettim in ecclefia utantur.

i pios etiam canonico- cum a canone nomen fortiti lint , volumus.*Sc* jubemus eam vivendi regulam fibi prcfcribere , quz abis fit fanifz converfationis exemplum : Propterea cofdcui quantum poffiumus in domino hortamur, aliolque omnes facerdotes, finguirs diebus dominicir faltcm annualibus fc magis fo'ennibus feftis , facram miflam celebrare : qui autem fvnralr rici tantum vel diaconi aut hvppoduc.ini , ,n< ipfis diebus , in fine majosis snifle , ad majus altare facram communionem percipiant ; quod etiam a religiofis fc mendicantibus fuis in ure ' rsafterlis cupimus obfervari : futurum eft enim, ut populus eorum exemplo ad frequentius communicandum invitetur.

Beneficium autem , Cum detur propter officium, dignitates & canonicoserclefiatnm taricsabedralium quamcoliegiautum fquos m didis

ecclc-

ecclefiis tefidcrc volumus) cm facrofandis contiilis rminia ob fuos csnonicatus *A* dignitates vd cultum divinum debita , per fcipfos (hi£ fut legitime impediti 1 adimplete & cxcqui pibcmu· : hl·, qui przdida munia per fciplos ·bite itontcmplermt , mediam aut aliam fuarum diftributionuiu partem , ad certos diei , fabric» eccicli» applicandam , arbitrio capituli tubftrahi decernentes graviore nihilominus mulda , «oram pervicacia exigente illis imponenda .

Quibus quidem «anonicis , ut ad refidentiam magis illiciantur , omnes przbendarum trudus falcem tertiam partem , qui dWinis officiis continue interfuerint , per manus diftnbut volumus Se ordinamus , nulla abfentibus omnino diftributione facienda , nili infirmitate detentis, & fenitiis ecclefi» occupatu, quos pro przfentibus volumus reputari

Divinis vero officiis peradis, iptbs canonicos (pntfertim eccleliarum eathcdialilins qui epifeopi conliluriorum nomine^decorantur) oportet libros , prafertim facros legere , non vero huc *te* illuc difeurrere *te* vagari , aut defides elle : mullum etenim reipublicz Chriftianfc intereft, ut lint in ecdcfia viti dodi , qui ceteros ad jufttiam *Se* pietatem invitent , *Sc* erudiant.

Qui ne ob librorum penuriam a ledione fe «xcufare valeant , provideatur in unaquaque ecclefia cathcdrali &: collegiata , dc bibliotheca, in qua boni libri , *Sc* ab fcclcfia catholica sccepti , potiffimtim facri , jurtfqne divini ic Canonici , recondantur : cujus curam habeant decanus , arehidtaconus Ac fcholafticus live cancellarius 1 aut alii ab epifeopo & capitulo deputandi .

At prkbendas théologales obtinentes , cum ca concilio Laterancnli onus refidentiz przdicatkinis fubirc , nec non bia aut femelperlingulas hebdomadas, legcie teneantur, illos quod Tui eft muneris quantocyus cxcqui , m domino monemus · quod--fi non przftitcrint , fructuum lubfiradione per capiulium cogantur 8r compellantur , ceteris canonicis , capcllani* , vicariis, presbyteri^ *Sc* clericis civitatis, injungentes , ut przdicationibus *Sc* ledionibus interfint .

Pcxnitcntiarii munus, in qualibet ecclefia catbcJrali , eum iit pcrnrceliaiium , & qui eo funguntur eximi» fciciitiz elle debeant ut vitium a vitio dilccrnere , &: animas quz peccaverunt, modo leniter, blanddque verbis confo. lari , mtxftalquc'reficere, modo acerbe *Se* graviter increpare , atque etiam inftruece valeant , facrorum concilliorum ftatuta exeqaendo (ubi eommode fieri poterit) pcenitentiarii officium five beneficium , graduate qui fit faltem 111 theologia , vcl jure canonico tsachalauteus formatus , Jc annorum quadragtnta , cum unione przbendz proxime vacature (nili ratione ejufdem pernnentiauz dudum eredz, latis habeat unde commode A honefte vivere poffit) conferri volumus At mandamus-

Qui dum confclfioncs in 'cclcfia audaet , interim pnelens in choro ccnicatur .

Is vero qui tam digno munrii przcrit cum ceteros ccclciuc cathedralit canon.icos , non taurum literatnra , fed etiam morum conveldatione , gravitate Se vitat fanâitate przcellere debeat ·. rationi congruum eft , ut euam eos gradu , ordine 8c inceuione antecellat, dicente apoftolo , prr'byteros qui bene prrlunt duplici effe dignos honute , «a propter peanitentiatiam

in qualibet ecclefia cathedrali , dignitatis titulo per epifeopum (capituli accedente costfcnfu) ornandam *te* decorandam «fle decerni* mus · A N(|j othisti i>l|.

At nc aliis in ipfis ecclefiis dignitates obtinentibus, conquerendi przbcatur occafio, ipfam pcenitcntiariam, ut erit dignitatis titulo novi, ter inlignita , ita etiam inter dignitates , noviffimum locum, M obtinere debeat rquum judicamus, officiis feu beneficiis pcenitentiariz in his ecclefiis in'quibus dudum dignitatis nomine gaudent nullum hoc decreto prujudicium generari declarantes.

Scholaltici cancellarii , tam cathcdrallum quam coliegiatarum ecclefianim cum lefturos aut decantaturos in his ecclefiis matutinarum lediones, euangelia 8r epiftolas, docere teneantur, quo punda & accentus , legendo vcl cantando debite obiervent , hoc munus fub poena privationis fruduum filorum officiorum , arbitrio capituli vel epifeopi , foilicite excqui proripimus , injungentes omnibus aliis , didarum eccleliarum dignitatibus , ea que funt fuc fuo dionis fub eadem poena adimplere.

Ut autem divina tam in catbedralibus quam aliis collegiatis ecclefiis decentius celebrentur , volumus ut a cetero omnes *Sc* finguli in choro exiftentes , ad cantoris jufliim vel alterius vel capitulum in,choro przpoiiti vel pi«ponendi , (falvo cuique ecclefi* fuo more) obedire teneantur, fub pana carceris & emende, epiicopi v«l capituli arbituo pro modo culp» taxande *Sc* folvcndz , non obftante quacumque appellatione , oppofittonc aut reculatione , dummodo mulda centum folidos , *Se* career odo dies non excedat, modo ut nullum illis prrjudicium generetur .

De ferxcn , freityterii O' ehii clcricii

XIV.

CUM ex divi Gregorii Nananieni lententia, ars arti.im lit *fc (cientia* fidentiarum hominem rege.e (, animal omnium maxime varium *Sc* multiplex) atque animarum curam gerere, *Sc* qui paicecns perficiuntur, carum przcipuam poft epifeopos follicitudincm habere debeant, ideoque maxime cavendum fit, neindignis conferantur : ipfos epifeopos , aliofque omnes ad quos jus paroecias conferendi fpedat, monemus : eildem non nifi de viris (iteratis , quorumque fit (pedata fides *Se* moium integritas provide,e , examinatoribus qui in finguli» dirxcefibttv deputari debent, ut fuo muneri quam diligentiffitne invigilent, injungentes .

Quia vero didorum examinatorum nonnulli , jus didas paroecias conferendi fibi arrogant , his verbis ('Contulimus *Se* conferimus utentes) quz iolis epifeopi» *Se* aliis collatoribus conveniunt , ab his in pofterum abftinese przcipimus .

Quibus parueeis five tedoribus , ubi primum de didis piraciis illis provifum fuerit, faltem intra duos menfes , a die fisarum provifionum computandos, ad illas fe transferre , io nique, relidere mandamus : Quam relidendam fi per duos menfes, abfque fui epifeopi licentia (qusm non nifi cx caufa legitima concedere poflit) defeructint, pro rata temporis abfentia, parceci* lua frudibus priventur, quos domorum pseabytcralium *Se* eccleliarum paracialium reparat»· oibus applicati volumus .

Ne

ANNO CHMST1 1J»J.

Ne vero fit inutilis ac otiofa , *te* fine fruâu eorum relidentia lollicitc facramcnta fuit patescianl- adminifttcnt, fideliter populum fibicommi lum, tum verbo cum exemplo doceant : in pronis tum prima tum majoris miflarum parcccialium , orationem dominicam , falutationem angelicam, fymbolum fidei, confcflionismethodum & decalogum cum ecclefiz przceptis, neenon facramentorum numerum ,nomina, eorumque vim & etfeâum , figillnim lingua vernacula , populo declarent , *tc* dilertis verbis , ac dillinfia pronunciatiune , efferant.

Et luos utriufque lexus paracianos commonefaciant , u: dum illa legentur , iis audiendis lint attenti , eaque tum in ecdefia, tum domi, luis parvulis, frequentius repetent, ut memoria teneant .

Utque parottiale ofliciutn, decentius in ecclcllis paracialibus celebretur : omnibus presbyteris, diaconis *tc* hypodiaconis in alluaa paiac.a degentibus, injungimus, ut lingulis iuz paxacic divinl often horis (ne laicos a divino cultu revocent , quos ad pietatem magis debent animare) interline cum fupcrpcllicds *le* alio habitu decenti, cum birretis , non vero galeris , dictis horis durantibus cantent Krpfallant, non tamcu piesbytcri privatas miflas interim celebrent , fufpcnlionis poena aut alia ordinarii, arbitrio illis imponenda , li cotvravenerint.

E; ne debita mcrcede fruftrentur , partem fundationum , feu anniverfariorum , ac etiam obfcqsiorum funeralium, juxta cujufque diotceli, ritum , vcl ecclelia ficultates , locorum *tc* pctfonarum habita ratione, a reâotibus *tc* fabricatum procuratoribus , illis perfolvi ordinamus .

Hos autem reâores alioique omnes presbyteros, tam fzculares quam regulares , etiam bencficiatos quofeumque , factis ctiam ncc initiatos, ad horas canoniales lingulis diebus recitandas, ad ufum* breviarii decreto concilii Tridcntini editi, vcl fuarum diocefum, quorum ulus ante ducentos annos probatus fit , fe obligari , fub pana privationis omnium fruâuum beneficiorum per cos pofleflurum , quos etiam fuos juxta facrorum canonum , przfettim concilii I.stcrsncoli- decreta , *Sc* Pii quinti conftitutionens facere non pofle, imo ad eorum reftitutionem teneri declaramus ; ideo volumus epifeopos curare propria breviariq , quam fieri poterit citiflimeec accuratiflime emendati, ledioneique bis infertas , peritorum indulria , ad hiftori- veritatem cx antiquorum probatoruaque auâorum lc iptis & monimentis reformais , &: typis mandati.

Sciant clericl, & qui ad acolytalum , alioique ordmes funt promoti ful efle munells , presbyteris dum facra faciunt afliflerc ; pcovidcantque ecclcfiarum tam cathedralium , quam aliarum capitula, neenon qui tant monafteriis *tc* ccclefiis paracialibus ptzpcfiti , ccttos clericos clericalem vcl regularem habitum sellantes , la quantum cotnmod- fseii potelit, deputare : qui presbyeiis miifam celebraturis dum pet eos accerfentur, miniftrare teneantur.

Et nc in eadem ecclelia, plurcs parceciz efle videantur, aquam vel panem, per privatum (a ceidotem benedici, afpergi , ac pronum fieri , in allis miflis quam paracialibus, diftriâeprohibemus : Confratriarum auâoritate epifeoporum approbatarum , neenon univerfitatum , *Sc* collegiorum atque purificationum mulierum , miflis dumtaxat exceptis

Quod etiam in ecclefiis mendicantium &aliorua monaftctiorum, nc paraeciani a fuis miflis paracialibus revocentur , ficti non licete declaramus . anno CHliSTI îi-i

Qiioniam lacrt canones , clericos (pntfertim in faeris ordinibus conftitutos) incertis vagari fedibus, aut per diveriaa provincias difeurrere , fua(que diacefes deferere minime patiuntur , eum bine contingat , ut contra ecclefiaftici ordinis decorem , nonnulli mendicare cogantur , alii voluntariam mendicitatem 8r dololam feu fraudulentam paupertatem fingant , ut magis luxu, &otio ftuantur, alii ut occatione filorum criminum , merita fupplicia devitent : omnibus clericis, faltem uno facrorum ordinum diaradere infignitis, etiam mulleis prohibemus , ne fua domicilia, aut paroecias deferant vel relinquant, inconiultis fuis epilcopis, capitulis aliifve ecclefiafticis , quibus funt adlcripti 8c abfque caufas (curid fiat) expreiDonc & cognatione, feriptoque probata licentia debiteque atteftata.

Omnibus etiam epifeopis , praelatu , capitulis, monafteriis, conventibns ac parcecialiumeccleliarum redoribus, vetamus, ne d:6os clcrft cos a fuis paroecils recedentes, recipiant, vel ad facta peragenda admittant, abfque literis tefti monialibus, probato figillo firmatis, ac diligenti fuper eorum vita & moribus inquifitione , nili ctiam legitime docuerint, de fua ad ordines promotione per ordinarium loci approbata .

Neminem przterea , qui notoric *le* publice criminofus fit, mifla iacrificium tacere, aut factis interefle debere fecundum concilii 'I lideatini decreta, fancientes.

At cum fecundum apoftolum, qui altari fervit, de altati vivere debeat, nectit osbovinitulaati illigandum : Cupiens hac fynodus paliores, quibus animarum cura mandata eft , *te* qui in luis paroeclis refidere przcipiuncut, debitis non fraudari ftipendiit, I ifque fufficientem victum przltari : (latuit & ordinat , utquifque epifeopus fua in dicecefi ▮ acceditis duc.t»us canonicls ecclefiz fuz cathedrali· , per capitulum eligendis, & aliis duobus ecclefianicis, per clerum dicecefis fpecialiter convocatum , vei iu dioecciana fynodo nominandis , quorum alter rcligiotus erit , reâorum querelas audiat ob non lufticientes fuo vidui , luifque rebus nccclfarlis faccrdotii leditur. Poftea diligenter *Sc* fummatim inquirat quam modicis fieri poterit fumptibus , qiue illi lacerdotio incumbant onera , quam longe lareque protendantur ejus parceciz limites , quantus fit paracianoiutn numerus , que cujuique qualitas, quique fit inmiur paroecz reddituum valor, lubduâa deinde reddituum ac onerum ratione , fi compcrcri. ferendis oneribus , alendoquc re&ori impares efle proventus, adhibito diâorum canonicorum confilio , fummam illi quotannis tribuendam arbiretur *tc* adjudicet, iliaque atbitrata, de eadem curet illfquam commoditfime provideri : quod li per beneficiorum (non tamen regularium) unionem fieri non pofiit, tantum illi ex primitils aut decimis, novalibus aut oblationibus, aut ex pateeeianorum fymbolis ac colleâis, aut quacumque alia commodiore via videbitur, a(lignctur, quantum illius neceflitati lit fatis .

Quibus reâoribus ecclefiafticis minifterils infervuntibus, ut facilius ouvra fibi incumbentia fuftiaeant (illos etenim mendicare ac fordidos efle turpe eft *ir* indecorum) fedulo curent epifeopi , ut jura illis debita & ab antiqua *Sc* laudabili confurtudine folvi coofueta j tam pro

icpul-

anno CHRISTI U»r

fcpliturls *ff* funeralibus obfequiis , atram pro altis etiam officii» in fuis ecclefiis celebrandis, integre & fine fraude prstftentur , juxta regium cdidum ad trium ordinum regni Blefis congregatorum fupplicationem promulgatum ! Atque pro cujuique loci more, temporum ratione , *tc* redorum neceflitate , talia illis ab epifeopis aflignentur, quz illorum vidui > cetcrifque rebus neceflariis fatis fint nec parocianis gravia debeant efle vel molefta.

Oblationes omnes qur in ecclefiis paracjalibus *tc* capellis, intra metas earumdem exiftentibus offeruntur, faltem pro tertia parte (nili snajorem portionem percipere confuevcrint) ad coldem paroeciarum redores , fpedare declaramus ', ab hujufmodi oblationum perceptione, lucos omnes excludentes « nonobftante quacumque in cqptrarium confuetudine, que potius corruptela cenfenda eft.

His quoque redoribtis , album five quinque denarios, aut aliud majus debitum honorarium , in die fando pafchse, aut alio ex majoribus fefto , per fingulos paracianos annuatim prrftari folitum , Ut pr^ftetur, percipimus.

Cum Levitico facerdotio , evangelicum fucceflerit, eoque translato, *legis* fada fuerit translatio, ipfiulque & verbo Dei expicflo, decimo *tc* primitie facerdotibu» debeantur , quas hifee procellofis temporibus, pluribus in locis omnino denegari , faltem minus debite prrftari , omnium fere ecclefiafticorum conqucftionibtis plus fatis compellmu.s : ut totius populi faluti confulatur (cui docente apoftolo) moleftum aut grave efle non debet, feminantibus fpiritualia, temporalia miniftrare , decimas *tc* primitias ecclellafticis ,' ad decimam partem fruduum divino jure debitas , abfque fraude ulla folvendas efle ftatuimus .

Jllafqiie de omnibus frudibus , juxta tamen cujuique patris confuetudincm & ante.omnia jura cenfualia, fcu feudalia , nonobftante quacumque in contrararium confuetudine , folvi debere, *tc* ablque peccato mortuli retineri non polle, *tc* eos qui retinuerint , ad reftitutionem obligari decernimus : omnes utriufque fexus , eafdem ut fedulo ptzftent admonentes : Quos, fi tectio moniti non paruerint , przfcnti decreto ecclefia communione privamus, 8r excommunicator, przfentis fynodi auitotitate publicandos mandamus.

Ipfi autem redores , prout ceteri ecclefiafticl, prxfcrtim beneficiati , cum non tantum a gravi , fed etiam leviore vitio , abftinere debeant, &a mundi voluptatibus fecedere, pompas *tc* fpedacula publica , ccetufque ubi amatoria cantantur, aut obfcani motus corporum, choreis & faltationibus exercentur, devitare, nc auditus *tc* obtutus facris tantum myftcriis deputati , turpium fpedaculorum , atque verborum lenocinio . polluantur : concilii Agathenfis fandiones renovando , illos a didarum nuptiarum confuetudine 8c allis publicis conviviis omnino abftinere non tantum hortamur , fed ctiam jubemus .

Eadem ratione *tc* potiore argumento dudi : cum a facris omnia prophana *tc* ludicra debeant arceri *tc* longe abefle, ne primitiis facerdotum (quas novas miflas vulgus appelUt) fiant aut mifceantur convivia , utque in iis ceflent omnia fccnica *tc* lufotia , ftatuimus *tc* ordinamus .

Cum profpiciat confiliutn quamplures ecclefiafticos in contemptum factorum canonum , facularibus negotiis fe itnmifccre , nobilium *tc* aliorum laicorum procurate negotia, fanus feu ufuraa lege divina prohibitas exigere , cx pecunia mutuo data preter fortem aliquid recipere , firmas facularium adminiftrate , mercaturis (nundinatorum mote) inflare, ipfisetiam laicis domefticé famulari *tc* infervire , inhibet hec fynodus , ne cujufvis ordinis ecclefiaftici, talia in pofterum quovis quatlito colore , fub pana perpetue depolitionis , exercere audeant .

anno CHRISTI

Et ne qui a cetero , facile contraAus ufurarios incauti celebrent, utque timoratis confcicntiis magis confulatur , ccclefiafticis omnibus emptionis & venditionis contradibus (quospignoratitios vulgus vocat) quibus res vendita redimendi gratia venditoribus ad aliquod certum tempus preferibitur , uti non expedire : hos vero quibus perpetuo redimendi datur licentia (antiquorum decretorum vcftigiis inhurendo) licite *tc* lana conferentia , deinceps celebrati pofle declaramus, ita tatnen ut ex rebus venditis, nihil amplius quam quod fupremarum curiarum judiciis permitium eft , utilitatis aut commodi, percipiatur.

Ut ecclcfiaftici qui fere omnes, propter nonnullorum lafciviam A* libidinem, apua bonos *tc* graves male audiunt, ab hujuimodi ignominia *tc* fcandalo, liberentur omnibus praecipit hac fynodus a mullerum de incontinentia fufpedarum confortio , familiaritate , 8r cohabitatione, non obftantc cujufvis conianguimtatis aut affinitatis prsttextu , otrtpino abllmeie : vetando *8c* prohibendo didis ecclefiallicis , nc illas in domos fuas , quacumque occatione aut neceflitate , vel etiam faciende aut refarciendz vertis aut ornande flipelledilis , vel rei familiaris gratia admittant , alloquin a perceptione fruduum omnium bencficiolum fuorum trium menfium fpatio fint ipio fado (ulpcnfi , alnique panis a facris canonibus , vel ftatutis ccclefiarum impolitis puniantur . Quod fi a fuperioribus moniti ab iis non abftmuerint, contra eos ad alias panas fandis concilliis adverfus clericos concuoinarios expreflas fevere procedatur . Decernentes frudus beneficiorum quibus ob hoc turpe delidum > *tc* contumaciam clerici privantur, in pios ufus omnino applicari debere : ita ut eorum pars una in ipforum beneficiorum reparationes erogetur, altera in ufus pauperum conferatur.

Si qui vero hujus criminis rei, beneficia non poflident, pro prima vice , careeri< per fex menles, pro fecunda per annum , *tc* fi tertio relabantur , didz depofit'.onis pana muldandos elle jubet fynodus t Nec liceat judicibus ccclcfiafticis quibufeumque has muldas moderari , gravioribus per eos (fi reorum protervia exegerit) infligendis.

Liberos autem ex concubinatu natos in doknibsis presbyterorum alii, epifeopi eorumvevicarii aut officiales, aliique ecclcfiaftici judices, non patiantur : imo ab his ejici , *tc* concubinariorum fumptibus illis alimenta fubminiftrari curent .

Cum nullum crimen Deo odiofius fit blafphemia, qui tantopere fui nominis fandificationem defiderate , venerari *tc* precari jufiit : omnibus clericis, ne fandum Dei nomen quovifmodo blaiphement, neve etiam tabernas aut cauponas blafphemiartim *tc* luxurias officinas , quovis, nec ctiam fponfaliurum , vel obfequiorum funeralium prztextu , nili inter pete-

8"-

ΛΗΝΟ ' CHilesΠ <»·l·

grinandum , ingrediantur : Prohibet concilium , A pana cancris per duos roenfes pro prima vicc , per let tnenies pro fecunda , & per annum pro tertia (li prohibitionem contempferint) illis imponenda , mitioris peen· omni (pe (nblata .

Cum reperiantur plcriquequi ad facrum presbyteratus ordinem, potius ut beneficia per cos pofléfla retineant, dr prerogative facti ordinis potiantur, quam ut millam celebrent de alia ucerdotali dignitati convenientia munia exerceant : di&i concilii Tridentini decreta infequentes : ftataimus ut omnes qui ad presbyteratum jam funt promoti , intra mcnlem a die publicationis prefentis fynodi inchoandum , dc qui deinceps promovebuntur , intra fex menfes B a die (ustum promotionum numerandos, mifiam celebrent, his fuorum beneficiorum fructus alloqui non percepturis.

Nonnulli etiam cum beneficia , potiffimum prioratus ambiant, ut eorum frudibus ad tempus utantur, illa poftmodum retro tefpicicntes, ut ad fxculum redeant relicturi , eoque fiat , ut fuorum beneficiorum jura , noa, ea qua debeat fide dc cura , tueantur , dc Deo ecdefirque debite non deferviant: omnes beneficia quacumque etiam (implicia, live fçcularia, live regularia obtinentes, fi fint viginti fcutorum au-
....reorum folarium annui valons , deduâis omnibus oneribus, ut putiore , ac majore animo in clericalis vitae (latu Deo inferviant, *Bc jura fuo-* C *rum* beneficiorum , ad quorum titulos fuerunt promoti, fidelius tueantur , magnopere monemus , dc hortamur, ubi légitime statis *B:* alias idonei exiftant , ad facros ordines promoveri : illos vero, quos neceifitas, vd utilitas ecclcfiarum ad majores ordines fuafcrit ordinari, volumus per amiffionem locorum , necnon fruduum , ipiorumque beneficiorum fubfiradionem, facrorum canonum audoritate , per epifeopos ad talium ordinum fufeeptionem, dum modo idonei fint, ceffante appellatione compelli > frudufquc taliter fubfirados per epifeopos ulibus feminariorum in luis dicecefibus inftituendotum omnino mandimus applicari.

Los autem, qui beneficii, facros ordines re- D quirentia poffident, li intra tempus a jure ftatutum ordines requilitos' fufeipere ' diftuletint etiam privatione beneficiorum ipfo fado, juxta canonicas fandiones volumus coerceri.

firrepfit profedo five temporum vitiojfive hominum incuria & improbitate , ut muit*3«crofanda mill'· lacrificium, non ea qua decet devotione de veneratione , celebrent , fed potius per avaritiam alicujus mercedis fpe dudi. Quod ut vitetur curent epifcopi, ut quos ad presbyteratus ordinem promovebunt, literati fint, faltem mediocriter, comoetcntefque habeant facultates, quibus fibi vidum (uppeditare poflint , neque etiam ad ullos facros ordines fufeipiendos aliquos admittant , qui beneficium ecdefiafticum fufficiens pacifice non poffideant, & fi ad titulum patrimonii vel penfionis aliqui erunt ordinandi , >lii tantum ordinentur , quos ipfi epicopi judicaverint a(Tumendos pro neceffitarc, vel commoditate fuarum ecclefiarum , fervatis iis , qua cecumenicorum concillorum decretis luper hoc ftatuuntur : Quique juxta Cdchedonenfe concilium certis addicantur feu adfribantur ecclefiis , quas fine epifcopi licentia e- cana dc in (criptis obtenta , deferere non liceat , *Bc* ad alias (nifi invitati fuerint a parateu miff* celebranda gratia) fpe mercedis tantum difeurrere , non enim longe abfunt a fimoniaca labe , *Bc* turpi queftu , cx concilii CHIIJTI Tridentini audoritate, qui non allo quam pe- jjIJ. cuniarum intuitu , miffas fréquentant.

Hinc etenim («pius, in tam divini facrificii contemptum , *Bc* ccclefiaftici ordinis fcandalum contingit, ut nonnulli poftpofito omni fuse dignitatis decore , duas miflas Ona dic celebrare temere prefumant , quod cx facrorum canonum fanâionibus , nifi in cafibus ab ccclcfia · receptis *Bc* audoritate epifcopi , non licere declaramus , imo etiam diftriftiffime , fub penna carcetis , arbitrio epifcopi , *Bc* fufpenfionis a fuorum ordinum executions per annum , prohibemus .

Cum fit epifeopornm riurseris fuos agnofe*re , *fc* prefertim cos qui in fuis dicecefibua ecclcfiaiticis funguntur omeiis , maxime autem illos quibus animarum cura mandata eft , fitque paftoralis, follicitudinis pro rei Chriftians utilitate , ab iis tam divinorum quam temporalium adminiflrationis rationem exigere , fanxit concilium , ut capitula, abates, priores etiam commcndatarii 8r paracialium ecclefiarum redores , aliique bénéficiât! qui de jure vel conluetudine vocari , *Bc* fynodis epifcopaliboa intereffe debent vel confueverunt , anno quolibet , diebus in quaque diacefi ftatutis , compareant , eorum quss adminiftravcrint eoram ipfis epifeopis rationem reddituri , contra quos, fi minime paruerint, vel excommunicationis pana vel fruduum fubftradiooe aut quacumque alia juris via , animadvertant epifcopi .

Cumque multorum malo exemplo *Bc* fcanda-' lo, ccclefiaftici fui muneris *Bc* officii omnino obliti , domos fuas adeo proftituant, ut in eas non ecclcfiafticos tantum fed etiam laicos, hel-!nones *Bc* alios ejus generis ad ludos in quibus nomen Dei plurimum blafphematur, jurgia, rixa., & diffidis exoriuntur, diu , noduque comedatur, quafi hiftrionum more , ad fpedacula introducant , prohibet hac fynodus , ne a cetero ccclefiaftici quibufeumque ludis inhonefiis ir quaftuofis tempus terant , nec quolvia alios, prefertim laicos , ad ludendum in fuis domibus invitent, imo vero facrorum librdrum continuis ledionibus dent operam I

Ecclefiafticis vero omnibus prohibemus , ne domos luas, tam epifcopales , abbatiales , Canonical?, , priorites , qqam prcsbyteralea fuhabitationi deftinatas , aut illarum partem , laicis quibufeumque potiffimum mulleribus , concedant , *8c* fi qu· concede funt, ab his intra trimeftre poft prefentis fynodi publicationem, Viis juris expellantur: ipfis nihilominus epifeopis , abbatibus, canonicis , prioribus 8c paroecis prohibentes , ne eas inhabitatas deferant , hac enim occafione magnam fvpiffime rui I nam patiuntor .

Quod fi per annum, fine habitatore ecdefiaftico eas reliquerint, anno effluxo , per eos ad quos fpeâat mandamus provideri .

Cum feriptum fit in lege veteri , quod quicumque non obtemperaffet facerdotibus , aut extra pofitus lapidaretur a populo , aut gladio cervice fuppofita *cipiaret cruore contemptum , Sc in* primitiva ecclefia , inobedienres cunâi, de ecclefia tabido ori dsmonum traderentur : multi nomine tenus facerdotes , ceofuramecdefiafticam contemnentes, excomniumcati, vel fufpcnfi a *periatu* (piarum exigentibus culpis , & immemores , qu· epifeopis *Bc* praelatis

da-

AHH0 ■RJST1 Iji).

clavium regni calcftis collât» fit poteftas , at- A
"«Sare fibi intcidicia myfteria non verentur : contra quoi rigorem ecclelia ilicum volumuscxerceri: flatuimui igitur, ut tales fine ipc reftitutionis, ab officiis & beneficiis deponantur , fc infames fint , *tt* de cetera ad beneficia ecdehaftica, nullatenus admittantu- , nili per poenitentiam approbatam , λ* convcrfionem lauda-Miam, (edis apoftulic# gratiam meruerint obsmera.,

Dt Cljri'li fijtlihii Mcb

XV.

SAnftorum patrum antiqua decreta renovan- B tes , omnibus *tc* lingulis Chrilli fidelibus, luit midis parcecialibus & aliis fuarum parcretarum divinis officiis, lingulis diebus dominicis R- fcllivis interdie, diltiiâe przcipimus : a quibus li per tres dies dominicos continue fequentes illos abelle contingat, nili legitimo impedimento retineantur, poenas a facris canonibus indictas, incurrere declaramus , quod illis lui redores & confeHarii , fzpius inculca.e non omittant .

i Et ne prztextu divinorum officiorum que in alit, ccddiis , quam parcecialibus celebrari lolen: , revocari aut diftrahi poffint , majorem miffiam & vefperas in ecdefiis cathedralibus collegiatis *tc* momlleriis , poil parceciale officium C- ycraâum, tantum debere inchoarl, decernimus.

Quod ut fiat commodius , epifcopi feu eorum officiales, ipfis reâoribufVeu parercis, eertas horas ,· quibus majorem miflam *tt* vefperas in fuis eccleliiseelebtare teneantur, ita praferibant, ut parcecialibus divinis perafiis, ipfi parceciani, ad cathcdralcm & collegiatayV aliafque monafteriorum ecclefias , ad divin® in his audienda , pro fua devotione , fe transferee valeant.

Ilotam autem habendis concionibus diebus dominicis fc aliis feftis primam pomeridianam in cathedralibus *It* collegiatis ecclelils necnon monafteriis, non obftante quacumque in contrarium confuetudine , ptzfcribendam die etnfuimus .

Üt vero in ecdefia lcfflonum decens ordo fervetur , Yancimus laicis dum divina peraguntur'officia , non licere chorum pratcipue ftthcdralium ecdefiarum, ingredi, *tt* inter eedtfiafircos federe·

Minufque dum faeerdos facrii operatur , altaris ambitum cancdlofve ingredi, aut aliis altaribus minime feptis *tt* ambitis, hzrere.

Mulieres ab ingreffu diâi chori , non tantum cathcdralium fed etiam collegiatarum , monafteriocum fc aliarum quarumcumque ecdefiaruna , arcentes . Nemo vero in quacumque e«cidia , ad animi fui arbitrium, fed pro luo flatu ac qualitate, locum occupet. E

Ut autem diâTis parcrcianis , omnis ad alias ecclefias difeurrendi tollatur occalio , omnibus presbyteris tam Izcularibus quam religiofis etiam mendicantibus, ne quibulvis perfonis quantumcumque iliis notis , nec etiam cujulvis confiants aut focieiatis praetextu facram eucharilliagi tempore pafchatis, abfque parted confersit! , vei fedis apoftolica induito epifeopo nhibito, adminiftrent, omnino vetamus, fic enim fiet , ut paftot oves , fc oves pallorem agnofcant , dicente fact» feriptura , Agnofcc vultum pecotu tui.

Certis teftimonils cum didicerimus , plerif- 'amnq* que in paracils , pravam illam invaluifle con- CHXiSTt luetudinem , ut in litanils & proceflionibus , uij. qua Deo supplicandi fc preces offerendi gratia, ab antiquis patribus inftitutz lunt , mifceantur ludi, jocl, chorea , comeflationes fc alia ridicula aftiones , unde Contentiones *o*riuntur : ecdefiarum paraecialium restores, quantum poflumus in domino hortamur, ne hujufr.rodi que Deum optimum maximum , ad liam potius provocant, quam orationes in his profcllionibus fiifz , ab eo petita impetrent , in luis pareretis fieri linant , imo magis fuos pareccianos , ab his abilinere, etiam lub anathematis poena moneant , eofdem in difiit proceflionibus , vim a mulieribus feparatis , ordinate, devote Λ· modefte procedere , non vero invicem contabulari, fed preces fuas Deo qua decet humilitate offerre docentes & commonefacientes .

Cum nos doceat apoftolus , mulierem non velato capite orantem ,' deturpare caput fuum, nec minus elle turpe, non velari quam tondeli ant decalvati , minimeque eam deceat tortos habere crines R* peftusxfuum nudare, non tantum virgines led etiam mulieres, ne fui decoris fc officii omnino oblite videantur , ut tortis crinibus, ac nili velatis capitibus fc pedore, potiflimum in ecclelia , incedere proni- · bemus t Indignum eft enim mulieres Chriftianas, quas decet cum verecundia & fobrietate ornatas , pietatem per opera bona profiteri , meretricio more , in tortis crinibus , nudatis capitibus fc peâore, *ie* velut nundinatitiaspopulo exponere·

At com mollis cornoris cultusnn femina Chriftiana damnandus lit , mulio certe magis in viro , qui caput mulieris eft , damnari aer bet. Ideoque ex concilii genefalis Conftantinopolitani, m Trullohabiti, decreto; excommunicationi fubjacere eos omnes diffinimus , qui capillos, ad videntium detrimentum fcite excogitatis nexibus adornant fc componunt , fc infirmis animis, efcam ca ratione objiciunt : Ne vero piohibitio noftra tum viros, tum mulieres lateat, hanc illis pet pareeeos in fuis pronis fc ecclefiaftrais in fuis concionibus , etiam cum dura & importuna , fi opus lit , increpatione , fignificari volumus &■ intimari.

Statuit etiam hzc fynodus, ne qui colloquia fua , in atrio alicujus ecdefiz continuant habenda , mercefve in ccemeterio venales exponant : inde enim fit , ut in ipfa ecdefia , fua exerceant negotia, ubi orationes & divina tantum fieri equum eft officia .

Omnibus fc fingulis Chriftianis przcipimus , ne cibum fumknt , nifi menta prece prius confecrata, neve ab ea recedant , nili gratiis humiliter fc devote Deo perafiis.

Pecuniam fi quis adulterinam , aot minus probatam receperit, quamvis ignoranter , auCtorquc fibi fit incognitus , alteri tradere non przfumat, cum id ficti nequeat fine fpecie malI, a qua apoftolus vult omnes abftinere Chriftianos, ac line magna furti fulpicione.

Si veatornm vi , vel tempcftate agitata navis , variis onufta mercibus , feopulis illifa , naufragio frangatur, ex concilio Nannetis pridem fedente Honorio fecundo, habito : Naufragii reliquias, neminem, five nobilem fivealium, multo minos ecelefiafticum , prater naufragum tuta confcientia fibi arrogare pofle deelafamus t adverfatur enim non modo Chriftiana

pie

anno CHXMTI **.*-

pNtati, fed etiam legi natura kcivili cum alicn*Jadart locupletari.

rrohibema* laici*» ueinuccfofia, aotiEimum durantibus divini* oAciis , deambulent , Cbi pan* eicommunicationis, qaam contra cor qui moniti oon deftitcrfnt , pec ordinarios pronuociari volamur k mandamus.

Jubemus quoquc , ut facerdotes Chrifti fidele* moneant , quando ad ecclefiam conveniunt , fine Arcpttu ac tumultu , eam ingrediantur , in' qua etiam quamdiu orationis caufa morantur , nequaquam inanes inter ic habeant confabulatione* , illo enim tempore divii Chryloftomo k Ambrollo audotibus, quo miffarum folennia celebrantur, non folum ab otiolis *te* inutihbur verbis . verum etiam a pcmiciofi* cogitationibus prorim eft abftiocndum.

Dt IfHIMfhii CT

XVI.

OMNES abbate* *te* priores conventuatea tam rcligiofi quam commendatorii , qui de jure aut .coofuetudine factor ordines fufepere tenentur , intra tempus a jure ftatutum Iioft abbatiarum aut prioratuum adeptam pofethonem ordinentur k miflam celebrent i Quod ft feeits contigerit , nullis didarum abbatiarum & prioratuum frudibus gaudeant , fed ad uium pauperum *It* fcminariorum applicentur .

Qui noriclandi pmfentabunt fe abbati .priorI dc conventui : qui fuper capacitate k infuffcientia fupplicantis, in profentia infirmant diligenter inquirent fi fit fanus mente k cotpote , habilis ad poetandum jugum domini *te* onus tegula . Qui fi repertus fuerit idoneus , iiCta prius profeflione fidei , regulari cuculla induetur Iacoqu.· lanate concilium , priotem clauftralem cujufque monafterii vicarium- cfle deftinatum ad induendos prafentatos habitu noviciorum , eofdemque ad profeflionem admittendos, k ad concedendam licentiam , ut ad ordines tam minores quam majores lite valeant promoveri . .

Prohibemur omnibus abbatibus k monachis praeter juta confueta cujufque monaftcin rationi confer 'mea fub pernis a canone indidi* pecuniam <nt quid aliud pro monachatiutic accipere . '

Qttia vero magna abbatum feu priorum claqftralium negligenti* k incuria , hoc in omni, bus fere rabnatferiis irrepfit matum , ut nulla ingredientium monafteria, feu in eis monachalem habitem lufcipientium , nec etiam ordinem profitentium fada fuerit defetiptio, hincque multis in locis contigit , nc vere piofelE non tantum religioni* habitum rejecerint, fed etiam ad luculum redeuntes magno religionis Chriftian* fcandalo k gravi animarum (uarum damno ▮ uxores duxerint , nec potuerint nefaria k inceftuof* ac detcftand· nuptia convinci aut annultari didarum peoftSonum nullo certo apparente teftimonio: Alii etiam cum «no* oattoa in monafteriis exegiflent, non t*. men in hi* profefEonem exprefle emififlent , contra iacrorum conciliorum decreta fota pr*- anno fumptione pro exprcftc ptofeffis habiti funt, ac CHXUTi tamquam tale* regularia benefici* funt adepti >>**· k aliis profeflbrum prorogativis *le* privilegiis uii ; Cui malo ut in pofterumoccurratur: ftatuit hac fynodo* in omnibus k fingulis quorumcumque ordinum monafterii' , ctmn* confici rege(tum , in quo finguli abbates vcl priores clauftralc* k alii lifdem pnsfedi , omnium k Ungulorum qui did* monafteria pofthac ingredientur k religionis habitum fufeipient ac etiam vovebunt , feu ordinem profitebon. tur, nomin*, cognomina k mares , una cum die, menfe k anno quibus k habitum fufeeperint ac etiam voverint, annotare tenebuntur: cui regefto ut plcniflima fidet adhiberi poffit, ipfum per abbatem vd priorem clauffraitm qui eos ad habitum k votum admilerint , ipiutnque fufciplentem vel voventem necnon duo* aut tres telles qui adfuerint , (ignari , k in monafterio quam accurate, fici i putcilt/ aftcivari mandamus.

Utquc magis habitus fafceptio k cmiflio voti innotefeant k palam fint , mandat fynodus ut publice in facratio feu choro eccfcil* monafterii poft majoris mifTc offertorium omnibus rcligiofis aftiftentibns , faltem intimatis, k de eorum aficnfu habitus fufeeptio k voti emiflio , fiant.

Quod noftrum decretum in monialium domibus ieu monaftcMis omnino obfervari placet.

Nullus ante probationi* annum k nifi decimum fertum fu* «tari* compleverit., ad profedionem admittatur.

Ut autem in monafteriorum ecdefii* decentius divinum officium pctfolvatur k fiat , abbates ornamenta eedefiis comparare teneantur , qu* fufticerc poffint ad divinum officium peragendum , fcilicet calices , cruces, candelabra, cafufas, mappas, albas, mifTafia, libros cantus k cetera qu* cultui divino funt nccefiatia.

In iis vero monafteriis in quibus monachi matutinas preces medi* node decantanda* propter Gallicos tumultus in aliud tempu* diftulcrunt , cat dida medi* nodi* hora fecundum regula prxfcriptum k juxta veteres confuctudines de cetero cantent : Quod ut commodior agant , occludantur ftneftrs , k ubi opus erit vitra icficiantur.

Ceremonia antique in monafteriis eollapf* ad veterem k prilcam fotmim reducantur·

Nec liceat laicis inter monachos federe in choro dum divina celebrantur mvftcria : Ideo abbates chorum feu farrarium fepiant k claudant.

Eligatur per abbatem , priorem k conventum vir moribus k dodrin* commendatus , E cui demsodetur cura erudiende monaftic* juventutis , aliofque dodrina indigente· monachos doceat: ftipendi* aurem ab abbaribwxae. cipiat.

Qiibus in monafteriis nulla eft bibliotheca , locus adignetur commodus k praparetnr , in quem de cetero libri monachorum decedentium includantur , quorum f*bfttaAionc abbatibus penhu* interdicimus . ipfi abbati k moaacnis injungente* ut iis evolvcndis quam poterunt fedulam «icat operam .

ΛHNO CHIUTI

Ex monachi* proieflu cujufque monafterii clifantur ab abbate fcu priore* conventu qui ad uiirierhiate» *tc* ftudu gineralia traolmitti poilint: In ipfi* annaftcrtis eo relicto numéro qui ad divinum celebrandum officium fufficiat, quibu» per abbatem feu priorem * conventum, camerarium etiam λ* cellerarium» aliofque officurio* ca erogabuntur , qua in monaUerio te* fidentibua fuppcditari deberent .

Nemo duobus officii» in eodem monafterio przficiatur, &- qui nunc duo obtinet , alterum dimittat mira fex meofe* a publicatione prefentu concilii › alioqui utroque privetur : Quo» quidem officiario» poil triennium debere deftitni decernimus , nili aliter monailerii cfideni fu»ferit utihtai.

Omne» officiarii , & fimplice» monachi onus fibi injunâum fideliter per feipfo» excquantur , *tc* aâualem in moniftetits rcudentiam faciant, fub pccna a jure * regula indidiii» nifi ratione fiiorum officiorum fcu onerum fibi incumbentium per iuperiorc» fuerint dilpenlati.

. Juxta retere» conluetuniae» & antiquorum patrum decreta , induantur monachi * regulare» cuiofcutnque ordini» etiam divi Augufttni^, 11lifque vcftimenta tradantur ab hi» qui ptaAarc debent, in fpccic, qualitate » quantitate » ftatuti» diebus *Bc* confueti» temporibus » qua quidem deferre tenebuntur , tam intra fepta mooaftcrii, quam extra , iublata illi* alu» indumenti» utendi licentia , idque lub anathemati» perna .

Non liceat monachi» alieni 8r peregrini colorl» a jure & regula eorum prohibiti , veftimcnta ferre » aut illa ferico decorare» iadufii» Aon otantar ftriatis, denticulati» , mcâilia aut annule» in digiti», thorace» aut calceo» conlciflb» non deferant » nec ampla femoralia militum mont : non utantur galeto intra fepta monafterii » nec in civitate , m qua etiam nifi cum magna cuculla, nec foil, incedant , juxta conftitutionem a Clemente in concilio Vicnncnli editam, fub perna perditioni» pradlAarum rerum pauperibu» diftribucndarum, *tc* carccri» , privationilque certe partis fui viân* judicio fuperipri» pauperibus applicande .

Ne qui» monaeborurfi *it* cetero barbam geftare aut comam nutrire przfumat , fed omne» coronam magnam in capite habeant * barbam radant .

Omnium monachorum menfa fit communi» » nifi fubiix legitima excufationia aut morbi caufa » biique quotidie justa regule pnrfcriptum * fumatorum pontificum decreta , miniftvetur pani» » vinum , obfonium *ic* ali· anoou ia numero» fpccic, qualitate . quantitate , heri» ftr diebw quolibet monaffitrio coafirntia , omoi diligentia ab il» qui e* pntftare tenentur .

Qui utenfilu refoAoiio *tc* alii» loci» peo reftftuxw monachorum deftinati» debent, ea bona fide exhibebunt t annona blati, vini * aliorum neceffariorum » uccnnn ligna in monuftrril» tam abbatiarum quam prioratuum coovcnnialium , in honea *Ic* cellaria congregentur , ne extra fepta monafterii monichi exire cogantur '

Efu carnium omnibu» monachi» fingnti» diebu· Mercurii » necnon adventu» tempore tam in monafterio quam extra monatterium interdicitur, ftriâiote regula, fi qu*»"forte fit, in monaftxriia uibilonunm nbftrvanda .

Ia diAi* autem religiolbrum monafteriii, fiagulia diebu» dnuruibus prandio ftc cana, factam

Λ icrininram legi volume* * jubemui. ut religiofi Illam mednentur, faciliufquc addtfoant. CWtUTI i|i|.

Qualibet monafteria dormitorium *Sc* cellula* habeant, ubi ftatim completorio diAo monachi etiam prime» clauftraJe* left recipiant.

Iu dormitorio lampade* accommodentur qua tota noâe luceant , ibidem filentium fervetur, prout in regula continetur : flt ia eo cella communi» cum camino ad ignem caufa calefaciendorum monachorum c matutini· precibus redetmtinm, parandum t idcpquc non intendit concilium prrdiAi· monachia feparatim lignum proflari ab abbate, nifi ratione oftieii quibuldam debeatur. In quolibet monafterio aut prioratu convaptnali, conftniatnr domna in loco aprico B & fano pro monachorum infirmorum receptione i muniatur utenfilibut ftr mobilibus nccctfarii», in eaqnc alimenta * cetera qun ad ·<<oti fanitatem recuperandam pertinent , preftentur ab iit qui ad id tenentur : Adiaccat horto» ad auram capiendam , fi commode pruftari polfit . X

. Ctauftra fctnpcr claudantur, quorum fuperiore» monachi tantum, non vero alii elatem habeant. In.iis autem filentium fervetur .

Extra ca non exeant monachi fine priori» aut prafidenti* licentia *Ic juSa,* exceptu hia quibu» ab antiquo exire licet pro adimplendi» officiorum adminiftrationibu» : Quod li qui convincantur fine licentia cxifl*c , pro ea die qua clauftrum exierint * proxime icquente , cioarli* privabuntur, ils duobusdiebu» pine*aqua ‹ tantum jfuri . C

Prohibemus abbatibus *Ic* prioribus conventualibu* tam religiolis quam commcndacani» eoramque procuratoribus , negotiorum gcftoribus , aAonbus feu tirmarin , ne domo» ihtra fepta monafteriorum , fucularibut *Ic* laici» locent, vel uxorato» refidere in monafterii» permittant : fi qui vero laici «ut uxorati monafteria modo -inhabitant , intra fes menfes cum uxoribus *Sc* fnpcIleAili recedant, lub poena excommunicationi» per epifeopo» contta contuinaces terenda ..

Quia vero nonnulli abbate» comatendatarii in monafterii» fuii relident, fecumquc laicas perionaa, quandoque vile* fatellitc», etiam mulieres circumducunt i ne illorum converfitio mom ftico ordini Icthale inferat detrimentum , murum conftrui * aedificari vultfvnodus, qui commcodatarionim manfionc* · cellulis *Sc* domibus monachorum dividat. D \

Inhibemus etiam eifdem monachis ' cujufvis ordini» » nc mulieres cujufcumqM fint ctatis intra prndiAa fepta feu dauftra fuorum montftcrionim ▮ nc quidem confaitguineo» fuo*- religiofo» vtfitnndi vcl illi» ancillandi , ant alio quocumque pretextu , fub pmnia Romanorum pontificum conftitutioaibua fancitis , admittant t fruftra enim herorum canonum decretis monafteth fua egredi prohiberentur , C quod eft maxfme noxium in foculo, In illa inducc-»e permittantur. E

Cum non nbs re antiqui canones » religiofor prefefiba, infante» c hero fonte fufcipere *Sc* nuptiis interefle prohibuerint » Ulifqnc ii hnc liceront fon feptn deferendi » vagandi * difcurrendi, cumque laicis nimiam fomiliaritatem ineundi daretur necafio , fecundum eadem antiqua decreta , hnc illi» minime licere dechramu»,

Quod ttiam deerqum mottialinm refpcâu Inum foetiatur efcAum.

Non lient manachi» anu cnjnfvis'generi·

ANNO CRIisTI <i·i

In fuir cellulis retinere, *ctnci Be* ave» venatica! ilere, hifque In venatione on aliifve fe implicare negotiis , qu* fuum ordinem minime decent , *tc* eoi a folitudine *tc* fanâi» méditationibus poffisnt avocare.

,Llrtmofyn* qua sb antiquo In monafteriis *tc* prioratibus conventuaiibus *It* allia ab «ifdem dependentibus locis confuerernnt fieri , *de cetero* decenter *tc* fideliter , necnon pauperibus fine fraude neceflaria , In quantitate , qualitate , fpccic · diebus & horis confuctis diftribuantur .

At quoniam er mala *tt* depravata beneficiorum coilatione multa In monafteriis indebita fiunt, ut huic Mrbo medeatur, ftatuit hre *(j*nodus ut collatores beneficia a fuis monafteriis dependentia conferant fecundum fummonim pontificum decreta, fanâiones canonicas « fundatorum incentionem, videlicet regularia , regularibus) focularia, focularibus. Qioniam vero fape fit non fine gravi monaftici ordinis jaâura , ut panem filiorum alieni manducent, bcneficiaque extraneis- conferantur , nnllu habita ratione monachorum illius monafterii a quo beneficia dependent , eadem fynodus ftatuit ut prndidi collatores prediâa beneficia conferant rcligiofis illius (li ibidem capaces *Bc* habile* refietiantur) habita ratione graduum, qualitatis, iterature *tc* antiquitatis.

Tituli monafteriorutn *8c* beneficiorum ab iifdcm dependentium *tc* documenta ab his penes quos exiftunt , reftituantur , *tc* In the fauraria cujuslibct monafterii , recondantur , cujus claves quatuor fint , quarum una tradatur abbati , altera priori, tertia per capitulum eligendo, quarta armario qui cultos chartarum dicitur , aut alii qui ejufcemodt claves fervare confueverit .

Exempla legitime & fideliter collata *tc* per fe» Crctarios fubicripta *tc* fubfignata ▮ cegeftorum , Continentium collationes *Ie* profentationes omnium beneficiorum quo per abbates aut eoeum vicarios , quotannis conferuntur *tc* pnefenuntur, In thcfauraria cuftodienda, intra fex menfc», reponantur.

Conugnandarum arborum cujufvi* abbatia nemorum , maleus de cetero In thefauraria *tc* loco ubi documenta *tc* tituli aiTervantur, recondatur , ut cum tempus confignationis advenerit per religiofum ad id ipccialitcr deputatum cum ordinario nemoris cuftode , deferatur i fignifiectque capitulo quot arbores , cujus quahtaiis contignaverit , ad vitandum abnfum ia talibus fieri confuetum.

Procuratores abbatum , quos non reâe magnos vocant vicarios, etiam fi fuerint religiofi, nullam virtute fuss procurationis aut vkariatui dinitateta , auAoritatem , hoorabiliocetnvc feffionem five In choro, capitulo aut alibi fibi vrndicabunt , fed prior clauftralia illos femper prccedat : locum vero fua receptionis illi tantummodo teneant.

Si contigerit, abbates, rcligiofos, priores aut alios ad id poteftItem habentes aliquem cx monachis ab obedientiam mittere , icu ab ea revocare, hac fiat la capitulo de confilio fratrum , nullos autepi mdifciplinqtos , Ntinimeque dociles *te* morigeros ad prioratus conventuales ire jubeant : qui fi forfan miifi fuerint (a prioribus recipiendos non efle, imo revocandos dieimus, ut In abbatia juxta ordinis regulam , corrigantur .

Nullus monachorum cum obcdicatia io aliud

tranfmittatur monafterium, nlfi publicam emt 'anno* ferit proteflionem & aâu facerdos lit aut de pio CHRISTI χμηο ad facetdolis ordinem promovendus. i>i|

At quoniam fiepe contingit obedientiarioa non recipi In prioratibus conventualibus per priores vel cotum a$oics *te firmarios,* idcoque cogantd' ad monaftérium redire,, flatu it concilium ut expenfis abbatis , diâisobedicntianir detur conduâor, qui ducat *tc* reducat.

Reparationes chori, clauftn, capituli , teleâorir, dormitorii, domorum officiaridrum noo iolumexilientium intra fepta monafterii fed etiam extra, fiant citius pes cos qui ad id tenentur : *tc* ia negligentiam abbatum *Bc* priorum , ordinarii h*c omnia fieri curabunt, eofque cuminsploratione brachii faecularis, *tc per* cenfuras c · clcfiafticai ad id compellent.

Mendicantium ordinem profeffi , cum In fui* conventibus ex fuorum ordinum pmlcripto refidere debeant , illis per civitates *Bc* oppida difcurvere & rxtia fuos conventus morari, nili cum verbi Dei predication! fuorum fuperiorum mandato *tc* epileopotum confenlipne vacabunt, aut jn eleesnofynarum colleftione erunt occupati , prohibemus. Quibus tam In diâit fuss conventibus quam extra, c* qua funt fu* profeffionia *tc* voti ad amuffim tam la habitu (quem exquifitum. aut nimia arte elaboratum efle non volumus) magna tonfura , 'jejunii» , e carnibus, *tc* aliis cibis juxta' ordinis praceptum, abftinentiis, quam In omnibus fuisaâionibusoblervare iub pernis a conciliis indicis , admonemus .

Eos autem qui funtexapoftolicadifpcnfatiood ad ccclefiarum parcecisliam quafi In fubfidium («cularium clericorum, regimen afliimpti : fcire volumes voeo fui ordinis perpetuo obligari, nec fua profeftionis habitam capitis rafuram, Atalijuidem infignia pofle defcrcre. nec non ad Continue deferviendum ecclefiis fibi commiffis *dftringi, fuorum beneficiorum truftus illis alloqui non percepturis .

Quia etiam alii ad prgdicationis munus in ecclefiis cathcdralibus In doâorum theologalium Arcularium dcfeâum, funt acciti : Deos monemus ut qu* lunt fu* vocationis, quam diligentiffime fieri poterit, impleant . *tc* etiam ea omnia qu* funt fui voti , debite perficiant *tc* exequantur: Illis nihilominus prstbetsdas théologales In titulum non debere conferri, ne pro canonicis fe gerant , declarantes : ad quorum omnium obfervationem per ordinarios *Bc* fuorum ordinum faperiores compelli volumus .

Ordinariis etiam mandamus ut fingulisdiftorum mendicantium ordinibus ; fuor fines affignent, intra quos verbum De* feminare debeant *te* in his fingulis rcligiofis, fi commode fieri pbflit, fuas paradas prafcnbant, oc intercos, u; plerumque contingit, tix* oriantur-

Dc .

XVII.

IN monafteriis mulierum regularium qu* Deo fe dicarunt vetus difciplina confervetur, *te fi* fortafle usquam eft depravata ejus reftituende provinciam locorum ordinarii fubcant.

In quibus numerum monialium fua auâoritate repleri curent pro modo &' facultate loci , neque cumdem augeri nlfi faâa monafterio annua qu* fatis fis fniLluum acceifione I his ne

ANNO CHRISTI OU·

qisovifiaodo per fe aut per alio·, direAe vel indireAc, honores, officiave feu beneficia cujufvis generis fui Monafterii nec etiam alterius, fub paru eorumdem officiorum vel beneficiorum privationis ambiant, prohibentes.

lifts autem monafterii· prcfeAc five abbatiff· five ptiorifl* aut alia quocumque nomine appellentur, ne minores quadraginta annis eligantur : Quaque In vita honefte laude viserint , 0Ô0 annis faltem poftquam religionem profefla fuerint, (latuimus.

Virgines * autem etiam mulieres quamonialium monafteria a cetero ingredientur , nullo modo ad id cogi es antiquorum patrum decretis prohibemus : eos autem omnes anathemati fubjicimus cujufcumque qualitatis , gradus vel conditionis fuerint, tam clericos («culares vel regulares quam Jaicos atque etiam qualibet dignitate fulgentes quomodocumque nifi in cafibus a jure espreffit, qui invitam ad ingrediendam monafteriudl , vel ad fufeipiendutn habitum cujufcumque religiqnis, vel ad emittendam profeuioneffi Coegennt, Bc qui conlilium, auxilium vel favorem dederint, quique fcientes eam non libere nec fponte ingredi monafterium aut habitum fuicipere , vel profeflionem emittere quoquomodo eidem aâui pnefentiam vel confenfum auAoritatemve intcrpoluerint.

Necnon fimili pcen* fubjaccre eos qui virgini· vel alterius mulieris veli accipiendi vel voti emittendi, quoquomodo fine jufta caufa voluntatem impedierint. I

Si qu* autem poft religionis ingreflum & profeflionem emiflâm, fe id ante debitam «talem feciflc aut quid fitnile protendere velint : caque de caufa habitum dimittye , aut etiam cum habitu fine fuperiorum licentia difcedere, non volumus audiri , nifi intra quinquennium tantum a die profeflionis.

Neque tum etiam nifi caufas quas protenderint coram ordinario Sc fuo fuperiore deduxerint.

Ante quarum deduAionem fi fponte habitum dimiferint ad allegandum quamcumque cauiam admittendas non efle decernimus , Icd ad monafterium redire cogendas 6c tanquam apollatas puniendas.

Ut autem illarum libertati melius profpiciatur , jubemus ne qua in monafterio recipiatur ante duodecimum completum, nec ad profeflionis emiflionem admittatur ante exaAum decimum fcxtnm fus «tatis annum, poftque annum probationis, ab habitu fufeepto, computandum.

Statuimus infupet *tc* decernimus ut ante fufce_ptionem habitu· ab epifeopo vel eo abfente aut.impedito , ab ejus vicario aut aliquo ab eo deputando , virginis voluntas diligenter extra monafterii fepta inquiratur * examinetur, num coaAa aut feducta fit, * utram iutcIligat, quid agat: cum vero jterumanteprofeflionis emiflionem ejufdem virginl· voluntas fuerit exploranda , Id non fiat extra fepta, nifi forte cx caufa in monafterii ecclefia extetiore.

Quoniam iexum muliebrem contra verfutiam hoftis antiqui minus fortem multiplici remedio necefiê eft communiri ▮decernimus ut moniale· *te* cetera mulieres , divino cultui dicat* , velum aut peplum icricum non habeant , nec io velo, acus argenteas vel aureas audeant depots tare, ncc zooas fericatauri vc! argenti ornamenta habentes, nec aliquo panno irregulari, utan. tur: metiamur etiam juxta dyneofionem corporam veftc· fins, ita quod longitudinem eorporum non excedant, fed pede decenter (ubduAo CHtIJTI (officiant cis , fola monialis confecrata deferat ·»·*. •naulum Bt uno folo fit cpntenta. fi qua autem contra hanc noftram prohibitionem venire prrfumpferit Bt commonita non refipuerit, regulari fubjaceat difeiplin*.

Ne autem diae virgines qu* habitum fufeepetint , vel profeffionis votum ctniferint a taxa (anAo propoiito quoquomodo avocentur *i* ordinamus puellas («culares quas in diAis monaftcriis educari («pius contingit , non veftibus fcricis fed lancis tantummodo nigri aut fuici vel albi coloris indui, nullo etiam exquifito ornamenti genere uti, aut cincinnatos crines, inaures , vel monilia & alias ejus generis inanes dclitias, geftare.

Caveant fimiliter profeAs, ne viri coju(cumque (latus, diAa monafteria ingrediantur, aut adolefcen tulas per cancellos nIfi ipfis prcfeAix prwfentilms aut duabus aliis ex fenionous religiofis alloquantur : Neve illis inconfultis liceras extra monafterium mittant, vel ab extraneis recipiant, aut libros, nifi qui ad pietatçm invitant , *tc* a fuis fuperiorjbus approbato· *te* cis conceflbs penes fe habeant aut quoquomodo legant, fub pana arbitrio epifcopi confilio patrum monafterii imponenda.

Ipfarum autem virginum *tc* mulierum Deo dicatarum ut falsati aqiplius confulatur , diAa monafteria fub perpetua daufura in pofterum juxta conftitutionem felicis recordationis Pii pape V. que incipit, Citca paftotalisofficii,permanere volumus & ordinamus , ipfis ordinariis eandem conftitutionem quantocyus poterunt ut exequantur, mandantes & injungentes.

Licet contra nefandos infidiarores factarum virginum pudicitie pane graviffims tint inftitutc ta m canonica quam legales , quidam tamen relaxatis voluptatum habenis, in lacum miferic & in lutum necis fe immergunt, ut falutis «tern « coronam, honcftatis normam, eatumque pu dicitiam corrumpere profumant : contra quos nervum rigoris apponimus , ftatuentes, ut quicumque pudicitiam fanAimonialiutn cujufcumque habitus aufo facrilego (olicitare Ìiafumpterlt , ab officio , fi clerici fuerint , Jt aici , a perceptione corporis domini noverint fe fufpenfos , aliifque juris , *te* arbitrii panipcr epifeopum , feu ejus officialem ferere puniantur.

Qui vero facrilcgum carnis commercium cum talibus habuerint , ipfo faAo excommunicationis fententia fint innodati, panifque a jure *tc* facris canonibus impolitis fundantur: fandimonialis vero feu canonica qu* hujufmodi crimen flagitiofiim perpetraverit poft competentis vindia« feveritatem , careen mancipetur, ut illic quamdiu epifeopo videbitur in jejuniis *Bt*orationibus panitentie vacet, *tc* ulterius ad officium aliquod In monafterio nullatenus admittatur, Bt infuper regulari difeiplin· arbitrio ordinarii (ubjkiatur, Bc indignum iniquitatis fu«, ultima tam iu clauftro maneat, quam in choro.

De ftfallarii.

XVIH.

SACRI Lateraneniis concilii decreta , renovando, omnibus & fingulis ecclefiarum patoculium reâoribus & alii» ecclefiafticis, ae in. fuu ccclcfiis vel caacteriù le alii» loci» fandis,

AilNO' CHRISTI 11*1.

dis , hzreticorum corpori tradant ïcpulcurz, illavc in hic inhumari fuftineant , (ub anathematis pcena prohibemus : Illa vero G contigerit per vim aut alias indebite in ecclefia ▮ coemeterio aut alio loco fando fepeliti, exhutnari volumus 8c mandamus , zquum judicantes eos cum iis non fepeliri , quibutcum virentes no- ▮ luerunt communicare.

Illas vero ecdefias feu coemeteria in quibus icpulta fuerint, pollutas feu polluta ac propterea reconciliatione indigere declarantes.

Eos qui oblationes feu legata *Sc* pia reliâa defuadorum aut negant , aut folvere reculant, illorumve tcftameuta feu codicillos celant , dolofe retinent : tanquam animarum egentium necatores, ex concilio Agathenfi, excommunicationi lubjacere decernimus.

Laicis omnibus etiam nobilibus minime liceat , fepulturas in ecclefiis jure proprio fibi vendicare : cum fcpultura flt proprie & mere jus fpintuale & ecclefiafticutn : Neque fepultutam in lin* aflumerc *te* eligere , ad , juxta , vel prope majus altare aut dacrarium, quacumque prztenfa in contrarium confuetudine aut pofleilione nonobftante: nifi forte fint epifeopi aut eccicfiarum redores vel fundatores ipfarum Nullo autem modo in eccleflis fcpultura effodiatur , nifi qua non minore quam fex aut quinque pedum Ipatio , a majore aut digniore altari differ.

Quibus in eccleflis neminem fine redoris con- C tentu *Bc* audoritate inhumare liceat.

Ut \urtfjicliβκ V ri/irecitat.

XIX.

OFFICIALES epifeoporum cum fint in toro contentions juris dilpofitione ipforum vitat ii , eorumque vites lunplerc debeant , ptzcipue in criminum per fuoditos comnifiorum emendatione , eos effe presbyteros volumus , juris potilfimutn canonici feu pontificii peritos , &· boni nominis , ut major in coercendis delinquentium criminibus eorum lit D audontas ; quibus ftrenuam injungimus dare operam , ut quz przfenti concillo fancita & diffinita font . obferventur · His alioqui pro ptima negliqentia , fiifpenfionis a divinis , & pro iecunda , fui officii privationis poenas inculturis

Officium vero promotoris non n/Ü presbytero vel .altem in facris ordinibus conltituto in roftenim committatur : Quod fi qui hodie ieris n >n lunt initiati, aut ab exercitio officii abllincant , aut'intra fex menfès curent promoveri .

Sacrorum conciliorum decretis , jurifque communis dilpofitione cum lit erutum , nc clericus adverins clericum habens negotium pontificem E luum relinquat , &. ad fccularem judicem tribut : omnibus ecdefiafticiˆ cujulcumquc flnt dignitatis . ftitus, qualitatis aut conditionis, ne clericos, faltem in lactis ordinibus conftitutos, in adionibus, quarum cognitio 8r judicium fori eft eccicliafticl , relido proprio epifeopo ad Indices fzeulares trahat , fub poma anithemt- ·' prohibemus .' cui eos ipfo jure 8c fado lubi-r lr declaramus , aliis a jure flatutis pccno nihilominus puniendos.

/ lulos ecdeliafticos qui volentes illdem in caur Cccularn indicia lubierint , limileni pernam

A incurrere dˆernentes : cum hoc beneficium non per (one, fed univerfo ecclefiaftico ordini , publico jure fit indultum , cui clerici reaunciare oon valent. anno CHR.IST1 ijli-

Certif&mi juris cum fit , matrimoniales caufas omnes fori efle ecdefiaftici ▮ Ideoque carum cognitionem ac dccilionem judicibus laicis , a facris canonibus omnino efle interdiâam , omnibus praterquam epifeopis *Bc* eons* officialibus de iis earunique appendicibus *Bc* circumftanths , veluti fi de conjugali adhsefione fit quzftio, cognofcere *8c* decidere, fub anathematis poena, prohibemus.

Cum non abs re,*fed necefl'aria excanta, utque turn ecdefiaftici turn laici fuo in officio faciliutycontineantur , vifitationis munus in ec II clefia fit introduâum , archidiaconis , archi presbyteris , decanis 8e aliis quibus hoc munus de jure vel pratferipta confuetudine competit, annis finguhs per *fe* , fuas ecclefias vifitare, diftnâe prccipimus, quos lo domino hortamur ne fegniter aut perfunâorie in his vifitationibus fc gerant , fed ea omnia diligentet *Bc* integra fide eacquantur , qu» jus *Bc* officli eorum ratio /equirit.

Nemini autem liceat, fub pani excommunicationis , in eadem vifitatione , duorum , quibus ratione fuarum dignitatum , perfonatuuol aut officiorum vifitationis onus incumbit , vices przftare.

Ipfi vero vifitatores iciant fe intra menfem C poft pcraâam vifitationem ad rationem omnium quz in fuis vifitationibus geflérint epilcopq reddendam ex antiquis concilils obligaˆri, idque feriptis , ut justa cafuum exigentiam mit neccflitatem per eumdem epifeopum iitdem provideatur : Quod il przftare neglexerint ad id per epifeopos vlis juris compellendos efle ordinamus .

Quia liters qucrimoniales feu monitoriales ad finem revelationis ram a diâis officialibus ordinariorum , quam ab archidiaconis , atchipresbyteris, decsnis , aliifquc , nimis facile in multorum fcandalum *Bc* dirini cultus diminutionem concedi videmus : hineque illae magis D contemni quam formidari, ac perniciem parere potius quam falutem , acumenicis concilils iqhrrcndo , illas a nemine proifus quam ab epilcopis feu eorum vicariis *8c* officialibus ge- / neralibus in pofterum decerni vetamus , *te* tunc oon alias, quam ex re non vulgari, caufaque di'iq iter cognita 8c magna cum maturitate examina-a : autumandarum vel peirnilium lit patribus eas ao ecclefiaftico judice obtinere .

· L't litium ai' a<ftibus *8t* litigantium lubterfugiis ac caufarun. brevitati provideatur . ftatuit hzc fynodus reverendos epifeopos , feu eorum officiales partium appellationibus ab appunâuameiitis a cetero interjiciendis, qusetantum litium inftruâionem concernunt non. debere deferre : cum autem ad reverendiffimom dominum archiepifcopum Turoncnfcm aut ejus officialem ab cotumdcm fuffcagancorum vcl tuorum officialium audientia flictit appellatum , revcrendtfiimus dominus Turonenlis archiepifcqpus , nec ejus officialis , in hujufniodi appellationis caufa , fi gravamen eft reparable in diffinitiva , non procedat , nec etiam aliis ante diffinitivam fententiam illam committat.

Cum multorum relationibus intellexerit fynodus , quam plurima jurgia *Bc* contentiones

A-

'anno CHRISTI ti») ·η traditibus capitularibus ob noanullorum capitu'antium tum petulantiam , turn arroganturn, vI potius infauiam fubotiri, quas ledare ac comprimere dcfiderat : (latuit , ne a cetero α capitulorum conventuum aut aliarum communitatum tradandis negotiis, quifquam, cujuivis dignitatis , (latus, qualitatis aut conditionis enillat , verbis risoni aut contumelious utatur, volentes omnes modefte, feriatim, fuoque ordine , non vero interrupte (ua vota ieu (utfrxgia emittere , ita ut uno fuo ordine loquente , ceteri taceant : his injungendo ut decano , aut cuicumque in capitulo vel conventa prslidenti , obcdiant omnino (ub pana careerist Quod li quis convicium, contumeliam aut injuriam in confratrem protulerit , vel Dei nomen blafphemavent , per fubftradionem fruduum pauperibus applicandorum , 8c carceris ad certum tempus indiâtonem , prefidentis *8e* media partis antiquiorum canonicorum aut rehgioforum tunc opitulantium (fi ad capitulum aut conventum foedet jurildidio) (in minus ejus ad quem fpedabit arbitrio, puniatur, neque difta fubftradionis fummam decem libratum & carceris pane , li quindecim dies non excedant, exeeutionem quavis oppolitiones, recusationes aut appellationes quoouomodo impediant, aut fufpcndant.

N: autem deledus & excellus pradidi aliaque crimina qua per ecclelialiicos in magnum totius cleri (candalum licentiofius committuntur, prétexta exemptionum pet nonnulla capitula , abbates , monafteria, ordines , etiam mendicantium , conventus & alia loca tam f«-cularium quam regularium , pratenfarum , in multarum animarum periculum , impunita remaneant, quarum intuitu quam plurimos flagrtiofos ac gravibus obnoxios criminibus ad aida loca tanquam ad aliquod impunitatis afylum confugere plus fatis compertum eft : (latuimus ut quibufeumque juribus , exemptionibus, immunitatibus & privilegiis , non obftantibus, ab epifeopis , ex audoritate , quam cecumenicorvm conciliorum *emonet* illis concedant, contra delinquentes procedatur, fervata ea forma, qua in iifdem conciliis preferibitur, quoties contra regulares exemptos, aut aliquem de capitulis , iplis epifeopis penitus non fubjedis fuerit procedendum.

Si qui vero ab una ecclefia in allam aut locum quem peatendunt exemptum fuis criminibus impunitis per fraudem aut judicii declinandi gratia, migrafle comperiantur : nihilominus ab ordinario caula cognita juxta canonicas landiosies puniri volumus 111 cujus dicecefi fuerint manna commilla . diftft juribus , exemptionimbus, immunitatibus & privilegiis quibufeumque non obftantibus : quicumque veto taliter fugitivum epifeopo fuo rrquiienti non reddiderit, led deleniere prelumpiciit, ecclefi* communione privetur.

Rixas , cum in capitulis & aliis communitatibus icfecati, pacem vero A- unionem intereos qui in una domo morantur , ictineri maxime conveniat: fitque 'IIJc indecorum intereoselle jurgia & lites , qui nihil nili caritatem & unitatem ipirare ar: Joccle debent; omnia ftatuta *feu* particulares lingularum ecdefiaiunt leges *8t* cnniuetudines, ex quibus multa inter conftatres *6r* allos ejuidem ccdeliz rf ricos oriuntur difisdia . per virus pios & longo jam uiu in rebus & cunfuetudimbjs eaiumuccn exeicita'oj , ad id per ipfa capitula *Se* communitate' deputandos, legi & diligenter examinari volamus : 8e fi quid in iis compererint quod potias «d paucorum qualium & privatum lucrum , excitandamque inter eos difeordiam tendat, quam ad eccleliarum decorem , totiufque communitatis commodum : epifeopi eorumdem proborum virorum adhibito conlilio vel confcnfu , ubi dc jure vel legitima confuetudine etiam confenfus requiritur , emendent : iliaque (ic emeadata , ipfe epifeopus *fe* omnes cum dignitates tum canonici *te* alii eccleliarum foppolrti ita juramento firment *Be* roborent, ut perpetuis futuris temporibus illa in dubium revocare non liceat, minufque fuper his judicio forenfi contendere, nili magna evidcnfqnc ccdeCc utilitas fcu ratio contrarium fuaferit. IIÏvvo~ christI :jij

Qua in re fi capitula , conventus , aliatve communitates fegnius fe geffetint , & ceffando vel ufque ad fex menfes prafentis fynodi publicationem differendo*, hanc noftram ordinationem elulerint: epifeoporam diligentia poftquam dida capitula & communitates interpellaverint forma per eos pnsfetibenda eam extentioni demandari pnecipimus: illorum ordinatione, per modum faltem provifionis , robur fuum *te* etfedutn fottitura, non obftante quacumque appellatione.

Dt rtiet tctltfit O xtit tlitwulii.

XX.

SS. patrum potil&mum (acri concilli Lateranenfis decreta renovantes , ne quarumvis ecciefiarum tam fzcularium quam regularium res *Be* bona fido titulo emphytneofis , aut aho fucato , in grave didarum ecciefiarum damnum diftrahantur , prohibemus illa quocumque ti:ulo vel ad'tempus vel in perpetuum alienari , pneterquam in cafibus a jure permifiis , *te* ter vatis folennitatibus a jure requifitis . Quod li nonnulli ecclefiaftici aliqua jam diltraxeii-.· , fine ipfius epifeopi confenfu *Be* decreto *Be* praevia caule cognitione , aliifque debitis f.Jcnnitatibus minime obfervatis , alienationes III* qua in damnum ecclefi- *Be* contra canonicas fandiones contrade judicabuntur, mandat lands fynodus ecclefiaflicis , ut illas nullas *te* irritas declarari curent.

Plerique autem tum nobiles tum alii , cum in factorum canonum contemptum *res te* bona tam ecciefiarum quam fabricarum vl aut alias indebite retineant , nonnulli etiam ea.-umdcm moderatorum ac bcneficiatoram confenfu minus tamen legitime preftito : ipforum vifitatorum diligentia inquiri volumus , an fint in paroeciis , quas vifitabunt , aliqui rerum ad ecclefia» (pedantium Illiciti detentores : *Be* quam fuper his informationem confecerint, ad regios judices deferre ut laicos indebite occupationis reos ad regia edida fereriflime pledent : in ecckfiallicos vero panis a facris canonibus indidit per fuos judices animadvertat tur , iifdem detentoribus five laicis live ecclefiaftici: excommunicationis fcntentiam ipfo fado nihilominus incurfuris.

At ne uui favore vel metu coram qui res 8c boaa hujufmodi injufte occupant , a teftimonio fuper bn ferendo revocentur : in eos qui occupationem aut detentionem (civerint , nils intra tempus fibi a vifitatoribes pnrfigcndum, quod de ca re *notetint* debite *te légitimé re-*

vctent,

anno CKAfSTI uS|. prefenti decreto anathematis fententiam ptonunctamus, quos dido tempore elapfo , in lingulis parcecils pro anathematixatis ordinationum diligentia publicari volumus Ar mandamus.

Ilfdem diftriftiflime Injungendo Inter vifitandum curare ac etiam cavere , ne procuratores fabricatum, thefaurarii , & alii ad quos bonorum ecclefi» communium adminiftratio fpeâat, redditus, proventus & alia mobilia in allos ufus quam in divinorum officiorum celebrationem , ornamentorum *te* librorum iifdemdeftinatorum, eeelefiarum, coemeteriorum, domorum presbyteralium *te* his annexarum capellanlarunt reparationem impendant.

Qui fi fore deprehendantur aliis ufibus quam ptsmiffis, fabricarum redditus feu bona applicafle, viis juris ut male applicata reftituant , curabunt, ipfofque compellent ad Inventarii mobilium ad ecclefias pertinentium veram Ac fidelem defetiptionem faciendam I

Immobilium autem pr»diâarum fabricarum fine caufa legitima Ar abfque auâoritate fa&as alienationes, irritas *tc* nullas viis juris etiam declarari procurent.

Ad diAos autem procuratores , thefaurarios *te* alios bonorum ecclefi» communium moderatores, cum cx debito officii fpcâet providere , ut lampas, vel cereus femper ardeat coram preclofiflimo domini noftri Jefu Chrifti corpore , per epifeopos *te* alios vilitatores ad id compelli fynodo placuit.

Cum vero Intellexerit nonnullos plures chartas, Inftrumenta, literas , monimenta , documenta, necnon reliquias, jocalis, valu, libros Ac alia eeelefiarum ornamenta , Ac mobilia penes fe retinere , ea ut reftituant , fub pana excommunicationis ipfo faâo Incurrenda , monet Ac prscipit.

*De femiiuriii, febolir tf tnuverfitctiber*I

XXI.

SEMINARII clericorum Inftitutio & ereâio cum fit pernecelfatia , Illiulque ufnt multis de caufis Ac rationibus ecclefiat catholics fupra modum utilii, & ah omnibus fidelibus catholicis multis ante annis exoptatus, In fingulis diœcefibus unum leminavium ad factoGnCti concilii Tridentini decreti formam , ubi commode fieri poterit , Intra triennium proximum Inltituendum *fc* erigendum effe decernimus *te* ordinamus.

Cum vero Cingularum dicecefum non (It una & eadem ratio , Ideoque omnibus una regula praictibi non pollit : Iplos epifeopos quantum poflumus impcnfe Ar obnixe hortamur , & obfecramus, atque etiam monemus , elfque Injungimus (ua quemque in dicecft huic rnftiturioni non minus (ande quam pie adeo folkite Invigilate, nlinlque quod ad rem conferar, pr»termittere , .cquifitis undequaque mediis qua negotium tantopere promoveant, ut Intra triennium diftum teminarium Inftituatur, & ad proximam fynodum provincialem quidquid pet eos circa hec grfturù fuerlt, referre.

Qirod cum Inaccerlitis difiartim dicecefum capitulis, dignitatibus, abbatilfis , prioribus , rectoribus ,· capellanis fe aliis beneficiatis ac petfonfs eecleG silicia minime pofle perfici certum fit, eoldcm omnes,etiam exemptos fe pr«teudentes, coram didis epftcopii In hujufsuodi negotio juxta praefati decreti formam procellatos evocati, & ad ea qua per didos epifeopos ordinata & decreta fuerint, Implendum, perficiendum Ac excquendum omnibus juris remediis etiam per temporalium fubftradionem, vocato ad hoc (fi opus fit) auxilio brachii Iceularis, dc per cenfuras ecclefiafticas cogi Se compelli omni oppofitione Ar appellatione poftpofitk volumus Ae mandamus.

ÂNHo CHltsrt >>Sj.

Ne quis autem decreti przdiâi Ignorantiam poffit pratexcre, illud prrlenti noftro concilio inferendum cenfuimus, cujus tenor eft ejufmodi.

Cum adolefcentium atas, nifi reâe inftituatur, prona fit ad mundi voluptates fequendas, Ae nili a teneris annis ad pietatem 8r idigionem Informetur, antequam vitiorum habitus totos homines po/fideat, nunquam perfe&e, aue fine maximo, ac lingulari propemodum Dei omnipotentis auxilio in difciplina ecclefiaftica perfeveret: fanAa fynodus ftatuit , ut fingule cathédrales , metropolitan» , atque his majorea ecclefi», pro modo facultatum, Ae dioecefisamplitudine, certum puerorum ipfius civitatis, Ae diaecefis, vel ejus provinces , fi Ibi non reperiantur, numerum in collegio ad hoc prope ipfas ecclefras, vel alio in loco convenienti , ab epifeopo eligendo, alere, ac religiofe educare· Ac ecclefiafticis difciplinis Inftituere teneantur . In hoc vero collegio recipiantur, qui ad minimum duodecim annos , *te ex* legitimo mstrimonio nati fint, ac legere, At feribere competenter noverint, & quorum Indoles Ae volun* tat Ipem afferat, eosecclefiafticis minifteriisperpetuo Infervituros. Pauperum autem filios précipité eligi vult, nec tamen ditiorum excludit, modo fuo fumptu alantur , Ar ftudium pre fe ferant Deo ecclefi» Inferviendi : hos pueros epifeopus In tut clades , quot ei videbitur divlfot juxta eorum numerum, ztatem, ac In difcipHna ecclefiaftica progreflum, partim cum ei opportunum videbitur, eeelefiarum minifterio addicet, partim idxrollegio erudiendos retinebit, alioIque *in* locum'· cdudorum fufhciet : 'Ita ut hoc collegium Dei miniftrorum perpetuum f<minacium sit , ut vero in eadem dlicrplina ecclefiaftica commodius Inftituantur, tonfura ftatim , atque habitu clericali femper utentur j grammatices , cantus , computi ecclefiaftici aliarumque bonarum artium difciplinam dlicent.: facram (ctipturam, libros ecclefiafticos , humilias fandorum, atque facramentorum tradrodolum, maxime qu»: ad confeffiones audiendas videbuntur opportuna , *te* rituum ac ceremoniarum formas edlicant. Curet epifeopus , ut fingulis diebus mill» factificio Inteilint, ac faltem lingulis menfibus confiteantur peccata, Ae^uxta conteforis judicium futnant corpus domini noftri Jefu Chrifti, cathedrali , Ar aliis loci ccclefiis diebus feftis Inferviant. Que omnia, atque alia, ad hanc rem opportuna , Ac neceflaria, epifeopi finguli cum conlilio duorum canonicorum *leniorum* , Ar *grerlorum* , qnos Ipfi elegerint, prout Spiritus fandus fuggelfarit , continuent, eaque ut lemper oblervcnrm , fi», pius vifitando operam dabunt. Dyfcolos Ae incorngibilcr , ac malorum morum feminatoKB aerher punient, cos autem, fi opas fuerit , expellendo : omniaqiie Impedimenta auferente»,, quacumque adeonlcrvandiun, Ar augendum tam pium, *te* fanâuiri Inftitutum pertinere videbuntur, diligenter curabunt , *te* quia ad collegii fsbiicam InlIltnendatn , Ar ad tnerccdem preceptoribvt &* miniihli lolvendam, *A ad alendam paven-*

'AUNÔ CHKtSTI ventütem, A ad alios (umptus certi redditus erunt nccelfarli, ultra ea, qur ad inftituendos vel alendos pueros funt in aliquibus ecclefiis, & locis deftinata qur eo ipfo huic fcminario fub eadem epifcopi cura applicata ccnfcantur : iidem eiilcopi cum confilio duorum de capitulo, quorum alter ab epifeopo, alter ab iplo capitulo eligatur, itemque duorum de clero civitatis , quotum quidem alterius electiofimiiitcr ad epifeopum , al-\tciius vero ad clerum pertineat, ex frudibus integris menlç epilcopalis, & capituli, & quarumcumque dignitatum, perlonatuum , officiorum, ptzbendarum, portionum, abbatiarum *Se* prioratuum, cujulcumque ordinis, etiam regularis, au: qualitatis, vel conditionis fuerint, & holpitalium, quz dantur in titulum, vel adminilfrationem , juxta conffitutioncm concilii VicnncnGs , quz incipit, Quia contingit : A· beneficiorum quorumcumque etiam regularium, etiamli jutis patronatus Cj]'ifcumque fuerint , etiamli excmp'i, etiamfi nullius dicecells, vel alris ccclefils, tnon.ilteriis, & hofpitalibus, & aliis quibufvis lucis piis, etiam cxcmp'is , annexa , A cx fa' lcis ecclefiarum, & aliorum locorum, etiam ex quibufeumque aliis ccclcliaiticis redditibus, icu proventibus , etiam aliorum collegiorum , iix quibus'tamcn ferninaria difeentium vel docentium ad commune ecclcfiz bonum promovendum altu non habentur: hzc enim exemptaeffe voluit, przterquam ratione reddituum, qui fupciflui citent ultra convenientem iplorum fcmina· iorum fuftentationem, leu corporum, vel confraternitatum , qnz nonnullis locis lchnlz appellantur, & omnium monalieriorum , non tamen mendicantium , etiam cx decimis quacumque ratione -d l.iicos , cx quibis fubfidia ccclcluflica folvi lolcnt , ,A militer cujilfcumque snilitiz aut ordini, , pertine itl'iiir , fratribus fanâi Joannis Hicrololymitani dumtaxat exemptis , partem iliquam , vel po-tionem detrahent: *Se* eam portionem lle detractam , necnon beneficia aliquot fimplicia, cujufcumqtle qualitatis, dr dignitatis fuerint , vel etiam przfliimonia, vel przftimoniales portiones, nuncupatas etiam ante vacationem , fine cultus dirini c & l'la obtinentium przjudicio > huic collegio applicabunt , & incorporabunt : quod locum habeat , etiamfi beneficia lint refervata , vel aftcâata, nec per rclignationem lpforum beneficiorum uniones A applicationes fufpendi , vel nullomodo impediri poflint , fed omnino quaciqnque vacatione, etiamG in curia ctfeâum fuum fortiantur , & quacumque conlfitutione nonobftante: ad hanc autem portionem folvcndam ▮ beneficiorum, dignitatum , perfonatuum & omnium , & Gngulorum lupra commemoratorum poflcHores, non modo pro fe , fed pro pcnfionibus, quas alii forfan ex didis fruftibus lolvercnt, rctir.endo tamen pro rata, quidquid pro dictis pellionibus illis erit folvendum , ab cpifcopo loci per cenfuras ecclchafticas, ac alia juris remedia compellantur . etiam vocato ad hoc, fi videbitur , auxilio brachii fzcularis : quibufvis quo ad omnia & lingula fupradiâa, p.rvileglis , exemptionibus , etiamli 'pccialem derogationem requirerent , confuctudine etiam immemorabili, quavis appellatione , A allegati-ne quz exccuwonem impediat, nonobftanti-1,'ls. Succedente vero cafu , quo per uniones effectum fuum fortientes , vel aliter feminariuni ipiuns ir. totum vel in partem doca'um repe-·latui , tunc portio ra fiiiguinbencficiis , uc (irptadct^aâa , & incorporata ab epifeopo , pro-

ut res ipfa exegerit, m totum vel pro parte remittatur. Quod li eathedralium A aliarum maiorum ecclefiarum przlati in hac lcminani ereitione, ejufqqc confervatione negligences «U·.·tint, ac fuam portionem inivere detreâaverint, epifeopum, archiepifcopus . archiepiicopum *Se* fuperiores fynodus provincialis acriter corripe·colquc ad omnia fupradicta Cogere debeat , *S'* ut quam primum hoc lanèlum, A pium opus . ubicumque fieri poterit, ^promoveatur , ftudiofe curabit . Rationes autCm reddituum hujus feminarii epilcopus anilis lingulis accipiar , prZfentibus duobus a capitulo, & totidem a clero civitatis deputatis.

anno' CHRIST) >$>'·

Deinde ut cum minori impcnfa hujufmodi kholis inftituendis p-.ovijcatur , llatuit fanâa fynodus . ut epifcopi, aicliiepifcopi, primates , & alii locorum ordinarii, fcholalteriasobtinentes & alios, quibus eft leâionis vel doârine munus annexum , ad docendum la iplis filiolis inftituendos, pci le ipfos , li idonei fuerint, alioquin per idoneos lubftitutos . ab elfdcm fcholafti.ix eligendos, A· 'b ordinariis approbandos, etiatr per fubftraclionem fru&upm, cogant A'compellant. Quod li judicio epilcopi digni non fuetint, alium, quiklignus fit , nominent , omni appellatione remota: quod li neglexerint, epif copus iple deputet. Docebunt autem przdiâl . quz videbuntur epifçopo expedire De cereio vero officia vel dignitates illz , quz fcholaftcriz dicuntur, non nili doâoribtis, vel magiltris, aut licenciâtis in facra pagina , au: la jure canonico , *Se* aliis periools idoneis , A *jul per icipfos id munus explere poflint , conferantur : *Se* aliter faâa proviGo nulla fit A' invalida : non obftantibus quibufvis pnvilcgiis A coniuctudimbus, etiam imtncmoiabihbu, .

Si veio in aliqua provincia ecclcfiz tanta paupertate laborent, ut collegium in aliquibus erigi non polht , fynodus provincialis , vel mctropolitanus cum duobus antiquioribus lutiraganeis in eccleGa metropolitanu, vel alia, p-ovincic ecclefia commodiori unum ,-aut plura collegia, prout opp.nrunum judicibi: , ex fructibus duarum, aut plurium ecclcharum, in quibus lingulis collegium commode inlliitui non poteft , engcnda curabit, ubi pueri illarum ccclcliaXini educentur.

In ecclefiis autem, amplas dioecetes habenti bus, poflit epilcopus unum, vel plura in dierecti , prout Gbi opportunum videbitur , habere lcmiuaria: quz tamen ab illo uno, quod in civitate ercâum, & conftitutum fuerit , in omnibus dependeant.

l'oftrcmo , G vel pro unionibus, leu pro poi tionuin taxatione, vel aflignatione , *Se* incorporatione, aut qualibet alia latione difficulté·tem aliquapi oriti contigerit , ob quam hujus feminarii inftitutio , vel conlcrvatio impediretur , aut perturbaretur : epilcopus corn fupra deputatis, vel fynodus provincialis pro regionis more, pro ecclelianim A beneficiorum qualitate, etiam fupra feripta , G opus fuerit, moderando, sut agendo, omnia A· lingula , que id felicem hujus feminarii profeâum ncccilaria, & opportuna videbuntur , decernere , an providere valeat.

Epifcopi, veteres fcholas per eos ad quos fpeâat, inftaurari, *Se* quis ad illas pertinent, follicitc requiri procurent, hifquc przceptores non tantum literatos , (ed etiam catholicos > & morum converfatione graves, prius tamen profeffionc fidei, juxta prcinlcAam forandam a leda

* «po-

AMMO CHUSTI IJIJ.

apoftolica ttaditam per ena emifla› proficiant : Qui pueros five adolefcentcs nedum in grammatica tc rhetorica ac ceteris hujnfmodietudirc debeant : return etiam docere teneantur ea , qu* ad religionem tc honor merer pertinent.

Diebus autem dominicis & feftivis hie tantum pralegant prncepta divina , articulor fidei , lactor hymnos ft pfalmos , fanftorumque vitas, tc alia qua ad pietatem marine conducunt.

hfque.diebus eoa ad mittas, vefpetar , condoner ft alia divitia officia audienda , magia autem folennibus feftis , ptefertim annalibua , peccata fua confiteri, ft adulta» facratiflimo domini noftri Jefu Chrifti corpori impellant.

Diacclcs quoque fuaa iidem epifeopi vifitando, curabunt quoad fieri poterit , In fingulis parariis nonnullos , paracianorum impenfia , deputari , qui juvenes alphabetum , primaque grammatics rudimenta , catechifmum ft cantum doceant.

Porro epiicopi, fuit in fynodit , paraecianorum reftotes fcdulo adhortentur, ut quantum in eis erit, paracianb fuit (uadeant, pro facultate cujufque ad ftipendia ejus qui jurentutci n in eorum parateia inftituet, conferre.

Invigilent etiam ne aliquibus In colleg <·· aut fcholis hatttici aut de hurcfi fufpefti prapo - nantur: k fi qui fint prapofiti, implorato regit Chriftianiffimi auxilio, expellantur.

Sacrorum confiliorum conftitutionibus inhrrendo, ne eorum qui fcholis funt propofiti, vel malitia vel infcitia aut incuria juvenes iis commifi , harefi ft malis motibus imbuantur, quos ia teacra atate non tantam humaniores literal, fed etiam fidei catholica initia, pietatem , ac re&atn vivendi viam , edifeere oportet : nulli omnino quocumque honoris aut dignitatis titulo fulgeat, tegendis fcholis aliquem praficere, abfque approbatione epiicopi licere volumus : cui hoc negotium ita provide curare mandat hac fynodus, ut juvenes a vera religione non dcfleftant, fed bonis moribus honcftilque difeiplinis ft literis inftituancur.

Nc vero hac noftra conftitotio alieujus municipalis legit vel juris praeextu , impediatur : volumus eos cu jufcumque fint ftatur vcl conditionis , qui feb olit magiftrum proficiendi jus fe habere protendunt: eos quos proponendos exiftimaverint, n pifeopo nominare fc prefentare , ut diligenti friper eorum fide, religione, literstura ft molibus inquifirione fada , capaces & idonei reperti erudienda juventuti per ipium epifeopum pi cficiantur: atque ita de eorum (afficientia a nemine dubitati poflit.

<- Ceterum cum fcbolarum prapofiti quibus funt praebenda praceptorialet aneda, eo munere fi minus diligenter fe gefferint debeant privari , nihilominus quia in nonnullis ecclefiis proceptoribus data funt in titulum : caque propter ab his fe dimoveri ncc pofle nec debere, exiftimant: coque fegnius ea qua fui funt officii exerceant: in futurum illas in titulum conferri prohibemus: ft cot quibas de hls ante provifum exritit , funtque ad hujufmodi onus obeundum minime capaces ft idonei, hls privari ft eorum locum fufficientes qui pauperes civitatis , gratis docere teneantur , fuoftitui volumus ft ordinamus.

At cum plores videamus graduum tam juris civilis, pontificii, quam theologia titulis, veluti bachalaurcatus, licentia, etiamdoftoratus ac magiftetii in artibus iafignitos, eorum nihilominus minime capaces: huseque fieri nt ecclefia, pociflunum parociatain villis mutatisrraduatis deftinata , officii· qua in Ulis psssftare debent , fruftrari : huic morbo nt obvietur , juris communis difpofitioni quam fandliones regia imitantor, inurendo: aniverfitatum hujus provincia doftotes quantum pofthnms ia domino hortamur atque etiam monemus , eos tantam ad diâos gradua quos publiée ft rigorofo examine, acccrfitis ft prafentibus unlvcrfititis redore, procuratoribus, aliifque cifdem prafeâis, lls gradibus dignos judicaverint, recipere.ft admittere: Non veto cos ia occulto, aut inter privatos parietes, nulla habita literatur* ratione fed folo cujufdam parvi ft turpis lucri intuitu (quod proxime ad fiasonUm accedit) promovere.

"Tnmo' CHXim ijsj·

Literis autem graduum , In pofterum concedendis, nifi publicum examen, fotasnitatefque prodictas debite fuitte obfervatas fufficiemar atteftentar (quod etiam ipfi gradnati pcrfonaliter in profeotia epifeopi aut alredtu collatoris fi fibi Beneficia confent requirant , juramento confirmare teneamur) nullam omnino ciTe adhibendae fidem, nec eas promotis aliquomodo ad obtinenda faccrdotia , patrocinari debere , decernimus.

Ut autem beneficiorum nundinationes , quas occafione graduatorum tum fimplicium , tum nominatorum magno ecclefia detrimento ft icamdalo, quotidie exerceri exploratum eft, refcitsdantur: fuam fauAitatemac regiam majcftacem fuppliciter rogamus atque oblectamus, ut fuis diplomatibus, omnibus graduates, qui vigore gradus beneficia aflequmt fuerint : eorumdem beneficiorum cefltonem prohibeant tc interdicant', nifi forte graduati fecundo beneficio animarum curse obnoxio ab iis pacifice obtento , horum alteri in manibus ordinarii cedere valeant , aC velim .· rqoum eft etenim ut quibus facri canones exigentibus ftudiorum meritis, de beneficii· provideri ftaruerunt : lis ipfa beneficia conferventur , nc his (prout facerdotes) titulis cedore feu renunciare poflint : Quorum diplomatum ope futurum fperamus, ut In ecclefia viri literati retineantur , ft ad aucupia facetdotiorum ignaris, necnon limoniacis & confidcntiariis magna cx parte via praecludatur.

i

SIMONIS jt ti l L L E, irtiitfifofi Timn/ii, i» ruuilii pMitraac tSiwi.

XXII.

IS eft receptifiltmus omnium fere gentium mos, eaque laudabilis hominum ingenue educatorum confuetudo (dileâiffimi In Chrifto fratres) ut poft extremam arduo cuicumque operi impotium manum, illis quorum ft auôositate ft cooGlio ft ope freti , profperos huic fucceflus dederunt , gratias non folum habeam immortales, fed ft quas poflint, etiam referant.

Ipfi etiam ethnici longa peregrinatione fufeerta, fl fefe hac feliciter explicuerim , aut tiud quodpiam negotium ex animi fententia confecerint, u qua diis fols interim nuncupaverint vota, continuo exolvunt , variis aras illorum donariisexomam, illifque quam plurimas, maximeque fotemnes agant gratias.

Nos vero qui vitam, fortunas, falutem De·opti-

~Ânn<5t CHKisri ijS)

misirao acceptam ferre debemus ; ab coque tot io dies beneficiis cumulamur, quique huic nultro tam argumentofo operi , ipiius an-»iho, vel (quod eft verius) *auctore ipfo* Colophonem addimus, Quibus illum donariis, quibus altatis fua viâimis profequemur?

At non curat donaria pretiofa Deus notter . Mon illi argento atque auro eft opus noftro : quidquid habemus, illius eft. Quo igitur illum przmio remunerabimus ? Przbe (inquit) filI mi, cor tuum mihi, *Sc* oculi tui vias meas cuttodiaiat. Quid dignum offeremus domino? Curvabimus genu Deo excelfo, faciemus judicium, diligemus milcricordiam , *Sc* folliciti cum illo ambulabimus, fuaimmeofa beneficia in nos foliata, gratiarum aâionis oblatione (ut faci- *b» Sc* parum durus eft creditor) compenfabimus. Cum enim illi omnium debitores limus , fi qua illa debita «xolvamus , non ut fua fibi vendicat, led haud fecus ac ti ca a noftro illi dependeremur, largiore manu repeniat . Quid cetribuam domino pro omnibus quz retribuit mihi? Non dicit David , que in me contulit tnunificentiflimus ille largitor ; led quz mihi retribuit, non ut beneficii auctor *Se* inceptor , led ut acceptorum prius a Davide beneficiorum hberaliflimus compenlator. Quidquid enim ab illo, grato animo accipimus, id ille beneficii loco nobis acceptum refertt ut exempli cauia , Cum tp divitiis uberioribus auxerit, It per pauperum manus a te elcemofynam petierit, quam- vis te dime, mI non iuum accipiat , non mixtam tamen, fed abfolutam fuis omnibus muneris tibi gratiam re1ert.

Incumbimus igitur, dileâiffimi fratres, graturum aâioni, neque arbitremur quidquid eu in re temporii infumpferimus, nobis iri deperditum. Nam ut ait Bafilius. T» !«··<ϕ·> β·» r, χρόιυ *fript* ex xeai/frt· , ·'"· η·γ<M χv,I'- *h-r»* «*Vr*« r» wjw^lx|.

Non deperditur (inquit) id temporis quod Deo Itineramur, fed ab illo majore cum foenore nobis rependitur.

Agenda prztcrea forent fummo pontifici noftto Gregorio, ob imperata hzcconcilia, regique noftro Chriftianilumo Henrico , ob libere petmilla gratia, fi coram in os nobis loqui Ilceret : Quandoquidem vero abientes abCentibus id minime przitire poffumus , Deo noftro preces ex animo *Sc* devotiflime fundamus , (applicatione* *Sc* jejunia in id potilfimum inftituamus, ut ilium (uz eccleiia ferio invigilantem , hunc luo regno, luifque fubditis bene Ac legitime imperantem, quam diutiflime fervet incolumes.

Reliât nunc ut humillimus ego ft indigniSsnus (ervus vefter, vobis etiam gratias agam . Quod mihi omnium vcftrum, & doârina ft eruditione *Sc* vitz fanftimonia minimo , tam finccra mente, tam humiliter, tam prndenter hoc io negotio inftituendo , non lotum adfuiftis , fed ft io eo conficiendo maxima pars futility In quo certe ut ceterarum virtutum, ira ft veftrz humilitatis non vulgare fpecimen edidiftis, dum illi paruidix, qui nulla fere alia, quam lue unâionis przrogativa ft fanâitate prrdituseft . Hujus forte Thcophylaâhfententi· injoannis caput undecimum memores : v<>· jmi t«« «fgrtj·*· , o*r>s, ·(/·< *"" "· ·«"«« X«4C"', <tîi~wrî> φ··μo·« ·

Honora archiprziuics (inquit) prq-dignita* te ejus quz iu eis eft gratis , non djus queas ampleâuntur vite rationis & inftitutÿ, fua etenim [ut probe noftis] ipfi etiam uaâioni eft lancinas.

Pro tantis ergo veftris in me meritis (carifimi fratres) cum non habeam melius quod rependam aut offeram, me, meam opcram , ftudium, benevolentiam , obfequiam , ceteraquc propenfi erga yos animi officia, ft ft quid me» valent apud Deum preces « fi quid iftis «dam mihi pretiofius efle poflit, vobis, totique huic celeberrimo, plurimumque de me promerito cptui, ut lubens voveo, Ita & devotiffimus ofcro, ft voti reus lubentiflime perfolvam. 'Âxjjj·CHhirq sj»j.

D.D. Tu^oiims U

artltiefifnfi t V rreeremltrem ferrem eltmiaarem /ne preziacra efifnftrem, f«I *nmili» ieterfeereet V feferif/ereet,* naesÙM ·

NOs Simon *i* Maille archiepifcopus Turoronenfis definientes fubicripfimos t EgoGuillelmus Ruxcus Andegavenfis epifeopns fubfcripfi.

Ego Philippus du Bee epifcopus Nannetenfis lubfcripli.

Ego Rolandus de Ncufville epifcopus Leoncnfis fubfcripfi .

E»? Nicolaus Langelier epifcopus Brioccnfis tubicripfi.

Ego Æmarus Henncqoetutus epifcopus Rhedo* neniis fubfcripfi.

Ego Carolus du Lifcoel epifcopus Corifopitenfis iubfctipli.

£»rn«n ya· *ieterfeereet, fiae Hntn eeedlrt* nen/nm *imftfin abfeeffereat.*

Reverendus D. Carolus de Lefpinay epifcopus Dolenfis, qui reliquit procuratorem .

Rcverendiffimus D. Ludovicus de la Haye epifcopus Venetenfis, nullo relido procuratore.

*Tr» revere»Jii fatrihie DD. tfifcefii Âîmiffi ftunut t>' faifcrifftTtmt DD. fr*c»r4ftrti* fs·' *jemutatur* .

Ego Joannes Chevrollier reverendi domini epiicopi Dolenfis procurator ft ejus nomine interfui, approbari ft fubicripti I

Ego Anfetmos Taron procurator illuftriflimift reverendiflimi Cardinalis a Rantboulleto nuncupati epifcopi Ccnomaneniis illius nomine fubfcripfi.

Ego Joannes Trotereau vicarius generalis ft procurator reverendiflimi epificopi Maclovienfis quia interfui ft approbav i etiam fubfcripfi.

Nos Jacobus Fleuriot ft Guillelmus du Hallcgoet procuratores deputati a capi iulo ecdefia Treeorenlis fede vacante fubfcripfimus.

*Cafitahna» ucltfiaratt» cttbeÀrtiiaa» , nitefiat*r»» , Mate»»», etiam* nsaa^ftriemm , ranvra·raons, *friarem,* nâaram , «oraiz-w *rem f»i a<i neeiiiem acttffereet, feereet^ee aÀmiffi, ejefiem^ea »^aét(9m , [eifmkeerer* ne. snsne.

Pro capituloecdefia metropolisTu-rOncnfis comparuerunt Turoni D. Nicolaus Collombcl ca-' nonicus theologus ac cancellarius, Antonius Fumée canonicus ft archidiaconus Transligerenfis. Ludovicus Leniant etiam ejufdem canonicos. Andcgavi vero D. Sigifmundus Boilgaultier ft Stephanas Huguenus antediâr rc défi· etiam canonici.

Pro capitulo"ecclefis beati Martini Turonenfis Andcgavi D· Alexander Aublanc dcMa-

' hieto

ANNO ' CKAUT1

b*eto fc Michurinas Benard dc Varcnna iu tadcm ccclcfia rcfpcâivc prapotiu fc canonici.

Pro alii· capituli· aliarum ccclefTarum diâ* diacefia Turonenfis D. Petrus Crcfnicr deçà» nu· fc canonical dc Bueilleyo.

Pro abbatibus, monafterii·& prioribus cjuidem fdiareiii Turonenfis fratret Petrus Lefpiau in facra theologia bachalaureus , fc Petrus Brochcrcuil monafterii beati Juliani Turonenlis cleemofynarius de Moutalays prior fanâi Chnftopnori in Turoma pro leiplo.

Pro reâoribus fc curati· diâ* dicecelis Turonrnlis D. Renatu· Pichon fanâi Audocni de Nemore & Mauricius Contant fanâi Urli de I.xiiis rcfpeâive reâores, Turoni. Ipfevcro l'ichon folu· Andegavi ·

Reverendiu I) epifeopus Dolenfis Turoni eaiftens disit le pro fuo clero comparare.

Pro reverendo patre D. Ludovico de S. Melloir fantti Jacuti ordinis S. Benedidi Dolenfis dicecelis, frater Joanne· de la Chonc facrifta diâi monafterii .

Pio capitulo ecdefia Cœnomanenfis Turoni D. Richardus Chcfnay . Andegavi vero D. Petrus Croife antediâc ecclelia canonici .

Pro capitulo fc clero Rhcdonenli tam Turoni quam Andegavi D. Amoraldus de Herbamet presbyter In juribu· liccntiatu· ecclefi· Rhedonenfis canonicus fc prior de Marfac. Et D- Mathurinus de Montalays abbas fanâi Melaair diâ* dicecelis Rhcdonenfis , pro leipfo .

Pro clero Andegavenli D. Adamus de)a Barre Andegavcnfis ecclefi* archidiaconus major fc officialis Andegavenlis .

Petrus Brcslay cantor ambo diâat ecclefi* canonici .

Frater Petrus Marquis facrz theologia; doâor monafterii S. Nicolai prope Andegavum prior & hoftcllarius, *Sc* Stephanus le Poiâevin collegiatz ecclefi* S. Maurilii canonicus tam Turoni quam Andegavi .

Fratres Emericus Saget abbatis fc conventus fanâi Florentii prope Salmurum , fc Nicohos Beauvais monafteriorum faoâorum Sergii fc Bacchi prope Andegavum rcfpeâive procuratores .

Pro capitulo ecclefi* NannetenUs D. Joannes Chrifti dodor theologus antedidz ccdcli* condonator ejuldemque reverendifs. D. epilcopi Nannctcnlis antequam ad concilium acccfhflet procurator I D. Martinui Quarrant in faces theologia liccntiatu· Nannstciilis . Et Guillelmus Guy B. Marie Naunetis ecclefiarum rcfpeâive canonici Turoni. Ipfe vero D. Chrifti folus Andegavi.

P<o capitulo ecclefi* Maclovienlis, prefatus D. Joannes Trotcreau ejufdem ecclefi* canonicus & archidiaconusdc Porhoet tam Turoni quam Andegavi. Et D. Urbanus de Rortayi monafterii de Belio-loco ejufdem diotcelis Maclo- ' vienfis abbas commcndatarius pro fcipfo Turoni tantum .

Pro clerq Briocenfis dicecelis D. Ludovicus du ' Boisbousel ecclefi* cathedralis Briocenfis cantor fc canonicus .neenon officialis Briocenfis Turoni. Pro quo clero dtâus D. reverendus epifeopus Briocenfis Andegavi Ic comparcre disit .

Pro capitulo fc clero Vetsetenfis dicecelis D. Hcnticus Lcchct fcz Julianus de la Tcrtree Turoni . Ipfe vero Lccbct foies Andegavi .

anno'" CHktSTt

Pro capitulo Corifopitenfis ecclefi· fc clero ejufdem diorcefis D. Yvo Taulhlan cantor fc Guillelmus du Buys ambo difta ucciefi* canonici tam Turoni quam Andegavi.

Pro capitulo ecclefi· Lcooeafis fc clero ejuf. dem dictcefi· I D. Jacobus Coetauleri diâ* ecclefi* canonicus tc archidiaconus de Qre. minidil tam Turoni quam Andegavi . Antequam vero diâus D. reverendus epifeopus Leonenfit* Andegavi concilium ingrederetur D. Joannes Salmon doâor theologus pcenitenuarius fc canonicus ecclefi* Andegavenfis pro co fuit In concilium admnlus .

Pro capitulo Trecorenfis ecclefi· fede vacante . Turonenfi In urbe comparait D. Ludovicus de Boisbousel , cantor fc canonicus neenon officialis . Andegavi veto diâi D. Jacobus Fleurir* fc GulUcimus du Hallcgoct .

Diâi concilii promotores D. Natalis Denondeau In facra theologia doâor . Et Simon Gallant in utroque jurium licentiates ccclcfiz Turonenlis thefaurarius fc officialis Turonenlis ambo diâ· ecclefi* Turoacnfis canonici .

Ejuldem concilii fecrctarii D. Dionyfias Banduyn przfat* ecclefi* Teronenfis canonicus, *ic* Amoraldus de Herbammes diâ* Rhcdonenfis ecclefi* ctiam canonicus fc prior d· Marfac.

CONCILII TÜRONENSIS INDICTIO.

SIMON A MAIL LE*

ARCHIEPISCOPUS TURONENSIS,

MULTUM KIVXSIMDU IM CHRISTO FRATRIBUS,

*Provinci** Taroncnfis epifeopis..

S. P. D.

OPPORTUNE admodum , Tridentlna fynodus, przvio Spiritus fanâi mftinâu *Si* duâu , labalcenti propemodum ecclcfiaftic* difciplin* occurrerat, manumque porreserat auxiliarem, fi fsrofanAis ipfins decretis hanc retineu ac fulciri (ut fpes erat) licuiflct. Quandoquidem vero nnne is rft rerum Gilliransrum ftatus, ut ceteris de caulis , nobt» adhuc incof;nitis, hoc tam prcftanti concilii remedio nos ibere perfrui nondum permittat : Neque tamen, qu* nos argent anguntqoe mala (h« refer nimirum) ab inveterato (proh dolor) curia fc graftatione dcfiftaot , imo potius vires fetnpcr acquirant eundo : Non idem nofiir faciendum efle dusi, quod cos facere dicebat Hectares, qui grsndincm fpcâsrcnt t Optare fcilicct unumquemque ne In fuum agrum deferretur, prohibere vero neminem. Sed quo pertinacius atqoe violentius nos oppugnat tftiusatrociffim* peftis rabies , eo fortius atque alacrius huic debere obniti , nofque munitiffimom pro domo Ifrael murum opponere. Quod fi est qua officina prodiere, hinc petenda fint efficacia his malis profligandis remedia ·, fi unde nata frut ea

curio*

*ANNO~ CHRISTI rjsj.

petfcrutemur , compericmus *e* dintur. more bellorum favitia fumpfiffe originem. Cum enim ante annos quadraginta . duo Chriftiani orbit prefiaauflimi principe· da prlinnu ac Jumma retain ambitioGus contenderent . ac viginti annos plus minus & «quo Marte, fc viribus baud dilparibus pasnareat . Chtiftian* difciplina (cujus fetnper fuerant propugnatores acerrimi) non ita diligenter , bellorum tnanultrbus occupati , curam gerere potuerunt , •juin inter armorum ftrepitus , 8r fpatlas ubique 'militum cohortes , nonnulli etiam eccleG* proceres, lul muacris oblitl , nimis liatnter fele haberent , atque fcgnilM gregi confetvando invigilarent . Quam occationem nattas communi· bdelium adverfarius clam fefe cupidis novarum lerum hominibus quibufdam infinuat, A ementita ver* religionis fpecie, illorum mentis aciem atque oculos ita perllungit, ut pto «ens talla habuennt , pro vcibo Dei . tua lomnia vçirditaunt atque ut BaGlius ait,

aii.'s.wjvs;vy«MHrs· ”’ ·M»·λ« , «v' ”› >»·«ï
«χ·τv· utHiw ial<ler«vn» , ‹·■« W·4 ”· »'»µ »

Heicticiadulteratores veritatis, tantum abeft ut fuam mentem feripturis accommodarim, calque fcqui docuerint. ut potius ad fuum nutum Rupturarum lcnfum contorferint . Quibus rebus heu nimium diu toleratis, in eas incidimus mileriar, qu* non tantum vifu (ut de quodam ferpeote fertur) fed ipfo folo auditu & commi- £ kratwne utrinque oborta, viros bonos eaccent t ulterias proculdubio progreflur* , ac crudelius feritur* , nili ad calamitoTiora mature obftruatur tranliiui ,

At sero quoniam Dei fpiritus *fu» eccleG** nunquam deefle poteft, 8r li quam viam ad ialutem nobis intcrclufcrit humani generis callidliGraus hoftis, aliam ftatim apciir . qua incedamus , atque tuto ingrediamur , quo ad propolitum «terne felicitatis fcopum perveniamus : fupetiore anno . celebri llli apud Mclj- dunum conventui allidens , vel potius pralidens. tqtius Franci» cleri animos ca perluafione imbuit, ut a Rege, li non fynodi generalis, faltem conciliorum provincialium , per' longam J) annorum ferien intermiflorum , humilibus precibus , lifquc inftantibus, promulgationem impctiarent: in quibus frequentius repetita, qu» acumenico fancita funt concilio , vicem promulgationis generalis fynodi fuftinerent : atque ita no· mediocrem totl ccclcfi» fructum proferrent . Quod quidem . cum regio edicto nobis effet concclfum , mearumque partium efle non ignorarem › ad implendum accingi debere r mea tamen verecundia non alienum esiftimavi, linere primores ac facile principes eecieG· nobis viam praire . Qui cum id felicil&me fbciflcnt de indicendo vobu concilii k die It loco . co- Êitanti mihi in animum venerit (aftipnlanti- II es in n fodakbus ecclefi* beati Gatiani, E totoque claro Turonenfi) Nsnnetenfam civitatem cligera'. mediam fitre provinel* noftr* fodem occupantem , atque ob id rei conficienda accommodatiflimam : cum repente triftiflimtrs diffufus eft rumor pellis contagione correptam , eaque hojulcetnodi, ut ad eam, facilia quidem pateret adite· , periculoGlfimus astem , valdeque anceps ac debitis fperarerur reditus. Qua de calda , mutanda fult fententia . rurlumque 1 uronum ▮ conventui habendo delegeramus ▮ dacaque jam tabellario , qui ad iter fe panret › ad vot liter* : cum er infpcrato , artisculatis nos Mvafit morbus (morbus quidem ut hereditariae , It* & nobis magis familiarl* . cintnl quam c ré noftra foret) qui quidem totoa fete sjil,‘ tres rnenfes nos lcito yaceata detinuit. A quo ubi paululum convaluimus , ** fereniflimi regis noftri literis concilium urgentibus admoniti, & re per le tam pia tamque toto Chriftiano orbi nceeflaria atque utili efflagitante , dr munere noftro id iuo jure a nobis hoc mire ambientibus. expoftulatte. hanc provincialem fynodum de venerabilium eccleft* noftr» mettopolisVfodaliurn, aliorummic noftr* dicecelis ecclefiafticorum confilio , Turoni prim* dic Mail . affi- Snandam, ipGufque indittionem vobis intimanam decrevimus, eamque preleatibu· literis intimamus k fignificamus vos obnise dt per vifcera mifericordi* Dei opt. max. obfecrantes › nt li difciplina Chriftian* jatrt magna es parte dilapiz, ac pene divull*. inptiftinum fuumcandoiem, (pfendorem ac dignitatem reftituenda (nemini eft dubium) deliderio flagratis , huic alacri animo intereffe, nobis id etiam ferio vobis mandantibus . non dedignemini , veftroque clero dniverfo eandem intinuare , quo fuo· ad indiâum & locum *tt* diem , delegatos , fiftcndos curet : qni vobifeum pro rei ibidem ttaAanda gravitate, amplitudine dc magnitudine » tanto muneri fatisfacem . deque melius inftauranda in hac noftra provincia eccleliaftiea difciplina fatagere , ac noftris totiufque fynodi votis refpondere valeant .

· Quibus rebus futurum esiftimamus, ut quemadmodum olim msjolum nofttorum , noftraque partim incuria ac negligentia, partim bellorum diuturnitate, populique bonum cibum jam faftidientis levitate & perverfitate , in Chrifti vineam fchifmaticus irrcpfit ac pervalit spet ; noftra nunc diligentia , vigili ftudio , indcfeffo labore in ea escolcnda , Dei omnipotentis freti bcnrficio atque auxilio , forti ac cooftanti animo, illum tinea, ecdefra, hominum communitate exterminemus , dr ad tartars relegemus . Quod ut alacriter aggrediamur , quantum pollumus in domino hortamur atque monemus . Datum Turoni pridie Kalen. Febru. anno domini millefimo quingentefimo oOogelinio ten io .

SIMO%1S A M^IL IE ^t\CHI£TKCOTI

Ttrutu/ii , la *ttiuilli* *Tenet*
prsviscra *ftmtlttitet fnett* .

JAM nunc per Dei omnipotentis mlieticoldiam ac bonitatem nobis conceditur (dileCtilmni in Chrifto fratres) ut poft miferrimas ac pemicioliiTimAS totius eeclefia tempeftates, non tanquam in portu conquicfcamos , led velu: in medio mari (dum h*c tantula manebit fereni tas aliquantulum refpircmus . Quandoquidem nemini noftrnm eft dubium , naviculam Patri (in 'qua Dei beneficio politi fumus remiges) ab omnibus non folum invidi* , fed carnis . mundi, diaboli illecebrarum ventis, quandioin hac peregrinatione vagabimur, circumflat i debere. Quod quidem haud oblcure nos admonet , nobis idepl minime faciendum cfle , imperitis quod nautis fere contingit , qui poft toleratos diuturna tempcftatis labores ,.ti qua vel dies, vel hora fere·· eftulferit, genio ftatim indulgent . loporl fe dedunt altiffimo, atque praeteritorum obliti periculorum, ac G in tutiflimo porta degerent , nihiladverli timent, omnraGbldeinceps profpera pollicentur . Nobis vero in id totia

viri-

ANNO CHKIST1 ij*I·

viribus eft incumbendum, ut G qua Petri navi-A culs para vi procellarum debilitata afflidave fuerit, fedulo inftaurctur ac reficiatur : Si quia in ca remigum, veAorum , aut eorum qui vehuntur, turbinis vehementia coocuflus , agitatui, attonitus inveniatur', moi omni artificio refocilletur *Bc* confirmetur, atque in priftinnm flatum (quoad per nos fieri poterit) rcftituatur. In hoc enim mari , quo loco aut tempore tuti efle pofliamui? Quds, ut ftuAus alii alio·, fic alternante· procelle excipiunt, ut ex una erepti mox in aliam incidamus. Ut igitur periti ac providi nauta , fi quid a tempeftate nabeat/otii, id omne impendunt farciendis hl», quaitatimani furar offendit le labefaâavit, aut corroborandi· hl>, qua minus firma videntur procellis β imminentibus fuftinendis : fic nos qui Dei beneficio, regifque^ioftii opera, ab armorum tumultibus veluti feriamur, induciafque habemus, fedulo curare debemus, ut fi quid grex noder labis aut incommodi ex diuturniore ifta hurcium tempcliatc , omniumque ordinum perturbatione contraxerit, noftra diligentia id cluete aerefarcire nitamur noftrarumqne commoditatum oblitti, muneris acprovinfie noftra memores, gre?;is nobis cornmilli faluti mature ac viriliter conulamut. Nam ut Gracanica eloquentia fax illa lucidiflima Gregorius Nazianxenus prudentiffime nos admonet. ««·> ·>>- ««»< W »- ?«·> , «»ι«χ· ι» »ab' s··]·» ««jzjfz ✓ v' «x- *-' C

Hic 'omnis fpiritalii prrfeftur» finis eft (inquit) nimirum propria utilitate negleAa , aliorum commodi· inlervire. Cujus quidem rei tcftimonio nobis efle poteft c veteri teftamento preftantiflimus ille liraelitici populi dux atque facerdos Mofcs , qui hujus falutem fua temper faluti antepoiuit. Cum enim Kraelite , inviti Aaronis opera, vitulum aureum fibi conflari feciffent, cumque poftea adoraflent, ob idque vehementer iratas dominus eoi perdere decreviflet ad ejus pedes ftatim provolutus Mofcs ita fnppiex orabat, Obfecro. domine , peccavit populus ille peccatum maximum feceruntque fibi Deos aureos : aut dimitte eis bsnc noxam : aut li non tacu, dele me de libro tuo quem ferip- D lifti. Ex hoc liquet, *Bc* quam graviter offendiffet populus , Sc quanta cura , quanto ftudio , quamque fingulari profequeretur eum defiderio Moles , qui talia in ejus favo,rem apud Deum verba faceret , ut nifi eo falvo , ne fe quidem ialvum efle optaret . E novo autem teftamento, exemplo nobis etiam «fle poteft vas eleAionis Paulus, qui pio fratribus fuit anathema efle delideravit ' Non quod prorfus a Chrifto feparari vellet, fed quod gloria fua dilationem aa tempus optaret, ut fratres fui, id eft fua gens, falutem confequeretur. Innumera alia hujufce rei tcftimonia exempla e facris paginis proferre poflem, fi non apud cos dicerem , quibus ifta omnia multo notiora funt , quam mihi , qui- £ bulque facra liters adeo (unt ad manum , ut mi deliderari poflit amplius. Aggrediamur igitur.ad rem, fortiflimi proreta, atque in ea adeo mfudemus, ut naviculam (in qua fub Chtiflo tuvaicho meremus) ad optatiflimum tandem f.ilutis portum velis, remiique deducamus. Nihil *non* experiamur , paftorei vigilantifitmi , ut gregem nobis commiflum, omnis generis (cable repurgatum , principe paftorum duce ad amocniuima aterna felicitatis pafcaa dirigamus *Bc* concomitemur totis ingeniorum viribus corporumque nervis contendamus, infpcAores ocu-

latiflimi atque acutiflimi, ut innumeros fidelium axhq' catus, noftra fidei concreditos , a purulentis CHtrsri vitiorum fordibus ita emundemus, ut in Chri- , sj»i, fti eccleliam puram , fanAam , immaculatam, fine ruga afcilci, Dcoque patri offerri, Chtifto pontificum pontifice maximo mediante , per ipfi·· gratiam mercantur. Sic fiet, ut quas proretis fortiflimis, palloribus vigilantiflimis, oculatiflimis iofpcAoribus promifla eft merces, estndem d: ipfi aflequamur , ac fcliciflimi tandem reportemus, mlferante Deo *Bc* largiente : Cui fit laus & honor *Bc* gloria in facula foculorum.

ΐχΐΣι ΓΙΟΧΜ *J?UD*

ittemfti c»»cilii T»η»»·βι , Siei»nii ȃ Mtillr, trcbtrfifctfi T»r»w/ii, ci ftcrt> frttrtrftictι fcrun .

INtermiflum, jam aménfe Majo, fummo cum noftro dolore, Turonenlis provincia concilium profequamur (dileAiffimi in Chrifto fratres) atque ad optatiflimnm finem auiliantc domino Deohofbo perducamus. Neque enim hujus negotii conficiendi aliunde nobis facultas erit captanda , quam a confolatorc illo Dei Spiritu, qui quidem *Bc* hujus facrofanAi operis initium fuit *Bc* incrementum, feliciftimns (fi per nos minime fteterit) futurus eft exitus. Agi liquident Dei fpiritu neceflè eft omnes, qui ut Dei filii , aut ipfi gratum qnidpiam , aut ad ecclctja rdificationem, aut fibimetipGs falutare, perficere aggrediantur. Neque fperandum eft eos , qui in nis rebus traAandis , vcl per^ funâorie, vel *contcntiofe ,* vcl rei facienda , aut oftentationis gratia fele gerunt , eum allaturos efle fruftum, quem , qui fuos omnes conatus *Bc* aitiones co conferunt, ut Dei gloriam promovere , ipliufque ecdefia adificatioacm *Bf* unitatem ex animo procurare valeant , quique antiquis fuarum ccclefiarum legibus *Bc* ftatutis, que neque ad fidem attinent , neque ad bonos mores fpeâant , non adeo mordicus inherent , ut fi quid in cis pietati videatur office-^ re , id in melius commutari facile non patiantur . Quod quidem vel ab ipfis etiam Ethnicis fuarum legum trnaciflimii oofervatoribus faAi tatum efle legimus . Nam cum Ariftoteles conlervandc reipubfica pracepta daret , illud primum ponebat : Nc quid dimoveretur cx legibus & inftitutis antiquis, cujus tamen anxiomatis feveritas , 1foetatis auAoritate lenita eft, mutandas efle leges inquicntii, quas aut ufus argueret , aut ftatus aliquis rcipublicm inutiles taceret.

At vero fi, quod ait Tullius, eft apud omnes in pretio, atque ne ab ullo quidem non,approbatum i Magiltratuum nempe efle officium , ut qui tanquam in fpecula funt collocati, quam longiflime proipiciant, ne quid reipublica detrimenti accipiat Quid dc nobis ipfis judicaverimus ipfi, qui pizcipuum io repub. Chriftiana " magiftratum obtinemus ? Qui in Dei ecdelia , (peculatorum fungimur officia : Quibas, ut palloribus , tam expicfic demandata eft gregis dominici cura , fi looge ante ipfis imminentia non prefenierimus incommoda ? fi *Bc* clamofa voce , dr objeAo atque inflião nervis amnibus pedo, venientes lupos a caulis arcere non contenderimus *f* fi (quod omnium eft deploratiflimum) incoque nunc maxime laborandum, ipfa etiam monitra I mlletas oves noftra· jam deglubentia, dr quod eft crudelius, dilaniantia, quo ad per nos fieri

/ANNO CHtMTI poterit, ton Ibegerilnus, non profligavcrijnus, non prorfus exterminaverimus?

·J*i» Nonne, quod in omnium propbetarum fempet ore fuit, veLunius tenuimma ovicul* Unguis › a nobli ctpokctur *f* Nonne & nos pro «terna, nuam gtex nof^er- acceperit noxa, mifertimi (nt cquiffime) ita *tt* mtlerrime «S ·>~ l'«s nanlemur?

Adhuc in proemâu res efl (dilcâiflimi in 'Chrifto fratres) huc omnes haç, de' cadflà con· venimus *i* nobis hadenus eft integra (u non ar.' * ' ' ccndl) faltem expellendi,, «cxtirpandi jam alte radlces agentis hujus mall, facultas.

Ergo dum tempus eft , dpm in via fumos , dura adhuc eft reipliqndi, *tf rei* in melius reftituende locus,- hi? malis, cum nobis tum gregi noftro cofnmdrtl^us .medeamur , in id omnes , confpiremus, ut quant capimus provinciam, bac^offieiofiftime 8r religiofifhme perfungamurt ineum omnes colliniemus fcopum , ut Dei eccleflam nobis, commillam ,,qe>lem apollolis reliquit informandam › *8c* qualem ab iis accepimus, talem ipfi reftituere [immaculatam fcificet *Sc* puram) pro viribus enitamur.

Quod fi fummo ipfius beneficio confecuti , preftiterimus , ut plurium debitores"·, pluribus quam multi alii beneficiis affefti, plus aliis li, - lum etiam diligamus, plus in fua vinea excolenda, a noxiis lentibus & plantis repurganda, laboretpur ; lit pretiofa quam veris paftoribus fspe pollicitus eft, corona , pet fuam imjncp- « *bni* mifericordiam ac bonitatem , tandem aliquando ab ipfo inligniri meteamufZ qui vivit *8c* regnat Deus in focula foculorum.

dcci»»-terti» fumifici vere »txi»» Si»»· Λ y fritille , trebitfife T»r»»e»fii, S.D.

(

SI ferius quam rUs ipfa poftulabat, quamque tuc vifum fuerit lanâitati, Turonenlis pro*· vincio concilium abfolvimus, beatiflime pater, illam obeeftamur humillime, ne illud noftro adferibat negligently ; fed variis hujus negotii progreffum lemoraritibus incommodis. E quibus tinum obiter proferam , nempe pellem , quo quidem nos jam fere totos quindecim dies huic inflantes operi, adeo molcite atque importune habuit, ut Turono (quam conficiendo ifti negotio fedem delegeramus) re imperfeda , excedere compulctit>adeo violenter nos urgebat atrociffima hujus.pellis rabies. Poftea autem cum Andegavum venitfemus continuandi hujufce inftituti gratia, nos iterum crudelius aggreditur, obfidens undequaque ; ita ut hinc nobis denuo fuilfetemigrandum, nifi omnes officil noftri numeros implere capientes, illic taodiu reftitiflemus, donec captis noftris (non abfque tamen unius e noftro conventu viri prudeatifnmi jaânra) optatum finem impofuiflemus . Enimvero nos tandem ®·?,genium abfolvimus: Sed quia plurimi res erarnegotil , non ita potuimus eam ferio tradare, atque fi plus haouifiemus temporis ab his difficultatibus vacuil

Quandoquidem vero a te uno pendemus omnes, qui nobis hic, ut membris tuis caput es (in quo confilii fedem non immerito pofuere non pauci , quemque Chrifti domini noftri ia tertis agnofeimus, picoue veneramur vicarium) quicquid omnino elucubravimus , nou prius in lucem prodire paiimur, quam facratiffimo tuas fanditatis illud obtulerimus judicio , ut veluti ad Lydiam, vel Hcradium potius lapidem pro- batuu^·, omnique repurgatum errore, diguiflimo tu* vocis oraculo fultum , certiffimoque prudentiffimi tui confilii calculo comprobatum , tutius in hominum manus exire-pofiit. Hoc nimirum apud omnes majorem gratiam initurum, quod ab eo fuerir~pTbbatum, quem non f«cuiaiis ambitio, nec dubius hominum favor: fed Dei ipfius bonitas nobis dedit pontificem bonum, pium, prudentem, *Sc* a vigilantia , fui nominis vere nuncupandum Gregorium maximum. anno christi sjij. (

Nemini igitnr diiruna elle videatur, fi omnes noftras adlones ad te unum caput nolirura referimus cum id Dei precepto faciamus , neque ' prcftantius noftr* advetfum ce obedienti* fpe-y cimeh dare valeamui (te inquam fummumomniuqi Chrifti,norum moderatorem) quam,dum te coifiultore , non folum ab errore malis * abftinemus ipfi, atque alios avocamus, fed eh etiam qu* laudabilia funt , fine tua fententia, tcque inconfulto facere, in rcligionqmvettimus.

Habebf^ ergo tua fanftitas,.tuorum humillimorum fervorum Turonenfis provinci* patrum decreta c Tridentino ruo crcumenico excerpta concilio, pro temporis inflantis ufu, conditione *tc* neccffitate adeo accurate & eaquifite per nos colleâa , ut ncc majore ftudio , nec magis m omnium provincialium utilitatem fieri potuerint. Tu* nunc erit funditatis benevolenti* & benifnitatis , beatilfimc pater, tuum hac in re adibere judicium, tuamque digniftimam interponere audoritatem , ut qu* tibi videbuntur reda', approbatione tua fancias ; Que ferus, oblitérés, expungas, *Bc* ab archno tue prudenti* facrario, farratiora *Sc* meliora proferas nolque aobfcquentiflimas tibl, *St* indigniffimos taliconfortio confacerdores, ea dodrina *Bc* eruditione imbuas, quam tu divinitus accepilli, & qua tu, »ap>' , nobis tanto preluces , quanto ceteras ftellas lumine Sol antecellit . Tuam fuper hac re fententiam, *tc* fi quidemendationis a tue landitatis otaculo proficiicctur, expedimus dévot illime , ut poftea typis hec decreta mandari, ac provincialibus difttibul, Chriftimiqitno rege noftro permittente , curemus . Qui quidem tantum abeft, ut hujus negotii inchoationem *tc* perfedionem impedierit, ut pro fua erga Deum pietate , fide, religione, magno ftudio, modis offinibus adhortatus nos fuerit , urferit, imperaverit , in id totos incumbere , donec ad optatum finem opus perduceremus . Itaque ne exiftimes , obfecro, (andiflime pater, me nec nulla, nec tam longa narratione (licet re vera mihi brevis admodum videatur) cum tua paternitate adurum fuifle , nifi *Sc* mea obedientia, officiique mei ratio, turque hac in re voluntatis ac manfuetudinis per(uallo, me id agere coegiflent. Non enim ego omnium minimus homuncio, tam arroganter *Sc* fuperbedeme (entire potuiflem, us tantum tamque religiofe ob(ervandum mira celfitudinis faftigium literis compellarem : fed ne id quidem cogitare fuiffem aufus, nifi tua fingularis omnibus pcrfpeda humanitas id addididet fiducie, te equi bonique confultorum, quicquid de rebus ad munus noftrom (pedantibus ad te perferiberem. Tubebis igitur pro tua lapientia , quicquid tibi vifutn fuerit, nos vero idem quod Cornelius ille centurio cum fuis D. Petro dixit refpondebimus. Nunc omnes nos telle Deo adfumas, ut *Sc* audiamus , *te* faciamus omnia quscutnque tibi a Deo pnrcepta funt ; a quibus illo juvante, ne latum

anno CHRiyri)?·ı·

'um quidem unguem .fumet unquam difcefluti , ab codcmque communibus votis deprecaturi , ut tuam fan&itatem toti reipublic· Chriftiana quant diutifiltme fetvet incolumem , ac fe licibus illam temper fecundet ac provehat incrementis .

F 1 A T H I
nrtbâfifttf» Tan»t»fi.

GREGORIUS PP. XIJI.

VENERABILIS tutes, fialutem ft apoftolicam bcnediâloaem . Kemittimûi fraterriltati tu* decreta lynodi provincialia archiepifcopsius tui , mandato noftro a venerabilibus fratribus noftris faQÛa Romans ccclefi· caidinalibus fuper rébus ad cecumenici concilii Tridentini decreta, pertinentibus a nobis prefectis examinata, atque ubi Oportuit vemendata : curabis, ut qua pie, prtrdeq^erquc decreti , atque emendata iunt quam diligentiffime lervcn*lut.* Hac enim reliqua pars elt opere tus line omnis haftenus labor fruftra eft et (ufeeptus, non dubitamus id te omni ftudio curaturum elle I Datum Rome apud fanâum Maieumiub annulo pikatons die 8. Oâobris mi>.I xxxiv. pontificatus noftri anno dccrmoiertio.

Ant. Buccagadu)ius.

CHUItTI^HirSI *Λ! 0 .4 C C*
laviSijJitn» HfUTK» ttrti» G»Ut» V 'Polaara
rqr, *Sun»» 4 itellt wcb- T»r»/it»fii.*

S. P. D.

CUM longa temporis lerie obfolcicunt , *Bc* obliviola quadam deluetudine fatilcunt res (fereniffime Rex, ft inviftiflime Imperator; antequam de his inftaurandis atque in ufum revocandis, conftans ineatur ratio , diligentius eft perpendendum, an earum tanta lit utilitas, ut in ptiftinum ftatuin reftitui mereantur. Quod II, ut id liat, dignz judicentur , tum demum his renovandis non vulgaris danda eft opera , maximeque elaborandum, at que hinc emanare poteft, non pereat, nec inutiliter evanefeat commoditas. Non enim dabs parum laudiscOmparat ille, qui fuo ccterorumque commodo , quod teâe laiiitutum eft inftaurat . Quando quidem, res egregias aliquoties at difficilius , ita *Bc* pulchrius eft rcftituifle, quam condidifle. Pisens torraftë , Quorlum *ittaec f* Quid ad rem hac omnia r' Nimirum ut oftendam quam icdc, quam ptudentet, quam in totius ecclelia Chriftiane rem fecilli, cum univcifo Galliarum clero, provincialium conciliorum celebrationem petmilifti I Quis enim his ipfi Dei ecclelia conducibilius elle poteft, in quibus non folum de minoris ordinis facerdotum, fed etiam 'de e¡,,, coporum moribus diligentiffime inquiritur , «' In depravatos acerbiffime vindicatur? jn quibas repurganda ecclefia colluvie, ac everrendis hujus (ordibus agitur obftinate > & in malos feveriflime animadvertitur ? Ad qu· olim etiam imperatores, reges, principes , pro fua epifers-Iiorum virtute , fiducia ac fide, non clericorum olum, (ed etiam laicorum , potentium > divitum, judicumque graviores canfas referebant judicandas *f* ut ex tertio Canone concilii quarti Toletani palam *Bt* ante omnium oculos elle poteft. Quinctiam ut ne quid ex regia decerperetur dignitate *tt* authoritate , aderat ibi regius procurator (quem appellabant exeeutotem) qui In cxequeodis conira («culares ccclefi· decretis operam navaret ftrenuam ft efficacem . Si qua etiam olim incidebant duriora lempora, C bello, fame, fi peftc laborabatur, tum ad provincialia concilia boni principes , velur ad faexam anchoram confugiebant, id hifce malis ptclcar autumantes efle remedium > quod exiftimarent hac non aliunde libi luifque populis evenifte mala quam a federate ac flagittola vita ratione, quam ab imermiffo vel qqifi negicâo Dei omnipotentis genuino cultu , qnam a contemptis, irreverenter, peffumque habitis miniftrorum Dei dderetit, juribus, *tt* rebus. Quare jubebant *aichiepifcopoi*, Cum epiicopis fuffragaiieis (quos vocant) una convenire, diligenterquetum de fuis, tum de principum, populique depravatis moribus Mvcftigate, cmendationifque formam prcfcribeic, ut omnibus ad correâionis ft poenirenti» jugum redaétis, libemerque fulrniffis, ItatrDei poenas humili demiffione vltarent acetbiotes , atque jufto ipfius judicio talia fefe perpeti aenofccntcs, humilibus ipfum precibus interpellarent, ut qui dederat h«c agnoiccre, daret etiam pravis defuefeere, bona ledarl, gratumque ipfi facrificium Offerre , ipfiofque gratiam propitiationis beneficio promereri , ut in Parifienfi concilio fub Ludovico ft Lothario impeiatoribus habito , h«c fufius traâats videre in promptu eft . Jblque ingenue fateri non erubuit imperator , fe merit eo gravius peccalle, quod , cum debuiftet omnibus effy «itmelioris, uno etiam (alutis exemplum ft forma, fcdulamque omnium fibi fubditorum cuiam gerere, manuque Imperatoria ultrice perverloi (celeratorum conatus retundere ac reprimere , id mirufene pirftuifTet. Quapropter ad molliendam Dei omnipotentis in le luofque fubditos iram, in quatuor fui impem locis provincialia indixit concilia , in quibus ftudioliflime difquireretur , fi qui principum , fi qui epifeoporum ceterorumque ccclefiafticorum, fi qui populi flagitiofi mores tantum in omnes Dei concitaffent furorem , ut morbi cauffa per epifeopos cognita , huic fevtrioris pornitentrc pharmaco mederentur, vitcque prioris Dei fibi benevolentiam reconciliarent , illumqne iis artibus quodammodo compellerent talibus miferos altari .

/Il» *hurjtth ·vıl4»» tL·»»!*, CT *mifrrtftunni ·!-tr».*

Quandoquidem vero horum, omniumque fere malorum fons ac vriuti perennis fcaturigo . ab indignis tum ccclefi· , tum regni magiftratibus ac miniitris prodire dignofertur, toti ea in rc fututi fumus, ut quorum nobis eft in ecclefra preficiendorum cura atque facultas , eorum *m* primis mores, ingenia , virtutemquc perferutemur, ne quem minus idoneum cuicumque ecclcfiaftice muneri dcfignemits : timrum etiam erit partium, pientiflime rex, ut ^uosepifcopali funftioni, regendilquemonafteriis, pontifici fummo deligi· nominandos , hos non laiʷcos, fed (aeneolas inirgni doârina , vrtsque probitate non mediocn praditos efle certo feras Quoique moderandis tuorum populorum habenis, illiique juridrcuudo prcfttiuis , virtutibus his inlignitos, quibus cfle debebant IIII, quos Moli fuc folicitudinM partem aflumendos cfle confutuit lethro, petfediffimenoris. Neque tamen ,cxiftimes, prudentifEmc rex, nos ideo capere lairoi a bonOrum eccleGe occupatione abftmcre , ut illa (ordidcanobis pofiideri ambiamus, fed ut

anmo CKAISTf U*S-

ANNO CHRIST. *fit.*

'-' ' ftll* Ulis funt licita, lint confcientiz labe perftuantur. *A;* qui ad ea adminiftranda fumus a domim delimati , divinis nos (ut dccet) mancipemus mimftcrit,. Sic het, ut *lc* ecchtliafticus ordo iuatn retinens dignitatem farta religioni· & rejpublicz multis in rebus labefaâatz damna tibi gvatuletur ; & omnia , cum reliquis regni ordinibus tue anime faluti , tuilque votis omnibus*, faufta comprecari non deliftat.

. Addam preterea abEuiebiiin Conftantini vi- 'am hiftoria , - ad contirtpandani provincialium .'> scilioiiirif utilitatem .' Quod cnrrj Licinius o- .len*it imperator fummo rn Chnitianor odioflagraixt, prohibuerit ne deinceps epiicopi iu unum convenirent , iatus eo modo fc fix.'icciE ecciclie propre finm plus inhibiturum, ac impeditulum , qu>m ceteris artibus ingenii inventis ac machinis nr-»tv: »> ««;■ rw qX'«» ·vιχ^·< ·>>·- τ·> » vr,'r ,,,*«, , ncc rsVsAi/rei, eJv'‹ . Cujus quidem Eufcbii ryiba dnsimus apponenda , Π,»- ™ 7.t, rsi ,,w nuit» ,,Γιιγ,u >sL| τ,,,η u.i^sī· o>' <«/* *litu* , *tfttt*» n-ι svlflor}·- <-ᵊᵊ, ar.'V«,·*,‹r »■$' ,-Twi χ›χ›τ›χ·,-, ux- >··*'« ;-r *vitù tûtmt* , ^-xj ry*, *mu* 'r» ' x, *if*» c uKKi-Jin. , *tttiutu* Lxxi Mi , luhu, ul.

« Vis ,«;X·i,»,,., Tu MVJ‹t f ruv,- Jxvr „S,Xxr xj *i* «<rx,4->'(·*»&* T-' AomC*. ts 3 *itu* «r« »»A* im.', irq, << ·' f γ> „»1χȯι>· s«< *r>'* >>. ·rtb'? χι^·β<* , " «'Hρv uvs«, τe KHTO* λ/0M> › OJ<X„o r "xMzix. *Str/aWt* , A"x- >·· ᵗ⅄› - Iiwxt,, rx mq «M ? £χ·,*^,τ-, , X i « <ux>,- C l«» »>r«s»«ri*ai.

Prxcipuos (inquit) fuz ditionis Dei miniftros cum nihil omnino contra fuum iinperium fcciffent, curiofi*us* interim obfervabat, lubdolas adverfos eos occationes captans. Cum autem nihil penitus haberet argumenti quo tantos viros criminati, legem fert , qus vetaret .epifeopos ufplatn, ullomodo inter fecommunicante, fynodofve aut concilia inire , deque utilibus rebus conlultare, circa hoc autem pracipuusfu* fraudis in nos cardu vertebatur , ut legem prztergrefli, perns a te indidr ellemus obnoxii, aut ut fuo parentes cdido , ritus ccclefir folveremus. Neque enim fieri poteft, ut omnia magni imprimis momenti *negotia* , aliter quam concilais *tc* comitiis refte gerl, ac confici poflint.

Latiflimas hic eft traâandi hujufce argumenti Campos, in quo nec in anguftias cogi , fed libere (fi volumus) exultart, liteque expatiari polBt oratio . Ne autem longioris narrationis tzdio tua afficiatur majcftas, quam breviflimis fieri poterit limitibus illam circumfcribemus.

Novillimis menfis Maii Kalepdis feptem *tc* duodecim Turonenfis provincia patres , &· ego una, Turonum convenimus : ut indido per me jam dudum concilio faufta poneremus initia : ubi ad implorandam Spiritus paracleti gratiam, primum facris folemnibus operati, decretis poftea a nobis fupplicationibu· placando namini , peccatis omnium caplandia , foboli generofe tibi concedendas , coeptis votifque tqis bene fortunandis , rrgnique tui felicitati, unanimi omnes confenfu interfuimus. Quibus , quam fieri potuit optima forma peradis , omnes folenni fidei noftrz profeifione fada , ad opus nobis propolitum diligenter accingimur. Jamque huic negotio totos fere quindecim dies operam dederamus, *tc* valde liquido aufpicio res fufeepta videbatur incepta: Quandoconfilia noftra prarripiens violentior peftis , clauftrifque fodaliqpi zdis beati Gatiani, in quibus percommode hoipitabamur omnes, immineas undequaque, nos ab' inftituto curfu revocavit , qui fi proceflillet ulterius , fore brevi fp»s esat , ut telicem *cap*ta fortirentur exitum. Triftis igitur ubiqueftatim diffunditur rumor facilem contagioni ad nor patere aditum, nofquo periculo haud dubi. effe proximos. Otjnjyj ip,.

1 ».'rl ua -ura ar frai/ ad aarrl, r

Oifltfmrt a»>.nl , jr/ida/jae *ftr ima titttirrit*

Oj[a ffemor, rar .r.x *fartt lerhtln pefiii.*

% w' rrv«> « , ·,A·* v,'·χvχ,. 7i,

Quandoquidem 'ero humanum eft hrjilfccmodi calibus mo'erl, fit li qui etiam quz accidunt conftar.tcr friant, non perinde tamen afliciomnes: neque matu'e geri pofle res, ubi *Sc* fufpicAi & timor przcipuas animi fedes occupavere: Γιο 'tinni fi›lt ccetul , verrendum effe folum , atque in aliud tempus , aliumque locum diftesendum eflencgotium : tempori, Septembris Kalrndas, loco, Andiutu urbem aecis tum falubriutc przftantem affignaje. Tunl mos veluti ligno dato, ab omnibus Turono difceflum eft . Calendis deinde Septembris, tot noftrz provincie patres , fed non omnes iidem qui Turoni fueramus, przfinitum Sr locum *tc* tempus obeuntes, Andcgavum venimus : ubi facris de more peraitis , habittfqiic fupplicationibus ner nos decretis, intermiflum opus repetiimus : nuicque non minore quam antea ftudio , totos fere quindecim dies inftitimus : Illic quidem certe intra tot poftea dies Colophonem adituri , nifi recens ille noftes adverfarius, peftis nempe, bellum dentio nobis indixiflet, nofque , durius multo, quam priote impreflone, habuiftct ; e noftris etenim unum nobis eripuit, mediamque in linus quali noftros, obfeflis *jam* undequaque caftris fele effundere non dubitavit, velut noftrum inftitutum dcnuo interruptura . Nos vero qui jam illius minis, uno pizlio nondum emeriti , cefteramus, mori potius omnes decrevimus, quam veluti delertores abjeftis clypcis iterum in fugam converti , ereptum a nobis negotium imperte,'lum , omniumque ludibrio exponendum , relinquere. Propohti igitur tenaces, audaCler conftitimus, atque in opus noftrum'vehementer incubuimus, nulliquc officio, labori ac diligentis pepercimus, donec Dei opt. max. auipiciis , noftro hmc negotio , non qualvm fperaveramus , led qualem temporis ferebat conditio, finem impoiucrimus.

Hcc cft, auguftrflime rex , vera *tc* genuina impcnfz per nos hac in re operz hiftoria : hi funt, qui dum id egimus , nos exercuere labores: quos quidem gratifllinos habere profitebimur, li non eos fervitfe, fed ut peo acceptos effe a luo fpiritu profcâos, non dubitamus, ita A tibi re^l prudentiflimo Ac clementiflimo projbari fenferimus . Id autem tum fentiemus, cum, que a noftra fynodo decreta funt , tuz majeftratis authoritate fulciri, atque in his exequendis, contra omnes noftrz provincie rebelles lege agi .'lcere, te permittente , cognoverimus : Serere fiquidçtn labores exiftimaremur fi ex his, nil nifi labores meteremus: fi eos, in quorum gratiam levimus, illo quem volueramus , fructu privari videremus. Abfit autem, ut nos a tam Chriftiano tamque religiofo principe tale quidpiam txpeâemus, cui nihil perinde cordi cft, atque inter fuos cultum Dei agnofeere talem , qualem noftri videre majores, cum maxime floreret ecclefia , cum Gallia labil erat unius *tc* fertnonum eorumdem, cum rex, principes, nobiles, magnates, ecclefia proceres, nil nili Deiprrcepta fpirarent, nullum nifi integerrime vite diffunderent odorem , cum populur

hos

'"anno" Chris rI Ijij.

imiuins, adeoruns virtutem fefe componere, *Se* quam proxime accedere totis viribus entebatut.

Hunc igitur , Chriftianiffime rex » a Turonenfis provincia patribus-exaratum libellum , tus cxccllentif&ma majeftati fupplicos offerimus, gratumque habere humiliter deprecamur, Me quorum vita integritate , ingenii dotibus, religione , dodrina , fuique muneris accurata iollicitudine, cum non fit hic tcftificandi locas, obiter tamen id dixerim , me , fi non his parem , faltem eorum effe affeciam , vehementer cupere.Offerimus, inquam, tibi libellum exemplo patrum coqcilii Cabiloncnfis fccutrffi , qui imperatori Cprolo magrfo fua decreta duxerunt offerenda , ut facratiffimo iplius judicio , que ab ipfis reâc erant fancita, confirmarentur: *Se* ficubi fotfan effet omiflum quidpiam, «jus prudentia fupplcrctur . Quod quiucm *Se* jt-a fecilfc concilii Turonenlis tertii pities , es ipfjus fine haud dubie colligitur. Neque enim, dum offerimus, ignoramus , quantum ecclefia miniftris tribuas, quam seligiofus fis in tradandis ecclefia decretis , quam diligenter in mentem tuam introfpieias , *Se* percontetis teipfum , antequam de miniftrorum Dei ftatutis aliquid exiftimes immutandum . Grato igitur animo accipe, optime princeps, ruorum humilium ora. rorum canones, cofqoe obfervari per totam provinciam jubew · Ambabus , quod dicitur, ulnis ecclefia caufam ainpledere : valde etenim effet indignum , ut qui regis majeftatis fplendore ceteros ecclefia fillo? (Dei beneficentia) longe antecellis , negli^enttui qua Dei funt, exequi viderere . Quod autem nqt plurimum conlolatur, nobifquc fpem injicit maximam ccfλ fura feliciter omnia , lllud'eft , Quod quotles ecc'.ellafticui ardo ac monafticus , ipfa denique religio rnrtfts religiofos habuit principes , lacuit pene collapfa : cuts deinde xelo Dei fe<-ventes meruit nanciici , ftatim convaluit ac revixit . Summopere igitur «obi» eft exultandum , quod tam plo , tam scligiofo principe freti , nll nifi faulum atque cx animi lenteo* tla fperaqdum elle exiftimemus , cum'nullum tam durum tatnque auftcium vita inftuutum, nullam ,tam acerbam animi pic padltentis affliâionem efle videamus > cui te ▮ modo rem Deo gratam facere fperes , zquo animo non fubjicias : cum denique nulla alia rezque videatis incendi , atque velo Dei omnipotentis B cultu · Quis enim , nili parum fane mentis , ptincipem , qui nullum non fua virtutis, tcligioaii, pietatis fpccimcn dedit , aliquid ab his ? alienum meditari , aut adurum fuipicati audeat ? Quate Deum optimum maximum4ino animo, magna alacritate ac ftudio, omnesdum ftwiul cramus (idem Gngulatim dum vivemus, quotidie facturi) fuppliciter obteftati fumus , ut tuam tnajeftatcm (cujus non folum permillu., led plo j.ufi'u coacta III hrc fynodus) perpetuo fidei robore ftabiliat , rqua juftitis lance ac dilpenfationc feliciter , omnium lubditorum benevolentia prrmumat , fetcniflimam reginam bona pulchraque prole fcrcundet , regnum tibi ulque ad extremum vita fpiricum, C pacificum Conter ver , tibique talibus totque a Deo ptcclarrs dotibus exotnaco , regnum hic dlutinum, fauftum, tibi tuilque omnibus jucundiflimum &- gratiflimum , in ccio poftea cum beatis angelis concedere dignetur sternum.

anno Christi l)lj.

cHRtsTi "**.

DE CRETA CONCILII chauti ijM-

PROVINCIALIS PATRIARCHALIS

pro Vinciæ aquitanicæ

Biturigibus celebrati mede Septembri, anno domini 1584.

INDEX TITULORUM.

FOr«a *frefejfienii* ***fijti.***
De 4jor4nJ» , la-vrxaada CT ra/rada *De».*
1. *De fiJe* .
I *Dc fireJI(4tc»iee* ***O erfcfitune verte Det.***
4. *De.ikufu fir.fteremtt tellcej»* .
5. *De hnrcei.u* ***vtrnnjii.***
6- *De inveeetitne feniteeun» O' Jtekni fefili.*
7· *De fercimurieitikei.*
8. *De* ***vii^iu O*** */Cfunnt* .
9. *De eceiefiit O' kefiimi* .
IO. *De relifuui* faa.7araaa .
11. *De* ***unynhi.***
Is. *De eelekreeitne Jtviai »ffùli, k»ru eentnuittr ccete eeilefi^fiu».*
1 *De ^norijinnit Jifiritntienikni.*
14. *De fnerit eherifiit^.* ▮
1$. *De ernnneentii O' vefit eeclefie* .
16. *De cemeteriit , cur»* marraara* or parjura. *ri»* .
17. *De ereJiei»ttA»t* .
18. *De feurMentie in (enere* .
19. *De knfeifne»* .
10. *De eeitfirnteti»».: [terMené».*
D Sl. *De femtentm O' e/nt* ***fertini.***
tl. *De e»tl»4r>fli4*
1J. *De nttffn.*
14. *De trJiiu·.*
1V. *De* ***fltricit.***
s6. *De* ***feierjehtni.***
17· *De »e4tTim»euc* .
18. *De exerctn» ttnilitne*▮
19. *De JemÛMtie* aw/nr^as CT asnurilal , ***febtlù O' univerfintitut.***
50. *De* /arl/urfflaar.
Ji- £r «trammuaiiarmae
J1 *De neekieftfeefic* ***O'ef>ft»fi).***
JJ. *De* ***vifitntiw,*** *freeurntune* ***O'ferftetu,*** **f«4»i *trjitt tfl***
E 14. *Dr cenenieit* CT capi/a/rr.
>5· *Dc reilcrik». eulcfinretn» feetckutitnne* ·
j6. De *kenefietti.*
f. *De muttftenu ty Jnnikni reitttffit.*
5®· *rekm* ad *eeelefiner. feretnenrtkttt*▮
Jÿ. *De k<4ffke»ie fttre/ttrnnJ» O' ferfeut».*
40. *De fertileiiii , inceniMinntkue , euiiterntitntkiti* ***V*** *f»ferfiiti»ntknt.*
41. De /lmeaMc» <Γ ndaeMnu .
41· *De eenenkinnrüi.*

ANHO 41· *De bafpiCcliku* I
CH11STI 44. *Dt ttefrttniHHUitai C [Utiitiii.*
-*-* 45. *De failli.*
46. X>r *ctatilüi.*
.Atdcaixcnieei.
TaSrsM· iw«iM, C7' a/ïarwr· f«< *k»i< tMtili»*
fatrrfxerxxt, V faifiriffrrant.
ItiiOia , frmtitn , lanfirmtti» CF fethcxtie csmi/ri.

fOXMJ *TK.OF ESSIO'HIÏ FIDÎ.I*

iu ful *lanciha pravixcfali aJfmrttef ex hihrx* 1

EGO N. firmi fide credo *Se* profiteor, omnia *Sc* lingula, que continentur infymbolo fidei, quo fanéta Romana ecclefiautitur, videlicet: Credo in Deum Patrem omnipotentem, fai>orem caeli *Sc ten** , vifibilium omnium *Se* invilibilium. Et in unum dominumJefum Chriſtum, filium Dei unigenitum 4 & ex Patre na'um ante omnia fecula : Deum de Deo, lumen 'lc lumine, Deum verum de Deo vero .genitum, non laCtum, coniubllintialcm Patri, per quem omnia fada iunt: qui propter nor homines, & propter noftri in falutem descendit de catlis: *Sc* incantatus eft de Spiritu lando, ex Maria virgine, ET HOMO PACTUS EST. Crucifixus etiam pro nobis fub Pontio Pilato, paflusBrfepultut elt, *Sc* refurrexit tertia die fecundum icripturas- Et attendit in cslum , fedet ad dettera Patril . Et iterum venturus elt cum gloria judicarp vivos *Sc* mottuos, cujus regni non erit finis Et in Spiritum lanttum dominum, *8c* vivificantem, qui cx Patre Filioquc procedit : qui cum Patre *Sc Filio* limul adoratur conglorificatur: qui locutus eft per prophetas. Et unam .lanâam catholicam *Sc* apofto/icam ecclcfiam. Confiteor unum baptiima m remiflionem peccatorum Ex expeito refurreitioncm mortuorum . Et vitam venturi ireculi, amen . Apoftolicas *Sc* ccclefialticis traditiones f tdiquafque ejufdem ecclelíz obicrvationes *8c* conftitutiones , firmifhme admitto & ampicitor. Irem facram fcripturam, juxta eum fenfum , quem tenuit *Sc* tenet ^fanfia mater ecclefia, cujus eft judicare dc vero fenfu, *Sc* interpretatione facrarlim feripturarum, admitto : nec eam unquatn , nili juxta unanimem confenlum patrum . accipiam &· intcrpretaboi . Profiteor quoque , icptetn efle vere & proprie facramenta novr legi* , a Jefu Chrifto domino noftro inftituta , atque ad lalutem humani generis, licet non omnia, fingulis ncccilaria, lcilicct baptifmum, confirmationem, euchatiftiam , poenitentiam , extremam unctionem , ordinem , *Sc* matrimonium , iliaque gratam conferte. Et cx hisbaptdmum, confirmationem, *Sc* ordinem, fine iarn.'cgiu iterari non polle . Receptos quoque A ipprobato- rcclcfie catholic* rrus in fupradiftoium omnium facrarnentorum folenni adminiftratione , recipio *Sc* admitto . Omnia *Sc* lingula , qua de peccato originali , *Bc* dc juftificaaione in facrofanda Tridcntinx fynodo , definita *Sc* declarata fuerunt , ampJerftor *Sc* recipio . Profiteor piritcr in mifta offert I Deo verum , propiium , A propitiatorium factificium pto vivis *Sc* defuniis . Atque in fanâiflimo eucharifti* facramento , efte vere, realitcr , *Sc* iubfhntialiter , corpus *Sc* fanguioem una cum anima *Sc* divinitate domini noftri Jefu Chrifti : ficrique con.verlionem totius fubftantic panis , in corpus : *Sc* totius lubftanti* vim in languinetu : cuam converfionem ratholica ecclefia tranfubftantiationem appellat.

Fateor etiam, fub altera tantum fpccie, totum atque integrumCbriftum , verumque faeramcilitum fumi *i* Conftanter teneo purgatorium elle , animafque ibi detentas fidelium suffragiis juvari . Similiter *Sc* fandos una cnm Chrifto regnantes , venerandos aeque invocandos efle, eolquc orationes Deo pro nobis offerre : atque eorum reliquias efle venerandas. Firmifitme affero , imagines Chrifti ac deipar* femper virginis, nec.lun aliorum fandorum, habendas *Se* retinendas efle, atque cis debffum honorem ac venerationem impertiendam I Indulgentiarum cti.im ^ot-ftatem a Chrifto in ecclefia relidam fuifle, illarumque ulum Chriftiano populo maxime falutarem affirmo . Sandam catholicam *Se* apoftolicam Romanam ecdefiam , omnium ecclefiarum matrem *Sc* magiftram , agnofeo . Romanoque pontifici beati Petri apoltolorum principis iuccclibri , ac Jefu Chrifti vicano , veram obedient 14m fpondeo ac juro . Cetera item omnia , a facris canonibus A orcomenicis conciliis, ac pnecipuc a facrotanda Tridentia* fynodo tradita , definita *8e* declarata , indubitanter recipio atque profiteor: fimulquecontiaria omnia , atque hrrefes quafcumque ab eo· defla damnatas & rejedas *Se* anathematisitas, ego paritet damno , rejicio *Sc* anathematizo. Hanc veram catholicam fidem, extra quam nemo falvus efle poteft, quam in prsfcnti fprx*te profiteor, A veraciter teneo, eamdem inteſ;ratn & inviolatam , ufque ad extremum vitpiritum coi.ftantiiflme (Deo adjuvante) retinere & confiteri , atque a meis lubditis , vel illis, quorum cura ad me, in munere meo fpcdabit , teneri , doceri A- pratdicari, quantum in me erit, curaturum. Egoidetn N. fpondro, voveo, ac juro : fic mc Deus adjuvet , & hac fanda Dei evangelia.

Hanc autem fidei profeflionem a nobis, ceterifqitc ad hanc fynodum delegatis , in aula noftra , antequam facra aggrederemur , ritu folenni taAam & juratam I teliquts in pofterum concilils tam provinclalibus quam dicccefanis , ad verbum lequendam decernimus : univerfor etiam qui ad *epiicopcle munus ,* ahafque minores dignitates provehentur , aut in canonicorum collegium › leu ad quscirmque beneficia A· gradus ccclefiafticos promovebuntur , in hanc fidei formulam juraturos ftatuimus.

DE ADORANDO, INVOCANDO,

St colendo Deo.

Titalsc frinnn.

„ **r\OMIjIUM** Deum tuum adorabis, *Sc*
„ **L/** IIII 4bli lérvies (ait Chriftus in evan- „ gelio) *Bc* canit David: Venite adoremus *Se*
„ procidamus ante Deum, ploremus coram^domino, qui fecit nos , quia eft ipfe dominus
„ Deus nofter, *Se* nos populus ejus *Sc* oves paf-
„ cd* ejps. Et propheta : Omnis qui invoca-
„ verit nomen Dei , falvus erit . Et dominus
„ spud Jcremrans , invocabitis me *Sc* vivetis,
„ orabitis me *Sc* ego exaudiam vos : quatretit
„ me *Se* invenietis , cum quarfieritis me ex to-
„ to corde veftro . Modis ergo omnibus nobis adorandus, colendu' , A' invocandus eft Deus, in votis *Sc* neceflitatibus noftris , qu* ampiifli. mc enumerantur, cum - Salomone, tum «Ih.

anno OUtlSTI >l'4> vld·. Vera aatcm adoratio , in fpiritu fcvititaxe Mie debet. In fpirttu quidem adorant,qui mentis affaftu Deum colunt : in veritate , qui cultu exteriore & piis operibus mentis affeâum teftantur fc esprimunt . Pcrfefta igitur adoratio eft, cum anima fitnul fc corpore divino obfequio mancipamur.

Cm»» fru»»>.

Adorantes trgo fc ad orationem liantes, videant ut omnis aliena cogitatio abfcedat , nec quicquam tunc animus cogitet › przter id folum quod precatur.

Csaaa I I.

Chriftus dominus pacis & concordi* magi- „ fter qui docuit unitatem , lie orare 'unum „ pro omnibus voluit , ut omnes in uno ipfe „ portavit: facit habitare unanimes in domo, „ fc apoftolos docuit unanimiter perfcv«tare in ·jlito.Sr. M oratione : fc qui duit , \Jbi duo aut tres » fuerint cbngregati in nomine meo, la medio „ fum eorum , quomodo non aderit muliitu- «, dini fidelium ad honorem fc gloriam ejus „ congregata ? Ut itaque publica fc communis oratio rite fc folcnnttar fiat , pfallant omnes clerici, uno ore fc concentu cum choro I

CmmsIII.

Venucula lingua publice pfallort aut orare, nemini, nifi contionatori populum ad devotionem excitanti liceat, ne inde temeto fodicandi de (acris tnyftcriis fc feniu icriptur* , cuiquam detur occalio.

Cm»» I V.

Nemo etiam laicus , nifi caufa neceffitatis 4" ~4sm. egrediatur ecdefiam inter millarum folennia , led tantum officio miffir expicto , & benedictione data

Cas»» V.

Divina publica officia non quando cuique libuerit , led propriis fc certis horis , fc Iceundum antiquum cujufque eccleli» akum celebrentur .

Cm»» VI.

Non cantentur in ecclefia cantica abfurda, nova , fc non probata. Si quz lint confuetudines in contrarium pravz, quzpotius corruptela dicendz funt, penitus aboleantur.

Cmo » VII.

fM». »4 .0/ >l. "·' ^^'.nis: Et ubi opus fuerit, brachli fzcularty auxi- X,I* «r. lium impl eut. si- Nemo deambulet aut obftrepat in ecclefia tempore diyini officii , fub prxna cxcotnmunicatio-

CM»» VUI.

Introeuntes ecdefiam, divini officii, fivece- u lebrandi , five audiendi gratia , frontem aqua benediâa aipergant , fc ligno crucis iefe muni- i"- ant, ac genu flexo adorent, prafertim clerici, fimulatque chorum ingicfli erunt.

Ut commode & certa ration: omnes orare pof. fint, providebunt epifeopi ut miffalia , breviaria , legendatia, manualia, fc codices precum, fi defuerint , reftituantur, fi emendatione opus habuerint , corrigantur cleri impenfis , qhz in ipiorum librorum diftributione teiatcienhif\ til que eccleli» fiaâenus ufz lunt veteri officia Romano, nuper rctormatum ex coocilliTridentini decreto recipere cogantur.

C»»»» k.

B Quoniam plerumque decipimur fpecie redi, & (olet inimicus homo bono femini fuperfemi- uuns. nare zizania, lparfique funt in vulgus varii codices precum, prefer tim vulgari lingua conicnpti : omnes ejufrpodi codices hzc lynodus reji- e.·., cit, nili quos apilcopua probaverit. «v 11·

C»»» X I.*

Traditiones ecclefiaftidv ita obierventur , ut *Hm"r.* a maioribus funt accept», nec aliorum contra- , rio more futfvertantur , vetereique eeeleflarum, ···». ac dicrcefeon ceremonia, & ritus, non nils cum confilio epifeopi, & caufa cognita , rejiciantur, aut immutentur.

C

DE FIDE,

Tit»l»i frii»»l .

EX fide nafeitur vera adoratio , fc quafi ab illa fovetur : poftquam eme edoiti miraculo difcipuli crediderunt Jcfum effe Chriftum, accefierunt fc adoraverunt cum dicentes I vere „ Dei filius es . Et Chriftus ad czcum illumi- „ natum, alt : Credifne in fih im Dei f Czcus „ autem : Quis eft , domine , ut credam in /m». t. „ eum ? Relpondit Jcius , fc vidifti eum , & „ qui tecum loquitur ipie eft. Ad h*< protinus „ ille: credo , domine : fc adoravit eum . Er- M, h. D „ go jam dc fide dicendum , quam divus Pau- „ lus definit fubftantiam reium fperandarum, „ argumentum non appateatiom . Res vero iperand» , lunt res caleftes , 'ztern.v fc invifi- „ biles. Origo autem fidei ex Deo eft : Nam, Fides eft donum Dei , fc dominus , Nemo ve- .1 nit ad mc , nau pates metu traxerit illum, fc „ iterum dominus ad Petrum, Cato fc fanguis „ non revelavit tibi , fed pater meus czielliia. „ fides autem eft Chriftianorum viAoria : nam „ fide vincimus mundam , Otandn, eft ergo ■f*** 1 „ dominus, ut det nobis fidem , cius augeat , luccurrat noftrz , incredulitati , nobis fideles verbi lui diipenigtores luppeditet , per quos fides docetqr fc auditur : Fides enim elt ex auditu : fc quia fide^ verbo Dei tegitur ex fenfu ecclefi» intelicifb , nemo libi temeratio aufu quicquam confingat , aut fuaderi linat , quod a lenlu ecclefi* catholicas fit allenum.

C»»»» f.

Cotde creditur ad juftitiam : ore autem confcilio fit ad lalutem , alt D Paulus . Et 1. t ».. j. divus Petrus jubet Chnftianos paratos elle ad reddendam unicuique rationem de ea quz in els eft fide · Omnes ergo promovendi ad or-

dIOCS

dines fc beneficl* ccclefiaftica , leu 'etiam oft- A
Chr ist i tII 1 profiteantur omnis *Sc* lingulos articules fi-
,jI*, del, >« bulla PII 4. contenta» : quod qui prz-
, Rate noluerint, arceantur : promoti,-qui a fide
rcccffcrint, deponantur .

C»»»· 11.

Jurent itctn fe tveque tn confidentiam neque per limoniatn bdnc&x* fua .adeptos . Quod fi aliter conftitcrk.< fideciarii omni clericatui honore & prieiiçgaq I nec. non beneficii jure ac titulo priventur-, Qui vero horum aut alterius pro vehementer fulpeAis publice habiti fuerint , a ceteris ecdeliafticis vitentur , donec (e legitime & canonice purgaverint.

Cum- III.

Profiteantur ^tiam fidem catholicam nuiveriit|tum ac icholarum redores &' dolioret , gradumque honoris in iis adepturi .

fa·»» IV.
S

t. Idem praftent fraternitatum , hofpttalium , ac communitatum ecclrfiafticanim admimftratotes, pmfeâi , (odalcs , 8c magiftri : quoniam fine fide impoffibile qft placere ut».

« Cause V,

Hzretici qui ad ecclefiam catholicam redeunt publice vel privarim, prout epifeopo videbitur, coram eb , vel ejus vicano in fpirituriibus generali, prafentibus notario *tc* kftibus, errores *tc* hcicics abjuicnt, ac fidem catholicam protiteanlui , fcripturzque propria manu lubic-ibant , & cam fubhgnent : neque enim eos recipi decet qui hziclin abjurait , nili fidei catholicae dogmata 1Ü1 contraria exprimant *Sc*profiteamur, nc lupi >ntcr oves graflentur.

Cassa VI.

RcAores paracialium ecclcfiarum eeclefiafti-<ca facramdnta non admintftrent hzreticuetiam pcznttentibus , (przterquam in mortis articulo :) nili conftist illos harefes abjurafle ut fupra proxime , *Sc* fidei catholica profieflionem fecific » fc abfolutkxiis beneficium conic-cutos .

Caasa VII.

Omnis Chriftianns prima fidei rudimenta , orationem dominicam > falutatlonem angeli- I
cam , fymbolum apoftolorum , *Sc* decalogum E
ftudiofe perdifeat , ut Chnfto *Sc* eeelefia conflantet adhzreat , *Sc* eaitiofum virus hzrefcos a fana do&rina difcsrnat 1 8t in cum ufum ab epilcopis componantur cattchifmi , qui lingulis dirbus dopunteis populo *tc* przfertim pueris a parocho ia ecdefia csplicabuntur .

A'HNO
DE PR,£DICAT1ONE ET EXPOSITIONE CHum
I vcibi pci ___ >l>«*

" *TtCul»» ttrtitu*

VIRBUM Dei veritas eft . at veritatis unicus fons eft Deus Orlgo ergo *Be* calla verbi Deus. qui cum nft membra , nec os hominum mortalium inftar habeat , jIli tamen -tribuitur os tanquam vocis orgpnum , quiajoquutus eft patribus voce' humana, Id eft hominibus perceptibili , zàt ad ufitatum inter homines termonem accommodata. Nam fit Moles : Verba ifta loquutus eft dominus ad om-
B „nem congregationem veftram in monte dt
„tncdiolgnis vofe magna ; *Sc* idem, Vocem *q**.
„verborum ejus audiftis , fimilitudinetn autem
„nullam vidiftis. Sed *Sc* przter vivas vocis oraculum mlinuavit fe Deus cum per angelos , tum per vifioqes *Sc* revelationes, tum per Spiritum fuum fdndum animis fandorum patrum, deinde prophetarum : ac'·deinceps pei ipforum ora *Sc* fcripta mundum docuit . Demum ipfe dominus JESUS verr fidei doftrinam faciatiflimb fuo ore pnrdicavit , *Sc* apoftolis totum orbem aperiens , mifit cos, abunde Spiritu fanAo inftruAos, docere omnes gentes *Sc* praedicare euangelium omni ereatune . Milit ergo eos dominus, non ipfi auâoritate propria hoc fibi
C munus vindicarunt . Ut olim dominus per prophetam dc pfcudoprophetis : Currebant , *Sc* non mittebam eos : Unde *Sc* *D,* Paulus : Quo-
„modo credent , nifi audiant *f* Quomodo au- _ ~
„dient, nifi eis przdicatum fuerit r' Quomodo
„przdicabunt , nifi mittantur.

Cassa prsms/.

Sciant ergo omnes epifeopi , przdicandi verbi Dei munus ad ipfos przfertim pertinere , ut qui a Chnfto miui in locum apoftolorum iuccefTerint Sed quia neque temper nec ubique per dioecelim verbum Dci poflunt annunciate , videant ut eos mittant quos fui operis dignas
D adjutores efle noverint, ne fub ovina pelle lupi rapaces in grege domini graflentur.

Caasa II.

Provideant epifeopi ut parochialium ecdefia- ^.r.u,v
rum reâores verbum Dei pradicent populo , t.
liogulu diebus dominicis *tc* feftis , aut concio- *rT f'J*·*
ne publica , aut faltem injir nullarum folennia : *tc* li per fe ipfos concionari non poflint , aut memoriter recitent , aut faltem legant homilias vernacula lingua, qua ipfis ab epifeopo prsfcribcntur.

fassa III.

Qui temerario aufu fine epifeopi aur vicarii r„^,
licentia cathedras occupaverint , aut errores vel *fef* 1 · a» »
kandala in populum Jiflcminaverint, cujuicum- f"" ' 1
que fint gradus vel ordinis, ex auâoritate facti concilii Tridentini , coerceantur , nec przxtextu ftationum aut quorumvis privilegiorum juventur : Provideant tamen epifeopi ne impiorum calumnils vcicntur, quifinccre verbum Dci j m,-.
predicant

Cm·*

"anno HRIVTI 1'»«-

Cma» I Y-

"Regulares euj Ccuttiqiie Cnit ordinis pr»dicare non pivlumant , etiam in ccclehis 'uorum ordiu.a,» . ni)ni , nifi prius examinati & approbati a iôo luperiore, & impetrata ab epifeopo aut rjusvicario bcnedidionc St licentia .

C Inon V. t?

Presbyteri *Be* monachi errones, nifi ab epifeopo examinati, jnx'adecretum facri concilii Trt- ■«e«. . dentini , ad prrdicationis munus non admittantur , cujiifciimque privilegii pretextu fele tueantur & muniant. y B

Cairnn V i.

ColleAorcs cicernolynarum cujuTcumque con-. ditionis exiftant , nec ner fe , nec ad Collelas admittantur , nili con fcnfu'epifcopi caufa. cognita . Qqod fi attentarint , juris remediis coerceantur , privilegiis quibufeumque non obliantibu», ex audoritate ejuldem concilii Tridentini fublatis .

Camus VII.

In omnibus tedefiis cathcdralibus, *8e ptrcl*puis collegiatis celebriorum locorum , ccciclian«.,_ ites inlilituatur , alilgnatione canonicatus , A prrbendr primo vacature , (I alia non inerit allignata : cui ciyncionandi *Se* interpretandi verbi Dei provincia demandetur.

Cxnon VIII.

' *"*. Nemo ad leripturas facras , live publice five P"'*ttim interpretandas admittatur , nifi prius 111 theolo'-ir nudio diu A piobe verfatus , aut tn cadem°tacul'.itc gtaduatus , aut faltem baccalaurcus formatus, Scab epifeopo loci aut ejus vicario de vita , moribus, Joftnoa. examinatus & approbatus tueat *Se* m lacro fubdiacona'us online conftitutus , nc improbata dodrini a non probato doftorc pro veritate ditfemuietur I

Cenari IX.

In monaftertis *te* conventibus , five in titulum , live m commcndam poflideantur, In'quibus numtms monachorum A facultates filipretmt , inftituatur lector idoneus per abbates feu piepolitos iniorum , aut (I id neglexerint, per cpileopum feu capitula generalia , quemadmodum decreto concilii 1 ridentini cautum eft : Qui quidem lettor , aut facram feripruram , aut faltem literis humaniores junioribus prelegat .

DE ABUSU SCRIPTURARUM tollendo .

Ta»l»i ^turent .

AAMNE eloquium Der eft repurgatum. '.. .. Ait enim Salomon, Nihil addas rerbia ir „ ejus, ne forte redarguaris A- inveniaris men-,,dax. David quoque i Eloquia domini . clo-,.quia munda : argentum igne purgatum , defixcatum a terra leptupluoi , Quamvis autem A apertum fit verbum De\, requirit tamen inter- Anno ,,prctationem rcligiofam *Sc* piam. In Nrhemia CHRBT1 „kgi<nl's h«c verba : Attulit faceidos Efdral ■>·♦- „ legem , librum Mofis fuper turriculam ligneam , , j. ,, namuiim in lacram catnediam ; *te* aperuit 11-„brom coram ecclefia , *Be* Levit» ftabant cum ,,eo. Ipie vero legit m fibro : *Se* Lcvitr doc.-„l»ant popiilum in lege, A populus erat inita ,,tione fua t A legerunt in libro legis Dei, lu-,,culeutcr explicantes fenfum. *Se* erudientes inter legendum, hrc Nehemias. Hunc yitum leÎendi *te* explicandi iervavit etiam eqminus ESUS verua doftor cvieftis, cum Nazareti fy- u tiagogajn ingreffus . tradito ei libro infignem Iiai* focum capitia fexti expofuit i drfcipulis etiam in Emaom proficifcentibus feripturas aperuit. Et domini exemplo Petrus pfalihum decimuni quintum exponit de Chrifto. Et ipfe Paulus firipturas ubique interpretatur. Credentium ergo mertem illuminat non fola predicatio ver- -**. 1 bi Dei , led etiam Icripr.ir.irum leciura Et qunr-, I.itcra occidit. Spiritus autem viy tscat, periculum eft , nç vei finiftra Ictipturarum interp-- itione, (quam picrtque leftorxs aut prxdicatores fuo ingenio nimium confidentes a feipfis petere foleo' › varii errores contra fidem Ac feriptur* faers finceritatem , difleminyitur : ideo in interpretandis feripturis has cautiones adhibendas ftatuit fynodus .

I

C *Clite» prinHU .*

Ea tantum in «fu fit bibliorum Latina edi- o°r. r,.x tio , qu» ab eci'efia catholica recepta eft. Ca- " *" rumici autem libri recipiantur , qui ab eadem «elefia admifli V probati funt . Ceteri omnes ". dc lidr, dodtrina , A,- religione, quavis lingua ‹ ■l.ci ipti, nili auyxoritatc ecclefuftica probati lint , rejiciantur . Qui yero ejnfmodi libros penes fe liaheni , ad epifeopum detrrant , ut ejus aibitnoprobentur aut rejiciantur. T»pographis vero nullos de religione aut fide libros , fine epilconi licentia *8e* probatione excudere *8c* vcnales-habere liceat.

£> *t* II.

Omnia biblia facra , *te* quivis alli libri *dr* fide *Se* religione vernacula lingua feripti refpiantur , nifi quos ecciifix catholice *it* ordinarii auâoritas probaverit.

Curroa III.

Non liceat cuiquam verba *Se* fententia' facrs feripturar ad fcurrilia , fabulofa , vana , adulationes, derrsftiones, fuperftiiionrs,Adiabolicas Incantationes, divinationes, fortes, libriios famofos , A alias ejuimodi impietates ufiirpare. Qui in eo peccaverint , ab epifeopu F. legitimis pcruis coerceantur.

Caasn I V.

Sit index librorum prohibitorum apud fetibam A aâuarium cujufiumque epifeopams, qui lingulis annis exhibeatur bibliopolis A typegraphir oe per errorem *improbitat* libros difi« minent r nere populus catholic» religioni ad divius per Ignorantiam libror, prohibitos te tineat .

D e

anno CHUIS I ·

DE HARETICIS' VITANDIS

Tiiultti yiiatti,

>i , ../"^Uî tetigeiit picem, inquinabitur ab ea: Et ut ait plaimogiaphus , Cum elerio
7i („ electus erit, cum pcivrrfo peivcrteris . Et ui
, iu „ monent apofioll, heretic: poft fecundam aut
„ tinum monitionem vitandi funt , nec eis di··
· ccndum eft. Ave ·, nec in domum recipiendi
„ lunt, ne eorum operibus malignis communi*
i a . pli ncetur. . Rcde ergo D *Cyprianus* ait : Virate
, .11· „ lupae , qui oves a pallore fecernunt : vitqte
„ linguam diaboli venenatam , qui ab initio
„ mundi fallax eft & mendax ·„mentitur, ut fai- B
„(ix eft *fc* mendae i mentitur, ut talfex, bJan-
„dirur ut noceat , bona promittit , ut malum
„ · ibuat ; vitam ipondet , ut perimat , eccle-
„ ham pollicetur, cum id agat, ut qui illicre-
,.d't, in torum ab ecclelia pereat. Itaque lub
[uriu vindicte divins lizrcucorum confoitia
v luniiir

friatat .

j Hortatui hic fynodu» omnes tideles inÇnri-
ft.i, przlertim eccleliaftKOs , ut coniortia hire-
ticorum deruent, eonnesbia quoque , commer-
cia 8c convivia advertentur *8c* fugiant

Caaoa II

n-a. Hireticis ecdeflarum aditus , nili caufa au-
t.a I diendr pridicationis , non concedatur ,'neque
*_·'.'1. lepultura Chriftiana .
f- M I .

Caao» 11 I
r--<. i.u, ,-/

I Ad hireticorum co'nventicula nemo catholi-
cus accedat : qui lrcus ferent, fi clericus , el-
jcummunicetui & deponatur : û laicus , violati
M religionis icus cenfeatur.

DE INVOCATIONE SANÇTORUM Ac diebus feftis.

Tua/at *fcxtti*

QUONIAM ecclelia apoftolorum Gde *Sc* dorfttiru fundata , martyrum fanriorum-
que omnium vittutibus Ar exemplis hztefes quo-
vis (iculo repulit ; ldcirco Chnftiani pie 8c re-
ligiofc fanftos invocant , quos fidei fu» vindi-
ce» Ar a(fertores habent , ipiritu etiam prophe-
tico cdoât Deum laudandum elle in lanriis luis
ld ergo dt invocatione fanâorum qu» in gene-
ralibus concilils fancita lunt, hic recolit *Sc* fta-
| iuli lynodus .

Caaoa *friati*

▷ n. *i.i* ». Colantur fanfti , *Sc* dies fefti fandorum pils
'1» *M* ··! orationibus, pfalmis, *Sc* hymnis , Ac frequenti
“ miffr *Si* folennia officii celebratione , *Sc* verbi
Dei pridicatione .

Ca·*· 11.

Doceant predicatores 'verum cultum fando-
rum tamquam (ervorum Dei , qui tamen jam
■terna bertiturUne (ruuntur , pro mortalibus
A orant v *Sc* precibus fuis populi votis apud Deum favent . anno çhristi
ii»«-

Cum III.

Concionatorev abhorreant aniles fabulas , *Sc* qu» potius prophana , quam Dei Canitis con-
vcnicitia, quique infirmis offendiculo elle pol-
luit , nec quicquam pro hilKuta fandorum pro-
ferant in medium, nili quod ab eccleiia catho-
lica receptum fit. Scandala etiam , calumnias ,
St detraâiones non effundant : Sb contra fece-
rint , ab epifcopis cxtraofdinarie puniantur.

Cauci» I V.

› Meminerint Chriftiani 'omnes feptimum diem
a Deo inftitutum Ac conlecratum , nec tantum *··
a Judaico populo , fed ab omnibus qui Deum
colunt receptum *Sc celebratum.* Chriftianosau-
tem diem dominicum pro Sabbato tecepiffc
Dominico ergo dic Celfent frculatia opera , fit
(aerum inftitutum, ceficnt liâores , Glcat pn-
conis cuba , veâura, omnes negotiationes, con-
trarius, notariorum inftrumcnta : (niG quies
neccilitate teftamcntorum aut matrimoniorum
cauia differri non poliunt) lit quies ammt *Sc*
corporis fanâa , *Sc* ad Deum levata mens , *Sc*
a tericnnis abftraria ; fatis (jnt Chriftiaao ope-
C ra caritatis , orationes piae , plalmi , bymm
Sc cantica ,

Cama V.

Pritcr dominicum diem dies fefti folennes
qui ad memoriam magnalium Dei inftituti lunt,
& beat» Mari· virginis, apoftolorum, marty-
rum, aliorumque fanâorum honorem ab eccic-
fia recepti funt, obferventur religiofe

Ca»· V I

Prohibetur populus prophana fodalitia , *Sc*
comeffationes , choreas , tripudia , larvas, *Sc*
theatrales ludos, iifdem diebus feftis exercere:
pompas inftrumcntorum muficoium *Sc* tympano-
rum in geftationibus imaginum per vias Ac com-
pita exhibere ; Ac li quid aliud olim fanâorum
invocationibus advetlariis anfam maledicendi
pribuit : a cauponia abftineant , *Sc* nihil nili
quod pietatem redoleat exerceant . Imitentur
Chnftiani totis hike diebus fandos illos quo-
um memoriam colunt per opera caritatis .

Caaaa VII.

Curabunt epifcopi , quoad fieri poterit , ut
dies fefti fanâorum a populo non amplius va-
tie, *led una Sc* eadem forma celebrentur r dtfcer
'nantur autem qui a clero tantum *Sc* quiapopu
E lo coli debeant.

DE PEREGRINATIONIBUS.

Tatlti ftftiati.

AD Dei fandontmque invocationem perti-
net antiqua traditio ccclcGsa de peregrina-
tione ad loca fanda : legimus enim Salomo- I-*<r ·I
nem «dificato templo a Deo poftulafle ut alie-
nigeni illuc oratioois ergo peregtinantes exau-
direntur . Servent igitur omnes catholici es
doririna ecdcfii Ac auâoeitacc hujus fynodi
hac

ANDO CHRISTI «Jl«. I

lise de peic'gtinanonibus refte inftituendis documenta .

Nemo clericorum (anda loca vifitare prie fumat , nili qmpetrata a proprio cpikopo , aut eju» vicatio in fcqptis licentia

CUUM I I.

Praemunlantur debita Sr integra peccatorum *cotifciEotie Bc* cuchariftiac facramento, quicumque ad loca facra peregrinantur , antequam ite aggrediantur .

G»·». III

r~r-«I Nemo ad loca landa peregrinetur explendi, .ac deledandi animi caufa, aut perluftrandi oppida *Bc* varia loca : ted pro peccati» emendandi» *Bc* voti» adimplendi» .

DE VIGILIIS ETJEJUNIIS

Titalrn eilAtm.

'·' I „J7.

BONA quidem eft diurna meditatio , nocturna eli efticacior : quia per diem vari- „ necellitaces ob(lrepun< , *Bc* occupatione» di- „ (trahunt mentem : nox autem quieta *Bc* fe- „ creta opportunam fe prebet orantibus /"aptif- „ fimam vigilantibus, quiacolledum hominem 'i"". ·ı |. divinis confpedibus fiflic . Unde David : In >, noitibu» extollite manus veftras in fanda, „ *Bc* , Memor tui node nominis tui domine : „ *Bc* , Media node furgebam ad confitendum tibi, *Bc* , Erat dominus riofter pernodans in oratione . Ut autem elevata mens ad orationem , purior fit , *Bc* Deo acceptior, fandifilme cccicfia catholica apolloiorum traditionem (equuta , jejunia Chnftuna exemplo domini inilituit : & Moyle, montem afccndit , Dei mijcftatem vidit , *Bc* legem a domino accepit , jejunio quadraginta dietum praeparatus *Bc* Hellas non nifi ejuidem temporis jejunio praemunitu» ad montem Dei Oreb pervenit. Chrifti ergo domini noftri exemplo , patrum etiam , fandorumque omnium imitatione, catholica cccicfia fidelibus jejunia indixit.

Servetur vigilia nativitatis domini , ad imitandum pietatem pallorum qui Chrifto domino ca node adorationi munus impenderunt.

Relique vigili· pr· more locorum , *Hc* ex mandato catholica ecclefir . cum celebratione proprii cujufque ecclefi· oflicii ferventur. Ideoque lemper dominica pracedcnte in ccclefiis Irodamentur , ne vitio ignorantis ca a laicla olvi contingat .

Serventur jejunia quadragefims, *Bc* quatuor temporum > *ft* alia ab cccicfia inftituta .

Cam» IV.

ANNO CHRIJTI If·».

Omnibus diebui jejuniorum, ut *Bc* diebus *Ve*neri» tc Sabbati, prohibetur ufu» caraiam : tem-/>.a porc autem quadragefime ab ovu, aliiiquc ci- I*' bis prohibiti» omne» abfttncanc , nili idverfe valetudini» caufa , cum licentia epiicopi , aut eju» vicarli

Cum res poftulabir epiicopi indicant lejunia ex veteri ecclefia catholics ntu ; *Bt* ea fub pce- A. na eccicliafbca *Bc* canonica lervare teneantur n ij,,»,,,,. B quibus indiâa fuerint

DE ECCLESI IS E I BASILICIS

Titnlni nrvei.

QUANTUS honor eedefiis Dei deferri debeat, ipfius Dei vox fati» exprimithit „ verbi» : Erunt oculi mei , *Bc* cor meum in templo eundi» diebu» : unde Chriftu» ingrdTus civitatem, ftatim adiit templum, *Bc* ejecit vendente» *Bc* emente» , nolens domum fuam fieri domum negotiationis, *Bc* fpctuncam lationum „ Domus mea , inquit , domus orationis eft I u n „ C Quaie circa curam & honorem ecddiarum hate j, piccipit fynodus .

Ce»M *frintee.*

Ecclefi· bellorum , incendiorum , temporum injuria, feu vetuftate collapfs reftituanturBc reftaurentur K cum ex collatione populi , tum ex eorum, ad quo» pertinet, fumptibu», fi adfinc facultates ; idquc epiicopi curent *Bc* ftatuaat·

Cun»· 11.

In parochiis ubi ecclefi· dirutae funr, nec eft exercendis facris locus, ematur, aut conducatur r fumptu populi, aut eorum ad quos pertinebit, D domus congrua : in qua cum licentia epiicopi fuper altari portatili mifla divinum officium celebretur : donec locus idoneus, perpetuo ecclefidcftinctur, aut eccicfia antiqua «uificctur.

-CUMA I IL

In monafterii», prioratibu», *ctpellit , lepràfariis,* eleemoiynanu , fi qus ecclefi· 8e domu» deftrud· fint , redditu 8r fumptibus eorum , ad quoa ejufmodi beneficia pertinent , aut qui ea pofiidcot , reftaurentur , *Bc* ad id ab epiicopi) locorum compellantur , petni» *Bc* cenfuris ecclefiafticia , tum etiam redditu» prehcnfiooe . E

C^nan I V.

Ad ccclefiarum patochialium coftodiam non admittantur neque praficianeur niti viri pii, Br idonei , *Bc* qui prius a parocho *Bc* pfipulo probati fint : certia horis ecclefiam aperiant *Bc* claudunt, *Bc* eam mundam , nitidam , lattam tedam habeant : nec quicquam profanum intromitti linant i nec eam feparari, dividi aut ad alios ufu» quam ecdefiafticot converti pen. mittant, neve in ipfis aut carum poiticu mr:caturs exerceantur .

Qtnon

A

DE RELIQUIIS SANCTORUM, chkisti

Titulat farinai.

HONORAMUS reliquias martyrum, ut Deum, cujus fervi funt, adoremus . honoramus iervos , ut honor fervorum redundet in dominum. Si enim olla martvrum polluunt contingentes , quomodo Elyfxus propheta mortuus mortuum lufcitavit ? Ad honorem ergo refiquiatum retinendum, h«c dc illis vult ferrari fynodus

Caata ***frimât***

3

Curent epiicopi, ut reliquiarum honor populo'Dci pizductur.

Ci/iot 11.

Reliqui* non offendantur extra capiam, nifi ex folenni more & ritu alicujus ecclefi*id fiat, fed cum honore & reverentia ferventur i

Canin **III.**

Non transferantur fandorum reliqui* line audontate lummi pontificis, vd epiicopi , vei concilii.

C

Si quae fandorum reliqui* fuis captis fpoliat» adhuc injuria temporum reftitutz non fint, novis vafculis, *k* captis recludantur & benedicantur : nec temere recipiantur, led approbentur aufioritate iummi ponWicis , aut epifeopi loci › qui, juxta decretum conciiii Tridentini, eafdcm prius agnoicat · Si que in domibus privatis fint, auctoritate epiicopi ad cedebam reducantur. x'

Oλo» V.

Ab eccleliafticis perfonis deportentur in lupplicationibus publicité non a laicis , nili torte ex antiqua aut laudabili confuetudine ecclciiarutn & locorum, *id* illis concelTum fit ·

D

1)E IMAGINIBUS.

IN imaginibus non materiam , fed imagine reprxicntatum veneramur, imaginis honorem ad prototypum referentes. Ad hoc enim ferpentem meum, non ad derogationem Movies erexit . Colcnd* tigo funt imagines, non quod ab eis fit aliquid petendum, vcl quod in eis fiducia fit confiituenda : C ut olitn fiebat a gentibus qui in idolis fpem fuam collocabant) fed quoniam honor, qui illis exhibetur , ad Deum Ar fanCtos refertur .

£

Qni venerandas imagines idola efle dixerit , aut Chriflianos honorem imaginibus exhibentes in idololatriam incidere , anathema Ct .

C» «·« 11.

Epifeopi & qui verbum Dei predicant imagi num

n introdui. ccclcliaftb Iitionum *ar*·aliSetur

■e mendici :n introeant »i officii vel ccclcliarum

.I K· fontes /tare , frictionis ob-/'tihus , hæc

. ovetur , âc .ne › & fon-. iorum . ubi

/.turdas eanti- I ncgotiatio-.novçant.

Is altarium , namenta ec-·la fervent 8c . oticm, cum epifeopo vcl , ubi jus vi-

·. , vinum & . urn euchari- decenter fer-

im gerant, ut hcotur : pro-

iici , Icâio-. confringancis tradentur

u.-a & polluta

feu *facet11 &* ...copi licentia

Ifi A. tfutrf,

* 'I' *' '

feS 1"«f I.

°"11-1 6

s'

;JI4M·|H.

ANNO CHR15T1 u»a- nuaB honorera juxta doânnam iacromni concilio- / liorum , *It* ecclefia catholice , iitdulo doceant : populumqae moneant, ne il» prêter tectum erriciis inftitotum , utantur . Benedicant autem epiicopi nova* imaginet priufquam in ecclefiis recipiantur , *tt* nemo imaginem ponere audeat nili ab epifeopo probatam .

III.

EraAz autem imaginer , mutilata· , aut retaliate vitiate , in lactario reponantui , aut il fieri poteft lcficiantur, ac reftiruantjr

Cavo» 1 V

1 Si quit pravus attt corruptus ufus adhuc in populo circa cultum imaginum viget , ement epiicopi ut omnino tollatui .

d'e celebratione divini officii , horis canonicis , & cantu eccleliaftico

Titai»! d»odetin>in ·

NON immerito fanâl patles cordis in Deo cxultationctn cantu trituri lunt, ut Moyles, Zacharias , & eheu' . Sed prztcr omnes vates fanàilfimus David, *tl* lacratiflima v.igo mater Dei, (acre mentis gaudium'cantico te- C flata eft : *tt* ipie dominus fandam civitatem ingreflus , puerorum Hebrzotum cantum gratum habuit . Quin bapolloli ipfiim Chriflum comitantes, cana fada cum Chriilo hymnum cecinerunt ; quo lanfto more prifei etiam Chriftiani hymnos Chi illo effuderunt . Et crefcente ecclelia canendi &· pfallendi ritus publice , primum in orientalibus, demum in occiden'alibus ecicliis receptus eft , & oblervatus : ad movendum & excitandum przicitim languentium *tc* torpentium animorum aftedum . In-,, dc D. Cvpiranus ait , Placendum di» itiis ,, ocuE., & habitu corpolis & modulo vocis.

Cavo» *frimin'.* D

Sit ergo canius rcligiofur 8r modeftus , *Sc* snufica tempori conveniens, que vocum lonum *Sc* intelligentiam non impediat , prriertim in fvmbolo apoftolico, cantu angelico , & euangelio pallionu domini , vitentur repetitiones vocum &: fyllabarum fupervacanez · Cantus funebris & quadragefimz iit gravis , tempori & ici conveniens .

Cuwi 11.

In omnibus ecclefiis cathedralibus *St* collegiatis , dato figno *Se* congrua pullatione przmrifa , debitis horis , fecundum antiquam E cujufque loci confuetudinem traftitn , diftinfte *It* articulate , decantentur divine laudes, *St* preces ab ecclefia przlcriptz , ita ut folcnne a fcriali officio omnes audientes facile difecrnant .

Csaa» III.

floras canonicas diâuri, cum tunica talari, fuperpelliciis mundis , almutiis . pileis quadratis, vel eappis nigris, pro temporum *Sc* regionum diverfitate ., fine ftrepitu , modefte , *Sc* cum gravitate fuo Ordine digna , conveniant Non contabulentur in choro , neque quicquam alienum a cultu &r divino officio legant , fed nec peivatim officium dicant , ac chore fubtrahant quod debent , aut per cos tutbentui qui pfallunt . ,

anni" CHXisri "·*■

Cas»n i V.

In fine plaftorum *Sc* ubicumque gloria (an-AiQimz Trinitati redditur, omnes conforgam , *A* in invocatione nominis Jefu genu fleâint . Horum tranfgiciïorcs illius hona , in qua excelferint, diftiibutione careant ; pctfeverantes, mijore pana prodelidigravitatepleâantur, *Sc* per lincerz conicientiz punduatium, Cujus errt lingulorura defcâu» obfervare , apud canoniios in capitulo congregatos deferantm

* Caao» V

Er quia multi hoc fzculo opus Dei faciunt négligeâtes, *Sc* impunitas illis audaciam pant, 8r audacia cxccfium , providens hzc fynodus ne deinceps fcsndalum ccclefiz inferatur , ftatuit ut fi quis ante finem pfalmi , Venite cxultetnus « aut ante finem primi pfalmi . In ceteris horis chorum ingreffus non fuerit , illius horz diftnbutione carcat

Csaazt V I-

Qjn ad mifiam poft primum , Kyriu elti fon , non accefierir , aut eidem ufque ad finetn non inteifueric , abiens i,enfeatui ; fi quem tamen corporis infirmitas ita urgear , ut finem divim officii expcCtarc non pofiit , licentia exeundi a przfide chori obtenta difecdat , *Se* ilhus horz frriâum nihilominus perciplat : frmiliter omnes infirmi omuibu» horis przfentes cenieantur

Caao» VII.

Procellionibus omnes inrcrcife teneanrut a principio ufque ad finem : qui fecus fecerit , Hirer abfenter connumeretur .

C<uk>» VIII.

Tollatur illa corruptela , qua iis jura totius dici conceduntur , qui uni tantum horz diei adfuerunt : ea enim percipere iiii tantum debent , qui pondus *tc* zftum diei perterunt , 8t choro ccciciiz fideliter defervlunt

Ccmn IX.

Pendeat in choro tabula , in qua ordinatio divmi officii (cripta iit , *8e* dicant ex ea tinguli ad quz onera *Se* officia adftringantur fingulis horis per totam hebdomadam , quz fi excqui per fe aut per alios neglexerint , pro qualibet hora , unius diei integri diftributiones amittant.

faaar X.

Quicumque in ecclefia bénéficiât! tempore divini officii per ecclefiam inambulando, vel foris circa iplam , aut cum aliis colloquendo vagantur, totius diciprzfentiam amittant, qui femel correptus non deftiterit , per *meniem* di·' (tributionibus careat, perfeveransautem gravieii pcenz (objaceat.

AMNO cmIrtt >>«■

Cmm XI.

Regularat qui circa pnsdiAa excefficriat, gravi pana fispenoram arbitrio caftig^tue. '

9

Crasu XII.

o Omnes ecclefiaftici, etiam non btnaf\ci»ti horai canonicas attente *ic* diftinAe dicant, depolita omni follicitudine fircunari › nullaque colloquia intermifceant, ĸ Deum precaturi locum ejufmodi fibi deligant, in quo a pietate & devotione non abducantur.

C

Cum* XIII.

Reftituantur in omnibus eeclefii» cathedralibus 8c collegiatis, ubi commode fieri poterit , antiqua inngnia quibus antea utebantur chorum, cum baculo cantorali incedant ; him et. iam qui prccedunt hoftiarii, virgas fuas , aut baculos argenteos deferant . Serventur quoque mutationes veftium tum ex lino sftate , tum ex panno hyceae geftari folitae . Eafdem etiam deferant m fuis ecclefiis in choro , dum officium divinum celebratur , epsfccpi qui funt canonici, nrfi contraria confuctudinc aut ptin legio aliter receptum fit.

Cmm XIV.

Sit magifter ceremoniarum in fingulis oeclefiis cathedrahbus *Sc* collegiatis, aut fi defit, aJius inftituatur.

DE QUOTIDIANIS
diftributionibus.

Tittchci Itcimaj ttrtItt.

Cu.vwf<f. /"\UI altari fervit, de altari vivat : *tc* qui eidem nonfervit, nec deeodem vivercoebet : ne contra omnem squitatem prensio affi-
ta. cuntur pares, qui fimul eumdem laborem non fuftinuerant.

Cassa L

Non dentur dittributiones quotidianas, nifi iis qui adfimt divincv officio , aut infirmis , aut hs quos psfta *tc* rationabilis corporalis neceffitas , aut evidens ecclefi· utilitas excufave-
| rit'

Cmm II.

Canonici ftudentes proventum pnebendarom
sA'tf'T·*· fuarum percipiant, juxta juris canonici & communis formas, aut ecclefi· ftatuta.

Cmm ID.

su—A/,, Canonicus facram fabdiaconatus ordinem non
* ▮ adeptus, vocem *ia* capitulo non habeat , ncc ftallum Asperiorem la ehoro a&endat , nec ca-
‹ nonicos presbyteros procédât › neque beneficia conferre poffit.

Cmm IV.

Epiicopi in eledione, praicntatiooe, nominatione, iaftituticae, confirmatione, collatione, vel alia provifione five adasiffiooc ad pofcfffioMB alicujusdignitatis, canonicatus, pva-

A benda, officii, aut **Perioaatus, catbedraliaaut** AHNO colkgiata ecclefi· , aut cujufcumqee alterius CHXtsTt beneficii, nullas fieri finant proventuum dedo- «»*♦ Aiones, (elutiones, promiffiones, coaupenfattones illicitas, nifi ubi laudabilis eft confuetudo, ut fn pios ecclefia ufus corfvcrtantur, ncc inde Canonicis quicquam accrefcat.

DE PUERIS CHORISTIS.

Ticatai drama» pourras.

QUONIAM Spiritns fanAas per os Davidis *rfa.t.*
D „ cceinit , Ex ore infantium *fc* laAen- „ tium perfecilti laudem Dei. Et volult Chrifti» dominus parvulos ad fe venire . Et , La- *Mmc* ■*. bia fanda exaudit dominus: *tc* illis cito annuit precibus , quas lingua immaculata pronunciat. Ideo catholica ecclefia caleftem *Sc* triumphan- ®·*vβ"· tem imitata , choros angelorum referens , re- J' Ae & fande pueros cnoriftas in templis & iiw·. eccleiiis conftituit , qui affiduis cantibus chorum ecclefia excitent. Et quia ηoα tantum voce , fed etiam compofitis moribus , *tc* habitu , *fc* literulii pro captu artatis ornatos effe oportet.

Censa I.

C Primum pueri idonei , «tatis convenientis , ex legitimo matrimonio procreati, corpore non mutilato, valetudine & voce integra eligantur, eo numero, quem quaeque ecclefia habere folet aut debet.

Caaea П.

Sit eorum redor aut praeceptor bone &: probat· vita *tc* fidei, lo facris ordinibus conftitutus , aut faltem qui intra annum promoveatur, compofitis moribus, non vinolentus, non percuflbr, non concubinarius, nee qui fcandalo juventuti effit poffit : non pueris nimium indulgens j nec tamen ita feverui ut eos a munere ccclefiaftico abfterreat . Qui puerorum opera non abutatur ad fisa peragenda negotia : qui muficam *tc* ritum ecclefia reAe calleat: qui udulo eos doceat, qui domum *Sc* familiam puerorum non deferat , cum illis cibum fumat , nec alio divertat, raram eorum gerat , asm animi, tum corporis : eos viAu defraudari non finat, veftiarium curet non permittat eos vagari parentum vel amicorum prartexto , aut cantus gratia : horis *certic cos* ad ecclefiam ducat , *tc* reducat, *tc* nunquam nili eo doce extra domum incedere finat: relaxationes animi , cum opus fuerit, concedat.

Cmm III.

Prater cantum difeant etiam pueri certis horis feribendi <r Latiae loquendi artem , per praeceptorem idoneum, capitulorum expeafis : ut adeltiores faAi ecclefiis sn quibus initiati fuerint majora obfeqoia impendant . Sic enim fiet ut ecclefi· bene eruditorum filiorum numero exornata , errones cantores officrsdicali occafioncm praberc folitos admittere non cogantur.

Cms* IV.

Capitula eccleGaram , quibus eiafmodi pacti mlcrviuat, adaltis provideant Je viAuArve-

fii-

ANMÔ CHKiITJ <J«4.

ftita, *te* ut «4 Audi· promoveantur ·· mcminc- A riatqua tlli> «Matura beneficia pro maritorum ratione· state, & qualitate, cumviium fuerit, conferre.

Cama V.

Non confcthdant fades canonicorum aut fa> cerdotam canton celebrandi gratia, nec in fello fanâorum Innocentium pontificalia aut Sacerdotalia indumenta aut ornamenta proferant, aut regium vel quoquomodo a fua vacatione alienum habitum; ne inde tifut aut offcnlioni· caufa fpeitantibu· prabeatur.

DB ORNAMENTIS ET V ASIS ecclefi*.

Titalet JeelW fkforar.

NON fine caufa fanâi ecclefia catholici prifeam Aaronicam ecclefiam imitata , myftico» ornamentorum ritu· pontificibni , e- pifcopu, facerdotibus fuir inflituit: nec id novo more : primi enim Chriftianorem Levit* Dalmatici» *te* veftibu· lineis ufi funt in facrir fuir . Itaque de facerdotum *te* aliorum miniftxorum ornamenti· hcc ftatuit fynodu·.

CaM» prrnuM.

Vefte· fair* *Sc* ornamenta bellorum barbarie direpta, aut retaliate confumpta reftituantur, *tc* fufficiantar in locum aminoram. Excitent autem oopulum przdicatore· verbi ad aliquid in ejulmodi laeram fupelledtilem erogandum , tamquam pium *Se* Deo gratam opus ; Quod etiam de facri· vafis obfervetur.

Cao» II.

Monet epifeopo· , capitula , prcpolitos, *Se* omnes ecclefiaftica· perfona· hcc fynodu· > ut fuc conditioni· memore· etclefiat fua· ornent, quantum rl> ecclefiaftica poft pauperum facultate· ceram, *te* cetera caritati· omeia Suppeditabunt .

Om· III.

Canonicorum congregationes hortator , ut more antiquo multi· adhuc in ecclefiis obfervato, unufquifque canonicu· nuper in ecclefiam admiffna, pro jucundo fuo adventu grati animi tcftimonium erga Deum , & ecclefiam fuam largitione cappr, feu caluir, exhibeat, cujus pretium capitula ecclefiarum defignabunt .' &ad illud pertolvendum pro ftatatia ecclefiarum Compellatur.

Cam. IV.

Ornamenta illa ecclefiaftica , *8e* facra vafa nnll,' unquam prophani· ufibu· applicentur, fub pnena majori· excommunicationi· , *tc* facrilegii; Si que autem temporum injuria profanata lint, iterum benedicantur.

Om» V.

Inftituantur ubi non funt fMrifts five cuftodei i· qualibet «ctefia, oui curam ornamentorum *tc* rerum facranun habeaat : lc fi quo ve-

ftiaria , ant lacrifti* profani* ufibui ccflerint , an NO Cru bellorum injuria, leu ecclefi«Uxorum iacu chuxti ria > enodentur , tc ia pnftimtm ftautm refti- n·*· tuantur·

DEC®METERIIS. CURA MORTUORUM

tc purgatorio '

Tifultu tuifun fixtai.

RESURRECTIO mortuorum fiducia eft Chriftianorum, <r radit bone operationi·, fi- wa a» de» eft refurreâipni·. Latarum Cnriftu· non di- »*·<«··>· ait mortuum efle, fed dormire, cum tamen obiiflet : & eo· qui ex hoc izculo migrarunt , u.i.jifu non mortuo· predicat D. Paulu', feddormien- V tea . Ideoque coemeteria fuo nomine monent Chriftianoa non immodice lugendo· efle mortuoa, hia qui fpem refiirreAionl» habent , fed pro his orandum, ut perpetua beatltadinefruantur, de quibui idcirco hac ftatuit fynodus ·

Caaan I.

Curent epifcopi omne· huja· provincia ut commemoratio animarum pro iit prefeetim inftituta qu* lingulare· apua Deam intercelforet non habent, pte celebretur a populo, nullifqnc profani· operibus folvatar.

C

Cum» II.

Parochi officium facrum pro fideliam requk ferta fecunda cujofqee hebdomade, fi fieri poflit, aut faltem feria fecunda prime hebdomada· eujofque menfit fello duplici non impedita vel alio commodiore die celebrent.

Cum» III.

Sacella ad anniverfariorum celebrationem softruΛa a fundatorum fucceflbribua reparentur , Oc juxta eorum inftitutum officia in eia religiofe celebrentur.

C«m» IV.

Non contrahatur, neque differatur , immutetur , aut innovetur ordo divini officii propter celebratianem anniverfariorum, fed femper horii 8r loci· confuetit dicatur.

Cama V.

Non fiat officium dcfunAorum diebu· dominici·, nlfi pro depofitiona mortui. Vigilis autem, qua pro dctunâii illa die dicuntur, tantum poll vefperaa folennei celebrentur

C.M. VI.

g Coemeteria ad fepelieoda Chriftiaoorum corpora per epifeopo· juxta ecclefia·, ant alio idoneo loco benedicantur, *te* a profani· loci· difcemantnr : Et que olim mari· junfta £teriut , in pullinum ftatum reftltaantur, fi populi opet id patiantur.

Cama VII.

Non patefiant bruti· animantibus, neque exficcandit profanis linteaminibus, aut alii· ejufmodi ufibu·.

ANNO CHKISTI

faaaa VIU.

In lit Aunditus non fiant, acque ulla vena lia exponamur

fuma IX.

Omises Chriftiani , quibus teftamenti condendi facultas libera eft , inter teftandum dc funere inn 8r iepultura loro mentionem laciant , tut (ahem I<L fidei parentum *te* amicorum committant. Quod ft non fecerint > in propria parcrcia , aut in tumulo parentum , pro arbitrio heredum aut executorum inhumentur.

Cana» X.

Si teftator (e alibi quam in parcecia fua fepeliri mandaverit , parochus corpus defunâi c domo educendi jus habeat , *Sc* in ecclelia in qua fcpultuta clcâa eft dimittat, fafvo tamen ipfrus r trochi jure, tum in quarta funeraria, tum in alis que jure , confuetudine , aut difpolitione tcftatoris, illi debentur. Si contra hanc conftitutionem regulares, aut alii ccctefiaftici , fecerint, eave caufa tumultus ctcitarint, poenis ;uris coerceamur.

C«»«» XI.

' Chriftianis in agone conftiâantibns, interrupto pulfu campanac moneantur fideles pro illis orare: cam vero migraverint cx hac vita , moneamur iidem continuo 3c longo ac integro campann pulfu eum obtrite , ut pro ejus anima preces Deo fundant.

Caaao XII.

Ritus 8r ceremonie fepultur· in canto , luminaribus, comitatu, *Sc* aliis ejulmodi fumma cum modeftia ferventur , ut aditantes ex diligenti eorum obfcrvationedifcant orare pro mortuis , *te* mortis meditatione ad mores fandius componendos invitentur.

Caww XIII.

Haretici ne in iis quidem ecclefiis quas fundaverunt fepeliantur, neque ctiam inirgniorum aut imaginum in iis depingendarum jus libi vendicent

C4MU XIV.

In ecclefiis fepeliantur tantum pntlati *tc* mini(Iri ecclefi· , principes , fundatores eccleliarum . patroni *tc* domini Jocorum, *te* qui magifttatu aliquo cum honore fundi fuerint, ac dc republics oene meriti, *te* li qui ab antiquo in .ecclefiis tepultunt jus habent.

Cum* XV.

Non tepeliantur vpiteopi *tc* canonici extra proprias ccclefias, nils elini fcpnituram elegerint.

Cunae XVI.

Convivia poft fuaua defundi non fiant niti fobria menis inter proximos, confolatienis mutuae caufa.* *tt* ibi gratiarum adiooes ac pieces pro defundi requit communi omnium vOtohabeantur. anno CHSBTI ut«.

Camn XVII.

Curent epifeopi dt eorum vicarii, archidiaconi X* vtlitatores ut annivrrfaiia pro monuit in» ftituta celebrentur , *te* que a fidelibus legata funt fideliter perfolvantur : Qui vero ea retinere aut occupare pratfumptennt/anathemate fciiantur.

Canon XVIII.

In quibus ecclefiis plura *Sc* varia anmvctfaiia conditura lunt , ita ut ad ca Celebranda tempus fuSiccie non polfit abfque dimi.wtionc divini quotidiani officii, ftacuit hac iynodiu , ut epilcopi auâoritate ejulmodi annivprlaria ad certum modum reducantur (*Sc* certis diebus celebranda ptalcribantur, commemoratione tamen temper habita eorum, qui legata *Sc* anniverfaria reliquerint.

CtM» XIX.

Non altius erigantur tumuli aut tepufchra defunctorum in ecclefiis, In choro prxfettim , ni forte przlatorum, regum *tc* principum . Ceteris vero id non liceat, fineauâoritate epifeopi, cum caute cognitione.

Caaan X X.

Perfolvantur jura teftamentorutn, *tc* alia qu· lege *Sc* confuetudine epifeopis & prslatis debentur, fub cenfuris ecclcfiafticu.

Canon XXI.

Epifeopi fint esccutores tcftamentorum In iis qua: pertinent ad pias caufas . Si qua vero legata non pcrfoluta aut a laicis retenta repedantur , cogant illos ad ea petfolvcnda *tc* reftituenda , ut in pios ecclefi· ufus convertantur

DE TRADITIONIBUS.

Titnlai elnieim frftinmi.

QUONIAM feriptum eftChriftum multa fi. ena feclfle, qua non habentur In libris evangcliornm, jubentur Cbriftiani fetvare traditiones ecdefia , ne juxta neotericorum confuctudincm ex ipfo tantam contextu (capture omnium teram /aerarum ratio petenda cenitatur

Cana· pnmIM.

Si quis univetfam doftrinam ecclefiafticam , ad expreflum contestatu feripturo , nihilqne , nifi quod In ea coatineatur , pto vero tenendum , * traditiones ecclelia quali Inventa humana rafpuendas efle dixerit , anathema 1st.

4 Cawn II.

Qaifquis negat traditionem efle duplicem , > n<- fcriptam teilicct , * Bon (criptam , anathemate feriatur.

ANNO CMIBTI

" *Ce»*»* III.

Traditione» omine» dicccefanz laudabili *&c* antiqua confuetudine comprobata ferventur.

Ce»»» IV.

Non fumant canonici aut alii ecdefiaftici panem & vinum non confecratum in eccleliis A baiilicu dle cane domini, aut aais diebu», fed id in loco feparato, nempe capitulo , aut veitlauo, fimul facere poflint , fervata modeflia , reverentia , religione , cum hymnis *Bc* pfalmi» confuetii.

D B SACRAMENTIS.

Titelei JriiiHMi aSevei.

QUIA per primum parentem violata eft originalis juftitia, in qua cleatui fuerat, & peccato fuoomnes polleros infecit, dicente feriptura : Semen maledifium erat ab initio : *Bc,* ,, Nemo immunis eft a turde, nec infans unius diei : *8t* poft peccatum oiiginale, in quo omnes nafeimur, manent adhuc ejus quaedam reliquiae (quas theologi fomitem pcccsti vocant) ailuale peccatum generantes in nobis : providus Deus lingulis morbis lingula adhibuit remedia , facramenta fcilicet, quibus peccata remittuntur, hominis vita regitur , fides augetur , A totius eccicliz politia continetur ac confcrvatur : nam ipititualcm homini vitam c nifciunt baptifmus, confnmatio, pernitentia , cuchariftia, extremaunitio : Ordo autem A matrimonium ad ccclctiz multiplicationem &.' continuationem pertinent . Pur baptifmum fpiritualiter renafcunur. Per confirmationem in gratia A Ede roboramur . Eucharistia nutrimur . Pcenitentiz medicamento a peccati morbo Cmamur. Et fi quid nobis m extremis agentibus defuerit , per ectiemam unitionem luppletur . Omnia autem (aeramenta n ibus conflant, ac perficiuntur : rebus, ut mateua t vcibis, ut forma : miniftro , ut conterente facramentum , A communem cecidi- intentionem habente : quorum omnium fi quid defuerit integrum ao ireitcflum facramentum efle non potell . Baptifmus , confirmatio , *Bc* ordo , quia indelebilem chaiaAcicm anime imprimunt, iteiaii non poliunt . Qyz omnia ne in vanum confriantur aut fufcipiantur, hzc przcipit fynodus .

Ce»» u»ii»i.*

Saceidotct dum facramenta admituftrant , ufum & efficiciam illotum populo *Bc* iis przfertins, quibus ea conferunt, exponant : adhibeanturque in eum ulum , manualtbns aoâoritate *Bc* judicio epifeoporum edendis, piz religiofz exhortationes , vernacula lingua conferiptz , quibus in rorum admmiftratione lacetdotes utantur.

D H BAPTISMO.

Tittdat dtiimui »a»»i .

ADVERSUS peccatum originale, in quo omnes *tc* concipimur A nafuimur, unicum eft remedium lavacrum regenerationis, feu baptifmus i cujus vim *Bc* neccilitatem exptimutu

A „ Chriftus dominus ait : Nili quis renatus lue- """TζT—— „ rit ex aqua *tc* Spiritu (inito, nun poteft in- „ troire in regnum Dei. Omni^ps .ergo recens „ natis conferatur , adhibita eccichaftica cere- *J*··* I. » tnontarum obfervationc.

Ca»·» *frim»i*

In baptifmo matcila facramenti, fcilicet aqua naturalis , adhibeatur. Obicivctur etiatn.uius catechilmi, 'exotcilmi, falls, falivz , chrifmatis, *tc* olei fanCti , ecterique ritus ab ecdella traditi : & ii quid horum omifi.im ruerit, fiipplcatul. Hzc de.induftria omittentes aut contemnentes anathemate icuantur

B *Ce»e»* II.

Oui ad baptifmum accedunt non inrromittantui in eccleliam , mli poli cxotcilinum , rujus virtuic primum decet cos dzmonis potcitati eximi·

fa»·» III.

Obiervent baptizante» trinam immerlionem feu ettuflonem , *fc* proferant diflinctc nomma perfonarum Trinitatis , iub io:ma a Chtillo przicripta .

Ca».» 1 V.

q <Nomina tantum Chriftianz profeflioni convenientia in baptilmo imponantur, ne paganifmuin vel Judailmum Chriftianus icdolcat .

Ca»·» V.

Non proci allinetur baptifmus quocumque praatextu, fed quam citiflime fieri potent , baptizentur infantes.

Ca»·» V I.

Paivulum in baptilmo fufeiplant unu» tantum patrinus aut una , qui pro co frdem in fa- Λ„λ ·4·‹·* cie eccleliz profitcan-ur : tencanturque cum admonere, cum ad diferetionis anno» pervenerit, D ut pietatem colat A caritatem fervet . Curent ctiam ut orationem dominicam , lalutat loncns angelicam, *A* lymboluns apoftolicum dilcat *tc* intelligat .

Ca»·» VII.

Baptizandum eccicliz offerat, potius vir quam mulier, ut qui paratior lit ad reddendam fidei luz rationem.

Caaa» VIII.

Neque obfletrice» , neque laici baptifmum preveuiant aut conferre przfumant, nili in (umma ncccflitatc , *tc* evidenti periculo

B Ca»·» 1 x.

Regulares baptizandum in (aero tonte , niti C— caufa ncccflitatis, non iufcipianr .

Ce»»» X·

Nemo baptizandum e facro ionte levet , nili ad annos pubertatis pervenerit , A fidei rudimenti» edoitus A conflimationis (aeramento , quatenus tiers poterit, inligmius.

αvvΓ de confirmationis

Tir»!»i vijr/aii.

J4. ?· T ΓITA homini» militi* cftfupet terram, ut V habet icriptura : ideo quotquot per baptiftnum regenerati funt qd vitam , confirmari. JI funt ad pugnant : quod confccuti funt apo-
J·—· I· floli n» <iir ptntc-ofte„ quibus pilus a domino „ diftuni fuerat , Si nor» abiero , Paracletus „ non verner : Ii autem ab'ero mittam cum ad vos . Nos autem pro igne vihbili, qui die pen* recolles luper apollolos apparuit , oleum fandum , materiam nempe ignis , ex apoftolorum traditione ad confirmandum adhibemus , co-
a,~»< 1*· ,-ue Euntes confirmandorum lignantur, ne pu-
3«C'-' "cit eos crucem Chrifti palam & aperte profi-
Λ1 imf>- teri, 8c in fronte licut in corde guitare . Quare hrc dc confirmatione hujus iynodi auttontate ferventur .
'>"·

Caas» I.

f.l. rT Chrifma , ad facramcritnm Confirmationis ■
'f·»· t -, alfa ncoctlariuin , lingulis annis innovetur , 3c confecretur : vetus igni confutuatur.
'r· I-

Ύ4ΛΠ» 11.

Nemo dicat chrifmatis confcâionem ab allo quam a Chrifto inftitutam elle.

Ciao* III-

Ici adminiftratione hujus facramcnti fervetur forma debita ; Λ· qua uti confuevit ecclefia, videlicet , N, conligo] tc fieno crucis, & confirmo te chrilmate la.lutis , In nomine Patris, *Sc* Filii, 8c Spiritus ianci I.

(CMt I V.

Non offerantur ad facramentum confirmationis , nifi qui feptimum annum attigerint , ut lymbolum fidei profiteri per ic polluit .

Caneo V-

Offerantur confirmandi ab uno patrino jam confirmato.

Canen VI.

Confirmati» fafeia adhibeatur in fronte ?|uam per triduum in recordationem fufcepu aeramenti geltare teneantur: terG» autem a fa cerdote diligenter fronte , fafeia in veftiario cremetur: ejus cinerei in primam diem quadragefimae ferventur.

Cama VII.

Curent epifeopi hoc facrameatum poft jejunium quatuor temporum dc rtoore cclebrituri, ut dominica precedente per fiugularum parsxciarum redotes ac prrdkatores moneatur populus dc ejus ncctifitate, virtute, cique debita reverentia . Comminentur etiam neminem hoc ltceimento non inlignitum, fe ad eucharifiiam & matrimonium admiffuros.

Caueo VIII.

Moneantur omne» confirmandi, ut ante hu-
A ju, facramenti fufccptioncm peccat* confiteanan·"Γ. anno cHKim 1 r»«.

Γ«»μ IX.

Arctiidiaconi, ae epitroporum 8r capitulorum vicarii vifitantes ftriae injungant parociarum reftoribus, &* fcholarum magiftris , ut rnftante jejunio quatuor temporum, populum adhocfacramentum fufeipiendum inftruant.

DE POENITENTIA ET EJUS partibus.

TituJm 'vitrfinnii friem 1.

B /\UAM fit neceflati* pernitentia exprimit U* u. Chiftus dominus , dicens, Nifi pcrnlien- *A*··· -41··
„ tiam egeritis, omnes fimiliter peribitis . ■ ■ —'
„ dei enim officium & opus eft pernitentia ,
„ metum Dei &: emendationem vit» ftabilens τμ >ι.ιι».ι»
„ in confcientia . Siquidem ubi metu» nullus, r««<·
„ ibi emendatio nulla : *Sc* ubi emendatio nula , ibi pernitentia vana . Cum ergo dicar
„ (criptura , Secundum menfuram peccati, erit -iw,
„ *Sc* plagarum modus , de ea hac fanxit fy-
„ nodus.

Cauoa *frimm.*

Quifquis poenitentiam vere , ac proprie fa- I'—«-/· n···
C cramentum elle negarit, anathema ut. AT «■

n.

r— C·*·
Nemo poenitentiam publicam , peccato pu- "*ϗ-1· ·"I
„ blico , quod Chriftunorum oculos maxime of- ' 11
„ fendit , injungendam neget : ale enim apo-
„ ftului, Peccantem coram omnibus argue, ut ceteri timorem habeant. Poterit tamen hoc publicum pernitentia: genus pro qualitate locorum , rerum , perfonarum , *Sc* temporum , in aliud fecrctum converti.

C»iu» III.

Poenitentiam in prsteritis peccatis plangen-
D dis , Sc futuris vitandis conlifterc moneantur fideles: It tribus partibus conflare, contritione, contcffionc , *Sc* fatisfaâionc .

Caisaa I V.

Omnes Chriftiani, cujuicumque fexus peer»ta lua faltem femcl in anno ad diem patch· proprio lacerdoti confiteantur . Qui feme! atque iterum monini neglexerint, communiope ccclefi» priventur.

Cuim» V.

Quamvis presbyteri in fua ordinatione a peccatis abfotvendt potcftarcm accipiant, decernit
E. tamen fynodus *y* ex facro concino Tridentino, nullum rcgularcin polle confeflioaes iacularium, neque facerdotum audire , nec ad id idoneum reputari, nili aut parochiale beneficium habept, aut ab epifeopo per exalmen (fi iiii videbitur nccctanum) pronatus fit.

CUM» VI-

Pro pcenitentia injungenda *tc* aMbiutione a cafibus refervatis, provipeant epifeopi, ut pcemtentiaril in cathedralibas ecclefiis ioiituantur , a quibus fideles abfolutionis munu» omni

tem-

Anno CJtatSTI ij U. tempore confequi valeant i necnon in urbibus diacirfeos , ubi nirmerofior «rit populus, porefftstem letandorum ejufmodi canium viris eruditis committent : prafertiA tempore adventui doAiini , *Bt* quadragefima , ne fideles tanto beneficio propter nimiam loci diftantiam priventur.

Cam· VIL

Si panitentiarii canonici fuerint dum munere fuo funguntur pro prrfcntibua m choto habeantur .

Ca»» VIII.

A gravioribus criminibus , I^eplicopo refervatis, non Jiceat facerdotibus cujufcumque ordinis , gradus , aut congregationis exiftant . abfulvere : Icd ad epifeopo· pernitentes remittant. aut ad eorum panitenttarios, ut pro gravitate criminum aut panitentiam imponant , aut rclaiationcm concedant.

C·»· IX.

Sacerdotes canone· panitentialcs difeant, ut modum *Bc* rationem panitentix iojungcndx melius intclligant.

C···· x.

Qui curam animarum habent . veram conli- ‹/··· *r,j.* tendi.rationem populo fuo esponant . praifcrtim tempore quadragefime *Bc* adventus domi- u·. ‹m. *i-* n> › nec non circa folenaiores teltivitates aonii *Bc* ab initio quadrageiimsr confefliones incipiant audire, ut adveniente fello pafcha omnes fideles eucharifliam fulcipiant.

Ca·*· X I.

ConfelEonis formule c imponantur, in quibus cafus relcrvati debite , *Be* prudenter esprimantur, ut Iciant omnes perle confiteri, A quibus iri calibus panitentiariu.n adire debeant .

Caw» XII.

Panitentiam *Bc.* fatirfaAionem injungant (a- r ceidotes. non prq luo arbitratu , fed pro gra- *■'·/-'♦· vitate peccatorum/: habeant tamen rationem contritionis dum panitentem ab(olvunt.

C···· XIII.

Sacerdos in peccato mortali Conlilitutus non iiu propterva difierat abiblutioncm ejus cujus con- * ''. refnonem audierit: peer itum enim mortale poteitatem ligandi &· lolvcndi non adimit.

C«o· XIV.

Medici moneant tdfirnios fibi commiiiol ut peccata primum confiteamur, procraftinantibus Tuam operam defuturam comminentur , dpncc ·usilio implacato peccatorum abfolutioacm impetraverint .

Ca··· XV'.

Confeflionibus audiendis prarpofiti, dubitantes . de cifuum gravitate aut differentia , confutant epifeopo· , aut eorum panitentiarios , aut viros ca in rv verialos , non espreffir pcr. nitentium nominibus: abiolutionis formam probe teneant . nee in ca articulate *Bc* diftinfte proferenda halitent.

anno CHRISTI 11'·».

Ca·*» XVI.

Penitentibur deliAoram gravitatem ad escitandam in hi* veram contritionem accurate ei· /*j. ' ponant , ut eoa ab corum perpetratione *idol··* cepi deterreant.

Cum* XVII.

Poenitentes opera latilfaâoria , qu· fibi injunguntur , (olicite adimplere ftudeant , *Bc* indulgentias ad pane peccatorum capiatioaan concedi Iolius, pk amplesentur.

Ca«» XVIII.

Non in privatu locis, fed in ecclefi· fedibus ad id deputatis confeffiones audiant ad id pcaspoliti, (uperpcliciis induti.

DE EUCHARISTIA.

Titulet victfimei jitunJei.

NON ita fe hominum oculisfubduxit Chri- D ftus dominus afrendens in caelum, ut amplius nobilcum in terris non lit , led eum a«ul.*ra~- quotidic pelfpicimus in eucharifiia , fub panis *Be* 2X. vini Ipeciebus : Habitat enim oobifcum in habitu peregrini ; *Bc* panem angelorum manducamus in tertis fub (aeramento, cumdcm fine fa- ,, cramentoimanifeflius vifuriinemiis: Ait enim ,, Chriftus , Nifi manducaveritis carnem filii ,, hominis *Bc* biberitis ejus fanguinem , nonha- ,, bebitis vitam in vobis.

Cum· *f'ieiHi.*

Credant igitur omnes fideles verum corpus & D. ÚT· A> verum fanguinem Chrifti in hoc (aeramento e(- ** ,, fe , ea iplius'audori· verbo, qui dicens , Hoc ,, eft corpus meum › Hic calls (anguinis mei » *j r* *Bcc-* ita fedulit omnem figuratum loquendi mo- * dum, ut merito hcreticus cenfeatur qvi veritatem es Ipfis verbis elici non pofic alfcnt.

Cam· I I.

Negantes tranflubftantiari panem & vinum in corpus & fanguinem Chrifti per prolatione·· verborum facramentalinm, a facardote communem ecclefi® intentionem habente , ut hrretici excommunicentur.

. Ca»·· III.

Negantes accidentia panis *Bc* vini in (aeramento cuchartilia fine fubftantia panis *Bc* vini manere, anathemate feriantur, tc hcreticicanP fcantur.

Ce··» I V.

Г Sacrofan&utn Chrifti corpus cum luminaribus Br tintinnabulo deferatur ad iistirmos : Çumauttem in procefhonibus publice geftàbitur , hym- \s, pialmis , *Bc* canticis , ecclcfiaftici procedant, laid luipiciant, Ar reverenter adorent.

Ca«*n V'.

Nemo fine contritione , joafeflione , & (atisfa&ori·· operibus digne prcmunitui, ad euebariftians filmvndam accedat. * *

AMNO CHftISH

MMt ?

A Icjunis funntur euehatiftia . Infirmis tamen ' U*>I PrAI u*ıŋ prticulum moitu imtninet, volentibus cam futr.cre quacumque bora concedatur: cum viaticum inoribunduoencgare plane ht impium ,

Cm,- VII.

Moneantur Illcl tit diebus folennibus, videlicet nativitatis domini , pafehs , pcntccoftes, allumptionis beatae Marti virginis, *Sc* omnium LanCtorum , tfimmunicent . Presbyteri illis diebus nullam celebrent i teneantur autem omnes (htiftiant tub peccato mortali , & excommunicationis lententia , ad diem patebatis corpus Ch.'fti (ufcjpere : quod Il legitimo impedimento detenti communicare non potuerint , proximo quoque dic Id facete teneantur.

C»»,» VIIJ.

Moneantur conjugati non nifi praeparati alijnor dictum contiocntia , ad cu.hailftic iumptioncm accedere: inilar Davidis, qui nonnifi antecedente trium dierum continentia panibus ptopofitiontt ulqs elt,

Cm,· 1 X.

N.mo ad dieo» pafchz eueharistum ab allo ?uam a ploprro parocho leu curato firmereprzumat : qui contra lecent excommunicetur: lacerdos qui contra hoc decretum, adminiftiarit, cujulcuniquc giadus A' ordinis, fuerit., extraordinarie puniatui , alii\ quibu libet diebus icitis communio cx licentia epiicopi , ejus vicarii , aut paiochi alus in locis pro cujulquc voto ab idoneo laccrdate concedatur.

C««M X.

Parochi feu curati omnium communicantium in luis ccdcilis nomina excipiant Scdcfcnbant, ut ovex luas agnofeant, ncc quemquam admitcani ad communionem , nili quem prius Icive- U unt conictiuin fuille peccata , eorum vicariis, aut lacerdotibus deputatis I Qui non communicaveunt . caularn lui detectus reddant curato: contumaces cummunioiK cccicax priventur.

‹ aav» X I.

Obicrvcut parochi cos , qui idoneam ad (efcipicnduin cuchai.fttz fscramtatum rtaioni jam attigvrmt , fi cucliariftiam die lantto patchpizivrAsKtanf , ur fi forte (quod abiit) hcicricam piavitatcm cos leiftail deprehenderint .omni via ad gregem domini icduccre nitantur.

Caaoo XII.

In exhibenda Jaicis facra communione paratum lis vas , quod formam calicis non pre le fetat , cx quo fumatur ablutio poft communionem cuthaliftir.

D B M I 6 S A

T)I»I»»> Ctrl.»!.

INSTITUENS Cfiriftus dominus lacnmentum euchanfti-, ejus celebrationem in- » «luit difcipuhs, dicent: Hoc facite in meam ,, commemorationem, Unde apoftoli poft alcen- λ NNO lioncm Chufti trattimittentes iua *tc* fidelium CHKISTI cum fpfii convenientium vota , leguntur perle- >(*c- veraffc unanimiter in communicatione fiatiio-^"^. **, ,, nis pania , D. Paulo dicente : Calix benedi- ,, etroms cui benedicimus , nonne communica- I. C". ■. ,, tio fangriinis Chrifti eft? Lt panis quem frangimus, nonne paiticipatio coipous domini eft? In milia igitur, que lacrificium propitiatonum cxiftit , & cotnmemoiatioiiem imnienfc bench ccntir fua: teftamcnti Chrifti continet , & celebrationem corporis A (anguinis illius, hcc Invalida ccniuit lynodus.

Cm,» I.

In mifTa offerantur A conicccrcntur pinis A' *In Ac.* vmiitn aqu.r mixtum , nunquam aut folum vinum , aut lola aqua .

»« d*lfi- dt

Cana» / I I. «r ,"·,

In milia licut in itliquo officio regulae pontificalis , miHalis , *Sc* bieviatii, exacte lerven tur

Cm,» III

Mida vivis *Sc* dcfunftis prodeft . quia eque funt membra Chrifti. Qui iccur e icdIJcnt, anathema fit.

Cm,» IV.

Mtftam non celebret nili digne prrparatus facerdos · ab ejus celebratione prohibeantur h‹c- *j› ›·* retici , fchifmatici , confidential , concubina- * "'. lii , apoftat-, cxcommunicati, errones & vrgi qui (iteras commendaticias , & formatas a luo paftore non habuerint , unoque nomine omnes quavis de caufa irregularitatem incurrennt , ·ut notorii peccatores, Il per lcntcntiam declarati lint , vel it· eorum crimina innotcicant, ut nulla tergiverfationc celari poffint . Si tamen contigerit ejufmodi facerdotes miffam celebrare › non Ideo minus cxiftimcnt Chriftiani farramentum confici , quia non virtute lacer dotis, fed ipfa verborum Chrifti vi, accedente ad eam mmiftri intentione , conficitur lacramentum.

Cm,» V.

' 'Illa , neque in prophanis loci· , neque in ra·· „ u. privatis dominus celebretur. * '■

Cmm VI.

Moneantur fideles a fuis parochis *tc* praedicatoribus , ut frequenter interline follcnnibus ctclellae precibus A concionibus m luis cccicihis , laltem diebus doanlaicu *Sc* majoribus *Ic- E itis.*

C»»,» VII

Interdicit hrc fynodus omnibus parochis- A: presbyteris ne res prophanas , literal dr arftus judiciales aut quid limite inter miffitrum folennia , vel alio quovis tempore in ccclefiis legant, led Id praconious A' liaoubus relinquant, qui pro fotibus cccicliarum res indicendas, fi videbitur , publicabunt : Non enim decet facerdotem feculaua negotia traâate.

O

ANNO CHiusri U»«.

Oh» VI1L

Non celebretur mift'a ' panrcialis ïd nutum nobilium xut laicorum , lcd confucta 8c opportuna hora.

Cum IX.

i-r..l r,r.·. f.i r» r- Provideant epifcopi , & ecclefiaram reftores nc fimul 8c tumultuarie plures mifiz private, fed certo ordine fc varia horia celebrentur . Quod fi eodem tempore pluribus loci» milfa celebranda fit, rationem ineant epifcopi, aut lupenorea , ne facerdotes inter fe alius ab allo perturbentur.

Cano» X.

i··4. t..,. Parochi per le , aut per pradicatorcs idoneos aliquam particulam tnyiteriorum mifir & evar,-8e'**· populo Ungulis diebus dominici» fc teftis < '1T<« .. ·. d, lolennious exponant.

C<m/> XI.

Ad elevationem corporis Chrifti accendatur lumen, A cainpana pulletur

Cmm XII-

Dun» mills folennes in ecclefiisdicuntur, aut concio publica habetur , piivats mille differantur.

CiM» XIII-

In celebratione mille , omnes ritus fc ceremonias qu« in miflalibus prselcribuntur, eaaâe fc religiofe obferventur , nec quicquam addatur, aut detrahatur.

Oμλ XI V.

Sacerdotes non cclebicnt operto capite, nifi infirmitas urgeat .

Cuneis X V.

Non memoriter dicatur milia, nec a crcis.

Ca»» XVI.

Lfi paratiores facerdotes ad celebrationem milia accedant , confiteantur peccata fits quoties celebraturi lunt, aut faltem lingulis hebdomadis . Teneantur autem confiteri ^quoties le in peccato mortali conftitutos agnoverint.

Cum» XVII.

Celebraturi fuper altare nihil reponant , nc que pileum, neque vcftimcntum , neque librum , prater tnillalc.

DE ORDINE.

Titeiai '·ntfimtii

CUM legem Chrifti domini dumtaxat adumbrant lex Mofn , *tc* lacrificii maniftros habuerit , Levius , facerdotes , fc pontifices: ■quum eft etiam legis evangelic· filos quofdara efte^tnlaiftro* , qui & altari ferviant fc mimfteria difpenfcnt . Inftituit enim Chriftus dominus duodecim apoftolos cccletue fisa miniftros, difptufatores verbi ful, & iacramcntoluni.qui-

A bu» poftea fecundi ordinis fepriagin-a duo» dikipulos adjunxit : quotum opera totum mundum illuftravit. Quod igitur Aaron fc filii v;ω atque Levit· in tempto fuerunt, hoc epifcopi, presbyteri & diaconi in ecclefia fibi jure vendieant · Dc ordine igitur h*c fanxic fynodus. ' AWM~ CHKisu nt*. '■ M 4'' ·*

Canan *frittOi.*

Celebrentur ordines publice, & in oculisomnium, dic, loca fc temporibus ab ccclcfiaprefinitis. /·,/·.,. a. rr/rrui. ·«■ r·

Cumis 11.

Cujulquq ordinis mrftc'iutn fc ratio expli cetur , ut inde ordinem luum revereri unufquifqtie difeat , cjufque dignitatem omnes luipic.ant.

Canv/s III.

Nemo admittatur ad ecclcfiafticum brmiierum aut ordinem , nili prius diligenter era minatus & probatus cujufcumquc conditionis cxtitctit

Cum- 1 V.

Ætates' fc qualitates ordinandorum ferventur fecundum jus canonicum fc conciliorum decreta.

Canen V.

A jejunis fc confeffis tantum recipiantur.ordines. Tonlura autem clericalis, quovis tempore oppottuno & convenienti, pro more ecclcfix .

Canon V I.

Liceat epifeopis familiares, & domefticos fuos ordinate, fine, literis dmriikiriis: dummodo per triennium apud cos vixerint : five ad titulum patrimonii quod ad vitam cis fubfiendandam nonefte lufticiat , li modo epncopur ita judicaverit cos otdinandos pro ncccflitatc vel commoditate (uarum ecclefiarum : quibus ecclefiis adli feribere eos debebit, ut ibi fuo fungantur mùnere: five ad titulum beneficii quod re ipfa illu conferte teneatur , juxta concilii 1 ridcntim prarlcriptum

\DE CLERICIS.

Titulu ·i·ι»βη»ι I

CLERICOS cx nomine fuum ordinem agnofecre aequum eft , qui pro forte *Sc* hereditate dominum elegerunt , abjedto mundo , fc dcipcâis Satana; pompis : profitentur, „ enim hpc Davidicutn , Dominus pars iere- rf·'". „ ditatis mea. Hos ergo Canones ad eorum vi- J. tam fc mores componendos c lacri» conftitutionibus leicgic fyaodus

Cuaar. *frimui.*

Quicumque facris initiati funt , aut beneficia etiam firtiplicia obtinent , eo veftitu atque habitu corporis utantur , quo fuum ordinem tefftentur

Cuass II.

Clerici omnes tonfuiam gerant : crines cala- I mrftrato» , ac retortus non habeant , vellibus

taJa-

ANNO CHRISTI ·Γ»4

talaribus utantur, it* ut manicas non ib humera dependentes, nee difleâas, fed brschui indutas habeant.

Cumis JH.

Sericeis indumentis ; alterinfve quam nfgti coloris omnes ecdcfiaftjci abRineant , iis excepi' , quibus id ratione dignitatis conceifum eft ,

Ca»M I V.

Indufiis fise cimifits ad collum vel manus critpaUs, aut exquifire elaboratis non utantur, nec calieit, aut thoracibus tumentibus , difleAis, artificiofeque ornatis.

Cau.» V.

Pileum quadratum five birretum Temper gerant in ecclelia , & entra ecdeïam , nifi quoties czli injuria urgebit . Denique tale temperamentum in univerio corpoiiscultu adhibeant, ut Tordes arque ac immoderatam elegantiam vitent .

C.m» VI.

Nunquam perfonati fint : a comedlis , mimis, choreis ac faltationibus agenditatque fpcfiandis abftineant.

Caire» VII. C

Aleam, tefferas, chartas , omnes ludos veti. tos , comeffationes ac inverecunda convivia, mercatus, ac nundinationes , tabernas, ac diverforia , preterquam in itinere, devitent: precipue vero ab omni qusftu , qui ufuratn redoleat , abhorreant.

C»».a VIII.

Nemo clericus aut beneficium obtinens laicis nsiniftret, aut laicorum fit procurator , difpcnfator, promos, cellarius, coquus, auceps, venator, feminarum aflecia: prophanis denique negotiis nemo fe immiiccat, neve alienorum perdiorum coududor, colonus aut redemptor fit. D

Cum» IX.

hi ». Odium , lites, jurgia-, blafphemias , perju-
·*>«·.! , i ria , obiccenitatem verborum , paraliticam af-
*·· "■. '· fentstionem, fcurrilitatem, dicacitatem omnes
' "I fugiant.

Cano» X.

Si quando illis neceflitas litigandi incubuerit , non pertrahat clericus clericum ad judicium fatcularc, fed tantom ad epifcopale : ne corum dedecus laici» tit fcandalo : fed cauf» componantur : qui contra fecerint , legitimis panis r· fubjaccant.

Ca»·· XI. **

Clerici, laicis, decurionibus , municipibus, provinciarum nitoribus , confulibus , ant aliis quibuVcumquc perfonis , nihil perfolvant contributionis nomine, nifi cum epifcopi *Ic* deputoium cleri , qui ei adfunt, confenfu. Sciant enim fe immunes afle nec salli mancipatos , nifi Dei obfequio : Laici , qui id extorferiot, excommunicantur.

DE SACERDOTIBUS.

ANNO CHRISTI I>(«·

Tiftisi v*tr/m»> /r»SIM.

CLERICI qni ab epifeopo in (ervorum Dei numerum adfcrimintur , mundo *te* pompis ejus renuneiant: multo magis deeet facerdotes , qui altiora tradant , facramenta ccclell» miniftrant, mentes a mundo, *tc* lis qua funt mundi omnino abducere. In hunc enim finem Chriftus dominus apoitolos de mundo non efle dixit ; cum tamen cos de mundo elegiflet. idcirco ne ad terrena defideria revertantur qui femel facerdotes faâi funt, hrc decernit fynodus illis fervaoda.

Ce»»· primas.

Nullus facerdos abfque fuflicienti titulo five patrimoniali fire ccclefiaftico , aut quomodocumque legitimo dr idoneo , (fervatis iis qur a concilio Tridentino continentur) ordinetur, ne eum inopia ad malos mores *tc* aâus improbos per carnis infirmitatem traducat.

Cum» 11,

Sacerdos in illa ecdefia permaneat fub cujus titulo promotus *fuit* , nec cauponariam permutationem beneficiorum exerceat. Qui autem titulum beneficii m gratiam promotionis fu» tantum acceperit cum conditione de eo reddendo, tam ipfe quam qui in fraudem ecdefic ei refignarit, a fuo gradu A* ordine dejiciantur ·

C»»·» III.

Nullus peregrinus fine commendatitiis literis fui epifcopi ad divina celebranda *Sc* facramenta adminiftranda admittatur.

Ca»« IV.

Sacerdos faltem intra tres menfes a fua confccratione midas celebret. Quod fi non fecent, in jus vocetur a promotore epifcopi, ut fui defcfluc caufam reddat : fi contumax remanferit , excommunicetur *tc* ab ordine lemoveatur.

DE MATRIMONIO.

Tituler vififimet fannui.

„ A ÏT dominus : Relinquet homo patrem Cn
„ Tuum *Sc* matrem , *tc* adhxrebit uxori ' ' *'
„ fu», *Sc* erunt duo incarne una. Quos Deus
„ conjunxit , hotnb non Teparet. Difiolvi ergo *Mmt* <«.
legitimum matrimonium non poteft.

Caso» I.

Si quis matrimonium facramentum efleevangelic» legis negaverit , anathema fit.- cum di-
„ cat D. Paulus , Sacramentum hoc magnum *ifi».*
„ eft, ego autem dico in Chrifto *tc* ecdefia.

Ca«<» 11.

Cum lege matrimonii duo fint in carne una, σ„·
fi quis plurcs sores fimul introducendas diae- *· i". *'
rit , tanquam eon/ugalis caftitatis cffraâor excommunicetur .

O

enim

*c»«'
o», nu.
M *» *

III.

Prqclamationes tar «Mit ante celebrationem matrimonii tribu* diebus dominicis aut fcftivis inter miflarum folennia : clandeftin* prohibentur fub pania a jute Ac facris concilii* conftitutis i infumque coodlii Tridentiai doctrinal de ctandnnlnis matrimonil* In fingulis parochiis per totam provinciam quam primam , juxta cjirfdem cooctlii praceptym, publicetur.

Ccsm» IV.

Canas V.

Viat benediftio nuptialis a proprio parocho, aut alio facerdote de ipliu» parochi aut ordinarii licentia , In facie ecdefia in mill* , ab aurora uique ad meridiem : duobus faltem aut tribus tenibus idonei, praientibus , non poli prandium, neque noftu, neque in privatis domibus .

Caasn V I.

Per proprium parochum , aut ejus vicarium, fcu quovis modo deputatum benedicantur qui matrimonium contrahunt . Laici vero aut facerdote* extranei, qui matrimonia celebrare aS tentarint, excommunicentur.

Cana. VII.

Pramonoantur qui nuptias ineunt ut faltem triduo ante matrimonium confiteantur peccata fua , Bc cuchariftiam recipiant.

C«.a VIII.

Alta voce pronuntientur verba folennia quibus matrimonia concipi foleot , ad vitanda repudia : ne matrimonio corriummato dicant conjuges fe aut ex conditione tantum nupfiflc, aut non intellcxiflc .

Causa IX.

Doceantur qui matrimonio conjunguntor , thorum immaculatum in matrimonio cnftodire, tc vas luurn poffidere in fanâificatione, & non in paflione defideril , tc de ceteris officii* qua ad matrimonii fidem cuftodiendtm pertinent.

Canas X.

Adulteri tc concubioarii cujufcumque flatus, dignitati* aut conditionis anathemate feriantur donec rclipuerint.

Csss* XI.

Omnes cujufcumque oedini* , gradus, dignitatl* tc conditionis, qui nupturi* vim infuerint, aut matrimoniorum libertatem impedierint , fe auâoritatc ecclcfi* excommunicato* efle noverint.

Cum XII.

Advenas ignoti ad matrimonium non admittantur , nifi prius de eorum ftatu dc qualitate codlct, Bc dc epifeopi licentia.

Cm* XIII.

ANNO CHaitn

Non admittatur matrimonium inter eos qui cognationem (piritnalem iniverint , feu per baptUmum, fcu per confirmatioocm. f*. v «. ***I

Csnsn XIV.

Non contrahantur matrimonia temporibus ab ecdelia prohibitis , videlicet ab adventu domini ufque ad diem epiphania , dc a feria quarta cinerum uique ad odiaram pafehatis induüvet qui (ecus fecerit, facerdoa ab ordine removeatur , laici excommunicantur.

DE EXTREMA UNCTIONE.

Tittlai viitfimai »Qtvai.

/Q UIA adverfarius noder tanquam leo ruV-f giens circuit , quaerens quem devoret ; k ' prafertim morientibus inflat , Sc infidiaa tendit , ac nititur recordatione peccatorum e fiducia tuifericordia divina eo* dejicere · conveniente me ecdefia ex Chrifti domini inftituto , dc beati Jacobi apoftoli mandato migraturis ex hac uto. *· vita extrema unâionis remedio providit.

Csava *frimai.*

Adminiftretur tempeftive a facerdote extrema unitio olei fanAi, ita ut-Chnftianus mente adhuc integra (aeramenti efficaciam agnofeere poflit.

Canon II.

Doceantur infirmi eam perceptpri , quis fit ejus fruâu* , Sc non efle cspeftaadum ad eam Cufcipiendam finem vite.

DE SEMINARIIS MAJORIBUS

Bc minoribus, Icholis, tc univerfitatibas.

Titalai ni.fvjïinai avear.

D/QUANDOQUIDEM haâenu* hélio- xi rum injuria , tota hac provincia ita affiâa eft , ut vix officio divino tc viâui clericorum fufficere poffint ecclefiaftic* facultates, dirutis bafilicis, & maxima patrimoniorum parte ab hareticis occupata : ob eas caufa*, aliafque multas quas hlc enumerare longum effet, haétenu» non potuerant Inftitui Icminaria . Quamquam non défunt quibuldam in urbibus collegia ab ecclefiis inftituta, dr proprio patrimonio dotata , que inftar feminarioram funt . Verum hcc fynodus tam pium apus pro viribus cupiens promovere , Bc conciliorum decreta fervare , ftatuit ut epifeopi dc alii ccclifiailici, omnes modos dr rationes aperiant, qutbus commode * abfque precipuo divini omeii difpendio ac diminutione ubique feminaria inftituantur , 'de qu* ad feminariorum ereâionem opportuna unufquifqve eorum indicaverit, ea ad proximum provinciale concilium deferat . Ii tamen , quibus interea feminariis inftituendis facultates fuppetent , operi manum admovere poterunt.

Cana* *fnan,*

Juvenes ad majora feminaria in liberalibus difciplinis ioftitueodi non admittantur, nifi prius

NO CHU isti -* per doâôres ** magiftros probata eoram fidi , A non vi, aut cvjufquam auftoriutc cosspellantur. anno CHRISTI

Ceam II.

Hoe autemutfiat, iplorum fcmsnaliotumdoAorcs de magiftros, eum ad eorum adminlbationem admittentur, fidei fua rationem reddere voit hae lynodus : eamdem fidem eos vult iterum profiteri coram reformatoribus , quoties ab eu exegerint.

Cs»·· IП.

In omnibus academiis in quibus utriuique juris (ludia inditura funt, *jus* canonicum publice prziegatur.

G«» IV.

RtAores paroeciarum teneram juventutem & rudem populum doceant fidei rudimenta ▮ rationem catholice vivendi, orandi, *de* peccata confitendi, idque diebus dominici:, &: horaoppoituna.

CMM V.

Pueros eligant, quos doceant, facrifi c io miffs alufque divini· officiis infervire

Cmm VI.

Puellarum inftitutioni prcficiantur probatae vidue , aut matrons quz eas religiole vivendi formam, *tc* legendi rationem fhrdiofc doceant.

DEJURISDICTION E.

Titului tri;e/innn

CHRISTUS dominus afeendens in coelum ·· poftohs , atque eorum fucceflbribus dedit ligandi ac folvendi poteftatcm · /«Tη? flupl|C· clave utitur, identic & jurildiâionis , circa quam hzc fynodus, ftatuit ut ea omnia ferventur, qua comprehenfa funt ftilo cx ipfius fytiodi decreto nuper repurgato, ad rjuem ltylum eos remittit fynodus , qui materiam jurilldiAionis accurate traâatam percipere volent : decernens ut quacumque in memorato ftilo defciipta fdnt ab omnibus per univeifam provinciam perpetuo ferventur.

DE EXCOMMUNICATIONE.

Titahu frimte.

GRAVE telum ecclefi· inhoftei Chriftianz religionis, publico· & pervicace· peccatores , injecerunt apoftoli : quo ab ecclefia tamquam membra putrida refeai funt qui ea indignos fe prrbebant t Cum ergo ejus ulus adeo iertùs fit , ut non fine magno animi mcerote , quin potius coaâus D. Paulus apoftoius eo re- I" i- r. medio ufus fit.

Qh» I.

Excommunicationis pcena magno cum judicio C».< r·.». tc non "'fi gravioribus in caufis utantur epifeo- >>..»».) pi, ncc levi de caufacenfuram eccicliafticam ad- * -·/·». hibeant , *tc* ipfi de caufis judicent , *tc* ad id ptaftaodum fola confeientia , «t rei gravitate ,

Cmm II.

Excommunicationem femper przcedat trina monitio, ne temere decernatur : cum omnium poenarum, quas peccatoribus ecclelia infligit , fit maxima I

Caw. III.

Cum excommunicato qui obftinatus in ex- h communicatione pcrmanlcrit , nrmo verfetur , TT aut cibum fumat,.aut contrahat, ut faltemhac vV «v -rffocictatis human* privatione ad rclipifcentiam s""«' cogatur.

Ciwa IV.

Qui notorio excommunicat· migrant ex hac vita, priventur fepultura Chiiftiana, ficut hzrenci *tc* fchifmatici

DE ARCHIEP1SCOPIS ET EPISCOPIS

Titalui trijtfimu I

ARCHIEPISCOPOS *tc* epiicopos , apoflorum fuccciiores cfle legitimos non ambigit, qui Spiritu fanâo duce eccleliz Chiifti feriem ab ejus afcenfione contimum agnolcit hi funt enim quibus ducibus Spiiitus (andus -,I· regit ecclefiam Dei , quam aequilivit (anguine fuo : HI funt qui pro patribus apoftolis nati funt fiiii ad ccclefiata in Chufti dodinna re-'A'· m. gendam ac fovendam . Qbibus cum pizfertiiu incumbat cura gregis Chrifti , tt fint veluti in fpccula conftituti , ut omne malum a grege avertant, de iiiis hzc praecipit fynodus.

Cana» I.

Vacante fede epifcopali fiant preces publier, Hinc ecclefia Ut Deus in cujus manu (unt corda hominum , ftx bonum 4: idoneum paftorem populo fuo induigeat , dr fupplicationes publiez a capitulis indicantur: in quibus de neceflirate boni paftoris concio habeatur ad populum.

Caaa» II.

Epifeopi admifii ·] fanftiffimo domino noftro papa, intra tres menfes conlecrentur. »... J.

Cmm III.

Epifeopi confecrati, quam primum poterunt, ecclefiam fuam adeant.

DE VISITATIONE , PROCURATIONE .

tc perfonis quibn· tradita eft poteftas vilitandi.

Titticn tritcficMH ttrtim.

NOn fine caufa apoftolus ait ad paftores, » Attendite vobis *tc* univerfo gregi, in ~»c. ▮▮. „ quo vos Spiritus fanâus pofuit epifeopos rege- „ re ecclefiam Dei quam acquifivit (anguine fuo. Ut enim vitis diligenter exculta uberiorem fert fluâum , fic ecclelia quam viti confert dominus, diligenti paliorum cura repurgatur.

Cmm

CHtirn *Caccta fripai.*

6^1**rw. Eptfcopt quotannis viβ«η(fmgulas ccclefias
M.·◆** fibi tabditas, *Sc* alia· etiam exemptai,· qua-
o^rwma. n>(B "Statio cx facultate a facris canonibustri-
buta ipfis incumbit. Quod fi unius anni fpatio
perficere non poterant , continuetur vifitatio m
lequcntes anno··

CtfMO II.

Verbum Dei praedicent populo . aut prsdicari curent, dum vifitant, ad animos hominum erroribus expurgandos.

Cam. III.

Inquirant vifitantes in vitam *St* motes, pre* fertior ecclefiafticorum, ut eos corrigant.

Cama IV

Epifcopi dum vifitant hofpitalia / collegia & Ccholas, imprimis opera pictatucuient, exeeutionem tellamentorum , ac omnia qua ad Dei cultum , animarum falutem , *St* pauperum fuftentationem pertinent.

Cam. V.

Arehidiaeoni *St* alii inferiores , qui jut vifitandi habent, ada vifitationis fue per Icribam idoneum excipiant, caque intramcnlem adepifeopum perferant.

Cam. V I.

Solvantur antiqua aut contacta jura , cum vjfitationum tum procurationum , epifeopis, decanis, capitulis, archidiaconis , archipresbyteris *St* aliis quibus debentur : Et ad illorum prcftationem omnes centaris ecclefiaftkis compellantur.

Cmh VII.

Jura fynodalia, cathedratica , epifcopalia, &- jj
quevis alia antiqua , aut contacta ecclefiafticis cujufcumque dignitatis, ordinis, gradus & conditionis exiftant , integre pcrtalvantur fub poena excommunicationis : quam fi neglexerint, extraordinarie puniantur .

DE CANONICIS ET CAPITULIS

Titulat triffiiHai fatrta. .

CANONICOS . qui ad hoc infticuti tant. ut exemplo Levitatum in ecclefiis certis *Sc* frequentibus horis Deum olent , *Se* ei laudes canant , 8r facra myfteria peragant , pula mente *Sc* corpore Deum colere oportet : ut duin pro omni populo Deum precantur , ei imprimis accepti lint , & lucejt lux eorum coram hominibus. E

Canta *frimai.*

Monentur epifcopi *8t* capitula ecclefiarum, iTo'i Σ"» *lue iu* e'e^'on'$ » collationis, aut provifionis **j«·-habent** , ut neminem ad canonicatus (eu plat-bendas admittant, nifi quem natalibus, nate , motibus , *Sc* doctrina competenti przditum agnovetint.

Compellantur canonici ab epifcopis, aut ca- * **
pitulis , intra annum, a die receptionis , ubi aetatem idoneam attigerint , facrum tabdiaconatua ordinem lufeipere, reliquofqise intra tempora facris canonibus conftituta adipifei . Si tamen io quibufdam ecclefiis nonnulla prehende fubdiacunis deftinatm fint , confoçtudo (cevetur .

Cam· III.

Sciant omnes qui bona ecclefia poffident, *St* iis utuntur , li officium taum non impleverint, aut ab ecclefiaftico ordine defecerint, fe ad eorum reftitutionem tene<i : quod cuique in fua receptione fignificctur , idque in eorum inftitorione jute jurando praftito promittant.

Oro. IV.

Si non lit tafficiensredditus canonicis, proVidear epifeopus, five per fuppreffionem praben-ai.a^w. dirum , ubi magus erit earum numerus , firt per unionem fitnpTicium beneficiorum non regularium , ut iis proventus competenter augeatur.

Cama V.

Cum ad confervandam *Sc* augendam cedefiaC fticam difciplinam inftitutn fint ecclefiarum pia. *tu. M.14.*
iertim cathcdralium dignitates , ad eas nemi- ·'■ ·■ *
nem admittant deinceps epifcopi *St* capitula , nifi morum *Se* doctrina fufficicntia commendabilem , *k* gradu theologia aut juris canonici infignitum ·

Csm« V I.

Dignitates *8c* officia , qua fcholafteria , vel cancellarie dicuntur, "deinceps iis tantum conferantur, qui vna *Sc* doctrina fincera tcftimonio probati fint , & dodores aut ficentiati in fiera theologia , aut falcem in jure canonico: qui etiam fidei ius ptulcfiiunem coram epifcopo *Sc* capitulo emittant.

Cam. VII.

In finguli' ecclefiis cathedralibus, & collegiatis , in quibus canonicus theologus inftitutus fuerit , teneatur bis , aut femcl ad minus in hebdomada prxiegere , *Sc* diebus dominicis ac feftis folennibus concionem publicam habere . Concionanti autem IIII & pr»legenti teneantur adeffe omnes dignitates , canonici *Sc* alii ecd<-fias cathedralis *Sc* totius civitatis ecclefiaftici, fub poenis indicendis : graviore autem perna plectentut qui femcl atque iterum moniti abfuerint . -/

Cam. VIII.

Canonicis non liceat in domibus tais extraneos *St* laicos etiam cognatos , prxfertim mulieres recipere , aut iis domos quas in clauftris fuarum ecclefiarum habent'Jocare, neque ctiaen extra clauftra , *prxfcrtim in* domibus laicorum habitare.

Ctatit I X.

Canonici, convenientes ad capitula, primum tradent de celebratione officii divini , *St* quofcumquc defedus delinquentium corrigant, tum de temporalibus negotiu ftatuant··

ANNO CHRISTI

Non conveniant la capituli diebus'feftis, nec ·IIIs, tempbre majoris mill· . Qui illl* diebus *tc* horis capitula indixerit , illius diei diftributionibtu carcat : qui vero ex ejus mandito convenerint, pari poena puniantur: *Sc* quk ab till» definita fuerint , irrita *St* nulla cenitantur.

ûs» XI.

Capitula feu loca illa in qu» conveniunt *canonici*,· ab ecclcila fint fegregata , ne divinum officium perturbetur.

Cou XII.

Legantur fingulis annis in capitulis generalibus capitulorum ftatuta, quod fi m quibuldam eccleflis bellorum injuria , aut cafu aliquo' fortuito perierint , audontate epicopi aut fupenoris nova condantur.

DE RECTORIBUS ECCLESIARUM parochialium I

Titeiai rrntfiteui quittai.

uum. ip ÇCR1PTUM eft, Cacus fi creo ducatum O p «ftet , ambo in foveam cadunt I ideo q abfurdum eft escis cacor duces praficere : quapropter lis animarum Chriftianarum cura committenda non eft , qui mente c«ci, lui* iffeflibui praecipitet per fcelera volutantur . Sed II funt deligendi qui fibi lpfis imperare norint, quique doârina *Sc* moribus, ceteris prviuccant.

Ctat» frhaat.

Curati non inftituantur nifi idonei , *Sc* ab epifeopo probati , *Sc* viginti quinque annos TV'a.* nI,' * * iux,a formam a concilio Tridcntino pr*(criptam.

i».

Ccmh II.

Reâores eeeleflarum parochialium manuale femper prr manibus habeant, quo poffint de his qu* funt fui minifterii rationem reddere.

· Canae ΠI..

C'n'vnt ut pernitentia 8r aliis (aeramentis adminiftrandis idonei facerdo'es fubftituantur : confeflionibus vero audiendis prrficiantur doAlores ad eum numerum, quo populo fatis fit: k ad id cos cogant epiicopi, cum opus erit.

Caaaa 1V.

Curati poffeffione adepta , ordines facros fecundam tempora a canonibus conflituca fufeipere non differant, ut minifterium fibicreditum Ìuam citiffime per (elpfos adimplere poffint , ub pania a jure conftitutis.

Caw· V.

*MΛ£>·. Refideaot , ut miflas parochiales per fcipfoa *.·**. * celebrent, k fuo muneri fatisfaciant.

ran·· VL I_w vs. ANNO CHRUTI

lis qui flions munus perficere *St* exaqui per rsJ?^,, *fe* non poliunt, fubftituat epifeopus idoneos ‹· ■ vicarios.

Cm» VII.

Partzcias. in quibus eft numeroflor populus, dividant epiicopi, fi id neceflitas poftulct , **-*· *h St* commode fieri poffit , ut facilius omnes fideles fpiritualem alimoniam in diverfis locis reciplant.

Csm» VIII.

B

Monafteriis prvfcfti , qui jus pr*lentandi habent , occurrente paroeciarum flbi fubditarum vacatione, curatoi idoneos nominent epiicopo , qui in illis divina officia celebrare , verbum Dei predicate , (aeramenta digne adminiftrate poffint , ncc monachi ad munus paroecia admittantur.

Ctat» 1 X.

Abbates, priores , capitula , *Sc* alii ad quos parrrciales ecclefi* primo vel primitivo jure pertinent , officium debitum Se conluetum , *Sc* celebrationem miflarum, *Sc* horarum per fe aut per idoneas perfonas fuis fumptibus in iis excqui cogantui.

Caaen X.

Monachi beneficiis curatis non prvficiantur, (ed lecularia fcularibus, Sc regularia icgulau t. bus tantum conferantur.

X I.

Inquirant epifeopi , archidiaconi , aut alii Λ I eorum nomine vUitantes in cos , qui decimas quas debrnt , aut in rem luam vertunt , sut ■·■·· · quoquo modo non lolvunt, aut lolverc volentes Impediunt : HI autem cujulsumque lint D gradus , aut conditionis , auâoritate epifeopi T·*'· ‹ excommunicentur. Contumaces, judici («cular i denuntientur.

Cama X 11.

I Ubi parochialium eeeleflarum Jruâus adeo funt tenues, &' exigul , ut ad alimoniam curatorum fufficere non poftint , curabunt epiicopi alia quscumque beneficia , modo non lint regularia , hujvfmodi ecclefiis auneiti *Sc* uniri. Quod fi ea ratione illis confuli non poffit , lidem epifeopi efficient ut per primitiarum , aut congrus portionis affignationem , ex omnibus decimis ecclefiafticis qu· in illis paroeclis col- £ .iguntur , aut per parochianonim fymbola *Sc* collectas , aut qua commodiore eis ratione videbitur, luearumdem eeelefiarum redditus augeantur , ut reâorum neceffitatibus (afficiant , 8r inter vifitandum quam fummaric fieri poterit opportunis remedils illis confnlatur. /

Ceam XIII.

Parochi feu curati in aliis ecclefils , vicariorum munus non exerceant , fed in propriis ec-tcliis fuo munere fungantur , & avaritie, aut turpi qusftui non ftudeant. *

Anno CMurn *9*4*

<*«« XIV.

Fabriciani aat quaftorea coiicâarum , qu* pro dcfunâi· Acri tolcnt , curato rationem reddant , *it* pecunia» iode proveniente» finguli· diuboa eidem k alii· preabyteri», pro ea parte, qua fingolot contingit, bona fide perfolvere compellantur.

Ca··» XV.

Preibyteri *tc* alii clerici qui in parcecli» funt, aut in lie domicilium habent , publico ecclefi* parochial»· officio cam habiru decenti , plieo quadrato, *Ic* lapcrpcllicli» interfint, ac cum reftore mifla· matutina» & alia» hora» celebrent: alioqui ecclelia commodi» *6c* proarentibu» eo ipfo fint privati, quod fi contumace· cxtiteiint, excommunicentur.

XVI.

Si qui parochi domo· non habebunt , carent epifeopi ut parochianorum expenfit exftruantur.

DE BENEFICII IS.

Titulxi triitjiaw /exitu.

T^UERUNT ab initio naicenti» ecclefi* inter Chriftiano» omnia communia , &· proicicbant Chriftiani pretia rerum iuarum ad pede» apoftolorum: qui moi ad Urbani primi tempora per. feveravit . Sed cum animadverterent prodente· pontifice» pecuniarum ufum fragilem efle , ne miniftil» ecclcfiarum *tc* paupetibu· viâu· deficerer , lanâo concilio receptum eft, ut patrimo-
› r. nia ecciefii· aflignarentur , ne , dum egcftate
c'< I·. compulfi miniftn ecclella viâum qusritarent ,
r'"· ab ecdefia minifterio diftrahcrentur : Quia fui-
„ ptum eft , Non efle alligandum o» bovi tri-
„ tutanti : Et ait apoftolu», Dignum efle ope-
„ rarium mercede fua.

D^.it — Caaa» *frixtat.*
f»W Ow.
r"<·i>i·ii. Cum beneficium ccclcfiafticum non otiofi», fed officium fuum cxequentibu», fit conftitutum & propter officiam detur beneficium , denuntiat hac fynqdu· omnibus cujufcumque gtadu» *Bç* conditioniX, qui beneficia ecelcliaftira foliu» temporali» proventui gratia (ufeipiunt, eo· non facere fruitui fuo», fed ad reftitutionem teneri.

Ca»·· 11.

f'Σ Omne» beneficia pofEdente» ad faam provinΣl*m rite fuftmendam volem excitare hac fynodu», ftatuit, ne qui» deincep» plera beneficia parocbialla retineat · IIII vero qui in ptafenti plure» parochialet obtinent, quibufcumque difpenfationibut , aut unionibu· ad vitam , non abftantibu» · una tantum parochiali retenta, •lla» infra fpalium fex menfium omnino dimittant .' alioquin intelligent tam parochialet , quam omnia qu* obtinent beneficia , ipfo jure vacare, cx decreto facti concilii Tridentini.

Ca··· IIL

Λ1,·. Qo* pretextu perpetue unioni· per fubre-
<«· «. ptionem aut obreptionem obtenta fuerint, ea,

re comperta, ex auâoritate concilii Tridentini, a locorum ordinarii* in vetarem flatum reflituantnr. λυνο CHAim ■»*«·

C*a» IV.

Beneficia curata in fimplicia non convertin' tor.

CaMM V.

Ne négligente» h*c t»m fanâa décréta fM-,i**^** ventur , locoium ordinarii vifitantc» , iajufto» poficfibrc» fubmoveant.

Ca»*· VI.

Cum damnet feripturn eo« , qui hereditate *W.* I> floffidere attentant fanâuatium Dei, vetat hcc ynodui ne qui· deinccp» confanguineo beneficium cedat foliu» confanguimtati» ratione : neve hujufmodi ccffione» admittantur contra conftitutionem Pii V. de non admittendi» tefignationibu».

Ceux VIL

In beneficiorum proviflonibui feu collationibut nemo fibi jui patronatui fraudulenter vendicet, fed omne· qui eo ture utentur , epifeopi> de eo fidem facient, fecundum formam que a concilio Tridentino prxfcribitur.

DE MONASTERIIS . ET DOMIBUS religion·.

Tètahu trigtfiiHUt fefttttHU.

REligiofa vite duplex genu» Chriftuidominu> docuit, unum aaachorelic*, dam *(a* iitariu» in deferto oravit , jejunavit , *le* tentatu» eft in' quo prneurfore» habuit loannem Baptiftam 8r Heliam : Alterum cxaàobitiœ, dont "*** nec ipfe divitiis faculi abundare volait , nec ·poftolq», niG qui bi» renoncèrent , admifi: : & communi viâu cum IIII» uiua eft : docen»
D eo», patri *Sc* matri reounciandum , fc omnibui qua in poteftate eorum erant , ad leâandam pietatem *tc* rdigfoqem : quod perfediool». Chri·> ftianc eft, hanc (anâitatem fibi imitandam propolucrunt anachoreta , *Sc* religiofi coenobita i quorum fanâi· inftitutii, doânni» , exempli·, miraculi», ecdefia claruit. Ideo voti» eorum faveo· fynodui hac in eorum commendationem flatuit.

Cmm *frixutc,*

Monaftcri», foci retigiofa aut facra, fn «df> ficia focularia non convertantur I fi qu* defer- C— c»^w mata fuerint *Sc* in alio» ufu» converfa, autaliaa " dirnta , eorum impenlia, qui ea pofiederunt, aut poflident, *Sc* ruini· caufam dederunt, aut heredum, lo priftinum ftatum reftituantor , *Se* ad id cogantur omuibu» rationibu» I jure introduâi» : *Bc* ut larta tcâa in pofterum habeantur, allignetur certa *fumma ex* reditu annuo, qua in eam rem fufficerc poflit.

Cxm» Π.

Abbate», priore»conventual»», decdnik prrpofiti monafterioram , intra annum ad facrum prcibyteratm ordinem promoveantur,

ANNO cuaim

Votorn religionis nemo cujufcomquc iexus emittat ante decimum (citum annum stati·, *te* nifi prim expleto anno probationi· a fufcepto religionis habitu.

<4».« IV.

Patentes non cogant liberos ad (ufciplendum religionis habitum, aut ad ejus vocum emittendum : fed ii tantum ad illud admittantur, qui libere *tc* fine ullo metu, ave vI, profitebuntur t coaAi caufa cognita auAstitatc cpilcopotnm eximantur.

Liter* monadica profeffionis, in libro episcopali infinuationum dcicribantur, ne temere qualitas & ordo monachorum & familiarum perturbeturl

VI.

nu. *hf.* »». Q.°* **}ûP<*η** votum, cmiicrint, nihil proprium pol&deant, & omnia vota fua fideliter cuftodiant, vivant communi victu, communibus impeofis, communi mcafa : eodem dormitorio utantur. Fiatque in eorum menfa facra lcriptur* lcâto, oequç difeedant a monafteriis, tine ptioris licentia *te* habitu monachal!,

Croa» VII.

PrapoGti monaftetiorum neminem, fpe lucri, aut hereditaria *iuccettionii* admittant, nec eorum bojM ullo modo affcâant.

) tu.» VIII.

M-<»κ Monaftetia omnia ad fcita fu* diceetfeos celebranda adigantur.

Cairo IX.

Nemo ejiciatur de monafterio, quantumcumqoc crrmeA «dmiierit, led pro déliât ratione puniatur v corrigatur, ut inmehupemendetur, & in apoilaliam non incidat I

Cairo X.

Providebunt epiicopi A alii, ad quos pertinet, intra annum, ut rcftnuatur in omnibus monafteriis antiquus religi riorum numerus, aua (altem ls quem temporia *te* facultatutn ratio ferre porcritI Et ia eum ufum aftigneturmonachis ungulorum mooaftcriornm certa penfio, unde commode vivere, *te* veftiri polfinc, nifi eis aliunde aut menfa feparau, aut conventione (nficienter provifum flt : mittantur etiam priores cum (ocio ad prioratu, in quibus olim rcligiofi effe coniucvenuu.

Csaro XI.

Non liceat refigiofia, aut motuchis novitios in lua tnonafteria introducere, aat de officiis providere, fed id totum abbati aut ejus vicario relinquatur. Qui (ecus fecerint, nulla eorum receptionis ratio habeatur.

Cairo XII.

AMNO CHMtSTI ·I«4·

Monachoturn profcflto in conventu *it* conffu aliorum monachoium a priora clauftrali, cum illi sb abbate, ant ejus vicanonundatum 'fuerit, recipiatur·. niG forte ipfc epilcopua hoc munus implere voluerit.

Com XIII.

Si qui abbates, aut priores, lucri captandi, net ret lua agenda cauia, novitio· introduce·e detteAent, auAoritatc epifeopi ad id compellantur· *tr* ft opus erit, brachii facularia auxilium imploretur.

Camo XIV.

Recludantur omnes monachi qui ad elauturam perpetuam cx voto adiguntur.

Crow XV.

In monafteriis quibufcnmque divina officia celebrentur horis a regula pixftitutis.

Cairo XVI.

Monachis, non liceat ab ordine in ordinem migrare, etiam ftriAioretn, nifi juriscommuuis dilpofitione ferrata.

furo XVII.

Monachi cujufcumque ordinis ctiam mendicandum qui profeŒoqis votum cmilerunt, *te* tamen adhuc extra monafteria fua degunt, ad illa ftatim redire cogantur : Si neglexerint, poft monitionem' epifeopi, aut fuperiocis, excommunicentur, *te,* fi opus fuerit, extraordinarie puniantur·

Croro XVIII.

Nemo regularis ad pnrdicatioriis *tc* leAionis munus publice aut privatim obeundum admittatur, nifi qui ab epifeopo de vita, moribus, *te* (cientia examinatus *te* approbatus fuerit.

Croro XIX.

Religioforum deficientium a fiatis horis chori, aut aliter delinquentium, portio non abbati, nec conventui accrefeat, fed *ecclefi** cultui, aut pauperibus applicetur.

Crota XX.

Provideant epifeopl., coafti'utiones de claofura monialium faAas, arAifltmc obfcrvari *te* reftitui.

Cauro XXI.

Nulli fanâimoniali liceat poft voram, nonafterium egredi › ctiam ad breve tempus, quocumque prertestu, nifi ex neceffaria caufa ab epifeopo probanda, *te* exprefia in conAinitioaae felicis memofia Pii V.

Croro XXII.

Monaileria (anâtmoniajium nemini c*fef-

C1MN-

ANNO CHKISTi >>•4- ,

cumque generi. , gradua , conditionis , digm-' tatis, fexu. vel «tatis ingredi liceat , oils de licentia epifcopi aut generali» ordinis provincia-li», aut vilitatoris, ad id fpecialiter deputati, idque dumtaxat in aâu vifttandi, que licentia non nili leripro conc.Jjinr.

C»»«» XXLII.

Si quando necefic fit vefturr , ruinarum reparandarum giatix , aut viiitati mis infirmarum , frculare» monallerium ing.edi , pi.pofita fc duabus aut tribus foronbus prarlevibus id Hat .

fa.a» XXIV.

Cum momalibus nemo colloquatur , nifi per clathros , rotam live turnum › idque prriente monafterii prsfe&a , aut duabus fotoribus : & fi qus liters ad.eas perferantur , vel ab ipfis foras mittantur , a prspqfita perlegantur , ne snde peciandi aniam airipiant.

C«»o» XXV.

Sanctimoniales qus funt in monafterils extra urbium mceiila conftitutis , periculis ac incurlionibus pravoium li inunum expofits , fi ita epiicopoaut fupcrionbus videbitur, intra urbem reducantur .

Cm·* XXVI.

Moniales profefis qus extra monaftetia tu hominum contortio degunt, etiam fi penes parentes tine , ftatim ad illa ledcant. Qus non ob'emperavennt , fiant le in apoftaliam incidifle , X- excommunicationis vinculo innodatas elle .

Tanin XXVII.

Epifcopi viGtantes moniales hofpitalium, de quibu' frequenter querimonia oHUiitur, ad fua in illis otticia adimplenda compellat.

Canta XXVIII.

ConfclTotes monialium , antequam id fuum munus admittantur, ab epilcopis examinentur : A: prxtter coutelières ordinarios , al› lildem alii confefibres extraordinarii leligantur , qui linguis annis bis aut ter «arum confeiiioues audiant .

Caatn XXIX.

Abbatide fc ^riorifis non eligantur nifi artatis idonee , neque earum cicluoni leic laid immilceant .

Ca»o XXX.

Moniales faltem femel in menfe peccata fua conticeantur, de euebatiftiam fumant.

Ca..» XXXI.

Provideatur per fuperiores , ut montalibus verbum Dei in earum monafterils frequenter pisdicctur .

C.».» XXXII.

Quotiefcuniquc fratrum teligioforum opem requiritur lo momalibus , qus adverfa valeur dine detinebuntur , confolandis , 8e facramentu adminiftrandis, duc aut tres lurores temper ptsientes adiint . *ahho* C1UI.STI I,*v-

DE REBUS AD ECCLESIAM pertinentibus .

Titalai triitfieHH activai.

Caaon *frimai.*

ANANIAM fc Sapphuam divinam feofilfe ultionem icriptura tollatur, quia cum tutam luam lubftantiam o<< lilio Dei vovilfcnr, pattern ejufdem fibi ictioueiunt , mentientes Spiritui fanâo : quare ecclctlis donata , nec ab ipfis donatoribus , nec ab eorum heicdibus repetantur . Qui contra fecerint , communione priventur .

Ca«» II.

Legata feu donata ecclefiis retinentes › alle* (·*<. ‹ *lar* r nantes aut fubtrahentes , ecdnlis liminibus , I. ·· ·■<> dooec fatisfecerint, ac deinde a iede apoftolica *'u2'IT,^* abfolutionem obtinuerant , cxcludantui , cujuf- *f,f* cumque gradus , digniiam , aut conditionis >>. extiterint . Qus vero a donatoribus , aut co-\ rum heredibus retinebuntui , ab II.is omm *■* licita vindicentur .

Canta 11 J.

Si autem a clericis ea alienata tfft **contige**-ıβ. rit, non pariantur inde ccciclix prsjudicium , quin potius alienatio live peiuiutatio nulla 8c irrita iit , qus non lervata juris forma ta&a fuerit .

Ca.en I V.

Si qus res ecclchafticx necellario alienanda erunt , aut li qus alia per homoLigationem confirmanda , eam provnuiam epilcopus ipfe fulcipiet, aut ipeciali te.enim vicario demandabit : nec ea res in f.iio oidmauo ab oiKciali tlaâabitur .

Canta V.

Fiant inventaria duo omnium reliquiarum ornamentorum , vaforuixT eccicliafticorum, quorum unum penes cpilcopum , altuum penes capitulum tcmancat

Canta V Ï.

Omnia documenta A· inftrumcnta ecclcfiaftica qus vatiis hominum manibus haboilur, *Sc* bellorum injuria iparia funt , ni archivis propriis reponantur, *fic* fedulo allerventur ab us ad quos pertinet ejus rei cuia

*Canta V 1*1.

Curati *Sc* quicumque diebus dominicis *Sc* fcftis publice ad populum condonantur , fignificent ulurpatores jurium ac titulorum ccclefis , ut decimarum & fundationum , excommunicationis lcntcntiam incurrillc : cosexiam qui dum eccleliaftlea documenta juflu epifcôpl aut aliorum prapolitorum deferibunt, aliqua ex ils aut eorum partem maligne fuppreficrmt , iifdcix» psxnis fubjettos efle .

Cxairri *i·*·

DE BLASPHEMIIS, JUREJURANDO, & peijurio.

Tifalut ifffieu MMM.

PROHIBET lex divina nomen Dei fumi in vanum, mullo magi· coseieeratur, qui advetfua ejui gloriam Input voce· profttoni| i Inde lege divina 8c humana conftitutum eft. ,, Qui protulerit blafphemiam morte moriatur t „ ideo hzcfj^podusconftitutionea adverlus blafphemoa renovat. X

Cue· *frimai* I

Si quit quoquo modo blafphemarit in Deam A faa&os, fi clericuifit, deponatur : fi lakua, communione privetur , Ar ad judicer foculars» deferatur,

Cama II.

»

Scriptum erat antiqui· > non pejerabi· . led reddes domino tuo facramenta tua . Chriftus autem fuo< docuit non jurare omnino, ne temere hominer nomen Dei afiumaot , A ex jurandi confuetudine via perjurib aperiatur. Prohibet ergo hoc fynodus omne jusjurandum , nifi quod ad eliciendam veritatem in judicio requiritur . Si quis temere juraverit , A monitus in idem peecatunj reciderit , excommunicetur.

f Caav'a 11 f.

Non prarftetur juramentum fuper facro-Caaâum corpus Chrifti, fed ad fanâa Dei euangelia, aut alio in divertis locis, recepto more.

Si quis pejeraverit , Ar'perjurii convIAsis fuerit, fi clericus, deponatur , fi laicus , communione privetur .

DE SORTILEGUS, INCANTATIONIBUS, D abjurationibus, Ac luperftitionibus .

SCRIPTUM eft inlege divina , Malefkos non patieris vivere. A , Omnis anima que 'erit ad ariolo* , morte moris'ur. A iterum , Gentes qua Deum non habent , eunt ad ariolo. itu autem a domino Deo tuo aliter inftitutui „ «· . *it*, A fignis cclI nolite mntuere , qua „ timent geates ·

Ceas» pnwIM.

Damnat hac fynodus omnes ariolo· , incan- E tatotel, fortilegoa, *ic* eo· maxime qui nomine Det A rebus facris in hujufmodi fupcrftitionibus abutuntur . Qui tanti fceleris convfdi fuerint, fi clerici, ordine priventur, *it* brachio feculari tradantur : laict excommunicentur , *it* judiei deauncientur .

Cama I L

Et quia Chriftiano nomine indigno* brror noftro laculo inolevit , ut ligationibus , configssatiotubas , vinculis A aexibua matrimonia A impediantur t hac fynodui communione eccle- anno ii* interdicit omMa eoe, qui hujufmodi fuper- CHIISTI ftitionibus uttmfnr, monetque fideiet ne hujuf- i>L». modi «ommentU fidem habeant, fed in Deo fiduciam certam cooftitivant , nec idcirco matrimonia noâu fiant , fed *ia Ince* Ac frequentia hominum ·

Como III.

Provideant epifeopi ne protesta pietati· alla enreiimi fiant , nifi qui ab ecclefia probati flot · X

DE SIMONIACIS, ET FIDUCIARIIS.

B

Tifalat friatu.

AIT'dominus ad apoftolor , Gratiaaccepittis, gratis date, *it* Simon magas , qui f'ratiam Spiritus fanfti pecunia comparare rouIt, in perditionem abiit, quia ut iui a D. Petro reûe objeAutn eft , fpiritales thefaurus futili pecunia pretio emi pofle impie exiflimavit . Quo harefis ubi in ecclefia invaluit, probis atque eruditis viris aditus ad beneficI* preclofus eft . Indeque omnis prope ecclefiaihca difciplina collapfa eft . Jam vero , Simonia matre pejor filia orta eft , quam confidentiam vocant, noftro fstcuid itagraflâtur, ut maxima iacerdotiorum pars quafi hereditaria fit vel oppignerat* ,' vel demum turpiflima nundinatione inquinata .

Qui pro adipiicendis beneficiis ac penfionibuv ecclcfiafticis aliquid dant vcl accipiunt : omnes etiam quomodocumque conferentes , refignsntes, & accipientes quocumque beneficia cuftodic aut fiducia nomine , vcl cx iiidcm penfionei, fine fummi pontificis automate pacricentes aut percipiente* : omnes denique feu clerici , feu laid , hujufmodi illicitis padionibus intervenientes , confentientes , aut ex ii· emolumentum capientes, fe fimqniacos *effe* , *it* juxtaouronftitutiones contentas in bullis Pii quarti A Pii quinti , *it* Gregocii decimi tertii, a fummo pootifice^umtaxat (nifi in articulo mortis) abfolutionis beneficium confequi polle intelligent .

Beneficia pretio obtenta , A in confidentiam, ftu Cuftodiam , occulte aut aperte tradita , ipfo jure vacent : qui percipiunt eorum fruâus , fuos non faciant , fed ad reftitutionem, teneantur'·

C3m· III.

Confidcntiarii quacumque beneficia habent, aut adminiftrationes, aut penfioocs, iis in perpetuum careant , A ad alia omnia obtinenda inhabiles reddantur : preterea a quibuslibet perfonu denuncientur , A excommunicationi* gladio feriantur. ,

C»»» IV.

Epicopi A alii beneficiorum collatore* nulli beneficium conferant, nifi «i quiprius ratio-

nem

Anno CHRISTI i>4£

nein reddiderit, qu* via beneficium adeptus fit, eiqua hujus (celeti» *it* pana gravit*» declaretur . Deinde fub pan* *it* comminatione ira divina jurare jubeantur , Nηα aliqua fimoniz Îiadio de cuftodia , fruâuum vel penfioni» reerratione, *citi** fummi pontifici» auftoritatem foivenda , in hujufmodi provifione intervenerit . Quod fi jurare renuerit , provifto fubreptitia Λ nulla cenitetur .

Cmm V.

Inquirant epifcopi per vicario»·feu officiale» in omne» dc finguloe , qui publica fama vel legitimi» qonjeâuri» fimonia vel cbnGdentiz fufpeâi fuerint , *lc* ad probanda» przfumptiones *It* conjeâura» , telle» de quaque re Cingulare» admittant , ne tam nefarium lcdua impunitum maneat .

Can·· V1.

Simoniaci *lc* confidentiam notorie infame» cenfantur, ideoque ab omnibu» fynodi» provincialibus ac diaccfanir, capituli», monafterii», denique ab omni ccclefiallico conventu excludantur .

Can·· VII.

Parochi fingulit diebu» dominici» fimoniacos & confidentia no», cum fortilegi» , przftigiatoribus, mcantatoribu», ufuram», veneficis, excommunicato» denuntient .

C4MK VIII.

Qui confeflionea audiunt, fimoniacos *lc* confidentiarioa non abloivant , fed ad fummurn pontificem remittant .

DE CON C U B I N A R I 1 S.

Tunitu ^nndmicfitnnt fccntUnt.

CHR ITUS dominus continenti», ficut & ceterarum virtutum magiilcr , facerdotum euangelicorum , quibu» fe tamquam exemplar imitandum propofuit , mentes pura» *lc* corpora caila elfe vult , ut imaginem ejus quam prz fe ferunt , cum omni quidem vit» fuz tempore , tum maxime in facrificii altaria oblatione fideliter cuftodiant . Nc igitur nomen CHRISTI *lc* dignitas miniflerii facerdotalis , in clerici· , exilitatem perpetuam, qjiam profelfi lunt, non ferventibus contaminetur , ae polluatur , adverfus clericos incontinentes , hzc decernit Canita fynodu» ·

Caaeo *fr,*■>-

Omne» facerdotes te clerici bénéficiât! , mulierum impudicarum aut quz ejus statis erunt cujus ratione oriri poflit finiftra fulpicio , confortid , five inha five extra domum , prorfu» abllmeant . Qui a fuperiore monitus non abliinuerit , tertia parte fruftuum beneficiorum quz obtinet, ac etiam penfionum , pii» ufibus arbitrio epifcopi applicanda , muldletur. Qui fecundo monitus perleveravcrit, frudlibu» omnibus dt penfionibu» beneficiorum privetur, atque ab eorum admintftratiooe fufpendatur , donec epueopo aliter vifum fuerit . Qji» poft fecundam monitionem non refipuetic , fruftibu» ac lienlionibus, lc adminiftrattone quavis ecdefiatica, necnon etiam tituli» fuorum beneficiorum in perpetuum privetur , lc ad alia quocumque obtinenda perpetuo inhabili» reddatur, *lc* a capituli» ac omni congregatione ecdefiaftica tamquam infami» arceatur : donec ita mores fuos emendaverit , ut a fupenoribus venia dignus ccnferi poflit . A N N o chr ist i p·*.

Cea·· I I.

Clerici beneficia non habentes hujus fceditatis fuipefti , *lc* in eapuft unam atque alteram monitionem perfeverantes, lufpendantur ab ordine , *tc* qui poli fulpenfionem non ceffarint . excommunicentur : fi contumace» fuerint , in carcerem detrudantur .

Ca··· III.

Qui cum femei dimiiGs concubinis confortium repetiennt, iifdem poenis fubjaccant.

Can·» IV.

Nulli facerdoti cujufcumque gradus, focietati» aut ordinis exiftat, concubinario liceat abfolutionem dare , fed ad epifcopum , aut ejus pcanitentiarium cum remittat, qui pro gravitate deliâi poenitentiam injungat , vel modetationt utatur, prout expedire viderit.

DE HOSPITALIBUS.

Titnint ^ntulrnirfinuu tcrlinl.

PRÆCIPUUM Chnftiani officium poft cultum divinum eft adimplere ea quz ad fecundam legis tabulam pertinent t cujus fumma eft , caritatem *le* dilεâionem in proximos obfetvare. *lc* totis viribus ampleâi , in pauperes przlertim . Fruftra enim alia omnia, etiam quz videntur fandiora, opera exhibentur, nifi „ in caritate funt Nemo enim diligit patrem, „ nili qui amat filium : Ideo exprobravit CHRISTUS iis qui fidem fpam *lc* nominis Dei confellionetn jadabant , oniflionem ope- „ rum caritatis, Efurivi (inquit) *tc* non ac- „ difilis mihi manducare . Idcirco fandiffima mater eccjcfia pie Inflituit xenodochia, *lc* alia varii generis loca hofpitalia , nonnullis etiam aflignalis redditibus : quorum cura przcipue ad epilcopos pertinet , tanquam dilpenfatores non tantum verbi Dei , fed etiam eleemofynarum cccicfiz . *·"*· ,j.

Ctuua frimtu .

Quicumque pia loca quz hofpitalia vulgo iΛ dicuntur, cujufcumque generis fint, feu tituli, feu adminiftrationis jure poffident, eorum onera omni ftudio. *lc* diligentia exequantur , nec pauperes defraudent > aut defraudari finant I Qui neglexerint, ab epifeopo poenis a jute conftitulia coerceantur . c··». ».

Omen 11.

Laici hofpitalium zdminiftrationi przpofiti , · munus hofpitalitatis non refte obeuntes , ab epifcopis per cenfuras ecclefiafticas cogantur : quas u contempferint, ab «dminiftritione fubmo*

CKRbT| "5** moveantur, rationem reddere, acfruftus mjufte A peiceptos rcflituerc soganti'l .

Cm»» III.

Providcant hofpitalium admi.liftfa;oirs t ne quid coiuin qux adhibcil 'olent ad remedium antma· , quod prxeipuum tft , Cub holpitibus «dette Quod η quern eoium ahlquc facramentoium,peiceptione dec.iliile contigerit, alii in corum locum fjbilituaaitur.

Canon I V.

Hofpit.r'.la his foüs pateant , qm p[s Kgtitudine, leuio, aut corporis imbecillitate viCtum B fibi parare non poliunt. Excludantur vero a xenodochiis mendici validi ac robuftl, qui manuuim labile leiplos fuflentare poliunt, netnifetabiiium poifoiiaium alimenta ah ignavis ac deildiolis impie abiumantur.

DE CON I RATERNI I AVIBUS

&· iodalitns.

Tiruliu *]ιν·ιβί* .

C.rzre» ***frimta*** ,

CONFRTERNJ VATES i!|a tantum retineantur, qur pietatis operibus vigent, C Λ ab omni fallu Λ pompa funt alienie : In quibus etiam leges Chitliianx icligioni non repyignantes conftituta funt li qu* aliter fuerint lamitutz, epiicopi arbit *l0* vel corrigantur, vel tollantur : in pollernm vero nullx line epiicopi licentia infti:..4,rt·.

Canon 11.

Si qux eonfialetnitates haflenus aut in-ermiflx aut penitus fublalx funt, earum redditus ad opera pia aibitilo epiicopi impendantur , quoufquc ieminaiia luflituantur, quorum uhbus tunc applicabuntur .

Canon III.

Non liceat .canonicis &· ce-erls ecclcfiaflici* confia-.emicatum prxtexm liu, ecciclias rcl.'ioueic tempore divini ofreii mb poena pnvationis diltribunonuin illius d ei .

Non celebrentur eonfraternirates in choro ad majus altaie eccliriarum cathedralium aut collegiatarum, fed in faeellis tantum , *tc* extra ho■uiu , qua divinum oficium peragitur.

DE I A ICIS.

c.

CUM regnum catiorum omnibus pateat , ecclefia ex omni hominum genere compofi-.a iit, ideo adeam pertinet non minus laicis 3uam lacerdotibus leges dare fahitares quibus urn fefe iujicient, sitam xternam conlequentm I ab omnibqs ergo in Ciniflo fidelibus hrc oblervrntur .

Cans» ***frimHS*** · "anno" CHR.13TI ·I«◆.

Omnes Chrifiiani fidem recount quatninbaptiimo protelli lune , Deum bonorum omnium auitorem fe agnoicerc teftentur : frequentet fine in ecclefiis .Sc parcccils fuis , a mifla parochiali fine epiicopi aut curati licentia pet tret hebdomadas , niii neccilitate cogente , abefi'ê non pi» fumant . Qui *lemel* muniti perfeverarint , & iterutn abefle prxiump.crint , excommunicentur .

Canon i I.

Non fit laicis grave , facerdotibus , qui ipirituaha lerunt , temporalia libeialiter rependere , illi* debitum honorem exhibere : nec co« tnaledifiis aut fuggillationibus profequantur

Canon III.

In ecclefia l^ici clerici* non mifceantur , fed b..... fuo quiique gradu , ic ordine dlicemantur, ne *"■ » qui divino oficio inferviunt , a multitudine pertutbentui

Cana» I V.

Hoitatnr htec fynodus Chrifiianos omnes, ut pro Chriftiani nominis honore & dignitate fe gerant : tripudia , fc faltationes , publicos ludos, mimos , larvas , & aleas , quantum fieri poterit, devitent.

Canon V.

A duellis fub perna excommunicationis abftincant ,

Canon V' 1.

In veftitu omnem faltum , curiofum ornatum , ipaio. ac tortos crines , cauponas , &: alia fimilia : item iphxnfleria tempore priricrtim divini oft^cii relinquant .

Cxnt» VII.

Uiurarii omnes tamquam Chriftiane catitatis inimici, pxlertim vero pauperum oppreflorev, publice in paiochialibus eccicius , diebus dominicis dc peccati gravitate admoneantur : moniti ii non telipilcant , ad judicem deferantur . Pericverantes , communione &' fepultura Chcifiiana pu-entur.

Cm0» V 1 1,1.

Uiurarii non abfolvantur , nifi prius ouxlius iiiiciti cupiditati *renumlavcrir.t , !c quie*cumque impie extorferunt , fe quibus fidinfcrunt pro vilibus reddituros polliciti ■'crin:. £

DE C O.N CILII S.

Tiruim '{imirntfiKiHi fextui.

PLUS vident oculi, quam oculus : Et , ut „ a.: D. Bcinardus , Nihil abiurdius eli „ nuam ut privatam leotentiam patrum judicia „ & umverix mult'itudim 1.1 Deo congrcgallr quis anteponit : quod in rebus divinis prxciMie

loctftn

ANNO- CKH3T1 1

locum hibet , «licente Chrifto , ubi duo vel tres congregati fuerint iα nomine meo , In medio fum eorum. Ideo ecckGmin Spiritu fanAo congregata fub B. Petro ■ apoholii dubia quaque diflolvit. Unde concilia generalia , provincialia, de diacefana manarunt.

MAA, tt.

Cauva *friurtu.*

Concilia provincialia tertio quoque inflo, aut alio commodiore tempore indicantur , *tc* ad ca omnes epiicopi fuftraganei convenunt : qui non adfuerint, tertia parte ftuAuum fur cpiicopatus piis ufibus applicanda mulAentur , & communione fratrum interdicantur I Conveniant praterea omnes qui dc jure vel confuetudtne intcrrlfe debent iub poenis a |ure IU* tutis . /

(■..i.f.a*.,. • *it tta.it.*

Cano» 11.

Statuta concilii provincialis ab qmnibus metropoli fubditis oolerventur , iub pana ercommunicationis, & alia ordrrarii arbitrio infligenda .

Causa III.

c..n. tftn. Synodus epifcopali* lingulis annis celebretur, fecundum cujufque diacehs confuetudidcm.

Causa I V.

TtlfHU. ... 7. r-a. *

Ad fynodum epifcopalem omnes conveniant, qui de jure, vel confuetudine interelfe debent , Jcficicntes panis contuetis , contumaces gravioribus arbitrio tnulAentur epiicopi.

Causa V.

Statuts item alia omnia eedefiaftica conciliorum, Recretorum , *Sc* canonum (serorum , quz in noc concilio provinciali compiclienla non iunt, epiicopi diligen er t»ro ratione temporum , locorum & pcriouaium obiervari curabunt .

Canta VI.

D

Celebrabitur prorimum concilium provinciale *Sc* primatiale, anno domini milleumo quingentefimo oAuagefimo feptimo t incipiet die decima quinta mentis Augufti, in civitate Ruthcnenfi : li tamen inju/ia bellorum & temporum tutus non fuerit acceflus , iignilicabitur locus alius opportunus reverendis coepifcopis *Sc* fratribus noftris , ceterilque qui ad concilium invitari debent , in quo epiicopi comprovinciales rationes reddent, qua fide *Sc* diligentia ftatuta hujus concilii in locis libi fubditis , fervanda curarim, *8c* qu· reformatione in pofterum indigere adverterint, fideliter referent.

ACCLAMATIONES.

E

I.

BEATISSIMO domino noftro Cregorio CanAz univctfalis ecdefia pontilici masimo multi anni *Sc* acerna memoria .

Domine Deus fanAiflimutn patrem diutii&me ecdefia tua conferva multos annos·

I L

ANNO- CHS ISTI ■1*4-

Chriftianiflimo regi noftro Ilenrieo qui hoc provinciale concilium promovit, memori* labelledAionc fit .

*Mt***- ·

hum *tc* Chriftianilliniam regem , domine , conferva .

I II.

ReverendiSmo domino patriarch· Biturieeaft primati noftro qui hoc concilium celebravit, cum multis annis magna gratia .

R'/h¥··

Magna gratia : dominos retribuat , *tc* eum in multos annos ecdefia fua confervet.

I V.

SanAiflimis & reverendis dominis epifeopis fanât Flori, CadarcenG , A Lemovicenfi , qui ad hoc concilium celebrandum acceflcruot , magnas gratus .

Reverendis dominis epifeopis magna gratia i vita , *tc* ***killed*** ecclefias fuss reditus .

V.

Omnibus deputatis *tc* ordinibus , qui ad hoc concilium acCeflerunt, vita *Sc* in Deo omnis felicitas I

V L

Hac provincialis fynodus legitime convocate in catnolics fide Ir ecdefia obedientia celebrata Ar terminata ad Dei omnipotentisgkiriam 8r Chriftiana fidei propagationem omnium votis cedat , *tc* ejus decreta unanimes fervemus .

Rr/>sq^·.

Omnes ita credimus , omnes idipfum fentitnus , omnes confentientes *le* ampleâentes fabfcripfimut I

V I I.

His decretis inhaerentes mifericordiam Dei o·· nipotentis *Sc* gratiam magni *tr* primi lacerdotis Dei *tc* domini noftri Jeiu Chrifti , Intercedente inviolata *St* facratiflima Dei matre, SS. Petro *Sc* Paulo , ac beato Steph«no hujufce ecclefiapatrono, *Sc* omnibus lanâit conlcquatnur .

Wftafit .

Fiat , Fiat , Arnen , Arnen .

Conceduntur indulgentia ' quadraginta -dierum a scverendillimo domino patriarcha archiepifcopo omnibus *Sc* fingulis Chrifti fiddibus ,

qui

"ANNO CHAISTI I><4-

(]u* huic fynodo interfuerunt , omnique populo qui huic tam fando operi voti· fuis *Bc* precibus favit .

OaiM «arras O* *βι·1** faa **· bee (jn»J» O' tfarili» njvuft f»»t* , yaa pq^aaai *b»~ tnditttt O' cMieiui» Junii»* Rvavaaa *tnltftn omnmm ncniriint rntfiftrn nniitttnti O jnJiti· /■·;>- limn», nJ Innitm O' J»Mi»i ntftri JtJ» Cirifti , O' nJ ttcltjin f»n fnlatt»* .

PATRUM NOMINA

ET ALIORUM

qui huic concilio interfuerunt Se fubfctipferunt.

NOS Reginaldus de Beaulne , patriarcha & archiepiicopus Bitur icenfis, Aquitaniae primae, dchnienter fubictiplimus.

Ego Petrus de la Baume, epifeopus fandi Flo·li , lubicripli .

Ego Antonius Hcbrj'du» San(niptcius . epileo· pus, baro *Sc* comes CaJu'CenGs, lubfcripG.

Ego Joannes de l'Aubcipine , epifeopus Lcmo· vicenGs, fubtciipG.

Stcphanut Mauguin , jiitium dodor eccleGe Claromontcnbs cathcdialis abbas, ab eadem ccdcila lede vacante deputatus fabfcripG .

Yso de Guillotnanches, doctor theologus , ec- dcG* metropolitan? Bituricenlis canonicus , ecdefiz A capituli Caftrenlis lede vacante deputatu·, fubferipft .

Amantius dcBonal, jutium dodor, Rulhenenfis eccleGe cathedral» canonicus , reverendi in Chrifto patris epiicopi Ruthenenfit procutator , fubicnpfi .

Chriftopliorus Hcbrardus Sanlulpicius abbas monalteni de Marcilhaco diorce!» CadurccnGl , reverendi in Chrifto patrisTutellenfrsepifco. pi , *tc* abbatum ditxcclis Gadurccnlis procurator , fubferipft .

Matthzus Tufcan, dodor theologus, reverendi in Chrifto patris Albienlis piocurator , fiibicripfi .

Adaruus de Heurtcion , abbas loci Reftaurati, reverendi epiicopi, capituli*Bc cleriMimaten*Gs procurator, lubfcripG.

Cuilleimus Gervais, dodortheologus, reverendi in Chrifto patris epiicopi Vabrcnlis procurator, fubferipti.

Joannes Jacobus de Cambray , jutium dodor , eccleG» metropolis Bituticentis decanus , pro capitulo ejufdem ecdefiz, 8c

Claudius de Beaunoncles, jurium dodor, canonicus 8c archidiaconus major Bitutigus, pro eodem capitulo , *Sc*

Fra neifeus Godard , jurium dodor , canonicui &· cancellarius etiam Biturigus , pro eodem capitulo , *Bc*

Jacobus Guaid, jurium dodor , canonicus *8c* archidiaconus, necnon officialis BituriccnGs, pro eodem capitulo , procuratores.

Francilcus de Vigmes , abbas Cafalis Bcncdi- Al , *Sc*

Ægidius Qu insu lt, abbas commcndstarius lancti Genulpht, omnium abbatum Bitnricenfia ilicrccils, procuratores,

Sdbaftianus Lalement, can. ecclefi* colleglate fandi UrGni Biturigum, omnium did* dicecils priorum, radorumque procurator I

N. abbas iandi Jllidii , ordinis fandi Benedtdi , omnium abbatum Ciaromontenfis dioccGi procurator , ANNO CHE1JTI

Antonius' RoJier, canonicus *Sc* cantor uoltegiatse ecclefi* de 1 hiera , priorum ac redorum ClaromontenGs dicecefis, procurator.

Georgius de Lauro , jutium dodor, Ruthenen- Gs cecicfie canonicus, pro capitulo cathedra- 1 u eeclaGa Rothenenfis procurator.

GuilleimuS Gervais , dodor theologus , priorum ac redorum dicecefis RuthenenGs procurator .

Berttandus Griphon , jurium dodor , cathedral» crc'eGz Cadurcenlia cantor *Bc* canonicus , pro capitulo efufdem eccleGe Cadurccnlii, aliifque capitulis collegiatarum ecclellarum , necnon monafterii dc Moiflaoo ordinis S. Benedidi , ejufdem dicecefis, procurator .

Enncifcus de Clermont , cathedral!· ecclefia Caduicenf» canonicus A* cancellarius , prior dc Cattucio , omnium priorum Cadutceulis diotceGs , procurator .

Joannes Cation , dodor theologi» ParlGenGs , canonicus ecJeGz cathcdralis Rulhcnenlis , rector S. DeGderil dirrceil' Cadurcenlis , omnium did* diorccils CadurcenGs redorum procurator .

Joannes de Puizilion , jurium dodor , cathedral» ecdcGr LemovicenGs decanus , 8:

Simon Palais : ejuidem eccleG· canonicus , CA. pituli did* eccleGe , *Bc* omnium cicli Lcmovicenfis ordinum p.ocuratores.

Emard de Chavaigniac, dodor theologus Parifienlis , ercleGz collégial* BrivatenGs apud Arvernos decanus, *tc*

Petrus Brugier , dide eccleG* canonicus, capituli cathedralis eccleGe fandi Flori *Bc* omnium cleri ejuidem dicecefis fandi Flori ordinum procuratores .

N. delà Verlie, casi.ecclefi* metropolitan* BituricenGs , capituli cathcdralis ecclefi* Vabrenfis, & omnium cleri Vabreufis ordinum procurator.

DiSi anciili frocnetvcj.

Joannes dc Puizilion, jurium dodor, cathedra- Jis ecclefi* Lemoviccnfis decanus.

Amantius de Bona!, jurium dodor , canonicus ccdeG* cathcdralis RuthenenGs,

Scentcuii .

Petrus Paulet , jurium dodor , archidiaconus ccclclie cathedralis Nivcmenlu.

N. Godeau eccleGa collegiateS. Petri Puellatum, apud Biturigol canonicus.

Vocati ad hoc provinciale concilium fuerunt domini revcrcndils. aichiepifcopi Burdegalenlis, NarbonenGl, Auzitanus *Sc* Tholofanus, tamquam huic primati* fubditi , qui non adfuerunt .

Vocatus etiam reverendifs. epifeopus Anicienfis , qui per literal teftatus eft fe non poffe huic concilio interciTc , propter occupationes , Stadiorum motus , probaturum tamen quscMuuc determinarentur , ftatuetentur , *Bc* a Γιοι fubditis diorcefanis obic.- vati curaturum .

I N-

ANNO CHurri ·>·♦·

INDICTIO CONCILU

BITURICENSIS AQUITANICI.

tr eefitritett efe/hliee erebitfifinpec , fetrierthe littrint/ii) jiffituinftien , vtttrtUiiu •viril, itcte», ceeeeieii trcefitelt «ilifintfri cetbejreiit, fetritnlniit, eittnfelittee O’ friuttùlii litiritnfi Mttîii tr eliii tifitthi : aacaa· ***frieritei , itevietitei ,*** tctltfiereee rt***fffrihi, fee tn»*** vwarlii ***tr*** rape/tauM : ··«'·***lttrf» itiitet etftre Biteritttfu elieetfit titre ,***

I. ?. *D·*

„ /QUEMADMODUM C utait Cypria-
„ X-fc. nus) Solis multi radii , fed unum lu-
„ men, *te* rami arboris multi, fed robur unum
,, tenaci radice fundatum : *te* cum de fonte uno
„ plurimi rivi defluunt , numerus licet diftufu·
,, videatur, exundantis copiz largitate, unitas
„ tamen fervatur in origine : fie & ecclefia ,
,, domini luce perfufa, per totum orbem radio*
„ fuos porrigit, unum tamen lumen eft , quod
„ ubique diffunditur, nec unitas corporis fepa-
„ ratur, ramos (nos in univerfam terram copia
,, ubertatis extendit , profluentes largiter rivos
„ latius expandit : unum tamen caput eft , *te*
,, origo una, *Se* mater facunditatis fucceflibus
,, copiofa I Cum itaque finita univerlalis ec-
clcfia ex omnibus in univerlo orbe particulari-
bus ecclefiis, omnibufque membris fuis vifibi-
libus nuper Tridenti in Spiritu fando colleAa,
& congregata multa pia *te* praeclara decreta
ediderit, que cuivis Cnriftiano abunde fatisfa-
cere pollin', Ac contumaces vi *te* efficacia verbi
Dei ad caufas ecclelia reducere, nili refiftentes
Spiritui fanûo fibi ipfaa iram Dei accederent :
tamen qu:a multa quotidie in ecclefiis particu-
laribus emergunt, quadam adhuc latent, quae-
dam jam in lucem venerunt , que ampliori ex-
plicatione, aut novo traâatu indigent , ut no-
vas morbis nova retnedia adhiberi , novis ne-
5otiis nova leges imponi folent : pie 8c pru-
enter univecfalis Tridentina fynodus , priiez
legis *te* confuetudinis memor , providit At fta-
tuit , ut provinciales fynodi celebrentur : non
ut diverfa , aut (quod Deus avertat) contra-
ria proponantur I aut traAentur, fed ut eodem
lpirttu duAi paftores ** epifeopi ecdcfiarum fi-
mul congregati, ea quz ab univerfsli fynodo
ftatuta (unt , atAius ample&antor, obfervent ,
explicent, fuifqueobfervanda proponant. Cete-
ra vero que ad mores *te* difciplinam cccicliafticam pertinent I aut ad ccclefi· vifibilia ceconomiam , pro ratione locorum , rerum *tt* perfonarum , communi confilio diponant, in adificationem ecclefi· , pallulatis lubditorum provideant *te* fatisfaciant . Cum ergo nobis id muneris mandatam efiê jam antea animadverteremus , /criptis anno fuperiore ad reverendos fratres noftros epifeopo* comprovinciales literis , cos monuimus *te* rogavimus ut rationem temporis inirent , quo commode provincialis noftra fynory conventus haberi poflet : etatqne jam inter nos ftatutqm Artatum eodem fuperiore anno , ifto munere defungi . Verum grafiante in urbe noftra Bituricenfu lue epidemiali, differendum hoc negotium huc uique exillimavimus, cum reftituta (divina clementia) "opulo fuo felici valetudine , reverendos francs noftros K epifeopo· provincia!·· iterum feriptis noftris monuimus , *te* in nomine Dei rogavimus , *ut* •4 decimum fextum Augufti menfit proximi diem in civitatem Bitnriceniem, ad dsAam provincialem fynodum , convenire non gravarentur . Quibus noftri· moniti· *tt* poftulatis fatufaAuros exiftimamua Bc confidimus. Ceterum cum & IIII , priufquam accedant , conventui proprio dirxeens celebraturi fint . ut ad hanc provincialem congregationem inftruAi *te* accin-
6i advolent , nobis non minus cordi eft , nt gregem ooftrum tam 'fvrii Inftituti pria· moneamur , fle a vobis & fingulis veftrum rationem eorum , qu· proponenda aut poftulanda elle videbuntur , exigamus. Habito erg* nuper in
B annua fynodo noftra venerabilium ecclefi· noiir» canonicorum , abbatum & aliorum coofilio , diem , quo propius diecefia noftra conventus haberi pollet , opportunum exiftimavimus poft feftum D. Joannts Baptifta immediate fequentem ·. cujus quidem diei indiAioocm vobis fignificandam decrevimus , eamque liters· hifce noftris fignificamus : vos per vifcera mifcricordi· Dei obfecrantei , ut huic diorcefan· noftrz congregationi eadem die vigefima quinta Junii proximi , in aula noftra archiepifcopali interefle , ac in c* ex vobis , qui toti··
cleri vices in provinciali fynodo fuftioeant , quique pro rei gravitate *te* amplitudine, tanto muneri fatisfaccre , ac noftris totiufque fynodi
C votis refpondere valeant , deputare non gravemini .

, Datum Biturigibus, die vigefima feata menfis Aprilis , anno domini ijuj.

HKGIT^tIDUS MISEUATIOUS DirrHyt tr ttiltritttt eftfttlite erthiefifttfet , fetrierckeBiferiteefii, ammdorCT* ***/intulit fnetjterii, cinilii*** , aarariri CT ***efferittritei ettit feUilic, ftleieei ie dtmiet.***

CUM pro munere nobis impofito fynodum provincialem annuente altiuimo . celabrire propofucrimus , eamque in civ-itate Bituricenfi ad decimum fextum Augufti proximi indixeri-
D mus, & ad diem 8e locum prsftitutum reverendos fratres provincia noftrz epifeopos vocan mandaverimus, nec minus neceflarium fit idem omnibus noftrz dtoecefis ecclcfiafticl· , qui de jure vel confiletudine interefle debent , fignificari, eofque ad aliam przccdentem diem nobifeum convenire fuper his qua in diAo provinciali conventu agenda &. traAand· erunt , 8r ad quorumdam ex eis qui noftrz dicecefis cleri in didjo provinciali conventu vicem fuftineant , nominationem feu deputationem convocari : vobis *te* veftrum cuilibet in folidum , committimus *tc* mandamus ut eafdem indiAionis concilii provincialis literal manu fecretarti noftri lignatas , venerabilibus vitis ,< decano ,
E *te* capitulo ecclefia noftrz cathedralis'Bituricenfis, necnon abbatibus, aliifque capitulis, conventibus , prioribus , ccclefiarum parochialium reAoribus, eorumqua'vicariis &capellanis, ceterifque diAz noftrz dioecvfis ecclefiafticis przfentetis, infinuetn *Se* fignificetis : ipfifque earumdem exemplar, ne ignorantia caufam prwtexere poffint , tradatis Ar dimittatis , eofdcm *Se* eorum quemljbet ad diem vigefimam quintam Junii proximi in aula noftra archiepifcopali Bituricenfi , nobifeum ad diAam nominatio-

ANU0' CHKIST1 ■>**.

teris id difloi diem & locum aflignamu* & in. A ttmamus, mandante· di&i* reformat A eorum vicariis ut indidtionis concilii lueras inter folennia miffarum parochialium populo ad divina audienda congregato publicent & mitificent, vobifque ut de earumdemprxfentationb ,4ignificationu, infinuatione , traditione, leu d'miltionc. necnon intimatione , proceflum veftrum verbalem fideliter confiolaris , ac *confcribatis, A* ad no* referatis . In cujus rei teftimonium has literas per Joan· Ttihoyre fecretarium noftium fieri A fignart › figillifque curiae noftra Bituricenfis juftimui *tt* fecimus appenlione communiri .

Datum Avarici Biturigum , die fexta menfi* Aprilis, anno domini »j8j. B

fijuraM ,

TRHIOYRE.

PROROGATIO.

^KGI^^iDUS DEI ET fttil» RvMaaa <r<7r/U auilarirar· *pttritrekt V trckitpif»p»i mttrtpelitiUHH Bittrirttfis , ttmt , iiltftt a»fir»* Jmmi *"Jttunci , ftleitm t» Jomitt.*

CUM inter omnia qua a Deo ordinata funt, ecclefia fua fanda , primam per unigenitum filium fuutn dominum noftrum, deinde peapoftolos *ic* eorum fucceflbres Spiritu lanfto C corda fuorum regente, conftituta , ftabilita, St gubernata llt 1 clque femper invigilandum elfe nos moneat dominus , ne inimicus homo in divinam meflem fuperfeminet zizania , neve leo rugiens diabolus animas languine Chrifti redemptas nobis dormientibus eripiat , A eas , tandem (ummus ille judex A omnium dominus a nobis jure fuo repofcat. Idcirco nebis legem pixJcripfit fanâa mater ecclefia , ejufdem Spilitus Inftiniiu, ut verbo & opere agrum domin' colamus , gregique noftro invigilemus . Sed A quoniam omnis ordo , omnis refta & lanila ecclefia adminiftratio in collatione doârinx, corre&ione morum, emendatione difciplin», unione *tc* confenfu Spiritus Dei eonfiftit ; fta- D tueront fanâa eecumeniea concilia , pntfertim Tridentinum nuper habitum , ut provinciales fynodi jamdudum in Galliis injuria temporum , vel potius patrum lsoftrorum incuria magno Chtiftianc lcipub. malo intermifle repeterentur : ut unufquifque provincialium in commune conferret , quod *e** re *tc* utilitate ecclefi», ad glori· *tc* nominis Dei incr'mentuns pertinere exiftimarct . Scripfimus in eam rem varia proÎgrammata non tantum ad diceeefanos noftros, ed etiam ad comprovinciales epifeopos , quos quidem quam humaniter potuimus epiftolii ad eoa fcripti· rogavimus nc tam fanfio muneri vel potius fibi ipfis deeflent. Venerunt ad diem preftitutam decimo feito Augufti noviflime E elapfi , ex fingulis hujus provinci» diotcelibu· viri egregii , led defuerunt ipfi judices epifeopi , fratres noftri , prater unum tantum reverandum frajrcm noftrum epifeopum Caturcenfem . At quoniam omnis congregatio luos judices , vindices *tc* affertorts poftulat , nec IIIIablentibus quicquam ftatui par eft t vifum eft non tantum nobis , fed univerfo ccttui equum non efle, ut qui ecclefi· judice· habentur , II per procuratote· rem ecclefi® gererent, prefertim tt» tam gravi A ferio negotio, in quo non erxfcntu corpori· unium opus eft , fed etiam fpiritus, ut mutua collatione mutuoque confenfu , A voce A zelo adftantium illic fidelium corda accendantur , excitentur , firmentur ad rem divinam ferio tra&andam , componendos mores, reftituendam difciplinam ecdefiafticam. Statutum eft itaque ut ad diem preftitutam vocemur iterum epiicopi provinciales noftri , idque peremptorie , & fub panis ab ecclefia jam olim conftituti· . Quamvis enim fperamus noftris monitis fatisfaAuro· eofdem reverendos fratre* noftro· : Tamen ne tam fanda res in ri-,fu· abeat , vel potius jpfi nos ridendos extranei· ecclefi· prxbcamu· , neve muneri noftro hac in re deefle , A'quod ftatutum eft neglexifle videamur : Dido· reverendos fratres nolitos iterum per vifcera mifericordis Dei. rogamus ut fui & conditionis lux memores , A facramenti quod a Deo acccpetunt , A juris jurandi in ecclefia a fe prxftiti ad diem provinciali huic concilio pntftitutumhuc conveniant. Vobis autem , ne quid audoritati ecclefi· defit, per hrc /cripta noftra mandamus prxdiâot reverendos fratres noftro* in domino moneatis, ut die vigefimo quinto menfis Aprilis proxime vanturi huc conveniant ad concilii provinciali· celebrationem , illis lignificante* A indicentes. fi xdefle neglexerint, no* ex eorum qui aderunt fiifttagiis mulAas ab ecclefia contra abfente* jam olim prxftitutas illaturo* · Vobis etiam per eadem feripta mandamus ut capitula eeelefiarum cathedralium fpeciatim vocetis, A moneatis, ut huic fynodo adfint, fi fua interefle eriftiment. Reverendos etiam arcbiepifcopos, Burdegalenfem, Narboncnfcm, Auxitanum AThololanum , vocetis A moneatis , tanquam huic patriarchal! A primatial! ecclefi· (ubditos , ut huic primatiali concilio adefle non dedignentur . In cujos rei teftimonium ha· literas manu propria fubkripfimus : illafque per Joannem Thrihoyre cunarum noftraruns,ordinaux, metropolitan· , A primatiali* Bituricenfis notarium A graphiarium relidentem, ac fecretarium noftrum ordinarium, confici A fignari, ligillique didarum curiatum noftrarum appenfione muniti juffimus.

R *d. a. trthiefifctpei Bitericcnfu , pri/nti (y rnttreftUumn ^faictaie .*

Er *fiprr pHftm.*

Per prefatum revetendiflimum dominum patriarcham A archiep. metropolitanum Bitu riccnfcm, Aquitani» primatem.

TR1HOYRE.

BREVE APOSTOLICUM
confirmationis concilii I

XYSTUS PAPA V.

VENERABILIS frater, falutem A apofto licam benedictionem. Remittimus fraternitati tux decreta fjnodi ptovincialis archirpifcopatus tui , a venerabilibus fratribus nolfns S. Romane ecclefi» cardinalibus, rebus ad concilii Tridentini decreta pertinentibus prafeftis, mandato noftro examinata, atqueubi oportuit, emendata . Curabis ut qu» pie prudenterque decreta atque emendata lunt, ita utfunt ernen. data, nec aliter edantur: quamquediligentifili me ferventur. Hac enim reliqua pln eft opera tuae,

ANNO CHAUTI «»»"

tu*, fine qu* omnis ludenul fruftra effet fuiceptus labor · Deu» benedidus proGt femper conGliis adionibufque tuis omnibus fut gratta, dirigstque ftudia & conatus tuos omnes ad fui nominis gloriam , gregtique tu* fidet ac vigilanti* comtniffi fslutem.

Datum Rom* , apud S. Marcum fub annule pifcatoris, die quinto Odobria , MDLXXXV.

Pontificatus noftri anno primo.

ANΓ. BUCCAGADULIUS.

PUBLICATIO CONCILII.

AEG/X^ *LDUS DEI I'.^ATIA ET fui!» fijii aaOeritate fttntriit O' arebiefifcafat Bitariceafu , vlf«</«« frialai , rrverradli fatrtbai tfijitfii , eafitalit , abbatibai O' aat ·aerfe* pravurra *vdfaitaaia tier·›* *falaccat.*

Reverendi fratres, vofquc fiiii in Ctinflo carifiimi, accepimus tandem concilii noftri provincialis , nuper Biturigibus celebrata , decreta &- ftaiuia unde fcdu judicio probata . Que ut ad Det omnipotenti! gloriam fk finceram ecckGc difciplinam,cedant, ea ftatim ad vos tranfmtttcnda curavimus : ne, quod mali porte folent, extremum adum (ut eft ia proverbio) procipuam nempe , potiffimamque laboris noftri partem negicsifle videremur. Agite ergo , tratres diledifEmi i *tc* qu* magno ftudio, communi omnium confenfu, intern ac. cleGarum provincial noftr*, bene *tc* riteconftituta funt, ea apud vos veftrofquepublicari,recipi Sc obfervari curate. Speramus ii in hoc tam pium opus communibus votis, afflante divino fpintu , confpiravcrimua , magnum inde ornamentum Dei Iponfc matri acceflurum. Vos ergo fmgulofque veftrum iterum atque iterum per vifcera mifericordi* domini noftri hortamur Sc monemus ne in re tam fanda , tam feria , quicquam opere veftro , diligenti* audoritatjque remittatis . Datum Lutcti* , anno domini MDLXXXV. menfe Noveorb.

ANNO CHRISTI ■1*1

DECRETA SY NODI PROVINCIALIS AQUBNSIS.

ÆS7 CHRISTI

Anno Domini MDLXXXV.

INDEX TITULORUM.

Dl H'iΓ»" fi^ti itckflm .

Xarmu/a *fwfajiaait fiiil.*

L>t fidei radimtacit, O' fcbtlic defiriat Cbrifiia-

Da liirii vetidi .

Dt [uruumii .

Dt baftifaei facraaetata .

Dt facra ebrifaeate.

Da tttfimtiiuui facraauata.

*Q** ftaSiffiata eaebanfita facraiaeatam fertineat.*

Dt celebratiaae aeiffa.

Dt atiffali O breviarie .

*£** ad ftraittaria facraaeeacaat fertiaent.*

Dt taatnaiaxia.

R·- *ftrtiatat tui fiftarntui extrema* -sra/L·· *nit .*

ad *fairtaciii nlim tlaiu/Irtiifua fertitu.*

Dt fefiaram dirram calca .

Dt viit O' baa^ftate derueram

De cf'fttfù ·

De hit ia yuifa, *efifiefai tx facra tendite Tridrattaa etiam taafaam fedit afeflalica Jtltfttat frecedere debet O' fateft.*

De vtfitatieae.

De caacieiubxi O' verbe Dei fradicatioaibai.

De caaenicu.

Dt cefitalic ›

De beneficiarie, fea maafienariii .

De farachu ir aaamaram cxraCertltui .

De refidentia .

De ecdefin O' urat» calla .

De chara.

De altari.

De facrifiia .

De cratettrvt.

De camfaaii .

De faaeribat O' tacfaite.

De frvceffioaibae .

Dt taJalteaeiii.

De rcbfaiii.

Dt txcaaeaeaaicarieae.

Qaa ferttaeae aÀ beaefitieraat ctllatreaem , Tirw fac jariaat O' tfaeraae ctafcrvatiaaeat.

De [emtaano.

De fjaeJt Àureefaaa .

De aucanu faraaeie.

De eaenafiemi.

De eaeaialtlae .

Qaa ttaeratiat ad bat cubitatitatt ftrtiant.

ALEXANDER Canigianur Dei , & fande Cedis apoftolice gratia archiepifcopus Aqucnils , omnibus prefentibus *tc* futuris falutem . Notum facimus, quod anno domini milcûmo quingentelimo oduagefimo quinto , pontificatus felicis recordationis Gregorn pape decimi tertii anno decimo tertio: Nccnon Ec regni Chriftiamflimi regis Hennci III. anno undecimo. Cum noftr* provincia AquenGa epifcopi , ecclefiarum catnedralium , *tc* capitulorum delegati , aliique viri ecclcflaftici in noftram ecclefiam metropolitanam ad concilium provinciale, quod die dominica vigefima quarta februarii fufeeptum & inchoatum eft, cooveuiHent : Illud imprimis ab hac fynodo unanimi confenfu decretum fuit, ut ab ipfoCfiriftianiflimo rege noftro humillimis precibus efflagitaremus , ut pro fua Gngulan pietate Tridentinum concilium , quo kbenti reipublies Chriftian* accuratiffimf fubvemtur, promulgari juberet . Interim vero, dum hujufmodi promulgationem fpeiamus , *tc* expedatmis , de fratrum noftrorûm cocpilcoporu,mconfenlu ,eorumque , qui huic lynodo interfuerunt ,copGlio,tum quod epilcopi ipG in fua quilque dicrcefi pro fu* collicienti* cxoncritiope , omnia quoad ejua

' AHNO CHMStl «|*>·

hcri *d ipfius concilii decretorum prr- fetiptum dirigant & moderentur: tum hac quz fcquuntur , pio temporum neceffitate , fc provincia noftra IUtu, ad Dei laudem , Sc ecclcfiz amplificationem , in nomine (am^tffim* & individua Trinitatis ftatuere duximus.

Dc frcftfficuc fide· cctinlicte.

CUM prima Se maxima paftorum cura in iis verfati debeat , que ad fidem catholicam, quam fanda Romana ecclefia colit 8c docet , fc line qua impoffibile eft placere Deo, integre inviolateque coafervandam pertinent: Nos in hac noftra prima lynodo provinciali, hinc potiffimum exordiendum efle duximus , ut qua ex eodem -ipiritu eft fides , camdcm una oris confeflione profiteamur I

Imprimis igitur, vetera tam generalia, quam provincialia concilia imitati * excommunicamus, Sc anathematuamus omnem hzrelim , extollentem lc adverfus orthodoxam Se catholicam ecclefiam I Univcrfos infuper , qui aliter , quam catholica , apoftolica & Romana credit, Sc prrdicat ecclefia, ciedoe & pertinaciter afleverare aufi fuerint , vehit hercticos Se pertinaces atque a communione fidelium feparatos declaramus.

Mandamus etiam , ut omnes qui beneficia, offuia, atque onera quacunque ccclcfiafticaobtinent , vd in pofterum obtinebunt, nccnonpro-C movendi ad ordines lacros , Sc dodoratus inilgnia , Se alios gradus , antequam recipiantur, ac (diotarum , fabricarum, hoipitahum , fraternitatum, & quaruncumque communitatum piarum maeiftri, redores, lodales, Sc adminiftratores fidem profiteantur eifdem verbis , quibus cx formula a felicis recordationis Pio papa IV. prafetipta, nos Se coepifcopi noft.i, initio hujus landa fynodi jurati prrftitimui Sc profeffi fumus. Et lingulis annis in fynodis dicecclanis, aamdem profeflionem a curatis ac aliis, qui eidem iynodo interefle debent , repeti volumus: ficut ab omnibus canonicis, ac religiofis in capitulis iuis generalibus , quz quotannis celebrantur. Ad eum igitur finem hujus profeffionis D formulam hic inicri curavimus in Hzc verba.

Ftrmielc frefeflieuic fidei.

ECO N- firma fide'credo fc profiteor , omnia fc lingula , que continentur in fymbolo fidei , quo fanda Romana ecdelia utitur, videlicet : Ctedo in Deum Patrem omnipotentem , fadorem coli fc terrw , vifibilium omnium fc invifibilium . Et in unum dominum Jefum Chnitum, filium Dei unigenitum, & ex Patre natum ante omnia fecula : Deum de Deo , lumen de lumine, Deum verum dc Deo vero : genitum , non fadum , confubftantialem Patri, per quem omnia,fada funt : qui propter nos homines, fc propter noftram falutetn defeendit coells ; fc incarnatus eft de Spiritu fando ex Maria virgine , ET HOMO PACTUS EST . Crucifixus ctiam pro nobis fub Pontio Pilato, paflus fc fepultus eft, fc refuriexit tertia die feeundum feripturas : Et afeendit in corium , fedet ad dexteram Patris. Et iterum venturus eft cum gloria judicare vivos fc mortuos , cujus regni non erit finis . Et in Spiritum linctum dominum , fc vivificantem , qui ri Patre Filioque procedit- qui cum Patrefc Filio limuïadoratur & conglorificatur . qui locutus eft per prophatas. Et unam fandam catholicam & apoftolicam ecclefiam . Confiteor unum baptilma in remiflioncm peccatorum . Et expedo refurredionenk mortuorum. Et vitam venturi fzculi, amen. anno CHRISTI 11·I-

Apoftolicas & ecclefiafticaatradirionei, reliquafquc ejufdem ecclefi* obfervationes, fc conftitutiones firmiffime admitto fc ampledor. Γ

Item faciam feripturam juxta eum fenfum , quem tenuit fc tenet fanda mater ecclefia, cujus eft judicare de vero fenfu, fc interpretatione factarum fcriptnrarum , admitto ·, nec eam dounquam nifi juxta unanimem confenfum patrum, accipiam fc interpretabor.

Profiteor quoque feptem efle vere fc proprie (aeramenta nove legis a Jefu Chrifto domino noftro inftituta, atque ad falutem humani ceneris, licet non omnia lingulis neceifaria, fcilicet baptifmum , confirmationem , eucharifliam, poenitentiam, extremam undionem, ordinem fc matrimonium , liiaque gratiam conferre , fc ex his baptifmum , confirmationem fc ordinem , fine facrilegio reiterari non pof(e.

Receptos quoque & approbatos ecclefi* catholice ritus, in lupradidorum omnium factamentorum folcuni adminiftratione recipio & admitto ·

Omnia & finguta , que de peccato originaII, & de juftificationc in lacrofanda Tridentina fynodo definita , & declarata fuerunt, ampledor fc accipio.

Profiteor pariter in mifla offerri Deo , verum , propiium fc propitiatorium lacrificium , pro vivis fc d, fundis: atque in fandiflpno cuchariftiz laciatncnto efle , vere , rcaliter , & fubftantialiter corpus fc ianguinem , una cum anima fc divinitate domini noftri Jcfu Chrifti, fierique converfionem totius fubftantiz panis 111 cprpus , Sc totius fubftantiz vini , in fangulnem , quam converfionem catholica ecclefia tranffubftantiationcm appellat.

Fateor ctiam iub altera tantum fpecie , totum atque integrum Chnftum , vetumque iacramenrum fumi.

Conftantcr teneo purgatorium efle , animafque ibi detentas fidelium fuftragiis juvari , fimiliter fc fando! una cum Chrifto regnantes venerandos, atque invocandosefle, eofque orationes Deo pro nobis offerre, atque eoium reliquiis efle venerandas.

Firmiflimes.aficio imagines Chrifti , ac Delparz femper viiginis , necnon aliorum fandorum habendas fc retinendas efle, atque eis debitum honorem ac venerationem impartiendam .

Indulgentiarum etiam poteftatem , a Chrifto in ecclefia relidam fuifle , illaiumque ufum Chriftiano populo maxime ialutarem elle , affirmo. I

Sandam catholicam , & apoftolicam Romanam ecclefiam, omnium ecclcfiatnm matrem fc £ iflagiilram agnolco : Romanoqtie pontifici, beati Petri apoftotorum principis fucceflbti, ac Jefu Chrifti vicario, vqj-am obedientiam lpondco ac j'uro.

Cetera item omnia * factis canonibus fc cecumemcis concilils , ac prreipue a facro-fanda Tridentina fjnodo tradita, definita fc declarata , indubitanter recipio atque profiteor : fimulque contraria Omnia , atque hzrefes quafcumqur ah c<ileliCdamnatai & rejedas fc anathematizatas ,o^o! pariter damno , rejicio fc anathemat 110 ,

H»nc

NNO" (HKISTI I,Ij.

Hanc veran catholicam fidem (extra cuam nemo (alvus effe poteft) quam inprcfentilponte profiteor & veracher teneo , eamdem intvf;ram 8e inviolatam , nique ad eatrenium vite piritum , conftantiffime › Deo juvante , retinere & confiteri , atque a meis fubditis, vel illis quorum cura ad me in munere meo (peâabit, teneri , doceri , & prwdirail › quantum in me erit curaturum · Ego idem. K. fpondeo ▮ voveo ac juto : fic mc Deus adjuvet *8c* hsc (inita Dei evangclia .

Dt fiiti reJitncMii , V fihalit Jtfirin Ctmfiweel

CURENT epifeopi › ut omnes (ub dicelrs curati lingulis dominicis , k aliis diebus feftis, pueris in fuis parochiis initia fidei tradant, eolque ad obedientiam Deo, parentibus , Ic fuperioribus prsftandam erudiant : ac propterea a prandio conftituu hora , certis campana lâibus ad ecclefiam eos convocare non omittant.

Ut autem in eo munere parochus a laicia etiam adjuvetur, id curet epifeopus , ut in lingulis dioeccfis fuse oppidis & vicis doârine Chriftians fodalitates , &r (choix quamprimum inftituantur , tum marium , tum feminarum , cujus rei caufa libellus, quem unu(qniique epifeopus in (ur dicreefis lcholir eo nomine inftituendis adhibere poterit , juifu noftro edetur, aut approbabitur.

Quibus autem locis fodalitas laijuimodi inflitut no» poterit , in lis duo trcfve homines (altem deligantur , auâoritate graviores , qui pro Clirillinia pietate id folicitudims fufcipiant, ut pueros adolcfcentefve ad parochum adducant, a quo in ecdefia illi fidei rudimentis imbuantur & edoceantur.

Scholas praeterea quam farnilfime vihtari, tum ab earum przfeâis ; tum ab allis etiam jubeat, quibus id negotil dederit : hique ei diligenter referant ; cum de omni inftituta earum ratione , *tc* fiequeutia eorum , qui conveniunt : ‹um de reliquo earumdem fodalitatum *ipiti*tuali progteffu .

Eitdcm eos conftituat conicITarios facerdo-.cs , *tc* in concionibus habendis pro qualitate Jocorum ereicitatos , quorum minifterio adjuventur , 8c lalutaribus monitis , crebrilque cohortationibus inftammentur in dies magis ad illud icholarum , *Sc* plarum exercitarionum inftitutum , arque ftudium.

Epifeopus przterea curet , ut in l olpitalibus Λ: allis plis locis , ubi plures , vel mares , vel teminae , prccipue vero infantes expoliti alun■ur, hoc tradende doctrine Cbnftianc tam necefiarium inftitutum introducatur.

Fideles vero omnes tam mares quam feminas per vilcera Jclu Chrifti obfccramus , atque adeo obteftamur : ut nifi legitima , neceflariaque occupatione dilienti (int , magno pietatis ftudio , tam falutare , tamque prrrftans officium amplcâa'ntur.

Quod ianc , ut majori animi propenfione , accinallotique (olicitudmc deinceps lulcipiant, fciant le a lummis pontificibus ad id invitari largiffimis etiam indulgentiarum thefcuris propolitis, tam lis , qui in ejufmodi (ocietates afcnbi voluerint, quam illis, qui id plum docendi munus fufeeperint.

Cu(nt.cnt cluni interdum quot inde utilité» 7 tes , quot commoda in populo Dci conicquan-

Λ tur : videbunt enim cum pueros ipfoa in effrznata illa , atque lubrica state quodam quafi freno (uavitec cohiberi, caftiffimis moribus (enfim inftitui , ac tandem omnia pietatis , ae religionis Chriftian· femina ad uberrimos , pcopcque innumeros fruâus, toto deinceps vite fua cuniculo reddendos imbibere: tum vero, quod non in levis beneficii loco ponendum eft, id efficere omnino , ur ubi rite inftliutc eo nomine fodalitates munus fuus lolicita ac diligenter przftent , lbi fefti dies fummique Dei honon & cultui dicati rede colantur , *tc* oblcrventur, atque in officiis pietatis, ac religionis toti tranligantur. cHRISTt ist<

Dt lArit Vttitii .

B NULLUS cojufvts conditionis, aeftatus ille fit , libros prohibitor juxta indicem (edis apoftoliar jufiu caitutn legere , aut donu retinere , aut vendere quoquomodo audeat . Alioquin fciat , fe excommunicationis (eritentia innodatum , a qua non nifi a Romano pontifice abfolvi poteft , idque parochus .lingulis diebus dominicis populo denuntiet.

Curent ver» epifeopi, ut omne: parochi hujufmodi indicem librorum prohibitorum penes (e habeam,

De ftcrtmmtn.

Ç CUM (aeramenta omnia a Chrifto domino t (alutis noftrB caufa inftituta (int , atque ex illius (anguine preciofiffimo vim lumpferint ad virtutis culmen omnt animi pietate, fiinâitate , ac religione contendere is profefto debet, cm illa traâanda funt, vcl miniftranda.

Parochi igitur, omnelque alii , ad quoseujufvis (aeramenti admimftratio ipcâat , quam diligentiffime videant , ne lethalia peccati labe infeCti, dum aliorum faluti ftudent, fibi rternz finr damnationis mimftri . Atqua ut intus candida innocentiz itula etornati e(Te debent , ita etiam extrinfecus mundo (uperpclifico ftolaque yus coloris , qui lacramenro miniftrando D congiuat, induti lint Temper.

Ut autem a reliquis fidelibus ea , qua par eft, pietate, atque adeo cum animarum fruâia (aeramenta percipiantur, illorum virtutem, atque admirabilem fruâum parochi frequenter explicabunt , tum vero maxime , cum illa erunt minilbaturi.

Sedulo quoque videbunt , ne ad facramenta quzvis aliquem admittant nifi armis depolitis, modeftoquc habitu , ac compotito corporis geftu , aliquod reverentis interioris indicium . exteriori cultu prz (e ferat , *te* fidet noltrz laltem initia recitare noverit.

Illud przterea diligenter caveant ne pro illis admimftrandis ab ullo, vcl omnium rvnim B inope facerdote , verbis aut etiam figma quicquam prorli.s , vel minimum quovis modo petatur , exigaturve.

Quod fi quis contra freetit , is gravifet ab epifeopo pro culpz ratione puniatur, non avaritia tantum labe notatus, fed etiam fimoniac* pravitatis reus.

Quod fi laici homines , eleemolynas dare confuetas impendereque renuerint , eos epifeopus ex canonum jule ad pie rntroduâam consuetudinem perpetuo retinendam cogat , atque compellat. 1

AMNO CHAUT! •1«,

Dc bfti/cil fccrcmtiuc.

LICET expofitu, infans feriptum habeat collo appenfum, quo ille baptiaatus fignificctur: fi tamen re diligenter perquifita , quem admodum catcchifmo Romano expreflum eft , adhuc dubium fit eum baptizatum efle, ea conditionis formula baptizetur . Si tu es baptizatus, ego te iterum non baptizo · Et fi nondum baptizatus es, ego te baptizo, *Sec.* In reliqui, vero fervent omnino curati ceremonia,, & ritus in libeo rituali baptifmorum, nec ullum vel etiam verbum relinquant in illo deferiptum , fub pena fufpcnfioni, tpfofado incurrenda, draliarum arbitratu epifeopi . Et quia aliqui dubitaB haut dc valort baptifmi ab hareticis collari, ideo, fi qui ab illis baptizati eflent , rebaptizandoa eos fubconditione exiftimabant: Verum quoniam illa forma baptizaddi fub conditione, introduda eft propter baptilmat*occulta, dede quibu, non paret , nec uni mulieri, feu aiteri privatim baptizanti credi necefleeft: contra vero conftat Calyinifta, in ccetu publico baptizare 8c m forma verborum fc materia a Chrifto inftituta nobifeum convenire > nec de hoc faâo ambigi poteft: Ideo vetamus ablutionem repeti quibufcumque etiam verbis ii,, qui a Cahrinif. mo aut aliis barefibu, fitajjiter baptizantibus ad noftras ecdefia, traufeunt, ne de atubaptifmo redarguamur.

C

Hzc fynodo, decrevit fontes baptifmalcs, in omnibus ecclefiis provincia cam omni reverentia cuftodiri, operiri decenter & in capellis includi , aut cancellis ligneis defendi debere , ne aliqua irreverentia fiat a populo.

Optat etiam hrc fynodus , ut fontis baptifmalis operimentum cxnuceis, aliifquepulchrioribus tabulis levigatis , ac rite compadis conftruatur in pyramidis modum, quod locum habeat , quo apte factorum oleorum *Sc* falis vafcula , rituali, liber, aliave ad ufum baptizandi ncccflâtia reponi poffint . Oftium autem fit ita sputum , ut illo aperto facerdos , *Se* patrini, eum infante, fupra fontem ftare commode poffint : claveque ac fera rede occlulum femper D maneat. Neque davem ulli alteri parochus commitut fub gravi pana , arbitnq epifeopi irroganda .

Interim vero cuftodiantur facra olea prope fonte, baptifmale, , in loco decenti *Sc* tuto: in quo etiam reponantur mantilia oblonga > faltem duo, munda, dc decentia ad ufum baptifmatis.

Optamus etiam, ut vetti illa coafuetado in ufum revocetur, quz adhuc.incompluribu,provinciis retenu tali,eft, utfabbatotanâo, item pentecofte, frequenti facerdotun conventu , ac lolénni ritu , tum in cathedrali ecdefia , tum diacefi, etiam locis , ecclefiifva infignioribus footi, baptifmali, beoedidio fiat. E

Curabit igitur .epifeopus, « ad illius folcnni, benedidioni, officium , omnes fingulique redore, ccclefiarum quarumcumque , quz in urbe funt, in cathedralem i earum vero , quz in diacefi, ad ecdefiam illius loci , qui vicariatus foranei titulo fuerit infigaitu, . Curati omne, illiu, vicariatu, conveniant, ibique fontem folennitcc benedicant, juxta ritum a nobi, tcadendum.

Baptifmalis fontis, quem ftati, illi, , ac folennibut diebu, in cathedrali ecdefia confacrare fulcnnc eft, confccrandi officium atque munus. nifi epifeopus legitima caufa impeditas fit, ipfe anno obeat . Ia diacefi , la qui piaeft vicariano . ch*i*Tl Curatus antequam baptizet , accurate imprimis U»r· videat , ea qui adbibendi funt in baptifmo eom-Mtree *St* commairaa talea fiat , quale, eft debere eft: ac fi aliuade certa non feist, eoaneccfle Altem orationem dominicam, falutationem angelicam, dc fymbolum apoftolorum tenere experiendo cognofcat : quam ob caufam ea dodrihz ChnftiauÀjudimenta fibi ab illis ante recitari przeipiat/Baptizandi ritus accurate fervetur, nec vero ullo modo confundatur : ita icilicdt ut pro ecclefi· ufu per epifeopum probato, vel aqua infulioae, vcl immerlione oaptifmum miniftret.

Ad aquam baptifmakm infundendam , non manus, led vas, quod obeam cattlamparatum in fonte baptifmal· a(1ervari debet, adhibeatur. Parochn, autem facerdofvc baptizans, csveatne ad infantem baptizandum alto chrifinate utatur , quam eo , quod ilio ipfo anno coafecratum eft , ut veteri eanone cavetur , fub puna fuipcnfionii incurrenda. .

Curati gravi illis pcena arbitratu epiicopi infligenda in poflerum, factamentum baptiimine mmiftrcnt ils , qui .ad ecclcflam accedunt cum tympanis bc aliis infttnmcnti, ftrepitum ac clamorem cum rifn · 8c aliis inanis Iztitiz fignts excitantibus.

Et quando opus fuerit illum adminiftrare diebus feftis , admtniftrent ante , vcl poft dimidiam horam, quam divina celebrata fuerint officia. fidem curent ut infantibus proprio nomine in baptilmo appellandis , ca nomina non imponantur , quz turpia , aut ridicula funt , queve gentilium, atque adeo impiorum & imflurorum hominum memoriam referant ; fed tlotutn, qui ob veru pietatis, ac fande religionis, virtutifque Chriftianz laudem, fandorum numero aicripti funt, ut *it* inipfovitoingreifu cum ethnicis, nc nomen quidem commune fideles habere velle protefteiKur, *Se* ipfi infantes etiam, cum state proceflcrint , nominum fimilitudine ad eorum , a quibus illa accepta funt, imitationcdl excitentur, *Sc* proptetea quos imitari ftudeant , eofdem quoque frequentius procentur , ac fperent eos libi potiflimum ad falutem , tum animi, tum corporis advocatos fore.

Baptizandi formulam ipfe non folumercatechifmi Romani praecepto generatim, fed etiam Îtrivatim , ac prscipue obftetricibus , in ecclela tatlien plane oftendat ac tradat, quam etiam an ill* rede teneant, aliquando eodem loco accurate videat, ac diligenter qdzrat.

Baotifmu, Infantis , qui domi ob ncccffitatem baptizato, eft , in libro baptiaatoram * parocho de more referatur: notato patriot nomine , *Sc* eju, , qui domi ad baptifmum , *Sc* qui in eccletia ad catechifmum *Sc* czorcifmum adbibitus eft.

Curatus autem facetdorve extra neceflitatis cafum , illixpcena excommunicationis propofita , ne ad domum cujufdam ctMm magnatis ad baptifmum mintftrandom accedat > neceffitai autem illa Intclligatur, quz mortem infanti, minatur.

Nemo nifi parochus, aut is, cu! ille epifeopufve nominatim Coneeflerir , in baptifmo mimftrando ftata, illaa, folennefque ceremonias adhibeat , etiam fi ob neccffitacedrminiftret. Quo in minifterio ftola non alteriuyfojufquam , led albi coloris, fi fieri poflit , utatur : *Sc* fine ea

& fil-

'ÂNtiô" CHRISTI it·»·

>M«n«uim lubtsw ή

J' — —

dis «ôctui

·*·»«*·.

& fupcrpelliceo mundo *8e* integro, ad formam in hac fyoodo prsfetiptam nunquam miniftiet.

111 b»P'H«o compater ne fit, qui facrochrifmate confirmatur non eft, cademquc de " compatre cautio fit : proinde parochi erit de hoc ftudiofe ante perquirere. Comparer ne adhibcatut regulatii aliquis , nec paflim clericus f«culatit factis initiatus , aut beneficium ecclcfiafticura obtinent, nec qui mino' natus fit quatuordecitn annii, Icd, qui major , vel potius state fit provediori , ut non oic folutn , led animo, atque ferio ad interrogata, quzinbaptifmo àunt , refpondeat, ac plane intclligat fufcepti a fe muneri» partes , quod idem dc confirmatione. intelligatur.

Quoniam autem in bapttimo unufquifquc pie ac religiofe profitetur , fe operibus latanz renuntiare , ejufque pompas deterere , id parochus cum ufu venerit populum doceat, pizlertimque baptifmi tempore , non folum quomodo *it* quam limplici amidu ad' 'illud infans deferendus fit , fed quam rcligiofa in Deum pietate, quam humili Jpiritu, *6c* quanta etiam veftitos moderatione compatres commatrefve adefle debeant.

Nec vero ullum vel ornamentum , vel aliud quicquam quod mundi hujus pompam prz fc ferat, adhiberi patiatur: cum minime confentaneum fit in ipfa vitn Chriftianz ingreflu , ftatim iis rebus ttuderi, quibus potiflimum folenni fponfione renuntiatur.

In baptifmo facerdos, parochufvc baptizans, przfentem adefle non patiatur neque Judzum, neque hzrcticum, neque denique alium quemquam afidc Chriftiana avcrlum. Fideles vero, qui przfcntes adfunt, ple, religiofe , omnique animi attentione adrfle fepe moneat , memoria tacite ftudiofeque repetentes , quz Deo, cum baptifmum ipfum lufccpcrunt , fande fponderuat.

Moneant etiam illos, ne baptifmum filiorum fuorum ultra octavum diem differant , fub potna excommunicationis iis qui terminum hujufmodi exccflerint.

Si duo vel pluses infantes offeruntur qui eodem tempore baptizentur , eorum unicuique catechiimum , esorcifmutn , *Bc* reliquas ftatas ceremonias , baptifmumque parochus Tigillatim miniftrct atque adhibeat . Cum duo infantes offeruntur ad baptilmum , mas fcilicet & femina , is ordo fervetur , qui antiquilfimi Iitus eft, ut mau primo , deinde feminz miniftretur, nifi neccuitas aliter cogat : Idcmquc lcrvctur fi plurcs offeruntur , partim mares, partim feminz.

Ad aquam baptifmalem, quz capiti illius in. funditur, qui baptizatur , camque, qya lacerdotis manus iacro oleo illitae abluuntur , excipiendam, pelvis ne adhibeatur, nifi quz cccicfiz tantum ufui addida Iit.

Obftctrices tribus poft hujus decreti promulgationem mentibus poena arbitratu cpifcopi ptopoiita , officium ne preftent , nifi per vicarium foraneum , fi in diacefi funt : at vero in urbe per eum cui epifcopus Id cure dederit, Icripto probatz fint idonee ad facramentum baptiliul, cum neccflc cut, mimftundum

Quz autem probata eft › curet quoad fieri poteft cum baptizant , ut duz laltcm mulicies ac mater przfertim , fi poteft , tcftes prclentet adfint , qui in baptizando verba ab eo prolata audiant. Parochus vero cum oeiqiltrct an infans anno~ baptizat*»» fit, diligenter obiktnccm , *tc* tcftcs cintiSTI etiam dc verbis prolatis interroget, utfibiconflet an baptifmi forma icite adhibita fit , an veto fecus, quamobrem oporteat infantem,a fc baptizari. >><(.

Doceat parochus patrinos , quam cognatio nem dt affinitatem contraxerint , & ad quid obligentur, ne prétendant In fuo munere ignorantiam .

Omnis parochus province* poft duos mentes , a die promulgationis horum decretorum , ne In baptifmi facramento alio rituali utatur quam Romano , poena aureomm quatuor , fle alia arbitratu epifcopi Infligenda.

Unus tantum five vir live mullel , vel ad fiimmnm unus & una , baptizattim dc fonte fuiciniant : inter quos & baptuatum ipfum , & illius panem & matrem , necnon inter baptizantem & baptizatum , baptizatique patrem *Bc* maticm tantum , Ipiritualis cognatio contrahatur .

Dt fttrt thrifmttt

VICARII ubi conftituti fuerint , ex hujus lynodi decreto , mittant ad calhcJi»lem , ad recipienda (.era olea feu quinio In cana domini , quibus ca die per deputandum ab cpilcopo diftlibuantur , ut qui ad ea accipienda venerint , valeant redire ad vicariatum in fclo feiiz Icttz in parafccve , ut commode in fcquenti mane a vivario pizparentur ad diftributionem clero fui vicariatus feu utu folenni a nobis przfcnbendo faciendam, interim vero donec hujufmodi vicarii foranei inlliituantur, paiochi laicos homines , aut clcilcos faens ordinibus non imtiaios ne mittant, quibus lanâz olea ad k deterenda dentur I

Dt onfiinatiiini· ftcrtmtnta

CONFIRMATIONIS facramentum , cujus mimft.andi folui cpikopus ordinariam habet poieftatcm , parochi animarumve curatores qui m utbc funt , die dominica folennitatcm pentccoftes przccdcnte , qui vero in diacefi , quo tempore adminiftrandum erit hoc (aeramentum , populum doceant, quanto religionis ftudio fuicipiendum fit. Videant item, nc qui eorum qui hbt m curam tuditi lunt , illud iuiciperc negligant : fed eos omnes , quos in artate légitima, qua cos epifcopus duxerit efle debere , cognoverit ad illud iufcipicndum omni cma & diligentia adducat: quos vero négligentes animadverterint ad epifcopum deferant: laborent prrterea lidem , ut qui adulta ztate confirmandi iunt, piimo de peccatis confiteantur , tum etiam admoneant, jit jejuni illud luicipiant, cum mane miniftratur

Epifcopus facrum clinfina , cum Id miniflrare proprium, epifcopalis cur* munus fit , ne ftata pentccoftes loiennitatc id prztcrmiitat , tum ad lingulas univerir diacefi» partes , parochufvc Λ* Joca vel infima vitando accurrat , ubi illud tnimftrari necefle fit.

Nc epifcopi hoc lacramrntum minoribus natu annis ieptem roiniftrcnt , nifi Illis jufta aliqus caula aliter videatur.

Curatos prrmoneat illos , qui confirmandi funt, ut non fronte lordids , aut capillis , ut aliquando cx nimia contigit accedentium incia ria, indecenter contcûa accedant

~ Qui confirmandi font . *Be* qui patrini adhi- A
CHBCSTI bintur parochus ante viptrpfevterim quas , ammc
rndioics efle fufpicabitiir , an orationem domi- CHJU31
nicam, falutationvm' angelicam , fytnbolum i|*f.
apoftelonim, decem pmcepra norint. Atquaob
eam quidem caofam epifeopus , illa fidei rudi-
menta fibi ab illis recitari jubebit. Quam di-
ligentiam idem ^sifcopiu , etiam, ut opus effe
viderit, aliquando proftet per /et vel per aliam
faccrdotem , quem in ea rc cognofccnda coo-
ftitoerit .

Eam rationem adhibeat epifeopns In nriai-
ftrando hoc facramento, ut prius mifibq»<po-
ftea feminis adminiftret, feparatim *Bc* diftin-
âe, fi commode' fieri poflit , fint compofiti ·
manibus antexedus junftis , fuo. quifque"'0p- B
7 dine , religiofe *Bc* devote orent . Caveant ab
omni ftrepitu , vociferatione. *Bc* confabulatio-
ne , fed lapflo utantur filtntio .

Studebit' epifeopus hoc facramentum hora
tertia miisiftiasC': qua-hora ex antiquo ufu
ftata efthjytnfacramenti , nifi neccflitas aliud
fuadeat .

Ne fint mares feminis compatres , neque fe-
mina yir, ncc juniores fenioribus cum, hoc
minime conveniat .

Hanc rationem adhibeant epifeopi, utomnes
qui ad hoc\lacramcntiim accedunt , chirogra-
phum , pre manibus geftent , In quo deteri-
ptuti lit nomen illius qui confirmandus eft ,
& preterea patrini, quod clericus qui epifeo- C
puni antecedit de manibiis confirmandi acci-
piens , voce elevata nomen confirmandi tan-
tum leget , ut epifeopus nomen confirmandi
agnofeat ; poftea in filum reponat <quod in
fine confirmationis curato tradat , ut nomiua
confirmatorum *Bc* patrinorum in libro chtifma-
torum referat .

Epifeopus & parochos curet , ut qui ridicu-
lum *Bt* turpe habet nomen , illud motet , fu-
matque in hoc facrameoto nomen alicujur,
qui vera pietatis , fan&cque religionis laude
floruit , ut eumdetn imitetur cujus nomen ge-
rit , ab coque auxiliari méreatur precibus apud
Deum .

FronSyouiirnvti chrifmate ab epifeopo illi- D
ta, primum b iiubyce diligenter a facerdotejb-
fteruatur, tier a clerico in laciis (i fieri poteft,
conftituto / tela linea munda *Bc* pura , aqua
snadefafta/lavetui', que aqua poftea In bapti-
jftetii facmium projiciatur.

A fulcjptonbu, In facramento confirmatio-
nis , nequr 'ls , quos fufcep.rint , neque eo-
rum parentibus quidquam omnino largiatur ,
ne id cuiquam , quod aliquando ufu venit, ite-
randi hoc facramentum, quod ucfas :ft , occa-
ùonem pia beat. /

J^aa 4/ *fttSigime tecktriftié furcHHtUtam fcrtitciu .*

ABkRNACULUM In quo fan&iffi-
mum\alfe'vaiut facramentom elfe debet
Aiuam ornatiflimun; , ac fi fieri poflet cx auro
olido , ptetiofiflirau gemmis , religiofe certis
locis ornatum . Sed quando per facultates ne
aeneum quidem habere licet , ligneum faltem
«ion cx taUuiis nuceis , aut querneis, onde hu-
mid itas gigni folet , ied exfopukis, aut fimi-
libus conficiatur : totum cxtiinfccns , aut fal-
tom magoi et parte inauratum , reliquis parti-
bus decenter partis» amplam quidem etit , pro
altaris atque ecdefim magnitudine , quadrata ,
aut oftangula , aut rotunda forat, aliave qu-
-commodior videbitur , & imaginibus laffab-
rum , vel palhonii dominica myfteria referee»
tibvs erirulpium .

Iu ejus iuuimitate polita ilt imago › vcl re-
furgcqtis, vef factum ^eâoris vulnus exprimxu-
tis. vel eruti'affixi Chrifti domini : Super ma^.
jpn altari, tanquam digniorl , magifquc <on-
ipicuo loco -, collocandum erit , omnino bene
firmum , firmiteique iuffultom : nifi neceflada
vefgravi de caufa^aliud epifeopo videatut.-tum
etiam tuto elautum , cujus claves videat , ne
k cuiquam alteri facile committat ecclefia teâori
ac ne laico viro unqbatn, etlani ecclefia enRo-
di , uti alicubi fadum fcpe animadvertimus ,
viginti quinque aureorum poena propofita re-
âori, aut el cui clavis cura commifl^a eft , ac
graviore preterea arbitratu epifeopi, ita quip»
pe apte politum , ut ad promendup^, reponen-
dumvc facramentum , altare nunquam aicendi
oporteat .

OftioloTrrit ita ab anteriori parte amplo,
nt tabernaculum aliud minus , intus recondi *Bt*
expoui reâum poflit , necnon ita ad aperien-
dum aptato , ut facerdotis , aut recondentis
■unus, braebiumve nullo paâo impediatur.

Vacuum ita fit a reliquiis , *Bc* facri olet va-
fis , allifque rebüsomnibus : ut ne inanis qui-
dem pyris intus reponatur , nihilnue aliud
protfus in eo recondi liceat, quam illud ipfum
vas , in quo tunc aflervater fanâiflitBum fa*
cramentum .

Sub illo autem , etiam fi commodus ab in-
feriori parte fuperlit locus , nullum fit protfus,
etiam pro thure , candefis, librifve , aut ali-
cujus ccclefi· fupclleililibas recondendis arma-
riolum .

Inttinfecus panno ferico ornatum , & cir-
cumveftitum fit , ab exteriori parte conopeo
amplo *Bt* ferico item , fed auro , vei argento
intpxto , ubi per facultates poteft , nretiofiori
in dierum feftorum folenniumque celebritate ,
in feciali autem ufu ex ferico , vcl fubferico ,
quod camelotum vocant, contexto. Tabernacu-
li vero folum, fub ipfo facramenti vale can-
dido corporali femper ftratum flt .

Cum lacerdos peraAomifls facrificio, ftatim
facram cuchariftiam miniftrat, vcftibus facer-
dotalibus, quibus in niifla ufus eft, indutus id
faciat . Si vero atio tempore , tunc fupcrpelli-
ceo ftolaque alba utatur , verum pluviali indu-
tus 1st epifeopus , quando illam non In mifist
facrificio miniftrabit .

Ad duos menfes poft decreti hujus publica-
tionem, non miniftrttur facra communio , ubt
fuerit communicantium frequentia , fine pyxi-
de , in qua decenter fact· hoftia collocen-
tur : *Bt* interim fub perna fufpenfionis , ne
deferatur ab altari ad altare in corporali, led
in calice .·

E **Eo modo** autem adminiftret facerdos cele-
brans faC^am communionem , vel perafto miff·
facrificio, velpoftqtum futnpferit lacratiflimuui
fanguinem , ut populus vel ni qui communica-
turi funt , difpofiti ordine *Bt* decenter confi-
ftant : *Bt* nifi ante ipfos parata fint fcamna
cum mappis , adfint duo clericl *i* vel alii duo
pii homines, ubi clericorum numerus non fit,
qui mappam extenfam habeant ante comsnnni-
candos , ad hoc ut caveatur fanftiflimo facra-
mento, ne cadat aliquando In terram , alter
vero clericus a parte epiftolse politus recitet
alta voce Caa/rur , ufquc ad finem . Perfeâa

com·

AjtNO CMKISTI U<|. confcffioùe *te* abiolutione . d* more facerdos genuflcâit ante altare , 8c adoret facratiflimas maffias : poftmodum aflurgens reverenter accic pial pysidem in manu 'finiftra , *Se* cum pollice & indice manus dcttA teneat unam ei Getia hoftiis aliquantulam fuper labium pyxidia elevatam ! quitn populus intueatur > & dicat voce aliquantulum clevatta, gravi tamen . *Ectt Dei, ectt i<ti tollit feteata maadi ,* deinde vel ipfemet facerdos, vel clericus in eodem loeo c.tpite profuud- inclinait» percutient peâua dicat ter , *Domine no» faai di^ani at latret fai teSam* mraaa , *(Tc.* Quo /aifo facerdos proie-- quatur communionem dicendo : *Corfu domini aofrt crt.* Et dum hoc dicit , fignet ante faciem communicantis, cum facra hoftia , modefle tamen lupra pyxjdem.

Clcricujl qui confeilionem recitavit, accepto vafe purificationis, qm>d tamen non lit calix ad collcc'rationem paratus, fed clathus, 8r mappa purgata : alia manu teneat aliud vas , lo quo vinum fit pro purificatione communicantium , quod ubi commode fieri pofiit albi flt coloris, *tc* iniequatur purifle- lonem ufque ad ultimum, ca tamen ratione, quod fi facerdoti cum fanâiflïmo facramento contigerit obviare, ctilet a purificatione, *te* reverenter genuflcâat, quoad ufque facerdos tranfietit . Idem curet , Ut ftatim cum aliquis fumpferit purificationem, furgat, *tc* locum alteri cedat. Erit in hoc diligentia facerdoti» & parochi curare , ut omnia qp* tanto facramento adhibentur, decore, hortefte, ac reverenter fiant .

Expedita communione, pyxide reverenter repolira in tabernaculo , verius ad populum de more impertiatur bencdiâioocm .

Animadvertat preterea parochus, ne quid in flera communione quaeritetur pelvi vel alio vafe .

Cum vero ad «gros omni reverentia Omnique religioii cultus ftudio , atque honorifice quoad ejus fieri poteft, afferenda illa flt , nocturno tempore non afferatur, nifi «gro mortis periculum inftet.

Parochus rgrotn illum allaturus , accurate hac premoneat, primum ut egrotantis cubiculum ab omni forde , omnique inquinamento purgetur, *te* amota omni re prophana, pro apparatu , &: facris imaginibus, ubi poteft, exornetur, tum prztercx menfa mappa nitida , puraque conftrata : cruce , aliaque effigie facra, candelabris, & candelis cereis, faltembinisinftruda apparetur : in qua fuper corporali pyxis cum fanaiffimo facramento collocari poflit. Sit etiam vas vitreum ad ablutionis ufum . Qu« omnia ut ab his qui sgroti curam habent parentur , cura (lt imprimis confractum fanâiflimc eucharifliz . Apud eos vero qui pro aorum egeftate , inoplaque id pneftare non poterunt, ipfi fodales parent . Deinde idem parochus *te* vefpcri pridie illius diei , quo facratn euchariftiam allaturus eft , fi eo tempore de hoc officio proftando certior faâus eft : *te* pauloetiam «•sequam afferat , certis campane idibus confritres fanftiflimi facramenti *te* clericos , *Se* reliquos fideles ,, prefertim illius parochiali» vicmi- evocari mandet , qui illud pia veneratione profequantur, poft ipfe , ubi manus lavent , cum fuperpellsceo , ftola , ac pluvia!; ubi poteft indutus, ad altare genibus Aesis religiofe oret.

Sacerdote* vero ceteri, cleticive qui comitantur fuperpelliceum adhibeant . Si canooko- rum. capitulum fi: > cappam vel almnttam , aliudve indumentum , ut illis 1-» choro ir.orü eft . Reliqui fideles bini profequantirr capite aperto, *Se* quamplurimi , candelis arrenfis, ac primo loco viri, in quibus fcholares fanfttflimi facramenti précédant , poftremo femine . Omne* prefertim ccclefiaftici homines, hymno* *te* pfalmps panitentiales ▮ aliofve intima animi pietate fimul cCim parocho > fed alterna'tim pronuntient , atque alli item rel'ciofc orent.

anno' CHK.1STI

Cum quis fscerdoti , fandillimi corpori» domini facramcntum ad aegros ferenti , ant eidem inde redeunti obviam fit , dum vel equo , vel curru, vel jumento vehitur, ubi primum illum id fercntpm viderit , -inde ftatim defeendat , hludique flexi» genibus tamdqi in adoratione permaneat , quoad ille cum facramento tranfietit .

At vero omni» five facerdos > five clericus , five laicus quicumque eidem fanitillimo facramento obviam flet , pro Cliriftianr religionis cultu , domum ufque ejus ▮ cui mimftrandum eft , 8: ad ecclefiam quoque quo redirur pia veneratione profequi Ce comitati omnino Audeat, nifi neceflitate cauf*ve urgenti vehementer impediatur . Id omne ut cunâi fideles ftudiofe rcligiofeque prseftent , illos unulquilque parochos quam faepiflime ac diligentiflime commonefaciat . Familia vero , qu» domi habitae ubi egrotus eft , fanâiffimo facramento ad ecclefiam ufque, vel faltem extra januc fines.obviam procedat , „u<n cerel» acceigjs , & onni alio interiori *Se* exteriori pietatis cultu, depofitifque plane armis.

Cum facerdos pervenerit ubi srgrottu jace: · benedicat dicens, 'i'χχ *dtnic doaoai, fT nmnAae boiitaatiiai in en.* Pofteaquam pyxidetn in menfa fuper corporali depofuerit, eamque reverenter adoraverit, devote aflurgat, *tc* egrocum interroget , an aliquid habeat , quod confeffario detegere velit ante facram communionem, quod fi quis habet, facerdos, omnibusdimiffis, cum audiat : dataque abfolU|ione revocet illos, mot-3ne de more clericus dicat confeffionem eo mo- o quo diximus fupra de communione populi. Sacerdos autem cum «gro facram euchariftiam offendit , aliqua breviter *tc* ple dicat ad excitandam aegri devotionem & altantium pietatem *tc* religionem . Faita communione, *Sc* oratione poft communionem diâa , *Se* afpertione perfcôa, hortetur eum ad lanite meditandum , *tc* ad gratias Deo agendas de tanto beneficio , moneatque domefticos , qui aegroti curam habent, ne pef dimidiam faltem horam illum vifitari permittant , -ne a munere gratiarum Deo agendarum avertatur .

His omnibus peraâis, decenter 8c reverepter rcadumpta pyxide, eo nrodo quo acceffit , ad ecclefiam revertatur , 8r ad tegendam facram euchariftiam, *tc* laccrdotem deferentem umbella femper iis via adhibeatpr.

Cum pervenerit ad ecclefiam , cftendat breviter populo indulgentias , quas confeeuti funt comitando (anâiffiaium (aeramentum per fummos pontifices coqceffas , *Sc* oratione dc fanAiflimo facramento diûa , cum pyxide populo benedicat > qua in tabernaculo collata , illud claudat, *Sc* reverenter ad fc exuendum in facriftiam revertatur .

Fideles omnes juxta canonem, Omnis utriufque fexur *r* fanâiflimum euchariftl- facramentum in pafchate J a proprio parocho fumete ne omittant : nec salli liceat llied fumer* ab alio

quam

ANNO– CHRIari •>*i·

quam a proprio parocho , »cl de ejus licentia. A Qpod Λ QUI' contra fecerit , prêter grave peccatum mortale quod incurrit , volumus ctiam illi ingtcfflim ecclefiz **interdici&** fcpliituram ecclefiaflicam . Rdigiolt veto, qtji illud abfque parochi confenfu' adminiilrarint , juxta Clem. primam, de privil.iciant le excommunicationis poena innodatos .

De *eelekrttiaat*

EX indigna adminiftratione *Se* perceptionefacrofauttz eucharifti* , apoftolusnon folum mortem «ternam, & judicium imminere tollatur , lcd *Se* morborum popularium caufam A' originem pioccderc : quod nolitis feculis , & B cidciilis terrorem maximum incutere debet,, propter facerdotum in celebratione miflarum lumtriam *Se* quotidianam fere irreverentiam . Quam enim illota conicicntia ac polluta accedant ad lacrificandum , aut quam parum ftulliofe ac pie dijudicent corpus domini , latis arguunt fordescalicum , corporalium, mapparum , atque omnium ornamentorum , quibus decet venerati tantum religionis Chriftianx lacraincntum lacrificitim . Ad occurrendum itaque huic indignitati , prarcipimus , ut faccidotes libi confcli mortalis alicujus peccati non nili confeff , quoties copia alterius facerdotis illis fuerit, nec nifi mundo corde & jejuni audiant ad altare accedere . C

Quod ii ncceflitatc urgente facerdos abfque prxvi* confcflionc celebraverit , quamprimum tamen poterit , confiteatur . Suos vero calices ilanncos , ubi cx nereflitate epifeopus conccflerit , grivi aliqua dc uaula (nam line epifeopi facultate ejufmodi calicibus uti non debent) ut toti intus , *Se* extra niteant , lingulis hebdomadis lineo, atque etiam cinere cum aqua nc negligant detergere , quam in pilcinam , act alium farratum locum effundant . Calices vero argentRps omm cuftodia curent ne polluantur foidibus , I

Corporalia quoque a fe aut ab honeftiori quopiam faccruote , aut eliatn tantum a fubciacono ablui curent , tertio quoque meofe , D & crebrius li opus fuerit . Albas vero *Se* mappas frequentius ut nitor A' mundities maxima in illis , A decor in aliis ctiam ornamentis reluceat . '

Pono venerabunda ac devota omnia eorum aftio A' pronuntiatio prz ic lerat , *Se* offendat , fidem & intentionem , quam habere debet , de Chrifti & angelorum in laciificio przlentia .

Ad excitandam & intercipiendam quorumdam in hac re focordiam *Se* incuriam , epifeopi per fe aut per luos viÇxatorcs quandoque ctiam extraordinarie vilitent ecciclias , & pte<-bvterojum laeram iupcllcftilem , nccnon de iplorum officio inquirant . Compertos vero né- E gligentes graviter coerceant , aut carcere , aut alia paqarquin ctiam & curatos puniant , qui ful' in parochiis indignos prcsbvtcros admittunt aut ferunt , vicani toianci quoque , li in tus cxcqucnjis, négligentes fuerint , fe pernis et urn canonicis coercendos efle exiftiment .

Curatus in fua ccdclia nullum permittat ce librare, qui fciiptis facultatem'ab epifeopo impctiatam non exhibuerit , & eam licentiam quam anno udo vctufttorem reparcunt ne «d mittant

Epiicopi nulli ücerdoü facultatem celebrandi dent, quem prius examine non probarint *i* an exercitatus fit in ceremoniil fu» cathedrali» CHRISTI ecclefi», A· quantum poterit in ceremonlis Ro- »j »j. mani miffalis quem ignorantem repererint , print ut inftituatur curent . ,

Ne millamnovam epifeopi celebrari permittant a quovis facerdote, qui non fuerit petitu» ceremoniarum Romam miflalis , illudque cx hujus fyno^l decreto quam primum in fuis diacelibus introducant .

Qui vero prim» mifiz celebranda facultatem impetrat, l» ledulo moneatur', ut quo die primum celebraverit , eum totum in fanetis plenatis officiis , omni animi religiofi ftudio ponat , ac ne ludis, comcflationibus ,* minus autem chorels , aut inanibus alli» ipcàaculis fe immrfceat, graviflimas ahoquin panas arbitrio epiicopi datutu» .

De cetero ,i quilibet facerdos facrum mifiz faiturus , lotis prius manibus , A fafta oratione, le facris induat vcftibus in facriftia, *Se* ad unguem omnia fervet , qux lo rubricis Romanis miflalis deferipea font., tam de purificatonis , quam de burfis corporalium , *Se* velis ad tegendum calices : Sudariolum prxterea habeat pro abllergendis manibus, ad Lanafo . Aliud stem pro naribus emungendis . Albarum pr»teica manie» ita aftriâz manibus hzreant, ut in ceremoniis mil!» rite perficiendis facratiflima hoftia intaâa fit, nccnon etiam ut *te* aliis periculis occurratur .

In pofterum decernimus in laciificio miflas adhiberi ab omnibus candelas duas ccicas , ita ut quzvis onciz unius lit ad minimum , nec ultra quis mifiz factificium fine talibus candelis celebrare audeat , lub pana aurei unius pro qualibet vice , lapplicandi pro medietate fcminario , A· pro medietate icnoiz lacratiflitni lacramenti. A· aliis panis aibitr-tu epifeopi.

In celebratione mifiz lacerdos ne fe conferat ad alrarp , nifi clericum in decenti hibitu , *Se* cum fupcrpelliceo mundo cum manicis , libi infervientetn habuerit . Quibus vero in loci» propter inopiam clericus ita commode haberi noti poterit, caveat , ne celebret abfque hujulmodi clerico , nili facultatem ab epifeopo lo fciiptis impetraverit .

Habeat in celebratione tintinmbuluAl parvum, eujus fonitu moneantur fidele» in elevatione fanitiflimi facramenti.

In mctropolitana , cathedrali , vcl collegiata , aut parochiali ecclefia , quando elevatur lanAiflimi domini nolUi corpus in mifia majori, vcl parochiali , (emper figno majoris camnanz moneatur populus ut ille fe Deo humillet, *Se* quamvis longe politu» lanâillimum facramentum adoret .

Nec vero qui» vcl vir , vel muller gradibus altaris hzreat , aut prope altare fit , dum lamina fit : ideo lacerdos celebraturus hzrcntcs inde longius abfcedcre jubeat : quo celebrante, id minillrans clericus przftet.

Cum poft offertorium in mifia oblatio R populo fit , facerdos ne patenam deofculandam illi przbeat, fed tabellam aliquam pidam, vcl aliam facram imaginem ad hoc adhibeat.

faces, *Se* intortitia quz accenduntur ad elevationem fanâiffimi fanamenti in pofterum ne extinguantur, donec facerdos (umpferit facratiffimum facramentum in mifli» fcilicet majoribus . Contingit fzpe in quibsifdaa» «cclafila vél tam magnum miffarum celebrandarum numerum cx varila dcfuuAotum legatu impoli-

tum

AHNO CHKIST1 »»*>·

JJ»* cfl· › nt illi· pro fingulis dicbos « tcfta- A toribus prafcriptis nequeat *UtieSeri ,* vd cleemofynam pro illis celebrandis «deo tenuem «fle , ut non facile inveniatur qui velit buic fe muneri /objicere r unde depereunt pia teftantiutn voluntates, & eorum confcicntias, ad quot predicta fpeâantj, onerandi oecafio datur . Froptcrea epifeopi ex facrolanâi concilii Tridentini decreto in fynodo dioccfana *re* diligenter infpcAa , pro fua confcientia in cccle· fits, qua» hac ptovifione indigere cognoverint, ftatuant circa hnc , quicquid magu ad Dei honorem *ic* cultum , atque ecclefiarum. utilitatem videtiat expedire, ita tamen ut eorum fcm- *pet dcfunâoram commemoratio fiat , qui pro litarum animarum falute , legata ea ad\oios B ufiri reliquerunt . In pofterum vero non facile recipiantur nifi habita ratione temporum *tc* locorum

Curati ter in' hebdomadi factum faciant , ·ut eo etiam (npius fi vel loci confnctudo , vel noceffitas crebriorem divini lactificii uiitm poftulabit .

Ceteri» etiam clerici» prccipimua , ut fingulis menfibus , diaconi quidem & fubdiaconi bis falcem : Qui vero in minoribus ordinibus , ·ut etiam clerici cantam funt, femcl factamcachariftiam fumant .

Qui autem fine neceflaria caufa id facere omiferint , parochus eos fui officii admoneat , *tc* › nifi patuerint, «d epifeopum deferat. C

Quod de faccrdotibus miflam celebraturis , in facriftla induendis decretum eft , idem in* tclligf volumus da celebrantibus vefperas, quibus interdicitur , ne amplius in choro , *tc* in confpcâu populi cappam feu pluviale induant. Sed e facriftia induti ad velperatum officium incipiendum procedant, quo finito ad facri- (Uam ut camdem cappam dimittant , regrediantur .

Dc taffcli C trcvierU .

CUPIENS hac fanâa fynodus, ut omnes ecdeliaftici hujus provincia , unanimes , uuo ore tam in ccclefiis , quam privatim ho- norificent Deum ac patrem domini noftri Jefu Chrifti : *tc* attendens quod cx conftjtuuottc felicis recordationis Pii *pape* quinti prohibitum eft proprio officio telião aliaa·, quam Romanum afiumere : Ideo cora aliae cathédrales ecclefia officio metropolitan· conforsiari non poffint : Statuit hac fynodus , ac omnibus ad quos fpeâat precipit *ic* mandat, fub poraa excommunicationis , ac alia arbitratu epifeopi , ut ufum breviarii Romani *tc* miflalis. cx decreto facrofanâi concilii Tridentini reftituti *tc* editi ia omnibus hujus provincia ccclefiis intra illud tempus , quod hinc ad principium menfis Januarii anni proximi 1<Sd. intcrieâum eft , omnino introducant. Vifum eft enim id magi, E decere , quam, quod unaquaque dicecefis proprium officium retineret , prafertim cum jam miffalia, breviaria , diumafii, gradualta , *an*tiphonatia, *ic* alii hujufmodi libri ad unioCcajufque diactfis hujus provincia afum omnes pene laceri , imo *tc* omnino coniumpci fint , *te* vix reperiantur , nec de novo imprimi poffint abfque magna impenfa,

Et ne libri, quos tam metropolitans, quam alia cathédrales ecclefia habeat, illis inutiles remaneant, magno earundem ecclefiarum pta* jadicio : plaçait illo· ad ufum Romanum apta- *ri tc* reconcinnari, impeatia totius cleri un af. cujufque dimcefis. XlvWp CHAUT1

ad *fni/ntic [ttTMicmt fit· tiiu* .

ECCLESIA parocbialis , tisst item annexa, io qua cbofeffiones audiri aliquando folent, coofeffionale unum habeat cx tabulis fcâilibus , ac rite conftruâum ad, formam illius , quod in rathedrali ecclefia epifeopus quamprimum conftrai curabit. Duo aero eadem forma , trbi qpingentaram animaram , *te* amplius cura geritur.

Ecclefia amend- qua pluses habet confeflarihs, totidetfi confeflksnalia , quot confcflarios habeat, five parocbialis illa fit , five collegiata, five cathcdralis : ubi fex menfibes tranfaâis confeffionalia confttuâa non erupt , carum ecclefiaram reâores , epifeoporum arbitrio coodcmneiitor, *tc* nihilominus expenfis eorum , ad quos fpeâabit , confeffionalia hujufmodi conftruantur.

Sacerdotes putem , quicumque illi fint, aut faculares, aut regulares, qui extra confcffiooalia, vet in ils quidem, led non forma prafinita conftruâis, rei afferes faltem *tc* laminam , qua confeflarius a femina reâe dividatur non habentibus, mulierum confeffiones , eo pneftituli temporis fpatio tranfaâo audierint , audienda conféffioois officio miniftrationeve, tum etiam, fi epifeopo videbitur , sb ordinum fuotum munere fufpenfi fint .

In-tabula dividentis medio fencftclla fiat latitudine cubiti dimidiati, *te* altitudine paulo minori, cui fencftella ferri lamina affixa fit minutis foraminibus plena, *te* tela tenui praterea nigri coloris a parte confcflatii Ippolita , ut nequaquam conntentis faciem afpicére confcftatius poffit .

Nulla in eo prorfus capfula , loenlive ad colligendas elecsnofynas conftraâi, aut affixi appeofive fint'. Affixa vero intriniecus fint tabula cafuum reiervatorum tam fnmmo pontifici , quam epifeopis *t te* pagella pnetenea in qu D oma abfolutionia rite deicripta fit. Ab exteriori aniem parte, ante poenitentia oculos fenâiffimi Jcfu Chrifti imago , fi non coloribus diftin&a , faltem in cattala aliqua diligenter exprefla. Illud autem in aperto *le* non tn obfçuro ecclefia loco collocetur, ut tam confiteotes quam confeflarius facerdos ab omnibus facile confpiciatur.

Excommunicationis item pattern facerdotes fine approbationis facultate ab epifeopo In (criptis data , qua tamen gratis concedatur , poenitentia facramentum miniftrantes , ipfo faâo (abire decernimus-dr declaramus.

Confeffionis facra audienda menas facerdutibus regularibus, quamvis ad illud ob peritiam fcientiamque idoneis', ne committatur, nifi per examen approbati fint, at (apra, *tc*nifi a monafterii prafeâo teftatum litteris fiat , eos vita difciplina moribufqpe probatos'eHr , ac dignos propterea , quibus id muneris imponatur . Quo in teftimonii genere ipfe videat , pe quid reAificando admittat , quod rcligiofa coafeientia fua fraudi fit. labemve afferat.

Unufquifque monafferii regularis prafeâus bis quotaniu·, lisawi fcilicet menât· adventu . iterum quadrpgcfima initio, coafeflatiorum faccrdotom fni monafterii probatorum nomina in folio feripta «d epiicopom défaut, ut, cum regu-

ANNO CHRIST |>SJ.

regularer ex uno in aliud monafterium commigiare frequenter foleant , eamque ob caufam ulornm numeru: interdum minuatur , aliunde ipic epifeopus alias in eo munere gerendo idoneos ac probatos opportune habere pollit. Confeifariorum probatorum nomina in tabella ordine de(cripta , ad valvas facrifti» eccleli», ubi complures ibi habitant , afhxz , in omnium conlpedu Tint .

Epifeopus quo tempore vifitationem obit in frequentioribus dicecefanis locis , confefTarios iaccrdotcs etiam regulards aliquando ad fe , tum Cingulos , tum univerfos convocet , cum iifquc agat, quz ad tantum facramentum pertinent , iiique primo , cum ceteras muneris , quod fufeeperunt , partes graviter accurateque B ulicndat, tum eos przcipue moneat, quantum, quamque grave vet ad falutem , vet ad perniciem animarum onus luftineant . Proinde illis detnonftret, & quam bene notos cos calus habere debeant , m quibus abfolveridi audoritatem nullam habeant, fc quamftudiofe propterea cavere , ne in mertem alienam falcem ponant, fc quam caute irem in peenirentium abiolutione agere, cum prziertim , vel de reftitutione, vel de occationibus, quibus ad mottalia peccata aditus fit, abiiclenais agitur.

Contcrtarius facerdos, quicumque fit, etiam regularis, ne audita facra confeffionis teftimonium feriptum , aut imprcffum manu fua fuoque figillo lignatum libi peccata confeflis dare recu- C set, tum in pafchatc, ut parochis , tum egrotationis tempore, ut medicis, quod debent cos przibtifTe , piane conftet.

Confitendum praterea pafcha tempore, nomina fc cognomina , ut fraudi faultiplici occurratur, in librum certum , notato etiam die fc incnfe referat , quem librum epifeopo petenti pro debito charitatis ftudio non modo non deneget , fed prompte oftendat atque exhibeat, tradatque : Teftimonii vero formula certa ab epifeopo preferibatur , cujus exemplaria , ubi ars impreiforia fit , & ubi opus eft , typis imprtrta , quamplnrima unicuique facerdoti confertario tradantur , fc in dioecefi vicariis foraneis , qui deinde fingulis curatis ea diftn- D buent .

Epifeopus , quo decentius atque adeo retieiolius facramenti hujus adminiftratio fiat, presbyteros confcffailos, etiam qui alicujus congregationis clericorum regularium , alteriufve focictatis regulares fint, ad audiendz confcftionis officium ne admittat, neve illam audjre, etiam li> luis ecclefiis fine iuperpcliiceo fc ftola patiatur .

Efficiat vero, ut reliqui regulares , tam monachi, quam mendicantes in hoc minifterioeum habitum, veftitumque adhibeant , quem ex regula praferipto in choro ad divina officia celebranda adhibent,

Omnes veto videant , ne extra ecdefiam , oratoriumve , conf-lfionem audiant , prater. Îiuam rgrotantium , nifi ob urgentem exuam .

Confeflarius quicumque five facutaris , five regularis ille Gt , non ftando , neque procumbendo , led in fede . tamqnam pro tribunali judex ledendo , lacram confeflionem audiat jx»- nirenrium , qleales quales fint , I etiam in fummo aliquo dignitatis grad- conftituti , illidem faciat cum abfolarionis fententiam pronuntiat

Atque . ut omnn uns utantur abfolutionis f formula, hanc omnibus obfervandam proponi- anno' snus, ut poft preces illas, qua incipiunt, *Mrft-* CHRISTI rester, CTc. Et iadalfru/Mai, CTr.quzin miila- tj*S- libus quibufeumque teguntur , atque in miliis quotidie recitantur, fubdat confeflarius, *Dmti-■·» »oftrT Jifut Cbrijhu it tiftivtt* , & ego audoritate ipfius teabfolvo ab omni viriculo excommunicationis minoris ,(aut etiam fi ejus rei facultatem habeat , majoris) li qua teneris ; deinde abfolro te ab omnibus peccatis tuis , in nomine Patris, fc Filii , fc Spiritus fandi , Amen . Pallio domini noftri Jefu Chriftl, fc merita beata Maria femper virginis & omnium fandorum , fc quicquid boni feceris , fc mali M Qiftinuerli ,' fit tibi in remiflionem peccatorum tuarum , in augmentum gratis^, & pcamitfm vita eterna. Amen. Vade in pace ,fc noti amplios peccare.

Quod in ecclefia antiqui inftituti, veterifque confuetudinis eft, rede omnino fervet, ut dum abfolutionis formulam preeefque adjundas profert , lupra caput pcenitentis , manum dexteram. elevet a parte fua in conftffionali , id quod etiam cum myfterii (ignificationt fieri folet ,

In poenitentia (aeramento , magna humilitas neceflaria eft. Itaque puenitens , cum ad confeflarium, qui Chrifti domini locum in eo minifterfo gerit , accedet , intimo anhni dolore , omnique humilitate , non fubjedis pulvinari- C bus , fi neccifitas aliud non poftulat , fefe ad illius pedes projiciat ac profteruat , id quod ab ·poftolicis ufque temporibus in more uluque politum eft , ut fe reum agnofeat atque profiteatur mortis zternz . Dum confitetur , fic manibus jundis, digitis paululum credis, oculis demiffis .

C^nfelTarios omnes , qui in urbe lunt , tum aliquando per annum , tum p'vcrpuc femel hebdomada prima quadragelimz , nerumqu* adventu ineunto ad fe epilcopus convocari curet , cum iifqne agat de animadvetliombus fc przceptis ad utilitatem animatum in confertioriibus neceflanis.

Quod fupra didum eft de confeflionibus non D audiendis poft terminum ronftitutum extra confeflionalia fob poena fuipenlionis ftatim incurrende , id non lolum de confellariis fzcularibus, verum omnino de regularibus etiam intelligatur .

Innocentii tertii conftitutionem , in generali concilio editam , qua fancitum eft , ut fideles (altem femel in anno , proprio parocho peccata fua confiteantur , inviolate omnes fervent .

Salutarem ejufdem Innocentii conftitutionem éodem concilio latam , a fande memuriz Pio quinto in ufum revocatam , przcipimus obfeivari , ut medici ad zgros in ledo E jacentes addudi , antequam illorum curam luicipiant , eos plane moneant , qt idoneo confcffario de peccatis confiteantur - Quibus etiam denuntient, fc nifi id quatridui fpatio ad fummum pueftiterint , eorum curationi non adfuturos . Parochum etiam curabunt certiorem fieri, de eo , qui lo ejus parochia morbo affedus teneatur : qui pro fui officii munere ftatim agrum convenire , fc eum eo de panitratia- agere debet , ut per hoc (aeramentum Deo reconcilietur .

Jubemus autem medicos , excommunicationis pcena lis propofita, quam jure ipfo tubes ntli (ecus fecerint , tranfado quatriduo, ab 'lle-

' rum

"ANNO CKIUSTI <>lj.

,uid curatione omnino abftinere : nifi certo cognoverint , eos poftquam Iri eam febrim morbumve inciderunt, confeffofefle, autepifeopo, cive, cui epifeopus ejus rei facultatem dederit, aliud ex jufta caufa videatur.

Dt Mrieuil·

DILIGENTISSIMI Cat epiicopi inea obfcrvat tone, ne quifquam a regula , quam in celebrando matrimonio fervandatn facro-faoda acumenica Tridcntina 1/nodus , ulla ex parte difcedat.

Nc autem matrimoniorum ▮ qua contrahentur j memoria facile pereat , fi quam facultatem epiicopi , aut parochi cuiquam . alii facerdoti, ut in contrahendo matrimonio interfit , concedendam aliquando duxerint , Id fcripto tantum faciant , ejufque exemplum epifeopi in aliquo libro deferiptum diligenter effervent . Parochi autem in eum libram referant, in quo etiam conjugum , *tt* tedium nomina *ex* pt·· fcripto Tridentini concilii feribere debent . Qptcquid vero eo libro parochi fihgulix annia fcripferint, id io fine anni epifeopo deferibendum tradant.

Denuntiatione* , qua matrimonium antecedere debent, fefti· illis diebus fiant, qui ecclefi* prccepto fervantur , media ea mifla , ad quam frequentior populus convenire folet, quo id faciliui notum omuibui effe poflit.

Si parochu· In matrimonio denuntiatione·, vel benedidionem fine probabili caufa procraitinarit, cujus judicium deinde fit epifeopi , ab eo pledatur. Parochi, cum fponfii benedicendum erit, id , celebrata mifla › cui illi interfint , femper faciant.

Epifeopi ea, qu* de matrimonio a Tridentina fynodo in reformatione matrimonii decreta funt , communi lingua divulganda curent , & omnibus fu» dicecefit parochia eorum exempla diftribuant , ut illi tertio quoque mente frequenti populo In ecclefiis recitent , nlG aliud epifeopo videatur.

Tridentina conftitutio dc matrimoniis , qua cum vagi· , 8e nullo cctto loco confiftentibus hominibus iniii quandoque folent , fervetur a parochis vel diligentiffime. Nec vero ipfis parochis facultatem, ut illos vagos homines matrimonio jungant , epifeopus ante det , quam norit eos folatos elle , & a catholica communione non alienos .

Matrimonii denuntiationes a parochis tum demum fiant , cum vir *Sc* mulier, corumveparentes , vel ii, qui puelle ceram habent , id poftularint . Quod fi ambo diverfis In paro·' chiis haBitant , tum In unius *tc* alterius item V parochia fiant.

Eas autem denuntiationes ne ullas quidem remittere eis liceat , .nifi proprii epifeopi confcnfu, idque caulis jure permiffis.

Caveant autem parochi , ne aliene parochi* fponfum fponlamve ante matrimonio tungant , quam teftimonium ab illius parocno , ii cjufdem vel finitima , 'aut non nimis longinqua diacefis ille fit , feriptum acceperit , cujus tcftimonii fide fibi tcftatum fiat , er Tridentini concilii prsfcripto , denuntiationei , qu* neceffari* lunt, aut ordinarii fui voluntate outilla· elfe, aut fadas quidem , nullumque legitimum impedimentum ab ullo homine lignificatum, quominus tale matrimonium contrahi liceat . Illud vero teftimonium , fi a A parocho alien*, diacefis fiat, ab ordinario loci, aut ab eo, cui hoc ille delegaverit, fublcnptiqne ac Ggillo comprobatum llt ; fi vero ia dietcefi, a vicario Graneo .

*amno" CHtsm ·ı*ı·

Contra maleficia, *tc* ut digoc hoc facraaacntum accipiant, parochus hortetur conjuget , ut antequam contrahant , vel faltem triduo ante matrimonii confummationem, fua peccata diligenter confiteantur , *tc* ad fandiffinram eucharifiia facramcntum accedant.

ftatuit Nuptias folennirer fieri omnibus temporibus, preterquam ab adventu domini noftri Jefu Chrifti, ulque ad diem epiphania, *tc* a feria quarta cinerum , ufque ad odavas pafebatis inclufive permittitur .

B Si quis parochus, vel alius facerdos, five regularis, five fecularis , etiam fi id es privilegio, vel immemorabili confuetudine fibi licere contendat, alterius parochia fponfos, fine fuorum parochorum licentia, vel tempore prohibito durante , matrimonio conjungere , aut benedicere aufus fuerit , poenis a facris canonibus , & geheralibus conciliis impoliti· puniatur. Contra illos infuper epifeopus ad carcerem, *8c* alias panas arbitratu fuo procedat.

Qua In nuptiis indecore aut fupcrftitiofe fiunt, epifeopi tollere curent : neque curati ad celebrationem , *tc* benedidionem procedant , donec qua illicita fr fuperftitiofa lunt, omnino ablata fuerint. Ia reliquis autem fervetur C uniufcujufque diurnetis , *tc* ecclefia optima confuetudo , quam tanwn epifeopus diligenter examinabit , ut fi quid abfurdum In ea viderit, vel quod non deceat judicarit , reformet .

Qui fponfalia d· futuro contraxerint , fi una sate coierint , quam eoam parocho *tt* teftibus matrimonium inter eoa ia facie eccle- C« per verba de prsfenti celebratum fit, illima peccati , quoniam In eo f«pe delinqui animadvertimus , abfolutionem epifeopo refervatam effe volumus , gravemque illis pamtentiam imponi .

Cum nefarium fit , matrimonii libettstem violare , *le* a quibus jura expedanda funt, in- D jurias nafei, omnibus cujufcumque gradus , ordinis , dignitatis , *St* conditionis exiftant fub anathematis pana , In quam iplo fado incurrant , fedis apoftolic*, *tc* conciliorum generalium audorit* prccipitur , ne quovis modo direde vel indirede fubditos fuos , vel alios quotcumque cogant quo minus libera matrimonia contrahant ▮

Parochis tamen mandamus, ne facile ad matrimonia liberos invitis parentibus contrahentes , aut vagos recipiant *Sc* ignotos homines qui plerumque relida uxore , altam , *tc* nonnulli plures diverfis in locis ducunt , fed prius diligentius inquirant de ea re qua ad ordinarium delata , ab eo quod docebit faciendi licentiam E obtineant .

Grave peccatum eft , homines uxore folutoa concubinas habere : graviffimutn vero *tc* in hujus fandi facramenti. maximum contemptum , uxoratos In hoc damnationis ftatu vivere , ac audere, eas quandoque domi etiam cum uxoribus alere, *tc* retinere. Quare ut huic tanto malo opportunis remediis provideatur , decreta fandorum conciliorum iaiequendo ftatnimus , concubuiarios tam fnlutos , quam uxoraroi , cujufcumque ftatus , dignitatis , *tc* conditionis exiftant , fi poftquam ab ordinario etiam ex officio ter admoniti fuerint , concubinas noa

ejece-

anno CHRISTI «iij. ejecerint > fequï ab earum confuetudine non fe- A junxerint i excommunicatione feriendos cllfe , * qua non abfolvantur, donec ipfa & cum effeAii admonitioni paruerint . Quod (i in concubinatu per annum neglcAis cenfuris permanforint, contra eos ab ordinarii pro qualitate criminis levere procedatur.

Mulieres five conjugat·, five folura , qua cum coocubiniwH , feu adulteria publice vivunt, fi ter mônitc obedire noluerintab'or·. dinanis locorum , nullo ctiam requirent*. er officio graviter pro 'modo culpa puniantur t A ab ecclefia ejeAas per brachium racut|te extra oppidum , atque etiam extra dicecefim , fi expedire videbitur , ejufdem ordinarii judiciô ejiciantur , aliis poenis contra adulteros fc B concubinarios wfliAia In fuO robore permanentibus I

PAROCHUS extreme unAionil facramen» tum» liait iis qui fequuntur miniftrare debet , adultis fcllicet periculofe rgrotantibus prope moribundis , fenio confeAis, ctiam levi* ter laborantibus, ita' cavere ne fequentibusminiftrct, nempe pueiis rationis ufu carentibus , ad bclhim proficifeentibus, havigantibus , peregrinantibus, *Sc* his , qui mox ultimo fupplicio muldandi funt. C

Idem , cum pro «gratis fu« parochialis vicinis fempef orare, facrificiumquu offerre debet, tum, (i quem ex hit periculole aegrotare viderit , hoc curet diligenter , ut die , noduque ad citrenra unâionia (aeramentum ei mmiftrandum prafto lit & paratus .

Idem exirem· unAionis facramentum minifiraturus, quot commode poteft , presbyteros, & clericos adbibere ftudeat fuperpellicco indutos , qui ipfiim miniftrantem , & precantem pietatis orationifque ftudio In co minifterio adjuvent . Quod fi plures habere non poteft, unum faltem omnino adhibeat clericum fibi miniftrantem .

Accedat autem illud miniftraturus Hola , fc D fuperpellicco indutus , quo induatur In ecclefia .

Vas facri olei ne fimi brachiove comptehenfutn, (ed faêcuio ferico violaceo apte incluions, cordula ferica a collo pendens pie reverenter· que fierat .

Cum accerGtur , prope rgrotantis leAum , meofam parvulam , libi commode fieri poteft, parari, mappaque candida ltérai curet , fuper qua & vas flt, ubi bombyx feu ftuppa ad abuergendas unAiones , micaque panis ad abfterfionem digitorum praparata , *tc* vas alterum aqua ad manus lavandas , & candela cere item parva . In qua menfa vas facri olei a parte leAo viciniori ponatur , a laleo vero ho- £ mine manu ne teneatur.

Ubi facramentum agio miniftrarit , dum ille fennoois & feniuum ufum non amifit, cum brevibus *Sc* fuavibtn , ardcntibufque verbis eseitare ad defidertum vit· aterna , fc ad fpem de divina mifertcordia concipiendam oe opportune defiftat : tum, cum prope moribundus eft , la illius anima commendatione quam maxime poteft, intima animi pietate ftatas, religiolas , lanAaiquo pieces recitet, curetque eo toto tempore ut dorneftici, fimul omnes qui adfent , pro eo Deum pie prccentur .

Ubi .hoc officium pie accurateque praftiffirit, anno fi ager adhuc vivit aut animam agit, ne eidem CHRisyl nrafens adefle; otnniaque falutana officu/ pra- II*j. Rare omittat.. Quod (i legitime impeditus ia adminiftratione lsnAillimorum facrametuorura, id praftare non poterit, per alium facerdotem, H in eo loco iit , vel per confratres fanAiflimi (aeramenti fua diligentia lnftruAos praftare nullo modo omittat.

alui loco in quo ipfe fit , eum agios graviter laborantes, prafertim vira /piritualis amantes, pietatilque laude infignes patema carilate ali-^ 3uando vifitare ftudeat, tum epifcopalem beneiAionem moribundis impertiatur.

Hoc officium quoque diligentius , cum poteft , (spe parochis , facerdotibus , religiofis viris ·grotantibus , *Sc* moribundis item , praftare idem pie curet.

Parochus vero fidelibus prope morituris fuggerat , ut cx hoc fccuio antequam migrent , qui prafertim In urbe font , aut alio loco . in quo epifeopus fit , ad illum certum hominem mittant , qui eis bcncdtAionem epileo· palem petat .

Sjit aJ adMiaffIrariMrm

ÜT ordinis facramentum omni qua fieri pbffit diligentia ac pietate , de ab epifcopis conferatur , & ab iis qui promovendi erunt , fufcipiatur , h«c partim ex (serorum canonum pire, partim cx pontificum fanAiombus, partim ex patrum regulis, partim ex acumenica Tridentina» lynodo deprompta ftatucnda duximus .

Dominico illo die, qui quatuor ftata jejunii tempora, quibus ordinis facramentum miniftratur, proxime antecedit, parochi non folum folenne illud jejunium hujus rei caufa inftitutum denuntient, verum ctiam in fua unufquifque eorum parochiali ecclefia fupplicatiotses , litaniafque pie ac religiofe vel intus habeat , vcl profequente fidelium multitudine*, foris ecdefiam, ficut moris eft, obeat, tum pratereaadmonitione populum ad illud excitet ,. at non modo eas fupplicationes omni pietate peragat, (ed illis ipfis ftatis jejunii diebus frequens in oratione pure fanAeque verfetur, ut Dei , fanAorumque ope implorata , tumrepifeopus In eorum deleAu , quibus ordines conferet, Spiritus fanAi lumine illuftretur : tum illi quibus conferuntur, in vira (anAitate, doArina, rcligiofiique virtutibus proficiant .

Sacra ordinationes tum ftatis a jure temporibus, nifi ob urgentem caufam, illas alio tempore aliquando, facultate a fede apoftolica litent data , haberi neceflc flt , tum In ecclefia cathedrali ritu folenni , canonicifque pratentibus , habeantur. Si vero quandoque in diocefaoo loco habentor , In illius loci ecclefia primaria celebrentur, clero ejufdem prafente , ut decreto Tridentino cautum eft.

. Conftiiutkme Pii Π. pontificis maximi, quicumque clerici fine canonica difpenfationc, extra /tata tempora, vel legitimam statem , vel abfque diminbriis ordinarii fui Uteris , fc ad aliquem factum ordinem promoveri fecerint , a tuorum ordinum , quo» fufcepennt , exeets» tiotse , ipfo jure fafpetifi funt , fique fafpctsfione durante , illorum ordinum minifterium, fooAioncfvc obierint , ftatim irregularitatem

fub-

~amno CH*t>TI il-)·

fubeunt I A quam prater «lier pan*· , contra coI canonum jure fancitas bcarncil· etiam ceclefiafticis privari polluât. Its igitur partit ne iqui· facile illigetur, illamconftitutâonem quotenni· , tum in. diacefana fynodo promulgari , tum pridie itliu} dici , quo (aena ordinationp habebuntur, dici clerici· jubemus qui initiabuntih .

Ab omni faV* ordinationis limine , Ac ingrefili , arceant omne· Ac finguli , canonici· impedimenti· ir Iti. Si quit vero aliquo impedimento etiam occulto illigatu· teneatur , illud plane faltem jfeopo patefaciat , antequam le faeris iftis c alit militi* myfterils obtrudere audeat.

Quicumque aliquem nccleliafticafn ordinem fuftfpit, is, ut Tridentino concilio jullum eft, certe ecclelia adfcribatue , in qua funâsones , quas ei epilcopu· prsfcripicrit, obeat : nec vero alius eidem ordo ante conferatur, quam ipfi epifeopo fidem teftimoniumque ille attulerit , fc in ecclelia , cui adferiptu· eft , prsftitiffe praferipta* fibi funâione· , nifi neccihtal , vcl utilitas ecclelia aftud fuadeat arbitrio epifeopi. Si vero aliqua de caufa eodem tempore ,' ex lacrorum canonum penniffu plure· ordinet minoret clerico epilcopu· contulerit , eidem prrtcribat arbitratu fuo funâione·, ad unumquemque minorem ordinem , quem ille fulceperit , pertinente· .

Curet epilcopu· , ut qui clerici , certa ecdefia minifterio adferipti non funt , Il dominicis , fcftifque finguli· diebus in parochiaIl ecclelia , in cujus finibus eorum quifque habitat , ccclefiafticum beneficium obtinet > quod refidentiam non requirit , aut in ea , qu* epifeopo videbitur , teAori operam, atque adjumentum navent , ad divina officia celebranda · Qui vero certis ecclefiis adfciipti funt , in ipfis diebus , ad eas conveniant , Ac in iis funâione· cas prsftent , qu* unicuique eorum ab epifeopo przfcriptr funt . Si tamen iis diebus aliquando ad divina officia obeunda , ad funerave in alias ecclefi·· vocabuntur , eo illos accedere permittat epilconus .

rorro fciat quiquis , libi ad examen pro quocumque ordine lufeipiendo aditum aliter non patere , quam li decenti habitu clericali indutas , Ac cum congrua pro fui flatus *Bc* ordinis ratione corona , *(tie* coram examinatoribus liftat .

Quicumque ad ordines majore· promoveri volunt , menfe integro ante ftatam ordinationi· diem epifeopum conventant , tum fua, fuorumque parentum , patri* , parochialiique ecclefi* , in cujui vicinia nati lunt, Ac in qua item habitant, nomina : tum przterea beneficium ccclefiafticum , penfionemve , aut patrimonium , aut fponfionem, vel cautionem, cujus nomine, titulove unufquifque eorum ordine facra initiandus fit, reAe diligenlerque fingula notata ad fccretarium epifcopalem afferant . Epifeopus vero id ipforum parochi· negotii dabit, ut publice propofiti* promovendorum m ceclelia nominibus, de illorum moribus I aliifque premifiir a fide dignis , gravioribufque pagi illius viris juramento obftrictis diligenter inquirat, *Ic* de iis omnibus accurate litent obfignatis ad epifeopum referibat.

Omne· veto tum ipfi , tum alii qui ordinibus etiam minoribus initiari volunt , fi in urbe illi quidem funt . ferla fecunda hebdorqa-

d* ordinationem proxime procedentis , fi vero diacefani, Ac alii qui carra u^em habitant, quarta fen* hebdomad* , in quam fact* otdinatio incidit , ad nos examinia caqfa conveniant . Qpo tempore quicumque vcl primam tonfuram , ' vet ordines minoret tnajotefve (ufcepturns eft, ea fingula, qus mol infra ordine prsKnbuntur dc fe literis legitime tcftata epi/copo exhibeat .

anho CMKitTI ···>■

Primo fc legitimo matrimonio I natum effe , aut ob natalium impedimentum fçcum fuper 1110 ordine , quem fufceplurus eft Î difpcnfatum elfe .

Frcterea fc, vet origine, vel beneficioecclefiaftico quod in diacefi fua obtineat , vel decennali domicilio, vel ali* rationedioecefanum effe, aut familiarem epifeopi, qui per triennium cum illo commoratus fit.

Tum a parocho Ar ludimagiftro-Kcove, quem in quovis ftudiorum senere audit, aut fi in feminatio adferiptu· eft , ab illiuo rcAore loco parochi obfignatas literas afferat, quibus d?*ijts tue difciplina moribufquc teffatum fiat : doArin* item Chriftian* fcbolas eum frequentafle id teftimonii afferat.

fisc prrterca teftimoaia afferet qui prima tonfura initiari voluerit, fr facro chrlipsate confirmatum effe, in ecdefia frequenter, religiofeque verfatum elfe, fpem elfe fc in clerical·? ordinis difciplina permanfurum : hoc vero teftimomum a parocho habeat , facram item communionem crebro per annum fufcepiffe.

Qui vero aliquo minore , majoreve ordine initiandus eft , tcftimonium prater e* qufuprs prsfiript* font, afferat ctiam'da his qu* fcquuniur .

De prima tonfura, ordineve, quem proxime fufeepit .

De illius ordinis fuuAionibus a fe praftitis, idque teflificitionis habeat a prsfeAo ecdefia, cui adfenptus eft, in qu* vere ac fpeciatimeiprimatur quas funâione», Aequamdiu, Ae quam diligenter, *Bc* quam pie, Ar quam decenter, rcâe riteque prsftiterit.

De habitu clericali poft ordinem prosime fufeeptum , a fe continue gcilato , quam teftificationem a parocho itivrst.

De contritione frequentiori , cujus rei teftimonium oblignatum ab aliquo conicflario fsccrdotc piobato ad audiendas confeflioncs habeat .

De facra communione crebrius fumptx. Hoc autem tcftatom afferat , vel a parocho , vcl a praicAo ecclefi*, in qua adferiptus eft.

Qiiicumque alicui majorum ordinum aferibendus eft, ea prsterea de fe epifeopo reftara faciat : de ib ex prsfcribenda formula denuntiationes lo ecclelia cathedrali, tum in propria parochiali, lum in illa ctiam, in cujus finibus poftremo domicilium habait , tum etiam ubi per epifeopum denique juffiim erit, publicedrefefto inter hsiflàrum (olennia faâas. Ac prater cetera teftetur ivtatem fanâionc Tridentina prsfcriptam, annos fcilicet viginti duoa, fi fubdiaconatum, viginti tres , fi diaconatum, viginti quinque atligille, fi faccrdotium fufeepturuseft. Ccnfum item vel eccleliallicum, vel laicalcm I quem tr pacifice po(£deri,Ar fuum ele vere confiet,quantum ad vit* ejus fuftentand* ufum fati* effit cenfuerit epifeopus, aut cenfus loco, fponfionemcerta cautione taAam ab aliquo, fc, qu* ad vita cultum ufu neccffaria funt, IIII, qui faeris initiaadu*eft, fuppcditaturum, faltem donec ei aliunde proviium

'anno * fit, eaqne donatio, fponficatf vere ac fine frau-
CJiaisri Je ttoluve faâa fit, cjulque tabula rite A rede
·i»*- confcâz

De computem ceuiu, fponfioneve, fadas effe Ïiublicc dic fefto denuntiationes inter millarum olennia , tum in cathedrali, ecclefia , tum in prop·ia parochiali, tum m illa etiam, in cujus tinibas poftremo domicilium habuit, tum denique ubi illas fieri per epifeopum juffum erit , tum omnino in parochiali ecclefia , intra cujus limites major pars cenfus , live ccclefiaftici , live alterius generis polita eft, fidem ferat.

Hortator* autem hcc fynodus omnes qui a t (ubdiaconatus, diaconatus , aut presbyteratus ordines promovendi funt , ut antequam accedant, de peccatis omnibus totius antcaâz vitz B generaliter confiteantur , ac fpitituales aliquas exercitationes ab epitcnto ptzfcribendas obeant , adhibito fibi duce *Sc* moderatore viro rcligiofo, quem epifeopus prafccerit . Quod fi przftitcrint id tcftatum atterant.

Quicumque de vcftitu cccicfiaftico , de frequenti facramcntorum ufu, decccicliatticis funâionibus , de vita *Sc* morum difciplina literas teftificationis exhibiturus eft , eas recenter datas, aut renovatas, confirinatafve atterat ,. ita icilicct, ut ne vettiftiores fint duobus vel tribus menfibus ante ordinationis diem : fi vero quis a domicilio fuo diu abfuerit, quamobrem vetuftiores teftificationis hterz' accipi debeant, recentiores fimul a quibus debet atterat eo loco C datas, ubi proxime moratus eft- Et fi locus extra diceccfim eft, ab ejufdem lori <pifcopo obfignatas, vel rius suctorn.vr. communitas.

Qui aliene ditxccfis eft , hrc ab ordinario fuo habeat, litteras dimiflorias de ordine fuficifiendo , literas teftificationis oidinis proanne ulcepti, teftimonium feriptum de ftatis denuntiationibus ordinis fufeipiendi : teftimonium de natalibus, aut de difpenfatione legitima fuper dcfeâu natalium : teftimorfium de funâlonibus przftitis, teftimorfibm comprobationis fcientiz per examen, aut literas facultatis , de examine faciendo : teftimonium item de vita, Amorum honeftate : teftimonium przterea atterat qui etiam ordinem facrum fufcepiurus eft , de D Îatrimonio, vel de titulo , vel de cenfu, aut ponfione cantioneve ·

Liter» vero dimiflbri· de ordine fuicipiendo , *Sc* tcftimoniales de przftitis funâionibus , de vitz, morumque honeftate , neque vetuftiotes fint duobus tribyfve menfibus, a dic facrz ordinationis fupputand.s, nifi aliud cx caulacp..- - copo videatur. ,

Regularis qui ad facram ordinationem conveniet, primam tonfaram , aut ordines fufeepturur , caveat ne obftriâus fit aliqua culpa, aut canonico impedimento.

Ipfe quoque menfe <nte ftatam ordinationis diem ad epifeopum conveniar , *tc* nomen cetcraque fupra de aliis ordinandis przfcripta ad fe- E cretanum epifcopalcm deferat.

Teftata ncc przterea habeat, exercitationem 'fruqnentem fuuaionir illius ordinis k quem proxime Tufcepit: frequentiorem confcflionem, ac laeram communionem , progrefliim in ecclefiaftica difciplina : obfervantiam À reverentiam erga facerdotes *Sc* fuperiores. Loco tituli cenfufvc atterat teftificationcm przftita profeflionis regularia, *tc* nihilominus coram epifeopo juramento affirmet feripto manu fua fubfignato, fe Piam fponte fccifle, aut ratam habuifle : illud aurem feriptum i» archivio aflerrandum epifeopus curet .

Teftimonium item habeat 4c denuntiatione X..EΓ- fui nominis in ecclefia poblice faâa. De ztate c h RBTI item , ut fupra de aliis conftitutum eft . De · ».·. tranfaâo intervallo poft ordinem protime fufeeptum a Tridentino concilio przfcripto. Afferat literas dimifl'orias a (uperiorc de ordine fufeipiendo , quo eorum quifpiam initiandus tft , quz liter* vetuftiores ne Tint duobus tribufve menfibus, a die facraordinationis fupputandis, nili ob abfcnuam fuperioria , aliave caufa eas longiori tempore datas , renovatafve > accipi , probative debere epifeopus cenfuerit. Teftimonium etiam (criptam afuperiote fuo qui oftendat . eum, vita, fc moribus przditum efle, qui dignus lit, ut illi ordini aferibatur I quo is initiati vult. Sit vero hoc tcftimoqium non antiquius duobus aut tribus menfibus , ut in fuperioribua declaratum eft. Si vero diutius a monafterio abfuerit, hoc tcftatum atterat a luperiore monafterii, in quo proxime commoratus eft.

Teftimonium irem de ordine qui prosime przecdit jam fufeepto . Si vero tempus ftatutum A przfcuptum a conci lio Tridentino, quod interjcâum efte debet , inter fulcceptionem unias, A alterius ordinis, nondum expletum eft I tunc a luo -luperiore feriptum atterat, quo teftatum fiat uti-,de *Sc* neceflarium ecclefia iuz, monafteriove efle fecum difpenfari luper interftitio.

Quod li quis ftata die non edfuerit , atque ex przfcriptis ea qua ad fe pertinent lingula non bene ncc fatis teftata fecerit, fetat *(e* ·!» ordinatione, que ftito eo tempore hibcbmtr , cxclufum fore .

Fiat autem pridie ordinationis in domotpiicopali poft vcipcras recognitio ordinandorum, & ab epifeopo, vel ab alio ejus mandato, ordinandis fiat adhortatio , & admonitio falutaris, de dignitate ordinum , A de obligationibus, quz ordinibus annexa lunt .

Praecipue moneantur fubdiaconi , ut intelligant deinceps Deo auâorc fe obligari ad continentiam , 8c ad horas canonicas recitandas , & ex hujus fynodi decreto ad laeram cucliarlftiam, lalfetp dominicis *tc* diebus feftis lolennibus przcrpuc cum altau miniftravcrint , percipiendam I

Die facrz ordinationis fummo niane conveniant omnes ordinandi in ecclefia cathedrali canfcftl de peccatis fuis, ut abepifeopo facram communionem lumant, cum omnibus etiam habitibus decentibus, *tc* ordini, quem mox fufccpturi funt , congruentibus : linguli autem fmgulos habitus habeant , nec ullo modo epifeopus permittat in illo aCtu ordinandis paramenta mutuati.

Si epifeopus zgritudine > vel aliquo jufto impedimento ab ordinibus conferendis avocatur , non aliter fubditos fuos, quam modo fups - dido approbatos, *tc* examinatos ad aliumepifeopum ordinandos dimittat, habitis prius ab elfdem omnibus attcftationibus, ut fupra .

In literis autem dimifloriis ne licentiam det plures ordines fufeipiendi, quam illos tantum, quos uno eodemque tempore ab eo lufcipi voluerit, ac per faerds canones concliaque licuerit . Przfiniat przterea in illis certum fufeipiendi ordinis tempus, menftruumfcilicet , vel oimeftre, vel longius , ut pro loci diftantia, aliave hujufmodi caufa opus elle viderit , quo tranfaâo cas literas ei in pofterum nihil fuffragati, lifdem literis declaret.

In tcftimonialibns ordinis ab uno quoque fufcepti literis fiat tcftificatioetiameccicliz, loci-

çHKISTI dS.

Tc P** * *** ** Iu™ »(c,*ptu* Cl Trideatmo A decreto · Nie veto ptopteres , quominus alil va ccciclì» vcl 1<χo plU rumdem rtum polie* ab epifeopo adicnbi liccav , vrtituin lie

Studeant denique epilcopi quarcumque de hoc isciamcruo «dmipiftrando fande *tc* accurate · J'rtdenuno concilio ultra pramilfa fancitliunt, diligenter omqia obiervate.

I Et feftarem Juram calla.

CUM ftfti dica' potiflimum ad celebrandas Dei *tc* fandorum laudes . Ixlutaritcr fuerint indituri , curahdum eft diligenter, ut plelandeque ab omnibus obferventur, *8c* nc lisipbs homines ad divinam oftenfionem, &. animarum B fuarum perniciem abutantur.

Prohibemus igitur, ne diebus dominicis, atque aliis feftis qui vel ecclcfi* pnecepto, vcl loci confuetudine colendi lint, quid fervilis operis fiat. Ne quid ematur , aut vendatur , nili quod rgrotil, aut illini dici victui' necellarium lit. Neve ici ipfas neccllariss ante fores ecclaIU, minus sutem in coemeteriis vendi liceat . Nc ipfarum onalione officine aperte ullo modo fini prêter illarum oftiolum parvum , quod apertum lit licet ; ac ne ille qde ics nccvitirle ullo patio ab hora tertia , uique ad perathim velperarum ofticium vendi polliut preterea qu» ad egrotorum periment curationem. Qui fecus facere aulus fuerit, is arbitrio epifeopi, prêter earum rerum que expolite erunt, aut que equis, mulis, pl.suftrir , aut aliter vehentur ,'amilbonym , allis etiam pani* uique ad interdiftum tncluGve mulftabluir : tum çtiam fexeriusli frequentjus in id peccaverit, epifeopi arbitrio. Ne mercatus, emporia , nundtneve fiant ufpiam , lcd que fefto die fieri confueverint in antecedentem , vel fequsntem diem , qui feftus non fit. transferantur .

Populorum proccfliones, que iis diebus ad aliquas ecclefiai devotionis caufi fieri confuevcrunt approbantes, przcipimus ipfarum cccicliarum curatis , ut ftudeant paratum ibi habere concionatorem, qui verbum Dei mane *Sc* a prandio prodicet , fi fieri pofiit , quo popului in D pietate magis contineatur. Comcfiationes vero , ebrietates, lulus improbos *Sc* inhoneftos , choreas, turpes cantilenas, omnem denique luxum 8c lafciviam , atque omnem feftorum piofanationem damnamus *Sc* reprobamus . Denuntiari autem volumus a curatis eo die quo conventus fiet, omnes ex hujus fynodi decreto excommunicandas, qui per contemptum feftorum, *Sctc*rlcliv, aut per contumaciam , prcdiàli rebus, A· non lervitio divino vacaverint.

Doceantur vero populi crebro abiit, ad quor pertluet , ut feftos dies , qui -Des cultui dicati funt, in divinis officiis, concionibufque audiendi^, nec non in orationibus , maximtfquc * ac continuis Dei erga nos beneficiis recolendis , B fande ac pie tranligant I praiertim ut pneter nilflam, qua- line gravilEmi peccati culpa prstermitti non poteft , prxter vefperas item quibus fidelem quemque nili impeditum interefie mixime convenia<m doCtrin» Chriftianc lildimcntis omnes ram mare* quam feminae , tam viri quam pueri, vcl perdlicendis, fi illa *ignorent*, vel alios petdocenui* vetfentur .

Cefleat in die fandorum Innocentium ludibria omnia, *Sc* oueriles , ac theatrales lufus, 8c celebretur miffa more follto. epifeopo ipfo? fi adefie poterit, prrfente .

Or Irira CT *tnaefiate elimaram.*

ÂNNÔ CHuivri

N1HU eft, auod ide4perfoniteocIduAIcai commcnact , & ecclefiam stdificet , quam fanrin fc honefta vit* exemptam ia vesou, in convedptioM , m caftitate, qucoBadnaqdum fenbit apinftolii* de epilcopo 8c presbyrero ad T imotheum. Illorum itaque converuun fil imprehenûbill-, ac prxiucrat Jubditis , «d bene bcateque vivendum , ut vidmtes opera hmi non folum libenter «a imitentur, lcd glorificent Patrem qui in czlucft. Oculus, *incci*fua(vtilius , ac refiitul anauoüent de homme, ut feriptura tradii. Idcirco nec in exteriori cultu prcsbvteri fint négligentes : raide cnim. indexa turn cit, a pleriquc non folum pauperibus, fed etiam ditioribus afleâari lordci in famüia , in vcftiblu, *6;* quod pepu cil , in ecclefi* factamenus, Λ· altari, quod maximum indicium eft immundi i uiqudici cordi*. AJ ne cintra, prafernm nubiliore, cacrici, exquirunt deiiel-u , ac lui ilaiu» & onliul' plane obliti induuntur more faculari. Ut giiur revocemus clericos omoes ad cam que «L» decct, modcftiam, & honeil.ltc.in , ha:< (Uiuolida cenfulmus.

I.plico^t ;x't cdifiutn publicum ab ii* quamprimum pioponcndum , & in vaNis eccleli* ca tliedralic afhgcndutn , moneant omnes A* quafiutnque eccieliafticas perfonai , qur aut lacrw initiate fint, iu>dignitates, perionatus, officia, beneficia ve qualiacumqaeccclefiaftica, et.att (implicia, obtineant, etiam fi ftudii caufa abtint, *tt* in gymnaliu publias, aat ubivis locorum fint , ut qai m provincia manent ad duos mentes, qui vero extra provinces fines , il ad ?quatuor . clericalem habitum fumant , ptdini no, *le* dignitati congruentem , hac conliittrta perna,, ut qui non paruerint, fi m facru ordimbus funt, ab omni ordinum fuorum munyre lint fufpenli, & beneficiorum fabrum omnibus anni uniui frudibut jme iplo privati fini : qtsoc epilcopu. plis locis albitno fuo attribuet : Sin autem beneficium cccleiiafticum nullum obtinent. alias panas luant epilcdpi judicio . Si qui autem poli men(em trsniacto tempore in ediaoadclelieaicm habitum (umendum prsicripto , eum vel non fufcepific', »el luiccptum siqeafic convi.li fuerint .otficili, ac beneficus ccclciiailicis privesatur, *tc* levere praterea ab epifeopo puniantur.

Presbyteri , diaconi , lubdiacont . ceteriqbe clerici, clericali confuta fint infigniti , ad eam formam , quam ratio uniulcujuiquc ordinis, epifeopi arbitrio'pqftulabit. Ita fini abrafo capillo > ut tonlura petfpicua lit omnibus . Comam vero , A· barbam nc ttudiof* nutriant, capillit limplicetn cultum adhibeant.

Presbyteri autem barbam habeant ad fuperius labrum ita incifam , ut (umentibus Chrifti fanguinem nullum alterat impedimentum . atque tam ipfi, quam reliqui omnes ab omni parte ne ullo paao plios intonas, aut a mento in acutum incifos , produdolve more nutriant militari.

Vcftes item coloris tantum nigri, ac fimplicos, farlcts omnibus ornamentis exclulis adhibeant', exteriorem quidem talârem , inteaorem autem faltem ufque ad tibias medium , quamquam m civitate talaris utraque efle debet. In itinere vero breviore* quidem permittimus, fed ne omnino fupra genua fint vetamus.

Caligis non turgidis, nuquedifirftis, calceis quoque non ancifis utantur .

ANNO I CHkiSTI »i»».

Neque camifis ad collum, Gre ad manu» trit. A pi» eut laboratis.

Ncque item pilei*, niG valetudini» canfa, iifque fimplicibus, non fericis, neque turbinata, quot tame* in ecclefiam *ft* aide·, prefertim publica» ingredientes ftstim dimittant.

Birretum autem temper gerant in crucia modum conflictum , ut ccclciiifticos homine» decet . m

Unguenti», *Bc* omnibu» odoram dllelebrit ab(lineant. ©

Annules ne deferant , nifi quibat ea dignitati» officio convenit.

Ac denique in vcftitu omnem novitatem fisfiint , non tam nimie elegantie , quam forium & negligent!* fufpicioncm evitante» · B

Arma ne ferant, nifiitineri» longioriscaufa , atque ea tamen breviora, ac facultate ab ordinario impetrata.

Ne perfonati unquam incedant, neve corneediarum, aut chorearum, aut profaniulliuifpeâaculi actore» lint, vel fpeâatore».

Nepagclli»pidi», aut alea, aliove hujufmodi ludi genere ludant, aut ludente» fpcâent.

Neve ullum venationi» genu» eterreant, aut canes, accipitrcfve , aut aliud alant venaticum animal .

Tabernas ne fréquentent, adeantve, nifiitineri» caufa .

A comeifationibu», dr. minus honefli» convivii* abftineant omnino, atque ab ii» etiam, qu· C potiu* luxus, aut voluptati» fint quam propinquitatis aut neccffitudinis caufa inftituta .

Ne diderii», aut mordacibus utantur falibus, neve facnu feripture verbis ad profanos fermones abutantur.

Ne tutelam pneterea , curatnve , nifi intu-itu pietatis , idque facultate feriptis ab ordinario impetrata, fufcipiaàt.

Ab omni genere mercatur*, aut a laicorum negotiis tra&andis omnino abftineant, neque fe in cis medios, aut interpretes adhibeant, neve podia etiam ecclefiaftica, aut decimas ipfi , vel per interpofitas perfonas condocent, aut cum ipfis conduâoribus aliquo-modo participent, miuufque ab cis aliquid eo nomine accipiant. D

Ne cum mulieribus, cujufvis generis dr conditionis cohabitent , praterquam cum matribus & fotoribus, line ordinarii licentia feriptiscoocefla : Feminas autem ancillas eis hanere non liceat, nifi qu· quinquagclimum «tatis annum exegerint , k vitam non fufpeâam duxerint : qua in re perferutanda , omnem diligentiam adhibeat epifeopos , neque ejus rei facultatem uli cuipiam nifi feriptis concedat j nt qui in fortem domini vocati font, clerici ejus cur* commilfi non culpa tantum › fed etiam omni cujms caneant fufpicione.

Si quia autem poft hujus decreti evulgationemaut intimationem, duobus menGbaseiapfi·, mulierem habuerit fecum habitantem , vel fibi E in domeftico ulu infervientem', Is prater alias , poenas quibus jukaSui ftatus conditionem affi ciendus erit , fuipendatur ab ordinibus , donec ordinario videbitur.

Quod fi iterum monitus parere recufaverit, omni officio ac beneficio perpetuo privetur.

Illegitimos filios clerici fecum domi nullo ■nodo retinpaot, ut pruterit· incontinenti· labes ac memoria omniao aboleri valeat.

Sacerdos quifque dominicis faltem diebus , Ic feftis onuMbos, legitimo reflante impedimento, miflam celebret . Qui vero curam animaram gerit, ter preterea in hebdomada , ac fispius etiam justa loci coqfuetudinem, aut pop·· li nceeffitatem. AMNO CHAISTI ">·*-

Diaconus autem, *Bc* fabdiaconu» bis in menfe, dr quoties fefto die altari mioiftrat r Ceteri clerici femcl faltem fingulm menfibns communicent , atque etiam preterea in majoribus Chrifti domini folennitatibus, *Bc* indiealfump-Honis beat· Mari· virginis ■ k fefto omnium fftâoram .

Qjii id facere omiferit, graviter ab ordinari· compiatnr, fi fit in civitate « fi in dicrcefi , a parocho, qui cum monitum non parere animadverterit , eum ad ordinariam deferat.

Qui hora» canonicae legitimo ceflante impedimento intermiferint , quicumque e*s recitare tenentur, fciant ea bulla Pli pap· V.-ea de re condita, non folum gravi' fe peccato pbftriâo», fed omnes etiam beneficiorum fuorum fruâus , qui in fingulos dic» eis obtingerent , fi quotidie in lingulas horas dividerentur, amittere , neque a confeflario ulla ratione abfolvi poflit, etiam jubilai cujufrumquc gratia foffinagante , nifi fruftuum , quot indebite percepcrint, fafta prius ad difte bull· prcfcriptum reftitotionc I

Veftet quas domi privatim clericalis ordinis homines induent ejufmodi fint , qua non colore, non ulla habitus fpecie clericali modeftia diferepent.

Cum in ecclefia verfantur , quo tempore fuperpellkeum induere non debent , ne fint fine toga exteriori , prxfertim horis quibus divina celebrantur, aut populus ad ecclefiam accedere folet. N" vero ab. ea etiam in dictcefanis locis, vicis , ac pagis prodeant , nifi cum eos pedibus iter facientes via difficultas, *Bc* longitudo aliter cogit. Superpelliceis, cum miniftcrii ufus id poftulat, omnes utantur , qu· non lacera fint, non fordida, &qur etiam manicas habeant : Superpellicea autem illa qua manicis carent, fc qua non fuperpelliceorum icd mantilium potius nomine aigna funt, omnino prohibemus. Canonici vero eathedralium *Bc* collcgiataram, quo tempore cappa induuntur, iirocneto induantar~fob^cappa .

Clerici com fuperpelHceis fuerint induti, nuilo modo in maniMs flores, nec aliud quod flatui fuo fc ecclefia non conveniat, habeant, nec deambulent, nec crrcumcurfitcnt : fed grave* femper fint ia inceflii k ftatu.

Singuli autem preterea, prefertim qui in aliquo minorum faltem ordinum font . proprium utpcrpeUkeum habeant, quo etiam ia ecclefia, cui aicripti faut, k alibi, cum ipfis fui*fungi muneribus contigerit , uti poflint.

Si quis perfonatus , veftcs clericales' aut monarhafes, vel ad eorum formam induerit, k ia qui eas affumpfetit, *k* ia qui accommodant, grave· pernas fubeant.

Qui veto clericus, cujufvis etiam gradus, ordinis , dignitatis , In aliqua re pnmiffis non obtemperaverit : Is prater pranas jam iaflift s, ·ut fafmari pernitentia, aut pecunia., aut io£penGone ab osdinum munere , k beneficiorum admiaiftratione, aut ipfis etiam beneficiis, aut circere, aut exilio , aut pluribus fimul ex iis pcenis. aet etiam gravioribus pro modo cuipm epifcopi arbitratu mulAetar . Qui heram in eadem re peccaverit, duplicata pruna pro ratione criminis ab eodem pleaaiur.

ANNO CHAIST1

Dt tfifnfit.

EPISCOPUS in *fpecalc* conftitutus , *It* fupra montem politus Gcut debet omnium iafetiorum aâiones mfpicere , ita meminerit le omnium confpedibus expolitum efle , nec polic abfcondir propterea fibi *lc* fregi attendens in omnibus (ut eft apoftoli prnceptum) laboret , *ac* minifterium Cuum impleat , cundaque ad Dei voluntatem adminiftiare vigilanter ftudcat , conflanti virtutum epifcopalium oficio.

In ptimir cum eum in oratione fandifque meditationibus frequentem efle oporteat , certam fibi horam quotidie fumat, quam in contemplationum divinarum ftudfo exercitationeqot attentiflimis religiofe mentis cogitationibus ponat. Qua oratione non fibi ipli tantum, divini luminis illuftrationem depofeat: fed etiam pro fidelibus fur cure cotnmiffis humiles preces fundat, eorum peccata deplorando, pioque gemitu , &* religiola (upplicatione Deum orando, ut disjedis peccatorum nubibus , pluviam *lc* rorem fur divine gratie ac mifericordie effundat in hereditatem , *lc* agrum ccdefiz fur.

Certam autem horam ad vefperum przfcribat , qua univcrla familia quotidie, vcl in iacellum domcflicum , vel in ecclefiam proximam, ad orandum conveniat: ubi *h* ipfc interfit, fi mndo aliquando impeditus non fit.

Mifle facrum quotidie celebrare eum debeat facerdos, quifquis ille fit , nifi legitima caufa impeditus ex gravi infignique venerabilis Bed* lententia, id epifeopus maxime videat, neprzftet negligenter : qui quidem peculiari quadam ratione ex hominibus afiumptus çft ad Deum, ut facrificium pro peccatis offerat populi . Ac C fortifle id in fingulos dies aliquando przftare non poterit, dominicis tamen , feftifve diebus omnibus, nili neceflitatecompulfus, nullo pado id prztermittat.

HoC vero ipfum epifeopi facere curent , crebrius in ecclelia , quam in privatis oratoriis , ad populi aedificationem.

Tum preterea mifiz facrificium facere Audeant, quibus diebus ecclefils , altaria aut Campanas confeccsbunt, auc coemeteria , vel ctiam Cum ea reconciliabunt, *lc* alla ejuidem generis epifcopalia oficia obibunt. Illis item diebus , quibus ecclcfiaflica beneficia conferent , fle generalia clericorum qui initiandi funt , *lc* eoofeflariorum examina habebunt, ac ceteras denique graviores confultationes *lc* deliberationes inibunt.

Et cum hujufmodi facris &epifcopatesadiones exercent , ne illas aggrediantur, nili prius illius mimfterii , quod tradant , gravi aliquo fevmone *lc* concione , populo vim & rationem pie explicent , quo magis fideles ad rerum di- E vinarum cultum excitentur.

Cum autem jufta de caufa tnifiz facrificium non faciunt, religiofe ramen el mterfint . Canonicas horas, attente , dilliiiCteque recitent , debirumque illud munus, li minus congruis temporum momentis , cum per occupationes non licet, praveniendo potius , quam tardando perfolvere ftudeant. Singulis autem feftis, ac przftrtim dominicis diebus in choro divinis omnibus officiis, aut faltem conventual! mifle, vefpenfque interfint.

Confeflarium («cularem, aut regularem deli-

A gant adhibeantque, qui vir fit facra (cientia , prudentia, (pedatis moribus, *le* vit* fandita- tc infignis: cujus etiam fttsdio, *lc* conlilio, *lc* precationis fpiriru in rerum graviorum deliberationibus aliquando uti pofant.

Ne omittant etiam facr· theologi* , facrorumque canonnm , aliarumque ecclefiafticarum dodriuarum oficio, muuerique cpiicopali proprie congruentium ftudiit quotidie ftatis horis operam dare, quotidieque aliquid cx facris bibitis , pqtrffitnum cpiicopali fidei celigionique commiuis, ftudioie legere, gentilium autem libris, ut Carthaginenht concilii canone vetitum cft, ne operam dent.

Officii preterea fui efle putent , eos excipe- B re, audire, qui ipfos vel tanquam judice! vel tanquam parentes, vel confultores adjutorefve adeunt. Itaque his peradis , quz ad divinum cultum, religionis officia, &' ad animi fpirituflitae pia ftudia pertinent , omnibus adeuntibus e faciles bcnignofque przbeant , ita tamen *at* ne a gravitate recedant.

In auditorio omnibus fatisfacert ftudeant, ac ne infimos quidem homines audire negligant , fed hos, vel itnpritniscum adfunt, ad feaccer- (antt Expediant ftatim qur rede poflunt: omnibus autetp , *vel* re ipià , *vcIconftlio,* velcon-*folsndo* prodefle ftudeant.

Quz ipfi poflunt ac debent , ad fpiritualem curationem ac gubernationem, divinumque cultum (pedantia , hzc per *(e imprimis przftate* ftudeant, cetera , quz inferiora (unt , potias per vicarios, miniftrofve alios exerceant, It cxequantur.

Quicquid autem temporis animi relaxationi aliquando ob valetudinem dabiitrr, id omne , vel in fpiritualium librorum ledione, ftudiofe, vel in confuetudine , *tc* colloquio piorum , lc eruditorum hominum , fpiritualifque vite amantium ponar» ftudeant.

A nimia (ocularium *tc* przcipue feminarum familiaritate meminerint abftinere.

Srcularia convivia fugiant.

Ledio in menfa potiuimum fit e facra feriptura, *tc* paftifralibus libris I 8c vitis fandorum D epifeoporam, qui epifcopale munus egregie obierunt Tridentini etiam concilii decretum infeffione vicellma quinta editum , capite primo dc vira *epifeoporum, lc formulam illam* promillionis luz in conlecratione depontificali libro prolatam , fzpe in menla legi curent , *lc* przcilue diebus folcnmoribas, *lc* dic confccrationia ufc. '

Epifeopus non profano ornatn , -aut apparatu , fed fidei A vitz fplcndore fibi auctoritatem quzrere debet. Itaque non profanis ncqoe prctiolis veftibut, ne intra domefticos quidem parietes utatur, led hifce tantum quzmodeftiz cpiicopali conveniant . Sit annulo cpiicopali contentus, *lc* eo femper utatur, *lc* ubique tum domi, tum foris, tum in fua , tum in aliena diacefi , ut perpetuo (e ecdctiz luz (ponfum efle meminerit. In publicum etiam li non extra aedium epifcopalium fines proditurus eft , tunicam lineam, quam rochetum vocant, femper induat , cum moaxetta ex Jnnocenfii tertii decreto .

Rochetum ctiam *lc* moztctt.m com per dipcefim equo iter facit, vifitationis caufa · tum vero interiorem quoque tunicam breviorem ac mantellum viatorum adhibeat , lice»

Cum vero animi relaxandi gtatia extra civitatem exit , (quod non ita («pe facere d».

ANMp CMRITU ·>*}· I

b*1) rochetum poterit ad libit·· deponere . Maxime convenire fciat fi toto advent*· quadrageGma tcmpbre omnibufque (extis feriis, *ac* jejuniorum diesui, nigro tantum colore litatur, ficut reliquo anni tempore violaceum egifcopalis dignitati· proprium dimittere non de-

Tonfuram temper confpicuam gerat in capite grandiorem milito , quam ceteri inferiore· facerdotes , qua perfediu* a terrenis curis & occupationibus abAradum efle, dc Deo adherere propius multo , quam alio· clericos debere fe intelligat.

Cum exit per civitatem iuam, ve! etiam per diacefim, temper populo find* benediâionil munus impertiatur, etiam fi quis non genu- B fledat.

Semper csppam epifcopalem , cum in ecclefiam, vel ad divina officia , vel ad alias ejufdem generis adiones accedit , dc eo magis quando ad illas a capitulo deducitur , omnino induat.

Cum per civitatem exit , extra adiones tactas , protêt rochetum Λ: moricttsm adhibeat etiam galerum epifcopalem, quem tuper bonetum induat, vel ab uno ex majoribus de familia ante te deferri faciat.

Quod de epifeopo hofpitio excipiendo Cleomeni pontifex & martyr apoftolica quadam conftitutione feribit, id epifcopi provincia noftro ad uium, revocare ftudeant : ut epifcopum, C qui aliunde venerit, benigne & amanter hofpitio excipiant, cum eoque agant, ut die fefto fi permanierit termonem in primis populo habeat. Eft enim, inquit idem Clemens, hofpitis hortatio grata atque utilis. Hoc praeterea etiam fi ille renuat , facere cogat fanda quadam vi caritatis , ut populo benedicat.

Si quando aliquem ex coepifcopis noftri* in belli, famis, peftis , aut altas hujutmodi neceffitates, aut difficultates (quas Deus pro tua pietate avertat,) publicas vel privatas incidere contingat, reliqui provinciae noftra epifcopi opem illi afferre ne differant , tum oratione dc publicis fupplicatiauibus , tum eleemofynarum ut quifque poterit largitione, tum omni etiam D •lia ratione *Sc* modo , ■quo fratris epifcopi ac ejus etiam populi laborantis , calamitatibus , large atque opportune iuccurratur.

Sacra leitio nunquam defit in menta, cui etiam neque accumbere nlfi procedente benedidione , neque ab ca , nifi gratiarum adione perad* recedere deber epifcopus.

Ut autem temperanti* potius exemplum quam luxus irritamentum flt epifcopalis menta , ne plura, quam tria aut hofpitum gratia quatuot ad tummum fercula apponantur , protêt efcam primo apponi folitam, *ft* jurulento· cibo· , ladiciniumque, dr frudus item quos in iecundis rnenfis apponi moris eft.

Domi dc familla fua bene profit, curetqne E ut honeftas, decorumque in familia fervetur . Qui enim domum tuam regere nefeit, nec Dei ecclefiam rede gubernabit. Familia numerus is tantummodo flt , quo fimul ecdcfia utilitati & epifcopi neccffitati confutatur.

Eum autem vehementer hortamur ut in familia quamplurimos poflithabeat clericos, qui non nili clericali habitu utantur de decenti , in illis fi fieri poffet commode , ad minimum duo· tactis initiatos , dc unum facro presbyteratus ordine infignitum , dc bona exiftimationis, qui omne· vigilantem , orantem , la opo-

/k ra mifceicordia incumbentem , ac divisarum ANNO fcripOKanim miniftena fcrntaate· epifcopum esuum ftudiofius attendant , ejutque adiomtm , dk ijaj. (and* convcrfatioois quafi left· fiat imitatores.

Habeat deinde ecclefiafticam perfoaam ', fpodatam *tc* probatam, qua prafeAa fit moribus famili*, ac de omni·· (elute follicita, fpecialc· curam fuftmcat, eamque bonis ac piis artibus ac literis profcrtim facri* pro cujufque fcnfa de intelligents* erudiendam curet.

In veftitu colorum varietatem omnino cxcludentes, tantum nigrum vel filicum coloremveftibus adhibeant. In veftitu ut nimia elegantia, lta Cordes etiam vitentur.

Non fint in familia fcandalofi neque ulliua criminis fufpcdi : fugiant autem laicorum , maxime feminarum longum frequentque commercium .

Curet epifcopus omnem familiam faam f*pe de peccatis confiteri, etiam f*|>e facram euebariftiam (umere, quamprofertim feftis folcnnioribus, de femel in menfe de manu epifcopi fumant.

Errantem modefte ac fevere reprehendat dc corrigat, pertinacem e familia excludat, rgrotantem omni cura, vigilantia, drpietate curet, nec fumptibus parcat.

Iu elecmofynis fit largas , *Sc* prster eas , quas per eleemofynarium luam diflribuit , ipfe quoque propriis manibus iapiui pauperibus eleemofynas Isrgiatur.

Denique talis fit domefticorum omnium habitus, incefliis, *Sc* flatus, ut ex eo etiam appareat, illos efle miniftros miniftrorum Dei.

Pium fanâorum patrum inftitutum ad celebrandas cpifcopoium exequias jatndiu intermiffum ad ufum revocantes, (latuimus ut eptfcopo mortuo, vel tnoiti proximo , tres primi de capitulo pratentes, vicinum epifcopum, vel eo impedito alium invitent, *St* fi fieri poteft marime mctropolitanum, qui ftatim veniat, ac fi vivum epifcopum invenerit , accuratiflime confolctur , *Sc* ca officia preftet, qua ad anima falutem tali tempore requiruntur. Mortuum vero una cum fnculari dc regulari clero folenni note ad fcpulcrum profeqnatur.

Nihil autem epifcopus pii hujus officii grati* a quoquam exigat, vel (ponte oblatum accipiat. Ejus tamen expedationia caufa corp·· antiftiti* ne amplius quadraginta horis mfcpultna jaceat . Interea vero curet capitulum , ut caftodiatnr corpus de circum ipfum frequentes e clero fint, qui pro ejus anima prece* fundant omnipotenti Deo.

Eide· capitulo hoc nanus injungimus , nt ptiaso qaoquc tempore provinciales epifeopos omnes de epifcopi nsorte faciant certiores qui in ecdefiis cathedralibus aaiffam (oletuxi ceremonia pro ejus anima celebranda· curabunt , dc Ioblicis fupplkationiba* ac precibus indiAis , leam pie Tandeque deprecabuntur , nt orbato gregi pallorem dare velit juxta cor fuu··

In exequiis ejus plure* viginti quatuor cerei majores non accendantur , idque impenfa vacantis ecclcfi*, nifi extent defundi bona, vel alius fit › qui de jure aut confuetudine fumptum facere debeat.

Epifcopi negligentia in comprovinciali* epifcopi funere, a lynodoprovinciali, canonicorum veto dc cleri, * fncceflore epifeopo graviter puniatur.

Sacra

ANWo' CMU>Ti ·1·».

Sacra aanlvetiarU pre mortuo epifeopo quo- a Unnh fiant in ecclefia cathedrali, qaamdiu pro- uwii ejnt foccetfbr in epifcopatu vixerit , viventis epiicopi fnaptibos.

Cw primam aliquis bujos proviaci* rpifcop·· «aorte· obierit, archiqii epiicopaiis claret ·otarii poblici fide, na capitali vicario, altera tai de capitulo, ad quern vei oScii ratione, vcl coaiaetadine pertinet, k fi nemo talis eft, alii antiquiori refidenti tradatur , ab eit deniqne ana k Item altera fervent j quoad alias enifcopus creabkar, cui ilia· reftituant, k ratione· de fcripturis iα investirio notatis, eorumque cuftodia coaaiflii cidcm reddant.

Di kit i» fuikei tfifitfuii fttn ctatilit Tritlmtùto ItitUt* CMSfSM· *AH/IβIi<Λ ftjil JtltfMUl frttiitn Mtt V*

IN monafterii· f"onachorum , ubi commode fie:' queat, le<-.o facra icripturss habeatur, qua in re, ft abbates négligentes fuerint , epiicopi , eos ad id opportunis remediis compellant .

Nemo faculatis clericus , aut cujufvis ordinis regularis citra monafterium degens etiam fui ordinis privilegii praetextu tutus cenfeatur, quominus fi deliquerit ab epifeopo fecundum canonicas fanâiones rifttari, puniri, k corrigi C valeat.

Epiicopi ecclcfias quafcumque qaomodolibet exemptaa auâoritate apoftobea lingulis annis vifttare tenentur , & opportunis jutis remediis providere, ut, qua reparatione indigeat, reparentur, k cura animarum , G qua illis immineat, allifque debitis obfequiis minime defrsudenter, appellationibus, privilegiis, confuetudiaibus, etiam ab immemorabili tempore praferiptis , judicum deputstionibus , k illorum inhibitionibus penitus eiclufis.

idem fervetur in ecclefiis facularibus , qua nullius diocefis efle dicuntur , ut ab epifeopo cujus cathedrali· ecclefia eft proximior , fi id Confiet, alloquia ab eo qui femel in concilio provinciali a prelate loci illius eleâus fuerit , fd munus obeatur.

Quoniam per fiâas caufa·, qua tamen fatis probabiles videntur, interdum accidit ut nonnulli ejufmodi gratias extoiqueatii, quibus pana, qua illis epilcoporum judicio font inflida aut remittuntur omnino, aut minuuntor : epifcopns apud ccclcfiam luam refidens dc fabreptsone gratia , qua fuper abfolotione alicujus publici criminis, vel deliâi, deque ille inquirere ceperat, aut reniflaooe pana , ad quam ctiminoius per eu· condemnatus fuerat, mlfis precibus impetrata per fe epifeopus ipfc etiam lammaric cognofcat, ipfamque gratiam poftquam per falfi narrationem I aut vlri taciturnitatem E obtentam effe legitime conftiterit, non admittut.

Quacumque in dkzcefi ad Dei cultum fpcâant ab epifeopo diligenter curari , atque iis ab epifeopo provideri aquom eft . Propterea commendata monafteria, etiam abbatia, prioratus , k prapofitura nuncupata , in quibus non viget regularis obfervantia , necnon beneficis , tam curata , quam non curata, fucnlaria k regularia, qualitercumque commendata, etiam exempta, ab epilcopis annis fingulis vifitenanc, qni cerent ut qnm renOTauoac indigent aut reparatione , reftaorentur , k cura animarum , k alia debita obfcquia refte exer- cuairn ccautur- iOj.

Et fl io ela vigeret obfervantia regularia · provideant epiicopi paternis admonitionibus , nt eorum regularium (uperiores, juxta eorum regularia inftituta debitam vivendi nonnam obfervent , k obfervari faciant , k fibi fabditos in officio contineant, k moderentur . Quod fi admoniti intra fex menfes eos non vifitaverint, vel correxeiint, tunc iidem epifeopi eos vifitsre poffint k corrigere , prout ip6 fuperiore· ponent, juxta *totum* inftituta , quibufeumque appellationibus k exceptionibus non obftantibu·.

B Ia ccclcGi·, tam cathedralibns, quam collegiati·, in quibu· nulla font diftributioncsquotidian·, vel ita tenues, ut verifimiliter negli- Santnr, poffint epifeopi tertiam partem rruuum, tam dignitatum , quam canonicatuum feparare k in diftributiones quotidianas convertere, qua inter prefente· juxta divrfionetn ab epifeopo etiam tanquam spoftoliea fedis delegato , in ipfa prima fruâuum dedoâione facienda , dividantur , falvis tamen confuetudinibus earum ecclefiarum , in quibus non relidentes, feu non fervientes , nihil vcl minos tertia parte percipiunt.

Difpenfatioocs quacumque auâoritate concedenda . etiam ha qua gratiofe concedentur, fuum non fortiancur cfteâum , nifi prius ab eptfeopis fummarie tantum k extraordinarie cognofeatur, expreflas preces (obreptionis vel obreptionis vitio non subjacere. Idem in commutationibus ultimarum voluntatum fervetur.

Cum cx notariorum imperitia plurima damna, k multarum occafio litium otiatur, poffic epifeopus quotcumque notarios examinare , illifque non idoneis repertis, aut quandocumquc in officio delinquentious , officii ejus in negotiis , litibus k caufis ecclcfiaftici· , ac fpirfcualibus exercendi ufum perpetuo aut ad tempus prohibere , neque eorum appellatio intctdiâio· nem epiicopi fufpendat.

Epifeopi in monafterii· Gbi fubjcAis ordinaria m aliis fedis spoftoliea au&oritate elauturam monialium reftitui & conferveri procurent .

Monafteria, qua capitulis generalibus , aut epifeopis non fublunt, teneantur infra annum, k deinde quolibet triennio fefe in congregationes redigere, juta cap. In fingulis de flat.monach. k fi négligentes fuerint, liceat metropolitano eos pro pradiâis caufis convocare. Qtsod fi etiam metropolitano inflante pradiâa exequi non curaverint, epifeopi· in quorum dicecefibos loca pradiâa fits funt, tanquam fedisapoftolica delegatis fnbdantur ·

Uniones de beneficiis liberis faâaecclcfii· jutifpatronatus, qua nondum plenarium fortita fuat efféânm, vel deinceps ad cuiufvis inftantiam fient, ba per fubreptioueas obtenta iotcligantur. Qua vero effeâum confecuta funt, k *t* quadraginta anoia faâa , ba ab epifeopi· revideantur , examinentur , ac qua per fubceptiooem, vel obreptionem obtenta fuerint, fimul cum unionibus irrita declarentur. Similiter cocaofcant epifeopi de patronatibus acquifitia in beneficiis antea libetu a quadragiuta annis citra, k infimarum acquirendis, kquosnon repercrint, ob snaxime evidentem ecclefia , vel bmcficii nereffitatem légitime conftituto· effe, in totam revocent, k beneficia hujnfmodi fine daaano

ANNO CHHuTI <>*i-

no *H* poffidentium , A rcftituto patroni· eo, A quod ab en idcirco datum eft, in priftinum li* b.-.tatis ftatum icdu.ant.

Si clerici, concubini·, tut alias mullerer : de quibus poflit haberi fufpicio in domo vel extra Jctinurint, au: cum ils aliquam confuetuüincm habuerint , &- moniti a fu|R-rioribus ab ils fe non abft.nuerint , tertia parte finituum beneficiorum luoium penlionum fint ipfo fido privati, qu» fjbricz ecdefi» applicetur. Si icci ndz ntcnitioni non paruerint, non folum omnes finitus amittant , fed etiam a beneficiorum ipforum adminiftratione , quoad epikopus etiam uti apoftolk» ledis dcicgatusarbitrabitur, fu,-pendantur. Si autem itafufpenfi, cumiisctiam vertentur , beneficiis *St* penlionibus perpetuo B fniventur, atque ad beneficia obtinenda innabi- cs reddantur , donec poft minifeftam emendationem ex caula epifeopo vifum fuerit, cum his difpenlarc . Qiod fi lemcl dimilfas , iterum kundalofas has mulleres fibi adjungereaufi fuerint, protêt przdiâis panas, excommunicationis gladio plcfUntur,

Dt vifitttittt.

INTER epifcopalis officii munera przcipua , *8c* ad falutem gregis maxime neceifaria eft vifitatio . Ideo monemus epiicopos omnes , ut finguli cx decreto facri concilii Tridentini, eecicfiam fuam Ar diacefim vi(itent intra tempus C ab eodem concilio prrftitutum .

Meminerint autem . vilitationem ad falutem eorum , qui vifitandi funt , indituram effe . Qpamobrcm illis maxime propolitum effe debet , ut in cis incorruptam , orthodoxamque doâiinam , ac probitam morum diiciplinam tueantur Bc reftituant.

Et cum epiicopi ceteris omnibus bene fanâeque agendi exemplo praeire debeant, antequam cieri populique vifirationem ineant, afefuaqne familia vifitandi initium utiliter facient , quo reliqui omnes dotneftic» illius vifitationis ratione exeeutioneque incitati, pafturalia jufta, qu® ipli vitando prokripferint , promptius , atque ftudiofius exequantur . Deinde vero civitatem , D diacefim poftea vilitcnt , nifi forte aliud iplis videatur. In civitate cathedrali ecclefia primo loco vifitetur , tum linguis collegiato, fi qua funt, deinde parochiales omnes, in quibas *tc* parochi tc quicumque praterea facerdotes, *tc* clerici in parochiis commorantur evocandi font.

Scholas, feminam, fodalitates, hofpitalia, ac cetera pia loca vifitantes , ftudiofe ac diligentet omnia inipicicnt t abufus , fi qui irrepferint, tollant, *tc* videant in quem ufum eleemofyn» que ab eis colliguntur , convertantur, & rationem exigant ab eis,'qui didas eleemolynas *It* alia bona locorum pioium hujufmodi adminiftraverint, ac denique pro bono regimine, tr ftatn locorum , *Sc* conratemitatum hn- E jufmodi ftatuant &· decernant , prout expedire viderint.

Statuta difciplinitorum & aliarum quarumcumque confraternititum examinent , *Se* qu* abroganda *Ic* corrigenda judicaverint , abrogent *ic* corrigant.

Studeant verbi Dei przdicatione 8r paterna cohortatione ad religionem, vita innocentiam, pacem *it* concordiam omnes adhortari. Si vero privata admonitione opus effe intelligent , in ca» docendo, argaendo, oblectando, prorei, perloao, ac temporia ratione incumbent.

Confirmationis facramentum ubi opus erit miniftrabunt , omnes ad panitentiam cohor- CHJUSTt rabuntur, Ac quos aliquo peccato teneri Cogno- »>··. vciint , cujus abfolutio epifeopo refervata Iit, co> confitentes *St* humiliter veniam petentes , vel per fe, vel per alios, ad id munus dele&oa abfolvent. anno

In fingulis loc's a viris ctate, ufu *,Ic* probitate commendatis, de omnibus diligenter inquirent, qu» eos pro ollicii lui munoe kire oportebit.

Ecclefiam & ejus paces omnes Infpicicnt,an eo cultu 8c nfiore teneatur, quem domum Dei decet : fi quid reftituendum , reparandum , reconcinnandumve fit , jubeant , ab iis ad quos pertinet tafarciri. An landorum reliqui»tuto, ornate, decenterque ctiftndit* aflerventur. Aut qur de cametcrlis hac lynodo fancies funt , re ipfa proftentur . Si coniecranda fint altaria, coniecraoun:, li qua ecclefia, cameterium pollutum fit, reconciliabunt.

Videndum etiam, an dc.'lijt vcftes, libri, calices , paten», corporalia, & reliqua ejus generis inftrumenta Ar ornamenta , qu» ad altaris sninifterium, *tc* ad divina officia fint neccfiaria.

An illa munda & purgata ferventur . An mid», aliaque divins officia, qua oportet .pietate , ac devotione , ac ad prcfcriptum hujus fynodi celebrentur : An ecclefi» libri , vetera feripta, inftrumenta , & privilegia refte cuftodiantur: An eorum extet ratio, quelu inventarium relata funt.

Tum de dignitatibus, canonicis, &- aliisecclefi» miniftris inquirendum erit, an rite; legitima state fint ordinati an ordinibus initiati ·, quos eorum officii munus requirit, aneerlefias, beneficia, feu ecclcfiaftici officia, legitime obtineant , An in ea fe quifquam intnifcrit . An icfideant, *Ic* adminiftrationi Gcramentorum , Ac miflarnm divinorumque officiorum celebrationi, & anmverfariorum perfolutioni , aliifque oneribus , Ac muneribus fatisfaciant.

Qu» fit eorum vit» Ar morum ratio, qui veftitus, quibus cum verfali foieant , qualis fit eorum familia, an fordidis , At illiberalibus artibus , & ab eorum gradu alienis operam dent. An ecdcfiç jura *Ic* bonorum ecclefiafticorum pofieffionem defendant . An eorum fruâus reâe difpenfent . An pacem inter fe habeant, Ar iß in aliorum pacificatione interponant, Ar inimicitiarum *Sc* odiorum caufas tollere ftudeant. Aa populus pie verfetur in ecdefia , miflamque Ae alia divina olficia audiat reverenter.

In parochiis, prater ea omnia quç diximus, videant , an paiochi ex decreto in hac fynodo edito libros habeant, in quibus baptixatorum, confirmatorum, eorumque qui matrimonio junguntur, ac mortuorum nomina Ar cognomina dekribantur. An rite facramenta probeantnr, an factofandum euchanfti» facramentum, chrifma , Ar reliqua facra,ea muoditiveura, Ar cuftodia.qua debent,conferventur, Ac fuo tempore renoventur.. An eucharifiia , pie Ar honorifice profequenre fidelium comitatu , ad (gros afferatur. An legitimo matrimonia,Ar inecclefia adhibitiscx deer. Trid. concilii denuntiationibus debito tempore contrahantur. An fu» curçcommiffai ecdefia· maxime diebu· feftis deferant, ut inferviant alienis . An Dei verbum prodicent, Ar pueros rudimenüifidcl inftitoant. An libeo· neceftiu ios ad munus parochiale habeant : denique difpicient, an in populo fint hsretici > ufurarii, concubinarii .aliione ftagitiofi, It facinorofi homiact, qoi inimicitias jetant, fui quadragefiaam Araha jejunia, feme

dioa

Amno HKim ijij.

dies, ftr reliquos ecclefia ritusmon fervent, quique faltem icmel in anno *potitu* fua cunfefli non fint» aut facram eechariftjMi non fampferint . An fint qui legata pia non «sequantur. An domellica difciplina pacrumfapiili*· in educandis liberis diligens, pia, *tc* honefta fit.

His exquifitis , cognofcere ftudeant quinam ex regularibus pradicandi munere fungantur » *tc* fidelium confeffiones audiant. An , Ac eorum probata fit doArina , *tc* probata dodrin« vita refpondeat . An hpfpitalia , *tc* alia pia loca reac adminiftrentur, eonsmquc bona prudenter fidcliterque in eum ufum, cui addida funt, diftribuantur . An qui in hofpitalibus funt, nie vivant.

De fcholis, friant qios libros difcipulis magiftri interpretentur , At an illi officio filo fatisfaciant . An magiftii tales fint, *tc* admifli, quemadmodum in hac fynodo mandavimus. Si iecus, amoveantur.

De bibliothecis diligenter quarant, an in cis fint h*retici libri, aut qui aliter jure prohibeantur. Si quid in ils omnibus tollendum, corrigendumve fuerit tollent , Ac corrigent, Ac ad puniendos delinquentes cenfuras , Ae alia juris remedia adhibebunt.

Omnes vero, fummo ftudiomonebuntArhortabuntur, ut officii fibi commiffi munus , fideliter ac diligenter exerceant. Nequelolumh*c, fed quacumque a Tridentino concilio, At «nobis pracioiuntut , Ac alis multa , que pto eorum prudentia ac pietate, ad utilitatem ac falutem populorum eis in mentem venire poterunt , exquirent, At eaequentur.

Caveant vero , ne legem de vida .procuratione , Ac muneribus a (aero concilio Tridentino definitam tranfeant. Comitatum autem non habeant, nifi vifitationi neceflarium : obi piares omnino ne fint, quam odo vel decem equi *tc* duodecim vel quatuordecim homines : fi plores duxerint , alant luis fumptibus . In menfa duo tantum fercula fimplicis obfenil , At jurulentum unum cibum , At duo fruduum genera afferre liceat. Quod ad reliqua attinet, decretum in hac fynodo Udum de epifcopalis menis moderatione fervetur.

Si vifitator gradu inferior fit epifeopo , omnia fupra dida de vifitatione fervet, ia comitatuque quatuor hominibus ad fammum * tribus jumentis contentus Gt . Si prater hujus decreti praferiptum cuiquam graves fuerint, duplici rvftitutiooe tenuantur ·. prvterea inferiores , epifeopi arbitrio , epifeopus vero fynodi provincialis judicio, aliasnnraas fubeant. Dent autem operam, ut non folum quam diligentiffime , fed etiam quam celerrime vifitatiooem conficiant.

Hoc autem ita neceflarium , ac plane debitum vifitandi munus provincia noftra epifeopi , ita folicite exequantur , ut fua quifque urbis, ac dinscefis viKtationem fingulis anna, aut fi impediti , biennio ad femmam ipfi put fe conficiant.

Si vero legitima occupatione caufeve impediti , Id muneris «liquando per fq ipfos obire nequeant, vicarios generales, vifitatorefve alios hujus rei ufe peritos, atque idoneos adhibeant, qui vifitationis officium ledulo ut paraît, pralcripto tempore, eaequantur .

Cum vero vifitationis munus ipfi per fe obeunt , unum vel duos canonicos cathedralis , vel alios quofeumque homines ccclefiafticoa , quos ufui » Ac adjumento fibi fore viderint , prout maluerint , fecum ia ea vifitandi cum adhibeant, quos pro pnsfeatibus At divina affiftentibus durante hujufmodi mnarra haberi volumus.

aniso CtUUSTt >ı·ı.

Notarius autem vel fccretarius ne qaiequam pro vifitatioaK ab iis uni vifitauter, quota nomine exigat, neque ellum doni , etiam parvi, quocumque modo oblati genae accipiat.

Monialium monafteria regularium juri » curare fubjeda , quoad elauturam attinet, diligenter, accurateque vifitent. Loca ipfa introfpedent atque e fuperiori etiam parte circumlu-Arent » Ac caute folerterque inipiciant profpedus omnes, aditus » & cetera denique omnia , qua ad dauferam telle tuendam ullo quovis modo pertinent.

Epilcopo ad cujufcumque loci vel ecclefia parochialis , curature vifitatiooem adventanti, tum illi potiffimum » ut vetus canon concilii Turonenfis jubet» qui confirmationis facramentum ab eo fufeepturi funt , tum prwterea reliqui omnes fideles, exceptis tantum iis qui morbo , adverfave valetudine laborant obviam ordine prodeant , ac ftatia hymnorum , pfalmorumque precibus, & cum gaudio, timore, loamaque reverentia illam unquam vicem Chrifti gerentem excipiant.

Neque folum quo tempore ille adventat, fed aliis etiam diebus, dum vifitatio parochi* fit , fideles quam frequentiffimi adfint , et ipG omnes ac finguli , fi quid ad pnimarnm falutem procurandam opus habent » proprio pallori, parvntique libere exponant.* ac ei, qu· pro illius officii ratione oportet , interroganti refpondoant: illum condonantem , monentem , *tc* paterne arguentem, oblectantem» *tc* increpantem audiant : ejufdcm jufla , monita (r decreta fufcipiant : atque Dei denique voluntatem, quam profentvs per ipfum auribus percipiunt , noa tantum obediendi propenfione, fed etiam rede fadis omnino otequantur . Id *porro* omne, ut fideles diligenter, promploqueanimo proflent, frequentiflunique in epifcopali vifitatione adfint , parochorum *tc* aliorum quorum intereft facerdotum fit, crebro prout ufuvtnerit intra mif-(arum folennia illos nocere, cum eas officii partes , quas epifeopo vifitanti ab ipfis prufteri conventae , tum vifitationis imprimis utilitates frudufque falutares. Illud porro roret parochus, ut nemo qui intra parochi· fu· fines habitet omnino fit, qui eo vifitationis tempore confeffus facram communionem non fumat, idque ab mane vifitans mirt» fectificium offerrat , quod nullo dic io vifitatione nifi ex magna eaafa debet epifeopus pnstermittere.

Nemo item , qui chrifmate non ante confirmatus , modo atate in hac fynodo pra(cripta fit, illisd ab eodem tunc non accipiat , quam* abram tum pridie dic vifitationis , torn maxime ubi epifcopum vifitationis caufa jam adventare cognoverit , certo aliquo folennique Campanarum feno illius adventem fidelibus fignificet , quo frequentius ea agro evocati omnibus aliis pratermiflis conveniant, eiqeu tale, temque necrffarium munus obeunti diligentius prafto fint , que debent obfervantia ac veneratione .

Studeat item «onfeflarioram facerdotum, qui ad id muneris probati fint , nifi evifeopi cura promittantur, copiam neceflariam habere, nui biduo» triduove parochia ima hominum c mr A

fiooes

"asmT CH*nil

lwnrn audiant I aut confertus tecosiciUent, et ibta vilitatiuma , aliave die qnam epifcopua conftintcril , prwparan lint *4 tacrarn communioaem (& ad confirmationem , qui nondum confirmati funt , ab co fanât (umendam ·

Hoftias, vlaum , va(a, mappas , *tc* alia ad (aera communionis populo miniftrandn ufurn neceflaria, atiaque omnia › que vititationi denater ia ecclcha fua obeunde oppottuna epife. prelcriptetit, accusate parut·

Dt teacimdin , tr verti Dei fréjjcetiemiai ·

Episcoporum prectpuum munus eft predicationia, quod in luis ecclcfiilt, per fe exequi debent . St vero legitime impediti fuerint , per cos quos ad predicatiunis monui aOumcnt. '

Mul us acum fircitiavis vel regularis etiam in ecdeliis luoium ordinum contradicente epitropo predicate prelumat . Regulares cujulcumqueiudinit , ubi a fuis iupeiioribpa de vits , moribus, *tc* Scientia examinati·, fc approbati, de eorum licentia perlonahter le coram epitropis prefentace. ab eiique benedi-tioiutn petere tenentur anteqpam przdicationu munus aggrediantur. In ecclefiis veto quz fuorUm oidiqum non fune , ultia licentiam fuperiorum iursrbm, etiam licentiam epifeopi In (criptis hlbcte teneantur , fine qua in ipfis ecclefiils › qus non funt fuotum ordinum , nullo modo praedicent. Iplam autem licentiam epiicopi gratis concedant , qua licentia cls non lultragccur , *mii* tempore in eadem .licentia praefinito.

Priores eeelefiarum, vel vicarriperpetui·,quibus incumbit onu< providendi de contionatore in luis ecclefiis, in tynodo pafchali diacetana, vel certe tribas aue quatuor mentibus ante adventum & quadragefimam. ab epilcopo piudicatcirem petant , aut fi quem maluerint proponant , ut, fi ille non fuerit cajux, libi de aliis provideri poffit. Ncc ulli predicated pci epifeopum ad certum locum nominato , liceat line confenfu illius, illo relido , ad alium tranilli. re, aut alterum fibi fubftituere . Si quis aliter munus prcdfcationis ufarpaverit , aut fi quis quacumque fulgeat dignitate prodicalores in prujudicium epiicoporum mittere prufumpferit, excommunicetur.

Et quoniam parochi debent in fuit ecclefiis przdicandi munus ipfi fabire , in muncie luo impediantur a regularibus etiam ab epilcopo millis, quin diebus fcftis mano ipfi proprio muneri iatisfaciant , poft prandium vero potcrUnt icgulares concionari, mii ipfi parocho quandoque aliter videatur . Miffi autem regulares teneantur licentiam luam exhibere curatis . ncc -alites ah ipfis admittantur Qui rontra fecerit, fit ipic fa-do (afpenfus , *sc* puniatur etiam arbitratu epiicopi.

Predicator errores . Λ- fcandsla fi difimminavent in populum , etiam it in monafterio iu» ordinis, »c| alibi predicet, epifeopusei przdicattonem interdicat . Quod (i hareles dillemlnaverit , contra cum fecundum juris diipolitionem procedat .

Neminem etiam rcgulatcm , ne in fui qui dem oidmis ccclella concionari permittat enifcopus , antequam fibi aut ejus vlCatio . ille , quicumque coacionanirnteft , fidei ptofeffionem pMrftitcrit . Ubi vero femel praftitecit, non apvi erit iterum ob eam cautam eidem epifeopo przftare , led fatis fit proitffioai· ei femel co nomine prgftit» tfftrmonium letiptum , stqne obfignatum letiptum a^vrre, *tr* exhibere, quod illi gratis concedatur. Hoc 'idem intelligatur dc confeffarils. 'aSho CH*irri ·ı·v

Nemini praterea conckinaudi facultatem concedat cpiiropus . nili prater allt in eo rvquifita , vel examine , vel alia ratinne pro arbi trio (uo , illius fcientiam , *tc* peritiam in eo munere probant

Si vere legitimequc epiicopus aliquando impeditus , in cathedrali tcckfia pizdicatloais munus fe. ipfe prrftare non poteft , ut certe concilii Tridentini fanâione debet , id pei alios, qui idonei fini , cx ejus decreto przftet impenfis fcilicet fuis , vei aliorum , quiliui jure, vel confuctudiQc incumbit , eas ipias impenfas przftare.

Parochorum in pafcendo populo verbi Dei predications., indultria, & doftrina, & in eo genere faintalis progrelim ab cpiHopo cognofcatur , vel tilts in cpifcop.iles ades aliove aliquando coram fc *ad* com innandum evocatis, vei soircionibu* iplis. aliquando ad ip(um epifci'plim nnflu vel alii isnone quam inierit epifeopus

Dum vel i-pneopus, vel parochus, vci-alinv concionem habet , eo ipio tempore in ca ccclefia ejufve aliquo lacello nulle facrificium ab ullo quovis facctdote fieri , aut baptifmi , fi modo mortis periculum non immineat , facramentum miniftrari prohibemus.

Concionator dc cetero ne pacifcarut fuper mercedc praedicationis : Sed epiuopus ipfe Certam eleemofynam pro concinnatore in unoquoque loco conftituat, ac declaret , cum pattiunes cjtliitnodi lordidv, ac illicies *Sc* fimonix'labem prope fapcrc vidcantui.

L< *(ΛΜβύίΐ.*

NE ftudium ae pietis eoium , qui celebrant, &■ qui audiunt divma officia, perturbetur , uer quifquam alieni muneris partci ufurpe* , led luum quiique officium difigenter exequatur , omniaqtx ut debent tn domo Iki ordme ham ; prupofiti, archidiaconi, facrifta:, prorcentorct , aluque in dignitate ecclelraftica conftituti canonici, *ti* icliqui eeelefiarum mini ftri , ea que crctcliz conftitucioalbus , vel dignitatum , petionatuum , aliofumve officiorum ecclcfiafticorum. inftituiione ipfis ecclefi· miniftr« in offici» divinis attribuuntur , accurate exerceant *tc* cxequantur , caque omnia magna cura fummaque diligentia ftudcant epiicopi ab omnibus fervati , λ que antiquata fime , ad uium revocari

tjuod ii neque ab inftitutione , Deque a jure communi , neque a proprii· conftituuonibus , que probata fint , proprium officium illis ft ■tributum , aut quod fit non fatis confiet, epiicopi duobus adhibitis de capitulo, quorum altet ao epifeopo , alter a capitulo deligatufi aflignent .ungulis dignitatibus *tc* officiis ac alus, propnum munus , quemadmodum cura lententia tacrorum canonuu» , & cum propue ccclclia probatis Conftiiutionibus » Ac cum his ian-Aionibus pro ratione loci magis congruere judicabunt .

Geten· etiam beneficus , quacumque jam ab ecclefiafticis officiis fotmnnia repetiuntur, quocumque domine appellentur, his epifcotiui priftina maner* reftituat , at ft non c-.oftat tasfc qua-

ex eflent , pro fruftuum ratione onera imponat, aut miflas divinaquc officia celebrandi, ant li ptioratua rurale», fimpliciave beneficia fini, minorum etiam ordinum fmidione» obeundi ad divini cultui propagationem.

Nec vero tamen vetamut, quin talia beneficia unire epifeopo liceat ex facultate fibi communi concihoque Ttid. permiffa. Ea vero officia fc cetera, quas in divini» reboa a nobis fynodo praecipiuntur , epifeopi propofitis cenfuris *tc* alii» poenis efficient, ut ab omnibus ea ratione qua diâom eft diligenter preftentur.

Tridentini concilii , *tc* Bonifacii VIII. auâoritate nixi decernimus , ut nulla canonicorum, aut aliorum paâio, remiffio, vel collulio flat, aut faâa vim habeat, nnllumve (latutum, aut conCuetudo quocumque illa lit , valeat, quibus aut abfenti quavis de caufa ejus , vel facr* hora , in qua muneri fuo defuerit , aut omnino cuiquam contra quam jure communi *tc* ejufdem Tnd. concilii definirum fit , diftributiones quotidiana: dari poflint . Quod li data fuerint, qui acceperit, nec in confcientia, nec alio modo fua» faciat, fed cas reftituere teneatur, difponaturque de illis juxta probatas illius ecclefia conftitutiones. '

Volumus autem ab hoc decreto excipi eos, qui infirmitate detinentur, vel alia jufta caufa a facris canonibus permifla.

Inter joftas abfentiz caufa» habeatur, fi unum aut duos ex dignitates obtinentibus vel canonicis epifeopus mittat , aut fecum pro conlilio deducat ad vifitandam dicecefim , vel âd coq» cilium provinciale , aut ad aliud pro religione , vef diacefi urgens negotium , non tamen diutius excolabuntur , quam, duraverit negotii neceffitat: excufentur irem qui pro negotiis capituli, Arde ejufdem licentia aberunt, nec numerentur in diebus ablentiz die» rcceflus fc teditua .

Cum dignitates , canonicatus , fc prebends in ecclefiis cathcdralibus , *tc* collegiatis non alia re fuerint Inftitutz , quam ut qui ad eat aflumuntur in divinis officiis celebrandis ccclefir , cx qua *fcu&ui* percipiunt , fcdulo inlervlant, illifque muneribus incumbant, que vcl jure , vel confuetudine Ipfis fuere preferipta , litque precipuum munus canonicorum in Canius ecclefia Dei fanftiffimum cuchariftie facrameq/ tum offerre , ad Dei iram , contra populos ex peccatis ful» concitatam › placandam *tc* mitigandam , *tc* eorum animabus , qui dum viverent hac ratione bona lua ecdelie reliquerunt, pie luffragandum . Ideo hzc fanâa lynodus decernit, & lub interminatione divini judicii precipit , Ac in virtute fande ohedientir jubet omnibus *tc* fingulis cathedralium & collegiatarum ccclefiarum hujus ptovincir capitulis , at- 3ue fingulis de capitulo , ut omnes alternatim Ominicis fc feftis diebus per hebdomadam miffam majorem celebrent , cui adfiftant duo cv canonici, in facris ordinibus , fubdiaconanis, *tc* diaconatus, conftituti, fi repcrianiur, *tc fi.* nita a canonico hebdomadario lux hebdomada , (occedat alter canonicus per hebdtsdiadam, *tc* fic fcquantur per orbem, ulquead ultimum.

Dignitate/ vero fcilicet perpoliti , archidiaconi, facriftç , *tc* praecentores miflam majorem canant feftis folennioribus anni . Quod fi quis renuerit hujufmodi onus fubire, tam fubdiaconi Suam diaconi , *lc* ceteri omnes , priventur diributionibtu illius dicl.

Qui vero non fuerint facerdotes, diebo» dominicis , *lc* fefti» lolennioeibiM in miflа mas·· ri lacram «uchauftiam dc manu celebrantia itamant.

Canonici omnes , la presbyteratus -ordine conftituti , etiam non hebdomadarii, «e ctiam dignitates obtinentes , omnibus domitricis , fc feftis diebus, atque etiam frequentiuscelebrent, nifi juftum ab epifeopo fc capitulo probandum interveniat impedimentum '

Ceterum cum de ratione celebrandi divini officii accurate in concilio Balilienfi fuerit ordinatum › precipit hoc lanâa fynodus in illo decreta , quomodo divinum officium fit ordinandum , fc quo tempore quifquc debeat efle ia choro i' penitus renovari , ac diligenter, ft fine fraude ab omnibus obfervari.

Quo de vita *tc* honeftatc clericorum ab h»c fynodo flatuta funt, ea omnia, quam diligcntiffime a canonicis obfervari, fubcifdem, ac gravioribus etiam poenis decernimus , cum deceat illo, , ca morum integritate ornatos effit , ut nomen fuum tueri fc retinere poflint , ac pre aliis clericis , canonici feu regulares, ex obiervata ecclefiaftico difciplina perfcâius regula nominari mercantur , a quibus ceteros ftudium *tc* amorem, ac tamquam regulam cultus divini non pigeat accipere.

Quicumquc prehendam theplogalem, in cathcdrali , collegiatave ecclefia ootinct , is *te* quo fscrarum lcCtionum genera, fc quibus diebus epifeopus de confilio capituli preferipfcrit, ut interpretationis fu· munere fungatur» accurate ad illius proferiptum preftet : ita ut faltem bis in hebdomada legatcujus ledioai ctiam clerici feminarli interlini , fi ita epifeopo videbitur . In ecclefia vero cathedrali , faltem die fello, femper facratn feripturam publice interpretetur , *ic* exponat nifi aliquando alhtd epifeopus de capituli confilio juflerit.

Idem ab epifeopo, aut ab alio confultus dc theologis qorftiombus , allifve ejus generis , gratis refpoudcat : Cetera denique omnia preftet, qu· pro fufeepti muneris ratione , at» eo przftari debere idem epifeopus cenfucrit.

Idem omnia przftet quoad refidentiam, qua infra diéla funt in titulo dc relidentia ; ad qua omnia in confcientia fe teneri intclligat.

Ad prehendam thcologalem , quantum fieri potent, ne umqnam admittatur regulari» , quod fi opus fuerit illam regulari commendare , illi nc commendetur, nili prius cum illo fuerit fuper hoc opportune difpcnlatum, *tc* obtenta etti-tnt licentia a luo iuperiore , *tc* nihilominus habitum l·ii ordinis, *ic* illum quidem apparqntem extrinfecus femper deferre teneatur.

Optat hrc fynoidus ad animaram falurem , in ecclefiis cathedralibus *lc* collegiatis ex decreto concilii Tridentini, preter canonicum theologalcm , etiam canonicum peenitentiarium quamprimum inftrtul . Ea propter decrevit, ac (latuit, ut in omnibus ecclefiis prediâis , maxime ubi jam inftituta eft tftebenda theofogalis , przbenda alla , quz llias quam per refignationem primo -vacabit i cuique ahud onus incompatibilc non fit annexing , pro pcxnitcntiario affcâa , ac refervata iit, fc elle intelligatur: ita ut adveniente illius vacatione, alteri non conferatur, quam faccrdoti vitz (anilitate, *le* doârinc integritate infigni : qui «tatis annum quadragefimum faltem agat, quique item in theologia aut in canonum jure doâor, leu licentiatus fit, *lc* in confcientist cafihus »nu-

clean-

ahno CKBUTi '»·»

tleandss, atque eaplicandii, bene iadhuAusat- A
'J"c verfdns: Si vero qui Oman illas conditiones habeat non erit, is deligatur, qui ad ülaa quoad fieri poterit proxime accedat. Qpi dum in ecckfia audiendis confeffioaibu» vacabit, quod Ìuum proprium munui eft , ita diftributiones quotidianas «Aequatur , ac fi in choro divinis olfietis prufens adeflet.

Huc autem , qua de prebends peunitentiarii dtfla font, ita intclligantur quoad metropoli* tanam ecclefiam , nifi aliud archiepifcopo *tt* ctitulo videatur : ut pcenicentiarius , qui in ea anc adeptus fuerit prabendam, penfionem annuam centum *te* viginti aureorum preceptori juventutis pro illius luftcntationc Wfirfolverc teneatur : cum ipfe es reliquis fructibus feu B quotidianis diftributionibus , qua ad fimilcm iummam & ultra alcendunt , commode vivere poflit.

In illis autem ccclcfiis, ubi per unionem prçbends de potnitentiario commode provideri nun potetit , ca ineatur ratio vel per alicujua capellani· > feu prioratus ruralis unionem , vel aliter, ut cidclia tam utili , ac necvflario mini(iro non careat.

Dt tefiiulu,

CAPΠ ULA cum 'fiant, ne fiant mane : fed tantXim poft officium velperarum peraAum , ne divina officia perturbentur, tc ne canonici a divinis officils abefle cogantur : nifi forte urgens & evidens ingruerit neccffitas.

Pncipimus capitulis , ut intra fex menfes , omnia fua ftatuta bona fide fuis epifeopis communicent , que ad hanc fynodum debuerant affierre . Curent autem epifcopi de Astutorum illorum obfervatione : In quinus cum ipforum capitulorum confilio , aut immutent , aut addant , qua videbuntur expedire , dummodo juri communi , &Ł facris canonibus non adverfentur.

Cupiens autem hec fynodus , esthedralium ·r collegiatarum ecclefiarum hujus proviocle ftatuta , in omnibus quoad fieri poterit efle conformia, decrevit, ut ftatuta omnia, ad formam D Astutorum metropolitan· ecclefi· , poftquam illa a revetendiffimo archicpifeopo , cum duobus de capitulo , revifa , *te* corredta fuerint , reducqptur t ac illis in omnibus *It* per omnia, quoad ficti poterit judicio epilcopi *It* capituli conformentur : prveipue vero quoad ftatutum de optando Sc de intcretfcndo horis canonicl r.

Sl quis inftrumenta fundationum, bonorum, reddituum , privilegiorum , & jurium ad epifcopatum , aut ad capitulum , aut ad aliquam dignitatem, aut prnbendam, aut capellamam , vel etiam ad quamcumque ecclefiam, & monafterium fpeAanrium apud *fe* celaverit , nec intra fpatium trium mentium a die publicationis E hujus fynodi reftiruerit epifeopo aut capitulo, vel ipfarum ecclefiarum, Sc monafteriorumpmpofiita , maneat, per hanc fynodum ipfo faAo excommunicatur : nee ab epifeopo abiolvatur, donee juramento adfirmavent , omnia a fe rcftituta. Ac prsfens decretum volumus quotannis, tum in fynodisdwrcefanis, dr capitulis generalibus , tum fupius per annum a parochis inter miflarum folennia publicati.

Sicut non lleer epifeopo res ecclefi· allenare fine confcnfu capituli , *vel* luperiorum auctoritate, ita viciflim nec capitula, fine cognitione k licentia epifcopi atque aliorum fuptriorum. AMNq Vropteiea declaramus finguioa de capitulo ex- ciuum communicationis lententia innodari, ncc eorum ii»s· ContraAum valere , qui res mobiles factas * minifterio ecclefi· deffinatas, five fandos , * alias ses immobiles capituli , feu dignitatis alicujus, vel prabenda , aut capellam· In ecclefia conftituta , inconfultis epifeopis aut fine eolum.de luperiorum permifCone, ac prstermiffis aliis folennitatibus a facris canonibus requifitis, diftraxerint, *tt* in fuacommoda verterint: led de factilegio commiflo teneri ad reftitutionem , quod idem de epifeopis , ac ceteris ecclefiaftica beneficia obtinentibus fentiendum eft. Idcirco jubemus diligenter inquirl , juxta decretum concilii Tridentini , fi forte inlque alienata , poflint in integrum reftitul , aut cx vendentium bonis compenfari , *It* deinceps fi quid hac in re peccatum faerit, volumus ad revCrcndiflimum metropolitamun , am fynodum provincialem referri, ut de facrilegbtum poenis , ttatuatm.

In collegiatis ecclefiis , tibi faerint faltem fex ptnbendp , optamus unam conferri doAori theologi· , feu licentiate , viro bono, exponendi *te* interpretandi facram feripturam perito , juxta decretum concilii Tridentini t ea tamen lege *It* conditione , ut ipfe, prout omnes alu theologi cathedralium, non definat, extra pradicationis 8c leAionis tempora , ecclefiis cum caAis canonicis defervite , quantum per occupationes ftudiorum, *te* allascaufas legitimas licuerit, ejufdem confcicntiam onerantes.

Creationes in canonicum , tamquam votum captanda mortis inducentes omnino prohibemus, ne de. cetero ullo modo fiant , fub poena excommunicationis ipfo faAo incurrendas : Jam faAas vero, que haAenus effieAum fortita non font, itritaa *It* nullas declaramus, ac pro infieAla haberi volumus, minimeque ab aliquo feevari fub eadem excommunicationis poena .

De itiufitUtit, fete

ILLUD in omnibus cathedralibus & collegiatis ecclefiis noftr· provincia exaAe *te* inconcufle fervari decernimus : ut bénéficiait, feu manfionat.it ab eorum ecclefiis *te* civitate recedere non audeant , fine licentia capituli cx legitima caula dumtaxat concedenda , pona privationis diftributionum unios hebdomada, pro qualibet vice *It die* quo abfuerint, fc all* arbitraria, qua augeatur erelcentc contumacl*, ut'capitulo videbitur expedire , *le* alias juxta facri' concilii Tridentini decreta.

Plaftcnt infuper hujuimodi bénéficiât! per fe ipfos proprium officium in choro, k cùmoportuerit ad lcAorile accedant , antiphonas , teL ponforia , *te* alla hujus generis canant : quoties opus fuerit , pluviale induant , *It* cetera preftent tam in pfalmis pfallendis , *te* miflis celebrandis , quam ceteris , que e* fundatione, ftatutis , *It* confuetudinc praftare tenentur : tc in omnibus unus pro alio legitime impedito fupplere poflit : nec quifquam eorum cum divina celebrantur, «choro recedat, nec fine caufa, *te* licentia majoris dignitatis , *It* anti-3uiorir de capitulo in choro exiftentia, fabeaem diftributionum privationis perna , tr alia albitraria .

Lt ut bénéficiât! feu manfionarii hujufmodi, ad pradiAa adimplenda capace* aflumantur : bencficiatur· feu manfionari· pradiA· , tam

ecdc-

Auno CHkiSTI *».». ecclefiarem cathedralium , quam collagiatarnm diâ* provinci*, fc antiquioribus , *tt* in erremoniii *tc* mufica pcritioribus clericis ecclefi* *le* capitulo infervientibus , ad inftar metropolitans eccleGs tantum, conferamur.

Or *fcrukit , O·* aai'aiuraas *cwMtnhn.*

IN curatis prater altar probitatem , duo pracipue requiruntur, feientia, fc potcftis. nihil cuim magia ecdclia Dei officit, quitn quod indigui prendantur cure animarum 4 & ad aliorum affirmantur regimen , qui feipfos regere non poliunt. Quoad lcientiam , provideatur per namen , potcuai veto per inAitutionem, *tc* collatioaem committatur . Nam nili curati ligandi, atque abfolvendi potcftatem a prclatis acceperint, decipiunt populum , jiee abiolvunt a peccatia.

St qui igitur fine ecclefiaftico *tc* legitimo titulo parocnialium admniftrationi fele imtniicuerint , quacumque liica fe rnlci;nt po.eutia 8t violentia, furet funt *tc* latrones , non pa floret ovium : quot ipio faâo fufpendimus a divinit.

Priores *tc* vicarii ecclcfiarum jurent, fe abfque legitima auâoritate non alienaturo' bona ecclefi* qu* vero antea vcl vendita , vel alio quovii modo allenata funt , ea quantum in (c eft, recuperaturo·, *te* fc inventarium rerum omnium mobilium *tc* immobilium, *te* ad illum titulum pertinentium , fer menfium fpatio , fub poena' lufpenfionis epifeopo exhibituios.

Dominicis diebu' parodiai non folum feftot die· populo denuncict , fed etiam illum (ape doceat, qus officia tum in illis, tum in eorum vigiliis colendis, ab eo religiofc pisftari oporteat : eumdem doceat , Chriltiauum hominem non decete opus aliquod ante fufcipere, aggredite, quam Dei auxilium religiofis precibus imploret, dicit enim dominus, Sine me nihil poteftis facere · Parochus igitur , cujus eft populum ad optima quaque inftituta erudire ; Concinnator item illum, prout ufuvenerit, cohortetur ac moneat, ut neque publice , neque privarim quicquam aggrediatur, nifi primum lanâis precibus Deo adhibitis : Neque cibum fumat antequam ftata prece benedicat : poft cibum item domino gratias piccatione agat : Id enim a nobi< expeitat qui nos pafeit Deus . ut pro ptcftitis ab co eleis, Illi gratias agamus , *tc* laturati donis iplius, laudes ei dicamui.

Fidem pircetca lignificct, atque indicet (la- * tiones, &· indulgentias, & alia , quB epilcopi (itllu promulganda erunt. «

Concionem nullo modo diebus feftis intermittat, inter miflarum folennia.

Proceffionem per ccemcteiium, aut etiam per pagum, *tc* vicum, ante milfam quovis die dominico, in felio item habeat.

Cleticum apud fe parochus habeat ejulmodi , ut non folum milfc inlervlie .. fed alia etiam omnia prsftare pellit, qu* veteri canone decreta funt, nec (aeramenta miniftret abfque clerici auailio *tc* minifterio .

Patochialis cui* munera atque officia non per allos , fed iplimet parochi, ammarumvetutatores, obeant ac preftent : nili lint qui aliqua jufta canfa ab epifeopo approbata impediantur, aut etiam prohibeantur, id nifi fecerint , tum frudibus beneficii mulaentur prorata tempons *lc* officii lui prctcrmiffi, tum alils etiam panis pleâantur arbitratu epifeopi.

Parochi ie orbe , k la oppidis faltem iniignioribus coafttyti, ut · reliquis faccrdotibos, animatum curam noo gerentibus , iuternolcantur, fignum aliqood , quod propaium illotam infigne fit , ab epifeopis ia dsctcefaua fyuodo cis preferibendum ferant cum domo exeunt , fupra exteriorem vcftcm *tc* fupra fuperpelliceam cum in ecdefia funt, aut proccfEones aliafque hujufinodi publicas aâiones obeunt.

Parochi prsterca perpetuo ecclefi* fua affu fiant, *tc* gregi invigilent , fins atlantes iu falute fidelium procuranda. Sint diligentes in faeramentis miniftrandis , *lc* cum ea miniftrant , animadvertant fc fervent diligenter fanâas ec-c.Jib ceremonias, ut fideles ex eo cdificentur. Sint ftudiofi in verbi Dci medicatione. Sit vigilans eoiuni cura erga infiriros. Sint diligentes, *te* (oliciti in divinis officiis , in funeralibus, in proceflioaibM Sit maxima eorum diligentia in exercitatione populi ad ftatas orationes . Sit accurata inftantia in feftorum dierum cultu obfeivando . Sit diligens eorum cura ia fchoils doârina Chriftian*. Snt foliciji in fpeculatsone populi. Sint eorum monita falutaria. Sir magna vigilantia in reliquis parochialis muneris partibus , précipité tero in obfcTvatioaa decretorum hujus lynodi.

Ut autem quilibet parochus fuo officio defungi queat , catechifmum Romanum Latine *ic* Gallice habeat : *lc* ex ejus preferipto doltrinam de tymbolo apoftolorum, legis decalogo, facramentis, oratione dominica, atque allis ad falutem neceflariis tradat . Frequenter quoque ac libenter biblia facra *tc* homelias patrum legat , unde ad captum populi lasi *lc* ssdificationem , qus videbuntur conducere, feligat Habeat infuper inftitutiones fynodi hujus provinclalis, *tc* dkeceian*, ut cognofeat quomodo ac populum admonere, ac regere debear.

Ad iervitium parochiale perficiendum pr*fertim dominicis *lc* allis feftis diebus non (alum obligantur parochi , fed omnes eiiam elufdcm parochi* presbyteri, qui in ea aliquod beneficium obtinent : vel allas eidem ecclefi* adferipti lunt , ficut omnes parochiani ad illud audiendum · Nifi ergo ptesbyteri prediâi , in habitu lacerdotali cum mundo ac decenti fiiperpelliceo hbra competenti eo convenerint,(quo ut conveniant , etiam qui non dunt alcripti , hortandi funt) *lc* in officio àrvino ad finem ufque canentes , *le* adminiftrantes , peifttterint damus curatis, poteftatem poft trinam admonitionem eos fuipendendi a divinis . *Et ut* ordo in omnibus fervetur in cccfefia, omnes presbyteros parochis, ficut omnes alios parocnianos, parochis decet efle obediences , *le* correâiooi eorum ac direâioni fubditoa, de quorbm vita, * officio parochi epifeopum aut vicarium forancum certiorem farpe reddcrq teneantur . Quod omne mtelligi volumus de clericis, fubdiaconis, *te* diaconis. Parochi vero quoties poterunt,auxiliarios presbyteros *lc* clericos fuos vocent ia participationem aliquarum obventionum ecclcuafticarum: ut qui altari fervit, de altari vivat.

Indignum nobis vilum eft, dominicis, aefe(lis diebus, de orationis domo, negotiationis, aut fori (scalaris domum fieri . Nam pro populi exhortatione, *tc* divini verbi prcdicatione coguntur curati faeris operantes , liâorum *lc* prsconum, atque etiam publicationum vices gerere, auâiones veâigalium. venditionum, licitationum , 8r quzeumque mdpdata lsculatium judicum , fir ofhciatiocum recitare lc proclamare,

ANNO ÇHAUTI •J«S

Ad purgandam ergo domum Dei his profanationibus , prohibemus fdb interminatione divini judicii, *It* pana fufpenfionis *It* excommunicationis , quicquam in facrificio *It* in templo nifi factum 8r fandum , dici aut fieri . Atque
a monemus omnes judices 8t magiftratus facularts, ut fua quacumque mandata per fuos mioiftros, *It* fabricarum redores, aut aliumdc vicinia deputatum publicari faciant extra cametcrium *It* ecclefiam , quo loco ipfis videbitur convenientius. Eofdem obteftamur in domino, ne liceat iis diebus parochianos *It* vicinos venientes aut redeuntes ad ecclefiam , aut in ipfa inventos in jus vocare , aut comprehendere , aut aliter vexare I ob id enim miferi homines coguntur abftinere a cultu divino, & feftisdiebu>, quibus prodeundum in ecclefiam eft , latitare .

Habeant libros fact* (cripturs , & caiunm conlcientis inftitutiones , qua audoritate bu* jus (ygodi edentur « fc alios praterea parochia , & animarum curatoribus neceflarios . Habeant preterea libros , *It* hos vigilanter , *3c* decore afferrent , In quibus *le* baptizatos , *de* matrimonio junâos, dr chriimate delibutos, demortuos feribant i dc hos ieparatos ad proicriptum hujus fynodi.

Nullus parochus poena illis excommunicationis propofita , (aeramentum ullum adminiftrare audeat hsreticis quibufvis, vel quocumque modo a fide catholica avertis, nili priusconftitcrit illos relipuifle , de ecclefia rite reconciliatos fuifle.

Ad tollendos abuius, quos in nonnullis hujus provincia ecclefiis irrepfifle audivimus , in oblationibus, qua a laicis percipiuntur in quibutdatn anni feftivitatibus, & in profanos ufus Convertuntur: Statuimus dc ordinamus, ne dc ceteto nils in ecclefiis oblationes fiant , aut colligantur , que non in ipfius ecclefia dr miniftrotum ejus utilitatem convertantur pana excommunicationis cootrafacientibus propofita : provideantque parochi , ne hojufmodi oblationibus ulle iuperftitiones admittantur.

Die fefto beate Marie virginis purificationis, dicato , candelarum , dr die dominica , que in palmis dicitur , olivarum benediâio in ecclefia ipfa folum celebretur , aut in ejus coemeterio , ubi talis fuerit confuetudo ; utroque autem tempore in fmgulis ecclefiis , ubi folennis illa candelarum dr olivarum benediâio faâa eft, aut in catum ambitu, alibive proceffio agatur . Qup in proceffionis munere clerus die fiefto purificationis candelas , die autem palmarum olivas aut palmas praeeundo manibus geftet.

Curati ne permittant efculenta appendi olivis benedicendis , moneatque populum benediâionern illam aon cadere luper efculenta > fed fuper olivas.

Ea tantam, benedicentur qus ex veteri ccciefis inftituto benedici conlueverunt , juxta rituale Romanum . Caveant autem maxime (acerdotes , ne benediâionem impertiant ad veneficia , maleficia , aut alia hujufmodi fuperftitiofa.

Parochus puerperam ne benedicat, nifi in ecclefia , cui etiam folum detur aliqua facra imago deofculanda , cum afperfione aqua benedida , aeque nilo modo oetur panis benedidiu fub hoftia form, aut quid ejnlmodi.

Dt nfiutU.

ANNO cmlsn >S«r·

QUa de refideatia a faero-fanâa fynodo Tridentina fande ac utiliter decreta funt , omnes hujus provincia epifcopi pro eorum paftorali (bllicitudinc ipfi diligenter obfervent , ac ab omnibus beneficia curata , ve! nerfonalem refidentiam requirentia quomodolibet obtinentibus quam diligentiffime inviolateque obfervari curent.

Statuimus etiam ut in Gngulis cathedralibus *It* collegiatis ecclefiis fingulss tribus menfibus , tres primi ex capitulo prafentes, abfentium canonicorum *It* aliorum beneficia in diâis ecclefiis
B obtinentium nomina ad epifeopum deferant.

Monemus autem *Ic* hortamur beneficia curata obtinentes, ut divinorum proreptorum memores, gregem pafcant, *It* regant in judicio *It* veritate, ac declaramus, eildem proceptis parochialibus ecclefiis quocumque nomine *It* titulo profcâos obligari ad perfonaiem in fua ecclefia *It* parochia refideutiam, ut injunâo flbi afficio defungi valeant , neque abeffe poffe, nifi cx jufta, legitima, *It* canonica caufa , ab ordinario in feriptis approbanda.

Si quis autem contra decreti hujus difpofitionem abfuerit, prater mortalis peccati reatum , quem incurrit, pro rata temporis ablentia, fru-
' aus fuos non facit, nec tuta coofcicntia , alia
C etiam declaratione ŋoβ fecuta , illos fibi retinere poteft , fed per ipfum aut fuperiorem ccclefiafticum, fabrica ecclefiarum , aut pauperibus erogari debent. Quod fi abfentes ultra bimeftre etiam non petlonaliter citati contumaces fuerint, liberum volumus efle ordinariisper cenfuras ccclefiafticas , fubftraâionemque fruâuum aliaque juris remedia etiam ufque ad privationem compellere ad refidentiam.

Plcrique ne refideant protexunt litigia , aut fufeitant ipfimet devoluta, ne videantur fua beneficia pacifice poQidere . Ideo ftatuit hac (y-
› nodus , ut quifquis beneficio perfonaiem refidentiam requirente · & ejus fruâibus gaudet , aut refideat , aut fruâus non percipiaf , quos
D fuos fine relidentia facere non poteft , qui etunTaliis jam diâis panis fubjaceat.

Si quis a relidentia ex legitima caufa ab epifeopo prius cognita & probata abeffe contigerit, vicarium idoneum ab ipfo ordinario approbatum cum debita mercedis affignationc relinquat . Difcedendi autem licentia in feriptis , gratifquc concedenda , ultra bimeftre tempus , nifi ex gravi caufa nemini detur. Quod fi quis diutius ab eadem relidentia cuculari potuerit , vifitet tamen parochiam de bimeftriin bimeftre, ne prorfus fine officio beneficium poffideat, nifi jufto impedimento per epifeopum judicando detineatur.

Parochi vero epifeopu^ admoneant , fi qui
E intra fines fu» parochia ejufmodi habentes beneficia , qu· perfonaiem item refidentiam requirant, non refideant.

Vicarii etiam foranei eamdem diligentiam adhibeant, fi qui curati in regione fibi ab epifeopo commilla non refederint. Qui huic officio deent, fient epilcopo videbitur, pleâatur.

In facultatibus autem abfentia , qus (Udiorum caufa ab ordinariis concedentur , hec opponenda cenfuimus.

Ut vere in publico , celebrique gymnafio theologis › vel facris canonibus ftudeat.

Ut minores fiat trigiata annis , aut fuerint,

« cum

~*lnwÔ~ CHiirn i,i,.

fUm k* Pu^^'lo gymnaflo iiU«a ftudiis opcram «P«W' <!"– copiant abiolvere.

Ut intra «anum ad ordinem laltcm fabdiaconator promoveantur.

Ut fingalis fcu mcafibns epifeopo (criptam fui doâorts exhibeant, quo h iltas in co ftudii genere proficere tcftetur quod ctiam epikopus fccreto ab «lli· cognofcere ttudeat.

Quod fi omaes fupra feripto conditione· in licentia expreli· non fuerint » aut is qui impetrat , qualitates omnet, quo in feripta licentia requiruntur , non habeat > aut qua ipfi fervanda proponuntur, deinceps non prztftiterit , facultates irrito ac nalt· lint , *tc* qui impetrat, friat fe fruâu· fuo· non fecifle , neque facere» ac pernis» qua non relidentibuspropofito funt, teneri.

Suniles autem facultate·, etiam prediftia reÎ|uifitii concutientibu· li· qui parocnialct eccl> ia* obtinent» minime concedantur.

Dt ttthfiu , ơ' rurem telt».

ECCLESIAS quafeumque, fire curata·, fire non curata· , facetla *Bc* oratoria diiuta epilcopi ad eam rationem quo a fanda Tridcntina fynodo proferipta cft, reftitueoda , vel alio transferenda carent.

Lapide·, caementum , *tc* omnis materia eorum locorum ad profana «dificia ne adhibeantur : nifi epifeopi anâoritas ex jufta caufa interccflerit : Quod enim (eme! Deo confecratum eft, ad privato· hominum ufu* transferri non lebet.

Altaria etiam qua extra erclefiam 8r qua fub dio, nec fepta aut munita funt , epifeopi aut fepienda, fi fieri poflit, aut demolienda curent .

In ecclefia prniertim cum divina officia celebrantur , vel verbum Dei predicatur » nemo hac audeat.

Deambulare, nugari, circulos habere, negotiis operam dare, cum mulieribus immodefte colloqui, altaribus vcl fontibus baptifmi adhaerere, in limine aut ante fores immorarl , averfum ab euchatiftia facramento irreverenter ledere , aut cum in mifla fuftollitur ftare , aut quovis modo divina perturbare » aut irreverenter in eedefia verfan.

Ne clericus, aut quivis alio* in ecclefiis, earnmve coemeterio, atrio, veftibulo, aut porticu, foribufve quidquam venale proponat, nc fi ad oluit· quidem factificiis vd ecclefi· futurum fit.

Nemini cum venaticis canibus vel volucribus in ecclefiam ingredi liceat.

Mendici deemolynas queritanda caufa ne in ecclefiis vsgentur , led extra januam confiftant.

Qui in horum aliquo deliquerit, a parocho ecclefia per (c vd alium ecclefia miniftrummoneatur : nifi paruerit, ab ecclefia interdidi lententia excludatur Si commode id fieri non poteft, «d epifeopum deferatur , qui in eum luo arbitrio animaavcrtat : qui etiam parochi , *tc* aliorum ccdeGa miniftrotum hujus officii ncgligentiam coerceat.

Parochus fub nodis horam , ecclefia fores claudi curet , neque ullo pado qnemquam admittat prater faccrdotes, nifi node natalis domine.

Cum Chriftiana pietatis rationi illad alic-

num fit , ad ornatum templorum adhiberi ea,— anno qua non modo devotionem non excitant, led chkisti intervenientium mentes facile illiciunt in findas ·>*■ turpefque cogitationes ; propterea ne quis ad illa ornandi periftromatis , auleifque utatur, qua obiceois figuris intexta fint. Neque item pidas imagines <r figna adhibeat, qua loci (anilitati non conveniant.

Qua pallia , aliaque facra indumenta altarium ufui, ornatuire addida funt, ca ad fedis epiicopi alteriufvc hominis ccckfiaftici, vel laics, quavis dignitate pratditi apparatum, aut ad faneris exequtarumve pompam, aut aliarum rerum , que profane fine > ufum live ornamentum nc adhibeantur.

Nullus etiam vcftibus religioforum hominum aut mulierum utatur ad larvas, vel ad (currilia iub poena excommunicationis ipfo fado incurrende .

Que veftes * ornamenta cujufvis generis, ad ufum facrum comparais , ecclefi· inftituto benedici debent, ea ir. mille facrificio, cetetiflue divinis officli· ne prius adhibeantur, quaea olemnibos precibus ao epifeopo vel ab alio» qui audoritatem habeat, penedida fint.

Dt chtrt·

CUM ab Info Chtiftiatta religionis exordio, ecclefiafticis legibus , moribus , * continua traditione fuerit receptum , non folum laicos a choro, qui foils patebat clericis, exclu(os fu ille , led 8r In eodem choro quibufdam (lationum gradibus, clericos ipfos fic fuiffc diftindos, ut ncc intta facerdotes diaconi, nec intra diaconos fubdiaconi ullo modo admitterentut : Propterea huc fanda fynodus dum videt ecclefiarum choros lioc tempore non magis clericorum, quam laicorum , imo quod deplorpndum eft, Λ mulierum conventus dici polle , *lc* ob eam caufatn divina officia ea qua decet reverentia minime celebrari prilcum ordinis decorem ad divine majeftatis obieqnium revocare cupiens , decrevit , laicos homines , (*te* multo minus mulieres) dum divina celabrantur , Intra cancellos chori nequaquam efle admittendos : His tantum prêter cantores *tc* alios hujufmodi chori mimftros , In eum locum ingrefuris, qui ecclcfiaftici fint *Sc* honefto ac decenti habitu induti. Laki vero nobiliore· , IV qui vel Chriftianiflimi regis confiliarii *Se officiales,* aut ex militaribus ordinibus , aut commuiutatum magiftratibus fuerint , poterunt intra chorum admitti , fi eo in loco divior· offi. iis tatereflе velint , ita tamen ut poft clerkos Cedeant, ncc inter clerkos *ipfu (edere licear.*

Femine vero cajufcumque conditionis, irftatus fine, nullo umquam tempore , nullave cx caufa, dum divina officia celebrantur, aut verbum Dei pratdicatur : denique iis horis , quibus clerici, tam Izculares , quam regulares in choro przlentcs elfe debent , intra eumdem chorum, aliquemve ejus locum (ccretum etiam fuperiorem admittantur. Quod fi adverlushanc prohibitionem fadum Id fuerat , aut permi(um , ipfu femine fi monite ftatim non rceflerint, vcl iterum contumaciter ingredi pre*fumpferiat* , fine eo ipfo eacommunicar· : qui vero choro prufunt , fi earum ingrcflum etiam tacitum conccfletint, permiierintvc, *tc non* ftatim illas monuerint » aut per alium mossere fc-

anno CHIUTI ■s*f>

rt,let ut difcedant, prater excommunicationem ao quam ipfo faâo incurrant, hot ab officio *tc* beneficio per fe* mcafes ipfo itidem faâo fofoenfi'.

Epifeopo» poft miflam conventualem, *te* poft folemoem bcnediâioném populo datam, ne recedat a choro, ufqnequo abfoluta fuerit feſta, vel nona, cum dicenda fuerit, nifi c* gravi cauſa : ne privetur chorus * ccclefia debitis obfequiis per canonicos-proflandis. Qui cum epifcopum ad edes epifcopales comitari debeant, q^ch >rum deftituunt , dt illiu hora officio noa fatisfaciont.

In choro clerus non vagetur oculis , incompolito corporis fitu ne ftet vel fedeat ,'non moveatur hoc illueque , non circumambulet , non fint invicem colloquia , non flores in manu teneat, non legat aliud la choro preterquam officium quod tunc cantatur , moduletur devote cum aliis, memineritque fc tremende Dei majcftati aſſiare, qui non modo exteripres corporis g.ftus videt , fed ferurattar cordium intima atqjc fecrcta : nc dc illo dicatur , quod Deus per prophetam ait. Populus hic labiis me honorat : cor autem eorum longe eft a snc.

Dt il«tri.

ALTARIUM St'eapellarum locus ne in ulh quavis ecdefia quovis nomine cuiquam abfque epifcopi licentia *te* auâoritate detur.

Amoveantur omnia akaria, qu» fubtus fuggeftum aut orginum extruâa iunt, aut colum·n» pilzve hzrentu , aut adverfa akari majori , aut ccclcfi» janui' nimis propinqua , aut alia , quavis ratione incommoda aut periculofa vel etiam fine fundatione, epifcopi judicio.

Emolumenta autem , oblationes , jura, ac onera akarium, qu» amovebuntur, ad alia akaria ejufdem epifcopi fententia transferantur. Iu cjufmodi autem locis deinceps ne ulla quavis ratione *te* cauta altaria conftrui epifcopus permittat, neque alio modo liceat.

Id in primis propofitum lubeat epifcopus, nimiam altarium frequentiam , quam tantopere populi expetunt, ac magnifaciunt , efle vitandam , eam ob caufam, ne iacerdotes ad illa uno eodemque tempore celebrantes fe invicem interturbent , ac ne illa , nt ufo evenire folct, ornamentis oeceflarils , quo plura font, cp facilius deftitu'a remaneant. Atque illud quidem ft,tui polle videretur generaliter, nullim prope ecclcfiam tam amplam reperiri in noftris diacefibtM , coi sion fatis lint quinque aut feptem ad fommum altaria .

Extruatur unumquodque altate , aut fi jam extrudam eft, ad rationes infra preferiptas aptetur, dtornetur. Lapideum lit vcifaltem lateritium, cum tabula lapidea, li confecrandum eft. In eo non fit fenencila , foramenve ulla ea parte, ubi quicqeam aflervari aut recondi poflit, nifi fint reliqui» fanâorum. Si vero eoromcilis foffeltum erit, ne quicquam fubtus ponatur omnino. Altaria fupra icabellum ligneum , quod ***turiitfu*** vocant, extent palmis quatuor cum quarto, longitudinis vero fint ad minus palmorum oâo, latitudinis item palmorum trium cum dimidio. Scabellum vero ligneum habeat, quod a fronte akaris pslmos (altem quatuor produâum late patear. Altare omne tegumen habeat, vel fornicatum, vd fakem ca afléribus, aut e tela alicujus coloris decenter pidl* > vel panno pretiofiort coafeftum , ubi fer- AHMO! CHtlSTI ni*non eft, quas totum altare, ac pneterea fa- ijSj. ccrdotemcelebrantem tegat. Si fornixeft, diftet ab altati fpatio convenienti. Fencftella fit la pariete capcli» a parte epiftol» conftroâa , dc lapide traafverfali diftinaa ■ ita ut pars fuperior ufui fit , ad pelvim , cum urceolis , dum miti» facrificium fit, reponendum : inferior ad aquam ablationi* manuum facetdotis celebrantis projiciendam.

Urceoli fint ca vitro, ubi commode fieri poL fit.

Adfit tintinnabulum appCnfom, vel certe e faeriftia deferatur, cam faciendum eft ibi mi- « *ùt* facrificium.

Unumquodque altare , ubi commode epifcopus fieri pofle judicarit , fepiatnr omnino fepto terreo, vel lapideo , vel faltem ligneo .· quod feptum ab altari diftet faltem palmis feptem. Nec ver» illud feptum laku* ingrediatur, dum mifl» facrificium fit.

Petra facrata fi menf» akaris inferatur , ita flat, ut paululum ab illa extet, quantum a celebrante (acetdote taâu dignofei poflit. Qu» quidem petra non lit minor longitudine palmi unius, dt dimidii : latitudine palmi dc quarti, preter ligneam capiam in qua includetur'. Sit etiam tela colorata cooperta .

Habeat unumquodque altate propriam fupcleâilem · *tc* ornamenta decentia ut infra, tum ad ejus cultum *te* uium, tum ad mifl» facrificium in eo religiofe decoreque peragendum.

Confecratz altarium meule tot» , liret aliqua ex parte la'eiitic fint, tela cerata ita contegantur, ut facile a mcnfa tel* non poflit amoveri.

Altaria lingula mappis tribus mundis , una oblonga , qu» ad imam eorum partem prr·_tingat > duabufque reliquis brevior.bus veftitu fint.

Pallio preterea coloris quoad ejus fieri poteft, pro fefti diei ferieve ratione ornata decenter fint · T

Viridem ant ccruleam telam habeant , qu» prsterquam mifl» tempore contegantur , ne mapp» pulvere, allave forde inquinentur. Ornata preterea fint croce in medio collocata , nifi aliqua fit imago, *Sc* candelabris duobus ad minus , uno a dextra , altero a finiftra parte polito.

Maneant femper inftiuda atque ornata , feftis fakem diebus, nili aliud epifeopo aliquando videatur.

Tabella cum fecretis orationibus in unoquoque akaii lit, que perafta mifla, fob tala mappave recondatur.

Si altaris redditus adeo tenues font , ut ad illud juxta prsfcriptam formam inftruendum, *te ad* ferendum debiti fervitii onus fatis aon lint , neque demoliendum ob ecdefia decorem videatur , fervitii ipfius partem aut etiam totum , ad tempus epifeopo probatum , fobtrahi poterit , nifi aliud commodius occurrat.

Altaria *tc* imagines , fc pavimentum eniteant perpetuo, pavimentum vero, faltem oâavo quoque die verratur diligenter , fc parietes cum opus fuerit. Cura hac fit prcpofki, parochi, vel alterius qui major fit in ccclefia.

Epitcopus librum, cumque certum , ac perpetuum confici, illumquc ia archivio epifeopali diligenter aflervaii mandet, quo in libro tn-

€a

ANNO CHRISTI ·»·>■

fra annum, altarium omnium , qua in fingulis orbit *It* diceccfis fu· ecclefiis collocata lunt, tituli & emolumenta, item jura, onera, fi qua habent, figillatim ordine refteque delcribantut k fi quid deinceps emolumenti aut oncrit et legato aliove nomine acceflerit , Id diligenter notetur.

Onera voro in hoc libro notata , fingula in tabellam referantur i qua in cujuicumque ecclefia, ubi altaria bujulmodi fuerint, iacriftia affigi debet.

In boc ipfo libro altaria etiam fingula, qua et concefla ab epifeopo facultate in pofterum ettruentur , cum fuit titulis , juribus, emolumenti· atque oneribus accurate de(cribantur : facultate etiam illa in eum ipfum librum relata. Ideoque qui ita eatruxerit , & reftor ecclefia illius fecretatio epKcopali menfis (patio , adi-6catiooem jam abiolutam denuntiet.

Dc fccùftic,

SACRISTIA unaquaque habeat qua fequuntur. .

Primo armarium , vcl veftiârium unum ', plurave ad indumenta confcrvanda , inftrufta luis capiulis, aut loculis , aliove modo , opereve multipliciter, ordineque diftinfta, pro *ecclefia ratione vel* (upelleftilis copia. Tum prjterea oratorium feparato quantum poterit foco politum Atque diftmftum, ubi poflit (acerdos *it* vlligere, fc orare, ante *te* poft tuifla celebra->nem.

Labellum item cum manutergio appenfo ad manus abluendas *te* abftergendas. Tabulam etiam de orationibus facto unicuique indumento accommodatis. Tabellam quoque app.nfam i.i qua & milia , *te* anniverfaria fingula ordine notata fint, qua vel ab univerfo illius ecclefia clero , vel ab unoquoque in fingulos dies hebdomadaire peragi praftarive debent, ac reliquas item tabellas ei jutfu epifeopi confeftas.

Epifeopi omni labore *te* diligentia curent , tabellam confici , in qua finguli epiicopi qui & ecclefia illi prafucrunt , notata temporum ratione deferipti fint : qup in iacriftia afligatur, ut frequentius facerdotes memores fint pro illis preces, *te* facrificia offerre.

Veftes facra, ceteraque ornamenta, volurniua item ecclefia ufui , minifterioque addifta, *Bc* reliqua ecdefiaftica iupcllex , *tc* parochiales item codices in iacriftia certis armariis refte atque ordine efferventur.

Nec vero (ordibus, pulvereque obfordeicant, fed quoad ejus fieri poteft, ab omni iorde, *tc* inquinamento, pura omnia & fingula fint , ac integra : ac nullo preterea modo lacera , fed farta terfta *tc* bene compafta .

Baptifterii , facrarii , tabernaculi , lunula, veftium, confef&onalium, aliarumque hujuimodi rerum forma infttuftionibus epiicopi commonftranda in omni eccle'Ge cathedralit iacriftia ponatur, ad cujus fimilitudinem reliqua, que in aliis ecclefiis adhibentur , refte confici poflint.

In factiftia ipfa filentium fervetur accurate, neque in ea pateat aditus laicis, nifi neccflarium fuerit.

Ex ea egrediantur veftibus facris induti , qui celebraturi funt, nec aliter celebrent nifi in iacriftia veftiantur, ad quam cum pariter cele-

btavetint, revertantar, fub poena unius aurel, pro medietate (eminatio applicandi. auxo Cttnirri >·»».

Xte rarmerrriis.

CURET epilcopus diligenter, ut coemeteria ita undique lepiantur, ut ingreflus beftiia occludatur , neve per illa accflus *tt* tranfitus fit ad profanas res.

Cuftodiantur ab immunditiis : purgcnturqoc Upe a vepribus, fpinis, dr herbis : quas herba ufui non unt animalium comeftioai, fed in eiidem cameteriia comburantur.

In eorum medio crux firmiter erefta fie , quam aliquo etiam detenti tegumento operiri conveniens erit.

De CeuHftaie.

CAMPANAS tres, grandiorem fcilicet, mediam , *tc* minimam , fi nna quaque parochialis ecdefia habere non poflit, (altem duas, obi fieri poteft , habeat , impenfis eotum qui jure , vel confuetudine ad id tenentur.

Simplex ecclelia *te* oratorium, unam tantum campanulam habeat, ut funsmorum pontificum conftitutionibus fancitum eft.

Nulla res profana deinceps campants infculpatur inferibaturve, led crux , 8t facra aliqua imago, utpote fanfti patroni ecclefia, piav* infcnptio.

Neque rurfus ec lo turrim aut pinnas fuftollantur, antequam ab epifeopo rite precibus ac benediftione confecrare fiat.

Et ubi commode fieri poteft , ne ab alio quapi a clericis pulfari permittantur tmeque earum fonitu *te* clangore , que conlccrata funt, convocentur homines ad fucularia pcrttaftaoda, neve reis ad patibula perducendis.

De ftxerilue C exeqtui.

T TT vetus ecdefia inftitutum mortuorum tunus piis precibus *te* officiis lolemni more profequenui, multit locis depravatum, ad ptiftinam pietatis rationem revocemus : Clericis quibufeumque, cujufvis dignitatis fint , etiam cathedralium *tc* collegiatarum ecclefiarum canonicis, cetcrifque omnibus, hac fervanda proponimus .

Ante folis ortum , & poft occafum mortuam efferri, *tc* ad fepulturam recipi prohibemus, fine epiicopi, aut vicarii licentia.

Inter majoris mifTa celebrationem mortuorum corpora fepultura caufa in ecclefiam n« inferantur.

Cum mortuos efferendus erit, cujufvis ecclefia clerus qui vocabitur in unam ecclefiam a parocho decernendam congruo proceffionis ordine conveniant , unde omnes ordine prodeuntes bini canentes pfalmos, aliafve facras preces mortuum ab ejus cdibus ad fepulturam comitentur.

Cum ad ecclefiam venerint , omnes corpus fuo ordine circumflent, inftituta officia celebrantes , nec prius difcedant , quam corpus ia fepulcrum illatum fuerit.

Deinde Ungularum ecclefiarum clerici , eodem ordine quo venerant , craeem perferentes ad ecclefiam fuam redeant , nifi aliquando n» liud epifeopo jufta de caufa viduatur.

a NNO CRUisTI *1·».·

Candela omnes, cerei, *tt* quas intortitia vocantur, qu· circum crucem *tc* cadaver adeccleſiam deferantur, *tc* alia, qu· circa feretrum Sr altaribus, *tc* reliqui* in locis, dum divina oficia in fancre celebrantur, heredum impenfa accenduntur, ita Deo oblata efle intelligantur, ut ejus ccclefi· Ucrifti·, in quo mortuum corpus humandum erit continuo addiâa ' fine : nifi iis alium ccclclic ufum ordinatu licentia convertantur .

Euripiimi* autem ea , qu· clerici* cbjufvis generis eleemofyn· caufa nari folent, *tt* qu· funeralium nomine cathcdralibus & uarochialibos ecclefiis , ex facris canonibus debentur, quibas nihil obfit quominus quartam funeralium hujufmodi cis debitas) confequantur.

Nemini quemquam in funere laudare liceat in ecclefia, nili , & eum quem laudare velit , epifeopus dignum ccnfuerit, *tc* laudationem Icripram ante prubarit ·

Licet tame.), in *funere concionem habere* , quae tota rcfeiatur ad humanam miferiam fidelium oculis proponendam , omnefque ad vigilandum cohortandos , ne cum venerit dominus hora qua non putarint, Inveniat cos dormientes .

De frecefſieeiiet ·

CONTROVERSIAS omnes de precedentia, qur perfepe cum fcandalo oriuntur inter.erclefiafticas perfonas, tam («culares, quam regulares , tum in proccflionibus poblicis, tj:m in iis qu· fiunt in tumulandis rlefunâorum corporibus, & in deferenda umbella , fle aliis limitibus , epifeopus amota omni appellatione , & nonobftantibus quibufeumque componat .

Exempti autem omne* , tam clerici fsculares, quam regulares quicumque etiam monachi ad publicat procefliones vocati , accedere compellantur, iis tantum exceptis, qui in flnâiori claufura perpetuo vivunt.

Clero ad ecclefiam convenienti urocefEonis , fupplicationis, altcriufve hnjufmoai oficii caufa , locus aliquis conftituatur , ubi fimul univetius, fi poteft , alioquin collegiatim faltem unulquifquc ordo convenia't , & tacite' precando contiftat , donec illas obeat , ne per ecdcfiam vagetur, aut qtuequam aliud admittat.

Confttttuat epifeopus certos homines, qui clerum ad fupplicationcs procedentem dirigat , rumque aliquando cum opus eft , cumdcm fubfiftere moneant, tum etiam qui populum in ordine confiftere , aliique hujulmodi opportune in ipfa etiam vla moneant 8c prccipiant, atque ut lervent-.tr efficiant omni follicitudine.

Cum ad procefſionem clerus vocatur , quid platlendum, quid canendum ei fit , ut opportunum etit, fignificetur, prout moris eft.

Clerici omnes lacalare* *tr* regnlares , *tc* qui in ecclelia cathedrali dignitates obtinent , bini femper procedant : neque inter eos laici homines quocumque gradu fint ullo modo interjeâi incedant , neque irem inter eofdcm & epifeopu.n laicis locus fit.

Sacras imagines , verillave cieri , ne laicus homo- in proceflionc perferat, ubi clerico* quifquam eft, qui hoc munus prsftare poflit .

In omni ecclefia, unde ad ftatas procelfiones clerum popnlumque egredi folenec eft, ubi primum procedendi initium fit , Campanarum amnium pulfu* foknniur tamdiu adhibeatur, quoad inde cleius univerfus in procelfioais munere egrcflus lit . ldcmque com a proceflioae revertitur , praftetur . Idem fiat in ecclefiis · que in vicinia funt, ubi proceflio agitur . In omni preterea publicaram fopplicationum, pro* ccffioaumve apparatu , que obiccenarum reran fpeciem oftendunt, ea nc adhibeantur. "AÏIB8 CHftlfn **·*'

Regularibus 'fub excommunicationis pana in* terdicitur, ne proreffiones folennes *ft* publica* ipfi foli in civitatibus aut oppidi· inlignioribu* Meant, ablque facultate inferiptit ab epifeopo impetrata, ac etiam capituli, ubi id exconfuetudine fervatur, fed cum aliqua ex caufa proceflionem illor obire necefl'e eft , eam obire liceat, in ecclefia fua, vel infuocoemeterio, vel in clauftro monafterii, terminos autem fui monafterii , nullo modo propria auâoritate egredi liceat, fub pana pnrdiâa ·

Confratrin, fodalitates, foc'ctates, R-fchol· quncumque , quocumque nomine appellantur , procefEoncm fandiffimi lacrimenti ne obeant , nifi in feriptis ab epifeopo facultate impetrata, quo cafu epifeopi animadvertant , ne illa proceffio aliquo modo impediat proccflionem parochialis ecclefi· , neque permittat a ditiis confratribu* divinam oflicium , quod 'neceflaria fieri debet in parochiali ecclefia diebu* *feftis* & alii* aliquo modo impediri & interturbari .

Ad tollendas controverfias in proccflionibus, declaramus clericoa feminarii elle de gremio ecclefi· cathedralis , 8c propterea in procefliobua «c aliis «âibus publicis cum clero ecclcfic cathedralis incedere debere .

De itJtltnuiii .

QÜÆCUMQUE indulgentiarum , qūs olim, vel nuper cuivis cuamregularium , aut aliter exemptorum , ecclefi· perpetuo conceffa funt tabule , Icripta , mummenra , aliaque omnia ejofdem generis extant , e* ubi fint in urbe five diacefi epifeopus ftudiofe conquirenda curet : tum illa cooquifita , inde iummatim feripta in librum certum , eo nomine confeâum qui in archivio epifcopali fervetur , diligenter, redeque referri jubeat. Qu· prrterca indulgentia urbis diacefifqde fua ecclefiis io pofterum perpetuo , vel ad certum tempus concedentur, ubi primum ad fe, aut ad fuum vicarium, qui illas recognofcat, delata fuerint: eodem aliove libro nocentur , otdincquc deinceps deferibantur.

Singula autem ecclefia , quibus vel coucefic funt , vel concedentur , proprium ejufdem generis codicem , in quo illa feribantur , accurate confeâum , aut tabellam cjufdem .generis in facriftia habeant , illarum exemplari ia archivio , vel ia facriftia aflervato .

Parochu*, concionatorve , quo tempore indulgenti· exponuntur , doceat diligenter ejus confcquend· caufa non efle neceflariam praftitutam eleemofyn· largitatem, ut calcftcm cum ecclefia thefaurum , fpiritaliaqui munera exponi omne* intclligant, non ad queftum , fed ad peccatorum iatufadionem , *tc* ad pietati* exercitationem .

amho CHAirri «1*»

X>' *rclifeuc* .

UT iaaâorum reliquiis qu·debetur veneratio te cultu» adhibeatur . ftatuimui ut in locis honeftia ac decentibus vafculis , qua debent religione aflerventur.

Cum populo pietatis caufa oftendentur , lumina accendantur : cx loculis vero *Bc* receptaculis ubi condita funt ne educantur , neve temere exponantur omnium oculis , neque quaftus gratia .

Cum vero ab ecclefiaftici ordinis hominibus, ill* cum fuis loculis vafculifve fufeiptuntur, ut vel populo oftendantur, vel in altari exponantur , vel in proqpffionibus ferantur t primum illis thurificatio adhibeatur : fique in via ferantur, tunc acolytus facerdoti illas ferenti, (nec enim ab alio, quam afacerdote eas ferti decet) prneat, qui item thurificct.

Nullo autem modo unquam ili* ab operimentis , aut velis nuda exponantur , ac in illis exponendis & in ptoccflionibus ferendis (umma veneratio ac pietas adhibeatur.

Cetera etiam de reliquiis , atque imaginibus facris , qu* a facra Tudentina fynodo decreta lent, epifeopus inviolate fervari curet : limulque ea omnia fervet diligenter , qu* ab eadem fynodo de miraculis novis approbandis , *Bc aoric* reliquiis recipiendis tradita funt .

Nec vero patiatur , caufa non cognita , *tc* feripto probata , altare propetres erigi , aut imagines ullas extra morem ornari , votave , aut oblationes fufpendi, aut quicquam novi ca in re omnino fieri.

Sed quia aliquando fit ut vulgi concurfu populique clamore aliquid pro miraculo, aut iacra reliquia evulgetur , quod re vera non eft , ftudeat epifeopus, ubi ejufmodi occaGo fe obtulerit, ut pritnis illis vulgi clamoribus pieobfiftat , donec rei vetitas legitime comprobata conftet . Si quis vero dubius aut difficilis abufus Gt extirpandus, vel omnino aliqua de his rebus gravior queftio incidat , epilcopus antequam controverliam dirimat , metropolitan! *tc* comprovincialium epilcoporum in concilio provinciali lentent iamexpettet, ita tamen ut quemadmodum ab eodem concilio Tridentino preferiptum eft , nihil inconfulto fummo pontifice novum aut ia ecdefia haftenus iauficatum decernatur .

De cxtcmHHHÜccuicac .

QUAMVIS excommunicationis gladius, nervus flt ecclefiaftic* difciplin* , *tc* ad continendos in oflicio populos valde falutaris fobtie tamen magnaque circumfpeâione exercendus eft : cum experientia doceat , G temere ac levibns ex rebus incutiatur, magis contemni qham formidari. Quapropter excommunicationes ill* qu* monitionibus premiflis ad finem revelationis , ut aiunt , aut pro deperditis feu fubfttaftis rebus ferri (olent , a nemine prorfus , prsterquam ab epiicopo decernantur, *tc* tunc non alias , quam ex re non vulgari , caufaquc diligenter ac magna maturitate per epifeopum examinata › qu* ejus animum moveat , nec ad eas concedendas cujulvis («cularis etiam magiftratus audoritate adducatur i fed totum hoc in ejus arbitrio *tc* contuenti» fit pedtum , quando *ipic* pro ce , loeo , perlons , aut tempore , eas decernendas efle judicaverit .

In cauGs vero judicialibus , mandatur omnibus judicibus ecclefiafticis qujufcumque dignitatis exiftsnt, ut quandocumque exeentio realis , vel *pertonalis, in* qualibet parte judicii propria au&oritate ab ipGs fieri pegerit , abftincant *k* tam in procedendo quam in definiendo, a cenfuris ecclefiafticis , fcu interdiâo : Sed liceat eis, fi expedire videbitur, in caufia civilibus adfixum cccleiiafticum quomodolibct pertinentibus, contra quotcumque etiam iaicos per mul&as pecuniarias , qu* locis piis , ibi enitentibus, eo ipfo quod exaâ* fuerint afligneotur , feu per captionem pignorum, perfonarumque difttiâionem per fuos proprios aut alienos exécutons faciendam, five etiam per privationem beneficiorum , aliaquc juris remedia procedere, *tc* caufas definire .

Quod G exeeutio rcalis vel pertonatis adverfus reos hac ratione fieri non poterit , Gtque erga judicem contumacia , tunc eos etiam anathematis mucrone arbitrio fuo pt«tct alias ponas poterit ferite.

In cauGs quoque criminalibus ▮ ubi exacutio realis , vel pcrfonalis , ut fupra fieri poterit , erit a ccnfuru abftinendum , fed G did* execution! facile locus effe non poterit , licebit judici hoc fpitituali gladio in delinquentes uti , fi tamen delidi qualitas, procedente bina falcem admonitione etiam per cdidum › id poilulet .

Nefas autem Gt laculari cuilibet magiftratui prohibere ccclcfiaftico judici ut non excommunicet, aut mandare ut latam excommunicationem revocet , fub ptatexto quod contenta in prafenti decreto non Gnt obiervata ,- cum non ad lacularcs , fed ad ecclefiafticos, hac cognitio pertineat.

Excommunicatus vero quicumque , G poft legitimas monitiones non refipuerit , non folum ad facramenta *tc* communionem fidelium ac familiaritatem non admittatur , fed fi obdurato animo cenfuris annexus , in illis per annum inforduerit, pro fufpedo de hatefi neabeator .

Volumus autem per omnes dies dominicos excommunicari maleficos , atheos , *tc* libertinos , *tc* contra illos in noftris draecefibus inquiri , eofque fecundum canonica* fandiones, invocato G opus fuerit brachii fstcularis auxilio , puniri

fcrtieciu ad *tcacficicreec tdlcticMec* , aaramyaa /arram *V kcaennc cfnjcrmtiMieec* .

QUOD ad beneficteffumcollationem acprovitionem fpedat, ea ferventur, qua a concilio Tridentino dc beneficiorum provtfione decreta funt, prsteipue vero collatio beneficiorum Îiuibiu cura animarum incumbit, non fiat, nifi ervata forma ejufdem concilii de provifionc parochialium ccclefiarum ▮

Nemini item beneficium eccleGafticum cujufcumque qualitatis illud exiftat , *tc* quomodocumque vacet , conferatur, auc profeutatus ad illud admittatur , *Bc* inftituatnr, aut psovifus de illo a fede Romana , vcl ab illuftrillimo legato Avenioncafi , ad profeflionem fidei, vcl pofleSoncm recipiatur , nifi prius ab epiicopo, vcl eius vicario, ac tribusfaltemexaaututoribua ia fyuodo diacclaaa deputatu fuorit

/nJf CHUSTI >ySs.

ANNo" CBKISTJ h·,·

'›' examinatus, dc fide ft religioM, de antes- A
â* vita, dc fufficienti doârina, ft de legitima
*tate juxta decreta concilii Tridentini, & de
iia denique, qua pro qualitate beneficii vide-
buntur expedire : atque tam interrogata, quam
rcfponfa it» feriptis redigantur , *te* fecrctario
tradahtur (erranda, fi forte lis de capacitate aat
incapacitate fuboriretur. Sccunduat vero eorum
confcicntiam de illius fufficientia aut infuffi-
cientia pronuntient examinatores t exigantque
ab eo tum fidei profeflioaem, tum etiam jura-
mentum de limonia non commifla , *te* dc non
accepto beneficio ad cuftodiam, aut cum injuiia
aliqua pcnlione .

ht quoniam firpe fraudes per eos eommitti
animadverium eft, oui cum mandati literas apo- B
ftolicas, vcl illuftriflùni legati Avenionenfis in
forma dignum, pluribus judicibus direâas impe-
trarint, ab uno rejeâi , tanquam tmn idonei «
ad alium, tacita quam tulerunt repulia, confu-
gientes , beneficii quod fibi conferri volunt colla-
tionem non idonei aliquando furripiunt t propter-
ca ad hujufmodi fraudibus occurrendum, decer-
nimus quod eo caiu adveniente, a tergo litera-
rum apponatur & dies ptofentationis literarum,
te quod impetrans fuerit examinatus , & reje-
ftus ex caulis prout in adis.

Conficiatur liber, ifque In omni epifcopali
nrchivio aflervetur, In quo libro dicccfanorum
beneficiorum cujufvis generim, tum vacationis'
certa diçs , ratio, modufque delcribatur, tum C
collationes ac proviliones quacumque fint ,
vcl a f'jrnmo pontifice, vel ab illuftriffimo le-
?ato, vcl ab epifeopo, vel ab ullo quovis alio
ads ,. literarum , diplomatumve exempla ,
vcl fententia fummatim explicat* , prout po- I
tius elfe epifeopus, cenfuerit , In eundem re*
ferantur.

Idem fervetur de literis ordinum, quibus fin-
guli ejufdetn dicecefis clerici initiantur. Capi,
tula vero, *te* quicumque fint qui cujufvis ge-
neris dignitates , canonicattas , aut alia qua-
cumque bénéficia obtinent, literas , diploma-
ta , tabulafve ipfas beneficiorum, qus quovis
etiam unionis jure poflident , epifeopoi etiam
privatim petenti, fine mora exhibeant, e qui- D
bus tabulis tum fi quid oneris obligationifve
illis inefle apparuerit, tum quicquid qliud ex-
pedire idem epifeopus cenfuerit , Id diftinAe
explicateque exferibi jubeat. Idquc omne ut ab
his ad quos fpeâat, plane prsftetur idem omni
ratione efficiar.

Qiiicumque de aliquo beneficio , etiam per
literas apoftolicar fuerit provifus , teneatur m-
tra tres menfes a die adepts polfeffionis inven-
tarium omnium bonorum, jurium , & onerum
illius beneficii, epifeopo exhibere. Si Id orni-
ferit, epifeopi-arbitrio puniatur.

Ne epifeopus deinceps , etiam patronorum
accrdente confenfu , permittat coocodatve, ut
quifquam line fedis apoftolic* difpeafatiooc E
illud beneficium , quod ordinem aliquem re-
quirit , aflequatur , qui vere eo ordiae non fit
initiatus , quamvis state congrua fit , pro
ii* ordine fufeipiendo , neque qui aliis con-
ditionibus prsdttus non fit, qaas illa «re-
Aio , vel fundatio , vel conftitutio requirit.
Rcfignationes beneficiorum faAa prfcn incogni-
tis, aut his, quos nulla virtus, nec aliquaGn-
gularis eruditio, aut alia honcfta caufa com-
mendat , vel etiam fi beneficium illud expofi-
*um fmrerie aliquando vernie , aut alieni ad cu-
ftodiendum oblatum t quod per duos teftet pro-
betur, vel fama proclamet , fufpeûs de limo-
nia redduntur .

ANNO CHAIST1 I sn*.

Provifi igitur per tales refignationes ab ordi-
nario non admittantur , neque etiam a capita-
lis eccleGarum recipiantur, abfque canonica
purgatione .

Omnes penfiones ft paAionesfuper beneficii·,
in quibas non intervenit fedis apoftolies auAo-
ritas, illicitas ft timoniacas declarantes , peni-
tus improbamus .

. Grave malum noftris temporibus , aut exor-
tum , aut longius propagatum ecclefiam affligit
ac perdit, per beneficiorum cuftodes, qui con-
fidentiarii vocantur , 'quorum nomine ft mini-
fterio viri laici, ac mulieres hereditate poflident
faoAuarium domini, ac profanant.

Huic tam gravi morbo remedium aliquod ad-
hibere cupientes, timcuftodesillos, quam eos,
quorum cupiditati defervinnt , tum a parochis
in pronp miflarum fingulis diebus dominicis ,
tum etiam a concionatorilfts frequenter in ad-
ventu & quadragefima cxcommunicatos declara-
ri ke denuntiati jubemus, ft teneri ad reftitutio-
netn fraAuum, tam ipfos , quam eorum here-
des. Quod intelligi etiam volumus de ufurpa-,
roribus jurium & truAuum beneficiorum, etiam
ft,hi patroni fuerint.

Quicumque vero clerici , tam nefaod* fraudis , ft ufurpationis fabricatores , feu fautores fuerint, illos eifdem panis fubjicere , nec non quibufeumque beneficiis privatos & ad quacum- i|«se qlia obtinenda inhabiles , atque a divinis ufpeniba declaramus .

Ad removendas autem iftas & alias fimonia-. cas fraudes, confelTarii diligenter panitentes de iis interrogent ft paterne ac omni caritate eos moneant, peccatorum hujufmodi gravi'atem ft panas eis .declarantes . Ordinarii vero finguli lex mentibus per cenfuras ecclefiaflicas curent per fuas ccclefias revelari illorum eriminum conleioe ft participes , ft nifi revelationes parochi ftatim ad ipiba tranfmiferfnt, pro modo culpae puniantur .

Ne autem aliqui bénéficiât! in noftris diace-
fibus latgant intruG ac fine titulo , pracipimus
quibufcnmque tam parochiatiumquam quorum-
cumque beneficiorum poffefforibui, ut intra fex
menles exhibeant fuis epifeopis fuas proviliones
& fuos titulos, ft procedatur contra contuma-
ces per cenfuras ecclefiafticas , retentionem
fruâuum , atque etiam privationem eorumdem
beneficiorum, ft aljp juris remedja.

Decernit hrc fynodus ut parochus feme! in
menfe moneat inter miflarum folennia nota-
rios , telles , * alios quofeumque (cientes ali-
qua legata fafta luifle ad pias eaufas , ut ca
revelent intra tres menfes, fub pana excom-
municationis .

De feeeiaetrle .

SEMINARII inftitutio quam utilis fit, ac nccefiaria ad cleri difcipliaam In fingulis ccclefiis propagandam , animarumque falutem procurandam cx eo intclligi poteft, quod hujus rei falutaris ratio aliquando intermiffii, damna ft detrimenta non mediocria ecclefi* Dei attulit , quod manifcftins In noftra hac provincia videmus .

Quare ftatuit huc fynodus , ut quamprimum epifeopi cum confilio duorum de capitulo , ft duorum de clero civitatis ad ercAiossem * do-

ANN ••
CftanTI
I>·/·

feminariorum procedar' juxta décréta facroGnâl Tridentini concilii» fc Cbtiftianiflimi regi» noftri conftitutiones .

Is in omni (eminario perpetuus ufus lit , ut catechilmus Romanus pueris , atque adeo adolcicentibus pralegatur fc explicetur quam diti, gentiflime, nullaque ejus pars praetermittatur, cujus doctrinis eo>um animi non imbuantur , quam maximo fieri poterit ftudio.

In omni huius provinciae (eminario, ubi commode poteft , praeter cetera , quibus fc ad pietatis exercitationem, fc ad literarum doârinam adolefcentum animi erudiuntur , ftudium etiam lacrorum rituum & ceremoniarum, hiftoricque omnis eccleliaftiea , tum cantus , certis diebus fc horis inftituatur .

Praebenda iniuper praceptorialis fcholis attributa , vel attribuenda , fc li qua alia funt ad inftituendot fc alendos pueros ecclefiis, fc locis deftinata, in quibus feminaria inftituentur, iplis debent applicari, ea tamen lege , ut feminarii pneceptores , non (olum clericos fc alios in lesninano manentes, fed & aliunde advenientem juventutem docere teneantur. Sic enim fiet ut non folum* ad ecclefia regimen provehendi, fed cujufcumque ftatus pueri, pietatem cum bonis literis imbibant , fc cum adoleverint teâam fuam educationem , atque inftitutiottem ecclefia referant a'cceptam .

Epilcopus'ipfe tertio quoque menfe , nifi juíta caufa impeditus flt, feminarium vifitet : in coque vifitationis munere, adhibitis etiam, li modo ei videbitur, allis dodi», fc pils viris , tum de magiftrurum & reâorum diligentia , tum de progreflibus, quos, fc in vita difciplina , fc io litcrarum ftudils feminarli clerus fe. cerit , accurate inquirat .

Idem, cum conliiio duorum canonicorum , quos ipfe elegerit, certas feminariiconftitutiones preferibat , quas in frequenti eorum conventu pei' (ingulos menfes legi curet, quo fiÎiius repetits , illorumquc mentibus impreffa erventur diligentius .

Dt fyimi» diacv/âm .

EPISCOPUS ad Tridentini concilii prefcriptum fmgulis annis dicecefanam fynodum habeat .

Porro ad parcendum expenGs , fc ad levamen cleri hujus provincia, vifum eft de duabus lynodis in eodem anno, unam remittere quemadmodum nunc remittimus, fc hoc ut altera diligentius haberi poffit, falvo tamen jure cathediatici «pifeopis debiti . Hanc autem fynodum commodius poffe eaiftimavimus poft dominiq cam , *f<u» "Pofitr k*»»>* .

Certam autem hunc diem , prout canta poftulabit, matare epifeopo liceat, arbitratu fuo.

In prima qaaque dicecefana fynodo, decreta in hoc provinciali concilio edita promulgentur.

Ad fj nodum dioecefanam accedere teneantur omnes ecclefiaftica beneficia obtinentes, exempti etiam, qui alias ccflante exemptione interefle deberent . Nec non qui curam gerunt parochialium fc aliarum ecclefiarum capitulis, fc aliis locis plis annexarum . Provideant tamen dum hsc prsftant , nc ecclefia: debitis fraudentur obfequiis .

Non alium in fynodo diocefana ptafidere opottet , quam vicarium epifcopi , eo abfente , nifi fede vacante : tunc enim ad capitulas ccclcfia cathcdrali» redit diactGs adminiftratio . In ea fynodo vicarii foranti tum de curatis fc aliis clericis facris initiatis , Vel ccclefiaftica beneficia in fuo vicariam obtinentibus , tam prafentibus, quam abfentibos, tam de hi»· omnibus qas ipfis corrigenda fc reformanda effe videbuntur , certiorem reddere debent epifeopum . "AWwocHJlIaTI

Qui fynodo interefle debent , ne interfiat fine foperpelliceo integro fc mundo : Curati praterca deferant fignum illud , quod epifeo5us eis praferibet , ut fupra ftatotnm eft, fub uorom aureorum pana . arbitrio epifcopi locis piis applicanda I

Ccnfura ibi fiat de fingulorum moribus , veftitu , fc vita , ac infligatur perna potius perfon*lis , etiam carceris , ubi opus fuerit , quam pecuniaria .

Adhortatio voro poblica quotidie , dum fynodut celebrator , ab .epifeopo » vel ab alio deputato I habeatur de rebus ad vite fc morum honeftatem , ac animarum regimen pertinentibus .

Aliquot probati viri deliganto·, qui tcftium lynodalium officium praftent, fc in ipfa lynodo, fe fideliter fuum munus obituros fande jurent : Nulloque aut odio, vel amore cujufpiam , poensve metu , aut mercedis fpe , aut quovis allo humano affcdu adducendos , quominus omnia qu· corregione digoa cognoverint, aliquot ante dicrcefanam fynodum diebus epifeopo fignificent .

Odia, fc animorum offenfione», qnss plerumque cum fcandalo oriuntur inter eccleliaftiea· perfonas, in fynodo epifeopus pro paftoralicura componat. In celebratione fynodi diacefana , cérémonie, ritus , & preces , fc alia ferventur qua in pontificali Romano tradita funt .

Singulis annis in dicecefana fynodo ab epifeopo vel ejus vicario examinatores fex ad minus proponantur, qui fynodo fatitfactant, fcab ea approbentur: advenienteque vocatione cuiuslibet ecclefia, tres faltem ex illis eligat epifeopus, qui cum eo. vel ejus vicario elamen perficiant . Idem fiat in examine promovendorum ad ordines*

Sint vero hi examinatores magiftri feu doâores , aut licentiati in theologia , aut jure canonico , vel alli clerici faculares , fea regular·· , etiam ex ordine mendicantium , qui ad id videbuntur magis idonei : juientque omnes in manibus epifcopi ad fanda Det euangelia , fe quacumque humana affedtone poftpofita fideliter munus fuum obituros·' Caveantque ne quicquam prorfus occafiooo hujus examinis accipiant , alioquin fimonie vitium , tam ipfi , quam alii dantes ineasrant .

Hi peraâo examine juxta eorum eonfeien tiam quacumque in examinatis repererint epifcopo renuntient , caveantque in hujofmodi negotia declinent ad fmiftram vel ad dexteram' .

Quoniam vero ob malitiofam petentium fuggeftioncm, fc quandocumque ob locorum longinquitatem , perfonarum notitia, quibus caulis mandantor , ufque adeo pevfeae haberi r.on poteft : hineque interdum judicibus , non undequaque idoneis , caufa in partibus delegantor: fervetur quod fanâa fynodus Trid. ftatuit, videlicet ut in Gngulis concilils dicecefanis, aliqua perfona qua qualitates habeant , juxtaconftitutionem Bonifacii VIII. qua incipit Statutuou fc alioquin ad id apta dcGgncntur,

tlt

<NNO CHRISTI .»·■

ut prztor orilBjrial locoium , il» etiam poft- hac catiûe ccclefiafticz ac fpirituales *j* ad forum ecçlefiafticum pertinente· in partibus delegande committantur.

Et 6. aliquem interim ex defignatia moti contigerit , fubftituant ordinarii locorum , cum conſillio capituli alium in ejus locum ufque ad futuram provincialem , aut diorcefanam fynodum, ita ut habeat quzque diacefis, ubi fieii poteft , quatuor faltem , aut etiam plures probitas pertonas, ac ut fupra , qualificatas, quibus liujuimodi *ctuix , a* quolibet legatp vel nuntio , atque etiam a fede apoftolica committantur, alioquin poft deGgnationem faâatn, quam ftatim epiicopi ad fummum Romanum pontificem vel legatum tranfmittant : delegationes quacumque aliorum judicum aliis , quam iis fattz , furreptitiz ccnfeantur . Qui terminandis caulis , quanta fieri poterit brevitate ftudeant : ac litigatorum artibus , feu in litis contciliationc , leu aha parte judicii differenda , modis omnibus , aut termini przfixione , aut competenti alia ratione «ccurrant .

A iynodo , poena excommunicationis propoiira nullus difccdat "nifi ea finita , Ac dc more benediâione ab epifeopo data·

Qui in feſſionc fynodali defuerint, mulâcntur aureis fex , vel etiam graviori perna pro ratione déliât, quz mulâa feminario, velatio pio loco attribuatur.

Dc vitiirili . ç

UT epifeopus in urbe etiam externum gregem facilius quafi przfens intueri & ctnrare poſſit , deligat aliquot probatos facerdotes, qui literarum fcientia, morumque integritate , *Sc* rerum agendarpm· ufu przftantioies fint , quibus fingulis impofito vicarii tounci nomine › tribuat cenas.regiones dioecefis lux , oito, vcl decem parochialcs ecciclias continentes , conftituto tamen vicariatu in aliquo loco inligniori & ficqucntiori : iiiis autem cam facultatem tribuere poterit epifeopus, quamiplc, pro illorum eruditione ▮ & pro locorum, tempornmvc ratione tribuendam cenfucrit .

Hi autem vicarii regionis fibi per epifeopum commiſſe presbyteros cujuleumque conditionis, curam animarum habentes fcmel fingulis menſibus modo ni unam , modo in aliam ejus regionis paror hialem ecclefiam congregent ▮ idque in orbem eodem ordine ſemper faciant . Pridie ci ▮ diei quam in unum locum conveniant, peccata ma omnes confiteantur, ut congregationis dic m ea ecclefia , in qua congregati fuerint , trullam finguli celebrare poſſint . I nm univerii in choro nullam convcntualem pro mortuu folenni more cantent , in qua eorum aliquis a vicario in ptiori congregatione admonitus concionem ad populum habeat .

jConfedis *Geris*, proccſſionem omnes per totum vicum oppidumvc , aut circa coemeterium faltem obeant : tum vero in domo parochi fimul , ea qua decet modeftia & caritate ,. uno tantum ferculo contenti , cibum capiant : Nec in menfa defit leâio alicujus pii libri Deinde adurgentes omne· , *tc* gratias Deo agentes, bini ad ecclefiam fe conferant, ubi peraais gratus , induant tioguli fuos fuperpelliceor , vicarius vero etiam ftolam adhibeat, Ac per eum dilta oratione in principio congregationis rcA citari folita , omnesaffideant *tc* inter fe confe-" tant, que ad boni paſtoris officium, Ac adcu-CHHtsri ram animarum reâe adminiſtrandam pertinent, rjSj. *Sc* dc difficultatibus, *Sc* incommodis fuarum parochiarum confutant , ut iis communi conſilio remedia opportuna adhibeant

fidem autetn vicarii libellum de cafibus confcientiz apoftolica ledi Ac epiteopis refervatis metropolitani cura cdpndum reliquis facerdotibus legent, aliquot capita, tum harum conſtitutionum , tum carum, quz in fynodis dice-*cefinic fient* , fimulque aliquid cx probata aliqua fumma de cafibus confcientiz explicabunt.

Przcipue autem de presbyterorum vita *Sc* motibus quzrant, quales fc in paſtorali prçbeant cura : *Sc* an eoium culpa l:i ecclefia divinus cultus defideretur : an re ipfa preſtentur ca quz epifeopi vcl alii eorum nomine in eccleliarum neccfiitatcm earumve reparationem impendi Jufkrint : An libros habeant quos przfertim ex hujus fynodi decreto habere debent : Quomodo fandiflimum euchariſtiz facramentum reâe reiigiofeque aſiervetur : An qualibet hebdomada renovetur : Przterea an ea, quz in miſiz facrificio adhibentur, uticaliccs , corporalia , pacificatoria , mappzve altaris pura mundare, ac decentia fint . An baptiſlerium , &r factorum oleorum vaſa tuto ac decenter aſierventur . An libros habeant baptiratorum , chriſmatorum , conjugatorum &: mortuorum , & hos ſeparatos , *Sc* decentes.

An reliqua in hac fynodo decreta (erventur. De his omnibus ſi quid mandarit peculiariter epifeopus , deque alus , quz ad utiHtatem animarum epifeopi cognitionem defiderant , ipfum per literas diligenter certiorem faciant.

Quoties in urbem venerint, primum epifeopum adeant: deque eorum ſtatu, qui fibicomtnifli funt, eum-accurate montant.

Curati vero quicumque , quavis dignitate przdtti vicsrifs obtemperent . Quod ſi aliqui ad conveniendum négligentes , vcl ad mandata eorumdem vicariorum esequenda contumaces 'fuerint , epifeopi in illos pao modo culpz animadvertant . Hi autem vicarii , voluntate epiicopi ab officio amoveri ſemper poſſint , ac ſi male id adminiſtrarint,' pernas dent ejuſdem epiicopi judicio.

Dc acciciricih.

ABBATES & priores regulares , atque etiam exempti , aut commcndatary , ſi ztltem przfctiptam a jure, ad fufeiplendos factos ordines attigerint , intra annum promoveantur, facultateique de non promovendo, prêter quam in cafibus a jure expreſſis , concctfz , juxta decretum facri concilii Tridentini , ad annum fuffragentur.

Commendatarii quamvis ad regularem obſervantiam non obligentur , ne tamen ſint fine lugo atque omni regula, decet eoa medium ſtat.im , atque ordinem ſequi inter regulares & fzculares clericos, in vcſtitu , in victu, *Sc* in omni ornatu . Tonfura utantur ampliori quam fzculares . nec exiſtiment fibi mandatum monaſtetiorum regimen ad luxum *Sc* prodigalitatem aut mrgendalp rem ſuam , *Sc* conlanguineorutn familiamfed ad piam&juſtamalienarum rerum difpcnfatioueto, *Sc* quarum non ha-

anno Christi <>·<

b*01 proprietatem , Dsoquc de omnibus fibi reddendam efle rationem intelligent.

Vifitante epifeopo ùneajtar abba· regelatifçu commendatariu· adem , nifi jufta caula per epifcopum judicanda impediatur , aut eo cafu vicarius legitime conftitutu· t qui quod ordinatum fuerit ? tam in ipititualibu· , quam in temporalibus exequatur, aut canonicis pani· coerceatur.

Religiofi , ad regule , quam font profclS , ptzfcriptum , vitam inftituere flr componere debent : atque imprimi· obfervare obedientiz , paupertati· , lc caftitatis vota : ac*fi qua alicujus ordini· I *it* regula peculiati» vota , *Sc* ptzcepta , ad votorum refpedive cQcntiam , necnon ad communem vitam, vidum, lcvefti- B tum onfcrvanda , pertinentia, ab lli nunquam recedendum. Neque enim poliunt a fuperioribua ea qua ad fubftantiatn regulari· vitz pertinent relaxari. Nam , fi illa, quz balet funt *lc* fundamenta totius regulari· difciplinz, exadenon fuerint conlervata , totum corruat zdificium necelfe cll.

Conftituto in regulari vita , cujufque qualitati· fuerit, non licet bona mobilia vd immobilia (etiam quovi· modo acquifita , tanquam propria, aut etiam nomine conventus poflidere, vel tenere : fed ftatim ca tradere debet fupenori, eonventulque incorporare.

Nec liceat fuperioribu· bona ftabilia alicui regulari concedere , etiam ad ufumfrudum, vel C viu.n, adminiftrationem, vel commendam .

Attamen poteft fupcrior alicui , tamquam officiario , ad tempus rem committere , cujus conditionem faciat meliorem , *Sc* acquirat non libi, fed monaftciio . In his exequendis *Bc* reformandi· prudentia *Bc* manfuetulme opus eft, nc frangamus potius quam corrigamus, quz in plavum longa conluctudine induruerunt.

Monaftcria reformentur fecundum regulas quas profitentur.

Omne· ofliciarii teneantur in capitulis generalibus rationem reddere de luis officiis *Bc eoum* vifitatoribus, vocato abbate , etiam commendatario , aut ejus procuratore , feu vicario, ne quid reticeatur , quod in adminiftratione D fuerit perperam geftutn .

Nullus in eodem clauftro plura exerceat, aut poflideat officia . Eft enim zquum , ut omnes pio lua antiquitate honorentur , *Sc* invitentur ad bene agendum.

Ne liceat regularibus a fuis conventibus recedere , etiam pretextu ad fuperiores fuos accedendi : nili ab cifdem milii aut vocati fuerint . Qui veto fine przdiito mandato in feriptit obtebto repertus fuerit , ab ordinarii·'lo-' eorum , tanquam defertor fui inftitu.i puniatur. Illi autem qui ftudiortfin caufa ad univerfitates mittuntur , in conventibus tantam habitent , alloquui ab ordinariis contra cos procedatur . I

Abba· , vel prior nulli monacho det licentiam egrediendi monaftciio line urgenti ncccfiitate : nunquam autem , ut ad nundinas, vel conlanguineorum nuptiay , vel etiam ad miffa· per paroecia· I aut pagos celebrandas , nifi ob maximum defedum presbyterorum, i

Apoftacarum genu· quam deteftabile fit , ut Ìiote cum homines fint, quos voti fidem, qua e Deo fande adftrtnxerunt , violare non puduerit , *lc* es patrum fententiis *Bc* cx canonum legibus , *lc* ex fummorum pontificum Martini V. imprimit & Pauli IV. conftitutionibus , ac denique ex re ipfa , Stquc exitu intclligi licet : przlertim cum nemo fit qui nelciat, quanta *It* quam gravia fint ccclefia Dei per eos omni tenspore importata incpmmoda . Cumque ad nos perlatum fit , eos variis atque confidis caufis extra monafteria, quz fui ordini· lunt , degere , cofque, non iftodo in provincia noftra ecclcfii· divina officia obire, fed etiam, id quod graviflimum eft , temeritate quadam adducto·, hoc aufos efle impetrare, ut fibi ecdefiaftica beneficia conferantur : No·' igitur ut tam perniciofam hominum peftem a noftra provincia finibus aliqua faltem ratione arceamus , univerl·· & fmgulis qui habitu ordini· fui depofito , in hic eadem provincia extra religionis fuz tnonaftetia vivunt , vel beneficia eccleGaftica obtinent , hoc edicimus , ut poft menfem ab^ horum decretorum publicatione facultatem cpilcopo loci oftendant atque exhibeant , qua fini licere putent , habitu dimiflo ab ordinis fui monafterii· abefle , vel beneficia przdida obtinere.

Qui vero ad conftitutam diem hoc non przftiterint , contra cos, tanquam vere apoftatai, Br ordinis fui defettores , tum ab ordinum fispenoiibu· , tum a locorum Ordinariis diligeorer inquiratur , ac panis & modis , a lacris canonibus & Romanorum pontificum confttttutionibus ftatutis procedatur , *It* a beneficiis cccicliallicis quz obtinent , ipfo fido amoveantur.

Quicumque autem prztendcrit , fe per vim & metum ingreffiim efle religionem, aut etiam dicat ante ztatern debitam profcflum fuifle , aut quid fimile , velitque habitum dimittere ipacumque de caula , aut etiam cum habitu dicedere line licentia fuperiorum, non audiatur· nili infia quinquennium tantum a die profefbonis , *fe* tunc non aliter , nili caufas , quas pretender it, deduxerit coram iuperiore fuo at-3uc ordinario . Quod fi antea habitum fponte imifetit, nullatenus ad allegandam quamcumque caufam admittatur . fed ad monafterium reduc cogatur, *te* tanquam apoftata puniatur. Interim vero nullo privilegio fuz religionis juvetur, juxta decretum facri concilii Tridcntim.

Dt mtuulihn.

TANTI fuere in Chriftiana republic* facrofanda *lc* veneranda virginitati· *lc* caftitatis vota , ut ccclefia catholica poft domini noftri Jefu Chrifti afcfjj'ïontm , ex ejus inftitutionc ab apoftolorum z'ate nunquam cedavcrit, vel commendate, vel continua traditione ca inftituere , quz ad illibatam eonimdcm votorum cuftodiam , ncceflaria, commodare Vila fuerunt : przfcrtlp vero exadam rationem haberi voluit eorum , quz ad claufnram pertinent virginum , quz femel Deo carum Iponfo dicate ac devorz virginitatem perpetuam , el Iponte ofterentes , tot periculis, ac drmonum illufionibus infeftan ac oppugnati iolent , ut tot jam ed>'l< canonibus ac decretis , nondum fati· confultum camm tutela videri poflit , nili epilcopi *Bc* ahi quibus earumdem virginum cura commilla eft , diligentiflime curent , nc ullius unquam hac in *re* culpa notati poflit , cum przfertim in adeo imminenti periculo vel exigua negligentia non poflit non efle maxima ; cum ôl cccleGa catholica his faminis , quz profeflione

anno CHJIISTI ··*>.

ANNO CHRIST) folenni cam paupertate ât obedientia continentiam ac caftitatem voverunt, non alia ratione claofuratn indixerit, qnam quad vcl eam nccefiariam , vcl faltem commodiflimam huic inftituto , tanquam tutiffimum virginitatis pr*. fidium effe judicaverit.

Duo igitur bec fanâa fynodus tnaximopcrc prscavenda efle decernit alterum, ne quçvis caufa exiftimetur efle jufta , ut moniail liceat monafterii clauftra esire : fed illa tantum que fie ad ejus falutem corporalem pertineat ut nili eum masimo vitae periculo , *fe* contagio aliarum intra clauftra manere nequeat, vcl alia , qux in conftitutione fel. rec. ni V. comprehenia fit , de qua epifeopus diligentiffitno przvio examine judicabit alterum , ut non exiftimetur, abfque graviffimo anim* petieulo pofle quemquam fanctimonialium clapftra ingtedi : cum id , etiam de fuperiorir licentia , nequaquam liceat , nifi in cafibus nereflariis : extra quos , nec licentia dari poteft, nec data cuiquam fuffragsri valet : maxime viris , cujufcumque «tatis & conditionis fint : quibus prciati licentiam hnjufmodr concedere non debent, etiam ut cum ianâimonialibus iplis, etfi fili* lint , alio in loco, quamvis ipfis claufttis contiguo , quam per cancellos loquantur . Eodem fiquidem jure , quo quis clauftra famftimonialium ingredi prohibetur, *te* ipfs ianttiuionialcs , exire eadem interdicuntur .

Meminerint tandem epifeopi , & alii quibus hujufmodi munus incumbit, quanta els facrolancta Tiidcntina fynodus ^Spiritu - fancto inipirante , poft tot facros cummes fuerit comminata , (i quid eoium culpa hac in re commiflum fuerit , quod vcl minima ex parte virginitatis , que divine majcftati devota fuerit, nocere pofiit.

Anathemati vero fubjicuntur omnes & Angola perions , cujufcumque qualitatis , ftalus , dignitatis & conditionis fuerint , tam clerici , quam laid , fxculares , 8r regulares, atque etiam qualibet dignitate fulgentes , fi quomodocumque virginem coegerint , vel viduam , aut aliam quamcumque mulierem invi- .tam , prxtcrouam in cafibus a jure exprefils , ad ingrediendum monafterium , vel ad fuftipiendum habitum cujufcumque religionis , 'vcl ad emittendam profeflionem : quique confilium , auxilium , vel favorem dederint : quique (cientes , eam non fponte ingredi monafterium , aut habitum fufeipere , aut profeflionem emittere , quoquomndo eidem aiftul vel prxfentiam , vel confenfum , *vel audoritatem* interpofuerint.

Simili quoque anathemati fubjiciuntur qui fandam virginum vel allarum mulierum voluntatem , vel accipiendi veil , vel votum e- ■nntendi quoquomodo fine jufta caufa impetiierint.

faque omnia , *te* lingula , que ante profeflionem, vel in profeflione fieri ofmrtet, ferventur non folum in monafteriis iubjedisepifeopo, led aliis quibufeumque.

I.iocrtati profeilionis virginum Deo dicandatum ut profpicerct , facrofanda Tridcntina fvnodus flatuit atque decrevit , ut fi puella , qux habitum regularem fufeipere voluerit major duodecim annis fit , non ante eum lufcipiat: nec poftea ipfa vel alia profeflionememittat , quam exploraverit epifeopus , vel eo loapcdito vicarius ant abus ab ipfo deputatus, A virginis voluntatem an coada , an feduda fit, an fciat quid agat. Quod fi voluntas ejus Sia ac libera cognita fuerit , habueritque conditiones requilitas , juxta monafterii *te* ordinis tegulam , nccnon moaaftetium fuerit idoneum , libere ei profiteri liceat : cujus profeffionis diem ne epifeopus ignoret, teneaturpnefeda monafterio eum ante menfem certiorem facere . Qiiod li pnrfeda certiorem epifeopum non fecerit, quamdiu epifeopo videbitur ab officio fufpenfa fit. ^nno CHmsn sjl).

Sacre virgines videant quomodo corpore *te* fpiritu placeant Deo , *te* non cogitent qu* mundi funt, fed qu* facultatem pneftent. fine impedimento dominum obfecrandi.

B Meminerint, fe fponfas efle Chrifti , nec in profeflione fidem datam irritam faciant , innent orationibus , *tc* obfecrationibus node *tc* die. Non fint otiof* , non verbof* , non curiofe loquentes, qu« non oportet . Saltem feme) fingulis menfibus confeflioem peccatorum faciant, & facramentum eucharifiir fufeipiant, quod *tc* facient in omnibus etiam feftivitatibus anni folennioribus, ut eo falurari prrfidio muniant fe ad omnes oppugnationes dzmonum fortiter fuperandas.

Curent epifeopi , prout a facrofanfiis coneflis fub obteftatione divini judicii , *te* interminatione maledidionis etern* , id eis precipitur , in omnibus monafteriis fibi fubjedis oidinaria , in aliis vero ledis apoftolic* auftoritate claufuram fandimonialium inftituere , *tc* ubi violata fuerit diligenter reftaurare ac confervare : inobedientes atque contradideris per cenfuras ecclefiafticas aliafque pernas quacumque appellatione poftpofita compcfcentes : invocato ctiam ad hoc , fi opus fuerit , brachii /«cularis auxilio · Quod ut prrbeatur, omnibus magiftratibus f*cularibus , ab eifdem concilils injungitur fub excommunicationis pcena ipfo fado incurrende.

Nulli moniali profefle ulla ratione e monafterii feptis egredi liceat, etiam ad breve tempus, nili cautis fupra didis : induitis , & privilegiis quibulcumquc non obftantibus.

D Caveant qui ab epifeopo fuperioreve faaaltatem habent ingrediendi monafterium , ne pro libito intra ejus lepra , dat* facultatis prztextti , ingrediantur , fed tunc folum cum urgens neceflitas depofeet , ut ne ex fanâ* memori* Grcgorii XIII. fanâione excommunicationis poenam ftatim fubeant , a qua niti per fedem spoftolicam abfolvi non poffint.

Ne preterea religiofis hominibus fepta monafterii , etiam fu* cur* commifii , ingredi liceat, ne ea quidem caufa , ut tcftantium, qui iit monafterii ecclefia vel fepeliri, vel anniverfatium diem quotannis agi voluerunt, pix voluntati latiificiant t Sed qu* annivcrlaria ex E tcftamento debentur , in eius exteriori ecclefia prsftent . Nec vero proceflionis in folennitatc corporis domini agend* gratia , confeflarius facerdos, aut alius fuperior eo ingrediatur, ac ne èpifeopos quidem eo nomine , neque alios ingredi patiatur : Neque irem caufa vel monialium cubiculis benedicendi , vel ea , aut alia loca monafterii aqua benediâa afpcrgcodi . Ncc ptiam cum veftitus fscèt puellis tradendus eft , vel iii* ad profeflionem admittenda funt , vel miniftrandum confirmationis /aeramentum: fed in ecclefia exteriori ubi fa*âiflimc cuchanilis lacramentum ad feneftel-

lam

'ah NO CffIUSTI ij'f·

*âm admioiftratur , huc illi· , Vel puelli«, vel monialibus la ecclefia interiori manentibus praſſentur.

Monialet, cum in eo loco , obi ab alita qui foris. fnnt , etiam a concionatore vel a fupexiore videri poſſunt, fermoni concionive inter, funt, facie liat cooperta , *it* conteâa velo, ufque ad oa dcduâo. Idem perſient, que cuivis etiam medico aut fuperiori monafterii fcpta in* gredienti obviam prodeunt , vel illum eaci* piunt, deducuntvc.

Probentur ab epiſeopo medici aliquot, quos conceſſii 'etiam monaſtcrii fuperiorum intra ejus fcpta adhiberi liceat , li quando prater medicum ordinarium, alios etiam morbi gravitai requirit ,

Qua de certo monialium numero ſingulis monaſteriis contiituendo Tridentina ſynodus decrevit , qua item fanfir memoria Pius V. de monialium , etiam earum qua converſa di* cuntur daufura literis editis fansit , qua denique fel· rec. GregoriusXIII- dcmoniahbusconfutuit, ea omnia epilcopus exequ-tur quam diligentiſſime.

Quod li quid obſtiterit , quominus illa a *(e* praſtari queant, ipſum ſummum'pontificem ſex menſium ſpatioconfutat, idque exequatur, quod ſibi ea de re ab illo referiptum erit.

Conſtitutio illa , qoa ab eodem Pio V. interdiâum eſt , omnes ctrjirfvis conditionis mulieret, etiam generis ſplendore , aut dignitate illuſtres, monaſteria ingttdi, quotannis Tcmel, atque adeo frpius certis feſtit diebus arbitrio epiicopi , promulgetur . Si qua autem moniales, converirve non iis paruerint , qua eadem fanâione de elautura ſtatuta ſunt poena violata claufurs pleâantur.

Quod de mulieribus non mgrefluris monaſteria monialium ſtatutum eſt , idem ſtatuitur dc eiſdem mulieribus , ne quovis pertextu audeant ſepta *Sc* clauſtra regularium virorum quorumcumque ingredi , ſub excommunicationis poena.

fertituM

QUÆCUMQUE his noſtria conſtitutionibus, decretiſve fancita ſunt, ea omnia in tua quiſque epiſeopus dioecefi diligenter obſervet, & ab aliis ſervanda curet , omnibus juris remediis.

Ut autem eorum omnium qua io hac provinciali ſynodo decreta ſunt , ulla ignorantia excuſatione nemini hujus provincia homini uti liceat , illud edicimus , ut qup primum die in lucem emiſia ad noſtra metropolitan· eccleſir valvas affixa erunt , tunc duorum mentium ſpatio omnes ſe , & his decretis ,8t li contra quicquam admiſerint poenis ac mulſtis, qua in eis cofiſtitutr ſunt obſtriſios eſſe fciant.

Ab eo etiam affixionis , *tc* promulgationis die tempus eorum decretorum inchoaVi decernimus, quibus certo prrſeriptodierum ſpatio aliquid praſtari jufluni eſt.

Unuſquiſque praterea epiſeopus ea omnia in proxima dinrcefana ſynodo legi ac recitari jubebit , *Sc* li iri expedire ceniuerit ſua etiam cathedralis eccleſia valvis proponi , quo ſtudioſjVs omnium animis eorum percepta fixa inhvyeant

ii qua autem in his decretis difficultas orta ante erit, quam alia Aquenſis provincia ſynodus habeatur , ejus difficultatis tum omnium , que ipſis decretis tradita ſunt , interpretationem & explicationem nobis teſervamus , ſalva ſemper ſedis apoſtoliea auâotitkte. anno ' CRKISTI n»i·

Maximas Deo gratias agere debemus, qtsod, que pro communi hujus provincia ſalute hoc tempore ſtatuenda videbantur, ad optatum exitum perduâa ſunt.

Denique ca, qua debemus humiliittte ſttobedientia , fanâa ſedis apoſtolior omnium ccclcharum matris (t'megiſtro judicio atque auâoritati , omnia *tc* ſipgnia quocumque in hae Frovinciali ſynodo fancita , decreta , adaqua ant , ſemper emendande *tc* corrigenda ſubjimns.

Et quia multa a ſummo Romano pontifice, *tc* publice totius provincia Aquenſit , *Sc* private lingularum eeelefiarum utilitatis aufa petenda ſunt , decernimus , M quicquid ab ejus fanâirate communibus noſiris , *tc* qui adſunt ſeverendiſſimorum provincialium . epiſeoporum literis poſtulabitur , ld hujus ſynodi nomine *tc* auſioritate ita fidum intelligatur , perinde ac ſi publice in ſeſſionc poſtulatnm eſſet.

SUBSCRIPTIO

EPISCOPORUM.

NOS Alexander Canigianus Det *It* apoſtolicr ſedis gratia , archiepiſcopus ▲queoſis , de conſilio *tc* aſſenſu revetvndiſſimocvm eoepiſeoporum noſtrorum definientes ſubſcripſimus.

Ego Franciſeus epiſeopus Aptcnſis confeſt* tiens ſubſcripſi.

Ego Petrus Paparinus de Calido monte eptſcopus , comes *tc* dux Vapincenſis coofentieis ſubſcripli.

Ego Eliias Raſtelis epiſeopus Regenſu conſenttens iubſcripli.

Ego Antonius de Cuppis epiſeopus Ciſtaricenſis conſentiens ſobſcripli .

Ego Helias Moſiunui vicarius generalis, atque procurator generaliter ad omnia deputatus illuſtriſſimi *tc* reverendiſſimi dumim epiſcopi Forojulienſis ejus nomine interſui *tc* ſubſcripſi . Et omnia *tc* lingula in hac ſinita ſynodo Aquenſi ada , decreta , edita *tc* promulgata, ejus *tc* eccleſir ſur nomine recipio·

PUBLICATIO

CONCILII.

cjyicuyt·!

Dti Ce^elitc feJitpetit ttibit/fitfei

Umverſis provincir noſtrr fidelibus ſalutem in domino.

UBI primum paſtoralit ſolicitudinis onus pater milericordiarum Deus nobis impoſuit , nihil antiquius fuit , quam ut eccleſts 8r provincir nobi' concreditr ſpintuajem çdificationem omni ratione promoveremus. Quare quidem in rem eo majori animi contentione incumbendum nobis eſſe exiſtimavimua, quo *Sc*

' V u bxre-

"anno" CHX.UT1 !>**-

heretic· pravitati* titania iatiu* ferpere , *It* antiqua diiciplin· feventatem laxius in die* remitti cerneremus . Ex omnibus autem tcbus, 2ua ad cleti populique fpirituale bonum tuenum atque augendum valent› nihil fynodo provincial! utilius fore unquam duximus . Hoc enim remedium, *tt* ad fcandala oilend* , *tt* ad xissni* , qua inimicus homo › dum nos dormiremus , fuperfeminavit , eradicanda , *It* ad veterem difciplinam reftituendam , *St* ad populi more* cum audoritate corrigendo* , *It* ad Dei cultum , omnemque religionem amplifia candam , accommodatilfimum femper atque aptidimum luit . Sane nihil unquam vehementius optavimus ad omnium veftrum progreflù* in via domini incitando* , quam fynod. provine, cogere atque habete , nihil unquam diligentius curavimus , quam ut fiuduouflime atÎjue utiliflitnc haberetur. Peftilentis paflim de·vientis, atque grsflantis metu, *Sc* pelli, quo proximis annis conffiâati fuimus, terrore, variifque aliarum rerum difficultatibus , quibus maxima quaque bona fere obftruuntur, faâum eft , ne habere haâcnus potuerimus . Dei , a quo bonum omne procedit , benignitate , difficultatibus funeratis , fumma provincialium epifcoporum frequentia , fumma fententiarum fonienGone tandem aliquando habuimus. Quare gaudio fane cxultamus in domino , atque immenfas , aut certe quantas capere animus poteft, ei grates habemus atque agimus . Ejus iynodi decreta pontificis maximi auftoritate corroborata nunc edimus , atque emittimus , numero pauca , genere necéffaria , ufu facilia. Quamquam enim de veftro xelo, ftudioque divine gloris , & ialutis animarum veftnrum minime dubitamus , maluimus tamen aliquid potius pnrtetmitterc in decernendo, ne vos aliquid prztetmitteretis in exequendo , quam decretorum multitudine cxccutionis curium ulla ratione retardare, ardoremve rcttinguerc I Sufcipite igitur hsc caritatis monumenta , hsc follicitudinis noftr* pignora ; eo animo *St* ftudio , quod bonos atque obediente* filios decet , Pro eo quanti divini nominis gloriam, *St* animarum veftrarum falutem facitis , accipite hsc fynodi noftr» decreta , hcc publicorum incommodorum remedia , ca animorum alacritate , quam quidem fperamu*, atque adeo confidimus vos allaturo* efle ad ea fervanda atque exhaurienda , abundantes (ut apoftolu* ait) In omni opere domini femper , redimentet tempus quoniam dies mali funt . Remiflas manus, *St* foluta genua figite , *It* grefliis reftos facite pedibus veftris , contemplantes , ne quit defit gratis Dei . Deus autem pacis aptet vos in omni bono, ut faciatis ejus voluntatem , faciens in vobis quod placeat coram fe, per Jefum Chriftum cui eft gloria infiecula f«culorum. Arnen.

ΛNM0 cMxun •s*»·

SANCTISSIMO DOMINO NOSTRO Xyfto V. pontifici maximo.

BEATISSIME pater, fingulari Dei benignitate fynodum provincialem (qpam ut haâenu* differremus artim peftilentia* magnitudo , partira belli vis fft militaret incutfione* effecerunt) uti maxime optabamus , fumma epifcoporum frequenti* , fumma cleri, populique laetitia habuimus, atque abfolvimns. Quamobrem patti luminum Deo grate* agimus quam maximas . Qu· in ea decreta confecimus, qua majori pofliimus reverentia , atque humilitate mittimus ad fanâitatem veftram , ejufquc judicio, *c cenfur· fubjicimus , rogamufque, ut ea fapientia fua meliora facere , atque apoftoJica auâoritate confirmare *It* munire ad fpiritalem hujus ecclefi· *Ic* provincia adificationem promoVcndam velit . Intérim fanâitati vcftne multos annos atque sternam memoriam precamur . Aquis Sextis Kalcnd. Septembr. MDLXXXV.

S. V.

Hanullimtu ftrvai

ALEXANDER ARCH. AQUENSIS.

vi \ e λ a si / i

XYSTUS PP. V.

VENERABILIS frater , falutem , & apoftolicam benediâionem . Remittimus fiaterhitati tuc decreta iynodi provincialis archiepifcopatus tui, a venerabilibus fratribus noftri* fanâe Romans ecclefi· cardinalibus, rebus ad concilii Tridentini decreta pertinentibus prsfeâi* , mandato noftro examinata, atque ubi oportuit emendat* . Curabit , ut qu«* ł›ic , prudenterque decreta atque emendata unt , It* ut funt eutendata , nec aliter edantur , quamque diligentiftime ferventur . Hsc enim reliqua par* eft open* tus, fine qu* omnis haâenu* fruftra eflet fufeeptus labor. Deu* benediâu* profit femper confilijs , aâionibuf-3ue tuis omnibus fisa gratia , dieigatque ftui* *It* conatus tuos omnes ad fui nominis gloriam , gregifque tuc fidei ac vigilantis comtnifli falutem.

Datum Roma apud fandum Petrum fub annulo pifcatoris , die $. Maii. MDLXXXVI. pontificatus noftri anno fecundo.

ANT. BUCCAPADULIUS.

Λ E *t'S K IX DISSIMO DOMMO*
»ti frttri , Juniae artbiefifiefe

REVERENDISSIME domine uti *ititet* , fynodum provincialem , quam illic amplitudo tua habuit, *It* ad fanâiflimum dominum noftrum mifit, ejus fanâitati* juflii viderunt illuftriflimi cardinales , qui concilii Tridentini execution! , atque interpretationi propoliti iunt.

AMNO ' CHXIST1 •Mb

fun' ! eae ipfi diligenter perlegentes ac matare conûderante· , non admodum multa inventrant » qua no* probarent . Quare ad illam fynodum ipfam nunc jubente eodem fandiflisno domino noftro remittente· , paucula quadam. qua notaverunt, Infynodi predidematgine, ut videbis, deferibenda curavimus Quarum notationum exemplum cum hù ad eam Ilteris feparatim efle voluimus , ut fynodus ipfa pia amplitudinis tua opera , *8t* ftudio ad ipfarum animadverfionum pneferipuonem aptata , edatur, atque execution· mandetur : In quibus quando (ufeepti ab ea laboris, operifquc confedi frudus omnis confiât, non eft quod illam ulla ad Id cohortatione impellere nitamur , ad quod ipla paftorali munere , pietate ; *9e* periculi timore , quod dominico gregi his mueris temporibus in tftis ptefertim locis imminet, fatis excitatur . Deum tantum rogamus , ut ad omnes difficultates fuperanda· , *Bc* ad provinciam illam rede gubernandam gratia lum auxilia amplitudini tuz magis in dies tribuere dignetur , cui operam quoque noftram , Il eui illi ufui,'efle poteft , es animo deferimus. Roma, dit iv. Maii MDLXXXVI. Amplitudinis tur

CHtim ij»j.

Uti fr. fiajiafat jl- Uri. Carafa

VITA SIXTI PAPÆ V.

SIXTUS obfcuns parentibus apud opidum montis Alti in marchionatu Anconitano natu· , & Felicia nomine vocatus. ; adolçfccns ad inftitutum Francilcanorum , quos conventual» vocant, tranfiit. Cumque in ordine eos feciflct progreflus , ut egregiam eruditionem cum lingulari eloquentia compararet , magiftraliquc laurea decoraretur, ex vicario generali ordini, fui, ex cardinale epifeopo fande Agathe , in demortui Gregotii locum 14. Aprilis anno 1585. pontifex fuffedu, Kalendis Maii folenniter coronatus fuit. Ut vero pontificis partes felicius fuftineret , indido univerfali jubileo divinam opem imploravit . Japonic principe· magnifico ft regio apparatu, quamdiuRomzmoratifunt, fovit, ft amplis congiariis honorato· dimifit . Cumque initio pontificatus fui Italia nefariorum praedonum , exulumque incurfionibus mifere vexaretur , ulquc adeo feverum, imo vero terribilem ft tremendum fe prrbuit animadverforem, ut poftmodum magna quiete & libertate , nedum Roma , verum etiam Italia flueretur. Urbem aedificiis exornando omnes anteceffores fuos longo intervallo poft fe reliquit. Tria palatia aedificavit, unum in Vinea, alterum ad Montem Caballum, tertium in Laterano , Obelifcum altitudini, 114. palmdtiun ultra balin, antique fupcrftitiohis monumentum, a Vaticano in mediam fandi Petri aream translatum Chrifto dedicavit, altofque retaliate fepulto, , alterum apùd fandam Alariam Majorem, alterum ad Lateranum, tandem juxta fandam Matiam de populo erexit. Sacellum egregia architedura extrusit, ad quod falvatorts noftri prrfepe tranftulit. Xenodochium feu hofpitale cdificatum & perpetuo cenfu dotatuth pauperibus alendi, nuncupavit . Bibliothecam Vaticanam in fplendidiorem , commodioremque locum tranftulit , eamque mirifice auxit ft illuftravft . Ecclefiam fandi Hieronymi Illyrice nationi confiaixit . Aquim felicem feu fontem in Quirinali deduxit, & varios alias fontes publiez commoditati direxit . Lavacrum ta aqua Felici prope viam piam muris cludum mulierculis pauperibus aedificavit . Vsat novas amplillimas aperuit & complanavit . In Laterano locum divAfis piduris concinnatum ad populo benedicendum deftinavit . Scalam fandam preciofo falutarique Chrifti fanguine confperiam in nobiliorem locum tranftulit , ac praelatis ornamentis ad escitandam pietatem inlignivit Ædem fande Sabina facram reparavit. Tholum quem vulgo cupulam vocant , incredibili fumptu perfecit. Urbi tam multa praftitit , ut eam non exornafle modo , fed ctiam renovafle merito cenfeatur . Montem Altum muris undique feptum civitatis honore ft epifcopali dignitate donavit . Lauretum toto terrarum orbe celeberrimum in' civitatem epifcopalem , ft ecclefiam eathedralem eresit . Super verticem column· Trajane , tcfte Baronio, praclariffimum Chriftian· religionis monumentum, principis apoftolorum Petri ingentem ancam magna impenfa , ftudioque conflatam ftatuam , inauratamque factis ritibus folenniter collocavit . Pronepotes fuos nobilifiimi, Columnen-Gum & Urfinorum familiis matrimonii foedere conjunxit . Ac tametfi in omnibus lupradidis incredibilem auri vim infumpferit, tamen expeditioni terra fande, quam meditabatur , tantas opes congellit , ut fumma quinque tnytiadum auri in publicum ararium illata Gt . Decrevit ne plures quam leptuaginta iimui client cardinales , atque inter illos ad minimum quatuor theologis dodojes , qui ex ordinibus regularium mendicantium aflutnerentur : ft quod non allo quam jejuniorum rnenli Decembritempore crearentur . Cardinale· divctfis temporibus triginta tres creavit . Sandum Bdnavcntuiam , dodorem ecdefia nominati , eiufque feftum fub officio duplici celebrari mandavit . Varia fandiorum fella in Kalendarium retulit. Grzcam feptuagiota duorum interpretum editionem pene antiquatam , camdemque Latine redditam, magno cum labore Antonii Carafe faadz Romans ecclcfle cardinali, bibliothccarii emendatam , ac perpolitam merito comprobavit , aflixoque in fronte ejus facro diplomate magnopere laudavit . Inopinato moroo correptus , adempta ftatim loquela , e vita excellit 17. Augufti, anno 1590.Scpultus eft apud fandum Petrum, cum annos quinque, menfes quatuor, dies tres pontificatum tenuiflet. Vacayit fedes dies 18.

obuar.

■••SANCTUM PROVINCIALS CONCILIUM MEXICI

Celebratum anno Domini MilleCmo quineentefimo oâuagefimo quinto . Pi-»fid*nen ia co iUufiriffimo ae reverendiffimo DD. Petro Moya de Contreras archiepiicopo Mexicano . Ronwr confirmaram <fie vigefima feptima OAobris anno 1589. poftea autem ad inftantiam & ex Îumpcibus illuftriflimi ac reverrndiflüni DDiJommis de la Sema archiepifcopr Mexicani iuflîi regio editum apod Joannem Ruiz typoaraphum anno domini idaa.

INDEX TITÜLORUM.

rr decretorum, quae subsunt cuilibet hujus concilli libro .

Sub libro primo.

DE finaux Triaitate , tT fiit tatbtl'ita. Titului primus .
De fiiei freftflieae .
Dt fraiitatieae verbi Dei .
De itâriaa Cbriftiaaa raiibai traitait.
fit fatraaeeatii itfiriaa Clerifiiaaa ifaarii aen ai. taiaifiraaiii .
Dt iaefrtffhai, O' ieffitat librera.*
D» iatftiiaetatit fnfria falatii ai btiù mttvta- Ht .
Dt tteefiitatitaibai. Titulus fecundus.
*Dt aaSiritatr itertnraat , fablieatitiu et- r*m .*
Dt nûriftii. Titulus terri·* .
Dt titiitaria , O" tatt^tiaat nfirittit afefitlitie itbita .
bt atari, O' palitatt eriiaaaitraae , O' frafi. eitaitnae. Titulus quartus,.
Dt ftitatia ai fatnt triiatt, CT eevw *aaiaearaae aneffaria .*
Dt vita , faaea, O' aearibeu xriiaaaienua.
Dt titalt beaefitii, aat MnattaÜ.
Dt atti» taâftrtaii triiatt , *O' literal iianÎfe- net .*
Dt eaaatiae triiaibai framitteai» ·
Dt fatreaeeaetraae teelefia aiaeiaefirtlieae Titulus quintus.
Dt fana aaffitat . Titulo* festo*,
Dr titritit ftrtiriait. Titulo* feptimus .
Dt effiti» iaiuii triiaarii , 0· viearii . Titulo* oâavus I
De tffùiafifiaUi, O'jare fifei · Titulo* nôoos.
Dt affilie attarii, O' it pii iafiraeaeateraae. Titulus decimus.
b tritia exeeaterii jafiitia.* Titulus undecimus.
Dt affilia tafitiii , &· tafiaiia rttraat . Titulus duodecimo*.
Dt ata/teitatt » CT *ebeiiratta .* Titulos decimo* tertius.

Sub libro fecundo.

DE eeiiae /aititraaa. Titulus primus.
b frttaratatAai.* Titulus fecundo*.
bt fetui . Titulus Tertios.
Dt ftfiii ex fraeifn ebfervaaiu.
De ftfiii tetbilibae .
Dt ftfiii laiaraaa .
bt itla, tf eaataatatia. Titulus quartus.
Dt liiiai, ᵛ fnbatitaibai. Titulus quintus.

Dt ftattatia, O' rt jaiitata. Titulus fextus.
b tffiUtiuiit ,* er *ntafatieatbai /aiua» .* Titulus feptimu*.

Sub libro tertp.

DE tffitit tfifetfttraat , O' vita feritate . Titulus primus.
*De bie , jaa ai frafria» ferftaaae *ffi»f· farti, aeat .*
De tara fàiiittniaa, <j- frtfria familia.
De itSriaa tara .
De vifitatiaae frtfria feaviatia.
De tffiti» reihrii, tr fltiaai, Titulus fecundus.
De «0tris faratbi, ty iaihiaa tara.
De vitilaatia , V tara tirta fakiittt , frafertiaa ia fatrtrae» rtteftieae.
De fillititaiiae frafiaaia , eu fettatii reaetiiaat aibiieatar .
De kii, yaa *ai fanebat laiaraat attiatat.*
De beaefitiatit tatbeiraliaae , tT fantbn/ieae, O' etraae effitiii. Titulus tertius.
bt affifteatia beatficiateran iiviaii effitiii itbita I
De ejfiiie facrifia . Titulus quartus.
Devita, o'baatfiatt tlniteraae. Titulus quintus.
De tleriteraae habita, O' talia exterae.
De eviraaiii ffeOataUi vaaii , O' aÜ.eatbat feefhaaii .
De laiii tleritii frebibitii.
De afa fre^tuati eatbarifiia.
De tleriiii aea refiieatibae. Titulus fertus.
De lafiitatieaibai, O /are farreaarai . Tit. jtfl.
De rebel ettiefia teafervaaiu , alieaaaiii vtl ata Titulu* oâavus.
De tefiaaieatii, tf altimii velaatatlbat. Tit. IX.
De ftfaltarii, itfaailii, o' faaeraiibai. Tit.X.
De fartebiii. Titulus undecimus.
De ifΊβii, O' frimitiii. Titulus duodecimus.
De reialaribai, o' anaialibai. Titulu* XIII.
De reHfiefii, O' fiii ieaeibai. Titulus XIV.
De teiebratieae iai(faraae, ty iiviaeraat effitieraea . Titulos decimus quintus.
z>» baftifitfe. Titulus decimus festos.
b feaffiffiaea eatharifiia fatraaeeatit fit e{ai tafi». iia.* Titulus decimu* leptimus.
De rtliqaiii , O' veanatieae faafferaae fit teatfleraae . Titulus decimus oâavus .
Dt iaeaeaaitate ettltfiaraat. O' tleriteraae. Titulus decimus nonus .
?>(« tleriti, vel aeeaatbi aegttUi fatalaribai fe iaeaeifteaat. Titulo* vigefimus.
De elfervatieae /ejatitraae. Titulos XXI.
De iiebai, faibat ie/aaare teaeatar eaeaei bajai arebitfiftefatai, O' finviaeia (iaiieeaeeftii.)
De iiebai, yaibai laii /e/atare teaeatar ta teafirtaeieaefelk. renri. Taali fafa III.

"ANNO CHRISTI »>·>»

Sub boro quarto.

AWHOT CHRISTI

DI *fftatfalAtl , tr* <ΛMT0»»Mi1 . Titulus ptimul.

Pe [fmluli, O' aiil aeatrineeaii imft- drala/ù . Titulul iecandus .

Sub libro quinto .

D*£ vifiratieaAnt.* Titulus primus.
be calanniataribni. Titulul fecundus.
Pe fimeaie· Titului tcrtiut.
De bxnticii. Titulul quartos.
Pe afarii. Titulas quintus.
Pt fittUffù. Titulus festus .
Pt aealeikii. Titulus fcptimus.
Pt Aqarilr, 0* daataa *iat».* Titulas o&aTus.
Pt f»ait. Titulus nonas.
Pt ceacabiaata, & tttii rsaraliMrrara· , O *le-ntatu* - Titulus decimus.
Pt fiattMit txitetatttakttittb. Titulus XI.
Pt fxaiientric, O reaeiffienibni . Titulos. XII.

INDEX CONCILIORUM,

canonum, leeutn, regaliumqucfrhedarum, qu· in hoc jacto Mexicano con-cilio citantur .

SacrefaaOnxe iMuUiatt Trileatinam.

C*Oacillnm Milxaeafe.* I.u.j.q.*O'* j.
Ceaciliane Graaateafe D. Tetri Gacrrtre.
Ceaciliane it Gaaiix.
Ceaciliane Limtnfe i s. O"J.
Ceaciliane -iraaficaaam.
Caeciliam
Cencilieun Teletaaexe.
Cencilinat fibtnteaft .
Cuciiiam Mtfttfiaatt.
Ceacilium freviaciale it Qttnft .
Syaeiale e/afitae Qairega.
Ceaciliam Ttrrttttttfi.
Syttiti it Ofma.
Sfttitt it rtUtitiu.
Cutilita Bafileenfe.
Ceaciliam Mexkaaeum r. 0* ».
Ceaciliam Ftri Julii.
Ceaciliam Hiffaleafe it Dece.
Cmuiliam freviaciale Beaenienfe Cari. Vmbttti
Cttiilttt Kallrfaletanane ,
Ceaciliam ^areliaaeafe.
Ceaciliam ikrctfaaam it Qfttt.
Cttrilita fmiuhlt it Aarjai .
Ceaciliam Lateraaeafe .
Çevertiem Elibertianm .
Cttilittt ^iatiifieiertnfe..
Ceaciliam Cabiletuaft.
Ceacil. Talent. fab arcbief. DD. 7MJ,. *libera.*
» *Ceaciliam freviaciale Btttttittft.*
Ceaciliam iuettf. it CaUt., fab b. Tetre Garcia .
CencUiam hrcef. it ^4ftt>it, fab o. γ. ^,/4„,
Ctncihtm lurcef. it Bariei , y„4 *arcbnrifc. li. Fraacifce Pacbenr* I
Ceaciliam tateramnfe , fab Leena X.

CANONES.

T*X. It t. infer cetera it egic. eriinar.*
Tx. ia r. *baftuaaiel .*
Tx. <· c. im* *liceat* I

A Ta. *i» t. atait.*
Tx. *ia t. irtrrtaai .*
Ptcnrtlu tfiftel. taxe ferfena.
Caf. inter itltQti it excef. fralaf.
Tx. i» t. ftaait.it fimmeia.
*Caf. *i afnftelicam.*
Caf. nex fictif it fimema .
T*. *ia t. abelemlaxe it fitfalftult.*
Tx. i» t. it ttafatf. O afuit.
Tx. c. *find. ineifkati ^ta^ua.*
T· ia t. it juramenta calumnia.*
Ta. ia c. tii« it rtUftiit.
Tx. ia t. final. it ftriii.
Tx- ia t. t. *it ceafecmtl. i.* j.
Tx. In t. fixai, j. f. *i.*
B *Tx. ia caf. faffeSet.*
Tx. ia caf. naUai j. f. J.
Tx. ia taf. tffuiaiii.
Tx. ia taf. fi ttatra attat.
Tx· i» e. fteaiaat ia fltrifaat.0
Tx. ia r. txifit it ttafibai .
Tx. it c. fitat alita it attafatita.
Tx. ia t. tfifttfat ia fyaai· jj. f. *6.*
Tx· ia t. ftatafaat it rtfcriflii.
Tx. ia t. aaitt it x>ita, O'htatft. citric.
Tx. >· Cl. i.vtrf. aiwrf.vtrf. aliti nient tit.
Tx. ia c. clerici it vite, O hoxtft.
Tx· ia c. ia caaaaibai 16. f. I.
Tx. ia c. if exi évitai tit. in 6.
Tx. ·· t. x. *ie ianatianibai.*
C *Tx. ie jure reih ia l. 6. O"* >0.
Tx. ia c. aallai 44. *iift.*
Tx.ja Citae, *caficxfei ie lanii.*
Tx. ia Ciete, *nlifitfi ie aeciteie.*
Tx. '» c· ftritnleft it ftata rtfal.
Tx. ia c. 1. *ie itftitatieaileti,*
Tx. la c. axfhritate $. fane ,
Tx. <» c. maaafttria ie vita , O' btntft. *tlerit.*
Tx. i» c. ittet ie ineteanit. eccltf.
Tx. ia c. fateri, alleram^xe dtr. ie cvnfet.i. 1.
Tx. i· t. neilt fanfla ie cenftt. iift. 1.
Tx- in c· caafalait it ttltbr. enifiainm
Tx. ia Cleæ. *annal' rtli^aHi,* cr *vtatr. fanil.*
Tx. ia Ciete, *tuita ie baftifma.*
Tx. in e. ^aoi ia te ie finirent. O *reaiifi.*
U *Gltfl. in* Ciete. 1. *celem nt.*
Tx. ia c. ie imtetair. ettief.
Tx. ia c. iater alia ie enetenait. *eteltf.*
Tx. ia c. final, ie iaeiannit. *eccltf.*
Tx. ia c. anente.
Tx. in c. [tnictent ie iivertiie .
Tx. ia c. finxit faciente 1·]. *a.*
Tx. in c. I. *cane crtbnj ft^.* 87. *i.*
Tx· i» c. aixemiftrattr 2. *j. f.j.*
Tx- ia aaft. at iiftereatei /tin. $. fin. „11. 9.
Tx. in extrav. ». ie Taiait Jean. xx.
Tx. ia rurav. ceaeneania.
Tx- in c. cane faaB. lefti ie heretic, lib. ζ.
Tx. ia c. alnea aettr ie fcnt.exctnem *I,b c*
Tx. ia t. ^aliter , cr 1naai. Cl. ». i,
·** *Tx. <a c. licet ie fineetia.* 1
Tx. in e. nebit fait ie fimenia.
Tx. u eurav. 1. it [extent, excemm.
Tx. in e^trav. it fimenia .
Falla■'Pii I\ [et. 8]. *Bnlhrii afeft.*
Balla Tii 111. *in faverem laiornm.* ■ I
Tini V. *ceaft.* 5. *verb, fanferer.*
Metae T. TU T. nafttt 3.
Ceaft Tanl. TV. III.
Balla Venir 111. *alat. I(em. Tien.*
Balla To *If.* 101.
Balla. 107. *la Ball, afeft.*
Matai TU T. in Bail, iffini bail. x4

ANNO CHKISTI M*** T. Gr*X· XJII. taafi. 71. fil,]]. lu Baiiaria afefiatice.

LEGES R EG 1 Æ.

L Ex ıj . tir. 10. lit. a. rectfil.
L. l.tit. 17. lit. 4. rtcafél.
L.4- tit. lo.ht.t. rectfil.
L. Kf.tit.g.lil. ^.rectfil.
L. 17. tit. 10. lit. I.rtffil.
Z. a<· fit. z f. lit. ψ rtttpil,
tir. 1 $. Ut. 4. rectfil.
Z. J1. rit. 10.IA.i.rtff.
L.6 tit.9.Ut. ◆ reiafi'.
L. 7. tit. ijit. 7. rtcafil.
L. ïo.er ll. tir. 11.lit. 1. récifil.
L. $. tit. 7. lit.I. reeafi L
L. 1. O' 1. tir. 5. lit. 4.rectfil.
L. I.O'l.tit.7. lit. rtttfil.
L.g. tit. S.lit. i.recifil.
L. t. O' I.tit. 11. lit. 4. rtctf.
Z.^.t<t. 7.lit. }.rtctf.
L, t J. rit. 7. ht. 8. rtcafil.
L-9· tit. I.lit. t. rtttfil.
L. j.tit. I.lit. ll.rtctfil.
L. 7· tit.fiaal. lit. 8. arjiaatiaaam.
L. 7· rit. 10. ht. 8. rtctfil-
Z· I-O' 1. tit. 14.ht. J.rtttfil.
J .rtg. I.tit. 5. rt.'tfil.
Z-reg. 16. tit. 11. lit. 1. rtttfil.
Z. rtg. 1. tir. I.lit. I. rtctf.
Z-rtg I.tit. iÜ.fartit. 7.
Z-reg. I. ' . ty I.lit. 1 I.lit. 8. rmfil.
g. 1.1. O'5. tit. Je toi aaeaaittaaai lit. %.
L- rtg. 5. lit. 19. ht. 8 rtctf
L- rtg. 1. lit. 5 ht. 8. rtctf.
L.reg. J. tit. 16. lit- 'j. rtctf.
Z. reg. g. lit. II .ht i rtctf.
Z. reg. lit. 17. ht. t. rtctfil.

REGALIS SCHEDULÆ.

S '"tri. rtg. Je iijirelaaa far Jaait 1585.
ScbtJ.reg. Sefinattre 15^0.
SebeJ. reg. gtacrahc m I»Jm.

REVERENDISSIMIS PATRIBUS

ac dominis coepilcopis › ac comprovinciallibus noftris , capitulis cathidralium eedefiarum , parochis, ac univerio ftatui ccclefiaftiy co provmciz Metican·.

7 0 .4 E S D è I .Λ S £ X Jt

arcbicfifiafai atraxeqaé falateat ta jaatiat frccatar.

NOn fart- ad perfedum prudentilEmos ille pateifamilias opus fuum perdusillet vi- r» ut.»*.,,, neam plantando , fi plantata fepe dedillet ; fiagalarit eaiat ferai Jefafceret raw : *■· uadroiùrrar Jfii frarergreJiaattrr viaeaet , C E valfet farvala Jeiaalireatar . Sed ne in ca excolenda locatus labor in caflum fuccederet, vallo munivit , turrim appoluit, vertieeat ((cilicet) l.L· m <. /;{■< arttlhai , ut fle lnftruda maceria tutatam -- /'·«»>·■ agticolis locaiet Quis enim eorum ita deaeet in excolendo, tam patiens jb (offerer do , tam audax in lcfiftendo , ram/enax in perfeveyando , tam fortis foret ipr perfequendo fine legum adminiculo , litredecretorum inexpugnasluiar.h n› bili pirfidio ? Cnw fler.tei Jhtt.ctt efertet it , catferare flaritai inreaJit. Unufquilque enim lue obtempera", volunfati tc voluptati , ptocli-

A ves funt ad malum hominum appetitus , nec a propofito unquitn defiftent, donec ad effedum Iilacita perducant. Magnum ergo , & indige. tam chaos , tmculentaque confatio humanam hanc (octetitem turbaret. Ttrt raafreatfttffa ralt/ltt Jarfiaafr Jtatraei , O' butara» Ma tf- fit fntitia , ·mI afi» reS»! fiat lrl» , fiat je/li. tia, fiat reflari . Ideo ergo vineam fuam fepe circumdedit, id eft ecclellam lege vallavit , tt ftab(livit , qu; rebelles cogeret , petulantium audaciam cohjbcret, prftergredientes viam, n« vineam conculcarent, puniret· Nullumque ma. jus bonum huic fuc familie potuit locuples m miiicricotdia tribuere , quam legis ptopugnacu. lum , quo homines in officio continerentur ,
B gladium Ulme aaciprctn , quo tyrannorum vi. res frangerentur , divine voluntatis espreflionem ■ qua fervat fcieat -.daatatraa Jaaeiai fa-c,». tiat , ar vafaltt . Ideo tamiliailiftimus domini *- «r- Moyfes In tignum magnx erga fe dileäionis poftulabat : Si iavtai {rariaae ia tcalit tait , fii- leaf. < //. re aae fac viaat taaae , viaaa , id eft voluntatem, ta gajla. Quid jucundius fervo quam cer. to fcire , 8c non divinare voluntatem domini ? Magnum ergo bonum vine· plantat· , fepe fuitie circumdatam : utiliŒmum colonis voluntati domini cx pteicripto parere . Utile etlam impudentibus, & dyfcolis , ab effrenatis appetitus infultibus cohiberi (alutari illa violentia ,
C quam regius vates poftulabat . 7» caaea O' fraat taaxillat taraat caafiriaft , yui ara affraxitaaat aJ te. Camum , St frenum appellat feriptura leges, 8r precepts , quibus at› inftituto fuperbe hominum voluntates arcentur , ne in prefens ruant, innat· fuperbie calcaribus aäe , qua contra fas , 8e redam ad inordinatos ruunt affedus . Ideo Judzorum dodiifimus Philo dicebat , SJaaJ hx feetfer fagnat caat fafertia. L. D« "·> Quali hoc lit proprium 'iilius munus devio (uperborum hominum aifeäui rciiftere , illorum le execution· opponendo , preceptorum habenis ne caderent detinendo, non ergo ad perfe- Aum dediixillet opus fuutn paterfamilias, (i vinee plantate contentus, dc vallo , 8c fepe noti fuiilet foliatus.
D Vincam non ut olim de Ægypto, fed de catholice ecclcfi· uberiori folo . Htlpanie videsy. licet fcecundii&ma regione , ia ttrraat haec falfitgiait , o' vafia filititaJiait ttanftulit fapientiiimus pater. Ejecit gentes , 8r plantavit eam ibo itJ idolorum cultu i effugatis idololatria rooobrii, lo1erti cura , & indefrflo animo fanttiilimorum virorumlacerdotalisordinis tam (ecularium quam regularium inftitutorum , quibus vineam plantandam, excolendam, & propagandam locavit. Sei at aavelia flantariaaet ia javeatare faa profundas radices jacerent, Sr uberiores frudus magno agricolarum labori, Br co- natoi(acc ederent, opus fuit^eAcdhdenfa legum lcpe circumdaretur , quarum aliae operarios dirigant in cultura , all· ftimulcnt ofeitantes in minifterio , & ladrbjte illud tradantes cotnpeicant. Quod cum optime pcrpendillet Jaaeiaat Terra/ Maya Je Caarrerat prsdeceilor nofter , Vir jure mille tituils , Br nominibus venerandus , quamvis graviflimis diftentus curis , Bc totius hujus regni gubernatione occupatus provincialem lynodun^ coegit , in qua dodiulmi epiicopi comprovinciales intetfuerunt , quoruo^-» maturo conliilio , Bc qua (umma prstditi erant prudentia municipales leges fuerunt condit* conlonantes quidem patrum an-lquorumdodri- Ç' o· , factorum conciliorum dccieris, jurl com- I

mani

ANNO CHMsTI n>i» <Buni conformes , maximeque regioni» iftius moribus , *le* hominum conditioni «pute, la qua re licet omne» › qui de jure concilia interiuqrunt , communiter infudarunt : fed in ordinandi», *tc* difponendis decretis piu» ceteri» laboravit d»0ar ***D. Jumi*** *Je Selejjt* tune fecretariu» limul & confultor diâi concilii : Sacrorum canonum primarie cathedra moderator, *tc* in illa nunc emeritu», noltrs metropolitan* ecclefia meritilfimus decanul, in pofterum alitem majorum buju» regni ecclefiarum pontificalem fedem pro meritorum Centura occupaturus. Subjeftum fuit celebre hoc concilium intcgcrricœç cenfur* fenatus regii Indiarum › de cujui licentia, 8e approbatione Romam translatum eft apottolica audoritate firmandum , in quo quidem cantum tempori» confumptum eft , ut jam antiquatum videretur, feu de medio fublatum ; fed cum advertilfem quod quo impares funt viret noftra ad tantam provinciam fuftinendam , eo pluribus auxilis infligemus : quorum precipua funt didi concilii decreta, nullum non movimus lapidem, nulli fumptui pepercimus , uc volumen hoc oblivioni traditum in lucem prodiret, praloque mandaretur , ut fic ad omnium agricolarum, & operariorum manus perveniret, & tantorum decretorum ope uberiores proventus expeftarentur.

Tanti operis, tamque neccflarii huic provincia grati* debentur bona memori* Terri , quo pirfide tam utiles leges funt ordinaue, quibus totus hic novus orbis in fpirituali regimine gubernetur . Et crediderim quod non minus honoris , *tc* celebritatis ejus nomini fit deferendum, quam illius numquam fatis ptodignitate laudandi Ferdinand· Cortcfii hujus novi orbis expugnatoris. Comparans fumtnus eloquenti* parens viâoriam Salaminam Themiftoclis, & Salonis decretum de judicibus Ateopa-

îώ ı,',A ?·'*' conftituendis , dicit «ea rssiaar pruriar»·» ***hte,*** **JUM** ***illini jiiJieMiJin»*** «Ji. ***Illini ntine fmel fnfuit : ktt [fUfptr frtelerlt eivittti.*** Id enim profedo accommodari poicrit hujus concilii ordinationi. Etfi incredibilia Cortelii facinora cum illius celebratione comparentur, jure dicere poffimur, non minus preciarum hoc , quam illud judicandum eft. Illud enim femel profuit , hoc femper proderit provincl*. Mihi autem pro tanto , tamque utili negotio nihil poftulo ; nec f>ro magna argenti fumma infumpta , nec pro abore tmpenlo, quam uc amasii pro grato obfequio habeatur , Af quia pro omnibus laboravi , omnes mihi debitum perfolvati» pretium incomparabile aftiduarum , *tc* devotarum veftrarum precum. Quarum vobis certas vices rependam, ut veftris meritis lufhilti, poft penium rite pcriolutum fideli reddit* villicationi» ratione , lo domini gaudium mereamur intrare , in quo valete , ut opto . Mexici quinto Idus Septembris anni domini millclimi lexccntelimi vigefimi fecundi I

"jniinei *Hnùnm.*

TN NOMINE SANCTÆ

»T Individua Trih it »I is

Patris, *te* IIIII, *le* Spiritus-fanâi.

SAnfta provincialis Mxxicana fynodus ad facrorum canonum ftatuta, ac prreipue generalis concilii 1'udcntini decreta obiotvandum , *tc* cxcqucndom , ad fidei catholica ptopagatio- Wem, ac divini cultus augmentum ; ad cleri, *te* populi reformationem , ad communem denique Àleiicans provinci* nuper inevangelio genit* ac Chrifto domino recens nat*, in fpiritualibua & temporalibus utilitatem , Mexici, qua metropolis eft nov* Hifparti* Indiarum occidentalium, maris oceam › rite , *te* canonice congregata : Pr*fidente in ca illuftridimo, ac revctcndilfimo D. D. Petro Moya de Contrera», Dei , *te* apoftolic* ledis gratia archiepilcopo Mexicano , atque etiam provincia gubernatore, hujufque regii (enatus prefeito, hate, qu* libris , ac titulis diftinCta fcquuntur ftatuit, (ancit, atque decernit. .Jnho CHRISTI >1*1·

LIBRI PRIMI TITULUS PR IMUS,

de fumma Trinitate, 8r fide catholica.

De fijei fnJeJiHH

S I.

FIDES, Janua illa noftrar falutis fine qua-- Deum invenire, *te* invoca?c , Deo (ervire , f* & placere nullus in hac vita poteft , quam Chtiftus docuit, apoftoli prrdicavetunt, fanda Romana ecclefia tenet , 8c profitetur , Primum fundamentum eft, cui totius Cbriftiani adificii a cto·»*- fabrica innititur. Igitur , ut h*c Indiarum oc-^ll4" cidenralium ecclefia , tamquam novellum germen plantata , fpunis vitiorum , errorumqu-- propaginibus refecans, firmiflimas agat radicet, *te* abundanti divin* grati* flumine irrigata , u' ^3*, ccicite illud, quod Deus dat, fumat incremen-t tum, ac dignos vit* *tern* frutius ferat , fa- crofandi concilii Tridentini audoritate (uffulta provincialis Mexicans fynodus, quam fu* congiegationis initio preftitit, catholic* fidei profeflionem renovans ·, ftatuit , ac prccipn , omne* II, qui in pofterum beneficia ccciciiaftica qu*cumque obtinebunt , infra duorum tr.enfium (patium, a dic adept* policilibnis, fiV qui in fynodum dioecelanam convenite debent*, in ea fynodo , qu* primo quoque tempore ccle- brabitur , nec non epiicopi in prima fynodo provinciali , cui primum poftquam eledi fuerint interefle contigerit , publicam fidei profeflionem facere , *te* Roman* ecclefic ubedientiam jurare, 8r fpondere teneantur, ad formam in conlfitutione felicis recordationis Pu Pap* ▮V. prsfcriptam ; quam conftitutionem finguli epifcopi *in* fuis dkecefibus, quo citius lien potuerle, publicati procurent, a cujus publicanone poft fex menfes elapfos , nullius in lcâorem- feu cancellarium alicujus umverlitatis, vel fchol* eligatur, aut ad dodoralrm , feu magiftralem gradum , in quacumque facultate promoveatur, nec ad publice, vel privatim literas docendum, etiam ii regularis fuetit , admittatur, nifi prius ad predidç conftitutionis formulam juramentum, fideique profellionem cmifcfit. Sic enim fiet ut jacto fidei catholice fundamento , quod fupra ftrudum fuerit dodlinç (dificium firgium, ac ftabile perfcverct. Uun<Bf, ,o,n»<a«tC t» Sullana t» Qui-»» ·*· ·' *· ac f. «-o-. f»ın--v··· c,, t'''''- ·,¶ ‘ î.C J «. <

De freJieentet vrrti Dei.

S I-

PR/ECIPUUM epiicoporum munus eft docere populum *cr»ngehum* Dei , <|uo, >amquam apoftolorum fucccflores, ea alum, cura exetceu' debet , ut refte pureque trsflent ver- c»y. -»'»·· »· bum

ANNO CHRISTI r*A>

bum veritati»› ac formam habeant fanorum verborum , quibus plebes fibi commiflo doârina falutari, ita pafcantue, ut Chrifto paftori boon temper inh;reant. Quod optime perpendens lamu···.>.t>t. crofanâum Trideotinum concilium ftatuit , ac decrevit, omnes cpilcopo», & alibs ccdcfiarum com'fcl.l. prflatb* teneri, per fe ipfos, ft legitime impc- •A.,. ċ ·. diti non fuerint , ad pr;dicandutn cvangelium * ***"■ · Pei, li veto legitime impediri contigerit, ido- ><!"■ o···. naos viros alflimere debeant , ad piçdicatioais fc>.tol.,uT. munus falubriter eaequcndutn. Quamobrem h;c provincial»» fynodus , auâoritati concilii Tridentini. Ac eeterutn patrum innixa , epifeopo», & alios pro»inciç Mexican; pr;latos in domino Cohortatur , ut in hanc curam toto peâore incumbant , ac greges fibi commiflos , iplimet, prçfertim in ecclefia fua verbo Delpafcant. Sin autem ic interdum vere impeditos cognoverint, per viros idoneos ex prgfcripto ejuidem concilii libi eligendos, h'c munus ftudiofiflime populo pr;ftent.

A

B

5 It

c·» Tria. Mdaa' a I Lfti AU- k

Parochi vero, *tc* curati , qui in difpenfando Abditu verbo Dei , coadjutores epitroporum lunt, juxta concilii Tridentini decorum, domi- nicis fyltem diebus , *tc* feftis folemnibus oves

<μ «*ı"χ' unnai uat

l*b* com miflas pro earum feniu , *Ac* intelligent** falutaribus verbis pafcant docendo ea , qu;

r«e<· a»

ad falutem lunt necenaria , cis itidem annun- risndo, ">**» declinare, quafve feftare virtutes oporteat, ut poenam pternam evadere, Ac

C

ua,,·,,

O ii k ij. nrfaconitet. tc

cfi«ftem gloriam Confequi valeant . Id vero parochi, & curati prediâi per fe ipfos preftare debeant) Sin minus an ordinario compellantur, quod fi legitime impediti tucnat fummo ftudio invigilent, ne defint miniftri idonei ad id muneris adimplendum ; ut autem prjdicationis ufu» perpetuo confervetur. *It* in dies, magis, atque osagis cum fruâu animatum accrefcat, iis, qui pr;dicandi officio funguntur , regulas proxime annotatas hçc fanâa fynodus obfervandas pro. ponit.

D

S III.

Vi4« conc· <luui»fu.

Prçdicatores verbi Dei juxta concilii Triden. tini pifceptum , feripturam facram luterpretelitur co feniu, quem fanâa mater ecdefia , Ar unanimis fanâorum patrum confenius comprobavit , nec prudenti; fu; innixi feripturn vim faciant, ad lingulares, novci,& pro hio arbitratu excogitatos fenfus eam detorqaendo, nec quidquam, abecclefia, aut probatis ecclefi;do. âoribur alienum proferant.

J IV.

Myfterium aliquod fidei ftmper exponant ea aliquo evangelii loco, argumento defumpto, ut auditorea frequenter Dei verteem audiendo facile percipiant quo fibi ad falutem maxime lunt nceffaria .

5 V

eanni t u. is*· ,a. *i* *

Difficilibus , Ac inanibus quaftionibus prorfus abftineant , ne (e ipfos oftentare magis , quam Chtiftum praedicare videantur, fed adea , que pro cojufque gradu, qualitate , conditioneve magia expediunt , auditore* eahortenter, eofque faciliotibus , lc coavcnientiocibua modis ad hec confequenda ftudiofiflime mftituant.

anno CHRISTI

S VI.

Epifeopo», aliofve pr;latos , ** magiftratus ;ivilea cum offenfione auditorum, ne acerbe objurgent, fed fi quid in illis dignum reprehetVilonc invenerint , privatim potius cos admoneant , populum vero , juxta diâqm apoftoli ,-vη.i»!· pr;pofitis fuis, etiam dyfcolis, obedite cohor- ■ tentur ·

J VII.

In reprehendendis vitiis cauti fint, nec quemquam tacite , aut nominatim infcâcntur , fed potius ita fe gerant , ut pietatis , *lc* caritatis folum ftudio , non peculiari alicujus odio adductos id facere omnes intelligent.

5 VIII.

· Denique doârina, quam docent , nt efficacior lit, non minus vita , Ar exemplo , quam fertnone comprobetur, ne quod verbis allerunt, moribus impugnent , *lc* dum alsia pqdicant, ipfi reprobi efficiantur, .

*Dc cttlIri*â Ckriftûukt rtjiiei frcJmlc.*

1 5 î·

CHRISTUS paftor bonus dimifit nonaginta novem in montibus, ovem unam perditam 3uerens, Judaeorum vepribus laceratus eft, arentiqoe amore flagrans pro fuis ovibus mortem obivit. Quo lane exemplo pallores alios, quibus fui gregis cura demandata eft, latis docuit quantum dc ovium falutc deberent effe foliciti, illarum in primis, qua lana debiles, ac dercliâa cum fint , majori indigent palloris adjumento. Id igitur fibi proponens hae fanâa provincialis fynodus , propter rudium multituoinem pene innumerabilem in hia Indiarum partibus degentium , fummo ftudio providero curavit, ut pueri , fervi , Indi , *lc* omnes alii cujufvis ptatis , & conditionis elementorum fidei ignati, Chriftiana doârina inftruantur, ne parvuli petentes panem, frangenti» dcfcâu pereant. Quia vero maxime oportet, ut facraaoârina in omnibus fibi coh;reus , ad unam et. lam pr;feriptam formam tradatur eatechifmns, quo eorum , qu; quifqoc feire debet, brevis, ac facilis fumma contineatur , ab eadem fynodo probatus , ordineque difpofitus eft , ad totius Mexican; provioci; ufum. Ideoque ftatuit, ac pr;cipic hec fynodus , ut catcchifmum prediâum feeom habeant IIII, quibus docendi Chriftian; doârine fumosam in ccclefiis, fchoils, ac puerorum collegiis eura injunâa eft, coqu; ulantor fub petna excommunicationis majoris, nonobftante quacumque trs contrarium confuetudinc. Epifeopi etiam admonentur , ut quam primum catechifmum hunc in eam Indorum lin- Suam transferri faciant , quam finguli in fuis Icecefibus ufitatiorem noverint. Translationibus vero dc epifeoporum confenfocmiiCs, eamdem cum catecbifmo originali , auâoritatem fynodus tribuit, prohibens fub eadem excommunicationi· pcena ufum omnium aliarum, qu; ante prodierunt , vel poll hoc fynodi decretum aliter prodibunt, quam eft pcafenti conftitutione fancitum. Non tamen propterva cadofum volumus catcchifmum IuMI pontifici* essâoritat*

iWar.*k* *···*,*·· >> -*k* u. ·*"·-« i. c··· »«· ■ ■' * J1 *

ANNO CHAUTt «»«>·

tare confeAum . ant ab alii· inferioribui auAo- A rimem habentibus , in poftcram conficiendam.

S IL

·UfiAMM , Itt cap. BOA Ikca< 4« 4ML 4. C«t»cll. •.«fcr'fe!* L - , fc ***k*G«Î iî tit «Γ «.NUt.)t. * X*"*1 a (ynoj.ffe' Quuoga in ynnr-NW'figet Γ'''*,1 »«c « 4- c· uitra.Ma·

Cerati omne·, tam faculare·, quam regula· rei In tabella adferiptum apud le retineant , doârina Chriftiana contextum, videlicet, «ratione dominicam , lalutationcm angelicam, fymbolum apoftolorum, antiphonam Salve regin», duodecim articulo· fide'i, decem legiidL vina pracepta, quinque ecclefia mandata , le-

› feptem capitalia vida, O?·· omnia , non tamen inter minarum lolemnia recitari faciant, finguli· doufinici· adventae * * ^oal*n'ca feptuagefima, ulque ad dominicam paffioni· inclnfive. Hac enim fapiut repetita commemoratio noftra fidei initia , noftra memoris. Quapropter carati quotiei id negligenter omifennt, pondo tribu· mulAentur fabrica illiu· ecclefia, cujo· ipfi curam geferitat applicandii.

s m·

ly Quir«fft i*w I >.«4. k Milan, f. H .rrV'w

Quia vero fruftra doArina memoria retinetor » nifi cx ca quifquc intclligat › quid fibi ad faiutem fit neceflarium, quid credere, quidve operari oporteat, Tridentini concilii auAor*tâtrm hac fynodu· fequuta, In virtute fanAa obedientia curati· mandat , nt omnibui diebu· dominici·, ipfi per fe, aut fi legitimo teneantur impedimento , per viro· idoneo· ordinaria probato·, Chriftianam doArinam tradant , atque exponant ad eam formam , *tt* rationem, quibu· difpofitus eft catechifmui per hanc fynodum approbatu· , atque In hoc monere exequeodo uniui hora Ipatium infumant· Habeant ctiam finguli curati pradiAi in fui· parecii· tabula· , quibu· lervi , famuli , βτ pueri duodecim annorum atate minore· , nomina fua profeffi inferibantur , eorumque parente· , ac domino· itidem curati moneant , qqatenu· ad Chriftianam doArinam edifeendam prwdiAo· mittant, cum primum ftatuta hora , loao Campana proprio ad id munui afliguato, ad ecclefiam convocabuntur. Si qui vero heri, aot domini bi· admoniti fervo· mittere neglexerint, quotiei id omiierint, pondo onum perfolvant, qood denunciatori, *tt* fabrica ecelcita, ia qua id contigerit applicetur , cuju· param tone lufficien· erit exeeutio , fi curatu· , aut l» , qoi doArinam Chriftianam ttadit , dclinqoentem a fc admonitum fidem fecerit. Hifpani· autem, & lervi· Æthiopibo·, Ii· etiam , qui ex altero parente Æthiope nafcuntur , *tc* Chichimcchidoârina Chriftiana, lingua Hifpanica , tradatur , India vero propria Tua materna.

/ 5 IV.

M<4<. <.<. *i.cu-* di· <u ·. ... ·· iUi' ma|i'rte, L Î.iuL » pjfmcfeo tr»· Te' , 'e. gJJ

Ludimagiftri ftudeant, puero· cum primi· li- E terarom rudimenti· doârina , *St* Chriftiani· moribru imbuere , quibu· ad id praftaodum jubetor· Bt ling0'·· diebu» puero· alta voce recitare faciant, fidei initia , cademqoe illi· explicent I(j ordinem In catechilmo ab hac fynodo cooftitutum ; Quotiei vero id oegligenter omiferiut pan· duorum pondo fubjaceant, hofpitali domo › *c denunciatori aquia partibu· applicandotum.

$ V.

Inn s. »k

Indorum cutati, tam laculate·, quam regulare· omni diligentia procurent, ut In illi· opnidi·. p*R'·» >eu vici· , in quibu· ipfi refident Icbota inftitoantur, ubi Indorum pueri legere. er kribere difeant . Chriftiana doârina documenta accipiant, Hifpanamque linguam docent. Id enim maxime convenient cftadChriftianam , ac civilem eorum inftitotionem. Admonentur tamen curati, ne ha· fcholaa erigendi pratexto, Indorum oneri» ad ligna ferendum *tc* alio· foot proprio· ulu· abutantur. Quod fi fecn· fecerint, a prolato puniantur , *8c* ad reftituendam India juftam laborum inorum mercedem compellantur. De nuo latio· infra titulo de injurii·, *tc* damno dato.

anno CHAisTI Iris- fyiwa. fe Qyiroga ucnai m«(w . & Γ.

B . i VL

Sunt pleraque hojqa provincia loca , In quibo· permulti fervi vinculi· ferrei· conftriâi permultique lodi metallorum fodini· , »r ergaftulii ioclufi tenentor, qui neccftaria ad lalutem doârina deftitunntor, non fine magno confcientia coram ,'qui eoi fie conftriAa· tenent detrimento, ac dolore epifeoporum , quorum pafto- ^rali folicitudini incumbit, ove· uaicere , *tc* caprum faluti profaicere. Copient igitur hac faoAa fynodu· haie um gravi incommodo occurre» re} epifeopi·, feu praiati·, ad quo· pertinet, maxime commendat, ut hi· affliAi· , ac fpirituali cibo egentibo·, opportunum proflent auxilirim. Prscipic ctiam fodinarum , *tc* ergaftulorum domini·, ot fervorum faorum faluti confalant, ne eoi fpiritoali bono privent. quoi ipfi ad temporalem tantum utilitatem detinent.

$ VII.

Jubet praterca hae fynodu· qoiboilibet hnjui provincia perfoni·, ne fi pagano· fervo· emerent, fodini· . five crgaftuli· ptediAii ante includant , quam fidei Chriftiana documenti· inftruAi , facro baptifmati· fonte abluantur. Siod fi fecu« fecerint , fuorumque fervorum rituali faluti impedimento fuerint , pro tam immani in Deum perpetrato fcelcre gravem in eo· animadverfionem praiati exerceant.

D

DiftrrMHtuit dtSruu CkriHUut ■··

5 I.

CUM plcrtqoe, fidei documenta , ac vim . *tc* rationem sacramentorum ignorent, quaque debeant animi dilpofitione ad facramenta accedere non intelligente· , eadem infruâuofe fulcipiant : quo fit , ot Chriftiano charaAete iniigniti, Chriftianum inftitutum minime teneant. Ne hoc malum latio· manaret . ftatuit hac fynodo·, ut nullua curatu· , five fucularir , five regulari· , facramentum baptifmi adulti· tribuat, fi pria· fide catholica inftruAi non fuerint , aut faltem lingua fua familiari non didicerint orationem dominicam, fymbolum apoftolorom, decem prwcepta legi· , ac de peccatifui·, aliquod dolori· fignum prebeant. Quod ut mcliu· fiat , parochi ante quam adulto· , temporibui ftatuti· titulo de baptilmo *tc* ejui cffcAo. fanAo baptilmate intingant , qui , *tc* quam fint idonei baptifmum fufeepturi epifeopo, feu eju· vicario, ubi commode fieri pote-, •it, notum faciant. Parochi· ctiam prscipitur, ne qoemquam Hifpanom, Indum , aot (ervum ad beneaiAionem nuptialem admittant , nifi prim illum, qui eft matrimonio conjungenda·, hor-

Cufe» ■·■ i'rV^fe >· £ qu...,· .fe ,ur·-

ANNL) CHKL-sYI " uh.

hortati fuerint, ut orationem dominicam, falu-'A tationcm angelicam, antiphonam Salve regina, fymbolum apoftolorum, fidei afticulos , precepta decalogi, p^pteepta ecclefia, feptem factamenta, ac feptem vitia capitalia, fi A ignoraverit, quam'primum dlicat , alioquin arbitrio ordinarii punietur. Curatus autemji (ecus fecerit, tria pondo pertalvat , quorum pattes du* parochi* contrahentium , tertia vero denunti*tori applicetur4 Injungitur quoque confcftbribus, ut diligenti ftudio pernitente* examinent de doârin* Chriftiana cognitione, eofquc admoneant ad eam capeftendam -, (I

Ctnc. Mil. f. foi. ·o|. Vetf piltno omolbul.

Dc icccprtffitec, C Icfliccullkrtrk»

' . # S 1· A ' ·

TJKRVERSA doârin* non minus feripto , JL quam verbo tradita'maximo Tolet dic documento. Quapropter juxta concilii Tridentini Recretum ftatuit, ac jubethpc fynodu*, ne quis imprimere, nec imprimi facere, aut de novo iu vutepr'emittete audeat , nec emere , vendere, ■Mrtjpud leretinere cuiquam liceat, quofvis libror nl prius examinati, probatique fuerint ab ordinatio de ejus licentia in feriptis , impreiii : fub pcena excommunicationis ipfo faâo incurrenda , &: quinquaginta pondo minarum yiis operibus , accufatiri , *tc* impenfis hac dc caljfa fadis ^quis partibus diftribucndarum

crc<o d< edi- (tone . WutU fatof, lib. Veri fed. &

lo t·* indice

& UnoH. dc Q«HOp (conti tll. ,

7- ut .educ lebe gwUlbl.

5 H·

lifdem etiam de caufis hçc fynodus fub pcena excommunicationis prohibet , ne quis inter indos, libros, Termones, rraâatulvc, de rebus ad religionem pertinentibus , in vulgarem eorum linguam evulget, nifi' translatio vulgaris hujilfmodi , prius ab ordinario claminata probeCUr.

de niag-n.l.

quervm Lb

d* Aedium ^ctuoêt toi, 707· T<rC eprfcopi eu·

S III.

Quia vero experientia compertum eft ex le.-Aione librorum , quibus turpia *Sc* obfeoena continentur, morum corruptelam oriri, hec fynodus exhortatur , ne quilquam libros fimiles apud fe retineat , aut ab his legi permittat, u qui lup curp Tubftent, libri autem veterum Latinorum, quia ad Latihe Hnguf ulum , atque peritiam conferunt, permitti poterunt, prudenti tamen adhibita cautela , ne eorum leCtio juventuti in malum proclive offendiculum paret.

5 I·

UT Indi in fide catholica, quam lingulari Dei beneficio fufeeperunt fiabiles perieverent , diiigentiflimc cavendum qft , ne antiqua impietatis vcftigium ullum impreffum remaneat , ex quo levi aliqua occafione defomara, diaboliesque fraudis aftutia decepti, iteruui tamquam canes ad idololatriç vomitum revertantur. Quamobrem h*c Tanâa Tynodusftatuit, ac praecipit, ne Indi io Taltationibu* , *-liifque fuis ludis laureati , aut aliis infignibu* ornati incedant , quibus aliquam idololatria (pecrem, fuipcâionemve prabeaot. Cantiunctalis etiam veteres fuas hiftorias , falfaque religionis impietate· referentibus uti nequaquam permittantur, fed ea talum cantent, qua a ful* parochis, *tc* vicarii* fuerint approbata. Hujuimodi autem faltationcs , & ludi, nec in ecclefia, nec in occulto aliquo loco fiant , fed publiccubi eoiutn geftus, aftiones, *Sc* verba om- CHRISTI nibus ad lenium pareant. Neque hzc fieri per- ijij mittantur in diebus colendis , -nifi poft nullarum talemnia ante meridiem , pem meridiem vero dum vefpertinum celebratur officium , a ludis Gmilibus ccflent , ut ipfi quoque veiperarum'officio jgtcrfint . Si vero contra fecerint qdhm prefepti eft dccrc'to fancitum , a fuis parochi* corrigantur, ut admpuitipa puftcrumnl* abftineant.

S n.

Gubernator etiam, &.' alii cathqikz majeftatis miniftri omni ftudio , 8c diligentia provideant , nbrn domibus5aat aliis, quibufvis Editiciis collocat*Jdpla extent, immo eadem difibi- "e,K· ■ j-\ vi. ac penitus deleri faciant , excellaquc loca 7 ubi mifer* Iiis gentes demonibus immolabant, qu* Cues Indi vulgo vocarunt-, dejici » ac lolo «quari przcipiant : ne antiquus humani generis hoftis , qui Temper fibeendi artes quzrir* ullas inveniat priftinc impietatis imagines, quas denuo › a gentilitate converlis callide Tnggerat ad decipiendum , immo ita lis, qu* jam contritis diaboli laqueis, bene juvante Deo, libe* rati funt, omnis idololatrias .via intercludatur. Ut gentilis infania prorius obliti , fortes la Chnfti fide permaneant.

$ 111.

Cum non fine magno dolore eorum , qui Chriftiano zelo ardent , in bis Indiarum partibus , ufu , *Sc* experientia manifeftum fit , in **aji.u/ montuofis, afgeriflimilque locis Indos habitare dilperfos , *tc* a civili hominum congregatione remotos quo fit , ut nec mores immanitate 'barbaros deponant, nec fanam doârioam iufelpiant, nec (aeramentorum remediis juvari, Cea vitiis coerceri poffint, quodque pejus eft, multi adhuc Chriftiano charaâere infigniti non Tint. Cumque catholica majeflas, cujus oneri incumbit , has fibi Tubditas gentes regimine moderari , fuatn conlclentiam exonerare volens Iniigtu' pietatis zelo farpe caverit ediâo , ne Indi lic difperfi in folitudinibus commorentur , fed ad numérotas populos reduâi , in civili hominum congregatione vivant, nullaquotam jufti mandati Tecuta fit exeeutio. Idcirco hcc fynodus , ad quam maxime fpeâat taflicite providere, ne oves immaculati agni Canguint redempte aberrent, aedemonum, tamquam luporum crudelillima rable lacerenfur , gubernatores in his panibus carbolic* majeftatis vices obtinentes, quantum poteft , in domino cohortatur, ut omni pofthabito fcculari impedimento , vere pio, & Chriiliano animo in hanc curam incumbant, ut ipfi in caufa fint, quominus juftiflimum re- illi giam ediâum ad debitum eft'câum perveniat, immo fctestM, quam fint in die tremendi judicii rationem Deo reddituri, toto animi conatu Ircdiâj mandati exeeutionem procurent. Prestos quoque monet eadem lynodqp › ut huic negotio conficiendo , ex quo idtfigenaram converto , ac 'moruiq hujus provincias reformatio dependet , omnem operam preftent. Quod fi minus fiat , nec majeftas catholica juri patronatus regio fatisfaccre videtur, neque ejus miniftri efteâum ediâi «tardantes , excufabiles funt in coofpeâu Dei, nec tuti in conferentia epifcopi efle poliunt, fi inftantiffime non egerint, ut tam gravi malo , graviorique in dic* futuro, nullatenus remedium differatur.

11-

AKHCT CHIISTi

LIBRI PRIMI TITULUS II.

z De conftitutionibu·.

Dt cUtStriitte dtcnttratt, V ftkiutti»t*

S L

(Xrtsn. tit. dtcoMHu·. fctyood. Je Q»ui>]· In pmamio f. χρηιφ*.

VArietat temporum , ac aeceflitae rerum/, ficut ufu, β<experientia didicimus , plerumque in caufa efle folet , ut antiqui· abrogati· legibut, alie denuo conftituantur. Qpare, Vfc fi conftitutione· In duabusMynodii provincialibus Mcxici celebratis i prima fcilicet anno domini millciimo quingtntcfimo quinquagetimo quinto; fecunda vero , millcfimo-qhingenteliipo iexagetimo etiam quwtq , fanne , ac laudabiliter edit· tint , quibua^otiua infiflere▮ quam aliaa iterum condere oporteret : ca tamen horum temporum conditio eft, ifque hujus provinci· flatus, utnifi rerum opportunitati convenientiora decreta fancirentur , difficile incommodis occurrentibus remedium afferri poflit. Ne igitur ex legum multitudine confutio generetur, decrevit n«c fynodus, ut cx antiquis decretis illa , qu· prsfenti rerum flatui conveniunt , timui cum denuo editis uno volumine comprehendantur , quo facilius ea quifque intelligat , qua pro fua conditionis ratione facere tenetur.

5 n·

Quc quidem decreta folum deinceps auâoritatem , ac firmitatem habitura decernens eadem fynodus; Omnes, & quafcumque perfonas hujus provinci·, cujufcumque flatus, gradus , ordini·, *tc* qualitatis exiftant, monet, *Ic* hortatur, eifirue in virtute fanft· obedientic pr«cipit, ut decreta pradifta , dum tamen nihil facris canonibus, fummonim pontificum conftitutionibus, *tc* concilii Tiidentini decretis contrarium contineant, in omnibus, *Ic* per omnia juxta eorum feriem In polterum teneant , *tc* obfervent, fub poenis in ei· contentis, *tc* alii· contra rebelles pro eorum contumacia aggtavendis . Revocat etiam prrfenti decreto om» nes, *te* quafcumquc alias provinciales conftituuooe·, ante editas, que hujus fynodi decretis infert·, renovate non fuerint, eafque decernit irrita·, & inanes. Itidem omnibus, *Ic* quibuftum<loe ecclefiafticis judicibus , ac juftitr· minifttis mandat, ut per h«c decreta , omnia in illis contenta excquenda , caufas definire , ac in eis fententias ferre, ciidemque decretis flare debeant fine contradi&ione cujufquam ·

c.«lt. p. ^«^«<^■1-"*&<a *L· Λι ....n M WtiJ ui.ca^s·- «niiaa· >··

S IU.

·»!<. I. c. •i.kaiitaa. ,«*C.i* b». 4 B».l, ar i7*<

Ne autem perfona aliqua ecciefiaftica , five {«cularo, ab horum decretorum obfervatione , per ignorantiam fe valeat excufare , fub pr·· textu quod eorum promulgationi non interfuerit j Hac fynodu· decernit, fu(Scientem efle folennem cotum promulgationem in hac merrogoli faâaai, ut omne· ciidem fubjaevant , in eis contentas petnas incurrant . Monet etiam , ad uberiorem cautelam epifeopo· , ut aadem In fuis ditxcefibus▮ fi opus fuerit ; vicario autem , feu prefidenti , fede epifcopali vacante , poscipit, ut infra duo· menfe· , a die habit· notitia computandos a in ecclefia A cathedrali décréta ptcdiâ* rcfpeâive publi«n faciant. £ı''''?ı

$ IV.

Statuit item fynodu· , ad perpetuam horum decretorum coolerrationem , *tc* ad commoditatem perfonarum ecclefiafbcarum , «d qua· péri tinet ecclefiaftica· conftitutione· , quibus gu. bwnantur legere , *ft* falubriter inulligere › ut ctconomur hujus metropolitan· ecclefia infra duos menfe· « Immediate fequentes. poft torum promulgationem ; Decreta hec charta pergamena 1erini, ac figillo hujus fynoidl communiri taciat , eaque bc icripta , *Ic* tigillata in archirio metropolitans huju· ecclefi· afferventur. Poft eorum vero impreflionem', cum librorum copia commode poterit haberi , finguli oeconomi lingularum cathedralium ecclefiarum hujus provincia , duo· libro· emant , quorum unum m uno choro, alterum vero in altero ca. tenulis alligato· reponant .. Singuli itidem parochialism ecclefiarum rxconomi poft fee menfes , a die publicationi· praientium decretorum, librum unum emant, quem in choro, vel facriltia , ubi ad ufum legendi commodius haberi poflit , Catenula timiliter alligatum collocent . Vicarii etiam curati, ac bénéficiât·, Intra eorumdem fex mentium fpatium , librum quoque unum apud fe retineant . Qui omnes , & finguli nominati , fi intra pratfciiptum ternput, nit non paruerint manaatis , pondo viginti mulftentur, quorum parte· duc ecclefia. ubi fuerint mconorn^ vicarii, curati , aut bc* ncficiati applicentur, tertia vero accufatori.

*** VW. l.fc. tlt. 4« ·-«. reÛMuJ.i.

5 V.

Praterea ftatuit › ut fi judex aliquis ecclefia. fticus caufam definierit , aut in ea fententiam tulerit juxta aliquod hujus fynodi decretum . illud , partibus etiam non inflantibus , inferi in proceflb faciat, ne fine eo ptuceflus originalis, aut illius exemplum ullibi leperiatur ; Si vero ad irutantiam partis mandatum , live monitoria les liter· , in alicujut decreti exeeutionem ab eodem judice concedantur, m ils intto feripta decreti feries de verbo ad verbum exprimatur . Quoniam vero hsc tertia provinciali· Mexicans fynodu·, legitime fub apoftolicr fedis obedientia congregata eft, ad laetorum canonum , ae przfertim univcrfalis concilii Tridentini obfervationem.. *tc* exccutionem , cupiens, ut omnia ab ea fancita , atque decreta felicem io domino confequantur effectum , proteftatuy, fe numquam intendiffe, nec intendere fscrofanâi ejofdem concilii.univcrfalis decretis , contradicere , nec in aliquo repugnare , immo fanfta , ac falutaria ejus decreta pie (ufeinit , religiofe veneratur▮ proteftatur etiam nolle le in toto , aut m aliqua parte derogare juri patronatu· regio, ab apoftolica fede conccfloPhilippo Hjfpaniarum regi noftro catholico , qui novum hunc occidentalem a Deo fibi commiffum in pace , 8c tranquillitate gubernat , ae fingulari eximiaque pietate moderatur, cum fidei catholic· , βτ Chriftiani nominis propagatione. Pro eujus vita tantopere reipubhc· Chrifliin· neceflaria affidue orare debemus, uromnipotens Deas natione· barbaras, *te* Chriftiani nomini· inimicas, fibi fubjiciat , eique ut qu·. in Chrifto fides eft regnet longa , & felicia tempora concedat.

£ t<m<nf t. I — po, r« a. Q.**^...*-

LI-

ANNO CHRIS ГI

LIBRI PRIMI TITULUS III.
De referiptis. §

Dt titiitctic, ty ttftatitiu rtfcrittii tf»i fttlifb JtiitC

S I·

Kttic. i oportet prolator, ÿ judices ecclefiaftiОcos une ulla inttrmiffione aût aliqilavis h"jil<o <y(|U(a apoftolicir parete mandatis, 'eidemque P»t / a® dcbium enecutiuncm perducere ; *ite* ctiam occurrendum eft molefttiis , vexationibus , 4r injuriis, qiis A) hir tam longe a fummo pontifice remotis locis , a multis inferuntur , qui falfis literis, qual ipfi apoftolicas dicunt , aut brevibus fummi pontificis abutuntur, conceffionis sftcâu fraudulenter immutato/, rei termino in eis prefiko jam omnino elapfo , His igitur incommodis providere volens nac fynodus fta-'uit, S.' pizcipit omnibus hujus archiepikopatus, live provincio, ecclefiafticis judicibus , ut omnibus , & quibufcumque apoftolicis mandatis , fibi intimatis, obediant. Nec tamen alien).»s judicis', qui fe, vel exeeutorem apoftolicum notnin-t, mandatum aliquod exequantur, niti prius in caGbus a jure expreflis , originali judicis apoftolici hujufmodi commilfione , procéda , five mandato coram epifeopo diacefano, feu ejus vicario generali exhibitis, ut juxta prsfcriptum decretalis epiftol* , qua incipit , Cue· *ftrftaa* , fi literas authenticas efie conftiterit , execution! mandentur , fi vero ob defcâum aliquem, vel vim pon habeant , vel carum exeeutio fufpendi debeat; Prolatus fummum pontificem confulat , ut fic apoftolieis mandatis debita obedientia , *8r* exeeutio exhi beatur, & qnljus injuftc moleftetur,

<·..«, pfr5> Г«*l« 'I"'

5 П.

Ut aa^jttM Intercludatur diflentionibur, *te* litibus permultis , quas nonnulli movere folent , obtinentes per literas apoftolicas certos fibi judices confervatores, fub pratextu , quod cis a judicibus Ordinariis injuris , ac molefti* inferantur', ad prtticrintum fanâi concilii Tridentini decernit hrc fynodus , ne liter* eonfesvatori» hujufmodi cum deputatione judi. culquam fufFragenter adnpc , ut eotam judice ordinario in caulis criminalibus, & mixtis non poflit conveniri , *tc* contra eum proeedi, aut quominus in caulis e rilibus, fi qua ei jura ex ceflione competierint fupyr illis libere valeat apud judicem ordinarium conveniri . In elvilibus etiam caufit , fi ipfe ador extiterit , aliquem ei apud fuos confervatores judices , in judicium traherq-minime lieeat. Quod li in his caufit , in quibus reus fuerit, contigerit, ue eleâus ab eo conlcrvator , ab a&ore fufpeâus efle dicatur, aut fk qua interipfo» judicestonfervatorem, &- ordinarium controverfia , fuper competentia jurifdictionis orta fuerit , nequaquam in caula proceditur , donec per arbitros in forma juris eleâos , lupor fufpicione , aut jurifdidtionis competentia fuerit judicatum . In caufis etiam mercedum , aut milerabilium perlonarum , non ubftantibus confervatorils litetis, coram ordinario conveniri po|Et ; Nemo etiam fimilium literarnm beneficio ultra quinquennium gaudere poflit : familiaribus vero ejus, qui hujufmodi confervatorils litem tueri folent, nihil llle profint , pnrterquam duobus dumtaxat, fi tamen llli propriis dus fumptibus vixerint . *N,oη liceat* qooqaeyconfervatotiis judicibus l^lum habere tribunal ereAum , tiniverfitatti antem genetales ac doâoram , feu lcholarium collegia , *St* regularia loca , neenon hofpitalia, actum hofpitalitatis fervaotia , Ar univerfititum, collegiorum, locorum , & hofpitalium h<qufmodi perfonas, ad mentem ejufdem facri concilii hoc d.-creto minime com-•prehenf* , fed exempt* omnino fiat , *St* efle sntclligantur,

CHKIITI ·>·»·

5 UL

B Statuit etiam hrc fynodus auâoritate» coticilii Tridentini lecuta , ut difpenfationes e« , qus gratiofe , & fine commiflione particulari a fummo pontifice concedentur , fuvm non fottiantur efteâum , nifi prius ab ordinario , tamquam apoftolico delegato fummarie tantum, extrajudicialitercognofcatur exprefiaspreces , fubrrptionis , vcl obreptionis ritio non fubjscere.

iiin < i. ** ***™.

S IV.

In commutationibus ultimarum voluAtatum , qu* non nifi ex jufta , *Sc* neceffaria caufa fieri debeant ·, Epifeopi tamquam delegati fe-
C dis apoftolic· fummarie , *Sc* cattajudieialiter cognofcant , nihil in precibus , tacita veritate, vel ftigg'fta falfitate fuifle narratum , prius quam commutationes prcdi&e execution· demandentur , ut eft a fanâo concilia Tridcnrino decretum.

Stff. n c. i.

EJBR1 PRIMI TITULUS IV.
De ptate, & qualitate ordinandorum, *Sc* proficiendorum.

ffK .

S Î.

D SAcerdotalis dignitas, *Sc* eorum , qui altari defervlunt eellitudo non patitur , quemquam ad Id muneris admitti , nili prius ejus merita probata fuerint ', ac bene perfpeda . Przfertim cum illud grave damnum eccleft* catholics imponet , quod multi ad facros ordines fine delcâu promoveantur, qui abfque ulis meritis in tam fubhmi gradu collocati, poftca clericali inftituto injuriam irrogante, mifere cecidelunt . Quapropter vehementer exoptans hsc fynodus prcterita damna refarcire, ecdefiafticnmque ordinem , in priftinum dignitatu , *Sc* fplendoris Jocum reftituerc ; quantum potеft, epifeopo» hujus provinci* exnortatur , ne 'contra apoftoli prsceptum cito manus impo-
E nant, fea cum omni diligentia, *Sc* animi contentione , ordinandorum qualitates examinent, *St* merita expendant , neque eos , qui minus fuerint idonei, paucitatis miniftrornm prstex-v<«C>i <' tn , ad factos ordines fufeipieodos ullatenus admittant) cum divinos cultus, animarumque commodum, paucis digne, qnam multis indigne miniftrantibus magis acerefcat ; Qu» oib-nia, ut melif! dirigantur , decernit primum , ne ullus ad majores, vel minores ordines admittatur , nec ei , ut admitti poflit licentia concedatur, nifi prius dc eo, periculo fafto,

que peu

ord.ful. 6 i* Latia» *oo- Mibn.

mo.fol.·»◆».

uib4>« ord. fK foi ,<t, η» ï. Ę"4·

X Co«n. u·' "«Cl··4· i,Tıı*,. ×

hi»

his e,ic preditum qualttatibu» conftiterit , que CHRISTI Id illum gradum, vet ordinem cx concilii Tri. I >»>■ deatiai decreti- lunt tejuifita Guadi* ut

* «LonP.4»,
r Mφ ad 4I. ftGiaa.di

5 H»

•«it* Verum *d ipcclem magi- defeendendo, pre-
2. fcfyiiM ter icientiaui, &.' atatem, que er concilii Tu.-'
e^uuop dentini decicto neceflaria lunt : Nullus nili pri-
k >- si 'm- "")urim«nt° preftito de intentione permanen.
cil.iimiUq. di m habitu clericali» admittatur, ncc ad pri.
•u iu.m. mam tonfuram promoveatur . IIIi vero ante quattum decimum annum poterunt ptipia ton- fiira initiari, qui in cathealali ecclefia clericali toga, & fuperpelliceo induti, per duopfaliim annos, divino cultui infcrvierqnt , fi priai eo- rum parentet , vel tutores ptopofitum fibi efle Jur^vc^>nt in ecclefi* miniiteilo ' coqfervandi. B
nnand?01*

5 III.

coin k Mi<d ub> Nemo ad quatuor minores ordines promo. veatur, nifi quantum fieri poterit ecclefiaftici cantus rudimentis inftruâas.

S IV. .-

el···, kMI- u. ubi *m'* 1'"'. Ad fubdiaconatum promovendi, in canto ec- *clcfiaftieo periti* fint , fir in recitando horarum officio, juxta ordinem breviarii editi cx conci- lii Tridcntini decreto, exetcitati.

S V.

k >1.1.0 ubi <uru . Diaconatum fufeepturi , non in his folum 1 fed in ceremoniis etiam IIIi ordini competenti- bus , examinentur.

•$vi

s.it u c m r i., bb. *i.* <». H- s 1. Qni *ex* preferiptb concilii Tridentini idonei reperti , in facro presbyteratus ordine fuerint Conftituti , 'primam mittam ne celebrent , ni. Ii prius ut in titulo de celebratione miflarutp *tc* divinorum officiorum habetur , a ceremonia- rum magiftro, examinati', 8: approbati, ab eo- dem celebrandi liccatiam obtineant : formam praterea abfolvendi a peccatis , 8t cenfuria fci- ant i ut vero tadti celebratio myfterii in fua- rum animarum falutem cedat, promotos ad fs- cerdotium monet, tc hortatur hac fynodus : at quantam fit illud dominici corporis facrificium, toto corde , totaque meute contemplantes, ad illud celebrandum divina grati* auxilio fe pré- parent , eaque animi puritate , ac finceritate, quibas aquam eft , fanâiffimumqae corporis, ** fanguints domini facrificium accedant, licque fanAuarium Dei ingrediantar, ut tamquam me- diatores, inter Deum , fir populum pacem com- ponant .

S VII.

OruMI·· Tî""mÛÎ·. Sacerdotes^ quibus animarum cora commit- tenda'eft, quantum doArina praftare debeant, vel ex eo facile inteligete licet, quod /eluti duces, magiftri, 8t medici exiftant , qai fubdi- tot in colum dirigant , fanam doftrinam do- erant, fpiritualibua eorum morbis medeantur. SI?,,e ηβl1"· curarum beneficium obtineat, ni- pri·· probatus , fle examinatos , idoneo (que ·<. a. Us. repertas, in facramentorum pnofertim , poeni- «k.ikna,ttntio adminiffiradone variatu* fit, ** confcieo- ti* cafibus bene inftruftus, ad formam ab hac fynodo difpofitam, & una cum directorio con- feflotum, *tc* pernitentium comprobatam, qua in omnibus, *tc* per omni* obfervetor , *Be* execution! mandetur. Aptus praterea fit , ad ex- ponendum fanftum evaagelium fubditis, eo (al- tem modo , quo magis ad falutem. nccctfaria edocere poffint. Hint enim fiet, ut vubditi de fuit parochis bonam opinionem concipiant , eofque tamquam patres Ipitituales Confidenter adeant , ut quibus oportet ad (alutcm docu- mentis inftruantur. <nnO CHRISTI is*<>

, /jim, CT marliaa »rdIM"dsraw. '

SI.

C»«. Trid. , **■

QUIA vita integrius', *8c* morum honeftas ini», qui ad ecclefiafticos ordines pro- movendi rant , titerarum (cientia proferri dc-r bet, hac fynodua decernit, 8r jubet, ne ullus epifeopus fibi lubditos adordines admittat , aut /dmitti concedat , nifi prius a fide dignis , *Bc* morum gravitate probatis t ftibus , tam eccle- fiafticis, quam fccularibus cum quibus pro- movendus focictatem inieri. , vel alias fuerit converfatus, habito teftimonio, quo poffit con Dare ordinandum eo tempore, *tc* per multos an- tea menfes, quibus decet puritate, fir honed 1 te vixifle, alea aut aliis illicitis ludis prave allue- tam aon fuiffe , «at efle , nec (Ututti a jure temporibus, peccatorum confeffionem omififlc.*n Quod (i fecua conftiterit, nullatenus promovea- tur , donec vite, ac morum converfationc in melius commutata maculam deleat , et ante a- da vita fufeepeam. *«Difficile enim* <ft eos in novo dignitatis gradu pofitos' fieri meliores , qnl vitiis , fir (celeribus defrxdati , non fine multorum fcandalo, quibus eorum prave faâa nota funt i ad illum ftatum petvenctunt. >> >i **** ,'«« ,'H». «*.5* mi,.. '" 1"0"·4 ,am, r«- pl k o,,η,ιο.Γ. 4" ***' * _ 1 < ,o. n<(it r<ai. «·"«■ tr.a. k ,u< ink. l,l i lb, s· y k>f. ain. 1..-sz-

5 II.

Eccleftaftici ordini, perturbatio inde (ape fe- euta eft , quod âft aditus non fit occlofus I qui caducarum ferum cupiditate duâl , pravis cogitationibus fsnâa minifteria concupifcunt : Quare nullus ad factos ordines admittatur, qui commitio crimine perna fanguims puniendo , magis , ut pcenam fibi a (oculari judice infli- gendam evadat , quam ut in facris ordinibas proficiat promoveri, velit. Qui vero ob hanc cautelam faerqs ordine» fufeeperit , fit ipfo fa- âo (ufpenfus, fir fi dc crimine conftiterit, tam- diii-in exilium relegatas fit , quamdiu cpilco- po videbitur expedire.

S III. .

Ut honor , fir reverentia clericali ordini de- fetatur , (acris eft canonibus conftiturum , ut qui aliquos .patiuntur naturales dcfeâos , aut alios , qui tametli non imputentur ad *culpam* , minus decenti clericalem ftatum , non ordinen. tur , nc factis ordinibus initiati contemnantur, eoruaaque miniiterium vituperetur. Propterea interdicit h»c fynodus, ne defeendentes ab his qui a fanâa inquifitionis officio damnati fue- rint , in primo , fir fecundo gradu qao ad pa- trem , quo ad matrem vero in primo tantum, ad factos ordines admittantur : quia vuhgaiiits- c«,d;, n< .«««n-»'.

ANNO CHUST1 >><!· I*®** notari. De quorum natalibus* tunc fuffi- A cieo* erit inquilitjo, cum fd parentes, *tc* avos nfque perventum fuerit, difficile enim eflét propter antiquitatem ulterius progredi , indique varia perjuria , calumnia *tc* inimicitia orirentur. Inde etiam, *tc* Mexici , tam ab Indis , quam a Mauris , necnon ab' illis , qui ex altero parente Æthiopc nafcuntur, delcendcntes jn ppmo gradu . ne ad ordines fine magno dcledu noù Admittantur.

*Dc titelc htuflH> *-'t********.*

$1.

stitsn. v ivi -·< ssiFu.<···∎ Λ"*Um non deceat eos, qui divino miniftdfio B addiâl. funt, cum ordinis dedecore mendicare, aut fordjdam aliquam artem ad viâum exercere, concilii Tridentini auâoritate innixa hzc fynodus (latuit , ne ullus clericus fzculans ad facros ordines promoveatur , nili prius epifeopo legitime condet eum , beneficium , quod libi ad viâum honefte fufficiat , pacifice poffidere. Patrimonium vero , vel penfionem obtinentes ordinari non poffint, nifi IIII, quos epifeopus judicaverit aflumendos pro ntceffitatc , vcl commoditate ecclcfiarum fuarum prius quoque perfpeâo , patrimonium illud vel penfionem vere ab els obtineri , taliaque efle , qus eis ad vitam fuftentandam fatis fint . Perpendens tamen hzc fynodus, quanta in hac C Con<. Hme.'f).·βι· provincia fit neceffitas miniftrorum , maternim indigenarum„linguam callentium dccernit , ut qui linguam aliquam Indorum noverint, ad facros ordines promoveantur, etiamfi beneficium , patrimonium , vel penfio ab eis obtenta talia non fint , qua congrue viâum fuppeditare poffint . His enim quo minus ordinentur , periculum mendicandi veriffimile eft non obllare , quia fi moribus, (cientis , *tc* stati requifitis, linges quoque Indorum ufum adjungant, Indifque /aeramenta, *tc* alia fpiritualia minifteri^ pneflare poffint , Inde qus fibi ad viâum fufficiant , cum decore ccclelia-ftici ordiqis comparabunt.

S II-

II nintlf. momaVa** 5·uú< vix Saqw. rV'fcïûl Jla.,χ,ρ. Occurrere volens hse fynodus artibus , *tc* fxllacil' > quibus aliqui nullum beneficium ; aut patrimonium vere obtinentes , fed fallor beneficiorum titulos , frnidulentafque facultatom donationes cum patto tacito, vel exprefo, de non reciplendo, vel reftituendo confingentes ordinari (olent , (latuit , ac decernit , ut fi quis fraude , dolove. ad facros ordines fuerit promotus , a fufrtptis ordinibus fit Ip(o fado luipenfus, *tc* pro tanto fcclcrc arbitri· ordinarii puniatur.

S m.

Qiiiraaa.aa. m tu. 4· «ua.*;·» -* I Juxta concilii Tridentini decretum, Illi tantum patrimonium , vel penfionem obtinentes ordinari poflunt , quos epifeopus aflumpfcrit pro commoditate alicujus ecclefia , cui adferi- debent, ad munera ecclefiaftica obenn· da. neque eam fine ordinarii licentia delerer· poflunt; verum quia multi ad titulum patrimonii, vel pcnGonis promoti , facile deinde ecclefiam, cui adferipti font, relinquent » jubetur , ut ecclefi· deputatio in titulis ordinum feripta inferatur, viutatoms quoque inquirant » an przdiâi qus przftare tenentur , muneribus, anno fundi fuerint, quodficontra fejgefificcompere- CHRISTI tint , ad przfcriptum concilii Tridentini ', ab I»·*· ordinum executione fufpcnrjantur, cujus fufpenfionis tempus, ordinarii arbitrio relinquatur.

Dt ttttd· , <r irttrci . Jietiffbritt .

5 L

IN conferendis ordinibus , ea prorfus ustio fervari jubetur, quam amplexa ciluniverfalis Tridcntina fynodus , juxta quam decerni-<< tur, qt epifeopi per felpfos Ordiner conferant , fi TOro agritudine fuerint impediti > fubditos fuos non aliter , quam jam probatoa , *tc* examinatos, ad alium epifeopum dimittant· Nul- ce».,.mi. lus autem nifi a proprio epifeopo ordinetur , quod fi ob legitimam caufatn ab alio epifeopo ^,ικ,<κ promoveri quis petat , nullatenus ei permittatur, nifi ejus probitas , ac mores ordinarii fui teftimonio commendentur , lub posuit in concilio Tridentino ftatutis . Facultates de pro-MLsi<.l. movendo a quocumque minime fuftragcntur , nifi habentibus legitimam caufam , ob quam a propriis epifeopis ordinari non poffint in Ilteris exprimendam , ut cft ab eodem concilio srayi.n. difpofitum.

S Π.

Ad abolendam pravam confuetudinem contra decreta hujufmodi, in hanc provinciamintroduâam , qua multi alienigene , ab allo , Ijuam a proprio epifeopo , & abfque ejus con- luaeaf i- enfu, & approbatione ad titulum , quem «>>- cant, domicilii, five jurati , ordinari contue- <'u"· verunt , przftito folum juramento fibi efle in animo, in ea diacefi , ubi promoti fuerint , permanere , interdicit hzc fynodus , ne quifquam ad titulum hujufmodi ordinetur, aut ordinari permittatur , nifi per tantum tempus ni ea diacvfi vitam duxerit, ex quo probabile fit velle fe ibi permanere . Quod fi aliqui contra D hoc decretum fuerint promoti , ipfo fado ab executione fufeeptorum ordinum fufpcndantur , *tc* cujufquc beneficii , (eu admioiftrationis Indorum fint incapaces per triennium. Qui vero in una diacefi ordinari coeperint, in alia , quamvis ibi per tres annos fuerint commorati, relliquos ordines non (ufcrplant, nifi a proprio pralato cum literis, dimittantur, · *tc* unufquifquc ·)*<·>·· proprium paftorem agnofeat, *le* hlérarchie ce- ' **' clefiafticz , ordine minime perturbato , quod eft fandorum canonum , tc lacrofandi concilii Tridentini decretis de hac re fancitum invio- Wi|*sr. labiliter obfervetur . Liter· item dimiflbti· , *>b ·d unum tantum ordinem 'fufeipiendom concedantur , ut quam In munere lufcepti ordinis E exequendo diligentiam ordinatus praftiterit , . epifeopus intelhgat. Interftitia vero temporum a concilio Tridentino prefixa obfer-rntur , nifi in illis pro .neceffitate , vcl utilitate ecclefia fu· vifum fuerit epifeopo difpenfare . Abfentibuy vero fine previo examine · coram epifeopo, vel ejus examinatoribus, liter· dimiflbrus non dentur.

S HL

Regulares juxta concilii Tridentini decretum, %***£;"· ncc ante *tatcm omnibus a jure praferiptam , <··*(·

uec

ANnÎ""»ec fine diligenti epiicopi examine ordinentur, A
CHtlSTI nec eis duo (acri ordines eodem die conferantur, quibulcnmbue privilegiis quoad boc peni-
IX4T.SS ,B* ««··»£*-
dddwa-
c-^. I-
iocl» .
«·«ll Tfld.
De rWI/ ..
J J

T TT ordinandorum , ft eorum , quibus aniVJL marum cura credenda eft, quibus polleant meritis, quamve ad fpiritualia munera obeunda idonei fint, facilius epilcopis notum fiat , pracipit hac fynodus Mexican* provincia epilcopis , ut ia fynodo dimcefana , qua ptimo quoque tempore celebrabitur , tres laftim eligant, ft deputent examinatores, qui una cum cptfcopo, vd ejus vicario , fi epilcopus fuerit impeditus, dc (cientia ordinandorum periculum facunt, ante fynodjimautem habitam, perfuos «pilcopi id etiam praftent , examinatores vero deputati, in fuo munere obeundo , hanc a fynodo prafcriptam formam obiervent.
.«c'urtWi «liam.caac. **2:
1 «c qu« >4 >4.

S «·

c«n«. MIUa. 1 u< atcn· *Om"· foi* s<°7 coal* , jf.' ▼1'·?1 <cs.
Examinatores id fynodo dicccefana conftituiare Ja>tnd° le obftringant de fidelitate fervanda in fuo fufeepto munere, de vere, ftfincere manifeftanda eorum comperta (cientia , de quibus ipfi experimentum fumpfermt, amore , odio, aliove omni humano affcâu poft habitis. Examinis vero caufa, nihil quidquam pecuniar, praemii, alicujufvc doni, aut quid fitnxle accipiant .

S III.

Si eximinandorum quifqaam per *fe, vel in*terpofitam perfonam dona , favorefve examinatori promiferit, epifeopo ftatim denuntier › & eumdem ad ordines pro illa vice inhabilem decernat·

S iv.

Ea,de quibat iubituri examen interrogandi font, per (c, vel per alios ditcâc, aut indireâe, ne revelent , fi quis cotum , qui examinandi lunt , conlanguineus , affinis , familiaris, familiave adjunâus alicujus examinatoris fuerit , examinator ille , ne oneletis quidem adfit , fed epilcopo potum faciat, ut alius in ejus locum vocetur.

I V.

Ne fententiam , quam in app'obando, vcl reprobando diâuri (not , ulli loanifeftcnr : luo poena excommunicationis majotis ipfo jure.

5 VL

Ne quemquam ad examen (ubeundam admittant, nifi prius fufeepti ordinis titulum,' ab epifeopo', ft notario fubfcriptum · figillatumque exhibuerit.

S VIL

ANNO CHUsTT

Qjsa omnia, fub eildem juramento, Se cenfuta, tunc quoque fervare teneantur , cum de epiicopi mandato , aliquos ad beneficia obtUnenda examinare contigerit.

LIBRI PRIMI TITULUS V.

De fitirMueettr»» ettlefie edumufiretiuee.

f L

B SACROSANCTÆ cccIcG» {aeramenta, qua non inventa ab bominibos t led a Chrifto *domina* inftituta font, ft ad noftram ialutem divinitus conccffa, ut difne, ft lalubriter admioiftrentur, & a percipientibus fummo in honote, ft veneratione habeantur, maxime oportet cornus miniftros, illud de fe omnibus, prfertim Indit , qui rudes lunt, ft minus' intelligentia valent prubere tcftimonium , ut non ob aliquod temporale lucrum, fed tantum ad lalutem animatum (aeramenta conferri omnes intelligant. Prscipit igitur huc fynodus'ne ullus clericus, paâo, conttaâu, hortatu , aut conventione per fe › aut per aliujp, dirë&e vel iodire&e , pro (aeramentorum adminiftratione , fibi temporale quidquam dari procuret .' G qui vero (ecus fecerint, ultra poenas a *jute* in fimoniacos decretas, fi feme! id commiferint , potnam quinquaginta pondo incurrant , quorum partes duu, ecclefia ubi fuerit deliâum ' perpeiratum diftribuantur, tertia vero accufatori.· Si autem bis in hoc crimen inciderint, a facerdotali officio per annum fufpendantur. Si ter , a tota provincia per triennium exulea fiat : non tamen hoc *dccieto* 'prohibetur ne mercedem ia fingulis epilcopatibus ab epifeopo conftitutam percipiant.

£ Maar.** >s (Mtt. na> ** <Xï7,. * "ζ^***^ iZ s, r«a«t **r- ,-,,,xZμ·! .** "·'·"■

S II.

D Verum , ut illud , quod ex conformi tardtum ceremoniarum ufu in cultu divino provenit , decorum fervetur, ft ea evitentur incommoda · que ex varietate hujufaaodi oriuntur . Curati omnes hujus provincia tam (oculares , 3nam regulares , in facrainentis adminiftjanis , prafcriptam in rituali Mexicanu formam Reneant , quosifque a *fide efefieliie* ritusle ad ufum univerfalis ecclefia evulgPtur . Si qui vero aliter facramenta adminiftrsverint ; *tam*quam perturbatores eccleliaftici ordinis punientur.

μ« ι ,<- fcum«aCf. *¢ <1:* u< as. *·-?·<· M. »<7,,,. r -·*. 7*'»ι»l'îi <«£ "7» ''»< »···«. «.Λ», ra».

LIBRI PRIMI TITULUS VI.

De fttre uuOitM.

E

5 L

VOLENS hac fynodus, lis incohtmodjs , qua irs conferendo Indis confirmationis facramento , Ar fuerunt , ft effe poffunt , opportunum remedium afferre : ftatuit, ac praespit, ne quidquam pecunia, argenti, alicujufvc rei fimilis , dum epifeopi lacrum chrifma miniftrant ab Indis , vel ab aliis ulli petant , ut ad id offerendum eos inducant , immo potius pro gravitate , ft auâoritatc

t)menfc wt,

Amw)" CHIUSTI •jlf.

cpifcopalis dignitatis, caod/fas , k vittas qua· / luicepturi factamentum confirmationis deferre fo·· lent , indigentibus ja elcemofynam epiicopi conferant,

f IL

Perafto vero confirmationismInifterio , vitta omnes ad ufum eju· adhibito conburantur, nc poftba prophani· uliboa dcicttUaC· ·

>5 111.

Sed quoniam propter Indorum ignorantiam facile evenire poteft > ut nulla habita ratione cognationi· inter fufceptorem > 8c confirmatum, ilhufque patrem, *tc* matrem contraft·, hi in cawalaj. gradibus prohibitismatrimonio fe conjungant. ·*·» <-?. Huic malo epifeopi occurrente· in lingulis Indorum oppidi· duos fafceptore· deputent , qui t vel fine fufpitione contrahendi matrimonium fint , vel fpiritualis cognationis rationes optime noverint Idque oblervetur donec epiicopis hujufmodi deputatio, Indis peritioribut faftis, non amplius nccciiaria vifa fuerit.

5 IV. / x

TIA r«lr.4 el a, ·»<-«. ■«. ?7,'niftrent .u. ». <«rs. «· 'oK.Ta^la «Mliaa 4« 'ZTa.kp*

Parochi item tam feculares, quam regularer, Indi· , *tc* fervis atgroti· in mortis periculo conftitutis, (aeramentum estrems-unâioKù mi- , quod cum fit a Chrifto dbmino ad communem omnium falutem, fine deleftn perfonarum Inftitutum , omnibus fidelibus in ar·'« "lo mortis devote^tetentibus tjibuendum eft. Parochi vero muneri luo fatisfacere minime poffunl ' I* medicinam anims, & corpori tam lalutarem inis lubditis denegaverint

S V.

Quia vero gravitçr aegrotantes extremn-un, ftiools fufeipiende caufa, adeccleiia·, leumonafteria deouTere tutum non elt, ne externus' impulfus, aut mortem illis conciliet , aut faltim accéléré· , mifera genti , *tc* ab omnibus rebus inopi, confulcre volens huc fynodus , In] virtute fanftia obedientia curatis omnibu· f*- ' cularibus, *tc* regularibus pracipit , ne Indos , aut fervos agrotos , hujus rei caufa, ad ecclcfias, vel monafteria, ullatenus ferri permittant. Immo curati Ipfi^ifficii fui *i tc* caritatis, qua erga proximos cfle debent memores, ad ungendum Infirmos, eorum adeant domos , quas prius decenti ornatu paratas effe curabunt . Si vero contra hoc decretum fecerint , probabili irregularitatis periculo fe exponi Intelligent, *tc* quam fini , de morte proximi ob eorum Inhumanitatem fecuta, rationem Deo reddituri, animadvertant

J VL E

Epifeopi vero tantum fcelu» acerrime vindicari ftudeant, ut tam immanis, *tt* barbsrp confuetodo, *te* non folum ab eccieliaftko , k teligiolo hpmioc, fed ab homine ptorfua aliena, radicitus extirpator, faaditufque tollatur.

ANHO CHIUSTI

> V*L

De state ad hoc factamentdtt fufeipsendum c» regela fit > ut quibus per entem licet eu- --* "* chariftiam lumere , eiidem ctfcm liceat Iaaão Infirmorum oleo inungi. ,<«ıμ μ 0 nuem.MfU

$ vin. '•*• chut , ft f.

Il tamen., qui atgrotornih curam habent , admonentur » ut opportuno tempore , a paro- <«">■ **"·- cho deferri cstremam-unftionemprocurent, fic- *»*»■ que Infirmus dum Integris eft lenubu/ungatur, ut vim (aeramenti corpori , k anima lalutarem > dum compos lui eft , Intelligere valeat .

J IX. »

Ad factorum canonum obfervationem , *te* ne in ecclefiis fanftam chrifma, catechumenorum , k Infirmorum oleum unquam^defit, jubet huc fynodus, ut in fingulis annis Infra quindecim ouut. tu, dies, a feria quinta in corna domini , quo die hrc, vertente anno, conlccrantur , immediate J, numerandos , vicarii omnes · *tc* Cinguli hujus q.ou«t< provincia ^brfe , vel per clericos facro ordine ·♦· k initiatos, ad civitatem ubi eft fedes epifcopali- conveniant, *tc* quod in facriftia cujuslibet cathedralis ecclefiac diftriboitUr (anftum chrifma, *tc oleum,* quantum omnibus diftriftus fui parochis (officiat , Inde afferant . Nemo autem Infra prafixum tempus Id facere omittat, fub pana pondo quinquaginta. Curati autem teliqui , eum locum ubt vicarius relidet adeant , vel eo clericos in facro ordine conftitutos mittant , ut fanftum chrifma , *tc* oleum in fuas parochias Inde reportent , fub pana pondo ofto fabrica applicandorum.· Is autem, qui vel in cathedrali, vel oppido, ubi vicarius relidet, chrifma, 8c oleum uiftribuit , nihil quidquam pro his diftribuendis accipiat, librumque fecum nabeat, ubi cum die menfe , *tc* anno nomina eorum Inferibat, qui ab eo chrifma, Sc oleum lumpferunt, fub pana duorum pondo > ad-ufum fabrica ecclelia· f

S X

Crsnst. iiu <«·· Curatis quoque omnibus prcciplur, ut ebriima , k oleum hujufmodi frequenter renovare ftudeant, eamque in renovando formam fervent, *,1 f.* oniaut minor femper olei quantitas addatur, quam '·*■ r···· reliquum fuerat . Si vero aliquid chrifmatis , <ka' vel olei anni proxime protenti , cum novum defertur, fnperfuerit, illud comburatur, vel in fontem baptifmalem fpargatur, a dic vero feriis quinta Iq cana domini Impofterum, antiqui chrifmatis, *tc* olei catechumenorum ufus ccflet, fub panis a jure decretis, nec fabbato etiam majoris hebdomada ad fontes antiquum oleum adhibeatur, fed novum exfpefctur. Conceditur autem , ut fi quis mortis periculo laboraverit, oleo Infirmorum prateriti anni ungatur novi olei conia adhuc non habita. Cujus rei caufa, a fieria in cana domini Infirmomorum oleum affervari poterit, quo ufquenovum pervenerit, & deinde confumi.

AWWO CMKUTI ii»j.

s XI

Ad cuftodiam vero lanâlchnTmatis, flrolei, peut claufus cum decenti otnotu deputetur › :ujus elavem parochui habeat», 'nec cuiquam radat, nifi alicui facerdoti cum opus fuerit . Quo loco rituale etiam miniftrandorum facra■cntorûtn formam praferibent aflervabitur.

JLIBRI PRIMI TITULUS VII.

' K

De titritii perrgrMH.

-- $. 1.

SUMMIS a Deo precibus efflagitare epifeopi deberent, ut eos in ineffem fuam operarios mitteret , qui divins voluntati conformer falutem animarum *fuirent, non* qu* fua funt qusrentes, fed qu* Jefu Chriftl. Verum quod eft omni lacrymarum fonte plangendum , facerdotes aliqui , non pietati· zelo , led *ftu quodam avariti* flagrantes., incerti· fedibus vagantur, *Bt* ovibus libi commifli·, derelidtis, eo avide confugiuot, ubi majus ftipendium temporalis lucri proponitur. Cui eam gravi malo ·>Γ>|.<.ι·. Tridentinum concilium occurrere volens prsci- P·* » ne u"u* clericus peregrinus fine com- ·Mη,ηά·, mendatitii· fui ordinarii literis (quas tamen fc «'••«li· fme jufta caufa ordinarius non deneget) ab ■mlUmi·. "11° epifeopo ad. divina celebranda , & Mnic.i. «. sacramenta adminiftranda recipiatur , quod tam ai- fanâum concilii decretum h*c fynodus tnviolabiliter obfervari vult , fub poena lufpenfi.oala tu. v·M'· arbitrio ordinarii . Interdicit quoque , ne ulM» «dc. lu, vicarius , feu judex ecdefiafticus , clericis wk 'n'l' hujufmodi celebrandi licentiam concedat , nifi at em m' eorum facultates , & litera dimiflori* dili- 4«cirric p*v genter prius examinat* comprobentur . Idem- tc|-iyao4c4« que injungit fuperioribui ordinum in fuis do- Qultug· mibus, aut monafteriis . Itidem jubetur, ut li confl J7- qui clerici ex Hifpania, aut aliis remotis pro- Ldtnpnl. f. vinciis , in ha· Indiarum partes migraverint , »a 1 c 9 mulieres fecum , matrum › fororum , 8r con- Mine. l.c. fanguinitate propinquarum nomina deferentes , nifi id ita ede legitime conftiterit , a mulieribus hujufmodi feparentur, li vero feparati non paruerint , tanquam concubinarii publice puniantur .

LIBRI PRIMI TITULUS VIU.

De efficio joiitii oretiocrii, C vrcarrr..

5- I.

UT epifeopi populum a Deo fibi cotntnlilum, qüibut opus eft prudentia , 8t (olicraui.u'i. citadine , gubernent ac moderentur , atque ut .·< ·βκ. facilius orationi vacent , doârina pafcant gre- Cuiliî'iilJ gem ' faluti confulant animarum , vicariotum opere indigent , quos tn partem follicitu- Ii.Sna.Ml. dinis , -prsiertim earum rerum , qu* fori ju- *m* Vfo»* diciali· funt , libi afeifeant . Quamobrem , «,.f< a, vicarios hujulmodi hsc fynodus vehementer tu. 4« rf.ft. hortatur , ut quam lit eorum induftria , ad popj.!, Chriftiani gubernationem tiecefliri» , intelligentes fuo muneri ne détînt , fed in eo obeundo , omne ftudium , operam , de diligentiam collofent : quod ut commodius preftent , has , qu* fequuntur , regulas obfer-, vabunt .

Condi. (Tmtrtl. Tom. XXXIV. .

$ Il·

ANHO CHRISTI liti-

In primis, officiales , vicarli , *If* judices ecclefiauici omnes hujus provincia id potiflimum curent , ut injunfta fibi fn liceris commiffionis & pOCeftatia exequantur · Tethpore etiam , quo hac officia exercent , diligenter , integre reôe fe gerant · In omnibus Dei honorem fibi proponant , communem fubditoium utilitatem quaerant, & partium unicuique jut (uum tribuant . Coram frtretario epifeopi jurejurando je obftringant, quod lacrorum canonum, *Bc* concilii Tridentini decreti· , hujufque fynodi conftitutiombus ftabunt . Quod ecclefiafticam B jurifdiâionem , immunitatem ecdcfiarum , *Bc* earum miniftro· tuebuntur atque defendent . In locis , ubi fuis fungi debent officils fempet relideant , officiaque hac per fe iplo\ obeuntes, *h* non per fubftitutos, nequaquam. aMint feria fecunda quarta *Bt* fasta -cujushbet hebdomadi· ab oâava ad decimam horam pep tribunali fedentes , caufa· audiant . Si vero in hos dies fefturn inciderit, in fequenti die, fefto non impedito, audientiam faciant. Ad locum vero ad id deputatum ecdefiafticc curis mimftiis comitati procedant. Ipfis vejo officialibus , ad dies tantum oâo abfentibais, nullam caufam definitiva lententia determinare valeant, nec in caufa aliqua , interlocutoria fententsa quidquam fta- C tuant, quod per difinitivam fententiam reparari non poflit . Quidquid ferus faâum fuerit, irritum , *tc* inane decernitur .

SUI- /

De quibulcumquc cauGs , ad jurifdiâionem ordinariam fpeâantibu· , *Bc* tamquam apoftolies fedis fubdclegati , de his, in quibus epifeopi, a concilio Tridentino, ejufdem fedii delegati conftituuntur, (i eis ab epifeopo lpecialiter commifl* fuerint, cognolcere poffint, caufafque hujufmodi, nifi fpecialiter epifeopo foti fuerint *commiiTae, aut* eas epifeopus .ad fe avocaverit, vd ex hujus fynodi decreto, eidemre- D fervar* fuerint, terminare *valeant. D* hia etiam* caufis cognofcant, qus per viam appellationis coram *epifeopo funt tractande.*

s- IV.

Aiontam epifeopi, jure , Sr exprello concilii t amtini decreto tenentur officialem vicarium (, generalem confticuere , qui doâor fit , vel li- «••«11«. « cenciatus in jute canonico , vel alias quantum fieri poterit idoneas ad caulas , in foro judi- ' c'ait decidendum, quem pro officil (ut ratione commode fuftentare dcbqnt , Sc quia officiales hujufmodi, pro videndi· aâis, falanum forfan a partibus litigantibus recipere volet , ftatuit E hsc fynodus, ne quidquam pro his accipiat, nili parte › aut partibus petentibus jurifperitum unum, vcl plurca (ibiadiungi, quos de caufa confulat, ■c de eorumconfilio lententia· ferat. Quia vero M»,,.«. evenire poteft, ut pars, aut partes id petentes, LC.wi· quibus incumbit hqrum affitnorum falatia per- '° fulsere, cofdem pretio corrumpere poffint , ftatuit. ac prscipit eadem fynodus, ut falaria affoflori hujufmodi a judice piovide moderentur. Eaque «deflores per fe, vel interpofita· perfonas, antedecifam caufam* a partibus non accipiant, nec quidquam amplias, quam quod filent 'moderatum·, fub poena reftitutionu in quadraplum.

' ANNO CHmm ·J*5-

Sententiam vero fuant *dtvfaei* , Ar *figiliatam* -, ad judicem mittat aifellor , eamque partibus nequaquam tladat, aut ca eu I quod partium laterererit, teneatur . Prrdiâa veto pana, fabrica eccjffiz, *tc* plis opctibus zque dillsibuatur · Sportula· altas non exigant , quam qua (unt ab hac lynodo taxata . A partibus coram cis litigantibus , aut qua probabili eonjeâura litigatura Creduntur , dona , aut munera etiam cfculenta per fe, aut familiares, confanguineofvc fuol , officio durante , vel poft, *er* promiffionc , tempore officii plius faâa , non accipiant, etiamli ea data fponte fuerint , vel ptomifla fub pcena reftitutionis in quadruplum. Quod judicibus vicarii foranels , (ub eadem quoque pana etiam imponitur·

5- v.

In caulis coram ipfis pendentibus , ipfi coguofcere poflint . Arbitri juris , aut arbitrators non lint , neque hac de caufa pro ferendis fententiis, videndis aftis , aut alias quidquam accipiant, Qjii vero contra feceiint, ultra poenam reftituendi duplum , aliter etiam puniantur t idque vicatii ctiam obfcrVent.

5. V I.

Notarii, aut alii eorum miniftri , in caulis, in quibus ad fifcalis inflantiam procedetur , nihil ab reo exigant , ratione leripturarum, live aâorutn , pro parte ad fifcalem fpeâante , nifi reus per fententiam in expenfis fuerit condemnatus , eafque tunc juxta taxationem petant . Si vero condemnatio hujufmodi non precedent, cum ex officio ad hzc conficiendartcneantur, nihil exigere poflint . Quod fi pdtarius, *tc* judex aliter, quam adprarferiptamformam expenfas a reo petierint, in duplum cafdem rcftitiufttt.

u

S, VIL

Tellet vero pro ratificatis on habeant , ctiam do voluntate partium , in caulis ubi pana corporalis , exilii quoque , aut folenni· panitentiz futura fperatur, fub pana ratificandi telles luis impenfis fi opus fuerit, judex autem teljibus non ratificati· , fententiam minima ferre poflit.

J. VIII.

Peculiari folicitudine ftudeant vitia publica, veluti ludos illicitos , concubinatus , blafphcmias, ufuras, *tc* hujufmodi alia prohibere, *tc* hzc perpctranteOactitet punire · Quod ut conUquatur efleâum , dominica prima quadragefimz in quolibet anno generales literas excommunicationis expediant, procedendo ufque ad anathemati· declaratotias, eafque jnblicare faciant , tam in cathedrals, quam in parochialibus ecclefiis , ac monafterlis , quo poftquam publicato fuerint , in ecclefi· januls affigantur . Ad oppida ctiam , ubi Hifpani degunt , *tc* ad fodinas Iltet· ccdem minantur , inique itidem publicentur , ut omne·, *tc* quicumqoe,' de hujufmodi delinquentibus notitiam habuerint , cenfuris compellantor cofdem denuntia, re coram epifeopi·, vel parochis , *tc* coram notatio publico , ut id legitime conftet , qu· tamen , dc dclidtia notorii· , * publici· dumA rarae, difpofita Intelligantur ;*ediAa vero , an 1)0 feu liter* generales hujulmodi juxta feriem CHMSTI difpofitam , & approbatam expediantur : quz *ï·1· in quantum concubinariorum deliâa rafpiciunt, prima etiam dominica adventus publicentur.

f. IX. ''

Tametfi epifeopi, fubditorum deliâaclericorum , Ac facerdotum maxime , quos aliis in a exemplum vit* Deus pofuit animadvertere debent , nihilominus facerdotalis ordinis honori profpicere valde tenentur , *tc* in puniendis clericorum AeliAis, prudenter (e gerere , nc fi id nimis puolice bat, ipli limul cum eo, quo funb guntur, divino minitleriocontemnantur . Qua- jutu.,,, propter hzc fynodus ftatuit , ac pracipit , ut ·». cauia gravet clericorum hujus provincia , *tc* 3uoad modum procedendi , & quoad cuftolatn carceris fecreto agitentur , *tc* terminentur . Item ut judices ad caufam hujulmodi notarios clericos , li fieri poterit , adhibeant. Hzc autem omnia , tum locum habeant , cum deliâum tale , *lc* tam publicum noa fuerit , quod majori non egeat remedio . Qua in re confcientia judicum onerantur, ot luniiomni- I bus eum modum fervent , quo, *Bc* clericali dignitati conlulant , & delinquentes pro meritis Tupplicio afficiintur

$. X.

Librum habeant, in quo fummatim, facrilegiorum , reftitutionum , *Bc* fifcales caula ad memoriam deferipta fint I Ad hujus vero libri przfcriptum in line cuiuslibet mentis , miniflris &' notariis , fibi reddi rationem petant de przfatis caufis , *tc* de carum ftatu : *tc* quod magis fingulis caufis conveniens fit provideant, eoque in libro , ut fcnbatur quidquid providerint efficiant , atque miniftros hujufmodi de commiflis negligentiis reprehendant , in eolque accurate animadvertant In fine etiam mentis przdiâi notarius dc hac coram eo adhibita diligeiftfa fidem faciat , *Bc* officiales binis quoque menfibu· juxta przdiâi .'ibri formam epifeopo referant quid gcftum fit, quidve non · quidque negotiorum hujulmodi expeditioni convenientius , *tc* opportunius efle videatur , (ub pana quatuor pondo quoties id omiflum fuerit , *Bc* epifeopi hujulmodi relationi fibi in feriptis faâz fe lubfcribant, libram vero hunc officiales apud fcretineant, ad cujus przfcriptum, cam eos epifeopus vifitaverit , de negotii· hujufmodi inquirantur · Admonentur przterea , ut etiamfi ab ipfis caufa decifz fint , fi ulterius la gradu appellationis procedatur , promotorem nfcalem ad caqfarum hujufmodi profecqtioocm inflanter hortati non delinant.

* XL

Judices nec reciplant , nec apud fe retineant c*^a. т·- tnulftarum , <ive panarum pecunias operibus lμ·· αA<·. piis applicatas , fub pana reftituendi quadra- * ' 'S plura, fed b· notario caufz , eo ipfo, quod exaâz lint , commendentur , qui mfra aietn fulceptori, per epifeopum cum debitis fidejuflibribus in tribunali fuo difputando , eas contignare teneatur fub pana lolvendi duplum. Pecuniarum autem bnjulmodi configna tionem, in libro fufeeptoris notatius feribat, Ar manu propria fulceptoc , fibi conûgaatas ofle etiam ferite.

nnnv CMIIT1 tjlf. I as, ut epncopi aroirrio nee In P'* opera dilltibuantur ldcmqne quoad pcenarum pcounias recipienda-, *tf*alii miniftri, fub eifdem pcenu (erraro teneantur.

, J. X11.

Przcipitur etiam judicibus, ut in eauGs civilibus, crupinalibus , matiimoniahbus, Ac alli· ordinariisquibufcumque, ante diftmtivam fententiam , bis aâa pcifpiciant : primo quando parte· ad 'probationem admittunt t · fecundo (ibi traduntur ad piofcrendum in caufa definitire : fumtruria vero quo tempore ferenda fententiaeft, videant; accurate autem perpendant, an in el· quoad Tuam formam , omnia ferrata fine, aâaque, *tc* aâuata prout de jure expedit & m hac lynodo, cavetur tituli· dcordine officiorum, Ar de officio notaril. Si vero quidquam horum dcGt, fportuizque, aut falatia percepta, defcripta in aâu non lint, ea juxta formam jurii dcfcnbi faciant, notariorumqne , aut miniftrorum cutis negligent!*· circa hzc, puniendo corrigant. Pro licentili, feu facultatibus ad exercitium alicujut facramenti, vel ad cfum carnium in diebui quaiiragelimae, aut aliis, quibus prohibitus eft, nihil quidquam accipiant. Has vero nifi in feriptis, *Se* ad limitatum tempus, cmlaque bene examinata, *Bc* licentia przcedente corporalis medici, ubi k habere poterit, non concedant, nec in cafibus ab hac,fynodo prohibitis, fub pani· ab eadem ftatutis.

Cnut. i» ·■« M «· *"-• '1· · M- ixu. «.

$. XIII.

Jubetur przterea, ut judices aâaincauGsordinariis coram eis faâa bis taxent. Primo , quando partes ad probationem admittunt. Secundo, tempore ferenda fententia , medioque decreto declarent, quid advocatis, & notaris* debeatur, quidve ad eos pertineat , fuoque figrto notent, ut partibus , vel earum procuratoribus liquido conftare poflit. Sin minus fecerint, judice* pondo duo de Tipuique difta, in ptanam perfolvant, “1 « P“' °perihus applicentur. Taxent etiam *(t *âa caularum, quz coram cis in gradu appellationis agitabunturi probationefque etiamquafcutnque, ffc feripturas alias, quoad earum partes, *Bc* lineas juxta legum regni difpoGtionem, *tc* ad taxationem przdiâam (alaria hujufmodi folvantur. Quod vero notaril, aut commiflarii ultra taxationem receperint, lu calce decreti jubeant reftitui, fub poena jam diâa Officiale* taxam, *8c* (alariorum omnium curis* miniftrorum manu epifcopi (ubfcriptam clare ioferiptam , tabulz affixam, *Bc* in aula c judici* d.eputata , poni faciant, ut ibi commode ab omnibus feci poflit. Taxa vero ca folummodo fit > qu· cli ·b hac fynodo conftituta.

I»I«I li, ,o ua > ,,.«t >r. *„«<>,(1. nili, j tui. Coi 1 J* '· c , j,- iiwi. h.

$. xiv.

Librum habeant , in quo delinquente* condemnatospsb comminatione G in idem deliâum ulterius feincidesint, *te* eos, qui. talia commiferint crimina, qu· G iterum perpetrentur, majori fupplicio digna fiunt , appoilte deferibant. Notarius vero , apud quem (eurentia lata eft , manu propria in libro feribat qua peina reus damnatu* fuerit, die, menfe , *it* anno ibidem appoGti*, *tc* quod aâa, *tc* procédas caufz apud eumdem remaneant, feque fubfctibat, quo delinquendi confuctudo facilio* tolli poflit..

– Y ■ Λ V· AMNO CHKim i *i*i-

In caufis , in quibus ex officio procedunt , poftquam fifcalis teftas nominaverit , caveant, ut fufoeptor fiicafi (ubmmiftret pecunia* , quibus point, teftibu· ad ferendum teftimomum venturis fumptu* prnbere competente», idque in aâu redigatur > *tempore veto* quo expenlas taxabunt , faciant fibi a fifcalr rationem reddi fnmptuum erogatorum hujufmodi , quo» etiam taxent , *It* „ex taxatione , ce* fifcalia a reo recipiat , fufeeptorique reftituat , ant quid cauf· fuerit , quominus rcfticutaru* fit , exponat .

. $. XVL

Officiale* , faltem femci in hebdomada, fecunda, aut feita ferla poft meridiem, vel hora fibi magis commoda, carcerem vifitent , eifque in comitatu lint notarii deferente* aâa detentorum in carceres procuratore* quoque, *tc* pro motor fifcali* , quorum fi qui* abietis fuerit pondo uno mnfâetpr , in ufus eorum , qui la carcere funt convinâi. In vifitatione vero id przftent, ut de vita , honeftate , *tc* moribus eorum, qnj parcere induG tenentur, inquirant, feminarum impudentia* reprimant , dejerante*, illicitofquc ludo*exercente* puniant. Exquirant przterea , an cufto* carceiss a vinâis injuria quidquam extorqueat , unumquemque , de fuo jure eo* certiores reddere volentem , libenter audiant . Si ab aliquo reo confeflio petenda eft , aut aliud quid fimile agendum t id nr omittant .

Ç. XVII.

De vinculis, *Se* his, qui vinculis alligati tenentur, interrogent , an fine caufa per cuftodem crucientur , aut fine mandato dimittantur, inquirant tandem his omnibus , qum opportuno egent remedio , prudenter, Ac accurate illud przftent .

J. XVIII.

In vigilli* feftorum pafchalium , vel duobu* ante diebus, epilcopi, prsfentibus eorum officialibus, *Se* alîù miniftris , carcerem vifitent , prout etl*m ab hac fynodo ipfis injungitur, in titulo de epifeoporum officio , >*A» m. ««.·.#. a»

J. XIX.

Si notarius aliqui· , vel mortem obierit , vel officio (uo fuerit privatus , *Λ*,-Λ- fert- /-,4. pturarum protocolla ab eo confcâa , accurate cuftodiantur , ut habetur in titulo dc officio notarii · *

$. XX

Curiz miniftri munera etiam efculenta, mutuum, *Sc* commodatum, ne accipiant, nec eoidem ad (uos contraâu* fideljufibres adhibeant. M- Judicclque bujuimodi quantumvis fins probatz s" Z,"T' fidei-, ante elapium tempus a fideijafloribui * compelli poflint ad eo* indemne· fervandum, pm--. vel perioivendutn totum id , pro quo fc fidoijuil'ores conftituenuit , ac G ab ipfi* illud jsm edet perfolutum . Litigatorum operit,

an!* n'G loluta ratreede non utantur » *tt* in fport-
CMK.UT1 tulas fibi debitas computantes . De fuis fport-
>sas- tain, *tt* falariis, vel dc negotiis fibi commif-
lu mhil placifcantvr, fed «a pure fincereque
agant . Si veto uUatcnus quidquam acceperint,
in duplo reddant .

5. XXI.

Cum crimen quis confitetur, vel fponte, vel
alias, *tt* cum injurie ecclefi*, vel clericis infe-
runtur , etiamfi III* a partibus fint condonata,
promotores fifcales citentur , ut cum ob cul-
pam, qua in deliftis major comperiri poteft ,
tum ob immunitatem , *tc* jurifdidionem eccle-
liafbram tuendam dc jure fuo dicant, nifi, epli-
copo confulto, judex aliter decernat .

5. XXII.

Statuitur etiam , ac jubetur juxta eonciiiiTri-
a«.<.7· jtnfjnj decretum, ne officiale* facultatem con-
trahendi matrimonium peregrinis concedant ,
nili conflet , eos alibi matrimonio conjunâos
non ^fle , nec legitimo impedimento teneri ,
quominus matrimonium contrahant . De hoc
autem ab his inquiratur , qui ante contrahere
volentes bene cognoverint , nifi attenta state
ejus , qui ad matrimonium recipi cupit , ju-
dici videatur de longiori , vel breviori tem-
pore inquirendum . Ad inquifitionem autem
nujufmoai , li opus lit , officialis literas det
requintonas , ex quibus , in partibus , ubi
contrahentes fint orti , inquifitio fiat, denun-
tiationibus publice faftis ad preferiptum la-
W croiqnâi concilii Tridcntini : praterea contra-
t tefom.* hentes juramento declarent , fe nullo religio-
his , vel cafiitatis voto obligari . Qui vero
,«,m. *if.* abfentem conjugem obiifle dixerit , contra-
k Cnw. hendi facultatem non obtiueat , nifi , hoc fuf-
Scienter probato , epifeopum adeat , de cujus
at permilfu , Ac non alias , ad fecundas nuptias
Qf"·»* fufeipiatur , fub prxna pondo centum expen-
sae». 11. p[0 adminiftraoda juftitia , faciendis ap-

XXIII.

IA.}.tii.In crimine concubinatus inter clericum , &
S- 1 conjugatam , is ordo in procedendo fervetur ,
qui ab hac fjrnodo titulo de concubinariis eft
praeferiptus .

S. XXIV.

Vicarii de his folum cafibus , qui funt in
mandatis , Ac commiffionibus fuarum poteftа-
tum tomPr**'en1" » »c juxta preferiptam ibi
wSmaisa. formim cognofcant , fi firme! contrarium fe-
cerint , pszna pondo 0A0 incurrant , quotum
tenia pars delatori , reliqua impanfis pro ad-
nunilliranda juftitia faciendis applicentur . Si
bis, pondo duodecim , & duorum mendum
fufpenilone . Si ter , duplo mulâentur , Iti-
demque fiat diftribvtio . In iis autem nego-
tiis , qua ad eorum jutifdiâionem non (pe-
dant , judices fifcales , *tc* officiales, ut fupra
praefertur, commoneant, Ac imminenti ftriculo
aut reinecefiitatepoftulanteproceffum inchoent,
inquifitionem faciant, perfonafque capiant , *tt*
infra triginta dies , lo locis diftautibus in
propinquis vero , quo citius fieri potorii , per
aliqaam perfonam , qua ad id diliganter f«

A obftringat, eaufas hujufmodi , ad officiales re- χ HNO
mittant , fine retardatione , fub peana pondo cMRirH
quatuor de Tipurque vocatorum , Ar fine diffi- s*-*.
molatione fub pcena pondo viginti , *tt* priva-
tionia officiorum, ratione proferipta applican-
dorum . In caufit matrimonialibus, aut divor-
tii ratione favitia , aut fecundatum nupttanim
imminente periculo_, uique ad depofitum pro-
cedant , illafque prô ut· fupra dtôum eft remit-
tant, fub eadem poena ·

$. XXV.

Si facultas petatur, qua clericus in facto or- TxlacJM.
dine conftitutus , coram judice' fzculari teftі-
B monium dicere polfit, ne detur priufquam ea , '*^Tk
de quibus interrogari debet, examinentur, qu- u. 1· < Se
fi talia vifa fuerint , ut ad omnia refpondere
clericum teftem non deceat , quo ad peculiarea Xmixut.
tantum articulos, qui in ea exprefli fini , limi- ».c»«a.|i.
tata facultas concedatur , *tc* non aliter fub
pana quatuor pondo .

£ XXVI.

Nullus officialium paedidorum advocatus ,
folicitatorve fit , clam aut publice in caufis , 6"^
qua intra fines fua jurifdidionis tradantur Λ'ι).*"»
in quibus, aut judex fuerit auc efle poflit, ni- ns·!* °***
fi in concernentibus , ad fuar jurifdidionis ,
C Bc ftatus ecclefiaftici defenfionem , *tt* in his *it».*
fine mercede aliqua , & cum ipcciali epifeopi G>'a. lit. *tt*
confenfu . -«««.·-«·.
n. »d.

S- XXVII. ".

Si vero quidquam mercedis, aut falarii acce-
perint , pana reftituendi quadruplum muldcn^,
tur , gravicerque puniantur. Quod de vicariis
etiam intelligendum eft .

5. XXVIII.

Vicarii facultates pradicandi, confitendi ,
facrum celebrandi, eleemofynas peteqdi, aliaf- 0M·.ι*iii·
D ve qaafcumque ab epifeopis, *Bt* fuperioribus *** *. *'l
concedas examinent , ut earum ventas , vel
falfitas conflet , antequam execution! manden-
tur .

5. XXIX.

Quia vero facerdotum probitas , vitaque
ixemplum, Ar in luis obeundis minifterilis accu-
rata diligentia , populi peccatis falutare medi-
camentum eft , quo eorum cura juvetur , ftа-
tuit, ac przcipit hac fynodus, ut vicarii no-
mine provinciales , in fingulis diocefibus deli-
gantur , unus , *vel* plures , pro ut videbitur
epifeopo magis expedire, elfque certos diocefis
£ fua diftsidua prafiniat. Hi autem de vita , Ar
moribus clericorum fibi fubditorum inquirant,
Ac ad cpificopos , sut ad eorum vicarios ge-
nerales deferant, ftatuto tempore , cum libel-
los mifcrint , in quibus nomina eorum , qui
peccata fua'confeffi funt , inferibantur. Si pe-
ro clericorum excefiiis tales lint , ut nullsm
dilationem patiantur, delinquentium expenfa ,
epifeopo fine mora nuntientur , mittanturque
fimul informationes fuper eis fsAu.

S.XXX.

isa©''
CHtUTI
Ulj.

J. XXX

rr.S.i k ·. k^?*aft v**ia·». Vicarii ia maritimis hujus provincia partibus relidentes, diligenter carent, ne clerici. qui ex Hifpania, aut aliis provinciis eo proveniunt , a(j flcrum celebrandum , aut ad ullum facramentum adminiftrandum recipiant» , nlfi titulis, dimiflbriis, literis, licentiifve fuorum epifcoporom. majeftatis catholicae, aut ejus pcoregum Bc gubernatorum pro ratione provincia > unde proteAi funt, optime examinatis. Si vero merces fecum habeant. aflicrantye alia > que negotiationem fapianc . inventario confeao, alicui probato viro in depolitum dentur, Sequam primum de hac re epifcopus certior fiat , ut Îuod fibi convenientius viium fuerit decernat. Ie clericis itidem , qui In Hifpaniam naves (onfcendunt, inquirant , fi licentiam a prclatis (ais obtinent. Sl- fulpcâot fibi comites navigationis adjungant , a quibus feparari oporteat . In his omnibus, ut diligenter fe gerant, confcientie vicariorum onerantur, alias profua 'negligentia graviter a Deo fe puniendos efle intelligent .

S- XXXI.

r.ncii ll- ·Λ· Judices ecclcfiaftici omnes , accurate invigileut , nc feminas noftu eleemofynas oftiatun quiritent , fub prutextu pauperum crubefcentiutn quod cum non fine magno damno, &· (candalo liat, In fecus facientes , levere animadvertant .

S- XXXII.

Nullus quoque judex clericis miflas celebrandi , facramentavc adminiftrandi , licentiam tribuat , nlfi prius eorum liters dimiflbri· , feu teftimoniales probe examinate , legitimo efle comprobentur , lub pana excommunicationis lato lententis I

S. XXXIIL

i.c. ,>\<y.a.a· Q.„«sa >'. ,a 1.f. , is IV. Bil'g'ofi» etiam facerdotibus , extra fuas provincias . aut monafteria peregrinantibus , facultas eadem denegetur . nifi ab epifeopo diacefano licentiam obtineant, quam cxhibere rc teneantur ·

LIBRI PRIMI TITULUS IX

Dc effici· fifcdit , tr jure fifei.

S· L

u·. c.·· ■itko«k. Γ*!'.''. fc fyaeai Qwrop ·"·■'·■ cijiWh,. <·«. .I, P ^OMOTOR fifcalis epifcopali curiaedeputatus, officium antea non exerceat. quam 'n manibus epifcopi. vel ejus fecretarii juret , *° °*nnibus fidelem pnebiturum , Dei honorl , *Sc* animarum faluti profpeâurum , immunitatem ecdefiarum, bona ccclefiaftica , *Bc* mi"'«ro· defenfurum , caufas ecclefiafticas profecututum. ecdefia , *Bc* epifcopi jura propugna- *urum > *d idque probationes , *Sc* telles omni diligentia exquifiturnm .

«■fc sra-

s· ii-

NUIOtl
fcfci I A parochis hujus provincia tempore, *8c ordine* ab hac fpoodo, ut in titulo de officio ordinarii

A eft, inquiret. dc ufurarii, , feneratoribus , dc his, qui, ociore conjngc adhuc vivente , alias duxerint, ac iiib, qui eam uxoribus ama cohabitant, dc aleatoribus, aloatnramquc fufecptoribns, dc bUfphemia , k de aliis dcliaaoMtibus, ad ecctfafticam rarifdidiooem IpcAantibus, quos omnes in libro, quem ad alum hujus rei habere debet, deferibat i cofquc denuntiet, caufafquc hujufmodi accuratius profcnnatuc. Ia fine cuiuslibet rnenfis, aâa in caufis gena, k earum ftatum judici referat, Br quod fibi a judice injunâum fuerit, deinceps exequatur, Idque index in libro feribere faciat, atque fnbfcribat. Hnc ' vero ut fiant lingulis menfibus fifcalis caret, lub pana quatuor pondo , quoties omittentur.

anno cxauTI

B

S· IU

Sepe nonnullorum fccularium , *Bc* clericorum delifta , temporis diuturnitate, & vite emendatione ab hominem memoria deleta funt, prave tamen affefti homines aliorum excelTus memoria femper retinentes, clericos, dcfoculares hujufmodi denuntiare folent,'eo magis animo, ut eis moleftiaminferant, ac infamis notam incurrant, quam ut equitati confdlant. Cui malo remedium afferre volens, hsc fynodus ftatuit, *Bc* interdicit, nefifcales, qui nunc font, vel erunt in pofterum , fine panis inflantia, quemquam fucujatem, aut clericum accufcnt , aut denuntient C de crimine tres annos antecommiflb, cum illud emendatione vics, hoc clapfo tempore, prefumatur compenfatum . Nili deliâum adeo grave, publicum ve fit, ut ordinario videatur abfque fcandalo impune diffimolari oon pofle, quo cafu etiam poft annos tres a fifcalibus delinquentes denuntientur, ut criminis gravitas ordinarii prudentia cftimetur .

****,< ■'·*· *'

S. IV.

Quia nemo eft adeo natura moderatus, qui vel la fus, vel perturbatus affeAu , faltem verbo proximum aliquando non offendat, cavendam eft, ne clerici hujus provincia , parte injuriata D non inftante, ob leves verborum injurias in judicium vocentur, prafertim ad eas civitates, ubi judice,, feu officiales refident, cum ex tam lonÎa diftantiamajusfibidamnum inferretur, quam cliâi pana poftularct. Quam ob caufam clericorum hujus provincia utilitati , fc honori confutent, decernit , ac jubet hac fynodu, ne officiales, vicarii, *Bc* alii judices eccleliaftici de levibus verborum injuriis fine armorum ftrepitu , aut fanguinis effufione diâis , et officio contra clericum ullum inquirant , nec denuntiare permittant, nec contra eum procedant, nec eum in carcere detineant, aut ab eo mulfta, exigant, pace jam inter partes inita . Idcmquc fervetur cum quis In alium hrc convicia, & opprobria, qumajora funt conjecerit , illum leprofum, lodomitam, proditorem, hareticum, aut eo convicii genere, quod vulgus cornutum vocat, appellando , vel mulierem conjugatam , adulteram, feu meretricem dicendo, fcalia fimilia contumeliofa verba, Ia quemquam protulerit conviciavc, ut preferrur, parte non querelanti; Si vero de hicexprellis conviciis partis oftenfc querela precclTerit, etiam ipfa injuriam remittente , officiales, k vicarii, pro ut juris fit procedant. Qui fi aliquos curl· ccclefiallicc fifcales, five miniftro, contra facere compcrrrint , quam eft hoc decreto fancitum, cos graviter puniant.

Mni<-.... ?·■* m <vru.

ANNO CHRISTI

c v
s v.

A

*J,Ï Si damnati *tJ* aliquo crimine , iterum in idea crimen inciderint , fifcalis animadvertat, ab eifoM infiidtm malâm , at exigantur caret ; quod mi vifitationibus fuerit conftitutum , execationi mandari faciat, fi a fentcutia fuper ali-3ao crimine , vcl fuper eontcutis in fetando ecreto hujus tituli lata, provocatum fuerit , in appellatione profequenda , <r inflantia illa terminanda invigilet. Si quid vero ad id opus fit, ab epifeopo petat, matura diligentia adhibita, nc fi caufa differatur criminibus , 8r offenfis *in Deum,* appellatio favere videatur . De quibus omnibus , fub flatatis pecnis fifcalis rationem g reddat.

S VI.

Cum aliquam caufam ex officio fifcales inchoaverint , eam fine permiflu judicum non deferant , ncc diffimulcnt, nec ex paâo conveniant, nec collufionca, pnevaricationes, aliudve fitnile committant , tub pada pondo quinquaginta · Quod fi caufa populaverit , gravius puniantur.

5 VII.

Ne in cauGs , quas agunt , aut qus ab eis agenda fperantur , conventionem faciant , ncc C muneribus, aliifve hujufmodi corrupti, jura ad caufas foedantia producere , *tc* allegare delinant . Quod (ecus ab illis fit fadum , irritum decernitur , 8e ft quid femel acceperint , pana reftituendi quadruplum fubjaceant ; fi bis duplo magis mnidentur, 6 ter officiis priventur, & pro rei gravitate aliis etiam afficiantur:Notarii vero it quid fimile noverint , epifeopis, corumve judicibus, *it* vicariis annuntient.

5 VIIL

Ne a quoquam dona , munerave fimilia ; quamvis efculenta fint , vel fponte data , vel falarii praetextu accipiant , nec quidquam a licisatoribus, aut ab illis, qui litigatori funt credituri , emant , aut els vendant , aut illorum operas in (uos ufus conferant , fub pana reddendi duplum. p

$ IX.

De exceflibus fibi denunciatis quemquam ne accufent, nec reus citetur, nifi delator profua facultate cautionem prsftiterit de folvendo ex-

LV*h,' 'n Pinfl' * & d'mna in a caufa, quo crimina denuntiata non probaverit I Quod fi fccus fecerint , damna , & expenfas hujufmodi fifcales petfolvant . Si vero deliâum non probetur, 8c delator iuftam excufationem non habeat , ex- g penfas loivat, aliifque a jure flatutis panis fubjaceat . Delida autem cum certis teftibus, vel quia publica funt in vico, obi delinquentesdef-unt, fifcalibos annuntiata , ipfi inquirant diligenter , etiamfi delator cautionem non det, ncc caufam profequi velit.

S X.

Ne in clericum nifi probatio , aut infamia notoria praccdat , acculationem , denuntiationem ve laciant . Cum vero quemquam denuntiaverint, juramento declarent fcdoli, eut ca- an3o
lumnio id non facete · Quod fi quem dolo, eat CHAUX!
calumnia accufavetint, idque conflitetit, eepea- ·›·»·
fas foivant, *tc* arbitrio judicia peniantur.

S XI.

Accufationea in feriptie producant , *tc* quidquid officii fui ratione petierint , neqne eorum libellos , *tc* a&a aliter notarii recipiant , fub pondo duorum pena, a fingulis contra facientibus exigenda , *tc* hia, qui in catcerc ecclefiaftito detinentur applicanda.

5 XII.

Licet citentur in canfis de capellanorum one. re moderando , fifcales a tapellano nihil accipiant , nec etiam pro cauGs, in quibus extra&i ab ecclefiis, in eafdem reftitui , petatur quidquam ab his > qui reftituti funt accipiant, quas licet gratis facere debeat fifcales , nihilominus, omni cura *tc* diligentia prefatas caufas périrait ent, fub duorum ponuo pana.

S XIII.

Cum in eaufis fifcalibos ultra deli&i panam , etiam in expeofis reus condemnabitur , fifcalis expenfe adimentur , eafque juxta cftimationem reus perfolvat, niti in cafibus ab hac fynodo prohibitis.

5 XIV

Caufas in quibus rei detenti in carcerè, adhibita cautione, ante fententiam latam liberari a vinculis permittuntur , fifcales profequantur, eafque terminari faciant , fub pana pondo duorum fingulis eaufis , fi vero poll fententiam latam, id contingat , fifcales procurent, ut forma, *tc* feries fententio fervetur, ac mulcts camerae, vçl plis operibus applicatae in depolitum dentur. Qjiodu in ejus rei exccutione , aliquid vel negligentiae, velculpcfit , illud fub eadem pana epifeopo notum faciant.

s XV.

Caulis propere ad partes fpe&antibus, ne fe intromittant , nifi judicis mandato , vel eaufis ab hac fynodo expreffis, ut funt indorum caufc. Has vero, *tc* alias fibi cx officio incumbentes illicite ne differant, quoties vero fccusfecerint, pondo duobus mulaentur

S XVI.

In eaufis , in quibas ex officio proceditur , telles contra eos producendos judici dicat , ut ipfe quidquid ad exhibendos telles opus fuerit flatim provideat , pro ut in titulo de teftibus eft difpofitum.

S XVU.

ProduAis probationibus , *tc* ratificationibus teftium in caafis , in quibus ex officio procedi-tur , curent fifcales de aliis teftibas ratificandis, fi qui défont , omnelqoe alias diligentias adhibeant, prout â jure eompererint , lob pana duorum pondo quoties id negligenter omiferint in caufa, cum fola probatione fummaria ne concludant : quando telles pro ratificatis haberi

ANNO CHHISTI •J»»·

beri aM pnffunt, nui* potu corporali» fccutnta fperatar, nifi aofit contcflio partis.

s xvin.

Quando *iuAn*, ant vicarias publice caufas ·adit, fifcaaw femper afliftant, quoties sbfint, poodo unum pcrlolvant, fine vicarii judicis permiflu m ditccdaut, ncc quemquam in fui locum fubftituant, nec ilium quern ad negotia extra civitate· deputaverint.

$ xix

Quid fifcalis faâurus quando capitula contra aliquem porrigantur, titulo de ordine judicio ram difpolitum cft, quod fervari jubetur. In caulis, coram judicibus inferioribus ex oflicio tradatis, & in quibus ab interlocuturi*, (eu definitiva fcatenti* fuerit appellatum, fi ipfi inferiores rationem caufr, *tr aâa* proceflus ad judices fuperiores remittant - fifcale* juftitia eccleliaftica excquendr infiftant, fitemqne fufcipiant, (alariaquc jure advocati fibi pertinentia percipiant a parte in cxpcnlis condemnat*, *tc* non aliter.

5 XX

Caufas a judicibus fibi notificatas, infra tres dies deferibere in libro fuo teneantur, & reos accufare, aut denuntiate, ad prsefcriptum in titulo de oflicio ordinarii, caufaque hujufmodi deinceps piofequantur, ut decretis hujus lyaodi, fut» panis in cadens contentis.

S XXI.

s*< *4 c· ■ Caute clericos dc adulterio denuntient, notario clerico fi fit adhibito, adeoque fecreto id fiat, ne ad mariti notitiam proveniat. Accufatio vero contra adulterum folum detur, & in cafibus tantum ab hac fynodo, titulo deofficio ordinatii, & vicarii expreflis, & ut eft ad punitionem déliât, a jure canonico, 8r concilio Tridentino permifliim. Adultera nomen fupprimatur, quod verbo fuiffet expreflum in pronatione. Notarius fidem faciat, nifi fciente, & confentiente marito, delidum fuerit perpetratum. Tunc enim omne* accufentur, Ar ut fevere puniantur, fifcales omnem operam profient › expenfa* fua* juxta praferiptam taxam, nec alitçr, quam lc fubfcribentes percipiant s fub pana reddendi duplum.

s XXII.

Pnefente reo infra tres dies querelam dare teneantur, fin minus, coram impenl» rel alantur.

$ XXIII.

Reliqui inferiores fifcales, & exeeutorts eccleliarum, extra cpiieop lens curiam icfidentcs, fedulo inquirant, qui facrum non *audiant,* aut fefta non colant, aut la ecclefia irreverenter affiftant, qui publice peccatis fordidati, & aliis vitiis, in ediâis generalibus, *tt* titulo de feriis expreffis contaminati fint. Videant etiam fi tabernas, cauponas, all-ve publice domus apertis januis natent, in clique efculcnt*, *tt* poculcnta, feftis diebus dum miffarum folennia celebrantur, divenduntur. Si decreti* precibus in peoccffionibua decenter incedunt. Quidquid A vero in bis oumibus culpa invenerint, vicariis nuntient, ut quod fibi injundtam cft, ctequantur. Ne la bis ncgligenter *fe* geraat, aut «a aliquo colludant, aat pecuniis dir«Ae, vel ia» direfte eocnsaapi patiantur, mc doua, ut ■*- aera, aliud ve quidquam ab hominibus fui difiriâai accipiant, fub pana reddendi ia quadruplo, & a judicibus arbitrio fuo ufque ad privationem omeii puniantur. "awW" CMtirri rl*>·

$ XXIV.

Nc fifcales prodidi, quovis quefito eolore, cavillationes qusrant, ut de rebus leviffimis, & nullius momenti denuntiatione* dent, nec eas judices, aut vicarii admittant ; quod fi commiferint, tanquam calumniofi accufatores panas luanti

LIBRI PRIMI TITULUS X

Dttffitit mttrii, O" it fida iafint- MruCtnun.

5 I.

NOTARII ecclcfiafticoram tribunallium hujus provincia, Ac,tabelliones, qui receptore* vocantur, ante ne' accipiantur, quam epifeopis, eorumque judicibus fidelitatem, *tt* obedientiam jurejurando promittant, itemque jurent, <e decretis ab hac fynodo editis obtemperaturos, neque jute falarii, quicqnam aliud accepturos, quam quod fuerit taxatione prnfinitum · In loco ad audiendum caufa* deputato, per tres ante meridiem horas, ttefqur alias poft meridiem falcem afliftant, ibique ipfimet per fe negotia cum judicibus expediant. Quoties ftatutis curi· diebas abfint, pondo uno inulâentur, quod fi cx jufta caufa adefle non poffint, de e* judices certiores faciant. cutlm* ««***· «s· ***„,·*»■.' ssm* 21.. ka.'h|<«L *·ı· ***. m *Un* <fM»· yr à>*'. » '«·

S IL

Notario*, quot vicarii in cafibus fu· jurifdiâionis, *It* commilitonum adhibere debent, D ante ab epifeopo, examine probentur, juxta concilii Tridentini decretum, nec priufquam ab epifeopo in feriptis facultatem deferant, aâa ulla recipiant, quod fi receperint, irrita fint, *tc* nulla. Vicarius vero, qui huic decreto non ftecerit, quoties cootraveoerie pondo odo mulâetur, quorum tertia par* nuntiatori applicetur, notariufquc inhabili* ad oflicii executionrm efliciatur Qum omnia quantum fieri poterit obfeiventur, ** ut obfetvari faciant epifeoporum vicarioramque confcientia onerantur. ScCss-4·*·. Mnkn ■ «*»■ /-ı-· •Aj.c iS.

S III.

E A prima petitione, *It* pcimi* adi* litis, proceffiim in unum colligant, ejnfquechartascossfuant *It* omni* in illi* ordinate difpooanc, petitioncfque cum earam decretis, *h* quicqaid circa eat provifam fuerit inferant, ada omnia, · nulla in charta lacunis inrerpoGti*, deferibant, *tc* intiment › diem quoque nsenfem, ** annum apponant, ** cum opus fuerit ipfi, *It* judices fe fubicribant, k rubricis notent. Quomnia notarii quotidie ptaftent, ne unius caule petitiones, *It* aA*, cum alterius petitionibus, *lc* *Al* involuta confundantur. Proceffu* osdioc difpofito* iemper habeant, *tc* qp« fue-

ahnû CM*lin ij»»·

r*nt * judicibus decreta , non m exceptoriis co- A dtcibus, lire manualibus , fed in ipus procvflibus fiat inferta . Si quid horum icmcl prstermifeeint , duobus pondo malAentur , fi bis, dupto magis › A fic deinceps cvcfccnte eoucumacia , pana quoque pecuniaet· accrefcant , ufque ad oCcii folpcnuonem, qairum oralâarum serti* pan delatori tribuatur,

s IV.

Ne proceffum originalem , ejuive tranfumptum ullatenus litigatoribus tradant r iub paua trium pondo quoties id f.-eerint , neque etiam procuratoribus , nifi de mandato judicum . Si vero ne tradatur judices interdicant, ejufquc eo* g pnm eoncedi oporteat, notarii ad advocatos proccflum deferant, contentaqne in proceflu ipfi advocatis legant « ac fecum poftei reportent . Idque in kriptutis originalibus (cevetur fab eadem prxna.

5 V.

Proccffus procuratoribus minime tradantur, nifi chirographo ab eis accepto , fc focorum numero in libro deferipto . Quo flante chirographo, a procuratore procefliis repetendus eft, h autem deletum fit repetatur a notatio , aut damnum folvat, fi procédas denuo iterum fieri minime poflit , oblatamque petitionem notarii — *Ae* recipiant , nifi allato proceflu , fub pana pondo unius . Informatio vero fumtnaria fine tcftium nominibus, aut chirographo tradi poterit, qus tribui mandabitur in formaconfucta, bac eft illius tranlumptum.

S VI.

. Si liters alicujus decreti , aut provifionis in favorem alterius litigantium expedite , fuerint amifls , alis fimiles decreto , aut provifioni conformes, inde, unde prims emanarunt tranfumptas eidem litigatori tradant . Quod tantum cum mandato judicis fiat, alias nullam fidem faciat. Si vero notarius propriaauâoritate tradat, pcenam trium pondo incurrat. D

$ VII.

Nc mandatum exccutorium cujufcumque fummatia, nec decretum dc immittendo in poffeifionem , ncc mandata ieqneftri faciendi, pignora capiendi, brachii fsrcularis auxilium implorandi (bllicitatori , tabellioni , aut ulli cuiquam indant , fed parti petenti , aut noftro Ciecutori , vcl judici («culari , in cafibus ÿer hac decreta concedis , ncc illi mandata hujufmodi frribant , fub poena quatuor pondo ab utroque incurrenda , fi fetnel perpetratum id fuerit, fi veto bis , dupli poena imponatur , fc- fic deinceps habito re(peau peens , uique ad E iufpenlioocm augeantur.

$ VIII.

In caUGs fifcalibus , aliifvc quibufcumque · libellos, nec articulos ullatenus recipiant , nifi a parte , vcl a jurifconfulto cognito fubfcripti fint, nec petitiones* conchifionu in caufa, nec ullam aliam, qus negothsm principale tangat, nifi fit petitio termini, proceflu(ve , aut aâosum judicii fab pana nains pondo, fcdamnum pctfolvant.

s ix.

ANNO cmUTr

In caofis decem pondo de Tipaaque non escedentibus, fine proceflu , fc figura judicii pro- caaul. au. cedatur, ac veritate fummarie comperta , judi- ·· ·?·▮ *ccs* ad Mtfeivendnm debitores coerceant. Si (quis a debitore receperit , quod fibi non debe» k «a in ' batur illud cum duplo reddat. Iis vero ia cafi- '**“/*· “▮ bus petitio, condemnatio, aut abfolutioin feri» *· L'** **. ptum tantum referantur. Ncc libelli admittas- r tur , nec pro hac feriptura ultra duorum regalium mcrcedcm notarii exigere poflint.

Literas apoftolicas, mandata, aliafve qual» cumque originales feripturas a litigatoribus produâas, fc lententias notarii apud fe ictineaot ; ac tantum exempla cum originalibus collata in Sroceffu habeant , fub patra unius pondo ad atnnumque teneantur, caiu quo hujufmodi documenta fuerint amifla.

5 xi.

Pro lingulis chartis exemplorum , a litigatote feripturas has producente , ftipendium exigat notarius juxta taxationem , quod fi originale* pesdiâi a parte producente repetantur , ajiverfatio non reclamante , produâori tradantur , ecemplo cum originali collate in proceflu prius relido, fc advcrlario etiam citato. Sivero feripturs de falfitate arguantur , idque jurejurando affirmetur , notarii unicuique partium , fc earum procuratoribus , & advocatis originales oftendant , eifque (umptom (criptn. rarum dent, cum die, mcn(c , fc anno, ut dc jure fuo allegare poflint.

5 XIL

Informationes fummarias originales ne tradant▮ nifi exemplum in poblica forma cumori- Sinali collatum relinquatur, fc prout in titulo e probationibus continetur.

$ XIII.

Notarii omnes , aâorum , kripturarumque per eos receptarum protocollum habeant, aâa, aut alia qusvis ioftrumenta , five judiacialiter five extra judicialiter in toto vel in parte recipiant › charta alba , fc inferipta remanente, fed omnia ftatim in (criptis compleant , & ad longum extenfe feribant , fub pana fi id femel commiferint pondo trium, libis, duplum, fc fub aliis prsterea panis judicum arbitrio infligendis.

$ XIV.

Ne atolcftiis, aut favoribus litigatores impellant , ut illis morem ***ftnadi*** gratia , procuratores, aut advocatos , inviti deligant : fln minus pro qualitate deliâi puniantur.

5 XV.

Sententias ufquequo proferantur, ne revelent, eas ipfi propria manu Kribant, C contra a judicibus puniantur.

S XVL

ANWO CMHISTI

*'**

- YVt
> xvi·

Tans pe* petitiosubw, infinimentis, procet-

fibus , * probationibus , quam pro feripturis , quo ab eia confitftm , rel coram cis produAaa lunt, quicquam aliud non accipiant, nitra id, quod a judice , rel · perfbaa ad id deputata prariinitum fit, aut juxta hujus fynodi tasam srftimatum, At in aftu quod pro mcrccde acceperint conicribant, fidemquc faciant, prelente eo, qui perfolvit litigatore, qui fc fubfcribat, ipfo vero neiciente fubferiptionem facere , id v. ejus procurator preftet, fub pana reddendi quadruplum, fi femel fecus fecerint: fi bis, duplo mulâentur, ac rnulAu pars tertia nuntiatori B applicetur. '

f xvn.

i«fu cr. Notaril, circa dimilTotiarum , feu tertimonialium literstum mercedem, facri concilii Tridentini decretum fervent, lcd quia ubi pro officio exercendo, nullum fibi eft ab epifeopo f<-

T Condi a((Comm*. larium conftitutum , idem concilium decimam |. tantum unius aurei partem , accipiendi faeultatern tribuit ; h*c fynodus arbitratur, ut ratio-

fci. <«j. àànin* *it* M hu»M· decim* partis , quatuor homines tan-

« m «>'«*. tum in hae provincia accipiant: fi quid amplius,

■*· <«tu- teneri in confcientia ad reftitutionem decernit:

M. Preter“ pania a jure ftatutis juxta pntdiAum decretum punientur. v

verto ut niduj, k «·« V.tu.

r Yvrrr
> Λ U

Executions panarum , *tc* panitentiarum fo-

«·*. i·»· lennium ex deliâo , notarii principales , una

**' cum esecutore tribunalis ecclefiaftici pr«fentes interfint, iplique, aut parochi, in eorum pr«fentia in rcdeiiis , ubi hujufmodi fit exeeatio, ejus caulam , *tc* rationem populo denuntient, juxta ferrem fentenri* contra reos 1st* , nec quemquam ad id in fui focum fubftituant : quod fi femel contra fecerint, pondo uno mulaentur: fi bis, duplo magis: n ter, ufque ad privationem pScii arbitrio judicum pana aecrefcat. D

$ XIX.

Ln (·r. " i?i? i.mopt. Nihil mercedis pro euftodiendis, ordine difponendis , quxrendifve proceffibui accipiant , aut eorum miniftros accipere permittant , lub pana reddendi duplum, cujus tenia pars delatori tribuatur, nifi proceflua aut finiti jam lint, aut adeo ab antiquo pendeant , ut judicis arbitrio pro illis inveniendis, quicquam mercedis conftituatur.

S XX.

Pro feripturis , qu* In vulgarem linguam transferentur, fi pro ipfisantea ftipendia foluta funt, quamvis cum interpretis juramento denuo producantur, aihil quicquam talarii accipiant, immo ad cflcânm hujufmodi utraque feriptura, tempore produAionis , k extentionis una tantum fentiatur, fub pana quadrupli, cujus tertia pars nuntiatori applicetur.

S XXL

*·" rs|. rs. «t?id3L. Notarii , quando feripturas ab lpfis confe- munitas tradiderint, earum protocollum cum fabferiptione nartla apud fe reti-

Λ neant, qua in tc omnes ferrent , quod notariia praeceptum eft , fub pania eifdem impoG. tia , justa horum regnorum leges , protocol· lumqae habeant annorum ordine > * alphabeto diftinftam, ut (olent notarii, fub pana postdo viginti. AMW> cwaisri >*· s·

s XXIL

Si apod notarios ecclcfiaftic* caria , Incepta ■liqua In vifitatione negotia cspediantur , esi. gant etiam vifitatoris , *tc* eju notarii (alaria, cifque infra diem ftatim a reditu vifitationfe perlolrant, fub pana dupli.

S XXI1L

In negotiis , qu* a vicariis ad oficiales deferuntur , notarii in teftimonialibus delationis, litigatoribus concedis , taxationem cspenfarum delcribant , vicariis prndiâia eorumque notariis debitarum.

5 XXIV.

Si ad ufum unius tantum inftrumentt totua proceflua producatur » nihil aliud accipiant , quam quod pro illius inftrumenti pÊbduAione debetur, fub pana reddendi duplum.

5 XXV.

Quando notarius aliquis curi* epifcopali· mortem obierit, aut ab epifeopo, vel ejusofti-Mv ciali fuerit dimidiis , judices protocol!· , *tc* Λι^'ι * feripturas cuftodiant , ut eft per legem regni difpofitum.

$ XXVI.

Notarius vero io ejua locum fuffeâus , fado inventario , illa recipiat , ut ipfe deinceps de feripturis hujufmodi predeceffboru fui, Cpetantur, rationem reddat, ad prxfcriptum emfdem I(. *legit,' tr pro notarii monui* , vel dimifii pro- w. ··· tocollis, ei aut ejus uxori, live filiis fummam, ■ "«ri·l· de qua convenient perfolvat ; qui fi difcrepaverint, equa moderatione adhibita , cos judex concordet, omni appellatione remota, quia Îratis , *It* fine ullo precio ad h*c officia ipfi eliguntur.

S XXVn.

Mulâas, «ot qucvis alia depolita juffu judicum faâa , notarii in depolitum ne recipiam, fub pana decem pondo quotier fecui fecerint.

S XXVHI.

In omnibus ecclefiafticis curiis hujus archie, pilcooatus , St provinci* , ut commodius fieri poterit , tabelliones , qui receprorea dicuntur, duo fint timorate conlcientia homines , idonei» ufu, *tc experientia , in negotiis* exercitati, in examinandis teftibus periti, frcrcti amatores, atque fideles, qui ab epifeopo, fire ejus officiali examinentur, ab eifdemque deligantur, *tc* deputentur , ut per fpatium unius anni, rei minus hoc ofiicio fungantur, ad epifeopi , feu ejus oficialia arbitrium I

ANNO cnaurt

»»·«.

$ XXIX.

Hi* autra receptoribus, G litigator·· petierint , vel judice* ita feotirent convenite , pro opportunitate negotii, probatione· e· committantur, quas nocarii recipere non valent > nullafquc alia· faciant, ncc in plenario , ncc in fummario judicio , quam qu* libi ab officialibus iajunâa fint , etiam el commiffiooe vicariorum denuntiatione· nullatcau· faciant ,, ncc ab eis faâ*admittantur. Ipfi, aut alii pereo·, in quacumque caufa delatore· effe non poffint ; probationer per eoi faâat, ante publicationem dirc&c, vel indireâe nc revelent j & fi in allnuo, huic decreto cootravencrint, · pro femefire fufpendantur t fi bis , officio priventur . Quando vero vifitatoee* citra, vcl intra cathedralem ecclefiam vlGtaverint, receptore· hojufmodi officium notarii viciffim exercerepoterunt, ab antiquiori incipiendo, nifi aliud epifeopo videbitur . Eo tamen anno, quo officium hoc obierint, ratione (alarii, illua accipiant, quod (oknt notarii vifitatoris, itidemque, quodjuxta taum fibi conftitutnm eft . rroceflu· vliirationi· coram el> confeâl, cum primum terminati fiat, vifitatoribu· tradant, a quibus juxta ordinem titulo de vifitationibu· preferiptum , cuftodiantur j notarii,-Ar receptore· non folum ipli per fe, quando fibi comnuffilm fuerit teftei examinent, led etiam eorum diâa propria manu feribant , neque id per fuo· miniftro*, aut coram eit faciant , qua poftquam feripta fint, ufque ad publicationem claufa aflervent. Si vero ipfi , abfentia , fcneâute , ngritudine, aut alia· legitime impediantur, quominui feribere poffint, aliu* es notarii·, vcl receptoribui a jurike caul*, ad id deligatur, & deputetur, ipfi· inter fe circa fua falana convenientibus ·, hujufmodi autem diâa teftium , fic feripta notario originario tradantur , ut ea ad fupra (criptam formam cuftodiat. Quod fi id adimplere fetnci negligcnter omiferit pana trium pondo fubjaceat, fi bi* pondo (ea, & fufpcnuoni* per diei Suindecim, fi ter pondo duodecim , ac fufpenunis per bimcftre.

s XXX.

Receptor aliquo ad probationem reciplendum itura·, priul ne mittatur, quam ante notarium juret, fe bene, Ar fideliter aâurum, *tc* ■quitatem in ea commiffione parti utrique lervattmrm , mhilquc prater (alarium > Ac quod fibi rara conftitutum eft acceoMmim, ad idque morim tempotit opportunam tantpm infumpturum , etiam fi a tempore caufa prafinito aliquod fuperfit . Quod re ipfa adimpleat, nec a litigatoribus quicquam etiam elementum acciplat , aut ad eorum domni hofpitii caufa divertat: fi contravenerit, ultra perjurii pernam, dupium reftituat ·

S XXXL

Pro incipiendi· teftibui intra civitate* , ubi curia ccctebaftica relidet, (alarium ne accipiant, niG talia caufa fit, aut tot articuli, de quibointerrogandi fint tefle» , ut in hi* labuelofiffinam operam impendant , quo in cafu , a judicibus pro labori* merito nftimetut , nihilque aliud exigant, quam quod fuerit nftimatum , ac emolumenta fibi prennita cx taxa , fob prana reddendi duplum : «ftimatio vero hnjulmo* di juxta taxam fiat , qu* de hac re notarii· eft conftituta.

anno CNAUTI ■ilA

s XXXII.

Receptore·, aut notarii, cum (alaria a lititatoribui petierint , manifcfte'declarent quid Abi ab illis debeatur, nec pecunia* ahqua· portaient in partem plenaria folunoni·, alias graviter ufque ad lufpenfiuncm puniantu:

Uiwf.··. ^Vj!*·*·

* 5 XXXnI.

Notarii, receptorefvc mandatum , ant teftii depofitionem per nota· lub compendio nefulciplant ; Nec · hac poftquam rerti· feme! fuerit examinatus, ejus dictum extendant , fub pruna annua fufpentionii ab officio, fi id prhnocomiferint i li vero bia delliquerint , officio priventur ·

·)*·*^· K ' *e

S XXXIV.

Notarii , aut eorum miniftri , necnon receptori · dona ulla, pecutsiafvc , aut gemma·, aut ciculcnta a litigatonbo· ne accipiant , nec eorum , aut confangu.neorom domus adeant , hofpitii caufa ., ncc eorum conviciares fint quid vero hujufmodi accepeno'. , in dnplo reddint, eaque fit ad hoc lufficicn. probatio, qua ciconfticutioac legum hujuj regni rc.eptacit·

Sl Lcj (tn./bi>.r an.7.·<«.». 7 ««·

$ XXXV.

Excommunicationem liter·· , fine confcnfu epiicopi, aut abeo ciprcflam auâoritatcm habentis, notarii figno fuo ne communiant , aut lc illis fubfcribant, fub pana pondo decem expenfis pro adminiftratione juftiti*, nuntiatori, & pauperibus diftilbucodorum. Quando autem facultate (utdiâum eft) pracedciite fecundas denuntiatoria· dederint, primas monitoria· recuperent ; quando vero tertias contra oarticipantes expedierint, prim*, Ac fecunda bmtliter apud fe remaneant . Is porro ordo'fetvetur in omnibus aliis literis expediendis, quaium nulle apud litigatores remaneant, nifi aliud epilcopo videbitur, fub pana quatuor pondo auri communis, futnptibos pro adminiftranda juftiti* «p-Îdicandorum , hujufmodi autem liter* ad prz criptam lb hac fynodo formam, expediantur.

.V de faue .u' «·<»■«■»· ^l*».**"

§ XXXVL

Quod , ut execution! mandetur poft prnfentium decretorum publicationem , liter* prediâç impeefle evulgentur, c*que folum expediantur : ut autem regiftrum ordinum diligenter conficiatur , multifque incommodi* obviam fiat , qu* alia· oriri poffint; notario·, feufecretariu*,*d id deputatu· omne· ad ordine· promoto· in regiftro feribat, in quo ordinatorum nomina , parente·, oppidum, diocefim , ecclefiam ubi ordines celebrati funt, titulo· preterea, ad quo· fuere promoti , cum teftibu· , die/ menfe, Ac ·ano deferibat, ipfeque > tr examinatores lc fubfcribant . Hoc itidem regiftrum la archivio cathedrali· ecclefi* , cum ahis ejufdem feripturi*, aflerventur : auUaqa· deiaeep· teftimonialet liter* dentur t *am* ab hujufmodi regiftro, nt profertur fubferipto · exemplum dtiumaiur, fub pana minarem pondo deorum, qu* tabri·■ ecclefia cathedral* , * accufatori «que appliccntM.

$ XXXVII.

ANNO cwum

f. XXXVII.

Notarii ooms , UM ordfaarii, quant apo. Rolici ad aaandeta aliqua fetimanda , Cea ad pablicaadum eaafaraa exeoosmanicationia , *ie** terdiâl, aut ceffatfoais - divfais , - Utigatoribos, vol a judico suquifiu , prout «la juffoaa faerit, id exequantur in cake mandati , IntiaatMM, * publKatione ca· tcftibos, necnoa coram fubfcriptione appoGtis. Quod fi dftorum hujufmodi fumptum petatur » illam dent totius ratione negotii, acrefponfioncfa eodefcriptis Si fetus fetelint , graviter ufque ad fufpenfionem , *tc* privationem officii , panax dabunt . Pradiâa vero pradicatio e fuggefto , len alio-R commodiori loco . at ab oaanious ibi pralentibus audiam, inter miflatum folcnnia, tempore offertorii in ecclefia fiat.

f. XXXVIII.

Si quia alteri in officio notarii fuccedat, ei a prndecefibre protocotfa , regiltiaque ornma feri, pturaruta, *tc* negotiorum . qa* apud fc retine* nat, adhibito inventario , in epilcopali «Vchivio reponendo , tradantur, ldque ita faAutos :fle, cum ad officium recipiuntur notarii, jurejurando fe obftriilgaot t fecretarii tamen epileo pi eo nomine, ab cis confe&a feripturarum regifica fucccffisri nc dent , *fed ut archivio* epiicopali recondant.

LIBRI PRIMI T1TULUSXI.

Dv qffirla *cKtcuttrii f/Htié* .

J. I.

Ecclesiastici «secutores nifi de mandaH». g.« in facro ordine conftitutum ne capiant, o" "* ** 4***&0<η no° fuerit , ob quod justa jutis , 8e hujus lynodi decretorum formam , m frsg'anti c. capi pofiit. Noâu totam civitatem , (eu oppidum accurate rerluftrent, expl»'entque , fi qui D clerici vefiitu indecenti vagsnui , fi arma geftsnt, aut mulica inftrume.rx di-teiunr , (i (uC pcCtas domus ingiediuntur. QvoJ fi quemquam |n aliquo horum crimine dcnirliendcrint , armis hujufmodi , inlUumcntB tnu|ris, *ic* indecenti vefiitu lublatts , cum carccrrincledant . Si ipfa fa dic luce hrc evenerint , ante ingreffum carceris , ad officiales epifeopi captus defr*istur* . Si vero noftu feqnenti die officialibus id notum fiat , ut reus convenienti caicetis cuftodia detineatur.

S- n

Quod adeo caute , k abfque fcandalo fiat , £ ne inde infamia oriatur, vinculis fine mandato judicis non ligetur, (ub pana pondo icx,quorum tettia pars accofatori , relique fûmptibas pro adminiftratione piftitia tribuantur . At fi clerici non capiantur, vi lelitUnt, judicis arbitrio graviter panas luant , fi autem «secutores Hujulmodi, coram crimina djffimulaverint, officiorum inhabiles reddantur·

/ J 111.

Si quoque diverterint alirajus «xccutionis faciendo caufa . ratiom ejus foliram «moluman "anno" tum accipitor ; *6* pro diabov fianlis aliquod citalm (alarium tis conftitutam ooo fit. Incommil&o· »>t|. ■ibus verofibifadUs, talarium, attempts ,pr«finiantur, atque exprimantur . In adil autem, cum fua , *tc* litigatoris fabferiptione , u fciat Sibae: fi vero nefeiat, cum parochi, aut eo lente, facrifin fubkripcionc 1eribant quidquid de re ipfa acceperint : u lecua fecerint , ejus qnod acceperunt jafturam faciant, quemvis, le reccpjfle negent t fi vero quid ampuua acceperint , cum quadruplo reddant.

J. IV.

Esecutores quitumqne , officii caufa sli .ua proficifccntes, ctiamfi varias clecutionc«. & in diverfis locis faciant , nihil amplius lalaru et aditu , *tc* redditu percipiant , quam quod pro 1 itinere unius «secutionis debetut, ldque pro rata in fingulas exccutionetdifiiiibuant, quod,ut confiare pofiit , in aâis affeiant filem dilhibutionu per eos faâa , *ic* apothecarum tafarii, {usta fupts'r :, tam formam. Si vero jufiumisarium excellerint , id , ut cum pana pcriolvant, jades prreipiat, *ic* contnfacicnrcm quadruplum fqivtre coerceat.

J V.

Mandate capiendi, *ic* «sequendi, *ic*alia *ft.* ciendi, quas M faues (peAeat officium diligente· adimpleant, partibus contra anas data foot nequaquam nuntiantes. Neque in aliquo excedant ipfa adimplentes, aliter enim pro qualitate excffus, arbitrio judicis punientur.

S VT

Executorri ecdcfiaflicl ad juftitia «secutio- exeeutores (cculares comites fibi non adiungant, etiam fub ptsttextu capiendi inculalem c'cnci complicem, nifi ad la esprcffiim in Lriptia mandatum , a judicibus prnfcripium prcccdat, nec cum fccularibos exeeutoribes hujulmodi , clericorum domos ingrcdisntar , aut inqunant , fi lecas fecerint , judicum arbitrio levere pleâantur.

f. VII.

Ne dona, aut munera accipiant , neve quot comprehenderint, aut comprencndcie dclireii it vexent , aut moleftent, ncc ob aliquam a lam caufam quarfium aliquem *injuria extorqueant;* fini minui judices aibitrio fau , ulque ad privationem officii pro qualitate culp* , dc «is panas iutnant.

f. VIII.

Ire itidem teneantur , ad * reflendandum mandata auxilli brachii fcccularis, a judicibus, *ic* officialibus data, adeaqueesequifaciendum, ■na cum cxccutorc («cular. ‘

fIX.

Quando ad hoc munus recipiamur , jurent de eo bene, fideliterqueobeundo, *ic* de obier, vaodis , quantum in fe eft , demetis , ab hac lynodo fonftituus.

*n»
CHiun
'»«»'

LIBRI PRIMI TITULUS XIL

A* qjfa» *ti/Uli, CT*

A· A**USTOS carcerum ecclefiafticorum diligen-
,er care* · el 'n "or* › A
•Jk. «m·· decenti loco, dominici· , *tc* fefti· mifla cele-
•i,.k<»ao. brctwr, quam omne· audiant ▮ ad idque officia-
aiamtua· jj, epiicopi eapellanum arbitratu fuo deligati
cui ex mulAii earner* congrua elcemofyn· conftituatur. Cuftoi veru facerdotalc· veftei in arca nitida· effervet.

5 nv

Femina in carcere feparat* a viri* Tint, adeo. ut cum illi· commercium non habeant. Si quem vero in hoc cufto· eiccffifle repcterit vinculi· coerceat.

s in.

Arma offenfiva , vel defenfiva capti· non permittat : fi qui· habeat, eorum ia&uram faciat, & inufum pauperum carceri» divendantur. Quod fi negligenter in hoc cufto· egerit , pro ratione culp« punietur.

i IV.

Carcerem daufum , & mundum a fpurcitiis teneat, *tk* detento· In carcere diligenter, quintum fieri poterit , cuftodiat. Eo ingredi muliere· nc permittat, nifi mirer , foror , uxoeve alicujus vinAi fint : ec autem , In eju· cubicula ne intrent , led cum eo extra cancello· ferreos colloquantur, nifi agriiudine, impedimfntove teneretur , quominus ad cancello· hujufmodi defccndere poflit. NoAe in carcere femin* ne remaneant , nifi de officialis epifeopi licentia, gravi urgente neceffitate , fub petna duorum pondo quoti·· lecus fecerint. Cufto· veto, fi femel mulier noAu In carcere dormiat , tribu· pondo mulAetur : fi bis , pondo fex : fi trr, officio privetur : itidemque hl , qui carcere tndufi funt , fi decretum hujufmodi femel violaverint, quatuor'pondo : fi bis , oAo perfolvant . fi ter , ftriAiori carcare inclafi vinculis coerceantur.

1 *s V.*

Ad die· vifitationi carceris indiAo· , cufto· ita fe prarparet , uc earner»» In loco carceri· mtgia publico litam fternat , fella , menfaque una , (t fcamnii paratam . Indicam preterea eorum, qui jam diu , vel nuper In carcere detinentur, judicii offitrat, ut juxta indicem hujufmodi, Gngulos ad Ce judex vocat. Si quis vero fefe occultaverit , cum notarii judici manifeftent.

S vi.

Si qui* fe in carcere conftituat , vel comprehenfui includatur , Cufto· In libro deferibat , hunc fibi io cuftodiam tradi , *tc* cujo· rel caufa . & ad ctHua inflantium captu· Ac , notet, itidemque efficiat , fi quii dum jam captu· detinetur , fequeftratni fuerit , quibus cufto· fe fublcribat , lab ptena pond· unitu com dimidio, quotic· in hoc negligent·· egerit.

A

S VU-

ANNO cwum II»».

Ne o captia dona, muoerave accipiat, neque eo· vinculi· injuftc coerceat, nec a vinculi·magi·· minufve folvat, quam mandato judicum libi injonâom flt, neque el» direAe, auc indircAe moleftia· Inferat, |qua> pecunii» , aliilve rebus redimant , fub poena reftituandi quadruplum, fi quid, flc injuftc extorfetit, idûe juxta legum horum regnorum formulam probetur.

S VIII.

Capti , qui a carcere liberari jubentor , pro
B falarii· , aut expend· miniftrorum , ne detineantur , fi iuli pauperer efle juraverint , *tc* judice· ita cxiltimavcrint , ftatimque dimittantur, nili alii· de caufi· fuerint retenti, neque ab ei· carceri· cuftode· pignora capiant , fibi obligari laciant , aut fideljuflote· dari compellant , neque cot pro ftipendiis hujufmodi ullatenui ve- Ln ng»
sent, fub poena pondo "trium , quoties contra- '▮·< ><·in-
fecerint, idque fervetur, etiamfi ob crQnina in '*^,'7*'
carcere conjeAi fuerint , de quibu· judex , die r
vifitationi carceri· indiâo, inquirat.

$ IX.

b publico carceri· loco indsx efiimationis ftipendiorum , que cuftode· , a capti· e»ig«re
C deoent, ubi commode ab omnibut legi poffint. clare, ac petfpicue coniciiptm collocetur , id· 3uc omni modo , fub perna pondo lex cufto· e» adimpleant.

5 X·

Career!· vincula omnia diligenter cufto· ailervec , & cum unus obierit , inventario , per antiquiorem curi·· notarium confcflo , ea recipiat, eodemque etiam interveniente , cum mono· peregerit reftituat. Fideijuflbre» idoneo·, fpedataque fide probato· cufto· det , com quibo· ipfe promittat , (e officio fuo fideliter , *tc* accurate tundorum , 8c fi quid damni, carceri,
D vinculi·, comprehenfifve evenerit, reparaturum aot fi ratione officii in aliqua pecuniarum fumma fuerit condemnato· , eam perfoluturom. Ad hoc etiam , *tc* ad decreta hujui fynodi fer- Conftau
vanda , jurejurando fe obftringat. Interdicit quoque hsc fynodui , ne cufto· carceris , aut unMliW>.
ali·· ex ejus familia, capti· alea, det , aut ab cir ftrena· , aliudve limile exigat fl vero fec» fecerit , ulque ad privationem officii , pro ut dcliâum poltulaverir contra cum procedetur.

S XL

Admonentur pr*terea officiale· , *tc* vicarii
£ omnes , ut cum die fabbato carcerem vificave. tint, dc hoc decreto contenti· diligenter inquirant , quodque cufto· cum vindi· agat , ad hoc potiffimum incumbant, ac ad Dei cultum, *tc* honorem muneri fuo (atiifactant.

LIBRI PRIMI TITULUS XIII.

Dt nui»îtM, CT cMicnci.*

S L

Ut pace, & tranquillitate concorde· ectlefia-
ftlCl

~Üc n o~ CHKUTI *°'·>· »<>> < ·. c«k. ,<· »>·' ^Qs*· 7V,. ''

ft,ci »*'· enum °P"· conflem , nulliique difli- A di·· inter le coritendant , unicuique jatte cam. nue eminet, dignitatem, eut juxta munut, quo funqitur, honorem , locum fcdcmqne conditui maxime neceflarium eft , cam ob cautam facro- fanftum Tridentinum concilium de epifcopi· in hunc modum decernit. Epifeopis praterea obi» que i· honor tribuatur; qai eorum dignitati par ell; eique in choro, *tc* m capitulo , tn procct- fionibus , *tc* alii· aftibus publici· fit prima fe- des, *Se* locus, quem ipfi elegerint, St precipna omnium rerum agendarum auftoritai. Qui fi aliquid canonicl· ad deliberandam proponant, nec de re , ad tuum , vel fuorum commodum fpeAante agatur , epifcopi ipfi capitulum con- vocent , vota exquirant, ar juxta ea concludant. B Neque vero ob id a concilio prehendatis , * capitularibut qnieqbam de fua dignitate detra- hitor, aut de his facultatibus, qu* 6bi de ju- re › *tc* coofdetudine competunt , *tc* non adver- tantur Tridentino concilio. Quo vero ad ca, qu· in capitulis cathedra!ium decernendi font, reâa, ananimifque fit omnium confpirttlo. Ju- bet huc (jrnodui, ut cum epifeopus, decanufve aut qui praefle debet, capitulum ad catraordi- naria negotia convocaverit , In fcheda vocatio- ni·, etiam ea capita contineantur , de qnibua deliberandum eft, qu* capita etiam ad epifeo- pum deferantur, nifi de *re* epifeopo, *five* alicui er epilcopi fimiliaribu· , competenti agendum erit Tunc enim folum capitulate· convocandi C (unt , & ad praicriptum hujus decreti iuftruen- di.

S n.

seir.M < *;.

Quoniam In frequenti congregatione , ubi ecdcfiaftici, fsculares, *Sc* regulare· conveniunt nili aliquis pralideat , cuius audoritate omne· in officio contineantur, diflidiorum, ac tumul- tuum pollet occatio fuborirl , facrolanfto con- cilio Tridentino hac fynodu· inlrarens pracipit ut quando in proceflionibus publicis, *lc* in iis, qu* fiunt in tumulandis dcfunftorum corpori- bus, de quavis praeedentia controverli* oriun- ~ tur, eas epifeopus [amota omni appellatione] componat , non obftantibus quibulcumque , prout ejuidem concilii decreto , 8c conftituiio- •rft|.c.i|. nr fsnd* memori* Cregorii XUI. bac de re editis, caurum ell.

5 III.

trwç m. ' uk rKvy.

Statuit prateiea , ac mandat hsc fynodus , nc ullus clericus cujufftmquc conditionis ba- chalaureum , licentiarum , magiftrum, dodo- remve in aliqua facultate fe nominet , aut lub- ‡ibat , in his locis ubi de ejus gradu confla- re non poteft , nifi prius epifeopo literas teftl- moniales gradus hujufmodi oftendat , fub pa- na pondo centum auri, piis operibus , jufliti* E fumptibui, *tc* acculatori *que applicandorum; pŒnj, contra hos a lege regni ftatutis In fuo robore, *tc* firmitate permanentibu·

LIBRI SECUNDI TITULUS I.

DvVdrw /ndvtferew.

S I

(> Clour·

ı<4«»<ı>ıη

IN Jocis ad audiendum caufas deputatis , fileq- X thim, ordo, *tc* obedientia fervetur; la fcdi-

bus , *tc* provifionibu· ratione antiquitati* ofi- cii potatili, *lc* procuratoribus honor deteratur ; ac inter omne· umma fit cum modeftia ton- fcnfio. Q*od fi mino· fecerint , judicum arbi- trio mulaentur , * ufque ad fufpcnfioacm , * privationem officii ponuntur. ANHO ' CHhtaTI «t·»·

SIL

Nullus curlat minifter, litigator, aliofvequi- cumque intra aulam , qno tempore audientia celebratur, arma quocumque fecum habeat, *tc* ut hoc fervetur , opportuno adhibito remedio, jndex accurale invigilet. *tu.* m *IMi**

s IIL

Advocatur , *te* procurator depetentur ▮ qui toifctabilium perfonarum caufa· defendant , k falerium quod fibi fuerit ab epifeopo cooftitu- tam ea camera percipiant ; Hi vero illorum caufas , quot ut pauperes , In eorum patroci- nium judices tradiderunt › gratis defendere te- neantur , ncc ab eis quicquam accipiant , co- rumve opera· ad fuo· ulus conferant fub pruna reddendi duplum , cujus mu ld* dimidia part miferabilius perfunis applicetur. Admonetur et- iam, ut In his paupeium cauli· accurate Aude- ant I *lc* pro brevi earum espeditione laborent, cum omni caritati· , *tc* manfuetudinii affirdu , ne pauperes jus fuum amittant. Quod II opus luerit judices verbo , aut feripto inftruere , id prollent , fi vero , ea eorum negligent'· pau- peribus damnum importetur , redituendi illud pano fubjacegnt.

5 IV.

In caulis minorum ; fi cx eorum afyeftu tali* efle appareat, ipfis pratentibus, five adtinc, fi- ve abiint, cum Ipeciali ad id mandato curatores deputentur, qui jurent fe ovinorum fuorumcau- las dcfcnluros, omni diligentia Br confilio adhi- bitis. Confeflio vero a minori ne petatur, ni- li antequam praincipiat : curator prafcna flt . aliter confcfEo invalida fit.

5 V

Publica inftrnmlrnta, *lc* ea, qu* guatentigia dicuntur, & chirographa recognita, etiam non precedente mandato , aut monitorio , exeeutio- ni mandentur, fcrventurquc ftilua, *tc* forma fat- cularium tribunalium , ac leges regi* dc hoc fancit* , tam quo ad exeeutionens , terminoi, praconia, Se fideijuflores ; quam quo ad alia ; clericus aurem , In quem cxccatio faâa eft car- cere Gt inciufu· I doneè tamquam pauper gau- dere velit privilegio in favorem ftatoa ecclefia- ftici a Gregorio papa IX. conceflb, In decreta- li, qu* incipit Odnavdaa, Quam ρ·P* conftiru- tionem judice· , *tc* ofliciafer inviolabiliter fer- vent, *tt* adimpleant Quando autem creditore· chirographa , afiafve pttvata· fcrlptoraa obtale- tint, ut recognofcantur , judice· Id fieri man- dent : quod *h* debitores clerici, id non fecerint duabus Sc non minui, nec alirer , nifi in pro- priât eorum perfonas contumaciis incufacit, chi- rographa, *lc* inftrumenta privata nujufaaodi pro recognitit habeantur, *tc* tanquam recognita exe- cution) mandentur , fervato ordine pramiflb in publicis inflrumenti· , qu* promptam habeqr caccutioncid.. ru-wj*.» ******** *ctf* o4o«- CwSvM» o *otm... t4_* <>»* ■.·,. vousvi.e. '*·] ,k··· * *'

V y J $ VI.

ANNO CHRISTI

s vi.

Quzlibr-udrclinatoria exceptio, aut inçompetciiitiz junidiftionis , intra novem dies opponatur, a tine pizlixi_termini computandos, aut parte przleote, a die, qua intimata fue-
*) fM·. G rit, citatio . Q<:o termino elaplo * declinatodniuator». |U imjufnjpdi c*ceptio allegat*.non Iit, rcflitutio in integrum advtifus cjui temporis lapium non concedatur , & li in alos cahbus concedenda eflet : pro termino autem ad probandum viginti dies prcicnbuntur , quod ti exceptio declinator!* probatur , caufc principalis cognitio edict, tin minus, in expenlis , A- damnis pro retardatione litis alteri parti illatis condemnetur . Qiz ftatim folvere a judice reus compellatur. Si vero intra przdiâum tempus pars non declinaverit, lis conteftetur» reconventiones fiant , eifque intra terminum
L»« I R > tu I l>b. * ,<<op<I U> I s< ·. ut. y. Lb. a- rcfpondeatur ,' juxta legum regni dlipofitionem , quarum ulus , A obfervantia , quo ad hoc przcipitur . Breviori vero in termino definire in potcftate judicum fit, li objullasallquas caulas , id ficli debete flbi videatur . Idem przcipitu; obicivarc , in dare 8c apette politionibus rcipondcndo , juxta leges regni etrea hoc difpuncntcs.
tt.Of.l.

S VII.

One. Mr, tü'a'd & cane. t<> \ Finem litibus cupiens hzc fynodus imponi , nc P1,les ı|1·Γ1 modum graventur dilationibus, A vxpenhs, (latuit, ac lancit , ut ccclefiaflici judices hqus ριονιιιαζ , live ordinarii , live cx fpcciali epifeopi comtaiftione delegati in caulis levibus , A parvi momenti , nullos libellos i'l»·ôtant . In his vero , quae majolis fjcitn· momenti , duo tantum ab utroque litigatore libelli producantur, uique ad primam concluiioncm , A- articulos ad probationes faciendas Poll pubd.ationem vero a lingulis litigatoribus produci, nili unus tantum libellus non poflit, quod li de taüo plures, quamjioc decretu ianciium cit , producantur , aut recipianiui, li nulli decernuntur , omnlique probatio , eorum virtute faâa invalida fit , nec fidem ullo modo laCiat : qui libelli fubfcripti, fignatique fint ab advocato probato , te gradu i .lignito, vel ab eadem parte , nec aliter admittantur , nili cauiz qualitas judicis arbitrio aliud pullulaverit . St vero aliqua dedinaiuria exceptio opponatur » intra oâo dies r >ntinue a dlc oppolitionis numerandos , probaii debeat, ne pairs ad probandum terminus prorogetur . Conduis vero caufa ad pronuntiandum interlocutorle dies fex , ad ferendam vero definitivam fententiam dies decem pl*kcibuntur: quibus elapfis, fi judices contrafecerint , expenias hac de caufa faâas , a die clapfi termini , ufque ad fenrentiarum hujuftnodi pronuntiationem in duplo reddant.

S VIII.

Cum partes, ad fuis probationes faciendas, admiflz fuerint , fi probationes non fecerint , neque litelas , quas vocant receptorias extraxerint , & altcta pars ob non feaam diligentiam a parte adverfa , ncc ab eadem lileras hujufmodi extradas petierit terminum , pro denegato haberi , Ac caufam pro concluía , St definiendam efle » altera pars citari mandetur » X 8r contumacils mcufatis provideatur, quod ad tertiam diem receptorias extrahat ; fi autem lil. CHkisn las non extraxerit , habeatur caufa pro concluia, etiam-termino ad probandum nondum claplo, ut hac ratione lites btevius expediantur. ijtj,

S IX·

Quando una ex partibus litigantibus faâatn. probationem produxerit , te ea non obftante , pars altera in caufa concludi petierit, pars probationem producens citetur , & lupee hoc articulo conrumaciz incufentur , It concludatur , antequam concluflo ultima fut in caufa, quod vero iccus aâum fuerit, fit Il fc nullum.

S x

Si publicatio petatur, 8c hzc eo, quod terminus duret ab altera parte contradicatur , ad txculandum aâorum examen , Se alias de hoc dilationes, przcipitur judicibus, ut fub conditione , fi terminus dapfus fit , publicationem neri provideant : quod fi tjerminus adhuc duraverit , declarent , quod durer , quod lie jubeant, quamvis decretum conditioaak fit .

SXI.

Elapfo termino ad probandum, fi probatione faâa publicationem fieri poHuletur, aut probatio non faâa cau.'arq haberi pro conclut* petatur, parte advert* citata , A non contradicente, contumaciaque mculata , lme ulla alia dilatione caufam pro conduis habcii mandetur: li vero pars contradixerit, cognita a judicibus contradi&iunis entia, cx adis quod juiliiic fuerit décernant.

5 XII.

Quando capitula contra aliquam hujus provinciz perlonam dentur, fifcali tradantur. Quz fi fubfcrrpra non fint , Se i quo exhibita fuerint, ignoretur, in elfque telles dcbgnati fint, ac in els contenta adeo .gravia provideantur , ut eorum remedium ad Dci cultum , A «bonum commune fpcâet, faâis prius de hac re certioribus epifeopis , lcu epifeopotum officialibus , fifcalis capitula hujufmodi profequatur . Quod fi conflet quis capitula obtulerit ,rprzfliris idoneis fidejufloubus, promittat ille, qui cadedit expenias hac dc caufa faciendas , fi capitula minime probentur, perfoluturum , itidemque puniantur, pro ut accufator calumuiofus de jure venit puniendus.

S XHI.

In his , qui matrimonio conjUbâi conjugalem vitam non ducere denuntiabuntur , parochi teftimonium in probationem admittatur » quatenus ad matrimonium , & non cohabitationem, Ae fic compatere procipiantur , & de hoc interrogentur. Quod fi negaverint , fifcalis citetur, qui quatenus opus fuerit , amplio rem faciat probationem, & ratificatis teflibus, pro ut juris fit, in caufa decernatur.

s XIV.

Io caulis criminalibus binarum nuptiarum , vivente primo coojuge , rei indufi carcere tc-

tOA·

AKMo ' neantur dam Il· agitur > eolque lie detmeri ju- A
CHRISTI dices procurent, etiamfi a fententiis per eoslatil sei hujufmodi appellaverint, m Gc finis hit caufis imponatur. Quando vero Alcalis accufaverit, illae partes, quarum intereft , citentur , e*quc citationes fiant es pecunia juftiti* fumptinua applicata I

·th·

$ XV.

Quando judicibus expedire videbitur , in cautis criminalibus parti prsfenti adorum Cum. pium concedere, ut icte defendat , foerintque alii rei, *Sc* complices abfentes , notarii advocato hujus partis , fuppteffis nominibus , procclfum legant , Sc id uique ad publicationem fi diligenter fervetur. Si veto nullam fit jutis impedimentum, etiam cum nominibus, hujufmodi fumptum concedatur.

5 XVI.

In caulis immunitatum , reftitutionuin , ad ecclefias confogentium, *Sc* aliis quibulcumque. in quibus judices procedunt aggravando Centura! , antequam cenfuro hujufmodi aggraventur « précédât intimatio anterioris Centura jam decrete , de cujus intimatione fidem faciat notarius, précédât quoque invocationis brachii fiecuiaris informatio , quo ordine , & non alitet ad ecclefiafttcutn interdittum pro- C cedetur .

S XVII.

In clandeilinis conjugiis , quidquid circa ea a partibus petatur, fifcalis oppofltio , *Sc* accufatio admittatur, ada, & probatio a partibus exhibita pro informatione fommaru recipiantur; deinde teftibus a partibus nrodudis , per fifcalem ratificatis , iterumque habita partium
s<0 -(' i. conteffione , per judices noftios hac in re de-
*' cerni , *Sc* definiri prtelt , juxta dilpolitionem
'"'"unc ' i.icrofanCti concilii Tridentini.

$ XVIII.

Quando utor proprium maritum de adulterio, toheubinatuve accufaverit, judex efficiat, ut fifcalis , aut executor juftiti* , In judicio denuntiet , *Se* cautam profequatur , adhib.ua cautela , ne maritus a propria uxore delatum fuifle judici fentiat.

s XIX.

A miictabilibus perfonis litigantibus , nihil quidquam pecuniae accipiatur ratione litis , eaque miferaoilis perfona reputetur , qu* In bonis mobilibus , *Se* Immobilibus quinquaginta pondo valorem non habuerit : probatio vero B quo ad hoc per notarium fiat , ex qua fi officialibus confticerit, de paupertate petfon* litigantis, ejuidem Caufis femotis dilationibus expediri, in omnibus fubveniri jubeant.

5 XX.

Accufationes criminales contra clericos in facris ordinibus conftitutos illat* , cum omni fccmto, prout facerdotalemperfonam decet,tradentur, & dc&üantur.

WT
S XXI. AMMO christi

Quamvis delinquentes plures fint, de eodem crimine accufati, unus tantum proceflus confi- , ciatur, nec ratioM adorum proceflus, aliquid aliud exigatur, quam qu* funt in indic* tax* 'onitituta I Nam fi in eadem caufa tres complices fint , tamquam ab uno folo falaria ', *Se* expenf* exigende funt ·

S XXIL

Ut moleftiis, quas accufatores inferre fuient, occurratur, mandat h*c lynodus, ut judices ordinarii, vilitatores, vicarii. *Se* alii qujcutnque , quibus fummari* informationes fuper partium querelis , committentur , qoerclantibus ptzcipiant, fafia in forma citatione , per notarium probationem recepturum , quatenus intra tres dies poftquam reus partem *(e* conftituerit, compareant perfonaliter ad accubandum eum coram didis judicibus ·· fin minus perpetuum eis lilentium ad id imponetu, ; u vero duabus contumaciis inculatis , non comparcerint, nec acculaverint amplius , ne audiantur coiumque vices, *Sc voces* fifcalis obtineat, qui tam in boc cafu, quam in criminalibus cetetis ad fe pertinentibus , accufattonem dare intra tres dies teneatur ; poftquam Ic reus in carcere c**· .***. conftituerit : judicibus autem, *8e* officialibus ju- ω. betur, ut conduits jam procellibus, quo citius u«m4um)«. fiefi poterit diAas criminales caufas definiant , *·"·■ *■**' ita ut quantumvis proceflus prolixus fit , intra trcdecim .dies, a die conclulionis, aut breviori tempore fi fieri potuerit diffinitivam fententiam ferant , In quo officialium confcienti* onerantur, ne fumptus, S· expenf* , cx nimia retardatione accrefcant I

LIBRI SECUNDI TITULUS 11.

De fracertteriiti.

S 1. .

PRocurarores caufis, quas fufoeperint, omnem operam praftent , in clique cum om- ft·**. ni veritate agant , *Se* quod fuis partibus utile ^7Îqı*ı ' lit, diligenter gerant , ac fine ulla collufione, fallitate , prrvaricatione , aut prcvaricationis fpecie, odio, aut amore, fui principalis , aut Îlartis advert* quidquam poftulent , aut poftoare negligant , quod convenienti caufc expeditioni neceflarium lit . Neque hac de caufa dona aliqua, aut promilliortes, munerare, aut alia hujufmodi injufte a parte contraria accipiant, fub poena reddendi quadruplum; acpreterea judicum arbittio puniantur.

5 II· ' .

Moderatam mercedem pro opera foa accipiant , quod fi in hoc exceiTcrint , dirrâe , vel indireac litigatores vexaverint , ut ab eis injufta iataria , munerave , aut alia ejufmodi extorqueant, judices pro merito laborum mercedem taxent , *Sc* diftridc procipiant, quod reliquam reftituant , nccnon judicum arbitrio panax dent I

S MI.

Procuratores, qui in tribunalibus ecclafiafti-

CÙ

anno CHKUTi «>*«· 'cl‘ negotia eccleGaftica admiuiftravetint , cam (cariais , quarum , vel , contra quaa fafcepe-riat, inboaeftc ne convarientur, neque tas in concubinas accipiant. Quod fi contrafoceriat , prater portas juxta horum decretorum formam eia ioipofitas, la caufis ecclcGafticis officiorum exercitio pet tres menies fofpcndantor ; itidem* que prscipitnr ne per trium menCum hujufaso-ai (patium › judicet › aut notarii petitiones ab eis oblatas recipiant, aut alios adus fub eadem perna.

A

LIBRI SECUNDI TITULUS JJL

Bt finit.

S L

UT debknm cultam, fr honorem Deo crea-tori noftro , ejuique fandis impendere-Ja '\V« a niu› ' *^'‹iu' foccdeiia femper de[illegible]
k J.', ut in ets ab omni fervilt opere reflantes , nos cultui divino vacaremus , eam ob caufam , ut hujus archiepiicopatus , & provinciae fidelibus dies bi fefti noti fint , In eifqu» cultui divino fatisfacunt , bsc (ynodus decernit omnes ho-rum regnorum fideles, exceptis Indis , de qui. busalio>in loco tradatur, teneri fub perna pec-cati mortalis fequentia fefta venerari ›

FESTA EX PRÆCEPTO OBSERVANDA. C

/V PH1MH *BIES VOMICI tum♦*

FESTA JANUARII.

CIrcntncilio domini noftri Jefu Chrifti.
Epiphania d>mini.
SS. Fabianus. A' Scbaftianus .

FESTA FEBRUARII.

Purificatio Ix.it» Marin virginis.
S. Mathias spolio lut.

FESTA MARTII.

S. I horna» Aquinas.
A I 'eph, bcatx Matis fponfui .
Annuntiatio beats Maria virginis .

FESTA APRILIS.

S. Marcus cvangrlifta I

FESTA M A11.

• SS rhilippus 8t Jacobus apoftoli.
Inventio lands crucis.

FESTA JUNII.

S. Barnabas spoftolus.
Nativitas fandi Juannii Baptifts.
SS. apoftoli. Penos tc Paulus.

FESTA JULII.

Vibratio beats Mari· virginis.
S. Maria M.-gdalena .
S. Jiccbus apuftoius.
6. Anna mater virginis Maris.

FESTA AUGUSTI

S. Dominicus
Transfiguratio domini.
S. Laurentius martyr
S. Hippolytus in civitate Mexican· tantum.
Aflumptio beata Maris virginis.
S. Bartholomnus apoftolM·.
A· Auguflinus.

FESTA SEPTEMBRIS

Nativitas beats Mari· virginis
S. Matthaus anoftolus, *t evangelifta.
Dedicatio furni Michaelis arcbaageli

FESTA OCTOBRIS.

S. Francifcus.
S. Lucas evangelifta.
$& apoftoli Simon, 8r Judas.

FESTA NOVEMBRIS.

Feftum omnium fandorum.
Sinda Catharina virgo, A martyr.
S. Andreas apollolus.

FESTA DECEMBRIS.

Conceptio beats Maris virginis.
Eifpcdatio partus beat» Maiis virginis.
S. Thomas apollolus.
Nativitas dotnini noftri Jefu Chrifti.
S. Stephanos protomartyr.
S. Joannes apollolus, & evangelifta.

ANNO CHK1ITI >ltS.

Arm *frftt tathlit* /rfacnria .

DOminica refurredionis cum duabus diebus fcquentibus.
Annunciatio domini.
Dominica pentecoftes cum duabus diebus fe-quentibus.
Feftum corporis Chrifti.
Coli etiam jubentur fella fandorum patro- Mwk. t ‹
norum ecclcfiaium eathedralium , tc locorum 4
ubi Hifpaui degunt In eildem ecclefiis , dr loCis, Meicr.s. Sti r.

S IT

Porro quia Angularis fuit In beatum Jo-fejsli , facratiflims virginis Maris fponfum , hujus provincir devotio , ob cujur fandi me-rita , & interceffionem pie credi poteft novam Hifpaniam fitigu.'aiibus Dei beneficiis donari, provincialis fynodus anno domini millclimo quingentofimo quinquagefimo quinto celebra-ta fandum Jofeph In generalem hujus archi-epifeopatus I & provincis patronum elegit , eiufquc feftum coli mandavit , hsc quoque fy-nodus idem renovins , & confirmans ftatuit , ut feftum hujufmodi in bic provincia cutnuda-va celebretur . Si vero odsva in hebdomadam majorem incident, de ea ufquead feriam quar-D tam ejufdem hebdomads inclufivc commemora-tio fiat. Feftum lancti Jacobi apoftoli quia prscipous , 8r generalis Hifpanis patronus is eft, cum odava celebrari mandatur . Quando vero, ad velperas, & matutinum fufttagiafan-dorum dicuntur, ejus commemoratio, quia an-tiquior patronus eft , commemorationi fandi loiephi prscedat In dievero trigefima Decem-bris, qua tian-Jstio lundi Jacobi fada eft, de ejus translatione officium recitetur.

5 III.

Etfi ante celebrationem hujus fynodi, feftum fandi 1'lioms Aquinatis dodoris angelici , cx precepto non colebatur , attendens tamen hsc iyruidus a felicis recordationis papa Pio V-pro-prer lingularem fanditatem , tc mirabilem do-drinam, de quibus is fandus, hsrelibus refuta- Giu,h› > tis, Chtiftians tcipublicr feboiis magnas opes › ,** attulit. A* propter eruditionis fplendorem, quo*'tlt ^2" in ecclefiaDei eluxit, «jus feftumperuniverlum ■»‹» ‹t Neapolis regnum coli, tc per univerfam eccle. ••«•■1·.· fiam officio dodoris celebrari prsceptum efle : attendenfque inftantiflime a decano, tc capital· r·»*·»· hujus metropolitan· ccclefis, magrilratibus d- ** i* vitatis Mexici, a redore, & univerfitate regia, tum etiam ab ordine fandi Domiaici, cujas «mNom. ** - ‹‹ *

. wwn «'' Inftitutam fandus.Tbomas profeflise eft efflagi- tatam fiiiiiV: hac fynodes prscipic ; at lendi •th· TtiSMa,. Thoma fefturn colatur, flr catalogo , qu* es pracepto in hac provincia coluntur , aaferibatar.

S IV.

s-a*tM<·,

Q?· ftaidem fefta ab omnibus coti deberi , m,·». nr-' (Indis exceptis) h*c fynodus decernit, inqui- bus ab omni iervili opere ccflandum eft, a media node vigili*, ufque ad mediam nodem fe- at nfom. quentem, quo tempore fefturn terminatur , in cifque miflam integre audire omnes tenentur , ad quam, ft ad verbum Dei audiendum , ubi commode fieri poteft in fuis parochiis omnes interfiat, ut eft a facra concilio Tridentino injundiim ; Quod fi aliqui in diebus feftis hujufmodi integram miflam non audierint, arbitrio ordinarii pledaatuf i Qii vero tempore, quo mifla conventual!! celebratur, *8t (acn* concio habetur, In ludis occupati apprthenfi fuerint , juxta formam juris panas luant.

c «mû Monet etiam hcc fynodut patret, matrefque /Omnes, ut luos filios, *6t* filialquantumvis mi- ••v* «ci» nia» cutis Tint, ad mitia* audiendam fecum cnaAsui. deferant, prneipit etiam heris, nt famulos, *tt* fetvos inns omnibus feftis colendis miflam audire faciant, *in* quo corum confcienti* onerantur.

S VI.

bTwiuh·' Ut introduda jam corruptela funditus tolla- fol))),-<-·■ tot, qirx rclid* vidue , per multos dies ab o- ·-i·" Cawi b'tu maritorum miflam non audiebant , ccclefi* pnsceptum tranfgredientcs, jubet h*c Tyno- y.).kOM- dus , ut vidu* , elaplo prnfertim menfe poft k mortem mariti, a judicibus ecdefiafticis , per Mi"·».'.», cenfaras, & alias ponas, ad facrum audiendum ,, ,ukon- compellantur , Idemque fervetur cum mulieri- Sua, kfol. bus conjugatis, que ob virorum abfentiam per IIf. rtfkd cpftftpl M longum tempos milfam non audiunt.

Milan j β»i. Sl4.vfttf.Mft- qu* vero «X- tufentur . Godll dt. *t.* coaft.al

$ VII.

Quo vero fervilia opera , a quibus in diebus fefti» viCAndum eft» omnibus ianotefcaot» hsc fynodus ftatuit, ac decernit, ut in eis mercatum nundine , licitationes minime fiant, taber- k Granat. *tit.* Sefcriû n* etiam obi merces _ vel alia divenduntur , * en,on,or» faltem dum mifla conventualis ce- Qwm· lebratur, ne aperiantur.

Limtef. j.

s VIII.

k MM»a. *t.* . *f* *t* — tu. d« fetu. A fono vero campanv» qua populus ad con- E mmdxnini ventualeoa miflam vocatur, ufque ad finem mif- 01* "■ !■> efculenta publice venalia ne exponantur ; operarii per totum fefti diem jumentis fuis laternas ne imponant , nec mulieres iter agant , farcinas vehentes , nifi vidualia eo tempore populo neceflati* apportaverint. Tonfores per totum fefti diem, ne detondeant, fumi ac ardeant, inftramenta, flr machina minaram ceffent, nec la eia ulli occupentur . Si qui vera hoc decreram violaverint, levere ab eccleGafticis judicibus punientur. Non tamen interdicitur chirurgis, * aromatatiis nc ia his diebus A officia fua exerceant, quantum «grotoram faisti conveniet, itidemiqee permittitur temporibus CHUSTT metendi., rigandi, plicandi, aut vermesfeeicos nutriendi, flt alia huiofmodi terrenorum fruAruom ratione faciendi, ia feftis diebus poft apditam miflam, dc licentia oflkialinm, * vicariorum , rebus hujufmodi operam impendere , nili ncccfiitas occurrerit, caram jadura fiat.

an*O u»J·

six.

Felicis recordationis Paulus papi tCrtles Iddoram paupertati profpicietw , cos tam ftrid* vinculo , ut Hifpanos ad feftorum obfervatio- *** ra* nem devincire noluit, ac ob eam caufam illo- r.u rum commoditati conialens fcqnentia fefta Indis deputavit, ad qu* fola obfervanda ex pe*- 77177*4. ccpto tenerentur. ai*LU*Âu>

FESTA INDORUM.

D *1 ε S 0 M H X Î* **DOMINICI**
ia 4MM *tttarrtattt.*

^TATIVITAS domini fine duabus diebus feA ·· quentibus.
Circumsilio domini.
Epiphania domini.
Dominica refarredionis fine duabus diebus fequentibus.
Afccnfio domini.
Dominica pcntccoftrs abfqne duabus diebus fequentibus.
Jum corporis Chrifti.
Nativitas beat* Maris.
Annuntiatio beat* Mati*.
Fefturn purificationis beat* Mari* virginis.
Aflumptio beat* Mari*· virginis.
Fefturnapoftolotvm Petri, ft Pauli.

Aliotum feftorum obfervatio, voluntati* Indorum devotioni relinquitur i ne vero Hifpanf per *fe,* ant fervos fuos In feflis diebus fcrvilia opera exercendi ex hoc occafionem arripiant , quod Indi ab eis minime ceflcnt , decernitur , Ne Indi hike feftis in Hifpanorum prqdiis, aut aliis facultatibus, nifi de licentia otdinatii ferviliter fefe exerceant.

5 x.

Itidem interdicitur, ne diebus dominicis , 8e feftis, quorum obfervatio ad Indos pertinet , μηî<.ι. «. mercatum fiat , ut ratione hac tuae labo- ?·. randi , *It* miflam non audiendi , ab Indis auferatur occafio . Si vero in aliquo Indorum oppido mercatum die^ dominico indidam fit , alius hebdomadas dies , la quo id fiat defignetur.

5 XL

Medicis quoque prohibetor, ne egrotis medicamenta applicent , ita , ut eu impedimento effe poflint , quominus feftis diebus miflam audiant , fi talis stgtirado eft , qua agrotum miflam audire non impediat , ft cujas medicina In aliud tempus differri poffit .

LI-

ANNO CHKISTI

LIBRI SECUNDI TITULUS IV.

Dt er ftateeuuU.

S L

ttcvfd. PRÆSENS, in illis locis , io quibus eo elefiattienm tribunal txiftit in judicium vocatus citati non polfit, nifi de uno die in alium, aliter autem , cjtatlooç fafta , etiamfi citatus Sya»4. un. non rompareat , contumax reputari nequeat , »«· “· *f ncc abiens pro contumaci habeatur, fi nuntius fidem non fecerit, ipfum citaffe in perfonam propriam, uxoris, filiorum, aut famulorum , nac fufficict citatio ad hofnices, vicinos, aut alias extraneat pertonas fafta : contumaci* vero B coram judicibus incufabuntor, Ac quicquid aliter faftum fit, dentio fiat,

S U

Cum de contumacia cujufque partis conflet , In expenfis condemnetur contumax, quas antequam ulterius procedatur, compellatur (olvere, nifi prefens maluerit, id in finem litis refervare , Ar I* alterius partis contumacia ulterius procedi, aut remedium miflionia in poflefEo- Bern elqgerit , quod.fi fiat, regula de hoc tH.u jik.s- in legibus horum regnorum pnticripta fervetur. **fU-

S ni.

Ia litetis citationum, *tt* monitoriis ptncipiatur, ut ad aliquem diem ceitum citati , hora audieo' ia comparcant, quod fi reus, vel aftor minime cumparucrit, *tc* non cornpatentis coatuaucia tuerie locuùta i contumax reputetur. Si aute-n intra dictum diem venerit, etiam fecunda liter* expedit* lint , illarum expenfas folvat , qua folutione contumaciam pueget, Ac in caula principali audiatur. Nullatenus vero fecunda liter* expediantur, nili toto elapfo die, in quo termine» in primis literis prsnxus finitur, neque reus, vcl aftor contumax reputetur, uique· D quo conliftoriul· dimiflum (it.

S IV.

Si after iptra terminum in literis expretfum contumaciam nun incefaverit , reus contumax non reputetur, nec liter* III* iterum legantur, nec virtute illarum contumacia incufari polfit , led liter* conditionalcsqftimcntnr, veluti flexpreitf lub eoaditioae hac cflênt expeditf ; Si aftor contumaciam inotfavexit, ia difto termino , fi autem reus compatnerit, aftore non comparcote· after in expenfis condemnetur , fi id reua petierit· Quodu elapfodifto termino aftor contumaciam incufaverit , *tt* reus non compa- E rueris : Judices eum iterum in judicium vocari mandent, nifi jufits dc caufn labi vifnm Î-j ihc reum polle legitime reputari contumacem . Si vero juft* cauf* adfint, in decreto declarent , liter* tamen receptori* perlonaliter intimentur, fi citatio prima perfonaliter fafta non fuerit , aliter enim reus nullam fententiam, nes contumaciam incurrit.

ANNO CHMISTI M»i·

LIBRI SECUNDI TITULUSV.

S I.

IN «aulis, in quibus exolKcio proceditur, tc. ites contra reos producendi expenfis earner*, & pecuniis juftiti* lomptibus applicatis ad ferendum tefitmonium, adducantur , qu* impetif* condemnatione expenfanrm fubiequuta , Ar non alias, camera, Ar fempt&ns juftitia per- pt«a*. folvantur, ne inde rei occaGoncm arripiant proveniendi, aut fubornandi teftes.

i U.

In omnibus cauGs criminalibus , in quibus pana corporalis, five exilii, aut publica pmnitentia imponenda lit, teftes in fummario indicio recepti, in plenario ratificentur , non obHaute, quod pro ratificatis a reo habeantur. Quibue nt tafibus. nec mûpri ulli, ncc fifcali renitutio in integrum ad accufandum , aut ad probandum concedatur. Probatio vero , qu» per reftitutionem hujufmodifiet, nulla Gt, imo a procefin deleatur.

$ III.

Judicet per fe ipfos in caufis matrimonialibus C diae teftiàm recipiant, neque probationes alolis notarils etiam principalibus fieri in cauGs m. ts «*- criminalibus, aut civilibus magni momenti per- **--'I mittant, nifi iplifmet judicibus pratentibus , aut fi jnfta ex caufa judices ablint, de. fpeciali eorum commiffionci Qu*quidem ipecialmommiiSo a judicibus fubfcripta in principio probationis hujuloiodi collocetur, Ar in prucrliu deferibatur. Commilfiones tero 'lullai-nus concc dant in cafibus prsdiftis ad recipiendum teftes, aliis musiftris, quam receptoribus ab epiicopo deputatis r neque in fuis tribunalibus notorios quoicumque aut ofliciale» admittant , ad petitiones dandum , ad afta gerendum , neque ad D teftes la fummario recipiendam , aut eis quodvis aliud receptionis genus committant , neque cos ad teftes, aut teftium ratificaiiones neque ad recipiendas cantiones in judicio faciendas , neque ad aliud quicquam , quod ad judicium pertineat adhibeant, nifi fuerint ipfimet nota, rii tribunalis ▮ aut receptores predifti , *tt* eis abfentibus, minifiri ad id ab epifeopo, vcl juflu epifeopi approbati , qui fpecialem provûlonem ad id obtineant. Probationes autem > Sc afta judicialia aliter conficfta nulla fint.

JIV.

' Quando teftes ad inftantiam partis citra civitatem ratificandi lent, eorum dtfta in fummario judicio habita, ne tradantur originalia, nifi prias exemplum publicum > aut authenticum, quod fidem faciat, penes notarium remaneat , nec tunc tradantur parti, contra quam ratificatio fieri debet. Quod fi notarius quifquam ierus fecerit, judicum arbitrio pro qualitate criminis punietur; Probationes vero fummaiic hujufmodi receptoribus dentur , prrftko ub cis juramento, *tt* obligatione <lc fecretofervendo uique ad publicationem , Ar de caldem reftituendo iijtra dica duos poft dapium termi-^ num

ΛHNO CHRISTI Iftj.

5· V.

Quotiefcumqoe judicibus vifum tarit convenire , ut telle· perfonaliter deducantar , id Cjuj in penfi· fiat , qui telles produxerit , judice· a;rem , print «(limato, quod ratios*itineri· teftet habere debent, lilud tcftibu* perfolvi faciant, antequam iode difccdant.

S VI.

Tedium probationer in fecunda inflantia, ne fiant per eofdem articulos , nequc per direâe contrario!, nili, in calibut, 8r eo modo, quod eft a jure conceflum : ut autem hoc evitetur pracipitur, articulo· in fceunda inflantia producendo· prater advocatum , a procuratoribus etiam debere efle fobfcriptoi, a quibat itidem examinentur , finene iidem articuli , an contrarii , *tt* fi feras fiat probatio a proceflu deleatur , *it* procurator in hac negligent, pondo uno pctfolvat.

. $. VII.

In caufis criminalibus , contra miniftros ab epifeopo deputatos , traâandis, ob dona , munera, pccuniafve iniuile acceptas, aut colluflones faaas > quibus dona, five hujufmodi munera accipere an hac fynodo prohibitam eft ■ ea fufhcleaa ad condemnationem probatio, quio legibus nova compilationis horum regnorum decreta eft > juxta qual leges in his caufis decidendiim praecipitur.

!."/>«·>* àinÎTal^r' i.b.r. wrap- UuM'

S- VIII.

Probationes , qua earum qualitate attenta commicti poffunt, receptoribus committantur , quod fi vilum fuciit expedire pracipiatur, quod vicarii , aut alii facerdotes loco judicum una cum receptoribus, hujufmodi probationibus faciendis , affiliant.

J. IX.

Cupiens hac fynodu· effrenatam eorum audaciam reprimere , qui cum telles producuntur , in judicils eccleliaftici· hujus provincia , non fine gravi Dei omnipotentis otfenfa , ac juftitie contemptu, fuarumque animarum detrimento > A litigatorum prajudicio falfum dicunt ceftimonium , ftatuit , ac pracipit , ut fi quis coram quocumque et officialibus , judicibus , aut aliis miniftris perjurii reatum commiferit , li clericus (quod abfit) fuerit de perjurio conviflu·, lotvcrc parti compellatur, in cujus damnum hoc crimen admifit , id omne , quod ob tacitam veritatem, vel expreflam falfitatem , in firsjudicium, *It* detrimentum diSa partis ceffe,'(· *c * propterea condemnetur in medietate fluâuum unius anni prabenda , feu beneficli ab eodem obtenti , *It* etiam in medietate fruâuum omnium, quos percipit, toto eo tempore , quo in perjurio perfeveravetit. Cuius mulétr pars una fabrica ecclefic cathedralis , ubi id evenerit, applicetur, altera vero plis operibus ab epifeopo defignandis, tertia denique accufatori : 8r porter nane poenam , in carcere tamdiu detineatur, quamdiu officiali videbitur. Si autem perjurus hujufmodi, beneficii, feu prebend» expers fit, jubetur, le ultra fatufarilonem parta cui porjudicium irrogavit faciendam.

H,nra. ■ <. J*'*,6**· wU.·'·.

un. H

k in pondo minarum quinquaginta condemnetur > qua ad nuper prnfcriptam turmam diftribuantur, Ir reus in carcera, M dtAumeft, Incluta maneat per tempus judicisarbitriodcpntandnmt Îjuod fi is adeo pauper fit, ut pradiaam panam olvere nequeat, pecuniaria pceoa commutetur an corporalem, poena carceras aggravata, ac fi perjurus flecularis fit, fatiifacere parti, cui perjurio nocuit, compellator , *It* praterea paftomide ejus linguam obftriogenti in valvis ccclefim per diem unum publice detineatur , nifi ejus fuerit conditionis, ut base peena commutanda fit , quo cafudelinquentes in exilium mittantur, aut graviori perna judicis punientis arbitrio pleftatur. Quod li caufa in qua perjurium commifit matrimonialis fit, ob injuriam (aeramento illatam, prater jam diAam panam ei alia *judicis* arbitrio imponatur. Qiivcro ad fu* canus probationem reflem falfum produxerit, quem ad dicendum falfum tcftimonium induxerit , eadem pana puniatur , qua tcftem perjuram puniri, fancitum eft.

anxo CHRirri >»·».

J. X.

Sacerdotum booori, quibas Indorum .cutalminet , profpiccre volens huc fynodu* , ne eo magis fallis accufationibu* agitentur , quo ftu. dioTius fubditorum indigenarum vitiis, aut Hlfpanorum avaritia modum imponere conantur : perpendenfque. quam proni fint ad perjuria indi, quamque melle ad id inducantur ; ftatuit, ac prjtcipit in primis, ne «lius facerdos a diftricia Indorum, cui miniftratexpellatur, quamvis gravet querela contra eum dentur, nifi prius 3per judicem ordinarium , aut delegatam, ibiinuifitio fiat, ubi crimen admiflum a facerdote icitur. Si enim judex ecclefiafticus ibi pratens affiftat, de omnibus plene idlruâus, qu» , & Îjuanta fides tcftibus fit adhibenda facilius agnoCet. Infideles nullatenus m teftei admittantur, ut factis eft canonibus conftitutum, neceJam. IIII, qui fufpcâi funt, quamvis Chriftiani, si. di, vel Hifpani fint, feu folum timorata con- (cientia homines, minimeque fufpeâi. Neophytos ad jurandum nequaquam judex compellat, nifi caufa fit gravi·, *it* cujus verita*\aliter elucidari non poflit. Quo in cafu moneantur ptimum neophyti » quam *gr**c* malum perjqrmtn fit .Si autem falfo aliqui juralfecomperti fint,cos, ut cercli metu pan» terreantur, *It* cautiores evadant, publice flagellari judex praciniat , *It* ut ■majori ignominia afficiantur, detonderi faciat . Denique incautis , qua cx teflimomo Indorum dependent, accurate judex animadvertat, qua, quanta fidet teftibut adhibenda fit, prafertim cum manifefta fit omnibus Indorum aa perjuria propenfio. Qua omnia Chriftiana judicum prudenti» hac fynodos commbndat.

cmuU. tu s ···· T«. la «f- **-■< *. k,< «mt· I· prtnrw - «·-·,k*-- TŷfjS*

LIBRLSECUNDI TITULUS V .

Dtfttttti U tr rt itiiutt-

S· L

INfententiis, quafupermatrisneailsclandeftinia feruntur, femper juspetendiquicquidexpedierit fifcali refervetur, idemque oofervetur la *sententiis, qua fuper binis nuptiis, ** criminibus aliis inter partes proferuntur. Notarius vero refervationem hujufmodi fifcali intiaaat, aâaqoc intra tertiam diem tradat, nt grave*contradelinqucates ponas poftalet.

rly*.(··«.

S.I1

ANNO CHRISTI

§ II.

Sententi·, quas indices , *h* sic*rii tulerint, furi , * his decretis conformes fint , quarum poftquam latf fuerint , nifi in caGbui a jure permilfis , nulla fit difpenfaiio. Decreta «ero >n (criptis fiant, ita ut Jemper de his conftare pollit. Quamvis autem in aliquibus fummarie procedant, ad id exceptiones'legitimas, *tc* par* tium neccffaria» probationes , m fotma a jure concclfa admittere nc rccu(ent ·

§ III.

M(. Quoniam fepe contingit, ut clerici, k («eu- g
>«.*U ' * ',re' hujus provinci· nonnulli, paru , vel fi- lesle initantibus, ob aliqua commiffa crimina in penis pecuniariis condemnantur, qui a (ententiis cum fc gravatos fentiant , provocantes etiamfi pecuniariam panam deponant, k dc reprafentando cautionem prscuent , a judicibus minime e carcere liberantur, immo f«pe («piat eo quod appellant novis vinculis conttringuntar. Idemque fit cum accufatorea affligendi reos caufa , 8r eofdcm in *catcerc* detinendi, a fententiis etiam jufte latis, appellant. Ob eam caufam ne deinceps his moleftiis capti aCciantur, ftatuit huc lynodus, ut pecuniaria mulAa in depolitum data , *it cautione* pruftita de reprelentando t condemnatis hujufmodi civitas , ç aut oppidum £ judicibus , *it* oficialibns pro , catcerc conftituatur, pana interpofita non obftante.

LIBRI SECUNDI TITULUS V1L

Dt uffMtfMiet ,

§ I.

c- TJRocuratoret delInquentiam, qui appellave-
úm kn' R tint *° g'*du appellationis minime audian-
j«d<uu. tnr, nifi teftimonio adhibito , quo conftet delinquentes in catcere detineri , aut eos ante- İ|U*m judex , a quo provocatum eft, fententiam erret, pnsftita cautionet faille Uberatos. D

§ II. X

In eaufis criminalibus I quando aliquis fe in gradu appellationis coram judice, ad quem perionaliter eonftituerit, ae audiantur , donec teftimonium oftcndst t judice inferiori carcere detentum non fuiffe : deinde vero in carcere *fe* prafentet, cui poftca liter· citatoric, *tt* compulfotia ad teftifflonium hujufmodi, *It* procellam deferendum concedantur. Ne ob eam caufam quod fe coram judice fuperiori conftituersc, contra ejus bona, * fidetjoflores procedatur. Quod fi conftirerit, eum non elfraAo carcere , ad fnperiorens judicem confugiffe , nullaque damna inde lublequuta , *It* id ejus caufa patiatur , convenienti pmftita cautione , alia earceris cuftodia eidem poterit affignari, fervatis in hi*, qua a jure pontificio ftatuta funt, * ab his decreta (amita. £

S m.

Cum quis fe coram judicibus appellationum eonftituerit, *It* caufa non inter partes · fed eu afficio ventilata eft, nec appellatum eft a lententia definitiva in cafibos, a jure, *tt* hejut fynodi decretis permH&a, antequam admittantur, aut eidem liter· inhibitor)· concedantur, conftet appellantem cantum detineri, five incarcere judicis, a quo, five judicis ad quem , *It* eo fic detento, praecipiatur judici , ut fi id initantia» partium procedit, eas nominet, *tt* ut citentur, citatorium' expediatur. Quod fi ex officio caufa*, *It* rationes mittat, quibus addaAus. in caufa peiocciierit> ltidemqne compulfoti· liter· concedantur, ut aAa, *tt* ptocefliis ad fuperioretn judicem tranimlitantur, quibu* tranfmiffis, quod juris fuerit provideat. Ut vero hoc melius fiat, fifcali* citetur, qui in caufa (e opponere teneatur, eique tamquam advocato (alaria ob id conftituantur. anno CHRim *>*».

§ IV.

Judices a quo ne inhibeantur a judicibus fuperiotibus, neque ab cis inhibitor!·, autfnppreffori· liter· concedantur, nili adisproceffusprius pcrfpeâia, k examinstis ; neque exeeutio impediatur in cautis, in quibus ex jure, k decretis concilii Tridentini per appellationem non fuL ****><'- penditur excçfttio lententia, aut decreti. Quod , * li fecus fiat inhibitiones, proceftus, de-reta, k (w·. alia inde fequuta, A aAa invalida lint, knullius cfteftjis , ut eft ab eodem concilio difpofitum, ac praterea in vibrationibus, k fyndicatibus , judicum esccflus hujufmodi corrigantur. In conciliis quoque provincialibus horum exceffuum fi puniti non fuerint , ratio petatur. In appellationibus veto a fenteotiis interlocutori)*, co«. rwa five reparari poliunt, five non, per fententiam ·'>' definitivamomcialis, k judicis, obiervent quod * eft a concilie Tridctftino decretum . **'

§ V·

Itidem interdicitur ne officiales, *k* judicer metropolitanorum, k excommunicationis, fufpenfionis, kinterdiAi cenluras decetnant, contra e- t «s. l, «a pifeopos fuffraganeos, juxta conttitutionem In- * nocentii papa quarti, qu· incipit. I^smuaa *tt*- ,ζî uV *t.* r/r^a.

§ VI.

In caufi* concubinatus quoramcumque , fire ecclefiaftieorum, five (acularium, fi bt, aut eorum concubio· appellaverint, a carcere per judicem inferiorem, aut (opetiorem ante ne liberentur, quam caufa terminetur, nifi ob juftas , valde, kneceflaria* caufa* judicibus videbitur, quorum confcicnti· in hoc onerantur.

§ VII.

In gradu appellationis, partes ad probandum ne recipiantur, fi fe ad probandum non obtulerint ; quod fi fecerint , pana eis impofita fi non probaverint, ad probandam admittamur.

§ IX.

Si appellans caufam appellationi* non profequatur, k concedii fibi compuliorii* literis, acta non tranfportct, appellationifqoe defertioa parte adverfa petatur, la hoc fervetur quod eft jure pontificio conftitutum . Si verodefertiooem non petat, fed prolequi caufam velit, mandatur appellanti, ot fuis impenfis aAa, una cum caufa , k ratione , quibus motu* judex a quo fen» teotiam tulit , aut lo caufa proceflit, deferat, termino ei ad hoc competente prnfixo. Quod fi appel-

AINO aon cffitceri' · P«rtî adverf» facultas
CKBIITI detur, et appellaatis *fomptibus* proccffum, una
>s»>. cvm alii» jam diAis afferat , fi ea appellationi alterius partit appellantis non adhalit: fl vero adhoferit , omnibut utriufque partit fomptibas id fiat.

s IX.

Quando aliqui· et officialibus fuerit reçu fatui, reculant recufationit canfas coram judice recufato proponat , qui eaufas hojuftnodi ad
T·· <«»f. epifcopum(deferat. Epifeopusverocaufam prin-
c "»«· cipalem decernendam lufcipiet , partefque an-
"a""*,1ᴿ diet In articulo recufationit , ad praferiptum
ua. *t.* " eonftitutionis Bonifacii oâavi , que incipit »
Si f»rr» »»Mt: eamque iervari Λ de adimpleri B lice fynodus injungit.

LIBRI TERTII TITULUS I.

De officio epifeoporum, *tc* vite puritate.

Dt bit, J— »d *fnpriM* tpt/rap·' *ftrftM» ftrtiemtt.*

SI-

ACcingere fe volent facrofanfta , teen menu ca> generalit Tridentina fynodus ad col-
c«nt. w. lapiam admodum eccleſiaftieam difciplinam ,
' *» iuvante domino, teftituendam I ac depravato·
' in clero, popnloqueChriftianomoretemendan-
ujtn . tii, dot) ipetn in epilcoporum integritate fummtm
'·'·^·· collocavit his verbis. Integritas pnefidentium ,
ti" jJTfc* f*I"» eft fubditorum-, *tc* verut ecclefiaftice hte-
t.mp cooc. rarchi* fcopos precipuut It eft , ut epifeopum
-*) c. i. inftrnat omnibus numeri· abfolutom , fanAo
* Diohyfio Areopagita dicente ; pontificum ordo
1 cap-tcem facratus is eft , divina lpeculantium ordinum ,
{<;]. f«o»· qUi (umentis eft, *tc* ultimus. Sicut enim hierar-
£ ,*^'0*]* omnem in Jefu terminari confpicimus ,
at su i», ita unam quamque funâioneui In fuum ponti-
i ,li i c ficem. Et quibus facile colligere eft, qua puri-
y,,',/μ·'™ uee τ·£-» morumque integritate proditus is efle
,'p' <li. te debeat, quem divina gratia, *tc* affidua virtutum
<,d;oy.<vm cacrcitatio, ad ftatum perfeAioni» evexit: qua humilitate, qua benignitate, qua manfuetudine. qua caritate, pro vito exemplo, *tc* ut uno vesbo omnia , qua fanâitate prelueere debeat in ecclefia Dei. Eam obcaufam dominos praecipiebat ftriAam eum mitra vitta hyacintina laminam facra venerationis de auro puriffimo , la qua gemmario opere fanftum domini cflirt nomen mfetiptum, a fummo-facerdote fronte geftandam I Quo adeo fanditate prxftantcs oportere efle epifeopos fignificaretur, *tc* eamdem fronte deferiptam aliis ad imiuadun^ propooerent.

5 II·

Id igitur perpendens optime Mexicans hue provincialis fynodus I toto quo poteft conatu , epifeopos in domino cohortatur , ut dignitatis fua femper memores, flc vitam inftituant , ut decet miniftro» Chrifti, ft fucccffores apoftolorum : ad quorum exemplum ioardentes, (alutis animaram zelo fe componentes , affidue Deum pro ovibus deprecentur , eos verbi Dei pradicatione pafeant , ft tamquam angeli cuftodes populo tibi commiflb invigilent , eique profpi-
eo* mi * riant i ac denique velati boni paftores ea , quam
is·*_»···. majorem nemo habet, caritate fint aecenfi , ut
ζ·i·H*>ı animam fuam pro ovibus ponant. Qyod hume-
ffiy^ds etiam angelicis formidandum —ai « * hu-
mania omnino impar, quia proprii· vitibus i-. fttnere non pofluat, a Deo petant auxilium, ft chJUst I orationi frequentet vacent , ftatutit fibi horn j tj(>. ut mente illuminentur , ft ad Dei honorem , populique ialutem dirigantur.

S ni.

Sed, ut ex frequenti orationis ufu ad munus, quo funguntur, obeundum falutares fruAus percipiant, unius hore Ipatium fingulis diebus orationi impendere monentur: In quo alta mentis contemplatione perpendant quin pro animaram falute thrift»· tummus pallor effecerit, quidve perpetius fuerit : ut hac confidcrationc excitati fpirituale animaram commodum ardentiori zelo anhelent, *tc* quo ad id opus e* divine grati* auxilium vehementius Implorent. Adhuc , fingulis quoque noâibus , illius apoftoli (enten- φ
ti* memores, fi nos ipfos 'dijudicaremus , non utique judicaremur s per aliquod temporis intervallum confcientias proprias diligenti examine perferutentur t ft quidquid eo die deliquerint, quicquid négligentes omiferint pro oecca- Coac.Ml*.
lia fubditorum abolendis, gravi dolore defleant, —· M-
ft emendent. Sic enim iram Dei in dic. tremendi judicii fugient, qua (anguis pereuntium ovium de mana pallorum negligentium requirendus eft.

S IV.

Ut epifeopus vitae fanditate, ft moram integritate roboratus confiftat, populoque in hac rc MAC «sv.
maxime fatisfaciat , confettarium facerdotem iλ*0**?' *"
fibi deligat «tate gravem , vita probatum , doctrina infignem , per quem Deus omnipotens ita, rerum difficultatibus, fuo lumine epifeopum illuftret, ft dirigat ad ea , qua divina fua gloria , populique aditicationi magis fint confentanea I

D ctut fnUittnm* , er prvpn» /amUra.

S L

E Pifcopi , ut paftorale officium poftulat , O JCs benigni, ac manfueti fint, ianguorlbufque fanandis , ac pauperum miferiis fublevandia , cum omni pio , ac paterno zelo profpiciant : talefque fele prabeant , ut fubditorum moleftias In omni patientia fupportantes , eis aditum faciant, nc hareant trepidi, fed cum omni fiducia ad epifeopos confugiant, ab eifqoe in labare folatium I in paupertate auxilium , in morbo medicinam petant

S II.

Parochos, fingulishebdomadis ad fe vocent, ab eifque fifcitentur de fubditorum ftata , dc temporalibus, ft fpiritualibus populi crumnis, £ de remedio peccatis publicis adhibendo, ut bis omnibus accurate fuccurrant.

S III.

Quoniam qui domum fuam regere nefeit, fententia apoftoli , nec erclefiam Dei reâe gubernabit . Hac fynodus epifeopos monet, trt non folum ipfi vit* exemplo (ubditos ndificent, led eos etiam familiares fibi deligant, qui honeftate vita, ft moram integritate comprobentur· aeG populo fcandalo fiat , epifeopi mfaifteriaaa vituperetur . Oneri luo epifeopo iatiefstieot ,

ANNO CHtISTI

fi concilii Tridentini decreta , in quorum executione elevi, populique Chriftiani reformatio coafiftit, aflidue legant , attente meditentur , diligenter exequantur.

Dt l»8riiu rara.

Si-

c·*·. Ttw. fcS >*.<. 4. ÎMfUIIb. t.

PRacipoa epifeoporum cura in docendo populum cvangelium Dei lita efle debet : atque quod jam titulo de fumma Trinitate , fide catholica decretum eft, ad eam rem maxime incumbant, oportet, ut parochi , Ar èccleſiattici viri fua munera , *it* mmifteria in hoc adimpleant , quo fubditi prafertim rudet , falutati verbi Dei doânna pafcantur. Si vero (quod abiit) pradicator errores , aut fcandala in populum diflemiaavcrit, etiamfi regularis fit, ei epilcopus auâoritatem conciliiTridentiai fcutus pradicatjonem interdicat.

S II-T

Xtjx.It.

Volent Tridentina fynodus doâis, beneqoe înftruâia miniftris adhibitis populum Chriftianum omni falutarf doârina abundare , decrevit, ut in lingulis diceccfibus collegium erigeretur, ubi pueri religiofe educarentur, *tc* omnibus ecclcliafticit difciplinis imbuerentur : ita' c«ac. ii», ut collegium hoc miniftrotum Dei perpetuum ut e^et fttB'nât'uln· Quod cum ob rerum incommoditatem , in hac provincia foniri cffèâum haâenut non potuflit , ne tam fanâutn opus Cm. I»w *n bit pattibus, ubi mefEs , quidem mul-
»>u «<x. u eft, fed operarii pauci) maxime neceflarium, M>a.ri«.k labente tempore oblivioni traderetur ; bsc fy-
ÎÎrÎîɳıÎÎM** noa"' H*1***·. nt epiicopi, quo citius fieri pofrûra'i.T·· f*'» concilii decretum exequentes, pro cujufque
mo»., s-dicecefis facultate feminariis hujufmodi inftiꞏ0.(01,v tuendis, eam operam navent, ut femel inftituta permaneant.

* $ 111.

Ne defit numerus confeflariorutn , qui (cientia periti fint, *St* in adminiftratione lacramenO torum verfati, atque ut errores, & damna qu* ex minifttorum ignorantia fepe pruveniunt, vitentur ; ftatuit , ac prccipit haec fynodus , ut in ea dicecefi, ubi 'confcienti* cafus, Ac facramenta nullus legendo interpretatur, aliquem ad id epifeopi conftituant , Ac ubi jam conftirutus eft, ut in eo munere perfeveret procurent. Cie- "ricos vero omnes ibi relidentes compellant ; nifi in theologia , vel decretis gradum obtineant , *Sc* epifeopo probati fini, nt hos audiqnt magiftroat quot fi audire neglexerint, neque ad ordines , neque ad beneficium , neque aa (aeramentorum adminiftraüonem recipiantur.

5 IV.

Mm i.u. ti >1·

Saeerdotum , miniftronimque ecclefi* ignorantiam ex eo oriri certum eft , quod in his examinandis epifeopi negligenter agant. Quare ad preferiptum concilii Tridentini jubentur, ne qaemqnam, five feeularem, five regularem fine diligenti examine, regulis hujus fynodi fervatis, ad ordines recipiant t neque ad audiendum confeflioncs fstcularium , etiamfi facerdotes fint, nifi pracedenti examine justa diâas regulas idoneus repertus ab epifeopo facultatem obtineat. Hanc autem facultatem epileo- A pi caute concedant , eorum fulficientia ponderata , de quibu· periculum fecerunt ad certot peifonarum ftatus eam limitantes. Semel autem examinati , Ar probati ad coofeffiones audiendas, ab eodem epifeopo non examinentur, nifi nova caufa fupervenerit. AMNO" CHAUSTI ·»»».

Cum dolendum fit valde, de quorumdam ne- *tc* gligentia facerdotum , qui quamvis ex ofticio Chriftianu documenti· Indos inftruere teneantur, fubditorum linguam ediiceie^egligunt , fine qua fidei Chrifuatt* my(1eria, nec vim facramentorum anima falutarem docere poftunt: B hac fynodus epifeopo· monet , ar li opus eft· cifdem mandat, ut intra fex raenfes ab horum decretorum publicatione computandos, clericos in regionibus Indorum beneficia cum onere ob-' tihentei , in materna earumdem regionum lingua examinent : Ar quos repererint lingua hujufmodi ignaros, fex menfium fpatio praefinito ad difeendam linguam compellant : admonentes eos, quatenus claplo termino , fi linguam hujufmodi non didicerint , beneficium , quod obtinent, ipfo faâo , vacabit , *tt* alteri de eo Get provtlio · Quod fi ob nimiam idiomatisobfiruritatem, vel ob aliam juftam caufam id fieri non licuerit , poflit tunc epifeopus alios fex meufes peremptorie preferibere , omni fpe am- Tt· ·■ C pliui prorogandi femota: In quo, *tc* in jegula decima oâaya cancellari* apoftolic* adimplcn- «Λ·. ·>· » da confcienti* epifeoporum onerantur . 'ꞏo «lUria.

5 VI.

Ne Indorum Inftruâio unquam intermittatur, miniftris ecclefiafticis Indorum exeundi tr»!' fuis regionibus, nili ex urgenti caufa , facultarem epifeopi non concedant . Quando vero alicui conceflennt in ejus abfentra idoneum facerdotem lufliciant. !;

Dt vifitttivt fttfrU*

5 »·

Nihil eft afTalutem gregis accommodatius, quant prsieotia paltons. Sed qula univcriam diorçffim oculi· perluftrare ,\eique omni epifeopus aflifterc non poteft , vifitatio ordinaria adhibenda eft . Quamobrem juxta cpncilii Tridentini decreta h«c fynodus ftatuit, ut epi- M. fcopi quotannis , vel (altem finguli» bienniis *· '·<·■ ▮ propriam dicecefim per (e ipios »1 litent ; aut ri legitime impediantur, vifitatores deligant, (a- I tlf. premia , Ac vita exemplo probatos , ab omni ▮><>▮ I * cupiditate alienos, ac denique tales , a quibus clcri, populique reformatio , Ar etecutio for- , m ,<*<■ mula titulo de vifitatoribus ab hac fynodo pre· *◆ ·>'·"I (cripta, lo omnibus fpcranda fit.

£

5 11.

Ad morum emendationem , non minori· vtilitat it eft, temperanti*· ac modeftia Chriftiꞏ- ns exemplo fubditot «dificare, quam décorum déliât· inquirere , eadem·]·* corrigere 1 quod ut fibi animo proponant , dum epiicopi fuat dicecefes vifitant , h*c fyoodu· vehementer exoptat . Quansobrem auâotitate concilii Tri- X dentini firnulta epilcopfe mandat , ne cum4'"'*'·· fu»m dicrcefim vibtavefint , inutilibus fumptibur, cuiquam gravet, oncroGve fint, oeveipfi, aut

f

,et quifquam fisorum, qnicquam procurationi» caufa, pro vifttatiooe etiam teftamentomm ad plor ufu· prefer id, quod ex reliôl» pils jure debetur, aut alio ouovis nomine) net pecuniam, neque munus qpodcumque fit, etiam qualitercumque bffeénctir accipiant , nonobftaote quacumque confuetudine etiam immemorabili › exceptu tamen viâualibns, qu· fibi, k fui»frugaliter, moderateque pro temporia tantum neceflitate, k non uttru erunt miaiftranda. Qycd fi quifquam (quod abiit) aliquid amplius io fupra diâia omnibus cafibus accipere prafumpierit, is ptuter dupli teftitutionem intra menfem faciendam, aliis ctiam pcenia juxta conftitutionem concilii generalia Lugdunenfis , que incinccnon alii» poenis in iynodo provinciali arbitrio fynodi , line exceptione miilliltntur, ne integritas, vifitatione ferra·' ri debet, ullatenus detrimentum accipiat.

A

B

$ III.

Vifitent epifeopi ecclefia·, k quas dodrinar vocant, feu conditiones, ubi religiofi commoranrur, ibique eocharifiise facramentum» fontem baptifmalem , fabricam ecclefi·, keleemofynas fi ecclefi· erogatas, ac reliqua omnia, ad ccclcfiaa, k divinum cultum fpedantia . Quoad vifirationem vero fabric· ecclefi·, iii· domus intelliguntiir excepte , qu· ab ipfis regularibus , propriis fumptibus funt Mdificat·. Vifitent etiam religiofos in predidis dodrinii , feu conditionibus degentes, quoad animarum curam , quam exerceor, eofque paterno xeto corrigant, eorum honori, k bona famas proficiant , atque id omne prefient, quod adeffedum hujufmodi neccfiarium fit, justa decretum facrolandi concilii Tridentini, ut ia titulo de regularibus mentio fit.

S IV.

Ut in omnibus ecclefiafticis tribunalibus, pure(redeque agatur, meiropolitanus, ceterique epifeopi per fe , vel per deputatam perfonam faltim quolibet triennio, officiale· , vicarios, vifitatores, fifcales , notarios , aliofque juftitiz miniftros vifitent , ab eifque gravamina illata referciant, ac pro qualitate criminum , ufque ad officii privationem cofdem punienti Si vero horum aliqui·, ex quacumque caufa antetrienniim officium dimitteredebeat, per diestriginet, inquiratur, k officium eo tempore nonexer<eat· Quando autem per epifeopi obitum officia vacaverint , ab alto officiales ne inquirantur , quiD ib epiicopi fucceflbre, praftitis fede vatante fidejufioriou·, de ratione officiorum p<>k llea reddenda, k de itando rqijadicat·.

C

D

I s V·

In vifnatione epifeopi qccurate provideant , ut ecc,c*i· eo teneantur , qui decet domum Dei, fi quas vero ecclefia» eo , quooportet cultu, fine gravi indigenarum moleftia teneri non polle, eafque minimeneceflarias, imo fupervacaneas repererint, dejici jubeant , qu· autem necellaria judicabuntur reparari faciant , k convehienti cultu ornati. Facultatem denuo rdificandi ecclefus, aut eremitoria fine urgeuti caula ne concédait: Si vero facultas detur , curent, ut ecclefia, k eremitoria hujufmodiin litu , k loco impaniend· dodtinv india magis commodo quam miniftrorum commoditatibus

E

opportuno, juxta régle majeflatis fchedam erigantur.

S VI.

Singulis quoque menfibu», femel epifeopi vifirent carceres ecclefiaftico· , k in eis incluios, denique operam, ut capti qui, vel ecclefiaftico, vel fceulari carcere detinentur , miflam , k quandoque verbi Dei prudicationcm audiam.

S VII.

Ad tollendos abufus, k exftirpanda· fuperUltiones, quz imprudenti quorumdam pietate erga fandorum reliquias, k indulgentias irrepere folent, epifeopi concilii Tridentini decretum exequentes, quam primum fandiorum reliquias, quas in lua diceccG compererint, tam in ecclefiis, k monafterill, quam in poteftate particularium perfonarum, cujufcumque flatus, *Dt* conditionis, examinent , k rocognoicant . Qiz fi authentico tcftimonio non probentur deferri, aut in loco publico venerandas propoiii nullatenus permittant . De indulgentiis etiam injungitur, ne fcilicet eas publicari coafentiant, nifi literis apoftolicis, aut earum teftimoniis optime difcuflis, authcnticifque repertl». Solet enim fidelibus effeoccafio, ut eorum devotio › ergd authenticas , k veritati· tcftimonio comprobata· reliquia·, aut indulgentias tepefeat, fi ea, que authenticoteftimonio carent in veneratione habentur , ac frequentantur. Deinceps autem indulgentiarum tabella , nifi ab epifeopo, five ejus officiali fubfcripta, ac notarii fide roborata, in ecclefiis non affigantur . Quod fi fecus fadum fuerit, («vere corrigatur excefius.

S VIII.

Ut a rebus facris omnis fimonic orcafio funditus tollatur , calices , aut velles ecclefiaflicas epifeopos nc conlecrct , aut benedicat , priufquam diligenter inquirat , an eo conlecrari , aut benedici petantur , nc venundentur . Quod fi hujus rei caufa fit , ob incommoda , qua inde oriri pofient evitanda , confcctatio, k benedifiio hujufmodi concedenda non eft.

S a.

Nihil qaicquatn pecunia, ac precii epifeopi acciplant , aut eorum judices accipere permittant , pro collation· ordinum , beneficiorum, prabendarum , capellaniarum , aut earum inhitutione, ngc pro literis dimifforiil, autteftimonialibus, nec pro figillo ,· aut alia cumque de caufa ad res hujufmodi Ipeâante , nec pro difpenlationibus, quz eis committentur, ut eft a concillo Ttidcntioo faocitum, fub poenis ab co ftatutis.

Maxime oportet julliet· officia henemeritis perfoni» conferri gratis, ut cum omni intégrité· te, k fidelitate exerceantur : pretium enim, quo emuntur, la cauia elle folct, ut juftoftipendio officiales contenti non fint. Eam ob causam inrerdicit hzc *fynodus,* ne epiicopi vendant, aut Jocent officia notarii , fiicalit, esecutoris, feu ll-^a">,'*J flori, fuorum tribunalium : Nec illi,quibus confefk runtur, vendere, locareve poliin t . Quod fi (ecus

AMNO CNBUTX ,0. ua. 4« <x- r1' jj jjnfae

fiat, vcnditlonm > Cea locatione· huju(modi nul- A Imfiut, captor autem, tecui locatum officium fuerit, ejas jaAuram faciat, venditor veto, St locator quidquid hujus rei caufa pecuniarum ac- c«t il»„: eeperiut, fabrica ecclefia cathedrali· reftituat. Forro et quod per concilium Tridentinum expolitum, cm exacutioni mandetur , Epifcopi notatioa hoc tempore officium exercente· examinent, eifque idonei· minime reperti·, exercen- jjnfae interdicant, neminemque in polieram notarii officium > nili de eorum confenfu, & approbatione exercere permittant. Notario· vero Latina lingua ignaro·, in caulis Latine feriptis fe interponere minime patiantur.

5 XI·

B Difpeufationes, qu· de jute ex commiflione fummi pontifici· ad epifeopo· pertinent , ipfi per fe exequantur, nec easfois officialibus compnittant, idemque fervetur in concedendi* licearis dimiiforiis ad ordine*, fi epifcopi fint ia provincia.

$ XIL

C«. tim.

Quia equum eft, ut qui altari defervit , de altari pafcatur.- non cqnurn tamenfi nullo conftituto ftipendio, quidquid , pro ratione minifletis exigere velit , miniftri relinquatur arbitrio ; Hac fynodus epifeopis mandat , ut cum C nulla generali· regula, terris adeo diverfis prrfcribi poflit, finguli quo brevius fieri poterit , ia fuit diacefibus (lipendium miniftri· ecclefi* 5ro cujufque ratfone mihiftcrii, *lc* regionis conitione ad vidum congruum «qua «(limatione conftituant.

mucnialac i» <·, «Ik capuiint,· Toii<i c. ·4«nin*o* ,·. a, -, a F·' rjuik'ti. Ilμ πΓ.) ,a. MiLj'foL

Fruftra conderentur leges, fi iis obfervandis vigilans cura non adhiberetur, & de earum obfervatione nulla ratio peteretur. Quare conftitutionem concilii Lateranenfis, que incipit, *Sicut «limi* h«c fynodus fequura, decernit ac pr«- C*P'1 ' ut T fcoP* Per foii dicecefe· viro· lia- D tuant, dodrina , dr vit· exemplo probato· , qui folicite inveftigent, an, dr quomodo focri canone», de huju· iynodi decreta ferventur , te teftium lynodalium officio fungentes, primafutura provinciali fynodo de fua diligentia , aut «glige"'"" «'lonem reddant.

ffl04 v«lb.-- y.Cclaurba 41

J XIV.

'u.'r

Singuli quoque epifcopi libros duos habeant, in quorum uno , parochiales ecclefia· omnes foarum dicecefom deferibant, redorefque earum annotent, etiamfi per (e ipfo·, vel per vicarios parochiis miniftrant, caufam etiam, ob quam, qui vicarios adhibent in ecclefia non relident , £ aut ad refidendpm non fuerint compulfi : In ai- c tero vero libro vifitationes icribautur per epi(copo·, vel per vifitatores fadas, quasipG.corumque notarii (ubfcribant , ut in provinciali fynodo conftare poflit quas ecclefia· vifitaverint, qualvi non. Hoc enim velati ftimulo 'excitabuntur-epifcopi, & vifitatores ad ea implenda, quz fibi ex munere incumbunt, atrtfi minus fecerint, de opportuno remedio providebitur.

:

I Etfi deoeanibus, qua ad cultum divinum pertinent , epitropo· follscitos efle oportet, ut miniftri eccfcfiaftici injun&o fibi muneri perfeAe fatiifaciant, ia eam pracipue curam incumbere admbncntur, ut iacerdote· lanAiffimam eucharifliam venerentur, *tc* colant , ad quam Conficiendam , dr omni cultu prolequendam facri· fuerunt ordinibus initiati : quam ob caufam curent epifcopi, ut in ipfo iaftitutionü (andiffimi huju· (aeramenti dic; feria videlicet quinta in cana domini, iacerdote· aliqui una cum («cularibut eo tempore io ecclefia commorari folitia , corpori dominico affiftant, quando vero fandiffima euebariftia ad infirmos ducitur, eam iacerdote· fupcrpellicei· induti devote comitentur, ut eorum exemplo, devotio (ocularium ferventior fit, de ab omnibus Chrifto domino veros honor, verafque cultu· exhibeatur. {rj', besLoM

s XVI.

C(Ki r«r. ·»·

Sicut oportuit in ecclefia Dei graviflimorum quorumdam peccatorum cafus epifcopi· refervan ; ita conveniens eft, ut in foro exteriori eat·· (« graviores, te qu· majori indigent fpeculationc, & audoritatceifdcm quoque referventur. *miti* Quia vero matrimoniales caule, ubi de divortio, te Reparatione quo ad thorum ,xte vinealam agitur , In populo Chriftiana graviffime funt: de eis tantam epifeopo· cogaokere pede, h«c fynodus ftatuit, ac jubet. h*t· „l*/' *'

S XVIL

Quod fi In aliquo caia epifeopis videatur , caulatn fuis officialibus, quoad procefium conficiendum (ubmittant, decifione cauff fibi ipfi· retenta. Quando vero ad hoc officiales delegari contigerit, ipfi quemquam alium fobdelegare non poflint, przfertim ad telles examinandos, & eorum teftimonia fufeipienda.

5 XVIIL

Quoniam ob locorum diftaoyam notitia perfonarum, quibus caufq mandantur a (ummo pontifice plene haberi non poteft, te ex hujufmodi delegatione caufarum multa incommoda poffant oriri: SacrofanAum Tridentinum concilium renovans Bonifacii oâavi conftitutionem, qua incipit, Xroratum, decrevit, a metropolitan·», *tc* dioecclani· fingulis , la fois diacefibus quatuor faltim petfoMa ad id aptas defignari, quibus cauli· deleganda committentur ; quam defiguatiouem epilcopi ad fommum pontificem tranfmitterent; id circo epilcopi omnes hujus Mexican· provincie in (ynodo provinciali congregati, perfonas liujufoaodi deputarunt in hunc, qui (equitur modum. Ms»·.·· ia auwu nftrJAJ. (·ı>»4.4·

?«v/«m to *ercbitfififtt» Mtxicéiu iilrfrijJiiH· 1^ *aMtnftlitx»»*

Do&orjoannes furucro ccclcfip Mexican^ archidiacoous.

Doâor Sancius SanSies de Mufion, ejufdem ecclefip (choiafticu·.

Bachalaureus Petrus Garces , ejufdem ccclefi« theiaurarius.

Bachalaureus Alphonfus Lopex de Cardenas.

Dôâor Melchior de la Cadena.

Bachalaureus Alphonfus de Ecixa , canonici ejuidem ccclefip.

'ANNO CHBttTI *»·>. PrrjkM * *rratnadifliact tfijrtft Guaceraaleafi* »· /»· *itfciutt.*

Petrus de Licbana decanus «defies Cuatemalienfis.

Didacws de Carvajal archidiaconus ejufdem ecclefi».

Licentiatus Francifcus Gonzalez fcholafticua ejufdem ecclefi» ·

Bachalaureus Gundifalvus de Alarcon , thefaurarius ejufdem ecclefi» I

"Pcrfiaa a ■fytrt'utliffiin» Mccbaacjnnafi i» *fa<· efifccfatcï decatata.*

Licentiatua Alphonius de la Muta, BcdeScouar decanus ecclefi» Mechuacanenfis.

Bachalaureus Didacus de Orduâa fcholafticus ejufdem ecclefi».

Doâor Alphonfua Raya canonicus ejufdem ecclefi»

Perfina defatata ·» fa» cfifirtfata a 'cvrrtadijfima tlHîr»ft Tlaacallcafi.

Thomas de. la Placa decanus ecclefi» Tlarcaflenfis.

Bachalaureus Ferdinandus Pacheco archidiaconus ejufdem ecclefi».

Bachalaureus Alphonfua Peter de Andradk cantor ejudern eccIçfiz.

Franrifcua de Beteta fcholafticua ejufdem eccirfiac.

Doâor Joannes dc Cervantes 'befaurârius ciiiidem ecclefi».

Bachalaureus Garcia Rodrigue? Maldonado canonicus ejutucm ecclefi» ·

Tcrfcna defatata r» /4· *tfi/ccfata* 4 rstrsrtuZjyimo .p</copo *Tarataaeafi*I

Bachalaureus Franciicus de Quintana archidiaconus Yucatanenlis.

Leonardua Gonsalez de Sequcra thefauratius ejufdem ecclefi»

Pcrjeaa defatata la /la· *cfifccfate a nv»rcadi[~fine» ttifitfa Xaifcaaaafi* ·

Licentiatua Mattinua de Spes decanus eeclefia Xalifconenfis

Licentiacus FranciQus de Segura cantor ejufdem ecclefi» ·

Fiancifcu? de Morales thefauranus ejufdem ecclefi».

Licentiitus Melchior Gomez de Soria canonicus .ejufdem ecclefi». · y

Tcrfcba defarata in fa· efifetpata artvtrtadrffintn tfifctf· Gaaxaraucafi

Doâor Sancius de Alzoris decanus ecclefi» Guaxacanenfis.

Bachalaureus Petros de Alavcs archidiaconus ejufdem ecclefi».

Francifcus de Couarrabias canonicus ejufdem ecclefi» .

LIBRI TERTII TITULUS Π.

De officio reâoris , *Bc* pitbani.

Dc cfificic farerbi, deffriaa citra.

5 I-

ANimarum cqratu gerere, earum morbis mederi, *Bc* eas ad Deum ducere , in quibus n>$»ncb<· omnis currtotum'officil ratio verfatur, 'iu" · A lc'en?» fcientiarum eft. Sed quia in a>l.f«r.>4e re tanti ponderis, &: momenti , ubi dc anitnaH. qu·,! tum falute agitur , qualibet negligentia valde miaX*|Kt. pcriculofa elt, parofio, omnes, tam frculares , quam regulares hac (ynodos quantum poteft ia

A domino cohortatur, elfque precipit, ut impefiturn fuis humeris onus attente confiderent , & eia, qui ipirituali (ubditorum utilitatis confulunt, promitfdm premium animadvertant , ae negligentet agentibus ftatutum fupplicium ob oculos ponant, divinaque adjuvante gratia , ad id toto pedore incumbant , ut in (no munere obeundo omnem operam preftent. Quo «qto officii fui rationes parochis magis note fint , in decretorum hujus fynodi › eorum pr»fertim , qu» ad fuum munus pertinent , allidua leâione vrrfentur , librumqoe decretorum hujufmodi, poft fex menfes a die publicationis eorum computandos emant, *Bc* fecum habeant , flo minus pondo decem mulâencur , quorum partes duc B fabric» ecclefi», cujus excreent curam tribuantur, tertia vero accufatori, aut, eo deficiente, judici, a quo officio id fuerit judicatum.

ANNO CHI1STi n*s· **** '4'* >··*. <. *i* ,.

5Π.

Cum prcdicatione verbi Dei , ac doârinz Chriftian» documentis maxime fubditorum mentes ijluminentur, & ad Deum dirigantur, pr»cipit h»c fynodus , ur huic rei curati potiffimum invigilent, eo tempore , *Sc* ordine , quibus titulo de fumma Trinitate, *tc* fide catholi- Sap· ca prplaibitur. «u.r.y·.

ZW adasfar*firatieat [attanunttram*

S 1

PErpendant parochi difpcnfationem (aeramentorum , qu; cibus , *ic* medicina animarum funt , a domino fibi creditam , *8c* quam fint Deo rationem reddituri , fi in pafccndo grege minus foilicite egerint. Quampbrem tamquam fervi fideles mimfterium impleant , petentibafque, *Bc* indigentibus fpirirualcm cibum ne denegent, fed ita (c gerant, ne incurla, aut negligentia , adminiftratio facramentorum omittatur .

S n.

Vocati ad alicujus infirmi peccata audiendum eo fine mora feftinent , (cientes egroti falutem fpiritualem a propero eorum adventu peodere pofle. Quoties vero fecus *fecerint*, pondo quinquagiqja mulâentur, fabrice ecclefi; , pauperibus, *8c* accufatori eque diftribuendis, *8c* ab officio , ac beneficio per bimeftre fufpenfi fint. Si vero quilibet alius facerdos , abfente parocho, in cafu neceffitatis ad audiendum jseccata vocatus ire recufaverit. epifeopi arbitratu puniatur. Quod fi parochus, aut facerdos hujufmodi ;groti idioma non noverit , interpretem adhibeat, ut egrotum merentem confolctur, *Bc* exhortetur. Si autem fe ad id non teneri, valde tamen anim; faluti utile efTe, admonitus per interpretem peccata fua çgrotus confiteri voluerit, *Bc* interpres fpeâatç fidel fit , ea facerdos audire poterit · Curati quoque omnes fubditis fuis in mot. Ti4t tis articulo conftitutis affiftant , cofque eshor- nt i 5· ·. tentur, ad formam in catcchiftno ab hac fyno- *f'·-'t "·* do probato contentam.

$111.

Cum ianâiffim; eucharifti; , que cibus , *tc* vita anime eft, acperegrinantium in hoc luculo

AMMO CHRISTI *'>·I· **...*.*-

fortitudo, jam ulque a renafceniv ecclefia cum fruftu animarum uberrimo frequma lit uftu ; cumque optet facroianfta Tridentini fynodus, at in fingntis mi(Tu fideles aftantes non folum fpirituali atFeâu, fed facrarrwniali etiam eucharifti· perceptione communicent . Quorumdam nihilominus adeo imprudent zelua eft, ut Indos 8r fervos, qui tanquam parvuli racons in Chriftiana fide nati, tam lalutttri indigent alimento ab eucharifttie perceptione arceri velint. Qpamobrem parochos omites b»c fynodus hortatur, eifque jubet, ut Indet, ac ferves hujufmodiaccurate edoceant vim , ic rationem tanti (aeramenti, puritatem quoque conficienti», &animi reverentiam , quibus digne le préparent ad euchaiiftis (umptionem . Quos vero hac animi prsparatione difpofitos noverint , eia (prefertini fi infirmi fint) nullatenus eucharistiam denegari P*>lantur, ne line tanto viatico, *tt* fine extreme unitionis (aeramento , ut eft titulo de (aera unftione fancitum» ea hac vita difcedant·

s» ‹ i.b- t·'

De viiUeatU, C tere rrrea *fnUitei, frefntieee* in *fecrementernne receftient.*

S L

t t, c.n ? c, tuOuad» tit. ». coati. Μήπ'ήλ Uvqvirup Vcrsast iit. a» poή. atmoin». II.SO.SI.·>· St >, Mn. ». *Úf.* M- Cone. Mil. v tu quo ad lirrim aeanitentio pertinent io rauKifio.

■ I · pirocni i»C0iB'C3 › ‹af rCgUI«iC>Qv IQtB TDr* U tum cognofcint, *te* utriufque fexus fideles fibi commifli, in fua, quique parochia, ftatutis ab ecclefia temporibus peccata confiteantur , 8c eucharistin facramentum fufcipi<nt, parachiales fe0, utriufquefexus, Hifpanos, mixtos, Æthio- ex *'tero P*rente Æthiope ortos, *Bc* indos decem annorum state majores, conjugatos, *tc* c*I'hes fuis nominibus in indice dcfcribant, exprimendo familis capita . virum , *tc* uxorem , filios, famulos, fervos, nccnonpxftorum , agricolaram, *tc* aliorum in agris commorantium, fibi fubditorum , in eodem indice mentionem faciant, ut de perlonarum numero, quarum peccata audire debent parochis hoc modo conuet. Indices vero hujuimodi fingulo quoque anno conficiant a principio quadragefima in Hifpanoruo› Jocis; a feptuagefima autem , vel anica (fi epifeopo vifum fuerit) in oppidis, feupagis Indorum.

S li-

Moneant quoque parochi a dominica feptuagefima parocniales fibi fubditos, ne ufaue ad Suadragefimz finem pete-turum confefuonem iff.rant : fed potius ita fe adeam preparent, ut ante majorem hebdomadam peccata confeffi, tempore ab ecclefia prafinito, lacrolanâam eucharistiam peicipiant.

S III.

Parochi Hifpanorum , dominica Qnafimodo inter miftarum folennia, tempore offertorii publice in fua cuique parochia denuntient Hilpanos omnes, mistos , Æthiope· , fc cx altero parente Æthiope natos , qui nondum eo tempore peccata confefli funt, nec eucharistiam fumpferunt, ecdefiq prsceptum tran(greffes fuiffe, & gravem in Deum onenfam commififfc . Ad cujos culpe emendationem eos moneant , quatenus prefinito tempore ufljue ad dominicam fequentem inclufivepeccata confiteantur, *tc* eucharistiam fumant, fub pana excommunicationis lata lententia , quam omnes (fervis exceptis) incurrant.

Λ

ANnq^ CHRISTI IS«S.

$ IV.

Qui vero fic denuntiati, tempon préfixe confiteri peccata, *Bc* eucharistiam (umere negleaerint› laquenti fefto , vel dominica publice declarentur excommunicari , *tc* a divinis arceantur officiis, nifi de confeflarii confillo ad eucharistiam non acceflerint .· fic autem eacommunicati, ab alio , quam a proprio parocho abfolvi non poffint. Hifpani vero, *tc* mixti › priufquam abiolvantur , pondo uno multantur, Æthiope editi jam liberti, pondo dimidio, ad ufus fabricas ecclefia, cujus fuerint parochialer, pro fervis vera pondo dimidium neri perfotvant , eo quod negligenter fervos ad peccatorum confeuionem monuerint . Quas quidem multas parochi non recipiant , fed ipfis prsfentibus, in arca recondantur, ad effetam bujufmodi in qualibet ecclefia deputanda.

S V.

Cum publice excommunitatis h« ratio habeatur, ut fi quarta dominica poft rcfnrreâionem, emendati non paruerint, cum participantibus excommunicentur. Si vera dominica quinta adhuc peccata confeffi non fint, nec cucnarisftiam fufeeperint , anathemate feriantor. Quibus fic geftis, indices, five libellos fisos parochi claufos deferant , aut per providam perfonam adeo opportune ad officiales epifeoporum, tranfmittant, ut ad diem pentecoftes prcdiâis officialibus tradantur i fin minus, pondo decem multantur fabrica ecclefi*, cujus parochi fuerint, *tc* plis operibus aque diftribuendis : Cum autem fervi decreti hujus cenfitras non incurrant, decernitur-, ut pcena pecuniaria heris impolita augeatur , juxta fervorum retardationem in peccatis confitendis. Si vero (quod abfit) aliqui ex hujuimodi excommunicatis , adeo pertinaces , *te* obftinati fint , ut nondum in die pentecoftes eCclefia praeceptum adimpleverint, eorum abfolutio ordinario refervetur , qui eos abfolvendi facultatem nulli tribuat, ut ipfi verecundia confufi , iterum non delinquant , *it* alii metu perne cautiores evadant.

5 VI.

Indorum ctiam parochi tam feculares, quam regulares , dominas Quafimodo ros admoneant, teneri femel in anno peccata fua confiteri, quos vero repererint , eo tempore non fatisfecifle precepto, graviter reprehendant, eifque tempus ad confitendum prafiniant. Quodli non paruerint , pro ratione dilationis puniantur. Ad dominicam autem penteeoftes officiali epiicopi indices , feu libellos mittant , quibua deferibautur eorum , qui confeffi font, ingenium, Se Chriftiani mores, *tc* hi ctiam , qui fummunt eucharistiam , nectito iiii, qui peccata confefli non funt, quod patochi exequantur, fub pana pondo decem, aa ecclefia fabricam, *tc* pios ufus.

f VII.

Pro populo fibi commiflo orationer, *tc* facrificia Deo offerre parochi debent, ob idquehec lynodus decernit , ut omni hus diebus dominicis , *tc* feftis colendis mifla n *1* officio occurrenti

Cmdix M> J. totiβ «·· II.

>*·

ANNO CHkirri ·«*>■

r*nt* celebrent · ncenon primas , ft fecundas vefperas falamniter cantent, quibus quoties tpfimec non interfint, pondo anum ad fabrica eccleúa uiosn parfoltant. A

S VIII.

Mnr.cir. ·rM'l··· ·■ al> rob·** 4M»·íά· b*''·

Surf,

ro·.

*' "«l*1 »

Ertwiâaê*-

io|Mîo·<>

Omnibus diebus domiaicli , inter miffarum folemnia tempore offertorii fubditis annuntient fefta colenda, ac dies jejunii «t pracepto, quae in fequentem hebdomadam inciderint, fub pm. n> Pÿn<*° quatuor, accufatori, fc plis operibus diftribucodis ·. vigiliae etiam beata Marial vlr. ginis, qu· non jejunantur , dies itidem rogat'onnua evulgent, moneantque fubditos, ut hlt diebus jejunandi , dr ab efu camium abftineo. * l*udabileae fidelium conftietudinem fervent, P'° ot 'l· obfervatione jejunorum decreturn eft, net non indulgentiae ob id fibi con» e*^e<n notas faernnt.

·cirifrihb. | Ut >1 Jl, 1« Glt·**. "2·," ***' '

s 1^.

Singulis oAo diebus fanAiŒmum encharifti· facramentum renovent, confecrantes hoftiam eo die, vel pridie, ejus diei confoAam , corpora* lia Cingulis quindecim diebus lavare curent, qua cum ad lavandum dederint , attente refpU ciant, ne particula ulla in eis remaneat ; Puri* ficatoria itidem Cingulis quoque oAo diebus mundentur. Quoties autem in aliquo horum negligehtev egerint , pondo quatuor mulAentur, «lumptibus umpadii coram aominici corporis lacramento ardentia applicandis.

5 X.

t*T. 14.e ,, tu ·· SapuGn /J.

Parochi juxta concilii Tridentini decretum, antequam ad conferendum baptifmum accedant, diligenter ab his ad quos fpeAat fcifeitentut, quem vel quos elegerint, ut baptizatum de facro fonte fufeipiant, *Bc eum ,* vel eos tantum ad illum (ufeipiendum admittant , doceantque eos quam cognationem contraxerint, atque Iblum eorum nomina in libro deferibant , quamvis alii , ultra defignatos , baptisatum tetigerint . D

s XI.

I» COBcli. m,K Vm«. ■i. › *t «». * Mll'' '· gLJu*·?' îM^iúŋi»l· JILo. z» c«ec. T,u.trf2.4' m«tr. m Mita i rait.» tamuMt ■uutaMU r<tuMm. i'"®'·! 'Apponantur. Hi porro libri , ad formam ab e-

Ad vitanda incommoda, quz, labente tem- P°re ' M tetuln °hlivione naicuntur , in facra- prefertim iterandis , *Bc* matrimoniis ex cognationi» ignorantia in gradibus prohibitis contrahendis, mandat hzc fynodus, ut parochi finguli tres libros habeant, in quorum uno baptixatorum , eorumque parentum , & compatrum * baptizanti» quoque nomina deferibant *i* in fecundi vero libn parte una cos, qui matrimonium contraxerunt, parentes quoque eorum, *Bc* patriam , teftes etiam matrimonio affi(tentes annotent · «c u»o proprio nomine maniant in altera vero parte defunAorom nomina , cum taenia, anno , fc ecclefia , In qua fepulti funt feribant. In tertio denique libro , cotem qui fanAo chriimete lelinlti funt , parentum «l»oque» compatrum , ac confirmanti» nomina

Milm 1. «niurut.

pifeopo pnsferiptam efferventur, quibus, fc in feriptis, ac parochi nominefubfctiptis, tam in judicio, quam extta fideles edhibeatur.

confirmétionic bdfhlnifinhoa* (yn»r. de Qjiirvp

S XII.

ANNO CHKIST1

Nullum extraneum matrimonio conjungant, Ci prius per diligentem inquifitionem non conftet, eum nullo legitimo teneri impedimento , ac preterea ab epilcopo contrahendi facultatem in Ccriptia habeat, justa concilii Tridtnriui decretum , fub poena pondo quatuor ad ufum fabrica, ft accufatoru, feu accuUtorc deficiente, judicis id judicantis. <mAsaa via· LcuJu s" -ı»»o-

C χ\ıı. C*^ÜM'·

Parochi ftatim ac fuerint requiCtf, interdiAa ft cenfuras, prout fibi foeriat a judicibus eccle* fiafticis injonAum annuntient , ac promulgent, fub perna pondo decem ad ufus fabric*, fc piorum operum fi autem paroehialis aliquis cum participantibus excommunicato», vel anathemate percultos reponatur , eum parochi admoneant uc vel fe domi contineat , vel e civitate , eat oppido egrediatur , ne colloquio fuo alios contaminet . Quod fi horum monito parere noluerit, auxilium implorent lacularium magifttatoum , quos huc fynodus exhortatur , ut in re tam jufta ecclefia opem ferat , quo excommunicari hujufmodi eldus abfolutionis remedium perquirant.

S XIV.

Curent diligentes , ne in ecclefiis quidquam defit, quod ad earum nitorem, *Bc* ornatum, ac divinum cultum pertineat , fi vero ad id re aliqua opus fit , epifeopum certiorem faciaat, ut opportune providere poflit. '■*"F··

5 XV.

Quo melius in (aeramentorum adminiftratione dirigantur, parochi omne» direAortum con* feflariorum ab hac fynodo defignatum , *Bt* approbatum , fecum habeant, ejufque tegulas fervent. Qui vero eo caruerit , pro fua ratioM contumaci* , ufque ad officii privationem pleAetur.

Av , *et ftttMu rttttÂieet*

INter alia enratoranv pusctpua munera, unum illud eft, ut peccatis publicis , quibus ira Det in populum irritatur , remedium afferant, viaique vitiorum omnium intercludant. \

S II.

Quamobrem parochis pr*cipitur , ut in fuis parochiis diligenter feife/tentur, fiotne malefici nommes, lortilegi › venefici, concubinarii, femina impudica , leo* , publici aleatorum fufceptores, diverforia ubi inhooeft* femina commorentur, aut alia publica hujufmodi peccatas quibus fi aliquos irretito» invenerint, eos benigne moneant, *Bc* ad culpa emendationem hortentur . Quod fi minime refipuerint , eos fuit in libellis defcribaat, *Bc* officialibus denuntient , ut pcenis, fc aliis convenicntioribus remediis coerceantur ; fi vero *ex* hi» peccita aliqoa adeo publica non fint, contra qua dc jure procedi non

ANNO CHRISTI u'5· Γ°®'› *mo n>»g's eplicopi hortato corrigi pofA fe videantur, ea epifeopo clam nota faciant , ut falutarc hia malis applicet medicamentum.

$. III.

Scifcitentur itidem in regionibus fibi fubditis , an aliqui mercatorum praetextu ab urolibus fepatati vagentul, *te* in adulterio vivant , inquirant quoque inter muliones veredarios, *Se* alios hujufmodi veAores , an aliqui hujus generis fint, quos cuaa repererint , ab adulterio, fi in eo funt , revocati ad vitam conjugalem compellantur. Quod fi aliquos binas exercentes nuptias invenirent , epifeopo nuntient, ut quemadmodum oportet, graviter cos puniat B

Marfc. i.l.

5. IV.

Eleemofynas in fuis parochils, & regionibus ab his peti ne patiantur, qui extranei funt, (ine epifeopi licentia in (criptis id tamen de religions perionis , mendicantium ordinum fupetiorum pcimiflu,, eleemofynas ad viâum mona-. Aeriorum quaeritantibus ne intcllligatur, nec dc ·grotis , Quorum inopia manifeita eft , dummodo fcheaam oftendant , qua conflet preteri. ta quadragefima , peccata fulffe confeflos , aut intra ties dies ea confiteantur Virum autem , *tt* mulierem fimul mendicare non permittant , nifi *ic* conjuges efle fufficienti probent C teftimonio .

c,,,,,,,. 4« «ao- " n '*

Dt hii , fuc tel ftrethu fuderam arriaraf.

$. I.

Z^· UP IENS hrc fynodus, ne miniftriecclefi· indos exactionibus vexent, neve indi litibus, quas ipfi movere folent, mimftros exagitent , ftatuit, ac pneipit , ut parochi nihil quidquam ftipendii , vel vidus , ab indis petant, neve amplius accipiant, quam quod libi fuetit conftitutum Quando vero id acceperint, in libro cum die, menfe, ac anno deferibant, ipfique ac procuratores loci, fcu oppidi D fubfcribant , ut hujus rei monumentum extet ; falfifque teftimoniis, 8c calumnlis aditus interciudatur . Cum autem ad oppidum aliquod vifitandum diverterint, ibique ei cibus fuppedicabitur, ab oppido, ubi relident vlAus nomine nihil accipiant , ncc cum in duobus locis miflar celebraverint, ab utroque ad vlAum ftipcndiuin petant.

Mesir.·.', ·♦·

S II.

Non folum ab omni cupiditate., *te* avaritia, lcd jl.ita apoftoli praccptum , ab omni earum fpccie ecclefiafticos viros abhorrere oportet . Quapropter fieculares, *Se* regulares Indorum mmiftri fefti alienjus celebrandi gratia, loca jurildiAionis fust ne adeant , nifi infra oAavam fefti, commemoratione vero omnium fidelium defanAorum celebritatem ultra decimum quintum diem menfis Deccbrli, ne protrahant E

'■«"·'· Porro a ferla quarta cinerum ufque ad dominicatn plimam quadragefima tantum , hominum capita cinere fpargant , Jocum ad id dejjaentes , in quem omnes fuarum regionum homines commüdc , hujus rei gratia convenire poffint . * v '

>.<b i.n.·

5. m.

"Â5ÎS5· CHiim s>«|.

ai

Nihil Indis fibi fubditis , per fe, aut Interpolitam perfonam ad ccclefiarum ornatum , *tc* cultus divini ufum vendant . Si vero fecus fecerint , rei venditae jaAuram faciant , *It* epiicopi arbitratu puniantur.

s. IV .

In luis regionibus duos tantummodo equos µ <H«. ut, habeant, ne fi pluses habuerint, Indis onerofi ■*'*-** fint, *te* fumptibus ad alendum equos molefti, nifi pro ratione regionis epifeopus aliter judicaverit, tunc enim de ejus licentia pluses , quam duos habere poterunt. Canes ad venandum ne alant, neque cum ab uno oppido, in aliud vU fitandi gratia diverterint , venando perambulent , fed ea gravitate , qu· patres fpiritualcs in eo officio exercendo decet, incedant.

s- V.

Vagos homines, aleatores, dr eos, quorum It fufpecta fama eft, hofpitio ne recipiant, hi enim inois perniciofi funt , & eis offendiculum parant fin minus fecerint , graviter ufque ad officii privationem pleâantur . Hoc tamen decreto non prohibetur , ne hofpitales fint erga viatores, fine indorum incommodo iter agentes.

S. VI.

Qula Indi timidi funt, *Se* pufillanimes, oportet parochos cum eis manfuete , ac benigne «a. i c 1' agere , nec eos minii deterrere : fic enim lit ut languefccntes animo peccata fua confiteri non audeant, ac falutari poenitentia remedio deftituantut .

5· VII.

Quamobrem pracipit hac fynodus , ne pa- * rochi per fe in Indos animadvertant , fed per<. <0/. >lr fifcales, & juftitia miniftroaaad id deputatos, in quibus corrigendis modus adhibeatur , nec corredionis forma ab epifeopo prxfcripta ex-«a. 4. e. I. cedatur I

5. VIII

Indos, cum periculo mortis sgrotantes peccata confitendi , *Sc* euchiriftiam fumendi cau- ,****, " fa . ad ecdefias., feu monafteria deferri nullatenus permittant , ut eft titulo de lacra um> Aione fancitum .

J. IX.

Quo facilius , ac promptius fubditis in tribulatione pofitis parochi fuccurrant, 8r fubditi *<·»«"■ ad ea, dc quibus opus habent parochos inveniant, II prope ccclelias commorentur. Si vero *t.* flaôaa dumus habitationis parochi intra ecclefiamcon- Q!'"s· tineatur , ad cultum domus pro honeftate , & £2^ '1 reverentia loci mulieres ne adhibeant , eadem- mu», i <*. que dc esufa , nec confeflones domi audiant , nec matrimonia difeutiant, fed tantum in eccic- "* ^ '"* fiia, fub gcena pondo fex quoties contrafecerint, accufaton , *Sc* fumptibus juftrtic diftribuondorum. Coni vero alipujus rei gratia , que ad officium pertineat, Indorum domos intraverint, eos

fibi

ANMq' CHMSTI fibi comite» adjungant > a quibus omnis pear* fisfpicionis occafio omnia· aliena fit.

S.X.

Mak.^c, ·.*»· Devotionem fubditorum augere ftrenue procutent , diebus quoque finguli· , quibus miffam audire praceptum non eft, cam mane celebrent , *te* campan* fono Indi vocentur eo tempore > quo fine impedimento negotiorum , aut operaram miflam audire poffint · In diebus vero « In quibas es pracepto miflâ audienda eft , fi (obditi longe abluat , a loco ubi celebratur , eamque in viciniori ecclefia audire poliunt ne prohibeantur , in aliena parochia facrum audire in oppido cis ab epiieopo dcGguato ·

J. XI

. < "r^aX* Q.«uo(> “ “ “ ··7· Indos carcere inclufos , fingota quaque hebdomada femel viGtent > eofque in ttibulatione afflittos confrientur > *te* Impeditos quominus do&rinc Chrif.ians documenta audire poliint , paterno selo eadem doceant , judicefque adeant , eofque pro caufs expeditione , *fe* libertate detenturum hujufmodi deprecentur .

S- X11.

Mcilc.l.«. <i. Erpetientia comprobatur, eam effe Indorum naturam , ut facile , qu· dodi lunt , oblivi. fcantur , fi cis inftituendis aflidua diligentia non adhibeatur . Ideo parochis praecipitor , ut bis faltem in anno parochias > &*diftriâusfros vilitent , quo Chriftianam d iftrinam Indos doceant , *Se* quos doltrinas Chtiftians ignaros repererint, annotent, *tc* feribant, eoique ad capeflendam juvent Quod ut praftent , Indos aliquos bene inftruAos , quorum fides fpeâata lit , adhibeant , lique coram beneficiato t cui hac cura incumbit , Chtiftianam doârinam alios edoceant , *te* de illa ab eis rationem quarant I Idcmque faciat minifter feu beneficiatus hujufmodi , ne fi facerdos huic rei operam non navat' , eaque cura Indis committitur , contemnatur hoc minifterium.

$. XIII.

>·«·"«- «îonî' jumo'umô Ii·ı ink, ik.i.ut. Ne vero hsc , qus hoc titulo decreta funt, difficultate aliqua involuta fint , declarat hec fynodus , nomine cur^qrum regularium Indorum oppidis comprehendi* priorem , guardianum, vicarium, aut prsfcâum monafteriorum, quibus Indi fubditi funt ; in civitatibus vero , aut oppidis Hifpanorum , religiofam perfrnam , cui a fuperiotibus adminiftrationis Indorum cura demandata eft· Itidemque expon*t ' 'n omn'l>u* · qus prscipiuntur curatis, per decreta hujus fynodi comprehendi curatos regulares , qui non cx voto caritatis , fed er officjo aunus exercere debent , fi illud in Ic fufelpiunt . Quoad poenas vero defignatas aliter oon comprehenduntur , quam Ut titulo dc panis expreflum eft I

AMMO" Cnairrt ·s»j.

LIBRI TERTII TITULUS IIL

De bcncficiatis cathedralium, flt parochialinm (flr coram officiis.

Dt Itttfielutnet initii t/kii Mi" .

JL

POPULI Chriftiani devotio , ea re aumime confervetur , quod mirabilis ordo j· cultu divino cernitor , ob varietatem officiorum , *tc* minifteriotum > ca quibus militantis ecclefia ornais varietate pulcritudo mirifica cernito· t quod> quam ob eaufam diligenter curandum eft, nc divina h*c harmonia , ullatenus diffrnet, immo pecbendati , flr bénéficiait omnes , plene Id totum adimpleant , quod fibi incumbit ex officio » cujus ratione beneficium confertur.

* 5 IL

CMt * tk. Quod ut fiat » hsc fynodus in primis precipit , dignitatibus , canonicis > prehendatis , bcncficiatis , *le* miniftris omnibus ecclcfiarum cathedralmm , ut in omnibus , *tc* per omnia infiitotioixs dignitatum , canonicatuum , *te* beneficiorum hujufmodi obfervent , rituale > quoque ftatuta > decretaque hujus fynodi, fub panis in cis contentis , adimpleant.

S- IIL

€ M. Quando epifeopus prsbendatum aliquem *n carcerem conjecerit , eumdemve fufpenderit , «communicaverit , aut diftributionibus privaverit , ne mulda hujufmodi fruftreotur , prebendati ceteri , huic remittere ndn poterunt , quod ex abfentia , vel condemnatione arnifevit , nec tantutndem quantum perdiderit , aut aliquam partem in compenfationem » aut alias eidem condonare. Quod fi fccus fecerit, adus > *te* contraâus hujufmodi irriti fint , to»umquc Id , quod remiferunt , in foro couicicntic foivere teneantur fabrics cathédrales ecclefi· .

S IV.

UMIndvk "u.Stro*- ««dû Ad divini cultus augmentum , fanâum concilium Tridentiaum interdixit , ne ullus duo beneficia obtineret , cujus auâotitatem fequuta hsc fynodus decernit , ut capella in cathedralibus eedeflis , feu parochialibus' inftituts , fi a primsva fua inftitutione dignitati alicui , canonicatui , feu beneficio annexs non fine , nequaquam capitulari alicui , feu beneficiate conferantur , fed clericis aliis , qui cis inferviant , ficque fiat , ut miniftroràm numerus , *te* cccleuarum cultus accrefcat.

S- V.

T<4et. ·Λ. |. ·■arcom. d«q«l- ~s· ·« ‹· Stem. Prehendatl omnes cujufcumque conditionis' fint , fcrmonib'is, qui ad populum inter miffatum folennia habentur, ^prsfentes adfint , in cathedrali ecclefia , aut ubi decanus, *tc* capitulutn in forma capituli intervenerit , fob pena amittendi diftributioncs co dlc percipiendas

Htio-

ANNO CHRISTI .11».

ratiore mifiz conventuilis, 8e procefiionis. Ne autem divinis officii, & pssedicatioal verbi Det interfint , ob quamcumque ecclefir rerum adminiftrationem (ibi Injunâam , nullatenus eicufentur.

5 VL

»A**,*ά*| & flaim •<il c.< h J*;l·'''''''| ■ «lum„ A Mîî,ή. ■ „ in dc 1<·κ<*οα. kMilim « ρ,ο-Γîîυ,η,. up.&tonci u.«r<er,wm Û'°" '

Itidem przbendati , bénéficiât! , *tc* miniftri oinnel ecclefie , etiam fi factrdotes l*nt› feria quinta in cena domini, Inipfamilfa eonventuah communicent , fi vero quis fecut fecerit , diftributioner illius hebdomade amittat. Quo vero debitus cultus', *tc* reverentia cruci adhibeatur , in qua Chtiftus crutifi-,u* noftrz falutis myfterium operatus eft: Prrcipitur przbendatis omnibus, benefitiitis, *Sc* curatis cathedralis , & ceterarum ecdefiarum, ut i proceflionibus publicis , feu in humandis defundis crucem comitentur» ab exitu ejus eteliise, a qua profedi funt, ufque ad reditum In eiinjem jn forma proceflionis , ne populas lacerdotibus avantl* notam inurat › n depoUto funere crueem poftei non comitentur : Immo potius › c* *n crucem reverentia, & devotio eluceat in eccleftaftieis , ut aedificationi potius populo fint , qoard\frandalo › Quod fi quis in hoc deliquerit , diftributiones , *Sc* obventiones , ea proceflione , aut ea tumulando mortuo fibi provenientes amittat : in quo exequendo, ejus, qui in choro prefidet , conficientia oneratur , fin minus , contra cum ievere › ut oportuerit, procedatur.

LIBRI TERTII TITULUS IV.

Dt efficit fccriftx.

S I.

TEMPLORUM ornatus , 8r exterior cultus, ac divinorum officiorum celebratio, er cura , *Sc* diligentia , quam facriftz magotes , *Sc* minores officio fuo impendunt , non mediocriter dependet . Quare in eis injungitur , ut omnipotentis illius domini mageftatem , cujos domui inferviunt contemplantes *j Se* fententiam Hieremiz propheta, quz maledîâum illum appellat , qui opus Dei negligenter facit , ob oculos libi ponentes , toro peâore incumbant , ut ecdefiz cum nitore , Sc ornatu teneantur , *Sc* indumenta facra , *Sc* alia quaeque ornamental conferventur , miliis etiam , ■ divinis officiis celebrandis totum id , quod opns fuerit, tribuatur : In quibus , *Sc* in altis fimilibus , quod in rituali , *tc* decretis hujus fynodi facriftis injundtum eft, inviolabiliter observent. Hoftias ipfi per fe confictant , aut faltem in his conficiendis prsefenses adfint , nec patiantur , ut Indi (ipfis non videntibus) eas conficiant Λ nec in luis domibus venales habeant . Quod fi fccus fecerint, pro fua negligentia in re tanti momenti , *Sc* quz ad fanftum milTz facrificium fpeâat, graviter punientur.

Cun tle. d« offic (I. *ccift* lynod. dc Qwlrogc <onft Jq. A(qf »s Mihf. Ut. d-IJCtift.

GttnttenT. d« offuso f<- c«H a f fc fynod· dc Qvltofi If II MlUrt ♦· f<0. ««tbo <lentus , vetlica* lo hoâus.

S II.

Quando fuerint reqpifiti , vel ob notatii de- ■ vel quod ia impediatur, ecdefiaftica partibus nuntiabunt, *St* cenfuras publicadenuntiationefque , & ■ publicationes, quas t , in dorfo editiorum hujufmodi , cum die , menfe , anno, *te* teftibut deferibant, ut ea de re publicum citet monumentum-

A

ANNO Christi ·».·*.

S III.

PunAatorum etiam officiam exerceant , annotentque bénéficiâtes, & capellanos, qui mififas , quas debent non .celebraverint , aut qui anniverfariis , *Sc* feftis capellarum , ubi ecclefiis fuis infervirc debent, non interfuerint, epifcoptsmque aut vilitatorem facnft* hujus rei certiorem faciant, ut punitis negligentiis , voluntas eorum, qui capellas fundarunt, integre adimpleatur .

sTn«4. d· Quirvf· ”βi· >*.

B

LIBR I TERTII TITULUS V.

Dc vira, & houcftare clericorum.

Dt clericorum htlit» , C^ca/ru *extern»* .

S I.

UONIAM clerici , aliis omnibus , tamquam exemplum nropofiti funt ad imitandum , adeo ut illa domini fententia , qua difcipjios fuos lucem mundi appellavit , de eis non incongrue Inteiligatur ; oportet maaime , ut non folum interius le compo- nant , fed ut exteriori habitu honeftatem , *Se* C rnodeftiam préférant , ne hominibus , de externis folum judicantibus feandalo fint , eorumque ftatus, *Sc* minifterium, in contemptum veniant . Idcirco in exeeurionem concilii Tridentini hzc fynodos ftatuit , ac przeipit , ut exterior habitus clericorum omnium (acro ordine initiatorum virtutem, honeftatem, morumque gravitatem oftendat , prout decet clericslem flatum, quod ut melius fiat, lequentes regulas obfctvaBbnt.

m«k. i <. ♦■ *fcM*««. *asr* ,. <·«< «><· a« Miiân. › «·· 4«<i«. J!, & a,, »<α <i«κ. A It a,

§ II.

•a. c μ. ALmenf.

In primis, clericali toniura inGgniti fine, ad eam fosmam , quam ratio uniuicugulque otdirus poftulabic , comam non nutriant , barbam novacula radant , vel ita recidant , ut nihil fzculare remaneat , quod populo ludibrio c(- ie pofiit . Habitum honeftutn deferant , tunicas claufas , aut alterius generis cum pallio, quod mantellum vocant , ad talos ufque ■ mutant. *St* in omni veftitu non alium, quam nigrum eoiorem adhibeant . Verumtamen fi hec faciendum fit contraAiori habitu , *Sc* ad iter accommodato, nigri tamen coloris, *Sc* parum infra genu demiflo, eis uti liceat , ut ex hsbitu clericos, *Sc* eccleftafticos miniftros efle ubique appareat.

k IS-fc x.i«n. «. » n«à.<i«,^ Svir>4^.« d* ,,hY ή,ζ fc bpu«e. ■ — n ' * ,a). ,l. *timerrf i** Jci,/,' >d <i«· gttiiVcol. 1110'

S ■■■■.

d« vita . k boocil. sicf· nw › & fy. 0o^«l dc o<·»oi· ‘“R®· ■”

HotojAric· veftimento , undulatove ■ (ubferico ,\aut opere gorvaranio ex Caftella , aut ex China allato , ne utantur , prebendati tamen , aut licentiati in theologi* , vel decretis per probaram univerfitatem togas fubfcrici tafetanco opere , aut gotvarani intertexti domi geftare poterunt , foris vero fine pallio, mantello nuncupato, ne includant . Manicas fericirail, calceos, aut crepidas, hololerici villofi, caligas feritas turgidas, *Sc* diflèâas ne deferant , veftitu fimbriato . clavis fericis, phygilve, aut fegmentis ornato , ne utantur , fed

t feg-

ANNO CHM1ST1 «III. Froviac d· Qutfoga , Ik Lia. obt ro· po. hovloc. de Quuog. «A.

fegtncnta rafi ferici, auttafetani, que duorum, aut trium digitorum latitudinem non excedant, In extremitate pallil , feu mantrtt geftarc poterunt. Galerum acuminatum, feu td genus pilei, quod Hifpani montera . aut gort< appellant, aut fericum pileum , ne deterant] fed tantum laneo galero , *tc ec* forma coofeAo utantur , quo gravitatem fui ftatu profiteantur.

ftiefae, aut accuiacori , *tc judici* a quo fententia lata fuerit , ■quis partibus , diftribuatur . Qui vero rebus aliis hoc decreto lancitis contravencrint , quoties id commiferint , *panam* pondo oAo incurrant , qua piis operibus , ac judici cx officio contra cos fententiam ferenti, fi aecufator non adfit, eque applicentur . Cavetur autem , ut veftibus , quas ante hoc decretum ferre licebat, per odo menfes, *tc* non amplius, uti liceat.

ANNO CHIUFTf

LiwMnf. j. IIIJ «.<<. Gma. ufc fcfta n.|. M«ll. ı.ox. 4ij i.iah- " ' ",'m>im*I. r. >.w. a.

CamiGas ad collum , *tt* ad manum crifpas, vel artificio elaboratas, In lacro ordine conftituti rejiciant . Zonae ferica* auro, argento éclatai , cothurno· albo· argenteo , aliove colore elaborato ne déférant · Cnirothccas odoribus conditas , aut difleftas, colore aliquo tinas nc ferini· Anaulo» non induant, niliquibus , propter officii munus , aut honoris gradam, lint jure concefli, qui vero fecus fecerint annulos amittant , eorumque pretium in ufum piorum operum erogetur . Cujus rei exeeu- 'i®' Pdio^us , & miniftris ecclefiafticis injun-

Miiqu siia ■atelatl·.

Cranat. *it* vitl, fc bo dc». ■. I.pl9vta.4· (^MTOgA «A» I· < u. JU,a' 4,)c kone». ,1*. ncuM.MS. Uic»dou V, o.o, u»i *fup* num. *t.* Gt*n. ubi fup eu «. fyaod- de Quitigt, coolt. *ji.* MihtMale cvnc. 5. lol.

C V

Quoniam vero alli in alto extremo verfantes , clericali ftatui dedecori funt , qui nimis *abje&is* veftibus , fordidis > *tc* pannofis utuntur, praecipit hac fynodus, ut It quando olficit|el veftibus hujufmodi indutum quemquam compercriot » eum m publicum prodire ne patiantur, donec decenti habitu (fi poteft) ipfe *fe* induat , aut ei , Ϊ päüpër It: , veftitus protideacur.

Cmidu. rtoouc. a< Qriftiga »A.

5 VI.

Lugubre· veftei clericis interdicuntur, nifi pro morte patris , aut macris , quat tunc ad modum fcculariutn ne geftent , nec aperto capiie incedant, aut batbatn hujus tei caufa relaient, neque fiis ¯vettibus amplius quam per duos menfes utantur.

S VII.

Superpelitcea , rete , aliove eleganti artificio elaborata , aut adeo contraâa , ut infra genu non dimittantur, ne induant .

S VIH.

« hoc eft

Equo ne vehantur , nifi iter fecerint : fi vero mulis vehuntur, eas ne ornent , neque ornatum gualdrapium, * eis adhibeant, ntfiprcbendati fint , aut licentiati , vel doâores in theologia , vel decreti· : qui hoc ornatu (laneo tamen) uti poterunt , fericis vero aliis ornamentis , frenis ftapyis , aut calcaribus deauratis, aut argento laboratis nequaquam utantur.

lynod. Je Qwifog» coati JI.

5 IX.

Omnea hujui provincie clerici facrii initiati, cijjuicumque ftatu· , & conditioni· Gnt , quod hoc decreto eii jubetur diligenter obiervent , tebufque ifi eo prohibiti· ne utantur . Quod fi fecua fecerint, oc in habitu fcculari incefferint, veftei amittant ; carumque pretium cxccutori ju-

J. X.

Qui vero hoc decreto prohibita attentaverit, aut que de cetero epifeopua quoad clericalem habitam publico ediao vetuerit, prêter panas *contra eos* hic ftatutas juxta formam concilii Ttidentini, gravioribus aliis panis punientur , ufque ad fulpenfionem , *tc* officil , ac beneficii privationem , fi id eorum contumacia poftulavent : ne qui· dc eorum exteriori habitu oblervare contemnat, quod ad populi Chriftiani rdificationem, & bon· .vita exemplum non mediocriter confert.

**^~,Y*· <_ ⇒ .«b. ».*"*"" n&m. k ter -l» j mm*· TraU- *. "'*±^1. ·kecuNl l«-

Dr nitiiulii ffcBtculii tuuii, 0" uBintilnn frtfutii.

S L

UT multorum interitus , vulneri , aliaque damna, qu· ex taurorum fpedaculii proveniebant vitarentur , felicis recordationis paps V. motu proprio , principibus , rebofpubliclique fub pana excommunicationis latas fententiz pnrcipit, ne taurorum fpedacula fieri in fuis jurifdtdionibus confentirent . Interdicit itidem , nc clerici regulares, *tc* f«cularc· facto ordine initiati, vel ecclcfiafticum beneficium obtinente· , fpcdaculi· hujufmodi , fub pana excommunicationi· affifterent . Poftea vero felici· recordat. Gregorius papa XUL fuo spoftolico breyi conce/lit , taurorum fpedacula , his tamen cond^lonibus , fi ca fefto die ne fiant ; fi gubernatores , aut magiftratus quantum fieri poterit , diligenter caveant , ne ob hanc eaufatn altcujus mors eveniat . Necnon cenfuras, *tt* panas, quo ad fsculare perfonss , *tc* militarium ordinum milites in facra ordine minime conftitutos (ufpendit : Quare juxta hanc conftitutioocm Pontificis , quorumdam clericorum licentiam hac fynodus animadvertens , ftatuit , ac pracipit , nc ullus cleticus in facru ordine conftitutux , aut bénéficieras taurorum fpeftsculis interfit , fub pana in apoflolicts litem ftatuta , ac graviorimis aliis, quibus , ut huic malo occurratur , contra eos procedetur.

MotM Pius. ranotti. J.I. Om··. T·I«.·*.*·■ <· »*· * $· JZrJT, MI Gmci* Gallego ■cUocMto* albet en. Greg. XIII. iMt m·» >.<■«·. y --Gran... ubi *faflt* It. fc Tol. fln», fc' I *-»-'· ** -'ç "

5- II.

Interdicit etiam hac fynodns, ne clcricusullus facro ordine initiatus, perfonatus, aut larvatut incedat , neque in comadiis perfonatn agat, etiam in feftocorporis Chrifti: neque cum thorace , aut caligis quantumvis permiflii, fine tunica talari j>er viai , *tt* plateas deambulet . neque aliis utatur varii colori· profanis ornamentis, fub pana pondo vigintt , fi fetncl id commiictit : Il bis , duplum perfolvat : idque in fumptut jufticias , accufatorem , *Sc* pia opera conferatur ; fl vera ter , cum epifeopus

anno P“’ P«r d*os tncnfe* ab officio , *tc* beneficio CHKisn lufpendat.

• »»5·

fin.

m<ik ■.·. Ne cantiunculas inhoneftas , tôt profana·
♦*·* ! *“■ cantent, nere in noria miffis, nuptiis, aut aliis
cwâTiii ,. faltent > (curriila verba ne proferant, aut
mna.>a. ar citharoedos referant, neque jocule in hominum
COQ8re®’* pnrdicent , Tub eadem poena ; lodo-
,om etiam miniftri, ad domus eorum , qui in-
tona i··, n ter indoe procere· funt , aut aliorum indorum
’’£ convivandi gratia ne accedant t fed ad hofpi-
»»«? k W t*um clerkis defignatum . Erenire enim folet ,
•ddit hiut ea nimia cum eia familiaritate indi mini-
ftri, reverentiam non exhibeant , doArinaque B
».>c qu<n. interefle, Ar ea obire , quae fuarum ialuti ani.
abitm. marum maxime funt neceflaria, audaAer con-
temnant .

S IV.

Qftia facroram canonum conRitutionibo· pro-
hibitum eft clericl· , ne vill , & ‘ignobili ali-
3ua arte utantur , interdicit quoque hcc fyno-
u« , nc ullus clericus veterinarii * artem exer-
jnb<t”*«*in ceat ’ nec ■ul*ru“ » ant equorum domitor fit.
<>p. «ni<o Quod fi fecu· fecerit , graviter punietur . In
4« ,im a< hoc vero ordinarii conficienttar maxime injungi-
fbT&ci ’n tur’ nt tim tamqueindecoram artem
cum ■.·«>. *b ccdefiafticis viris procul arccat· C
•dvcriiu ve-
lo alio· «o»
d«m tit 4«
»u<, lc ho-
■•a.

r *yr*

ii”* Nullus clericus propter imminens peticu-
c·»·» iii. lu® ierrum· f*n,u’UB’· ahamve pctfonam per
·· «·»*. n- fe corrigendo puniat ; nifi moderata fit pu-
nitio , *tc* qua magi* proximi corfeAio procu-
re,ur· de eo (umatur vindifta , que ab
his longe abefle debet , qui morbis medentur
animarum.

J VI.

Ne clerici arma cujulvii generi·, ad offen-
Mnk.r. t«. Gonem, vel defenfionem die, aut noâe, in ci- D
a« GoUia vitate, aut oppido ferant , neve in habitu f«-
'i, & mÎÛÔ culari, cnm muficis inftrumchtis noâu incedant ,
• « p.ur. d« nec failedah domos ingrediantur : lin minus
•mut , lu- perna amittendi arma , inftrumenta mufica ,
*d“. ’ %***,’ *tc* habitum indecentem, nec non iolvendi pon-
modtidefi- do decem mcorrant , au» in piorum operum ,
TOiii.adlc, *k* exeeutoris juftiti· utum eque erogentur . Si
1 vh«’ *- vero elecutor’ jufiiti· , a"t bfcali violenter re-
hoM* c>n. ftiterint, in carcerem conjiciantur, aibitrioque
epifeopi feveriu· puniantur.

roge c··*.
J’ * t···»·
» »*!«■<
n**/ l. ṅ
μ >«·.·.*μXι
•»r·· fcl>·
quir»i·
>·»« ,*c.*

S VII.

Archabufio etiam, dum iter faciunt, aut in
venationibus , vel m aliis aâionibus ne uta- E
tur . Sin minos , archabufium amittant , *tc*
pondo decem accufatori , vel fi is noA adfit,
judici , piis operibus , Ar juftiti· fomptibua
·que perfolvant. Illi tamen, qui per regione»
ubi bellum geritur, iter faciunt, aut obaliam
juftam caufam , archabufio , alliive armis uti
poterunt, (cripto impetrata venia ab epifeopo,
cujus con(cienti· , hcc fynodus injungit , ut
id re bene explorata, caufifquc urgentibus fo.
lrim permittat.

AXNÛ
cHmm
·S·»·

Indignum eft , *tc* eccleGaftico honori valde f| *ioiti,*
indecorum, ut clerici , nui in fortem domini tu. s «mt
vocati funt, * divino enitui addidi , preepr- ^ *“^5
forte, five affeci·, oeconomi, aut famuli fint amui/m
facularium perfonarum , prafettim mulierum . ««’·«·«· ·
Quare , ut hcc macula a cleeo prorfus delea- nit
tur, mandat hcc fynodus , ne ullus (aero ◻I-Ü,,^
dine initiatus, cujufcumque dignitatis, Arqua- ıμ Aτ·μ.
litatis, prccurfor, aut aficcla feminarum,etiam
matris, Ac fororis ullatenus fit , fub poena ex-
communicationis, quam clericus , *tc* femina , tli»>nuA
cui is obfequium nujufmodi preftitit , incur- ,*“**: ^
rant. Interdicit etiam , ne ullus clericus in la- X’
eris conftitutus famulus , procurator , ecceno- <»«n l· u
mufve fit alicujus perfonc fccularis , aut ejus
negotia, vel facultates tradet, fub eadempœ-
na. Non tamen prohibetur, ne (clericalis fta- tlm< , m
tus decoro fervato) libero» perfonarum fecula-
sium erudiendos clerici fulcipiant , coromque
fint magiftri, *tc* prcceptores ■ Nullus preterea «μ ιο ο μ.
clericu» Indam feminam, aut’ancillam fuam *
dorfo equi, aut mule vehat; Miniftri quoque <enli ,’j k
Indorum cum ex uno oppido in aliud , aut ex
uno diftriâu in alium diverterint , Indam ali-
quam feminam fecum ne deferant , eo prztex-
tu, quod fibi infcrvire debeat : fin minus epi-
feopi arbitratu feverç puniantur.

S IX.

Perpendens hcc fynodus , quantum a lacer-
dote , qui lacrum frequentans, hoipitium Chri- ·<«.<
fto domino prebet, abhorrere debeat ebrietas, f 1 ini»,
qua ratiunit ulus amittitur, kniuque , cv cor- tlti f
porales facultates debilitate languefiunt , tam n<a <k< a.
fuerit fui oblitus, tamque intemperatus, ut vi-’4-
no inebrietur. Si is beneficium obtinuerit , ab
adminiftratione (aeramentorum pro prima vice,
per quatuor menfes fufpendatur : pro fecunda,
per annum; pro tenia , beneficio privetur , *k*
inhabilis ad aliud obtinendum efficiatur. Sive-
ro beneficium noe obtineat , & feme! hoc cri-
men commiferit , ad incubonem carceris per
duos menfes damnetur ; li bis, in idem incide-
rit, per quatuor menies d’ meatur ; fi ter , a
ditxcefi tamdiu relegetur , quamdiu videbitur
epifeopo.

Dt l»Jil citricll fnkiiitic .

S I.

CUjufvis generis ludus hominibus masimo T, jn
nocumento eft, clericis prefertim, quibus citiKI *le* vi·
ratione clericalis officii, in ianâe , *tc* laudabi- ·* I 1
liter agendo tempus terendum eiTet ; ab eifqne
redditus ecclefiaftici piis operibus edent impen- dii,·» ,.ρ
desidi . Eam ob caulam hjsc fynodus decernit ,»·«><·*·
ac jubet, ise ullos facro ordine initiatus , ·ut’f*X*‹XJ»
benirficiatM hujus archiepifcopatu» , *lc* provin- μ γ h .c. r.
cis clam, aut poblice , per fe , vel interpoli- *· nta^
tam perfonam lodum prohibitum exerceat , ve-
luti alce, tenerarum , ac talorum , qu· ludo- k, .
rum genera regiis fanAiooibos prohibentur,nec ·*4v·îΛ·.
in ludo pecum·, gemmas , ant alia, qua pe- “ ^”2»
cunia aftimari poliunt intercedant , futs ptena e>· m.
teftituendi totum id, quod ludendo lucratidfie- ---* ’ *
rint, Ar pro prima vice pernam pondo triginta , à,
in ufus fabric· cathedrali» , aut parochialis t ftimiA , la·
ejus civitatis, oppidi, ubi id evanvrit , fc *«. »

in **<9

'an>iol CHkISTI ·»»· rà>. «.n. «t ◊mM. imaC f. •n·(.«■ 17-

*n "fo· accufotarl· t pro fecunda vicu pana dupiketur; pro tertia ultra didam panam aliigravioribua , arbitratu eplicopl pualamut : nee fotam ludere clerici interdicentur , led ne fpefl»torea ludorum fint, hec (yoodus ftatuit. In domitat· itidem fuit clerici ludum ne permitunt, ncc ale·· porrigant , nec pro alci· pretiam extorqueant, nec mutuo pecunia· ad luden-dum-dent, aut pro quoquam in ludo frondeant. Sin atinn· contra clerico· hejulmodi aleatorum talccptotea procedatur , k ita coemantur , ut populo· Mificetur . k tam turpi· corrupte]· , ac miniftris Dei prorfui indigna fundito· citirpetur. In quo hec fynodur epifeoporum , k judicum cOnicientiax vehementer onerat. Acpraterea clerici, hujufmodi partibus, fi B petierint, intra novem diei folvere compellantur totum id damnum , quod in ludo interceffit. Quod fi parte· diflimulaverint , fifchalit , aut executor juftiti» eccicirafticu·, intra duo· menfes petere *pottit*, idque in accufatorii , piorum operum, *tt* judici· ufum equi· partibus erogetur. Si autcm fifcales hujufmodi rei conicii, in acculando négligente· fint, pro fua contumacia k negligencia , etiam ufque ad officii privatiuncrn arbitratu ordinariorum puniantur.

$ II.

Minuo I /i.Goitu t*rm- a,,·,.. k uum· ci«t à. qvLos· <*m 17.

Praterea ut omnem gravitatem , kmodeftiam C tPro nt ^IC<' clericalem ftatum] clerici 'profiteanturj eis publice pila ludere prohibetur, k privatim quoque cum facularibus, vel coram 1«c",It>b«s perfonis, globos ligneos publice ludendo ne impellant , fob panis fheutis t prater quas, amittant etiam veftcr , quibus ad globorum ludum esercendum exuti fuerint , h* vero vcftes per tettia· partes applicentur , ut conftitutüm eft.

S HI.

Sachia * itidem > «at atsis fodis permiflis, ne ludant in loci· poblici· , tut in domiba· , quo II fapa µ td id multitudo hominum convenit , velati in D domibui aromatariorum , aut tonforum. Si autem in occulto ludor licitot hujufmodi exercuerint , numerofa pecunia in eit non intercedat : thii· ·liter colm pro qualitate eecclfus corrigentur.

. S iv.

Ut autem incommoda , k fcandala , quç quandie in hi· partibus audiuntur , evitentur ·, nequaquam publice, auc privatim clerici cum mulieribus etiam confonguioeis ludant . Si vero iccui fiat , epifeoporum confcientiis hec fynodus injungit i quatenus adeo gravibu· pani· delinquente· coerceant, ut depravata hoc confuctudo, & in omne· parte· perniciofa refccctur. E

J V.

Hii veto non obftantibui > qua hoc decreto conftituta. *8c* decreta font, declarat hzc *iynodut,* ut recreandi animi caufa , citra rcmpus adventui , le quadragelima , ludi liciti clericis Guadii tlt α permittantur , lumina duorum pondo tantum f. intercedente, dummodo id raro, line fcandafo, ■8c cum perfonis honeftis fiat. Qui vero fomk u. . k mim pecun;B hutuimodi cscelTcrint , in loro Uaurm.

confcientio rtftituere tenebuntur, quidquid amplius fuerint lucrati , quia hoc decreto majori· pecunia lucrum interdicitur. Pecunia veto, qup praicriptam fommam lo Indo eaccflerit , fisbrieo cathedrali· ecclefia, auc parochialis eju· civitatis , vel oppidi , ubi id contigerit applicetur , fi it, cui perierit , libere de ea pecunia fumata difponcre poSt : fi vero libere de ea difponere non pome, reftitutio ei fiat, ad quem vere pertinet.

ANNO CHMliri 1»|J

I·«v*·>û<«·»£>·« ·)·<·

JDe u/ir/reparari ractari^ia.

5 1

Iconi, *tt* fobdiaconi eo magi· ad di- V-I- gnc celebrandam fe préparent , quo maÌ>is ad ftcrum presbyteratus ordinem accedunt, acrofonAnm concilium Tridentinum maxime decere conftituit ; ut faltem hi, diebus dominicis , *tt* folemnibus, cum aluri miniftravesint, facram communionem percipiant. Cujot auáo- ·-ritatem (equate huc fynodus diaconis , *tt* fubdiaconis huju· provincia lo virtute fanâu obedientia pracipit , ut in diebus nativitatis domini, rcfurreâionis, pentecoftes > fefti corporis Chrifti, afTumptionis beat· Mari», fandorum apoftolorum Petri, lle Pauli , k fefti omnium fanftorum : in prima quoque dominica adventui, k quadragefim· peccata fua confefli in mifla fofemnt communicent , quo populut hoc elemplo , k continuatione aedificetur. Ut vero his temporibus peccata confiteantur, in facultate eorum fit eligere coafeflarium , quem maluerint, ex approbatis per ordinarium : qui confeflarius cot abfotvcA poflit ab omnibus peccatis, etiam ordinario rclctvatis.

Itbns mit. n.ii.MIlM. riu m. >■

5 n.

Quia majori vinculo tenentur presbyteri , tum ad propriam , tum ad ecclefi· fpiritualetn utilitatem, frequenter facram celebrate , concilii Tridentini audoritati innixa hoc fynodus fitreipit, ut hi dominici· diebu·, *it* feni· foemnibu· die commemorationi· dcfanâorum , *tt* quotidie in quadragefima mifla· celebrent. Qui, ut ea animi puritate, *tc* devotione , quibus .opus eft , ad tantum facrificium accedant, eit injungitur , ut etiamfi alicuju· peccati mortalis conicii non fint, (intuli· odo diebus, aut crebrius, ad ennfeffioaem Te properent, eligiotque fibi confeifarfom ex Idonei·, *8c* ab ordinario facultatem habentibua.

LIBRI TERTII TITULUS VI.

JDr *titncu* u·· *rtfidttitei.*

$ I·

QUia non poteft npn magno efle fubditis detrimento, eorum abfencia, quibu· «nima>um cura incumbit, hoc fynodo· in exe- tionem concilii Tridentini pracipit, nc ullu· vicariul, curatu· , aut bencficiatus ea fu· parochia, jurildidione , 8c difttidu , allo divertat fine facultate epifeopi caufa caprefia. *It* approbata , *Sc* pro e<> tempore, quod in facultate hujuimodi fuerit prrfinitum : fub pana pondo viginti , que in ufui ecclefie . cujus curam gerit, accufatorii, aut, eo deficiente, judicis pro-

Mt » < · Cooc.Lim t

ANNO CHRISTI >»·!- κϊμπ* km.j.<>iJU* z/ynoU. 4« Nib *. I», u<d«ic. «f

nuntianti* «que erogentur I quando vero hac facultate obtanta'ad civitafem, ubi fedeiepifcopali* refidet, pervenerant, Intra vigmti qua» 'uof I*01*1··* fpatyim › coram cpilcqpo,' aut eimffadiri fuerint, de adycntu fuo per interpofitam^perfonam, intra przfixum terminum ratione rçddrot, fin miou* pondo decem accufatorlJ> Bf jufticiz filimptibu* zquf dilltibttcndorum ptxoam incurrant.

A

S II-

Cone. Uml μ·« › ,<>«a ,i. D»iaritinref,, Nic9. lia, creu , X "ı'β ı.ζ › *>=· » ——

Tametfi juxta ereâione* huju* arcl\iCpiicopatu"· k provincia, nullum te.mpu* przbendati* ad requiem conftitutum eft, cum tota mada ex quotidiani* diftributionibup pendeat , nihilomi. nu* pcrpçndens hec fynodus ufui , 8t confuetudine* cathedralium ecçleùarum harum panium variati ; qoo nt, ut nuipi coniaetudo vim lesis habere videatur: cumque allidui* laboribus aliquod tempori* intervallum^CrT requiem iotermittendum fit ; permittirsQt prebèndati feiaf'nt* diebus ad requiem potiantur, quos ctiam ·P** el'g«c poterunt ,· quibus dichu*› a punitatoribus non annotcntqr illi , quo ufque aliter fuerit a fanâiis. domino noftro papa conftiqitum. Extra hos autemSiies abfantis a divinis officiii, ctiam cum confenfu habito, fine'justa zgritudinis caufa , & mulâz , qua· ob hanc caufam incurrerint , przbendatis ne remittantur Quod fi aliter fiat, qui mulâas hujufmodi remilcrint , tantumdem fabrics cathedrali* icftituerc teneantur,'quantum remiferunt.

B

C

5 HI.

a.c.ir.coM. f •unAmtit, ft 4.M|ho. λ »tn Jedi·

Ut conftet manifefle, qui przbendati facra* hora* , tc dirin* officii non obierint ,· finguli* cathedralibu» ecclefiis , probate fidei facerdos in pundtacorem creetur , qui coram epifeopo, aut eju* officiali juret, fe m officio fuo obeundo fidem, 8c diligentiae ptzftiturum , fc librum punâationum accurate affervaturum , 11lumque , cuiquam minime oftenfurum ; neque antea capitulo redditurum, quam officii fui r*. tionem reddidcriCfydeinde liber punâationum in arcbivio ecclefia reponatur. Si vero punâator abiit, alius fubflituatur, qui , przftito juramento, altero in libro omne* notet, qui divinis officiii non eo interfuerint tempore , quo punâator abfuit. Pqnâatori vero redeunti huju* rei rationem reddqt , ut punâatione* in ejus abfentia notata* , in librum tuum tranferibat : officium autem punâatori* nullu* nifi facerdos exerceat , neque ab eo fine jufta caufa removeatur.

SIV.

,«,U> ■>. mvx·. I' <.«<>. mi>. venum <a. IU», «Miamtiv

Curati omnes, tam\c*thedralium, quam parochialium erclefi*rum\, non per frrbftitutoa , (c4 pcr (e ro(o, officii* lui* fungantur, fi zgvitudine , aut alia legitima caufa impediti non fint. Hi* autem rebut, quz fibi ex munereconveniunt, accuratiorem operam preflent , quam alii*» quz etiam fi bona fint , eo* tamen impediunt a cura parochiali, cui follicite intento* elfe oportet : Si vero in fepeliendis mortui*, a- l'u' far*1·I®· eorum loejo officium celebraverit, " ipfi , quz folum fimus committentur , tantumdem ftipendii percipiant , βτ non ampli·*. Quod fi prafeote* non interfiat, nihil hqjnsrei caufa percipiant . idque judice* , Be vifiiatorc* ira Tervati tacunt.

D

E

Amto"" CHXirn

S V.

Stajjiit etiam ac przcipit hzc fynodo* , ut tam in cedefti* cathedralibus, quang parochtalibut, ubi plure*, ^uan/bnu* beoc/iciatu*, aut parochu* , lacetdote· funt ; illi qui hebdomadarii officium oqn exercent, a relidentia perfonali in divini* officiii non fint exempti , neque hinc.occafiot>e dkfumpta, ab ei* abfiot . Quod li feca*'fecerint pris rata tempori* ftipendium, 8* obventione* beneficii amittant, quz fabrica* illiui ccclcliz applicentur. -Scrflnn enim ad hebdomadarium pertinet milfas cantare t It hora* capdiiica* inchoare Cum ftriâiori adminiftratfo. nl* facramentorum cura : quod alio* ab obligatione relidendi, & aflifttndi divini* officii* Imurotnon facit.

S VI.

Quia ordini, 8r rationi repugnat, at qui laboris, 8c oneri* particep* non cft, commodum 8c utilitatem ferat, jubet hac fynodui, ut.qui pratentes anniverfarii* , tt alit* feftis , in ho< archiepifeopatn, tc provincia fundati*, te dotati*, prelente* non interfint, obventione* ex ei* provenientes ne percipiuH, nifi alitet fit in fundatione dilpofitum. Nec judicet ecclcfiaftici facultatem concedant, ut abfente* quidquam hac de caufa lucrentur. Hoc autem decreto revocantur , 8c irrita fiunt , donationes , & pafta omnia, qua in fraudem hujus rei clerici, aut bénéficiât· fecerint i itidemque declaratur , abientej^ in toto , aut in parte , quacumque ratione obventione* hujulmodi perciperent , reneri in foro confcicniiz ca* prrientibus reftituere, fi non adfit eorum confcnfu* i fi vero adiit, fabrica ecclefia reftituant.

LIBRI TERTII TITULUS VII.

Dt , C jert fttmutai.

5 L

UT bona , quz rcclefiattic* fiuntL quia beneficii* , vel capelli* applicantur , refie adminiftrcntur, te perpetuo conferventur, neceffarium cft, ut fundatione , tt inftitutione, fuperioribu* , Ar ecclcfiaftici* pralati* fubdita fint; ad quo* ex officio pertinet redditibut, & ecclcfiafttc* boni* prolpicete. Q"*r« juxta concilii Tridentini decretum pracipltur , nc deiocepi , fine exprcflb epifeopi confenf· capella aliqua fundetur , ac fine fafficienti bonorum deputatione, quibus redditu* , ad ftipendium capellini, juxta onera capella.impofita , competente* I firmi, ac lecun fint. Cum vero fundator certa aliqua bona non deputaverit , capella hujufmodi fuper omnibu* inftitutori· boni* fundata intelhgatur , quorum bonorum ad effeâum hujulmodi inventarium conficietur . Nullatenus autem in hia fundataoaiboa , it *afftitutionibu* e* conditio admittatur , ut capella hujufmodi ab ordinario vilitati non pofik ; immo tali* conditio ex hoc irrita, A nulla decernitur : qua minime obftantu, ad capella* vifitatioaem ordinaria* procedat. Si quia vero capellam hac conditione falceperit, fub cxcom-

f

1

m dauAi.

«··*. H.

– ·η- «m. a.'

ANNO CNmrri ·»»*.

<i<iicationis patu interdicitor, ae haie ia ulk A ecclefi , qn· ad faerum peragenda· , *Si* id capella hujufmodi coltomncceflariafunt, ullatenus tribuantar.

Quitte i. 4,* latu * i.H H"·µ *«·

Nullus capella pdtronus, at alict^teommanitatis-membeam , cui competat jus patronatui, nec perfona aliqua corn eo intra tertium gradum conjunâa ,· nec capellini , aut ceconomi capellini hujufmodi pecunias in emphyteufim accipiant(ut predia, *St* bona locabunt , qua ad dotem cqpellarum *e** inftitutione pertineant. Si vero fecos fiat, contraâus nulli *liat,/Se* irriti , prout decreto hujufmodi toulli decérnun- g tor, *Si* initanturj qui vyto in hujufmodi contraâibua intervenerint, in pondo viginti condemnentur, piis operibea epifcopi arbitratu applicanrfia . Pmcipitur etiam , ut ,cen(ua fuper bonis liberi*, *St* magnj valons collocentur , 3. eifque perfonia dentur , de quibus maxima fecuritaa fit, ea in Omnibus obfervando , que per conftitutionem felicia recordat. Pii papa V. de hoc ftatuta funt , ut capcll· perpetuo confiftant.

S IIL

SrCn c.»·

Praterea ad praferiptum coftcilii Tridentini mandat hac fynodus, ne ullus beneficii patronus , cajufcamque conditionis (etiamfi univerfitas fit, aut collegium clericorum aut faculârram) nullatenus *fe* intromittat , in perceptione^ fruâuum , proventuum , *Sc* obventionum beneficiorum, etiamfi re ipfa ad patronatum pertineant , ex inftitutione aut fundatione: led ftuâus , proventus, & obventiones hajufmodi reâori , aut beneficiato libere relinquat , nec patronatum, per venditionem aut alium titulum a jure prohibitum transferre audeat , fub poena excommunicationis , *Sc* interdidi refpcaive, *Sc* pentere* ipfo jute inhabilis fit jutis patronatus.

5 IV.

. , .
rami i. & Cua«.uui« r<su «<·«· iuaua.u".

Itidem ftatnitor, ac precipitur, tft fiquiobtinentes pecuniam, aut bona, que ad capellas pertinent in emphyteufim non dederint, locarint t fc de eis in utilitatem capellarum non dilpofuerint, poft hujus decteti publicationem intra triginta dies ; pecunias , 8c bona hujufmodi, alicui probat* perfona ad beneplacitum ordinarii, *tc* capellanorum in depolitum dent, cum redditibus, qui ob eorum negligentiam , eo tempore ceflatunt : eo quod de bonis , *Sc* pecuniis hujufmodi inutilitatem capellarum minime difpoluerunt, iub poena excommanicationis lata lententia.

S V.

pu··»·.,

Q"ia vero juftum eft , ut pia voluntas , A: difpofitio eorum, qui capellas fundavere , inviolabiliter oblervetur ; precipitur capdlanis quatinus mitfu, anniverfaria , *Sc* fefta , quhoc tempore dotata funt , vel in pofterum in hoc archiepifcopata , *Sc* provincia dotabuntur , loco, diebus, *Sc* tempotibud, cum folennitatibos a fundatore inftitutis celebrent . quod fi aliquod adfit impedimentum legitimum quominus die ftatuto feftum non celebretur , id faltem flat infra oAavam fefti.

. S VI.

ANNO CHMJCH

Sed quia capelle antique in facultltibua , *St* bonia fundantur: que tenuia cum fint, aut temporia in/uüa decreverint , eos proventus mon reddant, quibus ad msilardm nuoutam, lealia i- r oneta capellarum opus eft: quo fit, at omnino teftatoram voluntas effeâutr fortiei non poflit ; ideo concilii Tridentini auâoritate infinita hsc fynodus, id negotii epifeopis dat', nt quampri- a. M·» anum fieri potuerit ,'unus quifqoe in sua dice. cefi de redaitifius capellarum, *Sc* de earum oneribus rationem petat·: *St* in dieecefana fynodo conftitntione lynodali declaret , quis redditus Îiro cleetdofyna , cuique mill· celebrande repondeat . Quod fi redditos minime fufficiat , rnilfas, *Sc* alia onera a^ minorem numerum reducat. Illud femMf animadvertens, ex redditibus hujufmodi param aliquam in ufui fabric· parochi· deputandam, pro ratione vini . tere , & ornamentorum, quibus eft capellis inlcrvicndum.

Utstsst 4«

LIBRI TERTII TITULUS VU1.

Dt rtln ettltfin (vftrvuMj, atsesasdir› ***vtl*** ssm.

FUNDI , *tc* bona ecclefiarum divino cultui dicata funt, ideoque eorum ufurpario gra- s.Csinu ve (acrilegii lcelus eft. Ne vero quifquam noc flagitii genus committere audeat , adT **prafcri-aj^.T^i»** ptum concilii Tridentini jubetur, ne quifquam ecclcfiafticas, five fscularir cujufcumque digni- <■··<**'U. tatis, *Sc* gradus per fe , feu per interpolitum clericum, aut ieculârem, quavis Arte, *Sc* colore 1«χ· y«n· prefumat , neque audeat occupare , ufurpare , ·**■ aut in fuos proptios ulus convertere , bona , q^caasqw. jura , ccnfus , jurifdiâioncr , froâus-, emoluments, feu quafcumque obventiones alicujusecclefie, beneficii, aut pii loci hujufmodi , qofin neceuîtates pauperum converti debenti nec im- D pediat abhis, ad quos vere pertinent^percipi Quod fi fecus fecerit , anathemati tamdiu (objaceat, quamdiir juts , bona, trnâus, redditus, quos occupaverit , vel qui ad eum quomodocumque etiam ex donatione fuppolitç perfone pervenerint,ecclefiç cjufque adminiftratori, feu beneficiato integre reftitucrit, ac deinde a Romano pontifice abfolutionem obtinuerit . Quod fi pattonus ejufdem ecdefic fuerit , etiam jure patronatus, ultra prçdiâas pernas (eo ipfo) privatus exiftat . Clericus vero , qui nctandç fraudis, *Sc* uiurpationii hujufmodi fabricator , feu confentiens fuerit, eiidem perhis fubjaceat , necnon quibu(cumque beneficiis privatos lit , *te* ad quacumque alia beneficia inhabilis cf- £· ficiatur: *St* a fuorum ordinum etecutione etiam poft integram fatisfaâionem, *tc* ablolutionem, fui ordinarii arbitrio (ufpendatur . Declarat etiam hec fynodus , ut in' oppidis Indorum , ubi aliqua cleemofyna ad çdificium, fabricam, aut ornamenta ecdcfiç erogata fit, eamque beneficiatus , aut alia quçvis perfona ecclefiaftica , live fçcularis cujufcumque qualitatis, *Se* conditionis in proprios u'usconverterit, eum eafdcm panas incurrere , Ir ad integram reftitutionem teneri . Pedonis vero hujufmodi prfdpitur, ne deinceps talia committant fub diâia **panishujus** denique mc-

ANNO cHiarri »j«r

cutiodecreti, vehementerepifeoporumcur*commendatur.

$ IE

11 furcoerauMta. in ai* DODIM» 19. η l. ßa in «. vu* aoba >a fia· t 4« «lcAione ,&

Nullum capitulum, confraternités, aut communitas, bénéficiâtes , aut -oeconomus ratione «dificandi in ecclefiis, vel etcinitonis , quidquam fumptus faciant ecclcfiarum, vefercmitoriorum impenfa, ncc capellas in fepulcrumdenr, nec res ecclefi* alienare poflint > fine expreffo epifeopi confeofu : Quod fi (ecus fecerint çontra-

d< donaüoa. Moic.I i"2s°t',r fccu*d>**' ui i ..ntl tJ fcfo ? 'uruL.sPV ryn,du, de QuirogA toni¥ tf».

4tu» de hac refadinulii fint, drinvalidi I Sum-" ptus quoque eadem << caufa impcnfi io computum ne admittantur; ncc poflint.in ufumcathedraltum, feu panxhialium imagine!*, ornamenta, aliave emere, que valorem viginti pondo esccdant ; nec ad hrc emendum, feueorum pretium folvcndum > Indos compellant, nifide epifeopi licentia, fub panarefbtuendi ex bonis propriit quidquam fumptus bac de caufa fecerint . Conceditur tamen facultas ea emendi , que ad quotidianum & ordinarium ecclefiarutn ulum neccflaria funt, ettamfi viginti pondo pretium fuperenr. Idem vero hstc fynodus procipit a curatis regularibus hujus archiepifeopatus, & provincio fervati., 8c adimpleri. In vilitationibus autem circa hoc comtniffot cxceffus corrigendi intenta lit foflicitudo.

s III.

Gnnu.tlid« Hku> «<kf. '*■

Nullus prubendatus, beneficiatufve, aut tntnifter ecclefi* cathedrali» accipiat, commodet, aut ab ecdefia exportet ornamenta, argentum , aliave 'ecclefi· cultui addlda , fine epifeopi petmiflu, fub pana arbitrio epifeopi infligenda.

5 IV.

Coic-Mii j. p. >.i>i. qu« bonarum, iuoam «. ciefaft. «onfrrynonem , ci ica- F ≻ i·<-nia, lit. ,4c bvncfieiiti a n-4 irf^e· «4 9. o. ,,au. tc fr"S£Ll4r Snftïï. ic provint, «r»a«nQj." ut j. 4«« ··<♦

Epifeopis» in bonis ecclefi* tuendis, & confervandis maxima debet efle follktudo · Effet enim qualibet in bac te admifla negligentia ',t[lenda : quia veto jura ecclcfiarum hujufmodi, in icriptutis, & titulis de ci· extan- tibus, continentur y hute lynodus ftatuit ; ac precipit, ut in qualibet diaccfi archivium unum epilcopale inltituatur ; in quo biens ont· nia, ptivilégia fumtni pontificis, fehede quo- 8t provifione· regi* majcftatis, omnclquc ali* fciiptur·! , ad dignitatem , Sc jurifdidionem epilcopalem pertinentes , una cum tnventatio earum accurate confedo ab epifeopo, aut ejus vicario generali , Sc a notario fubfcripto recondantur. Neque abarchivio hujulmodikriptura aliqua defumator, nifi ob caufam ad utk litarem epifeopi, Sc ecclefi* oeceflariam, rclido teilimonio , cum iubfctiptione eJ5s « qui feripturam accipit, cum die, menfe, anno, Sc caula, ob quam.feripturahujufmodi «xarchivio deprompta eft.

Quo vero tutius hoc archivium cuflodiatur , in aliquo monaflcrio civitatis , ubi fede· cathedralis relidet, aut in alio ejuCdem diacefts (prout epifeopo videtur) collocetur, 8cclavibus occludatur, quas penes epifeopum fint. Sede veto epifcopali vacaote , vicarius generalis unam cx clavibus archivii, capitulo cathedrali» ccclefio tradat, aut pertono a capitulo deputatc, alteram veto fuperiori monafterii hujulmodi, a quibus juramentum petat ,\quatenus fideliter claves hujufmodi aflervabunt ; ncc ea»perlon* alicui tradent , ncc fetipturam aliquam inde efferri confentient, fine, licentia metropolitan!, aut alterius fuperiori· , a quo poflint compelli. Quando Vero epifeopus eligetur , ei claves tradant, Sc rationem reddant Icripturaruin · quas inde fumpferunt, Sf p.encs quem ilNb fint, «idem annuntiept.

~^MHO CKRIJTI -jis.

s VI.

oTt.i * compta *·»·<■i

Quando vero epifeopus obierit , vicarios generalis penes fe accipiat proceffus omnes, & libello· camero, quos epilcopu· in feriniis fuis reconditos habebat, eofquem dido archivio teponat » cui generali vicario hac fynodus ad id facult/em tribuit, Sc fub pana excommunicationis majoris latte fententiz mandat, ne qnifquam cujufcuraque qualitatis, quominus hoc eaequatur , ei impedimento fit : fi vero capitulum fuerit, aut communitas , eccleliaftico fubjaceat interdido.

5 VII.

TW.StCn· J**/* r

Io capitulo etiam cujufcumque ecclefi* cathedralis archivium unum fit, in quo alTervcntur, Sc in unum redigantur feripturr omnes publicc, ad epifeopum, capitulum, fabricam, Sc hofpitales domes pertinente^, cumerediombus, r ftatutis, & reliquis inilrumenti· ad hoc (pedantibus ; 1er eodem etiam archivio fiber unus fit in quo capella , St fundationes earum , juraque & prxdia ad ecclefiarum fabricas , St demorum hofpitalium totius dicecefis ufum pertinentia deferipta fint. Hot veto archivium tribus clavibus occludatur, qparum una penes epifeopum fit, altera penes decanum, aut decano ablente , penes antiquiorem dignitatem , tertia veto penes canonicum ab cpilcopo deputatum·

s VHI.

>Xα,,X, M<„ ltl7, ea hebdomada celebrandum notum facient . Id ƒ tuiu vero omne, quod hoc decreto continetur , hfc fynodus vehementer commendat epifeopis , ut ** adimpleant, St quam primum exequantur, cum cx eo non mediocriter prodeant ecclcfiarum di- *;■'· gmtatisepifcopali· , jutramque, Sc prfdiorum, & F,„„. * confervatro , diScultatumquc ** litium reme· q««<ota*A dium, quf, C hoc négligeâtes fieret, pullula- › rent.

LI-

ANNO (.HAISTI 1ÍS5.

LIBRI TEATn TITULUS IX.

, & ultimi' 'etitutfutiiti .

! S..1.

OmJ r<ìcf "pII-ГA'I'E Chriftijnx abftringimur, iebu' A defunffoium profpiccrc I qui dc GdHbjte «ir rdu<m. vivorum cjrfiti , nuod ipfi pie, fr fr julL· dii· poiucrunt, vivis adimplendum icliqucre . Qu» oiu eprtcupi- potil£mum incumbit r tunquain pitiperutn (Utribus , & ftrcnuispiorum operum M" I ! crecutoribur . H*c igitur dc re , decernit. h»< *i.iJui* 11 fynodus , ut cum quis , condito tcftameHto , di >«u< u. ex lue vita migraverit , antequam ciux cthrar n ' tur jj-coipus defuncti humandum , erccutoces uftimc-ntarii , tcftvncnturril coram parochis cthibcutt , i'a'lcm eas cbufulxs authenti- cas , fr fidem lacientes , quibus de (cpultur* loco , de in tli' , & legatis piis rcliiiis , te- Qator ftilpoiuit I Qu* omni^ parochi , & bé- néficiai' in libro , quem ad cftcflum hiipit ro- di hibtic debent , annotent · cureniq-u dili- genter dc pi.ru eorum csecutioni· : orod ii intra tatalcm aunum , hae adimpleta non f:c- rint , epiicopo , aut ejus ofl.ciali, ku vifitato- ri, id notmn faciant .

5. 11.

s Exccutores itidem tefiamentarii confcirnti» tio j' ui. !·»» f.itisfccientesa fellatoribus difpofita, quam J' " primum pdterunt , exequantur . Quod li id run rrtccerint intra tcrmtnum , quo de jure, r.ni..·, 'sptcila fellatoris voluntate tenentur , per Γ,η./,,.ι,α, ccifiirss, & alia juris remedia , a judicibus cc- '■ 'm cleliallicis compellantur., ut cin cttectu tcfta- r r 17! "t* hujmmodi exhibeant , & de lus , qu« iri <, ajimplc'a hint , quique nondum funt esecu- >iru-to ir noni mandata ra'ionem reddant ; li vero ïï-ïo'/ù,,,,,, propter retardationem , \c ilp.ibiles fint , pu. '-'M rp,,,. niantur , henedefque . fr'ylepofitatii bonorum cocrcecntur ,· ut quam primum tolum id tri- buant , quod ad rxccutioQcm telUmenti neceff- farium eft

J. III. .

Quoniam vero exeeutores teftamentorum ili- ruiiGuid. qui , dolo malo ab epilcopatu abfiint , an'e- lu t.Lonil quam tatahs annn · compleatur , eainque ob cau- fani ,, tcmjtorc a jure ftatuto , ab eis ratio ne- ti non poteft , licque diu retardatur, fr differ- tur eorum exeeutio , qu» tcft.imentis dlipofita iunt , propterea hrc iynoJns m'crdicit › n·· ullus executor hujufmodi , a ducdi dilccdat. spun prius rcftamentum , quod libi incumbit , execution! mandaverit, aut cautioni m dederit, quatenus anno claplo , (me ulla retardatione prrientem ic conftituct rationem redditurum , arbitratu cpilcoporum ob ejus contumaciam dJ'"«"n· " punitурus, fi inta-a odio dies poli clixdum an- num ad id non comparcat . Quo vdro hujus dccicti exeeutio ceitior lit, oftolalibus , fr ju- dicibus 'eftamen'orum praecipitur , quatenus rnifeopis annuntient , ut dc opportuno ictc di.i provideant, ne dchmCtorum voluntates t\u·· fticinu· ; fr qua ab lpfis dilpo'1'ı lu .1 , n iliis adimpleantur .

A

Λ \ NO

<ıı

y. i \ --

Curati omnes , bénéficiât* , capellani , fr aln iac.rd itro , quibus incumbi' mulas <elc-.n bra'c , aut alu pn legata teftamento leli.ta adimpleic , id rgini., fr p.rftedt , intra l.r memes poll obituni tcltatori, , fi ab eo aliter non fit dilpolitnni , iub pana pondu quatuor , in ulus piorum operum , nccoon eorum itnpen- fis , mill» huiifmodi cclebicntur-, fr pia lega- » ta adimpleantur , que ob cotum negligentiam impleta non Tunr .

1ERTH ГI RULUS X.

B

Df fr^altnni , Jf/nnilh , .

JUSTI* M cll, <it popii Chriftunui fiJe- G (le; dcfitnOos ρικ , Λ* ι>Hκω ι»îo· Jaqiutm . E<m ob ciuGm (latjit hicivnoiib. · ' •it ii CHiJi'o tcHdtuento, 'quti^uatn «bien?, ca qui de iûis ckt<|iiiif , miflii , legitH . n utifiulem jmmr u ftitGrdHpaluit , fUutn , prout m trihincnro continentur , adimolean- tur. Si veto fine tcÜtmento ex lue vita dif<e(fit › fle relut i boni lufticunt , pro detunito miila , & vigi.'u de depolitione defuniti folcn- C*nner cehîbrciur; itidemque in Hu parochu pri- yinrutn ir.Hüruiç novenarium peugatur .S» z aiivm Mclun?taç J crion* miiéribllU ht , nihd- <|uc in bonis ullqueut, fcpc'iitur» fi aliquid in ck*?α»oΓvium crocatum fit » id non *in ejus iepulturr* , IrJ *in it.Hragia pro* d^- lundtov ,jÇQi»fcra*ur . Q-ia de cauU Coran , ptrwUH cathcJialium , £.· patcxhtihum nrlclu- rit-n pibcnnir › nc e'cemohmm hnjoitnudi m fi«>-v proprius mus convcrwu . Quod b ('•rus fecerint « ad'irHitutioncrn in tom conlcicntia* teneantur, ac prut ere* cpH< >pi icvcrc cuidcm puniant .

Ad humandum mortnot (t'uti piupctcs) unus cx parochis , &r al: r cx bénéficiât!.' cum ptimum vocati fuerint accedint» fub pccna pon· n.«. d * quatuor in elcctnofvna n mUUmm pro ani- mabir m puig-torio detentis . In unaquaque scr.* paiocnia , vcl et Ubrur redditibus , vcl ex rkcmofynr eroga*i« parochi dujs cerc.H *tibi* comparent , ad rthcrabiiium nc ionaimn fune- ra » cur.-n*qiie » ut ahqu» *in mmitat-u* cor- pijrl·» murtui hnt , & ut aliquis le.pukium efTuJut

$. III

E Oninji) ludus ahcuis tcfunienO '■u* . jit. gravent» tuttijuu Λ'pki k »it.i ab › o d‹|poica fli.« ,c*· execution! mandentur : ii v<t.> lu red*, m'Ve^dù- I 10 num habuerit, (ultra g ia , Λ· pu legata hujuimu- ' | di-quintam bonorum pirtcm non cxced^n» , cum r Î ite prohibitum* fit in majore quantra'tc Jifpo- rote. St vcr<j iblque teftamento dil^cllerit , quod cit priccaeiVI decreto biurum ♦ fta? · ♦ < :·*. ta ικη (quocumque modo, cun» iclùm.nt-» » vel ime co ind*n mnrirtur) nc pjioch κ *ρ-îs ⅆ. Cilia: i› , i jt i r»*ulaiis c i f pi· lιωι,ι quid- quam accipiat * efram fub j>rvtextu r >gindj quintam couim partem in luftragia pro iit tunito »

CHftlSTI i>sj, 'itioi*.<q

Quod ft euratus fzcularis fetus fecerit, tantum dem folvat fabrica ecclefia, quantum cx bonis dcfunâi abftulit i regularis vero pro ratione culpa , ad prsfcriptum concilii Tridentini punletul :

S. IV·

Ut cdtruptela . qua in has InJiarurrf partes gialiata eft, funditus tollatur , qua curari Indotum detuiiArs eorum corporibus humandis non intervenientes, id oflirii cantoribus rehrsquebant , przcipll hue fynodus encans omni bus, fzcularibus , tc regularibus ut tph per le fepeliendis India interfint, tc defundoium officium celebrent › lupetpelliceoquc induti cum cruce fdneri occurrant loco ab- eptfeopo- deputaA>- Juftutn enins non eft, ut Indi tener»adhuc in fide, exequias defunctorum a fuis miniftris parvi pendi confpiciant, quod puhllis hu jufmodi fcandalo elfe police

5 v,

Ta. anil·· M

Convivia , crapulas , tc ebrietates ab Indis , In jje depolitionrs defunfti admitti lolitai, seligenti cura parochi eliminare contendant. eoi · que moneam, longe ab eo tempore , id alienum elle debere Si vero moniti non rcGpifcaat a parochis corrigantur

J. VI.

Quo fan3i templi , ubi divina officia celebrantur, decorum fervetur , omneque illud removeatur , quod impedimento effe poflit afliftentibus in ecclefia , ut minus attente divina ofticia audiant ; juftifque aliis dc caulis ad przferiptum conftitutionis felicis record· Pii papz V, ftatuit hzc fynodus, ac jubet , nc fcpulcro ul-
* rft ndo.o lius perfonz cujulcumque flatus illa fit, * cenoÏÙ'm"*' taphlum imponatur , nili in diebus dcpofitioctaVi^X nis, exequtarum, tc aqaiverfarii , fcpulrra lalepuiiuii, pidca , & lignea , m ecclefiis , ne erigantur, ? 1" 'lu* elrum pavimento immineant ,^quod h ledi eus fiat, lxculares id committentes"àb epileo-
λ M.un. 4. po pro modo culpz punientur j minifler vero <«deirfu< ecclefiafticus conlcntiens, pondo decem muldetur ad ulum fabricz hujus ecclefiz , 8r cerz , quz fanâiffitno euchanftiz facramento defervit I Sacellis itidem templorum parietibus panni lugubres nc pendeant, nili perfona regia defunda fit. In funeralibus aciem exequns . tc le, ,,, . anniverlario plures quam duodecim faces , aut ∝ · M, , cerei fcpulcris ne incendantur ; Quod li plures η,νρ,ι. fint ad ufum luminum landiflimo euchanftiz facramento applicentur ,

5- VII..

Q 'indo defunâi corpus ab aliqua ecclefia , F-
c.r,n,< Vs ipuh ., -'ui erat in depolito removetur , c fepulcro an-'
n" k. te ne efferatur , quam pro ejus juribus pondo duodecim in eleemotynam erogentur » quorum novem bénéficiât!... tres vero tabriçz illius ec» clefiz tribuantur . hi veto proprietatis jure fcpultum corpus in ecclefia aliqua fit , in aliam nullatenus transferatur nili de epifcopi , ciufve officialis, aut vifrtatoris generalis , exprefla facultate in feriptis. Qua obtenta heredes vigin · ti quatuor pondo in eleemotynam conferant , quorum decem tc o&o bénéficiât» , 1« vera fabrica ecclefiz , * qua corpus craaafertur* A applicentur Hu vero juribus , funeralia jura aNNo" non intcffiguntur coinptchenfa , qua alias ea CH*ISTI diCpoiitionc teftatoris bénéficiât!» p.iovcnitc usr poifunt .

s VIII,

Quia vero rationi maxime eonionum eft ,.ut A fi(fubditi fuperiores amore profequantur , przcipit K'i*rb»i' hzc fynodus , ut defunifo aliquo epilcopo , mifui n p omnes illius dicxcehc facerdotes, lotia quatuor Jies à die notitiz pro eo miffam unam dc defundo epifeopo 'celcbiare teneantur : intra oifto vero in lingulis ecclefiis epifeopatus miffa una, lolennis cel^breiur cum rclponiorio idque fine pompa, & fine ecclefiarum fumptibus nat

LIBRI TERTII TITULUS XI.

t>r ftrubtic .

» S I

UT inter parochos, dceccleliarum miniftros , nulla fit caula dilcoidiz , (latuit iivc fy- vl" J* / nodus , ac przciprt , ne ullus facerdos lacula- <.>».<» ur ris, aut regularis faciamenta adminifiurc .111 * f,t Y, deat in his oppidis, quz ahelius jnrifduffioni fubfunt , line epifcopi confciifii , aut parochi m.i.h 4 I proptii ejus regionis Permittitur tamen, ut (i γ ^ ▾γ·· iter agente» per aliquod oppidum tranfiie con- '°' tigerit , a quo proptius beneficiariis abfit , poflint facerdotes nujulmodi parvulos , dr adultos in calu neceflitalis baptizare , baptiaatorum nomina deferipta relinquentes , ut cun proprius parochus venerit, ea in tuum fibrum tranferibat , rtidernque confeffiones audi e poterunt , fi ad id fuerint per ordinarium appiobati

S- II.

Mandat h»c fynodus, .ut regulares fontes CaM u„ |# baptifmalcs non babeant , nili in his tantum «a « < α ecclefiis, ubi aflignata eft illis curaanimarnm, ibique nullos przrer parochiales baptizabunt , nec matrimonio conjungent , aut eis nuptialem benedictionem porrigent , nifi de epifeo- , f>i , aut propili parochi licentia . Quod lia. <(io.«i' ecus fieret , matrimonia irrita effent , &r nui- "“j"” la , ut eft facri concilii Tudemini decreto fancitum .

' 5. III

Quia «quum eft , ut unufquifque fidelium nriam parochiam , ubi ianita lactamenifcipit , recognolcat , ftatultur , & jubetur , ut poftquam mulier aliqua pepererit , "s"· intra menfem propriam parochiam adeat , ibique miffam audiar , ac pro beneficio accepto omnipotenti Deo gratis agat I fi vero fine jufta caufa , id amplius differat , epifcopi atbittatu puniatur .

ANNO CHAiSTi If»»·

LIBRI TERTII TITULUS XTL

Dc Jcci^il , tr frietitiil.

S I-

CURAT Q R UM, *8c* mmiftiorum ecclefi· luftcntatio ad cos jure divino fpeât , in quorum Ipirnuali utilisait miniftu ecclefi· exercent. Eamquc ob caufam UnAa marer cc- M.>< ‹ u ll,l*ïr" f|efia decimar, *8c* primitus ecciefiz dan przcipit, quas ianAum concilium Tndentinum intégré perfolvi juflit : nccnon omnes , 8t*fingulos Chrifti fideles hortatum eil , ut parochis, Ac iuperiotibus, qui tenuioribus przfunt ecclefiis de bonis a Deo libi collaris pro caritate k‹‹ ·'. Chriftiana, debitoque erga foot paftores mune- Mrit.ts·· ,e I*rKe fubveniant. Ad cujus *concilii praicri*- a ptinh nzc fynodus ftatuit, *Be* mandat, ut omnes nomines hujus archiepifcopatus , 8c provinciz uuicieX' (Jndis exceptis, } ad quos decimarum, 8c pri- »‹».i a mitiarum folutio fpeât , ear, qua, de jure, vel ?". i confuetudine tenentur, integre perfolvant, fine ‘ “ dolo, *8c* fraude, live diminunonc ,fub panis a jure ftatnris, *He* aliis quz in brevibui, a iede apoftolica ipcciajrter emanatis, continentur , Confcfiarn vero omnes fubditoi fuos doceant , quid de iolutione decimarum , *tc* primiilaium lanâum concilium decreverit , quanrumque ad hoc decretum implendum aftnai fint . Quos autem repererint in hac paite muneri iuo non Fatisfecille, de gravitate commilFc culp· admoneant, dc de poenis haç de caufa incuriis · nec eus ab hoc crimine , nifi plena reftitutione *le*quuta , ablofvant : cum juftiflimuro fit, ut a quibus (pnitualia remedia percipiunt , temporali (llpendio juvare non definant. Quoad Indos veto id fervetur, quodfihcdis , 8c cxecutoriallbus regie majeftatrs dilpofitum eft.

S. II-

Concilii Tridentini auâotitatcm fequutahec fynodus, ne quifquam cujufcumque gradus , *Bc* conditionis fit, decimarum , &· reddituum ecclefiafticorum (olutionein impedire audeat, fubtrahere , aut occupare , diteAc , vcl indirecte, per fc , aut per interpofitam perfonam : nec impediat , exaâionem , locatiohem , augmentum , Λ beneficium decimarum , 8c reddituum hujufmodi , fub poena excommunicationis lata· iententiz , aliis panis , *8c* cenfuris contra eos , a jure , *8c* ab apoftolicis brevibus , ftatutis : quas ipfo faâo incurrant fine alia fententia , tam qui decimas fibi ufurpant ; aut carum exaâionem impediunt, quam qui id jubent , aut id id conlilium , auxilium , favoremve przftcnt ; Civitates vero , *8c* oppida 'tamdiu ecclefiaftico interdiâo fubjaceant ; quamdiu delinquentes hujulmodi retinuerint , aut coufcnlerint , fine reftitutione ab cis plene faâa

5- m.

Xirsiwu ‹· 1 ' Attendens przterea hzc fynodus, ad alia perf.Uvenda ecclefiis, quam ad decimat , 4r nrimitias, fideles non teneri niti fpohtc , *Ic* voluntarie ca velim i rogaret pizeipit hzc fynodus, ne ullus Indorum munifer eoa compellat direâe, aut indirecte ad oblationes in miffii , funeribus, aut alus divinis ofhciu, & m feftis titula-

K nbus locorum faciendas ; nec occdpaav podii , exigere , aut petere . quafcumqueeaaAioncs In di Suchiles, aut Tamalalutli vocant neequa cumque alia ratione , *pes le* vel pes frfcales, aut quos vocant Indi TeopSntlacas aut alias perfonas, fub pana quinquaginta pibndo pro prima vice, *8c* dupli pro fecunda , in fabric· ejus ecclefi· , cujus fuerit minifter , accrtfatoiu , *8i* piorum operum ufus. Miniftri tamen hujufmo- *tele*di accipere poterunt ab Indis , quod ipfi tpunte obtulerint, admonentes eos ad id non tene n, nifi ex voluntaria devotione : quo fiet, ut, *8c* qui (aeramenta mlniftraut , ac doAiinz Chriftianz documenta tradunt, commode luftenien· tur , eorum fubditi nullu extorfiouibui *8c* vexationibus opprimantur.

ANNO CHRIJT1 'ib

LIBRI TERTII TI EUIUS XII L

Dc rci»l4rci»i , tr ar»»>a/4»l .

5· 1·

VOTA paupertatis, caftnatis, Aobedientiz adeo in republics Chriftiana femper magni zftimata funt , ut a tempore apoftolo- Dr i>« n,. K™· To M.iL‘<'y. tum ad noftia ulque tempora ecclefia cotnmen- i <«. a, daverit , przdicavcrit , 8e perpetua traditione (latuerit ea, quzad votorum hujufmodiplenam obfervationem vifa funt ei neceflaria , & op- y <«. s“« portuna. Nec folum de religiofis omnibuslem- ** per curam habuit . fed ptzcrptte monialium , *8c* ,'Λ<. aa.uk virginum Deo dicatarum claufuram procuravit . ■» que ,a Eft enim *it* virginum ftatut dzmonibus adeo ’’..'**.. orvifus , ut eas omnibus machinis expugnare , ~ 8c exagitare contendant , ita ut nullis conftitutionibus vallari polle videantur , 8c ad impetum tntmicoium retundendum muniri ', fi epiicopi , quibus monialium cura data eft , diligenter non invigilant , nc ulla in hoc admittatur; negligentia , quz in re tanti ponderis , *8c* momenti edet valde culpabilis. Ub id enim pracipue huic virginum ftatui ecclefia claufuram impofuit, quia neceflarium, aut faltem convenientilfimum remedium elle duxit, ut virgines hujufmodi nequaquam a propofito lufcepto deterreantur . Idcirco cupiens hzc provincialis fynodus in omnibus , *8c* per omnia fanâi concilii Tridentini decreta feqiiuta, huic accurate profpicere , has pi^ reâeque vivendi formulas, fequentibus decretis fancitas obfervari przcipit .

$. II.

In primis curent epifeopi , ut in monafterirs ‹ , libi fubjeâis id omne oblervetur, quod demo·nialibus ianâum concilium Tridentintim de-‹ crevit: prziertim, quod dc paupertate, &-clau- ‹' conft & ‹ luri, um ab eodtm concilio , quam a tel. re- cordationis pontificibus Pio V. *8c* Gregorio 'I“I“'>t «4 XIII. couftituttim eft , quam primum eiecutio- r< ni mandare ftndeant. Quia vero his przhdtis XI" labefaâati,, arque ronvulfis , abfque ulla dubitalioni relig'o detrimentum pateretur, *8c* collabetetur, quoad paupertatem przcipitur , ut fi quidquam fuerit ahcur monialium dono datum, aut teftamento relidum , aut indufttia , *8c* labore quzlttum . conventui imorporetur : ideoquv ad manus przicctr recta deferantur : quz pro lua prudentia , 8r humanitate in primis ex hujulmodi bonis fubveniat aibmio fuo neceffitatibut illius momalu , cujus opera , vel con-

tem*

asm) tcn>04*ione , fuerint vero teli-A

CHKi'TI qiiuitj tueri(ni conin.iiii m i.ũim montftcrii convertit . Quocd claufuram yero dinudv.itant «.['iteopi , aut alii lupcnorvs fe non dcbcic facultatem concedere, ut alujui nronulis et leptir moualtcrii egrediatur; nifi in entibus lippi», cpidanrr, auKrrivis alicujtis tncrit-\d\|i , prout <jf conititiitiiiiAe fclic. rtcord. B<i papr V. diipotitum . Nulli aiifem prrfon» nili rationabilis , &■ manifctla c.urfa «Alitat Ime epifeopi licentia in lcuptis , ingrelîus , vel ac' cellus ad monaflena pateat , juxta confhtutionem Hontfacn 'VIII. qua: incipit ***Ttrimlofo*** a lacio concilio TriJcntino, lenovatam . Superioribus quoque , vicariis , &: abbatiflir fui hb < I pr atcàis moiuftcriorum prajcipitur , ne bitert B r»rv..li , aut puclIr ullatenus· intra monafleria .lu.antur, <*iiod fi le.us ieceunt , pralatis inr juiigiiiir m toro conicicnti» , ut in hoc abbatilfir , aut urjnfvis alterius nionialis negligcntiani , ic excellunt corrigant , cum Tulpcnlione orficii (G opus tuent . I

S J 11.

de Quanducumque in monafteriis inonialium ordmano iubjcctis » abbatiûr , pi ioiilT® , aut ùujuûi* alterius nominis prkud® officium vacaverit , Λ: de novo eligi debuerit , epiicopu? per le » aut per fuum vicarium , vcl ahum quem voluerit ad »d deputare, monafteriutn , & c omne» moniales vilitcf; ita ut vilitatio elegionem procedat.

Ex Tridentini con.itif jiuhi , major monij· Imen numerus in qui pro modo » vicemulymi » & rcdjitibux commode valeat fullcntari: neque is numerus , niti tatta piororrtionabili reddituum aciclfiunc .lugcrt puftit . dc mH.mt Przfcâis vero in virtute lanôte obcdierwT pre- & in . ■' J * ipitur, ut totum id , qi. « ! pro mgrcliu aiicuju·. monialu pro elecmoly iu perceperunt , in redditibus, &r bonis immobilibnsmonatteru cel- Γ) loccirt : liquid vero ex eo inmptutim faciendum a'lqm modo ell , id line conlcnfu epifeopi nefiat . Vr«tc<S< veto monialibiH fuhditis , ita quz ad viétum necellaru funt tribuere proc client, ne a pnentibus illud mobile petant.

ÿ V.

Quando monuliuin inun.ifteru viGtantui , initio vHitationt·, prxiatus , aut G impejii.s . nit , vihtator ab co fpcci ilifcc deputamus , Trut- m.>'ufkrici*n ***mgrcdiatui ,*** duubui , aut tribu* ·[· vmi lunciUtc vitae , & morum integritate pu- .t hb batκ , bbi m comités adhibitis · perluftrrtgue diligenter qui! ititem doinua , otticia , & reb- E qui ad ni rrcclfaria . In 6ht vero vifitationis, quando uapi utum ad coingendum cuciîuscongregandum cil , vilitator codeon modo comitatu* t monafterium ingredi poterit . Relnpia sero aha ants; cancellorum tctuQcllam , aut in luco collocutioni deputato peragat : ii vcio utri lio* cafus siliutorcm intra cnonaüeni Îcpta ingredi ('portcat , id fine facu!*atc eptfc <p* ni futpiii dc faciat» tuxea fortnair. concdii δc : l'l dentini.

ÿ. VI.

Abb| tip.®

minibus loqumtc· , nili 11 paimti·. lint , frafâtsc» aut coilfang'inci . idquc frequenter ne fret. Numqrram nmen confentiant, ut Imcali- s)iia',it>Lc.'il*.u'?o.af lJ-C.il.ircs. a'n moniales a'lo- ho hoc au- «MiaoÇiM··· ,O.iabur.uin.]iie etiam pertones inter, elicitur» nc fora in inonalteriis monialium colJocutioeibus depot it r. frequenter adeant. Sin minus perlbn.i illa', live feculari»Jivc icgulari .,Cujuf- ' bimq.ie'giadus,«*conditionis fit, qui lipitbeum aliquibus momatibu colloquatur , aut coiifue-> fudiircm habeat Ime facultate ***pnJicta,*** gnvuer puniatur juxtxconlltutioarm Alexandri tertii, quae incipit (AL'.q'/cri.t,) «. alus etiam per:·'" nisvpro modo culpa , «. t'cand.ili , quod inde generabitur : invocato , fi opu, fuerit , ad id brachii («edaris auxilio . Nec permittatur, ut ccclcliafliciis , five 1'vcu'rris vir , aut moiulte- fvtw.t dc ria adeat, vcl ei lugrc.bxrin , ritmue û'ftrucndi moniales >n r.niu, nili pilla a'.iqu.i dc canfa lup*rior ad "jd trc iltatrm e.nuxflerit a in dc uimi qua facultate consedenda lupcnorn contcientia maxime oneratur , ut eam non ,->ncvdat , nili ob urgentem ncceflitatem , mt communem uti- Bucy< › '®· litatem Coni vero alkui perfnnr .id cantum ducendum monallcria adire concclittir . nequaquam intra lepta monillerii ingrediatur , fed c id ante cancellorum f.nrllcllam proflet· aliter i... panas incuriat a concilio I ridcutino llatutas . Kl

$ VII.

Ut omnis avaritia- , jut iiiɳuɳ.» ljbcv obvietur , pitapit hn fynoJm , ur qu-itiJo ' mniu aliqui kini n »n u.om.i'em aiicupt'. rtioluilciii recipiatur, quod nif» Je laperions lpeel di cotHctHu heri„non poteft , pro rleemufjna aenphus, <-uam al'ar ne ***dt t Nrquc *bca*** <p d-3uam ncUfur , co quod .v! cuoro mien ieu- utn admittatur , fi:h il'ud tutum , quod lofent dare jb.r , qu« ad hujui.iuJi cflcMutn re- cipiuntur. Si cniai kcut fut, hmonrt kiupulo nun caret.

5 vin.

Ambitio dilîeniionis A- invîJir origo omni ιo M U I p eft a monaikrii» , tamquam tctcrrima peftis prupiihanda . Q'arn caufam ftatuitur , ac jubetur, ne ulla monia/i* ambiat , ajtuMoqucvis modo, l»vc directe . hvc uidiicCtcpec le, *ut per alum interpolium peri tum , bono- ·>·*ίη ʌ re* » ufliciivc cujuteis genens « lui monafterii k*J,'u q.ierat , fub bac conilituta p<xna » ut ei , & r,u l qu® libi in ea re a fuerint, per tres textas te- t ! iu* . ad pedes , hngularium morçialium , ter- tu,.ir.t r ram dcf>k*u!ante$ imm acrulcnt ambitionem , iplajuc prvtcrca h id ofticium conlequuta erit , eo, ictenfquc muneribuspriwiur lupeuoris arbitratu , pixta conllitutiones lingularium niuOliiftciiorum . Singul.r moniales, propria voluntate depoliti , X' ad obtemperandum parafe , libiquc De: gloiMin, de tumniunem monafterii uti'itatcni tantummodo proponentes, ad honu- » Ac ulhcia ea* elrgcnt , qui» otnni r-moto humanitatis alîeCtu , impulln Spiritui Gt *uo ıà gH «duneas m id munus uk judicavumt .

S IX.

ANHO CHRISTI

^J· 1 X- x · A

Prefecta quocumque nomme appelletur r ex Tridentini concilii aecteto , ne minor quadra* Pnt* *nn'' eligatur » quzve in vitz honeftatc laudabiliter vixerit oâo annis , poftquam profella eft . Quod G in eodem monafterio non ejufmodi reperiatur, juxta concilium Tridentinum ex alio ejufdem ordini» eligi poffit . Sin autem fuperiori , qui eleâipni przeft , hoc etiam incommodum efle videaXur , epifeopo › vel •lio fuperiqre confcntiente eligatur ex his, quae in eodem monafterio triginta\annis maiores natu Gnt , quz annis faltcm qjiinque poft profcfGonem. rède vixerit . Hjjpiiiitiodi vero prrfeéta, & ejus vicaria, diifretz etiam , qus alio 3 nomine matret confilii vocantur, ubi er q capitulo eligi confuevcrunr , coram fuperiore , aut CJU1 miniftro eligantur, qui extra monaftetium ad cancellos ftet, cx decreto concilii Ttidentini.

5. X.

Offici» earum , qu· cleâfe fint in abbatifam, vel prioiiflam , per tempus in conftitutiombus lingulonim ordinum & snonafteriorum prrfcriptum durent. Poterit tamen fuperior ea» ante tempus oflicio przfinitum , inde movere, fi id male adminiftrant, Quz vero canonice elcâà fuerint, officia fufcipiant, *8c* eorum munera Gne recufatione humiliter excquantur . Quz •liter fecerint line jilfta caufa , quz fuperiori probata fit, jure fuftragii priventur, ut nc ipfz alias eligere , neque ab aliis eligi poffint, arbitrio fuperioris.

§ XI.

Nulla przfeda etiam cum diferetarum , & *tot'u'* conventus confenfu , bona monafterii alienare , permutate , locare , aut contrahere nullo modo poffit , nifi cum facultate lupcliori» in ferintis , fervatis item ectens , quz iure fervari debent: aliter contraâus irriti, ac nulli fint; Neque item edifleare poterit, nifi conlentiente fuperiore , cujus prudentia eft provi- D derc , ut id quam minimo futnptu commode, Bc decenter flat.

S XII.

(Cum primum puella aliqua ad lufcipiendum factum habitum offertur , monialium przfcâa parentes , vel eos , quorum cura puella commiff» eft , admoneat de excommunicatione , qua propofita eft a facro Tridentino concilio, his, qui virginem aliquam, viduam, aut aliam mu- 1,efem ,nvlu,n cogunt monafterium ingredi , -"* religionem profiteri ı idemque fiatabearum fuperiore quo do&us confenfu» requiretur. Praeferta autem , 8c moniales de puella earum fuf- £ fragiis ad lufcipiendam religionem admittenda, quidquam polliceri , aut capitulum cogere non audeant , priulquam libero loco , ab epifeopo, •ut ab eo, cui ipfe id munus delegarit, puella fecrcto examinata , ac probata facultatem fufc,P'en^' *n monafterio religionem feripto confequuta fuerit.

S XIII.

Quoniam ex concilii Tridentinidecreto,profeflio ante decimum lextum annum expletam, ante annua probationis poft fufeeptum habitum fadta nulla eft, nullamque parit obligationem; curent epifeopi nc novitia ulla ante illam staicm , Bc tempus ad profeffiooem admittatur: novitiz autem caufa ante profeffiooemexdecreto concilii Tridentini , ninil monafterio detur-, prrter id, quod neceflarium ad vidfuas, Br VCftitumeju» pro tempore, quo fuerit ia novitiatu , qvqd. totum rftimari debeat - fuperioribus; 8r ad id reprelentandum, antequam puella monafterium ingrediatur-, umnibus juris *tt·* mediis iidem fuperiore» utantur. Nulla autem renuntiatio bohorum a novitia flat ; nifi quem, admodum a concilio Tridentino juflurn eft.

S XIV.

Quo multis incommodis occurratur , 8e omnis tollatur occafio , nc quz ad regularem habitum admittuntur, *tc* in eo profeffionem faciunt, vel viny, vel ignorantiam prztendant ; ex decreto concilii. Tridentini ftatuit, & decernit hzc fynodus , ut dc voluntate ejus , quz habitum regularem fulceptura eft . aut in profeflura, epifeopus per fc inquirat, aucoafta, an feduâa lit, an lciat quid agat : li vero epifcopus legitime impeditus fuerit, ejus confcientiz Injungitur, ut ad id perfonas prudentia , *tc* vita probatas deputet , a quibus optima hujus minifterii execu'tio expeâetnr . Prafcda autem monaftcrii triginta ante diebus epifeopofignifi- lcir, cet, quo tempore novitia profeflura lit; Si vero id facere neglexerit , .ejufdem concilii Tridentini decreto ab ejus oflicio tamdiu amoveatur, quamdiu epifeopo videbitur.

S XV.

Ut puriori , *Sc* integriori confcientia moniales in Dei cultu fefe exerceant , hrc fynodus przlatis , aut his , qui eorum nomine, virginum monaftetiorum curam gerunt , przcipit, ut monialibus confeflbres przficiant , *Sc* ztate provcâos , *Sc* prudentes , *Sc* Deum timentes : qui fingulis laltem menfibus peccata monialium audiant , clique faciufanâam eucharjftjam adminiftrent, quemadmodum lacrum Tridentinum concilium jubet: cx cujus quoque decreto juflurn eft , ut epifeopus , aut alii fuperiores prrter ordinarium confcflorem, alium extraordinarium monialibus offerant , bis , aut ter , in anno, 3ui earum coofeffiones audire debeat : cujus ecreti cxcqucndi curam hrc fynodus przlaris imponit.

S xyi.

Tametfi hrc fynodus non reprobat, immo potius laudat, *Sc* approbat quarumdam mulierum ftatum, quz extra monafteria in habitu hOncfto degente» voto fimplici ad fervandam Deo caftitatem fe aftrmgunt ; nihilominus perveniens eadem fynodus , nc fub devotionis fpecie predicts mulieres liccntiofe, huc, illueque vagantes difeurrant ,· *tc* ob limilitudinem habitus fanâi monialibus ignominiam inferant, ftatuu, •c percipit fub poena excommunicationis lata fententtz , ut nulla przdidtarum mulierum, qua» *LccC4i* vocant, habitum alicujus religionis approbate deferat. Declarat tamen hrc fynodus his decretis ad religtofam gubernationem pertinentibus , aliquam ex eonftitutionibus monialium nolle revocare , nec ei ullatenus prrjudicium inferre ; nec fatuitatem a prrlati» auferre, quam ipfi habent, cilcaéa , quzjuri non '

advertantur, nutandi eonftitutioaea , auc alia» de novo adjungere ,\pro nt eis vifum fuerit , j'uxta necemtatum ,-Je temporum occationem . H*c vero fynodoa magiftratus, fc juftirixmi> niftros catholic· majcftatis monet , fc hortatur , ut «d cxeeutioncm horum decretorum , qu» , ut plurimum ex jure communi, ex concilio Tridentino , fc ex Roajanorum pontificum proprii· motibus defumpta funt , favorem , fc auxilium opportunum prrftent , ut decreta hac ad Dei omnipotenti· honorem diligantur.

A

5 XVII.,

Nc vero exemptione· , fc privilégia regularibm a fede apoftolica eonceffa, ullius perturbitioni» caufa Cnr, neccHarium eft, ea declarare, qu» ex decreti» concilii Tridentini regularç»-Ooierrare tenentur, fc in quibtis fubditi ertê debeant archiepifcopu , fc epifcopis; <jua- ie teneri eo· declaratur publici· proceflionibus inrerefle , quotiefeumque ab epifeopo vocentur, teneri quoque interdiaa , *ot* cenluras ab ordinario impolita· fervare fc in fui· mona- ^et''s· & ecdefiis publicare, quando eisinjundum fuerit.

B

5 xviii.

Itidem ad ordine· promoveri , aut alicujut perfon* fecularii (etiam ii facerdotes fint) eonfeflionem audire non poflīht, njfi priu· ab ordinatio examinati probentur . Praeterea epi- (COpO llon confentiente, aut li prius coram eo cutn luorum fuperiorum confcnlu pon fe- conllituerint, fc ao eo bcnediâionem acceperint, vcrbum Dei non predicent ; extra monafteria vero, nili examinati , fc approbati ab ordinatio itidem praedicare non poflint.

C

5 XIX·

Juxta id, quod a concilio Tridentinodecre-^ tum e^> * Pcr Ithedam regi» majeftati· difpolitum, regulare· , qui Indutum curam gerunt, ıı jfa ordinariis vilitari , eifdemque fubditi elfe debent , tam quoad doâtinam edocendam , ,, quam quoad facramenta adminiftranda . Qui „ i, publice deliquerint , ab ordinariis ad fuos luperiore· tranfmirti debent. Sivero a lupe- ,, rIOribu· intra terminum ab ordinariis prifi- ,, mm non corrigantur, delinquente·hujufmodi urdinarii iph puniant , ut eft a fanâo concilio Tridentino difpolitum, fc fupra titulo de cpilibporum olhcio jam diiftum.

J XX.

Regulares ab inftituto religioni· fufçepto deficiente, , epifcopi favoribus profequfnon dcbeiit , tum quia nihil boni ab his fperandum eft , qui promilTum Deo votum non fervant , tum quia fi ii protegerentur , alii· darctor occabo, ut colum -nequitiam imitarentur ; eam ob caulam interdicitur , ne regulare· hujufmodi , ab ullo epifeopo eligantur, aut deputentur, in vicarios, benenciato·, capellanos , aut doitrire miniftros , ut fic derelifti ii ad inftitutum irligionis redeant , fc alii a fufeepto propofito dikcdeie vereantur . Si veto regularis aliquis (r;um retento habite) extra monafterium vagetur, huic facultas non concedatur facrum peragendi *i* nili prius ejus liter* teftimonialcs abiplifmet epifcopis examinentur.

$ XXI.

Statuitur itidem , ae prohibetur in hoe *r- chiepifcqpatu, fc provincia , ne eremite , aut alia periona permittantur , qua extraordinarium habitum induentes, alium fibi lingularem vivendi modum preferibant, quam eum,quem probata religionis inftituta admittant, ut multa incommoda vitentur , que ut experientia compertum eft inde evenire folent I

LIBRI TERTII TITULUS XIV.

Dt rrltiit/ii, fiii ^aeitai·

5 *.

ECeleti», eremitona , & alia pia loca , ut quemadmodum oportet conierventur , fc admimftrentur , ex juris difpofitione epifeopo debent efle fubjefta , atque adeo in exeeutionem concilii iriaentini prscipnuc › ut de cetero fimilia loca' non erigantur , line epifcopi, in cujus diacefi erigenda funt , facultate prius obtenta» fub pcena excommunicationismajorit· In facultatibus -vero ad id concedendi· fervent epfteopi , quod fupra titulo de officio epifeoporum ftatutum eft . Advertant tamen , ne in ecdeliis Indarum fubjiratextu cuftodum , aut cantorum major numeru· perfonarum conftituatur , qOam , qui videbitur ncceflarius . Qui vero ad ecclelia· hujulmodi admittendi lunt , bonB vitr, fc morum fama polleant, fc catholic» fidei myfteriit (int bene inftruâi . SacrofanAi concilii Tridentini auctoritatem lequuta hrc fynodus ftatuit , ut qu» capitulo otftavo , & nono, fcllione vigelima fecunda concilu ejufdem decreta tynt, omnino obiciventur.

S n.

Ecclefix omnes, monaftetia , fc eremitoria, domui , fc loca pia , ut eis debita reverentia fervetur , fc incommodis multis in Dei oftenfam occurratur, dato ligno carnpan» , ad orationem , quB fit in foils occafu claudantur per totum annum, prsfertlm vero ferm ferti» , & aliis Quadragclimr diebus , ab eaque hura u(- que quo die· illuserit , nullatenus aperiantur , nec ratione jubilei, feftorum, aut indulgentiarum: aliter, qui eccletiarum , fc locorum piorum hujulmodi curam gerunt, graviter punientur, pto modo culpx , 111 quo epilcoporum confcientix onerantur . Excipiuntur tamen tantum nodfes nativitatis domini noftri , teri» quinte in ccena domini , feri» feste in parafceve, re{urreitioni· domini ; Ne vero nofturnx (lationes fiant, epifcopi neceflarium adhibeant remedium .

5 П1.

F.pifcoporum proprium eft , (qui patres indulgcntiiumi erga paupeics , fc egenos efle debent) procurare , ut pia caritatis eleemoynarumque opera augeantur, fc ea his adminilirandi· cura adhibeatur, quo finis , ad quem inftituta lunt , comparetur . Eam ob caufam ad pezfcriptum concilii Tridentini jubetur , ut in hofpitaiibui ordinario lubjefiis, *d optlmam eorum admioiftrationcm liquente· cooftitutiones obferventur.

T

ANNO oniin. •m. v

x x

§ iv.

Ne in holpitalia infirmai aliquiq, nt el ate- I dicamenta applicentur ; *ctcifUtttr* , qui *fuit* fumptibus id efficere valet . Si ob juftam ali- Snam caufam admitti debeat , *ea* conditi· et «tuatur, ut quidquid in ·gritudinc jmpenf- ferent, hofpitaii reftituat ,& aliquid etiam in elecmofynxm eroget , nifi aliter fuerit fundato- ri· voluntate dilpofitum. u.

Pauperes omne» zgroti, qui ut ab argritudi- nrous cotrvalefcant m hofpttalia recipiuntur-, antequam eis leitus tribuatur , I vel intra tres dies poil fibi attribdtum leftum peccata (ua confiteantur. Sin minus medicus net cos vifi- tet, nec eis medicamenta applicentur t admini- ftrator vero, feu reflor , ita adimpleri faciat , fub perna aurei unius.

In hofpitalibus nullus pauper ludat› nec jo- ret· fm minus foras ejiciatur.

Omnibus diebus dominicis , feftis folenni- bus , & aliis diebus fi fieri poterit in hofpita- libus mifla celebretur , corctque adminillrator, ut eam omnes integre audiant. In boipitalibus vero, ubi facclium eft , *k* plebis multitudo convenit ad facrom audiendum , illud domini- cis diebus, *k* feftis folcnnibus ne peragatur , dum mifla folennis m ecclelia parochia li cele- bratur. Nulla amem mifla , aut officium can- tetur in hofpitalibus , nifi a bénéficiât· , vel bénéficiât!· parochi· , aut dc eorum eonfenfu . Singulis nodibus poft datum campan· lignum ad orationem , 8c etiam fummo mane , admi- nifttator jubeat , ut aliquis miniftet alta voce Chriftianam doitrinam pauperibus recitet , ei- 3ue pauperes rcfpondere teneantur . In valetu- inariis autem, feu infirmariis tabella, & item altera in (acello hofpitalium collocetur , qui- bus doitrina Chriftiana deferipta fit.

Oratorium quoque cum landiflim· crocis imagine, altifve imaginibus, Araqua bcneda&a in hofpitalibus conftituatur , adminiftratorquv pauperes , qui per hofpitalc deambulant , ibi preces ad Deum effundere faciat , cum in ledo cubaverint. vel ab eo furrexerint.

Holpitalium przfefti omnem eorum fupcl- ledilem nitidam fervent : curentque diligen- ter , nc qui contagiofis mo<bis,Kgrotanc alio- rum pannis involvantur : dormitoria , ut vo- cant , virorum , *k* feminarum divifa fint , *k* leparata.

Adminiftratores hofpitalium nullatenus va- gos, ebriofve nebulones, inimicitias gerentes , A.iltiuGnodi nequiflimoi homines recipiant ; tnobedientes vero, & delinquents· , cum opus fuerit corrigent , eofque vinculi· coerceant , contumaces vero foras ejiciant.

Itidem redores ne patiantur , ut in hofpita- libus , a pauperibus aliquid extorqueatur , eo prztextu , quod lumen, aut ignis, aliave hujuf- modi eis fuppeditentur.

Sacramenta quoque pauperibus fuorum hofpi- talium redores adminiilren: , fi ab epifeopo examinati, ad id facultatem obtinent ; pauper- res etiam in articulo mortis horfentur , eilquc in eo artjculo omnia oeceflaria provideant ; nec folos eo tempore·grotos deferant. Idqueomne Curati parochiarum in his hofpitalibut praftti- bunt, ubi redores non lint confhtuti fub poena quatuor pondo . Defundos etiam pauperes , fi in eifdem hofpitalibus ii repelliantut , benefi- ciates , fc curatus parochis fcpeliat l

Libros habeant adminiilratorcs, cifque infir- morum nomina interibant , quibus ledi attri- bnti funt , cum dic , mcnfe , 8e anno quando hofpitalia lunt iogreffi, patria etiam , itate , ofticio, *k ftatu , fupelleaiHquc k pecuniis* , quas fecum attulerunt . Curent etiam , ut te- ilctacnta condant , clique in memoriam revo- cent, ut hofpitaii (fi fier i'poteft) foccurrant. Quod fi obierint, eos in libro deferibant , ita ut heredibus, de eis rationem reddere poffint. Si vero convaluerint , quando es hofpitaii dii- ceflerint , pecunias, & omnem fuam lupellcdi- lem eis reftituant. anmc/ 'CHRISTI ij«s·

Holpitalium przfedi curent diligenter , ne ?|ni ad videndos «grotos convalefcente· accef- erint , eis trudus , aut alia cfculenta porrigant , prater id, quod medicus juflit. Si vero compertum fit, lecus fulife fadum, reâor,feu adminiftratpr prçfedum hofpitaii· , fuo arbi- tratu puniat.

Redores, tempore, quo pauperes prandent, & ccenant, valetudinariis (qu· infirmari· vo- cantur) interfint-, *k* unicuique id fuppeditari cutent , quod a medico conftitutum repedetur in tabella , aut libro, quem ad effedum hujuf- modi habere debent.

Ii, quibus incumbit cura emendi ea, que ad ufum holpitalium (unt neceflaria curent diligen- ter, ut in eo officio cum omni utilitate, *3c* com- moditate hofpitalium fefe exerceant . Injungit prztcrea hzc ljrnodus omnibusjaofpitalium mi- niltris , ut accuratilfime eorum commodis con- fidant , rcique eorum familiari proipitiant .

Omnes etiam hofpitalium miniitri Chriftia- no telo ardeant, mifericordes, benignos, fide- les le przbeant, confiteantur peccata fua , fa- cramque euchariftiam percipiant in quadragefi- ma, nativitate domini , in die refurredionis , Λ pentccofles, aliifquc feftis pro βοηιβξ devo- tione. Hujus vero rei, redores curam gerant , necnon , ut pauperes omnes peccata fus confi- teantur , laltem in quadragelima : quem vero fecus facere cemperennt corrigant , *Ac* fi opus eft ab holpitali expellant.

S V.

Preter has confti.tuiones , in anoque hofpi- taii , peculiares quoque regule ab ordinario , feu ab ejus officiali I aut vilitatore probate, ** examinate , unicuique officio (fatuantur . Quas regni*· omnes fervarc debeant . Aliter Î|ui fecus fecerint pledsouir , ufque ad expul- lonem . Epiicopi vero , que magis fibi expe- dire videbuntur , pro ratione circumftantiarum loci & cauf· poterunt fiatuere.

LIBRI TERTII TITULUS XV.

JDU "ItkttfoM , & JiniHruin

J I.

UT fandiffimum mifl· facrificium , in qua illa Deo patri placens hoftia Jefus Chii- lus in odorem fuavitatis offertur j fingnlari religione, ac pietate , *k* a facerdotibns ede- bretur, *k a* populo colatur , hzc fynodus de cernit, ac jubet, ut ram in cathedralibns, quam in parochialibus ecclefiis omnibus hujii, archi- epifeopatus, *k* provinciz , prsbcndati, paro- chi , *k* bénéficiât1 , cetcrique facerdotes , & «r*** « ron< Mil 4. f„„a ηβΛ (Kiukuuu.

mi-

ANNO CHRISTI

miniftri ▮ in celebrandis miffis , *Be* divinis oft- c<»« recitandis omnino fefe accommodent ad miffile *tc* breviarium ex concilii Trideatini decreto edit*, & ad inftitmiones luarum ecclefia* rum miffali, tc breviario Romano minime con* traiias.

S W.

Qoooiam veto, ut reboa permultis confulcum effet, qu» expreffe in miflali, 8c breviatio Romano , *8c* in ereâioniboe , 8c cooftitutionibus ecclefiarum hujus provinciae non continentur , hre fynodus facrolanâi concilii Tridcntini auiioritati innixa , rituale , feu ceremonia le ad uiutn hujus aichiepifcbpatus, *le* provinci» conftituic, 8t approbavit Idemque ad cultus divini décorum , 8e ornatum plurimum conferre cen* luit. Idcirco eadem fynodus prBciplt, ut ritua |n t [fu ceremonial·» hiljuftnodi forma inviolabiliter obfervctur, poftquam a fede apollolica revilum fuerit. Epifeopo» vero , *Be* chori pr·- ffâo» monet, *8l* hortatur, quatenus illud execution» plene mandari faciant, fub panis in rituali flatatis , de cuju» obfetvationc in fynodo provinciali epiicopi rationem^eddant .

s m.

In unaquaque cathedrali ecclelia magiftet ceremoniarum ab epilropo, 8r capitulo conftituatur » 9"' fecpcdo» lit probitit moribus , 8e in^ divinis officiis, 8c ceremoniis, valde exercitatus, £Uj januis fumpribus, capituli, epiicopi, &· fabriese rtipendiumdetur. Maeiftriautem ceremoniatum officium erit, tam allillentes choro quam aleari miniitros officii fui admonere , ut in eo unufquifque, ceremoniarum ritnm obfervet. Obedientia veto magiftris'hujufmodi ceremoniarum prcftanda eft, cumque omnes audiant in divinis officiis cum debitis ceremoniis cclebrandis - aliter enim confule, ac perturbate agere- tnr , Officium quoque magiftri ceremoniarum «rit · presbyteros recens promotos examinare , & pronare, eifque ad primam miflam celebrandam facultatem concedere. Quia vero in cultu exteriori rituum confirmatio admirabilis harmonie caufa eft, 8r ad devotionis augmentum plurimum confert i hac fynodus jubet , ut omnes presbyteri, cujufcumqucqualitatis, & conditionis exiftanr, a magiflro ceremoniarum hujulmodi denuo examinentur in ceremoniis, *te* ritibus miilali» Romanies decreto conciliiTridcntini editi, idque epifeopi·» quamprimum fieri poflit adimpleri faciat.

S IV.

Optime m ecclefia conftitutum eft , ut cleri a fzcularibus, lient dignitate, ita etiam in lo- *co* diftmguatut. Sic enim clericalis ordinis dignitas melius conlervatu· 4: ab attentione › 8r animi reverentia , quam icterici divini» officiis adh»berc debent .minime prohibentur. Q;r« tam laudabilis confuctudo, tamque omnium ctihoficorum probata confenfu, nt obfervetur ; H*e fyn°d'›» ftatult, ac mandat, ne ecclefiarum esrhedvalium choros .dum divina peraguntur offi- cia, («culares perlon* ullatenus ingrediantur , nc< *n(u t*10'* cancellot admittamur , exceptis modulatptibu», live cantoribus, qui choro inlerviunt ·

S v.

His itidem temporises , quibus clerici , vel ad verbum Dei audiendum, vel ad divina oŒeia celebranda in choro conveniunt, nollatenua permittatur, at femina aliqua chorum intret , aut iaexeeifb, vel fublimi chori loco fedeat , fub pana excommunicationis. Clerici omnes etiatn illi , qui prima tititnoi tonfura inligniti iiunt , ad divina officia celebranda fuperpclliceo induti ingrediantur t (ecus vero eis intra cancellas chori ingredi prohibeatur , nifi aliarum ecclefiarum cathedralium prebendati fint.

S vi.

Porro juxta motum proprium felicis recordationis Pu *pape* quinti prohibetus , ne petlona aliqua ccclcftaftica, five fccularis, cujufcumquc qualitati», preeminently, ftarufve ejiftat quacumque de caufa elcemolynas pe› ecclcliam quelitet, dum miffa folçnnis, aut alia dirina officia celebrantur: nec dum miffa privata peragitur ab his, qui eam audiunt elccmofynas hujulmodi petat inquiete , *Be* tumulcuofe . Immo C qui eleemofynas hoc modo quaerunt, eoi praefidens in ecdefia cathedral}» choro , 8r curatus in parochiali ad portas ecdefia petere compellet . Si vero per ecclefiam eleemofynas peti tempore ab hoc decreto prohibito, prandens, vel curatus hujufmodi pariantur , in fingula» vices pro fua negligentia pondo quatuor perfolvanc , in ufus labiicç ccclcliç.

s VII.

Omnibus diebus dominicis, 8c feffis lolennibus, (etiam fi termo habeatur) in miffs folenn› angelicus hymnus, fymbolum , pryfatio , *Bc* dominica oratio cantabitur. Sin minus praefidens in cnoro, qui lme fufteienti raula id aliter fieri confenlerit, *8e* lacerdosj-qui fine facultate aJiquid horum negligenter omilcnt , pondo unum fabric* ccclieliz finguli peilolvant . Chorus autem li aliquid horum non cantaverit , miff* diftributioncs amittat.

J VIII.

Nullus miflam ante auroram, ncc poft meri diem , [nifi ex privilegio libi ad id conceffo)l celebret: miffç vero , qpa» Hifnanice de Aguinaldo vocant, antequam dies illuxerit, necelc- breniut ,

s IX.

Miliis celebrandis in diebus colendis , is ordo adhibeaiur, ut pro populi commoditate piares fimul miffç non celebrentur, led debito m tcrvallo diftribuantur.

Ne, ut facrolanâum concilium Tridentinum decernit , fuperftitioni locus aliquis detur , quf e* ignorasti* , 8t quorumdam fidelium nimia facilsrata irrepfit , prgcipsa hec (ynodas in virtute iui&f obedientiai, ut nullus facerdos fub pαπ*

'Âhhq" QUISTI <j*i. it*kcjiau m. t <-.a. i«. η g«- »·■ »i. ia

p<*n· excommunicationis eu mifla* celebret , quas vocaat fanâi Aautoru coniti* , aut fanai Viocentii, aliafvt fissiles , que ab aliquicelebrati petnatur cnn certo candelarum numéro . certifque ia locia candelis hujufmodi collocatu t certis etiam modia , aut coloribus esiftimantes , ob fnperftitiofa* hujafmodi cere, monies, fe, quodvolunt, impetraturo*.Milita vero hujufmotfi petente· moneant, qui fit, 8e a quo potiffimum proveniat ▮ fandiflimi bnjua facriâcii tan pretiofu·, ac cnicftis fradus. Eot quoque ritu* , 8e ceremonia* müB* cckbrAdis adhibeant , qua ab ecclefia probatu , ac frequenti, 8e laudabili ufu receptu funt.

A

ahho CKKliTI ■·*>.

S XI.

unie. r.c. k Mita. i. t ut. v·« i',' κ"ι«, u.«*m *r M'aiat 1.a uut. aûâ. Uri v«rt. ^quu·». unà?»>?k vror.tj^ié

Itidem quemadmodum a Tridentina fynodo ftatutum eft, nullu* facerdot in privstiicdibu·, & omnino extra eccleliam , 9e oratoria t qu« divino tantum cultui dicata, 8r a locorum epiicoPis vifitata, 8r approbata, con facultate in feripti* miflam celebret . Aliter facerdot hujufmoai per menfem unum a divini» fufpendaturt '' verQ * '10' e' neeefla,*a ·<* miflam celebrandam tribuerit argenti marcam (ut dicunt) per* folvat : cuja» parte* duc ad ufum ccm fandif- '*ml **CTaa,ent* » *****. wo «ccufatori tribuatut: eu nunc veto facultate*omne* ad id, quo* vi· modo conceflm, revocantur i epifeopique admonentur, ut dcincep* caute ipfi per lc, (c ad tempo* limitatam ea* concedant.

S XII.

*< .■<«£ Mt ,.*c la iûniZdX mÎÎbraà . '

Nullu* faeerdo· in die una dea* celebret mif- f**> prnterquam nativitati* domini, in quatre* tantum miff· ab uno facerdote celebrari pofunt ' ^€Cun<*a tamen neutiquam celebretur, fi in prima faeerdo* ablutionem, aut aliquid aliud ob quod non fit jejuna* deglutiverit.

r<r^

$ X1IL

Gun. (it, <f« (J.hruita, =<· ac jf. r m Lw' <«de«ic^ r tau;. *·.“·,■ £ Gutuiii. .<iutLn.li »dc'.<UL«t jjn *rm a* 1 X*U' *r "rrà'ryf

Θ*1 reverentiam, qu· cuchatifti· percipiende exhibenda eft, pntcipitnr, neullu* faeerdo·ante mill· celebrationem, aut qunvi· alia perfona ante communionem, quidquam Tavaci.Picietive , aut fimilium, medicamenti caufa, per modum fumali* evaporationi* , aut alio quovis m°do percipiat. Sacerdote· quoque fleti» genibu* peccata fua confiteantur , antequam veftit*0* a<* *aerum peragendum fe induant , fub poena pondo decem fabric·, accufatori, Apii·

*« Qruruj· *'*. *f◆· h i^,UL|k a.», t-·». i ·. <i.

operibu» eque applicandorum : quam etiam muldam incurrat facerdot, qui alitet , quam decreto fancitum eft > coofeflionem audieritj iacerdote· etiam miflam celebraturi , non in altari, fed in facriftia , ut confuetum eft , vefte· induant.

$ XIV.

c.«. tiH. <.M tat 1 ■*"

Curati omne· , vicariive Indorum , qui de «°nfcnfa epifcopi ad civitatem , ubi fede* epifcopalii refidet, perveneunt, tenebuntur diebu· folennjbu· miflie , 8e vefpeü* interefle in ipfa cathedrali: clerici vero capella· obtinente·, ecclcfia* quoque ubi IIIs fundat· funt adeant . Qui autem ex eo, quod ad titulum patrimonii fuere promoti, peculiatibu· quibufdam ecclefiis addidi font, an miflie, ir vefperamm officium, ca* adeant ecclefia*, quibuifuete aferipti. Epi-

fcopi vero admonentur, ut in hoc decreto cxcquendo fuam operam collocent, cum ad divini cultu* augmentum plurimum valeat eju obfetvatio.

S XV.

mmu.,... ,t »· **.«■ hTviktk n <*». nc. *. ***.*** »v.*Ûw. I ·8.-> <!· »·· a- /·

Patochialc· ecclefi· omne· , 8e monafteria cum cathedrali concordent . de tempore dandi lignum fono campana ad falutatioaem angeli- cam, miflim, 8c vcfpcrat: Sabbato autcmTando cum Gloria in eaccifi· cantatur, aut lignum in cathedrali datam campana* ne pulfent , ut ia concilio Laterancnfe fub Leone dacimo juf- (um eft.

S XVL

· km >. maximum detrimentum, 8e facerdotibu* ad vi* *>·■ h*· dam egentiba· maxima incommodita· i quod aliqui iacerdote* eleemofyaax pro celebratione miflatnm fine deleda recipiunt , & majorem it miflarum numerum celebraturo* promittunt , quam ob tempori· brevitatem celebrare polline ▮ Cui malo ^medium adhibent volen* hec lyttodu· ftatuit , ut iit unaquaque cathedrali , aut parochiali ecclefia locorum, abi Hifpani commorantur , colledor trnuimiflarum conftituatur, facerdot viu* exemplo probatu·, ac timent Deum, qui ab epifeopo deputetur, cujn· officiam fit , elcemofynan* recipere miflarum omnium , qum ex teftamentorum difpofitione, aut alio quovi* modo celebrari fient. Quam elcemofynam , fle inter facerdote· mifla* celebraturo» diftribaat , ut earum celbbratio quam primum fiat, Aabnfu· hadenu· introduautdundite· tollatur. Quod ut meliu» fiat, i· ordo fervetur.

Inde nafeitar defundi·, aut illi· , qui cfec- mofyna· pro celebratione miflarum erogant , *·

S XVII.

In primi», nullu* faeerdo· ex illic, qui in civitate , aut oppido Hifpanorom refident , ubi colledor fuerit conftitutui, recipiat, aut necipere poflit promiffi» aliquibut celebrandi· tleemofynam , nifi de confenfu colledor»» deputati, ad quem eo· tranfmittet , qui miflài celebrari petunt, antequam illi» fe mifla· celebraturum promittat , aut eleemofyn.'m illarum acciEiat ; aliter poenam pondo fex incurrat , accuitori, 8e fabric· ccdcfis «que diftribuendorum.

S XVIII.

Colledor duo» habebit libro* , in quorum uno mifliu pnnotet , qua vel ea teftameoti* , ' vel ex devotione petuntur celebrari cum officio, de quo celebranda funt, loco etiam,die, menfe, 8c anno , In altero vero mifla· *d celebrandum inter presbytero· diftributa* deferibet cum nominibus laccidotom, aanotetque mifla* jam celebrata· > ita ut hujus rei epifeopo , aut vifitatori petenti rationem reddat. In diftnbotione autem miflarum colledor diligenter attendat onera capellarum , aliarumve rerum , quibui finguli facerdotcs fatitfacere debent,eifque plure· mifla· ne committant , quam quas poflint commode celebrare , fui» *priai onertbe** fatisfacieote* . In diftributione vero hujufmodi eoi alii· pntfcrat, qui magi· indigent, 8c magi* alfidue ecclefi· cultum frequentant.

AHNO CHK15TI îi»ı·

$ xix

In unaquaque cathedrali , fcuCparochiali ecclefia , ubi colledor fuerit , arca/una fit, duabus clavibus ocdufa, quanta* uua penes colleAorem Ct , altera penes curatum ecclefi· anti* quiorem: in qua area eleemofyn» ad miffaram celebrationem erogata afficrvabltur. Arca autem hujufmodi > nifi nagulis quoque oAo diebus, preCentibu» ibidem colleAore , 8c curato , nc aperiatur) tuneque inde defumpta pecunia pro ratione miflarom ea hebdomada celebratarum diftribuetur. Nulli autem faccrdoti elcemofyna pro miffa anticipabitur.

$ XX.

Prarcipitw quoque omnibu» illi», quibus incumbit efficere , ut miffs celebrentur , veluti, Cuiui tlt. curatis, capellanis, teftamentoruœexeeutoribm, a< b«o»6<. yjConornjt confratentitatum , aut congregationum , 8c ipfi coUeAori) ne miflas extra dicecefim, in qua refident, celebrari faciant, coque eleemofymm tranCmittant ; neque etiam in Hrfpaniatn , fub perna excommunicationis , nifi in aliquo fpeciali cafu, St valde urgenti epifeopus ad id facultatem concefferit , in quo eju» con(cientia valde oneratur.

s XXI.

Publice, &· generale» preces decernuntur, ut « it.fcAu omnipotentis Dei iram placemus, ab coque in i¡tortor.c¡,. Uünrl, tribulatior ibus remediumtrconfcquamur. Quare oportet in hujufmodi precibus , *Sc* pro- e.ij ɳ.»·,», cellionibus id omne effugere, quod divinam ma- «*ɳi*/l*'' ai Iclh""m offendere , ejuique in no» iram provo- 4*"s< m?l Γ care poflit. Ideoque juxta motum proprium fe- ji . ut Sc licis recordationis Gregorii pape X11l. (latuit, »'·*£ ac prreipit hac fyodus ; ut proccfliones eorum, g «L'·ms. T1' feipfo» diverberant , *Sc* alie quacumque in tmnft. io hebdomada majori fieri folit* , aut facicndr, «'"2°"* n°Au ne fiant, fed in luce diei : nec mulieret 'âc'ccd' in hi» procefliombus fefe flagellante» permit- D ti tantur, autaliz perfone, eis acceitfis luminibu» Pr«c,inti' · Si vero femina aliqua votum fic fe ·« › <. flagellandi emiferit, ex nunc illud votum , ita & compo. commutatur , ut privatim fe flagello pcrcu- sC.laV' t'»' · SjriOfl fle

s XX1L

«o«n Π- A In P»o«flionc «idem corpori» Chrifti , ubi Ltmenf j. propter realem Chrifti domini in facramento x»)· -◆;-. exittentiam , major reverentia fervanda eft, nui* ckm'LaÛÎ 11 femina perfonata incedat, aut ita, utcogno- dar«H<| à fei non poflit: ncc fi perfonata , aut incognita .·· iinrt. in feneftra, aut alibi publice compareat , fub ,.,.iΛoά a» c·*. ru.li. pcena excommunicationi» majori» s quo «a re- E *Λ*',*7* « *'tnf* ■ pnmatur audacia. qua ita pôrfonats, aut vela- b·»*. i. u, multa inhonefte proferente» indecenter incedun». Judicibu» veto ecdefiafliei» , flr fuculari»<x «a, ' bu» injungitur, quatenus curent , M la omni- ·»·"" I «* bus procemonibu» viri a feminis («parati proceSTdTJtJ. dant) ut multi» exboe aafccntiba» iocommodi» «ηβ»«ı·,λ occurratur. »><d ·0 •idui.

LIBRI TBRT11 TITULUS XVI· CHltrrl

Λ Lcfttfiut*

SL Mm-rcrf

SCriptora facra valde commendat, nt fanda h fande tradentur, k ut facra a profani» ik.* »««*. dMiinguantur. Quam ob caufam , cum templa * tamquam loca fanAa, 8r confectata , |c deputa- Liu-» ■» ta fint, ut in en facramenta conferantirr ; cum- kpLaOa. que unicuique ad id, fua parochia defigruta fit, * bac fynodus (latuit, *Sc* mandat , ut nemini IU ceat quemquam in privati» ■dibu», eremitorto- 4« Qrirap ve, monafterio, aut ecclefia, cuju» non fuerit parochialis , baptirare. Qui vero *fecut* fecerit, 7 ui. «]···< quam hoc decreto conftitutum cft , ab oflicio, b»p. ,«>11·. *Sc* beneficio per menfem unum fufpcniu» fit.

S Π.

Interdicitur preterea , ne capella , *Sc* fontes baptifmale», fcrici» thalamis, aut aulais, aliove profano apparatu ornentur. Quod fi parochus, *Sc* facrifta id confenferint, vtginti pondo mulfteotur fabrica , *Sc* cera , qua fanâîflîmo eucharifti· facramento defervit , accufatori etiam «que diftribuendis.

s HI,

Parochi ■ *Sc* miniftri tam Indorum , quam Ts.luCka. Hifpanorum parvulos, nifi ob caufam agritudinis, ante nonum diem baptnan curent. Cum cooc.xiic. vero ostra ecclefiam parvulum , ob cafiim necef- *'·· 'I?* ■ (itatis baptixari contigerit , is chrifmate , aut oleo ne inungatur , donec eum in ecclefia fi-<<■!<>rafiant ; ibique cum reliqui» ad baptifmum pert i .t0· nentibu» folemnitatibus fiat : neque ultra quindecim die» differatur, nifi caufa agritudinis ur- *r* i. gente I Qui vero parvulo» in pnvati» adibus baptixato» intra przdiftum tempus ad parochias ferri non curaverint, a divinis officiis vitentur, quoufque ca adimpleant, qua hoc decreto prg^ cipiuntur.

s IV.

Quoniam adulti prius baptixari non debent, ur. quam in rebus fidei catholic· fuÆcienter in-*-«■■◆· (Iruantur, ut titulo de fumma Trinitate, *Sc fi*de catholica prsmiffum eft) ideo ubi adultorum numeras reperitur, ut accuratius ii erudiri procurent , deque coram fufficientia melius conflare poflit, duo folenncs baptifmi juxta confuetudine® primitiva ecclefi· celebrentur , alter in refurreaione Domini, alter vero in pcntecofte· Ante baptifmum autem catechumeni examinentur , adhibita diligentia , ut eo intervallo temporis, quod eft inter unum , *Sc* alium baptifmum , myfteria fidei edlfcant. Heri vero lervi qui baptixandi funt , eoa mittere compellantur ad locum ab epllcopo deputatum, ut ibi documenti» Cbriftian· ndei imbuantur.

f V.

Indoram parochi, ei» h» baptiiaao anti··· <>»«·«*· ■omina gantilitatia m imponant, mc «a tcftamento veteri defumpta , fed ex fanâû novi te-4. ».pm. flamenti, quoa fnmaaa devotione profequendoe **■£*»· proponant. Parochi vero omîtes m eo, quod ad -.T*·Γζ compatres adhibendo» foedat, ca oblervcnt, iu. qu* titulo dc officio reaorls, *St* plehani ftaUata fimt.

CMiusTi ub.

LIBRI TERTII TITULUS XVU.

Dt fttOiffiatt fterMuift, CT *η»ι ttfdU.*

-"•Jι'·· MtJITu E7 *h·»** Tife» "fc* OM L a« feaâ. caca, fcι*?'" St

/"'XUal «tttate^onfidcrat, quod de facrofando euebarifti» facraesento cathodica Met no» docct , in eo (fcilicet) Chriftum verum B^bominum . vrre› tealiter, êj fubftantiliter contineri ; i* facile animadvertet, quo ornatu tabernaculum efle debeat, in quo /andiflimum eucharistia facramentum aflervandum fit. Igitur ex concilii Tridentini decreto ftatuit

«μ* s '> **?«**.*< LfcMdî *Otit fiaM* XVfur ^itself ij. *. *.

hrc lynodui , *ac* prreipit , ut in omnibua catbedralibua, Br paroehiaisbus eccltfiia hujur archicpifcopatux , *te* provincia , ubi, enebariftia aflervari debet, locus conftstuatur , in eoque tabernaculum bene ornatum , & clave occluium, quo lapis facratua , corporalibus coopertus fit ; ibique cuftodia aurea, & argentea collocetur, qua intra *fe* lineis corporalibus involutum fandiflirnum eucharistir facramentum contineat, & aflervet, ad id pnteipue, ut ad infirmos euchartftia deferatur : cum hrc confuetudo in ecclefia catholica femper viguerit. In cuftodiavero hujufmodi › dus forme magne fint , quarum una ad infirmos ducatur , alia vero tabernaculo effervetur : & prrtarca , parvule alie forme erunt, quibus infirmi , & hi qui bona valetudine conAftunt , communicent '. ubicumque autem fandiffimum eucharistie facramentum aflervabitur , lampas femper inccnfa colluceat.

S II.

uadutit» ImS ji. & Limjsfc, vaî'Zbu ckuyo jo·m, ai- ωîήη -*' j,<.ai<4»i· aumf""ι" inακοα. M. s. fol J"·.

Ut 'n ^°'bue ecclefiis , Bc locis conveniens fit eucharistiam aflervari conflet, declarat hac fynodus poffe in omnibus Htfpanorum locis, oppidifve aflervari dummodo oppidum a viginti habitetur vicinis. Poterit etiam aflervari alibi, fi epifeopo videbitur, quamvis locus a tot non habitetur vicinis, fi ibi lecure , Bc decenter cuftodiri poflit. Si tamen parochus a pago hujufmodi diiceflerit , eucharistiam ibi aflervabmat. Quoad oppida vero Indorum prudentie epifeoporum relinquitur, ut locum , in quo poflit fecure, Bc decenti ornatu eucharistia cuftodiri, prius refpiciant, quam ad id facultatem concedant.

s III.

t ur.idbà*i. ■MfU.

Attentis reverentia, *Se* devotione, quibus colere, Bc adorare fandiffimam eucharistiam debemus, lagea regi· lub certis panis ftatuunt, ut cum hoc facramentum ab ecclefia effertur. *Se* per vias ducitur , faculares homines , qui prarfentes interfint , illud comitentur. Quate multo magis hrc fynodus ecdefiafticis perlonis omnibus altaris cultui dicatis prneipit, ut tempore , quo eucharistie ab ecclefia ad rafirmos

eam. aaa jiryaaaé **tatP** MiteMv·· «•mm.

ducitur, fl ibi interfint, nifi divinia officiis celebrandû › Mt confeffinnibcM audiendis oceu- entl'r· ** ** <e-**.*· *^c tCMMtur) Itidem- A°* 'HA·› quibus in plateis , aut viis occurrerit donee ad eeckfiam reducatur, *it* in tabernaculo recondatur . Quod fi quifquam feces fecerit, cojufcumqut dignitatis , aut qualitatis exiftat, in fingulas vices pondo odo perfolvat , quo «quia portionibus, in accufstorts, piorum ope-

A rum, At cere ian&iŒmo facramento dcfervicntis ufum erogentur. Ne vero qui divina officia in ecdcfia ceTebraat , hojus rei caufa diftrahaatur, jubetur, ut daim mifla folenais peragitor, fotum in urgenti cafii ncccffitatis viaticum ad infirmo· deteratur , quo saüflà 'perafta majori cum rtverentia omnes faudiffiMam euchariftiam comitentur.

amNO CHBjjTI ulj.

Cum catleftir ifte cibus noftraram animaram fortitudo fit, prefertim in extremo vitae certamine, nullatenus permitti debet, ut quifquam g fine tanto viatico ea hac vita difcedat. Quare jus antiquum a felicis recordationis Pio papa quinto fuo proprio motu innovatum , & etiam lege regia fufeeptum decernitur , ac pracipitur ut omulbut fidelibus ad mortrm damnatis , ante unum diem quam pana mortis execution) mandetur, hujus fandiflimi facramenti viatico reficiantur, ut eo roborati mortem ad fuarum animarum falutem patienter ferant.

i·«ù· gamine, nullatenus permitti debet, ut quifquam —1 ****' «.·.> .■ <·»<*«····· »t>«-r m.i *n"£i JJ,* **** ,j*k Mil·· f. ·■ t·* .* fond, tuch. farm p«rt. rtA. «rtw· *.,f Um..* M·, , .<1S ⧹il"" 'l *

s v.

Quamris femper, *8c* ubique colere, *tc* renerari fsndrflitnam euchariftiam dabeamns , pracipue'tamen ad id aftrinçimur, feria quinta in C cana domini, quando ejus inftitutione , tam Angulare in ecclefiam fuam beneficium Dominus contulit. Quam ob caufam Jubet hrc fynodus, ut omnes fideles prafertim ecdefiaftici eo die adftent tabernaculo, ubi fandiflime encharistiq facrameutum repofitum eft , in commemorationem Domini fepulcri, idque quanta fieri poflit reverentia , *te* devotione pnsftent. Cavetur tamen, ut aliquibus incommodis, qua evenite poff»nt, oceurratar , ne in oppidis Indorum , fefiufcrum conftituatur , ut in eo eucharistia coi- occtur; nifi ubi peculiaribus de caufis ab epif. copo fuerit conccflum.

D

i VI.

Qpia in ipfo inflitutionis die , eccletia (andifumi corporis Chrifti ficramenti feftum , ca exteriori laetitia , qua oportet , celebrare non poteft, cum tota mortis Chrifti myfteriofit intenta ; poft fanftiflitnr Trinitatis feftum feriam quintam immediate fcquentem cum ligno fpiritualis Jatitic , & exteriori apparato celcbrandum delegit . Qua feftivitas , ut cum omni devotionis afledu a populo Chriftiano celebretur, pnrcipit hac fynodua, ut eam in fefto fandiflimw Trinitatis curati , Br pradicatores populo denuntient, eumdemqne moneant , *k* exhortentur, quatenus toto animi conatu fè praparent ad eucharistiam in ipfo fefto , aut infra odavam, percipiendam. Itemque ot m proeeflione ea reverentia, *k* animi attentione , *tc* exteriori modeftia procedant , quibus antr divinam majeftatem in ipfo (aeramento vere parlentem, *k* affiftcntem *effe debent.*

Clra.vnln cimn.Vm. M*·, , j * ··"··· '· a, χiΛ Bîώ** μ ,,ÏΓμ .fc *** (--*'

ANNO CHRISTI

LIBRI TERTII TITULUS XVIIL

j i

fMNIS veneratio, quafanâorom reliquiis, * *aiB'®*bus , factilquc adibus cxhtbe- „u“* *° D*1 laudem, Br gloriam cedit, quiglo. ttolus, Br admitabilis in lanâis fuis apparet « totiufque fanftitatis eft auftor : contra «cto fi *'"c 'n honore non habeantur, aut quolibet ir. reverentia genere profane , *tc* lupcrflitiofe tra- itentur, gravis in Deum offcnfa committitur . Op°',et autem › ut epifcopi tamquam paftores Rtcgi invigilent, vetamque devotionem inter fiJelea propagare ftudeant, falfafque, dr vanas fuperlitiones penitus ab eis explodant , ita ut glorificetur Deus in faoâis fuis. Quocirca ex de. creto facroIxndi concilii Tridentini, es coniti. turione filicis recordationis Pii papa quintide- cernit hsc fynodus, *tc* mandat, ut in ecclefiis chores, faltationes, aâioncs . dr profani can- prohibeantur , etiam in die nativitatis do- mini. Br in fefto corporis Chrifti, Br aliisfitni- libus. Cum vero Lcra aliqua hiftoria adione referenda erunt, aliave fanda, Br anima uti- lia, hymnive aliqui devoti canendi, hccomnia per mcofem ante ad epifeopum deferantur, ut ab eo examinentur. *It* probentur. Qyi vero finec- pilcopifacultate, *It* approbatione aliquidhorum effecerint, Br qui cum allia confenferint , pro modo culpa graviter puniantur. Dum vero di- vina officis celebrantur, aâioncs etiam ab epif- copo cooccffa fieri prohibentor.

$ H.

Vehementer itideaa judicibus ectlefiafticis com- tnendatnr , or cum omni curt › Br feveritate , quibus opus eft , quorumdam reprimant auda- ctam, qui in ecclefiis cum mulieribus, aot nu- libas, aut libere colloquuntur ; Magiftratus ve- io regios quantum poteft hcc lynodus cohorta- tor. aut contra delinquentes bujufmodi, catue regii legibus ſont ~~adpofita excquantur~~, dr- clefia miniftris , ſuum quoque auxilium confie- tant (qgo (j Opαι fueijt, bi ab «tlefia ejitian- tur, ne ab irreverentia hujufmodi minime defi- ftentes (no exemplo, alii· fcandalo fiat.

s m

Itidem pracipitut, ne cuiqaam io pnfterffm pernoâationcs, ant noftumas vigilia, Br epul· in ccclcfia permittantur , tub perna excommu- nicationi». Ecclefiaftici veto conlentientcs gra- viter punientur. Sermones de pafione , *lc* re- lurreâionc ob incommoda , qua inde nafeun- tur, noâu ne habeantur.

S IV.

In ecclefiia, aut in Illarum ccemeteriis con» grcgationes, confulistiooes, contraftufve return feculaiium, ludive aliqui, ne fiant. Iceragen- tes intra ccclefias left ad bolpiuum nc reci- Γ'»η*· η'Hβ< dormiant t aliter tea pondo in u- lum fabrics ecclefia, Br accnfatosis mulftentnr, qoarn mul&am perfolvant, tam qui in ecclefiis dormierint , qaam qai cnnietuitnte· fuerint .

Hoc tamen decreto non prohibetur, m tempo- re oeee&iatis ad templa confugiant, fi ibi cum debita reverentia commorentur.

SV.

In nrmeteriis ecclefiarum taurorum fpcdaeu- la ne fiant, fub feſſa excommunicationis lata lententia, quam incurrant judices, aut fuperio- res, quorum juffu id fit t fi vero communitas fit, ecclcfiaftico -ubjaccat imerdido.

t VJ.

Ne levitate animi, reliquias falfa· pro veris fandorum reliquiis venerari contingat , dccer- nie, *le jubet* hac fynodus, ut nemini liceat fe- cum reliquias gcftate , aut eas in loco publico venerandas proponere i nifi prius ab cpifcopo examinata, authentica comprobentur, ut litu- lo de epifeoporum officio pramiflum eft. Co in luetodo titnen, « pu devotio agnos Dei acte- rendi , qui a pontifice Romano benedicuntur, inter fideles confervetur, dummodo piâura, Br illuminationes , ficut felicis recordationis Gre- gorii decimi tertii motu proprio conftitutum eft, cis non adhibeantur.

S VII.

Qoia inter rudes viget abufus levis cnjufdam credulitatis, qua exiftimant, fe certa verba feri- pta, aut certas orationes fecum deferentes, aot ad collum fufpcodentes, igni, Br aqua minime petituros , aut bona aliqua , qua defiderant, obtenturos j Sub poena excommunicationis pra- cipitur , at quicumque hec fecum geftaverint, *vel* alia fimilia , intra menfem poft hujus de- creti publicationem epifeopo tradant, caqueip- fe confumat : deineeps vero nemo hac fecum habeat, fine examine, Br approbatione ordina- lii. Confcffarii vero admonentur, ut a fuperfli- tiofa vanitatis hujufmodi enore fibi confitctites peccata cavere hortentur.

5 VIII.

Probata *It* authentica reliquia in aliqua ec- clefia exiftentes, extra tabernaculum fanaiflimi facramenti eucharifiia , in loco decenti collo- centur. Interim tamen fi locus hujufmodi non eft deputatus, in eliqua parte ejufdem taberna- αιῖῖ efferventur. Ut autem pia , Br laudabilis confnctndo facras imagines venerandi in animis fidelium eam ctfeâum operetur , ad quem illa inftitnta font , populuiqc fanâorum recolat memoriam , cofque veneretur , Bc ad eorum imitationem, vitam, morcfque componat; ma- xime conveniens eft, ut nihil in imaginibus profannm , aut indecens appreat , quo poffit devotio fidelium impediri. Eam ob caufam ju- fta concilii Tridentini decretum prohibetur, ne pofthae quifquam Hifpanus , Indufve imagines ad ufum alicujus ecclefia hujus atehiepifeopa- tus, * provincia depingat, nifi prius ab epif- copo , ant ab ejus officiali examinetur i alitet operarum , quas ia bis fabricandis , *It* depio- gendis collocavit ftipendium amittat. Vifitato- ribas vero injungitur, ut quas repercrint ima- gines , hittorias apocryphas exprimentes , ant indecentes faslpcas , five depiaas deleri, fee inde amoveri pracipiant, aliafque m carum io- co decentes fobftituant.

S IX.

Imagines dc cetero conftrocod* (I fi«i pol* fit) piû« fint : fi fingi debeat, ita fculpantur « ut cu veftibus ounce miuime open fit; qua veto hoc tempore jam citant , propriahabeant vcfte» deputata». Si vero aliqua perlona («cularis ad ornatum imagiaii veftimenta aliqua commodaverit, *te* hir imago induta fuerit , eo iplo ad eju» cultum applicentur. Imaginer autem quando veftibus , aut alio modo erunt ornande ad cft'câum bujuimodj extra «· cicliat ne ferantur._ ,

J X

Ob reverentiam fanftiflima cruci , fanftorumque imaginibus debitam , interdicitur , ne in faccaro, ouccarove, aut aliis eiculenti», nec in (epuleris , aut in ferramentis , quibus pecudes lignantur , crucem imaginelve fandiorum, aut alias res (aerasdepingere liceat : aliter, qui (ecus fecerit a judicibus ecclefiafticis corrigetur.

5 XI.

Nullus mercator, aliufve quifquam faeros lapidea, calices, ornamenta facra, aut benedifta venalia habeat ; £cu benedici , 8r confecrari fac'al* ut divendat , (ub «mna excommunicationis, *c praterea rei vendite hujufmodi , pretium fabric* ecclefi* applicetur.

$ XIL

Quia omnes fpeciati devotione gloriofilfiaiam ”*'g,neB» Mariam univerfalem patronam , *Se* advocatam profequi debemus , ftatuitur ac jur, U>betur, ut in omnibus ecclefiis Cstbedralibus hu- ”'' ‘’’biepiicopatus » *9e* provincia antiphona, r''j Salve regina, cum omni folennitatecantetur Gn- gulis quadragefima diebus, ufque ad feriam tertiam *majoris* hebdomada , necnon fingulis (abbatis per annum ,· cui afliftet ad recitandam orationem canonicus pro tempore hebdomadaneinon capellam , *te etatorct* omnes interfint : iique cum hoc onere ad officia hvjulmodi admitti debeant. £p<(copis vero valde commendatur , ut omni follicitudine piam in (anitiffimam virginem devotionem bujufmudi augeri ptoturent , omnemque adhibeant diligentiam , ut pro celebrandis milfis de beata Maria in (abbatis , *te* pro antiphona Salve regins, ut prstvi'fum eft (olcnniter decantanda, ahquj fit dotario- inftitutio.

$ XIP.

Ql10 Tet0 ’° omnium fidelium memotu domini noftri, ac redemptoris Jefu Chrifti pafiio femper retineatur, (aliis ob hanc caulamdevotionibus, *f-* laudabilibus populi confuctudinlbus minime (oblatis) H»c fynodus ftatuit , ac mandat, ut nngulis diebus hora tertia pomeridiana in omnibus cathedralibus , *te* paroJualibus ecclefiis, ad effedtum hujufmodi, campana pet tres interpolato» ii'tus pulfetut . fidelclque nae lynodus quantum poteft in domino exhortatur , iit hoc figno audito , pro fua quiique devotione, aliquas in memoriam palfionis domini preces effundat. Quoties vero pradiâx

A bora daw *figao* id effecerint. quadraginta die- rum indulgentiam coaiequantur. CHKisrt

LIBRI TERTII TITULUS XIX.

Dt *0* citricwtu*

— ' itnpcratoniaa «« rerum temporilwm pi· O latia, corumque famtrli priv;legiis, *Se* im- munitatibus jure gaudent ; quanto magis ccclc- lias, & ccdcfia miniftos immunes eae opur- ter, qus «temo Deo vivo *te* vero dicantur ? qua- re bare fynodus decernit , ac jubet , ut nemo £ eujulcumque qualitatis exiftat , contra libcrea- tem eccleliafticam leges condat, aut ftatutade- eernat: nec obfideat, invadat, aut occupet «cdélias, nec liberum earum ingtefluin, 8e egtef-qulte|a fum impediat, nec ab ccdcfiis cos extrahant, qui eo confugerint; *te* hac immanitate gaudere poffunc : nec eos vinculis Conftringant , aut eis cultodcs adhibeant in ecclefiis, vel cameterits ; nec ullo modo ecclefiis vim inferant , vel earum portas confringentes, aut parietes dejicien. tes, admotifve (calls, adeas aieeodentes. Quod fi Ircus fecerint , privata perlon* panam excommunicationis ipfo jure incurrant. Communitates vero ecdefiaftico lubjaceant interdiâo : a quibus cenlurii non ablolvantur , nils poft plenam fatisfiâionem damni ccdeliis illati ; Dum vero ecclefia obfefla tenebitur cellatio « divinis fiat. Quod fi epifeopo videbitur , illi qni vim templis intulerint, pecuniariis pania fabrica cccicu* applicandis pleAcntut.

M* r c ji k *'''4 üftt.k l u*. tu. 4« «vita. fc «en.CUA. · · k fy· *it*

$ IL

Ne vero guiiquam, ecclefiaftica immunitate ·d perpetranda nova deliâa abutatur , mandat hac lynodus , u: nemo cx his , qui ad ecdcfiam confugerint , estra eam egrediatur ad injuriam alicui irrogandam , aut aliud dcliâum committendum, aeque fulpeâas mulieres in ecclefia fecum habeat, aut ludos exerceat, nec ad portas ecclefix, aut coemeteriorum lyram , aut alia mullea inftrumenta pulfet. Cum vero msnifter aliquis juftitic per ecclcliam , aot proximum ecclcfise locum tranfierit, hi qui ad cccicliias confugerunt . ab ejus conlp-Aıχ fe ablcondant.Quod fi (ecus fecerint ab eeelefiarum hujufmodi locis expellantur , ic in aliis ne recipiantur , nifi *et* hujufmodi cxpullionc peuculum aliquod cis proveniat.

S IIL

Tunc enim alitet corrigendi funt , A- vincolis intra ecclefia» coercendi. Si vero ii de-retur» hujufmodi violaverint, factifta, xut qu. <.rce fiarnm curam gerunt officialibus annuntient, ut quod furrit oppottunum provideant.

< IV

Quoniam vero tequum non eft, ut delinquents jHopriam habitationem ecdefiam fibi conflituant, ea negligences prcftantes, quibus totus fit eis extra ecdefias egretfus ; mandat hcc lynodus, ne hi fine fjseciali epiicopi liceu> ultra novem dies io ecclefia permittantur.

CHRUT1 ujj.

Illi vero, qui ad ecclefiam fe receperunt, ne ad M*,M,m condemnati illud edimpieant, ab-ecdefiii ejiciantur, nili grave aliquod periculum eia immineat, aut aliud valde Mtabilc li ab ccclcfia expellantur.

$ V.

Ut bontrovctfi* inter fiecularem , At ecclelia* fticam junfdiAionem de puniendi* clericorum prima tonfura, aut quatuor minoribus initiatorum deliAis vitentur , praecipit hoc fynodus , ut judices ecclefiaftici, quoad noc concilii Tridentini decretum obfervent : ad cujus exactionem , priufqaam officialis , aut judex ecclefia- (licut in favorem alicujus clerici ex pratdiâis , inhibitorias literal concedat, inqvirat, & examinet , fi titulum legitimum habet ; aut fi clericus ille eft idem cum eo , qui in titulo continetur I Hoc tamen intelligitur cafu , quo clericus hujulinodi a Taculari judice captus non detineatur ; tunc enim ob periculum , quod ex dilatione imminet , eius petitio admittenda eft , Ae justa juris difpofitionem providendum , ut in primi* e firculari carcere › ad ecclciiafticum transferatur , deinde vero ulterius procedetur

S. VI.

a f.·'. dati ""f-111·

Quando inhibitorias liter** judici feculariditeftas a contigerit , cum debita honore judici hujufmodi intimentur : judices vero eccleliaftici curent diligenter , ne clericorum hujufmodi ad fe tranimifforum delida impunita remaneant ; nec a cauix profecutione deliftant , ufque ad fententiam definitivam : ad idque partc,contraria dcliftcnte, aut judice ex officio procedente , caufc vices , *tc* voces fifcali tradantur , curentque ut Is cautam ufque ad conclufionem profequatur. Si vero deltAum grave fuerit , reos captos adhibitis fideijulToribus ne liberent, donec omnino caula terminetur, *8c* definiatur j ac delinquentes hujufmodi pro gravitate dclifti puniantur , ne eis clericalis ftatus delinquendi licentia iit I

LIBRI TERTII TITULUS XX.

clerici, vel mettelei nefttiii fitctltrilei J» itmufctMit·

S. I-

Let, via· juiampt,- ▮▮ < ik Mttit. i c. ù'stGu». 4u ▮«. t * ·tfoiu.ia. u<. <« .u, .·▮ r.'„'27 *i 4>>°o* ....A..S a L'".·^.·. J '"*

/"'X UONIAM eupidita* malorum omnium yJP radix, valde hac noftra tempcftateecdefiafticorum quorumdam animos invafit : ideo ne in domo Dei, qua domus orationis eft, negotiationes exerceantur, hac fynodua ftatuit , ae pracipit omnibus hujus provincia epiicopis , Ae clericis tacto ordine initiatis , cuju(cumque dignitatis, *tc* conditionis exiftaot, ut noa folum ab ufurariis contraâibus, Ar jure divino damnatis abftineant fete: fed etiam ab his , qui quamvis facularibus permittuntur , clericis ranonc i°* ft*,u' * facris canonibus prohibentur. In cujus rei exeeutionem hae edicuntur. Nemo .negotiationes , mercaturas exerceat , aut alicoI'" procurator , negotiorumve geftor fit , aut alienarum mercium curam fnfcipMt, eafque adminiftret , vel earum pretium tranfmhtat j aut alio quovis modo, in hujufmodi negotiationibus fe immifccat . Quod fi aliqui boc dccre-

tum violaverint , fi epifeopi lint , ipfo fiAo ecclefia ingreflu tntevdicantur , a quibus provinculi fynodo-hujus ni ratio petetur. Ceteri vero clerici, cujufcumque conditionis extftant , prater ponas a jute ftatatas , qua in fuo robore, Ac firmitate permanent, ipfo faAd, poenam excommunicationis majoris incurraqt : & fi feme! id commiferint, ducentum minarum pondo mulâentur, fi itefitm, quatuor centum, fi tertio, fexcentuqt, ac praterea fupelleAilem, pecunias amittant , quibu) negotiationes exercuerint : totumqltc ia , quod ex contraâibus prrdiAia provenerit, cujus tertia una pars hofpitali domuicathedraliseccleftaapplicetur, tertia vero pars alier* juftitin fumptibus erogetur , alia vero judici, Ac accufatori eque tribuatur . Qui vero per tntevpofiram perionam nef;otiabitut , aut ad negotiandum pecunias in ocietatem dederit , panis pecuniariis hoc decreto ftatuti* mulAabitur ; hoc tamen decreto, qua clericis per canones licent prohibita non intelligantur .

anno CHRISTI 'Jit·

tt Umin(t,!,-1'

5- П-

Praecipitur item fub pnsmiflii poenis , ne ullus clericus Indorum curam gerens , in fuis regionibus per fe, aut per interpofitamperionam contraAus redimendi pifce*, aut quod venatione capitur, goflipium, falem , mayium , dCalia hujufmodi , qua in tertis Indorum nafcuntur , ut hac herum divendat. Neque etiam negotiationis , feu lucri gratia Indos fua jurifdictionis nere , aut texere , aut alias artes hujufmodi exercere faciat j quo fiet ut Indi his moleftii* non divexentur, & hi qui Indorum curam gerunt, libertus eorum vitia reprehendant, bofque commodius inftruant.

S· III.

Msxk. , «. 1 'l k

Prohibetur itidem omnibus facro ordine initiatis, ne per fe ▮ aut per interpofitam perfonam, in toto, aut in parte ccciefiafticos , aut faculties redditus locent, aut in fe translationes fimilium reddituum recipiant. Quod fi per interpofitam perfonam fecus fecerint pondo centum minarum perfolvant : fi vero per *fe* ipfo* pondo ducentum , qua in piorum operum , *tc* fabrica cathedralis ecclefia, accufatorifqueufus aquis partibus erogentur . Si vero his panis cautiores non fiant , gravioribus juxta qualitatem dcliAi punientur.

St &<■«. ···■"<>«». L*I^,""i <*)<.».

S· IV.

H·> rft ·▮ ·* ı <-ı·

Nullus bénéficiant·, aut curatus Indorum , tam facularia , quam regularis, ex auAionibus regiis , aut ex his , quibus a rege cornmendata funt oppida, in fuo diftriAu emat msy-xum , goflipium , aut goffipinas telas , mei , Ac alia , oust ejus parochiales in tributum dant , per lie , ocque per interpofitam perfonam t aliter id omne amittant , quod inde exportaverint , auc emerint , *tc* in ufum fabricas ecclefis diftriftus hujufmodi , accufatori* , Ar fumptuum juftitic equis partibus conferantur : ne fi miniftri Indorum hujufmodi contraâibus implicentur , (ut evenit aliquando) eorutn mmiftcrium in contemptum veniat .

ANNO CHAUTI

J- V

Quia vero multi curati, Ac bénéficiât! Indorum nanc curam (ufcipiunt , magis lucri cupiditate , (ut videlicet Indi fua colant prsdia , aut minai effodiant) quam ut ipli rudium Indorum aaimat inftruant : hcc fynodus pntcipit , ut nullus curatus Indorum live fsculartsꝰ five regularis poflit intra fuam jutifdidionemꝰ nec intra decern leucas in ejus ambitu, prsdia (etiamfi patrimonialia , sut ecclefi·. fuerint) colere , fi lint qui ea conducere velint . Quod Îi conduAores minime reperiantur, ea ipfis cocte liceat etiam por Indosꝰ quot tamen , ad id volentes tantum adhibeant, debitamque cis operum, & laboris mercedem perfolvant , benigneque, *tc* comiter ie gerant . Si fecus fecerint , epifeopus curatos faculares beneficio privet , regulares autem a regimine ecclefi· amoveat ; & voce aftiva , dc pafliva perpetuo fufpendat.

5· VI.

Eadem etiam obligatione teneri declarat hac fynodus miniftros regulares , qui ftipendium a majeftare regia , vel ab his , quibus a rege commendata funt oppida recipiuntꝰ unde de fuis laboribus polfent Indis fatisfacere. Non tamen es hoc intol(igitur, Indis cantoribus, *tt* aliis ad ufum divini cultus neceflarrfs , miniftros debere ftipendium aliquod perfolvere .

LIBRITERTII TITULUS XXL

De *tijtrvuiom* .

S· I.

INTER prscipuas Chriftian· vit· exercitatione» ea una eft , qua ut divina legis mandata omni follicitudine obfervemus , rebellatricis carnis moribus frenos imponimus, camdemque fpiritui fubiugamus. Quam ob caufam fanda mater ecdefia , qua a Spiritu fando regitur , 8c gubernatur , ftatutos dies inftituit ad jejunium, *tt* ahftinentiam , quo carnis appetitus misime edomatur , rationique fubjicitur . Igitur, ut omnes Chrifti fideles hujus archiepifcopatus, *tt* provincia dies , quibus ad jejunium tenentur optime intelligent , hac (ynodus , tam ludis j quam Hifpanis in hac provincia degeotibus, refpedive fequentes dies ad jejunandum proponit .

k Mite* 5. D»m , fuUe» *jtjtHntn tnuuw tatati* h·/·» arcLe- , *V frnncix* , arne/fSM *ftxn» fidilt» (Indi» ttiifiii.)*

\n.

IN primis omnes dies quadragefima ꝰ exceptis dominicis diebus.

MENSE FEBRUAkIO.

Vigilia fandi Mathi· apoftoli . 1 j
anno vero biflextili. >4

JUNIO.

Vigilia nativitatis fanAi JoannhBaptifta. a j
Vigilia apoftolorum Petri, dr Pauli. 18 "anno

---- . L CHAtrri

JULIO. iji).

Vigilia fandi Jacobi apoftoli 14

AUGUSTO

Vigilia (anAi Laurentii . p
Vigilia aflumptionis beat· Mari· virginis. 14
Vigilia fanât Bartholomai apoftoli. aj

SEPTEMBRI.

Vigilia fanAi Matthsi apoftoli & euangetifts. 10

OCTOBRI

Vigilia SS. apoftolorum Simonis, *8c* Jud· . 17
Vigilia fandorum omnium. 11

NOVEMBRI.

Vigilia fandi Andrea apoftoli. 19

DECEMBRI

Vigilia fanAi Thoma apoftoli. 10
Vigilia nativitatis domini noftri *lefu* Chrifti. >4

Itidem tenentur ex confuetudine introduAa C jejunare in vigilia pcntecoftcs.

Ex prccepto quoque jejunare tenentur in diebus quatuor temporum qui quidem dica duodecim font.

In Hieme feria quarta immediata poft feftum S. Lucta cum feria fexta , *tt* fabbato fequentibns.

In Vere , feria quarta . fexta, Ac (abbatum poft dominicam primam quadragefime .

In Æftate feria quarta, fexta , *tc* fabbatum poft pcntecofteq.

In Autumno leria quarta , festa, *tc* fabbatutn poft feftum exaltationis fandiffimu crucis.

Diu, «aihui *Indi ιη»·»η itnttir tx cutflinttitnt* D *ftlici» rutrdntitai» Ttnli ftf» ttrtii.*

IN primis, branes fest· feriar quadragefims I vigilia nativitatis domini noftri Jckt Chrifti , fabbatum majoris hebdomads .

S. III.

In his omnibus diebus, tam Hifpanit, quam Indis sflignatis , omnes utriufquc fexus fideles hujus provinci· , vigefimo primo statis anno majores jejunaje tenentur fub ptxna peccati mortalis : unique tantum comeftione ꝰ eaque in meridie his 'diebus uti debent , illis exceptis, qui vel sgritudihq , vcl fenedute , vel ex magno corporali labore , vel aliis jufti, impedimentis jejunio non obligantur . In jejunio autem fctVasldo nemo fuam fententiam (equi debet, fed fuum confeffariumconfulet, ejufque fententi· adhsreat. Exhortatur tamen hrc (ynodus omnes quinto decimo statis anno majores , *le* vigefimo primo minores , ut paulatim jejuniis afliiefcant r in aliquibufque diebu» a cibis fe abftineant, quo facilius cum temput jejunandi ex precepto occurrerit, jejunium obfervent . Monet quoque , *tc* hortatur omne» hujus provinci· fideles , ut laudabilem confuctudinem jejunandi in vigiliis beat· Maris virgi-

ANNO CHMSTI IJ»». to'" ««. fcn'u,',"/* *·<■<»■. de toiifekc.

nis, & tefti corporis Chrifti. itidemque a cibi» carnalibus ablimcndi in diebus rogationum (quamvu ea przeepto non reneantur) obfer- veut: conccditque nzc fynodus jejunantibus in hitdiebui quadraginta dictum indulgentiam pro fingulo quoque die I

Precipit quoque hrec fynodus curatis omnibus lacularibm, & regularibus, ut id luisfubditis annuntient .

s V.

Declarat przterea hzc fynodus abftinendum elle omnino in diebus jejunii quadragcfimahbiis a laite, ovis, cafeo, butyro , *aliiive* cibis cx his conditis, nili ad id bulla , aut privilegium concilium lit . Declarat etiam in omnibus jejunii diebus , fetus lcatis , A' (abbatis per annum , *lc* in dominicis qtsadragelimz ufum carnium ctTe prohibitum , nili alicui de confilio medici corporatis, *te* de facultate epifeopi, aut ejus officialis in *icuptis* , *e'fu»* carnium licitus lit. Hzc tamen facultas, examinata caufa, ad tempus limitatum , *Sc* gratis concedetur . In oiniubur vero lur diebus , quibus ab efu carnium ablimendum eft, carnes publice ne divendantur , nili ad ufum infirmorum, facultatem przdi&am obtinentium .

& VI.

Medicis itidem jubetur, ne prius cuiquam in diebus ptohibitis edendi carnes facultatem dent, quam proipexermt rei nccclflitatem , que fi fufficicns non lit , facultas hujufmodi denegetur . In concedendis vero hujufmodi facultatibus , nc faciliores fc ergi divites, quam erga panpcli-s pizbcant: pralcrtrtn cum divites aliis poffent uti allincn'is fine detrimento {alutis , quibit. pauperes , & mifcrabilcs perfunz ob inopiam uti non poliunt .

LIBRI QUARTI TITULUS I.

Dc , O mcttiiHUliil .

5 i-

c»·¸ Tn4. ·· refotu». «unie.

TT X eo maena incommoda, tc infelicesevenM tlll oriuntur, quod matrimonia , ncc finCi") animo, ncc id facrorum canofium prailcrip-tim contrahantur. Qiiare epilcopi , « ecclcfiaflici judi.es in execunone eorum, quz de farm m itrimonn lacraenento jure difpolita lunt , mu- m opeum collocare debent. Quod masi-

, .7 ',1 •a " Uioi". ■■ > ·"■■·" 'y s-iCÜ'à a. -e. . »'.

'"C < 'plens hzc fynodus, przcipit curatis qmnibut, tam fxcularibus quam regularibus, ut cuter. diligenter , nc aliqui *et* fibi fubditis , Γ"'"' per verba de przfenti matrimonium contrahant, quam peccata fua confiteantur , quo te ad fufcipieiidam g'atïam préparent, que in boc facramento confeitui Hoc enim , fc ,ad 'ai im conjugalem cum omni pietate , & trarsq.nHitate degendam, ℅c ad prolem educandam, sd calniumque patriam dirigendam conveniet», iiJimum principium erit . Przterea eunti fubdit n iloceant , tunc ie matrimonii facramentr-n 'fnfeipere , cum per verba de/przfentf cunttahunt .

5· II·

ANNO CHBtSTt

Decreto autem Tridentini concilii fynodus innixa hortatur, u: conjuger ante lacerdotalem benediâioncm in templo fulcipiendam , in eadem domo non cohabitent ; ftatmtque benedi- itionem a proptio parocho fieri, neque a quoquam , nili ab ipfo parocho, vel ab ordinario licentiafn ad ptadiiiam benedictionem faciendam, alia iaccrdoti concedi polle.

»♦ « ». * Gu.di.dt t «·"■■■«

§. III.

Ut multis mali», quz ex clandcftmi» conj'ugils ortum habuere, medicinam afferret univerlalis Tridcntina fynodus, clandclhni hujufmodi matrimonia miravit , rtullaque decrevit ; ae formam , qua matrimonia debent celebrari io hunc modum przlcripfir t (videlicet) ut matrimonium przfcnte parocho , vcl alio facerdote de iplius parochi , vel ordinarii licentia , *Sc* duobus, vcl tribus teftibus contrahatur . Quod fi anqui fecus contrahere attentabunt, hujulmodi contraftus eadem fynodus irritor , *Sc* nullos decrevit . Hujus igitur concilii lauâoritatem fecjuuta hzc fynodus decernit , ac jubet , ne quifquam per veiba de przlcnti matrimonium contrahere attentet ; nili ad przfcriptum concilii Tridentini. Si qui vero (ecus fecerint, ultra pccnas a jure ftatutas , ctiam excommunicationis pana proponitur ; contr themes autem in triginta pondo condemnentur : finguli vero telles in quindecim, quz in ufumecclchz, cujus fuerint parochiales, erogentur. Parochus vero, aut facerdos per meniem unum catccre iiicluius teneatur .

14 t (<le tcloti·, lûttiiim.

Diâjft/r 14 c i.ubi iuptt. Mcxic ■■ c. jl- ümώx (it «. conft. *f & Gi»· de iiootii· at. foly·. dc QUHOn conti 1, *k* Lim) , c- H SelT. 14 c t. de *retvtn.* cnitcHnod LimenT |. «d ♦ s. 14- lt pιβvιNι de Qiu.-oμ -a. I .d 41 *h* CI'IICII. Mil ! ◊ q,ig d«j iqj.

J. I V.

I;t decreto *iudemconcihi Tiiâentini* Ibrnit, *tc piropit* harc ivnoduj , i»f inultum m ι·> 1- tnonmm contnhuuif, ter in parochia, iivrpaTOchiis contriheat lutn , luiuinuit diebat 1 proni io piruchu inter inilhmm iolcnni» publice denuntietur , inter ψιοχ mati uranium tit contiahcndum t ab codcmque parocho {obditi moneantur » ut ii ad ahcupis notitiam legitimum aiiqnod impedimentum pervenit , anu coiVrihentcs impediantur > illud revelent . Denuntiationrr ι vero hujufmodi , nequaquam heri omittantur » nifi quando pfobabi/u fuerit hilpûio , matrimonium malitioie impediri pofle , fi tot prKcederint denuntiatione' : Tunc enim » vel una tantum denuntiatio fiat> vel faltem parocho, *8c* duobui , vel tribu* tetbbuv prxlencibui matrimonium celebretur. Eptfcopi* vero injungitur , ut ad id , non per quoslibet fuos officiales , fed ipfi per fc , aut per fuum generalem vicarium, ex gravi caufa facultatem concedant . Declarat autem hzc fynodus , in Indorum oppidis fati» elle , fi quando minifter vilitaverit, tres hiijufmodi denuntiationes ab co fiant , iribus diebus ctiam non feftivis , dummodo eo tempore populus in ecclefiam conveniat . Aliter enim tfiitrimonia Indorum celebrati non poliunt , line migno impedimento doftrirut Chriftian* , qua Indi -funt erudiendi .

fctunci»t.

anno cmxisti »>·>■

5- V.

Jota decsttu* concilii Tridentini prohibet hac *iyaodiu,* ut nullus farerdo» faculard, five regulari», etiamfi parochus fit . alteriu» parochia fponfis fine ordinarii, vel eorum parochi licentia , benediâionem nuptialem conferre audeat , quolibet privilegio , aut confuetudine non obftaiitibu». Quod fi fecu» fecerit, ipfo jure taedio fufpeoln» maneat, quamdiuab ordinario eju» parochi , qui matrimonio interefle debebat, feu a quo benediâio fulcipienda erat, abfolvatur .

·.·«<>♦. ^Δ,|*|**-

S· VI.

Pracipit quoque huc fynodo» faculatibus, & regularibus curati», ut in benediâionibu» nuptialibu» Indorum naturalium arrha» benedieant, eum reliqui» ceremoniis, quibu» in benediâionibu» nuptialibu» Hifpanorum uti folent. Pro hujufmodi autem benediâionibu» conferendi» quidquam prorfu» ne accipiant , pneterquam a fponte dantibus poft pnrftitam liberam beoediâioaem : aliter quidquid acceperint , reftitucre etiam m foro confricntia tenebantur , & pmterca levere punientur.

5· VII.

Niillu» parochus, aut facerdos fccularis , five regularis, quemquam per verba de pnefenti matrimonio conjungant, qui non fit arati» legitima a jure ftatuta : cuius atari» per librum baptifmi , aut per (ufficienteih probationem cooftare debeat : nec fponfalitii» fimilium peifonarum , que per verba de futuro fiunt , adfiftat , nifi de epifcopi licentia . Si quis vero lecu» fecerit , ordinarii arbitratu punietur .

5. VIII.

Volens Tridentinum concilium liberum confenfum, qui ad matrimonii contraâum requiritur , confervari ; pracipit fub anathemati» pornI> qua ipfo faâo incurratur, ne quilquam ullatenus cogatur , quominus libere matrimonium contrabai: cujus auâoritatcm fequuta hac fynodus, cum his in partibus multi ob fiiam propriam utilitatem, ludos. *tc* fervos invitos contrahere mdtnmonium compellant, ut fuis operis utantur i ftatuit, ac mandat, ne ollus Hifpanus Indum , aut fervam cogat ad matrimonium contrahendum › nec per vim eos impediat , ut libere cum quibus libuerit matrimonium contrahant, fub poena excommunicationis lata fententis. Idemque précipitât * proceribus Indorum : ea poena ftatuta, fi fecu» fecerint, uttri- ^'inta diebus in carcere fint inclufi, ac prrterea E levere puniantur.

i<ir >4.1 », a.nnun. ■auim. M<< ..c.,». iu m. • u «t C*· vi'" .

$. IX.

Itidem pracipitur, ut hi qui fervo» conjugato» pofudent , eo» vendere pofiiat , nec vendant in partibus adeo diftantibu», ut probabile fit, eo» cum uxoribu» per longum tempo» cohabitare non polle. Quod autem fit tempu» longum reputandum arbitrio ordinarii ccnfcndum relinquitur .

J. X.

ANNO CHUJTI n»).

Ut vero corruptela , inter ho» * indigenas , aliquando recepta , non fine gravi matrimonii injuria, occurratur, qua cumquis feminam aliquam in uxorem ducere volebat , eam a fui» parentibus emeni, cum eaque multo tempore ante matrimonium cohabitans fape innuptam dimittebat j decernit , ac jubet hac fynodu» , ut Indorum parochi diligentet in fui» diitriâibru de hoc delido fcilcitentur , ac epifcopum certiorem faciant , ut tantum facinus puniatur , *lc* funditus , ut decet , extupetur I)|M —

A. XL

Quorumdam dolis, ac fraudibn» , quas alinui machinantur , ut bina» nuptias contra iniffolubile matrimonii vinculum exerceant, obviale volens hac fynodu» ptxripit, ut nullus cx hi», qui in facie ecdcfia matrimonium contraxerunt , cp quod ab altero conjuge abfens fit , fecundas nuptias contrahere audeat , nifi fufficientcr probet ad pmferiptum juri» , alterius conjugis mortem . Quod G quis fecu» attentaverit , pcena gravi pro qualitate perfona punietur .

atnir. › «. £■ fr"**.

C

5. XII.

Qui *tt* Hifpania , aut ex aliis partibus diliantibus in hanc provinciam pervenerint , *tc (f* fecum femina» duxerint, urorum nomine ; nifi hujus rei authenticum teftimonium exhibeant, ad illud deferendum , fi epifeopo videbitur , terminus unius anni cum dimidio prxfiniatur . Quod fi intra praftxum terminum , de matrimonio per teftimonium , aut per fufficientem probationem non conftiterit , ab ordinario feparcncur , nec cohabitare permitxantur .

'-%' «.

S- XIII.

Si quando evenerit, ut liante duorum infidelium matrimonio , alter coojugum ad fidem converfus baprifmum fufeeperit , altero , vel ullo modo ad catholicam fidem convertere fe nqlente, vel non fine blafphemia divini nominis, vel cum ut pertrahat ad mortale peccdtutu ei cohabitare volente › qui relinquitur, ad fecunda, fi voluerit, vota tran&bit . Sed fi baptixatus, fine detrimento fidei, *tc* legis divina, aut fum fpe , quod ad catholicam ndem converra- ur, cum infideli cohabitaverit , fidelis alteri matrimonio ne *ie* conjungat . Sed cum infideli cohabitet . Si vero infidelis converfionem ad fidem diftulcrit, per fex menfes ambo cohabitant : quo elapfo termino , epifcopus de hae re certior fiat , ut ipfe decernat , an tfrminus prorogandus fit, an fideli concedenda facultas, -ut alteri matrimonio fe conjungat . Itidcmque epifeopo annuntiabitur, quando aliquis matrimonium contrahere velit , qui alterum conjugem in focis infidelium reliquit , cui fua iofidelitatis tempore cohabitabat : ut epifcopus, caufa examinata , ei jungendi fe alteri matrimonio facultatem , fi libi vifum fuerit » concedat

T*-Jj "F· ■>«·», ^y*·

ANNO CHRISTI ijlp

vIV > AI V.

.Quo» Deus matrimonii vinculo eonjuoxit, non P°fl"nt > nic debent feparari . Quire omnino reprobatum eft mantum & uxorem dato libello (parationis coram judicibus, & notariis fe ad inricem (eparare , exiftimantes fe illius libelli virtute a vinculo matrimonii effe folutos: Idcirco ftatuit hzc fynodus , ut nullos ecclefiafticus judex, in libellis hujufmodi auftontatem fuam interponat , fub poena privationis officii ;! Nullufque notarius eofdem conficiat, aut fubicribat. Quod ft fccus fecerint , prztcr pcenas capit. Cui* arrrui rniuua/, ftatutas, ab odiciis fint ipfo faâo privati , quadragintaque g pondo minarum perfolvant > in ufum fabric*, pauperum , dr accufatoris «quis partibus eroganda . Qui vero ob przdiâas caufa* non cohabitantes denuo matrimonium contrahere attentaverint , propter binas nuptias punientur.

*"«Ua.^aj «tjurap <«oA.η . la cap. cum reît"hn*u· Uicaia iib.s ,

s XV.

Quoniam vero aliqui, eo animo lites de divortio movent , eafquc minime profequuntur, libera in fuis infordeicant vitiis ·, quo diabolice eorum fraudi occurratur, ftatuit ac przcipit hzc fynodus , ut quandocumque lis de divortio mota fuerit, uxor ftatim , in aliqua domo honefta conftituatur . Cafu vero , quo pars li- ** teta non profequXtur, fifcali detur facultas petendi, ut fimul cohabitent . Quod fi fententia lata fuerit de divortio quoad thotum , uxor in domo honefta, tc minime fufpeâa pro ratione fuz ztatis, & conditionis collocetur , ne ulla in Deum committatur otfenfa ; fifcalis vero, qui in hoc negligenter egerit , in pondo triginta condemnetur, & juxta *ceufx* qualitatem, ufque ad officii fulpenftonem puniatur, fi epifeopo yidebitur.

LIBRI QUARTI TITULUS II.

De fpiritteeU , if dint mtertmtnu iitifeJimeiitij.

S I·

AA UONIAM aliqui , Dei timore pofthabito , intra gradus a jure prohibitos , in quibus matrimonium invalidum eft, contrahere prrfumunt , unde confequitur , ut in peccato vitam ducant : eam ob caufam ex decreto consFI4.(.(. cilii Tridentini, interdici* hzc fynodus nequifd, rtfot quam intra hos gradus matrimonium Contrahe- < Te Ibdeat , nc facerdos ullus in aliquo hujufmodi contraftu interveniat . Quod fi aliqui er r,.10d.de feienter intra gradus prohibitos, qoi matrimoquirop nium dirimunt, contrahere attentaverint, przfonft. ,6. ter panam excommunicationis, quam ipfo fa- E l , lll flo incurrant, *Bc* alias panas a legibus ecclcfia- ctem unio Bicis, *Ic* regiis · ftatutas , centum pondo per- folvant. Sacerdos vero, qui hujus reiconfcius, hujufmodi matrimonii contraâibus interfit , fi «it· T Sü,). <«»» «» »»*»» lusiir , ftuüüi, icu inuno» unius > c orduua. anni amittat : aut G bcneficiatus non fuerit , Vid· centum pondo mulâctur . Quz omnis malâa fabrica cathcdralis ecclefia tumptibus juftitiz, accufatoti , aut fi is defit , judici aquis partibus applicetur.

$· IL

Quo vero his evitandis accurata diligentia ·dhibeatur , hzc fynodus facerdotibus exponit f'radus prohibitos cognationis corporalis , * piritualts hos effe.

CHRirri ·»»> aa.i.yci. £*£'*>- sauâ. *fa.*

S- III-

Primus confanguinitas ufque ad quartum gradum inclufivc . Secundus affinitas ex matrimonio contraâa ufque ad quartum gradum. Tertius, affinitas cx fornicatione contraâa , ufque ad fecundum gradum ioclufive , pro ut eft a Tridcntino concilio difpofitum. Quartus, impedimcntum publiez hoocftatia , ubi fponfalia quacumque ratione non fuerunt valida , prorfus tollitur: ubi autem valida fuerunt, primum gradum non excedit.

'. scr «, t t. 4c aaauim.

5. IV.

Cognatio fpiritualis in baptifmo contrahitur inter baptixantem, & baptixatum, *Bc* illius patrem, 8c matrem, & intercompatrem, Jrromtnatrem baptisati , & inter illius patrem , *Bc* matrem tantum . Bx confirmatione vero contraâa cognatio confirmantem, & confirmatum, illiufque patrem, & matrem , ac tenentem non egreditur. Advertendum tamen eft, in impedimentis hojuftnodi felic. record- Pium *pipem* V. JUorw falis propriis motibus dec la (Te in gradibus ante P'OP nl1 concilium Tndcntinum prohibitis, *Bc* pofteaab eodem cbncilio fublatis (annuam matrimonium non impedientibus , non iulum intelligi poft concilium impedimentum effe fublatum ils, qui denuo ad illum gradum pervenerunt ; fed etiam iis , qui ante concilium eo gradu erant conjunâi , dummodo matrimonium , aut contraftum frt , aut contrahendum poft Tridentinum concilium

5 V.

Nefanda inter fratres, *Bc* forores primo gradu conjunfta matrimonia, omni jure prohiben- Ti. ia c>p. tur. Quare przcipitur , ut infideles ^hujus provinciz , qui Tempore fuz infidelitatis , in hoc gradu conjunâi erant matrimonio : cum primum baptifmum fufeeperint , feparentur, matrimoniumque hujufmodi irritum , ac nullum decernatur.

LIBRI QUINTI TITULUS I.

De vijitctiuihi·

J. I.

VISITATIONUM przcipuus fcopos , (ut fanâum concilium Tridentinum exponit,) eft, fan&am orthodoxamque doârinam, Mn.i r.v*. cxpulfis hzrefibus, inducere, bonos mores tue- !' ri , pravos corrigere , populum cohortationi- r. bus, *Bc* admonitionibus ad religionem , pacem »16u«o«, innocentiamque accendere : ad quod efficiendum, ultra ea, qua locus, tempus, *Bc* occatio, g <,u: llu vifitatarumque perfonarum conditio , Deo, ac 4<nCni* Domino inipirante vificatorem docuerint, is ordo fervabitur.

ANNO CHRtm

Cum primum ad locum, quernvffitaturuseft, vifitator pervenerit , ecclefiam adeat , ubi eum ,*i t'* populus cxpeâat , ibique preces ad Deum ef- Uw. ««.fundet: 'ac deinde ipfe. aut ejus loco alius conc,onem habebit, qua fummatim vifitationis fcovu. qu. p<*m exponat . Pneiecca generale hujas fynodi a decreturn legi efficiet , populamque admonebit de obligatione, qua finguli teneoturdenuntian*dI* publica peccata , ut tale remedium adhibeatur› quo omnes in Deum offenf* funditur tollantur.

S III.

Sanâiflimum eucharifti* facetmeatum , fian-Aum chrifma, oleumque ac baptlfmalem fontem , manuale etiam facramentorum , ac omnia ccdefiar ornamenta vifitabit, accurateque refpiciet, an huc decenter teneantur.

S IV.

Libellum preteritarum vifitationum requirat, fcifciteturque an ftatutain pratdiâia vifitationibut execution: mandata tint: fi vero aliqua adimplenda défunt, compleri curet ; rcnrcbendat. que , ac corrigat eoi , qui ta hû adimplendis negligeater fe geflerunt.

S v.

Quoad bona vero ecclefi* inquirat in primis, an inventarium, liberve Gt, ubidefcnpti fint tituli pofleflionum , quas ecclefia obtinet i cxploretque an aliqua ecclefi* bona alienata fint , an ea quifquam ufurpaverit : an vero aliqui fumptui in aedificiis : aliifve rebus faâi fint , qui eam fummam excedant , qus eft ab hac fynodo conftituta: aut fi ecclefia jus habet ad aliqua bona nondum ab ecclefia recuperata. In quibas omnibus id adimpleti efficiet , quod titulo de rebus ecclefi* confervendis , alienandis , vel non, juffum eft .

f VI.

Vifitet quoque eccleGas , 8r eremitoria , videatque an aliqua fuperflha fint, aut non bene rcftaurata ▮ & an fine epifcopi licentia fabricata fint , epifeopumque de hac re certiorem fa- ▮ ciat, ut de convenienti remedio provideat. Prçterea juita concilii Tridentini decretum pecu- kf,u« liari cura exquirat, & exploret attente, an ima- i»(uuS· gines indecenter teneantur , quafque fic repererit, deleri faciat , aliafque in carum loco conftitui jubeat . pro ut eft titulo de reliquiis, 8r veneratione fanâorum difpofitum .

S VII.

Hofpitalia etiam, eremitoria, confratemitates, *Bc* alia pia opera vifitet : difpiciatque, an eorum iaftitutione, & fundatione , epifeopique ordinationibus conftituta obferventur ; idque provideat , quod fibi conveniens videbitur, ut n«e opera conferventur, *tc* augeantur . Miffanm , *Sc piorum operum* , qus ex teftamento reliâa funt , libellum petat : utque ea adimpleantur , quqd eft titulo de tcftamentis decretum, ohfervet.

s VIII.

anno CHRISTI 1JU.

Coram parochis decreta hujus fvnodi , qus ad eorum officium fpeâant , legi faciat ; & an obferventur, diligenter exploret : fpecialitervero inquirat, an parochus libros habeat , ubi baptixatorum , confirmatorumvc , aut eorum, qut matrimonio conjunAi, & mortui funt, nomina deferipta teneant *t* Si habet catachtfmum, direAoriumque conftfforum , libram decretorum hujus iyuodi . Si permittit a clericis peregrinis fine licentia miflam celebrari . Si habet tabulam falarioram , Justa taxais ab epifeopo defignatam . Quod U quid reperent , qaod non fit executions mandatum › diligenter adimpleri curet, cxccffufque, *tc* negligentiascorrigat .

s IX.

De vita , *tc* honeftate clericorum privatim exqunet : fi onera fuorum officiorum obierint, *tc* qn* his decretis ivffa funt adimpleverint . Tvlnrsp. Aut li in aliqua deliâa reiociderint , aut siiqua receperint, qua a jure, aut ab hac fynodo ,!"., cis prohibentur. Exquiret praterea, an clerici, fc « «r· vel lzcularcs publica aliqua peccata , aut fcanda- Mcl' ** ia committant , an aliqui fint concubinam . blalphetni, folceptorcs aleatorum, uforarii, *tc* aliis hujufmodi vitiis implicati . In rebus autem occultis inquifitionem in fpeciali nefaciat, ex qua infamia oriri poflit , fed ut eft a jure communi difpofitum inquirat.

s X

Vifititor omnia , qn* animadrerfione digna repererit, effecerit, aut providerit dum exercuit vitiationem in fuo fibro aeferibat : cum vero ad civitatem, ubi epifeopus relidet, pervenerit, de his omnibus intra tres dies epifeopo rationem reddat.

s XL

Ut vero liberius morum reformationem, qu* vifitatoribus valde commiffa eft , procuret , nihil quidquam vifitator ullatenus accipiet, quocumque modo ei offeratur ; ornamenta'· e , nec pro ratione petenda de hofpitalibus, confraternitatibus, ceconomifvc ecclefiarum, aut aliis limitibus, nifi tantam qus ad viâum , dchofpitium fibi, *tc* his, qni eum comitantur, (quo- <»«· rum parvus numerus effe debet) ab epifeopo ·"·-* dari conftituta funt. Quod fi fecus fecerit, pet- Tj ▮ nas incurrat a conftitutione concilii Lugdunen- <···<·' *· fis, qu* incipit , , flaturas, *tc* reliquas £jJ* "tk*· a concilio Tridentino impolitas : ex cujus de- g, creto decernitur , ut fi vifitatorcs ratione vifi- «« «_Λ» tandi baptifmales fontes aliquid acceperint, il- ‘ lud in toro etiam conficientis , reftituene te- *** 4 nentur i Hoc tamen decreto non prohibetu: , ne notarii, *Sc* computatores, quos fecum duxerint , id exigere poflint , quod ex taxa hujus fynodi eifdem debetur , ratione aâorum , *tc* feripturarum , rationumque , feu compotorum, in quibas fe exercuerint.

$ XII.

S mvis ex jure, *tc* ex decreto conciliiTri- s , ecclefi*, *tc* oppida , qu* vifitantur , 8< «(«· epif-

ANNO CHKtSTi «1·1· epiicopi» , aut eorum vifitatoribus, ratione procurationis , fibi , *tc* his qui in ejus comitatu funt , congrua viâualia luppeditare debeant : *tc* in hoc etian» archiepifcopatp , 8t provincia confuetum iit , Tamemes (bajulos fcilicet homines) jumentavc, line ulla mercede tribuere, ut ea uno oppido in aliud , qua ad hoc neceffati» funt , exponentur : nihilominus hzc fynodus ftatuit , ac pracipit , ut pofthac epifco!>i , live conos vifitatores > cum vjfitavcrint , uftamfi|prcedem bajulis hujofmodi , aut aliis Indis, pro *k, Sc jumentis ,* qu· ad hoc adhibuerint , perfolvant, pro diftantia, quas eft inter unum, & alteram oppidum » *te terra* eoo» fuetudine attenta) ita ut omnes fatelligant vitari id omne, quo fubditi vetari, aut molefta- B Ii videantur) ac praterea ca folum vifitatores proponere , qua animatum faluti maxime conveniunt .

5 XIII.

Cwqno.r T<^uila«a. Ne Indi, vifitationum occafione * a proceri- mojefleeeer> (Utuitur, ac jubetur, ut vifitatores in (criptis annotatum fuis nominibus relinquant quidquid pro fuis, *tc eorum ,* qui eos comitantur viâualibos fumptus fecerint : quo poflit oeconomus , fi facularis iverit , regiis magiftratibns, fi ab cifdcm petatur, rationem reddere , aliter pro modo culpa graviter puniatur.

LIBRI QUINTI T IT ULUS II.

Dt ctlaantUttriiai.

5- L

Gruui ui. A criuma. ·.'' cwc. sus. ». isc rs. t Z”* RAVISSIMA injuria tribunalibus irroga- v2 tur, qua Deus in ecclefia fua pro adminiltrunda jullitia conftituit ; dum his nonnulli ‘4 ful’ vmdidas , *Sc* flagiria abutentes , dolo malo innocentes criminantur, Cui malo remedium afferre volens hac fynodus pracipit , ut fi aliquis articulos dederit ; aut cafumnioGm accufatjonem , per *fe* , vel interpofitam perfo- D nam contra aliquem clericum obtulerit , in callbus.· quibus inxta juris dilpofitionem calumniofa talis accufatio reputabitur i iifdem pernis ‹ criminator pleâatur, quibu» puniendus effet ac» cufatua, vel denuntiatus, fi contra eum probaretur. Ac praterea in omnibus expeofis, tt damnis condemnetur, qhr accufato , vel denuntiato inde provenerint, *tc* in pondo quinquaginta , quorum medietas ei, qui calumniam palliis eft, tribuatur.

5- IL

Si quis accufaverit , âut denuntiaverit , five clericus fit, live facularis, *Si* injuriam fuam non E fuerit profequutus, ab eo articuli nc admittantur, nec accufatio.pro fua recipiatur) fed'fifcali tradetur , qui ad ejus prpfecutiorsctn tenebitur , in his cafibus, *Sc eo* modo, qui titulo de officio procuratoris fifcalis continetur , *Sc* non aliter Ultra ea tamen , qua ibidem, difpofita funt , facularis clericum fideijuflbrem ad id przbeat , qui facularis fi in probatione defecerit, expenfas , *tc* panam przdiâam , *fe* foluturum promittat I aliter ejus accufatio nequam admittatur.

A 5· ΠI. ANNO

Quamvis is, qui calumniofe fuerit actufatus, calumniatorem non accufavetit , poffint judices (fi cafus id poftulat, eifque videatur) contra calumniolum criminatorem cx officio procedere» cumque pro merito culpa condemnare.

f IV.

Quoniam vero fape Indi nomine communitatis, aut particulinum , articulos contra nonnullos clericos dare folent , decernitur , ac jubetur , ut attento quod cum Indis decretum de fideijufllbribus exhibendis , 8c poenis fupra nominatis in rigore exequendum non eft , fifcalis caufam fufcipiat , eatnque ptoicquatur , etiam fi Indi ab ea defiftant ; ita ut fifcaliu ac jure eorum *fe* proteâorem oftendat t ea tamen conditione ftatuta, ut (Indis dcfiftencibus) hujufmodi profecutio > ncc fieri , ncc inchoari , nec inchoata deferi a filcali poflit ; nifi prius lententia , *Sc* confenfus epifeopi przceflerit , cujus patern· prudenti· hac fpnodut relinquit , nt quid hac in re magis Dei honorem, 8r indige, naram proteâionem, cxcefluumque coercitionem conveniat, attente confideret.

LIBRI QUINTI TITULUS III.

Ç *Dc fitItM .*

i l·

ETSI ab ipfo renafeentis ecdefia initio , μ).·<.». femper 'fimonia vitium abominabile , fc »><.<)··■. exeerabile fuerit , ac lacris canonibus prohibijum , gravibufque panis punitum) tamen ca alM. fuit hominum malitia, ut diverfir fraudibus, *Sc* **- *Ç»» fallaciis fùa fimoniaca naSa occultare , *Sc* P*Iliare procurent . Quod malum in hunc archicpifeopatum, *Sc* provinciam adeo grallarumeft) tam ad pntfentationes , qu· in his. partibus fiunt, obtinendas, quam au eas in coria catholice majeftatis procurandas , ut conveniens remedium , & opportunum fibi afferri poftulet t de quo providere volens hrc fynodus piecipit ne quifqtsam ecclefiafticus , five fzcular» cu- Tl)a jufcumque dignitatis , conditionifvc exiltat , ·»ûi» tu» pafta , convcntionefve faciat, aut pecuniar pro-û“·“. mittat, aliave ftfenarum nomine , fi pnebenda obtineatur) aut mercedis pratextu, pro follicitudine , aut ad obtinendum favorem quorum- ■»■'>·*» cumque aulicorum , follicitatotumve , aut procuratorum, feu aliarum perfonarum eis ptopin- o,«|.xui. 3uarum, qui prafentationes hujuftnodiconferre ebent ; ncc fcriptiiras nomine debitorum aliis de caufis contraâorum concedat, aut alioscoacedete faciat ; quibus eos, qui fe obligaverint, ^T***^11 indemnes fervaturum promittat , ratione ejus fumm· quam perfolverint ; nec aliter quovis Navum» modo de fimiltbus pacifcatur per fe , nec per £,"-*.* interpofitam perfonam. Quos omnes ure fyno- pmJe», dus fimoniacos declarat , *tc* qui hac commife- nuo» rit, panas a jure ftatutas , *Sc* a felicis recor- ·*»<*· dationis Pio papa quinto motu proprio confir- 1^,7* matas incurrere decernit ; que quidem pan- ··«<·· p» ha funt Γ videlicet ipfo jure privatos effe be-r'**. neficio. aut prabenda , hac ratione ab eis obtenta, sc praterea inhabiles reddi ad alia quacumque beneficia obtinenda, necnon adreftitutionem fiuâuum omnium, atque reddituum ab cis receptorum tenevi. Itidem Ipfo fafto incur-

nvt

'AWNO CHKUTi Itip

rant excoemunieatioaezi majorez» , a qua nifi A m articulo mottie «b alto qua·» - iummo ponufice abfolvi non poffisnt.

5 IL

Declaut przterea hzc fynodus , hot qui przfentationem obtineat per illicita hujulmodi media impetratam . non fore admittcndoi ad fimilia benrficia, five przbendas quas obtinuerint. Hcc fynodus admonet , cifdemquc panas a felicis recordationis Pio papa V. innovatas notai facit; eorumque confcientias graviter onerat, 3uatcnus animadvertant , tcneii fe ad refignanutn beneficia , λ fiudus male perceptos rcftituendum : nccnon cofdcm exhortatur , ut ab B hoc nequiffimo vitz Ratu lelipiicant, ad illudque acctrimcm , ac tremendum Dei judicium mentis oculos convectant I

s III.

tpiûopit veto , quo omnis fimoniz reflet occatio , monet hrc fynodus , ut familiacibu- (uls, ratione officiorum quz exercent , certam mercedem conftituant , nc illi hoc iublidio deftituti , beneficia ecclefiaftica , tamquam fur opere , &. laboris pretium prreipue fibi proponant . fraudari tamen ecclefia· non vult hzc fynodus probatorum hominum minifterio , fl qui lunt in epifeoporum familia , quibus ob C fuam doârinam, Sℓ pietatem utiliter beneficia, prrbend confetti poflunt. Qua in re epifcopis vehementer commendatur, ut familiarium re([iCa , & doârinam examinent , ita ut bene meriti non graventur , fi eis famihaic· epifeopotum przfcrantur . Cum in ecdefiarum damnum, tc tertie perfour incommodum familialibus fatbfaciendum non fit, qoando faeros lapides , calicefve , aut ornamenta benedicta, vafque aureum , aot argenteum , quod bs (anctorum reliquias contineat , vendi continent ; przcipitur , ut ratione confecrationis , benedidionifve, aut reliquiarum, nihil quidquatn pretii exigatur, nec majori pretio hzc divendantur, quam eo, quo materia aut opus «(liniabitur, lub panis contra iimoniacos llatutis.

Mlb.. >. «>. fufn.

om. n>3. c.it. acrrf.m. r«>'»™'U niv.

$ IV.

Qui beneficia, leu parochia-, multis, Sr ambitiolis precibus, donis, promiffionibus, favonbufve ad epifeoporum gbbernatoras, aut examinatores allatis peticriut , pro illa vice reddantur inhabiles ad tale beneficium , (eu pizbendam obtinendam : in quo eorum confcicntias rcipcâivc hzc fynodus valde onerat.

LIBRI QUINTI TITULUS IV.

Dc btrcticii

S L

PERPENDENS hzc fynodu· quam grave peccatum fit , cos a fide catholica deficere , qui divina favente mifeiicordia e tenebris idololatria , 8e gentilitatis ad lucem evangelii eruti , fidem Chriftianam in (aero baptifmate Inofeffi funt ; qua a fide dcfeâio , in ni- praettim gravior culpa eft, qui aliorum duces, de Ziagiftr» cum fint , eos pervertunt , tc a veri Dei cultu ad idola adoranda , dc damones co-

lendos fcducunt ; graviter, molefteque ferens, anno *lc* eam, quz noftrc fidei irrogatur, injtniam, CHR-ISTT dc tot animarum jaâuram ; necnon intimis vifce- »1·»· rdxis cupiens ; * hativi Indis tamquam novellis in ecclefia pianti· in fide roborentur, affene icmcdium Attendens przteiea nimiam epileoporum indulgentiam , quz paterna pietate ca- i.tw>. nonum ligorcm temperantes , haâenus blandi, tiis , potius quam ievctita'e , ad viain (alutis trahendos Indos cxiftimarun:, non lulum Indis utilem fuifle, imo eis occalioncm przbuilïe, u: projedta quadam audacia ad fuos errore·, & antiquas fuperllitioncs (quod pletilque in partibus hujus provincia expellentia docct) redirent . 'I imens denique quam grave damnum converfioni , de confcevationi Indorum in fide Chriftiana proveniret , li bzc pani· impoGtis non reprimeretur audacia i ftatuit, ac przcipit przlatis omnibus hujus provinciz , ut diligcntiflime inquirant , ac fclfcitenrur de hujufmodi idololatris, prafertim dogma'i(lis › & errores inter alios diflemmantibus . Quod fi poftquam eos pie monuerint , *lc* corripuerint , nihilominus in fun perfcverare erroribus comperiantur, ligidc contra eos procedant , eafque panas applicent, quas magis convenire judicaverint, & ad horum emendationem , *tc* ad aliorum remedium. Paterna autem epifeoporum providentia bzc fy nodus committit arbitrium qualitatis poenarum: monens eos, ne poenas pecuniarias imponant , quz nec gravitati déliai , nec Indorum paupertati refpondent ; led eos corporalibus panis coerceant , quibus folum eorum falutt contultum videatur . Necoon vehementer epifeopis eorum cura commendatur, cum in die tremendi judirii · de animabus (ibi commiflis , omnipotenti Deo rationem fint reddituri-

LIBRI QUINTI TITULUSV

Dc ctfurii.

S L

QUI volunt divite; fieri, ait apoftolus, incidunt in tentationem, *lc* in laqueum diaboli, *tc* delideria tnul , *tc* nociva , quz mergunt homines ip interitum, *lc* perditionem . Hinc eft, quod multi his Indiarum partibus appulere, infitiabili " quoad divitiarum liti , 8c t cupiditate excacati, qui facile fe hiscontraâibus implicant, unde majus lucrum reportait polfe fperant ; nihil curantes jufti ne , an injufti contractus illi fint · Quod fit, ut conftittitioni» vinculo , non fine magno animatum periculo obligentur, ob nimiam difficultatem , .qui aliena quz retinent bona veris eorum dominis refilluant . Quare hzc fynodus ardeati falutis animatum, quarum cura epifcopii commifla cil, deliderio flagrans, a virilque prudentia , & cx- E perientia probatis intelligent , tricas vitia·, varialque fraudes lucri cupiditate ia his partibus inventas, quibus injuftitia, quz dolo malo in proximum exercetur, occultari, ac palliari poflit ; quantum valet, omnes hujus provinciz fi-ielcs io domino exhortatur , ut lationem · qnam Deo in die tremendi judicii redditurt funt , ccrtamque animarum (uarum damnationem, fi injuftc aliena bona ufurpant, ob oculas ponentes , viros doârina *tc* vita probito» confutant ; cifque modum , quem in negotiando. & contrahendo teneat, aperiant, atque eos fotam contraâus exerceant , ad lecuritatem coe-

AMMO crusti «>·».

frianti», quos jurifperiti hujufmodi licitos probaverint. Sed nc poftbac injufti contraftus, fub juftorum fpccie lateant , ac de cis ignorantia prztumatur . huc fynodus , quid de aliquibus coatraâibus , quorum frequeptior eft m hac provincia ofus, ac de quibus permulte difficultates propofius occununt, juxta juris difpoiitionem, faciendum (it . exponit, atque declarat. Aliotum vero contraduum difcuflioncmaddircâorium confertorum , ab ea probatum refert, ut tam cotifcflarii, quam pernitentes in his omnibus dirigantur.

5 II.

u. 7" '"«i*». 12Û Î k iu l. ,.ıκ Cta«Lı,Γ*," X d..ra· f, «a.» «fcnûût· ,i«i>r.yed< i.piinr <Ì"·μ·ıı. «.4-

Quia is contraftus in hac provincia frequens eft , vendendi (fcilicct,) aut credendi argentum ad certum tempus, ut aftimato juxta legem rf"n'Prit'°> fexaginta tominorum osounaquaque argenti marca, venditi, aut Crediti, argeutt pretium m moneta regalium prufiaitotempo- ,e Huc fynodus illegitimum tunccflq contraftum hujufmodi^deelarat, quando argentum valorem a lege conftitutum non attingit, fciiicet, denariorum undecim granorum quatuos . Quia ad dilatam folutioncm , argentum minoris valons eodem pretio vendere, quo ar» Cennim p ctiolius , ft valorem a lege atftimatum pertingens divenditur , contraâus illegitimus eft, ft ufuiarius. Majori enim pretio in eo argentum venditur , ratione dilata folutionis, quam a lege pruferibitur, ft pecunia numerata vendi poteft. Hoc igitur genus contrahendifynodus damnat , illicitumque , & ofurarium decernit, idemque tale judicari , & reputati mandat . Re n veto , *tc* in tie contrahendo delinquentes ecclefiaftici judices corrigant, omnique juris rigore puniant t in cofquc ft in eorum bona pernas omnes erequantur , quas contra uforai ins , ft feneratores ftatutas invenerint . Λ confeflariis vero minime abfolvaotur nifi poft plene faftam reftitutionem eorum, quo ex illiciet» » a.· sifurario contruâu perceperunt , & acquifierunt , ab hujus generis cootraâu omnino abftincaat.

Sin.

Aliquando vero argentum undecim denario* rnm , *tc* qua'uor granorum valorem attingens, inr pecunia numerata jufto legis pretio vendi non poteft , dilata,vero lolutione jufl» legis pretio venditur, cujas contradas juftitiam » ve) injuftitiitn perpend-ns hac fynodus , cx varietate circumftantia(um, aliorumque plurium pofle variari quo Gt, ot de eo certa definitio dari non poflit : volenlqtre fideles hujus provinci· ad seâam juftitiam dirigere , *tc* coufcieati» detrimenta , ac proiimi damna vitate ; ftatuit, ac jubet , ut tam in eontradfibui bojas generis fa**illi**, quam in his. qui in pofteromnent, antq omnia contrahentes confuleve debeant, ft confutant viros vita. *tc* feientia , tonfcicatiaque probatos, theologos , aut jnrifperitos ', quibus circumftantias , motiones,ft caofascontractuum hujufmodi aperiant , eoramque fèntentiam, ft coofilium fequantur, ut de contradiu, hujufmodi juftitia tuti in coofcientia fint ; Quod fi fetus fecerint . valde eorum coolcicetus ab hac fynodo onerantur-

$. IV.

Porro , quia etiam huic fynodo renaotiatum

A eft, ob pccuni· penuriam, ft urgentem occalS» tatem , permultos prnfeitim eo tempore > qoo cladis ia.Hilpaniam praficifcisur, mutuo pecumas non invenientes, ut fuis creditoribus latsalariant, folcre ad id permutationes facere, merces ad dilatam folutioncm ementes , quas ia pecunia numerata minori pretio divendunt ; f«peque nullis mercibus intervenientibus, qu» rc ipfa emptioni, aut venditioni fubjkiantur , fine convenerint, ft contrahunt i ad certem terminum folvere fe obligantes fummum preriom, quo falfo prafitpponitur merces emptas fiiifle, cum re vera in pecunia numerata aliquam tantummodo fummam recipiant, ft ad certum tempus majorem fummam reddituros, obligatione lc devinciant . Qui quidem cootraâus , five merces fingantnt intervenire , ft vendi , cum ncc interveniant, nec divendantur j fivq argentum fit , quod emi confingitur juxta pretium leg·* > viliulquc vendi ratione numerat· pecuniae j ab hac fynodo declaratur illicitas, ftufurarius , quia in eo minor fumata pecunia mutuo datur, cum obligatione reddendi majorem. Relique vero conventiones , in quibus, ut didum eft, vera emptio, vel venditio non intervenit, fraudulent», & folumad paUiaadasnh». tas invent» decernuntur . Quare hac fynodue pracipit, ut qui conuadibus hujufmodi fe implicaverint , * ft proxcrufta, qui in eis inter- * Cuoria venerint , panis contra ufurarios ftatutis pu- -*v,14,M
C niaatur : judices entem ecclefiaftici diligentdfi- i*, me inquiram de hujufmodi delinquentibus, ut tei tam pctniciofa, ft qua fic palliata, ft velata facile committitur, remedium adhibeatur.

anmq CHkUT! ·}<>·

Praterea , quoniam permulti homines illici* tum efle intelligentes vendere aliquid ad dila* tam folutioncm majori pretio, quam io pecuoia numerata in venditione mercium . pretium, quod fuffimum appellatur , ratione dilate folutionia ad aliquod tempus excedeodo , qui centralius ufurariuseft: ut illum committant. varior quçrunt colerer, dc fallacias ; purpuram, cacaum,
D Sc Gmiles alias meice» majori pretio ad dila* tam folutioncm divendentes, quam pecunia numerata rftimantur, *tc* foitafle majori, quo eas ad dilatam folutioncm crediderunt. Idcircohçc fynodus juxta juus prricriptum dççernit , ac declarat, in his, *tc* aliis mereibut , in quibus divendendis multi fefe exercent , calque nulla neccflitatc compelli pecunia numerata divendunt , node * verum pretium , quo in pecunia nu- *
merata rftimantur, liquido conflare poteft ufutam committi ab illo, qui eas ad dilatam fotu- '
tioncmmajoii pretio vendiderit, quam fummo. *tc* eo, quo in pecunia numerata venduntur ; ncc* non caufa non obftantc, qua fe communiter excolant . eo quod nullum pretium in pecunia nurne-
E rata conftitutum fit, delinquentes buc fynodus puniri mandat, priais contra ufurarios impofitis . Itidemque fiat cum illis . qui ad dilatam iolutioncm magnam quantitatem cacai , alreriufvc generis mercium colleftive majori pretio vendunt, quam in pecunia numeratacolleâa io unum merceshujufmodidivenduntor. Hoc enim eft juftum prêtions illiufmodi mercium , non autem illud , quod G minutatius divenderentur , pro eis rcperirctur . Pretium G quidem mercium, qua minute divendonturtsblaborem, periculum, ft induftriam majus eft . quam earum .quceollcftim emuntur· Quapropter G coa*

tn>

trahente*, hac execution· non obftante, eadem ptsnn pleâendi funt, qua Uli, qui carius obdilatam folutionem, quam pecunia nummata merta* extrudunt.

s. VI.

‹ Quoniam vero calui alii permulti , -jui in hi· partibus paflim inter negotiandum occurrunt, quique fpccialem circumftautiarnm injagmctn requirunt, ut probenthr , vcl condemnentur , huic fynodo propofiti funt ·, eoa ad direâorium, *tc* examen confcflarjorum refert . Idque negotii , confeflbribu» datur, ut direftorio fynodi huju* audotitate probato , in difcuflione illotum crfuum utantur.

LIBRI QUINTI TITULUS VI.

Z>« firbifl·» .

5· L

**" ·■‹·», UaWiiULi. A *n Deum verum committitur ofIVI fenia, in quo totiui noftrar mifericconliilit remedium, quique omnipotens eft, k lumu*. Mit··. me raptent, ii fortilegi, malefici, atiolivecon- i., › üt.d» fuluntur, ab cifque futuri inquiruntur eventui. SE.* Qu- rei acerrime in facra feriptura reprehendi- uaMiUt. tur, k divina lege prohibetur. Eamobcaufam fciKi.a.i. hzc fynodui interdicit, ne quifquam cujulcumque conditionis exiftat, augutibui, fortibulve utatur, circulis, aut incantationibus , ad fututeMiw*. ros rerum eventus ptanofeeodor ; ncc cuiquam filtra, aut veneficia propinet , ut ad amorem, vel odium incitetur; aliterque , qui fecus fecerint, flagellabuntur, mitraque capite impolita in publiez ignominia ligno punientut ; aut juxta qualitatem delinquentiutp pana pecuniaria pleéfenttir, ita ut epifeopi arbitrio gravitati culpa poena lefpondcat.

J. II.

Nemo etiam fortilegos, veneficos, incantatorefve hujufmodi adeat, ut eorum maleficiis, fcu veneficiis utatur: aliter (olennem aget poenitentiam dii feftivo , dum mifla conventualis in fua jsarochia celebratur : ubi detedo capite , line pallio., k nudis pedibus, fune przcinâus,candclamque incenfam in manibus tenens, ftet ; ibique publice lententia in eum lata legitur : k preterea G Hifpanus fuerit , duas argenti marcis perfolvat fabrics ecclefi·, accufatori, k piis operibus applicandas . Poterunt tamen judices cum illis mifericotditcr agentes pernas hujufmodi moderari , qui fponte fua , fine cujufquam · accufatorc ad cos confugerint , delidum a fe commtfliim acculantes , nccnon in eodem cafu pro qualitate perfona , corporalem pernam , in aliam commutare poterunt ·

J. III.

Nemo itidem impofterum eorum officium exerceat, qui per verba, aut per benedidiones ·‹MMc mederi morbis dicuntur, Hilpanicc (/aladada- tk SairaU. *rti,* , « *jMUiiit+Jtrti*) nuncupati : nec preces , aut oratione* publice in plateis , k ia ecclcuis recitet i nifi prius ab epifeopo examinatu· facultatem obtineat t aliter juxta juris formam punietur : ut permult· iuperftitionei exterminentur , qua ab hujulmodi hominom geoere in hi* crescenda permifceri *lalent.*

ANMO CHIIITÎ

LIBRI QUINTI TITULUS VH

Df tulc/licit .

i 1.

UT corruptela , qua in Dei offtnfam multi (* inaniter jurant, funditur tollatur, maai- *A,.ntùi·. me oportet,* ut ccclcfiaflici viri vitam fuam quoad ···»‹«. m hoc emendent, morer reforment, bonumque vs-kule*,BV t- exemplum alui pntbeant . Quare cicricia omnibus hujus provincia harc (ynodui mandat, ut habita Dei, ac domini noftri , ejuique fanâornra nomini reverentia, in vanum, k abfque ncceflitate nc jurent : itutno nuor fic jurare audierint, ipfi moneant , fc exhorrentur , quatenus juramentis abftineant. Quod fi clericus ali2uis jurare confucverit abique neceffitate , ut iâum eft, arbitrio epifeopi punietur.

s. II.

Grave admodum cft , k fevero *fupplicio* dignum , ut ii qui Dei honori , k coitui addicti funt, io illud perditionis barathrum prolabantur, ut in divinam majcftatem, ejuique fanâor *iurioic* paflim blafphement. Qtiare cum/a- J" J·,l, eris canonibus , k regiis legibus in faculare» i*.a. i«.p, blaiphcmantcs, graves perna inftituta fint: ·quius multo erit , ut contra ecdefiafticos bJafphemos pernz itidem decernantur. Itaque hzc fynodus u» x. ftatuit, acprscipit, nt fi aliquis clericus tantum <«"· i fcelus commiferit , levere his poenis puniatur , quz in concilia Lateranenfi fub Leone decimo · amuf pioconftitutione, quz incipit, ZrasuMSSM , ftatuta »‹›» η·v. funt, k a felici* recordationis Pio papa quinto in fpeciali fua conftitutione innovât· : ca au» autem funt, que fequuntur.

$. III.

x COM* *19J.*

Clerici Deum, kdominum noftrum blaiphemantes, fi bénéficiait fint, k hoc delidb coavidi , pro prima, k fecunda vae, beneficiorum frudibus unius anni mulcientur: pro tertia vero ipfo facto fufpenli first , k beneficiis privati ,· ac preterea tamdiu in exilium relegentur, quatndiu epifeopo videbitur. Si vero bénéficiât! non fint, k hoc lccius primo admiferint , pecuniaria , aut coiporali pana epifeopi aibitrio punientur : fi fecundo , carceie includentur : li tertio , degradentur , k in tmemes conjiciantur .

S IV.

Si vero in fandos blafphetnaveiint, pana arbitrio epifeopi relinquitur , pro quijitate blafphemia, k circumflandarum.

LIBRI QUINTI TITULUS VIII.

Of iffarii , k dama* *JUtt.*

S I

NE ita rerum ordo perturbetur, ut ab illis injuris irrogentur, qui deberent innocentes, k mifcrabile* pertonas tuerr, atque defendere i cum experientiacompiobatumfit, ex bel-

ANNO CHRISTI rj»j.

***> * Iltaptionibu» , ans in regione» infide* l*»i» fiunt , gtaviffima damna oriri ; ilatuit , »c prscipit h«c (ynodus , nc ullus clericus in hujufmodi iituptionibus .milites cxamitetur , fine exprefla epifcopi facultate . (ub pecua excommunicationis majori» lata fententia , ac pizt.ere* arbitrio ordinarii aliis potnis puniatur . Idetuque obfervari a religiolis monet, cum tin-, ti ponderis negotium Iit. Si laculatis clericum pcrcuflcrit, aut in cum man i» violentât hijocent , prater excommunicatio iis icntentiam a canone t *Si* fuit *fudeett* , intli.fam, fle iatirfa-

Ti.ia «r.C>â*°nem s quant parti facere debet, triginta iuade·· pondo mulctetur tn lumpids juftitiz , fabrica J·^*· s cathedralu ecclefia , Sr hoipitalu ufua zquis iniaruiiL·. partibus erogandis. <^uod fi clericus fitaminjii- B & a. riant non acculavcrit , id filialis efficiat , ob injutiam libe tati eccleliaftiea illatam. Si vero clericus leculatcm percuüeric , in eum epifcoput)ux*a modum culps arbitratu fuo animadvertat . Cui hac Isaodux vehementer commendat , ut eo Inppbcio delinquentem hujufmodi. alliciar, c< qu» populus intclligat, digna» luis cxccQibus poenas ab bujaimodi icis dari.

s· H.

Nihil magis eorum cur· a Deo commiiTim efle , cpilcopi. *It* gubernatores harum provinciarum, *Sc* regnorum esiftimarc deberent, quam ■c Indos recens in fide natos , intimo animi C afteâu, vifceribufque paternis ptotegerent, st* que defenderent j corporalibus , &.' Ipiritualibus eorum commodis. Conluleutes . Indorum enim innata manfuerudo , fummiflio , *Sc* alhduus labor , quibus Hiipanorum utilitati defetviunt , cujufcumque cftcratz'gentis animos inducerent, ut eorum potius dcfcntioucin fufeiperent, mileriis compaterentur , quam , uc eos molcflir* injurus, violentatfque illatis , quibus quotidie ab pmni hominum genere diu vc>autur , afticcrent . Qnod perpendens hzc fynodus , dolenfque vehemen'er in his pietatem , *Sc* humanitatem non etlc . in quibus maxima elle deh·· tet j quantum poteft tn domino cohortatur gubernatores, *K* migtfttratus regio» hujus pro- D f ut cue mikrabilibus indis pie, beni-. gneque sgant ; miniftrorum fuorum , *Sc* ca-. rum , a quibat Indi molettiis ▮ ffi gravaminiBiciuntur, infolentiam reprimant, ut ab his, Indi non fervi , fed liberi exiftimentur · Quoniam vero ad hujus *fynodi* notitiam v»ria i Riaratiim·» gener* pervenerunt, quibus Indi, tam in bonis , quam in propriis petlonis afliciuntur ; hac dcclarantu- , & apponuntur n» diredorio confeflorym ab hac fynodo approbato , eademque nota fiunt tam magiftratibus, Bt in pofterum emendentur , *Sc* viro» doâos 'f'·(··ant , ab cifqiie de tcftitutione, *St* fatisfidione ob damna haâenus illata Indis in ;'olu confeienti· facienda , fcifcitentur , quam E ronLiariis , uc quo» cont-maces invenerunt , leque emendare nolente» , nec latisfaâioncm, ut decct , facere , minime abfolvant : obfe - vantes ca , qus de damnis , *Sc* moleftiis Indis illatis , directorium hujufmodi docet , in quibus omnibus adimplendis hsc fynodus conftcntias oijprat, przvarscacoribiifque hujufmodi , iram omnipoacntis Dei in die tremendi judicu minatur ·

« isdt fc *j»* l < b Ti m ctfb i. cum ici* bi» It, 4* «a <. adm*u>rl. II.fl.Ui» tx. icl «uthenticQ i M djfetcae- tet in4i *f* iad. colla.

is i» <»■ trw»t a.4«' j<,,~„' t». arinrtui. ζi^Γûıı'·*" F,e,c4,,. ■ âr^L*'·», 'c novuer •s i>t<« Ïıη 'o.λ p». ȣ. m. iuli, noti nemini* nts Junii . mit & >'·· iit i o ρıo.χ,,η»! "'"',ᵗ" Com. t .n. i.x 11, m. «"»*'* *

ANNO CiJMMT

LIBRI QUINTI TITULUS IX

Dc fruit .

5 L

POENÆ ad coercenda» culpa» legibus ftatu:· funt j ideoque perlonis, de quibus lei f. rct loquuntur , accommodari debent . Quare ı>·µ « hac fynodus paupertate , & pufillanimitate In- 7' dotum attenta , juxta id, quod per regiam majJtarem flaturum eft, prccipit, de Indis pernae pecuniari· , nb quodeumque deliâum imponantur , ncc pecuniariis pqrnit , his decreti». Indi comprehendi nrtelligantur . Quod li in calu aliquo judici videretur poenam hujufmodi, omni alia ad excclus lui reocdirtm alicuiconvenieatiorem efle, eam ne imponat fine epifeopi facultate, fc cum maximo moderamine, eccclizque , cujus Indus parochiali» eft , tantummodo , *St* non alteri muld* hujufmodi applicetur : (in minus judex tantumdem fabrics ejus ccslefix petfolvat, cui pexnj era: applicanda .

5· H.

Quando epifeopus , aut alius judex in pce- Tβ^ nam déliât elenium m aliqua parte difttibutio- c. ao. ·' num quotidianarum Condemnaverit ; ne hujuftnodi condemnatio frulhatoria Iit, pratcipitur, ut alii przbcndati dclinqocnti remitteie coti poiint , ncc ei condonare quod ratione fenten* ti* contra cum late amifit , ut titulo dc bencficiatis, &: eorurta ofttcio habetur.

S III–

Porro declaratur, *8c* exponitur , ut quandocumqiie in dcctctis hujus concilii dé curati» Ixcularibux', regularibus mentio fit , &' pcena aliqua imponitur , eam tantummodo incut ere izculares curati intelligantur . Nam curati rcguTarer, cx dccieto concilii Tridentini , cujus cfccritio valde epifeopis comme:./ :ir , corri- SaKr|.r n gl debent . *> "i"|»

LIBRI QUINTI TITULUS X.

Dc cuuictuuta , V'frcii ccacKlict^-itcM , ft lc»c»imc .

s· I.

GRAVE eorum fcelus eft, qui cum fcan- ı M|> dalo populi publice ia concubinatu, vi- at uu4a vuiu ; gravillirnum veto eorum , qui cum con- Hi. »■«-*. juncti fint matrimonio, facramento injuriam'°. inorantes, fidemque violantes, quam conjuges invicem fervare debent , in boe nequiflimo vitio verfantur . Eamque ob caufam facrofan-*·*■·◆'·*· dtum Tridentinum concilium levere contra hos procedendum ioQit . In cujus exeeutionem ftatuit , ac mandat h*e fynodpv , ut judices cc- Ln ηχ. '· cleliaftici diligentiilime inquirant , an aliqui publice in hoc ftatu vivant , contra eofque «««..upernas a jure ftatuta» exequanior ; eofdem *>· i*· ■* aEK'avantcs ratione contumacis, .cincidentiz, "f·**. *Sc* gravitatis culpc , *Sc* teorum, ita ut a perlimo fiuju fmodi ftaiu defiftant , *Sc* a periculo ·nisarum , m quo funt conftitutt r. eexiant . Quod fi femina, qu· in hoc flatu vivit conju-

anno CHIis n ‖>>< M,, ‖ <·.,. ‖ >‖« tnf. «i«i>iai.ii. Ul'. >4 <·. t*1* **'· *.* poftquam ter luent admonita non obedierit , graviter pro utione culpa puniaturi ab coque oppido , aut diateli fi epifeopo vj(um faerlt (ja*ocato ad id (fi opus fuerit) brachio frculari , * ut eft a concilio 'I ridentino difpofitlim I Quod fi ii , qui in concubiJtu genunt t ambo foluti fint , ultra panas a jure ftatutar , aliis arbitratu epifeopi coerceantur .

A

"annc»- Christi i>i>.

$ II.

u,, i catju..i i, i- 4 .j nieeuoai"π,<X"i> i.i. ». a· P,*e<P'tor quoque, ut fi aliquis in concirbU natu cum conlanguinea intra quartum gradum, aut cum infileli verfetui , panam excommunicationis lata lententia incurrat, & ab epifeopo pro qualitate deliâi puniatur I

B

$.111.

Declaratur quoque non folum illum , qui in eadem domo cum concubina cohabitaverit, pana in concubina· ios ftatuta comprehendi j fed etiam quemcumque in peccato hujufmodi conftitutum , fi dclifttim juxta formam juris proGwiouM. <·»*<· bari poilir. In quo epifeopi, *St* ecclefiaftici judices omni ChriAiana prudentia legerant, prout rei ratio poftulat.

J. IV.

C

c-nnit a. ' ι.π,ι,,ι, ··«· Iiiligentet cavendum eit, ut a populo Cliriftiano, tanq'iam a meflê sitania , lenonum, *Sc* lenarum peftis extirpetur , qui tanquam laquei quidam diaboli hominum animas illaqueant in interitum . Idcirco jubetur, ut fi quifquam in hoc peroiciofo delict·., fuerit ptitno dcprchenfu·, publicani panitcntiam faciat , Bc in fcala ad portam eccltlia mitiji in ignominiam capiti in>. polita , tanidiu , quamdiu epifeopo videbitur, ftet : fi fecundo , publice verberibus percutiatur , mitiamque in lignum publica ignominiat gcftct ·, epifeopique arbitratu in exilium mittatur .

5 V.

D

» i-*w n. ''' '* Mu ‖ i, *i* i à». n, r'**?. aequiori «·«*- i».& uîM·1< 1 Perpendent hac fynodus gravius, tdrpius, *St* perniciolius cfle, b tam in ecclefiaftici· , quam in fccularibus continentia vitium , cupienfqne ut u non folum ab omni vita inhoneftate abhorteant, led ab omni periculo, iulpicione impudicitia alieni, adeam, quem decet continen- , tiam, ac vita integritatem revocentur : ex decreto concilii Tridentini ftatuit , ac prccipit, ne ullu· clcricui facro ordine initiatus , cujulcumque qualitatis cxiftat, in domo , aut extra domum concubinam tenere audeat, nec fimilium mulierum domos frequentet, aut cum ipfis confuetudinem habeat. Quod fi aliqui primo a fupenoribus moniti ab his non abftinuerint, ls beneficia ecdefiaftica obtinent, ffuduum, &pro„entuuin beneficiorum fuorum tertia parte, ipfo fa^to, privati fint. Qui fruâusfabricaecclelia, aut alii pio loco arbitratu epiicopi applicentur. Si vero fecundo admoniti in eodem deliâo, cum vel eadem, vd cum alia femina perfeverxntes adhuc non paruerint , non tantum frudus, *Sc* obventiones fuorum beneficiorum amittant, qui psadiâia locia applicentur j fed etiam a beneficiorum ipforum admiaiftratioue (quoad ordinarius etiam , uti fedis apoftolica delegatu· arbitrabitur) fufpendantur. Quod fi ita iulpen-

fi nihilominus eas non expellam ; Iot cum iis ctiam verfentur, tone beneficii·, ac officiis, & penlionibus quibufeumque , honoribus , *It* dignitatibus ecclefiaftici· perpetuo priventur i atque inhabile· , ac indigni hi* , *It* quibufeum-Î|ue in pofterum reddantur , donee poft mini, eftam vita emendationem, ab eorum fupcrioribus, cum in ea caufa fuerit difpcnfannutn ; fed fi poftquam ear fcmel dsmifcrint, intermiliium confortium repetere , eut allai hujufmodi fcandalofaa muliere· fibi adjungereaufi fuerint, prêter prsrdlâas panas , excommunicationis gladio pleâantur. Nec quavis appellatio , aut exemptio hujus decreti exeeutionem impediat > ·» ι < ·v aut lufpcndat. Nomina vero beneficiorum , dc -**·· «■ quibu· decretum hoc mentionem facit , qnamcumque Indorum adminiftrationem a clerici· obtentam comprehendi hnc fynodui declarat I

$· VI.

Clerici vero hoc peccato delinquentes , qui beneficia ecdefiaftica , aut penGoncm non habent, juxta delicti, A· contumacis perfeverantiam, *Se* qualitatem ab ipfo epifeopo carceri· pana , fulpenfione ab ordine , ac inhabilitate ad beneficia obtinenda, aliiive modii juxta factui canones puniantur . I

$. VII.

Quoniam vero aliqui cum mulieribus conjugatis in concubinatu vertantur , ut liberius in luo nefans, fecb :c ^crfeverent , eilftimantes conira (e mi.iimc procedendum , nc fimilium feminarum adulterium in apertum proferatur hac fynodus ftutuii , ac pracipit , ut quando maritua , ejus quz m concubinatu cum clerico vedatur . confciusdelicti fuerit , ad punitionem dclUti , ficut > alii» concubinatibus fit , procedatur . Quant› ι .10 crimcu uxoris ad mariti uutitiaui luliunc veuillecomperiatur, juxta *·<· ·♦«■·■ concilii Triduii.ini Jr,rerum jubetur, ut fideliâum publicum lit, Pc dchnc;uen.eeter admoniti ca de n: fc non emendavennt , ad puniendum ddiâum procedatur, ca tamen adhioita cautela , ne nomen conjugata mulieris in procdTn evulgetur ad evitandum damnum , quod inde ortum nabere poffet · In modo autem procedendi in cafibus limilibui, is ordo fervabitur, qui ordinarii arbitratu magisexpedirc videbitur Ejus enim prudentia erit, remedio coercere, & ita de remedio m dcliâis providere , ut nullum inde nafca^ir incommodum.

5- VIII.

Porro, fi clericus, (quod abfn) incontinenter vixifle cum lua ferva comperiatur, eum ipfo faâo amilifle domjpium ejus ferva hac fynodus declarat: dc cujus fervapretio epifeopus dilponat in ufus pioruqi operum. Ac preterea jubetur clericus puniri juxta juris rigorem > fi vero ex ca filios procreaverit , ipfo iafto ab omni fervitute liberi fint .

J. IX.

Ut aliquorum clericotam malitia occurratur , qui cum famulabas incoatiocntei cum vixerint, te, cas fuis famulis , aut aliis, in uxoresn dant, qui ι|ι.,ν.ιιΑ··. in eodem deliâo cafdem verfari patianrui ·, hiique fallaciis fua flagitia occultare conreoduut ;

anno CHRISTI tilt·

prrctpit hxc fynodus, ne clerici in iui· domibus famulas predictas tenere poffint : aliter ducentum pondo poenam incurtant , pii» opetibus , accufatort , tc julliti· fumptibus arque applicandorum . Si veto in contumacia dcltdli perfeveravetint , privatione etiam beneficiorum, tr inhabilitate ad ea obtinendum , necnon exilio ad arbitrium epifeopi plcâantur . Quo vero clerici omnem incontinenti* lufpictonem effugiant, interdicit h*c (yn.idur , ne clerici, maxime illi , qui in oppidis ludorum commorantur, feminam, aliquam fulpeci* xtatK |(l f4mu|ltuln adhibeant , nec per diuturnum tempus, nec per menfes, nec per hebdomadas: led ad id, vel viri alicujus fervitute , vel frmtnx m ca state Conftitut* utantur, de 3ua nulla poffit haberi iufpicio . Clerici ittcm, qui *ex fuis* regionibus , aut aliunde pro gerendis negotiis ad civitatem diverterint, nonrftas domos, *tc* minime fulpeâas (ibi in hoipittum queraut, m eifque commorentur, aliter ab ordinario punientur, cujus rei cxccutio eidem valde commendatut.

M"in,',' , * tunc» 1. ■u) ,4 Sxm.

Cone. 1 ater. idl> ItQOC X feff u.

Ut omni* a populo auferatur ocra(io , offineque in eo velligium deleatur , quibus farerdotum tama ullatenus maculari poffit ! (latuit bec fynodus , ac ptxcipit , ne ullus clericus cujufcumque flatus , aut conditionis exidat , pratfens interiit baptifmo, nuptiis , miffie nove, aut esequiis tui filii , vel filis, aut lui nepotis, qui non es legitimo nati funt matrimonio.' ncc educare , aut in fuis domibus eos, ncc etiam tuos generos rentre poffit , neque eot "b· <n comitatu adhibere, rrxlertim vero in ecclefia , ubi beneficia, feu prodendam obtinet , eos minime teneat in grave aliorum icandalum. Quotieicumque vero fecus fecerit, triginta pondo periolvat , eaque fumptibus ju(iltie, accufatort , *Sc* judici , fi acculator defit , aequis partibus applicentur. -Epiicopir vero , & judicibus ecdelialhcis valde commendatur omnia adimplere , qu* contra filios clericorum concilium Ttidentmum decrevit.

€»'·*> Vu* , <ont. ir. 'tc Tolct.iA. u< k (yao4. t. <«Nl ■. f)■ - : s«ir»ic.ii

LIBRI QUINTI TITULUS XI

/>t/<Uimu \>IMiA··II·I»·ii .

wtr dtieUin, tr!«i' L* 0e>,o(> <onrt 1« k

CUm excommunicationis fententia perna valde gravis lit , & gladius falutans , quo ecclefia utitur, ut fideles in oflicio contineantur, *tc* a vittu revocentur i levi dc caufa exercendas non eft > nc magis contemni , quam formidari videatur. Quapropter ex decreto concil Tridentini ptxcipit hxc fynodus , ne excommunicationes pro rebus fusio (ubtraAisdeceinantur , fi rc< tll* ablate quinquaginta (rondo valorem non attingunt : sic quo valore per mformàtionem , aut juramentum parnum conftet, necnon altis adhibitis diligentiis arbitratu epifeopi fufficientibos , quibus non obilantibus , res hujuimodi recuperari minime (otueiunt, & non aliter. Excommunicationes snam ad effcâum manifeftandi rem aliquam occultam , nili in re gravi. *Sc* magni momenti, qu· ptcflitis omnibus diligentiis aliter revelari non poteft, minime concedantur. Quod

A li excommunicationes hujufmodi petantur lite aliqua inchoata, vel ad telles , vel ad alieujui lei ad litem fpedantis declarationem, nili citata parte mininte concedantur : quibus illi folummodo ligentur , qui in favorem ejus , ad cujus inflantiam excommunicatio decreta efl, aliquid noverint : praterea pro rebus in facio conliftentibus , *tc* permanentibus, veluti pio limitibus , finibus , aut metis , pro jure pafccndi, fcindendi, aut venandi , altllve rebus limilibu» , qus aliter de jure decerni poffunt, ne concedantur.

ANNO CHfttttTf ·l«h

5. IL

B Porro ftatuitur, ac jubetur , n· excommunicationes hujufmodi pro rebus furtivis, vel ad etfcâum tevelarionis ab alto , quam ab epifeopo , ut concilio Tridentino conftitutum eft , decernantur : 8r tunc non alias > quam caula diligenter , *Sc* mature per epifeopum examinati, fub pana pondo triginta fabric* eccleli-, accufatoti , *tc* piis operibus applicandorum ■ Quam pernam incurrat judex eccleftailicus, qui id propria auctoritate effecerit , (non obftante quacumque in contrarium ,confuetudine.) NuL latenus autem cenlur· hujufmodi, aut alte, citationefve in albo expediantur, ut fraudes , *Sc* feintâtes , que inde ortum habete poliunt , omnino vitentur.

Mite 4 1 1 <ll. dc t«fQ veri >b«(n«|i a ,_ ... eoae. 1. *f.* >l· fcpr·». ·i™χ* Ctius.iü ** *int.* .*. • U4MI nc> os Cras. es· Sr fyuoS St

C

■r II L

Ut excommunicaw ab aliis fidelibus evitentur, *Sc* hoc modo incitati , quam primum Gbi retnedium queunt, *Sc* a peffimo (latu, in quo vertantur libetari procurent , (latuit , ac mandat hxc fynodus, nt in unaquaqee parochia in loco publico, ubi legi poffit , tabella una collocetur, qu· nomina (cripta contineat eorum , qui in tali 'parochia excommunicari funt . Parochi vero, aut facrifts lingulis dominicis diebus infia miflarum folennu tempore offertorii, excommunicatur hujufmodi denuntient , aliter quoties in hoc negligenter egerint , pondo dimidium fabric* eccleli* perlolvant . *Ia* rcjjquis vero ecdqliis , *Sc* monaiteriis hoc item annuntiati curent , ut ubique nacihaot, tc a divinis officiis arceantur.

10an. >s.

D

S iv.

Cius, tit, 4«

Quia vero nonnulli adeo obllinato animo £ funt , ut Ipirituale dctumentum contemnentes, per multum tempus in excommunicatione, aut in aliis ccclelialiicis centuns infordelcant ; (latuit , ac ptxcipit hxc fynodus , ut li aliquis clericus per decem dies excommunicates , aut (uipenlus pcimanfcrit, pondo duo periolvat: li per viginti dies, pondo quatuor : li per mervicm, pondo fex: ficque cum tempore contumaci* poena etiam accrefcat . Qu* quidem rpulCta fabrica ecclefia, & exccutori atque applicetur. Hoc tamen declaratur , ne fcilicet per to tum tempus prxdicium cxcommnnicatus clericus bujufmoai fruâus , *It* obventiones beneficii ab eo obtenti lucretur. Si vero per annum cenfura innodatus perfeveraverit, carcere includetur ; flr contra eum , ufque ad beneficii privationem procedetur, & aliis etiam Menis ptcâeturquaa epifeopus judicaverit.

ANNO CHKISTI ijl|.

J. V. \ )

■T/Jt ·'. *ero •lift**!* fmcularis in *etcotnmunict-*
HMf a>rp. tion« per menlem , aut per maius temporii
4. Qü'i»C' ipitium , poftquam ei fuerit motificala , infor-
"' duerit , panai a jure ftatutas incurrat : li vero
win.c,| per annum in diéta excommunicatione perfeve-
merit, in eum tamquam de hzrcfi fufpedum
ex decreto concilii procedetur .

$ VI.

IsmS «·■). *it* Cupient hcc fynodus , ut nullus in excom-
(mÀm. municationi· ftatu perfeveret , videnfque ex
eo aliquos in eo permanere › quod ad civira-
tern , (eu oppidum, ubi judex habitat , quod
valde diflare folet , accedere debeant ablolu-
tionem recepturi ; aut ex eo , quod ratione
abfolutionis ab excommunicatione , aliqua re-
cipiant (alaria, aut recipi patiantur ; facultа-
tern quoque curatis dit abfolvendiquafcumque
perfonas ab excommunicationibus pro rebus
lUrtivu decretis , (i cis conftiterit de fatisfa-
Aione partium , tam quoad fortem principa-
lem · quam quoad expenfas . Abiolutionem
autem, fi notoria lit excommunicatio, aut ex-
communicatur denuntiatus fuerit, conferent co-
ram notario, *Bc* reftibus : idemque intelligatur
ab eii polle fieri ad inftantiam partis, abfol-
vendo eor , quos pars abfolvi confcnierit in
totum, vel ad rcincidentiam.

$. VII.

Ne miniftri ecclefiz , aut alis quzeumque
perfone ob ignorantiam efficiant quod tempore
interdidi , aut cellationis a divinis jure prohi-
bitum eft, hzc *iynodut* juxta contenta in capi-
T>. . <q>. tuto *AIi·» attttr,* declarat, ab eis fequentes re-
Aima m«er gulas obfervari.
«-'îî»" V Tempoye apoftolici , feu ordinarii inter-
didi , milfa , & alia divina officia celebrentur
claufir januii, &: ab ecdefia interdidit, 8t ex-
communicatis exclufir ; tantummodoque clericis
non conjugatis admiffis.

q Ex {aeramentis vero hzc adminiftrentur ,
videlicet , bsptifmus parvulis *Be* adultis con-
feratur ; confirmatio omnibus ·, panitentia fa-
nis , *Be* zgrotis ·, euchariftia zgrotis tantum*
modo cum eadem folennitare, quz fervatur in
tempore quando non eft interdidum ; matri-
monii quoque facramentum per verba de przl-
enti , benedidio tamen nuptialis eo tempore
conferri non poteft .. Extrema undionulli pot-
eft tunc mimftrari ; lepultura vero in loco fa-
cium folum clericis non conjugatis , qui non
tuerinr violatores interdidi concedatur .

r t q In dic nativitatis domini, refurredionis,
-Z Γ «t pentccoftes , *Be* in fello corporis Chrifti
*s cum odavarb in die affumptionis bcatzMa-
riz , ficut in literis apoftolicts Eugemi quar-
ti . *Be* Martini quinti continetur, mterdidum
tollitur : diei autem przdidi cum omni (o-
lennitate celebrentur , a primis uft|uc ad fe-
cundas vefperas.

Teiffat cefitttltnie t elMitii.

Tempore certationis a divinis hzc obfcrventnr.

q Primo .certatione a divinis ftante , eo in loco
divina officia celebrari non poffint in ulla cc-
clefs*, led omnino certent.

q Secundo, ad facram euchariftiam renOvan-
dam , lingulis odo diebus , facerdos (uno
adhibito miniltro fecreto) pqterit mrlfam ce-
lebrare.)

q Tertio, quoad horas recitandas, eas fingo-
li lolum recitent, non autem bmi , privilegia-
tis exceptis.

< Quarto, quoad baptifmum, tam parvulis,
quam adultis cum omni (olcnnitate neccfaria
conferatur , ac (i non effet interdictum , nec
certatio a divinis ; itidemque fiat de facramento
confirmationis.

q Quinto , quoad facramentum ıscenitentiz,
tam Kgrotis, quam unis» miniltretur.

q Sexto, euchariftia ad infirmos folenniter,
Be pulfato cymbalo, etiam fi divina oflicia non
recitentur, deferri poterit.

q Septimo, extrema undionulli poflit perfo-
nz conferri.

q Oitavo, ecdefiaftica fepultura presbyteris
concedi potent irt coemeterio , non intra ecde-
fiam .

q Nono, matrimonium per verba de przfenti
conciahi poterit, beuiedidiones tamen nuptiales
nequaquam dentur .

q Decimo, & ultimo .quoad li/eras apoftо-
licas , *Se* privilegia aliquious concerta , ut his
temporibus mirtam audirepoffint, illi, qui ca
obtinent , fi tantum fibi ad tempus interdidi
concerta funt, tempore certationis a divinis li-
teris , privilegiis hujufmodi ne utantur ,
& vice verfa: obtinentibus tamen literal , *Bc*
privilegia hiqufmodi valde commendatur , ut
antequam cis utantur , viros dodos confi-
ant , *Bc* dc literis , *tc* privilegiis hujulmodi
inquirant, ad quz fe extendant, · at par bul-
lam cruciata , vel aliter fint revocata ; ne for-
mim in eis przfcriptam excedant, & eis , ut
decet , fine aliquo confcientiz fcrupulo utan-
tur. Item in his locis , ubi in privatis domi-
bus facrum pciagi confuevit , una lolum miffa
lingulis diebus celebrari poffic .

anno CHRISTI '>"›

'-"a ',,.

o.i›« m›i.

χ.ή,ıΛ-ıη.

«·■ ! ·« *

d^dTatim·

p.

■'◆-'J'.". ncmCseit-ie (|4 e|uo·»-

■›·« ›0 «·■ ion Gomta late in <«po* iit bulle <n*- ctataaliufu- la v At4 *0· lo fol. t-. colum ■' ttf pott cliufu- lam ii- ibi fol m

*"„7«. "

LIBRI QUINTI TITULUS XII.

De feeaiftitciu, CT *rtmijjietihu ,*

5 J·

MAgni ponderis , *Bc* momenti in ecdcfia eft, toto conatu ad id incumbere , ut homines , qui in ftatu innocentia minime per- *feverantes* ab eo cecidere, fandi panitentiz (aeramenti beneficio reftituantur , *tc* revoeen-tur . Qiiia vero m hoc minifterio verfaii non minus difficile , quam falutare eft , hzc fyno- dus confeffarios omnes exhortatur , &- monet , ut fui officii memores , setemam animarutft fa- lutem, quz fibi commirta eft , omni Chriftia- noxelo procurent ; talefquc fe gerere conten- dane ,j ut aliis beatnudinis janiutn aperientes , ipG ab ea non excludantur . Quo vero in hoc officio exercendo melius dirigantur, hae decre- ta proponuntur.

Cmc. T.id oiw(K* Mas. ■ c.s. *' MiU. i p ›. 'I*· <„ù..u rrur«u›« << r‹SQ. * r*mift«ifv* ',7."

S Π-

Nullus facerdos, five fzcnlaris, five regula- ris, ex quocumque privilegio , aut confuetudi- ne fzcularium perfonarum , etiam facerdotum confeffione· audire poteft ■ nec idoneus ad id reputari , nifi aut jszrOchiale beneficium , aut ab epifeopo per examen, li illi videbitur effë

coax'Mi. ·· ,,ò'ζi ραηî›· isn· **. X* α«7·.

"anno CHRISTI neccffatium, aut alias idoneus judicetur, &ap- probationem obtineat juxta przfcriptum concilii Tridentini › cujus auâoritatem fequuta hac fynodus , omnibus hujus provinci» facerliu Botrum. dotibus , tam Irciianbus , quam regularibus jubet, ut fine approbatione, *tc* facultate dice- <efani facramentum pernitenti* ne adtninifttcnt : aliter confcfliones radas irritas declarat , 8c nliu rotcvi. pernitentes a peccatis non efle abfolutot : de

g.u V». Pr,ttrei hi, qui fecus , ut diâum eft , confcfr<a« .. >|. lionet audierint, pro qualitate deliâi , &r fa- *"s ..» crilegii hac in re commrfli , punientur. Itidem Sai·) i n declarat hac fynodus illos confeflanos, quibus epifeopus limitatam facultatem ad certos perfonaruin flatus concéderit , reputati idoneos ŋoŋ debere , ad aliarum perfonarum confelliones audiendas . Nec per bullam cruciate eligi poliunt *in confefturios* ab aliis, quam ab hujulmodi perfonis. Confefliones vero , fi quas audiciint , facultatem , ĸ approbationem fuam excedentes, irritae funt, *tc* nulle.

5 III.

Bleue, i. c. Ad tollendas difficultates , qus oriri poliunt , deebrat hac fynodus confcflarios omnes cx licentia epilcopi expolitos , li is obierit , in eadem familtate , & auâoritate remanere , donee a fede ratantes aut ab epifeopo iuccellore facultas hujufmodi revocetur , aut limitetur.

tonlll ii.lt pro» quf· driu jit. |· ℂ 47 Ⱥ lnn. t.n Ad.etlus f«· CCtdotO › <u* facula· ·“❙ ··■>»· gù detâa lll . tjt, ne ullus confeflarius quidquam s panitente accipiat, cum is ad fua peer ata confitendum Sign. con<. accedit , vel ftatim poftqnam ea confeffus eft , a-Mii. p. >. jtl Bt qUl rel caufa dari intclligatur, fub pce- 'lincm*^" na excommunicationis fate fententiz . Ac prr- fucum P>>. terea teneatur in foro confcicnti» reftituere id, nuvcib.c. quod hac de caufa accepit , fabrics ejus eccic- «c b* · >n qua confefliones audit . Si vero primo Qn..ni, ,o. de lioc deliâo conviâus fuerit , ab hujufmodi >· i-tii.41 ofticio per annum fufpendetur . Il lecundo.per ^ıl*,l' & duos annos: ii tertio, ad audiendas confeuioGrin irt <k nes in perpetuum inhabilis reddetur , & a r,r"u ,l beneficio , fi illud obtinet, privabitur: fi ve- rΛo mu to non , -tamdiu exsilerit , quand» epifeopo fota· -erfc. videbitur.

4 tit qUf j tiiineM «4 tiuini p<xn. *etb .lemon·

5 V

l cftnÜ. Quoniam vero multi curati , *tc* confcflirii lndorum , vel ob imperitiam iinguz pernitentium, vcl ob alias caufas , aliquod , ,vel aliqua peccata tantummodo audiunt, ut inde ma- f — tcria ad ablolvendum fibi fuppeditetur , con- '· fciEonem dimidiantes, graveque deliâum contia integritatem hujufmodiconfeflionis committente· : nzc fynodus ftatuit , -ac przcipit , ne impofterum, przterquam in mortis articulo ullus facerdos ante quemquam abfolvat , quam integre a pernitente audierit , *tc* intellexerit omne id quod opus eft , ut integre confiteatur . Quod fi aliquid ad poenitentiz fubllantiam ncccllarium , a pernitente.intelligere non poflit, cum ad alium facerdotcm *iri* ca lingua petitiorem remittat. Si vero fecus fecerit , pro gravitate deliâi punietur.

S vi.

anno cxiitrn IS»».

Æquum eft , ut hoc facramentum , quz tnt 'r· “toA, dicina peccatorum eft, ita decenter admmiftretur, ut omnis ab eo peccandi occafio abhor- do «a i,nt rest. Quare przcipit hzc lynodus, ut in ecde- *■ 4*"|·· fits fedes conftituantur, ad mulierum confcfliones audiendas ; ita ut inter confitentem, Bc con- ai(>. œM. fefforem tabella interjcâa Gt cum foraminibus, 1· Miba. 1. feu clathris , per quos confefliones audiantur . Sedelque hujufmodi ad confitendum ita pateant, i/o·». ·» ut tam pcenirens , quam confeflbr confpician- ■« «.·*■*. tur. In hofpitalibus vero , aut ercmitoriis muJierum confcfliones ne audiantur, nifi in lede , <siU. ut pizmiflum eft, conftituta id fiat . Ncc fine crris.th.fc caula nccelfaria in privatis zd'bus confcfliones audiantur. fc' fr,ioi '

5 VII.

Cjufdctn ›

Sepe evenit ex eo , quod infirmus zgritudinis hue peticuli non admonetur , nec ad confi- χA. « c il. tendum peccata incitatur , dum libi confiant * eft, eumdem polleszgritudineurgente, abfque *"/J, peccatorum confellione mori , *Sc* «terno foiun su, supplicio damnari . Quare juxta motum proprium felicis recordationis Pii papae V. hzcfy-^' 4, nodus ftatuit, ac przcipit , omnibus medicis , prmt*k* » qui ad curandum infirmum jam in left i jscen- “·* " ■'· C tem , fuerint vocati , ut eum primum admoneant, quatenus peccata fua confiteatur : qui- i.kGrcg. bu» b per fche lam confeflarii non conlliterit , M'" J0- ^ ab infirmo id prxftftum efle , amplius quam ^ùıı,ı.oi tres dies infirmum ne vifitent . Quod fi fecus Fo» .ic q® fecerint, poenas in motu proprio prrdicto contentas incurrant : videlicet perpetuam mfa-aikiwiKcs miam, piivationem gradus, quem in median* Scua, i.s. facultate obtinent , cxchilioncm a congiegatio- ·◆·' < fel· ne do&orum , &- eorum , qui in univerfitatibus, honoris gradu infigniti lunt. Ac przterea <«i a decem pondo perlolvant fabric» ejus eccicliz in qua infirmus commoratur . Idem etiam chi. cLm* a'iài. rurgis injungitor , eorum conlcientiz unpo- i<.«niu aitur, ne filnti corporis prolpicientes , aliquid 8'J'"· - D contra falutem anime confutant, aut pizcipiant. Ne vero eorum , quz in motu proprio mr ie, ▷g. bbjilfmodi przcipiuntur , ignorantia przfuma- ■ *" "*1* tur; jubet hzc fynodus , ut in omnibus cathe- 1 dialibus ecclefiis hujus arehiepifeopatus , 8c provinciz, quotanis initio quadragelim· is publicetur.

I VIII.

Quoniam vero hzc fynodus , ut fuflicienti f (doârina confeffarios inftrueret, & eorum, qua „„,1,-,^ ad fuum officium pertinent , admoneret . ptat- '■ >u. s® fertim vero in calibus, Ardifficultatibus quibuf- £·"'"'··<»· dam fpecialibus in hoc atehiepifeopatu, *tc* pro£ vincia occurrentibus , cuptcnlque fidelium pce- t·'»®·· I nitentium neccfEtati occurrere, direâorium confetiorum, Br pernitentium conftituit, *Sc* appro- ,/au» baviteam ot> caufam ftatuit , ac jubet , ut i *a , <iv curati omnes hujus provincia , tam faculares , quam regulares , *Sc* quicumque faccrdotes, qui ,-.ĸμ ıı confcfliones funt audituri directorium hujufmo- *>· w »«■ di fecum habere tepeantur , ejufque formam obiervent ; aliter, qui illud non habuerit , & <|u>to- ad aliquod beneficium concurrat , ab eo con-“«·■<“ »■ curfu excludatur , donec direâorium habeat : bénéficiais vero illud non habentes , a fuis be- α<ı·«>M naficüs fufpendaatur quo ufque hujufmodi di- *<>··* · rtûo- ’*<<'"·<·

AMNO CHtlSTI n*s· ZTVi/·» uUtpAu. κ»·i< r. («I, T. pw te yea Ut 4« aut demi· daode Uba* bUdrl. srf 141.7. tun.». "'Xi £ 1. m. <■< ^tauuiuu' wtKaadra. "■ ",,m kfri.kiya ·e Quiro|, ""u-'1·

eeâorium fibi comparent, *It* perlegant ; Nemo autem ad majores ordiner admittatur, nifipriu» coniitterit revera pene» fe habere diredorium ad cujus pruferiptum examinati deA beat. Examinatoribus vqro prccipitor , *Ic* eorum confcicnti* injungitur , nt line ulla e»eePtlo,le (omni humano aflcâu pofthabito) decretum hujulinodtobfcrvent› de execution· mandent, tam quoad examen ad ordinet › facultatem c'clebrandi , de confeihones audiendi , quam quoad concuiium Dcacucwrua·

c IY > iA·

Semper in ecclefia catholica viguit cpnfuetti£ do, qua atrocioka qusedam, *tc* graviora crimiB 0» epilcopi» referventur, nt dimcultate abfoluttonis, ea lubditi perpetrare .fotmidetit. Quarts eiuiim fan&um Tridentinum concilium dccernit hanc cafuum vefervationem maxime convenire , & epifeopo· in fua diacefi pofle cafu» refervarç î cujus auâoritatcm lequuta hare fynodus, declarat in hpc archiepifcopatu, & provincta , bot effe cafu» epifcopi» refervato» , a quibu» nullu» abfolvat , nili ci ab epifeopo facultas peiniili lit.

Ctfm tpifcefb reftrptti.

I. TN primis homicidium voluntariam , aut X abottum cum ctfcdu procurare. C

i. Qui circulis dxmones coercent , ut cum cis loquantur.

j. Qn ad magicas artes , veneficia , (uperAitiones , & aha hujus generi» eucharifttta , oleo fanâo, lapidibus, aut altaribus , faertfre rebus abutuntur.

4. Qii facnlegium commiferit , aut ecclefiam violaverit .

■5. Qui in damnum proximi pejeraverit.

6. Qii excommunicationem ab epifeopo , fuperiorive , aut judicibus ccclcfiafticis dccretam incurierint; exupta evcomrpunicatione pro rebus furtivi» , quam incurrentes poll fatisla-Hionetn parti faCtam, a curatis , *tc* reâoribu» abfolvi po'erunt. D

7. Qui matrimonio eonjunfti altero conjuge in Hifpania reliâo in his pactibus quinque anni» amplius commorantur.

8. Qui matrimonium clandeftinum contrahere attentabunt ; tam fcculares, quam regulare», qui in eo intervenerint.)

9. Qui folutionem decimarum , aut primitiarum , verbo, conlitio, aut opere prohibuerint.

10. Qui publice blafphesaaverint.

11. Qui inccftum matrimonium dirimens admiferint.

ix. Sodomiam , aat beftialitatem committentes .

1). Qui feripturas in prrjudicium. proximi E depravaverint.

14. Incendiarii , qui fcicntcr , *f:* prudenter Incendium admittunt , fi adhuc publicati, non fuerint : quando quidem poft publicationem abfolutio tefctvata eft fanâüEmo domino noftro pape.

Λ ANNO CHRIsrf I>*>·

ÍXCOMMU'H I c jt T 19 \ Vt fuafae *UtA ftUtatù tb btc JUtttt* , faaraaa af/alaUM *eftfccf» nfervtttcr, frac bt.*

1. /~\Ui jubent , aut conlentiunt taurorum cutlus in cameteriis.

I. Qui ecclefia» oblident, canam januas claudunt , *Ic* ingrefliim impediunt.

j. Qui pro reliquiis iamftomm pretium recipiant .

4. Hifpani ■ qui liberum Indorum , *It* fervorum confenfum ad matjrimonium impediunt .

5. Q>i in concubinatu cum confanguinea intra quartum gradum , aut «cum infideli vivunt. B

A. Examinatores, qui fufiragium , quod fecreto tulerunt, revelant.

7. Qui clericis peregrinis teftimonium nodeferentibus , nccefiaria ad milfam celebrandam tribuunt; judices etiam, qui cis licentiam concedunt , tcftimooiis prcdiâis minime recognitis.

8- Clericus , qui ex fua regione fine facultate dliceflcrit ·

9. Qii aliqua Chriftiane doâtinn documenta ia fuam linguam converfa Indis , hoe ordinarii facultate dederint.

ip. Qui libros line licentia imprimunt.

II. Qui decimarum exaâtoncm impediunt.

ix. Qui bona alicujus capellae , abfque eo , quod locentur, aut aliter in utilitatem capellae exerceantur, in depolitum dant.

ij, Sacculares , qui dum divisa celebranto, oflina intra chori cancellos ingrediuntur, contra id , quod titulo de celebratione miflarum prohibetur.

14. Qui matrimonium per verba de pmfenu contrahere attentant line parocho , *tc* teft: bus, *le* qui in hujufmadi cotxtraâu inietvcaorint.

Hec , quae libris quinque certis titulis diftinâis, itatuta, decreta ', atque iancita continentur, provincialis Mexicans fynodus, utpublicum in perpetuum monumentum extet, fubferibi , *tc* ligillo in forma communiri mandavit . Mexici dic decima iexta Orftobris , anno incarnationis dominica , miltcfimo quingentefimo oâuagefimo quinto.

T. *arcbiefiftcfcu Mtxittaai . Ft. Ctrttt efefetfu Gattmtlttfit . Fr. Jatiuut tftfUfti Mtcbttttattfit O. tfi[ttf»i TUxttltxfii . Fr.C* tfifctfti Ftcttanfii* Fi. Dmsk«muj *unt* Gali,fu *tfifttfti. Fr. I. Cfftttfui ^tttfttfttf.*

In veritatis tcftiraooium meum nomen iubfcripfi .

DnQtr 'Juuu ic Stichi» fcenttritt

NOs Antonius, tituli SS. Joannis, & Pauli presbyter cardinalis Carrafa , fidem facimus , *fe* atteftamur fynodum provincialem a revercndiilimo D. archiepifcopo Aicxicsio cum fui» provincialibus eilcopu anno domini mil'elitno quingentefimo oâoagefimo quinto celebratam, a laera congregatione cardinalium concilio Tridentino interpretando auâoritatc I-uâiffimi dommi roflri przpofitorum emendarem, atque aptatam fuiile . Ejufque fynodi xigiusleapud iplaca lungn^ationirm retnanlifle,

cum

N I " CUIIJSTI »»»».

cum quo przfens fynodus hoc libro chartarum <cntum vig'nti fepterh , quarum prima incipit , ,n nomine fandr, At individua Trinitatis Patrii , 8r Filii , Ac Spiritu fandi : ultima «ero definit, Doâor Joannes de Salsedo fecretarius, deferipea Ac collata , m omnibus , Ar per omnia concordat . In quorum iiJedi hit propria manu (ubferipfimus , Ac ab infiafcripto fecretario item fubicnb^ figiliuqiqiK noftrnm , quo in congregationis pradiâa lite; il , A.· feripturi» obiignindis utimur , apponi mandavimus . Koine die vïgefimo feptimo Odobris, millcliiimo quingentclimo oauagefimo nono. Ita ell. A-card.Carrafa. Laurentius Frixolws facer congregationis antedida fecretarius dc mandato. *tt tft* /rpcacrw *faille illaftrtffimi D. cardinalia Corraft·*

A

B

f far«j *failli illuftrifa. C. Carrafa.*

"--STATUTA

ORDINATA a sancto concilio provincial! Mexicano III. anno 'domini 1585.

ta prafiripte /arr»/â»fl> *taneilii Tridratini dcctlio faff.* X-p. *tap. 11. de refarm* I utri» , Cetera.

Revifa a Catholica majeftate, Ac a facrofanda lede apoftolica confirmata anno domini 1589.

C

SAnda fvnndus provinciali, in civitate Mexicans , quz pio«inciz novz liitpaniz caput At metropolis eft , legitime congregata P'Shdcnte in ea illnlhiffiiio, tv reve'cndiflimo D. D Petro Moya dc Conticias , ej ifJem civitatis, Ar ditxccfis archiepilcono, pcrcujusindiCtioaem , *8c* convocatorias htcut cadcm lynoJos, hoc anno domtni mil.'etimo , quingeutelimo , oduagclimo quinto , inibi cclibrata fuit, prout cel.br.itur de przfenti ! *Uluftrifftme dami·a areb,epifeopo mccrapalttaae , fT revtreadifjimit damini, epiftapn* avril, *catlndraliumfae baf»i* arebirpr/rvyarar , <T *pravintia ettleftarum decantt, tT capuani, omntbteffue benefietatit › T..ar,n*, parorLi, rayr/laarr, 'CT' *citritit eaiefiamftee mdia'.t,* yaaiirarii , <Z y-araaiararia *ba»»rr f»l(t*-hbut ·, ae fuiienfiut rjufdtm prtxtnna actarin , ftnltit , IT offlcmlibet* , yasr *hie cennenia center*rroar , a«r rsacrrwre ygjaar , *1» Chrifti fefu di mine ataftra, jui -..era feint eft , falutem tTe.*

D

t^pamvis nubi, Chriftiana leligio non oftendcret quantum laciarupi ceremoniarum ritus , *tc* obiervanna coûterai , ut animus ad divinum cultum , &· verz icbgionis euftodiam elevetur : juvat tamen plurimum communis ornorum uatiooum cpnlenfus: in quibus nulla un-?|uam fuit adeo barbara , quz licet fuos falot Deos , tamquam veros colendo enaverit , ptimo tamen humanorum bonorum principio , caufz, nempe Deo, adorationem, ac reve-

E

». A«s lii·. renuam tribuit . Sic enim ceremoniarum ritum ncceftarium elfe gentes rftimabant , ut in ea-

m Thoma, rum debita ob'citantia fpes *luat collocarent* :

lis <. lonua incuriz autem , ac ncgligentiz in eis commiflz

bf'n' adverfot eventus impurarent j cofquc 'prz. çetc-*tti* religioforcs, Ar magis pios judicantes , qui lo in earum ritu diligentiores oftendiffent . Quin etiam tam divina fide , quam communi experientia confiat , citeriori ceremoniarum cultu ad divinarum rerum contemplationem ipiiitum harumopere excitari , ac luavi(lime km . Cone videmus tot in lege feripta ccliemonui a»Dco przfcriptas ; illarum quidem figuras, quibus redemptor nofter , ejufque facri difcipuli uls fuerunt , quafque mater , ac magiftra noftra catholica Romana ecdefia , vel per traditionem apoftoticam , vel fando zelo , ac divina providentia , ad piorum , Ac obedientium catholicorum zdificationem , fupciborumque , &- arrogantium bareticortua > ac infidelium confufionem inirodadas recepit : quarum quzdam umvcifalcs , ac toti e.cleliz communes , ut in fandornm facrasnentorum, aliorumque cçlcftium inyftctlorum adminiftratione ; qurdan* vero pro cujufque provincia , *tc* ccclcliz inftituto peculiares eaiftunt. Ut igitur non (olum fan Ita hzc metropolitans ecclelia Mexicana, fed cuam reliqua , ejuldem archiepifeopatus, *8c* provincia cathédrales ecclelia , tam in divini cultus , divinorum ofliciotum ceremoniis , quam in legibus , K- ftatutis per earum przlatos, capitula, a-que miniftros cuftodiendis *8c* obleivandis , omnimodam , (ut par eft,) conformitatem habeant ; atque adeo divetlitatem (quz plurium Izpe ablurdorum Caula efle dignolcitut) quoad fieri poflit, fugiant: ldcirco hzc cad.ni tiofta provincialis fynodus, collata fibi a iacrolancto concilio Tridentino , ad ptzmifia omnia. Ac lingula audotitate fungens, in ejuldem iantti concilii obedicntiam , Ar cxccutiouem , ac eorum , quz tam in mitia-li, Ac breviatio fanCtiflimi pruis noftti felicis recordationis Pii papz V.)· ffu editis ; quam in hujus metropolis , ad quam ccterz ejufdem piovinciz cathédrales ecclciiz conformati , Ac regulari debent, eredionc difponuotur , & ordinantur , obfervantiam . ftatuit , dcrciuit , Ac mandat, ccremoiiialc , &· ftatura intra icupta , in omnibus ejufdem aichiepilcopatus , Λ. plOvinciz cathcdialibus ccvlciis hujufmodi inviolabiliter oblcrvari , praâicart , ac crecotioni mandari . Pro cujus rei fundamento pucipit ejufdem metropolitans ecc'cliz ercâioneœ poηι, tenoris (videlicet) lequrntis.

Self 14< n. Goopinii. J»'·» <·»·· nJ ,e'** 1 ,é"f, X* a»icuuii 5' pVniibau' «p»'"110 ! ,η'·'P"'.– η *"'7ή. mi Aι.χio,* 'Plffo1 '»'·

"ammF* CHRISTI ·»·»-

INDEX CAPITUM

HU JUS LIBRI.

Saailn Mμ «4·μ *eceltfn treflia* .

Prima ftatutorum pan continet.

Cvdp.I.Depageffietu prnlati tapitada , (T mada tap- II. Ut lata capitulariam .
Caf. III. ZJr *decamt* , <Z *η at praemiaracitt*
I ·p· O'- De arehidtataaa.
I ap. I'. Ot caatarit affina , at duaitatt.
Cep- Vi· De ftlaalaftici denicale I
Cap. Kit. De thefaararla.
Cap. Kill. De caaaatcit.
Cap. IX. D, iatPjrit, at dimidiit parttuaatiit .
Cap. X. De decimaram partiat, ad pralatam , <apttalum , fafauam , hafpitale, fT ftr-uuatct p,,. tiacatiat .
Cap. XI. Déforma i» admitreadu ad pofftffiaatm praetadatit haheada .
Cap. XII. Va made , ad hoc ut praieadati aett.ter reetpti feiaat ceremeaiat, ftr-uaada I
Cap. XIII. De hit, fua praheadati , tT alu miutUri in dtatiai caltat mtaifterie , at htaefiuoram , afflctarum fae fueram exercitia atert debeat .

Cef.

"^3Ôïo" CKRtm »f»l. *Caf. Qealittr* amma *catbedraliaet tetlefiaraaa «»«" *-* "teftribei taffai tbtri* gsAars *datât.*

Caf. Xy. Dt rtfftaa, <F *tbedicatia débita frafidtati , at dt ijn affine .*

*c*f· Xyi. Dt bit* f«4 *tertattaiaraat atagifitr* ντχζ fapv^Wr/ *tberaae fraffert teattar.*

Ctf. Xyll. Dt trliu ftr cafitalaa· tafitalarittr egredttat feraaade .

Céf. xyiU. De aeagiffri tafella effida fy ca·»·· *fiber .* z

Secanda ftatutorum piri continet.

C^f. L in cafitalie l» ectlefia babeadit, ill»-«-ft tteafcrt. CT affiifftatia artd.*

*C*f- U. Quaade, ty navtcaada fi»f tafitetla aatt ditae.*

Iff. HL Dt tafitalt fa dette , ■« a^f A *lrvtbae rebel babtad· .*

Ctf. iy. Dt gtatrali cafitaU bian fffibafftn atrefibai babeade .

Caf. y. Dt aegetiit gratiaaa , vti jaffitiaar nactr. atatibat.

Cff. yi. Dt aetd·, fat gratia ia cafitelt fa8a teatradui fettff.

*C*f· Wl· Qa*attit atgetiaae ftr faffbagU ttatlafa» iterate traSari ata ftfit .*

caf. yill. Dt barat· fiaiatereтr Miat , tic rtfb titin .

Caf. IX. jJusaMd· *aealUa ftr tafitalartt rtnitt. ata debtcat.*

Caf. X. Dt frcretarii cafitalam effitie , gy tbliga·· titae .

Caf. Xl. Dt figillt cafitali .

Tertia ftatutorum pars continet.

C-df. I. Dc tit, faa rrdditaaat tltu/aaliaaa ataciaifiratvti agert dlktat.

Caf. II. Dt eectauaii .

Caf. III. Dc fabrica béait .

Caf. iy. Dt aaaivtrjartii , <r *ivaauaatratitaibat .*

Caf. y. Dt fcriftarii tit'tfia, gr tartar caffedia.

Caf. yi. Dc taadtlu die farificatieaii bcata Maria tlifiribatadlt.

*<*r· Vll. Dt rtfate , dtffac aft , at tccaftrc.*

Caf. yill. Dt tit, faa aattttic, fai fradiita rtfait atitar .

Caf. IX. Dt Ut . faa latrari ftffaat fralcadati , fai a fralatc etcafenter.

Qiiarta ftatutorum pan continet.

C-Xf. I. De fatilar frabeadatii agrataatibae teaceft .

Caf. 11. Dt fatiter frabtniaiit tetra civiratta ctattff· .

Caf. III. Dt Hi , faa tear frabeadarii agretaafiber , fa aetrtit female ceaftuatu agttda feat .

Caf. 11'. Qaeteede agretaatl fralate tirltfiaftua fatraaetata fiat adteiaiffraada.

Caf. y. Qetaeedc frabcadatu agreiannbai eadtae facraattata ariaiffrari dtbeaat.

Caf. yi. de catafaaaraa· feelfatiaaa, dtfaaSa fralata , facieada . ' |

Gaf. yiL De aeede Jeftlitadi fralataae defaeQaa .

Caf. yUl. Dc aaede fcftlieadi frabeadatei defaatfw .

Caf. IX. De tit , faa fadtbtt tafitalaru agat teaetar , ta fralati , ati alica/at cafifelarii •bite . "nSwo" CHlirri ·«·>.

Caf·' X. Dt iajerut atrba, aat faDt Ulatit.

ERECTIO ECCLESIÆ MEX1CANÆ, qu· eadem eft, cum cetens cjuidem proviaci·.

JOANNES de Cummatraga, Dei *Λ apo*ftolic· ledit muneic epilcopu», A· fervutcc·clcfi· MeaicanenGs, cujus fub Chrilti Dei euangelio «terno militanti , gratia , & pat a Deo Patre , *tc* ejua confabftantiali unigenito Filio, pari« auAore, qui fui divini corpom effuio fanguine donavit nobû omnia dehâa , *itleoa* qnod adverfua no· erat chirographum decreti , quod erat contrarium nobia , *tc* ipfum tulit de medio , affigent illud cruci ▮ pacificant per fanguinem croci· ejut t five qua in terri· , five, que in *calit iunt.* Placuit divin· bonitati Hifpaniarum regni· adeo celebre· praficere heroi, qui ne dum barbarico· cnie· , ac moiei , qui illorum viâoriam fequuntor c medio erugarent t verum fui patrimonii, ac vitz prodigi taâi, retnotiffimat , k incognita· pencrnnnt regione· : ac idololatria mooftro inde mbiato, euangelium vita, crucia vetillo hioc inde triumphante , Chriftianorum magna ftipaatc caterva , fdaudente religione Chriftiana magni» aufptriit ate diAufeqoc plantarent . Sic iunt feteniffima regina Joanna , ac illimo genitui iqviftiffimea Carolui maximuv , imperator femper augufto·* rei fccnlarit, ca Dei elcAiooc , iolu» & indubitatus monarcba : quorum cura circa hoc potilfimum verfatur, ut omne· gentes camdcm orthodoxam profiteantur fidem, k univerfu·orbit ad unius veri Dei cultum redigatur i fiatque unum ovile , & unus pallor, atque ;uxta beatit limi Pauli oraculum unum corpus , unut fpiritut, una fpet, unut dominus, una fidet, unumbaptifma, unui Deui, & pater omnium, qui fuper omner, *8c* per omnia , *ic* in omnibus nobis, a cunċii proclametur uniformiter. Ob hoc innumerata· quippe rates, carinat, atquetriremetScyll·, Chaiybdi, ac alii· compluiibutcarulri mari·anguillis expoluere ; ob hoc ftne inefFabilcs fuorum regnorum thefauros , quali mana undcqoaqoe perfodi, per abruptas-, *tc* incultas oras , ctiam nec aflem mundani lucri inde lpcrantes, Herculeo illo fuo animo, fzpiilime, A· affatim projecerunt : 'attentantes iter vel euntibus , vel redeuntibus , multis nominibus infauftuns , nullo tamen infelicius, quam quod pluries Chriftiani nominti augmentum no· contingebat : ac pena duplicabat moleftiam , quodgpntem illam omnino adverfam, Srinduâilem, cujus utilitati potiffimum, tantum laboris defudabatur. Ob noc res utique lucidiffima eft, feledos viros quamplurimoi, ne dum in arte militari, verum etiam ·n omnigena eruditione , ac pietate adbarbirot, *te fere* bcitialiter viventes homines deftinarunt : alteros quidem, qui illos fuoregtli iceptro fubmiferent ; alteros vero , qui facra Dei templa sd'ficarent, *tc* ad finccramfidei veritatem raalis vera theologi· illuminatos illos redigerent, *Ic* immaculatam quam «dificarent ecclefiam/fi forte diabolico inllinâu mifrerctur) aftzdcbatbarica appellatione vindicarent . Pcrfpiciebat nimirum regia prudentia id , quod vcriffimum eft, no< mcdiocriterrad Chuftianc religionis ornamentum faccie, ne fluid omnino canatur, aut legatur in teerplii, qpod non graviQimo, doâifiuno cui-

que

ΛNMO ΓMM5TI ▸>>‹· que placere poffit: hoe eft , quod non cx divinit libtis hauftum Gt , tut certe t viria eximiis prolcitum. Demum tanta folertia , tam ingenti curt , & augnfta opera hujux rei ftudio infatigabili Chtiftnni nominis fumpta provincia anmt non paucis infudarunt, ut *Ulis in locis,* in quibus ab incognitis feculis Aftaroth , Bel, Baal, « (kukuk· ®4Ron › & rcliqu* ' baratis* farine , fpurcitic colebantur, jam non niG divinum nomen lacii hymni ,xlrypoftatic* laudes , virginei cantus , divorum panegyrici, martyrum (anguis , virginum puritas, ecdefr* dogmata, Br pontifici* jura hinc inde relonent, atque tripudient : loquantur ipfa opera , teftentbr rem quondam p'ofanc blrlphemiz, *8c* dzmonum nominibus plene regiones, nunc vero inlul* Chriftian* , ſ & oppida feliciffima Chrifto , ac " gloria militia dicata hujus felicitatis participes lunt . Cumana , perlaium flumen , Venetia minor, fanrta Martha, Nomen Dei, Diarenum , Panama, Nicaragua , Indica Chartago, Profunda loca , 1'erutum, Yucatanum , Cocumellum, flumen palmaT rum , Hi'pamca infula, Fernandina, Margarita, Jaimcca, A fandi Joannis, ac alia quam plurima loca , qizdarn a fluminibus, qtizdim vero a ducum illa conqucftantium genealogiis ηὸsnnia trahentia . quz adeo divini cultus lchemate fulgent, exubcrantiffitnis templis, ac monachorum coenobiis hinc inde conftmftis, ut vere de illis refpedu noftri , divinum judicium jam verifieetur, £>»»r *tetvifliam,* Arc. Hoc vero ingens C divini amoris incendium , piiffimorum horum regum ftudio aôum eft : quibus taliter favit divina clementia, ut non folum regali fccptro'cunâos nolb.i «vi reges antecedant ; vcium pietate pr«cipua fidem Chriftianam pr* citmftis ampliaverint. Quapropter mihi magis intuea libet, Illis mentem iftam regibus dignam, quam fortunam quamlibet amplam gratulari . O felicem Chrifti populum li pili.m contingat tales effe principes , quibus Chrifti gloria nihil lit antiquius, qui totum regium ornatum moribus, *te* vita tchenant ; quibus etiamfi fceptrum detrahas , tamen reges Chriftianos agnofeas , in quibus fane fortuna , quam antiquitas crcam taciebat, " occulta videtur; qui generis lui longe D clariffima fchemata , morum luorutn ornamentis illuftrant , regiam dignitatem vite integritate conduplicant: imperiali aquile nelcto quid majcftatis additum videtur , poftquam hi limiles non habentes principes totius orois monarchiam tenent. Qdid fupereft ? tvifi ut Chrirtum optimum , maxrmumquecomprecemur, ut iftam mentem illis, illos vero nob.s quam diutiflime letvet incolumes. Ad tantam itaque exuberantiam (ut ad rem breviter veniamus) horum principum devenit clementia , quod Mexicanam provinciam, inter omnes regi* ditioni fubmiflas , pr«qipuam in terra firma, quam novam Hifpaniam nuncupamus, Gtuatam, non folum ab barbarico illo cultu, Chrifti fide undequaque euangelrzata, mundaverint ; verum & ordo hierarchical , quem Romana tenet ecclefia , in illa <>bfefvctur . Apoftolico lu per hoc implorato confcnfu, epifcopale cVhedrale templum , ac pasochialcs, A· ecclefiafticas dignitates, canoni-<«rus, prehendas , beneficia , Ar cetera hujufmodi in ipfa erigere, cdnftruere, edificare, *ft* fundare omnino (-regio fuper hoc habiro eunfilio) decreverint : arque, ut remeftcâui commendarent , me inutilem , A omnino ad rants rei cxccutioncm inhabilem , cum apud illos plurimi non dcrflxnt, qui mta lententia cernulate valerent fuis fanftiffimis votis fatisfacere, anno- ex angulo mei l-rancifcani inftituti femifepul- CHXIJT tum extraxerunt , & in primum Mexicancnlem l j»j. nominaverunt & elegerunt epifeopum. Quorum piz petitioni, & electior# fanitiilijnus DN. papa Clemens, hujus nominis feptimus, paternali aftextu, ut par eft , condelcendcns , apoftolicas literas per manus regias , nobis fuppeditandas folciti cura deftinavit Qrias quidem literas in membramine more Romano confctiptas, apoftolico plumbo in filis lericeis rubei croceique coloris pendente, fanas, integras, non vitiatas, non cancellatas, nec in aliqua fui parte fuipeffas, fed omni prorim vitio, À fufpeéttone carentes , is qui regium agebat negotium coram'magno ccetu , in prcciplio templi facto loco , fanet i Spiritus invocato favore , nobis przfentavit. Quas quidem ea, qua decuit, reverentia , A lubmiulone fufceprmus , & legimus. Series vero earum dc ve-bo ad verbumeft, q<>« fcquitur .

Ciemeei efiftefui fervitt fervorum Dei ei ferfeimm ree mrmoria* . Sarri apoflolatus minifterio, meritis licet infulhicicntibus fuperna difpobrione przlidcntes·, univprli orbis provincias, loca , ea prefettim , qu* omnipotentis Dei milericordia Chriftian* veritatis lucem noftris potiffime temporibus inceperun' agnofeere, frequenti meditatione intendimus ; ut in illis ortnodox* fidei cultus augeatur A Chriftiani religio propagetur , ac eorum ineo!* & habitatores, venerabilium przlulum dodtrina A· automate luftul-i , in eadem fide femper proficiant : ipfaquc lo.'a , maxime infigma , dignioribus titulis attollantur , A majoribus honoribus" decorentur ; pr*lertim cum id catholicorum regum , A etiam Celare* majcftatis pia vota espofcunt , & cognofeimus in domino lalubriter expedire . Sane cum oppidum Mexicanenfe in ludiis maris Tyrrheni Indici nuncupati , olim aufpiciis clar* memori* Fcrdinandi Arogoni* regis , ‴ Elftabethr regin* Calici1* &· Legionis regnorum , per dilrâum filium , nobilem virum Petrum Arias militem " D Segovienfcm, eorum gentium armorum ad eafdem Indias deftinatorum exercitus generalem capitanum noviter repertis , *& e* manibus in- ** fidelium illas tunc occupantium ereptis , ac ad ditionem , A dominium eorum , Â pro tempore cxiftentium regum forvmdem ccgnortrm redaitis , jlirlque in temporalibus fubjcCtis , quz eildem regibus dum vixeiutit , Λ· deinde cariffimo io Chrifto filio noflio Carolo Romanorum imperatori femper Augufto , diitorum regnorum nedum heredi , &' fucccllori , verum etiam in deliderio orthodoxam fidem ubique exaltandi imitatori ; ac fub eorum obedientia , *te* dominio , rarione dlflorum regnorum', ex tunc lucceffive eodem Petro ca- E piraneo gubernitote permanentibus, confiftens, admodum iofigne exrftat , longutnque 8e latiffimum, & diftindtum territorium circumcirca habeat ; adeoque in eo ultra viginti millia vicinorum , vel incolarum , quorum plure» fideles , tam noviter converti, quam etiam abi forenfes , *8c* de diverfis mundi partibus ad jllud habitandum confluentes commorentur , A refrdeant : ac in eo inter alias ecclefias, monafteria , pia loca, ea devotione regum mijcftatir, A capltanei pradidforum inibi contruâa : una parochialis ecclefia fub invocatione bcatz.Mari* virginis, cum ftruduria , &

ANNO CHtUTI i»»»·

*4Hiciis convenientibus , ad quam «nati ipfi fideles pto miffis, *it* divinis officiis audiendis , k ecciefiafticis facramentis fufeipiendis , tamquam ad eorum parochialcm ecclefiam recutruot, etiam conuftit j ac idem Catolus imperator fummopere cupiat eamdem parochialem ecclefiam , in calhedralcm, ipfomque oppidum in civitatem Mexicanenfem erigi , Or inftrui . Nos habita fuper his , cum venerabilibus fratribus noftris S- R. E.cardinalibus, matura deliberatione i eodem Carolp imperatore nobis fuper hoc humiliter fupplicante , ad laudem *tc* gloriam omnipotentis Dei , *le* ejufdem beate Mari- calettis , necnon ipfius fidei exaltationem, apoftoiica auâoritate, tenore pnefentium fupplicatiooibus Caroli imperatoris hujufmodi inclinati , de eorumdem fratrum confilio pariter, & aflcnfu, oppidum Mcxicanenfe , ac parochialem ecclefiam beatae Maria , hujufmodi in cathedralem Meaicanenfem , fub invocatione ejuidem beata Maris nuncupandam , pro uno epifeopo Mexicanenfi, oui inibi, *It* in illius civitate , ac dioecefi verbum Dei praedicet, *ic* infideles ad eamdem- fidem convertat i ac tam illos Gc converfos , quam alios prxdiftos fideles , in eadem fide expertius inftruat , doceat , Ic confirmet : ac facramenta ecclefiaftica eis minifttet: *Ic* miniitrati, ac prcdiâam ercŁtam ecclefiam , illlufquc sdificia ad formam cathedralis ecclefia redigi faciat ; ac in civitate, *te* dioecefi prxdiâis, collegiatas , *Ic* parochiales , ac alias ecclefias , monafteria, capellas, hofpitalia, oratoria, Ac alia loca pia i ac in illis refpeâive io numero, *le* cum dotibus , ac qualitatibus decentibus per enm aflignandis , fpecificandis : majores, principales, abbatiales, conventual», *le slitt dignitate* ,* perfonatus, adminiftrationes, *te* officia etiam curata, & elective necnon canonicatus, Ac prabendas, integras, & dimidias portiones, capellanias, vicarias, *Ic* alia beneficia ecclefiaftica , cum cura, Ce fine cura , ac capitula , necnon capitulares , abbatiales, conventuales , *fc* alias menfas erigat, *te* inftituat refpeâive r^ac alia temporalia, Ipiritualia, jurifdiâionalia › *te* pontificalia officia , omniaque *tc* fingula alia , qua alii epifcopi regnorum eorumdem facere , *tc* exercere confueverunt, 8c qua pro divini cultus augmento, *Ic* fidei hujufmodi exaltatione, ipforumque fidelium animarum falute expedire cognoverint, faciat , *te* exerceat ac omnibus, *Sc* fingulis 'aliis privilegiis, prarogativis , preeminent··*, Ac gratiis, quibus alii epifeopi prxdiâidejure, *te* confuetudine, ac alias utuntur, potiuntur , Ar gaudent, ac uti, potiri , *te* gaudere poterunt quomodolibet in futuram, utatur , potiatur, βτ gaudeat, ac uti. potiri, *Ic* gaudere libera, Ac |icite valeat: Necnon in eadem ecclefia Mexicanenfi capitulum canonicorum, *Ic* perfonarum, epifcopali , *Sc* capitulari mentir, ac Tigillo, & alii* inligniir, jurifdiâionibua, privilegiis, *tc* pracmincotiis epifcopalibus, & capitularibus , erigimus, & inftituimus .' ac incolar 7 *Sc* habitatores diâ· civitatis cum nomine decoramus ; necnon eidem ereâm ecclefi* pro illius civitate, civitatem eradam, *tc* pro dicrcefi terraa, infulas, loca, Sc oppida, qua idem Carolus imperator , veL ejus confilium Indiarum nuncupatum, politis limitibus, *tc* confinibus neceflariis, flatui, *tc* aflignari juiferit : ac pro clero, *tc* populo illorum incolas, *tc* habi- 'Vatorcs hujulmodi, refpeâive, ac pro dote, Ac etiam pontificalis dignitatis , *tc* pro tempore exiftentis epifeopi, illius decentiori fuftentatione decimas , primitias, *le* ali· jura epifeopalia, ipiritualia , Ar temporalia nc bonis , rebaa, Ar finsAffios › de quibes Carolus imperator , vcl coofiiium hujulmodi fpecificarint , At ordinaverint. Itaque idem epifeopus MexicanenGs in civitate , Ar dioecefi ptadiAia epifeopalem jurifdiAioncm , auâoritatem , Ar poteftatem exercete, ac decimas , Ar primitias , Ac jura hujufmodi percipere. Ac levare , ad inftat epifeoporam prsdiâorum libere , Ar licite valeat , applicamus , * appropriâmes t Necnon jus patronatus , At infra annum , propter loci diftantiam, per fe, vel alium , fcu alios ad id etiam ante vacationes deputandos procuratores, prxfentandi perfooas idoneas › tam hac prima vice , quam quoties illa pro tempore vacaverint , ad cccleuam videlicet MexKanenfem , nobis, Ar pro tempore exiftenti Romano pontifici per nos, Ac illum refpeâive, inejufdem ecclefi- epifeopum, Ac paftorem prsficiendum . Ad vero omnes , Ac lingulas alias dignitates, perfonatus, adminiftrationes , officia , cano*catus, Ac prehendas, portiones, capellanias, vicarias , monafteria, prioratus, Ac alia beneficia hujufmodi , eidem tempore esiftenti epifeopo Mexicanenfi , ac ejus vicatio , feu officiali per cum inftituendis , ad eafdem pnefentattones Carolo imperatori prediâo, ratione regnorum Caftell·, Ac Legionis hujufmodi , ac pro tempore exiftenti illorum tegi, vcl regina de fimilibus confilio, Ac allenfu refervamus, concedimus, Ac alfignamusj non obftantibus conftitutionibus, ordinationibus apoftolicis, ceterifque contrariis quibufeumque- Nulli ergo omnino hominum liceat , hanc paginam noftr* creâionis , inftitutionis, devorationis, applicationis, appropriationis , refervationis, conceffioois , amgnationis, infringere, vel ei auiu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare prxfumpferit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli apoftolorum fe noverit incurfurum.

Datum Roma apud fanâum Petrum , anno incarnationis dominie* millefimo quingentefimo trigefimo quarto , nono Septembris pontificatus noftri, anno feptimo.

Poft quarum quidem literarusn apoftoiicasum prxfcntationem, At receptionem , nobis , Ac per nos, ut prxmittitur, taAasj fuimus pro parte feraniffim· domina Joann» , Ac Caroli Temper augufti , ejuidem filii Hifpaniatum regum debita requifui, ut ad complementum literarutn apoftoficarum , *Ic* contentorum in eiiaem procedendum , in prediâa noftra cathedrali ecclefia , ad honorem gloriofiffims virginis Mari· aflumptionis dedicata , *Ic* in dicta nova Hifpania fabricata , dignitates , canonicatus , Ac pnebendas , ac portiones , aliaque beneficia , Ac officia ecclefiaftica quotquot , Ar prout melius expedire videremus , tam in civitate, quam per totam dioecefim erigeremus, Ac inftitueremus . Nos igitur frater Joannes de Cumarraga epifeopus , ac commiffarius apoftolicus prxfatus, attendentes petitionem , Ar requifitionem hujufmodi jufta* f°re › Ac rationi coafonas ; cupienfefque ut verus, Ac obediens filius apoftoiica juifa , nobis direâa reverenter esequi, ut tenemur , commilEonem prracceptavimus ;.*le* eadem auâoritate apoftolica, qua fungimur in hac parte, prrfata majeftate inflante, Ac petente ; in pixdiâa cathédrale ecclefia Mexicanenfis civitatis in przdiâa nova Hifpania, ad honorem Dei, Ardomisi

anno CHMSTI

A w HQ CNBIITI i>1j, noftri Jefe Chrifti, «c beatiffim* Maria virgi- °w mauiscjw, iacujru, ac. fub cujus titulo pct profatum (sodliffimum dominum uoftrum , cathcdralu ecctefta eft eraAa, tenore pmfentium, erigimus, creamus, Br ieftituimaa.

St

Decanatem, qu* digoita· prima poft pontificalem in cadem ecdena cxiftat ; qui curer , Br providear, quod officium divinum, te omnia alia , qu· ad cultum Dei pertinent , tarn in choro, quam in altari, quam etiam in proceffiooibus in eeclefia, Be extra, itt capitulo ubicumque conventat, ecclcfi·, feu capituli ad illud exolvendum congregabuntur cum filentio , Bc ca , qua decet hooeftate, ac modeftia rite , Bc refte perficiantur. Ad quem etiam pertinebit, iit, quibu» a choro cx caufa difcedetc convenit , & exptefta caufa, fit non alias, licentiam concedere.

B

5 1L

Archidiaconatum ejufdem civitatis, ad quem clericorum ordinandorum examinatio , prulato folenniter celebrante, mtniftratio civitati·, Bc diacefi», fi fibi a pralato injungatur vifitatio, Italia, quade jure communi competunt .exercere pertinebit : qui in altero tamen juruun , vcl in theologia aa minus bacbalaurcus cxiftat, in univerfitate graduates.

C

S HI.

Cantoriam, ad quam nullus polfit prsfentari, nifi in mufica , faltem in cantu plano do- &i«> Br peritus enftat : cujus in faciftolio cantare , Bc fetvitores ecclefi· ^cantare docere , Br qu· ad cantum pertinent , Bc fpeâant ordinare , corrigere , 8c emendare, in choro ? Br ubicumque per fe, Bc non per alium, offiemmerit.

S IV.

Scholaftriam , ad quam etiam nullus nifi in altero juriotn , aut m artibus bachalaoreus , in aliqua generali univerfitate graduates exiftar , pratlentctur : qui grammaticam clericos, Br ecclcfi* fetvitores, ac omnes diotcefanos audire volentes , per *ft,* vcl alium docere tenebitur.

D

S v.

Thefaurariam , ad quanuecclcfiam claudere, fit aperire , Campanas pullare facere , omnia ·tcofilia ecclefi· cuftodire, lampades, & luminaria cutarc, de iocenfo, luminibus, pane, Bc vino , ac reliquis ad celebrandum neceflariis , dc redditibus fabrica ecclcG* exponendis ad votum capituli providete , pertinebit.

E

S VI.

X

Necnon decem canonkatus , Bc pmbendas , 3ua> a diâis dignitatibus omnino feparatasefle ecentimus , nec unquam unam fimul cum dignitate aliqua obtineri poffe ordinamus t ad quos etiam canooicatus , Br prebends» nullus^ prefentari poffit nifi ad factam presbyteratus ordinem jam fit. promotus. Aft quos quidem c»·oonkatus quotidie (praeterqifiain in prim· , Bc fecund· dignitatis fcftivitatfbus, in quibus pmlatus, vel eo impedito aliqua da dignitatibus celebrabit) mifiam celebrare pertinebit.

amncT CMaisfl «*U.

s vn.

Inftituimus infuper fex integras fit totidem dimitias portiones ; Bc qui ad diftas integras portiones profentandi fuerint , ad facrum diaconatus ordinem fint promoti, in quo quidem ordine teneantur in altari quotidie defervire , nccnon paffioocs decantare : Qui vero ad dimidias , ad facrum fubdiaconatus, qui quidem cpiftolas in altari, Bt in choro Bcprophetias, lamentationes, .Bt leâiosms teneantur decantare ·

S VIII.

Volumus infuper, *it* (latuimus, quod ad diSnitates, csnonicatus , portione· integras , Bc imidiai (upradiâas, *vel* ad aliquod aliud beneficium totius noftne diacefi» , nullus pr·-fcntari valeat, qui cujufvis ordini·, privilegii, aut officii occatione a jutifdiâione noftra or-, dinaria fit cremptin : *tt* fi foste contigerit t exemptum aliquem prefentari, vel iaftitui, talis prefentatio, vel inttitutio fit iplojure nulla.

S IX.

Et quia non eft parvi momenti reâoresoominare, ordinamur quod tot reCtore· pofiimveligere, quot lervitio noftr* cathedrali· ecclefi* ncceffe luerint : qui ad nutum noftrum , noftrorumqne pro tempore fucceflorum provideri, A quando licuerit amoveri poffint : qui exerceant in diAa cathedrali ecdefia noftra , officium rede, Be rite miflaa celebrando, confeffiones audiendo , aliaque facratncnta caute, Bc folicite miniftrando. A

s X·

Ae fex acolvtos , qui acolytatus officium ia altaris minifterio quotidie , per ordinem exercebunt ,ordinamus.Capellanosinfuper fex , quontm quilibet , tam(in noâurnis horis quam in diurnis , ac etiam miffis ad faciftolium perfonaliter interdie, & in unoquoque mcnfe miffsviginti, nili jufta infirmitate, vel impedimento fuerit impeditu·, celebrate teneatur.

$ XL

Prcfentationem autem diâarom dignitatum, canonicatuum , portionum integrarum , ac dimidiarum , aliatumque dignitatum , canonicatuum , Bc portionum fimilium futurarum , fas prsdiAa noftra cathedrali ecdefia creandarum , prsfatis catholicis Hifpaaiarum regibus , ac eorum fucctfloribus, prout de jure cis campe«it , * auAoriratc apoftoliea , refervamus eadem arôoritatc.

s XIL /

Acolytorum , BC capellanorum prcdiâorum eleâioncm, *Itu pravilronem,* ad nos , Br fucceflbres uoftros una cum noftro capitulo pertinere decemimus. Volumus autem , quod diAi capellani . qui pro tempore fuerint eligendi , non fint familiares epifeopi , nec alicujus per. ion· diAi capituli, ntc fuerint tempore vacationi».

'ff'b

ANMO CHRISTI *J»d·

J. XHJ.

Officium vero factifte, qui ea, qua ad officium thefaurarii fpcftant, ipfo prafente , Arde ejus commiflione, 8c in ejus ablcntia ad votum capituli expacere tenebitur.

S XIV.

Officium orpanift», qui organa in diebus fcftivis, Ae aliu temporibus ad votum pralati , vel capituli puiare teneatur.

5. XV.

Officium perticarii , cujus ia proceflionibus ordinare prulato , presbytero , diacono , fubdiacono , 8c reliquis altari «niniftrantibus : de choro ad iacriftiam, vel altare, dc alteri ad facrilliam in chorum euntibus , vel redeuntibus anteire, officium erit.

$ XVI.

Officium oeconomi, five procuratoris ecclefiç fibrics, 8c hofpitalis, qui archiccâis, muratorib.is, necnon fabris lignariis, 8c aliis officialibus aedificandis ccclchis operam dantibus pr«ccit : quique per ie , vel alios , redditus , Ac proventus annuos, Ac quacumque emolumenta, 8c obventiones, ad didam fabricam, Ae hofpitale, quovis modo pertinentia colligere , 8c expendere habebit ; redditurus annuatim rationem de receptis , 8c confumptis epifeopo , 8c capitulo , *vel* officialibus , ab cifdem ad hoc fpecialiter deputatis; Necnon ad eorum nutum eligendus , vel removendus pradifta prias per eum idonea iatifdatione, quam adadmmiftiatioacm admittatur.

S XVH.

Officium infuper cancellarii , five notarii ecclcli», Ac capituli , qui qaofcumque contraâus inter ccdeliam , epilcopum , 8c capitulum, Ac quolcumque alio·, in protocollo, Ar notis fuis recipere, ailtis capitulates feribere , donationes, pofleffiones, cenfus, fèudos , precaria per eofdem epilcopum,Ac capitulum,AC ecdefiam, vel cifdem faâas , vel in pofterum faciendas annotet, Ar feribat, Ar inftrumenta cuftodiat : partes reddituum beneficiarii diftribuat , necnon rationes reddat, Ac recipiat.

S· XVIH.

Officium infirper canicularis , qui canes ab ecclefia ejiciat ; in omnibus fabbatis , Ar quorumcumque feftorum vigilias habentium vigiliis, aliis, ubi , Ar quando per thefaurarium fibi fuerit injundum, ccdeliam purgabit.

J. XIX.

De quibus omnibus, videlicet , quinque dignitatibus, decem canonicatibus , fex integris, Ac totidem dimidii, portionibus › Rr fex capellanis , Ac fex acolytis , Ac officiis predidis , quia de prefenti frudus, redditus, Ac.proventus decimarum non fuppetunt, thefaurariam cx dignitatibus, quinque vero canonicatus, Acomnes integras, Ar dimidia» portiones, adptalens

A in difta ereâione volumus fufpcodere I Quod fi prufatis quatuor dignitatibus , Ac quinque canonicis redditus memorata quarta partis ad *prafcn<P(*quod non credimus) non fuppetant. ; quod defuerit inter cos dividatur , fecundam valorem prabendarum , Ac non numerum pera fonarum ; donec ad majorem quantitatem fraAus pervenerint, reftituendi ad prabendas p'çfatas, per nos , Ac noftros fucceflores , ordine nobis confiderando ad potiorem ecclefia noftra utilitatem : ita rumen , ut cum , Deo duce , ad pinguiorem fortunam fruâus , Ac reddi·tus noftra pradiâa ecclefi» pervenerint , quam primum ad dotem thefauraria fufpcnfa applicatam defuper crefcentibus trudibus sudum fuerit , thefaurariam eamdem , es nunc credam , Ac creatam efle decernimus , abfque alia nova creatione , Ar eredione perlons per eamdem catholicam majcftatem nominanda conterendam ; Ac confiequcntcr dum frudus , redditus , Ac proventos ulterius augmentum recc-pe.int , tres integra portiones provideantur : Ac fucccflive cum cscreverint frudus , didorum canonicorum numeras , ulqoc ad denarium numerum fucccflive augeatur ; quo cap/cto , tunc reliqua tres integra portiones, Ac dimidiafucceflive fuo ordine admittantur , Ac demum de redditibus fuperexctcfcentibus , fes acolytatus , pro fex cleticulis , qui in quatuor minoribus fint conftituti, Ac acolytorum officium in altaris minifterio exerceant ; Ac fex capellania fimplices , pro fex pnedidis capcllanis fimilner provideantur: poft modum vero officium organi11«, Ac perticarii, Ac oeconomi, notarii, Ar capitularii predidorum dido numero fucccflive , juxta ordinem literaliter pramiffiim , abfque intervallo augeatur.

s XX.

Et quia fecundum apoftolam, qui altari fervit dc altari vivere debet, omnibus, Ar fingulis dignitatibus, parionis, Ac canonici·, praebendatis, Ac integris, Ar dimidiis portionariis, capcllanis , clericalis, five acolytis, cctcrifquc officii*, Ac eorum officialibus, juxta numerum fupradidum expreffia, omnes, Ac fingulos frudus, redditus, Ac proventus ; tam ex regia donatione , quam ex jure decimarum, aut alias quovis modo, ad ·os dc prnfenti , aut in futurum pertinentes , videlicet ordine litcrario , decano , archidiacono, cantori, fcholaflico, thefaurario, & canonicis, necnon portionibus integris, Ac dimidiis, Ar omnibus aliis fupra notatu , 8c nominatis modo fcquenti.

S XXL

Decano fcilicet ceatum , Ac quinquaginta libras, *Ttfu,* vulgariter in illis partibus nuncupatos, >qu librarum quxlibct anum <.a& ftellanum aureum , quadringentos oduaginta quinque morapetinos monet» alitat» Hifpani» conftituentes. ArchidiaCono centum, At triginta valons ejufdem *Ttftt* feu Caftcllanos , Ac cuilibet de dignitatibus totidem ; Ac cuilibet dc canonicis centum; portionarioiumcuilibet tptuaginta ; dimidiis triginta quinque ; capellam· quidem viginti acolytis lingulis duodecim , or. garnit» fcxdecim, Ac notario totidem ; pcrticario totidcmi oeconomo vero quinquaginta ; canicularia quidem duodecim libras auri limites, totidetu Calici Unor, & morapetinos conftiiuentes cx nunc, pro tuae ordine litcrario prout ex-

ANNO CHAMTi at·».

ANNO CNAMTI >·»·. Pr"**tar /·<*·*·) Cita fraAm . raddiaut , & prove·®» fopercacrcvatmt, applicamus, *le* af-Agneau».

fra expicffas, nos, ft *tpifcopot iucccffores,* »«- capitulum prsdiAe», ut magis debitores , tanto munere refeâM, efficeret; & ut pro eadem, ft regiis , ejuidem majcftMis fucceflioribua pieces «ffisndere teneremur ; in uoftra , & diftu ccclefi* noftia, * capituli in fua quarta decimarum parte, liberos, ft exemptos efle voluit ; Rall-3ua vero du* quarts partes iterum in novem indendas partes ducemimos: duas, quarum eidem majeftati fercniiliniK , in fignum luperiotitatia , A juris paaconatus , ac ratio·* acquifitionia pradiâ* «tr* , futuris perpetui· tempo, nbus, percipiendas, ft levandas , applicamus. ANWO* CMAUTI iJh

s XXII.

Et quia utdiflnm eft, propter officium datum beneficium , volumus ft in virtute ianâa obedivntix diftriAe prudpiendo mandamus, quad prudida ftiperdia'fint quotidiane diftrlbutionis a(lignate I diftribut* quotidie intercifentlbus ftngujls horia , noAurou pariter', ft diurni-eserciri* diAorum *oStiomaa.* Itaque a decano ulque ad acolytum inctufive, ia qui alicui hon» non interfuerit in choro , ftipendio, live illius hore diftributione carcat; ft officialis, qui fui g officii eaercitio, vel ««cutioni deerit, mulAetur fimilitcr Angulis vicibus pro rata falarii ; Tale· vero diftributione·, quibus absentes privantur, alii· intereflentibua accre/cant.

$. XXIП.

item volumus , ft cadet· aoAeritate ordina, mus, ut omnes, ft finguic dignitate·, canonici , A portionarii dtâe rsoftr· accleOe cathudralis teneantur relidere, ft fervir» in prsdiAa noftra ecclefia per oβo menlea continuos , aut interpolatos ; alioquin sim , oel fiacceflorer noftri, qui pro tempore fuerint, eue capitulum fedf vacante, teneantur, eo prius vocato, *tc* audito, fi juftam, ft'rationaoilem caufam able»- L ti· non habuerit , *tc* allegaverit) perfonatum, vel canonicatum, five portionem, vacantem pronuntiare ; ft dc illo , vel illa idoneis ad prefeatationem tamen peafat· catholic* majcftatia , *tc* coauaa in segnia Hifpani» fucceflorum providere . Juftam autem abtenti* caufam hoc loco diffinimus t egritudinem, dum tamen beneficiatus infirmus in civitate maneat, aut in iubrfeiis ejuidem civitatis, aut fi eam incurrerit ftans cetra civitatem , cum redierit aut redire paraverit ad eam , dum tamen hoc probutionlbai legitimis confiet : vel cum de mandato epifcopt , vel capituli fimul , ft pro caufa , *tc* utilitate ecclefi* abfens *fuerit ;* itaque ifta tria -- concurrant in hac fua abfentia .

5. XXIV.

Volumus infuper, ft de eonfenfu , & beneplacito fereniffiero mrjeftstis, ft eadem automate apoftolica ftatuimu·, decernimus, Brmandamus quod omnium decimarum, tamcathedralis, quam aliarum ectlcfiarom diAx civkatis, & dirxcefis fruâus, redditus, ft proventos, in quatuor equates -dividantur portes , quarum unam nos , ft fucecdbrcs noftri epifeopi perpetuis , futurifque temporibus , prO ossere pontificalis habitus fuftentand·, ft ut decentius > ft jota pontificalis officii exigentiam , ftatssm aoftrom _ fuftentare valeas··· , abfque aliqua dimioatione pro noftra fpeciali mcnfa habeamus . Decanus vero , ft capitulum , & reliqui mmtftri ecclefi*, quos fupra affignavimue, aliam quartam partem, modo pramifib, inter eoe dividendam habeant; a quibus partibus, liem as commiffione apoftolica , ft longavo tempos is ufu, moribus , ft confisetudine approbata , eadem eatholica majeitas tertiam partem (tertias ui Hifpania vulgariter aoncvpaus) habe··, ft accipere inregraliter confuevit , volens erga nos fu* liberalitatia deutaram extendere , prout extendit ciica alias partes, ft circa qualitates in-

g XXV.

De reliquis vero feptem partibus bifariam duiimus efle faciendam divlfionem, quarum quatuor de diAis feptem amnium decimarum , parochi* noftr* cathedralis ecclefi* applicamus menf* capitulari , ut melius ecclefia valeat »dminiftrari : ei quibus quatuor partibus noa, & iuccelfqres noftri, cuilibet veftrorum affienamus fexagiiita *fffu* vulgariter nuncupatos , Tacrifta vero quadraginta ; qui quidem restores habeant omnes primitias , prater oAavam partem , quam applicamus facriiue ; qui etiam reAores quotidie in choro, mifl* majori , ac vefpertinis boris, fuperpcliiciis iaduri refidere teneantur , nt commodius animarum faluti facramcnta eaercere valtartt ; nc eorum abfentia , feu incuria , quis abfque aliquo fanA* matris ecclefi* facramento incaute difccdat : ft donec fruâus excreverint , *n* prediAis ctiam quatuor partibus, conferatur acolytis , organiit* , & perticario , quod fupra diAum eft , & quod tupetfuerit, habeat prcdiAa mcnfa capitularis.

» s XXVI.

In fingulis vero parochialibut ecclefiis , tam diA* civitatis , quam totius noftr* diczcefis , quatuor prcdiAc da didis feptem partibus fimul cum primitiis, beneficiis in unaquaquediAarum ccclefiarum erigendis, ft creandis applicamus : declarantes etiam fimili modo oAavam partem diAarum quatuor partium , atque primitiarum , fic diAis beneficii» applicatarum , facriltc cujufque parochialis ecclefi* diA* civitatis , ft diocccli noftr* , elfe tribuendam.

$ XXVII.

Volamus autem , ft ordinamusquodomnibus diA* civitatis , ft dieecclis noftr* ecclefiis parochialibui (excepta noftra ecclefia catbedralij tot beneficia fimplkia creentur, ft ordinentur, qu«t «s quantitate reddituum , diâarum quatuor postium , lie eiidem beneficii· applicat*, run , creari . ft ordinari poterunt : affignalo tamen congrua , & hoaefta fuftentatioo· ctenert , quibus beneficia illa conferri debent ; Itaque nullus fit dmemainatus diAorum beneficiorum .numerus t fed fupereacrefcentibus fruAibus , crelcas etiam mmiftsorism copi» in eifdesn eotlafiis. Qu* quidem pradsAa beneficia fimplicia lcrvrtOria , qu* pro tempera in diAis «cclcfiia creari contigerit , ut diAum eft , quotieleumque contigerit vacare , quovis tno-*o providere volumus, *tc* ftatuimus filiis dumtasat patrimonialibus, dcfccadentibus ab incolis, qui ea Hiipania, diAam provinciam tranf-

racarunt;

"ANNO CHRISTI »jtj.

««artiat; «nt ad eam inhabitandam in futurum tranlire contingat, donec itnpofterum vifa , k cognita per nor , vel fucceflores noftros Chri-Hianitatc , *Se* capacitate Indorum , ad inftantiam, *te* petitionem ftipiadiâi patroni , nunc, vel pro tempore exiftentu vilnm fuerit , Indit 'etiam natutalibut diâa beneficia providenda (pramifib prius «tamine . *te* oppofitionc,)utta formam , *te* laudabilem confbetudinem m epifeopatu Valentino haâenus obiervatam) inter filios patrimoniales , dum tamen didi filii patrimoniales , quibus tic de didis beneficiis provifom fliertf infra annum , & dimidium a die libi faite provilionis , reneantur przfçnta-*n* , *te* offendere coram diâ» provinci* appellationum judicibus , apt gubernatori pro temporc, ibidem esiftentibus, ratihabitione diftaaum catholicarum majelfatum, vel pro tempore fucceflorum fuorum , in Hilpania regnis collationem , 8c provilionem , fie fibi predida forma fadatn i Alioquin przdiâa beneficia , eo iplo , vacate cenfeantur ; Przfatique catholici reges , live illorum fucceflores', perforai alias poilint ad dida beneficia juita prrdioam for. num quahficatas, prefentare ·

A

B

J. XXVIfi.

Volumut autem , quod donec eriflant filii patrimoniales ; qui juxta pra·tatam confuetudinem Palentinam , poflint eligi ad.difta bcm.fi eia ; pi ovilio didorum beneficiorum fiat , ad przl.ntationem didrarnm catholicarum majcftatutn patronorum, & non alias.

C

s XXIX.

Sed quia animarum cura dift* civitatis , ac totius nofta* dioecefis, ad nos, & futuros fuccellores noftros principaliter , *te* przeipue Ipedat ; tamquam, qui juxta apoftoli lententiam, de rilis m die judicii rationem leddaturi lumus? accedente ad hoc confenfu , ac voluntate carumdem catholicarum majcftatum patronorum prcdictotum , A fua initante petitione, ac auctoritate, *te* tenore perdiflis; volumus, k ordmamiis, quod in noftra cathcdrali ecclefia , *tc* in omnibus dicte civitatis , ac noftrz dicecclis ecclefiis parochialibus nos , & przlati, qui pro tempore fuerint, commendemus, A*injungamus animarum curam pro noftrz voluntatis arbitrio , cui viderimus ipfarum eccleliarum btjncfi ciato , leu bénéficiait! , feu cuicumque alii lacerdoti , etiam non beneficiate , pro eo tempore , ac lub illa forma , quibus nobis vilutn tuent , Jrdaium animatum faluti magis expedire ; tub divini obteftationc judicii futurosomne.s , *Sc* noftios lucceflbres cshortantes , *tc* ie linqucbtes, quod m hac commiffione animarum , nulla fit apud cos perlonarum acceptatio , fed lotum fibi a Deo commiftarum ovium utilitati conlulant, Ar ia luti j A ut qui przfatz animarum cur*, a nobis, vel illis przpohti fuerint, congruent lus valeant lullantari , pro ipfarum animarum fullicitudinc aliquam recipiant temporalem retributionem , applicamus eorum evillibet primitias omnes paiochiz illius , in qua fic curam animarum gelTerit, (relicta parte facriftz luperlus defignata.)

D

E

s. XXX.

Volumus infuper , & ordinamus quod inftitutio, *te* defiitutio lacriltarum omnium ecclefia rum nolit* dierectis fiat feraper ad nutum , *te* difpolitionem nolfiam , *te* no(lrorum pio tempore iucccfforum , cum moderatione fatarii ; Si iorfan przdida para , qu* fibi (ut przmiflum cil) folvi debet , in magnam excreverit quantitatem . Ita tamen, quod quidquid ex udava eadem parte, illis per nos . vel lucceflbres noliros ademptum fuerit , in ipfius ecclefi* fabricam , vel aliquod divini cultus augmentum ejufdem ecclefi*, *te* non in alios ufus confumi debeat

ANNO CHRISTI IjSj.

I

$. XXXI.

Similiter tres partes reliantes de feptem partibus fupraditftis , in duas iterum partes rqualiter dividantur ; quarum unam fcilicet medietatem trium diâarum partium , cujusiibet ditiorum oppidorum ecclefiz fabricz hbeie applicamus ^reliquam vero paltem . videlicet, medietatem trium diâarum partium , hofpitalibus cujusiibet oppidi ronfignamus : dc qua quidem medietate, five parte eildcm hofpitaiibus applicata , dicta holpttalia teneantur hofpitali principali, ubicafhedralis tuent ecclefia, decimam lotvere. Applicamus etiam eadem auctoritate m perpetuum fabric* noftrz dioeccfis*dictae* fanCtiffimz Mari* omnes , & lingulas decimas unius parocinani ejufdem ecclefiz , *tc* omnium aliarum ecclefiarum , totius uvitatis , A dnxeefis ; dum tamen talis parochianus non fic primus, feu major , vel ditior noftrz diitz ecclelir cathedralis , *tc* aliarum ccclefiaium noftrz dici* diaccfis, fed fecundus poft prunum·

$. XXXII.

Officium vero divinum diurnutn pariter , 8c noâurnum , tant in miliis › quam in fions fiat letnpcr , A dicatur fecundum coiiluetudiem ecclefiz Hifpalcnfis, douce, & quoufquc fvnodtu celebretur.

5. XX XIII.

Volumus infuper , &- de ejus celfitudinis initantia ' k petitione ordinamus , quod portionarii ipfi vocem habeant in capitulo , una cum dignitatibus , *Se* canonicis , tam in fpirituajibus , quam in temporalibus , przterquam*in electlontbtis . aliis a jure piohibitis cafibiis, qui lulis dignitatibus , & canonicis pertinent .

$ XXX IV.

I.r infuper volumus, & de *ejus* ferenitatis inflantia , A petitione oidmamus, quod in diifta nollra cailiedrali ecclefia, przterqnam in diebus fcllivis. >n quibus tina tantum milia folennis celebiabitur hora tertiarum, Du* quotidie miftz celebrentur , quarum una primis diebus Veneris cuitislibct meniis , dc anniverfario fiat pro Hifpani* legibus przterltis , przientibus , *tc* futuris . D<ebur vero tabbati milia przdiâa in virginis gloriole honorem , pro prrfatotum tegum incolumitate , *8e* falutc relpcftivel celebre.ur I Cujusiibet autem mentis prima dic

Ahuo CHAlfTI -iji». Lan» eadem miffa pro qnimabus in purgatorio esillentibus folenniter dicatur . Keliquis vero Jiebuj |*»diâa miffs d* prïta*, poflit celebrari ad voluntatem , fc difpofitionem cujuslibet perlons volantia apium dotare. Diâique upifcopua , *tf* capitulum poflirtt qjiumcumque dotem recipere a quibufvie perlbni» fibr oblata^tj pro eiufdem mina celebratione . Sgcunda ver» *miff« dt fetto , vel dc feria occurrenti, fecundum ritum Hifpalenfis ecclefi* vel'alias , bora tertiarum celebrabitur. Et quicutnquq majorem müTstn celebraverit , ultra (communem diftributionem omnibus illi mirtc intereflentibus affignatam, vel aflignanldtqs , ftipendium lucretur triplum , quam ad quameumque clici horam ; diaconus vero duplum , & (ubdiaconus (impium , *Sc* quicumquç' majori miffie non interfuerit , tertiam , & (extern · illius diei non lucretur, nifi ex rationabili, *fc* juxta cauia, & decani licentia , vel alterius in choro pro temnere pralidcntis abfen» fuerit ; (uper quo pe-i'tentit ficcatiam. Et concedentia confciontiatjt oneramus - Et quicumque iimiliter matutinis, *Sc* laudibus Interfuerint, triplum lucretur , quam ad quameumque diei horam , *Sc* iniuper ftipendium prim» , quamvs illi non interfuerint.

5 XXXV-

Volumus iniuper , *tc* de quidem majeftatis inflantia, *Sc* petitione ordinamus, quod bis in qualibet hebdomada capitulum teneatur , feria videlicet (exta, fc tertia : fc quod feria tertia, traâetur ibidem de negotiis occurrentibus : feria autem (exta, de nulla alia re , nili de morum correûione, *Sc* *i*mendatioae traâetur ; fc de iis , quz ad divinum 'tuitum debite celebrandum , & ad clericalem honeftatem ia omnibus , *Sc* per omnia , tam in ecdefia, quam extra confervandam , (pedent : fc qualibet alia dies ad capitulum celebrandum (it interdiftx; nifi novi cafus, qui cmerieriut ,,aliud exegerint. Per boe autem nolumus jurifdiâioni noftre epifcopali , aut fucceiforum noftrarum circa correftionem, fc punitionem didorum canonicorum, aliarumque petfonarum noftrc cathedralis ecclefi*, aliquatenus derogari, quam omnimodam correâionem--q>unitioncm, & jurifdiâionem in didas pertonas , nobis , & didis (uccefibribus refervamus : ad inftantiam , fc petitionem prafatarum majeftatum patronotum, fc de eorum confenfu. Item eadem auâoritare, fc de ejufdem catholic* majeftatis beneplacito Casuimus , fc ordinemus quod quilibet did* noftra ecclefi* , fc dioecctu deliculas prinus tonlurs, ad hoc ut pollit privjfegio gaudere, clericalem deferat tonluram, unios regalis argentei magnitudinem monete ulualis Hifpani* fc per duos digitos infra aures tantum, a tergo \profequenter , fciflura capillos tondeat : veftibufque honeftis induatur, chlamyde, videlicet ve) mantello, len pallio , quod vulgariter /»da nuncupatur (- waarr,) claufo , vel aperto ad terram protenfis, non rubei , croceique colotis, fed alterius honefti coloris, quibus, tam in veftibus fuperioribus, quam inferioribus utatur'.

$ XXXVI.

Itidem , eadem apoftolica audontate , necnon dc ejufdem celfitudinis , fc catholice majellalis confenfu deliberato › quia in ipfa p«-vineia de Meuico in nota Hifpania vulgariter nuncupata, its civitate Adexicatienfi,' & lub invocatione beatiffim* MarMVirginis aflumotionis carhedralem eccleliam in honorem ejufdem virginis aifumptionis apoftolica auâoricste per» petuo erigitnut ; domos, habitatores , incolas, & viemos, tam* intra civitatem, quam in fnburbiis ejufdem civitatis , dp ^irsfcnci , vel in foturum habitantes , *Sc* fommorantes in diâ* ecclefi* virginis Mari* affumptionis parochianos deputamus, fc aflignsolus, donec in dida civitate commoda per noa ,Jfc noftro» fucceflores fiat divilio parochiarum, cui etiam jura pa-.uMfhialis ecclefisp folvere tcneantiir , decimas, primitias; fc oblationes offerre; & a reâotibua ejufdem ecclefi* confcOionjs euchaiiftie, fcalta facramenta recipere ; necnon eifd.em reâoribuu facramenta hujufmodi conferre, fc adminiftrare fc parochianis accipiendi licentiam concedimus pariter, fc facultatum. 1»

anno CHIISTI

5 XXXVII.

Item volqmus, (latuimus, fc ordinamus quod confuetudine», conftitutiones, ritus , & mores legitimos, fc approbatos, tam officiorum quam inhgniarium. & habitu» anniverfariorum , officjorum, miflarum , aliarumque omnium ceremoniarum approbatarum ecclefi* Hifpalenfis, necnon aliarum cujufvis ecclefi* , (eu ecclefiarum, ad noftram cathedralem decorandam , fc regendam necellarie tcducetc, ac tranlplaotare, libere valeamus.

$ XXXVIII.

Et quia quç de novo emergunt , novo indigent auxilio ; igitur literarum lupradiâarum virtute, nobis,'fc fuccetforibus nufttis pleni(limam emendandi, ampliandi , fc ea , qu* oportuerit ftatuendi , fc ordinandi in pofterum poteftatem refervamus, ut polfimus id facere de confenfu, petitione , fc initantia regia majeftatis ; tam circa queftionem , fc taxationem dotis perpetuam, vel temporalem, & limitum noftri epifcopatus, fc omnium beneficiorum ; quam circa retentionem decimarum, vel divilionem earumdem fecundum tenorem bulla Alexandri , per quam'ipfis regibus Hifpani* fuit faâa donatio Occimarum, *(Jiccc <ul* ***frtfiin, ftr ctoultofrciw» oujt/ittcot*** *λA λIλκMO* ***miii fini,*** caw ***kii jtmliUtiiui iunt*.)*** Qu* omnia , fc fingula, inflantibus, fc petentibus prediftis dominii mers regina, ac regibus , diâa apoftolica auâoritate, qua fungimur, in hac parte, fc meliuribus modo, «ia, atque forma , quibus melius polfumus, & dc jure debemus, erigimus, inflituimu», creamus, facimus, difponimus, fc ordinamus, cum omnibus, ac lingulis ad id ncceflariis , fc opportunis ; nonobftantibus contrariis qnibuicumque fc illis precipue , qu* (auâiffimus dominus nofter prsfatus , in fuis preinfertis literis apoftolicis voluit non obftarc; fc c* omnia, fc fingula , omnibus, fc fingulis prefentibus, fc futuris, cujufcumque flatus, gradus , ordinis , prseminenti* , vel conditionis fuerint, intimamus, iafinuamus, fc ad omnium notitiam deducimus , ** deduci volumus ; per ptzfentes mandamus psedifta auâoritatc , fc fanâf obedientiç virtute, omnibus, fc fingulis fupra diâis, & ça omnia, fc fiogula , quemadmodum a nobis inftituta funt, obfetvent, fcobfervari faciant. In quorum omnium › fc fingolo-

loium Gdem , A teftimonium przmiflbrum ,
CHRISTI prasfentes liter-*, fire przfetu publicam inftru-
if)j. mentum, ex indc fieri , *Sc* per notarium publi-
cum infrafjtriptum fcribi , *Ic* publicari , noftri-
que fijirti jufumus, *Sc* fecimus appenflone com-
munir*

Datum Toleti fub anno a nativitate domini snilleGmo, quingentcGmo trigeGmo quarto.

S T A ,T U T O R I(M Z

R S* P R 1 M A.

* *Ccpat priaiaat^~~*

IN ptimîs hec fanât fynodus ftatuit, A pr;-
cipit .· ut quando aliquis in ptzlatttm huju,
metropolis, feu prçvincic eleâus , ad capien-
dum fus fedit pofleflionem perfonaliter, feu per
firocuratorem venerit, ante omnia, bullas, feu
iteras apoftolicas, fuper prefentatione , per re-
giam majeftatem defuper faâa expeditas deca-
no, & capitulo prafentet. Qui poftquam eas
viderint, at Jcgitimas efle repcrerint, capitula-
res omnes vocem , *8c* fuflragium in elcaionibus , juxta przfatam eredmnem habentes , ad
capitulum fequenti die habendum, citari, Avocari faciant ; ut ibi de eleâi hujufmodi receptione , debita cum folennitate facienda , delinerent . Et in ea poftquam decreta fuerit, procedant fub hac (.videlicet) forma .

5 I·

Praebendati omnea, qui capitulo, ut prtefeetur congregando interfuerint; ab aula capitulari , ad eccleGa corpus exeant ; ibique eledum perfonaliter accendentem accipiant. Eledo autem hujufmodi per procuratorem accedenti prfbendati quatuor ex antiquioribus, per ejufdem capituli prafidentem nominandi, ad ipGus aula capitularis januam, obviam procedant. Sedes vero in capitulo divetfimode juxta venientis hujufmodi perfona qualitatem praparetur. Eledo enim perfonaliter accedenti , faldiftorium cum pulvinaribus, ac ceteris eum aftum concernentibus , difpooatur. Procuratori autem tapetum, fella, *Se* pulvinar ad pedes collocetur. Eledo przterea in eodem faldiftorio mifiale ftatuatur, ut prcftandum ab eo juramentum preflet , *Sc* fub forma fequenti.

5 П.

Nos P. archicpifcopus de Mexico juramus, per Deum, *Sc* hcc fanda Dei cvangelis, quod crediotrem hujus fanda ecclefia Mexicana obfervabtmus, *Sc* fervari faciemus ; coqfuetudioes bonas, kapprobatas ejufdem eccleGa , mquantam non coatrarianrur pradida eredioni , factis canonibus, *Sc* fandi concilii Tridentini decretis, *Sc* provincialia iynodi Mexicanz, editis conftitutionibus manu tenebimus ; juraque noftrz dignitatis, *Sc* eccleGa fponfa noftry innuito infringere , pro viribus conabimur. Semper pry oculis habentes verum Dei obfequium , *Sc* animarum profedum , prout ex debito noftrç paftoralit folicitudinis tenemur. Iia nos Deus adjuvet, *Sc* bfc fanda Dei cvangclia.

anno
CHRISTI
O»»·

Cujufmodi.juramentum procurator, A qui
pofl'elfioncm eleâi nomine capturus accèdent,
prrftare teneatur. Quo preftito , eapttul<res
omnes, nemine dempto, procciGonis ordine hymnum , *T· Dtam UajMtat* j folenniter dreantantes. procedentibus, tam ejufdem ecdeftç caHredralis fruce, quam parochialium , monafticaram, eremiticarumque ecclefiarum crucibus , una cum ipfarum vicariis, parochis , miniftri*, ac univerio clero, qui ad hoc pryveniridebent; Eledum ipfum, fub umbraculo , zfen baldachino, per dignitates, A in eorum deicduD, per
g prybendatos hujufmodi feniojes ferendo ad chorum ufque comitentur. Quo cnm'pervcncum fuerir, crucibus, clero, & monachii prçdiâi, , ad chori fotes detentis, capitulare* omnes eirctum adhuc lub baldachino procedentem, eodem ordine comitantes chorum ingrediantur ; cum denique elcâuim, in lede cpilcopall , in hgnum poifclfionris, per duos cx dignitatibus antiquiores beueticiatos collocent, I'roen-storem Wcro, duo per prylidentem deputandi capitil'ares , [folennitate , ac proce(itone hu"nniodi prerermiffisj faâaqùc in ipfo aitu d.inonftratione quy perfonam propriam a fubftituta diflinguat, in eadem archiepifcopali leda conftituant. Quibus peradr, ordine, proceflione, ac forma prymii-
C lis, ad locum capituli iidem capitulates revertantur; ibique clcdum in archtepifcopali ejufdem capituli fede, modo pryferipto, collocent; ac-tunc decanus, Iî1, qui in ejus abfentia pryfederit, furgens a loco fuo , *Sc* ad fedem eamdem magna cum obfervanua, A reverentia accedens, flexis genibus, eleâo, utprçfertur, fedcnii manum deofculetur, eoque figno , ipfum in dominum, prylatum , & pallorem recipiat; ac eidem, ut tali debitam pryftct obedientiam. Idemque ipfum modo , A forma prydidis reliqui capitularei, lervato antiquitatis ordine faciant. Quibut effedis , aperta ejuldem loci capitularis janua , vicarii, capelhni , atque fervientes reliquus denique clerus, ibi rejiertus, fi-
Ii militer intrent, idemque recognitionis, A obedient^ lienum, ptylato exhibeant.

5 IV·

Procuratorem vero , qui poffeflionem prydldam , eleâi nomine capturus venerit, decanus, A capitulum, hymnum , *Tt Dtum Uadcatai* Gmiliter canentes, prycermillo baldachino, a lo-
I co eapituli ad chorum deducant, ipfumque primo c in tede chori, ac deinde in fede capituli archiepifcopalibus federe faciant: ibique in obediently debiry prylato cujut ille pcrlonam , A jurildidioncm gerit, recognitionem, iidem capitulates ordine fuo, cum decenti lubmiflionis,
E& revereotry demonftratione ejuldem procuratoris, ut pryfertur fedentis manum, fua quelque manu dextera porreâa , contingant, porreAatnque manum , ad fe volventes deolculentur, A hoc ipfam reliqui benefteiati , A parochi, cum toto clero faciant.

« V.

Ut prylatus, capta per procuratorempoffeflione, debita cum folennitote, recipiatur, civitatem ingredient , fequens forma fervytur .

i VI,

ANNO. CHRISTJ

In primis, decanus, *Bc* capitulum, omnes, 8r Cnguloi prarbcndatos , *le* parochialium ccclefiaruni tritures, ac benefi.'iatos, priores quoque, *Bc* conventus teligiofo'tum ejufdem civitati» , ut die, *le* bora iogreflus przdiâi cum fuis crucibus de more convenant, przmoncri, citari, *Bc* vocan faciant ; ac proceflihois ordine, un· cum iplius eathedxjlis ccclclir crüce, ingredient· pralato, obviam procedant.

$ vn.

Prim tamen iidem decanus, & capitulum, 8r B onmes clerici, qui ad hoc congregari potuerint luis mulis fedrntes, precedente ejuidem capituli fceptnfcro, feeptrumque luum manu gerente, debita eju» aùlu· cpnformitatc , fc· ordinatione fervar* , citra civitatem , ad mediam leucam, vel eo minus , ad praefidentis arbitrium . progrediantur: fc· ipfi pralato , cum ad eum pervenerint , eodem, quo procedunt ordine, linguh, fc reverentiam exhibeant , fc illius manus deoiculcntur ; quo faâo, omnes ad ecclefiam, decentibus ad procefflonem vcftibus , prrparandi fine mora redeant. Proceflionis autem hujulmo. di initium, omnes, tam cjuldem cathedralis cc-clcfir , quam reliquarum parochialium , monaflicarum , *Bc* eremiticarum cccleliarum , holpltR- C liumque cvmbala hilari (onitu prxnuntient , *Sc* quamdm cid.iu proceflio duraverit , limilitct pullentur

§ VIII.

Podquam ad eccklam omne' pervenerint, decanus, vel, qui prrbdens fuerit, pluviali indutui , una cum duobus miniftris diaconi, *Bc* fubdiaconi habitum , fc nilignia gerentibus ; re-^liqui vero prarbendati precioliorib eccleGWpluvialibus panici ornati·, procefliionis ordine, previa ejuidem cathedralis ecclefi· cruce , prrcipvam iplius ecdefie januam, qua przlato datur mçrcflus, *cg'cdianiur*, ficque procedant, quo- D uique crus eadem, ad certum fori locum, ptetiolo taldillorio decen er ornatum , pervenerit, 3uo loco accedens przlatui genibus flexus, canjem crucem, libi per prrfidentem , ut prztcitur, ornatum porrigendam , dcofculetur I Ad vitandam vero confulionem , antequam prolatus mula Jelccndat, eadem proceflio ad ecclefiam redeat, prehendatis cum choro mulleorum retro manentibus, qui antiphonam. farrrdei, *Vfettifft** , czr- in ordinario prsfcriptam concinant I fc illa cum reliquis nccellariis pronuntiata, hymnunr, *Tt D<*<n UnJenmi*, alternatis vcrfibijs canentes,' eodem proceffionit ordine ad ecclefum regrediantur. In cujus ingrcllu ideni prxfidens,'ut fupra ornatus, aqu» oenediâaralper- E forium prz'a:o, qui (e, *tc* circumflantes aipergat , illius manum deolculatus offerat ; deinde ad altare majus fimilitcc ordinati procedant , ubi ptalatus fuper pavimentum faldiilorio coopertum, dum antiphons in ordinario deferipta, tum verfibus dicitur, genua fleâat. Quibus diâu prslalus inde furgit , *tc* eifdcm cipituhribus comitantibus , altare majus alcendat , ibique omnibus altantibus epifcopaletn benediâionem impendat, fc' mdc f.ilennitatc, cruce, fc procclfione hujufmodi r etermiffis , dumum fu am, cildem comitantibus, adeat.

Cap. II. *Dt foco ctfilaUrumt·* ANNO CHRIST)

SL «»»J.

QUoniam juxta conflitutiones, fc ordinationes, in hujus arehiepifeopatus, fc provincic ercâione conditas; quinque dignitates , decanus videlicet, archidiaconus, cantor, fcholafticuS , fc tbeiatiratius : decem rfiioque canonici, fex etiam integri, ac totidem dimidii portionarii^ elle debent. Ideo nae fancta fynodus decernit, & mandat; ut hi omnes in capitularibus iplorum congregationibus ordine infraferipto fedeant. In primis quidem decanus, ad fedis przlato deflinatz latus dextrum , fc penes decanum cantor, ac tertio loco thefaurarius, quinque deinde canonici , tro» poltea integri, tres denique dimidii *portionarii* ·, unus poft a- c„“·'··· hum, juxta tradiez cuique pofleflionis prioritatem, 'conlidcant. Ad finifirum autem ejufdem fedis archiepilcopalis latus , primam archidiaconus, fecundam fcholaflicus, quinque fubinde canonici, fex demum integri , fc dimidii portionarii fequentes (ucceffive (edes , fervato eifdcm antiquitatis ordine, teneant.

S II

Statuit przterea eadem fanâa fynodus , ut dignitates, canonici, integri t ac <|imidii portionarii przdiâi, in quibufcumque officiorum, tam divinum cultum , fc horarum canonicarum elebrationem , quam reliqua per capitulates agenda negotia concernentium , diftributiontbus ac deputationibus , ordine fuperius deferipto, juxta cujuique antiquitatem, nulla prorlus habita ratione, quo quilquc chori latere dextro, videlicet , aut ftuiflro locum teneat , inter fe praeferantur .

§ IU

In prôceflionibus autem, presbyter celebraturus medius inter utrumque ehorum incedat. Ita Ut decanum quidem dextrorfum , diaconum vero paratum finiftrorfum habeat. Quod li decanus abfuerit, dextjum diacono , finiflrum vero archidiacono latus praebeat.

S IV.

Quz tamen procedere non intelligantur quoties capitulations aâibu». fc' proccflionibus hujufmodi prolatus intervenerit . Nam juxta fupremç dignitatis, fc potcflati» ejus exigentiam (facrofando Tridentino difponente concilio) primum in choro procefliombus , fc quibufvis aliis aâibus, locum,(tu, quam ipfe capere ,fc eligere voluerit fedem , habere debet.

Cap. 111. Or drear». CZ r/»i

5 I.

CUjufvis cathedralis ecclefie , hujus archiepilcopatus , fc provincie decanus , lacro pretbyteratus ordine infignitu< cxilfat ; fin minus ad earn dignitatem minime *recipiatur . fc(l M.tli* Quamvi' enim in preinierta ereâione , hçc a »·Λ· Sa·· decano qualitas non requiratur, eamdem tamen ·“·■ fanâa fynodus provincialis prolatos omnes . ut

ibi

ANNO CHU1TI »>·«. quando, β: qudmodo fieri potuerit , faoâi concilii Tridcntini «ihortationcm opere compicant, in primi· admonet; omnibufque fibi ab hujufmodi ereAione tollatis facultatibus (qalla ewcepta) fungent declarat. Quod quotiea officia , feu minifteria , per capitulare· , tam in choro / quam ad altate, ordine in tabula defignando, peragenda , aliquibus prnbendanvcomitti contigerit, qui, vcl ea acceptare noluerint', val lemel acceptata, fuit Joci·, *t*ttempore, prallare negligenter omifermt ; tunc decanui, non folum rebelle· , *le* négligente· mulAate ,-fed etiam o$eia, vcl minifteria per eo· oihiih , aliis committere (habita officii, feu minifterii hujufmodi,.ac prubendati, jui commiffutn fuerat, defeftufque «negligenti» ratione) poffit, ac debeat.

I S II.

coUuaii· r Infuper ad decanum, quamdiu in civitatefueiit, *te* non ad aliquem alium capitulatam, eofdem capitulare· ad extraordinarium capitulum (quod non niti in gravibus negotii*, qu* ordinarium capituli diem expeAare non ppffint, fiat) fub juxta , *te* rationabili pana citare, *tc* convocare pertineat. Quoties autem fimilia occurrerint, decanus brevem negotii, fett negotiorum traAxndorum rationem fceptrigero, qui camdcm capitularibus exponat, in feriptis tribuat. Quod fi negotia hujufmoditalia faennt, quant r'refertur, explicari non debeant; tunc capiluares ad gravia negotia vocari , dixifle luffi- s,t'tl«·*· ciat. Id quod hrc fanAa fynodus ipfis· decani, vel ejus, qui , abfente eo, praefidenti* munus obierit, prudenti* committit , juxta hujus fan-. Λ« fynodi decreta, in iacrofanAi generali· concilii Tridcntini obedientiam · *te* cooformitatcm edita .

5 III.

Ad eumdem fimiliter decanum negotia in capitulo trAâanda proponere , fpeAe:,. lilia vero negotium quod-is fibi per aliquem ex Âipilularibut infinuatum, proponere nolente, vcl diffierent· , illud ipfum , hac decernente fynodo , qutcumquc capitulari· .petita pria· a capitulo licentia, proponpre poflit: id vero decano, vel przfidente hujufmodi impedire conante , datiibi, fine ulla fondait nota , fuffragiis , quod pars capituli major deliberaverit, hoc fiat , *te* obfervetur.

5 IV.

Iit autem, debitu· in choro , *te* aAibus capuulatibus ordo teneatur , fitque temper , qui abfente decano prefideat, *te* regat, eadem flattante fynodo, declaratur, ut abfente decano, ·rchidiacomia t hoc vero deficient·, cantor : in hujus autem abfentia, fcholafticus : in cujus defeAunt , thefaurarius in prsfidtntia fuccedat abfentibufque dignttaSibrM, canonicus, vel ptabendatus antiquior ubique prefident .

S V.

Statuit tamen , *te* ordinat eadem fandis fynodus, ut nullus ex capitularibus , quantumvis abfeoto dacaoo pwfidcre valeat, nifi quamdi« ÎA leda fua emineiUi fedarit , prsfidcnti* munere fungatur. Declarans nihilominus , hoc ftaUlq, decanum , cui juxta prrmifl* osaftsome tenorem peaatidendi in choro dignitas proeminentla ~~competit~~, ~~non~~ comprehendi ; fed ipfum , io qoovi· cbotpoco ccUUntem prefidere poffe,· «atra chornm tamenhujafmodi, quamvis in eeclefia exiftat non pnefidere. Decani autem dcfaân·, vel cxcqtfua , fi qnos ille in fuo adficio commiierit , per capitulare* plene *t»n*gregato·, habile loci , ac digtfieati· ej·· debita ratione in capitulo advertantur , *te* corrigantur. p *et* a MNvΛ çaoum

Cap. IV.» Xi« *etInJuim*

5 L I

Z^XUilibet, tam metropolitan*, quam cujufvi· in hac provincia cooftituf* cathedrali· ecclcfi*, aschidiaconut, qui , vel in altero jurium,-vel io theologia faltem bachslaurtus graduatus efle debet, quacumque fibi per *iefftia*fertani ercâionem concefla , *te* declarata font, proftate , & exercete poteft. Pralatua tamen cum potuerit fanAi concilii Tridantim exhortationem opere compleri faciat. 4« *reform.*

Cap. V. *Dt cMttrie rfiti*, (T <Iήρώ*H .*

5 1

CAntori vero praterea , que ia prffat* ereAione pryctpiantur , & injunguntur, cujuslibct hebdomadf tabulam , feu matriculam, ab omnibu· obfervandatn prffcribere , feu prpferibi facere, *te* que quibufque hebdomadf dicfxia recitanda , celebranda , feu dicenda fint, animadvertere , tam dignitatibus, & canonicis miflas, quam integtis, ac dimidiis portionariis evangelia, paflibncs , epiftolai , leâionet, ac lamentatione·, quam etiam capparum geftalionem, (ervato antiquitatis ordine, 8c habita officiorum hujufmodi alternatione, committere; per novam hujus fanâç fynodi declarationem deinceps incumbat. Cooftrt»*. ·Lity-felsj.

s II.

Ad cuja· etiam , vcl eju· Jocum tenenti·, fuccentoris officium , introitorurn verfui , «II*– *ley*› refpaoiori**, antiphons·, prophetia·, aCcerei pafchalis bcnediâioooai , per prpfiaum ia matricale , feu tabula hujufmodi diftributionia ordinem commendare , cspellanos prpeerea ierviantes, *te* chori miniftros ; qui tameu ornaeidem reverenter obedire tenentur , circa debttarn divino cultui, ac /acria officiis dac«n*iam, 8r compofitionem, deficiente·» aut negligent·· corrigere pertineat : Cantori autem ia pr^tniffit deficienti, vel excedenti, jaftam pro culpq modo attenta «jus dignitate . correaionem io capitulo, vel extra illud decanui adhibeat.

Cap. VI. Dr

si.

QUamrii junta prfcilam prficripef eretftioni« (ornnam, Ccholafticum , vel in altero jurium, vil in artibu· bacbalaurcua* «fie fuciat , hçc tamen faridU fynodua provincialia, facrofaoAi concilii Tridcntini , (cui fe conf··· mat} difpofitionem exaâe impoïfterum prçcipit obfetvari : cidemque fcholaftico in primit injungit , ut quoties illi a capitulo commiflum faerit, quafcumquc ejufdem capituli nomine liter·· **£»ι·»·ι· a, <·«« >·>■>·.

anno CtUUTI sjsj- tert* › feu ipiftol*» notet, fcrtbat, caique (oli-A to capitulati tigillo ia capi* (hb ttibusclavibus quatum aaa penes decannm, vel ejua loco presidentem , altet* penes cumdem lcholaftieum, ac tertia penes ipfius capituli fecretarium exiftat, fervanJo, figillct. Quibus eadem fanâa fynodus etiam mandat, ut non nifi indubitatas, ae totius , vcl majoris , ianioriique pani* capituli, fide› ae tcftimonio probatas literas , cx quibus nullum pralato, *(tu* capitulo damnum, vel prfjudiciutn obftnire polle credatur, figillare pratfumant , aut figillent . Hujus autem mandati tranfgreflbres debite punitionis rigori fubjaceant.

Cap. V11. *Dt cbt/wtrit.* B

5 I

THcfeursriu's, cui tam que in prardiâs ercâionc, quam que in hujqs fanâa fynodi ccremoisiali, *Bc* decretis ordinata reperiun**ur,** incumbunt, ca pariter cumfeqbentibusobiervet, ac praftac. Pro candelarum benediâiooe dic purificationis beate Matie facienda, ce* ta quantitatem , ac diftribritfonis formam , a prelato iimul cum decano, & capitulo praferibendas teneat. Quacumque reltquiaria , reliquias, ornamenta , aurum, argentum, aliaque ccclcfia bona, que pro tempore empta, reftaurata, & conftituta fuerint , fub expreflo rei cujuique pondere, valore › difpofitione, & qualitate tibi per inventarium contignanda recipiat. Coadjutores quoque lnos (acriltas idoneam pro **iit,** que refeperint cautionem, ad eorutndem nralati, & capituli beneplacitum prrftare faciat.

Cap. VIII. *Dt ctmititit.*

s I-

CUjnfcumque fub hoc archiepifcopatu , *Bc* provincia conftitutz cathcdralis ecclefia, canonici qualitates in fupra memorata ereâiooe ptclctiptas habeant; curent tamen diligenter **pralati,** ut ibi , & quando commode fieri potngrit, juxta fanfti concilii Tridentini difpofi- tionem, faltem dimidia eorum pars, vel in fa- **m** pagina, vcl in jure canonico doâores, aut magiftri, aut licentiati esillant ; quibus millas convenruales, exceptis iis , qus ad dignitates pertinent, iecundum breviarii , *Bc* milfalis, ex ejuidem concilii Tridentini decreto , editorum formam; tabella quoque defuper ordinande ac ceremonialis, per hujufmodi tsnâam fynodum provincialem eonftituti, ab omnibus., quos illud concernet, refpeâivc obfervandi difpofitioacm, *Bc* ordinem, dicere incombât.

î*,ui4|>ôr. d, i«-

Cap. IX. *Dt iattirùi tt iiuiJih ftrtitntrni*

S h E

INtegri, ac-dimidii ponionarti qualitatibus in pramilfa ereâlone memoratis ornentut , *Bc* injunâir ab eadem muneribus finguli diligenter incumbant. Cirta (uffragia vero per eos, in quibufvis aâibus , k congregationibus capitularibus ferdnda, tam prsfata ereAionis , quam literarum exatutoeiaram in contradiâorio judicio defuper expeditarum ordo , *Bc* forma lctvctut.

S M· CJiiurn

Qui omnes , dignitates , eanonid , integri, *J

ac dimidii portiooarii, eapitularcr fupra relati prnbendas luas, per, quotidianas diftributionca juxta ejuidem crcfiionis di(politionem, pro parte fingulis eorum affignata, tam in fruâuum, decimarum redditibus , quam in annivcrlariorum, funerum, *Bc* aliorum manualium, 8t obventionum emolumentis lucrentur.

Cap. X. *Dt Jtaturtat ftrtifai tt frtlttiat, ctfictl»* i ftbrittat, V ftreitttti ftrti»t»t>ii.*

' i l·

AD tollendum omne dubium , litefque ac dilfcnlionei, qus in reddituum divitioue, ac difttibutionc oriri pollent; hec fanâa fyno dus ordinat, declarat, *Bc* mandat ; ut tam de quarta prslatum tangente , quam dc aliis partibus , ad capitulum, fabricam , hofpitale, regiam majeftatpm, (ervientes , *Bc* officiales fpeCtantibus , id omnino fiat , quod prsfatas crcâionis ordinationes, *Bc* ftatuta difponunt. Quç fundamentalis quidem, & quali primaria lex elfe debet, qua omnes, 8t fi neu la hujus archiepifeopatus , *Bc* provincia cathédrales ecclefia , abfque ullius rei dcfeâu , vcl excella , regintur, & gubernentur. C

Cap. XI. *Dt ftratt i» ulttirtrujh tÀ ftjrffittttt frtkcaéttii btittit.*

§ I-

QUiando aliquis, dignitas , canonicus , vel portionarius , qui regia majefiatis prefentationem , *Bc* ordinarii collationem , ac **âa,** per eum juxta fanâi concilii Tridentini formam, fidei profeffionis certificationem habc- at, noviter admittendus acccftetit : decanus fi in civitate fuerit, fin minus chori prsfidens adtradendum perfona tie accedenti ejus, quam petit prabenda poflefEonctn , cepitulares ad capitulum per diem ante vocari prreipiat

fa-s«ffi,c.i,. a«*<f«<nk ™l<ulu

$11.

Deinde capitulates omnes, per eorum fceptrigerum (qui qualiter eos, qui in civitate fue- runt, vocaverit, fidem faciat) convocati, Λ in capitulo , prout de ufu , *Bc* confuetudine habent, congregati , prabendaram hojulmodi ad locum capituli ingredi jubeant ; qui fiant in medio aula capitularis, nudo capite omnibus intcrim dominis capitularibus (edentibus, *Bc* coopertis capitibus, bac, vel fimilia verba profe- rat. E t, (,»«. \

$ 1П-

Regia majeftas me ad talem prabendam, hujus fanâa ecclefia, per promotionem, aut obitum talis N. ultimi illius poffeflbris vacantem, dignata eft prwfentare, cujus collationem , feu canonicam inftitutionem mihi ilhiftriffimus D-N. vel ejus vicarias fecit. Dominationi vcftra (applico , ut mc ad illius pofleffionem admittat, nam quantum in mc fuerit, huic fanâa ecclefia, 4 in ca dominationi vcftra fervire osrabo.

$ IV.

■armo
cmuti
IJII.

H*c loquotus, jurium fuorum literas, * documenta *penes* ircretarium capituli pralenut , ac locum capitularem egrediatur · Capitulates vero poftquam pruientatioacm , inftitutiooem, *feu collationem ,* reliquafque literas , * docif menta hujulmodi (praevia defuper opportuna confultatione) viderint, fc examinaverint , an tradenda lit illi pofteflio , necne , folita fuffiragi* ferant : ac de poffeflionis traditione, deliberato , duo commiffarii, dignitas (videlicet) fc canonicus nominentur , per quos ipfe accedens, a'fecretario capituli admonendus, fuperpellicio, fc juxta temporis infra dicendiexigentiam cappa chori indutus , ad capiendum ledis fu* poilelSouem in choro deducatur : qua ibi capta, ad capitulum deducatur, fimilem in eo fiaei profcf&onem fub juramento faâurus : quam coram piciato , vel eius vicario fecerit , cum canonicam ejus prebend* inftirutiooem, fibi ab eo fieri obtinuit . Ac proinde "corai* aecano , vcl in ejus lacum prefidente , flexis genibus , mauibulque fuper miflali pofitis , conftituatur, fc juxta fandi concilii Tridentini difpofitionem » ac motnt propnt telicis recordationis Pii papa quasti tenorem juret , fc profiteatur , in forma icquenti .

w. >4. f. l». & motui pivpruti

Ego N. firmi fide credo, *Be* profiteor omnia, & linguli, que continentur in fymbolo fidei , quo iantta Rotnava ecclefia utitur , videlicet : Credo in unum Deum , Patrem omnipotentem , faâorem cell , *If* tetre , vifibiliura omnium, *Se* invifibilium . Et in unum dominum Jefum Chriftum Filium Dei unigenitum. Et ex Patre narum ante omnia fecula : Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero; genitum non fadum, confubftantialcm Patri, per quem omnia fatta font. Qui propter nos homines, fc propter noftram Talutemdefcendit de cells . Et incarnatus eft de Spiritu fanâo cx Maria virgine : Et homo faâus eft I Crucifixus ctiam pro nobis : fub Pontio Pilato pafliu, *Se* fepolrus eft . Et refurrcxit tertia die , fecundum fcripturas I Et afccndit in celum , (edet ad dexteram Patris . Et iterum venturus eft cum gloria judicare vivos, *te* mortuos . Et i^ Spiritum fanâum dominum , *le* vivificantem, uui ex Patre, Filioque procedit. Qui cum Patre , *te* Filio limul adoratur , & conglorificatur : qui locutus eft per prophetas . Et unam fanâam catholicam , *Se* apoftolicam ecclefiam. Confiteor unum baptifma in remiffionem peccatorum . Et expeâo reforrcâionem mortuorum '. Et vitam venturi f*culi . Arnen .

Apoftolicas , *te* ecclefiafticas traditiones , reliuuafque ejufdem ecclefi· obfctvationcs, fc conflituciones firmillime admitto , fc ampleâor .

Item, Geram fcripturaal , juxta contentum , quem tenuit , fc tenet fanda mater ecclefia , cujus eft judicare de vero feufu , & interpretatione factarum feripturarum, admitto. Nec eam umquam, nifi juxta unanimem coofcntum patrum accipiam, fcinterpretabor. Profiteor quoque feptem effe vere, fc proprie (aeramentanove legis a Jefii Chrifto domino noftro inftitu*a, atque ad falutcm* humani generis, licet no* omnia fingulis otceffsria , fcilicet baptifma* , confirmationem , euchariftiam I pauiramiam , extremam undionem , ordinem, fc matrimonium : iliaque gratiam conferre j * ex his baptifmum , confirmationem , fc ordinem fide Ucrilegio reiterari non poffe.

CMiirn a»»i-

Rdccpros quoque, fc approbatos ecclefi* catholica ritus , in fupradiâorûm facrameotorum folenni adminiftratiooe recipio, fc admitto. .

Omnia, fc fingula, qua de peccato originali , fc de joftiheatione in facrofanAa fynodo Tridentina definita, fc declarata fuerant, aaapleâor, fc recipio.

Profiteor pariter in miflp offerri Deo verum propiium, fc propitiatorium faciificium pro vivis, fc defanais ; atque ia fanâiÆmo cuchariftia facramcnto effe vere , realitet , fc fubflantialitcr corpus , fc fangumem , una cum humanitate , * divinitate domini noftri Jefu Chrifti ; atque converfionem totius fubftanti* vini , in fanguinem ; quam converfionem catholica ecclefia tranftubftantiationem appellat. Fateor enim fub altera tantum fpccie totum » atque integrum Chriftum , vcnjinque (aeramentum fumi .

Confiant» teneo purgatorium effe , aaimafque ibi detentas fidelium fuffragiis juvari . Similiter, fc fanâos una cum Chrifto regnantes venerandos, atque invocandos efle ; eofqueorationcs Deo pro nobis offerte j atque eorum reliquias effe venerandas, firmiter afleto. Imagines Chrifti, ac Deipar* femper virginis, nccnon aliorum fanâorum habendas, fcretinendas effe i ac eis debitum honorem , fc veneration-em impartiendam · Indulgentiarum etiam poteftatem a Chrifto in ecdelia rcliâam fuifle | illarbasquc ufum Chriftiano populo maxime faiutarem effe , afliimo · Saüâam catholicam , fc apoftolicam Romanam ecclefiam , omnium ecclefiarum matrem , fc magittram agnofeo . Romanoque pontifici beati retri apoftolorum principis , fucceflbri , ac Jefu Chrifti vicario, veram obedientiam fpondeo , ac juro.

Cetera item, omnia a facris canonibus, fceettmenicis conciliis, fcpr*cipue a lacroianâa Tridentina fynodo tradita, definita, fc declarata, indubitanter recipio, atque profiteor . Simulque contraria omnia , atque herefes quafcumque ab ecclefia damnatas, fc rejeâas , fc anatnematixatas , ego pariter damno , rejicio , fc anathematixo .

Hanc veram catholicam fidem , extra quam nemo falvus effe poteft, quam in prefenti/ponte profiteor, fc veraciter teneo j eamdem integram . fc immaculatam , ulque ad extremum vir* fpiritum conftantidimc , Deo adjuvante , retinere, fc confiteri ; atque a meis fubditia , feu illis , quorum cura ad me in meo munere fpcâabit, teneri , doceri, fc prcdicari, quantum in me erit, curaturam. Ego idem N. ipoudeo, voveo, ac juro. Sic mc Deus adjuvet, * h*c fanda Dei euangelia. (

5. VI·

Qui pnsterea prehendatm , ad prabepd* hujulmodi poffefuonem admiffus , Cingulari te jurejurando aftringcrt teneatur , in forma fequenti ,

Ego N. hujus aim* ecclefi* juro per hec fana* Dei euangelia, qnod ab hac hora inante* obedient ero omnibus conftitutioaibus, ft*-

CUtil,

ANNO CHKtrfr. >0* 'utis, * confuetudinibus laudabilibus prodi^z farsAz ecclefia ; clique in omnibus, *le* perqmnia obfcrvabo. Contra est, & jura diâ* ecde0« direAe, vel indireâc fcienter non me opponam'. Juramenta , *tc* fecreta capituli .nemini pttdam . Veram obcdienciam, & reverentiam , jure debitam illuftriffimo , *le* reverendiffimo domino hujus find* ecclefi* prwfuli exhibebo. Honorem, *fc* utilitatem'diflz ccclefiz, in omnibus, Sc per omn'iàr.procurabo. Confpiratsoncs , " monipodia, -&. cpnverjticufa , tum coiitra 'reverrmhffitnum.dbtainum antiftHem exiftentem, & futuros fuCcrfibres ejiis canonice intrantes , tum contra capitulates , &: beneficiatos fratres meos-, βτ eorum aliquem non procurabo : *-te* quod in aflècutione hujus przbendz non intervenit fraus , dolus , aut illicita pa> âio , vel limonia labea direAe , vel indtrefte . Sic mp Deus adjuvet , & bzc fanAa Dei euangelia .

*;"""*r*

5. VII.

His peraAis, ambo domini eapitittares eomsnlflaru, ut prafertur, nominandi , fi przbendatum hujufmodi ad thorum non deduxerunt , deducant, eumdemque in ipla dignitatis , canonicat-us , vel portionis , in qua fucceffertt , fede in fignum *poffeffionls* collocent, ibique in libro legere , lervatiique omnibus folennitatibns neceflariis , *tc* opportunis faciant . Quem deinde ad idem eapitulum redeuntem fimftiter comittentqf, *tc* in capitulati Cede illi debita , conftituant. Ipfumque.denique capitulates omnes in lignum fraternitatis, ad amplexum , 8c pacis ofculum, accipiant ; eique de omnibus , 'Vt lingulis fruAibus , redditibus , proventibus, *tc* emolumentis ad eam przbendam pertinentibus, integre rcfpondere mandent : At publicum de prrmilus omnibus mftrumentum petenti confici > ac dari decernant.

Cap. XII. *Dc aieJc* ad 4« , ar *frclmitti enlltt recepti fiicct cercaceaiai , fcrvaiul» .*

S· i-

γλ·1 r,.i c h, «„S. ili-TZ XT E D1 T plurimum , ut przbendati in JCr iis maxime, qua libi circa divini cultus minifterium, *tc* przbendarum fuarum ferviium agenda funt , optime inftruAi caillant . Idcirco · eadem fynodo ftaruente , decernitur , & ordinatur , ut quilibet prbbeodatu», cum primum receptus fuerit, non folum ordinum fuonim ceremonias in miflali ex decreto fanâi concilii Tridentini edito , jprsefcriptas ; fed eas , qua officii divini recitationem , chori quoque cantum , *lc* ordinem concernunt ; frequenti horam ftarutorum , *lc* cercmonialis noftri leftio-e , addiicat , lc calleat. Ad quod etiam per ceremoniarum magiftram , ea hujus fanõa fynodi provincialis fimili demeto deputandum , in titulo de celebratione miflarum examinetur. Nec prius in eis., ac- debito przbendz fua officio fufEeienter inftruAus efle credatur , quam ejuidem ccrcmoniatum magiftri fide , ac teftimonio probetur. Quod fi fex menfibus, a die capta per cum poffeffionis , elapfis , ceremonias , ac debitum przbendz fua minifterium ignoraverit, *ic* negligent in addifeendo fuerit, ad id a prolata, cujos ia hoc coniclentia ooc-

A ratur, per rigorem Opportunam , ufque ad beneficii lufpenlionem, *le* ljpAuum privationem, compelli pollit, Acplebeat . AMNO cHUtfTt 11H

Cap. XIII. *De iit , fee frcinJcii , CT alii taiaiftri in Jitici taleae aciaifttrie , at iea^ftiimac , tficieraatfae facraac exercitia agere Meat .*

·s
I S' f.

/QUONIAM opportunus przbendarum , ci«, ,k<. *lc* beneficiorum, io/iathcdralibus, sepa- ·· ,k"'· * rocnialibus ecclefiis exiftentium ufus in eo confiftit I ut przbendati , ac bénéficiât! hujuimo- oik.mi* B di juxta breviarii , tnilfaliique Romani difpo- i 1^* fitionem , lactas ceremonias cum decentia, noneltate, ornatu, egque, qua Dei miniftrosdecet , conformitate obfervent , ac teneant : ftatuit propterea , & pnecipit hzc-fanAa fynodus, ut omnes hujus arehiepifeopatus , & provint1* praelati, cathedralpimque, & parochialium eccleliarum capitular parochi, vicarii, bénéficiait, *le* miniftri, quacumque ad hunc finem, in ceremoni*li, ac prafentibus ftatutis ex ejuidem (χηβζ fynodi provincialis decreto editis , orVinata ftatuta , *Bc* decreta funt , ,iub pernis in eis contentis, inviolabiliter cuftodiant, *lc* exequantur .

C Cap. XIV. *Qaaliter eacaei eatbtiraliaac ettlefiaraac prabtitMr tertie aaai teaiperilae , cappai iberi geflan Meat.*

5- I·

C*V M* in cathedralibus *Hifpanir ecclefiis* c«nk Mj. per fanAas conftitutiones receptum , & «-»*. obfervatusn reperiatur , ut omnes illarum prrbendatii, certis anni diebus fuperpelliciis induti cappas nigri coloris ad chorum deftinatas fuper- ca»iw. induantur ; idemque in hbc archicpifcopatu , dc provincia laudabili Temper confuetudine in- w valuerit , *te* qua in mcttopolitania, prrcipuif- oi>,*t<<i que regnorum Caftclla ecclefiis ufu , &· obfer- D vantia vigpnt , maxime deceat in his etiam a,ce partibus immutabili cônftitutione fervari : Id- <· h"-" circo hzc fanAa hrnodus omnibus , *lc* lingulis przbendatis hujulmodi ordinat , sc pracipit , ut ad horas canonicas , milfas , proccfliones , <aP>d«n· divinum officium , *lc* quotiefeuinque przvia fublimi cruce capitulariler proceilennt , luper- ,n ,«(. » pelliciis ornati ptzdiAas chori cappas gefta-a°° c·' re teneantur , diebus nimirum *Bc* forma fe- J*',,'* 'j quentibsts . fc 7. >*

J. II.

In primis ad vefperas commemorationis dc funAotum , capitulare, omnes Chriftiana (quz ipfos decet) majcftate , atque modeftiq compofiti , proceffionis ordine chorum exeuntes , precedente eorum fceptrigero ad facriftiam, ut ◆·· ibi fua quifque cappa induatur , accedant : ac deinde cappis hujufmodi induti , fimili proceffioms ordine ad chorum redeant j in eoque »c(peras detunAorum exordiantur, a quo dic ufque ad fabbatum fanAum axclufive cifdem cappis utantur , praterqiaam ad primas vefperas , *lc* per totum diem cujuslibet infralcriptarum feftivitatum , eo tempore occurrentium , qua funt .

αMHO ouum Mil.

s IIL

NATIVITAS domini incipiendo, ab ejus vigilia cum duobus lequentibus diebus , fanftoriun Stqpham protomartyria , *fle* Joannii evangelifte.

CIRCUMCISIO] DOMINI.
EPIPHANIA
PURIFICATIO
ASSUMPTIO] B. MARIÆ.
CONCEPTIO
PRÆSENTATIO)
EXPECTATIO PARTUS.)

(Andrée.
Pcfta fandorum apofto!orom.(Thomr.
(Matthia.

Translatio corpoiis S. Jacobi apoft. patroni Hifpaniarum.

leftutn S. Jofephi patroni novi Hifpanie, cum die oftava.

felium fantti Thoma Aquinatis

Dominica palmatum ad proceffionctn tantum

§ IV.

Cappa vero per prabendatos , ut prsfertur gcUande, ex laneo flamine fubtili , quod vulgo *A»*/'i-H, ftu itutf* , dicitur , aut quavjs alia non inhonella tela nigri coloris efficiantur, pratermiflis curiofitatibus, fulcimentis *,Afarni,* nuncupatis, preterquam in cucullo, Ar oris anterioribus : qua , ut moris eft , aut rafo aut bombycino feneo fulciri poflint , quibus etiaor cauda honeflc longitudinis accedat : qua nifi in proceflionibus, comitatibus , & aâitsus poblicis, io quibus demitti, fle extendi (olet, plicata femper feratur. Capitulatis autem, qui prafignatis diebus in alliflentia divini officii cap- P» hujufmodi ufus non fuerit, proceflionis , & aâus , in quo fic defecerit , emolumenta , 8c fruduum diflributionem, quam alias lucraturus erat, amittat ; ac fi contumacia creverit, mulâatio quoque convenienter crefeat : fuper quo prafidentis in choro coofeientia oneratur.

Cap- XV. *Dt rtfftdu, O thJiaia Jihrt*

. 5 I·

<'·i*i«l.

dum divina peraguntur officia prafidenti, O cui in rebur tunc occurrentibus necetlaria, &- opportuna providere incumbit , debita non deferatur obedientia , omnis proculdubio celebrationis ordo , non fine magno Chrifliani populi (candalo coflfuhdetor . Quapropter hrc lan- Cta fynodus flatuit *8e* mandat, ut omnes beneti.iati, capellani , cantores , *Ii* chori mimftii <n|uf*ii flatus, aut Conditionis exiftant, prrfidenti in bis, que circa divina officia mandaverit, abfque ulla prorfui excufatione, aut repugnantia pareant. Si quis autem [quod abiit] veibo , aut alio quovis modo prefidenti non obtemperaverit, a bittio capituli , habita inobedientia, fe (candali ratione ▮ ab eodem piflidentc mulifctur . Cui tamen eadem fanAa fynodus in primis injungit, ut quacumque agenda fint , modeftis , &* ab iajuxia alienis verbis mature dilce'ruat, atque prçcipiat. Quod fi hac in parte idem pxefidens nimit CTetflcru, tes ad

A prplatum (ut de opportun» emendatione^ acrc.* AWVo medio provideat) deferatur. CMKUTI IOP.

• 5 M.

Priiidcus matutino .tempore , .ptiufquam ad primam pulfari finiatur , ad ecclefiam veniat, ejulque mundiciam, tern io'altaribus , tum in choro , qui quotidie verri , ac çflivo tempore etiam rigari debet, tum quoque infedibus, per ejuldem chori pueros in tabula debgnandos, etiam qtro'idie , tergendis diligenter inlpiciat. Deinde chorum primps omnium ingreffii» , an- .teqûam incipiamur officia , ad aliorum exemplum, juxta fedem fuam genua fleâat, *tc* pan- B datorem ad primam chori fedem genibus flexum exiftere , ac omnes cum filentio intrare , genua fledere , ac fupraferiptis cerimoniis uti procuret. Galerum , aut ligneos calceos , aut quemvis alium indecentem habitum gerentes choro prohibeat. Neminem nili luperpellicio indutum, aut cliovum ingredi, aut inter chorum, altare majus , **dumdivi**-* officia celebrantur tranlire permittat : 8,- in uniwrfum fuum **quel**que munus *k* officium , tam i- choro , quam in ecdefia ▮ quam etiam ubicumque capitulum^ convenerit, preflase, pro ut fquum cfl , faciat. Silentium denique p quo decens , ve! indecens choti miniftratio pendet, ab omnibus feivaie , loquentes monendo, ac in ipfo rationum tem- C pore horarum emolumenta *Ut*, quos propter defectus hujufmodi multflaverit , deduci videndo -fuper omnia intendat. Ac proinde fuam quemque tenere fedem vetita unius loci in alium migratione, pr^cipiat : ita ut quantum choti capacitas permiietit, fingulis bpneficiatis fingula iedes hinc inde vacent , quo filentii fiat obiervatio facilior *k* chori plenitudo major appa reat. Quemcumque ab alio difcedere , utpote colloqucntem , aut alia ex caufa juflcrit, cumdem non obtemperantem unios hotç mulâet emolutnentis. Ad hymnum, *TcDt»n>* /aaduasui , pfallenres choro concioear, ne ipium folum ibi manere contingat. Duo quoque fcamna tapetibus ftrata, pro lactis concionibus «udiendis, antequam incipiatur prima i unum vero fimili tapete ornatum ante horam vcfpcrarum, quoties in eis futuri funt cappigeri, afferri *k* opportuno tempore apponi faciat . Patentes eeciefiq fontes, fingulis diebus dominicis mundari , *tc* aquam benediAam (qup cifdem Gngulis dominicis diebus benedicatur) femper continere provideat : ac fuis omnes officiis quando , A* quomodo , oportet incumbere , accurate **pmcipiat**. Egrediendi denique chorum ii» dumtaxat , qui juxta prnfcripte ercAionis tenorem urgenti aliqua neccflicacc laboraverint , licentiam conce-

Cap. XVI. *Dt iii*, yau rerrmaaiersm *rfcy/itr*

ttminr.

S I-

C.firimoajarum magiftro, perfonix, tarn *it*- cularibus , quam airarum cathedralinm ec- *- -,-,-,β* ctcliarnm capitularibus, quibui cx fanéta ha- jus lynodi pertnifhoue chorum ingredi Nett ,»i¢m»4 obviam exue , calque ad locuan ubi feflura "“I fint , qua decet modefl ia , urbanitate, ac revelantia cumitaii, fle in earum lediboa coi locaré, incjimbat. Difficultatem vero ltu dabirationem,

A nrpr o' Cmirn a*·*.

(*· ftu* *° ^'oc **,unl genere orta fuerit) idem ceremoniarum magifter cuba prelate, *tc* in eju* abfentia cum prrbdente pro tempore exiftenti conferat , ut quid potilfimum agendum fit decernatur: decretumquc magifter hujulmqdi line aliquo defeûu perficiat .

S n.

Qui tamen, fi vel in loci aflignatione , vel in cujufvis alterius rei executiooe arbitrio fuo quidvis aliud egerit , vel ia aliquo.defecerit, eju Idem praefidentis judicio muldetur. Cum autem nili cçremoniaium magiftro , in eju* officio ab omoi parcatur, convenientem divini cultu* ordinem confundi oporteat ·, Idcirco huc'B fanâa lynodus, quofeumque hujus, *te* aliarum cathedralium eeelefiarum nove Hilpani* prolato* * nunc , & pro tempore exiftente* hortatur in domino , ut quotiefeumque per cçremoniasum magiftrum de aliqua cçrimonia , vel laudabili confuetodinc fervan debita , admoniti fuerint , eumdetn benigne fulcipiant , ac eju* animadverfioncm opere cxeqnantur : ut *tc* ipfi fui* decenter officii* relpondeant , *tc* fuo alios exemplo ad obediendum eidem cerimoniarum magiftro moveant. Reliquis autem omnibus benefiatis , ^apcllani* , flr miniftris ecclefiaftici* injungit, ac prneipit , ut ipfum ccriaioniarum magiftrum ia eju* officio venerentur, ciquemorem gerana. Oui ex fupradiâl* contrafccerint, primo unius nor· , fecundo integri diei , ac tertio uniu* hebdomade emolumenti* rnuidentur'.

Cap· XVII. *Dc triiiu ftr ttfittrltu» ccfitaltritcr tiruiitH ftrvtaj».*

5 I-

r><«W^/^UANDO pralatus , *tc* capitulum aliquam iccclefiam , vcf monafterium, vel eremitorium proceflionis ordine adiverint , fo- , lenniter exire , *tc* procedere ac divini* officii* ordine, atque filentio fervati* afliftere debent · . ut *tc* facrorum rituum^, quibus utuntur , de-J) cent in (stisfaciant, 8c quo magis totius populi oculis exponantur , eo majora ecclefiaftica: honeftatis documenta perhibeant. Proinde hac fanâa fynodo decernente ftatuitur , *tc* ordinatur , ut quoties capitulates ab ecclefia proceffionis ordine , five voti , five funeiis gratia , qaomodolibet exierint ; fuperpelliceis ornati , ac- pro tympori·, per hoc ftatuta fuperius defignati exigentia , cappis etiam fnpcrinduti, capcllanis fimiliter , *tc* miniftri* fuperpellicia gerentibus , incedant . Quod fi celotiraadi afibi caufa, capitulari* proceuio fiat i pretiofioribu· omamentu ex conveniente «idem teftivitati colore , petabyte quidem alba , flr' pluviali induta* , falicoque birreto ctmte&r* , ufque ad celebrationi* hujufmodi locum , ubi plauetam accipiat ; miniftri vero albi* , dalmaticifque préparait procedant. Si vero poft meridiemnujufmodi proceflionis ordo fit futurus , presbyter , ac miniftri prescript* forma decorati progrediatur . Cantore* quoque , ac tibicine* Icu>per , ut folent (nifi aliud proceflio poftulaverit) interfiat . Omne* autem drdine fuo euntes, ac divini* officiis affifteates, *tc* debitiscçrimoniis , *tc* opportuno (ilcntio utantur : Qui vero, vel cum collateralibus colloquatur fuerit, vd nutiba*, ac figni* liilctic , Ht alias quomodolibet contra prrmilfa *fccetit* , prefidcnti* arbitrio muldetur. *

<nno V CHKUTI >>·(♦

S Π.

Et quoniam ratio poftulat , ut capitulum competentem locum, ac fedem habeor, ubi,divinis officii* afliftere poffit , eadem1 fanda fynodus cerimoniarum magiftro, decentem hujufmodi locum providendi; ac majori fact iit·, ut fcatnna , & tapeta , ubi capitulum ordine juo fedeat, dr divini* officii* interfit j ' (lta urneque in hia, neque in alii* fedibu* , die corpora Chrifti, dc illiu* odavir apponi folith, aliquo fabulare* , vel etiam ecclefiaftic· perfona* federe parfumant,) deferri faciat , prccipiendi curam, in primi* injungit.

Cap. XV11I. *Dt mniftri t^ftlU efficit, CT (t»ttritui.*

S I-

Experientia quotidiana f*ti*coqft*t ,i>««w. quantum oporteat chori miniftroi, ffican- compoHri. toic* a capella magiftro fufficienter inftrui ; & quae quoque die cantu figurato canenda fint, a»w< 11. ordinato ad id faciftorio pruvideti, ut divinorum officiorum folennita* digno femper honore celebretur. Quapropter neceffe eft ; ut idem capelin magifter, tam poamiffis , quam aliis in- Frafcripti* ad eju* officium ex hujus fanâ· fynodi eecreto /peAantibui , operam fuam diligenter impendat.

S I'

In primii, ut fingulis non feriati* diebu* ftatim poft primam , quoufqoc pultari finatur ad miflam ; in loco intra ecdefiam ad id fpccialiter defignando , fcholam ad omne* , tam beneficiates, quam reliquo* cantore·, dc eccleliminiftroi, atque fervienteseo accefluro* in cantu figuiato, 3c contrapunclo docendum , dr inftruendum, ictqpore quo alia canta* firmi Icâio ner- fuccentorem habenda non impediatur , habere debeat . Quoties autem, nili ei caufa infirmitati* , vel abfentio a civitate de prolati, dc capituli licentia fadat defecerit, juxta culpa modum prefidentis aibitrio muldetur . Qaanadiu vero abfuerit, vel argrotaverit. aliquem cx cantoribus judicio profidentu magi* idoneum, qui in eju* locum profane le&ioni line defeftu profit, fubftituat. Cui etiam eadem fandta fynodus injungit ,«t qua diebus fcftivispnrcipue Ibicnitipribus , ac majoris hebdomada often*, nativitati* quoque domini die , ad matutinam figurato cantu celebrandi* , canenda funt , opportune a cantoribus provideri maxime curet : ne dum officium in choro peragitur , defeâua aliquis pnrfentis populi aures offendat. Quod ii, ob naja* diligent» omiffionem, notabili* cantu* didbnanna ia choro contigerit , idea· capello magifter , eju* bora , in qua fic defecerit , (alario ismlAetar . Quia vero ad eumdeua capella magiftnim fpeâat , mifla* , ac rtligua figurato cantu hajulmodi decantanda eligere, ac defignaret lu M illa, *tc* non alia cantari debeant; eidem propterea injungitor, » quemadmodum quo iplc compofaerit cantari, prout ·– quum eft, faciet1 ficetiam quo ab alii* infignib·· mulici* compotita repertrit , fimiliter cani fa-

Ciflt*

AHMO CHtlSTI gjlj,

ciat ; cum in hac celebriecclefia, adquimun- A decumque concurritur, omne muticorum genus, a divetps auâoribus adinventum cantati .deccat , tijuo cantorci in cujulvis genet it mulica exercitentur, atque adeo afluclcant, *tc* pentiores evadant.

$.111.

Oportet etiam, ut a cantoribus, tibicinibus\. Ar chori miniftrii , eidem capella magiftro in ejus officia reverenter pareatur : *te* ideo eadem '"fanâa fynodus pracipit , & mandat , ut quod idem capell· magifter cantoribus, *te* chori mimftris decantandum › tibicinibui vero , *le* organifta Conandum commifcrit , ac quibuslibet illotum quidpiam, vel ad dliori faciftorium dicere , vel fuper cantu firmo contrapunâum farcie , vel ad orgàni fonitum concinere , vel denique in reliquia ad ejuidem magiftri officium pertinentibus injunxerit, id ipfum ab. omnibui, 8c fiftgulis fupradiâis , line aliqua excuiatione aut mora perficiatur . Qui veto ejuidem magiftri commilla , A· injunâa hujulmodi non egerit, pralidcntis arbittio mulâetur-

$. I V.

Pracipit fimiliter eadem fanda fynodus , ut lingulis dominicis , *le* aliii obfervari folitis feftivis diebus, in quibua ad orgqni fonitum canendum fuerit, idem capella magifter, 8c cantores initio rertia, *te* vefperarum , videlicet ad, *Df»i i» iÀ/nttnitm «·»«* chorum ingrediantur , ut tarn id antiphonam , oi/yrryn , quant ad plalmodum , quam etiam ad contrapunâum iuper cifdcm plalmii intonandum ptompti, &· parati exiftant. Quod livelcaplella magifter , vel cantoiet hujufmodi pradiâo tempore ingieffi non fuerint, attento parvo eorum (alario , moderate mulâeotur.

$ V;

Ut autem cantorei dexteriores evadant , ordinat eadem fanâa fynodus, ut ii (quoscapella magifter inftrudione egere disent , Jeâtoni D mufica de qua fuperius fit mentio , interefle teneantur). Qui vero ex (upradiâis leâioni 'sujufmodi , nili ob advertam valetudinem , vel 'abfentiam ab hac civitate de legitima liccnia faüam , defuerit, prxlidentis arbitrio etiam moderate mulâetur .

5- vi.

Et quoniam Cepe contingit , unico abfente cantore , chorum muficorum imperfe^nm manere , ac proinde decentem (olenniratibu· ornatum, 8: fplendorem delidtrari : *te* experientia docet, ex aliquorum prrbendatorum, (qui etiam caatores funt) abfentia , notabiles inter- E venifle defcâu· : ldcirco fanâa hcc Mexicans fynodus decernit, 8c mandat, ut nulli prabeodato cantoris munus habenti, vel ad vefperas, vel per totum , cujuslibet feftivitatii muficam requirenti· diem capere requiem liceat j fed prç-^'bendati hujufmodi, qui cantorum falario fruuntnr/ea ipfa, ad qua alii cantore· non pratbendati tenerentur , nifi hebdomadarii fuerint , ac propterea , in aliquo eju· hebdomada minifterio occupati exiftant, iervare fimiliter debeant. Qui autem contra hanc ordinat oncrn fecerint, mulâa fubyaceant.

Cdnal.Gmrtl. Tom. XXXIV

ANMO CHIUTI

. . 5· v,<*·

Infupÿr idem magifter , 8c cantorer, in omnibus dominicit pafchal ium feftivitatum diebut, ad primai, 8c fccundaiaefpeiat domini fabaoth, in reliquit etiam dominici· , 8c beat· Maria feftivitatibni obfervare folatis , ad primai vclperai , primum, tertium, 8c quintum, pial·, mum i ad matutinum veto canticum *teetJitJai* , alterius cum organo vcrlibui , ca mulica differentia, qua fabordon dicitur i hymnum tamen, 8c canticum , tam ad cafdcm primat, quam ad fecundat vefpcrai , totam quoque miflam, non (olum in prsmiftii féftivitatiB bus , fed etiam in aliis duplicibus majoribus fimiliter obfervati folitii, cantu figuratocanere teneantur.

$. VIII.

Prrterea, a prima die iabbati quadragefimaJi , ufque ad feriam tertiam majori· hebdomada: inciulive antiphonam *Stive rrgùu , 8c* tam in nativitati» , *le* epiphania domini diebus , quem in aflumptioni·, ac nativitati· beatç Mane , 8c aliii pro tempore nominandi· fcftivitatibut cantilenas, rhytnmicas, devota· quidem , &■ honeftai, ac per ptalatum approbata· ; atque in dominica palmatum pafuoncm domini , C 8c in mtjori hebdomada primas ad matutinum " lamentationes aliaque officia , cifdcm in tabula commitenda cantare debeant.

STATUTORUM

r Λ M 3KCUNDA.

Cap. I. fir *ttfitalii m tttlefie htleeÀn , illyrcm-* rmparr , <Z a^ra/ra m*dv.

5 I.

DUOBUS cujuslibet hebdomada diebus, < per ccclefiarum hujus aichicpilcopatus , *le* provincia creâioncm delignatis , capitulates ad c·'"* c'*' capitulum congregari debent ; Quacumque videlicet tertia ictu, ut de 'empoialibus ad men- »>l·<>. fa capitularii, 8c fjbiicx bona fpcftantibus negotii» agant ; Qualibet quoque lesta feria , fc„' ,j ut dc fpiritualibur rebus e ad divini cultus re- <»r b . formationem pertinentibus differant . Ad illud vero , non nifi poft horarum canonicarum offi- comy-iut. cium nempe jsoft primam, quoulque tcitia, vel ·Λ -- *e* 'lexta dicenda lit , vel poft mifla majoris cele- Tζ brationem accedant . Ita ut tam ad p cbendarnm , beneficiorumque fuorum obligationem *,8e* swiwum«- lcoptrm (qui divinus eft cultus) quam ad congregationes capitulare· , qua , vel prricnpto, a< i,m,m >. vel vcfpertmo, poft hotarum recitationem tem- --?'◆· **'- porc haberi poftunt , potius attendant. h.'

r t t *

η». 4>e...«. periuMiu» 5 ' «ut «M··** a»|U» b··

Cum piimurn Jocum capituli ingieiTi fuci.nt ad laeram ibi propofitam imaginem lingulipie- rf'"®·»1· ce» tundant , ac fervato antiquitatis «idute J'.'V·. luo quifque loco fedeat . Poft hçc piçlidcns le a, h», qua tigno ianâc crucis lignet , ac inre.'hgibili vos.' ,J'"f F··' dlCat .' deaf/l *SfintKI tjfit ITΛIlΛ Ie.* (£^1

^<d/ar«r<aM , Jec. Orationem tua>|H>»«i. rirai d»»»iM, 8cc. 4c *noAm,, Sec.* ^ i-»·<«·, CanyaUcl.

Eec a & III. ' ”

AMMO CMtm H·*

s m.

Sextis Feriis, de competenti altaris, & chori minifterio, ut defedus (fiquifudiot) emendentur , *tc* in futurum caveantur , ac inobedientes pro culpa modo muldentur , potiflimum agant . Ita ut ptafidens ad decentiam , honefiatem, filentium, attentionem , ac devotionem , 8t id genus alia Deo miniftrantibus neceflaria capitulates publice adhortatur : ipfofque iis prccipue virtutibus incumbere , quibus cnori decentia , *te* injundo libi muneri fatisfaciant , ut hoc laudabili exemplo reliqui ecclefiz miniftri, ad fimilem divini cultus obfervantiam excitentur, idemtidem moneat; dc fi opus B fuerit fuccentorem , pundatorem , ceremoniarum magiftrum , ac ceteros officiales vocari faciat, animadreftat, *Sc* corrigat, quatenus Dei optimi maximi obfequio ejuique cultus felicioribus augmentis incumbant.

5 iv.

Tertiis vero feriis , de temporalibus , tam mcnfz capitularis boea, quam quavis alia negotia concernentibus rebus deliberent : Ita , ut non nifi przfidcns , aut de illius, *Sc* capituli licentia quivis , capitularibus omnibus interca tacentibus , *Sc* attente aulculrantibus , occurrentia negotia proponat.

s V.

Hic vero in fuffragiis ferendis fervetur modus : ut prius res propofita ab omnibus , non folum bene audiatur , fed etiam fi ardua fuetit , per convenientem fine clamoribus collocutionem difcutiarur ; Ac fi adhuc talis fuerit , quz maturiori coniultatione indigeat , de majoris partis ejufdem capituli fententia, ad alium diem differatur i lin minus illico reiolvatur . Tuncque anx omnes przfidcns brevi , ac compendiofo loquendi modo , (quo etiam reliqui utantur) funragium ferat i deinde finguli, *utz.* vato antiquitatis ordine , fuam fimiliter fententiam dicant. Ita ut nullus aliotum, vel fermonem intercipiat , vel fententiam refumat › vel etiam reprehendat : fed quilibet quidquid, infpirantc domino, fenferit , Acmine id sgre ferente , aut aliquo modo impediente , libere ibi pronuntiet. Sui quifque fermonis initio, ac fine , aliquam nudato capite inclinationem capitulo, verius prnfidcntem , cui etiam ferme dirigendus eft, faciat. P.elato autem ibi prm› fidente capitularis locuturus , pofiquam nudo fimiliter capite fe erexerit , *ac* ittrum fedens cooperto capite fuam fententiam protulerit , rurius detraao pileo furgat , ac inclinato corpore eidem pralato reverentiam praftet . Sic igitur omnes fuffragia ferant , *te* primi n-viffi- E mos , ficut ab eis auditi font , patienter au- ** diant . Qui autem alterius fuffragium interru- ‘ perit , quatuor regalium primo , odo vero fecundo, ac fi perfervaverit, multiplicata eorumdem regalium perna , que in quadranti irremiflibiliter exequenda fignetur, juxta hujus fynodi provincialis decreta puniatur.

5 vi.

Omnium deinde fuffragia quantumvis fuc- tint inter fc contraria prafidens refumat , *te* colligat, *Sc* quod coram pars major delibera- vent , hoc tamquam potiffimum tenendum fore declaret. Idque per fecretarium capituli, nihil propterea dolentibus iia , qui contrarium fenfermt, faciat in adis annotari . Si quis autem fe ab ea capituli deliberatione fic annotata , gravari proteftatus fuerit, protcftationcm hujuimodi idem prafidens apud ada capitularia icribi , -iliaque cum opportuna adorum infertionc, in forma fidem faciente confctiptam, eidem proteftanti , ut li voluerit ad competentem judicem recurrat, ab eodem fecretario gratis dati przcipiat. E> autem negotia, qus juftitiam concernent , non cx capituli fuffragiis; fed iplius advocatorum fententia , prout juftitia popofeerit , explicentur . Quoties veto fimiles cafus contigeiint , juris periti ab omni affedione immunes , & quoad fieri poflit non capitulates, conlulintur . Et quoniam in adibus capitularibus hujufmodi nonnulle fzpe difcotdiz , inimicitiz , ac difcuffioncs exoriri folent ; ideo hzc fanda fynodus omnes in Chrifto monet, ut modefiis ac temperatis verbis, *8e* quibus nemo lzdi poflit , utantur ; Quod fi quis adverfus alium inhonefle , aut injutiofe locutus fuerit , ftatim lex dierum emolumentis, *Se* graviori, fi opus fuerit, pteria per majorem capituli partem, juxta excciius, *Se* fcandali qualitatem moderanda , muldetur. Cujus quidem pcenz exeeutio omni prorfus appellatione polxpofita fiat, ut fic damnis majoribus, quz evenire pollent , occurratur , paxque, *Sc* unitas ccclefiafticis perfonis digna feiverut ·, ac ejus generis culpz, quz przlatum , 8r ejus vicarium latere poliunt , aliqua punitione corrigantur : Locum capituli nullus nili fuperpellicio, ac tegiporc exigente etiam cappa indutus, fub amiflioms fuffiragii poena ingrediatur ; ut lie omnes hujus arehiepifeopatus , *tk* provinciz ecclefiz laudabilem confuetudinem , ac traditionem, quam in hoc renuerunt, teneant. ai!no~ CHIUTI *»·*·

s VII.

Nullus capitularis Dei domini noftri , aut gloriofz matris ejus , aut cujufvis fandorum nomen juret . Qui vero femcl per przfidentem monitus adhuc juraverit , unius mineralis pondo ecclefiz fabri» applicandi , &■ in quadranti ad hunc effedum fignandi perna muldetur. Idque non folum in capitulo, fed etiam in choro , *Bc* qualibet ecclefiz parte fervetur . Ita ut quilibet capitularis fratrem fuum jurantem monere, eumaemque , fi contumax fuerit , praefidenti , qui iplum przfcripta poena corripiat , denuntiare curet.

S VIH.

Capitularium in capitulo exiftentium nullua ad aliquid loquendum , nifi in forma fuperius cxpretfa furgav a loco fuo , ubi quiete quoufquc capitulum finiatur, fedcrc debet ·, ncc inde nifi de przfidentia licentia , fub emolumentoram unius horz yjus dici mulda, egrediatur.

S- IX.

Si aliqua ea caufa quifpiam ex capitularibus cnfem, aut mucronem, aut aliud telum in eccle-

anno CXMJTl Uh·

· Te* ch°t0 attulerit ▮ pro ddiAi pcrfoom, & ioci qualitate, arbitria ordiaarü pleâatuc.

J. X.

Quoties alicujus negotii traâau fccretuecapitularibus ca coromdea pro majori parte lententia indicendum fuerit, Tab potna praftiti juramenti indicatur ; aut fi eidem capitulo videbitur, novum de fccrcto Servando juramentum ab omnibus preftetur i fle qui Jurare noluerit, uniua, aut (fi videbitur) plurium dierum emolumentis mulâetur, ac Suffragio privatus eatra capitulum fiat.

S XI.

Capitularia autem, de cuj'ua, aut fratris, aut propinqui negotio agitur, *Sc* qui vel a capitulari offenfus efle, vel capitularem oficndirte 5nctenditur, capitulo, quamdiu fuper hujufmo. i rebus confultabitur, non interfit.

5- XIL

Capitulates autem ad capitulum convocate decano in ecclefia exiftenti, lin minus dignitati, aut canonico feoiori : extra ecclefiam vero Similiter, decano in civitate degenti, 8c eo abfente › dignitati, vel canonico nujufmodi leniori, incumbat. At fi aliquando tale negotium occurrerit, quod io!itum capituli diem cxpeâare non poflit, ac decanus, vel eo abfente, prelideos per aliquos capitulates requifitus, capitulum congregare noluerit : duo vel tres capitulates., ne nujufmodi negotium pereat, aut deterius fiat, capitulum intimari faciant: quo cato certante, nemofubgravi, quam fubeat poena, capitulates ad capitulum vocare prefamat.

$. X 1 I I.

Negotiorum omnium occurrentium decanus, aut capituli prelidens rationem habeat, ut illa omni mora poftpofita, prout oportuerit expediantur. Itaque non de pluribus Simul agi permittat, fed quod primo propofitum fuenr, ante reliqua omnia definiatur, & concludatur : negotium vero femcl definitum, quantumvis aliquis capitularis, qui definitioni hujufmodi defuerit, de novo ingrediatur j nifr de totius capituli mandato, iterum confultari, aut per Gitfragia diffiniri non poflit : cum abfentes capitulares, de lie deliberatis, ac diffinitis, portes informari valeant.

S XIV.

Tam litcne tranfmittendc, quam lingula *fb*lutionum, 8r expenfarum juflu capituli faciendarum mandata, nccnon procurationum, obligationum, ac provifionum capitularium inftrumenta, ejus capituli nomine, fubfcribenda per quatuor capiturales, (nempe dignitatem, canonicum, integrum ac dimidium portiooarium, alternarim fingulis quibufque menfibus, incipiendo ab antiquioribus) deputandos, quamvis ipfi in premiflbrum deliberationecontrarium ienferint, fub perna ipfias capituli arbitrio infligenda, febfcribantur: duo, quolibet anno » ex capitularibus ad id magis idoneis, procedendo a dignitatibus, calculatores nominentur ;

qui timol cum fecretario capituli, fc computa*ton* toriu* asaflis, infpeâa punâatoris ebori relatione › calculos, ac diftributiones aaenfia capitularis, omnibus bcncficiatis, o&cialibus, *St* chori qpiniftris juxta quotam cujuslibet illorum partem, ac falauum competentes, faciant.

CXaiSTI Jjtj.

J. XV.

Quotiefcumque aliqua perpetui, vel redimibilis fenfus translatio, juxta motus proprii felie. recordationis Pii papz quinti formam, aut Suavis alia fimilis Scriptura contraâus facicn- a lit ; capitulates omnes per diem ante, ut moris eft, convocentur, quatenus an pro eodem pretio cenfum hujufmodi accipere, iliumque alicui beneficiato, non niti fuo feveriflima cautione (fuper quo hac fanda fynodus eiidcm capitularibus conicicntias onerat) locare velint, mature deliberent.

S- XVI.

Omnes vero regia provifiones, ac liter* , qua pro tempore capitula tranfmittentur, in eodem capitulo per ejus Secretarium legantur : ac fi alicujus momenti fuerint, notatis data, ac receptionis ipfarum diebus, ftatim in prafidentis (cui boc in primis injungitur) prafentia per eumdem Secretarium fub fideli archivii cuftodia reponantur.

$. XVII.

Incumbit autem capitulo, aliquem capitularem divini cultus zelo, ac diligentia ferventem a prolato approbandum deputare, qui Sacrorum cuftodias, bibliothecas, rcfque omnes ecclefia videndi, *lc* quid reparatione, aut motatione Indigeat, advertendi, Sepulturas quoque Signandi, ac diftinguendi curam fufeipiat I

S xviii.

Computator totius marts per przlaum, *Sc* capitulum nominandus, calculos diftinguere, ac rationes ab omnibus reddituum decimalium pro tempore exifteatibus oeconomis timui vel divitim exigere ; quacumque item pecuniarum juffu capituli Solvendarum mandata confidcrare, & in aliquo ad hoc Specialiter habendo, ac fub archivii, quodèx decreto hujus fanâa fynodi erigi debet, cuftodia Servando libro annotare teneatur.

ıA.,,,,, a* ·«*·“ ***▮ î* «î***

s. XIX

Pramifla vero omnia, & Singula, ficut profertur ordinata, drftatuta, primus omnium décanus, feu prarfidena, quicumquc pro tempore fuerit, tam in choro, quam in capitulo fervet, *Sc* opere compleat. Quod ii non fecerit, non Solum in iis quibus ipSe alios muiâare poteft, Sed fi viSum fuerit, etiam in pluribus in capitulo mulAetur. Nihil autem preter hujufmodi ordinationes, vel propria auâoritatc, vel tine expeefla capituli deliberatione, ac fententia faciat › nec aliquibus magis quam alsis favorem, vel opem preftet ; Sed eiga omnes capitulare* , *Sc* beneficiatos, ac in univcrfum qualcumque perfonas ecdefiafticas modefte, *Sc* urbane ft gerat. Qui etiam e converto ab omnibus honoretur, ac venereturi

ammo CmitSTf Ifls.

I** "t quando «et&rit , aut defecerit , ses ^ublice , fed in captaalo , vel feparatim reprehendatur.

Cap. 11. j^M»d· , CT yiM<Msd· ceaaaroadu *fint*

S L

I* ftilo , & Gri, -Bio. tit. del CaviUo . J. J· cfrmirnu (quando -IgWA ne* gOCIQ bu* tkn.)

DANDO grave aliquod negotium ex jam confideretis, ad quod omnes congregandi fuel, occurrerit, vel de novo fucceflerit ; } oamvis in ordinariis capituli diebus traftanuai veniat ; pnsfidens fceptrigero , ut capitulates omnes ad capitulum vocet pnteipiat , ad caftss videlicet fequentes.

ui>. j.iii.da nfcuserci. J ».

Ad affignandum pro officio alieni committendo falatium, Scad aliquid capitulo proprium, fine ullo eorum, quz fanda hac fynodus fuper hoc decrevit prejudicio, aliis condonandum.

Ad nominandum etiam pundatorem , calculatores, ceconomos, ceremoniarum majriftrum, ccclefia capellanos, minitatos, *Sc* famulos, aliofque quofeumque, tam menis capitularis , quam aliarum return officiales a capitulo deputandos: cofque, falva in omnibus lprccipua prs- >(1*1* poteftate , juxta juris difpofitaoncm, ac fa- a.k/'iqSc cri conciiii Tridentini , hujufquc fandx pro- aM|oui>« . vinciatis fynodi decreta removendum. se .ScU.eo.

Praeterea , ad refpondendum quibufvis alicujus momenti regia , vel Romans curis litens , vel procuratores cooftitocndum, vel capitulum ad aliquid obligandum, vel etiam lifts , & caufas movendum , aut motas proleqoendum .

Jnfupcr , ad pofieffionem alicui capitulari novirer admittendo tradendum.

Ad quodvis etiam legatum capitulo rclidum acceptandam .

Necnon ad nuntios, tam ex beneficiatis , quam ex aliis non beneficiatis quocumque opus fuerit mittendum -

Ad quacumque item ecclcfis, aut menfx capitularis bona llabilia permutandum , vel alienandum, vel transferendum.

Ad quamlibet quoque rem *f* ccclefia ftataim concernentem , mutandum, & ordinandum.

Denique , ad ca , que femel deliberata , *Sc* definita fuerint a capitulo revocandum , & anuullandum .

S II

Ad przmifla igitur omnia , ftfingola , *Sets* noviter occurrentibus quacumque capitulo bene vifa , quamvis ordinariis diebus, tertiis videlicet, ac (estis feriis traâanda lint. Capitulates omnes in civitate pro tempore exiftentes, per iceptrigerum , qui capitulum ad nonnulla negotia fpecialcm convocationem requirentia t congregaii lingulis illorum denuntiet , ante diem vocentur .

S III-

Si autem aliis non ordinariis capituli diebus, negotia hujufmodi de novo occurrerint , dum capitulates omnes tunc in civitate degentes in ecclelia reperiuntur , ibi etiam ad capitulum ftatim habendum , congregentur . Adveniente vero folita capituli hora, quicumque illi intervenerint , tam prsmiffii , ad qua fpccialiter vocati fucÛDt , quam quacumque alia , prswsea oexnsrentaa , reliquis val aoa veaienti- Âhn bas , »el C , at prsfertut , legitime occupati cîill exiftant , fulfragium non mittentibus dcllbe- tjSj sent, ac diffiniant .

C»f- **IH·** *Dt rtf'tit* i» rktrt* aa> «/ *dt Irvihu rrhu ktbtadt .*

VOLENS pntterca hac fanda fyaodus , pluribus abfurdis, cx habito in choro ca- es <·■*. pitulo hadenus exdrtis occafionem tolleret ca* *Ψ·*· "<· pitularibus omnibus pro tempore eaiftcntibw ,**-*·- ne deinceps in choro, aut alibi , quam in loco ad id fpccialiter deputate capitulariter convenire , aut dc negotiis femel in capitulo diffinitis , vel diffiniri coptis , aut alias gravibus , deducibilcs hinc inde rationes habentibus, agere poffint in futurum prohibet. Et nihilominus , ut quoties neccffitas , qua congregationem in loco lolito habendam expedarc non debeat , fuerit; aliqua levia, ad felicius, *Sc* ornatius ecclelia minifterium , & non alita dirigenda negotia deliberare, & providere valeant , permittit.

intrth , kiitu lttkcnÀ» .

S I-

IN fuper , ut fingulx hujus provinciz ecclefiz auaiori fpiritualium , temporaliumquc bo- "J.*®·*·■ norum cumulo, ac fplendidiori bcneficiatorum- «,ıΓ,'/χ que atque fervientium minifterio femper vi- .o«du<n «. gcaor ; cadcm lanâa fynodus ftatuit , ut przter ordinaria fingulis hebdomadis > modo pn»> c. ,^.*"*|* milio . habenda capitula , unum generale extraordinarium, binis quibulque nuiitibus , die a prefidente per expreflum przlati mandatum delignando , capitulum habeatur ; ad quod capitulates omnes per fceptrigerum, quatuor ante diebus, vocentur: ut ibi , tam de litium , caufarumque pro capitulo , aut contra ipfum pendentium ftatu, diligentiis faâis velomiffis, utilitate vel damno , reparatione quoque vel direétione ; quam de completa, vel incompleta decimarum exaâionc , *Sc* quacumque ceconomorum , tum pro milia , tum pro fabrica depuratorum , fi qua fuerit in esigeodo negligentia , vel collufione , exaâanimque verum , ac pecuniarum partibilium quantitate, diligenter ab omnibus conlultetui : ac dc necedario , & opportuno remedio in omnibus , maximeque in rebus divini cultus decentiam , officiorumque celebrationem concernentibus , provideatur .

Cap- V. *Dt >nuih irttim vtl jeftitUat CMUtranuihu* ■

AD tollendum vero omne dubium , *tc* dilcnfionum, qua lape in communicatibus t ,μ et ignorantia procedunt , materiam ; hac fan- a ^c. *a* âa iynodus declarat t illa gratia nogotia vo- *· ·*·■" ciri , qua in mera cjufmodi gratiam facientis voluntate conlittunt , nullamque petenti aâio- ·!<■■>. nem juridicam tribusuu ,· qua li majori capita- * *" CM' li parti vilum fuerit , iceretis fuftragiis capitularium Irbcrtau Sc paci magis opportunis diffi-

ata>

"asWcT CUUl) U»».

niantes · Q·· «arca petenti jet, *It* aâtossem in judicio competente· prebent , ea juftitim negotii nuncupari j qua tamquam tali· > .five publici· , five dc majori· partu capituli (ementia t fecretis bqjnfmodi fuffragiis, omni mora poftpofita , conlulentur t ac.deliberentur . Ita ut t qua in fimilibu· juftitiam concernentibus rebus , a capitulo pro majori parte definita fuerint, fi cetera de jure ncceflaria concurrant (exeeutioni mandentur .

S· II-

Ordinat przterea eadem fynodus, ut quoties aliquod gratia negotium capitulo propolitum negari, decretumque capitulare defuper faâum feme! publicare contigerit , illud per fufiragia iterum deliberari nullacenur poflit j nec aliquis capitularis contra pneliitum dc (ccreto (errando juramentum , vel adverfus alium capitularem quidpiam manifcftsre , dicere , aut infirmare dirçâe , vel indireâe przfumat . Pro cujus ordinationis obfervantia , eadem fanâa fynodus prafidentis confcientiam onerat . Capitulo pariter injungens , ut quoties prafidentem in przmilfis exceflifle repererit , eumdem duorum dierum emolumentis mulâatum corripiat ; cuilibet denique przbendato in fanâz obedientia virtute pracipiens > ut fi capitulum bac in parte negligent efle cognoverit , pralaco qui mulâam nujulmodi . ut par eft decernat , *Ic* exequatur , przdiâum praüdenüi exCeflum fideliter exponat.

Cap. VI. *Dt* msdst fus *grttU i· ttfitalt Ctttrtilifi fttffi .*

S- I-

CUM fzpius evenire foleat , ut quamvis legitima capitularium convocatio . per fceptrigerum ante diem faâa fuerit , aliquis tamen przbendatus , vel propter agritudinem, vel aliam juftam abfentia caufam , vel certe propter ejuidem leeptrigeri incuriam capitulo (in quo gratia negotium deliberatum fiiit . intereffc non potuerit . faâamque hujufmodi gratiam fieri non debuifle judicaverit : ideo hac perpetua fynodali coollitutione decernitur t ut idem capitularis , qui ab eo capitulo abfens , interim tamen prafens in civitate fuerit ! poflic infra triduum ▮ tam ia capitulo . quam coram capituli (ccrctario gratia > ut praefertur t faâa contradicere > proteftatua in forma fe eidem gratia in proxime habendo capitulo expreffc contradideram . Si vero praoendatua > at fupra contradicens pradiâa convocationis tempore extra civitatem degerit , camdem gratiam modo , *Ic* forma prnmilEs . infra *o&o* dierum fpatium impugnare valeat . Qua faâa coottadiâlooe > grata hujufmodi fùîpendatut, qnoufque przbeodato , qui ut profertur contradixerit , interveniente. iterum Lrcrttis fufiragia calculis videlicet albis , ac aigris fufiragaatium libertati accommodatis, deliberetur.

A. Awirn

Cap. VII. wfsrin· *ftr ftfitfU* CNAISTI
(IIk/I/I-, f/erMI fr<s^<ri VM 9
o CT fMadapqjfir

5· I·

NE capitularia decreta , quavis ex caula , vel ad cujuivis nerfonz inftantiam quotidie revocentur , hac lanâa Mexicana fynodus firma impoftcrum ordinatione decernit, *h* mandat , ut quidquid (ernei in capitulo deliberatum fuerit , five gratiam > five jaftitiam concernat t nifi jufta, *Ic* urgens cadi· fuperveaent , iterum tra&ari minime poflit . Tunc vero capitulare· omnes ▮ expolita per fceptrigerum luflicienti ejus negotii ratione , ante diem vocentur, ita ut quotquot illud negotium aliouando decreverant! ejuidem confutation! rusius interfuit , *Sc* qui abfentes fuerint , fub competenti defuper affignando termino eapeâentur . Quod i loci > io quo abfentes repe» riuntur > diftantit tanta fuerit , ut ex adventus ipforum expcâa- one grave aliquod di(crimen , vel inconvenien. luboriri polle credatur ; quod, datis fufiragia , major capitularium pars deliberaverit , id jplurn , *Ic* nihil aliud exeeutioni mandetur , luper quo eadem fynodus con(cientiam prnfidentii graviter onerat ; *Sc* nihilominus praecipit . ut illius , vel incuria . vcl malitia , per quemlibet capitulatem pralato , qui dc opportuno remedio provideat > exponatur .

Cap· VIII. *Dt irrui* fittmrtec ltOitnt, tc rtftcilitat .*

5· I·

AD occurrendum exeufationibus, ex afféâata rerum ignorantia fuboriri Colitis , hac lancta fynodus inviolabili fanâione conftituit , *Sc* mandat, ut hzc ipfa ftatuta, fimul cum ceremonial! per camdem fynodum in eis decreto. & ordinato , quolibet fecundo , poft cujufvis anni principium futuro capitulo , publice legantur ▮ idque przfidens , fab perna quatuor pondo moneta harum partium (qua ftatim fi negligens fuerit fabricz folvat) accurate perficiat : Reliqui vero capitulates, quamctrmqne in przmiflis notaverint przlidentia incuriam przlato , qui de neceflario remedio provideat, indicare teneantur .

Cap. IX. *QarnrtJt tnrUft fer ttfittlcni revietttt rltilli* SM *Uuu .*

S- *I*

UT quacumque przlati lententia , provtfiooes , fc mandata debitam exeeutiooem >■ «cM· habeant , ac fuprema ejus jurifdidio, fc (qua vclut ecclefi· fj>onfus ornatur) aaâoritasoptatam lortianit eflvâum : ordinat propterea , ** »*· j; mandat lanâa hac Mexicana fynodus , ca in pernarum condemnationumque , atque mulâarum remiflionibus obfervari. qan per eam- >■■ ·Ms dem fynodum in titulo de beneficiatis cathedralium ecclefiarum , fc comta ofiicio decreta t *It* provifa funt.

QpX

4MMO Chuisti ·J»$

Cap X· *Dt/tmitrii lifittUrii tfkif , 0"*

S L

AD neceflariam , & oppottunam capitularium negotiorum expeditionem, hacordinante fynodo, ftatuitur, ut fecretariua capituli omnibua capitularibus aâibus interefle , atque adeo extraordinariis quidem capituli diebus , relut capitularis quifque vocatui ; ordinariis autetn etiam non vocatus ad capitulum venire, locumque capitulaient primus omnium ingredi , & in aliquo, ibi fub fideli capfn cuftodia fervando libro , quo res capitulates coutiocantor , omnium cuique capitulo intervenientium prxbendatorum nomina pramittere, dt quacumque in ejufmodi capitulo deliberata fuerint feribere ; impofitaa quoque mulâas punâia adnotare teneatur . Quoties autem capitulo defuerit , unius dei emolumento , pro [alarii rata œulâetur .

SIL

Tam admiflionis tempore, quam quotiesjuffus fuerit, folitum de fervando aftuum capitularium fecreto juramentum , ficut quivis prabendatus prsftarc, idque pro negotiorum exigentia inviolabiliter obfervare , debeat.

S ΠI.

Qui non folum aftos omnes capitulares, fed etiam, quacumque ad capitulum fpeâantia inftrumenta concedat, otnnefque ejoidem capituli nomine mittendas litcias , line ulla prater afliÎ;natum illi falarium mcrccde , componat , 3c cribat ›

S IV.

Omnibus item calculis, ac partitionibus a capitulo per calculatores ad id deputatos, quandocutnque faciendis interveniat : Illofque & illas (ub capfa capitularis ptsdiâ* cuftodia reponendos , ac leponendas regiftret, & quacumque nceflana tranfumpta ex illis accipiat .

f V.

Omnia inioper', A lingula , five a capitulo, five a fabric* , bofpitaHfve adminiftratoribus deliberata, qua ad oeconomum dirigentur , pecuniarum mandata faciat , dc in eildem aâibua capitularibus limilitcr referat , ut debita illorum ratio habeatur .

SVt

Quemlibet quoque aâum pro capituli parte quibuCcumque perwnis laetificandum , idem ipfe notificeti la fccua fecerit , ejuidem capituli arbitrio imponenda mulâa fubjaceat.

S VII.

Si capituli lertetanus, reddituum quoque decimalium notarius cxiftat, quidquid «■ cotumdem reddituum libre , ad menfam capitulaiem pertinere renerent, extrahat ; evaâoeumque , tam h hnâibni, quam ia pecuniis reddituum

A hujufmodi partitiones, nt ab ctconomo fingnlis capitularibus perfolvantur ; abfque ulla pro lite recipienda mercedc, tribuat. AMMO CHUSH M·>

Cap. XI. *Dt fitiilt etflttU.*

S t

HÆC prnterea fanâa fyoodus Mexicana , abufus haâsnus intnoduâos de medio toLlere, & ne limites introducantur in futurum provldere dsfiderans , hac perpetuo permaniura conftitutione dcccmit ; ut capituli tigillum ia capta fub tribas clavibus , una quidem penes decanum, vel ejus loco prefidentem, altera ponça doâorslis prebend* canonicum, vcl conoa exiftente, capitalarem, a majori parte capituli nominandum , tertia vero penes fecretarium fervandis cuftodiatur : eifdem nihilominus pr*diâis clavium cultodibus debit* officium fidelitatis injungens , ut nullas cujufvis generis literas , pr*ter illas , qu* a pleno capitulo deliberat* fuerint, eodem tigillo figillari permittant.

S II.

Et , ut dilucida rerum capitularium ratio fuo tempore, & quoties quclita fuerit , commodius reddatur, prreipit eadem fynodus , ut c <, porter alios libros capitulo pro tempore neccffarios , certus aliquis , (ao annotandum commifliones, legationes, dcputationelque omnes, ab eodem capitulo faâas) liber habeatur, qui fccretario cuftodicndus , una cum reliquis feriptnris, dcaâir per inventarium contignetur, ut illum , & illa quoties rcquilitus fuerit, exhibeat .

** STATUTORUM.

PARS TERTIA.

Cap. I. *Dt iit ,* fxa *rrJJittiun Jttimthttt tifiti/Irtttrri tfrre tltictt .*

S· I.

CUPIENS alias fummopere h«c fataâa fynodus felici reddituum eccicliaftico- c»«f«a.
rnm adminiftrationi , utilitati , *tc* incremento .-T.*·-
profpicere , *tc* laudabilem Hifpanicarum cede- ££
harum conluetudincm cathcdralibus hujus pro. ea.j.u.u
vincia ecclefiis , in hoc potillimum lequendam f (Xmu
proponere ; unde ftatuit , *tc* mandat, ut duo
pratbendatii, (dignitas videlicet , *tc* canoni- k f, u,
eus ,) vel alii duo capitulares , huic miniftcrio aptiores a capitulo, affignata congrua juxta reddituum quantitatem mercede , deputentur : qui una cum eo , quem prelatus negotiis quidem idoneum , fc in promovendis redditibus exercitatum ad id nominaverit , décimales hujus archiepilcopatm, *tc* provincia redditus annis lingulis auâionentur ; ita ut admittendis auâionum fponfionibus, ac deliberandis eorumdem reddituum locationibus interfint , ncceflariafquc ac fufficientes cautiones recipiant .

4jnro Onurn if-*.

$ Π.

Eide· elite· capitulo hue ipfa fynodus inijmgit, ut virsM aliquot de)itat , qui ecclefi· fundos, prsadia-, domos, reddnus, dr quacumque alia bona ftabilia quotannis vifitet , illorumque omnium ftatum › difpofitiooem, diferimen , ft indigentiam eidem capitulo fideliter exponant . Quibus eadem fynodus confcienriam graviter onerat , nifi quibufvis amor· , odio , ac humano luero poftpofitis , ecclefi· utilitati, ac debito fua vifitationis muneri refponderint.

/ Cap. II. *Dt* zisaemM.

5 L

UT autem ecclefiafticorum bonorum fecuritati, *Sc* indemnitati confulat hae fancomM-a'ï. Mexicans fynodus, ordinat , ' ut oeconomi a prrlato › Br capitulo nominandi lint, in Chriftiana religione , Br confcicntiz reftitudinc laudabiles, legales, finceri, 8r communiter approbati; nec prius admittantur, quam idoneas , attenta bonorum eis configuandorum quantitate, cautiones przftiterint, ac una cum ndeijufloribus hujufmodi *fe* in cisjuslibct anni fine, fi praferiptum folntionum, reddituumque, ac fundorum tempus , id permilerit , vel ad iummum fecundo anno peraâo i dum tamen interim ipforum oeconomia durat , integram de difpenfatis rationem › A: fatisfaâioncm reddituros, fub obligatione pro. inifcrint.

Cap. III. *De fakeiea knit* I

S I.

I, lixotli 'omr*· «. 71 Uia (labilium bonorum permanentia frequenti, Br opportuna vifitatione maxime indiget, cx hujus Mexican* fynodi decreto ordinatur, atque pracipitur , ut deinceps fabrica oeconomus lufficicntem exigendorum , exaâorumque bonorum , *Bc* expenfarnm rationem petenti capitulo reddat . Domus quoque ac fundi ejuidem fabrica diligenter infpiciantnr , ac dc illarum, illorumqoe augmento, dc condition in eorumdem locationibus appofitarum impletione , ccnfuum quoque Br emphyt.b , iw «u teufium duratione : de ipfius denique fabrica «s,, «o. utilitate, dr proventu perquiratur, *ic* qmscumk ' > ·■ que fuper pramillis feriptura, aâa, Bc inftrumenta fuerint , apud archivinm , eadem ftaruente fynodo, deputandum , fub numero, dc fpecificatione reponantur.

Cap. IV. *De aaanerfariu* V *nettaeeaeert·· titaikti.*

S I

t>.* >k. a. ■«u, «a. 1 1 T T T defunftorum legata , commemorationes videlicet, dr anniverfaria , ultimarumque voluntatum difpofitiones in catbedralibssa eedefiis fundata, dr in futurum fundanda debitam esecutionem, dr confcrvatiooem habeant i L-s i.tic,, ' *-- hoc fynodus in pramifhs omnibus , dc eorum fingulis illa fervare , *it* execution! mandare conliituit , qu· eadem decernente fynodo in titai· de tclUmcntia » inftitutioaibus , jure Îiatronatus, fcpulturis*dcc.* ftatuta, de ordinata unt, pro quorum complemento, is, cui chori tabulam qualibet hebdomada ordinare incumbit, anniverfaria, dr mifiarum officia huiufmodi , per capituli fecretarium quoties celebrati debent, referenda, in eadem tabula notare teneatur , quatenus omnes incumbentia libi munera nofcant, dc exequantur. a miSO citniSTt >>**.

Cap. V. *D*fcriftvii Ktltft , σ' tante nfttiia .*

S t

PHalatorum , capitulorumque curas incumbit , univerfa ecclefia bona , illorumqoe tura, feripturas, dc ioftrumeata fervare i Ideo i*c Mexicana fynodus omnibus capitulis injungit, Bc mandat, ut ca in feripturarum fub inventario exprimendarum cuftodia , dc aichivii, a quo nibd fine pralati licentia extrahatur deputatione , de daufura obfervent , dc Bc mandat exequantur , qu· eadem fynodo ordinante in titulo dc rebus ecclefi· confervendis, vcl non alienandis, fub pernis in eis contentis, decreta reperiuntur · Quando autem pnriatus , dc capitulum , quibus in hoc confcientia onera- * T' fir, aliquorum hujufmodi bonorum alienationem , in evidentem fabric· utilitatem cedere judicaverint ; tunc nifi cetera omnia neceflaria, & requifica , camper jus commune, quam per apoftolicas literas difpofita , *tc* ordinata , precenerinf, nihil innovetur. Si quid vero aliter faâutn fuerit, nullitatis virio fubjaceat.

Cap. VI. *De caaielii i· iit farificafieaic keatd Maria JifirikaeaMi.*

S I.

IN candelarum diftribntionem die purifica- Ca«. Mil. tiunis beat· Mari* facienda, prohibet cadem fynodus vanos , ac iupetfiuos cereorum fumptus, in pofterum fieri . Proripiens nihilominus honeftam cera quantitatem prolato, ca- *>·■*'«capitularibus, *Bc* omnibus ecclefia miniftris , atque fervientibus neceflariam provideri, eam- mus. que ipfius ecdefia thefaurario , cui fimul cum prcfiucnte ejafdcm cer· partitio incumbit , configoari : Omnes quoque folenni ejuidem feftivitatis procelfioni interventuros , quibus in hoc confcjcotiam onerat, hortatur iu domino, ut finguli cereis accenfis cum devotionis fervore, *Bc* Ipirituselevatione, quz, dr iplocnmftatum, dt illum aâum deceat, procedant.

Cap. VIL *De refit, ·[· , et ttaftri.*

QUamvis pnamiiCo ereâioois forma cathedra- r, «mc«mu Jium hujus archicpifcopatus , *Bc* provincia '*"■·11· ercleflarum , capitularibus , qut preter quotidianas diftributiones , nullas omnino fruâus habent › aliquod pro requie tempus non affignet ; A' fanâa fvnodus Tridcntina dum qui- *. '*' bufvis cedefiarum hujufmodi przbeodatis ultra Mna tres menfes · ab cifdem eedefiis quolibet anno «»*«· abefie prohibet, earum cedefiarum eooftitutiones , qu· longius fervitu tempus requirunt , t>-i- m tt intaâas relinquat : Hoc tamen fandum proviacialc concilium human· infirmitati aliquo,

ANNO CHMSTI VI4« (IIfo <>« J·.

ut par eft , indulgentia prafidio fubvenirc vo- A ient . quo iuavior , atque ferveatior divinorum officiorum celebratio fiat ; finguli· omnium cathedralium eceletiarum hujus provincia prxbendatis ieptuaginta dicram requiem quolibet anno concedit ', quemadmoduin in titulo de clerici· non refidentibua , inviolabiliter obfervanda fanâione decrevit . Ad decidendum vero quafcumque fuper hujus decreti, & conccffioniulu dubitatione· pro tempore occurrente·, qux judici· minifterio indiguerint, idem provinciale concilium plenam cuilibet in 'fua diacefi praelato facultatem , dt auftoritatem tribuit ; ut attenti· tempori·, perfonarum, negotiorumque circumftantiii , Sc habita tenuitati· reddituum , ac debits divini· officiis frequentia , B ratione qua Dei ac domini noftri obfequio , divinique ctiltus augmento potillimum convenire judicaverit, ca deliberet , ordinet, atque Ìuovideat , prout paftorali ejus prudentis , 8c olicitudini, idem concilium committit, & conficientia lelinquit.

5 H-

Declarat tamen eadem Mericana fynodus neminem prxmiffi decreti , indulti vigore , a fua ecclclia abdic poffe , in aliquoei infiafcrjptis diebus, qui funt.

TRES PRIORES PASCHALES DIES C
NATIVITATIS)
RESURRECTIONIS.) DOMINI.
PENTECOSTES.)

CIRCUMCISIO)
EPIPHANIA) D MINI.
ASCENSIO.)

CONCEPTIO)
NATIVITAS)
ANNUN TIATIO) B. MARI E.
PU1UH C ATI O)
ASSUMPTIO.)

iic t h ml SANCHSSIMÆ TRINITATIS . D
CORPORIS CHRISTI.

FERIA QUARTA , QUINTA , SEXTA , SABBATUM majoris hebdomada I

(S.IOSEPHI.
(S.J O A N NI S <B A P 1 1 ST Æ.
(SS. PETRI ,fc PAULI.
(OMNIUM SANCTORUM.
FESTUM (COMMEMORA T1O Df.
(FUNCTORUM ufque ad
I finem miffx.
(PATRONI generali·.
(PATRONI titulatis ecclefiz

Omnes item dominica adventus , &· cujulvis mentis tertix, quandiu lanctilliinz cucharifttrx proceflio duraverit : omnes item dies quadrageiime.

J. I I I.

Similiter hrc fynodus neminem feptuaginta hoium dierum de requie , nili pro rata temporis , euo eidem ecclelix infervierit , gaudere polle declarat . Si quis vero dum aâuall unius prxbcndx refidentix integre lalcrvit, ad aliata in eadem ccclcfia promoveatur, (ut pai eft) anno requit integre gaudeat. CHlun D«i.

$. I V.

Infuper eadem Mexican· Lnodus declarando fubjungit i. uc ad matutinum prxeipuarum feftivitatum fuperi·· expreflarum , nedum prwter adventus , quadrageltma , ac tertia· cujuique mentis dominicas prabendati omnes interefle teneantur . Qui veio nili cx vera xgritudinis impedimento defuerit , porter illius hora di- ' ftributionem , (cx etiam dierum ftatim in quadranti annotandorum emolumentis irremiffibili- Ter mulftetur . Ita ut qui hanc panam quo-uHfiiyrt vis modo remiferit , eimdem emolumentorum >*· ■■·‹· quantitatem fahricx , ipfo jure › abfqne ulla alia declaratione in conkicntia rcllituerc debeat , juxta alia· tadtam ab hac fanda fynodo difpofitionem.

Cap. VIII. *D/ iii* f*4 *mitti/, f»i* refait *»/itar* .

S· I.

RArioni confcntaaeum eft , ut proprix voluptatis , quietifque coiporer oblitis, majus lucrum refpondcat, quam cis , qui recreationi vacant : Idcirco hrc landa fynodus Mcricana plurium dubitationum , abfurdorirmque caufa· fuccidcre cupiens, deccinit, A- mandat, ut quandiu aliquis prabendatus pizdicta requie «fus fuerit, sntereffentiis , obventionibus, funeribus, anniverfariis, & manualibus, qux non nili vere &r corporaliter prxfcntibus, *8t* refidentibus dentur , abicutiumque mulâis careat . Itaque dum in quadranti lignum hoc R. requiem denotans habuerit , przbcndx fux acervo , feu grofla dunitaaaj nuatur . Ut autem quiique capitularis certum remanentium fibi de hujuimodi requie dierum numerum facile toneat, cx ejufdem fynodi mandato pundvor in 3uadiintis margine, quos quiique dc hujufmoi requie dies perceperit, adnotare teneatur.

Cap. IX. *Dt iit,* f«4 /arreri psf/aar *frahinUti, f»i* 4 *fralat» tttaftnar.*

5· i·

CUm quilibet pralatus duos przbendatos m tncara«« cura fux paltoralis fublidium deligere, JCisf occupare pontificio jure poflit ; hac Mcricana declarante fynodo fiatuitur, &· ord matur, duos *naa „i4n·* capitulare· hujufmodi a ptxlato ad ctlcâum "b". I ■rxdiiftum nominandos , annuis luaium pixoendarum emolumentis (przterqqam obventionibus, & manualibus , qux nod nifi vere , *βι* realiter afliftentibiis, ut prxfcrtur, dantur) integre gaudere polle . ha ut in celebrionbus fc- Cent. TiU. invitatibus przmiihs , ad matutinum, &' alias oir,,,. horas, nifi tunc juito attualis occupationis im- ·« irt..,·. pcdinic-ntocaruennt , fuper quocoium conicicntia onetatur, tnte clle non debeant.

s. II.

Quicumque prxtcrca ptxbendati , qui przlato alicubi extra fuam eccleliam ponrificaliter celebranti miniftravcrint , v. i quos idem pixlatus a chori ingreflu , vel ab eodem eho- Mit ro , etiam ante miffs, vel alterius hors finem

ad

•falNo" Qttun tjl> f* vocaverit, perinde ac G vere, k réaliser divini· intereflent , univerfa emolumenta U. crentur. Qui etiam iploprulato mandante concionem in eadem cathedrali ecdelia habiturus fuerit, tribus ante concionem diebus. Si tamen in illis ad miflam.aec veipeias interfuerit , corumdem trium dierum obventionibus , 3c manualibus , ficut alit vete prefentes , gaudeat ·, Si autem alibi fine exprefla ipfius pralati juffione verbum Dei predicate voluerit , nullis hujufmodi intereffentiis fed concedis pro requit diebus, fi quos habuerit, fiuatur.

J. 111.

Ne autem cuiquam egrediendi chorum fimulata futtragetur occafio , fed omnes coram Deo in Gnaritate cordis ambulate ftudeant i Hec fanda fynodus illorum , qui per fraudem aliquid lucrati fuerint , confcicntias ad illud ipium reftituendum ipfo jure teneri, declarat .

''«STATUTORÜM

PARS QUARTA.

C#p. I. *De* patitur *fruteucUric tgntttiuiiet twceffe* .

5· i·

E· loahn. ■»<' r»ü3«n- i.t>u. ia<. T) Rebendatos adverfa valetudine laborantes 1 tavore per facros canones, concedo · proiequ' volens huc fanda fynodus ; decernit , ic mandat , ut quoties aliquis ecdcfiarum hujus archiepifcopatus , dc provincia prrbendatus egrotaverit , ad chorum venue non teneatur. Et nihilominus umverlis prubend* fua em», tumentis, *tc* obventionibus, anniverfariis , *tt* manualibus, qua non nili ab adualner afliftcntibus percipiuntur, peiinde , ac li divinis officiis intereffet, gaudeat . Et quia leviffima <t caufa plurcs dum rede valent, acritudinem fimulant, ut hoc pratextu choro feSubtrahant , quotquot hujufmodi fuerint, hacJiaaAa fynodus, *tt* propria confidentia onus, *tc* ferutantis renes , *tc* corda Dei judicium attendere com·

αr, κ,,,ι. ■·' '»kuna «,'" i« i.ii . < ‹■ monet t ut omni prorfus cavillatione poftpo fita, ad interveniendum choro , ibique neipetua· Deo pro tor in nos collatis bonis laudes perfolvendum , fie ipfios excitent : *tc* quueumque fimulata agritudinis caufa bona percepennt, tamquam mala fide, & contra Del legem paita reftituant.

5. II.

u .loib.r, c ...rub... ib, w<> ‹ " """n. 5 loaiMia c ji. / ' Quoties autem quis ab agtitudine ut priftinam Deo juvante falutem rcjjatutu. fuctit ; cuin ptimum domo fua ederit, nçn nifi fuperpellicio indutus reda via ad eccleGam , eiufque chotum debitas pro receptis viribus eidem Domiao gratias aftarus tendat. Sed fi tunc temporis ab horis canonicis vacetqr , aliquos prufati fui adventus teftes adhibeat , chorumque 'cum voluerit escat. Quod G quis , ut prefertitr convalefcens alio peius quam ad eccleliam fe contulerit ; pVnter omnes notarum , quibus ■gricudinb titulo defuerit , diftributiones , totidem alie emolumenta amittat , ita ut fi duobus «gritudinis caufa diebus abfens a eho-

A ro fuerint , dierum quatuor emolumentis mulfletur. CHAISTi •s·».

S- IU.

Capellini quoque , *te* acolyti quoties mmi- tl ,·-«,. t.fta egritudine ptupeditl fuerint , fimili ab- ɳ,ʕ,ɸ,ɸ,ɸ«κ, lentia beneficio gaudeant . Verum quia laept numero pluses illorum bene valentes fe rg><>- ·><Γ tare affirmant, ut otio vacent i ideo pruteufas ipforum rgritudines, eoium maxime , qui Gne patenti caufa frequenter abfunt , videndi , *tc* examinandi cura pwcipua pundatoti incumbat.

Cap. II. *Dc* patitur , prodradasfr verre dv<r«- B r<w *tecKtfJt*

s. I.

QUotiefcumque capitularis, qui requiem accepit , extra civitatem profedus fuerit , ibique in verum, atque patentem morbum ,.qut fide digna judicis , vel Sacerdotis , vel notarif atteftationc, addita juramenti folcntjitate probetur , inciderit › requie interim minime consputata , ogrotantium jure fntatur . Si tamen inde progrediatur ulterius, ceflantc hujufmodi ogrotantium favore , prnmifla requie itetum gaudeat: qui nihilominus ad civitatem rediens, *'it* ipfum vere ugrotare conftiterit , idem *ftti-* C sur › ut prnfertut , habeat . Si vero de ipfius ugntudine non latis conftitcsit , primo didam requiem recipiat^ \

S- M.

Infuper ordinatur , *tc* ftatuitur , ut qui eodem rgsotantium beneficio , quod *fetieur* dici folct, extra civitatem gaudere voluerit, illud in capitulo per fe , vel per alium petere debeat . non , ut a fulftagiorum eventu .pendeat ; fed ut illius abfentia omnibus innotefeat . Quod tamen-nemini extra epilcvpatum morari volenti, mfi ille ialutiferum balneum , feu calido , frigideve tcgionis temperiem de duorum medi- D corum id expedne jurantium confilio , fe adire velle jnravciit , nec fine pruuiiffis limitationibus concedatur.

$. 111.

Ut autem quoad fieri poflit, dubia ceflcnt, eadem lynodo providente declaratui, ut fi quis capitulatis perfonaliter In choio, vel alibi exiftens libi pro vçfpcrtino tempore , vel fequenti die hoc lignum *feritur* apponi a pundaioic petierit , illud non obtineat: quod fi obtinuerit, totidem dierum , aut horarum ,-qutOm tale patitur habuerit, emolumentis mandato pratlidentn muldetur . Si tamen aliquis ccck-fic aduaE liter praiens adverlo aliquo accidenti . v.l indubitato morbo correptus fuerit , idque pandator infinuavetit , ejufdem *ftuitur* figno tu quadranti valida notetur.

Cap· III. *De üi* , yarn corn prakadurb ujrsrau- *riiut , I» aurtii fericule lu/bniii*

SI quidem fatis conftat gravibus morbis ho- X. Ui.h› mines , ut plutimum ad intcsitum duct ,

ANNO ÇBtisTI >1·* io coque rigidiflimo conflWu vires humanas debilitari, *it* mcmouam deficere, adeo ut iclaborantes , ad recolendum mente Deum , icqrie ab sterna mortis faucibus eripiendum aliorum prodentium hominum pnthdio , ac minitterio msirme indigeant ; ea propter ilatuit, ac prpcipit hrc fancta Γχnodus , ut quovis c»pi-ulari lethahter sgrorance, duo bénéficiât! ad id rusf;ii idonei a capitulo deputentur , qui capituarem prçdiâum , ejuidem capituli nomine vi* litent , ac cum in corporalibus fraterna fol'citedine idjuvent , tum eccleliafticis quam primum facramentis reficient , prout probum decet Chriftianum: quibufeumque anima luv debuit pie condico tcftamento fatrsfaccic fsri.rnt : eidem quoque fandum catremç unâi.iuisolemn tempore , quo illrra ab eo cognoicat.i , conferri in primis curent ; ipfumque ambo timui , vcl alternatim finguli, prout ejus neccilrviexpedire viderint , ufque ad ultimum vitç halitum diligentiflime comitentur . Pris denique ca (atra potiflimum pagina veibir , &- exhortationibus , fandilque in ordinario defeript is precationibus , terribili hujufmodi mortis articulo , contra communis hoftis iufidias , nccciflatiis , & opportunis ad bene in domino moriendum corroborent t *It* fuariter cthortentur. /

Cap- IV. j^paesad· *agntMUi frtUt* tttltfitfiut [taiWKi fiat atùuftrtala. C*

5· L

n> üMjn, M'lF"'-'l "pRÆ CIPIT etiam , *8t* mandat bçc finX a* fynodus, ut piçlatoegrolanti, aclanÜifTimç cuchariftiç , & unctionis estremç facrsmenta petenti , capituli ptçlidens pluviali aureo ornatus , prçbcndatis omnibus , nemine excepto, una cum parochis , capellanis, & ecclefiÇ miniftris , reliquifquc facerdotibus , qui congregari poflint , iupcrpclliciis indutis proccfllonu ordine comjtantibus, cruce quoque cum luminaribus ditioribus praecedente, eamdem fanâiflimam eucharistiam , qua decet , devotione , ac reverentia mimftret ; prçbendatifquc fingulis huic adui deficientibus emolumenta Ungulorum mcnlium per eos emerita , inter alios , qui inter i-ierint diftubuenda , detrahi jubeat I

.Cap. V. Orrsmsds praleadan'r agrsraanÀar cadres *fatrtauata atiaifirari hiunt.*

i- I-

/QUANDO fanâiŒmç eucharistiç, *8t* extremç unAionis facramenta , alicui prçru fc'iit"7 bendato çgrotanti miniftranda fuerint , per parochum , fub cujus ille parochia degerit , ferico pluviali ornatum , accenlis cereis , deputandifque a prçfidente miniftris comitantibus, eidem çgrotanti, cui duo capirulaies luperius nominati, in reliquis ncccdariis adimt, miniftrcntur.

anno"

Cap-VI. *Dt* rampaaarum *fai/tthat irfaaclt fralaf» ftiitalt.* «»··

S- I.

UT deferenda pnslato reverentia in omni bus rcfplendeat, cidemque morienti nihil deoiti honoris deficiat ; eadem deceroentc fynodo ftatuitur, Arordinatur, ut quoties prelatam obiic contigerit, ftatim Campana majorfexagefies admodum paulatim pulfetut , omnes deinde msjoics , minorefque campans funebri fonitu ter lolenniflime tiniant : luncque parochiz, monafteria , eremitoria , ac hofpitalia fimtli campanarum pulfatione , ac folcnnitate leipondeant. Idque per totum novendium quotidie, femcl quidem poft meridiem , ac iterum poft iobs occaium , ncuaon tempore funeris , Ipjrio dnn'di* hor.e ditante limilitcr faciant-, quatenus iicqucns omnibus precandi Deum recordatio fubeat , ut & defunflo praelito , rreinam felicitatem , Λ- convenientem fanfto ejus obiequio fucccHoicm populo concedat , c«!h mc ray.ili. a, ^ζ"*"ïΛ· 4, bu>,k(u- 4*u>·

5- II.

Similiter quoties aliquem eipitularcm obire contigerit , li dignitas fuerit , quat'ragrs ; fi canonicus terdecies ; li integer, vicies; li vero dimidius portionarms decies: primo diita cimpina major etiam paulanm pulletur , ftatimque ac funeris, K erequurum tempore reliqu» omnes campane funebri iomtu lolennitcr quatiantur . i« c»"Su. bllf c 'l'

Cap· VII *Dt aiil'j frfcUtali fra'ttaat tlifaaflam .*

S- I.

CUM prelatus diem claulerit extremum pontificali ornatu veftibus violacei coluiisjuxta dignitatis ejus exigentiam induatur ; *tc fic* indutus luper aliquem , in amplo cubiculo , ubi decentia ad cclcbiandum altaria cfte poiiint , eranftruendum , ac ferieris paramentis fternendum leitum collocetur · Poll hare capirutares omnes, nemine dempto, inb pcena prrhdcntis arbitrio imponenda, fupcrpelliciis, ac fuo tempore etiam chori cappis fiipemfbti , una cum clero ad eum locum lublimi precedente cruce procedionis ordine arerdant ; ac prxlati , ut prafertur, defundi animam juxta delcriprum m ordinario tenorem Deo commendent , tnaque defundotum noifturna dicant . Manentibus interim, ex ejufdem prefidentis ordinatione , competentibus m ecclefia miniftris , qui currentis otheii horas abfque aliquo deferflu recitent . Piovifis deinde , atque difpolitis ceteris rebus funeri ncceflariis , miniftri de more parati, ac fex prehendati pluvialibus induti , fceptra gerentes, fimulque omnes monachorum conventus, ac reliquus ordo clericorum a cathedrali ecclefia , ubi jui'a pnsviam vocationem congregati fuerint , ad fupradiiium cadaveris locum ordine fervato procedant . Ibiquednfto refponforio, &' oratione, defunâi corpus deicda quidem facie , ut prafertur, indutum feretro decenter ornato imponant ; illudque feniores dignitates , ceteriquc 'capitulates , *tt* monachorum ordines pfalmus interca aut alia fecundum manuale Cι, , ,p)H,c. <· "»π· << "jb a.oi ι,Ψ> *t.* <

Ro-

ANNO CNAMTI •flj.

Komaaum, vel laudabilem ejus ecclefia canin-- A tadiaem dicenda decantantes , nique «d ecclefiam, ubi iepeliendus fuerit , haescria viciffim^ temp·· Licuerit, Mnae miff» factificium, addita ad edificatiooem «opuli digna funerali concione peragant . Ac denique corpore fepultur» tradito, prelati hujufmodi propinquo·, tel famulo·, uique ad eamdem unde caietint domum fine prévu cruce comitentur.

S Π.

Item ordinatur , *tc* ftatuitur , nt pnemilfo exequiarum novendio durante , quoliuie, tam poft miflam , quam poft vefperas minifter pluviali indutus cojam (ubiuni cruce . ac luminaribus , rtfponforium pro eodem defundo dicat s Ipfo vero exequiarum die decanus, *te* capitulum eifdem monachorum conventibus , cum reliquo clero intervenientibus, vigiliam cantent,ft miffs factificium, juxta breviarii Romani formam habita lirnili fimeta1i concione perficiant . Ita ut in omnibus fe Chrifttanoe, Ac pios , fuoque prslato ejus ecclefiz fponfo vere lubditos offendant . Atque adeo , qu«cumque alia hic non expteffa , qu» ad hujus funeris , exequiarumque decus, & ornamentum , proba , *it* integra ipforum confciciitia didante, dcliderari judicaverint, ipfi diligenter provideant.

S I.

V* confth. Hifp r. ' i j coo.Mii. i. ·ri ..4<lΓ,- to I.

QUoties aliqui· pnebendatus ea hac vita migraverit, facerdotalibus, qua· ipfehibent , aut emerit , vel fi adeo pauper feet it, nt ea: emere nequeat , ab ecclefia providendi· vcftibus induatur : ejufque anima per aliquo· capitulare·, & clerico·, a prcftdente nominandos Deo commendetur . Quibus peraAii , &· adveniente funeris hors decanus, & capitulum, fimulque miniftri de more parati, crucccumluminanbus precedente ecclefiam exeant, ac defundi corpus ad ecclefiam, ubi icpeliri debuerit , ederant t dr poll vigili» recitationem , ac fi per tempus licuerit , raid» factificium , illud fepultur» tradant . Pro quo Gmiliter exequias agere , de miff's facrificia infra dicenda celebrare; quacumque demum defundo fratri, adanimx ialutem, & corporis honorem ncccflaria opportuna providete teneantur.

«S II

Cum veto capellanus, vel minifter ecclefircx hic vita fimiliter migraverit, comitantibus omnibus ejufdem ecclefi» capellanis, atque tniniftris. cum detaonftratione , qu» ralii ccclcfi» miniftrum deceat, per parocho· fcpeilatur .

nr/ar, *i» fretui, vi) cdkejtu cefit*Urn dite* .

S· I-

Fide» catholica dorer, quam fanda , 8r falubrts cogitatio eft pro defundis exorare , ut a peccatis lulvintur: unde hec .Mexicanodu· decernit , Ar mandat , ut quilibet ejuidem ecdcfi» capitularis pro demortui ptalati anima fex , pro quovis vero prebeadato fimiliter vita fundo ties: prolatus autem pro quolibet eiujdcm ecclefia capitulari, ea eadem vita migrante Cea etiam miffas infra novendiem a dic abitus comautandam dicere tenesturj *ic* abientes, ut eiidcm fatiafacmot certioret rtddfttur.

Cap- Oe *iajetUt* varie, *M ftQt UUtii.*

SI-

SI siri ecclefiaftici (qui propter flatus eminenliam, reliquo populo Chrilliianq prroculis habentur ; quique verbis , moribus , aAionibus folid» virtutis exemplum preberedebent, feipfos, ut par «ft, a vuiis omnibus corrigent, plurimis profcAo ad hoc neccflario conditi1 legibos , mandat iique opus boo effet , Quare hrc fanda Mexicana fynodus inviolabili ordinatione decernit, tr mandat , ut quoties aliquos prebendato· jutgari, aut tam vorbo , quam fatto rixari, quavis ex caufa occurrerit ; cos prelidens arbitrio fuo juxta cujufque culpam muldarc , *lc* ad mutuam amicitiam qulm primum reltitucre poflit , qc debeat -, Quando quidem tot Ipiritualta, ac temporalia bona, ex concordi fi aternitate , *It* pace ; tot vero damna, Ar *incotnmodt, ex odiis, acdillenilanibus* oriuntur. Si quis autem, quod abiit, pacem, Ar amicitiam tefpuerit ; a prxlato, qui ftatim de hoc certior fiat , tamquam - patre, efficacioii remedio corrigatur.

$I II.

Declarat uiliilominur eadem fanda* fynodus, non elle fiic intentionis , per hoc decretum · cuiquam jus aliquod tollere ; led quivis reconciliatione, Ar amicitia,interveniente , offienlum , contra offendentem conqueri , ac litem piofcqui in judicio polle, affedu tamen paterno per vifcera mifericordis lici noftri offenfos hujufmodi hortatur, Λ monet, ut quid ejufdem domini minifiros, ge vere caritati·, qu» patiens, *le* benigna eft , ledatores deceat , ad puliillorum escmplutn , *tc* cdificationetn attendant t atque adeo, quaslibet libi ipfis illatas injurias, in ejus , qui pro totius generis humani culpis fatisfecit , qdique nobis ipfum quotidie offendcntibus^lemcntilTime parcit, amorem, *tc* gratiam aliis remittant. Pro quorum, aliorumque in pramiffi· neceflariorum dilpofitionc , *lc* eftedu, eadem fynodus prefidenti, & capitulo coulcicntias onerat , ut fublatis omnino diflenfionibui, *tc* (candilir, qu» ad Dei obfcquium , *tc* divini cultu· augmentum expedire judicavcunt, provideant .< Idemque prdidens , tam in capitulo, quam alibi prwbendatos · durioribus verbi·, fle manuum motibus, unde pluri et promi(Es abfurda nafcuntur, abffinrrc jubeat , ac pertinaces, fi opus fuerit , mulâiti faciat.

S- Iit

Qu* omnia, & fingula, ut pnrfertur , ftatuta hec fanda provincialis Mexican· (modus, ab omnibus cathedralibus hujusarchiepifcopatus , provincur pr»bcndatis obicrvari ; iliaque, Ac mulda· in eit contentas, a pr»lify-dentibus, & capitulis debite esrculioni mandati, -« curimonialc (imihter ordinatum, dc eifdem iUtutis infertum recipi, V eserciuii, pc».

Xnno CH1IJTI '♦·<-

ctpit, injungit, ** mandat. Io quorum fidem baa literal aAftutium eidem (ynodo patrum nominibus munitai figillari fecit. Mcxicijnaula fynodaii, decimo tcutimo Kaleodu Novembris. Anno domini miilefimo , quingetuefimo « odUagefimo quinto.

T. arckitfifiafai Mrtùati.
Fr. Garcia I/fuft: CutktiuJn/ii.
Fr. Jaaaaea tfifiitfti M«lη«α<ιβι .
D. tfiftafti Tlaxcaltafir.
Fr. Grcjariai cfifitfai ftuttui.
Fr. D. tyw *Gallitia tfifiafni.*
Fr. B. *tfifitf·! Mltfunt/ii.*

In teftimonium veritatis , piqmilfi· meo nomine ûibfcripfi. *OtStr Jaaaatt it Saitjit.*

NOs Antonius tituli SS.Joannis , *tt* Paoli presbyter cadiaalit Carafa (ideas facimus « ntteftamur , ftatuta fada a revercndiilimo domino atchicnifcopo Mesicano in fynodo provinciali anno MDLXXXV. celebrata , unaque cum fynodo pntdiâa ad fanâiffimum dominum

A N. mifla - facra congregation* cardinalium coucilia- Tcidcatiao interpretando fanâitati· *Iue* «aftoritate prspofitoram emendat·, atque aptata, faille j eoramdemquu Astutorum originale apod ipfsm congregationem remanfifle, cum quo hujufmodi ftatuta hoc libra chartar·· LXXIX. quarum prima incipit , *SanSa fretin fmûtitlù* in *civitati Mtxxaaa , ultima* acre { «■{«rar··* *tiffin , tt* definit. Ûaffar Jm»-■r» *it Stlijit}* delctipta *tt* collate in omnibua & per omnia concordant, Iα quorum fide* his propria manu fubfcripfimos , *tt* ab inftafcripto lecretario item fubfcribi, figillumque noftram» quo in congregationi· prrrdiâac literis ** kripturis obfigaandi· utimur » apponi mandavimus.

B

Rom· die xxvtt. Oâobrii MDLXXXIX. It* eft a card. Carafa. Laurentius Friaoliua (acra congregationis antediâ· fccrctatiu· de mandato .

It tfifanate fll'Uc Ulefir. tari. Ccrafa-*

+ Zm«i *failli tari. Carafa.*

AMMO CHUITI ·I·I·

•ÂiSÔ- CHRISTI

Λ- DECRETA SYNODI PROVINCIALIS CAMERACENS1S, habitae in oppido Montis Hannoniz, anno Domini MDLXXXVI.

TJST CHRISTI

BtHurfaiao CoaciLioaU

v-p ><π· Praefidentibus illuftriflimis & reverendiffimis in Chrifto patribus & dominis Jeanne Franrifco Bonhomio epifeopo & Comite Vcrcellcnfi, Nuncioquc Apoftolico cum poceftate Legari de latere, ac Ludovico de Berlaynxxic archiepifcopo Duce Camcraccnfi › facri Rem. Imperii Principe, &c.

£ ditione Gta/dnenfi, tmi* xtf»p.

T I T. I.

Dt fiiti frafrffiaat, tr it bil fU4 ad *tjafitat fiiti inttiritiitnt tardata. O" caafirvatia* fcrtiacat.*

CaruTIf"*Um fides fit verum fymbolum , quo catholici ab aliisdiftinguuntur, fine qua impoflibile eft placere Deo ; laera fynodus provincialis Cameracenfis , in Spiritu fanâo legitime congregata , ab ea principium ducens, m nomine lana· *tt* individu· Trinitatis , Patris, *tt* Filii. *tt* ejuldem Spiritus fanâi, ftatuit ae decernit, ut justa formulam a Pio IV. D preferiptam , fidei profefILu*m faciant omnes Profefibrei, Contionatores , Confcflarii , ludimagiftri i ac praterea typography, bibliopol· *tc* qui libros quomodo!ibctdiftrahunt, tam viri , quam mulieres. Item qukomque femcl in hsneum lapfi, adecclefia gremium redeunt, *tc* qui eu uno loco in alium tranfmigranv, nec adierunt {efficient teftimonium fisa Mei A coover· lationis a Paftorc loci fu· ultima rcGdenti·» antequam ad facram communionem admittantur : nec non quicumque ad facros ordines promovebuntur ,· idque in manibus Ordinariorum cojufque loci › vel ab cis deputandorum ; qui E hujufmodi profeffioni· attcftationem ad eoidem Ordinarios tranfmittat.

II. Supplicetur Regie Msjeftati , ut idem mandare velit, de ii» qui ad gerendosmagiftratus, aut alia officia publica , tam in urbibus, quam in pagis aflumuntur : nempe ut in ipfornin admimotte diftam fidei profeffionem tace- C re teneantur ,· nec admittantur, hifi prahabiro Pallorum tuorum de anteaâ* vita catholic· converiatione teftimonio ·, quod ipfi Paftorcs dent gratis ', & fi prece aut pretio induâos teftimoolum hujafmodi contra veritatem dedifle compertum fuerit, Ordinariorum arbitrio graviter pnpiantwr.

HI. Nulli prsterquam typographis · bibliopolis', *tt* librariis juratis ullos libros typiscommittere, inferre , aut venales exponere liceat, fub panis Concilii Tridentini, *It* primi Provincialis CameracaiGs , aliifque arbitrariis . Qui etiam in fisa admiflione, praeter fupradiâam fidei profeffionem , juramentum prafteot de non invebetfdis libris prohibitis , nec fecreto diftribuendis : Be de hoc agatur cum magiftratibus. Nulli vero libri imprimantur , quacumque de maceria traâcnt, nifi expreflam habeant approbationem epifcoporum › aut ab cis deputatorum, vel alicujus Cenlbti· in Univerfitate Lovanienfi, aut Duacenfi .

IVfNon permittatur cuivis de populo fibef iacr· fetiptur· lingua v^nacuia contra quartam regulam Indiciis librorum prohibitorum, nifi de licenti* epifcoporum, aut deputatorum •b cis.

V. Ut Concilii Tridentini decreto de invocatione , veneratione, Reliquiis lanftotnm , *tc* facris Imaginibus, feff. xxv. latisfiat ; null· infolita imagines in ecclefiis ponantur , aut er quarum inlpeâione aliquod offendiculum genorari poflic ; vel qn« veritati facraram icripturarnm, traditionum, aut hiftoriarum non refpoodeant : neque etiam in privatis domibus baba-

immo •at*fi dr multo minus ia publicis proceffioni- A
CKRISTI bu· exponantur piânr» , qu» rcferxnt hmoïro-
ii-* nu* ludibria. Imagines quoque quibatym in
locis per uccltfias a® hereticit, anutilat» quam-
primum rvpurcntur : *It* harum onaïui ia viii-
tatioaibae diligent ratio habeatur.

VI. Ç^noad fandorum Reliquiae, ficnbi bel-
lotum injuria direpta, aut deperdita fuerunt ea·
ia argentea reftaarentar : aut alioquh decentes
capful» fiant, qu» ut minimum pannis ieritis
ornentur. Et ut majori veneratione fint apud
populum eadem fandorum Reliquia , appen-
dantur tabella in fingulis ecclefiis , quibus de-
datetur, qua in unaquaque Reliquia judicio
epiicopi approbata adferventur. Et natiores,
ac concioaatores verbi Dei fubinde rcfriccnt me- B
motiam fandorum , quorum Reliquia ia iis
templis habentur *It* coluntur. Cumque populo
pietatis caufa iolemnitcr oftenduntur , lumina-
ris aliqua acceitdantur. Ne temere tamen om-
nium oculis exponantur : nec es loculis ieu ca-
plulis per alium quam epifeopum, aut ab eodem
poteflatem in icriptis habentem, educantur.

VII. Signa, vel imagines, annutive, oratio-
nes ieripte. vel [ut vocant] brevia charaderi-
bus aut nominibus incognitis imprefla , nc ad
alicujus morbi hominis, jumentive curationem
adhibeantur ; ne etiam ligator» matrimonii a-
dum impedientes, diave veneficia, vel falcina-
tioiies (uperftitiofa oblervationc fiant , aut dif-
folvantur : nec vulnera aut plag» ulle fupetttti- C
tiofo adhibito lignorum , verborum, aut pre-
cum numero , linteolis, vel alia , qu» a me-
dicis comprobata non fit , ratione curentur .
Denique quicumque hujufmodi vel aliis fuper-
it itionibus , demonum invocationibus , impli-
citis vel explicitis padis cum iifdem ufi fue-
rint ; quive artem Allrologicam judiciariam , a
fsndiffimo domino noftro Sisto V. fpecialicon-
ftttutione damnatam exercuerint ; excommunica-
tionem incurrant : *It* pcc pallores in fuis con-
cionibus publice excommunicati denuncicntur,
8t aliis panis a jure impolitis fiibjaccant.

VIII. Inhcrendo conftitutioni felicis recorda-
tionis Leonis X. contra blafphemos edit» in
concilio generali Lateranenfi , feffione ix. a D
Pio V. innovat», panas in ipia contentas exa-
fte obfervari mandat hec fynodus : prccipitque
Palloribus , ut tape in fuis concionibus decla-
rent fuis parochianis gravitatem hujus detidi :
eofdemque hortentur ad fupplicandum epifeo-
pis pro eredione fodalitatum Nominis Det, ad
eumdem finem juxta conftitutionem felicis
recordat. CregoriiXIII· his decretis annexam .

T I T. «.

Dt Mfria O' frtlmtwH -rtrii Dti .*

Cavut I. Quicumque pradicandi aut decendi
facram feripturam munere fungentur , (quod *.
justa Tridcntini Concilii decreta nullis etiam
Regularibus in ecclefiis non fuorum ordinum
ablquc epifeopi licentia facere licet:) eam in-
terpretentur eo fenfu , quem Catholica *It* fan-
dorum Patrum confenciens audoritas compro-
bavit . Ne hiftotias ex apocryphis feriptoribus
populo narrent : neve pallim h»reticorum opi-
niones *te* argumenta apud imperitam multitu-
dinem referant. Qaod fi quandoque neceffitaa
poftulabit , ut eorum falfa dogmata confuter»,
tut-, id non longa dilputatione, fed gravi dr fo-
lida redargutione faciant: ne oftcntaodn dodri-
Csmtf. (sacral. Tom-XXXIV.

■» aut eloquenti» caufa , difficiles atque ina- ^»»0
nes qusftiones moveant i unde fui ipfius potius CU1STI
uuamJESU Chrifti predicatores efle videantur: ijla.
led pnteipue in articulis fidei , oratione Domi-
nica, & lalutatione Angelica, decem praceptis
decalogi , dc quinque prssctptis ecclefi» , nec
non ieptem facrameotis, ac evangetiis dr epi-
ftolii diei breviter dr dilucide capikandis ver-
fentur .

IL Vitia quoque reprehendant ; fed ita ut pec-
catorum , nc» hominum , odio id eos facere,
omnino intelligant : ac proinde nominarim ne-
minem arguant : ne etiam in alios pradicato-
rea ejufdem aut alterius ordinis invehantur, aut
cos reprehendant.

III. Indulgentiae novas populo ne annun-
tient fine decreto cpifccgri : fimiliter neminem
extraneum paupertatis nomine ex fuggeftu com-
mendent ; nifi teflimonium feripto ab ordinatio
attulerit.

IV. Potiffimum autem hoc provideant, ut
quod verbo adificant , id vita *It* moribus non
cftmant ; ne cum aliis ptndicaverint , ipfi re-
probi efficiantur.

V. Qui in fupradidis peccaverint, etiam Re-
gulares dcexempti, non obflasiteipforumexem-
ptione, juxta decretum Cooeilii Tridentini ab
epifeopis puniantur.

VI. Decani Chriftianitatis referant epifeopis,
aut eorum vicariis , fi quos deprehenderint pa-
llores, vel ob imperitiam, vel ob negligcntiam
a przdlcatione verbi Dei abftinentes : & longe
•»gis, fi quos invenerint, qui fuis predicatio-
mbus magis definiant, quam edificent.

VII. Dum babecur concio, in ca ecclefia nec
folemnes nec privata Millie celebrentur : fed
nec per ipfam ecdefiam quilquam pauper per-
mittatur mendicare : nec hora canonicf decan-
tentur : nec cantores , vicarii , aut canonici,
eas incipere audeant ante concionem finitam ·
Quod fi concionator prolicior sequo fuerit, mo-
defle per aliquem moneatur : ndn autem hoc
prstexcu in fua concione turbetur.

VIII. Clerici, cantores, capellani , *tt* cano-
nici concionibus frequenter interfiat : ut ipfo-
rum exemplo laici ad Dei verbum frequentius
audiendam incitentur.

IX. Eadem hora qua concionem habebit epif-
copus , nullibi in toto oppido alia concio ha-
beatur .

X. Denique hortatur fynodus cnocjonatores,
five paftores lint, five alii , qui plures in ea-
dem urbe degunt , ut conveniant inter le ali-
quoties, deque traâandismateriis, abnfibufque
arguendis confentiant ·

T I T. III.

Dt tffitit drVrut.

Carur I. Ubi catbedrales ecclefi» Ramant
officii ulum fufeeperunt , eumdem reliqma om-
nes totius diacehs patochialei ecclefi», una cum
ritu cerimoniis , tam in Miflf celebratione,
quam reliquo divino' officio fequantur . Ncc
non fimiliter omnes bénéficiait in cifdem eccle-
fiis relidentes ia fuis horis canonicis privatim
legendis obfervenf. Ubi vero cathédrales eccle-
fif fuum antiquum ufum retinent , idem quo-
Sue per totam diocefim , quoad didas paro-
1ia les, earumque beneficiates ferretur. Depu-
tentque quamprimum epifeopi cum fuis capitu-
lis vuos aliquos, in oflicio divino ac cerimoniis

ANNO Christi ...a.

id illud pertinentibus exercitatos; qui in primis cerimonia· ipfas ictipto mandcat; ac etiam di flotum veterum ufuum repurgationi, &.' novz editioni incumbant: quibus peraâia non liceat diflu parochialibus , A- in eifdem beneficialn etiam privatius, uti also ufu, quatn ecclcCzcathcdralis.

II. Quoad coliegiatas vero, quz nondum receperunt ulum Romanum , luos quamprimum ufus repurgent ; repurgatolquc depalatis cpifcoporum exhibeant approbandos tc confirmandos- alioqui infra fex mcnlcs a publicatione ufuscathedralis ecclc(iz repurgati, eumdem omniexcufationc poftpofita amplefli teneantur . Et nihilomimu ram cathédrales, quam alizcccicli*, etiam Regularium , que jam uium Romanum receperunt, hiftorias fandorum fuorum etiam repurgare , *Be* ad iplurn Romanum ufum accommodare, atque approbari curare debeant.

III. Pallores quoque, & alii przdicatores ver· bi Dei , in evangelii vcl epiftolz explicatione, icquantur ufum cathedralis ecclefi*.

IV. Omnia quz ad fanfliflimum Miflie iacrificium celebrandum pertinent, munditia & puritate commendentur: idcoque graviter puniantur , quicumque facerdotes corporalibus, punficatorii», mappis, *tc* indumentislacris uti loididis & laceris , five in vifitationibus , live alias reperti fuerint.

V. Nc alibi, quam in locis Deo dicatis, & ab epiicopo vifitatisA defignatis, Miflie facrifieium fiat, TridentiniConcilii decretis inhzrendo omnino prohibet hzc fynodus: nili quis forlan fpeciale privilegium Apoftolicum adf hoc habeat : quo etiam uti nequeat, live fxcularis, live regularis fit , quin prius illud loci Ordinario, aut ab eo deputatis oftenderit i fub poena fulpcnfionis ad tres menfes.

VI. Miflas ctiam dqas in die extra cafus jure permiflos celebrare nulli facerdoti liceat, nili ad hoc expreflam licentiam ab epifeopo in feriptis habeat ; quz nonnifi ea magna neceflitate concedatur. Qui contraveniflc repertus erit, a divinis lufpendatur. De cetero autem optaret fynodus, fuccurfus quos vocant , per fimplicium beneficiorum unionem, aut alia commodiori ratione , epilcopotum induftria , ubi fieri poterit, in paiochiales ecckCas erigi.

VII. Interdicit veto quibuivi· facerdotibus, ue quidquam in ofbcio Miflz, maxime in canone , ctiam prztextu piceatis , iatermifeere, aut novas cerimonias inducere przfumant : ipfumque canonem lccrcto pronuncient . Neque etiam Milfasliccas, quocumqueprzteitu, (quas penitus abiogat fvnodus,) celebrate liceat.

VIII. Mandat inluper innovando decretum fecundum tituli de cultu, cerimoniis, *tc* officio divino , didi concilii provincialis Cameraccnfis ; ut li quis temulentia, vel alio notorio crimine fcandalum dedciit , *tc* nihilominus pofttidie celebraverit I aut in officio diaconatus, vel fubdiaconatus celebranti infevirerit I officiali aut promoturi levere calbgandus dcnuncietur . Qui •ero alius factrdos id lciverit, nec denuntiaverit , aibirraria potna coirigatur.

IX. Ne peregrini *Sc* ignoti lacerdotes , five frculares , live regulates admittantur ad celc- ' biandum in ullis ecclefiis, nili oftenfis teftimoniatibus&commendatitiis litteris"fui Ordinarii, juxta decretum Concilii Tridentini.

X. Horam przfcnptatn lingulis parochis per ftatutum ipfius concilii provincialis ad celebrandum Miffam patochialcm , nempe a felio Paichc ufque ad feftum Remigii, circa horam o&avam a fefto~vero Remigii uique ad Palcha circa horam nonam , ut obvietur querelis multorum , uniformiter *tc* exafle per totam provinciam, quacumque in contrarium allegatione non obftante , hzc fynodus mandat oblervari, fub pana' wnftoais a divinis, ipfis parochis contravenientibas infligenda, nifi forte fuperveniente contionatore horam fervare nequeant.

anno CHLISTp ss«a.

T 1 T IV.

Dc Jierem ftfttrem celte, CT / quant

CAP. I. Ad tollendos abufus , quibus in hunc ufque diem przcedentium. conciliorum decreta mederi non potuetunt ; ut videlicet impedirentur deambulationes, lu fus, fpe&acula ludicra, exercitia fagittarioium , bdiftariorum , bombardanoiiim, gladiatorum fimilium ; pifcationes, & potationes, aliaque profana opera, Dominicis, *tc* aliis feftis diebus , tempore divini officii , maxime vefperarum , concionis ; decernit facra fynodus, ut in finguli· ecclefiis parochialibus lingulatum urbium totius ptovincir vefperz canantur eadem hora , *tc* femper poft prandium extra Quadragelimam : impetreturqne a Regia niajeftate, aut magiflratibus, cdiflum publicum, quo ante finem earum przdiâa prohibeantur; immo exitus e portis uibium hujufmodi exercitiorum caufa , tam vefperarum , quam Miff* parochialis, & concionis tempore omnino impediantur.

II. Similiter eidem Rcgiz majeftati fupplieetur proediflocontra aurigas, nautas,limilcs, nc Dominicis & aliis feftis diebus merces vehere poflint: utque ctiam fubhaftationes , quasvulgo rrrvan, aut pajrmear appellant; A-multo magis mercatus, auâioncs publiez , lufus publici,choicr etiam nuptiales , *tc* compotationes , diflo tempore Miflz *tc* vefperarum , tub gravi perna prohibeantur. Nundinz etiam annuz , & forum rerum venalium hebdomadarium , cum in diem feftum incidant, in alium transferantur ab epifeopis cumeonfilso magiftratuum. Neque ctiam permittantur agrorum cultus, autmcflls; molitorum, codorumcerviliz, lanionum, piftorumqoe operz, nifi ob nutabilem neceflitatem ; cujus cogaitio ad decanum Chriftianitatis, vel eo ablente , aut nimis procul degente, ad pallorem loci fpeflabit.

III. Qui autem fint fefli dies, quibus populus ab opere fervili ceilsre debeat ; quz item jejunia obfervare teneatur ; fletur coaiuctudini cujufque diacefis; qua non minus Regulares ctiam exemptos , quam fzculares , obligari *Iy*nodus declarat.

IV. Si feftum Annuntiationis beatz Mari® Virginis inter Dominicam Palmarum *Sc* Dominicam Quafimodo inciderit , feria fecunda poft Donicam Quafimodo etiam a populo fervetur.

T I f. V.

De fecrceeeetcreec tJmitiftrctime.

CAP. I. Quo majore animi pietate ac debita praparationc (aeramenta fufcipluntur. eomajoiem gratiam conferunt: idcirco przter ca quz iacrofanfla Tridentina fynodus 8r prima provincialis Cameracenfis de lis ftatueiunt , ad tollendos ahufus. quos in nonnullis locis, vcl culpa , vcl negligentia hominum, aut injuria temporum , in facramentorum adminiflrationem invexit, hçc fynodus decernenda duxit qu* fequuncvr.

AMN CHRISTI

tur . Ubi parochialis ecclefia magnam annum populi fui habet extra mtzoia feu paeto ûbinm) ita ut nodum- tempore eju- loci incolü commode facramcnta adminiftrari non poffint) quamdiu per epifeopo* provifam noa eft > nt difta par» riciniori parochi- uniatur , aut lo novam parochiam erigatur i provideant parochi, ut noâurno tempore ibi refideat aliqui» capellano», etiam fumptibus eju» loci parochianorum « fi sliunde ipfi provideri non poffit.

II. In *iit* loci» ubi certi parochiani certam parochiam non habent » fed pro luo arbitratu modo ad hanc, modo ad illam coaluere poffunt i mandat fynodus , nt infra proximam Pafeha , poft publicationem decretorum hujus concilii , epifeopi, prout melius expedire judicaverint, didor parochianos cum fui» familiis certi» parochiis adignent. Iniis vero parochiis, qua certis familiis, non autem certi» finibus diftinâ- font, pracipit earum parochi», ad evitanda» cum vicinia parochi» conttoverfia», ut fingulis anni» de iifdem familii» etiam fcripto exhibendi» inter fe concordent .

III. In fecramentornm adminiftrationc omne» patochi Mannalc ecclefiç cathedralis fequantur ; & in illius dcfc&um utantur Manuali ccdcfis metropolitan-.

IV. Cum (aera Tridentioa fynodo conftitutnrq fit, ut ecclcfiarum redoribu» tot facerdote» adjungantur , quot *Sc* ad facramenta parochia nis admimftranda, Scad divinum cultum fetis cfle poflint : m plurimis autem hujus provincial ecclefiis patochialibM onus fit cum fuo cuftode feu clerico facerdos: aquiffimumjudicat hec fynodus, ut qui in iifdem capellania»obtinent, adpafto. n in ptcdiâis cooperandum, idcoque ad perfonalem refidentiam , juxta verifimilem fundatorum intentionem, obligentur. Verum cum hoc fit difficillimum quoad omnes obtinente» capellania- in ufum revocare) in iia faltem hoc omnino mandat obfervari, in quibu» de di&a obligatione ex originali aut authentica fundationis copia conftare poterit.

V. Cum facramcnta ecclefia non folum fine fimonia labe , verum etiam fine avaritia fufpieione adminiftranda fint) caveant omne» · ne in eorum adminiftrationc qnidquamexigantdirede vel indirede fponte autem oblatum accipere, *tc* juxta laudabilem locorum confuetvdinem debitum a fidelibus parochiani» poft ipfam admtniftrationcm etiam ealgere poffint.

VL Omne» qui adminUtrant facramenta, illorum vim Ar ufum, pro eorum qui fumpferint fc adfuerint capacitate *tt* intelligentia diligenter explicent.

VII. Maxime provideant, ne dumaliismini-ftri fent ad falutem, fcipfos in periculum damnationis injiciant t ideoque diligentillime pr<-caveant , ne fint aliquo mortali peccato infedi , cum facramcntum quodeumque adtnimftrant.

VIII. Sacra olea quotannis quifque parochu» per leipfum , aut *aliam haneftum facerdotem* adferat ex ea ecclefia unde confucvit ; eaque in vafculis honeftis *tc* mundis recondat ; 8r reverenter liatimadfuam ecclefiam deferat : ncc interim cum iifdem in via in tabernis compotationibus fe dare audeat , fub poena decem florenorum, quoties quifpiam hac ratione fcandalum dediffe comperietur.

IX. Cum primum facra olea acceperit , ne veteribus ullo pado utaturt fed quidquid ex iis fupetfuerit, totum id lampadi, qua lucet ante venerabile facramcntum infundatur , vel fuper ptfeinam comburatur.

X- Tametfi facra fynodua noa igndeet peftore» ex fe perato» efle adminiftrare facramenta ouanibos fata parochiani» , etiam pelle infeâis ; tamen qau experientia cognitam eft , eam efle multorum parochianorum infirmitatem *ac* pufillanimitatcm, at a proprio parocho abhorreant, fimul atque eumdem alicui vel leviter de pefte fufpcAo facramenta adminiftraffe intelligent : precipit ut tempore peftis capellani conftituantur fumptibus rrarii poblici, vel colleAis Cingulorum parochianorum, in,quorum utilitatem evidenter hoc cedere intelligitur) qui facramenta diâi» pefte infeâis, iifqoe feli» adminiftrent ; quibus capellani» epifeopi dent curam animarum. oaa.

Dt taftifrn.

CAP. I. Fons baptifmalia *fingulis* annis in fabbato fando *tc* vigilia Pentecoltes mundetur ; idque non a laico cuftode , fed ab aliquo iacerdotc : *Sc* in eo toto anno aquam baptifmalcm femper mundam parochus afiervet.

II. Patochi pio pueri» baptixandi» vocati , quanto breviorem poterunt horam pnafigant,qua puer ad ecclefiam deferatur, eaque adecclefiam k conferant . Quod fi propter ipfotum moram puer fine baptifmo moriatur, graviter puniantur. Nec differant eo prutextu baptifmum impendere puero, quod fit illegitimus, nec habeat fidejuflorem pro fua alimentatione : neque in eo obediant magiftratibu» fecufenbus.

III. Contra, fi parentes fuerint in mora, diutius puerorum baptifmum differente») moneantur diligenter a parochiis t quibas fi obedire noluerint , epifeopi certiores reddantur.

IV. Decretum concilii Tridentini dc uno patrino, aut una matrina, *tc* ad fummum uno& una, diftride fervetur ab omnibus palloribus, fub pruna fufpcnfionis a divinis.

V. Cum patrtni fint fponfores fidei pro puero fufeepto , qui ad cum , cum adoleverit, in fide erudiendum obligantui , non admittantur in patriot» aut matrina* pueri , qui nondum habent nfum rationi» > multo minus hnretici, aut de hcrefi lufpeâi, excommunicat!, aut qui in Pafehate non funt confeffi, nec laeram communionem receperunt.

VI. Pueris etiam non permittant parochi imponi nomina paganorum) fed nec eorum qui ab ecclefia pro fanâi» non coluntur-

VII. Antequam procedant adbaptifma, diligenter inquirant at» obftetricibu», num puerum baptixarint : quod fi afferant , ulterius rogent qua forma <e qua materia ufe fuerint. Quod fi eprehendant vel in forma vel in materia erratum fuifle, ipfi baptisent > alioquma biptifmo abstinentes, exorcifmos tantum, *Screterarecclefiq* orationes, adhibitis (olitis cerimoniis, pronuncieut. Nec unquam conditional! baptiimo utantur, nifi. cum re diligenter perquifira, dubium, relinquitur, an baptifmum rite fu(ceperit puer.- Qui contra fecerit , fciat fe fecriicgium committere, *tc* irregularitatem incurrere.

VIIL Infans vero expofitus , licet appenfum collo feriptum habeat , quo baptixatu» fignificeturi fi tamen hoc aliter conftare non poffi^ ea conditionali formula baprixetur, quam prmferibiteex Alexandri III. cooftitationc Catechi-

ANNO CMkUTI '!**. , *if· tt tcftitf ia* mmm* *Tctrii <T Filii σ' A Sfiritai fcaSi.*

IX. Baptizati ab hsieticis, fi conftare poflit formam non efle fervatam , in forma ccclefia confocta baptizentur: alias, etiam fi Tint adulti, poft abjurationem hxtcfis , *tc* reconciliationem cum ecclefi* catholica , fols ccrimoni· , esorcifmi, 8c orationes, ut in pueri*, adhibeantur.

X. Qpod 8c fervetur in lis , quos neceffita* coegerit extra ecclefiam baptiaari : ut videlicet poftea, (i bene habeant, ad ecclefiam pro didi* cerimoniis adhibendis deferantur.

XI. Quia vero experientia cognitum eft , multas obftetrices in forma aut in materia interdum enare ; mandat facra fynodus , ut nulle mulieres deinceps ad hujus officii exercitium admittantur , nifi prius per paftorem loci examinat·. 8c li opus fit, inftrud* fuerint . Rogentur autem magiftratus , ut inter cetera ab cifdem obftetricibus juramentum exigant, quod pueros baptizandos, ante diem tertium omnino parochis denunciabunt.

XII. Non omittat parochus monere omne* qui baptifmo adliftunt , ut dum facra illa myfteria peraguntur , non ritibus aut fabulis , *ie<S* precibus vacent aut. diligenter ad eaque aguntur intendant.

XIII. Prima vice qua muliere* a puerperio domum exeunt, juxta antiquam eccleucconfuetudinem, ad ecclefiam reda fe conferant, gratias afturr Deo pro beneficio puerperii ; *8c* ut a proprio paftore , feu ejus vicem gerente , 8t non ab alio purificentur.

XIV. Parochus habeat librum, in quo Gngulorutn baptizatorum , nec non parentum, 8c patritiorum ac matrinarum nomina, diemque baptifmi diligenter delcribat : qui (fi fit collegiata ecclefia) cum impletus fuerit, in archivo Capituli reponatur: fi parochialis, rdituiseccleft· adfervandus tradatur : cujus tamen libri infpedo ipfi parocho . *Ic* aliis quorum intererit, libera fit, quoties opus fuerit.

T I T. V11.

Dt fturcamu» Ccafinucticaii.

CAP. I. Epifcopi facramentum Confirmatio, nis admimftraturi , aliquot ante diebus curent per parochos populum de fequentibus diligenter moneri : in primis de dignitate, vi , 8c eftiedibus hujus facraineoti : de confeffione prsmittenda ab his qui erunt confirmandi, fi ad diferetionis annos pervenerint : de prohibita ejufdem (aeramenti iteratione fub poena facrilegii , eo quod imprimat charadercm : denique de patrinis aut matrinis neceflarii* non minus' quam in baptifmo : ut proinde finguli puerorum ab aliquo prefentandi adducantur ; mares quidem , quoad fieri poterit , a viris , fc pueli· a mulieribus : Quorum etiam officium parochus declaret ; stupe quod eorum puerorum , quos fuiceperint , tamquam filiorum fpiritualium curam gerere , eofque prima fidei rudimenta docere debeant, fi ea ignorent. Qui quidem fufeeptores ipfi antea fint facro chrifmate confirmati ; majore* quoque nato , aut faltem pare* iia quot pr··lentant aut fufeipiunt ; cum minor majori monendo aut corrigendo. patri* vice efl*e non poffit . Moneantur etiam' dc conferendis mundi* lintei* juft» longitudinis , nt fronti *Ic* capiti circumcingi poffint.

Π- Non mira icptimom mi odavum annua pueri confirmentur , qui fciant diftinde oratio- anno nem Dominicam, Salutationem Angelicam, *tt* CMSISTI fymbolum Apoftolorum | nifi epifcopis aliter sita, videatur.

T I T. VIII.

Dc [uraitui ThtnittMic.

CAP. I. Sacerdoti prater Ordinis poteftatem. ?|uam in facerdotio accepit ad audiendas confeffionet , etiam poteftas jutifdidioni* neceflaria eft i ideoque lacrofandi concilii Tridentini decreto inherent hac fynodus , neminem, etiam Regularem quantumvis exemptum, ad audiendas facularium, etiam clericorum , confeffione*., idoneum effc declarat, qui non antea per epifcopum idoneua judicatus fuerit *Ic* admifla*. Admiffionem autem cum eadem Tridentina fynodus gratis dandam efle decernat. eam in (criptis concedi voluiffe fatis apparet : proinde prucipit , ut ab omnibus qui beneficium non habent,.cu' curs animarum fubfit, in (criptis habeatur.

II. Quod etiam de eonfeffionibus (aeerdotum, fc aliorum clericorum , qui paffim hadenus fine admiflione libi invicem fua peccata confitcntur, intelligendum decernit.

III. Cum autem varii libri inftrudionesconfeflariorum contineant , ad eos recutrant parochi , *Ic* alii ad confeffiones deputati ; utpote Catechifmum concilii Tiidcntim , Ditedotium Poland i *Ic* alios limites.

IV. Qu· tamen lcquuntur, ut non omnibus obvia, hic expiimenda duxit hxc fynodus . In primi* caveant diligenter confclfarii omnes, nc quempiam abfolvant a cafibus Sedi Apoftolic· aut epifeopo refervetis, fi ad hoc (ibi fpccialitez conceflàm non habent facultatem.

V. Quia vero (ape occafione indulgentiarum a fummo Pontifice, vel alia* ab Ordinariopoteftas datur commutandi vota ; videat hoc cafu confeflarius , ut vel in majora pietatis opera, quaque Deo gratiora futura fint, vel faltem in ·que pia Deoque grata illa commutet ; habeatqoe rationem in dida commutatione laborum *Ic* (umptuum , quos, fi pcrfolvendum fuiflèt votum , pernitens fubire aut ferre debuiflirt : fiatque hujufmodi commutatio fine p'ajudicjo tertii.

VI. Co.nfeffionis figillum, quod fubgraviffima depoGtionis poena facri canones inviolatum efle voluerunt , fi quis confellarioram violare prafumpferit , ab audiendis eonfeffionibus in perpetuum fufpendatur, *Ic* ptout juriseft, graviter puniatur.

VII. Salutarem' Innbcentii III. conftitutionem in concilio generali editam in ufum revocando , ftatuit hac fynodus , ut medici ad agros in ledo decumbente* vocati , antequam illorum curam fufeipiant, eos moneant de advocando confeflàrio : Qui li intra quatriducem non paruerint , eorum curam dcfercre fub excommunicationi* infligenda poena omnino teneantur ; nifi ager, paulo ante morbum, confeflu* fit.

VIIL Parochum etiam curabunt moneri, quamprimum aliquem agrum in ejus parochia vifitaverint : qui fic monitu* agrum ipfum accedere , eumque ad fufeipiendum hoc falutare poenitentia facramentum modia omnibus inducere debeat . idem facere teneantur moniale* › qu· fgrotis adfiftunt.

IX.

ANNO CHAisn n·*· DC· N· latent negligatur prçceptum ecelefif A de confitendo proprio P«ftori , *at* excommunicando quotannis , juxta cap. Omni· wfe/yu* *ftin* , esc de pcenit *tc* remiffL feribantur omniant ta· confitentium, quam communicantium in P*fehatc , nomina *at* cognomina ▮ tant a Regularibus , quam facularibus , qui ca paftorious tradant tn regiftrum coofcribcnda : ftr poft Pafeha, paftores, omnium eorum qui noncommunicaveriot, nomina ad epifeopum referant.

X. Neminem vero obligent paftoret , aliive confefl'arii, ut perpetuo tibi , numquam alteri confiteantur : neque vota caftitatia a filiabus confeffEoni* exigant aut admittant, abfque *toi*fcopi confilio > & a nimia familiaritate abftineant. fi

T IT. IX.

Dt ftaQiffiatt lutlmriftitt fttrt&ntt.

CAP. I. Cum it qot in auguftifltmoEucharifti* facramcnto continetur , fit fplendor Incii utero· ; cui non poteft a nobit condignut Honor impendi : non immerito antiquat Ecclefia ritui obtinuit, ut tam de die, quamde node, in remplit cum lamine afferretur; Αἰκμοιτι lumine prreunte, & cum campanula fono, adçgrot deferatur. Quare eorum in primit five avaritiam , five nimiam incuriam damnat bue fynodiu , qui in ecclefiis yam Regularium quam Ç facularium continuum ante ipfam eucharifiiam lumen non fovent ; nifi Orainariis conftiterit ecclefia· ita pauperes efle , ut fumptibus nceffani· fu (Ecere non poflint ; quo cafu , faltem toto offieii diurni tempore ante ipfum facramentum lumen habeatur . In ipfo veto altari I omnino cerei , non autem candela febaceç foie accendantur.

II- Improbat fimiliter abufum eorum , qui fandam eucharifiiam «rgiis, quia morbum diffimulare vojunt , feu alio quocumque praetextu , occulte fine lumine dc fine honore deferunt ; nifi de exprefl'a epifeoporum licentia id faciant : fed & eorum , qui aeferunt quidem cum lumine; fed fine lumine , ftc interdum ctiam fine fatra P hoftia ad ecclefiam revertuntur. Precipit itaque duas femper hoftia· deferri, ne parocho, ad ecclefiam redeunte populus inane vafeulum adoret ·, de cum eodem honore prçeuntis luminis, parocho ipfo non minus redeundo quam eundo ftola & fuperpellicco ornato, nifi fotte per a*fpera 8c* difficili* loca ipfi gradiendum fit : quo caiu facerdos, quo poterit decentiore modo ad srg totos fanâiflimam eucharifiiam deferat.

III. Admodum ctiam indecent eft, quod iulos paftor cum clerico fuo prseunte , ut plurimum ad egris deferendum hoc facramentum procedat , aut pauci ex populo fequantur . Quare frpe populum fuum moneant parochi , ut frequens fanâiflïmum hoc facramentum pro- i· lequatur ; maxime ii qui funt confratres fodaliratum Corporis Chrifti ; quas optaret fanât fynodus ubique per epifeopos erigi atque inftituj.

IV. Antequam autem ad «gros deferatur , certis campaqa* palfibus figaum detur, ut fideles , quibus vacat , convenire poflint.

V. Sacerdos illud deferens , fi quem videat non fleâentcm genua , *8t* non adorantem hoc fanâiflïmiim facramentum ▮ moneat illum verbo aut figno fui officii : fi quem animadvertat facere ex contemptu , cum deferat ad epifcopum , «auc epw vicarium. "anno"

VL Qui ucdefi» precept· de communican- cmaisti d· nt minimum in Pafchate non obediermt , i>U. tranfaAa Dominica in Albi· epifeopo denoncicntur. Qui autem eo tempore · parochia abfuerint, ftt reverfi *fpatio* dierum 0A0 fidem non fecerint, quod in PafehaM communicarim, fimiliter dennneientur ; ut per ipfum epifeopum, nifi legitimam ncafationem attulerint , vivi· ecclefia ingreffis· ▮ mortui· amem ecdefiaftica fcpultura denegetur.

VIJ. Publico* concubinarioa, feneratore·, ftc eo* qui palam inimicitia· exercent , ad fecram communronem admitti vetat hac fynodu· , nifi prie· aliquod verç ftt folide contritioni· argumentum dederint : de primi quidem concubina· dimiferint *j alii ufuri** reounciaverint, ftr iojufta lucra reftituctint, aut de reftituendi· cautionem dederint ; tertii pacem inierint, *ftr* cx vero caritatis affeâu inimicum animum plane depofuetint.

VIII. Calicum ftanneorum ufum , ob tanti facramcnti' reverentiam , optaret eadem fyn«r dos plane efle abolitum : fed quia plurium ecclefiarum paupertas, necnon pericula direptionum , hoc adhuc commode *ferre* pofle non videntur ; hortatur omne· , nt paulatim illo» , quorum cuppa faltem fit argentea , fuftituant : & interea qui diâii ftanhei* utuntur , eofdem ipfimet finguli· menfibu· quam diJigentiÆme paundent.

T I T. X.

Dt ftcrteuatt Ortliuu.

CAP-L Quagiv;· Tridentini fynodu· 8e prima provinciali· .Cameracenfi· exafie compleâantur ea , qua ad (aeramenti Ordini* adminiftrationem pertinent ; que tamen fequantur, adjicienda duxit hrc fynodo· . Io primi· , ut tcftimonio vita Br probitati· moyum ,. qua adferri debent a fingulis ordinandi* , omnino lignata fint a dtcanis ruralibus , ac deinceps ab eifdem decanis claufa *8c* obligeât* mittantur, fub perna reje&ioqi* eorumdem, *8c* non admiffiom* ipforum ordinandorum. Si qui* autem fine illis litter;· venerit, it non admittatur, immo ne quidem examinetur .

If. Proclamation*· prohiovendorum ad fingulos ordines , fiant juxta decretum-Concilii Tridentini ; ftt qui de his fidem non fecerint in yxamine , rejiciantur s

III. Tituli patrimoniale* ftr bénéficiai*· fint in pofterum quadraginta ut midituum florenoum , oneribus dcduâis t nec ullus eorum, nifi vifis litteris in debita forma expediti· admittatur: impetreturqne a Regia majgftate feuCoo-, lilio regio ediâum, quo fraudibus eorum, qui diâos titulo· , contra juramentum a fe preftitum.fupe alienant, occurratur.

IV? Forma vero juramenti , quod prçftarc tenebuntur ii, qui patrimoniali titulo ad ordines promovebuntur, Gt hçc : Ego N. juro, quod in acquifitionc boqorum meorum patrimonialium , ad quorum titulum fum promovendus ad facro* ordines, nulla fraus put dolusinterccflit : quodque illa vere pofEdeo , neque in pofterum aireâe abt indireâe alienabo , nifi fuerit mihi de beneficio ecclefiaftico çque (efficienti provifum : quo cafu id ipfum nqa faciam fine confenfu mei epifeopi, ut litterisipfias alienationi· fpecialiter exprimendo: beneficium autem,quod in diâi tituli mei locum fnccclfcrit , fine tamili

COb

ANNO CHRISTI ts*«

confenlu non refignabo. Ita me Deal adjuvet, fc hzc fanâa Dei cvangelia.

V. Favore feminarii & ftiidiotum , provifio ejuldcm cum certa fpe de futura provifione alicujus paftoratus, aut alterius beneficii pro fufticicnti titulo habeatur ; modo tamen ndejuflbr detur., qui deficiente ejufmodi provilione pro ejui alimentis tefpondeat.

VL Omnes qui ordinantur , alicui ecclefiz adfcribantur ; *St* in proximi ordinis fufceptione examinentur finguli,. num in iis ccclcliis, quibus adfcripti fuerint , fuas funâiones obierint. Singuli autem ordinati in fuit ordinibus miniftrare teneantur: facerdotesquidem, frequenter celebrando : reliqui per vices , diebus maxime folennioribus, facerdotibus miniftrando .

T it . xi.

De fetreaeeiet» Metrueeenii.

CAP. I. Cum facrofanâum generale Concilium Tridentinum, eos qui aliter quam coram parocho , vel alio facerdote de ipfius parochi feu Ordinarii licentia, A duobus vel .tribus tcftibus matrimonium contrahere attentabunt , ad fic contrahendum omnino inhabiles reddiderit ; & hujuimodi contractus irritos *tc* nullos efle declararit; hzc fynodus in vinvfilius decreti matrimonia omnia in iis , quas hzretici occupant, provinciis, ab iis contraâa quifunt oriundi ex aliquo loco, ubi publiçata lirat decreta ejuldem concilii , omnino nulla & irrita efle (nifi contra&a fint coram aliquo facerdote ad hoc fpecialem poteftatem habente :) & iis non obftantibus, eos qui fic contraxerint, poftqoam ad gremium ecclefia redierint , fi induci non poilint ad difta matrimonia ratificsndum , fcin facie ecclefiç de novo celebrandum , convolare pofle ad alias atras nuptias, etiam adhuc viventibus, quas fic contra canones duxerint , conjugibus, declarat & decernit: *te* fiefatpeaconcionatoribus populum docerj ; ut in pofterum ab hujufmodi matrimoniis omnino abftineant, hortatur *te* prccipit.

II. Quia vero quis4rt proprius parochus , Rr ea occalione que lintvalids aut invalida matrimonia , in dubium wpius revocari contingit r declarat eadem lynodus , neminem cenferi alicujus parochiz aùt dioecefis , quoad matrimonium contrahendum, nifi qui animo ibidem relidendi, non autem ftatim ad propria redeundi, vel alio commigrandi , in ea vel *diacefi vel* parochia fedem fixerit : ita ut ftudiofi, qui in aliqua Univerlitatc vel alio oppidp ftudus incumbunt , *te* alii fimiles fedem (nam non habentes, non cenfeantur efle *illius* parochia vel dicecefia , quoad diâum cffeâum matrimonii contrahendi '

III. Parochus, qui trinas tribus diebus Dominicis aut feftis di(continuis proclamations non fecerit, antequam matrimonio jungat conjuget) nifi remiffionem earumdem viderit per epilcopum aut ejus vicarium in feriptis faâam, graviter Ordinarii judicio puniatur i non obftantc quacumque per cum prstenfa in ceteris exemptione .

IV. Qui vero alienos parochianos matrimonia jungere aufas fuerit, non habita propni corumdem parochi aut Ordinarii licentia in (criptis, & de proclamationibus in loco fix- eorum refiden. tiz faâis, attcftatione, aboficio fit eo ipfo fufpenfus > quoad ufque ab Ordinario ejus parochi , qui matrimonio interefle debebat , feu a quo bcnedlAiofuleipicnda erat, abfolvatur. I

V. Ignoti , fc qui certas fedes non habent, non admittantur ad matrimonium contrahendum, nifi praeviis atteftationibns paftoris, ubi noviŒmam fecerint refidentiam , aut aliorum fide dignorum ; quorum figilla vel fignatur· fintpaftori, coram quo contrahere volent , bene not-, aut fufficicnti aliorum depolitione apud eumdem comprobat·. "ÂNMo* CHRISTI >><*.

VI. De cetero quoque non admittantur ad matrimonium contrahendum, qui ignorant orationem Dominicam, Salutationem Angelicam , iymbolum Apoflolorum Latine omnino, ac etiam vernacule, fi velint: decem przcepta decalogi , *te* quinque ptzcepta ecclefi· vernacule : quod decretum tepe a palloribus inculcetur populo ; *8c* vigorem habere incipiat poft fex mente* a publicatione ejufdem.

VII. Propter peiicula falutis animarum , innovandam duxit hzc fynodus prohibitionem antiquorum canonum, ne fideles ciirn hsreticis nuptias contrahant. Quare pallores non minorem rationem habeant hujus inquifitionis in faciendis prodamstionibus, quam reliquorum impedimentorum^ Et fi alterum conjungendorum herefi infcâuaj aut non temere fufpeâum inveniant, eos non conjungant , nifi parati fint hzrcfim abjurare, *te* fidei profellionem facere.

VIII. Quibus temporibus ecclefia prohibet nuptias, liidctn multo magis prohibet publicas choreas, fc folennitates nuptialium conviviorum, & fponfarum publicas traduAiones . Ideoque fi ?|U« nuptiarum convivia, aut chores , velfpoharutn public· traduftiones diâis temporibus celebrat* fuerint, fponlus *te* fponfa incurrant poenam quinquaginta florenorum , butfz communi pauperum eujufque loci applicandam ; cui cx nunc, prout ex tunc, jus quzlitum fore declarat hrc fynodus.

IX. Paftores fzpius doceant populum , tum cetera omnia , tum vero ea , qus circa hujus facramenti adminiftrationem decernit facrolan-Aum concilium Tridentinum.

X. Habeant fidem paftores , juxta decretum ejuldem Concilii, librum, in quo eorum, quos matrimonio conjungent, nominafccognomina, ncc non fc ipforum teftium, ac diem fc horam contraâi matrimonii deferibant : quem diligenter apud fe adfervent ; fc ubi iniplerus fuerir, in archivio Capituli reponatur, vel ab zdituis ecclefiz , prout de libro baptixatorum fupra (latutum fuit, adferveiur.

XI. Parochi diligenter obfervent , num aliquod fit inter contrahere volentes confanguinitatis , aut affinitatis , vel publics lioneltatis, aliodve canonicum impedimentum. Quod fi ipfi , n difeernere non oorinr , periiores confulant: alioquin fi (cienter aliquos in gradibus prohibitis conjunxerint , ad antrum fufpendantur , aut alia arbitraria pana puniantur.

T I T. XII.

De fecreteente extrnee UxHiexii

CAP.I. Eo diligentiores *tc* promptiores tn hujus facramenti adminiftratione parochi efle debent , quod difficilius ac periculofius certamen fideles in illa extrema hora adverfus antiquum hoftem iuftinere coguntur . Itaque non exfpeAet pallor, ut rogetur de hoc facramento adminiftraodo ; fed ipfe («pius vifitans rgrotos, eos ad it lud petendum fc fufeipiendum cohortetur . Et Campana aliqua pulfecur ex parochiis; cujus fono

cn>

ANNO ÇHttSTI ı,«‘«.

omnes intelligent , deferendum extrema· Ua-A Aionis (aeramentum : Moneanturqae fideles, ut hoc figno dato ie ad ecclefiam conferant. At laccrdoti fe jungant, pro falute «gri cum eodem deprecaturi ; *tc* ad hoc opus caritatis , etiam propofitis indulgentiis ‘ ubi expedire judicaverit epifeopus , mvitentur : ceteri , quibus non vaçat, erigant faltem animum ia cplum , A- pro falute decumbentis aliquam oratiunculam offerant Deo : extrema enim hac neccflitate fidelium precibus çgri maxime indigent , Ac iiidem plurimum juvantur.

II. Nec fine lupcrpelliceo , nec fine parvq Crucis geftatione unûio deferatur. Quoad fieri poterit, is cui .aciamentum extreme IInâionis adminiftratur, prius confeffus, *Si* iacramcn- B to cuçhanftie refedus &: monitus fu 1 fie enim fiet, ut hoc lacramentum vim luam *tc* proprios etfeilus in eo melius operetur.

HI. Hoc (aeramentum nec pueris, qui rationis ufum nondum habeat , nec amentibus aut furiofis. qui lucidum circa mortem non habent intervallum ; nec iis qui bene valent , etiamfi mortis periculo fe brevi exponere debeant , ulla ratione eft conferendum ·

IV. Sed nec una rgritudine , etiam ad plures menfes perdurante, idem («pius conferri debet ; quamvis in diverfis «grituoinibus liceat.

V. Si cui forte manus amputata, erutus oculos, aut aures pr«cifc liat, altare corporis pars ex iis qu· ungi folent , quavis ratione deerit, C propinquior pars inungatur.

VI. Ip facerdote vero ungeudo manna nonab interiôri parte, gun ia ordinum iuiccptione uncia fiiit ; (cd cxtriniecu· inungenda (une

TIT. XIII.

Dt futtrAet, [rfultaru , (7 txtftiii.

Σ*h›t *J.* Publicos fimaniacos, rcligioior proiirietarioi , hcreticos, ichjfmaticos , venefico·, ortilegos, uluranos , *Sc* eo· qui fibi manus violentas intulerunt, aut in duello mortui (unt ; eoique qui tempore Palchali confiteri peccata iua *te* faudillimum (aeramentum euchatifti· recipere contempferunt ; ac poftmodum fubita morte prevent! funt : nec non ctiam cos qui cum antea fuerint fulpcâi de herefi, pallorem ad fc in morbo advocare neglexerunt ufque in extremam pene vitae horam , qua ipfis jira rationiuhi *ti* officio privatir a parentibus *8c* amicis pallor advocatur : (nifi eodem paftore prsfente fignum aliquod notabile poenitentia dederint :) ecclcliaftica icpultura privando· , ac per eorum iepiilturam in templis tam templum quam coemeterium contiguum; ia ctemeterris vero, coemeterium tantum de jure pollutum elle declarat hec fynodus. Qui au rem eo· lepelierint, aut (epeliendos curaverint in templi· aut cormcteriis, excommunicentur.

II. Reliqui· Chrifti fidelibus in fidei catholica‘ contctlionc defunâit pallores pratextu tuorum jurium , feu alio quocumque , ecclcliaftiam fe[inituram nec denegare, nec diftrne prsetumant .

III. Pro loco fepulturs , etiam eo prrtextu quod cedat fabrics , aut alii pis caufa , nihil n pacto exigatur : led fi quid juxta cujulque loci piam de laudabilem confuetudinem a detundi heredibus vcl exfecutoribus donetur, ipfi fabrica cedat ; non autem in ufus canonicorum, pallorum , aut aliarum perfonarum convertatur.

IV. Si qua contiovcriia dc efferendis, aut jam (ublatis dcfunAorum corporibus, vd aliqua alia re-eor-fpeâante-otiatur , aji epiicopi judicium CHAISTI referatur. i,s*

V. Sepultura· eminentes fieri , necnon inhumata feme! corpora exhumari, fine eipteffa licentia Ordinariorum fynodus interdicit.

VI. Coemeteria diligenter *iepunter,* At claudantur ; nec animalia in eifdem ad pafcendum admittamur : multo minus in eit fordes fiant, aut aliunde inferamur. Qui in iftis culpabiles fuerint, arbitrio epilcoporum puniantur.

VII. Quod clero ob funus aut exiequiat defunâorum datur , ne duiante ipfo officio , Ae fpeâante populo ; fed eodem officio finito iis ?ui eidem ab initio ufque ad finem adfuerint, Jiftribuatur.

VIII. Prnprio paftori tam pro officio exfequiarum, quam reliquis caritatis officii· defundo, vita eju· durante , impends , «quum eft debitum honorarium poft mortem ptcftari : fed Ìiuia hoc difficillimum vilum eft Patribus pro ingulis locis uniformiter ftatuere atque definire ; curent epiicopi in fuis finguli dicecefiboa circa id providere, prout ftatuilur in capite VII. tituli de decimis didi concilii provincialis.

T I T. XIV.

Dt tUetitaiut, delimit , CZ *ftrtimt tttttit».*

Cant r I. Oblationes a Chrifti fidelibus fadurante ipfo facrificio ab iis qui ipliscol- 1 *igcndia* pr*lunt auferri omnino prohibet fynodus ; led hoc fiat finito ipfo officio.

H. Que vero communiter ad paftores 8e alios· eccleliafticos pertinent , ea fimiliter poft officium divinum , ad ratam juris quod unufqnifque in iis habet fideliter dividantur ; *tc* in eis conducendis, ccferis paribus, paftores praferantur.

III. Quoniam in decimarum folutione fraudes multas committi quotidie videmus , non tam ob pauperia rem, quam ob avaiitiam multorum, decretum concilii Tridentini , feff. xxv. cap. xii. de reform, hic interendum ccnfuit.

„ Non (unt ferendi, qui vatiis artibus dcci- „ mas eccfcfiis obvenientes (ubtrahere moliun- „ tur ; àut qui ab aliis folveadas temere occun pant & in rem (uam vertunt : cum dccima- „ rum (olutio debita fit Deo : *tc* qui eas dare „ noluerint, aut dantes impediunt, res alienas „ invadunt. Precipit igitur fanâa fynodut om- „ nibus, cuju (cumque gradus *tc* cono itionis lint, » ad quos decimarum (olutio (pedat , ut eas ad „ quas de jure tenentur, in jsofterum caihedra- „ li, aut qnibuicumque aliis ccclefiis vel per(o- „ rui, quibus legitime debentur , integre per- ›. folvant. Qui *cro cas aut fubtrahuot , aut „ impediunt , excommunicentur : nec ab hoc „ crimioc, nifi plena reftitutioae (ecuta, ablol- „ vantur. Hortatur dehinc omnes *lc fingulor,* „ pro Chriftiana caritate , debitoque erga pa- „ (lores (nos munere , ut de boni· fibi a Deo „ collati·, epifeopi· *tc* parochis, qui tenuiori- „ bus prpfunt ccclefiis , large fubvcniie ad Dei „ laudem I atque ad paftorum Inorum , qui pro „ cis invigilant, dignitatem tuendam, nongra- „ ventur.

J V. Quod decretam ab omnibus coucionatoribtrr prçcipit eadem fynodus populo (ppe inculcari , ac ejufdem tenorem mandato epifcoporum fingulis annis paulo ante meffem per omnes parochos ex fuggcftu publicari ; nenon copiam ejuidem ad valvas fingularum pepeipuaru* cccle-

ANNO CHRISTI ■l·«.

«<cl«6atom parochialium affigi , 8c dimitti I nihilominus eos, qui decimat vi, d«io,terroreve fubtraxerint', vel occupaverint , aut a» lio* m foivant impedierint , vei diffiialerint, aut aliot ne (olvant, impedierint, vel difTuaierint , competenti monitione premifta , excommunicatione feriant epiicopi ; ncc coi ante reftkutionem integre famam abfolvant.

V. Eot etiam qui in fraudem decima lanarum *St* agnorum , poftquam ovet majore anni parte paverint in territorio alieujus parochi·, eafdern alio abducunt, 8t paftorikmt print priori! parochi· , ad ratam faltem temporii decimam folvcrc reçufani , fimili fenteqtia eiconomunicationis feriendos : Paftores vero, qui cum ejufmodi mercatoribus aut palloribus ovium in fraudem decima dido priori psftori debita (cienter convenerint; ab officio *tt* beneficio, donec male recepta rcftitnerint, fufpendendos cAc decernit.

VI. Ut ecclefiis parochialibus inopia laboran-, tibus tamdem aliquando fuccurratur, adexfecutionem decreti Concilii Tridentini, quo triplex via ad ipfarum ptovijionem aperta eft; videlicet per beneficiorum eccleliafticoram unionem, primitiarum decimarumve adlignationetn , 8r parochianorum fymbola feu colïeâat , ferio procedere volent hzc fynodus ; mandat ut omnes › qui ad portionem canonicam patochit adfignandam tenentur , in iit locit ubi decimat percipiunt, altero priorum modorum eifdem provideant infra quatuor menfes a die publicationis decretorum hujus concilii : alioquin epifeopi, (eu eorumdem vicarii, «ut officiales, fummatie 8c dc plano line ftrepitu 8c figura judicii, audita nuda petitione parochorum , ac eorum quorum intereft refponfione , 8e faâa defuper fummaria informatione , quod ipfis patochit decile compererint, ad fummam inferius taxaram per jmodum provifionis , fuper qua appellatio exfecurionem non fufpendat, adjudicabunt.

VII. DiAa vero parochorum petitio continere debebit veram 8r certam (eu particularem bonorum ipfi* ratjonc fua ecclefi· parochialis competentium, 8c onerum annexorum, qu· deduci debebunt, proptio juramento firmatam declatationem : in qua u ipfi parochi aliquid Scienter fupprcffille deprehendantur, *tt* caufacadant, *St* graviter arbitrio Ordinarii puniantur. Decimarum tamen affignatiohes ita fiant, ut onerum uniulcujufquc equa ratio habeatur.

VIII. In parochiis vero, ubi decimarumaffignanonet aut nullo modo, aut faltem fufficienter fieri non poterunt ; neque (implicit beneficia qu· uniantur erunt ad manam 1 implorato , fi opus fit, brachio («culari , epiicopi ad tertiam colteâamm viam procedent a quas de confilio magiftratus ftatuent 8c definient- : nec patientur diutius au* incuria aut ingratitudine parochianoram parochis in vinea Domini tota die defudantiboi, 8r- portantibus pondus dici 8r «dus, denegari denarium diurnum.

IX. Taxa autem , quam prvfcrtbit fynodus^ fit in pagis centum ut minimum florenorum ; Brnon major centum quinquaginta: in urbibut autem non minor centum quinquaginta, *tt* non major florenit ducentis. Arbitrabitur autem Ordinarius , fi palloribus cum iis quos negotium tsngct non conveniat , attentis circumftaotiis perlonaram, locorum , *tt* temporum, an iu pagit drâam fummam centum flarenorum, in urbibus autem ceuium quinquaginta , per firent, (rauutiam excede» debeat : lcd diâam firmA mam centum quinquaginta in pagis, 8t dace·· torum in urbibus, nulla ratioac excedere noffit, habcbitqu* rationem in aftimatione valons bonovum cujufque parochi·, quoad urbes tantum eorum accidentium, qua tribus aut quatuor communibus annis fimul computatis aliqualiter ad fuum valorem in Angulos annbs reduci poffunt. ληνὸ” CHRirn i|W. t

X. Si tameh in aliquibus locis majorem fummam palloribus adjudicari , aut accidentia iu ■ftimationem non venire jsm ufu receptam fuerit , declarat facra fynodus fua intentionis non effe , ut ab illio ulu in prajudicium paftontm recedatur.

XI. Cum deeim· jure divino deftinata fint fervitio Dei, equi(fimum *tc* jbri confcntaneum judicat eadem fynodus, ut quotquot habent in aliqua parochia decimarum portionem, ad contributionem portionis canonice paftotibua carumdem officium divinum facientibus debitam, pro rata earumdem teneantur , live per laicos, live per clericos poflideantur. Sed quia in quibufdam locit fuper decimis laicorum difficultas in dies otitur , exponatur Regie majcftati ccclefiarum parochialtum neceffitat , 8r difficultas quam patiuntur epifeopi in diAe portionis canonic· adfignatione , ut fuper eo auAoritatcm fuam impartiri dignetur; necnon omnibus judicibus regiis mandet, ut fententias judicum ecclefiafticorum , maxime provifionales, fnpev diAa portione canonica exequantur , Itmul atque fuerint requifiti, abfque nova caufc cognitione I

XII. Quoad ipfarum vero ccclefiarum reparationem vel in parte, ferietur loci «onfuetudo : ita tamen quod ubi integri chori reparatio ad eos qui decimasi poffident pertinent , hoc ad omnes infra limites parochi· decimas poffidentrt , juxta decretum vnt. tituli de decimis, oblationibus, *it* portione canonica primi concilii provincialis Cameraccnfis , prout juris eftic rationis, extendatur.

T I T. XV.

Dc n&4 Isaeraa* *ctclcfic/Utcruiic*

Cafut I. Ferendum non eft ccclefiarum pioramque locorom bona, qua Chrifti * pauperum patrimonium non immerito appellantur, a multis clericis indigne diflipati *St* dilapidari ; a plurimis vero laicis aut temerarie ufurpari, auc injufte retineri. Cui malo hodie , proh dolor! frequentiffimo occurrere volens facra hac lynodus, inbarens decretis (acrolanâi qoncilil Ttidentsni, fancienda duxit qua (equuotur.

Cum alienationes bonorum ecclefiaftieorum jure communi fint prohibite ; contingatque nihilomintis *aon* raro commifiioncs f«u delegationes a (ede Apoftoliea impetrari ad decretum alicnationi interponendum , fi in evidentem ecclefif utilitatem cedere deprehepdatur : Animadvertant diligenter judices omnes , ut ccclefiarum , de quibus agitur , nulla utilitate perfpeAa, mature examinent *it* invefligent omnia quf litetis Apoftolkis prffcribuntur, nulla perfonarum aut partium ratione habita : quf cum in hujufmodi negotiis fint concordet, eo attentius judici eft invigilandum , ne ecdefip bona non tam utiliter vendita , quam leviter dilapidata eife aliquando inveniantur.

II. Que vero alienationes huc ufque faâç fine, ef revideantur abepifeopis, aut abeisdeputandis : *tt* quq in damnum ecdefia, auc fine decreto fupcnonim ac mu((cognitione fiaâf

AWWo~ CMKUT1 MU.

inveniemur, irritentur t le fi op·· fuerit , nonine ipfiu· epiicopi, eju· procurato· fifcalia, iü etiam inviti· «yui et· alienuioM· fteeriat, ·ut iildçm fimut in cauia adjan&i», le aorumdemVftikptiba·, ad diâa· irritatione» procedat i ac dc cetero eju(modi alienatione .perpetitafab pana excommunicationi» ipio facto , tain per clerico·, five (oculare·, five regularet, eafaciente» , quam per laico* cum eildem contrahente·, a qua nonnifi locorum epifeopiabfolvere poffint, incurrenda, prohibet hoc fynodo·.

III. Locatione· etiam bonorum ecclefia ad longiut tempo» quam (acri canone· oreftierunt faâai, etiam fub beneplacito (edit Apoftolica, fed eo non (cento , neque umquam impetrato, epiicopi diligenter examinent, irritafque Sc nulla· declarent i Ir fi opu· fuerit, etiam per judice· faculare· rciciodi curent.

IV. Ut in pofterum vero ab hujaimodi locationibut abftineator, clerico·. Capitula, It prelate* ad fic contrahendum de jure Inhabile· elfe i It infupet eo», qui tot juri· communi» fieri Tridcntini, ac huju» concilii decreti· contravenire , fc ad longi·· temp·· bona ecclefia locare prafumpierini, eicommanicationepf ipto faâo incurrere i laico· vero , qui lie cam clerici· contrahunt, non facere fruftu» tenta con-I dottarum fuo», fc ad eorum reftitutionem obligati, eadem fynodu» declarat lc decernit.

V. Venditione· vero granorum , lc aliarum rerum, qua vijiffimo pretio fiunt ob anticipo- C ·ta· iolutrone», five pro una tantam vice , uve ·d plure· anno· contraâu» incatur , tamquam ·furam (apicate· plane interdicit t clcricifquc vendentibu· poenam (ofpcnfionii imponit. Contra emente· autem , five clerici fine, five laici, tamquam contra uiurariot proceditor.

VI. Terminai vero ordinarim locationi· bonorum *tt* tertarum arabilium fit novem annorum i pro prati·, fea ; pro decimi», trium ; fi tamen (eorfum a tecti· arabilibu» elocentur : ncc renovati poffit contraftu· locationi» terrarum arabilium, nifi finito feaennio priori» contrafturi quoad prata vero, quadriennio t *It* quoad decima· , biennio : alioquin cootra&u· fint irriti , *h* qui eo» fecerim clerici, per epifeopo» puniantur. D

VII. Pro confervatione dcmccp· bonorum ad eccltfia· parochialei *It* capellania» pertinentium jubet fjrnodu· I ut fiaguli parochi *It* capellani inventarium corumdem *feciant* , illudque *i»bC*·gnetiti ncc non a Majore *It* fcabirui etiam fuf parochie (abfignari curent, ir Ordinarii» tranlmittant. Qui Ordinarii rcgiftram , in qao fingult inventaria haju(modi de(cubantor, confici mandent : ipfaque inventaria originalia *It* authentica in archivium aliquod reponant, fir ad pofteritati· memoriam diligenter aflctveqt.

VIII. Diâi vero parochi *It* capellani bona beneficiorum fuorum noonifi tribui ptodamationibn· faâii, rclifta cuilibet facultate plu· ofierrendi, elocare poffint.

IX. Fabricarum vero eccleÇinim , tim parochialium, quam collegiatçram , nec non omnium piatum locorum computat Ordinarii ia fioguloi anno· per feipio» , aut aliquem feu aliquo· Ipecialitcr ab et» deputato·, fine prejudicial eorum, qui ha&enui diftorum bonorum ·dminiftrationem habuerint , audire non omittant : *It* diligenier nrofpiciant , na quod pii» loch pro Dei culta donatam fercliAum eft, in profano· *r malto mina· impio· *it* facrrlegoi ilio» convertatur.

X. Poftramo , qui· contra occvptcorc· qaoramcumque boootum *tt* jariam ecclefia non poteft neque graviu· neque euovenieatiu» dect*> tam concipi, quam fiait editum a (aaAiffimh patribu» Tridentini concidi, (efl. xxti. cap. n. illud hoc fynodu· de verbo ad verbum interendum, * per paftorc» ac coocionatorc· fubinde populo inculcandam ceniuic, ai (equitat. A ANNQ CMHUTi I!**■

„ Si quem clericorum vel laicorum, qaacam- „ que i» dignitate, etiam imperiali' aut regali „ prefalgeat, in tantum malorum Omniam ra- „ dia cupidité· occupaverit , ut alicujut eccla- „ fi*,.(cu cajufyi· tacalari· vel rcgalari· be- „ neficii, montium Pietati» , aliorumqae pio- „ rum locorum jurifdiAiooe» , bona , cetii··, M ac jura, etiam feudal·· , * emphyteutic», „ fruâui, emolumenta , feu qaafcamque ob- B „ ventione·, qua fn miuiftrocum *It pauperum m oeccffitate*· conveni debent, per (c vel alio», „ vi vel timore incudo, feu etiam per luppofi- „ ta· pertona· clericorum aut laicorum , feu „ quacumque arte, aut quocumque qnofitoco- „ lore ia proprio· ufu· convenere, illofqoe u- „ furpare prciumpfcrit, (eu impedire ne ab ii·, „ ad quo· jure pertinent, percipiantur ; i» ana- „ themati tamdiu (ubjaceat , quamdiu juiifdi- „ Aione·, bona, re», jara, fraâut, *It* redit·· „ quoi occupaverit, vel qui ad eum quomodo- „ cumque, etiam ea donatione fuppoliteperfo- „ n* pervenerint, ecclefia, ejufqae adminiftra- „ tori five bencficiaio integre reftitueriti dein- C „ de a Romano Pontifice abfolutionemobtinue- „ rit. Quod fi ejufdem ecclefi* patrona» fue- „ rit i etiam jure patronatui, ultra prsdifta· pa- „ na», eo ipfo privacq· ciGftat, Cleric» vero, „ qni oefaod* fraudi· *It* ufurpationi· hajofmo» „ di fabricato» feu conlentie» fuerit , eifdcan „ pani· (ubjaceat i necnOn qnibufcumquc\bene- „ ficiia privat·· fit, ir ad quocumque alia be- „ nefiet» inhabili· efficiatur ; *It* a fuorum ordf- „ num eafecutione, etiam poft integram fatil- „ faAionem *It* abfolutiooem › fui Ordinarii ar- „ bitrio fu(pendatur.

XI. Et quia diftum decretum eot non tangit qni licet ipli non detineant titalot, (iterat, chir. tai, iuftrumenta , *tt* manjmcnta , ad ecclefia» »uc benefici» tot pertinentia , fciunt tamen ab ii* pradifta detineri ; in eo· , fi poft trinam monitionem pramiflam, iii quo· negotium concernit non denunciaverint, umilii excommunicatio decernatur.

XII. Adminiftratore» piorum locorum, Ireorum fuperinteqdcnte», five fint clerici, (i ve lai. ci, pia· fundatione· ad certo· ufu·, propria auAoritate ad alio» ufui etiam pio· converter- non prnfumant ·, (cd ad epifeopo· , *It* fi opu» fuerit , ad fanâam iedem Apoftolicam , cum caufa occurret, recurratur.

XIII. Piorum etiam locorum bona neproadminiftratorum arbitrio elocehtur ; fed publice locanda propnnintur : ne vina qu* vocant , ab E iifdcm adminiftratoribul accipiantur r led proclamationibu· probabili· , pro majore eorumdem piorum locorum atilitate publice elocentur: nec prandia fiant futnptib·· iptirum fundationum, nifi qu* a fundatoribn· funt inftiiota.

XIV. In hofpitalibua , pii(que diverforii· , ubi hoipiralirai exercetur , mare» cum femini·, etiam peateatu matrimonii, verfari ne permittantur : neve ea loca , qu* pauperum Ir pete·rinorum (abfidio (ant addiAa, aleatotibut, Im- Itionibui, atque id gena· nebulooibo» pateant.

XV. Utaatem hec trcetera omnia, qu*Tridentina fynodu» dc boipitalib» k alii· pii»

lo-

"annc T CHAIfTI ·$*<« loci' ftatuit> facilius epiicopi preftire pofliat ; A précipiter parochis, ut diligenter fingula, qu* in parochiis fuis funt, hofpttalia *ft* pu locaobferveut : le ficabi bofpitalitas non exercetur , nut alii abufiii culpa adminiftratorum feu aliorum qnorumcomque irreplerint, de iis Ordinarios reddant cettiores.

XVI. Non eft etiam ferendus abufus , qui paflim cernitur circa teftamentorum , maxime nd piar caufas, exfecutionem : quo fzpenumero fit, ut dcfunAorum extrema voluntas fuumnon fortiatur ctfcrftum ; & qua in pios ufus crant infumenda, in alios injufte expendantur. Quare precipit fanda fynodus omnibus parochis, ut diligenter cos, quioontralimites fu» parochi» exfeentores iunt ejufmodi piarunt voluntatum , B moneant fui officii. Quod fi poft anuum négligentes fint, ad Ordinarios referant ; qui eos etiam pereenfuras ecclefiaftieas compellant ; Capitula etiam tam cathedralium quam aliarum y ecclefiarum, fi in predidis defecerint, ab Ordinariis eorum negligentia fuppicatur.

T I T. XVI.

Dt chricii in lintri ,

CAPUT I. Meminerint clerici omnes fui nominis, quo continue admonentur, fe a mundi curis fequeftratos , & in fortem Domini vocatos efle . Meminerint etiam maxime presbyteri C dignitatis fuz ; nec fe vilibus *Sc* facerdotio indignis officiis mancipent aut addicant , utpote negotiationi (eu mercimonio , conduAioni, *tc* culturz jiicnorum agrorum qualius faciendi caufa ; famulatui fervili dominorum aut dominarum f<cularüim ; *Se* fim ilibus parum decoris , ac flatui ecdeliaftico minime convenientibus.

II. Cum jure anfiquorum conciliorum, iactis canonibus fzpins innovato, conftirutum fit, ncc clerici coram judicibus hicis fe fiflant, aur alterius judicis quam ecclcfiaftici, idque lui Ordinarii accedente confenfu, jurifdiAionetn prorogent: facra bre (ynodus, fub pana excommunicationis ht* lententi*, a qua nemoprrtcrqoam ipfe Ordinarius abfolvere poflit , in- D terdicit omnibus in facro ordine conftituus , nc umquam fidejubeant, aut aliasfe obligent, aut contrahant cum tepunciatione privilegii clericalis: Sc fi fecus fecerint, fidejuffiones A inde fecuta nullius fint momenti. Sed neque le mutuo conveniant coram laicis judicibus aâione petfonali, fub eadem pana excommunicationis latz fcotentic contra aAorcm , quam ipfe reus loco fu* exceptionis ante litis conteftationem allegare poflit 8r debeat.

III. Tabernas nifi peregre proficifcentes nullo praetextu intrent , nt ibidem potationibus indulgeant. Ab alea quibufvis lufibus omnino abftincant ; nec non a choreis tam publicis quam privatis . Nec chirorgieam , nec medi- E cam artem ex profeffo ad qoaftum exerceaçt.

IV. Barbam ne alatam vel militum more nutriant: ita omnino a labro fuperioreprzfcindatur, maxime in facerdotibus , ut faciam cummunioncm non impediat.

V. Tonfuram clericalem, pro qualirate gradus *tc* ordinis fui femperconfpfcuam i.ibcant: omnes, vero, qui in facris ordinibus lunt ronftituti , vel beneficium eccleliaftitum Rabent , prztcr tonfuram, etiam habitum clericalem de- 'ferapt. Si moniti ferre noluerint , illi quidem ab eifccutione fuorum ordinum , arbitrio Ordinarii, (ofpendantur s hi vero etiam ftuAus inorum beneficiorum amittant. 'Jgjjjj- CHEIrri (3*4

VI. Vcftibus decentia coloris, non difleAts, non'etiam fuperfluo cultu ornatis omnes utantur . Collaria vero indufioram ejufmodi habeant, que modeftiam clericalem (aptant, ckricofque a (zcolaribus *tc* maxime mandants hominibus aperte diftingnant. Proinde omnibus in univerfum clericis deinceps indufia , five ad colium , five ad manus ctifpata, hzc fynodus interdicit»

VII. Nulli in facris ordinibus conftituto annutam aureum aut argenteum geftare liceat, nifi iis quibus propter gradum aut eccliefiafticamdignitatem , vel eximiam nobilitatem , hoc competit : qui etiam dum facrificium Miff* celebrant , przlatis exceptis , eumdem deponant.

VIII- Ex una diacefi ad aliam non tranfeant fine confenfu *Sc* literis commendatitiis fui Ordinarii: nec in aliquibus ecclefiis virtute folius admiflionis quorumdam laicorum admittantur etiam vicarii Te· cantores : fed ut minimum admiflionem fuam paftori loci exhibere teneantur, priufquam officium fuum exerceant.

IX. Contra concubiharios *tc* ebriolos, fi qui fint , quod abfit , juxta decreta concilii 1 ridemini & primi provincialis Camcracenfis omnino procedatur.

X. Bénéficiât!, qui horarum canonicarum le< Aionem contemnunt , aut negligenter omittunt , fe frudus fuos non facere ; in ordinibus vero factis conftituti , etiam beneficium ccc'eliallicum non habentes , fe graviter peccare inteliigant, juxta conftitutionem Pii V. ad finem horum decietorom adjedim.

T I T. XVII.

De Etifiofii .

CAPUT I. Epifeopi ut alios omnes dignitate antecellunt, ita ftudiofe provideant ne a quoquam virtute fuperentur: aflidue memores , fe in fpecula Domini conftitotos , tum ut in c» continue vigilent , quafi rationem pro animabus fibi commiflis aliquando reddituri ; tumvero nt n ea aliorum omnjum vitam *tc* mores contemplentur, *tc* fi ^iid vitiofum animadverterint, verbo *tc* exemplo corrigant *tc* reforment. Ideoque quzeumque in aliis optant *tc* probant virtutum officia , ea in feipfis primum exprimere omni ftudio adnitantur : przfertim vero in fubventionis pauperum , vifitationis *Sc* confolationit infirmorum, aliorumquc delolatorum, piis caritatis officiis fe exerceant.

II. Et quia inter munia epifcopalia potiffimas partes fibi merito vindicat prcdicat io verbi Dei ; & ab Apoftolir memori* proditum lit , non efle equum ipfos relinquere verbum Dei , *tc* miniftrare menlit: Quantum fieri poterit .diligentiam adhibere ftudebunt epifeopi , ut negotiis fzcularibus fe fe expediant ; etiam regiminis epifcopaHs maximam partem doAis *tc* prudentibus viris committendo ; *Sc* ferum temporalium adminiftrationem aconomo fideli concredendo ; ut prcdicationis officio fibi proprio liberius vacare poflint . Quod li legitime impediti per feipfos id prcftarc non polfint, alios viros doAos , tum in fuis ecclefiis cathediahbus, tum fn aliis fuz dicrcclis deputent , qui eoiumdem nomine hoc aflidue przftent ; faltem qtipad d'fias cathédrale' iolemnioribus feftis ; *tc* tempore Adventus *Sc* Quadragefimz, ut minimum ter in leptimana. Horam autem , cum

ipfc-

ANNO CHHIST! illS.

ipfemet epifeopus concionatur, libi commodiorem pr«fcriberepouit,non obftantibus quibufeumque.

III. Decretum concilii Tridentini , fen. xxv. cap. 1. de reform, irpe & ipli legant , &- fibi in menfa legs curent. In reliquis autem ejuidem concilii Tridentini decretis 8c hujus provincialia fznius verfentur: *Ic* multo magis de eorumdem exiccutione&praxi peruniverfaua iuam diacefiferio cogitent.

IV. Familiam vero ejufmodi habeant , quetiam ceteris propofita fit ad imitationem ; cui ita prefint, ut ex eo diligentia, quam in ecclefia Dei regenda adhibent, colligi poflit.

V. Inter celeravero munia fust epilcopalis dignitatis, vifitationis oflicium non negligat epilcopus : fed fingulis annis, fi id commode fieri pollit ;. fin minus, biennio per feipium , nifi gravi aliqua *Ic* legitima caufa exculetur , totam iuam dioccefim vifitet : legitime impeditus, ad id munus exfequendum viros idoneos deputet.

VI. Epifeopodevita periclitante, Capitulum ecclefia ejus cathedralis vicinum epifeopum invitet: qui fi non fit neceflario impeditur, ftatim veniat : & fi vivum epifeopum invenerit, ei omnia caritatis oflicia impendat, que ad anime falutem eo tempore requiruntur: mortuum veto una cum fcculari ȧl regulari clero folemni more ad fepulcrum prolequatur.

VII. Idem Capitulum-primo quoque tempore omnes provinciales epifeopos dc epiicopi morte faciat certiores ; qui in ecclefiis cathedralibus Miffira folemni ritu pro ejus anima celebrandam curabunt ; & publicis fupplicationibus *Ic* precibus indidisDeum rogabant, ut orbato gregi paftorem dare velit juxta cor fuum.

VIII. Similes (upplicationes indici curabit idem capitulum per univerfam dicecefim epifeopi defundi , ad eumdem finem : juxta decretum fuper ea re editum in primo concilio Catneracenfi, titulo, de examine epifeoporum.

IX. Novo autem epifeopo eledo aut nominato , proceflus fuper ejus doârina *Ie* moribus Romam tranfmittendus fiat , juxta difpofitionem ejufdem decreti , primi concilii provincialis .

t i t. x v i 11.

Dr *Cdfirtlu 0" Cnituitii* .

CAPUT I. Capitula cathc^alium *Ic* aliarum? eccleliarum , a fingulis , qui virtute cujufcumque provifionis admitti petunt ad polleflionem quarumcumque dignitatum , beneficiorum , aut officiorum in eorum ecdcfiis, teneantur exigere fidei profeflionem , juxta decretum hujus fynodi , titulo De fidei protellione .

II. Magna etiam diligentia inquirant , num aliqua (imonix labes , aut alia illicita padio intervenerit ; prefertim quando eju, rei aliqua iulpicio erit , antequam admittant recens provilum .

III. Denique e.igant legitimam atteftationem qualitatum , quas fingulz dignitate-. aut beneficia ex fundatione , aut indultu Apoiiolico , requirunt .

IV. In omnibus ecclefiis cathedralibus *Ic*collegiatis dillnbutiones fiant juxta decretum Concilii Tridentini, qux attingant totiam partem fruduum; & tales fint, ut verifimiliter nonneeligantur ; & inter fotos relidentes R: aftu pratentes in (ervitio divino dividantur ; nifi cnu-

t fentur caufis expreflis de jure communi ; videis- cet ob infirmitatem, feu jufta- & rationabilem corporalem ncccflitatem, aut evidentem ecclefi* utilitatem . "Âïâïâô* CHJUSTi sjU.

V. Declarat autem fynodus, evidentem ecclefix utilitatem intelligi , quando canonici , vcl in negotiis capituli , aut fabric* fu* ecclefi* , vel in negotiis discetis cum epifeopo , vel eu ejus commiflione occupantur ; fraude tamen fc dolo fec'ufis .

VI. Similiter eos, qui vel celebrati?, vel audiunt confefliones, ipla hora qua hrc faciunt, pro prefentibu* habendos elle ; modo tamen ad principales horas juxta ecclcfix fu* confuetudi- "liem ingreflum fecerint; *It* Mifla iua , autconfeflionibus finitis, fi nondum fit peraâum officium chori, in ipfiim redeant.

VII. Favore vero fludiorum eos , qui ad docendum , vel in ipfis ecclefiis cathedralibus aut collegiatis, vel in Univcrlitatibus (quoad beneficia qu* in ipfis Univerfitatibus poflident) obligantur, ii- diebus, quibus adu docebunt , aut publicis difputationibus intererunt, *pro* prsfentibus habendbs efle ftatuit , modo duabus de majoribus horis in die interfint.

VIII. Prxdicarorcs quoque verbiDci, qui ad hoc munus ab Ordinariis deputati erunt , quibus diebus contionabuntur , eodem privilegio gaudent .

IX. Prxter didas vero diftributiones etiam amittant reliquos frudus fuarum prebendarum, juxta decretum concilii Tridentini , qui ultta tempus ibi definitum abfuerint .

X. Abfenres autem cum habeantur qui extra civitatem funt , multo magis , qui cum fint in civitate , officio tamen divino , faltem femel in dic pro didis frudibus lucrandis non interfunt .

XI. Cum autem intelligat h*c fynodus fiet! commode non pofle omnibus locis , at diftributiones adu live re ipfa , omnibus diebus hotis perfolvantut ; permittit , ut a Capitulo punduator aliquis nominetur , qui prxftito fidelitatis juramento diligenter admoteteos, qui divini* non intererunt officiis ; corumque diftributiones aliis przlentibus in lingulas horas accrelcere faciat .

XII. Paftus omnes ac jura receptionum,ac etiam jucundorum (ut vocant) adventuum , qu* non in pios ufus convertebantur, juri communi, *Ic* didi concilii Tridentini decretis inherendo , eadem fynodus in pofterum exigi plane interdicit.

XjII. Convivia vero, qus in quibufdam ecclefiis, non pro receptione, fed ex onere certis dignitatibus aut praebendis cx fundatione aut ab immemorabili tempore incumbente , certis diebus folemnibus celebrantur ; non damnat : led ad minorem numerum *St* minores fumptus, epifeoporum judicio , reduci przcipit ; *It* ita provideri, ut in iis neque ebrietates , neque alii committantur abufus.

XIV. Canonici lacerdutes quotquot funt, per ordinem celebrent ad majus altare, five per feipfos, five per alios canonicos ab eis fubftitutos; nili aliqu* fint praebende, aut vicariae, vel capellaniz e; fundatione, aut audorttate Apoftolies , vel ab immemorabili tempore Mifli* in majori altari celebrandis dcftinatz.

XV. Qui facerdotes non funt, diebus faltem folemnioribus de manu facerdotis Miflam foletnnem cJebrantis factam eucharifliam recipiant; falva confuetudine eotum locorum , ubi frequentior communio efle folct.

AtiKO CW.1STI

XVI. Ladio Theologica , juxta decretum A didi concilii Tridentini ,* in omnibus ntbedralibus fc collegiatis mGgaium opaidorum , obi cleros eft numctofiss , omnino habeatur f pvovideantqoe tapccIotts, ne vacuum fit auditotium .

XVII. Caaoqicoram congregationes pro ccclefiarum fsarum negotiis > qw capitula dici folent, bar* competenti fiant t ncc iumm» Mifl» tempore allo modo habeaatar , nlK neceflaria aliqua cauia fuperveniat, qoa differri nonpolfit r quo cafu , ut minimum mittantur aliqui canonici iα chorum .

XVIII. Ita vero in cantores, vicarios, fccapellanos decanus *Ic* canonici oculos intentos habeant , ut neque pfeftcndo, neque confebnlando, neque hac *Sc* illae fopiu· dilcurrendo, alicui fcandalo efle poffint. *

XIX In reliquis fervent canonici decreta concilii Tridentini, *tc* noviffimiprovincialis, titulo, De minifteriia ccclctiafticis.

T I T. XIX.

Λ T^ttrrdsr .

CAPUT I. Paftores ab epifcopis in partem folicitudinis vocantur; ideoque boc ipfis elaborandum eft, ut epifcopis in luis fundionibus ecclefiafticis quam diligentiffimecooperentur ; popuIumque ubi commiflum ita verbo *Ii* exemplo C Îiafcant , ut ipfi epifcopi re ipia cognofcant, e eorum vigilantia magna laborum fuorum parte fublevari.

II. Ut autem hocmeliuspmftarepoffint, decreta faexofand» fynodi Tridentinc , hujus , *Se*prioris provincialis, necnon fc dictceianarum, diligenter legant ; *tc* ea qu» paffim in iifdem ponuntur, parochorum officium concernentia , quam diligentiffime exfequantur.

III. Parochus in fua admiffione , una cum juramento hadenus confueto , in manibus Ordinariorum aut ab cis deputatorum fidei profeffionem facere teneantur.

IV. In omnibus locis , obi domus parochitles non funt , vel temporum injuria collapf» D funt, provideat pallor cum fuit parochianis, nt quanto citins neri poterit , aliqua domus , ipfique ecclefi» propinqua , dc in fundo paftoratus, fi quis Gc, cdificetur-*t* quam, ubi «dificata erit, ipfe paftor juxta fisum juramentum fartam tedam confervare debeat .

V. In coflationibus parochialium ecdefiarum fervetur exade concilium Tridentinum , leff. xxiv. cap. xvi it. ne reform.

VI. Studiofe obfervent paftores eos qui diebus Dominicis ac feftis vel omnino Minam non audiunt, vel ad Miflam parochialcm noa conveniunt : ac primum privatisa *tc* paterne fui officii commonefaciant : quod fi poft admonitiones non emendentur, ad Ordinarios deferant. E

VII. Multo magis eam diligentiam faciant , fi quos refcire poterunt vel elfe haereticos , vel dc naetefi vehementer fufpedos.

VIII. Curent omnino, ut cuftodes , feu clerici qui eitdem alfiftunt in officio divino, toniuram clericalem fetnper, habitum vero ut minimum m ipiis ecclefiis deferant : nec bigaidum admittant , nifi vifa fufficicnti difpenJati .nc I

I\ Quamvis fingulisdiebus non teneantur parochi ad celebrandum Mifl» iacrificium ; ut tamen fatisiacuo: devotioni luorum parochianosom, provideant ut Miflàs votivas quas vocant , ut feria fecunda pro defundis, feria sprinta dc Ve- CHtirtj ncrabili ferramento, fabbato de beata Virgine, ijSs, *tc* alias pro eujulque loci more vel ipfi celebrent, vel per alios presbytero* celebrari curent ; idque hora competenti * contacta.

X. Parochiam autem pro hoe caritatis officio paftori fuo condignum honorarium prsftent, five ex fundationibus ad boc inftitutis ; five ubi e» défunt, vel fufficientes non tant, colled is ad hoc piorum elecmofynis.

XL Si quas inimicitias aut rixas , pnsfertim inter conjuges ac domefticos, efle cognoverint, eas ne diuturniores fint *Ic* fcandalof» , omni ftudio componere parochi adoitantor.

X1L Decani autem rurales , parochorum , adeoque omnium etiam fecerdotum *Ic* clericorum, quinfc laicorum fuorum diftriduum mores diligenter obfervent : potiffimom autem ut paftores in praedicatione verbi Dei , facramcntoronaque adminiftratione , ac in ceteris omnibus fuo muneri fatisfaciant.

XIII. Ecclefias parochiales , & capellas, ac hofpitalia, aliaque pia loca corudem diftriduum, quotannis ut minimum femel vifitent ; St decorum ftatu , ac quam rede divinum officium in eis peragatur; tnruane Miffis, fc allispiisfundationibusSt oneribus fatisfiat ; ac dc ceteris huc pertinentibus, accurate is^uirant.

XIV. Exceffiis vero *Sc* defeAus fi quos repererint, quibus ipfi mederi nequeant, epifcopis locorumve Ordinariis, feu coram vicariit, quam primum (umificem.

XV. Pallorum fuorum capitula generalia ut minimum bis in anno , aut alias pro cujafque diacefis more convocent ; ad qma finguli patochi, legitima excufationc ccflante, venire omnino teneantur.

XVI. Inhia dc morum cerredione, abufuum reformatione, dc decretorum facri concilii Tridentini, & hujus, priorifque provincialis, nec non dirzcefanarnm fynodorum , quatenus cos corumque oflicimn concernunt , *Ic* fi qu» prrterea ab Ordinariis ei/mandata erunt, exfecutionc tradetur : qu» omnia ut ab iis quos contingunt exade ferventur , ferio advigilabunt didi decani .

XVII. Qui etiam aut per fe, aut peraliquem ex paftoribu* ab ei* dofignatum exhortationem habeant ad totam congregationem , in cum finem, ut omnes dc abuGbps aut negligentiis · poitrema congregatione per eos oblervatis fincere deponant .

XVIII. Porro uno menfe ante dida capitula, finguli decani fignificcnt epifcopis , aut eorum vicariis, diem & locum di&orum capitulorum; ut fi eis expedire videbitur, vel aliquem ad ea mittant, vel feripto fignificcnt, qu» toti congregationi fignificanda occurrent.

T I T. XX.

Dc Raxuferifeis CT *Mcculitec* .

CAPUT I. ^ibatesfcalii taperioret Regularium in correiAhibus eum moaum teneant, ut nec difciplinam fine mifericordia , nec milericordiam fine difciplina teliquifle videantur .-fed fit in eis jufte contalena mifericordia , *Ic* pie leviens difciplina : cum plus agat aliquando erga corrigendos clementia , quam nimia feveritai; plus admonitio, quam commutai –; plus caritas, quam poceftas.

Abba-

» O<1UTI dm.

Abbate aut Priora moneo cpifcopoa per fe *ipfai»* «ut fuum vicarium accden* mouafterium, inventarium faciat bonorum omniam , maxime pretioforum ipfias monafterii t Bc aliquot *ejuf*dem rellgiofot «économe» conftituat s a quibus juramentum accipiat de nihil alienando fine confenlu ipfius ; 8r fideliter adminiftrando , ulque dum de prolato pionfum fuerit . Similiter *tc* officiartos quoad fpiritualia priu» adminiftrationem habente» , otpote Priorem *tc* confeflatios fc alio» confirmet 4 *tc* fua ordina·*YiT* audoritate adjuvet.

II. Quamvis prolati Regularium pro fuorum fubditorum confeflionibus audiendi» confcflario» deputare poflint ; id tamen non faciant , nifi Îircvio examine feu per fe , feu per Leâotem uum faciendo; A· cum deleâu eorum qui ad hoc munus maxime lunt idonei.

III. Sacra ledio Theologica ubique habeatur ; ad quam omne» religiofi conveniant, excepti» iis, qui propter.adminifttationetn rerum monafterii fibi commiflam legitime impediuntur : Et prater eam, etiam pro novitii» lcâio fiat pro eorum capacitate ; ad facto» ordine» nonnifi bene inftruâi in curimoniit ccclefiaftici» , *Ic*rudimenti» doârina Chriftiane, pratfententur.

IV. Muliere» intra fepta monafteriorum feu locorum regularium, que fune clauftrum, capitulum, dormitorium , refcâorium five conventu», *tc* que eorumdeur ambitu continentur; ac fi que alia pro ftatutorum cujufque loci ratione Î'to regularibus loci» habeantur ; extra tempu» upplicationum feu proceilionum , quocumque prrtcxtu ne admittantur .

V. Quamvi» religiofi, qui a fui» prelatiideftinantur ad Paftoratus fui» monafterii» fubjeâos feu incorporato» (quorum inftitutio ad epifeopo» aut archidiacono» pertinet) adminiftrando», ob id non eximantur ab obedientia eorundem ɛrelatorum t tamen quia *tc* epifcoporum ‹ aquius diâi religiofi curam animarum accipiunt, *tc* parochianorum intereft, ut non temere *tc fi*ne caufa revocentur ; decreto primi concilii Cameracenfis, cap. vi. de minilterii» ecclefiafticis inherent hcc iynodu», ftatuit *tc* decernit , ut nonnifi ex caufa legitima , quam iule prclatu» epifeopo exponere debeat, ad monafteriapoflint revocari . Caul* autem expolita epifeopu» 8r revocatura dimittere, *tc* in ejux locum prafentatum , fi idoneus fit, admittere teneatur .

VI. Que de oficio divino , de (aeramenti», de reâa bonorum ccclcliafticorum adminiftrationc dr alia in hujus fynodi decretis haâenu»conftituta funt , quatenus eos tangere poliunt, ca omnia tanto diligentius fervent , quanto ipfi cx fua profeflione ad perfieâiorem vitam magi» obligantur .

VII. Mifla» *Sc* alia pietatis officia , ad qutenentur ex fundationibus , diligenter Λ accurate periolvant : ideoque liber in (actiftia fem- per habeatur, in quo ca omnia in lingulosdies deferipta fint .

VIII. Quia voro, monaftic· vitae perfcâio ex trium votorum , qus omnes religiofi faciunt , obicrvatione dependet ; prslati ea omnia , qus ad ipforum Wotorum obfetvationcm faciunt , curent ab omnibus inviolabiliter obv fervari .

IX. Omnes autem confuetadines diâi» voti» contraria», quale» funt in plerifqoe monafterii» mults contra votum paupertatis j plan, brogit , &* in pofterum prohibçt hsc *fiiodus* : Ideuque prslatis osanibna utriuftsue Texas pnteipit , nt communem viâum & venitum pmaibas religiofis «qualiter, parat cuique opus erit, diftribaant : mc pro veftiario, aut pro vini portioM fingulis religiofi» dari confueta , ulla ratione pecuniam affigneut t fectetas compotationes plane prohibeant ; *Ic* (ebrietatem, individuam caftitatis comitem, ab omnibus coli faciant i ideoque prêter jejunia ecclefi*, etiam Adventus Domini *Ic* ord init fui jejunia exaâüEme obfervent.

X. Epifcopi, eraliifanâimonialium fuperiores , earum. ftatutaa *Se* regulas id fuis vifitationibns diligenter examinent : *Sc* fi quid in ii* juri communi , aut concilii Tridentini decretis repugnare animadverterint , id abrogent , aut corrigant : Nova etiam ftatuta, fi ita expedire judicaverint , atque omnino vivendi formam ad diâi concilii Tridentini prsfcriptum vernaculo fermone conceptam eifdem tradant , 8c diftriâe obfervari mandent.

XI. Provideant etiam epifcopi, quanto citius fieri poterit , ut claufura monialium , etiam exemptarum, ubi violataeft, reftituatur; etiam applicatis in eum finem , fi monafteriorum facultates ncccfiarios fumptus non ferant, reorum panis pecuniariis . ubi vero haâenu» inviolata jsermanfit, quam diligentiflime confervetur.

XII. Ad eas vero nullus omnino aut viris aut mulieribus etiam illuftribus , etiam ia vcftitionutn aut profeflionnm folemnitatibus pateat accflu», led per cancellos , cum neceffitas erit , colloquantur : excepti* tamen perfonis neceflariis ; utpote confeliario, cum ad egrotantium monialium, qus ad confelfionalc accedere non poffunt, confefliones audiendas , aut fanâiflimum Eucharifiia, vel extreme pââiouis facramenta ipfis deferenda; *Sc* limilia caritatis officia iifdem *grotis impertienda, erit admittendus : medico, chirurgo, bajulo vini aut cervifia , fabris , *tc* fimilibus perfonis ; quibus tamen nonnifi inneeffitate aditus pateas , quos du· antiquiores fanâimoniales comitentur.

XIII. Prsfeâus quoque ejufmodi monialium, fitn ejus çapellanus, aut alius facerdot, .eam ecciefi· partem ubi ipf*pfallunt, ae quidem prarextu ibidem cclcbr-ndi vel concinnandi, ingrediatur. Qiod fi qui» ibi celebrare aut contionari aufus fuerit, fulpcnfioni» a divinis, Btprsfcâa qua eum admiferit, excommunicationi» panam ipfo fado incurrant.

XIV. Sed nec ipfi epifcopi , aut eorum vka-. rii, & alii fuperiores monialium unquam ingrediantur fepta claufut· I nifi vilitationis aut alia neccflaria caufa, fiibipanis contra ingrediente» a jure decretis .]

XV. Nullu» ex fispradiâis, aut aliis quibuf-'vis umquam admittatur intra dida fepta , qnt non in (criptis fibi conceffam ab epikopo facultém exhibuerit .

KVI. Quia vero non pane* neque leves in plerifquc monafterii» claudendis' difficultates funoriuntur , fupplex totius iynodi nomine libellis conficiatur; qui expieflis omnibus 8r fingulis incommodis difficultatibufque ·, necnon monialium claufuram recufantium rationibus *tc* argumentis diligenter expofiti», Sanâiflimo domino noftro offeratur; rogeturqneillius (anditai, ut hujus provincia neccÆtatibut *Sc* incommodis pro fua paterna paritate, peculiari aliqua ratione providere ac (uccurrcre dignetur . Habito autem ab illius fanâitate refponlo , 8r cum revcrendiflimis dominis epifcopi» per litteras communicato, quacumque ad hanc materiam pertinc-

AMMO CHIurri ij M.

ANNO CKJLISTt •JM.

bunt, certius explicari poterunt . Interea vero in didis monafteriis , qu- claufutam noti admittunt , obfervari curent epifeopi. ut ncc mulieribus intra loca regularia diâorum monaflerioruſd pateat acceffus. · I >

XVII. Religiof· vero etiam Mendicantes , qua cerotorum ab immemorabili tempore, atque aceo ex fundatione curam agunt, loi- nemquam emittantur ad curandos agrotos ; nec juniores, quantum fieri poteft, fed ea, que matris feu prçfeâ· judicio probabuntur .

XVIII. Contionatores quoque deputent epifeopi viros pios & graves, qui fepius ipfas Moniales fpiritali* verbi Dei cibo leficiant , tam Îiublicis concionibus, quam privatis ad cancelos colloquiis .

XIX. Confeffariôs fimiliter aliquoties in anno extraordinarios mittant , quibus omnes fanâimoniate* fe prafeatare teneantur.

XX. Decreto concilii Tridentini, cap. xvtt. fed. xxv. de Regularity At monialibus inherent hec fynodus , precipit ut nulla puella ad habitum Tegularetn fufcipiendum aut profeffionem' emittendam admittatur , etiamfi monafterium fit exemptum , priufquam exploraverit epifeopus , aut ab eo deputatus , puelle voluntatem , justa requifit* in dido decreto : ideoque teneatur preftâa certiorem epifcopum facere uno mente ante diâam habitus fufeeptionem, aut profeffionem, fub pana (ufpenfionis ibidem decret· .

XXI. Ad profeffionem vero difl* puelle , nifi confirmate l & viri nifi confirmati *It* tonfnrati tjon admittantur .

XXI.

Dt fchoiii ty Stmlmriii .

CAPUT I. In fcholis nulli libri prelegantur, qui in Indice librorum prohibitorum continentur : fed ncc ii, qui aliquidtnrpe aut obfcenum continent .

II. Diâ· fchol· fepe vititentur a Scholafti- ci> cathedralium 8r collegiatarum eccleiiarum ; & iis deficientibus , a decani* ruralibus : qui Ordinariis fideliter *Sc* diligenter retirant , li qu* eorumdem auâoritatem defidetare intellexerint .

III. Quia vero fchol·quotidiana Chriftianc juventutis inftitutioni non fufficiunt , cum maxima puerorum pars diebus fetialibus opifienim aliquod exerceat, neque ob parentum inopiam fcholas frequentare poflit : quorum tamen anima non minus, quam aliorum, Chrifti fanguine redempta, Chriftianadoârina imbui debent: erigantur tam in omnibus urbibus , quam in pagis celebrioribus fchola Dominicales ; fle ad carum faciliorem progreffiim inftituantur auâoritate epifeoporum, ubicumque id commode fieri poterit , fodalitates Diparin· Chrifti*na ; nropofitis fingulis fodalibu* indulgentiis, juxta nullam Pii V. per fel. record. Gregorium XIII. confirmatam 8c ampliatam : cujus tenor ad feliciorem diftarum'fcholarum Dominicalium kfodalitatum creâionem, ad finembornm decretosum adjeftuseft.

IV. In his locis ubi diâc fchol* 8r fodalitates commode inftitui non poterunt, parochus ipfe a prandio , commodior* ante aut poft velpera* hora , pueros campam* pulfu convocatos, ex parvo Catcchifmo , qui ad hoc pro tota provincia imprimetur, prima fidei rudimenta doceat, eumque memoriter «b ii* recitari fxciat. Pueros autem magiftratus, ballivi, majores, feu alii locorum prstnâi, tum addïâa* fchol**, tum ad diâam parochi luAioncm omnino compellant. Parentes etiam *it* hero* *aoa* mittentes pueros fuo* ac miniftros propoGtis poenis coerceant ; & rebelles etiam ini* urbibus aut pagi* expellant.

V. Si quis autem parochus non legitime impeditus hoc tam neceflarium officium , quod etiam cx concilii Tridentini decreto prmRare debet , prrtermiferit ; i* toties unius floreni mulâam fabric· fu* ecclefi· applicandam incurrat , quoties hoc neglexerit .

VI. Ut autem ipfi etiam parocho fuccuratur , omnibus iaccrdotibus Ar clericis , qui intra, tines parochi· degunt, prccipit hec fynodus, ut eum in hoc fanâo docendi munere pro fua quifque vitili adjuvent .

VII. Porro quoad (eminaria clericorum, juxta facrofanCti concilii Tridentini faluberrimum decretum inftituenda , cum experientia in hac provincia docuerit , modicum frudum cx hadenus inlitutis provenire : neque in pofterum, faltem pro ptsfcnti ecclefi· neceffitate , exfpeftari pofle : hanc rationem , quam toti provinci« utiliflimam fore confidit , hec fynodus in. eundam duxit : Nempe ut in Univerfitate ftudii generalis oppidi Duacenfis, ejuidem provincia, unum pro tota provincia, communibus fumptibus archiepifcopi *It* luorum coepifcoporum, alionimqne omnium, qui pro feminariis contribuere debent, comparato ad hoc loco amplo *Se* commodo, erigatur : ad quod archiepifcopus cum duobus a capitulo & totidem a clero fua civitatis, ut minimum viginti e fua diaceG : Gnguli autem epifeopi cum fimilibus refpeâive deputatis, ut minimum duodecim ftudiofo* mittere teneantur· (alvo quod ipfe archiepifcopus, durante hac rerum omnium caritate, *Se* ccclefiarum inopi* , admittere poterie juftatk legitimas epifeoporum cum diâis deputatis excufationes pro minori numero mittendo ad certum tempus : qua etiam caritate *Se*· inopia cedante majorem poterit numetum definire, *It* praferibere .

VIII. Pro felici autem didi feminini inchoatione, *Sc* feliciore progteflii, eadem fynodus decernit que fequuntur .

In primis feminarypn ipfum uni reâori feu prsfidenti committatur, qui peratehiepifeopum de eonfenfu feu conlilio fuorum coepifcoporum eligatur *It* nominetur ; litque facerdos , laerae Theologi· aut decretorum dodor aut' licentiatus, bonus ceconorhus : qui promittat in fua receptione , fe ad minus triennio illi regimini profuturum ; *Sc* fingulis annis fu* adminiftrationis computus fideliteHredditurum ad certam diem ; ad quam comparebunt in dido feminario pro didis computibus audiendis epifeopi per fe vel Tuos deputatos, *Sc* deputati a capitulis & clero fuarum civitatum, aut eorum aliqui , fumptibu* illorum a quibus refpeâive mutentur.

IX. Diâus pretidens habeat in Ungulos annos ultra vidmn luum , qui ipfi cum ltudiotis erit Communis, fummamducentorum florenorum."

X. StndioG fini omne* viginti annorum, pietare& eruditione commendabiles , & habito deleftu ingeniorum *It* dodrina ad feminarium per concurlum a fingulis epiicopis in fuis diacefibu* cum diâis Capituli *Sc* cleri deputatis , aut eorumdem fubftitutis celebrandum aflumantur : *Sc* pauperum filii ac commendati a contribuentibus difto feminario , ceteri* paribus aliis prîèüvairtur : fintque ex legitimo matrimonio nati; non claudi,

non

«ll I- «on ta ma*ibus; am alia corporis pine nota,
rirtiffl 4cf«&M* habensvs. Quod fi aliqui fiat,
Cijie, qai fasegram barfam contribuant, habebunt jus poafentandi idoocum line eoncurfu .

XI. Sint batia omnes dswdecim librarum grofforum provide fingulorum ftudioforum : veftiantar autem femptu parentum & Mceceoatutn eodem habitu, ac nigri colorii ; nempe refte exteriore ad talo· ufque t interiore reto ad genua propendente i *tc* pileo clericali.

XII. Incedant bini fequente uno ex przfeâis,
z cum ad fcholas k templum gradientur.

XIII. Doceantur prater Theologica· leâiones cantum Gregorianum, compotum ecdefiafticum, k catimonias ecclefi* :k przterea in concionibus tum inter fe domi, tum ad populum habendi· diligenter exerceantur. Difputationei domefticat , aliquo ex ptafeAi· pralidente , fingulifeptimanis habeant., quo pia quadam emutatione ad ftudium inflammentur.

XIV. De cetero quamdiu in ipfo feminario erant, legibus k ftatutis ejufdem › qua ab epifcopii prsfctibentur, vivant : *St* fidyfcoli fint, ab eifdem epifeopi· ejiciantur.

XV. Cum ad eam atatem pervenerint , qua fieri poterunt febdiaconi, mittantur ad eum ordinem fufeipiendum , in quo per annum miniftrent : quo finito ordinentur diaconi ; & in eo fimiliter miaiftrcnt, quoad fieri poterunt faccrdotes .

XVL Curiam autem ftudioram fuorumindi-
Ao feminario fpatio quatuor annorum abfolvant, nili videantur *effe ejus exfpeâationis,* ot ad aliquem gradum, maxime fi Mmcenatcsfiabeant, promoveantur.

XVII. Singuli autem ftudioforum i» fua ad diâum feminarium aflumptione jurent , fe cum idonei invenientur, id muneri· in ecclefia Dei fubituros , quod fuui epifeopus illi· iniungendum exiftimaverit : alioquin refundent fumptu· quos fecerint .in feminario : pro quo dabunt ndejuffore· : promirtcntque , cum ad pinguiorem fortunam devenerint , fe memore· futuros
- accepti beneficii , k in communem ejufdem feminacii utilitatem aliquid iiberaliter élargiuroa .

XVIII. Ut autem provideatur de femptibus ad fupradiâa , necnon ad ftudioforum alimoniam necedarits, finguli epifeopi cum diâis fuis deputatis, quamprimum fief^ poterit , portionem aliquam ex omnibus beneficiis, ubi haâenui detraâa non eft, detrahant; que in folo» ufut feminatii convertatur : 'qu* porro diminuetur ad ratam, Bht ia totum celfabit, accedente beneficiorum unione k incorporatione , juxta pnediâum decretum concilii Ttidentini .

T I T. X X I L

Dt ftr» ,)»rifiiei»iu , CT rmssaairare *tttltfit/iicù .*

CAPUT I. Ut in foro ecclefiaftico quam minus fieri poterit 'femptibus k partium incommodis caul* agantur , k quam breviffimo tempore finiantur ; nec clerici occationem accipiant quocumque prztextu icte mutuo ad judicia fzcularia contra canonum jliipoGtionem pertrahendi ; przter ea qu* in priore iynodo provinciali eum in finem edita fuerunt decreta , fanita hzc fynodus ftatneoda duxit quz lcquuntur.

In primis epiicopi pries· quoque tempore de- amno
finiant stque prelcribaut cenam taxam pro is- CHK11TI
lariis k fttpcndiis finguloevm praâicoram fe* M·*·
curi* ; pnn ipfe judex in taxando omnino fequi teneatur ; neque pcaftici ipfi amplius exigere poffint .

II. Caulas omnes verbales , qu* fine feripto expediri poffunt, judices fummaric k de plano expediant ; nec permittant eaa in icriptis agitari, etiam confentieotibus partibus autpraâicis: k unicam tantum dilationem ad probandam , aut ad femmnm duas, ia iis caufis concedant.

III. In iis caufis qu* feripto traâantur, fimul atque ad libellum adorfe refpoodit reas , illeque replie* , hic duplic* feriaturae· exhibuit ; procefliis ad manus judicis deferatur , ut iententiam fuam vel definitivam vel interlocutorum ferat ; nec antea umqnam liceat plures exhibere icripturai .

IV. Judex autem , poftquam ipfi exhibitus fuerit proceflus, nuanto citius fieri poterit, qpm vifitct k decidat; .naxime li fint.cauf* matrimonia les φ bénéficiait· . alimentorum , dotis, correctionis, k aliz fimiles , qu* acceleration em requirunt : in quibus etiam caufis alimentorum, incarceratorum, k limtlibus, de tridu* in triduum procedatur , k dilationes pntfeiii» dantur k abbrevientur.

V. Scribe feu notarii caularum ab omnibus fepcrfluis abftineant ; ideoque nec dies fefto· ad
î funftanttam rei non neceflarios apponant ; nec dignitates judicum, vel litigatorum,,ve!procuratorum izpius repetant ; nec tenorem totum ejufdem inltrumenti, citationis, kcujufcumque icriptnrx utnquam reiterent : fed fi tenore femci inferto, ejus alibi mentio facienda fit, fiat remiflivq; nec proceffibus aut aâis cotise plufquam una continuatio caufa in fingulis terminis ordinariis inferatur : k fi infert* fuerint plures , non veniant ia taxam .

VI. Denique etiamcommiflarii, ad quos pertinet feribere tertium depolitione·, aot extrada quacumque proceffibus inferenda , abftineant a fepcrfluis prcambnlis , longiiqoe k inutilibus prafationibus, ac ctiam concluiionibus, k aliis
D omnibus , qu* ad principale negotium non pertinent .

VII. Caufa omnes infra biennium a die mote litis terminentur : alioquin poft id fpatium, liberum fit partibus, vel alteri illarum, judices fuperiores, alias tamen competentes, adire: qui caulas in eo ftatu quo fuerint allumant, k quamprimum terminari curent, juxta concilii Tridenni decretum, felf. XXIV. cap. XX.

VIII. Dcctcta vero , quz ibidem. fubjicionttjr, cauiasappellationis concernentia , a metropolitano feu ejus vicariis aut officialibus, exaâe ferventur, prout reliqua omnia quz eos tangunt j ne comprovincialium epifeoporum juriidiclio turbetur , aut impediatur.

E IX. In cautis vero bcneficuhbus, quz coram judicibus ecdefiaftici· in petitorio agitantur , poft primam lententiam, etiamli appellatum erit, rruduum pejCeptio viAori (ub cautione tribuatur, aut faltem apud tertiam perionam fubftituantur .

X. Porro ad compefeendas frivolas appellationes , facra hzc fynodus judicibus appellationum pracipit , uf pro qualitate Caufz k modo culp* , quos deprehendent male feu frivole ac perperam appellaflc , in aliquam poenam pecuniariam arbitrio fuo piis ufibos applicandam coudemnent .

ANNO CHairri >»»■

XI* Quod fi de gravamine agatur, quod per appellationem a definitiva reparari nequeat ı quale eft gravamen indebit* carcerationfe ; cam appellare liceat , appellationi omnino deferatur t nec prohibeatur qaominut aâa caufa ad indicem appellation» deferantur t interca vero *t,* cujo* caufa agitor, in carcera permaneat , quoad cognita caufa judex ad quem (appellavit) aliter decreverit.

XII. Cum varii» modi* contingat turbari aut impediri jurifdiâiooem eeclefiaftkam ner judice* laico» t (applicetur et parte huju* lacr* (ynodi Regi* majeftati, ut utriafque foci *A* ecdeGatlici fc civilia . indemnitati , fc judicem omnium quieti fc fecuritati contaient quod fuum cuique eft tribuere, fc ne fe invicem turbent aut impediant , fua auâoritate regia providere dignetur . la primi» vero, quod tndigniflimum eft. ne in ipfa» pertona* ecclefiaftica· aliquid juri», aut de eorumdem exccffibu» cognitioni* judice* faici atarpent aut protendant ; nec eofdem coram fe pro aâionibut perfonalibua etiam civilibu* pertrahant , five Got faculare» clerici, five capitula aut monafteria diâi» judicibu» ecdcfiafticis fubjeâa. Ne epifeopo* aut eorumdem otiicialer ullo paâo impediant, quin clerico» fibi fabjeâo* criminofo» libere capere feu apprehendere fc incarcerate, fc prout iacri canone* diâaveriat, pro modo culp* eo* punire poflint.

XIII. Quod fi ipfi epifeopi, aut alii judice* ecclefiaftici, petant auxilium iaicorum ad diâam apprehenfiouem in loci* jurifdiâioni» eorumdem faciendam, ne exigant vifiooem informationi* praeparatori*, aut ipfi dc caufa apprehenfionfe cognafcant : ne cum ipG judice* ecclefiaftici ali3uo* citaverint , qui le pretendant exempto* , ummodo notorfe tale* non fint , *faici judice** cognitionem dedinatoria exceptioni* coram tudicibu* ecclefiaftici* propoGt* cifdem inhibeant , aut eam Gbi aiurpent, contra apertiffim»m Utria(que juri* difpofitionem ; qua cautum eft, nt qui *d aliquod judicium evocatu*, i* aliquo privilegio eximere vult , teneatur nihilominu» comparare, fcibidem diâum fuumprivilegium allegare, & de eo fidem facere.

JÜV. N* diâi judice* laici judicibu*.eccleGaftici* pracipcre audeant , ut revocent lea» lententia» fufpcnfioni» a divini* , aut excommunicationi* , aut ali* decreta per ipfo* fata t fc nc eo pratextn arreftare prafamant bona temporalia diâorum judicum acclafiafticorum i quin pocla» , fi diâo* judice* eccleflaftieoe prwtcodant cxceffifle in fui» fautentife aut decreti*, ad epifeopo*, aut eorumdemfiiperiom, liquorum intereft, recurrant.

XV. Ipfa* vero fententia» judicum ecclefiafticoram , cum requifiti fuerint, fine nova cauf* cognitione eifequantar, per captionem pignorum , fc alia* i maxime cum hodie concilium Tridentinum veter, ne frequensGtota* excommunicarioni»} fc quandocumque exfecutio rcall* aut perfonali» fieri poteft , a cenfuri» ecclefiaftici» abftioeatur .

XVL Null»m ctiam moveant difficultatem in exfecntione ultimarum voluntatem ipiorum clericorum fed pene* epifeopo*, feu alio» judice» eccleGaftico», Gt libera facnlta» cogendi exlecutore*diâorumteftamcntorum, ctiam laico», ad reddendum luo» comparu» , fc pia legata aut fundatione* enecutioni demandandum.

XVH. Ut ejiam magiftratu» fc prafeâi^fneulare» non cogant clerico», maxime in faerfe ordinibu» conlututoi, qui Chnfto militare debent, ad excubia» diurnat aut noâurnaatnee eorumdem bona fine confenfn ordinum ecelefiaftfooram' ad aliqua» contributione» obligare fc taxare pnrfumant, in grave detrimentum animarum tuarum t fc immunitati» ecclefiaftic* prcjudicinm. ANNO~ CHXUTi >i*«.

XV11L Poftremo, ar omne» judice» regii ac magiftratu» otnaibu* modi» juvent epifeopo* fc eorumdem vicario* , ad exfecutionem omnium fc Gogulorum decretorum facrofandti concilii Tridentini . r

TIT. XXIII.

D» ifirii .

CAPUT I. Eo* qui cum publici» ufurarii» , utpote excommunicatis, communicant in divinis, excommunicationem majorem incurrere *iχ*nodu* declarat. Idcoqee parochi* ommbut diitricte prscipit, ut nc quidem in articulo morti» ipfi» ufurarii*, nifi de reftituendi*per ufura» injufte acquiGti* cautionem dederint , ecclefi* (aeramenta adjniniftrent, cofque ab iogreflii ecclefi* prohibeant .

II. Qui vero in alii» quam divini» cum ntorariis communicant excommunicationem minorem incutiunt, nifi ob caufa» a jure expreffat excufentur.

III. Eifdem tamen parochi» inhibet harc fynodu» fub pcana majori» excommunicationi» , ne cum iidem ufurarii» quocumque modo convellentur , nifi ut pro negotii» fua ialuti» eo» cohortentur .

IV. Quotiea autem e* mutuo aliquid poeter fortem exigitur vel accipitur , cuiufcumque generi* illud fit , modo pecunia cftimari poflit , ufura committitur. Idcoque tutore» & curatore· pupillorum fc papillarum , ctiam magiftratu» , qui pferifquc in loci» patrimonii eorumdemaugeant cauia, feuquovualio prétexta, pecunia» eorum , tab certo lucro finguli» anni» ultra fortem recipiendo, mutuo dare'(olent, retenta.facultate repetende (orti·, ubi ad majorem atatem papilli vcl pupill* pervenerint , aat matrimonium contraxerint, aut alio» , ad diâorum tatorum feu curatorum arbitrium fc voluntatem, utaram committere declarat hac fynoda» i fle prccipit.ut contra eo» tamquam alarario* , fi poft publicationem decretorum buju» concilii moaitl, hujufmodi contraâu» non mutaverint, procedatur ."

T 1 T. X X I I I I.

Dr /ÿaud» *frrtMtUli* .

CAPUT I.Cam facrofanâa Tridentina fynoda* provincialia concilia quolibet triennio haberi voluerit poft oâavam Pafcha refurreâioni* Domini, feu alio commodiore tempore pro more provinci·! hnc fynoda» proximo concilio provmuП»M<"neque certam diem , neque certum locum commone prefigere poteft: fed hoc metropolitans, ad quem diâorum faciliorum convocatio pertinet, arbitrio relinquit : qui pro commoditate locorum fc temporum convocationem facere poterit, quando ipfi magia expedire videbitur.

IL Convocatione aarem per mctropolitanam faâa, die fc loco per eamdem prafixi» rtsmp»rere teneantur, primam omne» eju» coeplfcopi) deinde Capitula omnium eccleliarum cathedralium hujux provinqfa , *c omne» qui de jure te conluctiidinc intente debent. Qui nifi legitima

v cauf*

Γ

AMN'ò"'* CMlirri '>»*.

w"k impediantur, per feipfos, non autans pet pracwatores compatere debeant. Eam veto ipfam metropolitans Cgnificare ,"t de «opportune tempon fidem facere teneantur.

III. Et nihilominus, fi caafa impediaaeatl probetor, fca cacufatio , ne quis pcribnaliter comparcat, admittatur ; procuratorem aliquem ▼irum «cclefisfticum mittat, non ad audiendum tantum *St* referendum, led ad deliberandum * gerendum qua principalia faceret, fi pertooalitae intereflet ; nec non ad acceptandum *St* recipiendum quacumque ia ipfa provinciali fynodo aâa, gcfta , conftituta, *St* decreta fuerint.

IV. Contra vero abfentea, vel procuratorium luAciena non mittentes , primum ad coutumacam, etiam per affix ionem edidi publici advaU ‹at metropolitans ecclefia , aut altetin loci, ubi concilium celebrabitur i deinde ad aliae *pant*» Jouta canonical fanâiones decernendae procedatur .

V. In iia de harefibus eiftirpandis, Br fidei integritate confervanda, de moribus reformandis *St* caceffibua corrigendis, denique de controvcrfiis componendis agatur. Quod fi epifcopi *Sc* alii qui intereflc debent. a noviflimo concilio circa hac aliquid obfervaverint.quod io concilio proponendum videatur, id uno menfe ante diem prafitum ipfi metropolitans per litteras fignificetur.

VI. Prima dic opportuna poft apertam fynodum procedio folemnii fiat, convocato univerfo clero fcculari *8c* regulari ipfioscivitatis: poft proceifionem Miff* facrificium ab *ipfo* metropolitano fiat; in qua etiam vel ab eodem vel ab alio ejus juflu fermo habeatur. Quod *Sc* fequentibus diebus per ordinem faciantepifcopi, aut aliiab ipfis deputati .

VII. A concilio autem nemini recedere liceat, nifi et jufta Aruecefariacaufa metropolitansexpolita ; *Sc ab eodem recedendi* facultate in feriptis obten't, Bcpromotori concilii intimata, ac per fecretarios concilii regiftrata , procuratore etiam idoneo fuo nomine reliâo .

VIII. Epifcopi, feu eorum legitimi procuratores, antequam a concilio redeant , ad altare maius accedentes, decretis ac conftitutionibus in eodem concilio confeâis *Sc* promulgatis , poft- quam metropolitanus fubfcripferit, finguliordine fuo fubfcribant.

* f·"*.c»n-ns. IX· Denique abfoiuto concilio 8r * fanâis sedaHiationibusfaftis, omnesepifcopi furgentesofeulum pacis a metropolitano accipiant, Bc fibi invicem deot; fignificantes fe conjunâiflimis animis *concilii* décréta eafequi velle ; quod proinde omni ftudio ac vigilantia re ipfa preftent.

X. Dicecelanam fynodum finguli epifcopi in fuis diacefibus lingulis annis habeant .

XI. Et in prima poft concilium provinciafe,qua quidem infra fei primos poft illud menfes habeatur , omnia decreta ipfius* provincialis promulgentur .

Publicata fuerunt hase decreta in Infienieccle- fia collegiate fanâc Valdetrudis oppidi Montis Hannoni*, poft Miffam folemoem, abilluftrifitnolcreverendifiimo domino atehiepifeopo celebratam , die vigefima tertia mentis Oâobris , anno Domini mulefimo quingentefimo oâuagefimo fexto : *St* fignata fuper altare majus dlfia ecclefi*, prout fequitut .

'Ego Joa. Fr. epifeopus Verecllcn. Nunciufque Appftolicus , *Sc* facra huius fynodi una cum illuftrtflimo *St* reverendinimo domino archiepifcopo prafidens , fupra exaratis decretis cosiientiens fobfcripfi .

AWNO

Ero Ladovlcas archiepifcopus Caaeractfl Gs, CHBirn bis decretis coafaatiens fabfcripfi . n·»·

Ego Matthaus Atnbatenfis epdicopus , confentiens fubfctiufi.

Ego Fr. Francifcus Namurcenfisepifcopsu, coalentiens fobfcripfi .

Ego Joannes Cotreau, vlearius *St* deputatos a Cafiiiulo Tornaccnfi iede vacant* , confentieas ubicripli .

Ego Jacobos Pamelios tamquam procurator plm memoris reverendiflimi domini Joannis Sis epifcopi Andomarenfis, ad diem ufque decimam lestam Oâobris exclofive , quo mon Spfius nuntiata eft, decretis, quorum decifioni interfui, confentieos fubfcripfi.

Ego Ludovicos dcBerfaques, ecclefia Aedomarenfis decanos , qoiadccifiooi decretorum fubfequentium tamquam procurator fedis vacantis interfui, ipu conicatiens fubfcripfi·

Nomina deputatorum a Capituliscathedralium *Sc* collegiatarum ecclefiarum iftios provinci* * nomina item abbatum, priorum , procuratorum, *Sc* aliorum, qui huic fynodo interfuerant , fuo ordine in aâis funt delcripta.

Promotores concilii fuerunt Jo.Froidmont fact* Theologi* licentiatusBrScholaftices, ac Nicolaus Goubife decretorum *St* legum etiam licentiatus, canonici Cameracenfes.

Secretarii, Petrus Preudbomme Bc Valerianus du Flos, decretorum *Bc* legum licentiarus *Sc* doâor, canonici etiam Cameracenfes.

^fcrlamarisarr *fellA ptfi ^hiulimni ciccrtHmm,*
CT drr*sz«raas ia (rs/raram aâisaem byasaom ,
Te Deum laudamus .

Deo noftro Patri *mifericorjia*rum' *Sc* Deo totius confolationis, omnis honor, laus Br gloria in fecula («culorum .
Bjff· Arnen , Arnen, Arnen .

Bcatiflimo Sisto Papa quinto , fanâa *St* catholic* ecclifi* Pontifici , cunâarum gentium obedientia , Br CMiftiani nominis io omnem terram propagatio, ac diuturna profperitas .

H<[[. Domine Deos Sanâiflimum dominum noftrum diutiflime *Sc* feliciflime ecclefi* tu*conferva ; atque illum ab omni sdverfitate cuftodi. Mitte ei auxilium de fanâo, ut eo gubernanto gentes omnes illuminentur, *Sc in* unum ecclefi- tu* ovile colligantor.

Illuftriflimis *Sc* reverendiflimis dominis , epifeopo Vercellenfi, Nuncio Auoftolico, *St* Archiepifeopo noftro fact* *fynodi* prafidibos, necnon reverendiflimis dominis hujus provinci* epifeopis , ac venerandis Patribus , falutaris vigilantia , in laboribus confiantia , Bc felix ad ecclefias Tuas reditus.

Deus Pater luminum, illnftra faciem tuam fuper fervostuos, *St* dirige grtflus eorum ia viam pacis, ad dandam fcientiam (alutis plebi tu*.

Imperatori, Regi Catholico , Br Alexandro Gubernatori noftro , perpetua felicitas.

ÆtemeDeus, Chriftiana religionis defenforibus optabilem de hoftibus Crocis Filii tui dexter* tu* potentia viâoriam concede.

Provinci* noftrc clero *Sc* populo , omnibofqne fidelibus Chriftianis, tranquillitas, talus, & divinarum gratiarum abundantia.

Rrjp. Benedic Domine filios tuos, *Bc* efto io circuitu populi dui ex hoc nunc *Sc* in fasculum .

Decretorum hujus provincialis fynodi obicr-

vaio-

anno—’ationcm falutarcm ad provinci* noftra fpiri. tale incremental· , omaea qui hie adCustat « unanimi voto, a Deo bonorum omnium largitore humiliter imploramur , intercedente Deipara Virgine Matia Domina noftra, cum beato Joanne Baptifta , lanftir Apoftolia Petro &: Paulo, beata Valdetrude, ftt omnibua ianâir.

CHRisn *I,s

fteff. Fiat, Fiat; Anien, Arnen.

TI-CCC-41{T DE SJ MAJESTE ,

fur leaeurioa *iu iteret, ie la fyaoie peoviarult ie Cambray , truer r» U ville* de *Moti ,* 4M weir d’*Oeihrt* , 158S. CT /errer ea *notre ville ie Brnxellu, It frtmier jour it Juin , i’ a» it irate* 1587.

***PHIL ITT** E ftr It [rtet it Dit» , tit Caftillt, i.Artate», it* Lee» *, it itu* Si-titi , *It* ferufalem, d, Tortu/al , *if* T^avarre *it* Grenade t *it* Ttltrt , dr l'aleace , *it* Galice , *iti* Maillorfau, *it* Seville, *it* Sariaine , *itCoriubt, it* Carfifue, *it* Munit, Jutu, *iti* Altarbti, *it* AlfUjrt , dr *Gibraltar , du hlu it* Curiane , *O in luitt tant erientalu ,* f»c arrideri. *talei , iti l,lu O* ttrrt *firme it U* mer *Otrtut , Arcbiiutf i”Jtftriti , Dut it* Etutftiufut , *it* Lotbier , de *Brabant , it Ltutbturf, it Luxtmbturi, it Gtlittt ,* ^ de *Milax, Conte it llabi.* boari , *it* Flauirtt, d* *Arfoii, it* Bomio ηο, *it Tml,* Talati», *O it* Hayauaa, de *Mitait, it* Zelande, *it* T^amar, *O it Zutfbtu , Triari it* C *Zvvaue, M-irftu iu* i. *Emfire it* J^mc , *Stilatur it Friu , it* Salia,, *it Malim , iti* cite, villes *O fjyi* d'Utrecht, d' *Outriffil,* CT *it* Groeai»ibt, *O* dominateur *tt Afin, O tu Afrkfne. .4 toni trux* t»r *tri frtftatti verrant, faint.*

Comme *il frit fut ta la fyteie fnviatitlt il* Chambray *tenue ta noftre. v,llt it* Moni , *au mail i* Oilobre *it l a» Xl'. C. fUcftre vint! fix itr-*Uitr , *ayent tftt ittrtttn O erdoaeu beaucouf ie rhifn irauitattat imfortaatu a Γadvancement it F htuatur it* Dira , *σ' iu falot du ame, : Et fut four taut mieux fnvuir* mettre *ta execution utux decret,* ; ϊ\(«r *foyom tfte refni, it la fart iettru-*reverend *fera tu Dira, ΓArchiverai O* n«< *dudit* Cambray , *tnftmbltt iu Evrfftt O* D *cbafnrti iu first, vaca», ficelle* proiriare : *afin i* y interfofer *aaftrt* autorité , *ta aida», a faire tgeclutr lu foiuilx.,* peur *Γexecution irffUtt, no-*ft>t *i,tl* affifteme *fourrait* tftro *æcefiatre.*

Scavoir faifaui, fut afru avoir fait mtanment vtuir σ tramierr ta nafnl U fufiirt Orieaaautr tr ittrtr, vtmllaai tant fu'ta awe *tft avamrr* mm *trunrt taat bu» , fitut, 0· faiuO : ⌒vmi far la ithbtratiuu il atfirt trtl-tbtr σ trtl aut ht» urvru It Dut it Tarmt «T ia Tlaifaatt, Cbruahtr it* naftrt *Orirt, Lintraaut, Ceuvtrutur , tr Cafitaiat it ua^fayi ia far itta, uritaat tr ftatur, triraatai V fiatuaui far tu frtftatn lu ftiailt^ σ artKill fut t'tafuivtur.*

Trrmitrtmtat, fut taut ttux fui ifrtfuavaat frruat un, ta mafiftrat σ' lty, taat ia viUti fut aullaiiti iuiit ^ribrvtftba it Cbambray , *tuftmblt tuai tffintri fublitfK., fi* <ummt *Baillif., Trt-·otftx., Ctaftilhari, Trafiuuaairri, Grrffitn , Tr». rarran itl fkln ,* βτ *tuui aatrti irftaiani it la 3·üy , frrtut ttaux.fairt fnftffia, J, l,,r f.y , nathaut it! imfti la Croix, «a /,, faiaOri Evan-I'lr:, ta la farmt tr maaitrt fut irefait.*

Jr h(. *jure ear le Dieu tout fuifaat , σ' fur la iamaatita it* ma» *amt, fur jr* Cray *tout ct f»t mu l' Eihfe* Catholic *far .lyofioticfat σ l(tmai-› & fut jt ntui la dtilriat fa'elle a ttuu, O rira/ , fiubi^febeffiura it* uaftrt *faiail Ttrt It Taft, itttftaurtufttt itOriatt teatrairei a ittila,* fi réarmé *in iutbafinu, itt Cal-viuifin, iu uabaftiftn ,* CT' de *teut autre! barattefuat* art *ft-Sairti* : <7 *fututaut futu may fera , ft m'affefrray V enuraritray a ictllci. ^tiefi 'm'aUeDitu, σ' tuai fu faiuili.*

lafuelle frofeffio» it foy fera rtuttrullea ia tbatau a» far lu officierl *ytrmaueaa , fituammau Iti friatifauu , fi* cahaair *Saillit., Coeftiilim , Ttafioaaairi , Gnfirri , σ Traeurtuv , faut ia arillti, f»f i'autrti lieux : σ' fe fera laiiff feu. frffion it foy , far lei mafiftratr.* et *mai»! ia ut Commiffiairu , au autru aya»i tbart» O auBarita it reuanveller lu loi»* ou *Mafftratt, ; O' far* Jet *affitieu it uillti u maiai iu Mtfiftrat aeuveau. Et fuaut aux uillaifti , utile frofffio» ie foy fe ftra femblablemext u mai»! ie teluy tu taux f»i* ,eue *a»ilorittx,ie rtutuvelltr la lay , y frtftut le Tafleur.*

vtaffi trituut»! fut ttui Librairt!, Imfrimeur1, maiftrei tr maitrtffiti i~ Efihollet Latiuei , en *autrei, faut ault. extefter , fera»!ftmblablt frofttffio» »9 ltür fvj tt* W4MI *dt l Efililditrt* a *tt Htux* «n >' * *Eftalatre.'-tr ou fei»t,* et matai *iti arthifrebiftrti, au ioytui ie Cbriftitufe : fauf fue lti maiftrti Z Eftallet Latiati* le *frroat filou la forme fteftrifte far la bulle it feu* u'oftre *faiaB Ttrt* le *Taft Tiui fuartui 1 Et* iout *fera ttuu uote far tout lu fufiitti.*

Et four remeiler aux abui iuvtterix. contre Γ *•xfru* remmaademear dr *Dieu trie l' Eflift,* tou*tbaut U violatio» iu ftftti V faia&ei Dimaatbu ; trioaat»! e» ea»fermite iu Tlattarn fur* ce *fubliee. n auaeei tnati* tf' ua{, CT *feixaute ; fut efiiti jean ie feftu O* Dimeucbei , *iuraxt la traaie* Meffit *O* Serme» *fut ft fait e» utile , t» MfTfHtftl i»* matin , *σ iuraut lu Peffru , ne fera loifiblt a* ferfouue *ie faurmeaer au marcha au flacci fublicfuu, 0» fru iu Efl.fu , »y aller e» tavtruu , i'aido»»er a fuclfuu /tu» fublicfuti ,* fi remme d°archeri , taaouieri , ou barfuebufieri , *eferimeuri, jtalx it fanlmti , O autrri,* d'aller *aux daufu , [oit ft»f foltmuite de uofeu ,* eu *autrement , a y auffi a aller fefeber en rivieru ou M·*.! »_y auffi fe fourmiller *aux Eilifu , taat* here *I office iivi», fut iaraat Itel»y ; a faine arbltrairt, frit» U fualitt ici yerfonnu .*

Comme auffi lu chareitri battelitn ne fourroai (barter a y commenter voitutu it mareba»-iifu eu *itaret! far un /eur ie ftftt eu Dimtutbe . »'> auffi eftaat arrive. 0» il, \!,,i,»t , ,flr, febarfc iearüBe marcbaadft efiiili jour,, i» mei»tX. iuraut le fervue iivi» .* (

mrfmt, ae fourroat lu labortuu cultiver lu terni, tu meiffioumr, »y lu meufaitn , bref, feuri, beuebieu , *baulentur, , faire leur brfu»i»t rfiidh jean, »'.ft your fuelfue notable aec.ffice ,* a *ieclfrer far* l'officier *O matiftrat i» lu» , far I aivti iu ioyt» i, Cbrefijtuce , eu e» fo» able»-* ce · da Care da *lieu.*

' £fJ”* h f'l*nnUl O iifeommaiite f», advient au faiaO fervict divi»* , par *lu faffiemeni O* rteaun dr *maifo», O autre, btritatti , O veadunue it bit», meuble, , fui «, flufi,»,! luux ft* font *efiicl, /eur, i, f,fi, cj- D,»,,t(bt , amen, fut afni ItiiB faite ftrvic, i,v<u* : Keuloui *O temmaaimu fut fo,r l'aiveu.r* tel, *iabvoir, faune* remit *a fueh/u, autre /»», . Bit» tannin fut tfiiQi jta,, J, f'ft,, V ,·,Λ fourrant fa,,, /,, ,,M,, V f Eli·!· a l'yffiu.* de *la Méfié, -- d. Frj-.,,, ; a rai-)»· f»e le ftufle tft hri aficmblt. Comme auffi lu*

t f<»·

AMMO CHRISTI .'-*

faire/ O' atttrn marthieχ fublicpx de (hueam puand th tfibemat *4 femberem far It faiad D»i»<k<, *4 /««r dcf<f< , [mtt anticipeχ 44 year precedent *4 feflpefax. 4« fapnent par In Mqi/lrtti , fir cemmunicatiea O' advit dn Evefpmt, / 4*t/hfr eft .

£r ftv« J4< pur itftfHM Z"*4 4 «4i4rf4< flufieura abax netham ft beptefame dn enfam fir In /4>grr fammet, *r^o***4j 444 magtftratx de m permetire paelpue faigt famme exercer fan ejfi<e t pa' tile nt flit tft frinnmurt examinee , O' fl urfailtg fa" «efirnitbp de fan paftem , O nt fait It ferment et maim dadrt magiftrat , dt dimmer fimllemeat auditl faflnr In <4/441 ft" tilt ftaarra eftre a baptifar daft fa pareube , CT « avant It tien jilr.

D'naître part cemme neat fammet fxfarmet,, pm attirant premeux aux fainilet erdrfifaubx tlitre dt tear patrimeim, t avancent mmbftaat liar ferment faifl aa eeatraire n maim dt liar evefpae ta fin ejfirien, dalieatr, ebiiger, dinner, «4 rtnancer icellay leer patrimeim a lean parent , */ aalteei, par na Ut. demearent tmpeevtax, figvammeat enjear vitdleffa . 7{·4< pear a re ebvier , ventem fat tentai allienatiini, eagaigemem, bypetecpmt , deaatitae , ea dtfpufitiem faiiln de trix bient fient aailn V de nulle valear , fl ce a eft ea referveat ĩ afafraiO O' libre jayfitted' iccnlx bient durant la vie nataretle de teal* pui tarent efle priment, aa* trdm facni faabx nitre de tear det patrimeim.

Et pear te p£en plafieun lien* ht Carexfaat petittement pemveux, O' a eft pe/fible , fignammeat tt villn , In ftarvnir it partita (Ueu. tM< par aftfaatiia det dtfmn, *4 441*4 dn firnfa"i bemficet : jtmi efl mcejfaire venir a la treifiefme vein erdenme par le faiaft Centil de Trente·, faeveer let cellefin fur tn fareifabient : huntite itHtOt ae fe fevant prafliaaer faut aiflrt antbmite O' (enfantement ·, «4*44*4/ 4 «41 magiflrart.O't*·· hy , fa'lit ayant a afftfler In evefpmt a treavtr » t4< drfanldra pear F entrcrânement defailli pàflrart, la ea ne ltar pearra eflrt fa(Jifamment pear /4 parité dean fnmieret veyn, erdeunan par ledit! Cearil de Trente, jufpatt ante femmee adviftn far retie fymde metrepelitaiae : Ifpuelx magtftratxferent Γ effiette de re pa"icenlx Evefpmt aanat dttlare défaillir aa* dean premiere/ veyet > fear tnaver la faflentatita defdiih

'Pareillement r«H>4w year tellement fe refrefanent anff) grander dlftcalte*. lealbant la frevifiea drfdifle rare*., eu bien afrn la refiratieadn eglifai , fir la veye d'aflignatien det d'fmet, paint irelln fe trenvcat eflrt eetufeet *4 pifeden par gem <aye., fait en fief I *4 aultreueene : 7^*4« détinrent neflre inrentien eflrt , ate a la ferrion tanentcpne, O' reparntna dedefth eglifn , dtbvenat rinrribuer In difmn t a>an> aultrtfeii efle laicalet, lefpuelln prefaatemtnt fareient retenrnni en matae" dn gem d'eglife , de puelle nature pa'din fa. yrnt, fief*. *4 aatrn . fear eflre reteurneet a leur primitive allure·, ensemble tellet put Feu fearra verifier avetr efle atbafien , *4 nullrtment arpmfat par gem laye, dti nthfiaflipun, drfni le frtmier Cemil de l^arraa , pui fat Can 11 79. fanbe. ^nleaaadre treifiefmt.

ft afin put In bunt dn fabritpun d' egbfn O' £aaltrn hen* full a fanat biea emfleyee.. O' In fandatieni entretenue! cumme il appartient·. Ftiliei pee far tout a C audtitin det temptet de biea drf. tilth fabrtpae dn eghfat › fait feefair CT appelle le (are du hta , «4 bna pue F evefpue y tnvuit paelA t« » anltre flea depute , puant fur purlpue taufe *>NN0 ' t! efttmera teU eafedieu ,i µ »»M4< put et fait CHAHTT fam aman frai* de ladite fabricpue , O' faut !!li. prqudtce dt aie, dreix O' autbentex, eu dn faigneuri partituliere dn lieux.

Camme auffy ledit cure pearra tie h part det' evefpue efire frefeat a Fauditma dte cemftn dei ht]filant* , maladrin. maifam d"erfbtUat t efrtlltt O aultret lieux fieux dn tUlipn · puurvta pue ce feet faut fraix O' (bargee defdiSI maifam, O' fam prejudice cemme deffm I

Et faune au tu te tempt prefiut il pfl pim pue iMtejfatre de faire far lent drejfer let efceltn Daminlcaln faur t irtflinuiaa de la pauvre jeuneffe ·, near enebargeem bleu expreffement a rem efficieri , 4M giflnuu,. O' gent de lap de villn, O' plat paye , reffelhventent, d"eflifler In evefpnet *4 hurt dttant a Γtttlbit d"KtHet efadln t pm au ttteuvremeat dn deaiere a cerepait CT aecejfairn . O' a ce pm lefdilet efaelln faieae bien frepmnttn, aunnt 4 fain cenftriindre let enfant> fervitturt O' farvantn , d'aller anfdifln efaultn ; <4 puniffam let ferret , matflrn ·> maiflnffrt , pui m ftreat deveir £y enveyer lrurfatih enfant, fervitturt O' farvantn ayant befain £ inflrntliea .

^du refit veuillent mertet erdre a re pm la farifdilhen ecclefiafitpm fait maintenue O' nnfervee fi amant pm de raifan : 'bfam defendant à tent ·a*. Canfautx o flegn 'fravimtaalx , O" team aatrn jafiitet feculiem, de 4' nlrtpreadert fur ladite junfdiileln ettlefiafiicpm ▮ ny fatndrt eegamffence dn canjn crimimllei *4 tivilln far In perfam dcfdtlli enlefiaflicpun , chafiftnt , *4 **·. naftern, ay permetrent iceulx efire attire^, par let jagn fabelnran dp lean referee. : fanf n cat eparix. th faar de ttmft immemorial aenufiamex de te ferre : O' «· a cette ectafiaa lefdiflt jtrtbevefpm O' Evefpae precendreient y avair emprinfa, aunnt tear meurt vert mm , an vert nee trn-ebien ft féaux In Chief Tnfideat O' gem da naftre Cenfttl prive , fear y erdenner te pm de raifan. 2(t veniliam pm uufaith Cenjaut x -* 74. gn "Pravcmiaar baillent ,.*4 fanfrent eftre bailie a l'advenir aulenn emfafimment anfatfit ^drtbevefpm, Evefpmt , »4 lean fagtt £ Eghfa tn Γ apfrebenficn défailli ecdefiafticpmi de leur charge , In Infiaar par culx punir fehn In decent O'fainflx. canent. Biaa entendu pa th m faurrant let tirer ben det maifane det baurgnit «4 a>44444> , efiam ptrfanmt layn , *4 dt ce il y a previlege aa caufiamr preb'baat Lcdne rmrailrau . En paay tante 1fait m frranr campnafn taveran › nibaretx, befidlerrn, O' famblablet Henn › a efi pnueni* fatent anffy prevUegtex nmme In antrei maifam de beargeait.

Sy vealent O' ardeam·1ì 1·· It*ì 1*e hr eVefaput1 ea aaltm tepmmm ayde dn Jagn lay χfaur appréhender lentfailli fab)ellx mlefia/htpun el lieux de tear jurifdiüran , pu hχ aient a leur dinner ceafert , ayde , eu brui fatalicr , 1 tit tn fam r*fai>> fa*' demander infpefFtan det iufermatieat , fateut prefaralairt, , *4 uulrrei , O' faut prendre ngne£faaaen dn canfn de Γ affaebeefien. Et panel lejdtat jagn ecclefiefiupmt anrem cite paelpmt perfaann pay fa prétendent euemfnt de her jnrifditliea ; Tï(em mdannem a mxlanfaaulx O' fiegn TravtatMulx , pm her en efiant fakle fhielli . auparavant dnerarr paelpm frevtfiea de farfijftmem *4 caflatiea, ilxeycut a eftrireaudit)ugenclefiafltcpm , afin £ advertir pm t'efi dn faun , de puelle maitere il y a pmfiten , O' far pmy It drmnndenr fende la cegne'/Jaace du juge enlefieftx-}»« · Et i U lay famble la matière dffafae , fear

anno CHU ISTI T1β.

fubmettre Itfiit ley n fo (urjffiiilHon, C7 per quelle λ *me,* ar *feront tfckeut., fni&i, 4 Til frix ffif enti-* ANNO CHK1ST! UI«.
Val/oa . *pour* /4 *refieri(tien veut ty exeminet t» erfetion fie fnytmtnt.*
Confed, fi Ici rqifanr fine trouvvee, infuffifunte, ,
requérir Iffiit (uge ecdefiufticqne iterotivement deft
deporter fit ludite cognoiffiouce : t peine dy pourvoir
for Iii remedei ettcootfiumex. › commeer co, fit de-
faut il, feront: tenent fendent cetço eommunicetion
'toute, froteiurfi t» furreoxie

s —▌ *IcuillUnt que' le mefme debvuir fe fuife uuffipur*
» *H.'ì 7»«" loix. demunt decerxer orrcft eu fdifiiffement*
' , I *des biens femporelx, defiicI, juget ecdcfiufticques ,.*
four'faire riyoi^mr let citudianf , pm^edure, , ex-
tommunicotioni, fnfifcnfion, , on femblubte, ordon-
\ *nome, fer* taZa *feitt!.*

Si ordonna», e toni nox. juge, fit mettre e» exe-
cution toute, It› foi, que requi, t» feront , fer B
frinfe Je guige. oa uultrement, lei fentenre, defidifle
!»g" ecdefiofticque, non fufponducsi fur ffpd: ntft
que le juge requi, nie rnnft frtfnenet e» contraire ,
dont d adverti, a le juge ecdefiofticque ; lequel ne
trcuvyet <te.le *confe fuffifante , fourre avoir fu»*
rrcoari 4 *noftrcdifl Confini prive.*

ft en regard fie l'éiftmnnite ecdefiafticque , T^oɳı
voidam tar *icelle foie entrâten»· enfin que conve-*
nàbhmtnt fiaire fe fonere^ft en céi fie difficulté
lu ee. eiiefiiicfnes fe farderont efifireffer e no», , on
tenir fie nofire fiicl Confeil frivt , four y avoir le
regard q», fic reifon .

te furplus, confime en flufieur, lieux jufque, e
frôlent, le, tuteurs des fnpiile, ont ecconfinmfieil-
« *ter i argent Jefid,il, friffle, a queljue guignaige ,*
en retenant le hberte fie\tfeter lefiitt argent frin-
«· *cifei avec le, monte, , quant iceulx puf,lle, vien-*
nntnt en exige, on ft maritat , ou uultrement : et
1"' fie firoit Canon eft ten» four nfert : T^oui vau-
l,ɳı y pourveorr , ordonnons a tom magiftratx, fie
villes , 1c(ota,re› , (y entires , ayamfaid telxyon-
trifli , 4a nom defdiCl, fufille, ,jle incontinent
efrei le remonftrente fit, Evefque, a enlx fustic, „i
1" 'hanger, ty i'orefnevent ft garder fit faire re-
ctvr.r on peftr fem blables contrail, : a feint tar
ronrre ceux , fat le, feront, on ne tben^tront ctul
ec ,‹ 'ji 'h , fern frocefit comme contre nfnrieri .
f: rn cone ce, dederam fel^ contreil, nul, CT *il-*
i,. ‹r.· four Γefivenir ,

Ji ivente;ft › non, enttniion, far faaar ferfan- ı
a‹" *ecdefie/iic^ue, intenteront ^nel^iie ellion fer*
divine n ^ fnyer frovmcienx t oa *enicrei frontier, t*
fair le red'ifion on ennnlletion fie tar/tar *eliene-*
t ·ɳ fici b'em fi^if., ou fit qnelqnt loneif feitf
4 lcngari *eniut, , 0» eultre contreii fiommafeeble*
4·. tihfe , noffitfl, jf^ei fe relieront felon le, re-
nom t cy conflitntiom, d» firoitl civil non refuinen-
te› euffiiili renom , fey fêlant le, fluccertf. , cou-
fttMii, cf nfence, oofervee, fo-r le flu, prenfibien
*fit, Fflife,^* \

Comme euffi voelom fy entenfiom, ^»e fer no,
›»se, royeulx , <y ton, enltre, , foient tenner four
untie, lei elrenetion, , ty lounfe, e loɳ^ɳo, enneer
fie, bieni ecdefieftie^uet feiile, fem It confentcment
fie‹ fnferienr,, fy fient co^noifence fie ceuft . ft
ce nonobflene tonte, conftume, en confrérie eu re-
lerfi fie, xl,tnjt<om\ty loɳχμ, fnffiifl, tal *fe fe-*
ront e I efivenir : Comme fereillemtnt feront renne,
ponr nulle, toute, *r»›»/ *fie (reini , fiant le, ter-*

fenil!ont euffi £■'«■ tonformitt fit, fitcrefl, fi,
lefiilte Jynofie le terme orfimerre Je louer le, bien, fil
*Wifi, [·· ' t**»* *-* meifeni, ctUft,, ty terret*
lebmireiei, fie neuf em : four le, fret, , fie fix
em: CT four le fiifme, tar *febeillent* 4 *fermefont*
terre, lebonruble,, fie fret, um : ey ^nele beil fief-
fiifle, tfrre, lebenreblet »f fe fmli tenouTtiler finon
efre, let fix mijt fu^Iti fr'C , 9frti te, guette
nm: C ftp le, fiifme,, efre, le, fit»x 4m : f4m
eue umnmmcnt ce, terme, fe fuiifcnt excefier , ar
fut en objrt-.'ent le, ftlemmtct. re^uife, en cm J'
uhen.ttio» fie,, lien, erdefiufticfnei : unitrement ,
fut [td^, contreil, fuient tenu, four wa/‹_ *ty invu-*
iiJei, comme, lufidie fynofie le, 4 *fiedure tele,.*
\ ~in furfin, fieduro», fa«Jy *bien, J'eilifeofu-*
rocbiute,, cbufftUc, , CT'fie, ltee.x fieux ne fe
fotfrrent bt.lier en ferme on louu'tcfi ce ncfiutrei
troi, frodamntion, , ou ettmbe, fie billete. fuiÛt)
e, tieux mcoutumex,,. ou ju il, foient lente, uufff
chèrement › far fe bu,lient e» ferme le, terre, cir-
couToifinei Je fembhble bonté j zr *tout fem frttf»*
fire fat fie vin 4 /4 *fiiminttion fin rendu^e , ne*
fait fin conftntemem fijt fuferùnr : 4 *fume fue*
tele, contreil, feront tenu, V refutex. four nuit,
‹y fie nulle voleur. (

Si fionnom en munfiement 4 wo‹ *très cher, (y*
fe-uuln le. Chef Trefifiem , CT *ftni de* aj‹ *ftive* Er
irunfi Confuulx , Ceuvernenr , Trefifient , ft xrn»
fie nofire Confed Trovmeiul eC~idrthois , Grunfi
Stilly fie Huynnnu, fy χ,ɳı Je nofire Confed n
Mont , Governeur , Trefifiem ty ftm Je nofire
Confeil 4 *î^awar , Governeur Je Lille , Poney ,*
‹Sr *Orchie, , Boilly fie Tonrnuy ty Je Tournefix, ,*
Trevofi leContt 4 *folencbienne,, ty* 4 toa› *outre,*
ɳoχ, juftirier, , ty officiers , leur, he^ennn, , ty
chucum J'eulx endroit f›y , fyfi comme 4 *luy of-*
fortienfiro , far *cefte nofire frefeme ordonneme ty*
finfUt, ty tout le contenu en ce, Jiile, frefente, ,
ilx.foctnt publier chmnn r» *fan endroit , e, lieux*
O' limites fit leur jnriffiifldm , ,» f a» eft mcou-
ftume foire cnx,ty publicntiam , ufiu^uc nul nen
fuifie prétendre cuufe J"i^noronce . fc ou furplui
inrjenr, objervent , ty entretiennent , ty fucent
gurfier , obferver , fy entretenir inviolublemtnt tout
les foinil, ty ortide, y contenux., folen leur forme
ty teneur ·. frocefinnt ty foifnnc proceitr refpeili-
vement contre les tronfgrtfem, , 4 *I extent,an fie,*
feints ty funidan ty fief», mentionnées, funs 4a-
tttxt foveur , port › ou Jiffimulution . De ce foire
"(y qu en defend leur dannon, ty 4 *chocun J'eulx*
flom pouvotr, oufiorite , ty mondement effedol.
Mundani ty commundans 4 *ton, , que* 4 *eux le*
fuifont d, obeifent ty entendent diligemment . Cor
uinfi nous pluit il. £n refmoing Je ce non, uvant
fuir mettre noftre feel 4 *ce, prefente, , qui furent*
fuite, en nofire ville ic Bruxelles , le premier jour
fie fninf l'u» de greet m,I cincq cent quucre-
vingtx_ty feft, fie ɳoχ, regnes , 4 *(revoir Je ?i(u-*
fles ty Ilierufdem le ‹4, *fi, CufliUe, Oregon, Si-*
cile , ty fies outre, le 5:. *ty Je Tortugol le* 8.
Soubfcrit, Ter !t J^oy *en fou Confie il. Et plu, bot*
fi'ne , I erreyben . Et eftoient Irfditlr, lettre, feel-
lrei fin grund feel fie fu Mujefte entire rouge o fiou-
ble queue pendent. yerreyben..

' ~ Concilium provinciale tolosanum.

Quod Uluilriflîmut & rcverendiflimui Franciicu> *de* JoyoZà & R. E, tituli fanAiffinue Trinitatis in monte Pindo presbyter cardinalia habuitt anno damni iypo. «κη/c myo.

INDEX TITULORUM.

Pars ptiou

DE *fijti frtfffittt.*
Dt rfifitfit ·,
Dt
Dt firttbii .
Dt fntbyttru O' cltritil.
Df itttitatttribur.
Dt ttittriit ftrtutit.
Dt fdtttUlibiu.

Parr fecunda.

De fttTMttttit ty fttTtttf^tShut
Dt btftifttt.
Dt tttfirnttttittr.
Dt ytetitettit tr cttfffiitat.
Dt tttbtriHit V [tert csasMUVMOS ·
Dt mifftrtin cchbrttittt
Dt [tcrtittttt trditit.
Dt mttriitfttit.
Dt uitrtmt-Hndittu.
Dt curt frt mortuii tfitit, Dftt ftftlcri. , fxt-■yuih , CP' *fdttribui*
Dt rtliqifiii O' fttOtrtm itltcitiltl.
Dt rtjtlitttiii.
Dt fiili vttitii O' ttrttt cliffcnfxtittt.
Dt fmil ttrtti^ut celt» .
Dt. vittii , CZ' *rtlt^itfit firtintfttuilti,*

Pars tenia.

DE *tttltfin , ftftUil , dlttribfu , ttttriffti qufmtii.*
Dt trdttrifi n vu fitii.
Dt fcbtlii & ftJtlitttibdt dcihiad CbrifiiMd.
Dt utivtrfitttibdl O' ttltiiii.
Dt fnttittrili cltrittnun .
Dt btffiCdlibui, ltfnftriu , uiiiffdt f>" l"1'1 ·
Dt cuifrcUtrfutttibxi O' fttUlitiit.

Pars quarta.

DE *txttttmttuttitiit.*
Dt I»rif4iflivitt ttcltfitfiitd O' jtjitUiifttd sp./r.yr.
Dt rtrutt ttiltjitftittrett , httfititnMfdt . <SAC /scsCrwse *xtl tlittttttttt.*
Dt ittittit O viUtittiitl.*
Dt fitfltit O' tttfiDttit.
Dt prtviifittihu O' TtttMuUitM btdfficitnmt.
Dt rtfiitatU.
Dt Vi/iMiUf .
Dt ;arrpawMrtu.
Dt furd it/uifititxt.
Dt iHrii fnlribitii.
Dt htrtticit, tttfjt ftrliltiu , tiftnltfil ·
Dt blxffbtmit.

Z

Dt ^<-1'.
Dt n^Mintii O' kftrit fût>
Dt txttfftic O' frivllquiii.
Qtt^ftetrttiat tci inn Direct ftrtiant.
ltJiS» futri ttntilii fttdtUi ^tviatidiit.

" **jCO NCILII PROVINCIALIS TOLOSANI.

PARS PRIMA, QUÆ EST, de perfossis. ,

îζθ$ FR^XCtfrUt *Dt fQTOS^t, S. <·* T. *tittfli [ujiifl. Triaitttit i» tttttt Pittitflf-bjttr ttrjiulb , Dti O' flutici ftiit xfvfttlect irtcit trtbitfifitffn Ttltjtttti, Jtftfiht O' tf-fttft rtviriui/i. D. D. tttfifttftrtet ttfinrttt it fnvittM [yttit Ttltjtad , btt /ldiaidtdt O' ftttittti.*

DE riDtt T\QfESS

I.TN primis, *tt* divinis ecclefia legibos,* ta- A crofanâis conciliorum decretis , qua decet veneratione parentes, ea omnia ** fingula, qtif a ianita Tndcntina fynodo definita *tt* ftatota funt palam recipimus; veram obedientiam fnm-mo Romano pont, ipondemus , *tt* profitemnrr fimulquc barefes omnes, ab eadem fynodo da-mnatas, publice dcteftamor , ** anatbematisa-

i. Et quoniam ea eft catholicae fidei dignitas & praftantia , ut hac vcl minimum titubante, reliqua omnia eodem motu labefaâsta neccfla-rio concidant hoc ui)um future deliberationis aâionumque noftrarum firmiffimum fundamen-tum jaciendum ducimus , conciliijue hujus no- P ftri primordia ab hac fidei profeiuone (umimus qua a feliciflime memorie Pio quarto . fan-âiffime prefciipta eft, his verbis.

EGo N. firma fide credo Er profiteor, omnia & lingula , qir< continentur in fymboto fidei, quo fanfia Romana ecclelia utitur, vide-licet ; Credo in Deum Pattern omnipotentem, fadorem cadi & tene , vilibilium omnium *tc* invifibilium · Et in unum dominum JcfumCbti-ftum, Filium Dei unigenitum; Et et Patre na-tum ante omnia Isrcnia ; Deum de Deo , lu-men de lumine , Deum verum de Deo vero ; genitum , non faAum > confubftantialem Pa-ui, per quem omnia faâa font : qui protêt noa homines , *tt* propter noftram lalutem dc-feendit de calis : *tc* incarnatus eft de Spirit-fanfio , ex Maria virgine , Et HOMO FA-CTUS F.ST. Crucifixes etism pro nobis, lob Pontio ullato paftus ** fepultos eft , *8c* refur-rexit tertia dk fecundum fcripturas I E: aiecn-

Jit

ANNO CHRISTI nvo

dit in cslum , (edet ad dexteram patris : Et iterum venturus eft cum gloria judicare vivos & mortuos , cujus regni non erit finir. Et in Spiritum (anitum dominum , St vivificantem, qui ex Patre Filioqueprocedit : qui cum Patre 8c Filio limul adoratur & conglorificatur : qui locutus eft per prophetas. Èt unam fanilam catholicam & apoftolicam eccleiiam . Confiteor , unum baptilma in remiffioncm peccatorum· Et expeito refurrecftionem . mortuorum . Et vitam venturi («culi. Arnen. Apoftolica· *Sc* ecdefiafticjs traditiones, reliquafque ejufdem ecclefix obfetvajioncs A conftitiriones firmilhme admitto, A ampleftor. Item heram fcriytutam jiftta'* eum fenium , qneimtentiit A tenet fanâa tpater ecclefia, cujus cft/udtcare de vero lcnfu &' intcrpretatioue (aerfrum lctipturitum , admitto ; nec eau^ unquam nifi juxta unaiiijncm confenfum prtrcim accipiam , A interpretabor. Profiteor quoque ieptem elle vere A proprie (acramenta nove legis a Jefu Chrifto domino noftro inftituta, atque ad talutem humani generis, licet non omnta fingulis neceffaia t lciltcet baptilmum, confirmationem, eucharifiiam , pernitentium , ixtremam-uofiionein , ordinem , & matrimonium, iliaque gratiam conferre, A' ea lus baptifmum, confirmationem & ordinem, fine facritegio reiterari non polle. Receptos quoque A approbatos ccctclir catholice ritus , in fopradiAorum omnium laeramentorum folemni admintlratipne recipio, A admitto : Omnia & lingula, quz dcapcccato originali, A' de juftificatione in lacrofanfta Trideniina fynodo definita & declarata fuerunt, ampleftor, *8t* recipio. Profiteor pariter in milia offerri Deo verum, ptopnum , *8t* propjtiatorium facrificium, provivis, A defunctis: atque in hndiflimo cuchariftiz faciamento efle vere , realiter, A lubftantialiter corpus & fanguinctn , una cum anima, A divinitate domini noftri Jefu Chrifti , fierique ^anverlionem totius fubftantir panis in corpus , *Sc* totius fubftantiz vini in fanguinem, quam conrerlionem catholica ccclefia rranfubliantiationem appellat; Fateor etiam fub altera tantum fpecie, totum atque integrum Chri (lum, verumque (aeramentum fumi. Conftanter teneo purgatoiium efle , animtfque ibi detentas fidelium fuffraeHs juvari. Similrcr A fanflos una cum Chrifto regnantes, veneundos atque invocandos efle, colque orationes Deo pro nobis offerre, atque eorum reliquias efle venerandas. Firmiffime"affero imagines Chrifti , ac Deiparae femp.er virginis , necnon aliorum Unitorum habendas *Sc* retinendas efle ; atque eis debitum honorem ac venerationem impetriendam : indulgentiarum etiam poteftatem a Chrifto in ecdcfia rcliftam fuille, illarnmque uium Chriftiano populo maxime falutarem elle, atiirmo: Sanâam , catholicam *Sc*apoftolicam Romanam eccleiiam , omnium ecdefiarum matrem, *tc* magiftram agnofeo , Romanoque pontifici, beati Petri, apoftolorum principis fuccctfori, ac Jeiu Chrifti vicario , veram obedient^m.fpondeo, ac juro : Cetera item omnia a (acris canonibus, *Sc* acumenicis conciliis , ac przcipue a (acrofanâa Tfidentina lynodo tradita definita, A declarata, indubitanter recipio atque profiteor, (imulque contraria omnia, atque nerdes quafcumquc ab ccclefia damnatas, A rejeétas *tc* anathematizatas , ego pariter damn.;, rejicio, *Sc* anathematizo t hanc veram catholicam tsdetn , extra quam nemo lahuv elle poteft , quam in prelenti (ponte profiteor , *Sc* veraciter teneo, eandem, A· integrans A inviolatam, ufque ad extremum vitr fpintum , confiant illune, Deo adjuvante , retinere A confiteri, atque a meis (ubditis, vel illis, quorum, cura ad me in munere meo ipeflabli, tcnqi, doceri A przdicari s quantum in me erit, curaturum ego idem. N. (pôndco , voveo, aejuro. Sic mqDeus adjuvet, *tc* hzc finita Dei evangetfa.

ANNO CHRISTI' >>»»

;

J Quccumque pofthac, tertio quoque anno provint alia cogentur concilia, lie cite inchoanda ftatuimns › ut tpAcumque illis intererunt, hanc una oris mcntilque confeflione fidem, ca--fle, inviolateque profiteantur.

4>Quicumque dcXnceps , aut archiepifeopatum Tolofanoi» . aut ad Toiolinz provincix cpilcopatus aflumeivur, in ipfa (ua confccratione , Acooptatione hanc eamdem fidem jutati pipilabunt . Qyi beneficia obtinent, quique obtenturi (unt, «bbaics, ccennbioruni przfcfli, academiarutn doâores , magiftti , regentes, iique qui (cientiam aliquam , aitcmquc publice , in aegdemiis, gymnaliis, monafteriis, aut in potentia docent, aui pofthac edofturi (unt , quique gradum aliquem in' quavis facultate conlcquentur, *Sc* ii demum qui vei ad conciones , vel lacros ordines admittentur , coram notario A duobus reflibus in manibus epifcopi , vel ejus vicarii hac eadem filri proteftione pa'am folenniterque le obftringent ; quz pofthac in tabulas publicas ab eodem notario digcfta , libro in epifcopali atehivio affervando diligenter deleri betur.

Dc rfiificfii.

f Z""\Uos m cuflodia iariiluarii excubare juflit ,

X_av fpeculatoreique domus lue przfecit Dominus , cos aut incuria delidcrc , aut incitia dormirare ut turpilfimum , iya perniciofiffimum eft . In'id igitur epifcopi, qua maxima poterunt diligentia , incumbant , un creditos fibi populos confervent, errantes in vjam reducant , perditos requirere A recuperare'poffint.

i. Sed A a'ios etiam probatos , fpeffatxque fidei viros adhibeant, qui quae in quoque emendanda comperennt , ad fe quam fideliter deferarjt, iifque ftatim epifcopi mederi conentur.

5. Hortamur, ut parochos luae civitatis (eme) (altem in anno , idque per facra quatuor tempora ad (c convocent , navate ia cuftodiendis ovibus libi commiliir operz rationem ab iifdem repoicant, A illos oftien , munerifque fili, btcvi habita contiuncula , commonefaciant.

4. Nec unquam lacias *Sc* epifcopales aâiones exerceant, quin prius perficiendi miniilcrii dignitatem, vim, rationemque populo gravi aliqua concione explicarint , quo altius fidelium animis defixo rerum (aerarum cultu, cos ad ea·, que fidei, A religionis funt , magis ac magis accedant, A inflamment.

5. Qfliciarips , maxime vero officiales , A promotoses, A morum probitate , A eruditione , quoad fierj poterit , conlpicuos habeant, hoc unum faltem inipidientes, ut talcs fine, qui drinx defcftum. li quis lit, vite integritate pullini couipculaie.

6. Miflam quam poterunt frequentilfime , dominicis vero feftiique diebus lemper, celebrent.· Quoque magis populum exemplo profuturo adjuvent, non in privatis sdibus , aut extra eccleliam , fed in oratoriis divino tantum cultui dedicaris n llum ccleorcnt.

7. Orationibus , A mcditationibfl fingnlo quo-

ANNO CHRISTI sjpe.

quoque die, certis, ftatifque horis incumbant, quibus in^aleftium rerum coritemplatione ver (antes, divinam.fibi, lvilquc gregibui gratiam (umma fc veneratione fc contritione deprecabuntur.

8. Quod reliquum erit temporii, id omne vel (aciz librorum lcâioni, aut doâis, fc piii hominum colloquiis tribuant r hoc unum iutnmatura providentes, ne nimia laicorum hominum familiaritate , frequenrioribuiqne eorumdem conviviis,retinendam miniltei ii-dignitatem imminuant.

9. Faciles adeuntibus fe pnebeant: libqras de jnjukiis quecimonias, tum omnium , tum maxime infirmorum admittant ; cumque modum audiendis , alloquendis , adjuvandtiqiie omnibus adhibeant, ut homines non eorum magis humanitatem diligere, quam gravitatem venerati poffint.

10..Pauperum, egenorqmque hominum inopiam, non parca facultatum friatura propriarum diftributione, ea caritate fublevent, ut preter eas, qaas per eleemoiynarios impertiendas curabunt , ipfi etiam propriis manibus elccmofynat largiantur.

11. Quod fi, ut fere fit, aliquos contigerit graviter laborare, atque cos maxime, quos vir* lanotiras, morum integritas, doftrmzquc przftantia commendet; epikopos in domino obteitamur, ut humanz fortis memores, eosadeanr, invitant, conloicntur, ianâamque illis benedictionem paterna caritate impertiantur.

11. Coepifcopos v.ro, quod Deus avertat , bellorum, tamis, pcftilentra, aliarumque difficultatum calamitatibus, aut publice aut privatim opprelfos, reliqui provinciç noftra epiicopi, fc privatis orationibus, fc fdablicis fupplicationibus adjuvare , fc demum profata , quudad fieri poterit, cleemoiynirum largitione, aut iis aut etiam populo eloganda, quanta poterunt celeritate fublevare conabuntur.

ij.Nt tribus poft obtentam provilionem menfibus confecrationis munus epifeopi (ufeeperint, fructus, quos luas facere conciliorum decreta non finunt , aut femihariis conicivandis , adt pauperibus alendis ,. adt denique ecclefiis extiuendis adjudicandos effe decernimus. Confccr.itos vero obnixe precamur, ut quam citiffime potcruut, eccicliam fuam invitant.

tq. fn cathedra libas fuis ecclefiis, fc jfacramcntoium adminiftrationem , fc benedifflonfes fontium, fc denique fponforum benedi&ioncs, alia.quc cerimonias ‖ ad fanâos Romane eccicli* ritus , ulumque , epiicopi accommodari curent; hec alias inferiores ecclclias, earunique redores a cathedralsum obfervatione diicedere pa'iantur.

1;. Qioties, aut per civitates fuas incedent, aut ctiam per diacenm iter facient, toties populo fanctiffimz crucis fig no benedicent.

id.Vcftes non ad luxum, (ed ad decorem epifeopus adhibere debet, quem non magnifico ornatu , fed vit* fanâimonia quefira decet auâotitas. Erit igitur annufo epifcopali contentus, fed Atilium temper geftabit,quo fponfzlhoc eft, ecclefiz fuz perpetuo meminiffejxiffic ; lumptuofiores vcllium apparatus fugiet; eas vero, quas dignitati convenire maxime noverit, adhibebit.

17. Nigro epiicopi utentur colore, fc fexta quaque feria , fc in vigiliis , fc ir» adventu fc quadragelimatnifi forte dies illi inciderent, quos non luau,iel Iztitia celebrandos ecclefia jubet; quibus fc aliis amnibus violacei eoioris vtfti-

Confura demum in capite grandiori confpicui QUISTI incedent. λvvo ijfo.

18. Piâuras omnes , qpa profanum aliquid redoleant, ab epiicoporum domibus rembvemus. Eos vero in atriis ordide pingi omnes «quum diet epifeopos, qui przcefietunt, aut cos faltcm , qui (anâa muneris cpifcopalis adminrftratione, aut bonisl jnoribus, atlc denique dodrin* raritate claruerunt.

19. Ncc fane minor in viâu adhibenda eft, cautio, cum omnibus, tum iis pizeipue, qui aliis exemplo pralucere, fc ad omnia cofdcm informare debent. Inanes igitur illas , fc ad oftentatiorfem potius, quam-ad vita netclfitatem iiiveâas ciborum varietatcTTpifcopi a fuis meq- 'fir removeddas curabunt ; ea frugalitate omnia difpcnfantcs , ut ncc qimia 'parcitas avaritia , ncc fumptus profuiior ambitionis fufyicioncm ingenerare poffit ‖

10 Leâio tncnfz nunquam deerit ; Ncc tamen quz.vis admittenda, fed c^fofum qus vel es facris feriptur* haufta fontibus, vel es fan. âorum patrum libns deprompta, Vel ab iis demum auâoribus mutuata,qui piorum antiftitum memoriam non, fictis monumentis illuftrarunt , faluberrimum aniinz pabulum prebere pollit . Cii tamen fanâum iltu.Lconcilii Tridentiai decretum , quO feli. 1$. C. 1. epiicoporum vita informatur, V vero iolenais illa ab omnibus epifcopis in lua confecrationc jurata formula interdum poterit admifecri.

K. Paralitus, lycophantas , hiftriones , ctrnuatores, futprrones , eofque omhei , qui vel verborum bbfcrznitatc, vel malcdiâis in aliorum famam conjeftis , fcandalo piis hominibus elfe lolcnt, a mentis, imo a domibus epicopi ferio arcendos , profligandof jue , fucabunt .

11. Pium aliquem , fanâum , incorruptum, que virum, quoad ejus fieri poterit, fc in theologia laccis myfteriis non mediocriter verfatum a confcffionibus habebunt; cujus ope, fc confilio , gravipra quacumque incident negotia , pertractabunt.

1;. Non diediocriter ii -peccant epiicopi , qui dum fuz fe res prxclare habeant, miniftrotum, familiaiumque lalurem perire patiuntur; cavebunt igitur, ne officii rationem Deo perfolventes , eorum peccata przftare tenean. tur. Quod ne accidat, pro falure familiz perpetuo vigilabunt , in fuorum religionem , fidemque inquirent , eofque omnes, bis faltcm in anno , adventante nimirum quadragefima , adventufque initio diligenti examine vifitabunt.

14. Nullum , qui pravitatis haretica , aut alterius cujuslibet certi criminis labe notatus fit, domi patientur' vivere ; eofque folum dotncfticos deligent, quos non modo ab errato , fed etiam ab errati lufpictone lemotiffimos effe , noverint,

1;. Frequentem omnibus confeflionem, frequentem communionem injungent : fcftilque (altem folennioribus, iifdem ipfi facro(anâum kucluriltie facramcntum propria manu miniftra- .bunt.

ad. Quo fero paratiores illos, jJrompcioref. que ad bzc omnia rediere poffint, ipcdtats fidei, probatzque virtuti» virum cuftudem, duccmque familiz apponent: huic uni dometticorum fidem, religionemque tranlmittcnt . 1« vero (acerdos fit, divinawmque rerum non igna-

ANNO CHRISTI <»>··.

rus,-& qui familiare? piia hortationibus adjuva- « > Ac ad omne officii munus débite informate poflit.

*7. Confeffarios etiam viros gravet fuis adfetibant , quo mutuis plurium auxiliis optatum facilius domcfticorum faiutis finem coofequi poflint.

18. Provideant > ne qui ecclefi· fumptibus fibi aluntur domcftici , improbis 8c flagitiofis hominibus confucfcant, aut io invidiofis , ignominiaque notatis locis obferventur : ne conceptam a laicis eoifcopalis famulitii famam dam·qofa aliqua futpicionc violent. ∧

sp. Mifle iacrificio cunila epifcoporum familia quotidie intererit; quod rcliquuum erit temporis non otio, aut defidis, fed jufto, debitoque obfequio , libcralibufquc exercitationibus traducent,

to. Auntm, argentumque a vcftibua, qui epi(copis inferviunt , excludent : ferito promi· icue non utentur, colorumque Varietatem fugient, nigro folum , fufeove contînt!. Veftimenta ad elegantiam oftentationemque non incident. Omnibus denique in rebus tales ie prçbebunt , ut omnibus exemplo , & admirationi clic poflint.

Dt CtfittlÙ , MM«<i| .

CAPUT II.

I^^Anonicos, quos ferioribus in rebus advo- Vml care , & in confilium adhibere folcnt epifeopi, non vita folum integritate , *Ic* eruditione valere, verum etiam state , judicii maturitatem prs fe ferre squum eft ; tum qc statis tyrocinio forte labantur, tum ut officii dignitatem probabili opinione apud vulgus fuftineant. Et ecclefi· igitur majeftati, & amplitudini conlulentes, nullum deinceps in numerant, album2ue canonicorum in cathedralibus noftris ecclefis adferibi volumus , qui fubdiaconatus ordinem adeptus non fit , aut faltem in ca state conftitutus, qua intra annum fubdiaconatu donari poflit : ea tamen lege ut quamprimum vigcfimum quintum statis annum attigerit > prefbyteratu initietur.

». Ordinis quoque ea fervanda venit ratio, ut poft eos , qui in aliqua funt- dignitate conftituti , primi canonici facerdotes (edeant , fecundum hos diaconi, poftremi fubdiaconi fubfequantur. Qui vero facris initiati nullo modo funt , tam qui canonicatum ante concilii promulgationem obtentum poffident , quam qui potlhac intra annum initiandi obtenturi funt, ftallum fupetiorem in choro non attendant.

j. Par eft etiam, ut probe unufquifqne fuo mutiere fungatur , quo mutua omnium confpiratione, laudandi illi cwrimoniarum, officiique ritus debita difpofitioor ferventur. Prscipimus itaque iis quibus in ecclefiis , aut cathedralibus , aut collegiatis hsc cura tranfmifla fuit, ut quos matutinarum leâionibus , evangelist, cpiftolifque decantandis dtftinatoa agnoverint , eor ita edocere ftudeant, nt accurata vel mini·'mi cujufque pundi ∎ accentufque obfervatione juftam cantus , IcAionifque majeftatem retineant , *Ic* confervent. Hoc fi dedignati fuerint , epifcopi , capitulique judicio, aut frudibus , aot officii poileffioae dejiciantur . Qua omnia fub iifdem etiam ponis in iis, que fui ensat muneris, reliquas omnes digaA tates folicite obfervare ftatuimus ^ iuke- Àwto·mus. CHRISTI sih.

4. Qui io cathedralibus aot collegiatis ecclefiis theologi canonici funt inftituti , jis bis , aut femel in hebdomada preledioncs, dominicis, vero feftifque diebus coociqocs publice habeant . lis porro le&ionjbus , coocionibufquc frequentis cathedralis *tc* collegiatis ecclefia dignitates, *Ic* canonici : leâiombua, faltem omnes earumdem ecclefiarum, immo totius civitatis clerici aderunt.

Qui optima indolis juniores (canonici non vulgarem futura eruditionis expedationem concitarint, perfeda puma refidentia , inacadcmiis eaterifque univerfitptibus , perficiendorum ftudiorum caufa , per quinquennium ad fummum poterunt detineri. Hi vero temporis fideliter < exadl, ftudiorumque progreflus, capitulum fingulo quoque anno admonebunt. Cujus rei ftatim a capitulo epifeopus certior fiet.

6. Pacem inter fe canonici agitent , placide tranquilleque invicem agant. Quod fi , qua humana fragilitas eft , imprudentibus lites oboriantur , eas illico intec fe amice componere, fedareque contendant.

7.'In comitiis, fodalitiis k capitulo , de iis primam, qua ad divinum cultum fpeâabunt, tum de jufta motum reformatione , delidornmque debita animadverfione, demum de privatis rebus temporalibufque negotiis agant.

8. Statutorum omnium epilcopis fuis capitula infra tres menfes copiam fine fraude faciant. Quaque cx illis communi jure , facrifque canonum decretis non refragari conlpexerint , caftiflime epifcopi obfervanda curabant.

9. Quacumque in hac noftra provincia immunitatem aliquam pratexunt , nec ullis epifcoporum , fed lolis apoftolica fedis legibus fe fubjaccre profitentur capitula, conciliorum provincialium fandionibus, decrotifque , vel ipfa fede apoftolita jubente , obftriâa fe efle norint. Ab iis igitur ne latum quidem unguem quavis ratione difcedant, fed ea diligenter fervent , *fc* fcdulo esequantor. Qus fecus faxint, quocumque juris remedio cogantur , fevetiflimeque puniantur.

ro. Quod Tridentina fynodo cautum eft , ut quslibet cathedralis ecclefia pernitentiarium habeat, id pro virili epifcopi perficiendum curabant. Itaque prsbcndam primo vacaturam huic muneri uniant , *Ic* applicent , & virum r.robum, atque idoneum in jure canonico , aut aera theologia doâortm vel licentiarum , aut alias , qui aptior pro loci qualitate reperiatur , ad Id officium rede exercendum deligant .

Dt ftnthlt.

CAPUT III.

tZMJam anxie Toliciteque commifis fibi animarum faluti invigilare parochi debeant , ia facile intelliget , qui iis de populi peccatis rationem reddendam efle noverit. Id ne accidat, fuper gregis cuftodia perpetuo fient facris hortationibus concionibufque diebus dominicis, fit aliis a facra Tridentina fynodo prjferiptie feftivitatibus habendis, populum de filate commonefaciant, ad crebram confeffioncm communioncmque incitent , Ic vero.ad eam in nativitatis domini, poitecoA», aliornm^uefc-

ANNO

Rorum folennitatibus accedere hortentur; agrotor frequenter etiam-trOn vocati adeant, fufeiplendorum (aeramentorum ncceflitatem explicent , *Sc* quam maxime poterunt , eorumdem confcientia confulant ; tum denique reliqua omnia parochorum munera fideliter exequantpr .

v. Ut autem fidelius officio fuo fungi queant, Latinum , Gallicumque Romana fidei catcchifmum perpetuo habeam, quaque ineo de apoftolorum fymbolo, decalogo, 'aeramentis, aliifque rebus ad falutem neceflariis continentur, popnlo , quoties opus fuerit , explicent. Dccicta demum , & provincialis & diorcefana noftra fynodi frequenter legant, a quibus quacumque ad fuam populique vitam moderandam pertinent , excipere & agnofeere poffint . .

j. Novorum fua parochia inquilinorum moret , vitaln, aâiones , fidemque diligentiffime obfervent i quam frequentet ni lacramentis fufcipiendis lint , inquirant , deque mulierum , quas fecum habuerint , cognatione , matrimonio, houeftate, aut impudicitia a proxime habitantibus , quam fieri poterit accuratiffimc , cognofcant . .

4. Pracipuam vero pauperum , qui in fua parochia funt , nubiliumque puellarum, orphanorum , pupillorum , infirmorum , viduarum , *fenio demum* confcâorum rationem habeant , eofque omnes, aliofque quos vel fpiritu^i vcl temporali mifericotdia noverint indigere, confilio, ope & facultatibus adjuvare , reliquofque fuo exemplo ad eos fublcvandot incitare tonentur .

5. Et quo largius , commodiufque eifdem fubveniri poflit , de iis omnibus ad epifeopum referant, qui communis omnium pater, paterne pietatis curam, caritatemque , qua poterit ratione, eis impertietur.

6. Parochus, fi quinque in fua parochia facerdotes habeat, iisprivatas bis quaque hebdomada renovandas difeeptationes mtituat : ha vel de catcchifini Romani interpretatione, aut dc cafibus confcientia , aut denique de certis hujus concilii decretis erunt. Quod fi forte in viemo regularium monafterio , divinarumeccle- fiafticarumque rerum peritus aliquis lcitor doceat , eum facerdotes confulere, ejufque opera , fludioquc uti poterunt .

7. His honeftis exercitationibus privatifque difputationibus clericos omnes parochis fus fines incolentes parochi intcrelTe hortentur . Sic fiet, ut inftruftiores , *Sc* ad quavis obeunda munia paratiores facerdotes habere poflint. Quod fi forte mandato renuentes clericos cognoverint, epifeopum certiorem dc ea re ftatirn faejant , qui eos, quacumque poterit ratione *St* audoritate , ad id praftandutn adigat.

8. Quofcumque parochiali ecclefi· redores aut pqjeficient, aut admittent epifeopi, eos *Sc* debitam fanda fedi apoftolica , epifcopoqut obedientiam, *Sc* prafcnptam a facra Tridentina fynodo relidentiam , *Sc* jurium ecclefi* defenfionem , *St* bonorum prafentram *content*tiorjem , *Sc* ampliationem ▮ *St* denique diftraâorum, alienatorumque recuperationem fande polliceri , imo etiam jusjurandum ad ejus rei teftimonium accommodare nulla mora interpofita cogant .

>. Nullum deinceps ad animarum curaux-ldmitteat epifeopi, qui non prius aperte teftitus fberit , *(t* ab epifeopi imperio , *St* jurifdiâionc nequaquam exemptum , immunemque effe, fidemque fuam epifeopi dicuccfani mandatis per totum prafeaura fu* tempus,obftrinxe- nt , privilcgiifque omnibus, immanitatibus, cxemptionibufque declinatorus «palam renuntrint . anno- CHAISTI s>*o.

I 10. Quibus aut cathedralibus , aut collegiatisecclefiis adjunda eft cura animarum , peculiirifque parochia , provideat epifeopus ; ut qui ad hujus adminiftrationcm diligetur , ncceflariis vit* fubfidiis , honeftifque ftipendiis a capitulo , vcl aliis, quorum intereft , augeatur .

11. Ubi populus ita numerofus fuerit, ut parochus fufficerc non poflit ad curam exercendam, *Sc* (aeramenta adminiftranda, cogat cum epifeopus ad adjungendum fibi tot coaujutores, quot fuerint neceflarii , ad Tridentini concilii prz&riptum .

it. nulli parochorum abfenti ecclefia fua moderanda , facramentifque tniniftratidii , vicarium alioquin idoneum Arab epifeopo probatum prrficcre liceat , quin prius non relidendi, regendique veniam ab epifeopis , aut eorum vicariis ppajiteras impetrarim ; quam tamen licentiam epiicopi ultra bimeftre tempus , nifi cx gravi caufa , non concedant. Qui fecus faxint, fruâtmm qui per id temporis percipientur , privatione , pcemfque aliis ab epifeopo indicendis puniantur.

13. Parochos equum eft ab aliis facerdotibus, quibus nulla incumbit animarum cura dignofei. Quoties igitur pruceffiombus , publicifque aliis adibus intererunt ▮ facrafve adrones exercebunt , fuperpelliceo , caputsoquc , quod proprium illorum infigne eft s confpicui incedant .

14. Sed *Sc* facerdotes , aliique ue parochi* inferviunt , & in ea dor nent, facris ecclefi* officiis cum decenti ornatu, *fc* quadrato birreto , fuperpelliceifque interfint ; matutinis , horifque aliis parocho adfiftant, ecclefi* proventus aliter amifluri : imo, fi contumaces fuerint , ctiam excommunicandi .

1$. Quod fi in quavis alia re , in jufta facramentorum adminiftratione potiflimum , parochos vigilantiflimos efle oportet. Quacumque itaque de iis, locis propriis, poftea dicentur , ea omnia fine excufationc pialiare , *Sc* perficere iidem ftudebunt.

16. His porro legibus conftitutionibufquc omnibus , parochi omnes *Sc* finguli teacantur quicumuue tandem illi^nt , etiam exempti , qui ccflante exemptione interefle deberent, ratione parochialium ecclefiarum etiam unitarum , iidemque diorcefana fynodo interefle ; quaque in ca ftatuta , *Sc* fancita erunt , concernentia curam animarum *Sc* facramentorsun adminiftrationcm , diligenter obfervare compellantur .

Dt frtifycrii clcruii .

CAPUT IV.

I. UM et fit facerdotalis ordinis dignitas, ut aliis videatur dignitatibus pfelucere , fumma ope facerdotes niti debent « ut effiâaas omnium animis tanti muneris dignitaten exempli raritate fuftincant , illudque perpetuo reputent , *Ce* non fibi folos vivere, fed jttmdatw vita documenta hominibus aliii de-

ANNO CHATTI

Sacejdotes Itaque omner, quocumque honore snligniti, aut quacumque in dignitate *ton-/* ftituti tamdem first, dominicis teflifque diebus, diis jufto aliquo prepedimerifo avocati fuerint, nliillz facrificium celebrent.

X. Qiicumquc aut curatum , aut quodvis a-, liud ecclcliafticum beneficium obtinens ,.nullis legitimis impedimentis diftracftus', divinum officium non dixerit , ejus fructus non capiat , perccptofque aut ecclefi* extruflionibus ,. aut pauperum elccmofynis impendat . Quod fi canonice molitus idemftetcrir.fegniorifque propoliti plus *quo tepacior fuerit, beneficii oofleifione moveatur. Quicumque porro majoribus ordinibus initiati ; licet beneficio caeeana , officii divini recitationem pretermiferint, przrctB eam , qua usifere animam fuam obligant ,' fraudem , leveris epilcoporum animadverlionibus'veniunt coercendi. SrJ ut major Chriftianorum lit itarer (c confentio j hor* canonic* tum Îmvatim ,tum publice es breviarii R imtniprzcripto recitentur.

'fcuril \

j. Qio vero major ordini aufloriras concilietur , honefto j.deccntiquc habitu incedant , quique lupet hac re a fanitiflimo domino n.> itro Sisto V. bulla hqic concilio inlerenda fancita lunt, debite obfervent.

4. Vellem talarem uttamqne, fi fieri poflit, adhibeant : fin minus, exteriorem faltem, alteram vero ad fur* imum demiflam t hoc autem diferiminis intererit, ut qui interiori talari uC teneur, pallium ad talos ufque ettenfum geftare poteiunt : lola aliis toga, eaque lumptis admotil |ue brachio majlicis , nili forté domi Ar piivarim . conccdetuf. %

5. lonlura lit confpicua, non ea quidem in omnibus dciicis una , fed major facerdotalis diqiris tribus undçquaqtic a vertice pareat; duobus diaconalis, lemidigi'o fubslijconalis anquliior ; minorum ordinum omnium minima, & digito undique fic diduita.

6. Nulquam aut in ecclefia , aut per urbem abfque quadrato birreto clerici confpiciantur , nili aut duriori frigore , aut fcrvetltiori xllu , aut nimbofo , pluviofoque acre , an' demum alia czli inclementioris injuria imD pediantur.

7. Et quoniam facerdotum vitia, ut apparere maxime, 8r primo confpeitu occurrere, majori denique dedecoti haberi, imo Sc quz in aliis levia, in illis graviflima ccnferi coniucverunt ; iir tripudia, ludos publicos, aliaquc omnia , quibus reliquos homines damnofo aliquo fcandalo ottjndere pollent, omnino interdicimus, *tt* proli bemus.

8. Clerici q.ii vel facris initiati, vel beneficio eriint prxditi, in foro coram fzculari judice numquam caulas publice agant , aut advocati , procuratorifque perionam fuftineant ; nifi foitc provocati, m jus rapiantur, aut ecclefi* E fuz, aut parentum, aut milcrabilium perfonarum interiit t neque Id etiam nifi prius epiicopi tcripto impetrata &: concéda venia. De jure tamen rogati privatim relponfitare, litifque infligende conlulta, non cxpiclfa mercede, dare poterunt.

9. Quod fi' clerici inter fe judicio contendere, extrema (neque enim id aliter fieri debet) nccdlltate Rogantur, nequaquam judicem f*colarem, fed folum ecclcliafticum. *It* vero iplum epifcopum adeant ! ut privatim , non in profaaorura oculis › ecclefufttcorom res componantur . Posca (ecus facientes canonibus mdiiti. A imo etiam (cveriou ab epifeopo infligenda coetceantiir.

ANXO CHAttTf

Io. Nulli laicommiclam principum , nifi in in, qur facetdotalem deceant dignitatem , idque petita ■& ei quotannis renovanda ib epifeopo liccptia, clerici-inferviant j nd .facerdotii auctoritatem humiliori, abjerftorique minilletio dedecorent.

it. Tribut poft ordinationem mentibus mif- ('am Grerdotei celebrent , aut juftum impedi- I tniUtqni afferant. Ni faciant, in jus * promo-. M're.trahantur, errati rationem reddituri. Con- 'supsatityes excommunicatione pu&iantur

De *ctacioMttrier.*

CAPUT Va

› **f^Ui** doeçt , verborum fuorum fit ipfe exemplbm, ut magis opere doccat,quam lernio.rc. Contionatores itaque quali in aperto rjjcCiaculo ante omnium oculor vitam aCfUri , neminem celaturi, morer ad profuturum exemplum inftruant; doCtrinim , concioncIque ad facroiancii concCit-liidentini prsfcripta, 4; ad ea etiam, qu» a nobis libello ad id accommodato przicribentur , quam poterunt accuratiifime Mfohnent r —

x. Epiicopi proptinm eft docere: Id quoad ejus facultas , negotiaque ferent, frequentius przftare conabitur : Sin minus, probos (altem, erudiiq^que viros ad id muner>s feligat , ntill.-mque in lua ditrceli fine ipfius exprefla licentia concinnati lunt , nili id ei ex proprio munere , utnotc paruclium obtinenti , competat* ; eamque in cnncrJ. da cautionem adhibeat , ut neminem rufi Jim «rate maturum , lubduconarulqnc falrc.it oidinem conlcquutum adn.itr.it.

j. (lior ab liercfi eonverfos ad ecclefiam tediille c-'gnoverint , eor non ita facile ad conciones admittant epiicopi, tum ne concepta jam tanta pravitatis opimo multorum animas nociturо prrjudicio offendere poflit ! tum quod non ita ftrenue in iis quz fidei catholica (unt, verfati, de tantis mylteriis inepte (apenumero balbutire eonfueverunt.

4. Ea hora, qua epifeopus condonatur, nemini in civitate liceat condonari , *tt* cujulvis alterius concionis tempore mifla nequaquam in ipfa ecclefia celebrari debent.

$. Perdifficile eft epiicopis, iis prrfettim qui latioribus diecefibus lunt conftituti, omnes eorum ecclefias perl.llrare , in iis concionem habere. Eos tamen hortatur hzc fynodus, ut apoftolomm exemplo populum (epius per lireris invitant, *tt* confolentur, idque potiflimum iis temporibus, quibus annivertaria redemptionis noftr* myfteria celebrantur. Ha frequenti populo peticgentur, quo is paternam illam ca ritatem, propenfumque palloris erga fe animum agnofeere podii.

i. In majoribus civitatibus ,' primifque parceciis, fingulis dominicis feftifque, in aliis veto diebus Tolennibus habcii concio debet . In oppidis, vicis, aliifque locis, fi ita facultas ferit, quaque dominica, aut faltem unoquoque mente femel. Quod fi ea fit concinnatorum penuria, ut id per fe, vel per alios praftare parochi non pouint, homilias certe lingua vernacula confcrtptas . *tt* ab ordinario approbatas, aut traditum a Tridentina fynodo catechiimum perlegant , Sr interpretentur , donec metropoli.

*Njjo CHttsTl ««»«.

pojitani auâoritate cccufds liber in lucem exeat.

7. Epifeopi i^ceteriqm opinet qui in aliqua ecclefi» dignitate iunt cooftftuti frequentet concionibus aderant ; quo amplectendam reliquis ex populo exempli imitationem tradant,

8. Et quoniam vel lola avaritia fufpicio , ıα omnibus ecclefiafticisxtnm vero maxime in verbi Dei contionatoribus populum non mediocriter offendit i cavebunrquans diligentillime concionatores , de concionum fuarum mercede pacifcantur .' quod li pqpulus ejleemofynam contionatoribus pnebere qeglexerit , epifeoporum ent dare operam, ut iikde vidu dc coogrua elcemofyna provideatur^

li

Dt vctriii furtttii.

CAPUT VI. I.

I.·Ɪ TIcarii, quos Graneos vocant, non mintV mo epifeopis efle confueverunt levamento, quia horum opera, *tc* prafentes gregem intueri, *tc* ei providere ,.*tc* denique opem ferre, minori cum moleftia poliunt. Videbunt igitur epifeopi, an archidiaconorum ▮ *tc* archipresbyterorum, aut penuria , aut defeâus vicariorum ejufmodi operam reqpirat. Atque ita ex facerdotibus aptiores, 8r ad hoc munus inftrudiores (eligere poterunt, hilquc lingulis certas diceceieos fua regionet ex arbitrio praferibent, vicanum in loco infigniori *lc* frequentiori conftituentes, iifque ea permittentes , qua per uniulcujufque doârinam, temporum , locique rationem plus minus concedenda efle duxerint.

a. Horum erit officium (emet lingulis mentibus, ubi commode fieri poterit, quos infua regione animarum redores fubjeâos habuerint, omnes in aliquam ex parochialibus regionis illius ecclefiis per orbem advocare. Concilium itaque, eo quo vifum fuerit die, indicent; pridie illius diei peccata omnes confitebuntur, conventus dic finguli millam in ea ipfa ecclelia celebraturi. <Jaa perarfta, pro mortuis univerli in choro , mittam folcmni more cantabunt , conctoque a vicario priori temper congregatione a- D licui injungenda habebitur.

3. Confedis faeris, per vicos, aut faltem circa m coemeterium (upplicationes habebunt : hinc in domum parochi cibi fumendi caufa fe conferent, ibi quam poterunt parciffime limul vivent, mcnfc pii alicujus libri lyâio admifeebitut ▮ Deinde adurgentes omnes gratias Deo agent, ecdeliamque repetent, ubi fuperpelliccis omnes induti, vicario etiam Holam habente, didaque ab eo, in congregationis principio recitari lolita oratione , locis unicuique paratis aflidebunt : parochiarum difficultates, Sr incommoda proponent, iifque conjunâi* auxiliis pro virili opitulari, & fuccurrcre conabuntur.

4 Cafus apoftolie» ledi , epifcopifque refer- *- vatos, metropolitan· mandato, excufo deinceps libello, promulgandos, vicarii reliquis facerdotibus legent ; tum aliquot hujus noftri concilii iandiones, aliquot ctiam ex his, qu» in diacefanis lynodis decernentur , *tc* vero non nihil de catibus confciciti» ex probatis attdoribus excerptum palam omnibus explicabunt.

5. In id vero potiflimum vicarii incumbent, ut facerdotam moret, vitam, adiones diligenter rimentur, βτ introfpiciant ; in eorum officium › *tc* defeâus inquirant , videantque an

mandata epifeopi aut quavis-alia epifeopi no- anno mine libi denuntiata, ero ccdefiarum necclita- CMA isti te, extruâioncque prafliterint : an ca omnia, ·>»♦ 3uc hujus noftri concilii auâoritate de habenis fibris , de rdigiofa fandiflim» cucharifti» allervationc, *lc* renovatione ; de calicum, mapparum, corporalium , aliorumquc milfcKirna. mentorum puritate *lc* munditia . de tuta baptiftcrii , facrorumnue oleorum aflervatione , d^ biptiiatorum , chrifmatorum , conjugatorum , mortuorumque feparatit libris, afiifque rebus ad divinum cultum pertinentibus fancita ▮ jitfaque iunt, qua fieri aebu^J vigilantia , obfervarint.

6. In hac omnia, *tc* quacumque aliavcl privatius mandant epifeopus. vel epiicoporum curam dçlïderare *ipfi noverint* , quam poterunt ledulitatcm vicarii internment , *lc* dc iis epifeopum per literas commonefacient.

7. Ubi primum in urbem venerint , epifeopum illico convenient, pcntiquerationem, propolito eorum, quibus commilfi funt, ftata, accurate réddent.

8. Redores omnet , quicumque tamdem illi fint, βτ quacumque praediti dignitate , vicariis morem gerent : fin minus , negligent!» "confu-^ maciare, qua tamdem illa iverit , ab *epiteopo* pro modo culpa punientyr. Tales autem erunt I vicarii , ut epifeopi nutu exaudorari, imo ctiam male gcft» provinci» ponas luere ejufdem arbitrio polfint.

Dt Wania/iÀvi.

CAPUT VII.

1 Z^XU.v monafteria confccratarum virginum , juri imperioque fuo fubjedacfle cognoverit , in iis confcrvandis, informandis, *tc* in officio continendis , prccipuam epifeopus curam conferat; panas a ïiidcntino concilio indiâas aliafque pro arbitrio, fi necefle fit, indicendas ad eam rem adhibiturus.

1. Nulli fandimomalium, quovis etiam probabili prartexlu , ne per tantilum quidem temporis, monafterio poll voti fponfionem egredi liceat ; nifi fumtna nccellitate côada fit , caque ab epifeopo probanda , quaque felici. memori» Pii V. decretis , *lc* fanâionibus non (it contraria.

j. Si quas refeiverit claufurz finibus monachas non impetrata licentia exiilfe, in eat pontificiis fanâionibus , aliifque juris auxiliis pro rei ncccliitate epifeopus animadvertet.

4. Nemini vero cujufcumque tandem conditionis, generis , gradus, dignitatis , fexus ctiam, vel «tatis fit', abfque epifeopi, aut ordinis generalis, provincialifve , aut demum vititatons ad id muneris fpecialiter depurari licentia, feripto etiam conferenda , monafteria ingredi lit conccflum -

$. Quibus porro perepifeopi, aut alterius toperions licentiam ad monafteria eft aditus, ii liberioris ingretlus voluntatem conecti» veni» nomine non pretexant . Neque enim pro arbitrio, led In catibus dumtaxat necclTariis in monafterii admitti poliunt. Qui lecusfasint , telicis memori» Gregnrii XUI. fandionibus , ultra alias panas, ipfo faâo excommunicat· , a fela apoftolica fede, ex ejufdem pontificis bulla abfolvi poliunt.

tf. Moniales cum nemioe externo colloquentur , nili per cancellos ferreos , *lc* rotam five

ΛKNo CHIusri «rnum , przfente ctiam przfefta , sut duabus lororibus. I.iteras vero neque >4 quemquam lctibcrc , ptztcrqiiani ad epifeopum , ait fupviioicm, caula ns^effarù ; ncque ad le miflas, ntli piiua a «left* ledas, aut jegi juflas JNegere , aut aperire poterunt.

; Omnimoda librorum le&io monialibuinequaquam *conctduut:* fed eoa tantum libror *St* kgcie , & habete potcruntjj quos vel epileoput, vel oijtiiii luperior lcripto approbatit.

N. Quz monialium prz*tecta , aut* regulari» luperior, virginem aliquam non<eaplorata pii-\ui, epifcopi examine, illius voluntate, aut vo* Uim profiteri , auc tnonialcm habitum induere palla tueiit, ca ptxnas epifeopo graves , juflafque perfolvat.

9. Nc intra fepta monafterii, fed in ipfa monaitcrii ccclclia'palam, & pu'Jice novit iz examinentur, quo libere, confidenterque fuum animurn ttllati queant.

z 10. Qux omnia a felicis memofiz Gregorio XIII. fc ca prxeipue , qur dc cctto , flatutoque monachatum numéro, de clecmofynis perflandis , de oftiolo , quo ad exteriorem ecvlclism e monaflcrio patet aditus, obfirucndo ; de ciauhira ab cifdcm non violanda , fc a convertis t etiam fervanda, fancita fc' ftatuta hint , ea tum in omnibus libi fubjedis , tum etiam regularium fidei commiflit monafleriis , quam diligentillime exequenda , conferVandaquc -pi^cupus curet.

CONCILII PROVINCIALIS TOLOSANI

PARS SLCUNDA,

QUA EST OF. RtSUS, HOC Est,

Dt /icrawriszii , CT /acvaineara/ii»/.

CAPUT PRIMUM.

1 **pia** divina illa numquam perirurz falutis pignora lacramentis vendrandis, iliorumque pio ulu contineantur ; fumma etiam fanâitate, & veneratione Chrillunis veniunt, fc trattanda, fc- lufcipienda. Nufquam igitur vel epifeopi vel parochi ad eorum adminilltationem secedent, quin prius , ex Tridentini concilii. catechifmo profuturum illotum ufum , admirandamque vim fufeiptentibus , audientibuique esphcarint.

* I cclcllz facramenta , non folum fine fimoniz labe , led & fine avaritiz (ufpicione przbeantut; nec ulli aut presbytero , aut miniftro quicquam in eorum adminillratjonem exigere, verbis etiam fignifve, direâe , aut indirecte petere liceat.

j. Et rituum, fc cerimoniarum varietas non mcdiociiter Chrillianos offendere conluevit : id ne accidat, diligentilfime eft przcavendum . Uniformis itaque, minimequc diflinfta facramentolom adminiflratio , quam fieri poterit relitiofidiiqe ab omnibus oofervetur. Quod ut facilius aflequanurr, in rituum libro deferiptas cznmonias, unufquifque perdilcete, fccxcqui virinis conabitur .

4. Nc iis. qui oppidorum fcpro conciatis parochus (ubjacenr, quavis aut nodis , aut temporis injuria, ncccilUtia delini lactamcnia, e.te epifeopotum crif, commodiori irtir parochia provideret; aut etiam fi ita iifdern epilcdpis vifutw fuerit, tel lenientibus parochis novas ad illo* rum ufum cx Alexandri III. *St* concilii Triden* (ini decreto eitrucndas curare t quibus ex ma* tricis ecclefi- frudibus congrua portio , aut ex coaâa populi contributione fuAiciens redditus adlctibi, aflignariquo-poterit.

ANNO CHKlsn tuo- *

D/ ttfiifin».

CAPUT 11,

iZVUO altius , firmiufque Chriftianorum mentibus hzrcat tanti diuiiflerii concepta tcligio, quam nitidiflitne fieri poterit , illius procurabitur' purirar , ncc umquatq , nifi, annotino chrifmatc Γ'ι ejus^lminillratidnc utendum erit.

x. Nec vero cuiqtiam , nili per fummam neccflitatem , fc eam quidem , damnolo admodum przjudicio devitandam , extra ecclefiam liceat baptizare .

j Qui autem domi infans , urgente mortis periculo, fuerit baptiiatus , huic iicium baptilmus non eft fub conditione conferendus : (rd certe czrimoniz , iis etiam ncccliaii* , qui ab hzrcticis baptiaats ad ecclciiam revertentur , tantum erunt adhibenda : dum tamen in baptifmo formam , materiamque debitam adhi- C oaerfnt. *y*

4. Ubi primum natos infans fuerit, (acrobjptiimate flatim abluatur. Quod it jiiituin aliquod impedimentum accclTcrit , a: laltcm lon* gius, quam in oftavum diem baptilmus ci non ptotogetur. Parentum vero hac in re olcittntiam , li qua fuerit , parochi ad cpalcopum deferre tenebuntur.

5- Quos jam antea baptisarint hzretici , cos rebaptuai» prohibemus , nili fotte teccptam ab ecclefia bapnimi formam , materiamque eos minime oblcrvafle confinent.

6- Cum projectis , expofitifque puerulis, licet affixa reperiatur fchedula, quz eos baptiratos elfe refletur, in id tamen, an verum fuftumvc fit, parochi diligenter inquirent : li certi nihil compererint , in fciipto chartulc nomine, cos fub condicione bapiiiabubt.

7. Et quoniam Chriltiani, fc (atanam.fc mnndi faftus, pompafque ipfo baptifmare ejurant, abfurdum fane videtur magnifica adeo luxu inanibulque fumptibus diem quo baptifmuscon fertur tranfigi. Solennem itaque illam muticorum concentuum concomitatiorum . ulus, jocoive cffufiores, fc' illas per ecclciiam deambulationes tollimus ; olcula dçmum in ecclclia omliino dari prohibemus.

8. Bapcillerium claufum perpetuo fit , mundum, purumque continuo fulgeat nitore , tum reliqua omnia in manuali delcripta ll ad'ejus nitidum cultum accommodentur.

p.-vQuod T ridentina fynodus fanfliilTime percepit, unus tantum vel vir vel mulier, ad fummum vero vir unus, & mulier una conjunftum c facro fonte infantem tollant ; quique fufee- Γtorva fuerint , contraftz cognationis fpirituais z parocho fedulo funt commonendi.

10. Nec iis, qui annos non excefleric tredecim, vel qui Chtiflianz doArin- , aut faltem psecationis dominica , & fymboli fundamenta non norint , nec hzrcticis omnino fufeeptores die liceat.

11. A baptifmi folenni adminiftratione procul

cul «cleantur heretic· , nec eir quavis oceaGo- A feribendi , ut qui in cos inciderint , pcaniteu- "XïjNO–
n< › ‚c' interefle permittatur. I , tianum adeant . CHUiSrt
u' clerico certe numquam ; extre- s. His obiervandis omnibus , que libro hac »»»·.
ma halum allai neceffitate , aut obftetrices, atu de rc cditp preferibentur , omnes, *tc* fingula
alit quieumque laici bapuzabuntj Ne veto contelfoiei teheaotur i
forte in tam gravi re imprudenter peccetur , j. Nu|li («culartum , regulariumve, abfque
an ill· formam ritumqOe baptifmi teneant , ca , quam facro/anda Trideotina fynodus in-
folicita parochi ldpius animadvcrlionc perqui- junxit , approbatione › confciliones audire li-
rent , -"scat.
ij. Hanc unam efle concedendi baptifmi 4. 'Nec vero quifpiami aliquid , vcl direftr ,
formulam doceatur fatpiflime populus : I.eo te vcl indiicâe in confeflionis , fed ncc in alio-
baptizo, in nomine Patria , *tt* Filii , Ar Spiri- rum (acumentorum adminiftrationis mcrccdem
tui fanfti I H11 verbii *ne* tdotillum quidem aut exigat.
detrahi , aut addi impune poiie etiam monea- 5. Confeflariorum hoc munus eric, confefUo-
tur. nis teftificationem chartula , «ut nota aliqua,
1«. Baptizandi infantia , 'parentis utriuique , R in pafchate confitcntibus dare; hanc illi adpa-
te (ufeeprorum nomina, annum, meniem ,diem- rochum deferent, qui corum nomine, dr cogno-
que etiam baptilrni , parochi duobui religioie mina libro defcripta diligenter cuftodiet
fervandis libris excipient , horumque «lccium 6- In parcxciis lingulis , cathedralibui etiam
epilcopis quotatfnis cuftodiendunn ferent. *lc* collegiatis ecclefiis , ad confeflurum ordina-
riorum numerum, tut extrude ledes erunt ac-
De loffirnittime. commodande : renuentibus paiochu , *Sc* intra
lemeftic non parentibus , poena nutu epifeopi
CAPUT III. infligenda.
7. Cello ‚-apettoque loco , quo pernitent ,
1. T~? 1 omnibus aliis auxiliis, fed hoc potii- contcflorque omnibus lint confpicui , confcflio-
X–a limum ad id Inftituto confirmationis la- num fedes erigentur , citra quas nullus iarcr-
cramento negleifz , impugnatzque fidei , tum doitim confeflioncs quafvis, fed przopuc femi-
femper, tum hit temporibus maxime videtur efle narum, audue poterit.
iuccurtendum . Ubicumque igitur opportunum 8. Qua fedis parte fedebit confeflarius , ca-
fuerit, *St* congrua aliqua occalio leie obtulerit, C ins turning pontifici *Sc* epilcopu lelcrvati , ab-
dicccefim pracipiie obeundo , populo illud lolutionifque formula appenlz tabule *defcripta*
epifeopi adminiftrabunt. legentur : Pienitentium pars altera , deptdam
1. Et vero tanti facramcnti dotei, vim, di- crucifixi habebit imaginem .
gnitatem, imo etiam non afpernendam neceffi- › 9. In iplo lacriftiz limine confeflariorum or-
tatem ,' quam frequent illime, led eopotiflimum dinatiorum nomina palam omnibus defcripta
tempore , quo illius adminifttationcm epifco- proponentur.
pui indixerit , per conciones populo parochi 10 Szcularium , fed prccipue feminarum ,
commendabunt. nili id luadente morbo , aut gtaviflimo immi-
3. Quot in lua parochia , diligenti adhibita nente periculo, confeflioncs eitra ecclcliam non
folintudine , hoc lacramento caiere cognove- excipientur . Qui vero css iaccrdo^ audit ; is
rit paroefrui , coi quam primum lcfe obtulerit nec (lare, nec genua fleitere , fed operto capi-
occalio , ad illud debite fufciprendum , adultos te , quali pro tribunali , (edere debet .
etiam , A' peccata confiteri , & (ymbolum pro- Ii. Et quoniam ca efle folet agroiorum in-
fiteri , *St* itjurioi accedere, hortetur. curia , ut dum in dies faniora protrahunt con-
4. Ni iumma quadam impellat neceflitas , D teflionis confilia , olcitantes , dc quod dolen-
feptennio minores pueri nequaquam veniant ad dum magis eft, imparati , morte fzpius depre-
confirmationem admittendi i hi vero prius ad- henduntur i vcl ita faltem morbi exagitantur
monendi , ut Chnltianae fidei prrerpta addi- violentia, ut mentis (ibi coniciz indicium, qua
fcant Quod autem ad fufeeptores attinet , hi decet diligentia tacere non poliunt; m quatn-
ut λ confirmati jam efle, in *te* Chrtftianz re- duo poft inceptam curationem, juttam peccato-
ligionis fundamenta, aut (altem orationem do- rum confcflionem rgroti fecerint , eos medici
mintcam , *It* fidei (ymbolum , *lc vero* decalo- cx Innoccntii 111. Sc Pii V. conftitutionibus ,
gum memorrttr temere debent. denuo non invitant.
$· Quieumque ridiculum aliquod , aut ipfa ix. Caius privata fibi cautione reiervatos
obfcenitatis fpecie , «ut quavn alia ratione , epilcoporum Unguli m fua dictceu examina-
, minus iptum Chriftiano nomen in baptifmo bunt , confeflorcfque certis tempoium interval,
lortnut vft , ia aliud decentius, convenientlui- lis , led prima femper quadiagclimz hebdo-
que ab ipfo epikopo in confirmatione acci- mada ad fe convocabunt , quzquc populo in-
p.at. jungenda , quas emendanda noverint , ca ipiis
6. Quod de fufeeptorum , infantiumque no- E indicabunt
mine deicribendo, quod item de anno, menie,
8; die noiando , in baptifmo jam ante lanci *De eucl›er</hd tT fecr» caienetuiwnc* I
turn eft id omne m confirmatione diligenter a
parochis eft perflandum . CAPU 1 V.

De peetiieniu V cetefejjieae . t. IN *[olo* altari, nec ullo alio loco, tabei-
X naculo ligneo , non pcutih , fed ftabih
Caput iv: fundamento obfirmato , claufo , decenti, quan-
tuinqac fieri potent icite, vcnuftcque condeco-
>- E DFNDA eft epifeopi «uflor itate in qua rato , «ccenla pelpetuo lampade cullodiro , &r
X–a libet diacefi faciende confeflionis for- ad eam , quz univerlr provinciae (ervanda pr«-
mula , calufque , quo· refer varos vocant , fub- keibctuc, formam fabicfaâo , eucbaiiftia dili

gen-

gtutiflime fervetur , «aque fi non femper , at A faltem ut plurimum, ex pyxide mniniftretur.

2. Si ad «gros deferenda eft , quanta fieri potent veneratione, & fi ita facultas ferat, cum umbella, frequenti concomitante, & ob id f«-p.ui moncqdo populo, deferatur : quod honorificcntius fiet , fi , quod jubemus , in fingulis partrciis, Chrifti corporis lodalitium, feucon. fraternitas inftrtuatur.

5. Communicantium in pafchate parochi nomina deftribcnt ; quos communioni defuiffe perceperint ; notatos ad epifcopum deferent, quafque defedus rationes extra confeffionem cognoverint, eidem fignificabunt.

4. Monebuntur («pius infirmi , ne eam rerum fuarum neceffitatem expedent , ut pome- B ridianis horis eucharifliam fumere cogantur . Petentibus iis non temere parochi annuent, led an nodem interponere, fumptionemque in matutinum protrahere poffint, diligenter animadvertent .

·$. Qui pafebatis tempoic abfuerint , fumpt* communionis teftimonium parocho ampliffimum dabunt , ni fecerint , iterata lacramcnti (umptionc , peccati fufpicionem auferent.

6. Que tanto animarum difpendio , in locis -quibufdam increbuit , fero nimium communicandi confuetudo , fandius erit immutanda ; ,adolcfcentcfque iis, quos de.fumendomyfterio, fatis decernere poflir, parocni vol confeflarii judicarint , ad communionem lunt recipiendi, C imo .etiam impellendi.

7? Ne vulgi animos communionis fub utraque fpecic vitanda lubcat opinio , non calice , fed ad id tantum dellinato icypho , purificatio populo miniftretur : . moneaturque f«-pius , vinum merum , non Chrifti fanguinem prarberi.

8. Frcquentiffimam populo communionem , debitamque in ea fumenda^reverentiam parochi, concionatorcs, & contcffarii crebris hortationibus fuadebunt.

9. Pro communione aliquid accipiens juxta iacros canones fevere puniatur . Si tamen poft prrllitum libere facramentum, aliquid proeleemofyna a Chrifti fidelibus Iponte oblatum fue- D rit , tunc accipere liceat.

De mjffaraiss *celeirttieM·*

CAPUT VI.

j. UI aperto deterioris vitii crimine af-K^perfus populo in furpicioncui venerit ,

huic miffam celebrare prius non concedatur, quam jufta aliqua fatisfadione infamis notam eluerit.

t' Peregrinorum nullus , abfque fui epifcopi dimtfforirs literis , brmcftri , fi in provincia fit ; (cmeftii ,· fi in Gallia i anno , fi extra E Galliam , non vetuftioribus , quibus , loci, fi quis fit , cui inierviendo adferibi , dimittique fe poftularit, mentio habeatur, ad divina facienda ,' vel facramenta miniftranda , a parochis, regularibus , imo Acc ab epifcopis , admittatur ,

j. Nliffz in ecdefiis tantum publice non ptivatim ia «dium oratoriis, ab epifeopo non temere unicuique concedendis , mu per neceifariurtl *fit* , accedatquc epifcopi venia , celebrentur

4. Qui celebranti ptesbytero inferviçt, clericu> quoad fieri potcrk, feligetur j It faperpeluceo, vefteque talari inftructus , antequam fa- CHAISTI criftia celebraturus egrediatur presbyter , rebus >!*·■ ad miflam neceffariis, qua potent vcnuftate, *It* munditie, altare inftruat & exornet. ANHo

5- Videat pneterea ne laicorum , qui iaterfunt , quot omnes , prccipuc tamen feminal , ab altaris feptis , *It* gradibus arceri jubemus t indecoris adionibui, tanti (acrificii dignitas veneratioque dedecoretur.

6. Miffz prime convivia , fi que fint, non fumptuolis dapibus > profulionouique epulis fplendclcant, fed parcis tantum fumptibus, modicoque apparatu celebrentur.

7. Qui miflas cx obligatione celebrare debent presbyteri , eos officio fideliter perfungi parochi diligenter curent ; eorumque catalogum penes fe retineant , quem (ubinde epifeopo videndum offerent.

8. Indecorum videtur prophana facris immifcere ; nihil igitur, quod («cular fit in pronis dum miflarum facra peraguntur , publicetur , indicaturque.

p. Èaftores , famulofque divinis carimoniis, ad Chriftianim fidem informari «quum fcconfentaneum fuerit . Quibus igitur parochis, facerdotum erit copia, ii in luis ccclefiis, *Bc* illis, *Bc* peregrinis aliis miffam fumato mane celebrari curent.

xo. Qui miffa fideles intererunt, fi non folennis illa iit, toto illiustempore, apertofemper capite, ffexifque genibus precabuntur : Nec nifi abfoluto poft oenedidionem evangelio difcedent . Laicis ad oblationem , aut crux, aut quidpiam aliud limite potius quam patena ofeu. landa tradetur.

De furtmtete orjriii.

CAPUT VII.

I. UICUMQUE ante flata tempora, ante «tatem, aut ablque epifcopi fui dimifforiis literis, in iubreptithm ordinum quorumvis promotionem occulte fe infinuarint ; ipfo fc jure fufpenfos efle, & li fic fufccpto ordine miniftrarint, Pu II. conftitutionibus irregularitatem fe lubiiffe noverint i~otrquam , *Bc* pomis alus jure fancitis , *Bc* beneficiorum privatione mu litentur. Id ne facile accidat, jundam huic , cooftitutioni Sisti V. de male ad ordines promotis bullam , *Bc* in dioecefana fynodo quotannis promulgari, *Be* pridie illius diei, quo ordines conferentur , ordinandis clericis palam legi , edicique przcipimus.

t. Qui vel prime tonfare , vel aliis etiam majoribus ordinibus initiandi veniunt , eorum nomina, cognomina, parentes, patriam, eam in qua vel orti fuerint , aut proxime habitarint, parochialem eccleiiam, patrimonium , penfionem , beneficia , ccnfumque , cujus nomine iacris adferibendi funt , diligcntiffime notari, eaque omnia literis exarata inter miflarum folennia in cathedrali, parochiali propria , *Bc* in ea in qua proxime habitant ecdefia, diefefto, a parocho, aut alio, fuo juflu publice proponi, promulgarique fcdulo epifcopi procurabunt.

j. Ordinandi vero morum, vitaque probitatis fidem , aut joftis teftibus , aut pleniffimis eorum teftimoniis addudis afferant-, quibus tamen epifcopi non flabunt , fi aliorum (pedat* integritatis dtaninum dido, qualitam teftificationem probare poffint.

-Mb.

ANNO CHIUSTI II>α.

4. Przfentibus clericis dimifTorias literal , numquam line examine epifeopus concedit, abfentes certi alicujus alterius epifeopi cenfur* fubjtciat . Quibus literis examinis mentio nulla het, ill* pro fubreptltiis habeantur.

5. Dimittendorum vitam, mores, genat,do* Arinam , fiquidem ejus adhibito examine probationem anta fecetit , proxime lufeeptum ordinem , & difpenfationem , li que tit , «ratem etiam, titulum penlionis, beneficii, patrimoniive renium , li majorum id ordinum promotio requirat , commcudatitiis liceris epifcopus adferibat.

i. Initanti folum facro ordinationis, non alio tempore, nili pcrneccflarium fuerit , epifeopus ad eos tantum ordines , quos uno , eodemque tempore iufeipi voluerit, & per facros canones licere reicivcrit , dimifloiias literas a folo Icrctario , illi cujus caula confode lunt , gratis reddendas, concedet.

7. Dominico , cui lolcnnem ordinum collationem antecedet, die, habita conciuncula .parochi jejunium ea potillimum Je caufa ab eccfelia indicium effe populum doceant, ut rite ordinatio miniftretur, fiequentem cum tc publicis lupplicationibus in -d maxime inftitutis , & iacrz ordinum celebrationi , pro ordinandis oraturum adede hortentur.

8. Pridie veto ab epilcopo, fi fieripollit, fm minus ab alio fcleûo, idoneoque vito , gravis dc ordi s dignitate , przftantla , prepaiatione , obligstioue, impedimentis, aliifque id genus , ad ordinandos oratio palain publiceque hibcbitur . l.samca demum ea ratione, & methodo fiet , que libro ca dc tc , noftro juflu , excudendo przlcribctur l

9. Quicumque dei.i.cps ad ordinem quemvis promovebuntur , ii ut concilio Tridentino fancitum eft , przlcribcndas ab epifeopo functiones fideliter obituri , certa: ecclefi· adferibantur : tnuncraque omnia ilia minoribus ordinibus initiati pralient , quz przftare laici jam contuevcruni . lis , li pauperes fint , adferipta antea laicis miniftris ftipendia epilcopus content .

10. Ncc vero cuiqnam alius ante or'o conferatur , qnam is indicia muncia gcliiiie folenni tcftilicatione probaverit , nifi aliud epikop.» magis expedire videatur . Quod fi , ut pci lacros canones licet , uno eodemque tempore minores plurcs ordines alicui epiicopur cmnilclir , proprias tamen unicuique ordini finitiones eidem fine fraude exercendas przfcribat .

ri. In litetis omnibus , quz ordinatis in teflunonium confcicntui , ecclefi* , locive pii, rui 1111 dicati, adfetipiique lunt, a quoablque rpilcopi leripra licentia , in alium demigrate 11011 poterunt , ex Trideminz lynodi decretis, mentio fiat . Hujufmodi autem licentia absque jufta caula non detur.

ia. In ca ipfa ecclefia, fub cujus titulo promotus facetdos fuerit, permaneat i qui «ero in gratiam promotionis reddendum titulum *luent* mutuatus , quique precario eamdem titulum ei utendum dedetit , excommunicationi ambo puniantur . Illud vero beneficium relignare non pollit , n.i faita mentione , quod ad eius titulum lit piousotus , tc nifi conflet, quotf* aliunde habeat , unde commode vivere pollit.

i). Clericorum omnium , ordinstorumq-.ie nomina, libro deferipta ab archidiacono allervcntur , diligeoterque provideatur , ne laicorum ullus ordinum nuoiftcriis imqaifccatur

ANNO CHAISTI HH·

Dc tunutu».

CAPUT VIH.

i. ATRIMON1À, aliter quam prsefente IVI parocho , ac teftibus , non celebrentur. Contrahentes aurem parochi hortentur, ut in ecclefia , tc non alibi contrahant.

1. Matrimoniales denuntiationes ordinarius ■on remittat, nifi ei ita expedirevifum fuerit, quod alliua prudenti* & judicio , Tridentina lynodus reliquit.

3. Qros cognationis gradus impedit , licet jam legibus folutos , &· difpcnfatos , nifi viia prius lummi pontificis dilpenfatione, in matrimonii conjunâionem parochi non recipiant.

4. Quinam intra prohibitos gradus contraxerint, parochi diligenter inquiiant, cognitofque ad epifeopum deferant , qui re accurate infpctfta , eos , qui impedimentum iciverinr , excommunicator denuntiabit , ut quamprimum fe (epaient, ialvis altis poenis contia eos a jute ftatutis.

p. Catholicis ac hsrreticis invicem matrimonium contrahere non liceat.

6. Nuptialis benedictio intra ecclefi* lepta, & ab ahrora ad tneiidicm, concedetur.

7. 1ı quid in iplam matrimonii celebritatem, aut petulans hominum lafcivia , aut temporis injuua, inhoncltum , minufque conveniens invexent, id omne epiicopi , qua poterunt cautione , A diligentia prohibendum , removeo, du nique curabunt.

Dc ck trente a»ftii»f.

CAPUT IX.

r. callidum ferpens, Ar hoftis humani ku genetis, calcaneo inlidiari , hominem que m extremo fpiiiru oppugnare maxime foleat , aegrotos parochi , quanta maxima fieri poterit caritate, vilkabunt, confriabuntur, inftruent I ultro lele etiam non vocati iis offerent : dabuntque Jcdulo qpeiam ne in id tempus laera , extrcmsmquc unitionem differant , quo noviftima conflictati valetudine , auitiorioue morbo , tam profuturi *Iccnmenti commoda* , quod frequenter nimium accidit , latis agnofeere non pollint.

x. Quoties ad infirmum extrema deferetur unitio , parocho quotquot pocerunt clerici aditabunt, lignum campanç dabitur, quo preces populi , ad hoc officium fzpius a parochis monendi, in morituri gratiam excitentur.

;. Ægrotos morti proximos parochi hortabuntur , ut aliquos benedidionem fuo homine petituros, ad epilcopum mittant.

Dc curi fr» merteii CfcuJi , clc^uc fc fnlcric , cnc^um , <7- fnacribccc.

CAPIIT X

ANCTA , A faltibris cogitatio eft pro defunitis exorare , ut a peccatis foivantur. Id par. cln k-dulo przftabunt. Secunda quaque fetu, li hei1 potciit, miffam in eorum gratiam celebrabunt, populumque & ad preces fundcAdac,

AWNO CXKIiTJ Dt«.

dis. Ac ad divina pro animarum liberatione procuranda fzpiflimc hortabuntur.

i. Si qu· vero in dcfnoâorutn preces ; & fuffragia fupcrftitiones irrepferunt , cai epifeopi tollant, *St* G opus fuerit, omnino rejiciant; obitu· rite perfolvi, riteque miniftrari curent .

Notatio· ad piorum teftamentoryun tabulas proferendas omnibus juris remediis togant ; quzque hdelcs fupremis mandatis pienter ccclefic , aut locis aliis legarint, fublata quacumque intcrceflione numerari , adferibi , difpenfarique procurent.

j. Noâu , durnque pubiira facrorum folennia peragantur , mortui nufquam efferantur : Pomeridianum vero funus , fi quod lit , miflarum folita celebratione perfici drftritte prohibemus ·

4. Qui aut cafu, aut infeio parocho, aut demum vi adhibita cxcommunicati facro loco fepulti fuerint , olla , ciaerefvc revellantur , *Se* abjiciantur ·

5. Mortuos intra ecclefiam , multo minus prope altare fepeliri non ita facile permittatur , nili eos, quos eccleliaftica dignitas , aut generis przrogativa , aut omnibus pcrfpeâa virtus vlluftriores reddiderit; ita tamen , ut lupra iolì planitiem fepulcri moles non attollatur. Quod ft hoc etiam mortui celebritas extorferit, at lepulcra altari altiora nufquam deinceps excitentur .

6. Sepulcris lemmata , feu inferipttones nulle nili adhibito epifeopi , aut archidiaconi , aut reftoris ccclefiz judicio apponantur .

7. Epifcoporum , aut omnium , aut eorum faltem , qui pietatis , innocentieque meritis laudandum fui defiderium piis omnibus reliquerunt , memoria , iniculptis eorum in ecclefia nominibus, quam fieri poterit, diutiflime confervetur .

8. Funus ab heredibus, vel a liberis, cognatifque mortuo ducatur : qui (i in ea rei familiaris tenuitate deceflèrit ▮ quz exequiis fatis efle non poflit , ei vcl amicorum liberalitate , vel denique ccclefiz fumptibus, jufta funerum perfolvantur .

9- Pecuniarias fuper funere, exequiifque defunâorum paâiones fieri non permittant ; *St* li quz fadz fuerint , irritas declarent epifeopi ; *Se* fi opus fuerit mandatoque minus parentes presbyteros naâi fuerint, eos qua decet feveritate puniant.

10. Domi per diem integrum mortuorum cadavera aflerventur , nec nm poll horas viginti quatuor funus inftruatut , in cujus apparata lamenta illa , ejulatioi.es , & , ut ita dicam , adumbrat» illz praeficarum antiquarum nxniae ab ecclefia juflu epifeopi arceantur .

11. Mortuo epifeopo, vicarius, aut archidiaconus totum dioecefeos clerum , fed *81* provinciales epifeopos admonebit, qui omnes facra in ejus gratiam, jufto cultu, Ar folcuni decore celebrari curabunt : in hoc potiflimum incumbentes , ut fi fieri poflit , uno , eodemque die ab univerfo dioecefeos clero, facra funebria demortuo perfolvantur.

11. Nullus infeio, vcl non approbante epifeopo, mortuum in funere habita oratione laudabit ; concio tamen aliqua haberi potent , qua humanz tantum miferia flatus , mortis , judiciique occcfilta» , qualltatefque dcfcribctur .

De rtlifaiu , <r ferfhrttm ieunieilei. CKIUST! ·JM.

CAPUT XL

I- ON parvr in proponendis reliquiis AN fummo Chriftianorum , Ac dolore *Se* fcandalo, Indies fraudes agnofeuntur. Singulas itaque diceoefeos fua reliquias , viris fpeâata integritatis , *Se* doârina , prudentiaque confpicuis , vifitandar notandaique quamprimum epifeopi committant; earumque nomina, numerumque Atbpliflimis tcftimoniis obfignatum , libto in cpifcopali archivio diligenter aflervando, deferibi curent : nullafque deinceps , quas ipfi prtemifla follierta inquifitione non approbarint , populo venerandas proponi linant .

1. In eccleliis , loco honefto , binifque faltem lias ibus ocdulo reliqui» ctiftodiantur .

Harum clavium alteram habebit parochus, adituis, feu operariis altera concedetur.

3. Appenfz , vcl affixe lingulis ccclefiis tabellr reliquiarum omnium nomina publice defcripta proponentur. Hz vero nudz paflim populo non oftendantur ; nulquam a laicis tangantur , nec ab iiidcm in fupplicationibus publicis deferantur.

4. Reliquiis allidere mulieres epifeopi non permittant .

5. Humi, aut fordidis in locis , ncc fanSrfiimz crucis fignum , nec vcncrandz lanâorum imagines depingantur .

6. Apocryphi, ethniczve templorum parietibus hiftoriz nulla appingantur ▮ nec ulla tapetia obfcccnitatis fpeciem pr» fe ferentia apponantur : abfurdum enim eft, impietatis, pcccatique materiam ab iis rebus accipi , quz ad pietatem, panitentiamque excitandam fanâiflime a patribus fuerunt inftituta.

7. Indecore non velliantur, ornenturve imagines . Quz vero aut mutilz , aut fraftz , aut vetuftate corrfumpta aliqua parte fuerint, er fi fieri poflit , reficiantur ; lin minus faecario recondantur .

Dt ieitl(tniii>.

CAPUT XII.

I. T T SU fieri folere comperimur, ut ex qui- _J bus iumma profitlicitur utilitas, exiis, fi a pravis hominibus detorqueantur ad alium finem quam fuerint inftituta , non minima oriantur incommoda ! fuus eft etiam hominum malitia falutaribus indulgentiis abufus . Quafcumque igitur dicecefeos fu» indulgentias , epifeopi diligenter infpiciant ; infpeâas , libro in archiviis aflervando deferibant : ecclefi» vero lingul», aut libro , aut tabula in iacriftia reponenda, quas ipfa proprias habuerint, fideliter exarandas curent.

1. Providebunt epifeopi , ne indulgenti· ad quzftum convertantur , fed ad quietis , fideique propagationem dirigantur .

De eith vttitit & teret» iifftnfetinu.

CAPUT XIIL

s. ASEUM , butyrum , ova , *carne<*, neV»4 mo nifi prius concefla feriptaque , ab epifeopo venia, inquadragcfima vendet . Cantum

anno CHX1ST1 ‘»o.

nium porro genus unum tuitum , aut alterum media judicio prafcribendum, ad curtum ponᵹdus , & quantitatem venait proponetur .

a. Qui carneas prohibitis diebus cx licentia comedent , foil, ne ulli fcandalo fint, locoqoc feparato comedent·

»

De firiit Mr»»m ctlte.

* CAPUT XIV·

C

i. T^ESTA omnia tabella deferibantur, qu* JT in uniufcujufquc ecdefia (acriftia , diligenter fervetur.

a. Nihil, nifi quod vel ad dici viftum , vcl egrotoram curationem, neccffarium fuerit, idque nec in ecclcfi* confpeftu , ncc factorum tempore , feftis diebui vendere ; ncc vero officinai , aperire, aut mercatus, auftiones, nundinafve publicas, celebrare liceat . Qu* vero in fefti tolennitatem nundin* , mercatufve incident, in antecedentem, vcl proxime fequeutem diem rejiciantur .

De tntii , & frnirinttitaA»» .

CAPUT XV.

i. UI aut voti fponfione fafta , aut fota V·^ pietate dufti peregrinationes fufeepturi funt clerici , ii ab epifeopo veniam , commendatitias literal , facramque benediftiooem poftulabunt : reverfique pie, ac Chriftiane perafta vi*, eidem tcftimonio approbando fidem facient .

a. Hxc omnia a parochi-peregrinationemingrefFuri laici requirent , iifque fafta io itinere confeflionis, fumptnque eucharifti*, fidei plenum teftimonium reduces afferent , iterumque benediftionecn accipient .

3. Qui peregrinationis ergo vi* fefe committunt , quo tutius iter emetiri , optatumque finem confequi poffint , diligentius confiteantur , eucharistiam pie devoteque fufeipiant , eaqua omnia perficiant , qu* libro , hac de re edito , continentur . Ad id preftandum autem , crebris , fanftftfque parochorum adhortationibus amice , Chriftianeque incitentur .

' *» CONCILII

PROVINCIALIS TOLOSANI

rA»5 TI1T1A , QU>K UT DI LOCIS.

D£ £CCL£SIIS, CATILLIS, iitinin , crrm/fni 7e/i*edi .

CAPUT PRIMUM.

'■^ON conferratione folum , fed ipfo etiam 1 x nitore *tc* munditie loci alicujus pii majcftas , religioqM Bt conferretur . profefto alienum nimis videtur, priratam uniufcujufoue domum quefita tantis artibus puritate stnidcrei eam vero qua Deum intuemur, adoramuf-Sueadem, cootraftii ob noftram incuriam foribus , turpiter adeo deformari. Ecdefia· itaque , capellas , altaria, oratoria , queque ad illorum ornatum apponi fanftiffima majorum precipit religio, tabulas , lanftonimqut lanagines, jufto nitore relucere , imo *tc* pavimentum etiam nitidam confcrvari fevere epiicopi pcacipiant. ANNO CMMUTI u*o>

a. Ecclcfi*, oratoriorum , vel etiam roffiffteri! externi parietes , nec effufo lotio , ncc aliunde allatu ibidibus deturpentur. Pana feeus facmitibns jqfto epiOps a/ojtri- rnfli-£atur.

3. Q0te facris rerum divinarum nfibtn - veAes, vafa, aliaquU id genus erant comparata, ca foHcita nitoris cuftodia efferventurj nec unquam profanis ufibas infersienda mutuo concedantur , nc promifcua facularium attrcftationc polluantur.

4. Nullus, aut in ecdefia aut etiam in camerariis fccularium jpdcx pro tribunali lites audiat; potiffimum vero eas, in quibos décapite , vitaque controvcrfi* dirimuntur : imo nec in ipfa ecclefia catus ulli agitentur , nulla vo. centur concilia , prefer ea, quibus res ecdefiaftic* pertraftantur .

5. >ola in ipfis ecclefiis Chriftian* doftrin* elementa pueris edifeenda proponuntur, fcholas alias in iis habere non liceat . Quod fi aliter loci (uaferit penuria, epifeopi exorata prius venia , loco a fummo altari rtmotiffimo , humaniores liter* poterunt edoceri.

6. Nulli , dum matutina vcfpertioaqoe latra peraguntur, in ecclcfi* fpatiis deambulare liceat .

7. Nihil, vel adventitium, vel piisfidclium cleemofjnis oblatum venale intra ecclcfiam proponatur ; auftiones vero , nundina , commerciaque ab ecdcfiarum , imo it camerarii fcptii , atque liminibus pana propofita removeantur .

8. Domuncula, *8c* officina ad templorum , aut coemeterii parietes , deinceps non extruantur, ertruftu paulatim diruantur.

9. Ludis, fpcftaculis, hiftnonum circulationibus, atque etiam frumenti triture , Ac ventilationi, ecclefiam , cametcriumque deinceps patere prohibemus . Quinimo , & loci religioni ctucem erigi , arcendis brutis aggerem estrui , cancellaïque aut ferreo· , aut ligneos in coemeterii ingreffu fubjici prccipimus.

10. Altare , five facra , live profano loco injuffu epifeopi nemo extruat ; hic vero locum adeat , crucem figat , atrium defignet , diligenterque provideat , ut qiii euroificatiom , fuodationique cenfua adicribitor , luminarium fumptibus , cuftodumque alimentis fufficiat .

11. Qui intra ecclefiam loco non confecrato facerdos cclebrarit, quique non impetrata epifeopi venia , altare temere laicus extruendum curaverit, facris canonum fanftionibus puniendi fubjiciantur.

ia. Qu* coofecrat* capell* altariave non fuerint , ea ab epifeopis conftcrentur , coramque jura *8c* privilegia, licet auftoritates interciderint, aut etiam nulle unquam fuerint, receptis probatorum virorum tcftimoniis, conferventur &· cooftituantnr.

ij. Neve aliquis in pofteram de altarium dedicatione , litious aut dubitationi locus effe poflitcapellarum, altariumquc dedicationes, inftitutiones , auftoritates › tituli ▮ joja , obventiones , onera , eorumque qui ea fundarunt , dicarunt , aut etiam aliquo liberalitatis officio adauxerunt nomina , jurium denique , reddituumque, fi qua fiat permutationes , ad

tem-

anno' CHIUTI ·>*«-

*waPM*t* ®«®oriam, libro dcfcribantur & afferveatuc .

<4. Qui capell* aot confervenda, aut inferrieaiix canonicus , aut aliua quifpiam privatim fuerit adfetipeus, huic fumptuum , cultufque firnul folicitudo incumbat I Quod fi ad alium iumptui pertineat , fola ei cuca*incumbat 1 peccatum tamen, fi <|uod fit , (hum efle, fibique przftaodum noverit , nifi iφ aliorum culpa accidiffe probandis rationibus ofteoderit . 5

ipr. Feneftra in altati nulla fit , foramenve nullum , ut quod Chrifti herofanito' corpori fuflinendo fuerit dedicatum , huic nihil aliud omnino inferatur.

id. Ciathris & cancellis akaria cingantur , in quos laicis nullis aditus permittatur , peraàtifque facris claudantur .

17. Tribus mappis altare unumquodque infiniatur : ad imum una demittatur , medium altera, frontem altaris tertia occupet : cerata tela fubfideat : palla diei fefti , feri*ve ritum colore referens , fi commode id fieri poterit , circumjiciatur : crus in medio fiet, candelabris duobus urrinque decorata .

18· Altaria , fi qus fint fuperflua , penitus diruantur ; Qus fuo dio nec fepta , ncc te&a fuerint, ca epifcopi, aut fepienda, aut tegenda , aut dejicienda curent.

19. Una faltem in qualibet ecclefia , plures vero fi vel loci amplitudo, vel (acellorum, altariumqua numerus id poftulet, facriftiz , vafis , otnamentifque ecclefia cuftodicndis , tccondendilque extiuantur.

:o. Cui vel facello, vel akari propria , pceuliarifquc vafoium , ornamentorumque lupellex fuerit Comparata, ei etiam ddlincla armaria cullodicndis fcprratim ornamentis in facrillia allignentur. Armariis aut capfuls , martyris , apotlolivr illius, in cujus memoriam akare dicatum ell, nomen inferibatur.

il. Miflx omnes , 8e an.nivcrfaria , aut ab univerfo clero , aut a fingulis facerdotibus in dies, v;l hebdomadas perlolvcnda , tabella in iacrifiia cuflodicnda, deferibantur.

aa. Laicis facilis ad facriftiam non detiir aditus. In ca vero oratoria ante , & poli rnillam oraturis facerdotibus crtruantur.

*J. Qui facrillia praerit , is aetate gravis , ecclefialticzque difciplinz peritus lit . Hoc autem provideat maxime, nc qua ad ecclefia ornatum aulza, aliaque id genus comparata funt, vel ipfe ad privatos ufus occulte transferat, aut aliis quavis ratione in prefanum minifterium utenda concedat, veftes vero vafaque facra, armariis , thecifquc ita difponat , ne laicorum manibus paffim attreâati poflint.

14. In nullos ecclefia ufus campana prhss admittantur, quam illis bcnediâionem epifeopus fuerit elargitus . His poftquam eonfecrata fuerint, leves , inhoneftaque cantiuncula non pulfenrnr.

*5. Tres , aut duas faltem harmonica proportione diftinftas parochiaiis unaquaque ecclefia, fimplex vero, aut oratorium unam tantummodo campanam habeat.

16. Sanna , in fandis locis, traâanda funt. Quz igitur templa, altariave, nondum confierais lunt, ea faltqm intra biennium confeerentur.

17. Ecclefiarum > altariumque omnium con(ccrationcs, *Bc* Campanarum benedictiones libro deferibantur, *Bt* in epifcopali archivio afferventer

tS. Ecclefiarum , ctrmeteriontm , facrorumque aliorum locorum profanatione , *Bt* in juffu epifcopi non tentanoa, St receptis ab ecclefia cxrimomis funt perficienda r profanationis memoriam , creâa loco profanato erue relinquat . "JJnq" CHKISTi sjs·.

xp. Quae acris injuria., ditturnior annorum feries, aut etiam hoftium inipetus ccclefias aliqua parte labefaâarit, eas epffcopi ,(lis , quos «quum eft, fumptibus reficierfdas infFaurandafque cutent ; quibus vero inftaurandis reditus Œnon futhciunt , impendendis fabrica but paroehiani , fi per facultates licuerit , teneantur ; fin minus ad viciniores ecclefiis transferantur, cum facultate earum materiam % loca in ufus profanos , non fordidos , crcAa ibi cruce, convertendi .

jo. Dirutarum ecclefiarum , qua commode refici nequeunt, reliquia, fi qua fint , in ecclefiam aut parochialem , aut matricem , qua decet veneratione transferantur; translate in ecclefi» facello, eodem ritu Ac invocatione collocentur; imo & fi opus fuerit, capelle novsr, conceflis diruta eccicliz commodis , oneribuL que impolitis , excipiendis reliquiis exttuantur .

Dt trtttriii i» vit fltir .

CAPUT II

t-/""'X RATORIA , peregrinorum fublevationi, religionique in viis quam fieri poterit , commode extruantur ; fuufque illis nonos , cultufque non fecus , ac reliquis ecclefiis confervetur .

1. Altaria extra urbem, ni aliqua fubficmvftcrii folennitas , quocumque fepultorum mortuorum , aut alterius privata pietatis prztextu nemo erigat . Quz vero laera imagines in oratoriis effingentur, ea cancellis interiori facratii parte vcfliantur , quo tanquam augufliori foco conftituta , majorem tranfeuntibus religionem afferant .

Dt fihtlhCf fuithrttii·! JtdriiniChrifiitln.

C A P U I III.

I. UM omnis ignorantia perniciofa fit, tum K-i ea potiffimum, quz de divinis rebus eft, permciofifTima femper extflere confuevit . Huic pellendi epifcopi, qua poterunt diligentia, incumbent; Chritlianam juventutem, morum , dodlrinrque przceptis informari , fed maxime fidei , Chriftianzque diiciplin» rudimentis imbui , cutabunt .

i. Dominicis , feftifque diebus fidei pracipua capita parochos ipios, aut alios eorum nomine , pueros , rudiorefquc populo , pomeridianis noris palam in templo edocere I & bene vivendi, orandi, confitendi, communicandique sationem , iifdem explicare , omni vigilantia compellant .

Quod Pii V. & Gregorir XIII. bullis findiillime cautum eft, ut fingulis urbibus , oppidis , majoribufqve pagis Chriftiane doârm» fodalitates, a Romana arehiconfraternitate pendentes , iifdem legibus , 8r moribus inftituantur ; id etiam quam fieri poterit commodifEme exequentur .

4. Doâtine Chriftian* fcholas hujufmodi fodalitatibus, fi qu* in co loco fuerint , fin tninuc

—.ÜaT? chmIti mh)

minu» parocho fubjcâas in utriufqM fcmugra- A
<«■ •• •• •••• ' ,

5· fa Xenodochii· denique· aliifque Pin locii> fa quibus magna erit puerorum , nuelUrumque copia, ce libello, *ic* catechifaaq , qai hujus concilii decreto typi· excudetur , doArinam Chriftianam ddigenter explicari pjzcipicut.

Dt tusnurfitctiSti C rtllriiu .

CAPUT IV.

i. **1 A AGNI** momenti ret eft , plurimum-
1.V1 que ad ecclefi· , reipubliczque conferVationem , dignitatemque pertinens , reôa B
Chriftianz juventutis inftitutio t Eorum igitur , qui juventuti , alufque edocendis conftituti funt , vita"diligenter eft inquirenda , ne forte ii lint, qui pravo morum, vitzqueexemplo plus officere , quam doârina raritate prodeffc poflint.

. Academiarum profeflbres, Rato die .quotannis es Pii IV. bulla , publicam fidei profeffionem facient.

t. Ad doâoratus lauream , gtadufqucalios, ii foil promoveantur , qui vita integiitate celebres, poft emenfum gnaviter przfcriptum (ludiis tempus, dignum doârina , eruditionifqoe fua ipecimen fevero examine prabuerint. Exa-
men publicum , publica fit promotio , publica C
etiam promovendorum fidei piofeflio : qua omnia tellimonialibus literis inferenda I Qui fccus fecerint , ad graduatis defiinata beneficia non admittantur.

4. Thefes theologice non nifi accuratiflime examinate publice agitande proponantur.

$. Quz femper ecclefiis plui imum profuit , intermifla juris canonici (cientia , inftitutis profcflbribut in academits revocetur, revocata diligentiffime retineatur.

. Scholas veteres epifeopi inftaurari curent, atque in eos, qui earum bona injulle poflident, cenfuris ecclefiafticis agant. Quibus vero locis, aut de publico , aut difcipulôrum famptibus
magiftri poterunt (uftentati , in cis ctiam pro D
aibitrio, novas jubeant excitari.

7. **Nulls**, nc miniftrandi quidem, inferviendinue gratia , fetntnz in collegiis habitent , fed nec puellarum fcholts viri , at folz tantum ab epifeopo approbatz femina , przfint .

d. Nullos, aut hzieticz pravitatis reos, aut facinorofos, aut demum a leiplis , przmifibdi ligenti examine , non approbatos homines > icuolis epifeopi prcefle patiantur ; quibus vero magiftri przficiendi jus eft, hunc *illi epifeopo,* accurata vita , morumque inquilatione cognoicendum , admittcndumqne offerant

9. Qui libri in indice fedis apoftolica audoritate ex Tridentini concilii decreto confefto prohibentur , ii nec legantur , nec tenet poflint.

Ho. Id vero in primis diligenter curabunt , nt Chriftiana doârina rudimentis juventus fibi credita informetur i Pios itaque auftores epifcopi arbitrio feligendos , petita ab eodem venia , feftis diebus explicabunt, imo *&c* quibus locis commode fieri poterit , concionem na bcri curabunt.

si. Brevi aliqua piaque oratione, flexis a difcipulis genibus in fchola recitanda leâiones aulpicabuntar, *Sc* finient.

t». Scholafticos coni divino aaiCn facrificio, ansso
ic concionibus , fi qua fint , frequentes inter- CMaim
efle, tam lapins peccata confiteri, quanta-po- «lsu-
xerunt vigilantia nortabuotur ; tum vero ea Mania , qua illis a concilio przlcribentnr , quam diligentiffime fervabunt.

Dt fttsitcriu citrint»».

CAPUT V.

t. **CT** fynodi Tridentina fanâiflimis conftiX2a tutionibus parentes, 8r ecclefiafticz difciplina reformationi diligentiffime confulentes epifeopi , qua illis ab eadem fynodo ratione B
przfcriptum eft , in fuis dicecefibus clericorum leminaria , quam primum curent erigenda.

1. Atque ut eorum fundatio , vcl excitari , vel adjuvari *poûte, ia concionibus,* imodr per ditiorum domos , habenda erunt adhortationes, crcbroque fideles admonendi, ne dum fuper familia, pecuniaque, fuprema voluntate legant , tam pii , tamque ubi profuturi operis locauti oblivifeantur.

j. Quz unius funt dkzcefis, *Ic* in altera prkdia habent beneficia, in illius diacefis,in qua lita eft princeps illorum ecclefia, feminariorum itnpcnfas , feu contributionem folvere debent , nili bona unius dioecefis unita fuam propriam ecclefiam haberent, quz zdificata eflet antecoC
rum bonorum acquifitionem.

4. Alumnorum in feminario unoquoque , is erit numerus, qui ab epifeopo in quaque di<xcefi przfctibctur ; Nec vero foli pauperes , fed & mediocres, qui medios , tr ditiores qui integros in fui educationem fumptus impendent , feminariis excipientur. Sic nec gravabitur , nec contemptui habebitur ecclefia , cui hi non folum prreflie , fed etiam egentioribus pofteapoterunt fubvenire . Hzc igitur cenfus uiftributio erit, pauperibus pars media, media mediocribus alendis infumetur ; atque ita duplo, triplove mediocrium numerus excellet ·, quorum duobus, aut tribus una pauperum fatis erit penfio, reliquum parentes fuppeditabunt : ditiores tot
anumentur , quot fupra aliorum numerum ex- D
truâa habitatio commode capiet, quotum pecuniis communia feminariorum onera fublevabuntur.

f. Recipiendorum alumnorum propinqui duo vel tres , fponfores fe, vadefque pro illis offerent , quoique illi fumptus , toto Rudiorum dccurfu fecerint , fi forte eos ab ecclefiaftici ftatus propofito refilite contigerit, eo(dem fe integre reddituros , ni ab lifdem fiat teftitutio, publico fortunarum nexu , & obligatione cavebunt.

6. Qui feminariis rcâores, magtftrique preficicntur, vitz integritate, pietate, ptudentia2ue fint confpieui. Rcâores etiam, quoad ejus eri poterit, facerdotes eligentur.

7. Romanus catechifmus quam fzpiflime , factorum rituum *Sc* cerimoniarum rationes , eccieiiafticz hiftoriz explicationes compendiariz , certis ftatiique diebus , feminariorum alumnis perlegentur : Exhortationes vero domefticz , de Dei , *Sc* eccicliz przceptis , ab iifdem quafi ad populum , exercitationis cauia habebantur.

8. Quo tempore cibum capient , excerpta , aot ex *Iteris* bibliorum *libris,* aut veterum patrum homiliis , leâio menfz nunquam deerit.

ANNO CHLUTI iw-.

9* Q«i feminarii prsfeAus erit , is aut faltern alius, decimo quuque die , *At* virtutibus, vitiii, iifque rebut , qua ad eorum inAitutum fpe&arc nuiirne videbuntur , piam aliquam apud ajumi.os concionem habebit.

10. Qiiui crnehlis Rudiorum ftadiis , facrii ordinibus uiumnoi initiatin' , eoi epifeopi , vel parochialis alicujus cccleli* adminiftiatiom, vcl icholis regendis, intra decanatum, vcl archipresbyteratum , ii commode fieri poflit , preficient : eoldemque patronis tam feculari. dus, quam ecclefiafticis, quam poterant aman* tiflime, commendabunt.

Yi. Seminarium epifeopi, Cm minus ipfi poterunt, at faltem per alium tectio quoque men*ie* vilirabunt I

n. Nulli alumnorum liceat confcâo (ludiorum tempore , in alienam duxcefim , non ob.tenta ab epifeopo venia, tranfire. Eofdem vero alumnos in domino hortamur , ut acceptorum beneficiorum memoriam debita gratitudi. nc recolant , cumulent , illuftrent .· illudque cui omnia metitiflime velle debeat , feminarium, qua poterunt, dum vivent, ratione adjuvent , aut faltem pio aliquo legato morientes fublevent. '

Dt heffittlAtl › Itfrtftriit, tliiffet fin Ittit.

CAPUT VL

I.A~\U- fub regis proteAione immediate non funt hofpitalia , piave alia loca, ea omnia epilcopi etiam uti fedis apoftolica delegati , auâoritate fibi a Tridentino concilio tributa ita vifitent, ut pauperum commodis, fua etiam commoda putent efle ponenda.

a. In vifitationc cuient epilcopi , ut quos integra vite anteait® ratio , morum pcrfpeâa probitas , maturumque atatis judicium , jion omnibus commendarint ; quofve numeri , calculorumque fubduâionis ignaros , aut alieno quovis , fed potiflimum locorum iplorum «re opprelfos noverint , illi ad hofpitalium adminiftrationem non adhibeantur.

j. Quod facioûnâa Tridentina precepit fynodus , procuratores , qui hofpitalia aaminiftrant, accepti , expenfique rationem quotannis Ordinario reddant , nifi aliter in fundatione exprefle cautum fit . Quod fi ex inftitutione, aut ordinatione aliqua loci, aliquibus ad id deputatis ratio reddenda fit , tunc cum iis adhibeatur etiam Ordinarius.

4. Qui vero huic muneri prcficiendi fuerint, hi (and illimo prius profiteantur juramento *fe* Chrifti patrimonium , qua decet religione adminiftraturos , fruAus in ufus neceHarios fideliter collocaturos, ablata maleque alienata recuperaturos ; labantia «dificia reltauraturos , bona reditufqoe locorum , quibus przlint , abfque fidejuflbre idoneo non locaturos, uique quibus ex ioftituto prsfto elle debent , bona nde efle fobventuros..

5. Quoque fegnioris cur* fufpicionem fugiant , factliufquc miferabilibus perfonis deftinata bona confcivent , uni eiaemque , nifi forte interjedit Ipatiis , adminiftrationem , imperiumque epifeopi nunquam prorogari finant.

i. Qu* peregrinorum auxiliis dicata iunt hofpitalia , in iia vere peregrini quique › «at lumma opprefli cgeftate , aut nimio confedi lenio , aut virium imbecillitate viAum' fibi queritare ηδη poliunt, foti recipiantur. Aleatores, nebulones, habitum in fui diflimulationem mentieptes , blalphemi , petulantes, intemperantes', pervicaces , quique pacat* vit* infcnfi , facile genium mutare non poliunt , procul hofpitio arceantur. ANNO CNSITTI <>»··

7. Qui juvenes, nubilefquc puellas , probata conjugii fide, fecum ducunt, iispoftnodem unam , nis loris commorari non liceat.

8. Viri , femineque feparatim habitent , ncc alii alios ad fe invicem , licet matrimonio tonjundos admittant.

9. Ægtotornm , infirmorumque cur* , e»equendifque officiis tot miniftrl fufficiantur , quot eorum faluti, auxillifque opus ellehofpitalinm pnrfedi noverint . Hi vero ex medicorum confilio , qu* neceflaria funt , qua maxima poterunt caritate , illis fubminiftrcnt ; & vel minima quaque temporum momenta , attentiui ad eorum falutem obfervent.

10. Peccata sgrotos confiteri, fandiffimamqbe eucharifiiatn (umere, qui iis gubernandis commifli fuerint, qua fieri poterit vigilantia › curent .

11. Caufarios , quique a motbo conralefcunt , nifi optime perianati fuerint, hofpitiis prcfcâi non dimittant ; nc vel rccrudefcentc morbo , gravius recidant , atque ita lomiitus augeantnt , vcl ctiam in itinere vit* dipendio deficiant.

tx. Qui mifla facta feftis faltem diebus In valetudinario celebrent , facramenta languentibus debite adminiftrent , deficientes crebris adhortationibus confortentur , faluberrimoque viatico ad extremum vit* (piritum muniant, defunâorum nomina, genus, patriamque libro exceptam annotent , facerdotes ae cellarii procuratorum aliorumque redorum diligentia hofpitalifius , piifquc ahia locis apponantur .

13. Ne quos ve! labore, vel *reproprio parentes alere non poterunt , infantuli crudelius exponantur, propofiraexcommunicatione, aliifque ex arbitrio pernis, epifeopi quoad ejus fieri poterit, impediant; redores illius loci diisgentiflime inquirant . Quofquc tanti criminis reos, per coofeflionem noverint, eos, ni prius fatisfeccrint, confeflarii non abfolvant .

14. Qus ad projedorum infantium falutem commoda, funt, lintea , cuns , nutrices fubfidiaria, quibus donec baptixentur , alendi tradantur, ca omnia parata , inftrudaque a procuratoribus habeantui

1$. Infantet , ubi primum per atatem licuerit, locis ns, quibus commode, *8t* per faiuha;et fieri poterit , motibus optimis artibuique, quslexumdeceant, tam mares, quam temins mftruantur , donec eis Deo juvante piut ilum fueiit.

16. Quod lege divina lancitum eft , leprofus in civitatum falutem nofocomiis epilcopi concludent . Magiftratus ctiam adhortantei , ne eos vel imminentibus ex ipforum commixtione periculis , vcl ipfo etiam sfpedu formidabiles per urbes evagari finant.

17. Qui morbos falfo limulam, tidis verborum ambagibus , geftuque ad mifrrationem arte compofito, fimpliciores vulgi animos adjedo tueo decipiunt , eos parochias circumi-

re

' ANNO CHIIETI live.

tc epiicopi non linant , fed eoi iolot , qui pie, fedate , nullifque termonem anfiaftibus , vidtam cleemofynaroa petitione citra ecdeliam quxritabun* . f

tU Qui firma corporis conlitut'ione , net accifit aliqua ratione viribu· eaterni pauperet fuerint , eo· poft triduum redorer J nec hofpitalibus excipiant, nec publice oftiaumque mendicare permittant.

19. Magiftratus omnes , Chntiiquc tidelet allot hortatur hrc fynodus , ut quo· certo aliquo › nec fimulato morbo vere confliftari mendico· noverint , eoi in unum locum cogere , piifqoe eleemofynis fuftentare , conioctati· cum ordinario auiiliu diligentiflime procurent.

•o. Jn vitam moreique mendicantium , pauperumque epiicopi diligenter inquirant ; eotad communionem, pafchatis ialtem tempore,compellant i quot pervicace·, rciudantelqnc noverint , ejiciant.

at. Quot illo annoconfeflot fuifle, iandaraque eucLariflram lumpfifle , aut liquido non conftiterit , aut ialtem probabile non fuerit , eoa , ni prxeepti· ecclefi» illico paruerint , hofpitalium redores nuiquam admittant.

De *oxfrtteraiutilai 0* fdalitiii.*

CAPUT VII.

1. ┌\ ISCIPLINATORUM , feu poenitentium (ocietates abfque epifeopi licentia null» inftituantur; inftituta·, cx facris Tridentini concilii decretit , vel tanquam fedii apoftoiica delegati , epifeopi viluerit : inftitutorum, legumque luarunt , fi probate illxfint, formam rite confratres exequi , quzque inillir corrupta viderint , ea emendanda , vcl etiam penitus tollenda curent.

j. Quos ad confratriaruin tegimen accedere gubernatores continget , eoi in ipia munerifiilceptioiic , in legum , ftatutorumque obier, vationem , aut juramento , aut faltem pollicitatione epifeopis fe obftringere hortentur : riire.itqne diligenter , ut qu» illi· injunda fuent otticii recitandi, otandique formula, ca ftatisdicbu·, horifque, qua decet , devotione obfervetur.

Qi » tempore dominicis , feftifqtte alii» diebus , divina oficia recitantur , lacra miflarum iolcsvnia cantu celebrantur , concionefque aut m caihedrati , aut parochiali ecclefia publiée habentur, eo tempore rtullain confraternitatibui cerimonia , nulla facra peragantur .

4 Quai publice fuppfkationes decernentur , quibus contraires adelle neceflarium fuerit , frequenter cos convenire epiicopi hortentur.

5. Qux petulans adeo confraternitas fuerit , ut omnibus icandalo fit , cmendarique nullo modo polii 1, er *vel aliam* epiicopi lufliciant , aut li virum luent , icicindant , ejuique peninn memoriam obruant.

6. Quod Tridentina juflit fynodus , · confratnarum oeconomis, quotannis epifeopi fibi, vel quibus vil'utn fuent a fe conftitutis , gelta adminiftrationts rationem expofeant.

7. Pirfeâos ad fixJalef, feu confiât res hor. rationes frequenter habere jubeant , hunc laici· modum, prricribcntcs , ut altioribus relidis theofophi» myftcrii· , folas vi.rutum laudes , vrtiorumque damna morali iermotie perfequantur .

8. Confietres confiteri *InpitHme* , irpiffiaw eucharifliam iumere luadcant : nodurnaa prece», nodumat czrimoirn . j u qur inde emergere iolent incommoda , quam Jieri poterit , rariflime concedant.

9. Que iodalitiorum precibus dicata lunt oratoria , in iit nulla convivia , eomcflationefque nulla·, vel ipfi· confiatrum lumptibuiagitari, nihifque , quod ad ipia fodaltfla *tc* ad religionem pietatemque non pertineat , m iifdem tradari permittant.

>0. Qui iacra (idet Ch'iftianx elementa non noverint , quive aut infigniter improbi , aut ad fligitia accommodati fuerint , eos in aliorum numerum prarfedi non adferibant : adferiptos fi moniti vit» rationem non muiatint , flagitiique perfequentes fuerint, implorata epiicopi auâoritate , eorumdem locietate iegregent, dc expellant I

ANNO CHKUTI ·!>«·

CONCILII

PROVINCIALIS TOLOSANI

PARS QUARTA,

QIIÆ 1ST DE POENIS, SEI' JURISDICTIONE.

Df rxroataraai.'.rrroae .

CAPUT PRIMUM.

Gjlave perfeâo, A incomparabile damnum eft cstra communionem fanâorum efle , Dei optim. mat. gratia, Ipirituah ejuidem protectione , Chrifti meritis , A demum ecclefi» fuflragiis, A facramentorum uiu privati . Hec omnia facit eicommuni|Catio , qux psxnarum omnium graviflima , fotmidabiliiBmaque , ut Chriftianis minime contemnenda , fed potius fummo cum tremore pctiimefccnda ; ita fobrie admodum, fummaque circumfpcâione , prudentia, matd^itate, in pernam, falutemque , non in exitium, petniciemque eft adhibenda.

i. Quotf-rgittrr Ijcii canones, generalia concilia omnia, lamfta Tridentina lynodus, A denique Pii V. pont. max. laudanda conftitutio prscipit , ad rerum , locorum , perfonanrm , temporis demum rationem lumina deinceps cautione excommunicationes accommodentur.

5. Qux ad extrahendam rcr alicujus veritatem . ad rerum petditarum · I.ibftrauarumque revelationem premiflis monitionibus vulgo excommunicationes generales fiunt , m eismetropolitanus , fuftraganciqiic . quitus lire cura frotilhmum incumbit, juflermt , aut ordinatus ocorum delegatis publicandas apoftoiica ledes manda.i*. <*»s nullus, quavis tandem tnngatur aiklori^xe, ex eadem En V. regula publicarc, aut decernere audeat.

4. Quas caufa accurate inipefla, dcccrnr excommunicationes ftatutum fuent , hr ad illotum tantum, quorum civiliter intereft , inftantiatn p/o re minime contemnenda, eaque nominatim exprefla, concedantur.

f. Qu» vero pro ecclefiis, piis locis , communitatibus , collegiis univcrial'biilque iuccefforibui , quos plenam rerum ipiaium cognitionem non habete probabile fuent, decernentur ,

ΛΠΚ> CHAISTI 1>·*

ii» »oe accurate ill· dcfinitaque defignatio requiretur , fed generali· ,. univerfaque terum notatio , non vaga quidem illa , aut incerta nimium, tea veritate nimii allena fufficiec.

6. Null* pro malcdi&i· , convitiilque , ni forte atroeiora' ordinarii judicio videbuntur ; null* pro criminet rebufque illi· , quatum-att noa ita occulta eft cognitio , auc ita temporii diuturnitate demerfa , ut earum conlervari mejiwifini non potuifle veriiimile fit : nulle in excommunicari , aut perditi, (cclcilique homini· gratiam : null* m eum , quem rebut in monitorio contenti· fatisfacere nequaquam pof-(c certum Gt : null* denique in iit locis , quibo· eas aut negligi ▮ aut contemni periculum fuerit, excommunicatione· decernantur.

7. In caulis judicialibus a ccniunt ecclelitfticit , feu interdiâo judicet ecclefiaftici abftineant , quandocumque eiecutio reali» , vel perfonalii in qualibet parte judicii propria aufloritate ab ipfit fieri poflit , quemadmodum fufiut cautunt eft gravifilmo lane fact* Ttidentin* lynodi decreto, quod ei , qua decet, diligentia ab omnibus oblervetur.

8. Qu* vero ejufmodi escommunicationcs decernentur , eat non prius publicare liceat, quam alia omnia tentata fuerint juris remedia : cum fcilicce , aut mulA* irroganda facultas, I, aut pignorum captio , aut perlon* comptehenl10, aut beneficiorum privatio deficit , plcnaque ac cetta fit apud judicem contumacia.

9. Et cum nemini in metlcm alienain falcem jure mittere fit concelfum, fciant (cculares migillratnr ex Tridentino lynodi decreto fibi nefas elle prohibere ecclefiafttco judici , ne quem excommunicet , aut mandare , ut latam excommunicationem revocet, fubprctextu, quod forma debita non fuerit obfetvata, cum non ad faculare* , fed ad cccicliafticoi hcc cognitio pertineat.

10. Epiicopis eorumque, & vicarii· Cr officialibus, ad quo· folos hcc caufarum pertinet cognitio, jubet eadem fynodus , fola equitatis, jurifque ratione, nec alia quaviscaufa, excommunicationes decernere , fulpendere , aut revocare. Eum tamen in decernendis modum adhibeant, ne («pius iterata earum propofitio, m, danvnolo eccleliaftic* XuftoritatH prarjudicio contemptum afferre poflit.

tt- Quos ecclefiallici judice· etiam auftoritatetn habentes excommunicato· denuncian , qualve excommunicationes contra aliquem publicari Juficrint, eas parochi alrjque animarnm curam habentes iliorumque cooperatores promulgare non audeant, ni liter* authentice fueriht, figilloque obfignat* : quibus euam jufta eseosnmunicationis caufa non judici folum , fed omnibus aliis cognita, espreffa 1st i imo & ici peremprorre moniti , Ar citati aperta in judicem contumacia Innotefcat .

ia. Et quoniam multos hac in noftra provincia non per annum quidem , led quod mvlti referimus, ultra triennium canonice excommunicato·, qu* civilium bellorum eft calamitas m hae etiamnum inlordelcentia permanere, non fine dolore accipimud : comprovincialibus epiicopis i eorumque Ar vicariis Ar officialibus pracipit h«c fynodus , ut eos edifto etiam publice propofito, moneant, jurilque alliremediis ad refrpifccntiam inducant : dilatore· , ecclcfieqe* gremium cenitando detreâsntes , publie* , nommaiimque excommunicent , a (aeramentis, fidelibmque communione , imo *St* familiaritate repellant.

anno' CHAirrt u»«.

1>. Quos obdurato animo in ea damnatio- nii Talcbra ab ultima monitionis die, Ar bafilfe, Ae per annum torpuilTe cognoverint, in eos tanquam dc haroli (ufpeAos, jure, ac Tridentini concilii praferipeo agant.

£>r /arr/drlfiMe *ttikfitfiitt C iiiiuli ftr»*

CAPUT II.

▮.·^TEγ ille, qui in rebus omnibus tantope- J· * re commendatur ordo , nec optaudus ecclc&c (plcndor intaAus conferveri poteft , ni fua laicis, fua quoque ecclcfiaftici» jura remaneant : nec demum fine aterna animarum perditione, qu* a Chiifto ipio , legeque antiquiffima libertatem fortna eft , ccclefi* jurifdiCtio violari poteft. Sacra factu, alia aliis funtcommittenda. Nos itaque ecclefi* dignitati, Ar eorum, qui imprudentes forfan eam comminuunt, faluti contulere volente· , ca omnia , Ar fingur la qu* ex (acris canonibus , generalibus conciliis , apoftolictfque aliis conftitutionibus, cecutnenrca illa Laterani , Tridentique concilia in ecdefiafticarum perfonarum gratiam religiofiflicqe fanxerunt , in eos omnes , qui jutildidiohem cccicfiafticam objcAit avocameniit, imjMfdiunt, aut occupant, quique ccclefiallicos in luo jure interpellant , promulgamus , diligenterque animadveitenda proponimus.

a. Qu* vel privata , vel publica perlona, quave lucietat, collegium, aut untverlitas bona mobilia, leu immobilia, jura , five perpetua, live temporalia , juriidiftione· , honores, jus aut eligendi, aut conferendi aliquam eccleliam, aut prehendam , locum , redditum, vel ad rathedralium ccclefiarum capitula , vel ad religiolorum , auc mendicantium , aut monacho rum, aut moui ilium monafteria , vel denique ad arcbiepiicopi & iuffraganeorum menlam quavis ratione, utulove pertinentia, in torum, vel in pattern ututparit, interturbant, occupaverit invaferit, violenta poffeffione detinuerint , vel etiam jufto» pofiellores exturbarit, vel fruduum perceptione, etiam percipiendi jure fpoliarit, excommunicatio. (1 lingularis peiioua fuerit, ti iocictai eccleiiaftica , incerdiâo fe teneri norit; a quibus, nili picvia fatistaflione, abiolvi non poflinr .

3. Qsii de caufii ecclefiafticis ad archicpifcopi , cumpiovincialiumve forum pertinentibus cognoicere, judicareve prvlumpicric, excommunicationem ipfo faâo incurrant.

4. Qui contra· prcmifla omnia vel fingula, re, julfii, conlilio, vel etiam eonfenfu fecerint aut aggrcili fuerint, nldera excommunication·· intetdictique pernis fubjiciantur.

$· Piovinci* noftr* facris initiato» clerico·, in caufis criminalibus, At civilibus , mixtifque abfque ordinarii petita, nedum concefla venia, palfirn coram judicibu» laicis (aeramento rogatos ', aut mulÂis irrogatis , aut fequeftratione tiuâuum coaAo·, aut, quod durum magis «ft, libere , Ar lponte teftimonium ferre , non fine (umma dilplicenti* audivimus. Huic morbo, qua poflumui diligentia occurrere cupientes , clericos etiam in caufit civilibus, quibu» aut aliter verita· haberi n*n poflit, aut illorum teftimonium nereffarium fit, a (olo epifeopo (acramento edigi polfc hac fjrnodo declaramu·.

« Qui clericali habita incedentes , tonlura con-

ANN<~ CHRisri *ut»,*

clericaliterque vivente* le alicui ec- clef·· de mandata epiicopi iaferviente*, aut bc· ncficium ecclcfiafticum obtinente* , li^et minime facri* initiati clerici ; laicorum judicum jufiionibus, mulâit , fruâuamquc fcqueftratioaibot parente* , in caufa qualibet criminali , civili, aut migra, non obtenta epiicopi proprii, cx cailla tantum gravi , juxta fanâiones canonicas, gratifque concedenda licentia, coiam ii* teftimomum pofthac dixerint , excommunicentur. Quam tamen licentiam non concedant cpticopi in iis caufis criminalibus , in quibus indigenda eft pczna fanguitiis, aut mutilatio membri.

7. Qui alii, licet ecclcfiaftico, fuam, aut ecelelie fu· jarifdiâionem prclatui, cu|*icumque luerit dignitatis , fimnniaca Chriftiani popirti offienfione vendiderit , commiierit , tocaritve , ipio faâo excommunicatus cxiftat.

8. Qui fuper hac rc contradu* habiti , que pada inita fuerint, ea & a jure , Ar a Tridcntina fynodo damnata tanquam illicita rcicindarrtur, & antiquentur . Pacifcens excommunicatione innodatus exiftat : vendens prêter panas canonicas , exigende pads pccunie actione excludatur Ar excidat.

9. Quos vel fcculares, vel regulate* clerico* quolve hofpitalium , piorumque aliorum locorum adminiftratore* io caufir , que fori cedefiaftici quacumque tandem ratione fuerint , vcl «dore* vel reos, vel quovis alio modo diem a judice («cular indidum obire, ejufque judicio ie permittere cognoverint , cos epiicopi (evera poenarum , ccnfuracumque animadrcrlione pro arbitrio puniant.

10. Que in prcmiflis , caufiique alii· omnibus ex Ti(dentini concilii decretis ad ecclelia. Ilicum forum quavis ratione pertinentibus , coram judice , foroqueque fsculari lites invede, qui adus quacumque occalione , aut prztextu, decreti fuerint, hi omnes irriti, nulliufque momenti habeantur.

11. Ecdeliaftici quieumque judices, métropolitain. fuffiaganeorumque omnes, *tt* vicarii, Oc officiales jus unicuique , pauperibus prcicrtim, miierabilibufque perfoms, qua fieri pote-1) rit religione reddant; facifelnuc (e , *tc* parato* petentibus praebeant , commilfarum libi caularum adiones, eafque maxime quibus lummarie de jure procedere licet , cx Tridentini concilii decreto quam citiflime didolvant, Ar expediant; Imgantitmquc lumptibtrs , qua maxime potentat cantate, pareant.

ia. Qu» dc alimentis, mercedi, piifqne locis, alirque id genus, qu« moram non patiun- 9 tur, controverfis erunt , eas in ii* , qui jure permittuntur cafibus, cx «quo 8c bono, quanta maxima fieri poterit temporis brevitate dirimant .

1;. Atque, ut omni* avaritie fufpicio a foro eccleliallico arceatur , omnibus , fingulifque cptfcopalis , Ac vero metropolitan· cari» notariis, fecretariis , carcerum cuftodibus , liftoribus, allifque miniftris, in operis mercedem taxant ab ipfis quamprimum definiendam honefta jutlaque «(limatione epiicopi ftaruant , Ar injungant .

14.Qui taxe conftitutum modum miniftriexceflcrint, ii, quieumque tandem illi fint, Acot- ficu privatione› Ar innabilitatione▮ aliifqde poenis leveridime pro modo culpa puniantur.

1$. Neve indefenf· pertona milerabiles , aut jure fuo excidant, aut potentiorum adverfatio-

(oncii. Tom. XXXIV.

ram gratia injufte opprimantur , ii* aut gene- Aimo rale* procuratores , advocatofque epiicopi]fl CNAltTI fui* dictcefiba· conftitiuny lut quotie* ita fo- i>»a. ree occafio, d* patrocinio \ dcfenfioocqae provideant : quam qui abfque probanda ratione fu(cipere rccufarit , inhabilis ad ecdefiaftica pettraftanda negotia epiicopi atbitrio cenitatur.

16. Epifcrspalium carcerum cuftodia eos fuffraganei prabeiant , quot ad omne munua paratiffimos, vigilantiUimofque , Ac vero pietate, caritateque commendabiles noverint ; quique ii fint, qui *tt* reorum commoditati , *tc* curi· lecnritati confulant.

17· Carcere* non cpiicopalet modo , fed Ac frcularium judicum, epiicopi ipli, aut fi impediti fuerint, per alium (apiftime vifitent , carcerorum tcligioni, Ac vita alimentis ledulocon- fulant , (acramentaque opportunis temporibus illis adminiftrari curent. Ad quod carnali* opus frculares potcftates, magiftratufque in domino cohortamur , in hoc eorum gratiam Ac optamus, Ac fperamus, totifqae in.Chrifto vifceribus expetimus.

18. Quod Tridentina (anxit fynodus , in vifitatioms, correâionis , reformationis, habilitatis , inhabilitatis , Criminalibulve caufis , quas aut epifcoput, sut illius officialis interlocutiones decretorias edixerint , quodve aliud 5ravarnen fuerir, nifi gravamen hujufmodi per efinitivam fententiam reparari, vel ab ipfadefinitiva appellari non poffit , ab iis omnibus ante definitivam, feu vim definitive habentem non appelletur. Si fiat, appellationi judex non deferat. Nec vero metropolrtanus ad quem provocatum eft, donec definitiva , feu vim definiti·· habens lententia lata fuerit , cognitionem gravaminis nec ipfe fuicipiat ; nec ci altempi apponat, fed nec tantum afta caufr appellantis fumptibui mitti decernat.

19. Si correAionis modum epifeopus , illiufve officialis exceflcrit , exccllirique r.n appellationis literis cxprcllus fuerit, appellationi tunc deferatur.

20. Qu» de caulis ad vifitationem, correftionemque pertinentibus definiens lata lententia fuerit, ab ea ita appellari liceat, ut illius caecutionem, nec reinorctur, ncc impediat appellatio. Qie de gravamine quod per appellationem a definitiva reparari nequit , interlocutori« fententis late funt ', quale gravamen eft non jufta carceratioois ab iis liceat provocare, provocationem audire , imo *lc* caufa ait.i ad appellationis judicem deferenda curare : fed Ar is, cujus caufa agitur , in carcere intrica permaneat, donec caula cognita ab eo , ad quem appellatum fuerit, judice(aliter cautum decre-, rumque repcriatur.

11. Qir appellationum legitime intcrpolitarum in (ccunda 'mftantia caufc erunt,, dum ab ordinariorum iententiis erit provocatum , e· omnes carat· archicpilcopo , aut illius officiali in hac ipla civitate tradentur A cognolcamur ; nifi omiifo medio , ad ledem apoftolicam fuerit appellatum.

ic. In prima fus dreecefana *irnodo , quod* Tridentini concilii decretum eft , quatuor faltem aut cathedralium cccieliarum canonicos , aut in ecdefiaftica dignitate conftituto^, rerum (cientis , vrraque probitate inhgries vrroi iulos in caufis ecclcliafticis, (piriiuahbus , & ad ecdefiafticum forum quacumque iqtionc pertinentibus conftitacndos epifeopi lihguli adi-

ANMO CHH1ST1 i;vo.

mt ; feleâorum nomina id fanftiflimum D. A N ruinant.

»j. Si quis eorum «ut dceflerit , aut jufte abfuerit, ci aliui per epifeopum capituli conl'ilio fubrogetur. Hic, qui diâum eft I ratione adnotatus, ad reliquos fiipciim nominatos mittatur.

14. Quibus ipfi eaufit, rationibus, auâoritatîbufquc adduâi fententiam pronuntiarint, ea< omnes, notarii aâa caufz excipientis propria manu /criptas , fubfcriptafque , & vero curis aiftis aufcribcndas infra decem a lata ab iis *iea*rentia 'dies reddere . & contignare teneantur . Qui fccusfaxint, iis vigintiquinque aureorum mulâa irrogetur. Hujus media pars ei utri caufa ceciderit ; piis lucis ab epilcopo declarandis altera applicetur, imo *Sc* ipfo faâa applicata cenfeatur.

15. In ecclefiis jus non dicant, fed aut Tolofz arciucpifcopalem curiam, sut loci alterius epifcopalem , aut demum alium commodiorem locuoi .feligant.

16· Sportulas , aut in dioeceiana fynodo , aut ab ipfi.·. epifeopis conflitutas \ m datarum fcntentiarum mcrccdcm accipiant . Harum dimidium utraque partium , antequam aâa exhibeantur , in aftnarii manibus deponere teneatur .

Dc rrrurn ecc.'c/ijflicjritm , beerfiemumvt «c»t lo cctunc , a»r a./.-earione .

CAPUT HI.

1T>EN£FIC1ORUM ecdefiafticarumque rerum locationes, in emphyteufim conceffioncs, permutationes, hypothecs, *Sc* obligationes fandillimis canonum conftitutionibuscontraria^ , damnofum fucccfforibus prrjudiciuai , certumqiie ecclefiz detrimentum non raro afferte coniueverunt . His incommodis providere epifeoporum eft : in id illi praecipue incumbant, quaeque fuper hac re , *Sc* Tridentina fynodus , *Sc* fummorum pontificum auâoritas jufte adeo prarcepit , ea omnia in ufum revocanda , *Sc* pro virili in fua quilque diurecti obfervanda curent.

i Epifcopi, aut generales eorum vicarii cum duobus alus aptioribus, probatioribufquc viris, altero quidem a capitulo , *Sc* civitatis clero , altero in dictcefatu fynodo hujus auâoritate eligendis , dcputaodifque , quafcumque rerum ecclcfiafticarum locationes , ia emphytcufim conccffiones , permutationes , hypothecas , obligationcfque ad longum tempus a triginta annis faâas, bona fide recognofcant.

ç Quas aut ecclefiz damno, aut fuccefibrum prujudirio, aut contra canonicas fanâiones faâas efle cognoverint, quod tamen ablque caularum pendentium praejudicio fiat, eas omnes irritas dedareut.

4 Quz ab ipfis epifeopis locationes faâz erunt, eas folus metropolitans rccognofcat.

5 Quz res ad epifeopum I ejulve meatam pertinebit, cujufve locationis ipfe, aut ejus vicarius , curatores , commiflârii , exccutorcfve fuetint, vicinioris epifcopi uoa cum deputatis ab eodem capitulo, *Sc* clero locationis recognitio , judicatioque efto.

6 Deleâos jam deputatofrjue, fi recufari jofta forfan prrfcriptione contigerit, alii tu cadem caufa ab eodem capitulo, cleroque tn eotum locum fufliciantur. "Ânnq* CHMSTI ir»c.

7 Quz fub obtinende a fede apoftolica confirmationis conditione ecdefiafticorum bonorum alienationes faâz erunt , quz non obtenta confirmatione injulte interim poflidentur , eas omnes , quacunque tandem illas fuerint, five hofpitalium , feu bonorum ad fabricz , luminariumque (ut ajunt) ufum deftinatorum , epifcopi diligenter inquirant, fummaque vigilantia recognolcant.

8 Quas fub ea, nec adhuc expleta condicione , a triginta aunis faâas alienationes compe ierint, irritas eas, inanclque declarent.

9 Qui in bonorum ejufmodi injuftam poffeflioncm graftali, vel intrufi fuerint, eaque non. obtenta confirmatione injuftc detinuerint , eos ic pofteflione illico detuibcnt; & vero pcenis * facris canonibus, *Sc* pontificum fummorum conftitutionibus lancitis , qua decet , feveritate , puniant .

10 Hoc ut facilius dignofei, .rerumque ecclcfiafticarum confervationi tutius in pofterum provideri quest, omnes & finguli ecclefiarum, przbendarum , confraternitatum,pioruinquc lu-eorum omnium rcâorcs , adminiftratores , *Sc* vero metropolitan!, luftraganeorumque capitula rerum omnium mobilium, Sc immobilium, jurium, ccnfuum, bonorumque aliorum inventarium, notarii publici, duorumque aut trium ex antiquioribus civitatis laicorum manu obligatum, intra duos ab hujus decreti publicatione menfes conficiant.

11 Hujus inventarii duo exempla , eaque notarii ejufdem figno, laicorumque eorundem manu fubfcripta dderibantur : Alterum in communi epifcopi, capitulique aichivio, fi cathedralis ecclefia fuerit, fervetur: ad metropolitanum alterum mittatur. Collegiate unum in fuo recondat , alterum cathedraTis ecdefue ardsivio cuftodicndum tradat . Qui beneficiarii reliqui erunt, alterum propriz ecclefiz archivio recondent, cathcdrali ecclefiz alterum committent . ,

te Quacumque archivi* duabus clavibus Dobferentur, miam in cathedralibus, epifeopus: . io collegiatis^ przfe&us ; alteram capitula fervent .

ij In vilitationibus ea cum rebus inventaria epifcopi conferant, quzque periere leftituant : inventaria, fi opus fuerit, renovanda curent ; Quoique cx iis bona ecclefia aliqua, magna, vel parva, mobilia, feu immobilia vendidifle , alieoafte, permotafte , aut quavis alia ratione diftraxifte cognoverint, deferiptis autea pcenis fevere puniant.

14 Quz jam antea faâz funt, qaafque ia pofterum ecdeliafticarum rerum alienationes afioftolica authoritate fieri continget, eas epi- copi, generalcfque eorum vicarii diligenti perveltigatione accuratiflime perpendant ; non .temere, fed maturo conlilio peragant , ecclefiarum commoda , indemnitatemque tibi rebus f omnibus proponendam putent.

15 Qui contra canonum decreta ccclefiaftica bona alienare, injufte detinere, occupareve prcfumpferit ; eos excommunicationis vinculo obftringi populum frequcntifbme doecant.

15 Suffraganeos omnes hortatur , enixeque in Domino obfecrat hzc fynodus , ut femel faltem in anno Tridentini concilii decretum fub feffione ia. cap. 1. de reform, quod incipit,

ANNO CHKtSTI '>,e-

P*c > *1"*' "crictrumf* aee non cam, quz ad ho, potilumum occupatorcs fpedtat, promulgatie quotanni, fummo pontifice io die coenz domini > bulla partem vulgari idiomate frequeuti populo publicari curcnt: quo omnibus, innotefcat injufto, rerun, eccleliafticarqot ▮ quacumque tandem ilia fint , ufurpatorc, a rolo Roman. Pont, abiolvcndos, ipfo Jure excommunicato, efle .

17 Nemo beneficiorum bona in emphyteufim concedat, vel ad longum tempu, locet, ni evident ecdcliz utilitas epifeopi judicio aliud poilularit. Qua hoc modo faaa fuerit, locatio nulla (it: quique fecu, fecerit, ab ordinario puniatur.

18 Qua hac ratione locatione, ficti confireverunt, ut pnrdia conduftori meliora reddere liceat, dum quod impenfa faâum eft, fub locationi, finem praftetur, ea prorfus nulla fint: nec przdia deinceps , nifi cum locanti, confcn-(u meliora reddere liceat i idque ad certam tantum iummam eamque qua; tacilc fub locationi, finem ab eodem rependi queat.

19 Qua bonorum cccleliafticorum cautione, fient , publice fiant : gravatis art alieno ecclclia bona non locentur : nec prius condo-Auribus locationi, inftrumenta tranantur, quam locupletes idooeofque fidcjuiTores ipfi *aederint*.

10 Ubi aliqui, ecdefiafticot defundar fuerit , tverede, epifeopus compellat , ut quz ad defundi beneficia feripta , authorieates , inftrumenta pertinent, ca omnia grati,, *tc* line ulla pa&ione ei qui ia beneficium fucceflerit , tradant.

11 Quz de legati, pii, fuo poftea loco dicentur, es omnia notarii, qua debent, religione linceritatcque fervent.

Dt dtii-nit tiUdeailtu.

CAPUT IV.

t/~\UOD diviao jure eautum eft , facrifque utriufquc tcftamenti libri, confirmatum , ex Tridentini concilii decreto , communilque juri, difpofitione , laici clericive omne,, cujutcumque grados conditionifque fuerint, ad quas decimarum tolutio (pedat , illi ecclefi* , in cuju, parochia fita funt predia ; de bonorum patrimonialium frudibus prcdiales decimas , parochiali vero feu baptifmali in qua divina audiunt, Ae ecclefiaftica facrament* percipiunt , pertona (e, fine fraude pertolvant.

a Qoi decima, aut fubtrahunt, aut quo minus perfolvantur impediunt , ab ordinariis excommunicentur , nec prius , quam omni parte fati,fecerint, abfolrantur.

j Que prasdia decimarum folutionem injufte inrermiferint, ea locorum ipforum, in quibus fita erunt , epifeopi, juris omnibus remedii, debitum pendere, qua didum eft ratione, compellant.

4 Non pertonarem, fed Dei intuitu decima perfolvantur ; parochi igitur , Ac predicatore, inter miflarum folennia, *Sc* in iis, quz primo quoque adventus, *Bc* quadragefima die dominico habebuntur concionibus , eorum qui decima, aut negant, aut loaj>edioat facinus, facrilegiumque proponant , fle Tridentini concilii decretum ., cuja, jam antea mentionem fecimus, frequenti populo legant, vulgarique lingua ioterpretentur. anno CHJUm tjpu.

$ Sed *Bc* ea, , quz altarium , miflarumque venerationi dicarftur oblatione, , pupulo frequenter , dominici, Mmen diebu, potiflimom, faciendas commendent; ultro, fponteque redditarum merita utilitatefque ; denegatarum , aut ab inviti, expreflarum , damna , prenafque , quam accurata poterunt fcdulitatc rrequentiflimc commemorent.

Dc fctcaU &" ctafiicatit.

CAPUT V.

IZ~\UIBUS jus conferendi , eligendi , pr«-Q4 fentandi , nominandi ▮ aut quavis aha ratione providendi fuerit, ii omnes vel eorum, quicunque tandem fuerint miniftri, familiarelve nihil prorfus in beneficii, gradufve conferendi gratiam , nec fpoote quidem oblatum accipiant. Poflit tamen notarius, aut cancellarius epifeopi in lingulas collatione, accipere mercedcm fuo labori congruam, que (igillo, cera, *Bc* ceteris computatis, aureum unum non excedat; dum tamen nullum ei pro officio e-rercendo (alarium conftitutum fit, nibilque inde emolumenti collatores direfte, vcl indireéte percipiant.

z Nullum *ita* conferatur, reclpiarurve beneficium, ut ad eju, qui dederit, aut alterius cujufvis nutum poftea reddi debeat.

j Qui aut epiicopi, aut inferiores beneficia conferent, ii ne tantillam quidem frnduum , quavi, pietati, fpecie, partem , contra facrorum canonum inftituta recipiant.

4 Qui hi, conditionibus beneficium acceperit , iis nullum fe in eo jus, cx lacrorum canonum inftitutione , adeptum cfle, fruâufque mos non facere, quo, perceperit tuta conferentia retinere non porte, norit . Eorum demum reilitutioni quocuuquc juri, remedio compellatur .

p Qui pravitati, fimoniac» reus in confequendir ordinibus manifefto fuerit , jraenis a jure, *Bc* bulli, fummonsm pontificum ftatuti, puniatur.

6 Qui dignitatem ecclefiafticam facrilcga illa nundinatione adeptu, fuerit, hac ipfa dignitate jure ipfo privetur, 8r ad eam, aut alias quafcunnue deinceps obtinenda, inhabilis judicetur. Qui beneficium, aut officium eccleliafticum ; eo privatus, fruâus juris adibne reftituat : nec unquam aut illud, aut quzeunque alia retinere poflit.

7 Qui iterate fzpius fimonis crimine evidus fuerit, is *Be* dials antea pceni, fubjaceat , *Bc* corpore fupplicium ferat, Ar degradatus cx Pii V. conftitutionibu, fidelium contortio ejiciatur .

8 Qui ordines , ac beneficia fimoniaca licitatione contulerint,cujufcunque tandem gradu, Ac conditioni,, imo *Sc* epifeopi , archiepifcopi, majorefve etiam fuerint, eadem Pii V'. conftitulione pceni, a jure ftatuti, fevere puniatur.

9 Qui pejeraverint , juxta facros canones a locorum ordinarii, fevere puniantur.

10 Quicunque aut beneficia poflident , aut cotum admimftrationi paâa penfione przfeâi funt confidentarii , ii, omnibus privati Ac ad alia beneficia obtinenda inhabiles, in alia, pçnas incidific declarentur , quz fummotum pon-

ANNO CHKISTI M»o.

pontificum conftitutionibus hac de re editis continentur , fruâufquc indebite perceptos reftituant.

n. Quoi fimoniacz confidentis crimine teneri, tec conflanti, cclebrique hominum fami, aut legitimis cojeâuris lulpicio . fuerit , eos epifcopi per vicarios , officialefve deprehendere fludcaot : przlumptionev , conjeâuralve , fusgularibui teUibus admiflis probent, compectumque horrendum adeo facinus digna animadver(lone puniant.

Ii. Quzcumque de limoniaca confidentia fanâih. D- Status V. bulla in hujus concilii calcc'm reponenda fanxit, ca omnia diligent illime ferrentur.

Xc *V rttMtuitieM ktin··*

CAPUT VI.

r U I plurei in prefenti parochiales ecdefias , aut cathedralem alteiam , alteram parochialem obtinent , alteram folwtn live parochial! › five cathcdrali retenta , alus non cbftantibnt omnibus, aut difpenfationibus aut ad vitam unionibus , ante concilium Tridentinom obtentis, intra fex men-fium fpacium omnino dimittant. Qui fecus fecerint, ea omnia , quacumque polfident beneficia , ex ipfa Tridentini concilii eonflitutione vacare ipfo jure intclligant.

Elapfis *fex* mentibus , & feqtiùta declaratori! idoneos parochialibus illis ecdefiis , tanquam ipfo ture vacantibus, vicarios, donec legitime conferantur , epifcopus apponat i congruam illis portionem fruâvum aflignet ; qui fiuâus vacante eeclefia reliqui fuerint , illi vel ejus fabriez , vel ornamentis epifcopi judicio affignentur.

V Nc fine authoritate , titulove in occultam beneficiorum poflefiionem graflari cuiquam importune liceat , quicumque parochialia , aliave beneficia poilident, provifiones, difpenfationelque epifcopis luis intra femcflre exhibeant . Qui fecus faxint , cenfuris ecclefiaflicis , fmituum retentione , imo Sc beneficiorum pnvaytione puniantur.

4. Qui beneficium ecclefiaflicnm deinceps obtinuerint'. in manibus aut epifcopi aut ejus vicyn , in hzc facramenti veroa juret , Ego N. per hze , quz meis manibus tango , facrofanâa Dei evangelia juro, neque me, nec quemquam alium meo nomine quidquam beneficii hujus oblinendi caufa , fciente me cuiquam aut promilifle, aut dedifle , nec in hoc baneficio tacitam mo alteri fidem contra facroa canones accommodate . ha me Deus adjuvet, ie hzc fanda Dei evangelta. Hoc idem jusjurandum epifcopus in‘fua receptione ptzftet.

f. Qui prrftito juramento certam aliquam, quz falis probari non poflit, mali fufpidonem reliquerint, ii ad eam purgationem canonicam, quam Innocentius tertius pont. max. injunxit, teneantur.

6. Qui prrfentato, collationemque beneficii poftulanti beneficium epifcopus aut quifquam alius conferre recufarit , is recufationis caufaa kripto exhibeat, 8c nifi illis infpcftis , judicatifque fupetior beneficium confrere nequeat : fi fecus faxit , collatio irrita , nullaque habeas tut .

7- Quicumque bac ia provincia beneficiaobA tinent, titulorum bonorumque immobilium fuarum ecdefiarum inventarium conficiant -, libro- anMo CHH1T1
que ad eos ufiis accommodato , qua fieri poteHvont , probatiori rationi deferibant.

8. Qua de bonis, redditibus, juiibus, unionibus, aliifque omnibus, ecdefiarum privilégia tabula conficientur » ea clave in arca reconditz loco tuto aflirrvanda reponantur : nec unquam , m caufa omnino neceflaria pernotum judicio aliter vifum fuerit , alio tisnstcrantur : led tantum collate exempla , quoties opus fuerit , defumantur.

9 Quibus in capellaniis , czteriique beneficiis ccclefiafticis quocumque nomioe nuncupatis , Sr vero in ipfis etiam vel cathedralis vel
B collegiate eccfeliz portionibus , &■ inflnuto , conluetudine, aut alio quovis jure ac nomine, cura animarum munus incumbit , aut conjunâom ell i in earum aut collatione , aut quavis alia proviiionis ratione, quas examinis, approbationis, collationis , provifionifvc in ecclefi is parochialibus cautiones facra Ttidrntina fvnodus adhiberi juflit , cz omnes teneantur , otn ninoque ferventur.

10. Quos ad beneficia promovendos patroni przlentaiint , cos promileue epifcopi non admittant , fed eos folos inlhtuant , quos diligenti adhibito examine , doârina , cantu, aliilque rebus ad beneficii ledte , riteque obeunda munia nccdlariis inflrudos , przditolque judi-
C carint, ztaieque idoneos probanda tcflilicatio ne, cognoverint.

11. Quz curatarum ecdefiarum coram ordinario io cafibus a jure permilfir permutationes fient , ubi aut parochialium hominum numerus inzqualis admodum fuerit , aut eis prxferipto antea examine permutantes non luerint adepti , in iis examen , fed abfque concuilu . proponatur.

Dt tfjfJtlHit .

CAPUT VII.

I· Z"XUÆ de epifcopis a facra Tridentini fy-
D X^_nodo fuper hac re , decreta conliitutaque font, ea omnia , qua fieri poterit diligentia , religiofiffimc obferventur.

1. Qui acuratis beneficus contra Tudentini concilii przceptum deinceps adfuerint , colquc quos pro temporis abfentia fuos non fecerint, iis quibus ex eodem concilio debentur , fruâus non folverint , ii ornandis rcficicndifque eorum ecdefiis , aur loci pauperibus atrnbuantur . Hanc attributionem epifcopi , quorum confcientlz hoc munus incumbit, implorato etiam , fi opus fuerit , principum & inagiiliatimm auxilio ,' ad fex mcnlci nulla cunflatione exequantur.

j. Qni beneficiis poft abfentiam cefTcrint, fru-
£ flus, quos fuos illius tempore non fecei int, aut ex penfionum fruâibus , fi quas libi tefervarint , aut ex eorum , quzcumque illa fuerint , bonis, epifcopi diligentia ecdefiz fatisfaciant - Qui hac in parte négligentes epifcopi fuerint. prima provinciali fynodo przterniifli hujus offi- Cli rationem fe reddituros efle norint .

4. Ad infringendam pervicacem multorum contumacianTepifcop) cos omnes, quos in eorotn' civitatibus v dioecefibufquc curatum beneficium in -titulum , cotnmendamve habere contigetit, in iplis beneficiis intra tempus ab iifdem prsfiniendum relidere jubeant Qui non parue-

ANNO CHXITTI !>*·.

ruerint , pernil « Tridentino concilio , *te* Pii IV. conftitunoue in non relidente· ftatutis teneantur .

. 5. Qui parochialem ecclefiam unionis etiam jure, non perpetuo quidem , led tantum, dum lple vivit , canonicatui , *Bc* prabendz , qua fruitnr, conjunâam canonicus obtmet. i< feftis Jrzfertim folcaatbus nulli *partthuli maneri* efu.

6- Qui parochi, animarumve curatore*in cathedrali , collegiatave ecdefia dignitatem , canonicatum , aliudve , aut benefiemtn aut officium , perfonalem in choro tefidenttam pne le ferens canonice oblinent, ens commiffiu ccclefiç (latione reli&a in cathedra lit, collegtateve choro przfcntem adeffie , quotidianafque dlftributiones participare , przlertim feftis folennibus, epiicopi non periantur ; fed potius parochi ecclcfiz fafcepti officii curam, muneraque predate cogant . Quod fi pnellito parochiali debito *iervitio,* temporia aliquid faperfaerit, tunc canonicam· fereitio vacare, le diftributiones quotidiana· jure lucrari poterunt.

7. Qui eeclcfiaftica beneficia obtinent , in quibus, etfi curata non fint, jure aut etiam indituro relidere neccflarium fuerit , eos ti non relideant, epifeopi a jure ftatutis pernis puniant, fruCtufque, quibus mutilandi veniunt, piii locit attribuant.

8. Qui impetrata difcedendi facultate ab ecclefia diutias abfuerit, mentis faltem lpariopoft- *C* quam redierit , epifeoputn de fuo leditu faciat certiorem . Qui neglexerit, pto ablente habeatur . Jn collegiatis , cathedralibufqne ecclefiis, terno quoque mcnfe tres ex capitulo primi canonicorum , eorum qui aut ecclefiis przpofiti, ·ut beneficia in iis pofiidcntcs non .elident, nomina ad epifcopum defetipta deferant.

9. Quz ftudlurum cauia ablentie facultates deinceps canonicis ab ordinariis locorum concedentur , in iis hzc ncceiTarto ponantur : ur ▾ere in publico, celebrique gymnafio , theologis , vcl facrz canonum lectioni , aut faltem aliis , quz jure clericis permittuntur , icientiis ferio ftudeant.

10. Ut minores vigintiquinque annis , auc *D* fint , aut fuerint , cum primum in eo gymnafio, quz nunc ablolvcre cupiunt ftudia aggredi coeperunt.

it. Ut fingulis annis fuum in literis, eoque ftudiorum genere progrefium , (cripta do&oris tellificatione , epifeopo lignificent. Quod idem epiicopua aliunde fecreto cognofcere curabit.

ia. Qui inrra fuc parochi* fines perfonalcm refidentiam poftulantia beneficia poffidentes non relident, eoa parochi ; parochos ipfoi, fi idem in regione fibi tradita commifetint, foranei vicarii ad epifeopum deferant.

r j. Plcrofquc videas , qui litium , *tc* devolutorum , qu* ipfi etiam iuiciiaront , imaginai ia fpecic pacificam beneficiorum polTeflio- *E* nem obumbrare, refidentiamque eo nomine devitare contendunt : verum qui beneficio . aut ejus frudibus gaudet, is aut refideat, aut fruâus non percipiat, aliifque decreti poenis iubjaceat.

Di lifititliH.

CAPUT VIII.

I' TJRÆCIPUUM hoc epifcopali· officii mis- *A* nus eft , vultum pecoris fai agnofcere, A fuper greges faoa confiderare. Quotannis itaque fingolaa , * fibi fabditas , *tt* alias etiam etemptu, quarum vifitatio facultate fibi a facris canonibus coocefla eorum cura incumbit, ecclefia· epifeopi vifitent. Qu· anno perfici non poterit, in lequentem vifitatio prorogetur. ajino CHRISTI ireo.

·. Hoc vero fibi continuo ob oculos proponent , adeorvm qui vifitandi fans, falatem inftitutam efle vifitationem ; illis ideo propofitum maxime efle debet , ut incorruptam in ei·, ὸτıhodoxamque doârinam , *tc tten* morum laudandam difciplioam tueantur, ac reftituant.

J Qui jufta occafione impediti , id muneris per fe preftar* epiicopi nequeunt; vicarios,vi(itatorefque integro·, idoneofque deligant, qui *B* bievt tempore vifitationem fcdulo abfolvani ; preterquam fi capitula eflent exempta, quz epiicopi *t** decreto Tridentini concilii per fe rifitare tenerentur.

4. Qui per fe vifitationis munus obier int, alterum ea canonici· ,-aliifve, quos libi adjumento fore providerint , ecclefiafticis hominibus in ea vilitandi cura adhibeant , hoc maxime provldente·, nc dum lacerdutibut idoneis poterunt, inferioribus clericis utantur.

j. Epifeopi in vifitatione fine modefto equitatu , famulatuque contenti . Qui plure· quam qui pro dignitate epifeopi fufliciunt equos hominefvc fecum duxerint, goailli lumptibui propriis alant . Duo tantum mcnfe fercula etiam jubeant apponi . Inferiorum vilnatonim comitatum pro temporum , locorum , perfonarumque ratione definiant.

6. Qui pnaferiptum modum excefierint , dupli condemnentur , inferiores etiam , epiicopi arbitrio; hic concilii ptovincielis judicio, pernas alias iubcat . Hoc veto in primis epifeopi curent, ut flt diligentiiiime, Aquam celerrime vifitationem conficiant.

7. Is ordo vifitationis efto . Civitas primo, tum dioecelia ,'ni aliter epifeopus fenferit) In civitate cathedralis primum , hinc collegiate fingula , mox omnes parochiales , vocatis una cum parocho reliquis omnibus qui in cis commorantur , facerdotibus , deiiciique vilirentur. Scholz demum, feminaria, fodalitatcs, hofpitalia , piaque alia loca folerti adhibita inquiluione peiluftrentur.

8. In vitam potiffimum, morefqueecclefiafticorutn vilitantes diligentiflime inquirant , eqique, li emendandi fuerint, corrigant

9. In dignitatibus, canonicis, aliifque ecclefia miniftris, hzc omnia diligenter animadvertanti an rede ordinati, lifque, quos officii mu-- iius pnftulat, ordinibus initiati fuerint.

10. An quas ipfi ecclcfi·· , quz beneficia, officiave eccleliaftica obtinent , legitima , aut grallatori· pofleflione detineant.

11. An refideant , facramentorumque admimitrationem , divinorum officiorum celebratio, nem , juftam anniverlariorom perfolutionem , otnniumque aliorum munerum, onerumquefunftiones, qua decet vigilantia procurent.

tt. Quz vita eorum fit , quz morum ratio, qui viâus , quz converfatio , qui quotidianus ufus, quz qualifque familia.

ij. Nec folum hzc, fed 8r quzeumque Tridentina fynodua przcepit , quzque ad populorum falutem, utilitatemque pro eorum prudentia , pietateque profutura cognofcent , esquirant, *te* esequantur.

i*. Quz tollenda, corrigendae»fifetint, tollant , corrigent *j* delinquentes ceniuris, jurifqua alii»

ΛNNO~ CHKISTt ■«»β.

*I''s ·'cmcdilx pjnîiRt: fingiiloi demum pro virili hortentur , ut officii rationem habeincs , fungendi e;m omnet numeror, qua maxima fieri poterr , alacritate impleant.

15. Quoi beneficia injuftc poffidere locorum oidinaru vifitantes cognoverint › eos polfeflione expellant : coque nomine benctcioium I n— ner titulos fibi jubeant exhiberi , quos diligenter -xamment .

Ib- Qu* pro populorum emendotione , dicrccieolquc commodis aeceflaria fore epifropi prifua piudcntia cognoverint, ea ipfi omnia in vilitatione , mxromque corrtfiione , «nam tanqcarn ledis apoftolice delegati, Tridcntini concilii auftoritate ftatuant , modeientur , exequaiuur : delinquentes ad facrorum canonum piaficnptum puniant.

r- IV-cretorum autem viGtationem , *te* morum etorredtionem relpicientium eiecutioncm nulla appellatio impediat, aut fufpendat.

18. Qui tanto Chriftiani nominis dedecore, tantoque rerum omnium difpendio in omnei omnis generis homines , feminafque immoderate irrepfit veilium inanis , lupervacanculque iumptm, eum omni cpifcopalis muneris ofhcio, auâoritateque tollere , funditufque evellere (Indexât .

19. Secret.dus nihil ab iis , qui vifitantur , quovis nomine exigat ; nullum vel fponte etiam oblatum tantilli muneris genus accipiat ; nihil pro decretorum conftitutionemque in vifitationc confedarum , vel aâionc , aut confcriptione , exrumve exemplo , juflu etiam vifirantis, eccleliis , clericis , aliilque , qui vilitantur dato , pollulet . Si quis exemplum earum alio tempoie requirat , tum pro taxe ut foro epifcopali ptzfixK , aut praefigende ratione , aliquid m operis laborifque mcrcedem capiat.

10. Qui jur viGtandi habent archidiacoui , aliiquc inferiores , n vifitationis fuse ada per notarium idoneum de conlcnfu epiicopi «(tumendum excipiant, 8e ad epilcopum intra men. fem deferant,

De /ure TetniMtti.

CAPUT IX.

1. T? A eft fzpenumcro importuna patronoJO rum prenfatio, eorumdem in rebus aliis licentia , m patronatis ecclefiis libera beneficia non raro uniantur , aut unita *te* dicantur, & reperiantur. Hoc cum ccdeGe non mediocri damno fiat , quo nondum plenarium funit* funt effeâum , quaeve deinceps ad cu(ufvis inftantiam uniones Gent , cas orrjnes ex Tridentini concilii decretis locorum ordinarii Infringant, irritafquc declarent i quz unita beneficia fuerint , ea ubi vacavepint , libere › ut antea , conferant.

x. Qua a quadraginta annis plenarie, fecum rff.diu taâz eiunc, eas ipfi tanquam fedis apoftolrcr delegati , etiam recognofcanr , *Se* diligenter examinent ; quafque aut per fubreptionem , aut per obreptionem obtentas cognoverint, eas antiquent, imtafque judicent.

j. Qui in ecclefiis , beneficiifque aliis, imo 8c dignitatibus antea liberis ex dotisacceflione, nox* conftruftione , atiave hujufmodi caufa , a quadraginta annis acquifiti , aut in pofterum acquirendi patronatus fuerint , eos eadem aufioritate inlpiciant , qttofve non in certum cclelia, beueiien , digmtatilve commodum evidenti neccftitaie , legttimeque conftitutos cognovennt, eosin totum revocent.

4. Qn , quod dolenter fane referimus , nugno piorum lcandalo patronatuum ecdeliarum bona in hxc noftra provincia , patroni paflim occupant, ufurpant, venditionis titulo, aliavc ratione contra canonicas fanâiones transferunt, juftofquc pofleliores, quo tr.inus ea pcicipiar.t, impediunt, in eos fuffiaganei cx Tridentini concilii decretis agxnt , cos patronatus pre privatos declarent , excommunicationi iubjiciant , donec integre reftituerint, *te* a Romano pontifice abfolutionem impetrarint.

5. Que poft fundationem ecdeGe , non impetrata fedis apoftolice licentia, penfiones,quç onera ab iis impolita fuerint , ea omnia penitus, uti inanh , Λ- nulla tollant.

6. Quem paironorum, aut temeritas sur non ferenda cupiditas , przfentatos ad beneficia , capellas , *tc* altaria , clericos , *te* ab epifeopo admiflot , abique epiidem epifeopi confenfu removendi abufutn invexit , cum epiicopi facrorum canonum , concihorumque decretis reprimant , omnique diligentia reprimendum curent,

De fetre itytifitime.

CAPUT X.

i. E dormientibus hominibus inimicus IΛi homo fuperfeminet zinnia , hzrcfes penitus extirpands , fideique catholica , quibus fieri poterit , firmiflimis fundamentis venit confirmanda . Sacrum Igitur inquifitionis officium, ubi nullum fuerit, introducatur ; ubiintiodurftum , diligenter & conlervetur. *Sc* reformetur.

X- Inquifitionis congregationem epiicopus fingulis menfibus convocet, ad quam dc ns, qui nareticas pravitatis fufpicione laborant, deque extirpandarum herefum ratione referat . Qui congregationi interetunt , audita , decretave , fideli , diligentique blenno reiigiofillime fervent .

}. Qui facrum inquifitionis officium, pertonas, res, afta , conlilio, aut alia quavi, ratione Isferit, violaritvc , is ex Pii V. decreto pcenis ab eodem lancitis puniatur.

4. Qui hacreicos rei fuerint, quique hereticorum libros legerint, retinuerint, vendiderint, quique de fide temere aut loquuti, aut eonciona‌ti fuerint , quique alio nomine dc religione fufpeâi fuerint , ut quod carnes comederint , aliudve fimile fecerint , ii omnes ad inquifitorem deferantur : Id ut populus diligentiflime faciat, crebris hortationibus incitetur.

5. Qui labri prohibiti in publicisofficinisfue rjnt, inquifitorum etiam, erit vifitare.

De rAeie fnbtbitie

CAPUT XI.

1 />UÆ de librorum ledtione , improbatiov^ne, facra Tridcntina praecepit fynodus, e* diligentiflime ferventur.

x. Que prohibitorum librorum regule ex Tridentini concilii decreto in libro indicis fancita, editeque funt, eas in fuisdimcelibus promulgari, venalefque in bibliopolarum ,typo-

8«-

ΛNNO CHIUITI u*·.

aHN0 CHRISTI use.

graphorumque officinis haberi epifeopi jubeant, A publicatamque in eos , qui libros prohibitos, aut legunt, aut retinent , excommunicationem aliquoties in anno proponi publice curent.

j. Qui libsi deinceps excudentur, epiicopi , *tc* mquTiitoris fidei diligentia, fc audoritatefc examinentur, fc approbentur. Approbatio libri initio apponatur . Qui libros abfque approbatione typogtaphus ediderit , canonicis panis coerceatur .

4. Qui audiendis 'confeflionibui prapofiti funt, quo fuis panitentibus facilius fatisficiant, librorum prohibitorum indicem habeant, quem iterata fapius ledioое › notum fibi , familiaremque reddant .

5. Nemini libros, aut invehere, aut venales B proponere, nifi prius diligenter ab epifeopo, fc inquilitore infpedo , examinato , fc ntriufque chirographo oofignato eorum catalogo, impune liceat .

6. Quod Pius V. habere vetuit beat- virginis editum idiomate vernaculo officium, illud non permittatur . Quique fuperftitiofis orationibus pleni precarii libri funt , ii omnino prohibeantur .

Dt ktnlidi, n^ii,/ιπιΐφι , /βηΐφι,

CAPUT XII.

I./~VUOS herctica pravitatis crimine damna- *q* tos noverint, cum iis matrimonia fideles non contrahant ; eorum colloquia , familiaritatem , commercia , & pracipue conciones fugiant , de hilque populus fapiflimc moneatur .

s. Qui fortilegi fuerint , tam clerici , quam laici , juxta facros canones fevere puniantur , ecclefialticis denuntientur . Moneatur vero frequenter populus , ne hujufmodi ullis arcibus utatur, nullum ab his remedium requirat, fallacelvc hariolorum divinationes coniulat .

j. Qui rerum futurarum a Deo , liberaque hominis voluntate magna ex parte pendentium pradidionet libri continent, lique, quosalmanachos Arabico vocabulo vocant, omnino pro- D hibeantur . ni forte prenuntiationes ejufmodi expungantur , eaque folum relinquantur, que pluviarum, ventorum, ftcrilitatii, fertilitatis, cclipfeon , rerumque fimilium prognoftica attingunt ; quodque conftitutione fanda memorise Sixti V. ea de te promulgata cavetur , id ad amulCm 'obfervetnr .

q.. Qui quocumque pietatis praetextu, *8e* no» mine fiunt exorcifmi , ni ab ecclefia probati fuerint , omnino prohibeantur .

5. Quae ignorantia , limplicitateque hominum fuperfticiofe depellendorum morborum , aliarumque rerum inanes obfervationes trmere irrepferunt, eas omnes frequenti adhortatione , addudifquc rationibus confeflarii, *Sc* contionatores à populprum animis evellere , *te* ab iis E declinari curabunt .

6. Qua vana nonnullorum mentes invafit fuperftitio, eprnibus ad vitandam febrim die pafchali abftinendum *effe,* quaque ad temere conceptam imaginaris plcnritidis opinionem a noftns hominibus adhibetur › per ecclefiam *tie*rumeurfatio ; eaque omnia , qua anili fuperftitione hominum mentes detinere confueverunt , ab unoquoque epifeopo in fua diacefi diligenti inquiiitione cognita tollantur, <rarceantur .

Dt Utffkati» . CHMm

U T XIII.

s- /"XU 1 in Deum, beatam virginem , fandofve palam blafphcmariot , ex concilii Lateranenus decretis , bullaque Pii V. fevere puniantur . Hoc populum parochi , hoc confeflarii , hoc concionatoree fepiffime docebunt .

1- Atque nt prava illa jurandi, blafphetnandique coafnetudo facilius aut tollatur , aut minuatur , ex iis, qui divini cultus ftudioliffimi, rcligionilque amantiffimi fuerint hominibus , connata nominis Del fodalirstcs inftituantur . Hifquc regula illa praferibantur , fcee indulgentia tribuantur , qua Pii IV. fc V. fumm. pontif. bullis continentur .

5. Qui facta fcriptura verba , fententiafque in jocum , nugas, reique ejufmodi alias impio abuiu convenerint , juris , arbitriique panis puniantur .

CAPUT XIV.

1 A'A facris ntriufque teftamenti pagi- K-Z nis, conciliorum generalium fandionibus, fandorum patrum fententiis, fummorumque pontificum conflitutionibus cautum eft, feneratores , damnofum hominum genus, ftrneratitiofque contradus , live proprio, five alieno nomine conllitutos omnibus juris remediis» canonumque decretis puniendos epifeopi iumma diligentia curent.

a. Qui ad contractor hujufmodi illicitos quibufeumque anibus proxeneta , mediatoreive , fidelei aut impellunt aut pertrahunt, canonicis panis afficiantur. Hoc ut pro fua authoritate j fi opus fuerit , esequendum curent , peftique huic, qua poterunt , ratione occurrant , farculares magiltratus fynodus, quanta maxima poteft caritate, adhortatur .

j. Notarii qui illicitos ufurariofve contradui confecerint , panis a jure ftatutis fevere piedantur I

Dt ttfttmttlii & lentil fii<.

CAPUT XV.

i.T ICET fuprenut defunôorum voluntati 1 I» jura maiime faveant , ea tamen lapius eft vel heredum , teftamentive curatorum avaritia. vcl notariorum incuria, impietatcve, ui qua in pios ufui eroganda teftamento fideles reliquerint, una fere cum ipibrum cadavere f<pulta videantur. Hoc epifeopi, ne accidat, diligenter providebunt, dc pias tcAaopum voluntates fedulo eiequentur .

1. Quoque ecclefiis fua jura facilius reftituantur, intra fex a concilii hujus publicatione menfes, pia legata omnia notarii fub excommunicationis pana epifeopo fignificent ; pofiea vero intra tres a morte tcftatoris menlea illud idem obfervent .

j. Qui teftamenta notarii eacipient , diem , annum, reftxcorii , legatariorum , teftiumque nomina teftamento fubfcribant.

4- Q"' libro in curia epifcopali diligenter ailervando teftamenta hac , vcl legata deferibat,

ANNO CH*ISTI 'IV··

bit, notarial ab epifeopo conftituatur , cui in A feriptur* mercedem certam pecunia fummamab eo, cui legatum reli&um eft, pcrfolvendam jufta cftimatione idem epifeopus praferibat.

*Dt c*t*ftir ** fri-eiltti<u<i.*

CAPUT XVI.

r. 1~y PISCOPORUM jurifdiâioni non me- _E1 diocre impedimentum exemptis profulioris vit* occaGonem , Chriftianis non vulgare fcandalum atferre , laxius quam par Gt accepta exemptiones , confueverunt . Hunc igitur in exemptionum cognitione epifcopi modum adhibeant , & ut illas id unguem ob- B fervent, *tc* ultra quam loquuntur, minime eitendant .

. Qu* a metropolitano , fuffraganeis, aut eorum vicariis , *tc* officialibus cenlurc , qus interdira probabuntur , ea regulates , etiam exempli , in eorum ccdcGis , ita ftatuente Tildent'ino concilio publice proponant , dr fervent .

5. Qui dies fefti in metropolitan! , fuftraganeorumve diœccft fervandi indicentur, cos, quicumque tandem exempti fuerint, qua jufiiim eft veneratione celebrent ; quemadmodum Ti'-dcntini concilii decreto cavetur .

4. Qui ad publicas proccfliones exempti clerici, monachivç vocabuntur, ad eas accedant: C qm reculârmt , ni ii fuerint , qui ftriftiori fepto concinli perpetuo vivunt, omnibus juris remedii; ad id pr*ftandum Tridentini concilii authoritaie compellantur.

$· Qu exemptus pistatus , etiam epifeopus , in aliena dirxceli epcicham quacumque ratione exemptam , imo *tc* fpiritualem jurifdiciioncm Icculari poilelEone *i* memoriam.quc excedente tempore habentem obtinet , is aut ad facriMi oleum conficiendum, aut ad chrifma miniftrandurni aut ad ecclefiam conlecrandam , aut denique ad alia quavis obeunda pontificis munia alienum in eam epifeopum non inducat: neque ipfe ea ofticia , munerave abfque dioccfani epifcopi exprefla licentia miniftret , nifi aliter D exemptionis privilegio caveretur.

. Quicumquc abbas exemptus , licet benedictus , *tc* presbyter fuerit , is ex Tridentini concilii decreus nulli omnino , qui regularis libi fubditus, profcflufquc non fit, aut primam toniuram, aut minores quatuor ordines conferat , aut dimiflorias literas concedat.

β· * *ltucrélim ci het iftrttt* .

CAPUT XVII.

I/A UÆCUMQUE hiseonftitutionibus fancita funt, ea omnia in fua quifque dicaceG epifeopus obfervec, *tc* ab aliis, quorum in- E tereft , quibufcumque yurts remedus obfervanda curet .

i. Ae ne quis ad ci praftanda ignorantiam caufetur , hoc edicimus , ut quo die publice hsc decreta edita metropoleos noftr» valvis affixa erunt, duobus ab eo menfibus omnes his decretis teneantur ; qui non paruerint , mulftii •b nldem conftitutis puniantur.

J Qus $erto prsfcripro diarum fpatio praftandum aliquid decreti finciunt, ab eoamxionis , promulgationifque die eorum tempus inchoari ftaiuimus .

4. Qus provinciali hoc noftro concilio mandata continentur, ea omnia provincialiumepi- ANM0 CHAISTI (coporutn unufquifque in proxima dirxcefana s>aa. fynodo legi , recitari , *tc* vero , fi ita vifum fuerit, calefis fus cathedralis valvis proponi jubeat, quo ab omnibus facilius intciligi , *lc* cognofci poflint .

5. Cathédrales, collegiate, parochiales omnes ecclelir , monafteria , *tc* conventus utriufque (eius religioforum , *tc* monachoiuin omnium , decreta hrc habeant , certoque loco tuto allcrvanda cuient .

6. Si qu* in his decretis quacumque ratione difficultas, dubitatio, ambiguitas esorta fuerit, donec alia habeatur Tolofana provincialis fynodus, eorum omnium interpretationem , *tc* explicationem nobis rcicrvimus ; (alva tamen (anâifi. D. N. *te* fanft* Rom. ecclefi* fuprema authorirare, cui, qn* in hac provinciali fynodo afti, &: decreti (unt omnia , interpretanda, mutanda, emendanda, qtia decet , reverentia, obedientia , humilitate fubjicimus.

7. Et quoniam publica hujus noftr* provincе* Tolofan* *tc* veio privata cujulgue ecclefia utilitas multa a .fummo Romano Pont.peti po ftulat, qus noftris, noftroiumque comprovincialium epifcoporum communibus literis ab eo petentur , ea omnia non iccus, ac G in (cilione publice poftulata client , concilii hujus nomine, & auflotitatc (acia intc!llgantur .

bJiill» cmcilii fecundi truvittitlii.

FRAN CIS CUS mifeiatione divina tituli Ianôifs. Trinitatis in monte Pmcio, ianâa Roman* ecci. piesbyter cardinalis de Joyola , archicpilcopus Tolofanus .

Omnibus , *tc* fingulis icvcrendifTimis dominis epifeopis , quj hic adfunt , *tc* provinciali Tolofanc fynodo quacumque ratione intereflc debent , omnibus item abbatibus , capitulis, *tc* ecclefiarum cathcdralium procuratoribus indicimus , lignificamus , denuntiamus , *tc* intimamus proximam fcquentem fynodum provincialem Tolofanam fecundam , Deo omnipotente auâore, *te* ad ejus laudem, hac eidem in urbe, hoc ipfo loco, anno 1$9J- die 19. Aprilis proxime lequentc , poft patcha refurrettionis D. N. Jciu Chrifti inchoandam tc celebrandam efle .

Quamobrem omnes , & fingulos reverendiffimos dominos epifeopos monemus , abbate^ vero capitula , *te* procuratores cathedraliufn invitamus, ut eo die ad fecundam lynodum provmcXlem ; Deo juvante , Toiolas celebrandam , interfint , *ifi celebrationis diem aliqua ex caufa a nobis prorogatum futile noftris ad eos datis literis intellexerint .

Quod fi ipforum reverendifs. epifcoporum noftrorum aliquis jufto tunc detentus erit impedimento , nuntium , procuratoremve ad fe excufandum , *tc* illud impedimentum probandum ad nos mittat : cui etiam facultas (criptis ab eo detur , ea omnia , *tc* lingula nomine fuo *lc* ecclefi* fu* recipiendi qu* divina gratia auxiliante in ipfa fynodo a nobis de confilio, *tc* aflcnfu aliorum reverendiffimorum coepifcoporum noftrorum conftituentur , decernenturve . Datum Tolof* anno 1590» die a j. Maii .

ANNO cunni »>*

NOi Francifcus tituli fanâifr. Trinitatis in monte Piocio, S. R. £. presbyter cardinalia dc Joyofa ▮ archiepifc. Tulofanui, dc confilio , Λ aflèufu reverendiflimorum coepifcopurum noftrorum, definiente· fubferipfimus.

Ego Alexander de Bardis, fanâi Papuliepifeopus confentien· ftibfcripfi.

Ego Joanne· du Bourg , epifeopus Rivenfis, conientieni fubfcripfi.

Ego Horatius de Biragues , epifeop. Vaurenfta, confentien· fubfcripfi .

Ego Germanus Sacaici > prepofitus ecclefi* Lombariçofis , St reverendiUim. D. Petri de Lancrau epifeop. Lombaricnfis in hoc fpecialiprocurator, ejus nomine interfui, 8c fubfcripfi, *le* omnia , *tc* fingula in bac fanâa fynodo decreta, aâa, edita , 8r publicata, ejus, *8c* ecclefis fua nomine recipio.

Ego Joanne· du Laurier , canonicus ecclefi* S. Saturnini Tolofanenfis , *8c* reverendiff- D. Petri epifeop. Apamiarum in hoc fpcculii procurator , ejus nomine interfui , Λ fubfcripfi , atque omnia *tc* fingula in hoc fanâo provinciali concilio decreta, aâa, edita, *8c* publicata, ejus 8e ecclefi* (ua nomine recipio.

Ego Gregorius Topignon , canonicus ecclefi* S. Saturnini Tolofanenfis, *lc* reverendiflimi Petri Donault epifeopi Mirapicenfii in hoc fpeciali· procurator, ejus nomine interfui, *8c* fubfcripfi , atque omnia in hac fanâa fynodo decreta, aâa, edita & publicata, ejus *8c* ecdefia fur nomine recipio .

Ego Nicolaus Champagnier a capitulo ecclefi* Monti· Albani , fede epifcopali vacante , vicarius deputatu·, mtccfui , &· fubfcripfi : atque omnia *tc* fingula in hac fanâa fynodo decreta , aâa, edita , *8c* publicata , quantum in me atque in domini· deputantibus eft , diâ* ecclefi* nomine recipio.

PUBLICATIO CONCILII.

F H^^CISCUS DE IOTQSJ S.\ I. titali Jaaftiffiani Trinitati) ia attntt "Piati» frttijttr ctrjiaalit, arcbi»pi(i»pat Ttltjanat, fr»vitin ntftrn fijtlitai, ftlattu» in J»n»in».

/"A Uo tempore graviflimum hoc aichiepifcopalis cur* onus , divino ita difponentc confilio, humeris meis fuit impolitum , tu ipfo aditu non levi fane multarum difficultatum cogitatione fum perculfus. Verum qu* me, licet indignum , ad illùd vocaverat divina clementia, eadem me femper *8c* confolata eft , *tc* ad colligendos animos confirmavit . Et profeâo non poteram aut gratiori aut commodiori loco talentum mihi creditum exercere , aut uberiorem ex alia quacumque quam ex hac una provincia meflem expeâare , in qua omnes omnis generis homines in unum fummi Dei cultum videbantur mutuo confpiraffe . Hic fenatus ille mihi occurrebat integemmus , ecclefi* propugnator certillimus, h*reticorum vindex punitorque actrrimus, eoque nomine *tc* divina benedi. aione *tc* fecundarum rerum felicitate curias omnes alias facile fiiperans, tamdiuque fuperaturus quamdiu proprii rebus omnibus religionem , ut fperamui, anteponet. Hic populus avite fidei obfervantiflimus, 8r obedientia clarifiimu·. Hic ea dodiffimis piiflimifque viris referta academia , ea qua tot doârina *8c* integritate celebre* viri fperari poterant , qui in hac excolenda vinea promptilfimi utilelque mihi cooperatores efle poflent. Hic clerus ille denique,cum A quo inftaurandi mihi in hac provincia fpirituaIis «dificu , fundamenta locare foret facillimum. Et in eo canonici optimi, *tc* optimi redotes, qui in hanc noftre follicitudinis partem libcntiflime venirent. Quibus in omnibus commovebar, ut nihil mihi prius videretur , quam eam videre regionem ad quam me *8c* natur* propenfio, *tc* officii ratio advocabat: ad quam profeâo nulla mora interpofita convolatum , nifi eo in loco fuiflem, in quo ille eft, cui obfcqui , Chriftianorum omnium , przcipuc vero cplfcoporum , *8c* maxime cardinalium.primum eft deoitum ; nifique eo tempore fons ille malorum erupiflet, ex quo tanta in uniterfam Galliam clades derivata, in omne· ejus provincias B poftea promanavit. Huic obfiftere cum mei muneris efle ducerem, omnes induftn* nervos contendere equum. videbatur , ut· aliquod faltem tantis malis temperamentum invenirem . Sed vicit mah violentia, humanoql/e confiliocurari fe negavit , & quam percata noftra concitaverant , folli precibus vitxque mutatione divina indignatio voluit placari. Sicquecum univerf* Galli* non poflem , huic provinci* fubvenire conatu· fum; ad quam non prius accedi quam omnia tentaverim conciliandi nobis divini nominis remedia, ex quibus tandem hoc unum mihi vifutn eft *8c* ad falutem utilius, 8sad imminentes calamitates paratius , quam nobis Deus reliquit ecclefiam , eam tanquam matrem agno- C *fccre*, ei conjungi, ei per,omnia obfcqui , ut, omnes omnium, qui ia ea funt , fidelium preces participantes , divin* mifericordi* gratiam facilius confequeremnr . Atque ita facrofsnâiejufdem legibus moniti Tridcntinum concilium recipimus, ab hujusexecutiooe decreti obcdientiam teftantes quo concilia provincialia celebrari jubet. Quorum en vobis primum (filii dileâiflimi) quod vobis offerimus, ex quo *te* bene vivendi, *tc* rite Deo inferviendi rationem haurite poteritis. Hic negleâc religioni, corruptis moribus , fevientique in nos ob tot tantaque peccata divin* ira remedium invenietis . Hoc igitur accipite, excipite; legite, perlegite ,*lc fi* qu* vos divinarum rerum cma tangit, fequi , D exequi curatote . Hoc fanâillimi religiofiflimsque totius provincialepilcopi nobifeum unajufferunt. Hoc celeberrimi prudentiflimique ex *velitis* theologi* jurilquc canonici doâores fuafernnt. Hoc denique graviflima , fanâiflimsque apoftolic* fedis auâoritas comprobavit . Vos vero, facri ecclefi* miniftri , per vifcera mifericordic domini noftri Jefu Chrifti hortor & obteftor , ut ad has conftitutiones ampleâendas reliquos omnes exemplo veftioinvitetis, his pareatis, has fervetis, has noâe , dieque meditesnirlS . H* in vaftram potiflimum *tc* gratiam *lc* honorem funt comparat* . Quo enim feverius, continentius , fan&ius vitam intliituctis, eo major religioni hooos tribuetur , factarum rerum E procuratio purior , facnticia, otheiaque majori cum reverentia fient, faciliufque Deus placabitur, majori venerationi quam antea veftcrordo habebitur: impietas, favor inhrreticos, limonia , confidentia, religionis contemptus, frequentiora apud noftros homines vitia , evanefeent. Vos vero quibus religionis tuende cura data eft, quod vobia demandatum eft, munere quam fieri poteft optime perfunâi, laboris & diligenti* fro-Ausuberes diuturnofque percipietis; tandemque feliciter falutis viam *ingredi*, ad eam quam toto hoc opere folam nobis propofuimus *vi fempitemi metam felicius . Deo dante , pervenietis.

ANNO CHRISTI

CHcinrt

URBANI P A P Æ V I I.

UfbflAM

URbanus feptimus, Joannes Baptifta Caftaneus ante pontificatum nominatus, Rom* pure Cofmo Genuenfi natus ; in Hifpania nuntii apollolici munere magna cum laude perfanftus , a Gregorio XIII. cardinalis fandi Marcelli creatus, *Sc* ad Bononienfem legationem deftinatus ; Sisto tandem in pontificatu fuccefCt xv. A Septembris . anno domini 1590. tempore Rodulphi II. imperatoris. Natura fuit manfuetas, vita inculpata» *St* morum fan^imonia clarus! complexione tamen melancholica, *St* ad morbum inclinante. Pontificatum ultra 11. dies non .protraxit . Poft ejus obitum iedes apoftoiica duos menfes &Γ novem dies vacavit. Jimpe· 1.

GREGORII XIV

Ctffoilas

GRcgorius XIV. Francilcum Sfondratum fennotem Mcdiolancnlem patrem habuit , 3c Nicolai nomen in facro fonte confecutuseft Optimarum .dilciplinarum & jurifprudentiz ftudio Perulii 6c Patavii non peeniteodam operam dedit. A Pio IV. epifeopus Cremontiilis, & a Gregorio XIII. cardinalis creatus, ac tandem Urbano ad feliciorem vitam translato , poft duorum 8c amplius menlium interregnum j. Decembris, anno 1590. tempore Rodulphi II. imperatoris ad pontificatus faftigium pertigit . In grati animi Sc obfetvanti- B inGregorium XIП. fignificationem , Gregoritu proluit appellari. Ejus pontificatus ad i$.Odo-T<>· brii anni fequentis , oumtaxat per tnenfei de- 4«"' cena *ft* dies totidem , fuit continuatus . Quo fadum cft , ut optima quaque confilia › quz animo conceperat, *tt* quorum expeditione multui fuftentabat, exequi non valuerit . Morbus ?|ui multorum malo vita filum illi abrupit , uit febris continua , *Sc* reddendi lotii difficultas es calculo nata . Quinque cardinales creavit, de quorum numero fuit Sfondtatus. Sedes poft ejus mortem dies 15. vacavit.

Quando pbnutcx iaAai/

ANNO CHRISTI

V T V / r I '-U- I A A

ANNO CHA1STI

INNOCENTI PA PÆ1X.

Jnnofentia» I X. quali* ,

INnocentius IX. cathedram fandi Petri conIcendit die 19. Odobris , anno Chrifti nati ‹ 1591· tempore Rodulphi II. imperatoris. Ante pontificatum Joannes Antonius Farquinctui nomen illi fuit. Cardinalis (anâotum quatuor cotonatbrum a Gregorio XIII. fadus eft . Summa integritate , variaque in omnibus pene facultatibus eruditione imbutus , rerum ufu *Sc* C longa praii edodus , omnium animos in meliorem fpem erexit . Verum gravis annis , curis, *Sc* laboribus fradus, poftquam populum a plerifque gravaminibus liberaflet , duolque ex fratre pronepotes in purpuratorum ordinem adfciviflet , ad quietiorem vitam migravit 19. Decembjis anno domini noftri 1591. Poft obitum ejus vacavit fedci uno menfe.

ANM) CHRISTI

ANNO CHRISTI

CLEM ENTIS PAPÆ

Sc quaedo ponti(◀

CLemens hujus nominis VIII. Hippolytus Aldobrandinus antea nominatui , *tt* cardinale fandi Pancratii , *Sc* fummo ptanterveiario, trigefimo die poft ingrefliim conclavis magno omnium cardinalium confcnfu *Sc* ftudio renuntiatus eft pontifex oertio Kalendas Februarii anno redemptoris noftri 1 fpa.-tcmpore Rodulphi H imperatoris . Clementis nomen illi impolitum eft., quod vir magius apud omnes exiftimT Ionis, incredibili prudentia *Sc* dexteritate legationem nobiiiffimam *Sc* utiliffimain in Polonia obiiflTet › aliafque re, ecclefi* difficillimas *Sc* gravidimas confecilfcf. Princeps erat iis animi dotibus prsditus, qu* in fummo viso *It* univerfali pallore defdcrari poflunt. Ins- D tio pontificatui , (telle Baronio, anno jdp.) quotidiana illi menfa tredecim cx ipfis vetera inftueso parari folies* , adjecit alteram props cenaculum fuum pauperibus peregrinis potiflimom e remotioribus regiqnibui in utbem coo-Ruenubes in fingnlos dies parandam, ad quam c fua precioliora queque *tc* lautiora vilioribus fibi retentis afferri juffit. Henricum Navarrssum Gelli· regem ab excommunicationis anathemate abfolvit . Sigifmuado Tranfilvania principi invidiflimo , qui murum fefe in oriente pro domo Ifrael fortiter oppoluit , Moldavie queque ir Valachis excutiendi jveum Turcicum m-Aor fuit. Cetcroa Orbia Cbriftiani dt semes primates ad concordiam intet lq *It* arma in narba-v CUflMMEb

nun

anno ' tum diligenda *noa* intcrmiflis laboribus paterna
CHRisri folicitudinc adhortari non deftitit. Epifcopos
<>»4. quoi crcaturua cm com aliquot cardinaliMs
ad hoc deleâi· « adhtbitilque fimal qui in orbe funt doâiffiaait theologi* *it* caaonici juri* peritifbtnii, diligenti primum *Gjue, improvifo citmitic probavit, cujos peritia* effient , adeo ut fub ipfo non nili bene dilerto ad epifeopatum
akiiatu. aditui patuerit. Alexandrina ecclefia* legato·,
otaôi ,λ catholicam fc otthodoaana fidem fuo ,. fuique patriarcha Gabrieli· atque totius ecclefia nomine ptofitentes , atque Dipfcotum , aliofque
m«i <«ik- hareticos *8c* fchifmaticot damnante· benefice excepit, A paterne fovit. Cum otthodoso Tranfilvania principe , exiguo militum numero, fi eum cum numerolif&mit Turearum copiis compare·, copiofiSimum Turearum exercitum fudit , 8r profugavit. Ruthenos ad communionem eeelefiç recepit. Titulum fanâi Cafarii At palatio, nimia retaliate collapfom, penitufque inacelTum atque defertum , ideoqbe a Suto V. e numero titulorum expunâum, cufto· antiquitatum ecclefiallicarum reftituit *Sc* teftiurivit.
M,t«uUi< Eifufa* nimium concellionet indulgentiarum re-
bUuiu· > ftrinxit. Inventorie religioie adorato corpore
Ht'1' linita Caciita, niiraculofe fanatur eft a podagra, q-a diu multumque graviter laboraverat.
<2_ua ratione vero ifta contigerint, illuftriffimu» cardinali· Baronius , qui pralen· interfuit, le
b< in.en. vidit, prolixe enarrat hi· verbi·. At quid ac-
uoHiurpa- ciderit hii diebut , exigit opportunitas ac di-
Wu' go'**· argumenti, ut hic deferibamus. Cum enim ejuidem tituli fanât* Cecilia presbyter cardinali· Paulus Sfondratus, nepos fanât memoria Gregarii XIV. Romani pontificis , poft exornatam a fe eamdem ecclefiam, adjiceret animum ad eonfeflionem ipfiur nobilius illuftrandam, atque locupletandam, dcleAis fandorum reliquiis fumma indtttftria perquifiiis, fc in urnis argenteis pluribus magni pretii collaris , ut eas ibi reconderet , fed non caperet locus patens inter altate fle eonfeflionem, necefle habuit fpatiutn dilatare. Quod dum fieret, vécut excavatum foramen detegitur pervium ad corpus lan-
I itz Ctcilia , per quod (ut alias fuperius diximus) (oleret fidelium piet*· dimittere (udariola, qua taitu (epulcti martyri· haurirent gratiam (inititum . Sicque per ipfum inventum eft pariter venerandum lepulcrum illud , quo claudebatur factum corpus infsgnis virgini· atque martyri· Cç-ilie, de qua inlcriptio fori· poiita cettam & exploratam in omnibus fidem faciebat.
,
, Quid tum ille *f* exemplo foannis , qui etfi cucurrit cittu* Petro *tc* ptiut venit ad monumentum , abftinuit tamen ab ingreffu fepulcri , deferens apoftolico culmini perveftigationem ipIius I muoita mox capfa figilli· , cucurrit tcftinus in Tufculanutn ad fummurn pontificem, ut
ronniu··■ dc tanto invento thefauro ipfum prefens teddeuou.'â'a*" rcl tert,orem I Laborabat ipfe fanâiflimus Clc-
caub«. mens acrioribu· podagre doloribus , *tc* licet nullum ad audientiam admitteret , ubi tamen eju· adventus caufam cognovit, ftatim prefentetn adctfe voluit, *Sc* audire cunâa , qup rafla client. Quibus magna animi deleâatione perceptis , ex eo tamen doluit *Sc* ingemuit ,, quod eo, detineretur cx maia valetudine impedimento. ft non valeret (quod maxime optaret) ad invifendam falutandam tantam martyrem prorierare I Sed cefGt impedimentum iftiufmodi (tneo ucro t etenim me tanto licet munere indignilfimum premilit explorare *Sc* adorare venerandum Cycifi; . corpus . Sicque nulla penitus in-

terpolita mora, eadem celeritate qua venit, re- anmo
diem & ipfe eadem die Romam , fimut ad ip- CHIUSTI
fum titulum fanfle Cpcilie lummo vefpete Ifti ' >;>*.
pervenimu·.

Vidi quf in marmoreo monumento polita e- ı.,,·<·.
rat arcam cuprcflinam , qua facra membra Cfcilâç claudebantur , operculo duflili claufam, eamdemque modice Iflam j ut vehementer fuerim admiratu/, quomodo poft oflingentos (eptuaginta oâo annos potuerit arca lignea, humeâante illam marmoreo fui natura fepulcro , fubtus terram abfque ulla actis participatione locata I ita integra *tc* illffa ferrati, *Sc* non penitus tanta humiditate laxata , jam dilluluta marcuerit, fortis, folidaque pertinent , ut abf-
B que Iflione tangere , contredire , amplexari quit eam pro arbitrio pollet & ftringerc, integrum adhuc ufum ipfo ejus operculo dudili retinente, ut ad oftenfionem duci pollet paritet *Sc* rèduci : quod fçpe ffpius fieri contigit pluribus diebus illit , quibus antequam eodem in loco, in confeftione iterum conderetur , idem venerandum corpus intus daufum quamplutimi videre cuperent *Sc* venerari.

Cum nos ifta de lignea arca non fine magna admiratione vidiffcmur : ad id quod inttjs detinebatur lacrum martyris corpus intuendum devenimus. Ac plane, fecundum illud Dandi- 47'
Cum. *Sicut uuclhitmut*, ita CT*Indtvi»» *iu civitctt dumini virtutum , iu^civitttt Ot< utflri.* Ere-
C nim ut a Pafchali papa inventum & reconditum fuiile legimus , *tc* fupetiux recitavimus , venerandum Cfcilie corpus, ita invenimus, nempe ad pedes ejus quç fuerant madida (anguine vela , Sr ferica fila auro- obdufla › quz vilcbantur, jam vetbftate folute vellis illius auro tex-^ te , cujus idem Palchalrs meminit , indjcei e-
rant . sim, ror,y

Aha vero fupra mattyris corpus ferita, levia ◢■ (·«««
tamen velamina polita , ipfaquc deprefia , litum in
iplum *Sc* habitudinem corporis oflendebant. Vi- *,u "
febaturque (quod admiratione dignum erae) non ut affolet , in fepulcro refupinum politum corpus, led ut in leflo jacens honeftiflima virgo fupra dextrum cubare latas , conrrafli non-
D nihil ad modeftiam genibus , ut dormientis 1-maginem redderet potius quam defunde , ipfo ira ad infinuandam in omnibus virginalem verecundiam compotito litu corporis ; adeo ut (quod çque mirandum) nemo quamvis curıoim infpeâor , sufus omnino fuerit virgineum illud detegere corpus , reverentia quadam inenarrabili repercutfur, perinde ac ficçleftis fponfus aiftfteret vigilans cuftos dormientis fponfp , ,
monens *Sc* minant : TS(r ***fufcitttii***, aefue e-vqr-Zare *fucictii ciihHcm* , daavr rp/a ***vtlit***. Vidimus cognovimus, *Sc* adoravimus. Die vero fequenti illucefcente , fuper eamdem eonfeflionem obtulimus Deo in memoriam *Sc* honorem tantç virginis , *St* martyris , Ac aliorum conditorum
E ibi fanâorum factificium millç , inde vero ad fumtnnm pontificem , qui miicrit,*reverfi in
. lufculanum Cingula vifa retulimus.

Audivit ipfe cunâa magna animi voluptate * nrm
fimulque de folenni mox cogitate ccepit repo- <>on«aa ci«.
(itione cjufdem venerandi corporis in confef- m*" ****
fione , quam non per alium quempiam quantavis dignitate pollentem › (ed ipfe celebraturus effet folenniffim* pompa . Condicitur certa *die*» , ipfe natalis ejuidem Cfcilif virginis . Interim de parando prcciofioii loculo cogitans , aureum facere meditatur : fed diffuafus , eo quod impiis effolforibus fepulcrorum

ANNO ' illecebra aurum efle foleret , argenteam prar-
CHMSTI grandem , que ipfam etiam integram eupreHi-
ring nam caperet, arcam fabricari mandavit. In qua elaboranda, inftar Bcfelebelis infpirati divinitus , enituit induftria excellentis opificii : qui veiuti alterum czlum corpori, cuju» effet in ». lo anima, fabricans , thecam illam ftellis auri fulgore micantibus exornavit. Eft pretium ejus quatuor millium trecentorum nonaginta duorum aureorum ; in qua ejufmodi polita eft foris inferiptio .

CORPUS SANCTÆ CÆC1LIÆ VIRGINIS ET MARTYRIS A CLEMENTE VIII. PONT. MAX. INCLUSUM ANNO mdic PONTIF. VIII.

› Intus vero in argentea lamina ab ejufdeai tituli dido fspe fuperius Paulo cardinali prefbytero totius rei gefta feries ita deferipta fuit.

Hiè requiefeit corpus fande Cecilie virginis
iòuΓM"-18 & martyris, quod 8, Palchali primo pontif. max.
uumrfoiiu. ipfa revelante repertum , ·& in hanc ecclefiam translatum, 8e fub hoc a'Hari una cum corporibus fandorum martyrum Lucii tc Urbani pontificum, nec non Valeriani , Tiburtii, Bc Maximi reconditum j iterum poft annos fere odigentos, Clemente VIII. pontif. max. cum siidem fandis martyribus lucem afpcxit , dic 10. Odobris , anno domini» incarnationis 1599. Cujus finde virginis corpus przdidus dominus noller papa Clemens^ veteri lignea capfa, in qua
\ jiccbat, argentea inclufa , intadum , immuta-
\ tumque hoc eodem loco , in quo fuerat collo-
' catum . poft perada mifiarum foleonia maxima cum devotione Sc iacrymis , toto fpedante populo, repofuit zz. Novembris , ipfo fefto'virginis die, <S99- Ad cujus latus in alia fedrfum capfa przdidi tres martyres Valerianus, Tibur, tius, & Maximus requiefeunt. Necnon fub ipfo virginis cuipore in alia fimiliter arca przdidi duo martyres ac pontifices Lucius Bc Urbanus, prout a Pafchali pontifice omnes in iis conditi funt.

cierar«> Ego E*ulu' tituli fande Czcilic fandz Romane ccclefiz presbyter cardinalis Sfondratus,
inrrntum oi licet milerrimo peccatori przdida corpora,
a«c"ol?, diuturnitate tempori, tere in tenebris jace-
' bant, Bc invenire, Bc videre, & venerari a Deo optimo maximo datum eft, memoriam hanc hifcc literis contignavi. Ifta inferiptio in fepulcro pofita. Coeptam vero jam hiftoriam profequamur. Interea vero cum idem fummus pontifex anno incolumis rediiffet eTufculano, adivit una cum CHRUTt fanda Romanae ecclefi· cardinalibus iplam etiOi. clefiam fanda Cccilis, ut ejuidem virginisatque martyria inviicrat ac veneraretur laera pignora : ubi cum adeflet , edudo operculo cuprcdÏM illius capi- , venerandum quoque angelis fandiflima iplius cormis iit que oiximus [ut pofitum fuerat a Palcntli pontifice] opertum velis vidit, & veneratus eft; atque ei tunc quam ferret omni auro gemmifque effe gratiorem oblationem, preces obtulit, una cum lacrymis oblationis cordis indicibus : nec non ia honorem martyris incruentum Chrifti corporis facrificium ; reliqua folenniori ritu impleturas religionis officia, ipfo qui proxime adeflet die natali martyris. Ifta tunc fuere oblata virgini digna tanto pontifice munera.

Sed ejus plurimum in eo commendata modeftia fuit, quod invitatus licet , noluit redu- Molrfi, dis velis nudum virginis corpus quantumlibet exiccatum infpiccre, cui effe videretur loco ruboris cuftodis verecundia virginalis, [anguis afperfusj fatis ad fidem effe fciens , membra firipula cognoviffe per fuperpofita vela , atque visiilfc a przdecellore inlcripta fepulcro atque deferipta diplomate figuacula illufa reperta , atque divinitus confervata· Veneratus eft pariter nofthsc fandiffimos pradeceflbres pontifices Urbanum & Lucium , nec non Valerianum, Tiburtium , atque Maximum martyres in eadem confeflione reconditos, tunc ipfi,ad breve temporis fpatium amoto operculo dcmonftratos.

Ubi autem esoptata advenit dies natalis e- Solcnni* repoSuo jufdem fandz Crcili* , ipfe pontifex una cum facro fenatu , ipfo collegio cardinalium , przfto fuit , atque etiam celebri pompa , ritu folenni facrofandum mfilç facrificium obtulit . Quo fumma religione perfundo , minifterio diaconorum adjutus, arcam illam argenteam jam antea confecratam , detulit in conrcilionem, in eaque cupreflimam illam, qup venerandum corpus virginis Bc martyris Czcilia continebat , confuetis adhibitis precibus, collocavit , atque intra lapideum monumentum utramque ita fimul compotitam claufit. Huc Batshmm row. y. 8ai. aaa. Ij. dT/rff'

Obiit pontifex optimus anno domini 160$. 3uinto Nonas Martii , cum fediffet annos trecim , menfem unum , Sc tres dies . Ad quartum Nonas Apriles fedes pontificia paftorc viduata extitit.

ANNO CHRISTI

" ** COMST1TU TIONES ET DECRETA PROVINCI A'LIS C"*"TI

CONCILII AVENIONENS1S.

Qtcod Francifiat Metri» Faurufiut artbiepifcopui uivtninnenfit ***Mail utm*** *faiutis* ***MDXCIK***

INDEX TITULORUM.

f
IU *De vifitetitne efifitefartm .*
j. *De fjnedt direefeaa .*
4. *De tefliiui fjnadalibui .*
j. *De eremita/artite.*
6. *De fidei frefieffieoe.*
De imprijfiriiae CT iii.'iafat'n.
8 *Dt fidei radementie.*

E
9. *De fraiicatiau verti* ***M,***
10. *De /efiitat facra Jtriftaia.*
>1. *De furameatie ia ctaemaai.*
11. *De iaftifme.*
I J. *De tleie [aerii.*
14. *De* ayiM *iafeifmati.*
15. *De fc/raateaf cetfirmctienii.*
16. *De ferramenta ettiarlftia .*
17. *De fafthaii cemmniaiaiae ·*
18 *De ferramenta fartiteatia.*

zo.

"ÂhSÔT >9· *Dt facraattatt triMi.*
CHAISTI *o. *Dt fttruHtit tumitil.*
"***' **. *Dt fatraauata tttrtata mSiwm».*
**. *Dt aûffafurf/ità ,*
*■ *Dt* mijàraas *rtAaditat.*
»4· *Dt akffa [aftUaSili.*
*5· *Dt nlifaüi tr vtatratiaat faaStraat.*
*i. *Dt[tail iatagiaihu.*
*7· *Dt trtltfiaraat faaAatiaat* CT */tradara*
aS. *Dt atttlt anrfaaAi ia trtirfiü.*
aj. *Dt foakrit.*
JO. *Dt taatttttrai.*
Jt. *Dt furifiia.*
J*. *Dt aàrt tr ktatflatt tlmttraat.*
JJ· *Dt tapirait V taatakii.*
·34· *Dt hârit,taatai<ii.*
JJ. *Dt taata ictltfia/lica.*
J6. *Dt ktatfiritraat ttllatitat.*
37· *Dt ktatptitraat iatuufttikilitart.*
j8. *Dt taafiAtatia.*
J9· *Dt rtfiAtatia.*
40. *Dt jart patrtaatui.*
•ft. *Dt litiaii.*
"4a. *Dt affiiit pararii.*
45. *Dt ftftaraat Aitraat tait»* I
44. *Dt* yaaAragtfiaia, *V famrum iq animat tkftrnaatia.*
45· *Dt aratitat ^aaAraginta ktrarut».*
*46· *Dt frtttffittukat.*
47. *Dt faatrikat tT txtftiit.*
48. *Dt iaAalgtntiu.*
49. *Dt ftaiinarie .*
J0· *Dt faaâiattaiaJikarl*
J t. *Dt kafpitahkni.*
*fl. *Dr rtafrartraltatikur.*
JJ. *Dt rigatarikai.*
J4. *Dt fora rpifrtpali.*
JJ. *Dt laratiaat kaanraat rtclt/laflinntta.*
Dt ttftaattatv O' Irgarii fui.
57· *Dt mtAirit ·*
J8· *Dt klaffbtoiia.*
59. *Dt afarit.*
βo. *Dt Attila.*
<1. *Dr raatakiaariii.*
*&i. *Dt "JaAaii.*
*6J. *Dt petit.*
64. *Dt faratalii, ftu iaffraSinaikut etafiitaAii (T akftrvaaAii.*

franciscus maria dei et apostolica fedil gratia Archiepifcopns Avenionenfis a aniverlis provineim noffyz fidelibus falutem in domino.

CUm facrofanSc fynodi Tridentinz provi- dcntiflima lege fancitum fit > ut intermiflui provincialium conciliorum uiut reftituererur, iliaque deinceps in omnibus provinciis Cingulo quoque triennio celebrarentur : Nos hoc ulutarc przceptum eo libentius *tc* alacriusampleåendum duximus, quod ad eas regiones paftores sniUi ab apoftolica fede dignofeimur , in quibus hzrefeon ac corruptorum morum caligo, diaboli fraude, hominumque malitia, longe lacque diftufa eft. Quare omni ftudio in id incumbendum nobis eft , ut veritate , doftrina, tnorumque difciplina in his regionibus rcfplenilere curemus. Et vero ssquifGmum fuerit, ut a nobis potiflimum opus hoc inchoetur , qui io unftiflimi Romani pontificis temporali ditione exiftentes , ceteris provinciis ptulucere debemus. Quapropter divini'numinis przfidio im-

A plorato , reverendifEmis cocpifcopis , ac com- anmo provincialibus noftris, eeterifque facerdotibus, CHIm quorum intereft * ad przftitntatu diem caufis iss*. provincialis fynodi celebrande convocatis, aliifque rebus ac ritibus de catholica traditione oblervatis, ad furami Dei laudem , clerique noftti ornamentum It utilitatem , hzc quz fequuntur decreta fancienda ac promulganda de eorumdem reverendiffimorum coepifcoporum noftro confilio *tc* aflenfu ftatuimus.

I.

Dt tfijtcaii.

B

UT autem judicium incipiat a domo domini , nec nobis illod cvangclicum «abjici poliat, quod Phariizis olim exprobravit. Dicunt, *tc* non faciunt, *tr alligant* onera geaviti &■ importabilia , digito autem fuo nolunt ea movere : vifum eft a nobis ipfis -hujus fynodi initium fumere .

Quare cpilcopos noftra: provinciis omnes , tum dignitatis, tum oneris fui memores elfe oportet ; ut intelligant non afio confilio fe ccclefiis divinitus elle przfeâos , ac gregibus paftores datos, quam ut cura pervigili ac fblerti ftudio animarum falutem procurent, in diefqee magis ac magis promoveant . Quod ut facilius
C aflcquantur, Te motcfque fuos ad eam formam, quam przcipit apoftolus , component i in id potiflimum incumbentes , ut vita fint non modo irreprchenfsbili , fed ej.ifmodi , quam om nes colant , fufpiciant, ac fibi imitandam proponant. Sunt enim epifcopi mundi lumina , populorum doces : quod fane decus ut fingulis u Deo communicatum eft , qui tamquam Aaron nd animarum przfedturam vocati fuere, ita purum ac illzfum ab iifdem confervui pars eft . Gregi itaque invigilent epricopi, ftrenue in vinea Gbi commiifa laborent : virtutes omnes tum ipfi colant , tum a *fuis fubditis* coli fedulo carent : vitia , quacumque tandem ratione valent , eradicent ac profiigent , ita ta-
D men , ut omnia prudenter ac matura przvia confultatione gerantur. Eorum minilleiio ac etiam confilio utantur epifcopi, quos Dei honorem, animarumque lucrum relate vide unt, quique magis prodele, quam przclle ftudeant.

Quoniam vero longum effet fingulas epifcopi panes percurrere , horum dumtasat admonitos efle volumus , ad ipfos^fcilice: pertinere, non modo quz cum ceteris communia habent, verum etiam quz epifcopali funâioni peculiari quadam ratione commifla funt , diligenter obire- Quamobrem pontificalia munia , ut rire lingula exerceant, accurate profideant; ficquc feipios gerant, tamquam qui lmpcttcfUunis cterccndz ftatu politi funt ·

I I.

Dt vifiratitat htktaAa tk tfifiofii.

CUna facrofar.fta fynodus Tridentina multa ,j.e ftatuerit ad vifitationis munus lite obeundum pertineatis ; admoniti funt epifcopi , ut Îiuzcumque ab illa fanfte ac pie de vili ratione ancita iunt, diligentiflime obferventur. In id vero potiflimum incumbant epifcopi , ut facultatibus a concilio fibi concedis utantur , nc,

CHRISTI >>»«*

fi forte remiflta· fe gefferint, vifitatio frudta ac fi°e fuo careat, ac difciplina ecclefiallics nervu* elidatur.

Epifeopo* propria* diceceGm per fe, aut, fi impedita· fuerit, per fuum generalem vifitatorem, G quotannis totam propter latitudinem vifitare non poflit, faltem majorem ejoa partem vifiret, ita tamen» ut tota biennio per fe rel vilitatore* fuo* compleatur.

M·µ.µ'

Dum fuam dicecefim invilit, legem de viftu* procuratione 8c muneribu* a facro concilio Tridentino prefcriptam obfervet : comitatum non habeat» nifi vifitationi necetfarium. Quare feÎtem, ant ad fummom 0A0 homine* tantum ecam datât : G plure* duierit, fui* famptibui alat. Menfa frugali contentu· lit» quaque ec* clefiafticum luxus cenforem deceat.

' Domum foam vifitent epifeopi, totiufque familia moret potfpeâos habeant ; ut h quid (quod abiit) parum candidum fle honcllum in* venerint, confcftim manum Ulutarem adhibeant, domefticorum vitam antea corrigentes, quam ad ceterorum emendationem fe conferant. Omnia porro loca invita: epilcopus, in qua jui vilitandi habet, nullo preterinifib ; curetque diligenter, nulla interpolita mora, vifitationem inire ac perficere hoc confilio,ut quam celerrime gralfantibu* malis obviam eatur. Quoniam vero interdum contingit, ut illud vilitandi munus non ea atque par efl diligentia obeatur, dum vel celerius, Se per traniennam (quod ajunt) tam loca quam perfona explorantur : idcirco inflruâio pro ordine 8c methodo viGtationis a viri* a concilio deputandis conficiatur, quam epifeopi omnes, dum fuas dicecefe* invitent, facile lequantur.

A

B

C

III.

Dt Jyanl» JirctftM.

a Cone Ttld felt »4. cap. • S bd il c propiet.

OMNES ac finguli, qui de jure vcl conluetudine tenentur, ad fynodum · dkzcefanam convenire teneantur tempore a jure k tuto, 8c ab epifeopo indifto, pcena propoGta iis, qui abfque legitima caufa non paruerint.

D

Quifquis ad fynodum venerit, decenti ac honefto habitu incedat, in feflionibu* fuperpellicep mundo 8c integro utatur. Ad hofpitium divertat, quod fibi a deputaris ab epifeopo a(-fignetur, ut ne minimam quidem fcaodali aut lapfut occafionem prehere poflit. Rem facram frequenter peragat durante fynodo, ac integritatis probitatifque fpecimcn in omnibus pro virili prcilare debeat.

Examinatores fingulis annis ad minus fex ab epifeopo vcl ejus vicario univerfz lynodo dicecefanz proponantur, qui ab ca probati, 8c admit!* jurent fe, humana quacumque aflëâione poftpofita, fideliter munus caecaturos.

E

IV.

De *lefhktii*

Ul tcflium fynodalium munus, ficubi intermiflum eft, reftituatur, atque non nomine iolum, fed certis officii partibu* redie eos geratur, quibo* in lynodo vel proviuciali, vel dirxcefana committitur ; hcc de illi* eorurnque officio (latuimus.

P<incipio facerdotes etate moribufque grave*, prudentes > ac difciplinz Chriftiauc lludiofi in concilio provinciali a metropolitan©ex unaquaque dicecii duo faltem, in fynodo diecefana e dicerefi lua duo itidem telle* fynodales deligantur. Pane etenim meminifl'e oportet ab Innoceotio III. propoGta in concilio Latoranenti iis qui telles nullos noainarint.

'anno' CHIUSfl *SH>

Qui nominati & deledi funt, fecreto ab epifeopo convocentur, in ejufque manibu* jurent cx formula verborum ptalctipta, muneris lui partes executuros efle.

Quo igitur tempore hoc munus telles jurat! geflerint, pertonas dilcretas interrogando (impliciter & de plano, abfque ulla jurildidione lollicite invelligent hac qua fequuntar.

An parochi munas fuum obeant, ea qua pac efl follicitudine, in facramenti*, omnibus quidem, agri» autem przcipue adminillrandis. An ipG, aliique clerici omne* ollam populo prss» beant otfenfionem. An in fui* ecclefiis relidcanc, iuoque quifque fungatur officio.

Quacumque vero animadverterint decreta fancitave nullam adhuc aut non peripeitam exeeutionem habuilfe, aut quz rutius depravata cotreâionem reformationemqae defiderare viderint, ea tribus ante menfibu·, quam concilii proxime futuri flat* dies veniat; fingula ordine fuo referant ad metropolitanum : telles vero dioecciani tnenfe faltem ante diem prallitutum id ipfum epifeopo prallabuat.

V.

Dt IX4»il4lnin.

OMNES examinatores, quieumque Gnt, noverint fibi munus ufque adeo grave committi, ut fi negligenter aut male fe ullo modo gefierint, Deo in primis culpa in eo munere admiflz exaftam rationem reddituri fint. Quare non fpe, non metu, non aliquo * atfcAu duβî, muneris fibi cbmmifli curam gerant. *t>i#»«o. <!"«" »'

Nullus examinatorum quempiam privatim doceat, qui examen fubituru* fit.

Cum de beneficio curato examen inilituitur, aut de aliquo ad facros ordines promovendo, vel contionatore, confeflariove approbando, ad minimum tres examinatores piziente epilcopo, vcl eju* vicario, conveniant. ii.jx

Cum qui* ad examen venerit, ejus vultu* 8i habitu* corporis, veftitus 8t inccilus, gellus 8c fermo diligenter infpiciantur : ex his enim animi levitas, vel gravitas deprehenditur. nuo.

In examine vero i* potrflimum ordo teneatur, ut primo de vita flatu I genere, parria, domicil 10ve queratur illius qui examen lubit. Hi* perquifitis, examinatore* ad explorandam lcientiam mox defendent.

Quifquis pro facris ordinibus fufeipieodis -* xammandus elt, aratis, natalium, aut difpenfattonis obtenta, beneficii ecclefiaftici, vcl penfionis, patrimoniive attcllitiones feripta* de documenta authentica ante omnia in medium producar; quz omnia examinatores non perfunctorie, fed diligentiflitne perquirent, an ullo vitio, vcl fraude laborent.

Cautio autem fit, ut de iis examintndi interrogentur, que ad rem, cujus occafione examinentur, proxime faciunt. Cetera examinatorum prudentia animadvertenda, 8c ptzllanda relinquuntur.

VI.

ahno CHRUTI UH-

VI.

Dt fiJri fnft/Jîtnt.

QUONIAM, juxta doârinam apoftoti, non folum corde credendum eft, fed oie ctiam coofeffio fieri debet ad falutem .· ideo facri concilii Tridentini, fummorumque pontificum ·uâoritatem innixi, mandamus, ut quicumque ccclcfiaftica beneficia obtinent, vel in pofterum obtinebunt , *Bc* qui ad fynodum dicccefanam accedere debent, fidei profeffionem emittant . In ipfa prir.ia fynodo aicecefana curabunt, ut qui beneficia curam animarum habentia obtinuerint, intra duos menfes poft adeptam poffeflionem, juxta formam decreti concilii, profeffionem fidei faciant. Id quod (ervabitur etiam in provifis a Romano'pontifice, vel a legatis. Idem praftsbrint qui permutant beneficia curam animarum habentia.

Provili autem de canonicatibus *Bc* dignitatibus in ecclefiis cathedralibus, vcl collegiatis , non folum Coram epifeopo , feu ejus vicario , fed etiam in capitulo idem przftare teneantur : alioquin przdiâi omnes ptovifi fruâus fuos non faciant, nec illis pofleffio iuftragetur.

Doâores przterea , tnsg|ft<i pzdagogn , *Bc* A°'CU®9U* ta<n publice, quam privatim docent theologiam , jus utrumque , artem medicam , C phil ifophiani , ceterafque liberales artestn quinufcumquc civitatibus, terris, oppidis, quoquo modo profiteri aut docere ab epifeopis ne permittantur, nifi prius catholicam fidem piofeffi fuerint, juxta formam conftitutionis Pii quarti : quam etiam profeflionem lingulis annis initio ftudiorum emittere teneantur.

Ne item reâores, vel cancellarii univerfitatis aut gymnafii ad foa officia admitti poffint , neve fcholarcs ad doâoratus lauream , sliumve hujufmodi gradum in diâis facultatibus fufeipiendum illo modo admitti poffint , neque przterea cathedram confccndere ante emiflam fidei profeffionem , de qua in privilegio doâoratus fpecialis mentio fiat ; panis nullrtatis , aliifque in bulla Pii quarti propofitis.

Nemo item ad pnedicationis munus, aut ad curam animarum exercendam, etiam fine titulo beneficii admittatur, nifi przftita coram ordinario fidei profeffione. .

Omnium *utem<qui fidei profeffionem przftabunt, aut przftiterunt , nomina ordine notata in certum librum epifeopus a cancellario epifcopali referri jubeat : qui liber in archirio cpifcopali affectetur.

VII.

Dt imfrtfftrikut O' Hlitpdil.

QUONIAM Chr'Qunï religionis bafis *te* fundamentum eft fides, fine qoa impofl;-bile eft placere Deo; quantum ca in re curam ac diligentiam epifeopi adbibere debeant, nemo eft qui nefeiat. Qjiare ut ea in cordibus fidelium impolluta ill^atanue ferretur , curent epifeopi ne per eorum negligentiam libri hrroticorum, aut aliases fede apoftolica damnati, quorum tn*tinia vis eft in. corrumpendis rudiorum mentibus , alicubi videantur , legantur , A habeantur , sepeilanturve : fed tegulas indicis librorum prohibitorum auiiu.i-·:·.· Pii quarti pontificis editas, aut aufloiitate aliorum pen- · i>ustificum edendas obfervari tum ab omnibus , tum prneipue ab impreflbribus *Bc* bibliopolis curent. anno" CHRISTI

Vifitent quotannis epifeopi bibliopolarum officinas › ne quid contra regulas hujufmodi fi*t ·

Deputent virum tum doârina, tum fidei ae. 'o preftantem, qui recognoicendis libris, ac fujKl unireris regularum przdiâarum obiervationi Seiis.c.i. prslit. Er omnibus autem przlcriptis regulis na ferventur in primis.

B Nullus libros de rebus facris typis ninnda-, re poflit, qui ab eo quem deputatit epifeopus,. przter inquifitorem , examinati &· approbati non fucriot ipforum fublcriptionibus. Approbatio vero librorum a tergo primi folii imprimatur.

I.ibris impreflîs adjcfto typographi nomine, adicribatur item annns quo impreffi funt. Libri imprimendi exemplum manu auâoris fubicriptum apud examinatorem remaneat.

Libri quos rypir mandari conceflum eft, in codicem a tecognitortbus referantur , notato conceits facultatis anno *Sc* die, deferiptis etiam eorum nominibus, quibus cos imprimendi potcftas faâa eft.

Ne quis opulcula, traftatus, commentarios, aliafvc lucubrationes de rebus facns evulget , nili ante examinate probatsque fuerint ab epifcopo, vel a deputatis.

Lib'arii & quicumque librorum venditores hibeant in fuis bibliothecis indicem librorum venalium quos habent, lubferiptionibus perfonarutn , quas diximus , communitum . Index porro Romanus librorum prohibitorum pro fotibus officine ptoftet. »

Qui per urbes przterea, vicos , oppida, aliave loca libros venales circumterunt, eorum etiam indicem habeant, cui ab cpilcopo, vcl ab inquifitore, aut ab iis quibus librorum recognitio ah illis delegata eft, fublcriptum fit.

Heredibus item , aut executoribus ultimarum P voluntatum vetitum fit libris a defunâo reliâis uti, aut aliis vendendos dare, aut in alias perfonas quacumque ratione transferre, nifi iis prius oftenlis, 8r habita licentia a perionis ab epifeopo deputatis.

Ne libris eujulvis generis in civitatem ullam provinciz introducantur , aut inttodudi vendantur, commodentur, aut legendi quovis modo tradantur, nili oftenlis putis illis, A- habita licentia a pcrlonis, ab cpilcopo vcl inquilirore deputatis, aut nili notorie conflet lib.-um jam elle omnibus permiflum. ,

Miniftri autem publici, qui exigendis vciftigslibus prrfunt, ubi locus publicus mercibus comportandis conftitutus eft, teneantur, pana R excommunicationis propolita , przditiis ut (upta deputaris perfonis denuntiare libros elle udduâos, aut laltem ne inde exportari patiantur, nili ii quorum iunt, icriptum perdiciorum manu fignatum, quo exportandi potcftas fiat, attuleriir .

De libris autem, qui de rebus inter catho- KepUeiaUt. licos *Bc* haereticos controvcrfis communi item <" w ,v· lingua conlciipti funt , ca diligens cautio adhibeatur, ut illorum ufus iis tantum concedatur, quibus epifeopus , aut inquilitor dc confilio parochi, aut confcflarii pcrmiticndum jttdicarit.

Li-

AMNO CRKISTI ·}»>·

Libci de oftctn » * prectbu* horarii* B. Ma- A >■ virgini* vulgariter , tel Italice, tel Hlfpanite, vel Germanice, vel parti·* Latino, partie* vulgari fermone expreffi venal** ue proponantur, we vendantur . Si qui vero eoe adhuc habent , ad facra* tnquifitionit oficiah ftatiin deferre compellantor , ut edita a Pio V· conftitutioo* faneftum eft.

Caveat epifeopu* , ne libri illi parvuli, quilter prece* vari· continentur, faint ioperftitio» lifque tituli* afpcrfi habeantur , iut vendantur ; niti fuo, aut inquifitori· , aHornmve theologorum, quo* huic muneri praefecerit, diligenti ftudio primum recogniti 8r purgati fint.

k Quia vero peftileqtinrc* »11* codice* funt, qui blafphemiir referti; adverfn*religionemnoftram B virulenta dogmata evomunt : Idcirco prohibeam*, ne qui* Thalmodicos libro*& nefaria hu(ufmodi Jlabinorum feripta legere, tenere .emere, vendere , aut evulgare audeat, lub pcenis, qu· conftituta funt ab apoftolicis conftitutionibut. Quare epifcopi io eundi» lyntgogi* hu{'ufmodi volumina perquirant & comburant ! Lino* preterea de aftrologia judiciaria eraftantc*. juxta cenfuiam indicit librorum prohibitorum omnino rejici &· extingui mandamus . Libro* fimiliter geomantic , hydromantia, & iimilcj, qui divinatione* , fortilegia , fuperftitioncfque continent, funditus deleri, comburique pircipimus ; pcenis propotiri* , qua* jura Â apoftolica conftitutiones infligi decere decernunt.

VIII.

Dt fiiti ruJirHftil.

CUM omnibus fidelibus ad falutem nereflanum fit Chriftiana fidei rudimenta fcire, ideo curabunt epifcopi finguli* faltem domini-permittat. ez puero* in finguli* parochiu fidei rudimenta , *tt* obedicntiam erga Deum *h* parentet diligente! doceri per parochos, aliofve animarum quovis modo curatores, ad quos pracipue hoc munus fpeâat ; eolque, fi opus fuerit , etiam per D ccniuras eccleliaftiea* compellant.

Quo vero Audiofius parochi in eam curam incumbant , id etiam curet epifeopu* , ut in lingulis d'cxcclis fua oppidi* *fe* vicis, ubi commode fieri poleft , doârina Chriftiana fodalitas inftituatur, quae in eo munere ipfos parocho* adjuvet , &· ex viri* ad id idonei* vita *tc* moribus approbati* conflet . E'clefiat in civitate *It* dioecc/i , in quibo* infantes *It* pueri ad difeendatn dodrinam Chriftianam convenire pofliot, • toWtl· Jcpucet . Indulgentias a Pio V. · *It* Gregorio à'i,k,n< XIII. k concéda* carum fbdalitatum hominibus >■ ■■» lapius promulgari curet.

Ludimagiftri , qui docent grammaticam, fein hebdomada , fabbato fcilicct a prandio pueros doârinam Chriftianam doceant.

Fiat formula doârina Chriftiana lingua Gallica pro hac provincia . Singuli puerorum magiftri vcfpvri fub finem leâionum a pueris gonuflcxi* orationem dominicam , falutationcm - angelicam , dr fymbolum fidei recitari eurent.

Idem in eccleliis, ubi doârina hac exercetur, in calce ab omnibus prelentibus fiat.

Curent etiam parochi, *dt* non pueri tantum, *It* puella , fed etium grandioris aerati· hornJ ne· » *8e* mulieret 1idti rudimenta doceantur > manmc ruiliti.

V.

*

Dabunt etiam operam epifcopi , nt in prono *te* concionibus parente* puerorum moneantur, •t filio* fuo* , *tc* filia* , hora pneftituta , ad doârinam Chriftianam addifeendam ire compellant ,

'όμμο* CHjiltTI »S*t·

IX.

De pruAcsrrvae verir *Dei.*

TIM£RE debent epifcopi, ne ilii* a domino illud in diftriâo judicio exprobre- . tur t canet muti non valente* latrare . Igitur cum eorum < piacipuum munus fit prcdicatio «Cm<n. evangelii, id ipfi per fe ipfo* omnino, aut fi Tri■l*Ç'* legitimo impedimento detineantur , per alio* ** obire ftudeant.

In ccclctiis parochialibu* per parocho* , five illis impeditis, per alio* ad id idoneo* abepiicopo deputandos impenfis corun* qui eat predate tenentur, aut fuient , munus pradicationit exercebitur.

Admoneantur Lrpius parochi , teneri eo* in HM /. fuis ecclefiis plebem fibi commiflam verbo Dei paicere : quos fi ncgligcntiores efle conftiterit, fructuum iubtraâionc mulâentur, qui alteri dabuntur, at vice* fuppjeat.

Tempus quo predication!* munot obiri debet , omoe* dies dominicos per annum, ac finραio* quoique diet quadragelima *fc* adventu* C compleaitur.

Regularet vero ne prédirent etiam ia «ccleliis fuorum ordinum , nifi * fuit fuperiori- v,ηî ■■ bus de vita , moribus , &: lcientia examinati, f»v·/·api cum fide hujuimodi approbationis coram loci ordinario fe prxfentaveiint , benedidione ab co obtenta . In ecclefiis vero non fuorum ordinum etiam ab epilcopo facultatem in feripti* habere teneantur , fine qua nullus ecdciiarum rèâor regulare* hujuimodi concionau

Diligenter obferrent epifcopi doârinam *le* more* concinnatorum per viros idoneos , ut fi qui* fcandala diflemmarit, a pnrdicationit munere fufpcndatur ; fi vero hrrefe* (quod âbfit) contra cum procedatur juxta formam juri*. Cavendum eft, ne queftuarii per fe aut per alios Cradicare permittantur , cum id conftitutioniu* duabus Pii quinti interdiâum fuerit . Regulares infuper extra monafterium degentes , aut faculare* clerici a reâoribus ecclefiarum concionari non permittantur , nifi epifeopis noti , uioribufque Â fcientia probati fint .

Conficiatur formula pro rudioribut parochis ad ufum provincialium . Concionatorcs quoque ad prcfcriptum formule illit per nos tradenda fua* conciones accommodare curabunt .

' X·

(Dt ltHitnt fiurt .

NON folum in ecclefiis cathedralibn* epifeo-CMdlTn*. pi pnebendar , quas théologales vocant, f,ff' ' ' pro lectione (acre icriptura crisanti led etiam in collegiati* exiftentibu* in aliquo infigni oppido , fi ibi clerus numerofus fuerit , cx facri concilii Tridentini praeferipto , cum deputationis in eum ufum praebenda primo vacatura , ubi commode fieri poflit.

Provili d* hujufmodi prabendis facram feripturam aut theologiam interpretari , do-

/ C6*®·

ANNO CHXISTI nss-

Cereque diebus quidem (eftis populum › feriali- A bus vero certis diebus ab epifeopo praferibendis clerum per fe , & non per alsos compellantur .

Quibus in oppidis prabenda hujufmodi erigi non poteft , epifcopi magiftrum faltem grammatice inftituant ad populi clerinue inftrudionem ; cui de confilio capituli vel fimplicis beneficii fruâus alignent , vel ftipend/um congruum a populo curent aflignari .

• ibid.), ia β·"i-

In * monafteriis monachorum* quorumeumqUe regularium t ubi nulla facrarum literarum leâio repetitur , .curent epifcopi tamquam Pedis aponolic* delegati es concilii Tridentini facultate eam quamprimum per idoneum virum inftitui › fi commode fieri poterit , ha- B bita ratione proventus monafterii › & numeri fratrum .

XI.

Dt Jicr4i»tKtii re «anssi.

UT facramenta majori cum religione animique pietate fulcipiantur , epilcopi in iis que per iplos tantum adminiftrsri poliunt

b comit, rtr.1* *

b qualia funt confirmatio &: ordo , prius illorum vim ufum pro lufcipicntium captu explanare ftudeant .

Idem a parochis in ceteris (aeramentis miniftrandis fieri curent lingua vernacula juxta C formam in catechifmo praferrptam . Illi vero materiam, formam , *tt* ritum juxta Romanum rituale diligenter attendant . Cum facramenta miniftranda erunt , parochi fuperpcllicio mundo & integro ftolaque induti lint.

Pro facramentorum minifterio nullus facerdos , quamvis egens , verbis , aut nutibus quidquam prorfus vel minimum petat , exfjatvc . Allantes vero , ut remoto omni colloquio , pie ac rcligiofe admodum interfint , moneantur .

Excommunicat! , hzretici , infideles « Judai ne facramentorum adminiftrationi interefle permittantur , imo nec catechumeni .

Fiat brevis formula rerum que fcitu necef- D (aria funt lingua Gallica , de materia , forma , & ritu cujuslibet facramenti pro parochis provinci* .

X I 1.

Dt furMtw itfti/ai .

DECERNIMUS facras carimonUs in baptifmo adminiftrando , cx libro baptilmali approbato , * cx formula defetibenda a deputandis a concilio , fervari debere a parochis c

Precipjmus , ne in pofterum expeâandi pa-

ne coiUecr

tr*°* 8rat'a · **'aTe **e caufa , praterquam oe- E cefEtatis exftema, cum (cilicet periculum vite infanti timetur, baptifmus line folennitatibus cerimoniifque adhiberi (olitis miniftretur .

Parpchi obftetrices diligenter inftruant de materia * forma in baptifmo fervenda ; limulque doceant , cum infanti vita periculum imminet , hunc ordinem (errandum effe , ut cx pratentibus facerdos elerjeo , clericus laico , virque mulieri praferatur, dummodo formam › *Ic* baptizandi modum rcâe noverint.

Baptifmus non nifi ad tertium diem protrahatur , nifi aliter epifeopo vifum fuerit. Cete- ra fi que fint, qua ad baptifmi adminiftratio- χχNO nem ipeâant, in formula conficienda diliges»- CHKim ter tradentur . !>»♦·

Caveatur autem ante omnia , ut abirfus ille baptifmum dividendi , cx noftra provincia funditus * omnino evellatur.

XIII.

Dt titit ftcrii .

PAROCHI omnes poft feriam quintam in caena domini , quando fcilicet nova olea n· ‹m6s. funt confecrata, antiquis amplius non utantur. *·♦ fed ante pafeba quotannis facerdos aliquis . mittatur , qui nova accipiat, 8c vetera comburantur .

Sacrorum item oleorum vafcula in ecclefia tintum , non alibi rcligiofe afferrentur in ciborio , aliove loco ab epifeopo conftituto ad formam inftru&iontsm . nifi de oleo infirmorum tertii cafibus aliter faciendum epifeopus judicaverit .

Olea afferrentur fub bona cuftodia, loco fcilicet tuto, clavibus munito, qu* a reûo^ipfo teneantur , non a clerico.

Vafcula vero diâorum oleorum ea confient materia * forma cum ioferiptione , qua perpolita , & munda perpetuo unt, *Ic* facculo feneo indufa .

Cui in ecclefia cathedrali id muneris datum eft , % ut oleum aut chrifma facrum plebanis aliifve parochis diftribuat , hic in librum eo nomine confeâum referat nomina eorum quibus dederit, *Ic* ecclefiarum pro quibus ille acceperit .

Ne autem alicui det , qui facerdos non fit , aut faltem in facris conftitutus .

Cum oleum chrifmatis confccratur › omnino interfint cooperatores , & qui dignitates fen perfonatus obtinent , *8c* canonici , fc reliqui cathedralis ecclefia clerici , & quos ex aliis ecclefiis fua civitatis *Ic* dicecefis epifeopus vocandos duxerit.

XIV.

Dt sfus *ktftifmtli .*

BAPTISMALIS aqua fingulis annis fabbato fanâo, atque etiam in vigilia peutccoftes senovetur, infra annum praterea numquam, nili neccflitate urgente .

Ad aquam autem baptifmalem infunden- ù^dam , ne manus , fed vas argenteum , alteriufve decentis materia adhibeatur i nec illa in eamdem fontis aquam redeat , fed vel in facrarium , vel in pelvim , qua illi tantum ufui addiâa fit , recipiatur , ad formam tnftni&ionum ad ufum hujus provinci* edendarutn .

Porro aqua baptifmalis non in phiala vitrea , aut vafe fictili confervetur , fed in lapideo , vel aneo «d formam inlUu&oiuiaa conficiendarum .

X V.

Dtjtcr/uutntt iitfinutiui:.

EPISCOPVS cum (aeramentumconfirmationis adminiftraturuscrit, parochis jubeat aliquot ante diebus id populo denuntiare , eumque

anno CHKisri >>«■

que de «enti {aeramenti dignitate & truAn ex catechilmi Romani doArina docere , atque inUmere, inftrurtiooefquc hac de re lingua Gallica editas promulgare dominica ante pentecoite n.

De coofee. d-r c.ur i«N'u.

Confirmandi autem , ut melius przparati hujus laciamcnti gratiam Sc dona percipiant , aj confc||iunl, £ eucharistiz (litamen id ztas permifcrit) (aeramenta fufcipienda cohortationibus inducantur ›

Parrini *Sc* matrinz nihil pueris quos fufee perunt, aurhorum parentibus largiantur, nc ipfi munulculis illeAi, ac maxime pauperes, ad iterato lufcipiendum hoc (aeramentum cum facnlegio inducantur I

Icmpus autem proprium hujus (aeramenti adininiffrandi in civitate quidem eft oAava pentecollcs , in diceceii vero , cum vifitatur. Cetera quz ad confirmationis (aeramentum rite dccenterque/fufcipicndum requiruntur , in tnlliuAionc tradentur.

XVI.

Dc fccrcilcciu» ctccbcriflic .

EPISCOPUS diligenter curet , ut in cathedrali , collegiatis , parochialibus , *Sc* aliis quibulvis ecclefiis, ubi facrofanAa cucha- riftia cuftodiri (olet, vel debet , in majori altari collocetur ; nifi neceflaria , vel gravi dc caufa aliud ei videatur . Ante ipfam una falcem lampas femper accenfa colluceat .

Tabernaculum ligneum, aliave materia conflans , in quo fanAiflima eucharistia confervatur , panno (trico intrinfecus circumveftitum undique fir ; conopeo etiam decenti, proecdcfiarum facultate , locique dignitate , conteAum , ae bene przterea tutoque daufum, atque ita quoque aptatum , ut ipdc fanAiffimum (aeramentum commode depromi poffit .

».ir< fane

Duas pyxides unaquaque parochialis ecclefia (altem habeat : alteram forma majori ad ufum facra communionis populo in ecclefia miniftrandz *Sc* aflervande , alteram minori , qua fanAiffimum (aeramentum ad infirmos deferatur . Uiraque pyxis velo ferico vel conopeo contegatur . Inna pyxidem vero corporale adaptatum perpetuo ponatur.

Quinque faltcm particulz temper conferventur , quz oAavo quoque dic renovabun-

Inftituatur confratcrnitas eorporis domini iis in locis ubi non eft : confratribus regulas fervandas epifeopus tradet . quorum prsreipuum munus erit , ut quoties facrofanAum Chrifti corpus ad infirmos , v^l in proceffiombus deferendum erit , ipforum aliqui nunquam defint , qui przter alios honorifice illud comirentur .

Caveant omnes facerdotes , qui fanAiffimum euchauftiz (aeramentum adminiftrant , ne facrofanAum domini corpus de patena communicantibus exhibeant , nifi forte pauci fint : (ed vel calice , vel pyxide contine atur . -i-

1'irrificatio pofthac in calicc confecta,to non prabeatur ,

XVII.

Dc fefebdi riaiMiaiixr

CURABIT epifeopos , ut juxta c-omnis utriufque lexus , quilibet in pafchatis fo- knnitate facerdoti proprio, aliive ab ordinario approbato peccata cite confiteatur , & in propria parochia communicet. Dt punu. k"··'®·

Qui ad communionem accedere volent, nomen &- cognomen fuum , *Sc* locum in quo habitant, feriptum in ichedula przbebunt facerdoti ad id deputato , ubi fine fcandalo *Sc* incommodo id przftari pollit

Nc quis curatus aut lacerdos ad communionem recipiat aliquem extra parochiam fuam tempore pafchali .

Curati fingulis diebus fiftis , & dominicis quadragefimz , decreta hrc dc pafchali communione publicent in majori populi frequentis

X VIII.

Dc prrausear» *fr»ifc»ti<c*

MUNUS audiendi confcflioncs , cum fit longe graviflimum, nemini committi debet, qui doArina , motibus, ac prudentia idoneus ad id (ufcipiendum non inveniatur. Do- Arma itaque illorum ab examinatoribus , vita a fide dignis teftibus , epiicopi cura *Sc* juflu , diligenter explorabitur . De (c 9« f >»'· ,wtl*'

Ut vero infeiriam , quz calamitofis hifce temporibus multorum malorum caufa eft, facilius propulfent epifeopi ; leAionem cafoum confeientiz, ubi id commode fieri poterit , inftituant : ad quam parochos , ceterofque facramenti pcenitentiz miniftroi ire procuieqt · aut (ajtem confeflariorum conferendam , quam vocant , fieri curent bis in hebdomada ; cur vir doAus *Sc* cordatus przfit .

Brevis inftruAio fiat pro confeflariis a deputatis ab hac fynodo provinciali, quamipforum finguli habere teneantur.

Si quis pnevio examine paulo rudior expertus fuerit, non ei factitas concedatur, nili ad b|eve tempus cx rationabili caula putaveut epifeopus efle concedendam .

Approbati habeant bullam in cana domini *Sc* cafiis epifeopis refervatos. Ubicumque vicarii perpetui haud fatis idonei ad audiendas confcfliones conftituti funt , ingruente pafchate , aliave folennitate, qua frequentior confluit populus ad confeffiones, eo mittantur (acerdotci, tam (zculares, quam religioli abepilcopis, capitulorum fumptrbus , quibus unita beneficia fuerint, aut illorum ad quos alia quacumque de caufa pertinere eognofcent 1 8r tamen utatur epifeopus adverfus hujufmodi vicarios minus idoneos auAoritate fibi tributa decreto cap.*t· («Λ- d-

Ubi curatus non fufficit , ali^clcputentur , quorum nomina toto anni circulo in odio faci iflrae leguntur. Ubi vicarii perpetui non funt, conftituantur ad arbitrium 'epiicopi .

Pcemtentiarius ad przfcriptum concilii inftituatur , in cunAis ecclefiis eathedralibus cum unione przbendz proxime vaeaturz .

/ Coliigantur in unum cafos refervati a fingulis epifeopis in fuis fynodis diacefanis , ut ex omnibus certus nlimcrus (eligatur eorum

anno chusti I >»♦· ,um 1nl P*r concilium provinciale nfervandi A font .

anno chhiiti ISM·

x I X·

De fttrtmente enlueit .

I µ dnr m^iu> <k«ui a, J*kir „ C)U Æ C U M QU E a facrla canonibus, · ma- ^-^»ime - facrofanfta fynodo k Tridentina coottitititta foot, in conferendis ordinibus invio- Milites ab epifeopo obferventur .

Nemo ad titulum patrimonii ordinetur, qui revera patrimonium ad congruam fuftentatio» nem fufficieas non habuerit, quique alicui et- defis non adfcribatnr , quod epifeopi diligeatiflime oblervent · Qui beneficia obtinent , fui beneficii congruente» ordines fufeiper» cogantur intra tempus a jure preferiptum : ordinati vero per leipfbs propria munera exerceant .

Qui non eft in facris conititutus , non utatur daimsticis, cttcrifvc ordinum facrortim mlignibus .

‹ condt. yu ‹«il -I"‘r T‘ Quotiefcumque ordinatio * de more publice celebranda erit , ediftum antea promulgetur , affigatnrqua in valvis ccclefiarum , in Î|uo omnes recenfesntur qui ab ordinum fuceptione procul arcentur . In hoc praterea edifto fequentia documenta Cbntineantur I

Quifquis tonfurindus eft, ad examen veftitu clericali indutus accedat : id quod inulto magis de ceteris intelligitur . Ordinandi, feria quarta , & fexta ejus hebdomads , qua ordinatio habenda eft , ad aulam palatii epifeopalis hora pomeridiana pro examine conveniant .

Promovendi etiam ad tninores ordines , przter literal diinifforias , tellimonium afferant de vita Br moribus ab ordinario fuo , tum etiam a parocho loci ubi habitant , *& a* luditnagiitro , cujus fcholas frequentant .

Quicumque slrcui majorum ordinum adlcribcndus eft , hsc ttftata faciat ; fcilicet , ie statis effe legitims , beneficium fufficiens, vel patrimonium , quoties pro necellirate vel utilitate ecclefts promovebitur , pacifice poliidere ; quorum omnium publica inftrument* in medium proferet ab examinatoribus diligenter exploranda . Hsc prsteret teftata faciet ; fe ex prsfcripta formula denuntiationes in ecdelia parochiali , tum, etiam in illa in cujus finibus poftremo domicilium habuit , per menfem antea publice die fefto inter mifiacum folennia fieri curaffe .

Qui alien· eft dicecefis. hsc afferat, literas dimiflbrias , teftimonium de ftatia denuntiationibas , de natalibus, vel difpenfatiooe ; teftimonium de ordine priore legitime fufeepto, & funAionibua- in eo prsftitis ; dilpenfationem fuper interftitio , fi illud omifit ; teftimonium dc vita Br honeftate .

Regularis hsc tdftata faciet , fe legitims elle statis , in religione cun laude verfatum elfe , loeo tituli cmilliam regtils ' profefSoncm , *8t* rite ad priorem ordinem promotum fuiffe.

X X.

φBı fttrtmtutt aMtriettaH I

IN contrahandis matrimoniis es tum cautiones , tum folennitates adhibeantur , quas prsfcribit Tridentina fynodaa .

Sacerdos facultatum non habeas ab ordinario , vel proprio contrahentium parocho , fi matrimonio interdie t.contrahentelque conjungere attentaverit, gravites puniatur ; Br quidquid attentatum fuerit, irritum declaretur ·

Parochus iciat *it* non rite munere fuo perfiinâurum , fi qas fequuntur obfervate negleserit : parochi eorum qui vagantur , *Bc certas* fedes non habent , matrimoniis non interfiat , nifi prius diligentem inquifitionem fecerint , Br rc ad ordinarium deleta , licentiam id faciendi obtinuerint , quemadmodum falubriter cavetur decreto c. 7. leff. 14. de reform, matrimonii .

Matrimonium pofthac non domi, fed in loco facro celebretur ; benediAio infuper fponforum in miffa perficiatur : fecund· nupti· non benedicantur .

Sponfos antequam contrahant, vel triduo ante matrimonii confummationem , horrentur parochi , ut diligenter peccata fua confiteantur , Bc fan&iftimum eucharifitia lacramentum pic fufeipiant .

XXI.

De ftrrdmente txtrtma uaOitttu.

CAVEAT parochus, ne in adminiftranda extrema unctione negligentiam , ullamvc mors culpam contrahat : alioquin fi ad illius adminiftrationem accerfitus ite neglexerit , tum rationem Deo reddet, tum graviter ab epiicopo pcena pleâetur.

Parochus extrema untftionis facramentum ficut his miniftrare debet , adultis fcilicet periculofc sgrotantibus , propeque moribundisMta iftis nc miniftret, nempe pueris rationis ufu carentibus ad judicium parochi , mulieribus in partu laborantibus, & jis qui ultimo fupplicio mor afficiendi funt .

Curabit parochus , ut faers unAionis oleum honorifice debitaque reverentia gcftct , cruce precunee, ut moris eft.

Quod concilio Agatbenfi cautum eft, id unulquilque parochus preftare curet, ut mills facrificio peraito, fi quos in parochiali vicinia egroto» habet, frequenter, atque adeo quotidie, fi fieri poteft invilat, eifdemquc prrftet qusfunt parochialis folicitudiats officia

XXII.

De inifft [tmfidi.

MISS/E facrificium falutare, quod a domino Jcfu Chnfto infttttutum eft , ea di§nitate trsAare par eft, qua tantum myftetium ccet . Quapropter ut riu celebretur , audiaturque milia , hsc qus fequuntur diligenter obfervari fynodus mandat .

Congregationem pro cerimoniis Br ritibus miffs erigant epiicopi in fua quique ecdelia , in qua feme! in hebdomada diligenter dc eundis ad miffam Br cetera divina officia fpcAanf

tibus

anno Christi »l»♦■

tibu» edificrattir , & ad rationem *tt* ufum reptum a fanda Romana ecclefia eunda examinentur , & recepta cerimonia probentur ·

Capitula magiftrum cerimoniarum inftituant, qui probetur ab epifeopo , quique accurate a congregatione probata non modo edifeat , rerum cetero» etiam edoceat ·

o* «><kr m,ff. '-s-*- iua>.*1£0'

In celebrandi» miffis hec obieevabuntur . Mifla uniufcujufque diei propria , quoad fieri P°*cft » celebfctur. Si que mifla votiva cantanda iit, ante vel poil miflîm oficio conformem , canatur .

Quoniam vero pleaofque audivimus ad libitum cplleâas multiplicare , idcirco non plurea feptem , vtl ad fummum novem dicantur . In miflz fine non aliud euangelium , quam confuetum fanât Joannia dicatur ; niti in quadragelima , diebufque dominici» anni, & quatuor temporibus curren» euangelium legendum fit .

I

In cathedralibus 8r collegiatis ecclefiis , ubi certus eft miflàrum numerus , hic ordo fervetur , ut pro populi commoditate , qui fzpe miffis carere cogitur , non fimul miflz omnes celebrentur, fed ex intervallo , ira ut fingulis horia miflz poflint audiri .

Fiat tabula per przcentorem , in qua miflz ordine fuo difponantur .

Laicu», li neri poteft, nullo modo miniftret altari : clericus vero diligenter inftruatur circa minifterium fuuta .

a concit. mu 'ca. âu'iu· *d'* roofeif d- » *non*

Non admittatur facerdos alterius dicecefis ad celebrandam miflam , *tc* alia divina oficia , «i"'l 1,011 habeat · (itéras dimiflbriaa.

Ab omnibus dioecefanis audiatur integra b miffa diebus dominicis 8c feftis .

"·«tu. atilu.

XX1IL

Dt ntiftrutt ttinditiu .

« co»"i- Tnd ietr.ii. ihnbca »· <ui<m.S<s

ÇALUBERRIMO concilii Tridentini ‘ decreto inhaerente» , quo pii» reflantium voluntatibus confulitur , flmulqiic incommodo , quod ex cleemofynaruni tenuitate oritur , remedium aflertur ; bxc circa miflarum sedudionem fancimu» . Si legatum de cetero ecdeliz relinquatur , aut fi capella recens erigenda lit cum onere unius miflz diebus finguli» per annum celebrandae , is reditus conftituatur , ex quo decenter ac commode facerdos onus fubiens vivere poflit : quantus vero efle debeat , epifeoporum arbitrio cenfcatur. Porro ad iftiiu reditus annui rationem ceteros qui pro varietate onerum conftituuntur five ex teftatorusn voluntate , live ex fundatione dotationeque alicujus capcllr , expendi in futurum volumus .

Quod vero in futurum profpeximus, ad przteritum quoque extendi debere dedaramus : decernentes , miflas , pro quibus pia quedatn legata relida funt , A plure» fuerint , quam juxta fupputationem laflam annui reditus quantity» ferat , ad pauciores reducendas elle cx przcepto concilii Tridentini . Qua redudione faita , anniverfarium fingulis annis pro iis celebrabitur, qui ccdeiia pauca illa legaverunt .

Omnes vero ac Gngulo» , qui miflas votivas crlebrire laciunt , hortamur , ut facerdotibus eas celebrantibus tantum eleemofyns nonÿnt impendant , quantum pro vidtu decenti & honefto illius diei fufficiat . Æquujp etenim>ft, ut juxta apoftoli feritentiam , qui altari iervitdc altari vivat.

*anno" VotUISTi TfM.

XXIV.

Dt ntÿt fiiftlliÛilt .

ALTARE habeat hzcquafequuntur; altare portatile conlccratum , nifi altate Ipfum totum confecratum elfe conftiterit r candelabra duo: crucem in medio cx aliqua decenti materia : pallium ante altare ejus coloris quem dias requirit: tabellam orationum fecretarum i *lc* mappulam decentem ad manus tergendas.

Calices ad miflz facrificium non adhibeantur, nifi argentei 4 ab interiore parte inaura-a ti . Sint vero his omnibus inftrucii : purifica- torto decenti *tc* albo (ecdelic etenim lingule j'uflu noftro cerrum plirifitatoriorum numeiuœ, qui cunâis miflîs fufficiat, confici curabunt) m cujus medio crux parva piâa fit ; patena inaurata ad dignofeendas particulas çommodiore | velo decenti ejus colons, qui mille oficioconveniat i quodque totum calkem tegat .

D< c«af ' <· «

Charta preterea, in qua Gloria . Credo, *tc* verba confecrationis continentur.

Urcet, qui miflz deierviunt , pofthac vitrei erunt , non ftannei .

Prohibemus facularum , feu candelarum minutiorum ufum. Dum lacrofandum Chrifti corpus elevandum erit , grandior * fax accendatur , pulfeturque campanula , que ad altatis lingula polita fit.

- o» «kk eli'~Cw«

XXV.

Dt rr/ijuii» *& 'vtnerctiatt .*

ETSI fandorum reliquias, qux organa fuerunt Spiritus fandi, ecclefia catholica ubique pia veneratione ac honoie profequendas pr»cipit ; nobis tamen id magis magifque cordi efle debet, qui in his locis degimus, circa quz hzrcticorum nequitiam m fandos eorumque corpora nefarie graflari comperimur . Idcirco illud ante omnia prrcipiendum cenfuimus, nc fuperftitioni, aut falfz credulitati anfa przbcatur , ut nullo pado novz rcliquiz f invehantur, in- Vedzvc nonore aliquo afficiantur , nifi recognolccnte *lc* approbante epifeopo : qui fimul atque de iis aliquid compertum habuerit , adhibitis in conlilium theologis , aliifque pii» viris , ea faciat , qux veritati ac pietati confentanea judicaverit I

Unaquzque ecclefia inventarium habeat facrarum reliquiarum, in quo annotentur atrcftationes cujuivis generis , unde probetur veritas iplarum reliquiarum *tc* certitudo.

Curabit epifeopus librum confici *tc* confervari in archivio cpiicopali , in quo diligenter defcnbantur reliquiz totius dioecefi» cum pubhcis *lc* privatis mommentis *tc* atteftationibus .

illae vero loco decenti, honello, atque confpicuo, non humido , autfordido, minufvc decenti , in ecclefia , aut facrano cuftodiantur, ubi nihil aliud lervari foleat : locufque ipfe ferico interius ornatu» fit , qui duabus clavibus , crate ferrea, vel ligneo oftioloclaudatur.clavefquc ipfz ab epifeopo deputandis petfuc.:: dc clero gravibus ac rcligiolis tradantur : *tc*

nili

ANNO CHRISTI

nifi omnino inops fit ecdefia , lampas ante il- A
larum armarium noâu interdiuque ardeat.

In exponendi* *reliquiis hzc* qua fequuntur diligenter advertenda erunt.

Non vulgo, a neque facile nimis frequenter-
buAar c "e P°PU'° mlpiciendz proponantur , fed die-
,, Ve. bu* dumtaxat folennibus.

Ne alibi quam in «Itari , aut dc fuperiori ·loco populo oftendantur.

Caveatur turpis quzflus.

A faccrdote ftola, ac ptilviali,-vel fnperpellicio pro ecclcfiarum *8c* reliquiarum ratione induto cum luminibus exponantur , *Bc* recondantur. Idem fervandum , cum portantur in procellionibui.

Dum exponuhtur, candelz ad minus dus ar- B
deant .

Ne ad infirmos afferantur , nifi maxima ex caufi ab epifeopo probSnda,.

Unufquifque epifeopus cdiâum conficiat, ae promulget, in quo prohibeat , ne quilqium de reliquiis fumeie, donare , extrahere , aut donatas recipere audeat fub poena excommunicationis late lententis.

Si rumor incertus de miracnlo vcl ad reliquias, vcl ad imagines lanâorum edito^m vulgus prodierit, diligenter rem totam explorabit epifeopus, ne fallu pto vcus irrepant.

mimfttatoreiepifeopo rationem reddere teneantur.

ANNO CHRISTI

Quoniam vero templa permulta bujus provinciae reparatione indigere audivimus ; idcirco fecrofanâi concilii Tridentini decretum iifdem fiene verbis hic in medium afferri, funulquedu igenter obiervari decrevimus.

Parocbialcs ecclefi* , etiam fi fint juris pa- Co.r. Tr.a
tronatus, cura *Bc* ftudio epilcopi cum fruâibus
Bc proventibus quibufcumque ad eafdem eccic-
fias quomodocumque pertinentibus reficiantur , & inftaurentut : qui fi non fuerint (ufficientes, omnes patronos, *Bc* alios , qui frtiâus aliquos ex diâis ecclefiis percipient, aut m illorum dcfeâum parochianos omnibus remediis· opportunis ad przdiâa epifeopi cogant , quacumque appellatione, exemptione, *Bc* contradiâionc remota. Quod fi nimia egxftaic. *omnes* laborent, ad matrices, feu viciniores ecficlias ttansferantur, cum facultate , tam diâas parochiales, quam alias ecclelias dirutas , in protanos ulus , non lordidos, creâa tamen ibi cruce, convertendi.

Altaria non quacumque in templi parte ex- Dv
trui debent, fed decenti ac commodo loco; eo
fane fitu, ut aliquid fpatii inter ea interfiet.

Ne (iguum crucis in folo feulpium deplâum- 1 ,
ve inveniatur , imo ubi nunc fu , omnino dc- a« ·pi« ai
leatur, ne pedibus obambulantium proteratur.

XXVI.

Z)» *f-icrii irntfiitihu* .

UT facts imagines qua decet religione *et*· primantur, id in ptimis cavendum clt , ne piciiores , fculptorefve illas effingant , nili ad regularum normam , quz hoc loco breviter fubjiciuntur, oftenfo prius exemplari epifeopo, vel ejus officiali.

< Cnn<;l. Imagines nihil turpe , * nihil profanum ,
T"<| î'T h· nihil indecorum, quodve rifutn moveat , auc
c <| / ɑɑ- intuentium oculos otfendat , reprzlentent.

Multoi magis cavendum eftt', ne quidquamfallum, vel apocryphum › fuperftitiolumve ob oculos ponant.

Nulla imagines in ecclefiis piilve locis line
f IM *f.* epifeopi, (aut illius vicarii generalis conceflu palam exponi permittantur- Hi vero, piâurz, luilpturzve qualitate pcrlpeâa , quod fibi congruum vifum fuerit, confutuent.

Imagines neque humi , neque fordido , aut caligmolo loco, neque fub fcncftris, unde pluvie ftillare podint , effingantur.

Si qus imagines , vel ftatns ab impiis 'hominibus violata , dejeâz , profanata , ac demum mutilata in hac provincia fuerint, eas epifeopi curabunt quamprimum ftatui priftino reftitui,

XXVII.

Dt tftltfitrmt C ftrefl»r».

ECclefiz *8c* capells , fi quz de novoextruendz lint, certior antea reddatur epifeopus: ?[ut illarum formam juita facrorum canonum
De fWifire. ententiam tradet , recentemque fttufturam au,
d< I, c. hic Aoritate fua admittet, line cujusconfenfu nihil
◆T·. fc <· magni dtomentiin jamextruâis deftrui, rczdi-
rmto ccd· ficari, innovative poterit.

Proventus templorum fabricis dedicati , ac pro reparandis ornandilque ecclefiis inftituti , non temere fuperflue infumantur, fed dciisad-

XXVIII.

C

CAveant omnw, ne Dei domum ullo mo- De ion|W·
do profanent. Quocirca nullus in eccic bdokct.
fiam canes, accipitret, artnave , nifi ad principis cuftodiam inducat.

Nullus tn ea deambulet , fcrmoncfve , nifi IUd. eep.
dc rebus piis, quocumque tempore , vcl nego- queodo M-
tia inibi traâare audeat.

Abufum porro illum, quo mulieres quibuldam feftis diebus placentas ac flores ingredientibus non fine feandalo offerte ae przbere folent , juftis dc caulis tollendum omnino decernimus.

D

Illi quoque reprehenfiont digni funt , qui dum mille lacrum peragitur, ad altare propius accedunt , aut fermocinantur , aut perinde fc gerunt, atque fi in plateis verfarentur.

Ornari przterea ecclelias , przfertim diebus celebrioribus, maxime convenir. Omnis tamen piofanatio cavenda erit , quare aulza *Bc* periftromata, quz obfccenis figuris , ac figmentis poeticis intexta funt , ad ecclcfiarum ornatura nullus adhibeat ; neque irem pictas imagines *Bc* ligna , quz loci lanâitati minime conveniant. Nullz item eorum qui inter fanâos relati non iunt, przterquam lummonim Romanorum pontificum , aut aliorum qui loci qualitati conveniant .effigiesappendantur : hz etenim cui-
E que loco maximo omamento'lunt, atque decori.

Debet ecclefia diligenter cuftodiri , flatis D<
temporibus claudi, feris firmif&mis muniri , ne '· ►
quidquom interdiu vel noâu furripiatur. Ljus * lepulturz diligenter obftruantur : facella eo nitore atque ornatu fplendeanr , quem locorum facultas , *8c* impigra aditui cura potent adhibere.

Ille cujus fidei fupellex commifla eft , eam diligenter curet i quod ut accuratius tien poffit , capitulum ei rcl virum diligentem ac devotum przficiat.

Cum autem bellorum caufa interdum con-

anno CHRISTI if»V

J*al-1 c/clefias peram decenter haberi , dum vet ia eis prefidia ponuntur, vel intra ipfarum fepta milites excubias agunt › idcirco volumus ab ecclefiarum eurarоribus mox ad epifcopum referri, fi quid ejufmodi faâum attentatumve fuifle accapcrint. Is vero promugeris fui ratione curabit ut ecclefia in eo quo decet habeaatur honore.

XXIX. I J '(i'

2»« *ftfalmi.*

COnftitutionem fanda memori· Pji quinti de Ceputcris Bc moaumeqtis diligenter epiicopi obfervent, Sc obfcrva'ri curent.

Que vero in pofterhthy (epulora conftruen-'tot , illorum oftia omnino duplici lapide con. tegantur : in quorum fupexiori fine licentia epiTcopi nihil effingatur', ipfaque epitaphia non line ipfius confenfu Sc approbatione inlculpintur.

Nulla protius in choro , aut in capella ma-*jnfi* fcpulcra adificcntur , nulla denique fint /prope altaria , minus autem fub ipfis polita.^ ncc vero fub bradcllis , imo eorum oilium a bradclla tres aut faltem duos cubitos procul difict.·

XXX.·

Dt tatmittriit.

Bt immun. <'WO

OEmeteria religiofe traâari debent , at- * 8ue a^eo °*hil in his profanum agendum elt - Sint itaque femper claufa patictibus trium cubitorum altitudinis circumfepta, ne illae ani-'malia pertranfite poflint.

Arbores nulle › fruticcfve in coemeteriis ferantur.- fed jam fate fiiccidantur, nifi in extremitate area forte fite fint. %

Nemo in crzmeteriis deambulet, ludat, merces exponat , linteamina *k* reliqua id genus expandat j aut denique quidquam in illis profanum exerceat.

Locus autem aliquis feparatus , aeeulifque faltem conteâus ibi fit , in quo facrofanâum Chrifti vexillum confpiciatur , vcl etiam fub dio, modo decenti Joco collocetur.

XXXI.

De jtcriftii.

n« cuAoa. ·uch of. niuiqui.

/'"SUamquam pleraque ad facriftia cultum ia formula de fupelleâile ecdefiaftica tradenda fint, hrc tamen obfetvanda przfcnti loco fynodus mandat.

Sacrifia aut operatius , vel quocumque alio nomine defignetur is cui facriftia ^ommifla eft, inventarium totius fupcllcdilis conficiat, St epifeopo przbeat .

Epiicopi facriflias vifitantes , omnia paramenta per feipfos videant ; Sc attrita jam , quzque nulli ufui efle poflunt , iis in frufta difleais, omoino amoveri curent.

conicrr

Loco magis confpicuo facriftiz facra imago collocetur, atque etiam attare cruce Sc candelabris munitum, ad quod celebraturus facras velles induat.

Oratorium praterea feorfum conilruatur , quo facrum celebraturus facerdos fe recipere , orare › Sc meditari aliquantum poflit ; in quo pia crucifixi imago aftixa fit , *k* tabella item

Stum que ant? , quaque poll miflam recitari ANnotent orationum. CHkini

Coofcflionale etiam loco commodiore pooa\ ij m. tur pro facerdotum confcflionibus audiendis.

Lavacrum etiam fit ad abluendas manus in pariete excavato ,' Se ad Sitius tergendas linteum appendatur ; idque nc fordibus inquinatum appareat , in Angelas faltem hebdomadas mutetur,

In (Vcriftia Aientium obfervetur , nec ullos nifi dc rebus neceflariis , tups»vcro voci fubmifla , io ea loquatur . Acrifta toto tempore quo celebrantur mifl·. › nqmquam. difccaat, nili alio fubrogato. '

› Caveant facerdotes , ne fle ad iftaria facras velles induant : fe itaque ad miflas in facriftia 4H(cnt' Sacerdoti fefe induenti aliquis prafto fit , qui albam/aliafque vcftcs decore & concinne ajfte't.

jÇfXII.

De fit tlericeruge.* 1»

QUoniam multa a conciliis , tam generali-.bus › quam provincialibus , Br a fummis pontificibus *<fe* vita & honeftate clericorum fancies funt, experientiaque didicimus a plerifquc vel ignorari, vel negligi; idcirco qu· fequuntur , in memoriam reducenda efle cenfuimus ; a^-emnibus clericis inviolabiliter obfervanda , gravi poena ad ordinariorum arbitrium tranfgrefloribus propofita .

Quia vero (ut feriptum eft) labia facetdotis cuftodiunt fcientiam , & legem 'requirent dc ore ejus ; funt enim fal terra : idcirio laceidotes omnes hos libros penes fe habeant , teftamentum vetus *k* novum Latinum editionis vulgat· , catcchifmum Romanum , concilium Tridentinum , compendium fumina Navarri , aut alterius , confttttutiones (ynodales proprii epifeopi › *k* provinciales. Libri autem obicceni , inutiles , *k* vani apud eoo nullo paâo reperiantur.

a. ,7. c *(t-* «rC.

Curati vero , prater jam numeratos , alios etiam codices fibt comparabunt , eum praferlim in quo reâa adminiftraodonim (aeramentorum ratio contineatur , *k* inftruâioncs a nobis tradendas.

Habitus clericorum fit decens , *k* honeftus , *nec* nimium elegans, nec fordidus , fed hujufmodi, 'qui ipforum vocationi Bc flatui refpondeat, totus nigri coloris, non vanus , non effeminatus, non militaris.

rit k Imimi <1*

Clerici omnes bénéficiât! , vel in facris conilituti duas talares vcftcs geftabunt, vcl faltem tunicam ufque ad genua demiflam fub altero indumento quod talos contingat.

Presbyteri, diaconi, fubdiaconi, 8r quicumque beneficia etiam fimplicia obtinent , coronam clericalem geftent ad eam formam, quam satio uniufcujufque ordinis poflulat, qu· oâavo quoque die renovetur . Cura fit praccntoris , an id obfervetur , adnotare . Presbyteris barba a fuperiore labro ita pracidatur, ut pili in facrificio mifl· Chrifti domini corpus Br (anguineus (umentes non impediant.

Obtinentes penfionemsureorum (exaginta te-u neantur incedere in habitu clericali fub panis contentis in bulla Sixti V.

|α. »» !>«·■ 1<*M"

Non permittantur mulieres, de quibus poflit haberi (ufpicio , clericis cohabitare . Ancillidummodo fixât proveâ· acatis, qu· fcilicct quin-

qua-

ANKO CHXran i-ws· Miti ki»- sAc-dm- nn Xee- M.

cjuagelimum annum expleverint , nec alias impudice vixerint ,-gbtenta prius licentia in fcri- J'·' ab ordinario· concedantur.

Caveant clerici» nc partem domui quam inhabitant, laico habenti uxorem, vel aliasmulierej , de quibus poflit haberi.ftdpicio, etiàmfi fi' fr*t«, locent.

ClericoC cauponatam aditu &' ufu omnino interdicim0 i nifi in itinere neceflitatis caufa Abftineant clerici ab illicita venatione . Cho- 'eis, e<»m«diis, aliifve profanis fpeâaculis non interfint. Gum mulien numquam obfcrxna canant . "Ludos prohibitos non exerceant , taxillorum videlicet,*- pagellarum.

Nullus clerkoium etiam forenium laieit dominis infcrvialt , fiiG forte eorum pueros inftituAt i quod etiam cum dignitate&eere curabit.

n« »>■! k Clericos'procurationem , advocationemque fufeipete , nifi ira calibus a jure pe.mifTu ; ar- ■liud « m, tem medicam , mercaturam , tabcllionateimv MI · cxctcqre penitus prohibemus. hj

Caveant qui in fortem domini vocati funt , ne publica vcdtigalia exigant , neve arrenda- irjnA menta , que vocant , ullo modo conducant , iut a^4' negotiationis exerceant .

Presbyteri teneantur fingulis faltem dominicis, *Sc* feftis piiflam celebrare , curati vero ter in hebdomada . Ceteri vero clerici fingulis mentibus facrofanâum Chrifti corpus , qua m,ij >·. potiunt devotione fumant. Omnes interim quo tidie miflam audiant, li poterunt.

e··,. TrU. fcrr ■» ·.. ,m«i Omnes abnfus circa *minas novas* prorfus to!- lantur: facerdotes , ut etiam t criminis fufpidone abfint, domos feligant in parte civitatis honeftiore.

XXXni.

Dt ctfitel» tr ttttticif.

CApitula , quz ftatuta non habent , intra lex menfes ca conficere teneantur ab epifeopo examinanda 8c probanda ■ Semel per bdomadam in loco confueto capitulum congregetur die a canonicis ftatuendo, qui tamen certus fit, ante vel poft miflam , ne chori fervitium impediatur.

Congregati canonici, oratione przmifla capitulum inchoabunt , quod itidem bicvi faCta precatione abfolvant.

In capitulo contentiofas 8r clamofas confab dationes evitabunt : de iis qua ad ecclelia cultum · *Sc ad* pietatem promovendam fpeâant , deque bonorum ecclefiafticorum adminiftrationc tiadabunt.

Sccretarius ibi przfto fit de capituli corpo- .e, qui decreta jam faâa perferibat. Liber conficiatur illa continens.

Curabit capitulum inventarium confici przbendarum , & quorumcumque beneficiorum , diftributionumque quotidianarum; quod in vifitatione epifeopo exhibebitur , vel a fynodo dieecefana.

Adminiftntores teneantur rationem reddere coram capitulo , poena propoli ta ad epifeopi arbitrium. Rationem quoqueanniverfariorum , *Bc* piorum legatorum reddant epilcopo lingulis annis, fi celebrata illa fuerint, hzc vero fi execution! mandata .

^nd. Canonicis pnscipimas , ut epifeopo afliflant drrm pontificalia exercet ; inter quz locum habet veibi Dei prudicatio . Eofdem hortamur , miflarum celebrationem frenuentent.

hi XS , qtias icivato ordine vi flaturorum finguli celebrare tenentur , nullo modo omit-t eant, nili cx urgenti aliqua caufa.

Quoniam irt toto ordine clericali canonicos decet prz ceteris elle conlpicnos : idcirco ab tpfis multe potiore jure morum gravitatem , totiufque corporis habitus decentem quamdam fpecietn fvnodus depofeit . Curabunt itaque 'tam in ecclefia, quam extra , virtutum ftudio Cetet is pnlucere.

Epifeopi in ecclefiis tam catbedralibus, quafn ^collegiatis , in quibus nulla funt diftributionc|. quotidiana, vc' ita tenues, ut verifimiliter ncgligiotur , -retium partem fructuum , *Se* quorumcumque proventuum & obventionum tam digm atum , quam canonicatuum, perfonatuum, portionum, *Sc* ofticiomm fepararicurent , *Sc* in diftributiones quotidianas converti : quz inter dignitates obtincqtes , *St* ceteros nivin'is intercedentes propottionabiliter jus-, ta dtvilionem ab epifeopo , ranquam etiam apoftolica fedis delegato , in ipla prima fruCtuura dedufiione faciendam, dividantur: faiv|i tamen conluctudimbus carum ceclefi>rum in quibus npn relidentes, feu non fervientes, nihil, ve[minus tertia patte percipiunt *i* nonubflantibus exemptionibus, atque aliis confuetudinibus etiam immemorabilibus, *Se* ***tfpellt***tiombus quibufeumque. Crefcenteque non 1ervientium contumacia , liceat contra eos procedere juxta juris ac facrorum canonum dilpofitionem.

Ut omnis fimoniacz labis fulpicio tollatur , juxta decretum concilii **Tridentini** , & bullam Pn quinti , decernimus nihil iu pofterum dandum , accipiendumve pro qoacumqae collatione , provilione , *Ijfc admifuoae* ad pofleflionem alicujus cathedralis ecclefi* > vel collégial* , beneficii , canonicatuum , aut prabendarum , feu ad diftributiones quotidianas. Quod fi alicubi vigeat laudabilis confuetudo, qua admifli aliquid capitulo conferunt in ufus pios & ec. cienz ornamenta erogandum : volumus eam ab epifeopo diligenter examinari; qui aliqnem deputabit , cui incumbet de acceptis ab admiflo coram epilcopo rationem reddere, an juxta concilii *Sc* pontificum deCreta expeafa fint.

Curabit, capitulum certum paramentorutn numerum confici ad epiicopi arbitrium , qu* non folum bénéficiant, fed etiam advcntan'ibus cx-eris pro celebrandis rnifib ufui eflcpolfint. Volumus autem non folum de indumentis iacerd'talibus celelxandz mifl* nereflariis provideri , verum etiam de fibris &: calicibus ceterifque ejufmodi.

Omnes 8c finguli , tam dignitate. , quam canonici , ceterique' ecclelia mimftii, ca qu* in fuis conftitutionibus > aliorum»c officiorum itrftitutione in oflicm divinis attiibuuntu· , acctirate exeiccant , eaque curent epiicopi ab omnibus fervari.

. Quod li neque a primzva inlUtu.iuiie > neque a propriis conftitutionibus qu* proba-* Init , proprium othcium illis attributum fuerit r aut quod fit, non facile confiet : epilcs»pi duobus adhibitis de capitulo , quorum alter ab iptis , alter a capitulo deligatur , aflignent fingulis dignitatibus &: offixus proprium munus , quemadmodum juxta facrorum canonum fenteotiam pro ratione loci magis expedire videbun;.

anWo CHAIST1 ‹ f*1·

XXXIV.

Dt btrii rauMxb.

HOras canonicas omni diligerftia ae pietate Deo perfofvi oportet : quod fummi pontifices femper curatum , prclettim Leo X. in ècsncilio Lateranenfi , de Pius V. · Quotum fan- «‹p.«iprui. £jone| eos editas qui illis iutereffe negligunt , cutem epilcqpi ad unguem obiervari.

Chori diicipfin· ïum prucefttor , tum aliis punâatores prxfeftj fint, qui omnes diligenter munere luo fungi curabunt.

Punâatores duo eligantur , qui annis fingulis mutentur quique juramentum prxftent in capitulo fe fideliter qur fui muneris lunt adnotaturos , ac rurfus in manibus vicariorum, antequam officium exerceant , fub poenis arbitrio epilcopi infligendis.

Ambo punâatores libros conficiant eorum qui non rnterfunt , *k* lingulis hebdomadis libros punâuationum inter ie conferrant. Omnibus horis choro interfint, vel faltem eorum alter , nec poffint alterum fubflitucre

Punâatores ftudiofe, ac fine perionarum acceptione, fingulorum errores adnotabunt, quibus ob laborem ac ftudiutn annu.um quoddam ftipendium decernatur.

Nullus canonicus , nec bcneficiatus , neque alius clericus inter canendum dormiat , nugetur, literal aut libros legat, officium priratim reciter, per chorum vagetur , indecore fedeat , 3uidquamve faciat , aut loquatur, quod chori ifcipliuam & plallcntium attentionem perturbet .

De ccltbr. ■nfi. €. do. lencet *f* h°c Clerici in prima tonfuta , aut .in minoribus condituri, habentes penfionem fuper beneficio, recitent horas beats Marix virginis juxta bullam Pii quinti.

Divina officia cx ordine Kalendarii *k* ecclefix inftituto celebrentur, nec ca ratio fine jufta cauia mutetur. Quamobrem a magiftro chori edatug tabella , qua fingulorum dierum officii ratio prxfcribatur.

Omnes qui horis canonicis intetfunt , pfalmos clare aediftinâe pronuntient, omnem ilrepitum ac mentis evagationem fugientes.

XXXV.

Dr Hat» trdtfir/Hn.

MUlices numeros ad pieratis fenfum permovendum falubriter adhibet ccclefia. Quapropter ejus ftudium in cunâis ecdefiis non lum permittimus, verum etiam in dica augefeere optamus. Ea tamen obfervatio habenda erit, ut non ad modulos profanarum cantionum ,' ·.»ɳiΛ« tum pfalmiç tum cetera ccdefiaftica occinan- ■attiit. tor.

11 Quod fi. carmina qundam vernacula lingua in natali domini permittenda fint in ecdcfia concini i ea primum ab epifeopo legantur , ac examinentur, net nifi probata dc cum fubfcriptione canantur.

XXXVI.

CHMISTt

Dt tMuint

QUseuuwoc iancita funt a concilio Ttiden- S‹«T. c j. titio *€* bulla Pii quinti , io beneficiorum * <·‹·*-‹. collationibus diligenter volumus cuftodiri. autem cui beneficium qualccumque prius ab e- - pilcopis, feu inferioribus collatoribus confero fur, quam tanâe juraverit, ut in fcquenti prpferipta formula.

Ego N.'tibi reverendiflimo domino promitto , ipondeo , ac juro fidelitatem dr obedientiam juxta forptam iacrorum canonum , meque juta *li* Irbettates ecclefias conlervatUNjm bona dc res ecclcfiafticas non alienaturum, quin potius alienata reeuperapurum ; nihilque pro hac ecdcfia adipiiccnda illicite , aut fimontace per me , vel per alios dedifie , aliamve illicitam paâionem intervenifle : fie me Dtus adjuvet dec.

Si vero beneficium rutatum fit hxc pneterea addat.

Juro prxterea , me non folum mandata veilra fervaturum . led u: alii fervent diligenter curaturum : ecclefix mec , animabuique mihi commidis fedulo operam daturum perfonaliter relidendo. Stic me Deus adjuvet *kc.*

-Ecclefix parochiales nonnifi prurio examine in concurfu , juxta decretum concilii Tridentini, de fanâioncs apoflolicas, conferantur.

XXXVII.

Dt itntfitiorunt iniimprtiidittlt .

Cenc Tdd (*ef j* ibid «.j. ·I^JEmo audeat plura beneficia incomptabilia uJN tenere. Quod ii dilpenlationem le obtiduilfe a|iquis dicat , eam oftendere intra duo- «um menfium fpatium poll hujus conciiii publicationem comppciiatur.

Juxta decreti concilii Tridentini tenorem unom tantum beneficium erclefialticum conferatur fingulis. Quod quidem fi ad vitam ejus, cui confertur, honefté fuftentandam non lufliciat, liceat nihilominus aliud fimplei (ufficiena dummodo utrumque perfonalem refidentiam non requirat, eidem conferre.

Decrevit facrum Tridentinum concilium , ut ordinarii locorum quotcumque plura curata, aut alia incompatibilia obtinentes, difpenfatiqnes luas exhibere compellerent, atque per idoneorum vicariorum deputationef de congruas portionis aftignationem providerent , ne animarum cura negligerctur , neve beneficia ipfa Cc debito defraudarentur obleqiilio. Hoc tam falutare decretum ordinarii diligenter exequantur, neque committant fuas hac in re partes ullo modo defiderati.

XXXVIII.

Dr ct»fiJt»M.

T'XEploraadt fana omniBui effet tnifcrabilis JLz horum temporum atque locorum conditio, quibus, timore Dei , «c factarum conftitutionum placitis pofthabitis , eo excitatis devenerunt homines , ut dummodo marfupium repleant i animas perdere nequaquam curent ; ac proptcrealleredilate poffidere utttuatium Dei t dc beneficiorum ecclcuafticorum pdftioncs, lici-

tationefque publice exercere non ernbefcint: *le* 'Ju' conjugati ac omnino laici funt, potitis exe crabilibus illis ac perdkiffimishominibus, quos *n»* appellant , beneficiorum tam («culatium, quam regularium, etiam parochialium fruâtss J»bi ufqrpent , in grave ecclefi» Dei fcandalum, divini cultus diminutionem, & animarum perniciem. Quamobrem not tanto mΣ lo, quoad *ejut* fieri poteft. obviare cupientes, fanâiones Pii quarti & quinti, fuper confidcn- limoniaca emanatu, in memoriam *le* ufum revocantes ; omnes qui ad hanc diem beneficia p[BJata confidentia liter obtinent , quique illorem fruâus quovir modo il.hcite percipiunt, cenfuraa diâordm pobtificum incutrifld declaramui t titulos beneficiorum przdiftorum , *le* a- tiorum quorumcumque nulloi *lc* irritos , spfofqpe ad alia etiam obtinenda inhabiles elle fignificamus : fruâus non fecifle fuos , ad illorumque teftitutionem in utroque foro fub interminatione anathematis teneri › notum faciamus ; tenores diâarum conftitutionum pro exptefli* haberi volentes , atque contra hujufmodi delinquentes ria juris inquiri atque procedi a judicibus ecdefiatticis omni meliori modo mandantes. Przdiâafqoe bullat, ne quit ignorantiam obtendere point, a parodhii noftiz provincia fingulis diebus dominicis infra miiiarum lolennia publicari *le* promulgari omnino przcipimus.

λυηο CHRISTI uv< naio hil° s«m ii bail· s-, ıηίνί,τ.!»· " '

XXXIX.

bt rtfiitutie.

FAEcretum concilii Tiidentini quo cunSipa- ı,ı.ıή, ‹ ' ∢AJ flores animarum in propjia ecclefia refidere jubentur , rite atque exade cuftodiri volumus : id quod tain dc epifeopis, quam dc ce- *i* ra-,et·· beneficia obtinentibus, quibus cora immiiriTu is.s a,m omni, "°- net animarum, ibtelligatur. Quibus vero cura animarum demandata eft , przcipimus , ne tridui fpatio longius abfint a parcscia , quos cèiam ab ordinario facultatem obtinere volumus, caufa abfentiz expolita , fubrogato interim altero, qui vices ipforum' gerat.

I X L.

De jure fttrenittui

SÆvs habendi cupiditas , qua- tam multos nofttis temporibus tranfverfos agit, in cauls eft, ut ii aliena-, quacumque demum ratione poftunt, futripiant i *te* quod masime deteflandum eft , divino cultui janspridem dicata bona ufurpent. Id quod non modo per vim fieri contingit, fed etiam per fraudem, dum fibi jus nominandi atque prafentandi competere mentiuntur. Cui malo nt occurratur, decretum Tridentini concilii c. p. fefl. 1J. fumma vigilantia *le* diligentia ftudeant ordinarii obfervaie I non aliter przfentationesadmittendo , quam fi titulus jsfris patronatus fit ex fundatione , vel dotitione , q :i ex authentico documento . *Bc* aliis juris tequifitis oftendatur , five eiiam ex multiplicatis pntfentationibus perantiquiflimum .emporis curfum, qui hominum memoriam excedat , alialve fecundum juris dilpofitionem. In iis vero perfonis , feu communitatibus , vel univerfitatibus, in quibus id jus plerumque cx ufurpatione potius quzlitum przfumi folct, plenior *le* exaâior probatio ad docendum verum

titulum réquiratui nec immemorabilis tempo ris ptobatio aliter eis fuftragetur, quanifi prçteé reliqua ad eam neceflarfa , przlentationcs , etiam continuam , non minori faltem , quam quinquaginta annorum fpatio, quz omnes efteftum lortitz fint, authenticis feriptutis ptoben. tur n λν\›ı CHflsi 'i›s

XL/I.

b· ifyomii

Ecrctum concilii ludemini contra βοι,Mî(›ı qui decimas lubtrahunt, vel alias illarum lolutionem impediunt ›' diligentiffime obftrw tuc.'Et quicumquc vatiis artibus decimas ecclefir» obvenieptes fub-rahunt, aut qui ab altis fqlvcnda; temere occupant , *lc* in rem fuam convertunt , crcommuni'centur . ncc ab hoc ctimine^nifi plens rcftittitionr fecuta , abfol vantur.

Quoniam vero , crcfcente in dies avaritiae morbo, pletique abufus circa decimarum folu ttonem irrcpferujv : idcirco epifcopi , fiaudes, quibus laici in hac provincia clericis imponere nituntur , caute prudenterque dignofeant , defcAaique reprobandas *le* omnino tollendas curabunt.

XL1I.

De efficte ftrtcki

PArochut , qui in dominici gregis cuftodia fecundum poft epifeopum vigilantia locum tenere debet, non temere , non. pmcipitanter conftituendus eft t fed iis fervatis qu* fupra dc collatione bcneficiftrum decreta funt, quo ipfius tam probitas, tum doCtiina inquiratur .

PrzfcAus jam anim-rum cur* , justa facro- ti* «ni. ruin canonum inftituta, in id totus incumbat, Ut nihil in fe ejus folicitudinis ac laboris defiderari permittat , quem hominum gubernatio poftulare videtur.

^nte omnia autem cur;t parochus , ut vitz lit irreprchcnlibilis, neve ullam luis (ubditis of tcnlionem przbcat.

Catechifmum Romanum ledulo prz manibus habeat, cujus ope tum (aeramentorum rite 'adminiftrandorum rationem perfpeitam habeat, tum ad conciones habendas lana dodrina imbui poflit quam populo fibi credito poftea propinet.

Omnes vero inftroAiones cx noftri concilii przfcripto conficiendas , tum fciant optime , tum etiam diligenter oblcrvcnt parochi

Illud vero munus , quod przcipuum , Ae curandis animabus plane necellai ium effe conflat ut eundorum (ubdrtorum esaCta ac diligens defcriptio fiat a parochis, quamprimum obits volumus. Hic enim, queoi vocant, flatus anima. ium ufque adeo cognitu occcllarius eft , ut eo prztermiflo, nec parochus , ncc epifeopus munere fuo ritc.fungi poflitst. Scriptum eft cnimt Diligenter* agnofec vultum pecoris tus. Quapropter curabunt parochi . uc omnium familiarum ac perbonarum nutnerum & qualitatem libro ad hoc peculiari deputato quam dtlrgcntiilime deferibant.

Quilibet parochus quatuor libros conficiat baptisatorum icilicct , confirmatorum , matrimoniorum, *lc* mortuorum · in quorum primo bapttxati deferibantur juxta formulam per no tradendam.

ANNO CHMSTI USS

Parochus dum pronum facit , dies feftos fideliter annunciet , populumque de ils que ad iplius *iilutem* pertinent, ea qua decet gravitate ac pietate commoneat : futiles & qus rifum fepe morent narrationes devitet : ita jura fua tueatur , ut nullam cupiditatis aut avaritias fufpicionem in auditoribus pariat.

Oblervet parochus , ne in adminiftfandis facramentis ullam neglieentiam committat, erroremve e», inlcitia proncifccntem . Ægrotos masime cordi habeat , inopes vero ita curet , ut non modo eorum calamitatem conlolatoriis verbis ir paftoralibbs obfcquiis leniat , verum etiam (ubfidio fit clecmofyna , vcl dq flio ici fua opera conquifita fublcvet.

Abufus , pravas conluetudines , fuperftitiones. i morum › ac fidei (quod abfit) luborienter novitates vigilantia fua tollere curet . De quibus ominibus,.ut proientius malo remedium aderatur , quam celerrime ad epifeopum refe rat i alioquin ncgligentix fe pcenas graviflitnas datuixiv iitclbgai I

Quoniam vero nonnullis capitulis in univerfum, non certr perlon* animarum <u:a annexa eft , idcirco ab illis situm idoneum ordinariis praricnt.its decernimus . Quod fi in hoc legniter fc capitu'a gclfcrint , epifeopi truduum portionem etiatn pinguem alicui a lc probato affignent.

utii c; Epiicopi tanquam ledis apoftolies delegati, fine tamen obtinentium projudicio , es concilii Tridentini facultate uniones faciant quarumcumque ccclcfiaruin parochialium , *te* alioium beneficiorum. «

Ad flatum ecdefiarum ex dignitate coniervandum lactum concilium Tridentiniitn magna cum ritionc ftatuit , ut epiicopi etiam tan?jtiim ledit apoftolicc delegati poflent juxta ormam juris *hae* obtinentium praejudicio facere uniones perpetuas , quarumcumque ecclefiarum parochialium *te* baprilmaliuna , & aliorum bencficioium curatorum › vel non curatorum cum curatu propter carum paupettatem , & in alus cahbus a jure pcrmiflis . Itaque epifeopi, ubi opportunum fuerit , ea facultate diligenter utaiuur.

Lftn vero ob locorum diftantiam parochiani hne magno incommodo ad percipienda (aeramenta & divina officia audienda accedere non pofliint ; nove parochia conftituantur , juxta Alexandri tertii (andronem , *te* Tridentini concilii decretum.

Studiole vero parochus fit folicitus de pau. penbus fu* parochi* , profert im puellis nubilibus, viduis, orphanis, pupillis, *grotis,fenio confettis , aliiiqne pcrlonis utraque fcnlfencordia indigentibus , quibus *te* ipfe opituletur , &: alios hortatu fuo ad id officium invitet . Piacipue dc iis epilcopumcertiorem faciat, u: qui communis eorum pater eft , nidem paternam curam proftet.

XLIfl.

De frfl»ru» Jitmti laJt» .

DIES fells , qui id celebrandas Dei laudei , (anflorumque memoriam pit colendam lalubritcr inftnuti lunr , curandum eft diligenter , ut (suite ab omnibus oblervcntui , & ne n› ipl'ir homine· ad majora perpetranda (celera abutantur.

Prohibemur igitur, nc diebus dominicis, aque a(iis feftis , qui vel ecclefi* praecepto , vel loci confuetudine colendi funt , aliquid operis fervilis flat ; nihil emi › vrndive poflit , 'nifi quod ugrotis, aut illius diei vidui neccftaiium fit. Cibi vero ita veneant, ut ipforum occafione officinas nullo modo apertae lint , protêt illarum ofliolum ·

Res porro neceflari* , necante cccleti*fores, nec in coemeteriis vendantur . Mercatus , emporia , nondin*ve ne ulpiam flant , led qua reflo die fieri confueveunt , in antecedentem, vel fcqucntem diem, qui feftus non iit, transferantur , ubi fieri poteft.

Nemo diebus feftis quocumque ludo ludat* dum celebrantur divina officia ; quo etiam tempore nemo cauponas a^eac : comeflationer, ebrietates, chore*, Afpe&acula, otnnifqueaha dierum feftorum profanatio ceflabunt.

Doceant parochi , ceterique verbi Dei procones· diebus icitis Dei cultui dedicatis, divinis officiis, concionibuique audiendis , ceteriqoe id genus piis ojieribus vacandum efle , nec miffam a quocumque haud legitime impedito fine gravi flagitio protermitti pofle. **

Si ingruente aliqua neceffitate (civile quid fieri diebus kftis oporteat , contulatur epileopus, vel ejus, vicai lus i qui, re diligenter in(pefla, quod congruam fuerit decernant.

XLIV.

DEO quidem Temper fciviendum eft , nec ullum tempus eft futurum , in quo creatori noftro lervnuris debite cultum non exhibeamur. Verum quadragefim* diebus eundi fidelet ftudiofius rebus divinis vacare debent , cum & Dei lermo crebrior habetur, & jejunium ac ciborum lalutaiii abftinentia indicitur. Quare ut commodus quilque atque teligioiius fandos quagiagefimc dies exigere poflit , hrc de illa fancienda cenluimus.

Edictum aliquot ante diebus ab epifeopis promulgetur , quo vetitorum ciborum norma pr« feribitur.

Medicos omnes epifeopi alirjuot ante diebus accerfant, eoique diligenter moneant , ne proprir (alutis immaniores nimia *facilitate cu/ui-* piam male aftcdain valetudinem affirment i iis indulgentes qui lingunt laboictn in praecepto. Cetera minutiora ad ciborum venditores pertinentia late in ediâo explicentur.

Parochi *te* Concionatores in dominica quinquagelun», dc feria quarta cincium populo demonftrcnt , neminem abfque legitima caufa jejunium violare pofle ablque letirali crimine, limulque jejunii modo ac conditionibus enucleatis, plerolque ab crtqre liberent, qui putant illud non violati , fi-hora definita praeveniatur, aut etiamli bis more conflicto comedatur , aut ciborum deledus negligatjf.

Omnes ac lingulos hortamur , ut quoad fieri poteft , audiendo veibo Dei frequentes aftent,

Canonicos vero interefle concioni omnino volutnui, qu* ui ipforumcccicba habetur, nifi legitime impediantur.

~M<SÔ CKIIITI UH·

XLV.

Dt vratiaM faadnrfi'dta Aararaw.

Quadraginta bota^m oratio aeligio- it inftituta , ut cum plutati animalum — fructu retineatur , hae etiam conftituimua atque decernimus.

fiat in confpeâu fanftiflimi facramenti , quod e tabernaculo expolitum in majori, aliove altari , fi ita eapedterit , palam collocetur. Id ut cum dignitate agatur , altarii vel capella, ubi exponetur, ornatui iit valde decent ac religio,fus..

Cereorum numerat in altari accenforum ejufB modi Gt , qui & multitudine *8c* reâa difpofitione cum Chrifti prafentiam exornet , tum intuentium oculor ad pietatem alliciat. Ser ad' minimum cerei *Bc* lampades duodecim , ac bina faces grandiores, durante precatione, ardeant.

Dum Chrifti corpus in altari propofitum efi, clerici duo iupetpellicio induti , capite aperto, ad altare femper afliftant. ,,

Qua hora frequens eft ad orationem coffcurfus, iermo , ifque brevis, *8c* ad pie medicatio nis ftudium inflammandum appolitc accommoda tus habeatur.

Ubi fieri poteft , cum hxc oratio celebratur, femina a maribus feparatr rabulato aut tela C faltem interjeda , precationi vacent , *8c* alias tumultuantes ledare curent.

Noite appetente nulli mulieri liberam fit in ecdelia manere I

Abfque epifeopi licentia non fiat quadraginta horarum precatio.

XL VI.

Dt frtttffitnilmi.

PROCESSIONES, publicas prafertim , rite ac diligenter, ut cetera omnia ad Dei cultum inftituta, fieri neccfle eft. Ne itaque illa-
j.< T-.a. rum folennitai mutuatur , omnes cleocos, tam D izculares , quam regularet firatret *8e* monachos cujuivis ordinis ad cafdem. publicas vocatos accedere compellant epifeopi] iis tantum exceptis, qui in ftriaksri claufuiaperpetuo degunt.

Clericis quibufeumque , poena excommunicationis propofita , interdicimus, ne proccflioncs^ quafetimque publicas ipfi in civitatibus aut oppidis v>bcant abfque facultate in feriptii ab epitc'p impetrata.

Conftituat epifeopus certos hommes , qui clerum ad fupplicationes prodeuntem dirigant , cumque aliquando, cum opus eft, fubliftere moneant ; tum etiam, qui populum promifcuum , vel fodalitatcs ordine incedentes moneant,cotrigantque. E

Controverfiaa omnes de procedentia tum inter ecclefiafticas perfonss tam foculcarcs , quam regulates, tum inteXconfiraternitatei plerumque orientes, vel cum puoficw fupplicationrs decernuntur , vel cum alicujus aefunâi corpus humandum eft, epifeopus , amota omni appella tione, componat.

Sicuri rtliuionis infigne quoddam fpecimen edunt , qui dum corporis Chrifti proccffio fit, vias *It* parietes , quinus poliunt , ornamentis veftiunt : ita teprehenfione funt digni , qui pi-&uns param decon» * allia fedis fpeltaculis A tum diem feftum violant, turn intuentium oeu- a UNO Joi offendunt . Njhil itaque ejufmodi in pofic- CfUtlSTI tum videatur. >f»4-

XLVH.

- *Dt ftutriilH O" ixtftiiil* x

CHRISTIANORUM funus curate piis precibus adhibitis , ac lolenni qubdatn litu \ urfunüorum corpora efferte , ·tum prlfca eccich« confuetudo fuperibres admonet , tum futu- re reiurreôionis ipes certiflima prxeipit . Eaequarum itaque honor fidelibus pie ac religiofe impendatur.

Ante Solis ortum, 8r poft Solis occafutn mortuum & efferri, & ad fepulturam recipi prohibemus. *yy*

Miferabilei perfon· quibus mortuiLaut nihil fupcteft , aut ita parum , ut fua itnpenfa humari nun poflint, a parocho fumptibut ecclcliç iepcliintut.

Cum mortuus efferendus erit, cujufvis ecclelix clerus, qui vocabitur, contra cmirai etiam in unam cccieliam conveniant: unde omnes prodeuntes., bmique plalmos canentes , mortuum ab ej is ardil.us comitentur.

Laiidcùc ac ceiel A' intorticia , que circum cadaver'accenduntur , heredum ignptnla , ita Deo oblata elle intelligantur, ut ei cedebar in C qua ruipiis humandum.ctit , moi addita finr . Loci tamen pia ac laudabilis coniuctudo ubique feivetur.

Oidmaili , ubi fefe obtulei it occafio , ne preterm...aut ciequi decretum concibi Tiidentim, quo cavetur, ut quibufeumque in locis *jam* ante annos quadraginta , quarta quz Funeralium dicitur, cithedrali , aut parochiali ecdclro folsta diet nerlolvi, ac polles tuerit es quocumque privilegio aliis monafteriis , hofpitalibus , aut quibulcumque Jocis piis conccfla , eadem pufthac m:cgro jure , *3t* eadem portione qu» antea lolcbac , cathedral), leu patocluali erclciic pctloivatur : non obftantibus concclfiombua, giatus , privilegiis . etiam mari magno nutscuJiatis , aut aliis q nbutcumque .

Contingit interdum, ut dum mortuus aliquis efferendus eft , perimentium feu confratium curtus ad comitandum funus vocentur, quidum plus nimio moram trahunt , in caufa funt , Ut collegial· eccletiaa eos expeitare cogantuf. Nos itaque omnes fcholas , confraternitatei, dt ps»nitentium locietstes , vel juxta przicriptam rationem cirrum provenire volumus ; vel, h ftatuto tempore non venetint , ut poflit i clero corpus ad lepvitUiam efferri , iis non espcâatis, dc.crnimus.

XLVIII.

Dt .

IN publicandis indulgentiis omnis turpis qu* flas lofpicio tollatur ; quod ut commodius fici poflit, e« cautiones ferventur , quas proicnbit concilium Tndentinum.

Tarochua, concionaturve indulgentiarum va- nr lutem interdum explicet , hmulque oftendat quo in pterio a eundis fidelibus haberi debeant .

S igulr ecclefia, quibus vei conecti» hint, vcl concedentur indulgentia, codicem nabeant, in quo per oidincm iflx memorentur , ac iunt

mo-

anno CHKISTr

morum pontificum noiiiina qui ipfa· concede-A runt, menfis item, /\ annui. Tenella etiam in' \ fingulis lit ecclefiis , in qua idem prorlui exhibeatur . Pari diligentia altarium privilegiatorum memoria teneatur.

XL IX ·

De[tiftMrii.

Seminariorum fundatio taiubc^une mihtuta, ab'epiicopo diiigeqtfflinsc curati debet , tum ob multa ali* , tum ob id precipue , quod ca iliis frudus maximus* fperandus fit , li qui ad exada difciplins normam educati fuerunt , regendi animabat polle» prsficiantur .

Qui in feniinario recipientur, non lint mimprea duodecim annis, ex* legitimo matrimonio procreati , & idonei ad liters· addilcendas repellantur t fint voie pauperes, ex patré Sr matre paupere, *tc* ex dicccelAaflumantur.

Divitum filii admitti poterunt , dummodo propriis* fumptibus alantur , ac cumdcm habitum geftcnr

Quicumque recipiendi funt , polliceantur fe nuhquam clericalem ordinem deferturos.

Admilli cum habitu hobefto *tc* uniformi cerx loris violacei utantui ncc plure· recipiantur quam leminarii facultate· ferant; probatioque eorum fiat in loco iepatato , premifia generali peccatorum confeflionc.

Qui confirmati non funt confirmentur , *tt* prima totrtura miignantur , muheam & doftrimm Chtiftiamqi adlifcant , rituique *Sc* ceremonial , mlcrvicndo ecclclirs, pr«fertm cathedrali diebus Icllivu, cete nique prout epiicopo videbitur.

M h t ,i. «üu tUcid. illullfitfim. cofigrgj.

Quotidie miff* facrificio interfint, *Se* linguiis menlibus domini corpus fumant : iingulos porro fele in virtutibus eundis exercere pir all , in obcdientia prafertim, qua adolescentes maxime decet.

Numquam foli domo egrediantur , net nifi dc redoris licentia. Ut autem Latinam linguam facilius addifcant , temper inter fe Latiuc loquantur .

Si aliqui minui idonei reperti fuerint ,' vcl quoad literal , vel quoad mores , vcl denique quoad valetudinem, dimittantur, faâa examinatione a deputato ab epifeopo.

Adminillaatorex rationem reddent coram deputatis juxta decretum concilii Tridentini fingulis annis.

Beneficia aliquot Cmplicia juxta formam u consilio praferiptam uniantur lcmioario i de qua unione appareat apud cancciiariam curis epilropaln.

L·

De

Sanctimoniales chritio defponfat* peculiari quodammodo epifeoporum fidei credite, corumque pervigili cur· commifl* lunt: idcirco curent epifeopi omnia monafteria fua jutifdidionis ad priftinam obfcrvantia regularis turmam reducere, juxta religionis, feu iocictatis leges, quas jam profeflin funt.

lift.,,

Clauluram veto ex concilii Tridentini , le fummonim pontificum juflu , ac modo przfcnpto , non folum in fuis monafterii·, verum erum i» exemptis omnibus rdlitui lervatiquc dihgcutillimc curent.

Quapropter nullus fine fuperfotia licentia au deat ad monafteria monialium quocumque colore vcl pratextu accedere , p<#na excommunicationis propofita.

ANNO CHIUSTI *UH*

Nullus autem aufu i^fario monialium fepta ingredi poflit , pana propofita a Pio V. aliifq»c ordinariorum arbitrio infligendis · Quod h quempiam ingredi ob ufus tam monafterio, qpam monialibus omnino neceffarios opus fuerit , ea de rc ad epifeopum referatur , qui I ejus triores *Se* vitam exploret , & poteftatem ingrediendi- faciat in fchcdula propria njabu fublcripra .

In bulb I. Cite» peA» Mie.

Nulla tam cx monialibus, quamex ancili*·, pocllilve educationis gratia in monafterio degentibus claufuir terminot tranfgrcdiatur, perna propofita in difta bulla.

Si qua monialis autem diabolica inftigatione correpta , extra monfftenum manere, vagariquc inveniatur , ad illud rurfus redire compellatur.

Quoniam vero libertati profeflionis virginum Deo dicandarum profpicienlum eft ; idcirco quacumque concilium Tudentinum decrevit clica explorandam virginum voluntatem, *tc* contra cos qui per vim ad fufeipiendum habitui^pucIJas compellunt, omnino volumus obicivan.

ilras,.ci^ i I i- x»r* '*'■

In eledione abbatilTarum, *te* prioriflarum ea etiam ferventur quas idem concilium decrevit : illud- admonentes , abbatiliam triennalem fieri debere, cum primum abbatia vacabit , vel per mortem , vel per refignationem , vcl per panam jute inflictam

Moniales tria vota cmifla inviolabiliter ob fervent : epifeopi vero in id incumbant , ut omnis proprietas tollitur ca ratione , qu» fibi accommodatior videbitur , cum monaftena vilitabit.

Renuntiationes ante profeflionem Gft* a monialibus trrite habeantur , nili facultas ab epifeopo ante duos menles obtineatur , quam mox ptofeflio fcquatur, ut in concilio Tridentino cautum eft I

Conficiatur formula quam fequantur monia- uu les omnes I cap. >■

Antequam profeflio emittatur n virginibus , diligenter de clcemolyna agatur in numerata pecunia, qu* fuper tundo ftatuatur, cuius fors principalis non poflu aut debitis folvendis, aur quotidianis ulibus infumi.

Curent epiicopi , expenfis antea monafteriorum monialium fibi fubditarum facultatibus, vcl ex confuetis clccmofynis certum monialium numerum conftitui, qui nullo modo poflit augeri , nifi facultatibus vel cx confuetis clcemofynis audis . Quod fi monafteria regularibus lubjeda fuerint , idem epifeopus praftare in illis quoque debeat, adhibitis tamen fupcnoribm regularibus , quemadmodum cavetur conftitutione fandas memorias Gregorii XIII. hac de ré edita.

o« nSu- ·■ *** **** r

LI.

Di biffitilibat.

INTER cetera paftoralis folicitudinis encra, hofpitalium . omniumqoe piorum locorum cura locum habeat I Quarc ea diligenter vifitet epifeopua.

»· >·>'» Adminiftratoret bofpitalium ac piorum locorum quotnmcumqur , juxta-concilii Tridcntini decreta, ratione· reddant ordinarii· fingulis ans ni»,

ANNO CHIISTI ^<>4·

nu » nifi fetus (on· in inftitutione Ar ordinacionc talis eccleli·, feu fabrica exprefle caucum effet. Quod fi ex conluetudine, auc privilegio. aut ci conftitetioae aliqua loci alii· ad id derutati» ratio reddenda effet , tunc, cum ill adibeatur etiam ordinarius , *tc* alitée fait* liberationes diâis adtniniftratoribus minime fuffm-i . gentur . Quod li in cafibus, in qûibus reddere jationes ordinatio tenentur , ab eo commoniti (non paruerint , per ccnfuras ceçlcfiafticas com· (pellantur.

\ Nullas adminiftrator hofpitalium , ceterorum· bue locorum rcligtoforum eleâus antea admi. mftrtt , quam in manibui epifcopi Vel vicarii jdramenturn prxftitetit fe fideliter diligenterque ^munus fuum executurum , ftudiofeque profpe- B , *s* Aurum , ne bona ac rŷditus in allot quam in deftinatos ufus convertantur.

.LIE

Dc cctfrCttricilotAln I *t*

EPISCOPI femcl in annoconfraternitates ini», <-> * “ vifitent , earumque' ftatuta diligenter dcafit, cxamiaentque.

Confratres inhabiles , Ac excommunicato· a muneribus excludant.

Ornamenta Arutenlilia facra confraternteatum in loco tuto conferventur , a facerdote ia ufus noceffario· exponenda . ubi opu· fuerit. C

Prohibemus fanâiflimum Chrifti corpu· in coofraternitatibu· confetvari , nifi aliter videatur epifeopo . Ita vero miffs cetcraquc officia divina in confratcraicatibus Celebrentur, ut ecicfiaram facrificia , preces horaric , concioncfque non impediantur. Qui officium dirigit. Ac abfolutione· facit, li ficti poteft, facris initiatu· fit.

In ptoceflionibui ordine debito , ac devota quadam gravitate confrattei incedant, nihil tumultuarie , nihil litigiofe agentes.

Controverfix vero de prcccdentia ficdirimanur , ut antiquiores coofiaternitates lemper recentionbus pixferantur, *Sc* qus prius confirmais fuerunt, ii· qus pofteriu·.

Immenfi quidam fumptus, quos confratermtatum officiales plerumque faciunt in rebus parum neccflariis, omnino devitandi funt.

Intolerabilius illud eft, quod exeieemofynis ad pios ufus deftmitu convivia Ar comeffationes inftruuntur . Hos itaque ac limites abulua dcteftantes prohibemus.

Prcficiatur vir aliquis pietate ae prudentia prsditus , qui confraternitates invifat , ut fi quid vitiofum in eu repullulare viderit, obfervet, omninoque tolli procuret.

Reâores reddant rationem de oneribus *Sc* beneficiis , fi qus habent «mia , ceterifque proventibus , Ac an muneti luo fatisfaciant.

L 1 I J.
D nteUrAm.*

MONASTERIA, qus animaram curam habent annexam, quaties erit eligenda pertona ad eam exercendam idonea , ordinariorum judicium Ac examen omnino fequantur. Is vero cui fuerit cura commifla , illeram jenfdiâioni fubjiciatur quoad vifitationem Ar coercitionem K*t «.u. o· concilii Tridentini prsfcripto.
* "X*| Meminerint regulares , fibi non licere clericis aut laicis facramcntum un&ioaia extreme, Λ vel cuchariltis miniftrare , matrimonia abique licentia parochi (oicunixare , aut qucmcumquc abfolverc excommunicatum a canone , prster- v quam in cafibus a jure csprcllis , aut vigore privilegiorum a fede apoftolica concefforum, vel a lententia per decreta concilii provincialis, aut diacefana promulgata . Quod fi in aliquo ex fupradiâis contra fecerint , *ipfo fado* fententiam cscommiinicftionis incurrant , qux fedi apofiolicz eft tcfcrvash, quemadmodum providenrilfime ftatuit Clemens V. in ccncilio Vieoncnfi- r

. Cum nulli ex regularibus, etiam prxtcxtuad (uperiorei fuos accedendi , a fuo conventu recedere liceat t facrofanâi concitu Tridentini decreto inhrrentea mandamus, ut qui lincprsdiito mandato inlcriptii contento repertus fue- ubi rrii , ab ordinariis locorum tanquam fui inftituti delcrtor puniatur.

facit rçt pondus *Sc* momentum, ut quod alibi diximus , hic etiam commemoremus . Sane cum interdum cx regularibus aliqui ad contionandum mittantur, qui Ar vita *Sc* doârinatanto muneri impares eriftunt ; id ne contingat , prtcidei-ftatuit Tridentinum cdsxilium , ut regulares cujulcumque ordinis^ nifi a fuis lupenoribus dc vita , moribus, «Hcienria examinati & approbati fuerint , ac de eorum licentia , etiam in ecclefiis fuonitn ordinum predicate f non poflint : cum qua licentia pcrlonalitct fe coram epllcopis prxtentare, *Sc* ab et» benedâionem petere teneantur, antequam predicate incipiant. In ecclefiis vero, qux luorumordinum non funt, ultra licentiam loorum fnpcriorum, etiam epifcopi licentiam habere teneantur, fine qua in ipfis ecclefiis non inorum ordinum nullo modo predicate poflint . Hoc itaque utile - ac proficuum decretum qua par eft diligentia erit obfervandum.

Bullam Pii *V.* adverfus mulieres qur tnoeiafteriorum virorum clauftra ingrediuntur , At regulares, qui eas ingredi permittunt , editam num. tcanfgredientes, cunrios excommunicato· decernimus .

Apoftatx juxta fummorum pontificum con- 3 ftitutioues, fevere puniantur .

L I V.
Dc fert tfifrefttti,

JUDEX non excedat jurildiitionom fur die»· cefis cujus certi ac determinati limites erunt, ne ad lites *St* controvert·»» aditui aperiatur .

In id precipue judex ecclcfiafticur incumbat, ut mifcrabilium petionarum querimonias patienter audiat , quarum etiam necelli ratibus prompte *Sc* alacriter provideat, ubi id ratio ac juftnis lex poftulabit.

Excommunicationum liters in infiafcripats cafibus non concedantur.

i Pro re criminofa , quxve infamiae nonm inurat.

Pro re occulta omnino. ,

Ncc pro rebus deperditi» paffim , aC parvi momenti.

Pro re quae fummam viginti aurearum non excedat, nifi aliter epifeopo ▼i4eatur·

Deputentur a fynodo viri gravas Ae pii juris p, ·triufquc periti, qui de ftylo mutando , ac in ■·■ c. arf· compendium redigendo jn traâandi· ac finien- ?-*“ * dis caulis mature confultent . Omnis enim li· * num procrafhnatio ftudio ac diligentia epifco- ane,·, potum tollenda eft·

De-

ANNO CHRISTI >1'4-

Decreta judicis , ipfo przfcnte , a notariis expediantur . Epiicopi vero caveant , nullum mi.rendum rile in pofleflionem , nifi literie crpcdiris .

L V.

Dt hcttittc ktMrtmt tciltfioftittttnn

IjRINCIPIO curet epifeopus inventarium X generale confici omnium bonorum eccleliafticojum › jurium , bineficiorum cujufvis generis (us dtoecefeos ; compellatve omn-.s actmgulos quevis ecclefiaftica benefi.ii obtinentes ad przdidum inventarium exaitc ac fideliter conficiendum <ub ponis arbitrio epiicopi imponendis . Pati diligentia mehivium inftruâum habeat , in quo omnes fcnptiirz conferventur .

SaCia.r.c. Epifeopus jubeat decretum concilii Tridentini contra ulurpatores return ecdefiafticaium bis per annum in ecclefiis publicati , fcilicet primis diebus dominicis adventus , & qtiadt?gelitnz .

Ut fraudibus occurratur , *tc* ufurpationibm bonorum ecclefiafticoriim , iis prrfeitim qus hunt m hac provincia ; locationes rerum ccclcliafticaruni haâenus confcdz abfque publico inftrumento per notarium curis çpifcopalis intra duos mcnics in inflrumcntum referantur a.ithenticum . Deinceps vero per publicnu inftuimentum conficiantur , quod per notarium cutic prediCiz , aut alium in afta pub' ra intra duos meaies a dic coniraiftut omooio referatur .

Kecognofcantar ab iis , ad quos IpcCiat , fundi ecclefi a lire i cum eorum limitibus , *8c fi* quie 11 eis luerint meliorationes , ve! derci roratione s

Curet epifeopus, ne arbores fundoitim ecclefulucorum cedantur a conJuCtoribsis .

5«C L'r e.c'eliamm utilitatibus confidatur , & tacrolanCti concilii Tridentini decreta exeeutioni mandentur , epifeopi aliquos deputent , qui «mpflyteules, loc^tionetque rennn eccleliafticar.im ad longum tempus a triginta annis citra ante confirmationem concilii Tridentini faâas tecognolcint : *tc* fi eas cum eccleliarum detrimento , λ* contra canonicas lanftiones Iittas huile invenerint , nritas & nullas c(1« declarent .

L VI.

Dc ttftcmttt» & ltyirii fiit.

NEMO teftatorum mentes , qui propenfo ftudio ad rclinquthda ecclefiis legata feruntur , metu , precibus , conii bove a pietatis amore deducat . Qui fccus fecerit, (e tanti eriminis rationem coram Dcc redditurum inreligati

Nofarii omnes infra trium menfium fpatium teftameuta , eodi.tlloi, Λ quacumque ad pias cautas teftatorum voluntates difpofuerunt, epiicopi· manifcftare cogantur , perna excommunicationis propolita.

Liber conficiatur in fingulis ecclefiis, in quo difijjcntrr annotentur legata olim fafta , nondum tamen foliata, *tc* quz deinceps tam in civiratibus , quam in dioeccfibus fient.

Si quis aliquid ecclefi» leget, conditione appultta, our nonnihil ambiguitatis patiat, am Λ legati executloftem.rct»rdct ; habeatur de ea cum epifeopis conjultatio XnN0 ' CHRist i

Legatis ad pias caufas cum jura plurimum' faveant , nec es folcnnttatcs neceflati* fint , quas cetera poftufant : curet epifeopus , qir«-L cumque poterit , diligcnAa, illa ecclefiis vindicate I 'f-* c ntaa*.'t

L VII.

Dt mtiitit .

IT A corporis valetudo curanda eft , ut ani-x ms falus non negligatur : quapropter medicis, tam phyficis , quam chirurgicis prgeipi- m is, bt cum primum ad srgroto* rorrati fuerint , eis ncceflariam peccatorum corrfeflioaem faciendam efle perfuadeant. Quoniam vero res 1H0 magni cft momenti : idcirco qurcumquc conftituriio Pii V. felicis recordationis circa medirorum munus decrevit *tc* fancivit , hic commcmuianda elle ccnfuimus , ne Aliquam *ignorantia* fuftragetur. tai ixip. faf'· jr* »·· I

Medici itaque tertio die ulterius rgrocos non vibtent, nili longius tempus ipfis confcflor ob aliquam eaufarn rationabilem (fuper quo ejus eonicientia oneratur) conceflerit , *tc* illis per fidem confeflbris in (criptis faftaus continent , quod infirmi, ut przmitritur, peccata fua confefli funt.

Quod fi qui medicorum przmifla nqn obfervaverint , ultra prenas in conftitutione Innocentii III. cqntemas, quas incurrunt , perpetuo infames erunt, Je gradu medicine quo inbgniuntur, omnino priventur ; ac perna etiam pecuniaria arbitrio ordinatiorum , ubi deliquerint , mutilentur . c [Onl ·*ı,IM·

Nullus medicina doâor creati poflit , nullivc quomodolibet medendi facultas a quovis collegio &· univcrlithte concedatur, nifi omnia in conllitutionc Pu V. & ejufdem fummi pontificis przfcripto contenta, medio juramento, coram notario publico *tc* tcftibus obfervaturum le elfe promittas I Quod juramentum in manibus ordinarii przltetur , cujus ctiam in privilegia» doétoratus *tc* luentia medendi fpecialis mentio fiat .

Epifeopi vero przdiâum juramentum a mcdicjs jam promotis omnibus juris remediis en gant, renitenter peers is enarratis afficiant.

Nc quis medicorum pto corporali falute ali quid (uadeat , vel permutat , quod in animr periculum vergat.

I- V 111.

DE DELICTIS, AC PRIMO.

Dc klcffhmu .

IN eaecrabili autem blafphemiz fcelere , quod ad hzrelim , quz fumma blafphemia cft , piosime accedit, radicitus convellendo , non minorem curam ftudiumque ponere debet epiicopus , quippe quo jufta ira Dei contra not accenditur ac locitatur. Quare epifeopus contra hujufmodi dcteftabrlcs homines , qui tale critaen committunt, ex (aeratum canonum jure , tum przfertim ex fanftione Leonis X. in concilio Lateranenfi edita , *le* Pii V. · conftitutione , quo adeo nefarium (celui non modo compcfcatur, lcd plane tollatur , feveriflime animadvertat. fU

Indui-

*AN>*o CHRKTI ij»».

Indulgenti*- dece· annorum quasXco X. >» codem Laterancnfi concilio tam judicibui, quam deferentibus largitu· eft , frpe evulgari faciat .

Sodalitatem notainis Dei per eo-, ad quoi'ex Pii V. conftitutione pertinet , ubique locorum' luo diacefeo· erigendam curet , atque iqdnlgenti*· ab eodem fummo pontifice fodalitatibut ejua rei caufa concefla· frequenter a paro* chis omnibus promulgarim jubeat .

LIX;

4.. *Dt ·ferit .*

USURARUM fcelu· nefandum e Chri- B ftiana republica e-pellere , A faneratorum rapacitatem juxta facrofanda· ecclefi· fan âlonea coercere cupiente-, ftatuimu· , omne· > qui contraâu· illicito· ufurarioa & a jure improbato· exercent, fi tam nefarii crimini· reo· efle legitime *tt* juri· ordine ferrato conftiterit, pania cunâia a jure propofitia filbjici debere. Notarios, proxeneta-, tefte-, luctive participe-, ac quotcumque miniftros quocumque modo, conulio , *It open* hujufmodi conuaftibus faventes, excommunicatione innodante-, &ab officio fufpcndente· I

Tel ûu 4·

Inltruâio fiat pro concionatotibu· , ir parochia in qua ituiutnera , quaque magi· in ufu funt, ufurarum fpecies reccnieantur, *It* frpiu» Ç in concionibus promulgentur .

L X.

De tUttle.

NEFARIAM duellorum , feu lingularium certaminum provocationem, qua infelice· *hominee infano tuende vel* vindicande contumelia furore correpti extremam tibi tam corporum quam animarum perniciem accerfunt, exécrantes; lacrofanâi concilii Tridentini decreta *le* fummorum pontificum Julii II. Leoni· X. Clementi· VU. Pii IV. Gregarii XIII. *le* faaâiffimi domini noftri Clementi· papa VIII. D pana· omne· noviilimc edita· *ia* nfum revocante· , iftud hominum genui , qui fele ad duellum quocumque colore vel pratextu invitant , provocant, *le* pertrahunt, etiam verbo tenui , quamvis privarim certamen ineant , nec ulla proyocatoria litera , aut denuntiationi· chartula praceflerint, definiti· a jure pani· omnibu· fubjici dedaiamui : ita ut infame· perpetuo habendi fint, atque ut homicida puniendi · Quod fi in conftiftu deceflérint , perpetuo careant ecclefiaftica lepulrura.

Illi vero, qui Contillo vel opera quemquam ad duellum fuaierint , impulerint , vel juverint , aut fpeAatore· extiterint , excommunicationi· ac perpetua maledi âioni· vinculo te- £ neantur ·

LXL *

DI tmtliurui ;

C»n< TrM. M- *Φ«·<·

CONCUBINARIOS tam folutos , quam copulato· , cuiufcumque ftatu* , dignita- ti·, conditioni· exiftant, fi poftquam ab ordinatio etiam ex officio ter admoniti ea de re fuerint , concubina· non ejecerint, feque ab earum confuetudine non fejanteriitt , excommunie·* tioni· feotentia ferire neciffc erit : a qua non abfolvantur , donec rerpfa admonitioni fàâa paruerint . An NO CHRISTI

' Quod fi in concubinatu per annum, cenfari- negleâii, permanfeript > contra eoe ab ordina* no ferio procedatur . I

Muliere· cvjufcumque generi· j que cum concubinariii publice vivunt , petnia iia afficiantur , qua· decernit i/nodus Tridcntina ; ita ut, fi admonite non refipuetint, extra dim* celim ejiciantur –

LXII.

De Jaeleh .

OMNIBUS prohibemus cibum fumere cum Judait, carnei, aut atyma ab illi» porre* Cta manducare, una ac eadem domo cum iifdern verfati, ludere, focietatem inire prnfertim improbum fanu· exercendi caufa I

Mcdicui Judeus a nemine, quantumvi·gravi moibo laboret, vocetur. Caveant omne-, ne eorum diebu· fefti· , aut nuptiii interfmt . Ne qua mulier Chriftiana Judcis parientibu· p-j-*,,, prefto fit : nulla irem mulier Judrorutn infan- .-·!*»<. ter nutriat, ncc contra . Nemo tub pana excommunicationi· Judei· inlerviat.

Judei in divertii civitatum pattibui ne maneant , fed m una tantum vicinia (imul habitent . Domui , prrdi* , *tc* cujufvi· generibona ecclefiaftica , tam mobilia , quam immobilia nullo modo Judaia vendantur , oppignorejiturve .

In die parafcevct & fabbati fanâi lateant Judei , .ipforum porti· ac feitcftris claufi· toto eo tempore manentibus . Diebu· vero fe- r»p«». fti· , dum celebrantur divina officia , nullus eorum cx vico quam inhabitant egrediatur , excepti· patribuifamilia· , ut vinum emere poffint .

Quoniam vero nulliu· falus fpernenda eft I propterea *et* decreto Gregoni XΠI. *le,* fanâlffimi domini noftri Clementi· paps VIII. c*> rent epifeopi , in quorum terri· Hebraei fuerint , ci> femel per hebdomadam legi , co* gantque eos leâioni interdict, quz non aliud argumentum traâet , quam quo Chriftian* fidei verita* obduratis hominibus ex divinferipturr veteris teftamenti Ar prophetarum oraculis dilueiae demonftretur .

LXIII.

NE vero , laxatis difciplina· habenii , io deterius hominum more· prolabantur , lancrr** pana· diligenter ordinarii a tranfgrefioribus depofeent . Haud enim clementia probanda eft, qu« vitiis «ditum facit , *k* ecclefiafticam auctoritatem elidit.

Si quii cenluiis ecclefiafticis innodatus abfolutionem ab ii· legitime obtinere neglexerit, fciat fe irremiffibiliter hanc muldagi lubiturum, ut fingulis dominici· frequentiore populo allante , nominarim in eccleli* cxcommuoicatus declaretur , *te* pnblicetur , donec refipifcat .

Quod fi per annum integrum in crimine inforduerit , juxta canonum fanâionem iu eum tamquam de hvrefi fufpeâum inquiri poffit .

LXIV.

AMNO CHRISTI

LX IV.

Decretum Je formelle, feu iuflruflioiukue confidenda U" okfenandu.

.T TT cunâa que * nobis in hoc concilio decreta fancitaque iunt, certa methodo atque ordine peragantur, omnefque ad quos pertinet, munere fuo reâc fungmtur : decernimus infraferiptas firniulas ; feu inftruâioncs, quatorn frpe mentio fada eft , a deputatis confcâas publicari , ac diligenter obfervari , pana tranfgreflotibu* «d ordinariorum arbitrium ptopafita · Tonantur vero ftaum in calce concibenda,

ANJ(0-Christi Ilis*.

Formula ac method·* ia vifitationibu* adhi-

Formula ecrlcGaftic· fupelleâilis.
Formula feu inltruAio pro parochis.
Formula feu inftruâio pro contionatoribus.
Formula feu inftruâio .pro confcflarii* .
Formula regularum a eundis monialibus obfervandaium .

Anno Christi I>)»».

CONCILIUM AQUILEJENSE PROVINCIALE.

CHRISTI

Cclebrntum anno domini mdxcvi. **tempore· Clementis papz VIII.**

INDEX RUBRICARUM

t- T~\E *fide profitenda.*
I ii—Z *De fide tuendo.*
J t 1. *De prudicatione verbi Dei.*
IV. *De divieil offitiii.*
r.^De refidentiu epifeoforum.
VI. *De refidentia roratorum .*
YII. *De rrfidentra canonicorum , C?" bencfiçiatorum, <jui rtfidendi obiratione tenentur .*
vtii. *De epifeopu.*
1«. *De ptneh'i .*
X. *De diinirutikut , tananicatibur , V beneficii! fimplicibui.*
XI. *De vira V honefiate clericorum.*
>11. *De feminario cierieorum .*
x l i t. *De vifitatione .*
xiv. *De feftorum dierum fonclifiratione .*
xv. *De re/ifniir fontiorum .*
XV I *De ecclrfin , (T' pio in eie verfandi modo , a/-tanker, (X facriftiir.*
XV r i *De banir, V junker ecclcfiarum tuendu.*
xvi i i. *De vicaren fornnen.*
xia. *De momaiikui.*

In nomine fanda &· individua Trinitatis , Patris, Filii & Spiritus fanâi. Amen. Nos Francifcu» Barbarus , Dei & apoftolics fedis gratia patriarcha Aquileja & princeps, de contilio &· alTeniu reverendiflimorum coepifcoporum noftrorum in provinciali fynodo Aquilejenfi hzc ftatuimu?, *Be* fancimus.

I.

EX iis , qna facra Tridentini iynodu* ad provinciarum, ac diacefeon reâam gubernationem inftituit & decrevit , ac prslati* fuperioribus ad amuflim exequenda prscepit, nihil fuit vel ipfa re fanâiu* , vel frequenti ho^turm incurfrone opportunius , vel publica ttti-!li-.atis ratione optabilius, quam ut (incera fidei nitor, quam ecclelia catholica Spititu fanâo edoita inconcufla veritate haâcnus tenuit, ac tenet, in ipla ecdefia confervaretur ; ut nihil irreperet, quod imbecilliorum animos concuteret ai:t per calumniam inficeret , quos finceritas commendant ; aut veri lucem, olfufis tenebris, in dubium revocaret ; quod in primis ab illis prolellione ejuidem fidei conceptis verbis formata omnino faciendum decrevit, qui aliis vcl prafedura ordine , vel tituli ecclcGaftici ratione, vcl difciplina officio praeflent.

Ut autem a nobis captum , *te* a reverendiftmis fuffraganeis prompte impletum, quod fuerat de profitenda ride concilii Tridentini decreto fancitumj ita ftatuimu*, quicumque in pofterum ad eafdem cathédrale* ecdefia· promoti fuerint, Itu ctiam translati , vel eleâi, aut poftulati, illos, *ia* prima fynodo provinciali poft illorum promotionem & confecrationem futur· ad profeflionem fidei emittendam teneri ; aliter contra illos ex przfcripto ejufdem concilii procedi debere ac poffe.

Provifos de canonrcatibus, & dignitatibus in ccdeliis cathedralibus non folum coram epifeopo , ieu illius officiali , fed etiam in capitulai·» profitendz fidei obftriâos, *Be* non parente* fru-du* fuo* non facete ex Tridentini concilii decreto declaramus*: quam diipofitionem ad illos ctiam canonico* eccleliarum cathedralium pertinere dicimus, qui a capitulo jus conferendi cer-'tls menfibus habente provifi fuerint.

Qui de ecclefiis parochialibus , feu curatis quibufcumque provifi fuerint , intra bimeftre tempus fidei profeflionem in manibus epifeopi, ~vebeo impedito , coram ejus vicario generali, quoties provifi fuerint , facere omnino teneantur.

Ceteri vero omnes five in prefenti , five in futurum beneficia ecdefiaftica habituri , & qui in fynodo dicacefana convenire debent , in eadem fynodo , qus primo quoque tempore celebrabitur , fidei profeflionem faciant : alias fecundum formam facrorum canonum puniantur .

Decernimus autem iu archivis epifcopalibri* fpecialem aflcrvati librum , in quo protelis fidei fundamenta extent ; cujus infpeâiones facile colligatur, qui muneri obfecundarit fuo, quis parte* fua* deferuerit. Idem mandamus a capitulis ecclcfiarum cathedralium fervari ; fi negligentius egerint, excitari; omnino ut faciant provideri.

Qui alios publice in univerfitatibus, aut accademiis docendi muau* fulceptutn habent ; 3u*mcumque profiteantur fcientis facultatem , ebent hi quidem attente infpici, nc fpecie doârins , *'te* fida inveftigatione veri difeentium animos perturbent , *te* fincerum illum fcientis liquorem, quo mens difeenti* alitur , veneno inficiant , *tc* cupide hanrientibu* interitum afferant . Ac debent hi quidem omne* fidei ptofeflio-

"anno" ciiairri „H·

antequam ad menu taum excrcendum admittantur, emittere.

Qui philofophiam publice, feu privatisa, tut metapbyfleam, ft alia· hujufmodi feientias docent , gtari fe promidi religione obligeât , ù quid proponendo , tapponrndo , dilcepiando , declarando, ex feientiarum principii* 'kffeveraverint , quod fidei catholico repugnet , pcrfeâa difeeptatione › qu* cum orthodoxa religione conveniunt , fideliter fc ac fincere apetituro· ; nc qui· rninur fcieni, aut animi imbecilliori· homo, pcriculofi errori· objeâa fpecie in deteriorem lentam declinet ; quod in Lateranenfi concilio fub Leone X- provitam , cautumque 'ft , conftitutione incipiente, *I» efeftelùi rtiimiiûl* , *fi* imprimenda in fine harum conftituttonum pro faciliori ejor publicatione : cuje· etiam fanCtioncm, ubi ftudia vigent generalia , decernimus lingulis anilis in ptincipio Rudiorum promulgati.

Qui in academiis publicis in quacumque fcientia & facultate , aut privatim domi fu* , aut aliene vel gratis, vel merrede conftitura legunt; qui grammaticen , etiam illiu· principia › docent , arithmeticen , muficen , geometriam , Sc alias literarias *Sc* liberales artes, etiam in feminarii· clericorum , previa illorum de feientia, vita , *Sc* moribus cognitione , *Sc* ^approbatione fidem profiteri omnino in manibus ordinarii debent. Quod ut mature fiat ac diligenter , fiaruimus epifeoporum provincia noftra folertia provideri, aut propofito ediâo publico , quo profitentes quafcamque facultates , *Sc* liberales artes ad fe evocent, aut pracepto parochi· locorum faâo , nt ad fe quid hoc de genere habeant intra fine· fur parochi*, quamprimum deferant; undeproviConis facultas queenda erit.

Praedicatores verbi Dei, fi frculares fuerint, vel regulare·, in ecdefiis non fuorum ordinum predicattones habituri , ab epifeopo licentiam obtinere, atque ad id munus obeundum approbari juxta concilii Tridentini decretum debere reminifeantur . Quod fi regulare· in ecdefiis fuorum ordinum fine praedicaturi, tunc eos perfonalitqr fe coram epifeopo prafentare , atque ab eo benediâioncm petere ex eo ejufdem Tridentini concilii decreto fatis fuerit. Verum tam ipfi («culares , quam regulare· pradieatores, nullo paâo ad prcdicationes admittantur, antequam fcculares in manibus epifcopi , regulares vero in manibus fuorum fuperiorum regularium eamdem fidei pcofeflionem emiferiot.

Qui ad minifierii , aut doâoratus infignia tam in facra pagina, quam in jure canonico *Sc* civili, aut artibus afpirabit , non ante promoveatur , quam in manibus ordinarii cAmaem fidem profiteatur.

Que omnia tammario proceflu , quatenus cpilcopo fufhcere videbitur , apud aâuarios excepta cum tcftibu· in archivo epifcopali (ervanda erunt.

Si quis autem tapradiâorum quocumque pratextu , aut quefito colore , fidei profeflionem facere neglexerit aut recnfatit , nullo paâo ad munus fufeipiendum , vel exercendum admittatur ab epifeopo ; cujus etiam erit animadvertere, an ii, qui fidei protaffionem emittere neglexerint, vel recufaverint, tales fint , de quibus ad fanâiflimam dominum , ex decreto concilii Tridentini referendum effet. Si quis impedimento fuerit , quo minus dida confiitutio cxecutionem habeat, dc eo decernendum feverc quod)<rts fuerit, ftatuimus.

Duo funt ▮ quibus pracipue catholica fidei veritas taftioetur ac munitur , quorum alterum ad veritatis finceriiatem *Sc* doâriaam pertinet ut prcdiceter, doceatur , declaretur t alterum cautionem refpkit, qua veri dignitas, *Sc* fama a malorum artibus integra conterretur ; ne dormiente patrcfsmilias inimicus homo sixania fuperfcminet, *Bc* meffem corrumpat ; quo haâenus peftilentie genere maximas *Sc* nobiliflimas provincias laborare lacrymabili exitio apud omnes cognitum eft.

Ut igitur caleftis factorum fibrorum tbefaurus, quem Spiritus fanâus fumma liberalitate hominibus tradidit i in commune commodum eorum induftria, *Sc* ftudio , quibus eft dilpenlatio myftcriorum Dei commendata ▮ impendatur, *Sc* veritatis appetentibus difpeitiatur , facri concilii Tridentini decreta fcquenter decernimus , ut facra (criptur* leâio infbtuatur in ccicliis cathedralibus , *Sc* collegiatis iofignibus quamvis nullius dirzcefis. Si clerus ibi numérotas fuerit, prehendam quomodocumque , praeterquam ex caufa tefignitionis , primo voraturam, cui aliud onus incompatibile non lit adjundum i fi nulla ibidem praebenda , praftimonium, aut ftipendium ad munus hujulmodi deputatum fit , ad eum ufum ipfo fiâo conftitutam › sc deputatam intelligi debete , epifcopi decreto in theologalem commodioiem, qua potuerit, ratione , erigendam , «V perfonir idoneis › qu* munus obire per fc poffint. conferendam: aliter vero fidam provilionem nullam elle *Sc* invalidam.

Quod fi nulla in ecdefiis fufficiens prxbenda fit, per affignattonem fruâuutn alicujus (implicit beneficii , (apportatis debitis onetibus , vel per contributionem beneficiatorum civitatis *Sc* diaccfis , decernimus ab epifeopo de capituli confilio provideri, ut ipfa facra (capture leâio omnino habeatur.

Prxbenda vero hujufmodi non conferatur nifi cictico feculari , *Sc* fi videbitur ordinario, pro ecdcfia utilitate per concurfum . ei , qui citeris (ufficientia *Sc* doârtna excellat.

Si vero clericus tacuistis idoneus non reperiatur, cui prebends tbeologalis conferri point, ftatuimus, ne tante rei ftudium *St* leâio intermittatur, aut longiore tempore intercedente frigdeat, quod diligentia *Sc* exercitatione flagrare debet ; prebende theologalis proventu» integros , dilata collatione , alicujus monafterii regularium priori, aliive taperiori regulari attribuendos effc; qui regularem er taa familia probata vita, ac doârin* (eligat ad munus leâionis (aer* interim obeundum : leâori, qua ncccffaria fuerint, attribuat : reliqua in monafterii commodum impendat.

Locum theologo , diem , horam , & leâionis argumentum epifcopus praferibat *St* definiat : a leâione vacare fpatio trium meafium Julii, Augufti, *Sc* Septembris permittat.

Qua tamen de theologo dilpofita (unt f in f precedent! $. *Ceteri* ; illa declaramus non comprehendere lcâorem regularem , qui in defeâum clerici lacniaris ad leâionem facia feriptuta iuffeâua eft·

In monafterii· quoque monachorum , etiam Cbartufianorum, ubi commode fieri queat , item leâio facta feriptur* habeatur : qua ie re fi abbates négligente· fuerint, epifcopi locorum in

AUSO CHitirn M»*.

hoc, ut Cedis qpoftolice delegati, eos ad id opportuni» remediis compellant , quemadmodum decreto concilii provide ftatuitur. In conventibus vero altorum regularium , in quibus ftudia commode vigere poffunt, {«era fcripturc leftio fimfliter habert ex Tridentini concilii preferipto debn : qua leâio a capitulis generalibus, vcl provincialibus aflignetur digniotibus miniftris. In gymnadis etiam publicis , fi haitenut facra feripturw leftio inftituta non fuit , ad catholica fidei confervationem, propagationem Ac defenftonem quamprimum inftitui i & fi inftituta foret 8r negligeretur , reditui ex Tridentini concilii decreto omnino debet; ne,It artium Sc fcientiacum principia 8c documenta ftodiofe paffim tradantur, ut nihil ad perfeftam cognitionem defideretur, neglecta jaceant facra fcriptura ftudia , cvangelici verbi pabulum , divinorum eloquiorum majeftas , 8r promifforum c«leftium amplitudo ; quod eft unicum pccfentis vita fubiidium & futuri fcculi argumentum.

Ac ne fpecie pietatis difleminetur impietas, ftatuimus ad leftionts officium tam publice , quam privatim obeundum non efle admittendum , qui prius ab epifeopo loci de rita, moribus & feientia examinatus dc approbatus non fuerit.

Satis vero non eft , mentem innoxio cibo alere 8r fanltatem tueri , nifi arceantur malarum artium preftigix Bc pietatis importuna corruptio; unde non fluxit modo morum & humana vite labes &'omnium impuritatum colluvies, fed catholicae veritatis perpetua oppugnatio . Eft autem hzreieon ea vis & natura , ut in omnes fe partes , tamquam venenum , inferat, ferpat longius, omnia inficiat Sc corrumpat, Si a morum ccrpit impuritate , invadit anidlos Sc perdit : fi animo icmel excepta , mentis faftigium occuparit, in omnem immanitatis fpeciem erumpit, omnia vaftatione vexat Sc opprimit : quam ut a dicrcefi Ar provincia Aquilejenfi penem Deo juvante arceamus , Sc nonnulla ftatuere decernimus diligent illime obfervanda .

Parochis igitur omnibus gravi mandato per locorum ordinarios praecipiendum ftatuimus, ut fingulis faltem annis in principio anni cdiftuoi de heretics* denuntiandis promulgent: ac frpe inculcent , quanto fe piaculo obftiingat , qui alieni fcelcris, quod in communem perniciem dimanat, confcias, nee fe murum opponit, nec morbum cuniculis progredientem, cum delatione poflet, oppreflit.

De librorum indice fanftiflimi domini noftri mandato proximis menfibus edito, ut exeeutionis accurate demandetur , fuademus , perrupimus, mandamus. Satis enim patet cx libris, tamquam ex venenatis fontibus, impurum fluere liquorem , quo animi vel nequiorum , vcl imperitorum facile capi Sc imbui ad perniciem poflint. Quia limite» parochiarum diftinâis finibus terminantur, Sc poteft quifque inter luos agnofeere, quid iit Sc quale , quod tradatur : ftatuimus per univerfam provinciam parochis omnibus indicendum , ac feno pnteipiendum, li quid in fua parochia deprehenderint fafto , dido, feripto, piitura, fculptura, etiam exercendi ingenii caufa, quod fit contra certum eclelic catholic· fenfum, aut fufoicioom afferat rationabilem violat· , feu infeft· religionis, aut fcandalum oleat, ad fandum officium deferant . Idem parochianoa moneant lues ut facere iludeant. Quod fi ab hcreticorum , pracipue

Teutonicorum provificih , vel loci vicinitate, anmo vel mercalorum frequentia in fines parochia a- CHXISTI laqut divertere fbicant, moneant parochi hofpites Uri ut cibos tn menla proponant , qui temporibus conveniunt. Quod fi compertum nsbuerint, jejuniorum tempore carffes Bc vetitos cibos ia boftiitio parari ; curent , ut ad fandum officium. Uve ab ordinario tantum , five ab ordinatio Sc snquifitore exerceatur, rem deferant ; quod item facere non omittant, fi nequam illi verba fecerint , Sc difputationem inlliiuerint de harrefeon, quas tenant , qualitate , aut libros hareticoa quacumque lingua confcriptos attulerint, 8c in hofpitio aliis legerint, aut legendos tradiderint: de quo monendi prius erunt hofpites ; qui fi fupma negligentia vel lucri cupiditate catholicveritatis dignitatem pofthabuerint, Sc contumeliis intra Cuos parietes profeindi pertulerint, non effugient minam domini, Ar graviflame etiam tamquam fcelcre obftrifti immani , a iaaâü officio inquifitionis pleftentur.

Dc ciborum communium ulu, cum certorum dierum, ac remporum prohibitio non obftabit, moneant parochi fu- parochiae hofpites, ut nihil in gratiam vel Judrorum , vel infidelium feparatim fupcrftitiofe coquant , ne fiant iceleris participes, qui nomine Sc pietatis ftudio fe alienos profitentur.

Quia vero nulla in re fubeft periculum pene majus inter nos , quam librotum hatreticaitum ufu , ncc alia magis parte heretici obefle ftudent, quam librorum corruptorum fuppofitione, quos apte per dolum inter probatos etiam colligare ftudent, ut emptionem eludant & emptorem in fraudem inducant : ftatuimus , bibliopolis omnibus in tota provincia gravi pr·-ccptu inhibendum , ne in pofterum libros aliunde addudos tam colligatos, quam folutos, venales proponant, nili audores illorum inventario integro comprchenfos ordinario , feu patri inquilitori loci exhibuerint ; atque ille fubfcriptione, ut vendi poflint, conceflerit, contra facientes feveriori animadverfione pro modo culpat decernimus piedendos.

Qui libros prohibitos feienter tenuerint, contra silos pro librorum qualitate procedendum ftatuimus, juxta indicem nuper editum.

Magiftratus autem fxculares enixe in domino rogamus , ut fi quid opus illorum auftoritate Bc iubfidio ad fidem catholicam tuendam fuerit, pie , prompteque exhibeant , Bc officii dignitatem cslcftibus cumulare meritis non omittant.

Ut autem contra herefeon pedem omnia medicamenta tam neceifaria , quam opportuna ad hibeamus in tota provincia termino menfis poft pnefatorusn decretorum confirmationem ftatuimus, publicandam efle conftitutirutem Pauli pape IV. contra negantea Trinitatem , aut divinitatem Jefu Chrifti, Ar alteram conftitutionerr. Pii V. contra offendentes flatum , res, Ac pertonas officii inquilitionis heretic· privati·.

Pueros atate imbecilla divariaci inter hereticoa fumme periculofum , nifi debitis , ac neceffanis prandiis pietatis muniantur . Idcirco przcipimus io tota provincia Aquilejenfi ab epikopis diligenter fervandum, moneant, ut patres, qui filios, aut alios quofeximque ad partes hzrcticorum, mercimonii, vel addifeenda hngus caufa mittere dclibcrarint , prius rad fe adeant, Ar filios, feu confanguineo», aut alios quotcumque illo mitteodos, fecum adducant, ut epilcoporum monilia ctaa illa falutaribu· munita

«h

ANNO CHMIJTI nM-

nit* *tc* confirmat* facilius irrepentis morbi pattern declinet , aut avertat & rejiciat.

Mercatores autem *tc* artifices, qui lucri canis peregrinantur ia longinquas regiones, quas hsreticf frequentant, artificiolo etiam circumlato, curent epifeopi, nedifcedant benediAio■e epifcopali non petit* : qua maxima erit contra d*monis artes *tc* fallacias medicina. Si pafchaii tempore aut illi proximo ad nundinas proficifcantur, indicant, ut vel ante difceflum, vel ftatim poft reditum, confeffionem peccatorum faciant , *tc* facram communionem percipiant . Si quid fuerit hoc de genere prolpicicndum, hoc profpiciant *tc* curent.

11L

Apoftolis precepit dominus , ut euntes in mundum univerfum predictrent euangelium omni creatur* : atque noc pracipui monetis officium · qnod apoftolis commendavit, nobis, qui in apoftolicum minifterium Dei providentia difponente fuffeAi fumus, intimavit. Ac ut provida paftoralis cora debet profpicere, ut fit, qui petentibus panem frangat parvulis ; ita fi legitimum non obftet impedimentum prodicationi* onus fubire nos ipfi epifeopi debemus : ac interim urgere ceteros, qui oracii obligatione tenentur , ut idem faciant, *Bc* pabulum lalirtis populo prrbeant : nifi enim hoc pteftitÿrimu* , quod fuit in omni temporum varietate primum inecdefia , *tc* fingulare fidei firmamentum ; ultionem apud Deum, & homines, quam facri Tridentini concilii fanAio profcripfit, & intimavit, non effugiemus. Ut autem reliquis officio , dignitate, poteftate anteimus , ita exemplo, 8c muneris exeetnione prelucere debemus. Si legitimo epifcopi laborant impedimento , idoneos eligant, qui vices illorum fubire, acfuflinere, & populos catlefti alimento pafcere queant ; ne dent gregi pabulum, quo vita fpiritualts confervetur; nec paftor, qui pabulum fuppeditet , hr vit* gregis confulat .

Curent epifcopi, ut arcbipresbyteri, plebani, & quicumque parochiales, vel aliascuram animarum perfonarum fccularium habentes ecclefia* quocumque modo obtinent, iidem per feipfos, vel per idoneos fobftitotos, fi legitime impediti fuerint, diebus faltem dominicis, *tc* feftis folennibus munus obire ftudeant , ut plebes fibi commiflas pro fua, *tt* illatum capacitate pafcant falutaribus verbis :qu« omnibus neceflarium eft fcire ad falutem, doceant ; vitia, qu* declinent, virtutes, quas feAari oporteat , oftendant, *tc* declarent; atque id non modo in *eccleſi*is, qua funt in diceeefi, quovis modo exemptis , etiam alicui monafterio, quod fit extra dioecefim, unitis , feu annexis ; fed in perfonas, qu* ab epifcopi jurildiAione fe quavis ratione protendunt exenvptas, exequi *lc* efficere omnino ftudeant.

Ac ut vix nihil in hoc genere fieri poteft, in quo non videatur aliqua adhuc diligentia defidertri, fi publica refpiciatur utilitas, level excitanda, vel confervand* devotionis ratio perpendatur ; ita prater quadragefima , *tc* adventus dies ■ omnibus etiam dominicis , 8r feftis -anni, vehementer cupimus pradicationem ver. hi Dei io ecclefiis cathedralibus, *Se* collegiatis infignibus fieri, ut ex fact* feriptur* fontibus ad fpiricualem populorum «dincationem hauriatur quod ad vita Chrittisn* difciplinam , ad boni ftudium , *tt* contrariorum declinationem derivari apte poflit.

Sapientibus, *tc* inGpientibus debitores fumus, nec perfonam hominis rcipicit Deus, led cor intuetur, dr, cui voluerit, dat gratiam : at vero ad paftoralem folicitudinem pertinet rationem illorum, qui in faltibus degunt, *It* filvas colunt, *Bt* in vallibus habitant, haberi, ne animo iilvefcant, ut habitudine corporis , vcftium afperitate , 8r locorum fitu ; fed in iis, qu* ad principia fidei pertinent, qua poffunt vi* capere, inftituantur, *tc* pietate aliqua imbuantur : idcirco ftstuimus ab epifcopi* diligenter providendum, et vel dicecefan* fynodo, vel modo alio , qui opportunior videbitur, adhibito clero, aede illius confilio rationem ineant, qua viros probatos , *tc* ad obeundam pradicationem idoneos ftatis temporibus emittere in prodiA* loca pofliut, ut populos agreftes opportune congregator paternis monitis , ac pietatis aliqua eruditione inftituant, ne epilcopi apud Deum negligent!* arguantur , fi populorum talus periclitetur . Oikimnu.

Regulares cujufcumque ordinis , fi * tuis fuperionbus de vita, moribus, *tc* fcientl* examinati , *Bc* approbati fuerint , cum illorum licentia , etiamlf in ecclefiis fuorum ordinum predicate atfeitent , coram epifeopis perfonaliter fe prcfenlcnt, & ab eis benediAionem petant, antequam predicate incipiant . In ccclcfiis tamen , qu* fuorum ordinum non funt, ultra licentiam iuperiorum fuorum , etiam epifcopi licentiam ultra examen, fi epifeopo videbitur habere teneantur, line qui in ipfi* ecclefiis nullo modo predicate permittantur. Licentiam vero feriptu debent epiiconi gratis concedere.

Inolevit alulue , ut predie*tores regularet obediential fuas per internuntioi epilcopi, mittant pro licentia , feu benediAione refpeftive obtinenda , accedere ipfi perfonaliter omittant: quem abufurn tollentes decernimus, non elfe omnino permittendum in tota provincia , ut ad fuggeltum prodicationi* caufa afccndant , qui in adicripta obedientiis licentia , feu benedictione non oflendetint , perfonaliter illot ab epifeopo licentiam , five benediAioncm obtinuifle.

Dc praedicationis argumento, & predicated* munere ; cum ad oftentationem, *tt* inanem aeriam obleâationeai, *tc* curiofitatem trahi coeperit verbi Dei predicatio ; moneri praedicatores ferio volumus. Quia tamen locus ifte non patitur, ut rem enucleate traâarepoliimus, reverendlflimos coepifcopos fuffraganeos noftros enixe rogamus, ut finguli poft aaam fynodum aliquid de hoc genere conficere ftudeant , quo pradicatorum monitione*, *tc* obfervationes comprehendant ; pro fine cuique proponatur gloria Dei, & falus animarum : pro medio , non curiofiores quell *loties, It* oblefta menta verborum auribus prut lentia : quod facile alfcquemur , fi pro argumento fuerit, Chriftum predicate crucifixum , Dei virtutem, *tc* Dei tapientiam ; a lacratilfimis enim crucifixi Chrifti vulneribus , cruce, *Bt* morte, divine virtutis fupereminentiam , *Bc* voluntarie paffionis, quam pro redemptione mundi fubiit homo faAu·, acerbitatem , & cantatis excellentiam cognofcimus, 8c prodicamus . Unde ad populorum inftitutionem duci poteft, *Bc* pene fuo oculos poni, conditoris majeftas, redemptoris benignitas , patris mifericordia, judicis (evetitas, eterne vite per divinorum prneeptorum obedientiam felicitas, *tc* fempiterns damnationis propter provaricationem confu> fio. Que doceatur in academiis, k difeeptan-

AMNO cuttrn

tut in fcboli*. te inter fcholafticoa agitantur , hat iatec illea»qui ingenia exercent , * animo* acuunt : in pradicauooe inftitoantar fidebam mente· , le ftudio pfernti· vocentur ad mandatorum divinaram oaiervationmu , at virtute* Cbtiftiana* calant» vKiadoclieeatf fcad futurs vit· pramla implorate Dei aaaibo conteatia ftudii· afpirant.

Q« fi paedicatore· acghwrlat » * etoaiti obfcivare cootemplcrint, epifeoporum diligentia » It folickudo curabit » nt popnloram pia inffimdioni, * aoimaram falati emuibu* modii cenfuiatut .

Divina officia vetere fanâorum patrum inftituto, ordine, tc horarum numero, ad omnipotenti* Dei nomen colendum. Sc invocandum difpolita, qnorum celebritate , dc frequenti in militanti ecclefia triumphanti* figura, tamquam exemplari* imitatione exprimitur ; ita decet tradari, ut cordi* munditie* adfit: moderatu*, It pene eccleiiaftica* eorpoti* cultui, index plerumque illorum, quo funt in animo , nor\defiderctur : devotio autem , St quadam compofitio ·dionum factarum non abiit.

Eminet autem inter omnia, qua in facri* habentur myftetii* , Sc adionibus , mifla facrificium, Sc rei dignitate , Sc faerrdoti* prxftantia, ie fiudu* excellentia : Domino· enim nofterJcfutChriliu* unigenitus Patri* , candor sterila loci*, Sc figura fubftantia illiu*, portans omnia verbo virtuti* fua, tamquam iiccrdotconftitutu* a Deo fecundum ordinem Melchifedech in atemorn, cum ingrederetur ia fanda fandorum per fanguinem fuum, femel fe ipfum inara cruci* tnurte intercedente Deo Patri obtulit in redemptionem earum prnvaricationum , qua erant fub priori teftamento, ut repromiffionem accipiant, qui vocatifunt, aternahereditati*. Hoc vero facrificium, quod femel cruente oblatum eft, St memoria ac reprafentatione in ecclefia frequentatur, St ufque ia fiucm faculi permanebit , cujus fa!utaris virtu* in temiffionem coram, qua a nobi* quotidie committuntur, applicatur , quanta deceat fpirira* innocentia, reverentia , metu , homilitate tradare, re* ipfa indicat, ipfa loquitar , It coeteftatur.

Epifeopo* autem , qui ceteri* antecellunt dikitate, * officio, toti anteire clero decet myri· huju* frequentatione, ac mifla celebratione· Ut enim ftati* folennitatib·* epifeopo* pontificale· mifla* agc*e convenit , diebu· prafertim quibu* pruftantiora in ccclefi* myftcria Dei celebrante*, nec omittere, qnod ab ofikio exquiritur , Sc epifcopali dignitati certa ecclefia obfervatione impofium eft" ita optaodum, m reliquia fefti* anni", Br feriati* etiam diebus frequenter, Br publice, legitiora nanohftaotc impodimento, mifla facrum faciant < inde fluent trude* admirabile· ad fufeipientium mente*, ad inferiorum exemplum , ad popelocnm fob» fidia fjpiutualia .

Qui ecdefia· curata* obtinent, debent hi quidem fefti* omuiboi dieba* , Br reliqui* , tam frequenter, ut muneri (no (atiafaciant, mifla* celebrare t in qno û'deiecerint, ftatuimiM epifcoporam vigilantia· ac ftudio , poni* etiam prupofiti·, ac, fi noeefleftserit, infligendi*urgerii nt, quo fuerint negligentiorc*· opportuni* remedii* eo accuratiore* fiant.

Qui *d facrtdothun promoti font , * impe-

A dimeato noa laboraat Jcgttiato, quomiammiffam celebrare rabant» «ccmimu* epifeopi diligentia conti, m diebua faltem dominici·, de feni* folennibe· celebrent i make vero diligentia*, fi beneficium etiam fimplea habeant, cajae caufa Ceream facete teneantur, 'XU^* CIUItTl i jm!

Ip celebratione mifla, etiam edido, * pca. ale ptopofitb, epifeopi caveant, ne facerdote* afiia quem debiti* horia celebrent, neve ritu* eline, not aliae orrimoniat, * prece* ia miffarum celebratione adhibeant, prater m, qua ab ecclefia probata, Bt frequenti, ac laudabili efu recepta faut. Qpanmdam miflarom, It candelarum certem sameram, qui magi* fuperftitiofo cultu, quam vera religione inventu* eft, B omnino ab ccclftia removeant .

Avaritiam, qua eft idolorum fervito*, irreverentiam , qua ab impietate non abeft i fuperftitioncm , falfam pietati* imitatricem , ab ecclefia agro radicira* evelli convenit : tradentur facra interiori cordi* munditie, tt puritate, Bt exteriori devotioni·, ac pietati* ftudio : pefti* veto illa, qua diuturna rerum corruptione ufque ad tremendam domini menfam pervenit, St fanda pene invafit ; erit fedulitatu epifcopali· curare, ut longiffime abigatur .

Debent vero, ne difpar appareat, * incompoGta celebrantium adio , diligenter epifeopi profpicert, ut quam primum in civitate per prafcdot acrimoniarum ; extra civitatem per archidiacono*, feu vicaria* faraneo* ; revideantur » Sc examinentur lacerdote* fuper modo, Se adione celebrandamifla ; Sc, qua fuerint, corrigenda, corrigant : ut redigatur omnium Se Cingulorum celebratio in eam formam, in qua nihil diflimile, nihil difforme appareat : Se una iit inter omne* celebrationi* ratio, ut eft una miflali* , Sc rubricarum ad facrum faciendum precepti o I Contumace·, fc inobedientes pcena coercendo· efle debita declaramus »

Ac in primi* decernimu· in facerdotum confecratione animadvertendum, at illi ad miflam celebrandam accedere minime permittantur , antequam a prsfedo caerimoniarum de tota adione examinati St probati fuerint. In mifli* autem novi* quod ad avaritia labeui pertinet, importuna· , Br illiberale· eleemofynarum exadioaet potiu* quam poftulationet, aliaqoebu. jufmodi, qu* a fimoniaca labe, vel certe a tor» 5i quaffo non longe abfunt , omnino ex Trientini concilii decreto prohibemu , tt per epifeopo· prohiberi mandamu* .

Privati· in domibu, atque omnino extra ecclefiam, It ad divinum tantum cultum dedicata oratoria ab orduuriudefignanda, tcapprobanda) nec non altaribu*, qua fub aut porticu ecclefia funt, it ia miftali non edito a Pio V. celebrari mifla· nec fnadet ratio, nec picta· patitur > ita epifeopi faciant, St exequantur.

Ut autem mifla*, qua in ecclefiis cathedra#» bni, Bc collegiati· celebrantur, decet hora convenienti, * ftatuto ordine ad publicum civitatum, * locorum commodum celebrari ferrato totale , quod in omnibm omnium ccclefiarum fcriftiia coacervari debet j ita in parochialibu· opportuno tempore, non ad aliquorum inftantiam, M communem piorum confolationcm celebranda erant. In omnibu* catbedralibo* , Bc collegiati· infignibo* ecclefiis, decernimu*, ubi non eft pandator ad miffaram defcdui notando·, quamprimum epifeoporum diligentia cooftitui, cujnamunuifit, diem, Itdefedumnotare, Btcx parte poenarum, qua exigentur, miflarom defe-

AMMO CitftlSTI ,)M·

<i«fcékM fupplcre, reliqua ia facnfti» , «ei eccleiii* ornamenta impendere. Dc parochorum detectu inveftigent diligenter archidiacrsni , ira vicarii forusei intra fines attributa regioni· ; Ar, fi corrigi facile po.eunt , corrigant Î fin miuut , ad epilcopos deferant , ut adhibeatur medicina, qn» fanare m-ibum poflit.

Peregrino·, ieu aliena diuecelis iacerdotctin provinciam Aquilcienlcm, nec ad railLrn celebrandam tine commendaticiis proprii ordinarii ex Tridentini concilii decreto non efle admittendos dcccmimus.

De mifla conventujrlj, qua celebratur irfoec·delns «athedralibus, leu collegiatis, quia multa funt, qua diffinitionibus egent, & declarationibus , ut apte decernantur ; agendum putamus pirimum de quibuldam , qu· ad collegia , feu capitula cedefiarum fpcaant , ac de chori difciplina, *St* ordine; poftrcmo etiam de milia conventual! , ut cx hoc capite aliquid ducatur , quod ad ecclefiallicam difciplinam conformandam pertinere poteft.

Eccieliafticatuniverfitatcs, feu capitula erdeiiarum tam cathedralium, quam collegiatarum , que tamquam corpus membris apte compactum, & coagmentatum, motu agi, & tamquam fpirrtu vigere necefle eft; fine ordine , qu» illarum vira eft› *Se* legibus, quarum «l aluntur, 8c conlcrvancur, ftare nemo poffe affirmabit :cft tamen m ipfuftatudcfcAus , & inclinatioquxdatn rerum; dum, qua» ante conftiiuta fuerant, *pro* temporum qualitate X'varietate mutationem defoderant ; *Se* qtix feculis prztcritis oppoituna habebantur, nunc pcrniciola funt, dc novarum conftitutionum difpolitioae tolluntur. Hancob Caufam (latuimus Ungulorum capitulorum tam cedefiarum cathedralium , quam collegiatarum (latuta, conflitutioncs , *St* confuetudines, qus tamen a fede apoftolica non fuerint confirmat», quamprimum ab epifeopis propriis examinari accurate debere; ut ex ftatutis , & conftitutionibus, ieu etiam decretis capitularibus, illa, qus defuetudinc obfoivetunt , decerpant; qua pr». fentrs temporis ufu perfeverant , unum in corpus redigi curent: ifta vero etiam, qus retinentur . revideant, 8c perpendant, ne fint contra juri· ordinem, aut facti concilii Tridentini decreta, aut pontificiarum conftitutionum (latura, *Se* ita coiiigaut, nt varia quadam fimilitudine conveniant; 8r, fi quid aut ultra jus commune fit , aut prstcr, apte confcntiat, 8r quafi concentum, qui cx diverfis numeris, X modis confiât, efficiat *

Confuetudines etiam feripto exceptas perpendi decernimur, an rationabiles X-honefte fint. Si qua declinarit a ratione, &.' contra juris ordinem emerferit, de abufu confirmata injuftam legis fpeciem ufurpant, tolli de medio przcipimus : quod erit proprium epifcoporum munus, ut in fuis ccclefiis curare ftudeant : fatis enim conilae abufu , quo inveteratior eft , eo facilius adulterina fpccie honella omina corrumpi .

His politis fundamentis epifeopi partes erunt, cavere ne quid in capitulorum congregationibus aut proponatur , aut recipiatur , quod fit contra jus expreffum, aut facri concilii Tridentini flatuta, aut conflituiiones pontificias, propofita pcena proponentibus, prater poenam nul» litatis quorumcumque adorum . Quod in fua dicecefi quifqUe pro opportunitate ac etiam neceflitate locorum, *St* rerum particularium infpeAionc przftarc , *Sc efficere* commode poterit , ac debebit .

A In humama , ut ixme ouinia eonfentiant, li ratio quidam conflans delideratur , qua particularia metiu moderati poftimui ; multoquidem Juttius in lactis *Sc* divinis debet elle certa qusdam agendorum norma , iliaque non arbitrio iubjcCta , led lege conflanti comprehensa, ut lit certa * unitate potius, lr.nilitudincrontoimara , » quam fcquantur omnes. Quamvii autem Pii V. conftuutionc de Humano breviatio edita cauti.m lit , ut, qui fupra ducentos annos p upriüm Inbcnt officium , uti eo poliint , nec d.beant compelli ut betas canonica· de breviatio Ro mano recitent ; tamen ritio pera ;?ndc farne rei, *Sc* illa, qus tantopere Deo place: » Confinii» unilormi ritu recepta , marime (uadet , B ui in Aquilcjcnli ptovinch ftatuatur unica laudes Deo canendi, *St* facra obeundi officia forms . In noftri metropolitan· *ecclefi»* Aquiffje de proprio bieviatio emebantur fupcriorihm annis canonice hors, δ: erat proprium etiam milfalc, atque alibi proprii adhibebimur in diotccli noftra quidam ritus anriqnifjimo ufu recepti I *at* vetera, quz non omnino (incera compcita lunt, Jc pene dcluetudinc collapfa , recefierunt , *Sc jam* nova lunt omnia . Ssnftam Romanam ecclefiam mag'ftram , *Sc* matrem agnofcimus : hanc , ut in reliquis, etiam ritu , *St* mimileiii· ecclcliafticis modo lequimur. Vir enim fit in hiijrilmodi particularibus eccfeliatum , aut locorum officiis, quin aut apoerpphum aliquid, C aut erroneum dcpichendatur. Decernimus igitur, ut in tota Aquilcjcnli provincia, inccciefiis cathedralibus , collegiatis , paroiiiialibu» , & alus qnibuievlltquc tam publice , quam privatim, in pofterum hors canonica ex breviario Romano fub Pio V.edito recitentur ; ac declaramus recitantes obligationi recitandi horatminime fatisficcre, nili dc breviario Romano illas recitannt : quod iirm decernimus in miflaii, rituali (aeramentorum , *St* aliis oblervandum. De fanAis , qui apud certos populo· in veneratione font, dec'sramrrs intcliigi, ut feftos diet I.inetorum patronorum , tam provincia , qmtn civitatum , 8r trtulsrinm ecclefiarum celebrare folenni etiam ritu liceat.

D Qui Illyricam oram colunt epifeopi , in qua breviarium , X' millale lingua Illyrica in ufu habetur, curent ut illa diligenter adhibitis dodiis, X piis viri·, qui linguam, illam calleant, revideantur *Se* emendentur. Optandum tamen effet, ut epifeopotutn Uls ricorum diligentia fenlim Romani breviarii ufus cum miffali item Roajauo, Ar rituali facramentorum induceretur : quod efficere pro eorum pietate «c prudentia non et it fummopere difficile, fi jnnioies clericos, *Sc* cx feminatii fchoiis feleâos , qui ftudio, *Sc* ingenio magis proficiunt., exercere *fen*fim coeperint , & ad opus hoc pium ftndiolc promoverint . Hzc in optatis : exccuiio przfcnbi non poteft: preferibet autem p.udcntra fi.'orrrm , E & lingularis in Deum pietas. Satis erit , li fibi rerfualcrint, quod paflim operimur in librorum .atinorum 8c Italicorum le<tionc , illos fibromendis (carere, multo vero plure· probabili conjectura errores efle in illis, quam in noftris, quoquamplurimi legunt & iidem emendant : illos autem pauci & ilfiterati, qui corrigenda dijudicare non norunt .

anÏÜÔ CHKirri li»·.

Qus autem de breviario, miflali, *Sc* rituali facramentorum* (latuimus , in eam volumus partem accipi, ut non comprchcndanrcatchifmum Romanum in Illyricam linguam Gregoiii XIII. ludii (quod eft ad nos per certo· homines

AWHD CRBWri allatum) convatfum : quam rapimus a clero Illyrico fnqoentar traâari A legi , ut fit hrc materna lingua factrdotihns IHyri- in promptu ad populos docendos , qu· ad lalutem neeaffaria funt - Gerent tamen epiicopi, ut exemplar aliquod ejufdem catechifmi cmcndantfimum in archivo epifcopali reponatur , ad cuius preferiptum emendatio recognofci A approbari in futurum tempus poflit : cum illa , qucatechilmo comprehenduntur , vel de articulis id·» , ac lacramcntit tratfanrur; periculoie alterius lingue ignoratione, feu imprtflorum vitio . pateant , periculofius vero nequitia h«raticorumj quorum cormptio , nifi ab epileo pis, qui provinci· illius linguam non norunt, parato remedio convinci *poflit* , longius dirr.jnabit.

cent· JHiM «) F**»... (Ukr<p«iKi.

Ut autem Illyricis populis profpiciendum cli ,ut verbi Dei pabulum , quod ex p-rdiâo carechifmo curati hautiene, habere poffint ; ita etiam curandum, ut caput ptimum de reformatione matumonii ex concilio Tridentino cum im» pedimentis matrimonii A declaratione temporum, quibus nuptis piohibentur , habeant in linguam Illyricam converfum : idemque letnel in menie promulgare A declarare populo dominicis diebus poft prrdicationem verni Dei parochi curent . Idem dc doârina Chrifliana illis gentibus tradenda omnino fixtuimus : quod epilcoporum vigilanti· A religioni ferio committimus A commendamus.

Non eft in eccklia Dei , in qua perficiende nature per gratiam Del viget ratio , non eft vacuum li m putis naturi terminis non clt : nec cll dignitatum , aut officiorum mlbtuiio Otiofa , ut Ipecies oftentet quod aâu. non ctfifit : nec tefidere, aut interdie juxta linccram, A redam canonum intclligcntiam cenfcntur, qui inteieflendo nihil cotum qua ad fuum pertinent officium exequuntut. Proinde cum digniratum A canonicatuutn inftitutio ad minilletia eccleiiallica A facra faâa fit, ut obtinentes illa obire debeant non modo in pfalmodia, [ut ia cboru ad pialleodum inftituto hymnis , A canticis Dei nomen reverenter , diftinâe , ac devote laudent ;] fed etiam in aliis I divina ·ero per le , A non per fubftituto, officia fubean: ; decernimus per epifeopo. in tota provincia dih;;enter curandum, ut pietate, ac diligentia vigeant, quo ilia aliquando prompte exhibeantur ; inobedientes ac pertinaces diftri-Cte cohibeant, A emendent.

Sicubi tam in cathcdralibus ecclefiis , quam in collegiatis infignibus prebend· canonicales habenas per attributos ordines diftinô· non ÎMiuat , prccipimus , epifeoporum diligentia, (liret cx quotidianis tantum diftiibutronibus contic ii ,) quamprimum adhibito capituli confilio diilingui, tt in catbedralibus dimidia (altem pais presbyteri fint i cereil vero diaconi, A fiibdiaconi in cujus diflinctionis partitione «quum eft lervari, ut prebendis iis , qu· uberiores habent reditui . majores etiam ordines attribuamur i in ecclefiis vero , ubi eft conice··tudo , ut ptebenda omnes faccrdotalcs fint , hoc idem conferretur.

Ordinibus aurem diftinâis, prater hebdomadae ordinari· obligaiionem feriatis diebus per idon.-us tnbftrutos obeundam, feftis majoribus celebrante iu pontificalibus prslato , canonici diaconi, A lubsliaconi lervato ordine prabend· fu· onus per fe ipfi luftineant. Decani ve->0 , A qui priores n ccclclie dignitates poft pontificalem obtinent , folennioribus diebus prulato abfente, five impedito , conventualcm mifiam celebrent. In nolle autcm I Ac aurora nativitatis domini non permittatur , ut alius celebtet mills* conventualcm , qui non lit canonicus. annct CHM*n

Ad epifeopo. autcm decernimus pertinere ou diarm , ubi jam non ell , certis quibufdam ■(* gulis inilitutiî pro pixdidis tam feftis majoisbus, dominicis , A ahis per annum› quam in unaquaque hebdomada obiervandis ; panam etiim adjicere, & ubi ica leu pio alicui loco ap» plicare.

Ea duobus, qu· pertinent ad cultum disk num foftinendum , quorum alterutn relpicit ab» lenitas illorum , qui relidere in cathcdralibu. A collegiatis tenentur ; alterum patinent ad divinorum orticioium celebrationem : primum latis certum , cxnloraiumquc proponimus ; ut obtinentes in cariteJraltbus ecclcln, , aut collegiatis dignitates, canonicatus, prebelidas, aut portiones *cuju*ilibet llatuti , conluetudmilve vigote , nullo modo ultra tres menles ab cildcm ecclefiis quolibet anno abiint , falvis iplarum ecclcliatum conftitutionibns , qu» longius fervitii tempus requirunt, lub menir a lucro Tridentino concilio praelcrnttis. De lecundo , quod ad debitum divini officii reginen fpçctat , de congrui canendi & modulandi ratione, de ccr, ta lege in chorum conveniendi & permanendi, fimulque de omnibus ceddic mini(iris, ac tota chori dilciplina , cum arduum fit particulatim decernere , quod ad imivriUnt ai'to polfit provinciam accommodati propter varios dieerlarum dicecctcon ritus A it itura : lingulorum reverendiflimorum epitroporum futfraganeorum naftiorutn diligendam excitamus , ut quifque ex fuarum ccclefiarum obicrvationib.it meditev tur ; A fpatio fex mentium a die dimiffi pr®e lentis concilii numerandorum aliquid conficiat quod putet prccipue dnponi polle ad cultum divinum conicivandum , À augendum , A omnes totius provinci· eccelias Communi difciplina conformanduln ; quod finguli effecerint, fi cum lingulis diace'.ibus A ecclefiis conferatur, ut Deo favente demum conflet aliquid, ea quo poflit elici univerfa provincia communis divinoium habendorum norma.

His qua lludiofe collegerint , adjiciant remedia, qur vel ufu fuerint recepta . vel ad ufum accommodanda .

In cathcdralibus *k* infignibus collegiatis eccleiiis ut numero A ordine miniflrorum , auguflta quadam rerum leries , qui mirifice afliftenlium animi capiuntur , proponitur , qua nifi prccep'ione regatui & certa lege movcriiur t tncompofita fpccic & furum* deordinatione roatuîum aliquid tftvit ; quo nil fit videnti turpius» AJt multibus ; ita curandum ut fact* &■ divina cetto ordine pr»fefto aliquo csirimoηπι ccclefiafticia conftituto peragantur .Quod ut in omnibus provinci* cathedralibus *Sc ci*llegiatii infignibus ecclefiis in promptu bubeatur, decernimus *tt* manfionarii. , vel capcllaniis, qu· onus relidendi in eildem addidum habent, primo quoque tempore vacan'em in pretrituram cerimoniarum ecclefi rfticarum inftitui, A de ca perpetuis temporibus provideri aliquem, qui in hujufmodi ftutho verfatus fit, *tc* aftorum ecclefiafticorum directionem A factorum di(politionem fuftracre pro dignitate intelligat,

Pixnitcntiarios in ecclefiis cathedralibus A

A NN0 CH.ISTI *ut**.

iofignibus collegiatis ad pioram coniolatiooem fc l.pioru® fpirituale fubfidium in promptu efle decctf : idcirco epiicopi panitcotiatium cum unione prubenda proxime vacatur· ed prelcriptum concilii quamprimum inftiruant .

Qui in eccfeliam ad laudet Deo pcriolvendat et clero convenant , quo ceteri, officio , vel dignitate pnefunt, eo debent accuratius exequi, qua tibi iunt ratione officii adjefla ; ipli vero diligenter intendant fc intelligent, *(t* chori intereflentia ita adftriflos, ut falva'non pofx fint confcientia temporale › quod ex difttibutionibut percipitur , commodum aflequi , nili divinis rite fervierint fc minilha-int . Si quit igitur, dum divina peraguntur officia, in choro oanoqicus , feu manlionarius , aut aliquis alius quocumque cenitatur nomine clericus , quacumque iit prsdirus dignitate , cum fuperpelliceo, aut etiam fine, per cccieliam divaga-' si, colloqui', literas legere , aut alia traftarc non omiferit, cum decernimus (licet poltca in chorum afcendertt) omnino ablentcm renutari *pro* matutino, vel horis diurnis, vcl vespertinis, quibus pradido modo deliquerit . Pundatori vero diibidc prreipiant çpifcopi fub pana fulpenlionis , ut ex officio tales pundedt , ac toto librum horarum lucro privatum in libro fuo notent. Quod idem ad alios extendi decernimus , qui in ftallo non luo peruianlerint in choro, dum divina celebiantur.

Quia vero licentia fc abulu fadtum, ut *fero* in chorum accedant , qui tempeftive intereflе deberent j ac nili certa aliqua regula przftituatur, inconvenientia in dies augeri tingulos non dubitandum: decernimus eos, qui in matutinis in chorum afeenderint poli finitum primum hymnum ; in horis diurnis item poft hymnum : in milia poli confcflionem .· in vefperis poli completum plalmum , pro intereflentibus non elle rubendos : fc(i lucris & dribibutionibus dierum fc horarum prardidarum, quibus in chorum tempeftive non afeenderint , omnino muldandos . In quo epifeoporum diligentiam excitamus , ut ferio agant , fc panis pundatores fuarum eccleliarum ad przfati decreti cxccutionem omnino adigant; quod declaramus non cflatincre locum , cum epifeopus in chorum adtdivina officia afeenderita hoc enim cafu decernimus quofcumque fervitio chori adftridos , cCjuTcumquc dignitatis fc officii lint , in principio divinorum officiorum intereflе dtbere. Qui poflquam epifeopus jam confedcrit , in chorum vendit , cum declaramus illarum horarum lucro omnino damnandum.

Qu· vero in divino cultu peraguntur, quia Joco indigent apto fc commodo, ut etiamcum dignitate peragantur ; prccipimus omnibus fc fingulis epifeopi› , diligenter curent fc omnino intendant ut chori eccleliarum , przcipue cathedralium, aut etiam collegiatarum inlignium (obi non funt) ita extruantur, feureparentur, vcl etiam aprentur , ut res fieri facra difpofita commoditate & cum dignitate poflit : ad que perficienda excubabunt epifeopi , fc quos necefle erit , etiam opportunis remediis contento Audio compellent.

Ut abfurdo , quod alicubi viget , occurratur cpifcopali vigilantia, decernimus,' eos, qui ratione vcl mtnfionaric, vel capellam· perpetuo phori fervitio in ecclclia cathedral· , *icu collegiata* funt addidi , fc folennibus diebus , aut ctiam feftis , quibus epifeopus in ecclefia divinis intereft officiis , ad alias ecclelias fc confe-

runt lucri caufa, négligentes quod minus eft , ut majus acquirant, cum dedecore ordinis , fc ecclehc cui lunt adicripti, inj »ria ; irremiflibiliter lucro *cotiut drftributionir* i.'Jius hebdomade , in qua deliquet int, plectendos efle : quod fi Izpe idem m hebdomada comrr.iferint , flaftuimus per epifeopum ita providet i debere , ut corrigatur omnino pervicacia , clericalis modeftia reformetur , & ecclefi· fervitium debitum confervetur. anno CHMirn »J»a.

V.

Ecdefiaftici fumma gubernaculi eft gloria Dei & lalus animarum : utnimquc diligenter tradandum, cum negligentia in re tanramalcdifti piaculo fubpeiatur . Ut autem diligentia in agendis rebus etymo quodam vocis dileftionem fc caritaus notam primis littus inferiptam habet, ita qu· floreifacimus , etiam ncghgimus: ac exhibitio operis, probatio eft dilciiionis. Epifeopos autem , quos in Ipecub dominus conftnuit , ut gladium venientem proipicicntcs tuba caneant fc populos monerçnt, ne languis pereuntium dc manibus illoium requiratur ; li gregem amant dominicum , probate dlicilionem opere decet · h. vigil intir fc cullodiz iollcittidinc laboiant , h c puten- , quod Jocordia ptididerint, ie diftiiCia ratione reddituros . Duo autem requiruntur in pallore gregem cuftodiciirc ; u: interdio ante g-egem incedat, iple unus ad pafctia educens, uqus vocem agnofeunt oves , quz alienam non nr>ve. iunt: node vigilias agat , cui dicitur : *Cnftei* yard *Je eeth* ? ac ite repettre in gregem irrumpant lupi, canes ad cultodpam adhibeant, illos quidem non muros , fed qui latrate valeant ; quod quidem ad epifcopalis oneris offirium pertinere nemo non videt. Idcirco facta i lidcntsna fynodus epifeoporum apud ecdclias fuas relidentium prarlcntiain quanti reterat pcrnolcens, Illos monuit , ut fibi artenderent , fc univcrlo gregi, in quo Spiritus fandtus illos'poluit regere ecclefiam Dei , quam acquifis it (anguine fuo ; fc divinorum przccptoriitn mcmoies fafii forma gregis in judicio fc veritate pafccrcnt ac regelent ; in eos vero qui ab ecclefia fc icfidcnria diiceflerint, quzdam fanxIt, qua pertinaciores coercerent, vcl alieniores ad officii lui ftudium revocarent. Exiftrmamus autem dc rcvcrcndillimorum epilcoporum noftrae provincia pietate non efle dubitandum illos, qui hadenus voluntate in fua ecclefia fc diacefi refederunt, & muneri epifcopali promptam operam & fidele miniftetium prefttiterunt , in pofterum diligentius idem failures ; nt , qua dc contumaciter abfentibus a relidentia lua eodem concilio (ancita funt, aho potius, quam in provinciam nt ftram , derivari conveniat. /f.. ,t D

Quod vero dc epifeoporum refidentia a facro 'Tridcntino concilio fc fummorum pontificum conftitutiombus cautum eft ; hoc non eft intcl-Jigcndum, utprzfentia aflideant , nihil prztereа agant : cum ex lacris canonibus refidentia fit accipienda in eum fenfum, ut lit laboriofa, non otiofa: id quod duobus przfertim Tridcntinx fynodi verbis egregie exprimitur , Ut pafcant fc regant : quorum primum ad vitz innocentiam, ad falutaris verbi przdrcationem , ad lacramenrornm adminiftrationcm fc bonorum operum exemolum ptainct : fecundum ad difcipliaam reftrtuendam, an mores purgandos, fc jun» ecclcliaftici ditionem, ad bonorum lau- E

dem

anno CHMsri ·»»* de<n fc vindiâam malorum fu(linendam fpe- A diit. Utrumque li prcftiterint epilcopi , (ait* ilia, qu* funt epifcopali* muneris, videbuntur przftitrfle de implefle.

Debent autem ab epifcopali domo (ut ■ca- 5he reformatio incipiat) initia correctionis uci: ut ilii ,' qui vel ad minifterium gubernaculi adfeiti funt, vel cpifcopo ferviunt, vel ad qurcumquc domui de familia commoda pertinent , fuo quilque gradu modcftialn illam vita, moribus, habitu, pietate , converfatione pr* fc ferant , qua bene propofrtum familia decent , ut a familia epifcopali fumant ceteri exemplum domeftien tel bene de laudabiliter traftanda ·

Qui er eadem familia funt 8r clericalem ha- B bitum deferunt, er quibus pars major epifeopalis familia conftare deBet , prrloceant reliquis virtute dc integritatis ornamento t quod fepe epifcopi revideant, reeognofeant , emendent : putent vero maximum libi fore ex hac parte ad reformationem impedimentum , li quod in aliis animadvcitcrint fc colligere voluerint, familiae fu» , quam priis informare dilciplina debuerant, objici vere polii .

Ac ut fiequenter facrurn facere debent «pifeopi, nili impedimento rationabili teneantur.' ita dominici' dr fellis diebus ad.veterum canonum prsIcriptum ecclefie cathed/ali, quoad fieri po- Neft . deefle non debent t 4it populus ptslati bencduftione dr exemplo animatus, quamprarferi- C pferit prrlatus pietatis & devotionis regulam , dr exemplo confirmant, eam pie arripere dc folicite (equi ftudeat ; ac dum in choro divinis epifcopus intereft , curet ut difpolito rerum 01- dine nihil lit vel cont.ibone turbatum, ve! deordirutione inverfum .

Quod ad miniftros ecclefiafticos*8c*ecclefiarum ornatum pertinet, curent epifcopi, ut in clero fuo ex habitu eccleliaftico pietas, ex converiatione imeeritas fc innocentia colligatur ; ut Chrifti bonus odor ita bene oleat, ut nihil omnino male oleat . Sic in unoquoque giadu quaedam conditionis proportioj illa quidem pargradui, forma non diflimihs : ut qui totam tnfpcxerint provinciam , unicam omnino videantur tami- D iiam videre, officiorum, fc- (ludiorum varietate ditlmCtam , at vero uni patrifamilias fubdnam , *Sc* eifdcrn legibus conformatam .

lit veibi Dei praedicatio, quod eft vita fpiritualis pabulum . fidei principium , bonorum operum fundamentum , prefentia epifeoporum increjnentum recipiat, dc uberiores in (ingulos dies pernitentis fruitus in fideli populo ferat t (latuimus pel epifeopos omnino (ubi fortafle non eft) ledile in ecelefia (uggeftum praedicatoris c regione reipiciens sitiore aliquo gradu ronlilitui : ubi epifeopus cum fuis canonicis luperpclliceo indutis ad praedicationem audiendam ledeat. Praedicationi epifeopus, fi legitime impeditus non fuerit , quotidie inter- E iit , dr exemplum prebeat pietatis , ac devotionis. Quia tamen ad clericalemftatum pertinet, omnibus pietatis officiis ceteris antecellere, dc prvdreaHoni interefle : *U* fi fnculares fua fcdilia pro predication* audienda , vel communia , ut magiftratus, vel propria, ut privais perlons , m ecclefia habent , ecclefiafticos homines loco de fede carere in ecclefia , etiam extra chorum , cum non deceat , epifeoporum diligentis proponimus *St* fuademus , ut prope fcdilc proprium, quatenus fieri poterit, alterum apte conftrudum accommodent ad clerum rcci- piendum . Ex quo duo confequtntor ipud om- anno nes magni «ftimandat primum erit, ut epueo- CHKtST' notum lit ex fola loci inlpectione , an cierus ad prsdicationem conveniat i ut li defecerit , opportune etiam prolpiciat : fecundum cru, ut populos, qui clerum predicationes declinantem aliquando perfpiciens fcandali oftcnlionem paflus eft, iplius cleri emendatione dr ticquentia acrius ad imitationem incendatur.

Atque hoc ipivm ne fuo fraudetur eventu , diligentia epifcopi fuftinendum decernimus ; ut ante predicationes clerum moneat , tardiore* excitet, omnes , qui jufto carent impedimento , ad prrdicationes adducat, pertinaciter inobedientes , ut rclipifcant aliquando , etiam coerceat t grave enim videri jure poflet , dum reliqui ad verbum Dei audiendum foliciteconfluunt , ti clericos videamus per vicos dr plateas errare de frrcularibus rebus operam dare , ac nullius provilionc fc decreto ad meliorem mentem revocari.

Idem curandum monemus, cum feftis diebus divina celebrantur officia, ut omnes cricri civitatum (exceptis teâoribus parochiarum , quibas eft animarum perpetua cura impolita : fc iis, qui obligatione alicuius ecclefi» tunc temporis obilriiti funt) nili fuerint cx iplisaliqui legitimo impedimento detenti , m ecclefiam cathedralcm, (eu collegiatam refpeCnve tam ad horas diurnas, fc miflam conventualem, quam ad veiperat conveniant : nihil enim poteft videri ablu-dius, fi (zculares divinorum officiorum tempore ecclefiam frequentent, clcrni refugiant t illi Deum vel tacitis vocibus in ccletia laudent , ifti in viis , fc publicis locis tempus vaniloquiis terant , fc boni avctfionc fcandalum prsbcant.

Quod ut esccutlone facili perficiatur , hortamur epifeopos , ut illam lationem , qu* ad rem fuerit accommodatior , ineant .

Non omittant epueopi fcmrnaiia invilere , ae dilcipline , morum , fc pietatis documenta , quibus puertiis srtas informatur , reeogno- (cere, & adhibito canonicorum confilio, quos ad gubernaculi partem adlciverunt , profpicere, ut fruétus, qui a feminariorum ereâione, fc confcrvatione percipitur , omnino non pereat, Seminarii cicricosad eathedralium ecclefiarum , aut etiam collegratarum lcrvnium feftis diebus adfeitoa non permittant officium defecere i aut occafiooe accedendi , fc recedendi , per civitatem divagari; led modeftiz , fc ecclefiaftic· difciplinz legem moderentur fc Contineant.

DoCtrinas Chriftianx focietates , fc exercitationes aliquando vilrtan ab epifeopis decet , ut vel audoritate , vel prrlentu rem tantam , qu» alicubi ditficulrarem paurut (nupter patrum negligcniiam , fc petulantiam puerorum, omnibus piovehere (ludus contendant. Quod fi fueunt impediti, vicarios generales, auteUam foraneos ad hanc vilrtatioiiem dimittant : ut quod eft Chriftun* fidei , ac diiciplinz fun damentum , fc certa ad omnem vitam cutnvutute traducendam ratio, vigilantia , fc loltcitudine epifeoporum confervetur, k certas prefidus muniatur.

Congregatione* cafuum conferenti· fingulis coram (e mentibus haberi przcipiant, ad quas omne* curato* , & clerum civitatis advocabunt , fc renuentes compellent juns remedies, atque pro his proponi catus tempeftive, ** clero per fchcdas denuntiati curent ; ar

dc-

AIrxd CMkUTI iNC

decilion*· a theologo , quem adfciverlat , taper «orum finguli» *fem* mandabunt.

Ægrotantimn vilitaùonei, coram prafertim, qui prolati prafentiam , tot benediaiooem in extremo vita .ftaro expolcant, aat aliqua ratio- M poflunt vcl injuriarum dimifiioM , vcl tel alien* reftitotiooe , vcl erratorum aeraciorum abfolutiooc ad bonum adduci, libenterepifeopi fafeipiant, A cx caritate obeant. Ad quod monui accedere aquam erit ad cohortandum, monendum , corripiendum, monendum ftodiofe, ut anienat domino lucrifaciant i ne divertant *fermone ad* humanae tricar, nili aeceiCt*· compellat ; orationi· fcopui in unum Deum , inanimarum falutem intento termone dirigatur , *te* fubtidia proponantur fuiricualia : ut corpori· a- B f|ritudo toleranter perteratur , quo Dei glori* ervire, *Sc* peccatorum macular abftergere valeant i in quo abunder epifcoporum canear , *tc* Çhriftiana Colere ia.

Pauperum , *It* milerabilium petfonarum curam paternam gerant epifeopi, nc deftituta ab ,eo» qui communi* debet efle pater, cuftodia *tc* caritate , qua tant propria prolati munera, in mala varia, *tc* dura* incidant calamitate·. nec lit, qui in volutabro milenarum jacentibu·manum admoveat , (i epilcopu· non admoverit , *A* beneficentia Cbriftiau* exemplum non dederit .

Ea eft rerum humanarum inconftantia . *Ic* imbecillitas , ut nihil lit inter homine* ita fir- C mum , A munitum contenta , lege , natura , quod vanitati A calui non tabjictatur ; nec poteli cuiquam permanendi liatur prafctibi, quin repentina lallent & exoriantur caufa . eaque cum ratione conlcncientes , ut difcedere oporteat , *Sc* expediat . Idcirco licet epilcopi· relidendi apud luar ecclelia·, *Sc* indiccceli. concilii Tridenti ii decreto, & in gravilfimo pontificiarum coultitutionum przccpto neceffita· impolita lit ; cum tamen Çbriftiana carita· , urgent neceffita· , debita obedientia , ac evidenecclelia, vel reipublica utilita· taaferit, utepifeopi ab ecclelia , *Sc* dnxceli abefle cogantur , non illam ob caufam contumacia redarguendi. fi caufa* abfentia probata· attulerint ad excu- D talionem; quar, quia incerti· a rebu· pendent. definire vel fupervacaneum , vel incertum , *Ic* indefimbile puramu·,

Quod ad caulae abfentia pertinet , id fiat, quod Tridpntino concilio fancitum *Sc* declaratum eft ·, cuju· dilpofitionem in omqibu* declaratae· fervandatn A exequendam.

Qui mlcitia laborant, de ambitio!* nobilium potentia nituntur, cum vel ad ordu>e<. vel ad Beneficia afpirant , commendatitiai Utera· undique colleàai ad prafidium infeiti* fua adlciicut. DuO vero , quibut eft occurrendum , efficere conantur: ut imperitiam hi· tai· fulciant adminiculi· , aut prolato liberam difponcndj facultatem adimant , vel camdem in difficult·, g tc· adducant. Idcirco ftatuimu·, *It* declaramu· omne· dc fingulo· commendaticiarum literarum perquifitorex , A prafentatore·, live ad ordine* , five ad benefici* alpirent , quandocumque pro prediâi· commendatitia· prafentarint , tunc, tempori* ad eadem , qua tum petunt, quamvi* alia* idonei eflent, non promoveantur .

Capella, dt altaria de jure patronatui laico-' raw, incompta , À inculta, *decet* omni ratione ornari . Patrono* aatem epilcopi juri* remedii* compellant, · dc qua debeat , omnino a parte fua impleant.

Fratcrea vigilii* fanAoram, dr feftorum dierem, quibo* jejunatur , procedente vefpere fi- - gno campana intimetur popoll· jejunii futuri onfetvatio, ut ignorantia pratextiu excludatur. Quod epilcopi parochia indicent omnino exequcndnm.

7*Me~ CHtlSTI ■>»·. **"■ "* laa* *"

VI

Qui curam animarum er officio talceptam habent, rei debent, quam fuftinent , qua fin- Sui·· periclitatur momenti·, pru lentem operam ·re; atque hl quidem ut corporali inliftunt relidentia , ita pii» debent conatibui urgere, ne quid propter illorum b injuriam, aut nequitiam k pereat , & reddenda rationi· obligatione ma- ruuu>. lum cuftodem obftrjngat. Debent Curati mcminillc, dato· (e populi· mediatore· inter Deum, A homine· : ut facra frequenter facere pro ecclelia (anfta Dei , *Sc* populo libi commiilo non omittant ; ut verbum Dci , cuju· dtfpcntatoiefaâi tant , inculcare animi· fidelium non delinant , ut (aeramenta petentibu· vel miniftrare, vel proponere , At fuadere maxima diligentia ftudeant, ut vita integritatem in exemplum alu> prétendant , & quafi Incerni· aidentibu» i v<am dcmooftrent , qua per divinorum mandatorum obfervantiam in cçlum alcenditur.

Sacra fefti· diebui facere curati non omittant : reliqui vero tam tape , ut muneri luo tatisfaciant . Sacramenta omnia ex Romano rituali miniftrent , ut in breviario , miflali , facerdotali, rituali , *Ie* alii» ianCiam apoftolicam Romanam ecclefiam magiftram , qua *non* fallitur , & matrem , qua materna dileflione talio» non amare , *Ic* falutaribui non pakere alimenti· non poteft , omnino fcquaotur.

Duo tant fine· in humana fragilitate ; iogreffu> io vitam, A exitu·: b·· tamquam curriculi huju< fintbu· vita prefen· termtnatur , utrobique curatorum vigilantia , A Chriftiaoa caritai requiritur . Cum bnirn ingredimur ia hanc vitam zrumnii A periculi· refertam , irç filii, Tpei falutam experte· , A renovationem regenerationi· expediamur j przfto debet efle, qui baptifmi facramento originali· peccati m*. culam abltergac , A in filiationem Dei , qu*. julic primi parenti* culpa damnati fileramu·, reftituat . Difceflui ex hac vita, qui gravi premitur erratotam pondere , A perpetui naufragii metu, niG opportune tairitualit medici pharmaco muniatur , A confirmetur ; jure quidem pollulat , ut difpenfator , cui fuerat minifterii ratio commifla , damni perna damnetur . Ad patrioatum in baptifmate non admittant curati eoa, qui (altem memoriter non teneant orationem dominicam , falutatiooem angelicam , A fymbolum apoftolorum.

Sint igitur curati diligenti» , A fideli uainifterio commendabile· , »t opu· , quod tenent, diligente· fu(lineant , Dei , A epifeopi tai animadverfionem (ublturi, fi negligeater fe geflerint . Ac hi quidem extra parochi* fine· habitare non prafumant, fed inter fuum gregem diverticulum habeant , ut in omne* parte· cuftodia , A caritati· fua afleâio commode dimanet. Iu libro deferipta habeant diftinâe nomina parochianorum per domo· , 'Se familia· ; coofefitoni , A communioni pa-

th*-

Anno CHRISTI ·>»«.

fchatis refurreftionis dominici intendant ; inter illos omnia obfervent , omnia circumipiciant. Ut patresfamilias bene famili» prrpoliti, li quem pnefenferint corpore aegrotare , prodenter adeant, conlolcntur ; ac ut medicus cor. pori fubvenire medicamento properat , falutis monita prudenti, & maturo fermone, ac ipiritualcs medicinas proponant , fuadeant , miniftrent ; ac ovem Chufti (anguine tedemptamne patiantur inedia , Λ fame fpirituali perire. rrrter libro' . m quibus fcrtbantur nomina baptuatorum , & confirmatorum . habeant cura, ti librum matrimoniorum , atque item mortuorum : ufus enim jam docuit nujufmodi feriptioncs ad multas , eafque maximas , ctiam fumme periculoias controvcrGas tollendas pertinere.

De ecclefiis , facriftiis , ecclefia il ica fupelleâili, & decenti illorum omnium cultu, ita curent , qui parochialibus pr»funt ecclefiis ·, ut nihil appareat iordidum , aut minus'quam decet nitiaum.

A ccemeteriis vineas , & fruâuofas arbores amoveant ; nec intra folum facrum venale qmdquam proponi Gnant ; ut re appareat quod jam norunt per doârinam omnes , efle domum orationis, non autem negotiationis .

MifcTbilium perfonarum parochi» fu» curam gerant paternam , prafertitn veto ubi juniores pueli», aut vidu» funt , quarum cgeftas grave periculum oftendit : atque in hoc ipfo ita contendant , ut omnem etiam lapidem moveant ; quo cafui, qui videtur inftare , fumma caritate occurrant.

Domus parochialcs ordine ac difcijtlina fint reliquis exemplum . Curati omnino ad~ quodcumque vel vile minifterium feminas nonadfeifcant libi in familiam , qu* aliquando infames corpore fuerint , vcl infamibus domeftico tninifterio inferviefint , aut proptei rtatem , *tc* alia fufpeâc efle poffint . hiares etiam illos sninime recipiant , qui publici blafphemi fint, aut fceterofi , aut faltem in pafchate confefli , 8r eucharifttiati non fuerint I De feminis in civitatibus, prccipimus a vicariis generalibus epi-I.oporum hujufmodi miniftras , pravia aliqua cognitione probari : in opidis , pagis , *tc* villis ab atchidiaconis, feu vicariis foraneis regionum .

Difceflus curatorum a parochiis ut 'propter animarum curam , qu» fingulis objicitur momentis alicui periculo , eft inhibendus; ita indulgcndum neceffitati , *Sc* temporum qualitati. Itaque iciant epifeopi , eorumque vicarii licentiam difcedendi in feriptis, gratifque non ultra bimeftre tempos, nifi *cx* grari caufa, efle concedendam, ficut decreto concilii Tridentini ftatutxm fuit . Ut autem in civitatibus licentiam hujufmodi edicimus a vicariis generalibus in feriptis efle petendam ; ita in oppidis , pagis, A- villis petendam decernimus a propriis vicariis foraneis rro facultate illis ab epifeopo limitate concedenda . Si qua vero fuerit légitima caufa , quo minus curatus aliquis apud eccleliam luam relidere poflit , erit illa quidem legitime coram epifeopo , aut ejus vicario generali probanda : *Bc* fi fuerit ex illis , qu» jufta videri, & reputari poflit , licentiam fetipto authentico comprehenfam dare licebit ; qua. rum licentiarum vel longi temporis relidentia excolantium , vcl brevioris cx caufa momentanea . mandamus librum , feu regeftum quamprimum tieci , ut quandoque licenti» hujufA modi videri , ac revideri pollint .

ANNO CHR1ST1 MS*.

VI I.

Monemus omnes m domino abfentiam jure permittente ea caufis rationabilibus indulged, ut humanis fit neceffitatibus confoltum ; non ut canonici ad luxum , *tc* venationes , *tc* illa, qu» modeftiatn clericalem non decent, per occationem induit» abfenti» diffluant : quod illos meditari apud fe , & perpendere cquutn cft . Abfentiam ab ecclefia monemus omnino non fufcipi dominici adventus tempore , qu%dragefim» , nativitatis , refurreâionis , pentecodes , itemque corporis Chrifti : atque ita dimitti , ut dimidia ialtem pars canonicorum , (falvo illorum jure , qui fuper his privilegio fruerentur , viridi obfervantia ftabilito) in ecclefia remaneat.

Si qua extra ordinem caufa gravior, & longioris abfenti» neceflitas, cx privato etiam incommodo emerfierit , illam decernimus ab epifeopo iervatis fervandis cognofci ; interim ad perceptionem diftributionum quotidianarum abfentem non admitti.

Ac ut diftinâe , quid hoc in genere vitandum , quid fequendum , cognofci ac decerni poflit, ftatuimus , canonicis, feu beheficia fine cura obtinentibus, qu» ' refidentiam perfonalem requirunt , fi »tate majores triginta annis fuerint , licentiam ut proficifcantur ad ftudia in gymnafiis publicis obeunda denegandam, nifi ftudia jam copta perficere continuato curfu perfeverarint. Hujulmodi autem licentia non ultra quinquennium concedatur : ftudia 'vero debent efle iacr» theologis , aut facrorum canonum . In quo monemus animadvertendum efle , ut beneficiorum onera interim per fubftitutum idoneum obeantur, *Sc* fuftineantur. Obtinentes ccdelias parochiales decernimus omnino a licentia hujufmodi proficifcendi ad publica gymnafia efle repellendos ; qui enim collationis tempore per concurfum examinatus , *Sc* canonice promotus fuit, & publico examinatorum fynodalium teftimonio ad animarum curam exercendam idoneus habitus , dimittendas non *eft*, ut difeat, cum addocendos alios proveftus fuerit. ,

Quia folent capitula interdum canonicis in longam abfenti» tempus , annos etiam commentitiis caufis , aut veris, fed non legitimis concedere ; eildem inhibemus , ne quid in poftcram tale conari , aut tentare audeant ; alias decernimus irritum , 8r inane quidquid fuper premiflis aâum , geftum, decretumve fuerit.

Quia vero interefle divinis corporalem tantum prsfentiam non reqbirit , ut quis aftum prefenti» exhibeat , nihil prsterea agat aut curet ; przfcnti conftitutione edicimus , dici vere, & proprie relidentes , qui ad divina in ecclefiam convenientes landes perfolvunt, cx inftituto ecc!?fi» , Deo ; munera obeunt vcl communia , vel propria ; divini# animo, ore, toto corpore intendunt. De quo fuperms capite dc divinis ofliciis fatis aftum eft.

VIII.

In domini domo nihil prrpoftcrum , aut inordinatum efle debet: ordo autem, *tc* ratio diktat , ut qua in membris proportio , *Sc fym*mctria defideratur , ca in capite przcipue eluctar,

\nno CH*ist i <>«*.

ceit› & «mineat ; ne monftn ûmiJe fit , turpe imponi caput bene cotnpofito corpori , quo membra , licet per *ie* fatis apta, dignitatem , *tc* pulcritudinem amittant . Idcirco li res poftulet, ut in ecclefia eleâiva (ut vocant) agatur de eleâione epifeopi , qurdim conftituenda duximus, ut tante rei agende, quantum licet , t.miniatur.

Sit igitur eligentium fcopus , ut ad cathedralis ecclefi· regimen cum eligant , qui lit legitimo matrimonio natus , ctate matura , gravitate morum › literarumque feientia juxta conftitutionem Alexandri III. qu· incipit : cum in cunâis ; in concilio Lateranenli promulgatam . Debet autem antea in univerlita- tc nudiorum magifter , five doâor , aut licentiatus in facra theologia , vel jure canonico efle promotus , aut publico alicujus academie teftimonio idoneus ad alios docendos habitus ·, li regularis fuerit , a fupcrioribus fua religionis limilcm habeat iidem ·, faltcm vero fex menfium fpatio ante in facro ordine conftitutus . Promoti autem ad ecclefias cathédrales poft receptam eleâioms confirmationem , ut munera cpifcopalia obire, *tc* gregis incolumitati conlulcrc valeant , debent ipli quidem munus confecrationis intra tres menfes fufeipere, nec differre ultra tres alios menfes, ne vel fruftui reftituere in primo cafu compellantur , vel in fecundo privationis perne fubjiciantur. Confccratio vero fi extra curiam Romanam fiat , C m ecclefia , ad quam promoti fuerint , aut in provincia , fi commode fieri poterit , celebretur .

Ad ele&ionem , qui jus eligendi habent , ſ >n procedant, nifi mortuo epifeopo , & voca.is omnibus, qui funt in provincia , ut cleâioni epiicopi, quae tanti refert, interfint omnes , qui jus habent , *Sc* ferre fuffraeium valent j ut majori , ac faniori parte epifeopi cleft 10 fuftineatur,

ProceUum , & inquifitionem fieri de pradi-<?tis qualitatibus eligendorum facra Tridentir.a fynodus diftriâc prrciprt , ad fanâiftimum dominum noftrum cum fidei profeflione tranfmittendam, *tc* ab eodem approbandam . Quod D non modo ut fiat., fed ut bene fiat in primis curandum . Tota .autem inftru&io a probatis viris teftibus, omni exceptione majoribus fumrnda, qui vita, morum, integritatis, pietatis , ac fedulitatis Chriftiane certum teftimonium reddant › Sit attcftatio jurejurandi religione munita , Gt ex oficio recepta, *Sc a perfonis* ab officio aflumendis, non a parte nominandis , *Sc* ia publicum infirymentum redaâa. Qui vero ex capitulo examini , 8c inquifitioni preficientur , ab ipfomet capitulo eligantur , delato eis juramento faâuros in examine obeundo, que juxta veritatem, *tc* juftitiam funt, pofthabito odii , amoris , affinitatis , A· aliorum omnium refpeâu; ac nihil fe ex iis, quz E inquifitionc perceperint , cuiquam prerer ipfum capitulum maniteftum faâuros . Ad poftulationes confugere, *Sc* inteligibilem per carnem & fanguinem expofccre , & juris ordinem pervertere non expedit . Statuimus , in ecclcins eleâivis ordinem juris fequendum effe , ac tum demum ad poftulationes canonicas declinandum , cum clcftioncs idoneorum praficiendorum defecerint.

In primis autem cum ecclefia vacaverit, fupplicationes › *Sc* preces publice , pnvatimque nabendas pnecipimut a capitulo per civitatem *tc* diurcefin indicendas, quibus clerus *tc* jsopu- lus bonum valeat a Deo paftorem impetrare , 3uod eft gubernaculi ecclefiaftici A* Chriftiane ■fciplinz A- pietatis certilhmum cum Dei gratia fundamentum.

γM‖ çhkbtl rj««.

Ac ut ca , quz in membris eft naturalis quzdam confenfio , ut invicem ferviant mvi. ccm oblequantur ; in corpore provincia noftrz caritas inter *epifeopos* vigeat , quz Deo placeat , *tc* populorum edification· confuht , decernimus , li quando divina difponcntc providentia , metropolitans , aut aliquis es epikopis fuffragancis decubuerit , *Sc* in viam univerfr carnis declinare coeperit , ot ex iildem fuftiaganeis, qui proximior zgrotanti eft , ieu R eo impedito , aut ablcnte , alius , qui minori fpatio abeft , capitulo zgroti epifeopi fignificante , folicite accedat , ut facramenta ✓ lptritualia obfcquia prudenter exhibeat , A- prz-7cns przfentem caritate confoletur rpifropa-11. Si «ger epifeopus obierit , curabit idem, ut per oeconomos , aut alios ex capitulo, tota facra fupcllex, ornamenta ecclefiaftica , paramenta , vafa, miftilia , atque hujufmodi alia , licet ex auro , leu argento confefta ad divinum cultum etiam in privatis zdibus, capellis , oratoriis deftinata , quz tempore obitus ejus extabunt , ecclefiis , de quorum fruâibus faâa fuerint , eo ipfo applicentur *Sc* incorporentur , fublata de eifdem , . teftandi , feu difponendi facultate : Id quod Pii quinti conftitutione decretum eft , *tc* graviter omnibus , -d quos pertinet , pro exccutione injunâum.

De cenfibus *fc* reditibus diâarum eeelefiarum non exaâis , five dies folvendi cc-fierit , five non ccflerit , modo exaâi non fuerint, etiam fi illorum fuerit exaâ 10 , in judicio jam propofita , quod Julii III. conftitutione jam decretum eft , hoc idem fervandum ftatuimus , ut fcilicet ad fiiecefibres epifeopos pertineant . De fruâibus vero non exaâis legati , aut donationis titulo reliâis , decernimus , quod In declarationibus ejufdem bulle adjeâis dcctfum , ac definitum eft,

Defunâo metropolitano , ab epifeopo , qui lpmtualia illi obfcquia przftitit , dies obitus totius provincir epifeopis lignificetur , *tc* in tota provincia dies illius depolitionis magna celebritate factorum & cleri agatur . Si cx epifeopis aliquis decetferit , qui caritatem csnibucrit defunâo , ille idem cpilcopus rem metropolitano lignificet, qui toti provinciz idem officium indicat- . Ac ut metropolitan· poftremo tempore defunâi annivetfarium in tota provincia quotannis fieri ptzcipimus A mandamus ; ita in fingulis cathedralibus ecclefiis de proprii epifeopi proxime dclunâi anniverfario repetitum , ac difpofitum mtclligi debere dicimus , declaramus & ftaiuimui . -E'quum cmm eft, ut eos , qui nos dilcâione paterna A' paftorali afteâione foverunt , & ad omne bonum addocere perpetuis laboribus *Sc* vigiliis conati iunt , grati animi memoria *Sc* pus obfequiis profequamur.

Quod de anniverfario metropolitan! 8c epiicoporum fingulis annis celebrando decrevimus *j* hoc item de metropolitan! *Sc* epiicoporum futiraganeorum viventium folenni confecrationis die quotannis habendum *St* celebrandum decernimus , ut preces publiez *Sc* fupplicationes ipfo confecrationis folenni dic habeantur ·, ac divin* clementi* bonitas exo-

retur,

ANNO CHRISTI ssa*.

retur , ut gratiz fu· munere gubernaculi ccdcfiaftici ordo › inftitutio , *tc* progreflio procedat.

Diei vero tam anniverfarii metropolitan· , quam epifeoporum, itemque confec rationis eorumdern. in kalendariis particularibus epifeoporum indicantur.

IX.

Patochjtum ea eft munerii obligationis ratio, quz cuiam animarum univeriam couiplcttitur , ut hoc ipfo capite ftatuere dc parochis aliquid optimo jure decreverimus. Ac veiocum ad reliquorum cuftodiam parochorum lolicitudo vocetur i debent hi quidem ndn gregatim adifeifei , aut inconfulto ptovehi , led canonice, id eft mature & fervatis lcrvandis. Cum igitur quomodocumque vacaverit ecclelia aliqua parochialis, quocumque cenleatur nomine curata, etiamli iit vicaria vel temporalis, vel perpetua , curam habens animarum annexam, live lit liberz collationis ordinarii , live de jure patronatus, decernimus, ftatim habita vacationis notitia, epilcopipat.es ede, idoneum in ca vicarium cum congrua ejus arbitrio fructuum portionis aflignationc conftituere , qui onera iplius eecleliz fuftineat, donec ei de restore provideatur. Quod li cui collegio, aut capitulo a fanCta fede indultum fu , ut cafibus repentinis occutrente vacatione alicujus cc-c.'eliz curata , iplummet poflit capitulum de corpore deti civitatis aliquem ad curam in vacante ccclefia fulcipiendam dimbtere , donec epifcopus moneatur de hujufmodi vaeatioo.e ; (ciant cunfti id indultum extra catum fuum non elle intelligendum.

Cum ad notitiam epifcopi *vicitio* patochialis eecleliz pervenerit , edicta decernimus publice efle proponenda , quibus vocentur ad futurum eiamen dic conftituta perficiendo.n . qui ad concurfum accedere volent . Ex iis sero , qui ab examinatoribus fynodalibus idonei tcnuntiati fuerint, atate , moribus, doctrina , prudentia, 8e aliis rebus ad vacantem ccclefiam gubernandam opportunis , ab epilcopo eligitur , quem idem epifcopus magis idoneum judicaverit , ut ad vacantem ecdefiam promoveatur. Collationem autem ecdefiarum parochuJium, feu curatorum , faitam fine examine committo examinatoribus fynodalibus , 8r non oblervata lege concurfus*, nullam declaramus , irritam , atque nullius eflc'valoris prouuntiamus , ac taliter provifo nullum etiam coloratum jus, aut titulum quzlitum efle: didas vero parochiales ecclefias, five curatas , ut ante, vacare, ac de cildem provideri debere . Quod li obfervata fit quidem forma concurfus , fed. minus idoneus magis idoneo fuerit ab epifeopo in eleâione przpolitus , liceat ei uti appellationis remedio adverfus epifcopi eligentis irrattonabile judicium, quemadmodum cavetur conftitutione fande memoriz Pii quinti hac dc re edita .

Quod fi carnis & fanguinis affedioqe, poft-habito eo qui magis idoneus in examine fuerit , conferatur ecdcfia minus idoneo , *8c* appellant ad hanc fedem metropolitanam ille , qui fibi faâam faille injuriam probate , ac jus tueri fuum velit; officii necefEtate cogimurjuftitic fubfequi implementum , quod graviflima conftitutio Pii qumti indixit , *8c* ccclefiaftica ratio poftulat.

In hujufmodi ecdefiis , que funt de jurepatranatus ecdcfiaftici , lervetur quod factum concilium Tridcntinum difpolait ; fi inftitutio ad epifcopum *tc* non ad alium pcitineat : ut ia, quem patronus digniorem inter probatos ab examinatoribus judicabit , cpilcopo przfententur ; ut ab eodem inftituatur ; cum vero inftitutio ab aho , quam ab epifeopo erit facienda , tunc epifcopus (olus ex dignis eligat digniorem , quem patronus ei przlentet , ad quem (pectat inftitutio . In ecclefiis autem , quz funt juris patronatus non eccleliaftici, fervetur quod jure ftatutum eft , ut tamen prz-(eiitati ab examinatoribus fynodalibus prrvio examine probentur, Sr non, nili idonei repettx fuerint, admittantur.

AN)IO' christi uss.

Dcputaciones vicariorum tam perpetuorum , quam temporalium , m ecclehis curatis ad menfam capitularem fpcCiantibus *Sc* ab ea dependentibus , leu diflotum vicariatuum collationes omnes &* quafcumque ptoviliones m futurum ab exeeutione (ufpendimus , *fc* (ulpenfas poft duos men'es declaramus , quamdiu deputati feu piovifi profdlionem fidei in manibus nofttr. , aut vicarii noftri , quoad dicecelin Aquile enlcrn ; vel in manibus epiicopi ordinari. , aut ejas vicarii generalis , quoad provinciam , emnerint : ut lit initium cxccunonis minifterii prof.ilio , findamentum, a quo tcâa minifterii ratio pendcie debet . In contrafaciclntes autem quotcumque juris remediis animadvertendum pro *c: iminis* qualitate decernimus.

Locationes *fc* conduftiones u'tra triennium ecdefiarum parochialium cum redditibus carum fub quibuicumque conditionibus , teno nbus , ac formis initas , ut alicubi fieri compertum eft , nullas &■ iiritas declaramus , *fc* quatenus opus lit , etiam irritamus & abolemus : ealdcm veto ecclefias , quz mentis vel cpiicopa.'ibii, , vel capitularibus umtz funt , in vicariatus perpetuos etigimus A in pofterum per vicarios perpetuos in eildem ecclcliis inftitucndos, animarum cure inferviendum decernimus .

Qui ad parochiales ecclefias , vel curatas affumuntur, przter ea ■ quz fuftinendi muneris caufa requiruntur, vigintiquinque annosfaltem attingere debent · provilioncm feu collationem, aut etiam deputationem, dc minore factam viribus carere decernimus.

Illiterates curatarum ecdefiarum restores , qui fuperioribus fortifie temporibus in cedebas irtepferunt , quibus prapter imperitiam minus certe inferviunt , quam tes poftulat . nec feire poflumus cum damno eecleliz , 8c eccleliaftici minifterii jaâura in officio diver, fari , & ab ecclelia icm.vci cautas non patitur : eam vero rationem quam przlcripfit concilium Tridentinum , adhiberi volentes , declaramus his , modo vitz honeftz fint , coadjutores , aut vicarios idoneos pro tempore parte fruâuum competenti aflignata adjungendos ac deputandos a locorum epifcopis ; tamquam (edis apoftolicz delegatis: ut coadjutorum , feu vicariorum diligentia Dei opus cgregie perficiatur.

Quod fi apud ecclefias parochiales, five baptifmales populus ira numerolut iit , ut unus ecdefiafticis (aeramentis miniltrandis , *fc* cultui facto peragendo lufticere non poflit, epifeoporum tamquam fedis apoftolicz *delcgitontm* partes erunt , rcâoics , feu alios · ad quos

per-

αμνό CRRijtj Hs« peuinet, compellere , ut tot pro mmifterio (a- A cerdotes adjungant , quot fatis efle ad munus parochial* luftineodom putarim.

Inolevit miicrabili exemplo quibufdam etiam in locis, quibas popalus numero, *tc* qualitate fatis pollet , abuius , nt beneficia eeclefiaftica , qua curam animatum ex primeva eorum inftitutione habuerunt , in (implicia aflignata vicariis congrua portione converts fuetint, nulla intercedente (anâar fedis gratia convetfionis , aut comminationis , led impetrantium affertione *Ic* abufu : quali fuperiorum temporum redores , qui relidere apud ecclefias curatas debuerunt, cum non refederint , *Sc* per vicarios in diâis ecdeliis miuifttarint , naturam ecclefiarum parochialium culpa fua , qu» B injuftum affieâavit commodum , *Ie* correâionem effugit, immutarim . Cui malo occurrentes ca , quas nos decet , vigilantia *Sc* folicirudinc , ftatuimus de ptcfatls ecclefiis , quas tamen vere conftiterit a ptimeva creâione fuifle curatas, ut, licet effeâum videantur, ime ulla tamen fanâa fedis gratia , confecutx , per totam provinciam provideatur ; ut cum primum quocumque modo dide ecclefia aliter , quam per refignationem obtinentium vacaverint , ad ptimrvi flatus conditionem ipfo faâo rediiffe ccnfeantur; *Sc* fiat de illis provifio, ut de vere parochialibus ecclefiis (actorum canonum di(pofitione ftatutum eft › quod ut contra omnes impetrantium incurfiones certo przfidio tandem C aliquando muniatur, ftatuimus totius provincip nomine (anâiflimo domino noftro lupplicandum , ut prefatum decretum spoftoliea audoritate confirmare, *Sc* munire dignetur, ne quod noftra folicitudine paratum eft lemcdium , lubreptionis impulfu pereat.

Debent iis , qui a parochialibus ecclefiis longe abfunt , vel titn civitatem funt , cum tamen a parochia civitatis pendeint , *Sc* ab eadem guberr.entur , epifeopi opportune profpiccie , ut miniftetia fpiritualia ia promptu neeeffitate exigente habere poffint, przfertim li aquarum divortiis , *Sc* montium difficultatibus , &. pontium noâurno traafitu , ac pluviarum , (eu nivium tempore, vel intercluioportarum civitatis exitu , difficilis reâori fit, ac periculofus , interdum etiam impoffibilis in eam partem acccffiis ; quo cafu juxta felicis recordationis Alexandri tertii conftitutioncm ,- & Tiidentini concilii decretum, novas epifeopi parochias conftituere poterunt , ut animarum cure contuitum fit : lit vero, qui novis parochiis preficiendi erunt , ex fruâibus ad matricem ecclefiam quomodocumque pertinentibus affignindam portionem ex decreto
• f·"' *t<rf.* TuSriu. concilii * declaramus ; que ƀ minus cornpetens * gf minus congrua fuerir , erunt partes epiicopi , etiam populum ad ea, quz novo tecto i neceffaria fuerint , proflanda compellere; u; iule hauriat vidas neceffarii commoda, ubi E minifterii & laboris affiduam diligentiam impendit .

Decedente parocho, ea, quai ad faerumcul■jm , vau , libros , paramenta , miflalia. ornamenta, &: alia (arra , licet ex argento, five auro conteda , vivens ex fruâibus beneficii etiam in-capella , feu privato oratorio adhibenda confecit, nomine ccclefi* , apud quam leledit , (cu quam obtinuit , vindicanda , *tc* .in illius ufum adfcifccnda decernimus *Se aun*damus justa conftitutionem Pii quinti , quod vicariorum forancorum diligentia expedien-

dam «tit , «t proprio illoram capita declarabi- AMMO
« « · CHtirri
UH

X.

Dignitatum, le canonicatuam, qui nomen a regula ** ordine duxerunt, eledionem , ** probationem epiicopi· indicimus faciendam cognitione , *Sc* judicio , ut idoneos , quos caro *Sc* (anguis non revelavit , eligant fpeâata probitatis, morum, etiam probate doârina , ut merito (enatas ecclefia dici poflit : in quo (ibi perfuadeant fore ad eccicliafticum gubernaculum dirigendum bene incitate voluntati maximum & perpetuum adjumentum ; pertinent enim, oui dignitates obtinent ecciefiafttcas, *Sc* canonici ad caput, qui eftepilcopus, tamquam nobiliora memora : pertinent vero tatione miniftctii *tc* dignitatis , Ictnque loci propinquitate , *tc* ordine ecclefia , ut nihil in horum altero fit, quod ad alterum non pertineat. Hanc ob caufam de dignitatibus , *Sc* canonicatibus a Tridentina fynodo ftatutum eft , ut in ecdeliis cathcdralibus , *Sc* collegiatis infignibus dignitates omnes, *Ic* (altem dimidia pars canomcatuum, ubi id commode ficti poteft, tantum maeiftris, *Sc* doâoribiis , aut etiam licentiatis in theologia, vel jure canonico conferantur . Quod (i dignitates curam animarum annexam habeant , n decreto concilii declaramus nulli efle conferendas, qui (altem vigefimumquintum ■tacit tum annum nun attigent , *8c in clericali ordinc veriatus , doârina ad munui fuum cxequendum neceffaria, *tc* morum integritate non commendetur.

Alic dignitates , perfonatns quitus nulla (ubcft animarum curi , clericis idonei· non minoribus annis vipinti duobus jaxta idem conciiii decretum confriantur.

In srchidiaconos , qui oculi Cunt cpifcoporum, in omnibus ecdeliisprovehantur, ubi neti poteft, qui magiftri iunt tn theologia, feu dodores , aut licenttari in ture canonico : neque enim munus, ficubi jurifdiâiooem habent; aut dignitas , que principalia eft poft epifcopalemr aut tetnpotutn ratio, que vigilantiam, integritatem , ar doârina: donum requirit, omniho patitur , ut (egnes , Bc illiterati adfcifcantur , qui imperitia , & Cordibus evertere perfevereat que ftarc videntur.

Ætas promovendorum ad canonicatua ea faltem debet efle, que facroordini prebends conveniat, ut infra tempus a jure , *8e* (anâa Tridentina fynodo conftitutum , promoveri poifint : ea fit preterea in literis (cientia, ftineclefiafticis doârina, ut ordinem aflequiprehende valeant . Nili enim idonei in examine ad otdinem prehende, que confertur, extiterint, inhabiles ad canonicatirth pronuntiamus ; collationem vero , aut quamcumque promotionem de illi* ad canonicatum irritam 8r caffatn declaramus .

Jn ecclefiis tam cathedralibas ■ qnam collegiatis, *Sc* parochialibus , cx carum conftitutionibus , aut cx prava confuctndine ofiiervatur, t<: in elcâione , przfentatione , nominatione , inftitutionc, confirmatione .collatione , vel alia provilione, live admiffionc ad pofleffionem alicuius cathedrali· eccleiie , ve) beneficii , canonicatuum, aut prebendarum , vel partem proventuum, feu ad diftributione· quotidiana i certe conditiones , feu deduâiones ex truâibu» , (olutiones , promU&ones , compcnfationcfve

anno CHRIST! ijv4. illicit* , «at ctiam qu* in aliquibus ecclefiis dicuntur tumorum lucra , interponantur : h*c examinent , *le* diligenter epifcopi perpendant , ut , qua in ufus pios convertuntur , permittant , alia , qua lordidam avaritia labem , *le* fimoniacam fufpicionem olent, evertant, ac omnino tollant · Quod vero fpeâat ad primi, poft adeptam poflèftionem , anni fruâus , decernimus exequendam omnino conftitutionem Pii V. ut li hi fruâus , *le* diftributiones in pia opera ftatuto , aut vetere couiuctudine inlumantur, dimidium ad canonicum , dimidium alteram ad plurum exerutionem pertineat ; fi vero inter canonicos diftribuantur » aut aliter iniumantur quam m pios ufus , tum decernimus diâos fruâur , &: dillributionci primo etiam anno B poft adeptam pofleffionem integros ad canonicum pertinere , *Sc* eidem Gne dtminutfone aftignandos elle.

Beneficiorum etiam fimplicium lab eodem teâo obtinendorum prohibitionem jure communi latam omnibus epifeopis fervandam, & ciequendam omnino proponimus, X- intimamus.

Ferendum nullo paCto dicimus , *le* declaramus , ut ad beneficia limplicia , vel libere collationis, vel juris patronatus , facerdotii ordinem , mintfterium annexum habentia , provehantur pueri etiam impuberes, qui literas, & pene leipios ignorant , nedum munus exequatur beneficiis annexum , aur exequi poliunt : quem abufurn corrigere volentes , declaramus C illos , qui etatem non habeat, ut faltem infra annum promoveri-ad ordinem titulifscneficialis poflint, inhabiles ad hujufmodi beneficia , qus lacetdotii ordinem , &: minifterium annexum habent : elcâionem vero , pnefentationemque, & inftitutionem de hupilmodi perfona nullam, & irritam efle, aut etiam irritandam, & annullandam declaramus.

Ac , ut in collatione beneficiorum eeclefiafticorum , quo minifterium habent , aliquam muneris exeeutionem , in primis attenditur, *te* curatur, ut qui provehitur, idoneus fi63 ita in beneficiis quibufeuaque fimplicibus conferendis, quamvis de jure patronatus , accurate fervandum piucipimus , *le* mandamus , ut prius examinetur promovendus in iis, qur ad beneficii onus pertinent, quam promoveatur : fi fuerit idoneus, ut fiat, *quod* jure fieri poteft, ac debet: aliter faâam collationem ex decreto concilii declaramus irritandam : ipli vero collatores pernam fibi ifto cafu alias indiâam , & in concilio Tridentino receptam & innovatam declinare ftudeant.

XI.

Clericorum vitam habitu, ftudiis, converfatione docet efle integram ; ut qui alii, ordine prefunt , etiam exemplo , *If* laudabili morum Se ftudiorum inftitutione pre luceant 'Quia veto hoc ipfum altu confiât & habitu : fingillatim de utroque ftatuere aliquid decrevimus , ut etiam luccefhone temporijm , quod inftitutum, cceptumve fuerit , expolitione aliqua perficere valeamus.

Inligne clgriei tonfura eft , ac veftis talaiis : qui igitur m clericalem . militiam adfeitus eft, notit a fe hoc primum requiti, ut habitum , *lc* tonfuram deferat : qui nott detulerit , fciat fe jxrnis juris fubjacere.

Cum autem complures fint, quitonfuramhabent , atque etiam ordiam nueoic, , quorum aliqui in ecclefiafticis minifteriis in habite * tonlura aliquando fervicrunt j poftea refpicientes retro, tamquam regno Dei minus apti, cie·· ijH. ANNcT CHRirri

ricalem militiam deferverunt , *te* ad vitam laicalcm, & communem reverfi funt: alii nec habitum , nec tonfuram nmquam geftaront , nec in ecclefia fua clericorum inftituto *le* more verfati funt ·, fed laicorum habitu , delatione armorum, toto corporis cultu omnia alia potius, quam clericos fe oftenderunt i neque clerici umquam communi hominum opinione habiti funt : utrique vero vitam Jocularem degentes fi quando aliquo impingunt , *le* julbtia temporalis prreepto propter crimen objeâum in aliquam difficultatem traduntur , tum ordinationis literas ollendimt, λ fori ecclefiaftici fubfidium implorant : abulibus occurrentes vanis *le* gravibus, (acri concilii Tridentini decretis inhérentes ftatu imus & declaramus indignos illos elfe, quos fori ecclcfiaftici favor compleâatur , qui ejufdem fori dignitatem , *le* obedientiam contempferunt. Nullas igitur fori privilegio ex decrcto concilii gaudeat, nifi beneficiumecclcfiafticum habeat, aut.clericalem habitum, *lc* tonfuram deferens alicui ecclefia ex mandato apifcbpi ferviat ; vel in feminario clericorum, aut in aliqua fchola , vel univerfitate de licentia epifcopi, quali in via ad majores ordines fufeipiendos verfetur.

Illis autem , qui beneficium ecclefiafticnm quodeumque , etiam quomodocumque fimplex, poiildent , sci canonicatum , aut capcllanum, live etiam penlioncm ultra ducatos fcxaginta , tonluram vero , & habitum clericalem deferte contemnunt ·, amantes lucrum, inligne vero lus Srofeflionis abhorrentes, conftitutiones Sixti V. atas , alteram v. Idus Januarii 1588. alteram pridie Kalendas Februarii eodem anno , intimandas intra menfem decernimus , *tc* mandamus: futuris autem temporibus in diuecefani lynodi eafdern promulgari praecipimus.

Lateranenfis concilii fanâionc graviflima decretum eft , ut qui beneficia ecclefiaftica tam curata, quam non curata obtinent, nili poft certam tempus horas canonicas recitarint , fruâus beneficiorum amittant, qui ex tunc fabricis locorum piorum , feu elcemofynis applicati fuerint. Quod et clericis apertius innotefear, fepiua eiidcm inculcandum decernimus, ac IUtuimus Pii V. conftitutionem de hac re ipfa latam xi. Kalendas Oâohris 157t. in diaecefanis fynod«s quotannis publicandam: qua amiffionesfruâuum beneficialium pro horarum omiflione quant* fint, declarantur i inde enim omnes colligent , quod male perceptum eft , qua fuerit ratione, *lc* cui reftituendum .

Non tamen exiftiment, qui ad fubdiaconatus qrdiucm , *lc* (uperiores proveâi funt, ii beneficio eccleliaftico careant, horis canonicis ex breviario Kpmano recitandis obftriâos non efle : omnino vero intelligent, quemadmodum qui beneficium habent eccleliafticum , horas canonicas non re(.itantes , ultra peccati mortalis reatum , amiffione fruâuum plcâuatur : ita illos omittendo horas canonicas mortaliter peccare , nec fe Katextu beneficii non adépli exenfare polle .

orint vero facri ordinis lufceptione , fe in fortem domini , cui in humilitate fervite-debent, adferiptos efle , ut a fua iplios religiofi dedicatione, *lc* facris miniftetiis difcedere non valeant, fed obligatos ita efle, ut afeendere poffiac, ad feculum defeendere non pofliat . Qui muneris fui partes neglexerit › *lc* convinci ali

quo

7AMNO CHRISTI i5««.

ftuo mo^a poterit , rel non recitare, vd ordincm recitandi non intelligere , partit debitu etiam in foro exteriori , ultra peccati reatum , pleâendum , *tc* fu» correâionis beneficio , *Bc* aliorum exemplo decernimus.

De clericali habitu *Bc* tonfura ne dubitari contingat , qualis die debeat , toniuram, feu clericim edicimur eam efle, quam promajoium *Bc* minorum ordinum gradu minorem, A. majorem przfenti pagina prxfcriplimus , ut vel infcriprmne clerice inferiptum fit cuique fu» ordmationis fignum . Barbs incomptioris formam , *Bc* longiores pilos a fuperiote labro dctniflos , qui oris officium impediunt , omnino damnamus , *Bc* a clericali modeftia rejici mandamus . Habitum vero clericalem in civitatibus , terris , &■ oppidis dicimus dTe vcftem talarem collo conftridam cum pallio luperioie longo : collaria camillarum quocumque modo cnipata, leu laâucata damnamus , icjicimus , it petionis clericatibus minime convenite pronuntiamus. Colorem nigrum model!·» clericali aptum, convenicntetnque dicimus : Colotes alios quotcumque, etiam 1:i manicis, At tibulis caligarum damnamus , Ar prohibemus : pileos laneos , live fericos opere ctiipatr» , vcl punitorum frequenti ordine quali piCtos , fcu cinguli variegati cotona exornatos , ad laicos, & non ad clcticos pertinere declaramusvolumen velorum circa pileum ex arte cumpofitum, ut perfonas ccdefiafticas non decet , ita minus quidem decet illas qux inter ceteras loco A' digni tate eminent.

Omnibus *Bc* fingulis , quacumque fint dignitate, officio, ac beneficio praediti, quibus divinis in choro intereflendi munus e11 adjmftitm, fub (pana fufpenfionis a divinis interdicimus, *Bc* inhibemus, ne in choium ad divinorum intereflentiam a icendam line velle coloris nigri ulqne ad talos demilla *Bc* ad collum conftriâa, & iuperpelliceo decenti : veftcm breviorem coloris non nigri , aut collo non conftriâam , quocumque ^rztextu fumptam , a choro, *Bc* ab ecclefia longius abefle volumus : Ac fob eifdem panis inhibemus , ne quis pileos cujufcumque aiatcuz *Bc torinz* in chorum deferat : fi enim Jocis omnibus clerus decenter ornatus efle debet , multo fane magis in loco facro , & in choro , ubi laudes Deo perfolvuntur , grati» aguntur, poflulationesfiunt, efledebet: inquo (timentum induens candidum, *Bc* officium angelorum obiens , ab omnibus abftinere , qux vel inania funt, vel fzcularia , vel a re aliena, diligentiflime debet, atque id aflidue meditari, *Bc* contemplari animo pie licebit. Quod autem debeat in choro efle filentium , qux mentis elevatio, qui cultus, attentio, *Bc* devotio, (uperios titulo de divinis officiii aliquid decrevimus : reliqua per reverendiflimos patres in commune provincia commodum meditanda *Bc* compilanda propofounus.

Ne autem quis dubitet , que fit habitus itinerantium forma , ut quzeumque fc ad loca clerici contulerint , vitx , & morum infigne deferant : ex ipfo vero clericali habitu obftriAosfe obligatione modeftix , *Bc* temperanti» cognofcant : ftatuimus vellem clericalem itinerantmm eam efle , qu» (altem ufque ad genu longitudine produita , genu clerici flant is operiat : hçe autem coloris nigri elfe debet , A clericalitcr ad collum formata . Habitum veto clericalem declaramus eum efle , qui velle vcl talari, vel breviore in itinere , ut paulo ante difpofitum

ANNO CHRISTI ■»*.

eft , ac tonfora confiât . Si «x duobus alterum defit , habitum clericalem dimidiatum declaramus, ac dicimus, ut conftitutionibus de habitu clericali deferendo difponcntibua fatisfaâum non iit : quod epifeopi animadvertere diligentiflime, *Bc* curare debebunt, ut fi minus édifia *Bc monita* , ac prxeapta profuerint , I pans ingruant, *Bc.* juvante Deo profint.

Arma clericorum font lacrymx ,&.*orationes, non enics, aut alterius form», vel materi» arma. Per civitates, *Bc* loca, in quibus habitant, fi quis clericorum extra itineris faciendi neccflitatem inlolenter arma cujufcumque generis detulerit, eum damnandum ftatuimus quarta parte fruâuum luorumbeneficiorum, quam cx nunc, prout cx tunc, *Bc c* contra , facufti» ecclefi», cui fuerit tiiulo bénéficiait adlcriptus, applicamus , epiicopi proprii mandato^cxigcndam , *Bc* in poatdlum ufum infumendam : crefccncc contumacia graviora ctiam remedia decernimus adhibenda . Contra clericos non bénéficiâtes carcere, banno, fulpenfiune, vd aliter procedendum erit , ut aliquando lelipilcant , qui vel errore , vel improbitate animi *a* difciplina, A obedientia defciveiunt , ac Deo gratias agant, qui pereuntes vitr rcflituit.

Penfionarios ici io monitos elle volumus , eos ad officium beat» Mail» virginis quotidie recitandum teneri : przter peccatum mortale , quod committunt , li omitcrint , reftitutionis onere obftrifios declaramus, ^t vero ne putent ccclciiallicum panem , qui temporaliter inter miniftros dtftnbuiiur , ad luxum , ad inania ftudia, ad venationes efle convertendum : cum fit patrimonium Chrifti, alimenta lacerdotum, qui vere laccidotcs , *tc* vcie ccclefiaftici funt, mmilirorum ibpenjinm, ut in recidis I vel cx tta Deo laudes perlolvant , *tc* ipfi Deo obedunt .

Dicit canon : £/a» '*vtntttr* rrar , yaaaraas prrrarar rrar : quam vero fit modeftia clericali indignum , qui paulo ante breviarium manibus trafiabat , *Bc* facr» lefiionis ftudio intendebat , eum publice accipitrem deferre , *Bc* fua in eo ftudia profiteri : quique cum angelis in ecclefia gratiarum «fiiones *Bc* laudes Deo perfolvcbat , eum inter canum latratus *Bc* multitudinem verlari , A incomptis obftrepere vocibus ; facri canones declarant , omnes vero facile intelligunt. Confequitur autem, ut panis, qui milerorum pauperum vifiui fufficeret , panis , inquam , de redditibus ecclefiafticis collefius, quod eft patrimonium Chrifti, ad beftiarum cibum indigne transferatur: cujus criminis ratio diftrifie in die domini réddetur . Quod ut longe a clericorum vita *Bc* honeftate removeamus, omnibus clericiscujulcumque conditionis, *Bc* gradus fint, venatorium ftudium interdicimus, *Bc* diftricte prohibemus: ac in eos gravius per illorum ordinarips procedendum tiaruimus, ac fi contumacia fuerit obfttnatior, *Bc* inhibitionis mollioris ratio contemptui efle coeperit , griviori ctiam animadverlione profpicicndum mandamus.

De tabernis , quod ad clericorum modeftiam pertinet , ftatuimus nulla ratione tolerandum, ut extra itineris neceflitatem in tabernas divertant. Quia vero locis quibuldam viget conluetudo , qu» , fi eleiicorum fpecfetur conditio , corruptela , *Bc* abufus dicendus eft ; ut fi convivii amicis , A* concivibus parandi voluntas ex hoaefta ctiam caufa , vel hofpitum advenarum repentino adventu incident , non domi

I ANNO CHRISTI 11»«

led in publico diverfot.'o paretur convivium : *If* eo conveniant , Ar ibidem reficiantur , licet hofpitibus confluentibut diverlorium totum pateat › Quod omnino clericis, cujulcumque ord'nis, ftatus, *le* conditionis lint, in tota provincia honcftsiis 6r modefti· cauia inhibendum poenis etiam piopoùtis decernimus , ac epifeopos decret Lptalcntu vigore, ut ferio inhibeant, excitamus.

Alearum, *It* taxillorum ufum , quo tempus tnifera jucunditate teritur , clericis omnibus inhibemus: multo veto gravius, (i 'non modo luferine ipfi, fed aliis ludendipoteftatem fecerint parato loco, *le* domeftico diverticulo· Epifcoporum vero vigilantia, *le* prudentia, editu, ac pania propofitis opportunum erit remedium B adhibendum , ut peftis avertatur , qua miferorum facultates fuavi morbo exhauriuntur , bltfphemi-, *le* rerum dciperationcsexcitantur, cupiditatum intemperahtiorum , Br fraudum obicttamcnta aluntur, denique ipfa Dei clementia aflidue offenditur : qui tanto periculofior morbus eft, quanto ardentius interdum animor clericorum occupat , & cccleliafticai opes pervadit .

Convivia , *le* nimiam laicornm familiaritatem, multarum offenfionum-Ac fcandalorum ueinem, debent clerici in quocumque gradu conftttuti declinate ac fugere ; honenatem , quo inter clericos tutius fervatur , amare ! Contraria diligcntidime vitare : meminifle veto debent , C non aliunde clericalis ordinis, dignitatem gravius fuilTe often (am , quam a nimia fajcorum familiaritate: illi enim, ut honeftede iis,quc honefti fpeciem prw fe ferunt , fentire folent ; ita li honeftum illud , quod opinione comprehenderunt , affidua trattatione non vcpeiiunt , parvipendere , A* quos imperfectiores norunt , contemnere omnino folent.

Mulierum fufpefterupi contubernium Ac familiaritatem declinent *le* fugiant clerici : de epiicopi· eoim fas non eft Tufprcari : ne vel mali lufpicione laborent , vel periculof· rei traâatione tabefeant : qui ford nam , A* intemperantis Audio impliciti fuerint, ita corrigantur, ut vel monitis refipi(cant , vel pans in-D t'mationc, aut (li pertinaciores fuerint) etiam mfliftionc difciplinam recognofeant ! aut etiam , li defperetur correttio, beneficiorum privatione plettantur. Quod vero fumeries ftatutum eft titulo dc rcfidentia curatorum circa feminea ad minifteriom domefticum clericorum admitteudas, *le* approbandas, hoc diligenter fervetur.

Clericum , qui a foculo difceffit in fortem domini adfeitus , feculi adhuc negotia appetere non decet . Negotiationes enim c mercaturas , alieno rei procurationes*, alienorum tutelas, advocationes, *le* fidejuQione* cum fecur laribus , Ar de re («culari , *le* alia hujufmodi cum clericorum vita , *le* ftudits coafcntire nemo affirmant . Dent igitur operam epifeopi , E ut clerum ecclefiafticia exercitationibus , laetarum literarum Audio , *le* caritatis operibusinftitoant , *le* ad perfett· vito bonum per Chii* ftiaaas virtutes adducant.

Ad fpedacula comoediarum , Cve ad bancoa circulatorum , *Se* buffbnum in plateis, qui aliis exemplum efle debent maturitatis , *it* prudentis , accedere , Ar afTiftere clericos non decet : a chorearum fpettatione item clerici abftineant : (altacioncm vero privatam, Ac publicam, quod eft intempersntilum· temeritatis genus , nulla tationc committant , nifi gravioris eorrettionis virgam experiri atfe&ent. Perfonatum incedere anno clciicurn turpe, vanum, periculofum , non fe-CHRISTI sendum : non enim ad bonum habitus clcrica- IH. lis depolitio; fpiflime ad malum vel inchoandum, vcl confumruandum. Notte fe clerici domi contincsnt, nifi ad caritatis Cbriftianm officia lit eundum i militum, aleatorum infamium per (unarum converfationem declinent I compotationes fugiant, Ar omnia, qu· ecciefiafticam perfonam minus decent , Ar (aerarum canonum naturis interdida funt clericis , a le putent aliena : qua vero ad omnem caritatis , At pietatis exercitationem pertinent, eam amplettantur. Ac numquam dimittant.

Clericalis militi· propagines aptari , *It* in future quali (obolis fpem ali fuadet pietas, tc Chtiftiana prudentia ratio. Ac , ut rite fiat , & iis obfervatis , qu· oblervatione digniflima funt , dc ordinationibus clericorum fummatim 3undam ftatuimus ; alia etiam Deo favente adituri, ut ex his quah fundamentis majora aliquando excitemus.

Qui ad ordines gradatim minores*le* majeures promovendi funt, quedam habere, quibufdam carpte dlbent : ac m diligenter profpiciendum, ut qua ad ordines fufcipiendos, Ac exercendos attinent, nc deliderentur; ita animadvertendum diligent illime , ut qua afcenfum , Ar promotionem impediunt , difpiciantur , * ab eccleft^ excludantur. Atque ita dcerctia concilii Tridentini inhaerentes , ftatuimus, ut prima tonfura non initientur , qui facramentum confirmationis non fufccpcrint, Ac fidei rudimenta cdotti non fuerint , quique legere *It* feribeie nefeiant , *le* dc quibu* probabilis conjettera non fit, cos non fncularis Judicii fugiendi fraude , fed ut Deo fidelem cultum preftent › hoc vitr genus elcgitlc

Ad minores ordines promovendi bonum a parocho *le* msgiftio ichol-, in qua educantur , teftimonium habeant , Ar faltem Laiinam linguam intelligent ; in quibus iervanda interfti. tia decernimus , nifi aliud epifeopo expedire videbitur; ac , ut intciftitiorum ratio videtur ca ede , ut minorum ordinum funttione* spolio loram temporibus in ccclcfia laudabiliter recepta , Ar pluribus in locis aliquamdiu intermifl-, in ufum revocentur , ita epifeoporum folertia curandum decernimus, ut minorum ordinum mioifteria reftituantur : fiet autcm latis commode, fi quoa epifeopus ordinarit , eoa » minifteria ccclefiarum catbedralium , Ar colugiatarum deftinarit r iis vero competenti numero inftruttia , per ecclefiaa parochial·* clericos eoidem difpofoctit, Ar in illi* ad eadum minifteria obeunda deftinarit.

Ad >fceqfum inter minore* non admittantur , qni priorum minifteria , morans *It* Rudiorum teftimonio non commendenturi hoc autem ipfum tcftimouiem (fi parochiam claritus. Ac magiftnsm icholis mutant) recipiatur (altem a parocho , * magiftro , ia cuja* val difciplin» , vel parochia lex menie* ante ordinationem fuerit.

Qui ad fingulos majores ordine* erunt affamenut, per nwnfem, aut alias , ut editto epifcopali prarftituetur, ante ordinationem epifeopum adeant, qui vicario generali , aut vicarii* foranti* locorum , five archidiaconi* , aut cui magis expedire videbitur , committat , ut nominibus , *It* defiderio eorum , qui promoveri velint, publica ia ecdefia propofitis , de ipiorum ordinandorum natalibus, ntate, moribus,

ft vi-

anÜd" CHtitn 1··«·

* »ft· - W· digub diligenter inquirant, k literas taftfamniale, ipfam inquifitiaMm faAam cotitiacdtts ad epifeopus quamprimum tranfmfttatkt.

Qui ad famm fubdiacona tu, ordinem font proveAi , fi pet annum faltem in eo verfati •on fint, ad sitiorem gtadtt* Mi permittantur afceoders, nifi aliud epifeopo rideatur ı Îıul vel necaffitati, vel utilitati public· cots- ultum débet vetle, non cupiditati , non coaa- •Mntitiir privatorum caufu fatisfaÂum · Quo autem ptoniua iubdiaeoni ad facta accedunt ; 00 magia evict , ut diebus faltem dominicis › ac fulenniboit cum altari miniftravarint in ce- «loliis, quibus adieripti fuerint ', iacram communionem percipiant.

Duo precipue in ordinatione fubdiaconi *tt*- quirenda, quorum primum, ot tales adfcifcantur, qui foetent Deo auâore (c continere pofle, cum iit impuritas vel ab hoc gradu arcenda, vel in hoc ipfo diligentiffime comprimenda . Secundum , ut nullus admittatur, qui recitare horas canonicas et breviario Romano ncicieritr qui, li reliqua noverit omnia, & unum hoc ignorant, repellendus erit.

Non decet eos , qui divino minifterio adferipti funt , cum ordinis dedecore mendicare, aut minus honeftam queftus rationem exercere, ut vi&um decentem habeant. Idcirco facri concilii Tridentini decreto inbntentea (latuimus , accurate obferrandum , ut nemo ad ordinem fubdiaconatua admittatur , nifi legitime condet, eum eccleliafticum beneficium , quod fibi ad viâum honefte fufficiat , pacifice poffidere; ad titulum patrimonii , vel penfionis non ordinentur , nili illi , quos epileopu judicaverit aÜumendos pro necelutate , aut commoditate eeelefiarum : attente vero pcrfpiciat, an patrimonium , feu penfio ab cifdem vere poffideatur, tc talia fiat , ut ad vitam fuftentandatn idonea fint, qus deinceps, donec ccclefiaflicum beneficium, quod fuffi.iatad vi&um, obtinuerint; fine licentia epiicopi aliertari, aut exungui, vel remitti nullatcnu· poffint.

Epifeopus familiarem luum non fubditaaa, per triennium commoratus fecum fuerit, ordisure ex concilio Tridentino non poteft, nifi ci beneficium quacumque fraude certante ftatim re ipfa ofterat.

Clericos alienos cum legitimis dimirtbriis recipere , fi fuerint impediti illotum epifeopi , *tc* examinatos dimiferint , laudabile & hooeftum : hoc tamen monemus , ad epifeopos recipientes ad fuam ordinationem fubditos alienos non pertinere vel (upet interftitiis ex caufa non fervandis (tognofeere , aut decernere › vel titulos ad quos ordinantur , qui fuerint a proprio epifeopo , feu generali *ejus* vicario approbati, aut ' reprobati , judi-

,)»*<«. «.care.: hac enim ad epifeopum · dimittendum auinuvai . pertinent.

H Q.oi P'* * fideliter in minifteriis antea&is fe gerferint , * ad presbyteratus ordinem effutuuntur , bonum habeant teftimonium. ; *tt* hi fint , qui non modo in diaconatu ad minus annum integrum , nifi ob ecclefia utilitatem , * ncccflitatem aliud epifeopo videatur, mintfttravetint ; fed etiam ad populum docendum ea , qua fetre omnibus ad falutem necrffatia funt , ac ad miniftranda fac ramenta, diligenti examine precedente idonei comprobentur : atque ita pietate *tt* caftis moribus confpicui, ut preciarum booosum operum exem-

A plum , *it* vit· monita ab «i» poffiat cape* Aiti. anno CHS1STf

XIE

Semiaarionim inftitutioOem « CMfervatiȯnem, *tc* promotionem ia ecclefia Dei fomme firuAuofam › quo clericalis militi· propagatur ordo, *tt* peogreffio, tantopere nceflariam › ut ftata ecclefiaftica difciplina fine illorum fubfidio , *tt* adminiculo vi, poffit i in provinci* Aquilcjeofi, civitatibus audivimus, k incredibili animi jucunditateetlam vidimus: doloimus autem metropolitans· ecclcGam noftram propter maximai difficultates haâenus feminario caruifle , quo tamen modo letamur nunc ita B caterc , et habere pene dici poffit ; ita enim comparata , ac perse ioftituta funt, qu* ad ipffal corpus informandum , *tc* inftruendum prima k necetfaria funt , ut parum defit , quo situ perfici aliquando tamdsm , *fc* brevi quidem tempori, fpatio valeat.

Qui epifeopi feminarium nondum habent › k nihil naâcnu, pararunt , ut aliquando haberent , monemus illos, quamprimum cogitent dc feminario in fua dioecefi erigendo I *tt* fex menfium fpatio nobis , qui hoc de genere cogitarim, pararim, effecerint, omnino fignificent. Si enim vel propter diacefis paupertatem , vel anguftiam erigere feminarium proprium non valeant , erit, quod cogitent , qua C poffint ratione, ii non longe a feminario Aquilejenfi abfint, dimidiam decimam fu* diacefis in illaad conferre, ut in idem clerici pro quantitate decimr , *tc* fu* dicecelu commodo k aeceffitate inferantur , k cum reliquit clerici,, qui fuerint cx diacefi Aqpilejenli , alantur, k oo;cantur.

Quod fi plure, fine epifeopi, qui feminatii erigendi difficultatem patiantur , ac (it in caula paupertas eeelefiarum ; decernimus k plurium epiicoporum collatione debere commune feminarium quamprimum erigi k confici , ut quod fioguli non poliunt , univerfi faciant ; quod valeat ad Cingulorum utilitatem aliquando dcrjvari : in qua habendam rationem decernimus D fruftuum1, k decima attribuende Ungulorum epiicoporum clericis i & numeri clericorum , ne pregravetur feminarium, fed partitione quadam jufta oneris k honoris fallentetur. Si négligentes, (quod opinari non debemus) fuerint , k necetlario operi erigendo defuerint , erunt pane, noftra urgere , k a facra 't'ridentina fynodo (anâc , pieqire ioftituta de hoc genere fuerant , omnino exequi , k aâu perficere .

Lacus feminarii fi apud ecclefiam cathedralem fieri poffit, non alibi optandum ut fiat ; quo enim propius abfunt clerici , eo faciliur , k minore temporis difpeodio in ecclefiam fc conferunt ; nec divagatione fpatiari , nec lonE ginquitati, fpatio , nudiorum ad difciplina jacturam facere eoguntur Quod fi locus apudeccleliam non pateat , ad epifeopum pertinebit locum idoneum eligere , *tc* in eo feminarii do- mum aptare k erigere I

Duo font in feminario clcrkontm perpetua elercitatione retinenda , ut clerici difeant , k miniftrent. Ex ii, , qua addilcere debent , item duo proponunt ; alterum ad pietati, , religioni, , k devotioni, documenta , quod eft omnium rerum certiffimum fundamentum , pertinet : ut Chriftiane fidet rudimenta in peiBii, inter fc juniores addifcant *It* tecitent ·

anno CHftUTI 'js«

SU1 ptoveâiotes font , doceant *It* exerceant ; quod fingulis dominicis *le* feftis diebus curandum, ** faciendum omnino pmcipimus. Curabunt item epiicopi , ut fingulis diebus iidem clerici mifla facrificio interfiat ,' *it* Itidem fingulis menfibus confiteantur peccata , *it* justa confeflbris judicium fumant corpus domini noftri Jcfu Chrifti. Alterum pertinet ad ftudia t Grammatices autem, cantus, compoti ecclefiaftici, aliarumque bonarum artium fcientiamaddilcant. Item cum primum capere animo ▮ *It* intclligentia poffint, facram feripturam , libros ccclefialiicas, humilias lanAorum, atque ferramentorum tradendorum, maxime que ad confeffiones audiendas videbuntur opportuna , Ar situum ac cerimoniarum· formas . Pars alitu miniftciia refpicit, que ab iis , qui in feminariis degunt , clericis diligenter obeunda. Sunt autem, qua vel minorum , vel majorum etiam ordinum exeeutionem refoiciunt, ut res videbitur poftulare , *tc* przfcaus cerimoniarum finguiis aut univctlis in ecclefia pralcripferit. Hcc autem ut fiafit ab illis expeffite, dc apte, inftituiione , ac exercitatione diligenti curandum erit ; quod ptafeAorum, *tc* magiftrorum folertia eftecerit .

Ilujuftnodi vero minifteria feftis diebus ac dominicis tam ia ecclefia cathedrals , quam in alit- praftare debebunt i ut coram epifeopo, qui fuerint inftruftiotei , (erviant : qui tardiores, alibi : quod ut accommodate ficti aliquando vileat , in primis cupimus , feminarium apud aliquam ecclefiam conftrui , in qua dominicis diebus ac feftis horas canonicas plaiicre › ac divinis infervire feminarii pueri valeant t hac enim exercitatione facilius ad rituum , & caiimoniarura cognitionem pervenerint. Ut autem in difciplina ecdefiaftica commodius inftituantur, tonfura ftatim, atque habitu cioicali litantur.

Prsfeâi, magiftri, miniftrique ad infervien- dum feminario, *te* domeftica mtntfteria, etiam inferiora obeunda , adlcifcantur probate vita , Ac fpeâata pietatis Jhomioea : qui non modo voluntate, *tc* ftudio io rei coaverfationem, *tc* incrementum propendeant , fed idonei ad pro- v iim,m* fibi impofitam judicentur ·, in quo fit epilcoporum prxeipua vigilantia , te diligens iolicitudo.

Ut autem minore i.mpenfa fcholit feminarii provideatur, ad epifeopi munus fpeâst , (cholafterias obtinentes, tr alios, qnibus eft leftio·ris, vel doArion munus annexum , ad docendum in ipfis fcholis inftitucndos per leipios, li idonei fuerint , alioquin per idoneos lubftitutos ab eifdem fcholafticis eligendos , l tr ab ordinariis approbandos etiam per fubtraAionem fruAuum cogant k compellant. Quod fi epifcopi judicio digni noa fuerint , alium qui dignum fit , oominent-omai appellatione remo-

«et : docebuat antetn pradiai › qua videbontbr epifeopo expedite· Meminerint autem epil*copi, concilium Tridentinum ftatuiffc, at officia, vel dignitate* ijla , qua fcholafterias dicuntur, noa aili doAoribus, ** magiftris, ant licentiatia in facra pagina , 'aut jure canonico, *it* aliia perlonis idoneis › *tc* qui per feipfos id munus explere poffint , conferantur , *it* aHter fafta provifio nulla fit , *fe* invalida , ideoque id decretum diligenter obfervati epifeopi cerent .

At vero ad femioarii fabricam inftitueodam, *tc* mercedcm praceptoribus, *tc* 'miniftris folvendam, *tt* ad alendam juventutem ▮ <r ad alios fumptua cum ccrti reditua lint neceflarii ultra ea , qua ad inftituendos , *tc* alendos pueros funt in aliquibus ecdcflis *tc* locis dcftinata) quo ei ipfi feminario ex concilio Tridentino applicata cenleoda iunt debent ab epilcopo cum condio elinendorum ad ipfiua concilii preicriptum ex fructibus integro menfa epifcopalis *tc* aliorum quorumcumque beneficiorum , qua funt ab ipfomet concilio Tridentino figillatim expreffa *te* nominata , portiones , aut partes aliqus detrahi, quibus tota feminat^ impenfa fulciatur *tc* luftineatur.

"anno* outurt >4»*·

Ut autem aliquando tandem beneficia portionibus predidis detrahendis leventur ac liberentur , ut epifcopali· caritatis *tc* folicitudinia monui, beneficia aliquot fimplicia , cujufcumque qualitatis ac dignitatis fuerint , vel etiam prafttmonia vel pneftimoniales portiones nuncupatas ante vacationem fine cultus divini Stilla obtinentium prsjudicio, dc conlilio duorum dc capitulo, ac item duornm de clero, feminario applicare, *tc* incorporare, etiamfi beneficia fint refervata, vel affecta. Succedente vero cafu, quo per uniones cffeAnm fuum fortientes, vel aliter feminarium ipfum io totum , vel in partem dotatum reperiatur , tunc portionem cx fingulis beneficiis, ut fupra, detradam, *It* incorporatam decernimus ab epifeopo f prout res exegerit , in totum , vel pro parte remittendam .

De reverendiffimorum coepifcoporum pietate , ac diligentia hoc nobis pollicemur , nunquam fore , uc portionem de mcnfa epifcopali detrahendam , & feminatio applicandam lolve-*n* reculent, fed ipfi ceteris exemplo preeantlominsni erigendi, provehendi, tr fuum precipue munus hac ipfa de re prompte exequendi › cum facro Tridentino concilio cautum fit , ut detrcAantes corripiantur , *tc* compellantur .

Totum vero feminarii opus, ut bene dirigatur, debet certorum hominum diligentia , pietate, prudentia, ac fide fuftineri. Eligant igitur epifeopi finguli duos es canonicis lenioribus , *fe* gravioribus, prout Spiritus fanAus fuggeflerit , quorum conlilio ad feminarium gubernandum , *tc* provehendum , quç fuerint opportuna , *It* neccITatia cooftituent , *It* excquocoda mandabant : dyfcolos tr incorrigibiles, malorum morum feminatorev acriter punient , -eos etiam , fi Optra fuerit, expellendo .

lidcm epifeopi cum conlilio duorum de capitulo , quorum alter ab epifeopo . aller ab ipfo capitulo eligatur c itemqoe duorum de clero civitatis ; quorum quidem alterius clcflio fimiliter ad epifcopum ; alterius ad clerum pertineat 1 portiones de mcnla epifcopali , sc s« fru&ibus aliorum beneficiorum quoromeumque in concilio Tridentino pro contribufione ad feminarium iaAttuendom, tr coolervandum expreflbeum detrahent , tr feminario applicabunt , ut opus, cui fuftinendo neceflaria eft non mediocris Inspenff , ac pruterta plurimarum rerum cimmfpeAa provifio, epiicopi fcdelitate, flr adfeitarum pesfonatum adjumento cgscgie pro Dei gloria muniatur, *It* luftincatpr.

In primis vero fi qua haAenus beneficia, vel quia proximo tempore inftituta , vel per incanam 1 non enim putamus per induftriam) omiffa decimal) tau › comprchenla non futuat, illa cabent epiicopi eadem qu reliqua beneficia,

4

ANNO CHHIJTI IJ»··

ficia, demanfiona carpi , ™ pari drcimationis lege limitari *tc* concludi.

Quz (uptafcripta omnia Sc fiogula pro regioni* βoM,/βτ pro ecclefiarum , *tc* beneficiorum qualitaïe , etiamli opus fuerit , moderando , *te* angendo epifcopi ad felicem feminarii profeâum neceflaria , *te* opportuna decernere 1 ac providere poterunt.

Leve eft, quod puerili stati infitum eft , nt vei minimo negotio deleatur & extinguatnt : idcirco fummopere laborandum , uc qui pueri in feminarii diiciplina educantur , *te* pietatia ftudio, ac tnodcftis lege adftriâi funt, ab ea non difecdant, quatndiu confirmatiore· fuerint. Quod animadvertente· epiicopi acute proipicient, nc pueri, dum in inftituta feminarii cdacatiooe vivunt, permittuntor a dtfcipiina difcederc, dr libere divagari line magiftro ', cuftode , *tc* reliquorum puerorum communi viftu , tc eicrcitatione. Ut alicubi faâum eft , habent poft Rudia *te* ebedientiam recreation» liberiore· stati conveniente·, *te* profeflioni ‖ ad latiora nc dimittantur .

Dc feminarii· , ubi dioccefes tenuitate laborant, Tridentino concilio ftatutuns eft , ut ad plurium prelatonTm commoditatem , *te* pluiium contributione commune aliquod icminarium conftituatur. *Cujus* decreti auitoritarem icquente·, ftatuimu· in tota iftria pio illius regioni· epifcopi· unicum, ac illud quidem commune liminarium niftitui pro commiii religioni, commodo >d cleri propagationem , *te* cccleliaftics dilciplm* reftitutionem.

XIII.

Maxima gubernii ccclefiaftici pars *te* ratio viget, ut epifeopu· ecclefia· , loca, 8r populo· vihtando perluftret, & qua acccflu, fide dignorum >t ftimonio , ipfa infpeâione cognoverit e* mendanda , *te* corrigenda, corrigat , *tc* emendet : Idcirco facra Tridentina lynodo cantum cit in omnibus , que ad vifitationem , ac morum correâionem fubditorum fpeâant) ut epiicopi , quo aptiua , quem regunt, populum in officio, *te* ooedientia contineant 1 jus, *te* poteftatem babeant, etiam tamquam ledis apoftolioe delegati, ca ordinandi, moderandi, «‖ excqueadi juxta canonum fanâioncr, quz illis cx prudentia fua pro lubditornm emendatione , ac diacefi· fas utilitate neceflaria videbuntur. Nec in bis, ubi de yifitatiooe, ac morum corrcrtiune agitur, exemptio , aut olla inhibitio , appellatio, feu querela , etiam ad fedem apoftolicam Interpolsta , exccutioocm eorum , qus mandata , decreta, ant judicata fuerint , quoquo modo impediat, aut fafpendat I

Debent autem epifcopi fuam dimcefim per fciplos, aut , fi legitime impediti fuerint , per fuum vicarium generalem,.aut vifitatorem , fi quotannis totam propter ejus iatftutinem vifiure non poterunt , faltem -majorem vifitate ; ita tamen , ut biennio per fe , vel vifitatores fuos vititatio compleatur.

Si aufem vifitationis fcopu· vifitantibus prapoGtu· , ut fanam otthouoxamque doârinam «xpulfis harefibus inducant j bono* mores tueantur, pravos corrigant ·, populum cohortationibus ™ admonitionibus ad religionem, paecm Innocentiamque accendant ·. in quo ad paternam epifeoporum caritatem, Cbriftiaaiamquo aelum pertinebit omne· amplexari i ut modefto etiam comenti equitatu, ac famulato quam celerrime , debita tamen cum diligentia ‖ vifitatioqem abfoluant. omnia exquirant, caece aodianti non facile admittant , aut probent : ita tamen qua afferuntur,. recipiant, ut nec fidem habeant , nec fidem denegent .' duce vero Chriftiana prudentia probent, qua v«ra ,, qua rcâa , ac finceta funt : qua commentitia , calumniifque infcâa , aut dolo , difpiciant : ut qui fcmel detulit, non iterum, ut deferat, fpe commodi ulla ducatus.

Cum ad vifitationem egredi epifeopus animum induxerit , parumper icipfum colligat, ac meditetur profeftionii fua caufam : fi enim cogitatione pcrfpexerit, fe aliorum vitam , mores , aâionc· examinanda· fufeipere , ut corrigat , emendet , reftituat 1 certe iple latis inteTliget, a domo *te* familia fua viluaiioncm initnuendam, cujus exemplo vel tacitu· pradicabit reliquis Chriftiana· virtute» : ut , fi domum, *Se* familiam non bene compofitam, otio *Se* levitate diffluentem pio negligenti· aliitprfbuent videndam ; iiuftuiim untverfa vifitationis perdiderit, quod licet videatur fimpliciquodam fccniu'iit comrit.i propofitum, ad duo tatden, qUz maxima funt in hoc genere , pertinebunt .

Frimbm eft, ut talem fe forma vita , famulatus, *tc* familia modeftia epifeopus przbest , 3ualem habere populus exemplaris ad imitanum propofiti loco poflit.

Alterum pertinet adipfam vifitationem; quid enim li epilcopus caftitatem› modeftiam, pietatem, omnes Cbriftisnas virtutes indicat , pradicct, inculcet ; in domo vitia vigeant , petulantia, lafcivia , rcmrriras 1 quod fi fuos correxerit, ac bene computuerit, omnes in Dei optic ad|utoics habebit.

t.<<uuiii eft , n: vifitatio , cuja· vit eft ad ordinem rettiiucndum inftituta , certam quamdam methodum hsbeat : ac, ut fcriplit pfalmo* ' grapims : *ικια* ««jxrxr··· 1» *ctfite* , yasd de- a/li. ijl. Jrradir ■» furtum , iarfaio .Yaraa , <*T* i» warn *leftimenei* qui : a capite incipiat. *Se* in membra conftiluta quadam norma progrediatur ac difluat .

V ifitationis oulo lit, ut, cum fieri poteft, pnmo civitas vifitctur, deinde ditecefii : in civitate vero ccclcfia cathedral'·· , tum eollegiatz, deinceps paiochiales omnes ; ac, ut a matre pendent rcliqqz ecclefiz forma, imitatione, ritu t;a ratio Juudci, ut clerus univerfus , qui vifitatione civitatis comprehenditur , evocetur, *Sc* afliftat, ac rationem addifeat reformationi·. Pvrfeâa civitatis vifitatione in *oppida* , caftra, pagos, villas exeundum. Ium beneficia eccla» fiaitica curata, quz cathedralibus, collegiatis, *feu aliis* ecclefiis , vel monafte/ii, , beneficiis, feu collegiis p aut piis locis quibufcumqne perpetuo unita , *tc* annexa reperiuntur , fingulianis vifitentur: *Se folictce* provideatur, ut per idoneos vicarios, etiam perpetuos, nifi pro bono cccicfiatum regimine aliter expedire videbitur , cum congrua frtnftuum aflignatione *laper* certa re aflignanda, depuratos, leu denotandos animarum cura laudabiliter exerceatur.

Irem ad epifeopos pertinet , ccclcfia· quafcumque quomodolibet exemptas audoritate apoftolica fingulis annis vifitarc , *te* opporiu·. nil juti· remedii· providere , ut qiiz repdrationc indigent, reparentur , *tc* cura animarum,

ANNO CHRISTI ^NMO chuisti i>···

UNO CHRISTI U»*.

mm , fi qui iillit immineat , aliifque debitis obfeqaiM minime fraudentur: appellationibus, privilegiis , confuctudinibus etiam ab immemorabili tempore przfcriptis , judicum deputationibus , *Ic* illorum inhibitionibus non obftantibus t que omnia concilii Tridentini decreto explofa fuerunt. Prêterea capellas quafnmqoe, & ad divinum cultum dedicata oratoria, in quibus mille (aerum celebratur t item hofpitalia, *Sc* pia loca vifitare epifeopi npn omittant : *Sc* in iis emendanda , & icftituenda reftitaant, *Sc* emendent.

Quia in diacefi queeamque ad Dei cultam fpeâant, ab ordinatio cqrari, atque iis , que oportet , provideri equum eil : idcirco facta Tridentina fynodo ftatutum eil , ut epifeopi commendata monaftetia, etiam abbatias, prioratui , *Sc* prepofituras nuncupatas , in quibus non viget regulatis obfervantia i nec non beneficta tam curata, quam non curata, faculatia *St* regularia, qualitercumque commendata, etiam exempta , etiam tamquam fedis apoftolice delegati annis fingulis vifitent; cutentque congruentibus remediis > etiam per fequeftrationem fructuum , ut, que renovatione indigent, aut rcftaurationc, reficiantur : & cura animarum , fi qua illis , vel eorum annexis immineat, aliaque debita obfequia reâe exerceantur . Quod fi in eis regulatis vigeret obfervantia , provideant epifeopi paternis admonitionibus, ut eorum regularium fuperiores juxta eorum regularia indituta debitam vivendi rationem obfervent , & obfecvari faciant , *Sc* fibi fubdiros in officjfi contineant, ac moderentur: quod fi admoniti intra fex menfes non vilitaverint , vel correxerint, tunc epifeopi etiam ut fedis apoltolice delegati eas vifitent, *Bc* corrigant , prout ipfi fuperiores facere pollent , ac deberent

Ac nc ecclefiis fccularibus, quz nullius diacefi* appellantur, deeffet ca , quz interdum dcfideratur, provifio , *Sc* fubfidium , facra item Tridentina iynodo ftatutum fuit, idquodepifcopi folicite perficere curabunt, ut ipfi, quorum cathcdralis ecclefia proximior eil , h id confler, tamquam ledis apoftolica delegatidiâas ecclefiis, quz in nullius diacefi elle dicuntur , viGtare non omittant : aut ille epifeopus, quem femcl in concilio provinciali prelaws illius loci elegerit.

Ac ne quifquam clericus cujufvis alterius privilegii prztextu cenfeatur tutus , quo minus juxta canonicas fanitiones vifitari , puniri , *Sc* corrigi poflit , eodem Mero concilio Tridcntino epiicopis , qui in luis ecclefiis refederint , tributum eft , ut qualiteicumque exemptos , qui alias fuc jurifdiâioni iubelfcnt , de illorum cxceffibui, criminibus *Sc* deti&is quoties, & quando opu's fuerit , etiam extra vifitationem tamquam ad hoc ledis apoftolicz delegati corrigendi & caftigandi facultatem habeant .

Quod vero in munere paftorali exequendo patres , qui Tridcntino concilio interfuerunt , epiicopis przfcripleiunt, ut aliquid propdlitum haberent , quod intuerentur , *Sc* fequi in reformandis moribus polient ; hoc nos in memoriam revocare przfcnti conftitutione decrevimus , tat ociilis illorum obvertatur , *Sc* om-.nino hzraat Meminerint ergb epiicopi , qui ifubjeâos regere , & in vitz , ac morum ho-\yirftate contmere volunt, fe paftores, non percuftorcs efle , atque ita przelfe fubditis opottere , ut non eis dominentur , fed illos tamquam filios* ft fratres diligant : elaborentque, ut hortando , & monendo ab illicitis deterreant, ne, ubi deliquerint , debitis cos panis coegere cogantur : quos tamen fi quid propter humanam fragilitatem peccare contigurtt, illa apoftoli eft ab cis obfetvanda precept10, ut Illos arguant, oblectent, increpcnt in omni bonitate , ft patientia : cum fzpe plus erga corrigendos agat benevolentia, quam auâoritast plus exhortatio , quam comminatio : plus cantas , quam poteltas . Sin autem ob deliâi Î;ravitatem virga opus fuerit , tunc cum manuetudine rigor , cum mifetkordia judicium , cum lenitate feveritas adbibenda eft , ut fine afperitate difciplina populis falataris, ac neccl-faria confervetur : ft qui corrtâi fuerint , emendentur : aut, fi refipifcerc noluerint , ceteri falubri in eos animadverfionis exemplo a vitiis deterreantur , cum fit diligentis & pit fimul palloris officium morbis ovium levia primum adhibere fomenta : poll, ubi morbi gravitas ita poftulct, ad acriora *Sc* graviora remedia defccndere : fin autem nec ea quidem proficiant , illi fubmovcndt ; ceteras fallem oves contagionis periculo liberare .

Vifitantis epifeopi munus eft , prxdicationc verbi Dei populos ad ornnea virtutes Chiiftianas anirpare, & incendere , facramentum confirmationis miniftrare , ecclefias ft altaria , li qua fuerint vel confecranda , vcl reconcilianda, confecrate , feu reconciliare : paramenta, corporalia , calices , & alia , quz benediüiooe egent, & ad cultum facrum deftinata funt, benedicere : facriltns, & ecclefiis vel tefarciendrs, vel ornandis, vcl ctiam inftruendis intendere , de cura animarum reâe fuftinenda inveftigare, ccclefiafticorum diligentiam excitare ,-& corripere ; mores illorum opportunis remediis emendare ; omnia denique efficere , ut (aeramentorum minifterio , factorum frequentia , veibi Dei prédicatlone, ft falutarihus monitis, exemplo denique vitz populus inftituatur, ft in vians cz lcilium mandatorum provehatur. Nec omittant epifeopi populi vitam inveftigare , devotiouem, ft refrigefeentem caritatem ad bonum revocare; preceptorum divinorum auâoritateui inculcare ulurariorum, concubinaliorum, iactilcgorum piacula, ft vitia infeâari , ut refipifcant per gratiam Dei , ft *mcliorit* vitz rationem meant . Quia vero particularia , quz iis , quz univerfc przdiximus , contineatur , quo enuclevius iafpicientur , eo fortifie fruâuofius vifitatoriz aâioni pcodedènt , ftatuimzs libellum tamquam memorialem pro vibratione lingularum dimcefcon provinciz Aquilejcnlis edendum effit, quo particulatim omnia I quz vifitatione promovenda funt, tam neccfiana, quam opportuna contineantur : ad quem conficicadum quia multa funt, ft varia, ftundique cx tota provincia colligenda j reverendifiinms cocpifcopos noftros requirimus , ut finguli aliquid hoc de genere conficere,ft nobis, cum primum licuerit, mittere velint : ut inde communem quamdam viutandz provinciz methodum habeamus ; ft in tota ii: provincia bene conttitututn quoad lingulas illius partes fit accommodandum.

De vilitatoribus inferioribus ', aut atehidiaconis , aut deputatis a capitulis, fervetur quod inconcilio Tndetstino conftitutum eft, deipforum approbatione· notarii aflumptione, rationis eorum , quz vilitatio complexa eft . reddditione, depolitionis tcilium , ft omnium ado-

ahho CHtUTI ssH·

ΠMΠ

ANNO CHRISTI IJIB

ram exhibitione , ut infpsciantur ce qu· inferiore· agunt, indicunt , prccipiunt , an cum ratione conveniant i *Se tum* cpifcopalia viGtatioois preferipto , flr conAitutionibua , qua in fynodo edita funt, confcntiant.

Pro vifitatione uotarii* non permittendum ut quidquam vel (ponte oblatum aceipiant ; piocurationetn vero modeftam exhiberi (ubi confuevit) curent epifeopi *e* ne gravi·, oncrofave fit vilitatis i qua oneribus levare, fafciculos impietatum fofvert, expiare omnia debet . In ii* vero loci·, (eu provinciii, ubi coniuetudo eft, ut nec vidualia , nec pecunia , nec quidquam aliud a vifitatotibu* accipiatur, fed omnia grati· liant; ibi id fervetur. Si qui* autem contra facri concilii Tridentiniprrfcriptum aliquid accipete prafumpferit , in eum erit juxta ejufde<n concilii laoftionem graviter animadvertendum

X I V.

Feftos die· in honorem Dei , & fanâorum eju· inftituto· ad gratia· Deo agenda· de beneficiis, qu* a libcralillima eju· manu accepimus, veniam peccatorum petendam , k opem divinam implorandam fei vari decet, ut omnium luculorum memoria , etiam veteiis tcftamenti pagina conteftitum habemus ; quo magis debemus iervate nos, qui in lucis veriiate vertamur, quam ii , qui in umbra futurorum ante folis ortum (edebant. Tenipu» aurem diei fefti in audiendis concionibus, tnifli* facio, &■ divini· officiis ponendum eft ; non in commelfationibus : multo minus peraâo prandio ad laltationes , *te* luiui declinandum ; cum fit in ecclcfias ad horas veipertinas audiendas diver, tetidum , *Se* nomen Dei concorditer , *8c* devote, vel filentii meditatione, vel vocis equitatione laudandum . Qiiod curabunt epifeopi curatorum diligentia populis inculcari.

Cum vero fefti dies, dr *Ii| dominico die in parochialibus eccleliis populo denuntianda fint , parochis omnibus diftiicte praeipiendum ftatuimus, ut in parochialibus ecelefiis omnibus dominicis diebus anni (non obftante quavis conluetudine contraria) miflam celebrent , 8c fefto· dies, vigilias, *te* tempora jejuniorum populo promulgent , eumdemque doceant , qu» lervanda , *te* quomodo fervanda fint : in cos autem , qui defecerint tam in miffa , quam in aliis , nonis fsverkxibus ftatuimu* animadvertendum ; populum vero monendum , Bc frequentius incitandum edicimu· , ut dominicis faltem ac feftis diebus , ad parochialem fuam accedat, *St* ibi mifla (aerum, *Si* concionem audiat -

Abufis faâum eft, nt in pagi· , ficnbi feftus dies venerit dedicationis ecclefi· ; qui folet idem in dominicum , aut alium diem fefturn incidere , curati , qui ab omni parte circumfiftunt , ad fefturn diâse dedicationis confluant , & poÎuilos fua profeâiooe miffs facto diebus etiam olennibu· fraudare non vereantur : quod aut avaritia tabem pre fe fert , aut certe vcl ambitionis, vel convivii appetendi cupiditatem indigne olet. Hoc corrigentes epifeopi omnino tollent, in eam formam redicentes univerfam hanc rationem, ut ferio prrcipiant curatis omnibus, nc ab ecclefia fua diked,nt in cafu fupradifto , nifi prius (aerum fecerint , *tc* populi pia espeftationi indullerint , *Sc* officium tuum eiecutione , *Sc* aâu impleverint ; alicniotes qui funt , debiti· pttnia coertente· .

AMMO CHRISTI ijvfc.

Inalevit abufu· , ille auidetn a memoria , nedum a confuetudine fidelium tollendus , ut folettniaribu* quibuldam diebu* vel dedicationi· ecclefia , vel die natali* iiandi titulatu, vel pattoai > cum frequent populus ad eceleflatn folennitati* , *ae* devotioni· caufa venit , ut veniam Deo peccatorum pteettur , votaque fua humiliter offerat, ejufque miiericordiam io luam tutelam *St* lubfidium imploret , non fine Dei oflcnlione , *St* leandato bonorum^horeas ducat, *St* Gentilitiis quibuldam ritibus fe totum dedat : unde eommitteudorum peccatorum Occafio non levis ; deinde blafpheipt· , ebrietate·, *Bc* periculofc interdum risa , Br homicidia fubfequunttir : & fefti prwfertim dies pranoientis Dei laudibus deftinati , iplius fummi Dei gravi cum injuria tiadocuntur , ipfis pene cedefiarum foribus profanatis . Idcirco ftatuitnn· per epifeopo· fingulis ecdeliarum parochis, curati,, &'v canisprucipiendum diftriâe, & tub intermina'lune du ini judicii mandandum , ut, quantum poflunt, tantum nitantur, quo abulus, *Sc* corruptela hujufmodi tollatur . lemel autem fingulis menfibus primo dominico die menfis decietum hoc populo promulgent, *Bc* intimare Audeant : ipli autem pro viribus curent , ut populum , parochiano· in primis luos , ab hujulmodi conuptione avertant , *Sc* pro virili abducant, cum dies feftos ad gloriam Dei inftituto· lme fcandalo , *Bc* peccato ducelle oporteat . Maqlftratut autem Bc dominos quofeumque jus dicente· temporales per miiericordiam Det obfecramus , nc pratextu juril. dktionu tuenda (que fi tinjjaie Dei , *Sc* ieverentia iacrorum non nitatur , incerto nutare ftatu, & concidere facillime folet) grave hoc piaculum defendere , & auâor.xare conentur r illis enim omnibus , *Bt* fingulis edicimus , *Bt* obtcftamur curam Deo , A angelis , Br hominibus , omnia icclera , Bc peccata , qua pramiflbtum occafione patrari contigerit, *illis* , inquam, qui diem (anitum, Bc locum facram, vcl (aero harentem violarint , ac temeraiint , feu caufam deliberate dederint, ut violati, feu temerari poflet ■ tubutum iri. Capitulis vero , collegiis , Br univerfitatibus ecclcfiaftici· tam viiorqm, quam mulierum , qui jurifdiâionem habent temporalem in loco , fub perna interdidi ingreftus eceleliK ; officialibus autem diâarutn univerfitalum , five collegiorum , aut capitulorum . fi ecclefiaftica perfona fint , fub excommunicationis pana prohibendum decernimus, ne talia permittant, cum impediendi poteftatem habeant ; ne icio timoris Dei , *tc* (a-Jutis animarum ftudio ad majora fit remedia confugiendum ,

Indulgentias, qua fefti· quibuldam diebus , aut etiam non feftis proponuntur , *Sc* unum vel plura habent figilfa . fi claufula fit interjeâa : •pwrifradi mana; : ut erat fuperiorum temporum frequens confuetudo ; fublaiax per conftitotioncm Pii quinti fuifle declaramus , *tc* per conicqucns ab ccclefiis , Br Jouis facri* tolli omnino jubemus .

Exped it , ubi hiâenui lolertia epifcoporum proviUm non ftiit, ut fefti d'cs in fvnododicrceiana promulgentur, Br curatis gravi pracepto mandetur, ut ad illini promulgationis nraeferiptum populo indicant feftos dies per annum currentes , quibus (ccularibus operibu» cellari debet , ita tamen ut , quod qaictis corporalis

ratio-

7ÂXNO *CHKISTI* '>»<'

'auoncm habet , ut vacari Deo animis attentioribtrs poflit, ne diverfe pro arbitrio irreligioio traducatur ; imo toti illi dici pietate , A divinorum intciiicntia › *k* lactis precibus, *k* ofticiis agantur . Inftituatur autem populus curatorum diligentia , quid illis diebus fieri , quid non fieri oporteat ; & culpam reatus , *k* reverentiam dierum fandorum , A mandatorum obedientiam inculcent . JMos autem exiftimantes , fi particulares fandi dicccfeon , A civitatum patroni folenni ubique ritu celebrantur zquum elfe , ut ctiam univcrfi<lium patronorum ratio habeatur , quae tantz provincia: pietate, ac devotione dignillima eft ; praetenti decreto univerfz province Aqinicjenfi fertum diem indicimus natalem gloriolilfimorum martyrum fandorum Hermagolae , A For*. runati , ecclcfiz & provinciz Aquilejenfis patronorum , quotannis die duodecima Julii duplici olficio celebrandum : ut , qui clarilfimo fidei teftimcnio, & triumphali fanguine ecclcfis Aquilejenfis initia dedicarunt ; eotumdem gloriola merita piis fupplicationibus proiequamur , & patronos gratis animis agnotcamus , quorum certillimo patrocinio muniti fumus .

1 oifcoporum pietatem A· prudentiam compellamus , \- pro dierum tertorum folennitate obicrvanda lludiofc excitamus , ut apud magiftratus temporales civitatum attente agant, eouim fublidium, *k audoriratem* implorent , ut tn iplis civitatibus, oppidis, cartris , A villis icrtonim dierum obicrvatio omnino vigeat , A populorum devotio, *k* religio confervetur : qm vero pervicaciores fuerint , A irreligioli etiam plectantur , ut rcfipifcant ipfi : alii quid deceat , addifeant.

Quod de genere prohibitorum non crt , A profanis locis exerceri potert , hoc idem lactis exerceri non debet . Monemus igitur epifeopos, *k* illorum pietatem, ac religionem icquiritnus , ut nullo quocumque prztcxtu , folennitate , adione , etiam alicujus (aeramenti miniterto permittant in folo facro, qua confluentis eft populi aditus , aut alibi, quidquam venale cujuicumque conditionis, aut nature, conrtitui, aut vendi i fed indulgentis, ant ilationis , aut alterius folennitatis ecclrfiafticz tempore , vcl alio quovis populorum concurlu ab cccleliz vertibulo , ac toto ambitu venalia cujulcumquc generis omnia & fingula , licet lint rntnuni pretii, amoveant, *k* opportunis remediis etiam invocato brachio fccolari deducant, *k* avertant : multo vero magis in ecclefi» vertibulo quocumque pietatis , *k* religionis colore mercenarios attus exerceri prohibeant : hzc vero a pietate Çbriftiana , & locorum facrorum reverentia aliena longe arceri etiam ab ecclelia mandamus , ne rtecpitU populi divina A facra perturbentur. Duo vero in primis debent epifcopi apud fe perpendere ; tempus dici fefti , quo ad mercimonia , *k* humanorum contraduum mfradur divertere non decet, ac periculo non vacat : locum, in quo Del bonitas eum placari fupplicantium votis deberet, fraudibus tamen , *k* mendaciis , quz frequenter m mercature negotio contingunt, offenditur, & irritatur. Agant vero, ut laudetur Deus , *k* minifterio paftorali abufus , qui late dimanarunt , ratione aliqua collantur .

X V.

'a Ww o - CHUSTI tjvo.

Sandornm reliquias in czfo regnantium, qua viva fuerunt membra Chrifti domini, *k* Spiritus fandi templum , in honore haberi pietas prreipit , Chriftiana ratio fuadet . Quia vero deferendi honoris eft norma tradenda , ut dii-* polita quadam ratione honor , qui defertur, eluceat : prscipimus epilcopis , fi qui partem illam nonaum expolitam habent , ut in cccleliis , in quibus eft reliquiarum celebriorum quantitas, illasomnes diflindo quodam ordine in· reliquiarum arte dilpofitum A expolitum in- · r····· a„ ferant, cryftallo *lingulis* thecis fuperadjedo , *at* videri reverenter polline. Sit tamen reliquiario adjedum operimentum ex tabula picta , qua imagines illorum laridorum exprimantur, vcl aliquid aliud , quo gloria , qua illi fruuntuf in czlis, apte figftificetiir. Reliquiarii locus in parte nobiliore rccleliz fclcito aliquo facello , aut intra chori fepta , aut alibi decenter conftitui debet , cui lampas perpetuo incendatur, fi per cccleiiz lacultates fieri poflit; quod li rcliquiz ex fragmentis tqinutioribus confient , obvolvantur teliquiz ferico aliquo renui , in quo lit color fancto conveniens , cx iis , quos illorum fandorum die adhibere ecclelia lolet ! obvoluta in icliquiario cum fchcda nominis inferto fupra cryftallo conici ventur . Quia vero inter reliquias aliquz funt certz , A feparatim habitz ; aliquz funt ceitr, fed ex pluribus miftz : aliquz vcl miflz, »ci leparatim incerta, ab antiquitate approbat» , fed fchedarum &* nominum vel abolitione, vel confumptione incertz : de lingulis aliquid (latuere oportet , ut varietate quadam inferiptionum nec reverentia ' defit , ncc certa , ubi licet , cognitio delideictur .

Ortis igitur reliquiis , A feparatim conlervatis , five extra feneum , quia inligncs , live intra feneum , quia minutiores , (latuimus efle per fchcdulam formatis charaderibus infcribenditrn fandi proprium nomen : iis autem , quz ex pluribus millr funt , inferibatur : Sacrz reliquiz fandorum N. N. N. Si vero ignorantur nomina fandorum , inferiptio fit : Sacrz rcliquiz fandorum , quorum nomina ignorantur .

Inter ifta epifeopos monemus dc reliquiis infignioribus , quales funt , caput integrum , brachium , aut tibia , vel fimiles : poffe illas decentius in vafis propriis , quz apte manu artificis expolita fint, honefto loco afiervari , ut etiam in proeeflionibus publicis , przcipue fi fandorum patronorum fint, efferantur; A publiez venerationis honore , lacrifque oblequiis in patrocinium , A fublidium apud Deum vocentur : quod tamen animadvertendum erit , ne urnquam in procclione , qua fandiffimum effertur Eucharistiz facramentum › exportentur .

Reliquias fandorum , qui fulgent ficut fol, A tamquam fcintillz in arundineto difeurrunt, oilend ! populo luminibus acccnlis convenit ac decet : nt *enim, quod debetur fandorum gloriz* , obfcquio religiolo predator , ita etiam fit , ut piotnm excitetur d^mtio , A eorumdem fupplicationes in fandorum invocationem ad- humanarum imbecillitatum fubfidia ardentius incendantur.

Sacrarum reliquiarum publicam propofitioem aliquo *folenni dic fieri rcligiofdm* ⅄ A optabile ,

ANNO CHIirri u»·.

bile , modo abfit fuperftitio , *Br* avaritia, ac turpia eliminetur quzftus : idcirco ftatuimus epitroporum diligentia faciendum , ut cum publica venerationi in eeclelia (aera reliquia proponuntur, ne permittant capfulas apponi ad cleeanofynam colligendam, quz alibi colligi poteft, ibi non debet, quali ad quzftum, *Bc* lucri commodum, non ad pietatem, dc devotionem proponantur .

Corpora fanâorum transferri quidem non pofl'unt line fedia apoftolica licentia. Reliquia snfignes de loco ad locum tranaferri ita demum poterunt , fi epifcopus decretum in archivo ·pifcopali , dc libro particulari fervandum ad rei gcftz perpetuam memoriam fecerit, cur id fieri permiferit : translationem vero folennem inftitui, cum rea ita tulerit , przcipimus : de loco nobiliore ad ignobiliorem ▮ ut de civitate in pagum , transferri prohibemus t nec epiicopi ferre debent, nedum concedere, ut fiat. Ipfis autem folennioribus diebui , quibua reliquiarum (aerarum vel publica propofitio fiet , vel translatio, vel vilitatio, curent epifcopi , ut moneatur populna, ne comeliationibua , de ebrietati fe dedat : qui enim lanâorum feftiva gaudia celebrant , fandorum debent ve-Uigia lequi, non fuftragiis , *Bc* patrocinio fe illorum indignos prrbcre.

Reliquiarum novatum exhibitionem , dr publicam propofitionem, itemque novorum miracufoimm receptionem , etiam in eccleliia regularium, facri Tridentini concilii decreto interdidam & prohibitam efle omnes noverint , nili prius ab epifeopo loci recognita , *Bc* approbata fuerint : qui, fimul atque de iis compertum habuerit , adhibitis in confiiium theologis , & aliis piis vitis, ea faciet, qu» veritati, ac pietaticonfcntanea judicaverit. Quod ii aliquis dubius , aut difficilia abufut extir. pandus fit, vel omnino aliqua de iis rebus gravior quzftio incidat; epifcopus antequam controverfiara dirimat, metropolitan·, & comprovincialium epifeoporum in concilio provinciali fententiam e«pedet ; cum nihil inconfulto finitillimo Romano pontifice novum , aut in ecclefia hadenus inufitarum vel admitti, vel decerni liceat.

Reliquiarum integrum inventarium, quz in civitate, *Bc* diceceli lunt, in episcopalibus archivis confervari cupimus, *Bc* mandamus.

XVI.

Domus Dei, quam decet (anditudo, domna orationis *Bc* fanditatis , munditie excellere debet ; ut fiant *ia ea rite* divina *Bc* laera ; poftuJationes etiam, precationes , dc vota Deo folvantur : hanc tamquam fponfam epifeopi fartam tedam confervari, de non folum rebus ad facta peragenda nceflariis , dr opportunis inftitui mandent *Bc* pneciplant ; fed iis etiam , qua locum decent ornari : folum bene ftratum, parietes purgati , cultus univerfus honeftiflimus ; altaria non conftituantur nova; non fient iconis pidura , vel fculptura cujufcumque ecclefiafticz hiftorua epifcopis inconfultis , dc , dum conluluntur, proponatur integra plenaque intentio exrruere volentium : a facris enim imaginibus debet omni! pidur* lafciriaabefle, ne procaci vcduftate pingantur , aut curiofius 'brneotur. Debet biftoria veritas exprimi, pictas excitari . Intra fcabellum , live bafin iconis, vel intra thecam iconis , vel poft iconem nihil omnino fervatur : fint munda, fint capedita omnia. A cornu euangelii, ficubi ruit olirn in pariete cuftodia (andiuim· euchariftiz, d(adhuc fcneftellz pidam habent, aut infculptam imaginem Chrifti domini , aut inferiptionem, cx qua colligi poflet, ibiefle facramentum corporis Chrifti; tollantur imagines, dc Gena hu■ufmodi, m in re maxima errandi occano przoeatur. In didis feneftellis bene munitis ferventur olea facra iq vafculis argenteis lub fera firma, dr clavi. Altaria fint folida circumcirca , ut nihil Gt a parte pofteriore diverticuli vacui propter fordea avertendas. Ipla rjuftodia fandifumn euchariftia veftiatur intus panno feneo , feu villuto rubei coloris : in luppofito corporali pyxis locetur : in pyxide fupponaturcorporale, in quo porticu,z (aeramenti refideaot : fi tamen pysis interius fit bene levis, dt fplendida, atque inaurata , ut nibil a!perum , aut inzquale appareat, in ea poterit fuse corporali facramentum reponi : ad pyaidem contegendam adhibeatur velum fcticum aureis , live argenteis lineis diftindum, aut alia ratione fpiendidum , *Bc* conveniens, quoafummo ad imum totapyxia operiatur : vas, & operculurrt pyxidis lit ex argento : fi pes pyxidis propter ecclelia: paupertatem fieri argenteus non poteft , fiat ex zrc › tota vero pyxis inauretur .

Cuftodia in altari bene firmetur , ne moveri loco poflit : pro ipfa vero cuftodia conopea comparentur colorum ecclelialticoium , que plebant , *Bc* curati, five (acriliani pso temporum , *Bc* folennitatum varietate ad cuftodiam contengendam adhibebunt . Clavis cuftodiz firma fit , Gt' etiam pulcra *Bc* inaurata , ubi poteft ; fi minus poteft , faltem fit lucida , *Bc* chordulz feriez rubes inferta cura flocco filis fericisdr aureisconferto , quz«,plebanu, *Bc* curatis diligenter fervetur. Intra cuftodiam nihil omnino fit prztcr pyxidem , *Bc* facramentum.

Fornix, textum, pavimentum, munditie *Bc* cultu fplendeat : parietes omnes feriptionibus Î|uibufcumque mundentur : vais lapid.a pro ervando oleo ab ecdefiis afportentur : fruftra imaginum fandiorum, ipfzque imaginet, quz vetuftatc confumptz funt , dr alia ecclefiaftica lacera , feu fraâa quzcumque cdmbuftibilia incendantur , dr mittantur cineres in pifeinam facrarii .

Sepulcra, quz fiunt in ecdefiis, przcipimus opere prello extrui, ut nihil emineat, quod incedentibus impedimento lit. bcdeliz pavimentum fervetur integrum , nec rumpatur nifi ob fepulcrum muro *Bc* fornice conftruendum . Cruces, calices, nomen venerabile Dei , imagines Dei dr fanâorum infcuJptz , five inferiptz fepulcris, vel in folo ecclcfiz, quamprimum omnino tollantur ; nec lignez cruces mortuorum tumulis in coemeteriis figantur, nc fictorum fi gnorutn conculcatione irreverentiz culpa committatur .

Feneftrz ecdefiarum , quibus a privatorum domibus in ecclefiam introfpicitur, vitris *Bc* da thris ferreis muniantur, nec aperiantur .

Sumptus omnes, qui ad ornanda altaria neceflarii funt, fiant ab iis , a quibus ante fieri confueverant.

Miflalia non tolerentur , quz non fint poft concilium Trideaunum correâa , A: a Pio quinto edita .

Quod fuerat antiquis temporibus pie & laudabiliter inftitutum , pofteriorum temporum iniquitate a redo fui ordinis inftituto deflexit ;

a NNO~ Chr ist i i>»v

vigi-

ANNO CHRUTI '>**- vigilantibua enim populis apud ecclefia·, Ae me» moriaj fandorum noâurno etiam tempore he. quentantibus, nihil fisetat olim vel petulantia corruptum , vel iacrilega temeritate fczdatum: quod pofterioram temporum nequitia Ac graviorum malorum rjommillione obfolevit. Auditum vero eft adhuc quibufdam loci· muliere· vigiliis fanftoram in ecelelii· pcrnoâar* .· quod ne fiat, neve prartextu pietatis aliquid gravius contingat, ftatuimus , przdiâum agendi vigiliae ritum omnino tollendum etfc , ac modis omnibus ab epifeopo delendum, nc , quod eft fumtne pcriculoium, vel conniventia › vcl negligen. tia perfeveret.

Ecclefiam, in qua fiunt facra lc cultu* divinu· eo ordine peragitu» , externis vacare impedimenti; convenit ſ idcirco decernimus concurlatione* pauperum, quoramcumque etiam miferabilium,qui celebrantibus Arorantibus in ecdefia impedimento funt , ab omnibus ecclcfiii ▮ cum facra fiunt, arcenda· efle ; permittatur autem pauperes in ecdefia fotibus elccmofynm petenda caufa confidere ; modo n* vocitas obftrcpant, ut exaudiantur Ac divina perturbent.

In ecdefia , Tjna domus eft ianâa convetfafationii Arpietatis, divetfari honeftiffimeaquuei eft, ut etiam apoftoli diâo monemur, qui percepit mulieres velari propter angelos Dei. Curandum eft igitur per epifeopos , ut in ecclefiis dum fscra celebrantur , mares diftin&o ordine a feminis maneant , Ar femina non nifi velato capite in ecclefiam ingrediantur ſ quod ubique fervat i etiam juxta doârinam apoftolicam *quum dTet.

Deambulationes, excurfationes , pervicacem cutiofotum petujantiam longe ab ecdefia licendam decernimus ; ita a&a judicialia , traâatos («culares, inftrumciitorum, A' conttaftuum quamcumque fpccicm ; irem repetitiones mercium , tabularum Ac quorumcumque profanorum in eeclefiis omnibus fieri pruhibemus : 'quod regulares etiam in fuis ecclefiis diligenter fervabunt.

Quibufdam locis atafu indultum , quotiJianaoue confuetudinc receptum eft, ut humili orti loco homines Ar conjugati, licet non define clerici , qui munus hujufmodi obire pollent ; ncc habitudine animi, nec decenti corporis cultu apti , minifteria in ecclefiis exerceant , qua clericorum propria funt ; celebrantibus miniftrantes, altarium ornatui Ac ecclefia totius cultui fetvientes; cum tamen ifta omnino ignorent k a re facra At (acris hzrente traâanda Ac cuflodienda alieniores habeantur Ar appareant. Idcirco factorum canonum conftitutionibos inhrrentes, quibus cavetur, nt in pagis & in villis nedum in civitatibus Ac opidis , curati cleiicum apud fe habeant, qui minotum ordinum officia exerceat; curent epifeopi omnibus, quibus fieri poteft , locis , in omnibus ecclefiis curati· tam civitatum, quam oppidorum, pagorum Ar viilan rum , ftipendium ei (olitum aŒgnari ; qui cum fzcularis fit Ac conjugatus, ac ineptus , totius eccleiie curam haâenus gelTit ; deinceps attribuatur clerico, qui faccrdoti celebranti cum fuperpelliceo tniniftret, cum pfallente cantet, leAiones in ecdefia legat , ecclefiam Ac altaria curet, doâtinam Chriftianam doceat , toti ecclcfiz munera minorum ordinum obeundo prslit, Ac fub fui facerdotis obedientia Ac dilciplina vivat.

Hic autem clericus «tatis ejus fit, ut hoc obire officium poflit, natalibus habilis, gumma- A tice· non ignaras , ad difcfpfinam & peritiam literarum non ineptus, voluntate λ factamentorum frequentia « pietate non alienus, in habitu, ac tonfara clericali afliduus; ut fpes fit, illum aliquando gradatlm ad facerdotium pervenire poffe. anno CHRIJT1 1>»·

XVII.

Ut ecclefiarum boni *Be* jura integra confer» ventur, ne vel temporum injuria, vel ufutpantium cupiditate , quorum infidiir undique circumveniuntur , pereant ; mandamus omnibus * Gngulii epifeopi· , ut cum primum facere potuerint j curent libram confici › 'in quem refe- B rantur cpilcopalit menla cenfus , reditu· , bona, ptedia, jura , & jurifdiâiones , Ar feuda cum finita·, attinentiis *Sc* pertinenti·· illoram t Acin iliorum Unguli» noti· exprimantur privilegia, tituli , feu conceffione· & legata ita clare &- (pccificc, ut primo liceat intuitu recognofcete re› ipfa·, Ar nniverfa ecclefir, feu menfa epileopali· integra jura ; quod fit perpetuum epifcopalium jutium monumentum.

Ctirent praterea epiicopi , ut fiat item liber, in quem tcfeiantur clari Ac diftinâa (criptione dignitate», tv-tbendz, eccleiie parochialet, cura'· , Ac qurcumquc beneficia tam (implicit, quahi vel relidentis , vel curae animarum obligationi obnoxia, cum privilegiis, jurifdidioni- C but, prrdiit, reditibus, ccnfibus, adjunâir finita· locorum, ac titulis cotum jurium pretatoram ad futurorum temporum memoriam , Ac ecclefiafticoram jurium confervationetn : quod ipfum negotium licet prima fpecie laboriofnm Ac difficile videatur, non magno poterunt epifeopi negotio per vicario· forancoi, feu alios miniftros idoneot perficere ; atque idem curent a capituli· cathcdralium Ac collegiatarum ecclcliarum fieri.

Cum vero ad reftatn adminiftritioncm non minui peninea: polfefla confervare, quam amnia Ar ufurpata recuperare; ftatuimus per epifeopot diligenter urgendum, ut a libris menis epifcopalis, capitulorum ,· *fe* quorumcumque be D neficiotum partita, qua non exiguntur, decerpantur , Ac in libellum particularem referantur : poftremo procuratoribut injungant , ut fuper earum linguli· experiantur non minui icite, quam prudenter, ut amii£p, ut ufurpatajuri· mediis recuperentur; recuperatione· vero ad fingula· partita· mandent adlcribi , ur ipfa eriartvin earum, quz exiguntur , numerum integCe referantur.

Locatione· bonorum ecclefiafticorum ultra triennium fine spoftoliea conceffione fub poena a jute ftatuta ficti prohibemus : permutationes bonorum eccleiie *Ime* «Wicelfione spoftoliea , mteudaiione· Ac emphyteufes contra lacrorum canonum ordinatione, Ac juri· tramitem attentari non debere edicimus : attentata in contra- E tium , calla Ar nulla declamamus , Ar quatenus opus lit, irritamus , caflamus Ar annullamus, Ar qui contra fecerint, obnoxios pernis juris declaramus .

lit autem Gcrilega ufurpatorutn cupiditas ftatum agnolcat (ur perverti tans &· a malo defciicat , in omnibus ecclefiis curatis przcipimus Ar mandamus , in tertia dominica cujufcumque racnfis intra miflarum folennia promulgari populo decretum (acti Tridentini concilii teflione ax. cap. tt. de reformatione in linguam Italicam converfum. Confcffores vero przcipimus

omaci~~~·

ANNO CHUI in us* o*nnci ferio moneri * nt pœnl'ttntes taper afur- patioaibaa przfatis confcflionum tempore cxaminare ftudeant.

Epiicopos natem per mifericotdiam Dei oblectamus, ut memoret officii Br muneris fui intelligant ecclefiarum de Chrifti patrimonii efle fe ·dminiftratorei ; mjtfteriorum vero Dei dilpenfatores , ut in altero libera fit exhibitionis *8c* donationi» commiHa poteftas: in altero vero faculta» limitibus certis adttriAa , quos tranfilire non liceat . Neque vero carni Bc fanguini de terril, ac bonis ecclefi* dandum, aut impertiendam , etiam ratione ceafuum , novarum infrodaïtoaum Br nova emphpteufeos , ut terrarum Be przdiortim ecdefiafticotum patrimonialium forma confundatur, Bc continuetur agrorum feries , ouam pofteti non agnolcant , Bt in ecclefiis fucceffores non intelligent : mcditentur vero extremi diei rationem illam , qus diftsiâo Dei judicio fubjicictur , ne libi temporalis patrimonii incremento (alutis &· otetne vita interitum comparent, *Sc* lucri fpccie perpctuim *Sc* inevitabilem exitii perditionem *fubeant*.

Avaritia , quo eft idolorum fervitus , alieni iniquius rapiente, *St* ad id quod iuum non eft, capldltatem *St* manus extendente ▮ nedum proprium cupidius retinente, quam Chriftianam decet caritatem ; ferendum non eft , ut cum jurium ccclcliafticorum jaâuca, qui percrcbuerant abuius perfeverent *Si* progrediantur: fit autem, ut adminiftratores redituum *8c* cenfuum ecclefiafticorum multa ad fiium commodum trahant ; *Sc* dum faftis rationibus adtnifiiftrationi» debitores apparent ; lum pro eo , quod debent , centum livcllarium fuper fui» bonis ecclefi* conftituant ; ac ut (uz peivcrfitaris folatium in promptu habeant , ita facile adducuntur ·, ut plura in iuos ufu» iniumant , quam in eccleliz commodum : alterum fcquitur, nt omnes cettatim ecclefiarum adminiltrationes cupide potius , quam ambitiofe , quzrant , cum tamen livellationcs hujufmodi a parte venditorum inique , a parte emptorum minus licita appareant: quod ex bulla Pii quinti de Cenlibus fatis liquet. Idcirco opportuno remedio hujnimodi malo occurrentes , primo declaramus inhabiles omnes *Sc* lingulos, cnjulcumque conditionis , nominis ,· ac tituli bonorum ecclefiafticorum adminilbatores , qui funt debitore», Br debita non folidarunt , ad eamdem adminiftrationem recipiendam , donee, quod debent, integre perfolverint : eorumdenv veto eleftionem tamquam non legitimam , or contra juris ordinem, *Sc* rationem faâam , caflam , Br nullam declaramus , *St* quatenus opus fit , irritamus, *Sc* annullamus:^A$tindo livcllationes qoafcumque per debitores ecclefiarum , aut alios , modo quo przfertur , etiam ratione cenfuum non folutorum faâa» , nullas pronuntiamu» : tertio filios , *St* heredes debitorum jam defunâorum, donec integram fummam defunâorum nomine debitam perfolverint , inhabiles ad ecclefiarum adminiftrationem , quibus aliquid eo nomine debent, dicimus, declaramus.

XVIII.

Dioecefeon latitudo edicit, ut cum epifcoporum oculi in particularia qurdam lucorum fait», *St* neceflitates aflidue intendi non poflint, expediat miniftros difttiburis in dirrccfi' regionibus habere , quos infarum regionum pomonibus vicarios focaneos prcficiant . Horum epifcopi fideli ac diligenti opera ad multa ut poterunt , in primiique ad exeeutionem illorum , que lynodalibus conttitutionibas prcfcribuntur, ac mandantur ad continendos eccJetiafticos officio, ecclefia» ornatu, populo» pietatis lege, *Sc* ad ca , qus paucis capitibus perftringemus ; cum cx his aliquando quali fundamenti» majorum poflit progreffionum materia excitari. ammo CHltlsTt uM

Vicarioium loraneorutn munus pracipuum eft, quacumque de conftitutionibus , reparationibus , inftruâionibus , exornationibus ecclefiarutn , iacriftiarum , capellarum , altarium tam particulariter, quam generaliter mandata funt, curate ut non modo ciecutioni mandentur, fed ut bene mandentur t przterea illa etiam , qus de honeftate in ecclefiis fervanda , de ordine , *St* celebratione milfarum , *St* alia omnia , qus curatorum diligentis commiffa , dc mandata hint , tam refpeâu minifterii (aeramentorum , quam aliorum quomodocumque ad ipforum curatorum munera (pedantium, curate , *8t* exequi debebunt . Prcterea vitam , mores, habitum, concertationem , fufpiciones rationabiles de vita , Br moribus clericorum intra fines commifis regioni» videant^ extra judicialiter corrigant, emendare contendant . Si quid tamen vel incorrigibilitate , vel rei natura gravius inciderit, ad epiteopum diligentiflimc perferant: quç amem hujus generis fecerint , aut curaiint, ea fetipto comprehendant, ut quandoeumque requifiti , rationem reddere adtnini ftrationis fu* valeant.

In te, *Sc* juribus ecclefiaftici» fervandis, tuendis, & recuperandis lolicite particularium locorum curatos urgeant , nc quid vel negligentia pereat , vel potentiorum vi Br rupiditate ufurpetur . Si quid infolentius alicubi fiat , ftatim epifeopo fignificetur.

In cameratiorum eledione , redituum ecclefiarum difpenfationc , rationum redditione, reliquorum folutione , curent ea tolli , qu* sel impedimentum afferunt, vel damnum inferunt: przterea confinia terratum , *Sc* bonorum ecclefi* , przcipiant curatorum particularium fedu liiate perfici ; négligentes excitent , *Sc* ad bonum adducant.

De congregatione cafuum confcientic lingulis menfibus habenda , vicarii foranei przcipuc agant, ut numquam prctermittaiur : illam vero lcrvato ordine vocent: menfe ante futuram congregationem exhibeant clero fua regionisduos, aut tres cafus in congregatione ercuriendos Br decidendos . Iψ congregationibus (ervetur ordo , ut ftatuta die , qua fefta efle non debet, fummo mane omnes ad iuum vicaiium conveniant , dr fado ab omnibus *itero cum* mifla de Spiritu fando fiat congregatio, inqu»cafu» ante Exhibiti decidantur . Ad congregationem evocentur omnes , qui funt de regione vicarii , contumaces perna pecuniaria plectantur t multi* in expenfas congregationis, librorum ernendotum , Br curforuin difeurrentium iniumantur: liber penes vicarium fit, (ucceflori pro tempore tradendus , in quo feribantur congregationes cum die, menfe, anno; ipfi etiamcafus , *Sc* decifiones , przfcntia curatorum , qui congregationi interfuerunt , abfentiutn vel excufatio legitima, vel contumacia, itemquecontumaci* poena.

Si quis ter contumax, fueiit , ad epifeopum deferatur , ut remedio graviore contumaciam lucre difeat. Dçrifionum exemplum fin-

jjuko CHXI'TI Utt.

gulis meoGbus ad epifeopum perferendum cu- Γ«-
Tempore congregationum frugalitas fervetur inter omnes, qui convenient : dum corpus alitur , kdura aliqua fiera icriptur» condiatur menta, alatur animus-, ante, & poli fiat benedictio, tt gratiarum aâio , inchoante vicario, & prolequentibus reliquis.

Qu» de curatorum relidentia prefenti fynodo decreta funt, vicarii , ut oblcrventur, ftudiole curent: fuper illorum tecefl'u a cura cx caufa rationabili fervandum curent , quod proprio dc relidentia curatorum capite ftatutum cft.

Preterea illorum munus fit , cum aliquis ex curacjs fu» regionis cgrotarecaperit, invifere ; fi gravius fe habuerit , curare diligentius ,' ut necefliria tam fpiritualis, quam temporalia illi minifttcntur ; G obierit , in luo libro feribant obitum cum dic , mcnfe , tc anno , ftatimque epifeopum moneant : curabunt vero interim tam vivente curato in aegritudine , quam mortuo, nc cura animarum detrimentum patiatur : rerum , bonorum, queeumque io vita poflèderit, curam diligentem nabeant , ne quid fraudis in tucjndtcium eorum , qui fuccedcre de jure debebunt, committatur, invocato etiam fuper his, fi opus fuerit, brachio fcculari , exceptis calicibus, .mifialibus , & paramentis tam ex auro, quam ex alia materia conflatis ; qu» coulliutione Pii V. ecclefiis , de quarum frudibus fada funt , tradenda hoc caiu , k incorporanda omnia· curabunt.

Ex facerdotibur alienigenis fi quis in regionem venerit, ne admittatur ad celebrationem mifl» , niG licentiam a foro epifcopali obtentam in feriptis habuerit : illos autem , qui tamquam peregrini ad milfarum celebrationem admiffi funt , tn curam animarum intrudi non permittant. Cooperatores, feu capellanos quofcnmque non permittant , confeuiones audire , tc facramenta miniftrarc, nili licentiam in feriptis obtentam oftenderint: eos, qui contra prçmifla ire pr»fumpfctint , ad epiledpum deferre ftudeant.

Cum vero contigerit , didos vicarios ad revitionem ecclcfiarum fu» regionis excurrere vel ordinarii officii fui obligatione , vcl mandato fpcciali , tum eis non liqiat quidquam ne mU nsmum quidem pccunir , Jaut ab ecclefiis , aut ab earum camerariis exigere , iea petere , nec fponte oblatum accipere: fi contra fecerint,eos declaramus ex nunc panas juris a facro concilio Tridentino indidas incurrifle ; ut fatisfacerc ejuidem difpofitioni npn omittant . Vidualia inodefte exhibeantur , ut nihil inter ccclefiafticos appareat indecorum, nihil fuperfluum ; omnia moderationis eccleGaftic» lege temperata .

Declaramus autem decreta badenus edita non afficere , aut ledere jura capitulorum ecelcfiarum cathedralium fundata io privilegiis tc induitis apoftolicis.

XIX.

Monialium , quarum dicata Deo virginitas diligenti epifeoporum vigilantia cuftodicnda cft, ingreflum ad monafteria, difciplinam, vi. tam regularem , tc pietatem , timqaam ccr. tiffima regulatis perfedionis fundamenta , at. tente infpircte , attentius promovere , tc fumnsa fulicitudine tueri dcfcndcic , epifcopali folcrsüa convenit. Nos vero cx alieno fumenda potias, quam depromenda de noftra in medium noc de genere proponemus : ita tulerant res, qu» modo noftra funt officio , tc obligatione: quod tamen ereptum cft, audore Deo tc duce, longius etiam eodem favente Deo ad perfeâum aliquando adducetur.

anno CHRISTI s,v«.

Tria funt, quibus pracipue monaftic» difciplina ftatus confervatur , tc augetur; fufficiens communis viâus , devota regule obfervantia, pia facramentorum frequentia : ad qu» fi accedat paftoris vigilantia , Deo favente fperandum eft ptofici vel plurimum poife . Quia tamen alinua antecedunt , ut receptio , habitus, Br profeffio ; qusdam vero etiam fubfequuntur : de fingulis ftatuere non modo utile, fed ncccflarium exiftimamus.

Primo igitur ouvrant , tc inveftigent epifeopi , quot iint reditus monafteriorum , vel qu» cleemofpnarum quantitas ; tc in fibi fubjeâis ordinarii , in aliis apoftoiica auâoritate fibi pontificia conftitutione attributa, adhibitis fuperioribus regularibus , pnrttituant numerum monialium, que in monafterio ali poffint . Si plures fint , quam ali commode poffint , decedentibus aliquibus non fiifficiatur alia, niG redigatur numerus eo, ut adaquatis facultatibus pofiit fuftentari : quod difttiâe prscipimus obfervandum ; ne premat egeftas , rei neccflarie inopia pereant omnia . Interim vero curetur,ut ipfis monialibus, vel ipfarum induftria, velpublicis, tc privatis eleemoiynis fubveniatur, difpofitis etiam per ecclefias capfulis, in quas caritatis fubGdia conferantur.

Quia vero monafteria , que opibus olim affluebant , aâoruia fcu procuratorum negligentia, five potentiorum ufurpatione collabi ita folent, ut egere incipiant ; kad paftoralem pertinet lolicitudinem , que cadere ccrperunt, auâoritate tc fubfidio fulcite , ne coiruantomnes dt lingulqs epifeopos hortamur in domino tc ferio monemur, ut omni ftudio curent, quo monafteriorum terre, reditus, cenfus tc jura recuperentur ; agant apud locorum magiftratus, procuratores dicto excitent , monialium proteâores, feu confervatores incendant, omnia conentur, ne coram Deo negligentie arguantur, &focotdie apud homines. Quod fi idem fit numerus re imminuta, qui integra fuit, nec reftitutionis fpes oftendatur : cogitent epiicopi de numero paulatim minuendo per obitummonialium, faao abbatiffis , feu prioriffis gravi praccpto, ne de receptione alicujus a<(monachatum but traâenr, aut deliberent fe inconfulto . NiG enltn pratenti remedio occurretur , erit magnopere timendum, ne multorum annorum »re alieno, quod neceffitate contrahitur , univerfus moniahum ftatus opprimatur ; quem confultios minui cx pene aliqua , quam totum extingui , permittendum. Qua ratione G augeantur monafteria legatis piis, & novis reditibus': »quumeft, fervatis qu» fervanda funt reliquis , numerum etiam monialium augeri. ‹

Communi* debet *iis* efle viâus, quarum.communis/eft domus , tc veftitus , k tegula ; neque enim illa, qu» ad fubftantiam regularis vite pertinent, relaxari, aut mutrri poflunt. Idcirco , ficubi fieri folitum eft , partitiones de reditibus monafterii tam tritici, quam vini (qus fiebant inter moniales , ut qufcnue portionem haberet , 8r inde fibi viâum fufficeret) darnnamus tc abolemur ; *tc fub interminatione divini* judicii , tc pana excommunicationis in fingulas confcncicntcs ; iq^tmerfitatem vero ,

inter-

“annÔ’ CHRIST! ▮1»’>

*n,er^*^- ,ngr«tf“· ecclefi· inhibemu· , ne in po'icrum fiant, aut fieri per /piarum monialium przfedas, abbatiftas, feu prioriflas permitcancur : ipfi· vero abbatiflis › feu ptioriffis , (ub pana privationiaab oflicio przeipitbus, utquod contra prsfenti· conftitutionis tenffem viderint vel cognoverint attentari, aut ficti , epilcopo fftatim fignificent , quo abufus veteres tandem aliquando tollantur.

Quia in unaquaque re dantur certi gradu· , per quoi ad majora afpiratur , te afeenditur i atque hunc ordmem non *in* humanis tantum , fed in fpiritualibui *Be* divini· etiam invemrt nemo negat: ita, ubi corruptela vecur radicer egit, quat fi ftatim evelldre vi concmur, corruptum antequam fanetur , etiam ipfum ruet i “ curandum , ut remedia hujui generi· omnia in rationem quamdam temperentur , ut fi minui celeriter , tuto fanare veterem morbum valearnut. Decernimus igitur in monafterii· monialium , ubi jam certus hac de re ordo , *Be* cum ratione confentieos ftatutui non eft ; monisli aliqua , cujufcumque religioni· *Be* ordini· fit , decedente poft harum conftitutionum promulgationem, *Be* fandr fedis apoftolice confirmationem, ftatim abbatiflam, feu prioriflam ,cum fua vicatia, vel, ea impedita, cum aliamoniali ex maturioribus state, *tc* prudentia, debete thalamum, & omnia que in eo funt, cujufcumque gencrii *8e* qualitatis , nomine monafterii fido diligenti inventario in tenutam *te* polle i- C fiunem accipere , eaque referre.omnia in commune monafterii vcftiatium , illata pecunia in commune monaftcrii /crinium . Thalami etiam elavet apud ft retinere pro munere officii fui , ac dc his omnibui quamprimum per literal epiicopum admonere, ii quid hoc de genere precipere voluerit ·, non obftante monialit ipfiut , dum viveret, eledionedifcipulz , *Bc* ejufdem dcftinatione, etiam cum abbatills, feu prioriflz , aut capituli monialium licentia ad futuram tha› lami, & rerum fucccflioncm : que omnia,tamquam juti, rationi , & ipfi· regula fubftantialibut contraria, nulla declaramus, &▮ quatenus opus fit, annullamut, *Bc* cadamus: declarante· neque abbatiflam › neque prioriflam, neque tno- D ▮iales cujufcumqoe padionis, conventionis, *te* concordii vigore ad hujufmodi exeeutionem obligatai fuifle, aut obligari poruille , cum ex altera parte fubfit certiflima obligatio non conveniendi , feu conventa non obfervandi .

Abbattflas, feu prioriflas, *Bc* earum vicaria·, tamquam monafterii prefedas, ferio «nonemus, ut inter fua· moniale· crebro agant hac de re › ut omnes diicant nihil poflidere fc proprie i ufum habere in vita ; in morte nullum difjsofitionis adum habere, aut habere pofle , etiam confcnriente przfeda; cujus parte· funt dilpcnfare , non diflipare · Hrc eft enim diflipatio regula , que nec in vita , nec in morte pioptictatcm regularibus reliquit ; *8e* , li quando L- a moniali aegrotante fxerint requilitr , ut alii vel fupelleditcm dent, vel thalamum, pie inftruant hoc non licere i segrr partes efle , fi quid in vita commilit, lacrymis , dolore , *tc* pcenitentie facramento expiare , non fuperaddere nova piacula, quibus frxdius anima adtremendum Dei judicium exitura deturpetur : fi I qua licentiam tcftandi , aut quoquo modo difponeAdi, aut aliquam eligendi, feu nominandi. qus fuccedat , de tado dederit , declaramus eam ab oflicio iplo faâo privatam, *te* depolitam : camdemque in perpetuum declaramus

A ad idem oflicium, *te* alia quacumque in eadem religione obtinenda, inhabilem. anno chkisti

Has vero conftitutione·, cum primum a fan- *‘iff·* da fede confirmationem acceperint , przcipimus, ubi monafteria reformata non font , abbatillls, leu ptioriffis, *Be* monialibu· , in linguam Italicamverfas a vicariis, feu fpecialibu· nuntiis epifeoporum (ubi difciplina monaftica reformationem nondum accepit) legi, declarari, *te* intimari , ac de hujufmodi intimatione in adis cancellari* epifcopali· feriptionem fieri diligentem.

In monaftcrii·, in quibus proprietas exulat , *Bc* omni· aftedio corrupta , fervetur illa rerum omnium communio , qu* nihil habet , *te* cui nihil dccft ·, qu* in egcftate rerum copiam habet, *Be* nihil omnino habet : fi quid enim eft , hoc habet ufu, non afledu ; qu* quidem dive· inopia in omnium monialium domos *te* vitam paftorali prudentia *Bc* vigilantia invehenda eft.

Communii efle debet monialium tnenfa , ad quam omnes, exceptis sgrotantibus, convenire debent, «ctenentur. Padiooes, fiveconfuetudines, qu· corruptela funt, ut tantumpecunia detur ei, qu* ad menfam communem non accedit , rejicimus *te* nullas dicimus ⁞ *Sc* qu· vel obfervarint. vel utobferventur, inftiterint , mentis unius voce in capitulo privamus ; aut alia pana, que abbatifle , vel prioriflz loci , aut vicarie , fi principales impedite fuerint , conveniens videbitur, pledi mandamus.

In menfa communi non defit fpiritualis ali- 3ua ledio , qua corporale· cibi fuaviter coniantur : debent enim, qu* Deo vivunt , fpiritu *magis vivere* , ut *licet* iscceŒtati *corpori»* ferviant , plus tamen animo femper tributum velint: liber vero ad ledionem mcnla adbibendus a confeflario probetur.

Silentium, obcdicntla, humilitas , caritas , ac leliqua Chriftiana virtutes inter teguNres pertonas geminarum dariffitnarum loco fint , quibus prxeipue monialium domus *Bc* familia exornetur.

ÎQue a regula nomen ducunt , esm . cui fc irofeffione folenni adlirinxerunt , node reguam debent. Epiftoporum igitur diligentia efficere debebit . ut regifa inter moniales (ubi hadenus omifla fuit) lingua Italica ab aliqua ex monialibus , quz ledioni obeund* aptior fuerit , *Sc* ab abbatiflis , feu prioriIfa deputabitur , frequenter legatur : atque illa quidem in duas diftinguatur pastes, ita ut quotidie legatur aliquid poft conventualis millz oflicium vel in choro, vel alibi, ubi commodius poffit, de tribus, que emittuntur in ptofeffione , votis , ut feptfTime iicalcentur &- auitorc Deo aliquando hzreant ; alia vero per ordinem , ut quolibet fefto die legantur quarum , aut quinque capita , *te* a fine in principium redeatur , numquam vero intermittatur. Interlegendum abbatifla , feu prioriIa moniales *moneat, Bc* redaiguat , fi quid minus fervetur , aut ncgligatur: esertet vero ad corredionem *Se* ad futur· gloria cudipitatem, igniculos addens, *te* lemma Chriftiana pietatis : fi quid przn: a regula ob quodeumque commillum, autotniffum fiatutaim eft, hoc przfeda exequatur ; fi fuerit oppofitum impedimentum , confeflarium confutat, epifeopum moneat.

Statis horis tam matutinis , quam diurnis , 8e vefpertinis, przfedfc curent, ut omnes moniales in ecilcliam ad laudes Deo perfotvendas

ANNO CHRIsTI ii«o.

conveniant , & in ea non nugis A collocutioni. A but operam dent: nulla veto monialis quorumque prétexta eacufetur a choto , mb vel agri'tudims caula , vel zgrotantium cuftodia , vel jufti impedimenti cxcufatione, quam przfeCtarum rnunus erit cognofcere > *lc* ii legitima fuetit, ctiam admittere . Qua in chorum non venerint , poena regula , aut alia etiam gra. viori, pro culpa modo, a praferfta pleAanturj ac li contumaciur perfeverarint , epricopo iignificetur , *tc* medicinam conficiat ipfi zgritudini accommodandam.

Admoneantur lanftimoniales, ut faltem femel lingulis menfibus confeflionem peccato, rura faciant , & ficrofanCtam euchariftiam lufcipiant , ut eo fe falutari przlidio muniant B ad omnes oppugnationes dzmonis fortiter fuperandas . Quod feftis foJennioribus anni > item beata Maria virginis , *tc* fanâorum a. poftolorum , omittere non debebunt . His attribuatur confeilarius arare , *tc* prodentia' maturus , viia, moribus , & doArina probatus : s[ui etiam pro opportunitarc norit aliquid e latus Icripturis depromere ad fpiritualem iplarum jucunditatem, A· pcrfefta vita progref. lionem : prater ordinarium alius extriotdinaims ab epifeopo .elfdetn bis , aut ter in anno oneratur , qui omnium confcffionei audire debeat.

Seniorum monialium partes lunt , juniores ad facramentorum frequentiam, & omnes alios C pietatis , *tc* devotionis adus invitare verbo , eicmplo, caritate t ut ad juniorum modeftiam , ac ichgionem pertinet , omnia , quz in regula lunt, przcepta obfervare , ad ea fc aftidueever. cete, A hihil omittere illorum , quz ad regulatis perfeiStionii implementum fpeClare aliqua ratione poliunt,

At vero non exigua eft educationis vis, qua fit habitus difficile mobilis , *tc* par nature habilitas quadam: quo uno przcipue nititur morum 3c vite bene agendz fundamentum : hoc attendant epifeopi , licubi adhuc non eft inftituta ratio virginum ad fanâimonialium perfectionem traducendarum i *tc* omnino ptofpiciant , ut quamprimum in lingulis monafteriis D inftituatur novitratus , in quem tam przfcntes puellz , quz degunt in monafteriis apud feniorer, ibique in probatione morantur ; quam omnes, quz in futurum ad monafticam vitam afpirabunt, recipiantur . Qfiz illuc vel luo ddfciiiu, vel parentum, aut propinquorum impedimento divertere noluerint , dimitti a monaftcrio volumus : nec eii *fuffragetnr* fuperiorum temporum abufus, autpadio, five concordium cum monafterio . auc monadem przfediis alias initum : quam paftionem , feu conventionem inm non potuiue declaramus contra commune bonum monafterii ; mnam vero non tenere , nec quemquam obligare I 1st primis vero abolemus, *lc* exringuimus in omnibus provinciz Aquilejenfis monafteriis monialium difcipularum nomen, Ac ulum , quo (olebant moniales puel. lam tam cx confanguineis , quam ex alienis , recipere in difcipulam , illamque educare , *tc* uique ad profeflionem in monaftica disciplina in proprio thalamo exercere· Inde enim, ut eft fetus, *lc* facul1 infelicitas , parum boni oriebatur, urinam nihil vcl mali vel fcandali : in primis vero educationis diflimilitudo , Ac educantium diverfitas nihil hadenus effecit, inquo non incompofirso qüzdam, A diftonantia videretur, uniformi aliquando ratione, A difcipli- na temperanda: quod novitiatusunico remedio favente Deo fieri poterit.

CHRISTI ij s«

A tem'pore novitiïtas e feptis monafterii exire novitiis nullatenus ptanittatur . (n novitiatum nulla recipiatur line habitu regulari · Ad habitum nulla nifi major duodecim annorum : at vero antequam inducatur in monafterium , de libero ejus confenfu interrogata ab epifeopo, vel vicario generali, aut aliquo ab eis deputato, inducetur in ecclefiam interiorem, ubi · facto audito, & accepta fandillima communione de confeffarti, auc *alteriuiftaartu*, juxta morem locorum , afliimet ab eodem habitum regularem , A in novitiatum recipietur ; ac finito tempore novitiatus , A probationis , quod minus non fit anno , li decimum feftum «tatis annum impleverit j (quod feripto authentico conftare debebit) *tc* interrogata ab epifeopo , vel vicario ejus generali de pio illius confenfu , A libera voluntate certum teftiroouium dederit , ad profeflionem recipi lieeat · Opta mus autem , ut vetus monialium folenniter velandarum mos oblivione , ac defuetudine pene antiquatus ad ufum priftmum inftituto Bc ritu proprio revocetur ; modo intra monafterinm fiat.

Novitiatum vifitet fingulis mcnfibus abbauffa , feu priorilfa cum vicaria , Bc fignificct epiicopo ftatum illius *lc* puellarum dilciplinatn & ptzfedz diligentiam.

Ufu pene locorum omnium receptum eft , ut puellz, quz difciplinz A educationis locum alibi non inveniunt, in snonafteria *confentien*tibus epifeopis recipiantur *lc* ibi pietatem difcant , A moribus pene ecciefiafticis inftituantur ; ut, quo *fe* contulerint, vel nuptui etiam traditz fuerint , domos, familias, filios, pietatis ac religionis tacitis quali documentis, quod a pio vitz exemplo colligitur, imbuant A erudiant ; quod ari gloriam Dei A falutem animarum pertinere nemo negarit . Nc tamen , quod paflim fit ad commune bonum , communem afferat *tc* infignem regularibus domibus jaffuratn: decernimus, (quod multis jam locis faflum audivimus, probavimus , ac imitari afFcâamui) quamprimum monafteriis monialium, qus puellarum educandarum ftudium non refugiunt, aliquam in ipfo monrfterio partem aptari a monialium cellis feparatim t in quam recipiantur puellz educandz, A ibidem erudiantur. Sit autem una omnium magiftra , cujus diâo puellz omnes parcant , a qua una omnes addifeenda addifeint : primum doceantur doctrinam Chriftianam, -officium beats Maris virginis, feptem pfalmos pcrnitentialcs , coronam A rolaiiurn; acu etiam prngere A alia fiicpre , quz ad fexum muliebrem honeftandtrm A familias induftria tuendas perimere potiunt . Hs vero fi ftmel anie finitum educationis tempus exiverint , vel eduâ.e fuerint a monafterio , ipem depoqint reftituiionis.

Salarium pro qualibet puella aflignatum lotum abbatiflz , vel priorilfz folvatnr, unde victus puellis , magiftrz vero aliquid commodi ultra viffutn propter doVendi laborem luppeditetur.

Alium educandarum puellarum modum abolemus, ac tollimus, ut jam illa, quz mercimonii A- irreligiofi lucri cupiditatem non olent modo , fed vere habent, a lanCtirnonulium domo , quz proprium non in te modo, Icti in ipfa voluntatc abnegarunt, longillime arceantui .

Claufuram monialium , li epilcopis lubftnt

ΓM·

ANNO CHAIST1 s»»*·

ordinaria › fia minai , apoftolica audoritate juita Tridentini concilii decretum ab ipfi» revideri , vtt apoftolica delegata aufloritate , vel ordinaria convenit *It* reformari. In prisais circa viridaria *It* hortoa fafpicienda muri altitudo , arborum a murta diftantia t in ipfi* feptorarn muria foramina tam intua , quam extra . ut diligentiffime virginum Deo dicatarum confervationi profpiciatur . Porta* ingreflus in dionafterium bene munienda*, numquam nili n caufa neceflaria aperienda* proripiant. Pariatorii vero interior porta fera *It* vede profertim claudatur I clavi* 4» abbetifla , (eu prioriffa , aut vicaria fervetur: in parlatorio a parte monialium nihil omnino fit , quo porta interiut obferari pbffit ; fi fuerit aliquid cum montait a quoquam agendam , petat ipfa montait! a profeâa monafterii licentiam Ar elavem : expeoita collocutione obferata porta elavem reftituat : in quo ftatuimus obfervari , ut patre* Ac matre* etiam fine licentia (quoad fratre* veto decernimu* ferv»ndtitn , quod eft epifeoporum diligentia hadenus conftnutum) poffint fua* vel filial, vel forore* alloqui: fi aliui ci-, tra ho* fuerft-, qui alloqui monialem velit t licentiam in fetiptii ab epilcopo obtineat: hi tamen non permittantur alloqui fine licentia abbatiflir, five priorifl'n , At prrfentia auditticis t ubi vero ordo tam inftitutu* eft pratdifto exadior, ille ibi fervetur-

Feminis, que meretricium exercuerunt , aut Suarum honefta* in dubium revocata aliquan- o fuit, cum monalibot tradare , loqui, negotium habere nullatenai concedatur t etiamfi caufa protendatur honefta* de qua tamcabene fufpicari tutum omnino non eft.

Epifeopi ingreffii nulli concedant , nifi c* caufa neceflaria *It* in feriptis * ipfi vero numquam ingrediantur , nili c* caufa neceflaria , *It* obfervent conftitationem Greeotii XIII. tatam die aj.Decembri* MDLXXXI. ut cenfurat pontificia* declinent.

' Liber conficiatur in quolibet monafterio, in cuju* parte feribantur omnia nomina At cognomina Ar patria monialiam viventium. Sit par* libri attributa feriptioni monalium moriendum › tertia par» contineat nomina noviciarum cum di* » menfe , Ar anno receptioni* r quarta pan habeat profeffionei cum die, meurt, *It* anno. Acprofeflarum nominibua, cognominibus, Ae patria.

Procer hunc librum habeatur item liber puellarum que educantur : feribantur in eo In prima facie pagina nomina , cognomina, Ae patria puellarum educandarum cum die, menie , *Ie* anno ingreflu* , Ar cum affignata quantitate pecunia , aut illiu· fpccie* , qua fuit attributa pro cujutlibct vidu t e* altera parte feribantur quacumque exhibita ex attributia pro vida.

Uterque libecfit apud profedam monafterii, five abbatiflam, five prioriflam , Ac diligenter cuftodiatur j Ae epifeopo , quandocumque voluerit, ac requifierit , fit in promptu : appareat vero, ut in reliqui*, in hi* etiam diligentia illarum , qua prafedure munus lufceptum habent , ut laudem mereantur & premium in calo bene gefta provincia .

Multo vero plura ftatuenda pro bono fandimonialium ftatu viderentur , nifi cogitandum eflet de domini fententia , qui cum multa apoftolos docere Ac procipere cifdcm haberet, illa icticuit qua portare tunc non poflen: , : i aliud

A terppus extrahenda, cum habiliore* ad incelli- fjendum fadi eflent . No» vero fi dc monia- ium domibus in provincia bene conftituti» Cogitamus, hac qua jecimus fundamenta illo pertinebunt, ut quod prefentibu* decretum putavimus, jam fadum laudemus : fi vero illarum rationem habemus , qua principia & bales , quibu* fuftententur , adhuc non habent , faty multa ftatuimus , ut qua modo porrare non poffint inculcare fupcrvacaneum videatur. Qaod de reliquis etiam ad gubernium ecclcfiafticum pertinentibus eodem conlilio dccrcvifle Ac ftatuifle nos per Dei gratiam non pernitebit .

AHNq CHRIS n IIS4.

B Piesbytero» faeulare* ac regulares fine expretia licentia epilcopoium decernimus non permittendo* , ut in ecclelii* monialium epilcopii fubjeitarum celebrent.

Ac ut laudamus quod multis jam fadum Jocis audivimus , ita ubi non eft inftituium , decernimus inftituendum , ut muticas laicorum , feu clericorum, in monialium ecclefiis epifeopi non permittant , nifi licentia procedente .

Extremum hoc epifeopo» monemus, accurate prospiciendum, ut incongrus cuidam rei, qua inter monialium convetfai paffim viget , occurrant; nec permittant illa* a monafteriis fus diacefis ad colligenda* eleemofynas extra dioeccfim difcedcre line literis eommendatitiis ; ut C cognofcantur unde veniant , Ae quo , cuiufve ici caufa, proficifcantur ; aut ad elecmolynarum colle&iones, cum aliunde venerint , non admittant , nifi profatas commendantia* attulerint ; nec adhuc permittantur eleemofynas colligere, nifi domutq ante, in quam diverterint, At in qua permaneant, ipfi.notam fecerint.

Suprafcriptas conftitutiones in provinciali fynodo prima Aquilejenli promulgatas, *tc* recepta* , de conhlio *It* eonfenfu reverendiffimorum dominorum coepifcoporum noftrorum decernimus in fynodo prima dicecefana * fingulis epifeopis promulger» , Ar execution* mandari , quatenus epifcopali* folicitudo conficere poterit.

D Si qua autem fuper illis, ut iltaramaliqua, circa veram intclligeotiam dubitatio amerferit, jlliut nobis declarationem ufque ad futuram fynodum provincialem item de eonfenfu «orumdem reverendiffimorum dominorum coepi(copo rum refervamu*.

profatarum vero conftitutionum difpofitioncni fanfts fedis judicio fubjicimu* , Ac confirmationem , At approbationem ab eadem petendan› & impetrandam hujus faoâ* lynodi Aquijejeirlis nomine decernimu* omni meliori modo »d laudem omnipotently Dei. Amcn.

figo Francifcus patriarcha Aquilejenfis definiens lubferibo.

E figo Georgius epifeopus Petlnenfis definiens lubferibo l

figo Cefar epifeopus Parentinus definiens fubicripli.

figo Michael epifeopus Vincentinus definiens fublcc ipfi.

figo Jacobus epifeopus Feltrenfis definiens fubfcripfi.

figo Claudia» epifeopus Polcnfis definiens fubleripti.

figo M- AntoniutepifcdpusCeactenTis definiens fubfcripli.

fi.'0 Albertus epifeopus Famaguftanus, coadju-

ANNO CKIUyi

Ego MaiCUS cpllcopus Paduanus 'definiens iubIcripfi .

Ego epiicopo» Comcnlis definiens fubfcripli.

/Ego Aloxlius etdicopus Tatvilinus definiens ndbfcttfn.-

Ego Erancifcui de Pampero, canoniius Utinenfis, ac procurator Ipccsalis reverendit&mi domini Joannis Ingbgneri-epifeopi Juftinopolitani, ejus nomine interfui, ac fubfccipfi , & ptnnia & lingula in hac fanda 'fynodo add Ar publicata ejus *tc* Ecclefie 1(ux:nomme-recipio.

Ego Horatius Bufidûs juris utriufque dorSor &<B -"-presbyrer, ac .civis Aimonienlis , procurator fpecialis reverch.di(fimi domini Antonii Saraceni epiicopi /Emorrtcnlu , nomine ejus interfui, & fubfcripli omnia ac lingula in hac lanrfta fynodja^faa , edita ,8r publicata, *ejuv'8t* ecdeliiiur nomine recipio.

Ego Valerius Trapola a Collibus, juris utriufque doâor, *te* vicarius generalis reverendiflimi domini domini Matthci Sanuti epifeopi Concutdic, ejufque in hoc fpecialis procurator, ejus nominfc interfui , 8c iuhlcripli , *Se* omnia & lingulalin hac ianâa (ynodo decreta , atque edita *Sc* publicata , ejus *te* ecclefi. notninc recipio .

Ego Galparus Pinellus doctor fiera· theologia: rcveicndilliimque domini epiicopi Bcllainenlis procurator fpecialis·, ejus nomine interfui, *Se* fubfcripli , tk omnia ac linguja in hac fanâa lynido aila, edita *Si* publicata , ejus *le* tcciclis lux nomine recipio.

A

Safrriara emuta fjtodi Iη/αι pewtatiaht decreta

ANNO CHRISTI

HltRONVMI s CARDINALIS Mj 1 1 H.tJUS . Z

In civilize Utini die 18. Odobris 159Î compjrttit cora'nr levcrendillimo domino patriarcha Aquileja, *01·* metropolitan» reverendus pres- layter.dominus Michael Paflcta canoiucus Tergeftinus, & fpecialis nonlius pro reve'rendilliino domino epifeopo Tcrgcdino rd ' proponenda» excufationes ejufdem reverendiilimi domini epifcopi.in fynodo provinciali Aquilejenii , ut datet mandato fui procuratorii fub die 16 Oftobris ejufdem anni manu domini Gcorgii Riccardi notarii 'I crgcftinl. '

Die 11. Novembris 1596 coram eodem reverrodillimo domino patriarcha metropolitano cotnparuit rcverendiflimiis *Bi* cscellcntiilimus dominus Jolcpbus Roborctus, cathedralis ecclelie Tridcntin» canonicus, X' epifeopatut Tridentini pro illuflriflimo &.' rcvercudilfimo domino domino Ludovico fanetz Romane ecclehz cardinali Madniccio"diite ecclefiz epifeopo vicarius generalis , & ab eodem illuflrilfimo domino cardinali, ut patet Uteris dominationis lue i11uflriOimas datis Rome die 19. Octobris 1596. manu propria Jubfcripiis folito tigillo oblignatis , fpecialis ountius dcilinatits ad fynodum provincialem Aquilejeniem .

ANNO CHA ISTI 15»».

D1AMPERIENSE CONCILIUM PROVINCIALE

ANNO CIIKISIJ ⁴)»V.

*Uaiitim anno 1^99- *b srcbitpifcopo Goen/i m opptJo'[hamper , quoi qft tn Afra prope mxMtcm , qua Jicttirr fanfli Tborna.*

Antonius Poflcvinus Societatis J ε su dorSHfliaws theologus in apparatu ampliflimo ad bibliothecam lieram docet illud concilium non ram ftatuilfe, quam ad cfltêlum pcrduxiTfe, qu* ad/catholicam religionem, atque ad difciplinam omnem ecciefiafticam reftitudndatn pertinent. Quod ut planius intelligatur (verba funt illius) expedit ut epiflolx pariem ad nothos trullam, ab co qui toti rei interfuit, huc attexam. Sic autan feribit.

ARchidiaconus paulatim ab epifeopi obediesnia omnino ie fubtrahit, illumqueco. mitati reculât, excommunicatos ab archicpifcopo recipit, patriarch· nomen delendum negat ; nrulta alia murmurat redolentia impietatem. Paucis poli diebus archiepifcopus folennem or» dinum celebrationem indicit. Archidiaconus autem maximum pitildiâionis augmentum impedire laborat, timorem incutit promovendis, eornmquc parentibus , fed froftia ▮ Sabbato ante dominicam paflioms plurimos ad (aeros ordines promovet, adminillrantibus , laudantibufque univerlis lacras «Kiuonui. His abfolurir confert fe *(artarem* i ut ibi hebdomade fauciio- £ iis (aeramenta pdsagat. Palmarum ramos folcnni apparatu benedicit, quiuta feria in reçus domini fandlum chrisma conficit; pedes duodecim faccrdotum abluit lacrymis fc aqua , lauüifliiniim C.hrilli corpus de more fepuiturrr mandat. Virtutem Spiritus (antius addit laciis ceremoniis maxima enim hominum frequentia tam divinus intuciu ritus divinitus movetur, cmolle- D (cunt lapidet, petrae (eluduntur , fluunt lacrym· ,/talis fleets oculis contemplari unulquil- <]ue uacrilcgiutn ducit, mixtis vocibus lacrimis omnes proclamant ; Pallor hic nofter ell , nos oves ejus , hunc omnes recipimus › huius vocem audire volumus. Babylomz mcrcen.irn , lupi rapaces abeant in inaLun crucem , dilcedant a nobis operarii iruqditatit, quoniam dominus magnificavit facere nobifeum ; Romanas ecdeliz filii fumus ; hanc omnium ecclebarum caput elle, atque magiftram confitemur. Talia jam corde credentibus , ore , oculifquc contritio fiebat ad falutem. Qjiz tunc efle archieptfcopt gaudia, qui animi lenius, lacrymarumim pecus Iztihcantes civitatem Dei declarabant. Sacrolanfto dominies rcfurreCiioms die mamma Λ.ι,ά,. pompa fit prbccflio. Pater Francifcus Roa , eraviflimam ad populum habet concionem, eofruttu , ut fi quid veneni adhuc relrduum latita- cll .r..... bat , ptorfus expelleret, univeriaque civitas'I"u"Pucum f.nriflo ad veram fidei catholics viam refingeret . Maximo igitur trudtu redit archiepifco-

A>)i;ρ Ciinp i t>jf

coput eo confiflo , uc fi nàlit obcdire xtchidi*- co"*» › hunc deponet, altctum .conftiout. Iti- 'que ad ilium literal mittit , ^hnonens ut rcli- pucit, & intra fex dies quibenaxm conditionibus acceptis yiapicottain ic conferat ; lin minus , anathemate, utpote pertinacem hcrcticum iciat le publice feriendum *tlic.* Ipfe metu percultus refpondet conditiones oblatas ie accipe-. ic,tcique in omnibus obedire paratunielle. interim^patrem Francileum Roa rogaf per literas ,ut eo fe conferat , ubi {ple ftatutam diem expcftabat. Pater paterno arteâu admonet , hortatur . oblectat, finem imponat icandalis, miicrcatiir anima fua . in quot pericula fe conjiciat , contempletur : intiftitis clementiam & facilitatcm agnoicat, non abdtatur patientia Dei ad pornitentiana ipfum vocantis ; ne ponat (pern luam brachium carnis , iciat reges omnes infideles , quorum auxilio defeftionem aggrclfus erat, ei futuros parum fideles. Victus ille tandem, live verbis patris , five metu , accedit ad ai. tcprlcopum : pius pater li/Îuor-qKgdigum amplectitur, largitur veniam, ciuccm preciofiifnnitn in amoris lignum donat , majora protnittic, li perflet in bono. Sequenti die in cecidia indicit concilium provinciale ad hsrreles extirpandas, mores corrigendos . (uperflitiorics evellendas, omnia demum ad divinum cultum /pedantia componenda . Convocantur per litct is omnes ecclcfiaftici ex omnibus oppidis prz- 'cipui viri quatuor (latura die . Maxima om-C nium Iztitia, fummoque omnium conlcniu celebratum eft in oppido Dumper, in qyo hcrefes omnes , earumque auitores ieCtatorefque, praecipue Babylonie patriarcham anathematizarunt, Romanum autem pontificem Chrifti vicarium , & eccleliae caput agnoverunt ; cique obedientiam ptumiici unt ; nullumque epilcopum, nifi a Romana icde deftinatum recepturos le /aeramento oblirnuerunt. Sub finem fingulis ccclefiis parochi deputati funt. quod quidem in hac diircli novum fuit. Ad eorum fullentationcm mille aureos e fuis redditibus quotannis ipie archiepiicopus adignavi: . infumpfir in hac vifitatione plus pallor fere fex *Bc* decem millia, led frudu millefimo. Perafta lynodo archiepiicopus totam dioecelim vilitarc aggreditur , ut execution· mandentur , que legitime decreta fuerant ia concilio. Statists igitur proficitcitur Angamale (metropolis eft diutcefcos , & epifeopi ledes) excipitur ab omnibus maximo triumpho. Iplum folum (Iratum candidis Itnreamsnibus , floribus , frondibus refperlum Praeibant triginta tere viri ex nobilioribus leto tripodii genere , lublequabantur alii ludentes armis maxima celeritate, Claudebar imnienla hominum multitudo mani- us, vocibus, tympanis , tubarum fono , magius acclamationibus aerem complebant , nec deerant bclhca inftrumenta , qu» cx tanti viri ulsentu acceptam Irtitiam cetrris tcftibantur. . Hic quatuor in ccclefiis facto chri/mite maximum iRjiuuiuin numerum confirmat; Succrdo-

A tes, clericique, qui concilio non ioterfueiunt, publiée harefes ✐ pa.triarcham abjurint t Romano pontifici obedientiam fpundenr , licut in concilio fancitum fuerat. Interim pater Francucus Roz , &t ego , libris examinandis incumbimus , delemus , fcindfmus , integra volumina in ignem conji^cnus : quanta animi voluptate , esplicare^non polium. Duodecim*pene dies in hoc labore conlumplimus : volumina enim omnia tam defunâi epilcopi . quam aliorum laceriorum , fidei catholice puritati , aut flammis rellituimus . Miraculo tribuebant omnes hoc opus ; adeo enim prius libris fuis addiâi erant , ut a mobii nec apeiiri paterentur. Jam *veto* pro libij® eos abradere , detiuncaie , mB tegrofque comburere non molcllc fcicbant . Prolecutus eft archiepiicopus vititationem , maxima , ut ipfe tcftabatur , animi luavnate. Ùbique excipiebatur u: pallor bonos , ipiequc boni paftoris officium exequebatur ; confirmabat, pueros baptizabat , uxorati iaccrdotes expellebant focias ; pueris puclhlqiii , indutu» pontificiis vcflimenii», doctrinam Chriltianam per alumnos nulli i lemmatii maximo t.uUu tradebac, conciun.ibi'iif <](io:<die › peipc'ius eleemufynas pauperibus ciogabat ; aaixriebant ı · get finguli Akldbjfiioi , tie viderent talctn nmm, tini humiliter benigncoue oviculas fuat tradantem · Iplc res omn« ad ccc/eli* bonum Îpcéuntcs ftatuabat › iuperpelhiM , capiulani- <;uc chrilmttis , gram conlcuatjm , vefjgs faciendum facrum necdlafias in Knguli» ecclciiis collocabat. Ihptizan '<, inungendi infirmor, nuptias celebrandi modum a patre Iranciioo Roz e Latina m Syriacam lingtuni converium, una cum doârina Chnlliarîa lingua Malavarica eonlcrapta fingulis paioJur tribuebar : libros ubique cxamiiulumu' ' expurgatis eis maxima diligentia › pm huju* ecclefir faciem alteram diceres · ubique cnun in ccclefiis iummi pontificis nomen reionat : AuguHin^, Hieronymi'· Ambrotii, aliorumque ianâoruna catholica veneratur eccldia , nomina lanâdlima exaudiuntur. Obmutuit NcÛoni › alioruinque hereticornm impinlentilfimam o< Sacramentorum ulus de mate ecclche Romane ircquentior , maximam dc'ii<p?r in omnrbus ager dominicus ubertatem promittit in legere. Hrc in genere : nam minur>ih/na qurque icribere e/Lc ioj menium. Patres locietatis noflrc pioxicnorum /alutis imore, jndctdljm labmem *devorabam,* ducebant archiepiicQpum › reducebantque » ia ommbus *conuhi , Iludii,,*laboris *participes ei*fefti , (ut melius dicam) auCtorcs- Agnnkrt ipie archiepiicopus nolfram operam , prrdicat diligentiam, laudat (ocieuris inllitutum.

λvvo CHUisll *>**.

j~

J/dfC *Mw CJlHfOrW /OvietJtit Λ9-*
wr *Cilicii e-ttjiîcm ftcufAfii S. Crnriit*
pùsrrar *J/uifj meRttli* xS. 49»« J$9q.
aut etitm Λ-
icr jCAtfbif err'ir-ilui , *aptlfl*
tui cKtttr λ▷ *eadem* llaftcnus Γüü«·
vinus.

ANNO CHRISTI I<Jj.

ANNO CHRISTI Iéoj

L E O N I Σ P A P Æ ' X,

V U L G O XI

LEo hujus nominis decimus, Alexander Medices ante vocatus , patria Florentinus , Cofmi magni ducis Etruria confobrinus , cx cardinale (anAotum Joannis Ar Pauli (quem titulum virtutibus ejus debitum Gregorius XIII. ci contulerat) Clementi VIII. in pontificatu fubrogatus eft quarto Nonas Aprilis , anno Chrifti mlllefimo lexcentefimo quinto , imperante Rodulpho II. Ante pontificatum , archiepiicopatu etiam Florentino fungens, a Clemente VIII. ad Henricum IV. Gallia regem anathemate jam ab eodem pontifice expiatum , legatus dc latere tniflus eft : ubi per annos duos moratus, legatione bene gefta, Ac pace tandem inter potentrllimos Gallia Ac Hilpania reges conftabilita. Ferrariam , ubi. Clemens agebat, protc.iur, *migno* pontificii Ar cardinalium prplentiora applaufu exceptus eft. Quando vero ad gubernacula ecclefia admotus eft , tantadk ftatim omnium ordinum fpetn de (e concitavit , quantam infperata *Se* nimis accelerata morsconitcrnationem omnibus attulit· Nam cumadfanôum Joannem Lateranenfem pofleflionis capiendo caufa , de more › celeberrimo°comitatu fe contuliflet; a maximi' (udoribus fubito refrigeratus in morbum graviflimum incidit , ex quo vigefimo (eptimo Aprilis ejufdem anni , poftquarn viginti quinque dies ecclefi* prefuiifct, in humanis effe dcfiit.

VITA

PAULI P A P A V.

PAulus V. Camilli Burghefii nomine ante bidus, patria Romanus, Antonio Burgh.·, ito Sencnfe, advocatorum conGftorialium decano, *9e* Flaminia Alhllia, rari Ac incomparabilis exempli femina prognatus , poft referendarii utriulque lignatura &: auditoris camera munera bene gefta , poftque legationem apud regem catholicum in re arlua feliciter peradam, ex cardinale tituli fanâi Chryfogoni , commu-' ni omnium fuffragio, viva voce pontifex renuntiatus eft *16·* Maii anno falntis 160$. imperante Rodulpho Π. coronatus vero tp. Mais ipfo folenni die pcntecoftcs. Pontificatum a promulgatione jubilai , Ae rcipublica Chriftiana urblique flatu in melius commutando exorfus eft. Crebris litetis principes ad propulfandos ' ab Hungaiia Tureas concitavit, pecuniam militemque m belli focietatem mifit. Eodem tempore regi Polonia Sigilmundo poteftatem fecit jungendi fibi Conluntiam Aufttiacam, cujus fotorem habuerat in matrimonio , ut denuo Germanicas AePolonicas vires in finitimumTurcxm aliofquc communes holies renovata affinitate conjungeret. In Urbe VaticÇnum divi Petri templum, opus integri faculi continuata molitione conditum , adhuc (emiperfeftum , porticu , *Bt* aliia acctflsonibnt adjunâis . ablolvit. Virgini Matia magnificentimmuni facellum in bafiTica Elquilina adificavit. Vaticanum Ar Qui. rinafe palatia amplificavit , Ar ornavit : Romamque innumeris adificiis illuftravit, Ar marmoream reliquit. In Italia Veneti patres quadam fibi arrogabant, qu· ftibi licere jure imperantis rcipublica arbitrabantur : Paulus, qui pratexta firmanda fatcularis potentia pontificiam auAoriratcm minui, Ar libertatem ecclcfiafticam labefaâari fentiebat, fevetios animadvertere compulfus eft. Timebatur qaorlum hac forent evafura, cum glifccnte malo Gallia Hifpaniaquc reges repetitis officiis Ar precibus opfortune intervenere'. Quo quidem tempore rem cccleGafticam prcclye geffit Maphans Suberinus , apoftolica fetfss in Gallia internuntius, paulo ante Vaticana purpura decoratus. Hinc res amice tranfaâa, Ar ab inclyta republic! dilceptationibus in obi.quium verfis, pontitex eam priftitu benevoicutu complexus , impendentem Italia nubem ducullit , quam ftatim tranquillitas eft confecuta . Confcfiim Paulus curarum molem vertit in Germaniam , rebufque inter Rodulphum imperatorem cjufque fratrem Mathiam compoGtis, impenfe operam dedit, ut inter catholicos Germsnjs pfrncipes foedus iniretur adverfus unionem hereticorum qui teterrima *ia Romans* fidei perniciem conlilia ceperant. Primo quidem bellum anceps, At dubii eventus videbatur : moritur Matbias imperator , fucceftit Ferdinandus Bohemi proceres , legitimo principe recufato, Palatinum Rheni acccrfunt, regem libi creant, & catholicis ultima minantur. Deo aulpice , Ac Maximiliano Bavaric Ac Chriftiani exercitus duce , una cum 'Csfartanis legionibus furori fcâariotum obviam itum. Hinc catholica tes fummo periculo exempta, fuparati Bohemi* faltus, fugati , *Bt* csfi ad fauetatem hoftes , capta Fraga , urbs belli caput, recepta Bohemia, Moravi , Silefii fub. aâi : affilât, pulfa, oppreffa hcrcGs.DequL bus Paulus certior faâus, ad Teutonicum virginis templum fupplicatione decreta , gratulatus eft vindici Deo viftoriam. Scd quanta vi Paulus hoftes ecclefi* conabatur opprimere , tanto ftudio pacem catholicorum principum amplexus, diligenter cavit, ne^gua labaret cx parte; esortofquc tumultus oppofita majcftatc conv pclcuit. Bella inter Maximilianum Bavaria ducem Ac Saltiburgenfca , Carolum Emanuelem Sabaudi* ducem Ac Ferdinandum Gonaagam In ditione Monferratcnfi , Venetos Ar arciducem Gteticofcm ad Grsdifcam in Carnorum finibus

P«

ANNO CHRISTI

per legitor iuo« fedavit fc extinxit. Nec minore cura religionem ubique tuebatur quam paCem. Catholicos in Britannia fidei cauia laborantes, pontificiis literis admonuit, ut poflulatum ab hzrctico tege jusjurandum fidelitatis non offerrent, quod tectarii ad infringendam Romani pontificis audtyritatcm obtruleiant. Ad Indos promulgando evangelic presbyteros tres (ocictatis Jclu, *Bf e* fanAorun Auguftini, Dominici, *Sc* Francifci familiis crebro milit: Carraeluai excalceatos ia Pcrfidem, magno fidei catholics incremento. Eodem au(pice Serre Leans in In-3ia rex, cjufque duo germani fratres, *tc* jibéri quaftior, ad vite fontem barbariem fimul À impietatem eluerunt. A patriarchis h^ekhilcdcco Armenio, & Petro Maronita. legato* benigne fufeepit, Romz perdiu laute largiterque aluit, muneribus in digreflit .donator domum fui amantiffimos remifit. Armenio quidem profitendas fidei formulam Arabico fermone eonferiptam ccanfmific, juffitqsc in miffs facilificio aquam cum vino milcerej atque ex trifagio celebri hymno auguftiffimz Trinitatis, quadam quz irrepferant verba rejicere- Petro Matonitarum patriarcha, qui Libanum montem incolit, mulca Ketenti plura largitus eft, auâumque argenteis aud vulgari opere vafis *Sc* facerdotali fupelleflile mirifice recreavit I In ejus gratiam precationum ecclefisiticardin breviaria, quz antea manulcripta illi nationi paulatim vetuftas iubducebat, Roma novis typis in eam rem fabricatis mandavit excudi. Epifcopis Grzciz (olitite providit, patrefque e locietatc Jefu cum Gallico otatoie Conftantinopolim ad rem catholieam fovendam profeftos enixe juvit: alios Betgradum dimiffos, & alios in nltima Sinarum regna foiventes, donis, ampliffimis cumulavit. Porro is opere fruAus prster ceteros extiiit npn poenitendus, quod hononficentiflimis legationi bus celebrata eft Romana ledes. Alvarus Congi rex Antonium Nigritam, ut per eum ad pedes pontificios ipfe procumberet, Romam milit. Ex torrida munni plaga. Demetrius Mofchorum dut pci certos homines veneratur eft Pauli tnt- jtftrtm. Rcx.Vosius e Japonia promoturum fe rem Clirillianam ipopçndit. Petiaium rct ab^ ultima Alia faQigium^pontificis coluit, otii p<Γ teftaicm magis quam religionem veneratur. Nec fi tantus apud exteros, minor inierim Paulps auftorirare regnavit in fuos, quorum prafertim utilitati, otio'r*& fccuritaA, li quu alius, invigilavit. Armamentaria Bononia, Ancona, Icrrarizquc paravit i Eerratienfcm arcem a Clemente VIII. inchoatam in opportunioiem forusam redegit, *Sc* perfecit. /Edificaiioncm portui ad, Centumcellas, jampridem capiam, len>' toque opere fub aliqu^rjioniificibus proveâam, promovjit. Ancone portum dilatavit, repurgavitque. Padum Bononieqlium/, Feirarienfium, fie Ravennatum agios exundantem coercuit. Egit cum C.iimo Etruria magno dpce.lit Clanis fluvii laxati obices arâatentur i né pini zqu.o.in Tiberim erumperet, unde plana, Urbis inunda, rentut. Vias publicas munint ac firavit: fluvios pontibus junxit: veterem Anienis, a Narfete facium; collabentemque alterum luper Lina reliituii, novum in Umbria Nari impolult. Paulam aquam, magnum aqua flumen, tasv. , ab Urbe milliano, ea agro Biacciancnh opere' liabtertaneo & arcuato, veteribus aqua Alfietinz duârbus reftitutis, novifque addius, pirnm in Janiculum, parum in urbem Leoninam deduxit. Accedebat tanto pontifici infignis pictas, *Sc* religionum arbitro digna religio. Mane prater horarias preces, alus vacare lolitus, quotidie anima noxas confeflionr expiabat, *6c* ad aram", oblata laudis hollia, divino epulo palcebatur .'Uium eucharifitia (umenda longe frequentiorem m inbc inftituit, atque cx divino arario depromptis indulgentiis largillime ditavit. Erancifcam virtutis plufquam Romane feminam, *Sc* Carolum Borromeum, in coctum fanâonim tranfcriplit. Tantis rebus gcftis, cum lexdecim prope integros annos pontificatum tenui(1er, *ά* annos .68. menles *6.* dic, it. vilifies, obiit Paulus dic *8 Januarii anni 16: i.

ANNO CHKISTI

ANNO

c'.«sn ' ** CONCILIUM. MECHLINIENSE PROVINCIALE cXm

ANNO

Celebratum anno domini mdcvii. tempore Pauli V.

i voc^r io coX c / Lir
fiwMx M/ù *jrlecblinicnfic.*

Mithiit Dei *tt* apoftolicw iedii grati* archicpiitopus Mechltnitnfit ♀ reverendillimis dominii cpilcopii comprovincialibus lui*, to> tique clero t *te* onivetio populo diceceli» ac provincic MecMinienli», falutem in domino,

Ocr? not evanniium, dormientibui bommib.ti ♀ in Mgr* *ob inimico [aperfeminari* : f-- *fit* nr *in ecdefia bet* Arfrr/rfj *nunquam defiat fcandalo. Qnoprojrer maxime ntctlfatnm efl n»» dormire. /cd pfr ·viiiΛTκ pafitftj ticltfia, «r in , ι><ι non fnpfffftmuttnntr dfprj^cctn doflrtnn mornmti vejtnin t vti fi fnhitefci tihann Cfptunt, tempcjlir/r tftrimAnttiF t aut tvcitu irur. tsia ctitffo confncrttdcntf femper fuit, indt ftolornm temporibnt» in eccleft* bei fynodoc cancth* costre, fer fnn fnptriornm cccljmfiicorinn communi > confilio ac decreto t dtdh main occurrtretur., <F. fona dedirina funcat r* morum intetritai illibato confervoretur; ut n ornatum Jaculorum bfiorui, O' concdiomm dt* cretu, qua ettamnum ια omaiqm monebm fuoK, mantfcfiilfime confiat· Quapropter etiam facrofan^ ilo jjHodtti 'I ndtatma merito mandavit omntbui metropolitann, ut fia^ultt fr^enntit convoetttt omnibut cemproViOcialibut fact', provinciale concilium celebrent. Eidem facro decreto t mor o dtilo fa^rojonllo concilio Tfidenti/eo abfoluto, du«u Jiil>iet feptnaiffimo» Mecbltnin obedtri voluit tlInfirilfimm U* leverendiffimut D. cardinaln Cran, vellanur, pia memoria, primut artbtepi/copui Mt. cbhnieofii, ob neceffariai caujat r«. tra provinciam fuam deieue : ac deinde rur. Jum anno jeptua^efimo quarto inventi. Sed cum*

ικηο

7anN<> CHRIVTI i»ej

'■· fiefenafefim» »flav» in^ravefceret bellum <·- Vile . tr Utt, tutu huc rep» ferr» ftammafae tradita videretur : fie at Jrftem civitatum tfificofaliam hujus frtviacia dua tantum immanes manereat ab offrelfiom haretictram j ac fniadc ·«««-a faffim cafstala difftrprentar , monafteria rarrrmiaarrarar , farochialei ecclefia devaft^mlar, itiacra dem fat amusa latnasbut infeftareatar, titafifue titras fnficriberetnr frifiifareturfiM : »r· ceffarii intermitti dekuit fianSumifiltc »fnt c»ie»· riorum conciliorum friviactalium , cam tamen Hi atsofui msunt ofut videri feffiet , ob tfe/su ukifit harefim , tTm»ram cirrufctiam. I^uic antem ftr Dti mifericordiam , tr reps ac fricifum a»· ftrorum catholicorum nun minai fiumftuofam ,faam laboriofam fiolicitudintm nonnihil mitigata calamitatis acerbitate › rr communicata cam rcvcreadi[fimis fratribus noftris cimfrovsnciahbas, tc cam ve· nrrabilibus dominis ia Chrift» nthit finrimam ditfilu decano tr cafitulo ecclefia noftra metrofohtana, necata cam vicariis ntftris, fynodi frtviacialis convocationem exiftimavimns ata diutias differendam ; fed tarn fnxima hac aftate, Deoefiratante , celebrandam ; idfue front ctiam fere nif· lima * S.celfitudiai vifum tfi, ia civitate Mecbliaitafi , icciffiajac niftra mctroftlitana . Quafmfrer reverendiftimis ia Cbrifto fatret , ac fratres , Candeufem , Silvaduceafem , ftarcmundanam , Brapnfcm , ^tataerfienfiem , <T lfrcnfrm , iffitrumfue catbedralium ecclcfiaram cafitala , ac abas fuoficumfue t«> de fare vol confuetudine concilio irovinciali interefle debent , fieri» refuirimas , htrtamur , tTmasumas, ftt nihilominus frt anclor.tate atftra archiefiifictfab , eifdcift , tr ciram finpitis , «· vireute fanfla ebedieana , at fiai ferais a /art ftatatis , diftrifle fracifimas ac mandamus , at far femetiffits , aac fit fierce jtftt detineantur imfediment» (Je ifat competentem fidem facere tenebantur) faltem far frtca-attres fan leptimts , ai diflam fyniiam , tr concilium frtvsnciale ia difla csvstate Mecljliiistafi celebrandam , die vipfima famta Juaii , foflridie fsilicet S. Jtanais Baftifta frafeatis anas millrfimi fexcentefimi feftims , conven,ant ac comfyre.mt . Iffifae rtvetcaiiffimi camfrtv.aiialt, n-ftri , fisofiûmfae faaram dircrfiam refifeilt-.c thhates , freintes , cafisala tr seaventas , absj'fae fai de jure vcl ctafaetadinc interefe diktat ai hanc lynodnm , tune finfar ctmfarere fsciaat ; ad àekifeam , de mtd» tr ratione , fu,kus errantes a fide ad ecclefia I'tmiam revocari ; vitia , akufus , tr fraudait tolli ; c ecelefiaftici tffisii rari» in melius reformats valeat , atiififae ad haac rem fertiaearikni V aeeejjarsii , eraUaudam , toafaltaadum, a. drmam fer nts cum frafatis rivereudiffimis fratribus tr tterifeufis fafiTaiautis uaftris fr»ut ·ff»rt»uam videbitur , De» afifirante , t»mludeadum , decideadam, tr fiataeadnm , Vt autem frafientes noftra J,tern , ad ·«*>■> , fatrum iaeereft , uetitiam ferveaiant , earum txemfla fer fccretarium atftram fubfifuata , ac etatrafifUi» ntftrt msfaita , valvu finfularfm tfclefiaram eatbedrahum noftra froviacia , neenna colleiiatarum fantli "Petri Ltvaaii O' $. Cadila Bmxella aftifi vilamas ; at ett , fats ctlKtraant , fir arflari , ac fi tfifimet ctram fraleila tr iafintsata firent , deceraimas tr declaramur : cum intimati»ae , faid five ad dstiam diem romfaruerint » five nan , net nibilamians ad diSa fynodi fravincialis celekratitnem fricedemas , tr fried, faciemu, friat fum fuerit St ratioaic , akfemtum contumacia m abfat

A non obftanle . Datum Mtthlinia irs falateu anft,» arch,efifc»fali fridie Kalendae Martii , àan» dimini millefim» ftxctattjim» feftim, .

AMNÔ CNRIITI ıβ«;.

Demandato revercndiüibi ftilloftriilimi domini atehiepifeopiMechlinienü».

fat. va». Sajrihem. ferret.

D E C R E T U M.

Quod nulli frajudiciam fiat e* trdine evitationis saut fejjioais ia hac fynodo : friaanciatum a fecretari» ctacibi , di» MKVI. "Jlfaii anui NDCVII.

HAbita cum noftri» confratubui «piicopia comprovincialibu» fuper ordine eccleiulum matura communicatione | dc ipforum coolilio & aifcnfu, ad esitandas queftiones (<] ■ inde in principio oriri poflent , declaramur ooipe id fine praejudicio ordini· & honori· futurum t quicquid in prxfenti provinciali concilio accidet , ex ecdefiarum evocatione, aut deputatorum feflionc : quodque nemo per hoc aliquid novi juris quoquo modo prstendere poterit in futurum . Ne tamen <|UKftiones de ordine ecclefiarum cum alicujui injuria difliinnlare velle videamur, liberum erit omnibus , iuo tamen loco, rationea li quai habeant, proponere a patribus examinandaa .

Orati» exleirratitia habita fer rtvercndiffimum CT illaftriftimum dtmiaam archiefiifictfum Mecbli. aienjem ad nnivcrfum clerum in coacili» frov,.,ciab iam c»»ireiatum .

REVERENDISSIMI PATRES,

REVERENDI, AC VENERABILES DOMINI.

G.Ratiai divine bonitati ago , quz tn dira hujui belli tempeftatc animos vcftros permovit , vofque in itinere fic conlervavit, ut ad hunc facrurn coetum ialvi conveniretis : ubi jam mihi incumbit vobis apeiire caulas huju» convocati concilii , Bc eju· celebrandi modum aliquem proponere . Quod quidem ilon videor commodiu» faâurut, quam ob oculo» ponendo cihortationem pientimmi 8c zelofiflimi principi· Nehemia , cujus hsc funt verba : Air »·- I ,. file affiiUinem , ia faa fanas , fuia fttrufalem d,ferta eft , tr parta ejns canfiumfta faut ijai . lenite , tf adificemas mares "Jerufialem , V non fimus ultra tfffrtbriam . <^ua quidem exhortatione vir fanâus ac prudens alloquitur contribule» fuo· de tribu Juda Bc fknfamin , jam ex Perfica captivitate reduces, qui cum iplo. in affliitione erant ; eo quod templum invenirent conflagratum, ac nata in eo virgulra Bc arbufta ; iacerdotcs levitafque profligato· , claufa jam ora canentium dominum, detecille facrificia , ofliciaque divina › oegleâa· plane con- I*' temptafquc faoâc legis cerimonia·,, muros Jerufaletn devaftato», populum commixtum fuifle inter gente·, Bt didictflc oppra eorum ·, bonam denique Ifraelitarum partem adhuc inter atheos detineri captivam ·, ac Pf-(<» hsc omnia , fe undique Dei fuifque boftibu» circumcingi idque (quod plurimum eos angebat) propter n*»- i- ipforum peccata , dicente Jeremia propheta ; Teccatnm. fr,ravit "Jirafalcm , tT 'de» iaftabilis

feli» efi ? Quod etiam flebiliter Deo confite-
CHR1ÎTI Danîel Darnel Efdras, &Nehemias. Sed hac,
illotum afflidio fuit · Nunc noftram infpicia-
mut», neque ei ablimilem reperiemus . Quoti
enim nunc templa cxufta ? Quot monafteria
ÎiaiEm vaftata ? Quot altaria everfa , quot pol-
uta videmus ? «que utinam non mulco plur»
viva Dei templa preteriti temporis tempeftate,
non tantum in Holland!·, Zclandia, Geldria,
Erilia, ac Tranfifulana , verum & in multis
Brabantia locis , diabolo ceflifîcnt ! Quot in-
fauftis hifce temporibus abufus, quot fcandala
fubnata funt *t Dei* miniftrorum numerus quo-
modo imminutus eft, ut ,tcirm in fingulis pene
parochiis plores efle folerent , qui laudes Deo
perfonarent, cultum divinum ac factificia ad
Deum populo placandum coocelebratent , nec-
non verbo Dei fanâiflîmifqoe facramentis po-
pulum pafcerent, nunc in oppidis quidem pau-
ci fine , in pagorum multis ecclefiis nulli : *Sc*
inter eos ipfos, quos populi neceflitatibus di-
vina dementia reliquit , neu ! quam multi ad-
huc neccftsriis vita deftituti r Quam multi
denique morum cotredionc indigent *I* Schola
gtammatiçales pleraque otqnes defecere : cate-
chiftica pauca funt : pauca feminalia facer-
dotum , eaque ipfa parum dotata». Et quod
omnium maxime deplorandum eft ; 'quam mul-
tis in locis officium divinum Deum populo ir-
ritat magis quam conciliat, ob id celebrantium
naufeam ae prccipitantiam, ob paramentoium
fordes *Se* contemptibilem vilitatem, atque ob
veterum fanâarum auguftatumque cerimonia-
rum negleâum *Sc* contemptum ? Quantum in
multorum pnimis, ex cooverfatione cum here-
ticis hic multis annis paflim dominantibus ,
pravi fermenti h*fit, imo *Se* haeret etiamnum ?
Quot in populi manibus perniciofi relidi funt
libri , ceu quedam gentium idola ? Et ut
mala eunda breviter recenfcam ; quantus de-
nique numerus fratrum , confanguineorum, *Sc*
amicorum noftrorum adhuc fub diro illorum
jugo in vicinis provinciis detinetur , cumgra-
villimo periculo animarum fuarum ? Qua qui-
dem omnia m vindidam peccatorum noffro-
lum idubie patimur, dum gratiam Dei in va-
cuum accepimus; dum arida ligna marifimus ,
x- ... non reddentes frudum domino vinee , neque
catitatcm veritatis habuimus ; dum anima no-
ftra naufeavit fuper manna noftro , nimirum
verbo Dei, *tc* facrofandis facramentis , quafi
cibo leviflimo ; *Sc* domus orationis, cultufque
divini negleda , fordibus horruit , & non
nili folis labiis in ea Deoj honorari vifus eft I
Sane his *tc* infinitis aliis eccleiie Belgice ma-
lis qui non affligitur, qui non utitur, ob hec
^qui non gemit, aut pie luget, nec calidus eft,
nec frigidus ; 8c nullius minus quam -Efdrc,
quam Nchcmis imitator. Quid ergo a nobis
omnibus hec ecclefia Dei facies requirit, patret
reverendiflimi *tc* fratres, quotquotadeftis, ca-
riflimi ? Anne, ut fuaviter (edentes, otioli, (pe-
demus ipfius collabcntis miferiam , nec afeen-
damus ex adverfo opponente; murum pro domo
Ifrael ? Nihil patientes fuper contritione Jo-
fcph?& quafi per viam, ideft, obiter &exoc-
cafione tantum falutantes ac faisantes fubditos
noftros, lana honoris, *tc* lade utilitatis ex grege
nobis commiflb contenti, ac interim quod perit,
non requirentes *i* Abiit, abfit inquam . Quia, te-
ftc D. Aug. ur *aibil efi i» bet vit», O" Méxilae btc*

/«·/, tfifitfi, freibjtcri, »»ttl<»ct»iefficie, fiftr-

A *f»»fl»rie* , area* adaZarsne rn afarae , >r« »·■!
rr_____ *j__ i* AHN CHHIST1 i4s7.
A»» . Et quidem videri poffemui pcrfundoue
cgiilc , quod didis malu pet concilium occur-
rere norrftuductimus, prefertim id ferio man-
dante facro concilio Tridentino : verum id *ob*
belli impediment·, *tc* fpem rerum tranquillio-
rum„ ac proinde etiam majoris frudui, uique
nunc digerendum prudenter judicabat illuftiiffi-
tnur *Sc* rcverendiflimus Odavius Frangipini ,
archiepifcopus Tarentinus , nuncius apuftolic-
cus, pridemhmedigreflus. Nimirum· quia po-
fpit pruteritis annis Deus tenebras, & fada eft -ŋ.ı.
nos i in ipfa pertranfietunt omnes beftu (ilv·,
brutales nimirum illi itinerum infcftatoret, nec-
B non etiam hcretici , ut catuli leonum rugien-
tes, ut rapiant picam fibi, animata Deo defei-
tai. Sed dum nunc videtur oriri iol induciа-
rum, dt fperata pacis , dr in cubilibus collo-
cantur hi catuli, juffi nimirum intra iua prr-
fidia fe continere : eiibit homo ad opus (uura.
Tpmpus (cilictt eft, ut pro nunc operi accinga-
mur, nunc/6ona conlilia ineamus ad tnundan- m·,· t
da fanda, or renovanda , ne diutius quiefeen-
tibus nobir-exprobret per prophetam luum Za-
chariam Deus : *0 ftfier σ'* idc.'uw drre/iufurur u.
C (rifvw. Si *icilicet cum* oculos, ut idolum ha-
beamus, nec tamen oftendamus nos videre abu-
ius, de fcandala per nos corrigenda : pedes , ut
idolum , icd perambulare gregem dominicum
non lubcat ; nec clamemus in gutture noftro ,
quantumvis lupum graflari interligamus : nares
quidem habeamus, nec tamen fubodoremurquo
huc mala tendant omnia , quid nobis , quid
ovibus noftris lint allatura . Confilio igitur
Nchemic acquiefcamus, dr quid porro dicat au-
diamus *Ktaitt* , CT *elifiteatat,* inquit, mars/ , *,p* a»
7rru/a/«us. Qua quidem exhortationis voce vraa-
tt nullam profedionem corporalem requirebat,
jam exiftentibus in Judca hrc loquens ; fed
animorum conjundionem in opus , quod pr*
manibus erat , quam & obedienter mot pre-
ftabant , dicente icriptuia ; quod congregata *· &■*·
lint in opus quadraginta duo millia virorum ,
quafi vir unus ; id eft , omnes in eundem fco-
D pum collimantes , omnes id ipfum concorditer
agentes. Quod *te* nobis omnibus ad hanc con-
gregationem convenientibus fummopere ob/er-
vandum erit, nt (imus, quafi vir unu», &■ nihil
seque caveamus , atque contentionis ftudium ;
quo (quod abfit y oboriente , nihilo atnpli.is
fecerimus, quam qui turrim Babylonicam molie-
bantur jam divitis inter (e linguis. Rogo itaque <|™.
vos omnes obedire apoftolo dicenti : *olfiirttu-* *(Q* ,
rrw vss, *frttrei, fer tuete»* damiai*»firi fef» Cbri-* ' "
fit , ar idip/isas *tluetii nteaei , cr* «o» *fint* ia 'va-
lu *febifietet»* . Proponere quidem, *Sc* fuggerere
cuique licebit, quod ad rem pertinere putave-
rit ; fed ut hoc non nili tuo loco *Sc* ordine fiat,
nec importuna fuggeftioae quilquam perturbet,
E fignifieabuntur omnibus capita leu tituli agen-
dorum, *St* eorum ordo, quo fuo loco*tc*tempo-
ri quifque fuum conceptum refervet . Interim
vero fapere apud femetipfum, aut , quod hinc
nafei folet, prO fententm fua , quam Chriftia-
na humilitas aliorum judicio fubjicere mandat,
decertare aut contendere nemo picfiimat , me-
mor didi apoftolici : *Si fail taint vUetae* cm- ,
ttuitftti t(fi· , a» *ftlta» ctnfitetteiitutet sata be-*
bent»t , Mfvv *eetlefi» Dei* . Et alte quifque re-
cogitet admonitionem Jacobiapoftoli, quicnm
initio capitis tertii epiftola fu· dixiflet ; X(a-
lite flaret ann>firi fieri , fretrei tttet , fiie»tet

'ANfiif f··* *mnjui /ujicium ftmiri,*
CHRt-l.H /i *cflum* aiaurula *htketii* \
, rerd/À»> nl/fri» , *«■ *eft Ji*
defetudem « patre *luminum , j\d tetreuu ,* l aarmairj , 4>ai<i/ir« . ht porro judicant , quando quit eaittimare pollit fe vele*fapere. iubneflit:

afrm ,.d■<4 r# , *delude fteificu , mtdejlu, fundi* iiht* iaaii *ctufentltm* . O vere aurea verti l que vel fola merito fuliifianr ad hrrefesomrtes «stinguendas , ad pertinaces omnes confundendos , ad dilcordes omnes conciliando!. Quare qui pudicam non habet lapientiam, id eft . non verecunde fententiam fuam protect ·, qui modc.ftam lapientiam non habet , id eft,'non humiliter do luo judicio lenite ; qui bonorum fuafionibus icqurefceae, refpuit , ideoque fuad'bilis non eft , qui non veretur a bonis diffentire, liquide cognolcat non efle lapientiam fuam de celo a patre luminum , ut pro eju^ detentione contendere debeat . Et magnopere przterea nobis conlideianduht eft , quod de nalccntc ecclefia refert beatus cuangelilta Lucas , nimirum fidelibus fuiffe omnibus cor unum, *Se* animam unam : quorum hic , fi unquim alias, fidos imitatores not effe convenit :f unde &: fe quifquc fufpcâum habere debet , ne fui lenius amantior impios Sanabaiiath *tc* Tobiam plus referat defttuentes, quam pios Nehetniam *Sc* Efdiam zdificantes : nam, ut ait la-

dr# *illii, mfi leter?* Sed percaonis, & quid porro Nehcmias moneat , videamur . Poftquam enim it poft verbum (*i-tintt)* animorum uiitonem indiscrat, non minut quid nobii nane , quam quid illis tunc agendum erat , confequentcr deinde exprcflit: *Jtdi/nemui,* inquit, *murti "Jerufticm.* Aa id nempe, quadraginta duo millia virorum convenerant, huic operi , qua G vir unat, incumbebant. Illud ipfum *tc* nobis nunc Cordi fit, htiic lcdulo intendamus , ad quod tanto numero convenimus : nam bzceft ratio, hic unicus fcopus hujus convocati concilii ; ut videricet unanimi ftudio, & ut lapientes architcâi, ecclefiz collapfa reftaurcmus, angulari lapidi pie fuperzdificantes. At videat unufquifque . inquit apoftolua ■ quomodo fuperzdificet : nam fabros /pirituales effe faccrdotes *Se* ecclefi* paflocics tcftatur lleus, loquenr *Jeremi** prophetae , J..... . qui erat de facerdotibut Anatocb ; *Site*

dtftruni , ndificei O" fUueti . Evellamus igitur , qus in agio dominico deprehende!imus fuccreviffe titania r quzquoin atriis domini fnbnita virgulta ; deiliuamus male fabricata per przteritorum temporum nimiam licentiam; plantemus e diverfo falutariiim legum fanttarumque conftitutionum furculos , unde piorum opeium *Se* vite vere eccleliafticz fruâus proveniant : *Sc* dum finguli uoo poflumus omnia , Nchemis lapientiam fequamur ; ut quemadmodum ille plurimos m fabricam tuam conquirebat operarios , ita *Sc* nos hic loliciti fimus de creandis palloribus, prscipuam curam in hoc concilio gerentes circa ereâionem *Sc* dolationem (eminariorum : , quod *lc* prz ceteris voluit nobis eflecordi S. concilium Tridentinum) ut in iifdem multi adaptentur pailoratui ; quia meffis ubique mulla, fed operarii , eheu ' nimis pauci Deinde ubi pallores aflumpferimiss, *Sc* hoc nobis ferio curandum venit , ne n ipfi fraudentur c>l>o fuo, aur eorum neceflitatibus quid defit in hac tanta annonz cantata ·, qui enim bene prz

, funt presbyteri , dqplici honore digtrt haberi debent, ne tzdio per inediapt fuperati, Italiepem fiiam deferant . Sed & aliud fadunfnobisp in Nchcmia imitandum occerrit ·· qùod videli- , r,«iect , heut is, dillributisoneribus, certas mur·· , „ turn rupturas certis familiis farciendas deftinabat , donec omnes in unum conlolidarentiir ita *It* diverlis hic diveifa incumbent munera , 'Ut nimirum alit proposant , alii refolvaiit *lc* decernant : alii fecretarii first, alii negotiorum .piOmofbses : hi que ad theologiam, alii qua ad 'im peitinertt , (ubminiftrent : licque gratiam quilque frbi datam in alterutium (ut loquitur / apoftolus) admmiftrabit . Omnia vero noftra fr an caritate fiant , *Sc* unus tam pii operis eon- , r„. lummandi lcopus nos connectât *St* quali virum unum efficiat . *Ædefiiemui V fInutemui,* a nobis ipfis inchoando, fuum videlicet quifque ap domefticoium fuorum hortum primum tiziniit expurget , A inde vctciis hominis rudcia temoveat : arqac ut iplimet imprimis tamquam lapides vivi Chrifto fupcrzdificemur, ferio fi(i- guli nofteum per veram pcenitentiam , tcjunia , *Yη* › clcernofynn, devotas preces, plaque ac frequentia facrificia, ad Deum recurram·! ı enixe rosgantes, ut nosipiritu fuo dirigat , &· ieâa fapere concedat, luggeratquf*Tcrvis fuit, qur ad renovationem eccleltafticz dtfciplinr , qurque ad bonam -ac falutarem populi lui direâionem ncccjici ia novit : ficque benigne faciat in bona voluntate fua Sioni, ut per pia fanaque confilia , ac decreta nullu, rdrlicentur muri Jerufalem ; atque na noftras , ommumque nobis fubditotum, juata diâum apoftoli Petri, caftificct animas in obedientia cantatis : id cil , omnium mentes purificet, omntumque oculum ac intentionem tam limplicem faciat , ut es imis prrcordiir quifque lc offendat diligere decorem domus Del, prompte obediendo in hac fiera congregatione decernendis . Nam lute vera *perfeclaque* obedientia , nullus concilii buâii,. Nemo igitur contra id quod vetum , juffum, *Se* (anâum eft, quod canonibus veteribus , quod denique novo juti facrofanâi concilii Tridentini conforme, lui capituli, fui monafterii, fuz ecdefiz confuetudines alleget, fed evelli obedienter patiatur, quod per molitam confuetudinem male fuccrevit , ut meliori planta locus fiat · nemo hic jus acquifitum contra jus in lactis canonibus aut fanâo concilio Tridentino lan- *J-i "* citum alleget ; nemo altare contra altare engat ' nemo privilegia contia inientioocm dantis extendat, aut abrogata obtendat: nemodemque ie ■ Dei lege, aut apoftolica fedn delegatis, esemptum putet. Hortor autem vos paucis , cum apoftolo dicente ; *oMi/c frnftfitii* ic-

yaaia ranaaeaa *reddituri pre nuimnkui trftri,.* Seno conlideiet qailque, nullum agrum , nullum hortum tam bene excultum , qui non lubinde indigeat expurgatione *Sc* raftro : nullam quoque tam exaâe edificatam domum , qua non aliquando reftjurationem requirat . (Quocirca *tc* mira providentia Spiritus fanâus ecclefiam fuam regent , per lacrum concilium Tridentinum mandavit in omni provincia concilium Gngalis trienniu, in omni diceceli fingulis annii cogendum . Quod totum indubie fiuftraneum *8t* illuforium erit , nili adiit, ut ante diximus, vera obedientia : qua ubi dccffe lolet, *Sc* conciliorum celebratio, & ipfa quoque religio tandem perne folet . Quamobrem 8r (tc comminatur Deus per prophetam Ofee : Frrumramc» ···/*-

φ· 'i-

ANNO CHRISTI n»?. **n , *V M» fjmriir vir. ftfalai r··*·,taat'fitac* 11 ^»i ci»ntr»dic»»t *jiierhti.* tf *itrrnfi iiJit, V imtu nun fiepbeti* K id eft, I prophetia , *team.* () terribile» Dei minas' o Îieccatum grande Ar.exofum nitnia divin* majc- laii , contradictio HO infelicem , o nuleram, inquam, regionem illam, ubi in tantum invaluit fpiritua contraqidionis erga paftores eccle- fi*, ut, dum nullua fequitu^ fruâut, Deui ipfe fuadear non judicari, id eft puniri i non in- quam· redargui viruih , quod contradici foleat lacerdoti , alui femp» atque Una reperti» con- tradiâionis ac inohedientie coloribus. Audiant ergo tales , & fune prophet* lentcntiam fefto ruminent : CF *cernet* radie, id eft, brevi. Cum enim< per hunc fpiritum contiatLifiaiu» Ar ino- rfr. io(. bedientiz *ef»[a faerit ctateatftia j*f" fr\tuifei,* illorum nimirum fucceflore, de quibus dicitur, *Cteflitart eri frimifei f»fr'* veraris» rrrraas ; er- R«i 44. rare hujulmodi fattt Deus in mvio vt« late, cujus noviUitna ducunt ad mortem , A- non in via arâa *Sc* reâa. Sed quid multa? Ad Eldratn &' Nchciuiam denuo recurramus . eorum pru- dentiam & animi fortitudinem Confideremus , aflequamur, imitemur. Illi etlira , ut multor patiebantur operi fuo obgannientes ac contta- nitentes, multor item apud regem PcrUnim ca- ·· *'H a.* lumnuntes , quales erant Bcfclam *Sc* Tabeel, qui odio , quo in piam hanc fabricam cftua- bant, pretexebant gratam memoriam falis quod in palatio regio comederant, atque animum im- patientem lationis regii , feu jurifdiâlonis il- lius : illi, inquam, divina proteâioni difficul- tatem omnem ferventibus precibus committen- tes, necnon xelo fuo fortiter infiftentes , una manu trullam ad operi» proveâionem , altera *sj·. ».* gladium ad hoftium averlionem gcftabant ; un- de *Ic* Dei manum bonam fuper fe tendebant, atque opus luum feliciter conlummabant. No» ?uoque juxta egregium hoc Nehemis *Sc* Eidr· aâurn , in hac Ipirituali rdificatlone fempet quidem prudenter , fed & non minos iortitet elaboremus ; nec extimefeamus tam in decernen- dis ac liatucndis, quam ctiam in eaequendia bo- nis conftitutionilius , vel domelticorum vel ex- terorum quorunicumque tunftras michinationei; confidentes benigniflimum Deum indubie cau- fam fuam judicaturum, ac fideles miniftrosfuos direâisrum Ar protcâurutn r ut hac ratione cum Nchemia teâc fententutm concludamus : ?(»* *fimat eltri Qffrtbriem.* Ante enim ftupenda pul- critudims , *Ar* toto orbe celebratum ruerat tem- pium : civitas item regi» ; At citcumvicinis om- nibus imperitans Jerusalem ; unde Ar d»asi»«». lu» , *lentiaa», Sc friaeifeae frwiatiiraa»* eam nominat A- feremias, quam nemo non iufeipiebat, reve- rebatur. Sed ccçe, hcc flammis Ac depopulatio- ni tradita , nunc derifioni, lannis atque oppro- biiis hoftium exponebatur, dicentium : *Hretiae n eft nrki ferjecb deceri1, CT* jaad·»»» *aaiwrfa* er- ra> *Judari* quoqueipfi (nano tam grand» *Sci* V clyta, ut haberet Deum appropinquantem libi k, 4 quamque cclutn fuo manna pafcebat , ac mare ,c. rubrum, Ar iple Jordanis estimefcere videbatur, '< quaque poftmodum tanto fuit hominibus terro- ri, ut tria tantummodo millia Judzorum, cen- 'um milita hominum in Antiochia trucidarim) in tantum a gentibus nunc contemnebantur *Sc* opprimebantur, atque adeo ipfis exofi fadi c- rant, ut *Ic* impune cos occidere liceret, Ik mor- tal, regis jullu , (epuliura privarentur , ut et *rA* Tobi» niftoria patet. Quo tamen nihil Judcis

A accidere, porpit gravius, quam quod hoc iplutn - opmobnum in bcum redundare videretu' , tin- CIIRtjyj quam (alvare nequi»iffet populum Inum : dum 144-. ■ejufdem Dei impotentis lioftea alciibrient , . quod alioqui peccatis ipfiui populi imputandum enat ; quodque hoc paâo nomen Dei blalphe- ·tnarertir in gentibus. Quemadmodum ergo rui- na templi, devaftatio civitati»Jcrulalem, ac ip- lius populi immanis depreffio , magnrf oppro- brio fuere Judsrs· -/ita & nunc non minus no- bis irrilioni funt, templorum ac monafterioium evetfio , ecdeflatum depauperatio, (acerdoui qui- dam contemptus , arque "inc presbyterorum e- xiguus numerus : huftipm denique imperium' in tot Catholicas civitates I Ob qus Ar alia nihil B pene fonant heretics conciones , quam impro- peria , *k* defpedum catholics ecclefis *tc* religi- onis . in lummam profecto vere fidei noftra injuriam, ac proinde etiam ipfiui Dei blafphe- mum : Ar pnrlcrtim dum temere in publicis li- tetis, non ita pridem a nobis ledis, adverlam noftri jadare audent j quod Deus pet cocum profpeiiratem, &· noltram adverlitatem , telle- tur veritatem religionis ipforum : quam tamen non nifi pfrfidism elle certo cognolcimus. O luperbiam esecrandam! o dira improperia ! Hrc- cinc diutius toleremus? Elaboremus patres, e- laboremus, inquam , ut hanc adverfarii» occa- tionem evomendorum opprobriorum , qu* non tam cx fortitudine.eorum', quam cx mento pec- A- catorum noftrorum , exque negledu animarum ofhcuque noftri, atque ex quadam divini cultus naulea, ipGs nafeitur » penitus tollamus ; toti» viribus id , ad quod hoc concilium coaâam eft, cxcquamur : evellamus mania, fcandala *Sc* a- bufus vitemus, corrigamus , male fabricata de- / ftruamus ; muros Jeiufalem aedificemus ; templa viva extruamu»; furculas pia juventutis plante- mus, hortos denique nollros novellis virtutum plantis , per feriim vita emendationem , morum corredionetn, ac ecclefia dtvintquc cultas reftau- rationem ferio exornemus ; ac tum demum certo confidamus, veluti hiblata caufa, etiam toilers, dum cftcdum, opptobrium videlicet ipfam ; G- mulque futurum, ut ecclefi* Dei, ejuique mi- D nifttis ac filiis pnlcus luus honor, jutildiâio& dignitas redeat : quodque confequenter, quiec- cleliam relut navem rimofaos, domumve ruino- lam ante fugiebant, dclcrcbint, *tc* dcftruebant, nunc ad eam debite expurgatam , ac bonis lc- gibus reftauratam , revertentur, eamdemquenc- filicum denuo vilitabunt, adificabunt , exorna- bunt .

INDEX TITULORUM TOTIUS concilii :

LT^£ *fnfrffioHt fijti* , ac *Jt b<< iJ rf»f· JbJ iem fiiti anfcrviacUm ferte- »t»r.*

II. *Dt fetrimtitit m ftxrrt.*
III. *Dr fttrtmmt»* .
IV. *De* /arraasrw· cs^irasariMrr.
V. *De* /acraasear» *friuioKc* .
VI. *De itJalientiii.*
AII. *De* /cxlb/jie, *furemtirtl*
VIII. *De* /acraasear» earrrasa aaiZraarr·
IX. *De [icrtteeeute tnliieii.*
X. De *t*»»a('tlAat* 0- Jarraaira/v *aeatrltatail.*
XL De *AiSrina* <r pradrearraae neri. *Dei* l

·iM· di-uia* fy carimamn.
*UI. A/Vtà O' /ejnmu.
XIV. Ô» i«Miù4» cr fatiferam rtliaaiu.
XV. De faperfiet.ea..
XVI. Dt epifnpii ty rtraa* eguit, 4·. I l·· va. ttHtt.
XVII. Dt arcbiprtibjt^ii , pafieribiu , cr :afieiibai, tarantf t affidu.
XV1JJ. De vita O' beacjiat/ clcriceram , naram· corrftfwM.
XIX. Dt btneficûi cr efficiii etchfiefiuii, at beitcficiattram rtfiitalia.
XX. Dt fcbniii.
XXI. Dt femiaarûi.
XXI). D/tittaiitat ir ctafrrvathne banoramectiefiafiiteram >
XXI11. De rtfarttiaae tttltfiaram.
XXIV. Dt regalaribui if memahbai.
XXV. Dt feet, inrifdiaiiM , fy immunitatr ·-·.. clejiafiKh I
XXVI. D* fjnaie frovimiaU O' iiacefaita.

DECRETA ET STATUTA SVNODI provincialis Mechlinienlis.

TITULUS PRIMUS.

D<· trofttffione fiiei, ac it bit pua ai cfnfiemfiiii in'cgritacem ceafervaaiam pertinent.

CAPUT PRIMUM.

CUM a fide, tamquam a fundamento, pendeat vita fpiritiialn, dc religio noftra. ab ca exordium fumendo facra provincialis Inio dus Mechlinicntis legitime congregata ftatuit, & decernit, ut omnes profellores , contionatores, eoafeflarii, ac etiam quicvmque in hatrefim lapfi ad eccleli® gremium redeunt, finguli, preter abjnrationem & alia ad que tenentur, coram ordinario luo > r^jifvc vicario generali I aut ilio ab altero eorum ad id deputando, faciant profetfionem fidei juxta bullam Pu IV. *tc* in Roman® ecctcfise obedientii fe perminimos fpondeant ac /urent.

CAPUT 11.

Multo magis Taluberrimum decretum conci l11 Tridentini , de fimili fidei profellione , in manibus ordinarii , ejufve vicsrii generalis facienda ab omnibus *It* fingulis , qui de canonicatibus , *tc* dtgnitatibiu in *ecclefiis cathedrali.* bos Jc quibufeumque beneficiis curam aniaia. rum habentibus provifi funt, fi alicubi forte obfervaii defient , in ufum revocetur ; cum de. claret idem concilium , quod alioqui przdifti omnes non faciant frudus fqos , ncc illi· pofleffio fuifragetur.

CAPUT 111.

Lodimagiftri emittant fidei profeflionem juxta formulam a finitu memorise Pio quarto prçfcriptam. Typographi vero, hibllopolu, ac librarii , faciant fidei profefflionem juxta formulam hic fubjunâam , fic tamen ut ubi exceptu- rus juramentum forte habebit aliquam rationem de proUlTuri fide dubitandi , eum pmmoneat & *113* minet circa aliquos articulos hoc tempore r,u:rr- rontroverfrs . Ludimagiftu ac ludimagiftru , *tc* quicumque eorum hypodidifcib reu cooperatores funt , in iis locis ubi eft fcholafticus , coram eo » alitas coram archi- presbytero, hanc fidei profcl£ooem iscren* tynographi vero , bibliopole ae librarii, in ma. nioui ordinarii , aut ab eo ad id drputandl . Et infuper hi juramentum prrftabunt dc non invehendis, nec diftrahend:> , vel etiam compingendis libris, prohibit ii : illi quoque etiam oblata fidei profellione , noo aliter talnen ad aperiendam irtiolam admittentur, quam b icholailico, vel ubi is non eft, atehiptesbytero fuo, de eorum fidei integritate , morumque probitate, per fide dig'ta tcft'tponia lulficientet cotvftlterit

C a ἰξυ t iv;

*Et** Xf· amnia (y ficata , continenter In Cymbalo fiiei , fs>» fanila E*mana ecclefia alitur, O' fua a fami rmniti , o' (enrralbai caeci· lût , ac pratifee 4 ftcrefenUa Tnientina fyntio traiita, 'iefinita O' iecUrata fuerant , miabitan. ter recipio at^et profiteer ; necnon Remano pantificl, femme ia ferrie Jefe Cbnfii viearioveramobeiieatiam fpoaita ac /ara ; fimehjut barefet emnet ab ecclefia damnatai <T ttjelfai, tj» pariter iemne ttfejicit. Sic me Deui aijavet, o' bac fan. Ba βci rmanftlia.

(I CAPUT Vj

C Nemo prater typography > bibliopolas, & librarios juratos , ullos libros excudere , aut seules exponere pralutnat. Ipfis etiam typographis , bibliopolis ac librariis , non liceat vel alios libros imprimere , quam qui ab ordinario , vel aliquo app< bato caniore , examinati *tc* approbati fueiint : vel alios venales exponere, aut fecreto diftribverc , quam quorufls catalogus ab ordinario vel approbato ccnfore fit vuua *tc* approbatus , fub potnis pro qualiiate X- circumltantiis fadi infligendir.

CAPUT VI.

Libri etiam domonrcn mortuarianim non di-
D ftrahantur , nifi ab approbato aliquo caniore , vel alio ad id ab ordinario deputaro viiitati, *tc* vendi permiffi fuerint. Et vilitatio ifta gratis fiat.

CAPUT V1I.

Moneant diligenter parochi I>bi fulxlitoi , libros hereticos, vel cx profeflo lubruos, nullo modo legere vel habere licere/ eifque probibitione· que habentur in indjcibus libre», rum prohibitorum , iedis apoftobea- auâoritate poft concilium editas, crebro inlmuent.

CAPUT VIIL

Statuant etiam nofle vultum pecoris fui , *te* C quem inter fubditos fuos peregrinis doâriuis abduftum, falfave t^igmata fpargentem adverterint , eum ordinario , vel e/us vicario g,-nerali, aut officiali mox denuntient; necnon *te* illot , quos ecclefiam , divina officia Ac facratnenta flebitis temporibus non frequentare, vel aliter de hsrefi falpeâos efle deprehenderint, nifi moniti ftatim fe purgent , aut emendent.

CA-

ΛHNO CHRISTI I»»7.

CAPUT IX.

I Ljidi theatrale* non aliter deinceps permittantur , quam fi ab ordinatio4, vel eo quem ipfe ad id deputaverit, permittendi videantur. Idctnque fit de aftionibus mimorum dc hiftriolium , qui vulgo *Caaer-SfttlIltrt* vocantur ; *f de cantilenis , rythmi* , *Bc* quibufvis fcupturii, que pa/lim ab ignoti» & extern hominibut venale* circumferuntur , aut etiam publice decantantur . Et ut hac osipia exaâius obferventur, decernit fynodul fupplieandum fercnilfimi* principibu» , ut in eo audoritatem luam interponant.

TITULUS SECUNDUS.

Ut fatrmuntit in pisere.

CAPUT i.

IN adminillrandis facramenti* , pallorale iuz ec.lciiz cathedtali* omne* fequantur , & eo deficiente , ecclefiz metropolitan;* i çihil temere addendo , demendo , vel immutando .

CAPUT II.

Adminifiraturi (aeramenta baptifmi , (acre C euchatiftiz , extremz undtoni* , *Bc* matrimonii, necnon concionatuti , flola *Bc* fuperpcliceo vel alba fint induti . Sacerdote* quoque fcculares, nonnifi faperpelliceo induti , in loci* (acri* (ccularium confeflionc* accipiant . Pallore* vero, & viccpaftore*, etiam Holam lupeiaddant.

CAPUT III.

Iα adminillration quoiumcumque (aeramentorum , vi* & efficacia cotum , pro captu lumcntium ac przientium , fxpe a palloribus explicentur ; omnefquc prece* ficramentalet , maxime vero ipiz forme (aeramentorum , tra- D dim, diflinde, *Bc* attente cum debita reverenti* pronuntientur.

CAPUT IV.

Et nc, dum qui* aliis cfl miniller ad falutem , damnationem fibi acquirat, caveat quiique diligentiffime , ut qua decet munditie *Bc* puritate (aeramenta adminiftret.

CAPUT V.

Pallore* ad adminiftranda (aeramenta vocati, officio fuo fungi non tardent , graviter alioqui puniendi ; graviffime vero , fi quem ipforum E negligent!* fine baptifmo , confellione , facti viatico, aut extrema undione, cx hac vita migrare contigerit.

CAPUT VI.

Non modo archipreibytari finguli* anni* ab ordinatio (uo , vel lede vacante a vicario generali . faecum chrifma, *Bc* facra olea tempe(live petant , 8r per facerdotcm , diaconum , vel faltem fubdiaeonum , *in* mundis *fc* bonetli* vafculi* (fcilicet Il mnei* aut argenteis , nullo modo vero cupreis, tcftacel* aut vitrei-)' ad locum relidentis fus terti curedt : led pa- CHRISTI flore* etiam finguli quotannis ab aichiprcsby- i*or tero fuo, vel cx ea esclcliaundc cunfucvefunt, per *[e* aut alium facerdotem , iron autem *illo* infcnor(m , in fiinilibu* vafculi* lactum clrrjirna fanCtaquc olea ferte non omittant ; iifque tcccptii, veterifaua non utantur : icd quidq ud cx illis fupetfuerit, fi liquidum, lampadi, quz lucet ante vcnciabilel facramcntum , infundatur , fin autem bombi.i vel goffipio immixtum laesit, fuper pilciuam comburatur.

AMNq-

TITULUS TERTIUS.

bc fananttMt ktftifui.

CAPUT I.

PAftore* (aerum fontem fub operculo 8r 1er* diligenter fervent › facium quoque chri- *Inn, Be oleum,* fub fera, &■ loco honeflo. Et fabbato fando, ae in vigilia pcntecoftc» aqua* baptifmale» confecraturi , iplum fontem ante* ner fe, vel faltemaliquem il) facro ordyic conilitutum, mundent.

CAPUT II.

Quilibet parochus librum habeat , in quo Cingulorum baptizatorum , necnon parentum , *Bc* purinorum ac matrinatum nomina dc cofnomina , d'emque bjptifmi diligenter dcfcriat , cumdcmquc quotanni* in vilitauone archipreibytero exhibeat) nec unquam plutc* , quam unum (ufccptorem , vel unam fufeeptricem, vel adfummum unum 8c unam admittat. Et fi qui alii ad tangendum infantem inftar tratriaonim le ingerant, declaretur aperte ante oiptilmum , ncc eos nec alios, przter deferiptos (eu delignatos , ullam cognationem (pirilualeta contrahere. ›

‹ A P U 'I III.

Curent quantum fieri poteft parochi , ue gentilium aut alia profana nomina pueria imponantur.

CAPUT IV.

De pueii* expofititii* id obiervent parochi , ut fi inveniant certa circa iutantem indici* , per quz confler eum non efle baptizatum , utpote fal , quod muliere* apud cum deponere (olent , tamquam indicium non collati baptifmi : eo cafu talem infantem abique ulla hrlitatione baptizent , nulla appofita conditione : fivvcro nulla ligna ■ nullumqtte tellimonium eju* >ei deprehendant , cum (ub conditione baptizent.

C A P U T V.

Prohibet przterea fanda fynodo» . ne qui» pallorum baptilmi facramento , alio in loco , quam in illi* ecclefiis , in quibus facri fonte* cqnltituti *Bc* confccrati funt, exceptis cafibusta jure permillit , conferte adidcat.

CAPUT VI.

Et qnia frequens experientia docet , moderno* haeretico* (zpe contra receptam ecclefir

ammo CHaISTI »*»:

confisetudinem ** antfaniffimam traditiooem bsptixare, uno aquam findente , alto formam ipfam pronuntiante : abhareticis (qui non (uni •d baptixanduui admittendi , ubi aliquts catholicos pnefto eft) baptiaatt , fimilitcr iub conditione baptireojur.

CAPUT V1L

Hortatur line fynodo· te requirit omnei βιgiftratus Angulorum lotorum, ne quam ad obfttctricandum parturientibus admittant , nifi prius a curato loci, ubi obftetrix moratur, tcitimonium (incero te catholica fidei habeat , profeflîoncmqu'e fidei coram archiprcsbytero fuo faciat , neenon materiam fbrmamque baptifmi teftimonio ejufdem curati probe calleat: tt ultra confuetum juramentum, juret etiam, quod infantet a fe excipiendos quantocyus, vel faltem intra tres dies baptiaari curabit ; aut fi obfiftentibus parentibus vel amicis id efficere non poflit , mox paftoti loci eos denuntiet .

CAP UiT VIII.

Puerpere , cum a puerperio domum exeuntes 'fe ad cccleliam contulerint, 3 parocho proprio juxta probatiiltmam ecclefi* conluctudinem purificentur .

CAPUT IX.

Ad abolendam pravam illam confuetudinem, qua ruri prafertim poft bsptifmuat puerorum convivia non fine maximis incommodis &.' periculis tam puerpere quam infantis celebrari confucverunt : mandat h«c fynodus palloribus , ut fubinde moneant *Ie* hortentur fubditos fuos ut ab hujufmodi convivils abftineant. Quod ut facilius impetrent , caveant imprimis ipfi, ne quantumvis invitati didis conviviis interfiat .

TITULUS QJJARTUS»

Dt /acramcMs *nufinnuitiüt.* »

CAPUT L

DE dignitate, vi, & effe&ibus hujus faeramenti parochi fubditos fuos farpe diligeoterqoe initruant ; maxime fnb id temporis quo illud epifeopus in iis locis adminiftraturos eft.

CAPUT II.

Moneant tunc ctiam , facramentum hoc iterati non poffe ;. *Ie* confeSoncm pnsmittendam a cbnfirmandir , fi JBnt doli capaces : eofquc qui in baptifmo patrini efle non poflunt , *nec* hic efle poffe : neenon dc conferendis integris mundifque fafeiis juft* magnitudinis, ut fronti te capiti circumcingi polnnt : item de pattinarum obligatione , ac cognatione fpirituali · quam cum confirmandis eonimqoe patre βτ matre contrahunt , ejafdctDque cognationis effedu, ac limitibus.

TITULUS QUINTUS. ddim IM7·

Dt Jtrrtmtm

CAPUT I.

NEMO, etiam regulatis , confcfliones fmcularium , nc qurdem laccrdotum, audire picfumat extra mortis articulum , nifi aut parochiale beneficium obtineat, aut ab ordinario loci idoneus judicatus & admillus fuerit . Ad-' miflio quoque ifta in feriptis habeatur.

CAPUT 11.

Judicem fedentem fententias ferre oportet : ideo ctiam confetiariui non nifi fedens confeflioncs excipiat , quacumque ctiam pernitentes dignitate Rigeant.

CAPUT III.

Ubi creâa necdum funt confeflionatia , que eonfeflarium a pernitente, aflcrculo cancellato; ac poeniteutem a fequentibus , alio aflerculo disjungant : intra tres menfes a publicatione decretorum hujus concilii , fumptibus fabricarum erigantur ; *ie* ab eo tempore nemo fine licentia ordinarii extra ejulmodi confcflionalia, feminarum confefliones audire prefumat , nifi in cafii neceflitatis, fub pczna arbittaria.

CAPUT IV.

Sciat quilibet a cafibus ledi apofto1i$r , aut epifeopo refervatis fc abfolvere non poffe,przterquam in mortis articulo, nifi ad hoc fpeciaictn facultatem debite acceperit ; quo caiu etiam fuper irregularitatibus aut votii diipenfarc non pnefumat , nifi aliam fpecialcm potcftatem ad hoc habuerit.

CAPÜT V.

Magna oportet efle inftruâum fcientis , qui de rebus maximis ex tempore judicare debet. Ideo confeflarii, quibas non hominis, fed Dei indicium exercendum eft, te quidem de animabas pretiofo Je(a Chrifti fanguine redemptis , ieâioni eorum librorum , unde neceflariam fibi fcientiam haariant, diligentiflime vacant meriio debent ; utpoce, diredorii Poland, manualia Navarri , aut ejus compendii , fummo Toleti, enchiridii Biasfddii, *Ie* fimiliam.

CAPUT VI.

Meminerit unufquifqoe, confeflionis Tigillum ftridiflime fervandum efle, etiam fub poenadefitionis a facerdotali officio, te deerufionisin ardum monatberiem , ad agendam ibidem perpetuam poenitentiam. Hoc porro figillumad ca le quoque extendit, qua lobinde , occafionc eorum qua in confenone dctefta font , poft datam abfoiutionem a confeflarii· interrogati pernitentes vel repetunt, vcl diffufiasenarrant; qu* perfide, nc ca qo* ia ipfa ditta fuat confcf&one, fccreta iunt habenda.

CAPUT VII.

Nemo aliquem ad perpetuo fibi fot| confitendum

AJiNO CHIUSTI >M·

dum obliget . Et ejulmodi pfomif&ancm et··· A jurat·»· , tanquam irratuxiabilam ft indifcre. tarn , bate fynodus irritam effe declarat, ft quatenus opts eft, irritat I

CAPUT V1IL

Ut autem paftoxes ft eonfeflarii friant , rujnftnodi fatisfaâiones pcenitentibus injungere debeant , mature expendant verba Tridentini concilii capit: oâavo , fit(Gone decima quarta, qua iunt haec: Debent ergo facerdoles domipi, quantum Ipirilus ft prudentia fuggedent , pro ?qualitate criminum, & pcenitentjuin facultate, alutares & convenientes fatisfailioncs injungere: ne , fi forte peccati· coanrveant , ft indui- B gentius cum pceuitentibusagant, leviflima quadam opera pro graviflimis dcliâis injungendo, alienorum peccatorum participes efficiantur . Habeant autem pre oculis, ut fatisfaâio quam imponunt , non lit tantum ad vite nove cuilodiam & infirmitatis medicamentum , fed etiam ad ptxteritorum peccatorum vindidam ft calligationem . Nam claret facerdotum non ad lolvendum duntaxat, fed ft ad ligandum couc^flas, etiam antiqui patres ft credunt , ft doceat.

TITULUS SEXTUS.

Dt UJtlttatiii. C

Indulgentias , atque aiu· fpkituaie· gratias I ab ordinariis locorum , adhibitis duobus de capitulo , debitis temporibus populo publicandas effe factum Tridentinum concilium decernit . quod ab eis erit diligenter obferrandum , fumma in illis indulgentiis adhibita diligentia , atque ita ad Tridentini concilii prxfcriptum , coercitis iis qui oblata caritatis fubfidia colligunt , hos ccclefis thefautos non ad qarftum, led ad pietatem exerceri omnes intelligant·

TITULUS SEPTIMUS.

De funSiffitit eueb^rifiia feewnM.* I

CAPUT I.

IN fingulis ecclefiis parocblalibus plures hoftir laera: ad ufum rgrotorum continuo afferrentur, ft quidem fub fera , ft in foco honefto , ac decenti valculo . Et fingulis faltem hebdomadis, aut circiter, vel fi humiditas loci requirat, etiam farpius , fpecies facramcntales renoventur.

CAPUT II.

Ubicumque locus ab hollibus ac prxdonitms eft tutus , ft facultates eeclefi» ferunt , continuo tam de node quam de die , ante taberna—"vculum fan&iffim· eucharifli» lumen ardeat, alibi faltem fub officio divino.

CAPUT 11 L

Pallores . ft quicumque alii facerdotes , venerabilis corporis Chrifti facramcnrumadsegrotos, aut alios, nunquam perferant, nifi decenter ft reverenter ornati ftola & fuperpelliceo , ft ruftos fuperpelliceo indutus lumen ft cam-

··aulam fonanwm préférât r quo populus fui a ITNO moneatur officii, tum erga facramcntum , tum CH1ISTI erga laborantem infirmum . Idque obfervetur , ·<·/■ euamG infirmo* fraqocntir· in sgritudinc foa viaticam laluiu fibi deferri parati alloqui perna arbitraria punientur. Et quando fieriuotcft, antequam facra euchasiftta ad ogtotam deferatur, promittatur confefUo.

CAPUT IV.

Numquam unica duntaxat Itoftia ad vgro- . tum deferatur, oe parocho ad ecclefiam redeunto inane vaiculum populus adoret.

CAPUT V.

Quilibet annos diferetionis habens communicate debet ut minimum in pafchate in ecclefu paiochiali . Incipit autem paicha ad hunc efleaum in dominica palmarum , & durat ufque ad dominicam in albis, inclufive

CAPUT VI.

Qui huic mandato ccclefi* non obedierint , rei in pafchate a parochia abfuerint, ft reverfi iatra odio dies non docuerint fit alibi in pafchatc commnnicafle , mox epifeopo denuntientur ; ut ejus judicio , nifi legitimam excufationem attulerint , ft vivi ab ingrellu ecdefic arceantur ,"ft mortuis crclelialuca denegetur fepttltura I· Ultimo quoque fupplicio afficiendis tempeftive de facra euchatiftia provideatur . Quod ut fieri jubeant , rogentur fcrcniHimc fust celfitudioet.

CAPUT VII.

Concubinarii publici , antequam coocubiou fuas adu duniferint, ad laeram communionem non admittantur : nçque etiam publici ulurarii, vel palam Inimicitias exercentes , nifi illis ufuris renuntiaverint, & iujufta lucra reftltuermt, aut de iis teftituendis cautionem dederint . ft hi reipfa pacem compofuerint , vel fefe ad teconciliationem debite obtulerint.

CAPUT VIII.

Sacrafanda eucharifttia pie ft utiliter ad populi devotionem interdum in publicis fupplicationibus defertur; potiffimum vero in ferto facro Chrifti corpori confecrato, cjufque oâava. Sed ne nimia frequentia minuat reverentiam , rarius extra pradida tempora id fiat , ft noa nifi in arduis caulis pacis, ft publics neceffitatis , vel utilitatis . In illis autem proceflionibus, ad quas populus non tam orandi , quam fpedandi gratia confluere folet , abiUncatur . In communibus autem fuppficationibus circumgeftari poterunt fanâorum reliquiae.

TITULUS OCTAVUS.

Dt furtatent» extrtatt mllluii,

CAPUT I.

PAAOCHI egrotos fepe invifant , hortenturque ne ad extremum (aeramenti hujus ftifeeptionem differant ; at potias fenfibus ratsonilqoe ufu adhuc intagtu, illud fibi admini-

dictio" ®rirl p***·* i et ita uberiore·* «jet fruâum Cimisn pcrcipumt.

CAPUT II.

Fallantur ani erillimant fufcepto hoc facrameuto vel tcitatncntum condi non pofle , vcl fpcm convatelccndi ob id imminui . Idcoqoe paftoces contrarium fubinde populum doceant I Et li forte alicubi ufu introauaum lit, ut teftamentum a fufceptione hujus facramenti conditum non fubOftat, declarat hec fynodui ejufmodi coufuetudinem pro corruptela habendam effe ; utpote caufam , cur tam falutarh facramenti fufeeptio ad catremum vite ipiritum a plerifque differatur ; iiejue interim cffeâui facramenti non percipiant, & fatpe etiam line eo moriantur.

TITULUS NONUS.

Dt fttnuntnt» trJinit.

CAPUT I.

AD minores ordine* .promovendi, bon urna parocho, & magiftro fcbol· in qua educantur, tcftimonium habeant.

CAPUT II.

Majoribus ordinibus infigniendi, fi fint religiofi , a fuperiore fuo.ztirtis, natalium , ac vira , morumque probitatis debita teftimonia in fcriptis adfetant : fzculares , fi in ecclefia collegiata, cive fubjeâa, refideant , a decano capituli ·, fi in collegio vcl pedagogio aliquo degant , ab illius prafidc ; alioquin a proprio paftorc fimilia exhioere debeant. Et non habens hujufmodi teftimonia , nc ad examen quidem admittatur, nifi epifeopo aliter videatur.

CAPUT III.

Fiant infuper proclamationes promovendorum ad fingulos ordines majore* juxta decretum concilii Tridentini; & qui de iis nondocuerutt, rejiciantur.

CAPUT IV.

Doceant retigioG, etiam ordinum mendicantium , dc ordinibus fuicepti» tcftimonio ipfiu* epiicopi, per literas a fecretario epifeopi expeditas , & tigillo ejufdem epifeopi communita*, antequam altiorem ordinem fulcipiant.

CAPUT V.

Epiicopi fubditos fuo* non nifi jam probatos & examinatos ad alium epifeopum dimittant, juxta decretum concilii Tridentini.

CAPUT VI.

Tituli patrimoniales , & bénéficiait» , fint deinceps ad minimum quadraginta florenorum ; nec uliu* eorum , nifi vifis literis in debita forma expeditis, admittatur.

CAPUT VII.

Nemo ad ordines titulo beneficii quam vit optimi promoveatur , nifi canonicam infti- anno tuttonem Bc pacificam pofIcSonem ejafdcm am CHRISTI lea obtinuerit. ««r*

CAPUT VIII.

Juret deinceps quilibet ordinanda* pd titulum patrimonialem , aut bénéficiaient , quod titulum,! quem pro futura fua promotione exhibet › vere A fine ulla fraude poffideat ; quodque illum non refignabit , vel alienabit, nifi ei de alio fufficienti titulo fu profpeâum ; ne-?|ue tunc quidem aliter, quam fcitu & confen- u fui epifeopi , in literis iplius refignationh aut alienationis exprimendo: item qucid titulum illum , qui in locum prioris tituli fucceffierit , abfaue fimiit confenfunon refignabit, vel alienabit .

TITULUS DECIMUS.

Dr *ffwfthhn*, CT farramrura marr‹«*aaii.

CAPUT I.

PAROCHUS ante folemnitatem matrimonii tam fponfum , quam fponlam expreffc interroget , num libere › 8r fine ulla coaâione ad matrimonium fimul contrahendum advenerint : & fi alterum eorum ad id coactum effe adverterit , ad folennizationem matrimonii non procedat , nec alteri ad hoc vices fua* committat , fub poena fufpenfionis ab officio dt beneficio.

CAPUT II.

Proclamationes matrimoniales tribus diftmfti* dominicis , vcl feftivis diebus, fub fummo facro, vcl concione , aut alioqui fub frequenti populi conventu fieri debent . Si quis fine iis, catumvc rcmillione ab ordinario in lciiptis obtenta, matrimonio jungere aliquo* przfumat , graviter puniatur .

CAPUT III.

Quandocumque matrimonium contrahere volentes funt diverfarum dirxcefium , dccanatuum , vel parochiarum : parochus unius ad. matrimonii loicnnizationem non procedat, nifi & omnes proclamationes in ecclefia fua fecerit , nullnmque intellexerit canonicum impedimentum ; 8r umilitcr parochum alterius dclponforum omnes tres proclamationes feciffc , & nuilum canonicum impedimentum denuntiatum cfle , ex teftimonio ejufdem paftoris certo cognoverit , vel de dilpcnfatione ordinarii ipfi conftiicrit . Et li forte lignaturam illius paftoris non noverit , & teftimoniales fibi exhibita* de fado fufpe&as habeat : exigat teftimoninm faltem unius perfons fide digna , quod teftimoniales ille fint feriptz , vel fubfignate cflie dicuntur ·, vel fi hujufmodi teftimonium haberi non noflit , exigat juramentum ab altero defponforum , quem teftimoniales illae concernunt , quod eas a parocho fuo acceperit , vel ab eo feripta* effe fciat . Et fi quem hic perjurum effe, aut crimen falfi cotntnififfe contigerit, i* graviflime puniatur.

CHHiffl

CAPUT IV.

Impedimento eliquo denuntiato , vel matri, moaio defpoi.forum oppofirione aliqua fada , non priai ad ulteriore· proclamations aut matrimooii (olenniaationem parochus procedat , quam re ad ordinarium › vcl viearium ejus , vcl officialem delata , ab eodem intellexerit quid facere debeat.

CAPUT V.

Parochi omnes impedimenta matrimonii exa-
Ae nolle , *8e* in memoria habere ftudeant , &
fubitide in concionibus luit ea populo decla- B
rent. Et inter cetera fciant, luofque doceant, affinitatem ortam ex topul. illicita impedire matrimonium m primo & iectindo gradu tantum *i Bc* nullam otnnirio cognationem ipiritualem contrahi inter tuiceptorem *Bc* fufcepticem , nec etiam inter bapticatum , vcl confirmatum *Sc* fufeeptum, *St* fufcipieutis conjugem .

CAPUT VI.

Meminerint parochi libi non licere vagorum hominum matrimoniis intcrclTe , nifi re ad ordinarium delata ab eo h.cnuAm id faciendi in feriptis obtinuerint : neque ea licentia fine cau-
Is cognitione & matura deliberatione detur. C

CAPUT VII.

Habeant quoque finguli paftorcs Librum in quo dcicribant nomina *Sc* cognomina matrimonio junftorum. ac teftium , necnon diem *Bc* locum contraAi matrimonii ; eumdemque librum diligenter cuftodiant, & quotannis in vifitaiione archipresbyrero exhibeant. Qyi quidem liber ubi jam completas fuerit, fervabitur in archivi· ecdefia.

CAPUT VIII.

Tempus claufirm diligenter obfervetur : A* U
fi quanao ex legitima cauia aliqui ad matrimonium tunc contrahendum per ordinarium admittantur , abfttnendum tamen erit a folennitatibus nuptialium conviviorum , choreis, fponfarum publicis uaduAionihiis , 8c fimilibus , que temporis fanAitati repugnant ; a quibu-
limlliter abftinendum erit , etfi matrimonium antea conttaAum fuerit , iub poena aibitraria.

TITULUS UNDECIMUS.

Dc <1»βri»Λ tir *prMliccticHC verti Dei.*

CAPUT 1.

MEMINERINT regulares fe fine licentia luperiorum fuorum , ac benedi&ione epifeopi dioecefi* in qua degunt, in ecclefiis or-
dinum fuorum, *Bc line* expreffa licentia tam epifcopi quam fuperioram lnoram , in ecclefiis non fuorum ordinara ptrdicare non poffe , ncc ufquam omnino epifeopo contradicente.

CAPUT II.

AMNO CHIISTI ■aer.

Pan auc majori ratione, facerdotibus *Bc*diacon i» (ocularibus , ncc fine licentia ordinant , nec eo contradicente predicate licet. Et paftores neminem omnino in ecclefiis luis contionari jxrmittant , nifi de ejufmodi licentia ordinarii iu kttptts prcdocuent.

CAPUT III.

Abftinear.t concinnatore· ab inanibus , ac difficilibus , captumque auditorum fuperantibus , A ad fidei cdificationem minus pertinentibus quzitionibus , a convitiis, a fabulolis, *Bc* a narratione apocryphorum, iifqueomnibus , quae vel auditoribus rifum moveant , vcl eorum animos a fuperiotibus fuis avertant : neve palTim hcrcticorum argumenta apud imperitam multitudinem referant, led ea tantum doceant , que ad fidem vciain , pietatem, obedicntiam, & concordiam pertinent , quaque luire omnibus necefiarium tit ad falutcm. Annuntiando dita bicvitaic A facilitate fermonts, vitia quz quemque declinare, *8c* virtutes quas lcAan «portet.

CAPUT IV.

1'aftores ccclefiarum ruralinm fingulis diebus dominicis fub concione reciicnt lingua vernacula traftim *Bc* intelligibilitcr orationem dominicam , ialutattonem angelicam , iymbolum fidei, *Bc* ptxcepta decalogi *Be* ccclc'ix .

CAPUT V.

Divcrlitas libellorum doArinz Chriftianz . five caierhiimi, magnam ia difccndo *Bc* docendo pant difficultatem . Ideoque mandat hrc fynodus . ut parochi , afiique omnes ad quos fpeâat , a fefto nativitatis domini proxime venturo , unum *Bc* eundem modum an docendo A- dilcendo doArinam Chriftianam ubique teneant , tenerique faciant ; eum fcilicet , qui in libello auAotnate hujus concilii ad cum finem brevi edendo, continebitur

CAPUT VI.

Optat denique hzc fynodus, ut paftorei fingulis diebus dominicis ac feftis.. catechixand· juventuti ferio *fe* dent , vel ubi alteri alicui id oneris incumbis, diligenter fuperintendant.

TITULUS DUODECIMUS.

De cffiii» JiviiM , a< canaaoan/.

CAPUT I

CUm in officio divino negotium nobis fit cum Deo ipfo, qui rex regum eft , *Bc* dominus dominantium . merito non modo ftatis
foris ad chorum conveniatur , fed in eo etiam - fabulis, rilsbus , &· alus iniolentiii omnino abftineatur, (ob peena amittenda diltnbutioms, *Bc* alia arbitraria pro modo icandali.

CAPUT H.

Meminerint autem omnes tam in dignitate conliittiti, quaaa canonici, capellani, vicani,

bc-

CHRISTI itof· bénéficiât!, ft reliqui habituari, mandati concilù Tridentini ; ut omnes divina per fe , ft non per febftitutoa, compellantur onire officia· atqus in choro ad pTallendum inflituio hymnis & canticii Dei nomen reverenter , diiun&e, devoteque laudare . Quod decretum ptatfena fynodua inviolabiliter obfervari maudat.

CAPUT III.

Dtftributiones chori difpcnientur fecundum praferttum concilii Tridentmi ad tertiam partem fruftuum. Ut vero minores hora non negligantur , pro illis certae diftributioncs aflignenttir, aut minores ili* hora majoribus adjungantur i ita ut in majoribui illis horis nc- £ mo difttibuttone gaudeat . nifi qui in minoribus quoque horis debite interfuerit I

CAPUT IV.

Careant quoque didributionibus qui ente *Olant fttri* primi pfalmi cujufquc officii ufque ad finem eidem officio aftualiter non interiunt; exceptis dumtaxat iis, qui ex caufis expreflis in cap. unico de clericis non refid. in *$. ie* in primo concilio provinciali Mechlinienfi hoc titcap. 4. j. ft & Et in bullis ere&ionia epifeopatuum hujus provincial, pra prafentibus *le* officio divino intereflentibus habendi funt , & ut — tales diftributionibus gaudere debent.

CAPUT V.

In eeclefiit, qu* necdum recepto ufu Romano proprium officium adhuc fervant , vel recepto etiam ufu Romano propria quadam officia patronorum fuorum illi admifcent , li apoftolica audoeitate necdum ejufmodi officia recognita, fr debite ab incertis A' apocryphis purgata ac correfta fint , intta fex primas mentes id

CAPUT Vi.

Servi ad officium divinum venientes, etfi di- q ftributione privandi fint, libere tamen chorum intrate permittantur. Et fi quis eos manuum, vel pedum plaufu, aliove ftrepitu excipiat, ipfe quoque difiributione privetur, & inluper pro modo fcandali puniatur.

CAPUT VII.

Gravis tantum & qu* pios motus moves* mufica officio divino adhibeatur, non etiam lafciva vet («cularis Similiter ft organa , & quacumque inftrumenta mufica, tam in proceflionibus quam in ecdefiis, modulatione iua lafciva, cantiones non imitentur ; nec perlationem aut orationem dominicam in mifla abfe- E mant·

CAPUT, vni.

Tintinnabula quoque ft campanas ad harmoniam quamdam pullantes, ejuumodi pullatione turpes, inhoneftas vel fcandalofas cantiones nun exprimant, vd imitentur , led potius hymnorum ft canticorum ccclcli* modulationes. Et ficubi nccefle fuerit, cum magillxatu defuper agatur.

CAPUT IX

ANNO CHUITI ••«T.

Nemo in loco Tacto vel convivium infiiruat, vel convivio interiii , aut negotiationem exerceat , vel in eo cuam poft officium divinum deambulet lub pana arbitraria .

CAPUT X.

Proclemationei quoque forenfes , ft denuntiationes quarumcumque venditionum vel rerum venalium , etiam in templo fieri folita, deinceps non fiant, nifi extra templum , & officio divino ptorlus abfoluto.

CAPUT XI.

Mandat deincep. hcc fynodua, ut conventus capitularii non fiat fub officio divino, nifi rer, ob urgentes aut repentinas caulas, moram non patiatur.

CAPUT XII.

Canon miffa fecreto pronuntietur ; nihilque in eo, etiam pietatis pratextu, unquam addatur, vel mutetur, fit generaliter alios ritus, aliafve cerimonias rei preces in celebratione miflarum nemo adhibeat, prater eas , qu* ab ecdcfia probata ft recepta funt.

CAPUT XIII.

Curent ubique pallores, necnon alii ad quos id pertinet, ut facri calices, corporalia, pusificatoria , albe ac reliqua velles facerdotafes. omniaque paramenta altaris , femper fint integra & munda ; idque fub pana arbitraria, prr. modo culpa, & negligent·*.

CAPUT XIV.

Ubi ecdefiarum paupertas calices argenteos emi non patitur, hortatur fynodus , ut (altem fuperior eorum nara feu cuppa fit argentea , maxime ubi non eft periculum abhoftibus autprpdonibus · Ubi vero ob cjufmodi periculum, aut extremam paupertatem , calices llannei adhuc tolerandi funt, ut minimum fingulis faltem quindecim diebus debite mundentur.

CAPUT XV·

Vago ac ignOto facerdoti , etiam regulari, miffans celebrare non liceat, nifi oflenfis teftimonialibus vel commendatitife literis fui ordinarii : nec cuiquam omnino extra ecclefiam, ft ad divino cultui dedicatum ft ab ordinario dcfignatum oratorium.

CAPUT XVI.

In omnibus pagis tonus praviori* miffa parachialis dominicis ft fieftis diebus certa ft eadem hora femper fiat , quacumque ratione in contrarium non obflante, fub pana arbitraria

CAPUT XVII.

Pauperes per ecclefias tempore miflarum , pradicationatn , aliornmve divinorum officiosum s mendicare , feu eleemolynas pecerq non pes-

ANNO CMAKTI

■ermittantur , M «J valva· ccdcfin tare jueaotur oeputentnrqoe ubique ■ luperioriba· «cl adminiftratoribu· ecdcfiarum, qui paupere· mendicantes ab ccclclii· arceant *tc* expellant, le quidem fi neccfle fuerit, fub certo hono·arm ca bonis menfatum pauperum petfolveu. do.

CAPUT XVIII.

Ur uniformtea· cerimoniarum *ufus* Romani ubique tandem inducatur, quilibet ordinarii in finguli· dccanatibus *lau* diocecfoa · Be infuper omnia Sc lingula capitula , tam collegial· , quam cathedral!·, aliquot deputent caerimoniarum *It* rituum ecclefia Romana petito· , qui primitias celebraturo· diâit ccrimoniii sc ritioui debite inftruant. Et deincept nemo («cularі· primitias celebrare prafomat , nifi ab aliquo ci diâii deputatti eafdem cerimonia· Se rira» fe perfcâe didicifle capitulo , vel archiîtresbytero, cai fubeft , teftimonio inftruftorit ui debite probaverit, fub pana arbitraria.

CAPUT XIX.

Ut autem hac uniformitas factorum rituum & carimoniarum magnopere commendant catholica religioni· dignitatem * unitatem , in omnibui etiam reliqui» ecdefiaftici· officii· adhibeatur i imprimendum in hike partibus , *Sc* •b omnibus quos concernit , quoad fieri poterit, obfervandum erit caerimoniale epifeoporum quod magno labore *tc* induftria ad hoc componi juflic tel. rec. Clemens PP. VIII. & in omne· ecclefia» mctropolitana· , cathédrale* , Sc collegiata* introduci diftrita mandavit.

CAPUT XX.

Hoc vero cum fieri non poflit fine magiftro carimoniarum, qui totu· in eo fit , ut ditam csrimoniale perlegat, Sr alii· rationem ditaram cerimoniarum oftendat *tt* preeat ; mandat hac fanta fynodu·, ut in finguli· ecclefiii cathedralibus Sc collegiati· (emptu capituli aliqui· ad hoc maxime idoneus conftituatur , cui in ritibus omne» obedire teneantur.

TITULUS XIII.

Dc ftfih, CT */ejaaiic ·*

CAPUT 1.

Eminetint exempti omne· , etiam regulare· , decreti concilii Tridentini, quo diefefto·, quos in dicecefi fua fervando» epifeopus praccpit, ipfi quoque (ervare jubentur .

CAPUT IL

Paftores fingulis diebus dominicis fub concione vcl iummo facro , die· fefto· *tc* jejunia ea feptimana occurrentia populo denuntiare non omittant.

CAPUT III.

Dies fefti tam celebriore· , quam minus folenaes. ncenon jejunia per totam provinciam (arvanda, in prima fynodo provinciali Mechlinicafi plene enumerantur i ita tamen nc ia to-

A ci·, ubi vcl plura vel ftriftin· obfervita fue-. \~nno~ rut, mandet fynodu· at pin cnaiuetudo obfer. pHKuri vetur. Quonam veto feta arÔ^ngtalia diorccli- i>i·o/ but, linguliiqoc parochiil infuper lervari debeant, lietur confuetisdinc cuja(que loci,

C A P U T® IV.

0

Nundina annua , * forum reram venalium hebdomadarium, cum in diem feftum incidunt, in alium transferantur. Et jejunia in dam dominicam incidentia, pridie lerver.tur.

CAPUT V.

g Feftum annuntiationi· beata Maria, fi quando inter dominicam palmarum *St* dominicam in albir occurrerit, celebretur juxta receptamconfuetudinem tam a populo , quam a clero, feri» tertia poft ditam dominicam m albi· : fi vero in altam quamlibet dominicam quadragefima pratetquam palmatum inciderit , celebretur feria (ecunda proxime lcquenti ctiam a populo .

CAPUT VI.

Feftum S. Marci , fi in hebdomada pafchm vd in dominica fMjteada evenerit j celebretur feria poft fua/fawd», tam - clero, quam a populo. Si vero in aliam dominicam inciderit, C feftum quidem fervetur die domfoica , fed procedio, abftineotia a earnibo» per totum diem, *Sc* jejunium ulque ad prandium , ferventur die fequenti. Quod li vero in feriam quintam poft dominicam •iM/vwda translatum, cum feftis SS. Philippi & Jacobi , aut S. cruci» concurrent j celebritas quidem a populo illi· ipfis diebu· (errabitur , fed dita proceflio , abftinentia *tc* jejunium ficut in dieout rogationum , in feriam quintam transferentur.

TITULUS XIV.

Dc imuncAai, <jr *fucQcraat nii^aiu*

D

C A P U T L

NE per falli dogmatit imagines radibus pe» riculoli errori» occafia piebeatur , nulla unquam in ecclefiis etiam exempti· infolita I- mago ponatur, nifi ab ordinario prius approbata fuerit . Curentque diligenter epiicopi, ut in imaginibus ram lculpti· quam p'Cti·, loco facro jam illatis, vel deinceps inferendis, nihil inordinatum, nihil profanum, nihil inhoneftumappareat ; neque in intima altarium tabula, vivorum cftigies depingantur.

CAPUT II.

I- Imagines facras laculariter comptas i nec in templis, nec in proccflionibus tolerent epifeopi ; 8r qu* ad omalum fupplicationum proponuntor , ejufmodi fint qua oculos (pedantium non offendant.

CAPUT III.

Nemo ecdefiaftici ordini· , lafcivas , & ob nuditatem vel aliter obferenas , & qu· piamentes offendant, imagine· in fuit ndibu· ac horti· ponat, vel retineat , fub poena arbimtia. Concinnatore» quoque contra hujufmodi ima-

avit 0 imaginum › quocnmqnc etiam profana loco t
CHKisn ixaium, deteftandum ufum, frequenter conci
»'®7 ncsfeas iiiftstuant.

CAPUT IV.

Reliqua* fanftorum in vatii honefti*, feu caplulis obieratis , locoquc honefto (non tamen ia tabernaculo fanâiflimi (aeramenti) arterventur, nec ei ii› per altum , quam per ordina· jiuat loci , aut ab eodem ad id poteftatem in lcriptis habentem, unquam educantur.

CAPUT V.

Numquatn etiam reliqui* vel imaginet in B proccffionibus deferantur , niti per clericot facris initiatos, quantum fieri potefti neque tam longi itineris circuitu , ut aut populi devotio languefcat, aut compotationibui altitque infolcntiis occafio prebeatur,

i rt u L u s XV

Dt feftrflituet.

CAPUT I.

NEmo ad morbos vel vulnera hominum aut brutorum curanda fupctftitiofi* remedii* utatur; vel (uper rebut deperditis, aut fuper fututis eventibus, ac quibulvi* fecretis, divinos, fcp pro divinis fc venditantes confulere prefumat. Si quis aliquid horum fecerit, & monitus non abftinucrit, mos ipfi ordinario vel officiali denuntietur , juxta bullam Sixti V. editam contra exercentes aftrologic judiciaria artem , qux incipit : *C4l1* , <7· rrrra Crrarar.

CAPUT II.

Et riihilominus hzc fynodus mandat omnibus judicibus eccleliafticis, ut in exilium mittant vel mitti curent, omnes qui fuper foturis eventibus aliifque fecretis reiponla dant-, eofque qui tales confulunt , graviter puniant , *It* multo D gravius animadvertant in malefico* & incantatores, & etiam omnes qui vulgo Ægyptii vocantur .

CAPUT III.

Et quoniam rudis populus f*pc cx ignorantia ioperftitionibus inquinatur , parochi fubdilos fuot diligenter de illis doceant, *tc* inter cetera , fuperftitiofum elfe ; expeâare quemcumque effectuai a quacumque te , quem res illa nec cx fua natura , nec ex inftitutione divina, nec ex ordinatione vel approbatione ecclefi* producere poteft.

CAPUT IV.

Nullus omnino exorcisare pr«fumat fine licentia ordinarii in (criptis obtenta : nemo etiam utatur alii* exorcifmus , quam ab ordinario approbati* , vel potcftatc exorcizandi ulla ratione abutatur, fub pana perpetua privationi* illius officii, *tc* alia arbitratu.

TITULUS XVI.

ANNO oiaim i*er·

Dt , C" nr»» tficia , <u jtie vaali·

CAPUT I.

QUanto fublimiot eft epifeoporum dignitas, tanto etiam purior ac lanâior debet efle iplorum vita. Quare mores fuos omnes ita componant, ut reliqui ab iis frugalitatis, modeftiç continenti*, ac qu* nos tantopere commendat Deo , lanii* humilitatis exempla petere poffint ·, nihilque in eorum fupcllcdili, mcnfa, viftu , ac reliquo vite genere appareat , quod non limplicitatem , Dei zelum , ac vanitatum contemptum pr* U ferat.

CAPUT II.

ET quia in tiemendo ftriâiffimi judicii die, non pro feipfu tantum, fed pro animabus etiam fibi commifli* rationem reddituri funtt fummo ftudio *tc* continua vigilantia gregem fuum pafcant, ft tegant; officiumque fuum in omnibus , maxime quoad executioner» decretorum concilii Tridentini , *tc* hujus provincialis, cum omni diligentia ft folicitudine explicent,

CAPUT IIL

Inter cetera meminerint oneris prcdicandi verbi D.ei, *tc* totius dioecefeos Unguli* faltem bienniis vifstand*.

CAPUT IV.

Curent etiam ut jura 8r ftipendia fccretiriorum , & aliorum quorumcumque miniftrorum fuorum, facriscanonibus *tc* decretis concilii Tridentini in nullo contrarientur 1 atque infuper pro qualitate laborum *tc* ratione (umptuum ita fint moderata, ut iis fe gravari nemo jure conqueri poflit : & ii quis in eorum exaâionc exceflifle deprehendatur, graviter puniatur ; fle rc- D laplus,.officio privetur.

CAPUT V.

Meminerint epifcopi fc conformare decreto ac conftitutioni concilii Tridentini feli. 15. De reform, cap. s.

CAPUT VI.

Cum primum fedes epifcopali* vacaverit , fupplicationes ac preces publice , priratimque habeantur , atque a capitulo per civitatem & dioecelim indicantur, quibus clerus, populufque E bonum a Deo paftotem valeat impetrare.

CAPUT VII.

Vacante eadem fede epifcopali fequentur cathedralia capitula in adminiftratione diôai ledit i juxta conftitutionem concilii Tridentini led. 14· De reform, cap. 16.

CAPUT 'VIII.

Faâa novi epifcopi nominatione , proccflu* fuper eju* natalibui, vita, state(doârina, ft mo-

ANNO CHUrri rt. iSoy. moriboa , Romam tranlmàttcndiM , fut jaxt* difpofiiiocem bell· Gregarii XIV. qui sncipit : Omm *af^hitca ftrvicatù* .

T1TUÏUS XVII.

Dt anbifrubyttru, yafiaribat, «r *ctftiihu, <«*·*■< tfficat.*

CAPUT ï.

Adeptui palloratum , ultra profeflionem fidei, faciet etiam fubicqucns juramentum, antequam cura animaram , vcl poflcffio paftoratus ei detur .

CAPUT II.

*Et** X· f·'· *fnatitta* «ledins/iain, *rtvtrtatiM* , <r *btaarcat faatat» ftmifià* J^Msuro , *at rtvfrta4<fflm· itatiaa tfi/iafa nrataitm^aa facctffaribai . Utat /an O fntaitta tttUia atta ftncbiali it* 7^. *fiitlittr Jtftrvin frtaaiaat aatr» Hi aantxi txiftatiaa»* , CT *ia <* ftrfraalittr rtfiitrt . B»aa fajhratat vtl tctltfia atta aaa alitiui»* , er *iaitbirt alitaata* , fiaatiu *ia att erit , fiitlittr rtcaytran fiaitba . Syttificaritatat ·ataiaat fraOuan f/^tratai atti , taat icbita it. fifaatieae byyatbtcarata, linitaat O ttratiaaraat, iatra caaaat a ftfia uativitatu S. Jtaaait Baytifia frtximt vtatan , artbiynibytm traiaat* t *fraflu aaai , ia fat art atari aat attaat tttltfiaat iiatitttrt toatiaftt , fabjicit O tblt^t ai laaiabiltat icftrvitaraat* a/yoe *ai ftfiaat aativitatit S. Jaaaait Baytifia , attrttat vtl iiatiffieatat neaat ynxiatt fabftcataraat . Sit att Dtat ai~javtt , Oc.*

CAPUT III.

Cum a concilio Tridentino cooflituta fit ccrta ratio providendi reâoribus ecclcfiarum parochialium de competentia vivendi : mandat fynodus provincialis epifeopi* , ut lifdctn juxta prsfcriptum diAi concilii de portione canonica provideant : quam quidem » computatis certis fruâibus *Bc* emolumenti* , ac incertis leu accidentalibus qus ad certam fumtnam communibus tribus aut quatuor annis ultimo posterit is yedigi pofliint , lingulis palloribus, non infra triginta quinque hora* . nullis autem fupra quinquaginta libras groflbrum Flan. drue, udem epilcopi continuant t pili eorumdem judicio parochia amplitudo aliquid amtlib* ultra quinquaginta libras requireret .

It vero hac omnia perfici poflint , licebit epifeopis per unionem vicinarum & minorum ccdefiarum , aut fimplicium beneficiorum , vel per concetfionem deiervituuiotn , *Bc* alias propter idoneorum facerdotum raritatem , per modum provifioni* providere

CAPUT IV.

Si vero contingat oriri aliquam difficultatem palloribus ity allignanda judicio epifeopi diâ* canonica portionet lidem epifeopi, feu eorumdem vicarii aut officiales, iummaric *Bc* de plano , fine fttepitu *Bc* figura judicii, audita nuda petitione parochorum, ac eorum quorum intereft refponfione, *Bc* faâa defuper fummaria informatione, quod ipfis parochis deefle competrint, ad fummam lupcnus taxatam per modum provifioni* adjudicabunt : *8c* appellatio anno cxecutionem non fufpcndat . CHaiSTI i*«7«

CAPUT V.

Ecclefiis parochialibus vacantibus curabunt epilcopi *Bc* archidiacooi, ut quam fieri poterit citifiime , iiidem de idoneis palloribus provideatusi, ülique mox inftituantur ; *Bc* fie a capta poflieflione , *Bc* inchoata relidentia , pro rata temporia fhsftibas gaudeant.

CAPUT VI.

Qpandta ob malignitatem horum temporum *Bc* raritatem idoneorum facerdotum . lingulis pagis de proprio pallore provideri non potcll, lcd uni parocho duonim aut trium pagorum curam committere ordinarii coguntur ; curent ejufmodi defervitoees , ut onera nuflarum fingulis palloribus incumbentia fideliter expleantur .

'CAPUT VII.

Arthipresbyterl 8t pallores decreta concilii Tridentini, neenon hujus & prima fynodi provincialis , fepe diligenterque legant ·, *Bc* qua pallim in iiidem ponuntur officium ipforum concernentia, quam diligentiffime exequantur.

CAPUT VIII.

Paflorqi ab omnibus ad fisas parochias cops-' 'migrantibus, fi eorum vitam & fidem aliunde cognitam non habuerint , exigant delupet literas tcftimoniales ultimi ipforum palloris : qua li non exhibeantur , curiae epilcopi infinuent , ut eas exhibere compellantur juxta ediâa defuper emanata .

CAPUT IX.

Piorum legatorum diligentem curam habeant i & feriis monitionibus fatagant , ut ante finem annS_piis fundatorum voluntatibus latisfiat : alioquin ii quibus hoc onus incumbit ordina* rio denuntientur.

CAPUT X

Archipresbyteri finguli, ubi id juris ex confuetudine habent, ecclefias parochiales, capellas & hofpitalia, aluquc pia locadiftriâu*lui, juxta commilliocem libi abordinario datam vel dandam, quotannis vifitent ·, aâaquc vifitationis intra tempus ab ordinario prrfcriptum vel pnsferibendum, ad ipfum vel vicarium ejusgeneralem uanfmittant . j

CAPUT XI.

Inter cetera vifitatuti ferio inquirant, an pallore* ipfi , ac reliqui facetdotes , *Bc* miniltri .ecclefi· honelle vivant ·, *Be* an officio fuo in predication* verbi Dci, celebratione miflarum, adminiftratiooe fiicramcntonim , ac ceteris omnibus fatisfaciant.

C A P U T XII.

Videant etiam , an ecclefi· *Bc* domus pallorales *Bc* capcllanoraai fipt fart· teii·.

C A-

ANNO CHA'STI

CAPUT XIII.

Advigilent quàque ut bon· fabricarum . & pauperum, bene λ fideliter adminiftientur·

1

CAPUT XIV.

Capitula paftorum finguli archipretbyteri 3uotannis celebrent, przcife illo die quem orinariui illis ftatuet ; ut ita ordinarius , fi ita expedire judicaverit, vel aliquem ad ea mittere, vcl iis fignificanda fcripto tigaificare poflit.

CAPUTXV.

Cuftodes quarumcumque ecclefiarum parochialium , ac facetiorum, przftent juramentum de obedientia in his quz officii fui lunt , exhibenda paftori At zdituis . Item requiliti dent cautionem pio his qtur illorum eui<c committuntur, ac promittant fe in offieio divino deadminiftratione (aeramentorum (uperpellicco ulu*roi* : alloqui officio privandi. Et li euftodcs non relideant, teneantur providere eccleiie de idoneo aliquo lubftituto , cum ftipendio ordinarii arbitrio illi conltitucndo .

CAPUT XVI.

Sacetdotcs quoque quando haberi poterunt , C prr ceteris ad officia cuftodum afliimantur ; ut nac ratione officium divinum honeftius peragi, * fcholz de ladimagiftro , *tc* populo de mifta matutinali ptovifum efle poflit.

TITULUS DECIMUS OCTAVUS

Dt vit tr bwfhn cltrictnat ttrt*f»c ctrrtSicM .*

CAPUT I.

NEMO, etiam in ordine facro conftitutus, fidejubeat : iciantque omnes clerici ipfis non licere ullo paâo fori privilegio renuntiare & fi renuntiaverunt , nullam efle' renuntiationem in cofque ad factorum canonum przknptum agi pofte , &: debere.

CAPUT II.

Quilibet tonfuram habeat fuo gradui *tc* otdini congruam, eamque femper confpicuam.

CAPUT III.

Nemo beneficiatus, vcl in ordine facro conftitutus , barbam geftet alatam : *Bc* quilibet laccrdos ita mfuper luperius labrum refeiflum habeat , nt fanguinem Chrifti iumptjiro non lit £· impedimento .

CAPUT IV.

Etfi habitus non faciat monachum ▮ tenentur tamen clerici oppidis vcftcs gcftarc fuo ordini congruentes, at icr decentiam habitas extrinfcci moram hqneftatem intrinfecam offendant . ideoque tunica* extcriotvs manicata* , *Ic* clericale biretum , quod eft etclefiafticorum hominum proprium temper gerant : galerum vero non adhibeant , nili cam ob adVerlam valctudinem, aut aerii intemperiem , pluviamvc ingruentem adhiberi oporteat ; qui tatnen feriens non lit, aut inftar militarium turbinatus ; quem etiam , <um; primum in ecclefiam vel in «dei publicas pizcipue ingrefli lunt , ftatim deponant. Qui veto ruri agunt, «citem interiorem, ut minimum, ad dimidium tibiarum uiquepromiflam habere debeant . Porro clerici viatores aut peiegrinances , ita fe decenter luaque profcilione digne gerant, ut eorum moribus , ver. bis, habituque modefto per omnia glorificetur Deus . Et quoniam mundana curiofitas quotidianas adinvenit levitates , omnis ille habitus quibuslibet ecclefiafticis perfonis interdiâus fit , a quo epifeopus abftlnendum mandant : *Sc* qui ·b epifeopo moniti, etiam per ediâum publicum , honeftum habitum clericalem non geftavennt, per (ufpenlionem ab ordinibus, officio, A beneficio , ac frudibus , *Sc* redditibus , Ar Îiroventibus iploium beneficiorum , necnon fi emci correpti iterum in hoc deliquerint , etiam per privationem officiorum *tc* beneficiorum coerceantur. A « TvvÏT CHKISri ···7.

CAPUT V.

Clerici quoque beneficial', vcl in factis conftituti , decimas , cenfus, przdia , aut terras alienas non conducant , quxftus faciendi gratia, neve ullam negotiationem («cularemexerceant , lub poena arbitram.

CAPUT VI.

Neque edendi vel bibendi caufa tabernas ingrediantur, nili peregrinationis, vcl alia neceflitate compuli!, fub pcena arbitraria.

CAPUT VII.

Ebrietas quemlibet hominem valde dedeert , ?|Uod mentis inducat exilium, fed maxime peronas ecdefiafticas , quod prrrer peccati & fcandali gravitatem etiam libidinis fomitem lubminiftrer . Quare &r tanto diligentius omnes ab ea ▮bi caveant, & in cam lapfi pro gravitate dcllâi *tc* fcandali puniantur.

CAPUT VI fi.

Quoad concubinatios (fi qui fint, quod Deus ·vettat) vcl fufpcâam cum mulieribus conluetudinem habentes , juxta decreta canonum &' concilii Tridentini tieoiolc puniantur. I t hujufmodi mulieres , fi monitz ab ordinario , fa ab eorum confuetudine non (ejunxennt · extra oppidum , vcl dirrcclim , invocato etiam , li opus fiierit , brachio fxculati , ejiciantur .

CAPUT IX.

Et generaliter quzeumque a lacus canonibus , p.zfertim concilii Tiidcntim , de vita, honeftate , Bc modeftia clericorum retinenda, *tc* fimul de luxu , lulibus , &▮ quibufcumque criminibus vitandis fancita funt ; eadem omnia lub iifdem panis tanquam hic repetita , hzc fynodus iervari mandat.

TITU·

<ândi cnuTi Iff.

TITULUS DBCIMUS |NONUS.

Dé ktetficilc tf ofifüi «dtfifuu , tc

CAPUT L

EX promotione inidoneorom miniftrorum , ecilefts plurimum mali *tc* fcandali provenire res ipfa loquitur. Quare mandat fynodu·, ut non tantum epifcopi, ztate , vcl motibus › vel eruditione , vel aliter quomodocumque inidoneos, a fufcipiendis oidimbis arceant ·, verum etiam ut qualibet bcnefi.ia *le* officia ecclcfiaftica digms tantum , & line acceptione B perfonarum conferantur , utque in conferendis paftoratlbus fervetur decrerunt concilii Tridentini left. 14 c. iS. de reform, etiam quoad convocationem eraruiiundorum per ediCtum publicum .

CAPUT Jl.

Cum dignitates in ecclefiis cathedralibus , *tc* collegiatis ad confervandam augendamque ccclelianicam difciplinam lmt inftnut* , ut Î|ui eas obtinent , pietate prrcellant, *fe* aliis int exemplo . ftatuit hsc fynodus , omnium ■^clefiarum *tc* monafteriorum abbates , przpolitos , przlatos , decanos, archidiaconos, archipresbyteros, pcenitentianos, cantores, fcho- C lafticos , thefaurarios , *tc* canonicos cathédrales , nec non poflëffbres capellaniarum , quas vocant , animarum , quzvc ex fundatione perfonalcm refidentiam requirunt , *tc* alios omnes beneficiorum , quibus aut cura animarum annexa eft , aut ouus limile incumbit , pofleflores, ad perfonalem refidentiam in ecclefiis fuarum dignitatum aut beneficiorum obligari *lc* perfonaliter relidere debere . Quod fi id pariture neglexerint , adverfus eos , ad facrorum canonum, ac facri concilii Tridentini przfcriptum procedetur .

CAPUT III.

Si quis autem ex przdiâis , fefe privilegio ficrpctuo aut temporali tutos *Sc* exemptos a perонati relidentia putent : diâum privilegium cptlcopo , feu ejus vicario intra ties mentes e Albeant, ut cognofcat an ex veris eaufis conccflum fit , nec ne l

CAPUT IV.

Bénéficiait , neque ex fundatione , neque ex confuctudinc vel aliter ad perfonalem refidentiatn obligati, nihilominus onera miflarum beneficiis fuis incumbentia , in ecclefiis obi ca fundata funt , plene ac debite expleri c 1- rent : alioquin hoc ipfo , etiamfi in luco privilegiato refederint , a fruâibus beneficiorum E

miflarum , ob cujus omiflionem iufpenfi fuerant .

CAPUT V.

Pluralitas beneficiorum , *Sc* ccrtutn continet animarum periculum, *lc* totius ordinis ecclefiaftici perverlio eft. ideoque mandat hzc fynodus exaâe fervari quicquid de ca tn cap. Dc multa, X. De przbendis, ac in aliis facris canoni

A bus, *Sc* przfertim in facro concilio Tridentino ^NNO decretum *le* ftatutumszft. CH*UT1

s»ey

CAPUT VI

Permutationes beneficiorum, qnas vocant triangulas , *lc* fimpliccs refignationet beneficiorum in favotem tes1ıı , cum claufula , zm *thetr* , ••far *tliti* , improbat etiam hzc fynodus, eafdemque deinceps fieri prohibet.

TITULUS VICESIMUS

Dt fiktliic.

CAPUT I.

EX bona educatione ac inftitutione juventutis pendet pro t-iagna parte falus totius reipublicac. Quapropter ubicumque fcholz tam quoudianz quam dominicales adhuc requiruntur i agant arcbipresbyteri cum magiftratibus & przfiCtis locorum, ut ez mox erigantur, Gmulque rationem ineant ipfis ludimigiftiu de annuis ftlpendns providendi .

CAPUT II

Pauperes per fubtraâionem elecmofynarum menfe pauperum , alii vero aliis prxnis lrberos aliofque domefticos fuosad fcholas dominicales , ac lcâionem catechifticam mittere, per magiftratus *Sc* przfcâos locorum fineconnivenlia compellantur : eoque tempore , quo juventus in fcnolis inftituitur, a tripudiis A aliis infolentiis , quibus juvenes a fcnolis avocentur, omnino jbftineatur .

CAPUT III.

Optat hzc fynodus , ut tam in domizicalibus, quam aliis quibufeumque fcholis, mafculi • viris, *Sc* puelle a muliciibus tantum inftruantur : ubicumque tamen id obtineri non poterit, faltem locis , *Sc* interftitiis maiculi , a, puellis D_feparcntur .

CAPUT IV z

Scholz fcholafticis capitulorurri fubjedz, ab iifdem fcholafticis ; cetere omnes ab archipreibyteris, vel aliis id id ab ordmariodeputati,, fingulis faltem femeftribus ferio vilitentur : nec *ulh omnino* libri m iis perleguntur^ qui turpe aut obfccenum quid contineant , quique ab ordinario approbati non fint.

CAPUT V.

Scholas dominicales frequentarttes non tantum doceantur legere 8c feribere 1 verum etiam *Sc* 3uidem prrcipue inftituantur in rudimentis fi, ei : *Sc* ante orhnia doceantur orationem dominicam, (alutationcm angelicam, fymbolum fidei, prreepta decalogi A ecclelir, modiimque confitendi , ac mille facrificio ioierv lendi ; *Sc* 3U1 grandiores font , rationem etiam fe paraa- l ad communionem .

CAPUT VI.

Infuper hortatur hzc fynodbs , ut in fcholil Latinis doceatur cantus GrerjXrianur , *nec non* ut ludiaagiftri A ludimagiftrz fcholarum lin-

anno CHU>Tt '<✦· pa vernacule, jurentutem fuam ftatis die. bus ad lcAionctn cuechiRicatn deducant , eofque ibidem in officio contineant.

TTIIII-US VICESIMUS PRIMUS.

De ftmiMhii.

CAPUT!,

UBICUMQUE falubetrimum decretum concilii Tridentini de inftituendis (eminarus necdum ctceutioni mandatum eft rent epiicopi , illi plene ac débite fatisfieri in proxima fynodo Dioecefana , in lingulis dioecefibus, quam *citdlime fieri* poterit , celebranda . Ut autem hoc pro przfentis temporis ftatu commode fiat , lexagefimus denarius › aut plus rainufvc ! prout videbitur epifeopo , cum conlilio corum qui ex decreto difh concilii Trη. dentini eidem funt adjungendi, e bonis ecclefialticis in qualibet diotceii in hanc ufum jppluetur.

CAPUT Π.

Inter alia doceantur cantum Gregotianum , *Se* cerimonias ccdeliz ·, 8r in illis iplis, m cathedralibus & aliis ecdeliis exciccantur.

CAPUT III.

Retftor vel praefidens feminarii ad minimum fingulis annis adminiflrationis fuz computum fideliter reddat.

CAPUT IV.

Quia przterea pro pia inilitutione ejufmodi juventutis *Se* feminariorum ereâione , a facroianSa Tridentina fynodo decreta funt feffion. cap. 18. De reformat, hic habeantur pro infettis.

TITULUS XXII

De tleceriene C tmfir-vttieM Isasram *rceltfufleeorem .*

CAPUT I.

QUÆ in prima fynodo provinciali Mechlinienfi dc confervatione ac debita adminiftrationc bonorum eccleliafticorum creta funt , eadem omnino arapleditur hzc lynodus: & infuper iis adjicit ea quz fequuntur.

CAPUT II.

Bona ecclefiz locare non liceat ultra tempus a jure permiftum.

CAPUT III.

Pollcfibres quorumcumque beneficiorum , literal fundationum eorumdem , & omnium bonorum ad beneficia fpcâantium , decanis capitalorum vel archipresbyretis , quorum vifitationi ipfa beneficia fubfunt , intra ttimeftre poft publicationem pmfeotis lynodi exhibeant, in archivis epifeoporum vel capitulorum aflervandas, fub perna quatuor florcqprum icm ina- λ rio applicandorum j vel fi caa le habere negent, fub juramento *ic* dcfnper expurgent. a NNO CHftUTI

CAPUT IV.

Ubicumque regiftra bonorum quorumcumque , collegiorum ecclefiafticorum , beneficiorum , fabricarum , menfanim landi Spiritus , aliarumqoe piarum fundationum , a quindecim annis legitime renovata non fuerint , renoventur ea cum debita dcfignatiooe limitum & conterminorum infra annum proximum, idque fumptibus eorum in quorum utilitatem hunt.

CAPUT V

Et quia injuria horum temporum multa interciderunt munimenta bonorum ecclcfiafticorum : ut iniquis debitoribus , quos in polletum forte folutionem denegare contingeret , obvietur ; mandat hzc fynodus univerfis beneficiarii hujus provinciz , ut finguli legitima faciant manualia , in quibus annuam fututionem ira lignent , ut cx cifdcm manualibus fucceflu temporis legitima poiTellio probari pof. fit . Et hzc ipfa manualia quotannis a decanis vilirentur, *Se* fucceftbribus gratis relinquantur.

CAPUT VI.

In fingulis ecclefiis parochialibus *Se* facellis fiat inventarium omnium ornamentorum , *Se* quorumcumque aliorum bonorum mobilium ad ipfam ecclefiam , velfaccilum pertinentium ; idemque inventarium a pallore , vel redore lacelli, ac zduiiis fubfignetur atque ita lublignatum cum ceteris munimentis debite aftervetur.

CAPUT VII.

Paftisres , & quicumque atri bénéficiât!domos beneficiorum fuorum Integras confervent , ac debite reparent , *nifi* reparatione earumdem ab aliis fieri debete ceito conftet . Arcbiprcsbyteri, ubi ipfis id jutis ex confuetudinc competit , illas fingulis annis *ferio* vifitent ; *Se* quando eas reparatione indigere advertent, eam mox fieti mandent ; & non.obedientcs denuntientur epifeopo , ve) ejus vicario generali, ut ad debitas reparationes faciendas , prout juris *Se* rationis fuerit, compellantur , *Se* pro przterita negligentia etiam puniantur . Si vero ad hujufmodi reparationes obligatos , iis necdum perfeâis, cx hac vita migrare contigerit : bona domorum4 mortuariarum , cq^umque qui beneficia fua dimifctunt, arreftentur, *Se* arreftata maneant donec e* perfedn fuerint.

CAPUT VIII.

Rationes fabricarum , *Se* menfarum paupe ram, aliarumquc piarum fundationum , lingulis annis ubique reddantur; vel faltem, ubi tenuiores funt earum proventus , fingulis biennis : le de decennio in decennium contineant plenam fpecificacionetn quantitatis, limitum & conterminorum, filvarnm, pratorum, ac terrarum arabilium ; nec non expteflam dclignatiooem tam fundorum *Sc* cdiutm, fuper quibus redditus , vel cenlus hypothccati funt , quam

xdium

ANNO CHKisri itor· *dium lc fundor»» iifdem hypothecs* adjaccntium dr conterminorum.

CAPUT IX.

Certi quoque die* ad «odienda* ratione* ubique conftituantut : Br G eorum, quibus rationum redditio incumbit culpa vcl negligentia evenerit , quominus ftstuto tempore ieddtrio illa fafta fuerit > linguli cotum multentur i Bt multa applicetur fabrica , menfia pauperum , vel fundationi > ct'jus computus reddi debuerat.

CAPUT X.

Ordinarii ipfi per fe , vcl faltem per archipresbyteros , vel alio* ad id deputando* , non tantum fabricarum , Br menfaium pauperum , fed etiam hofpitalium, (tomorum, orphanorum, ac quorumcumque locorum piorum computus temper audiant"! Bc examinati· procedentibus computibus videant num coram concluliones debite purgate , feu reliqua eorum plene foluta Tint, atque omnia debite adminifirentur, diligenter advigilent.

CAPUT XI.

floipitalia in fubftdium peregrinorum eredi, hiftrionibus , aleatoribus . ahifque id generis hominibus non pateant: nec in iit viti cum feminis verfan permittantur, etiamfi le matrimonio jundos die atfevercnt.

CAPUT XII.

Decretum concilii Tridentini ie(T. 11. cap ti. De reformat. contra occupatores quotumcumque bonorum Bc jutium ecclefi* fubinde populo per contionatores inculcetur , cumque in finem hac fynodus illud de verbo ad verbum hic inferendum cenluit : *Si eum tltricarum*, n>r/ /airoraas , yuaramyur *ii dignitate etiam imperiali eut regali prafulgcat, in tantum malarum* oasmain *radix cnpiiuat occupaverit, ut aticujui ettitfia* , /r· *tajufvù faiularii vel* ivjuisni *bentficii,* «ssis*tium pietatit , aliertunve piarum lacerum furifdi. Oienet, battu , cenfue ac jure ,* ersa» *ftudalia, «r rmphytencita , fruSut* , ewdaut.-ara , *feu* yusf. tansyve *ebveutienti* , yM in *minifirerum* , er p«a. *prrutn ntttffiiiettt cenvcrti drbeat,* per *fe ve! nitet, vi vel finiere* >nr*^>, *fe» etiam per fnppefirai per. ;vui clericorum aut lauerum , fe»* ynarumyu *arte, Mit t/uteumjue.funfit» triere, i» pnptnt ufut cenvertere,* i//o/y«r *ufurpare prafumpferit, ftu impedire , m ab m , ad* yasr /ure *pertinent, percipiantur: ii anatbemati tamdiu jub/aceat , peamdiu ierifdiUiteei , beau , rit* , /ara, *fiu&ui , CT redditui* , quas *eccupaverit* , vd yui *ed eum quomedecumfae , etiam ex denatitme fuppefitta ptrfe. na , pervenerint , ecclefia , ejnfgue admin^ratm five beneficial» ,* turrjrs *rtfiitutrit , at deinde a Remane pontifice abfrlutiencm ob:innerit i feed fi ejpfdtm ettitfia patronal fuerit , etiam jure patrenatui ultra predtfiatpatent en ipfe prrvatui,··fiat . (lericui Vtre* ▮ ya< *nefanda fraudit CT nfnrpatiem, bujufmedi fabricatae feu cenftntieni faerie , rifdem petnit) fnbfaceet* ; wraais ynrfu/cuviyue *brntficiia privalut fit , o' ad* yuarssmyue *alia beneficia tn. bubili· effluatur* , CT *a fntrnm urdinam executi fne. nun latepram fatufailitem <y abfelutie. neat , fû etdiaarii arbitrin fufpeadatar.*

C'A PUT XIII Æm

DENIQUE quicumque habent reliquia*, ornamenta > munimenta , vel alia quacumque , ad ecdcliat, hofpitali* , monafteria, aliave loca pia diruta vcl deferta , Gve remoribus deftituta , quo modolibct Ipc&antia , ad archiria epiicopi deterre teneantur ibidem con. fervanda .

TITULUS XXIII.

L>. repatatietu etdrfiainm.

B /^UM infinite quotidie oriantur lite* fuper V4 reparatione cedefiarum , Itante hoc civili bello dcilrudarum , eo quod epifeopatu* hujus provincia fint in divertis ducatibus Br comitatibus , Bc proinde non ubique eadem fint ronluctudinest vifum fuit huie fynodo per modum provifioni* , Br line alicuju* prajudicio, ex communi juri* difpofitione per iacrurn concilium Tridentinum innovati , cenam fuper hac re ineundam die rationem, cui omne* *fefe* conformare teneantur, pofteaquam fuper eadem cum ferenilfimis fuit celfitudinibu* maturius aiturn fuerit.

TITULUS XXIV.

C

Dt rtiularibni ty· meaiaiibui.

CAPUT PRIMUM.

MEMINERINT fuperiore* mooaflerio- rum, & domotum tam virorum , quam mulierum, decreti conciliiTridentini, quoAatuitur , ut is tantum numerus confiituatur ac confervetur , qui vel cx redditibus propriis monalteriorum , vel ex confuetu elecmolynis commode poffit fuflentari.

CAPUT II.

D Cura: fit etiam epifeopii , aliis fuperioribus, ut juxta decretum di&i concilii , cstraordinaiium confeflarium bis aut ter in anno monalteriis ianâimonialiiim offerant , qui non unius vd alterius tahtum , fed omnium omnino confeffiones audire debeat: 8c certi ad boc dic* ubique praefigantur.

CAPUT III

Sciant fimiliter ipfai fanâimonialc* , etiam esempra:, fibi non licete poft profeffionem, eciatn ad breve tempus, monafterium egredi; «ifi ob aliquam cx tribus caufis cxprcAis conftnutiooc fandte memoriae Pii V. hac de <c *edita,*

£ quz inviolabiliter eft obfervanda. /

CAPUT IV.

Cetera omnia dc regularibus , ac monti libas In concilio Tridentino , 8r in p-nna fynodo provinciali Mechlmicnli decreta snipleciens Br innovans h«c fyncJus infuper addit ca qu« fcquuntur.

Christi tiof·

CAPUT V.

Ift conventual· rcligiofornm ft monialium taenia teâio facia, quantam re» patitur , nunquam omittatur I

CAPUT VI.

Sati regularium eoa tantum fubditis fuit trios deputent quos prsvio etamine per fe vel leâorem fuotn fado , invenerunt fufcienter idoneos ·

CAPUT VU.

Libertati profcflionis virginum Deo dicandatum hac fynodus profpicere volens , hoc prafenti decreto tollit omnia ftatuta ft confuetudines, quae difta libertati aliquo modo office* te poliunt. Prohibet itaque , ne quarumcumque virginum capilli ante profieffionem refecentur ; mandatqoe ut epifeopi , vel ab eis deputati , carumdem virginum voluntatem , tam ante fufeeptionem habitus , quam ante profeffio■em , lacro Tridentino concilie ita jubente, diligenter explorent, non aliter tamen quam eat folas elle certo cognoicant.

caput VIII.

Valde dedecet in monafteriis tam virorum , quam mulierum , hofpitibus advenientibus vina *8i* cervifiam vendi : atque ideo etiam hcc fynodus id fieri diftriâe prohibet , fub perna arbitraria I

CAPUT IX.

Si decreto concilii Tridentini de leâione l'acre feripturz in monaftetiis tuligioforum habenda , negligentia pedatorum alicubi non fatisfiat, epifeopi locorum, auâoritate a dido concilio fibi attributa , id debite procurent .

TITULUS XXV.

De fvrs , *jarifjiflfoaf* 0* tmwuai/afe* *ttclffiéftith* .

C*APUT I.

ORDINARII locorum , eorumqué officiales, juxta decretum concilii Tridentini, cavfas omnes , etiam beneficiales , faltem infra biennium a dic mota litis terminent : alioquin poft id fpatium liberum fit partibus, vel alteri illarum , judices fuperfores , alias tamen competentes, adire .

CAPUT II.

Judices appellationum eas non recipiant, nifi a definitiva, vel definitive vim habente, *8c* cum gtavamen per appellationem adefiriitiva reparari nequeat ; prout per concilium Tridentinum decretum eft .

CAPUT 111.

' Ut in ceteris omnibus , ita quoque vel malinae in adminiftraada juftitia , quoad ftatuta curiarum, (alaria ,ft ftipendia miniftrorum ft anno praâicorum earum , ceteraquc hujufmodi, uni* CHBUTI formitatem in tota provincia Ferrari expedit. *••7· Et ideo ftatuit prsfcnt fynodus , ut uniformis & moderata ratus , defuper ejufdem fynodi auâoritate conftituenda, ao omnibus, quos concernit, obfervetur .

CAPUT IV.

In correâionibus conforment *fe epifeopi decreto* concilii Tridentini feffi ac. cap. j-ut ni* mirum rarius cenfuris utantur, fed aliis mediis ibidem a concilio praferiptis .

CAPUT V.

Ut fatisfiat decreto concilii Tridentini, quod jubet in iingiilis conciliis provincialibus , aut dircccfanis, aliquot perfonaa juxta conftitutio* nem Bonifacii VIII. qu· incipit , frarursau, CTr. qualificatas, & alioquin ad id aptas delignari , quibus prater ordinarios locorum, caule ecclefiaftica in partibus deleganda , a quolibet legato vel nuntio , atque etiam ab ipfa fede apuftolica committantur : prsfens fynodus delignat , ft nominat perfonas infrafcriptas , earumque nomina , cognomina , & qualitates ad fuam fanâitaicm tranfmittenda efl· ftatuit .

^CHIETISCOT^U NECMIП^II^il fn uhatii atanaati V dtfiiatti faat.

M£rA/ü*>o , D- Henrica» Francifcus Vander Burch , I. V. licentiatus , decanus ecclefia metropolitans Mcchlinienfu, ft vicarius generalis atchiepifcopatus cjnldem.

D. ac M. Petrus Vandcn VVielc , S. theologia licentiatus, ejufdem ecclelir metropolitans archidiaconns.

D. Jacobus Boonen , I. V. licentntus , canonicus & officialis Mechlinienlis.

Zcvaari, Reverendus pater D· Libertus Schaloun, abbas Ulierbacenfis .

Reverendus pater D.Joannes Drufius , S. theologia licentiatus, abbas Parcenfn .

Reverendus pater D. Ludovicos ab Eynattcn, abbas S. Gertrudis , ft confervator privilegiorum univerfitatb Lovanienfis.

Braxtlla , D. Petrus Pantinus , decanus infigitis ecclefia collegiate S. Gudiia Bruxellenfis , protonotarios apoftolicus.

D. Cafar Clemens, S. theologis doâor, decanus ecclefia collegiate Anderlechtenfis, protonotarius apoftolicus.

D. Cornelius VVorzel , $■ T- licentiatus decanus Bredamis , & plebanus Bruxcllenfis .

la tfifffata GaaJut/i , D. ac M. Adrianus Varraus, S. T. licentiates , cathedralis ecclefia I S. Bavonis prapofitus.

D. at M. Petrus Bemaerts , S. Th. liccntiatus, ejufdem ecclefia decanus ·

Reverendus pater D. Livinus Vander Meulen , abbaa-Thrunchinienfis.

D. Francifcus dei Rio, I.V. licentiatus , canonicus ecclefia cathedralis S. Bavonis, ft officialis Gandavcnfis.

D. ac M. Philippus ladaert, S.T. licentiatus, ecclefia coUegiata S.Pharaild·» decanus.

la tfijrtfat» D. ac M.Gisbertus Coeverinix, S. Th. licentiatus, ft ecclefia rathe-

– – thcdralis dceanul , defignatus epifeopus Daven- A
chkisti ,r'eni's ·
»»07. Reveicndus pater D· Atnoldus Vcllcmius , abbas monafterii Bernenlis.

1). Everardus de Ravcfteyn , I. V. licentiatus , canonicus didr cathedralis cccleliz , 8e oflicialis .

/a *tpifcap.it» H»re>»u>nltnfi* , D. ac M. Petrus Pollive, S.T. donor, cathedralis ccilcliz Rnxemundentis decanus.

D. Fredericus Joannis, cantor ejufdem ecclefi» , A' canonicus .

D. Guilclmus Randcraet , I. V. licentiatus, & ejuidem eccleliz canouicus.

I» efifnpat» Br»gt»fi , D. ac M Nicolaus de lieere, cccleliz eathedialis Brugenlis decanus. B

Reverendus Pater D Joannes de Bouricr, abbas monafterii S. Andrez ·

Reverendus pater D. Joannes Montanus, abbas monafterii de Eeckhoudt.

D. ac M- Arnoldus a Mechlinia S. T. licentiatns , eccleliz cathedralis archidiaconus , & canonicus ,

D. Remigius Driutius, I. V. licentiatus, canonicus ejuidem eccleliz , Ac officialis.

L>. ac M. Dionylius Chriftophori , S. T. liccntiatus, ejuidem ccclelir canonicus, & (cholsfticut .

1» cpifiapat ,A»t»trpie»fi,* D. Joannes del R'o , I. V. licentiatus , decanus ccclelir cathedralis Antuerpicnfis, & vicanus cpiicopatus ejuidem, C & protonotarius apoftolicus.

Reverendus pater D. Dionylius Feyten, abbas monafterii S. Michaelis.

D. Cornelius de Witte , S. T. lieentiatus , archidiaconus 8c canonicus cjidiae cathedralis ecclefiz .

1). Joannes Cevarts , I. V. licentiatus, ejufdem cccleliz canonicus 8r officialis.

D. Antonius Heylwigen ,1. V. licentiatus; ejuidem eccleliz canonicus thelauratius.

D. ac M. Aubertus Mirzus, S.T. baccalauréat, canonicus & icholafticus ejufdem eccleliz.

I» epifeopat» rprtxji, D. ludocus Vcianneman, cccleliz cathedralis decanus.

Reverendus pater D.Carolus dc Argenteau,D monafterii S. VVinoci abbas.

Reverendus pater D. Vintentius duBuer, moafterii S.Joannis abbas .

D. Carolus van Houcke, I. V. licentiatus, cathedralis ccclefiz archidiaconus 8c canonicus.

D. Ludovicos Vlaminck, I. V. licentiatus , ejuidem cccleliz ^cathedralis thefaurarius.

D. Francilcus de Montmorency , eccleliz collegiate oppidi Casletenlis przpolitus .

Si quempiam es piznominatis ante proximam lynodum provincialem , aut dicecefanam mori contigerit, epifeopus cum coniilio capituli ahum ufque ad proximam fynodum ennftituet . candemque iublbtutioncm ad ledem apoftolicam tranlmitti cuiabit , £

Tirui us XXVi.

*Tit /jsjJj pnvinculi O' »i*C(f»»a .*

CAPUT I.

CONCILIO provinciali , vcl direcciano, debite convocato › omnes qui de juie vel confuetudine 1ll1 intcrclle debent , die *Be* loco przhxis pcrlonalitcr Comparcbunt , 111f1 legitime impediti fueriut : quo cafu tcmpcllive de cauia impedimenti fidem facient : *It* nihilominu> procuratorem virum cccleiiafticum mittent, CHtsisrt non taniutn ad audiendum *Be* referendum, led *so,. etiam ad deliberandum , Bc* agendum , quz principalis faceret , ii perfonahter intereflet ; necnon ad (impliciter acceptandum Ar lecipiendum quzcunique in ipla iynodo llafuta A'decreta fuerint .

CAPUT II

Contra abftntes non legitime excufatos, vel qui procuratoiem (ufficienti mandato inftiuttum non milerint , primum ad contumaciam etiam per affixiunem edidi publici ad valvas loci in quo cuncilium celebrabitur , deinde ad alias panas juxta canonicas ianâiones decernendas procedatur .

CAPUT III.

Nemo, fine licentia przfidis concilii, a concilio icccdere audeat ; neque tunc aliter quam Infficienti conftituto procuratore.

CAPUT IV

Quod fi epifeopi, 8,-alii qui interefle debent, a noviffimo concilio circa hzc aliquid obtervaveruit , quod in futuro concilio proponendum videatur, id uno menle ante diem prztixum ipli metropolitano per literas fignificent.

CAPUT V.

Quacumque in hac provinciali fynodo ad majorem Dei gloriam, & animarum ialurem flatura hint per umvetiam Mcchhnienicm provinciam, per lingulas diaccles intra annum diacefanh fynodis publicanda funt ; ad quos omnes omnino tam exempti , quam non exempti, ut publicari ea audiant & ad ea lc conforment , ex decreto Tridentini fynodi lcll. aq. de lefortn. cap. a. ludecerè tenebuntur .

Quz reliqua lunr leformationem concernentia , ii tempore exiguo expedui n»n potueiunt, cpilcopiin proxima lynodo dicecfana liatuant, prout utilitatem ecclcfi-- poftulaie 1 "dicabunt Mandat poltiemo hac eadem lynod s yiovinciahs, ut quzcumouc tam io cninlio I idcntino, quam in hac qii lynod, d.-cicra ftatuta funt, poli impiellionnn m*ndabilitcj^ obicrvcntui ; omnia nitelini Λ : ig'..' i ccnlur* & judicio ledis apvilolicztiam humillime fuliniittens . Aftum Mc. hlioiz anno domitu inililitno lexceiitcumo fcjiiimo dic decima nena intnhs Julii .

Matthias jrchicpifcopus Micblinicntis . ,
Petru, Danunt epifeopus Candaveulis I
Gisbertus Malius epili opus Befxoduccuüs
›knricus epifeopus Ruiemunjicnfu.
Carolus Phili jipu, de Rodo in cpiic. Brugeulis
Joannes Mirxus epifeopus Antnerpicniis.
Carolus Maliusepifeopus ïj.senlis.

Ante horum decretorum çublicain Wiionem icvcrcodifliinus *Bc* illnftritnuhis uoriii.iiic praGdens , *re* cum revercndiltimis domnus co<.in<eo pis communicata, fequemem iche.iul <m if-icrif>to pronuntiavit, eatnque h.c d calcem adver->um adienhi mandavit.

Rnrnndi , *ac vcncrjbilcj Jjnini* : ɣiк». J,- *quibui bacicnui hic ailam cll mulinujc* I ·' r ,ru- *»»H»< mrito r.mpuJ cxHnjcu·, rt^uu r.i & lan~*

ANNO CHA1ST1 ita?·

V»!, fraftrtiaa rum *it fltriffut ttiaaa fiat* ru- *J'altaia ftrtatlfiuia trlficaiian fixa*, yaaraw *fract- (litat fflrtatl fiulmin fattatiaatat. Sli taat rratrtatU *afira iafim atbit ttafiatrial, fuantt taaa iaatna al avibtt fait tlfia, V quanta* J»»ipr· *ittiataatar, iinftt ft aaa fait ilataraiartat tatraat : vifitat tfi rtvtrtnii(fintit fatribtt hajat fijaaii, uni teat baaa vtaia faa iiarittm, itrlaraait, tr ttafiuta aaaia ftbiicauia, quai vabit auiirii, (f txftafit ratiinibat ·vtftrit, c fait, Jattrataiaat U" abftrvaajuaa atiittur.*

Pod cujus fchedula pronuntiationem przdi- Λ* concilii decreta poblice lcâa fuerunt, dic vigefima mentis Julii anni tnillclimi fexccntcfini feptiml. Ia cujus rei fidem not infra feripti ejufdem concilii fecrctatii propria manu lubfctipfimus.

Petrui Paatinus? protonotarias apoftolicus ·. decanar eecleliz S. Gudilz Bruxellenlis.

Dionylius Chriftophori, cathedralii ecclefi· Brugenlis canonicus & (cholafticur.

TESTIMONIUM

ILLUSTRISSIMI ET REVERENDISSIMI domini D. cardinalis Patnpbilii fuper faâa recognitione concilii provincialia Mechlinkntis, ab illuftriffimis *St* teverendiffimis DD. *DD. cardinalibus* interpretibus facri concilii Tridentini.

NOS Hitrtayraat litati faucii Tllafii it aaanlt S- R *t. cariiaalit Tantfbiliat, fiitaa fri»at tT attiAatnur, irertta confitfla ia frma-* Cra/r *fiiaaia a rrvtrtaiifififiait D. architfifinfa Mttbliairafi, taqut a* R. D. *Diaayfit fhrifitfbari, tatbtiralit 'tcrltfia Brnftafii tatotica iffinfiqut artbiffijcafi frocuratart ai fitailiffiaraat £>. ftrlata, a facra nairciatiaat cniiaaliaaa caacilia Triiatattaa rntirtirtaaia prafafittrnat tminiata, ncagaita, at^ut .ftatafuiffc : actaaa nrumitm il-* rrrrvruw rxr.ss *flata afui iffata caa^rtiatiancaa rtmanfiiTt,* r-- *que bujufateii itertta bâc libella tbaitartat* xrxix. *(quarum friata incifit* Decreta, C7"r *ultima -vera,* potuerunt, <yr. CT *itfi-* »>z, Eecleliz Brugenfis canonicas k fcholaftiros) *icfirifta V cellata ia amnibni C ftr* amara *caatariaat I· quarum fiiam bit frafria arant fubficrifflimui, V ab iafraftrifte fterttaria irea fabfiitli, fiftlii^ut atfiri iatfrtlfitai caataiaairi atatiatiinat. Haraat fiat, Jit* ir1. *^ifrilit tara* MDCVIII.

Hieronymus cardinalis Pampbilius.

Joannes Franc. Fagnanus *fa'cri* congregationis concilii fecrctarius

B R E V E

SanâiOtmi D- N. Pauli PP. V fuper confirm*· (tone concili provincialis Mechlinicnlis.

rmtabilibai fratribai artbitfifrafa tr tfifiafit frrviacia btttblta>tafit Taalat TT. K.

VENERABILES fratres, falutem *St* apoftolicam betsedi&iorsem. AAa fynodi provincialis Mechlinicnlis a fraternitatibus vefttis nuper habitas > qu· diledhu filius Dionyfiua Cuiftophori canonicus * tchoiafticns ecclefi· Brugenfis ad nos detulit, ut, fi nobis proba· reneor, illa confirmaremus auâoritare noftra apoftolica) nounoilia mutatis, ut videbitis, approbavimus : recognita prius mandata noftro, a venerabilibus fratribus noftrir fandt· Romana ecclefi· caidinalibua, interpretibus facri concilii Tridentini. Laudamus valde, fratres venerabiles, telum pietatis, prudentiam, *Sc* vigilantiam vcftram, quam in nujufmodi decretis ianciendis agnovimus, ac Deum lapientis *Sc* mifeticotdiarum pattern precamur, nt quotidie: in vobis augeat dona divine fus gratis, uc miniileiii vcftri ac laborum, quos ad ejus fan· Aiffimi nominis gloriam, *Sc* animarum falutem fufeipitis, premia benignus vobis retribuat, cum reddideritis rationem villicationis vcftrz. Quemadmodum etiam hortamur, atque apoftolica auâoritate, quam a Dei benignitate licet immeriti accepimus, jubemur, ut ejus fynodi decreta omnia, quz ad facrorumcanohum prsicriptum omnes ifttus provincis epilcopos omnefquc eorum dicecefanos obftriqgunt, ab omnibus quam . diligenriifinae & inviolate ferventur ·. ac'vobis omnibus apoftolicam benediAionem noftram peramanter largimur. Datum Roms apud fanAum Petrum, lub annulo pifcatoris, quarto Kai. Mail, Mucviri. pontificatus noftri anno tertio. 'anno' chr ist i i*or

Titrai Jrrvta

ALIUD TESTIMQNIUM

Examinati concilii, ab illuftrilfimo *Sc* reverendiflimo D. cardinale Pamphilio direflum revrrendiflimo flt illuftriQimo D. archicpiliopo Mechlinienli.

Perilluftri ac reverendifCmo domino uti fratri D. arcbicpilcopo Mechlinienli.

PE\ILLUST\IS at rtucrtniiffiint i^ntiae, I'tr frattr : Trvviicialcnt fijtni'cm Mtibhnitnfitm ab aatfiittiiat tua aibib.tii caartraviacialibar tfificafit aavifjiatt ctlrbrataat, V a rtvtrtaia iamia· Dnajfia Cbrifiitfbvi taibcirahc tcclcfia Bratafii caaaaita <F fibalafiita, amflitaiiau tua,O" iffitrtaa tautfraviatiaiitat cfifiafaruat fracaratart txbrbitatr tjafiftt itertia ai farti maierauiti, txccffifi tarrntaiat, abtfui iflbic bilitrtat frafitrtiaa itftria, at^ut banticartat artibai iatraiuPai, rraiicaniii, fit ac fiaficattr caaftfla, *illafiriffitii cariiaalti Triitatiar* caacilii, *futili{Jiati D. H· aiaSarilact tactrfrttti, fra ataatrt fibi ■juaila iiliitattr rtnfaavtraat, attat ubi tftrtuir, triaua tateaiartat. itabat tllaat iffiuaa fjaaitat ai amfhtuiittat ttaar auac rcutittiatai, fra.fiti atturric irbita titiiaai, fublicaaiaai, ir ftiula ia tfta fraviacia abftrvaaiaat, ut tfrifia,* ac *fitatilfiata aftra,* <p· *iaiufiria fitlubirriatifai labatu fruilui futi fibi iaitia fraftfiuii, xbtriarti in iict, ai/uvaatt iacuiaa, fmifiat. Quai at cuutulaltfr Ctaat ttlrrriau fiat, aat fatram fnnbai a iruina aifaitatt laatttJUntui, aarfhtti.aiftr tau falattat flariacaat frttaatar ia («rniea* lauta *Ju* s. *^ifrilit, anaa* MOCVIII.

Amplitudinis tuar nerilluftris ac rtvereudiffime Uti frater ftudiofiOimus Hieronymus cardinalia Pampbilius.

Sccnod· liter· prsnominatl iiluftrifiltmi '8e tcvtttndiftuai domini D. cardinalis Pamphili!

ÀHNO CHK.ISTI 1M7. «d dictum reverendiflimum 8r illuftriflimum *D.* «rchiepiicopuin Mechlinienlem , teftantes ommum proteftarionum in examine & recognitione hups concilii eam habitam rationem , quam jus *Sc* ratio requirit , idcoque illud jam omnes obligare .

Perilluftri ac reverendiflimo domino Uti fratri D. arcbiepifcopo MechlinicnG .

PErillefirii tc rcvtrcmlijpnu iemiae Uti frater. Sjaeium previacialem Mechlinienfcm at aas- *pntnJiae tua aihibitic cempreviacialibat epifcepic neviffime* rs/rirараw , 4 *facra tnafrcfttieae cardinalium ceuciiii Tridencini interpretum rec»S»itam , tc nennnlii epptrttae immatttic prebatam* , B /a» a/iir *literie pre munere n»Ar» atttftati furnuc. 'H»nt ac cuipiam advcrfac ipfam ceatilium , fra-*

Jenter tc mederate unanimi epifeoptrum ttn/enj» anno" *tanfctlum , teaqueecnji tufa, aat occafio ulU fu-* CHKiyrt per/ir : *fuperaddere placuit > quoj reipfa verum , reo/. illuftriffimec patret ia ea rcctfaitianc , atque emendatieae, ptete/lalieaat iftic habitae , ut iu ipfa fjnedi calet deferiptat , ftriefijc , enpenjiijcqae ,* ar *caram , quantum facr. tanauei fu/l.tta nerma fuadebant, ratienem babuiffe . lUam nitor ipfam fjneinm , ejafque detreta iaeaalfaater taequantur* I *-Amplitude tua , quanti» /em nullum ebfi/ht impedimentum ,* <T *bene valeat ia emu, , t qu» diuturnam illi taculumitatem cum* rp> jra- *tia increment» precamur . Kama , die* ɾ.ıiii *Mail,* MDCVI1L

Amplitudinis tu· , perilluftrit ac rcvcreisdiflime Uti frater. ftudioliŒmus Hieronymus cardinalis Vamphihus.

™CONC ILIUM PROVINCIALE NARBONENSE CXT'

Habitum anno domini MDCIX.

INDEX TITULORUM.

I. ⌐\E *prefeffhne fiiei.*
II. JL/ *De raiimemirficlei.*
III. *De libuc vetitii.*
IV. De elivini verbi frajirateribat : O' prabenla tlaeeicfali.
V. *De tafteiia euchtrifliu.*
VI. *De rcliquiu , o' veneratieue faafltrum.*
VII. *De imtfiaibac.*
VIII. *De Blafpbcmic.*
IX. *De fe/teram iieram caltu*
X. *De ebfervativne it/unierum .*
XI. *De bcretici1.*
XII. *De inilulfentiii.*
XIII. *De faeramentic ia feaere*
XIV. Dr *ferrement» bapttfmi.*
XV. *De facrameate coafirmatiaau*
XVI. Dr *facr^meato pernitentia*
XVII. Dr *cafbut rrfcrvatii.*
XVIII. *De faaililfme euchari/tia fccrumente*
XIX. Dr *rnifa fccr.ficiv .*
XX. *Df (ltrttib ftrr^rixh ty .*

XXII. *De matrimeni» .*
XXIII. *De extrema unflitne.*
XXIV. *De fepnlturii .*
XXV. *De teftamentit.*
XXVI. *De epftepit.*
XVII. *De vifi'arieae.*
XXVIII. *Dcfjueio dicecefana.*
XXIX. *De centili» prtviniiali.*
ÎÎYI ή
YMYÎI ή

W ' ◦" "fi*-'* E

XXXIII. *Dc abbatibuc rriulatibui , libuc.*
XXXIV *De caafraternitttibai*
XXUV. De parfatariie .
XXXVI. *De ctpellaaie aapcltMitrum .*
XXXVII. *De fubricit ecclefiamtu.*
XXXVIII. *De lacfpitahbui.*
XXXIX. *De ittltfiii (f altaribtu*
Xi- *De miffali* cr *effitia Jiviua*
XLI. *De vita O' hrneflate eicricctum*
XLII. *De fere ccclefiaftic·.*
XLL1L *De qffictalibue faratecie.*
XLIV *Dc meniterhi O excammaaitatieaibat,*
XLV. *De fimenia o' ceapjleatia*
Xf.VI. *De ufurariii, camithutariit, O' adulttrit.*
XLVII. *De decimb*
XLV1II *Dt panic.*
XLIX. *Canrla/io cencilii.*
L. *Subfcnprime. tpifteptrum*

IN NOMINE SANCTISSIMÆ

& individue Trinitatis Pattis, 8c I1I11 , *Sc* Spiritus fanCti , amen.

previncialil' Ha'baaa habite

itittrcpvhtana . fab tiluflriflime.o- uuiɳuii·iГı-

vice dr *t cr-iia. ar-h.cp.frrrc janfla print fe· Jit Harbaaa , prtmatt (r pre'ideate..*

NOs Ludovicur de *Verrine* , 1Λ i \ fjnfla ledis apilloluc giatia archicpii.opus tarifa prim* ledis Natbonr, primas . λ pr*!idens natus comitioium generalium Glum ordinum provint 1< Occitanie, dc Conlilio 8r aDenio rcverendllEmoriim dominorum coepiicnporum uoilrorum in provincial! β nodo NatboacuG , h«c ftatuimus.

Δ D tollendos Genuum errores mifli ir XX ftoli , qui pnur docere , tum baptizate debebant , ' 8c uno tpafi inter fe dato fsmboI? · f*lfa prophetis m vrft.mentis ovium venientibus , cutn lupi rapa'es effenc , dilcernesenciir , fimul ,n unum congregati uni paulo poft *fcjunâî* diverfas permeare debebant tersas , uno ore totiu, fide, riollrc compendium profefli , hoc pnacile prxdicari (latuerunt : *Bc* merito, cum teftantc apUlolo , line fide qua radia eft , 8r aliarum virtutum fundamentum I impoflibile lit Deo placere: ne quali arbores autumnales eradicate, errorum &' harefeort tetnpeftaeibus *Bc* ventis proftrati , Une fruûn *rtpe-* ɾirentur. Ncc aptius unquam ad refellendos errores , *Be* hetefcon iofultus repellendos etcogitavif remedium ecclefia, quam G coelus omnium

in

<N)«O CHKisri

n» Sju.itu tinifto congre"atonim apoftolorum fi.lci uiii.ii conftftioneni , pro. necelhtate explanatam profite ctir. Hoe przftrere concilia urcumemca fc a nobis i.l fieu cxpsafcnnt , Pc iuo quodammodn jure imperant : nec in hihrtas elf uti pr^ccpto , ad quod omni jme inv.tj-tnui , X solente, impellimur . Idciico dc dis i ms icbus fc evdcliafticis officiis , ad Dei glorum fc cçclclie incolumitatem lalutctnque lpc-Ciaiiiibus tt.iclantes in hac fynodo le«itune couureqata , ut quod bonum ell hiiniflim.i tule tundemus. lpc trigamu . & cantate muniti in omnibus Deo mlpirante pcificiamus : a fidci piofetholie , juVa receptum ecclefi» uniscrfaln urum minum minendum sile duximus, mhanc quz lcquitur fermam.

ECO N- firma h.lc credo & profiteor, oni nia & ling ila , qu* continentur in lymbolo tidcl , quo lanfta Komina ecclrlia tur , videlicet : Credo in Deum Patrem omnipotentem, tj.totem erli *Bc* terra, vilibilium omnium X invilibilium . Et in unum dominum Jclum t in illum , Filium Dei unigenitum , Sc ex Patic nat_um ante omnia fzcula : Deum de Deo, lumen de lumine , Deum verum de Deo scio, genitum, non fidum , conlubftanti.alem Patri , per quem omnia lacta funt qui propter nos homines , & propter noftram ialutem dclceudit de czlis: *Bc* incarnatus eft de Spiritu iancto , ex Maria virgine , ET HOMO FACTUS EST . Crucifisus etiam pro nobis (ub Pontio Pilato, j-ilTu. fc fcpultus eft , *Bc rclur*rexit tertia dic lecundum (capturas: Et accendit in caluin , (edet ad dexteram patris : Ii itérum venturus eft cum gloria judicate vivos fc mortuos, cujus regni non erit finis. Erin Spiritum lanctum dominum, fc vivdicantem, qui cx Patre Filioque procedit : qui cum Patre *Bc* f ilio fimul adoratur &■ conglorificatur : qui locutus eft per pr 'phetas . (· unam i mittam catholicam fc apoliolicam c.ckuam . Cortfilcot unum baptrima tn rcnyilioiicrn peccatorum . Et expefto reiurreittonem mortuorum · Et vitam venturi fzculi. Arnen.

Apnftolicas *fc* ecdcfiafticat traditiones , relrqualque ejufdem ecclcfiz oblervationcs(Sc c.mftnutioiics , firmifiime admitto *Bc* amplector .

Item facram feripturam , juxta eum fenlum quem tenait *Bc* tenet /anda mater ecclefia , cujus eft judicare de vero fenfu *Bc* interpretatione facratum feripturarum , admitto : ncc eam unquam nifi juxta umnitnen confenfum patrum accipiam fc interpretabor.

Profiteor quoque efle vere fc proprie feptem facramenti novz legir , a Jefu Chrifto domino noftro inftituta : atque ad falutem humani genens , licec non omnia fmgulis neccllx-i,i : fcilicct baptifmum, confirmationem , eucharifiiam , pixnitcntiam , extremam unitionem , ordinem fc matrimonium : iliaque gratum conterre, fc cx his baptifmum, confirma, tionezrf* *fc ordinem* > line lacrilegio reiterari non pofte.

Receptos quoque fc approbatos ecclefiz catholics ritus in lupradiCiorum omnium facramentocum adminiftrationc , recipio *Bc* admitto .

i lamia & Cngula quz dc peccato originali fc dé juftificationc in facroianda Tridentina fynodo, definita & declarata fuerunt , ample-θoτ fc recipio.

?V

Profiicoi pantcr in milia otferri Deo veeum propriuui fc piopitiatorium facrificium, provis fc defunctis : atque in ianitiflimo euchariftiz facramento elle vere, rcaliter, fc fulxftantialnci cuijiu. fc linguinerr , una cum anima fc diviuitjte domini nolir· Jelu Chrifti , ficri-J|uc <onvsrhonem p.inis m coipus , fc tutius ubft.iiitir s mi in lairuuincm : quam converfioncrn catholica ccdclia tranilubllaiitationcm appell.it.

ANNO-CHRIsri s«o».

Iateoi en.nu .ub alteri tuitum fpecie totum atque integium Cnriftum , venunque (aeramentum fumi.

Conltanter teneo purgatorium die anintafque ibi detentas uddlun. tuftiagus juvari : ii-

1B militer fc lauCtos una cum Chrifto regnantes , vcneiandus atque invocandos effe : cofque orationes Deo pio nobis, ollerrc , atque eorurn reliquias elle venerandis. B

uti- liimilhme allero imagines Chrifti , ac deiparz Temper virginis , nccncn aliorum lanftomtn , habendas fc ictinendas dic , atque cis debitum honorem ac vcncr.it lo.ncm impertiendam .

Indulgentiarum etiam poteftatem a Chrifto in ccclcfia rdiâtam fu fle , illarumque ufum Chrilliino populo mavime falutarem aftiimo.

Sandam , catholicam, & apoftolicam Romanam ecclefiam, omnium tcclelianim rraticna fc migiftrim agnolco : Romiroque pontifici , {} bciti Petri a"oftoloium principis lucccflori, ac Jdu Chiilti Vicario, veram obedientiarta fpondeo ac juto.

. Cetera item omni*a facris canonibus fc ecunicmcis concillis , ac prxctpue a facrofanâa Tridentina lvnodo ,-tradita , definita & declarata , indubitanter recipio atque profiteor: iimulquc contraria omnia , atque hzrAes quafcumque , ab ecclefia d minatas fc- rejectas fc anathematizatas , ego pantcr damno rcjieio fc anathematizo.

Hanc veram catholicam fi lem , extra quam nemo falvusrfle poteft, quam in przlcnti lpontc profiteor & veraciter teneo , camdcm integram & inviolatam ufque ad extremum vita D fpmtum confiant illime Deo adjuvante , retinere fc' confiteri, atque a meis lubditls, vel illiquorum cura ad me m monere meo fpeCiat , teneri, doceri, & prrdican , quintum in me erit , curaturum: ego idem N. ipondeo , voveo, ac juro : fic me Deu· adjuvet fc hzc fanda Dei evangelia .

Hanc camdem fidei profdlioQem , quam nos archiepifcopus , fc epifcopi comprovinciales & fuffraganei noftri, abbates, fc omnes in hac noftra fynodo provinciali congregati, fponte profefli fumus : mandavimus, ut omnes qui ad quzeumque aut.qualiacumque officia , onera fc beneficia ecclefiaftica , regularia aut fccularia , cum, vel fine cura, m pofterum pro- £ movebuntur , priufquam fiuftus eorumdem faciant fuos , aut poHcflio (potius intrufio tunc dicenda eft) illis fufliagetur , in manibus ordinariorum beneficii fibi colluti , five fzculares luit aut regulares , emittant : fc de eadem in collationum libris mentionem facere tenebuntur. t^iiod fi abfentibus fiat collatio , tenebitur provifus , coram ordinario loci in quo rcfidet , eamdem fidei profellionem emittere , fc de hoc fidem in forma publica facere collatori di*i beneficii infra tres menfes : fc hqc toties quoties novam provifionem , aut ordinationem obtinebunt.

Eam-

ANNO CHKIJTÏ iio„

£amdem profitebantur fcholarum magiftri, *it* flui ad facro· ordines promovebuntur , «ot doctorat» altetiufve gradu· infignia recipient i quod idnm praftabunt curati omnes, Ac alii de jure vel confuetudine in fynodi· diaccfania *tc* m concilii· provincialibus aUiftantes, priufquam ·d aH* progrediantur.

Dt fidei ndietretii , tr itOrian Cbrifinu .

CAPUT Π.

TTT populas qaod boncm èft a malo difcerU nere , *It* qua ad falutem neceflaria fune Lire valeat, parochi omne·, fingulis diebu·do- B minici», in Scadafallo ecdelia , ac inter miffaratn lolennia, populo noncisbant, quacumque per noi *Se* coenifcopo· noftro» conftituentur ; *te* bominatim diflinâa *Se* intelligibili voce recitabunt orationem dominicam, (alurationem angelicam , fymbolum apoftolotum › Dei *Sc* ecdeliç pracepta , feptrm peccata mortalia , virtutes théologale» 8r cardinale», *te* fiifius ea populum docebunt, quibu» ad virtutem allici *tc* a vitio ab.iuci poflit : négligente» vero parochi, a locorum ordinarii» puniantur.

Cum aurem adolcfeentium stas, nifi a tenetis annis inftituatur, prona iit ad mundi illecebras *Se* voluptates ieilandi» : fanâc a patribu· inftituta fuerunt doârina Chriftiaoa fchol»,C in quibus uttiulque lexus juvene» fidei rudim'nta edoceantur, *Sc* ad pietatem, religionem, bonofque mores informentur.

Ideo ne parvulos panem petente» , dum non eil qni fugat , fime petite patiamur , *Se* ut bonum fiat in fide tyroetnium ·, atque ab omnibus obfervetor, quo i a multi· annis, non fine fpirituali fraftu , in noftra civitate & diacefi Nrrbonenlt fuper hoc inftitutum fuit.

Piacipimus omnibus redoribus, vicariis perpetuis , *Se* alii» curam animarum habentibus , *ut finguli·* diebus dominicis poft prandium , dato campans figuo, patreifamilias cum pueris in ecclefia convocent : trbi eos fidei rudimenta edoceant, *te* laper eifdem diligenter interrogent, D formam catechiimi inlequentcs : ad quod invitati fidele· omnes pto commodis *tc* utilitatibus 3na· inde confequentur frequentiores erunt , um viderint effrenatam *tc* lubricam puerorum ararem, hac ratione , fuavi quoditn frrno cohiberi *te* caftiffimis moribus inftitui quibus imbuti toto vita curriculo innumero· frudtus producant : atque ideo obiccrarnui, nt nifi le-, gitime prapediti fuerint , tam falutare officium ampleâtntur .

Hanc tandem doArinam Chriftianam facient femel in quaque hebdomada {uiidilcipulu (chelarum magiftri

De lilrii vttitii.

CAPUT UL

/~Vüod fanâe - conciliis ordinatum eft infeV^quentes , quofeumque libro» a fanda fede apoftolica vetito· , *Se* cx profeffo de hetefi *tc* rebu· obfcani» traâantes, aut legi aut domi retineri prohibemus , fo(> pana excommunica» tionii lpfo fado incurrenda· , *Se* alii· pani· a fummi· pontificibus *Se* aeumcnicir conciliis ordinatis.

Curent etgo epiicopi peo fubditorum falute, nc libros hujufmodi retinentes, pansa ignoran- * aniso ter incurrant ; ut omnes parochi indicem libro- *CUtim* rum a fanâa fede apoftolica prohibitorum, pene· fe habeant , eumdemque populo , bi· *Ititem* in anno perlegant. >*·,·

Biblia vero facra , idiomate Gallico confcrtpta , legere aut domi retinere nemini licear, nili ab epifeopo, aut eju· vicario generali, exprella in feripti· obtenta licentia ; quam non concedent nifi eifdem vifis, ledi» 8r approbm·, ne venenum ab heretic·'· fparfum in permultis verfionibus , leniter ferpeot , anima· alioquin piai inficiat.

Panam mago· confidentium fati» expredit (criptura facra dum ait ^Ssium yu« *drtlmvt-* i^. *rif* ad *ttMffi V entire V* cam *eilfaeicete [terit ·nent faint* eu» *entre Hint.* Qjiia tamen liberius peccant'nonnulli , dum panam ejufmodi fcelerum differri experiuntur *Sc* ut talem licentiam .prsfcnti decreto teprimamu· : damnamus magos, veneficos, divinatote·, fortilegos, conjcâore», augure·, hatufpices , mathematico· judiciarios › cum dsmonrbus foedera *Se* pads tacite, vel exprefle habente· , morbos impiecationibus, verbis , ligaturi» , aut aâiooibus iuperftitioie fanare intendentes , eofque, uti facra decreta excommunicarunt ipfo faâo, fie *Sc* nos excommunicamtr.. Qua· duos parochi tales agnoverint , *Sf* poil trinam monitionem teftibus adhibiti», fi »0 eildem certare noluerint excommunicato» nominarim publice denuncient, *Sc* ab ecclefiis arceant, *tc* ejiciant.

JD* divisi *vcrkl fredueteriktt , et dc frelettJe thttieftlt.*

CAPUT IV. .

Mlfit Dens apoftolo» in onivetfum mundum ot pradiCarcnt cvaqgefium , quibus anima» ligandi atque (olvendi facultate cooccffa, populu» obedientiam *Se* atten'ionem illue* Dei mandato prebere tenebatur. His vero cum fuccclfcrint epifcupi in dignitate, ita etiam eos fequantur in taianere. Ideo pur feipfos, nifi legitime impediti, verbum Dei , tam in civitate quam per totam direccfiin populo noncient. Et quia non omnia (oli in Omnibus poffunt , probitate , doârina *te* religionis catholice fervore pizftanre» 8r idoneos contionatores habe'e procurent : qui dominici· *Sc* feftivi» diebus praedicent , facultate prius in feriptii ab eifdem epifeopi· , aut vicariis generalibus obtenta : per quam exprimetur in quo foco valeat, *Sc* quanto lit tempore duratura I line qua a parochia non admittantur, five fint (eculare!, live regularet : quam nnn comedant epifeopi nifi poft profeffionem fidei , in eorum manibui femel ab eifdem emiffam : diflam vero licentiam gratis dare teneantur . Si quit autem fine ipfa licentia E qua ultra annum valete non debet, inprajudicium epifeoporum tale raunu» ulurpaverit, excommunicetur, Parochus vero qui illum.admiferit, fevere arbitrio ordinarii puniatur.

Nulli regularium alicubi , etiam in ecclefiifuorum ordinum , concinnari liceat, *niti* prius a fuis fupcrioribut, de vita, moribus, *Se* fcientia examinati *fc* approbati fuerint , ac de eorum licentia, cum que fe perfoauliter coram epifeopis praifentare, *Sc* ah eis bcnediâionem petere teneantur, antequam predicate incipiant. In ecclefii· vero qua fuorum orcinum no· funt ultra licentiam fisorum fupenorum or>*fcopi quo-

que

"Xnno CHKIST1 <-■

9ue facultatem in feriptis habere teneantur', fine qua iacifdem nullo modo concionari poflint.

Concionstores ea tantum pradicent , *qu*· ad divini verbi explanationem , virtutis laudem, vitiorum contemptum pertinent : improbatu hiftoriat , fabulis , *It* aha ad rifum invitantia, minime proponant . Quod ii hareticoium dogmata aliquando traftanda firerinc , tantum de ill·· dicant quantum viderint populo expedite , haereticorum rationes proponendo velun pet contemptum , qua· ftatim refellent, Glutionibui dilucidi· & etphcitu , fevere in harreticos invehendo, ut populus dignofeere pofiit quantum a via veritati· dr redo fidei tramite defcivermt.

'Il vero (quod Deus avertat) pradicator errores aut Icandala dilleminavetit in populum, in quacumque ecdefia luerit , epilcopus ri concionari inhibeat . Quod fi hacrefes pradicavent , contra eum procedat fecundum jutis dilpolitionem , *te* conftitutiones concilii Tridentim , icAionc quinta , cap. 1. dc reformatione .

Dum concio habetur in ecdefia , miflam in eadem , aut ejuldem aliquo facello a quovis faccrdotc celebrari , aut lacramcuta (dummodo mortis peiiciilucn non immineat) miniftrari prohibemus .

Quod fimonram fapit &' qucllum Crdidnm, ur in pofterum viretur, fancimus ne divini ver bi predicatorer fuper mercede ullo modo paci f lcantui .

Voluere patrer facri concilii Tridentini in omnibus mctropolitanis Ur cathedraltbu» c<- cldus, przbendam ptimo vacantem , pio niaiftto tncologix aflignjici : quod tamen hatftcnm in pcimultis fiuurn non cxtitit : dc ideo przfcnti dccrcto mandamus, ut in omnibus ecdcliis , tam mctropolitanis , qnaui caihcdralibus , ubi prabenda theologalis inftituta eft , conlcivetur ; ubi vero nulla'aflignata eft , primo vacans ad id delimetur: *Bc* prout talem ptffcnli decreto ad hoc aflignamus , qur numquam conferri poflit mh doâori vfl licentiato , aut baccalaurco in theologia; qui per feipfum fingulis diebus dominicis, vvrbuin Dei publice in D cifdcm 'ecclefiis aQualuer prcdiccc . *Bc* bis m hebdomada catus coufcientrz docear: quem attente audire canonico» & alios ecclefiarum cathcdralium act collegiatarum beneficiates hortamur : patovhos vero *tc* alios facramenta ecclefiafttca admmiftrare intendentes . ad id per ordinatior omni via juiir compelli volumus *tc* jubemus.

In ecclefiis cachedralibus tegularium . in qui bus nulls funt prehende, (ed tantum pomones monachaler : ex nunc unam ea di/tis pontonibus monichalibur, pro diâa prrbenda ihcolo?ali conftnuiijsus *tc* aflignamus: cui, G notifie ufhcieni , aliquod beneficium uniant epifeopi, dummodo ecclefia Gc unici beneficii , debitis b non illudetur vbfdquiis. ‖ Quod G circa predicts epiicopi ncgligentius fe geflerint , capitula eicleliarum catnedralium › cos pio tali prrbendarum, vel portionum afUgnationc, omni juris *•ii Bc* rasione perfcquaotur.

Di cuftodi CUrhi'iflij .*

CAPUT V.

EUCHARJST1Æ facramemum , laluti, noftrs ptguns, jn cuju· prafctitia Contremi fcunt angeli , videntes ibi contineri mundi *Bc* anno celi redemptionem , uti omnium facramento- CHAISTI tum excellentiffimum eft, ita majori devotione >*o* •c reverentia tractandum, Atquin viaticum munibus neccffarium , femperque paratum aflervandmn. Ideo in loco decenti Gt tabernaculum exterius, quo Geri poterit apparatu ornatum , cum ligno patenti , demonftrante ibi contineri pun cui adoratio debetur : intui vero panno feneo prnetur . Apponantur lapi· portatilis confecratar , *Sc* corporalia , fuper quibus Gt vafculum argenteum vcl autcitm , ih quo linteaminibus facrit complicatum refervetur fanâiflimum cucharifti» facramentum: cujus renovatio, adminxs fiat decimo quinto quoque die. Curent autem parochi aut alii iaeerdotes talem curam habentes , ut clavi obteretur, nc quid nefandum, qaod abiit, per impios circa illud agatur: ante quod perpetuo teneant noftu diuque lampadem jugiter ardentem.

Inna dictum tabernaculum , nihil aflervetur prater tremendum illud facramentum : amoveantur , Br eo tdiqni* : imo etiam vafa oleorum finitorum: fe ut venientes ad adorandum, notint ubi relideat fandiflimum facramentum, tabernaculum in medio majoris altaris , aut alio emincntiori & deceotiori ccdcfix loco, reponatur.

Atque ut facro pabulo rcfcAi, ex hac vita difcedanr Chnfti fideles , cum primum infirmum intra parochian· fet ver it parochus , illum invifat, hoitcturque ad (actum pernitentia *Sc* «Itaris facramentum Inicipiendum , eidemque de peccatis fuis pernitenti *tc* confeifo , illud rogatus citiffime deferat, dato Campans figno, ut populus accedat illud idem comitaturus : bt vero parochos indutus luperpelhcco *Sc* ftola , veloque ierico «b humeris pendente , quo vafcufum die! facramenti obtegatur, S* ita compotitus nccnon baldachino, fi fiet ! poflit, fuper eodem portato , pro tanti laciamcnn icvercntia , precedente *lumine ,* a clerico tintinabulum pullante : duas in dufto vafe (una (altemintta tabernaculum reliâa) ad sgrotum accedendo confecratas hoftias deferat . quarum alicram tradat infirmo , alteram redeundo ad ecclefiam , populus reverenter adoret . Pfalmos , eundo & redeundo mediocri voce proferat , *Sc* nt in domo segroti fit menfa decenter ornata cum luminaribus ad vafculum tanti (aeramenti , fuper cstndcm reponendum, diligenter procuret.

Monemus etiam parochos , ut poftquam ad ecclefiam redierint , populum excitent ad tanrum facramentum comitandum . Indulgentias quadraginta dierum , quas fuper hoc concedimus , publicent , *tc* ad oiandum pro infirmo hoircnlu/.

Dc tf vtiUTCficnt finiiaram .

CAPu'T V 1.

ECC LkS I A catholica Spiritu fanAo edo Aa , dc antiqua patrum traditione , fempci dis 11 lanAot cum Chrifto regnantes invocandos , & illorum reliquias , qn« vera membia Chrifti tuehint . *tc* templum SniiittM fanÜ1 . venerandas Quod ut a (ulelibus majoii devotione fiat , flatuimus ut in locis honeflis ar decentibus vifcufisk five capfrs. qua debear religione alferventur.

Numquam ramea *Bt* nullibi proponantur

WftC-

ÂhKO CKUST1 im«.

veneranda, nifi qua ab epifeopo probata fuetint rcr- reliquia t qui de novo inventa· non nifi confnlto Be exprefle applqbante fummo pontifice veneranda· exhibeat.

Si tamen tale· in honore habita· repererit , de quibus non fail· conftet : ne falle etedulitati , ant fupcrftitidni loco· fic , adhibiti· in confilinm theologi· *Sc* pii» viri· , ea faciat Br ordinet, que pietati *Sc* veritati confcntanca judicaverit .

Populo dumtaxat fefti· folennioribus proponantur atque nonnifi a lacerdote, aut in facri· ordinibus conftituto , Br fuperpelliceo induto , ardenti face preeunte deferantur.

In loco decenti *Ic* mundo , jpannoquq ferico ornato, ardente in eodem, fi fieri poflit, per- B petuo lampade , afleruentuj , necnon clavibui obferentur capfa aut armaria in quibui reconduntur , que pene· viror grave· de clero , ab epifeopo deputando· remaneant, quas non exhibeant quibufeuraque perfonis : nec ipfi capfa· aperiant , nifi de expreflb foliu· epifcopi mandato . Qui fecur egerint feverc arbitrio ordinarii puniantur.

Et ut que femel probat» fuerint , femper tales habeantur , curent epifcopi earutndem inventarium in fingulis ecclefiis neri, Cujus tranferiptum penes fe habeant i originale vero in ecclefiis u> quibas tales reliquia fuerint perpetuo maneat I .

Dicte vero reliquia ad agrotos , non nifi C in extrema neceflitate , *it* tunc de exprelfo mandato epilcopi deferantur ; caveantque facerdotes *Se* alii omnes cujufcumque ordinis *Sc* fexus , illi· uti ad fuperftitiofat ubfervattonrs , uiufque profanos , prout haâenus, turpis lucri gratia , aâum fulife compertum eft t alias , prater excommunicationis fententiam quam incurrunt ipfo fafto , aibitrio ordinarii etiam coerceantur .

Dt hutiiuikui.

CAPUT VII.

IMagincs que rudium *Se* imjseritorum libri D funt in ecclefiis, prout femper probavit ecclefia , afferrentur . Quibui honorem *Sc* reverentiam impertiendam docent patres fanfti : quas tamen in eccleGa obfecenis figuris depirtn , figmenta poetarum reprefentantes , aut alias indecentes I non admittent epifcopi, ne in cis videat populni illorum imaginem , quorum leflio Chrifti fidelibus eft incerdiAa .

De novo non ponantur aut depingantur pro ecclefiis *Sc* piis loci· imagines, fine epifcopi aut vicarii generalis confenfu, qui videant diligenter, ne quid apocryphum aut fuperftitiofum depingendum approbent,'

Mutilas *Sc* truncata· imagine· , aut qu» ad pietatis, vel Dei cultum non conducunt, abac- E cfefiis extrahere procurent epifcopi .

Dt IltffhtUtiit.

C A P U 'T VIII.

U« pcena pfedi debeant qui oie facnle- V/ go facrum Dei nomen , Br falvatoris noftrijeia Chnfti , ac deipara virginis Mane , aut aliorum fandorum Mafphemaverrat „ er iplim Dei verbis liquido coaftat I cum pmcipic: blafpdemantem extra caftra cjeâum lapidari debere. Ideoque cum liberlo· peccent per "anno' multi eoquod mitius cum eli aâum fuerit:eo- CHUUTI rum cftranatam loquendi licentiam reprimere s··». cupientes , ftatuimua quod fi quia ore impuro blalphcmarit : fi clericis· fit , excommunicetur , lc arbitrio ordinarii puniatur; lin vero laicus , *tt* monitu· prima , fecunda *Ic* tertia vice , adbibitis duobus faltem tcftibui , non dcfttrerit , a catholicorum earn expulfus , publice excommunicatis· per parochum declaretur.

Dt ftfitruut Jitruut tuitu.

C A P U T IX.

SAnâorum folennitates celebranda· patres ccnfuerunt, ut veleorum in animisnoftris excitarent imitationem , vel nt eorumdem metitis coniociati , beatorum mentium precibus juvaremur. Nam ut ait D. Auguftinus folennitates martyrum , exhortationes martyriorum funt, ut eo· imitari non pigeat quo· celebrare deleâat.

Quocirca doceant primo parochi , cetetique Dei putcone· , qiio ftudio djebus feftis Dei cultui dedicatis , divinis officiis , concionibus audiendi· , doftrino Cbtiftiana , aliifque id genus piis operibus vqcandnm fit : in quibus quifque integi am miflam fub peccati mortalis C perna , nifi jufta propednui caufa , audire debet.

Ne dominicis aut aliis feftivis diebus, xbeetleiu przfcripiis,. fervile aliquod opus fiat prohibemus: mihil emi vendi ve poflit f nil· quod illorum dierum vidui neceflarium fic : nulli fiant incantus, five fubhaftationes, nec merces cujufcumque generis exponant mercatores : occ officinas luas, aut tabernas aperiant.

Mercatus, emporia , *Ic* nundina , nufpiam fiant diebus feftis , fed in antecedentem , vcl fubfequenrem feft ivitatis diem transferantur.

Abftineant omnes a quarumcumqne rerum vehiculis 8c agrorum cultura : tum a comeffationibus, ebrietatibus *Sc* impudicitiis ; ne fefti dies m luxu dc lafcivia agantur , *Se* Deus conqueratur de illis , ficut olim fecit per prophetam, dum ait, incenium abominationem efle, 8.· ideo fc neomenias *Sc* fabbata, necnon caiendat odifle ; dc projefturum fuper facies ftercus folennitatum talia agentium : fed ,cum omni cultu , reverentia , Bt cordi· munditia , fanâorum folennitates celebrentur , & nominarim a clericis qui x choreis, tripudiis *St* ludi· publicis aut aliis', didis diebus prohibitis maxime, abftinere debent.

Si aliqua urgeat neceflitas ratione cujus in diebus feftivis fertile aliquod opus fieri oporteat , confutatur epifeopus , vel ejus in fpirirualibu· vicario· , qui re diligenter iùlpeâa , qua congrua fuerint decernat.

Quo tempore divina officia peraguntur , aot dum concione· habentur , otiofam *Ic* vagam turbam e tabernis , foro, Bt plateis , abigant parochi , rebufqoc facris interefle compellant : non fiant theatrale* ludi , fpe&acula . aut tragoedia , occ chorea privatim rei publice ducantur .

Contra prsinferta ftatuta noftr» de feftorum obfervatione agentes , abfque aliis literis in forma, per parocho·, ad *ordinarium*, vcl cius officialem ad quem cognitio pertinet , per folam fchcdulam concinentem iffignationem reo ,

'anno CHKISTI i««U.

ad priman» diem juridicam 8e fienatam ab ipfis, deferantur : ut pcenis debitis fecundum deliâi gravitatem puniantur.

Cum multas fanftorum feftivitates in noftra provincia celebrare conlueviflent homines › pro cujufque civitatis arbitrio : nobis vifum eft fc-Jigere, quas ubique terrarum oblervat ecdefia , prater eas quz cuique urbi lint propriip, quafque parochus quilibet ia fua parochia habeat in tabula defcriptas.

Ita tota noftia provincia feftos dies celebrati 8c inviolabiliter obfesvari prreipimus, juxta calendarium reformationis , felicia memoria Clementis VIII.

In quolibet autem die epiphania , annis fingulis, indiâio Romana, epaâa, numerus aureus, litera dominicalis, 8* fcfta mobilia cjuU dem annifer parochum inter mularum lolennia c luggeftis d^runcientur.

Et ultr.t feftos dies cuique diaccli proprios, pro locorum confuetudine 8* populi devotione decernant 8* inftituant epilcopi , quantum ad Dci laudem conferre judicaverint . Neque p'optcica pias hominum voluntates , pluies dies feftos celebrantium contemnimus : red tales ut idem przftcnt hortamur , ferentes non inde ftcrilitatpm , fed rerum omnium abundantiam venire , cum non fit aliquid qui plantat aut rigat , fed Deus eft qui incrementum dat : ideo fanâorum alia fcfta , ad a'b.-trium &· devotionem populi celebranda rem t timus.

Feftum annuntiationis B. Mariz^virginis fecundum ecclefiz univerlz ritum , ntrmquam tiansferatur , etiamfi in labbaro fanâo , vel alio die majoris hebdomadi evenerit , li.ct officium transferri ncccfle fit.

Dt tlftrvttitat

C A P U I X.

CUm quadrage Crinale jejunium a traditione apoftolorum habeat ecdefia , illud iancte a fidelibus obfervandum eft . Nam jejuniis liceatur vitiorum fentina , marcet petulantia , languet concupifcentia , & fugitive abeunt voluprute».

Ideo przfatum quadragefimalc jejunium, vigilii , Ce quatuor tempora , per ablkinentiam Bc ciborum deleftum obierventur.

Diâis temporibus , cibi venales vetiti non exponantur , led pro neceftitate zgrotantium clam *tc* fine fcandalo miniftrentur , habentibus exprclfam ab ordinatio in feriptis licentiam : quam nonnifi nota ncccilitate , 8' › fi fieri poflit , medicorum atteftatione infpefta conferent.

Medicos rero omnes quihufdam diebus ante quadragefimam epifeopi ad lc venite mandent, & moneant nc proprii ialutis immemores, facilitate nimia , cujulpiam male affectam reflentur fanitatem , ne fibi^parent gehennam alios nimia adulatione perdentes , hortantes omnes in domino ut frequentes fint audiendis concionibus , & facramcntis ecclefiz recipiendis , eo przcipue tempore , quo fideles ftudiofius rebus divinis vacare debent, cum fit tempus acceptabile, Bc dies faillis.

Dt ktrttuu .

ANNO CHmjsu ""0».

C A U T XL

QUia non fine magna animarum jaâura *A „gravi* ecclefiaftici unitatis detrimento', claplis temporibus quzdam in hac noftra provincia falle hzreticorum doârinz increverunt : fugienda eft illorum familiaritas , qui enotes 8' fcandala in populum difteminant , 8* Deus optimus maximus votis , prccibufque obnixe rogandus , ut hi tot *erroium tenebris* implicati catholicam veritatem cegnofcant &' fequantur . Quamdiu vc.o membra non funt eccfelii : rei facts , aut [aeramentorum adminiftrationi adefle non permittantur , fed prorfus ab eccicfiarum liminibus arceantur , priterquim concionis tempore I ut pudore affeâi & contuli , aliquando iclipicant , quos anathemate ferit ecclelia, 8r tanquam putrida membra, ne fana inficiant, rcfecat . Suos igitur fzpius moneant fubditos epifeopi , ut fi propter Irculania cum illis agere cogantur, de rebus fidei, credentes ceito quz credi* ecclelia , non difputent : nc hamo falfitati- c.rpti , dum nimis ciiriofe 8* przter captum luquiinnt^ mortem libi cc trflitnam atferant.

Dt

c 4, P U T xil.

PLus quam fufficientci pro peccatis noftris perfoivit Chriftus , per opera , ad quz non tenebatur pio noftra redemptione I quorum merita , ut thcfaurnm prcriofilfimum , in manibus D. Petri apoftolorum principis , ejuique (ncccflorum tradidit : ut pro lua prudentia ad libitum fidelibus comm nicarcnt , per concclliones quas Temper indulgentias nominavit ecdefia populo utiles : eas tamen quzftus fordidi gratia pnb'icari vetitum eft Idem ftatuimus nc in ecclefiis , aut alias quoque modo , publicentur indulgcntiz nifi ab epifeopis vifz , 8- per eorum lrgillum aut frgnum , *tc* fecretarir fubfci iptionem , appareat parochis eas a fummo pontifice conccftas fuiffe.

Parochi vero 8- concinnatores , indulgentiarum valorem , utilitatem, *Bt* efficaciam fidelibus explicent r fimulque oftendant . cum qua diligentia pietate 8- puritate metit1-, applicate quilque fibi eas debear I

In ecclefiis quihus indulgenti* concclix fuerint , *Bc* Capellis ieu altaribus privileg!at is . tabula publice apponauir , ligno 8* ligilio cpifeopi , ejuique fccretarii notata , qua appareat quid conccflit,^ad diâas indulgentias cj.i-fequendas .

Dt fjcrtiuriitii t» itatrt.

C A P U T XIII

CUm tanta fit humanz naturz imbecillitas, ut ad divrna capeflenda , animus vix poifit adurgere , nili quibufdam adjuvetur adminiculis : cumque carnali hoc 8c caduco corpore , vclut carcere quodam induius , lcnfuum minifterio plurimum utatur , drvinz Capientia vifiim eft , mortalium infirmitati le accommodare t

ANNO CHS 1ST! im».

dire; *fatal* virtutem *tc* gratiam , per quafdam externat ret, ft ligna. qu* lenGbut percipiuntar, nimirum per feptem facramcnta ecclefia , conferre : a quibus omni. juftificatio noftra incipiat, vel capta augeatur, amillave reparetur, ft non ponentibus obicem conferatur.

' Paltorei omni ftudio ft diligentia invigilare debent,' ut fuarum ecclefiarum parochi , rice & qua decet ledulitate facramenta fidtlibu· adminithent : nec aliit unquam , nili pralcripti. a Romana ecclefia, facramenta adminiltrandi for. mulii ft cerimoniis : neve cum alio rituali aut ordinario., quam ad ufum Romanum , ut illdem omnes cctimooiis ubique utantur , & fuperfla*, inutile· ft fucatu carrtmonic (fi quando per particulate· contra inftituta eedcii* invent* fuerint) de medio tollantur , ft prorfut eliminentur.

Sit inlupcr parochu· ad quern admmiftratio facramcntorujn fpcdat , purus, ft ab omni labe lethal.· peccati alienus, nedum aliorum qujrit lalutem, feipfum condemnet , fibique «ternae damnationi· fit minifier : ft illi dicatur a Deo, ligna novi, facramcntum approbo , gratiam largior : to vero labii· ft corde pollutuquit *tit*

Et quemadmodum intut candid* innocenti·' ftola exornatu· efle debet, ita etiam exccinfecur mundo fuperpelliceo ftolaque fit femper indutu·, ut populni intelligat non vulgarem fede*. leftem rem agi, cum (aeramenta tradantur.

Ad hac, noverint redore· animarum , cum facramenta fint dona Dei ; liberaliser ft graticoncetfa, non folum tine fimonia labe, verum etiam fine avaritie fufpicione cfle exhibenda ; ac propterea maxime caveant ne in cotum adminiftratione quicqnim prorfu· verbi·, aut etiam figni· vel minimum, quovis modo petator, aut exigatur . Qui fecu» fecerint, ft pani· a jure communi ftatutii, & aliis arbitrio epifeopi pledantur.

Volumus autem & ordinamus, quod parochu·, aut ejus vicarius , ad aliam ecclefiam fi tranlite contingat, non difcedat nifi fucceflori relidis ft alhgnati· libri» iu quibus eorum qui baptixati, confirmati , eicommunicati , matrinonio jundi, & fcpulti nomina delcripta fuerint .

Superbi· cam refiftat liba· ft humilibu· det Î>rattain, cuja· vafa funt {aeramenta, adhcc lucipienda fronte elata accedentes , non debent admitti ; fed qui exteriori corpori· geflu internam denotent animi demilfionem : propterea nulla (aeramenta conferantur arma gcftantibus, fed ea deponant fuicipientc», ft eorum pattiui, quando neceflatii funt.

Di feftifini fecremmti.

CAPUT XIV.

INter omnia nove legi· facramenta , prlinum maximeque neceflarium *tc* utile eft b.ptimus : in quo fordei peccatorum tam originalis quam aduatium deponuntur ; ft per quem fidei ncnaculum recipimus › militieque Chriftian* uoferibimur ; nee ulli qni eo privatu· eft in re aut in voto , ad regnum culorum patet aditus.

Idcirco in domino precipimo· , ut quam citiflime fieri potveit , libero· (uoi parente» baptiaandoa curent : neque diu fufceptricet ft patrino· expedent : · in tali expedatione animai pretiofo Chrifti fanguine redemptas , maximo gravifJimoque utera* mortis periculo e quo esnergere nunquam poflint exponant : propterea jubemus ut ultra tics dies ao infantum nativitate, vel ad fummum ultra odo hoc facramentum nullo pado differatur. ANWO cxsnfi ito· -> ""uU M

At fi aliquod recens nati· infantiboi immineat vu* periculum, curent parentes omni adhibita diligentia domi vel a presbytero, vel a Jaico abfente facerdotq , vel noa exiftente ibi laico viro, a femina eos baptitari, cam intentione faciendi qu* juflit Cnriftui , ft intendit eeclefia , cum aqua dementari fimplici , ft ver. bis domini noftri Jefu Çhrifti diftinde prolatis I nempe, *Eμ tc hfiiiij «» ·«·.,»» Tttrit*, er *Filii, <T Sfiritai fe»cli* , . Qu* ii Lati-, nc nefeiant, vulgari idlomate per baptisante· proferri poterunt.

Nomen infantis qui domi ob neccl&tatcm baptixatus eft, in librum baptixatorum , a parocho, notato patriot nomine, & ejus qui domi ad baptilmum , & qui in ecclefia ad catechifmum ft cxorcilmum adhibitus eft, de more referatur.

Curatis tutem, facerdotibulve, extra neceffitatis cafum , fub pana excommunicationis ad domum cujnfquam, etiam magnatis, ad baptiftnum miniftrandum accedere prohibemus : oeceflitas autem illa intdligatur que mortem infanti minetur.

Neque prêterez aliquis fit qui cerimonias ft cita· S. Romane ccclefi* (one multum pietatis ft utilitatis habeat) negligat ; fed poft eorum convtlefcentiam , & quam citilftaie fieri poterit, infantes in domo baptizati, ad ccclcliam , ft parochum portentur , didarum cerimoniarum caufa : fub pana contemptus p recepit ecclefi· ; *hajaftaoai* etiam cerimoni* , ris qui ab hereticis baptiaati ad ecclefiam revertentur eiunt obfervsnd* , dum tamen in baptifmo formam materiamque delatam adhibuerint .

Quos jam biptixarint haretici , eos rebaptitare prohibemus , fub panis in facris canonibus contentis ·. nifi forte inftitutam a Chrifto baptifmi formam materiamque eos minime obfirvaffe conftaret.

Admoneant interim aarochi (ufeeptores & patrinos de cognatione fpirituali , que contrahitur inter baptizantem & baptixatum , baprixatique patrem ft matrem, ac inter tenentes live (ulcipicntes & baptixatum : deque illorum in contrahendis matrimoniis impedimento : ft quod ad parvulum edocendum in fide catholica , hoc negligemiboa, aut vita fundis parentibus , fint obligati.

Similiter declarent quod poftquam domi fuerit baprizataa puer, ft aa ecclefiam pro didis crlmoniis faciendis defertur, qui cumdem levant non fiunt compatres , neque cognationem aliquam (qu* tantam eft in ipfo adu baptifmi) contrahunt.

Obftetrices duobui poft huju· decreti promulgationem menfibus , pana arbitrio epiicopi ptopoGta , non praftent officium , nifi per parochum in feriptis probat* lint › & idonee judicate ad facramcntum baptifmi , euan neceffe fuerit, adminiftrandum , luper quibus invigilare debent animarum redores.

Qu* autem probata eft moneatur , at curet quoad fieri poteft, cum baptizat, duas lal

anno CHXtSTt 1*0».

tem muhervs, «e matrem prrfertim, fi poteft, teftus adeffe t qwe in baptizando verba ab ea diftioAe prolata audiant.

Parochus vero, cum perquiret an infans baptiastus fit, diligenter obftetricem , fc teftes etiam de verbis prolatis interroget ', ut libi conflet, an baptifmi forma reâe adhibita fit, an vero fecus, quam ob rem oporteat infantem a fe baptizari.

In baptifmo facerdos aut parochus baptiaans, prefentem adeffe non patiatur, neque Jndeum, neque hzreticum , neque denique alium quem* quam a fide Chtiftiana averfum: minaique admittat aliquot compattct, de fide fuipeAos vel nondum confirmatos.

Licet expofitus aut projeAus infans fchedulam habeat collo appenfam , qme illum baptitatum effe teftetur : fi tamen re diligenter perquifica, quemadmodum catechiimo Romanoexpreffum eft , adhuc dubium fit eum baptizatum elfe, hac conditionis formula baptizetur, *Si t» tt t»»ti-*

• , fcS zjsruz, *tgt tt ittrtttt Mt ieptiAf: · 8c, fi*nmsus

β· **. *iuptitjttai tt , ti» tt htftnf* , û aousiM ***Tttrii, V fiiii, C Spiritui JiutSi.*** Amen .

Sacerdos aut parochus baptizans caveat ne ad infantem baptizandum , alto chrifmate utatur quam eo , quod illo ipfo anno coniccratum eft : at veteri canone cavetur , fub paru fufpenfionis incurrende.

Et quii in baptifmi fufeeptione, fatanz mundique pompis renunciatur, abfurdum eft magnifico adeo luxa , inanibufque fumptibus oiem quo biptifmusconfertur tranfigi folennem; itaque mulicorurp conventum, coueomitationem , rifus joco (que effufiores, deambulationes & olcuJa in ecclefia omnino prohibemus.

Et quia avaritia faadentc , permulti in eleAione (uiceptornmfive compatrum, non quidem probiores fed ditiores paflim eligunt : (ub pana excommunicationis (latuimus , & mandamus , tam contra recipientes, quam dantes, ncpuero vel parentibus , pro nova ejufmodi cognatione aliquid ullo modo donetur : exceptis iis quibus ob fumtnam egeftatem, cleemolynam impertiri videbitur neccffarium ·

Confuetudinem vero dcteftabilem, quz nonnullis in locis petnitiofe invaluit , per quam pueri de novo baptizari , fupet altari , pecunia vel aliquo munere a compatribus redimendi exponuntur , damnamus , penituique improbamus .

Quoniam compatemitas vinculum inducit fpiriiuale, fc ad plura quz minus forte confiderantur adftringit : factorum canonum, fc maxime concilii Tridentini veftigiis iahzrendo, (latuimus : ut unus cantum, five vir, five mulier: vel ad fummum unus fc una, baptizandum de facto lavacro fiifcipiant, fcnon plures. Parochus vero antequam ad baptifmum conferendum accedat , diligenter inquirat qui compatres funt elcâi, quos tantum adsaittat & non alios·

Si duo vel plures infantes, uno & eodem tempore baptizandi afferuntur , eorum unicuique , oatechifmum , exorcifmum fc reliquas ftatutas cerimonias, baptiitnumque parochus figiliatim miniilret atque adhibeat.

fideles qui pnaicutes adfunt- pie, religiofe, ommque animi attentione adcfle fzpe moneat: memoria tacita ftudiufe *fecum* recogitantes, quz Deo, cum baptfimum iplum lu(ceperunt,.fan As fpoponderint .

Curent parochi ut infantibus proprio nomine in bartilmo appellandis, nomina patrum veteris teltatueuti taro imponantur : qunquamautem

A que turpia aut ridicula funt, ficut nec caque impiorum fc impurorum hominum memoriam reterant : fed illorum qui ob vere pietatis ac fanAz religionis , virtutifque Chriftiane laudem , fandorum numero auferipti lint , ut fc in ipfo vite ingreflu cum ethnicis, Judzis, fc hzieticis, ne nomen quidem commune fideles habere fe velle protellentur ; nec ipli infantes etiam cum etate procelferint nominum fimilitudine ad eorum a quibus illa accepta fint imitationem excitentur. * anno ' CKIIUTI iseu.

Baptiftcrium clauium perpetuo fit , muoduin parumque continuo fulgeat nitore : tum reliqua omnia in manuali deicripta ad ejus nitidum cultum accommodentur.

B Didum autem baptifmi facramentum, nudis infantibus tantummodo, dum abluuntur, conferant parochi , nifi aliquod grave inde viderint fusurum incommodum .' caveantque ne ex nimia infufione aqua, baptizato damnum aliquod inferatur.

Quod fi alterius parochiz (quod non fiat nifi de licentia epiicopi) infantem parochus aliquis baptizaverit, tunc teneatur ad proprium parochum deferre , ut ipfe nomen fc cognomen baptizati, parentum, fc fufeipientium in libro baptizatorum defer ibat.

*Dc tc*fir»ntit»t.*

C CAPUT XV.

SANCTORUM patrum inftitutionibus conflat, nos in baptifmo regenerari ad vitam : fc poli baptifmum in hoc lacramentoquo per impolitionem manuum epifeopi , Spiritus fandus diffunditur in corda fidelium , robur atque fortitudinem dari.

Ut enim athletas , antequam ad fingulare aliquod certamen delcenderent, ungi folitoste- (latu.n eft : fic verus Chrifti miles facro chti-(mate ungitur, ut omnia tela nequiflitui hoftis facile retundat, fc in malitiafpintuali, contra carnis, mundi, fcdiaboli tentationescontignetur. Ideo hoc facramentum fideliter fc folici-
D te adminiftrent epifeopi, ne per eorum negligentiam fiant vires populi fibi commiifi ad re : hftendum imbecilliores .

Sint itaque (oliciti patres , pueros fuos epifeopo confirmandos offerre : non admittantur autem ad hoc facramentum , nifi fint pcrfeAm aetatis : vel ad minus qui feptimum annum attigerint ; qui orationem dominicam, fais rationem angelicam, fymbolum *apoftolorom*, fc decem przeepra decalogi norint . Adultos etiam peccata confiteri, fymbolum profiteri , fc jejunos accedere hortentur , fi hora matutina hoc facramentum conferatur .

Atque ob eam quidem caufam , epifeopus illa fidei rudimenta libi ab illis lecitari jubebit:
E quam diligentiam idem epifeopus etiam , ut opus elle viderit, aliquando przftet per fe vel alium fscerdotem, quem ad eam remcognofc4|fc dam eonftituerit .

Procurent etiam epiicopi per parochos poptslum doceri vim , sftcftum *te* dignitatem hujus facramenti : non folum ante diem confirmationis, quem prius populo annuntiari oportet, (cd etiam (epe intra annum.

Caveant epifeopi in hujus ficramenti adminiftrationc, ab omni ftrepitu, vociferatione & confabulatione : lint quoque compofiti qui ejufmodi (aeramentum recipiunt , manibus ante pcAos

run-

AMMO CHRISTI i*o>. jnnftis , fuo omnct ordine teligiol* ac deVote coin fanfto lilentio, orent.

Omnes qui ad hoc facramcntum accedent chi* rographum pr* manibus geftabunt, in quo defcrtptum fit nomen illiui qui confirmandus eft » Be prcterca patriot , quod ecelcGafticus ab epifeopo deputandus de manu confirmandi accipiat, «jufque nomen intelligibili voce legat , *te* illud idem aflervec : ut deinde Omnia confirmatorum nomina per parochum ia libro baptixatorum feparatim tranfetibenda, eidem tradat.

Non fit patrinut aut m^trina in confirmatione , qui -infantem levarit , nec pater aut macer, ut in rebus fidei confirmati novum recipiant tutorem .

Sacrilegam multorumcoafuetudioem nimia lucri cupiditate in facramenti confirmations iterata fuiceptione abolere cupicntci , inhibemus patrinis *Be* martinis fub pana exedibmunicationir , aliquam pecuniam , aut alind quiduiam confirmatis dare : fed tantum curent eos docere quz deceant Chriftianum , facto chrifmate in confirmatione linitum·

De [aeramenta feeaiteatli.

CAPUT XVL

QUI ftolam innocenti* fibi in baptifmo traditam amiferint, aut le peccatis lethalibus macularint, his non *minui* neceflarium facramcntum panitentiie , quam factum lavacrum infeâis originali peccato, cum illud dicatur fecunda poft naufragium tabula : ut autena non frufiuofe fufeipitur nifi in fuicipiente fit oris confeffio, cordis contritio, *te* operis fatisfaâio, ita in conferente jurifdidio, *Se* inter lepram *te* lepram dtferetio cfle debet.

Quapropter ad fidelium, confeffiones audiendas nullus live fccularis, live regularis fit, aut quacumque dignitate vel auftoritate fulgens admittatur, nifi qui per epifeopum , prxvio fuper (iteratura examine diligentique de vira 8r moribus inqutfitione precedentibut, fadoque de prudentia experimento , fuerit approbatus : *te* in feriptis obtinueiit facultatem , qu* gratis detur : *Se* fine qua nemini omnino liceat audire confeffiones, fub pana excommunicationis ipfo fiâo incurrende : cum alias non fit abfolvere, fed confitcntem decipere : excepto mortis periculo, in <fuo quilibet facerdos , vere pamtentem poteft ab omnibus peccatis abfolvere.

t^nlibet epifeopus , prout viderit pro bono (i bditorum cfle neceflarium, brevem inftitutionem faciat pro confeflariis monendis , cujus exemplar finguli habere teneantur.

Examinati moneantur , ut non alia utantur abfolutionis formula , quam que inferius eft in 1erta , videlicet poft preces : *Miftreatar tui nmnipueni Dtnt› & 4imiflii amaiiui putatu tait perituat te* ad «iras» arrraaas . *hlulgentiam , akfatutienem O" rtmigiaaem* amaiua» prrrarvrxaa raoraa» rrrfaar *tiii amnipatent eT mijeritan 4amutui .* Poftea fubdat : Dsasiaas *nafter ffui i hr,ftes*, fa. *eft* /aasaaa/ *paatifen te akfolvat, cr «s» auflaritate ipftui te aifelm ai* awar"-v/sew/s «xremiwaaica^am^f· faaaruas pq/aa» CT *i»4i-' Sf' :* druide «χ· *te akfalve ai amnikai pettatii t»*[1]· , ra *pnmiae "Patrii (T Fiiii , O" Spiritu fenili . i4men : "Paffia 4amini naftri Jefn Cbri~* ft' , CT *merita irata Maria femper Virginii,* er *amnium [antiarum , (X fui4fai4 kam fetem , 'O" mali [nHinturii fit tiki ia remiffiaaem peteatt-*

A *ram tuarum* , ra *augmentum gratia, C premium'* «ira *aterna . hirnea.* Sed ex his omnibus maxime advertant ne verba qus eflentialia funt omittantur nimirum : *Fgu te eiftlvt, ai amniiui peteatii tail in nemine "Patrii O" Filii› C Spiritui fanOi. vimen.* Qu* proferat confclTarius diftiofte, ligno cruci lignando confittntem. ANNO CHUSTI is·»,

Utile eft frpius perditam gratiam hoc falutari pan'itenti* remedio recipere. Hortamur itaque fideles omnes, ut fi fieti poffit , quater io anno precata fua confiteantur : quod facere poterunt cuilibet facerdoti approbato . In pafchatc tamen tetyficanoaem chartula, aut nota aliqua confitentibus dare tenebuntur coafirflarii delegati , quam illi ad parochum deferant , B qui eorum nomina in libro deiccipta diligenter cuftodict .

Judex conftituros cum fit facerdo* , ut folvat aut liget , panitentes non audiat niti pro tribunali Tcdendo, panitente genua fleâente , palam *te* intra ecclefiam, hora diurna , nulliiqie fubjeâu pulvinaribus , ut fe reum agnolcat atque profiteatur , excepta rgrotantium neceffitate .

Ob tauti facramenti reverentiam, in qualibet ecclefia tot conftituantut confeffionalia in loco patenti, quot probandi erunt facerdotes nceffacii ad audiendas confeffiones : Br ita difponantur, ut confeflarius a panitente reâe dividatur per afferes, in quibus fit craticula ex qua panitentis deliâa confeflarius, *te* confelfarii monita pannens clare *Se* diftinfte' percipiat. Cet

Sordidum qusftum nutu aut voce a panitentibus ne petant confeflatii, fed tantum recipiant cleemofynas, quas libere fibi ab ipfis dari videbunt , nec confeffiones audiant niG decenti habitu, five fcculares aut regulates fint.

Et quoniam propter peccata fspe a Deo mittuntur infirmitates, a quibus non nifi peculiari quadam ipfius ope fanari poffumus falutarem Innocenti i tertii conftitutionem infequentes , prxeipimus medicis , ut Kgrotum cum primum inviferint , ad peccata fua idoneo confeffario confitenda hortentur , *Se moneant :* nec eum nifi confcflum, tertio iavifanc^ fub pana excom- D municationis.

Ne pro terreno, in homine deturpetur quod ad imaginem Dei etfeâum eft , Cum anima longe corpori przftet : pro quacumque infirmitate corporis fananda , fub interminatione divini judicii, inhibemus medicis remedia ordinare , per qu* ad peccatum mottale invitari poffit rgrotus .

De eafiiui refermatii.

CAPUT XVII.

Absolutio pectitorum cum aâus fit jurifdiâionis, non poteft facerdos a pec- £ carts abfqlverc, nifi inquantum fibi jnrifdiâio eft attributa : unde fimplicirer approbatus non poteft ab omnibus callbus abloivere , fed ad epifeopum aut fummum pontificem remittet panitentera, in quo cafus ledi apoftolicc aut epifeopo refervatos inveniet . Epifeopus tamen a Calibus libi referratis abfolvendi facultatem quadragefimali tempore gratis concedat, facerdotibus , quos alias idoneos ad audiendas confeffiones judicaverit : demptis iis quos graviorps & plopter nimiam indulgentiam abfolvcndi fre- «Mientiores repereric, ne facilis ad ca perpetranda reddatur populus . Ea tamen utetur prudentia ,

ANNO CKRirri 1«·% ttt non fe**** fc rigide remtffum perturbet, fed hortation· & leni difcurfa , gravitatem Pacati explicando,*affabilitatem pratati demonArabit :

** efficiet externo geftu , ut non abite jufium fi. ne abfolatione cognofeant circumflantes › imo ** ipfe facerdot adibit epifeopam, facultatem a tali cafa abfolvendi petiturus.

Catus fibi refervatos publicare fecient opi– fcopi in fuit fynodts diaccfania, at norltquilibet quid fibi coaccffum , quid denegatum t ne cum damno pernitentium in alienam meffem falcem mittat.

Cum fibi refervandi cafus facultatem habeant epifcopT? ea tamen parce,utentur, ne propter nimiam feveritatem lufiuQ rubore (obditi peccata retineant : fed eos tantum fibi refervebiînt, quos ad bonum anima (ubditornm conducere judicabunt.

Dr futHiffim» eucberiftiu furementt.

CAPUT XVIIÎ.

SACRAMENTUM fidelium viaticum , & propter rem in co fumptatn /aeramentorum omnilira excclicntiffimum, omnibus re ipfa aut voto, ad Glutem ncceflarium, cx prccepto ecclefi* femel faltem in anno fefeipiendum, digne difpofitis, ut non eftnegandum, ita impuris non concedendum : fed his , qui, ut ait apoftolus, fe prius probaverint, & fic ad illud manducandum acceffcrint. Vita enim eft boni·, & mors malis : nam qui indigne arcam feederis tangunt, retro rnottui cadunt.

Idcirco tempore pafchatis femel , a proprio parocho recipiet anguftiffimnmeuchariftia /aeramentum quilibet fidelis , fub poena excommunicationis : qui cum parochus nofic debeat vultum pecoris, tum rejiciet , pro ut illi injungimus, a fufeeptione tanti fic tam tremendi (aeramenti, excommunicato·, ufurarios manifeftoa, adulteros, concubinarios, blafphematorei notorio·, meretrices , te alios infames peccatores , ut par eft, non panitentes .

Quilibet parochus deferet ad fynodum , Bc io (criptis tradet nomina 8r cognomina eorum qui non communicarunt illo anno , quos monendos tertio curabit epifeopus : alias non obediences a communicatione fidelium ut excommunicates arcendos jubebit . Fcftum autcm pa(chatis a dic dominica in ramis palmarum, ufque ad dominicam in albis inclufive volumus intcl|igendum .

Dum miniftrabuni euchatiftic (aeramentum, illud deferent facerdotes io pixide, aut intra calicem . Sit vero communicantium mappa munda Br nitida, ut fi (quod abfit) aliquando e manu decideret facta noftia, eam non humi , fed in difta mappa refervatam recipiant (tcerdotes .

Priufquam vero communicantibus tradant faeram hoftiam, vertente· fe ab altari ad communicantes in manu dextera, fupra pixidis aut calicis os appolita, unam hoftiam tenentes, qua decet reverentia , voce aliquantulum elata dicent : *Ette* agaor *Dei, ettt yù tallit* perrara mendi t tum capite aliquantulum inclinato , lente , at idem una cum illis proferre poffint communicantes, (ubjungent ter lingua Latina , aat vernacula: Owniac iwo /m› djjuar, *ut inrrtifut teOuni* vivum , *fed lineum dic* osrio , O' *ftpuiitur unimi* tn.a : & prpfequendo communionem , dicent : fjrpus *domini* uafi'i *frfu Ckiifii cufiaiidT Miimcrn* Mum ha «irum ο μ π μ μ t «tfaaa» ' lignando deinsic figno crucis recipientem.

Non utatur parochos calice ad dandam purificationem 1 iedshabcat cyathum mundum , in quo fit vinum aut aqua , quem deferat minifter, cum .mantili, Bc communicatis purificationem dabit : ita tamen ut cum (acerdoti euchariftiam deferenti obviverit, ei profunde genu fleftat.

Sub nana excommunicationis prohibemus taccrdotibus factam eucharifliam miniftrantibas , quoquomodo a fakipicntibus (aeramentum aliquid queritare.

Non admittant parochi infantes ad fufeeptionem tanti facramcnti, quod cibos eft grandium : fed eos tantum quorum fit probata vita Λ modeftia , qui quod ote fumpfeiint mente ruminare poffint.

De miffe feetifeia .

CAPUT XIX

PIGNUS redemptionis noftrse , fc quotidianum humana \reconciliatioois incrementum , ac facrificium , quanta debeat reverentia celebrari, te qua cordis puritate ad illud accedere teneatur lacerdos , fatis exptefle notant , qui angelis fuperiotes afferunt facerdotes, dum iapius agunt celebrando quod femel in utero virginis aftum eft : quod eo attentius confiderabn facerdos miflam celebraturus, fi adverterit fe pontificem prius pro fe, deinde vero pro peccatis populi facrum faâurvm.

Irreplere tamen permulta, qu* minus ad devotionem populum excitant, aut ad tifum provocant , imo a frequentatione tanti (acrificii avocant : dum turpi qucftu , non fatis parati, indecenter ad altare accedunt , Bc in eo minus modefte fe gerunt .

Nos itaque primum illum candorem videre cupientes in facerdotibus , (latuimus , ut celebraturi purgata primum confcientia fe in farrarium recipiant, ubi repertis his , *tc* in miifali perleftis, qu· in mifia funt recitatori , orationes ob ordinario Romano praferipeaa , pro fua devotione fundent *tc* pronuntiabunt t tum parabunt calicem cum purificatorio, patellam cum hoftia munda, Bc facris linteaminious *tc* velo, fi haberi poffit, cooperient . Intra diftum faecarium *tc* non alibi induent fe vrftibos facris; 8c deinde pileo quadrato in capite geftando , calicem paratum deferendo , *tc* procedente miriiftro , ad altare accedent, coram quo profunde inclinati, detefto capite ** fafta reverentia, *tc* fuper eodem facris linteaminibus explicatis, *tc* parato miflali in cornu epiftola· , introitum *tc* reliqua in mifia recitabunt (r facient 1 nihil addendo vel diminuendo, ncc ulla· adhibendo cerimonias, praeter eas qu» in mifialiRomano exprefle notantur t ut unius in fide *8c* moribus, te aftionibus , inter fideles , ficut temper fuit ubique terranim, reperiatur.

Fafta *Ie* conditiones fordldas, quafimoniam fspiunt, ptomiflarum celebratione vitabunt: nc ipfis miniftrantibus , laici certo Br fuperftitiofo *candelarum numero* utantur, aut alia agant quas feperftitionem denotant : ipfi vero miiTam de officio recitent, nifi aliud ncccffitaa exigat: ncc vero per cos , fub pana excommunicationis , addantur pfalmi, aut alia quacunque in mifia, protêt, tertiam orationem, qtum quifque celebrans ad libitum recitare poteft

ANNO CMIITI rea»

t.

"ANNO CHAISTI IM9-

Non ctlebrctar miffa pto defunâit, nifi cotpore przfcnte : nec fiant public* mottuotum abfolutiones « diebus dominicis ** feftivis folennibus poft mifl* celebrationem t aliis veto diebus non fiant dicte abfolutiones nili depolita cafula , Nc- cckbrcntur mid* in domibus privatis , tuam magnatum potentum , nifi cllct* facellunr' ad hoc fpecialiter conftruÛum *tc* per epifcopum aut de ejus mandato bencdiâum , nifi etiam altare pottatile conlecratucn .

Miniftrantes celebrantibus induantur toga talari- oec ad id admittantur ferninr, quibus ncc eft licitum parare altare, cum tilere debeant in ecdefia , 8e propter faccrdotes faciem velare : ilHa ideo prohibemus nc ad altare propius accedant» dum divina peraguntur .

Infinitam tanti facrificit meritum omnibus quidem prodeft , fed his maxime qui przfentes funt , & modcfle fe gerant : ideo curent facetdotes, ciicumftantes omnes , uti invitantur, elevare corda, fpititum dimittere , quod exteriori corporis difpolitione denotent : 8r idcirco flantes, irreverenter Cedentes, aut capite operto effe in-ecclelia a eonfecrationc facri corporis Chrifti ufque ad communionem non permittant .

Dum celebrantur , ut vulgo dicitur , now mifle, non fint chore* : Λ· eas ducere tam Ca. cerdoti primam miffam celebranti > quam aliis omnibus diftriâe prohibemus : tunc vitentur fumptuofa convivia *Sc alia* omnia quz luxum fapiunt abigantur fed in faccrdotibus fit omnis modeftia quz audientes miffam ad devo, tionem commoveat : (ecus agentes arbitrio ordinarii puniantur.

Quod ex devotione pro millarum celebratio, ne per fideles facerdoti in elcemofynam erogatur, ipfe recipiat : a pluribus idem non petiturus, fub pana excommunicationis.

Piz defunâorum voluntates mandari csecntioni cum non poffint , propter modicitatem cerum legatarum , te facerdotes non habeant ex his , unde vit* neceflaria recipiant : ideo juxta facri concilii Tridentini ftatuta , feftionc vigefima quinta, de leformatione , decernimus, ut re diligenter infpeita, in fynododiacefana, onianr diverfa legata, aut beneficia in quibufvis fint ecdefiis : aut officia minuant , prout viderint exqcdnc. N.

Sacerdotibus quarumque dignitate fulgentibus, nifi fuerint epifcopi aut abbates, ufum mithr» habentes, in fine mille , hac lola benedicendi forma uti mandamus i

Dtul , Tarer , CT FiViur , *ft Sfincici* . Amen. Et hoc non admodum fonora , fed nihilominus inteiligibilt voce fiat.

De iltriiù fcrttciHH (y nugr,

CAPUTXX.

NON permittant refloresecdefiarum quetnquam *facerdotem,* in fuis ecdriiis celebrare , nifi"vifa licentia eidem in feripns conceits per epifcopum , aut ricarium generalem drarefanum : facultatem aurem hujufmodi non concedant epifcopi niti vilis liteus ordinum clerici, *Sc* atteflatione proprii epifcopi , fuper vita *Sc* moribus eo anno concedis : quqm atteftatiOnein clerici peregrini ab epifeapi's in quorum diuezhbus morati fuerint , difcclluii obtinebunt .

Regulares vero a fuis ordinariis in forma obrentam obedientiam exhibeant, fi facultatem eelebrandi libi concedi intendant.

Criminofoa aut apoilatai credimus clericos fzculaics aut regulares· non habentes fimiiesattcllationes aut obedientiam 1 ideo qui fisse ipfis deprchenli fueiint capiantur, *tc* in carceres de trufi puniantur , aut ad fzoa fuperiores ordinarios remittantur .

Si relisioius cujufcumqueordinis extia fui nso nailcrii lepra repertus fuerit, fine regulari habitu, per locotum ordinarios incarcérerai, *tc juxta* fandiones canonicas puniatur.

'X~NMcq~ CHRISTI ,«>».

Dc fccrcmcnta orjuui .

CAPUT XXI.

PER feipfos ordines conferant epifcopi fubditis fuis, examinatis, *tc* lutticientibus repertis, quorum illis iit probata vita , per diligentem inquifitionem & a·reflationem a parocho, magiftro fcholz 8c fenioribus loci in quo refidet ordinandus. Quodfi infirmitate aut alio legitimo detentus impedimento epifcopus proptius ad alium remiferit eum qui eft ordinandus , hoc faciet literis dimiffotus : quas non concedet pro quocumque ordine , nifi 'ita prius examinato *tc* approbato, ac fiipfe eumdemordinem , pro quo dimittitur , eidem conferre dcbcict.

fidei rudimenta ignorantes , facro chrifmate non definin' , legere 8r feribere nefeientes , fpurii aut illegitimi , ad primam clericalem tonfuram abfque epifcopi dilpcnfationc non admittantur .

Omnia quz a factu canonibus *tc* nominatim a facro concilio Tridcntino , feffione vigefima tertia de reformatione conftituta funt, io eonfciendts ordinibus, ab epifeopo, *Ic* ordines recipientibus inviolabiliter obfervenlur.

Liter* dimiftoriz illis tantum conferantur , quos przvio examine, *tc* diligenti faâa inquilitione, de ipforum vita *Sc* moribus , idoneos & probat* vitz tepereiint t quique vel titulo beneficii, vel patrimonii, valorem triginta aureorum annuis reditibus aâualiter pomdeant , nc tandem in dedecus minifterii dum facerdotes fueiint, fe vilibus immifeere vel mendicare Cogantur

Et ne talis fupponatur titulus, illum non recipient , nifi initrumento publico atteftatumpcr officiarios, *Ic* confufes loci in quo erunt bona patrimonii, qui dicant & reflentur bona expreffa in diâo titulo vere poflideri a conftituente, ipfum «re alieno non gravatum, talia bona dare pofle quz ad valorem *annuum* reditus prefati alcendunt · cujus tituli *Sc* attcftationumcopiam penes fe debile lignatam , refervabit epitropi iecretanus.

In literis dimifloriatibus non inferatur claufula illa : *cctcfcicctiem nc/trcr» rxcnrraictel* : *'W-flrcm tntrtKttc* : cum nullus remitti debeat quin ejus ordinis , ad quem fumendum remittitur ab ordinario , capax *Sc* idoneus fuerit judicatus.

Sed quoniam talis abufus jrm ab aliquibus annis in noftsa inolevit piovincia , dum permulti furtim beneficia aut capellas fub colorato aut fraudulento aliquo titulo mendicant, vatiis artibus lallariis confingentes fc beneficium ccclAbaflrcum , auc etiam facultates alias lufficicnies poftidcte cum a nobis aut coepifcopis

ANNO *CHHWtl* IMZ.

*** CMIB*ac· tMquam inhabiles 8r indigni reje- A Oi faurinc ob fiipioasn illorum in rebel diviais ignorantiam.

Statuimus qaod in pofterum nulli epiicopi or. diacs vcl literal conferant dimiiforias, nil's hit quos fcivcrint de fua dioeccfi oriundo· : aut in ca pec très anno· beneficium pacifice polfedetint, annui reditui valorts fupra diâi triginta aureorum, alia· nonobftante poUëQione beneficii minoras valoris, ab ordinum iuiceptiooc repellant.

In literis dimifloriis, non detur facalrat nifi ad lotum ordinam factum iufcipiendum intra annumpquo ciapfo , didz liter* nullius lint etfeâus.

Propter abufui , quoi experimento cognovi- B mut in extiaoeis, qui fub fallit 8c fiais d.milforiii, ad ordinet fufeipiendos, 8c ut examen a facris fandionibur oidinatum evitare poflint, in Galliam veniunt : lia'u'inus ut nulls extemoiom admittantur dimillotiz, fed cum illic a lufceptione ordinum rejiciantur : nili tint regularer, qui laltem per aunum intra regnum reicderint , 8c ibidem ab ordinarii· polentis regni dimtliorias obtinuerint.

Dt ntttrinttnit.

CAPUT XXn.

MAtrimonium a Deo inftitutum, nniuncm C Chrifti 8c eccletiz perfeâe lignificans , nndc magnum facramentum eft appellatum, cet puritatem denotet, tamen proprer lalciviam 8c immoderato· appetitui feedatur a peisnultis , dum quod Deuc conitnxit non tine *(a*crilcgio (eparare tentât : Rt quod libeie agendum eft , vi auf tretu fieri procurant. Quod advertent facrofanâ.- Tridentina fynodus , ® cum tot , tautiique malic curandis fanandilque optima St opportuna remedia inftitucrit qu* perutilia judicavimus t idcirco cjuldcm concilii decreta, qu* in tota noftra provincia obtervanda ftatirimuc, dc verbo ad verbum hic ad hoi tinea inferi juflimus.

Tatnctli dubitandum non eft, clandeftina ma- D trimonia libero contrahentium confenfu faâa rata , fc vera effe matrimonia , qaamdiu ecclefia ca irrita non fecit ; 8c proinde jure damnandi tint illi , ut eot fanita fynodu· anathemate damnat, qui ea vera Serata effe negant , quique falfo affirmant, matrimonia a hliiifamilias fine conlenfu parentum contraâa , irrita etip, fc parente· ea rata vel irrita ficere poffe . nihilominus fanâa Dei ecdelia, ex juftiliimi· ciniG«, illa femper detcftata eft , atque prohibuit. Verum cum lincta fynodu· animadvertat, pio-, hibi· lones illa· propter hominum inobedientiam jam non prodefle , gravia peccata perpendat, <]ur cx cifddm clandeftinis conjugii· ortum habrut, prafertim vero eorum qui in ftaru darn- “ nationis permanent : dum priore uxore , cum qua clam contraxerant reliita , cum alia palam contrahunt , 8c cum ea in perpetuo adulterio ·ivunt. Cui malo cum «b ecdelia, qua dt occulti· non judicat, luccuni non poflit, riiii efficacius aliquod remediurp adhibeatur : idcirco lacu l-aterane.ifn concibf lub Innocenrioïll. celebrati, vcltigm inb*cendo , przcipit , ut in pofteium antequam mltrimonium contrahatur, ter a proprio contrahentium parocho , tribus continuis diebus tcftiris in ecclefia inter millaruua folennia , publice denuntiemur , inter quo· matrimonium fit contrahendum : quibas deoun- “cαη»*Γ* dationibus fadii , fi nullum legitimum oppo- CHAUTI natur impedimentum , ad celebrationem matri- ■(·» monti in facie ecclefi* procedatur : ubi parochus , viro 8c muliere interrogatis , tc torum mutuo confenfu intelledo , vcl dicat : Ejo vas *in mntrtmrnianf* ris/sap , >· *nntint "Pttrii* , <7* ***Filii, O' Sjiritui ftniii,*** vel aliis utantur vetbii juxta receptum uniafcujufque provincic ritum. Quod fi aliquando probabilia fuerit fulpicio matrimonium malitiole impediti polle, ti tot pr*. cellerint denunciationes , tunc vol una tantum denunciatio fiat, vel faltem parocho fc duobus vcl tribus teftibus pratentibus matrimonium celebretur : deinde ante illius confummationen. denunciationes in ecclefia fiant , ut ti que ljibtint impedimenta facilins detegantur, nili ordinarius iple expedire judicaverit ut predict* denunciationes remittantur ; quod 'llius prudentiç 8c judicio fanâa fynodus relinquit. Qui aliter quam przlcnte parocho, vel alio facerdote, de iptius parochi , feu ordinarii licentia , 8c duobus vel tribus teftibus , matrimonium contrahere attentabunt, eos fanâa fynodus ad lie contrahendum omnino inhabile' leddit, fcejnftnodi contradus irritos , 8c nullos elle decernit, prout eos przfenti decreto irritos Licit fcaanull. Infuper parochum vcl alium laccrdotcm qui cum minore tellium numero, fc telles qui line parocho vcl facerdote hujufmodi contraftui interfuerint, nccnon ipfos contrahentes, gravites arbitrio ordinarii puniri przripit. Frzterca ia- Idem fanâa fynodus hortatur ut conjuges, ante benedictionem hccrdotalem in templo *lufcipiendim*, in eadem domo non cohabitent ftatuitque bencdiâioncm a proprio parocho fieri , neque a quoquam nili ab ipfo parocho vcl aoordinario, licentiam ad pizdidam bcnedidio.icru faciendam alii facerdoti concedi polle . quacumque conflccudine , etiam immemorabili , qu»t potius corruptela dicenda eft , vcl privilegio nonobftante. Quod ti quis parochus vcl lascrdos, live regula,is tire urcularis fit , ctiam fi id fibi ex privilegio vcl immemorabili confuetudinc licere contendat, alterius parochi* (ponlos fine illorum parochi licentia matrimonio conjungere, aut bencdiccte aulus fuerit : ipfo jure tatndiu fufpenfus maneat , quamdiu ab ordinario ejus parochi qui matrimonio interefle debebat, leu z'quo benedictio fulcipienda eras, bfolvatur. 1 libeat parochus librum iri quo conjuguai, 8c tellium nomina, diemquel 8t locum contraâi matrim >.iii deferibat , quem diligenter apud fe c iftodiat % Poltrcmo lanâa fynodus conjuges hortatur , ut anreqium conttalraht . vcl faltem triduo ati'e matrimonii confummationem , fua peccata diligenter confiteantur, 8r ad eucharlftra: (acramtnrum pie acccJarVt. Si quz ptovincrz aliis ultra pr&Ji&As ljudabilibus cuiiluetudmibus, 8c cerimoniis hac in re utantur, eas omnino retincti fanda fynodur vehementer optat. Ne vero hzc t.«m falubria precepts quemquam latcanfiV ordinarii· omnibus przcipit ut cum primum'putcnint , curent hoc decretum populo publicari ac explicari in lingulis liiaruta diutceicon parochialrbus ecclefiis, idque primo anuu quam iζpiiΓιιηv fiat , deinde vero qubties expedire viderint . Decernit irrita per, ut hujulmodi decretum in unaquaque parochia tuum robur poft uignita dies habere ancipiat, a dic primz publicationis iix eadem parochia litis numeianJo' .

Vagos 8c qui habent inscitas fedes , quique y

ANNO CHRISTI i«««.

fzpiflime reliât priât uxôre adhuc vivente , A iun* *!>· contrahunt, *tc* lie in adulterio permanefit, non admittant parochi ad contrahendum matrimonium : ideo banna , io utraqae contrahentium parochia publicentur : A* ii adeo diftans fit parochia alterius contrahentium ut a parocho benedicente attcftatio publicationis bannorum in altera parochia perfeâe non dignoscatur, eam ab ordinario loci atteftatam per literal in forma cum ligno *tc* figillo epifcopi requiret line qua partes vinculo mattimomi copulare prohibetur.

Matrimonium non domi , fed in loco facto celebretur, ab aurora ulque ad meridiem , in milia tantum i nec ad contrahendum parochi admittant fideles ab adventu domini, uique ad B epiphaniam ; *tc* a feria quarta cinerum , ufque ad dominicam in albis, fine epifcopi licentia t fecunde vero nuptias nufquam benedicantur.

Non contrahent catholici cum hzreticis, nec enim fas eft ad facramcntum matrimonii quod gratiam confert, eteommunteatum I talis grade incapacem, recipere I

Gradus omnes cognationis tam carnalia quam Spiritualis, affinitatis, juftitiz, 8c publica honcftatis, qui a facro concilio Ttidentino impedire matrimonium declarantur, nos eoldcm et. iam gtadus legitima elle matrimonii impedimenta declaramus , *Bc* in illis contracta dirimenda elfe , *Ie* lie contrahente· puniendos de- Cernimus juxta diâi facri concilii decreta · C

Prohibeant epifcopi ludos qui impudenter in contemptum fecundarum nuptiarum a permultis fieri (olent, canvario/ vulgo appellatos : contumaces *tc* inobedientes pana excommunicationis coerceant.

Qui (emei contraxerint, ad contrahendum de novo non admittantur, nili certo conftiterit dc morte alterius cum quo nupferant.

Excommunicationis ipfo faâo incurrende fententiam ferimus, in eos qui fortilegia, 8c veneficia aut incantationes , m matrimonia contrahentes, aut beacdiâionem nuptialem fufeipientes excreent.

Matrimoniales denuntiationes folus epifeopus, vel ejus in fpiritualibus vicarius generalis , D ex caufa bene nota remittat : officiales vero fu- rer illis dilpenlare non attentabunt cum illud sil is prohibitum fit , prout prselents decreto prohibemus.

De caulis vero matrimonialibus nullo modo, etiam d; confenfu partium cognofcant officiales foranei, quas tantum in foro oactropolitano aut epifcopali traftari volumus.

Qui in gradibus prohibitis contraxerint, eos parochi diligenter inquirant & epifeopo denuncient ; qui impedimento cognito ipios ieparee, *tc* fimul prohibeat fub excommunicationis lententia , *Bc* aliis ptzuis contra tales jure ftatutis tn ipios agat .

pum contrahitur in ecclefia matrimonium vi- " tentur rifus, firepitus, *tc* alia indecentia, licut *Ac* durante adminillration ceterorum facramentorum. Quod li quidam contumaces a talibus abllinete tunc neglexerint , excommunicationis mucrone feriantur , *Bc* ab ccdclia aiceanH*.

Dt txtrtmt aal/ioxr.

CAPUT XXIU.

EXtremam unâionem infirmantibus folamen elfe ad falutem corporis recuperandum *fc* medium aptilliaum âb hac vita cum majori gratia dilccdendum ex D. Jacobi verbis laus conflat, quoniam ut ait, orante facerdote Bczgrotum oleo ungente in nomine domini falvatuc infirmus , *Bc* fi in peccatis fit , remittuntur ei : ideo parochi , cum fanâiflimum euchaiiftia facramcntum «groto miniftravcrint , hortabuntur eumdem ut fc ad facram unâionem recipiendum praeparet : (ubditot vero omnes, frequenter moneant, ne fint in fufeipiendo tam utili facramento négligentes ; *tc* curent crebris monitionibus imperitum vulgus ab illa inani *Bc* impia opinione abducere, qua pletiquc tiniflic ae viitutc hujus facramenti leatiunt : perinde ac fi mortem zgris acceleret, cum tamen certum lit hujus virtute lacramcnti non animas tantum, fed *Bc* corpuus Unitatem a Deo optimo maximo, (zpiiiimc concedi.

Eos lepius vifitent parochi quibus hoc (aeramentum contulerint ; non enim muneri proprio fatis eft faftum, nifi eos in periculo mortis invifant, *Bc* hortentur ad conflantiam in fide , patientiam in morbo , ut finem fuum feliciter expicte poflint in religione catholica , cum de zterno bono aut malo in tali flatu agatur.

Illud vero facramcntum non illis folum conferant parochi de quorum falute corporis nulla omnino eft fpes, fed illis etiam in quibus vit« diferimen efle judicabunt ; *tc* ut intcilint dum tale (aeramentum confertur, hortentur fideles & indulgentias quadraginta dierum quas intereflentibus ter Pater *Sc* A»e, pto zgroto recitantibus conferimus, intcliigibili voci publicent.

Dt [rfxltltril O' tttrX frt mtruth kxktitJx .

CAPUT XXIV-

SEcunda quaque feria , fi fieri poterit , miffam pro defundis Celebrari curabunt parochi , 8r diebus dominicis populum ad preces tundendaa pro defunâorum liberatione hortabuntur .

Dum publica facrorum folennia peraguntur, aut nodu, mortui nuluuam efferantur . li vero pometidiano tempore funus agitur mifiarum (olira celebratio in craftinum aut alium diem nors impeditum transferatur.

Iotra ecclciiam *tc* maxime prope altare non ita facile admittantur icpelicndt , led illis tantum quos aut digpiiat eccleliaftiea, aut nobilis profapia, aut virtutis laudabilis fplendot commendarim : quod fi fepulcra intra ecclciiamconlIruxerint, luper ioli planitiem non attollantur, quibus nulla iqbtriptioncs nili confulto *tc* approbante cpifcopo, archidiacono , aut redore ecclefia apponantur.

Funera ab heredibus defunctorum ducantur, fi per ipios tcftamentorum tabulis aut a lra» non fuerint otdinata juxta pcrlonz *tc* facultatum qualitatem*, *Bc* ad hoc per locorum ordinarios compellantur, cum talis pictas crgadcdunâos a fupei ftitltibus debeatu: .

Soidida» cxiiiior.es *Bc* pro exequiis deiunfiurum illiiitas pa&ioocs a (acerdotibut fieri nua per-

'λwho Christi i*o*

permittant epifcopi , fc quas faâas noverint , irtitas daclatcnt, fc ia hoc dcpreheafos lacerdotes qua decet (cverftate pamianc .

Non icpelicntor defundorura corpora nili poli horas,viginti quatuor· nifi fuerint pueruli: ncc lo functe mortuae* habita oratione laudabit aliqois, nifi hoc fricate fc approbante epifcopo. Concionem »ere habere poterit qui alias ad koc fuerit approbates › de morti* certitudine , *tt* ejuldem nom incertitudine, judicii Dei (everitace. aut aliis qu· audientes ad le parandum ad mortem commovere poffiut.

Excommunicat! decedente* , priventur «deluitica (epultura, qnod fi ivi in loco iacro fcpulti fuerintt-dum libere agetur » offa & cineres, fi difcerni ab aliis poflint extrahantur fc – Inde ejiciantur. "

Coemeretis omnia religioie fc honcite teneantur, debiteque claudantur muris* aut folia: ita bcftiis in ea non pateat aditus ad quod communinitates locorum per ordinarios compel lantur : implorato brachii fxcularti auxilio , (i opu* fit.

Super qucftfoaibu* quae oriuntur ratione feBulturs defunâi : fi teftamento aut verbo praefentibus faltem duobus teftibus cani non elegerit* apt habeat fuz familiae propriam, fummafie per ordinarium loci provideatur, cujus fententia , nonobftante quacumque appellatione execution! demandetur: quod li facile adiri non poflit otdinariua , aut caufa breviter traitari, tunc corpus dcfunfti intra coemeterium ecelefie parochialis in qua decedit fepeliatur . Alio cadavera portantes, favorem aut conii lum dantes, ad hoc excommunicentur, donec atbitrio ordinarii fuerit latisfaâum , etiam 11 lint religiofi aut mendicantes : externi vero aut pere. grini parochiam appellamus eam intra quam atgrotus decedit , a cujus parocho inlirmnt cccl.-haftic* recipere debrt facramenta.

Decedentes in patochia li alibi fepeliendi, id non fiat nifi vocato parocho : fc tunc matri ecclefi· przfcntentur, qus ex funeralibus juribus recipiat juxta confuetudinem de qu* diligenter inquirant epilcopi diocefim vilitantcs , cruce prseunte, dym itur ab ecclefia in domum jj defunai ad («pultaram deferendi, vigilis mortuorum fine cantu , voce tamen aliquantulum elevata, per clericos, live regulares lint, recitentur : ut populus cccic liaitica munia cos obire tunc iutclligat.

Z)r *tt/ltmintii.*

CAPUT XXV.

PRelati vifitando ditrcclim inquirant de piis defundtorum legatis , fuper quibus (implici ter fc dc plano otdinent , ut execution! demandentur : quod fi ambiguum aliquid fit, aut przter naturam rei pie fundate in teflatncnto, p aut claufula legati appofiru , id auctoritate fua intcrptcteniur, explicent fc moderentur cpifcopt.

Si quid perpetuum aut temporaneum tcflamento pie legatum fit, notarius poli .>ito dies a morte tcflatoris, ejufdem teftamcnti claulula* leeata continentes, parocho defunâi remittere debet , fub perna excommunicationis i reftor veto poft odo dies illarum copiam ad officia, lem vel promotoicm mitteie teneatur , ut per eum nomine ordinarii, qui executor ell piarum voluntatum , ca execution! demandari procu- . ret : nifi fuerint excoitores pet defundum «- anno apreffe nominati. CHUstI

f Omnibus piis legatis infra fex menfe* poft »«»». mortem teftatoris fatisfiat , nili aliud in ttftamemo fuerit defignatum,

Executorcs tellamcntarii reddere debent raptionem adminiftrationi* dioecefano » quem ut procuratorem animarum piarum vocare debent Ju diftributionibns legatorum : alioquin tales diftnbutiones nulls lint : fc ad ealdem heredes iterum cogantur ·

Tabulae teftamentorum, pia legata; fiveperpetua, live ad tempus prateripta continentium denunciat* per notarios parocho › fc,per parochum prqmotori , five procuratori animarum piarum dcfcribantur : fc tranlTuaipt* in archivis epifcopi reponantur : expenfis illius io cujus favorem talia legata fuerint faâa.

Dt tfifctfh.

CAPUT XXVI.

COnftituit Deus apoftolos quibus fuccedunt epifcopi , qui quafi in altillima «défis conftituti xtee, invigilare debent fuper gregem & in cuftodia fandaarii excubate.

Videant igitur ne aut incuria , aut inerti* dormitantes, aliquid damni patiantur fubditi ; cutentquc & loliciti lint, de credito fibi jaopu- . lo, errantes in viam redotcre , perditos requirere & recuperare concntur t id vero fiet fi adiunes proprias ad petram, qui Chtiftus eft allidentes, quod in ipfis ex humana infirmitate loididum ruerit mundaverint , ficqoc multo liberius feftucas , quas viderint its aliorum oculi* «movebunt, non perttmefcentes , ne libi dicatur, frater amove piius trabem qus in oculo ruo ell.

Ptimum igitur in (anTis meditationibus fc orationibus frequenter cenam fibi quotidie horam fumat cprlcopus ; quam in (ludio fc cxercitatione divinarum contemplationem infumat t in quibus Deo non pro fe tantum fed pro fidelibus libi commiffis , preces fundat humiliter, ut quod in iplis confraâum divina bonitate alligetur , quod languidum eft fanetur, perditum icparvur, fc quod bonum ,rft confervetur. Singulis dirbus ad vcfperum, horam deiignet qua luam familiam in (acclium domefti- Cum, aut oratorium convocet, ubi ipfo prsfen- Ce fi non impeditus fit, recitari faciat litaniasfc Iiias orationes t tum quifque breve examen concicnriz efficiat ; pro feftis diebus , mifla (altem faC'ificio inreiln epifeopus, fi ipfe celebrate non pollir : dominus, vero fcL-ftivis, mtffam dicar, cum iplc lu allumptus ex hominibus ut propetrans populi lacrificium ofterat.

Qvotielcumquc munia fpeciali* exercebit , paratus accede- , p.ift mitfam celebratam in fine esprefle orabit, ut (ibi przfto fit Dei gratia in tali munere obeundo , ut vero populus miniftcrn ab epneopo peragendi, illiufqe inftrtutionis ab cccletia caulas odorari poflit , priufquam ca munia aggrediatur epilcoput, ea idem bicvi ad populum liabit* concione explicabit ·

Canonicas horas diftinâe fc «trente , fi nor» cum choro, apud fe recitent epifcopi, ftatis horis, quas prsvcniendo potius , quam tardando pcrfolvete debent.

Singulis diebus feftis fc dominicis in choro divinis officiis ial crn mifli* fc veiperis interfini.

OfE-

„o CHMSTI itu··

Officiarios *Ic* maxime officiale· ac ptomotort* · **r0* Pioh*e· vita -* doftrina con(pi<U0‘ inftituant ; ut fi aliquantum in (cientia deficiant, illnd vitat ptobitate *Ic* integritate compcnlcnt.

Se faciles adeuntibus praebeant , prefertim vero conquerentibu· dc injuri!» recepti» , denunciantibu» cx cqritate defeftu» fubditorum quoramcumqnc , *Ic* pauperum miferia» vrl infirmorum dolore· declarantibus ·, quibus ita paterna dileftione provideant , ut egentibp· larga· clcemofynasconccdant, inimicos concilient, infirmos vilitent, quibas fanftam benediftionetn concedendo*dolorem levabuqt, * forfan cx Dei bonitate fanitatem rcllituent.

Convivia nop faciant frequentia, a laicorum B nimia familiaritate abftincant, ne fic dignitatem imminuant , fed tempus pro exercitatione affumendum factorum librorum leftioni , * piis hominum colloquii· impendant ; petentiou· maxime confilium dent, * affliftoibenigne COniolentur.

In domibus fuis femina· 4>oo admittant : domefticoa de fide bene femiente· , modeftos * pio· habeant, quos femel in mente confiteri * laeram euchariftiam fumere procurent, * leftionem fqcrorum librorum in menfa per clericum faciendam.

Si coepiicoporum aliquis, temporum vel bellorum ‘injuria f fame . pcftilentia aut aliarum difficultatum calamitatibus oppreflbs ici»erit,C orationibus *Sc* privati· *tc* publici· t largaque eleemofynarum largitione conabitur quam cttiffime fublcvarc.

Frugali meaia *tc* mediocri fupelleâili contenti fine epiicopi , atque in reliqua vit· genere mediocritatem feftentur ‘. caveantque ne quid in tota familia fua , «b hoc fanfto inftituto alienum appareat, quodque, fimplicitatem , pietatem, divini cultu· ardorem *Sc* vanitati· mundique contemptum non pre ie fetat: ficut enim fordidur 4c maculatu vcftibo· indui non eft licitum: ita prettofi· Sc profani· aut varie contexti· uti non decet . Non in publicum prodeant fine tala-i tunica, *Sc* roqueto . Juxta temporum Sc locqrum ratione· , velluntur modefte D Ita ut gravitatem fapiant, Gve in publico, live privatim, five in itinere , five in civitate femper tr> eo habitu, *Ic* forma incedant quo appareant *Sc* judicentur epiicopi.

Tonfuram femper coolpicuam gerant in cafrite grandiorem multo quam ceteri inferiore· acerdote·, tanquam a terreni· curi· magi· abiirafti : populo femper fanftam benedttionem impertiantur , dum per ciriiatem aut diacefim incedunt.

Pifturai omne· profanat re· reprefentantei , domi non retineant : obfctxna» omnino reficiant , ealquc tantum habeant qus ad pietatem provocant intuente·.

Quot habebunt domi clerico· nonnifi clerica- E li *tc* decenti habitu uti permittant , illofquc non retineant , nifi fint oonat exiftimaiioni· . Opera mifcricordia frequenter exerceant , ut fanfta convetlationc quafi epifeopofum telle· fint *Sc* imitatores : quorum unum fuper famiI Ham conftittiaur , qui laicorum domefticorum aftiones percunftctur , *Se* videat num aliquid prater decentiam Chriftiana converfationia perpetrent, *Ic* delinquente· cortigatr non enim As eft in tali familia fcandalofo· aut ulliu· crimini· fufpcftoi efle ; ideo errante· fevere reprimant per fe epifeopi , pertinace· e familia exdurant , cgrotantcs omni follicitudÏM *le pi*·* tate cur«nt> ncc fumptibua partant.

ANNO · CHBISTI a··».

Gravem aliquem (aculatem aut regularent conféflarium «ligant, qui fit iacra fcicncia, prudentia *le* vit· fauAitatc infignii , cuju» ftudio *tc* precationi· fpititu, in gravioribus difficulutibu· uti poffiat.

Capituli· metropolitan!· *tc* cathedralium ecclcfiarum pracipimu· , ut ftatim poft mortem ptalati, metropolitanum * cocpifcopos noftros commonefaciant; oui omnes folenni csrimonia milTam pro dcfunfto celebrari curabunt › tum Indiftis publicit (applicationibus Deem deprecabuntur, ut orbato fregi velit juxta cor fuum pallorem mature concedere.

*D** .

CAPUT XXVII.

NISI gregem inviferit , quid in eo infirmum lit ignorabit, *Ic* medicamina agri· applicare non poterit. Ideo ut agnofeere poflit epifeopus gregem fuum, harefet tollat, pravo· more· corrigat , rebelle· *Ic* obftinatoa verborum a(peritate , deterreat : at confoletur pufillaoimei , probofque confirmet - Exafta eccleliarum vifitatio , ab omnibus maxime neccflaria femper cft judicata.

Ecclefia· igitur epifeopi , juxta concilii Tridentini decreta, vilitent ; ac qua pie *Ic* fanfte dc villiationc fancita funt , diligentiflime obfervent.

Si non finguli· anni· , tertio faltem quoque anno univerlam drocefim vilitent : moderato tamen comitatu , ne fubdito· nimii· fumptibu· opprimant : eofquc fecum affamant, quo· probata fidei *Sc* doârina noverint, *Ic* quorum integra fama ii· ad quo· ptoficifcuniur exemplo efle poffit.

Cathédrale· in primi· vilitent ecclefia· , tum collegiata· , deinde parochia· , feminaria , iodaiitate·, hofpitalia, ac cotera pia loca: abnfu· , fi qui irrcplcrint , ab ei» tollant : modo ftatuant , ,quibut in pofterum vitari poffint : D cum magiftratus, tum viro· grave· accerfant, quibufeum agant, ut ab ei· libere ac line dolo , vitam « moecs clericorum audiant . Id vero diligenter attendant *Sc* videant, num publice aut privatim dc vita clericorum lit inquirendum .

Pro loci *Ic* perfonarum varietate licet aliter atque aliter aliquando agendum fit , quod a prudentia *Sc* judicio epifeoporam pendebit: ut plurimum tamen qua fcquuntur erunt «sequenda .

Studeant prine verbi Dei predieationc , Se patenta cohortatione, ad religionem, vine innocentiam , pacem dc concordiam omne· ho»v tari: tum moneant fu confirmationi» facrameotum , fi id commode fieri poteft , coUaturo· · hortenturque populum ad tantum (aeramentum digne fufeipiendum . Quod quidem conferetur adulti· , praevio examine capacibus reperti· · *Ic* (aeramento panitenti* purgati· j tum dati· indulgentil· , folenni· in ecclefiis cathcdralibu· *Ic* collegiarie defunftorum *Molucca* peragetur .

Hortentur in primis epifeopi canonico· *Sc* habituatoi diftarum ecclcfiarum , peculiare· quafdam oratione· Deo fundere, ut divina ope auxilioque adjuti , poffint cx tam fanfta *Sc* («lutari aftione, fructum ad majorem Dei honorem

_mo sorest « ^gloriam , ad animarum tuarum falu-
CHRIsiT tern > Vite morumque tcioitnjuonctn ncceflа-
1"^' ' Ham percipere .

Ad cujus opens pericftionem, quo facilius dc
·Ordinatius procedatur , diita*m fuam vifitatio-
nem in quatutr-prccipua capita per afticulosdi-
4 Vila diftntxuent, ut fupcr eitdcm refponfurima-
' turc lefe préparent.

Primum caput fpeâabit ad locum , qui eft templum materiale *Sc* ecclelia.

' Secundum ad petfonas divino (ervitio in di-
' &o foco' aut'ecclelia ficti [olito dclbnata».

Teittum ad itrfhumenta *Sc* ornamenta mobilia , aliaque id genus ad obicquium divjnum Aqnifin & neccflaria.

Quartum ad proventus *Se* rèditus (tum in communi , tum in particdlb^i , ditiorum eccleltafticorbm nutrition! & alimentis aft'eâa-
■eos.

Tamquam delegati fedis apoftolic· munus vilitationts fur exercentes epifeopi„ beneficia
4 quz nun hifficiunt ad unius facerdotis alitnen-
' ca , duo vel plura iimul uniant, fi opus fit : ut iac£fdotcs, quibus per ordinarios coilatorcscon-*Jdentur* r unde polfint virere (ufficienter habeant , *S: officia* ecclcfuftica exerceant ab epifeopis pritferibenda, quoad fieri poterit, juxta
(fu.idatofum intentionem.

\ *Dt Jirttftm,*

' 'CAPUT XXV11I.

POENA propofita illis eft > qui abfque legitima caula ad fynodum dictcefanam venire neglexerint , tempore a jure /laturo, & abepsfcopo indiito . Ad lynudum igitur dictcefanam convenire compellant , omnes & lingulos qui jure vel conluetudmf ad hoc tenentur, compatentes in habitu ordini luo proprio & decenti interfint : allas non recipiantur in fynodo , poll annum in qualibet dicrceli habenda.

Pixientis, ftatuta concilii publicentur , quae przlcntes omnes juramento medio promittent obfervare.

Deferat quifque archipresbyter in feriptis no-D mina omnium 111 fuo archipiesbyteratu beneficia obtinentium , qui non refidentes fuerint :
—x aut curam animarum habentes , ie ad facrum
' ptesbyteratus ordinem promoveri non fcce-

/ Beneficia obtinentes, *Se* in fynodo compa-
/ rentes , beneficiorum luorum titulos dcmonftia-
| hunt t alias pro ablentibus *Sc* contumacibus cen-
\ leantur.

Quicumque fynodo interefle debent, fi pr«-fe ies propter legitimum impedimentum non fuerint , *Sc* hoc cafu nifi per procuratorem debite compariterint, poena arbitrio firdinari plectantur : & in valvis paiochialium ecclcfiarum ipiorum citentur , ad purgandam contumaciam E
➢ intra menfem : qui nifi comparuerin: , per a-Lirti menlem iterum vocati, fufpendantqr: crelceute v«to contumacia , ic tertio citati, beneficiis priventur.

Hortamur coepifeopos noftros ■ ut absentes a fynodo , fi intra menfem poft eamdem coapanicrint , mitius agant cum illis , multa pecunialia in pios ufus convertendat quibus proponant conftituta in lynodo , *St* inviolabiliter *it*
\ obfervaturos promittant.

' Qui légitimé impediti per procuratorem
J comparuerint, non recipiantur, nifi in manda-

A tis exprdium lit , quod qukcumque in diaa ANNO fynodo.!conftituentuT, *Se* ordinabuntur, coniU-CHRISTI tuens oblervabit , fic ipfa fibi latis fufhcienter iSos- . ' intimata declarabit, dum in çadem fuerint conftituta.

Gravi tnnlôetur penna , quj_hxy> alio , fine fpeciali mandato, comparuerit. *

Ad fynodum autem diaccfanam venire co-,gamut, omnes qui de jure vel conluetudinein- < , *stficlft* dcd>*t.

^Dt tttcili»

CAPUT XXIX

, dormitantibus epifeonrs per inimicum 0
Vqhominem fuperfeminata tuerit zixahia fa-cMius eradidxur, priufquam Cum aliis her- J
bis altius creverit : univerfa vero ecclelia cum | ' difficillime congregari poflit, congregata tamen fparlos in unaquaque ecclelia defeâus pro fuo ,
jure tollere , motbifqud mentis mature mederi & occurrere nititur. Proinde ad tollendos abu-(us , mores componendos , *8c* concordiam fracemque confervendam, voluit, *Sc* inftituit provinciales per metropolitanum convocari fynodox: in quibus quid clero aut popclo mancum fit, regulari pdfle judicavit. Hoc tamen in hac noftra provincia , tam utile medium intermiffuni eft *Sc negleilum* . At ut · tanquam falu- , „m
tare neccflaiium inftitutum diligentius poft islmue. n hac obfervetur.

Statuimus ut tertio quoque anno provincialis fynodus convocetur: quam cx nunc ad diem duodecimam Maii , anni domini millefipi fexcenrefimi duodecimi indicimus , eus inteiefle tenebuntur pmnes domini epilcopi luftraganei, vcl eorum vicarii generales , abbates cujulcumque ordinis , omnes prime poft epifeopum dignitates ecclcfiarum metropolitanarum *St cithcdralium*, *St* earum capitula , lient & collegiatarum , per deputatos : priores clauftrales , jurifdi&ionctn in fuos monachos A; monafteria fine ullo abbate , aut dependentia , habentes: & hoc fub perna excommunicationis . Capitula vero monafteriorum regularium, per eorum deputatas regulares , ad id etiam invitentur : falvis femper ipforum immunitatibus , de quibus tunc fidem faciant. Quod fi legitima fubfit abfentir caufa, epilcopi, quod pro utilitate *Se* bono fisarum ecclctiarum, in eadem fynodo trafiandum* viderint, in (criptis ad nos, per menlen ante tranfmittant : 8r eodem die nuntium *te* procuratorem virum probum , aâu facetdotem, capacem & idoneum ad impedimentum fignificanoum , *Se* omnia ac fingula ftstuenda , nomine fuo apptobandutn mittant : qui nomine illius, a quo mitius fuerit, in omnibus deliberet, *Se* ftatutis iublciibat. Ideo talem a conftituente per mandatum cxpieilc recipiet facultatem .

Norint autem eeclefianim cathedralium procuratores, abbates, *Sc* alii quicumque deputati, conlultivam, non autem deliberativam , *ia* eadem fynodo fc vocem habere.

Procurationes coepileoporum noftrorum per concilium examinabuntur r utrum caufa legitima lit , vel probatione indigeat > Si per contemptum potius , quam jufta pnepediti caufa, venire neglexerint , per ordinationem ejufdem concilii, privatione terti· partis fruâuummcnfc (ua epifeopaiis pro illo anno mul&entur , quam fabric* eccleua cui precii , *Sc* pauperibus,

lxh, «qui» portionibus, per deputandum * con^A
CHIISTI cilio, diftribuendarn volumus.
■«««. In ea veto fynodo,, prccedentibus fupplica-
» tionibus, publice per epifcopos in fuis diceeeli-
-be> ordinandis, & ahis peradis, qu* ta pon-
tificali & arremoniali Romano caute prefcri-
. "pta funt , traâabitur ; primo utrutn , qu* in
prrcedcnti fynodo ftatuta fuerunt , execution!
fderint mandata: quodfiqucdam obfcrvata non
' fuerint, c*fa cognita , ueficientei, per conci-
lium , prout juris & rationis fuerit, punientur.
' Videbunt & inquirent congregati , utrum epi-
icopi ac alii ,pro fuo munere , ficut tenentur,
in luis ecclefiis refidentes fuerint , & vifitatio/-
nem perfecerint.
Pridie veto atyfé incholtionem concilii, epi\ B
fcopi cum omni/familia , *tc* omnes alii qui iy-
nodo 'aderunt ,« preces ad Deum fuftdcnt ; ut no-
. minattm dignetur in re tam gravi, Scqu* eccle-
fiam tangit fuo Spiritu fando diregere.
Promotores & officiariosconftituent, non no-
vos homines , ignotos *tc* imperitos , fe^fos
. quorum probata (it vita , *te* dudrina tales , ut
munus ejufmodi digne valeant exercere.
Si qu* lint inter cocpifcopo» ipfo» , aut in-
ter epifcopum *Sc* ecclelras fuas , imino 8e inter
divellas ecclclias controvert·* , in concilio tra-
dentur ; *Sc* It fieri poteft , line ftrepitu judicii
concilientur *Sc* terminentur: ad quos fines, per
fex menfes ante inchoationem concilii, mo-
neatur mctropolitanus, per epifeopo», capitula, C
aut alios, ex caritate fala, de didis difeordiis
aut litibus : ut per eumdem metropolitanum
moneantur litigantes, ut veniant parati *Sc* cum
juribus accedant.
Fiat indidio futuri concilii in ultima fefli-
ne concilii provincialis : quo abfoluto , *tc* fa-
etis acclamationibus , decretis ejus, manu pro-
pria, tam epiicopi, quam procuratores fubfcri-
bant, licet in omnibus nomine proprio non con-
feiiferint : judicia enim fanions Ar *majoris* par-
tis prevalent, *Sc* quod conclufum fuerit a plu-
ribus , cenfetur approbatum. Qua non obftante
fubfcriptiune , (i m aliquibus quis fe gravatum
ienfetit, viam juris, per appellationem ad fum-
itwm pontificem, provincialis concilii judicem , D
ei patere declaramus.

Dt "fitsi» 0 CMeuicir.*

CAPUT XXX.

CAPITULA quscumquc eccleliarum f«cnla-
rium aut regularium, non obftantibuspri-
vilegiis quibufeumque , pet cdrnarios vifita-
buntur, justa decreta facri concilii Tridentini:
quibus per canonicos ftatuta, fi qu* fint , pro-
banda , vel improbanda exhibeantur : quod fi
nulla fint , fieri citiflime procurabunt ▮ Certo
& liato die pro negotiis ecclefi· tradandis,
oratione pi«milia congregabuntur canonici ho- £
ra matutina , ante vel poll tniflam, ne ecclefi*
divinis fraudetur obfequiis .
Omnium bonorum *ecclelt**, inftrumentorum,
&' piarum fundationum inventarium fiet, quod
epilcopo , quoties requifiverit , exhibere tene-
buntur ·, ut appareat , utrum dolo aut incuria,
pris defundorum intentionibus non fatisfiat, &
an aliquid fuerit alienatum.
Dignitates, officia, pertonatur, canonicatus,
«ut prebend* non conferantur , nili illis qui
«tatern a lacto concilio prsfcriptam attigerint.
Alii* vero curam animarum habenti* , nis qui
infla annum presbyteri efle poffint , tantum- ANXO
modo conferantur . Alias collationes faAas dc CHKIXT!
hujufmodi beneficiis nullas *Sc* irritas dcclata- i<«*.
mus.
Non habeant v6ccm in'capitulo , nec locum
in iublcllis fuperioribus canonici, qui non luut
in factis ordinibus conftituti.
Diftributiones illi tantum percipiant, qui prç-
feqies divinis inferlunt officiis: exceptis iis,
quos, infirmitas , feu qu*vis alia ncceUirai, ec-
clefic utilitas ▮ aut alia canonica jufta caufa
excufat . Quod ut fciri poffic , punduatura inC
omnibus ecclefiis catbearalrbus , aut collegia- v
tis, diligenter fervetur ; in qua prefentiutn no-
mina, *Sc* caufa abfentium , fi juft* fit, deferi-
bantur.
Cum beneficia , ad divinum cultum , atqfic
eccleiiaftica muni* obeunda, lint conftituta, ne
qua m parte minuatur divinus cultus, led ut ei
debitum omnibus in rebus obfequium prefte-
tur: *j-*
Statuimus in ecclefiis , tam cathedralibus ,
quam collegiatis , in quibus nulle iunt diilri- /
butiones quotidiana , verita tenues, ut verili-
militer negligantur , tertiam partem fruduum ·
tc quorumcucnqne proventuum ac obventionum,
tam dignitatum , quam canonicatuum , perfo-
natuum, portionum, *Scofficiorum* , feparari de-
bere , atque in quotidianas diftributiones con-
verti : qua inter dignitates obtinentes Br divinis
intereflentes proportionaliter juxta divifioncm ab
epifeopo, etiam tanquam apoftolica fedis delega-
to, in ipfa prima fruduum dedudione facien- f
dam , dividatur ; falvis tamen confuetudinibus
earum eccleliarum , in quibus non refidenres ,
leu non fervientes, nihil, vel minus tertia par-
te percipiunt : non obflantibus exemptionihur
alnique cohfuctudinjfius etiam immemorabili,
bus, *Sc* appellationibusquibufeumque : creffen-
teque non fervientiom contumacia, liceat con·
tr* eos procedere juxta juris ac fscrorum cano-
num dilpofitiunem . Non refidentes archidiaco-
ni cetcrique dignitates, perfonatus *Sc* offici* in
ecclefiis metropolitanis , cathedralibus, aut col-
legiatis obtinentes , quibus junfdidio aut offi-
cium proprium eft attributum , ad muneris fui
fuuftionem perionaliter per fruduum ipfirum
dignitatum, perfonatuum' vel offioorum fubtra-
dionem , ah ordinaiiis compellantur.
In choro colloquia non permittantur : non
dormiat aliquis : non nugeear : lneras aut li-
bros non legat : officium privatim non reci-
tet : per chorum non vagetur , aut indecore
fedeat : fed omnes divina officia *Sc* preces ,
devote , attente , *Sc* graviter m choro fimul
cantent; ncc maneant otioli, led lint modefte
compofiti officium recitando ; ut ad devotio-
nem populus , *Sc* esraudieodas orationes De«s
excitati poffir..
Spurii filiique presbyterorum , non defer-
viant ,' *ut beneficium > quodque obtineant ,χβ,,. υ·*-
in ecclefi* , in quibus patres eorum pr«ben- r-u,'1u*.
dam aut beneficium aliquod habeant auc ha-
buerint .
Dum recitant ut divina , in choro interficit
clerici , qui capp*s , almutias , fuperpcllicea
& alia veftimenta geftantes , pro loci conlue-
tudine deferant ; qu* lacera aut immunda neu
fint, alias a eapellano diftributionibus priven-
tur .
Canonici qui canonicalet , *tc* alii qui benefi
ciis annexas donpo» habent , in ill is rctidcaru l'
aut li non habcnt,intraclauAra ccclefiarum cogan-

tur

- jjjç - CHftUTI

tur habitare, ne conviâu & contuberniolaicoium rei facrzminifterium vituperetur, & inde icandaia oriantur.

Quacumque de vita & honrftare clericorum in lue fynodo per nos ftatuta fuerint ,' qiijm diligcntiftime ab omnibus canonicis , aliilquc ecdcliarum metropolitans . catbddralium , & collegiatarum beneficia obtinentibus , five dignitates aut officia fint, obfervari prarcipimus: tum tales decear a canonicis fandionibus , ne tranfverfum quidem unguem'recedere, qui piopterea canonici funt appellati. -

Nullo modo liceat enffcopis , eapcltanis , aut beneficiatM 'qoibVcinnqiie ,'bona ecclefia, alienare , five mobilia fint , live immobilia : alias porter excommunicationis fcnrentiam , quam ipfo faâo incurrent , ab ordinariis ad aibitrium mulâentur. Quod fi pretium ex tali venditione proveniens in proprios ufus converterint , tanquam facrilegi ab ordinariis puniantur.

Sedulo igitur inquirant cpifqopi, utrum quid tale hadenus aftuùi fuerit , ut in integrum teftituantur ecdefia, mala perditorum fide fic expoliata.

In ecclefiis collegiatis, doâori theologo una cx prsbendis canonicalibus conferatur ad laeram feripturam explanandam perito , qui refus confriantia» publice doceat , &' in choro dum recitantur hora canonicae interdie teneatur , quando per occupatione» ledionum fibi licum: , fuper hoc ejus confcientiam onerantes: & quidem juxta concilii Tridentini fuper hoc edirutn decretum.

Manlionarii *Bc* bénéficiât! ecclefiarum metro, politanarum , cathedraltum *Bc collegiatarum* , in choro przfentes fint dum divina celebrantur, *Bc* horae canonica recitantur: munia quifque pro officio fuo obeat , *hc* ahfentibus illis qui ad aliquid agendum funt deftinati (quos nifi legitime abïint , capituli atbitrio puniri volumus) prafentes quod fibi per praecentorem , aut a capcllano mandatum fuerit przftabunt fine ftrepitu. Ideo talia beneficia non nifi in cantuA literatura peritis confetti volumus, qui aer feipfos munus fuum intra annum exerccre valeant : alias Collatjones faâas prafenti decreto irritamus , & nullas declaramus .

Omnes, cujufcumque fuerint dignitati» , ecclefiafticos , etiam exemptos , fupplicationibus publicis , a fuperioribut convocatis , interdie jubemus : quibus tam in incedendo, quam fedendo in choro Ar aliis locis , ordinem affignent cpifcbpi , juxta caerimoniale felicis memoria Clementis VIII. quod in omnibus reciîimus , *Bc* in tota noftra provincia recipi voumus , *Bc* juxta ritus jser ipfum conftitutos procedi pracipimus. Prsccdentia clericorum in ecclefiis aut aâionibus quibiifcumque , fi controvertatur , coram epifeopo , aut ejus ofticta- 11, 8c non pjibi tradetur : contra adorem , fi teum coram alio in jus vocaverit , fi monitus non ddlitcnt , excommunicationis fcnténtiam fetat epifeopus I

Dt btntficiii Ittiftrtiulii .

CAPUT XXXI.

POteftarem habentes conferendi beneficia quacumque hortamur in domino . ut non favore, precibus., potentia, aut cognatione mo- A ti , ilia cqnferant . fed Deum prae oculis habcntcs, vidcant quos capaces Sc idoneos ad id judicaverint: attendente» G in hoc/deliquerint, Deo rationem pro illi» (e reddituro? . Quibus ver» bénéficia confèrent . fi ca refidentiam requirant , ab eifdcm juramentum Ale relidendo recipient. anno C.HKirn J4®»

Jurent recipiente» collatione» bc.leficiorum , quod bona eorum confervaburit , non alienabutft, alienata diligenter perquirent. & reftitui omni via juri» procurabunt ; quod li non ficerint , espenfis eorum fieri per deputandum ab epifeopo iplo faâo confentient.

Provitionem beneficii recipiente» , ejufdem poflefiionem adepti . mobilium ad beneficium pertinentium fi^ri inventarium procurabunt ; feientes fe teneri , prout praknti decreto ftatuimus *Bt* ordinamus , quod bénéficiât! cujufcumqucbcnefu.ii, decedentes, relignantes, aut permutantes, eadem nfobilia quae ad beneficium pertinent , fuccefloribus relinquant : ad quod omnia & quacumque bona defundi, aut cedentis beneficium, obligata maneant: tumut fraus prnnir vitetur , defundi dseneiieiati bona , requirente promotore epifeopi, fequcftientur, ni velint heredes datis cautionibus de bono luccetïori debito rcfponderc.

Er quia permulta fcandala in Dei ecclefiam irrepunt , propter clericos , qui nihil habentes pester beneficium , illud tamen fcdufti , aut alias ad id ihdudi, refignant ; 8r ad egeftatem necnon mendicitatem , cum minifterii vituperio reducuntur : omnes relignationcs fadas, aut in pofterum faciendas , a clericis nihil aliud (ufricienter ad vicium prstcr beneficium poliidentibus , nullas *Bc* nullius cffc&us irritafque»declaramus .

Dt ftrttbil , ft» t»r»tii , CT" rtfitutU

CAPUT XXXII.

PEc facramenta voluit Deus , tamquam per media , nobis gratiam conferre . Propter 3uam recipiendam , çum ex illa finalis dependcat poflcilio gloria , ut populum nobis comtniifum , ad finem propter quem conditus eft perducere podimus : .prafentem fynodum fub Spiritu fanâo congregatam habuimus. Et quia facramcntotutn hujufmodi miniftti funt parochi : ideo licet fpatlim divertis in locis , per occafionem de iis plura dixerimus, lub huc tamen capite . nonnulla dc munere paiochotum addidifle erit perutile . In quibus prater vite probitatem , Tcicntiam , ut docere fibi fubtlitos ; & poteftatem, ut folvere , A.- ligare poffint. requilitarn agnofeimus ». nuam nili rite a prrlatis fulccpeiint , non ablulvunt a peccatis populum , fed temere hujulmodi poteftatem ufurpantes, decipiunt.

Nun igitur curam animarum libi affirmant , ncc habere prarfumant facerdotes , nrli titulum parochialis ecdefia , vel alias munii. curat animarum, aut ab ordinarioobtinuerint, aut alias canonice obtentum, eidem exhibuerint: ut notii epifeopus a quo animarum fibi commiflarupt rationem Gt petiturus . Qui vero eccicliam regere , aut facramenta admmiftrare aliter attentaverit , cum non per oftiam , fed aliunde in ovile venerit , tanquam furem *Bc* latronem pntfenti increto ■ divinis fuipendimu» , fradibui

ANNO cHUisri

bus beneficii ptiramus , fc ordinariorum arbitiro puniri volumus'.

Invigilent parochi fuper gregem , fc parati femper fint, ne per illotum negligentiam , aut parvuli line baptifmo', aut adulti fine (aeramentis pernitenti* , communionis, fc extrema tmftionis moiiantut.

Infirmos frpius vifitent fc confofentur , ac de falutc anim* moneant.

1 Inquirant fi quf lint in parochia de fide malq fentiente», nominatim excommunicati, fc u(u-'-^ rarii, concubinatu, adulteii, fc blafphemi notorii, quoi moneant privarim, teftibusvocati»; fc nifi relipucrint , eorum nomina ad promotorem in iynorlo dirrcefana deferant : qui demandato qpilcupi providebit fuper lalute aqimarum B lpforum , ut juris erit.

Olea (anfta irttpa creeneriaynitida». mundas, fc non fraftas diftinfte cu(lod>ant : qu* fingulis annis poftquam recenter fafta fuerint , ab archipresbytero ftatim recipiant.

Librum habeant parochi , in quo deferibant nomina fc cognomina bapttxatorum , patris fc matris, ndenon fufcipientium , cum dic , menfe , fc anno : fimiliter fc fepararim in eodem libro, conjugatorum , fc duorum aut trium teftium in matrimonio pedentium . In alia parte ejufdem libri , deferibant nomina fc cognomina decedentium in parochia * locum fc aietn fepuftui* , nomen notarii qui teftementum receperit , diem dat* ejufdem nominatim expri- C mant , fi quid per diftnm teftamentum , aut aliam ultimam difpofrttonem pie legarint . Si vero facramentum cbnfirmationis in parochia contulerit epifeopus, in eodem libro per ipfum parochum, loco fephrato, nomina fccognomina confirmatorum reponantur.

Habeant preterea librum , in quo deferibant inventarium rerum omnium mobilium aut immobilium , ad fuat ecclefia» pertinentium . Notent in ipfis domo» ,'agros, vineas, fc alias pofkftiones cum eorum confinibus; fc inftruntenra fundationum fc recognitiones col- I ligant , atque transumptum ejuldem hbu fc documentorum , penes epifeopum remittant in ytchivis cpifcopahbus reponendum . D

Tabefiam habeant in^facriftia, in qtra deferipta fint officia, qu* fieri debent in fui» ecclefiis ; fundationes annotabunt, menfem fc diem, in quo milT*, aut alia officia propter illas, funr celebranda.

Diebus dominicis prqnum faciant, juxta ritum a nobis prcfcribenduin , non tamen cpncionabuntur, nifi exprefie examinati ad hoc per epilcopum in (criptis fuprint approbati ; contra agentes arbiriio ordinarii puniantur.

Qu* in vifitationibus ordinata fuerint, inviolabiliter obfervabunt, fc a parorhianis oblervari procurabunt : quod fi eos ad hoc négligentes viderint, in feriptis femel in anno epilcopodenunciabunt. F.

Per ieiplos faciamenta minifireirt, fc munera atque officia tuarum eeelefiarum prcilent : ne3ue ab ipfis euam fccundaru» , nili jbfta caula etenti, Jieri aut mimftrari permutant.

Penes fc habeant biblis (aera , librumcafuum conlcienti*. Konftitutionet fiujus fynodi provincialis-, fc dirzcclan*, quas ab omnibus fibi (abditis oblcrvari curabunt.

Servitio parochialis ecclefi* interefle *tc* pfallcre debent omnes facerdotes, in eadem aliquod benefirium aut officium obtinentes, cum fuper-

A'pelliceofc habitu decenn: quod G «{vit contumai, monitus a *pirocha,* munen fuo fatisface- AMN CHmm re neglexerit, per epifeopum cum pcena impoli* '»»». ta *t'd* noc compellatur.

Indignum rit Sacerdotem, liftoraan fc pntcoaum.-in ecclefia vices gerere^ Ideo prohibeaiua iacejdotibut quibufcumquc , in ecclefiis quicquàm publreste , prater banna matrimoniorum , monitoria , *Sr* alia qua dc mandaro ordinarii aut officialium ecdejiafticorum recipient , fub ptrna carter». V

Quot (civerint haereri cor, aut excommunicato», in ecclefiis non recipiant . nifi Gbi conHiterit illns refipuilTe, *Sc* in gremium ecclefi* receptoi tinlTe. »

De novo ad fuas parochiarvenientium, moret vitam^fc aftioncs diligenter animadvertent / num Tacramenta cade liait ica fufeipiant : notabunt an mulieies kcqm habuerint , rnquiicnt an *Sc* ubi matrimonium contraxerint , atteftattones videbunt , fine quibus, fc fi eat in forma non' exhibuerint , implorato brtthii f«-cularii auxilio, , eoa ab invicem feparari procurabunt . A

Dum cognoverint pauperes infirmos, fc fenio canfefto», rebut neceflariit indigere„eos vifitabunt, eleemoiyna» juxta facultates fuat erogabunt, ac a parochiam» fublcvari curabunt.

Omnes cursm animarum habentes refidetedebent in fait parochiis: fub pernit a fyris *coo*ftituttonibus, *Sc* Tridcntina fynodo latis.

Si quis tamen juftam caufam habet difcedendi a parochia , videlicet vite diferimen , aut aliam legitimam: id non fiat , nifi prius ab ordinario obtinuerit literas , dc non reftdendo : que non conferentur ultri duos menfes nifi caufa videatur gravifiima : appoliti» conditionibus , prout ad bonum ecclefi* Conferre judicaverit .

Liter* vero, de son refidendo , non conferentur, nifi fub modisfuperius eiprelfis, offendantur ptocuiatoii tifcali , aut ejus iublfituto in fynodo: 8f non confirmentur ad (equentem annum, nifi crcfcente ac urgente caula juftafc legitima.

Non ccnfeantnr refidere , qui tres menfes in anno , etiam per diverfis intervalla , abfentes fuerint, fc qui intra finet'parochi* non habitaverint . Nec enim gregem pafcere creditur, qui femel indie, fc quali curfim illum intuetur.

Quod fi aliquando ex caufa ab epifeopo probanda , fc ad hoc in feriptis per eumdem concelfa , difcedcndi a parochia facultatem obtinuerint parochi , qu* tanien non dabitur nifi per duos menfes : ftatim de vicario temporali providebitur , qui poftquam examinatos , idotieus fuerit repertus , recipiet literas regiminis in feriptis . Si vero abfque hujufmodi literis parochialem ecdefiam regere prtffump^erit ; incarceretor , *Sc* ponis arbitrio ordinarii puniatur.

De oblatis in ecclefia ▮ qu* omnia ad parochum pertinent, vel minimum portionem , quacumque coniuetudinc non obftanre , feb perna excommunicationis , accipere laici non prafulumant . »

Quivis parochus , fub poena privationis fruftuum beneficii , in domo propria ecdefi* fu* parochialis , refidete habeat, fc eam debite reparare: ad quod ab ordinariis per frnftuumfubtraftiooem compellatur.

Beneficiarii , truftus beneficii Uicis aut aliis

ANNO CHKtsxi <*«».

quibofcumque arrentando , Hon apponant clau- λ fulani , quod rcntarii eccfelia fcivailum facere pct fcipfos ant *pee* alios teneantur , led perUioitem ab cpilcopo pro infervienttbus cecidia defigoandaai refervebant: & prcsbytcior -pro lervrtio faciendo per epifeopum approbandos p>·· (entabunt , inhibente* quibuictuuquc lxerdotibus in ccclcliis muaus allquod ccilcliallicum obire , nili mandato priori» , ai>t altcijiis ad quod beneficium m ytulum ;κ·ιtinebit.

Quocumque modo de aliquo provifur beneficio , ti in codem poil'clVorem invenerit , munu*. aliquod in ecclefia non exerceat > quovis pretextu > donec per judteens competentem , fuper credentia , aut per epifeopum , ieu per ejus in fpirituahbui vicarium, fuerit fuper hoc B ordinatuiu . Contra hoc noliriun deeretum agenrcs, unquam intrufos & divini uAcn perturbatores , jure libi qurlijo prifatoa declaramus, & pectus debitis pet officiates puniri mandamus .

De Metiieu refeJeritui , O'

CAPUT XXXIII.

ABBATES, quibua in mligiofos jutüdiâio ell artibuta, eoa, ut vococmiftb iacialaciant, laplus hortabuntur, cmi *tonatiniwto-ne* pcenaruas. rebelles k inobedientes, lcivatoC rcgialsrum *te* conllitutionum fuarum ordine,intra fepta monafterii puoicot , ut quod in occulto scitum fuerit in abfeondito repireter. At veto u aâionc publica populum offenderint, it abbatum negligentia impuniti maneant , per ordinatio·, jasafe facrus canones eorum incuria fuppleatur : S» contra delinquentes fecundum faâi exigentiam procedatur.

Extra lepta mooafterii degeie retigiofum nAn finint epiicopi : nifi eidem ad bue conseillai in fcripsis facultatem ab ejus lupcriore videntes : cujus (i caufam legitimam non probaverint, intra monafteriom redire compellant.

Intra clauftra virorum debite difpolita , non ingrediantur mulferes , fub pana escomtnuni- D cationis. Ubi vere clauftra diruta, aut ita difpofita font , uc jntra illa mulieres adusittcic cogantur : volumus ca infra tres annos , per abbates ia bonum ftatum regularium dilponi . Es nunc vero prout cx tunc , mulieres domos rehgioforiM· quocumque pretextu ingredi prohibeatur : alias excommunicationem incutiant religiofi , *le* abbates hoc fcientes *8e* permittentes . Quod G circd pradiâa diligentes non. fuerint , per ordinarios juxia faeros canones eomppiiantus , k contra delinquentes procedatur . '

Choreas ducere religiolss, quibus luâus proprio» eft, ut indecorum , ita feme ab ordinariis puniendum . Non accedant igitur ad pro- & Hna fscularium fails . Quod (i regulam non fubditi epifeopo in psadiârs extra *clauftra* monaftenorum deliquerint : a luo Uperiore , inflante epifeopo, intra tempus ab epifeopo prçfigendum fevere phniantu; : (in minus , fupenor officio privetur» delinquentes abepifeopo puniri poffint, juxta decretum laesi concilii Tridentini.

Monafteria quovis ita componant abbates aut fupeilores illorum, ut fub una **devi*** fera claudi poffint, .quam ««Au fervent : nc* liceat coiquam religiolorum quoquo modo egredi per portas fibi mopriat t alias net' diaccfanum ex- ιλνυο* pcnlis monafterii claudantur^ CHKltli

Quatcumque fuper daufura monujium a ia- iCo».' crolanCta Tridentini lynodo, & (ummi* pontificibus conftituta ȧ ordinata fuere rccipicoics. prout pivlcnti dccieto recipimus, âc eadem etiam in fine prxlentium conllinitionum inferta omnibus coepifeopis nulliir , infix duos menfes publicari mandamus,

Hortamur airtcmLin domino cocpifcopos noilros , ut qua a lacrofanâa Tridcntina lynodo illis fub iniciqrinatione maledictionis sterne. aut a.fummis pontificibus , de daufura feptifque Uodimonialium injirnda lunt , diligenter curent «jccquenda : ut in quibus locis violata fuerint inilaurentur ; ubi adhuc intege funt conferventur: inobedientes atque rebcllca , ipfi tanquam fedis qpoftolic» delegati, per cenfuras ccdeliaft cas , aliafquc poenas , poftpofu ta quicumque appellatione , petfequanturi magiltratus fxculari* ope , li opua fuerit , ad hoc advocata.

Nemini cujufeumque fexus, grados, prxemi nentur, dignitatis, aat conditionis , liceat ingicdi iixtia fepta monafterii monialium : fub pana excommunicationis ipfo faâo incurrendo , tam contra ingredicntcs , quam ejufmo4i ingrcflum permittente*: exceptis confclla» rira,, pro cunfolindii Kgtoui *le* facramcntir adminiftraodia, medicis, chirurgis , pharmacopolis , alufque operariis occctlariir : quibus ime esprefla fupcriottsm ia fcripti» obtenta licentia, ingredi cuam non liceat.

Tcmpoium injuria fadum eft , ut (anAimonialium monafteria extra mania urbis vc< oppidi coaftitura, diruta _8r dcftrudlr ita fint, vcl illorum reditus & facultates ita diminute , ut non poffit in illis talis numerus fandtiruonialum enutriri , qui ad claufuram obtervandain cllct ncccllarius , vel daufura in didis domibus facile non poteft introduci. Ideo curent epiicopi , *ir* omni via juris compellant fanfiimoniiles , ut cx hir ad nova vel antiqua monafteria intta urbes vel oppida populofa & ftequentiora reducantur, invocato brachii IccuJarrs auxilio, fi opus fuerit : impedientes vero, vel non obcdrcntcs , per cenfuras ccdaliafticas paître compellant , *it* alia monafteria monialium extra urbes aut oppida , ut diâum eft , conftitota, in quibus elautura introduâa fervatur, quia malorum hominum prrdc *ie* multis fcandalis, fine ulla fepe cuftodia , funt expolita , ca etiam intra urbes aut oppida , fi illis ita vifum fuerit, reducere procurent.

De <eefreter»it4t>t»i.

CAPUT XXXIV.

CONFRATEKNITATES , βτ focietates , m quibus per particulates quafdam attionca ▮ alioque exercitia fpiritualia , faciliorem libi falutis viam pararès cooanrur fideles : non diu ia bono pergere pofluot, nifi certis ftatiiti* *Be* conftitutionibu· muniantur. ideo vifiteqteaa epifeopi : ubi non fine , conftirutiones de novo ordinent : faâar, quas fibi exhiberi jubebunt, approbent , fi id debere fieri judicaverint . Inquirant modum vivendi , fupcrftitiofa *tollent* rc&orcs 8c admmtft.atores annnatim eligendos conlblhanc, qui infra mcnlem poft novam clcâioMm , <u· adminiltraitonis rationem reddent corstn epifeopo » aut pct cum ad hoc de-

pu-

ANNO CHUISTI iW». PUiato. aliifque fecundum çonfraternitatis consuetudinem cleâis t in quo confiitant reditus, inveftigent : *tc* libram inventarii tiers |ube- ^'bunt ; cujus tranfcriptum penes ie m archivai retinebant.

1rs cleâionUMM vitentur risa dc partialitates i illique tintutn eligantur4 qui in ipfa confratcrnitate laudabiliter fuerint verfati, qui Ha* tini *8t* antequam officiunt exerceant, ie epiicopo aut ab 00 deputando prclentabum , ijrpro- Dationem *tc* benedictionem receptui i , in cupis manibus juramentum przdabunt , fe fideliter munus obituros, rationem adminiftiationis reddituros, ut quod fupererit de reditibus, in pios uius (contuito tamen epifeopo aut rectore eccleb-) convertatur.

. Precedent iz inter corKratcrnitates dirimantur , ut antiquiores confirmate *tc* approbate, recentioribut proferantur.

Comeiraciôner &: convivia que fumptibus eottfraternltatum alicubi fieri folent, in pofterum, fub poena excommunicationis , ne nant : ncc fumptus *Sc* expcnfe ad hoc fa&r, in compuus poft hac admittantur.

In ipfis eonfraternitatibus 8r capellas , non aflervetur fanctiffimum Chrifti corpus , nili hoc' exprefle apposante epiicopo : quo cafu lit tabernaculum decenter ornatum , obferatum clave , ante quod perpetuo lampas ardeat . illius elavem presbyter, *tc* non fecularis teneat . In capellis vero carirtn confraternitatom ubi aliquod recitatur oflicium, illud fiat hora competenti : ita ut dum parochialc recitatur , in illis omnino cedetur.

Caveant in poflerum clerici quicumque", fub pana .excommunicationis , rcâorn confraterlitatum cum procedione vel cantu vocare aut ducere in eccleliam : fed ipfi restorer ecclefiam adeant . *Sc* proceflionem , fi facienda iit , coinitentur.

D» purjarariü .

CAPUT XXXV.

PROP 1ER. diverfa' piatum fundationum rationes pro ioftltutione officii purgatoiam, uti , apud nos vulgo appellatur , diverfa ratio admininrationis *Hiiut in* diverfis locis reperiter, licet omnium munus hoc fit peculiare pro defundis miflas celebrare , *Sc* divinis ofticiis , in quibus inltitutz funt, interefle ·

Volumus igitur *tc* ordinamus, ut in locis in quibus per legata fundationum apparer bona tali officio dcltinata, presbyteris oriundis n loci ubi-talis fada fuit fuhaatio, elle attributa ; inter presbyteros ex eodem loco oriundos reditus div.idantur , fi officia exercuerint , *tc* divinis interfuerint , poftquam regentibus *tc* parocho lignificaverint fe telium diftributiotiuiu partem prerendere , ut deinde per eoldcm tegentes *tc* parochum ad munera luo oidinc obci.nda compellantur.

Ubi vero talea fundationes non reperiuntur aut vetufta confuetudine probantur, earum reditus dividantur inter facerdotes officia fic 1 lolita exercentes: ad quod non admittantur, nili aut fervientes ecclefi* , auc er loco oriundi . Quod fi talia officia a facerdotibus per r.pifcopum deputatis, five ad przfentationem alicqus, uve pleno jure , fint fieri folita : reditui talis •fficii non faTant fuos, ncc talia exerceant officia , nifi qui literal in forma expeditas ab epifeopo ohtinu-tnit.

Quicumque vero talium officioium reditus percipiunt, inventarium bolt· rum. omnium mobilium *Sc* immobilium ad diftum officium vcl beneficium pertinentium , facete deinceps omnino tcnleantifr : cujus tranflumptum ini,a tr.-s tognfes ip archivis epifeopi remittendum curent . anno CKUSTt i*v*.

Inquirant diligenter fi quid alienatum fuerit quacumque *ti* oula: quod intra diâum teimv num tuum mcnfium , curic archiepiicopi vcl epiicopi denuntiabunt, ut per ipfos, juoâo libi diâo promotore , reftitutio in-integrum , omni via juris, procurerai : *Sc* fi ad hoc negligences fuerint , per ptomqtoigm lolunj , ad hos fines exprefledeputamus, cxpcnli. urne.i rediiuum talis officii, agatur.

Quicumque *cilia officia* exercebunt quocumque modo , in ecdefia paiuchiali decantandis oflicin intererunt , facieinquc diaconatus officium dum mille majores diebus domriicisft lciili vir celebrantur.

Dc tcpcllMCii ccfrllcMcrui» l

CAPUT XXXVI.

PRÆTER jura decimalia, *tc alia, facrasnenta* miniftrantibui , a piis *tc* catholicis viiis, ut.preces ad Deum fundantur, mifia celebrentur, aliaqug a iacerdoribus particularibus exerceantur , lunt concclla , quz capellanias vocamus? Ideo juxta morem, *Sc* ritum, *tc* maxime juxta fundatorum mentem atque voluntatem , confcui , poflidcii , in illix,officia exerceri, pizeipimus : injungentes tales tfapellanias in przfcnti aut m futuram poffidentibus , ut titulos diâarum capeilaniarum , quocumque modo , a quibuslibet obtentos , epifcopis infra duos menfes exhibeant , alioquin nulli fint : A' eafdem jure devoluto conferre epifeopo licere , preienti capite planum facimus I

Illi miflas celebrent, officia recitent , *tc* alia przftent prout in illatum capeilaniarum fundationibus cut ftatutum.

Illarum bona mobilia vcl immobilia deferibant in catalogo , per notarium fubfcripto' quem ad cpiicopum deferent infra tres menfes , alienata, li qur lint, notabunt, eaque juncto fibi promotore icftitul procurabunt.

Dc fchricif cccltficraac.

CAPUT XXXVII.

TAUAMVIS bona qur fabrics ccclefiarum X£_poffident , quid fpiriruale fint , ncc in protanOs ulus convetti poffint : laicis tamen illoiutn adauniftratio concilia cll , ut bona opera circa talia exercendo , apud Deum mercri poffint . Abufus autem quos nrcpliflI· novimus, *tc* propter quz large m populum c,creetur divina vindiâa , dc medio tollere cupimus .

Inventarium rerum omnium mobilium *Sc* immobilium ecclefic fiet , Λ: videbunt *c'eiii* an omnia in bono ftatn fint , sationem de omnibus reddituri. I

Non arrentabunt bona ad przdiâas fabricas pertinentia , nifi publicis prccedentibds ptoclamatiombus, 4: deconfcnfu parochi quo przlente , *Sc* alus deputari confuetis , reddent computa adminiftrationis . Ia quibus noa

anno CNKHTI ts^.

«dmiflantur exnenf* faft*,- fi fommam ici' francotum cxcunqriat, nifi tales.expenla 4« aifenfu espreffo purtai fucriat faâ*.

Ad epifeopum deferent pproebi « ti qu* bona de (abnei· fuerint alienata^ fi particulares abaius in^ adminiftratiooe iplansm icrepleriot ' qui prout viderit expedire pro bono cccleli* ordinabit > Ac teftixutioocm venditorum , ' pet fuum prbmotorem expenfis fabrica pnaciirati jubebit. «

In templo qui pecunias colligunt , quoi baflnarior vocant , hoc faciant anca conlecrationepi . nc a taati myReri! eantcmblatioue per» turbetur popuiur. Quod ve^ .collegerint , in fibro ad noc dcitioato deferibant rÿ*.-i|ti*.ficui de alii· reditibu· rationem redimi t ns<<dmunu« operarii admittantur, niiiqaifijerti catholicam, apoftolicam Ac Romanam a'âualiter profitentur j Ac qui bene fideliter fe adminittraturoi bona eccleli* v in maoibui refloris auc cjm vicayi juraverint.

Dt Infricilibct.

CAPUT XX^VIII.

PATRES pauperum *fc illotum tutore»* epifcopi , hofpitalia lapiui viiiiabunt : mquirrnt in quo conlifiant reditus : qui cotum fint reâores ecclefiarum , in quorpmxpatochia fita fint, pratentibus altis qui ad hoc interdic confueverunt , aonit finguli· videbunt ; nec tamen alicui ultra triennium' adminiftratio concedatur.

Hofpitalitaiem ab illis qui ad hic tenentirt exerceri curabunt epifcopi , rebelles per fruttuurn fubtra&ionem compellant; *tc* in hufpitalibos , facerdoceA pro facrajncncis admim» ftrandi·, *tc* falute anima infirmorum procuranda infiituenc , aut iaflitutum confervabunt . Qiod fi ad hoc non fufficiant reditus , parochum exprefle monebunt , ut sgrotantium m holpitali coram habeat, mercedem pro tali bono a Deo recepturum. Ab hofpitahbos qua infirmorum domus éft, robuilos *tc* bencyslentes ejiciant, immo *Bc* ipfo· mendicare non patiantur , magiftranom ad boc ope , fi opus fuerit, implorata.

Dc ccclcpit , V tlttritai.

CAPUT XXXIX.

TTT populo, demonflnrtet Deus majeftatem fuam , feifeitanti dc templo conlhuendo sit: Quam edificabii mihi domum/ culum fc terram ego impleo. Neque propterva qui ubi-
aj fl·* adorari vult , - non ubique fic facrificia
«a» e*"'- offerri intendit ; fed in altaribu· qum pro ma-
'.'..'"*"· joti reverentia ecclefiis continentur : in quibus quanta- debeat effe munditie· , docuit Deus , qui Davidem virum fsngwinum , ad fibi templum adifieandum indignum desit , led Salomonem regem pacificum ad hoc elegit : cui promifit fe orantium in templo preces exauditurum : ia quo quidem cor inum * oculos *tiit* omni avo declaravit. Atque ideo ut quod femél Deo dicatum eft , in profanos ufus non convtitatur; Aret in ecclefiis Deo dicatis, cum majori reverentia, cultui laltia Deo reddatur : quod non fieret, fi paffim *le* ad libitum cujelque conftruercntur ecclefi* , qu* a fucceffbcibut non conferverentur.'

r Statuimus uteccien», 'capell* » Mr altaria· de novo non confttuantui publice vel privatim in jiomibu·'regularium* > iqcularium , *aut* laieorum, fine exptffla ordinarii licentia in feriptis concéda : nuam non concedent , nifi affignhtis per fundatorem fufficicntibos reditibus , qiioad ecclefia· Br capella· ppblice^eitruâa· ·, .pro eildem perpetuo coaicrvaddi· , Ar It deftru-· /ft* fuerint , reftaurandia : ytmo nifi viderint ad Dei honorem Arfubditorum bonum cotiducere. ' annq~ Cinurri ia·*,

Pietatem fuam nobis exprefle commendarunt patre·· per tam laudabilia in conftraâione ccclefiarum rcliAa monimen^a , qu* temporum injuria defirpxit , Ar evertit. Ea tamen reflaurari defidcranter : mandamus, uc epifcopi talea ecclefiat vifitando, inquirant , an una reditus, aut in fundis, ant in juribus decimalibus : atque ita tales reditus *tc* fru&ut percipientium expenfis reparari jubebunt : *tc* bénéficiâtes ac renare·, nili lint pro fabrica reditus, per fruduum (eqnelVrationem , implorato brachii fecularis auxilio, ad id fevere cobipellant: communitatibus *tc* populo contribuentibus ad illa, ad que de jure & Conluetudiue tenentur. Qiibd fi nulli lini reditus , aut décimales fruftut, populum ad csfdem ecclefia· dirutas conftruendas bortabuntur : *Bc* fi id tanderp eo modoNicri noo poterit, cruces loco earum erigent , ut io quo loco Deo laetificarunt facerdotes , ibidem perperuo* tali fidoo infpedo, adoretur Chriftus, atque inde altaria, fi qu* fine, colli curent.

Ab ecclefia , qu* domus Dei eft , *tc* quam decet fanâitudo talis, ut eu ea Cbrrllos flagello ejecerit vendentes, *tc* ementes, Ae arceantur deambulante· : catapultas aut haftas , nifi pro tutela principis, deferentes, rebelle· , aut (*-. pius, id agentes, excommunicatione ab ordinirio feriantur.

Intra eccclefias' non fiant conventicula aut ctctus populi , pro negotii» univerlitatia, aut alus (ecularibui , Ac ad hoc convenientes rejiciat parochus. Quod fi contumaces fuerint, ad ordinariam deferat, qui eos excommunicationis lententia, eidem parocho in hoc expreit* obedite compellat.

Magiftratus facularer aut nobiles , in choro *tc* presbyterio facerdoribus in fel&one impedimento non fint · Nobiles etiam mulieres prefbyterium non ingredi hortamur , fed orationes fuas Deo gratiores fciant , fi non ut pharlixi nobilitatem pradicent , fed fi publicanum imitantes humiliter At a longe diftances fuadartt.

In ecclefiis fieri choreas, comeflatioocs, emptiones, aut venditione· prohibemus ; fed clerici hoc permittentes petna career·· , laici hoc agentes excommunicationi· fententia puniantur. Comeflationcs (quas dc fraAu vocant) in domibus fuis, aut alibi ne faciant parochi , ncc ad huc invitent parochianos , quin potius arceant : nec permittant cani in ecclefia, Memento domine David féo truie : nec ali· (currilia *tc* ridenda , fub eadem poena excommunicationi· . , .

Non fiat in ecclenit aliqua indecentia , nec ·eprtsfentcntur qu* oculos proborum catholicorum offendunt , *tc* populum ad nlum provocant : uti reprvfentario prophetarum aut, paliorum in node natalia domini ; cantui pr··diâionum Sjrbillanim, columb* volatus in dio pentecoftes, projeAio ignit * aqu* in eadem die. Satis enim eft firmatum quod credendum

ncc

T

*ANN<>— CilMSTI «sectalibus reprzfcntationibus indigentiam im- periti. Vernacula lingua in ecclelia non em- cpncue carmina : quod li in dte natalis domini permittenda lint, ca ab epifeopo legantur , Ie probata fubictibantur .

Mulieret jux'a pirceptum B. PAli in eccle- iia Glean:, nec cart'ent imia eam cantiones qua. Icumqnc , dic Jovis fanifto : *tc* ad Iros fines pott- \uam oraverint lacerdotes , Br hymnos lacrùi (cantaverint , hora nona *fores* ,ecçlclir claudan- ltur , &■ hora quira matutina apcnaot.i. : nec in ea remaneant nili Joli operarii , ic cx L-cr- lotibus aliquis .

\Intra eccleiiam non durantur animalia quz- cmnque, dtiam fi illa ofteue intendant laici : led, li pia voluntate ea Deo dicaverint , carra eccleiiam parochus ca recipiat .

Flores aut ramulos , in feftis iulcnnioribus, ad populum facerdotes ne deferant ; fed illis an- te iiiilloatum officium, h ita videbitur , altatia clericus ornabit.

Qpamdiu divina celebrantur, ne abf attentio- ne inyllcsiorum pertutbeiur populus , paupetea cleeniotyius non quzritcnt ; led in fotibus ec- clcnz qu· libi largienttlr , a fidelibus recipi- ant *j*

Omnes , maxime parochiales , ecclefias vili- tando icunt epifcopi an luit coniecratz; dc eas, *li* adhuc non fuerint , quam citilJime ficti pote- rit laciis adhibitis caerimoniis confecrabunt.

Ad kurrilia vel larvas, indumentis (acti· aut vcftibus lacerdotum, aut icligiolorum , qui te- mere a»fus fueiit uti, cxcommunicatus nomina- trm dcnuncietur ; &r a judice («cular puniri pro rei exigentia , parochus omnem impendat foli- «itudinem .

Amoveantur *tc* dcftniantrir , quz fub dio *le* e.era eccleiiam iunt conlbiitt» aliaria, aut alta- ti majori adverla, aut januis eecleliz nimis pio- .pinqua, tut alia quarumque rationf incommo- da : quod judicia oidmailt relinquitur. .

Ornentur altaria icabcllo I gneo quod verna- cii'e dicitur, *Hfsrtbefitii,* mappz coronis lignea, tc cx panno (erico, aut alio decenti palliumap- ponanrur.

Favimcntum oâavo faltem quoque die verra- tur , telr aranearum amoveantur , & talem in ecclcliis faltem requirant mundicicm , quam in domo, nili ruftici &: calones omnino liut , ha- bere Conantur.

Quod li aliqua alia indecentia, non exprelfi, in ecclcliis agantur, per leipfos amoveant puo- <lii ; quod li facile heri non poteft , epitropo ticiiuncient , per quem lupfr hoc adhibiti' j.ma innejn» & pœnis provideatur-

Capellas rurales vilitent ordinarii , in quibus lunt jura decimalia , *tc* officia, (i quz lint infti-h tuta, peragi mandabunt.: li vco non luit, pio qualitate reditus, & lcsundum rei exigentiam, iufiitucre licebit l

Dt 0 effiat tliviite.*

CAPUT XL.

QUem in diyerlis ecefefii· irrepGfT.· errorem dixerat bone mensoria Pius fummus pon- tiles, hujus nominis quintus, experimento pro- bavimus , in hac noftra provincia ; quia libi quifque Lrmaveiat epiLopus ad libitum divi- num ofticium ; unde quz in divertis ciclelns le. gebantur , in multis apocrypha Gbi invicom

Λ adverlabanôr . Arque i.k-o decens *le* idno- dum ellet utile , h apoftoli monita lequantes omnes uno o'e Deunt cjui unus eft , hunotifr. caremus, A: Gcur in fide *le* ecclefi» idem fenti- mu. , oomes iu dmni, decantandi· officiis çon- fcntircmus. ΛNNO CHKISTI

Idco ut in omnibus unitai fit in ecdcfia , quz una eft : » I|uibu(ciimque ccclelialliu-, tant metropolitan* , cathedralium , co'jiegiata- rum, aliarumque ecdelijr.iin olfiinm recitari in choris, & ccclclii, cT^an'iii ptacipitniu, *&* niaadamu', ;ax,ta p:um, oidrnem, mjiin, *tc* foimam a trlicii mcmoric Pio pipa hirju; no- minis quinto prilctiptam , per bullam , luper reformatione breviarii editam : quam nos reci- pimus, *te* in tota provincia recipi volumus, *tc* przientis noftri decreti publica'ione fuHr tenter ptbmulgatam declaramus : coitra eamdem a· gsnte-, pernas per iplum luas cis injicimis *tc* bguititamtA'.

Dt vitt (r ktetfitlt tlerlarnin .

C A P U 1 XLI.

Um per abrup'a grith'ur pallor , ad przcipitia (equitur ovis : ijcbj clericos lucem mundi, & fal populi, ne fumo exczcct fidelcs- fc ne ipfi· infatuatis non fit in quo condiaiur populus, latis fuie commonuit ecclelia: &-con- tra luxum ac comcllationes eoium falubutcr fancivit de choreis, alcis, ludis, *te* fxcularibu· negotiis fugiendis, per m etiam piopoficis (an- de inftitur. : quz omnia approbantes , A' ma- xime quz a facro.'anâa Tiidenuna lynodo fu- per hoc ordinata fuerunt , ut inviolabiliter ob- lerventur oidinantcs, h artamur coepiicopos no- llios, ut li quz per nimiam clericorum licen- ti in in deluetudincm abjriint , ab omnibus C.ltodiri procurent. Nonnulla famen , c»tc>i- cmnibiis m luo rubore , uti » nobis approba- tis, pctinanfuris , hic inleruimus jufle o<dma ta : ca inluper ad regimen eecleliz ncccllaua ftaruentrs.

Sacerdo e*. omnes, quorum vita omnium o- culis expolita eft , ut infe bene vel male vi ve.'di ti.ielcs e>e:np!a dclumant , iu facris or- dinibus conftrtuti , aut beneficia obtinentes , liiigvfts diebus ofh.ium tecitent I ni fustibus privari velint , u:i cos privatos declaramus : quos pauperibus aur fabricis applicandos ordi- namus : legniter circa hoc , poftquâm moniti fuerint, (c agente-, epilcopoium tnimadverfio- oibus lubjaccbunt .

Vcft.s ,ion (ericas, aut feiico foderatis, aut quocumque modo dillcdtas ; vel bombicino limbo ornatas, nec caligas tumentes geflent non fordidas , led decentes : ne rn nimio cultu va- nitas , in abjecta incuria rufticita· acculetur Vcftiim autem omnium color li: niger. Quod in populo veniale eft, in facerdute judicatur la- crilcgium. Ideo ut monemus populum, ira de- mos diftriâe choreas quacumque ex cauia du- cere, aut illis interefle prohibemus : virtn: tri- pudia , ludos publicos, larvas non geftcnt aut larvatos fcquantur , comoedia· , fabulas , aut ludicra, &rquz ab hiftrionrbu· exhibentur, non agant, ad hiftriones non accedant : ne purita- lacerdotis , rerum inanium aut etiam obicocna- rum afpcftu polluatur, convivii· illicitis , cra- pula *lc* ebrietate : contra agentes poena car ceris (c alia ad aibitrium otdinarii compiitpaa- tui .

anno C^ïls.'I i J0V

Non 'udant ule·», teflens, chartis, aut alio. h'do prohibito ve indecoro , praHertim publice ; ut i!!>ium m omnibus nota uiodeftl*, promp lorei coi reddat ad libere m hoc peccant»· arguendum . Nuâu 'per urbem poli horam n·* nam, nili trauma urgente necellitate non incedant: deprchcnli ihcaicerentur : entes aut alia quacumque orfenfiva arata > nili pro necellitate itmcrjs, non deferant: tabernas.noningrediantur, nili iter agente·: noctu incedentes ex caufa utionabtlt, toga· talare· deferant : alia» in eo< ordinarii animadvertant.

Divinum quod a lacetdotibus exercetur , vituperatut mftiifteiium , dum ab alii» , quibus lobdirur populus , etiam vilia & fordida fervitia exercemur : &■ quos fibi .miniftraie Deus voluit , domefticis laicorum lordibus contaminintur, Caveant igitur clerici nc pincernarum , Coquorum , ftabulariotum, czteriique hujufmodi lordidis officiis fungantur: immo nec rei domellicz veb familiaris adminiftrationcm fufeij"jnt ■ii mu», nec CauGs litibulquc perfequend's coium quibus lerviunt dent operam , aut ■lioiuin nomine : quod diftiiclius fub anathemate prohibemus : k in tales per epifeopos poenis a canonibus ilatutts agatur.

Non lint propola , empta et profedb vendentes : proventus aut prrdia fecularia non c-.i.lucant , ut es illis qualium.faciant u non !'iv pubi.cani, aut fcxnciatores : illis alioqmn pernas epilcopi juxfa lacras fanftiones infligant . Coram judice faculaii caulas non agant ut advocati aut procuratores, preterquam luis, pauperum, parentum , aut ecclefiarum in quinus obtinent beneficia, Mijc pro Dti amore: lc de licentia epifcopi in feriptis obtenta.

Oicoena .verba , ut *8t* res abhorreant. Panes enim propofitionis nili qui mundi a mulieiibueflent, non manducabant : ficut & tanti facrificii tremenda myfteria tractare decet iobrios , modeftot , *Bc* pudicos. Neque vero dbi fuerit facerdotum cum mulieribus habiratirix, antiqui hoftis ftimuli deerunt . In facerdoiibus fit cordis mundities, caftitas corporis, viteturque fornicatio*, aut quelitçt alia incontihentia. Immo *Bc* ut talium dcfeâuum fufpicio etiam tollam r I

Concubinas aut alias mulieres de quibus propjer ctatem , tnvcrccundiam, aut anteaif* vitat turpitudinem , fimftra fufpicio habeii poflit , in dumo vcl extia detinere > vcl cum illis ullam confuctudinem habere non audeant clerici ; alioquin panas cx facris canonibus aut ftatutis ecclefiatum de ilii· legitimas fuperiores expoliant .

Qiiod li a fuperioribus moniti, ab iis fc non abliiouerunt tertia parte fruâuum beneficiorum fuorum ipfo faâo lint'privati ; qus fabrics ecclelir, aut aln pio loco, arbitrio epifcopi applicetur.

Si vero m eo delirfto perfeverante· , fccunds mdnitioni'adhuc non paruerint : non tantum fructus omnes fuorum beneficiorum eo ipfo amittant, fed etiam a beneficiorum adminiftiationc , quoad ordinario placuerit , fufpenti icmoveantur I

<21'°d li ira fufpenfi nihilominus ejufmodi mulieres non expellant, tunc beneficiis quibufcumque perpetuo priventur, atque inhabiles 8c indigni ad quofvis honores, beneficia, lc officis, tn poft»rum cenfcantur a donec per tnanifcftam »11* emendationem a fuperioriba· gratiam meruerint obtinere ·

Sed fi poftquam eas femcl diasifetint > intermifliim conlortium repetere , aut alia* hujafmodi mali nominis'ac famae muliere· libi adjungere aufi fuerint *t* prater pradiiU's poena· , excommunicationis gladio alg epifeopis , ad quo· pradiâorum omnium cognitio ex facti concilii autioritate tantam pertinet , feriantur. CHKisrt >*·>

Ad facrum presbyteratui ordinem promoti , poft trea menfe· celebrent : alia· inftantc promotore pro non obito munere puniendi cU tentur. -vΓ

Annules etiam in quibus reprzfentantur imagines facra, in digitis tton ponent clerici: excepus iis quibus propter dignitatem a jurt eft exprefle cpnccfliim: & hi annules tantum habeant dignitati congruente·. x

*Di f*rt tecltfitflic».*

CAPUT XL1I.

Dignitatem facri ordinis commendans Deus, inhibuit farcularibus tangere unitos fuo», qm in lorrrm domini vocati , illotum par» Dem eft , illis heieditatem fuam tedditurus · Ncc propterea unitionem facram , perditorum, Il qui talcs forent, aiylum *Sc* anchoram elle voluit qu* muniti fontes impuniti manerent : led eos (aeros , a facris judicari pracipit, *Sc* ecilcIrafticam juiiidiviionem a fcculari iejunxit.

Non fe immiiccant igitur magiftiatus farciilaies rebus ccclcliafticis, neque judicium perlonarum aut reruns eccleliafticaium arrogent : ne quod fuum non eft appetentes, quod luum etiam eft , jufto Dei judicio perdant : interim juxta'facrorum canonum conftitutione· (fi quod hoitamur non eeciintj excommunicationis lentendam ipfo facto incurrant.

Non comparcant vocati clerici coram judice laculati ut caufas fua· agant , fi peifonale» lint, aut dc rebus ccclcliafticis, quarum judici eccleliaftico jurifdnftio eft attributa . nifi ut ad fajieriorcm ccclcfiafticum remittantur petituri : quibus ii denegatum hoc tuent , adfuperiotem provocent, illius mandatis non obtemperante·, lub excommunicationis pana , quam ipfo fadio adores , live clerici aut laici fuerint , incurrunt : caufam vero appelli promotori dcouncient, quod pun) clero perlequi teneatur.

Si per fcipfos epifcopi pluribus detenti negotiis, caufas omnes audire , *Bc* illis jui dicere non poflint , propter morum ingravefeentem corruptelam r pcrionai idoneas provida· *Bc* in jure canonico exercitatas in officiales eligant in-urbe principales ; aut foraneos , ubi vcl efle tales (oliti , vel ut inftituantur viderint ncccilarium.

Officiales vero pro quibus rationem redditui i funt epilcopi , ut officio fungantur hortentur lapiu., *Bc* cum *allia agant dc* rebus civrhbut , *Bc* criminalibus ', qua in curiis ventilantur : ut qua fieri poterit meliori *Bc* expeditiori ratione ptovidcatur.

Sportulas pro vifitationc procefluum alus taxent , &·' fibi cales adeo moderatas aflignenc , ut non venales litigantes accufent fcntentias : fed in eaufis pauperum omnino gratis *Bc* pro Deo agentes, *Bc* in dicendo jure juftitiam , *Bt* lucro contemnendo modeftiam commendent I Sordidam veftem plure· macula deturpant , flr ignaros facerdote· *Bc* pauperes pluribus vitiis deditos experimur , *Bc* impunito· ad totius cleri dedecus icimus, dum fumptibus adhiberi neccf-

"ANNO CHRISTI *ito,·*

rtffariii parcitur ut'talcn puniuntur . Promotoics igitur etiam per .officu fuipcniiunem , A abis juris poenis compellunt , ut contra tales inquirunt, debitis pcznat requirunt', atque ut juftum. ab officialibus ile illis hipplicium erigatur , epifeopi jtocure.it : ut cot p$enz fûrmido terreat , quos virtutis amor non movet t (umptus vero'non falaria folvcnt ipfi eplicypi , cum in talibus gratis agatur.

Non permittant in intenq>ibus fedibus.aut ib officiabbur, Graneis , graviores, ciutas , ut puta matrimoniales A criminales, traCt.wi : led eas audiat ipie epifeopus, A lententiam ferat : aut ia^jem per officia! m i.ium, m majori Ce- de fieri , A hrc in urbe tiaftari jubeat , *tc* talium cognitionemalm interdicat, prout prz- fenti decreto interdicimus.

Controverfiav *tc* lues przcedentiz, autprzfentatlonnm diveifrrntn perionarum m publico agentium , de plana & (fatim verbo, auditis partibus , orainct : *Sc* quod per ipfum ftatut.in f ieiir , line prcjudicio panium , *Bc* nonobftantc quacumque appellatione , ut vitentur ner A fcindala , execution! demandetur.

Duce iiiicio caftra deferentem morte puniunt leges, cum non fit liber , qui ftipendiit "alienis mittitur, *Bc* fidem juramento medio promifit. Sic non licet eccleltaftici, ftipendia ecclefiaftica recipientibus, relicta fori cccleliafticiarce , ad frculare confugere judicium , & quod Deo femel dicavit , novis nominibus in alios translatum obligare. Qui ergo clericus nulla libi acqulliti per ordinem privilegii habita ratione, fe, aot bona fua , rigoribus curiarum temporalium obligaverit nominaqm , re peifeiie nota, cxcommunicefur , *Sc* arbitrio ordinarii puniatur : *Bc* tali nonobftantc obligatione , coram judice ecclefiaftico obligationis caufa tradetur.

Coram judice lacro A ccclclial^ico tradentur omnia, quz ad its facras p.rt incn: ' A' ad illos pertineant lites de puitione congrua , de repa ratione eccleiiainiti , A- quzeumque in computomm redditione pio binis fabrica ecclcliz , hofpitalium , aut en un baflinoium, tam purgatorii, quain aliorum controvettuntur : *Bc* quod illis tali nomine, aur pio legatispiis debebitur, diiti judicis ecclelixftici autoricatcexigatur : coram alus przdictas caufastradante,, excommunicator, li moniti non dcllitcrint, denuncicnt.

At ut non tot lumptus *tc* impenfz in litiganjo effundantur , niti petitionibus faftis per actorem reus conCcnferit, A li eidem conti adixerit , ad probandum fummane petitionem-, & exceptiones infix dilationem unicam ad arbitrium concedendam , prîtes admittat judex , li decem librarum fummain non cxccflcrit, qua elrpla proce/Tus judicetur in ftatu : nili judex et cauia renovandam elfe viderit. Quod li talem (ummam excctterit petitio , partes apnunitabit contrarias , ad probandum , articulandam *tc* vcrificandum quicquid'voluerint infra inenlem : quo ciapfo excludentur *Bc* proccllus •dignabitur ad conlilium line alia ratione caule : falva renovatione dilationis , fi ex cauia judici bene nota *Sc* pro tempore concedenda arbitretur.

Inquilitionea rerum criminalium autquzfint dfr-fUre perpetuo , vel dc re notabili , ,atr fc lpfum faciat judex: alioquin eaidem Graferio, •ut curiz graduate eodem feribente Graferio, cius fubftituto , aut alii in pariibua cummilfo demandet.

A Jnqurftas , quas nonniffi parte legitime vocsla fieri volumus, non videat pais idseilu. iiûi prius nullnatci A objeda conrr.ur.ltc· dedent ; quod faceic leneatui mfia otto dies , t re.itationc ip.uurn inqqeftaium , judicialiter fa.ta : afus pu, iccepti, *Sc* publratis habeantur , *Bc* procellis ad cmillnim alfignetur, fine alia caule intcijitlljtionc : nec poft fupplicanonem ad du,am. nuljitatum A* objectuum tiaditiomni ullo modo admittatur , A cililcm !>n o is tc ftluni nomina parti , vcl ejas advq'cato icqu< l ren!! , tradat Giatcuùs.

Simili vero dilatione fruatur pars adveifa li contra inqueftare voluerit.

Non lint fenæ rhli a vigilia natalis domini B ad diem epiphani» indulive · diebus feftis ab ecclelta in locis curiarum celebrari mandatis : 8c a feria quitta m majori hebdomada ulque ad o&avaui pafehatis indulive. (n caufis veto criminalibus nuUz oblcrventur feriz : nec ipiarum tractationem ad ftatam cirriz diem, led pro arbittio aflignabit judex tam in caufis appellationis , quam ordinariis r nec enim fas eft, ut quod impudenter *Bc* cum populi icandalo aétum eft , teigivçi fatione, A ftilr ambagibus remaneat impunitum.

Non impediantur luftrxganrorum fubdi'ti ad metropolitanum provocate : *fc* in hoc non recipiantur nifi infia decern dies : ft in dnxceli . A infra viginti, li cxtia diuecclim lint , fucut C appellatum.

Lt nili przter inhibitiones viirutc lireraroni fartas, citare fecetint partes appellatas-d quindecim die, pro maxima dilatione inum ordinaOrum , executioncm non impediant inhibitiones, quas eo cafu irritas declaramus : nili libi conftiterit de allignationc patti data I <ᵉ,rn pateat juris *tc* appellationis abuti itmed>o qui gravaminis reparationem m brevi non piocuiat .

Per judices a quo in appellationibus caularum criminalium luper przparaioi ia feu interlocuroria , nifi tamen ab incompetentia vel propter camdcm appellatum fotet , conftitutio faci i concilii I r>d. fefli 1 *j. c.* 1. de reform. obiervetur.

Se pizlentabunt vocatus A' ptovocans ftatuta die , A* pio introdudione appellationis ab utraque piitium m fine *caule* quinque lolidos reciput Giaferius : piitna die juridica fi non fc prxlenravetic apjicltans , tollantur inhibitiones cum expcrifis : li veio appellatus abiens fuerit , iterato citetur fufficientluv , A lemancntibus inhibitionibus : nec audiatur fecundo citatus , nili folutis expenhs lecundc litationis, taxandis per judicem, aut ab eo ad id depii'nndum.

Siye ab interlocutoria habente vim definitivz , live a definitiva tuent juuvoratum , intra menfem prxcife a die jntimatjonis lucratum appellationis & aflignationis datz , pioccfhim remittat appellans. Alus tollantur inhibInoiics, A partes semittantur ad judicem a quo una r uns expends: atque ideo contra Grak-.ias p-inu. inllantir, concedantur litcrz couipu'iotiu: , quibus nili paruerint, ad eipcnfas parti. mxcndciunentur . Licitum tamen ent pani .ipj'i.iarz i c.tins proceflum remittere. In *cauli-* vc.-ocuminalibus aut ptomotor iple icitis , au: G.afrrtus, intra djftam dilationeui i.no quarti χîîîîΠηιβ fieri poterit, expenlis appe lant^ irtuittant.

Videat proccfVum advocatus prnvcicantir, antequam remittat , u: pxiutus n c judici s in

pn-

ANNO CHklkTI ·»···.

p«*m* Curi* , *tc* concludit prrfente partis spellit» advocato : qui li in concludendo contiaui fuerint , judex ad con dium caufam alligner , faJw partibu, dicere A producere quidquid voluerint infra tres dies , reliquis omnibus dilationibus abiogatis , p.ou: de prclcnti abrogatum. Si vero noluerit concludere m prima dic euri», proeefTu rcmijfo , ordinabit judex quod ad pinnam pracne concludat , alia* habeatur pio condufo, A· ad confilium I

Remillo piocellu poterit appcilatus, aut ejus advocatus m Grato vidcie appellationem & appellatos , ut concludendo narret utrum intra tempus fuci it piosocatum : ut li appellationem deiertam rellatus tuerie Graf.rius , ftatim remittantur partes, S: inhibitiones tollantur. Ideo teneatur Graterius c.hibeic procclicin in Grato ad fines iupiaduto,, A' leciplat quinque folidos -pio tali communicatione tunc , vcl in fine caulz : *Sc* in extfaâu nrrret tales & alias vifiones , *Si* diem rcmiflionis piocellns cum ditiis λ rcquiinionibus partium.

In quibufmmque caulis non tecipiantur provocantes ab intcrloeutorio , ni.i tale lit gravamen , quod in definitiva reparati non polii: t fed cog nta .aula remittantur cum expends , *Sc* hoc fieii poflit in audientia, communicatis proauctori acti, : immo mulâentur aibitiio jiadili invola fit appellatio.

Non audiantur provocantes in ciiminafibus, fi contia eoi per judicem a quo jam decretum fudit, inii p-alcntes compareant, ant fe in lla(u icnuitant : q.ii non dikedant nili actis p:osnotoii coOntiumcatis, A eod.m piomotoic audi.o tuc.it oidiuatum . Non cbftantibus anpcllationibus, *Bc* line iliamm ptejudnio, judici a < i. >«i /».., ·· , •rrr>n uin ' *' Huo 4 lua d,,:eta esc ;ui tace c , omni via j.:ns contra appellante..·, luebi: .

Seme) cum mandato iulccp:am caulam n >n potent dimittere advocatus , fed sain teawtur . perfequi at'" iiibi.c judicium .

Coiam olhc.alibus fe non almi prti.ioncs congiux portionis tiactentu; . Si scio coram aliis aliqui, aiftor reum pro talibus petition'bus vocaverit , cxcommun.cetur, & peems ad aibitinim coeiceatur; (icat & reus li locatus, mandatis talis judici; non obtemperaverit , nili iulum finibus dcclr.iat liis.

I>r o^i. lah^Hi *[urAntit ·*

CAPUT XL1II.

UT facerdotum fumptibus parcatur , Cuique quod luum efl reddatur , A· maxime ne divinum minuatur in ecclefiis icrvi.ium , .dum piopter aliquorum pertinaciam au: e:iam malitiam litigandum c!t , A· ad olfiriales in uibc longe dittanies eft veniendum .· inltituant cpiiropi officiales foraneos , quibhs certas regiones A parochia-diieecfis diftrlbuant , m quibus moti, lites juinl .e agentes, luper lilis ordinent ; irnatis irinarum prim» inftantir formulis &: ^a-H.::« : Pa tamen ut li de icbus majoris mumeriti agxtu*, re bene examinata poftquam ad conlil"jm aliignatz rclpeftivc partes deJeunt dc ju e):i> , au: each:!» legitime fuerint : urbem ip.i officiales adeant & cum peritis advocatis dclibciantcs, de eoiumdem coafilioordinabunt.

Sxpius inquirant dc vita fc moribus faceidotnm in partibus libi demandaris relidenms, excoilus in i ai; res corrigant, nimis fiequcntcs *li* vtderint, epifcopum moneant , nt debitis modis .^siovideat : fi exceflus giavio.es repererint , ad iupctiotcm officialem in urbe, aut sd prslitum remittant. Ipli vero aliquando parochos convocent., curae ciidcm commillx rationem petituri, & cal is difficiles, li qui fint, explanaturi: licquc tandem fe habeant , ut quafi oculi epiIcopi, ab.Ittilitma etiam vide.ites , nc majora & pub'ica eveniant fcandala provideant per le, aut ab epifeopo in «iduis confilium *Sc* opera requirant , A poftulcnt .-

anno' CHkIsrt ***».

Super bannorunr publicationibus in matrimonio , aut alus difpcniatlone egentibus , nulquim diipenla'e audeant , lub poena falfitatis, *Sc* alus, aibiirio epiicopi: attcllationesde vita A m iribus, qualitate , aut etiam de lufficicntia alicujus non faciar.t, Ir e ut in aliis dio.eeltbus tanquam catholici hsbeanjur , live ut faccidntcs probi recipiamur, au: ut aliqui inculia Romana gratias obtineant , aut in forma pauperum I Cnm enim id ad foltim epiicopum peitineat dep.ieqe lib: commillo rationem redditurum: li dicio, otfi.ialcs cnntuluciit , quid in r.i vcirtaic fit, cpii.opo nunciab.mt.

B

lacfiltatm concedendi htcra, pio regenda aliqua paioclna , aut videndi liteia. I.ccido? tum de nuui ad dicvcelim venien'ium , approbationem c ancionatorum A· confcflariorum , foil cpifiopi (ibi relervabnnt : aut illi, , quibus hoc munus ipecialiter demandabunt. Officialib is inhibente, piout inhiixmus, ne talla agant, fub pcena privationis officii , A' alus arbitrio oidinam, non obltantc quacnmq «e in contraint™ coniuctudme , qua c.-riuptcla vocanda eft .

3

Jn illis omnibus quz ad juftltiam diftubutivatn pertinent , su: inorum correctionem , elide m officialibus formels curati , c'ciici, A' alii omnes illi· leb.liti ob empereur , contumaces A· i, bel ks g[id io exaomm.nic at ion is p< rcu' i mt · A- epiicopus in illos jro modo cuipz m.rtuie animadvci tat I

Dc caulis niaiiimonialibus A criminalibus non cognoicant, lcd talcs ad officialem in urbe remittant.

mninrili 6r txczfimuicic.ituftiltii.

CAPUT XL1V.

EXcommunicationibus que malum malorum fu'nt, noniiili i.i extremis , A quando nullus adc.it alius modus ad continendum in muneie , vel ad reprimendum a malo populum, utantur epiicopi : qribu, tofis jus excommunicandi pcrune-.c dcclarani.'t m quacumque canfa , exceptis in litibu. , conteltationib.is , & jure diftributivo dicendo: in quo calu officialibus contumace, A* nun obtctnpciantes mandatis , excommunicationis fentcntia , licitum eft vulne are.

Ipfi ofhcialcs foranci monitoria videbunt, A* diligenter examinabunt. <2pod fi in illis minima , A- paivi momenti nairaii viderint, aut a multo tempore deperdita , & jam fopita, aut pio detegendis peccati, omnino occultis , vel pro criminibus, quz alias nequaquam probari poffint, rejiciant. At vero fi pro rebus gravibus deperditis, ad pleniorem probationem , & quz *faltem* ad futnmr quindecim librarum valorem amendent, publicari jubebunt ,primo, fecundo , tertio , *tc* peremptorie per parochum, «ut ejus deputatum , *ic non alium :* excepti»

cafi-

ANNO CHAISTJ

cafibu» in quibu* fufpicio effet contra eamdem parocham t quo cafu non nifi tafi fafpiciooa nota, alium presbyterum ad hoc deputpbunt : qui attcftatam publicatioocm in feriptuad folos epifeopoa remittent : qui foil, aut coram vicarii, vili» eifdem atteftationibut, fi resexrgerit, A caufa attente perpenfa , A examinata , fententiam excommunicationi* publicari mandabunt, aliis omnibus talem facultatem , justs facrolanfti concilii Tridentini ftatut» , tollente», prout in pralenti tollimus nonobftante quacumque in contrariam confueiudine . Inhibentes parochis alia» excommunicationes fuper monitoriis publicare , quam que ab epifcopo aut vicario generali fuerint emanat*.

Corpus Corinthii tradidit fatana beatus Papius , ut fpiritus falvut fieret , dum culpa cognita veniam peteret, A in futurum a tali cavere promitteret. Neque vero poena iniliita unquam mitiganda, nifi purgata contumacia, A obftinationc depolita, in mcliu» more* mutentur. Semel eacommunicatu* A laqueis dsmom» irretitu» , fupplicitcr veniam de culpa commilla , & abfolutionem a cenfuri* petens, benignius recipiatur , A mifericorditet illum *bfolvcndo cum eo agatur . Vi tamen , aut mediis illicitis abfolutionem a cenfuri» obtinentes, cum fibi alfiftentibu*, A favorem aut conliliurn dantibus , penis jure indidi* plcftantur, tali abfolutione irrita remanente : quam iniram , ficut A talia agentes , excommunicates , declaramus.

Ejiciantur a ctztu fidelium A ecclefiis nominatim cxcommunicati ; quos fingulis diebus dominicis in fcadafallo per parochum volumus nominari , A fi in ea per annum fordefeere non deftiterint , ut haretici puniri poffint quo» interim , durante illorum contumacia vitabunt fideles ; A ne ad munera publica admittantur per eo» hortamur : cum non in bove & alioo fimul arare , divini*, monitis fit fancitum .

Df fimwU , CX etcfidenti.*

CAPUT XLV.

ABOMINATIONUM omnium maximam vidit Eaechiel, cum faccrdotcs temporalia afpeftando , ad altare terga vertentes incucns, nofculos ad nares apponentes infpexit. Nec enim in domo Dei pejus efle poteft, quam fi pro minimo , quod pretiofiifimum eft contemnatur : ut a permulti» fit lacerdotibu», qui quafi clitellarii afini , nomen faerxe dignitatis deferunt, & ab aliis lacerdotibu» , aut etiam laicis , immo quod pejus eft mulierculis , reditus percipi patiuntur : qui divina , ornatum templi , «dium conftruftioncm , & pauperum educationem contemnentes , per eos' qUi titulum nudum feruat , tamquam vilia mancipia , portiunculam fibi dari lunt contenti : pafto etiam inito , quod ad libitum eorum eidem a'uaerl & beneficio · celTuri. In cos , propter «iΓ'' uos etiam in populum exercetur divina vindi:a, fepius invehantur epifeopi , *tc* pn> munere advertant , hortante» ut a talibo» abftinent«* , etiam dc proteritis dolentes , abfolutionem a cenfuri» per Pium IV. A Piom V. eoatra tales prolati», a fede apoftolica obtineant : A fi in forma jutis tales efle probaverint , prster beneficiorum privationem , carcerem , A alias illi* poena* irrogabunt gravif&mat ·

Quo* tb ecclefia t *ejecit* Chriftas dumalarioiam cathedra* evertit , *eoa* prour cedefia damnat , *It* anathemate percutit : ita epifcopi excommunicent , *te* quot quacumque re temporali t aut pado illicito re» facra» , aut beneficia obtinuifle (civerint , excommunicato» nominatim , Sc incapace* ad quocumque beneficia obtinenda dehuncien* · (avenu· pro rei qualitate te lecundum decreta ia eo* animadvertente* . In lynodi* diacefania › automate apoftolica. excommunicato», pafliv* aut aftl* ve Gmoniacoi , *te* confidentunoa , declarent; tc moneant ad fruôuum omnium perceptorum & percipiendorum reftitutionem teneri ; tr eamdem cicommunicationi· (enteotiam, bit in anno, a parochi» alta tr intelligibili vocem prono publicari epifeopi mandent *te* jubeant. ~axko CMAiSTI >*♦»·

De efentriit, ctteetilturui , tr tJulterir.

CAPUT XfaVI.

CONSUETUDINE peccandi obftinati, ufurarii, concubinatu , Sc adulteri publici», latrare ajunt facerdote*, *tc* ccclefi· paftorer , dum in eo* juxta patrum decreta excommunicationi* fententiam proferunt , nec tamen inquiunt mordere , quia in profundum cum vencrint impii , (quod maximum malorum eft) contemnunt ; A plot apud eoi poteft temporalis etiam leviflima poena , quam lpintnalinm bonorum numquam *faite* reparanda jaâura . Ideo contra tale», ptzni* a jure canonico ftatuti* fevere procedatur .

De decieiii .

CAPUT XL VII.

QUOD fibi totum competebat, inter fideles diftribuit Deus , cum fruâui terre ad Jalco» pertinere , decima* Ac primitias facerdotibus deberi declaravk : quas fine facrilegio denegat» non pofl'unt laici, cum par non fit ab ecclefia fubripere, *te* decima* fraudare : propter duas fiaudes, ab irato Deo fterilitate*, pefte», A alia multa mala in populum immitti lolcnt : unde juftum referebat , petita obtenturus Phanizus , ni fuperbia elatu* id jaâiiaflet , dum decimat omnium que poflidebat folverc ie afferebat . Ideo detentores & fraudatores jurium dectmalium ipfo fsâo excommunicato» declaramus , a folo epifeopo , integra fatufadtione fafta , abfolrendo* , A juxta facro» eanones peeeur afficiendos . Quod fi epifeopo inferior , tales ab hajulmodi excommunicatione abfolveie prafumpferit (quod non poteft) arbitrio ordinarii puniatur .

Moneant fapia» populum coafeflarn' A contionatores, decima» omnium , immo * hortaliciorum deberi jurq divino : A illas Deo non denegandas , qui rebus ab illiu plantatis , *tc* exculti» folu» incrementum dare poteft . Talis vero excommunicationi» (ententia *It* hoc noftrum decretum , quater in anno pet parocho* publicetur *le* explicatur .

Solvenda» ex omnibus voluit decimas I qui mentam *Se* arietum decimari laudavit . Ideo ex omnibus omnino folvantnr decime & primin'·· , inita antiqua» coofuetodines ; nec parceciaai» unquam quis auxilio *le* prafidio efle pr»~ lutnat, fi qua a beneficiati» fuerint aâa, rrxnsafta, protniila, vel conftitutacontra confuetudi-

nem,

Anno CtntlSTI ки*,

Mm* '" ■>*7U' quem pro more parochiani fini potthae fqlucuri : qu* omnia aâa , traalaâa, promift'a , nifi ab epifeopo re cognita , k jutis' lerata foraia, vel a fanda fed* apoftoiica ptobau fuarmt, ur ab illis qai ut tutores in pr»juduium lucceflorum, agere non poflunt, irri. ta runs, *Sc* annullaaaus, prout prnfentt decreto, irrita fle nulla declaramus-

Qiiodiiacerdotibus de pre divino qu*fitum, libere iç/line impedimento licet peicipere debeant , multi nihilominus mfidiofe illis funt impedimento . Qu* enim vi ut przdoncs tapete non poflunt, ficut latrunculi furripere moliuntur, cum jura dccimalia libi arrentari per beneficiates procurant , &' lenuentes compellunt , dum bénéficiant , aut cotum rendciiis domos, areas , aut cellaria locate , ubi reponantur fmâus decimales , prohibent , dut aliis inediis a perceptione fruduum perturbant. lilos itaque talia agente hortamur > ut ab hujufmodi abftincant, & domos ubi reponantur fcuâus, aicas , A cellaria, locare permittant & procu-.ent : alus vi aut dolo actum cum Cmile noverint epiicopi, fuper hcc ordinantes, fcmclfic iterum jubeant, tertio lenuentes escomtnunicatioms gladio feriant i & fi contumaces fuerint, locum ccclefiaftico iubditum interdiâo declarent : cum (acerdotes divina exercere non poiJint , nili ubi habitent , locum habeant commodum .

Super jure & modo decimandi lanam &' agnus, nuzeumque in provinciali fynodoNarbunz habita anno domini millefimo quingentclimo quinquagefimo primo conftituta fuere, eadem qecctnitnus , *Si* in pofterum obfervari jubemus ,

Dt fe»ii I

caput xr.vin.

PRO malis moiibus extirpandis conduntur leges, qu* line pcenis vilelcunt, *Sc* motes io deterius ditabuntur . Atque ut qu* mature ad laudem Dei, cleri reformationem, & populi folatium conftituta funt , inviolabiliter ferventut : ftatuimus ut contra decreta noftra agentibus , prxns in cildem contente , *Sc* ali* ab eecumcmcK concilliis, A facris conftitutionibus inftitut* infligantur. Quod li in aliquibus poena particularis non cft csprefla , hoc perinde stturn , ut qui talia decreta violaverint , arbitrio ordinarii pro rei qualitate , $r conlideratis circumflantur, prout fieri ftatuimus, puniantur .

faiti , quod male aâum eft cxcufat ignolantia, juris non item : qu* tamen li non poenam omnino demit, faltem minuit , cum talis prztextu aliquo probabili allegitur : qu* non recipitur , fi lex fufticicnter publicata violata probetur. Atque ita ne talem ignorantiam prétendant , & opponant lubditi : coepiicopis noftris tnandajnus, ut in fynodis diacefanis pr«iintcs hat noftras cor.ltitutioiics publice legi faciant , immo ex illis quas populo recitari debere fzpius , judicaverint , deligant t & parochi in prono explicite ni.nriando legant : quarum librum penes fe habere quilibet parochus teneatur.

Ut quz alias in iynodis provincialibus , per anteceuores noftros, aut eorum vicarios ftatuta fuere approbamus , *Sc* innovamusj ac fi per eos in przienti ordinata & conftituta faillent, (enper valere flr- inviolabiliter obfervari volumus , & injungimus , dummodo pratentibus noftris decretis exprefiê non fint contraria : fic ctiam ad ca , qus in hae-noftra provinciali fynodo ordinata *Sc* conftituta funt , poft fée menies - die hujus prafentis Eniti concilii , omnes k quofeumque noftros , & furfraganeorum noftiorua» lubditos obligari ftatuimus, flr mandamus , ac fi cuilibet in perfona figmficata , -. intimata fuiflent . Valeant tamen in fuis dicefibus epiicopi , fuper dcfcftibns quos refor matione indigere noverint , munus vifitationis exercendo, vel alias ordinare & ftatncre : poenis impolitis, prout ad Dei laudem, bonumecclefi*, cleri reformationem, aut (ubditorumutiliratern conducere judicaverint .

ANNO CHtlSTt ·«·»·

Ctaclafi» ,

Qurcamqne a nobis pio munric noftrb , k injuiiz temporis ratione littbit4 , mature conftituta funt : qua , in liac n>fl>4 lynodo legitime congregata , debemus humilitate & obedientia poflumus, ianttiflinu domini noftri pape, 3c fanftz Roman* ecclefi* omnium ecclefiarum matri *Sc* magiftr* fubjicimus , ab eadem perpetuo emendanda *Sc* corrigenda , ad Dei optimi maximi honorem *Sc* gloriam lempitetnam .

NOS Ludovicos dc Vcrvin» , archiepifcopus & primas Narboncnlis , de confilio .: aficnfu reverendiffimorum coepifcoporum nonoftrorum , definientes fubfcripfimus . Z. da *fervi»» , »rcbiefifc»p»i 'tyerhmeafil , fic fit»*·t»i* I

Ego Chriftophorus de Leftang , epifeopus Carcaflonenfis , confentirns lubfcripfi. *Chrifiv-fh»r»r cie Lefi*»t, efijc»f»i C»rc»ifl»e»fii , fic fi·t»<r»i* .

Ego Bernardus Podianus , Agatheniis epifeopus , confentiens lubfcripli . *Bcr»arJ»c T*-Ju»»i, ·Aiithc»fii tfifcofai, fic fit»»t»i.*

Ego Petrus de Fleires , epifeopus fandi Pontii lomeriarum, confentiens fubfcripfi I *Dc Fibret, efifc<if»i f*»fli T»»tii Tbfeteritra»» , fic fi-*jaarui ·

Ego Petrus de Valernod , epifeopus Nemaulcnfis , confentiens fubfcripfi . *Verrai d»* Fafemod , *efijcofat 'h{Mt*»fii»fic , fic fit»»·t»i* ·

Ego Ludovicus a Vinea , epifeopus Uticcnfis , conlcntiens iubfcripfi . *LuÀtvkec * Cmcj , efij~c»f»t Vtictnfic , fic fii*et»c* .

Ego Stephanus Polvercllus , epifeopus Ellefienhs, confentiens fubfcripfi. *Strfbw Tolvcrellat, tpifcafiai FllcCltnfic , fic fii»ctai.*

Ego Petrus Fenoilletus , epbc< pus Monfpelienfis , confentiens iublcripti . *Verrai Feablierai , effctf»t Fltafftbeiifii , fic fifta-E i-1* ·

Ego Folcrandus Barrefius , I, V. D. canonicus *Sc* facrifta ecclefi* cathedrali! Agathenfis, *Sc* reverendiflimi domini , D. Joannis Bonfii , epifeopi Bitterrenlis , vicarius generalis , *Sc* in hoc fpecialis procurator , ejus nomine interfui, fubfcripfi , & omnia St lingula in bac fanâa lynodo decreta , aâa, edita, *Sc* publicata, ejus & ecclefi* fu* nomine recipio. Karrri , *aicctriac feaercJb Sitterreafii , fic fi-*(Mraa .

Ego fratét Federicus de Charpefie , ordinis eremitarum fandi Auguftini, & diâi ordinis in pro-

AMNO Qtairri ■Hf.

provinciis Narbona , & Butgundia provincialia : tcvcrcndifTimique domini U. Getardi de Robia, Lodoveofis cp&opi , vic*iiu» gene. tell* *; St ia* hoc fpecialis procurator, cju» nomine interfui , ft fubicripli , ft omnia ft fingala in hac fanâa lynaJo d-crcta , aâa , édita , ft publicata , cjui ft ecclefi» fun nomine recipio . Zadman de *Ckarfaaa , ft ft*gaurar .

Criktatt mm 7*4··« IrrrsZ.'rw , *aattoia afafttitta , nvitalti T^arkaaa kakaattn> CT firfttaria iiSi iUafri(fia>i o" rtvtrtajiffiari* demiai *atti artkiafifttfi O' friatatit* /·!>/{*</· , f»i dr maador* *qafiitoi* d*·»·! *atti ,* CT *' vata /Wraat* M *caatilia fraviatiali* YfertuM *kaktla ,* <7* *fiait· fit altiata attafit ^Afrilit ,* 4M* da»ia< *taiUtfitaa ftxttatifia·· a·»» , jaacaat^ar aSa , ariiaatiaau V t»afiitati»att rjafjta· ttacilii ,* cr *ia iffit aaraikat ftaftai , frriffi :* cr *ia free· ataaiaar fiÀta· V ttftianaiaat art fakf^aavi , teat ttftikat fyaaÀaiikai, ia fnatffa virhtli rjajitia tautiiu defiiaatii .*

bertcllior.

Prout fuperiui fcriptum eft , in quinquaginta quinque foliil papyii , prefenti comprehenio , ft ugnato, per msgiftrutn BcrtcUier , notarium apoftolicum . ft feerctarium noftrum , neenon concilii noftri provincial!» , de verbo ad verbum luper vero originali penes archivia noftri acchieplfcopatui remanente , ft de mandato noftro proceflum fuit . In quorum fidem & tefttmonium , poft debitam collationem coram nobis faâam , unumquodque folium hujufee extrafti , per diâum Bertellier , lignari juQïmu· , cum prefenti , quod ligno & Tigillo noftro , no» Ludovicus dc Vervins, Dei , ft fanâa fedis apoftolica giati* archiepifcopu> , ft primai Naiboneufii communivimus , ft ctpedire fecimus : in caftro noftro de Caneto , prope Narbonam , die 16. menfis Maii . Anno domini milcfimo fexcenteliaao ^(19 .

L. tb Vrrttiat , artkitf. O' friata» tfarkaatafit.

CONFIRMATIO CONCILII.

NOJ *Tataftjat tirait fa»8a Balkiaa S.* R. *E. frttkjinr tardiaalit ^tri»»aiat , film* factmai *O' attrfiaa>ar , titcrrla JjafraiiOa ia fravta iiati fjaati·* I 4 rrwveodr^fav· *D. arthitfifitti· t{arkaaaafi :arft8at a fatra taagragatiaaa tariiaaliaaa taatilii Trtfitatiai iartrfrttaaa tataafiata , rrrtfaita, atftu aftata faiffi : attaaa aanuaJraa tiatratataraaa rrtarflart afafi iffaat rtagrtiaaiaaaa· t«*m«a/;(7« ; *caat ta· kajafataji itrrtta , bar liktlla thartaraat* LVII. (furas* *friata iatifir ,* Innomine ian&ilEma , err. *altiata* , ha» noftra», <r.·. CT *dtfiait* , fic ddignatus) *Jt/cnfta O' tallata , ia aataikai O' far artata taatariaat la faaraat fiitaa kit frafria ataaa fakl'criffiatat,* O' *ak iafra ftrifta [atrataria itrat faiftnki ,* /■ gillifM *aufiri iatfnfflltnt taatataain ataaàavtatat*I

Λ *Dataat t^tata* , die XXVIL *Ify/votkria, aaaa* MDCX1. \ihiq/ CH*lin

P. Cardinali· Arigoniua.

Lncua figdli fnmmi pmuiicii.

Joaanei Francilcui Fagnanua , fanâitlimi 1λ N. apud facram cungnegaiauo.^ concilii lecretariiM.

PUBLICATIO CONCILII

*LUDOVICUS Dg F I R r I X I, D*i , O faaâa fitii afafialiaa frat.a , artkl~tfificafa» faaSa friata /ritt Harkaaa, frtatai, O frafiaaat artat taatiiitraat itarraliaat triaat aritaaat fraviaiia Ottitaaa , rtvtrtafiijiatit tfif/tafit , faSraiaatu aaftrit , titra O' f*fal* fnviaria atfira , falattat.*

CUM in fiiptcma provinci» Narbonenfic ipecula , divina dilpolitlonecondituri ine-^ timui : tunilot , ncc folum comniillum nubii gregem, vribo vite pafcere , cuftodue , ft in viam faluui dirigere ftatuimut · ied cum Ungulo* reverendifltmot fuffraganeoi ncftro», qui in apoftolics (olicitudinit partem vocati lunt convocante· , ad hoc laboriofum munus contendimut adhibere : ut quemadmodum concilii provinciali» initium , fcheemque eritum domino coopérante ptofhtitaui : ita lalubcrruna illius decreta , omne· hujui provincia ecdcfia admittant , oUervent , ft diligentitfimc crequamur . Sane licet io fanâa otcumenica Tridentina fynodo , laluberrtma fuerit ordinatione decretum , ut quolibet faltem triennio , metropolitan· , feu illii legitime impeditis , coepilcopua antiquior , poft oâavam palchr refurreâioai· domini noftri Jefu Chrifti , feu alio commodiori tempore , *oro more* ptovincia, noa pratermiitat fynoaum in provinJa fua cogere : quo epilcopi omnes , & alii qui de jure vel couiuctudane interefle debent, convenire omnino teneantur : non potui tamen iantâtüimo mandato cniur parere, diuturnis morbi» fraâus , ft perturbatione temporum retardatus. Dci autem adipirante numine , firmiori valetudine , fc viribus nonnihil corroboratis . vilitationem in toro grege nobis commiflo , ut ab initio pontificatus noftri ftatueram, aggreffi fumus. In qua concrediti a Deo gregu co'luftratione, quia forte paftorum , qui preiverant, a quadringentis annis, infelici rerum humanatum conditiotae, alicubi defiderabatur fblicita mduftria , contentius adhibendam nobh ftudium : multo fudore x multa , u» ait vates Hicrcmias , evellere , dcftruere , difperdere , Hfliparc , «dificare, & plantare neccflc fott : felicibus nihilominus auipiciis non lieilnimu<, quin tinnulas noftra dicecefeos ecclefiis prafeotet pcrlunraremu». Cui non pcxnitendo labori aliquid deeflie putaviflèmus , nifi concilii provincialis coitionem , quinquaginta vcl plurinm annorum intervallo ptctetmiflam indiceremus , epilcopoi provincia Natbona fuftraganeos noftros , fc alios quorum intererat advocando : ut qu» lapfu temporum depravata , & male obfokta in domo Dei erant corriggerentur , renovarentur,aaoresdiffbluti in meliorem frugem nantirent , exceflus temperarentur, lites compoaetentut, atque etiam iuva-

Icfcen-

AHNO CHRIST! >*·»

Icftencin* harefu* impetus letardartntor, nihil dcniqne omiileretur quod ad populorum aedificationem, k catholkn Mai prafidium «i. deretur polie petti aere. Hac Fynodo provincia. Il peraAa « illius decresa aliquanto poft tempête , Rom* ad fartAiSmum D. N. papam, k Q. R. E. purpurator patret miCmas : ut ali eildem, de mandato fumai pontificii , earminata (r approbata, in Ince* prodiram, k majorem cunAis aSerrent venerationem . Cum rigo qu· in didi· noftra Fynodo definit· k ftatuta iocnitit, Fumati pontificia automate confirmat· fint , quamprimum typi* e· mandati piFTlmut : ut facilter in omnium manus pervenirent. Vcrftonem Gallicam e* adverto adhibuimur, ut lingis* Latina minus periti , concilii noftri mentem feniumque perciperent , *tc* ad praaim reducerent. Quapropter cum parum conferat leget eoodtdiflie, nifi eil pareatur : hottacnur univerfot provincia noftra reverendiifimos dominor coupifcopot , omnibus vero aliinobis lubditls mandamut : ut ordinationes in hac facra fynodo (ancltas , qua ad integritatem k veritate* Chriftian* religionis , ad bonorum reduAionem malorumque emendationem, qua ad populi noftri pacem, unitatem k Concordiam , ad cohibendos infuit·* huteticorum, qui univerfa* Chriftianam rcmpublicam depraver· moliuntur , necelfari» funt , recipiant t manu , animoque volvant , *tc* ad amullim obirrvent ; arque etiam plebi Chriftiann dedarj- tc non omittant. Sic enim fiet, ut Deo aufpice fides incrementum accipiat , k populus provincialium clericorum reformatione adificctur. Nulli ergo nobis (obditorum liceat has paginas concilii noftit infringere, vel ei «ufu temerario contraire. S! quii autem boc attentare prafunspFetit , pernas juti» fe novetit incuriarum.

AHMO CHKUTJ ito»,

ANNO CHRISTI IIU. IIVci><«iae Bdoitndut Jktd.««lui , CQft- <>« 6mi·b4 Pnntifcia pmrtatfli .

CONCILIUM SENONENSE.

ANNO Christi i«ia

Parifiis habitum MDCX1I. Pro condemnatione libelli de ecclefiaftica & politica poceftare.

NOs Jacobus miferatione divina fande A-C gnetis in agone (anAa Romana ecdelia presbyer catdinalis, Petronius nuncupatus, archiepifcopus Senonenfis, Galltarum k Germanis primas : Henricus ParifieoGs , Francifeut Anlimodocenfis , Joannes Meldenfit , Gabriel Aurehanenfi* , Renatu* Trecentis , Euftachnis Nivcrncnfir, k Pbilipput Carnutenfia , epiicopi proviocialiter congregati : univerfu pudentes literas infpcAoris , falutem in domino . Cum nobis cx dignitatis k provinci» noftia munere, non magis incumbat fideles nobis (obditos Chrifti veritatem docere , quam fedulo animadvertere k obfervare , ne nova , erro- C nea , k perveils fenccotia In eorum animos irrepant, k in ecclefia perniciem impune graffeutur : libellum cui abiqoe nomine tutoris , k lypographi, titulus eft , de *Hdtfa/i· v feline» ftrtttrc,* dihgcnrer lcAum k cipenfam, Centura k damnatione dignum judicavimus, k declaravimus , k icipfa notamus k damnamus , ob multas quas commet propofitioner , expolitiones, k allegationes, fallas, erroneas, (rendslofas, fchifmaticis, k , ut fonant , heretical : juribus tam regit, quam ecclefia Gallicane , cjufque immunitatibus , k libertatibus , per nos non taAu. Quocirca omnibus Chriftiani* nobis fubditis , quorum falas noil *ra* panem facit, *c/ut* libelli polleflione, attreftatinne, k JeAione interdicimus ; k a typographic k bibliopolis vendi , aut typis cudi prohibemus i qui fecus fecerint, pcenis k canturis ecclefiafticis obnoaios volumus , & denuntiamus. Praeterea cunAts noftratum dirxeefeon parochis , ut eis notum faciant , mandamus, atque injungimus. In quorum prrmiflorum fidem k teftimonium , has prsfentes literal manibus noftria (ubfcripfimus , ac per magiftrum Joannem Baudouyn, publicum autotitate apoftolice notarium juratum , ac per nos in hac parte pro (ceretatio aflumptum, fieri k lignari , ligillorumque noftrorum appenlionc muniti fecimus. Aânm Parifiis in noftra congregatione proviaciali, anno domini MDCXI1dic nona menlit Manis.

CONCILIUM ACUENS E.

PRO CENSURA LIBELLI EJUSDEM.

NOs Panlus Dei k faoAa fedis apoftolice E gratia Aqucnfi* archiepifcopus , Carol·* Reienlis, Bartholomeus Foroyslienfis, k Tufanus Siftaticenfi* , epifeopi proviocialiter congregati : univerfu prefeutas literal infpeâisIii, Falutem in domino. Vito k examinato diligenter libello, cui titulus eft, *4» eettefleft. O" f»lu. fttefl-* Parifiis excufo, anno siit, abfqae nomine aaâoris, k typography , in quo multas deprehendimus eropoutianes , expofitionr·, allegationes, k doctrinal fallat, fcandalofas, frhifmaticas, heretical, k impieutem gravemque eirorem lapientes : declaravimus k declaramus pradiAum librum dignum condemnatione k cenfur·, k ut talem notavimus k condemnavimus , notamus k condemnamus ·, omnibus fidelibus' nobis (ubdiii* , k quorum falus noble n dnmino commiila eft ▮ libellum pradiAum retinere, legere, eut eo uti, omnibus typographis k librariis eum vendere, publicare, k retinere , fub perna excommunicationi* prohibente*. Infuper omnibus peioribus, parochi*

reAo-

reAoribut > k alii» eoram initniran in noftri provincia* dimecuba· habentibu·, mandamu· quatentia bane prefcatena declarationem k ecu haram fignifktnt , k in portu ecclefiarum eam appendant , populum fibi commiffum fcdulo rnoneotea de hac noftra declaratione , Centura , k condemnatione. In cujua rci fidem hifee^ pre- A fcnibui mint· propria fubfcriplimu· ▮ *tc* figillit noftri» munivimv· , k anjmignan ftcimu· per m»g>ft. Brun , noftri arxhitpiicopatu· notarium k Iccretarium . Datum Aqui» ,, in noAra Ctmgregationc provinciali , die Jovir >4. menGt Mui, anno f.luu tiii.

ANkeT CHRISTI t*au

qnurrt *.*'.

GREGORII PAPÆ XV.

A"* Regocio decitnequinto, qui Alexander an- Vjl te pontificatum vocabatur, pater fuit comer Pompqu· Ludovifiui, Bononienfit, mater Camilla Blanchina. Adolefcentiam Rom* apud patte· focietati· Jefu , in humaniorum litterarum k philofophite ftadio traduxit : Boηοηιζ noftea legum fcientin incubuit , ubi poftquam laurea tnlignitu· fuit , Romam iterum advenit. A Greeorlu XIII. primur Capitolii judex eleétu« cit , a Clemente VIII. creatu· utriufquc lignatura referendariui ; mox inter Romana Rota patret adfcriptui cit. Ab eodem pontifice Beneventum deftinatu· , una cum Maphco Barberino camera» apoftoliea clerico, tunc praefert ouerii comite , poftea fumei honori1 fueceflbre , contentione· inter pontificio· ** regio· miniftrot exorta· admirabili prudentia compreflit. Demum a Paulo V. archicpifcopo· Bononienfi· declaratu· , excitato in Italia bel* lu inter Hifpania regem ducemque Sabaudi* eo pacificator immiftut , fufcepto monere diguiiumc perfundu· eft : ideoque a pontifice inter purpurato· patre· adferiptur , anno *1616.* Paulo autem e vivi· erepto pontifex renuntiatu· eft > anno 1611. quinto Idui Februaria·. Ferdinandum imperatorem in Germania adveefur haretico· pugnantem perdia juvit, tum expedito milite , tum numerata pecunia in manic· lingulo·. Septemviratum aaguftalem , jtifque ferendi fuftragii in eligendo imperatore, quo devolutu· ob rebellionem fuerat Rheni Palatina·, ad Maximilianum Bavaria ducem tranferandum curavit. Dux autcm tanti memor beneficti, capta Heidelberga ▮ bibliothecam Pa Ijtinam , eruditum ex debellati· hoftibu· trophaum, Gregorio pontifici Roma trantferen dam , *8c* Vaticana addendam , donavit : Sigit mundutn Polonia regem confilii· k pecunia juvit Gregoriui contra immeniumTurcarnmexercitum, qui excidium Chriftiant· regionibui minitabatur. Marcum Antonjum dc Dominia , archiepifcopum Spalatenfem , virum trantfugam , k qui feriptit aufu· fuerat Romanam ecclefiam ioceflere, ex Britannia , in quam conceilerat, remoreri curavit, ac feripta fua edito libro damnantem pateme Romae excepit. Ac ut prodefle univerfo terrarum orbi fimul poliet, conventum cardinalium, habendi· de propaganda fide confilii·, inftituit , annuifquc reditlbu· firmavit. Qiiarto Idui Martia·, anni 16x1.beato· Ignatium focietatis Jefu fundatorem, Franl cifcum Xaverium ejur locium , Indiarum apoftolum , Philippum Nerium , congregationi· Oratorii auctorem , Ifidorum cultorem agrorum, Thercfiam Carmclitarum Difcalceatotum inftitutricem , infandorum numerum retulit. Denique diploma de creation Romani pontifici» per fcireta fuffragia , expetitum ab omnibu·, tentatum a multi» , a nemine perfedum , confcripfit ipfe , ac publicavit . In hat aliafque plurima· paftoralii muneri» fui cura· , quamvi< valetudine ab ipfo ftatim initio pontificatu·, aut tenui aut afflida , conftanti k vigente animo femper incubuit. Tandem obiit in Quirinali feptuagcnariu· , viri. Idue Julia·, anni 161 j.

ANNO CHRISTI

ANNO CHRUTI

URBAN I PAPÆ VIII.

URbanu· VIII. antaa Maphau· cardinali· Barberinu· nominatu· , anno 16»}. fexta dic Augufti , omnium fere voti· ad pontificatum promota» eft ▮ vir tanti· ornatu· virtuti, ba·, nt natu pontifex , non faftu» videretur. Pater finie fuit Antonina Barberinn·· matcrCamilla Barbadora. Avorum feriem non parum illuftrat Francifcu· Barberinu·, qui ante trecento· aoaoa floruit j vir juri· (cientia clarua , k elegantUBmi (ut fua temnor· ferebant) ftyli, k qui multat pro repuolica Florentina)e- CroriZ. CrotruZ. Tom XXXIV. E gatione· obivit. Gent enim Barbeiina ducenti» ante ipfiirn anni· , everfa celebri quondam Simiphontana in Etruria republic· , non procul a Barberino oppido, Florentiam trxnfmigraverat , ibique inter patricia· allefia fuerat : rx Suo nullam gclfit nobilita» magiftratum. quem arberinii civibu» patria non obtulerit . Majorum gloriam cmulatu· Maphnu· , vita integer, JoArina infigni» , k augufta ori· maje. nate preditm , varia· dignitate· Romn obtinuit. Sub Sixto V. k Gregorio XIV. pontifi-

cibus , utciafquc (ignitura referendarius fuit. A Clemente VIII. utter apoftolica camera clerk»· relieur , puftmodum nuatlui extraordinanut in Galliam delegatur eft , Henrico IV. Sc Alaria McJiteu piimugenitam (oboleat Ludovi. cunt XIII. gratulaturus· Ibi conciliata régnait natiunit gratia, fecit ut Chrifttanillimo regno focietatis Jefu patrer , tam bene de Chriftiani tcpublica merni, reftitucrentur. Illum c legatione re«erCum pontifex ia Umbriam unlit , ubi csuoJantem Trailraenum , ar palfim ag'»· Sr oppida obruentem repreflit. A Clemente poftea auïtus dignitate archicptfcopatus Nasarcni in regno Neapolitano, nuntior ordinarius in Gatlus iterum mittitur. In qua legatione Paulus V. mortuo jam Clemente VIII. purpuream ei vellem & cmincntillimum cardinalis honorem tribuit, anno 160$. Romam tnagna meritorum tama *Sc* futurorum (pe reverius, Spoletina ecciclic przficitur, illique majora tU.uinx aulc negotia deferuntur. Scotia patrocinium a pontifice delatum lubeos accepit, jam tum magnanin\« caritati· Colicitudincs ultra Oceani terminos propigans. Orientales quoque Grid ejus prçfidium ambjerunt; eorumque patronus a Gregorio XV. inftituitur. Viros doâor favore femper profecatus eft, mularum faecis A- iple operatus . Mortuo Gregorio XV. novemdialious exequii· pcraâis , facer renatus in ampliflimts comitiis, ubi aderant quatuor Iraliz principes, quatuor pontificum nepotes, quinquaginta fuffragiis illum pontificem maximum renuntiavit, die quo pfeudocpifcopus Alberftatciiiis catholica religionis holtis in Germania vittus & (ifus eft . Die 19. Septembris, qui divo Michacii facer eft, omnium ordinum comitatu dr applauds coronatur ante auguftam fantti Petri bafilicam in Xyfto , ut mos receptus poftulabat. Die 19. Novemb is ad Laterancnfem bafilicam triumphali pompa procedit, *tc* pcraâa cerimonia populo benedixit. Anno eodem Pii V. conftitutionem dc non alienandis ccclcfia urbibus firmavit , dc bullam de relidentia cardinalium epifeoporum promulgari fecit. Ordinem equitum Conceptioni· virgini· a Carolo Gonaaga, tunc Niverni, poftea Mantua duce , inftitutum confirmavit, ordinifque infigni· , crucem *It* paludamentum, initituturi concedit. Ineunte anno 16*5. refcravil portam fanâam , *te* jubileum celebravit , quo durante peregrinos fumna munificentia , dr largitate hofpitto.excepit, draluit. Beatam Eliiabctam Lulitanie reginam in fanâotum numerum retulit. Die 14. Decembris portam fanâam claofit. Subfeqentibus annis innumera egit, tam ad fide· catholica profeâum , eccleliiquc Romana gloriam ,* quam •d urbis ornatum, pontificiaque ditioni· fectirrtstcm. .Ethiopia imperatoi , cum luit, abjuratis Diolcott dt Euiychetis erroribus coram catholico /Ethiopia patriarcha, quem venerabundus exceperat , imperium ftium ante ejus pede· Romana ecfiefi· perpetuo fubjecit . Primus quoque pontificum Urbanas a rege Congi Rer oratorem Joannem Baptiftam Vives Chriiana obedientre juramentum excepit. Mironitarom patriarcham (aera fupclleâile donavit . B. Andree Cotfino Florentino, ordinis Carmehtarum, (aeros calcftium civium honores (olenni ritu detulit. Mariam Magdalenam Paxxiam, Cajetanum Thienrutn , congregationis clericorum regularium Theatinorum fundatorem, Audream Avclinnm presbyterum , dc alios , beatos dici, *Bc* .id aras facro cultu honorari polle declaravit. In urbe, Fuldenfe , Viennenfe , dc Pragcnic collegia nationis Germanica· ad fidei propagationem extrusit. Illyricum a Gregorio XIII. in urbe Lauretana inftitutum , dc nonnullis poft annis Romam translatum, auxit, A Laureto rellituit. Vaticanam bafilicam confecravit, aras *te* ficella ftatuis de multiplicibus operibus ornavit , ac principis apoftoloram repaierons anca mole tetraftylo , qua (e iuperatam faftuofa fateretur antiquitas , decoravit. Bibliothecam Vaticansm codicibus G>ncis tnanufetiptis locupletavit , dr Palatins libros , quos Heidelberg· capta Maximilianus Bavarus pontifici dono dederat, fummii impenfis eGermania tranfvehi , dr in crr.-udis armariis congruenter locari curavit . Srpien'iam quoque Rouranam , vetus urbis Athcncum , nobilibus rdificiis dc ornamentis auxit . Quid in arce /Elia egerit , nummi culi (a-i« oft-njunt : INSTRUCTA, MUNITA, PERFECTA. Portum ad Centumcellas fub procedentibus pontificibus cdificari coeptum abfolvit , *Bc* commune gentium emporium fecit. In agro Bononienfi , non procul a Srultenna fluvio ▮ arcem Urbanam munitiflimam, Mutins ditioni conterminam , a fundamentis ereiit : Fcrrarienfem varia accefhone munitionum firmiorem effecit. Hec de multis pauca notata funt , quibus diuturnam ac celebrem fui memoriam polleris relinquet Uibanus ·, plura etiam molituiu·, litam diuturna cum maneat vita , quanta illi ab orbe Chriftiana exoptatur , qui tantum pontificem jam fere unum & vigtnti annos veneratur.

ANNO CHRISTI F·..

CHRISTI

CONCILIUM PROVINCIALE BURD1G ALENS E.

A Francifco Ordinale de Sourdis archiepifcopo Burdigalcnfi, Aquitani* primate, habitum anno domini MDCXXI*V*. mcnfe Septembri.

INDEX TITULORUM.

I. ГAB *frefeffieee fuiti.*
U- Dr fide.
IIL *De effictu tlivitu .*
De [écrit nheuui.
IV. Dr frftit.
V. *De fetremeetu.*
Dr kefrifeeo.
De Cee/rmetieee.
De eucleeriffie .
De feraitcerte.
Dc extreme xxffiexe·
VI. *De erdiee.*
**41 mineret.*
De feeiduceteec».
D» Sternui.
De feeAyttrit.

Dc

ANNO CH*1STI

Dt JUttifJtrili littrû.

VII. *Dt* umsrimani·.
Dt ttttttaiiiurib .
VIII. *Dt tftfnfii.*
IX. *Dt (*·—*>> tr ttfitalii ttttltfltr·» iMt litu· V ctUtfattm·.*
X. *Dtftmkii.*
XI. *Dt ftfitHu» njUnrit.*
XIL *Dt fnuktiitM ttrit Dti.*
XII1.0« «ir< cr Awm^U/· elsrMvrom. °
X1V-O» prMuawadis <td *ittttfitit tttltfiafiua.*
XV. *Dt/ie»u tf ete/Uteti».*
Dt fyatiit· i- iitttM·! tvMtunit.
XVI. D. *ftmituriit.*
XVII. *Dt* maaa/tariu.
XVIII. *Dt fritratib»» V caftlih .*
XIX. *Dt iiiu Mii .*
XX. *Dt frfaitarit.*
XXI. *Dt 'vifitatuat.*
XXII. *Dt ttetiln fnwKitJi <r tattii.*
"Utetiint fncarattrtu· cttlttirtliai·.

tymiiM rbre/af'rea *& cantaiftraet.*

DECRETA

CONCILII PROVINCIALIS

BUR. DIG ALENSIS

CAPUT PRIMUM.

Dt fnttfjiatt fiiti.

INter Ingentia illa dona quibus devinxit nos fibi, *St* benedixit filiis luis in fe fuavis *tc* mifericors dominus , ea vel maxime longe antecellunt , quorum fpleadorc animi noftri colluftrati , a terrenis in partem fortis fanAorum translati, jam non funt hofpites *tc* advenu, fed cives fanAorum, Bc domeftici Dii , fuperadificati fupra fundamentum apoftoloram Br prophetarum , ipfo fummo angulari lapide Chrifto Jefu . Quod non modo nos, fed Br reverendiffimi cocpilcopi noftra provincia, facro cœtu una nobifeum canonice adunati , agnofeentes , *tc* quali e fpecula quot *te* quales fpiritus procellarum in domum Dei excitet fatan, ut ab ea veluti nutante quovis ingredientes deturbet, profpicientes ; pracipuas officii noftri vpartes effe profitemur, fi fcotiam , fttpulam, & vetera pravarum doArinarum ramenta fccerncntgi, longe amoveamus, Br pretiofa quaque a patribus, Be facris cecumcnicis conciliis doarina orthodoxa, 8r proborum morum condita decreta Bc documenta (eligentes , in adificationens corporis Cnrifti, quod eft ecclefia , afferamus ; quo lapidi Illi angulari fideles tanquam lapides vivi iuperpofiti, crefcant in eo, donec ad faftigium *tc* coronidem adificatione Dei eveAa, gloriam demum divina majeftatis in ca irradiate, Bc ex ea cunAis populis illucefccre , omnefque iub uno fummo pontifice ia virum perfeâum occurrere, cognoleatur.

1.

Qua ita ut proponuntur, 8r *a* Deo patre mierlcordiarum expetuntur . 'tc etiam affequi va* lcimut ; 8c facrorum conciliorum cum rxcume aicorum, tum provincialis Burdigalcnfis ultimi

A decretis inharentey , pretiofum hoc fidei fundamentum, adverfus quacumque inimici tela igni- jfywo· cxuixri taa*.
ta; undiquaque Br quomodocumque contorta, fcutum inexpugnabile, opponamus .· profclfiunem fidei orthodoxa praicripto patrum facrofanfti ceeumenici concilii Tridentini, Bt PiilV. Pont. Mas. conftitutione conceptam Bc contextam a nobis Br reve' Jiffimis cocpifcopis caterifque concilii delega■' palam *tc* publice emiffam , *te* ab omnibus catholicis emittendam Srufcrtim iis quos tum cura regimini' ecclefiaici , tum publice docendi munus pertingit, conceptis verbis pramittendarn elle decernimus.

B

EGo N. firma fiJe credo 8r profiteor om* nia 8c fiogula , qua concinentur in fymbolo fidei, *te* quo fanâa Romana ccclcfia uti* tur, videlicet. Credo in Deum patrem omnipotentem , faAorem cali Bc tene , vifibiltum omnium, &c.

Apoftolica» *It* ecclcfiafticas traditione» , reliquafquc ejufdem ecclefia obferrationei 8r conftitutiones › fitmiffime admitto & ample-Aor.

Item laeram (cripturam, juxta eum fenfum, quem tenuit, *It* tenet fanâa mater etclefia , cujus eft judicare dc rero feniu & interpretatione (actarum fetipturarum, admitto : nec eam unC quam, nifi juxta unanimem coafenfum patrum accipiam Bc interpretabor.

Profiteor quoque , feptem effe vere 8r proprie (aeramenta nova legi»■ a Jefu Chrifto domino noftro inftituta , atque ad ialutem humani generis, licet non omnia fingulir , ncccfaria i fcilicet baptifmum, confirmationem , euchatiftiam , pcenitentiam , extremam unâionem, ordinem , Bt matrimonium : iliaque gratiam conferre : *6c ea* hi» baptifmum, confirmationem , 8c ordinem, fine (acrilcgio iterati non poffe.

Receptor quoque, 8r approbator ecdcfic ca. tholica ritui, in fupradiâorum omnium facramentorum folenni adminiftratione recipio Bc admitto.

D

Omnia A lingula , qua de peccato originali , Br dc juftilicatione io larrofanAa Truentina fynodo definita & declarata tueront , ampkâor Bc recipio.

Profiteor pariter in miffs offerri Deo verum , proprium , *ft* propitiaturium facrificium pro vivis &.' detunftir : atque in fanâilfimo cuchariftiv facramento effe vere , realiter Bc fubftantialircr corpus Br fanguinrm una cum anima Bt divinitate domini noftri Jefu Chrifti : fierique converfionem totiu» Iubftantia pani» in corpus j *te* totius iubftantia vini , in fanguinem : quam converfionem catholica ecclefia

E tranffubftantiationem appellat . Fateor etiam fub altera tantum fpecie , totum atque integrum Chriftum ■ verumque facramcntum fumi. Conftanter teneo purgatorium elle , animafquc Ibi detentas fidelium fuffragiis' juvari. Similiter Bt fanâos una cum Chrifto regnantes , venerandos atque invocandas effe, eofque orationes Deo pro nobis offerre , atque illorum reliquias effe venerandas. Firmiffime affero , imaginet Chrifti, ac deipara temper virginis, necnoo aliorum fandorum , habendas Bc retinendas efle , atque eu debitum honorem ac venerationem impertiendam . Indulgentiarum etiam poteftatem a Chrifto in ecclefia reliftaœ

"anno CHItl.vn Ias*,

illanmsque ufum Chrtftiarso populo maxime falutarum affirmo . Sanâam catholicam dr apoftolicam Romanam ecclefiam , omnium ecclefiarum matrem dr magiftram agnofeo : Komanoque pontifici B. Petri apoftolorum pnacipis focceffoH , ac Jcfu Chrifti *rictrio ,* veram obedienllam fpondeo , ac juro . Cutera item omnia a facris canonibus dr oecumenicis conciliis ac prneipue a facrofanda Tridentina fynodo tradita , definita dc declarata , indubitanter recipio atque profiteor : fimulque contraria omnia , atque hotefes quafcumque ab ecclefia damnatas dr rejeâas *tc* anathematizatas , ego pariter damno, rejicio de anathematizo .

Hanc veram catholicam fidem , extra quam B nemo falvus efle poteft , quam in prrfenti fponte profiteor, dc veraciter teneo , eamdem integram dr inviolatam , ufquo' ad extremum vit· fpiritum conftantiflime (Deo adjuvante) retinere dr confiteri , atque a meis fubditis , vel illis quorum cura i<Fmt , in munere meo ipeftabit , teneri , doceri, & prodicar·, quantum in me erit, curaturum . Ego idem ipondeo, voveo , ac juro : fic me Deus adjuvet , dc hzc fanda Dei euangelia.

I I.

Ut hanc igitur fidei orthodoxa profeflionem omnes corde de animo contineant , eoque modo , quilibet errores › fcâe , damnat· doârint, dc pravitates in hanc profinciam hucufque litare grattantes , amoveantur penitus dc aboleantur : (latuimus imprimis quotquot in pofterum clerici ad beneficia ecclefiaftica a(Tumentur , eos ad profatam fidei profeflionem emittendam teneri dc obligari K nullique deinceps beneficium jure concedi potte › nec fruâus illius tuta confcientia retineri , ni prius hanc formulam corde dc ore emiflam , manu etiam propria fubfcriptam in manibus ordinarii conceflerit .

III.

Contionatores etiam feme! antequam ad prodicationem verbi Dei iq qualibet diacefi admittant ordinarii, hanc eamdem fidei profeflionem ab iifdem fufcipiaot procipimus.

Qpinetiam typographes sansdem proflare neceflc, quos praterea jurejurando conftringi volumua , namquam fe ullos libros impreſluros , vel vendituros , quin ejus approbatione ordinarii in feriptis obtenta , id fibi licere comprobetur ; alioquio panis factorum conciliorum decretis in cofdcm latis acriter muldari mandamus .

V.

Pneceptores autem publici, live humaniorum litenrum , fire *icientitrun fublimiorom* pro. feffores, antequam ad id muneris fefe actio. Sant, camdem profeflionem fidei in ejufdem or. ioani manibus'ca animo legere , feriptaxuque & fubfignatam deponere decernimus ; quoique item ad gradua honoris tc fcientiarum apicem evehere par erit , idem ipfi proflare teneantur .

V I.

ANNtT Chiusri

Qui vero prsrceptores in pagis dr vicis docebunt juventutem , protêt profeflionem fidei fuperius traditam, literas inluper ab ordinario loci accipiant , quibus de facultate docendi libi concella , reâoribus ecclefiarum fidem facere poflint : fecus, ne patiantur eos reâores , ullo paâo docere , invigjlentque a(Educ , ne quis hujufmodi proceptorum , quod non raro accidit, fitvinofus, blafphemus, maledicus, fcurra, aut aliquo vitio ita inquinatus, quod inde tenera juventus femina vitiorum exfugere queat j deque iis omnibus ordinarium certiorem cito faciant reâores, ut indignis proceptsrrjbusamotis, alii idonei in eorum locum Tuffeâi , juventuti pie adolefcenti prodette poflint . Ac nc progreflu temporis iidem proceptores a virtute *Sc* proborum morum meta deficere videantur, curent fapiflime reâores › de eorum moribus, vita, religione , ftatu, exercitiis , ad ordinarium feribere I Neque fecus fiat de iis proccptoribus, qui docendi gratia in domibus privatis aflumuntur , fed omnes prorfus camdem fidem profiteantur , fint orthodoxi , nullufque hurvticus, aut de harrcfi fufpeâus , ad4d munus a parentibus afeifeatur . Quod fi hujufmodi parentes amodo alios proceptores , quam catholicos, liberis fuis aflurnpfifle , aut poilhac attumere cognofcantur , eos quam cito a filiis fuis arcere , *Sc* e domo pellere , cccicliafticis cenfuris compellantur .

V I I.

Quoniam autem tanti cftimatur rerum commutandarum ratio *Sc* ars, ut parentes , negleiia filiorum falute, eos in regiones ditioni nercticorum fubjcâas , tr in quibus cultui divinus proferiptui omnino repentur , difrendi idiotifmi gratia emittere non vereantur: omnes parentes , aut quofeumque liberorum curam nabentes , hortamur in domino , *Sc* pro pretiofa pignorum falute , fueque confrientia fol-
D *venda obligatione, obfecramus, ne eofdem* ea ratione ante vigefimum quintum fua alatis annum , aut alium confidentis judicii firmum in eafdem regiones emittant ; quam atatem , fi qui attigere , *Sc* eos eo amandare conveniat , curent follicite prodiâi parentes , aut alii ad quos cura pertiqet , ut antequam profit ifcantur , ita fidei orthodoxa fcuto inftruâi fint , *Sc* armati , quo lethifera hareticorum tela animofe valeant declinare I confulantque fuper hoc parochos fuos, ut inftruâiores evadant .

VIII.

£ Omnes autem proceptores, five poblici , five privati, catchifmum , live doârinamChriftianam, ca forma duntaiat , qua ab ordinario loci fibi praeferibetor , juventutem docere , leâiones provia oratione incipere › itemque finire , *Sc fingulis* dominicis ar feftis folennibua difcipulos ad ecclefiam , pro officiis divinis 8r concionibus vebi Dei audiendis , deducere teneantur ; iifque diebus folum de catechifjM> , dc materia pia dc devota leâiones habituri .

*i*O
îHftlATI

Ji

Cantum fic vehementer omniboa , m difd- pmlis ptelegant , vel eofdem legere patiantur libros »'ex quibu· tum pervertam doârinam , tum morum corruptionem haurire poffint: fed ornait pura t rena , A ad indicem concilii Tridentini perpurgare A concinnata espdnantat . Qui (ecur tecifTc aut facere aofi fuerint, ut juventuti· temeratote· , gravi perna afficiantur .

At quod ex parentibus multi reperiantur , B quorum cura » A filiorum educandorum ratio ita languefcit, ut eos , timore domini poftpofito » quocumque luber, divertere finant: moneant ledulo restores , feu parochi *tc* concionacorcs , populum (idelcm teneri , ad filiot doctrina Chuftiana imbuendos » ad eccleliam deducere . ac ne per ecclefiam errent , aut in ea clamores excitent , fecum continere , obligari .

XI.

Sed cum id non fatis efle , ad corftinendam in officio juventutem » confiet , ob varias peccandi illecebras » quibus facile irretitur cener C animus : optimum remedium fore arbitrati fumus . li fanâa lan ii Caroli veftigia inleqnentes , in omnibus; parochiis, pias cum virorum , sum mulierum fodalitace· , quarum munia fint juventutem e publicis locis, ludis, triviis, erquircre , hortari, *8t* ad ecclefiam deducere , doctrina fidei' morumque candore imbuendam » jjftitui curaremus . Qjiare nobis *tc* tevcrendiflimis coepilcopis prxcipua cura lit , tales fodilitates ubicumque iiiftitncre , ftatutaque A regulas eifdem tradere , quibus , finguli» dominicis A feftis diebus i in ecclefia Dei, hmc pueri , illinc nuellae , novelle olivarum m circuitu meule domini conliftrntes , pizruntibus divtiim contratribus *3c* furoribus earuradem fo- D dalitatum , catcchifmum recitare *Sc* cJifcere poffint , donec accedente parocho feu alio ficerdote , ex ca'echilmo Romano unus aut alter articulur familiariter explicetur : unie divina voluntatis m.ijor claritas mentibus infundatur .

X 11.

Quod autem tortuofus ille forpens , heretitumm mimftciio delatus , in tot vertatur figuras , ut in bibliopolarum officinis latitant , a^ minus cautis hominibus haud difpici poflit *te* deprehendi, fitque in«r verborum, quibus demulcentur hujus faecula aures, lenocinia, letha- E le licrclis A impietati· conclufum ventnum , cuict follicitis modis epifeopus in civitate fua , & oppidi· lux diceccIis , prout falubrttcr videbitur expedire, unum aut duos in facra theologia magiftros (eligere *tc* deputate : quorum munia liât , quofvis libros typis applicandos perlegere, difeutere , anprobare aut reprobare , sc infuper officinas bibliopolarum vibrantes , nalramquc a tritico dilcrnentes , quoique libros impicffos, hjerelim , impietatem ac caofas tcmciand» plebis redolentes, cenfere A notare , hmc magiftraru» porcftatis frculatis rnvocati-

A tei , ad amovendo· hr jufmodi libro· , *tc* ne deinceps iecura· timpliuum mentes perturbent, igni admovendo· . Ac ne fit liberum quibufcumque quosIroct hbtos, herefim aut impietatem continente·» perlegere Ar retinere , fed id eil tantum licert, quibus canonice in (criptis eft conceftum : cateris omnibus eoidem , *tc* omne» per indicem expmgatorium concilii Tridcrrtini damnato· libro· , (ub pana excommunicationis lat» lententia , legere aut iciineie prohibemus . -ann<>" cftRirfl ><>*·

bc fnfucnic fiit.

CAPUT II.

UM celeftrs fponfi eloquium dulce fit, *tc* in ore fidelis populi luper ruci A favum fuavc , iemeo vita stem» co irrito· cande fanans, *tc* alligans contritiones eorum , ddperfos in lliael reducens, A fuper aquam refcftloni» educans populos, animaique convertens, dc itercorc denique erigens pauperem , ut (erleat cum principibus, & lolium glori· teneat : SanCtiflinn D- N. eruam in propaganda fide exercitam imitantes, Chriftiamffimi *Sc* piiffimi regi· noftri ibidium religiofiffimom nun pofiumus non vehementer laudare, extolleie , *tc* narrare in turribus ejus, quod ad eas regnorum fuorum provincias fub hxieli· onere gementes vano» concionatores verbi Dei przconcs emitti cuuvetit, cmrliiones ccrtc paradili .

I.

Unde nos, quafi ex f-mno in medus feri matis fluctibus exc 114:1, decreta ultimi provincialis circa hoc mrgni cum cura , telo, A prudentia patrum faiicua, nand.m execution! demandata conhdciantes : ne paivulnn nos reclament , temporibus noftris non fuiflc , qui panem frangeret ei : rcvcrCudillimi· cocni'copis pro ! iciat noftr» edicimus, ut qu» ab eodem k,per emittendis coiKioliatoribii» font ediôa, ctcqiiantitr (cdulo & perficiant, eoqu» nomine tot contionatores telo Det accenlo» ieligant *A* allumant, quot pio prudentia ncceffarios fine judicabunt, ad veibum Del in iis partibus diflemmanduos, ejue hzre'ic» pravitati» pondere prefix , auxilium A ftud'Um fuum expedtant opportunum, ramdiuque cos in qualibet parte commorari jubeant, quoad nutante, A ruente, vel cx toto , vel ce parte Babel , a pede pauperis conculce- t;'i › cnlrlcm corrCionatofzs ad ana demum loca dcftrnand.i opus euangelii!» preftnuros, A minilicriuin inhllionis impleturos

1 1.

Ac iit, iifdem concinnatoribus debita miniftrcritur vitx ftipcndra , provideant ordinarii , A procurent ea qu» ab ultimo provinciali cauta iunt, obfervari , ^aur ex lingulis A qjiibufcunrque lu» dicrcclis moi aftenis A prioratibus conventualibus,. five fimpliqibus pinguioribus , maxime uHi viget .prava haeicln, A restore· minus (unt capaces , certam proventuum partem A portionem quamdam *d arbitrium fuum definiendam, quotannis accipi A detrahi, in hujufmodi condonatorum impcnfa· A jufta ftipendia convertendam , A- impendendam , vocato ad hoc , li opus fuerit , brachii fzcularis auxilio

AN MO cn*im.- 1«»*.

m.

Ne veto difficultas fit in hujufmodi concio- uatoribus fcligendis, et quolibet ordine , hve- (zcular , five regulari , eligantur A deputen- tur) qui in omnibus circa hzc munii , epileo pu obedient : nec ullus miflionibus delimatus provinciam fufeipiat , quin prius ab ordina- rii' locorum officii peragendi facultatem ob- tineat .

De ostiis *Jivinii.*

c a p u t m.

QUemjdmodnrn olim llraclita ad benedi- ctionem Del colligendam, divinum icili- cct manna , loicm perveniebant : ita qui officiis mancipati divinis , cr'eftis inavi- tatis dulcedinem libi , A· fidelibus populis conciliare gclliunt btncdiftionem , in matuti- nis meditandum in domino ; ut luvoeatu oin- oipotentis auxilio deoiulccantur populorum corda , -V inclinentur ad faciendas juftitica- tiones ejus .

I.

Cumque una fit fides mentium , ordoque A convenientia in omnibus excelli operibus pre- C lucentes pollulepc , * uno ore etiam , unaque forma, voce Ar modulatione in divinis laudibus decantandis utamur: nos , cx toto quz ab ul- timo provinciali de divinis officiis tecitandis , breviariis & mltfalibus aflumendis fancita iunt , iervari decernentes , rituale etiam Romanum Pauli V. Punt. Max. juflu editum A- lellitu- tum , in adminiltrandis ficramenris ab omni- bus nollrz provjpciz parochis , A' aliis f.icerdo- tibui, alTumi A· cxaCte cullodiri, lectulis A in- tcrdnftis quibufeumque aliis, przcipimus.

-) Λ*· · Ut UAQ. H.

II.

In factificiis peragendis , faceidotes , tan D quam angeli, factis altaribus allidentes , puri fint, mundi , A' fummz majeifati pci omnia placentes : ca quz ab ultimo provinciali de- creta funt , fervent religiofe , A' updcquaque circnmfpiciartt, dccrenfque lea rubricis, hnjul- modi breviat iis, millalibus , A rituali przhxis A infertis , inhzieant , memoriz mandent & ruftodiant, ne quid incogitanter aâum Deo , dilplicere , libique officere poflit . Sacerdotes autem cx alia dicrccli in civitatem accedentes , in cccleliis hujufmodi civitatis, etiam religiofo- rum, abfquc ordinaiii licentia in (criptisobtenta, atque adeo in monialium monafteriis , nili cx fjeciali mandato in li'eris approbationis cxprcl- fo , ad Urium faciendum non admittantur : E fintnue difficiles ordinarii ad eos faccrdotesad- mittendos , qui paupertate pretii fingulas pro- vincias peragrantes , facile inducuntur ad pre- feripta canonum tranigrcdicnda.

III.

Nullum autem facrum privatum , durante folcnni publico & parochiali , heri prohiben- tes, patriimque ultimi provincialis veftigiis in- hzrentcs, decernimus, vetus illud decretum , quo propofita excommunicationis pana pr<tci- A pitur, ne quis tribus continuis dominicis a pa- “jjjjjjjj- lurinalis mille celebratione abiit, fingulis qui- CHRISTt bulcumquc dominicis denuntiau populo & pu- blicari: ac, ut accuratius obiervetur, coatelU- riot quofeumque , live Izeulares , live regula- res , fcrutari pcxniten<e<, an huic officio latis- frccimt , propolita rudem giavitatc pcccau , obligatos elle declaramus : indem omnibus & fingulis'voncionatoribus A confcllaiiis preci- pientes , ut inter contionandum, Se audiendas coufcflioiiel, coniulcndumqui· prtvatim, exhor- tentui ï moneant populum aviiz parochial! imeilit devote, ad vcibum Dei A divina ofli- cia audienda. A* cetera quz cujiislibet uihrium pertingunt, cdifccnda . Si qui> autem concio- nator , Cuntciiarius , aut theologis protellbr , eo tcmc.itjtis devenifle rcpciiatur, u: contra hoc decretum aliquid predicate , contulere , viriÂ docere publice , vd piivatim aulus fuerit : eum iplo tiito luipeiilioncm , ■ intcidlCtum incurrere decernimus , nulloquc eum in loco provinciae ouftrx , utpote contumacem *3e* fa- ctis canonibus adveifamem, ad functiones luas unquam admittendum elle mandamus : eoque fine epifcopus , in cujus dicrceti talis patrata tuent rcbcHio , hominem audacem ad metro- pohtanum dcl.iat, czteros comprovinciales c- pi.copos ccitio.cs taiturum , ne virum contu- macem A lacus canonibus adverfarium ufpiam recipiant, led a te abjiciant ; quo Icilicet pe- iiculo luo di'.cat ccclclulbcz hierarchic ordi- nem baud quaqiiani elle turbandum.

IV.

Grave quamplurimos homines negotia fz- cuiaria, quamvis lcvifhma , tanti tacere , u: corumdcm ratione , dominicis diebus A feftis foiennioribus ad .itijienjiim *lactum* , nulla fol- luiiudine nulloque divini numinis metu addu- ci pollint. Moneant igi.ur parochi omnes A concinnatores ixpilllmc populum iis diebus ad audiendum lacrum lub peccati moitalis perna teneri A- obligari : nullulque lit qui contra docete, pradicaic, aut contulere audeat ; aut ircus, graviter ab ordinariis puniatur.

V.

Ne vero a divinarum· meditatione tetum , populus m>(Tje parocbiali affiftens avertatur , fed eo tendat animus quo virtute euangelii multa fahibriter motus cll A impulfus : pu- blicationes auôionum, A denuntiationes quat- ci.unque quz ad negotia *temporalia pertinent,* in ecclelia fieri omnino prohsbemuf. Liberum Jit tamen caldrm per officiales izeulares , aut a ios , in egreffu populi a.l januas eccicliarum ficii, A ita factr publicationis, quo major fi- des accedat, actum per parochos, li ncgoiium id exigat , concedi .

VI.

Ac nc deinceps fub fpecic ^pietatis in cele- bratione mnlaiuin fubrepar avaritia : quibus- libet (acerdotibtrs , (ive oidinis fzcularis , five rcgularis, prohibemus, nc pro miliis novis ce- lebrandis, patrem Ä' matrem, atque adeo pa- trinum & matrinam fibi eligant A afeifeant | fed potius aurem inclinantes , populumque At domum patris fui oblivifeentes , factia snyfte- riis *9i* Deo toti vacent *tc* incumbant.

VII.

ANNO CHRISTI I*M>

VII.

Amoveantur tandem *(quod* tantopere a (acris canonibus cantum) omnia profana a domo Dei , clamores, Arcpirus, colloquia , deambut lationes, comcflatioiKS, chore* , incompta & profana carmina , cantus impudici , theatrales aftlones, & omnia ludicra : *fc* eundi paveant ad fanduarium Dei. Sed & curam habeant parochi *tc* ecclcfiarum fuperiores , ne mendicantium ttliba cedeiiam circumiens , devotionem populi *ft* officia divina perturbet : moncantque ledulo populum patoclii *tc* contionatores , ita pauperibus in januis eccleliarum confidentibus luccurrat , ut ibi quiefeentes egeni , mens demum populi inter orandum .integra conler-Vetur.

VIII.

In audiendis au'etn faeris , ea modeAia Ik corpoiis compofitione conliAere fideles , quibus olim primevi Chnftiani , viri a mulieribus Icpacati, divinis allillebant , optaremus. Sed ne quis iacra altaria .contingat A· profanet , neve mulieres ptebyterorum fcdilia nimis audader occupent, *tc* imiaodeAe lactis interlini , omnino prohibemus : (upplicationibus autem, five procefflombus generalibus *Sc* ordinariis, antiquam populorum devotionem rura parochorum pervigilans, & concionatorum zelus reAituat.

IX.

Quod autem in quibufdam ecclefiis vergit ad profanationem & irreligionem , ut earumde<n fornices live caves negotiis applicentur fxcularibus & profanis; ne domus Dei, domus negotiationis nuncupetur , talis negotia in iifdem amodo fiant, prohibemus: ac ne quis domum mania ecclcfiarum pertingentem rdificet, edicimus. Arceantur ctiam omnia profana negotia & laculatis potcllatis placita, A' aftiones furenfes , ab eccleliaium coemeteriis , ut iacris locis fanâe culiodiiis, habitis, *tc* circumclufis, nount omnes domum Dei lanftittidincm decere .

X.

Dt furò rt'ijHÜi.

Dolcndum , noArotum temporum memoria immanitatem heretics pravitatis ita Izviillc , ut divina limui *Sc* humana conculcans , lieras (anctorum reliquias , mifeiicordi* Dei erga lingulas plebes tcAimonia , vel igni admove: i: , vcl alias disjecerit profanandas . Percipimus igitur, omnes linguiarum urbium "c dirrcelum lieras reliquias , qua cx tanta impietatis izvitia fuferiunt , femel ab epilcopis recognoici , & in libro deicriptas (qui in archiva cathedratium affervetur) in lingulis ecclefiis , luco confpicuo , bene fepto ac decenter przpararo , recondi *Sc* conditui ' e quo , quum pro more folennibus diebus venerationis caufa educi , & in altaribus collocati par eri: , id cum oumi honore & reverentia fieri mandamus . Curent autem epilcopi , inter vifitandmn , ne aliqua reliquia a cujuslibct potionis ecclelufiic*is* , five Irculatibus, live regularibus , exponantur, nili prius a fc debite fint approbata . Quas vero fi-

A ne thecis incurioic retinet i invenient › eifdecn in thecis luis , arculis rnndi» & affabre fadts contincii *Sc* jflervan , dcOitoquc cum honore n fidelibus hibcii procurabunt , univerlis concionatuubus ea in re pracipientcs , ut popuiurn doceant , ic ad seligioiam rcveientiam impellant. ANNO CHAISTI i»i|.

XI.

Quod autem ad concilium relatum eft , quoi dam iaceidotes privilegii pratextu calices conlecrare, lacro oleo inungentes : declaramus rales confccrationes ad epilcopum . dumtaxat pet tinere , neque id ulli cpficopo interiori licere . I Qua propter ne deinceps a quoquam fiat dtûriCte prohibemus.

Dt ftfti).

CAPUT IV.

ITa pronus ad lapfum humanus animus, at qu* olim a fanais patribus in conveniendo populos in unum iunt introduda , ea jam vice vcita populum in vatios ddirahant excellas . Ut igitur dies ledi contemplationi reiurn c»lcilium , *tc* illuminandis fidelium animis inflituci , a populo fanâe cuAodiantur , neque ullis cnmclfationibus , ludis , ebrietaC tibus , choreis , A* aliis erceflibus profanentiu , decretum ultimi piovmcialis innovâmes , przcipimus illud ab omnibus oblcivaii.

I.

Cumque dierum fcAorum divina officia variis in locis omnino perturbentur , nundinationum Sc meicatuum caufa , populufque in mercaturis exercendis totus vedetur a divinis abftuitus : hinc prohibemus quveumque empolia , mcicattis A nundinationes uldcrn diebus fieri & haberi , fed in cratiinum vel alium proidium diem transferri : quofcumqup magiAratus , judices *Sc* dominos temporales , fub inD tcnniiiarione divini *judicii monentes* , ne bujulniodi nundinationes , fomitem complurium malorum , iitdem diebus agitari *Sc* haberi I:iijni . Sed & regem ChriffianiAimum rogamus & ubiccrami.s , ut quie tum a pietate fua , tum a Chnftunillimorum regum anrecciiorum iuorum circumlpeCta religione edida in profanatores. fcAorum *Sc* blaiphematores emanarunt , ca tandem pro gloria Clirvfti I lal itari execution! demandari cure: 8: prsciput .

II.

Ac ut non folum a populo mala amoveaE mus , fed bona illi acquirenda demonAremus : omnibus parochis noAir provinci* , ut diebus fcAis vitam (anftorum , quorum memoria in benedidione celebratur , hora commodiori ad populum de fuggeAu legant , *Sc* familiatibua vcibir explicent , prxctpimus : qua veluti *ftero* aounz ferculo plebs fidelis erudita , fandorum vitam , *tc* moics utiliter imitetur . Quod li parochi in iis obiervandis négligentes fuerint , panis ad arbitrium ordinarii fui coeeceantur.

III.

ANNO CHRISTI

iii.

Pia· olim fodalitates inftitutas , in quibns multi in unum coadunati , operibus Chuftiaoa juftltiz vacantes , primzvam Chrifttanoruna communionem dcmonftrabant , priftmo religio* mi devotioni· f.rvori reftitui fummoperc peroptamus. Curent igitur epifeopi in vilit itionibus eccleliarum parochialium, ea ab indcm refrcaic , quz aliéna piorfus ab hoc (anâo propollto conlpiciuntur. Hinc aboleantur omnino chorea, com.-flationcs, ebrietates, ludi, eantica profana, blaiphemiz, contentione», dillidia . Sint omnia pu , modefta , devota, Λ qu» redoleant animum , cujus corpus crucia mortifi- li cationem pto gloiia nominis *Jcfu* jugiter portet. Aut lccjs interdicantur omnes illae iodalitates , & bona earumdem qurcumque , collegiis, lernnariis, live fabricis eccleliarum , aut alus pus operibus applicentur . Quzcumque autem ftatuta habete dignolcentur , ab ordinario loci espendantur , ro.iigantur , *tc* approbentur , pmut m domino ialubriua videbitur expedire ; ncc unquam iit* inftituantur abique I epiicopi licentia .

IV.

Cum autem fumtne bonitati placuetit , peculiari quodam modo , lingula· dicecefes quoninidam lanâorum pretiola morte eorumque (iiicttz vitae exemplo clateleere : cura (it epil- eo porum , vocatis e» luo clero viris piis A' dotfi>, pioprium lanâorum luar dioecelis officium conllituc e A' icdigerc!: nc videlicet aliquid, fidelibus plcbibur délit ad pratpofitorum lnorum memoriam cum fruâu recolendam & percolendam .

Dc jtotattalii .

CAPUT V.

QUoniam de plenitudine Chrifti nos omnes accipimu· , A· omnia cbariimatum dona , D que cum illo nobia donavit benediâus Deus in izcala , in (aeramentis eccleliz lumma hbcralitate a Chrilto domino infti-utis abunde nobis communicantur , &· mirabiles boln cypri ei sinon LngadJi in cildem veluti exprefli luavirates infunduntur : decernimus, omnia quz ratione lacramentorum ,* ab ultimo provinciali magna cum cura lunt inftituta , ab omnibus , * quibus animarum cura incumbit , ad amullim, quod dicitur , obfervanda ; At nc quid in eo peccetur , ritus quibus in (aeramentis adminiltraudis uti pareil, es rituali Romano,, Pauli POU:. Max. jullu reftituto, petendos efle de adhibendos.

L

Dc ^jfcifmc.

Legantur curiofe rcgulz fcu- rubric» ritualis a laccrdote baptizante i przcipuc Vero qu» de lulceptoribus & loco baptiimi conferendi przponuntur t nc aliqui videlicet incaute ad id muneris aftumantur minus idonei·· neve in domibus extra ncceffitatem baptiima conferatur , led regum iE & principum filiis duntaxat refervetur . Neque parochi Sc coacionatotcs A omittant , format* tanti (aeramenti neceflariam , («pius populum , maxime obftetri- CHRISTI ces , docere , ut ca in neceffirate parvuli· i···, cum debita materia adhibita , ipfi in Dei fil os vere adoptentur. a St no

II.

Dt cmfincttttitM.

Ne (aeramentum confirmationis , ad augendam Spiritus lanâi gratiam , & in ea confirmandos fideles , ullatenus ncgligatur : cura lit parochorum Ac condonatorum , vim & efficaciam illius populo proponere A' explicare , parentcfque *tc* familiarum pnrcipuos viros A'mu- 11eres monere , ut ftatis diebus filios, famulos, & qualcumque pertonas libi (ubditas , ad ecclefiam deducant facro chrifmate inungendas . In pagis vero & vicis dum vilitant epifeopi , tantum (aeramentum nii'lus omittat , eaque ratione moneantur fideles nondum confirmati de iis omnibus quz ad illud digne lulcipiendum paranda lunt : ac przcipue curent ut adulti , vel antea de peccatis confiteantur , vel compunâo animo iacramcntum recipientes , quamprimum ad panitentiam accedant ; nc quid fcilicet prepoftere , inordinate , *Sc* fine fiuttu fiat.

III.

Dc cuchtrifliiC .

Szpiflime fideles ad (aciatifliinz euchaiifliz fumptioocm cum omni devotione A- componitis coidibus accedcie peioptamus. Sednedmittant tempore pafchatis id in propiia paiochiali przllare·, (acus canonibus millièmes, ftatuitnu, , eo tempore omnes Chrifti fideles , tum ad eonfeflinnem peccatorum, proprio parocho, aut alu de ejus li.cn ia faciendam, tum ad laeram eiichaiilliam rr eadem ecclefia percipiendam tcneii .V oblig.in , nullolque alias pizcepro eccleliz (atisfcciUe , ac proinde in eos , ni icfipiicsnc ,ab ordinario cenluru agendum afle declaramus. Si qui autem alio *(e transfer-, re* pro devotione , aut alia quavis ratione maJueiint, accepta piius a parocho licentia . quz facile concedatur, aut ab ordmaiio , in domino c.ciciiz fanâz obejiant , debitam demum atteftationctn proprio parocho , ut fatisfccc- rint, exhibituri. Secus , *co* modo in eos agatur quo in eos qui nullo modo officio luo iatltfcccre . Ac ne quis ignorantia intcllcftum obducens , nolit intelligeie ut bene agat : omnibus parochis *Sc* verbi Dei conctonatorib is percipimus , ut initio temporum facrz quadragelimr, frequenti populo izpius hanc confitendi Ar communicandi obligationem proponant *tc* £ inculcent vehementer , eoque fine cappt, *tmxii ttricffn foti* , rituali Romano ex condiâo eccleliz inferium legant palam *tc* publicent . Qui vero ad confefliones audiendas , five (zeulares , five regulares ▮ in qpibuslibct ecclefiis approbati fuerint, idem prxtsitentibus contulere teneantur : aut fecus ipfi , vel quicumquc aliquid contra predicate , docere , aut confiitere aufi fuerint, ab ordinariis (ufpendantur ab officio , & interdicantur: fciantque , nullo modo in noftra provincia deiocep· ad quautcumque (unitionem admittendo» efle.

IV.

ANNO CRUSTI

IV.

Ut latent quantum fieri poteft débitai honos tanto (aeramento a cunâis fidelibus , dum ad egrotos defertur facro illo viatico muniendo· , exhibeatur : moneantur fwpe fidele· , ut pro caritate dt pio ia Deum afteâu facramentum auguftiŒmum comitentur, cernui adorent, auxilium le munimen infirmo implorent, ac demum in ecclefiam ufque religiofe Chrifto famulaturi pergant. Sed curent etiam parochi,ut qui in infirmorum domibus degunt , antequam pignu· redemptioni· noftra eo deferatur , cum cerei· accenli· procédant illud le fubfequantur. Si qui autem rgroti regutaribu· confefli fue- B tint , id parocho confefliriu· , vel verbo vel feripto lignificct , quo deiocep» fecurius idem parochu· neccflaria (aeramenta infirmi· fubminiftrare poflit.

V.

Sed in omnibut parochiis piam fidelium fodalitatem , qua falotari velutl modo quamplurimi ad fanâiffimum facramentum comitandum impellantur , inftituere , utile, fanâum, le fruftuofum . Quapropter foliciti fint in hoe epifeopi , curentque, ut per parocho· le concionatorei propofita conceflit indulgentia gratia , fidele· ad id falubriter allidantur : cetera fqu· ab ultimo provinciali praferipta , Ar qua rituali Romano przfixa , rite obfervari decernente· .

VI.

De fmitietle.

De poenitentia fervetur decretum uhimi provincialis . Ac prwterea cum ad noi relatum fit, plurei facerdotes («culares le regularet , induits f«pe obtinere , ut confeflionet audiant , Ac hcrcfi , irregularitatibus , Ic alii· cafilius fanété fed· rc fervatit, abfolvant ; eaque poteftate utantur fine licentia ordinariorum , ac etiam D non dcefle , qui eo folo nomine quod fint parochi ecdefiarum primitivi, prspofitietiamcathedralium , aut collegiatarum , heramenta adminiftrare praiumunt: prohibemus, ne quis virtute cujuslibet indulti , (exceptis induitis poetentur·· fecretis) aut cujufvis tituli primitivi parochi, prxpofiti, aut alteriu· qualitatispr··textu , qualibet (aeramenta adminiftrare poflit, abfque previa approbatione ordinarii, 8r licentia obtenta : (ecus , contraveniente· omne· interdicto feriantur.

VII.

Ac ne quis defieâu poteftatis (aeramentis abutatur, Ac impune ferat , conftitutionem felicis recordationis Gregorii XV. qua incipit , /»·*fcruttiili Dei fnvutoeHe* , in concilio publice lcâam , dc receptam ubique locorum noftra provinci·, publicati , recipi, obfervari, dr fecundum eam a aobi· *te coepiicopii* comprovincialibus , officialibus, judicibufque ecclefialticis judicati decernimus.

ANWO CHairri

VIII.

Moneant parochi le contionatores frequenter fidele· , ot uro percipiendo falutari pernitente* ftuâu ad eam cum humilitate aaimi Ic corpori· demiffione accedant . Idcoque qoofvis nobiles dc milites armis pnrciuâo· accedentes, nifi depofitis armis , noo admittant ; mulieres autem vano cultu ornatas > fucatas, ac pulvere pigmentario confperfas , graviter reprehendant , dc ut panitentit Magdalen· veftigia legant , dt fraâo veluti alabaftro caput Chrifti in pauperibus , dr pedes odoribus vite ■terne pertondant,. dt velo capita es apoftoli pnrccptn obumbrent, prucipuc hortentur.

IX.

Cumque nperientia fit compertum plores egenos in ecclefiarum januis ad emendicandam ftipem confidentes , nec ad facramentum pernitenti· , ncc ad iacram communionem unquam accedere : cura fit epifeoporum , cos circa feftum pafchatis cogere , dr anima· pauperum participatione (aeramentorum («lras facere;

X.

Utque pernitentibus debita folatis , te necellaria adhibeantur fomenta , in omnibus ecclefus cathedralibus, primo a publicatione concilii faltem trimeftri , panitentiarius facerdos quacumque ratione conftitustur & deputetur ; provideatque epifeopus ne tam falutare animaous remedium in ecclefia fua diutius detideretur . Conftitutus autem panitentiarius , (latis horis in iifdem ecclefiis , in tribunali fuo loco aperto &' patenti conftituto dr cteâo , reperiatur , qui dum confcffionibus audiendis operam (uam collocat, fi tamen ex canonicis lit clcâus, prefen* in choro ccnfcatur ·

XI.

Sed etiam edicimus ut quaramcumque ecclefiarura locis patentibus, non in capellis aut angulis, confellioalia collocentur: nunquam vero in facriftiis , laicorum confefliones audiantur. Provideat ctiam epifeopus , eccleGsrum habita ratione, ne audiendarum confcffionum tempora in nodem protrahant confdfarii, aeve ante auroram prxvcnUnt.

XII.

De txtrteie .

Neque omittatur extrema unâionls tacramentum , ad prcicriptum ultimi provincialis dc ritualis Romani , tempore opportuno agrotis conferri : invigilentque pracipue rcâores , ut prqpofito facramenú fruâu illud fummoperc exoptent infirmi ·

De eriüee,

C A P U Y VL

QUANTA fit in eligendis ecclefia Dei facerdotibus & miniftris adhibenda cura de loiudtado (cum cx optima gubernanda domus

ra·

ANNO CHRISTI »·*♦·

ration· dignofcitur , cujus fi fundamentum outct, totum editicium ruât ncccffc eft ; turn cx apoftoli verbi· cm virtutes clero attribuentis, qu· ad angelicam pene accedunt puritatem , facile comprobatur . Ut quidem & onut angelici· humeri· formidandum plane difeutistur, iacerdotem Dei ea millibus fcligendum efle com» periemus. Unde noi , quorum opui, opui Dei promovere . Bt ecclelia providere , tales facerdotes a nobis feligendos effe judicamus , qui tumentem plagam peccatorum ciicumligare nofcentes , Bc oleo fovere miiericordis , nocentibus animabas fuccurrere poflint , &* c vinea domini revnllis fpinis ioUiciti agricole fruâus referre in tempore fuo . Frater ea igitur ab ultimo provinciali ea factis canonibus *tc* decretis fancita, qua, ut aha omniaiervaricxaftcmandamus: hac cx iifdern aflumentes, omni vututum genere fplendcfctre clerum peroptantes, decernimus .

A

B

I.

Ac ut ab initiis exordiehtes , quafeumque prius perfonas ineptas , *tc* a facris alienas recludamus , hinc ad Angulos gradu· progreflhri, declaramus : imprimis , quotcumque chrifmatis facramento non confirmatos , rades *tc* ignaros, ernninofos, folenniter pccnitentes, neophytos, ebrietati *tc* gula deditos , impudicos , lapfos poft ordinem fufceptum, perjuros, ufurariosmanifcfto·, infames, ratiociniis obligatos, fervOt, corpore vitiatos , inligniter deformes , illegitime natos , peregrinos 8c ignotos , bigamos, irregulares , quovis modo fufpenfos , intctdidtos, excommunicato· , amentes, morbo caduco laborantes , energumenos j ab ordinationibus clerici longe arcendos , ialva tamen epifeoporum poteftatc in Calibus a jure permiflis dlfpenfanai.

C

II.

In nulla re profefto magis elaborant hujus fxculi homines , quam ut filii precipue deformes , 8r ad negotia fucularia inepti , in fortem domini aflumantur, ad beneficia certe non ad officia eecleliaftrca quacumque ratione , cum eos non vocet dominus , promovendi ·, unde omni capite languido, *tc* omni cordemcerenti, cetera membra rigent eccleiie Dei . Ut igitur vocatio votis refpondeat , probata prius A- ex petitione parochorum confirmata ncccilirate ccclefi· , *tc* utilitate : quieumque ad primam tonfuram eligi petunt , ejus fint «tatis , in qua 3-iid agant, *tc* quam viam fibi aperiant, plene ignolcere poflint, oportet. Cumque ca lit qu· circa duodecimum annum vertatur , ftatuimus nullum deinceps ad primam tonfuram admitti debere , quin duodecimum fu* aetatis annum attigerit: de qua, ac etiam de vita, moribus, concertatione, rudimentis fidei ftudtofe memoris commifli·, legitimis parentibus, propenfionc denique ad vitam, ccclcliafticam, debitam a parocho *tc* .proceptoribu, Jchol· attcftatsooem afferre teneatur'; It nc levitate duâus funes fibi putet cafuros in prodaris, ejus animum tentari. Ideoque certa cuidam ecclefia adferibi, ut in ea ,. diebus dominicis A- felit· folennibus faltem, habitum clericalem geftet , & facerdotibus miniftret , jpracipimus . Dc quibus cum ab eodem attcftatio relata fuerit ordinationum tempore, ad tonfuram demum, fi alias idoneus repertus fuerit, promoveri poSt. Iro vero promotus , certa ftatim ecclelia inferviturua ab epifeopo ordinante addicatur ·, geftet quotidie habitum clericalem, faccrdotibns pareat ad nutum , obedientism proftet , humilitatem pra fe ferat, *tc* ritus ccclcfiafticos difeat . Sin vero habitum clericalem podat, ecclefia defignata non infervut , frequenter io ea facramenta non fumatt privilegiis clericatu· fui privari , ac de catero inhabilem , tum ad beneficia ecclcfiaftica , tum ad ordines fafeipiendos, cenfemus I

D

E

"χH T* CHRISTI Kaa.

-dd areervr.

III.

Prudenter admodum * divinitus faftum , nt P», tot gradus ad facerdotiom afeenderent ecclefia mmiftti ; in quibus II punâuatim fervatis temporum interftitiis confifterent promoti , exercitiis ordinum proxime fufeeptorum fçdulo vacantes: angelica profeilo vita viros eeelefiafticos haberemus . Ad minores igitur promoveri cupiente· , prater notitiam lingua Latina , quam laltpm callere debent , ac tcftimonium a parocho *tc* magiftro frhola , de vita , moribus « convertitionc, hac etiam praftitMTe fidem faciant .· fcilket in tradenda doArina Chriftiatu in ecdeliis quibas adferipti fuerant , parochos juvitfe , -habitum clericalem geftaflc , eccictia animo infervifle, nitori 8r purgationi éarumdem vacaffe , altaria concinnafle , obedientiam *tc* humilitatem exhibuifle , frequenter ad communionem corporis domini pie acceffille . Ac ut non fide , fed vere animus formetur cccIcfiafticus , ic quam bonum fit homini portate jugum ab adolcfccntia , cognolcatur : optaremus fane ab uno ad alium minorem ordinem interftitia a *facris canonibus prgicripti fetvari* , *tc* quemlibet funttiones proprii ordinit sano interftitiorum labente exercere , ne vane *tc* otiofe rn ecclefia Dei hujufmodi funâioncs ab hzreticis traducerentur . Sed id reverendiflimorum epilcoporum judicio , qui pro prudentia *tc* paftorali fua follicitndine , reique , *tc* perfonarum exigentia, iis viis incendere noiunt, quibus ecclefiis fuit optime conlulatut , iervari volumus.

IV.

ZV /aMi'4CM4/«/.

Circa cos qui ad majores ordines erunt affumendi , cum femcl ardam viam ingrefli ab ca minime refilire poflint , omnifque poenitentia fera fit cis &■ inutilis : elt cur major cautio m ns deligendi, adhibeatur. Qui nunoium igitur ofhcns rite funiti , ad iubdiaconatum promoveri anhelant : bate piius apud ic attente circumfpiciant , ferutenturque icmetipfo, › maxime conducit . Sint enim probis & legitimis parentibus orti , titulo fufticicnti ad vitam honefte lullentandam › vel ecclcliafttco vel patrimonii, valons , habita tatione armons noftro provincia , centum viginn librarum argenti ad minos qonui reditu, , muniti: lint continentes , puri , calli , a converfatione mulierum omnino alieni , fobni , in ledtione interpretum factorum cvangeliorum verlati, norintquc fufhcienter pfallere ; ftudiis vacaverint, pietati , orationi, fervaverintque interftitia a fu-

'xiflgr CatjlTI i*m·

a fulceptione minora* ••din*m oportet, nifi *f*9 *^s'°* *impendendo* «liter epifeupo videatur. Nec idlatir- Cumeni* non oauei qu* fua faut, potius quam qua Jefu Cnnfti quarentes , fiâir atteftatioaibn· & ementito titulo , fece· poftea ecclefi· Ar onna accèdent *i nc* quid in nide* promovendi· latenti* vitii fuco k mendacio contegatur , ediito poblico denuntiatione· ia jpfixlmiflarvm folenniis *tccicùa* parochiali· ex qua orti fuerint , vel m qua diutius convertit! , merum qualitates patefecerint, fieri prKcipimn· : quibu· denunciationibus palam fiat omnibus ejuldem loci parachianir, quinam ex eadem parochia ad facrum fubdiaconatus ordinem brevi funt promovendi ; ac proinde quibufeumque pracipiatur lub excommunicationi· poena, et dc promovendorum legitimi· parentibus, *tate, vita, religione , pietate, converfatione, continentia , fobejetate, abftincntia, perfcvcrautic, propenfione ad vitam ecclefiaftica*, csterifque virtutibus, valore denique tituli fufficicntis ad vitam , five ecclefiaftici, five patrimonii, ad iumma* centum viginti libraram argenti ad minui afeendentir, aut e contra, gloriam Deo dante·,veritatem proferant *tt* reveleot , edici*·· . De quibus omnibu· parachor fideliter inquirat , teftefque ipfemet fibi eligat audiendo· , pulli· ei· *tc* reprobati· qui a promovendo produâi , veritatem minui forian referrent . Qu* o*au fi fideliter relata plene promovendi· fuffragen. cur , examini tamen fubjeâi , capaces, idonei ntilefque ecclefi* , judicentur. Et ne quid adhuc temere fufeipiatur, fed deducat eor fpiritus domini per lemitai juftiti* , exercitii· fpiritualibur ndo dierum vacare , generali peccatorum conleftioite animam perpurgare eofdem exhortamur 8r uionemut: k fic demum fperaate· fc, Deo suitore, continere pofle , temporibus facre ordinationi·, ad ordinem promoveri peroptamus: alias, vel fi in uno deficiant , pati repulfam- Promotos autem cert* ftatim ecclefi* , officiis fubdiaconatus ordini· funâuroi, *It* alit officia ecclefiaftica preftituros, adferibi *fi* addici , in qua fingulis dominici· *It* fefti· dieba· folennibu· corpori & fanguini D. Jefu communicent , jubemus · Quod fi qui* relido loco ad alias ecclefia· circumcurfare reperiatut , &· officia injuniix minus exequi , interdict poena feriatur , k ad fubfequrntrs ordine· non afcend.it. Ut autem certa habeatur latio tituli , ad quem ordinati fuerint fubduconi, nul laque fraus intercedat , literas ejufdem tituli , live ecclefiaftici pacifice poflelC , five patrimonii lufficienti·, coram officialibus, feu judicibus ecclefiaftici· ordinariorum , aat etiam coram fecretarii·, exhiberi , examinari, debiteque probari , *fc* regefto curi* ecclefiaftic« , five cancellari* eoramdem ordinariorum inferi, *It* hujufmodiexhibitionis, examinationis, probationi· *It* receptioni·, adhim in dorfo literarum prafati tituli deferibi, appotii , *Bc* officiale·, judice· ecclefiafticos , leu fecretarios , fubfcribi , figi)loque ordinarii muniri prscipimua ; aut fecut , omne· promovendos ad fubdiaconatum, decernimus repellendos, ni ftatim cpiicopu· ordinans, beneficium eifdem conferre fit paratui- Regulares autem quicumque , fine literis fuperioram fuorum , quibus conttet eos vota religioni· emifiiffie , non ordinentur. Promoti vero , fi quando ab hujufmodi fuperiorsbut pro criminis exigentia puniri conventat, *tc* urgeat necedita· : ne poflint tamen habitu religioni· privari , itaut extra monaftetia i* cootemplum eccleli* dejiciantur mendicaturi , fed intra eorumdern mooafteriorum lepta detineri , puniri, & fuftentan: *Sc* ad idpredidi lupcnoK· per ordinarios compellantur -

ANNO CHXIITI i·*v-

V.

Dc tunteii.

Quo propius accedunt oitfiftri ecclefi* ad tremenda mvftcria pcrtraâands , eo ferventiu* muneribus luis defungi oportci cos qui a facra gradu fubdiaconi ad onus dta<uni cupiunt pertranfirc . An igitur rafle, (ontinenter, modeite annum a promotione «d lubdiaconatum exegerint , progicflus cuai in Uteris tui· in pietate fecerint , prxripue vero *fiera* «enitentia iordes anime ftepius eluerint, ad facram communionem accefleriiit , in ducenda doitnoa Chriftiana parochos juvenui , inquui precipitous- Ideoquc de ut omnibu· denunciation·, , ita ac dc promovendi· ad fob diaconatum, fiers ia ecclefia deccrnimuse D< quibus cum tcftimouia valida , *tc* a parocho, *Ie* a piacrptoribus fchol* excepta , relata fuerint , promovendi ipfi examinati, capace· , idonei reperti , virtutibus fc fcientia, confurgcntes promoveantur: *tc* promoti, ecclefi* cert* addicantur, ad aliam pro libita non tranfitwi , fed ejufdem ecclefi* officiis divinis vacent, miniftrent .communicent diebus dominicis *tc* fefti· folennibus, munia diaconi *It* vit* ecclefiaftica puntatrm femper pr* fc ferentes , & in cunctis , parochi·, *Bc* ecclefiarum fupcrioribu·, cuca fibi io-/unda munia, obedience·.

VI.

Dc fnliJtirii

Quia vero presbyter, ex nomine ipfo , iis virtutibus ornatus incedere debet , quibui pr*. lucentibus populus fidelia puris moribus iacinelcere, *tc* 'vivificatus fpiritu , caritate Incaleftere videatur : fdmma diligentia uti decet , quo deligendus farerdo» totus Deo coofecrelur. Itaque diaconi exercitationibus rite peraftis , renovari ia ecclefia denuntiationes fuper vita , moribus , caftitate , continentia, fuorictate , converfationc, ftudio, aptitudinc ad facra, caritate r animi moderatione , humilitate *tc* obe. dientia promovendi , prscipipiui. Dc quibu· allata JL· probiti parochorum *Bc* prcceptorain fchol* teftificatione, examini fubjeâus periculum faciat ·, *It* experientia fe- tales progreffus in fcientia fandorum , *tc* confcientiarom pie *Bc* falubriter dirigendarum feciffe commooftrtt, quales ad populum docendum ea qu* ftire omnibus neceflarium eft ad falutem, dc facramenta admiaiftranda , fuffidant. Ac ut fubfequens xelus priori refpondcat , exuatque promovendus veterem hominem cum aftibus fuit , in anteriora fc extendens, fintque illi oculiante *Bc* retro ad munia facerdotii debite peragenda : admiffus vacet exercitiis fpiritoalibo· offio dierum , confcientiam dlicutiat, *Bc* mundatam impleri fuperna poftulet gratia , enixe monemus : quo tandem promotus , ita pietate tc caftis moribiHConfpicu··, bonorum morum forma , evadens, ad optima quaque motu fuo populum impellat : neque ei qui ad titalum patrimonii promotus fuerit, liceat pro volontate ad diver-

. ' CHMSTT *iti4*

fat ecclcfia* diverter· , fed certa & data eidem altnbuatut, fee indicetur , in ea officiis vacaturo divini* , *Bc* lingulis dominici* & diebu» fe. Air folennibus faltem celebraturo : fee»· » ad beneficia ccclefiftica obtinenda pro occaliooc nunquam affumendus . Qui vero ad titulum , beneficii promoto· exiftit, lue ecclcfi· penium reddere debiti· juri· remedii· compellatur. Aut fi beneficio refidentiam pmftare nulla cum ratio obligat , nec relidere velit , alii ecclcfia ab ordinario fuo fit adferiptu· , coi ut alit facerdotes, snterefle , A in ca facra fecere perfeveret .

VII.

Quoniam autem ea qua fuperius pro ordini, bu» rcâe fufeipiendit fancita funt , fine Rato X- certo ordine fieri nequeunt : facris canonibus iniiliente», ftatuimus, omne· ad majore· ordine· promovendo· , per menfem , ante faturum ordinationum temporp, in urbem ab ordinario ediâo publico, ali valva· ecdefia fixo, *Bc* per parochos urbi· publicando I vocando» etTc I ut de qualitatibus requifiti* denuntiationes in ecclefia › *Bc* inquiutiones , ac atteftationcs per parochos loeoram fieri ad fe quamprimum transmittendas, decernat, poŒtque interim animum promovendorum ita feruiar» , eofnue hortari dc monere , exercitiis fpiritualibus , « anima generali coafeffionc perpurganda incumbant : ut nemini cito manum impofuifle cenfeatur . Monere autem populum fidelem tempore ordinationi» facra › omnipotenti Deo fupplicet , ut epifeoporum mentes fpiritu» fui amatu illuminet , dc ad ecdefia miniftro· digne feligendo< , *Bc rite* promovendos impellat , cura fit penes parochos ccclefiarum A concionatotes.

A

VIII.

Quod autcm ordinatis in ipfa eorum ordinatione multum proderit , *Bc* metpinifle juvabit , fe quafi intra calefies choros fuifle canftitutos , ut hinc ad eam afpirent paritatem , qua a miniftris ecdefia Dei expeaatur : pracipimus , ordinationes facras › in ecdefia cathedral! , idque ad majus altare , vocatui praientibufque ad id ecdefia canonici* , poblice celebrandas cfia · Si vero alio in loco eafdem celebrari contigerit , id 'temper ia digniori ccclefia , & pcafantc clero illius loci ficti nuodamus I

De ieÿiriù *Ilinü* .

IX.

Graviter officiunt reAa miniftronim ecdefia ordinationi , facultate· dc promovendo · quocumque. Quare, ut probe norit epifeopus Subditorum fuorum mores, per femetipfum ordine· conferre teneatur , nifi rgritudine , aut alia jvfts caufa impediatur : qua fubfifteote , fubditos fuo· aliter quam jam probato· , examinatos , *Bc* de quotum probitate , moribus *Bc* converfalione per denuntiationes in ecdefia fadas fibi confiet , ad alium viciniorem, feu alio* certos , non ad quemcumqu· , dimittat , catsfam in literis exprimendo , cur a fc non potuerint ordinari i neque ad pleres ordines facto» fufcipicndos , fed ad unum dumtaxat t quo fufcupto vel temporibus ordiaetionum a a die facultati· concefla proxime fequentibus lapfis , quafcumque facultatis liceras nulla» cf- ahn6 CHRISTI i"H.
k, tc omni virtute extere declaramus.

X.

Quia vero quamplurimi , ob incapacitates» *tc* pravam vitam an ordinariis fuis repuliam paffi , facultates de promovendo a quocumque obtinentes, feu habere pretendentes, fine commendatione *tc* licentia ordinariorum fuorum , contra facto* canones (apiflime promoveatur : nullus deinceps a quoquam epiicopo , etiam cujufvis generali· aut fpecialis referipti , vel privilegii pretextu , etiam ftatutü temporibus promoveatur , nifi ejus probitas ac mores, ordinarii fui teftimonio commendentur : fi fecus fiat , ordinans, a collatione ordinum, per annum juxta facri concilii Tridentini decretum , *tc* ordinatus a fulceptorum ordinum esecutione , quamdiu proprio ordinario videbitur expedire , fit fufpcnfui .

XI.

Cumque honeftius ac tutius fit fubjcffio, debitam prxpofitis obedientiam impendendo, in feriori minifterio defervite , quam cum prepofitorum fcandalo graduum sitiorum appetere dignitatem : ei cujus afeenfu» ad factos ordine· a fuo prelate , ex quacumque caufa , etiam ob octtdtum crimen quomodo libet extta judicialiter fuerit interdiCius , aut qui a fuis ordinibus , feu· gradibus , vel dignitatibus ecclefiafticis fuerit fufpenfiis , nulla contra ipfius prslati voluntatem concefla licentia de fe promoveri faciendo , aut ad priores ordines, gradus *Bc* dignitates , live honores, rcftitutio luffragetur .

X II.

Sed neque liceat capitulis ccclefiarum , aut alii· quibulcumque in jurifdiâionc epiicopi › loco capituli, fe<|c vacante fiiccedentibus , infra annum a dic vacationis , ordinandi licentiam , aut fiteras dimifloria» , feu reverenda· , ut aliqui vocant , tam ex juris coidmunis difpofitiorsc , quam etiam cujufvis privilegii, aut confuctudinis vigore , alicui , qui beneficii cctefisftici recepti , five recipiendi occatione arâatus nos» fuerit , concedere : fi fecus fiat, cafitulum contraveniens ecclcfiaftico fubjaceat in-•rdiâo : alii autem loco capituli exiftentes ab officio *Bc* beneficio per annum fint ipfo jure fufpcnfi : fic ordinati vero fi in minoribus conftituti fuerint , nullo privilegio clericali, prafertim in criminalibus , gaudeant ,' in majorrbusvero ab exccutionc onlinum ad beneplacitum futuri pralati, fint ipfo jure fufpcnfi. Ab bates etiam *tc* alii exempti , aut collegia vcl capitula quacumque etiam cathedralium, litcras *dimiubrsas* aliquibus clericis frcularibus , ut ab aliis ordinentur , concedere n.>n pollint: fed horam omnium ordinatib fervi'is omnibus a facro Tridentino decretis ad epifeopo» , intra quorum fines exiftunt , pertineat ; non obftantibus quibulcumque privilegiis , prafcriptionibus, aut coofuetudinibus etiam Immemorabilibus . Visdc firperioribus monafteriorum , in Îluibus rcltgiofi fixam *tc* firmam commorandi edem habent › prohtbcmjis nc liters· dimiflbxias tcligiofi· fisis, ista quocumque ordinentur,

e

COO-

CHatJTT ,·»*, concedant « fed a itio pontifice awe ab alio *At* eju· licentia oedinaodoi effe doaataaat dacemimoa i eoa vero qcd pro inftituto ad varia domicilii cartis temporom iotervallti tr*n*feruatur, eum litcri· provincialimn faorom de vote religioni» emiflb fidem Cacientibua ab ordinario loci, in quo pro tempore degunt , admitti tantum prncipimM i ab aitia numqaam nii· atteftationc probabit* , a pontifice loci ieu vicario generali abtenta, qo* cur apud *(t* nequiverint ordinari , pvrhibeitar. Omne» autem Utera· ordini· proaime fuicepti ordinanti epifeopo exhibere, aut alia· de eodem fiifcrpto fidem tacete teneantur.

Df aMrrta·*··

CAPUT VII.

CUm facramenti matrimonii canonice contrahendi ratio a facri· canonibut dc patrum decreti· tradita plene Ar faocita reperta-tur ; neque tamen ia ea ubique locorum provis-et· noftr·, magna cum animaram ftrage, omnino obfervetur : tuibantibm filii· B*lul,fpiritu carni· fu* inflati·, qui eo trmeritati· devenere, ut fpretii quibilitibet (entrntiit 8c ccafurh ecclefiafticl·, quod ab hareli lc impietate haud longe abfcedit , io perpetuo concubinatu vitam trinfigant : placuit aouii eadem que a fanât· canonibut *te* iacrorum conciliorum decreti· dc htc *te* funt conftituti , innovare , ac infuper ea decernere , qua ad rotam, cxaâam obfervationem plurimum robori* habere dignolcvntur.

X.

Periclitatur admodum fide* contrahentium , fi unu· conjugum batefi infeftut & pertinaciter in ca perleverant : alter , non fine peccato *te* irreverentia fanâa matri· eccleli· , cogitur jugem trabete atrumnolum . Nam (quod ait apoftolui) qua focietai luci ad tenebra·? Cumque eo modo longe liteau* ferpat *te* propagetur haretica pravitati· fooolr·, fidelefque a refit liberorum educatione avertantur , totiefque reclamat feriptura facra, n* cum alicniganitjugem ducant, *It* experientia lit compertum , ut olim Ifraelita· averi Dei cultu, iic etiam e· catholici* non pauco» talibu· matrimonii· a fide orthodoxa dcfeciff* : noi attenta mente perpen-'dente· verb· in concilio AgathenG quondam prolara , non oportere cum nominibu* harreticii mifcere connubi· . *te* vel filio· vel 61·*· eidare, fed potiui accipere , fi tamen fe profiteantur Chriftiano· effe futuro· *te* cathelieo» : taliaque matrimonia patre· ultimi concilii provinciali· Burdigalenlit abhorruific , *te* parenre· lalati filiorum miner conlulcnte· , ae eofdem ad hac inducerent contrahenda, monaifle : ca * pro cemporam ratione decernenda lufcepimui, qua tanto „rnalo utcumque fuccurrere queunt. rrohibemut Igitur quibuicumque facerdotibui, five fint ordini· facul«n» , live regulari* , ne quofeumque quomodolibvt ad ftcrimenrum matrimonii admittant, quorum alter borefim profiteri comprobatur ; *M* ambo , *fanâa* Romana ecciefia fidem profitante» volumut effe', *te* ejufdem i(fartorea, quique Deo adherente·, id prolem in timore domini educandam magni fa. crementi beneficio unu· fpiritua effici pofliut. Alioqui profato* omne* tacerdote· quofeum-

B

C

D

que› focalire» , vel regular*· , beneficia obti. nente* , fufpenlo· effe ipfo faAo , um a fuit CJHim ordinibot qnam beneficii·, dedatamm i caque >«·«. ratiooc hujuimodi beneficiorum fruâui fabrica ecclefiarum corumdcm per ordinalium applicando· dr addicendo·, dccentimo* ; non bénéficiât·· autem (acularea vel regularet , noa obftantibu* quibufeumque privilegii* ia contrarium allati*, ipfo fade ab ordinum fuorum funâioaibu* tandiu fufpeafo* cfle quoad ordinarii· ipfi· ialubriter io domino videbitur expedire.

I 1.

Quafi peccatum aiiolaadi, non obedire, proclamat fcriptuia. Unde no· noa fatu ponderari poffe cenfcmu*, quorumdam hominum temeritatem *te* iuobadientiam , qui libertate fenfut carni* fit* duâj, poftpolita etiam perfiape parentum voluntate , coram vagi· dc ignoti· iacerdotibui cujutlibet ordini» matrimonia audent clandeftine contrahere ; ac quod menluram implet Iceleri» , fpreti* quibuicumque cclcfi» matri· monitionibu· *tc calari·*, in iifdem matrimonii· fie roatraâii, hoc eft'in continuo concubinatu , vitam degere perleverant. Praeipimai igitur omaibut parochia , Ac vetbj Dei coruionatoribui noftra provincia , fepe inter condonandam populum doceant , quam grave peccatum committant , qui clandeftine contrahunt : cumque moneant * commoveant frequenter, matrimonia ita contraâa , ab ecclefia damnata rile penita·, *te* nulla, meritoque aliquando adulteria , frpilSme concubinatui nominari poffe : denique arguant, obfccrent, importaro, opportune , ia omni patienti* *te* doârina, intermiaationemque divini judicii offendant , quo tanti iceleri· gravitate concepti, ab hujufmodi marrimoaii* fidele* tandem »bhorreicant. Et ne lenitate pan* feelui intamelcat, quicumque deincepi facerdoi (oculari· , aut reJulari* beneficiaria· tibuli· matrimonii» clan-eftiai· interfuiffe convincetur, privationi· omnium *te* qoorumcumque beneficiorum obtentorum. Ac iohabilitati* ad ali* obtinenda , pot-na· ipfo faâo incurrat. Non promotu· autem ·d beneficia , five fit («culari» , five regulari· , nunquam in quibuicumque provincia naîtra dxucefibu» ordinum iuorum officii· fiingi poflit, donac amnitenlia exaâc peraâa , judicio ordinarii lui priilinit ordinum (uotum fuaâionibui reftituatur.

I (I.

Sed ut omni* matrimonii· clandeftine contr*. hendi» oeeledatur aditu» : cum ad noa Ar concilium relatum fit , in quibuldam ecclcfii· religioforam fanât Jaanaii Jerololymitani banc confuetodinem , ieu potiui corruptelam vigere, euju· pratertu, quodam Velat) privilegio, diâarum acclefiaram facvrdotc· freti, qaathbat perforo* oadequaque ad fe arcedente» , nnIIii etiam probabitumatrimonii denuntiaiionibu* › *tr* ablque five ordinarii , five proprii parochi licafiltm, admittant : omnib» vicarii· perpetai*, ·liifqoe (acaedotibu* ad divina officia Ar (acramant* odminiftranda in hui'ufmodi ecclefita aatoritate ordinarii inftitntu * approbati* , *ut alii» quibuicumque cujurlibet ordini· fimlaria aut regulari*, ibidem introduâii,

ληνό CratUTI i«a».

vel libere ad id fe quomodolibet introdocentibu, t «d deniqtft cnteria omnib» ecclefia,, facella , criteria ad fuie matrimonia celcbtanda coacedcntibn, › fob iifdem parait , privationi, uatinn beoeficioram qbtaatormn , ft inhsbilitatis ad alia , * fofpenfioni, ab *olGcio, ipfo* faâo incurrendi,, prohibée**, oc ia iifdem cecleûis, prater *tu* perfona, qu* funt fu· parochi· , quaslibet altar , cujufvi, *fiat dignitati,* * conditionis , abfque licentia proprii parochi, aut ordinarii , in (criptis concéda , ad facramentam matrimonii contrahendum in pofterum admittant : non beneficiato, autem , cujufvis fiat ordinis › tandiu manere fufpenfo, decernimus, quamdiu ipforum Gc contrahentium ordinario conducere videbitur^: neque ullo fc privi- 8 Iccii aut confuctudinis pretextu , quo minus , ctTam remota omni appellatione, canonice pleâintur, tutos efle putent. Quod dccrrtuai ad capellas , facclla , tnôoaften'a *Sc* oratoria intra cupiilibct parochi* fines conftituta, extendi debeor declaramus i in quibus capellis , facclIis, monafterii, ft oratoriis , matrimonia contrahi *St* benedici , abfque fpeciali ordinarii mandato , inhibemus t ali» pnsdiâas capellas , facells , monalierfe & oratoria, laterdido fubiicicnda mandamus . *

A

I V.

Ita matrimonii (aeramento debite conftituendo necefiarius eft contrahentium expretius confeofus , ut abfque eo , nullo paAo confiftcrc queat . Quare ut libertati contrahentium confutatur , neque pofthac tales perfonc , per vim *St* metum matrimonio jungantur , qu* ab invicem abhorrentes, fpinofxm , morum contrarictate, vitam ducere compellantur i hsc cx facris canonibus *St* decretis decernimus , inter raptorem *St* raptam quamdiu ipfa in potcftatc raptoris raanierit , nullum pofle conGftcrc matrimonium . Quod fi rapta a raptore (eparata , & in loco tuio *Se* libero conftituta , illum, in virum habere confenferit, cam raptor in uxorem habeat, *Sc* nihilominus raptor ipfe, dcilliconfilium , auxilium *St* favorem prdbente, , lint D ipfu jure excommnaisati : *tc*, fi clerici fuurint, sic proprio decidant gradu- Quia vero ita plerumqire temporalium domiuorum mentis oculos terreni aftitâu, atque cupiditates eteocant , ut viros *8t* mulieres fub eorum juiildiâione degentes mini, & panis adigant, cum iis matrimonium invitos contrahere , quo· ipfi domini illis pnsfcnpferint t cum maxime nefarium fit matrimonii libertatem violare ▮ *Sc* ab eia injurias nafei, a quibus proteâio expcftatur ; pr«cipimus omnibus cujulcumque gradus dtgnitati< *St* conditionis exiftant , fub anathematis pana quam ipfo faâoincurrant, neouoriimodo, directe vel indireAe , fubdttos tuos , vel quofeomqun alios cogant, quomini* libere matrimonia contrahant : omnibus vero parochis , cnterrfque facetdutibus quibuftumque , ad Lcramtnta admintftranda afeiti, , five "faculcribua , five regubrrbu, , mrerdicimus ne redamantibus parentibus filios *St* .filias familias ad (aeramentum matrimonii contrahendum admittant j~ fed prius ipfi parochi *Sc* faceedotes hujufmodi antequam ultra procodant, ordinarium fuam confulere, ht ab eo definita fervere, proripimus . Nec ipfo, parentes verborum apoftoii immemores efle volumus , quibus patres hortatur , ne ad iracundiam provocent filios fuos : B C

fed eo, potius ta prudentia * lenitate peresa- χMκσ Aent, quibus ingenui hommes liberam tuerant, CMIUTI *Sc* plenum eliciant confenfum. Ut nutem omnis iiu. occafio minuenda contrahentium libertatis prorfus abfeindatur , omnes *Sc* quotcumque potafiatis fncularis judices exhortamur in domino, vehementerque ooarmss, ne pro punitione criminum juftitia reddenda incumbentes , libertatem huiufmodi hominum a le aliquoties opportune detentorum, tncoatrabendo matrimonio, ullo pafto imminuant i fed cam ut omnino ad fecramcntum matrimonii neoriTariam confiderante, , fervent illis «r cuftodiant Intei'ram ft. illibatam , ac quam Gt juftum qua unt Dei, Deo, *Sc* ecclefia fanâ* matri reddere dignofeenter, quafcumque litre *Sc* diflidia ad caufas matrimoniales mere pertinentia, etiamfi alias litigantes in deliâo nigranti interceptos pana maneat , ea quamprimum ad indices eeclefiaftico, remittant dijudicanda', donec re ab eccleGa canonice difcufla ftdecifa, qu*fallunt manens tunc legitime exequaatur.

V.

Abolenda fane perverfa illa ac fuperftitlofa quorumdam opinio, menfe fcilicet Majo uxorem non ducendi, quaG aliquid es eo mali ominis emauans fidelitati contrahentium, ac profpcritatt nuptiarum officere poflit. Doceatur figitur populus, *Sc* ab omnibus parochis fupc inftraatur, ut fupcrftitioG, illis * magis fidem haud quaquam t rtn, - adhibeat, fed prater ea tempora, in quibus es tu· preferipto ecclefi* a celebrations nuptiarum abftmetur, nullum ofle quo ipfe jure *St* canonice celebrari prohibeantur. Ac praterea iifdem fidelibus declaretur , diem feftum S. Jofcphi in facra quadragelima femper obfervatum ejufdem elle rationis ac funt ceteri quadragclim* dies, ideoque nulli licere in eo matrimonium ccltbtare, cum profertim iit temporibus , fideles otatiooibus initare, purgandis *Sc* curandis assimabus incumbere ecclefia mater procuret.

VI.

Ceterum cum ex prolcripto (acri concilii Tridentioi , epifcoporum fit, ea qu* ad celebritatem matrimoniorum rite peragendam pertinent, pr>icribere, fcilicet, ut ea qua decet modeftia *Sc* honrftate fiant tuniveriis parochis *Scaliis facerdotl*bus pr*cipimua,<ie alio in loco quam io ecclefia ad contrahendum per verba de futuro , quafcumque fideles recipiant, nifi alia, id ab ordinario fni&uofe fibi concedatur ; fed curent follicite, ut futurorum soujugummenait cogitatio io acquifenda divina grana,tuta verfetur. Acui perfid*quorumdam erronum concupifcenii* occurratur, quircliCl» priore uxore ad aliam variis in fecis (educendam potius quam ducendam accedunt, cum eadem E iis aduiterio viâuri i ne deinceps ullas perfona,s atleriuadiacefisadpraftandum confenwm dc futuro admittant ipfi ptrochi, quin prius libi valida atteftatiooc per ordinario, extraneorum hujufmodicuMclfa, Ir ab ordinario in cujus,durcefi matAmomumeftcontrahendum, probata, canonice conflet, tales contrahere volentes, liberos effete *felutui,* nulfeqtfc matrmsonfe junâos : fecus, graviuaena contraveniente, parochos ft facerdote, aflisi mandamus. Cete,· autem qws de matrimonio pie *St fruAuofc* f**trahendo (aneita unt, tum ab ultimo concilio provinciali, rnm a felicis recardutiooi* Paulo V. divina providentia papa, i*

ritux-

'iMffô" r',u",i Romann ejutdem juffu edito , omnino CHXIST! fervanda decernimus.

Dt nutubi^rut.

VH.

Deturpat *It* imminuit vehementer candorem bonorum inorum *Bc* fandi momam matrimoniorum , foedum. Concubinatu» fcelut ·. eoque pertcat.ifiui graffatus , quo remifla jam difcipltn·cecicliaftu· (everitate pofuetit in colum o< *fuum, donec dejiciat* illud Omnipotent, *St* impietati»'imaginem in civitate fua confringat. Quocirca no» in prompto habente» ulcifci omnem inobedientiam adverfu» Deum fr «tollentem, facri» canonibus innisi, grave peccatum, homine» foluto» concubinas habere , grarilfimum vero & in magni facramenti matrimonii lingularem contemptum admilTum , uxorato· quoque in hoc damnationi» ftatu vivere , ac audere ea» quandoque domi etiamteum uxoribus alere *Bc* retinere » confiderante» .· ut huic tanto malo opportuni»' jnris remediis provideamur : ftatuimu> , hujufmodi concubinarios , tam foluto», qfeam uxoratos , cupifcumquc Hatui , dignitatis *Bc* conditioni» exiftant, ii,, poftquam a fuo ordinario , etiam ex oficio ter admonhi ca de re fuerint , concubinas non ejecerint, feque ab earum confuctudine non fejunxerint, excommu- C meatione feriendos efle , a qua non abfolvantur donec re ipfa admonitioni faA· paruerint. Quod (i in concubinatu per annum cenfuris nc-Î>icâis permanferint , contra eos ab ordinario evere, pro qualitate criminis, procedatur. Mulierei» > uve conjugat· , five folut· , qu» cum adulteris, feu concubtnarif» publice vivunt , f» ter admonite non paruerint , ab ordinarii» lo-. eorum ab ecclefia arceantur , fc ad inftantian» corumdem ordinariorum > ut hujufmodi muliere» graviter pro modo culp· puniantur , *Bc* extra oppidum, vel diuecefim ejiciantur , poteftas laecularis procuret t aliis pcenis contra adulteros concubinarios inflifti» fuo robore permanentibus . D

Λ» tfifctfh.

CAPUT VIII.

OPtat fânâa mater ecclefia ; ut cteAi *Bc* diteAi fui fponfi epifcopi , pro patribus fuper terram conftituti , iis virtutum ornamenti» decorati prsfulgeant ▮ ex quibui myrrhs , gutta *Bc* cafia grati» fpiritalis a domibus veluti eburneis defluentes, animat fideles dclcâcnt, &- Chrifto regi adducant in honore fuo. Unde no» ex reipfa, *Bc* facris canonibus , munia noftra indefena cogitatione circumfpiciente» , magnopere (ludium noftrum excitatum iri rati fumus , fi pondera noftsis humeris impofita , caritatis lance librantes , jugum Chrifti fuave, *Bc* onus leve irrequietis laboribus , IcntiamUs.

L

Epifeoporum igitur cogitatio fit fc ideo ecclcfi» Dei prcfeAos effa, ut attendentes fibi *Bc* univerfo gregi , in quo Spiritus fandius pofuit eos regere ecclefiam Dei, quam sequifivit (anguine tuo , vigilent , ficut apoftolu» pmcipit, !n omhibos laborent, Ir minifterium fuum impleant : implere autem iH«d *(e* nequaquam pof-

fc fciane , li greges f>b< commuios , *Btrutf* aftNO fictum more delcrsnt » atque oviatn iuarum , CHMJfl quarum (anguis de eorum eft snanibus ■ fupre- ■♦ mo Judice requirendus > euftodi· minime incumbant : neque oblivifeantur , non admitti paftoria cacufationem , fi lupus ove» comedit > k paftor nefeit.

▮ 1

Ac meminerint fe ia medio populi patres , ac veiuti formam ac vivam legem, ad quam fubditi omne» vit· fuss motus componant, conftitutos elle i neque extftimcnt *fc* ad propria commoda , ad divitias, aut luxum , fed ad labores & follicitudiaes pro Dei gloria vocatos effe ; cumque reliqui fidele· ad religionem *Bc* innocentiam facilius inflammentur , h ptnpofito» fuos, qu· mundi funt, abjicere , Ir caleftia meditati perfpexerint , ea quamprimum a fc amoveant , que carnem *Bt* mundum faper* cognofcuntur.

III.

Sint Igitur epifcopi modefta fupellcSiU * menfa, ac frugali contenti viAu , pauperes f·-pe menfc adhibentes, eidem per *it* benedicant leâloneque facra totum hominem cibare curantes : ab ca demum furgentes, ipfimct Deo gratias agant , miniftrps ab hujus feculs *Bc* malitia mundana» eultu alieno» (eligente· dr retinente» . Denique in toto vite genere , ac tota coram domo.,, caveant ne quid appareat quod a ianfto hoc inftituto fit alienum , quodque non fimplititatem, Dei zrlum, ac vanitatum contemptum pr» fc ferat.

IV.

Sed prccipue perpendint , reditui ecclefi·, bona Chitftl *Bc* pauperum patrimonia effe . Quare videant nc ex iifdem reditibus, coofangpineos familianefvc fuos augeant It ditent, ac dili ut pauperibus aliquid concedant : memores fe facris canonibus monitos efle, ut omnem humanum hujus erga fratres , nepotes , propinquofque, carnis affcâum (unde multorum malorum in ecclefia feminarium estât) penitus deponant .

V.

Paupere» autem pudore fuffufos exquirere, glere, pupillis *Bc* viduis debita fçlatia impendere , *Bc* ut afferantur , procurare , filias egenorum nubiles, fanAorum exemplo , matrimonio collocare, incarecratis, anime *Bc* corporis fubfidia ut fubminiftrentur, providete , oppreflba a potentum fuperbia injuria *Bc* infolenti fupercilio vindicare, Ir quarumcumque miferabitium perfonarum coram continuam habere : hac omnia pia , quafi mane ros erumpens , epilcoporum juftitiam commendabunt.

VI.

Hinc in corrigendi» fobditorom deliftis facri canone» epifeopos admonendos renient , ut ie paftores non percultores efle meminerint, atque ita prcetfe fibi fubditia oportere , ut non eis dominantur, fed eos Unquam filio» *Bc* fratres diligant : claborentquc ut hortando & Va» i mo-

AXNO CNKIITI I·M· moacodo, ab Uliciti* deterreant , ne ubi deliquctint , debitis eus perni· coercere cogantur. Quot tamen ii quid per humanam fragilitaiam *peccare* contigerit, *tt* ob deliâi gravitatem virga opus fuerit . tunc cum manfactudine rigorem, cum snilericordia judicium , coin lenitate fevetitatem ita adhibeant, ut fine aiperitate difciplino populis falutarir ac neceffatia contervetur, Se qui corteAi fuerint, emendentur; aut fi refinifcere noluerint, ceteri, falubri in eos animuaverfionis eaemplo avitiis deterreantur : cum fit diligentis *tc* pii fiusui pedoris officium, morbis ovium , levia primum adhibete fomenta ; poft, ubi morbi gravitai poftulct , ad acriora *It* graviora remedia defccndere ; fin autem ne ea quidem proliciant , illis fubanoycndi* ceteras faltem ovet a contagionis periculo liberare .

VIL

Cumque in educendis 8c educandis ovibus prccipua ac marimi momenti munia frnt , vsrbum Dei per epitropos ptedicari, βi (acramenta adminiftiari ; reverendiffimos coepilcopos noftros peramanter monemus › ut per fsipfos , quantam fieri poterit , ad populo» fideles conciones verbi Dei habeant , ac temporibus lactis quadvagefimc in ecclefia lua ad audiendas eoafeffiones poenitentiam adfint , *Ie* tanquam petra (alis in medio animalium unius moris in «oero inhabitantium conftituti , frrmmum paftosem dominum Jelum (alubtia remedia in dukedine fua pauperibus paralie demonftrent : cumque omnis poutmen pro hominibus conftituater in iis qu* funt ad Deum , ut offeret dona *It* facrificia pro peccatis, faerolanAum millie fscrificium fingulis .dominicis celebrare monemus. Qiorum eiemplo fscerdote· omnes , fingulis faltem dominici* *8e feftis* folemnibus , parochf autem ter "in hebdomada, pro devotione (aerum facere teucantur.

⟨ vili.

Quia vero omnibus debitore* funt epiicopi, fapientibus & infipientibus , doitrs tr indoAis: eofdem hortamur vehementer, ut ad fideles plebe* animum intendentes, («piffime ad lingulas parochis» vrlitsndas accedant, totamque droecefim , fingulo quoque faltem triennio, cum pauco, modefto, 8c utili famulatu, perficiant ; (anito confirmationis (aeramento populos ungentes, vulneribus peccatorum tumentibus , lalutanbus verbi divini concionibus, *St* ponitentic (aeramento medentes : coque modo qui ultimo provinciali prselcrtbrtvr , lingula perluftrent *It* oaquirant. Sique jufto detineantur impedimento ; curent lollrcite , ut eadem vifilatio a piis ecclefiafttcis, quorum praecordiis amor Dei, 8c animarum (alus inharcat, perficiatur.

IX.

Memineriht etiam apifeopi , muneribus fuis fe fruAuofe latislaélurps , fi in ecclefiis fuis, aut pro commoditate in aliis fii* civitatis, primis a (olemubut *te* majoribus feftis , diebus, hoc eft , ferit fecunda palehatis refurreAioins domini , penteooftes , *It* craftino nativitatis Cbrifti , fidelibus populi* nondum facro ebrilmatis oleo injunAis , (aeramentum confirmationis conferant , abelsuiis gratia augendia *It* confervendis peropportunum le ncceffa- 'XTjjrr' ·iu®· CHkurri

Et ne quem infeium verba vit* eternr , dc bonorum morum unguenta ad oram ulque ve. ftimenti domini cffula, lateant : curent optico, pi veftigia patrum ultimi provihcialis premen. tes, ad qualcumque luarum dimcrlum parochiae mixime ubi hereto· adolelcunt , *Se* peritia redarum defsderatur , capitiibet ordinis concionatorca cum bonediftiona emittere , qui dominum Chriftum prodicentes , in ejus gloriam fruftum centefrmum referant , & berclea funditus extirpent pernkiolas .

XI.

Cum autem in iis myfteriorum divinorum dilpenfatorihus tanta requirantur , ut li pro rei magnitudine expendantur , numquam latu cautum de iis videri poflit : ea propter nos regem Chriftianillimum , pilffimum *Se* inviâiffimum , rogamus , ut ad ecdefiatuns regimen, onus quippe augelis formidandum , eosfolos , qui maxime digni fuerint, quorumque prior vita ac omnis astas * puerilibus exordiis ulque ad Îierfedionis annos per difciplin* ftipendi* ecefiafticae laudabiliter aAt teftimonium pr«beat , quique talis funt feienti* ▮ ut muneri* fibi injungendi neceffitati fatisfacere poffint , fcirgece religiofe curet, eofdem demum ianAiffimo domino noftro nominandos *Se* pnefentandos. Memincritque rex Chrtftianiffimus ac piillimus, nihil (e ad Dei gloriam flr populorum fuorum (àlutem utilius polle facere , quam fi bonos pallores , ecclefi* gubernanda idoneos, promoveri lludeat , cauteque admodum animadvertat fe alienis peccatis communicantem , non leviter peccare , nili quos digniores *Se ccclefi· magis* utiles iple judicaverit , non quidem Îirecibus vel humano affeAit , aut ambientium uggeftionibus , (ad eorum exigentibus metitis , prafici diligenter curaverit , *Ie* quos vita, date, doârina , atque aliis omnibus qualitaribus prcditos fciat , 8c fecundum venerabiles beatorum patrum faniltones, requiruntur .

De ctaeaieie, O· tapitalii tedefitriue utMraiiete ***V*** railegiatarav· .

CAPUT IX.

CApitvla , qu* capita populorum , epifeopos, proaitM attingunt , univerfo populo confpiruh *it* clara effe oportet , non folum ut eorumdem candidati canonici oculos ad qur-Cumque circumierint perluftranda , led ut iniis divina voluntatis nutus *tc* participationes elucelrenres , quafi apocaljrpleos femore» coronas coeam agno demittentes, aftumptis citharis laudes Deo decantent immortales , dr in odorem phialarum (varum fideles plebe* eveiraec felicitate donanda*.

I.

Plicuit igitur, qu* ab ailtimo provinciali de capituli* *r canonicis falobritat lunt inftiluta , ea in amnibus ecclefiis cathedralibua <r collegiaris rigide ebfervan. Ac puttetea , ut horis

de-

ANWO CHKilTi isa*.

debitis laudes divin* per fingulaa horn , non curlim & feftinanter , fed' traâim & cum ahqua quiete in Medio cujuslibet pfalmorum verticuli , cum debita differentia iolenni· *tc* fei»*-lit officii, reverenter ab omnibus perfolvantor, decernere. Utque ipfis celebrandi», pro uniformitate feu confotmitate inter omoes ecdelias iervanda , ccttua ordo przfetibatur *tc* forma : llatuimaa , facrum lolenne , five convcntuale , iiidem horia , modo , 8r forma eelebtari prorim , quibus ex regulis feu rubric» miffalium Clementi» VIII- pontificis maximi juflu editorum, celebrandum effedignofeitur: in quo quidem celebrando , ne , prccipuc tempore elevationis facratiflimi facramenti , aliquid indecorum, vernacule , vel aliud qnidpiam alienum, aut ab ecdelia non approbatum, cantetur, tub gravi perna prohibemus : eundos tunc temporis canonicos , quamvis capueiis pro tempore indutos, capite nudo & aperto interefle 8e inliftere precipitates.

II.

Hac ratione canonicos choro affiftentes gravitatem fervare , collocutiones vitare , feripturar quaslibet . aut libros minime tepere , nec privattm officium recitare llatuimus *t* fed cos labiis omnipotentis beneficio apertis , in plalmia , hymnis & canticis , .Deo alacriter modulari , attentionem commonftrate , eoque modo devotionem populis infundere *It* ingenerate decernimus : idque quo accuratius ab omnibus perfolvatur , cata lit decani, vel ejus cui hoc onus imeumbit , diligenter hinc inde invigilare , *Sc* ne quid inordinate fiat circumfpiccre : tranfgrelUrcs quofeumque , illius horae, in qua circa prrdida exceflerint , vel alia majori , prout tranlgccllionis gravitas exegerit, afliciendo poena .

III.

Cumque a eathedralibns *tc* collegiatis officii divini lite peragendi forma cspedetur *lc* peti debeft: cura lit penes decanum, ieu cantorem, vel alium ad quem id pto confuetudine ecdefiarum peitioet , aut demum penes aliquem , primo quoque mcnfc pu<t publicationem hujus concilii , a capitulo , aut eo poli mertfem defictenre, ab ordinatio coiliiituendum*fc* deputandum, fingulis quibiifcumque per hebdomadam proximam peragendarum rationem S^ordinem lu tabula przlci>bere , & eair.dem deinde t.ibulam certo choti in loco affigere , unde cuilibet clarum fit *tc* n >rum , quznam fibi in eadem hebdomada officia incumbant przflanda. Cztctos autem , dignitates , perlonatus & officia obtinentes, munia fibi a jure prxfcripta, dignitati, perlonatui *tc* officio proptia przffarc , ad id debitis juri, remediis compelli, &· muldatn officio deficientibus irrogari, mandamus.

IV.

Ne vero perfumfforio modo *Bc* irreligiofe officia peragantur divina , ad przfcriptum laetorum canonum omnes canonicos choro, horisdebitrs, a principio earumdem ufque ad finem adefle , nec inde ullum egredi , nili forte necellitate cogente , atque petita *St* obtenta a prariidente chori licentia , edicimus: aut fecus, pro illa hora a canonico hebdomadario, feu ab eodem chori prrlidente , line ullo favore expun-

gendum , falvia tamen ccclefiarum conluetudinibus , li quz forlan circa haxe arâiorca cxiftant. Et nc in supplicationibus , ico proceiltonibus publicis paucior canonicorum numerus in contemptum cedat ecclcfiz , przfen, decretum in hoc etiam lervatl, notarique abientes *tc* expungi, decernimus. Sed *Sc* abuium illum , quo na una hora aut duabus officiorum divinorum, preiens , totius diei dillributioncs ufurpat, *lc* illum, quo perpoliti vel decani, aut alii officiales , lcu offiiiatii , cx hoc lolum quod officarii'iunt , licet afttialiter pro utilitate ccclefiz non ablini, quotidianisdillributiori?, percipiunt, tolli piorfus *le* abolcii percipimus.

AjeNO~ Chr ist i tax,

V.

Quia vero dilhibutionibus accurate conffitucndis, a quibuslibet ita ac in ultimo provinciali cautum, ufqueqnaque non (atisfaâum cjuldem concilii decreto abutentibus: ftatuimus, m omnibus ecc'cliis cathcdralibus *If* collegiati, nofliac provinciz, omnium & quoautneumquefruiiuum & obventionum tertiam partem in diliubutiooes, primo a publicatione prrlenti: concilii trimeffu, iildena dumtaxat qui divnus intcictunt officiis , impendendas , convertendam : quo tempoie clapio tcncatui capitulum , epiicopum luum certiorem facere , k prrfcnti decreto 1stisfccille : aut lccus , cx eo rempote idem Cpiicopu, automate hujus concihi , quotam illam per fe tn dillributioncs convertendam detrahcie poffit ; capitulum contrad..cn› ncc lcquefitationcm t.uftuum compellendo , deque toto negotio ad metropuiuanum fcnbendu , qui viribus conjunctis in rebelle, agens , eorum contumaciam cotnpcfcat.

VI.

Extra chorum autem canonico, divinorum officiorum tempoie deambulare , vagati , tabulari , & diebus dominicu *Se* icilis lolennibus capitula habete , quandoque vero e choro officia divina petturluntes exire , *tc* capitulum abique urgente necclitate cogere . ut pefhmi exempli , tub pcsni, io facris canonibus latis, dilbicte prohibemus . In audiendis autem verbi Dii in i.ldem ccclefiii concionibus, frequentes adefle canoni,os , eo veflitu . quo m choro pto divcclitate temporis utuntur , indutos , przcipimus.

VII.

£id *tc* illa fraus longe amovenda, qua, quod cuilibet canonico per tres menies ahclfe concedatur , quidam tuti , nui.'am 1ère icfidentiam ecclefii, eilubcrc dignolcuntut . Decernimus igitur tres illos ablcntir mcnfc, na numerandos efle , ut in irfdcm omne, dic, , live continui, five non continui , &- interpolati , cuncludantur : unde qui a relidentia ulua nes meme, eo modo redu&os , abfuerit , poenis cum a facris canonibus contra abientes lati: fc.ui , & capitulum in hoc contra laetos canone, diipeniare non pofle icnlcmus.

VIII.

Decet merropolitanam ecclefiam, &· alias cathédrales, eas pcrlonas ita probitate ac tuenti* commendatas ad cancmicatu, eligere *tc* aflamcte, ut cx ii, coipus capituli coalelccn's, (enatu,

ANNÔ CRK1STI lôa».

«pifcopotum , unde eonlilium accédant, merito dici poffit. Quare nos, epifeopos, cathedrahum capitula , aut alios , ad quorum eleAioncm leu collationem canonicatus *A·* beneficia cathedralium › quomodocumque fpeâant, nullos deinceps ad hujufmodi canonicatus *tc* beneficia afl'umere , nili quos pnehabito eotumdem in capitulo examine , iis virtutibus , (cientia, *tc* experientia , notitiaqne *It* uiu cantus8rpi.ilmodiz prccellere probaverint , k in to ordine quem hujuimodi canonicatus & beneficia reqnirunt, conftitutoa efle norint , aut (altem in ca attste , ut infra annum ad eumdem promoveri polle petipexerint , decernimus . Elcftiones 8r collationes quafcumque alitet faâa» , amodo, & es eo tempore nullas efle penitus *St* irritas, decurantes, talefqne ideo canonicatus jure impetrandos .

I X.

Et ne rigore facrorum canonum retniffb dignitates obtinentes in minoribus adhuc conftituti , ad (aeros ordines negligent promoveri: decerninmt , eos (jufto impedimento ceflante) intra almum ad («erum presbyteratus ordinem promovendos : aut (ecus, cx eo tempote, donec ad eumdem ordinem promoti fuerint, dimidiam illis partem dlftributtonum , quz dantur his qui certis horis interfunt , (ubtrahendam efle , non obltantibus quibufcumque conluetudmibus , vel ftatutis, pircipimus: crefeunte vero negligent!* 8c contumacia , aliis etiam cos panis ad pre* feriptum faetorum canonum afficiendos , atque adeo ufque aJ privationen dignitatum hujufmodi ab ordinariis coercendos.

X

Sed quod przcipue ecclefiarum decorem *Se* or. dinem ccclefiafticum valde commendat, cunfeffus nimirum pro ordine cuilibet attuhutus : placuit nobis, inter cunitor metropolitan* , calhedralium , 8: collegiatarum canonicos, live i» choro & procelhonibus, five in capitulo & congregationibus cxftfcntes, hunc ordinem oblevaii, quo (acerdotens diacono , diaconum vc:o lubdiacono prztcrri jura prztci ibunt : quamvis hi tauone antiqiiionr receptioni,, illo* antecedere cenfeantur ; donec ad lacrum presbyteratus ordinem tandem promoti , debitu n libi ratione receptionis locum tcpetciç poflint.

XI.

Quoniam autem dignitatei ecclefiarum eo funt inftitutz , quo accuratius officia pendintur divina . gravirafque lacetdotum in pilmit chori fubfellii* alluentium clucefceo* , quemlibet evernplo *luo* ad lua munia rite perfolvenda impellat: quolcnmque, dignitates, perfonitu», 8: officia virtu'e canonicatus ad clfeft->m *o ecclefiis hujuimodi obtinentes, cboio 8r officii» divinis inteiefle , teneri &■ obligati decerni na» *t Itent,* gravi pcena mulctando,, nifi «lus pro (njunâo libi officio adede contingat.

XI i.

Cumque rot cerimonia in ecclelia utiliter inftitutar ablquel intenlo ftudio in omnibus obfervari nequeant : nos ca de rc ecclcliarum decoro r.ontulcutcs , (latuimus , in lingvils ccclelliis cathcdralibui , collegisti», unum aut duo» yλ-

A rimoniarum magifttos inftituendoa , habendos» & retinendos , quorum mutua liat curare , sit officia divina ad preictiptum regularum » feu rubricarum breviarii *tc* miflahr , quam accurare peilolvantur , *tc* czrimoniz quzeuanque omnes frufluoie . & ut par eft adhibeantur *tc* oblerveotur: quibus quidem czrimoniarum magifttis pro qualitate &* merito , in choro locum attribui mandamus. AlfNO~ CHAlrn «**♦,

XIII.

Et ne ecleftis facrorum librorum thelaunts neglcftus jaceat, faeris canonibus innitentes in omnibus ccclcliis collegiatis noftrae provincia, in quibus canonicorum numerus decimum quemque excedit , ita ae in cathedraltbus , canonicus theolcgalis induuntur amodo, *tc* perpetuo deputetur ; teneanturque quicumque théologales canonici ad Canonicos , *Se* ecclefiafticos ecleliatum hujuimodi diebus contuetis iacrc theologi* leAioitcs habere. Ideoque prabenda quomodocumque, preterquam cx caufa relignationis, primo vacatura ▮ cui aliquod onus incompabilc conjunflum non fit , theologo , per eos •d qu s hujufmodi ptrhendarum eleftio , feu collatio p-:trinere.'ogiioicitur , couftituatur, deputetur, *fc* confeiatur . Co'lat'ones *fc* eleAiones ouaiciimque aliter fictas , cellas efle , invalidas declarantes , pefleque ordinarium, htrjufmods prehende fic vacanti providere . Canonici tutem omnes prrdiAarum ecclcfiarum» tam cathedralium , quam collegiatarum , leftion ibus theologorum «defle , eas audire , excipere » fub panis diftributionum illius diei in pauperes erogandarum , *tc* aliis c.efcente contumacia jutis remediis , compellantur. Théologale autem , io JeAionibus habendis , fi qui negligcn'cs extiterint, privilegio canonicis theologulTbut conceffo, non gaudeant : ac infuper, ii diebus fvliri, non legerint , illorum dierum diftribusiombus careant 8r priventur . Habeant etiam conciones verbi Dei ad populum fingulis dominicis, & feftis d>tbus lolenoibu» in cathedrali ubi id commode fleri poteft : fin minu< , in alus ccclcliis ab ordinario cifdem afliu nandis.

XIV.

Ac ne graduati tantum , fed doAi, ad beneficia affiumaucur e.clefraftica : *cftnbulcumquc ftu*diorum univetlitaribus generalibus noftrz provincc prohibemus , ne ulli cujvfrumque fcicnlia·, gradus literas concedant, quin prius ipfe, pi bitee «igorofo examine probatus omnium do* Ceorum , debito modo ad id vocatorum , votis 8c calculis nitatur : hineque ne frau* aliqua in hujufmodi graduatorum Irens dclitefcat , polie ordinarium quofvis gtadn.no, , etiam nominatos pro beneficiis obtinendis, cismuure, &repdlere indoâot , declaramus.

XV. v

Damnata prorfus ab ecclefiis ca-hcdrilibus *Sc* Collegiatis aliifve, tamquam fimiɲiζ 1»bis prava illa confuetudo , qua, in qkftioue , prutcutatione,nominatione , inftitirtldne, confirmatione, collatione , vcl aha piovilione , live admiflio. ne ad pofleffionem alicujus cathedralis ecclefi* vel beneficii , canonicatuum aut prxbendarum, vel pars proventuum ; ien ad diftnbutioner quotidiana» crrtB condiciones *tu* .ftuAibus ,

fclu-

ANNO CH*>ST1 i-»*. foiucion·*! promiffMMc*, coaspenlaliotscfve illicit*, aut ctiam qua.in aliquibus ecclefiis turnonm Jucra , intbrponuntur . Quocirca not limonia prolem quamrumque, *Sr* araritiamab cecidia Dei fejungendam ducentes : prohibemus, *tie* quid pro ingieilu > admiffione *it* receptione ■d beneficia quccusnque , cert* cuidam perfona, five capitulo , in fingulos poftea canonico* diftribuendum concedatur, aut quod in pio* nfiis non ronvertatnr. Dare aliquid fabricis ecclefiarum , ornamentis *St* reftaurationibu, carumdetn impendendum , minime reprobamus'. Ac proinde talea, ut praftnur , ad beneficia ecclefiaftica ingreflus > ut fimooiaco* damnamus s contravenientes quotcumque, poenis contra finaonjacos , ftcria canonibus , *tc* variia fiimmorum pontificum editi* conftitotionibus , puniendo* efle decernente*.

A

B

De ftuickh I

CAPUT X.

PAROCHIS, apud quoi qui dcfccndrrnt ab Jerusalem in Jericho, *tc* incidunt in latrones, deponuntur, vivificandi cura dereliâa, *tc* mifericordis Sammaritani apotheer curandis animabus batfama redolentes , & includentes , concredit* lunt *tc* conceit* . Unde perfpicaci eo* ingenio prxditos, *tc* urgentis caritatis puliu ad vulnere peccatorum detegenda, & abftergenda , fuaviter pcrculfor , denique in procuranda animarum fslute fummoperc patientes convenit, *tc* pemcccflc eft repetiti .

C

No* igitur qu* ab ultimo provinciali de parochorum muneribus *tc* officiis , tum erga univerfo* , tum fingulos ptrochianos , fuie <ielcripta funt , cauta , *tc* ediSa , innovantes : eadem univerfis & fingulis provincia nofir* re&oribus , eorumque vices gerentibus , praecipimus er animo obfervanda tt: religiofe cuflodienda .

I J.

Sed nobis invigilandum prxeipue , ne fidelibus populis ullum atteratur aut obftet impedimentum , quo minus *Sc* facris officiis inrerefle , & (aeramenta pro neceffitare falubri-.cr lulcipere poffint . Quoclica nos attenta menti, cogita'ionc lingula ponderantes : decernimus , in omnibus ecclefiis parochialibus vel baptiltnalibus, in quibus populus ira nunrerofus fit , ut unus reâor non poiht iufficere ccclefiafticis lacramcntis , *Sc* cultui divino peragendo , tot fa^cerdotes ad hoc munus adjungendos elfe, quot fufficiant ad (aeramenta exhibenda , *tc* cultum divinum celebrandum : ad idque redorer decimas recipientes , vel alios ad quos pertinet , luris remediis cogendos .

D

E

III.

Iii iis «ero in quibus ob locorum diftantnni, five difficultatem. pirochiaai , fine magno incommodo, ad percipienda facramenta *Sc* divina oftrcia audienda accedere non poflunt , novas p-rochias , ctiam invitis reAoribus , juxta for.nam Alexandri III. qu* incipit, ad anfir-,-ruiri,continuant ordinarii : facerdotibus autem , de novo , ecclefiis noviter eredis , prtfcdis , competens allignerur poitio , aibitiio ejuidem ordinarii, cx *liuttibus ad ecclefiam matricem*]uomodocumque pcitincntibes : & , fi neccfle uerit, populum compellant ea fubminiftrare , ?[«« (afficiunt ad vitam diâorum facerdotnsn uftentandam, quacumque relcivationc generalii, vel fpcciati, vcl aftcftiosie fuper diCtis ec. cleliu, non obftantibus s neque h ijefmodi ordinatiunes tt <rediones poffint tolii, ncc impediri, ex quibufeumque provifionibus ; etiam vigore leiignattoni, , aut quibuivis aliis derogauutubus, vel inlpcnfiontbus .

amho Chr ist i ira,.

IV.

Ut autem iis ecclefiis , in quibus loci populos pro majori parte , vplextoto, heretic* pravitati adherer, con'nlatur, i.c'.c capaci *Sc* ftudiuf i paltore diutius dcllituantut : cafdem fxpms vilitent ordinarii : fique illitcrati 8c imperiti rectores , *Se* facrii minus apii inveniantur in nfd.m defetvire, coadjututcs aut vicanos , qJi muneribus , ratione populi , rcipondere poffint , pro tempo.rc deputare, partemque fruftuirai cildem pro tulhcienu vidxe affignare, vel aliter , quacumque appellatione & exemptione remota, ipli providerepoffintordinarii. Redamantes autem parochi , quod ecclefi* hirfan dilute, panciquc fuit, vcl nulli catholici, minime audiantur : *cam per* iplos tumentis occani fliâusintct conteri illimas infidelium turmas, animarum falus lit querenda. Ne vero iplxecclefi* parrschiales noftr* provint:* dirut* diutius jaceant , lcd tandem purgentur *Sc* rxdificcntur ; tencantui rectores, *Sc* q icumquc ain, Intra earumdem fines decimas recipientes , donec perficiantur , omnino tertiam pattern omnium proventuum in hujulmodi rcllaurationes impendere , *Sc* ad id ab ordinario cogantur . Non intendimus autem per hoc, laicos a debita quota in hujulmodi reftauratione contribuenda liberare, ncc rcuioribus tt: aliis ccclefiafticis decimas utcumque in iifdem parochiis percipientibus , prcjudicium inferre.

V.

Iis autem parochiahbu", in quitus ita tenuet fnnt proventus, ut inde reâores enutriti *tc* fiiftentarinon valeant , confulcntes : docernimtis, qurcumque beneficia fimplicia , fire feculaiia, five regularia, quocumque nomine ccnfentur , intra limites earumdem parorhiahutn conliftentia, ab ordinario hujufmodi ecclefiis unienda efle *Sc* anneitqnda · a«t fi nuiia fint , fiuiius quarumcumque detitrta lim patochiahum ab eodem ordinario ipfis applicandos tt addicendos. Iq vero' ccclefiir quariim psrorhiam, par,tim intra muros urbium *tc* oppidorum , pa.tim crtra eoldcm degunt, penfatis omnibus lolkcit* epifcoporum cura provideat.

VI.

Non fecus ecclefiis unitis fandi Joannis *Je*rololymitani , (an-ii Antonii' , *Se* quorumcumque ordinum regularium prrceptoiqj providendum elle ftatuimus : qu* ne diinius Inis ricftituanfit obfcquii* , in iildein orduuiii vi*cutium* perpetuum inftituaot , qaens debita *tc* jufta frudtuum portione pi.v arbitr o luo definienda liraient *Sc* Habillant ; non obllantibur

IJUI-

ANNO cxiusti at*

quibufcumque pcivtlegiis in conttuium totiea. A Mtcrpoûtù .

V 1 I.

Aliaratn autem ecclefiarum uniones capitulis, dignitatibus, monafferfa , & aliis quibuslibet ecclefiis faâ* juxta formam a facro concilio Tridentino praekriptam , per ordinarios expendsntur : lique invalide reperiantur, vel a capi» tulo, dignitatibus, mooafteriis, *it* aliis ter tno» niti» per tres menfes a publicatione prafentisconcilii exhibite & oftenf· non foerint, hujufmodi ecdeliit habitis haâcnqs unitis · fic vacantibus ordinatius providdat : in ceteris autem vicarius perpetuus cum congrua fiuduum portionc inftituatur *Ic* ftabiliatur.

a F*·»* . â- (-I. H.

VIIL

Ceterum omnes parochos ia verbo A do&rina laborare , exemplo prelueere , doftrinam Chriftianam decere , bona eccleiie toniervare, presbytcrales domos nulli locare, fed in nfdem confuctam *Sc* debitam rcfidentiara exhibere ; ubi vero ealdem domos dirutas, & lolo equatas effe conflat, adificare, feu ut srdificcntur, curare, remediis juris utentes, precipimus : deque his omnibus ,*'tc* in decretu ultimi concilii provincialis contentis, ordinarios inter vilitandum , euidem rectores examinate · inquirerc & krutaii , ne ulla in ic debita officia derelinquant , ftatuimus .

De petierunt rrfiientie .

CAPUT X I.

EX mutuo cotum reipeciu qiu optime praeiIc, A aliorum qui cildem fubclie fecuve norunt › quanta Gt in ecdeliis curam animarum habentibus refidendi neceflitis , & obligatio , facile convincitur . Cum enim facctdotia, populi curandi , non facccdotis nutriendi gratia lint inftituta , 8r eos paftores, tamquam cuftodes luper tnuioi Jcrulalcm politos , plebs fidelis cxoeiftct ; quorum ora *tc* lingua: clament quotidie › ma ius plantent & srdilicent , oculi »ero pervigilet ab aquilone malum omne confingens p.olpi.ientea , luperno colluftrati lumine, avertant : placuit omnino nobis , cx quz de telidentia pallorum ab ultimo provinciali cauta iunt , innovare .

l.

Przcipimus igitur , omnia &■ Gngnla in eodem decrero comia non .elidentes lata, exaAe ab omnibus ubiervari I coiqcc pernis omnibus afficiendos, qui ovilideremttte oveaptopiiaslinquunt diftutiiandas. iiemiui ad hoc , juxta patrum dcirc'a , privilegio feu exemptione quacumque luitr.igar.-e .

i 1.

U< autem malnioiz quorumdam fubtilitatt ohv:c-ur, qui lites luper polkffione beneficiorum I loium libi procurantes, ab ipfa relidentia lrticri \- nnoiunes tcnlcri volunt : decernimus, dr-ines qiioi.umquc atiu oruchciorum fruâus re.ipicnter, $.· rc:mentes , ad tclidentiam prasilandam teneri &: obligau, non obltautc intentata lite , nifi de ordinarii fui licentia ad can decidendam abeuntes, intra annhm definiri eam & judicari omnino curaverint j aut (ecus, dc confidentia fufpeâos venire , 8e ad relidentiam, uique ad privationem hujufmodi beneficiorum , compelli porte .

ANNO' CHRIST] ifaa-

111.

Sed etiam Cenfendi funt ii teAores , qui declinande punitionis gratis , quibuidasn interpolatis diebus in beneficiis luis relidere difpiciuntur, pro majoti totius anni parte, a iiidem abfccdentes . Declaramus igitur , eoldem officio fuo *te* debitas refidentiz non'fatisfaAtiros , nifi continuo camdcra omnino pixltarc peifcverent . Ideoque cure lit omnibus epilcopis , archipresbyteros , decanos , live tenes fjpodale* monere, &eilJcm injungere, ut jugi circumfpeftione invigilantes profpiciant, ne quis ita fe a reAoria fua abfentet , ut perfzpe multis interpolatis diebus , ex toto fete cb eadem abefle cenleatur. Quod fi quis ita negligens, *tc* propriis commodis inhians rcpcmrur , in eum inquiti -, & re probata , ad facroium canonum przfcriptusn coerceri pnrcipimus.

IV.

.Eodem modo cenfemus de iis qui fatia leviter duiii, abfque epilcopotum fuorutn iccicliam pro tempore relinquentes , in alias an(migrant diceccfca. Quapropter nullus deinceps parochus, five vicarius in aliqua parochia approbatus, ab eadem abefle, A ad aliam dioeceltm profit ifci poflit , nili przhabita ordmain lui licentia: alioquin pucnii cum in non relidentes latis affici mandamus : caque ratione diligenter atehipresbyteri , decani Uc teftes lynodalcs officio luo fungentes , ad ordinarium deferant puniendum .

V.

Quod autem quamplurami ad ecelefias parochialcs artumpti, tludio.um peragendorum pertextu, a relidentia prrftanda tutos fe effecontendunt, numquatn ad per lcétarn ftudiorum metam perventuri : ut eildem omnis amputetur occalio non relidendi , omncfuue restores forma gregis faôi , monens *te* ad pietatem impellens , exiffant : reverendiffiusos coepifeopo» noftris monemus , *te* exhortsmur , cauti hnt vehementer in hujuimodi duneniationibus ftudiorum caufa elarpiendn ; naliiquc deinceps c< m edant , nili id pcrfuiiz mentum in utilitatem ecclelia certarum exigere comprobetur .

Vi.

Cancrum epilcopi , crtetique beneficiorum diipenlatorcs atque largituies , nuili amodo beneficium curatum, vel icldeituin tequirens, conferant , nili przftito prius per eum jureju ran.lo fe alliduum in eo futurum , femperque commoraturum : cujus juramenti pnftiti certam rationem liters beneficii concclli continent .

t

AMNO CHUISTI 141«·

Ar *frMictUfat wU JM.*

CAPUT XU.

NUllum adeo protervorum ingeniorum ferax foculum fucceffifle repentur , quam in quod peccata not nollra invexerunt, mlfcri coidia umeo Dei protegendos. Nam griffante prafertim pravitate heretics , i®u« Tavieote impietate , quilibet homuucioaet › vel ex infima plebe . arrepta facrilege facta biblia inter, pretari, *tc* ex iis fcmetipfoa paicentes, falutem haurire opinantes : in eadem demum . magoo cum animarum interitu , velati fluâus feri mana·, deipumant luas confufioyies , *tt* incautas innocentium animas pertrahunt in judicium maSni Dei, vinculis «ternis fub caligine ctucianas. Quo magis enitendam nobis efle circumfpicimus, ne vesbum vit«, lucerna pedibus noitris, ab indignis tridatur, *tc* mixtis inanibus. *tc* opinionum nebulis obfcuretur. Ac libet multa fint, ab ultimo provinciali ex concilio (aero Tridentino decreta , qua û cxaâe ferverentur ab omnibua , abunde (afficere poflent : attamen prp dignitate rei *tc* neceffitate , h»c cx facris conciliis *tt* canonibus decernere voluimus, quvalde in rem catholic· fidei fore confidimus : quo tandem fideles plebes divini verbi pabulo exfatiat· gloriam Dei erudent immortalem I

I.

A perfonis Igitur contionatorum incipientes. ftatuimus nullum efle ad tantum munus alfumendum, quin Initiatus (ruo diaconatus ordine . iis virtutum in(igniis . tc (cientiarura divinarum copia iit infandus, qua ad veritatem verbi Dei pura dr orthodoxe pradicaodam fatia valeant. Quocirca eum. an in doârinc fidei articulis & cogosatibli· a (açro Tridentino explicatis. clare elucidandis , canone feripture , peccato originali, jufaficatioac . (aeramentis . facrificio miff·, purgatorio , invocation^ larsdorum, facrisreliquiis, imaginibus fandorum, indulgentiis, pap· auAoritate , jejuniis, dierum rallorum ratione . verfatus fit, tentandum $flc prccipimus.

II.

Ac perteres, eumdem peritiam bibliorum habere, commentaria varia evolviflir . *ienful* divertes callere , traditiones apofasfau tenere , patrum feripta legifle , *tc* ex iii(quemdam fibi familiarem retinere intendimus : doârinam infuper acumen ieorum conciliorum . fandiorum vitas, pontificum jurjh. provincialia concilia *tc* direcefana fufficientermbmoria mandant oportebit : neque ignorare , fed theologi* myftic· operam navaflb ofleudat : *tc* ut meditandam feilicec & orandum · ftrercitiiCqoe fpiritaalibua vacandum , judicet , quo pias mimi , A in via Dei proficientes, valent erudire, cum feriptum fit, fi cocus caucum ducat , ambos in *fo*veem cadere.

III.

Hinc «dicimus, omnes , *tc* quofcumque religiofos, extra claufira viventes, ad contionandum non admittendos, nec alios quolvis fcculsres , cujufais privilegi; praetentu, ni prius ab epifeopo loci, feientia , doAriaa, * probitat· approbati luerint , liccatsamque m fersptis obtinucrint . Quod fervari etiam volumus ia iis religiofis, qui eandem facultatem a fummo pontifice adepts, abfqua ordinarii licentia praedicare praesumunt : quos iduo eorum ordinariis coacefl· facultatis lituras exhibere jubemus, aua fecus, eadem uti prohibemus. A>(HO cMXUTI s«s«·

IV.

Sed nullo modo audiendi funtqueftores eleemofynani , ut per feipfos . aut alsos poffint rrssdicve , tmmo . quod (anxit facrum condiam Tridentinam , nomen eorum attinguendum peoicus *tc* abolendum ccnicmus : patiaoturque repuiiam bofpitalarii quicumqne , feu ab iis deputati , qui colligende eleemofyngratia , certas iadulgentias circumferunt publicandas.

V.

Quamvis autem parochi , *et vi* promotionis fuz «d regimen amaurum, jaacancioaasidi habere videantur-, ne ttosa id muneris«flamant, fi fe ca doâriua pollere non aiftimcnt , quad pute verbum Dei difleminanduni fofficiat , prohibemus(efexhortari dumtaxat populum, tc monere, quas virtutes ampkAi , quare vitia fugere debeat, indicare: *tc* doûcinamChrsIlianam tradere valeant * fatifque fit illis libor Homiliariu· , vel concilii Tridentini catcchifmus parochianis (uis ex fuggefai prclegendas. Qui vero felicioris fuerint ingenii , cura fit cpiTcopi direcefaai eoa ad fe aliquoties advocare, audire concionantes , illifque animos addere ad bene A fruAuofeconcionandum. Qjios autem ad eu mania usious aptos animadvertet, prohibeat ne dcfIruant potius quam adificent : lique illis prsdicandi obligatio incumbet , par alium concionatorcm munia debita implere compellantur.

VI.

At ne quia concinnator , quamvis approbatus , in aliquo direcefis loco provinciam pradicandi , inlcio ordinario fufeipiat : epiicopi folum fit , in amnibus fure direcefis eccleliis , etiam exemptu , fed in quibus cura fit animarum , concinnatorem eligere, *tc* coofliluere , coofuetudinibus , *tc* contrariis quibufeumque abrogatis. Ac non fecus fiat ia (ia fecis, in quibas , pro majori commoditate populi . temporibus adventus *tc* quadregefisn· , concio lhaberi folet in occidiis mendicantium fed ad epifeopum prorfus talis cooctomtoris «leAio pertineat. Neque valeat ullo modo eorum ratio qui pramiu , vel eleesnoljtnarwn, vel alimentorum , ad cooefenatoram fuflentandtrrn cootribuendorum , eumdem eligendi jus fibi arrogare prafumunt : fed id juris fit omnimode penes epifeopum , qui foiita alimenta *tc clttmoifntu* coocionatori concedendas , (ubminiflrari ab iis qui eafdem ioliti funt impendere , quacumque ratione , etiam per cenfisras ecclelialhcu, appellatione rearota. curabit.

VII.

Qucnam autemconsionaiom ad populum fint

anno CHRJSTI I··4.

prwdkanda, maximus ia iis haberi debet delenas, Ar quae femel eleita fuerint , Juxta cuna fcaium quem tenuit, & tenet fanfta mater ccclefia , in publicum proferantur , & proponantur: led przcipue verfeturconcionator, in evan* gelii, fymboli, oratiouis dominice, falutationn angelica , decem perceptorum , facramentoruin ecclefi*, *St* facrorum rituum dilucidationc : nec unquam omittat facruianâa myftcria majorum t.ilotuin , tum religiofum eorumdem annivcriarimn cultum , ac in its colendis facrarum czrimouiarum rationes *It* fignificationesdocere, & familiariter traâare, jejuniorum etiam ftata tempora , adventui ** quadragefimr , aliaquc iacramentalia elucidare : jubilai item , fupplicationum foiennium , Ac aliarum devotarum aftionum , qua f«pe ab ordinariis indicuntur , fpiritum Ar mentem patefacere : ut iis mitruâus fidelis populus paratiorem mentem arterat donis calcftibus imbuendam · At officia quacumque peculatu oftendere , videlicet, patris, filii, uxoris, domini , (ervi , laici» privati , magilVatus , omnium denique alatum , generum , ordinum, quibus unufquiique in omcio fuo continetur › pracipuas parte concinnatoris exifttmel , pkbefque ut *ce*ckfiz obedientes evadant, decreta cum acurncnicorum conciliorum , tum provincialium docere, Ar fzpius inculcare. Ex iis autem qu* in farrofinClo mifl* facrificio leguntur , aliquid exponere.& explicare , atque inter extera hujus fsnihllimi facrificii mifl* myftetium aliquod declarare, ex facri Tridentini pnricripto longe utildlimum ›

VIU.

Quz autem contionatori funt fugienda, multa elfe norunt omnes , led hac dumtaxat przfcribamus. Nc igitur certum tempus Antichrifti , extremi judicii, apocrypha , talla miracula, fabulas, profana, ambigua , obfcura, dubia, difficilia › ac fupra plebis captum afferat concinnator i neve opuiionei hzreticorum introducat coram imperitis hominibus : fi quando vero opus ellet, hujufmodi fallitaces reprobet , veritatem catholicam afferendo , quam confirmare, ex fanâa eecleliz, conciliorum *Sc* probatz coufuetudinis auâoritatc, munus erit ; exprimendo locos , ex quibus male intellectis pcftifera lue' enata lit , illorum genuinum Ac catholicum fenfum afferendo. Vitet autem orationem fucatam , Ar pigmentis exquifitis ornatam Ac concinnatam , nc potius predicate k I quam Jel«m Chriftum videatur. Sed «is omnibus futilibus dimiihs , diligens lit in reprehenduvln vitiis , quz in populum gratfarr potiffimrn animadvertet : qu* ut probe dignofeere pollit , cura fit epifcopi, feu parochorum , m <|u.iru4 ecdefiis conciones hibentur , concion.torein «trfimem tacere 8r monere de in vitin 1:1 que populus cjufdcjn loci inclinat, ad ‹ j fortiter poftea Ac luavjjer fugienda Ac declinanda I

JX.

De modo autem condonandi : quia is a plurimu rit truditus , placuit nobis *St* revrrendif(i nis ep.fcrq.k , mtrodudionem illam conriour iruni. a linito Carolo arrhiepifeopo qnond | ccckfie Mediolanenfis , impenfo do&onrm ftudio editam, ut cxaâun prorlus Ac dignam, A qu* ab omnibus fervetur , in provincia noftra obfervari. Quapropter omnibus *It* fingulisCondonatoribus camdcm penes fc habere, *Bc* juxta eam quam poterunt conciones luas efformarc prccipimus. "Âjnso CHA.1STI K*a.

X*

Iam vero in quibus ecdefiis , A quoties Gt lenda divini verbi concio, decernimus in fingulis ccrlcliis metropolitans , cathedralibus , ac parochialibus, fingulis dominicis , Ac feftis diebus lolennibus, concionnom ad populum habendam efic, five ab epifcopis, five a parochis , aut, iis legitime impeditis, ab aliis concionatoribus ctijuslibet ordinis , debite approbatis , per cos ad quos pertinet, fuftentandls : in quibus faera eloquia & falutis monita familiari fermone explanare , eademque in omnium cordibus , poftpofitis inutilibus quzftionibus , inferace , Ac fideles in lege domini erudire par erit : *Bc* ne tantus caleftis doârin* fons irriguus delinat ubertim dimanare, cura lit Ac follicitudoordmarii, quotcumque parochos pro redituum ratione ad condonatorum impcnfas perfolvendas per debita juris remedia compellere. Ac nc quis libi defit in hauriendis «terne vite verbis , omnes Ar fingulos cujufcumque eccleliae parochialis parochianos „'ut ad ccclefiam luam propriam , hauriendi verbi divini *Bc (t*evi audiendi caufa conveniant , exhortamur & monemus : qnibuicumque contionatoribus , ut ad id (alutaribu, verbis eos impellant , prsecipicutci.

XI.

Dc hora aatem qua conciones habend* (unt, fervetur cuilibet diacefi fua confuetudo : fed nulla concio habeatur eadem hora qua epifcopus in civitate concionem habet.

Dt bcntfitte clcrlctrtuti .

CAPUT XIII.

Quantas vires habeat ad continendos in officio fideles , vita Ar honeftas clericorum , oftendunt tot decreta fuper iifdem quondam a patribus lata . Ea enim pcrcfticax femper vrta eft docendi populi ratio , li quod vcrbir exprimunt facerdotes , id omne vit* puritate Ar innocentia prsrftantes , in cunâis, fidelibus populis tanquam flell* matutin* przJuccrcnt.

I.

Decreta igitur ulfimi provincialis in omnibus innovantes, ftatuimus infuper, nulli facer, doti alien* dioecelis , literis ordinarii lui commendato , in civitate *It* diacefi ultra menfem comlnoraturo , licere ad quafcumque divertet* ecclefias : fed cum certsr cuidam ecclcli* , ad facra nro devotione facienda , ab ordinario loci adferibendum effc , ut de ejus moribus *Bc* vita parocho ejafmodi ecclefi* ordinario fidem faciente, ex diacefi aliquando ipfe facerdos diicedcns in benedictione dimitti queatl

%. 11.

Quoniam autem vel minimam criminis fufpi.

. _ do-

~ani*o CHKISTI V|«m.

«'one® perioai· ecticfiaftici* «fingere , pleri- j mo· · quotcumque presbyteras fa ao- ûf* provinci» degentes exhortamur , fc vehementer noMeui › ne pro cantate erga forores & neptes exercenda , eat fecum Colat in eadem domo retinete , (ed extra potitu alere *tc* «nutriit procurent : nemquatn fecum *Hp*eodem cubiculo quiefcere fincnte*. Curent autem epiicopi , ne Cub eodem parentela titulo quofvis facerdotet cum mulieribus cohabitare › antequam de confanguinitatis veritate plene libi conttet , permittant : aliat eofdem pani· in jure latir coerceant : de alii· (acerdotibui, quorum conlanguine· commodum in feculo vivere poflunt, idem cenfentes.

HL

Eo tendit confuetudo illa , qua facerdote· Dei ad quoivi· infantet de fonte fufcipiendos a multi* invitati, tam gravem perfepe incurrunt nimia familiaritati· fufpicionem › quod inde feandalum populo generetur perniciofum . Prohibemur igitur, ne qui· paroebut infantes in propria parochia › *Bc* et parochianis fuis nato* c facio baptifmatis foute fufeipere queat : non parocho* autem monemus *Bc* «ahortamur , ut hominum hujus («culi rubiginoiam familiaritatem devitantes , numquam ad eos infantet fufcipiendo· accedant , qui fibi nulla conGtnguinitafi· *Bc* affinitati· ratione conjunguntur. Si qua: autem fuper hi* decreta in aliqua diacefi ardiora pro meliori ejufdem ftatu *Bc* ordine lata fuerint › eadem fervari mandamus.

IV.

At quod multi clerici etiam beneficial co- onam fc habitum minime geftare , nec ecclesis infervire repenuntur , (cd militi· mundane ornamentis fc veftibus uti pulchrum putintes, ordinem confundere ecclefiafticum , fc omnia pervertere vifuntur : omnibus ecclefiaftici* noftr· provinci·, cujufcumque dignitatis, ftatu· fc conditioni* exiftant, injungimus, ut iis veftimentis , qu· ab ultimo provinciali fibi praferibuntur , incedant induti , coronam clericalem geftantes : ne fit praterea illis capillatura impariter attonfa . non iuperiorii labii barba arte elaborata aflurgat , nc rotundi , quam vocant , collo applicata , eaiftat ad collaria dilatanda fc fuftinenda , fed brevia fint illa fc deorlum modette inclinata deponsnt etiam pallia es (ericii filis duplicata fc contesta, tormulnquc rofarum ferien folcis indite abjiciantur , deaurata denique calcaria ab lifdem prorfu» longe fiant. Quod fi qui fu· (ortis , calicis fc hereditatis domini immemotes , eadem a fe non abjiciant , fc canonicum feu clencslem , tanti momenti ad exiftimationem ecclctiafticam confervandam , ornatum induere renueiint : ii omnes quamprimum a fuo ordinario ter moneantur , ut infra competentem terminum , clericalem habitum fc coronam geftare habeant , aut fecti· , crefcente contumacia omnibu· fuis beneficiis priventur , fc de catero ad alia obtinenda inhabiles cenfeantur. Alii autem non bénéficiâti, privilegiis clericatus lui noq gaudeant , *Bc* ad beneficia ccclefiaftka nequaquam promoveantur t curcntqu* lollicite locorum ordinarii , beocdiiiis it* vacaturis provideatur , ut cura animarum in eis fc officia divina rwllateona MgHgaanrr . Qui vero ad beneficia , monafteria fcilicet, *Bc* prioratus coaventnale· , *effumeti* , (acri· ordinibus initiari , *Be fail* munerinos fatufaccre contemnunt, A quafi potente* venatores coram domino mrlitic mutraan· armis circumdati , *Bc* acciufti , vitam deguat cedeCaflicis plane vius indignam : ut infra annum ad facros ordines promoveantur , *Bc* cx nunc habitum geftrnt clericalem , *Bc* flatui fuo convenientem , decernimus ; aut feros, ceofuris ecclefiafticis , *Bc* sins panis afficiendos , ac tandem lifdem beneficiis privandus efle declaramus . Ideoquc regi pilfvmo ac ChriftiinWEmo fupplicamus , *d eadem benefici* , fu· majeftati , ratione nominationis, refervata, ut indebite uoffaT* fc occupata , fanAiffimo domino nottro tales perfonas nominet fc prwfentet , quales pro confcientia hujulmodi beneficiis optime contuiturus arbitrabitur: quo tandem , confufione <ubfata , ordo ccclefiaftirus floreat inter liliata diademata . Neque epifeopi comprovinciales in quorum diocefibus b· vigent corruptela , omittant ea de <* Chriftianiffimum regem artiorem facere , *Bc* illius pietatem movere indefeflam ·

anno - CHaitrt i*>«.

V.

Indecorum valde & profanationi proximum, ut quis ludicra adturui , veftei clericales, monacnales, fc aliquandoepifeopate·, induat, poÎiulorum plaulum excitaturus. Quare , nc id in, diltrifce prohibemus , fc contraveniente* gravi pana mulftari mandamus.

VI.

Confulendum tamen iis clericis qui ri« fc dedentes , gravarentur , (i confuetis urerentur indumentis: quocirca liceat iifdem iter facientibus , veftimentis uti contraAioribur , fc ad itineta facienda accommodatis, fimplicibuvtamen, fc in quibus honeftas fc decorum ordinis ecclefiaftici eluceat , quo perfonis Deo dicati· fuus honos poffit rependi .

VII.

Dc clericis ad fora freutaria confugientibus, citra caius a jure conccffos dc litibui difccptaturis . fervetur decirtum citimi provincialis : aut fecis* , contraveniens quicumque fulpenfionem ipfo faifto incurrat , *Bc* ad fooâiones (uas intra provinciam excrcendai nequaquam admittatur , faciatque epifeopus loci metropolitanum certiorem , quo deinceps comprovinciales epifeopi rebellem dignofeetues, « fuis dicecclibus repellant.

Dc prfmrwadfr ad *IcncficU cccltfliflict.*

CAPUT XIV.

UT integritas eorum qui ad beneficia ecclefiaftica affumuutur , (alutcm animarum procuret , vcftigiis patrum ultimi provincialis inherences , reverendiffimos epifeopo· comprovinciales e«hortamur fc monemus , ut que ab iifdeoi patribus de examine promovendorum ad beneficia ecclefiaftica , fancita funt , in fuis dimcefibui exequentes , cas perfonas ad regimen affumant animarum , que

mu-

AMNO ch» vti moneribus fibi impolitis fruffiuole rcipondere poffint*

l.

At t>e qui· pro cujufvis rtCrripti apoftolki, vel fimplieu Cenatura executions , «uiffimet , vocem ordinarii, ui *ipfi** refevipti* appofitam, capitulis, abbatibui, alufve feperioribu· ordinum , etiam alia* collatoribus competete i dedaramo· , elaufulam illam , (*cr oeerultMur*) in hujufmodi referiptis apponi folitam, folii primatibus , archiepifcdbi* , dr epifeopi· , feu eorum vicarii· generaliSbs convenite *it* competere : ac proinde , nulla ab hujuL modi capituli·, abbatibus, (t aliis quibufeumque mandata , aut referipta apoftolka, leo fimplice* fignaturas ex vi hujufmodi claufui· execution! demandari poffe, Nec fecasde rtfignatioaibu* ea caufa permutationis *faAfa* judica, mus, fed ea omnia ad epifeopo* dumtaxat pertinere, eaclufis alii* omaibut, edicimus- Quare fi quid contra eadem sâum *fuerit , invalidum ht 8r* inane , dr gravi pana ab epifeopis contravenientes quicumque, /«culares vcl regulare·, coerceantur.

П.

Neque liceat inferioribus collatoribus, abbatibus fcilipct , dt prioribus conventualibui , laicifve patronis quibufcumqoe, fi quod forfait jui conferendi fibi ex privilegio conecfium fit, & debite probatum , beneficia eeclefiaftica cutem animarum habeatis , conterre , donec ipfi providendi ad eadem beneficia abepifeopo examinati , probati, dr ad eofdem remiffi fuerint i quafcumque provifionc* dr collationes alitvtr faAn, nulla i elle, dr irritas declarantes.

III.

Prohibemus ne qui* deinceps officialia aut judex ecclefiafticut , aut quiconque alii, cujuf. via privilegii potextu , monitori» cxcommuDicationi· literal pro rebus deperditi·, aut aliicxceffibu* , ad focum ecclcfiafticum contentiofum non dedoâls, coneedant ; ae fuper matrimoniorum denuntiationibus , aut quibufenm. que alii· indulgcndis dilpenfatione» elargiantur: fed ea omnia ad epifeopo·, feu eorum vicario· generale· folum pertineant . Attaftationea autem fuper vita , moribus , k capacitate ad beneficia eeclefiaftica in forma gtatiofa , qaarn vocant , obtinenda , optimo ecdefiarum regimini adverfari» concedere, nedum ipfi officialet, aut quicumque alii, fub pcsna fuipenfionu , ad arbitrium epiicopi valeant : fed neque etiam eat ipfi epifeopi , nifi pro beneficii· confiftorialibui, cuiquam concedant.

Dr finruti» O' tu/iJni».

CAPUT XV.

AB origine horrendum limonia (celui, ecclefi· Dei efficient, tanto rires temporii progreffu Fioi afcivir, ut interminatione penarum cicommunirationu , privationis honorn , perpetui anathemati* , depofitionit , infamix , «c perpetua ia monafterio mtnerpatronn, haud potuerit rootmeti : cum rei ea (olo, h*relu , pravitatis , labia , fraudis , infamia, contagioni* nomine, cuju· a patribus infimnlatam «R k damnatum fcelu· , ootuiffent horni- *7w mo* CHMJTJ Kaa. ·me cupidi ab eodem perpetrando avocari. Quia vero isdem tanta càpa^icacc eeclefiaftica· re· pecunia poflidendi cfferuntqr. ur, quamvis fupradtAis potais jure k ipfo xadto perciti , divini jodicii acrimoniam no· peetimcfcant : acriori noa ftilo eos duciaUN feriendo· , varuque feeleru capita , unde virus in ecclefi· Corpos eL funditur, leorium penfata a nobis effe pntfcindeoda.

I.

Plurima olim bénéficia , miroeribu· dt dona* Hia clara , eaque pinguiora , ad divina officia in ecclafia Dei continue peragenda fundare antiquorum Chriftianorum pietas curavit Hccab ecclefia Dei probata, laudata, cuftodtta . Santtuoi fiquidtm, aurum, argentum, «s, dr alia id genua io tabernaculum Det tranfportaiu^ k eidem confecrata . Sed cum ex adipe prodierit iniquitas , dr ingens dr egens clericorum turba in ecclefiam fpecic divini officii accuratiut peragendi introduAa , laicorum hominum cupiditati dr rapacitati nomine fiduciario famulata eft dr infervivitt tunc prwdiAorum beneficiorum jura , proventu* ▮ reditus , cenfus, fuppreffis a facrilegit hominibus, titulis, chartis, documentis, contraftibua, pro majori parte ab ecclefia ad dominium temporale traufiata funtr par· etiam decimarumparochialium, titulo fall· tnfeudationis fuppofito k ementito, eodem tranfportata . Quare cum hoc malum pracipua* vires hauriat ab ipfis clericis, feu prtibyteri· , paupertate preffii , eorumque Bomtoe fiduciario iuftentdut : ftatuimu* , ut quimeqae clericu· vel facerdos beneficis ecclefiaftiea , five fimplicia, fiveparochialia , laicorum sut aliorum perniciei· utilitati confutent, eaque ratione nomen accommodans , repertui fuerit obtinere t prater pernas excommunicationi* , privationi· , inhabiiitatit , dc pofitionii, & altas tam in corpore juris quam m fummorum pontificum conftitutionibus , k ultimo provinciali Burdigalenfi Inferta· dc latu , qua* ipfo i·Λo k jure incurrat : vel in monafterium ad vilia mihifteria prsrftanda detrudatur, vel intra provinciam , ad fuorum or dioum funâiones exercendas nunquam recipiatur , omni Ipe mifericordias , quod eft a facri* canonibus fancitum, eidem fublaia: nifitamen taura fuerit *ejuidem poenitentia , ut a (anâ<ûimo D. N* prius réhabilitât» , k funâionibu, ordinum reltitutul, a proprio fuo ordinario alicui ecdefia eonftituatur famulaturus . Larci vero donec relipuennt , omniaque bona fuppilata ecclefi» reftituerint , terribili anathenriatii mucrone perfolfi , ab «ectclia Dei , quam tantopere laisrunt , modis omnibus abfcindantur.

11.

Sed cum precipus cura debeat effe , ir» fordid· confidentia labe detegenda , quo tandem palam faâa & comprobata , remedni Juti» ita Confodiatur *ut* nnfquam revirifeat , (ed evaoefrat prorfui, Ar eatinguitur i ea nobu vifa lunt picfcribenda , quibu· utcumque pateat abhorrendum 1'relus · Quicumque igitur cleriri , rei facerdotea . coram ordinario luo *ad* exhibenda* beneficiorum fibi collatoium literal citati , vel

jnfli

AMHO" CHKiSTt t«r».

juffi i) nodum dtacefanam alportatcnt , vel *n **fitatronc pt- manibu: haberent , eas non poterunt exhioere t fed ab alio detineri faffi fuerunt : nui ad facros ordines, fine iuffo titulo, *te* (officienti ad vitam , promoti fuerunt: qui fruâus beneficiorum ad plures anno* collocator in prapotentum domos tranfponaii Geerunt : qui ueplur cgrotantet eadem beneficia rclignaverunt , *8c* rurfus eadem convalescentes retinuerunt . quicumque etiam collatore: , *tc* nfignantes, inter quot pcffima quadam confuctudmc convenit ut refignatum beneficium certa pertona *tc* delignata infalllbiliter conferatur': qui fine intentione clericandi , beneficia ad tempus retinent , in cognatos tandem refignanda, eoque modo de uno ad alium transferenda, A perpetuo in eadem domo, qaafi hereditario jure pollideada : hi omnes de limonia *tc* confidenti* labe lulpeâi valde cenfeantur j ac in coi tamdm procedatur , & iniquirator, quoad limonia feu confidentia detcfta, canonice puniantur. In aliis vero omnibus , its invigilent ledulo collatores , ordinarii , ut minima confidenti* *le* Timoni* fufpicio , provilione* quafcumque remoretur, judicium fulpendar, donec difcuflo dubio veritas plenius innotefeat. In qua quidem inveftiganda ordinem , cum in Sisti V. Pom. Max. conftitutione , tum m ultimo provinciaTi' pnrfcriptum , iervari precipimus. Vtquc fciant omnes, nullufque ignoranti* caufa: conquirere poflit, ex quibus rationibus agendum ; ad exttrpandam fimon1« & confidenti* labem . eamdem Sisti V. Poni. Mas. conttitutioncm in Gngulis iynodis diacefanis , immo *te* in omnibus ecclefiis parochialibui, per annum aliquoties infra miffarum folennis legi, *tc* publicati , ordinarii ipfi follicito ftudio procurabunt .

III.

Augeat impiorum hominum audactum , perverfa quorumdam confiha , ac plurimorum in tegendo fcelere filentium- Quare felicis recordationis Pauli It. Pont. Max. conftiiutioni innitentes, quicumque mediatores *tc* adjutores, quo aâus limonia fe»- confidenti* perficeretur, extiteruar, aut ad td favorem, confilium , aut auxilium , quomodolibet dederunt : eo* omnes fententiam excommunie attonis incurrille, a qua nifi a lummo pontifice abfolvi nou poliunt praeterquam in mortis articuto, declaramus : talefque iis excommunicationum denuntiationibus qua in prono Gngulis dominicis , infra nudarum folennis, contra'fortilegos *tc* alio, impietatis fatores feruntur, adjungendos, *te* pro excommunicatis denunciando* decernimus Ac inlupci monitoria- literal, five excommunicatione', quoties lalnbriter videbitur expedire, aGngulis ordinariis decerni, *te* per (ingulasdlixceium pardebus emitti: quibus, omnibus A finguli, eccleliafticis ixcularibuique perfonis , ciqulcumque dignitatis , (latus , gradus , ordinis , vel conditionis fuerint, prccipiatur, ut eos omnes quos limoniam *te* confidentiam hujufmodi commifilfe , vel procuraffe , aut m ea mediatores effe *tc* fuiffe (civerint , per fe vel ner slios revelare quantocius non omittant. Quod fi non fecerint, ablolvi non valeant, donec revelatione (aâa , tanti Cfiminir deteili complices arftius puniantur. Moneanturque iapiUime , per parochos A contionatores, fidelis populus, eos

A omnes qui dire/tc ve! mdiredte pecuniam ad beneficia eccleliaftiea , fibi vel aliis acquiren. da, contulerint, proaulerint , aut conferri A Sromitti curaverint, aut quid aliud pecunia *- imabile, ad hunc finem contribuerint , excommunicates efle , a vi* Dei avcrlos , *tc* a bonis ecclefia Dei , penitus cxclufos : quibus monitionibus crebro repetitis *Se* inculcatu, ab horribili flagitio fidele* retineri non vane confidimus.

anno* ciiaurt isi«.

IV.

Majores turbas agunt nobiles quidam, infelicium videlicet noltrorum temporum viri potentes , qui pinguiorum beneficiorum dulcedine B illecti, in eam devenere audaciam , ut fpreus quibufeumque juribus , divinifque A humanis judiciis poftpofiti* , beneficia ccclefiaftica contra jus omne retinere, ab iifque juflos poffel fores vi & armis propulUre A depellere contendant . Unde non folum turbantur , fed cclfant divina officia , ecclefi* diruuntur , fides Suorumdam nutat, plebs, verbi Dei fame ene- .a jacet, hcrefn dilatatur, feminatur impietas *fe* adolefcit , ira Dei denique in gentes *Sc* regna diffunditur , *Sc* agri dominici pulchritudo , peffumdatur. Qu* omnia cum fepius , nos *te* reverendiflimi epifcopi comprovinciales , maturo judicio penfitaremus, *tc* ecclefiam Dei quaC fi Jrrufaiem in promorum cultodiam tranilaiam compunâo animo cemerernus , armaque militi* noftra in tanu impietate aulus lacnlegos comprimere non poffe diujudiCareinu-, dominique faiutem effe *8e* benediCtipoem profiteremur ab ipfo piiffimo laborantium protedote indceffis lacryrais petendum duximus , nt qaod in manu fu* tenet cor regis , illud tandem inclinet ad ea edicenda *tc* peragenda, qpx ad perniciolam fimoni* *tc* confidentia pellem e regnis fuis depellendam fatis valeant. Hac igitur a Chriltianiffimo eodemque piiflimo 8r inviâillimo rege rogamus , ac per vifcera miferirordi* Dei, in pulchritudine a fc part* pacis obfccramu- I

D r. Bullas feu conftitutiones fummorum Pontii. Pii V. *tc* Sixti item V. in fimrsntacos &· fiduciarios , ad abolendam fordid* confidential labem latas , in regnis luit publicati , incipi, lervan , *Se* ircundum ealdcm lites iudicari jubeat .

i. Claros *te* infignes pietate viros , cum cx cleri fupremo ordine, tum cx variis nobilitatis A juftiue ordinibui feleûos A allumpto- , ad lingulas regnorum fuorum provincias angelos pacis emittat , qui in circuitu timentium dominum , amare defleant ruinas ob intamem illam confidentiam dehilcentes, A ad eaidem implendas, capita bellux inquir*nt A exquirant diligenter , conquilit» vero A detefla ad (c d'ferE rant, gulliti* manu obtruncanda .

Eaque ratione quofeumque przpotentcs *tc* nobiles viros , cujufcumque conditionir , flatus, ordinis, A dignitatis cxiftant, fruftut beneficiorum ecdefiafticorum mdcbiie Corradentes , juraque ecclefiarum ad fc trahentes , tanquam facrilegos leveris pcenis coerceat , atque adeo cx albo nob'litatis crpuociot , ab ipfo nobilitati: grad<> defcc'ffe, ediùto publiai declaret .

4. Utquc ea qu* (uper his decernrntuc & finientur , debit* exccutioni dcmandrniur ,

CHRISTI «ai*. nullufque deipccpt ad diltiubandam domim meQini* 8t ddmuat Dei concutiendam , afiur-' gat 4*1*0 : kgtcis provincurum committal ac pnccipiat , arm*;» manu ungula judili*', de^ creta ■ nritndau, & edirih*ttr.qua*iiur, tuc-n-turquq domum Dei viventis & videntic : donee laccrdQtibusJeeclefis Dei reilituts , purgatae, j nitide, auro incruftaUe, pelluccant, officia divina in iifdem reiaoent : & ficui in diebus antiquis piifludorutn &Chrifti*niflimoruin regum p verba vitas rtemr eq Gdilet advocent, ad con- ; Aitucudum diem folénnem in'condenfi* pro fe- ' liciffirao regis Chriftianiffimi flatu ât profpui- tatc. * \ |

, V-'

*De f/nàiea-in fi^pü» likttefibui wajliltend^*

S In tantif hujus fetuii corruptelis, litiumque dikeptatiohibu* *te* caulis definiendis , per tot ■ufraâus dilationum & circuitus formalitatum , (ut *vocapt-j* ad .eundum tot tam que graves rtnp^ikimpportandar, ut facerdote* tenuiore* › quibufcumque juribus licet innixi, definitivam tamen fententiam fuper beneficiis agitatis li nipedent, aetatem fatic cum omnibus bonis plane consumment; quam etiam fententism obtentam, refragante advciMatioram prardivitum potentia , executioqi demandare nequaquam noue , fati! compertum eft. Ea de rc, nos juins & canonicis tenuiorum Cacerdotum conatibus comulentes , decctmtnn* , in qualibet dioxeli provinci* nollrar , viruin eccicfiailicum Capacem, presbyterum telo divino acccofum , & 1rs rebus gerendis folcrtem fyndicum ab epitropo cum clero foo m fynodo diaccfana eligendum & inlliituendum ilk , qui juflo procuratorio firmatu* Ut eonllitqlu*, folias diuKclis. cleri nomine , caufa* tenuiorum lacerdotum ubicumque , quomodocumque ■ fc coratn quibufcumque judicibus, impcnlit communibus agcic , promovete , \- difcepUie te. Beatur : donec litibus profligati* omnino , facerdotibu* in polfcibunem pacificam beneficiorum Contra refiantem faerbegorum a.daiiaui D intioduâis, ea trudibus dklurum bcueduorum-obtentonun . habita redituum corumdem ratione, prcdiUarum impenia um par* quadam annuatim, afque ad plenam iolutioaem, clliu* dio^ccli, clero rependatur.

De [itiairÎÎi,

K CAPUT XVL

QUia decretum ab ultimo provinciali latum de fetninarit* in fniguli- dicecefibu* (inttirucndi*, nondum ubicumque & ufquequa que crccutioni demandatum efle confiai .- no* nece(Etatc hujufmodi feminariorum matureeoolidcratX & lingulis viis fcmodi* quibui finem sb omnibus optatum afiequt valeamus, nsagna eum eut* pftuatis : decernimus, omnia *le* lingula in huiuunodi decreto deferipea & fancita a finguli* epilcopi* comprovincialibus cxaâc obiervanda , qua ut quampaouim fiant , eofdem coepi(copo* isoltro* per falutem animaram fibi a fummo pallore concreditarum eihortamur Sc oliec.-ainut. Er ac «liqua tanti boot coqj.municationcm remoreiur difficult*· , cum fere nulla Jmt beneficia fimpheia qu« feminaris poflhit anneAi lc uniri : pultat <o*apio- Σ

i vinciales epifcopi unam ecclefiam parochialem dumtaxat › pinguioris pradertiiQ proventus, feminariit unire A incorporate t coque nomine Çtnâiffimo D- N. fupplicetur, ut in hoc, uni- « verialis fur providepua Pollicitum (ludium «y» pendat. AHN0 CHRtfTl rta*.

, *De* .

c a p u t XV1L

-s *f* '

I-

/'''vilia quarnphirimi priore* curati ordinis R. Aitguflitu canonicorum regularium, & alii h regulare* curam jcutnanim haljeiiiT*, ideo lc » relidentia exempto*.putant, quod ex voto mouallcrut infemendi* fufit*deputati ; declaramus , quofeumque regulare* coram animarum habentes , .ad refidentiam in prioratibus, curatis, k alii* beneficiis quibus animarum cura annexa eft, pratflandi in teneri · abbates vero *te* quoslibet prarpolitol» , ad abus monacho* fuit monafteriiajddiccndus obligari. Curent igitur epifcopi ut nujufmodi peiore* *lc* alti regulares in ccclcfiis fui* refideant , alias panis eos in non refidente* fatis coerceant ; abbates autem & quofvis monafterii* prsfc&os , ut muneribus fatisfaciant , juie compeilaut .

/~"I L'

Abbates, priore, , ac quicumque ex privilegio ufum mitts & baculi habentes , nequaquam it* ornamentis *h* iafiguiis uti polfint , nia inita lepta tnonaiteriorum fiiorum : idqui dc abbatibus titularibu* , *le* ab cpikopo bencdiâis folum, intelligatur.

1H.

Regulares quiiuiuque , fine licentis iuorum fupcrioiuin vaguuies, ab epifeopit Jocorv.n puniantur « Λ' ad i;<<os (upttro.rei , ut inllituium fuum fervent, remittantur. Eremite veru line licentia cpiicoporum a cellulir dricedere *uva* pis fumant i aut fexu*, fevere coercesutiu.

J V-

Controveifias omnei de praecedentia , qua: perispe cum fcandalo oriuntur inter ccclclialtica* pcrfbda* , tau, isculue* quam regulares , cum in procdfiooibus poblici-, tum m iit qus fiunt in tumulandi* de:unitorum corporiboa, ui deferenda umbella , *.* aliis fimilibus , epi(copo*, amota omni appellatione, & non obftanlibo* quibufcumque componat. Exempti autem omne* tam clerici Lrcularcs , unam regulate* quicumque, etiam monachi , ad publicai proccffionc* vocati , accedere compellantur , ii* tantum exceptis qui in fhiAiorr claufur* pcipetoo vivunt,

V.

Monafteria aurem, ecclefi-, conventa* , aut collegia edif.cari non poffint, nec ulla congreÎatio facutari* aut regulari* , in quibufcumque iotcefum loci* laftitnatur Λ fuateiur , fine licentia ** expecfio coofcofu epifcopi.

Dt

AWXO CHIUSTI

Pc fritrcuiiui V ctftilii I

INNUMERA pene beneficiorum (impliciam , maxime regulariiim . multitudo pro continuo divine.majcftatis celebrando cultu . anteceflbmm noftrotum piuatem *Sc* aelum arguit indefclfum : fed hoc iroftro stvo infelici bene· Aciorutp hujufmodi expilatio . *8c* fordidas avautic *Sc* irceligiofar profanationi fubiervi-ens proftitutio . majorum telum in filiorum cordibus jaradudum extindum , efle cqunnonttrat. x s

Quare (olheito ftudio epifeopi quoleumque \prioratu*' limplices cujufvis ordinis lacularit i vel regularis, fingulis anni· . *Bc* qtMXies opus effe judicaverint . rrlitsre aggrediadtur . dihgenterque-quonam officia divina iplit fint impendenda, quz onca fupportanda , quive huât··, cenlut , *Sc* prosentus redeant quotannis , *Sc* a quo percipiantur*, exquirant .' ut eo modo praecognitis officiis divinis 8r oneribus, ea tandem in ecclefiis prioratuum hujufinodi coacinuo decernant perfolre ida fi vero nulla ratione quznim fint. inveftigari poffit, tunc Gngulorttm beneficiorum cenlibus *8c* proventibus jsonderatii. prout magi· vel minas accreiccte *8c* decvefcere dignofeeotur, de officiis jseragendi» ita cenfeaat ordinarii, ut eadem beneficus plene refpondeant ; contravenientes quoicumque priores, per fcqueftrationem fruftuum , *Sc* alias poenas aa debita onera compellendo : non obstantibus quibufeumque pravis con(uetudinibas, *Sc* corruptelis in contrarium allatia.

11.

Iα hl· antem p<ioratibus vifitandis , ubi ecclefiie dirutz , Sc priorales domus , live temporum injuria , (ire priorum incuria disjeda jacent . otdiearii debito incumbcoces ofticio, cx reditibus diâorum prioratuum certum nuor au ai· partem › peo arbitrio fuo definiendam , m hujufmodi ccclefiarum rcftaurationem , &* dotnorum recdificationem , decernant impendendam *i* donec omnibus priftino ftatui rcllituti·, antiquus etiam cultas *Sc* debita reducantur officia . Et ne tam (alutaris decreti exeeutionem ullum remorari poflit impedimentum , per lcqueftrationem fructuum hujufmodi beneficiorum, vocato ad hoc , fi opus fuerit , brachii («cularis auxilio, ordinarii ipfi procedant.

HL

Prccipue invcftigandutn an hujufmodi prioratus pinguioris rtmitus , fimplicei nuncupati, conventualet cxiftant : quod vel ea ipfis ecclefiarum cdificationibus , *Sc* «dificiorum formis 8e figuris, vel ex horum omnium ruderibus t». cite difpici poteft. Sique cos inter conventusles annumerari cinveniat : curandum . ut tot religiofi in cis inftituantur , quot confuetudo *8r proventuum rationes exigere videntur. Neque in huc audiendi priores commcndatarii reclamantes, fed ad debita officia Stoners hujuimodi accurate reddenda, debitis juri· remediis compellendi. Qpod fi forfan tot religiofi fta-

tim noff/inveniantur , bencfiCoraoi hujulmodi ~anno 'fructibus (ufteuiati facerdotet ireularct , idi- CHRIST gioforum onera *ic* officia audoritate ordinarii >< lupjrieant. donec ipfi reperti qsuneiibu· fuis latisfaccre perfpiciantur.

/IV.

Monafteria au'em cojufcumq ic oflinis, pm majori parte lolo «quota , *Sc m .urbus olbcia* divina pro softicuii ratione non icpanduntur , curent ordinarii ur reftiruantur, paifque tertia provenjnum reparationibus & zdificatioqibut applicetur, donec reflanth> monrifteno, danitis , 8: domibus extrudis , niona.hi regulam & inftiturum (errare poflint.

V.

Providendum certe capeffic , quitum bums proxmijo*! parte ufutpatis Λ· luppiune, cVlolo rarumdcm nomme pictas fundaturui.i commendatur. Idcirco nos ut tanto (acrilegiu utcumque occuttamui, in omnibus noftra proumcix , metropolitans, cathedralibu^. collegiati» , a'lifvc regularium *Sc* mendicantium ecJetns , 'primo quoque trimeftri, cathalogum feu inventarium omnium capcllaniarum intbi rclpeiti*c fundatarum fieri , olheia cujuslibet notari , buna fi» ceiiius ettouirt, fundationes evolui, 8c qurnain efficta *Bc* onera cuilibet impolita, delcribi, capellanos quoleumque citari , & ad officia pendenda, & onera fupportanda, cogi d.ccinimus: ac deinceps idem inventarium , ira cum eaafia cura pcifedtutn ad ordinarium deferri : es qu> cum duobus csnonici· a capitulo deputatis, ipfo ordinarius, capellaniis certi pyjvcntut recognitis . de probatis , ofliria delimet facienda , *Bc* catalogum c quq quv cuilibet capellama officia conveniant. *Sc* quibus petagenda, piuat , choro affigi decernat : de aliarum autem capcllaniarum proventibus minus certis, amplius inquirendum ceuleat. Sed dc u· quaium tints onera pmferibuntur , ut habita rudituum ratio, ne rependi non poflint , cura cut epi copi ca ad juftum penium reducere , & facia facienda ad pauciorem numerum j| redigere. Quad de iu capellartiis in alii· ecclefiis fundatis fieri omnino cculemui : tandiuquc procedendum donec hujufmodi capellamarum probatione habita . eildem canonice provideatur.

Et ne , quod fupereft hujufmodi capelianiarum , iocutia aliqua depereat , led potius con fervetur, deperdita vero aliquo p»Λo recuperantur s ftatuimus edido publico . per ordinario· *ferendo,* monendum efle populum in quibuslibet diocelutu ecclefii· . fub pmna ricom municationis latae fententir, ut quicumqée bona, reditus, cenfus, przdia , agros , aut alia quacumque ad quafcunique capellanits pertinentia indebite poflideot , *Sc* retinent ea. fta tins capellsnis quamprimum reftituant : quicom que autem inftmmenta .'documenta, *Sc* fundationes earumdem , precipue notam , apud ie detinent. nomina capellamarum, proventuum *Sc* reduuum earumdem, iuper ereiquibuicumquc domibus ic prrdiis debitorum norunt : qui deni que officia divina fle onera ratione hojulmodi capellaniarum peilolveoda k (apportanda, vel viiu

ANNO CHRISTI i*U.

vcl auditu, vcl quoquo paAn fcivctint, oaosn- ni» patefaciant , dicant *ft* rovelent : curcntque follicite redores eccleliarum , ut eundos fuo» parochianos , peccati gravitate profata, ad veritatem detegendam icnpeUaot.

VII.

Sbd neque fati». Cum enim maxima pars\iu- julmodi capcllaniarum , *a* pueris clericis, habitum clericalem non gcftantibus , *occupetur* cdiCto eoa publico , prs foribus eccleliarum , in quibus hujulmodi capellanic funt fiindatx . affigendo , citari decernimus , uï cora'ta Ordinario infra cqdspetcntcm termirtum fiftcntes , µi- *rejurando* jro eia przhabito dicant qaiot & quales capcllanias retinent , qua carutndem bona , ccnfus , reditus , ubi (ita , quas fundationes documenta & inftrutnenrt , apud ic habeant : cx quibus ftatus hujufmodi capcllaniarum perfpici poflit , Ac probati , eaque exhibeant, ftatitn dicant, &* patefaciant : fed *tc* quanam officia przftanja , *tc* onera lupportanda , vcl ex fc iplo , vcl ex fama publica uignofccntesdeclarent. De quibus omnibus, omni melioirforma 8r modo, filum, quo flatus, ordo 8c conditio hujufmodi capcllaniarum conletventur, conicii- bi prreipimus : rebelles veto , contumaces, *tc* citationi non fat isfacientes , tamdiu debiti‹ juris remedus agitari decernimus , quoad vcl debits citationi pareant , *tc* juflii ordinarii obfc- quantur, vel tandem ipfis capcllaniis priventur, • liique demum capaces & idonei (ubftituti officia divina accurate petfolvant.

VIII.

Ac ne pofl hac hujufmodi capcllaniarum or. dlnem & (latum bene reflitutum , ulla perturbet confulio : flatuimus omnium inflrumcntorum, fundationum, 8e documentorum quotumcumque , atque etiam aiforum perquifitionis proventuum ,' Ac ftatus hujufmodi, ac etiam bonarum immobilium , djio inventaria facienda dic ; quorum unum in ecclefia , in qua iplz capellam* dignofcuqtur fundat» , alterum in aichivio catbedralis aflervari *tc* cuftodiri decernimus : ac infuper tabulam in qualibet ecclefia affigendam , ex qua quibufeumque clarus fit *tc* paicat numerus capcllaniarum : officia denique 7 & onera : quo capcflani in aliqua deficientes , llatim difpici queant ▮ *tc* ad ordinalium deferri.

Dt snsifidsi.

CAPUT JflX.

MONIALIUM monafteria , hortos fpoolarum Chrifti conclufos , intra quorum ipiuofa fepta pulchritudinem expendunt , viflimos odores exhalant lftsata lerta, omnicuflodia cuftodiri , *tc ne* ulla ex parte aquilonum rigore unquam matccfcant , circumcludi providendum-

I.

Quapropter fieri» canonibus inhmruntes , epifeopi fub obtefttttiooe divini judicii , *tc* intetmiriatiooe maledictionis «tero», monentur, ut 111 omnibus tnonaflariis exemptis , *tc* oon et- -mptir, claululam fan&imoaulium , ubi violata fuerit, diligenter rqftifui , *tt* ubi inviolata eft, contervari maxime procurent ·· inobedientes., atque contradidorei, per ceniaras eccleliafticas , aiiafque panas , quaeum que appellatione poftpofi ta , c'ompcfcentes i invocato etiam ad hoc, ſ› *opus* fuerit , auxilio btadui› frcularu. *aj'MO* CHAUTI 'iU*>

Ii'

Nemini aurem monialium liceat, poft profeflionem , exire"a monafterio , etiam ad breve tempusquocumque pretextu, *atü* ea legitima caufa , ab epifeopo approbanda , indultu quibufeumque *ic* privilegiis non obftatttibus.

Ingredi autem intra fepta monafterii nemini liceat , cujufcumque generis , aut cbndiuonta fexus, vel «tatis fuerit, fine epifeopi vcl lupatioris licentia in feriptis obtenta , fub excommunicationis perna ipfo fado incurrenda . D. .- te autem tantum epifeopus vel fuperioe licentiam debet in cafibus necefljiriu : neque alius ullo modo poflit, etiam vigore cujufcumque facultatis , vel indulti hactenus concalfi , vcl in jiofterum concedendi.

IV;

Sed libertati profeflionis virginum Deo dicio* datum profpicieutcs , ftatuimus atque decernimus, ut puella , qu« habitum regularem fu£cipere voluerit , major duodecim annis fit , non ante , cum fufcipiat , ncc poftea ipfa vel alia profeflionem emittat, quam exploraverit cpifcopus, vel, eo abfente, vcl impedito , ejus vicarius , aut aliquis eorum (umprsbus ab cis deputatus, virginu volunratrm diligenter , an eoa* da , an fedudatlit , an fciat quid agat ; & fi voluntas ejus pia ac libcia cognita fuerit , habuetitque conditiones requifitas juxta monafteru illius *tc* ordinis regulam, nec non «bonafteriutn fuerit idoneum , libere ei profiteri liceat. Cujus prolcflionis tempus ne epifeopus ignoret, reneatur prafeda monafterio cum ante menietn certiorem facete . Quod ti pteieda certiorem epifeopum non fecerit: quamdiu cpilcopo videbitur ▮ ab officio fufpenu fit . Ne vero puella intra lepra monafterit reclufa voluntatem minus declaret, ex monafterio egrefla coram altari ecdéfis pracipuo audiatur; dr fi perUveret, clasu furam ftattm repetat.

V.

Hinc fit, at ex facris cinonibas, anathemati fubjiciamus omnes *tc* fingulas perfonss , cujufcumquc qualitatis, vel conditionis fuerint , futamEclericos quam laicos , feculates vel regulares , atque etiam qualibet dignitate fulgenter ,, fi quomodocumque coegerint aliquam virginem , ' vel viduam , aut «lum quamcumqTie mulierem invitam , presetquam in cafibus in jure cxprcfts , «d ingrediendum tnonafterium , vel ad fufeipienduoi habitum 'Xujufcumque rcligioais , vel ad emittendam profeflionem : quiaimque coafiltum vel favorem dederint , quiuue iicienu» eam non fpoote ingredi motuAerium › aut habitum fulcipere , aut profeffionem emittere , quoquomodo eidem aâut, vcl ptCfcntiam , vel cuiifcn-

ium

x*' NNu" CHiueT! Ina.

vt' «"^oriratem intcrpofucrint Similiter quorjue anathemati fubjicimus eoa qui tanftam virginum , vel aliarum mulierum voluntatem veli accipiendi» vel voti emittendi quoquo modo Jine jufta caufa impedierint . Eaque omnia *ic* iingnta , quz ante piofctlionem vel in ipfa prohelfione fieri oportet, ferventur, non iolum m monafterjis iuojcâis cpiicopo , lcd in aliis qpibulcumque . Ceteium in allii rebus conftitutio CiegoriiXV. a przferrti concilio recepta *It* publicata fervetur.

iv. CHiivh

, Cœtnctetïa *veto* 'religiofe olim habita ,><«ado aperta w profanationi proflituta , eurent quamprimum epiicopi , ut quieumque ratione Concludantur: & li que viz publice in iifdem lepeiiantur , reflent amodo , ubftruantur, & alio tiaiufcrantui ; vel (i id fieti non puffint , muti utcunque conffruantur , vocato adhoc , lt opi' luent , po'clhtii fzculadir au-

Dt frfHlutril.

CAPUT XX.

IN hoc conveniunt omnes populi , ut de fcpulturii fit iliia ptzçipua cura : led przfertim Chnfti fidelibhs , ut uno in loco religiofo, bene (cpto & rite bencJiflo , ab omnibus lordibus alieno > membra , Spiritui fanât quondam templa , in reiurreâionem vit- e pulvere proccflura , fepeliantur , K ab eis quzvr, arceantui profana , *It* fi b noveantur , procurare , femper commendatiflimum .

I.

Cumque ultimum provinciale concilium de fepultutis agens , ea fahxerit quz olim fanâos patres religiofe cultodilic (act* teltantur biftoliz: eadem nos innovantes, omnibus parochis, ccdeharum adituis , ac dominis temporalibus, nc cui deinceps iuna ecclelia, jura fepulturz, *It* cujufvis (edis imponendz , *It* in ei, retinende, concedere poffint, interdicimus. Sed ea facultas duntaaatcpifcopis rclervctur, qui penfata pcrioiiz qualitate *it* merito, ita ea concedant,, ut raro in heredes tranine itu jransféfri pofJint : neque intra chorutn feu cancellos 'ecc'efnrum: nili, rarifCme , *Sc* inter quz, 8c prreipuum cccleliaruni altare , decem faltem pedes intercedant.

II.

Non liceat antem in ecclefiis jura fépulturz •btinentibus , fupultur* fupcrficiem a terra vcl tantillum erigcie : led eapavimeoto fit aequali, temper. Srqrc munimentum dtiquod incidi petant , id in parietibus , de licentia ordinarii rantum fieri poflit ; nullumque *jut* fepultuiz qdzvts ufutpatlo , line titulo ab epifeopis eoncdlo, cuiquam acquirere valeat: poflintquc vilitatores ecclelia- um officio incumbentes, omnia icdilia , lino auctoritate epiicopi , ecclefiis impolita , amovere , 8c de fepulturis conceits inquirere, ne hac ratione ccdeharum par ic populi interturbetur.

III.

Patevur.t autem facrtdotej , ecclefiarum patroni live fundatores , & domini temporilcs , parochiarum jutifdifiionetn («cularem h.iRentes , in ecdeliis lepeliri: led in eorumdem funeribus funebres orationes haberi , fine epiicopi licentia , prohibemus . Quz tamen li unquam fieri conccdan'ur , caveant concionatores , ne vana vane commendare emicantur.

V.

Sed ut ecclefiis debitus honor *tt* cùltus rependatur , ciamete/rl, autem fua conicrvetut ianttiras *tc* religio : fi que hgieticorum in aifdem tumulata hnt cadavera , eshumari, *tc* erui ecclelia, *tc* coemeteria tranlportari·locaqu'_- reconciliari , vocati} ad' lioc , li opus , poteiiatis («cularis auxilio , quam primum ptzcipimus . Et ne tub lpccie humanitatis , ulla ca thofici, inuratur impietatis k heretic* pravi tatis macula : lub poena excommunicatiunu ipfo faâo incurrenda , omnibus <r quibutcumque pcrlonis , ne deinceps funeribus , baptilmis , matrimoniis, (pontilibus cctcnfque adtio intius hzreticorum , trreligiofum eorum cultum redolentibus , interfile poflint , interdicimus Curentque epiicopi automate pratentia concilii , tales perlons, , ηι'l ab hi, impictaiibus abftincre velint , nominatim denuntiarç.

VI.

In fepeliendis aure n f.Jclium· corporibus, prohibemus nc qii's c- >< ;i laris e domo efferat, aut ftolam ad id gera-.xx-ta fui nronatlcri lepra , neve facramentum euchanftiz ad infirmos deterre, aut mulieres puerperas rn ecclcliam mtioducere prZlumat : cum ea omnia ad parocho, pertiricrc dignofean-ur . <Qui iccus fecerit, graviter'ad atbitmun oidinarii puniatur . Nuisquam autem quivis regnlires , ad eligendam lepulturam in lui, rnonattcrih , (ub pcenii rtt couftitut lone Bonificir VIJJ qoz incipit, •varam *ftricuUi,* contenti, ullos inducant

Dt t ifitttitiit.

CAPUT XXI.

I.

QUONIAM ea quz ad vifitationem fructu ile Canonice in quibuslibet ecdeIns perficiendam neceflaria videbantur, fuie ad -modum *Sc* exiâe ab ultimo provinciali decla-.sata funt fc tradita : ea vios omnia k'fingula innovantes , *tt* obfervati przcipientes , facris ranonibns inniti : decernimus inlnper , mona- *Utili* eiijrilcnmque ordinis , quorum regulares Congrcgatiombut genriaftbus live provinciallbm *nondum* aggtegati, aut in quibus, licet aggregati fint , regula *St* iqftitutum nnllo modo leivatur, ab ordinarii, epilcopis locotum fingulu vilitanda : non obftantibus exemptionibus , coniuetudinibus 8r privilegiis quibu'cumque in rontrarium allatis , contradlâorcs omne, pernis , fanctoium patrum conftitutionibu, lati, , eompcfcendo

Archiditconi Tero *tc* alii , *de* confenfu ordinarii epifeopi duntaxac vilitantes , *Sc* quicumquc id munus exequentes , jut procurationis , nili pcrfonalitcr vilr.cnt , jxigeie non poffiut .

IΠΛ

Archipre byte 1 feu decani in (ingulis dioecefibus coulli.uti , jugi circumfpeâionc 'moret clericoiutn , (latum *8c* ordinem parochiarum , ac etiam Jaiconnn ▮ sollicite obletvent & profpiciant , deque |is omnibus Ungulo quoque p meule epifeopum certiorem faciant . Ft ne propter arihipresbyteratiisdiftantiam minus officio fuo fatisfaccre polluit in cujuslibct archipresbytçtatus traita , duo redores aut pluies pii ccclehailici telles fynodo dicacelana ab ordinario nominati *tc* clcCit , archiprtsbv.-iis feu decanis adjungantur , q,ıı zelo regiminis ecclcliailici inflammari , ieduio invigilent › &' ordinarium liatis temporibus , de (latu , conditione , *k* erceflibus hujulmodi archrpre<byteratus certiorem faciant : ^pflintque ordinarii atehipresbyreris , decanis , le tritibus lynodaubus niquilitrranum ieu informarionum conficiendarum , line alio Ipeciaii mandato , facultatem, q o cuius qnrcumque vitia purgen- C tur , *tc* cun.ti in ordine contineantur , concedere : quas rnquilurones &- alias probationes ab indent pertritas , teneantur ofticJes recipere , <'c er uldcm ad alia jmis rcurcdia procedere I

IV.

Syndici autem , editui , operarii , *fc* alii bon oum ccclena'um receptores , aut procuratores quicumque , teneantur coram epilcopis , Φ & aliis dc eorum conlcnfu ecclelras **hiqI** modi vilirantibirs , r.i' tones fine ' adminill at>onis exhibete A reddere ; examinatis autem omnibus, que fujscitueiint , ipfis ccclchis £ .mpendc.e

Dc .-jiru'.'i· ***friviiuM O' frcii***

ÇAPUT XXII.

QUIA ab ipfius nafcenris ecclcfix erordio , caritate praricitim tum cftcrvelccnte , nihii r tilius ad propag.ndam fidem , vius ad C niigcidos exccllu , (olidius ad populos intra terminos antitjuorum Continendos adrnventum eft , quam ut c-rtis temporum ntcrvallr. cpi.copwrum cncri a haberentur : nos eam curam in nubi», **k** rcveiendillimi» epi copi» comprovincialibus , ita rzcitandam elle ducimus , ut ca drinrcps cogrre nunquam omittamus : hinc fperantes tot nahuam iegetes , ex nefarii" nofhoium temporum hrrebbus ne. fandis impietaiibus adlni ' puHulantcs , ‹ ‹ lican polie, *Sc* ad vite cternaa lcruina fuicijncada novale novari .

I.

Qtiaie ultimum concilium provinciate , primum poft iacraianâum Bc acumenicum Tridentinum , tanta cum › *iolhcitudine~ Sc* Jabore › a bone momoris Antonio pratdeccflore Tmĭno noftro , *tc* reverendiflimis tum' epifeopis com- CHBlaTI provincialibus habitum At abfoluuim , a lanâa «*«♦· iede apoftalica in benedictione approbatum , *Sc* ab orhnibui.c im plaufu 81 mentis jubilatione receptum approbantes / omnia & lingula illno decreta in omnibus iervari pvaciplentes , (latuimus, fecundum provinciale noftrum Deo favente, ad triennium^ ab hinc proximum, its hac metropoli , dic « nobis indicenda habendum elle , A celebrandum ; in quo peragendo eim a nobis A· rcvcrendallimis cocpifc<>pis formata, que pb ul'imo fanoniCe piarlcbpta eft , invalidant foic declaramus.

II.

Teneantur omnes epifeopi , fub panis factis canonibus latis , (lata die concilio adelie . Itaque in Mnediétronibus rempota pneveniie curent , ut illuminata metric , *tc* purgato fpiritu principali aftcCtu , conjundtis 8e lollicitis animis cccleli* Dei providere poliint .

III.

Et ne tot decreta condere, &· canones coniiitucre , vinum Ut A inlruituolrim , salti levetis pani» m rout >»ementes latis eadem demum trrnrcnriir , & in vigore cmiicrvcntur : pixter ea' perna, m ultimo A prrlenti concilio fisas, A- coril'i'iitas , ulir erum omnes facrit canonibus & conlliru tionibiis unertr , quas innovamus , ab omnibu' epikoprs , ofir.ialibus , & pelicibus et c'elia 11 ic rs quibuicumque , adduci poflint , Ae juxta caidem conilavementcs qui cumque puni.i .

IV.

Sed caveant qirc.imqtre , fire epifeopi , fire oftic ales, &▮ j dice. ccc'eiiaflici , in hujusmodi pα-nis A mirati» infligendis , nc qurd commudnati piopux , <V utiiitati coninlentes , l,t»i attribuai.t I I< I omnia pioifus in pios ufus Cunveitant A impendant , parie tamen aliqua pro eorum arbitrio accuiatoubus *tc* dclatotibus iclitta .

V.

Quoniam aurem nihil tam clarum *8c* apertum quin 'i.bindc rcrgivetiatio aliqua offufeare lu•poflit ·, hincqje difficultates *Sc* ambiguitates quadam lu',. -ıĭı pollent , exeeutionem decretorum inq-cdt'm*r* I omnium *Sc* liogulcrum decretorum prj .entis concilii , declarationem , clucidationem , & intei pretationetn › donec p oxi.iMim provinciale habeatur conciiluhj, ad n.· pcitnicte delinimus .

VI.

Cumque multa in pratenti Cunriiio , spue particularem cujuslibct **diaUlis** Italum attingunt , forent decernenda · ca nobis *Sc* reverendiflimis epifeopis , lu lyoodis dnecefanis , ex (actis canonibus , pio prudentia & ado linquimus definienda .

VII.

ÇHItlSTI
>c>♦

VII.

Et nc «liquit harum noftrarum eonflitutiintlm ignotationem prztendcre poffit , omnibtu ic verendliTimis coepilcopis noftris mandamus \ ut eaidem in pioximis lui, iynodis publice le-' gi A: recitari "jubeant . Omnibus autem ordi--» ms eccleliafticit viris przcipimus, ut intra tret ■nentes , poftquam przdiâarum conii.tutinnum liber editus- tueur , eundem fibi comparent , . apad le habeant , atque diligentiffime legant, & mente, teneant ? idemque in fingulis *it* hedralibns , collegiatis & parochialibus ecclcius , certo aliquo loco repo'itus afleructut : dcilauii-. tes univerfas has conftittitiones, poll icitum mcnlem , a die catum promulgationis , irvccclelia noftra métropolitain fait* , plenam autoritatem habituras , ac ex eo tempoie omnes *& Ungulus ,* carum obiervationi pênnde d^vindfos , S: obligatus elle , ac li h.igula n c eis prilentibus ligniftcatz Ar intimat* fuil'cnt i & , ti contra quicquam admiicrint pernis Ar mulcftis , qua: in eis conftltutz iunt , teneri . Ab co etiam promulgationis die tempus eoiutn decretorum inchoari decernimus , quibus cc> - to piridipto dierum Ipatlu , aliquid przftati pilum eft .

VIII.

Eire autem omnia *Bc* fingula concilii przfrntis decreta , ut noftra omnia , la nil illimo domino noftro , Chrifti in tenis vicano , univctfalis eecleliz moderatori fummo^, ztemum vigilanjiihmo, perluftranda . corrigenda , emendanda , *Sc* amplianda, genibus in obedientiam flexis fummrttirnus : favitque fummus animarum paftor , lux vera , lumen de lurr.mc , ut lucerna humilitatis nnitci.p.j cuiandit animabas , ad eum accedens illuïhinetui , 8c facies noltrz non c.itifiindaivtir .

NOS I-. I S. P.jscdis S. R. H. P. cardinalis , lui pis B .lil.cz arc liicp. Aq ait. primas , hzc dccreta a nubis définira lubiciiplimiis .

F. wlidihi nrih. BurJ.

Ego Antonius epiic Condomienfis f.ibicripfi.
E.go Antonius epucopus ecdcliz Er.golitmcnfis lubicripfi .
Ego Hrnricus L.idovicus epilcopus l'idUvienfis babfcripli .
Ego Fiancilcus cps.copns Ptttaeoticcufisfub fer ipli .
Ego .Michael Raoul -pliicopnsSantonenfis fubfcripli .
Ego Mcnricus epilcopus Mallcaccnlis fubicripfi
Ego Emeticus epilcopus Lucioncnlis iubfcnpti.

NOMINA ET COGNOMINA

procura lorum, cum cathcdralium, tum aticrum ccclcliarum, qui cdncitiointetfuciuii: .

Trar«rar«r<r *ttclrfit* .

JACOBUS Defa ignei , dcônus.
Pcertii PcyiilGc, αιυηκο». Jiihijûronus.
GÜbcrtut GrimiuJ ♦ canonicus.
Petrus Moiftct » canonicus.

A
Tr«»rai»r «olr/ia; 'P^La-vuvii .^
Petrus Cuufticte, cai.onicirs. cui, isri
'Tr^< HT^IvrCl *tli.rftt* .
Guil'clmtis 1 tuoy , canone.u>.
Melias 1'itaid , canonrcu'
m Ta.araivrri *tttlrlu* .
'Baltitizu Gelas, archidiaeonas may.r
Petrus Sauveur , canonujs.
^4 *ffj'U* <ic'. .
Joannes Gua'd-r.
joavhr.n de Bourges .
Trurararorv *tii'tjii Γcidçmitnïïï*
Antonius Je Cnn, . anoni.js A aichidiacomis mijji .
Stcphanuv Margeurs , can.m.rus. r
B *A fitu <.<f*
Joannes de Ion , icciui N.iaci.
Boitholomzus la I aigue . rriiiii Drfprei.·
IVornrarorei *t^illc* I
Jomnes Moineau, 'luelauiai u. c.c.c'.iz E-.golumeni'.s.
LeOnaidns de la loiclt.c , caromcis.
Torrrralirr, Trrr.sc un. *n· b f* .
'j unnes Pichaid, canonicis Ar a.tiiidracohus.
l'ctru; du (.liailuc, canonicus, anhi'ù-jcn-us
q'rarroalur *ifton^ftefu* **nthrirjh,** .
■latct Valentinus Oimy , infrmarius Mallea- ccnlis .
A f»rtt r.'cii. ■'
H.Utius de la Pommerive , .1.J.rdiiconus
C JaCuirus V asli-G ic. i .r I u .trrai. '
Tic m al, ir. ÎVr'.-«s;l. ricdir-
H-'iricus Adiruu.it , sanouicos
I-ran.iicus Richcteau, canonicus.
.< firte iltri.
Renitns lavier, lan.i' i-is & luceentor-
l liiar ai> (ɪ'ı r , cunon.no clcemois navius .
7Va<wrir<.r r,.ria Sadarr-i/ī..
l'alchalts de la 1) uuilc , c.trfunicus.
uf ya* .'r v-'rrr
Joannes de Carbonnicrs dejayae . decanus eccleliz Sarlaic.ibs .

Trocüfcitortt ra.'.'rtı*Λ{Λ* . VfTiriai , *fHihQ taitur»* *ftâit·*

n.n ı urtif .

Joi incç île (*<»u ^ , ihiMu.'anus ·
PcitiAik Ch /Chi, LtciJÎla
Joinncv de M jucy > ɪmiiɑ ɪlmn
Pctrus de Ec^lieu , ηηοινοι..
'Pro(Hr<tr& .
Roniüius lixrbot , caii^nicir. cîcenwKmuus.
*Tro<*r4tir muna/hi>i* *(tum*

Fu:ei AtcliambauJut › momehus h;bptiur .
\onîMM 1 j o !·**n , β pr,m.
mfrro9i.AfAH4 *'f/n.*
E Gilbcitus Gi imaiid , d->uo. I ic.bt viv Parifienlis
Rayniutid.lv deStiiCtn, tmic· *Je*..r.
Jacobus GmJonu' › io< × t. Jc-iu . \
A lceniius Henri que r. dc Monnc grO , dodlur the J-! igus , A· canonifta ·
t.....Jo.danus ord S. Eian.iici de obfer- \ vanna .
Γ. Sylscftcr Grandis,'iccjÜcâus.
Bemaidns Delprutv › canon.sus Santonenfis , d .itor theologus , vocatus ab sllufttlillimo D metropolitano .
I iatet Archaœbaudus Chtillut.doûor theologus

fa»

I ANNO UHKIST1 '>»-!·

SfiHtvunfu "d'fit.

Helu· Picard, doctor Ibeulogus.

Petrin Sauveur, doctor theohaqaH·
Bernardus Dante , doctor theologus .
dmbcrtus Hocquiei t, daCtoi theologu·,
Tiilt-aHHlu.
Petrus Hutneau, doCtur thcol.
Pionylius Gujlloteau, dudor thjol.
C«adv«i>>nyf(.
Stephanus Margeon ,· doctor (hcol.
Joannes Dame, doCior rheol.
Barthoiomaus la Farguc, doctor theologus,
Pttretfiftafit.
Joannes Pichard, doctor theolog·

F. Valentinus Ourty , ductor facult. Patllien, fis.
Hilarius dc la Pommeraye, doctor facult. Pariliqnlis
Jacobus Vas!in, doâor facultatis Parilienfis.
F. Rolandui *Bowdon Auguftinianus* , **doctor facult. Pariiicnlis .**
Petrus Charon, in decretis baccalaurcui *Lftcunrnp,* .
Jacobos de la Boulaye, Baccalaureat in **Tjreo-**log. fasuit. Pariiicnlis.
Stritten/i. .
Pafchalis de la Brqulle, doitor **Theol.**
Tr.m.r.rrr ronn/ii.
Petrus Peyuflac , 8: Joannes Mefncau , qui lupra .
ftcrcttni iinci.'u .
Joannes Bcrtheau , archidiiconos metropolitan< , Cc Petrus Sauveur, qui lupra.

ACTA.

EJUSDEM CONCILII.

jEd/fliif Àc candi* ·*

FRANCISCL'S , mifcratïonc divini S. **R. E.** terni iinÜr Pt presbyter CARD^NALA de SOURDIS, & Undz iedir epoftulke ■gritu a iHivpi.dopus Burdigalçnli* ‹ **Aqjl'aii»*** pi 11114'

Iu Ki>.j provincialia bi« quondam in anno haberi **h'i'd** , per *iicroitnttum* & ccumc» nicutn **1** ride nuum lii'gn'o quoque lah^m triennio in hnguln i'ïuvi:»111' tabenda » ctîj tuib·*· ta Gdllia* in ccdeHa **ndU** metropolitan^ nondum habeie potuimut : nunc tandem , **nmi' hi'** vittifhmi Ludovici X1Π. Cluiftianithmi (_i.illurum re^is ' pace reduda , favente Chnfto Jcit» ialvj<uie nuftr.o » quamprimum cogere aggicdicnur . Cum cijina is optimum conlcrvand· **dilciplinx** eccîe'ùftu*x* **a** puribus divino numine a'A··i‹ mrloduchis niody» , ita ioliictte ac i.uttuoic o.'hn icrvjtiM ; &' pio cot igendu cicHlibiis , m.t.ibui rcformindts , qreielis ik conti overt) i‹ » mponendH , ab acumen **t o Ti** i-den-1.>o ialub'ircr demum **I'Wrus:** vifum no·bt- I'T'.imbcfidiim :n ha «c curam t qua dcin* <eps iuobUo pivvmiiaJji **Hjth** 'cmputibus hab'aiitur Quart not, quod ud mijorem omnipotent^ **IXi** gloriam &: fanâoium ej'>s , cede* **'luiumipc** provincia noftr* incrementum bene vertat *δζ* **cedar** t **concilium** provinciale in cede· **ha noftra metropolitans Bmdigatenli ad Cal. OAob. proiimiofCt habendum fit inchoandum** dcciemuti , **ad idque rerercndiffimo' DU** end: ■; **cumprovlncialet noftros , per Ircut A noftras ad fingulor** *nominitim* **datas evocavi.** akNO **mus : univerlis ideo & lingulis , qui pro moreCHRiiTI hujus provincia dc jure vel confuetudine con-' ■·»♦ ciliis provincialibus, confidere debent ,** *Sc* **Viis . quibufeumque, ctiam evempris , qui fu^inte-relle** putant, mandantes, ut fub **panis m** jure A' ultimo provinciali contentis adCoodiâam diem adefte cure >t : plus quolciimqUc fideles , **qui,in agro** dotnfaico cunfcitas tegetes **adtnef-**fens inalbefccre exoptant, pru tan<is operarii·, definiinum tnclfit'rogent , **wiixe** butantes · **Ac ' 4c quis** infeiu·) concilio **abfit** *Sc* deficiat, **ne-**Vf caufam ignoranti? pirtclidcre poflit ; prr- **y** lci\s rdidum fieri , A per lerictatium noftrum fublciibi , fig rlloque nolito muniti j.llimus : **idque** ad valuas, cum metropolitan? riollrc , tum lingulaiurn cathedralium , A· inligmum collegiatarum aftigi voluimus. Burdigalae , die xd. mentis **Julii,** anno domini niillelnno iesïcntc-**lima vigefimo qua ito** ·

LITERÆ SCRIPT Æ^AD

reverendtflimos DD. epikopos provinciz .

FR.ïXf/fCCr Λi **fi £** *T 10*
Ji-.1ΛΛ S I{. E. tHHli fjltilt Tr4*tcill , CTC.
/(alieravdi/b—o *duiniff r/i/tefb* Jil^rafavra *naftr» ftlaicm in* dvnrr.o .

Reverendissimi; domine : Quod tantopere, ab ipln.s allumptionis noltie ad ledem Buidq;a'enlenr exordio , optavimus ; Λ- a Deo 1'a'rc -v la'ratoic nolho Jclu CJirift>, in Sprru **iviJo** (Içnitflè expetere conati lioniis : ut ad moderandos moies , corrigendos cxietlus , conttovcilias componendas , aliaque ex lactis canombus peimifla , ad przlcuptum hciolanCti acunimiki concilii lüJcnuni , \-rsureri provincialis Burdigalenlis oppoituno tempo e lynodum provincialem Cogeremus : id tandem tempore acsep'o agendum lulcepimns . Quxre p o lutrcpti regiminis oflicio provincia- noftr» rcs'crendilfimos epilcopos ad jynodum epilcoporum evocare rati , eandem in noftra eccleia metmpohtana Burdigala ad D calendas proximiores Oft brrs inchoandam Sc habendam cenl· rn.us A- ediximus , ad earnque amplitudinem V. pro autoritate noftra metiopolilann vocare, *Bc* ut ft.ir › die omnino in. reifir , minere › prout pratentibus noftiis **li**teris vocamus A monemus r nili (quod abiit) aliquod tc joltum quo minus adefte concilio queas , detineat impedimentum : quo tamen cxiftente , tuum erit , id quampiimum nobis tignifica e , *tc* jutta canonicas fanctiones probate ; Procuratoremqlre ira ac m ultimo prs>-vrnciali prafinitur , ad lynodum mittere , ftatu n A ordinem tuz diccrr lis deinouftr it urum , A' a concilio de emend.: . ad te demum relatui uni . Cum enim lacrorum canonum decre- E ta , A parium ultimi provincialis vcfligia , una cum reverendiflimis coepilcopis noftis **in** concilio tum cxsftentibus , exaâc premere cupiamus i cogeremur certe , panis re in diéto provinciali contra abfentes latis vel **inciti** feme . Evque nomine , amplitudinem V'· revcioudilliniam , ne nobis A' libi defit monemus : ac pr.tr.ca , ut edictum n.ift un lupcr celcoiationc hnodi paucis vetbis concep'um , *Sc* in his literis inclulum, in fu· caijtedralis *tf* **aliatum infignium lu? diacclis ,** fi qua lint **eccleliarum valui-, ut quibufeumque innotefcat,** *tc* **nullus cicufotioni pateat adi' >' ihgui.**

V. revcrendiàimam hortamur, tria prxiiare velit : ptimnrn Quidem ut duos çx capitulo luo , {k dotitina Ac probitate prrftantéi viros fecum ducendos, qui fyuodi tr fttatibus idtercfTa poffint , &- (uper iis -maxime qu* rem ipfius capituli contingunt, profpicete, «Humat. Alterum, duos etiam cx totius deii corpore , qui return experientia &- dodrlua prrvalcntci , fynodo prudetle pollint , acccrfa: . Denique ut alios Item duos, Ac cos quidem pro fingidart fua vifgilantia fpiritu ferventer, Ac quorum Corda acus domus Dei comedat . vit* puritate & innocentia claros, qui a concilio munus acci- C piant , a nd ipfius ad proximum utque , jugi

. Gulnan nuqis c publicandum diligenter Uaret , ii- A in juftitia & fanâitate ventatia : Udcirco , ad induendo· provincia noftra populos vutuce ex CHUlsrr alto , a facrofantto concilio Tridentino › Ipiri- ,◆-, tu diftante divino, concepta» effuia, *Sc* declarata, noi accingente· , in eum pruwa oauuum , oculo bhmilitatn noftra conjicimus , qui fuo robtentu faciem terra renovare , accaflu recrea re , greflus noftro· dirigere , Ar lucermm ij ufttram illuminare poteft . Quamobrefc ui olnn in Sina ad~ percipienda divina mandata cicito populo veftunenta lavari , mundari , iinuumque in diem parari praceptum eft . quo ^cilicet cclcftia illa verba gitian imprcd· pracordii· ' firmius iahsrercnt: ita nos, civit/ui Hmaigaleafis cives, 86qtioihbct in ca degentes , quorum *Sc* totius provincia gratia , falutaru decreta concilium meditatur , paterno ac co quo poflumui paftorali affedu hortamur ac, monemus , ut negutictum temporalium diUufta . qua fxpius Spiritus fanât odoret extiaguuntur, caligine, radio divin* canriti· illuftrali , peccata fua detegentes , dcttllentur , facrameiuo pqtmtcnti* contradas IwJci cluant , autori grati*.in (aera fynaxi feie conjungant , operiou· juftiti* incumbant , pauperum inediam Ac egcitatcm rrqfeticotdia fublcvent , incarceiatia- & pr* tenuitate pudore affeâi· àuxilitnn present , cofque qua maaime poterunt, cuniuldB^ cur , mutulique couûlüt pcoximo· laborantes quoquo natio juvent, fobiic, cafte, jutte , *tc* pic › ut decet veros Chriftianos Ac catholico· , vivant ; orationibus inttent , ad divinum auxilium pubi· *Sc* patribui in concilio allidentibus impetrandum ,' memores divini eloquii , qualis populus repetitur , talem *Sc* faccrdoicm cite , & a Deo concedi. Omnibus ideo nos ui hac civitate degentibus jejunium quait* Λ fexta feriae, & dici fabbati piimsconcuii hebdomad* fervari mandamus. Ac ut non iulum Lalutanhus verbi mdnitionibus ad id moveamur fideles plebes , fed efficaci vite exemplo sciuti/ impellantur : revcrcndiilimos DI), epiicopocomprovinciales noftros monemus vehementer , putis mentibus ad Deum accedant, facroiando miflc iacificio quotidie interline, illud laltcm ter in hebdomada celebrent, frugali menia, in qua fe facra Icâiouc reficiant , utantur , lingulis fextu feriis jejunent, orationibus tccqUcnter Deum exorent , familiares in officio contineant , pauperibus *Sc* egerus feminent in benedictionibus , *Sc* de fubftantia fua omnipotentem honorent , ommbufque amtn* nervis contendant , ut qu* ad debitam provinci* noftra , cum cleri , tum populi reformationem , in gaudio de fontibus falvatoris hauferint , ea demum propalent Ac in medium proferant.

Prcterca ut tanti conatus intendant profpcre Ac *procedarit,* mccnbraque fimul cum capite Canute connexa, *Sc* igne divini amoris ardentia mutuo feie juvent auxilio : in omnibus cc- £ clellis hujus Burdigalenfis civitatis , facrofanétum miff* facrificium de Spiritu fanâo ter in hebdomada, diebus videlicet Dominico , Marti·, Ar Jovii, celebrari , quotidie litani-ss ianâorum inter procedendum cum orationibus congruentibus recitari, colleâam de Spiritu fanao a quolibet facerdote celebrante aflumi , ac demum , quod ait apoftolus , obfectationei , orationes, poftulationes , gratiarum a&ioncs I imprimi· pro fenâif&mo domino noftro Libano papa, pro Chriftianiflimo rege noftro Ludovico, pro exteris regibus At principibus Chriftiauu, aUifquc dignitate in popvlo pruf< lieu tibus .

DrrrtCM· *it xttit tlvtitii U ttatilit* .

FRancifcus, miferatianc divins , Arc.

Cum tinta lit divin* bonitatis erga figmentum humanum dignatio , ut quamvis peccatorum fordibus inquinatum , bcnediâiombus illud tamen fua dulcedinis prpvcniat , Ac pcileâum mifericordi* fuavitate deducat in miferationibus coronandum : tuneque illi divini luminis radia· affulgeat , cuna depofiua pernitenti* facramcnto hijuftitur iu* pxnnu novum hominem induit, qui fecunda» Deum «.'·cauia eft

ΛN1O α<ι<ι>π

tibus-, denique pro omnibus hominibus fierpiacipitnui. ut tir faluiartbia nsodis in cantate radica·! &· fundati . idem ispientev , idemqnc lulcipientes , otbi (fÿnfluno parc reddita, ad dcpcicndii impietatis machinas & herelu techna» , unico illo ciritary nesu faderatt , poli tôt tantafque in belIn civilibus fanguims Chriltiani cttulionct, feic tandem accingant .

Ne vero durant· concilio in ecclefia Dei ullo patto interturbetur lacer confefius : colloquii , deambulationes , tumultus , ftrcpiiu. , fc alia id genus amoveri , reflate » fc amandari jubemus : e contra omnes aflSftente» ca, modeftia , vultu , geflu , inccflu, compofitione confillere , quibus fc corpore *Se* animo iis qû.r a nobis peragentur , prutto addle dr intendere dt(cernuntur .

In.congregatiombus autem five privati», five publicis qui intere®· debent *Λ* poliunt, ea moderatione animi dc lenitate , qua viros fpuitu Dei afflatos animi lui^lenf» Tine ulla alie'rcanone aut contentione proferentes decet , uti peroptamus.

Nullus item ratione precedenti* , five in congregationibus, exoriatur tumultus : nec ina'ium jus aliquod ob id fibi acquifitum efle quis exiftimet : fed cuilibet fua jura eo quo ante concilium competebant modo decernimus confervari.

Denique quemadmodum in ultimo provinciali canonice cautum eft , ne quis epifeopus , aut alius qui concilio inicrefle debet , ab hac civitate Butdigalenfi, ante ejufdem concilii finem, fub panis in eo *Sc* jure contentis, difcdere pollit , nifi prius fur difcellioni» cognita caula , examinata , dc probata fuerit , eoque cafu , procuratos qui acus concilii fuo & ec clcfir nomine fubfcribat , dc ejufdem concilii decreta fafeipiat , debite fit conftitutus , prohibemus.

buÀsf* IA *ftcrttitri itnfiftme fwcict» faltrii*

Die ultima menfi» Septembris ,|-anno domini 16x4. habita congregatio privata m lecretiori coniiflorio porticus palatii arch'iepifcopalis Bufdigal* , so illultriUimo D. cardinali, d.· archiepifcopO , cui interfuerunt revcrend'lfimi DD. epiicopicomprovinciales, Condomienfi., Engolilmenfis, Aginnenlix , PlCiavienlis , Petracorrcenfis , *Se* Lucionenfis.r ibique affirm dc modo habende congregationis public* , de creandis o®ciariis, feu adjutoribus concilii, de precedent!· procuratorum , de eeelefiarum cathedrarium , inter fe , de theologis dc ran· oiftis aflumendis , de prima feflionc , de congregatlonibus privatis *te* publicis , *Se* fecunda leuioa ne indicenda . Quinus peraâts, ifuflri/Emiu D. cum reverendiilimis DD. epifeopis habuit congregationem publican,.

Ctmrtfftie pnblita frvn·! , *i» ftrtie» ftlelii* , ad *rtfd'** i·»ΙΓΙ·''«-

nei .

IN nomine fanAa fc individua Trinitatis , Patris, *tc* Filii» *it* Spiritus fatsGi , Amen. Anno domini millefimo leseeatefimo vigelimo cuarto, die ultima mentis Septembris , pootifisatus lanttiffimi D. N Utbani . divina pro-

A videntia pap* VIH. feruudo. ftris congregatio pubbea m potticu pal^çii arcbicpifconalM But digvlenfis , defignaia ad habendas publicas congregatu»sic« , in qua pHsftdetH eaVtit iltullrifhmus fc reverendiflimus D- D. cardinalis , & me(ropolltanus: reverendi/limus D. Antonius de Coux , Condomienfis , antiquior fudragancus 1 reverendiflimus D. Claudius Gelas, cpilcopus , fc comes Aginnenlis I rererendiffimu· D Henricus Ludovicus Kupipoxeus , epifeopus PiCtavicrxlu : revcrcndilfimu» D. Francifcus de la Beraudicre, cpdcopui Pclucoriccufis: *tc* revcicndi^htnus.p. Emeticus de Bragelonne, epifcopus Lucroheplis ; qui omnes juxta ordinem confeerationis confédéré. Hinc ilhiilriflimus D. B métropolitain·» , capitulorum dr aliarum ecclelunim deputatis edixit , ut elundem ordinem Jcivarent inter lc, quem revcrendlflimi DD. epifcopi, latione antiquioris Confecrationis, ad epifcopatuth lerviseui , idque efle A junbus dr rationi confcnianciim Quibus prolatis, ad ea inlurgentes reverendus D-dc Pitard , canonicus, theologus ereleli»· cathedi-ilii Santonenfi», Are verendus D-Guillcimus Truoy, canonicus ejuldem eccleli» , ambo a capitulo deputati, peticiunt sum omni honore tk levcicniia ab iUuftri/limo metropolnano , quv illuftriflim» dominationi pla< itère, perpendere , non efle eumdem ordinem , qui inter reverendiflimos DD- epifeopos fervatm , inter capitula , ratione prrccdeftti·, C fervandum . K»c enim numquam mutari dicebant , illos vein l»pe I Quare cum inter capitula caihs drilium, talione inftitutioms eorum, antiquiorem locum ecclefia S<monentis obtineret : poflulsrunt . ut pofl Piâavunfis ecclefi» deputatos locum allumèrent , & ceteros antecederent. Eadem petiere alii depueau . Quibus cum id non polfc concedi ab itluûriflimo D metropolirano refponfum: aftum tamen eitdem elt concelliim, li alio in loco confiderent, nui linn inde fibi eccleli» przj dicium generati , quominus probata antiquitate , *Sc* jure prrtenii) poflu'ara concederent ut . His diftis , tllu ftriflimus D. mctiopoliranus , in cathedra a terra paululum elevata , adurgens detrito capi- D te , recitavit olitionem , , *tc* pauca przlatus de bne concilii , conniruit Sc edixit » lingulis diebus duas congregationes habendas, primam privatam hora octava ante meridiem, in qua mterelfcnt fs»(1 epifeopi; alteram publicam, hora prima pomeudiana , in qua omnes deputati capitulorum , *Sc* doâores infra nominati. Tuncque juflurn ut omnes, prêter deputatos *te* doâ ires tam ex civitate afeitot, quam ab reverendiilimis DD epifeopis adduftos, exirent a concilio . Hinc ventum ad procuratoria deputatorum expendenda · Ac primum exhibitum eft procuratorium deputatorum eccleli· metropolitans , quo procuratores conlli'uuntur *Se* deputantur revere tdi domini , mag-llrl E Jacobus *Deitiguct,* decanus : Petrus Peyrtflac, canonicus , archidiaconoa Blarvienfis . Gilbcr tus Grtmaud , canonicus theologalis , ® Petrus Moiflct, canonicus, in facra theologia licentiatus.

Secundo, exhibuit procuratorium re'ereodin D 'magifter Petrus Coufture , presbyter , in utroque jure licentiatus , canonicus ecclefi» cathedralis Piâavienfisn - capitaleejufdem ecdcfiz deputatus

Succeffere tertio loco reverendi domini, Guilielmus Truov , presbyter , canonicus ecclefiaSaaioneniir , *it* conmianus iq prsfe&ura San

tc-

"ajo^- CHIUfi' !»»♦·

anno CHttlSTI i*m.

'onenfi › Heli*» Pitird , presbyter, canonivus théologall» dlâ* ecclefi* , qui procisrqtonum exhibuero.

Quarto, prodiere .reverendi domuii . magi* Ari i Balthasar Gel·*, archiÿlaconu» majorée* defi* Aginnenfis, * Petrus Sauveur , presbyter, canobteus tteulugalis tmifdcm eccleli*: 8c procuratorio oblato , 8r diiéullb › cotifedere t quibus oro clôt» dkecefis Aginnenfis adjurkU reverendi lλ l>· Joannes Gil»rdln , * Joachim *de* Bourges ,· adduAi a reverendiffimo D. epifcopo.

Quinto, (unexenqtf reverendi DD. magiftri, Antomut Decuu«, canonicus, & archidiaconus major eccleft* Cotidomienfi» t *Ar* Stephamu Margeon , canoakus theotogalh diôse ecclefi* : A B exhibuerunt procuratorium , *Bt* ftatim locum acceperunt.

Sesto, explicarunt procuratorium 1'uutn reverendi D. D. magiftri , Joannes Mebieau , thetx.u arn>» ccclcfia Engolifmenfi* , A in pnefe-Aura Engolifmriili conliltarius regius, & Leonardo- dc la Poreftie . canonicus ejuidem ccclcii« , jurie utriulque iicentiatus .

Septimo , furrexit reverendus D. magiller Joannes Richard , presbyter , canonicus *it* archidiaconut ecclefia: cathedral i* Petracoricenfi»; qui exhibito procuratorio fedit ; *Bt* concdlum reverendo D. du Chaifne, eanonico, & arthidiaeono ejuldem ecclefi», abienli , procuratori item a capitulo in eodem procuratorio conftituto, locum retinere.

iMtavo . revsrcndu» D. Frater Valeuunui Ouuy, monachus , inftrmanua monafterii cathedrali» Malleacenlâ, exhibuit procuratorium, A locum accepit.

Reverendi item DD- magiftri, Hilarius meraye . presbyter , dottor in facra facultate theologi* Paniicofi» : Ac Jacobus Vallin, prefbyter, doâor theologus facultati» Panfienfu , rector .Biliari* Footctuaci Comitis , dl< ccfi» Màlkaccufis , exhibuere procuratorium » clero totius diceccfis Mallcaceubs.

Nono , procuratorium capituli ecclefi* c»tlicdrali» Luc loneulu eft expenfum i quo reverendi DD. magiftri Hcnricu* Adinicaui . & Francifcus Richcicau , canonici ecclefi* prrdid» Lucionenlis , procuratores di&i capituli conftituuntur . Petivit autem reverendus D- Admirant , m inter capitula non ita ab antiquo inftltuta , primum locum obtineret : quia n juxta ordinarium , reverendiff. D. epifcopi Lucionenlis , nuper ad munia epifcupalia aifuinpu locum retineret, hinc ecclefi» fticpr*judicium inferretur. Cui refponfum , cx «onufc him ecclefic fu* prrjudicium generari poffe . quemadmodum in decrero d< modo vivendi coni inebatui I Atium tamen conceflum prefato domino Admiraut , fe c.t verba in concilio dixilfc.

Decimo , adfuerunt reverendi DD. magiftn, Josnnci de Fbix, presbyter, rettor Neree, ; *Sc* Bartholomeus la Targue, rertor B. Mari» Defprex, deputati * clero dicccelit CondomienG* ; a quo exhibuere procuratorium fibi vonceflum , *St* confudere.

Trocerutaeia *ttlltiuutntm.*

DE ecclefiis collegiati» acccflcre , pro calefis faculati *tt* cnllriiata fanâi Severini , prope *tc* extra mura· Bardigalenfc* . reverendi DD. magiftri, Joannes de Coulage» , tbefauA rarius t Petrus de CniCaau, (acrilta i Joannes de Money, & Patrua de Beaulieu, canonici rrclc- cHKUTt fis» prediâ* : qui exhibito procuratorio , Ar i*i*. difcuiTo, locum tn concilio fumpTerc. ,

Adfuit ultirrto reverendus D- magifler Romanus Baibot, canonicus Ar elecmofynariur ccclcfurfcxularis *Bt* collégiale S. Æmtliani. dice I ccCs Burdigalcnfia r cui procunioito concedo , conccifum etiam hi concuio afCdetr.

Qu· omnia procuratori· difcuffa, Ar examinata, approbata lutu ab tlluftriffimo metropohtano, *it* reverendlŒmuepifcopi», prout juribus congruunt dumtaxat -

Dt tJ/Kttnbti cuntJti.

, T T Inc egit illuftrifTucuu D. metropolitanu* , A B de adjutoribus concilii eligendis, Ar conitiluendis, Imprimis constituit promoture* reverendo» DD. magiftrum Petrum IVyniTac , presbyterum, & canonicum , Ac archidiacunum Blavienfem in ecclefia metropolitan· t & magiftrum Joannem Melhcau , canonicum , *Bt* thefauranum Engolifmenfia ecclefic , cunillianum regium ui pretedura Engoltfmenfi .

Secundo, drfignavit feeretario» loucilii reverendo» D D. mugillrum Joannem Bertheau , presbyterum , io facra theologi* facultate licentiatum , archidiaconum bronfaci in ecclefia metropolitana , & magiftrum Perium Sauvaur, presbyterum , canonicum theologalcm ecclcfiz cathcdrali» Aginnenfia.

Tertio, ad difcuticndaa abfentium caufa» A cxculatione» , tum ad caufaa particularium audiendaa . litefque *Bt* controvcrfias inter reverendi(fimos DD. cpifcopo», 8rcomm capitula fuborta» I componenda», vel ad fyiuxium referendas, revereridiflimos DD.epifeopo», Aginoenfem *Bc* Petrxgoncenfein , conftituit quibutad. junxit in fubfidrym reverendo» DD. Balthasar Gelas , archidiaconum majorem ecclcfir cadedrafts Aginnenfia; HeliamPhard , canonicum theologalcm Santonenlem , *Bt* Henricura Admirault, canonicum Luctonediem ; qui, fi quid alferretua u> pralatos revcreodidimo* DD cpifcopos judice» conftiiutos, id expenderent , *St* ad fynodum referrent.

✓ tetemfitr .

SEd precipue ratio habita eft ab illuftrillimo D- metropolitano , & reverendiiTimis epifcopi theologorum , *Bt* caaoniftaruui .

mtifffhttruc tctiifut [ttl .

Reverendus D. Gilbertos Grimanci , canonicus theologus mctropoluamii.

Plâtre» , Raimaudus de Sourii» , A Jacobiu Gordonu», prctbyteri, focictati» Jefu .

Doâor Henriques de Mannegro , theologus, A canon lilt.

Pstei..... fordanur de Oblerrantia .

Pater Sylveltcr Gmdi», Recolleâu».

Reverendus D- Bernardus Defpmeta ,. canonicus ccclcii* Santoncnfi» , doâor theologus , vocatu» >b illuftnJimo metropolitano

Tbtoiifi tJdttilt Λ rrvcrttJ'jJiiH» D. tfijctf

LxKutfi.

.Reverendus D.Jacobu» de !a Boulrvc, baccalaurcus us facia facultate theologi* Pari. ficulis

.4 *ftrtr tlcri Ixittufii.*

Reverendus D. Reaatut Favier, canonicus , *St* fuccenior Lucioncnbs*.

AWHO . CHAISTI ••«s-

Reverendus D. Hilarius Calier, canonicus , A eleemolynarius LecionenCia.

TMe%i eMh ʌ mmtifliu D. aiftef·

› Reverendi DD. maaiftri , Petrus Sauveur , canonicus theologus t Bernardus Deere, & latbertus Roquier.

Tbrnkp » revemadtflme *D. tfifith Tıβ».*

Reverendus' D- magifter Petrus..... canonical ecdefia PiCtavicnfis , dodor theologus .

Reverendus D· magifter Dionyfius Guillot, teau , presbyter, canonicus thcologalis ccdcfic Pidavienfis .

Thnleti Λ rcvcrfliffim» D. efijctf»

C»ede»ie»fi .

Reverendi DD· magiftri , Stephanus Mareeon , canonicus theologalia Cundomienlis : Joannes Daure, presbyter, dodor theologus : Bartholomeus la Farguc , presbyter , dodor theologus .

Scettimfii.

Reveiendus D. Elias Pitard.

TlvWagai .

Reverendus D· Pichard , canonicus theolog»t» ·

TAxg/agi Ms/fasws/ri .

Reverendi DD· F. Valentinos Onrry, monachus , theologus Mallcacenfis : Hilarius de la C 1'ommerjye, dodor theologus Parilienfis : Jacobus Vaslin , dodor Parifienlis : Francilcus Bmrbon , Auguftinianus, dodor Parifienlis : magifter Petrus Charon, piesbyter , in decretis licentiatus.

Tandem decretum eft, primam feflionem habendam efle, die prima Odobris 16x4. in etclefia metropolitan*, in qua omnes tum epifeopi tum deputati , per manus illuftrifSmi D. facratiflimam eucfiariftiam fumèrent .

Ledum infuper decretum de modo vivendi , in dida leflione legendum : edidumque , profeflionem fidei emittendam ab omnibus in dida leflione : fecundam autem feflionem futuram , die mercurii'p. Odobris , quas facra eft D divo Dionyfio .

Ac antequam forgèrent patres , *lc* difccdeicnt , jurejurando omnes cum deputatos tum concilii coadjutores , ad petitionem promotornm , conftrinxit ifluftriflimus , ne quid dc lis qu* in congregationibus, live privatis five poblicis , tractarentur, patefacerent , *lc* publicarent . Tunc congregatio finita .

TriuM *frffi» .*

ANNO domini 'millefimo fexcentefimo vigefimo quarto , prima die menfis. Odobtis , pontificatus fandiffimi D. N. Urbani divina providentia paps VIII. anno II. habita eft prima feflio in ecclefia metropolitana landt Andre· Burdjgalse , hac veluti forma .

Hora odavr piscife illuftriflimus Ar reverendus D. cardinalis metropolitanus pontificalia induit in facello palatii archiepifcopalis . Non longe ab eodem facello , in protocubiculo pihtii , reverendiflimi DD. epiicopi comprovinciales , Condomienfis , Engolifmentis, Aginnenfis, 'Pidavienfis, Pctracoricenfis *it* Santonenfis, eadem ornamenta cum mitra fumpiee. Procuratores omnes , *le* theologi, qutcumque prim· congregationi public· internscrant, cum fuperpelliceis , * aimntiis , aliifvc orna. ~a Wwô* CHtlSTI in».

Qnbai parat·, rom «cceffir capitulum metropohtans proceftionalKer , cujut canonici omnes pluvialibus induci i acceflere etiam procuratore» eccklıarum collegiatarum , *le* ireu linum landi Se*erini *le* fandi Æmiliani . Hibc proceffumcft ad metropssiitanam ecclefiam, procedentibus primo, ordine ccclcfiaRico , procuratoribus collegiatarum , tum cathedralium , tum metropolitan·, ac tandem jeverendiflimts DD. epifeopis , illuftriffimo *1)· cardinali me* ttopoliuno , poft omnes , retro populo civitatis .

Cum omnes ad ecclefiam pervenere , decanus *ic* canonici metropoliranc loca confueta B retinuere : procuratores hinc *tc* inde in lubfcliiis canonicorum locum fumpferc : at revcrcndiflimi DU. epiicopi , in fubfellus in formam hemicycli ante majut altare paolulum a trita eredis, &■ tapetibus omatis , confédéré , illuftriflimo D. cardinali metropolitans celebrante pontificaliter m loco a cornu euangelii paulo altius credo, fub umljclla cum aliiftentibus affidente , deinde ad altare ftante.

At ubi vernum circa commuuioncm , ad fa-.cram fynaxim acceffere primo *icvirendiffimi* DD. epifeopi, tum deputati metropolitan· , deinde omnes ordine pie admodum fucceflere. Quibus persdis, confidentibus reverendillimis DD. epifeopis in fubfellits fibi paratis, & illuftriflimo D. metropolitano, pluviali induto , coram altari iu faldlftorio, afti lunt orationes & preces ad preferiptum faerarum csrimoniatum : in quarum fine habuit concionem Gallico fermone reverendus D. de Grimaud, canonicus théologalit metropolitans.

. Hinc confidentibus , illufhiflimo D. metropolitano fub umbella , reverendilEmis DD. coepilcopit in fubfellits fibi paratis, cum pluvialibus *tc* mitris, unus et lccretariis acccflit ad illuftnflimum mctropolitanum , & es illius manibus accepit decreta prslegenda : qui iuggeftum confecndcns, ex eo legit primo dccutum dc aperienda fynodo .

^feriende .

ILLUSTRISSIME A reverendiflime domine, reverendiflimi paties, placctnc vubis ad Lgjidem A' gloriam lande *le* individus Trinitatis, Patris, & Filii, *tc* Spiritus fandi, ad tuendam 8r augendam Chriftian· Religionis difciplinam , pro moderandis moribus , corrigendis excelfibui, *tc* controvetfiis componendis provincis Burdigalcnfis, aliifque ex lacris canonibus per*illis, facium Burdigalenlc provinciale Concilium incipere ?

Ledo hoc decreto, alter fecretarius , & notarius concilii , acccflere ad illuftrHJimos & icverendiffimos DD. epifeopos, vota requirentes, hoc modo i placetne vobis, reverendiflimi DD. decretum ? qui omnes , placet , proferentes : tum idem fecretarius 8t notarius retulerunt ad illufttiflimum mctropolitanum, dcçrctum patribus placuifle . Qjio audito , illuftriilimus dominus metropolitanus dixit :

Decretum placuit omnibus patribus : itaque decernimus , provincialis Burdigaleniis fynodi initium fieri, *tc* jam fidum effe.

Vum dc mandato illuftnflimi metropolitan!» fecretarius in faggeftu legit decretum de modo vivendi .

Deere-

*AHNO'"
Cita ISTI
>.**.

Dtrrtti^odt msd» viveedi.

Xlisvvram U. 5de>.

ïï5δ"
CHU<TT

FRancifeua, *c at («p»» psg- ıΛρ·
Lcfto decreto 4e modo vivendi, feuetatim alter· *tt* notari*», petieram a ruveceitdifliali DD. epifeopit t iiieftnftme , *tr* revere··difime D. nverendiCmi patrei, placentae her decreta vobis? R. placeat

Quo refpoafa accepto , iHuftrifimns metiopolitanus ait.

Decreta plicuerunt , ideo agende funt Deo gtat'·· .

Patrer nfpoodmint : Deo cratiat.

Tunc vocati reverendiffimi DD. epiicopi qui fynodo provinciali intetetle debent, qui ad prolationem nominis draerunt, adlum.

Rcverendiffimus D· epifeopus Condomienfi» R. adluta.

Revcrendiffimus D. epifeopus Engolifmcnfii, R. adfum.

Reverendiffimus D. epitropos Aginnenfit , R. adfum.

Revetcndiflimua D. epifeopus Sarlatcnfis , abfuit.

Rcvcrendiflimas D. epifeopus PiSavienfia , *R.* adfum.

Rerarendiffimus D· epifeopus Pctracoriccafit, R. adfum.

Revereadiffimus D· epifeopus Santouenfis , R. adiutn.

Revescndiflimus D. epifeopus Mallcacenfis, abfuit.

Revercndiflimus D. epifeopus Lucionenfis aberat a (efltone, morbi caufa.

Rcverendiffimis DD. epifeopi» vocatis , iafurreaetunt ia abfemes reverendi domini promotores . hoc modo.

Illuftriflime *tt* revecendif&me domine , cum per litent monitoriales , *te* per ediAum generale illuftoflira* *It rctettndih.* V. D. reverendiffimi DD. epifeopi omnes provincia Burdigalestfis, *tc* reliqui qui de jure feu confeetisdine huic *iicrr* provinciali fynodo interefle debent, moniti fuerint ut hodierno die ili hac fanâa fynodo adeffent , pio ejus celebratione justa formam herorum canonum , * pmfertim iacri concilii Tridentini , ad moderandos mores , corrigendos esceflils , *le* coatrovetfias componendas , qu* in hac provincia · moderatione, corre&ionc , * compofitione indigerent i nonnuUiquc tnonitionalious literis, ut reverendiffimi DD. epiicopi , Sarlatenlis * Malleeeenfii, non parendo , adeo contumaces *Bc* négligente·eatiterint, ut neque ad hoc factum concilium adfaerlnt, ncc ad fe eecufandum de jufto impedimento nnneium miferint .· idcirco pro noftri' munerit ofticio , not Petrus Peyritlae flr Joannes Nieffucau her* hujus fynodi promotores, eorum contumaciam acculando , inflamus apud illuftriflimam * reverendifs. D. V. Ut tcliquos juris gradus progrediatur.

Hit auditis, tlluftrif». D. metropolitan·» dixit : Admittimus , ni per tres dies hanc fubfeqoente» compareant.

Deinde de mandato illnftriffimi metropolitani lcAum câ decretam de profufftoM fldti·

Cauri/. remral. Tom. XXXIV.

INtrr iageatia illa dona , *Ice.* at fopra peg. «

Quo ledo *le* approbato , profsfiin fidet leda eft e fuggeftu juxta formam a Pio V.Ponc. Mas· concrpiam ▮ idque ab eodem fecretatw , in eodem fuggeftu ftaaic . Qua finita, illuftrif. # fimu» acccflit ad altare majaa ▮ ibsque depolita mura, genibus flexis , R lacta evangeiu tangent , dtstt

Ego Fiancifcus cardinalis de Sourdit, archicpilcopu» Burdigalenfis, Aquitania primas, ea omnia'* finguu que a facrofanAa acumu-
B nica Tridenjina ' fynodo definita , *Λ·* ftatata funt, recipio t necnon veram obedicntiam fummo Romano pontifici fpondeo * profiteor, hctelcfquc omnes a facris canonibus * generalibus conciliis , prrfertimqne ab eadem fynodo damnatas , decedor * analbernaiito , justa formulam prricriptam a ftndiflimo D. N Pio IV. Pont. Mas.

Quo faAo, aflumpta mitra, * reverentia faAa ad altare , * inclinatione ad rsvricndilbmo» cpiicopot, regreflui eft ad locum lub umbella , obi libram cvangrisosum tenente apertum, * juramenti fupradkti formant. acccnene ad iliuftrif&mum, ordine quilquc flo, teverendift. domini epiicopi, * idem juramentum, de-
C *poftta mitra, * grnibui flexit, taAit lactofandtis evingetiu, emiferunt ; deinde omnes ofKciarii *Bc* depiktali concilii.

Quibus pcraAis, de mandato illuftriflmfy fecrctariu» in fuggeftu manens , legit decretum de fecunda feffione habenda : hoc modo.

Illuttrifa. *tc* reverend. D. rcverendif». patres, placetnc vobis fecundam feffionem fore die nona OAobris, mentis prefenti» , qu* erit facra D. Dionyfil memori* colende ; ita tamen ut ad aliam diem prorogari poflit , ficuti pro rebus concilii bene gerendis conducere videbitur ?

Qui omnes, fecretario * notario vota inquirentibus refponderunt, placet. Et relatione fa·
D Aa ad illuftrifs. tnctropolitanum , ipfe benediAioncm iblenncm impertivit , * indulgentias centum dierum c fuggeftu per fecrctaruun ibidem flantem publicati juflit ; * cunAi tecefere;

Prima OAobris.

fercuuterii ftccmie.

EAdem die , prima OAobris , idaq. hont* prima a meridie , in fectetiori confiftorio porticus archiepilcopalis Burdigalenfis habita eft congregatio privata , in qua traAatum de prrcipua materia die iubfeqtsent) agitanda, ni-
E mirum de matrimonio : tum definitum ut reverendifs. DD. epifeopi , Condomienfii * . . . . fimul ar reverendih DD. epifeopi PiAavtenfis * Santonrnfis fimul etiam .· *fed* in..... congregationibus, vocatis ad id theologis, qui magis fibi placerent , ultimum provinciale concilium legerent, * ea qu* (ont ublenaia, i>otarcut j qu* vero minime, etiam irJigcrent, * quibo» viis ca execution! demandarentur , iaveit itarent.

Huic congregationi interfuerunt illuftnfi DD. cardinalis metropolitauus , reverendifl mi DD. epifeopi, Csmdomicnfis, Engolilmen-

I·' › Aginnenfi* , PiAavienfis , Petracoricenfis , *CHRISTI Santonenfi», fed* aberal reverendiflimus D. Lu- ><»♦. cionenfu. Vocati lunt ad. congregationem qui- <iem doâores.

Secundi dir Oft br. >614

Terh'a c»»Pr;a/· *fin ite .*

HO»· oAava diei fecund* OAobris . idiq. habita eft congregatio privata abilluftrif. fimo, in eodem feeretioti confiftorio : in qua fuerunt teverendiQimi DD. epifcopi, Condomienfis, Engolifmenfis, Aginnenfis, PiAivienfir, Pctracoiiccnfis , Santonenfis , Lucionenfis, pizientibus duobus feCtetatiis : ibi traAatum B de matrimonio in congregatione publici agitando .

Csrçrejaeit *fellice faeede.*

Die fecund* OAobris, 1614. hot· prim* po> meridian* , habit* eft congregatio fecund* public· ab illuftriflimo : cui interfuerunt reve- rendiflimi DI), CondomienIn , EngoliirnenGi, Aginnenfis, PiAavienfis, Petracoricenfis , San. tonenlis, Lucionenfis : adfuerunt adjutores con· cilii procuratores ecclefiarum cathedrahum & Collegiatarum fanâi Séverine & lanAi y£milia» r i. Initio ortum eft dillidiunr inter procurato· res cathedralium , 8c collegiate fanâi Severi-C ni : hi caiftimantes a latere finiftro ante pro· curatores cathedhalium poft metropolitan* de- putatos , ie elle confefturos. Qaod cum illis denegatum eflet a congregationeabjernnt. AccelGc autem icvcrendus D. Frater Arebam, baudus Chriftut, doAor theologus , monachus & lubprior monad erii lanii* Crucis Burdiga. lcufis : qui nomine rcapituli diâl monafterii, procuratorio exhibito , locum in concilio acce- pit. TraAatum in hac congregatione de ma- trimonio, 8e vi* inveftigata ar exquifita , qui- bus pro bono contra hentium 8r gloria Dei le- gitime contraheretur , *tc* poteftas *tc* jurifdidio ecclefiaftica feivaretut. Quibus exagitatis, edi- ftum ab illuftriflimo ut die fequenti traAare- tur de fimonia 8r confidenti* , &: quibus viis fade labi occurri pollet.

Dic terti* OAobris.

CaapsgaiM prisMU gtMvM.

TMe tertia menfis OAobris, lia4. hora oAa- d-x va , in feeretioti confiftorio porticus ar- chiepilcopalis , habita eft congregatio quarta privat*, in qua convenere cum illuftriflimo D. metropolitano reverendiflimi DO. epifcopi Con- domienfis, EngolifmenGs , Aginnenfis, Pida- vienfi», Petracoricenfis , Santonenfis , Lucio- nenfi* : vocati ad hanc congregationem reve- rendi patres, Gordonus *tc* Rsimundus dc Stri- Ais ▮ presbyteri focietatis Jelu ·. quibus auditis & eicluGs , traAatum de materu faerementi matrimonii, *tc* neceflitate libertatis ad confen- fum 1 apertumque oftium ad traAandum de li- monia & confidentia

Cu^ngelie fellice tertie.

EAdem die terti· OAobris idaf. bon pri- ma pomeridiana, iu porticu archiepUco- palis palatii Imbito eft «b illuftnffimo D- m- A tropolitano congregatio terti· publica, cui in- AMNQ tenuerunt reverendiflimi DD· epilcopi Ctendo- CNkirn mienfis, Aginnenfis , PiAavienfis , Pctracori- ite*, cenfis, SaatooeoGs, dr Lucionenfis, eum depe- tatis capitulorum, *tc* doAoribus, *tc* aliis - re- verendiffimis DD. adduAis. Oratione prmhabi- t-, propoûiit illuftriflimus D. metropolitans confidentiam & Gmoniam difeutiendem i reme- diaque eaquifivit, quibo· peflima luet eitingui poffet. Res agitata nimis : tum illuftriftimu* metropolitanus cum necelRtatem facrarum ordi- nationum rite habendarum npofuiflet, in ctn- ftmum rem difeutiendam *tc* agitandam eflecen- fuit. Soluta autem congregatione , auditi* re- verendiflimia DD- epifeopis & eorum adiunAis fdper neceflitate dilceflionis reverendi D. Baf- thaaar Gelas, archidiaconi majoris ecclefi* A- ginncnGs, concciftum illi ut a concilio , immo 8r a civitate dilcederet.

i|,r die levercndiflimus. Hearicus Defcoo- bicau , epifeopus Malleacenfis, Burdigalam ve- nit , concilio operam daturus , reverendum pa- trem Burdonum Auguftmianum , doAoremSor- bonicum adducens , *te*.....Charon , do- Aotcm.

Die quarta OAobris 1614.

C»eirr(ecie peinte frieete.

Die quarta menfis OAobris i6aq. qu· facra eft memoriz D. Fruncifci , hora feptima matutina , adierunt omnes reverendiflimi DD. qpifeopi › cum illuftriflimo metropolitano , cc- cicfiam patrum RecolleAorum : ibi fere omnes factum fecere, *tc* concionem doAoris.....ab illuftrilT. vocati audiere ▮ Hifque Deo datis, in porticu archiepilcopali , confiftorio fecrcciori , habita eft quinta congregatio privata , cui in- terfuere omnes revercndiH. DD. epifcopi , qui in aliis , *tc* infupec reverendiff. D· epifeopis Malleacenfis, fcdrtque poft reverendrfl. D. Sao- tonenfem, orationeque premifla, aâum primo an reverendi DD. promoto res ad privatam con- liregationem introducerentur, eique inteteffent: ed.....id fieri non debere. TraAatum inde de (aeramento ordinis , quibus modis uti par effet ad conftitoendos dignos ecclefi* Dei mi- niftros .

Operte reegrcietie pellice.

IN eadem porticu archiepifcopali , hora pri- ma - meridie 4. OAobiis 1614. habita eft ·b illnftriff. metropolitano quarta congregatio publica, cui interfuerunt omnes reverendiflimi, *Ic* procuratores , 8c theologi, aAumque dc fa- eramento ordinis rite conferendo, *Sc* quo paAo ecclefia Dei miniftro xdo Dei acccnfos retinere poflit.

Die quinta OAobris 16*4.

CaagMgar»· *frivete fexte.*

HOra feptima matutina habita eft congre- gatio privata in loco afligriato ab illuftr. metropolitano, ubi interfuerunt omne* reve- rendifl. DD. epifcopi , *tc* traAatum de ii* qui admittuntur ·« tonfuram, dr ad ordine*, p»o- cipue de titulo patrimonii.

d··

MMMMBμ AMN CttKISTI

Cnqpvgto· /- ''- - *fùfi* .

Die feptima OAobris.tCxq. AdftdA CHatrn

fr>vtU fiftiert .

IE feptima Oflobri» idaq. horaoflavamatutina, congregatio privata habitaeft, an qua omnet epiicopi convenero : tia&atum de lUeda dimifibriia .

Ctefftftti· /Mtr .

EADEM die feptiau Oflobri*, idaq. m tuta inferiori habita eft congregatio publica ab illuflrifc. Met(dpolitano , cui aftitere reverendiilimi DD. epifeopi omne· cum deputati* dr doAoribut : tflum de dirnidbrirt ad ordine* concedendi* .

Die oflava Oflobri*, lix4.

CtKgrrfcCi rHvM fihirr .*

DIE oflava Oflobri·, idaq. hora oflava, habita eft congregatio privat* ab illuftrli*. D. metropolitans : interfuere reverendifi. DD. epifeopi ·. abfuit tamen reverendi!·. D. Piflavienfi·, morbi caafa · Aftum adhuc dc*dimiflbrii* , *St* de rdigiofis (poliati· a iupetiotiou« , *it* ejefli* .

4- a&tvt : Ctuptittt» fttllit» [tfiimt.

EADEM die oflava Oflobri·, t6»q. hora prima poft Meridiem, in aula inferio,urchiepifcopalis palatii, habuit iliuflrif». D. metropolitans congregationem public*m . Interfuere reverendimmi DD. epifeopi , praeter reverendum D. Piflavienfem , abfentem morbi caufa · Traflatum de iifdem dimiftorii* , *Sc* emptum agi de officii* divini* , *Sc* mill* parooiiali .

Stcttic f'ffi· .

DIE nona menfi· Oflobri·, anno rdiq.facta D. Diooyfio, habita eft fecunda feffio in ecclefia mctropoliunt . Hora oflav* matutina illuftrif*. D. metropolitans indutu· cappa rubra , reverendif·· DD. epifeoo· Condomienfi* , Aginnenfi* , Petricoricenfi* , &*ntonanfil , Malleaeenfi*, Locionenfi», induti rocheto *Ic* moeetta , cornitantibo» canonicia Metropolitani* , e palatio archiepifcopali m ecicfiam metropohtanam pervenere : ubi illuftrife. D. metropolitans accedent ad fedem pontificalem fub umbella , rvverendiflimi ad lublellia confueta , fine paramenti* , factum audivere ab reverenditfimo D. epifeopo Engolifmenfi ia pontificalibus celebratam . Finito facro , illuftriflimu* D metropolitan** induitur pontificaiiter , reverendif·. DD. epakopi ia facriftia etiam induuntur phnrialibai dr mitris : cumque acceffifilent ad ledilia confueta , illuftrif». D. metropolitans e cathedra defeendit , *ic* coram altari procabu» conflicti· recitetis , deAuo ed cathedram tfcenden· , concionatori benedixit . Auditur concio a reverendo patre Jordane ordini* Obferventi· portât . Finita concione , archidiacene» Lennenfi* pofuit decrete publicanda in manu ilhsftrif·. D. Metropolitani : tuneque accedent fecretarius imum » pradiâa deoela t Manibus iJUftriffimi acte»

CADEM die habita eft congregatio publi*Ei* c» quinta ab illeftrifs. Metropolitano, bora confacta, ia inferiori aala (ob oimhmb colorem) e»i Mtcrfeernot omne· reverendillimi DD. epifeopi · pracaratore· eccMferan·, *St* ioflorea › traflatoM dt rcfidenria canonicoraat reAoriat habentiam cum canonicae» : item *it* Sr«cedentia canoaicorom ▮ *tt* dignitatum «citaram ob presbjttmtuM : item aAum dc proccffieoa generali, craftina die facienda , *ic* queM uaiique locum haberet inter procaratore* cathedralium . Sed cum re* oon potuerit definiri , omne· exhortatu* eft illuftrif*. metropolitanu* , ne quit ratione diâa procedenti· aliqua* turber ageret ▮ potior , C irrequieto animo effet › abfttnere *: eam* tero fibi a Metropolitano ecdefin , honorem concedi , ut fi omne* procuratore* cathedralium cum fuper. pellicei» & pluvialibus adefimt , a finiftri* ejuldem ecclefio metropolita·· procederent , decreto mctropolftano canonicit retento·

èrxn à «* ·

«oaicto me-

uUaiB. H«

1614.

HAC die dominica fexta Oflobri* jdiq. illuftrif*. *tc*· reverendlfa D. metropolitans, cum cappa rubra oblonga» reverendiflimu« DD. epifeopi» cwn rocheto & moattta , cenortici metropolitan· , *tc* procuratore* cathedralium *tc* collegiatarum , k ahi a clero deputati , cum foperpellicci» , multi cum almatii» , paululum ante oAavam horam matutinam , ex palatio archiepifcopali ad ecclefiam metropolitarum acceflere » ubi illuftrif*. Metropolitanus *tc* reverendillimi DD. epiicopi , cum amiflu , pluviali , *tc* mitra , ex iacriftia ilhiftrilTimi , ad fediiia fupra deferipta , ante maju› altare prodiere , celebrante in pontificalibus , reverendilr. D. epifeopo Condomienfi , iuffraganeo antiquiore , *tc* illuftrif». D. Metropolitano in cathedra fub umbella, cum mitra, dc pluviali, Cedente .

Lcflo euangelio , concio habita eft 1 reverendo patre Raimundo de Stridi*, Jefuna : in cujut tine' data eft abfolutio generali» ab illuftrifr. Metropolitano : finita autem miffa, omnet ordioe epifeopi cum pluvialibus *Sc* tniirit , canonici Metropolitani cum plnvialibui a dextra , procuratore» cathedralium, *tc* alii ex divarfi* diracefibas , a finiftri» : parochi· dr conVents Burdigalc ▮ illuftrif*. Merropoiit. factofaoflum eoehariftia facraoaentnm devote gcftanta, procefière a Metropolitana refla ad eecicfiam lanAi Siaaaoni» nique, nitra quam paululum progreffi , *ic* per viam paffim S. Gaorgii nuncupatam ia vicum Lupinum ingredi , ad Metropolitanam rediere , magna cum 1«titia populi , apparatu viarum, applaufu omnium , comitaatibw omnium magiftratuum *orbit* , folia juratit, ceteri» in villa* vindemia caufa digreflw .

Ac a meridie hora tertia , apud Carthefianu» , qaod i» die· confecratu* effet meteorin S. Broaoni* , vefpeetini* horit &'precibus interfuerant , thefaari* indulgentiarum ibidem a fummo pontifice eadem die conceifii participatura .

'Xiao" accepit, cathedra· contionatoris afccndit, lc- A epifcopatua SariatcnGs , fabrica ecclefi· Saric- "TjSjj-
Chr ist] gitque prim: quod tapoteral decretorum depro- tenfie act concilium addiceretur'. Adam pro.
Mb› lelfloae fidei . Qaibu» loâit, alter freretartua motoribus conceflum eft. isaa.
cum notario concilii *arcufft* ad reverendifa DD.

ifcopos. vota exquirens j qui refpondcrant , *test.* Hine ad imftrifb jokeitt fiuflb referas» ilk iccretarh· , illuftriC IX metsopolitaniM dixit : decreta placuerunt patribus, ideo agenda funt Dco gmti·. Pâtre» refpondmnt : Dco gratia» .

». Leâum capot du fiacramento UMtrlmonti : quo finito , fccretarius exqeiûrit vota, ut prius, a reverendi*. MX refpomdenmt fibi décréta *βπβ* : quod altius pranumiatum ab iUu. fimo, decreta placuerunt j agendo (unt Dec grati· . Patme dixerant, Dco gratina. 8

j. Leâum eft decretum de limonia Rr confidentia . Finita feâione » cxquiCu (unt vota , ut prius , rdatumque decreta placuilfc, & Deo gratia» agendas cne.

4. Ledum eft caput de ordine I Finito capite, exquifita vota› placuere decreta, &didum ab illuflrilEmo : Decreta placuere patribus , ideo agenda Dco grati·. Rclponderunt patres: Deo gratis» .

Tunc leâum decretum de feflioae tertia, boc modo :

Illuftrilfime domine, reverendiC patres, piacerne vobis tertiam feflionem futuram die decima oâava tabentis menfis Oâobris , qu* D. Luc· euangelift* clare momori· confecratur? (exquifitis votis a patribus, didum ab omnibus : placet .

Antequam adurgeret illuftriffimus , *8t* revu· renddfimi patres difcederent, proanotores concilii inditere contra reverendiflunum D· epifeopum Sarlatenfem ·, quod cum debite fuerit monitus , tamen ad concilium non accefleeit , neque procuratorem miferit, escafationes, fi quas haberet, relaturum j ac peoiada contra cum ut procederetur juxta formam turis, in abientes latam , petierunt. Quibus illuftrifll D. metropolitamis refpondit : procedatur.

. Tum benediitione folenni concefla, 8r indulgentiis centum dierum publicetis , ilhrftrift D. metropolitaxMu, revurcadiflimi patres, in facri- I ibam difreflere I

CeqpvTttb puMse aftew.

DIE nona Oâobri», 1614. hora prima pomeridiana, in aula inferiori habita eft congregatio pssbiics oâava ab ilhsftrtfiimo mctxo- politano ·· interfuere teverendiff DD. epifeopi, Condomieafis · Engoliimcnfis, Petraeoricentis, Santonenfia , Malkacanfis , ** Lucionenfis , cum procuratoribus., dt doAoribus . Abfoete , morbi caufa , reverosdiffimi DD. Aginncnfis, Rt Pi&avienfu : traâatum de vim *tc* moribus eleriaprum . At quia illuftrifl. D. metropolitaxa* invitata» denuo capitulum Sarlatenfe , nt E (eligeret quem vellet ad concilium mittendum : accedit reverendus D. Joannes de Carbonnierc dc Jayac , decanus ecclefi· SarUtrofts › a quo exhibito procuratori· , coque difruflb, repertum eft eum procuratorem fuifle coaftitutum a definitoribus cleri Sarlatcniis , 000 autem a capitulo .. Admiftus c*.tamen in concilium , pcnfats qualitate viri, Rr rerum agendarum prudentia . Susreaere tum promotores . qui, quod rcverenddBmuiD. Sasiatenfn ad concilium provinciale neque veniflirt, neque mifi&t, petiere ut tema pnn froâunm

Die decima OAobris , idaq.

r*Upg|aria pvfMM nana.

DIB dacima OAobris, tdsa.baca oâavamatutina, habita eft ab illuftriSmo D. memopoliuao eoamgatio privata , cui interfuerunt revescndiflfanT DD. Condomienfis, HAavienfia, Petracoricenfis, Santoneofia , MaUeaeentia , * Lucioneafia, reverendiffimia DD. Engoltfmenfi *it* Aginnenfi morbi caufa abfeotibus. Tcattatum de oCciis divinis.

CaaingazM *fiikt* asm».

DIE decima Oâobria, iflaq. hora prima pomeridiana , habita eft ab iltaftriffimo D. metropolitano congregatio publica nona ia aula inferiori. Revcrendtfiltmi DD· epifeopi interfit·· re profentes. RevcaandiiL DD. Eagolifmenfia, AginnenGs *tt* Piâavienfi» abfente», morbicaufa : traâatum dc capellis, *te prioratibus fim*plicibus : item de officiis canonicorum .

CeajMturis prioeM drrioM.

DIE undecima Oâobris ι<»4· hotn oâava matutina , habita eft congregatio privata ab eodem illuftrift. D metropolitano › cui mu' trsfuere reverendi!»· DD. epifeopi. potter Aginnenfem abfciitem , mori)» cauia . Aâum do capitulis .

CtHfrtieri» .

DIE undecima Oâobri» id»4. hora prima pomendiana , in interiori aula arehiepifcopali» palatii habita decima congregatio publica ab eodem illuflriflimo D. metropolitano , cum omnibus reverendiflimis DD. epiicopis 1 prater Aginnenfem *Sc* Pidavicnicm , morbi caufa : adhicre etiam procuratores , de dodorc» .

Initio congregationis acceflit reverendus D. Palchalis de la Bcouflc . presbyter , canonicus ecclefi· Sarlatenfis, doctor theologus, qui pro. curatorio capituli fui exhibito , Rt probato , locum accepit in concilio.

Traâatum de rebus ad capitulum pertinentibus : maxime agitatum de fruâibus canonicatuum, (quos Groflbs vocant) fabrica applicandis , accedente ablentia canonicorum neque tamen res décria , lcd m alium diem dilata a concilio, non fine cauia . Leda in fine congregationis bulla Si D. N- papr Gregorii XV. Tata in religiolos ordinarii jurlididioni, ratione adminiftrationia facrasncntorum lubjcâos : tum loluta quaftio eft, dr congregatio.

Caegritarré prrvara *uJniiu* .

DIE duodecima Oâobri» tdtq. hora feptima matutina, habita eft congregatio privata . Intrefisace com iUuftrilfimo mctropoUtanoaevcrendiCmi DD. epifeopi, porter revereodiflimum D. Aginnenfem , morbi caufa abfentem . Traâatum Rr conclufam de iis qu· ad capitula ccclefisrum pertinent .

O·

CHBIBT1 i-**.

Catgrrgari» *fiMitt eeJtfimt* .

DIE daodeeima Oâobri» *tiif·* in aula inferiori, bora prim* pomcridiana , hibit* (ft CM*greg*tio publica , cui interfuere illuftrifTmbm D. metropolium»·, revertndih. DO. epifeopi Condomicnfir, Pctracoticcnfi·, Stntonen-G* , Malleacenfi» , *tc* Lucionoofi» › abfantibua ·Hi* morbi caufa. Adfuere etiam procuratore» ccccleGarum, A doâore». Traâatum de feftia. *tc* raâori» ccccleGarum.

*Demitut*4 dr<i«4 *tertùc* 16:4.

DIE dominica 11. Oâobri» 1614. illuftrif- B Gmiu D.mcttopolitanui, A reverendiflimi DD. epilcopi, viGtaran) ecdefia tdefignatax pre iadulgentii» acquirendi» in civitate -Bardigalenfi , bora matutina , ad inftar ecclcfiarum Romanarum : folenni facio A concioni verbi Dei interfuerant in eccleGa D. Petri ButdigalenG» : nihil aliud *âum eo die.

(■·ajrrjaria *frivete ciatcltcicct.*

DIE 14. Oâobri» rii-p hora matutina, in palatio archicpilcopali habita eft congregatio privata ab illuftriflimo D· mccropohtano : interfuere reverendiflimi DD.epifeopi omne» : aâum adhuc de capituli» , feflit , con- C fratrii» , A alii» rebu».

Ctatrifari» *failin iMtiiu.*

DIE *14.* Oâobri» 11514. hora prima pomeridiana, congregatio publica habita eft ab eodem illuftriflimo D. metropolitano in aula inferiori . Adiere reverendiflimi DD.epifeopi, prater rcverendiflùnum D. Engolifmenlem , *te* Piâavienfcm : adfuerunt ctiam procuratore» ecclcliaruui , de doâorcs . Aâum de varii» rebu» .

C««4r<X<cr<* *ftiviti JfiMi tertie .*

DIE tj. Oâobri» id»4. hora matutina , in palatio archiepifeopali, habita eft congregatio privata ab illuftriflimo D.metropolitano, cui interfuere omne* reverendiflimi DD· Aâum varii» rebn».

Carantari* *ftiklice iuli» terti*.*

DIE tj. Oâobri, 1614. hora prima pomeridiana, congregatio publica habita eft ab eodem illuftriflimo D. metropolitano , in aula inferiori palatii archiepifeopali» : adftitere omne» rcvciendrflimi DD. epifeopi , prater reverendiflimum D. Pictavienicm, morbi caufa ab» (entem ·· aâum ctiam ibi de varii» rebu», prrt- E cipue dc epifeopi». Sed poftularunt quidam ei procuratoribut capitulorum , ut decret* quj» a tribu» in eongregationibu» privati» definiuntur , eadem jioftea in congregatione publica , die precedente feffionem , legerentur : non enim in ipfa feflioue fe poffe audire que decreta funt , ni pria» ipfi eadem in congregatione audiant . Inter quo» procuratore» furgit X>. dc Pitard, canonica» theologali» Santoaunfi», procurator capituli difteccfefra, contendent , omne* procuratore» capitulorum in concilio , io rebn» condliarii» dc dirigendi»,

A «ocem decifivam habere . prajudiciumque ca· ληνὸ Întull» ca propter inferri : idque probare nir CHktrrt u» , tua autoritate feriptur* , tum quod id ><m non clare in concilii» generalibu» *lt-* ab eedefia definitum . Quod cum unanimi conlenla p*. itum cxplodcictur , Utpqre judicatum jam , *tc* ab ultimo concilio defirutum , a. fiimmoque puatilicc declaratum › ** ab ecclelia obfervatum › in ea verba auiur eft prorumpere : nimirum neque pspam , neque epifeopo» de hac re judicate polle , quod >n lite parte» eflent , papamque in favorem cpifeojiorum temper judicaturum . Cui cum oblifterent rcrcicndiflimi DD. epicopi . addidit ipfe ctiam ie majora diâorum , vel ctiam pujora , afleren» , pro confirmatione fuc opinioni» , regem Cbtiftianiffimum in confiftoiio fuo esiftentem , nullam ferra featcnriarn , *ee polTe , fecundum bene regulatam rationem , ni priu» numeret confilio *ic* vota (enatorum · Qjia cum valde aliena judicarentur a patnbu» , (oluta congregatione , ditata lunt in craltinum decidenda .

Centrenti» frivtU tcciKU fUCCtC

DIE decima festa Oâobri» , anno domini 16x4. in palatio ardiiepifcopali habita eft congregatio privata · Interfuere illuftriiDmn» D. metropolitanu» , reverendife. DD. epifeopi omne» . Aâum dc prolati» a D- dc ritard , miflufque a parte concilii qui eum exquireret : cui deinde in congregatione privat* Gftcnti, ab illuftriflimo metropolitano oftcnfum quam longe abellet a vero , dc *tf* definitionibu» factorum conciliorum : proinde hanc mentem deponeret , curarctque fatisfacere in congregatione publica ·, c* quo hefterna dic attulerat , fane male prolata , retraâaret , vcl ita a le diâa explicaret, ut in bonam partem a patribus *Sc* ceteri» procuratoribus acciperentur. Ceterum , concilium exillimare , nullo modo eum Cogitalic proterve aliquid conti* praxim er.delie communem moliri ·· attamen concilium decicturum luper iis hoc modo:

Sacro approbante concilio , decreti» ultimi concilii provinciali» Burdiga'cnfis inhérente» , opinionem quorumdam , qui rufi funt aflercre , prater epifeopo» , quofdam etiam alio» habere vocem decifivam in concilio provinciali , ut erroneam judicamu» : quibufeumque deincep» camdem projsonere, in concionibu» agitare , docere, *tc'* tenere prohibeore» .

Quibus refpondit ipfe D. dc Pitard , fe hujaimodi verba proci lifle , nun <]uod a fummo apontifice redamaret , vel t debtta obfervantia A obedientia erga fanâam fedem a le debita , deficeret i *lc* ab ecdefia , quam *fe* verbi» & fetipti» propugnaret, vel tantillum dcfleâetct : fed fervote A aelo partium capitularium fuftinendarum delatu» , rationibus in contrarium allati» adduâu», ea utrimque protulifle . Ceterum , fe in congregatione oublie* aâuruin , ut quxeumque aliena forfait de fe auditentur , verbi» diffo!veret , A plene concilio (at«faceret , omnia fua diâa A feripta ccdcfic judicio fubjicicndo.

Ctafrqan* *ftilicc* daciuM guarra .

DIE decima fcata Oâobri» , anno domini *<*4. *la* aula inferiori habit* eft congre-

"anno" CNkiSTI ss»s.

B*'10 public·. loicrfuce omnet , illuftnlTintin metropolitan»», At reverendiilimi DD. epileo» pt, pmter D PlAavienfem , motbi c»»u abfentem : aCtum 4« vaine «bue , *tc* conceffum ut decreta in congseganone publica legetentur die procedente ieui»nem · Piatetea reverendus dc ritatd , theologus canonicus Saaronenhs, iia ac promifcrat in congregatione privata , illisftrilTirsso D. *It* revfrfoddlimii DD. epneopi», Ac omnibu», fuper >ia quae de voce deciliva *tc* papa ante ducrac, plcne fatufccu .

Ctafrijaria prroaea Jmcom furoea .

DIE decima feptima Oftobtir id:.4. in palatio archiepiicopali habita congregatio privata ! interfnete omnes , illoftridimu» , *teveicniiiümi DD· epiicopi* . Aâiuh sanis de rebut .

Cttfrtfcti· ptllifé faia.'C .

DIE decima feptima OAobris 1614. in aula intciiori habita congregatio publica : intcifueic omnes, preter D. PiCtavicn^em, morbi cauia > adfuere procuratores : Iciia deinde decreta huculque ▮ dlgrefla , concciiumque piociiratoribus capitulorum , li quid haberent quod dicerent, notario concilii lignificarent▮ Quibus dicti», reverendas decanus metropoliunus cum alus ejuidem ecclefi» procuratoribus, ea retulit qua ad capitulum hujulmodi ecdefia videbantur pertinere : cui relpondlt illuftrilhraus. Diita coicihorum & retponfa continentur in aiftn coram notario concilii prefects , qua juthr illuihidimiis preientibu» aCtia concilii inlcri , ut fequltur ·

• ›▮▮. «„ |tu». n.

TrtttUtti» 7ar«4‹ *Drifii^eci* / derain' *tcdtfi»* , *»emint* rap<r«/, , ar *iltfrrtt 1» hot* <»<>.'›· *tel µ* fjtl»* , *wl i»* pofttrM-H , *ouMλ* **Jua/unior** CZ *p'iviî^ιη* λοο,δλι . *Q»od* t.i lramrarK·»· , paia Gallici *idiMtttt tencepthi* tji , hit aosi/imo»* .

Tertii ft[Jio , die drnwa *oiliti» Offline* , 16:4.

DIE decima oâava menits OAobrii , anno domini 16:4. in ecdelia mctropolitana Burdigaienli , habita eft tertia iclho concilii provincialis , hoc modo; hora o&ava matutina , omnibus paratis, adfuere omnes in palatio atduepilcopali reverendiilimi DD. epifeopi , escepto teverendillimo D. Piftavienli : eonvenere procuratore» ccclruaiom , *tc* docture» , *it* capitulum merropolitanr , cum fupcipclliceis *fi* almutii» . Hinc procrtfuin ad métropolitenem ubi quifque in loco afluem conftitutue : icveienditiimus D. epifeopus A^innenGs facrum fjlenne celebravit : quo perfecto , 11luftrlitamus D. metropolitan»» , in cathedra, Ac »everendillimi DD. epiicopi pontificalibus in fubfelln» , rndu'1 , precibus lotum perfeAis, concioni a patie evereido Bourdnno Aoguftiniano aftitere · Tuneque «rchidiacooo Lcrmcnli in inanibus illuftriflimi D. metropolium décréta reponente , accedit ad illulttidimum D. metropoliunum unus es fecterariis, qui accipicn» de manibus illius decreta legenda , cum debitis inclinationibus higgcilum conicendit » decreta legit, *fe* publicavit . Ad lingula notis eiquiiiiis pes alterum fccrctarium tn peafentia notarii concilii, refponderunt, placet : quibus illuihidimo D. metropolitano nuntiatis » ptonuit; ciavit : decreta placuerunt patribus ! ideo gratS· Deo agenda. Refpnndeiitnr 1 'Des»grains. Decreta autem ledia funt dc relidentia palimalli, dc nfticiis divinis, de vita Ac honcftatcclcsternuas, de parochis, de prioratibus, Acapelln , de canonicis &· rapitelis , de przdjcationo veibi Dei, de epifeopi». Tandem IcAione decretoeum perfcAa , leAum decretum de protogatione concilii : hoc modo :

"xsar CMurn ··*◆

Illuftiilllime & reveiendiilimc D. revetendiUinn pitres : placetnc vobis .ad omnia accu'ate pertractanda *tc* abfolvenda » pirfenns (cilionis pioiogationem , feu continuationem fieri, & in diem *Jovis 14.* prrientir menti» Octobri, iranr- *tdrrri* ? voti» exquiiitis, refpondeiunt : placet. Hinc dita eft benediAio iolem.i, ab illulb illimo D. metropolitano , *tc* pubi'Cate ludtilgontie centun dieium : turret!ilquc panibus, perfefla feffk» eft. A cuntù sblccllcie. Quia veto huta prima pomettdiane inflabat in fine icflionis, nihil ailuni a meridie .

Γ·»ΐΓ»χΐii» priwura *fitlt* .

DIB sfecimi nona O/lubris , 1614. habita eft congregatio privata in palatio archiepifcopali, hora matutina . Adfuerunt omnes , illullriftimot D-mctropolitanus, *tt* reverendiflimi DD. epifeopi , pietcr revetendiftimum Lucionenlem. Actum dc abfentia reveiendillimi D. epiicopi Sarlatenlis , & de vicario rcncrali m disxceO Sarfatanfi conftituendo . ad iniiantiam promoturum. Cunque reverendiilimi DD. epiicopi, Aginncnli» &· Perraaorrcenlia, judice, luper exculatiombii, abtentum conftituti, ex auditinnc reverendi D- dicam Sailate»l·» erciclia a clero deputati, Ar reverendi dumiiii de Broulie , c1nonui ejufdem ecclelin a capitulo deputa'·, an concilium rctul.Itent, duodecim parochias circiter , omnino parochis deftitutas, Ac' harum ecclelias dirutas elle , plure» vero alias nomine fiduciario occupatas , vicariumque generalem ab epiicopo Satlatcnli in fua abfentia regularem Carmclitam Hiipanum conftitutum elle : omnibus agitatis, A penfatu , promotores inftitete hoc modo .

Promotore· laera lyuodi provincialis Burdigalenfit requirunt , revetendiftimum D. Sarlalenfem epilcopum , ob abren'iartt ejus vere contumacem , tertia pare truftuurn, quot ipfe anno , ex occlelia cui pisrcft , perciperet , privari, fabrica ecclefi* catlicdrali» Sarlatcnlisapplicanda .

Unde lententia lata hoc modo fequitns.

FR ANCISCUS, miferatione divina, S. R. E· tituli fanAr Pra^cJi, presbyte, caidmalli. de Sourdis , & fandr fcdis apollolicz gratie archrepilcopur' Burdigalenfi» , Aquitani· primas , in con.il io provinciali Burdigala eaifltnti , definientes :

Audita inflantia promotivram concilii , 81 accepta relatione *tc* probatione canonica iope! reverendiilimi Satlatenfis epifeopi luffraganei notti i abbatia , *It* contumacia , variifqoe Saifatenlis discetis ecclefiis portim folo «quatis · *tc* re&onbsis dellitutis, partim * primis loci *firii naeine fiduciario intercedente occupatis* , eacelKbus denique, ac incuriofo ecclofi* ragimine , ita ut ipfe Satlatcnli» epifeopus diUcnells · in ca vgulatem Carmalitam ,

natka-

AINO ORAIATI ι·H

0

O

nation· Hifpanum , vicarium generalem confli- A
tuent : not, «e dnitiui tanta patiatur ecclefia
Sarlatenli· difpendia , deccmiuuc, vicarium ge-
neralem in di&a dktcefi..... conmlii cuu-
ftituendum efle , prout jam ad animatum lalu-
trm, k ecclcfiarum optimum regimen anjpium in-
tendentes *i* egregium virum . Alagifttum Joan-
Mm de Carbonmere de Jayac , picsbyterum ,
in juribus baccalaureum , decanqp ecclefia
Sarlatcnfi· > (ufticientem , capacem k ido-
neum , k cuju» experientia in rebus ecclefi*
bene gerendi· perfpedta eft k nota , vicarium
generalem dioecefi* Sarlatenli· in fpirituahbua
k tcmporalibu· per annum dumtaxat dicimu· ,
facimue , k creamus : Eidem prseiptic man-
dante· k injungente· ut ftatim atque Sarlatum B
»t concilia provinciali redierit, omnium eccic-
liafticorum fynodum cogere aggrediatur , ut in
ca cunfti dicecefani , capitula fciiicet , prio-
re· , redore· , k alii eccleliaftici , qui dc
jure, vel coiifucendine fynodo Sarlatcnfi intea-
efle debent, ex omnibus facerdotibus eum fyn-
dic.im totuia dioecefi· eligant k conftituant ,
quam capacitate , probitate , k xelo ira com-
mendari norint , ut impenfis toinmunibus in
cos qui fordidx confidentia nomine beneficia
occupant k expilant ecclefiaftica , debitis ju-
tis remediis , etiam vocato brachii (aculaii-
auxilio , agere follicite valeat *i* taindiuquc ne-
gotium pcrfsquatur , quoad amoris confiden-
tiariis & expilatoribus, -ecclefiis hujufmodi ec- C
clialiaftici capacas k idonei debita impenden-
M· obloquia rooftiruanrur : conftituti vero ,
k pacifice benefici* obtinentes , ex ftuâibua
dictorum beneficiorum impenfa* in litibus di-
fetptandis a clero fupportata· , ipfi clero re-
pendant: ac infuper curet idem vicarius gene-
ralis , ut eccleliarum omnino deftitutatum , in
quibus , fugiente pallore, pravitas hzret hx-*
retica , decimae, k quicumquc proventus leti-
ncantqr, k fequeilri ponantur, in reilauratio-
nem k recdiricationem convertendi : provi-
deatqoe omnibus melioribus viis k modii , uc
deinceps divina officia in hujufmodi ecclsliis
perfolvantiir , k prssdicatin orthodoxa fidei ,
langoeicentes animas , efficaci verbo percul- D
tas , (anet tandem , k ecclefia reftituut· om-
asa denieise obietvet quz ad tollendos excef-
iu· k ruinas relctvandas plurimum valere ,
pro prudentia judicabit . Committentes eidem
00 nomine k concedentes omnia k lingula
que de jute vùarns generalibus dirxcefism da-
ri , committi I k concedi folent przlcnibu* ;
-eadem pro expreffis habentes ita ac fi de ver-
bo ad verbum infererentur ad regimina etclc-
fm neceflaria plene -dirigenda » uc omnibus a
1« geftis per femcftrem , nos certiores faciem-
do. Hinc revocamus quolcumqne vicarios ge-
nerales ab iplo Sarlatenli epifeopo conftitutus.
Czterum , quia idem «jiiconu· Sarlatenli· fut-
fraganeus debite monitus prafenti concilio ad- E
effe , noluit accedere , k adhuc contumaciam
extendit , facrum concilium contemptui ha-
bens : nos facris canonibus innitentes, tertiam
partem omnium k quorumcumque fruduum k
obventionum unie· anni epiicopatua Sarlateo-
fis przdicio fuffraganeo contumaci fubtrahan-
dam alie decernimus , j*sout piafenti decreto
auferimus, detrahimus , camdem fabricat eccle-
liz Sarlarpofis attribuentes k applicantes : -»-*
que fine , per (bqueftrationem fruâvum , P<o-
ventuum , k dbventionum hujufmodi , debitu
juri· remedii· utendo , procedendum efle prw-

cipimu· , vocato adhoc poteftatia focularis au-
•ilio . Datum Burdi^alc in concilio provio- CHRISTI
culi, dic decima oona Oâobtu , anno domi- ι·>«.
m 16:4.

Decrevere,<ameo patres , fubfequentem clawfulam przirnti regiftro inferendam.

Non abnuimus tamen , facro annuente concilio , quum le predicant fuftrauaneu· per tie-
meniet ab hint Burdigalem appuient, vcl excu-
(ationc· per fe , vel procuratorem debite con-
ltitutum , legitimas k probatas attulent , k
decretis concilii provinciali· fubfcripierit , hujusmodi applicationis k fruâunm fequcftiatio-
nis debito gratioff liberetur.

Ad libellum autem fupplicationijm fyndici
capituli cathedrali· Sarlatcnfi· , neccfliutem
prsdifta· ecclefi* , k ruinas imminentes expo-
nenti-', ac pecunias ex non competitione ad
fynodo· diaccfanas , poftulantis , ut fablicz
ecclefia applicarentur ; hzc edixere patre·.

Reftaurarioni ecclefi* Sarlatenfis providentes , decernimus , ùinnes k fmguias pecunia
iummas nondum foluta· ratione..... live
compantionu cccleliaflicorum diuecefis Satia-
teillis , Uim ad fynodus antea habitas , tum
ad fynodum proximiorem > juflu prafenti· concilii habendam , proventuras , fabrica ejuf-
dem Vcclclia applicandas, prout ex hoc rem-
pote addicimus, * fupplicamus . Aiium in ·) I ·■
congregatione privata concilii provincialis But-
digala , die decima nona mcnlis OAobris
1&.4.

EADEM die decima nona Oâobris, Ida 4. non ell habita congregatio publica , fed ptivatji , in palatio aichicpilcopali . |nter-
fuere omnes , ptater reverendidimum D. 1-u-
cionenlcm I Attum dc monachii , lc vanis
rebus.

Dominica vigefima Oâobtia

r\IE dominici , *vigefittu* Oâobrii *i6i^.* hora matutina > non ctt habita ulla con-
frcgauo: a meridie h.bita cft congregatio pri-
vata. Afturn dc vanis rebu· , ac prscipue re*
latum cil negotium concubinatui domini dc
Saugean , Bul'digaJenfis , qui in concubinatu
notori· monitui ab illuftriil. Metropolitano ,
futur·· excammuMcatw , nullaque pmnitenria
motus , inlvtdciccbat. Attum in concilio , ut
in bencdtâionibv· praveniretur , quibus «cl
ipia pervicacia , fi addict > mitefeeret i datum-
que *ia* mandati· «ni ex fceretariii, *It* notarao
concilii i ut hominem convenirent , tniferri-
muin ilatum in quo volutabatur , reptafenta-
rent ; nutloque eum majori bono poflè privari*,
quam ab unerihiu dulcedini· matri· ecclefla*
•vulfum efle qua tamen illi conatum offere-
bat b cdnrtcnda, (i iuperba fupetalia *h* coe- «jaw.„ «.
tumacia, Deo, ecclefia , ac paft. t' lummttte- <«1·»*· u-
Vet , *It* a fe tanti mali caufa· arceret ; c cen-
tra «ero omnia mala , ni refipiicerct , in eum
occafnra.

Cn^rtpui· Ani··» *»■>·.*

DIE vigditM prima Oâobris rd14. habi-
ta dt congregatis privata ; interfuere

*λvvo tlHUtSTI («>4.

» praeter Lucionenfem : tot· *tonget* g·'**? occupata fuit in diluendo (celere fenec*Ui Santonenlis : pra cujus memoria hac rcgiftiq inlit·.

Cum ad concilium querela allata fuiffent Ade exceffibui iircligiolis domini temporalia baronia d'Authon, Santonenlii fentichalli, quod co temeritatis paucis ante diebua devenillct , nt in ipfa cccklia Caftelli inlula d'Oleron , *i* infra miffarum (olennia, concionatorem ordmia patrum Recolleitoram, *tc t** ipfo luggeftuconcionantem, deturbaret, ft vcrbo Dea obttruens multa inclamaflct, ft parochum , ut iacrofanfiurn miflje facrificium perficeret, coegiffct : unde concilium , murum fe pro ecclefi» Dei opponent , quo patrati (celeris pcenas------- in caput autoria a rege Chrifttanifltmo poftulavit infundendas , autorem fceleris defctri (atagebat : accidit ut ipfe Santonum fettcicnilua , cum domino temporali de Pons, *tc* marchione dc Roitelin , qui eum comitati font , falutaribus motibus quaffitus Burdigalam appulerit , *a) f.i.*, a<- £··"*"'"I pernas (celetis · declamaturus. Quare concij|um ,p|um t Jjcet juiHtiam indutum , mifericordia etiam praeventum eft . Acfedens igitur bato fenefchallut , ft ingreffut concilium , afiidentibus patnbus , timore judicii divini correptus , H \ir in poenitentiam genibus , peccatum (uum c ntiffut eft, veniam deprecatus, ft criminum abiolutioncpt · Quibus vifis *Sc* auditi. , illuftriflimucD. metropolitanus , dc conitio *tc* affeniu reverend tffimonim patrum,eumdem baronem nomine proprio interpellans , ut furgoret , *Sc* ftaret, curavit ; iifque fermonibus Ìicenitentem accepit , quibus turbatam *Sc* quafatam confcientiam lenire esiftimavit , pruclara nimirum illius facinora , *Sc* bene anteaâz vnr, pro Dei gloria , *tc* Chriftianiffimo fianciz fta.u , recordationem efficere, ut tanto mitius in delendo facinore tradare ur a concilio, quanto fortius (pes , e pernitenti* tenebris , protegende demum · fe ecclefia Dei concipiebatur . Quapropter cum *Sc* rearum agnofeens , perniteret , & refipifcens omnia officia pro tuenda fide orthodoxa offerret : conyi'ium , quantum m fe etat , hanc noxam ab illo arcere , cumque pro falutari poenitentia ft abfohitionc accipienda, monitis denique (alutis fufcipicndis , iff reverendiff D. epifeopum Santoneniem ordinarium fuum remittere . Quibus ipfe baro exhilaratus , gratias agens concilio , *tc* confidens , fe , autore Deo . tanto majora pro ecclefia Dei fubiturum . quanto fe ab obedientia fanâa matrij fubduxerat , c concilio dilcefEt . Hinc laeti patres , quod homo potens, clarus, juftitiz Santonenus primus, ojhcio reftitutus , exemplo obcdientia praeclaro , plurimos ad debita revocaret obfequta.

CaapefatM prrvara drefesa

EAdem die hibita eft congregatio privata , hora feounda pomeridiana , (n reditu ab oratione habita per primarium collegii Aquitanici , in aula publira ejuidem collegii t interfuere illuftriQimos D ft revefendiff. DD. epifeopi. Aâum dc vaiiu eoniUtutionibus , ft unionibus.

CMfrqjart* pn'va/4 vijr/asa pvràM.

Die vigefima fecunda Odobris iCaq. in palatio archiepilcopali, beta matutina, Mbira eft congregatio privata. Illuftr. D. Metropt^itanus, (ft reveretldiff. DD. epifeopi omnes interfuere . Left· decreta fida ab ultima feflionc , refuonfumque ad libellum (applicationum , presbyterorum prabendatoram , mattoSilitana antea oblatum : quo petebant ut alutiis fc cappis nigris uti liceret ad *paricri*ptum ultimi provincialis . Re dilcufla ab reveMndiflimis Aginnenli, Patracoriecnfi, judicibus controvcrfiarum , ft celata ad ljrnodum , pronunciatum hoc modo. τΠηϊο* chuiiti ■··«.

Auditis in concilio provinciali procuratoribus ft deputatis ecclefia metropolitan· , nos ultimi provincialis decretum cxeqttenccs , decernimus ut ante didi presbyteri prohendati , altique dido ecdefia perpetuo iofarvientes , almutils ft cappis nigris pro diverfitate temporis induantur ft ornentur : differentia fit tamen aliqua in almutiis , & in cappis, nulla Cnt .paramenta diverti colaris : non autem intendimus cx hoc , aliquod jus ptadiftis przbendatis acquilitum ad potiora fttpendia expetenda , aut preeminentias ft piarrogativa. alias in eadem ecclefi· obtinendas fed eadem protfus jura qua antea , ipfis prehendatis competebant. Adum Buidigalz , in congregatione privata concilii provincialis , dic ti. Odobris i6iq.

Csitfrigari» *foHict* »/r>wa.

Die vigefima fecunda Odobris 1614. hora prima pomeridiana , in aula inferiori habita eft congregatio publica ultitna . Interfuere reverenaiffirni : adum variis de rebus , & rclida pars decrctoium hadenus conditorum .

f^sgrejarfe privera *-vifrfiiné* .

Die vigefima tertia Odobris , anno donnai millefimo fescentclimo vigefirno quatio , hora matutina odava , in palatia archiepifcopali habita eft congregatio privata . Interfuere teverendifl. DD. epifeopi , Condomicnfrs , EngolifmcnGs , Aginnenlis , Pidavierlfis , Petracoricentis , SaotoneuGs , Malleaccnfts , Lucioaenlis. Adun> de decretis (n fine concilii ferendis , ft aliis rebus , tum précipité de libris Milhardi de Calibus conlcientia editis , interdicendis ; adumque decretum hujufmodi .

Ctufttc lAnnei Mikcrji.

QUia vero inter cafus conlcientir a Petro Milhardo vulgari fermone in lucem editos , multa lunt quz potius animas puiiffosum offendunt , quam sdificant , dum limo-niz ft ufura citcumftantias ita delineat , ut ejufmodi peccatis quafi viam aperire uiagis quam praecludere videatur : necnon libertinis anfam aliquam dedere, pretextu pravz multorum confuetudinis , impune violandi generalia illa prccepta eeclefiaftica de audienao facra diebus feuis , ft de jejunando quadragelitnia temporibust nos his aliilque permultis dc caufis ledlonem librorum omnium quos prardidus Milhardus , de caCbus confcieotia quovis idiomaia coafcripGt, fc quocumque titulocenfeantur, omnibus provincia fidelibus omnino interdicimus 1 invigilentque ordinarii , cenfuris , Cum epus fuerit, adhibitis, ne ejufmodi

I λ—Γ* modi «at aUb erroritan fibi coatmifln plebes
CMim «M-*-»-

Caqpgari» *oiitjfoto futu.*

Dic vigefima terti» Ottobris, ><>4· ia palatio ascbiepileopaii bafiita eft «lia congregatio privwa , at dittum factat ia procedenti , imas raverendiffiato· DD. «pifeopos , eum illuftriffimo D. Metropolitano. Interfuctont teverendittmi DD. CondomienG» , Pittavienlia, Pettacoticcafia » Saatoacafia, Mallea-Mafia . Leda *foot* Ibi decreta de propaganda fide , vifitatinoe , fine concilii 1 It aaum dc vatii» reboa qe«i ad finem coociUi *te* feffionem pertiaebant : ac praterea attum de confervatione jurium epilcopalmm -, hinequa fubfcqucns decretum.

NOi in concilio provinciali exiftente» ledefiniente» } cum ad ea qen paftoralia jera cuilibet epifeopo in propria ditncefi confervada pertingunt , «nimna intenderemne , fc ut nulla ea parte imnuaoerentur , provideremur : hinc declaramur , nulli epifeopo prattem cojufvi» abbatia», prioratu» , aut alterius beneficii ab eo podëdi , licitum *tik* uti baculo peftorali in divinia officii» , nili intra foam direct(im fuerit pnadittum beneficium : vel nili in eodem plenam *it* epifcopalem habuerit jerifdiitttonem , vel forte quoad hoc fpeciali privilegio apoftolico lit munitu». Datum Burdigala», in congregatione privata concilii reverendiffimoram epifeopotum comprovincialium, die vigefima tertia Oftobti» 1614.

CmtinoMi» figfoait ttrtU.

Die Jovis , *vigefima* qdarta mcnfii Ottobris, anno domini millelimo feucentofimo vlaefimo quarta , fuit continuatio tertia femonia , ac tandem rooclufum. concilium · Hora feptima matutina . illuftriflimus D. meuopolitanus , reverendilfimi DD. epifcopi omne» , canonici metropolitan! , procuratore» ecdefia* rum , Ac dottores *te* officiale» concilii , c palatio archiepilcopali in tnetropolitanam procedere : ibique reverendiffimut D. Pittavienli» facrum folcnno fecit dc beata virgine , illoftriffimo D. metropolitano , in cathedra fub umbella , reverendilfimi» DD. epifcopi» ia fubfelliia parati» , a(fidentibu» . Perfecto facro , amitti» pontificalibus induti» , precibus dc more atti», reverendiffimu» D. epifeopu» Aginnenfi» habuit concionem dilucidam in fine concilii , de ecdefia fortitudine . unione epifeoporum , & totius cleri. Qua feliciter *tc* fruttnofc perlett» , uau» ea fecrctarii* accedit ad illultridimuin , de manu illiu» dqjreta fofcipietu ; quibu» accepti» , fuggeftum confcetsdit , ii legit omnia decreta , fciKcet de iacrament!» , dc fefti»., dc lepulturis , de vifitatiooc › de archiptesbyictis ,· Ac teftibua iynodaiibus , *it* alii» . fui» foci» reponendi» : de feminarii» ▮ de promovendi» aa benefici» , de propaganda fida, de monafterii» , dc moniaubus < de concilio provinciali , Ac poenis Sin , voti» a patribus exquifiti» , placuifle dtm pattibu» publicatum eft, Ar gratia»Deo att*.

Dt fiAfn&taj» Jmtii ih k HH· CHtlITf 141».

Hinc lcttum eft decretam de (nbfcribendo decroi» concilii, ab aedemXecretanoqui in fuggelhi.

DtmAft tfofeiftriitait.

Ranci feu», miferatfonc divina, S. R. E» tituli S. Praxedi», presbyter cardinali» , atchiepileopus Bardinafonfi» ,Aquitania pria»», admonet reverendill'. Patre» omne» qui huic fynodo jure interfunt , Ar interfuerunt , ut poft fe linguli Joco Ar ordine ad altare m»jus accedant , *te* ii» qu* in hac (antta fynodo dectcta funt, fuhfcribaot.

Quod decretum cum omne» placere fibi dixerint patre» , illuftriffinrai D. metropolitano» acceffit ad ■'·F" altare , inclinationem facient ad revemndiffimo» epifeopo* : fc primo» fubferinfit, hoc modo:

No» F. T· S. Praxedi», S. R. E. P. cardinalia, hujus Befilie* arehiepifaopui, Aauitanic prima», hnc decreta a nobi» définira fuofcripfimu> : F. card. arch. Burd.

Deinde iuccefiitre omne», poftquam illuftriffimu» rediit ad cathedram fuam : finguli cum accederent, debita· inclinatione» faciente», tum ad illufteiffimum , tum'ad altare, idque juxta ordinem, hoc modo:

Ego Antonius, epifeopu» Condomienfi», fubfcrjffi.

Ego Antonio» , epifeopu» Engolifmenfit eccieiire , fubfcripfi.

Ego Claudius , epifcopus Aginnenfi» , fubferipu.

Ego Henricus Ludovicus,epifeopo» Pittavienfis, Tubfcripfi.

Ego Fraucifcu» , epifeopo» Pctracoriccnfia , fubfcripfi .

Ego Michael Raoul, epifeopu» Santoncnfi» , fubfcripfi.)

Ego Henricu», epifeopu» Malleaccnfi», fubfcripfi .

Ego hmericu», epifeopu» Lucionenfi», fubfcripfi .

Dt fiat etittUii.

CUraque omne» acceffifiitnt, Ai ad fubfellia scdiiilëut, attum de fine concilii : fimeque fccretaxiui in fuggeftu exiften», ait:

Reverendilfimi pactes › placetne vobis , ad Dei omnipotentis laudem ,) hujus concilii provincialis finem jam fieri? exquiüiii voti» , refponderunl ; placet.

Tum de mandato illuftriffimi metropolitan:, fecretauus legit decretum hoc modo I

No» Francifcu» , S. R?E. cardinali» , tituli S. Praxedi», acchiepifcopus Burdigtknfis , Aquitanin prima» , Deo antor* Ac adjutore cum abfoluta unt on* pro temporis ratione agi gcrique polle videbantur ; euraqoc pafloralucpra revetendiffimos epifropo», qui huic fantto concilio interfamnt, A^ interlunt , ad ecclefiarum fuarnm ftate» & paftorales vigilias revocet : propterva huic fantto concilio finem imponi cenfuimu».

Hinc illuftriffimn» D. Metropolitanus ad reverendiff. patre» pauca de foUtcitudine paftorali Srcfattn , quffit nt fecretaruu in fuggeftu exiens, legeret qu* pnrcipue in fine neju» fantti.

con-

ANrtO CHWItTt »«*«·

concilii » Deo eflent expcteoda : qua qusdcm in ttia puntta iffe illuQilffiatui redegeiai, hoc modo.

Ortti·- nuMftii

I.

RBverendifFimi jsatres , tota meute *St* pie affefti ortie pro landilfimo D. N Urbano pcpa TUI. ut cum Deus Spiriru fsndo λα faluUri gratia gubernet, dirigat, *tt* defendat.

·It

Revorendiflimi pattes t toto eord it affeAu orate , ut. inclinet Data ad procet,bumilitalit noftra sûtes mifcricordta fua , *ft* in proteAione ecclefia iuc Canâa antiqua (ui brachii operetur miracula, *St* maxime ut provincia haec veftris culte laboribus, in fartfta reformationis , inftitutis progrediatur : ut m omnibu , *St* per omnia glorificetur Deus dr patet domiat noftri Jefu Chrifti.

III.

Reverendiffimi patres . toto cotdii aftAo orate pto Chriftianiflimo tege noftro Ludovico, ut viAotiam de inimicis crocis Chrifti , reportee feliaHime, 8c procedat eutn angelus Domini io cunAis illius opertbor , *St* comitetur in. eia , donec afferatur illi iceptrum regni «terni.

His cdiAis, illuftriffimus , *St* reverendiffimi patres, genibus flexis ame majus altero, in o. ratione mentali perftilerunt per dimidiam horam.

Finita oratione , faAa eft praqrlEo in ecclc*. fia *St* ia'claufttis : qua redeonte, diftribuue t<boll* acclamationum . tum illufltifs. D. metrapdlitano 8e patribus , tum principibus «iris (n. prètni (enatus, Se aliis afltftentibas , afcendente interim foggeftum uno e (ectetartis , aut at archidiaconus ecclefia metropqlttane : inique Mdpit hoc modo.

vtfrc/awarhovr parram fa *fiat ottilii.*

Jnh. Soli Deo honor fe gloria in («cula fecularum.

R. Laudemus te , domine, qui illuminant mirabiliter a montibus «ternis , (serum iftud provinciale concilium ad optaram exitum mira benignitate perduxifti : tibi laus, tibi poseftas *Sc* imperium in foculum , *St* ufque in foculum faculi.

./rrfi. BcatifTimo Urbano papa . fc domino ooftro, fault· univerfalis ecclefi* pontifici , anni permulti , ut eundus gentes in obfequram Chrifti pro fua paftorali follicitudioe pertrahat.

R. Impleat domiaus omnes petitiones fsnAil&mi patris. *St* ita omne concilium ipiius sdfvrlus inimicos crucis Chrifti confirmet, ut ad nihilum deveniant , tanqvam aqoa decurrens, *St* ficut deficit fûmes, deficiant. ANNO c—UTI !**◆·

Jnk. Patriarchis, dr archiepiieopis omnibus, quos Chriftus fecit regnum , *St* facerdotes Deo *St* Patri <uo„, accuratufiata io creditos fibi populos vigilantia.

- R. Anticipant vigilias oculi eorum, dr annos «ternos in mente habesat , intendant ad vilitandis omnes gentes, quas lavit agnus in fanguine fuo.

jtrtk. CbriftianiftSmo regi noftro Ludovico, cujos laus in fines tetrao, ob actum domus domini, perpetua *St* illibata felicitas.

R. Deus primogenitum ponat illum escet, fum pr« regibus terrs ; in «ternum fervet illi mifericordiam fuam , *St* dies taper dies ejus, ad diflipanda confilia haretieorum , adjiciar.

^ΛτΛ. Regibus · *St* Cbriftianis principibus , conAifquo fub!imioribus poteftatibus , falas *Sc* uberrima omnipotentis benediAio·

R. Dednc eos, domine, io portum voluntatis enrttm , tusenque ipfis miiericordiam pretende : ut ecclefia vincam , quam plantavit dextera tea , idverfiss infidius fatan* coocotdiffime communitor ; omnefaoe populi , qualibet perturbatione iubmeta , libera tibi meatibus deferviant.

Jlrtk. Fidelibus provincial noftra *St* populo Chiifliaao unlverfo pax Chrifti «teras .

R. Viss ruat, domine , demonftra illis, Rdirige eor in veritate tua , ut non obliviftanturoprrura alttflimi , & mandatu ejus exquirant .

jlrrh. Reverendiffimis hujus provincif epiicpph, ad cccfelias luas reditus , cum jam haufexint aquas in gaudio de fontibus Salvatoris.

R. Profperum iter faciat eis Deos falutarium nothorum, ot immolent et faerificirim laudis, *Sc* benedicant populo fuo in pace.

^trek. Nos, domine , memores mandatorum tuorem, ir dqfretorum facri bojas confeflu·, ad faciendum ea in faoAuario quod firmaverunt manus tua , Corpore tibi paritet famulemur *St* mente, intercedente B. virgine Maria, fanAis apoftolis Petro, Paulo, *St* Andrea , *St* bmaibus fandis.

R. Amen, Amen.

Statior atque acclamationes perfode fuerunt, aA« Deo gratis , eoque fine cantatus , *Tt Dta»* t & cantico finito , *St* oratione pro gratiarum aftione , ab illuftrifs. D. metrop. recitata, finguli patres, ordine , cum mitris , faftis inclinationibus debitis , accefleie ad illum in cathedra fub umbella ftantam , fe accepere olcolum pacis. *St* dedere : ac etiam omnea ccgreffi ad fubfellia', mutuis amplexibru inter fe pacis ofeuium dederant, *St* acceperant.

Quibus perfeAis , illuftrifs. D. tnehopolitanes dat benediAionem folennem , *St* publicantur centum dictum indulgenti*. Tandem idem iecretar^na, qui fe atchidiacoMs, conclamat, cantando. Recedamus inspect. Bb chores rafpondat : In nomine domini. Tum illuftrifs.<p. metropolitanus *it* reverendiffimi DD. rpifcojA, depolitis ornamentis, receflere.

•••Concilium constant,inopolitanum Ï

Contre Calvini dogmata, anno Domini'MDCXLII.

RACORUM fynodo· , ci qM · Xumsu «.let·· tucrifauM , «oUimn oumss iaAitni mÂii aon faitKıx umea <aiaua« Aui prar«rmitten4am , qaa CaKini «croie» ptcGdc rcokcai· paitisitha 4a<nm«u < qua· Ov-

Goı fail oblxwdcre «ouatai «at Cyrillui , qui panM'ctcutum Mtc occupsvaat ,vit aaqu·· , A precis , ld ut ag-g>«dcscntr, Kdemptas .'Liuen· igilut Partbuii lyaedims h« nprofeate , ati aditu hat typis JaGi ia Moldavia, 1.

·a amatori· tiaftan— tswm paiutum , .«»« laL MDCXUI. Dotaiku.

PAPΘENiOΣ ΕΛΕΩΘΕΟΤΑ̈ς τ̂ΑΤΗϊχıı/sM *is ἐ Κἰc 0 κα r·λ*

«P^/sr/rrxoa^-ka»nfTAHroXfwiS^Pw/xiK;χıı/sM ,,,,

^·/XK^UUOf TMTύΛ^χ,Ï. O* «raaitaita· pdfridrcAu.

THΣ *μη·&ói>ïηi ruutSituft* «ρoχηθχ-ₐ4w , 0-uMlex«(ôm* *tuirjj ἳ τ itpu-nin» ip^npiur, £ úπ(τlμv»9 1V ὼ iyiu* rsd^crt «><mifl «νήκ *ïïιλφΰί* , £ ru»iHTHpyw>, £ *·iff τιμ&ηπ»* xXtiexxsJa *f **&'iμi(ri Xt<~* μιγ/Kκ* o»<λι»σi<i , *^«iχ^τΛ»* h's *mtoc XftpxKcui t m , iτιγρ^φΐώ i^prnt τ3<·^άάμΰ»* ylfOTitf *χυρ* KueiNtt. rifit up t(w-τiθ» » tsuJtu aie *tirifii λ»γiζH%* x«t- β η^HP , i *tit ? ipuripxj iumbjxit,* k «raro* Xntijç *τi X&rS* iχχλοήκ «Z^drea* «nanfor* *πoθ[. Sto τΐ̈ῆ* ii tipst *ruùoiot tuôiti, introrλo-·$ iτιμιλύi* ùrt^tK^ôrnt , *rir rir* f *yt-yptfjtfJfa» intzginure,* £por «onc ratant (*τϊ îβiόμχ* cui»;) ·? *Καλβηιχî tùptrtut^* ï *oit ToppvtvTU* TV *yuritunitîf iV ift,nKvüif &fwxtàc; irivom.*

i. E» *fÿi*)Γτ· *aftiru* , î *itin» ôrtp-xt ixlm ri iyëc τ^μχ-η 'oofôoior* cm *τχτρύi* £ un *ûτοτi^χτι, ytrupltu* τ5i χ«θ·oλιχ£i Aχλησήϋ.

β. E» *rt»* JdLnpai *rL» iyixr yoxçluj* vu- C *Jtryvrtur* t *V* ·? iaXwi« *iytur rttnpu» ltyo/tyot* , ne t u ; o/XHpfwxnac <rutx>Je« θιo-rrdirwc *ixQttnStmi SiiSittoH , -ntt îρχi-θtr* χ3 ï«ioχi«* *tUttptt-npitMf tînt rire» t Uù oïictifJfiLuj ΛτοτiμτιτΛi TtftSirtn,* «p *t/vtittit* ψλορ *ήομχ* 4&rtu>) «v *χiρoΓμΛ i^tûr* , j* *φ»·η* B«<ηλHθ;.

γ. Eₚ Jr *t S Ttjrrtt -nr* θτo'ι ὸτντiθκον *xSt-xu-ntr»* , Tty*ppaï ^wa4vop *t μόη λi-yur* t J θτλήτH *ur3 τ8i ut* Wg«» <wfooe«-<r<u, *rii St xroSitimr oit* χ4λ«πρ, *μιιχμi* m' *ifyx où-iV a-xovJpJ^»·* Jr/ «p *-fifan irt~ .. βirtpot ;*

ï. Tô if tîtr^tw *rtr t9fi tuiri iKtrt «Pri-*XWT4U . *H* yj H* *eÂriOf Iff tuixi* 9 θ·iθî,* »«J« *t u oikh'ù ^i\χμΛτι rit* «)ax/^M; tr/T«x«xo·τorh » *J^pt iPtJk* «l^oiiy*^|u;

f. Eₚ *St τύ* r/grw *rlui 3·ημ rtpfjçnyi* «poroaiP, *ÆiJrlur tu5-rîi xvtlwt* ï

mt' «J ra^aywpxn» *mi-rii oro fV t o t pmp irSui-*rwp m, jg *vυμόοοη ytrôfJpM, iζ ur T«f·^ μορτοiΛτ tTtrfi^n ' rSn Jf* r«r«p iiri^)3«ipw £λ«τφη><i«ρ ·

\ *F. To if* fXl» · *4&UxKlfll0 rinr rlui ir-^fUTîrlur φύτv* <aro' *rlui Ipafrnat i ytm* 'i

RÆSIDENTE fynodicc «cdiocrt-tate noftra . afftdentibu· ipft ianâiÆ-raia fpiicopi» , & honoratiflimii , diJaAis in Spiritu fanAo fratribna , & cotamini-ftrit , nec non {peOatifEnis clericis ma* gate Chrifti ecclelis , qa* apud nos eft , produâa funt In medium capitula quedam inferiors nomine deetfforii noftri panier* ch* lenis, domini Cyrüli: de quibusque* litum eft » eane oporteret or pia reputaro *ti* ampleâi , an veto ut ab Orientali no* ftra *ic* apoftolica Chrifti ecclefia longo aliena rejicere . Qiiate univetfa hoc facto fynodua , horum liagulia diligenter exami-natis , Sr inveftigata eorum qua fcripto erant, fententia, cenfuit hoc omnia (prater feptimutn) Calvinicam hareCm profi-teri , *tc* a catholica Orientalia· religione longtŒme drferepare.

t. In frimo enim «ternam *tc* fubilan-tivam Spiritus fanâi proceihonem ex Pa-tre Filioque conftituit , prater catholica ""*'. Taatur. ecclefia mentem.

it. In fecuqdo vero fanâam feripturam fine interpretationibus fanâorum ecclefia patrum recipiens , calumniatur qua divine afflatu ab eecumenicis fynodis pronuntiat* funt , repudiatque traditiones, qua per orbem univerfum obtinuerunt i fine quibus tides omnis noftra in vanum *tc* tenue no-men abiret, inquit Bafilius.

m. In tertio autem Deum facit i«i-qtufTimum , tyrannica poteft·te utrntem » aiens eum fois fua voluntate alios praede* ftinare ad gloriam , alios in pceonm mit-tere , nulla operum habita ratione . 'Quo quid magis impium proferri poflit f

iv. Quartum autemcum precedent *i* om-nino pugnat . Si enim malorum caufa non eft Deus , quomodo propria voluntate reprobos de snduftru ad peccandum im-pellit ? ›

v. In quinto vero de Drvina providen-tia perperam loquitur , tribuens ipfi pro-prie ac primario , qua a main tum ho-minibus , tum angelis, ea ejas permiflione fiunt t ut liquet cx iis , qu· adducit, te-ftimoniia. hoc vero bhfphemiam omnem excedit.

vi. Sextum autem nataram humanam omnem obnoxiam peccato faciens › non

ori*

ANNO CHKisri ··«a-

-/-/* tantum , at tc noftra profitc- tur «défia , fed *tt* ouod cv eo ficatnm , voluntario ac mortali , quod ilfiut fm- itum quendam appellat , neauncvnqae ab co imaauacai vota- · (aiartali CeiUcct . quad eondcmaationi obaaaiMimdditearn* qui ipiuaa operatur 1 *a»* manimo· quidem inter natoi mulierum , mo m benedife·· in aulierilMii , auc patriamna· uUm , ant propheta» *tt* apoftoine > M âlieña- a fide noftra judicata· eft.

W

vin. In oAavo ver· fanftoeum inter- Ccffiooci tollit . * angcloru· protedio· · **Mt.** nacnon eat, qu* a fecerdotibui pro into orbe bunt · oeetioet» * iatcrcafto- ne«, quibui ecclefiam conferveri eradi- mai.

ia. Ia none veto fide· fioe operibus falaare ttaiwt ; efle ante· banc non opaa noftrua , fed Chrifti uniat eatrinfecui jo> ftificantie hominem per vita· ac morte· iuaa , ne videatur quidquam ad felut·· fua· homo conferte.

«· Ia decimo autem temftrom , ac c«- leftem ecclefia· confiaoden· , pontificia· poceftatca tollit, dr pe» ipiam, totamcc- clefis perfeftionaa . Qjio quid perturba* tiua efle poteft?

at. U undecimo vero tarrcfttfe hujue ecclefi· meatbra foto· eWfoa efle vult . neque eoi precii» . qui cjai ·ρ&οΰοτη· cue fide (tint natticipca ; qucaaadmodiim *tt* Paul»·, ecclefiam peefequeretur, mem- brum ıHù· foifla . quod ei utero prede- ttinatut eflet : A· Judaea . cum perinde aa- 2ue apoftoli csttri, miracula faceret , ejul- em membrum tunc minime fuifie-

nt. In duodecimo, vero eniteo· (ctiptor patrum doârinas c medio tollere , ecclc- fiam ait a Spiritu ianâo 'doceri ·, quod re- turn cum iit , ab eo eft maligne pronun- tiatum.. Nam docetur quidem a Spiritu . lanâo ecclefia noftra . fed non immedia- u te , at hominum maaibua atque lingui» utenti Spiritu . Houwoet enim erant . & prophets , Ac apoftoli . qui verbum Do- mini praedicaverunt . conferipleturtquc , quamvi» oracula· illa dicerentur efle Spira- tur lanâi Sc Divina , quafi inde affilata , nthilque humani habentia · Ecclefia igitur infpuatit divinitui patrum oreculit edo- éta . 4MM ab homine , fed a Spiritu fan- Au doceri dicitur . IIIi enim divino, im- pulit (piritu not docent , non fecundum hominem, at fecundum eu·, quem a Spi- ritu acceperunt , afflatum : quod et ea, qu* inter illot eft concordia manifeftuni ·' eft . Quod vero hoc ipfo in capite dicatur E fieri pofle ut erret ecclefia , idqu. cum Ar dottorem Spiritum, V Chriftu·caput ha- bc>t , qua· neque maculam habere , <w- 2ue rugam , fed totam pulchram & pette- lam efle diâum eft , ut impium eft dam- natum .

mt. Decianum tertiam autem nullam vult elfe boni» operdroe m homiau· lain, tc partem, hoc uno tallent > quantam quidem in ipfo eft . non folum virtutem omnem. cntaAemque vtcadT» fed fir feri-

roparcrofiatim , *vίή i* ixχλχoiη WV feroX»· ami» *yt, ifki* ÿ rIri «ξηνφ drojftXii^iirvrmfoap· cmirn *feriat»* , £ $ua«VM» > *hi ULfrtt ittifv* ·»· ***** 4 Aqilan «ξη/ρ·» t*'w , (/ 5«x<ri^u IqXaiii , tqc **uiwmn** ZxrrXtirqjc ri» ruorfeo *iMffafa») irt litti» yuufutSr μ»<- ζ·M' rrt flui* cfe *yuutuftr* XX^^·* »(*fut/M» é* Macier , fi «pMrnvqpnc TMK» i «gpoAqroc» *é droraXw t* «fe d/KarcM* £ euiro *wλv^Hκ iuS»* .

4· E» di tyl ·>3·η *tlui 1V tylt» iπψΐμ*.* oτΓH·» , *tit rt IV ifyfat» caftmrÎM , m2* ρΛo £ vue *2V itfiu» itis* verrit τi *κίτμα* ca» τZξ<< *rt* 1* *fitcriTMt, tut rlui Îjufarhu* Jm« iqpwrût vcrdfeplu.

V. Ë» *If o*Mrrm rltù rfcvr yt/tfhù* T *iμ yti» ri(ni ύηKψβiϋM* ' ·i) fe' Tairrfev ertip- yavÿjrffw , aAX< τû XIrri ptMtr , &XOirm î *it^furs»* fea *f ζaii* ÿ θη»*τ« *βά- rù,* ίm *fu)* iβξκ Φ *i itdftmt* rogptev *mo t v* rt v*p^8â>XivO[.

t E> le r· *luJrtfJftTt* a'v/^ae, $) c# *tiftMtf* rriVfe*. Ww *tif^itMruda) ittUfM £ 1Ttumt* oXtv te r *h***· *rltt rkiftytt* · v *ri it tit iutrfunfm*

a£ E* M *ri é^ftJtn»* , μ/Xη me rirrnidv /juXmmc *μήηκ* tw iaXamit *«I) AiXmu , ◆ ύ τι» «rXmc xonauwi·» < μηνγοMηρ *jfi ituf-* mic jMrqe*** « tec C riv tluoXov , art tuXarmv »r«f3ar , *uiXoc* rxarnjrn), fee ri aà aorXmc* auéew «iφMβ*3[' ri» *fe' hide* › *•pot* lift* Xorrerc «votoXmc feMpmec ««rtXt- •nt, μ* μ/Xar «το'njc *tt/mutint ^ημΛΐήηα.* .

ifl. E» if *ri Mttirtf* d erv^*- ypnCdrc mif tF *Ttuipttr* fefeirMX/<c *ik μΐιτν* «ptu , *rlu>* *Qnrir ùri ri Ttcxtyi^* rtdÂumr feMr<ie3^ * ô *ihi&ii* fe , «tdric ɪ<- xoij&wc *tlirtytt.* fefetriurtu */Jp* tiro' tS ·- 7*/if vtd^unc ή fχχXχσ/η *tyxSr,* aAX' vχ *iμi-* vac , J-Xafonuc *Si* X,Ar'|' urS'pwriwuc Xf^w- *f^it τΐ Tti^utnt* . ut^pairor jS mm» *otrt* rpo- rifrci , or uroreXot t or rir Xdyo> τχ xueiu xiya^nrrK , i yg«4«rrrt · q^jiw -*iV Xayitcr tutHM* X/yo/uffe* φ *t S* rrdi^cmt g , aie *ùuS&tr iμπΛ/Λiη» t* < /uuiSir *ώ- ^μiπM».* fxcXqriu yfe ûrù S-rondirur λo- *yii»» 2V* vvmpt· d/durxop^ia , v *Ktytrtt* tir* «fe$pMirwr, «λX*'vv« tv VfAijueev; &ĭ«l<r*r»3J· 0μ7»ν ^3 rrdiusTi â>/i *unttJfMt Sitinw»* quae , k lu?uf^fttro» , <AX«t XAθ'* *lui ύη ri* «rfi^MTW fXatfift» *iμηΛ^τν* · ô fejXorûÇ rc rptfe «IXqXtK *ev/utuuiu . ri Si àtutKqei»» «rttytlif^TU à»* vql «urraï xapvXxiai dwvri»*·^ «^uprurwr *t é* *ntürtc *ri m£jiu* xtsmputlw fe. Ŭνmχov , g I X&trw xefeXW , Λ/'Γ; h> pqrni, ÔTt βνϊλo» q pvrTin vx type , <>X*ôXq *iri* x«Xq 4 nXaén . afe feronjftfe avmuxxpoxTtu.

ty, T·' fe' dfeun» rein» cmâiNuv W λλXλ *il· ifpttf* '**,'* «*'$?·ή*» rwiqeAw , *«ëcipfe Iri* tvtv « *r i>'tr'uti (2 μύη» tftrliè rî.* œt 4 *ÀUt »9ter* » Λχ« rürar ¥ *Ufûr* ^gn-

λχμο cHMirri **** *M* w« *tyu9i;* f mf*t£ia* *rtftpptSr^,* A *{$'* rtmtfa τύχ<Mî.*

ijf. T· U nnpiw «} JÎxxts» g* tÎ «υηζχ- *vi» rptri/pt^Mt , ? Jtàgm'tlut rupuTthCrn φίη tTOTtiptnu ,* <ii φ *tù"Sg tttiff^uUu* c» tV ÀQ-'X» *η, Λ wnfyjQi*

ii. Et it «V Jix<ra» r/juwlw tm rïm wà- «Xw/nc *ipairti μκτ,ΐM , τ hfuruuhu ,* id *itfif μὐξ»ι» fi* dig/Xm·», *rtuù* ΐmÎ μιηο*/»: *JEpp.oKoy>tru , ΐ ♦ τίμιοι yJ.uw, ί* q-dvni *ὐι ifpt,* »J *btitf xjie^nf μι-ηl^τιΧΛ, ίμπ* i) *ip- %tlt ttriKirt rtfÎterti.*

ir. Kti -nt *Kitri U iio xt&»ulb\ryÿ> μ»-* g r«ex« , câ w; *iurn iffÿli* χ/φηλη/η/ί *ὐχ ὐ- γιὐί τ ivὐίμιι tii/V itrivun.* τM *fji γ£β<ι- rlir.utr^* im» *3ittt3<^ tltrti* ïï> *Βτπιζόιlμοι, ti; μί* «Toi n »î) *ttrilbt rpiqn* droX/aS-w, /riXiXqrpJij®- *-fi! μ£ rihtr* φολχξΛτυν «tzo- Xuu-n», *μίη* τ τ/.-m *μίχρ,* ἡλιτί πηρηχο'τυν, *iit* τκτ» ,αηί/ι *v} Ktrpi tnttf^tu ,* cAX« r;i *tiuiltl* XXTUXÔ<ÍMw> *loKirti·*

ιζ. Tfu/ θπ'ο *it Üxjiik-w m titp'piy tu- rn , ὺs μβιιι* «οτί *irtçw ti μι* tutos *|ϊϊλο» *ifx*TuXwTH», ὺ; it ti in* τη rxnt *t S* τ«λχ<« »ομκ{ιλ<τ;ΑΛ'^υ. *ti yip φιρί»* «Îmu *τὐμ»* X&/γμ C *iXnStrit fit ipufjtynr* xgj *l&tipfyoi ipnt t ijSn iyit&trni , if^i* n smaIvos ndL/MTtwc , i μϊ>λον *firth,* φοτνζο'ιφM* ' ô *τχη» irtStÎt; itir'Kiut.* ὶ> >5 Inrii *it* ιφ»η> τM ιγ/ι θ'τὐ- ro; *rS σνμΛ·τκ μχ ,* *ΑΧ< , τϋτή *irt ii τωμί* μ*,. < *τϋιιίη* τ» «Γμη'μκ t τίτ* inXxBij τ» *ό- fὺ/J^r,* Xtt^yStcro'uiro» *, ΐ* ή&ζ^φην > W xXa>/4vor7 *«yit<&n* Î5» * >ί *iὺKvyt^ff.*

ni. Eyxtir *ii ràmit, Γτι ^pvpint 45S'»» rS ttmBtXw fi* x«d*«pvlfeio» *npt ιύιηομιτ- μι><ι; iμ"> irt* wc *irMχορ^ίαα potitt* i<ÆX- Xw» *ttvTtiytTtji , il* üt *iKrl^outt inrn* tù- D *vÎι; ,* ê· *tit^uylui rtpt* θ»ì *TtptrfarfQ* f xxn^o'rTur *«jùni; tntpSr.*

['μ»; râiur; cvi^<»rc5»Mur » «§ *'*·« tf^t- TxeJoti ttpotrt^ntn , fptrnptr;* , it} ι^·»*»»3ττγ«> Tu<Hf *τγ tyix.* -retînt *τιυυΟμ , Hit titnw SV Xfpthtu'ut itut^fMU. Où uoivryS* -rar τί» *ypt- φί; ippliutit; , nt; t»7; rurptrn* >îμύι enrorx- *Stirt;,* wc «}·ββρόπρο», *Tuptutpierfu t* eMx'iy;' *nit -iV ittiiK t^fTii βιβΚΐνι, ir/p ti iynu ruinSot, ὺ; XMWKt fif^tnt. ΐ iτi rirt ,* rlar *iV rfrKr ΐ iyiur tiMiatt ?/rizüù <ToSx>Xrrct tppornuiitTii , lui* η *iβ· άμα ftùpurfi oiχχμiHκη ty'tt ruMîti.* E

Δ1A Y OTTO ni« *tu*φ<λ«* TMÛ-nt, «} ■*ri; fpvTtfl-K;t xor»? 4/ήφ· nXw«K (φητίι* ή *r~ ylt* ω-ιώοδο; ιώπι *j iiΛτρitνμη ,<&*»); iutn- pti* «ολη; «rfXeuoourr , a\c *tiptrtin τιτληρν- μίπι,* ÿ *rdrni* «Μότ»Λ *O; ôp^oiô^f* 5μΛ θρη- *rtuite· iiiπ* «·κΓχ <ψ<»τM *ξ/m η; ημ£ι ttti-* roptfr *rinu;, τίτι δηΧοτοΜπκ ,* Λ Xutmx|/ÀÎ- *itrti tipuii* ὐ τιίιν» *rvryptpii;* , Xiyw» rfw *t- 4i<** mirS *rlrtf* «MtuXrxtui *ipi&ffyiti* «êïau tm *XAtntftvkf TlrMtt W yputHi, KnXBmxlu»*

Cnta GeMTtl Tom. XXXIV.

pturam oam (acram, qua homine* hor- tatui «4 bon» aâioaes , u: ulutem coo- icquaocur. aMSK»' CH IIITS »·♦»·

>i*. Dectoi»m quartum autem contra hbcram aibitrium pugnant > naturam hunaanam evenere molitur: cujus efle, ini»·tione ac libertate pufitum eft.

ar. In decimo quinto negat ecclefia fa« cramcnta quinque ; faccrdorium , laeram unâionem, *factum* oleum , confeSoaem cum pernitentia , dr honorabile* nupti»; qua omnia ut (aera, dr Divinam gratiam conferentia , antiqua nobia traditu» «liquit.

«vi. Duo vero alia (aeramenta admit» tent , duobus deinceps in capitibus eorum virtutem non icâe exponit . Nam bapti- (mo quidem ita juftificsri baptiaatum putat, ut perire t> nullo modo poflit i reipeâum ad eos non habena qui (aeramentum hoc incontaminatum non cuftodierunt, neque fidem (erraverunt ad finem uique (adcoqoe fruOum lavacri nullum cepere , fed rternis fuppliciia damnati lunt.

xvii. Divinam autem euchariftiam ita convellit , ut nihil ipfi aliud, nili nudam figutam relinquat , quafi adhuc in umbra veteris (egia lcrviremus. Negat enim cum , qui videtur, dr comeditur , panem jaa* Unâifieatdm , efle verum Chrifti corpus a fed (piritaliier tantum intelleâum , aut potius imaginando fiâum, quod omniim- îûetate plenum eft . Neque enim disit Je- us , Hoc eft figura corporis mei j led, Hoc eft corpu> meum , Hic eft faoguia meus ; hoc (ciiicct quod videtur , * acci Jitur, dr comeditur, dr frangitur > fanâi- catum *jam*, & benediâum ·

win. Poftremum veto omnium, ut pintextum videlicet qusrat reiicrendi ignis · purgatorii > id agit ut repudiet (olemnes nobis ac legitim» pro defunûis commemorationes , per quas fpcramu* requiem iis , dr refpiratiooem ab acerbitatîous , <|u· illos premunt , a Deo efle concdcn-

Pneterea prodierunt dr interrogatione* , quas capitulis adjunxit , dr judicata illnmt unrvetiz bun fynodo mbilo capitulis meliores,. Non fohun enim fcriptvra interpretationes a patribus noftrt* elaboratas, ut prius, rejick ; fed dr libros ejua aliquos abrogat , quos fanda dr Txcumtnice fynodi, ut canonicos receperunt. Ad hac omnia , venerabilium & (inâarum imaginum relativum cultum reipuit, quem fanfta ocumenica fynodus (eptima confirmavit.

QUAPROPTER. , & h«c capitula , fr interrogationes , communi (uffragio plene (ait (aera fynodus) fubvettimui , & ab «ula noftra tepcUimu* , tamquam hsrefibus repleta , dc omnino ab orthodoxa uoftri religione aliena , cumque, qui ifta con- (cripttt, exfortem fidei noftm judicamur: omnibus declarantes eorum feriptorem falfo nos criminari , dom ait privatam fuam fidem efle Orientalem Chriftiana fidei Gracorum profeSoncm ■ cum Gt Calvinica, non noma ■ Eo* vero, qui h*c capitote,

Zix ut

' at ver» fc pia icilicrt legant , fc pertin-- A
CHK1STI «>'«r retinent . eaque five verbi* . five fcri-
I**».- pti* defendant , tanquam confcnticntc* fc commualcantci eju* nsrefibu* . fc corruptore* ecclefi· Chrifti , arcemu* - congregatione fideliae*, fc tamquam ethnico· ac publicano* haberi pnecipirnua , nullam habente* communionem nobifenm >, cujufcunoac conditioni* fint t fc funto sterno anathemati obnoxii , fc Crgregati a Patre > Filio , fc Spirite fanâo > uno facundum naturam , folo Deo , fc in hoc futuroque fsculo , fc matediâi > fc experta* veni- , fc infolubile* poft mortem* & sterns damnationi* participe* . Neque enim unquam ecclefi* noftra talibu* dogmttibu* defur- B
eft i atque utinam nunquam in pofterum tantopere pescipitetor, gratia regenti* ipfam , * gubernanti* Spiritu* . ut confirmationem vero * autorttetem prsfcnti* *- Aioni* * mandata funt pntfentia facto codici miens Chrifti ecclefi», qus apud no* eft > iubicripta proprii* manibu* fanAitGmorum epiicoporam > fc fpcAattftlimorum clericorum.

*

Anno faluti* milletimo fexccntcfimo quadragefimo fecundo : menfc Majo : India» C
nc decima.

PARTHENIUS mifericordia Dei *rehiepHcopu* Conftantinopoleo* novs Roms , fc otcumenicu* patriarcha.

Synodic* huic epiftol* fanâiflimi patri* , fc paftori* noftri * patriarche Conftantinopolitani * confentien* in omnibu* ego Pctru* Mogila*, humili* archiepifcopu* metropolitano* Ciobi, fc Halicis, fc omni* Rulfis, evarcho* fanâi apoftolici throni Conftantinopoleo* » archimandrita (aune Pietxarii, fubfcribo propria manu t torn meo nomine tum nomine omni* ecclefi* D
Chriftian* t orthodox* fc catholic* > qua eft in Ruflia minore.

Athanafiu* Pufinat > epilcopu* Luceorii, fc Hoftrogii.
ArCeniu* Zcliborfciut, epifeopo* Leopoleo* Halicis. Caminici* rodolis.
Silve(1er Ulebitiiu* Botutinfeiu*, epifeopu* Premiilai, fc Samborii.
Silvefter Coflophu* , epifeopo* Mile*lavis, Oriis, * Mogilavi*.

Joannkiut, Heraclea.
Cregoeiu·, Lariffe.
Pachomiu*, Chalcedoni*.
Daniel, Serrarum.

Cururarer/yaadi.

Anthimu, Cyeici.
Porphyriae i-qui ante Nic*s fuit.
Cregorius, Corinthi.

Gcrafimui, Philipporum.

5<r<», *i try . rdc *li -ntSm lΔ νφί·* "ÂSSèr
A*u< t «c *X»3S* Κθ** *dtcytninoi-* cmittri
me , *liMftrÿ-w* , \ΛΠρμ<χî»-η*i *tuiiV,* ****.
tin ηίγρίμμΛτη , a* , ◆ <τî/χ-
sumnürntf <οτi τ*Λ tup/rwt , xj *Kopfütts*
vjf τί Xtwî *fatKuTHtf ,* ητοβηΜορφ *iff W*
Tirir ifMiyvptvf› i «Je »9wwr i nXJxc λ«-
ytfytSsu βM,ηιτΐlμΛ^Λ « piqtf/xMtr xprms/fci
Jj^otncc *μ(5'ΐμν» , iroi<u* s» wn<r<» xe-ntru-
rrvs . **ir*w** *rS «iutl·»* «M&fparn \j*c)e-
xw, i *Hçtwrfiot Ttfi* »<rpac, qf,
τι »'»ôc τρ *φ6β·" . μό·χ* O'W , *h*
n T» ruü *Mti* £tm *μί)^οοτ» ,* £ xenps/cf-
w, x) *ββνγγμμτηι ,* g «Aptw */Λ θiχτ*»»,
X#* **'*»'<* wXartMC . ir» *yip ton*
i n^rripu rxxXiwix t›7c twtrrarr χ*θντ4χ·5>
liypuui ' μήπ *tif ·Σ$κ* -twin» «en»·
ryîSvij, χ*οτ/ τi *óbry5»T®- tuirlui ,* £ xu-
*βίρηιττ^* T»Ayz«T^- . Eis *Tirurtt Ii* r<pM-
ctfs mpu^aaic t^ *i<r<x'Atv«» , amrptôn* tt› t».
pit ce TM *ifftp Kiilnu ri)», xn&' fajs τi* Xe<-
ri μιγίλικ txxXnr/ac, xisoypu^i» *illius χιρ-*
ffi *IV itpuninu ip^npiui,* £ .λo/Mî-ηiη» xA»>-
<μχΛ.
E» irw «rvntia» ^ιX/ογμ */ξιΐMT/OΓ» tjot *-*
Îixotm M/rif*> * cé *μί*νΐ* Mue ,
nivf.

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ f'X/a» *ιρχιιτiηο-*
tos KairrarTOtrToXfvs >/« P**μι* , £
xdr *ttrtjulpjfIt.*
Tp *ruuola^* -ntuTV) rrrç-oλη τi *rtniyiuni-*
τ* *Ttrpdt,* V4 τοζ/4i®"
KuK-tUTtnriKtvs, et Audi e-uisu-
Mvr *iyù Πίτρ®- MoyiAup,* -mrwroi *«p^ttrir-*
|t4«TporoA/7qr K?43tr, AXamc , i£
rairqf Pwm'ir, *ri iyht inroKntx*
&pte f KaimpTrwroAr** , spv/^««»Je/v»)c *t k*
Anopne Πττζ««4*, *ύτβγρΛφα IIιλ , Ii i-*
μίτι, £ i» «mpoe-airtr τiάτκ fije c» X&<γμ *ίκ-*
lûwItf η* όρθοΜζν , ÿ Μθολ/câc rÿs λτ«>i
dr τi *μαμρ Pvτlφ.*
Aσηνητικ IbnrInK » trImom hwtticlu,
i Ortvyh.
Aptrttsff ZfKsflip a-)im,STtrxoTOfAtvroKiuf
Aλ/Λ/Λi, ΚΛμηαΐΛί ■? Π·&λήκ.
S/xflrrpoc Bonrriienuoc, rs/r-
xoroc *Πμμιτλβα,* £ La/a/Swehr.
Σiλάττρο; Κΐαήφφ., ***«-«oroc Μγχο'Άα-
|8Z(ic, Opr/uc, ÿ M*wA*|8/«f.
e HpexXarnf t lammwor.
d Auoiontc, rpavde.idF'.
d X*A*aWnrt Ilc mîu mc .
4X«^*r*Δ>αήλ.

01 Irlrftn itf nuulk.

d Kt^/wa Aaÿf/wc.
d Niujuc, Itytdemc.
dK«e<*3v(immeiiM· /
i+Âhrrw, ΓιιΛτίμβi.
- 4X/>t,

ANNO CMkUTI ••«a.

0 *TLhi*, ltpt/4M< • » rW*e*i.
0 Ρριττκ, X/ώνθοι.

Ô BttaMW, Zofpo'wK .
à (WurnriXw, Γ<&πiX.
• *Λάμ*M, *Iy*lri&.*
Bufhutp fwftrtiMüF , *é* <ûτψ
M·λΙ·Ελ«χ/«, ê *I&χ** IIA<y*ûû.
Ejhiynt, irlrum rw/MMf.
Awtrc^or, *itinort* PufcurrÇrâ.
Γμ ^μκ, *irtrunt Xwiv.*
Xh ^noc iηαμάκχρ , 3 *5«
μβκκ *IV* T&wr <epcp%»i» οτΓμ - *aitf* MoMwSÀAgkc .
O M^oξ T? AχΓχιλ/ν MrXiriof Σοèiχφ', Jfpoμ^Mχκ.
0 /x/vnc *ifxffuuieivf* w jtatyatXtf ὀηχλγ· trim , wXe&roc.
ο *μiγ*(«ftrnr&yfXoi i μ/γ-ΐλκ ά»χλ>τ *THLi, NlM&Oftf.*
ο ju/y*f λβχοθ/·ν *-Ut μiγίλιμ* ôutXxrior , Atc-u&rc.
0' *μiγ>»Λ βποώμοι* ii|f *μiγίλιΐ'* , Xcxr&vXoc, *ttfiif.*
i μίγια ava/wUewc *μφίλιβ iχύλ'lίτMi*› Θεόλονοτ, .
*9 μ·γ*i* χ<ρηφύλ*ζ ΐ μT^K9<iM^iirÎAf,* Evr*&K> Zfp&.
• *μiγΛi ctàK*ni?)QK* W Λ"λ^λν r/<ft AatanfA* .
0' νομοφυλ<ζ *-f μiγΛT^i itüihfrlti t* ltya- ‹γχχμ{,
i ttuNvit 0fi μιγβλκ ὀυιλιρ*?·* · Ffatp- *y ^.*
i dk *μιγΛ>^ Itxfwltu , €fe* *pii.* ,
• «panwnieaoc τ μι>άλ>κ tx*X>rr/« , Φi- A/raroc.
ο *μiγ*Λ 4φμμκή&η "? μιγί^ iviKi)ruit Qbvrnf.*
ο fewokoXag ifc pupt'Av ^Mλ>τi<i » M<* Zμ 'A·
i μiγ^κ lufphuitrnt τ μτ^iΆιμ ivùwkt» P«λv.
i Xo^oâ/njc v$c ^ay«Xnc axttAiyiac * Nrad- Xaoc.
d Ooμπμ<«ν^ρ«φθΐ *i μψύλιμ hxhurhi,* Kaararrrroc.
ο «pamtroroXderac "k »'*xX»r/*i„ Kaaravrivoc.
• λσρνθ'/νητ rî ^imuÎ» XyorôrxiiXtc.
• ·ov«β»·· vie pùydXdc d«*Aw/<c, Δv·ιi* Tt«i.

V Feremsa» * Chil · Poephyr·*·› Nice·. Cftmrri
ChryAothibea, Praia. ««««a.
SoeAroaiai , Bidyna.
Gabriel, Philibpoooleoc.
Ignatio», Lemni.

Bariaam metropolitan·* Sottava , *Λ* ·■ni» Moldavia , k eiarchm Haft·** rum.
Ealo,iiui, epitropo» Romani.
Aaaftafio», cptfeopo» Rhadaetril.
Georgia* , epUcoya» Chafii.
Sophroam» hicroBonacho» , le |»τ·i»- Λα» monafterii tri·· arafulom , onod eft 1 Jafii Moldavia.

Malet»· Syrie··, hieromoMchiu, *f«·* dicator evangel*.

Philothe·», rnagnm archimandrite au. gna ecdefia.
Nicephora», Bagou protofyngd·» magna eceleGa.
Lefcarâ t magna» logotbeta *agaa oc› clefla.

Chriftodalai, ûcerdoi, magaai emo» ■aa nagna etcklia.
Theologw, fiwardo» » aaagoaa faccita.
C rfo· magna ecelatia ·
Euftathioi, factrdoa , Bagout chartophyla* «aagaa ccctcTia.

Daniel, manu «edcGarcha man* aceleli*.
Paraftevaa , (acted··. noaophylaa stagna cccMîa.

Georgias , minor (actHatiaa Bagne *c-

Thooiatt pratecdioM magna ecdcùaa

Philippe· , protoootartoa magna cede· fiat.

D
Philippa· , aaagaua primkeriu· magna •cciclïa.
Michael , dicaatphylax magna acclcfia

Bhalca (magnu» iaterptu magna ecdefia.

Nicolaus, logothtta magna ecclefia,

Conftantlnur , a commentarii· magna ccdefia.
Conftaatinus, protapoftolariot magna ccdefia.

E
Chryfofcnla» » ktgothcta ararii gemua-

Dnactriu·, notarim magna ecdefia.

-âswt

OWbTI *ILLUSTRISSIMO KT*
,v' ntÿâfimuiffuno duci, rtltyejifixn-*
Φ» Sortitto & principi amnit MtU+
tw, *Domino D. JO^NNI BASILS)*
BOIBOND.4, Mutem ***t*** *Dro,*

TUUM erat certe , dux rnsgnificcr*· tiflime , typii ctiam fynodkai hefen literal committer· . Etenim euta h«oc potcllstem dedent Dominq» , ut eUê» ejM ceded* propugnator . *h* genvrotu· fubverior hcmfum , te «no ex omnibus terra principibus elcâo tauquam ' fibi utifi : cui» nam alteri incumberet prtva* opinion·· prokeibere , nifi tcligioiiflim* tupi msgnificeoti* b Qui com vidtflè· ChriftiauM ccdefiai perturbata* ob Calvini··· <]»■ dam capitula, qua recens prodierant, contendebamurque noftra eftè, quod inkrtbe«entur ; Orientali» confeffio Chriftiana fidei : haudquaquam pigritatu* ei , lcd fu;nem omnem movere non dcftitifti , donec evocati» vicem getwntibu» fanâitfimi fc apottolici throni œcumenici , fc umverfa (acta illiui iynodo , fc ex Rufii» legetis cjui , qu· illic-cft , eccicfi· , cum ipfi* adulterina omnia dogmata convullifti. pubiκι* liceri» contignent, ratafque facient finccra* Orientali» cecleii* doArina*. Nunc autem omnibus Chriftiants orthodoxi* detegenf abfeonditum illi» capitulis virui, publice ptoftare voluifti , quid de ii* lentiat magna Chrifti, quç apud nos eft, ecclefia i ut pollent ubique dignoicere owv Domini„/juibu* a pabuli» abftinere oporteat , fc quenam ad paku* indubitanter accedere. Quapropter gratia· Deo redden, tea propter ca , qu* per te nobis gb ipfo provifa lunt , toto c* animo ipium precamur , ut pnefeutem tibi vitam longxvam ·e pacificam donet , principatui thronum ad finem ufque ornanti, in ipfi·· gratia : in futura vero c terrcftribus ad calcftia te palatia tranfmittat.

T o EKΛAMΠP TAT
tyq /aQmXompmrdrys Arntl , dwrrâffviww ·
p cizS/rrp S *àytμάη rdrtg* MnMNtamv/nr»
K^«·, WF-IΩANNH HAXWhΰ
BniBÔNûA> .rvndÀp ηpi M- .

ΣON *UfA ArfSt ,* **AuZ/opmUenwi-exn,** **Tjirme** *ôettbtré* **-m riwrian** τ«ν> *τι γ^iμμητα,. ἰτοΛ% yep* «m» rii σιβιθν* *iwttr i vient,* **rf**«&«*lrr W* *ârôoidnf* ηΛβ *etofa»%e>t* **$ dV** *«hdnw firtA»* **xaniMuAv,;** B *ri μή»* **rn wsirm»** *& ùft yit* **ûp^cem»** · «* **X^piror** *ettrS ieXtÇçÎf^tot ' ritf h* «Mq» *Srinuit mit* **MJtnhÇltf** ηιλζτΧβιΰ· , **w** *μό êpe,* **tJ rq** *^tartfffrérri* **/xQ«Aoso/p ;** *&* **»- τβ** **Xcarv** **éxJtAaefnê***mcptrlofjier ixi* **vΛ »eev r*m-**ϕ<χμ<·ι **KnXnuNMofc xr<fctA«/otf** * *ïμαμημί·ntt* **àptfnpw*** «<rn· » *rS irryntncàl Artùuni* **p.uoXop'Z» w y/r/oairf** *rirtut ArrAxem ripvrrïu »* **vdrmt «(>·*·** *ritartu A lit·. CK»iitf Ïμτητιτίμύμι^ηί* **nronipimcfrv** **Wt« ỹ «ramAmi** v?pÂv **rff oAuqcÿvxi ♦£ r«-**

rat **<Λι' ******* *hpii* **^uuodv» ỹ «*· fW/nt** **XrvdrW '^»** *Mi&w tiiKarfat , ruù tû-ttüt*
C *rirni* ·ηι **ιοοθX/A*** **«<τ*ρ|i»ξ«** **in-**
/jnritut βίβλον **lyn' vίμΐτοι m ?**
·Mηλ/xnc »χ«λ*«-/<; *ytiriô* **fejdMaitmi .**
ittû rXrt nk *rttrtit ipdoiÿçm* ·«‹‹■›
X'JtIw» t *i^Λΰi^μββο» tir* **<ro7r Λ*φ«AM9N ê>**
x*»io*i nmme «p*«aà·^ *Làfartrot t Là ίχ«τ*
ίόξα> *wni* **ù «Θ' tyuti t« Xetrv μ»>«Λρ**
»«XqrM > *S ijiptnrmjffi* **m*** *ri rucio»*qô-
jSnnt *ImyittiruM , iroïw βμ>μό·η» irtyp·tàru* **^cn** *, é rolan rtrt ημύι όημφιβόλΛii*
*4*pocartXA^H»* **i/o' ynexw τi** *9ιβ* **/rod/M»-**
■*nt, iri «Si Im rS rep tuu'ri vAημτ^οίτη*
U *ίμη, Λ ολν* **ΐκιτ£οιβ>** *«ûru , ?*
firn **$«<*'>** **puinpnAivdn** *^tifumlui rot iufi-*
cr«iO{*» tw m *κγΰμο>η.i d'ponr μίγμ* **τιλιη**
χοτμητι, **<ir »f «mrf** *χβντΓ* **<ώ** *ii τϋ μPK-*
λiτρ » rx *iri γη* **, wc nt** *ipbie μίηάί-*
ürirt fitriKtn.

Itlttl CwfoMtntfùittai , **tr exxft** *pMri-*
ortM , rifiptu tr Ιρβi
liftti.

Oiùrà **KmrntrrnvrdAeif** *Kryti-nt t* **£** ***{dp%fc**
ΤΛτνΛρχ,Λοί **» a}** *ci iri furiet*
\tyeou<

Potpbynui, qui ante Nicnn fiii*.
Melem· Syngas , hieromoaachus , fc pendscacor «vangelii ·
Ifaias Trophimus·, pnufedhu ianfti Nicolai.

Ignatius Xuoviciu» , pnriicatoc evangelii-

Jo(eph Conor»»ictus, ρηι&άη» **ünâoram Ibcophaainrum.**

O *nfAa* **Nλ^μμ» Tla^deioc.**
MrX/rioc *iwyoit ημμόηχοίτέ* **»^ζτ9**
K SnTytKAt-
Hroitf T/o^iμιοί » Ιτμί/βμ» τϋ Jyiv **N«m**
λώ.
lyMTOt i 'Skiofitiuot **» d** **χϋριιζ** *τϋ L'e/yf-Kbi.*
Ιοτηφ Kotunfiûuot, όγ4ιβΛ^ dylut (ftoφηιοτ.*

VITA

VITA
INNOCENTII PAPÆ X.

INNOCENTIUS liujus nomini*X. 1ntea Joanne* BaptiftaPstnphiliu·, Romanus, nacu< die vu.Maii, anni M.DLXXIV. ex Camillo Pamplnlio, A- Flaminia Bub*la 4c Cancellariis : a puero litterae humanioribus·, tum jurifprudent'tar dedit opcram , cjnfque lauream, anno rtati* vigefimo, sfleeutus, piitnum advocatus eoafiftorialM, deinde Rot· Roman* auditor fuie. A Gregorio XV. nuncios aaoftolicut.in regnum Neapolitanum miflus eft. Urbano VIII. pontifice , cum Ftancilco cardinali Barberino, apoftolicts in Gallia* legato, dataaii Ac primi tniniftri mtrnu* cectcuit. Inde creatur patriarcha Alexandrinui, Arnunctus apoftolicui apud regem catholicum, cardinalium demum collegio adfcrip.ur eft die ax*. Aogufti, anno falutu M. DC. XXVII. fed non renuntiatus niti anno M. DG XXIX. Congregationi immunitatis ecclefiiftic* praefuit, in congregatione fanfti officii locum habuit , Potonici regni patrono* fuit. Urbano VIII. facceffit , pontifex cieatur die *tr· Septembr. anno* M. DC. XL1V. In pontificatu Caftrum expugnavit, cardinalem Luaovilium ad reginam Mitpaniarum legatum mifit, annum jubtlci indam ac celebravit, veûigal frumentarium minuit , acerrimi ubique judicii animique conftatltiffimi laude infignli . Obiit Rom· die vit. Januarii , anno Chrifti M.DC. LV. stati* LXXX1. pontificatui xi.fepultus in Vaticano, donec transferatur in magnificum S. Agneti* templum , quod ejus fumtu cdificatur in Circo Agonali, cujus C regione obelilcpm erexit . Templum S. Petri in Vaticand, & S.Joannis in Laterano, marmoreis pavimentis , aliifque operibus , egregie ornavit . Ereâa ipfi ftatua eft m Capitolio.

EPISCOPORUM GALLIÆ LITTFRÆ, ad Innocentium papam X.

Quibus rogant , ut dc quinque proportionibus excerptis cx Cornelii Janfenii lprenlis epifeopi libro , qui *^nnfliaui* infcribitur , pronuncict ;

BEATISSIME pater, Majore* cauft·**d fedem apoftolicam icicrrc iolemni*«cuiciiae «ft , quem fidet Petri nunquam deficient perpetuo retineii pro jure luo pullulat. Æquiffime huic legi obfequente* , de graviffimo circa religionem negotio fanftitati tu* feribendum efle cenfuimus. Decennium eft , ex quo'vehemenriftimi* turbis Gallia magno noftro maerore commovetur I ob librum poftamum ** doâtinam reverendiilimi Cornelii Janfenii lpreniis epiicopi. Tales quidem motu* ledtrioportebat tum concilii Tridcntini autoritare , turn bulla illius, qua Urbano* V1H. felicis memori* advrrlus Janfenii dogmati pronuntiavit, Ardeciela Pit V. ac Gregosii XIII. In. Baium edita confirmavit . Atque hujus bell e veritatem ac robur novo diplomat· vmdieafti : fed qui* nulli figil-

latim proportion! ceitacenfaratnota inuftafuit, locus ctiamnum aliqui* quorumdam cavilli* Ac effugio rcliâut eft . Intercludendum autem penitus (persmui ; fi, iit precamur, fsnôita* tua quid hsc in rc fentiendum fit , dare 4>***&<* que definiat. Obtcftamur ergo ut has preleitim uropolitione* , de quibus difceptatio periculobor, ac contentio ardenttor eft , fanaita* tua expendat , ac perfpicuam , A certam de unaquaque fententiam ferat .

I -d/ifira *Dii practpta ivniiihl jiUii* 'Va/earrdur *V rtnantibui* , jerwnduvs ^ra/rarri , pear Aa*kent virn , funt imptflibilia ; drtfl* >·' *fratit* , yva pa/fiAr/ra *fiant* .

U. htiriiiri fralra in flatu 44*11X4 *Itff**4»»fU4m *nfiflitnr* .

III. ^td nttrendam *tr drmtrrndam i» flatu natura hffi* , ew* *ttitiriw i» inmiaa Hftr·* rar 4 *ruttffitati*] *[rd jafi'il likntai* « raafffoa* .

ir. Scmifduiuni ijnittihit frarmiiitii gratia inttritrii nittgitatem ad fiafuin a&nt , «riea* *ad initiem fidei·, tf. in km nam kare·titi* , quad *vellent tam gratiam' talem* effe , *rui P*f·· kumana 'vtlmuai rrfiftnt , vel »k· temferaft* .

F. *Semifelafiaaum efl dittrr , Cknflam pre amnikut amnia» btmimktn mtrtuam effi , a»t Jan·fume.m faW-*

Experta eft nuper bcititudo tua , quantum ·poiloliré fedis in gemini ecclefi* capitis *et*-lore pioHigandq valuerit autorités,.- continuo ledit* eft tempeftts, atque ad Chrifti vocem fc *imperium* ventt *tt mate* obedieiunt . Quamobtem flagitemus , beetiilime pater , ut clara iirmaque de propofitionum iftatum lerrfu prolata fênrentia , cut reverend, ipic Janfeniut motti proximus opur (uum iubjecit, caliginem omnem difcutiit , mimos fluâuantes compone* , diftidu prohibe** , ecclcfi» tranquillirrrem fplcndoremque icftituas . Dom h«c Ipo mentibus noftris affuiget, fanâiiati tu» multos & profpeio*annos, irculoqnr beat.iflimam«ternitatem , re* fcculorum immortali* adjiciat , optamus ac vovemus .

****INNOCENTII PAPÆ X- CONSTITUTIO.

Dc quinque propolitionibu* cx Janfenii libro excerpti* .

Innatentitit efifttpm , ftrvui fervwum Dii, univnfli Ckrifli fi/tlikui falatem V aftftalicam kentdiHiannn.

CUM occatione impreftionis libri , cui titolui, *^mnflmu Ctraeiii Janfrnti , tfifetfl Ipnafit* , inter alias ejus opiniones orta fuetir, prefersim in Gallii* › coniroverfia laper quinque cx illis : complures Galliarum epifeopi apud nos inftitetunt. utvafdem proportion*·

nobt» oblata* expcnderemu*, ac de unaquaque unxi cattam, *it* pertpiettam ferrerai* lenteneiem. Tenor ver· pnufetarum propoliiionum eft prout fcquitur .

4 *.AUyta Oti frttttfU ktViaHat jaftit atabati-* › CT *tiaaatAat , ftra»J»>H fr»[t»ui* fuar *ktitiu vint* , /eer *imft/fibtlù* ; *tittfl* faayar »//›< gratte, fua *ftffiliili» fttat.*

11. *Iκιηψτι* gra«M te *ftata* ne/era *Uf[a* UMfaem *rtfiftitar* ,

lil. .Ai uunaitu» <T ittttrtaiam 'l» *ftat» aaturt i*ti»*, Ma rtfuteifor ■· Uiu›< *lAnij* « at"ffiiittt,* /«d *[·Vf*·* litrtat a* rrataua .

*W. StaùftluitM framitMIt*gM- t'C *iMtritrti mttffiittttat* ad *fittui» *9a'i, Hi*9 *i iaitiaat fiitt* ; CT te La craan fia- *Htùi* , faad <M<tear aaa* gratta·· ratem. *tfft* , eat *lavata» ttlaatti rtftfttrt ,.yti 4- luffrrtrt* ‹

K Sunftbtvaanot tft iutrt, Ckriftam fn eunwim amuiaa tarteita ai«riaa*· , *t»t [**·* awua *faifft* .

Nαι , qiubu* inter multiplice* cura* › qu* aarmum nofteem aflidue pulfaat, ill* in prinüi cotdi eft, ut ecclefia Dei nota ea alto cumatilia . purgati* pravarum opinionum crrojîku* , tuto militare , & tanquam navi* in tranquillo mari, fadaii* omnium tcmpeftatum fluâibu* ac rirocclli*, fetare navigat* , te ad optatum fa- ut» portum parvenue poflit .

Pro rei gravitate , coram aliquibu· S, R. E. cardinalibu* ad id ipecialitcr fcpiut congregati· . a pluribm io latra theologia magiftru , ea idem quinque propolittone* ut fopra , nobi* oblatu, fecimtu (ingillatim diligenter examinari *i* eorumque iiiftragia , tum icripto relata , mature conliaeravimut , eofdcmquc magtftro*, varii» coram nota aâi* coagrcgationibu*, prolue luper eifdem ac fuper catum qualibet differente* audivimus .

Cum autem ab initio hujufcemodi diicuffionir ad Divinum implorandum aua ilium , multorum Chrifti fidelium prece* , tum privatim , tum publice iadiaiflemu* , poftmodum iteratu rifdem ferventium, ac per noa follicite implorata lauAi Spiritu* afliftenila , tandeni Divino numine favent* , ad infra feriptam deveniatur declarationem, te definitionem .

•nam , anathemate damnatam , & hnrcticam declaramua, * uti talem damoamua.

Secundam: JtauM'grata. fa.jta· Maura ty/ai naufuam *nfiftitar* : hnrcticam declaramua, *it* uti talem damnante* .

Tertiam t vid mmaedea* <r dentereudem *i» ftit»* aurara *liffft* , aeu *ntiririr i» lh »im li-btrtti » Kfctgintt* , /rd *fuffitit* /ifarrar a raatltenr : bereticam declaramur, *it* uti talem damnamur .

Quartam : Jraiipefegraar adaurrrfauf *frtvt-*·MiMM gracia «arrvterrr I *ttuffiim»* ad JHI·/·* allai, etiam ad iai/mm *fiiti* t «r ra ta erane fiarrtiri , peed onUrer «aa* grartea* ratem *t/ft, <ü fju* bamaaa oefaatar *rtfiftnt* , «*/ afermperare : lalfam *it* bnreticam dcclaramu*, *it* all talem damnamut,

Qiiuram : fra*rprtegteaam *t drrere , Ctajfirm *frt »»>»ii»ı* «maiae bemiatai ameteram *tffit» tat faiauuat faiiftt* : falfam , temerariam , fcandalofam , *it* iatalleâam ca fenfu , ut Chriftut pro faJute duataaat pradcftinatorum mortuu* lit , impiam , blafphcmam t coetumeliofam , Divin* pietati derogantem , te hareticam declaramua , *it* uti talem damnamu*.

Mandamu* igitur omaibut Chrifti fideiibua utriuique fe«u» , na de diAi* propofitionibua fentire , docere , predicare aliter pratlumant t quam in hac pnefenti noftra declaratione te definitione continetur, fob cenfuri* te pcania conua haretico* & eorum fautore* in jut* expreCr .

Practpimu* pariter omnibu* patriarch·· , archtepifcnpi*, epiicopi· , alufquc locorum ordinarii*, necnon heretic* previtatii inqnilitoribui , ut coettadiâorc* te rebelle* quofeunque per cenfura* & pcanaa peadrâa* › crteraqu* juri* te fiAi remedia opportun*, invocato etiam ad hoc (G opu· fuerit) auxilio brachii fcculari*, omnino coerceant te compefcant .

Noa intendente· tatecn per hanc declarationem te definitionem fuper pradiâi· quinque propofitionibua faâam , approbate ullatenu* alia· opinione* , qu* continentur in prudifto libro Cornelii'Janfcoii . Dacum Roma apud S. Mariam Maiore* › anno Incarnationi* Dominica M. DC. LIII. pridie Kal.Junii, pontificatu* noftrj anno none.

Hi. datariu*.

C. GU ALTERIUS.
F. C1AMP1NUS.

*SSR9

A LEXAND R I PAPÆ V1L

ALEX ÁjN DER V|I. antae Fabiu* Chifiu·, nobili· Seoenfi*, filiu* Flavii te Laure Marfiltn, natu·' eft die X11L Februarii anno M D. LXXX1X. Ab Urbeno VIII. virelegatna Fwrarienfi* pitaom · deinde Moutfit** mnunciain· i ac demam ma c lu* apoRaUcw* wad eieftoree imperii * interfate MonaAatienu conveotuL pacte conciliando caufa coAgaegai· * Ab inaocentio X. xvocatna Romam , primum pamtifici a fecteti· fui», deinde ab nodem pmbptci caidioafi· tituli S. Martin da Populo «mata· , Ab Innocenti· obitu nledtem eft pontife* die vu. Aprili· , anno M. DC. Ly. Veneto* Turcico laborante* bella, regem Poloni* , protêt bellum contra Mnieo* , etiam civilibr»· diBdii* jaAutrai * grandi peoaaia jnvk . finact· reginam ChtittMtam, aa lumfi convertam ad catholicam \ fictan.

fidem « fummo apparatu Rom· excepit . UAi / MftjiMtla laboraad paiarua bcntaniuta *It* in. (igni liberalitate fubvuoit. In fanAorum album felemoiter Malit *itrAot* Thomam Villanovanum , archicpilcopum Valentinum , *It* Francifcum Salefium, rpifmmim Gcbanoanitm. Ornant magnifice ecclefiaKja UAe , S. Marie de 'Populo , S. Mari· de pace , *le* S. Mari· ad martyres, Rotundam vnlgodiAam, oiim Pan. tbaum. Porticu» .V.ticana. circa plateam divi Petti exftruxit. Cathedram ▪ Petri in (accitam fumptuoliflim· ornatum ttanftulit : Ceftii fepukrum reftaurdvit : vias UAis plerafquc v direxit, pmCcctim earn qua Curfui dicitur , aut Stadium Romanum . Auxit edam Sapientia Romana templo * bibliotheca : palatium Qyirinale amplificavit. Obiit die »n. Maii an. M.DC.LXVII.

V

ALEXANDRI PARA VII

CONSTITUTIO,

Qu. preferibitur formula › cui fubfctibçndum aaverfu. quinque propofitiones Janienii.

ifltXMdtr tfifnfui , ftmi favutu» Dei , «d pope/MUi rui .- .- ≺ - - .

REGIMINIS apoltolici Divina providentia nobis quamvn immeriti, committi ratio poftulat. ut ad ca potiflimum, qua carbolic· ftligionis integritati 8r propagationi, animarumque (stati*. & fidelium tranquillitati confulcre apta lc idonea efle judicantur , animum *Ic* curam omnem quantum licet in Dominoappliccmut . Quamobrem Cornelii Jaufcrui ncrefitn in Galliu pralertim ferpentem , ab Innocentio X. felici, recordationis prsdccoflore noftro fete opprettam , ad joftar colubri tortuoli , cujus caput attritum eft, in vario, gyror, it cavillatiouum Aetna euntem , lingulari conftitutione ad bone finem edita , altero allumptionis noftre anno eatinguere conati tuimur . Sed uj multiplier» huftt* hominum genent aitca adhibet , nondum plene conicqui potuimu» , ut otqner errante, in viam (alui it redirent : qui tamen unicut erat votorum dc curarum noftrarum (copur , quibua operam *It* induftriam fuam egregio fane ftudio venerabile», fratres noftri arcEitpiicopi & epiicopi *tt*·f;ni Galli· , earundem conftitutionum apoftoicarum execution! prscipue intenti , Contulerunt i *tc* cariflimu, in Cnrifto filius nofter tea Cbrifti.niffimur lingulari pietate aoxiliatem , dextram ftrenuo ac cooftantilfimo animo porrexit . Cum autem praafamt rex Chiiftiauiflimut eodem religionis xclo duAus , per fuum in Urbe oratorem nobit figoificari, exponique curaverit, nullum aliud opportunius remedium peltifero hujus contagionit reliquiis extirpandit adhiberi poflit, quam fi omnes cenam formulam fubicriberent noftra automate firmatam, ia qua quinque nropofitiones .*ex Cor·, nelii Janfeoii* libro , cui titulus , AUGUSTINUS, excerptas fiacere damnarent) ac pfoindc illam a nobis quantocitius expediti, ad quolibet edugia procludenda , omnclque removendos obtdMus flagitaverit. Nos tua piis diRi reju CbtUUaniflimi votis benigne annuendum efle ducente», formulam infra lqripcam ab omnibus uclefiafticis, etiam venerabilibus firauibni noftris archiepifcopis , lc epifeopi., ncc non aliis quibufeonque ecclcfiafticiordinis, tam regularibus quam fecularibn* , ctiam mentalibus , doAoribus , *tc* liceotiatis , alilique collegiorum re&oribus atque magiftris , (ubfcrini 'diftinAe mandamus , idque intra ties menta a dic publicationis feu nocificacionir prurientium . Alias contra eos , qui intra terminum proiciiptum non paruerint , irremiffibilitcr procedi volumus juxta canonicae cooftittitioncs , *tc* conciliorum decreta .

/armata *A fofrtjifiil ftifaietit.*

EGON. conftitutioni apoftolico Innocentii X. dato dic xsxt. Mui M. DC. LUI. fle conftitutioni Alexandri VII. dat· xvi. Oftobris M.DC· LVI. fummotum pontificum , me fubiicio , flr quinque propofitiones ex Cornelii Janlcnii libro , cui. nomen ^iufujttaui ,- excerptas. *tc* in fenfu ab eodem autote intento, ptout illas per dlftai conftitutione. fides apoftoiica damnavit , (incero animo'rejicio , ac damno , fle ita juro : Sic me Deus adjuves, lc hoc fanAa Dei euangelia .

Decernentes infuper profentes litteras femper flr perpetuo validas *tc* efficaces exiftere , fle tare, luofque plenarios *tc* integros efleâua fortiri , dc obtinere, Utque per quofeunque judices , ordinatio, *tc* delegatos , ubique judicari *tc definiri debere,* tablata eis, flr eorum cuilibet , quavis aliter judicandi & interpretandi facultate , *tc* automate , ac irritum flr inane *efle , fi* fecus fuper his a quocunquequavi, sutoritate foienter vel ignoranter contigerit attentari . Quocirca venerabilibus fratribus archiepifeoeis, *tc* epifeopir , alii/quc locorum ordiaariit comuriumus *tc* mand.tnut, ut linguli in tais diceceûbui , ac locis fu· jurifdiAioni fubjcâis , potfentes litteras , *tc* in eis contenta quocunque exequantur , *tc* exequi ac obfervari ab omnibus entent, flr inobedlente. quofiunque per fcnrentias , cenfurai, flr pceoas › aliaque jutis flr faâi remedia , appellatione poftpoGta, invocato etiam ad boc, fi opus fuerit, brachii icculartl auxilio , omnino compellant. Volumui aurem , ut prafentium tr.nflumptu , ctiam imprcttii , manu nqtarti publici fubfctiptis , *Sc* ligllio alicujus perfone in dignitate ecclefiaftica conftituta muniti. , eadem fide» prorfus adhibeatur , qu* iplis'originalibus litteris adhiberetur , C ettent exhibito vel oftefiiw . Nulli ergo omnino hominum lieext banc noftram conftitutionem *Ic* ordinationem infringere , vcl ei aufu temerario contraite . Si quis autem hoc attentare prefumpferit, indignationem omnipotentia Dei , ac BB. Petri flr Pauli apoftolorum ejus , fe noverit tncurfurum. Datum Rom· apud S. Mariam Majorem, anno lucaxnationi* Dominic· M. DC. LXIV. XV. Kal, Martii, pontificatus noftri anno decimo.

Lcudiaalû prodatariu··

S.UGOLINUS.

ATjldifurta. P.CIAMPIN

D.CIAMPINUS.

CTBJUS-

Ea H;<4. Coll tenu x> y. >ir.

W EJUSDEM
ALEXANDRI PAPÆ VIT.

Innovatio conftitutionum *tt* decretorum in fa. vorem frntenriB afferentis , animam beats Maria Virginia in fui creatione , fc in corpus mfufione , a peccato *originali prsferva*tam fuiffe, editorum.

Alexander Papa VII. ad perpetuam ret memoriam.

SOllicitudo omnium Eeelefiarum. quant licet meritis A' viribus longe impares, Del Opunti Maximi voluntate *St* providentia gerimus , in id nos anxie tenet intentos *Bt* vigilantes , ut fcandala , que inter fideles pro humans natur* corruptione K' ftagilitate necelfe eft ut veniant, quantum fieri poteft paucifbma exotian. tur, urqitt·eaotta quain celerrime *St* quam diligentiflime amoveantur : nam iis per quos veniunt certam peccati perniciem , quibus vero prrbcntur prarferrs afferunt labrndi periculum ; quorum nos pro noftro Paftoialis officii debito, A: damnum fummopere dolemus , fc diferimine aflidue utimur . Sane vetus eft Chrifti fidelium e>ga ejus beatiffimam Matrem Virginem Ma. riamSpietas, fentienilum, ejus animam in primo inftanti creationis, atque infufionis in corpus , fuifle (prêtait Dei gratia fc privilegio , intuitu meritorum Jefu Chriftiejus filii, humant generis Redemptoris , a macula peccati originalis pralcivata n imniurum , atque in hoc fenlii ejus Conceptionis feffivitatem foltmni ritu colentium & celebrantium ; crevitque horum numeius , atque hujufmodi cultus poft editas a fel. rec. Sisto Papa IV. prsdeccflore noftro in ejus commendationem Apoftolicas Conftitutio. nes , quas facium Consilium Tridentinum innovavit, aeque oblervari mandavit. Auâa rurlus, fc propagata fui: pictas hce, A' cultustr. ga Deiparam poft eredi a hoc nomine , approbantibus Romanis Pontificibus, religionum Ordinem , fc Confraternitatcs , ac conceflas ab iifdcm indulgentias : ita ut accedentibus quoque plcriiquc celebrioribus Acadcmiis ad hanc fcnienrram , ;am frie omnes Catholici eam cothplcâantur. Et quia es occatione contritis affert mnis in concionibus , legionibus , conclu, fionibus, de aôibus publicis , quod nempe ca. dem bcaciffima Virgo Maria fueiit concepta .lim peccato originali , ciebantur in populo Chriftiano cum magna Dei ollcnfa fcandila , jurgia, de difIcnfionex , rec. mem. Paulus Papa V. etiam prcdeccflbr noder vetuit horum opinionem prsfar* fenrenti» contrariam publice doceri , aut prardicari . Quam prohibitionem pie mem. Crcgorius Papa XV. fimiliter prardeccffor nofte-r ad privai a etiam colloquia extendit ; mandans infupel in favorem ejufdem lententia:, ut faciolanâo Miffs facrificio , ac divino'officio celeb-andis ntn publice , . quam privitim , non alio quam Correptionis nomme un quicumque debeant. Nihilominus , ptouc venerabiles fratres epitropi fere ornnes HIfpamarutn . cum eeelefiarum fuaium rspittilis, dans id nos literis erpofnerunt , accedente etiam inlinuauone carrflimi in -Chiifto fihi nollii Philippi earumdem Hilpaniarum tegis Cathx.lici , qui fpeciafanr *tuppr hoc* tnilit ad ont oratu'em venerabilcfp (rstteni Llidovicum tpikupuviPI*.

A centinnm : per quem etiam delate fuerunt ad nos fupplicationcs regnorum earumdem Hifjsaniammi pergunt aliqui contrarie illius opinionis aflertores contra piwfaras prohibitiones tum privatim , tum publice , profatam fententiam aut impugnare , aut vellicare , fc favorem a Romanis Pontificibus cultui *It* fefto fecundum illam prxftitum ita interpretati , ut fruticentur ; immo ecclefiam Romanam huic fententto fc cultui juxta illam beate Virgini exhibito favere negant , pios Chrifti fideles e lua pacifica quali pofteflione detuibare conando i unde olfennones, fcandala, *tt* jurgia, quibus obviare voluerunt Paulus V. *tc* Gregorius XV 110ftri prrdeccfTores, perdurant adhuc i dr ex ocii cafione eorumdem adverfantium majora his incommoda in poftecum prudenter *tc* merito timentur . Quapropter fuper his tam pia fari epifeopi cum eeelefiarum fuatum Capitulis, quam memoratus Philippus rex , ejufquc regna , nobis pro opjiortuno remedio inftanrer Inpplicari fecerunt . Nos confiderantes quod Sancta Romana eccklu dc intemerate femperque Vnginis Maris Conceptione felium folcmnirca celebrat , *St* fpceialc ac proprium fuper hoc officium olim ordinavit , juxta piam , devotam , *Sc* laudabilem inliituttonem , qus a Sixto IV. prsdeceflore noftro emanavit ; volcntcfque laudabili huic pietati, *St* devotioni , A fefto, ac cultui fecundum illam exhibito, rn ecclefia Ro C mana poft ipfius utilius inlitutioncm nunquam immutaro, Romanorum Pontificum prsdcccfloruni noftiorum exemplo favere ; necnon tueri pietatem & devotionem hanc colendi *tc* celebrandi bcatiffiinani Virginem, pravcnitnte icilicet Spiritus fandli gratia a peccato originali preferratam; eupientciqne tnChrill' grege unilaterr. fpiritus in vinculo paci' , ledatls otbnlionrbui *Sc* jurgiis, arnonfquc fcand.bs , confeivare: ad prafa'Oium epifroporuni cuniecdcfiarum fuaium Capitulis , ac Philippi regis cjufque regnorum oblatam nobis inftannam ac preces , Conftitutiones *Sc* decreta a Romanis Pontificibus prsdccefIbribus nolint. A piscipue a Sixio IV. Paulo V. & Gregoiio XV. Dedita in favorem fententis afferenti., anmiam beata: Mariæ Virginis in fui creatione »fc in Corpus infuliune , Spiritus lanâi g'aria donatam , fc *a* peccaro originali prsicrvaram tuifle, necnon fc in fivorem fefti, fc· cultus Conceptioni ejufdem Virginis Deiparx fecundum piam iftatn fententiam , ur prsfcitur . exhibiti, innovamus, fc fub cenfrris &· paaisineHdem Conftitutionis contentis oblcrvasi mandamus. Er infuper omAe> *Sc* (ingulof, qui piarfitas Conftitiitioncx leu Deciera ita pergent interpretari, ut favorem per illas diti» lententi», *Sc fefto, feu* cultui fecundum rllam exhibito fruftrentur, vel qui eamdem len'entiam , feftum ,»(eu cultum in diipurationcm ri-vocaie, fl aut contra ea quoquomodo dirsâe, vel indirectc-, aut fub quovis ptarestu , etiam dcfimbi. litatu ejur Oammandr , five fac am Sci rptutam , aur lanftos Patres, live Dodores gloffandi , vel interpretandi : denique aleo quovis prauextu , leu occafione, fciipto, feu voce, loqui , contionari, traâare , diipurare . contra ei quidquim determinando , aut afferendo , vel argumenta contra e* atfeiendo, &in(oliita relinquendo , aut alio quovis r.cogirabili modo differendo , aufi fuerint ; prater pernas fc: cenfuras rn Conftrrutionibirs Sixn IV- conren tas , quibus illos fubjaccrc volumus , *Sc* pe

prat-

V

nrefente* fubjiclmu*. etiam eoncioaandi , pu-A oliec legendi , feu docendi , fc interpretandi facultate, ac voce aftiva & paffiva in qutbufcutnque eleftionibu» eo ipfo abfque alia declantiooc privato* efle volumu» : necnon ad concionandum, publice legendum , docendum , fc ialeiptttandum , perpetue inhabilitatis pana» ipfo lafto incutrete aoique alia declaratione , a quibus pani» non uib a nobis ipfi» , vel a focceifotibu* nolitis Romani* Ponuticibu* abiolvr, aut fuper iit difpenfori poffint : necnon cofdem aliis panis noftro fc corumdom Romanorum-Pontificum fucceiforum noftrorum arbitrio infligendi* pariter fobjacere volumus, prout fobjicimu* per prefemet t mnovxatr» Pauli V. fc Ctegorii XV. fopcriu* memorata» Con- R ftitutloiie» , live decreta . Ac iibrut in quibu* P*o (m» fententi* , tetfom , leu cnlio* keundum ilUm *tn* dubium revocatur, au: contra ea quomodocumque , ut fopra, afiquid fcribitur, aut legitur, feu locutione», concione», traftatu» , fc difputationci contra c»dem continentur, poft Pauli V. fupra Undatum decretum edua , aut in pofterum quomodolibet edenda , prohibemu* , lub pani* fc ccnfori* in Indice librorum prohibitorum contentis , fc ipfo faâo abfque alia declaratione pio esprclfc prohibiti» haberi voibtnnt, fcmailmmu». Vetamut autem, Sixti IV. Couftituttomba» intaeterite», quempiam affdrete ,-quod propter hoc contrariam opinionem tenentes, videlicet Virginem Mariam cum C originali peccato fuiflè conceptam, herctis crimon, aut morule peccatum incurrant ; cum a Romana aoclefia fc ab Apoftolica Sede nondum fuerit boc decifum , prout 00« nunc minime decidere volumu», aut iotcndiauis: quin potius contrariam illam opinibnetn hnrcut › aut pcocati mortali», aut impietatis damnaie audotitet prrtur ponat , quibu» eos fubjecit Suctus IV. ahiqoe pocdcceflore» noftri Romani· Pontifices , gravioribus alii» ponis fubjicimui, qua* in cootrafocieutes huic noftruConftitutioni fuperius infliximus . Volente* quod contra hujus noftra Conftitationis tranfgreflbres, etiam Regulares cujufvi» ordini* , fc inftituti , etiam Societati» JESU , fc quomodo- D Jibet exemptos , fc alias quafcutaqae ccclefia-Hcat fc («culare» perfonas , cujufcumqtie flatus , gradus , ordini» , aut dignitati» , tam ccdcfiafticK, quam foculati» , ut prnfertur , tam epifcopi , fc pnclati fuperiores , aliique locorum Ordinari* , quam haeretici*-pravitati» ubique locorum deputati Jnquifitore* *procedant* , fc inquirant , atque in eo* ftrifte animadvertant . Nos enim ii» fc eorum cuilibet contra eofdem tranfgreflbre» procedendi , fc inquirendi , ac pani* coerteaui , fc puniendi liberam facultatem fc auftotitatem , iifdem auAocitat* fc tcame tribuimus , * imparts-mur - in eofque, ut prsfertur, procedere, in quuete . fc anuire...diftiiAc puecipuuu* , fc mandamus. Noa obftantibu* Caaifti‹ucu*nibe‹, fc ordtgaüoiubu» , *tc* quibuJvi» indultu , fc burr»» Apoftalici* , qutmiivM pciloni· qxaulatncuaique qnallficatt* , fc i· quacumque t etiam >ardinal*tus , patriarchal! , architpifco-C»li , epifcopali. fc quavis alia dignitate fc onore confttttfti·, etiam quod courl» eo» procedi, interdici» fit(pendi , vel cicomaumcari nequeant , quomodolibet concffit ; quibo» omnibu», fc eornm Jinguht, etiae.li pro (ufticicnti illorum derogatione de et» iplouimquc tous tenoiibu» fpeciali», fpcctfica › individua , fc cxprefl* ,»ac de veibo ad verbum, non autem per generale» › ctiam id importante» , claufulas, mentio habenda › aut «lia exquib-*tt* forma obfcrvand» *fout t* tenore* hujufmo. di , ac fi de verbo ad verbum inierti turent» prufctuibus pro foficienter expreüi» fc inferti* habente*, hanim *ierit* fpecmlitet fc cxpreife derogamus, cetcrifque contratiiaqutbulcum, que- Ut autem hex noftra conllitutio, fcpne rtiifla omnia, ad corum omnium, quorum mtereft , Mimam congruentius pervenire pofiint ; m virtute (anftu obediential › fob pct. ua privationi* ab ingreftu ecclefi· co ipfo incurrenda pnreipimus fc mandamu* , omniba» fc finguli* locorum Ordinarii» , at connu vicarii*, foffraganei*, & oft'eiahbot qudvuicum-C que , fc aliis üngulir, ad quor quomodoibet foedat & pertinet ; quatenv» hujufmodi noltrarn conftirotionem linguli» fuse diacefi» vel diilrktu* prcdicacoribut, fc alii* , quibus expedire judicaverint , opportune infinueut , fc publicent , ac intieuari & publicari faciant » ne qui» in pofterum quoquomodo igitotanfuut dc premidit poflit protendere , aut ie contra premifta valeat eacufare. Volumu» 4 funditer eadem auftoritate decernimus , fc mandamu* , quod nrclente» litters per aliquo» e» noftri» corfonbu» batilicarum fandi Joaunit Lateranenli», ac Principi» Apoftolorum , fc cancellarie Apoftohce valui» , *c m acie campi Flor* de Urbe de more publicentur , fc affigantur *t* qua aftiaio & publicatio ita omnes fc Ungulos, ad quo» (peftet a(liciat fc aiâet, ac G iftu perfonaliter intimate foiffent , & quod illarum traniumptis , etiam impicfli» , manu alicuÿu* notarii lubfcripti» I fc ugillo alicujus perfone in dignitate ecclefiaftiea coaftitutr muniti* eadem prorfu* fidei adhibeatur, qu» prsfcotibu* lucri» adhiberetur , fi oftenfe vel exhibite forent . Datum Rome apud fanftam Marum Majorem , fob amtulo Plicaturi* , die vm. Decembris , MDCLXI. Pontificatu* noftri anno feptimo.

SUGOJLINUS.

tnxtr.ru·

XTSYNODUS HIEROSOLYMITANA

AAverfu» Cilviniflu , anno MDCLXXII. fub Patriarcha Hierofolymorum Dofkhco celebrata.

DUCS CH KIST 0. Λ ΧΡΙΣΤΟΣ ΗΓΕ1ΣΘΠ,

Cljfeur orthodox fidtl » five Opoloye Λ fjnodo Httrofoljmùana fsth Hùnfo·ljmorum 'Patriarcha Dofitboo amfofiu advtrfus Colvmiflet bmtkoi, Orienta·lent ecclefiam dt Deo rtbxfipte divi·nis betente atm iffit [entire, mentien·tes.*

Aerie *ήρ&Λξίκ « n drahoyla aofos vie Intfipofme tv dra-rihitLd* csilvr *«·«» αάμταϊνι ffon-lr ào nie vied* G»J Σ T θ*λυ», *dc ηακοφμαιητ* lew *ed-ni oi* K*λνΐ·rat lχλονοτζ ' ruvn^Ho** *vofi cote* cir lspo·τυλύμο/c *nrnSt nwiix , iri Δοτ&ϋ* r*·*rtttfxfi ItfOrohtfiuir.

uxipersis usicgE terrarum , five etiam in marj^Of/mtsbM , orthodo·xis Epifcopis, fratribus & commeniftrie noftris in Spiritu fanflo : it omnibus omnino piis ac fidelibus Cbriftianit fi·liis , dileSlis noftris , in Domino falu·tem.

ΤΟΙΣ ΑΓΑΝΤΑΧΟΤ ΓΗΣ

atj *Sahdoriet ipdobd^wi iemoroit, ditK·Qois* Σ roXXMTHp^îc *ΐμύ»* dr *ynp rrd^ux·rt* ' ç rîffï mt Xwc iwc *b^rtfiin ,* t$ ooθo·Johore *^çtrtaroTr* riaroff, *dyariiTtiçÿdfff t co*

L*tl*e««rtrt Borrtej M *T t* Conger* S. Mauri . Ot dmi» 5- Be neJiât ■ *di> drtjHC ran ~ti;» Vorfo Bic eft fubtadc it COgUIU.

Teotfat hiandi , dr ttmfui tatendi, monet fapiens Eccleliatles ·. hinc quidem fuum rei cuilibet tempus efle gnificans; quemadmodum alibi dixit: Lo·quendi non inftante necelEtate , face ; inftante, loquere . Quemadmodum autem interrogante nemine , nulla loquendi ne·eeflita' ; ita interroganti quar nofti , re·fponfum continere ■ fumma malitia eft ■ — Porro A de Deo rebuCquc divinis mterro·Ratio fuerit , impietatis in notam quomo·do non incurrat , qui reiponfioni par cum effet , ei tamen filentium antetulit ? Nos 3uidem cum tacendi > tum loquendi mo·urn fatis ille docuit , qui dixit: *Di/paatt ftrmaiuifeot i»)udi<i··,* maxime cum *ie fi·*Jentium Deus indicat , ait enim : *Tace , Ifrarl , &* and, : (quippe non loquendi modo mandatum accepimus , verum dc eos qui utilia loquuntur > audiendi :) & lo·qui rurfuns ipfe przcipiat , os noftrum aperiat, &■ vocem nobis impertiatur. Le·gimus enim ad Eaechielem pallini difium effe : W< *bminir , dic domni Ifratl* . Et —, rurfus ad ipfum : *In dre iUa aferietur as* invas , *& ia^oarii* , <Sf ·*· *filebii nitra* . Moyfi vero , quem Pharaons mittebat , impeditioris 8r tardioris lingue caufa for. minants, dixit i *Vade* , t>* rje *aferiam te ttam , dr infimam fte lactttnt »* . His igitur 8c confimilibus exemplis in Scriptu·ra expreflis tc nos religiofe obfequente* , nemine quidem rogante *tt* ad loquendum provocante, tempus effe filcndi novimus ; urgente vero interrogatione , aut qua·piam alia loquendi neceffitate , fermoni 3uamnrimum nos accingimus. Cum enim e fide rebufve credendis interpellamur , indignum ducimus ut loqui reformide·mus. Si vero hominibus hareticis , atque

17 Azpoc T? λβλκ», $ Vfàs tb <r0V , o liA *· «τοφοι cnxXitrMcik *-rtipuHe t ώ oTt* του XMpos frrwu *Teirrt ητρlΓμητι dvoVedrtrcu.* am*«· <«,■» ipr.' *tti shifts- «tviyxfli μi in* aiyu,* wpg U »*·*wntfoms hdhoe . drdTxis μμ* yS λ<λ«» erit b·!»·"· *trs «rl»* jmt *fpwnifjw, sponv/ftiot ii dki rnm* yrjcn'ccB ■ «κ Γχβ/β Xoyir , *iTtsdfftitn ,* xJp' c—" jus} «το*ΣP(>μ|uo» , e\»n% *isjenuov^neias* .iuümxtv*' h *ii* tb 'r i *tftrsdfftnt aHn' &ie n <οραγ· , μάη» χ*θίτηχί , rue ùn àrtSolat γμφιτι·Ttu* ο' *olide ,* ^$4 *arydui iynr iho/ftot ; ϊ* »· *μόΐί myofit* ôiror *η χη^'ημΰί ΰμφοτιοοη rd·-n» · <nyit* Vd' λοχυ *φημι , ΐμ* πόγοι *μίμα·^ônaifts* HHU *nan m tér^mt" o'ηοημ^THτύί httyvt <uùrt ce stdrte · μίλιη ld iriuxds, &tS irrntrlotnt ' rtura yif t* φησι *t* $^ ctiuv, lα-ραηλ . (*d* j5 μό>ο» *hah.nr t dfhd* a} *dviw ·sir jffuripta htyt»-nn mfoefniyut^a ')* Σ *an·*ihc *hahur vfrv suhfiome , ϊ Γόμα άηίγοο·*-roc , si *φαιαίιά iftâme . μαα&άτομιο* ·›Ś «po'c ·nsa î»ζ»;£Λ)λ roMaiiMf *elfnn/rau* · u? *dr&fd·tu* , h Ît ov r^l *ôisus* lrpdifX . *vï'* °* *rdhn cofot oût A- ce* t J *iptff ù*éri) itaroi^iartrad m* ti *f-όμα , hahfirne t μη* ἀτοηιαφοο·θτίτî) rrr. *mfde ît ids* MaiwrqrcfhXo^rrorrpoc Φ«ρ«ν , *vvoτiNιόμικ» St'* 9« tu' i^v/^aisov ig *fyaSdyhosoror' Tofdist, lφη , £ tyd* όοιζω τ» *Γόμα <ηα , ë ruufti^dru^ rt a μO^,οτ hahnerru. rdnn* M» Σ *-soit -nid-net yffTi^ûr* t «·*ραιπίματσ d^tfiSs £ ήμί<! ιτομιηι* i, VP·' *otiafçes rturiff μηίι^ àeo^hdrns, nrfdc hahlar* reçop/wrW ' *iιτHyίμί^α Si* «'» *ΐμττΰ·μ»οι,* ή Σ «>ληκ *τϋi τΐ' ngjfd nanwolyor-ns,*

ammo φκάν' «Whu. ·ηβ> <Ad' rirtof, i A Γμ ιβ at abtreâatiooe cetrroni· glotua "Tsar*
ClJÎ**TI τ/γΑλ^λ» *τη!» <τιγμΣιν» Kfyn* «ruar»- oWuvmM , *nodo* AudMitibM , uapictatu cmuxn
Xif&« » lavras *yti/af&i* ·πi <nrercWu«3-*r . *it* «at cu)ui4tm AegauUÜ infiaMlamur | *ioj i.*
ii < * q *oipirun rttit iyiut-* taoc Hclia ioftar mTo focceoâ , refoeo-
λιίμι&Λ, rxpinpoi^ut itipi, , g «pot *ii»* Λοη««ι ameafiocea aggrediaar , ac Jere-
Λ^ο γάπμοί «rojSXrvdrnje , » *Ttfot ii* rurq- «ia aaSooM confciT, cjuidcm etvAa-
stu *nui* iturtü» *iβζν en ri* ittrvptr* *rit* nm< *it* vetba : Xcama· awaa> *tUht,* cr
*it^K*¹ iw* du' w Hλ/ϋ *ζίΚοτ itthüfiitnt , fu/ru indit tui* i *βοβ»Λî taitxu* ata ,
διρμάηρο» bryttpfatà <npit *ôrintprn* ' w' Aiûtwwtar. car acow) m« *tutti** (f»»-
χ<χθΓτ« *nt ri iιμμιΰ ,* <nt «arnt qmvm φθνι- a/«w vMta *tait aadioi»* 4dmm ata > <<a~
γόμι&Λ ' rlui xatKlut μα χΚγί, g tm <J»3tk atrta *prulU.* Bteniat terribili fonaotio-
tkM ne lutpHtl μ ' μΜμiοτη* q'I^χ'i *μ»* » rc» buccioa » *tt* duro grarkxc» bello , « I
oirupJnrtTti j *χχριίχ μ»* · u rawrqrqiMU , *irt* Gallii» ad ao» uiooe tenant modo mnô-
ptesZo» rdXrtfyoc *iwtt* »' 4>%ii M* » *} *&>& rea , atioam apta not oum^aam auditi .
■vint *ioKiμχ . β-iλτιΓγοî γ iydxi* · *îχμ-* Qp>apc improbitati gratia indulgentes ,
Mtrip , g *ηΚiμîî Sm8 jBuftinp» βροητνι* τη ni m ülis habitant . Calrinifta > fua»
ιχΓ^οi «ru Γ«»i«/iλθονηι <®poc *fait (ùs* e Deo rebufque diriaia brrefet , Apo>
μ^ άφιλη άιγχι^ιαΜi, g *trtp'ifattj μλώμΛ-* ftolica noftr· ac fanâe Orientali Eccla
TM . *β!*)ὐ & *CMHHUf Awtiunoi* K«λtnXX *i-* Ii- affingunt i atque id quidem non modo
^TiKorri moufyShrtt 9ucri rui «'roroX/xip g iennoniba» , rerum etiam k {criptis im-
ùyiti iμv> ώιχλχτίη» , *τάυ χηνηλαΐι»* £wX«- ponere nobis hureticos hejufmooi fufee-
H, φρχη dt ntt tfa' Qti g *-fV Stint, ώ* piflè nemo nefcit , qui Claudium quem-
αυ-ni ixittot χχχβφρηδη». k' ptera» *ii* Xdyo/c, dam Carcntoniaifium Calriniftanim Mini-
«>λ^ *ηυιγρΰμμχιτη* o/ *xiptrixti unt ,* oc ftrnm perlegerit . Id rero ad iuiccotam
φβΰηται r«pu' *rnt Κλβuilφ ύφχγητφ n"t* d» Apologiam nos rehemeotius accendit ,
Kn/xt-rer/f KaXoCbew › *ίτηχηφντμ> ϋμϋ»* *w* C quoniam quod dicunt , qnod affirmant ,
■Mη *opüt* , i g μ*λ/τ« *tie η ^ρτχημιη» rpyot* nefeiuat i qui rei homines metuere de-
ημ!i τχροτρανη « μ ιϋάτκ iri τι Kiyurn,* buiflent, coram quibui talia mentiri nec
irt xteù τ/rac *iit&t&ruSmt ,* 2* *χΐΰμηαι* irs vereatur ·
xp TW «V&pairwc , *S» dxuTtn τκΰη*
•j«u *χ*ηηλμ&τι.*

*Tûn» Si Um «χ·*π» · trttiù χά&τι Ute-* His igitur *le fe* ita habentibus , eam
ri πωίλδομιι χΐν tî\$jp',u» τ& θπβηίτΐi* ad perficiendam facratiffimn Ædis Beth-
η&τηί dt Bii^λιιμ χ«η» *ripxx -^unimn τ2* Jeemitica j ubi Salvator ac Deui nofter
«rwnjpo,- *iuSf* Xeirî g *θ/î ' S> i xûtnt ûxm~* Chriftes fecundum carnem natus eft › de-
χοίομιι&lΰΐΛΐ ώ w7f t«»)w'ok τκτ»κ *χ**·7«τ9* dicationem coavcnilfeinus , quam per id
9ινγ>μϋ , £ χχαη9·lΰ«Λ ΛiΧΛϋ^τιτμΐηι» nt miferrim· etatii ac perlecutionis rtftaurari Domino placuit , ac verie Ecclefi·
ro-nc^f yi)i *γημΐοκ τίχηκ tit ««θνλ/xw ix-* Catholica ubique terrarum agentibus fi- ○
φλητίΛί Mown · ΛάατχΛμίηη μι&'ίμιΐΐι, liis eleganter ornatam reftitui ,· adfeitis
g *iV* «rd ΛΓ *riptw nt γν; ίτώτμιίιη»* etiam oobifcum Sacerdotibus , Clericis ,
τροtrxiumü» iιpίωι , xAii&aw* « g *KnrS»* necnon *te* Chriftianis ceteris › qui e ter-
lûr , v'43tyu*i fnr eu ewtyn* ns finibus illuc adoraturi convenerant ; \
îνϋ T»eJ ui ù matris noftr· Apoftolica Ecclefi· doârû.
Tt^la/it »μΰι tirorohivi ô*x>um-/« *XMTtytpH-* nam fuper hii qu· affinguntur illi , mpo-
tω , ïoξ»i> η'γ«7* , Îm g *ti άμΰι* ›i τκ^χίτθ'κ- nendam duaimus , ut que a Domno no-
<Γ« *τχμί τι witf* , *i vont* bis tradita , ab Apoftolis promulgata , *lc*
Λτοτόλωι , g *φύλ<ι·)(^Ηα·Λ τορ» -iff iylut* τ«- ab Caoâis ^atnbus confervet» sft rides no-
iipu> , τ/γλ *faut φχηρί* J* ώ iλ® *τφ* xdr- ftr· , nobis edicentibus , univerio mani-
μί, g ·ρ» ψ4ΪΪο< *-iV dwriv» φνηί^η t (luti* fèfta fiat mando ; ac retefto adverfario-
·nt rxfivpot^ixu xtfogt, g x«y *iejun ùt* twc- rnm noftrorum mendacio › (etfi jampri-
γίλβίφΐκ rXdrlo» , *iri* roftw, *tnpo* ή- g dem ab antecctiorum noftroruqi quarnplu-
) » «λγθ'Ηβ *ùt tixôt Κχμτ^ότ»ρο» χλίκ* rimis deprehenfiim eft , ac fuopte dela-
X·ιμτχνχ yme/tΐT). Et il nr g *Qxititut» nîx* pfum › utpote *pd* hirsocervqrum inftar
■» *htyàfTK , £ ToUdbut ûτοφΛίιάμηοι Tteù* conflatum (ceu ipfo rutilantior fole veri-
ri auîri , «Mx t«t» *npot ««ηiληφ/» τιλιΐ»»* ta» innotefeat . Quamvis autem qua jam
■*iV λτμομίη» τχττί τύ iΓχύτΐντι τφ TMiΓρΐμ-* diximus , curium eloqui , ac fuper eo-
μβ,τι τιφιλλτάητM· dem argumento frequenter verba facere
videamur ', id tamen ad pleniorem dido-
rum comprehentioncm . ftudiofis ledori-
bhs hocce libello juverit iterum pertra-
ftare.

Ιτίη ΐi ότι oi «^ôxçint *dptTtxSr τΰ-* Sciendum igitur eft , haereticorum hu-
Tur, *ΰχ tiyxniTii rlui* ·rife «'w-nX/xw c«xA>r jufmodi prjepofitos , dodtrinam Orienta-
«■i«s $d£*» » *Q<taù tuirlui* Γσ·< *ôtuinit* ώ iwJ lis Ecclefi· Baud quidem ignorantes,fuos
tamen circa Deum refqec divinas , errq-

~MM~ çjgtlATI

- ' "H *m«gere, ~«<i<»e , quo rudio- ,c» leducant pottfiltme › opera data tnculpate . Cum ctum ab Occidentalibsu jam «■ receffetint , fequeIab omni dcmum Ecclelia Catholica procul fecerint , manifeftil&me le ie probant Hernicos , immo & haereticorum coryphcos. Nam falfa atque inepta non modo dogmata , lui fupra aaoduus amante› induxere , fi tamen dogmata licet fabella appellare ; at etiam Ecclefi" pcorfus extorres fadi funt, cum Ecclefia Catholica , ut diâum eft , nulla penita communione conjunât . Ac eorum quo fui fcduxere fabulis , convcrfionem «eluti pertimcfcentes , eo fraudi confugere t ut quod illi .circa 'fidem ientiunt , hoc ipfum *ft* Orientalem (entire Ecclefiam perluadcrcnt. (Deo nempe » etii mirabiliter id finente , at fignificante Chriftianum nec dici poffe , ncc elfe , Ecclefia nomine non mlignitum : quin & docente , eos , etfi nefeientet , hoc ipfo Catholica Ecclefia fuiffe allcâoi › quo in illa mereri fe fe moliti funt periuaderc I) Non ita porro id probare nituntur › ut «era effe univarfe ea qua credimus , aderant : *A enim ita effer,* alia in nobi nequaquam reprehenderent , at nobifeum in omnibu confentirent › fed nec apud nos fe fe conftitoere magiftroi appeterent , qui heri Br nudiuftertius frementes meditati funt inania : immo a nobi edoceri noftrxque obedire fidei ftatuerent , quam prudicanttbus Apoftolts Ecclefia Catholica fu(cepit , modo tenet , ac in finem frculi , fcilicet quoadufque veniat Dominus , ipfo Deo Salvatore duce, confctvabit . Sed quia prdcul a nobis illi ablunt , neque Calviniftis omnibus id quod adverfus cos confinxere duces eorum , notum facere •valeamus ; quidquid recens induxere Calviniftx . ipfam efle perpetuam Orientalis Ecclefi® fidem , gloriari , (educendis rudioribus , fati habuere . Verum quemadmodum lueis ad tenebras › aut Chrifti ad Belial focietat efle non poteft ; ita nec una adverfariorum noftrorum cum Ecclefia orientali de rebus fidet lententia , quamdin hsrefiarcham Calvinum voluerint habete magi- Drum.

Porro Catholicam Orientalis Ecclefia fidem Qrenuoi hujufmodi homines aenovifle (ut ignorare fingant) manifeftum eft : ac piimum quidem e facrii Scripturis , quas optime omnium intelligere fe de gloriantur deinde ex fanâi ecclefia catholics T heologis. Norunt quippe certtlfimc hominum non modo , fed Ar Dei quoque calumniatores illi , norunt juftjm effe Deum ■ ac omnium noftrum patrem , uti paiftm iplemet indicavit. Norunt lc data cfle hominibus prsrepta , eeu rem hominum falutt pcrneceflartam : item boni clcâtonem ac fugam mali apud Scripturam edoceri : item *ii* tcpontam effe unicuique fecundum opera (ua retributtonem : itéré auâorem malorum non elle Deum i neque pcsfooarum acceptorem ,

A *&S W *T &titn . ύXi£ηΙτ*η* suhfe 1S5Ô" xaniwpffat. ·····atrair/w···*psaÌXtr* ÎV* arXarÌ- CNU»p pa» ΐf *IvrmUr ίτνχιφίττκ t tintr «wp; ' r'" » w' i*HTa r£rfe» strAarc *rliii* xa$a> λ/xtur' cMxXqofc» **arosamniplmt** *◆ίλιΓχ^μι- Mt* «ρφ*>ώ , «*k tupfruoi wet , £ ilptruA «I . inxUi* y jutfsa» VM*** *é >*·* Xo/w» **îoyjudftay** *ti* ὸλΐN **τλ** *μό&κ* Jay- /aata *àmjMm)* *ΐ*)$ὺο>π 3rd *fiïuumtu timr· yml' a'Nuf $* μι^ο'Χ** ÔMxXaafac μηiχMτ/ν» ·àî *μιίιμίχ»* *inurit* xcma/o ίχοπκ λΦ χχθολ/xq; caxXucrfa; t me *êp>rnU . *èartp itStint μήτοη ίτκ-ρΛφΰνη' tt* «θΆ/ντ csswian «ροσϊχοHM , *Ittrittn) Klytt» , ητι* s» ®P·· Φχν/raiw 4X3oc , *in irtp tuûni rteÀ rirtut Φρηάη, nûnt ÿ ί* afvanXixx Φροκν caxXwta. *(rS 9iSt ntSm ζηνμΛίνηΛη^,* £ 3»e- xnlornc , iw juti *Μτμχμηοι* τφ ·? cnxXw- *trîxt ónpum , üujMnr μίη ytg-ttnt kfyftûÇ, fù in yt yyrttinf itMU · itUritwnf ii wrvs* êss τκτη tîi χχθολ/χ^ ooχληη'β «porfûltTîsu, *ti é s ruultrt».)* rit» χχ «â «pM-iSdCoN· wc rw tîju/npa *nninm mu atXxâ^ . « yj* *î ** *'* *^'wi «■nijcôp*» *il*S>* › «îλ- *Kc· rirt .rwfan ' in pifi itiiru&tt iμů» ·efetS-^itn* « <r χθi, g *·efirg/nc Φρυίξχηκ l/Λ«Χiθ'ΐ)τ<» xttd * <Nmî τχρ ipjSt μχ^M* , è *τμ'l·* **JihXps,** φρο>i<π> *· *·rip Λτότολν pjà* οκ>ιροξ« , χ χ*θοX/χ>i 3e *i- Qpifwrt ΦριM* ὸηχλχσι*, £ 3χ >ζ φρο>»τΓM *tit* ■ίω» **suant** · ηκ *u ίλ9]ΐ 3χΧο»ότι o* xtiexnc , **or awrû Geà mmea roJny/rn.** a.^X'*in μΛχρώ utttfvt itffnxiiw χμZ» , rpirv nrt μχ 3v- »Λμιιντ Ttrt* KaXrfsotf *yrvemm tT9xtmrn<ru ·n* xaTàtês'»*» **-flf** *ii'nn tuLnrytpÂrvt trxijupr μχ , ipia<rn ui-nlt xtfit μΰΐΐί/ irtirhu -iff* «- τΧηγμ·» iTχ·ωχ<<0[a *in tin* KxXodsoK xe- *υροπμιτηίΐ , τίη* sg t» «'r*T»Xrx>i *Qporti fa-* £ asdxnxXrs . «hX'ak *xluûxnr & rut- rί χμχ i'ru 9ω>* £ trxo-m,-,- ΐ X^rro» ti; Be- *ktxp. inn xiiutxiw t»7c âtxTrion im xi iri ntftminp KxKtdttp χΐρι-ηχρχχ ηλΰη , rut- ·r è mu* d» *<nîi* reea *rirtm* τχ «κηλ/χχ cu- xXxcf*. ,***

Ot/ *i/* o7 *χλM* hto *Mpfi otixn rlu)* ὸζ- θο'3ρξ·» *ι* sîmtoX/xΐk *ιχχλχσϋί* 3ὸξ<» , (η £ xiauxe/vosrsu *μβ tUlMu) φMρο> . nrfiw* »χ *η νχ xfixi γρχφ&* sufmt , *(lui ΐ'-ηι μ,^Χκ-χ μίγχλορρχμοNτη tilbu) ΐ* dro *-ftfxytwr* ■? *χ*θολτχχι exxKxriac θ1oXόρ»». o/3*σι* j5 r«t- *φΛ , ûittrn oi xxriytpot* κ *μάη* ûΐpirvr,* aiNrn *ÿ utri ri &fS , in* tirtp *3iχ·μο/ i* Θio'i , £ vrvvp rasty r«mn *ifti» irir » i; tutrit t u ·ifXXe»* ce *TOfrott* ' *ι* drr cJmXtu *tiô&wrx» nTc û&ρύτβκ m xndyji» τι* «foc <rw- ■nit/o ' *in eiptrti f-ty rS xxtâ , Qvyi ii* th x*xff *hUrunti τχρχ f ypxvis * e in it! inirtp eroit&iarnu* ΐ^ρχζτι · £ ότι o *&tit fix, tn* 'TV xxxwv «irise , xn *μΐώ «ftxrv- πολχχΐχi › tin ûurim rSm & xyurtr, rim*

anno tïiw CNUITi '*,i- 3t pintf ' xf^x τ<»τυ»^ ÀiKit u é Si- tcld atitneJxr » ήτι βχβχίχ i axyyï'a ή ^τî xjMfytrht $ievt w rpit» »i «<- &υλ/χιi 0**A»r/< » rdrnp É imutnx -iV itpii> W ristxK τι&βϊλι* ii fihvttix i tè<nfyhrttn τi Em/smkm # fttàv * w « λι·- fitltu 9$qporofo> ὐ τη Λ<λου»« ό7ι xtfyirott tèri»tyxi μ»νθϊ£^* . Π<τ<» yjp xprtlui τi «J X«srds βίχ î«Λ»> › (3ilui Xgsrdc caluu- 9fvrwt) r«r<» if «<««*> g χκμίχ» *»>«'- y», x) τi iHTitapoFHW t«wM , £ 4dUsr/- »X<rw, or> « firn JiXsJh' urXJc j, μί>η rd- ζ-w n» impuro» , hJ'otz Jr i^vdmt ■& tp- , yut › x « ypnfii τροώνρχ roiH» nt 3tJ\o»nt τυχμι rwinûxt tefOTflrwu , sreriff à τ/'γκ %*t« IV lyyu> Htpxfrc.

A quatenur illi. quod alurum diligit, odia altcium habeat, iniquitati non poflit ver- ti, qui vult omnes homines fatvo* (kti , Norunt denique liberum arbitrium , uti dogma errtifillmum , quemadmodum Catholica fentit Ecclelia , nccellario elfe admittendum : atque a faeris fidei lepris protfus cmandandam nugatoriam quamdam de fatali apud Gtatcos neceflitate narrationem » quam ut exitialem hominibus pellem Calvini malitia concinnavit. Quippe omnibus Chriftian· vies virtu:ib«i bellum indixit : (qua» ut doceiet Chrifti» , homo faâus tft :) It quo iniquitati ac vitio cuilibet viam faceret , id fucat» fupcrftitionii invexit , hominem lola fide , non autem operum metito , falvari. Qus tamen Scriptura eoa qui falutem adipiici volunt, palam fatere cohortatur , fiqui. dem fidei fine operibus mortua eft I

'anno CHXISTI ><r>.

Ksu irt ti Je< Τστθϊ∧ Πχολ·, ■ ntf o'- Xü>4*<*<î*r \ληιμ<> ruvouor, , £ iroexxvr iff <Λ4' ·iv dfytxit rii ók%λχτi« ημβχτη» , ô- ere» n «<tr* «jut&v ccro$euro#4<ki» xio Im t £ μη ώα*τα«0[na {Γγύî -eV χτογοΚμι j^j^utrirtt· tft ltlxenulKwt,, χM τιλ,μχηφήροχ xcipclrt, wcjusnrHTir txtîw ruuypd^xre ruun- μνηρν rfûrtt fjjù, -racône 3i twin» ntt Stiotr furari srXvf rj θκ'ρ)>ρ<φi dr τολ- λο'i «τοΦ*ιμ/4β|. truf/r*™ , (J£»r χτί>- TU» rtwdytrau ti vite éirtBaxt μΐΐΓη&*>') 3h ^Ir'Ïχ «MU Ttrda-ti nt «κτi» τχi XxSoXr- Xî; ÿχληαν'χ; , J/ «ν «^M?d,ur^« £ Xfitrs ·Ί«Μτ1ομν3·« , x, tifr μ^»ηι; ζιήκ Xx'ujSx- rouju mis nXxyoe «p/lujBwM (an3tl(o>nf ip" •Tc fxria?T|f4d , nii iy itt ti ' nit dyiott yiifàf ptri-' +tuc, i τιμρχ ruint; , it φiλια &tü" njfi i- Ktt «τχρχτΝλΧητ; ij rdvnt ΦκΧλτΙη» t*; îTΛμώάτHi , is χχπχκ ή χηθολ/Χ» ixxXwie, ôÇ <uiri τκ xjppÿ èfl «roroXw « tîn 3ht M- >*» t!n 3/s ypupnt t h£ Jiuâmt ôXmc r^s- Xxreu , air τλκτϊτβ» iMwutKto id rvdCax 1» iy/ot. Oî3«tri , 9tm^» rx^vt , o/ xxni^ojw ><Adîf t rlui η >ρβφ&ό' ÿ tkc rtcn;«c › q^|', ltrof^ix; Ôm/m* f rlui «pdviioify if»Sr . (û «Ntdn tri ti tycnux 'tijc «x- «λ/χiï fxx7t»rke , <λλ' | ν> θ·*«ο» fiput rt- rfbô|t4vo' ôp$ùt , & xjrd flkj^iai» Txnpsr «- χτ7κ>η>*4υο» éirtBüt , £ «î ir*td -SV xrori- λν» JntXoyH rxfttltirwc , tîrô IV τχτίμ» φυ- λM^θθ,ΠM «t^yr ήμν»") χ>λ' iμμi^η τ« srareTUtiiv) % i τκ nis tupfrtxois ifif îàw « car- qidCitn V4 u 3iββρ&οαντ»ι ,. ipsît W ï*t μη -ni Λ γρχφκ » η vV rdAxt τχπρν» \iyctrK i- vrrAiexln^ νμ»i φ* v^o'rCK 3try>viliixt . ix -tV tt&ipxi yf^unfJfLir n «fo/uî- itym.

Norunt przterea , liquident dtvo Paulo le ecumcnicii Conciliis adhibenda, fidei eft » atque iis non minus attendendum , qus a prirtcipi^contigiffe Ecclefi» biftorici produnt , quam qus opinantur ipfi t neque (anâit Doâoribus ac Spiritu landlo plenis hominibus , Apoftolorum C fuppariba , obfiftcndum , qui divinas ad res exponendas incubuere ; nec aliis, qui ftriftius quidem > at eadem prorius, qus fanâi Patres illi confcripiere ; nec denique (aers Scripturs , qus non femel hsc ipfa apertii&me declarat : (e quibus totum colligitur religionis noltis tnyftcrium « Hsc igitur fiquidem illi noiunt › norunt utique credenda efle feptem Ecclefis facramenta , quibus dr lanâificatnur , tt Chrifto conjungimur , & futurs vit» perfeâum pignus accipimus ; fi modo , quibus conaiti furas , bonis operibus vacamus › fi faeris imaginibus cultam adhibemus , fi Sanâis ceu mediatoribus apud › Deum utimur, eofque tamquam Dei amicos veneramur : li denique traditiones , quas five per fermonem ■ five per Scripturam Catholica didicit Ecclelia , que fanâo Spiritu erudita , errare non poteft, ilbbatM confervamus . Probe itaque norunt juxta ac cvidentiilitnc calumniatores illi β(fecttat Scripturam , tc fanâos Patres , tc qui eorum veftigiis inftitere , neenon tc orthodoxam efle i fidem noftratn : neque enim aliud quidquam Ecclelia fentit Orieotalis , quam verbum divinum , uti par eft creditum tc ab fanftis Patribus religiole explanatum , tc traditiones ab Apoftolis per-fetmonem acceptas , atque ab sildem fan&is Patribus ad nos ofque con. fervaras: at fuis pertinaciter erroribus adhaerentes , obfuraclcunt , nedum ad fidem orthodoxam fe fc recipiunt. Nos vere quia Scripturr le fanâorum Patrum oracula profequentes , tempus deficeret . ex hu qu» apud nos gefta lunt , rem to- tam dcmonftrabunus. *

AHWO CHftisri i*r*

-*- · Martin·» Ceufins Tubingenha, cvteeigne e*- M novitatum Lemert periti»· Ki, (port· non «lia eft Lutheri hnrtAI, asquc ualvini, quamquam nonnihil videtur inccrtfle :) fua cepit· profeflioaia ad eum qui Catholice Ecclefia Conftàntinopolitana id temporis clavum tenebat, direacte ; quatenus , «i dicebant, dignolcvrent, an cum Orientali Ecclefia dedoArina convenirent. Veram ad illos , inimo k contra ipfo· , in&gnit ille Patriarcha lermonet tres , (eu mugit peritat ref. ponfionea , nicripfit ; quibus & omnem eorum harefim theologice juxta ac catholice confutabat, *tt* orthodoxas opiniones, qualcumquc a principio Ecdelia obtinuit Orientalis, eos edocebat : quamquam hoc illi nequaquam attenderunt , quippe nuntium pietati penltut remifetint. Habetur liber ille Grace *tt* Latine editu» Wittemberg· in Germania, anna faluti· miltelimo quingeotefirao oâuagelimo quarta.

Sed * ante Patriarcham iftum , nomine Jeremiam , Joannes Nathanael presbyter fc oeconomus Conftantinopolcos, in traftatu quem dc e«politione fact· Liturgi· edidit t ac rurlum poft cumdtm Terentiam › Gabriel Severus Mortanus , fratrum noftrorum.* Cretenfium Arehiepifcopus . in libro quum de (eptem Ecclefi· Çatholic» facramentis compofuit i unirerfam Orientalis Ecclefi· doArinam manifeftius exhibuere.

• rm, -» »«-*'''« f<Uiu.

Non folum autem ifti , fed *ft* alii bene multi (quoi , cum opus fuerit , receniabimut :) idum nuper argumentum funt profecuti . Ac in primis ante annos fee ·ut feptem prodiit in luoem liber cui titulus, *Cttfftffit trfittitxt tttitfit QrittuMt,* ab laoAimmo quidem illo Kiaba Archi* etxfaapo Petto , exaratus ·: at ob nonnulla ob'eura k emwsdatione digna qu· habobat , ab' Meletio Cretenli , mega· occle- D (mb qu· eft Conftantinopoli UoAote ac Protofyncello ▮ juffu Synodi apud JaGom celebrat· explicatus k emendatus. Hunc omnino excepit , k modo ctiam excipit erdefia Orientalis ; ac optimos , illoftriffunus , necnon k fapientiflimes Princeps dominus Panagiotti , utriuiqOe Imperii t Orientalis aimmim k Occidentalis , linguatum Interpres pcritifimus , ac pietatis ulantiffimes, ad unum autographi apicem typis mandavin. *

k

bil prorfu» 4«w«brn»

*·ι·44<«·.

£um hacomnia probe iciant adveriarii noftri , atque pradiAorum Atiam E librorum plmmi opod illo» lucriat^eucufi ▮ manileftum eft , eos non ,am ex fidei noftra ignoratâoM , led ex fumma impudentia nobis imponere . k ad fimolicium ruinam ca nobis afingerv, qu· noftra non f·"^· fufcepiflt.

Verum enimvero refte nonnulli dicere , (nam *tt* hoc verum eft) fimplicem effe veritatem , mendacium vero multifidum 1 quippe (agacei hujulmodi homine futili nixum fundamento , hoc quo* peinuiai

•Act, duro Tvβ/?χ« *W* roc Kfursw « /ait» £ Mapr? arnq ropir·» nie gÿiib- c****n

Ἡμιῖι Λγ&ιιρν , (*<5iλ·<* Auθi,ικ KuAoom , *ti £* i» *rtn Ittfiiftn* dnxi· *09 .* > Tv»μψ> *ni xrknAau* Hi* jup*rw» *tti~*τi» τὺ *riumtiint oiü^XMjÿitTt n* rAoîw w cô KovrurmiToAw «τοτολ/υκ ixxAnrAtt , /»* *tiUoo ti ουμφωηίοι* rÿ ιήζυ mr drawAix/k /*-xAqrfuc , air ûaêuw *ÎXryot* à *ti itiltpot* Λιβvvuj rprër «pot *fatintf* ê ««T Muera» e-nusyqsi- *4· η λόνικ ·* Oerur mpetfjuerranc <rextireur, »<r»p αΦ S-foAey/x·» < o($o£άξov «À/Z^a» *tàIV βΰμηη , Ttioft» ii ytJpluu* ορθὸδοξο» <- *H&fr* /rmpumrstm» τη /x<X>w<< d/Jxrxai» «uirer · ' 0/ «à κ <mpor»%o» nraanr , τΐΐ 4,'rs- *fitio yilptif* érrovrir. *irt» ti* η A//3λθi rtWar- $wr* r^xoXar/r.Tt , c'» *HiprfpTtfylii* rÿ Γiρμ«ι<« , x«nt' η < φ' r *t' ir** mr O«r.

Ilpo' *rirx* n *ri xif liμμιϋ* , lamsviK rrpdù e N<$4moiA VW ot'xe/oμoi Kcurrurrrrurd Ata· « ce aT *Jtfôm otti* tijr ffpUwwac rqc *itfii Ktt-·ηφγ'ΐΛί '* Z jxrru *τϋτη w xif liμμio» ,* Γη- *fanK* Sriwiper · *rd (hAoroturv *μητροτβ-λίη* -ifr* • ci» *ΐτίτιτυ , Ctit oauiyfo· t .* .f t)»# dB<' *hpSr iirli* t?r χηθολ/νην exxAn- trZfx»** rrer *μικηΐί·» πωΐ'χίμΛΤΗ», UfftOiKoi t Lù f tiMinhxiif jxxXqriM lóξv* nyaritmu.

Ob μoMΐ ît ïtoi , «Λλ« *t, βϊλοι* voN\oi crea ΛΓ vwun» *ruuryfoyjtxtr» ftwrt,* Ûc *<iv$μη·τορ%ι at wpw iiibi. ilût £ μ»-*λττ* r£, *ή irli* , oU/SAof nrurarreu, *ir/ypa~φο/4*η, OμoKoγ^ii dp^ôd^m ·Λ<* umiuAmuc rx-xXqrfnc, *lw μίμ i iyttttmnt* ixü-ro< μιτροτολ/ηκ *Kitti&t* Perpoj ' *ioxfhurt ii* £ i,Jiup^urur» » ev vr rx»às»'oe t£)rep&wrraK *èdren , ὼ* «οτρ <mp*rporp Àk ooΓμομ» *ruud-du , o rîff* eût Korrxrrrvrréλ K yssy/λικ rx-xXuo/ac'«mparroa-tir^fX^- xj Mde-xoAo; MrÀe-tsk *Ib£Ìyn ,* 0 strd Κρήηκ *. Üΐξβτ*

*ti wrtve it üχιτχι tîwefxfKif otru ή i-*raeaXrxq itxAqoix *i^Üttxt it* ι|Ût lùÙ τὺτ· μη-)èr ripeupdratt , î b «poc-fnuuôc ·ηιννρ , a *χ3 rétm ifttn» nf* <mprrvrthr· , ô *rior iyo-*θo« · aMÂnpteppdntmc < ovpararor ^ir- *lUuKytônv* , ♀ τ» *ûmv·-λ/xû* XM *ftr·»** xpdrw » g i$r *tirt/Mot ixftf* {aAarrîfc.

Et ir vkm· r/rm ·7 *àtorrht Iron,* ÿ rnp* *fttintt ei rXirrit Iff H/£\ot* nrurysnu , *1-srseî» luturyofivo* χμ·ν , *tfKw irt* ma nc *rlu> rtro tiftt/t,* unuyuizruvnc, « rydr *irirIM W ifXurift^o^tioltit ifûr* étant/· ιηχκρϊτι».

AhA* x*Aôc *XiytTtJ rtm* , ôrrp «λη-$Aer/v , «cAi» tu <'λι»θ<< , T0-Nu^rdèr *Ü* sd 4>dCiuc . *ô&tt ti Mλ»1 uw* «»-*&fwru,* ni *xtrKtnftittb βύηΐί rvri* ψX3»< rr?

ANNO CHRISTI ι·7>.

θτμ«λ7ρ *ιτψΜρφ»*, *ίSt nShh* , m/oc Λ •ϊ/fco oXa^&wvttw *φ βλυ» inrirttnt* MW- ντιχΗμγχ* . *úι* Ἀκι/λιμιμ* *yip rS pi <·<> rittut* Λ* cr tr *Etipinf intrw* %&·· **row** , *é* <*o fl* c* rj Aip M- *>»XMÎrxt«ô^ «urMj sic **uwxpAtaaï-** Mr , «ροΑιλοντηι tw *>»fi* **norxpÎMri*** ***hit*** ώ **Kwr<»rzMro'Xw nrd/ux^i·*³»** KtîeA- Aa» Κριη» τ» **Altane*³ »** *úι itittnônt τυχβ* ipoy&yltr itt&pvfiHiu à»* XlUnAsuoec *ltMr·* •«*rù , £ ipvήτιβ-ι ti^rtyrtt , úι è»* «pouwrv. *ii&n ne «»«·ηλ«« cacXwn;* , «r7< ίham» •n *rluî* «i»χτβΧιχ/ώ c«otX>wi*r όμοM *<ffotdtt* 01» g ôswtoi fpontaw · <ΛΧ' *Χχτίμτη»* ÿ *ntri* *ni *pi- ytror* tmtus μ<τ«ολο'^ηα< t £ vnr-nirnrir *i~* tautaw . *in^M-inu yip ruù Θιύ roityt-*

Ilpwvw j *irt Hù&iïiw fiStron TWTtr iyw- Mrtr* tj atMT»X/*à cuxXtxr/x, «i«> tétai Usante/ «rritacoG **in** *it&int rvron · *tit* ta «ta«X«<· <ηω>ρ«φιαι.

ΔΑ'ηρον, *ότι ti* £ χ*θ' *\&fàtrn liih hliv› tiïy>i rirrri λΛ&μώκ* sxwms *J^iituu » p*it- >·; tiiim tV* <κι«λΜΜΡ» *pi irtyt* w m3> X/mî **«xAwtac.**

Teint, in * Κυ&i>λΗ **ομολογ/n a*** *irt ? C •unτιλζ¢tic inxk^rlAt ipoKetyit.*

Tencpiw , *irt 9ln7» &tlnper' i tifaivnt* si- ta'>«u *rlu›* όμ»λ«)4<> **τ«οιι τii** *innKivit* , **i** *κ'ϊό-ηκ, iiuiMiw* nXwt w''mu **ytrnttir.**

Iltprlot , *irt* **im?** o/ «mtrAmo? ἠτοτρ/φο'- **Ttu ta Μφ4λ«Μ ntum** › *vrt fityiÿüt reftol- r.K iroputot^uvt nt Kve^^ot,* m *it iuKn- trit; r'iwrl» wit »»U*Xedorr* **ItMrwnt,** .aé- rer *inrt « a-uuiy-p^^t* , tat Slio *τΧιμ ptr-itw ruuoiut* **nrndfjMn** *titeeirp» «<θu- τ/β*λο».*

ExnrU *cis* ***Μγ«κ*** <Jw' **ri rir** _ Upwee » <<taA/«i *iniùwk , reti -iV c* n7s u χιφ«λ«ΰM;* «ροΦυιμηΜ*.

Κ Ε Φ Α Α. *d.*

OTt R' **KÏ/ron** *nie K*K>tirô»piH dt* τρ <»<πλ·χΐϊ *ikxXqrin fyttit&n i* **Kuei/feoc,** *rtttrlrv* ïïλο» *τὺ pi δίλητι* MJtVpX««r . **A-** λ<ξ«ιρ««i *rirtu MtMrtot yeyt-* **nir** , xju 4z*Uq» «arvp *τ3 Κα^ΛτπηϋτόΧκ* χλχρΗ (rxsêrv **fin** J/etTi/jSortRt KbfafAv) *m rit ·ris K.utrtrrmtTi>jtie Spôtot* **prnm$Ht** , κπ ce *<ruviitt* › **in** *at i***tri* t in â»* nxxdi E o'^θρϊόξκ **Timr,** *ÿ tiut tirât , iη,χοηύι , tm* x.»*T l'ittit ht »>* , r a'd/taÇi» τι *irurir* J£, u< *i- «tirât 'VfftrHiini tt* esnarém *^turir . ti it mT imiter* **rtti** , *r-ī r^tiart rnirlt n tirtir* το» Kutr/''bo» **e/Overr/w Ucr‹»** , uxoïtao*· *ri Xi- ytttrir.* **lise** *yip turii* , »<Tiρ μηρτν&,'ην φ/fwr , *ui* J£ *ituiV* › oT »' *ù; àtnyst^i* r<p lijuJff *ort K.ttiryw£tri, úi iyrÛTii* KuealXrf m'x ιχΜτι t> *riror* *Λλ* *Sr ortari* £ KûtiX- Xor , £ *rlut* Κυ&iMν τοΛγγηο («φ'νν *iïrtrl* ' *Comil.Gtncrtl.* **Tom. XXXIV.**

coahnstrant › mendacium ubi proipaserr, petnicioliftianum *te* leviori leviflimum fuf- flciunt artificium . Etenim ne ab totiu· Europa Cbriftiania coarguantur , aut ab Orientalibu· comperti mendacii auâoret demonftrentur , Cyrillum Lucarem Cre- tenlem , qui ante annos quadraginta Pa· ttiarchalem Conftantinopolitanam fedena occupavit , confeflionctn capiulia oâtado- cim fc quatuor ciueilioaibua conflantem , Orientalis eecleti» nomina. edidifle affe- tant , atqae Orientalem cum iplis con- fientire Ecclefiam , declaraffè. At nec ce- teris h«c machinatio potentiae › aut con- futatu opetulioi , «tu fipcciofior ; quippe Déo duce demonftrabitur.

AMN CHRIST) >·>>.

Prima» , Orientalem eccleGam ptndi- âum Cyrillum , qualem adeetfani no- ftri inducunt , penitus nefcire › ipfamquo confcffionem ut ferum ejus nequaquam ad- mittar·.

Secundo , hujus aeftoe ut forte fuerit ille , oemine tamen Orientalium « ac mul- to minue catholicorum confcio * icd pror- im clanculum hanc edidiffe.

Tertio » haies Cyrilli confeflionem haudquaquam efle Orientalis ecclefi· con- fertionem.

Quaito , Orientale· vel confeflionern iftatn penitur ignorafle ; vel, ii noverint « Chriftianoi nequaquam ctftitiflc.

Quinto $ prmdiâa capitula ita apud Orientales reprobari t ut hi· contraria non femel in ecdefia vel Cyrillu· ipfe t etiam cum eifecntionc , docuerit at- que ab fynodia duabus frequcntilEmis pronterea folum cicommunicatione & a- oatnemate perçulfu» fuerit , quod *iai-* , *pti·* quoque ea impugnare recularit.

Sesto . Sed afto › ce ii› quae ecclefia fentit Orientalis › nonnulla forte opu· iftud habeat ; quarnam porro in prsdidis capitalis explicanda proponantur , esami- nandum eft.

C A P U T · I.

CYiillum itaque cum Calvino (entien, tem numquam apud Orientalem cc- cleliam audiifle , nemo . nifi qui calum- niari voluerit, ignorare poreft. Cum enim ad iedem Alerandrinam fuiflet aAumptus, ac communi n. ilmodum cleri Conftanti- nupolitanr lunragio ad huyu· urbi· (iri qua tum tempori· agebar) thronum ioda tianilatus: » neque in aliqua fynodo,ne- que in ecclefia , neque apud quempiam es catholicir , uno verbo , nec publice , nec ptivatim , vel minimum es ii› qu· hunc aflerere adretiarii clamitant , aut locutus eft , aut docuit. Sin vero fingulari forte, •ut pluribus tale quid eum proculifle con- tendant : quod dicunt, penitus ignorant. Si enim teltimonium dc Cvtillo dicece ia animum induserant , illud nequaquam a fe ipfis , fed a quibus notus ille fuit , (nuorum plus mille (uperftites font) ad- hibere debuiflent : quippe mendaces ac

TJüRT cann --«· *r»· fifcJ2« ta probam» , quod A botninem _» << ï „ _ ^ . q«.m jpro- (iat. Arque it* ret agiter , et gei Cyril- Jum nefciunt harm ici, fuis eum veUdicare partita· prxfraâe moliantur t ab iis aw tem quo· annis malin mimftros bâtait ac rerum fisarum coofcio» , nibil taie famftflTn comprobetur. Hiac igitur quod Cyrilht ltemini Orientalium nfquMi talia Ce km* te·, atque *et* familiarium qu· teftimonio •bande evincitor a «>m · qualem adverfa- ni (Uniunt » talem ab Orientait ecclefia nemqvam elle caiftimatom.

Deinde , quia (criptum minime dubium nullum etiht propria ejus manu eaarttum· in quo approbata rtperiantut ilia r quo B tcftancur hcrctici·

Denique > quia mille tcftea exploratam Cyrilli pietatem atteftantc* , Br nibil non orthodoxum ab illo unquam audiiffp profitent» > nedom habemus i fed Ar librum prulttiorcm ab codent mann propria ante» feripsum , *In* quo bomiltn bebentur linguli· Dominici· ac dictai fiefti· ab ipfo Conftanünopoli pronunciat* , quibu· oppofita (uppoutitiia hifce capiübut doârina difnutatur. Ad plenam autem eorum qua dicimui · fidem · faciendam * nonnulla ea iifdem hotniliit.excerpta fubjicicmua»

XtarfH at imiüth Cjrilli, pui *ftUV* C
tt Caiflmiiitfeli tam Cltn

mattiivit,

CONTRA

L C A P U T.

Jbt *imilit d» Clrifli Xeti- Tiftf.*

» CT ovne quldcm non difputa , eue a· Ct Dtui onua fit *tt* trinu·; *tt air* Pa- a· ter, Pater cft j k Filius , Filiut 1 *le* a, Spirit!· fanâut, Spiritus : Ar qui Pater „ abfque principio cft , *It* Filios ptodu- „ cicur a folo Patre per generationem ı „ Ac Spiritus fanftut item ab folo Patre » procedit.

far tam/Zro *in Ttnttafitn.*

,a Pater non cft Filial, neque Spiritus aa fanftut ; fed ab ilia generator Fliiua , aa Ar procedit Spiritu· fanAus. Fili·· mit- „ tltur a Pâtre * ab Spirite fanAo . Ait „ cnim Domina· t *tt SpMtm* qor *mifit* „ *mt,* Spiritu· i·ηβo> mittitur a Patre & g µ · Filio > ad fanâificatiooem cteatura- c „ rum 1 procedit tamen ab Γolo Patre , „ Cur aurem · folo Patre procedat > cum a, r»m a Filto , quam a Patre mutatur ? „ Nimirum quia ad (anâificationem m>(- „ Γιο fit, oroduftioucm vero ptoccflio im- „ portat fubftantialrm, Quemadmodum „ autrm Spiritus mittit Filium , nec ta- „ men dici poteft generare illum ·, itaSpi- „ ritus a Filio mittitur, ncc tameotb illo „ procedit : Prter autem Filiem *it* mit- „ tit , k ioiut fubftantulttcr producit.

4 rtw µα*'* tnt ώ nft *ISm ttrif*) /xW- -jnSff· w s ci!Srt

& mc xupfrter *<uHV tenuiii h'hu* >ar *'
τη , W µυ|/*υη *tllint autit* » 4^nr W ul *&iewtV* ToNtÿ *jfjipnrt* ouea^ea dm^oUrwrMa x, *tSUat* mimt nt *JttTtxfZw ,* µύ nmb*.a*MU xrOn/romw. «pn 4 «n vi uxd/arom *rm* i» χτνλιχό· Tanfvdr *τι* w*w» ra» Kietfem » É du ita)Upn«Je« *#* ruud&w *Mn>* lia *0»* ri /mnArni iwAuufp d ndten i»nhei oror h) ΣuXj t iu *ijMTOÂitf 4V àtrrtwr.*

Adfarav « «rr juwfrpf* drrirprfoc rutipptaf· . η *üiiχ»I&* i»»m fitinru Wiw Xm%µoλ·· χÜτ* , ei» µαρτ-ορκ» ei «ζτ/ioξα/.

It/η» , ὁτι ;* µό«· µόρτιρχ *µ*ιίν rlui re/Ifawttlui fa-ffyfr** KueDta *dproAoyimtc> £ Mpl*» ttiftraor* rap/xa/nt rvron atxliro- ■roc , aMts Σ *βi/8λ«τ άχjdt» Ofurai liιoχκ~ f»* KpdéiAu ιχ·/4» , c* a tailromu «/ c* *Ku» ritftireTi^H* c* Zχβπ).*ι«M«î 4 fopmnf/aqi tr µlρρ λiχθ«v«χ< CMrMi dpiA/nr, mrr'iiM>r/er tfTOtauevJufMi r»7c *ὐη&Kιµiλικ ieh'ivt m-* taXn/we, ff* uÎTraae *iiKeyèt* τ/θî'o^I'ὼ 14 *riudiTi* τια/γ·/ύμμκτι *»f πλ*<ι> τ)γτ W *\iyefJ^vf* n'f*'' *

ExAey-tù *Tok* ëaAAa^ivrw eu *IV* Kue/JAu *i-* ‹ *fjuKiài ,* ir /«r ni *K»tÇ* ·rffc Knrror-jrinrd* Anut, otaTrior τΰ χλιipv tfc *tî* Anû *tùmKi-* £»>Aof *τΰ ibiv τiµ^τι* îλιξi.

ΚΑΤΑ ΤΟΤ ΠΡΩΤΟΤ ΚΕΦΑΑΑΙΟΤ.

Êt *f tif rlu> X&trS ·$Hτη iµιλί».*

» *K*' u Al^-a* ruù *iµîι* îmt i d aTr *9litiff* Ttwrwattai , tj Jrrr? 0' r«mp , r<-· 0* *vit , ÿif* ' r "η *τi£µΛ , τ>£µ^* * gjM *τîi;* 0' *rtwf µτ^·* u'mu't i- – ' a dëc <l* Tronc x3 *"fi>Kra* rarpoc µò»#, 4 va ridCptn ixropAn» c^y' *µάΛ* rf rarpof.

Ex *iSt tir tini lîtiTwrlai iµιλiΛ ,*

„ O minp Λ iτ»> t/®*· ‹»» ητιXµη, «X· M λ*)ÿis« -nr ι/or , *itrrof£h* id *τ>£µη. M i* Jdc îΓiµτιτ» ùuβ τΰ rurpoc ig rrAr^uc* H TH, ù *yèf iienOf* ' $ 'H tfrlCpa* w/t ? arf- 0 raAxf/ur . id πAµχ *τiµτιτv 9tfd* τυτρβ· „ Σ uΰ *ntfit iγµτµβι nt* κ *rlrtat . hrfyAt·* TSU id *Tlfè um TU irer^it t fieri Sf* iruprf *n ri* Titrper µò»u IX»op4.iτ<u , τήμννττηι *ii* „ *rtfilenfur i rw* XJFe , ὸπ *i τiµ^κ iri t, afk èyitffuiv* , ai' itvdpAu-rc *Jriuiùi.* «k „ d» τιµπ-H tu ιηΚΓμα τi» u·» , *ï dinf λi- y»t fuiler»*, ὁτι ï , id d i uoc *τiµ~* „ *ru* tu *ττ£µ»* , «ίaa ’ùx (\τ»>£η . d *H* τλ- „ nip *τiµτπ* î4» *t»* *vW», è µîι»* *ὐτH^ΰilκ·* h το;4kr.

Eχ

anWo Christi 1*r*' &» *m* Hi *rw hucaouLù ris îiroxft* Xôy» J£'j- G» ℔ *ifitnrM , tuiti» ru»* f ,ΤΧΠΜ» *rfc* »*«λησι«; *Jfayoa-ι»* › *£ îpμηîiîA·* TV v*»·i

cv/irmne *Cjniii pro&wiinicA Trructr** chwisti *mi, tdn JtiUrn (tdejm Fttribut J*·* "?*. *cr» Siripturt interpraACtencm turn tm· fitSU demoqfirttxr.*

KATA TOT ΔΕΤΤΕΡΟΤ ΚΕΦΑΛΑΙΟΤ.

CONTRA II. CAPUT.

P ᵽ N *μί(H* o'Xoyetttr/aoi , *itrti ût* » **-* <ntf φονικοί; &ti>p"T<u , »uZ τ<μ* ■*&'* „ *H/c rtrttK^ < Koyx m* 3ht«u , *μό»ο» μκ τu-* „ CMi · *titiff lχη; μορτυφH·» / St» urtyp;* »λ τ/τA,'v* **i* , λo'χv ^*iχ> , *iμύî rtriuo/Jhi* » τv θîώ» τλώ·«H τ» *A^fUTO».* rwc »îμ7·τi- >, 1» **Ìηλ4»θ·»*Î ; «M' ή or/ *iutprutfân* ï>τo τ3 ,« MwurÛK » & M *iuÛATA»* xf^si^lioW , *ôrt oi-* „ θH4> *Kl»»&fèi* T»4i/z<r/ *typt'i*'ι I *r,*~ „ rdCop)·* °T< 0 *Mτμκ* Jt 0~ jw/Mh *TΛριρχρ-* ,t «3-*·· to'9*» *oiitifJfu* ; «λX'i *cri* or *ÙAÎythj·* ,s r«u mène *iiΐΐ<ξ*/, ai itïirxa'Koi ivAfluii-* „ *rtu , £ i μκρτΰ'î* me rtni nSrfTHTts i-* *i, μϊι, in i»î/fs TffÿTtrytm xstd* ri *r>£-* „ *μ*ηî* r<r*t> * *é μκλιτκ βιβνόμι^A , οτι* „ o' Θμ › *ii* «uW XaXh . *ito Δηβϋ* -ψ«λμ« „ r' r'. *ÎiryiçrtTiu* «i›£4k c* » *PX^'"u› r*tw *W yrfomipw» c* <ώπί . o* *t,* ΘiOi θi'AH *μίι* ïin/ηθ? *fiyyApu;,* η» *τΐ'ω* » *ypA^lui ffi λ*ip* ή}ΐτ> *W iijtrtfav»* « *iη* „ τoNωζ , x} *iV Àtyôrtw t V yt^un/tyur ά>* *M tuirîi. Tt»fr oi iyyorng* τiiτιι» tV X«cw» ; oι* „ 4,'«Γ^iλΛ*Λ< aξ ζβ^oφiτω · *oCA* λo/xrw αχΰ- „ «->» <to TïNτκι λ*λ & «proven; , *iKr* o „ ®.'oî -rat *λ/yw iifKwu» , biArUn* tx«7w *i-* „ *fyoi Tt'ri&i . 3io* ôιtk *wiraffi t ieî tri-* *t, fthtnr.*

Ex t3 w'f *rlui tcron^lu) ri'* <α^o3μ>μη «JrΣ Aoyar?

„ *ΤρτρΛχΰi yîvfTM ti mho» ,* <?ûn»» „ *Kiyo», Σ* χ«τύ r<{*Sftrw . *Ici St aat À* „ *TApÜori» 3c«* tbc *iη* ~^Γμ»ομμί»A c» tJ >ι'- „ *μ»,* 0<ΓA ï\A/3fi ΊΓ*^«i -ttl TATTpUl <ΓK. *liro* „ T«'i *'OfOiifUi ifiofJjÔA φi>MτΊÎ* , ÿ KTU *T&ή-* *n Thfi* T» *KaKÔ» .*

Ex τî?< *d; t lu) Xtinî ^injov a/ÎtS ómιXiAi.*

„ *OôfA»à;* ÿ ή θ·«< *ypwi, iiATt* ťyw t /Æ- „ u< Σ *γγiμμA , όμφό»(A ifAioi Myorrtu.* „ ή ·Φ/>λ' *ItfotA iiioreu TAfÀ xbcin* το7« <ro- *M φοiζ, riui HAiuripA» ïκacuî tytt . if> φικπ»* » ή *ytAtm' i* ι*'t«i»os ťi 3f«>3 *τόi χυ&i<v· n-* „ *γ-X»* t Îuj *û4*λi«>* Î*»oA»› *τ3* τιA^μAÎκ *μό»ο;* »» *ly/t* o *Aiit/oi,* S/Suffi to/ç *rarprn.* ä'/ò *φη-* „ *cm· ύμu StSoTAi yiiUny* tu /xcrniz* ·

OEpeûtis tuturitit Philosophic ntio-
» **O cinitiot.ihu» , »1 trts hdei , qur.**
n non tationc indigent › f«d aufloriUtc,
„ vcaitotus . Hirnm quippc foU fidctn
B „ f»<it i iitorius : ut , verbi gr»tii, ho-
„ minem a Deo elle formatum crcdimui :
„ id veto non al:u.ide nobis › quim es
„ Moyli tettimonio compertum : cui, ut-
„ pote Γχηὸ.i Spiritei impulliune locuto ,
„ mendacium iubrepere haud p-ituiiïervin
„ dubitamus. Item & pertran liturum iei-
„ mu· efl'e mundum. Sed unde? nili quia
„ idipfum Evangchfta: docuere t demon-
ftravcre doStores , &.' luiloritas ita pct-
u fuaiit tide dignilfima ? Nam *tc* ab Spi-
„ qtu fanflo illuminati crant homines il-
„ 11, *ic* (quo contiimatnur maxime) pet
„ illos Deus cd locutus. Proptcrca David
„ Phimo LXXXVI. ait : *Dimmut* curra-
C „ *bit 1· Sirifturii* pafa/rruvs ér *prtrrifm*
hmm fur /urrum *io* <a . Qjiippe ccdc-
„ Gam Deus icripto docuit › utidue pet
n fcripturaa iftas pupuloiinn , id eft, do-
„ ôorum, { quia oiuhi iin»?) A princi-
„ pum qui fuerunt in ea . Quinam porro
„ funt ifti principes populorum ?' ennge-
„ lifte dubio procul & Prophetr . Dcni,-
» que quidquid' ab liujiri'mqfli populis ac
„ principibus audietis , hoc totum cdu a
„t Deo m illis loquentc diAum , ac pro-
„ ir.de tide dipniilimum . accipe . Ergo
„ qurrumque ita audivimus › his fidem
„ adliibrre debemus.

D Σx *fermoiic ffulami * dc PmiteniM* drw * *u·** ** *Joennts Bupuflr.* ' e.«u«iU. nem ·

„ Quadruplici ex capite bona habemus
„ qu» farere debeamus , nimirum cx na-
„ tura, ea leimone. ea traditione.....
„ Qrie |.orro ex traditione , ea funt qua:
nulli 'eje hripta precepf finit , fed a
„ Patribus accepta . Que igitur a inajori-
„ bus acceperis , hzi ubferva , & btne
>, opei aberis.

Ex Lcntiha eiifdetn d' Cbrijli NltlVttilk ,

E „ Cell nomine non modo catlum ipfum,
„ fed *tc* fcriptura tacra , eo quod fpiri-
„ tign continet lub littera , oclignatur .
„ Hujus nudam lapientibus intçjligcn-
„ tiam , cum ad eam nulla hominis per-
„ tingere commentatio valeat , imperti.
„ tus eft Dominus. Propterea fcriptura
dicit : *Crim irli* i›o»ii»'› . Nimirum
„ quia nudam fpnitus intelhgcntiam fo.
„ lus babet Dominus , cujus conicios
„ Patres effecit : juxta id quod in feriptu-
„ ra loquitur ; *d^ton» eft nqj< my-*
„ *jltri»* , &c.

ANNO CH^irrt */'Ea bomilie ejtifdm fro fymmte tertie* 7ç im»7.

ANNO CHKÏSTt

Eleganter trains hoc quod dîAùm «ft : « . *β* mi lifite qtitd tft in ftmdifi*, Ac. poft multa, fie loquitur :

„ Tertio loco auAoritatem ecclefi» ad- z » fejo . Unde & terti* die Dew* cum.i terra, feparavit aquas. , ait : Grrmiwr „ terra *berbtm fkinli , ftmintni ftnun 'fi. n coxdiun IM»i & ficttndntn fitnilitnJt,* Λ new *b" In*em frnflfirnm J'jfitm frn- n ilnnt* . Et quando paradifum Deus or- Λ din*vit,'pjantavitquc •ia')* /^«*>a *fft-* „ *affine lid n/ftOnm , ct* bt/uut· nd tf-* 'p rata : tunc de omni quidam ligno ac „ ftirpe extra paradifi medium enatis co- „ mencre permifit ; ad illud autem quod \ „ in medio erat paradifi , *ne vel* manum 1 „ porrigere mandavit . Unde *8c* monitum ,«ie"Voluit., quofdatn in ecclefia, qu» *8c* parad vfus eft , medios eflê truAus ,naud- „ quaquam deguftandos i indiAas nimU „ rum ab ilia Quadragefimas *8c* abftincn* , „ ttas quas fi violaveris , inobcdientic „ culpam finaul ac pcenarn incurris.

\£x *fimfnt Dommee none , in Even^e-Hum Maiibtci*, 4r *embttleiione fiefre mere.*

„ Quemadmodum hiemare nemo trajicit g ablque navigio , ita nec mundi vorti- „ ces trajicere aut evadere quiiquam pot- „ eft abfque navicula t que eft ecclefi. „ Dei. Multi quidem trajiceae fibi viden- „ tur , nimirum iniqui *8c* hrretici i fed „ quia intra ecclefiam non funt, falce m mefiuria omnes fuffocantur . Quando » Dsus fabricavit Arcam , quotquot in- „ tra illam reperti funt , evafere ; quot- „ quot extra, periere. Porro ecclefia Dei „ ipfa eft Arca , e^r.

CONTRA

I1J. CAPUTj,

Ex bonih in btc Evengtlii verbe :*
Fecit canam magnam.

„ /"~\Ua autem ratione vocat ? In the- „ Tauris fapientic Dei reperiuntur „ ifta > nimirum prefeientia, prardeftina- „ tio, vocatio, juftihcatio, gloüncatio : „ quae quidem fi minus apud Deum fit ho- „ tuo fortitus, ut fanAus , ut juftus fue- „ rit , ut quivis alius exftiterit , faivati „ nullatenus poteft. Quem vult Deus fal- „ vari, hunc cum divr opitulatione gra- „ tiz, tum &: proprio labore , vuit fa(u- „ tem obtinere. Quippe auxiliante Deo, „ homo, ctfi malus , id aUequi poteft , „ quod ubi Deus prxfcivetit, ipfum prz- „ deftinet ; nam, ut prrfciverit Dens, *tc* „ praUeftinat-, ac deinde ut przdeftmave- „ rit , vocat. Te igitur cum vocet , uti- n que ftrenue laborare te , ut jufttficerit „ *8c* glorificetis, intendit. Porro opus ho- „ minibus, cx quo perdat illos, nufquam

A

Ex ? esc *rlui τζ/τΙα> xuyexluu rV ἀμὦ\i«(«ὦτî.*

^τ/ζi^ζό/^uo(·)χ to ρηθ» τ» * atro' roràç ζὸλχ *τ5* c* t J τ«/χÏH<τω' *φιρί*
M$) t* *τοΝαί*

„ Team, *rUu* <^κοκ· *ns cxxfatne;. $Λ-* „ *ri ά'ϋιο; τγ recrg ἡμίμι- /ww ijfvtjiTt* i» „ ûSup «ro' ταυ ξηρ*» , t7rt ' *SKexrtréru* ii „ *yn Rvvfluo -χόμπι , oarcipor αγι'ρμχ* xJ *yi-* „ *rot* χ' *x«&* ôjuorantnc , ξβλο» «precor rwSiMHsprd» . *èxajti tir* rstpuJwro» „ *μΰr« toofôrjt^r i 9eoc* , xJ *ëyitf* rie ξὺλο» „ *ùfiùoi tic ifeivt,* x} χαλο'» *hc y£ru. όμ»;* „ ?>') τ» *σιμβχλ^" H dpdyri vτο me* ξυA«, M xJ i« *itript* ni *ΐζν* t ? *Ttcptc&ftnc, μόκιιΐτο n -ni iru' ὁτι frirt , inn* eTwu *μία·*. tè$ n^ù* „ *όιιχλψη*»,* At m *iri TtfdSetro;, nyw drire ,f~^tforéotrn* ἡ *cexhwie* »« , $«t *μη* χ*- „ Xue *ni* noj«p«oruc m'e vernuc . κη> *ydf H row r*p*>cùf-rf,* £ ΰξ/οç *h χολία-fiK .*

Ex ri *rit* t» /J^r' rS c» τη θ·*Λ<«η| irt-/cZiacTd , MstrScux . xueauxq cisa'r»!.

K<^o>; Jf> *μτομΐ riitci* »« reperti *rtbj &»-* XxoTae *XfiW X*pi.3t' ΐτζη* s£ τον *κό<τμοίτι~* «m , tu *ζΰμΛη τι* Sfr /xropws *η* τκ* rt- partlC , £ 'rtt tit *y^irrii «ΛζίβΙ.* or? HM4 *ή 0Λχ\ησοιΛ ri Xc*rü.* roMor ne *Tfiémv , <ri>* «rat *oi èrtf»ti* £ mrn(o? *tùprrwi*) orS *itr* wrou *μία·*, trs t Luj ix-* xAneies r? *Θ/S , α'μη* ὸλο/' *rtiyurnu' ànr fXtpJfa à Qfôc t Luj xiQtjTit, àtroi ηα·Λ> μίτΛ, lyKvTW otroi* qïruv *ΐζμ ,* η ς'«- xXijmk *t S* 0£? ww ii *χιβω-rii <ù>tr.*

ΚΑΤΑ *ΤΟΤ ΤΡΙΤΟΥ* ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ.

Ex *τη; Ιί; τί' ιτοΐητι btîrx» μιγ*.\·' όμιλίι*; .*

„ Γ"Τ Ω< *ii* ; *îtru τη* θη<Γοα/ρ? r?r *ro-* „ *·■* *φΐχ; t S Θi3 di»ia-xo»T<u -nv-nt . xtfô-* „ *£WK, <v?oó&<τμO; ,* χλ^οτ;, *ii^gj^jtns,* Jd- „ k*. é xJtv'i Juôarsu β%ιθιιζ7α< , *tî μη itt*\- „ θη *Il** Tien» Tsti« ©f<J , *U» «ρ/φ- ·η *ΰ-* E „ *xeeo'< h ότι xr tit).* ite Jr? θ7λ'ν *>i au-* „ θϊ , θϊλ«ν >« *ιχτι φ «no rai (iiiàv* χοϊΐ<», t „ lyj *ito* τβ Ao'ynr τ?. *άτι iuMTXi* «ro -nir „ Otor *iyjHt ori <9royi/<ôrxtt ir*<9fooe,irri, h* „ \<p *anxos,* orur *-nfoytwrn , 'Φ/oOiiζ^ . omr* „ ®7>0oti<rfr , XxZ.ÿ. *Xj fVKiirt* X«Ah , ch- „ ?.w *ϒ{<μ TL·* r« Xautt? «ro Aoy-x *ont* *rè JJrat- „ cou , *ut* Ÿ . ὸ Θio'i τοπ „ *χ«·.θ:«* *if:* .β^OOiiζi, κ') χυλχτ.ν , *OTI* θ/λνι· „ *TtrtKS ά»3·ίώτκ{ <rv&luj«A t* £ cv» *ιτίγιμσ»* „ *iλθ·H».* <βτ·οο·ιζ<ν it rtfc *«λβ\· κ'i

ANNO CRKMTI 1151

„ *rlu) âtaiKeix» . ότι tGfolym eùnif yéfoter η»(βoûζ. τH4 ii TOi/nfù, »V* <afoiy>vμί\-I hui , <9poo&(* , rest-*χλ/<τχ '*
» «•porip* *ySi&/t>y*<c* 0 *'Ofoowpèi τήί χ>oi-*
„ *rs/uf"* «<At7 *ii tuirài , ei μάκη β»λ>)&*ι>*
„ *μτηιιοίνημ. Sujéterm* j5 *lypmt*
» iλXθ·^*». χ«λκ *myx.pSr ó (Hoc, »(■» x»,*
» τ*φρΛίσν 0< *it&purot *rlw πιχυτιώ* χλί-
„ *rtr' úî &nt rrtfxepoi iff χ»λ* h's* «rt'nwro,
„ *hî* v<*p«w Vf J«7rrer, *See reeSornu.* ,

x « (
Et *μ$ t luj* υ-ψω<Γ?ν *4>μι\ι»ι.* 1

Il«> 0 «t /^h ή «*{< «ysc^onjc , *à Miror tya&àr χτ'ιζ** , «*Nv< £ (SiKrrea. <è iri* το *χ«θο» ' thkv ' wJ* *iiMni* , Zλχπ Λωμκ *fi»* *xjjî't S ^τ'ιζο··ηί* , aἓ *τὶ XTi^optysr irtè Ii* xj tw «v&gurt» *<XoF , *rtfitw* ι3κλίτ«.< , *ïr 0 norof euirS ivi ii xxXar. é* J«cr/ *fcsKe-* t«u Λ'λοχ«β5·«χ «ρημων , *ùt SéKur ημ~> n XrcKoe* , Ά; *Si» rSn* r«ϐ»twc *xrd-pûrHc <ru-Slwm . Vfpojÿf/or Si nr ir^puror detrriv; όρω/jfy , t Î ®tS Keyonor Γi>. ή . iΓχκτΛî ή Sifûot»* th «v^ριιτβ *iri -ni rorripx cm* «ὸτη-■πκ, τβ t<ç< Φν<π» *ù< φιχηχο'ν* λοχ/ζομ|M<&-I *truffixHrra iri τ« romp», τΣπ Se άχ é^i rxpà dei' à yS* ®toc , *ùf e<Ç»r<u , ixpof* »-ραθο' , *ipa. ex τχρ»βΛΓίχι; £ »μ»ρτ!»i «ai-*ni y/MT«U,

Ksu' *μιτ ôKiy».*

O^ϋΘio'i 5iXo»ότ< *rKxr^t êri rS xeSpel-* th *, ix* όλι *τηρ'* τ» >S r *K»r<u* «roXw«u c«x>-*ri»' i* αβ'ιλοη ^«'► θ'ρωτοκ ιφβρμωαΓκ,ω; *φι>· <re&: ήμοκ \j»ox*yfiioif,* xj κT *r(ui J^urriAu* X; *SiMtpjt lui tyxn , tèSeptyjoii ,* αλλ'ου **0e«.**

Ai£k.

Εχω *<roi Turarrlor. »'ro3*^u . ή* }3 *yp»-*φή **Afyi'** i'χω «τοχπιω *‹· (j mj τοιή-ru , rx-*τνζω τκλσ Z«ro,u«u . τ«νΰτ« ο»«τ/''χ , *ni ip» ciextrlx rxpx -ni QtÇ.*

AraKCtTK.

„ Tri *caterlor* Jr^cXc , Opoeuptirfurornr Ar«r,-
„ 37<r«isi » »£ . *τρ rik* «ρκξιω; .uôror
, Kĭt» χωλύπ , *ηπ ïλχίτωμχ* dppo^tr«v. ὁ *γὰρ*
„ *Ârxn^riru tàuhôfÿvot* , oΓχο» *e^poncor χχτκ-*
„ *âiftef) tTwnt oiioloutî '* -ntp-ns *S' caxrrix*
„ *ryLui , ihxrltirtue* ilrSe *' ran*
„ r'r/Θii *Sioixolofàlui. τη Si* «k &<ϑΆτΓωi,
„ *oii» iri « nutpor h inero*r n 3iiKe<&<u,* χ#'
„ ιτιρο» stûeios , *τϋη* »λ<τ?«μ< , *άμη irr*
„ *&fi* Ort *trie* . w ·)3 *λτοχτικϊ £ ^nioyot* ,
„ *χχ όη SihiTfU τ»* xhtMC-ntîr , or *it irotwe.*

i „ Deu» prcfmrt , qui *tait >aui bei»in> /mso*
„ *fini* , dr *ai* 4f«iriMr») *viritatli* CHKISTI
„ *vtairt.* Prcdiltinai autrtn 1κ»ηοι ad ic- i«7«·
» gûum , quia coi przicivit ad laluUs
„ portum pcrvcnturoi . Maloi rero , cx
(> quo'futuror prxfcivit malot , predefti.
z»< nxt »d vocationem , (prirua enim di-
,> vin» bonitatis operatio , pr«dc6nitio
» vocationi· eft) eo ut poenitentiam am-
>> plcâi velint ; quod equidem , liberi
«t cum tint arbitrii, procul dubio potfunbi
tt Vocat Igitur Deus , fed talem negli.
·· Çun^ bomincr vocationem : quemadmo-
» dum dc ifti quos ad quietem , ad gau-
t, dium, ad canam hodie vocat , venire
„ cqntempierunt I

Ex horniln pofi , ■^cm/wne»»-,

„ Quidquid fumma Ijdhitai creat , *non*
„ modo bonum creat , fed *fe* ipfum quo-
„ que vult ad bonum intendere : iin tni-
„ nus, creature nedum dcfeâus hic effet,
„ led &: creatoris . Unde unicum hom'inis
„ icojAim vult effe bonum , uuem utique
» bonum creavit . Ac fubinde id noctis
„ boni procurat , ut laudari a nob^p-vr-
„ lit , quo «ternam univerfum genus ho.
„ minum falutem confequatur. Nihilomi-
„ nus hominem videmus alio propenfum
„ *fc* contra renitentem , dicente Deo ,
I1 Gen. viri. *'Permaart mrar hi/niniijaper*
„ *mala ajave»tatt faa .* Quippe hoc Iibi
„ naturale ducit homo , quod natura nr-
„ fcit humana cum nuiquam a Deo , qui
„ (uti diximus) Cumme bonus eft, fed cx
„ tranfgrcffiol# *te* peccato , banc naâus
„ iit ad mala propenfionem.

Et peulo rnfrr.

„ Manifeftum enim eft , Deum effe con-
„ ditorem hominis, non perditorem : in-
„ vicem quippe pugnant, condere *te* per-
„ dere ; *Sc* contraria quidem competere
„ Dļéo nullatenus poffuot : quemadmodum
„ angelis *Se* hominibus , utpote qui natu-
I, rr legibus fubfunt , clique penes libe-
„ ram , qua gaudent, facultatem adftrin-
„ guntur.

Dirri.

„ Ego vero efle in Deo contraria , tibi
„ probo . In Icriptura cmm dicit ipfe ;
„ *Kiiihn & invert Jaiiam, percatiam*
„ cr *pcjlea faaako-*. Harc porro contratia
„ funt I in Deo igitur funt continua.

Xefponfio.

E. „ Contrarium duple* eft : alterum de-
„ ctionii, five difpotiuonir; alterum aâio-
„ nn . Porro defeftum in Deum contra-
» rietas aitionum nullum mducit I Quif-
„ quis enim ftatuit renovare domum ,
„ prius quidem edihcium demolitur , ac
„ deinde zdificat : hrc autem contraria
„ lunt quantum ad titiones i verumtamen
„ abfque dcfeâu : unde & Deum ab hu-
„ jufmodi contrariis non effe alienum ,
„ ipfa ccc^efir aedificatio dcmonftrat . Se-
„ eundum dilpolitioncm vero habere con-
II trana . uti cum quis reprobat quod

.. ■1-

ΛN*«0 CHR.STI *·/*.

» pridie protriverit , defcftutn u;ique ar-
» gmt , ac proinde ca.npct«ro Deo nc-'
H quuuutn poteft. Q.utnobtem ctit occi-
,, dit ac Jcindc vivificat » non utique
,, quod mortem velit t qui mortem non
,, fecit ; abiit enim ut perire hominem
,, Deui velit a quem phfmavit ·
>* Quod autem mori videmus hominem ,
,, numquid invitus hanc optçit Tui ruinam
„ Deus kfthnet? abiit. <^iin initnot nili
,, cx optimo Det confilio j nullus oc- ,
„ cumbit. \ x

L7 po(l ^.n<t4 ,

It Audire cupis, qihduain <it enicnnnd
>, leie ? paucis accipe : odnfic malum
,, Deum dihgere ' Pfitlmo xcvt *{£*» Adt- ®*
}t *Ilcit Dtyn* , udi7e *nulrnn* , Malum quip.
,, pe repertcur <n mundo , non quidem a
h Deo* creatore , fedei perveHo hominum
,, ufu intruduituin . $

***ExbomiluHnbxctvsngtliivcrLa* : Lncerna corporis tui eft oculus tuus.**

at Ourciinique diabolo* obfcqucns kci-
„ <t< , tiuxinu etiam omnium Utavit.ite
h ac voluptate condita , hxc meditare ,
,, hec cogita : Quid inde profccilii *
,, quid lucratus es ? umbram , tenebras .
o Qu* ardtbaf (n tc , nuke , hnipadem
,, extinxifti . Quippe ut pectitum in ie
,, nemo non habeat : (etenim ***fi Mxertmuf*** ç.
aa ***piicjiiitm non hirtnv*** , γ/ι ***na jc-***
*„ Jhifi9*i* , *>* nobii* ')
,, attamen divina nobneum dnpeniatume
», fic actum eft , ut boni nonnihil nem.)
,, noftrum non fuerit iortitus: pratftanUus
,, vero poiTiden. nihil pothimus» quam
a, Uinpadtm hidtntein » dtlatararvque cum
,, ad cixdvndum . turn <1 ineundam pro
„ dehdi*. noftns panitentiam » mentvm
f, habeamus . Porro h quod in nobis eft
n bonum, fpont»* extmxeii;r.u< , quantum
a, nobts inde luccedit malum-' S» cum t#-
,, ce fimul vinum »n va$ infunda*»)! , m
,, f«c*s aut vinum convertatur , tree* m-
m de generantur inulto lûtiiiçntioics ; ita, p
,, ii quod habet homo bonum » converti-
a, tur in tenebras , totus iplc tenebrcici* ,
n &· tot* fidei lucerna in illo extmguitjr.
,, Arque hoc ipfutn Jacobus indicavit di-
,, cen$: Fufrj ***fine opertam mjriHA efi*** »
,, Oleum ni infuderis « lampas exungui-
J ,, tur : ita fides fine opçrjhas occidit,

Ex bwndu in Cb&wwm.

», Ammr peccstricu typum gerit harc
,, mulier, cui quidem non refpondit Chn-
,, flos » quamaiu propni fpeucnen boni
,, nullum paMecit t qui* (ahttem ablque
n operibus bani» confcqui nemo peccator
M fperate poteft . At ubi Chrifto humili-
,, ter illa d^rir : —— ***me*** ; ftatim ab E
,, illo ***reCp</nftim accepit:*** quippe adjuvat/
,, dmtur , qui aliquo preditus eft bono ,
t, &' pro novo deprecatur. Ideo igitur fune
,, illi Chnftui reipondit,

E* bcwjlni tn Etc rwMthi verb*;

Serve nequam.

,, Mutationem in Deo fi dcjirihrnJi-
„ nuit , alum pjtiu' quam di'pu'rionts
^Ihmemu* t h»c enim ex vanetate ori-
,, tui palfionuru , quarum quidem *pi:d
,, Drum ne vel minimam reperias , uti
H **docet Thomas lib· i. contra Gent. cap.**

A „ tkojv p»p £ τλχΓΐκ ï'r?, ***μύ -^otn ii*** *t5* JJnnô ***iiix τKάιτμΛηί -rlui*** «γοAη'ί*» « . CH^Usti

„ úι fou *ir&puro»* θ'οΐιαΓω ***KAτvιτοβiK-*** ,
„ . ipΛ βι^ζιπυ ο Θ«ο ·£.ομτ/ο>; ***tri*** «»)<·«*.
„ › μ 7^ο.>·η· i >ύ βα~*
„ λi τη Θ#ί> X<χλ>) ***irdrnn lut".***

f Κλΐ ***μ·TôXîy«*** ,

» Θiλ<<< *C4 όκίγοι* uxxxrau r; ***trit*** *nrr*
j, ***anco?*** ; w ***μισ-ρ; τκ rotrjpx*** , ‹c ***ήi***
ri› Θιό» „ ' λ ‹Γ'. o? ayxTjj.nç ·η»
t, ***<iiitor, μiΓκi' ro»)pg.*** r>ri jS e'f nJ ***<όιτμ<Λ***
„ .-Ετη το·φυ! eç-':- , ***xjt irt*** *Trompât* ***TΛμi ri***
„ XT ***IΓΊ*** , χΛλ' ὸ Γl ›i γ,ντi ή

Ex ? WÇ Ti . ὸ λ.'^lOi τκ Γ^γχχτΐ» ·>·-/ζ
' ὸ ο iv uApot.

». O<ΓX τΓ.iκ,- »7, tir^.rci» tJ i/«/?oλωt
,, *yXi/Kex -nury. μι\(τκ* £ φ^όι>-
» T Sf » rf cvxivSwnxt; *ri ιXi'Ί>îΓΛi ;*
,, <πχο'ΐî< . *frfif/rxi , ■m^jttÎΓuts , Tzr* c> *(roi*
». λî'χ/ο· · *xifi; iri» ὸ: άμχ,ρτί^* *c**
,, *'ifvvS.* γi i-ï'τuμ^.ι *ότι άμχρτίχν* ›<γ
„ 'τλ^νιlμΐυ , <c «/Λήθν.χ εκ *iriv*
η O· n/a.7 . <hXeC ii'ZOfOUJj.Tiv o Θio» y 1ζ ÎZaC-
„ ,-οι* ψiv Î^RI T/ *gy-x-^o"* , X. Ή'Jà *xpifw*
,, Λ'»· T' *.'μ.·τ:· ηι· >i ημι^: x^xjoy^uo:* , χ', τίχ
,, */B»* «Κi'/,'Z,' ov ι /, Tr' X/'Λ. <" <=/z.'rΥ»/,(iVi>T?
„ <TΪ: M'φX Vi·-·'·' · S·' if Tt c: ήμ-'. *x'yxàον*
,, *tn2-x*>i fW.i',· c'p'navv* , -ri cUrovi.vxv
», x.x/SJ t û>ov; *i.* .-3,.'r£: x.-xm .?»tt ,
»» . *t <p.' rt* » T3 xcxTï Zτ'ατv: <'■
,, Xii.wr; » Tir* .7rt<· et·?· ;·^ 7»-
,,^ρνιτΛ) *τκ* ***Xx>.e*** *T.-«ri>TT'* ‹»'‹ ·7>-οτr; , oλo;
„ f} *r.c* crtoTO': , jX<>; <τ3.·v.·ûr<u ο ηκ *xiri-m*
,, Âiijr/o; -.*-tin ltL* <; »λ.-/^ι ὸ l7κχ'/3ο; , or/
„ ι; T/;-·' χ(4/£K ftv/ -,„^χρχ . Λ+ηχχ,-
„ Cv rJ AL^v.: : ri >P<Λ χτ,-.i^;TY . ÿ< *try<xii)*
i, T/rex ; A^/Χραίθη,

Eκ ■? fri ***rlu> X.iliAfXlitl· ûμιXΐχ;*** .

j, H ***yawî*** «Jn·1 ***rfui x AapnuXÙJ***
»» **4-î-χ^** ' ** **«τοχ /v/τΛî «7/'rô, orr·; EÎf'nx-**
›› λο·· /'χ··' **au"ii** ı ÔT/ **«/ucpouAo;**
„ **i>.»/ζ»T«** «V/·· X*λ7 T/vos ***fpyn*** **C-fcàZtÛA/. 3/0**
„ **χοΰπ βν** ***on>tf ^rf t βο·iΛι< μοι f*** **rin »rf-**
„ **χ/·<3·ν;·** ***ότι βοοθΉ'iθιιι*** **X'yfTau , o** ***ιχμ» ri***
è* f*»TK , K, ***t'v'u iχ^, Îh t h*** **£ <«fei»j-oT,-or.**
„ **J/o rin**

Ex ri« «\ ri' iJXi.roivj.f ·
όμιΚιχί.

», **F./** ***yî τκβοΧiώ f<r>.frInrouu*** **c»** ***rü Qfu,***
„ ***t Ιuj τή: Six^ffrfux*** μά'λΑοι· ***n trif*w .*** ***rtç***
„ **<· τ»θ» «c** ***tùrixi ·yhtT'U,'*** **ci** ***rS***
„ ***Qtâ vx3n en ώπ»,*** **ὼ .Θ^i; **.**

AKKO „ *IK* »θ>£» *βιβλία* ABjfWTW *κΐφ.* λ'. C«h'ȝ0 **ii**
C*«71,TI' »» *Γβ* ^.*** *^'*4 M{τ»lθ°Aîαî > *- I·^€θρὸ» iî'l*
„ *άηηλκτμί-η», Hi fàiiûr àfftvr fif da*
s-" „ **τi** Θ?ω . *ii'orinrit mytfir* o' Θ»·; **iun-**
„ «ο» 'jaeruSoRrc . . J« *τίη* κπ ôX«c «/tat*
„ *rit i%file* **m** «**ni** t J *6ti* λ/yrreu · *<ίφη·*
„ *Κλί* « *< rihif Atri!:* * *Λλ< 'μίλλ,οι âut·'*
», *<rὺ* tMr/ôipwr» «Vus* **$** ipξ-tajw jucni <ri,
t LL".'*c " *** » /*"* TerK<» - · **mm'**
K „ *fJfüoi /VfoUftrH !&!*.* ȝ J

h P„ Δϊ. KATA TOT ΟΓΔΟΟΤ KA! ⟨I EKTOT «*τ«»τ. ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Viti 'f W tylw

Le τη; μ ; *t mj κοιμMv nfc Θιοηκ**
iuïEitf.
„ *E^SMotir ri 3tufif^u rLù τήμίρηι* , ôrr ὸ
„ x**Î**ixoî *ήμΰ»* *hrSî* Xtrrof <m*i>ircu
„ «**rô w** θρόνο» **rj** , *ôrS χ<θίζίτ«χ cm* Jr-
>, ζiv» toi **μiχ*Mτιιώκ** · *ri rarfôt* , AJ^ûw £
„ **rrp»i** ὸλχ; *rit tipupὺr* , Ira r« «foür*»r»<r>)
„ -n ,«**fF**· «/oeiuro» **icsro** τiιο /ufpaXZu/ *βα~*
,» <n Aro rar , τ!α» *μtμιλίου rnKeniw rlui τλ-*
„ iny/rcrpttK, rlu«.xoeJxjyz<r, τία» /Jiarr» *μν-*
„ *rift ' lui rin f ai* «χβλκθϊβ'lM .nor· *iipl*
,» r/tu *ϊαμάμHi* , ιρνθναι *jùc&p: hiyn ê γό-*
η φί; ^ο^ooujt, tîf tà *ατμα ·V* «ayxinr* *ιιφ.*
„ η· *τίi* αυτη η a'rtcûaitéra aaô AiAdL·;
„ car&nrr^ôri , è Γηδ/ζοιφι» *tie}* Tw.a'SrA®!-
„ Jor îcuniî; **rfr' trf** "ο7« *hmu* orir <»*-
„ /3*/>w a'»ro' *1*·* c^anr xor/xor , *itrae úμΰα^*
„ 4,'uop®>i, *ΐχ^η rirnt J^naiar tif ii» βα~*
η ,<πλi«μ«; * **enr** »r *iμο/iζ/ϊ* wra» »2 Trw <.
„ *if^V/ioi i & τνίτM* τμττ,ι *λ/yorru* , (μ>~
„ rîÛrnr , iyu' T»r *fitotbia* »' *t Uu SaaîKttrtf*
» dD/^rxuvStfi,

Uti μτΓόκίγα,

„ **T/λ0*** Aocrdr μ×μ ο' ©me *tèt- tir initat*
r, ÔKotQh <rtt.ortàtt rὺ Ofiltru Îttê^f Httt τί-
,» Acre; ' *ili rSn* »|>K *rif iy itf ϊ 1'Wis e*
„ *rif* χ«λΛ *-tohitA&itritt àt τ»»ία·μM,* λ/-
„ *yf4» ηλ»ή«* ' ÿ *tJètiorinpof* «rd ὸλικ λ/-
„ *γ^/^μ τίυ) Tt'tyittfÀtt* ,)i ὸτο/a ôAarr©-
„ τη; «rxoro'r ϊ ολίοι τά» *Înottt* ·*^i» *tit* τ»
„ âxpor ayaSo'r , *'ti; τί> Qtàr* ÿ *uvetor* ημΰ»
„ lr.j-êr Xez'd».

Ka μ/Τ ôXtyc.*

„ *Tei* >5 ο'4>aih* tffc *ἁμαρτίι.<; ^tirant* , P.
„ Γ. η 'Tictxjrt* rttpÔfrot «jaaprisc itr **£8»,
„ *in tyou' -ταχμί ίμα/ηίηι* u *-uSfvrot* I rj
„ *itatoio* ,^άφθβρ®* «im/ο γΦ*' tu >δ **τi**
„ *Θη* . τJ épyà, Xxa-ef«np< *β'Aiκ,*
„ Xÿi i*θ«ρωπ'ρ· *μχλ/fa* «t^aîe *de τϋ K/βν-*
„ *τιύ Ir&Siît* ή *6ΐχηκ r* · *»» « op
fl ini τη* rxMtyJ· ·τ<4τ«· p trrw'Çtt» 6» *fif*

». «c. Quidquid igitur pr* fc fen in Deo ammo
»» mutationi· aigumenum- , hoc mata- CHtiSTt
„ lium , quz funt m Deo , virtutem di- <♦/·.
» verfitatcm folum arguit , juta ac per*
„ fcOiopam ; nulla itaque tpud Dtum
„ mutatio aft, aut vkiftitudiaii adumbra-
tu tio. Atque *laeotue* propterea *ferai* hu-
„ *jufet* nequam otsrentuT, Deum repetere
quod dimifcrat evpoftulaotti . fmmo
It vero increpantem audiat : quod non ut
„ alia· modo tecum igo , iple in caufa
„ c* , lerve nequam , qui tumdumtiaat
„ arbitrio defervifti.

CONTRA CÂPUT XVIII.

Pf tifltu SmElorum.

Eie^omItt m dormitionem fir^nn .

. « *Deiptr* .*

i. OJ nile quid hodie videmur , nam
„ sJ fc Dominai nôfter Jelu* Chtiilui ,
,» thtjrnum , in quo lejict a deicri» pa*
„ teins mjeftati», delerent ▮ calo· ttaji-
„ eit omnet , ut illuftt ilTima hujulmodi
perfocia , Regina proflant idima , Do*
„ mine ac imperatrici auguibflimz , nec*
„ non ße iandifTtmc, Matri nimirum lum
C „ odeur···. Propierea ce Icta· , qua co·
,» mitanlur till, - irtutei.intertog·nt ; uti
„ apud Salomonem vitt. *Ctatiei Canti*
„ cotum capite : *Qua efi ifle aue efttnJif*
tt de dtftrre dtelkete ▮ *ianattn fuper frattr*
„ num ? hoc eft: Qu· eft ita que hoece
„ rifibtlt *attendit* e mundo , ira elegans
j, ac toimofa . ße ea ipfum apud Regem
„ gratia pollens , qua foror apud fratrem '
„ In hac autem interrogatione Regem *te*
„ Reginam *adorant.*

Et fmh poft.

„ Ad extremum Deos fini» eft ; *te* per.
„ feâet efle debet . quifquis ad eum coi*
„ linear. Unde *tf* fando· omnet ac ju*
ή ta· , eos nempe quo· laudabiht in hoc
„ mundo conve.latio commendat . perfe-
„ itoi vocamut : fed pmnium ionge fan-
„ fliiTimam Virginem Deiparam praedic*.
„ mu· , quz oallam non cogitationem
„ fuam m Dedtn ac Dominum noftrum
„ Jefum Cbriftum , utpote fummum bo·
„ num , tamquam in fcopum fine inter.
„ miliione direxit.

Et irutrjtElii flancii.

£ „ Stipendia *enim feeeati , mart* , Rom.
„ vi. Peccatum fanâiffima Vtrgo ncc ha*
„ huit, nec norit . Tribui qurppe modis
„ homo peccat , *itimirum cetlratinte, eft.*
„ *re, flmm. Porro^ebgiratione nuiquam*
,> peccavit , qu· incorruptam atque im*
n pollutam nndequaquc mentem , utpote
vi rerum 'divinarum jugi contemplatione
„ detentam. coniervavïr. Opere non pec.
„ cavit , qua fole fplendtdiot ac uurior
„ fuit p quippe ficut a cataclyfmo fervata
m eft ocr Arcam humana natura; ita qui
„ laitaiflimm *infpictitt* Deiparam . ab

» Au-

Aioio" 11 ftuâib'us paŒonum liber eradebat . De-
CHRiSTI i» nique verbo nunquam offendit.
i *tn*

A » Kvuitw tV τὸθΆ. TW Xoy* *i* £ rf Xo'j-φ "ammo"
„ ùtyiAwnf. ζ CKKtjT /
t V*.

Et ptwlo infit

„ Nullam * contagione perçut mortis
„ 1'“ caufam habuit Virgo fanttiifima ,
„ 'ri ex iph» dumtaxat nature principiis,
„ juibus vel ante peccatum, homo confta-
„ bat , morti quippe fuaptc natura obno
„ xius erat ille , quamvis optima . Id ve-
„ *to* bencfieii Deusiili contulit, ut in eo
„ nequaquam operante , natura , fed gra-
„ tit , immortalitatem fibi conciliaret .
„ Hoc ipfum it lanftiffimz Deipacjt eon- ®
■ tigit , que etli bonis affluebat, ac pec-
„ catum nefeiebat vel minimum , eadem
„ alias , quo most! addicunt hominem ,
„ nature elements geftabat , ac pariter
„ lubinde mortalis erat . Verum eam a
„ Deo gratiam obtinuit, ut mortem , li
„ ita voluilfer^ nunquam obiret, icd*c*-
„(lo etiamnum vit· compos inferretut :
„ hacce tamen uti prerogative noluit.'

Kai *μiï* oÂty-a.

„ H T*»xy/< *Ttc^iw* o'ir? oαo/μηθη, i su-
at τ/α r»f xoruittrrwr»;; , if'» Jn» <v£au«pr/«c ,
›, «oro» aro *rtSi* α.Ἀαγ *niridtf* t «uc *φυσιχ^i.,*
„ *TtXt iroltus* χαθA o «tr^pwro; *rcut* «vχ» é
„ *Tier α'μχρτφ* , £ ïro *sjnuttécJ^tt* τρ φθο-
„ *i** pwnxa, i» Xαλα, «J o' ©foc to oΓχ» *-χί*
», ear *ïοτμiiïώ ri μΐώ* ûa/gyn w'‹ ônwro» *ήφό-*
„» ose, jutiso» n jfc«te»c , i£ *Ut* auTopH >* <ro-
„ θ«:η. kto xj w; *rku* rosaria», iit/c *if* xx-
„ λα si, *χμ*ρτiχ>* J»a *Hχi* , "t XLuÎ «Ïχπ <›
„ αοτη tx rpur/a.» *t £ iit 'iid'pitro,· óτiχκτβ*
s, *τΰ* $«››<T0› ôuwf *T* θiO' *tftvI-*
„ τZα» *X^t'f* . o'ri i» «y θ/λη *iff dri^tff t*
„ ^ò»o»,ïτζ» Mr» *irtij^utf* wcrikiipscnk, rXiia
„ w* *iαήλιη*.

St Inttritihi fitneis .

„ Quidnam eft magnum illud fttnnm
„ ouod apparuit in celo . ubi *tc* Deus ç
„ habitat , *te* aeleftes virtutes affiftunt *t*
„ ipla procul dubio eft Virgo lan&iilima ,
„ nue magnum in terra lignum cum es-
„ (titerit . eo quod Deum in carne ge-
„ nuit , λ poft partum integerrima virgo
„ permanfit ■ refte jam 8r lignum efle di-
„ citur in celo , eo quod, ipfa cum eor-
„ pore alîumpta eft in caium. Et quam-
„ vis concivium fepulcro feerit imtnacula-
„ rum corporis e;us tabernaculum ; in ca-
„ lum tamen , uti Chriftus h.erat aflum-
„ ptus , tertio *Sc ipfa die* rediviva migra-
„ vit. Quam ob rem . quia *8c* caleftes
„ in virtutes jure pollet ampliffimo. Idem
„ veto lignum , eo quod lunam fub pedi- p
„ bus hsbeat , ecefefie qua iss hoc tnun-
„ do eft , typum elfe, nemo nefeit ; qua
„ fuum utique ab (ole lumen mutuatur :
„ *tc* ftcllis duodecim , id eft , duodecim
„ Apoftolts coronatur. Prrftantius autem
„ aliquid innuitur , quod foie amiâa
„ esthibetur , hinc enim nihil ab ca di-
„ flare Deum , utpote qui fuis eam ut-
„ nis fuftentet, mamfcftc demonftratut.

K«î μiTβ'Kiγη.

a, *Tc ntfi^cc HW icuîfo* orï? *ni φηἶη-*
„ T«u *iid* «fystXor tt us7o» o<c *to i/xtw* ,
„ *òτi* xewixw ô ©fôc , enaè *ôrS ripnrisuf-*
„ T«u eu' *iyw iutM/tcHc* ; <λλo» *iir h* r«t *rxyi*
n i TstMvr* oViT Fr7o» jufytcXo» n/in'or κ'<
„ *rlu> γΐὐ* , srevîij a^waa-e ©fô» òi»θ·ροτη}-
„ trarrtt, £ , *è.turtf» <®θορο è* irttp-
a, θ»»οτ , £ ίτζη Xryfrau *βιμ£η ὐ·* τω upa-
H f£ . Scxri μι ti β-ήμη dtiSu tit to lifutir,
„ *£ if Mf\cc* ιή f^rijtf» *tif ti μfnμιr^of* -rà «é-
a, y<»TOmc enavro *rxlwoi* , wAÎco h'c *τρπί* ή-
„ jù/pou *μιηη^η we τήμΛ-η* , *χλ-*
η i*' i d Xeardc ·»»λή©θυ . *inert ; ôrt μι-*
„ *ycMcju* £ fr'stJrtuc »^w roue
„ *μi<η, <ημήο»* , *icxri ï^n rluè trftwlui ύτο*
„ rrôJsu , *iyw* tic c**X»rn'(tc cru »τιλ«»θχ>»-
„ tou lÿc ©» το? *κότμη* , «rrc T» »<5c *cm t S*
n λ/κ . *οτιμηο· icxri* iχκ τA *iciitxt i-*
„ rfpnc c-f$«w *irt* tâc xfïxXàc , t Ùc daidix*
H «TorôXuc τι μ«?ζο» , ôr/ *vt&c&i8>.nnu tir*
„ nhroa, *iti »i fi 9·τμ<ώ£τπι* , òτι *itf*
„ *intuiroc* £ τχ *&tS iiift in oQtoc*
„ *tiw ne* -nie «Tχ«λό-ν.

Et in fint.

„ Ita Ar nos facere, debemus . liberum at E
» vita csitum fortiamur : Masime vero ,
„ ut quod nobis opus lit , agnofcamus ,
» quo magnam pertinendi ad czlum fidli-
» ciam confcquamur . Quippe noftis ac-
„ certum ad regiam cos habere , dr quid-
„ quid optaverint obeinesc, quos Regina
„ lufcepcrit Et nos utique quodcunque
„ volumus, obtinemus, fanâiiiimainDei-
„ param habentes auiiliatticem , media-
s, tneem dc patiooam apud Regent, quest
„ ilia pro nobis obteftatur , dicent id
›, quod in Cahticis legitur · £·< *fidcc in*

Ksu Of Tip πλ(|.

sa Ouru ï?7 *r.uii rocf^f* , z»<

„ «rchAat^ïïi · µ«ìÀι,-< ò'τκ *yfuclio/fiu* , *rûc*
»» i/,^'Λι *fi éicoî/Î^) rrcfr.têxi uryiXlac* hc
„ to x':«"3k , *nn oïóχτι* , xqj o'ro'O- f^w
„ *i.'.t rlu> rnKnw , tis tLù βατiKH»» i-*
„ *xn Tifinfinf xiufit ire StKn.* &»J«s,
„ *on* -â"fXot4v xcuropju £ òμκ; iyorne *μιgί-*
ta Tf4«» a *rlu> rtfxyixf* , Solo's e rstpexÀo-
„ ois cacti ru* β<σιλπ , *ira ntfô;* suito J-
„ r»p *τ,μiβ ntftf^ÂJtrn , Ktyn Mτμ-χ* I
„ à XΛ-

H ⁰¹ °* <»r«c «λμτιτο» μοι, »ιφ·η· A „ ktrii, , Viint rawas i^faaM «ili . Qui ~Âot>q~
CHM'Srt', „ cl of cx nït φντMoi:)C χ*φο·« «tw« «– » lutmiie perlufi» ac virentibur in Joeis CHkISTI
,<7> „ μι-ni -îV nyiuf Taira» , itlturo' £ » ufta cum tandis omnibus Commoratis , ifr»·
„ ΛίχωρητοM thtoî mporMpiJjicK » £ «£'*>· › » tsjudi . tc indulgentiam iupphcanubus
„ <ro» f Har^fiat -Ul ιρηιύο. ,. impende , eilque regni calorum aditum
·› icicran concede.

E* rJ wc w iytor lunbrLn m Sto~ f* fnmont pmegmeo in ftnihmc Joon- '
hoyor ιϋνμ'ηί. * mm Tbeolof^m. '

„ Otruc mint 0 Xc/co« « £ μιη- >< Ita quidem glorifie» »it illusA Cbri-
„ Γίχτπ κ'ι vpuw , drt hir<u τό icutu , hi „ ftus, &■ m celum tAqftalit, ubi IDomi-
„ '»» ri ήμίηροι , j><w< a^nJcrr ri/aa: τ«·- >. no luppbcat pro nobis , ut beatam ›
„ mt tirrtE&fiii c*fi dire HTOU ôuc.ros- g „ pariter alfcquamur . >. qua jam ipfe ftuitur, manfionem omnrt

Et τι tit ή. ιύ&ι ιKiητόιμο τίι ôidit Ex bomtlio ejufdem in illud Evcnçelii :
in . Dotnine, nuferere filio meo, quia
lunaticus eft.

„ Ωli £ rûu ò^K9ï<· Lu tXJfnto oi iyuwof- „ Hinc dc colligere poffumus , quanta
„ yefrof άιοφίμοι Iavήμί&Λ , (t <W rlui ©u· „ fu ad cuftodiam noftram fanfiorum an-
„ λοξή fLù ήμιήμι. „ geloium putentia <

Em tm ti; ni iyto. Gso-pine Kéyn Eic firmont ejufdem a in ftnÎlm Domini · *«rt«,iti
«uri. Hoiivtietm.
ufauet.

„ Erfpy«{o/4tMS)o ό /.ότμοί , ÿ ·, Cum enim vatio mundum Deut deco·
„ λ/ya»» ddb'npoa χόσμβι ths ii'ytExt, «£ <ταμ- C >, raret arttlicio, mundumqtse alterum an-
„ rrpsuw», ërr τοτκ hi r>r iu&pwro» Φημ I „ gelos appellaret , ptopter hominem elfe
„ ΔiΛu->ή ό èdùnpoc Sii t Lù Sixmos/*» . i- ·, omnia dcclararit.
„ iuiMltf if fin mporriyuγlüï ήμΐî ·, Propter illum autem eflr diureir a^trr
„ ti μη Si tuîtK » fit ό le-psojÀ rJ M^ûsrîi › £ >, iile mundns , utique ratione miuifteni-
„ crx tJcuMTe XstAnreu , ti μη Jm Marria* ' M· „ Quod nobis li defuerit , acreHum habe-
„ ηκ ήμϋί i iαιχίμι^Λ, ti μη Si diytXuf, „ re non ralemur ad Doum : ar ficut, mG
„ c* τ«Γi Siiirfm <«γι»<ΓΛχ»κ'i. „ mcdiaiorc Moyfe , reiba ad Deum ta-
„ eerc non licebat Ifraelitis; ita nec nobis
„ poffularc , nec Orate, ntli per angelos-

Em ? tit τi η ! toinrt< ô tôt/9^ f Ex bomilit in inc morbo Evor^thi Quid
iμτéKη tilt ytftfyoit. hcicc agricolis illis dominus
vinea: ?

„ Πρωβ»» φρ«Γαο» κη› ιζ ό Qrd< , BctTiXuO-, » Sepimentum primo Deus adhibuit ,
„ rài urO'puariiutf x^u^ac άμπι\ω>Λ Ktyt-t ό „ crt. Secundum interpretationem Bafilii,
„ Xerc-ôr nt φ/*γμό> -ΛoJW» rluJ cm ■& H animas hominum rineam intclligitChn-
„ 1O/ot^μiχM st<r^«iArv« , i' t lu› φuKηζluo >, ftus , cui fepem circumdedit , fuoium
„ tÙ ttiylKvr · τημμβχKü >5 <Γ^(λO^ MU- >, nempe firmitatem prsrceptonim, neenon
„ eix · „ dc cuttodiam angelorum. Scriptum qutp-
lt pe eft : Annutu Dnnmi in fir-
„ tnii», drc.

KATA TOT Δ KATOT K ΦΛΛΑΙΟTa CONTR A X. CAPUT.
Ex ? fit 'nr nAwàv i£ 4*«e/r«uo* ομιKiΛî , <^ξ Ex bomlùi de Tabliana & 'Pbortfto, ex <pit
n; ruudyi-nu , ότι -nk cstxAnrkc adhÿtxr, eulejio prfcfjccpiftopum ,
«foîrxrtu ò sip^npÀk , £ non txro focerdoiei.
Mχ ·i itftii.

›, T N Tw Ttfoiriru Lu itfn diStipmio, £ „ TJElicitas in paradifo fumma Cum ef-
„ c* rwf »py«(s<0{ £ ©uXaWws „ fet , quamobrem operari in eo ho-
„ ·ή ; iii TKvrw» Ttic oûriac ' on x«$ak i~ „ minem , 8c cuftodire ilium feriptura <c-
„ dira TW A3«μ àtfi ityi^fsJfLi ï fohno·· „ ftatur ? Nimiium , quia ut in eo p°-
„ rew, Ütuc ò βiώ ci» τi òκχλ«σi« , nrtt <rr „ fuerat Ücus Adamum , qui operaretur
„ riQstkaeroc › τ/9>η τi> sipxitfi* X#a' rLii iy „ dc cuftodtret ilium , ita modo in eccle-
„ yô{tTU T» θπβ» κημ>γμο.τι , £ φολiβO'H „ fia i qu« te piradifus eft , flatuitlepif-
„ W 4*ÇC*« ^tecMswr . ifit ïm rstpxiw- „ copum , qui quidem factis in ea' con-
„ <ro» , «m «ftx^oA/o» Jvtmypfooo , iχβ» cionibus operatur, tc Chriftianorum ani-
„ ôtaipx dittfwi , vi ia'<rx«pr< , qjÙ ût«p- „ mas ctrftodit . Eft igitur illa paradiius
„ r< , qgd' «*··θι· e idb/3eX«eA . w «i fV „ (epe fua utique cindus : in quo dc ar-
„ botes funt alie quidem que uberem re·
„ ferunt fiuilutn , alte que tarum , alta
„ que nullum ; dc in medio eft qui cufto-
„ dit illum . Atque c felicibus quidem
fria-

ANNO UHdiSTI „ t.idjm colligit . AC ftujjioic confovet , „ tdidtoiei inlent infructttolat veto „ ali.isogni depolit, aliat fpe fruflui fitno „ impinguat ·, & iu qoijtm fo*m in if» „ lis curam jmpcn'dit I Si veto fur axcel- „ ferit/huic iltc feu canls allahat, '81 ab „ commifRÎ fibi pomario procul -fbrgit . „ Ita igitur hoc in paradilo ecclelir pa- „ (tor le ie geiit , It uno Dei vflbo hrc „/^tuuia operator . Jjeriim li frudum if. „ rcit'üjil.unmum , aut fôrtc h' 1aiurn , ad „ iibciiurcin verbi divini prtrn.11.io iO.e «9s H accendit ; (i nulluqi , 4·X·η* cujufdarrr „ uiitac iinftivûi. ajlnbet eloquia. Si mc- „ dium in gregem diabofui irrepfeiir , ut „ furetur, aliumque ad fqmicatioinem tfa B „ hit, ullum ad-prolbgatz conveifationu „ mftitutum , veibo piftoris opu$ etl, ut „ abigitur, fallor enim › homo com fit , „ toti nequaquam poteft oculis propriis „ invigilate gregi ; fed folmn fuppetit li- „JI vocis fubfidium , qua full ovibus oc- „ cuuat , iflafque cuftodiat , juata trtm- „ pium boni paftori, ,.&■ Atc!ii,paftorisje- „ (u Clriitfi Domini nolfri , cjui dicit : „ Parer, *ftrvtvi <j»oi jtàifa mihi.*

CONTRA CAPUT XIV.

Ex *fi›mr»e rjufirin in Daminict rt/i ^tfeen- firnrm ürmiai* , in yao ndnujnr C CT *frth»t lAtru,,, „rl„- 1*

Criniri.

„ J Λ Ominus in hodierna cvangelii lc- „ ômne diccni 1 χΐκι -va/c *μΛ* m· „ min , ârc. ontneiu przfeindit mortal 1- „ bus elcuiationetn , cnm tonus fenteit- „ tic lue hoc luium ilatnit principium , „ efle nimirum libertatem in homme, qua >„ Sr fiiam edomare earuem , Sr bonum „ pue tnalo poffit c igerc , qum rtum *ft* „ racere . S«d & liupj. computer die arbi- ' tin homines ipfan et natura docet, Srho- „ laiuai dilputationei approbant , Λ la- „ ira palfim lciiptura conteftatut . Sed D „ enim ni liber , fervui homo pm eflet r „ unde tic mali circulationem haberet , „ qund uiiquc invitus fcciilet ; neque pet- „ nam pro eo lull mere ^poffet , quin ιη- „ juftam : «tique hit quidem argumenti» „ elle liberta'cm in homine , probant Theo- » *qS‘.

„ <)mne quodcunqoe fit in mundo vel „ a Deo eft , vel a natura , vd fonuito „ aait calq contmgit. Deu< quidem ut pn- „ mum mutas cuiufcumqiie principium a- » Ξ'(111 hoc mando i non tamen quidqmd ■ br t goc Deu, (eu proprium opusadmit- 11 111 ; led nature , a«r fortune . aut ca- r· lui tribuitur . Hzc aurem inftar fe>vo- E , , *"im* babent , ntpoic quz ab voluntate „ divina pendent I Deu' a"tcm libere *8e* „ mirabiliter *8c* inc». oprehcnlibiliter ope- „ ratur . Quin 8r liberam m Deo agendi „ rationem ipfa e|u< opera teftantui ho* . rum quippe nerninh rationem reddit I „ led quzcutnqiie lpfe voluit , fecit ·, quo „ admirationem noftram concitavit. Quit „ enim crcatutarum magnitudinem I mu- „ tum S< «rdinem non dentiretur *f cx-* v pium quippe ifta luperanr humanum , „ nam & modum quo e nihilo eat edu.

TN

„ -riXrriuafVi › τ» ««</»» «N'! ‹94K , rfrfcw „ ‹ορ·£ΐ(H e‹c tArida ». UM Etw*' Terei. 4 ar Xθη χλ»r/>frAc 0Xüw» i* „Ç ‹T0 *n> Tpifw* to haqjwv . anti ι᾽rw- „ *μΐιύ* cnzAijcTcti ci» τ· %-rptd*»» a» *τικι·1'* „ few, £ *μi nr frior* Aoyo› *rui uRffti. it* „ hTcf xaÀoi ΐ Àxxcroz , ή 3ûr*«pro/ *f»rex- „ pz» rito àritcirxicA/xi û tivpTor xo- „ rti^eôf *pt* xatÀi λo)-α · «r iXθιι *pire. fis* „ -π» τρβφο» ὸ JràcioA^* , M χλ/4·!! » »' ^Çjl ,. «AAov *ri; rofmxr* , n *rit nrururu , ietriU* „ λοχα» rv To.'ufyo;, rx *nr iιώχτη, tri* · „ *roipluu urfrjTo;* , tℓ *étr t%fr rérti èpuiritt* p :x -Stayil r«»ir‹ *nr r.uDOf , ' uiror* \ „ *t Lu 9urCuu‹rut* , rx τριζη , ›» ‹τxj φυλβξιι, „ *μιμαρ^χη nr* croipaju* ÿ *if^rrupira.* w x*« „ λα» *nr* Xecro» *ήμϋ;* Irrwt Xtirw λ»}«o»τκ ' „ rxrap m; JrètvxcMO/, »φΐλ«ξ*.

K«tn t J ΐ'χατκ πτνρτ« Xiφχλ‹MK.

Fx TR h'c *rlu›* *rlui iφιιτι»* XusitUtZui *0» rtf Aoyw* , cr 'm d «tro- èHXrin -ri *tuin^trior.*

OKtf/o» *μβΐι ciipfflor* c* *τlϋ ^αΓγιλΐμ ' o; Ttt* dtAcv orrroi *υ.ϋ*,αχολ&- θ-χο ‘ *rtt xàrkr χχθί* «·ροφ«αιν, trtyixSdbo»- „ *ήi* ‹rs *ri;* ταχιηρ urxcrxi *τίυ›* νβτο'θ'ΐα·?» η'› „ *μiΛT ^iair, r,Ti› ift tri*τη . *άτι* 0 ΰ›5^ω<©^ » <^*wzx», »* »/χή‹·›! *t kj›* tf-xfx*, »* *Sl*- » ‘* <“Λ(i ”” ««X-ir ‘ X«' *on ô ir~* „ θρωτM rjrw *Jfxiriir iiiâtrtu t St»* £ *ή φύ- „ m* , ὸ' Aoyxe/xirÂÔ·' , ΰ *i d'fiai }-;χιρ›i.* *t. ri yS o* x/^pwrot χχ *ri^tr âtttriif , hv ir* ,, ΐχλο;, Έ tdaoMTO *f)^rrr ‹βγόφχ‹ιτ ri; π› Χα-* „ xor, *ôrt λ› κτίμη n* xxxor , axJjrtr iî *f,yn-* „ (rrau. 3w £ w' Se7 xoA«(fo3-ic, ΐ k'3/χiv;· d.o „ *0! &fo\0yoi* κτΐΐι *»roir‹WHTi* τ/ui-rw «rfyxj- „ *TU JEwttr.*

„ *Ὅτι yinTï›* *cί»* *τλ›* *κ,^α-μυ* , ΐ o Θ#οι , *ὶ›* „ *r'* ©lime, n ά *τὸ^η* , ὶ› τ» *auinpunr* ὸ *Grit* „ *'trfùrlf-*, ci *τϋ ιόβ-μν,* ofnm-«Kr/‹ r«·- „ ‹m; xcrarruc , *bix-τi Sèr tunix'^fTtu* ὸ ,, Θvo; nt Juiui) *arm yinrur , in Tuytyiipn* τη „ *φΰα-rr* , x *ττ τύχη . τΰ βώημήτν* oro tt mur« igbet uc orr xa/izarrtu w«tc«t *nt Ru-* „ Xiicrriuc tic ©fit · ὸ *if Qfoc* Tort/ aXdb^/piyç, „ ›£ *&evpurv‹* , cixxTkXiirlaic . £ sc -nt *ip-* „ *yt rii φβΰητΑΐ n i\£3ipcr* . t x›t w ^5 xti- „ *illri "hoyor 3'turn* ΐ i/o *Tslrr* oru tfr· „ *dtKnrtf ιτοήνι* -n θ-auupcxc-ôr · *rh* j5 *içSr* Jf to utytS-oc tSc XTic-fwi , *t luj Kîrrurtr à-rlur* „ *n^ir* £ ■^iwux(w 1 *n awniXnrbv* . τ/γ ›«tp' lt JtiwtTfU wrat^xfiavv τον τράταν, ω"^ΐμτήμι- u 4^» ὐ* ©eô; »* *τi μη imt rufiiyu* *m'*

>5°

—Λo" „ ἰυτόρη aAm ilain*tv ;α«A*ξ&ι χ^Î <-·/#ξ« · A >, ut , qui· comprehendat ? Etfi MI--·>- AMMO*
CHxUTi ,κ-«'4> 8* ὐλη; <44 ἰήροΐι mit τίκ «ro<*rf* , „ tertam emollire , le quacumqae iibuif. CH1IST1
»·*■ „ ipff irt tiuniAitrnt ὁ Aὸ^^.,; finu o „ (et, ei ea componere poterat i qui re- ι*i
„ Qfôf «ür«; ,"iyi t w w tiii· «ur*;, xjq'fff „ to abfone materia aut alio quovu ini.
„ tpyvr vitü. „ tto quidquam potuit ᵖ IncumprehenGbl·
„ letn igitur tiyn in eieatione univerfi,
„ tum *St* ceteri" in operibus Dei opera-.
„ tiofiem quii non fateatur?

Δ Ifpirln χ^ χ φιιπ; ir» dL'id- „ Quidquid Deo phteet, natura opera.
,1 «h o Θι»; , iii tuo·ι· A/y»rou tonie ïβίλχ „ tur i unde *Ic* vulgq Dei famula vocita-
,A ri Θ*i. vit »« BKwirouu φοηί , ne φυπιι- „ tur , live cujp plantat germinat , five
,\vouu SifSpt, »» φiχ *, ζ*<1|ι» Z**/*4*'^ „ cum procreat arborei , five cum frige.
„ V<p» TO φίχτιοκ üivμαη„ „ Icit aut situai , Cive cum procellia agi.
„ tatur, aut vefrna lerenitate gaudet : qu·
„ funt proprietates natura.

>Λ iWr 1er » ἡχνχ ὐiμοiιρ^νη rtui φύνη. τi- B „ -Ars quoque ad natura imitationem
1„ operatur : totam enim adhibuit homo
„ mentit aciem , ut quo cujufdam <f ipfe
„ opificii' auflor haberetur , adinvenirct :
14 qliod in arte quidem eft aflecutu·.
„ Operatur autem & fortuna > veluti cum
„ fodient homo terram , thefaurum tnve-
„ nit . Aliquid vero per *le* ab fortuna
„ pendere . ne leputa : neque enim ipia
„ dea eft , uti'finiero Stoici t fed qutd-
„ quid prater intcntionenT^cidit» fortu-
„ na eft & appellatur . Errant itaque qui
„ auxiliari dicunt fortunam: non enim ita
, fe rc« habet.
„ Calui quoque cfteAa quadam font,
„ veluti ruina domui.
Homo malum cum operatur , non C*
„ cafu peccat ; calu enim quidquid fit,
„ hoc Intra decern anno· aut viginti fe-
lt mei tantum contingit . Non ex fortu-
„ na : hac enim prater intentionem acci.
h du i peccatum autem cx deliberatione
„ peipetratur . Non ex arte: art enim o-
ι, pus (cnfibile poft fe relinquit . Non cx
„ natura : hanc enim Deus condidit o-
„ primam · Nonex Deo: faeaian· uan *De»i*
„ ttleel to tl . Ergo cx pro-
pria eleâione . Porro autem ad clectio-
„ nem non moveretur homo , nifi libut-
„ tate polleret : igitur libertate praditu·
„ homo eft . Piatcrquam quod *le* hoc i-
„ pium c feriptura facra probatur. lu ea
a, quippe lcgitnu· non modo bonum fa-
, dum ede hominem t lcd *le* dixiffe Dc-
„ um: Fariar··/ *ri eJ/oieriim*. QuoJ du-
pliciter accipi poteft t primo 'quidem·
„ ut diâum fit de muliere) fecundo , ut
„ de libero hoiqinit arbitrio. Etenim tum
„ cum Adamo» utpotc io felicitate *igen-*
„ ti , re nulla opua erat , Deu· dixit t
„ Fari/mai ci ad/arariam . Porro cum de
„ lola muliere quali ad tentationem faci.
„ lius cum illa vincendam *ipfi* conccfla,
„ intelligcndum id elle nemo dixerit: (G-
„ quidem tentationir audor illi mulier
„ fuit , nedum ad vincendum non pro-
„ fuit) quid abud quam liberum arbitrium
„ efle potuit illud adpitorium *i* Vetum
„ qui· fortaflii audire aveat · quanto , a
„ quo plafmavit eum, tempore liberum ho-
„ mini arbitrium Deu· infudit ·, autcurnon
M tum infudit, cum phimavit?

„ rlirrti τι £ iri rS ηiπμiηu , ὐi η τ« f- „ veluti ruina domui.
„ oi«κ »·π5<η;.

„ O i>&f*To; t» «w> <0f41n» crt ὸζ <J- Homo malum cum operatur , non C*
* r,r". ·. „ nuinu , · irt <τ<ξ c» i er<«n in- „ cafu peccat ; calu enim quidquid fit,
iuf·' „ m». it ô« τιiχχi i irt cann oi x«nr «po- „ hoc Intra decern anno· aut viginti fe-
„ Sint, i Si oμΛρτit tfi» <9fi^frn . it ἀi lt mei tantum contingit . Non ex fortu-
„ Tf^fii; , ὁτι ἡ 7ι'χ"î /r«*nXw'rw ipyor i- „ na : hac enim prater intentionem acci.
„ τοτiτiοι t J «,i'oi-ïïΓM. it ὸ» φότΐM , ὁτι h du i peccatum autem cx deliberatione
„ ii φό<τκ ι«λ>Î τ*{< Θιοi. it iri τr 0fS * „ peipetratur . Non ex arte: art enim o-
„ irt ὐχ^ι Qlit θ/λα»» Λiομlω rί t7. ὲj». nir ι, pus (cnfibile poft fe relinquit . Non cx
„ iliti ri trfonpiirfuf ipt' ἡ il ^foilttav „ natura : hanc enim Deus condidit o-
„ it il· · h μii J^ouoit Ttpi· „ primam · Nonex Deo: faeaian· uan *De»i*
„ Aorrw t luj J£ou<ritt o ii&ροτφ" . τλλο , „ ttleel to tl . Ergo cx pro-
„ t»ûw ιΕ ὸ» ri,; S'téti >(*$?; ytawTi. 9wi pria eleâione . Porro autem ad clectio-
„ yip · oi tiXif 'rit itApurai vTraa μόιοι ' „ nem non moveretur homo , nifi libut-
„ Totiruify Ÿ «a/ri βοηθό». Tvin Ζιχμ! h>h- „ tate polleret : igitur libertate praditu·
„ t u' /9Pint , on ^Jyirtt Ttii τη» yutu- „ homo eft . Piatcrquam quod *le* hoc i-
„ tot' Sfirfpor , e»Ct» «τù ptàir ὐρτιπβΛ , one» „ pium c feriptura facra probatur. lu ea
, X'JouuoriK ὸ AJaju , ce p dCieu/zm/p oi- a, quippe lcgitnu· non modo bonum fa-
„ Jee^a'fJeTn. ὸ St θio» Kfy*' τοήτνρ^υ , ede hominem t lcd *le* dixiffe Dc-
„ wrj Æoti^ur . ti ui rtf λτξο Ttuirlui fi „ um: Fariar··/ *ri eJ/oieriim*. QuoJ du-
η μόι^ » If* φνλότΐτι liutit tk τοιρΛτμοϊ! . „ pliciter accipi poteft t primo 'quidem·
„ cl· ω iixo> ii j^uoii iQoi^n «ωτχi , ὁτι ÿ v!- „ ut diâum fit de muliere) fecundo , ut
„ tji lui λΪτι'λ nt rtiurfui. τι Xorrd» inpor , „ de libero hoiqinit arbitrio. Etenim tum
„ ἡ t» Λ/iηζοΰτη> ouhm lw ; «vopiirwf St ru E „ cum Adamo» utpotc io felicitate *igen-*
„ rtp* i<ripoi, «p* ou wl· frKtri rii itt/ifo ui- „ ti , re nulla opua erat , Deu· dixit t
„ nÇoitri'ii, £ oiχ< irm warAee·»». „ Fari/mai ci ad/arariam . Porro cum de
„ lola muliere quali ad tentationem faci.
„ lius cum illa vincendam *ipfi* conccfla,
„ intelligcndum id elle nemo dixerit: (G-
„ quidem tentationir audor illi mulier
„ fuit , nedum ad vincendum non pro-
„ fuit) quid abud quam liberum arbitrium
„ efle potuit illud adpitorium *i* Vetum
„ qui· fortaflii audire aveat · quanto , a
„ quo plafmavit eum, tempore liberum ho-
„ mini arbitrium Deu· infudit ·, autcurnon
M tum infudit, cum phimavit?

Are'itftww.

„ Ten n» î<<ą4" i?' i·Ά«τ«, t KUu
„ τ» fniit niti irtpor ti Ki^-h ī &ti<' ira ü
«, <»3·ρ*»τ·* βιϋΐΜ^ι Sei ì» tirot γiζH-μM. ,
a ὁτν» tvot Ttfi ·κΰ. hi Myη , τοιiτοι-
ConoÌGeMnW.Tan.XXXIV,

K·ίρ»·Γ..
„ Tum infudit, cum pUimavit. Verum.
„ tamen ita loquitur , ut pofteriui infw-
„ difle videatur, quatenu· homo vcl ipfa
„ tanti beneficii a Deo libi collati comme.

ANNO CNAISTI '»♦»»-

.. moratione armaretur ad conftaatiam : Λ „ , *itrt τ/t* ·, awnd~
„ unde & , **FarUm··disit**, pro, *ftti-* A'θ'ti,· **irAere** *iff yiuMJM* » o^ ›l» »)»lw 6 CHitirt
„ osar , adiutoriu·^; ftatimque mulierem ®sec , *vrt ipt&t* rwpsi{f«3*i» Ni v*Z''
„ a qua iofuar pranoverat in tentatnm, ** pstc *tuiri.* τλι *ηί* Ke>·a **oβκΐτ»** tSen^os
„ era· c latere fotmavit . Quafi disiflet » *ίχπ* wr **£ ow** Je'Aav *bitt*Süru,*
„ Deus : adjutorium habet fu· libertа- >, ru vw *β,Kΐφη* ὁ *-rttf^rnfii* tik y-wtuatk.
„ tia., quo ncc ullum , ‹i vult , c fagge- „ air · **ramis** *a-uijiyw rbù* <#awi<s, *rlui* ἡ-
n Mone molietis damnum patietur . At- ,f τοι*» *bit* strode,*»· jus urwfmic TSroK'^mc
„ que cx his omnibus libertatem maaife- . ·' , *it** 'μι' M*x;oAo^« , μο'ιο» »*« **τi**
„ ftiffime colligis , quam infuper innume- | *» *irtufiooS. Xiytt* d «usa®*· oric ,θ»λ*v
» ris facile tibi probaverim liera (criptu- „ ôr/ri· μοο ηχοληοθιΰ». **i** aie *it SÎKh mO·*
„ rs locis . Sed ne longius protrahatur ,, rsu n,r 4a^ii». **st**hW *fjçf·:* τιὼ **if**Çowt*» ,
„ oratio, idonea fuppeditat nobis hodier- <n ni lettio Evangelii tcftimooia . In hoc ,, »« χ*μ>ι< **n** «**o» iv «<λo» i ^ïAwnu
„ enim ita Dominus loquitur : *Qui nuit* „ *ftfi* rar **ws**« · Et , *Qui nuit uaiifum* B ** «*peirior* et «*>iὸ· . i««λ/·o» «rd* **Utî** , aj
„ *fuMf fulvuut fuim.* Liberum igitur ha- **rowb»** *iyt&it. E it* θ»Aικ et **Xè»*r*r-
„ be· arbitrium ∎ quo vcl malum opereris n nîrrou et» θ-«oro'* *&it tii t»* xstAo», ej *»
„ vel bonum) elige ergo magis bonum : » θ*<ηι; oλo» τov -rwrxorô» î«h s *ri Xôytr»*
„ *Dtchuu 4* hmJ· , <T *fut* waa« . Quod *iptirti. ïn Qitrir* · uruprprcs&w tsum». *i.*
(i bonum icmel elegeris, ad ipfum om- *ir es >*Xô» xorltrA»* ' *χοτiiiζH γ3*
„ nia tua tamquam ad unicum vite tua » ∎ *ù* «*Xo» , **iSio** *i~*› *i ÜfTU ri*
„ lcopum dirige ·, *ac* tum demum iudicium ,, s-*upS.
» proprium eaue · Ait enim Chriftus :
» ^ehirjrr *ftuutiffum.* Denique ti vere ad K xi ɟzs**I**'₀'**Xq** *·.
„ bonum intendis, labori te te ipfum ac-
„ cinge : laborare enim , id eft , crucem » ***Iift tii*** *ia-itM.* ‹t *Îx.h* , r* x«,u›h *rlui* **r***-
µ tollere . omnis debet , quicumquc fin- »› f«ryeXi«» *τi 0»S.*
n cere ad bonum intendit.

tt fuulu iufrU. C
„ Unicuique datur , ut' quod a Deo' Keu *μιἳ όχἳγ*.
-, praceptum eft, calequatur·

£/ fuu!· ft/I.
n Ita 8t timoratus homo, cl'm inter bo- *n* *Oύη ô rIt/t ivχiαi tuiril*
„ norum operum , jejuniorum atque vigi- » *·ntt /tubman* x«X(ür **içywr** *f* , *-
w liarum difcrimina fuam exercuerit ani- „ *ypu-rtiti, ôrttt* ni» *buirri,* «**spwdox*** tw *μι·*
„ mam, mcrccdem csfpcdtac. -^■d»,

CONTRA CAPUT XVI

Em tornUm it Buptijmo,

Qtti fruttr KuftifrnuH nttttfftrU fuut qpira foiw.

M /''''\ M»,r ardor **fM** «M *frrt frtSvu k-* KATA TOT ΔΕΚΑΤΟΥ ΕΚΤΟΥ
» **V**>/ oom , ajrridrrur , inquit Joannes ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ.
„ Baptifta , Matth. **us. V**· tibi quii-
„ quas in opera booa fedulua non meum-. E* **i** *tif* r» *iym HtvtiruM* ûl*uXih î.*
n bis. Etenim ia foliis **qu**· habes , nc
„ confide ; cum enim In levioribus ac ve- **017** 10 *iàirItrUM btfTtt -ïV* «*X«»
„ luti aridis bonis hifce coo&dia , ad ma-
„ jora qoss tuam ab gehenna liberare va- „ OB*r]/n>c M*τθ·. *γ. rit* blt-
„ leant Animam , non contendit. Porro M jfO» μκ rtMÎr ««pro/, *τiματβi. iûdroi*
» froâom defiderat Dev» i fia miens, ad „ *iμιXiτι -iV lU-Xtit , μü θηρρîκ* ΦoX*
» radicem jam lecuris polita eft t fees „ * iχ**i» t* A»/*/* **i** *itTibeti* «*X« **drï** θ·*ρ-
„ ris, inquam, non altetina fabri, quam s, psêf **rit** *Jul^tfft , m* sirsu art *rial*
„ *Dei* ∎/ „ rot νότο» \<4ηιμ* , θ'r5 *>i <ri tiyirwnt iro*
ît fUMr/fClu **juin** . A ▷ *τiώ MhnTt . uttfrit i* Otoe , **i**
it bit ιuiμ»; , ifdij à *i^'trr* «**for** *rlui d(ut*
„ Omnino neceffsriu· eft **Domi**·! Ba- „ *ttîrw i ûζiτη τ8* TMiwor tv *9ti.*
, ptifmus. Ah enim ipfe Joan- **m**. A(ı>
.. *<juii uutui fuerit* ∎» «**f**·· «T *Spirit* fuu Knt pat? o*λ/χ«.
› fl» , noo pore/ mwoAv sa rrgaua» D<< ·
„ Piopterea fit Joannes , quo neccftarium To Suvlm-u» tv *tv(M imyttier t* lso-
» efle (ignificarct **Domini** Baptifmsmi · M sf»rv *y. lit μî,τκ* ^uvvθiî *JE,* **vdnr**·· *w'*
» dicebat : Af» iqpvr«*vi mas 4a aaoo) **Jh** „ TiA.uivK , v *liUMTU HrtX^tît tit rai*
„ *uuttut tyri^ur l" SfWt· fnJt».* Et » *At^iKtit» t 3* -**ti** . dm larimtf', *ûi itvy·*
„ Joan **tu**. dicitur : *Qu*I* aer··» sjt *t** *a7o» iXrjb* ' *iyti fâitlir* *ύμûΰ *id*rt t*
„ rarer , rar· »,1 ·, **er** yo«d aorauo q* r« ** *itü·^· di AirV^tt c·* **rediturI** *iyly .*
„ /prrue, *ffiritut tfi.* Qui in iniquitatibus »· **Udnv** *y', n yty/mijfo i»* mr <r«p*dr ,
ss · *tiyf^/u ^lntit*τiwvZ.uawc„rrdC-
*tt f***

A1Π». ouīra '*/*.

„ *μί irt* · «TW d *itbpomt èf Im-*
„ *μioM* «jU«|ri<u> , «u/riu *ÜtiQfpürro*» ci» ' rJ
„ j8«w7/a*/u<Ti ' xx^xcir*. tm λντρM *ri* ü
», *'m et μiμiπ.*

„ le peccatis natu< «d Btplifmum^accedit, falurari cjui unj» al» {Il abluitur , jux- <a id quod in lctiptura habetur . Ma». da»4 *It-utin tjat ft* trri» .

'a mmo? CHAISTt »«7*.

Kau *μιι âKiyn.*

£» ftft fan .

„ T· *βΐ̈ητμο rtiyS;, rXtSitt, ιομικάι,*
„ Λΐ̈χΓ^ιλιχό»· rrxrâJii f £ *νομ/ΧΛΐ* » d τύχη.
„ *et*"ri * «poreptrxdUtrfxdv , «Ter *lù7*
t3 «e^îfdutf , t» «Mju/ro» vd^x £ ^deiTOc ·
V *>M *φη-Λ , βοτΐΐζω i>μZ' et*
„ *édifier if fitrliffi et rtCuttn iyiot £ ru-*
», 44. W P*<7λο; /·ρ*ξ. *»y. ιμίλί/τι* ffttirll-
„ *ζι&iΛ . £ llirfo;* «Mer *Xfp. μι-ntjotm,*
„ »J *A»τ1iζi«9·« HifOi ûμûi* c» tm drd/ζχτι t2
», xueiif *I*ri-· itrrt úηκ ;* «M* i *in* ôtwao
„ «foncpxrxdx.-Mtd» *Lu* , A'«d)^<X/<d> τ» *ri*
», *xueût* » *Hi iwftîriÂ* ii 4^»r*TO4z*> *ίμο.?~*
», *τ/«.*

Biptiftnuj tripica eft: videlicet kftali* *M five* umbiatifi· , qui tamquam litura
„ ponitur in feriptura) J.rangelicut .
» *Vceparatodui,* qualia fuit Joannii Pr·-
„ curfori» Baptiimut I inter Gratiam Le-
». gemque medius . Ait enim : *tft itfti.*
I› v ›'·< <* U**4 1 aur»·· *ttfuejtt in*
„ *ifrrit» ftaat ex* «m . Unde *tt Paulue*
„ Altorum xix. juHi; biptuari . Er Pe-
„ trot antra ductat : *^)>tr frtinniitet* ,
„ CF *ieptiftter vr^rent ie ntotint*
„ *Dtntiti* 7r/ir . Quid ita ? utique quia
„ Joannii Baptifmut erat tantummodo
„ Prnparatoriut ; Domini vero , Evrnge*
„ licut , quo peccatum otiginale dele·
M tur .

K«u /u7*dX/y«.

Kt ftfi ftett.

„ To *Qirïτrpu rititri* id β'λχθκ , w «r*-
„ >I}ύκχΓZΐ, îî<»<*wr/f. *ntfjuîw* jS i *τφμιγi*
,, tS Xjxri?. wrw *I'oùii* d* *t^rt-rriro to* trir· <
„ *μι·io>* » *yrurol ti<rt* ,uii «7r«u *ri weir , χ*θ'*
„ ω» *ritu ïχπ* «i χχοχϊηα d *miw* iit <τυτ*-
„ *tins* «χθροi » ud'Mt *i%tf* *«4>x<»3-«u é* J/
„ *·ήμΐ; eùriç ,* iw *i% opi tîuSi* »χο»·ηκ su
», *βημηΛ, ΐ* irxxoXMvhv TM *βητΐ'ιτμιπ.*

Venit iu*em Baptiimut ifte eft 8e rc·
„ generatio *6c* nova creatio : quippe It*
„ gnum tc >.ha rafter Domini eft . Domi-
ni e go non efle manitcftc deprehendi-
„ tur , qutlquit hoc Tigno caret : Ar »d-
„ vurlu. eum habet unde glorietur huma
„ na· ialutit adverfariut , quemadmodum
„ A adverlum nos'habet » quotiet ea m
„ nobi» ligna non videt , qu* funt Ba.
„ ptiimi conleftatia.

Keti μZΓ *àKiye,* I

Et ftnlt itfrA .

„ Keu *iμϋi iriyttopiffv ήμορηλοι èuxoï-*
„ A/<c *μητ/κ μο; , < <9fi* τ5 y»w»«< *iutp-*
„ *rtH>* » *ίτμίν XM·ηΛοMΐ̂ήτμΐ̂τ<>ι 6ti rlu>* *cfo-
„ r*T»ex*W *iμΛζτΐ̂Λ», ΐrΐ τ-ui* drau/r *Ii* iGx-j
„ *τΰιτμίμα*

„ Et noi quidem , qui peccatores an'.··
„ quam no 'crimui peccatum, utpotc m.i-
„ tria c\ utero, nafcitnur, oiiginalii mc-
>, rito peccati in fententiam condemnatio-
„ nit incurtimus , fed ab ea per Bapt>-
„ fmum abfolvimur.

ΚΑΤΑ ΤΟΤ ΔΕΚΑΤΟΤ ΕΒΔΟΜΟΤ ΚΕΦΑΛΑ1ΟΤ.

CONI R A

C Λ PUT XVJI.

E* *f n'i to* . τλοΤον *Bmrt^éf^trr èf μίτοι*

E* btwi/r'a *tint etvint qte in mtiia* mari *jnSnbntnr flntliini.*

„ Λ^Ti» *e-tNA<pi/8<»wf, ri opif ; β,μηι *
„ v Z orior; *i Φ&ηιτμΛ* dptis, «
„ iTturfîîi m; *tint, it ittfyi riitruniitif d®*
„ *$βΐ̈λμικ ,* iîç; to» *xiîctov , ô«w rlui T»p-* f
„ x« *ri initia iγηiύiTΛ 'Han ms oiμ*θτιτη<*
„ *τίμίρν,* £ MC φχντκτμ* *ifü<n* , £ xxnt «-
„ λΐ̂)3'H*>· ô-nur μ; *φίνπκτμΛ* » /v*pd^dv)«-<i».
„ ôtov xnm «cXdcw»» spraicar» , /«piiyopr-
„Jhprtv , irt «ripfcatgdijrev «xd *ri λΪλ ϊτ*
» ·'O *ori irrisu* j *nSt* * xj *cuini o uù*
», n«

„ Z"AUid vide», quando communicat t
„ panem tc vinum f Numquid non
„ difcerniiZ hoc tantum fi relpicn, phan-
,. tafma videt t lin vero mentis ocnloa
-, aperit, videt 8r Dominum Ibi carnem
Domini deprehendit I Attende difcipa*
, los hodie tc rbantairn» & Dominum *in*
„ veri'ate vidifle : tunc quidem eorfturbati
iunt , quando phantafma viderunt ; »ft
.. ubi refpcxerc Dominum , tunc recreati
„ iunt & :cnipcftate foluti , quia ialva
„ navit fafta eft, dc ipfi tum navi

"AMMO oaun A E* Λn #ifafrf. ~1<MΓ chs^t

„ Ter panem fregit Dominai , i. ia
,. Cann mjrftka * Luc· un. ubi infini-
„ tam divinitatis virtutem juffit nos ia
u tranliubftantiatione panis accipere.

w Test *ἰχλχτι* tw «pits · xuemr · ***trfnr,***
» *c» T? iMI-ai birr** , Aux. *xg. ont ϋμῦι*
i, it ht i unKt&x> rluù imet» imjt/ui ëjc
„ θιὸτηιχ *c/* t? *ftfrtmûe·" ri ttprr.

CONTRA
n. QUÆSTIONEM.

Sx Itmilir lu Dnniliual L B

o T^Ripliciter imago dicitur . Primo ,
» JL *Vt.* Secundo, CFc. Tertio, quo-
„ cumque in materia diverf· natur· for-
„ matur imago, inanima eft. Cum vero
„ nonnullas hujufmodi tua. Domini, tum
„ & fandorum veneramur imagines , five
„ propter eam, qua earum «ixa'svn proie-
■ quimur, reverentiam, five propter eam,
n quam habent ad illa , relationem ; to-
„ cum ipfilmet ·»χντύτ·>· honorem defers-
m mus. Dic mihi : Chriftum *diligis ? re-*
m (pondes : utique diligo. Sanctiflimam
>. Deiparam & fandos diligis? Utique di-
„ ligo F refpondcbis . Hos itaque venera- C
„ te. Sed dices : Qui venerer ego quos
„ nec novi ,. nec video ? Propterea tibi I
„ teipondet ecdelia : Imagines eorum ho-
» nora , Bc ipfitmet honorem detuleris ,
„ quem *tc* perinde habebunt illi , ac li
„ prie(entibus adhiberes . Mileri ac fccle-
„ fti Iconomachi in Deum *tc* fandos inju-
m riofi , imagines eorum deipiciunt : ima-
M gines vero cum deipiciunt , *It* Deum
„ afpernantur. Propterea anathema dicit
n illis ecdelia. Dicebat quidam fapiens ,
m arta hominum genera honorem dedece-
,· rc : hominem videlicet rufticum , deinde
„ honoris ignarum i quantumcumquecnim
„ honorum talibus impenderis , ad illum D
M nequaquam attendunt, fed totum quali
„ in vanum projeceris . Denique ingra-
„ tum ne honora , quia a quo (ibi cibi-
„ beatur honor , neque hic attendit , fed
„ folum dicit : Ideo me honorat , quia
„ dignus fum ; propterea hinc nihil illi
„ debeo. Itaque nomini, qili five ex ina-
„ ni gloria , five ex alio quovis perverfo
„ fine , eo abutitur , ne honorem impen-
„ dc . Porro fi poftponens tu optimum
m hocce lapientis documentum, eum quem
„ rufticum, Br ingratum, *te* impeofo abu-
„ ti honore probe nofti , veneraris·, Chri-
„ fti fc (andiffime Virginis Deipara ,
„ necnon Br fandorum imagines colere E
» qua fronte recufas ? Ve ναοι» , Icono-
» machi -

◆ ' *St Irtfi frU frteliet.*

„ Vinum fidei quod tibi Chriftus , quia
» vera vitis eft, infirodit,. in utrem vere-
,. rem nc mittc : id eft , incaffum illud
recipis , nifi ia finum cum ab hrreli-
„ bu. , turn *ft* a peccatis renovatum Hr
» purgatum excipis . Veteres A· diabulici

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΔΕΤΤΕΡΑΝ ΤΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ·.

Ex 'nc me *ritu nfurlur iV wtrtrur*
χυ&ιιυώ» ὁμιλ/«;.

n *T PtxSc Klytru itaù , e^funr.....*
„ JAlrspo».....Ttrt»» J», wxm» c* «fef-
„ *μητι ιπρΛί Qtxrfvs* , «ψιχ,φ.. ιτ/c »ri» ή
» *Tipupfa hw rtf tfcih τ2 W iV*
„ *tylur* , «c *πβόμιάχ. rrfcxrxujjSfjfy hi*
„ *τΐὼ <9fà;* ·nr «pwi»rur« dLXx'Æfvx» , *hi*
, *τίω ^énr v* ὸλη *ήτ/μχ iwpipirat eofo;* t»
„ <®f!vt»riiTO» . JXJpo *μοι. φ'ιΚπ;* -ni» Xerrd» ι
» »λ/. *τΐαΐ rtrtyixr* £ rec *tyixe ; rti. τίμη-*
„ *ror αυτή,* λ/^fvs ' dpcJ , *i ytrvrxtr tû-*
„ Tjtf , *rSi τιμήτω ; Sri* ϶ι όαλχο-ια «-or «tto-
„ Xti'frsU ' τ/μιχτο» -nec 'Hioras-K, , tyq ή *τι-*
„ *μή irtrx imffptTH* «fos ckh'm; , twaiJ-
»♦ τίαι χ<Β<» *rot ϊχμτΛ»* ώ; «» *iS'm;* χοτκ;
» *ιτΐμιίΤΛΙ- oi i^Knt* v' -ρχλα/νιι οι κ'ζηιομ*-
„ χοί «η»ψμ»?»πϊ tw èfd» , iyi' τχ; *iyiiK* ,
jf *HΛO>ύ·TX;* · £ *K.ΛT>(T>ρ0»α>·*
„ ■*ns tc»* srxorxf * τ» *Gfi. in χiΛ^iμΛτ!-*
„ *ζπ* «οτὺϊ ή άιχλιισίχ . r»<ç ο-οφό; ἰλἰ^υ,
» *ÔTtTfüt ir^furiK üτ ^flrte* μ *τιμήα·^.*
„ *t Imlc ; nr Sif>3xeor* , £ *μή nli-nt τιμιαί'*
n *in irlw τιμίυυ tS χχμικ , rit* Ir» τ/w' ὺ-
„ ξΧρη. - ri» si *rluè tppt4>K* · si μι» τιμὺοτκ
„ tw *ijçiwot* ôrt *Sir* *trí ri ri* ἰλ-
ss θ» juwus, ris tu» *τιμάτε t \iyn ' <nfirH*
„ *μί SuntHiv μΐ τιμ»* , ÿ *Sir* τΰ *τχμ -%i&r.*
w si *μϋ TtyuifK nr ir&fvror m*
t Lui Ttylw, i μί mroïofcitr, q *μι* «λλο» *χ<-*
„ *xo» rxorif.* *όμακ ir* χχλχ if κτυ *ri Stii-*
ruM i *ΑZra> iri* « *ixietor nt Qif-*
fs* *(hcftii CMÎèrv nr i^igrm , ennror tit* xa-
„ ·»0<*!ι4μ» *rlu} τιμίω, rir hotu, rirtSiv*
„ *(ifii nr τιμΣι t* g *τΐΰί* πχό»χ τΰ *liceri, è*
„ tic r«»«y/«c , £ iff *âyiur SrKhc* xx-nttyo-
>I *Mîr;' iti ύμ»», oïΛ9ημίχοι.*

Καi *μττί* ttsXfci.

>> Tô» o/rt» *ift rirUre nr tipftr i* Xgeroc,
„ orae *irir* âurrX*» «ιλ»θ^ηιί , μ» τ»» jSdXpr
n *tés* τ» ʁAμ'ι sûrxr t *nctirir ir Sir* ἰχικ
„ τ» χο μίτχ *yjftfyüf^ier* , xÿj χα&β^ιτμ/'-
„ *ror Sir μτ»ρπ* »< xpxmrp χα^α^ιτμιὺο» £
s» *H^ritf^f^Îtr* g'rd *T ʃs tiflrtuc* , ÿ <r<J
» Ttûi

anno » «i/ftqrr/fcK . τ*λ«<6» £ imfioKtAÔ» irxi
CK»un „ Çrw i Agtm , èrS OoΓμβττιζί -hi» U»»
“7* »· Åo>m» ni ΘΛ κτΐα-μΛ , G d Mtxfiwoc 4~
„ <ϊ /βλ*τφ>ίμ* μ n tkZTjumt» «ym, Π«7-
„ A«f i é Earing › o< Mw·-
„ SΐXΐt xu, Σιρρ-ιO- ΔώτχορΦ- 0/ JL:OMDU-
„ ¢ Îι « . iibiirw^ ?»»cMfin/rtit viitpum
„ t· xmAo'v μιηηκ . KS4 int t'iru rtrc Xacrrr
„ tùptTüük , r*A«u« $ rrvrro. «<rxt« ütwe oi
„ friwojutgpc, «λλΓ sg cswiroc xaxdr ^»hiw
·„ iiwnu.

Ex f Ht t Îw Ito*/*.» kwumU» αμι· g
λi* , b9* Iιχίττα το βίβλιοι τη
Ύνβίχ £ yy^luà òo-
^4» xj τ /τη; tpvrfowf.

s, 'T'Ετραχη cv rp yç«p» φι/ιίτΛΐ , cri t·
„ ᵛ τυλί/ζητο oi ίαύμοπί -& άΓγί-
„ KiM>. ira^ d» τα iptw , Ατοχλ A. ιβ'. Δ&-
„ »HX· i· 2o». iη> μιη ni i&orni <ftî Πνρ-
„ <rwr Ζτολ/μητυ ò Mr^xijA , w £ τίτυ 3ό·
„ MroU , οτι «ij*fAor tUrxr o! τολ(μήα·Λί·η'. .
„ γ'ο». Sut τβ <τω/4« τ! Muôcéur, οτκ» /τολι-
„ μητημίτί» M/χχήλ. i'οι. o» -ry qixa τκ Pv·
o γνηλ , ont» d Arjuoàouoç οι/χηθτ) ΰτίρ P*- C
„ φχήλ.

Ex. 'ffi' ûfo\oy/xj> ttûrü tf^ufawria'v , φϋλλητ
τ' r ξ. »» « üχίτβΛ ή βίβ\κ»
Σοφ/ac; .

„ K*< tS ò ιτχ^ολο; η» τ» é,yir*À ter St-
„ τΑβ» S'xmcw τ» ήμ('πξο> , fix i<ιυ-
„ τ5 ατΑΜν οχομ/ταπ . ri9>»jxe yip χι^ιμι·
„ t iw Xti t hù óνiβαν , fit lui Tcurrtt ή-
w μΐΐ, ireximmi it ήμ^ί χ<χιιχ 7θ>ι/4ν. ò-
„ Jnyiaii ylypurrlti Σοφ. <L «,y'. ò θιο
„ ii» θιΰΐî»? trit «τοιιχτι», iyipLi/ αϋτι<κ θν- D
„ v«r« · κ" yi(> ri τi icttri in^μμταύη «ΰτίο
„ rije τιμHiM,i , aiftCi) tAKupyot· <uiri <ofi·
ν» E«·

E* 'f tit T»r «itwtb» , cw ⟨3" iiχίτηη rtt βιβλίο»
TK Zut'xwn.

„ Ktu oi> Ktya J/«rtm , ori it\ <r<b«Xw ò
»» yltfo'·! «νθρωτοί , ôyt μΰοοιι ότι ùxvXuw i
„ itos. «*λβ)ζ r« /'fj<rx.oira.t & »οι nnt › ò-
»· τκ χ«νι> tx &tü , wc d Iωο-,φ , ον ή-
„ yire. ότιρ rwç Aorrw üae d Luxai/?· ò'r? Sii E
„ yrùtnir , e/3«tfiAA«r£> ce A7-
„ yùτîΰ $ ittot ùrtvrxX i β^οφ^η^ tirot ϊ-
» -JJ» yiornit ôtri μιri. Ht τώ Βοβολύιιχί,
u >)Tβ· a'xxrdc, £ ytpotTKt Writ ηλiΓξiv, il-
„ tvs tit lÜ> not . r\tuà tyotrt χίί·/ tu. ©ia ,
„ KOiλ,Ol HUiruir .

„ T«£rnc cx -iff roAAwv u* Hyof^pt Kι^iλλκ I
„ cÿctXiwr, «rrv< K&ri iti^rpotuirlKnreji Wi
Contd. Grntnl, Tom. XXXIV.

– utres *fuere,* An», qui Vtibvm ac Fi- aNNû '
·» lium Dei docuit eft creaturam: *ir* Ma· CHHisTI
„ ctdonlus, qui in Spiritum fanAum t>U<- ι«7·.
„ phqmiaa evomuit : il«m» Paolua Sτιmî,- ›
» tenue, & Eulychee, Monolhelitc , Ser-
„ glue *It* Diolcorus , unlue tantum m f
„ Chrifto netur» alfcrtores : fed diiruptt
» funt , bonum vinum in fe ip<n centi.
„ nerc non valentes . Deniqffe ne omnes
>, rteenfeam hcrctieoa, veterne quoque dc
„ putridi utres fuerunt Jeonomaιλι · fed
„'A. ipfi main morte ptriete.

CONTRA III. QU ÆS TIONEM.

£* AwuiZui *pn bomiaiti It .JrjnnH . i** yj>n
lifrain 7'o4ι« *aJmi::it , ey mtrr*
femtJirifturut abfii^fe
rtieajet .

<· T Egimui in feriptura , quater cum
• JLrf angehi rlwtnones dimicaire I Primo
m quidem in cado; utlfcribltur tum Apo-
lt c»l. cap. xi t. tum Daniel, x. Secundo ,
» quando contra Principem Pcriarutn Mi-
■ ;nael pugnavit ; non enim fieri poteft,
i, ut ambo angeli efftnt , ita inter fe pu-
gnantes- Tertio, quando altercatu· eft
» cum Mtchaelc diibolur de Mcyli corpo-
>, re. Quarto, iu domo Rigue lie, ubi ab
„ Raphaële viftus eft Afmodaeus.

»» *CtrnntenUrilj Tkto'.efir/i e/nfiltm CyrUli,*
fol. /«iram *tapir'Ilit*
rttpir ,

„ Etenim mortem unatn Abi diabolus
„ *ipfe* confcivit , cutn duplici· noble vu-
„ ctor exftltit · quippe proptrr impieta-
„ tem mortuus eft ille iptritualiter , ad
„ quam & nos ab eo delufi deftusimus ,
„ cique obtemperantes corporal» damna-
„ tionem mortic 4cernimur . Unde *Ile* Sep.
„ 1. v. Xlir. refte feriptum eft : *Dear*
„ *marient non fuit* . Neque enim elfe po-
terat ciuia mortis ; mm punitioni·
„ caufa non eft juftitia judicis , fed Cuipa
delinquentis.

E» bemitia in 'Prodi^tm , hifiorium Sn-
ftnne rriiprt.

„ Non propterea tamen fenes nunquam
» delinquere, /uvrnec vero Ikentiori fem-
„ per indulgcre vita» affero · Verumenim.
„ vera inveniuntur fle *tàaleftrnict opti-*
„ mi , ditnnaqtic gratia repleti, queinad-
„ modum Joiepii, (quem pr« filiis cete*
.. rit Jacob «damivit) qui ob fummain,
, qua donatus fuerat a Deo, icientiam ,
, regnavit in Ægypto. Daniel quoque Pro-
, pheta tantr potentiae dc auaoritatis
, apud Babylonem fuit , ut fenioret ju-
., dices ipfe quidem adolefcens corripuc-
rit . tuque divinam juvenes >fti nufti
funt eratiarab ineunte artate vir-
„ tutem e«coluere.

Atque hsc c plurimis, quaa habemus, Cyriili homiliit excerpta fufliciant , qu< cum pczdiAir opftulir *Si* qusftionibui e

Ληνό CHIisti i«ra

diametro pugnant i uti dcpichendere nc- ‹ mini non facillimum ,-vrl lingula excerpta cum lingulis capituli· ac qusttionibus , aut cum nldem etiam timui fuinptrs. vel caput qieodlibet quaftionelqu* fingulis cum excerptis «Minui t confeirnti , Itaque callida malignorum eaftruâa labii· turris illa proruet . * omnia prorfux evaneicent , qu* advertas O<>entalem ecclefiam coufiuxetc. Atque cathdlicorum non modo , led 4r eorum qui vel Chriftiano ccnfeantur nomine › qui malignat hercti, eorum machinationes noverit, «terna men. dacii juxta ac injuftttic ccnfura nemo non deamabat.

CAPUT U.

CYrillum porto , ptadidorum capita· locutu ut aufior ioric csftitrrit , ea tamen Orientalium coulcio nemine evulpafle › ex iis que primo jam capite diôa lunt , clarum elt 6c indubitatum . Quanquarn Ic hoc iptam cx aliis extra omnem conuoverfiam argumentis colligitur j li cmm (dicere liceat) «a in publicum edidifl'n, horum potillimc uium certoccttiua ·dfuiffet unum.

Ptimà , iis iubfcripfiffent ▮ qui id temporis ibi agebant , laoâi epifeopi › nec ηοα & clerici fapienuiSasi , qui Patriarcha perpetuo afliftuot , (quos Roma ve tus vocat cardinales , (eique cooperantur in omnibus . Sed nihil livjuimodi proferre potuerunt calumniatoter noftri. Eretum ex plurimis hifcc tum epifeopis . tum clericis. nc vel unus pTMi^ta capitula novit , nedum iis non fubicripfic , neque fuper illia dlflcreottcn aliquando Cynilum au. dut.

Secundo . client illa in codicibus majoris eccleli· tcauffciipta, Ar coram apographo depiftum haberetur eorum qui originali fubfcripfiflcnt, chirographum. Omne enim fcriptum dc fide lebufquc ecdcfiafticii ab patriarcha editum , debet efle fynodteum , hoc eft , fynodali cum dilcuffionc ac deliberatione conftitutum , necηοα St ab fynodalibui fubfigoatum : ac tum demum in codicibus majoris ecclefitranfictibitiu . Porra pradiAa capitula non lojum in codicibus non funt exicnpta, fed etiam epiicopi· * clericis, quin tc fidelibus populis , luCtcuus fuerunt ignota . fi nuoa tamen eorum excipias . E At nec iftia fuere uota, nifi cx longaadvetfasiomm nufteocum dcblatcratione , qua fuppofititia hujufmodi capitula ceu Orientalis ccclcGas piofcÆoncm moliti funt populis intrudere : atque ita hoc . quod initio diâurn eft, obtinere , nimirum (It hoc lepius dicens non ceflabo) fimpliciorei ui cnorcm ioduccic ▮

Tertio, non ab qualicumque amannen- Λ , tad ab clerico dumtaxat in codice

t'jusraa · **ĩ wnireo . *ena***

/»« ir/» , rzarm *<ρβλιη« *ip»* τ fjuiqrue cioum t'aurùu rjcAoyûb . x, «ϋθτχ *i»i* ▮ *l*f** *rUta* τύχη xs^aAxdorf , χ. »μ»τήτι‹τι , χ4< *ηία-η* ëstXuyac *«ftic iκβ,τΛ ·ηΓ η* s **vi** r- *pvriinur.* ûrtK *i* ^«Aawjt *IV* uraja·· rrtrMxrusrtH *tky<^ mûrirai* , φρχ&ι xmxvm t- aarte τη, «ramAMq* tixAx«Ÿ«c **mîî**» (λλ-τχαολσνruara *iarernu ' $ rit rtt i* ptôrox ■flr Ορθοίοξων , *«'Ns** si, *-iV oTurj^rm* rn >UFM- *fi* » '««λανο^νί» j >κ; *-fyj nt*·* · »„„** fdzipjùur ou'p*Ti*âi* Ytti trxdxuei*·' , *aiu'tn· t»tT *"·?·>···· ·ÙÎV* 4?0«* *** £ *êimÎtK*

K E Φ A Λ. ff.

OT/ J» «v i^u xaæ νβόθιτν Ki!e<N.®~ àu ὸ *'IV* xtpeAcüwr cae/rur Tanjp , b Xa-(>p»,iM. rpcuûc ntÜT· *JfyStoM , utjiitoi iV *}··<· aranXixus t pstHpe» ë» *rV* wpf)ju|ua›› c. *rf* Mf^aXeu'ui , x, «'›*,«$//3oλo». *tri ii é* THTβ «Nsvr Tirer *ênurrippiivt* jux&rvr. »‹ ·)5, *φiμ tinîff $»μ<κτiωί t raitirt·* r* justA/nt «'raGy^uc *i».*

HpJw , ira crip} paslaiTir cswis 0/ irajdL- *pl&imi CMiita»* T»rt *Λρχιΐμΐ* , £ *oi «ímxAht]·»* «iè*' 'ris ·*τ£Mρ^Oo «trotrxap-TtpirrK Aoy-rwnttui «λχ^χοι , (KerJZuxA/ifc 3f **ut Ùî* » raAcua' xaArv PJusj) oî **ci** «ι *-ot ι « rraretap^ij *σ-υμ'9^Λτΐκ3·ι›ι* ' *λλ« « 3ò-varrtu raifort *·ηιίή› τι* 3·7ξ·« *ot utrifyopot ·* ùri yap «f^fpdic , *in* «A%ι*ο»^···ο *-fV* coA-Awr £ AtfX&i ιυ *bèt oliaunt,* a tm λi),ὸ/4"* xfdx'Aaua, üm *plu›* KuesMv *eikt'* ao- *ri* «aTttd*M*MOstw üxirncr *rtiren.*

ΔXπρη , ira *μι·ηιγμιφύα·ιτ* cîr *ntt tüh* ξι τήι **juryeA**» ὀβχλχπMi , W a/niypagilrt· «οθ« <*ro tV <me^p«'W»Yu» "* *^rvririnre. xjroyfeLtiri* . T«r *yèf* «Jtc' xirtsr; « ü ûhArjc *Tirât* **araf^itc** *iro&invi 3<îô-* jburas ir«Tgx«pxjM*r *ŸP^μμ* · *<riujoiuà› SùArrw, «i; ruznitn ypeipi^or,* criwoïr*·; *^(-ηζi^οι* , ÿ oroypafôp^mr vu 3» ewÿew ce -nie *ituiify μiηιγγβφιτΛi* . -mm- T»» 3f K* *lùu* ι* λi^·ρψ* KuftiAAu <ιφ«Λ·M ' arsv3w *i μό»›* ἠκ C· '•'f *M'i'ζι μιηγ»β.φζi* ιι *rlanJ,* a'»' üJ' îrari 'mûr· «« *β^μμ» irfdu·* «Aryfcw, oïn *ifvHpiîii* £ xAn&cMoi, mm *irtyt è nouen fig ÂiriStiait Ktii - 4* rrm *iff* τοMτ; *"iV* **emuritv** *inuuiiurirtui,* Lui» m«m- z *Tetirt* τβχΌϊχύ , «rséorrre ·ι›*r **rim** -ni *VpuNuifjHt HffiXtM.* aî» TV^ret τια» Zμμ**Aμ** ^ο •ra-ru>uMxr **ira** *c*u<mh φμ^τ rirn ββμ-vit^iu τί <i· ipxi (îμιμί»ν· ,* (u raôoopsu -rir» rroZAa'uc *Ktyu·) îm* duA«3e <r*TÛrr *ri-Λχλβτίμκ.*

Tfiîw» zr* ce rp *tùiiu yptfUrn \jré n·*

f9f

"λWHO »*» & &*&**- ı <μ'«Νιμ τ/>·;. aX-
cW'ni χ4 ı* *yjyàefat* Küi»No< «φαΧμ*, νχ*όη un-
ı ”' i»Λ iF «Xjjcaaaî» μ«ή)^«ψ*' *b in'çIV tut}·*
XM sfic μ/ν«λη» «xxÂyri«- , <>K ».ν a'XdK
TIf 0»i *<IHTtU *VtXT^tleUfJfiX* t« *efot riglxc*
Êitoncyir ruuoiiù , ç μχ\ιτχ Ht T* *n»*
ff.uix «fùc *rit* «ro Att&ipb » « *mèiira* c*
τ· *μιγiλμ tuiitxi* ' xj coevM eruzypcvUtj, ,
μΐιχγρi^χi xhnaxot. ynia/Ux , Oiuiôtnft-
piyxt pfinip ὸ Zupoμ«χΣi , o βτβ N«wXor»
τν «η» IIfXosorijvn» ,

K«i *cer£31i it* rîKtx ïffXw Xeuvcv»
rlui iμιπρν «Xr'x«ν«» . κ 0' «tp *liμμ/Xi*
/aô»oc ypi^tH ceepôc t vs λτo , £ <rtux'-
ittÜ! lfaKxSx, «N14 μοώη,ηί , vtru »&<*-
rr--*, £ *μiμ\1ι^ yuçic vi* γ·ρχ1>όμι>χ ,
rittteix fl); ce *t S' ZuitZt μiΛγφβ,φι, , 4* tu
TTK *Cfoypxtà* .i *μiγiKχ itinpoc ,*
r,fr o KictP^Oÿ όμ oXôyaJr, *ιιοΐΐζόμ!(voi* . <ûj
it cttfoxxw Tl; dtxwXrxxc /««Xrtrfdlc , κη tîc
cv *t u xuSitt, in ?; xjgi* τ *ip^tipluty* i ehn-
c«xr *iζίvτιι iroypxtâ; ; àrt* ·nt *upnp^ix *t-*
φαλ<4ï, *irtcii i μόηι* *Tail içi-*
pifrec y «Nui *μχη hot i^tud'x.iV τi·ûι , eirip*
ύτό Kuciiloi i£/3οθ·>!› λ*>ραι·» £ *!οληκ* ιξ-
ζιοθπ ·

K ϯ ◆ A A. γ*.

OT1 3t χζ Tel» «diulxre» · Wl KpSahAV ÎH·
λαjri ouoXoyk? τη; *i <*n\a^* ewtXujn'at
*ev*igu ή oXis 7uyf<0^ ôjtwXoy ** ”» îqAo», h*
rum μοιοιη y £ ·η1;· *QtrWrfnis diitrii-*
Otu *tt-eptôn. tc yèf* y wc ai/RiTet , Ktie/XX^.
«rue ô ron *o!Λνμψικά; «<τ'*χβPλ^ » *iiiStun;* Z
XiffTttoc lût , xa'aeYroi <τιαι^ρ*ψι tu
3ft/Nui/4v* *N>«Aou*> £ «tZX* œΦ· *tUixrtt* êtj-
*μοσ-iiMy «t*X* Si ir'irdut τζ* , ««η»
iilxc e-ucMtiôri»; iypx^t› i'r/rdbrf>, *i* Xtt-
•ni *ifp* <χτ»λ/<?» *îχχΧητiχi , lui*
τιΣμ ti iyto>* . £ *μή Tb9£cS*erav* et *χιτiiκ*
xott doX/ai ôXiu; £θ7» (*ccirtp i^fo; eir&io~*
ralzm , i «Nu *fjd i%»>* cv tI *xxpiix* ,
Si ipoKoyv» Six τΐμζτχ; , τχΐ'ζμι ά ητ««–

pat *rfa χιχηλιζό;* fcxXiwrac *iypx>i,i, τι <9fot*
iuli ; xiyuui&u i <« nxJ/Ldop^w » *"W* **
τ· <βροΦ«»ii wc £X»θ*« /•ροττ^'**

E,τι el iixiTtppid'ut iyiurxi » *τΐαι* ομολο*
yi«r Ku&<Nur *xSuôxni hui Kuis-xiriixrô^iui*
*τχτα*χρχχ* o.ueXoy-iar , *(ù; irfpnpfylu/* τ»0·
*arptôme Γiηιμiτ*M *-ntt τχτα*χρχ,iΐ^Îι γρχμ·
μΛβv) aAM *nydt Kija*IPM *mot SoKIx*
Trxpxüiru φλοχρ^τχιηι. xSuuxiùn^mt i *uxK~*
A·» *ô*Ilt ht Txrro xSuûxw ὁμοΧογ·»*» *rfitu* fi
ı ty-a9«J fik «MtVXIXijf tttXtxrtai , *ce* i *μχ*
Xtft «foi *Wt eipni^ot; rarii iiηiμΛτιι* 1P

Λ Iiiilleut exkripta prrdida Cynlli capita : AM|(O-
ac eo nihil plane manu» dt . l.tcnnn ne- christi
mo clericorum t iuuni» *ntt* houiinum in i«ya.
·liquo maiori» ecclefi* codicum ea Irani*
^levipfit. Qiemadtnodum & in majori co.
dre Îcpeiitintui ca . qer five circa fi.
·lent , fi»e circa ecclcu» regimen ab fy-
nddi< fuere decreta , ac in primi» qu»
Coriira Lutheran»» Patriarrha *Jeremut*
edidit I '"d *tc* ootiflitnua . qui ii» fub-
leriuiit eaque tranflirripfit , clericus, Theo-
dofiui Zugomatas, niagnus Rhetor› Nao-
pilo juxta Pelopontfum ociundu».

B Atque Sine quidem nil foie mina» eû-
ium qua diximus , verita» elncefcit . S»
enim Jercmia» Patriarcha contra Lnthe.
uno» utique folus , id eft , non fvnoda-
iiter. led folum ut prtvatu» cum kripfif-
let, ca voluit m *codice* ttan&nbi, A In-
fuper ab Rhetore prcftahuffitno fublignа-
n , quo fide digna *dc* extra fnquintio.
nem omnem forent , que Icrlpferat , ad-
mittenda i eur (j nilus ranboes ac prv-
feflionem fidei nomine ccclefia Orientalia
cura edidiflet, *et* neque ftt codice exferi-
bi , neque ab epifcopi» aut cienci» cura,
vit fubugoari ? itaque pratdiif» capitula,
cum non modo cita *»11» in* ipfi» defide-
rentui qu■ ~~diximus~~ , led illorum vel
imum ; con~~fat~~ , ~~aut~~ ~~numiouara~~ , aut
clanculum ac dolole ab Cvnllo fuifle di.
vulgata,

C UT III.

C Yrilli etiam confeffionem nullatemn
efle nec dici polle Orientalis ccclc-
he coufelfionem , ncmjnt non compер-
tum , nili inianienti , & apertw veritati
contradicere ftadenti. Si cteoim , uti di-
itum eft, Cyriljus ille pautarcha crcumc-
nicus caim eflet , certo ac vere hereticua
fuerit , ipTeque decantata capitula com-
D pofuerit , & aha quidem palam docue-
rit , alta vero corde crediderit 5 contra
Orientalem ecdeùam, Spintu» fanet i nun-
quam non prefidio ciccumvaliitam , ne-
quaquam ille fcripfit aut eredidit , fed
contra *propriem confcientum . Ne Igitur*
in vafro ac prurfut atheo homine nitra
giorientur adverfarii noftri : atheus quip-
pe ille eft , qdi Deo illudit , atque m
rebus ab ludo cemotiflimli ludit , aliud
in mente habens , aliud ore proment Sl
vero nomine Orientalis ccclelic feribete
voluit , quid ad nos ? Pudore mendax (ef-
fundatur . A oililquis comperto eju» tnesv-
dacio , non leeu» ac veritati , adharrere
E non etubcfdt.

Evidentitümc itaque conflat , CyritH
confeflionetn nequaquam elfe oofle patriar-
chae Conftanrinvpolttani confefEoncm, ut
pote qna careat ii* qu* patnarchalibu.
propria iunt Intern : ted forte dolofi cn-
jnfdam CyrilB occolte nugantU . Longe
vero mino» , fattoa diterioras , nullate-
nus elfe aut dici poflit Orientalis ecclefi»
confrHioncm : idqne eo maxime , quod
prater tria prsdidla qu» fynodalibus cu-
juf-

ΑΗΝΟ CMRUTI julmmou· patriarch* litteris funt pio- A pria , habure h»c confaffio debeat cetero. rum ianft1(fimorum patriarcharum & ftn- ϑēñ̃lam fc chirographium, rsecoon ft commua·» turn ckricorum omnium , turn ft neliquocurn ftuâicaw ft fapientia pr»- cellcntium confpiratiunam ▮ ita ut illorum contradicente nemine debita cognefcatur,

Ecciefia ftquidem Oriantalis nee uni nec dan hue, imam net pluribus , partis dumtaaat , non autem lotius nomine acentibus adhkret , neque fut clavum regiminiu committit 1 quieumque tandem fuerint illi, five Theofog'. prailantiffimi, five etiam ianttilate pixcellentei , ita ut mor- B tuos revocent ad vHam › five dominatum haud quaquam ambientes . net dolofe agentes , neque fpeftra qurdam ad inftar tels aranearum artefaâa occulte componentes , *fed* ad fumniain veritatem uuice confpiruntes . Atque hujufmodi quidem dufta regimina › pneceptorem agnofeit Spiritum fanftum, ft unanimem habet proteifioocm divinis feripturic aut Apoftolicis ft Patrrarchalibus traditionibus ne vel apice tenus dUfonsr*..

Hrgo manifeftum Ht Cyrilli eonfefficnem cffc nonpotfe Orientalis ecclefia: confeffionem : immo veto fient album nigro C cuntrarium, Oc lucis privatio tenebre funt ; ita evangelic· veritati divinitus revelata , quans ta letïa tenet Oriental», non modo contraire opponitur diâa Cyrilli confeffio , fed & privative .

C A P U T IV.

EX omnibus qu· ïam diâa tunt , cvnftat› Orientalem ecclefiarn contra univerfa ab adverfartis ipfi impofita elfe fu- τυΓχβHv periorem i neque vcl prslumpta illa Cyrilli eapituia , vcl contentam in illis impietaxem unquam viditfe , aut credidific, D aut credenda tradidifle . Fitmitcr quippe in fide Apofiolorum ft Prophetarum non Harr , atque immanibus, tamquam nubes line aqua, circumferri ventis, ab ea prorfui alienum eft , que ab Spiritu *Con&o* regitut ft docctuc · Verum quia non feluel jam ab initio , hoc eodem de argumento veiba fecimus , atque ad aperiendum inoudacium fub fpecie pietatis ab adverfanic noftris concinnatum operam dedimus ; fam ft ad perfeftam caJumui* illorum apud fideles ifta perleâuroa everfionem justa ac intclligcntiam . noffe oporter , aut mimquam crediddle Orientalem ecclefiam jucta doftrinam in iftis Cyrilli E capitulis expofitam , aut, fi ita credideriit , partam habere cum Chrifto nuliatcnua potuilfe.

Peins lu numquam credidiffe manifeIUm eft . Etenim fi quando m adverfariorum amentiam edent Orientales prola,fi , id ipium utique non modo vurbia , ed ft fatiis , fe te credere deuusoftraffent. Et primum quidem , hanc fi confclKonem effrut ampleai , eam utique de-

suuohxui irot Μφτχοτ&όρχρ γρ#μάτν>, Js7* , ỳn *γ~μ**, 2 da *v9ογρ*φ*ί* CMMaTt
Ãorruv <y<uaanv» r«rea«p^w> › 4 j » Xoparvn»' *«vtw ixxAqrMrrtâîr s <c A®r»i» «fyaarnyrr qjp' *τοφî** *Ita^tpinw* » <ȷ< *ίτι* τυ χολυ *πιμitrota* v *ùrt* %»ior μ)^<M '»rn» eosu t»v «»ηλίρο>τ*.

EtreeJη >?·Μτ·\Λ»î tXxXnrix tt › itt -tapper tri *rm* ij *ivr'n /j ī* rAe/orr Xoyov pt/pttf , xιm' *μη κα^iλ**, *tVin> ïηζάγη*t‹u vc ï'xhmx ιθiλΚΓ/ι oro?» *τοτ* «r *un,* Xssr *&ιολσγιχνηιιν* ItiXatb) Tti-gaÎMirw orne, χαν Μ^ιότητι *iiΛφίρνσιν* , ‹Jrt *£ outfit* us/rus, *μη ÔTiyt φιλαρχοη* , *i iolίοα* , *ë λα^ραιχν μορμολύχοαίτου* ‹Js *iro»* *άρά^τκ tiyipum* xx■*ιατιφλία,ρηχότιι* , *άλλ'ο»* *ταβτ ntt* «{n/ajûeti *ίτί To.oiiiô άχμκ* , *Γυμφνηπιι.* και *yif fit*^*Λγορήόη iώ'οiβ-χχXον* *y>>o>e/(n· το* rrSC/cx T» a*y:oi,* ‹£ *rlui* σΐιμφνΐMv oΓϊï *μ»liλ<>κ* al *ρίμντι* , *ri rw* aîxos-aXixaZi· χ^î *ταμώάατσιι xrnrÎrTvTvr.*

*Δηλρι ip** *rlui* Κυ^ιMv όμοΑο^τχ» *iiuMi*ή» HKU lifs lùsnXriii â«xAntfi« *όμολογΐαι, μαλιτ* 3f unrtp ri μίλχι dxtrrÎor τύ* AdCχρ , *η ri* ο-χὐτφ. *τίρτμ-κ τη φωπ* , itw › Xeyo^lu'v mini Κυβiλλκ *ομολογία* oexrrU · £ *τιμχτι, lift* ca τ> αχκτνλιΧη όκχλπιπβ ^|prvAΓΒ £ *Αiαίγρλιχηι άλη&Ηαί.*

Κ Ε Φ Α Λ. i'.

EΚ ·?Ρ *ηίη oίρn/fJjiwr* «7; *ninr* Zj^irr /Qfu- , *011 ή άιατολιχη άiΛλησία άχυάρα.* τυΓχβHv *'iV Χατηγορημά-η»* , α χ«Ί «ο ''ît ï'ibaC· *pOH c!* coemor , ‹τ *ηΧIΓ'1 oi''in* , *i JEZiSéiXtl* ‹ i tT/VAx-fv , J -r* JiaXn^itfvnr KueafXô xt*φ^λαίβι* , ij *t luj* d» cue«io/f *χϋμγοι^ΙαΙ i<ri~Qm.»* . «ro/xerov *yip αυτή* το *μ>)* /r<x<^«u *ïSpal-M* τii view *W* «ίπχτο'λω» *é* *>αροφιηΰ>* ı k, tv *^ίιφίμο&αι* , *ùt τηίλαι i^οipoi ι^ΐφΐρομ3μ<μ iyc^vr άιΐμωτ* , *irTtin* τΛβτη *IιiατΧαλι» όiηγίτ τί τtil'μα* τ» *iytor* . «fA« *triMÜq c» apyjf* u-trficfχορχτβι robMxi; *λ/ynr τιCi rS* «Jtk , i *τράτο/; ταοτοιοκ* φιλοχονκ; , yt^to'v atro^HXvuwr-ve é» *Αηβτ!<α *ύρ<τμα, πρίτν-μ-. -tV XtTifyôpu»* , *fît xo&alpfrr pAi* Tarqç νÿc *IV tîpiif^uf* îxtrolat , *χατάληφϋ' if* ιορόχ^ροι *n7t* *£τιβΙ<π φαρ^ Art* Je? *yi' yî-n* a/jfvaa. in i *iiujjarw* τü «InsTB?v<κζ («χλχαιβ *KtTicAiXÎKU* , aïe nî t ? Ku-CiMur *χτφαλιχM. βαλίται, ή τίτιτΛμα*»» , *τότ*τη eïJuKTov *aû-rLù j w t m* *X^iri ïχ^ yt' tpi*.,*

Οτι 3ρ v» iQpü«w> *«Ai^tc , φατίρ^τ · fin* jjS *a>rus < Twj «Μτνλ/uir) wxor» *uKitü~wip* ♦«» *·rlu) t o u m t Îuu* *ffi t^tMTÎiif ἀτόιοιαι t μη* x|'t*λρκ* Adyme, «A« jurrvre *Λτρίμματι* r/rdC· · *'è* *n'* › *μτηί* iώ·*<» *υπι< τiώ *ομολογία,*

ammo ch»isti '0** λ·χ<<* » , t. -ntt à» / Ttim «>·«λ*ip \ryop^Mt îinipvan- illitpat it , itartirtar TÎntu tw w hfvruûnt &θμά , i μάλιτα nif üi irrrxortnîi «pù tw <Mw Ak&fHK itafopàt , tit tirau v»f irt-<*drw eJieGopsi , xa&tit » Ku-£4AAV ptaría irΛOlτ'liTΛI . τινυ «i»vos» wc rtipAt&w , (m μ^νι τυμ-Birrnu nui &t£ «wiiex) irtali ivt apri raf avnJt <·polμη·ιχνι tMft/pw» ai tic ηρντυύκ Bαθμοi. «{« μχi/ron oZ <r*iiAut·/ τp HutiKλα μαι^<ρ Mriurat.

fcribere t «c tribe» cotiditionibu· capite tmii· leceeficia munire nequaquam omifiU feet. Deinde ftatutum inter fscros gradua ordinem , ac pouSmum epifeopau· ab ceteris diferimen fuftultflent , quatentis epiieopum it presbytero· inter nihil jam diferiminu , ati Cyrille» in ftulca alia coofelEone fignificat , inureefliflirt : aft Orscatalibos id aamqaam contigit, aeque juvante Deo Salvatore continget : liquident inter iacerdotii grade· realem haft··na· differentiam agnovere ▮ Igitur Cytilll commentis Orientale· numquam adhakre anmo CMAirri «»7».

Ετ< 7m μι i%ixrtt tria η μντiβ* » iJZ ® Xcnjeiv» 0ÎM» cauSri/Aawi -nù ày'ta; h*omc , é τ*Γ πμMi τϊ τιμία roufli μά xa-mrQpayiζκ&αι, w ΛZ âyiua ÂhJxm μü πμαι, μό·π μΰ» rira; »μ·οκ £ iορηϋ; ixuoeisuc ytyoiptar ' W <βρμ -iv χικβιμΛρήΰω μημοτΰ-»i»», X^î Xrwiw» «rt^fad-tu, ▮ -rlu» àyla^urayvylar , ώ ovni oi àcrliiiiM Bourru , irtnKtlr,

Item ncc feptem facramenta habuiflimt i neque intra eccleiias It Oratoria facra· imagines admififl'ent , ncque venerabilis ligno crucis le (ignaflent , ncque fanftorum reliquiis honorem adhibuiflent , ne-?|ue hymnis fcftifque publicis eos coluifent. Denique a memoria defunâorum , Siifque pro eorum refrigerio operibus abinuilfcnt , atque uno verbo totam rem facram , eo quo placet adverfarii· , ritu pcrfeciflent.

Α^λ'κηι -nt mtvm <n"i iraioKaolt êtrpyrifhi τντνη' Un à μίηυ iτλΰί ιτιά »7-tat -ηί /utriijrx oaoKoyirn , <>λυ ▮ J/ stviff C xaSaytàfyirai ùrrtpjpu . χ) i μώη o7«^> , «Λλ' aii euoe ΛZ Tttit ^trtatüt iri» iμ<M(θΐ «e'xo'ru· iyiut , £ ro/ant·· τi ^ωοτοτi ruufi , or t x*nt Jou^drw» ΐχατη àti όνλο> «ZχΑτβαίχηη». χμ ürv τιμύη-Λ» rafavitii τχ iyu λκ'ψχM * v<rt έ cjt τάΰ-atf ηΰί *o3*·> kÎw , ùt iri τ» roXti τύηκ iarfoît yiSmu, s£ τιμΰτv aùrài aïe dfperosvttf ri &ti ' üt μαρτυμί ή rap aù-nt; iπιμίραι άiαμίηι rapaxhnrtaii , tv TC/ulnr , £ ni itiitia μivMΐΐα . a'foà rfii μ^ημοα·uvvr in> φιλοτοφίαη , vrt ira»tvn x»T ^ioχiώ xa-ni rit vάÄBαιv » p iμίρα^ iop-nia-^or >9for9tpu-n t v Qfv ni· âr«l-μΛZiv· θοσi<» orip rimt tarir Aj<rtSvr ζ«·η>·, sg ηθ»·ντυν , iλιημοηιναίϊ r* ▮l ^fvo/f άπιάάμανη ύ^ιλιύτταα η θκοτ . χ^< li&i târür iêw 'ttforl^wn ai «antuXrcoi rri r!-ru -tV Ktyofjf/ivr ttfÇaKaiur , ·ϋτ· » vî tapirai ànmptpt xarà Itάμτrμr ciatirri ànixtamu, μαiαμΰi -iV άπχ-ολιχίή χμ rarevtpxfxvr ταρα-Zv<rH>r'ât>tràp4vot , âyu G -fV fKavlrur . àiuirt-ni âpa rw àranKtxàt tallrot ru» Kue/Mb o'μολο^·/*·.

A further reason why the Orientals did not communicate with Cyril was that he had written to Nestorius that he ought to be received into communion, although he had not subscribed the Nicene Creed, nor written to Celestine, nor anathematized his own opinions, but had only sent a letter to the clergy of Constantinople, in which he declared that he had been deposed unjustly, and that he held the same faith as the Nicene Fathers. The Orientals, however, refused to communicate with him, because he had not anathematized his own opinions, and had not written to Celestine, and had not subscribed the Nicene Creed. They also refused to communicate with him because he had not anathematized his own opinions, and had not written to Celestine, and had not subscribed the Nicene Creed. They also refused to communicate with him because he had not anathematized his own opinions, and had not written to Celestine, and had not subscribed the Nicene Creed.

Supereft ut tr caput alterum ptofequamur , nimirum a Chtiftiana profellione penitus defecifle Orientales , fi quando , uti adverfarii contendunt , credidere. At enim tria font omni credenti perquam neceflaria r fcilicet , corde firmiter credere ad juftitiam , oris confeflio ad falutem » tr hujufmodi tum fidei , tum confellionu fruâus , Deo videlicet accepta vit* Chiiftians opera.

Εχομ|οο> i'trîr firür , q$4 Jii' rt tripa E μίφ>(· ⁋ TVZ®' Jotso» TW άααηλιιΰ rtrrirhlirOL Ton , ak oi ârrtxtàfJ)»oi StrAorrru, a'iuûanr «uZt W tarot ytpriarûi . rv yàp ri-rdL'orrr reia rira μολπα araTaoivi τυμβαίηα' xapiiat rirn ά^μφίβολ^ w> iι^μρτυύiιν, rd-μαία; άμολύγια ta; nrmeiar , $ o χαρτο; ι?i Ttrfvi » ▮ tîc όμολτμία;' artrairt rà &iάρι-r< ipy* ri i£ X&rtir βία.

Orientales igitur justa Cyrilli confeffio-

AMNO CHRISTI

fionem U crediderunt . vcrbu quidcoa.ne· quaquam credidere ! quandoquidem oppolitam prcdiâis capitulis fidcat hideous funt pcofcfli.

Sed inc operibus umquam , ut ante* diftum eft · *d Calviniftas acceflerc · igitur corde cunt hareticia convenait, Ac contentam in hujufmodi capitulis neofeflioncni edidere. (Juvat enim Calvinlftû puerili «e ic modo gerentibus it* laqai puerilia.) Porro ita eft, cos impofibik eft efle ChrU (iuooi. Chrtftiani etenim vel appellatio, ne , nedum Chrifti participatione ■ indignus profcâo eft , qui (uti fecilTe *Cy*nilum fuppofuimus) alia corde credit , B alia tum ore , cum fa&is confitetur. Pari quippe modo rredens Judas , Ac apparenter quidem diitipülus , intus vero proditor, igni deputatus eft fempitemo.

Quin ir hoc impolSbik eft t horni, net quippe cum fimus , alia ratione quam verbis *tc* lignis id quod in mente habemus , manifeftare aliis haudquaquam poflumus . Porro Cjrilli confclEoni contraria *tc* vcibis Ae fignii , proin Ac corde , Orientales in omnibus credere atque confiteri jam antea demonflja- C tum eft.

Rutfus , fi utique Calviniftis corde Orienta'er adhafere i fi minus verbis & faAis licuit eis (nonnulla fortallis haud linente caufa > confentire , at nequaquam ita vehementer eos excipere debuiflent . Verum it* graviter illis fuccenfcnt, ut Dominica poll diem Oâobris undecimam, *tc* prima magne Qiadragelimc Dominica , (quam propterea OjhiM.'·, vocant) a<ivetfui Iconomachos , Ar eos qui imagine aut ftmilitudini- reno* dumtaxat , live etiam figura aut metaphora, non autem résilier &· vere, panem Ac vinum in euchari- D ftia poli confccrationem convecti afierunt, anathema pronuncicat.

Videtur autem ex his qua in pradiftis diebus fedis dicuntur, hic nonnulla fubjieere.

Dominica poft diem mcnfir currentis (id eft , Oâobcis) undecim im , (anâorum Patrum , qui ad amputanda fiibvrr tendaque tum Iconomacnornm Chnfto Chriftianifque infenfiffimorum , tum Ac Çopronymi , epifeoporumque ac impiorum patriarcharum illi conlpirantium , tum etiam ealccrandi eorum conciliabuli athea dogmata , fan&a Ac ctcumcnica Nicsna fynodo II. inteifiaerc , memoriam celebramus· Et quidem qualia adverfus harrticos In ca profiteatur ecdefia , vel ex uno eiuidem tefti titulo facile deprehenditur.

Ex Dominica item , qua Oi*»M·· dicitur , nonnulla proferamus titulum prosi, me fequcnria. Hac autem omnia node ex hujuimodi 1 riodo quelque poteft , qui in illud inciderit.

Aw A/Xtrsu ·μαλ·>i* , *'Kaya» pA)* tin fVrrdr ammo <r« , servin' *tut* taie sipM vssptw nt> tm»· CHAirn «trrfo tJ d» vwc κιφβλιMNT τ/rsv αμηλο- ‘ z>' >?TSV.

Αλλ'Λ» *ifyatc aJttisc* τιτοη KnAeurerr *M·κλλί> ai* etMvaArxor , «ic evpnnu *innifc' if*. **fH* (priai yip ft rwuulnpar Mfif rif* tsu» *9fftri nrni^mi* KcAedMsr) *lût tlprri·Mit aruuttfhnrai , A t lu> JV* xr*n\</as» *ti·yn i*M***rn. ti* 2s *iKn&k rSn t iluutata auric* «Thu *jfit-Mfic , irttiii* ó «/λ* *pA τι·y&n rip ULflif t* stMatjg ò,αολονί» *τi* rôa<-Tc , f»7f *tf'^tt , (aiw τυμβίβηχι γιγηιίναι* , *>: *ύτιήση* , v» Ktie/Nw) *ifanitixrjf* arr/Ξ/θi x) «Jriji *tjr χ<ιγιλ»< <9forny«Aî*t ι μη irtyt mt fi* Xjcri *utcliof. rirttyip η» τρό*r« é lJlec rz.-dUrn;, *4'* <·ροφ«νi; *pA> vr μ*·*Suttc, χμφivi* J» «a^o&rw , *τi* «usai» *τ*ριτίμφ&η τυιiî.*

Αλλα Σ tüw *iiuÙAiw. à&pûrxc* â>r*c *ημ*ΐ* , *τΛ* i» **H*κ* vat *ὼ* *τΐî* *ψιχιι* xorruni-*rupA άλλχ,λαΐί» ti μη Si*. $·>>£> , t&'όη* χ^ï *c-nuttw.* α'λλα thτo «ροατοii&vχτα» *rie i>*-*v»λιχκ« rsinn r/rdxvr,* x', o'uahoy«v», *τήπφν·*>ñ *<nft iημπηκ crarria* τi Küiχλλκ *όμολι-y!x, ip<t £ tt!*

Er/ w' *Λτη,πΧιΧΛî tirtp τη xafii» ctlivKtir* Καλοi·'ro/c , *iifv* vujtks , t·' *μη* xj *τφ riu*rt £ -nlf ifyotc , 2ht i ΐμΐύi^* , *μη* στμφνκα» cschsm,· , «αν *μη* χ<T cuev'n» *ίτυμτΛ-*θ·<3{ . α'λλ' WTJ *χ*Τ ÔKw'rur φίροιτ^ι , ûπ* ιζ *τη μιτί* τlα> *C'itnirlu'* τH Οχτυαβιότ *μΐωόi xu-* , Σ ὼ »χάτρ *ττ.; μίγχληί* n-rxacuxo.-ic, *κι&Λχη, <9ftirn, (lu>* sj *ίταιΰμν; τη βτμχτΐη. xxKiri) χτχ^Ιμχη τκ,- ^χιημ*-χκ», Σ τiϊi tixmxûi , η ^μΜομΛτιχω;,* £ τ o-r/xv,- , *G μι-nf^iitùf ,* α>) *^χγμχτιχω; , Xj κλχ&ü; «ίταβάΝΐieS-tu vi»* ris *tÙ^x^irl*c ip·*ver oTrov *μι-ηι rit χγιχτμάτ , tic* ts *iXt&f** τi xu<r» *vümβ.* suju< «Γοφαιιο^'^ χνθιτο-

El if Joxsv *X»1<ΰτατΛ> xif* 'rsu-nt rrret r'v rsuc «v'ρ»îμ|îM4i *toproji KtyopA'iuf.*

Ktifjtxxn utTfî t lu| <ZΛ^lκ»τl<ι> rie (ò>·λ«i>i τi *Οχημ/βα*) *μiαιό; μιiαiαι ιτι·*πλχμ|α *·ill τχτίρωι* τΐ» *iβümη; iyt*c ηlχκρAιιιηι Γΐωόi** , c> N«α/« *τυιιΐ^i»··η»* ή! Jabnpor , *tri χ,β&ιιρiιπ* «ï,ατροτΐî *iV* «θ»αι» SoTuatur , *iV μΛΤΟχμΓΰτ* , χ; ■*yjyixco·*x<*.ytip*»(**lχτημΛ,χμι* , τiη Κα<«ρο>υμν xj vW *Λΐΐτύ-πιμφρη»™* s'nrxôraiy , *ήιιίμιι ·ιγμρiν»*, i τi «Jri «θΐτμιζ è ôÇey/ΓM <rwsâeitf . iÇ ττi *fA>* tic reps?.- *τνύηκ* à *trtywn* W/ *μώη iηλϋτΛΐ , irait* c» τχυ'τχ v* χατ» *Tf>* α'ιρ/*Titur tiXora-pifAi** τη ώιχληοΐα. .

Ex *2i* τη *Ofâoiifytt iKly* rni utri τΐώ irryp*9lùi . îη m* v»7? */JxKadjdoic ·ns^Xryôp^o* rime ci* v*ύτρ -nJ τχιο5/*ι ώτυχiτ/v .

T·7i

To'< *riiù udlfairli» <9fony^Uui9t>-*
\^r*T1 » *eityf útv* IV rapnAujUww *tin X&ri* rtui
», *9tiu» purntiti» , μη lιχ>μl-*
„ ruer τp <W« T6Mtfe «parnfrô*· · *·" <rr·'·
» *φ9iΓγ·μ^·»1 ctr£9n* wrc Apure *9 9tntn*
m *ητμiιu.* °

Aitôi/anS-gsc ·

>« To"; «+ rS uwîipc *4Îbi' w nf*
t, auûrS τηρνώοθΗΓiN W 9tif» (Mrnti»» ···
» ptfpvAt; *Zjywm· t 5t»* arotHn *Ht rüu iuhù*
n iiiunfirv ' μi AηΛΛμβ«α»*μiMK if* epiris *-ni»*
„ *Λ·Λμημν , g 2m τiτ» iftJw hhu nirlut*
» *T<tfi* T&0 «PXW «rrfer ππλΛΓ^/ruu
» *fifAymn , ÿ <vnt in^fh» φΛ·τκ~iΐü; ÿ* h-
„ *umii irttypoffaf , úi u£n ή* iwUtr-
» «fifc ê Sw« «ptrpy/nc paurigro», *Ιίt* ii» ήκ
» *μτ^iπα* {wife *ΛρρΛβύHi* λη/I&IMρφ ' *]τ***'
», -nt *τi & «ï Tttfèt iμύν* Imİhm tÎ *yi/mfii-*
„ *utro;, vit* -9wta *n ητ«ρ*λ-
„ Uiw, xJ *fjjfu* › jè *rào nürlu/nnu φiπo»-*
„ TK, *ά* rotoxîr IF *ri μιγύν»* IIxuàm, *μμ*
„ *tû» ifyyirtuf.*

· AnO-fjUc *reif.*

„ Tm *φμ»βζ*μiιφ rtuuiei»* xent IV rrr-
·, tue eixirwr.

Aκiθΐμ* Tfirf.

„ T«"c ὸιλ<μ/2χ»«η -ηi; <^t' *vis* 3h'«c
„ *γρΛφήι piirm ΛΛ-nî W ttitÎh&f ,* Wf ™c
M rtriàt tttÀMü *X&ri t ù Stï ipâr* f V4 *-iV*
„ uyiw au/rx

ÂM^tpa reit.

„ To"; *MntnSrtf et ynim ,* τνΐi *ύβ&ζ/iτι*
„ *£ Λτιμΐζ»π* -ntc *rtr-nif titinu.* 1

Aftàtpu Tg/c*

„ To"; *fjyanr·* ôrr *ú; 9ttûi* or ^jUFMUVt
, *rM tiiw* «ροτήλθητ*

Aι19ιμΛ reft·

„ To"c *·ηλμ£β·ι Kiyttt , t U luiS'eKfJtLiù*
„ cmxXrfliM ndirAat^ row , *tit ὸλο»*
M 1» *μuΓ^αητ tMtrftrwi, ◆ τ2ώ jfi/ritoif* à*
„ u/JerJii-r τ/η>,

*M&iμ** reft.

„ *Etr·'* -w wvt*Mx«T>Tyoez«K *dfJrrvt* ôr*
»» v* ■»» A'v dmppn^iunt
h 2//«3rJwi,

A „ lit qui *ítéra* fcripturn *tt itn&o-* ammo-
» turn Patrum fenfui coattadicenta, lin- CHKUTt
», gala ▮ qua illi , qui divins celcbiandi ir/s.
» mjrfteria a Dre potciiatrm accepere ,
„ oderunt fscrificia, fanâtflhus Ttmiiati
» negant oblata,

Ter aaatbema.

Im qui Chriftnm quidem audiunt de
» ca, quam tradidit ipia (acturum myfto-
„ siorum cclcbsatioac dacenicm : *Hk f*ri-*
t, tt ie «m rammewonsrAMm : (ed ver*
v bum commemorationis fla interpretin'
B „ tur , ut ab eo quod initao Salvator ce*
„ lebravit ip(e, aliud effe facrificium iftud
h colligant , âr hoc ceu figuram duinta*
„ aat & imaginem ad illud referant *t* >ta-
» que ticmeodum ditium Liturgim lacra-
„ mentum , quo futura vita pignua acci-
n pimur , penitot reliant ; cum fandus
n pater oofter foannet ChryCottomut om>
n nem ptorlua hoc ia facrificio removeat
„ divetfitatcm , inuno unum *6c* idem cf«
„ ic , in Cui» fupra magni Pauli cpiftolaa
„ commentariis paffim aflevexet t

C Ter anathema .

„ Injurioio in fandM imagina cooci-
», liabulo,

Tct anàihcaM-

„ lia qui contra venerandas Chrifti Dei
„ noftri lanâoramquc cjw imaginer , fa*
» crm feriptura featentias adhibent adver*
» fus prolatas,

D Tα anathema ·

„ 1rs qui venerandas imaginet afpemao*
„ tium atque in illas injuriorum lententia
» communicant,

Ter anathema.

» lis qui dicunt Chriftianos fanâorum
„ imagines ceu quaidam Divinitates sdo-
« rate ,

Ter anathema.

„ lia qui dicere non vcreqtnr idola
E ·. ÎP** *Otieettlcaa* ecclefiam aliquando
n fuifle recepta , totum ita religionis e-
„ *ttntttti* facramentum , & eatremam
n Chriftianorum fidei injuriam refctcntcs,

Ter anathema.

a El qui in Chriftiaooruoi calumnia*
„ trice hoccfi verfantam , aut cum ca de-
M fundum » defessdit,

1« anathema.

„ Ei qui Domini noftri *Jtiu Chrifti* „ depictam humana (pecie imaginem ado- „ taie renuerit .

„ Errff κ «forxuMw iw xtifrio» *iμû>* ImF», „ XfK-Or ce w'xôn *wiftyp»wTà** **xj** 1» «*>3fJr/. n τ0» r'w.

Ter anathema.

Ttic.

Iiar igitur . *tt* **quidem talia Clienteles cum ampleftantur , corde toto cicipiant , confiteantur ,** *St* **quotidie publice decantent ·, profeâo cum Calviniltu circa ca I in quibus petulanter ifti gloiianur , nullatenu» umquam confenlere.** B

Li S» -raeûnt *é* W» **waaiint** *rtpi W Γρυχû» Φ»Χητ·μ* **,** *ritytTM* **,** <ιμβλο)τ«τ<τ *ιημι-μα* **Jijuorn'ac pifnu*** *(uAtti* **ron** rpo'ras KaXotj- >orr câ *7r cawvror »T<«4>χνμ)uM Xfj-urt» , *txat-*

Deinde fi quid hujufmSÛi Orientali contitiflet ecclelta , unut id totum metu» cffeciflct . Fuiflct autem metut ifte vcl fpiritualis , id eft , Dei ; vel humanus . Si Dei , in omoibus ncceflaiio tefte «cnliflent ; neque enim aliud mente tenere , aliud ore confiteri (miferrimum cum lit) licet lia quo» vera» Dei timor poflidet . Si vero humanus > nequaquam id quod corde credebant , palam confiteri propterea dcftiuflent 1 id enim esleciandis quidem ac deicidi^ › qui apud Wilpanias agunty Judzis fulitum › ab catholica vero Cnriflianorum profeflione proriui alienum. C **anppe** ncc **Chtiftiani vel nomine dignus , qui gloriam magis hominum dilexerit , quam Dei . Atqui ab Orientalibus id fcclcris funditus alienum. Etenim fi ita in errorem induci pollent illi , ut corde quidem Chriftianos efle poflit arbitra ren-' tur , ore vero in eamdem cum iis quorum imperio fubfunt, fidei convenire profellionem ; id ipium utique non omitterent , quo ab duriflimis , quas fub eorum dominatu patiuntur t fe fe anguillis eaimerent· At enim nc in cogitationem quidem cadere id Orientalibus /poteft , longe minus igitur tantum ab ipfn fcdus admitti ; ab impietate etenim ut differre vi-** D **deatur impietas , ad eumdent tamen quos inficiunt, finem, «ternam nempe punitionem, ambz perducunt. Quamobrem omni produs ab impietate ceu pcene iuterminabilis adveflrice , fibi cavere debet qui quis adjcternam falutem vult pervenire.**

Et» « -nrvrd» *rt ημβiA^χι* τρ «*»«tvX/xi) ZκχXησύ» » ·ηi l'urocio» *iStt irifot «» hS"» ai μή τη* φόβο; . o»TK dt *T* 9ÎA» itriS,* **i** *τι^ματιχϋ* dnX«»drf, a rvuarncir - w d φόβο; tW βκτιλιχΐi» IuT Σ »rdbM<rrxôi, *cibiUMm cutruf όρθί»; d** «r«n *μά* νμολοχοιXf'rtr. *àrS y θ«θί φάβα* » *li Sti inp«* μ|ν Tt~rdI'w», èrvpec *if άμαXογϋι . i3\io> yip. ti Si* ό Φοβ<χ *lui* , *Stirtu* drXodsi φοβο> *ù&ftirut* , *τνί* ο» *τi xtifSlu juà* dtux&tu TxpJijifa «npurlwr , *ώ;* ξυμβιιιϊH T»7r · e Frt purior; >ÇrtX/nzro/f t* dCpzo'XO^fTO/; IxWors , v'^Xrt x; v?λ τη o'p&o5ός<υ *JV* AA,Γ'** >Λ τκ-«v «tro/cemii . ‹l «POxe/sM *rlu>* do'£«v «»&{fciru7 μ«λXθ7 τη; iòξη; *τ9* Θ'5 , w'à' oXvc iuiNCrm fièsu ^yr/xno's. «*chJsa* κπ *tSiar* τ¥·τι 1» *τXημμiλ^μΛ* TtK ««tvXrto'i. *ituSi* ϧ< *lut* t Jt» Juxmtt» **rupteur***"; , Zcu »t» Jti»«ro» rn ««pi/* *hxu* y/cvrtur; nd *<τόμχτι it ^4 ·nie πιμ»<οκ b* wku «uirù; *ô* τὸ rrVw *μιηι ·IV χρΛτνη» .* trra *<» »' iV Scttûi* « \jro- φ/purr» η"«"ᵖ *ΛTvΉκΛΓμiιοι .* «Λλ* τΰτ» «*iαόο-w* τ« <»«ηλ/<κ; tri' erf inom» , «ρ« xaCHTO «tduAixninpo» . *iriAttt. yif irtAtitu* er Σ ioxev ira if per», *«Ns w< Î» viλφ- , tiyicaif iμ^όημα ni; iixh'ik , ti; rlu> tbititn» xiKcrn* dnXadn · Σ **iurûtv rira»** o'rvrtr» «rée*va» uc <epd£f»0f T/ccar^ix; «'r»Xd.r>ir* , φ4<πο» *tir xft-*Xo»τκ *Tutfcix; nryib.*

Deinde , quidnam ab Imperatoribus luis timent Jberi , tam qui circa Pontum Lusinum habitant , quam qui crca mare Cafpium Ar **Colchi ? Quid timent Leci** Ar **Zenychi , Caiicali montis incolz ·** *8t* **qui vulgo appellamur Apch.ili , quorum alii quidem Jberis** Ar **Colchi» per omn<a fimiles lunt ; alii vero cum ceteris , qui** E **Inc recenlcntur , fidem renent orthodoxam ? Quid timent , qui maprem tninoremque 8e albam Rufliam , ac florcntiflimum Mofcoriz regiium , a Polonic finibus ad pcnitiflimos Orientales ,** *It* **a Gotthia live Sphetxia , ufque ad Uom** Ac **Caliin incola» ,** *Ic* **a Tyrba ; quem** Ar **Niflrum vulgo dicunt, necnon** *St* **ab 'I aulontlo five Chcrfonefo , ufque ad oceanum , habitant** *t* **Quid timent Poloni** Sc **Orientalis ccclehc filii , qai in infulis** *Ic*

Evertu τ/> φόβ®- **rapd** *ffi* »Ρ«τοαὐτ«» t w; ,n *iiyti: rj* **IId»rg ,** j t»7; rapa' *n}* **Kawr» I3r;ei ,** τβϊ; KoX^or; ; *ri; φϋ/&** ■*ni; '>in^<ri rit* **Kiaixxiro» Arxorc ,** Σ *nc;* **Zn-xi^tiis, è** xor»*i> Xfyop4>o<> **Aτχχζοζ ;** w> *ai* ptji) **T*>nic«n»** 0T0» ιβηρ»:, ■ **KoXyar , 0/ is** rXerft; oTor **oi** *iiμ&μι&ήη; KtiraT* ὸρθοioξû-**n;** 1 ⅋ *οόβὸν* w7c *rlai μιγ^Klαι* **4** puxpa» *Tcí^cluj Putritt ,* »\ *t luj ταιΛΛαϊμαια βχ-riÀmi* **Mo^·βια«** *aiitiïv»* › **«rd IloXarria;** fss ■Λ/ *Λ><ιπλιχωτΰ\υι tâtât ,* sy^ *ira* **Γοτθνα;** eryη» ^.Φ'τζiχi , *tu; Oùrur* afi *Kutaria;* orxuriv», a'rd **Tupβ« ,** d» **Z Nrrpo» xaXûrt** χοτ»·;, « t7; **Txuçoniirg** n *Kfpa'û^' iui* wxwtnJ § *ri;* φόβΦ^ *ni; c»* t j **IloXv»/« ,** syd' *n"<* ï<rr»

AXNO αηκτι >«"■

ὼ τ«7i *nirot; , Eut fort* , Λι/3£η , £ Π«ρο·/δι *mh ; ns drzraXiaqc c**Aiw<<ç* , «/ ratrnc gy/ •»7; xperjoi Λ/ «M-nXixtür *ewnretm,* £ *ή-flh rupQtmt ά» nés* z/rrus , <m se *τΐὺύ* SM «rashaeac tmutLu *-fV trriHHf^iuf lóζ/u* dC-*Γiβϋ tjierifi » μη rir£m i* * *η>χ< ·* χβλοι N1W *ifbpti ιομίζντη ήμϋι* ce *nis ffei vi-r/w,* üwf *ΐΐuii mçirrwr , ùt tô-m uni Toiin nts et OCytacit* «i<λρο7; ïï-*ffoit, ik ivημίμυ* πιλαιτυρυχ·/ *rpôrots TtnioK› tt ïïtems mfortâurf* £ rori /4* *ôiitprrtu nr* <·ροο«Γμδ» «nu «posuwe/er tu *Gei flihnrii, i» int fjfù iim»$îî , ins il «rterivs un-* rôti Ji *ûs Tupaim,* £ nï ΑλΓ^ιΧιιι «'»-*riiefyt nfittwrt* TMi *£α·(βάι* «fOThJipw τη 0M«MM› «jroto/α , *pnittt* \Tιμϊϊ.ιη> *isàftym ,Λΐλ' téf ttgtihOÀ ithifOt τυμπ&ιφίρόΐ^ιω* τω ϊόιω *«i IV nforirn , IM μ» Xiyu'^u rü ra.itta . tï* »4ju or *IV iranKtiuf* xçatipim *i βιαίμαιι urus Utut* tu; <Μηλιχύι *άlΣωμωπα3·i<* t/u› *dirffinir* « o/ *if Ιαήζοραι βιίl^Κ1 ,* τολλω φι· *λλίάμιτόηραι «*ώνι *uni.* κ. *vitis* φο/8ο$ *ήμι> μη ouiKoyitt* 0 Æs'Xd/xtSx.

Es"/ *it £ τίη* n'rw/ , *ότι άφ' J^tiorïut î-*■*ntt f runeéts iui -χίλΐνι ητραιοτίι,ιιι* τ£ΐ« C xorTK, *tropàtîn «λλ μίμκ* ›] *Vuyaiut yij* t il· *ft tùr* tpxrit'W, t£ *tujj *î<τίτι* χ.(&τητμ tw-ZccuroipsvTeu rù/ar«rc , «Je *μιβίτοη* τιηιλΑΐ-raie»tou *ttfi'TMt* «p^i)l cv lerr «^iunîxxoïç *tnfiyptun μηίι»* ^lioc ὑτηχο»» - «Λλ* rmr h'civ «Kirrvper t * poj&r , «c *iV irtihùt , ùff α-υμ-βίβΜ,α* ouinie *KίμτΜ* a!c *μβ τυρ*{ , ύ* χ«θ' *ή-μίριι* , «Αλχ £ ΧΧθ7 *ώρΛΐ , £ ΓτγμLuJ'* , £ ϋ-TU «petwtM^ur/ τη xxrsuy/ir -rattirn, *lui βι τlitιοι μόη txoi!* gseJrlmri £ *$αυαμΐ(μβ·ι›* ' *οκ-f ii,* *iyitTtt* τ» θ^λι/2»ο><κ ùrsp Xtr-ri, ^ιXοiΓοφνιπ; *et ηΐ τΛ^ήμΛβΐ τi* Xeurà , *Miwat ynifipot 3r« f ^ομοιηί ,* <r»7« π d-ToroKwc , «popérou; , £ /uatprurr , ce e7» *τ» τϋ ΔΛβii* rÀnpÜTU ' *in irttt m* θτρυτιί-*μ&Λ ôKlui τία> r.ufptf* . ' »'^ΐ)λθθρ4ν *int* riftx gÿj , *G Jiriytytt ημί·* hc shi-φυχάχί.

Emrii) nlttw iitt td «lAnar ηί* mik xtrXecv gjM *όμοΧογ^ι , ùi /3ihoiT<U, t-laùtnr* w -îè «pnjSXqdo , on «eha *fjfr* ^so^opmxecrar Jr* *Γ0μΛΤ&-* g^i *irj^uiut,* <λ-λχ *iiè iirls-À,T»r τη napi ία ' <λλ« xx^Ji* *τόματι* >£ *β'lίμποι; u.i>Luj rlut* niu fc xts^ohexçs ë««X>ju-rtJ 3oζ<> *irΐ7&jirf*. *vifiit-*«i iÿ *ôpAKnyivi ii vt Gâtant ^ttipurii i-*trnpctNvr, £ dminpnZ h'j-i me *umyogiti fV charriait* ·

A apud Veneto* , item in Lybia & Periide hauitani , qui omnes Onentalium Impc- ratotibus baud parent , A camdem nobd cum iadcm prulιieatur ; qom pcmicioiiflimam advanartoram dodlnaam , li faluiarem zftimant › ampleâantur *f* eamdem fortallis arbitrantur egregii hommes ift nos ab aliquibus in negotio fidei vim impune pati , quam agentes apud Hungarians fratres noftri ab ipfis patiuntor Hos fiquidem illi quotidie modis omnibui afiiiiilant , ut fuas ad partea eoa pertrahant ; & modo quidem definiunt effe ab cierna prrdcfinitionem › feu divinum deeretum , ut hic quidem juftificetur , alter vero fine caufla damnetur : modo ceu tyranni & evangelic* dofttinz corruptores ad fuz profefhonis dementiam tyrannice fideles impellunt . nullo quidem fundamento iubruti » atque ad nutum lui przpoGu , ne fatanr dicamus . tamquam nubes fine aqua , circumacti . Si igitur nequaquam ab Imperatoribus fuis ad ejulandam fidem fuam Orientales adiguntur, a calumniatoribus vero hztrticis impune coguntur , hos >111 conftat effe feroclores ▮ Porro *et* conlitcn quz volumus , nulli» metu continemur-

aWWO CHBIfTt "Γ*·

Sed A* hoc etiam adjicere peflumos , nimirum Grzciam, quam ab anno (alutis fexccntelimo ad ufque quadringentelimum trigefirnum fupra millcumum ltnpceatores es parte vaftabant , un1ver(am modo dominationi dunffimz , *8t* gravioribus, quam illo umquam fub imperio in re civili gens aliqua fiiltinuerit , rrumnts effe mancipatam. Verum eontra terrorem ac minas ita fuperioees illi funt , ut gloriofiflimos es illis Martyres non fùvguli dies , non hors fingula , fed horarum Gngula viderint momenta . Ae tanta cum lecuritata fiancee procellam irrident , (quam non tantum «emirantur adverfarn noilrl , led ejufdem vel una recenfiuoe contremilcunt :) ut betitis et hoc geffnent , quod Chrifti paffiontbus ita tribulati communicarent, quod Apoftolorum , Prophetarum *St* Martvrum per patientiam confortes fierem , quod in fe ipfis impletatn agnokerent Usvidis oraculum : £h>>a praprrr *tt mtriifirtifier tttt* d>r. ht, rraSsÆviasNj prrrjarm gr ay*utut, V titxijii en i» rrfriltriiH*.*

Cum itaque liberrime id quod Volunt Omnia les , K' credant Ar profiteantur : impoffibilr atque a vernate prnrfus altentim eft , eos alia quidem vcibii *it* fignii finlle eontlfos , alia'vero in corde Credidille .iQuin immo lotam , quz ab initio apud pnentalem ecclciiam luat , fident A* aorde' & ore Ar lignis credidere : fed A modo sta eradunt & confitentur , ut pro illa ptompto atque hilari sntmo martyrrum paliantur. Suorum igitur adverfarlo cum calumnias vicere ·

▬CAPUTV' ΚΕΦΑΛΑ

NOη folum autem cum Cxlviniftis nullaterfus unquam Orientale! confetriere , verum etiam przterquam quod nomachos At myfteriorum irriforcs ,. necnon Ac ore tantum tenus fideles , anathematizant ; ex omnipotentis Doinini zelo fyuodalitcr chans Cyrillum adverfus bis proccflcrc . Cum enim editioni diâorum capitulorum annos lex Cyrillus fupervixerit , quin & luum non efle fotum , neque contentam in illis doârinam approbate fe , adbibito etiam jurejurando afleruerh, ac denique contraria illis in ecclclianpubiice docuerit ; quia tamea ea impugnare Icripto noluit , obtenturis adhibens , etfi forte verum, at non fufpicione vacantem, Ar veri paftoris *bonx* fame haudquaquam conicntaneum ; icilicet , diâa capitula opui elle luum ▮ aut Orientalis ecclefic confcflioncm , argumento nullo probari , *Ar* luper rebus illis concertare , ad quas necrUitas nulla Compellit, a Patribus prohiberi ; ea utique una de cauia duplici anathemate (ynodali Cyrillus- percufius cll· Vera quidem fortaflis adhibebat ille; meminifle tamen debuiflet , maximam cx minima fcintilla flammam accendi.

Quia vero in Theologis maxime , coetuflb vcl minimo principio , ortas ex illo conclufioncs plurimas neceflc eft ruere fcire ille debuiflet , patres frequentem profcllionis fidei expofitionem , Ar intempellivam rei cujufcumque ad fidem pertinentis traâationem , ob multa lolum que inde confcquuntur abfijrda , cujufmodi opus iftud cll capitulorum ipfius Cyrilii , (uti fuppofuitnut) prohibuifle: nequaquam vero , ubi loqui foret opus , filentium 'impoluifle i fiquidem ad expromendam apertius tuba retonante fpcrn noftram, oportet nos numquam non efle paratos. Sin vero Cyrillo turpe videbatur pro Chrifto laborare : at paacia faltem debuiflet in ejus inimicos kribere ; quemadmodum Ac magnus Bafilius , qui fuos in calumniatores,' etfi non multa fcripfit , at fuam in epiftola ad fratrem orthodoxum paucis compofuit Apologiam. Non enim tam ad verba , etfi veriffima , attendere folent homines , quam ad feripta . ut fuum de eo qui accufatur ferant fufiragium . Quamobrem Cyrillum , etfi ignota libi ptoilus efle diâa capitula, uti diduin eft, jurantem ', eo dumtaxat quod ea fcriptis impugnare renuit , duabus in fynodis aeliit Orientalium ceu proditorem, una Cum Capitulis anathematizavit : in quibus fi ?(uod forte pietatis veftigium , totum ad reudem , ad iUufionem 8c ad fimpliciorum (eduAionem , non fecuS ac ad latentes in mari kopulos , naves confringuntur, fuit infpcrfum ▮

T μο'ιβ» J* *riin* «duMtnr , *iri nuH9fi~* 'wjmt» KuXoUro/c o/ «mtuX/cov ovare dip- τοι» *Tpdrai* rerun , <λλΑ aoyùc τη x<? *ίτκ* «- τοτοπκγη *-iV i)χ.οημίχν>* , *£ ip·ιχΓ»μι>τικ)ν>*, X} t Îu> *rim iπ'-φιΧοϊ* pxuaur/' ix&v* , *i* «- *r* *3tf ruuoii*ô< îζήλίχτΛΐ ^λο> κυtitt τ&ιTMρΛη&ι. K.ů*χ>λο» yS irtiturti-m μμ 'ηί W* turai» *"iV χ,ιφιΧλίωι ^ήμΛτι* àflf ïξ , & ατοφΛίζομ^νο» *μι&'* ·ρχH *μή* eotu cesaeMe τ» *W* Xiφ*λ«β· r«ny< , *μήτπ μΐυύ τίιο* ώ *nit* χίφ«λ«ιο/i *τι,-η <ορ*τβ&<ι , £ τήκ* τ'«rca* ·τ/'< *ntf ΛίφΛ^Moii Itiirwnt* »r* csutXv/ec , *μόη» ότι* κ *rtuMypg^f* «T' *«J?V <9fvptrt^à-/M*- , irfç ιτωί <ΧηθΑ uti* liu" t *it in!n·* T'ro' i ϑ'ρθχ; «ληθγ'ρ *roiufnx* ▮ *or/* êriXcfî») *ri tffiihMt FxtiHi t 4-ηκ σ-ντΐτϋϋί* τιί wru *tt^tru* , â sic «raTsX/itci *itnXr,e!n; ÿj.<ii\.oyiti ùriplurriu ' ά fit ii iynx xunrn'yitrt χ*τ»τλί(?#5vii, T*F* W Ttripuf* xfxJXurw . τοϊτκ μό *ïτω* dpvtuc *αρηχιι* , *ορ^ΰτιροι* S' *uZ lajnr 'μιηα-- &lu>cu* , *άτι* lyq μ/xpdç *ασ-ιιτίρ* «ηίτ7«< τβλ- ΛΖαΙ φλο'^-α .

Erevdif *ct* t ? SreXoy/e *μάλιτΛ μιχραί μιiwunsutw Àpyj;* τολλιί τυμμίτκιβ<λ-Atv» ·iÇf utut tLu' *ipy(tù* · rdtv Xorror «J- *'nr τη α-χοτο> -JV Tttrpuv fritiu* xaiXoert» ix5fr/r Tr'rfw» troyf^ii'; ι'«τζθi·θ·»-î , *i* rtr ^ïλομ^νο» *α·υίγρΛφ·τ>* driNiui *·&·τηί rirfv; itiupui , Je Zi* toM<ε *-n inrt* urf- *T<U , (if K11* lù n' f *iV* X»«><XsU4ir «uiri τ» KbCrAXif , (ώ *) μτι iuroioi it «rtu th irniir yt-ii Mμα;* rjuej *ini* «osu treXrifyof TperJnçoz 0&»Tyf»^su efef *τr C» riuîr tKrtS9^* . svr« *eiirq! KtlΣl»a» iixrniè; lw" li'jco-riire.i ύτι X(^~S* , *ci oKiy'iwi* ιτuΓγμί^M *ttnl 'V i-Xptui* ' set ◆ BetnXfvo; d *μiy^τ* <ruxo®ot»- TMIhvc , *η ιξ μί ΚΛηί τ^ Jcumyépui TMjiypt-* •ψi» *et* ro?Xo7c , «hX'Î» ce *μιi.* «foc of^od'o- ξβ! *àifhtii iTis-oXq* «Γίλοχήβ-κτ» . σ-αιλιθκ T»ic *ηι^ρωτοίί rytiit μη* χη» •nwc λζχομ/κMi tic τ*>*λ»θ·/τ/» , *ύί* tm yp*- *φόρήμΛ* , «/oc *μ»ρτΐ/{^Λΐ à» ntt* τοηί- τολ- *tg* , or»7G" d XemyopHj^00' · *W™* ΛβΑ τβΐ «ropsuvdufuor KJt»>Xov, fis *τροτο» ήρη-* TM , *μι/îtuifti i\nt* wJtirft ■fff Μφ<- λτΑιζ , μο'χ» *Sii* ϑ μ*ι Xrir'cMeewr* «τΐιΓ^·ρ<- Φζτν f&iXSeTsU , *Λ ΛΜτολικαι ζη^Οί ,* τρο- *Sorlaj ι^-ητάμίΐΟ^ t iit χικο ruuàiui* t Âh- *ffrirui «νρ&ίμϊ'τητί nu) Tore xexXedon,* orc iiόχM dirfâic «"»su , «pdf <τ«i- *τΐι»* Iω, a} ÎTïXor <*ρ«« *iprtylt»* *'iV ivXnrip*** , *6l τρίτοι φιο-i TQtnr* tsuc muâta «i ü- φίλο» *t V ritfUr.*

Mu-

ANHO CHAISTI

Mnit >5 *tk iç'dyi* /ltaux<u9w*»* *Kβζiκ-λμ ol drriitnot , irt d* rf»o*Xrou «'J/xwc , w,· viw Aeyev» , à *itftt τη o»όμ*τ»; ri Xcifi Λ ÎM* ÿ TVMTUC X>JLU»y*«») , «>K*,UfTpVS *KttT*fJp9-* ·Αηρχ/ηι » fj'XXtyc* , £ *,ό^ο» ri farfépu* d *μίγη; o7ii BauriKt<&-* » *reii Tt/Atôuui , tri* rÿ <βρώτη τιι Joxdrvi w-ju/μ*» , w>«iuMr4ir<; *ri bpônt* Kurrstsrim-lt *ÔKmh , fjurù iÇôiur* a£ -ruArurwesur *•fit c*KbcnruxiKÛr* (τρ é£w «rXnr<« » *n#* th * φιλότρ*; Γυμιίλχί*.* yw-I/·» c*îîrojr/p ijljw-m τρ c«-χλητ/ρ) *t îron-'3rro>c «h»<>»♦<At-^r Θ*κTW-* ôe *meS-nt* nfei* τιώ oa*A»r/<» *rS X&~S rMtpe.-χότ*, ei* x) AirfjSïî *βτ>μβί*eüivu〉 *û; dutp-nXèr* iC, «.uxpiuXd» **niàm** , oc à/χκ; **rijw** *tfÂfKft* r«tp« *nf 9(ύ , iutn* xxxwv « tJ êMxXrjr/x w'p}'*''*1· *5f*i " >«" & ç d-*σ-fiïeitt* ^νόμ|oo> T<'V<» 0/ tüeirioi *biiyu-*&<ζο*τ« * *πχ iynr , <h)x* si^X/or , lyà w, yrrj *ιχοχτχ ô\i>i μιηι X*t>S μ((/'οα. ytturto-*&■

B

Etri&fTti if χβΰτχΰθα *£ -rd t V truuôitn μιη,γρΛφί^ηι* cat τη χχθ^ ιΐ,αι; χαιι/-χοι evç r/raiTtr *iff* H/»i/uJiiui> t ou» *ï taint <τιμ·* C *φ-»5$ι* c» cïrxtn.

Hic porro pradiâz duplicis fynodi Ada ex magno codice , in confirmationem eorum qua dicta iunt, tranlicribimus , quibus & nos per omnia oonfentimus.

+**Jioç** ■*j* *àt Kutrttrrmrôhh o-αυόία krni-fll αΐξιτΐΛ^ λιλλΚμι.'»* t« *Λχχιφ^ τ« θΰ* τχτ τχρχΑιτβιΜΛ c* Kwara xrrwro'Xw.

Decrituni Jjnodt Corftnrinoyolitin contre Cjnilt Luuirij , pcrmjjîane divin* ohm 'Patriercb* Conflenùnopohteni itrtiu» upitui*.*

Hami » μ$υ **iff** χο/ιη σ-«ιχττλκ'η» **rw.Tfrr-**€^4"« **τ*** *ru;* iw *<pfçt<S<tA* oïaxx; , φρο»τ/ϊ< **n?** , **i/id'f** jôrvjj Jl' **fl/** rixôa-Tur , vf<rAta' ' ytziNv» *if Ôe2 th* o* «ροφήτοΐ; T« *rS 1MU.11g beiiôr \jg' iufh^x;* yjp-oapi , «rwAârn; ca **iff** τΰ> *ιοιμι>ν>* cia- ® C'l'Ît w , *Xfifti-·, >9τό>~ΛγμΛ. iλίχχω ηι>M,* *; rnA.Tdofr» *eitô; n* xaxor , ira *ug ùr tiret-*dn-As «y*$a T8T» ιΰτινοντα* or *irKgrew . < ruum.* J -riJf *<vfort3tfJjo6i i* y-u,u»e!r , «λλ wc «ρ«9ό», xtr®oXoy/aui *Tftr'ty t^ioXiot;* **rr^eitai** *T^trfrifUATt . -nitun,* p5 rx ·*ίρχτ-txx i'χθρ»* «ρχιθϊΐ **luT,** xj *-îV ajjtS urxbUt* ■*ni wixtnt/LATtL .* értrï»! f» *TW-ni bjj* cà *-ni; ióχμΛτι»* ô ^iiΛτ,',*φόρκ iS μίμίΓ^μ^υο; ,* ο **Tf-***tji* vec a'iratui κνήττ»; , «c *S^iu;* π iyq r» eaK{^4.'<ra; <efo' ο'A/ytf o» Κωκ-χντκχτό-λ«. **Axxae/f** Ktii/Nso»· ' (κ μο'χ» *γ»ρ* ξό* E **τi** ἀρθ'χ *éopôm* Xc^-ob ΰjc t /»-w>c , «ihXot **£** xaax^y«s xj»f*eiafm *<9fài rfi μη ἀρτιοί rlui ♦pevx* , sya' fSrârjxo**'nti** t»» *»Stuj,* e^oXey.-vr **to** fxraAaU ο'ρθ* *τπα όμόμν* a'aaetXrxic rx-xXije'éac *ΙώήγμΛηι* ' w>-# ''x tosuiw *fuut·* *Q/Ufft* vraXo'njTO; *ti* aÜ%Oi τη aaxev'ac «'rain,-, tx! ο'f^a* **Xdy**« i?; rrr*wc.) *JUrnTHytirg* a'ratyxii or *»ùι* c» τρ /3<σιλ/»ύ-<rn *-iV* roX/w» Sera <mpo»oi« **ruvorrfî** , &

Ne rtaque ut ianâum adverfarii noftsi jaftent Cytillum c son enim , uti spli folent , injufte aut pro Chrifti nomine fuit ille peremptus > quatenus it* celebretur ·, *imam vero propter* fummam prxlatura cupiditatem , < quam Lucifcrlanum Balilius .Magnus morbum appellavit:) ei qua , ctli ab clericis millier cjeâus atque vCxatus , thronum Confiantinopolitanum, procer primam qur legitima videbatur , polfeliionem , ter occupavit ; (ad hoc quidem inexplebili extraneorum cupiditate» ac Oratoris Batavorum uiui ope, unde *8t* majorem in luipicionem apud ecclefiam wnit :) ignomimofam mortem illam (*iMftue* mmiraas *fefUettu*) oppetiit. Hunc igitur adverfus ecclefiam Chrifti talia molitum , ut alicujui torte pietatis exftitetit , habemus uti peccatorem , *tc* talem utique , quem ob illati ecclefiR mala non Jevu apud Urum poena maneat : nunc autem auâorcm impietatis factum, nedum non ut (invium , led mifcium agnofcimui, atque omnis cum Chtifto participationi* extottetn.

ahho CHRISTI i*ja.

Summa follicitudine commilli fibi gregis ad utilitatem , maxime veto in iis que religionem attinent , ut pallores incumbant , Patrum couftitutio eft , immo *8t* Dei praccpturn , utpotc qui inter oracul* Prophetarum , ortum palloris iucuria gregis dilpcndium de manibus ejus, interminatus eft , (c (e repetiturum . Arguendum itaque , 8c in malum acrius invehendum ; ac tum potiilime, cum non liioplcx ac nudum , fed fub dulofit inanium verborum involuciis ceu bonum exhibetur i ne fcilicet hac latvat* boni fpecie (impliciorer deludantur. Tates quippe ab initio tum hoftis ille , noftrorum primus au&or crulorum . cum &- ejus affeci* , machinai adhibuere. Cum igitur Lucaris Cyrillui contra divinas humanafque leges haud ita pridem in Pacriarchalem Conftantinopoicos fedem intrufut , mortifero utique exundans veneno , atque infanabili circa prarcipua fidei capita hxrefeos morbo correptus , hoc ipfo ufus fuerit in evulgandis dogmatibus fuis artificio : (quippe non folum ab reâa Gde aliena fcntieoat , verum etiam confiteri (e orthodoxam , qua jam pridem in Orientali ecclefia exftitit , dodrinam , apud perverix mentis ac depravati fenfus homines malitiofe fimulanat ; ita ut ipfum fraudis èjus dedecus in fidem orthodoxam talis verlutia converteret :) Nos , quo* regiam hanc in urbem

CHRISTI te/ı.

divina profitait* ceogt*g*»it , Furiardic , k reliquorum ccetu* epifcoporus* , tamquam hifce dc rcbu· rauooem reddi* turi, impellente neccSlate, juxta fassftorum ac Spiritu fando repletorum Patrem · qui ia fynodi* , cum opu· fuit , eximie geflere , pneferiptum ac nonnam , hunc publice denuuciandum duxiatiu* , 8t anathemati fubjiciendum ; quin etiam (neab ?iuibufdam petulanter cicumftrcpcntib·» umma verita· impediatur) omne* ae C«gulo* vani» eju» dogmatibus adherentes , eodem vinculo innodando·.

Cyrille cognomento Lucari , univerfam Orientalem Chrifti ecclefiam cum Calvu niftis confenttre , in impiorum capitulorum fuorum infcriptionc calumniauti , Anathema.

Cyrille» dogmatizanti juxta ac credenti , fanâam ecclefiam errare pod·· : ait enim in fecundo capitulo , eam nequa3uam a Spiritu fando, fed ab homme eniiri ·, hominem pocro er ignorantia errare pofle , quin 8c decipi ac decipere. Et in duodecimo capitulo : Verum (inquit) ft certum efl pofle in viis fui* ecclefiam errare , & pro veritate mendacium eligere. His vero ex nugis (reâiua manifcfta dixeris rnfania) & Dcum-Hominem ·, men liri pofle ncceflario collegeris * ac nobifcum aut cum ecclefia aduiquc confummattonem fxculi , uti fpopondit , minime permanere t neque in ipfa loqui Spiritum ianfltttm ; ac portas interi (impiorum vidclicet hzreles) adverfus eam pmvalere. Denique merito quemque dubitant , num verum Gt , & ab fando Spiritu diâatum, atque ab ecclefia ttaditum hoc, quod pr« manibus habemus , divinum evangelium , an vero fuppofititiem . Decipere etenim ecclefia poteft decipi > (inquit ille) ac pro veritate mendacium eligere . Peffnno , ioquimus , hujufccmodi baretico , Anathema .

Cyrille dogmatizanti ac credenti, Deum Optimum quoldam quidem ante mundi conflitutionem ad gloriam ante pnrvifa eorum merita prsdcfttnaflc , quofdam vero ante pnevil* eorum peccata ex aeterno reprobate : neque ad repetendain apud tribunal Chrifti mcrcedem , opera quidquam falScere , uti diferte in tertio ac teruodecimo capituli* aflérit : cum inde comprobetur , Deum vel mali auftorem efle ac iniquum , vel non omne* , quos Adami caius reus cfleat , pofle laivare . Qptn 8t mentiri evangelia , cum dicuut : *Kfxriii* » CT *tlaiytit mth< mnaitetrt* . Et, *Vtnitr , btaaliiil Paru* «ari , *feffUtU n*». *ritum Tmtti ngninft.* Ac denique o* Chrilu Paulum , Ar Jacobum«fratrem Domini, Ilium quidem non auditore· legi* juftot effe , fed faitores; hunc vero, fidem abfque operibus cifc mortuam , afferentem : Anathema'.

Jki IV nthvr tatiiu Xdyw *pitorwnt* nc- anno'
» *ī* Xww χόρκ · ic<» CHMUrrt
«<'l» ta *IV iffût* < τvXμαπμφιφM **?*'
rtiiftn , , 1V fcc-nt «ic/xsuHf *c* vuuiltK*
Sirp'» P, Tiro» · *Iruta-t£rts*
τ>ï·η» TSzc *τίτι* , »; crn&Zuurr χ«θοτα&ιλ«vv.
xJ *irt (iημη ixetfiti f iK/fitini iri* τι-
μή «'«Ztw *bitucpifriu) rt} twrS*
tfr-μ^ rrpttSittu ta ta iirtfitis «re&^ojtaue
t a <otS «v^βXoχiχ;.

KucJhXa· r*xr/χλάο Anraffr tJ TİTχ» t lu»
th XcxS'h rireitXrxZio *inrKrriit* c« r»? tV tm-
ζ·»o'μu» «luth xipaXita *irtytity* KaX&rop,·-
fin» TlΛOφΛiiηΓΛΓΓI, AraJ'Ud.

3oγμΛΓ<^o/τι £ rtrlietri riw tb
X&r iyittr <MÙytrm>* *«rru 4-di-
In&tu I *fnri y<tp* ca τ«v *i&npt» Xtiri Mfc-*
Arcta , tarZtn /zjj tiro τη *îy'pi* rta/c<*nf *it-*
«?λ* *ir* · *£ ta iiS-puror*
ipyrfrtu «j-ro/x; , xJ «rstm-
otu < uratqcZZuisu. c'· Jd τ·» *Suivuiret -iV* *ô-
ijf* χ/φ<λ4ï'** · *<λ»)Su* ĭ jS/jSmô» Pl;» ci rîî
oJaï *ituiatD'tt iμα,ρτvτv tLù crtrXifTtM ,* X94'
«i»rr rji το *IrXtytt&iu. irti*
ir tmixu» , μάXλo» *ii ir.* *rwauia|C
juntac , *Âkumîuî <» α-uμτιρΛ^ι/^ nr
Ore'*reparor* Iiwh» , *rlu) tuTHthfêc-ftr ψXïi-
•3<u,* ◁ *μi^'ifjjur* (^tw *μτ-ηί* ta i'χχλιχτζαi)
iiK ψ c-uunAHti rîî au'àroc *μiî iuaAtir* , aie
iri^tn ' il, τ* τû Och *τ>£μα μ^* λ*λπ· ci
·ω'τιι, Σ* TuXatc ô ïh *(irAubr riptrw «àéu»)
KATtj(in> ta ittuAifrltt!* · Σ ropck *taw ïμ-*
$rj3«tacrv cidoM^er» *iiwot ,* f< aAiyda; id
ctr* χ«7ρη> ôho» *diâTyfXta tft* m» *ir.ηΣμα-
îM '«\/v, in ira ta itrAtrrlr: rrprio^b, £
μη* inpo» . *ftftrir irtrinu* , £
<τ«ττθάζî« *rbù irrfwfiia , irrt* ta «Xiftτ* 4XSo; txXf'y-feS-tu . τJ itarai , <*-
juÿi, TatTxcxrra» «uprrrxa», *Aζι/θιμ**

Ku&rZXar JopucT/'^orr/ £ *rtf£/>fri , ta /Jfi*
~^*lnr iiyt3*'t>r *Mü-ηβoλ^i ria-μv irKi-*
Fes *tir* Ao'ξλμ, ĭ *»fooe«rou ipyut , ta*
ii rafà TM ta etitaci j^uto3<u *iropfBhnxiru*
airltti χα&îi , x^ *μηiβ.μï>i* χκ *ipy^ ifKtri* cv-
Mi Λ>τιμΰι^ίμ> urr<u câ vaî th Xe/rû *βήμΛ-*
Tt , ta x&rdnXu» ci *τi* Tfti'ra»)Ç re>e-xtudfx<-
t*i *mt S ' irti β-uμβ»!^ r rûrm*
tm» *Gfàt χλχ3 üru àiixor* , q *μη feta**
&<m ritrri ta iri rai *eùru ταρατ]ύμΛτι* idf
Alημ lirdzSrita «tartu ' *G «fit tints* ·ψX-
Strdtu η AiΛΓγiλîΛ' irÙKfrr , é fdaixttn *μοι
φαγHi·* ïë,' JXn M A,'λo^χμ/νοζ τη *τχτρό μμ>
Λληροημητιΰη rlu) ήτημαα-μiηΐM úμΰη firurb*
; Xeta, *Aiyernt.* £1» τiXζ/c-B Γo'μ* HxJXor,
ta rS X&k·x *άiiKφόρ* làxujSo» ' ta *μi»* μη
τu« *irfotttif* TH »όμχ , rthXn ta ronyta *inertta nu ημο^ιτivηi. nt ii , riui rim jpjrcis in-at u xu rerpit' Aiΰ^ιμη.*

Ku-

ᵗλ >ino ᵛ CHftlSH i*7>

ᵒ 'Mt'Uiciii . bit </l <»rjv< uMam*. tt , A β/htt cx b*t susses , bit fteflit Mil , Neque etiam Paulum ▮ qui ad tertium raptat eft culum , dicentem : ^trtfit fx- , tf frttUt tftiu , frtfit CT Avir : ^iuifitt tr fUMuleutf, bit (fi cnrftttt «ut» . Et , Sitire <x btt ικκι , bit eft fuifuit metu, Sed neque divinorum Patrum trecentorum decem dc ofto Nice· adunato- .um ccclefiafticas conftitutiones , hifce verbi* decernentium : Fide credamus efle fuper hanc facram menfam Agnum Dei , aut tollit peccatum mundi * incruente ab mcerdotibus immolatum > ejufque venerandum fanguinem 8e corpus vere futnere. Ac denique concordem praditis omnibus B (Ututam , a magna fynodo feptima » afflante Spiritu (ando , legem » qua ita manifefte ftatuitur : Poft coafccrationem corpus 8c (anguis proprie dicuntur , 8c funt , <e creduntur (uti videre eft aâionc fcata , tomo tertio) contemnenti : ı ' Anathema.

CyrHlo dogmaticanti, occulte quodammodo , in odavo decimo fuo capitulo , ac credenti eos qui line pio ac finali cum ptxnitentia dormierunt , fuorum cieemoJvnis 8e ecclclir precibus nihil juvari ı ntpote juftorum beatam requiem , juxta zc peccatorum ablelutam perditionem , C necnon te lutatum eſtrema die terribili generale judicium, litnul ac retributionem e medio tollenti i quod ab facra feriptura &· unireris Theologorum doârina longe alienum eft : Anathema.

Cyrille noro Iconomacho omnium peffitno» Anathema.

Cyrille Venerandarum Imaginum cultum tc relriiram adorationem improbanti , ejufquc amputationem' molito . at non adreuto, uti in fua refponfione quar- ® ta ipfe confitetur, Anathema.

Cyrillo , ea qus' ab fanâis fynodis de (acus Imaginibus fuere ftatuta in quarta icfponlione fua fabulas appellanti > ac ptopterea fanâam te a Deo infpiratam fynedum feptimam , qu* eft fecunda Nies· celebrata» afpermnti , Anathema.

His qui prxdiâa Cyrilli Lucaris capitula » nomine Orientalis ecclefi· inferipta ▮ tamquam orthodoxam doârinam concinentia legerint > atque ablconditum in illis virus,indidem hauferint i etenim ut quid pietatis in fpeciem habeant , ab intus tamen cx improvifo herefim Ipiranti Anathema.

His qui juft· sc legitim* contra Cv·illum late a magnaeCclefia fcncemie <ιοα adherent , eumqiie pium -illimant te proclamant » atque hunc ecclefie conventum adverlus illum pronuntiantem mentiri s Anathema.

Anno falutii .millefimo fexcentcfimo trigefimo oftayo , die vigefima quarta Septeobris » Indi&cnc feptima.

Artflsrs , quyan , Tuvdtrv tu rJcui mx. ui · aniso rien if, curri remt , rSrt ire το «Tui tcv. Σ Christi τi μήμ reJ.nr t^outir ifrvtyni lEινλν , iλ<- ,β,ï «p-η», AryoMx , £ A'x««A>sir*c i<λ«- re~ », η πτ ' Âiôm , > τïιiμv iri τρ ri/ut' i , rim tueri rime » ririiiri το àfuifui . £ iτι 4V τιΛ/iΛηφάμα rtutMiA» Hut g oxη> iwiftH iV cl» Nrxsuu. cuxXavwriMÎv lumnirtm «Jrul- er Xéfyri · r/rw rairw/φ xaëaüsu tri rk iefit· ceuint rfurifat οὐ ἵμηι ri to «àpest * rlatr uputTr/u» τ5 *Λτμχ , «θνηv xiro' IV iffiut ^ùpJjuor , Σ ·ηi r/parov «tàrS «Γ/ax <È <rù- μ* «Xq&îc X«M&fr*vs . £ «pd> rintt τ«ρ«- βλiτοτπ rlui τûμ9v»v StrfUiJtritf ri n-od,'- μA-η rluè \jet> nc μιγiλιμ iSliunt riwôiv yffaftyluj (wî irrt (iùi cà rq iχτιι <9fifyet ηήμv τtirte) iexbehtic Aιγ·ττΛ> ' punt to iγMτμόι «-ûμ», xueÀut 4 luptu Xiyvrtu, £ tire , Σ Tb-A'o>T*4· Ακτθîuat.

KueaNsas IvμμAτH,Mττι ÿ r/rdCorrr, Xfcu- ru; ce rJ«dfx*rai dyjôso <u!rS tuattXw'y s μη μι™ θ'ΰχτοι ηΐi ü,'πβ.-î λιiζH £ ptfTxsoix χiχοιτηiψioκ ùtehH» τ*< «pu 0V o^ Xwvr -βυύμiίΛî ïKtnuoTuiui tit τüi ovχλβ- riti iirif τήτυζ bnrttt , cJç Sr- Xouus riToXiuuoirt» γΐω · rXwota uroAuonr , · r.., τ(. •/V 3i ΰμχρπΛiΐi rlui rumXii xunrxenr/r , ç tri rLu xohlul ui&urttt co τη i'χχθτι φοά/wc iμiμι *ié<rit é «iancrôierrr» iltUffiri · orte £»'- t4t twn â'MurrA'ro* γγ^φΰι , rü; r*>u iV ■JhoAoyais iz)atrc«\i«; ' Asai^fpta.

Κλλιμμ rû Xitzifa fiai αΪΛ'Λiμχ^ν) Arxζτιμ*.

KueJxhq» τΰ (flui iV ππ'lΰι tixiu» τιμiώ ^enului tfefornuna-ti . é βχλβfi/iu ptîù χχθ'iλποχοτί», μϋ &.·μ*μhiΛ> bi.uetî» τη τiτνiρηι tuiri itMtÎTH όμϊλθγ£' Asûθη M.,

ÜueiNue τ· ὼ τζ. Tsrjf»r·; r^aiTrrw ueireun. Aoy/acc xuAiirr yoî -fV iyiut κ'χο>ιτ rs. ^ιοαητμivü xjra -iV raucit*1 <É Jxxt v- •n nA-netittnWTi iije ïtfttt βγ'lικ v> Σ ^rsraA'ru lβ3ύμηί ruuôiit int o* Nnw'nriuaû^penô-semic T» ifCrtpor, Anl&^ic.

Tort iiuyitùriüt^i vos vlXinyesaK yptc*Jvv« W&lhtML év iiiuAri Ht iwrn^nM όβκληΛΛî Kiic iMm Axxxpsur ùc iήτι Σ o'ρθ·©* .rferrjfor- •s* » ig Æ «aiflf w» iμηιημμμίω tuintt , iw tt yi nülrt ce riitif inrcXtdu; ioinei AirtÊii, irjo^tt ύζ, eirpuérl» «»«· φήτMüμη;' Aiî$(μΛ.

To7c x'irirun τη lis d»^*X»c QnxAvuixc x»T «air< τi KtiArlsAu , ιομίμM n 41 ά»3i<τμΛ« arc9Ûrn , é Kîyvrii i tyoririt fùrii ΛτιΒη - τίχυ it rnt ntnhnTint ntuT.ye ruMÎoe xLA.&ad'U XatTsu/TK, Avct^fM* .

Er irt-s τωτ»>ω ^rXtor· X^uencru riutxorJ ήγϋία, μiαπ ^ιτΐîM.βi/v» η'χο 'κ vmlpτp, crlrxrrwsoe g.

Ko·

anno chkisti

Kaex»·»· 0 ÔM By/eAcr »><« ®'j aforrr/r- A x«rof Kwaror/srroXMK >/<c Pai/w › *Kj o!m· fJ^nw* τ«ιτχ«ρχΐι< , *rlu> Mni Kue/N* τί* Aa- *Mffui ruiM&fOt&wtt riwot» iiriiuifS , rί dnt&ipurt /u&w&itb* t 'ηi n αυτω M9Λλ,«M ,* **w'** 'r·' KôftiA- X*a, x^j **w** ?writo»TX -rxint *úρ&oMξ* tÿ.*

Cyiiuus Bcrihceenfis, miferatinnc diri- ni Archiepiicopu» ConlKntinopoleo , feu noex Roaax , *ft* Patriarcha cecumenicus , confirmant lynodum adverfus Cytilium Lucaretn celebratam, tam capitol* ab Cjr- rillo coolcripta , quam ipfum qui confcrt- pht ca , ac quemeumque ea habentem ut orthodoxa, anathemati fubjicio ·

anno CHkUTI »0*·

Mirrpwdwir *iX»<» Θ»8 r«r«* φ τκτi7«φχ>κ wr jury«ÎA»l(îΓθλ/wf AX»ζ*»ip**Λi · ΘiOφ^ιι; *Mφ OfS irtLrcfJtXF «/<<« *ί' >μ κ Iiρκτλλiμ.*

Metrophanes , miferatione dirina ' Pa- marcha magnx urbis Alexandri». ••

Theophanes , milcratione divina Patriar- cha fanfIx cirttaus Jerufalem.

O Λ);/<υντβλ/«N Π<ρθ/»»i· Ovr·< *tf#* »)ff'p3T7ri' JL· rrsFT^rr^ MHt - - - °.e*wt>' · v·N>. -- * *tyiitn* « w Γ.ιη, rw- nje-.

(Hic eft Panht- (nia· imior , qai (fuit Fatriarcna Parthenius › Adrianopolcos / Ceutantiney»· (leas, &ib«u· M- ı lebraia «<ı apud *(Jiiinlrwui-*

O *KteJtTiK* Fptiydew.
O Σ*(ώ> Δχιηiλ.

Gregorius LarifTs.
Daniel , Serrarum.

O *ImnÎH» IUfâtmf.* [TÿOfgM 11·ρAó<»< 1 I *tit.*

[Hit eft Partha- [aiaajuaiae, aui Parthenius, Joanniaonim. [feii VamaKha [Contamina?.

O Bˆoixî LiMW/tm;. [Ovni >'x|naar>ra WO- "·,χ«« *AM(at)fH«* .

Joanniciua, Berrhcear.

Hic hit Pat.'iab· <J»a Alesandtle.

O Δ/iîιμβTHχκ ΔχMη'λ .

Daniel › Didytnotihi.

O Hρχχλ*HXi ItMuiitioi·* [Out»· '·χρMiiτιπ ■·- ï "««tX" Éaiaarrreaut· [Xmh

Joannicioi, Hcraclc·.

f Hit Ai it Pattui- [Coatami- [rayeiitimis»

O Adlcuwr Δ*>ηiλ.
O HepoMt^Mf *BtrtÎftLû*
O ûe/rpa» Arturns.
O Kotii'Ja Iwttrafi.
O Φ«χ&<η θ«oφ«ηκ.
O 0for«Aorr«yc K«>Pλ/MX·i.

Daniel, Athenarum.
Benjamin, Paranaxis.
Antoniur, Drifttr.
k Jofaphat, Conorht.
Theophanes, Phanarii;
Callinicus, Thcflalonic·.

b Pη,To» faph.

O Kω» IiKXHU . (Oïaat «yiertt »»«« A-

Joachim, Coi. [H« ”*”*. [eba Àkaaadnx.

O *<9fvbu ïχo>ik* n*.p3VMoc.
O Poλ/*>i»
O Σ«μκ Ar^/^oc.
O TxXurriii Διιρόθioî.
O Tζiρβi»3T<^β/»X.
O *.vpulu>* Mιλ/τιΦ*.

Parthenius, antehac Iconii.
Porphyriua · Polianx.
Anthiraus, Sami.
Dorotheas, Tslantii.
Gabriel, Zcrveni.
Meletius , antehac Ardamerii.

MfX/i/n; ι'ioομοMχoi , *◆iiUrxuAo; ? μιγ^îλiîi óιχλκξ.Λ;.*

Meletius Surigus .TlieromonachOs Ie Ma» gifter magne ccckfiae.

NαόλλOi tepξi, xAaaavrât-,n- *>κ, ^θιβλ'ο^Oï f* [l'Out»· tveito· Watfirtt- Xnc »*xXx'H«f.

Nicolaus facerdos, Claron- f H!, sanes, fc Theologus ma-j· th, AluanHrin. gns ecciefiar .

Mz^mX. ffpdrC , *t t itiii-rxtXoi* τηi *μργiKχ* ἀMλo«i*ι.

Michael faceidor, Vcflatcha , *8c* Magiftct maenas ccclcfiae.

E

Γ</?oΛλ àpA/tf«χα» ô BXunoc, £ Iι)XγμX« *? μι^iKκ* iχ»Xŭ|·ï«.

Gabriel Blahas › Hieromonachus, Magi- /ler magn* ccclehr.

O M'X<i «pwwv'x^aA^· iik *μιγ4λ.κ* ôa* «Xrtfiu;.

Magnus rrotofyncellus magna ecclc- li« .

BttiitxTH úρομοτΛ)ζά{ Iiιροβνλκμ/ητ t d *f μτ·* >.dA>K s*«X»Ni<yîîîrfr«X«.

Benediâus, H'eromonichut HicrofoJymi- ta , Magifter magna ecclefias .

O *μΐγ^μ* ρήνρ **w** pcryxAnc o*χλη<η« Mι- χ«4λ·

Michael , magnus Rhetor rnagtus cc* :leh«.

O *μiγχii* γωρ«>φo*X« */ μιγiλικ ivtAnrij.t* MmnwA*lepêis.*

Emmanuel freerdor , mignus feriaiorum magma csdcfia Prxfcciur.

anno CHRIST! Sacelli mtgnx eetlclias facerdus Theo- lofcu».

••7«. Sophianus , magnus Prottodlcits magn* ccdefia

.Mauradn , magnus Primicenus magnat ecclefi»

Para iceras (acerdos , Noinophylai tnagns ecclefi».

• Fx.atrhi- x'***,75"'. Euftathius (acerdos, magnus * Protoepi· (copus magna cccleh* .

Philippos, antea Protonotanus magna ecclefia.

Çonftantinus , Commeniartenfis magna ecclefi*I B

Michael , Rhetor magna ecclefia.

Seules . Logotheta domefticorum.

Michael , Logotheta generalis magna ecelelir.

Rhales , Primicerios Notariorim.

Ignatius-, magna ecclefia Archidiaconus

Conftanrinur , magnae ecclefia Nota* nus .

A O *<r*KtKir* ·ŧ)< un-vÎXnc taxXaoKf w;dàc <&Λ>· xanuo

O *utyta* i/ujyaXre Zχχλητ/ικΣά-φ/χνόι.

O *fj-lyttt ^ιμμίΐήιηι* ■? etxAwnm Μχυρ«ό>i> I

O »6iζοφΐλ<ξ τηι *μιγ&κ ûκλητίΛι* P«f«r· *lAat itpijt.*

O *utynt mfvrirtnrtt τη: μ'γίKM iiiKrrwt iffAir.*

O .aWw'ar ^VwewoTsi^zof *τή: μιγίKκ tutcfuf τ i»; Φϊλιττο'.*

O *<*ou>a,u<wyp4^** i* μη-xXyî ixxXiir/<* Karrur/rOs'.

O firms *tir* ftrynAic *ttiKrrit;* M/^scuA.

O *Κογν3ττ.·* *fl·* *-ΐ'ν«*“› Σχκ>ii·

O XoyoSïrrc t»,- /af^stXrc ι'χχληΓ/** M/£<ήλ. I

O m/fufoxi'erec *fff* *Pΰλικ·*

O τιΐ fteysiAe; rxxÀw/xi 1} "d* Ti®-.

O ri;r frrj.uXii i'xxXrr/scj Kfcirrv-

MTA STXODI c

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

efttf J»fium ttltbutty <pu r7 *tlttra tvn·* • *tr» CjrtHi upitul».*

Tϊi ὸ» Γ/*σ'< e .aivjK , *cébtift: i<πκ X.κτϋ ffl* t BxXau'ui» Ku-

$»
*»J fylletlutu T*fii*

Ετ/Γολιί βΐΐύυο^κκ <·τ·ο; riu/ c» Γ«<τζ*> *'nTi/'Joj* o'uivoios ·

Parthenius , (Fr. *ut fufr»* , pxj. 17l. *ufau»* ad p-n- 17?· D.

Pstp^Zr/x, &c- *ut fupr», fag.* 17;. *eJ* jhig. 180. D.

Hac funt qua contra Cyriltum ab duabus Ivn^dts ada lunt , quibus orthodoxa O k..Ulis crclciia proiemo minifeftiQiinc demonftr.tur Pofterior quidem apud Jafium Moldavia celebrata eft fub Moldavia Duce Balilio Boibonda , Λ Cooftantinopoliuno Patriarcha Parthenio leniore › venerabili quidem viro , & circa res divinas ab ineunte state exercitato. Qui quidem ad congregatam illic fynodum iynodicam epiftclam cum tranfmilitlet, epiftola huic fynodica Conftintinopoli tniffa tantummodo fubfcribcie , eamque confirmare , eidem iynodo latis vilum eft , atque ita qiiaftiom plene fa idadum iri. (Qiiamiuam A alia no t pauca adveiCus Ca'viniftas hac ipls fynodus egit.y Cynllum pono neque Conftanrm.spolitana fynodot in lua epilbila lynodica , neque ca qua Jafii celeb ara clt , anathemate pertulere ; non eo quidem ut illi parcerent , (neque enim 11 ctsn·. divini nomi*. *r nes* ifti, qui vel perionas accipeient, Deoque vcl homines vel quidquam antefe»* tent :) fed quoniam cam Calvinifti» coalentire nnmquam apud Orientales ille vifus eft , neque vel minimum ab Orienta* lis ecclefia f uti Cupra monftratum eft) profeffione dididere . In quem igitu ca*

TχZΓτχ *n* iff dvo *in'j/ôiut* Xotrx τi Ku-*irn». γλΦ^~λτi. ii-tuttrn rfw* sic «'rix-raA/xii r*cxAiio-/*$ dCtrfâ***/ O'*' vit» *if ή f4ô ύτί * & ΓiΛτίμ* 7>|5 MoλΪΛΛKi *tri* BxTiXwi! *RotOifi»* iyffzôroc MoXîo> βλ<χ/*i , Π*ρθiv/υ d: KurrcrT/rirroXiivs *τϊ ytpof-n: TΛτikî.:·^ , tîtipof ej'itiriun,* Xÿj *rt-tf* -nt Θ»** ce *βμ'φΐκ . of τ·μ rij cmÜt i <rwj»i«t* srruslrAC *r-Mjaluduj fTiroKluj , itittTif* fCHHi *τζ ruijtiiu , μό>!α> rliù* <ri Kωκ·«»τ/»κτόλi4M *nunitnfui ÎTtroKluù* xird-*βiβννσ-Λ» ,* ^<νΐ *itu rhufirtu* 1» ητiiψ'” i i ■ «<·ηî Kf*λϋΐrw* f ig «M« *τι·*»x' rAw.-st eetvvq n *rutioio',* a i^ovitοτ») wx , ι μ, <γ< <»*3·/*μΐτιτι it* *<ri»* Kιι&<N\o> , an i *lin & ·I'«■ lLumt.fTnifTiKn)m iit ir/ΓoKη:* ruoodoc t ûw i c* Γ/ioϋo, < *jçittf -rnotumi* Ku&iM·, (u de' >5 *nr»r Toti-nt »t* \)ιοφόμ>ι *ιζηκ»* i/dfft , *tr-*r» d>/X».wfo5-ur<v» , £ «βροτ/μ^» «vS'fatrur , i *τι τi* Θ(i ' j «Λλ« omî *τi μιϋτνη* Kχ-λκϊκιφ^OM «» KZ«χΛXo» ih' *ττί* *mtoAim>Î »«-auKnonar* j.km>{«usu , q «Mme *irSf* »perfmi , j» *ύ,· i ÀknKtiti ùiXtaût* « «κ *^fMniÜH^nu. i9t»* lêd dAoj-os Λ» isen^juaTr *tur-*

Sw>

λfimo CHMASTi)*r* θβτ·/β<λ4ν» , *it* ttx ozBerr ratfsm -η Msg^ogap . V4TN to *rufyfA^ie iV* χιφ*λ<i** *iimeirtti é ΛM^iμβη é* upoeae-μρ «λιιτ· χαθυτι£<λο» ι ὸ» *τιμ £ tu!ni* «peu; Xat&uro-4uWmp4u *tUviMtc* , a£ ξι»·» *ytHÎriu>f& ĭ βι** oiAhxc .

H *it 'fthn tr'i* Ko&iλλM rJ *lx, 3ff-f0/Aî* KwarstTituro/taw rareaap^u , e-uerrapoa-■ruv *oruf* Aoyiw £ ceeptTuv «i/ijaia * jusirars J' *ùn) -na KuerfAov *iημαχ-i* , Mχ ün *oTitr* «Sunto* , fl von *iγιΰντιχ in oTitr ιτιβηιτΛιτκ* fJ^ù *mint μ»·ηί* 1» K(Φ<- Xiiiwr τοτο» cc/uothc iξ , *nient* nt; *ανγ-Îÿrtic <ὐ rntt ruutfiiftref m;* ce lleXa>»/< £ vr/e dérfj&r/ , *tni* iù toAXhc *Ktyw* KmÃoJ- *àrtJt rhè iMmKtxLui txx\jirU>' trttij óKo»»· Γ*ντι»ντόλινΐ ηβιΰτία/* τηi «μπX/χμο ixxXfl->/« *JEJiwu» iμΛK<>γ(<α* ' μη r^iXflOTU *ii KnTiiuint»t iV uffeKiiur φ^μ· >* Xÿjnr τολλιΰ» Txporpuvoz^vo'r n *n$t n- iartp ^ohtom c* t} χίμχ]φ* xrgieXiuç» , *óθi»* τμγβ H«rsW< exajw» *μη* xeddpdiw» rie xanc fiji ορ^οiὸξυ *τletvi lolιό-* iflTVf , *μχη μΐω fjiorriaiu <Jtt τί* το>μ»i» »i iJtv , *itOfUK-i vi eM.3iutrt xc^urtQtLhn* ' ὸ» η μ« *mSw τυμ^iβ^i ytyntrm , η fÿi trujuiiiSi χλΫintim Jhrtytâm it-Xλlλ>* , MX *Mτηlμι^Λ* , μ^λ.Ἡî ὲ» <jm' μχχΛiζ-ζο^|υ, *tit* xxnt gjqAK xaXiùç ort'p ms *eyvtud-tivef rIrivf* , airre» Xλο)-ο» *i^ji-*‹γλ; t lw *ixnni* μχχμι» *a-tvxluj , nt* T» ixwmv *irtrtpx<r<u* 14^' uMcer σ·«^μ»/<τμ<>» . ixw-»·» *i» ti μη Λ>α.3ιμΛτiζο, Sfltui-*μ|υ, *ërt τη «nwTÀ n<r«-re» x*ni* ■? *J^Âynff iy^puf πoKιμ^ . tilllut i^η^ν βχμτ/Mi* K«λοϋ»όφ^, iç μ' *ytnytKtftji, (ii-ytriu-fi i &ti< τικ Iτκ-μφοηκ tùnt ireîoi i-* κ«-η) oi*λ' *tpjnm* qgà re- ' Λ ' ZuCXs TsiiTJS «»τιλ·>/<î τ« ruait/· «'«Θ/μχτι «ρο-ζτα· *μ^ rft χνμ-μύτν»* aure «uper/x·» *κάî/τοβiN*Λ>.*

I Λ

K E Φ A Λ r.

TO/c ou» ^yràuM-ι , aytfl' *φ/λδαν η ë-* -* Afl^f." *Iitn* ni ρ^^òτν , ^xftav *U ti-*τ*ο ■ *<fOft*-m -/« JoÇflc *ici** A aravwXatfl <«xAflsri'« , £ms Καλιΰνοφρ Mτ» στ>· tfb\eW THTOn ci» U/> XZ^μονMμAAAO*»*^ INI*fjlui i»^ots rirftrKlu, iturnt*) ü!j"a» <mpO&iNu»»· tju τυμμ&·2ν «iip *ytyminu* o73z» Λ» *inn-rot iti^uufytnx .* nAeronm» <4*™ «V*· wî·μο» *é M&aiftrn* eâwnë» triMvûfnu» x*nc τήi Sd^fltdeû t *tV hfûr riji* òρ^οϊὸξκ *ifjfjl* ·^pflirxwAi 'myuioX/u· t *ùf η τη»* , «mpot τ*»τ*λιΐ *Àrmlurn* iff <£, *-ηά* θμιλλMρφMχ χ»-^iX«ÎMf £Mrÿtyuw *ieif φi9'Ïï(4ι ic&t&u*

derc hujufmodi a«uf*doncm Mon aperte cognoverant, anathema dicete equum *ai* suase dixerunt 4 qttamvrs *it* anatheautl *lc* stern* excommunicationi euni indilctimi-natim fubjecerint , qui Capitula -oaferi-plit : quern *it* not fempitemia quoque im-{irecationibus fubjicimus ■ k a tegs· CM-orum efle alienum agnofcimiM.

AMNO CHAirn

Prior vero fynodus celebrata eft fub Cyrillo Berrhaccnù , Patriarcha Conftaa-tinopolitano , affidentibo· ci viris plurimis tum Capientia , cum virtute confpirui«. Hee autem exprefso nomina Cyrillum anathematizavit, non quem aat noflet hxrcticum , aut aliquando probafset *f(ed* quoniam eumdem advertit , etfi annor ici poft editionem capitulorum iuperftitem , k earum « qua apud Polonin ac Kud&s fideles orta iunt , turbarum probe confcium › (quippe poft editam ab Conftantinopolitauo Patriarcha illam' Orientalis ecclelia confedionem , Calvini ftis eam adhercre multi loquebantur :) eadem capitula , a multis etli invitatum» immo incitatum , (uti jam hoc quinto capite diximus) (criptis impugnare renuif-*fc* . Hinc quippe a fraude in fidem catholicam illum non vacare › atque minus quam par efret lui gregis cite lolhcitum, mento fufpicata , exprefso nomine anathemati lubjccit, · ut re ipfi talis hand · exftiiiiiset. Juftam quidem adverius illum wZôîÎ".'*. fynudoruan fentenxiam haud quaquam **· ■ puiua damnamus ; immo veio- beatas prsdica- i***··*·· mus, utpote qus.opportuno tempore pro fide cstholica ftrcuue decertaverint , ac modo pro longo hujufmodi fileptio . (eu juftam naâs cauflâm , ira eum escepc-rint , ut fitnili ab culpa vel inde ceteros deterrerent. Hunc autem fi minus anathematizamus , ac lugemus : quippe qui tantum adverfus ecclefiam gerendi bellum hoftibns ejus fuo ille filcntio anfaea pr» buesit. Si vero reipfa fuit ille hnreticut Calvintfta , neque zefipuerit , (omne-rnim Deus recipit quicumque revertuntut ad fe) fed ad uique vitas metam hsretica frnleiit atque crediderit , hunc fempiternoanathemati *it* excommunicationi una rum lodalibui fuis hereticis, unanimi OSO» uium noftrum lententia fubjiciaoui.

Æ Quis igitur hominibus juxta i< vera amantibus nequaquam pluribus opus cil ; quippe Orientalia ccclcfia doCtrma qualis tat , haàcnus diAa plane demo-sftraat , cumque vel CalvisMUis , vel quibuicumque an *fe alienis* nufquam conicafifle , neque cum , quem ab fuit ftetiltr partibus illi contendunt . talem unquam agnovide , penitus evincunt. Attamen ad confutanda , atque vel ex cogitauaaibus hominum delenda prnrfus ea qus contra gloriam Dei , utpote adverfum facta orthodoxe profcfKooM nolirs primordia , confiâa funt ; mciwb k ad .plenam carum,

———— , qu· in deeantetis hike capiiutis / refperfe font , blslphenriarum retufio- ncm , nobis vifum eft Cyrilli capitalis , iij qutbus fuam ilia (oti paffim jam fuppofuimus) adverfui Drum aeuit linguam > refponlioncs *ft* capitula totidem e diametro illi oppofita ftataere , pnsdiâornm Cyrilli capitulorum confutationem juxta ac emendationem merito certfenda . Porra qui in illit , idem ordo fervabitur Br in noftris ; eo quippe ut hue ad ilia cooler- re, de utrifque fententiam ferre , ac turn demum Orientalia ecclefia pietatem , ha» rcticorumque poflit quifque fidelia«menda- cium agoofccrt. Nonnulla vero ad qoa- ftionis intclligentiam facientia , pro rei neceffitatc adjiciemur , nonnulla reticebi- mur. Denique ipÜt , quibus ufui eft ille, verbis, fententiis ,· ac periodis utemur dc nor i ne forte verba , piafque fententias magis quam novitates *tc* impia dogmata , videampr oppugnare.

ANHO CHaISTI ••J*·

Dofitheus , miferatione divina Patriar- cha Hierofoljrmitanus , his quP' audire aveet quonam fit Grncorum. five Orien- talia ecclefia, fides ac profcflio , queve circa fidem orthodoxam lententia ; nomi- ne Chriftianorum omnium ad Thronum noftrum Apoftolicam pexincntiom , nec- non *tc* peregrinorum fidelium , hanc in stnpliQimam urbem Hierofolymam pieta- tis ergo convenientium, (quibufeum circa res fidei Orientalis ecdefia per omnia co fentit) compepdiofam hancce confefSqnem in teftimonium coram Deo 8t hominibus, ex fineera confcientia , atque omni fimu- latione procul, confcribii.

/pemiree; qjp *nr>*Xe<« τβ** wr Ka- afiHo

fttMa» *ruuypn^e-t,* £ ««TudnsAurptt ch*>*ti , d» ⅄ csshsoc (arahXnxrc) I*T"

iniurc yhirlctr xatu ©fi , *vrt iiuiru9-cu* . ·ntbrt* uXwa^au iλi/χoχ *JmpSarrr» Xr- yopS/itin* KueaZXx Xf^xXruvr. 0bXdr7rrsu *Ii rue ή* χvξκ cMvvwr x«r ts7« Tcjiijuair txS'wrop)\'0*;, ir' 'X!· ««<■» *W ririr nÎKeitHc* , χ<M r«p«- XkhXecr *iμφόηρΛ ynCa-HM petiit* rluè Aï- <rtâw«r *S* imm Ktw tndKrflittc* , τv d<b- *Ii W cuffTtwc. iri 1'inc* rik ys<« «- vaattanK ù «φΛμη'«-·ιι|υ , η neyor/^nirdpcr^·* ènpd t /μ «wÆîj *t S* «eyoÆX>i/u<·'* nr ruMTwrdrm . ^^τὸμiθχ *Ii* 4- λi'ξiπ vjuf ·X<K erro/tr; , ij qferdio.·; χ-,μι'χΐi *ttHrt* , rr< pen *li^vf^ii t mc K1ξι<η Ç £«-tHÎ<rtr drrai- «is uiχ&ü-αιι* , *«fai μΐ>* rule q^jmieuisu; €

Δοσiάγφ- ZXr'- «Jft? *ΤΛτiΐ̂ηρχκ* *Iιροτολυ- ftùt , -ni; tfunxrt τωβMpiφM efa* rik rirrsK xJ $pwxH«c» Λ7 *Γραικωι,* spree *>*■ *·nXtiΐc* caxXpnw , *τü; Iηλοιόπ r/ei iis op- ·^οΐόξκτiτια; φροηϊ. de όιύμητι χ,οηϋ; τΦ ιi- rottepfia»* tV u'juàr «voroX/xp* ô'pôrqi *%fc- rMMcf* «rarrvr , d: *t V* sr/JeuMITOr τκιιτρ d? *τὸλκ Iιμχτολυμΰι ôpSioiô- ζμι cBfTXMnrtwI (ofc τiτΛ dr nIf nite' r!- rtm* » χ«θολιχιι *ertMpltc'*) ixi/Jm- <n «-ιαiινμοχ *ομολορ/ο -ηιΐ,τΐυυ tic μ*ρτύύΜ»* <mpdc τι er« n s<X/«e<rH irv- mrJv-w, *Mi ,»f <9f<xrt n<rtvi.*

CAPITULUM I.

Credimus in unum Deum vehim, omni- Fitentcm , *tc* invifibilem , Patrem > βτ p ilium, *tc* Spirfcum ianâum ; Patrem in- genitum ; falium ex Patre ante frcul a genitum i Spiritum fanAum ex Patre p cedentem , Patii Filioque confubft lem. Itaque tres una in lubftantia nas, (anftiflimam Trinitatem appella mu(> qdn ab omni creatura continuo be nedici- tur , glorificstui, *tc* adoratur .

O P o 2 *i*

Π/rA'o/JJu *tic* ira ©for «λ^θî *rnmuprirvptc,* ryu' «o'fxror , *rrniptt* , i_ïor , ■ *iym τι£μκ* ' *rrrtnpn* qy^rnrer, ubr *j^t/rn-rir* f'x *r3 rctrpic* rp «u'airvr , *iuoirtor χΰτύ . τ»£μ^, i^tot* c* re T«Tfo's rxropdboiu^'er , *Turei* ■ ci· όμουν/or . VKii-rttc *nc rpric* \jror«v*rt *dr μιi x'rix* r<c- *r»y>nr recifet <crpoa-rtyap£ojJh>,* live r«<rns *xri- «■cuc iti AiKeyiifufilui t* >oξ«ζo^ùiαι, *r9f»r· MMfJlvUv.*

CAPITULUM II.

Credimus lacras feriptucas a Deo fuifle revelatas , eifque propterea , non quidem ur Jqbuerit, fed fecundum eccleiie catho- lica traditionem A interpretationem , ad- hibendam efle fidem omni dubitatione majorem. Has quidem herctici recipienti at lub metaphoris *te* allegoriis ; necnon *te* humanas lapienti· fophifmatis interpre- tantur , qu· funt diftinda confundant , aique in rebps fanâis *lc* ab omni joco longe alienis impie nugantur. Quippe al-

i

OPOΣ *β*

P/rXod|u *rto!* qjM *Iιμιi* ypx·^, *7- mu* S'foWJextsr , qju *hi rS-n .-ηυτη ·i/rrt-* xroc *rtr£efr* ôpee'Xa/JJ», «« «Ma>c pfsnr » *A- X'* η cre si x«^oX/<n coxXitr/e' *mirlur Mui· p£rt ■* r«(fdenus . r«r* *eiptTtnir Bit- Xvtit* J/xrrcu ¡4> v *ypt^lu·* , ^i^-rrraa *■ãcirlu) μιτνφορτΛϊt* àjaamtps/uic, qÿj rtxp/riiMKrr ro$/«,- *if&pur',^* , rvyx/wrc -m *tinyχι-nc* , *miÇimc dr i.*

'ÂNNff* > *if* , otbÿcir âwAu erqcu- A
CKKtan *ptu.tÎej* aiiap' y-rM.ufc" *i\ηιότ9* , it if wi,*
·'' » eoSoXuii ώι<Χκ<η« X>ni T<ixjc rw,- mc
rx-χλι^χ Ε/ar *yr&pclw «ti*
• *tirfui* t XΛ· *** «ruxiruc , qqj uraptrcXd/nx
Tiriiitrt ' t\·^"] μήιχ< » X<M
ptrtrif \iaitnTt , x^j *μη»* 'l f<<X»m'x <-
y'it rûXn x⟨m' eipou«/aat nf; etXa^wec , *i-an-*
λό; r* w' *puriJO-* > «λλ'l raxfrwne ro-
rxpdboi^wui , ak <*u»ircu , yryorqe *ΛMμ9ι/3»·*
Xac ii iV *«utpiTtiûf* » X4i' ueX/r* *IV* «irù K*-
AoqrM. (o/ μ* Λî\.ώo»τ*« repe ιΐ» âexXn-
<rnU /aeiiTeiwr , irwnt -ratiiria' «uwpak «ro- '
Kpittâ-W) o&fr vù rtji jt<$oX/«îtf *tt-* B
χλιρτHΐi μi,μτv^Λ· uχ *ïτio»* ▮»»' *ÜS* e/ewrtu
χ *3ηλ ypnupi frfti* r/sdCo^ju · «'·'* W XΛ T*
Obu'rè'«y/tr o'rtvc *Λμφνήμιι iημοφ-*
yg , 7<ro'» r*r verrue \jeo *rrfi yfApfff* , ▪ l>rù
wjç «ΘΌΛ/eïf ZataXup·/*; *3/iirtf&iU · tvwru*
*âfd'pvrof if Tint Sr X*Xî»ru « if>' iiuurù*
crîtX»riu «ιμχβτχΓîM , Ε «rntiiciU , tj c're-
TX&tjr-jU · rüo î*'x«%Xttlui ixcXirr/x» *u; μη-*
3/rori XeXirrer*», i XaXârre» cp'rxoriiç,
r'e ті rrA'.axTvc *ri Θii t (o l/iirxiKof*
«i/cXHrîwt rXarw hj ta» «u'vm) *iimitnt*
y ταιτη *ΛμαρτητM , ii i\uf irfmrtu* , ▪ «re- c
■n&lù><u ' *ifir ùraùivf ri* Θ·«< J'F*" *φη* «J/arloir®- , *itnto»* t» *χύρφ** »χii- J
<r«.

teti atque alteri diebei finguli* novo» probatur Scriptura fcnfu· : quafi vero etdem CHKisTI
ipia per gratiam Çhtifli haâenua carbo- *itji.*
lie* non perftitiflet eccletia , eamdcm atave firmiffimam tona fidem , tun de fide
ieitunium numquam non profefl'a ; fed in
infinite· foret confcifia parte* t ac varii*
bsrtticorum feân divtia : aut veritati*
columna *Sc* fundamental· non eflet faaâa
eccletia « immaculata utique cxlrftcni ac
fine ruga t fed congregatio improborum ,
cufufmodi efle manifeftum eft conveatutn
haieticorum , âc potiffime Calviaiftarum :
q«·· quidem ab eccletia catholica nec ea
pudet addilcere , quibui deincepi enitan-
tur eam expugnare . Quamobrem eamdem
efle occlefia catholice auttorratem credimur , quam Caere (criptura . Enimvero
utnufque audior cum iit Spiritu* fanâu· »
perinde eft catholicam ecclefiam audierit. ,
ac (aeram icripturam · Deinde t loquentem a fe ipfo hominem lepiui contingit
errare aut decipi , quin Ar decipere i catholicam vero ecclefiam , utpote a fe ipfa
numquam , ied Spiritu* fanai (cujui tnagifterio ad ufque frculi conGimmationem
abfque intermiffione eruditur) illùftratio-.
nc aut locutam aut ' loquentem , errare
aut decipi, contingere nequaquam poteft,
ac multo mino* decipere : fed perpetuam
te inconcuifam habet cum facra feriptura
firmitatem.

OPOΣ *y.*

CAPITULUM IIL

IIrrAo/^ 'r*r «</*** *»y&&èf &fàr iï-*
2/« *Us Jfyhlfyun h\ Bô^ar 'Vfootiru* , ü; 3'
«n *ireioxiujwtf Hi xtrixt^ine*
<r«w t u'x *ότι* Jt Tauruc ÿruc ήάοΐιληθΊΐ îr-
, ΤΩΤΚ 3' »**4t Îwç *ηρΛχμρϋτΛΛ* , <È D
x«r«xe7nu · erorxeeor >3 tut» *nf *λτ& W*
oλω» ⅱ x'j emporrwToXn'rTif , Ε *SiKorri ri»~*
tuî dtifxjriK mdiiftu , w fit iriyrua-n i·
Xi^rvsti iλθ·??> , Orra . *ΛX' *irt τύπ/*
·afOH&it aucXvc ri «Jn^wrrm y»mu/>uc , tb-
t #s *it* txewc , «poo&irea , n aerxxcxxu. c>-
ιοιΐμΐi 3t rlw xirff t 2 minfur/ir *iiui* , ür»
■hje *&ηλ;* Ε φ*ιτ«-ι»?,' , *lui ■* <vpo-
xaQtatTixÎu) <ιτμϊσ·Λ·γ4ρ£ι>μμ , oTor *φϋ rtît*
e» <redr« τ«χ< vijc Θ-er'e; uy-eS'ônrr»; rien
■*χορτμνμίηκ* , v»7c SvXoju/rOK IirH^er *τ·ύτγ,*
(ÿ >3 *h t »c μί ^tXmrttf* , e'ffce rue ΘiXov- g
·m» , *îφiλ«Γ·) o-i»r«-mn^û4eu I de oie *i-*
XHtt ctrtfXeraL», «mpoc rurno**» *»ri»* army.
qjtpnt-reic « 3<upM«θ·«4 *troyfw* t£ *iSixiuù* χ<'-
ex» · *ira criuifpyirt* Ε d»3awQt*£-q Ε *iμμά-*
rue <ef6c *t lu»* tu *&ti iyinr* , τ auow *h'-*
xür , <epor *i. 9fof ô'tXw óμii ipyifyt&u i·.*
ytSi («î vJ «po«T»t{*Ti<»i xécac <mporrr»f-
τκ'λ*·τ») «ironXire , *Ir^fiî* ÿ VpMcae-^truc
r»/H . *nli* JÊ) μιΐ Θ/Xw» <o««*r«u > £ rut

Credimur Deum optimum ab mterno quot elegit , pradeftinafle ad gloriam , quos vero reprobavit , damnationi deputaife : a: non *fie* ut illo» juftificare , ho· autem line caufla reprobare voluerit , atque damnare . Hoc. enim a Deo communi hominum patre prorfui alienum : qui quidem perfonarum nvfcil acceptionem , *ft<l vult bmiuei [»!·»»! fitri* , <T ad atarrrrwm vrrrrarô vraire . Sed illo· quidem pradeftinavit i quo· arbitrio fuo bene isfuroi prafeivit ; quo· vero male t damnavit . Hunc porro liberi arbitrii ufum ita intelligimui , ut divina quidem illuminatrix gratia , quam & prsvenientem appellamur , ceu lumen in tenebri* ab divina bonitate omnibus impendatur i ac poftrnodum ii* > qui obtemperare illi , atque ad ea qdta tamquam faluti pernecef. fana , hac ipfa ptncipit , cooperari voluerint , (neque enim non volentibu* «tilii cft , fed folum volentibu*) peculiari* gratia fubminiftretur : qua cooperando nobii, virafque pnrbcndo > atque ad Dei amorem > id eft > ad ea qua vult Deu* , *(tc* praveniem gratia monuit) bona facienda > conftantiam impertiendo .· jufto* noi facit *tc* pradeftiaatoa : ite vero qui gratiae confendrc * cooperari noluerint ,

ac

4NNQ GHAISTI A«7«.

ac proindaquz a nobis eaigit Deal, prmtermifcriut ; fuoque arbitrio , quod , ut bonum voluntarie facerent , a *Dea* aeoepciunt , ad gerendum (aianz morem abui» funt , in reprobationem cedit & ztejuaas damnationem.

Quod vero fcelcftiflimi ajunt hzrctici ▮ { ut eodem capite habetur) Deum nulla prorfus ad prrdelltnatorum reproborum»* opera habita ratione , illos przdeftinare , hos damnare ; abominandum ducimus *(e* lacrikgum. Secum enim ita icripiuta pugnaret , utpote quz fideli falutem ex operibus ftatuit , folumque Deum hujus efle audtorem fupponit ; utique per fuam tllumitutriccia gratiam (quam quidem nullis precedentibus meritis exhibet) rerum divinarum homini veritatem offendendo i cumque qui cooperctur illi , li volueiit ▮ aique ad opera bona Deuque accepta , qpibus falutem aflequatur, incumbat, «docendo t 'non autcm Voluntatem, id eft , qua obedite velit aut renuat ei , liberta, tem adimendo,

Sed & hominum ita (impliciter ac fine caufla damnatorum auftorem flatuere divinam voluntatem , infania quanta ? que major Deo calumnia inferatur ? quanta in fupremum Numen injuria , quanta blafphemia ? quippe * intentatorem malorum non elfe Deum , Sc omnium cx aequo faJutem velle , ceu apud quem perlonarum •ccptio nulla eli , cognofcimus ; his qui pravis voluntatis ftup maribus ac fecundum impeenitens cor fe fe vafa in contumeliam effecere , damnationem jufte decerni confitemur. /Eternz autcm punitionis , immanitatis , duritiz & inhumanitati» mfquam » nulquam dicimus auftoicm elle Deum , luper uno peccatore poenitentiam agente efle in celo gaudium , aflcrcntcin. Abiit a nobis ita cogitare , nedum credere › quamdiu noftri compotes fumus., iimno vero talia dicentes ac fentientes anathemati lempiterno iubjicimus , & cunCtu infidelibus pejores agnofcimus ·

aurncaSZuMU τüη ώ" « *9fie* ONNO
ιβ«λ»τατ »,uxs *tpydfa&ai* , τ/ΐϊστ, £ *>‹» CÎM»Ti
τα *nmaî invjfàpMn τΰί ùu* τκμα Gm *tt*r* *r>*
λιίψατιν cun^wrovjnr *tû* i» *cMXaitJt*
Tt <\<θβ> , *Χλίκγμμίιακ , yttiàti rîώ* τ··
paj^J/ngn» *fit xànjttew.*

Td Je Aeyecv τη» *τ&μμιά ικ tuptrixm* (w» *xhthi* câ -rùJe *vf ιαφίλλύ»)* tw Oïo» «w/oo'i^wr i x«cnxx*ôrr» , *μηίπμω;* w; t » »py< «ro.ôAeTornt *tV ^foott^od^ur ΐ χχτκχ^/τομ/-rcur* , jS.qSqAov & tcedjTn? *oΐ*J«jt^u . *ιμΐχνη*)S «S» him ή »»ρ«Φλ «fô; *Îojjtluj , itf* -ffJ *ipywt* l*» *rtrti itiârxwK rlui τωτηΰχι* , £ ter Gfdv *μό*» υτη> ·βχν&ιμύτ, Xi ni μό(1χυ rluù. φντιηχίψ 'χ/'ΐο* § Zὼ *μη* <®*ojq-wt‹ç 4<»4» *tpyv»* rtus^ir , όϊϊζΛΐ τ*> *i/àfùra tlui tV* -σκων *«f»y^rw* η'λζθ»ν«» , *<έ* J/Jo^su wax Hτ®~ ôz.vôjj *tritixa h βίλοι-η , é *9itfn* mi «Y«θ'O>, *ΐ* dl'dfaror , χ. ηru *runeini* lix «treups? τβ θi/vHT $ μία» θiλH» ὡγαχκτΛ/, *£ μη ÎTixSrtu «ùrrè.*

AhAat *ἐ τi rliù Seii» $iλησ» airtxr h'icu* ·& *XΛ-ntxcjtof^iv» SW άχλϋi* %ου *dxurivt , τοίαν tix ίχμτ ij-tritu ; τοία üx ÎTt^tpu* xxw t J ΘiH *TUX^iiTtj^* , xi Torxr κ'» ·*η* ὐψ@- η XuXrr «tJ/x/«», Z, *β\Λτφκμΐ^>* ; MTM/wet·.· *μiv* xaxJv *ii* θκο> , ‹, *τχχτυι· /τη* ÎSfAor τZα› trwnje/a», cJç *μη ίχχα1ΐ χμ›ιλ·* τ,» τ,ό γ^ι· ToXrxp/iis *ταρχυτω o'ilλμ.i›* *it›Ît βiβiiKoα* ■(· *nuttatt fxèLtei li‹i μ Onfiv xjjty* πιου.ίρ=·‹*Hf*, *ἐ* aurntpàjTM xapjrae t *‹ii* è/xaiflv myavaipw» *rUù XAT*Xi"Γΐι όμοΚογχμπ . xohetrfu; fcucmÎx , ά'μότη-ήί τι ίατπλΛΓχιχΛΐ* , xj *μ(. e-i›^puxiisaiTio›,* νητβπ, ητεπ *9*μιι TV&fii, tit %apar y'tneâ‹u* ‹ϊ· *Χ(λιξ ιτί ι\: μiΐκιοί/»·*τζ a'uapruXJ *iroplan^ifuai · μη* ρ^όαη». *ήμζί irj; η rtr^ru , η druofni in; ar tturur ir·μι›* · *ΐΐΛ^ιμχτι it* α‹<^τ:ι·› *XΛ^ντοβΐϊ^αμίι· t hî ·ni -nuu-nt* £ Aryorras , *tppoiitnt; ,· ὐ χιλ ρμ τiιτνι iirirvi*

CAPITULUM IV.

Credimus Deum in pcrionis trinum , Patrem , Filium , & Spiritum fan&iun , viltbilium ac invdibiliuin efle conditorem : invibbilium quidem , qu· funt an geliez virtutes, animz*rationales , Λ *dx* mones ·, (quanquam tales eos Deus non fecit , quales poltea voluntate fua fatti funt :) vtfibiltum autem , quz funt czlum & ca quz fub calo funt . Quia vero natura bonus eft Creator , valde hona fecit , quzeumque fecit , nec poteft opifex elfe maiorum. St quod vero malum , vi- , quod contra divinam voluntatem fit , in homine vcl dzmunc

OPOΣ J.

Ίli?A^μιι tir τύM-υτίπτηι Gsà› , · τΐ trrdCjua, τν udv , -η <y/or *γι£μΛ* , χα«ι·*τΐω* trioa ëpecnîs -π rrmi» «J *iifân» '* \-u *dôpim μίι* idi ὐμiλιΧΛi iiiuiμHi , vJ/U^tfs π Xoytxai, 3αίμοια '* (. *H μη* n/Hrw th? Iαiμo**(, *ü$ iürti Otoojpim i$κχ iffpoi t··fyorm ,* ὸ Θioi *τιχνιηχι»') χμιτϋ i'èpcuài ,* vjy *ni* <4t' πρακιΐ . err *iè 9«rn dyi^à·, ô* to/dts; , *ïτοiητι* xatArt λιαν *irim* ὸτ* «roiyβ-fs , *tilt iiuMTau rorf xetxi* το/ητητ *tint. tî Si Tt* xatxdr , r suirv *linir χμχρτημΛ , yt›ofjfnv*

ANNO CHkitn *** '

A» GHHTtvi τϊ θ«« θ»λήτ« , «'era er sql nsfÿpôrm t η Yw ïιάμMî ' (atrX£; -)3 eë τη pWKUUWI MX, o!5rt/4u ·) ÎX«‹»θ » TM eil&pti- *k t n r3)t*£OXtf hmu I xt»ti> yelp i~n <Anθτκ £ dSiirluroi , Zoutit iw θio» μηιχμϋi é7- MU SnjtiHpyô» › μήπ μ/u» oXfcN iityfe Aoy<u τμ &fi *MTMψηφ/"ζ«θ<ϋ<.

A dspcebeoditur j ((impliciter enin» nollum in natsua «Iu- agsofcmsu» :) hoc vel ab homine eft , vel a diabolo . Ver» quippe juxta ac iirwiffima eft hcc régula . maluni nec a De· ufqtsam fieri , nev ablque injuria poilu ilia ullatenm ad* kribl.

"λΙΓνο" CHRttTI »·;*.

O P O x ‹· capitulum V.

. ΠκΆορήο τό»ηι -ni i»m , tin iptn , tin xifxrtt \j»d Tac t ? Qii M›/&p**3>tU NBpnen· g ‹r · ra' W χλχλ , 9 xxxi , topMeSfHU μ$« 10» θEo'›' ‹O)»θχ«ρH» , i fdjei ‹!I «fOVOlp· t Lù h»‹u têtu», i'th μηϊί τοιηπρ . üSi› ytyt- νημ^ὐχ St foY en ùrdb$ûîa3-‹u «pos τι y*rr- μο» oxo T« «xgtK «t}-tc&ôn|T»$, h voύβτκ pju, iyxfrr&tym J* 'fo» τβ χρκτίβ» üi oiorrt όκHïoïi . · c*^‹«(er» St , ‹'›X' trx i^jfraif/r» ôpwXepJu· rltù θ'Hα» «po»orst» cë nif uroppé- 19K , X94 μι»ν όλ&i άτοχαΛνφ&^η xtipeurt . ·m. (jS/int rttfd. ypaÇrî rxpxSfïομ»χ ‹sfex' ‹u'tî)ϖ , ut ruuTtitotrx <9fot (o>1αί euuëws, tic» ιίμχ; Aiμνωμό,M ‹'»rp4,na›, ιζ f τομί»ω; τύ t^furcu; «t/ &ti àetoieut x»t»&àrnf iχKχμ· βικη.

Credimus res omnes eum vifibiles, tum invifibiles , ab Dei providentia gubernari ·, Deum, veto mala uc perfriat te permittere ftatuat , eorum tamen, qua mala lunt , .hand quaquam effe provtforesn , uti nec opificem . Ex iia vero qme jam patrata funt , nonnihil ab fummn bonitate utilitatis elici , qus quidem ipfa non facit, fed vrluti furculum ad meliusquidpiam illis inierit . Hrc porro dtvinr fecreta providentis , ejafdemque incomptehenfibifia mirari judicia dememaa , non excutere. Qyanquam & «a qua» apud laeram frripturam nobis dc illa tradita funt, ceu ad vitam sternam conducentia, bona mente perferutari , iliaque proinde juxta prrftantiffimas d< Deo commentationes C abfque haditationc interpretari debemus ·

OPOΣ r. CAPITULUM VI.

ΓΙιτΛίομ|ο iit ‹9f&n› «v^puve» KTK&trnt Θi« cë TXfxSHirct rtrluxinu , ότι £ τχ^ιίώ» t Lù 3i·‹λ» cmXLur , τη tu ôproif JranÿSi ιΜμάιτΧη tru^df^wt ' xi» τ£^ι» xriQ\ijj-aj rLoi Oforxninlw «μχρτ/μ› τϊi ïιχioχη , ùff μ/)ii»Λ xtr-rtt vifx< $'»£»3·«, o{ τi φορτίο» lie rrnp/aw tkt» , qÿj tù» xxp- tkc vjr'ç uc ri'^ôfroa , c» tw »:di tùü~ »t. xipxd; ït φ‹μ4› XS4 φορτιο» , ti τΐαί Λμαρτίο» , «To» ia-tfiuM , βKχτφημiv , φ4- »0» , TtuSipurtia» , μττ^ιίχ» , wtptrtM , ιχ- θθi , X H τι ΙΠ(Ο» ÙTO μο-^^ρΛi 49fotupfrtuo ctAtrlo» τη θ·«vχ ihX>i‹rw γίιιτΛΐ, ix tiro φύνιω; ^τολλοζ }5 -fff n ^fo^xiipu» ë «WfoetiTW» in?*? iroi iV c» t ? run , ijp τϊ «XriS'wf , ὁ τι ‹9pôSpoμ©-, ngj ζλT η» Χόγο» » τϋ Θικ λὸyn μητip , w tit-i r<q3ï>©* tfaei* , tV tw»tu» xxi iÇf όμοια» rϊ-ηκ τλημμ»λημ‹- E tu» ix tTHpifàwx» ' «λλ* <rrp ai; ni»lw t « <rθ'pairs Int tLuu Tiut(2<uri» it'Sazi» ή 3ή χ li*oU*9*uMj › oio» tipartu tV τόη›» , θ·λ<4*μ· , vαμχτιχίι «ο3-»h'xc , JS/rxc th 't-tXTHt , x«m' παν τ» ζν ci» τη rxpemn t-rrroruf , x<i nXA/raxe» , τι» ruuxTixo'» θ«- >χτν.

Credimus primum hominem a Deo creatum in paradifo dcliquiffe , cum pofUsabito Dei prreepto , dolofs fuafioni terpenlis affen/it) indeque originale peccatum ceu hereditarium profluxifle t quatenus earnali propagatione hunc in mundum nemo prodeat , quin hujus ic onus D fecum adierat , 9t fruâus pedentiar. Hos porro fruâus , hoc onus , nequaquam peccatum intelligimtu , videlicet impietatem , blafphcmiam » homicidium , (edomiam , adulterium » fornicationem , fitnultates, tc Λ quid aliud divins contrarium voluntati ab voluntate prava , non autem a natura , committitur . Cum te Patriarchs & Prophets non pauci , aliique mille non modo fub legis umbra , fed etuna, fub veritate gratis , uti divinus Prscutior , atque in primis Verbi divini Mater ac temper Virgo Maria , nec ullam experti Tint ad ilia aut hujufmodi peccata tentationem: at ca dumtaMt quae divina juftitia homini ceu pssnam inflixit, nimirom fudores laborum, srumnas, corporis infirmitates , dolores in pattu , denique vitam in terra laboriofam , tr , qeod cumulus eft omnium , mortem corporalem .

anno CHRISTI i«7a

CAPITULUM VII.

Credimus Filium Dei Dominum no-> ftrum Jeium Chriftum exinanivifle femetiplum , id cil , humanam carnem in Îtopnam aftumplifle perfonam , Marie emper Virginis in utero de Spiritu fando conceptum Ac incarnatum : item abfque ullo matris labore aut dolore , aut Virginitati· ejus lafione natum : pafTum, fepultum > huncque die tertia fecundum icripturas gloriofum reforrexifle , in ceItia afcendifle , Ic a dextris Dei Parris confidere : atque ad rivos mortuofque judicandos exfpcdamus adventurum.

CAPITULUM VITI.

Credimus Dominum noftrum Jefiim Chriftum folum efle mediatorem > leque ipfum dedifle pretium pro multis , ac per proprium fanguinem Deum inter *St* nomines fecdjii' reconciliationem . Quin *Oc* iolllcitum fuorum etle- advocatum , ac pro peccatis noftris piopuiationcm. Ad defcienda· vero apud iplum orationes ae petitiones noftras , interceflores dicimus efle fandos ; ac pre omnibus immaculatam ejufdem Verbi divini Mstrcm ; nec· non *it* fandos angelos > quos cuftodia noftri fcimus efle prapofitos ; Apoftolos ▮ Prophetas , Martyres , fandos denique omnes , quos ceu fideles fervos fuos ille glorificavit : in quibus epifeopos & facerdotes , tanquam Dei altare circumflantes , ceterofque homines juftos virtutibus eximios numeramus. Enimvcroorandum efle pro invicem » multumque valete jufti deprecationem , *ac* fandos a Deo audiri magis quam peccatores , facris e paginis didicimus . Non folum autem eos qui etlamnum in terris agunt , fandos , noftros apud Deum oratores &* mediatores elfe credimus ; (ed *Se* poft mortem maxime , quando , explicatis enigmatis , faodifumam Trinitatem clare contemplantur , cujus *Sc* infinito in futnine ea qu* apud nos geruntur agnolcunt . Quemadmodum enim Prophetas mortale corpus gcftantes , ea lciviffe qu* in calo fiuqt , non dubitamus , uno· *te* futura vaticinabantur ; ita Ir angelos, & aquatos angelis fandos in infinito Dei lumine videre noftra non modo non ambigimus , ac etiam firmiter credimus *Bc* confitemur.

CAPITULUM IX.

Credimus neminem fine fide falvaii : fidem aurem appellamus , lediflimam quz in nobis eft de Deo rebufque divinis perfuafionem ·. qu* quidem operans per ciritatem , id eft , per divinorum mandatorum obfcrvationbm , juftificat nos per Chriftum , & fine qya impofUbilc eft placere Deo ·

ANSO CIBUBTI I·7».

OPOΣ Ţ

P/rdJoj4u w iw *ri &ti , rirxoccor xuir* liju-Kv Xfiiror *rtlrorrn vrorirtu,* τκ/'nrrv, ce τρ *iii» ἱτοηιαΉ* τἱω £>&ρ&τ^1ιυ *rdpxA* <·/ooΉλχ· φόχι ἱx τ>A,'μ<ι»ἱ *Àytrt,* **ci** rsî *y<c.rt< f in-Tttp&ifH* Mcfruc TOλληφθἱvTM xl *ctAr&purÎrtrr»· tfurtâirm yveii ri* Jkvcu *roror rj rete t ? îi'tr xatî μητζi* , **i** *rluù rtfd'friir* ex/rije tJixrerrxt· rxvcrru , *rntiemc,* ſ'rxrxrr* *Cf* tw Tfiirîî *rut(t* xxvtt *nt ypi&Ài,* ‹!'>· g #λθ0»τ« «Vf T«f KpCHf , ‹C Χχθἱζό^'Ov it Jfξ/u» *ri 9fi £ rxrpo'f, or Çxoporioxû/tyi tI·/,· a-ôffar KZtrm {Sert; ë rexpx;* .

OPOΣ x».

Π/rdL'o^» t ii *revetor fair Inrir* X*<ro» *μότor μιτιτμι yeyorrrxt , £ Some éu/nr Xurpor Tfji Tcirnrr,* τ χχ-τβλλχχ-χ» *iid ri iStn <ûμΛ· ·m Tirocnttm imutTor Ofx* it} α'vθ χἱτωî' , £ *airtr xribopifvor ·/$> iSivr hhu* tx^xxXdts» , x} rAaTjUor *rtci* 'iff *duxerlur* ſ'pitür. *cr r<Js rpof <u>nr /dju-nt crrAtyri,* **i** *tunrfwr eosu rperSismi* tw. *rtyns;* Φχιφ ,ˡ x} *<9f0 rimr* τ rx*rxjwnr μηη,Λ <uiri ri &ti hày>s ' rien tiyix; ἀἱγἱλκ; , ii* x} *rportrimci* v'μά» oiiauju, ηχοΓολχ;, τροφιἱτM;, *μἱρτἱιρα; , ὁτἱχ , K\r<tr·ntc* κ; ôstwro» s'ioTxrfr *ſ]» rtric <tôri S'fptÎror·nr» ·* o7; o-ia>xtv^yu?jtcju *é rii* elpyjfpiêc, ἐ' *itf«;, ûi* τἱἱ,û *-Λμἱnἱ; ri àuritrrt'w* , x} *ri; Λμτü StA^t^orm Siyixt iripAî* . Ιἱχἱθοα ^5 *ùrtp x^iKur , è* τολυ *l'yCt-tr rlul Str,nr ri* 3/xouh' *£ μΛἱἱM* ·rir ©fovffl *iyi'ur, iirtp rV cr «[uAfritUi «*Τχχλινδκμἱἱαιν *, eti -fif* ἱepür *SıSΛrxóμ^3Λ Xtyiue . i* juo'ro» *S' irt or*txî o» rij *TApocxla ris Àyirti μιτι-τν,i, &τρἱτβἱι-nîi* ti,αΰἱ» «mync *®tôr iμo>eoyi^^p ,* «λλι; £ *fj& ^itAror μiKἱΓΛ '* or» x} *iV trorlptir* At·SirTtJS , *ΧΛ^Λξωi trorlttUrt rtuè Àyltr rteiSa , ri irtepor ixtirm* φνἱ τκτυ» *Cf ri ri rtSrirt* v» *iμltιρΛ . if rit* 4T^oφ^τηἱ ce *ri rutd-nri ôr-ntf «*ηἱμχτι x« *iμφιβἱἱ^ΛἱΛμ tiSiru* v« or *iptri, I/ur ri* jtUMornc r^prjKcvîôtw ' Jro x} *rit Àlytkvi ,* x} rwc «!; *siFyiXw yt-^umufrne iyitst iStrai* τ* *χμἱτιρΛ ri irtip» τι! Oii* φοιτἱ *x Scrt^ofjju '* «ÀAtt μαZ^οι *tirer· Soiirui rif£op^> £ ὁμο1^ûp$i.*

OPOΣ θ'.

rir*d.ot4u *μ^i>Λ e'i^fcS'AC* nvdb *Ttrfuf .* xq-Ai/ujt» *Se ri~tr rlui* tt<rxr *cr iμ'lr ôp^orirlur* ιto'AwxL/v *reti ftei* x} **iJf** θκ'*» , *ira* ctepryx· *μ^η Sti* ·raji *dyirr; ,* τ' xusw (vtanr J«' *IV &Hur ât-nKir , SuUMt ^μἱἱ Tλρ *λμy! ,* x} *ηὑττ. itL ri &fi i^Afirirtu titUM-nr.*

OPOΣ

«35" tHAUTI >47*.

ΟΡΟΣ i- CAPITULUM X

CHaim

Π/rXojàJv *rho λη-αμφίω , μi^οτ if t lm vrip iyiar χα&ολιX'M ÿ άτοΓολ/χία/ ό·χΧη-* <i*> *t 'tit lui £ Ttré!>Hf ittiiiiyp&z* · »«»* ·ms *rd; oe X.itrJ nni; **θόλκ 4&iχM . oi Tins* IιiKmoti *tiriri* ^4' »ur o» τη *rxpot-xixims, αήiφ^αταχ èx* ttJ *τατiώι* <roî>r *μητM . μηiΛμν; U* «τιΓχιο'/φ *τlμ αχ* τi τ<-*pntxta τMτv cMXfw'itr* τη ο» τϊ *τα,τ&Ii,* ï« ι» *Λ« ηγi»* , *ùs φ*tî τηι; τ& aipnxùt* , g Χjm' t *V Iΰ* -ne *μιKχ ttfifyint rS άρχτοlfJ^ta* Θιη » X#i χ<3χχ/«ζi»3·*« xjwe *τ3 ouùri* ùy/κ *ττ^μβ,τκ ' inrot ytp* «μχ £ «Îwa-rv . *tru·* in ή μ!ιυ *in* tuxtÀjh , χ#4 câ τη oW s'rz's ' η' *it* rpoTeuojopt? , >£ *cx* τη rxrexJz *tiroxxmnt* , ï ri *βρΛβiΐή Hλχφη . »ητ9; χχ^ολ/χϋ;* ò»-χλησιχι « »τκϊη θτιιτî; *it&pvros* χ<θòλκ , £ *xulio;* χι©<λ» «Tmu η *ijuMTiu* , «ton'; o xîésu; XjuJÇT Ιητi; Xjzroi *in* xf®«X»i , ï *uτ»i τη. o/axxc *iχvι ex τχ η;* òιζληт/χт *xuBfpnirc-t,* τηϊχλ/κ^Η *lιχ M iytut* τ«π/&> . *i' ili* τκ-τ» tou; x<n< *μipo;* άιχλησΰκ , xujxîv; mttuc οκχληт/su; , $ xjfco xueam; μ?λω» truxirreui- C *Mm;* ,)iy»|t4uKi » £ *rot/Jfe.;* , *<c ολω; ΰκ ex un^irti,* «AX* *xu&la; tpyù;* x}xf®χλβ;, *ris irirxirKs* iâw n *τ·£μ& n iytit ' fis* «n» *H; rwrr£.ixs iμΰι dpxvyvr & nhfxurlat* <- *Voptirxs,* x^jj «v; *Λΰη» tlm cxipyttXf* τη; *m· tw tlm >u9x\lw Xfiifnylii; irx/3iBd^<ras* 3η-*λ.OMTI.*

Credimu* ecJeiiim notaine qnideoi , magi· autem te ipla ianCtam , catholicam & Apoftolicam , in quam & ertdetx *4a-*di fumu· , omnc> prorfu· in Chtifto fi* delet comprehendere : cot videlicet › qui ad patnam nondum pervenere, fed etiamnum peregrinantur in terria . Nequaquam vera nane qu· tn via › cum ca qus in patria eft(ecclcliam confundimui › quamvit (uti & quidam loquuntur hxrctici) greets divini para utraque fub eoden* fit Arcnipaftore Deo , fc ab eodem fando Spiritu ianâificetur. Id enim abiurdum jutta ac impolfibile , com altera quidem adhuc *in via militet,* altera bravium acceperit, fc in patria collocata triumphet. Hujus autem catholice ecclefi* , cum hanc univerfe atque in sternum regere mortalis homo non pollit , caput eft ipfe Dominus noller Jefus Chriftus , cujus fc clavum ipfe tenens , hanc fandorum Patrum mimfterio gubernat: ac fingulisproptcrca ecdcliis , qus vere ecclefi* funt , atque ejus inter membra vere locum obtinent , prrpolitos & pallores , qui nequaquam abufive , fed veriflime capitum inftar illis prsfint, epifeopos Spiritus fandus poluit. Qui quidem in audorem fc confummatorem noltrs falutis adfpiciant, *lle* ad cum hanc , quam pro ratione capitum impendunt, operam referant.

Erw3à Jf usvtè tÇÎ *ify.ur d«-fSnHr* › i3o-ζi ï thto τ»7; XxXousoz; *t irt tuypr* τ" *tufir irtr* ifpdÜï *«τλ«;* tyj *βiρχμρA;* · *huixrer* μ>> fiiju *dp^tepéx £ ltd* rrsai» *îffiitxr* t^uj cm-χXητiβο *xi>B'yi&tu'* «ζ MX <py/fi-4/* , χΑλ* >§ *ut£; luûnnu j^Hponuxt tfftit* , xJ *rKtxoHJ ifpü; xyiponinr xp^ifpixt '* net π„- τκ xxx/r-*τριχÎ*; xwuiir txnu μι^ΛKαρρημν^η ï τi<** «toa-rtXzx/u» òιχληт/α» · » *fnxt* <rè Jf«r» <5ΦχX«α·>β·î/Γνi^*τ7χ4Kîi*<AX<»· *ittfy ** τλ«-τ»τρ», *rhô iiuSir* iτιχρΛτήτΛΓΛί *ytuytif,* τη <»«τ5λ/χη ô»<Axr/f

Quod vero ad impietates ceteras addidere Calvinift* , non alium etc epifeopi , quam faccrdotis gradum , pofleque abfque epifeopis ecclcliam cite , fc ab quibufdam facerdotibus gubernari ; item non ab epifeopo dumtasat , fed etiam ab facerdote pofle faccrdotcm ordinari ; quin fc a pluribus facerdotibus >r epileopum : atque ejufdem impieratis cosiciai* efle deblaterant Orientalem ecclefiam ; (qua utique de caufa caput decimum ab Cytillo confcriptum eft;) id totum, uti jsm in luperionbus probatum efl , ab ipla dicimus efle protlus alienum.

Οτι τὸ TK iτ/τχὸτM *iζiωμ*. iitvi irh ax* τη *cM/iKcri^. »»κiη^ο» , ὑη χv(χ; βυΰτϋ μτi* juMtaS-cu *μήπ CMXf^rttr* › *μ>in ^at~wor τι-τχ* η η exe , η ο/\μ; ?ifjxfa3ru . xj-rv; \3 *ti;* E «(ΤΟΓΟλ/χὸ; JiXàOJ.®- t τ/40 *X*lÀ> tlm* io-·3·«τχ» *cm^th Txsx* tS xü^Îk *tï;* n *Zιτμϋ^* n «c *λi^»*, *xtxpùi* ir/9-fre* , <£ *ιτιχKτ,τ&ι* th *TtitxyÎH τ>4,μχτ&~ xf^r^lixlo^u; λχβνι, ζώτί i>-i t-iwr* TH OfS trz' tt,· *yij; f* »; UinJ-τλ>ιμ>-χτη *cxfpytix; rd πλιπρ^Mΐ nÜ-μχτ^, Tnyn TXTVii -iV^ μu-ηά·M* τϊ; xx-ò'oλ/ΧΛi i'χχλχτζχ; , *Um* <τωτη4ζχ; *irnvy-*

Verumenimrero ita ntceflarium efle dicimus epiicopatum , ut eo fubmoto, neque ccdclia , neque Chriltianus aliquis efle aut dici *poflit. Quippe* Apoftolorum fuccelibr epifeopus , impofitione manuum - fc fandi Spiritus invocatione , datami fibi a Deo es fucceflione continua ligandi folvendique poteflatem cum acceperit, viva Dei imago efl in terris, & audoris I factorum Spiritus operationis participatione plenibima , fons omnium ccdcfi* catholics facramentorum , quibus ad fs-Jutem pervenimus . Porro quam homini rcfpiratio, fc loi mundo, tam ncccflarius

J* «μτκ τη «κΓ^io» coohazJ» *ex*

ANNO CXAirri *tfft'*

,n *tcttefi»* hobis videtur epifcopatus . Unde *te* ad epilcopalts dignitati· encomium , pvlcre nonnulli dixere : Quod Det» in calefti ptimogenitorum ecclelia eft › ft fol in mundo, lsoc in fua quemlibet ecclelia epifcopum obtinere : utpote qui gregem fuum iliuftrct , foveat , *tc* Dei templum efficiat.

τi o»χλ»ΓZ< «ornι *ύ$ρύτ» rlai^Himluè,* jtieHo" *-i ç» το χ&τμφ* w itXzw . *i&tr tuirm κομ·* <M*ι*Π *«rpit irtcnor τi jipxtfprni ûξιύμηηî* erptirw ' *in* ©eo'; cw τp irpssza· *-/V* «/uranxatv *eoxKyrln ,* »Xzoc d» *-tif χό/τμ* t τiτ» ex<-Γ0^«ρχ/«ρ4* <ώ τp χχτ» *μi(ó{ iζκλατiφ , tk 3'* t*' *το'ιμλβ»* XxptrpowTsu , &*Xrw , Λ exdc ©eu *ybtrru.*

Tranfliffe autem fuceeflione continua ad nos ufque magnum eprffopvtus (aeramentum *tt* dignitatem r' manifeftum · B Cum enim dixerit Dominus futurum fe nobifnsm ufque ad confummationem laeculi ; ut aliis nobifeum ftt gratin bénéficieromque fuorum modia , pruftantiori tamen modo per facram epifeopatus poteftatem nobifeum eft , in nobi» habitat, *tt* per facra myfteria nobis unitur , quorum primus minifter eft epifeopus , immo At per Spiritum fandum audor facrorum conftitutus ; neque hzsefi fuccumbere nos permittit. Propterea Damalcenus quarta ad Africanos eptllola , dixit univeriam ecclefiam fu ille epiicopis abiolute com-·miffarn : & Clementem primum , Rome epifcopum ▮ & Evodium Antiochi® , Sc C Marcum Alexandrie , Petri (ucceflores fu life nemo non confitetur ▮ Item *te* divus Andreas Stachym in throno Conftantinopolitano fuum in locum fiiftircit . hem in hac magna civitate fanda Jerufalcm Jacobum ipfe Dpminus conftituit ; Jacobo deinde alter, *te* huic deinceps alter , ad nos ufque fucceftit . Unde *te* Tertullianus epiftola ad Papianttm , epifeopo· omnes Apoftoiorom vocat fucceiates. Horum denique fucccflioncm *te Λ*poftolicam dignitatem juxta ac poteftatem Eufebius quoque Pamphili epifeopas , *tc* omnes prorfus Patres , quos hic recenfere fupcrvacaneum effet , conteftan- D tur ; & communis ac prima ecclefis catholics vel nafceotis conluetudo confirmat .

Ore *li* rtAXqXoizxio^at* τ» i^c erzrxore-paeyrt mwtîto» , Ksm *·iζi»μ* liiorru *μî-Xttt , entrepôt.* o' y«tp HTut aT->44 *μΓ&' iftyS hî* tw cu'airx › h *yj* χχτ'χλτ λ·K TpβTOOi *Stiv» tiefyrnr μήτ& fô? μ&'ήμω» t nl^'ouû xueetenpu* τρò·rsa ïz< tîk er/rrxorzx?; πλζτκρχiχ» o/Xo/î-τoλ *îμîî* Hÿj *β-uûftir iyit* , χ^i *lui il-fü» μυτ>>£M»>* c/irat *ήμ~»* , *ur <vpunepyô< t-ft πλiηiρχκ tu* τvΛ,'μχτ®- *à trt-*rrxoroc ' c»x ea *aipüm KStortrïêr.* yu Jm *rin* x«u Δλ/zxîtxZcvo'î ητβρτη *rrenAii urpot Αφiiκα'ημ iKtye rLui* xsO'oXv /xxXit-*rtnr net irtrxôroK* ·^ttettût *rrnrrpeit&tu '* Σ Κλιiμηi *ŸωμβM» îτiiτκΛτO-* , £ Euoit®· cv *A>τιοχπα* , Mx'mS- ώ Αλi-ζ*>^(H« , II/τρχ *îîΛίοχα όμαλογόνντΛ» .* *"Σήγιω* d» rtJ *-üf* K<u>Γ«>τζ>ντόλM θ'ρώ» o *3η&^ Afiffii* «>r' *îxhw xtt&érvH* , ιΣ ώ τi, *μιγiKιι* ntvTjj «y/st *toKh* I«pim*<Xù>a ô *fŸù xiec^· làxuQoe* roiw*, *μττ* *iè* lxx·»-*0o» inffl·· f-^rtn* , *é μiτ* *ιχηκ** *tnpoc i·Xfitf* ^μΰ» · Ji< *rin* xJ. TyrotAX/«>dc e» *rÿ xtfot* llocrratrd» «v/τολη *retrntt* tw *iri-roX/icik* SmJo^uc «λπ. thtos *tlu) lutlo^i»* Σ τiώ «totoXcxLu «Ξi^ ÿ Ç Ea-o' ΓIχMφ/λκ μ«ρτΐφ*ν , Σ «νλω,- o/*TΛ-ripet μΛρτυριτη* , Ht «Î6st?₀'» «TuntXi>^ev. ιΣ ή *noeri* uo^ruonir» τ« χπθολζχΐi *ieuùtt' ritu ruu^Snr 0t0Mei.*

Superiorem vert) elle (impiici facerdotia pontificiam dignitatem , vel inde liquet', quod facerdotem confecret eptfco-▮sus , non vero ab facerdote , led a duodus tribuive Pontificibus , juata Apoftolotum canones , epifeopus confecretur . Et facerdos quidem eligitur ab epifeopo : E epifeopus vero nequaquam ab facerdotibus five presbyteris , neque etiam ab fsculi principibus , qoantacumque virtute eximiis , eligitur i fed ab illius ecelciiz conventu, qu» metropolis tft peovincis, ia qua urbs illa «ft , cui is qui corffecraudus eft, deftinatur ; vel certe ab hujus provinciae fynodo , in qua opus eft

Ot / *li luaépH* τv *eremoritor ^îνμη. τi «τX«i ifpeut* , JijXov * a y«{ îfpdk *χπροη-*»wtsu <.*o *tS iremon , trimorQ^ li i χπροητϋτΛî <·· èepitet* , *<t>X"* *lvo* q T4«J> *ipytepiüir , ùi* d «rrocoXzxM *AiTurtu xxrùr ' ô lfp& ixhiytrre* v»d *ri tnrtine* , o' ie *ip%tfp£t* MX urd ▮TV repeats , *fînuu 'Vftr0rrifu> , oir ixKêyt-Ttu \iro roKtrtxSr ip^arw , xi» ë iperrt lu9Îfurt»* · <>X' <w· fijc *rtueiln ηi *,*,v'ζ. ru ixxKrnrlni ri* xX/putT®·· exavrî , dv as *nienu* 4 voXzc à ie£ejii|iq tw ysrjownÔTxrô-μîυov, i *τvKiχιτο» uro* me ruuoM ? erxp^rxi ÛW

f

Λ&Γ c«**n;; , Cm» v 4M *yin&tu n-j irirzirw* »i- λ epueopum eou/ftiAii Sin vero Br cvkmi ANMO
CHlt»Π jéron ê ιΐ τ*λ*i itXiyor , «M* μ* Λ'λi; q elegetlt t a; u.>n un.i eleftuo» Ihtuit : CHiirri
1 *' >5 *raXayà t ? ruui&v »H&'ptT<u* » «J u μ^i *Sn-ξοι -nuiinr* x*ts» χ<»ὸ«> «XJῖ *X**» , « *txKt-* ceentiu ad >yn»duni deteitur eleitio ; 1*7».
χθχ'i «poAiZXiruu ôm t?; *yHptàtnu* juÿà *W* quam li ranueicani i!U duxerit , aapoli-
irtrxoWf τι ιταλ^τκ τν t <.'«>4m rrdj- tiuoe manuum cpifiopotum. 8e laaât Spi-
ftttni · w dr *μη*, ο> ÆÎAerau *i riwoifa',* r<t7- ritui invocatione , >]ut electu» eft , epu-
r©^ ·ρο.3/&i(ιτ« . *xjj i {Ai hfiit* κ; copu» ordinatur : fut mino» › quemcuio»
lu>ni tnfyt rltiù uü πληφη i%ww $ que iynodu' ipia voluerit , eidem civita-
Hi IffiiMruitf , e rrrrxOTOc *Si £ ïτίροι; μ/τ*· Stlun · ty[9 fjï fan X*&J» n i›t iιρνταΰχ αζίνμν xj»à τμ inrtorn , βirïιτμΛ μ&οτ nhü -ni iyto)* , ‹t Λ'χ/λ«σ» ' *hptpyir rUù iitinum Sut lut* , *μι.'τïιΐ'ίνη* fV λ«· τi *miym β-νμν.* , ου μ» th *χ-jtnt Inrü XirrS* · χi/κ thc βχτ ηI «y/« aj. f»· , Γiφχ»o7 *rïi* wni »ομο» *γνμντηα* d'τi- *&*f* » Cj çît su *ύτip -tV i&ttSi* » *£ Crip* r«- *‹rns rwttwLS* £ bXij S'h*» irzy>&iri«; *ii&fJrin* · ï' tirip W *W* dJrr&w »' π&«ΰτυ> tipcrrw; £ *rttyvpirfu;* ■& *iutpriit. ti it i' Sonui! ï d;frî! ÌMφ^·ι* λχ- *β&> Jt^fa-'uu τι·.i th inrxon Stip&eit* τύ; *'Vfi;* «Jt ù ι;j w.':v; djre , £ «f *rlui τμ>·, Krê.rit* dje *iiu'iii StnKtivs iSi>* roJiiyerw, *. χ^oξ tJ hiis* «το^M'/ζ'τHi *SùdytKht* . 0' c Je *vp^npSis w* TMn» Ï'riimi» ῖmxow »>-/> , *irniti Λΐΐήi iri/, ù; τίρητν , riyti -iV μικ-Wiu £* Jz« *rü iylv* ιηύϊμΛ* τβ- ' »J t» <ym> *μΰ»9î* /cwJnci»,- *irmKn* . V4 'u' *rimi* tV o» rj ckbXr* οϊ« τβξi«» *'ù βv^μντ* TKTM *bïrii tSw* tg X*· it< *‹9fj»n» $ ûripnpor Xôyo» mtw iιτμιi* , λτiii ' *Vj 9tiâ*)î *Kitrii SjnroSftm t* μ; a «J· *riprtt* . χ<μ d /ffo» Sb'xiytX/o» *StStrtui,* ï ü« ijrfâs; *irtfUf/i· rirtu; ' £* tm; *τ*μι·* xîio»nti *‹it i^nw é* nXwa; '»?; cmx Mt /x; •croiti.Tjrz · *è* tm *«iptrinit iφ«ιιτμμ* «g «'>«- *&iμητι* x*Suro5«Wksv " ig *rtui* xU^-a» «χΓτi *ri- irip* tV *<afo&iw* . en? x*Tup«rt« *ira «.wrippiw ÎM^ifui* τι» *ιτΰTMTo» rï i·* t Xwç *ttpiu;, £ -rhlai ·ΰτϋ μη SwMuhni* r<t»· *·mt ris* ώ ·η4 *ζότμν tepàt izzKttTiifp Θi8* toh *pit<ut* η *i\us* xb/3u>»mu.

Αλλ2 <«λν; *Xtyrrei* n'm tV *niipttr* » 8 At enim , nt reâe quidam Patrum ai:,
i«iiw «upmzÔT «>i« ruwri» Ainni . zv-nikt- Isaud ita facile hvraticorum quempiam ie
irôrnt jS mtw *τ^υ) cjnzhnrΐM* , tTxxnXMipdlf·· perias fapicntcui. Cum enim ab ecdefia
‹tA‹» xjro ri *iyiv τι^μιηι*, >g *vζ iunH> tnu-* illi defecerint , ab eir fan&us etiam Spi-
■*ntt ircuifrtt , in φï;* , *«Λλα rzinr £ τΰpv·* ritu» abfcefth › Bc omnis intelligent!· ac
<r/s, η >3 *μ** ηζ<ωτκ *Tfrot&vrir , ix «» rpis* luminis expertes fadli , tenebris *Ic* creî-
τη φχΗρωηχτM *ÀiTirt-Înum , ut trt t* v', *ri* tate funt involati. Id enim ipfis nicontî-
TV Ζτζτχοτ/χi; *μiγζ irtu; μiΓΐiΰύτ ira* W eitfcc , haudquaquam rebus ita obniterem-
Y'PΛφηί etSvTxôf^im › irvn rirns iκ,χλ,ητιν* tur apcitiffimi» , cujufœodi profcâo ma-
rtxns irnti-ti aviytifpxt dyiuw rufyptiveui- gnum epifeopatus facramentum eft , quod
»ὸ» n , «g *μΛ* τυρlιή/Mτ , ï ‹arô τϊi «σσλζ- icriptura nobis indicit , quod omnia an-
xtir («χλφτζA; «îw yHQfjtytvr n tai iuoKoyi· tfa». nalium ecclefiafticotum monumenta dr fan-
dorum (cripta contcftantur , quod deoi-
3ue catholica ccclefia nonquam nou ere-
idit, dr fine intcrmiftioM tenuit.

AWNO CHKICTI iwa.

CAPITULUM XI.

Credimus ecclefia catholica membra «He omnes ac folos fideles , eos nimirum qui Salvatoris Chrifti fidem , ab ipfo qnidem Chrifto , dt ab Apoftoli» , nec noa & ab fan&isfyoodis cecumcnicis traditam, firma mente fervant Illibatam , ut omnium forte nonnullos contingeret reos siis peccatorum. Neque enim ab ecclefia judicarentur fideles in peccatis viventes , nifi eiufdem effent tc membra · Atqui tc hos ccclcfia judicat , & ad poenitentiam adhortatur , tc .peccatis etiamnum contaminatos ad pcwceptocum falutarium esercitium dirigit : Umperque ecdefia catholica membra illi lunt Bc agnofeuntur , quandiu ia infidelitatem lapfi non fuerint , fed Catholicam atque orthodoxam fidem profiteantur ·

O P O x

CHxun

MartCo/^ /uiÀn τήι «θολιχίι cMcXqr/stf ««*-rcu *rime £ pinte* thc *rtric,* nie *rliù t S* tw-vnpoc *Xetri* ïwAain *ipûpwtw rirtt (iri* n *intén τů XecrS* , £ rff «τοτήλη» , à iff *i-oliui4vüui» riuMu» in^têr<u*) «)/-TsÎXTUC «^W*/3dCoVTMC , X«» qjpt *TtHÎ tui-IV tipttfrieuf rtrnhuf irtâiaoi hh . te ytip pi Un piλ»* TÜc *ixxKtifitc t ot nroi* µ|υ , *ipip-ritu il τύζΰηκ , in it* b'rù w *hJtDvtrits i~n&tovn* ' vai *H* x^ttop^uot *Cr* sulrnc *t tien pt·* ■*nltoinr >9ft<riui7^iç4u91* s *T^υ>' feiSor -ifr mneh>»* ceieXar ToieyfTÎjuJvor t xp? *in ipofrituf ptiTtùtoim , pitot lî* AÛn *rin in i TtrltMATit tic tiriyttiTit* , ÿ ërr ne χ«θολζ-*xiïc ï tIrtQic ôni^omu virtu** s *pΐλη "ï xa-^oXixiff twcAipriaïc «ri $ yenirxotTtu.*

CAPITULUM XII.

Credimus ab Spiritu fanâo erudiri catholicam ecclefiam , quippe verus confolator ipfe eft , quem ad docendum fidales veritatem , expellendafque eorum e mentibus tenebras , Chriftus a Patre mittit. Porro haudquaquam immediate , fed per fandtos patres , tc ecclelie catholica Srspofitos , ecclefiam ipfam doftrina (anti Spiritus illuminat . Qpcmadmodum enim verbum fanAi Spiritus facra icriptura eft tc dicitur ; non quod ab ipfo immediate , fed per Apoftolos Sc prophetas fuerit enunciata : itu Sc ab vivifico Spiritu docetur quidem ecclefia ; fed medio fen&orusn Patrum doAorumque magifterio : (quibus land· fynodi cecumemca , regula inftar esftiterc ; quod mitlies diaero :) ac propterea delinquere aut aliquatenus errare , aut aliquando pro veritate mendacium eligere catholicam ecclefiam non _po(Te , nedum cenfemus , at etiatn idiptusn ceu vsrum ac certillimum ronftaoter profitemur . Etenim per fanâos patres |c prapofitos fideliter adminiftrantss jugiter operans Spiritus fanAus omnem quemcumque ab ecclefia removet errorem. *

OPOΣ *iff.*

VtrAlopJp Cto τ« *iyhi rttipA-nc iiiacrxt·-5ou rUù xn&odxhù t*tXwΐ«υ ' tiiri yxp t-rtr* o «Àa&nc iitoc , 0» *rlprtc rtpti* τi τχτρὸi o Xdrror τi Îτïarxl-IV τάο «λιιθ«βθ, £ τi (ΓXo·ʌ ; «το ιηi & T/rw» «rodxJ-*IK>* ή τκ *VtiCpATOC ôpUC* i< ◇-*piruc* , «λλχ *iti ·& iyiut vtinpit* , xj xa^r-Vf/ko»»» tîτ χαθολ/χϋ: r'x<X»ri«< , x<ruyX«ï-ζ« τiώ »χχλνi«>. w<)S ri τ*«-« *γραφή iri* π

XiytTAi λόροi τi *iyl» T»éCp*-ni* , i^ *ότι e.piwc ir'tuîri* iλ*λήθ'* , <Zλ' orr *úv rivi Srt t V tiroróhttt $* «efoww. iτι» i ›i *txxfy-o·ιʌ* dr&rxmu *pit* bro τi ^ακ^/χi rrd^zu-r»> , *M< £/« pirn iV iylut rempo» , ÿ ii~^ΛTXλKμ I , (U»* 4*M>r 0U OIXV^U/XIU *ipMi* *L *pjot\iylujT<u ruuoiot* ⁴ i >5 *τϋτ» τώτορηι* µ»~*&niüK Kiyttt)* *Îii* τδτ» m *pitot tn tir-pt&ti , cPx* i◇) «λη·3*κ *£ Riffun itxptyffi-*Amt mhu *ipuKvyiptr t* tιuu *xaSoPjxJju»* cmxXm-r/*» «7oMtTvr *xptprrirm , i oA&c* τλ«»>r&i-*MU* , iron T0 xLdCjoc <ιτi vis «AndWdf o*λϊ-ξ«κ . ni)3 «HiyM* *rt£pL* «wrote ernpy-Kr i«t *iV virûc imiustirtvt tiyiut nriput* , s£ x<-*^nytpbur,* reôrw *iromrit vKinc rlu> tx-*«λ W*tor* «r«À« *t Ih .*

CAPITULUM XIII-

OPOΣ

A· Credimus non fola fide , led ea tentum qua per caritatem operatur , Id eft , fide atque operibus hominem juftificari. Quod vero Chrifti juftitiam fides inftar manus apprehendat , nobifque pro adefitione (alutis applicet , ab ^rthni pietate ongiflime efle! ccnfemus . Enimvero om-·niiim diet hdjufaiodi fides unde tc ad falutem nemo non perveniret ·, quod aper-

riinXo/ifu w' *iti τι,-fuc* <rA«vc *µό»κ Si^jp'·* <ὸ·<υ tsc *impuro» virtue £ d*tpyt~ptnn i/o ne uyil'tec·, τ'xum tertier , Stsl nt xirwsrc* .vff *tpyitr . τi it rluù rlrn jftefoc tf~γo»* «τιΓληρδτχ» «ηλπµ/3i»/·3·« 7›)f cé Xex* Γ« 3/^oo-tuâric , ›i *xtfotrirlttr Cult* ♦f'e-wr'l-C»», rop/»» Txtri); Axrfj3e>«c *ymitfitepi* * . •X htw

Γ-

ammo ^5 *άικμήιι* |* »/r« »<Λ» , £ *ix* *? *1 ·* r*Ç»M*W. *iηρ. irroLfC* ψ&M •Γi . *Twurtw* ïf μβ>λον r/rfCo/JiioTi wru ifc *TifftK* *M*œx«e» t stNw' *rbui trtu* c* *ήμή* f- *r/rtt , ini JV ipytn ia^E* *rupi XÛri.* casevyur 2f nt ipy< *i μίρτυμκ rbji ήμτή&* xM«i> frr/3s/3«uSmtf , «M« x«p»3f xt&*s«u/- t w ôfiMf · *iiSt* »* τ/r/i MyafSrbw τ» *ΐμτ* *- unr , ÿ «θ'ΐM/ηΐ Eξ« J/« iw'ç θνΛκ r'rxy- *ytXttt ri* xtyttirxo&su fatro» *iV rtrür* -ni î« TÎ *oηίμΛ-nt gùnf νιτμιγμή* , *ht iy*&or , fin tUtti» itIXtKTi.*

A tc fallu* eft . Quia iamo fidem i- no» bit «xfiftentem operibus juftificare nos per Chriftim credimus , non veto iftam qua- kmeumque fidei relationem . Potto certi- tudinis vocationi* noftra argumenta eft huiufmodi opera nequiquam intelligimna ! fed fruâus , qui ca ie fidei teftantur effi- cacitatem : eaque ca divinis promiffioni- bus eft talia dteiusus, pro quious recipere unufquilque fidelium dignus exfiftat, pro- out geflit in corpore fuo › five bonum, fi- ve malum.

ΛΝΧΟ CHurn i*za.

OPOΣ *tt.*

B

CAPITULUM XIV.

ΠιτΑο/ψ iw *it&pvrot fumXtàΐtwnt* τi ry^eru, *TΛρβκτομβΧ^Ιαΐΰ* , v', *όμοινΰηκΜ* *'γ»κ utlujhti , τHτκ-tf ΛμΛυμϊ&ΙωΛΛ £ -ng* π- λπὸτη-τνι, £ «rnd-H«r cssrwrev , μ *μΐοά* £ ÿi *"{ (τυχί r&pi* τi *ixput tiytâi Qti φΰ<πν „* *<£ ctipyngs* ^srnxôeu . ten» jS tfx i» W λο- *ytKOt* , x] *ιτομΰνί ΐf ii&pvroc* , ἰλλ' *iyte» τiiu φότη fjùrltù* , J ἰχτκ-su , d› *rlw* tv d»J- *γκκ* tûf'pywxr , *rrrti irt -ri tuinfyitrito, ζΰη·* VÙ *titepyot* · ώ-f xx-rxt φΰη» JmieaS-tu *«ipn-* C o^cu £ rpj/<t(f»Jou -ni xxXos , *$£ynt if* v] *&t<rir}ft&cu* 7» *unir . irtror* y5 -ni *t Luù χλ- Klw rxpi* τ3 <χρβκ *ttytt&il oχμιχργι&ΗΤΛ.» φΰ- <rn , ipjotfo» »ytSH)f càffryHgx ôuoXoycït. t S-* t» *yip Ktxlw* tînti *rlu› φύτη Xtyni trh . (m rt <<τιβ*Γr(or') à* jz*'j *cttpynti* i»ïç *φύτΜ riptr.Tiu , i çirti St* t ? *ityimpyii ' h & i* τ(ὸ- *toî ΪΜψiμι. ὁτι it Suùftrtu «ὁ «r&pwro» φύσπ i?ρ«ζί·3·« id* dyn^ôr, *bTAittrlircu* μ|υ' *é d* χιi- eret *hiyvr,* ›ἑ ràr *iintuit tiyttrir ,* tw «y-x- râirntç «ontc . *StiârxfTiu H r^irgne ùrà* *τί* Πκχιλκ Pÿμ. a XfipotAeuw *tS\ 1^4* *μηθωί* . c'r *oti φητ'ι , τη μιί ήμ<» i-* D *χ>»τβ. fQ-ni φΰτH ni rS* νομϊ *τοι£>* . *ωιι* dhpfpo'r χ4*' τ*η › *ότι* Ϊἠλχίχ «Jua/χτβ» , *άτι* ■*ηαμ-H* ο «»θ·ρ«Γθν *iyg^w* , «μχρτ/χν *nutu' y^f* χχλο» «Jcuiarer xnxôr «Tnu . ^ιὸμ{υον *fty-nt* φΰπρ* μόη, , -ψυχ/xor , *όχι ii* iyi|' Tadj^er/xoa *rôtit* itr *μίπρ-χόμ$χ» ,* κ *ημ^i-X-* >.»τα4 «ροι *τiHη&Λ»* «rAak drX *τtrivi , «i›λ' ûdf μίω* «per x*-ntxt«n› ' *Hi yip c.ttiyfTtu* 1» χχλο» , η *ntün» ,* χ*χ5 *ytti^-tu* «ι'r/*», c* ie7r *iftf^/urxd'tiTi it , xivi rtf* *X34 μιη ιχί* χβ χ-Γβi carpy-x^uor , -n'Atiov «- ▪j >X«(it c u , i' *rvn^tLS i^wv rottirm rir dap·.* e y-Śrrtc

© ἀνθ'ρβτο *'nt^r.ye» ^fo* nk «"»«^lz»i<rfwe à'uôkTUt-^urw x\t»t<» <ep<k ·η» χχλον t £ cu- *(<n<&tu , tpyify&m* n› v'θ·/«·› χχλὸν ' «'>«- St , oc *roly* -ni vrXu«tr/t6» χχλο'κ , («runjSAoci *yip* ôtnt *Tttpw'm t$ Tt.S iy. i -* é xmo ^otft-πκ *irtf0uitf c-.fpyii^Ui , πιΑ,μχτιΰΛ* Ηχὸτυ» θ'›ομ«ζϊΓΧ< ,) e'rnyxn *rpox-*

Credimua hominem tranlerellîone lapfum , iui ipfiM iufttnaifl'c diipendium ‹ eflëque jamentu affimilatum , id «ti , ad nihilum redaftum › Ar a pcrfedlione fummaqoe qua freebatur, impaflibilitat*. eacidifle ·, naudquaquam tamen hujua, qvam ab optimo Deo acceperat , natura virtutifque naturalia pituram fecitfe. Aiioqui enim rationalia jam non effet, ac proinde nec homo immo vero ejufdem & modo credimus effe natura , quam cum crearetur , accepit ; immo & eadem naturali virtute › utique viva 8c eapedita , pollere , quo eft liberum arbitrium : ita ut poflit naturaliter elicere & operari bonum , ac fugere & oditlc malum.. Minus quippe rationi conkntaneum videtur , ut naturam bonam ab fiitnmr bono conditam cujufcumque oprratioms bone confi- . teamur expertem . Hoc enim dicere «ft % naturam effe malam : (quo quid magis impium?) a natura etenim operatio pendet ; & ab opifice › natura etli ratione diveria . Polle autem homiuem naturaliter operari bonum , innuit vel ipfe Dominus . cthnlcoi redimare dicem eo» a quibus amantur . Sed *tc* h‹st ipfum manife- Aiffime Paulus edocet ad Romrnoi cap. it. v. xiv. (8r paffim) expreff» verb11 , ubi ait : *G.Htti tcfcet* nvn *habrnt, n»- rorditttr* f«a *Irfh Ju»t , fterri* . Ex quibus & hoc quoque ounifeftum eft , nimirum hoc quod ita tacit homo bonum , nullatenus effe poffc peccatum ; quippe impoflibile eft malum efle , quod bonum eft. Qood autem homo naturaliter folum *lc* qua parte animalis eft › non autem qua etiam parte fpiritualli , bonum operatur , line fide nihil omnino confert id falutem, fed nec ad damnationem : neque enim bonum qua tale . aliquando contingit mali caufam eafiftere. Perfectum vero eft quod hi qui regenerati funt , excitante Ac adjuvante gratia bonum operantur, & per illud digni falutis efficiuntur.

Poteft itaque naturaliter homo nondum regeneratus bonum morale velle *Sc* bligere *tc* operari : fpirituale vero bonum regeneratus ut operetur , (nam *tc* fpiritualia merito vocantur fidelium opera , utpotc cx gratia fupcrnaturali faâa , *tc* falutis meritoria :) pimenicntc lodigct gra-

anno- CHMUTI iuzk

Snt** · luenudtsrodum 4« pmdcftiiiatio. A »c açentes diximui i ita ut nullam oumi. no Cbriftianm vic· dignum poflit «x fo ipfo opus «der* t quanquam cx fc ipfo b·· bct velle aut nolle cooperari grati·.

CAPITULUM XV.

Credimus effe ia ecclefia legis «ova focramcata , eaque feptem , ncc minorem majoremve in ecclefia (aeramentorum numerum admittimus t liquident hrreticorum dementiar fetus eft , alius (aeramen- d iorum numéros ▮ quam feptenariui. Nou enim anions quam cetira catholice fidei dogmata > ieptenarius ifte (aeramentorum in evaogclio Katoitur numeros, * ex ipfo colligitor. Ac primo quidem baptifmi fa» craHicntom Dominus tradidit , qpando diuit t *Kuutti <i»trtt mm (ttlti , ktfti· t^»Ut tttiu IUM Tatrit V /iütrSfi. ritui* (tem fc cum dixit i *Qui trr. liiilfit V kaftitjttutfterit, filM trit* t *fit! ttn* uM «rvjidsnr, s«»d<meds7tir.

Confirmationis vero , feu Daliami facti » Ac fanAi Chrifmatis > com dixit t C *Hi* «arras *fidite ia ihittH "Jrru/titat*, yau *adufifue iaimuuuS vinutt «t alta.* Hoc autem lanAo fuperveniente Spiritu font induti , cujus quideui adventum fignificat confirmationis (aeramentum . De quo *ti* Apullolus n. Corinth, cap. 1. *it* upcitius PCT Dionylium Areopagitam * diiputavir .

Sirramentum Ordinis-tradidit , dirent: *Hit fiiitt i»* me«M> *ttumtmtrttittrtt.* Item A- curtt dixit : jQanrawfae *bfamritii <r f.ivrritii firir terrno , traat lifata IT friutt it tain .*

D

Incruentum vero tradidrt faciificium , divert. : *.Xcifire <r tntadaeare , Sat efl enfin mtuM .* Et ; *Hhtt t* n* wanes . *hit eft fiafvu* «vrai *»tvi tt/hunli,* Item *it* cues disit t *tfifl aeaadueanritie tanieat run bi'iiiait* * usa fofofcris vfrarw ia «·· *til .*

Saeramentum veto matrimonii tunc tradidit , cum recenfitis velut qui io obfignationem iis qun de illo in veteri teflarrento feripta font . ait : Qaor *Drat leu jiuntlt* , foras nan *fifartt* . Quia Ar magnum ab divino Apoliolo Tacramentotu appellatur.

E

Poenitentir facramentum , in quo A fccieta includitur couktl.o , tunc tradidit , eum di.it > £U«rua< *reaeifnitii fee. eetu* > rnair/aarar *<„ , ijitor»» retuaeri. th , reteata fuat.* Item fc cum dint : *friitutiu» ititrritii ,* assari *fimilittr ftrihtii.*

Sjnftum denique Oleum > five Ertrenn.L'n'lr. , jpud Marcum legrur , fc aperi.. |ac>bi franu Domini tcflimoniu comprobatur.

HiaJht», t&v **xtar** , *δ» rfl* "TJjj» rw wpirsu *& ntt* xupooexqui · arre μη-CMtiyri ifo lumtatas *»«urr3 mc wnl X&tro» ζώ<» '<n· «^m» ifÿtf àmKirtM ,* exc/ri *fJfriw iχκ» « θvXχσχι , { μo xhXjrsu* rjj χχ^χτι **m«–** *nnilüu.*

OPOΣ rf.

Il/rdioadu *"ni* A»*Î£fX«< juurxetx ὡτι ὺ· xXrrfp* evasu , **xstwu** evMa *trli* · àXdrTwc *}-*? « i Λύ&μM /MKntiit»* **ὸ ri** cs- «λν,σ/ρ u« iχo/ι^v »»·«ï>ι ® ι'*' »»·7< juu-xta'a* α&θμά, «uprrzcwc Aρ»·ι9λαιβ*«αι *frb irwihfM, .* ὸ de **iff** *irli τ9 bfi*

Njuo$rr*7rtu , *é ruotîymu* > ὡ g ■m **Xomt** me Χχθ'Ολ/w *rlrntt* Ιοχμανν . sum *riti y«{ ô xiet9f m* |4* Q·»» βοτιζτμχ , inc *r3 , rapi,3itnt* juxSkijrXrxn ruvvw vas , *βΛτΙιζβτηί aùrit tit ii i»ομι τι* rurpoc » Mjfi tm uÙ, £ tJ *iyln* τ»Χμ<τ^· · ‹c **ri** , *i ri-*rdirxc C *êtrlttS-itf* rrôw-erau , · là «'rerô* rue *«xrxJtet^iénmu,* r<p<l/l«xr.

Tè I» me *βiβΛivτΛκ , Tuarn» tiritt* tS u- *γηι μύ(β , »} «yb ^ΙτμΛ,ηί , itti rv t ümiti ii nSririTt ôt* τρ το'λ« leçvroXàM (ea*> str luMtjurr. *lui Crtiaruvw*

rp *f τιιαμιφ t S iyÎu* τιΧμχτβί , *i* τιυύττ» |χ- λο7 và *v,f BtSuiiirftK μυτ-itejni.* Jfee' u jyq' PsuiXoc Idbnpfcc «p·; Ko£oθ/κ xc*«X<iu« *τρύ-* **rm, ê** rpueainpo» Im tw *Aftnuyir** Δ/ο»ι»σίο iMX/^erau.

TZw *îtfvruûluj,* lr« t? , τῦτ» *twin tts* rluî ι'μΐ» *ΐιέμπτ» . itù τ3 , iru it linri η* ιζ XJrijTv *iri -ni γι,ι , t* peu *iiitftyt* ÿ Xe- Xuj4 * c> t*7> ιφ<κν *f* ·

Tfou *Si ΛMΐ̈μΛχη» 3υσίμ>,* Im tJ, Xaf£r> tv, *çiytn, ri-tiirt* τ» *βνμβμχ · , ritn Ji, otiri Tciirt; , t mt» iri* tv sujux *μα -ti* five x^pôc JmStjcw ι *é tS , iit* μη. *φάγνη rltù* rdpfot tu **J5** tS *, ix rxjm* ζ«ια» *ù lutn7f.*

Tor *Si ytuor, μηί ii tiriti* **<<à q** rat- Xsttit ufec' *tuirS riytftyu Im* me u7or *irtrDpe.yl<rtui* tv , **K** o' Aide *it&pvrtt μά , ·» é · θιϋ·;* «ropoXCK /<d>< *inμικήΣMτ·*

Tluî là μι-nltow, irniin ημμαητ d *Hir* π)6<<4λ *•ζομβλο'^ηπί , Sii* τν , *ὡ rot»* ἴφϋ· τν τν: βMορτίο , *άφίπτν ati-ntf'* xerrm» χρχ· τ?7π, *r^firLuTtu' è τν , ü» μί μηνοίχ'ιμ η, ÛTtù-tvi iriKitaS-f.*

To If *iyiOV iλΛMι* , HTW dC^tXKMF , λ/- *ytTM rtfi* γV M/ρ<· , μ<ρτιρ«?τ« là /ντϋi ὑτο τν cUfX^oâ/v.

Συϊ-

ANNO CHKrrri I*T*

Xtif«wr« la oî jiuirleM i« re *φυπ& é* ü- ‘ ii* woi It ψ<λὲ *τημπΛ -iV imiyi-Kkn>* **ri** ©rf. **iw** >5 v* <χ *Imfavt* *k «&<*»- *fAt» a ri î$?wnf«> ; ippXeyUpfy H tuîni* eî"* r*t ôp><M *Sp^rtii* t»'ï *μvυρφiικ χήνη* <»<Tcnc . «ror7wM|ii *îi tit* «tAAÔreaw rie >v- rrorxïc , t» , *rlu) impcuôwtnc ÎV μυτήζM »t ωt h> rlu)* yîjtr/» *ri yntiv* «βρυ'χ- Mf"*; *»τi**ντ« jS t J *μυτιά** iw -·ρο<τ<ρο- <*« » β^ημMτ* * *ùrffirtxM* rouorndVs » *i ifMKxr* m *yI* τvlμΛîκ iyiu&if,* ΠΛΗÏ- T« TJ <MXρζκ *TÜ ΤημηΛ·)^M ,* τï Vai/aaTW ΐι>λ<ï, , *ilputnt ri* Xe/rJ . *<*fonyi<- B* rλ» » τύτν nXημκ ^ηιΓ<<Mv« *η* **yirewf** . *ᵛv «•fo 'ÔK ^tirsai; μη US'* nXevor, *ï** <r ὸ «*- , *κύμΛ iejuTV ή&ιι* , **£** âr/M», *m*' ψλi ipm g ü h ltu μιηχιμû . tui ï'* *»«ξ'M *μιηχμι κάμΛ* tau/rtjl *i&i** *} τ/rw . *ύτι* ï< ce τρ y*r»v , <AA< *4tfi τή -^ήτιν* **i** y.w **i**» jw 4>y«e4T/M juurae/se *rLuî* t»Ah*w i». *iri irofpirlopq» tir χΛ^ίρμî τι n&i puta-μη,* •η , *iη*τr* yip iχύβτκ* vk r/rfwc ^njurJrsu ὴ •λονλv&M *τi μυτηάν.* β/( )3 *άμηMî ï t luj •νρκη» i-ro<rt«r*pAfa , £ <9/οπ$ίτηι* τη χ*- θϋλτκρ» *ùuhaxnat, liχιτΛî* ὴ *άαλητi** ᵗ X*i· *Tti iNNuirî ὑχηχόπ rlui r!τη , lihunr i λα- βή» τη βητlκτρίΛ.* ὸ *5ιι* t **i**Xhac brtfxsr *rluî τί- το Kiwtfpni in άιαβητiiζu> nu.*

Pαην natariIi *ic* (uperaaturali conftant faeramcnu : neque egena illa funt divi- **U**'im ligna promiflionum, *quippe ita ni-* hi) ab circumcifione difcteparcnt : quo quid *peint dici* poflit ? Jmmo vero ea efle inftruancnta gratiam bit qui initian- tur illis , *nectHicio conferentia* , confite- mur . Quod autem rei terreftm ufum (a- cramentorum integritas neceflario exigat, ab doârina Chriftian* alienum id omnino exiftimamus > utpote euchariftia (aera- mento contrarium ! quod ab fubftantiali quidem verbo inftitutum , *81* a a (anfio · Spiritu fanâificatum « rti quam fignifi- cat > nimirum Corporis dr (anguinis Chri- fti, profentta perficitur. Et prius quidem in fe necetfario perfeOum eft > quam ce- dat in ufum. Etenim ni completum effet ante tilum > (uum utique non manduca- ret ac biberet ille judicium , qui eo male utitur > quandoquidem modicum tantum- modo panem *tc* vinum (umeret . Atqui judicium fibi manducat & bibit , quiju- mit indigne . Eucharifiia itaque facra- mentum nequaquam in ufu , (ed ani- lium ▮ fuum obtinet complementum. De- inde *tc* hanc quoque (ententiam > vide- licet , integritati lacramcnti difpendium afferre ciilitatem fidei , ut exitialem dc abominandam , reiicimut : nam *tc* hore- lim abjurantes > fiqemque catholicam am- pleftentes hsreticoe ecclelia recipit > quam- vis exili admodum cum fide (aero baptif- mate initiatos : unde ncc eos denuo ba- ptisat, ubi pcrfeâam (idem attigere.

1· *»·-. ‘ mm.’

OPOΣ *tr.*

Ifrrd^o^u -ni «}/ror j8*rlarpt< , mi p4» ***f** τi «uilu , *yttdfj^or* Jt ce *όήμΛTî i^C iy/tif Ttuii^f t* rvriU -iVf «rxit^OTatm*» . *iicic* Siu**m**nu rwditrsu , *'ьi à nutiii 9ητη ' ότκ w' μή* -^urrS-fi oèuruc **Vi p** Tidi^cruc , *ή μή wriiA&n w; rlm QtaiKdni •tV ήρΛiΰι '* **£** *·8r»* t Sw *irn infjuuor* i£ **wc** eijr/ow , sTeriii xjuaw-rr-ua τρ «ρ^i^ὸ- *ipiAprî» ,* if *χμά·* τϋ *ββ,τ'lιτρΛΛη ΰ Siu*m- τ<4 *ηχπ»* sijc «**prmx** . *ϋτ/ξ ά xùcrni I^κιύν»* erit *iφ» μ/£ρκύ , à>K«rXws t* **é** «θὸλν ὸ- *TH û μή* j^uni^ii , o *ru/iii tn τ] fimei ṃi μι-ηî rlui ÎKt*rir* TV trurrâpO- *Xî/rI* wrlXÀz- «•oμiιv Ce τη *litriKhi» t V ὑρΛiύî* ł lev «κ- ^urir^Iuiau ı *<* *Si -nt ήτΐΛ it^purt/* , wrtp *ngp* Tvint ievrsu *rvtnti"* . iwr«a xj τï *0a- τlιτμΛτκ* . x<q' *t u μή turn^n&icm* , oie *μη t (u>* «<pmr τïi *^portinecini αμαρτία; λ*-* Æônnr , <iro*wTou *τίi <<Jm* ri, «μ*ρτι«{ *- Mlaxf rezaj, 4^4 *iro/Jpiiui* u **rJ(iru** X<vus *m βπτ]'ια·μ*.τη . î>τι Str iinynaJuc τβi >ήτ:α fitrli^fSru . ir<* nt rn'rr* *rfiltnu , v< Ki- yiTti Tdpi* Ttu Matr^ou· , 0 Jt *μη βΛτl/·* «ô-eve v *τνζιτηρ ,* **i** tnt riiri* *ipt, iinlyput p3»irlit&4rt-nu . it,* ca Ttuc -ropa^wz Xr'ytrur, *Ôrt riraji* au orcisu *iQctrli^oiTt* , éf* ηηυ ni . TÎr» *ai vihu THTîftf μΛρπυρύτι*

E

CAPITULUM XVL

Credimur fandom baptifma a Domi·· quidem inftitutum , *·- tn* nomme fanâa Trinitatis collatum , elfe abiolute necei- fatium. Hoc enim nili initiatus , (alvati nemo poteft , juxla Domini (ententiam : *ttyfi foil iiΛΛioι fotrir to* ayaa *& Spui- to f»»S» , m» poltfi iotmrt io* rrjaiu·» *Dti* . Igitur &▮ parvulis neceflarium illud eft , utpote qui rei quoque peccati origi- nalis cxfiftanr , *tc* iolo poflint baptifmate mundari . Hoc quippe cdiccrc Dominus cum vellet , nequaquam de quibufdam tantum , led (impliciter *Ic* de omnibus dirlt t *"H'jï fini mutai fotrit, 8cc.* Quod idem cil ac fi dix silet , omnes poft Cnri- (li Salvatoris adventum , ut calorum in- grediatur regnum . efle regenerandos . Cum autem nomines, fini *tc-* parvuli , (a- luie utique *Ic* iplt indigent , ac proinde *tc* baptifmate. Nam qui nondum regenerati decedunt , a fempitema tormentorum ul- tiont propter originale peccatumjubjiciun- tur , ut qui ab illo non fuerint abluti : itaque fine baptifmo liaudquaquam (al- vantur. Neceflarius igitur eit *tt* parvulis baptifmus , ut Calventur , juxta id quod apud Matthaeum legitur t <ı«ı aarrur aea *fotrit Ioftiljitei, lKO fUvokitor :* ergo ne- cefle eft *Ic* parvulos baptixari. Et in Aâis dicitur , familias totas fuifte baptiratas ergo 8c parvulo*. Sed *h* hoc ip(um Patres anti-

* r. m—. <<Aai»r··

ANtvo I CwntkTt 1671. *1 *

antaqui teftantur , iu primis Dionyliiis , lc · «zlcftt hierarchia ; Jullinus, quefliooe quinquaglima fexta > Sbi fic aperte loquitur: Baptilmi autem frudibus eorum tide digni tiuni s (parvuli) a quibus laeros ad iontei^offéruntur. Et Auguftimii Apoftolitam ait elle traditionem , parvuloi baptilmo faluari. Item alibi : Alienos infirrfibus pedes ecllefia tribuit , ut ad fe veniant ; aliena corda , ut credant ; lin. giiam alienam , ut fpondeant. Et rurlum alibi : Coi ili« lingulate mater ecclefia lubmiutftrat.

Baptilmi porro materia , *fola cft aqua* naturalis , nec<alius ia eo humor adhibeti' poteft . Hujus vero minifter , lacerdos unus i quinVfc urgente vera neceflitate , quivis hornos modo tamen fidelis , & proprium facri bapailmatis finem intendens. Hec ajptfn fiint^eftctta baptilmi . Primo , peccatum delet originale , *tt* quotquot voluntate propria is qui baptizatur , admilit . Secundo , ab zternis , quz five propter origiopft > live propter proprium mortale peccatum manejvant hominem , pceh.ii etimit I Tcitio immortalitatem baptizatis imptrtitur. Quippe a peccatis cos emundat , &.' in üci templa coaptat. Neque dicere licet, omn.a prorim .(ir baptilmum percellere peccata per hunc, non deleri , led manere quidem ; at non imputari'. Extreme etenim id; impietatis eft , *St* pietati», abnegat io ccnienda magis quam contcflio. immo'veto , omne quodeumque peccatum ante bapnlmum aut csfiftens, aut commifllim deleri , a'que penade ac ti commiflum nunquam fuiflet aut exftitiflet , c>edendum eft zliimati. Etenim & ea qua in baptiimo, formantur fignacula , *St* tum qua precedunt , cum qua ipfum pcificiunt vetba > ipia denique ablutio t pcifectam munditiam dclignant i quin *te* illa , quib;is appellatur , vocabula fignificant. ïi rni.n pes ipiritum *lc* ignem petficitur baptifmuv , perfectam utique munditiam hunc eill- ,/ manifeftum eft , cum perfefte Spiritus cipurget ·, ti ljraen · tenebras dif-^ipat ; lil regeneratio , utique vetera dc^ Ujcre. Quz porro vetera > nifi peccata ? Veterem nominem fi qui baptizatur , exuit ; ergo 8e peccatum ; Cnriftum fi induit > beneficio igitur baptilmi a peccato mundus efficitur. Longe enim a pcccitoribus Deus. Hoc ipiutn vero & lucuicntioti lententia Paulus edocet , dicens : *l<·'»(fer ftcctttrt) imfiituimir mtitli , in V pn »»a»i jefti.* Potro fi j ifti , igitur 8r a peccato liberi ; neque enim fimul pile poflunt vita *Sc* mors : fi vcie mortuus eft Chriftus , vera profefto cft *Se* per fpirreum condonatio pcc-

Hinc veto compertum , fublatos poft r.egc icratiqms gratiam omnet parvulos , per mo: terri Chrifti ad lalutem efle prxdcilinatos .J Cum enim nullius «i eflent peccati , /fion quidem originalia , otpote jam ab illo purgati ·, neque ctiam attua-

rat*»?.' Ç4 *oîi* ‹ℂ ûzotixrra; ὡ *vf* 4$/dix>ot- «uruic rVpap^ia; . *lurtto;* τοτιχογμ ex- τ« ζî)η\α*τζ , os *hiyer· pnrw ' «*tS»rtt if itt* t ? *βirΊlτμιτό·· tytSUt* τρ *rirte 'iV -Mtfortytfirtw fui-ni* τϋ *βα-τΊlα-ματι* . qjq Aùyurïtoi *ταρμιατιή Si<u φηΛ* «t'ro.-ο^rxiu» , τ» TxiJz* *Iit TM β*τΊ!<τμi-πP; rufy&cu* . χ) «λ·λ<*χMτι ' â ὀνχλχσι* τβ*i *βζιφiη» input* iC* ' J*i *ùrlSnrir* , ὀτωi *ipyurnu* · tnpwt χ<ρ. J^ae r otwc t^rdiarri»^ *input yKuorkp* t ôrvil 'iri/yeMairrau · £ «λλχχχ ' *i μητηρ àtxhww* /aa&rxùu xstpJiKp c«wjoϊ(χαιiζiτ^i. ,

Vlftru it t» iScrlwM* *it* iXijc *pty* £J<. *it; xtd'tuS , mSim; iήρν ὺypS . «τοπλπ·* tx< *if iti μi»ı rS iffiu; , w wnp i>iy·)ïiui ybfiS-U* ï *ii* irifM' *ir. θ^ωτM , τλ?α> dp Jo Ä'Pm , £ rxiri^ iyjttnt ipuôitor* τ« *'βατίιτμιτι. ironhta·· μιΐί. it tS θΛτΊiiτμΛη; riuteXim φχ»Λî.* ■*ofû-nt* ή *Λφiη;* τμ ‹©ροτ«τβ£ïχι? *τλιιμμι-*Xvusctb,' , xi *irut dusetriài»* *luî i Sxrltij-éc; . i£rtpa>* , p'dfreu cuevsor *iiiiti rôtir,; ,* ijrz.v xjv/xtcTV , *tîrf ici* ·rà dp· yrjxoror *àuicTruti , trrf i! i îiinût Sururlun;.* τόiτβ» , *iliurit tuurij; t* Lù «iθ«· . Srx<Msr ηὐ *auri; ·& OfliatpTfUttat, Hl··; QfS* > mx *in iè tcrür μΐ yiicS-tu it»* τμ *βΛiTιτμ^η; τχ,τλ; ri; iru. rSt «ep·* tktm *iμιρτi&* , *·«λλ« μir·.v» ρ4»* , MX /%W‹» *ii* ' TMI»)J *ΛηβH<ι; rr; I^ΐττΛ i~i yiμω Hariri;* p«AMr , i ὀλκ: *iuoλογιί* XL'rf.Srrx; · *«N?art* τiτχ ««χοτiζ τρα TM *βΛΤίΐτμχτν;* κτα , i yryorûx «T>«ri?irou, Hjq *ti; μη îrΐ.* τοπ , i *ytyorJt,* Ao^/Çctsu . ·or τιiτβ/ τμ *β^.τl'ιτμΛ'η; ,* τ*τ« *tMTfpth' ai ^ρομlιιιύϋταΛ* mJ t ïiKhmîou ρ'ιiβ'Hî , τv *βατιiτμΑ , T^ui iïτΛî>iτ1ιη χiθχρα-η* . τη« ‹ωτ» *tuin* τμ τμ *β&τΪi·τμΛ*dro'ux-nc *técirum . fi yàp βirΐîτμα inc rtàiuan; £ rupi; ,* ἐϊλ·ζ *in £ -riKtia τüe-tt* â Xiiθ'oî τ/i · *ai* j5 .TtsCux Tiλ:τ':.>- x<zdrlipw- h , *ri criôrt; iKtirm ' <i eiiajfyitnrt;* i *TapilX&f* τ* *άρχύα* . τζ»< *ïï rtum , ti μη* tu *άμαρτΐμ*·ηι ;* κ «Tirîûrtu d *Barlt-*^di4u&· ϖ» ταλοι· *ir^purot , ipti* syq τioi d· *μαοτΐαi.* h *c^iierai rir* Xczrdx , dp« draadp-

μαιρά> yà> îrΐ àutpwXir d Θ/de . τμτ» qÿj liaJXoi *iiSirMtr τραιΰτιρι» λiγω , ΰατπρ iit* τμ i'ιό; *tutp-niï&i oi* τολλοζ t *im> iii* th *it'i; inyjpi , apt tuttr/x; «Adb&epci.* m *ytp i^ircu ci ηύτμ* aTrou τ4ο , ‹c τ»> *cdruia».* η «λχθω; drf5«c»n d *Xitràs» λ:χ* xj *tXn&i;* a *itt rS τιiiμνπ; i/pin;* .

Eχτ^θϊ» J» iïλo» rdt-m τμ β*τ7«θ·i»·η» *Mΐμι&i>·ηι βρiφη , ΛiαμφιβόλΐΛ* «·*iζ*· «J-su «poo^rad-ône *iti tS θ*ζ«τM ri* Xerr*Jtî yàf curât rtn; nrH>* ‹μ<ρτζ'*i ' *x.wnc j4> > irt tXtrrfû^KTiu* tJ â*H«· *Kfrpî> ' HixÂS Ü»*

*ÂnhcT chkijti

ANNO IMIST1 ‘*z*. *if , ·τι ntSpiftn* Aw f^»r^ *àttpytix tgptiipt-* «onçiTxsw , cpc ç σ·4iζ»τ« . *ὼτ/θτ,Λ ii* -rè **Sxrl/ru*** *é fyxpxxtifrx «M^iλHτTo»,* sûr-. τζ> <* *τιιζî iepurruuLui y xx&ùf* >5 «iiuicrw τi» *xJiir H; Îι vτιιύη!* T|j£e”” ’”C «w’w ’ *iπκ iiii-nm* *xik@xt* 1i<&ιuὺv.iτ»» ^τ«ξ *ôp&St* SxrJrsft-t»-•m, *χ-b* ig μι<£χ«; *ιπιμβιβηχιρ tiw vrarertît i,μχρτiM* , **i** è «ωτ® βζo/ζόμ*iτH τη τ/rewç. τiXβν» }5 i'τζ,-γiφαχ «Apec xu'eae» , «'«**Xsqu&t**»^ »ζτiὼ *Lui χτΰΧιτσ ùtâtriepr tn fArwi* ·? *μι-ˢmnixt.* ’ |

A H> . atpore pcce»ti» ex propri* eleàione nondum idonei i bettorum in iortcm ccr- CHRISTI tiffime Cooptpntur.'Porro »<juc ir Ordo , i»;». bjptiiau» ch^ra&eretn imprunit indelebi-lem r unde quemadaodwn eodem ordine initiari bit nemo poteft > ita ncc teâe fe-mel baptixatu» > iterum baptizari , ut in mille peccate forte prolapfu» , immo ut a fide ctian^apoftata. Enitnvcro converti ad Dominum ^niiquit voluerit , cam a qua eroderat, piêr peerntentin,iacramtrttum recuperat adoptionem.

O P O Σ <. * CAPITULUM XVII.

sj ’ .

PerSiit-fy Txfxym μονή^ο, ή,; îfpî; £- , *a rep xrairipu xxni τiζι>* , *ήηιρη» i-^iμι^χ* , c»t7ro wrau *ôrep* o Jtceaoi *Txpiiuxt τη ηιiτi* η *Txftiiiu iwni irip* "*Sii τδ χότμη* ζ»»>ι’· λὰ,3ω» >5 *ipni* ig X'Xoy-iirsti , *iiuxt vii; xyiun tuiti μχ^ητχϋ;* ιε *χτοτόλ,οι; tirur'* Χλ-*βιη , t>iytn , τiτiΐΐη* τ» «τωμ* *μv . ΐ* λ«-*βΰτ* -τ» **Torpor X^ajrrijra;** *eipnxt ’ τιtn* «ιurit τα>π; , τδτβ *iri* τi «7μχ *μα* τ® *ύτΐ̂ρ ήμϋ·iχχ/ωόμ^χπ* «C *χφiτιι xaxprtvf.*

Τκγχ er τ® *itpnpyix rirSio/fy τχρ£κα τi, C itliiut nuit* Innâ *Xttrôt ιi τυτιχω;* , »δ"»v*o-*HXÙs, iif γi&τι úτιρβχKiτγ , ùt* C, Τβ“i λοι-τοΤ; *μυτηζ/Λκ , iit xxvi μόιiu* τ«ρ«<H«, , *ΧΧ-&û; tnt! t V τxripur t-içr'zxn,xfex' t S βχτ'lit-μ·ζ·η; ' illi Χχ1'ctepriruùi , ûrt CtSt9ru rluù* ■S-foniT-ie τδ Xo'yw *vi* njc *4u%x&trtxi* «.τμ *ÜTcrxTixiΐf , xxSvi ut xro htâiptf λΐμ> xüx^û: , £ χ&λ'ιωi Ïαζχζχτη .* «λΧ'αλιιθ^ω; *& -apeyaer/xù;, ûre μιri* τi» *Χ^ιχτμii* τδ *χρτχ* , <c *τi uirn ufTxeiNtftQ-xi, μιτηβ-ιi^,* μ#ηιτο/7<θ·Λΐ , *μίνιρ;ι$μιζi<&</Γ* τi» *fjtyi χρ·τιι ei;* vu ri το *xKr&i; τδ* xuçl>e «·ωμχ , *ότιρ* ρ *f-fo>ràn* ci BiiltXff.u *tx* π,ι *x^txxp^ttn , iβχ-*τΐ̂/βθτι ci 1ορδβ»i| , »τχθ7». *Îτiφη , xtlrn, if-*iX>ΐφ3·η , χ«θ·ητχ< *ιχ itatur τi* θi« 1Ê τχπ'-*μκ , μΐΐΚχ iK^bîr iri π?* »f?«Χ«» *-nf* κρ«,>Η· τὸ> *δi* o7&» *μιητοιιι&χι £ urnsrtit&tu ttftui-*»τe τi «ΧηθΑ τδ *xutitf Λiμχ , ôrfp χρiμμχμi-*»μ *tri* -ni *ruupS* , »χύ9·>ι *ύτιρ* τη; τδ *χότμϋ ζμv:*

t-τι μιri vit χγιχτμΰί τδ «ρτκ *yfj* τδ ·7-»* , *Hz irt /dfrw τ!ὼ itixt* τδ *ifτα* , «g *τδ o~~·,* λλX* *αΰπ* τ® *α-ωμχ* , >g τi *ιμμχ τi xucix,* «i *vi τi* xpTK *t & τi altu tût* £ Tvr»t τχΰ-τ»> *finir* -nt; τδ *χρτβ ονμβιβηχi-τ».* £

Ετζ *χϋ-η* τ® *rxrxxi,pxn> τδ xuiin τΰμχ £ euax ufrttiΐïo-dua* , ig *tiriΰftf ti;* τ® *νόμχ* ■ *t V* μ.«πχὸ·τi, 4*τ»ὰ«» τ» >g «τ»δδ». t /Jw *-ni;* njù A.'τiβi'π £ *χζioι xptm χμχρ-Tiir* , fclw *eijrtm* «®fo^t»w» ’ t»7î J*xrt-*βΐ<η i, eidgw; , xxnixttr» é xihxrtt* <uû»zo» **rx.^x^»**.

Et » nu»f«3^U *pty* jg *ittoptiiâ-u tin χρρτιι t* ηπ Σ ®Ün «ni *τύμΛ* t < n «Γμ* τδ *Mtfa ,*

Credimat fanâiŒmum divine duchiri-ftio iacramcntum , quod ordine quartum fupra receniuimuj , iflud iplunt elk* . quod ea noâe qua femeti^fum pro mundi vita tradidit Dqminur , nobit traditione re'.i-quit. Panem quippe acariens ac benedi-cent , dedit lanétit dilcipulit ici» &.' Λpo-ltolis , dicens : *^ttiipitt, minthc^te. btt tft ttrfxi* «»·«·. Et accipiens cali.cm gra-tias agent, dixit : *Bibitt tx t» »m»t> , hic tft fxxfxii xttxi , ■< fn vebit tfunJtrxr i» rixiUiitt» fttnnrxn.*

In hujut itaque celebratione iacramen-ti , Dominum noftram Jefuin Chnftum credimus elle prefentem , non quidem fe-cundum figuram aut imag^cm , neque etiam fecundum quamdam , uti ccterit in (aeramentis , grati· excellentiam . neque fecundum fimpliccm , quam & in baptii· mo Patret nonnulli commemoras.r~, pic-fentiam : neque pene» conjitort mn m , qua propofito cucharifiis pani \ rbt di-vinitas * fubftantialiter uniatur , nu.nud- , i, modum infeite juxta ac milcrc I utherani ;·<».ii<«. arbitrantur ; fed vere realitcrqtie : c.uat:. nus panis & vipi fafta comet ra’tone , ttanfmutetur , tr^niTubftantictur , conver-tatur , tranieat ; panis quidem , in ip-fum corpus Domini verum , quod natum eft Bcthleem ex temper Virgir.e , baptt-zatum in Jordane , pafium , fcpultnm , quod refurrexit , afeendit , fedet a dextrit Dei Patris, in csli denique nubibus ad-venturum : vinum vero in ipfum Domini fanguinem verum converti ac tranftnbftan-tiati , qui ex illo in cruce pendente pro tnundi vita defluxit.

Item fafta.panis & vini confecratione t nec panis , nec vini manere amplius fub-ilantiam credimus , fed ipfum corpus le fanguinem Domini , fub panis & vini fpcciebus , id eft , fub panis accidcn-tibus .

Item *Se* ipfum diftribui Domini' corpus *Se* fanguinem puriffimum , inque commu-nicantium five piorum , five impioium os ac ftomachum introduci : nifi quod re-mifTionem peccatorum vitamque piis ac di-gnis impertitur «ternim , impiis vero ac indignis damnationem pmnamque accetbt fempiternam.

Item manibsts dentibufque concidi qui-dem Domjni corpus ac dividi » verum per acci-

ΛNNu CHRISTI <«i*

accidens dumtaxat , Are penes accidentia A pinu *tc* «lai , per que Sr vifibifia ea effe confitemut *tc* contreffabilia : at infecta prorfus St indivita fecundum le permanete . Unde *tc* catholica -dicit ecclefia

„ Conciditur &■ ^lividiuir , qui coneifus „ nequaquam dividitur ,· ubique manducatui , *tc* nulquam confutnilur, fed digne accedentes fandificat .

Item nequaquam fub divifiqne qualibet ac minima nanis *6c* vini confecrati particula , effeZpaitcm corporis *tc* (anguinis Domini 'quippe hoc fn e blafphemia *tc* impietate nemo dixerit : led totum ac integium Dominum Cbriftum*fecundum fub- 8 llantiatn , animam videlicet luam *tc* divinitarem , id eft , Deum perfeftum , *Sc* perfedum hotninem . Unde *tc* multae cum per orbent una Sr eidem hora celebrantur Milfi , haudquaquam Chrifti pluies , plui ave Chrifti funt corpora : fed unus in omrfibus ac fmgulis fidelium ecclefiis vere ac realiter pt«feo« eft ipfe Chriftus , unum *tc* corpus eft , & faneuis unus . Atque id quidem > non quou illud quod in caelo eft Domini corpus fuper akaria dcl.cndat j fed quod poft conlecratlonena converfo ac trannubllantiato eo > qui lingulis in ecclefiis offertur , propolitionis pane , unum *tc* idem fiat *tc* fit cum eo (' quod eft in crlo. Quippe multis in locis, non multa , fed uuum eft Corpus Domini : ac vel hinc maxime mirabile eft > dicilutque hujufmodi facramcntum , *tc* fola fide comptehenlibife , non autem human* ratiunculis fapienti* ; cujus quidem vanam *tc* cirea res divinas ccecam inquifitionem pta atque divinitus nobis tradita profcflio noftra eohtemnit.

Item *tc* fupremo colendum honore , eultnque latria idem Domini corpus & faneuincm efle adorandum. Quippe fanftiuimz Trinitatis, *8c* Corporis (anrguinifque Domini Una eft adoratio.

Item *tc* verum ac propitiatotium efle I lacrificiutn , quod pro fidelibus omnibus tum vivis *i*'tum defundis , necnon *tc* pro utilitate omnium offertur , uti &: in hujufce facramenti precibus exprimitur, quas pro er quam a Domino receperant , dif* ponendi poteftate , Apoftoli ecclefiz tradidere .

Item ante ufum , ftatim a eon ferrât tone , ac poft ufum , id quod facris in pyxidibus eomtnunioni moribundorum after, vatur , Corpus efle Domini verum , & a fe ipfo ne vel leviflime quidem diverfum ; quatenus ante ufum poft confecrarionem , ft ufu , ac poft ufum > verum omnino fit Corpus Domini-.

Prztterea , verbo , modum iljum , quo in corpus *tc* fangoinem Domini panis *tc* vinum convertuntur , perfede explicari minime credimus : (id enim penitus impoflibile , etpote (oli Deo compreheafibile ; unde *tc* inicitijuxta ac impietatis in notam incurrit , quilquis ad hujus intefligentiam anvftcrii fe (e arbitratur perveniffe :) fed panis & vini fada confcetatione , non typicam ,

iSfi-nt, ηηι x«vx nt *evpfit-* anno *βτ,κίτκ tpnf* è TH *o'inc* , i £ *xr'st* ÔuoAoy&TOtX , x*&fxopc *ii fif*l> χτ-* i^juiint Wrfp £ *xiix'fim . oStr* £ ή x<SdXr«|. CscxArtficC φζτP *μi&ζετχι Kj iαμαiζiτιM ὁ μî-* , I >^ζo74voi, g *μ$* , *ὁ rjtnn M-iiuftoi,* χî EÏ'τοπ 3*Turt!ju|eoi , αZXα *ri; μΓπχ»-* · catc (JrAoiôti «iξ/vî) wy/a^?.

£τζ ca */icfpn* xi Turuxr/ th *μiταβ^η^î,η; xpnc* alj *o'tnc i* iz éT»«t *μî& τi raiaxrc,,* £ (ii^otTsc *rS . βλχσ·<ρ>ιμο>'*>5 t Stu £ ἀθτον " «Ds«t ὁλο? ὀλ/ζω; -rw Jiarromv Xexror ≫*Γ *μιη.* 4-·χ»ι>' β>;λοιὁττ, >ζθηiτν.'Tβi · rjTBr vsXeJor ·®iὁι £ ήλivoχ «·«5·ρ>τον ; Ôv^rr è «ObAiir *ynopf/ij» c, τiî ι 'κβ^τι μiΛ* £ -Aï iLurn üp» *hpupytw , μ*.* <ObAirt Xitrtif , ïj τβλλχ <rp,u.Ri« sMs ïvst *to> tûr» Xtcrôf cÎhr&üf* ï'. *rtcus* , £ *i>* eoou *«uiriî* το ‹r‹ù,u«c x, ri d<u* *à· Tcùi χχ-ηί μiρφ RJ* r/-»r *cnx)\r,<ricuc'* £ tnt» ι/χ *ὁτι τi* câ iipcoor; τi *îsairôrx* c?« *-race ôwiarxiiou λχτητι α-ὑμχ* , ‹χλλ' *on* ὁ -? ‹epo*- ôtriiic* c» TurTSUi tcuc *χ,χτη μiρο; ὁmuKt'tmjc cBfOzti/J^o; âpm μι-ηιτοι^^ιοi* «Ç *μiTvβ^/üP·>o; μi-ni ri, ἀγιχτμοi* , y/rfrtu g *îf i›* î £ vu suit» το» câ *Jpaio7s . tr* το *vüμ<ι t2* xtiftix a» τολλο'κ τόνου, £ i/;τοΛλ*· *i' fix* t &td ni *μοΓîï,ιο) τiτο αίλιτχ in* λ/yfrsu *^χὑμα ·ο>* , *è* τζγη *μόνρ* ζχηiλητiο, κ ὀ οψ/σ·μ<σ· ‹rc«p‹«c «'ι&ρωτλχ,· , *ÎÎ* t *Luj μχται^'* χζ *aaontuf ë» nîs S'Haï; ἀχοσ-(-ἀτα.<* η 4Üi s|Sik x, *&tovxpxion; κμν? Sprsnctcx.* ,

Et / *enixi* το *α-ωμχ & αΓμχ rS /.utix* mi τω *τή; /χυ,'χ·iω , τ·μi*X* WrpÆstZAoi *w & Λ:^οτ>'.'Λυ^^·.1 λχτρA,ηιωχ.* 'μ'iχ γχρ ὁ .«νατζιώητι,- π *vγiχ; τζ,ιχ^ο; , £ τi τὑμχηχ* i£ su/cx-ro; τι? xtzjiir.

Eτι eotu *Stiirix, ixKrSr, ii, îλχηχiι» <»ροτφι-* ρομî>1α> *brip τχ>η» -RJ /7τ·βωτ* π- ■iSfNTtii s, £ ur/p *ὑρ>ιλ:·iχ;* t xîtu» , ‹λ χ/ίτοκ *pi&Ss ὰ reUc τi* /ziwtija τκτκ db'^cuc visai f ‹τβτ·λ»» τρ *cxxKnria Xxpa^odxia-cnc* , xj" *rîχὺ* «•poc «ωτH? *iiχτχγliï>* τη «*<'«.

Et / x' «po' vni yt>»<rfaj 4J5b; jUMic' TurxyzM-- utîr, i' *μ?, t luj* ywr/r m' *φυλχτiόμ^ο,* cr tsuc ttpotJi vhrçcqi *4tfo; α/τiλιιψ* *-Rt arehuifrai ζζ/Ζλόιηiî', χλϋ&ii ffrxi rS xvgJx χ-ωμχ , ī itx~ η μηϋ> ifX^tpor txurii* , ὠτ/ *<sfô* τζ; *μζ* mr *χ-^^χα-μο»* , c» *τi*)m<rw , *μ&* ni» yn<n» , WMU xu™ T«.'rm t» «λΗθότ *τi ηυiχ τiμΛ.* Λ

Er/ τρ jufTwn'mn. λ/ξ»ν H TV» -rporov */- *fiiopSp* ï ηλiθια/ , χα$* » · «{τ»i , £ d erv&- *μηχτοιϋiΓΛi* w'c ni *e-iμχ* ÿ ni euju« *τi* xoeiir. Tuto yjp *χΚτ,τîο>* rnvni, è *Ûuia-n, ^Xlcii* eù- t 5 th *9iS* ' *è* v»7s *TnrtMrn χμû^ΜΛ* ùjue t xJ <0-/Sw«r *tn^ipte . xP^'ôn ī* épvu; o oîrec *«»» xyixc^M , ‹i τυηχβ; , Jj· t/xontic, w xplam irrpSsiAûtrç, ñ'H τρ xontaixi* î τvi

«pu-

ANNO CHKurt 1674' TtfpOÎ» ritf vho'mv»,- *μiv** τi μοτο$ζï< juf* A -nrSjiAXTr*» κ'i τβ <τ<ûμ« , i «u/zc rû ttifcÍM. *ilï rupQtüipxi rt* ri <prg , i ri o/rï , *tif, ημβιβχχόί* t/ τi a-«/x«rer £ «κμχτκ'ΥÏ Xtx- *rï, rforluj* $ «Moiwriv jancroiw- *t u J «ΛX'*λι>$M ï ιιαμάμΛτιΧΰι , & mnùiut yirtrtu* 0' z4ù *iffff* «αΐηι '»» *rS* χυ ότ *rCptt* , d *ï't»c9i atiri* ri «oeétr «ujux , *ùi tipy Ttu irutip».*

Ert put *ybfcSru rm;* T» */ hpit* JL'xc&iriac *rire* yuorii&aor› *c** pot *μώι» vari b· fiui* 4>rrj3i« , «J lire *Δτιβ»« £ xucJpt trnu* xo'rir *t(w bpuriuilut λίβοΓη; , tut*J'er rpuruv À dranXiuj ô»<Aqtn'< d/dnrxev . *tuitu Ici» <b 'ruuiipu* à *f* ôtxXnn'ec é «%< ri μυΓ^εχν *rir* δόξ** , £ «λ»θικ o'μολορ/'χ , £ sifYtuonini rxpstioric , *It» ï 3s7* χολθιβιοά·eu x*l ΰδι'ν* Tco'ror \j»o ÎV *tirtf&b βα>Λ$û»,* *irorMfJ^w rii nunttrpit ,* tuc *StSi-* Xxc flf wprrrw» «s'o$m/k; . *AX' «›<Ty/a>ç ro<» ii *iltirtcrr»* irpcS<Q-<u *rh» ημ^i^H- r<t» rapilorn· rit yap* TotpajSuurorTsrc «roro/H-Ttu £ *ataStpari^H ï* M&ολιχιΰ τi Xexri «·

Denique neminem » pteter pium faqte-dotem ab pio utique epifeopo canonice in-^ftitbto lacerdotH chmaâere initiatum , justa Orientalis ecclefi* doârina, hoc facrofanâ*,cucha'riftûe credimue pofle con-ficere facramentum. Hcc sift compendiaria Orientalis ecclefi* hoc de (aeramento d0-Arina , veraque confeflio , *tc* traditio perantiqua i qua dd ne vel apicem detra-xerint , qui pie (entire cupiunt , *& novi-*tates horrent , ac inania hsrcticorum dogmata deteftantur: fed hanc, quejam-pridem obtinuit , traditionem integram fervent ac illibatam. Huic enim adhatpre qui contempferirtt , landa Chrifti rejicit *tc* anathematizat ecclefia.

OPOΣ ή.

Γ'›"Λ.'ομ}υ ρβ ·?^ *MMiμιριφύη* ψιχ«; tersu η ώ «trwie, η c» ôluûi, *κθ·'ότι* rx*rofârp<-χ<υ£ιζό^M« <tcô *τνμίηη, rtiptu/-Ttt.» , i,* «fôc *Αφροβ-utilûu , ï yirri»* qcj rfKtypror i'ζιημ^ι , *ipoKrytspinft fjfu-nt μητν* vic *itoXej'trtut , μ^η ηκ KArnKiirtu; nhtttLi. μζ' rîα»* xorrtui *irirttri» , in* ΰ 4λ^' &»ar-·rü *rûp*rt pttf* x auXôc η ro*tfir: *ira-*Zyr/ÇrttTv , «oλ^ψiτΛΐ r«ΓOi τ> riXfeov , η ·»)i c'roÀwriw;, à tÿ; ««nuteiiraarf JaXoeôn.

, T«s *3f rvptâ'tpivnK ^Λ»Λτιμ·>κ rKtippt·* λχμχ'π , *pi* d* uro^MÎfSv *ΛτοΙημηητηρ, pfruwiritnci fjfi fri* Wtxdrntç cv *rS ρμ nt rûtia.-nc βΐ'», pi Tocirtma Ii* BÏorrêsJuip· *ror itfTutoia.; , (ctt^iil^iitfutt, hKcioTi , yantfr^r-u* ci *ypnyvmrn «fori^uû»* , θλ> *βήκα,* r Lȷçνi *rtp»pi>&Hru , ÿ nui* c« *tpyn t Luj* «por *rw &fà», ri» ifavrfaf iyirv irt-* , « <c, *iparoToiirrv ΐïλυ ï* χηθ'Ολιχη ixcX>imx *ir' ipySt àtôpttrf) rin» é uùiV ti; ilu* , £ *thropbttf t L» ur tipyirnrrt ipufnpin» reniai .* eTr« à *a» rutMUtQTtrtc tiff ixitSpfr in^eyii;' iKtâffitû-tu Ii tiré* fîjr *itftcc iytbônnf , Iti* iijf *leiiriu; iV itfiw, i^ tiiroiiû» , < iV Jnt-itfint* 0Γ *ix»n niycnic iren^ûrt . ptyi\t SvtapbK μl\ιη* iv *tùatpixn* Str-*riec , Idi Illuc Crie iV tctotptipfan ruCytw ixxcoc* , 5 «boor *ùrif ritn»* ή *χλΆτΛ»,)* stroroXatj oπιμ/pu *rw» itt^itrk ctroupf* pivnt* ê *rSnt rS, pi* cilînu W< *bK»Iiii>*

amno' CKHSTI ispc.

C

CAPITULUM XV1I1.

CrcdirtUt defunâorum animas aut in quiete aut in pcenis efle , prout quiiqnu gefletit . Quippe vel ad gaudii , vel ad tnftitiv gsmituique locum Karim addu-cuntur » atque corpora dcieruere : quam-quam integram beatitudinis aut damna-tionis menhirsm nondum accipiunt. Cum enim generali faâa refurreâsone › fuum anima corpus · quorum aut bene geftit aut qiale , relumpTerit › tunc beatitudinis ac pcxnarum reeipret unufquifque comple-D mentum. K

Ques vero letalium , quibus fe le ιαdaverant , peccatorum non defperatio intercepit , fed ante rnonem pernituit , at nullum fecerunt pernitentia frudum ; la-crymas videlicet effundendo , genibus fle-tis m orationibus vigilando , femetiplos affliidando « pauperes recreando , fuam denique tum in Deum , cum in proai-mum caritatem operibus detnonftrando , qus & tathplica ecclefia rede ab initio fatisfa&ionet appellavit ; horum atque id gtnus animas credimur ad inferos dedu-ci , ibique juftas pro *iis* , qu* commrfe-E re › peccatis poeuas l'ûftinere : at fus ta-men futura lioerationit efle conficias , Ic ah fumma bonitate per facccdotutw ora-tiones , fuorumque, pkrcntum eleemofy-nas liberati . Ad hoc vero potilfime va-let incruentum Mille facrificium , quod 'prtvatim ab fingulis |>ro parentibus *luis* , ab catholica vero *tc* Apoftolica ecclefia quotidie pro omnibus communiter offer-tur . Porro liberationis hujufmodi novirn nobis efle tempus nequaquam dicimus |

Anno CHIUSTI 1*7*.

Hies enim folvi quidem panis , idque ante communem rcfurrcdionem 1 *tc* univerlale judicium › *tc icimut tc ctciimi» i id* veto qu^ndo fiat, ignoramus.

A xctfor -? «r«M«vfc . *Sri yip ybtrtu* /ΑΛθ> anno fan dW Wliiw «rd *W }«nb 4+pà f tomb* CHAUTI «»*Γ«Γ»ὼ π ὶ *9titLl4>,* \g τιτZo/ψ iron *Si*› «yroS/4*·

Q.U ÆSTIO I.

JSecttM fanette feriftetrue «pÿur* rdrMS<r?« «ff *ttHulat lfi›* *Cimfaeeie.*

Non decet. Enimvero ita utilem › imno *tc et* fe neceflariam divinitus traditam omnem feripturamagnofeimus, ut pie fine illa homines vivere .nullatenus porte ccn- B feamua. Hanc tamen haudquaquam convenit omnes legere : at eps dumtaxat , qui profunda , quat in illa latent Spiritus arcana reda interpretatione valent aperire ; quive eam qua exponenda , docenda» legenda eft feriptura facra » rationem probe norunt . Illitteratis autem *tc* feriptnram facram abfque diferimine , vel folum penes litteram » aut alio quodam a pietate fenfu intelligentibu* » ecclefia catholica , utique difpcndium experta 5 Jedione ejus interdixit . Itaque omnibus quidem fidelibus facram audire feripturam , quatenus corde credant ad juftitiam › ore autem eonfeflionem promant ad falutem » C permitium eft ; aliquos vero feripturm , ac veteris potiflinsum inftrumenti , libros legere , pnedidis ac coelimihbds de c*ufu*, prohibitum. Et vero perfnde eft Caere icriptura ledione illiterates prohibere › ac luhdiori abftineant cibo infantibus imperare.

04. sir *rirto* >5 *yj*çlu> &tùn&rto* , è ωφ/λιμΑν^οἱΑβμ}» , «J ûtu mi «'nt/wor *μι&'ἰωτή., vrt* mink «'duuKro orwrir *μ^ν^ν* ûuviiw'rxf&su winir » «'M*xiro *μi*v> JW μi$ ne t^ftrirrs I(fate me eiSfrn ïΓιατ'ὁηυτ τ3* rrdecree, é widiwore rpdrwc »' }γ«φ» *ifi.>Ar<u,* kJ *ἴiλλγμτλι , & ολλκ itMtynvfiUTcume Si μ* γἱγυμMM·μl»οκ ,* «A/«φομὺ;, *η μόκ»* χ«· T» B & Χλ *Tl›<i TpQTOt ih-*Aorezo» vit vat rïc *yp<t#3e ὁ*λ*μ-ûbvrit,* ♭ χ«θ«A/*>ι ὁηχλητΛἱ, ï/« τ« *reéfete ritu SXriSUu fywciibt* W θτμ/τιἰ» tZu» «rsQ-rwr» tria ctnfMarau . *ùrt teuri ébrifieî trrtiτ?«®θ«α /4»* «mm tu ? χρ«φϊἰ , *bet τιτι!?* τη xrtpA/p *tit ittyuorujjlut j* ὁμολο^η *Si* t^J rdρκτι *n'e* rvmeMte* «trstyrrurrxw» *Sfbitt neyfA-*ΦΒ‹ μ/(Β , £ μ«λ/~« vi)C *taKmc* , «ruyopÀ'f-TOI, dÇf H^)jt4ùa» *Λἴrlω» , £ iV ομοἰω* τὺτνκ fwx«. hjŬ/rrr T<mr *τΛμΓμiλM me ἀγυμ»ἰ-*ror» *μ* AtAytkériM* sJo-adw; *t lu)* r«r<r *tifeie* yfstÿiuî , £ tari cin/^foj-su *μη* «τ?i-o3*cu rtpt«; *τρφκ.*

Q.UÆST1O II.

Situe fUiM «mailur /«jrenlui *Cbriftieutie fcriftnre.*

Si legentibus omnibus plana effet facra feriptura Chriftianis » nequaquam perferutati feriptutas bis qui falutis defiderio tenentur » Dominus mandaffet : fruftraque Paulus politam a Deo in ecclefia'doaoratus gratiam fcripfiflet ; neque iotcl-ledu difficilia quadam habere Paulus epiftotas Petrus diceret . Maximam itaque conftat efle feriptura altitudinem » juxta ac fenluum ejus celfitatem : ac dodiffimis proinde divinifquc hominibus ad ejus expolitionem, germanamque intelligentiam, necnon *tc* ad.verum atque toti Icriptura Λ cjufdem auâori Spiritui fando conformai lenium, opus elle .

itaque fanitiilima Trinitatis mpfterium ac Filii Dei Incarnationem , Paflionem, Refurredionem, *tc* in calor Alcenfionem , necnon *lc* regenerationi* *lc* extremi judicii veritatem, (pro quibus mortem fubire multi non cubitarunt ut iinufquifque facro baptifmate initiatu* agnoieat j baud tamen necefle eft » immo impoflibile , *lc* ad ca , qua folii fapien-

EPfiTHΣ1Σ rfJ

J

Ei Ah τi» θ«ν«ν *tuanii rtfi rinut*

sir *rirto* >5 *yj*çlu> &tùn&rto* , è ωφ/λιμΑν^οἱΑβμ}» , «J ûtu mi «'nt/wor *μι&'ἰωτή., vrt* mink «'duuKro orwrir *μ^ν^ν* ûuviiw'rxf&su winir » «'M*xiro *μi*v> JW μi$ ne t^ftrirrs I(fate me eiSfrn ïΓιατ'ὁηυτ τ3* rrdecree, é widiwore rpdrwc »' }γ«φ» *ifi.>Ar<u,* kJ *ἴiλλγμτλι , & ολλκ itMtynvfiUTcume Si μ* γἱγυμMM·μl»οκ ,* «A/«φομὺ;, *η μόκ»* χ«· T» B & Χλ *Tl›<i TpQTOt ih-*Aorezo» vit vat rïc *yp<t#3e ὁ*λ*μ-ûbvrit,* ♭ χ«θ«A/*>ι ὁηχλητΛἱ, ï/« τ« *reéfete ritu SXriSUu fywciibt* W θτμ/τιἰ» tZu» «rsQ-rwr» tria ctnfMarau . *ùrt teuri ébrifieî trrtiτ?«®θ«α /4»* «mm tu ? χρ«φϊἰ , *bet τιτι!?* τη xrtpA/p *tit ittyuorujjlut j* ὁμολο^η *Si* t^J rdρκτι *n'e* rvmeMte* «trstyrrurrxw» *Sfbitt neyfA-*ΦΒ‹ μ/(Β , £ μ«λ/~« vi)C *taKmc* , «ruyopÀ'f-TOI, dÇf H^)jt4ùa» *Λἴrlω» , £ iV ομοἰω* τὺτνκ fwx«. hjŬ/rrr T<mr *τΛμΓμiλM me ἀγυμ»ἰ-*ror» *μ* AtAytkériM* sJo-adw; *t lu)* r«r<r *tifeie* yfstÿiuî , £ tari cin/^foj-su *μη* «τ?i-o3*cu rtpt«; *τρφκ.*

PΠTHΣIΣ ff.

£Z ‹τ«φ›κ in» ἡ χρ‹*ΦΒ *xÂ-rt me* «r«yi-rwsrxifcn *uvete* ,

E/ «*«φη; *lue ·! Scbt t Âτ i me drtyi-fUTIQITt χK'HM?! ,* MX *At ὁ fflUtÂt ntV~ t lw t « /3xXo/tJ/dxi* e-4>meiei τν'χH» *irirff-rt* ' ιζ τ» *γἱ^ιτμA* τἰμ *StSATUtKlete* /u*r«iwc th tlaùXa» *λἰ)>M» n&Lu<u* χ2β·ο **τi** 0{8 *τη «*-xXrar/ç · £ d P/rpoç erx *it IV t S* FIxJ-Λ» er/roAw», ἰχ*ν» τ»«' *Swtdtrm iKcyt. 3n-Xw* duu arc τολὺ tu j3«-3o/ *i^nt rliù ypA^laè,* £ τ» *μἵγι^ο; -fV cbtwùt ,* £ A*7a5vu rr/Γχμό-M* , «J *itSptM <9fàc ipâtAt ,* «ἰλη^ἰ χχτβληΨ" » *ytûftf ôpSLuj , £ <riu)^Sàt* τ*‹Π) χ{«φη> *τμίημiΑργἱἵ rubv* «pvmrriC-putrr;

Ωγ» *me dM^in^ièriv,* h £ M®- » ‹«&/ *T&*S»e vine,* ! *ἔ ἱ τἵ tjj τἵ ®ei ctAt^fûrwte ,* va *rfàti , i incrifie ,* » w'c odparouc «roï^·, · *reei* me τ«λ/Γ-*yiMo-tAf* q«M Ady®-, *ụ· t>iu χ<μ TO»oî* $«r«iw ‹5Tομπκι CÕ *ὐιμημ-A* . *Jz Ànyinùo) Si › uÂt^ar Si ituvAm virn*

"ÂSïïSr »«l/rau , *i~ii ηΣμΛ ri iym* udrwc *tilt iy-* A tin *tt* (anilitate proditis Spirit·· fan- anno

°ΣΣTT yiyuA*»»r/*6«ç *rxi «-*?/'«£ iy^t fm-* ·P«“ · °“M’ P***- C«*,»T’

EPηTHΣIΣ / \

QUÆSTIO HI.

Itjar *y^lui nit β,β^lχ tu**;*

i&β"?· Wrosfitrs Smftursm* w«?

Ατὸχ Λΐ;.

Λ*/>·¥·’

ήI *αή>ι* ιii nwSoXanc ἀαλι)· *Ifpit yperpluj χΛλνρήρ* exsrr* **rame,** *irfp i* KutrhAoc tirci tic c» A'aoàtxwa *τιωόόν fp<t-rtri/jfyoi* χ'ιχθ'μπ · «f aopoe *rim: irfç iruul-*•nx, £ *4μ*$ὐ* , ·τ?κ» (θiXexaxtfpywc , « ro'-xpu^a xawrdjuar*t. rlui Σορiμϊ inhiiti* τκ Σο-λομὺτη;, *rlui* I«ϊηθ· , «π». Te»|8/ar, *t lw tro-Cii›* **ri** *ipixorne, rlui iroew t m* 'Ι&β·ivρ , ■nie **MaxaSsw; , i·** *rlui "Σοφία ri Σιριχ. ΐμρήί*)5 *μ$ W iNw* -nif ^erac *ypifiH, y>n-ciut SiBhiur* , £ rsujtat yrijoW *τη» ypiQnc μΐ-*ρ» χ&(·ομ|υ. *art* ij rapaioVara «p^u<\ ο·ν»iθ'Hχ, xj μχ'λ/Γχ η *M^oKni îmû w îa , yrvrut* ·Γru ·rts *itpi SivTyiKM , m' r'ifXi* W *Bt-βλι»* , ιξ raôrx hhu ·njc *iyitc ypufii μίρη* «raujiSoAy; rapr'Jwxf · £ r«w» si *ipnris ir.fi-*ri›» *iri· Λ&iιηπι* , er *ii* r* *μκ,η μη* *'w ra'r-,nt* varo *Ttm» τνΓχ4ηι&9'μ*ΐ&Μ* «Jf» **irlw** ouwr w^TtruTM **rap/π** *truuoiu»*, roMwr *irtM* ■*ηϊi xaaoX/xiji imCKnoiM* raXuwnifjn» x} sTxpi-Ttar *d'tokôyit» Λί/δ'μΗτα* , ιζ *<ηΓχΛηι&i^μH-TU* τ·) τάση) **ypaipj,** a *reum* £ a/uwc xamr/aa *βιβΚΐΛ xc<iOfJ^j , £ τnum rit» ifÿi» γραφιώ* erras ôuoApyip4“·

B

Ecc'efi* catholic* regulam lequentcs , facram fcnpturam eoi omnes appcllamu· libro· , quo· ab Laodiceoa fynudo Cynl-lus , iplo quidem corrogante , probato· recenfet *f* iii infuper additi· , quosinti-pientcr, inlcite , aut magi· mahtiofe vo-cavit apocrypho· . Sapientiam videlicet Salomonis › librum Judith , Tobi*tn , Draconi· hiftoriam , hiftoriam Sufanne , Machabros , 8r Sapientiam Sirach. Hos etenim cum ceteris genuini* facra fcriptu-r* libri· , ceu germanas ejufdem feripturas partes › Cenlemus effe numerandos. Quo-niam qu* fanâa cvangelia , aliotque Icriptur* libros ut genuinos tradidit anti-qua conluetudo , leu magis ecclefia ca-tholica ; *8c* iftot hcc ipl* ceu lacr* Icri-ptur* partes, procul dubio tradidit ; qua-tenus iftos qui neget , *tc* illos iccujave-rit . Sin vero ab cunftis haud recenferi omnes fortalTe videantur , illi n'ihilo lc-cius ab lynodis , necnon *Se* a multis cum aniiquilhmis . tum nomiqatiflimis catho-lice ecclefi* Theologis recenfentur , *Sc ir·* cras inter ieripturas numerantur . Quos omnes *Sc* nos judicamus effe canonico· › *Sc* facram cos effe fcripturam confite-mur.

EPΩTHΣLΣ i'.

QUÆSTIO IV.

Hfti iff ay/iir (rxdrtur , *τκ xtforiuuntrtwi il· iylur, τv itpHhoffy φρ»η>;*

Quid de fmftis Imogimbut & cultu Son-ilorum ftnttre debemus ?

Ατὸχ&Γκ.

«»».»/;·.

I ω» *iyiwr ôrrqr* g *fao'KoyiipJlpwf* rapà *ή;* xaSOA/xà; («xAarrrac *, 6f τράτο» fiprrtu* ci» *rī àytôu χφιΚαύμ ' χ^ράι* «r'rcr» *irt* ÿ *Tt^if^p* aJnrc cûe 9›zAmc ©ri , Je ιi-vrp ›i/zaÎz *StOfJhÜK* t ‹v *t V* ÔAu» θ<ψ · *τιμνμΐ»* J* rlir»r *Strlu; .* xaS' *tu. ρiμ τράτο» -rlu} μη-npi τv 0«ϊ 9*μi·* ' *d* 7$ £ ·» aAeuSr JmAb si ^torwc τi ^«wir

£ pssjsqp, *ùt* ia» fra w τχ«ϊ©~· *·fafcTTit.* o-apkntcùc · Jro' xj *Jrviitaw tirtpt-*ver» *άμμΐrtu ήτα» «fytAVs n iyiu» S-j·»* s£ orrplwXncqv «πυτΐ) «'rosrpeojufs *rlui τροτ-xitufTt»* . »<w' *i£npo»* J·' -rjdiro» , 6» £ JgA/· *xio όημiζομιι* , /opocrxuizëpur , *tittr τιμύμη* τi» *iyivt* aly/Aικ , arordAwe , *-νροφiηκ , μίρτορη , n<p'* «*λ& *vintu* rA *iybif.*

Coutil, Gmtrd Tom. XXXIV.

P

Oratores noftri cum fint , *Sc* ab catho-lic* ecclefia habeantur Gnâi , quemad-modum in oâavocapitulo diitum ell ; di-cendi modo tempus eft , eos a nobis ceu Dei amicos , noftrofque apud Dominum univerforum intcrreiforei honorari. Porro duplicem fanftis cultum adhibemus. Al-terum quippe Verbi divini Matri , quem hyperdulnm appellamus . Emmvcro Dei *(Sc* hujus quidem Collus) ut famula vere fit *Sc* ipfa Deipara ; at Mater ejus eft , utpote qu* unam Trinitatis perlonam ia Carna genuit Quare omnium cum fandio-nim, tum Angelorum longa fupenor prae-dicatur ; unde *Sc* hyperduheo eam culto veneramur. Alterum vero , quem dull.' cum vocamus, faoâis Angelis, Apoftolis Prophetis, Martyribus , omnibus denique fanftu adbibamus

ANNO CHRIIT) i»?»ξ. \ * ry\ t« ÜX.Î..Î; i>u»> tv. /—

Infuper vaneranda vitalifque Cruci» li-^Λ gbutn . in quo ptu 'faillie mundi Salvator Holier pafl'ui eft , quin\k ejufdem Crutit lignum , veneramur , & adoramuc i item' & quod apud Bechiehemeft prrlepc, · cu- R». »"»«»»·l*·τ fwtdatl fun*·» : item *8c* tv. Calvaria locum , ** , quod «beta fuit vira , Sepulcrum : ceitrai denivie ret fan- ^Aa> quat adoramutü fanda videlicet e.van- {»· v/ necnon A vita facra , in quibba fa- trilicium incruentum celebratur . Sed Sc annuit cotnmemorationibu· , feftifque folemnibut, lacrtt ·diculi» & anathemdtii, iandoa ornamut & honoramut.

Deinde *it* Domini noftri 'Jefu Chrifti , *it* fiodifEma Deipara , otnniumque fana dotum , qitii» *ic* fandorum Angelorum , lecunjtum eam , qJ< quibuldam Patriatchu *It* Propbetit apparuere , formam , imagine* veneramur , eduramus *Ir* ofitulamur ‹ Denique A Spiritum fanftum fub ea , qua vtlut eft,-columba fpecie, b ocuIi* pingendo (objicimus.

owMhoa. Eam porco quam (antiis *St* eorum imaginibus , cctcrlfque pradiAu veneratiotiem adhibemus ∎ idololatriam rife li qui diinnt , id ceu ineptilTunam ac inanem calumniam nihili omnino facimus . Nos aurem foil in Trinitate Deo , ac prriet ipfum nemini , lattio cultum impendimus. Saniioi vero duplici renoue veneramur. in primis quidem relative ad Deuin t quippe propter ipfum illos honoramus : deinde A in fe ipli» , quoniam tmmars. Dei imagines ilh funt . Duham porro elle , qua Iqnâos veperamur in (e ipfis, Iu-, pia definitum eft I Sanftas vero Imagine* relativo dumtaxat , utpote ad eaium ·IX'''·· pertinente , cult, veneramur . Qutlquis enim colit Imaginem , pet Imaginem colit «rxtvwn ; neque aliquantum dividitur feparaturve Imaginis honor *St* atXan*v·* , led una *Ic* eadem a/lione impenditur ; quemadmodum in prorege rex honoratur.

Que vero e feripeurir In conflimationem Iu· novitatis aflumunt , nabit quamapene favent , nedum id non probant › quod ipfi contendunt . No· rnim laeram fcupluram cum legimur, occationem, adjtinAa,. caufam , *tt* fignilicationem eorum que in illa (cjlpta fune › dlligentiul luveftigamut . Cur nimirum idem *ipfe* Deui modo dreat : /urirr *tiki idoln»,* aMur

·lU : modo totem Chérubin» fieri prccipirt . Imsno *It* eum fculptos in templo ·ovet leonefque fpeâamus, fecundum perluafionem nolitam haudquaquam de illis judicamus « (non etim m perfuafione ‹11 fides :) led occationem , ceicraque , uti dilium eft , confideranres , teftam eorum interpretationem nancifcimur , idemque «lle dicimua : >(en *fait» lift iitiuet (r finiUtrun* ᵧ ac , >[·/> adorabit doti *nlim<* : fep, idololatra non erit . Iu enim dt Coli Deo latrie confervata eft » ** relatin fanâorum Imaginum cultui in ecclelta ab tcmporibui Apoftolorum induit* conluetudo , Deumque neqaaeptim fecum pugnate verbi· › commonfiritum Verum

ANNO CH I LJTI •Wa.

ξιιλον *rî τ/μία* çtmrwi *tmufSy a* S i* rv. Tf «pu>« TO xo^OTteitied» trpy«r«T» ir«9'*U i to» t »ru» rî OtOTurS *nuifi , rîώ* d» Ba3^ *Χημ φΛ-nlüt , îi* is vue *ttXoymt -* μι», IV TOre» t S *if4»ht ,* eu» {wnOopor ·ηιφοΓ,ι qjp toi Aotr* *lym* «ρ·τ*Mμ,μ«ή* . toc n repu dUUy/λM t 1* *îffi* e-jidùi, *U* wr ή «M>μ‹ι« jWi.C tpXeër*· θυτ/A., μMMiKI n *îmrtoti* ,›è I,μότζϋιι ^iofT^ilf , tyj' *Sueti* ι^ύμΛτι ‹κθ/μΛΓ« THf *ôyhn γιγοάμμι» τιμϋ,* μιν'. .

Erienc i/ i t Lu er'«OM ti *neti^ ήμû» Iv-*

tj› *-fV «›/«» <aforxb»tfpn *£ τιμνμι» £ trτυά*μ*θ«* , m/ μιώ *i' W eïyiuf lTyihvr, Zf «ifJW»< cstott · -iV* n <wpo/« *riftit ,* vm dtyodrôrvr* *î-ofiyt» H è to* >r<ray/or *irr£pt , **φθτ>* c* «<♦< *dtis-ipli.*

(JFr *if Tnti HbKokfTfHi ipits ,* , <? «vaumes «t^i*·, *m.* λυιν«i·ρορ;*ιχι>ο<*Mβϊ5, M*y*n,* μ4τ«4·* «χήμι^χ £ *tityuif* I iμ«ν* ^5 μόκο rci c# *-rtmit* Cïf«* λητρΑΛμο , £ *ihn* rtrs di *iyim ημΰμι» trrlûi' twfùn»* <<ηι τ{^ ^p#j Qéo, arofepu» , rirwJii ixwrH rr/x« τιμωϖ/ν Aϋrwe '— −ta❍· ïcuiTWt, &τι ζϋτα^ h'c » Ητόνκ *ηί* Θιη . to Jt xaJ'!‹m. τ«ι , iteiezro on îuXmuv . **c 2è ») /«›. **ϊκό· ice *χιηοϋί , μ inc tfpuc tioHxtç τζμ?; *fv't va «pwnSrw* «MφΟομύιμ I ‹l η\ *rÍuù* η-Ao'νη «Wportuuwr , *iti* TOC n'*o'r©- tb «opoïTOτΐ/ru» «puernuuev , lyu ♦io£* *v μi^iζίτιν , JS* oXtrf ‹^iζίτ«*A , tit η* wxoioc , ›tp *τϋ μΐηί,* ■ cà rauiTui *ylrtnu* › *ü.* ij er›' nit λ/«ò» *ttgfttrewi yttopin* I

A *if 4tfii* rticwn» *i^f/oημΐΛi »ûiV trafà* «W *yptrif Xt^flinrt» , ύχ_ in›f tanfi βοΐ^ή , tf;* jBùAorrtU » «?A* μ«λζΓΧ χ'μTv a*‹uMk4‹ f«uHr<u . χμ*·* *y*t* τi» θ^'o *yμ* füt› *MtytHMWTK jfyrtfyflp* V-P0' › •fwuror › *Mfiiny^n* £ ‹ur/'‹» , ôàtr *x$À* o» *eûri»* βiαv ron *(Λμ Xtyoint ,* * toiient *rtuinû* vviαιλον, ho *όμοιαμβ., vlf τμχτ*wnrwi, *vlf* X<rp4Cu-wc <urvs ' *rori* it **rfo*ramone *ytrtt&u χιμιβίμ . irt βo*< Xio»mt* ^«Mμ|M *à» rù* όμο θttpirnc , H νηνμ<τ/ΧM« τκτυ» *tLuà inow 3iiμϋμi» .* ci ›J τ» τητ-μροϊι ΗΛ ter τ«-« , «M', *tit fifTHU ,* VP·» X#ï "* λ·/τ« *^rntfimt ,* riji *of&if* ‹tfei τυη» άοξκ tνηΦ›-£·νομ/› . *ii,* v *rot^THt irHLorit tîi&Xo» ,* û o'μοήυμκ, TUU/TOr >i>Hμ»^4 to, w iNpOrxaHTOrHC θ^IKi *Λ&λτ&»(› trntw* μ›ί *HïvXoXκτμiπκ .* ὐτυ τi U4 ὐ τβρ‹ *rî* wpir *λιογϊΧη» irt*χμιτν*τ< eiw^wA τη cacXww *τ3 mftrut·* *^iTtwi* τ*ί *iyitt tîlômt,* £ιiμ«»αιτ^ *Qtv*

ΛHNO ©/«J Λυτμlχ J/xrw^wa » ⁴Ç · *Jàw.* χχ <ü«s-
,i,Jn T/'uit *Ktyw icostμ* φ«*»«Ίι . «⁴ v«p ii yp«p>s ®>r
fzr, si w«m4t w> , *Hi ^ofornunirm ,* rssu τρ-
tor t/ftftr o > T® /-4# το/?γ«* *ôuoivu.cm.*
«■iχρ^αiρηχι , f-r» i» <e^orxw0«j-«u ϋ , κχ f^e-
/4» TMJOfff . |θi» φ<' *üi* wjsAoÂrt-
ϒ τμ-<<; *uni rχίXώτβλϋχ ,* d-'ôi«o/uju ; iφκ; ,
JÇ A/osncc , £ V3b<; , *ά* jpfwÆiu *ytyorrin,*
, «■ *τιμ.ů(4>** t. ηγχ> ouo;Ju*nt , cù «7«
• or «fyfAor <eporxua«J-fs rts,

Ouc 3e •<ifor<pi'7i<n ^V «>-<«» w *Kiywnti μκ,* J£o» *rUfO^UMtci -nii* «xo'rx; , ijurs μ*λ-
Λo> *dotât?» ó*-<ικ: ή^ΰμι&χ . irtà iriîtot i~*
ywtftuvi iitXtyifi^· > x«rst *IV Κλτ ^τι-*
**Ht. 'ttforx.uuHrnn rit. iyttt* wxôs«;, l>y x«-
•m *IV φιρί»™» iît* τώ ««λησι*; tuc hxîasî
4V πθ»ιχοηι» *fuÎyftüi* âstrwr , *ΐφΐρονπ , ϊ*
*ô»tât,u*Ti* tw sm *Totitrtt* χ*θ·υτο3**λ><τ/ν·
V **p» njf *όρθHi <vforxiu>iirf»t, tV* n *àyiv»,*
£ iyij» t?cirai» , *£ ri πμικ* rxzrpi, tW
Kotrù» ut eûpriTtu ' *irî uiKirtc <έ* «το τi
JV .itO'ôKu» rô<u t*; *iy'nt* cînitt; e»
ri cssxAwi* , xJ *«fornM.?»S-<u* «r^f *tV*
irtri» , τλ«« *rot oroi £ iropSrt* ç) χιιρότικτι·
ptâ'u» £ /*fS·' «; ›' «y/* *dctutfuci* i'Siô-
μκ ruûoïf^ itâtuyiiût» r«<r<> iscitixJ» βΐι-
λυ*ρ)ψ.

Erotli rctplrctm 3'tiwn» c»>oh> , irSi
)tr *<9fornuuKt* tssc *iyint tinoia-t,* nt τρο·r·
i»tâtu.o.Ttî~t if, ê *Λφο^τμi*
X-tâu tu; â *•vforx.Ufifrn;*
T»; Ncôvx; , ï Xéporrxi τχ; «ρθοϊο'ζKi *tifa-*
^uAtCTjevr «pnrxxuo.u/Tii ntr *. ittâl-*
μιτiζοι^ο ôm ›ξ u'uw; *μιT nis rofo-*
H-Mojjuni;, i iyto» , η άΓ^ιλο» , w t««ôr«, i
, i λ νφ<!θΐ *iytor , t !ifo» rx£o;,* ij
Aι'χΓ^iX/ν», ai «^*λότι irt,* ei *τω* »ρ«*ή> atriu , ν)
or* ce τχ *y?* , £ ci τρ θ<λ«>τ»ι λ*τ{Α,τι·
xà>* , £ μό>« τ« ci *TC»nî3t &iΰ rluf KtrpA,-*
Tit>M «POTXUÛBH» *iτοήμορ^ρ . ritâHa.1Tl<'<>·*
fA àt il τκ; λ/}χθΛ«ρ *rli» rV*
tciçotu» , er*o>oX*rpH«r, ÿ μη *TporKuuiuAi-nu*
οαίτΛ , £ U? r/uù»m t»r *riufi» ⁷«» ôyir;,*
ai; ›i ciu^>)<ri* r«-i'J»<r.

K*l Ttr; *cïyini* ï Taie *tiyln;* e7xô»«C «epor-·
X'αλιι4ν , o› H.-rjrftt τ;ότο> , ν', *l,-opif4»i Tiΰ-*
inet w; ΛβΑλωτ/τμό» *-fV inîif , irin dt-*
βKii -tV «'uuSJr , £ «po,- *μ'ιμκη» jV ipt-*
ru> fV iyl·» t* xjm' *tyiu» ,* ÿ *i»iμητη ,* aj *i-*
partoi Λ0ζκτ/>, Tpb› *fypiyopov»* tS itumAn-
«5·« «h , *ti» μφι nuant ù; Stearorlua* £ r«n-
tw *3i iyix; êt* dvAv; goh»» ,
it £ μιτiηι; ήμϋτ.

K*a' TM»m ^e><' i|f *i$*Ajuw»* «pw-
Tnrtto» Ku&Atar . or *îi ripfTtroi t Lu mfo·*
-ffi £rfdu> 4»po; iw Θ«» «χ/ζκ-
<n» , itrecne Mx ordx.u» «rv; *otirlui* μο»«ν *iV*
μοκιχύ» Mrnyopin . ritu TforisvUji n!>uu p-
Conn/.Gfwro/.Tosn. XXXIV.

Λ cnimveto ii abfolute fcripcura dicit › Non faetes ■ ncquc s.dorabù . qui taudcni |i- mutacra facere, non autan adAare. *voft-* *et* Deu· indullic, ' prorsus non iiitrdltgi mus. Qiitmobrem idololatriam foInn neccd'e eft tuiflé prohibitam › onde β(Chelubtm fc (crpcntcl fc leones lculptos *fuif-'* U legimus ac hdlnoratos , fc figura· ûve Innutaùa \ Angelorum ctiam , adorata. A^o cnxirri *itry*

Quot versâ allegant fanAoi adorationem Imaginum aderentes illicitam , noil.ta vel manme fatere* partibus oftimamus t quandoquidem aeerriuiis difputatlunibu* fuit in eos dumtatat invehebantur , 3yi latrie cultum facris Imaginibus impen. cbant, quive parentum fuorum defunôorum effigiet in ecclcliam inferebant *i* quos, fc inluper anathemati fubjeecle : Mtn autem in rc'tum tum lanâcHiim, tum factarum Imaginum , tum 8r veneranda Cru- eu , cete.orumque prediftorum cultum | inasime cum ab ApoftoloiUm temporibus, deco.aia fit facris Imaginibus ccclciia | eilque adhpbuum ab fidelibus caltum tradant omnes › ouanes atteftentur ł quorum iententiam /anfta eecuntenica feptima fjrnodus approbavit , fc omnem bvreticm* iunt impudentiam una cum illis repref- iit.

ManifcftilGme quippe qualem facris, Imaginibus adhibere opoueat cultutu, fimul ac ca q ix fc nos lupra diximus, ipfa fynodus iisdixit . Poiro omnts quolcumque , cum qui latrie cultum facris Imaginibus impuidunt , tum qui fideles bono, cm Imaginibus defurentet idololatria snlimulant , anathcibaruac fc cxcouimunicationi fubjicit. E: nos igitur cusn aptis cos omnes, qui five fanAum , five Angelum , live Imaginem , live crucetn , *five* Reliquias fanttoiuoi , live vas aliquod facrtint , five evangeliuin , five quidpiam aliud ex iu que in calo fc in terra fc m mari funt, latrix cultu venerantur , anathçmatitamus , folique in Trinitate Deo cultuin bu) ›imodi ducimus effe tribuendum . Inluper fc cultum Imaginum appellantes iconolatriam , eafque. ac Crucem , fc fandtos juxta traditionem ccclafi« coiere reculantes snathematitamus.

Sandus quippe eo, quo fupra diximus, cultu veneramur , necnon fc fandas Imagines , quas ad templorum ornamentum eleganter componimus › ut librorum infiai inibi fint t unde ad virtutum fanAorum recordationem , imitationem , amoris incrementum , atque ad jugem , Des quidem , ceu Domini fc Patris , fandorum vero. ceu (ervorum ejus , noftrorum autem adjutorum juxta ac oratorum , oblectationem peccatores excitentur.

Atque base quidem contra Cyrilli capita quatftioncfque diAa fint . Porro Uiorum quoque oratioMS ad Deum , ac Monachoium maximu , (quod quamobrem facaint, plane* baud intelligimus) improbant hurcHci . Verum orationem . ceu

* AWW*? OHHUTI •aya.

c**m ^βo colloquium . ao convenientium , a quo fperamus ilia, bonorum poftulaeio* usm , item afeenfum piunîque affeâtun ment» in Deum , çgleftium sérum inqui* (itionem , anima finite fubfidium › cultum Deo acceptiflimum , poenitentia ac firme ipci fignum , dm quidem agnoicimut. Fit autem oratio vet fola mente , vel meute fimul Sc voce ; Deique bonitatem Sc milet icor^ham , ac noftram pariter humilitatem , ac futura ad Deum adhssfionis noftrr beneficium ac ptomiffionem in illa Ineditamur. Fidem vero, Sc fpem , Bc perfeverantiam , 8c mandatorum obier* vationcm , ac calcftium potiflimum habet fla petitionem . quin &· fruâur id genue'B quamplurimoi „-quoi fruftra recenfeamus. Denique qua ftando , qua fleâendo genua , fine intermiffiône oramui . Tanta vero eft orationis utilitat, ut anima cibus Bc vita merito ceofeatur. Et hac quidam omnia facti' ita manifefte colliguntur e linpturii , ut infipienti aut cocco , meridie ac lereno calo dc folii lumine dubitanti limilis ille fit , qui probationem eorum exegerit.

I feret ici vero 8c illam de medio tollere tentavere, cum eorum qua fidelibus mandavit Chnftua , nihil non ftatucrint amputare· Id tamen tam aperta in oratio»em impietati· tandem erubefeentet , orare Mtuno minime prohibent (fed in MoaacMmai oratione· debacchantur ; ea nimiiadn menre , ut limplictorum odium in Mon* Imm excitent : quatenus eorum, ceu profano?<iai hominum , nec adfpeâum fultineant , neque catholica St Apoftolica fidei ab illis exponi dogmata patiantur · Prudens- enim eft in malum diabolus , it ad confingendas calumnias ingeniolis· . Unde 8c ejus allcdas (cujufmodi funt ifti maxime , quibus de loquimur , hcrctici) non tam pietatis propolitum, quam hominес ad malorum abyflum detrudendi , Sc ad ca , qua non vifitat Dominus , loca sapiendi , movet inftitutum .

Itaque quales effc dicant Monachorum orationes , interrogandi funt: Sc fiquidem ili·· a ,c ipfis aliqua · , vel orthodoxa Chriilianorum profcflioni diflentanea fecifle Monachos probaverint ; jam advirlus Monaehoa cum illis caufam agimus , eofque non modo Monachos non efle dicimus , led neque Chriftianos. Sin vero gloriam Sc miiabilia Dei refla cum interpretatione nunquam non enarrant Monachi , Deumque pro vilibus humanis , hymnis Sc canticis omni tempore celebrant ; tam ηὐηκ rum eos qui in feriotura habentur , cum cx illa cosnpofitos hymnos canentes , five eidem icriptura coofona loquentes , Apoftolicum & propheticum non modo , led It divinum opus cos implere confutemur .

Unde nullum quidem Chriftianis con-

LÎ.**''' tvroloctum cantamus: cum continuam dt»

A *μ& ὁμιKiv μ$* χ<μ rfirwnv «'yuS-iu anno sussirw t -Tapi" *KtStct* ιλ»/ζ·ρ4» , *ttdâacrii* n CW*,*TI *ti Tpic&tit,* 4 τρὼ β«>» ,*z*' *ilw bici&ttnt , tywn IV* «îrwnpw , 4<υχΐ; «i- *yia;* Z3oé5*)jue › Aurpern» τ«* *Mφ&β-μi-* »àu, *πιμύοιιμΓM**'ιβ.i* , 4 Æ/Æm'aciAriàuf *oïδχμ» . yin&tjrtt'* i ›·» , é x>r «d *φv->ζ'* d-fafeêa3-«u o» vorrr t»c *ày^iiTr-* *•ne,* «i *tS /Am tS ©ï5* , *ri airit** ■tw i t 4χ<&κ-ϋιν ÿ *iTAÎyiXw* fi»c *μι>*.*ηκ* <mfo; Or » χὐηονvιξιω ^. *i' iuirl» vint 4t tKriia,* IrapaONw , 4 -nipau-r» flf *ëcitKùr 4 cmni cetfui^r Koyor lüv^rn iV ifarfo· . toK· lùe* 3'iχκ» t Jî χχρτκί , *Se* «ftcrlw *ifavneht-ynt . ybt&u Si TMUtyjîc , ïrsnAwa^-au ii iç&i»* 4 7^>ü*Xfr<u *yiuMTi . ne-tuni St* ürcp *βμττ,i tÎQcMca* , m,~r 4 xUjfcif *τμφiώ* n\ *{ulm ipktàjytitS·** .* «■*toMyiTU* 4 *t iut * rttru cm* i?c *yputw* » ·#~»λ ·»"τκ Tttnw «τοi«ξ» *MtTtc , â,uw&- aj>fon* , η τυρλ-ϋ ‹«fc.r *ric «Ai*-xS φ»τηi if<f μîτ?,μβi>*ι* £ «uJeix; «μφητ^η--*rwrt* .

O/ *i'tùfftuoî βνλόιήροι μιιίη* Xfrrcîc »*τ/τρ(ψ» «τ*ρ·Ιθ·*ϊΓθ» *f'àrcu* , £ tauwî lutü'si-•ψiϊτ». su\iwoufror J'icrti iierr^wc *rtvf* /4u «Jèr' «ροτA,χΐ's *μB* yôfojsu M xw Xcs'rr , roue r^> *μ·»*χΰτ* i' *τvρβiτiov-r«U , ótι/> »; turri roivrt» , itt* w î *ΛτKαιχ,οî* MÏreceen· *tV μσ>«.χ^i Θω ττ*τρ« τv μηιό* λ«; »»iχι^3·«« tktkc τΐι^o» ω; Æfâr'AiK ÿ *ftu-netr»f ὁρα» , μή irtyt ὠiγι&βΛ -ηi* τη,· A,'β'Ι· *βii* o θοιὸζ» *rirftûi iôyuiTv* J|*Wt xîiô xi TΛρ ωÛtV . σ-οφό;* ci «rr/à/xoi *rf&* ri Aeeôv *W tîfynù;* τiΛι -nî */uxrtM.* 007» ■ io îc *o'n-io"c «utS* (oTor or *tüjtrtMÎ* «„< jumAk-c) irr -rxrj-rvr x«-h»9,iÎmm»i *i^nËict , irt^ Tttcr-* rtf'daror *ti eteron* *iτi 3λ3ή* xamù», £ *cMpiiyrueS'M it* -rénr; , «c ûx avru-xo-TW xu'caoc.

Epernpso» βιαT *ccur^f ritte φΛτΐ>* rTivu -nx; iff μοκχω» *t! /*ψ Tire *μο>»χύi φύηiΐζ, ixjuîV τi>Λ* · ιλοχο'τ* *Titonxtrxt,* <τ«iβ»τκ τη o' θ'Ο^όζ· -fff y/,-/<r«ûr θ'ρκτχκ'β, X,,,,T<' Xyil *tü-nt* ζαντ/v iμ»θ·« , ›ζ τκ; «·»<%>« κ *μό-»θ» J μοτΛχύi* , «tM'irir *χιnance* φημρi . *tc i' o! μoMiχvι ïtByôiurrtu et cmtvo-h τΐ'ω* 3ὸξ·v i ru *&<M>μ4«1** τϋ Θιi, v', *<rtujfyûc, t aàm-*XUrlaK ,4 c» *Tttri* -lé θvio» , *tif iunt-•nt itS-ftirM , iμ»9K £ io^XoyMUf aantyt-* t rjj /4» -m'-iis *yftjnii* i»λβ»·τ/ 4<λ-Ao»tw t *rî U* -nic *iμΛ(cm* iüc *ypa^ic rxcui-ymt, H-ηωu u-tuxpU catiiq φ^ιΓγέμΐîiM (* «roroA/xo», 4 τζοφπηχ », μϋ/Aη» jtxued**·» *tpyot* «Jrvc rAnpî» *ὁμα^^iμη.*

Oθîv v'μκi T«ρβ<λ»τιχο» , Tftraii/or, 4

**17^ νλφμ*.* I su πη«τ<4^β4-

"anno AXor r»t/ Zωβμιηΐΐ Σ 'JnuixeiMtW Λï«Χβ-
cuiun SraXryomu. , ç *upwt.-n^'pXμττιοιιγμi-··· tots ά» TO ypefit , ii* aiunt τlui*
! >*"",^</<1' th rrdC.U«TO , *it* ur» ινϊι *μiXιτν ei ΛiζHî* XiCTO?XnX«/ *Sîiripw Xi^tut ,* τι *0$* ypeUn.; î«·-<*τM *it oXtt;* 9 JKTuirAo», ori -ru TO ypxpi.' *iii* λ)<χΛλ·μ|ν « Cr 7χ<·'« ▸ *tV ùuh» ΧΓγομΓη» rporeef»* r7^o» to) C*-φiμ *ivtXiyfjfy* · ** *ü* «J ®ή«ρ« , Σ «tfXat» τι>7; *<Xsu τχτρϊη Ton&firts;* dJ^jxc 4/«M λ«ιφ *ifttytture op^j* , n'r<Tur<» · *wmt -iotot ctuitut ·η ffXjrlwtt,* £ *μΛ ώτιβύ*> «g /«T dsswswf τντικ aroi/w^e/Jfu.

Et U Σ *μi>oι rêti Çtm , τ» ruut^ûi, & iiteXtirltcf* <wpordb\f«!hu , xuxdr , t / vu-rtrc < χα7»ι *μΛχi&vτ*» X&triî (eeSirtp £ μ*. vorrtuj tintrt rlui* τ5 rfJixK *titré* Τ«««- ZmXZux, <opo; ·π Jh» *Ttuti^J;* -epurdC^fuîii, it iAiξβντ» «iypvow» Σ À^feîeu $oyw» mi *xrAjjStfU,* 1$ «-«3·Zo<μ *furçe&ft rS ùi ri it·θρωτυ. μχχΰ'Υ'ΛTM* Ilxo'Xw *<afûrr\> rpi;<?>fr·* c-«X. xexXou'w *τιμτΐι»* > ig «ΛΛ*χH ci» roX1 X»7c. *Ii* Ar'ywr *ri;* to tatâoXiw g»-xXxtnx,- *ttt&vyfaow iri Xtiri* <^v> *ημϋτ.* «mw >5 *tuenti urfif tù<>)(uûtw ri cruù-ntot* i TOUrd-^i· tW n *rporeriput t iroriXiat* , χ^ rpWW ·

·. Er *oui/* t» tV *μοηιχΰν tri rù JV iro.-'j-.XUV,* Σ TpOUTtïr , Soi J°hTHV »ζ ·Λ7 *iyitet* trunco? , ΧÿL| Λί rfOTXTxow» »/rS tJ Xtr-â , SifXo» ort «u tV juorx^Jr <»pvw n'n τη tV ^χ'iτμχ'πα» 5ο t ο°> *iym τ/ώμΛτ&~. ï· it* KcthâtJror χ»χ<M>οηα<i*«η» , ir π τ»7; *rt-ei β*H·i* tV θ·«ω» ÆXxr^rUMrnc , Σ *τὺ'* Ôw'hv *ypx^lui rxpf~»yi/rK , ttoXoftimt ,* χ^ *Kxà'jQ'fyfrt; , ri iixSiXu tin τοφίτμη-ηΐ* π *£ ïφ&ρiμΛτ*. ,

Αλιτηπλκ 3t y<ci Te , hScumtv *τϊΐ ιλχXτ-crii e^ixirut* τοω» *irojfif* χ^ »>;■♦« *itx--rir'h-i»* «Mb i3/«< te rvjxsr/i·» . « *yip* i*χλ»-ri«t *Htrjrr, nt* ®«p<dc, ici oXsk iff r<-·$*0, *μαXχ Λχλv' Tiffir» itxrirln* iτ/μiXώi' *rlui rpor'iü^iui* , ιζ TO XçU tu rar *ytytnurir oi xym vimt , ii* u> *τlΐ* «»<·>· ■ifp *y,ia>ri* «dOUfoitludf , ὸ *irrtSiKK* litu» *iti-G'iXot fuù mis f-pe.riiu.ftTt* X44' *rtut luuiutrt tiri ,* pçSissc tt*Xwhtxs* ὸ *<9fTn.iutn>; liti iir otiitey ipόμβi . TM-nc uuu rttrloui»!* w *tuert-> 0!* *T*»TNχii ÔncXntHH, hârot^w , »rd| *rvpe*·* ·■«· αλXιι gr*p«£4X<.a , ranSw , *itHrm.-ni to yptt9ii t* Xÿl *Ttiàr** τχ *iuuiutt* t5 *TtAi/jm-*r^·.

Il^οριθτιτι *it rü; ti^t>w* χ^i *rtf ir^pu-*T/e-«oc , ὸ ci K<p?rib»r^ <·po*τρ>/4»>β> €*a4* KXeaiiroc, Xÿj *irtpirtnt M&'ipùr ytXite, £ ptiito; Xiytt* «Ξ/χ «AX*rJtasvs ■ tn «vpv,ué»« *<tû-*■ç uc^h; liytiuria, ÿ *rinp «ûrà rtpetnirow*

A que (efeâam dumtaxat habeant omnes ifti anno Jibn 'liieuJugum· Imoio reroper hymnoa CHHirtl toiu - Ruptura -ouiSein a(lam proa ,, ram i<>a ad uium chon ao ianâo Spiritu inflrru» tuai accommodatos , at altcrnia tut aeri libui modülano noft‹a , Uctam foripnU ram decantamus. Deinde iceram ikm ubi» «]uc cancre Scriptuaam a hinc protlui li-quet , quod cuilibet hymnorum modulo vedicujum e Icriptura iubjungamut . Si aero 8t Thccare , aliafre ab antiquii Pa» tribui compolitat oratione· canimus 8c le-gimui , quidnam blaiphcQiio , quid itn» pietatis hibeatur in aliis . adaeriatii no» ibi dcmonftrcnt ; dt una cum iplis Mo»
I nachos hac ipia cancntei infequemur.

Sin autem hoc fotum quod femper dc fine intermiflione oramus , ceo malum quid ‹ impiobant: quid hanc in nos que--lelatn movent ? In Chnftum tnsgis certa-men fumant, (quemadmodum de fumunt) qui line ii crmiflione oisndum efle ul probaret . iniqui judicii parabolam pro-potuit : Cr ad caaendai tcntationes, Itan-dutnque coram Filio hominis , vigilan-dum sile docuit dc orandum. Sumant dc cum Paulo, qui tum prim· ad Thcfl»* loniccnfes qemto › tum *8t* alibi paffim ad continuant orationem adhortatur. Di-C sitos pretermitto a Chrifto ad noaufque catholica: ecdeliz prrlatos : fatu enim luperque Concors Patriarcharum propheta» rumque de oratione (ementia hareucos pudore fuhundit .

Poiro *li qur fecerunt* Apoftoli , qu· Piophctr , immo dc qu· (andi Patres atque Chrifti Patriarche , hcc ipia fa-ciunt *Ic* Monachi : utique donorum 1er» gitoris Spiritui ianâi fruâus efle oratio» nci Monachorum , maniteftum eft. Quas vero no.testes induxere Calvinifte , tuus circa Deum reique divinasblafphemandoa cum Ictipturim laeram perperam inter-pretando , demutando , tV mjorioie tia-D itando , diaboli loplulmata efle dicnr.u· *Bc* inventa.

Neque minus inepte farriunt , non pofle eccicliam abfque vicieria *Sc* tyran-nide ab quibufdam obis abltincnriam de jejunia conltirueie . knioivcio refte ad-modum ad carms *Bc* omnium pariter mor-tificationem piflionum . orationem A* je-junia , quorum amantes justa ac exempla esliiterc lanâi omnet. lollicite prccipit. quibui, ac crlcftis ope gratis dejeâocum cxetcitibu· *tc* viribus fuit adverfance no-bu diabolo , propolimm ftbi curfum per-quam lacik tid»les abiolvunt. Hac igitur «
£ ab hdchbua Heri cum inculpata ubique *ce·* cfotia providet , vim nullam, nullam ad-hibe' ivrsnnidem , fed hortatur , led ad monet . fed ea quae krrpturie lunt . edo-cet . dlaquc lanâi Spiritus operante vir-tute pcriuadet.

His *tc* nonnulla adveifum *not* ridicala, pennufquc contemnenda homuncio qui-dam , Claudius nomine Charentonicnfis , uti dmimm, minifter, adjecit. Sed * in-tes fabulas quarcatnque dixit iile. tecenfe-tuui . iplumque ceu funditus illiterasum ,

inno

ΛHNO CHKI1TI »·»». n»i>uæfV <»<· M λ luut»

imm° ecu monftiuan agnoiciosus. * *Enin-* vrro infinitis ifte *la* le doâoribus ameponft , qui Spiritu. lanfti virtute praediti , apud Orientalem ecclefiam tum fapicatu › eu® & lauflitate haâcnus *βo*ruccc.

Ineptiffitnam pariter advcrlarii noftri promunt argumentationem , cum Orientales nonnullos facerdote» realcm ae veram pania iri corpus Domini converlionem minime confiteri , *inde* probari contendunt , quod panem fandum in aliquo templi loco extra altare ligneis inclutum thecis ad aliquam appcnfutn columnam affermit , Neque enim negamus pauperes quofdam facerdoies ligneis in vafis Domi-Hicum corpus alfcivaic : veium ncc lapidibus , ncc marmoribus honoratur Chriftus i led mentem fanam *Sc* cor purum a nobis etpolcit.

Hoc ipfum 8z Paulus quidem aflerit , dicens : Hafrmvr **fR/ura**» >· oia/ir *fiiitlik»>* . Aft lingulis in cccleliis , quaium per facultates licet , quemadmodum apud nos Jerofolymis , quolibet templorum in altari Dominicum coipus cnm honore fervatur , ieptempliet lampade coram iho fugiter ardente·

Stupendam vco nemini non videatur , qui ob collapfos fortailis vttuftatc lanCtuarii muros Dominicum corpus citra lanâuatium hatretici viderint appenlum , unde & abi.irdifficna conficiunt ; Chrittum vero non viderint infantis Ipccie iuper patella fornici lanituarii depictum. Aper-ii-Cme etenim utique nollent , ac vculli.ne concluliflcnt, Orientales , ut nequaquam figuram, aut gratiam, aut id genusquidquam fuper patella , fed iplumniet Chrifturn reprzlentant ·, ita & credere panem cuchatilticum nihil aliud quam ipiu.n corpus Domini fubftantialitcr fieri .

Sed *St* fufius juxta ac luculentius da illis dictum eft in fibro qui *Co-btjir artIntcciclia Oriruttifi* inlcribr.ur . Item 8c ab Gcorgio Chio Corelio , in libris de lacumentis , dc prxdellinationc 8r gratia , de libero a bitrio , dc coitu *St* adoratione faaCtoiuin , de veneratione Imaginum -, *St* in roniutatioae pfeudofynodi ab liricticls, m Belgio habits , *St* in abis plurimis. Irem ab Gabriele Pcloponciu Philadelphi* Mctropollta. Item ab Gicgorio Chio Piodbrpiiccllo, in fibro de facramcntis. Itcmhb Jcrciuia fanciiflimo Patriarcha Conftantinopuleos , in tribus dogmaticis ac lynodalibus epiftolis ad Lutnetanos Tubingcnfcs · Item ab Joanne Nathanaele Presbytero *Sc* ceconbmo Conftantinopoleos . Irem ab Mcletio Syrico Cretenfi , in ea , quam compofuit, imitatione orthodoxa capitulorum *Sc* **Qp***-Jiionum cujufdam nomine Cyrilli · liem ab Theophane Hierofolymorum Patriarcha , in dogmatica ad Roxolanos epiftola . Item ab aliis innumeris. Sed *Sc* ante fflos ∎ ab Symeone Theflalonjccnti , de iitdem egregie 1eriptum : immo ab omni-

V4 *TMτφ *μ*&ή* ^«ufir^o.usa . · Kos μ/ns- AMNO *çûrtat ytp μή&οι irvt yiy-ôitri* χηί *tri rofr** , ÿ *^tsKsyiu. , £ Λγήτ^τι* c^js' a >.»»· *τi ΛMηλιιή* natxAwrot, *ιηΰι,οιη;* τη diuixzxtv J·' ***. *τi TtAiuim.* *

Γζλοζο'-wre» *d* é π , hi* τi *rr/it ÎM «ta-roXAw» /rptwr τi» *ttyias βρr.·· d, riiLtri Airozc , îru ri rS* >xi , *τi βίμιτκ , h* tz« **iV** *Juin» κριμίμιτοι* , «η vui-TÎC D;r «ρχ^μχτζχίαZ £ «ληθi *μi-η,βολίω τί iprx tt'i τi <τΰμΛ τi* . or/ *γβ,ρ Tt.'ff •ft τ'lωχΰ>* ΐχκτι ή› *if^roriicùr <τϋμ** cv rrxdUfrr ξολοοζ; , «x A.-isfu'**3i** . ›' *γϋρ ô* **Xiire'**; bc **xjso AiJar»** uxqux'çair **tqaerau** . st'hÅat dr/roMr *<Jyî t £ KipiitCr* «urev **rxp r'air,**

Ti-re xyi) IIvaiA® *Tbu3t3r,<f>* . *y»·., φκτî)* **w** ^lîrxofor c'a *ài'tx>chot; 'rcSÛfTit'* **o-wï'w** xeiè *μi:oζ* /««λιτZιι à-Jorsu , *ît-rtp rvytir Tttp ruh* c« *I^οτοXi,μοι; , h3c> tv tyin $ημΛ1K îV Ii SftiroTiitir a-Hput τιμίτΛΛ tpun.yuyiirtu idrori iclipuT**

Έ.τητι ii μοι t J,- tb Jiatr/rtxoï e-ict» *Ttcpx τηι t'cnv xt-n-iurot· or ii~pfri'.cl* iξω *τί Qijui-nt , c:i* ·;» <;n,- rrfrxJpa-*t*? j.r τi; *tv βχζιχη· , <σο' τί,;* ταλι/ii· s.'.Ts; , χαχ τκτH *τΐιμττίιη.vτι -ri* «τi'χτ>χ' Ttij dr Xiζ-Ὸî h'X f-iior \j»<0 τ» *rntwet lot* r5 *riyt'c βήοΛη; Ιτορνμαο» ù: Q:rpo;* r2 *Itrxv'* /:·χ *Tierre, on* , ω, *ίτο.ίτι^* , c.'areu τολ'χο/ , t»;or **τi** *οιτχ·ί , ί* rcros , κ , X« β>A0 *ri,* eWs" axcri -Ttr X*.l›~cr , MTla *τι-riir.rt τό** art?;· *τή* dJ^i»c,-.ur , «λλοτζ, **×bA**')-■ '5-au s'rz vàrJ; το cr-i/xx **τi** χu·χχ, x, ira *τ'χλί&ί'ί.*

AhJwt 4&.' *μιι τνη»· Ktrirmy tiffnu* τλχ-To;r;e' xl raCfr^or τη *ôritobo^j λi) oμiιχ itiToKrxrt* λ··.-/χ; *oocoKaylrt . Γίν^ίω Xio> Kopertar TÜ; *tè.i μοi-tigÎut* , »' <©poo,-/r-A4* ÿ JtxitTP; , *τi if rub , £ srftrS <λ; rp^rmzuirfvs iyiu>* , £ τ *ορ^,υ'Y,Ti^ oi-*xors'v , X*ι *τi TOTr^urn tiri inttbru XJ.Ti* τη o· φλ<>5£X4 TOTX -fr *aipimüi· rtà-f-μirv rcujôiv,* n', *cb û'>Λζ; το>Α0ζ* . Γ«3i<η\ I ItAoTornTiai Tt] *μ<ιτ;«τοΚιτη* ΦιΆχϊìλφζ̧*; , v‹m' I pryoiiw Tfonnryikci* -n] X/41 , ov τ»7, *t h‹ . liffpif iÇ <iyunirai -ncTt/i-*βίρχη K4î»,-οτζ»κτὸλi4« , ὼ τ&τβ-ζ *ictyp/ATi··* χ«μ; ^ι' rrwodzxxïc *Tpic τ£i* c» *TuStiy^ ms ΓιρμΛΗΛi AxîrifMC τη*,-ολαΐ‹ . lutumi *hp£* X4I οζ'χΛμω *Kiin-auTavroKcan Ttf* Νηθχχοiλ. Mζλζτζω τβi Κριτζ ci» **τi** romS-eviry *•our· op^odi^a» JtTip^rcc* |Ç *ru^AhtItic £ ipurirtuc τi Kcyopim* KneaNt* . Gro^aa» **τ5** ιτ«τβ‹<ρχη kpiwoAvjUwr , e» **τi** Pικζηλη-»κ; doT/LKrzxi rrzre Xi ' «λλβζ?μiζ&ζοζ; · **rpi** VVTW *ii tifXTCU μχλζΓ* χηλ»; ΣιιμiM* Tgt Θi«··

ANNO C*«7*.T' taerxAoeJxijr , ◆ <9fô cn*vtv *riai nif* rxrpx- 01 ' S T*'f *trtuMbtf , iro&xaii n* cxcAnoMrewc Mta *μΐω £ ni; irí IV* Xex- ΓM»i» PtpuM* *βυηχρχήμ** π/χμίψχτι i*ç /ro^HK *tîfvru tauptllui* ' oTf xrx- r> -ni (ψμφίχ. X*<4i T<ri7f *irrtKoyitt* π'λιμ *Tlu* rapx 3V *irtriKat,* J» <Jn *Ici* ypxpik £ λό>κ rxpxJôrtrc, tat *-IV* rxnpne α'φ/xom *μι- W<* ὐμν».

A bus retro ipfiia Patribus, fynodi· cecumc- tticas, *ic* Annalium Kclefiafticontm fcri- ptocibu* ; quinctiam Er ab Chriftuusorum Komaooruo* auâortbu* · qui ras paAim extera* luat prnfecmi . Quorum omaivn una fententia e* , ab Apofiolts pcndiAa oaaaia dtananaAc , quorum traditioaee five feripto , five verb· per patres ad Mt ni- que pervenere.

AMNO CHAUT! 1*7*.

Tuoîrurt it τχ W ô *rtfi -JV* su'- *ftrtlut* Xo'yO- ᵗ Nκ-oχ7τ<* ι4* γ5 *μην. in* iw> *trwntMX (>> *>> _) A μφηl* π , £ Kò- *rid** , yLi Σρροι « x^î *irt AiSiorf; 0! \jn tit irw-e&nif* , <È *ît iuhmi rint* χχτχ tw /xfCtrdr rpor/xôv *oinôuunt, üf* g Kχμηστϋχ ·/ CrrxoSx xo/rwf ὼ·μχ'$«π , *μιηί ini*..... W *ctrifxa iχΛαμικ , irtffiyt/ru* -ris χχ- θόλ« ὸ*χλχ·Ί)<« · xjm' iwroi Tinu» iχ*ν *μό- >lα> rîω eiftm, ltu* or *rimt ira iV* xepxJtrr- χΛ ᵗ*V* β/χιμφιχιῦ· *inm truuüvt.* <dec' μ|ὸ- *•ηι tS rxori £* ᵗS *ivfytS iV hfût μυτη^ω,* <ἐ iV *ίμή irvrifu irirtw (rhltù* *rnc *titt; tu-ffl tùfitrtvt* , t»*i erpenu *) tirwncç* rrrdUtM-r *ry* X£$oAtx£ iχχλιρττχ' *ti; tinit 0μ- μχτι» ôrudptu ffKfroptyi* , £ gu'od-iirtc *ï λομα (utt3ὐομι»* , cÂirwd'x *o» τζ iy'tx rroKe-t* bpr- «τχλχμ · er J χ'rl» rxrru» £ *aixùrt £ τ<ΰηη ίτΛημίτι»* »Λητοί ότοι ·rxp tutôf, *roçeirt àror* τ» xcr* *tarif , \fi iStirm* . «narrx'rwxv *nirua ci xttiçunc* , xJ mme/rxi' *uptrcxti* , xJ *μη trt%npfîwi4i. ix* n Àjç *yp*9nt* xj ᵗV rx-. *riçut* xxÿ ημΰ» xXerlotTw ᵖaoitac τ/nx *rira- φîα·μlio< ti, riftrtt ri* 4>Atac , *ùf rixwit- xtn* τλτπ; or *ir'aiunt irotixtn , tup(rt~ xot'* χ£|' *Ktyt*tuox» *it* μώοι , *irt <9ροφχ-* <πζόμ$ᵖοι «foOxrnc *à» χμχρτιM TfoiphurU* A«\hi) *iiixt* χχτχ *ri Θιδ > £ β ίτφημχ χλ-* ίμ *iV iyiu».*

Validiffimum porro habeat·* prcdiAo- rum vel *tt iffii* kortikit arguateatam . Eirmm KIr(lo<uaapoftaMaaa(ccecxx«Il ».) item Armem It Cophtc Ir Syri : item Æ- tbiopea .' Se qui fut» Æqninaâiali habi- tant , It ttani ilium , verfa* TropicnrA Capricorni , quoi hujufmodi locorum in- cole vulgo Campcfios vocant , poft anno* •b Incarnatione Domini (.....) ab ca- tholica ecclefia recelferc , finguli fingula- lem hofefim ampleii , ut ea cecumenico- ram conciliorum aâu nemo non iuteflr- git. Vcrumtamen circa finem namerum- que laciamentorum › necnon *tc* circa om- nia que lupra diximur , (praaer Cingula- rem fuam narefitn) cum ccclelia catholica prorfus confentrunt : uti finguli* horis vi- demus ipfi , *tc* lermone atque ufu difci- mus in hac fanfta civitate Jcrufalcm : in qua cx omni gente quae lub celo eft, ho- mines tum lapientes, (apud 1ll01) cum il- literati , aut habitant , aut peregrinatio- nis ergo commorantur . Taceant igitur inepti natratore* , 8c novitatum artifice* heretic·: *tc* mutilat tum e Icriptura, tum cx Patribus adrerfum nos lententiolaa , quibus mendacium cxftruant , callide fu- rati ne moliantur , quemadmodum apo- ftatarum 8c hereticorum ab initio exftitit conluetudo : atque hoc loquantur unum . *tc* fe nimirum escufattones cacufantes tn peccatis, Infurias in Deum , *te* ta fanâoa evomere blalphemias infticutilc.

jj

Ετίλογο .

Apisgui

Tuùvt ex ᵗV iroA^wv βΛ<χ< *tit ΧΧ^χίμη» rS* 4dĈÎKi *-iV* α·Γ/χπμ«»·, *irtf ircriwxf χχ· •ni τί; iix-nKuit ùtxTwixs „ μΐα-οι* mk *irtrafic tS s^diSirt* , tx ««-uratnt *â&fx χτφχλΛκ tS heyepunc* I evau-x· de *ix* w'c *<ημϋη irrtKiyiptfor viît ât thn- üiχΛ>; τ,μΐί inwùp»rif cûftrcxolt* ' *«c* α-ημπον *ircrhôf4u0r , inc fif iaip^urtf W χ^μτημη^Ίηυτ tuinct,* £ Ζχντροφlαΐ *tuiiV rpit rlui rx^ihtxiui* £ xroroA/xxx tMAmrfx· , ci* jT τχλχινοπ , lya or «poyoror *tuùiV nrx»* , d: C* *rùt* xx*x *ÎV ὐμτιχϋi nutiioci* (aa; vuù *nini i^frSn-tt xx^ifiei^xrc) £ iyàtri* irt.· *pnrt» . inrot* rernkS-xa oJrik ($ μχλιτχ *fuiyifnit ictu rtpii) itifirt* tyKtùlnct *rt £ βτβi οκ ,* Χχλχτκο*/· MX *ix ri rt^uar^. rï iy'ix* , «ΛΛ' c* ru âp^orrG- *rS* sJ/Atal . *rluc i'xyitf χχ%λ/χτ·* £ «τοΓολιχχ» ιχχλη-

Hec ex multis pauca dixilTe fufiiciat , ad plenam calumnic ab adverfariit noftri* ecclefic Orientali illata confutationem : cujus quidem in argumentum Gippohtitia justa ac impia cirjuidam nomine Cyrillt capitula produxere . Ea potto que dini- mus , non folum noftram advcrlus here- ticos nobis obtreâante* apologum ede vo- lumus ; verum etiam fidei regule inftar obtinere , ex qua nova illotum emenden- tur dogmata , *te* ad catholicam atque Ajsoftolicam ecclefiam ipfi reducantur : quandoquidem majores eotum olimin illa meruerunt , *tc* ecclcfiattici* contta hateti- cos fynodis (quas inique modo calum- niantur tfti) ac certaminibus interfuerunt. Ab omni quippe ratione longe alienum eft , eo* (maxime cum fibi 'ideintur la picntci) hominibus fuimet amantibus lc exfecrandu, ac nequaquam <x Spiritu fan âo , fed ex mendacii principe luqueniibus attcodilTe , fanitam aqtctn catholica *ti*

Apo

4,Xza CmtUTI tara, Apoftolicam ecdefiam , quam Filii fui A fanguine Deoa acquifivit , defernifle , ab caque efle fornicatos . Etenim longiflimc diverfo exitu, feparattu ab ecclefia inferni fupplicia una cum ethnicis *tc* publicanis tllos quidem excipient s catholicam vero ecclefiam , qui cunâis ab contrariis eam bucufque protexit, Dominus non derelinquet , cui gloria Ac imperium in fzeuia fzcaloram. Arnen.

Aηαο faCutù mitlefimo (eicentcfitno fcptuigelimo fecnndo , die decim fcxte Martii. Apud finâim civitatem Jcrufalem.

Dviitbcoi miferatione divina Patriarcha B fanftr Jcrutalem *St* totiar Palaftinz , affero Ar confiteor hanc cffe fidem ecclefi· Orientalii.

Dorotheui Petr* epifeopur , definient iubfcripfi .

lefc Partheni·» melropolita faoA· Nararet .

* k ' · Joiaphat humilliimn melropolita Ptolemaidis *ti* Polifidohis , & przful Czfaree Paletlin· , fubfcripfi .

Neophylur humilis metropolita fanfiz Bethlehem, ita a£rmo.

Chriftodulus^ humilis archiepifcopus Gaxr & Joannicti fartSiflimi archieptfcopi fan-

ĥ XT;«- Cavernz k locum tenens , definiens C fubfcripfi.

poiiiw. Antonius humillimus archiepifeopos Lyddz.

Chriftophorus peccator archiepifeopus Neapolcos, *Sc* Sebaft^ przioI , fubfcripfi ·

Daniel hietomonachua› magnos archimandrita fanâi Sepulcri , cum przcedentibus omnino confentiens fubfcripfi .

Cyrillus hieromonachus , A magnus Hierofolymorum protofyncellus , *Sc* monafterii Trapeanntini fanâi Sepulcri prxpofitus, fubfcripfi .

McletiiK indignus hieromonachas , *8c* ar- D chimandrite *8c* apocrifiarius fsnAi vitalis Sepulcri , ad piiffimum Ibtrorom regem Pagralium , ac illufirifEmos Colchidis Aé Gnurtz principes , una cum fuperions Ibcri· fynodo definiens fubfcripfi .

Jofcph Emparatafielnes , hieromonachus *tc* monafterii Iberoram Hierofolymitini przpofitus, ideas cenfeo.

Cregorius hieromonachus, pnspolitus fanâz Bethlehem , fubfcripfi .

Abemius hieromonachus , *tc* venerabilis ac regalis monafterii Archangel! przpo. fitus, fubfcripfi.

E

Daniel hieromonachas , & facr· Lautz fanâi Sabbz przpofitus .

Dionyfius hieromonachas , *tc* fanâi Eliprzpofitus, ita ccnfeo.

Arfenius hieromonachas *te* fanâi Georgti in Pezala przpofitus, fabfcripfi .

Neophytus hieromonachas , przpofitus fanâc Thecl·.

Germanus hieromonachas, *9t* Ephemeritu fanât Sepulcri.

‹r/‹› ***bu Tturnnftn i*** ηI zIptaTt rff u8 ammo ‹urâ ***ι'lκΛπλη·"», ī τMiτφ λτογμ/ηϊγμ***. Λχ- **CH«m** Xaiç }5 **i», *uinit ιφ*** Tiff ***injpejfinx*** *fiff* cm- '*71' χληττι« , -ηi /*w‹r» ***lι^ρπζM μ$ IV*** »θκ‹wr ***ī*** TiXarri» ii^arrvu . ***rlui Ii M&ηλοιlα} iziKwinj*** ιι ***τβ(ό·φίτΛ» i rairtur ftK*** *JfT»* ***Jrv rim> W cMLtriw*** Jrzsqpir χό&ικ , - i) Jo?» X44 t» ***xpl-n:*** »A t« «2umcc iV ***eitixrr. A-puù.***

Er ***trn rS rurr^v λ, χ*** o ***(S. μΐιuΐ*** Map· ***rz·, i r.*** E> τη ***iyif*** rôXw ItyVmtXtyi!

Asri^rof ***îλiv*** ®»S ***TATiMf^fflf*** τi)‹ ***Àyitu*** ***lfpa-*** craXijpx τούτην ·ΓΐΛλ«ϋ‹-i»η>', βτοφ«/ι»ρκι £ o/xoXoyw ***Ttûrluj h*** »au ***t lm xirir*** ·π)i ***irait-Xzxik txxXncria;.***

O **Pf**Tprtc Δωρόθεο;, o'eXr« t,Tryç«t\|,« .

O «χ/« N«ζ«*τ ***μιτροτολΐτη*** Ilzpdïr/or !

O icM0*«9> fXa^rroc ***fijrforoKi-nr; Πηλιμιΐ/ιοτ*** ***i*** FloXwcri.Joroc £ ***•vfôflfx/f KtÀtrgp^'xi lïx-XMrlrw;, ùrtymI'*.***

O **urwi;** jUfrporoX/iflf ***àyw*** N'é- ***‹pum xropultofMU.***

O **rerwoc** ζρχ/ιτ/σ-χοτοι r‹‹mc Xϊιγο'ΐμ Χογ, ***£*** » ***t V lirur irt^uf*** lwarr/xzK ***rί*** 3cop/Xf- **rara** ***‹ip·χHΐπ‹Γκό*H tS ttylx artiXaJii***, 0*4- ‹r«c ι>τ/ρρ‹·ψ*.

O ***iXιiχζΐ'Oi Λ^χ/ιτiιτκοτοi*** Kdi.Jnc Aruir/oe.

X^iΓΟφόροι z/cajiuXo; «tp^/iTcrxoro; Νμτο- XfVi , ***i*** rpo'ij.poc ***Σi$iΓ«7‹i , üriyça-J*!***

O ***μΐγχί*** ***tS ‹iyiti τήφα Δχ>ηλ ΐΐρομοηιχό;, iTiujoArJf àr τχ<η ntt iruvri-*** χρ·4‹·

KJfzAXoc ***iipομοMχο*** t(jt) ***μίγν,i*** 1/ρθi-ολιιμA" TffzrwtiiyfAoe , £ τ οηχ*^00' ?^i e» To‹- ***Ti^ôuDTt*** τ» βχήτ ηiφκ /lzozJÎ, ***vriypctx^x.***

Miλiτζοi βηiξ/οi ***ϊ'(ρομά>χ·χο:*** £ dp^yxocrJefriii «τοχ ζττΛΛζοi ***iyhs τ5*** ζρηφόρκ ***τάφν ·ϋ>μκ •nr*** ÀJa-f/3fr*TW ISttpâîr AurzX/a Flaycairwr, £ Tiff CfSo^OTBTHf ou/dïmcc Koλχ/jo,- , £ Γ»κώ'*i » ÿ ram ri) CriycHoi) e* τη ***iru*** I/3zitf‹ ***<ruuilat «eirnc*** orQ^Ms.J*·

Iωστi® ***îipομό>Λχθi Mrxfnfnta-ιiλ^ι; xxS^iry^· μ··κκ*** c> ***\ιρν<το^ΰμοκ μοηίΐ*** 1Ϫ3\#***fur, ruiMuru.***

O ***XΛ$ηγΰμίηi TK dylru*** B/θΛκ/* ***rprryôeMf*** ΐ'ζρομόχχοi, ***iτi'^Mψ ****.

A&piw ***iipαμότΛχκ è xx^iyvfJ^oi*** t»,- ***Ti0xur-μ'/Λ:*** Ê Æctiχzxv ***μ^η» tS hfyrdytKi , ὐ-*** τζχρ‹·ψ‹.

O JMt^nyâ/xfw ***τη: «γιη: Axùpxs rS dylu*** 2J|8- ***3λ*** Δοπiλ ***Iιρμiινχρ .***

Διοιύτη: 1ιρ μη·χχο ÿ ***ήγοόμΐίο; rS »y/n*** E-λ/â, ***ruMUrv.***

PifThio·: 1:μ>μ0HM>: ÿ ***M^ημύμι^'τί*** ώ Πiβ''«λ« τμ ***dy'n: iiurylx, ùrtyçx'inL.***

O ****.Λ&τμiμΐΐH>i i ryix: θiζ>^ΐi*** Ni&φiζτβ- ***Hρομii*γ<&'.***

Tippruo: Iιρ^μόiΛ)^· Implexo; ***rί ttyh*** "ηiφν ·

Orrilr

IBM.

λμίτο O rr4>p«mo; JV Kv^Jnui iin· λ Cillinta»» hicroaaiMchat , fao&im>nia> 3ÛÛST
°^17.TI P"**.*,' Wye*4·· , ô line cooftSària*, faWcdpfi. CIUUfTT
ιθ·>
Q μly»i liparoAiiuv» A{«βι«μι- Axarht MMgout «rchidûconm Hicroioly*
*ni iV kurvf ifpoitttôro», «*umuw/mu· mon» , cam cctcri· 4iacoai* , it*
Cratio.

O mSw^i^n; τi Tpotpipa Maxime îιρομι- Mactrim hitroaaoMchM » yntpofitea dirî
%,. Jmmü Baptifta.
MiββMiμ rKÂA^iy^ τi ùytu ι'*€*, urlypt- Abbaeaa ictvopbjlat Canfti Sepdcri ,
4*· fuMcripfi.

ùcroiX ΖιρομβΜχχ £ rûfythoc Ιιροβ-ολνμβι. îSaoie) hicromooachu ft fjrttctllai Hic-
rofolymorum.

O «το Pufiis i μιγiλιχ T/μοθτοι , ο/χολο- Timothtaa majoria Rallia monachal ,
yv τνΐτν η vu rlui rirn îμ$ £ ιψ-,Μΐχ- # confiteor hinc effe fidcai noftram , 9c
τυλαη άκλχβiM. ecdefia Orientalis.

O μίγΛί οΐχοιόμφ* M/χ<ι>λ trpÀ^î t k-îl.h yj Papa Michael magnus Oeconomus credit
iuoXoyü wrtu τιαι τ/'rr» vμv> , lui χAdler & confitetur hanc efle fidem noftram ,
« <9foririn «τατολ/χχ £ όρ&ώόξχ όκχΧψ- ouam prxeipit & praicribit Apoftoliea
m't. Subfigntvit <Artbkt. ie orthodoaa ecclefi* . Hit fitMvit ^4-
rtilte .

O fùyti «4Λφiλ<ξ Ια-ΛΛΛ îfpfa▮ Sigi. uirtb. Papa Ifaac , magnus fteropbylax. X<m-
▮vir ^irtbut.

O μΐγ*; rttuKfaof M/χαοΐλ tfpiif▮ Sigi. Λ- Papa Michael , magnas facellarius. Sife.
rib.

O μlγiΛ rutKhc Mwirîk ifp&. Moyfes, magnus presbyter Sacelli·
O -«panTtvif Σκρ3{ Itp&▮ Sip. <Jfrtb. Protopapas Sourotir , faccrdos . $<***»»<
^Cr^biee.
O ο/χοημο; Kibbut Ηλi« itp£t. Elias, facerdoi 8c Oeconomos Lyidn.
O ο/χοκiμοi PxurXni Σκλκμ*» ftfdîr· C Solimsnus iaccrdos , Oeconomus Ram-
plii.
O <9funrori; Ati,Ιιn» Ayireoc itplif t ? Habib Agapius iacerdos, Protopapas Lyd-
ruù iμοϊ ifplwt ΑβΙβ. Sign. ^frib. ds , cum omnibus iacerdotioas meis ·
Himvit Jrd.
Γιρμ*χκ: ίΐρομ0Μχ·i £ iζ*ΡΧΡ* •ρχιίτιτχο- Germanus hieromonachus It etarchus ar-
τiμ Ιότπΐ)i t ruutuv. chiepiicopatus Joppes, ita ccnieo .
Georgius Iacerdos , Oeconomus Criareo
Ffupynf itp/it οιχοήμοi Kwtpoiti ΙΙcXsurr- Pahtftina. Sifatvit ^trtb.
rit>. Sifft. Λτώ. Syrneon facerdos, Ephemenua iandi filia
in monte Carmelo. I^wvir
Έιμίίυι ϊιρ& ιφημίν»; τϊ ώ ηi iορμιP^φ <- Gtegorius facerdoi t protoiynccilus MoL
yix Ηλ/î. Sign. ^trtb. dario , confiteor hanc efle catholicam
fidem noftram te cccleti* Orientalis.
O i9fwna-tfytKoc Μολϊοβλχ^/ηi FferyteA* Seraphim hicrodiaconus Mileti , idem af-
èfpAit, όμολογν tuutlw huh rlui χ<θ"ολ/- firmo .
xLuj ri<rn fair £ τi; «πτηλ/χκ cMtkn- Gennadies hieromonachus « Hicrofolymo-
<n*r. rum fyocdlus, fubCcripfi.
Σ^ραφιiμ upoimtmo; ο <ro Μτλιιτκ imam uro- Moyfes facerdoi, Oeconomus Ncapoleos.
φΰιομΛΐ. Sfuvîi ^Crebitt.
O rvfyfλo(ΙτροτολόμΜ Ftnibns ύρομόηιχοί, Philemon hieromonachus A archimandri-
iriypnfyt. te , le procurator fanAifliM Métro-
O/jcoréuoi Νmtδλsws Mwürô itpii: « Sigi, poles» Boftrorum , definiens ftibfcripfi .
^trtb. Macarius Cretenfis hieromonachus le fr»~
O Φι iiμν» itfo^ttyp é ipχμνΛΰτΜ , χ<μ dicator fandi ac facri evangelii, ït ad
iiown* w «y/tintnjr μιτροτΐ Μ Borpû'r » fideles Macedonia , Achai· le Afin in
i&<ros btlypu.^*. fandum Sepulcrum pios legatus , fub-
Μxxitr^- άρομο'ηιχ·? ο «re Κλίτητ , £ χi- fcripfi.
ροξ τi tyht £ ttfi IsdyiKht , £ <ufoe tùc Jefes lacerdo*▮ Oeconomus fanda Beth-
â* Μxu40>/ft a A^*i« , ti Ar/p ijrt&Hf tern.
TM iyiu -ηiφ» ttyMorfooct urlyfei>I^t. E Georgius faccrdos It Epbemarins Anita
O οινηόμοί f iyiex Bi^λιίμ Ixanic itf£t. Cavern·.
rtufym iip&, Φ îφομiαη τ5 ôyiu amXuti. Uas faccrdos le Ephemerius fanda Ca-
Ισ-c; ifp£f g i^npJttoe τί dy'nt enKouu. verna.
O οίχοημοί Γΐιζχλχ Ιιμμίλί iep£f. Jeremias faccrdos. Oeconomus Pesai*▮
O Χκμκ Κχμτχμηκ £ οήωώμοί Πiτμκ. Chores facerdos Campetnpa , Ac Oecono-
O ίφημiύκ» τi ùyltt ορίι Φοβΐip , é iioιχχτκ mos Petra.
τΐϊ κύμΛ «ΰτί> € tui/uuK N«f» , ΐ rt~ Palchali* facerdos , Ephemerius fandi
άζ, int ΓΙχγμΧιι Itp&, ûrtyç«4«< Montis Thabor , Ar adminiftrator op-
ΛιόιτΜϊ iξορχκ ÎKU^orihfut. pidi ejuidem nominis, At opuidiNairn,
necnon Ar adjacentium, fuMcripti .
Leontius exarchua Scythopolcos.

Ger-

JÜUfà' G»'"*?"* Newmntwgfrua , eaarahut fire A O fë«»KK »* *tnwinf Γηβηύ* jPdÿl/Mr *Tfa·* AX«Q'
CHlirri tdminiftiator Gabaoni» k- amale. ------›· ——. cwirtl

Uft- oAgapta facerdot * Oeconome* Gaaearuaa, fi v* macum faut forcrdoret *tr* diaconi.
Atirhalca Logotheta Remlij^.
Galadion monadum *h* fcerophyla*.
Georgrat facerdot *le* Oeconomet Ptole. matdit, fabicripfi.

Gabriel hicromonachua protofyncellu* *te* protopfaltct Hwroiolymotum, h bac apologia , quam pro fide noftra cadra, lica contra hartticot unanimiter com. pofiiimos, fubicripfi.

Juftinut bierodiaconni fecundi ordidlt, *r Hicrololymorum domefticut.
Joieph hicrodiacenut , *te* tertiat diaconorum .
Jacob hierodiaconut.
Athanafiut hierodiaconut,
Joachim raagnut ecddiarcha.
Joachim hicromonachut ad Cathocridano* fidele» legatut ·
Lucianut hicromonachut *Bc* fyncclint Hie. tofolymoram.

Joannes magnat Logotheta iandha Rcfur. reâionit. Xiftavir *.Xrak*
Chaldea, filiut Petti, magnut protoaotarius. fijaaair *.4raiite.*
Naler , primicerius
Antonius, lampadariut,
Atithdes , referendarius,
Cyrillut hieromonachu* . orwpofitut N<o> chorii,
Joafaph hieromonachus , archimandrite ianâi Sepulcri , *Bc* apud feteniiïimum Molcovi® Imperatorem Aleaium Apo. Ciifatius, fubfctipfi.

Dolitheut patriarcha Hierololymitanu* , manu propria fcnbimua *ic* aflirm«mu» prefent autographum , prout fupra digcftum, tum legitimi» iubicriptionibut, *Bc* integra rei gefta feric in magnum Apoftolrd noftri throni codicem , ad sternam rei memoriam ac firmitatem , fiiifle relatum die rigefirn* Martii an. ni mitlcfimi fcicentcfimi frpauagefimi (ecundi .
Neâarius Hicrololymorum antehac pettier, cha , affirmo *Bt* confiteor hanc efle fi. dem noftram *tc* ecclefi* Orientalis.

tenu

Nedariut montchut hypomnematographea fanân Rcfurrvâionit Chrifti ac Dci noftri, cam fanâa /ynodo coafeatient, fubicripfi.

O f«{w» Aÿoirmt *uf/it* › ·»
faut ύρΛι e ***MM***
ArtiiKu **Myo$fai** PfjuX/v.
Γ«A*χτ/«τ ÿ n*X«®t/A<Ç.
Γν»^ικ *Itfiât ĩ ιΙκΜμικ* l1ηλ*/*</l·;» *M-*

Γη&ηΰλ <·ρ*ττ»·ι(Γ>Ά·τ <epa»w·
4^Xw îMivvλΰ/M»› ce Teuérg τρ Um' ***W tiftraia InKByia t lui Mf*** *iSc* m3vA/*w
i/uia rirftK *·/*»θ«μ*io»* ***ruuitJfyif^e***

B
O *lietifu»* ***IV*** *itf^liax.ÎM)a* lur'roc
liferihiput.
Itent® frpoinfcotor, £ ***rcim bixin*.***
itfahiKnne.
ASawnc itfvltMOtof.
lικχ,H'μ n *(BÎyéut ὁηκ.Χηηίβ·χ·κ*
O «AjûwV&roe rpoc rfij *Urt&Sc* Itm-
χ^μ l/ρμΑηφH.
/HMiμχηi l'rjopio're^oç ***rilytKoc*** IfporoXu-

O ***μιγιι Xvyt^lttttt*** ty Αμγ^λμ ïwdrnc .
SiÿMvit sArAiu.
C O ***pJyat Tfemtmietti XaXii^nf uic Pirpü,***
Sipiavil *^Xrahce.*
O <!φμμηΐv& Nétrt?.
O Xê^creîdôim Amiiroc.
O p«u®epfe2/e»of Aθ/τ>iλM.
O ***ipififa*** Nee^ve/tr Kΰΰ/Mor ***îι^μόηιχκ.***
O ***ifx/paeleiiv rî àyln*** ·rw'pir , ***4 avoict^i-***
etot Ufet *t*»» ***yeAuurfniTM*** *ajunxfeinpa* M».
χοβίχι Aλ/ξω* lKMt<r<9 ***ΐΐμμύιιχοί , vrl-***

T» rnpo» te; xer <»ar^» *μ/·ηί* ***&tiw*** *ύτογμι·*
tie JuAororr τήβτκ ***w*** ***ntfayuATtiai*** x«t-
nrpwr«i tut* tJ ***M&iμΐ*** ***àtvraKtxi*** *θρό-*
D ***nt tiiiti*** *, act* ***unfa·*** *iduem* ***iμ»*** ***arm.-***
A»e'<» , MxfΓtv x'. ***i.*** d. ***g. i Uforakifu»*** ***rttTtdfxnt ûarfàiOf Hit*** ***xtetà*** *ypépo-*
tfa $ inturifat&e

O ***lUfHui*** ***ltfoivkiiuuie*** ***vare/ifj(,vf*** Nflc-nfedSX·
ùmaeefaeêoc ***fankayi*** ***rué-eq*** *tTeac* ***rlui*** ***tri·***
ri» fair £ ifc ***faeiiktiif*** ***txn\i<rias.***

Lm fyiü.

O Nunie/ef M***** ÿ !?
àyircc ***ILttri -ri*** *G»5* ***faut*** A'«rdre*c ***cum·***
mfaoiffaoc rj <y/« ***ruoifa,*** ***Myfdfa.***

NOut CBAKtet FtAMfoit Olla* o* Noimill , *Ceaf.illtr 4»* Rey ea /i» *Cenfeih rn fa Ceur* ***ie*** *Tarleatrat* ***ie feni,*** ***cy ^utafaine*** *fear* ***!c Mtftfli*** *Tree-Chrrfiienne* à *la Terte Olteauee : *4t* ***"ft*·'*** *a teat qu'il* ***affartrtaira,*** fte te/eae *Defitlne* à ***frtftat*** *Tarrianke Grec* ***ie*** *la faine»* PMit Je ·*Jnafnlrat. ajaat été* ***eil^i*** ***ie*** *eteair à Cea/laatiaefh* , X«aa ***a*** *ieciari qa'il a-eeit* ***fleiaeueat*** ***faeiifeit*** d re fee *aeai évitai* ***fuiciù*** ***ie*** ***lay*** , ***faivaat*** *lei avit aa'il* ea aoeir reeve» ***far*** *net* ***Itttnt*** r <*· *aa'U* ***trH,*** *reic aae* ***far*** *In BeaeHeiea* ***ie*** *Dieu* ***far*** *fen travail ,* ***Irt*** *faite* ***ttutfn,tr*** *aeal à frefet ineftuea,* d *fea* ***£lhfe*** ***far*** *let latherieat* ***V*** ***Calviaifet,*** *fereieat itUrnum* ***iififec.,*** fo'ü a'ea *refera* fee *la ceafatteaeu» talemaiateaet qni* ***hi*** *eat avaact^.* ***Ctf*** *la tenfiaact qa'ii teem a* ***teneeifaie,*** bmm *tteettaM* mere *he neabu*

tt frt.

AMNO *vp"fra* Lift, f'il atU* 4 rfuri aveir eft par la, ~d*i tr fad, aaJHim fa far-fta* r J—f
CWnsn *J'R> Vh> Traiati tr aamt It fat Tatriarthan tiiiitu ftrt^H f» l umüt* J/mdab, CUUTI
**f*· *Hrtffmlt fft JatUtrait aifalamat, tt fi a'a fa raifiaaaiiaaeaat afire aùa et* ftufts· · *tt iiUnt* reys.
flat ft real ataiiim lita t ft ftitrt «» rtadn la Knit /Mf tr ttt^aatt » Trater, a'efi àtat P·*} fatifaira ft omm la rrefrateaj, ta y afftfaat atfirt fifaatarr , tT lafaifaat fttUtr fit oat arati, tr tttnrfiar far atfin frtatitr fmiurt,*
btaai i aafirr Talait far h Canal da la Alar atm, ca irytaotAra » sail *Ha ttat ftiaaatr-tniaa.*

**Ot-iU µ Nourrit, Ambafladettr pour Si MajeiU Tres-CbrcUicAM À la Form Othomann··

Tar tata Jit Stigaeae. **I · Picas».**

& DIONYSII PATRIARCHÆ CONSTANTINOPOLITANI ,

Super Cslviniftarutn erroribus, ac reali in prnnis prefinria, refponfio, anno eodem **MDCLXXII.** edita. STrn-*

ΔΙΟΝΤΣΚΓΣ EAEÛr ÔEOT <JXN>r«e-A»r<^· K«rr<mvvrdXM4 *t«t Pu/x«r> £ *ah*fipmint* r<-

A *DIOHÏSIUS MISSK^TJONS. divina anhtpifieptu Cenftantùtapaltai, ft» nova Routa , Ù TeariartHa 9ctMt~nuta,*

("λ Ta *l«ζ0ρ JÀfysAzw reXzrwer , «λX«
******/.. £ Xisw Zrsi^tw faruâ'ip θvp*> «su/yer»
crMMM<.«u JtSurxxZJrtc sd *tfitrri* * £ ti φ/XordL··
fSrrt'nf dranfaw f>tht(ytir Jfynlft ,* tw
n«»yâ«a·· *iιλιχiηκ* θτοθΐρ *nuirff ârrl^ftina .* t y5
infant iaurvt Iχκι \jffo rî «vo$-oλ/*î vaw-
*****7*?· η«Z^·3τvφ *IτηήγμΛτΦ· <9fài dnKaylat*
<<<·«ua». rfe>r» ti Xdye» *fait aSwurrt t* Taurit *iHKJf,*
***** 7% ce *faiit. ibrihi* · ' V tîs» **?>*.* Hfi* lOfavat-nr *fa ày»^i rutnalirtt » dt* O'τηiχ-shi/dtr *ti* <o* *iatrftl in tirHt n tryuti tuoi > in µiiβ fatoirtt , dtkd* aspàf ώ Zξ-du^'rm rara* •tôt *irtrfant* > V *Jfittxvnt* I<-t* TdS/ *tuirS , nfi* LqjdiA ti ûy«rs-*f4fa* v·'.*»τî «taritorns , eu *IV raped-ri, τΰ qi , v yAytt aàri t àa S al Sareu~fai iff roTiai ,* ifr *ytdrtvt ,* tî t«p*-ata'nr r»X/u<w *<nis ip^aH^ot; âraxaluirla-*/4ûw> *rumtiutitif itiaffcamt ,* o7è ò/θiλχ^αX·· *tJ&t^I^TU* i *J^rl0atA , JraKrylar µΛτiAµι^Λ , xiru at^arû*» *dro^Ji-*•*ytt» µiµΛ^χόηι .iit* t9 *»&>»* i/JaraaXiac OÎoLu £ *inwlf. hni* ra/Γι \>i t» *ruS lit* oT«* *Sauf ^tM^ofaytarnir rlrtt rtii rira IV* xa3* *fait un^imt, tufx&dhem ifâh ifviirHt êaxKxrMrtxir \jnSi<rHit, druttr» airit-Vi ér&ra* fcfXala *air îµ&µii pAtrifta <9ftr~β^H* 'i «f<K aranXiw *κΘ' fate .«Jt&jXiaà* Xaj *àro;aiMî* ôuxXipia . «T* *Jfa' m $fi üf Ajfftrfa ffowfj» . Iri ^1' ri φαιτίτμαη , ti drayaüar rttf βµftrIt irt* îaXoaeTH t· *(UrltrpM' xgi rnür lprrpJw rt ti aâti* · *•'fei* " › *ti* «rfiâqa τοiχΐΐH ·ηι cia*Xw/« , *ti n · àf-yUfitf &*<* npa^trla* *n7i *9ftr0i.ttfaK fai-rvna. β tirty ctatriui φl/Anru* ôg *γµ,φύi ai iyapiar aifJtJfat* a»tpii η v', >«««*χλ. *fit à* κ«%Λµϊ Τî X^rî êaaXw'ia *Irtm* an aMi>), £ *JrtrirftKif .* reein *HHtrxuufattu*

Cencfl. Gtntrtl. Tom. XXXJV.

EVangaiia haudqaaqnaai iadtau>J> «A initituto, iutno veto digailfiaoa ›·'< dodrina januam palfanti nua^uaa non aperiant, at^oe interroganti facere in ptonapeu 1acta enitantur, quot rebut ifti· ut incumberent, fora dirtaa depatavît. Etenin» Apoftolieo accinâi foatéa mandato , *at faratrt ttlrAttarat art* (cadem atiqoe de caufl'a) *aJ fathfaBiaam ratai p^uti an*
B *ntuatat Jt ta fa µ atiit tf , f,r.* Hec îpium veto *tear attdtHia tr ttaftitatia itaa* faciamur , *futt»* mandatam qoad aceepimu« : *ftaiaat ara fanai ftdRritntt alifil ta »Ma iff* eloqui , immo oecjue rqirare t, |r Quamobrem ad enm *fi tatatn Javnt /attirant fiintia , taatft t/btlit Jatti fût Jat * nfai JUtOa ftta ,* intendentes , es falutaribua inAitnCN , in quibua inclu(a petas traducitor, qo« pet fe ipfum, perqoe Filiam ac Verbum foam , *it fat feat matt tbtfaari fafitaria tr ftàetia , Ji ftt* Spiritum Paracletum fidelibus tevclavu refponfiones componero molianr 1 id qnl·
" dam luminia indidem adepti , qoo vel di-
" Aionem vel cogitationem ab Umattia Domini alienam penitus effugiamus · Porre noaoalli hae utate ad accuratam qoaramdaut , as iis qo geruntut apud nor , ieram inqaifitiosKtn , qua de cauda aciem, petmoti, de dogmatiotnecclefiafticis qastuiones propofoete nubia . refponfom utique Aagitantes . qoot nimirum iactamenta admittat catboliea atque Apofiolica no-Ara Orientalis ecclefia , quidve de divino EttehatiAio iaeramento ientiamus I Proteres circa illuminattonem , fire baptifmum, fiinc infantibesoeceflarius: ac nonnullas huc IpcAaatesqunftiosses, fatis qui-
Θ dem graves, propo *fuere.* Irem i utrum *orectfarrus* in ecclefia cpilcopacus, ceteriique facsxdotibus *difpofitirMie divine* Fontiint *fit ptafeAus. hem, utrum* conrrarum factu *(criniaris* ducant vitam, qui ex Utroque festi cselibem elegere. Item, num catholica Chrilli eccleua perpetuo vifibilis fetura fit *A* ioroncufla . Inluper & circa

Altaro CUUTI Ntm> favocMiocMtn SanAornaa, * cas* q·· Cia> Aie laaaginibu· ethibetur , veoetationaaa. Item circa leiuiMum *it* indiâam a qaibofdam c>buahUu»ci>:iam I It*aa *tt* circa non» nullo· , quoe in canttoveüam vocant , vêtent Tenement! libror, fcilicet Tobin, Judith, Sapiontur» Ecclefiaftici, Barach , * Machabaorum i talc», taquàm , utrum inter iacra Biblia, m inter profana recroît·mur, interrogavere.

Ea ■e baud>|uaq»*ia aqunm duaimut hujufmodi quaftionct lilcatio penitui prntM<i« , ne a nobia , ut* iere cuotingK , ratio cuderetur forte ncglcâionü : quia potius drgnai omnino cçnluimui , quibus c vefiigio aliqua ialrem brevi, licet inculta , at ci Cmpliciflimn veritatis fonte craduâa rcipooflorx latiafeeerimiu , quatenti* id no* tempori*, non ita quidem opportuni , ab ulentii incufatione livit eifolvcc·.

Interrogantibus itaque dicimus fandi ac veosraiida ieptenario nameto efti apud nos (aeramenta , a quo primum fieri L··vangelii nobis lumen illuxit, lingula quidem certillima, atque faluti fideliuaiperquam ncccflari*.

Primum eft fanftum Baptifma , In quo peccatum originale deletur , nec· non A «duale , n quod in fofeipiente reperiatur : per qnod *tc* fpiritualiter regenerati, ia viam *rit*» «terne denuo introdurlmur·

Secundum eft fandum Cbrifma, in quo (plrituali robore donamur, ovo libere ac brnaiter poflimn* ore promeic quod corde credimus.

Tertium eft fanda communionis facratnentum , in quo fpiritualitcr ***rtMi*** , in C* qus fecundum fpirirum eft , vita confrrraiuur ac proficimus.

Ouartum , Pernitentia , per quam dirniQti homini aâualite» peccati* , c* qvU but ptt peccatum factat esfpoliatus , bona teftituuntur.

Qrrntum eft Matrimonium, qnod aperte dedant Apoftota* effe faeramentom.

Scttum eft Ordini» fscramenrum * Cbriiio inftitutum › per quod divina gratia confertur , * facramcnta cetera conliciorunr.

Septimum eft UnAio , quam vocamus *ᵗᵎχ·'µ v* *(iet* **ql** , /stfum rsM* prvar'Sar aaffawsrm) Hujo» daplea clfeiSu* eft , animo nimirum corpoufque fanatic

Circa tremendum vero eucbautli· facramcrirum firmiter credimus (t confitemur Corpus Domini noftri Jefu Chrifti vivum reali prxfcntia iovilibituer prarlco* effe in hoc facramento. Cum enim facerdoi celcbrans poft verba Dominion , ha* dicit :

ttrftu (irifi *tai* , ***nufmJU*** *Sfitiin* ***u<*** *[uSt* ; tunc fupta omnem na**lue** modum *tt* ineffabiliter , operante Spiritu fando , pant· quidem reenter, uwe» ·C proprie in 1plummet Chrifti Salvatori) corps», vinom veto in fanguiocm eju* antueartun rranfmutainr. Ipfamque totnm crcdimui cifir ChriAiun « qui * offert *

A IV dylvt , **ÿ w** ^Mpopaok **ht^w** <efnr> Mosaic·»·* , «J **ofiy** **Ww**h'‹i , **£ dr··** ***yii*** **risw** |8{+>/4<w» . ***£ Jti iV iftUrBv^*** **M**** **'W r«X*u*r 1«θ»«χ AâX/w , T·βή», MuΘv** Σ·*µ› » **E«*XarMnt t** » **W** » ***ᴛ»**** **M*t«&uw** *.*éy» jurpof ***KtyttyaS*** **^7'*"** **Taunt, i** ·* ***·θ»M*iτη**** «roânNKo^v.

Twfx»» ***ii θiμην»*** iïoξ»» **iμ7» , ηὐ *tpi-tir* rxe ruirV** ὸλ·* «^papaux» **urorj , zr« pii rai** βλΧχ; ***é*** **Xdy·»** ·µ»Xη«» ***/τ<*η$*ι4»*** ' «N* tuxpd; ***TMt nroXoyMC*** **notantim; iiyt** ruo ***iuJ-nti IξκiτΛ/φ,*** **d» «τXνηiτρ «X*3x«, **y ore» *iμïι* · τηλλii *yiμ*** tsc ***dyteitt*** Xjp***fif riua%fipirt rlu»*** **w «wrqc xaiqy·^,'*»aroftuyrv».**

Munie·* **χ4»ï» *irU iit i&δμύ tXitnS· , (rrlt ipvvSd*ft*ju)v) £*y< £ vτβ<v>ι< ea *W iprf&tr* , *^ira*** «*pH ψ**; **·*. *irjyth&ii n hpot*** , **aXv&î ηï ra'»nr,** »5 uraTg^J* ***τΐιΓχî™*** tm **mpo; *rlu> ÎV* r/ri» rwnteror.**

Ω» rNpvlw jufv/rr ts *iyttr Mτ'lιτμ , cr « nft/rrsu td «poranerco», *Λμ^ ημ»* « *irt uî* vd *u t Ciif/ytMtt* c* *drtts* £ vattaidr/. ir'vrrdU *μΛTlιΰi ùsç&MÎifau, àifirôpet <vfàs rlui <àj·* «e» £«£u* «oθ* νηομιθ*.**

Adtoe» *if,* tv **τi *dy*At *μήκ , ô μ*** ιη> r»db· ***furnU» tyuù*** draXa/c&irouJu, ***rd*** lw«rO[***uffvrk. Uftrrlw irtf*** *à»* **τη *u&t*** rtrdÛo·

Teéw, TV **ι*i *dyits μιηι ^lτακ ,*** C* a» t»4>/«tum* ***TH^d/Jlwt ruuwfiftfSd n t éw~*** ξ·M»» **ὼ τρ *5 τ»X'μ*** (µι .

T/ntprv», *it τχ* AUruro/ai, J/'a iff «T/r/p. γχ*» ***iμγιτιμΛîι» iφημiιν»^*** *» ·χ*θ·* ***ΛM>Λμβi»(T^ tit tl/*** *»θρ*iτ· , tm **jW' J. *fMfrlt; irtKuKint.***

λ» ***τμυΰ; μνήυ»» ^drtnu uftrVf^l***

Eaiw, t» ***dis hportuins re»viue!hi>^fiot Xpri,*** **Mfivtenxo» ^x*s χ^τχ , £ riX»r<·*·» tV XorrJ» xurraei**·**

E&o/m» , vi *^ιτμ»* » **-n r«p*>7» «J Aiχiλ«·» AAXtÇu»»··. o *i lirTI* »νχ -η ΪΓΟτiλi-τ. MA» ®»px» *«fis itn* ψιχχ, -ηο» τ;λ *MO9 riiutn* .**

ri 9enri µα>η>ύ» »< «*y*e**J*r, τ/ΓXo^φî ^ifr«4HUf» or/ **ii** ***β"■X rî Utit iJV M XurS rdftrn &·*** <τΐΟ* » <βΓ<>,M*τ/*i ***TΛ(ββiφ ù -ri*** . **cà *ayid tini**** vi» **Xxnrpyik-nt** ***xvuau*** **Mynt I *nhmr*** τi» aJJù ***τiη»,*** ***τ/μM rifu rStXuri nt t n if c»*** τη» τ·τ»· ***Û»f Titrai, τiμητ ΛiμΛ ri*** **Xe/rS «*« , *fitnJSt·** tô *y/« · **Wn rf** ***ôffp·ri UMf-fir*** **rnl.uatw , *ûrtfttiit* . £ *if·pin»,*** d ***fji*** *piw /«mrwxrtu x*r «M &x»o ·njto» ***ημβ. ri*** ·wn-foe' **Xp/ri , «p*ypc*rr· *ùi »4*** «X>t&7f <t *khoÎvs* · **d U** Λμτ xî **4**

'awhO {ampos αΓμ* *βΰτι. *} ur» iixr π> Xptrir rt·
rAaqw» HNU iw «ΛΧΓφΐ{·»τκ , $ mporRapd-
Mfw, A *Offrit*χ4μΐΝ» , < *tatodutsm Jr»·*
φηΜΐ , φ ἀλοχλιιρο» «r«*wi *fà-n/Mf·». «i*
dΣ/*c μiητλχβο'χτκ «ὐτ9 *{trnnthm ,*
MfjpH «iτi nJ *Xptri ' w U amcisae ,* x*.
5kx&<Mmu *, m' tit iKt&pm firtwnt i<w·*
ni;.

Ortf (Utiifjnr, 4 λατρπχ *t>~i* ê *\lytru.*
x, ^sompsr*; c* xura AarpdCcrau τ» *π&ινμi-*
m» *rΐμ»* τi r'jnÿfl; Xo/ri, ê θυαη'χ ‹svp*r‹ps-
ftm irif rJrtw ■& df$o3d£ai» *-^rwit ζv>-*
n»>t xsx^miu/mir.

Pi&i *If ri φντiα-μΐ'ηί ,* τ/γAλ/Φ ·τ/ *τ»·*
ov JrhS; τv/; *βμφιτ» »>xy\$r»T»iir irt* -ri
β»τ'lιτμ» . it J *rj/payiSt* λχαβόχτ, *rΐ i–*
xu 3iA«r Xixrw , £ «Γοτχ»τ^4υ* *rΐ r»rtc»î*
*ii »>»10%** ■ *iTyutrrS* urcwrioromu *τΰ* Xfir-
râ> · ÎM xÿî ifc *<9for»nejnni* χ«θ<-
£Χ₀3·5τ› , *rxylit» t J ijftp* Jniny» it»-*
irp&ürr 9nru>fà; >S strppaty/roc , *£frt%*<-*
pin; xXît lwî , è xrfiSum ioημπv^ι , J-
x/r3:c«uc sr/SuAdifrcu » *Φνηι à μΐ^Λi* B«αi-
ᵗ ιζ *jncrtii* w *μ»χα&4·Π)·ηί χνχΓχθΐ-*
‹n>. d)S *μϋ irujf»* AtosXwfp i-
f»w , Shin irif Jurliufm ' χ<μηι μιiτω *ti;*
τΐ̂ιυ τη; *ri~fu; <βροιχνρχτχτ iζα ,* oiM'Sr *it-*
V<i›T<u X*exr/ *Θ/κ, à:i w> rίτσκ^i* οκχλχ-
oi<J, é *iV yniv»* ,

Pffia *if W ζϊη>&i›™> »μφι* τi eérl/T^cM,
φ»(^μ, irt c» rm *Jyita β»τ'lΐα·μ»τι,* τω<βρο-
rxnp/xùs <u«pn</M nXerwc *^ξ^Hφiτχι . iii-*
rtp h xjp *ται ινμβαΐη* /urv» *τχοτχ Tt&rtHU*
es *Jrtri»* , crx in» hts«» μ»' «^raid'âûsu τβ»
la/S-ns wç tw «mporu-mf/xî *»μ»^ΰμ»τ^* d^et-
λκ'4/«ω; σ» ras *βχτl/sS-iu/aa . ίμοΚογζμΐi 3it*
«5 τ›› «*τχξ ltx»uàir-nt,* iè *&fi ytymirm* udr, &
caîé^srdMi TW *itiSiw rlw luuJirr»* ô*-
TfrJtr vie χ/iμη; iî<trtriit> , à θ·*χη)φιK
pot *»μ»ρτiχ9 irifuu t t <J^*
aînesse ig ^ius'o5-«u üur J/eâôXx . χ *tpy»<rix*
m ΛμΛTτi»; Jrtf^orptol rît χιι&ι'κ , it} *<9f0roi-*
τύ JmâoXçs, θ* ἰρχιοφηηυρ *φησή* . «rÿ*
Λ *hirrit UTn^thxder&u › iμ»κ JiiiKô» i<rn*
•Jîri J»f d» rf tuuuuinf li»μ»iη mk tÎXmî.
W t «t » qjq ᵘ' *tùr9* m «Anvf *it»* w
l/xtuirfiK , «tuX4i /r«s nroîns *πλο* . cs-
iiγ/τΛΛ }5 cktsths , *tii* tav'Xiflnru , £ uro-
τυχμ r wc *μι βοί JV* cuXfXTÛs . ὀθ»» d *μ»χί·*
lltrp&~ τχριΓγυΐ, itJ JV dtxpin» ip·
*yu** τάο *à»Koyhù irtQtütuâuM* . μχ?Χον *yip,*
Φχσηί , *ü(Χφοί* μκ , *tarrSdrrn βιβαΐαρ ήμ»i*
t luj xKr.rn ιξ ὀκλο^άυ ro/HaSui' *ht Irtyi',*
Taô-ns }S ronrrtK , w μι} *rlolrm* rmv . ■ d
θκο; rietiXof «pw-sxrMwnpir; rowr ατιτι» ' ôi
n d îoxw» *irlru, BKtrm μχ rirri.*

To'; wn7;, £ tv *inpo› xùfV* Xutrsu
μΛ . iτι d dnXewrr *4tfôrrpor , «»*
vrrjoi χηθολΛΪτίτη *np>n»u* , μαχκ'χμ , da-
Cmal.Gtwtl. Tom. XXXIV.

A offertur, qui Arfufcipit *te* diftribuiturombus , A.' M'.eger a fingulis impatlibilitar manducatiu . Porto qutcumque ad hajm participationem digne acredu**at**, vitam usveuiunt , quippe qui ipfimet Chrifto ini»rantur i qui autem indigae , **judici**» » in exitium fuopte promette·. "I^aa cMAim laya.

Idem vera (aeramentum *calcat* Dei eft , I nti Ar appellatur i nam Ar cultu Deo competente Chrifti Salvatoris deifiçatum Cor-51* adoratur ia ilio, *it* pro fidelibus Chtianis omnibus , cum vivis, tim defunftis, ceu boftia immoletur.

B

Quod vero baptifmum attinet , ipfum omnibus ac lingulis infantibus credimus ablolute .neceflarium , per quem obfignantur Ggillo, quo in fetvos Chrifti cooptantur , ac per patrinum ceu fidejuflbre* latana abrcnunciante· io Chrifti fortem adfcifcuntur , ut deterfa originali labe , ab inimici laqueis deinceps conferveatur expediti : (thefaurum enim non figillatum fecilc fure» invadunt , *8c* ovi non oblignate line diicrimine ftruuntur iofldias , requit Bafiliui magnus;) Ar srtem· beatitudinis capaces efficiantur. Neminem quippe escipeie poteft' regnum otiorum , C nifi uefupcr regeneratum . Etfi vero ad ufque fidei habitum nondum pervenerint , ecclelin tamen , *necnon 8c* parentum fuorum fide per gratiam Dei luftificantnr.

· Ad ea vero qu* circa baptifmum qusrfita funt , dicimus originale peccatum in fanQo lavacro penitus deleri : ita ut nec afletere liceat maculam originalem in eo non fiiiile per baptifmum abnetfam, quem poft ejus lufcepiioncm contigerit io infidelitate decedere I Eam porro qui fcmel juftificatu· Dei filius effritas eft , ab iaftificationis gratia per infidelitatem upu per quodlibet aliud letale peccaram excidere poffe, eoque fatana denuo mancipari (atque in fortem filiorum diaboli adftribi, confitemur, (Peccatum enim hominem alienum a Deo facit, Scvicinum diabolo , ait ille qui de culo loquitar.) Etenim juftificationts gratiam ut quis terne! acceperit , confummatam tamen fibi aufquam poteft perfeverantiam defpondcre . Quin etiam ancipitcm habet exitum ea , quam its juftificatiooe fortitus eft , eleâio t quippe non minas a gratia excidere *Sc* ab eleAornm forte poteft extorris fieri , quam aflumi . Unde Ac beatas Petras adhortatur nos , ut per bona opera z E certam faciamus eleâionem noftram . Ma*fb,* inquit, *[ttifitt frttrti* mri , ar rrrraas vt/fram TeraSiaaem CT *tU&hatet fuuiu* . Dein fubdit.* Hsc eu>m/srMarri, eea prrra*tuh* aAfuaada . Sed *'tc* divinus Paulus , quo Chriftianorum follkitudtni ftimuloa

Ac pec hoc quidem alteri fatisfit eorum interrogationi*, icilicet hominempoft receptum juitificationrt beneficium iq fornicationes , homicidia , adulteria , A:

anno ▯ CHAUTf ι·ζ«.

··“ H g«nus_prolapf«m . neqoo ·*î F·* A nttentum reltauratnm, «U adoptionis gratu quam acceperat , penitus excidere , Ac nu* «terni· amittor* ,· *itiftaJUt* rama *fnitui.* mars .

/

A4 propofitam veto de neeeflicate epiicopatus queftioncm, relpondcmus *ipium-*sner Pontificem magoum qui penetravit calot , poiuific U *tttltfU* CF Dafiant, ut «it Apoftolus , λΛ «Mm /isafiaram ‹ *i» oiiffitirinmt ttrperir* ecclctiaftki. (Iut· igitur neceflaria tftxdi. ficaiio tarpon» eccieliallici , tanto magi· neccflarium cflc epifeopatum . liquido ‹ie·monftratur , per quota facra bi'iulmoui rdiÂcatio conluatmatur . Ncque veto id quod feriptum eft » Chriftum elle Pontificem ia accrauw jaxra ædiaem *Mrlthifttirtb ,* alia ratione quam per vicarios ejus facerdotes impletur . quorum minifterio jugiter ipfe facrificat dc frcrjficsiur. Sacerdotes porto coofecrare ita Pontifici* digni* tam eft , ut nili epifcopus necço hominum , (ioquit facer Dtonyfius) ne qui.

ζ dem (acerdot. id poflk i quippe es inftitutiona funâionum hierarchicarum ad id muneris miniide deputatus . Quamob- I rem Titua Ac Timotheus ad epilcopalem dignitatem, ita perfuadente neceifitate , ab Apoftoiis fuere cooptati. ut & ipli diaconos , presbyteros , ecterorumque divinorum Ordinum miniftros per urbes conftitucrcnt, eumque qui Dei decet Eccleiiam , decorem utique complerent.

Ex bis quoque ad aliaus perducimur interrogationem : tum & de jure Prcabycetis peueft epifcopus , urpote qui divinam eo confierent· cratiam confequantur. atque lub ejus auaotitate dumtaxat Ac regimine (aera perficiant. A majori enim benedicitur id quod minus eft . eique in omnibus fubqpittitur.

Eorum autem . qui ex utroque fexu remiflb mtpriis nuncio , caftam virginum ·gere vitam propqfucre . oppofitum factis feripturis inftitutum adeo non atterimus , «t peuftaniiosm apnd Deum coronas fibi componere , ceu qui meliorem

λ falutts viam inierint . contÁdamns. Ait enim Apoftolus : *Qei aonituM jufit viijient [·*»* , feue *fuit* i CF fSM aau /vagi' , mrfius *fiuir . Qui enim fat* Mere «g , ragirar yaa , quaaseda *fU-*cer *Dn .* Qui aeria» *au** surare *if* ▮ régirai fuu /aar ««audi . yuamade *fi«ul egui .* Quapropter cogitare quas Domini funt , quam qua mundi , longe prcftantioris meriti eft juxta ac retributionis .

Circa cuholicsm five Orthodoxam ecclcfiam ; hanc quidem profitemur efle infallibilem , quoniam a Chrifto , qui Veritas ipfa eft , ceu proprio capite dirigitur , Ac ·b fpiritu recitatu cnlitus etudituc . Iftis itaque fuftulta prafidiis, ut enet fieri om> sino non poteft . Hoptcmu Veritatis co-

SffrirK , 4 «Λ rshutf *TMrtwitK* « £ *μi* a NNÔ «MX«X/<rp *Jwtit iti* m *μιηiMMΐ* › *ùririltt* rsrrx rie ira *in^tr* u»3χ«ÎM ,4 *χi&ΐM, 4 iîrori/Γ^ύοι 4s* {«Âc . tu o'ψ*i'M 4* «/aucrruc , 3xÎmiac.

lires *Si ri* tÎui *tnttfuruûlu»* »7-mu *-ni tMtkJirif ,* ©st^qu , ὸτι «une cawroc n *μiyvî ip^ttpAt* c* rm *ipvvit* 4«λχλυ9·μ'i , »-*Sfvn* e* τχ r'xxAxuVf T*ty4*tr xjù JiJ«if**Avs, ©»rr · «τ^Γiλ®* » h« «τMρτ/τμo'» *-iV tyit» ÿ tiuiophù t S sxxXxFurmS rtSut-nt. la-tt Tiiwu* κι«Γ<^i< srrr q oζ'<οiομM *ri ηiμΛ-w* rîjc i«λη<τi</, *nritt»* «rnfwinpu *irnn* M ή oraoiojuii χ«ηφτ/(ιτ<4 * «su tv sïstu 4» Xerrdr *dpjQttfi» fit* iw su«»< turns *rluù* τ»iξι» Μιλχιπδιχ , *wx «»λιr* cefpyrÏTaU *fr;* T»r *tûirin ,* h uè Jr< «Ç wzrî *iefi,* a» .urrai» «tonie *li'wftSi* ΐipκργ+î , 4 /rpxpyetrtu w'c ·rire ttüjist;. *iV* Jr iipsw» *nir/Of, 4 nÀmic, edwc inpot* rxrvc τϋ *κρχιιρîν; ii-it mS'k 4 d repos* Δ/ο»ὸ<ηὸ« ©uri» , *sué-T»c kp£; irtu* , ,uii <βρό; Îrpup^zcw» tsAhv-*e-fuf rir»* xixXnfw/iÇuw» . cio xJ TZ-rvc , t£ *Τιμὸ^ιοτ* xjfo' *Λ! ὁτοΓολω» i^eittu'ui vρχιι-pwwM* , »»λ *x»n* τολ>-7» *i/χκό>κ>-,* ÿ , x) *rèf iV* λο/rw» *τ»ζi&ι>* si-*rvpyifi Stiur , tri a-iiurX»·· (Hun·/ ιζi* ce τΐï Xcrrà tccXwi'* *itpii bianor-*

Ex nrru» «rtwuyirsu qÿj rv *tTffOt ζiημΛ , iri i* «7χ*ipA.'i ·ομηθi«Γΐ‹i yvîi ΐipdCri» tsU . oî *riHf* «uîri ιΐχ der'uc χ«(χτ9^ «-ζ«»τ« . *νμ* τίτ ,ûn' «otw *rfXirt* τ«ξι·K . t» *γκψ* iλητiβ» tiro* *rî* χρ»«'τ7ο»θ« 4.'-λορκμ)υο» t *xjeozu'fJ^or* «uni twtvs **iri.**

Tire Jr μι» dvAoj^iiK >*αμο/χ «yoro.u/Xô^ou, «M* Ce |3ιθτ4>ι» *ërlpaf Tl* t£ yuucuxstc, *μιιlό ύϋ φ*(4> κ>τιπη.iμiηη φi~ft&u* r«7c «*^/«uc yp*©cJc * *<>Xî* ÿ οτϊοξοτi-*fVi* TW Ff©«M Θ»i χομiτι», «Je *ρ*«'τ-τν»« tùc ^wt»eé*c *Hit* . *iτκ ὁ iΓγΛμiζμτ* X«λ£i *fete» .* ο *Si* μ»î tfy«jui{‹ee xpsvMW **re*** *, ©νη»* ὁ «ro'c-oλβ^ ι *ψ* }><(ὁ ϋ^«μ*> *μ»αμ*μ* ·ηi τϋ χυ&iχ » *rit nffret* rtf xu£Îa» * 0* *Si γημΰιηχ › μiΐiμ»i* ns *ri mo·· μ» t rif ipi<rn t ? yuiMjtit't. i&n* τολυ xpem*· *ref it-*ι tv *μiαμ>ü· rti ri* xt/gj* , χ ▮ns *ri* vlrpjüt-f *it, ttpeiemti iπμκητ^τ^* iwc *imSkrw.*

Π/&« *Si* 4r xu^oXixxc w ορθοϊο'ξ» ιχχλχ-m'«c(©«>4*» *r/ *r> «r»*iF©«Xxc, ens ro-*ttfi Ut Hi·"* , ?ta Zrr» ὁ Xjr-ror, ι* «ιοτ»<λήθ^<, xj *lilπα-κΛμΐηuro τ! ττ£μ»~-ns ΐiKjfitivt. üuù*ntvr* r<j« τ«ὐσβ«·ρ<M«ϋ(, *hi*

ANNO CFMiil •V».

tri xf)' rCXflC » W ü{«.lμμ<ι t?: «*λ«θ»*β{ *ri* «ro.-oAm *ΛΛ-ηήμΛΓΟΛ* . ««-«nu *if* ÿ «w ep«tr>|, *iri ri μχϋτνη rti;* ^θo3άξκ; cMAwrnS t *un rit ruwtXritt t5 riùot. irtriitff , rdmt ù X'Hμη^r&rü ,* wrq è'êuv, *ÀHttyi·* <τβ»τM › orr{ e drdroA®- *tJèd -fii τιrit rif* λὸ^ov *τηήιιφηί ripitf* ' ιηλον «p« *iri μiχ$ι ηρμ^η» riütot ή rS X&ri* cuxAiwre t» dpaidr *iχ(>* Ħ &*λ««ψ4 *rili μίμπ.*

IIfartuMU th; *dyhtf , ôf ΰτiρ* Xt<r5 *tintyMttû-bntf t t^'* jurrinrc *wrù; Oe<5 <vpa-ββ^iμιA» , tif* Φ/Xitf *&f3 ,' Ttppwhe <vfit tuirir , Ii tûlV rbù <9fot Θιi* βοχθ«« *Jfyuniffyot . irtp àyifii ypAÇri; vtrtvtxfàn ruuiytTM ,* Jr *iff'» Ai<rtRity £* uir«y<<M#r tju7> ÆorïJrua . id m *Aeyttï rtrif,* «t‹ Tti *aftfmutΐl rlw* TOü^AMW θ·‹·τi«O» , Kair'«tç/«r , *lit* cÉ4o£oriplp *-}V* «tiAte· *Iαuîμi&i t ι<μ* th; *dyiif; τ8 Gt3 τιμητικνι* › *iλήτ'lνα-ι> -ruri»* iy τ/μ?i τi νi, τiτo/x<T»uoAey/<» *oii-μ&β.* .)5 ὸ rfdm tâc <mpo<r<ucni- *<rt&; t* X«M *Ü* /A«t7Jt«u *1/ euirS* à tS X'tr»< *χτροτχζὺιιπκ* lya' rraii , *AarfiorixSt πλνμΐ-Hl.* «ZXx W *rif ftι lipiur,* 1^4' cf»«- *fitw itlpvff* «ὸ ·ηκ ifrire*; «otü», drx-ràtc Jr<?p- χκ» ©fai TK*£ot4<> » *AihxSUi* τνοτκ; *ζιιτί-A>* « οτε{ τχ; *dyÎAi* τολΑβγόθ» *i& 8*τχόμιθ<* › II&ΰλο» tuitv, **m* on *net· Kim μιρ-pΐi dipueM-ftlw tit τ» dUrylKnf ri Θιΐ, i'vμ'ΰοι;* A/yoetn . *rwMcywl-<TK&i utt àr rfSi tvforiu-xtii ύτiρ iμΐ* 4»pô; f·» ®fo'r . *Eφiτΐ*; ΐ <9pdf £/2p«fai ypit* Oter, nt' r«/wuOM *H/t iu. <vpùf rùntc , ri Ai-«■tSifttnt,* ■ XwmXrinr *i&n.*

Τi; *-?V tiyivr eixitur* «porttumrfve , & *•rd iV* ero-oArcter ><drwv · >v *CMiKr.Ttes-tx.'juj irotw <Ϊ»Γiρ>ιζόμ·^* . tafor-xujjimf* vac «χ«; *ritrim 8* Xrtrpdbnxte·-(<>- A« yrrnwc · *ύ μiχρ* ri; νλικ *-iV χ&μi-TM !~ύηκ 'rluù dnirOM·* , «ÎMtà *ii <uiW , 'rit t lu*j -TP *îρχiτύτiηiΐiiMΓiμ&Λμήμ^u. xritri-»w; tlu> Ttutr KKtiptcQfJ^,

«

I'ifia *Ii tr.; neritf iwiKvyS, ti; iξιιπ* t? tin*Aχτι» dmvârî-rr *nrriar ,* rja' *Opafui·* ·rur -rrvte» «iro^er · »»; *IfItotxi; rxf îμϊτ* ov/g- ^xirfrtu . iru·' η vχΓH«; *μiηκ ri jftjrurvuot τΑχρνμΛ ,* ôtw; c» «J-τ^ *J μiv»* 4<tAΐ<ù *xrrrltu* « nM·? ·· *liΛφiμ^ βρνμiηα iτιχάμι^Φ ,* *ptter t *îχ^* &ûtev , Ttipte» , Σ T«NTur , X*Aw· à/rtrtc^-θ»>η» *iri* ··«auree *W srxpXtxSf* T<t3«r , χ«ρ *friirluitnTi -i^* «jwdb^ter ' ÿ *ÎTtrfthri* tm-trèrrarr·*.

rîiia'è» *-ff/ γμχφικΰτ BtBAiuf - Ικφόμ/i* «*-*β;<θ·(α>ισ·*ν; r» *riit tirorç. luxri;* lartiri, a* *riit tV ltfSv rwjfav tif Cvncil.Qtntrri.* Tom.XXXrV.

A lumnam A fundamentvm hane Apolto.'u· appellavit .^Vilibi'u petro nunnuam noacMUJn cl» exfttrura » quoniam uique ad Confnn·· ■«/>. œatiooem Imculï fidèle· itott deficient. Nim *le* de tidelibu· loque»· Apoflolui , doit omnc· quidem immutatum iri , «t uon omne· mortem iimu(obituro· 1 hoc quidem Mon obicare bgnifican· quod <U-ximu· , ecde'iam Cbulh ad iiucoi ulque [«cuit quibuldam ex partibu· lui· vifibikm ctfluurain.

Sandir ctiam *tea* generolir Chrifti cjtioa-dam athletic , culturn cahtbetmtt ' collue tanqaam Dco acccptilhmoa , liberoque ad B iacrum *t/ut* tiibuual atrcBii gaudente·, divin· opitulationi· imploranda mediato-re· adlubemut . Quod & ca plurimi· la-Cr* icriptutx loci· colliditur : ijinppe pip. tat i· onut , 8c priijuam iieccjlatiiun nubit viatoriims luliii itum . <^'iüd ai tent cul-tum <|"i *ttail n* , lue c'.ana m.tpiem il. lutn t|.it menvi picilut Immaculata |ttl~ pais , utpu.e cXhlblti* Viitutil.u piacci-lenti , exi.ibctiir , t dii eju· honoer detra. hcie nomi 1Û1 oidua ic , ad tabula· revo-canti· . Diverlu'. .-ntm eft atque humilior venerationi· I.uji ice modu· , quam uc Chrifti cx eo hotiu. Arc.ltu·. qui quidem latria eft › imnitnttatur · Sed & («cerdo-tum · nccoon & probolum h /minum ora-tione· fupplicaiionclijue v/.-rc apud Deum certiiFinie crcdnniu , cnlqer iwbtr ad-modum pie poftulaiuc· . Id enim ipfum non femel (aera fcrintuia n<·. cdiaet . ac in ptlmii finitu· Paulus <· t "a»;r/>aua *Uti t» Uttr»* marrrr /i,· /q»<V'lV . Komani» diccnr '. .'Td/uvarv mr >» ‹ <·Λ<>·>ib>ι τ,A'ὸ pra *un ni Dε»»* · Quod n< mm Enlicfioa rogat 8c Hcbrcoi . Hi· ai.'r , piilUm'im juita ac utiliflimum bunc efle moicm , hi-fte tn· obievatutu.

Cultum fanâarutn Imagia uni ceu ritum a 'e uporibu· Apoftolicir ad M> ulqua ® trinimIIIiin I fiata ecclefiaftica monumen-ti prorfu· ampleixiruur 1 |«oη quidem quo debitum uni Dco liooorem illi· impenda-mu· , fed pene· aliquam dumtaxat rala-ttonem veueremur . Neque enim (oli ma-teri· «fdoribufve haremu· ; at ad illarum u>Xrv«v»· memoriam aflurgimu· ; ·. i-aque ' ft ff,' iu>n tam Imaginibu· › quam fandi· per ,u, hujufmodi Imaginet honorem exhibemn·. 1 «« "·· Jejunia vero 8r a quibufdatn cibi· abdi- ·ertmM*· nentiam conftituerc , pene· fcclcl am die profitemur , rui perpetuo apud *no·* in ufu cxftitifle comprobatur : flaturi» quippe)·-pmii· Cbriftianorurq'plenitudo ianihfica-tur . Quin etiam in ıpüi jejunii· nedum modico cibo utimur, verum<tiam a quibul-dam, videlicet carne, pifcibui, caleo, *ic* id genu·, abftinemu·- Ac (alubcrrinuqui-dem ifta conftitutio, qua 8c carnale· afte-ftu· mortificat, orationi idoneo· cflic it. *ic* conciliat humilitatctu.

Denique variam ficrornm Bibliorvm e numerationem cum ia canonibr» Apofto-lici· , turn in fadrl· fjmodi· Laodicana tt Carthagiacnfi legvnu· , Clementi· quidem conftitntiooibu* etcepli· , qua· ob eam

AMuo CHnnrt aaya. quam paflje fuerant ab hsreticis deprava- / t'onem , texts fynodi canon fecundus exemit . Quoi Λ uemiaem litère joteft , ad roi, quos ceu canonicos ccclelia fufeipit, iibros attendentem ▮ Porro eWi nonnullos eteris teiiamonti libros ca › qu· ab fana knptoribus fait* <ft , retentio non ubcat ; nufquam tamen profani* Gentilium fctibu* propterea font acrenfendi t immo vero ut optimi & ad virtutem utiJillimi habendi funt, ncc omnino contemnendi.

Atque hsr quidam in pnrfentia hi* qui noi ioterroeavere relut in (ynopli rcfpondemus , noltre utique profetKonrs oratione cum pacifica Cmplicitate exposantes, m plenum orthodoxa fidei,, quam profitemur , argumentum . Eo quippe ut nullus fuperfit dcincept de liti* ambigendi - locus , neque ab illis amplius agitentur, qui contra nos frnliiint , atque a profeffiotic noilra aliena nobis imponere moliuntur . Scriptum in Palatio Patriarchal! Conftsntjfiopolittno , auno millefimo fex. centefimcT feptuagrGmo fecundo , mentir *Januario,* Indiûione xx.

Dionvfiu* mrferxtio-te di"ina archiepifcopus Conftantinupolitanus, fcunovr Roass , & Patriarcha uucuincnicus.

Paifius antea Patriarcha Conftaetinopolitanus.

Dionyfitts antea Patriarcha Conflantinopnlitauus.
Methodius antea Patriarcha Conüanttnopolitanus.

Paifius Alexandria .
Bartholomeus Heraclcz.
Metrophanes Çytici.
Methodius Nicsae.
Jeremias Chalcedonis
Gregorius Neoctfatez in Cappadocia.
Neophytus HadrianopoJeos.
Gabriel Philopoleos.
Anthimios Pati.
Cyrillus Serrarum.
Joachim Rhodi.

Theodoritus Licedrtuonis.
Macacrus Dtyftc.
Mclctius Sophi*.
Anthimus Athenarum.
Jacobus Larilfe.
Daniel Euripi.

Callidus Cerinthi.
Bartholomsu* Naupaâi & Artbe*.
Daniel Pafrar veteris.
Eugenius Chriftianopoleos.

Zorimus Meletin».
Cornelius Corcyrae.
Metrophane* Barrs.
Daniel Anchiali.

(àorafimus Anufee-
Meletius Thcffalonico ·

ὼ AstoJrewM cutAtjr/stc , ssj; ὼ *Kafinyi-* *AKNti*
›n « J£<uaui4uwr JV Jrx *rī* K^tyU/r-rQ' îrxvsc· CHAUTT
yùr , μ ὁ $A›'npoc mjc iχτηi *ruuiht* λoui» «s- '*71
*T*yop£n, ti* txtintc xjed
aiffTMvt , «mo» îçG-»r tmiÂjxv τω /bfo/aAa*,
⟨$ xauuttihô vu *iyxtootfym W βιβκΐν».*
or* *4uTM ip njc raXoues ϊια^ήχκ /ἀἀλ/ωχ
τγ s'rxexSjuqrw *-IV iymyçivur ī g-uutftt·*
λΛμβά›ο›τM , in t-roTfOrtifvuTM tatÜxac sirxer τ«τκ ik *iStui* ὐ κλ *βϊβ^›Λ.* ἃ'›Χχ *x<-*
Xa ckaptni «rportryopCf γ«4τ là «ro'âAa-
▮ne *τvΓχάιχα'Ī Jf*A«.*
Ta/try yj T«tfo» ὠi C» ▮»*‹ *7*»·
ryi-st/tr «roxtrrô^wâ's , *μη'* «pfyvAtir arXon)-
TW t Zui *·ἡμνὔν óμη\oμ›»ηί* τλη-
fOitOtiaa» «*›Ι»7›· Tϊ *ὐ)* ifvoci#* φρθ*4μ‹'
‹w , ôrui μτfyw βμφια-βη·inr tS* Awt S τ /-
ei twxtù», *μήη* è/«a-«A4do&‹U rue* χόπὸ iJf
K«3'ιἰμώ› iti ahXoTtxrt *ιτιρημΐζϊι» β*KoμI›ν›.*
yiyMTlfU fit Tw T4Tii‹»χ/4› tÿf Kwrr»TirK-
arqAfâiJ, *irtt «, ' ὁ β , plu/t* , It-
Λ.'.

Δ»·‹χιτΦ- a'Arw Θiη «ÿ›^rfr/r«C7ir Kwrrst*··
rtrXTohtbn nut î'^unt. £ oïκαμι-
wxoi *TarCMfTgK.*

O vtfijilw K‹n»rarTitnr«Kmt τατιΐ'^χιι; Haiatot.
Q Turea«px?ic *OfuSLur K.uvtimeriKtw Διο··*
riKriOi .
O ‹wtüluj rarejtàfxv KurrtUTinnôhtut M«-
θθiι^›- .
O Αλiζ«›i›H'*î *1 Jar* **not.**
O HpaxAnxJ B«
O Κϋζ/χi *Μιτρο^άηΰί.*
Nriytja; MfioJ/Oe .
® O KscAxfJoroi *Iiμμίαι.*
O *biitnynraprlai ·»τγ‹*5τχηλ$ Γρ/ryôeMf.*
AopatyràXiut Nro^ure;.
O · Φ/λοτοΑiνιι rVJiahA. - g ρΛ
O FstpK Aiθ/μ®;. x.no.s,-
O Sfooîrr Kl'ôtZAOi . χ'*'
O Poix *IoΛ^ίμ.*
O *AaXfia'porot Gfoiô^nt.*
O b Ayurx *Μαχά&&'·.* b Farte,
O Σοφ/ac Miλi'τ/Oi. Δ''*
O Aθiαχi» A*θι/*5î.
O Av^tvib- *Ιάχοιβο;.*
£ O Eoo'τκ Δβηιiλ .
O Κοὸάθχ KaAArrof,
O NsuxTaxTW ‹c Ap^îc *Βαρ^ολομαΐοί*
O παλα/ΐκ ΓI‹τρ«; Δ«*ηiλ.
O Xearrxritro Xa'M Eu^Jros.
O MfAfTtnji ‹ *Zó(/μοΐ.* *(p,r,U*
O KofxJffH KopriAros . «pes/
O *Μιτροφαίΐΐκ.*
O Ανχιάλκ ΔχΐΎiiλ, w
O *μMTMi Tf(input.*
O GfurxXotixip MtAirw ·

O · Bt-

ANKO CHRISTI
O d B»pi« *Imvîu.*
O Tp*»*^**»<
O ' *M/πμβii*· Θ»οφόικ .
O *IIpoïλλβ* λνηΰτιοί.
O IMofrff Δ*ι/iiA.
O Φ/λτττυ» r · Γιρμΐχκ.
O *Θορήβχ ΓιρΛΟ-ιμΟί .*
O M«ρο*?»·
O *Δυτiiτζια* ©foJocw.
O f Διιναόχ* Tpuyoew
.....*hWtftTlOf.*
O Awr *VibtZrI*
O *M»Jh « Δλ»πiN .*
O *M/ηχιίρχ* r'. *Δ&βί£ ·*

2.uutri&> 1» *XApôt,* ÿ *ίγράφη,* i/κ' *χίράί ίμχ* t J *μιγϊλ* ρήπ κ ·? *μιγΛλν* άιχλη- «-/<»- 0 £ χ»Π57>«θ·>) «ιτ*ρ*N\α<τνi ce τ« *ifpv κνϊιιιι fμΓμίλκ* riXôrrJ iχχλητ/χi.

ANKO CHRISTI
Λ Joachim Btrcxc.
Joanne» Trapezuntis, nunc *Trei'iptJe*
Theophane» Melimbii*.
Laurentius Protlavi.
Daniel Bidmnz-
Germanus Philipporum* &<..
Geraümus Thomobi .

Ananias Maron».
Thcodolius I.ytrizz.
Cregonus Didymochi·
Lucretiu» .·.·.·.·.
Gedeoa Arnot.
Daniel Meder.
B David Mcnochorz, &c.

Hzc per me feripta funt majori» e.clefie Rhetorem, & ira iniacro major» ccclefnrChri. IU codicis ad apicem esCcripu.

<.enc CeU

ZF INNOCENTI! PA'PÆ XII. EPISTOLÆ, ET DECRETA.

L

AD ARCHIEPISCOPDM ET EPISCOPOS BELGII.

INNOCENTIUS PAPA XII.

Venerabiles fratres , falutem & Apoftolicam bencdtôioncm.

NUper et litteris fraternitatum veftrarum primum accipimus orta elle inter Thenlegos Belgii diffidis ; dum alii alios incufant tamquam novarum opinionum feôatores . ejui ctim verbo, tum **mipti,,** conftitutiones fel. recordat- Innocenti! X· &· Alexandri **VII.** praede. cclTortim noftrorum , in quibus quinqic prop» -(itiones ex iibro Cornelii Janfcnn . cm titulus eft .iaju^rum , «xccrptr & damnate , una cum lormulailo juiament» in carum condemnationem prxllandi ..intinentuc , variis interpretationibus inutile »v metheacea quodammodo redrre, non l<u: gias'i unmarum detrimento conantur . Ciunq.ie maxime nobis curz effe debeas, pro debito paftoralis regimini» nobis ex alto commit!) . ut temper finii* prrdeceflorum noftrorum cnnftituxioncs permaneant , m rebus qux ad orthodoxz *fidei* integritatem conducunt : ad diflidia omnia , quz ecclefiz & fidelium pacem perturbant . compescenda , in primi» przdiiits conftitutionibus innocentii X. Alexandri VIL exemplo przdcceffoium noftrurum fiemi'er inhzreritcs , ealque 111 luo robore fuiffc Ar elle declarantes ; fraternitatibus vcftns. dc quarum aelo A· pietate plurimum ia Domino confidimus, mandamus, ut contra omnesdr ukiofcumque, cujusiibet ftatus , gradu», -Vconditioni* ealiftant, q.tt sufu temerario przdicfta» ^umqut propolitiones fic damnatas in eonllitutionibus Innocentii X. & Alexandri Vil publice vel priixtitn, tam 1» fcholis , quam in concionibus, verbo vel feriptis defendere pr«. Cumplcnnt , t fcrVato famen juris oiJi.ic ,) proceditis I eofque debitu peni» io eifdem conftitutionibus contentis , puniri curetis ; cum ad comprimendum tam grave malum , quoi jsmdni Catholicam ecclefiam vexat, efficacius remedium adhiberi non polle videatur.

Przterea fraternitatibus veftris injungendum duximus, prout per nrzfcntes injungimus , pro xellta pietate & pudentia, facultate ifta , qua pe' Conftitutioncm Apoftolicam muniti eftis , ut Formularii fubfcriptioncm , feu juramentum, ad praxim reducatis : ut in exigendo juramento przdiCto zelus tSc caritas vcftra quain «naxiine eluceat, ne alicujus fama indebite Izdatur> aut dctrailionibus murmurationibus locus detur . Quare pracipimus , ut quemadmodum ii qui ad juramentum adigendi eunt , illud praeftarc debeant fincere , anique ulla diltintlione, rellrifiione , lru expolitioni ; damnando eas prepofitiones , *ex* libro Jarftenn excerptas , in knfu obvio, quem ipfimet propofitionutn verba pr· fe ferunt , prout lenium illum datrinamnt Cummi Pontifices przdecclfores noftri , damnatumque haberi voluerunt a Chrifti fidelibus ; ira per fraternitates veliras , ab iis qui Formulario prrdiôo fubfcribcnt , ac juramentum przftahunt , przter Formulam ipfam traditam , verbaque in conlitutipne Apoftolica przfcripta , aliquid aliud vel minimum declarationis , interpretationis , aut qxplicationis , verbo vel feripto exigatur , etiam fub prztextu quod additiones ad nos tranlmiffz comprehendantur . feu contineantur in Formulario Alexandri VII

Cctctum ad trrzcavendas omnes di(fidiorum uaufas , qur Cnrifttanam pacein dilacerant , nos qnofcumque alios Cenfus Formularii , praeter cum quem iplius verba exhibent, *afferri vel* ufurpari , aut de his difputan interdiximus *&c* prohibuimus i ac fuper ejufdem Formularii intsiprctatione , licut dc prxdiftoruin propofitionum , in alios Cenfus , przter eum quem ipfa verba per 1« exhibent , perpetuum filentium

un-

impofuimus) ut cx nollrij Dccictis, tam (uper iplo lilcasio, quam fupcs prohihi'iuneomm'ua llbroium cJitoium *r cdcndurtrm ia hae materia pkniu» innorckct : eu· >4 fummum Pontiiieem dumtasat pcitineat, i'enfum, quem la bis propoiiiiiuuAu» damnaverit , *tt* «t dans. Mtum a tsdclibir eredi «niucnt, declarare, ^Dcesuni ad cxcingucnda J'hcologorum *jttt-* pridem mtn ie diffidia , tiaterniratibus reftm , quantum m Domino poifomus ▮ prufe·- rilrji noftris mandatu injungtmus , ne ulla ratifie quemqnam vaga ilia acculacione , A invidiofo nomine Janlenilmi traduci aut nuncupari *lina*tit , nili priuj ïufpcitum etc conftite- «it a'iquam et his propoiitionibus docutiie aut tenaille t nec quemquam lub hoc pretettu repel'i ab officiis , negotiis , bcncficiir, gradib is , *dc* concionibus habendis , aci alia quacumque funâione crclelialt ica permittatis i nili lervato juri* ordine , cam pernam , quae viris alioquin Cs'hnlisis guviflima cll , eommcruille piobatum luerit.

Hrc ad fraternitates veftra· lefcribenda decrevimus , non de vettra voluntati 8r (ludio crea cccK:.;t fidei reftrr credita· diffidente· : led animi nollrj afteâum 8t omnium ecclefiarum lollicitudinem tcftificantes : Ut tamdeni qui Pallor pallorum eft > vigilafle no» in gregis noftri suffodiam divino luo judicio comprobare dignetur.

Datum Home , CTc. die v 1. Februarii , <2 MDCXCIV.

Decreturi /uacraru Tapa *XII. e*jm mink ftclt <ft <· tfifttU Jtftriirt**

SAnftiflmus D- N. D. Innocentius XII. auditi· votis dominorum Cardinalium , ad preces endas omnes dilli horum Caufas « nua Chriftianem pacem dilacerant tam verbis , quim lcnptii, luper int-rpretatione ieu dcclaratione l orrr.ularii A'erindri lentimi in condemnat lo.reiu quinque propoheiouum ea libro <i n nelii Janfenii , Cii titulus cll , *nftmei,* Csei ipiar.nn , *Se* damnatarum t quoicumque a'ioa tentu· 1 jrmufaiti prodicti , Ureter cum qurm m leniri obvio iplm· verbu exhibent, altcru, ulurpari, aut de hisdifputari interdjkit, 8e prohibuix , ac luper ejuldetu Formularii inteiprctationc · lient *Sc* przdidtarum propohtior..ıò , ii alios lc.i.to, prrter eum, quem ipfa vr bi per ie exhibent , omnibus Sc lingulis cupnfvis religioni, , Ordinis , Congregationis , milruti, *tt* Socicram etiam de necclitate exprimende, regularibus, A· aliis quibulcumque tam eecleGallicis , sjuam freutaribus pertonis cujnlcumque ftstus, conditionis, gradus , ordinis , A' dignitatis tam ecctetiaftic* · quam icc.i'irii, perpetuum lilentium impoluit. Omnes vero libros, tradatur , theics, compolitio·. nes , lcripta , ex profellb, vel incidenter, fub quovis praetextu *ft* occalione in lucem editos vcl edita fuper bqpifmodi materia . prohibuit Sc pro prohibitis haberi voluit , & mandavit : rndcmquc perlonis tupra enumeratis diilride 1; pingit , ne in pofterum audeant imprimere , vel imprimi facce , ieu quoqtfc modo in lucem edeie libior, traftatus , thefai, compotiti· nci i *k* feripra de iuprsdiita matriia trafijiitc.· , ieu traftantia < Lt ut iiujuimodi decieium inviolabiliter fcper omnibua iu co (onreruo, obietvctiira pr.vccpit *tt* declaravit, coniraacm.uici punas ptivaiivms dignitatum , As officiorum luorum , vocis a&ivB , *it* palliv· , facultatis contionandi , publice legendi , docendi, *tt* interpretandi ipfo iaâo, ablqoe ali* declaratione, incurrere; * alus etiam panis Saattitatis fu* , dr (ncceflorum fuorum Romanorum Pontificum arbitrio (objacere) libroique omnes , traflatns , theles , compoGtioncs, *r icripta , quos feu qu· contra diai decreti tenorem edi contingeret, abfque alia declaratione tamquam exprelfe prohibitos , vel prohibita haberi > *tt* impteflores , prater amiilioném librorum , pecuniariis alitfque corporalibus panic teneri, pr«cepit ar mandavit,

JOSEPH BARTHOLÜS
fanâ* Roman* , 4; Univerfalis Inquilitionis Notarius.

IL AD F. O $ D E M

Venerabilibus fratribus, ArchiepifcopoMechll. nienli, epilcopis Antocrpienli , Rurcmundcnfi, ürcgenfi, Candaventi .

Venerabiles fratres, falutem lb Apoftolicain ben-diâioncm.

Lteras, quas decime nona Julii ad nos dediftis, libenti amnio accepimus ; cum iis illa vefiras ad hanc Sedem preces intellexerimus , quibus noftrum judicium pro lana doitruia veftris in dicecefibos regulanda poiiuletis . Ex ii(dem autem li'reris aperte deprehendimus mala , cuia quoad Janfcnilmum exponitis, non procedere cx eo quod Brevi a nobis lexta Februarii , anni miltciimi fciccntclimi quarti ad vos dato , latis iplii non (it confultim ; fed poriur quia idem Breve exfccutioui fortalie , uti par ellct , non mandetur : cum illud nulla produs indigeat explicatione ; apeuntquelit ut in iplo prrlciipta adimpleantur, efficax atque opportunum afferre remedium . Quod fi praetenti Janlcnift* , interne *tt* ablquc eo 3uod deveniant ad ullum atrum externum , um jurant Formularium , non aliter damnent quinque propqlitioacs , quam iu fcniu obvio , non habito relpsâu obvii fenfus diâi Formularii , fuoque arbitrio effingant ejufmodi lenium obvium, ecdelia non judicat de occultis , que foli Deo cordium lciutaton innotelcunt. Sin vero iidem prntenfi Janfcniftc voce aut feriptis edant proprios lenius Apoftolicarum eonftitutionum prsdiftique Brevis fcnfui diffentaneos) debent epiicopi, prout de jure procedere , non tantum auitoritate ordinaria, fed etiam fpeciali fieuharc iplis induira a conftitutionibus prxdeceif.iruni noftrorum felicis recordationis Innocentii X. *te* Alexandri VII. quas nos quoque Confirmavimus t ita ut fervstis fervandrs congrue puniantur ; eum ea omnia facile probari pofunt , quia agitur dc u£iibiis externis.

N<>n fine admiratione Intelleximus nonnullos illis in dirxcelibus icpeilri , qui verbis At calamo aufi fuerint affirmate . fupradicto noftra Brevi alternate feu reformatam efle Conilitutlcuv.m Alexandri VII. decima fexta Octobris, anni MDCL.VL editam , nec n»n formularium ab iplomet prononciatum j cum diâo Brevi utrumque fpecifice confirmetur i *te* omnino intenderimus ffr intendamus iifde· adhorcre , lk nequaquam linen , ut aliquid addatur vel

dematur a pnadifto Formulario , illud quovis modo alterando in aliqua ejus minima parte i fed quod in omnibus * finguli* ejuidem partibus, ad mandarirata , mandamur ctiam ad aauffia obfervati.

Quod attinet ad libro* facrc Scripture idiomate vulgari traduâus , *Bt* alio* prohibito* , patent conftitutiones pradi-cdlorum noftrorum, « potiflimbm felici* recoidationis Pii quarti : a quibus fati* fuperque abufibu* providetor i uti ctiam confugia ad alia tribunalia a confinii Libua Conftitutionibus inhibentur , quorum epifeopi fui* in diaccfibua obfcrvantii&mi cafe-*cucorct* efle debent.

Quod pertinet ad pendente* enntroverfias circa adminiftrationem Sacramentorum » donec, aliquid fpccialiu* decernatur, ab iildemepifcopia advigilandum eft, ut joata fandiones canonical , natuta conciliorum › & praxim *acidi»* adminiftrcntu* , habita cafuum atque eorum cucumftaruiarum ratione . Etenim in prufetu magna follicitudine diicuflioni propolirionom , que inter alia* abunde delata* ad hoc argumentum fpedant , adlabotatur a conlultoribu* *Bc* qualificatoribus fuprema hujus Inquifitionis, qui omnes iunt Prslati , ac dodrina pruftatvte*. Dc «eftia autem in hanc Sedem obfervantia adeo priclare leniimus , ut plane confidamus , non omifluro* vos ejuidem mandata debita caritate *Bt* prudentia exfcqui *i* firmam in Ipcrn venientes , reftituendam tamdem ifti provincia tranquillitatem. Fraternitatibus interim veftns Apoftolicam bpnedidionem peramanter impertimur. Datum Rome, apud fandam Mariam' Majorem , iub Annulo Pifcatoris , die xiiv. Novembri*, MDCXCVI. Pontificatus notai anno lexto.

MARCUS SPINULA.

I. Coot, coi-UâiomXt »···*›,-

EJUSDEM

INNOCENTII PAPÆ XII.

Damnatio Λ prohibitio libri Parifii* anno MDCXCVII. imprefli, cui titulua , *Stflica·. ttt»* drr Maxime* de* Xaiae* *fttr U tut ieurittrt Vc.*

INNOCENTIUS PAPA XIL

Ad perpetuam rei memoriam.

CUtn alias ad Apoftolatus. noftri notitiam pervenerit in lucem prodrifle librum quemdam Gallico idiomate editum , cui titulus fxpbcsriM *dii* Maxime* de* ***Suxi far U vit iactricart*** , par ***Mtffirt Frtatcit dt SclfUt Fixit»*** , ***.jinatvtfaat Dac dt Ctmirtj , Întifiltr dt Mtjuixtri Iti Daci dt BtCriti»t*** , Z-ifajs* CZ *dt Btrry.* ***Λ Tatii iktt. Tittrt Jtknit , Titrrt Fattrj , Clatrlti Cltafiir*** 1(97. ingens vero lubinde de non fana libri hujuimod* dodri- ta excitatus in Galliis rumor adeo percrebruerit , ut opportunam Paftorali* vigilanti* noftra opem efflagitaverit ; Nos eumdem librum nonnullis ex venerabilibus fratribus noftris S. R. E. Cardinalibus , aliifque in facra Theologia Magiftria, mature, ut rei gravita* poftulare videbatur, examinandum commifimus. Porro hi mandati* noftris obfcqucnfes , poftquam inquampltrimis Congregationibus varias propofiuones cx eodem libro excerptas diuturno accuratoquc examine diicuflcraut , quid fuper carum lingulis fibi videretur , tam voce quam feripto nobis expofuenmt . Auditi* igitur ia pluribus itidem cotum nobis defuper aAss Congregationibus memoratorum Cardinalium › *Bc* la Tacra 1 beologia Magiftrorum lententii* , Dominici gregi* nobis ab «terno Pallore crediti periculi*, quantum nobis es alto concaditur, occurrere cupientes, motu proprio, ac ex certa fciencia *Bc* matura deliberatione *notai* , deque Apoftolic* poteftatis plenitudine , libruni ptgdidnm ubicumque , *Bc* quocumque alio idiomate , feu quavis editione , aut verlione buc ufque impreflum , aut in pofterum imprimendum , quippe ex cuius ludione * uiu fideles lenlim in errores ab Ecclelia Catholica jam damnato* induci poffrot , ac infuper tamquam continentem propolitione* five in obrio carum verborum fcafa , live attenta fententiarumconnexione, temeraiias, fcandatoias ,mafe tonantes, piarum aurium offenfivas , in praxi pcrniciofas, ac ctiam erroneas, rcfpedive , t*. norc prefentium damnamus *Bc* reprobamus : ipfiufque libri impreilionem , deferiptionem , le&ionsm , retentionem & ufum omnibus , *Bc* liogulis Chrifti fidelibus, etiam fpacifica *Bt* individua mentione *Bt* expreffione dignis , tub pana excommunicationis per contrafacientc* tpio fido abfque alia declaratione incurrenda , interdicimus, if prohibemus. Volentes *Bc* Apoftolica auâoritate mandante* , ut quicumque iupradiftom librum penes fe habuerint , illum ftatim atque pruicotes liter* eis innotuerint , Jocorum Ordinariis , vel heretic* pravitati* Inquifitoribu* tradere ac contignare omnino teneantur . In contrarium facientibus non obftantibus quibufcumque. Ceterum propofitiones-in diAo libro content* , quas Apoftolici ccnfnca judicii , ficut promittitur , configendas duximus , cx Gallico idiomate in Latinum verf* , funt unori* , qui fcquitur ; videlicet :

. I. Datur habitualis flatus amoris Dei , qui eft caritas pura , *8t* fine ulla admixtione motive proprii interefle. Neque timor parrarum , neque dcliderium remunerationum habent ampliui in *eo* partem. Non amatur amplius Deus propter meritum , neque propter pertedionem, neque propter felicitatem in eo amando inveniendam.

Ii. In ft*tu vita contemplative , five uniti- "v* , amittitur omne motivum iutcreflatum timoris, *8c* fpei ·

UI. Id quod eft effeutiale in dire&ione anima eft non aliud facere , quam fequi pedetentim gratiam cum infinita patientia, pracauttone , *Bc* fubtilitate. Oportet fe intra hos limites continere, ut linatur Deus agere, 8r numquam ad purum amorem ducere , nili quando Deus ner unâionem interiorem incipit aperire cor nuic verbo, quod adro durum eft animabus adhuc fibimet affixis, *fic* adeo poteft illas fcandalixare, aut in perturbationem conjicere .

IV. In ftatu (anfl* indifferenti* anima non habet amplius defideria voluntaria 8r deliberata propter fuum interefle , exceptis iis occ*abombus, in quibus toti fii* grati* fideliter non cooperatur.

V. In eodem, ftatu fanft* indifferentia nihil nobis, omnia Deo volumus . Nihil volomu* ut fimus perfeâi *Bc* beati propter interefle proprium : led omnem perfcâioncm ac bcatitudiaem

VO.

volamus ia quantum Deo placet efficere , a: A velimus res flui impreflionc fua gratte .

VL In hoc fanda indifferentia Ratu nolumas amplius falutem , ut falutem propriam » ut liberationem «ternam , ut sacrccdem noftrorum meritorum , ut noftrorum interefle omnium maximum , fed eam solamus voluntate plena , ut gloriam *lc* beneplacitum Dei , ut rem , quam ipfe vult, *lc* quam not vult velle propter ipfum .

VU- Dcrelidio non eft nifi abnegatio , feu fui rpfius renuntiatio , quam Jefus Chriftus a nobis in Euangelio requirit, poftquam externa omnia reliquerimus . ifta noftri ipforum abnegatio , non eft , niti quoad interelle proprium ·. ·. Extrema probationer , in quibus h.-ee abnega- B tro, feu fui ipfius dereli&io exerceri debet, funt tentât iones, quibus Deus emulator vult purgare amorem, nullum ei oftendendo perfugium , neque ullam fpem quoad fuam interefle proprium > etiam «ternum .

VIII. Omnia factificia , qa* fieri folcnt ab animabus quam maxime difintereffatis circa earum «ternam beatitudinem , funt conditionaIu.... Sed hoc facrificium non poteft effe abfolutum in ftatu ordinario. In uno extremarum pivbationum cafu hoc facrificium fit aliquo modo ablolutum ·

IX. In exttemis probationibus poteft anirn· iiiviiicibili'er perfuafum efle perfuafione reflexa, & que non eft intimus conferentia fundus , (e C julic reprobatam effe a Deo.

.X. Tunc anima diviia a femetipfa exfpirat cum Chrifto in cruce , dicens : Deus Deus meus , ut quid dereliquifti me *f* In hac involuntaria impreflione defperationir conficit fsciificium abfofatum fui interefle proprii quoad «trinitatem .

XI. In hoc ftatu anima amittit omnem fpem fui proprii interefle , fed numquam amittit in parte fuperiori, id sit , in fuis aâibus dircâia &· intimis fpem perfeâam , que eft defiderium difintercflatum promiflionum ·

XII. Director tunc poteft huic anime permit, tere , ut (impliciter acquicfcat jsdurr fui propiii interefle A jufta condemnationi, quam fi- D bi a Deo indiâatn credit.

XIII. Inferior Chrifti pars in· cruce non communicavit fuperiori fuas involuntaria, perturbationes .

XIV. In extremis probationibus pro purificatione amoris fit quzdam fepatatio partis fuperioris anime ab inferiori.... In ifta feparationeadus partis inferioris manant ex omnino cceca & involuntaria perturbatione ; Nam totum quod eft voluntarium *le* intelleduale, eftpartis fuperiotis .

XV. Meditatio conftat difeurfivis sitibus , qui a fe invicem facile diftinguuntur .... Ifta compofitio aduum difcutfivorum & reflexorum eft 'propria exercitio «moris interefl'ati. E

XVI. Datur ftatus contemplationis adeo fublimis, adeoqueperfeâ·ut fiat habitualis: ita ut quoties anima aftu orat, fua oratio fit contemplativa, non difeurfiva . Tunc non amplius indiget redire ad meditationcQi , ejufque sdus methodicos .

XVIL Anime contemplativa privantur intuitu diftin&o, fenfibiii , *lc* reflexo Jefu Chrifti duobus tempdribus divetfis . Primo , in fervore nafccnte earum contemplationis....Secundo, anima amittit intuitam Jefu Chrifti irt extremis probationibus'.

XVIII. In ftata peffivo exercentur omnes virtutes diftinfta, nta cogitando quod fint virtutes . In quolibet momento aliud non cogitatur , quam facere id , quod Deus vult t & amor aelotypus fimul efficit, nequis amplius fibi virtutem velit , nec umquam fit adeo virtute pr«ditus, quam cum virtuti amplias affixus non eft .

XIX. Poteft dici in hoc fenfu , qnod anima paffiva *tc* dilintereflata nec ipfum amorem vult amplius , quatenus eft fua perfeAio *tc* fua felicitas : fed folum quatenus eft , id quod Deus a nobis vult.

XX. In confiteodo debent anima transformate fua peccata deteftari, & condemnare fe , *lc* defiderare remiflionem fuorum peccatorum > non ct propriam purificationem , A· liberationem , fed ut rem, quam Deus vult, & vult nos velle propter fuam gloriam.

XXI. Sahili Myftici excluferunt a itara animarum transioitnatarum exercitationes virtutum .

XXII. Quamvis hoc dodrina (de pmv Mere) effet puta, *lc* iimplet perfed io Euangelica in nntverfa traditione dclignata , antiqui paftores non proponebant palum multituaini juftorum , pifi exercitia amoris interefl'ati eorum gratia propoitionate .

XXIII. Punis amor ipfe folus conftituit totam vitam interiorem, A· tunc evadit unicum principium, & unicum motivum omnium aâuum, qui deliberati , *lc* meritorii funt.

Non intendimus tamen per expreflam propofitionum hujufmodi reprobationem alia in eodem libro contenta ullatenus approbare . Ut autem c«dem prelentcs littera omnibus facilius inootefeant , nec quifquam illarum ignorantiam valeat allegare , volumus pariter , & audoritate prefara decernimus , ut ille ad valvas Balilicr Principis Apoftolorvm, acCancellaric Apoftolica , nccnon Carie generalia in Monte Citatorio , *lc* in Acie Campi Flora dc Urbe per aliquem cx Curforibus noftris , ut moris eft, publicentur, illarumque exempla ibidem affixa relinquantur) ita ut fic publicata omnes, *lc* fingulos, quos concernant , perinde afficiant , ac fi unicuique illorum perfonaliter notificata , *tc* intimate faiflcnt : Utque ipfarum prafentium litterarum tranflumpris , feu exemplis, etiam impretiis, manu alicujus notarii publici fubfcriptis A figitlo perfona in ecclefiaftica dignitate conftituta munitis , eadem prorfas fides tam in judicio , quam extra illud ubique locorum habeatur , que ipfis prafentibus tuberetur, fi forent exhibita , vcl oftcnfa . Datum Roma apud fandam Mariam Majorem, fub annule Pilcatocis , die xtt. Martii , MDCXC1X. Pontificatus noftri anno odavo ·

J. F. Card. Albanus.

-4»»e u *D.* x- *f. C.* iddÿ. *Iubflhcu ftftimt, Jit vtr< tJ- Martii, 'Puttificttei* aurrm pu0<jpaii t» *Ckriftt 'Patrii <r D.* o. *Iautetatii Jiviua 'PruvUtatia Tafa XII.* aaae «jar eflave, *fafrajittaat Brtvt affixura , <T fatlica*rsuu *fait* ad valvas *Itfilict Triteifii Afofititrant, Hiſiu Curia htnieiuu, in^teie Ctmfi Fltrt, Ut tliii iteii filifù Cnnfiutu Uriii, ftrm Prtuciftuut Tcrieaat tjufJm Stuâiffiml Jtntini atJM Tafa Curftmt .*

Sebaftianns Vafetius Mag. Curf.

Hk

Hic fabjicera vifam ett ipfaea UluârMfau Pemful'i fafttuuiencum , qu* iattr tu libram faum a Somme Ponùficc tentcatta fabfcripfit.

MANDENT DE M ES SIRE

FKANCOIJ M (AXtOMAC VA MOTHB FUOLOM»

Atchevefque Duc dc Cambrsy, &c.

OIS for U wfrinrit it Bin, CF lo yore da feint Siege .Jfejlolifae .drekeveffaa Due de Caaeieay , Triatt do faint twfirr, Ce»n da Catainfit, V<. ^ta Clerge Steadier V Urge-Hot de ue^re *dietefi, falur » ieaeddUuv «· affie Seigieear .*

K«u« MUl drwas *a* <mas *feat nfrrtr ,* MM *tree-there Front, fteifgae neat* w *finour *fa> a iteue, enaiiaa trustee oui uoeitftnafito.* Nos autem fetvos rcftros pct Jeium. *Ce/l done nteffir •jae aoai* imui *fieteae eiligta, de* «µ µ aoorb *hi afrt {far,* <r *dt reruiearra Vent fain fart de n* Mirari *revehe fir It livre intitule,* Kaplicatiun act Maximes des Saints.

Ka/ta X. Γ. T*. *It Tufeaceadaaent* <t *livntvee let* xJ. *Triftfiiiui, jai ea eat t/h retraite!, for ha Bref datte de* 11. *dt Mart, fai ef uraiafeaaat ftfaada far teat,* <r *ear veat ave^dqa* wu.

X«ui *adhtroatafi inf,* ueei *tnt-efin Front, tant fear le texte da livre fat fear* Im 1 v *Trefofltioae , finflenient, ahfiuaetnt, tt fane retire da* I *nfiri&iaa. ^dinfiaeui ttadamavu tant lo livre ana tea* 1J. *Tnfefiùne , freeifemeat dent ia xnfiuo forate tr avot let enfeu fvaiifiationi* > /«pte- I *meat , adfeluanvt, tF fane Menno nfiriflioa .* A» *flat neat dofiadaat fin la* neefie *frier treat lee fidélité do to dhrefe dt Uro tr de gorier re Hare .*

Λ>·< «Mis *teufierm, ant trn-tlert Fnnt , dt te foi* raws «amate , *fenrvea* far 1« *ueiuifire de la tarait fat Um* event neon *in* feigaear *fear vein [aedificatiea , o'tn fit fat afeAli , Or fta nouhfiamt t fimtiorfi da Tafivr, It tneftaa miffe ta grate devant Diev.*

C'cd *drat de feat unfit rear feu* aoat veaitxkoeu *tree a aae feaaeifftea derm V aaae derrière faat referve , de fettr aa'ea a'aietn iafeafiUnaeat la fivflixitt fiTtfiilfiaee au fidat Siege , dont teat veulent ,* mejMsassr *ta grate de Dita , vane deaaer l'eatenfie jvffa'aa dernier fiaffi de nefit via.*

-d Diev at fùife , n'il fait jaenaie forte de etui, fi re nefi four fe feuvoait {»'«· AΛ» *a era devoir efie five defile fac la den,ere hrefi da treufeaa , (Γ fu'il aa ««> naevae Inrat a fa* feaeeu(Jiou .

It feaiaitt , aeee *tne-eheri Front, fat ta* <« *do enfin Setgwar J. C. Γ oauew de Aha* i CT *la tetnatvaixaeiea do faint tffrit dement avte vovi itat.* Amen.

*S'fA** » f FRANCOIS Artbevtiiroe Due de Qlmbcay .

Toe fdotefiligotw,

I>tS ANGES *Stoneain.* t>

J

æsæEBsææflBBæg»æs

ZTCLBMBNTIS P A P Λ XL

Damnat» & prohibit» quorumdam foliorum itnprdTorum , fub titulo *t Lmrt dt* χηνΛΛββν *M*** Cbennmt dt B... n AF, T... 4ft. Cat do tonfeitna pnpffi fer m Cttififfiur* M-mv *it TfTmina t ueechntt tt» &tltfaflifet ,* pw *fota fit itndhue »* &c.

CLEMENS PAPA XI. D

Ad perpetuatu rei memoriam.

U M nuper ia lucem prodierint quadam folia Gallico idiomarc édita , tub titulo » *Zetln de M'" Citoaoino de »..-a W. T. ». jd. *C. Cat de nafeieate, fnfefi far aa Ce^effiw d» Vrevûue, neiixo na Xnlefiajbfae fai dfttou fi eandaite , O refeta far fiafeart ieSnri de l* Futuite de Tbeotegie de Tarit* 1 Qnnrplum awtem ca vanerabthbua fratribdk noftria S. R. Ea Caodioalibtta › auoa ad eiamen diftonim foM·-rom fpeeialher deligimus, audita ac diligenter perpeoia folacmi hujuimodi ccnfara , quae coram nobis reiara fuit | folia ipia damnanda A E prohibenda ede cenfuerint : Hinc eft, qoodnoay aro comtnifta nobia ab «terno Faftom «regia fui cura. Dominicas o*ee , quantum nobis ca aho conceditur, a notiia pr»lervarc cupientes, de metnoratoram Cardinalium confilio , foHa £«diâa audorhaM Apoftoiica , ttaore pn»> ntium, dameamue A rtprobainM , ac tegi» recineri prohibemur; illorumque rmpreffitmem, deferiptionem, leftionem,retentionem Autem, «nutibus dc CtenAifidebbM, «iatuipocifict » iadieidna mentions & erptrAlonc dignis , fub petna etcomtnoaicatioait, per cuts* tiafacicntcs ipfo fadto abfque alia declaratione incurrenda , cunno interdicimus. Volentes , tt aubaritaie prefata mandantes , ut qnicumque eadem folia penes fe bsbueriqt , illa ftatim atqueprolentes littera as ionofuerstit, locoettm Ordinariis , «el heretier piatitatis lu·qutlhonbus tradere atque configente tenuantur. Ut antem waientea eadem littera ad omnium notitmm ucrliu peescotant , nec quitquaas illarum igtsotasftiam allegare poflit , vofamus, tt eadem mâoritdte decernam* , at illa ad valvas bafilica Prtacipis Apoftolurom , ac Cancellario Apoftoiica , oecnoa Curi* Generali* in Monte Citatorto , * la Acie C.tnpi I h»to dc Urbe , per aftqoem et curfmtbus nolitis. ut moris cft , publicentur, iliarptnqut exempla ibidem affiva rehnquaatm : » fi* pubheata omnes » lingulof , qaoa cotarermin* , perinde afliciant , ac li anteutave illotum perfianalher notiбcata » imsmtta ruNtait : utque ipfarum pratentium litterarum tnmfiltlmntis › Itu eremCis, ostem impsuflis, maM alieujes notarii puici fabftriprsa , tt figtllo perfossa in eectefl··βκη dignitate coaftitanatounit», eadem pioefiu

fus fides , tas in judicio , quam extra illud, tibiquc loCoruaa habeatur , que ciidem prr-fenribus haberetur, li fixent cebibitc vel olictil* .

Datum Rume , apud fenAurn Pernis , Tub auirulo Pi icjtoris, die XII. Februarii ,MIXXIII. Pontificatus uoilri anno tertio.

F. OLI VERIUS.

1 L

EJUSDEM EPISTOLA

AD CHRISTI AN1SS IM UM REGEM

LUDOVICUM XIV,

De carfew *nepti».*

CLEMENS PAPA XL

CariSime in Cbiilto 6ii notlcr, falutem.

AUdivtmu nuper, audaci plane ac fubdola nonnullorum hominum opera , qui in id nati ede videntur, ut ecclefi* ac reipublic*pa-ient turbare non cclicut , libellum quemdam prodiifle , cui titulus r *C41 d» rtefrttate, freptfe* l : p-r «« *Ctafrfftar* de Trsviaa , *teatieat* ■ *Ettlt-* , f·· *eft* /vas /4 csadui/e , *refila* par p/a-*firurt ütclt»ri it la Feealce it Tintltlit it* Tana : quo fane plura perniciof* doftrinsr capita errorefquc damnati revocantur in lucem i *it* ipfa· etiam hercnci Jr iïenii dogmata nuo obicure *foveat.ir ,* dum edit* olim pro iis omnibus abolendis Apoilolic* conftitutloner captiofis lubti-l.talibus eluduntur. Id porro in quantum Chrittr fidelium lcsodalum , atque utriufque regi-, tr.inis pert privationem veigit , Majeftas Tua , cujus mentem tanta .n gubernandi-, populis lapientia illuilravlt Altiiiunus , ex le fatu 'pf« deprehendet , Quonism veto contra iftiufmodi homines continua novitatum prurigine labo-ratites , non amplius legibus ac feoâh-mibus , que fatis multe hadenu» promulgat* fuerunt, fed gravium potius adhibitione pmnarutn agendum videtur , ne malum teties compreflum *Sc* quotidie reviviiccns , ulterius ierpat opportunum esrilimarimus, damnato prisas justa Sedit Apoliolier morem libello , dilcâi filii noftri LUDOVICI ANTONII S. R. E. Cardinalis Dt NOAILLES, Etcicfi* Parilienlis Pr*-iu!.< , telum ac pietatem per Apoftolica feripra e «citare | ut in ejufdem libelli auâores cvuJ-gitacfque piucipuos , fummo ftudio conqu'fitos , feverios animadvettat : Doâorefque non pauco* , qui Romanorum Pontificum prrdeceflorum noftrurum conftitutiones , Jr Regia etiam Majeftatil Tu» dacrcta contemnentes , eidem libello palam fubfcribcre non funt veriti , debitfi panis afficiat . Ea autem in rs , qua non Ecclefi* folum , qir* Majrftati Tua maxime cura eft , fed & iplios regni utilitas 4|uvritvr ; fumrooperc decet regalis brachii tui m prsfeti Cardinalia auxilium exerceri pwieftatem i atque ita paucorum hominum temiriiatroa tompefei , ut palam fiat omnibus , eam ·hodie inter (accrdotns* 4r imperium, usiferante Domino, vigere cracnrdiam, m impune non lient turbulent* ingenüt. ac nusquam cavil-landi finem facientibus , eerlcfiaftieaa fimul ae tegias leges infringere . Novit profedto , Califlimc fili noder, novit , *tt* gratulatur ecclelia omnia, quanto pictatii ftudio , quanta Regii nominis laude, eliminandis Catholk» fidei ac dilctplin* advertis erroribus *ii* novitatilns , praecipue vero radkitus extlirpandh Janienii dogmatibus , adlaborsveri· . Tu* nunc prudentia , tu* religionis ac pietatis eft, I capro operi luprensans manum adjicere ; tradhamque tini ab Altiflimo potctlatem in ipfius atque *ee-*clcli* fue obfcquiuin e «eicere . Nc patiaris igitur , Cariffitnc fili , ut tot labotc. ac (ludia , qu* exterminanda: ex florentillimo regno tuo peflimat hatrelis contagioni adhiboifli , paucorum hominum velania , fruitu evacuentur. Sileant inquieti homines , coerceantur protervi , pareant contumace· s A quos ecdetis maufueludo non flrûit , potclias regalis compefeat A* conterat : ut ira , quam ecclenc Dei dcdciL , Deus ipfe donet regnis tuis ac perpetuo fervet tranquillitatem. Eam interim ex animo prêtantes, Apoilc litam fimul iRncdiâtoncm cibi amantiflime impertimur.

Datum Rome, dic at 11· Februarii, MDCC1IL

III.

EJUSDEM EPISTOLA

AD EMINENTISS1MUM CARDINALEM

DE NOAILLES,

ARCHIEPISCOPUM PARIS1 ENSEM,

Dt etitat tqvit.

Dileâio filio noftro Ludovico, tituli fandis Marir fupra Minervam S. R. E. Presbytero Cardinali» di Noailles nuncupato .

CLEMENS PAPA XI.

DIleâe fili noder, falutem. Non fine magna paterni cordis noftri amaritudine nuper accepimus, editum Pariliis ac pervulgatum tuiffe libellum Quemdam , coi titulus eft : *Ct> dt tttftitttt fnftft ftr* ■ *Cttffjmr it Trivia. tt , ttatktat* sus *Etiltfitfti^at* , yii *tfi [tat f4 naiaitt* › 0* *nftlu* par *fiafinri DtSnri it U ftraite ie fetu* : asule liquident perexiguum , fed multiplici noxis doArina veneno abunde refertum : quo fcilicet plures damnati errores pcrniciofaque novitates adlruuntur j ac ipfa etiam felicis recordationis Alexandri VILptm-deceflbris noftri ad Janfenianam hcrcfim non £ modo iterum damnandam , leu praelufir omnibus callidorum bominam eflbgiis ac *tergi-*verfatioaibes radicitus evellendam , tanta maturitate edit» coofiltirtioncs; quibui *ie norfir-*miflime inharemusj indireâe quidem ac veloci per cuniculos impetentur . Quid enim aliud elfe dixerimus , libelli hujufmodi an&otes tam fplendido verboeusn apparatu erga Pontificiae conftirutiunea internam femper obfervrtniam pollicesi , cuna eam interim eateiias violent | 4r ut lilentium polliceantur, quotidie (ilxntiurn rumpere ? Q*** inanibus qu·itionibus , qua ad aibil proficiunt, prwtcrquas ad febvetfio.

nem

nem audientium » ecclefiafticarum fandionum A lierfpicuitati ceMbra» valla oftuadere i ulli aaa- um quod corde fovent', pet quamdam diffimulationem aperire *i* ha at illud jure uiurpati pollit ; *Sr*> m»* m *tuurr fttfit :* k aliud : ■Craoavr *limini fui fitu ftrftuui* , wMaaw» *ejfuiae· fui tuitu* rsrua» .

iugemuimu* plane , videntes homine» , qui *it* Catholicos profitentur , eo temeritati» ac petvicaci* devenifle , ut prefati» Apoftolicis couftitutiunib·'», ceterifque huju» lanam Sedi* decreti» adhuc obviam › c, eorumque vim emendicat!» undinue ciptiofi» ibbtilitatibu* eludere fe pofle confidant. Verum cum lubdoliacorum ambu. non modo , ut par cilet, minime obliftrre , fed pottut patrocinari ac veiuri manum B por-iycre confpcxerimu» non pauco» Parifienfi» fchol* Dodoré» , qui libellum ipfum palam anti lunt fuo calculo comprobate . obftupuima» plane , *8t* magna fimul perturbatione pro domo Dei erarfimus : ftatimque, ne commitib nobis crlitu» muneri deelie videremur , de valido adhibendo remedio cogitavimus . Quapropter libellum ipiutn , previo (ut mori» eft) Theologorum examine , Apoftolica audoritate damnavimus ac prohibuimu» ; nc eju» letilone liilelium pentes inbcdrcntur . At vero quomam , ui fanttu» Piolper praclare admonet.· //uj»/iu«d» i»w>»w» pravitati M> rum *ÂiffttMnntat* jfudw , yaau. **»fitrintii friviU.* g«Λ»Λ : cireumfpcdionem tuam fc- C dulo admo>icmui , *fc* aelum quo maxime ferve» pro fana doctrina ccclefisqne pace tuenda , excite» . exfetafque, atque intendat, in- Veftigandi» omni ftudio diligentiaque libelli hiijns auctonbui , ac prqcipuis piomotoribu» atque evulgatoribu» * (neque enim clam fieri potuit , quod nonnili a multi» valuit perpetrari :) ac in cor poftmodnm gravibu» , ut tint* debetur audaci* , pcenis animadvertas . Porro dodore» illos , quo» faite decebat m». gi» expugnandi» eiclefi* teternmi» hoftibe» , quam convellendi» Apoftolic* Sedi» coeftitutionibus , nomen intctibrre t omnino volumus fcveratn adeo te punien'c dtftridioncm Tubire , ut ccibi in poKetum a iimiiibu» ab»- D teneantur .

Catiffiiniim intuper in Chrifto fil'um n<^ ftrum Regem ChriftianifEtnum, &■ dati» lutciis , Arpcr rene;abilem fratrem Philippum Antonium Arcbicpifcopum epilcopum Imoleniem , Nunciam noftrum· qui plura tecum Lac dc rediii- 'eret , enixe rogamus . u circumfpeAioni tu* >n cxfequcndii hifcc mandati» noftria , pravorumque hominum n.quitia coercenda regali» quoque vehe auxilii brachium impertiri. Quod quidem Majrllaiem fuam , pro fummo quem in compelcrndi· hxnium ac novitatum fautoribu» haftenu» oftrndit telo , confidimus egregie prcftiruiam. Et tibi interim · dileâe fili, Apoilohcam bencdidfioncm peramanter imper- E Cunur .

Datum Rome, ait r. februarii, MDCC1II.

I V.

ejusdem ss. d. µ.

CLEMENTIS P API XL

C»»fii»uin ty itatmtit CinfUtutiui·'» laattntil Tuf X. tr aittMjri Tuf* ni. Uvtrfut* lau/ruMum *Innfiat liitanua* ; ruas *auaaulli* drc/aranamdar *fn Mit* üluraat tifmuati* *4µβú* .

Clemen» epifeopus, fetvu» fervorum Dei, univetb» Chrifti fidelibus , falutem *fc* Aputtolicam bencdidionem.

Vineam Domini Sabaoth , quai eft Catholica ecclelia , pro commifl'o nobit divinitus Apoftolic* fervituti» munere cuftodire, atque cscolere omni ftudio atque induftria ,)«· giter fat.gente» , ea qua a Romani» Pootificibu> picdcccfloribui noftri» ad fuccrefccntc» ia ilia pcmicioUram novitatum vepre» radlciut» evellendo» , prudenti falubrique conlilio cooftituu efle nofcuntur , ut quibufcumqae inimici homini» molitionibus dcjeâi» , fiimiu» fempet atque exaâiu» obierventur, Apoftolici munimini»-noftti pralidiv» libenter roboramus t atque alus delupet folicuudinis k providentia noftra partes interponimus : lie ut omnibu» matura confiderationit trutina pcrpcnlu, ad fidelem ac tutam orthodox* veritam cuftodiam, necnon animarum preciofo Unigeniti Dei Filii Domini noftri |efu Chrifti unguine redemptacam falutem expedire in Domino aibitramur .

Sunc poftquam fel rec. Innocentiu» Papa X prcdcrellor nolicr per quamdam fuam defuper editam coniiitutioncm quinque famo'as propolitlone· cx libro Cvinclii Janlcnii epifeopi Iprcnfi·, cui titulus . -lujuftrjMu , excerptas» Apoftolici ccnluia judici' >ite confixerat , rec. mem. Alexandci Papa VII. etiam prcdeccflbe nofter ad quimod i jam damnato» errore» e Chrifti fiddium mrn*ibus proiio» abolendo», publicvqu. tranquillitati» pet'uibatorum fubtili tecia» dliditate machinatione» penitus evertendat , | irdiCiam Innocentii prwdeccfloii* conftitutionem , toto illius inferto tenore , confiimavtt, novaiumntte declarationum accUinic Conftabllivn , fua in id parucr edita conftjtntioM a tenoris qui fcquitur , videlicet :

., Alexander epifeoput, fervut *fervorum Del,*
„ vniverii» Chrifti fidelibu» · falutem A Apo-
„ ftulicam lfcnrdiciioncm . Ad famftam beati
„ Petn Sedem, & nnivetiali» eccleli* regitnen,
„ inlerutabih divin* providenti* difpoutione,
„ nullis noftri» iuft agan'lbu» me'ttu e»edi ,
„ nihil nobis antiquius ex moneris onftn de-
„ bito efle duximus . quam ut land* fidei no-
„ ftr·, ac factorum dogmatum integritati tra»
„ dita nubit a Deo poteftate oppotiupe con-
„ fulcremus. Ac lice' ea , qu* Apoftolici»
„ conftitutiooibu» abunde fuerunt definita, no-
„ ve decifioni» , live declarationi» accetiione
nequaquam indigeant t quia rameo aliqui
„ publice tranquillitati» perturbatore» Ufa in
„ dubium revocare , vel fabdoti» inteiprcta-
„ tionibus labefaAare non verentur j ne mot.
„ but lita lati·» divajntvr, ptomptutn Ajofto-

,, Me* anftoritatis remedium cenfuimus non eflc a
m difanadnm.

µ Emanavit fiquidem «Nu a fel. rec. Inn»·
,, centio Papa X. pradeceflbre noftro conflitu-
» tio , declaratio , ** definitio tenoris , qui fc-
n quitut , videlicet :

m Innocentius epifcopus , ferens fervorem
,, Dei, univctfis Chrifti fidelibus , falutem fc
,, Apoftofkam bencdiâlooem . Cum occafione
,, impre(lionis libri , cui titulus , -d«<uJtiuH< ,
,, Cornelii Janfenii epifcopi Iprenfis, inter alias
m ejus opiniones , orta fuerit , *prafertim* in
,, Galliis, controverfia fuper quinque-ex illis :
,, complures Galliarum epifcopi apud nos in·
,, ftiterunt , ut eafdem pronofitiones nobis ob-
,, latas expenderemus, ac de unaquaque carum B
» certam *tt* perfpicuam ferremus fententiam .
,, Tenor vero profatarum propofitibnum eft ,
» prout fequitar. Prima .· Aliqua Dei pracepta
,, nominibus jilftis volentibus , & conantious
,, fecundum pmfentes, quas habent vires ,
n.funt impombilia j dceft quoque illis gra-
,, tia , qua poflibilia fiant . Secunda : Interio-
,, ti gratia in ftatu natura lapfa nornqualn re-
,, (sititur. Tertia : Ad merendum *tc* uemeren-
,, dum in ftatu natura lapfa non requiritor in
,, homine libertas a neceuitate, fedtufficit li-
,, bertas a coaftionq . Quarta ; Semipelagiani
>, admittebant provenientis gratia interioris
» neccflitatem ad (ingulos aâus, etiam ad iret-
,, tiurn fidei : & in hoc erant hnrettct , quod C
,, vellent, eam gratiam talem efle , *rei* poflet
,, humana voluntas rcfiftere , vel obtemperare.
» Quinta t Scmipclagianum eft dicere , Cfiri-
,, ftum pro omnibus omnino hominibus mor-
,, tuum efle > aut fanguinem fudifle .

m Nos , quibus inter multiplices curas qua
m animum noftrum aflidoe pullant < illa-in pri-
ât mis cordi efta ut ecdefia Dei nobis es alto
,, commiffa, purgatis pravarum opinionum er.
,, roribus t tuto militare, *tc* tamquam navis in
n tranquillo mari , fedatis omnium tempcfta-
,, tum fluâibus, ac procellis, fecure navigare,
p & ad optatum folatis portum pervenire oof-
,, fit 1 pro rei gravitate coram aliquibus tan-
,, ft* Romana ecclefi· Cardinalibus , ad id D
n fpccialiter fepius congregatis , ac pluribus in
» lacri theologia magiftrss , eafdem quinque
,, propofitlones , ut fupra , nobis oblatas foci·
,, mus ligiilatim diligenter examinari : eorum-
,, que fuffragia , tum voce , tum feripto rela-
>, ta mafisre contideravimus : eoUemque nsagi-
a, ftros , vatiis coram nobis aâis congregatio-
,, nibus , prolixe fuper eifdem, ac fuper carum
,, qualibet differentes, audivimus. Cum autem
,, at> initio hujafccmodl diftuflîoni , ad divi-
>, nam implorandam auxilium multorum Chri-
,, fti fidelium preces , tum privatim, tum po-
ṅ blicc indixiflemus j poftmodum iteratis eifdem
,, ferveqtius, ac per nos fblkite implorata (an-
,, ôi Spiritus aflinentia . tamdçm divino na- E
,, mine favente ad infraferiptam devenimus de·
m clarationem *tc* definitionem .

,, Primam pradiâaaim propofitionam : Ali·
,, qua Dei pracepta hominibus juftis volenti-
,, bus , fc cenantibus , fecundam prefentes ,
w quas habent vires , funt impoffibilia ; dceft
,, quoque illis gratia, qua nombilia fiant i te-
M merariam , impiam , blafphemam , anathe-
,, mate damnatam, fc hurcticam declaramus ,
,, fc uti talem damnamus . Secundam : fnte-
,, riort gratia in ftatu natura lapfa numquam
n *refiftftur* 1 hareticam declaramus, * uti ta-

,, lem damnamus. Tertiam ; Ad merenduvm ,
,, fc demerendum in ftatu natura lapfw non re-
,, quiritor in homine libertas a neccIState, fed
,, Inficit libertas a eoaôione i hurcticam de-
,, claramus , & uti talem damnamus . Qaaiv
,, tam *t* Semipelagiani admittebant pruveniïeo-
,, tis gratia interioris neceffitatem ad fingulos
,, aftua, etiam ad initium fideitfcin hocerant
,, heretki, quod vellent , eam gratiam talem
,, cue , ' cui poflêt humpna voluntas rtfiftere ,
,, vel obtemperare ifolfam, fchnreticam dccja-
,, ramos, fc nti taleth damnamus . Quintamt
,, Scmipclagianum eft dicere i Chriftum pro
,, omhibos omnino hominibus mortuum efle ,
m aut fanguinem fudiffe t folfom, temerariam,
,, fcandalofam , fc intelleftam eo fcnfu , ut
m Chriftas pro folate dumtaxat pradeftioat»·
,, rum mortuus fit > impiam , blafphemam,
,, contumeliofam , divina pietati derogantem,
,, fc harctkam declaramus , fc uti talem dani-
,, namus .

,, Mandamus igitur omnibus Chrifti fidelibus
,, utriufque lèrus , ne de dictis propofitionibus
n fentire, docere, predirarc aliter prafumant,
,, quam in hac pnrfenti noftra declaratione,
,, fc definitione continatur , fob cenfuris , ft
,, ponis contra hnrcticds , fc eorum fautores
,, in jure erpreflit. Pracipimus pariter omnibus
,, patriarchis, archlepifcopis, epifcopis , alliif-
,, que locorum Ordinariis , necnon heretic·
,, pravitatis Inquifitoribus , nt contradiAores, ,
,, fc rebelles quotcumque per cenfuras, fc pm-
,, nas pradiftas, ceteraque juris fc faâi remc-
,, dia opportuna , invocato etiam ad hoc ▮ fi
,, opus fuerit, auxilio brachii fçcnlaris, omni-
,, no coerceant, fc cqmpefcant.

,, Non intendentes tamen prr hanc declara-
,, tionem, fc definitionem fuper prediftis quin-
,, que propofitionibus faCtam , appiobare ulla-
,, tenus alias opiniones , qu* continentur ia
,, prçdiâo libro Cornelii Jtnfenii. Datum Ro-
,, ma, apud fanâatn Mariam Majorem, anao
,, Incarnationis Dominic* millelimo fexcente-
,, fimo quinquagefimo tertio , pridie Kalend.
,, Junii, Pontificatus noftri anno nono.

,, Cum autem , ficut accepimus , nonnulli
n iniquitatis filii pradiâas quinque propofitio-
,, nes, vel in libro prrdiâo ejufdem Cornelii
,, Janfenii non reperiri, frd fiâe & pro arbi-
,, trio compotitas effe , vel non in fcnfu ab
,, eodem intento damnatas fuiffe , aflerere ,
n magno cum Chrifti fidelium fcandalo, non
n reformident.

,, Nos, qui omnia qu< hac in rugcfta funt,
,, (ufficlenter fc attente perfpcximus , utpote
n qui ejufdem Innocentii praduceflbris juffu ,
,, uum adhuc in minoribus eonftituti , Cardi-
ṅ nalis munere fungeremur, omnibus illiscoa-
,, grcfftfius interfuimus : in quibus Apoftolica
,, auâoritate, eadem caufa difcutfo eft, ea pro.
,, fefto diligentia , qua major defiderari non
» poflet : quamcumquc dubitationem fuper pra-
,, miffis io pofterum auferre volentes, ut omnes
,, Chrifti fideles in ejufdem fidat unitate fefe
,, contineant : ex debito noftri paftoratis ofK-
,, cii , ac matura deliberatione , prainfertam
,, Innocentii pradeccflbris nollri conftitutio-
,, nem, declarationem , fc definitionem , ha-
,, rum ferle ·confirmamus,, approbamus, fcin-
,, novamus ▮ fc quinque illas propofitioues et
j, libio prameraorati Cornelii Janfenii eptfco-
M pi IprcoGs, epi titulus eft , *jttfcdUatut* ea-
st ccrptas, ac inXicnfn ab eodem Cornelio Jan-

) fcoio

faaio iotMto damnai*, fui<Te declarimu·, & t, defioimu* | ac uti taie» , imifta fcilicet ca- „ deal fingulii nota, que ia pradlâa dctara- „ tionc *It* definitione unicuique illarum Ggil- „ fatim inociUr, itanun damnamui : ac eum „ dem libram f*pediâKÇOrnelii Janienii, cut „ titulo* *^4efnftinet,* omnefque allot, tam ma. „ nuicripU», quam typi·, edito· , *St* G quo» „ forian in pofterum edi contigerit, in quibua „ prodidi» ejufdam Carnelii Jatrienii doârina , „ utfupra, damnata defenditur, vel idftruitur, „ aut defendetur , vel idftrattur , damnamus v „ itidem, atque prohibemui. Mandante· om- „ ntbu» Chrifti fidelibui, nepradiftim doftri- „ nam teneant, prodicent, doceant, verbo te! „ feripto exponant, »el interpretentur, publi- *„ ce* vcl privatim , palam vel occulte impri- „ mint, fub preni·, *Bt ntfiuu* coqtra hereti- „ coi in jure riprefli· ipfo fifto abfque ait* „ declaratione incurendit .

„ Precipimu· igitur omnibu· renerabilibu, „ fratribui noftri* patriarchu, primatibu·, me- „ tropolitania , archiepifcopi» , ctterifque lo- v cocum Odinarii», ae hu'etico pravitati· In- „ quifitoribu* , ac judkibu* ecclcfiaftici· , ad „ quo· pertinet, ut prainieriam ejufdem Inno- „ centit pntdcccflbni noftri. conftitntioocm , „ declarationem, *ac* definitionem , juxta pr«- „ (entem noftram determinationem , ab omni- „ bm obfervari faciant , ac inobediente» &ce- „ belle· pratdiAii poni», aliiique juri· Sr faAi „ remedii· , invocato etiam , ,fi opm fiaerit , „ brachii (ocularii auxilio, omnino coerceant.

„ Datum Rotn*> apud Gndtam Mariam Majo- „ rem, anno Incarnationi· Dominica millefi- „ mo fcxcentefimo quinauagefimo fexto , deci- „ mo irptimo Kalend. Novembri· , Pootifica- „ tui noftri anno fecundo.

Subinde vero , quo omnia Apoftolicarum de- nitlonum eludendarum aditu· intercluderetur, memoratu· Alexander prrdccetfor , prifeum cc- clefia moram fecutui , certam edidit Formu- lam <b otnaibui ecclcfiaftici ordini* , tam f«- cularibu*, quam Regularibui peribat, fubfcri- bendam , per aliam fuam hic in re promut- Satam conuitutlonem tenori· iequcntit , vi- elicet :

» Alexander epifeopur , fervo* fervorum „ Dei , ad perpetuam rei memoriam . Regi- ». minii Apoftolici diviaa providentia nobj* , „ quamvi· immeriti·, commiffi ratio poftulat, „ ut ad ea potiflimnm , qua catholica religio- „ ni* integritati ** propagationi , animarum- *n* que laluti, Sr fidelium tranquillitati confu- „ lere apta Sc idonea cfle judicantur , animum „ *Bc* curam omnem, quantum licet in Domino, applicemu·.

» Quamobrem Cornelii Janfcnii horefim, in „ QalTil· profertim «ferpeutem , ab Innocea- » tio X. (cl. record· pradeceflore noftro fere „ oppreflam , ad inftar colubri tortuofi, cuju· „ caput attritum eft, in vario* gyro* St cavil- „ lationum deflexu· euntem, fingulari Conftti- „ tutione ad hunc finem edita altero affumplio- » ni· noftra anno extinguere conati fiiimut . „ Sed ut multiplicet ho&i* 'hominum generi· „ arte· adhibet , nondum plene confequi po- „ tuimu· , ut omne* errante» In viam ûlatü „ redirent , qui tamen onico* erat votorum * „ ar curaram noftraram icopqi t quibo· ope- h ram, *Bc* induftriam fuam egregio fane ftudio „ venerabile* fratre, ooftri arvhlepKcopi Si *pi- », topi regni Calliwl earumdem Conftitutio-

„ n«m Apoftolicarum exfteutioni prwcipue lo- „ tenti coniulcrunr . *Bt* cariflimu* in Chrifto v filia· noder Rex ChrrftixnifKiu·· fingulari „ pKtilc auiillarem dexteram ftrenuo ac con- „ ftintiflimo animo porreut.

„ Cum «vtrm profatu* Rex ChriftiintlDmua „ eodem religion)· aelo duttu· per fuam in „ urbe uratorem nobli figuftican , exponique m curaverit , nullum aliud opportuniu· remc- H dium paftifera bun,· conugioni» r«liquiii „ exftirpandi» adhiberi nofl* , qiam fi omne· „ certam Formulam fubtcribereiit noftra auAo- „ rUale firmatam , in qua quinque propofitio- „ ne* c* Cornelii Janfenit libro , cui liiilat , i, , excerpta·, fincere damairû.t , B « ac pronide illam a nobi· quantociua, eape- „ diri , ad qualibet effugia procludenda , „ omncfquc removendo· ootantua , flagita- „ v»rit 1

„ No* tam pii* diâl Regi· Chriflianiflimi „ voti* benigne annuendum afleducente·, For. „ mulam intra (criptam ab omnibu* ecdcfia- „ ftici· , etiam veoerabilibu· fratribea uoftrit „ arcbu-pifeopi·, &: epifeopi* , necnon alii» „ quibuicumque ecclcfiaftici ordini* , tam rc. „ gularibut , quam frcularibu», etiam monta- „ nbu· , doôotibu· , A'lirentntii , aliifque „ collegi 'ri a rcâuiibu· , atque magiftrii , n fubfcribi diftriâe mandainui ; idque intra trei „ menle· a dic publirationi' . fe·, notificatio- „ ni· profentium I alta contra co< , qui intr* terminum pratdiftutn non paruerint , itte- ,. miftibilitec procedi Volumu· juita canonica· „ conftitutione· › & eonciliuxum decreta.

/arwa/a u /apradifihr

„ Ego N. conftitutioni Apoftolico J,» › -et». „ tii X. date, dic xxai. Mari , MDCLIII.Se ,. Conftituiioai Alexandri VII. date die xvi. M Oâobrii , MDCLVI. fummoram Pontifi- „ cum, me fubjicio: *Bc* quinque propofitiooca „ ex Cornelii Janienii libro , cui nomen, ^da~ n excerpta», *ic* ia ienfa ab eodem au- „ Ctorc intento . prout illai per diâa* coniii- D n tutionei \cdei Apoftollca damnavit , finee- „ ro animo rejicio . ac damno , Sr ita piro r „ Sic me Dent adjuvet , *Bc* hoc fanda Dei u evangelia.

„ Decernente* infuper pnefcntet littera»fem- „ per *Bc* perpetuo valida» › 8/ efficace· exfiftere „ *Bc* fore , (unique pleno· *St* integro· elftâur „ iortiri 8r oblinere . Sicque per quofeumque „ judicet Ordinario· 8r delegate· ubique judi- „ cari 8c definiri dabere , fablata en & eorum „ cuilibet quivi, aliter judicandi A interpr*. „ fandi facultate & auAoriute ; ac irritum Sc ., inane, (i fecur fuprr hir * quocumque qoa- n vi, auâoritate , 1cienter ve) ignoranter con- „ tigerit attentari ,

E r, Quocirca venerabilibus iratribu· arrhiepi- „ (copi, *Sc* epifeopi,, qlitfque. locorum Ordi- „ naxii* committimui, *Bc* mandamu* , ut fin- „ guli in fui» dimcefibui , ac loci· fu* Jorifdi- „ Ctioni fubjeflii, prafeote, littera·, *Bc* in ei, „ contenta quacumque exfcqoanrur, *Bc* erfecu- » tioni mandari ac obfervari ab omoiboi ·o- ı, rent i St inobediente· quotcumque per fen- tcotiai, canfura* , & prenai , aliaque juri» „ ** faâi remedia , appellatione poftpofita | „ invocato etiam ad hoc, fi opu· fuerit , bra- „ chii feculari* auxilio, omnino compellant.

„ Volumni autem . ut pratentium tranflqo*.

j, put, etian impress, mana notarii poblici
» lubfcriptis, *Be* figillo alicujus periona in di-
„ enitate ecdefiaftica conftituta muortis , ea-
„ stem fidei psorfvi adhibeatur , qua ipfis oti-
„ ginalibus litteris adhiberetur, ft forant exhi.
„ bus, vel oftetxfa.
„ Nulli ergo omnino hominum liceat hafic
(l noitram conftitutionem , *ic* ordinationem in-
„ fringere, vel ei aafu temerario contraire. Si
„ quis autem hoc attentare prafampferit , in-
„ dignationem omnipotentia Dei, ae beatorum
„ Petri 8r Pauli Apoftolorum ejus , fc noverit
„ incurfurum ,
„ Datum Rom* , apud fandam Mariam
„ M.iorcm ▮ anno Incarnationis Dominico
„ millcGmo fexctntsfimo fexagefimo quarto ,
„ quinio decimo Kaiendai Martii, Pootilica.
„ tat noftri anno decimo.

Sic equidem caufa finita eft , non tamen lie, ut par erat, finitu» eft ertor Apoftolioo tvtiet mucrone pc'cultu» . Neque enim defuere ncc adhuc dciunt, homines veritati non acquiefeentes *tc* numquam ecclelia contradicendi finem facientes, qui variis diftin&onibus, feu potius rttugii» aJ circumventionem erroris excogita, tu, ecclçliam ipfam turbate » eatnqae interminatu qusftionibus , quantum in ipfis eft , in. Volvere *if* implicare conantur ; quodque deteritis eft, ipfamet Apoftolica Senis decreta redarguendis eoram pravis fenlibus condita , ac prarfertim quafdam pic memori* Ckmentis Pap« IX. die xts. Januarii t MDCLXIX. ad ouatuot Gallia epifropos , neenon binas fimilis memoris Innoccntii Papa XIL etiam przdeceflotutn noftrorum , d'e vt. Februarii , MDCXCIV. *tc* die xarv. Novembris, MOCXCVI. ad epifeopus Belgii in forma Btevis tefpeAive datu litteras , ta erroris fui patrocinium advocare , temerario plane aafu , non etubefcant , perinde ae (i memoratus Clcsnent przdereHer, qui eifdetn filis litteris, fc Innoccntii X. ie Alexandri Vit pradccedorum conftitutionibus fupradiftis firniffitnç inhanere , ac a diftis quatuor epifropia veram *Bc* totalem obedientiam , adeoque Formal· a przfato Alexandro pradetefibre , ficut przmittitur , edit* finecre per eos fubfcribi voiuifle declaravit ; aliquam in tam gravi negotio exceptionem , feu icftti&ionem , quam nullam protfus fc umquam admiflurum fuifle proteftatur luit , >e ipfa admifidet., diffus vero Innocentius XIL prudeceffor , dum ûpienter ac 'provide pradietis quinque propolitiones ex asctnorato libro Janlenit excerptas in fenfu obvio , quem tpii.net propofitionum «e-ba exhibent, ac pr* le ferusK, damnatas elle ptonun. clavst , non de ipibmet ob io icnlu , quem m Janlenti libro habent, quive ab eodem Jsnfemo intentus , ac a pizlatis innocentio X. & Alexandro VII. prrdcccfloribus damnatus fuit, fed de alio quopiam diverfo icnfu cogitaflet ; diAxfque Innocentis X. *Bc* Alexandri VII. przdeceflorum conftuutiones temperare , rcftringete , aut alio quovis modo immutare voluilfct iiidetn iplis litteris, quibus eas in fuo robore fuifle, *Bc* efle, feque illis firmiter inhzierever. bis apertiffisnis alfcrcbat.

Przterea fidem inquieti homines fparfis undequaque feriptionibus ac libellis , exqaifita.ad fallendum arte conipofitis, non finegtavi Apoftolicz Sedis Injuria maximoque totius ecclefiz fcandaks «cicere non funt veriti t Ad obediantiam prrfatis Apoftoltcis Coaftitutioaibus debitam non requiri ▮ ut quis poodiAi Janfcniani libri fanium in antediAi* quinque propofitiouibus, lientpremittisor, damnatam, intosius, et hzrcticam, damnet ; tod faris efle . fi ea de re obfeqtuofnoi (uc ipfi vocant) filerstrum teneatar . Qu* quidem aflertio , quam abiurda lit › *te* animabfts fidelium permeiofa ▮ fatis apparet, dum fallacis hujus dodtrhs*pallio non deponitur error, fed ablconditur; vulnus tegitor , non caratur ; ecclefi* illuditur , non paretur ; A- 1st* demum filiis inobedientis via ftermtur ad fovendam lilentio hotefim, dum ipfam Janfenii dodtrinam, qaam ab Apoftolica Sede damnatam ecclelia oniverfalis exhorruit, adhuc interius abjicere , *Bc* corde improbare detredant.

Quin etiam en impudentia nonnullos devenifte compertum eft , at veluti naturalis honeftatis, nedum Chriftian* lincetKatis obliti, afferere non dubitaverint , przfat* Formula a memorato Alexandro prsdeceflbre proferipta fubfcribi licite pofie , etiam ab iis , qui interius non judieant , ptrdiAo Janfenii libro doftrinam harcticam contineri · Qnafi vero, contra quam feriptum eft : Qa> *Itfuitur* rvw <a *c»rit* /a» . Et : *Qui jurut fngiui»* ***fiu\ V*** **»· Jctipit* ; hujufmodi erroris feâatoribus liceat ecclefiam ipfam jurejurando decipere, fisauique Apoftolica Sedis providentiam fallere ; dum ejufdem Formula conceptis vesbis loquuntur quod ecclelia loquitur , quod tamen fentit ipia uon ientiunt ; lcque parere Conftitutionibus Apoftoltcis profitentur, quibus animo contradicunt.

Hinc eft, «tjeod nos ad opportunam *tc* efficax tam etiriafi morbo , qui ut cancer ierpit , *tc* quotidie ut deterius vergit, remedium adhibendum , non minus demandata nobis omnium ecclcfiarum follàcitudtnt* debitp , quam piurisnormn venerabilium fratrum noftrorum diverfarum parttum , ac prçlerthn regni Galliarum epifeoposum telo ac precibus excitati j nc hujafinodi pravi homines Catholica crvlefia pacem fubvertere impune pergant , *te* fimplicium acpufillorum mentibus imponere, docentes qu» non oportet; neve ullus apud eoa quoque, qui bona, ut ajunt, fide, ac falfis rumoribus decipi fe fisrtafle patiuntur, de mente , ac fenteru tia Apoftolica Sedis amplius ambigeadi foperfit locus ; divino prius , tam piivaris noftris t quam publice indidi* precibus . imploratoprandio, ac r* mature ditcufla , de nonnullorum vencribilium fratrum noQroram fanâa Rcmanz ecclefi* rtrdinalium confilio , audtcilque complurium ii- facra theologia magiftrorum 'uffragiu : primo quidem przinfertas Innoccntii X. Sc Alexandri VII. ptzdecelforum conftitutiones, omniaque *Bc* fingula in eis contenta auâoritatc Apoftolica , tenore prefeotium , confirmamus, approbamus *Bc* innovamus.

Ac infuper, ut quavis in pofterum errori* occatio penituKpracidatur , atque omnes Catholics ecclefi* filii ecclefiam ipfam audire , non tacendo folum (nam *tc ii»fu ·« tenchit cturicifcuut*) fed *tc* interius obfequendo , qu* vera eft orthodoxi hominis obedientia , condiicant ; hac noftra perpetuo valitura conftitutione, obedientia, qua pruinfertis Apoftoiicie conftitutionibus dpbctur , oofequiofo illo filentio minime fatisfieri ; fed damnatum in quinque prcfaci· propofitiombus Janfeniani libtt Unium, quem illarum verba pre fc ferunt, ut prwfertur, ab omnibtu Chrifti fidelibus ut herci-

reticum, non ore folum , fed k corde icjici , ac damnari debere ; ncc alia mente , animo , aut credulitate inpradiftz formula lubfcribi !i-Otepollc; ita ut qui (ecus, aut contra, quoi J lire omnia *St* lingula , fenferint , tenuerint · pradicaverint , vcbo , vcl fciipto docuerint , aut allcrueunt , tamquam prçfatatum Apoilofjearum conftitutionum tranfgreflores, omnibus *Sc* finguli* illainiti cenfuris *St* penis omnino fubjaceant , cadent auâoritatu Apoftobca de* Cernimus , declaramus , ftatuimus , *Bc* ordinamus ·

Decernentes pariter , eafdent przfentc, *Sc* prrmfoitas litteras femper *Sc* perpetuo validas, K· rflicaccs exliftcro, fc fore, fuofque pienv:et fc· mtegtos rlTcflus fortiri fc obtinere· Sic que per quufcumque judices , ordinarios k delegatos , ubique judicari k definiri debe c , fi bit's era fc eorum cuilibet quavia aliter judicandi fc interpretandi facultate fc aufcoritate I ac initum & inane , (i fecus fuper his a quoquam quavis authoritatc ic tenter vcl ignoranter contigerit attentari I

Quocirca venerabilibus fratribus archicpifcopia fc epifeopis , aliifque locorum Ordinariis , *aecnon* hçrcticB pravitatis Inquifitcxibus , fc judicibus etclefiafticis, ad quoi pertinet·, committimus , *Bc* mandamus, ut finguli in luis rcfpeftive dicccelibus , ac lucis lut· j.iriidiâioni lubjcfiis, ipfas prclcntes litteras, fc in cis contenta quçcuntqtic exfcquantur , & exlecu.ioni mandati fc obfcivaii ab omnibus curent ; fc i.nobedientes fc rebelles quolcomque percenfurasfc panas prçfatas, aliaque juris fc faâi temedia , appellatione paftpoGta , invocato ciatnadhoc, fi opus fuetit, brachii fzcularts auxilio, omnino coerceant fc compellant .

Volumus autem ut cacumJcm prçfcntium tranllumptis , etiam imprcfli, , manu alieujirs notarii publici fubicrrptis, fc ligillo perfonc in dignitate ecclefiaftica conftitutz inunitis , eadem fidos piorfus adhibeatur , quz ipfis originalibus litteris adhlbcictur , fi fuient exhibits vcl oftenlz ·

Nulli ergo oninitio hominum liceat hanc paginam nottre confiiroationis, approbationis, innovationis, decreti , declarationis_, ftatuti , fc ordinationis infringere, vel ei aufu temerario contraire . Sb> quis auteta hoc attentqfe prxlninpietit, indignationem omnipotentis Dei , ac beatorum Petri fc Pauli Apoftolorum ejus , . fe noverit incurfutum .

Datam Hume àpud fanflam Maiiatn Majorem , anno Incarnationis Dominiez mtlleli-■>0 feptingentefimo quinto , decimo feptimo Kalendas Augulli , Pontificatus noftri anno quinto .

J. Caid. Piodatarius .

F. Olivcrius .

Vifa de Curia C- A. Fabronus.

*Lk** f *flumbi* .

T. Terra .

RCgiftrata in Secretaria Brevium .

***Mu** a 'lζηilviiηἠη Domini noflrifefuCbrfi' mClefime feftln^enteflmo quinte , indilionc iettmn ter. tin t* «**Kim** *dettiitn JeriA Ju/u , 'Penttfientai nt-*

Concil.GotitruI. **Totu- XXXIV.**

,,m 5J»fltffsmi in Cbriflo 'Pnrru ey demini noflrt Jtmini O/rarm/ú *divine fryvisienriu 7*nf.t Xl.unne . ÇtfndiSt iitrn^ ifvfttiin «ffi** ty fubhcurn fuerune aJ -uulu.is ecclefin $. 1tennis Lu- » bufillsn Ptineipis ^tfefiutnrum, CnnerCinriu .Xfofialun* , a/vgav *Cutin Inno:enriunn, Adtn-<u Ci'ntmii, in ^dt Cumfi F.'ern, ty i» ulnsin-<ii [t/stes ty tanfftttii Urbis ·, ftr mt Thomnm it Unionibus tiuftlem Snnfhjfimi D. _ Psf4 C»tJ»~*

Joannes ,Gizcus Mag. Cuif.

V.

EJUSDEM S S. D. N.

CLEMENTIS PAPÆ XL

Dnmnnti» ^numfinrium Trtfofieiuutm txctiftnrum «» librn Gullira idiomufe imfrtj, fT in flnets r«m·/ *tiftr/tut** » /»A *ftrnfo ;* Le Nouveau Tcftament en François, arce dea Reflexions Morales fur chaque verfet, kt. a Paris 1Î99, *^4t direr* , Abrège de la Morale de 1'Evanerfe , dea Aites des Apofties, des Epiftre* de Saint Paul , des Epiftres Canoniques ie de 1'Apocafypfe , ou Penlcea Chreftiennea fur le texte de ccs Livres facrea fcc. a Parti ■69;. Sr 1694. .·* HaMuiai S'"?'?** *xi.p* i<||a

Crrw prafeiL*ltone tjujdem Utri , CT dierum jnorumrumtjtie in ejut i(tfen(ii>utin tnm htilenvi eiiterum , in foflcrnm eindtrnm* .

Clemens epifeopo' , feryus (ervorrm Dei .

Vniverfii Clnifti fidelibus [ululem, tf* *. ffisfiolicnm benediciinnem* .

Unigenitus Dei liiiuspronoftrafc totius mundi falute filius hominis facius, dum difcipulos luos doâtina veritatis inftrueret, joiveriamqne ecclefiam fumi in Apoftolis erudiret, ptzlentia difponens, fcfutura prolpiciens , przcfaro ac falubcnimo 'hic rnrnto nox admonuit, ut arrendeaemus a tallis prophetis, qui veniunt ad nos in vcftitnentis ovium : quorum nomine potiilininm démunitrantur magi· ftri illi mendace^ & in deceptione illuforcs qui iplrndida pietatis fpecic prava dogmata latenter infirmantes, introducunt (câas perditionis tub imagine fanâitatis ; utque facilius incautis obrepant , quali deponentes lupinam pellem, 8e lefc divins Legis fententiis , velut quibuidnn ovium velleiibus obvolventes , fan^ fiaruin Scripturarum , adeoqne etiam rpfius novi I eftamcnti vcibis, qu» multipliciter in iuarta aliorumquo perditionem depravant , nequiter abutuntur : antiqui Ltlicct , a quo progeniti funt, mendacii parentis exemplo ac inagiftetio edofti, nullam omnino elfe ad fallendum expeditiorem viam, quam ut , ubi nefarii erroris fubintroducirur fraudulentia, ibi divinorum verborum prztcndatui aufloritas I

His nos vere divini, monitis inftrufli , nbi primum , non fine intima cordi, noftri amaritudine, accepimus , librum quemdam , Calleo idiomate olim imprcilum ·. *Se* in plures cornos dilinimtum , fub titulo : *Le t^onveuu Tefiente,.t e:i Frenetis , nvee dei \eferunt mordis ihu^ee verj.t , Puri,* 1099. Alltel'

vero i *Mrtft it It Mtrtlc it I' E-vtmilt, itt ^iSii ii> Afofirti, in Efifirti it ftitf* Paa/, ḋ»« *Bfi/hti , cr it l^ftcalypft ;* hs *Ttnùci Cbrtftimtti far It Ttxtt it cti hirn fxrrtx., CTi. γΛήί lΩfj.tr* 1<5$>+ tametfi alias a Nobis damnatum , ac reveia Catholicis veritatibus pravarum doânnarum mendacia multitsriam permifccntem , adhuc tamen tamquam ab omni errore immunem, aplutibushaberi , Chrifti fidelium mambusi palum obtrudi, ac nonnullorum nova femper tentabtium conii. 110 *ic* opera ftudiofe nimis quaquaverfum diffe. minari , etiam latine redditum : ut perniciof* iollitutionis contagium , li fieri poflit › pertraoieat de gente in gentem , *Bc* de regno ad populum alterum : renutis hujuimodi feduAlo pibus atque rallacihecieditum Nobis Dominicum gregem m viam perditionis fenfim abduci lummoperc doluimus : adeoque Paftoralis non minus cure noftr· ftimutis , quam frequentibus orthodox* fidei celatorum aucrelis , maxime vero complurium vencrabiWm fratrum» przfertim Galli* Epifeoporum , litteris ac precibus excitati, glifeenti morbo» qui etiam aliquando pollet in deteriora queque proruere , validiori aliquo remedio obviam ire decrevimu·.

Et quidem ad ipfam ingruentis mali cautam provide nolit* confrderationis intuitum convertentes, ptrfpicue novimus fumnum hujufmodi libri perniciem ideo potiffimum progredi Sc inyalefcere, quod eadem intus lateat , Sc velut improba fames, nonnifi fefto ulcere foras erumpat ; cum liber ipfe primo afpcâu legentes fpeCie quadam pietatis illiciat ; molliti enim funt fermones ejus fuper oleum ; fed ipfi funt jacula : Sc quidem intento arcu ita ad nocendum parata , ut fagittent in obfcu ro reôos corde , Nihil propterca opportunius- aut falubrius pr»ftari a Nobis poffe arbitrati fumus , quam Û fallacem libri dodrinam genera tim folummodo • Nobis haâenus indicatam , pluribus lingiliatim cx eo excerptis propolit iambus, diftinôiur, *Bt* apertius explicaremus ; atque univeriis Chri. 111 fidelibus noxia xizaniorum femina e medio tritici , quo tegebantur › edulia , velut ob oculos exponeremus . Ita nimirum denudatis , *Bc* quafi in propatulo pofitis, non uno quidem, aut altero, len plurimis, graviffimifque , tum pridem damnatis , tum etiam tsove adinveotis erroribus, plane confidimus , benedicente Domino, fore ut omnes tandem apert* jam manifcft*quc veritati cedere compellantur.

Idipfum maxime e re Catholica fututum , *Bc* fedandis prefertim in florentiffimo Galli* regno exortis ingeniorum varie opinantium, jatnque in acerbiores fciffuras protendentium diicidiis apprime proficuum ; confidentiarum denique tranquillitati perutile , *Bc* propemodum neccffarium , non modo prefati epifcopi , fed *Bc ipfe* in primis cariffimus in Chrifto filius nofter LoJovicus Francorum Rex Chriftianiffimus , Cujus eximium in tuenda Catholics fidei puritate , extirpandifque erroribus zelum fatis laudare non poffumus, fpius nobis eft conteftatus ; repetitis propterca vere piis *Bc* Chriftianiflimo Rege dignis officiis , atque ardentibus votis a Nobis efflagitans, ut inftanti animarum nccelfitati prolata quantocius Apollo!ici cenfura judicii confuleremus.

Hinc, adfpirantc *Domino* , ejuique cvlefti ope confifi , faiutare opus lcdulo diligenterque, ut rei magnitudo poftulabat , aggrcfli fumus : ac plurimas cx pradifto fibro , juxta fupra recenfitas rcfpcAive editiones , fideliter extradas, & tum Gallico , tum Latino idiomate expreffaa Propolitiones » compluribus in facra Theologia Magiftri», primo quidam coram duobus ex veneraoilibus fratribus noftris CanA* Roman* ecclefic cardinalibus accurate diteuti : deinde vero coram Nobis, adhibito etiam aliorum plurium Cardinalium ronfilio , quam maxima diligentia ac maturitate , lingularum >nfuper propofitionutn cum ipfomet libri textu exaftiffimc facta collatione, pluries iteratis Gongregationibus, expendi *Bc* examinari mandavimus . Hujufmodi autem Propolitiones funt , qu* fequuntur ; videlicet :

L

QUid a liud remanet anitp*, qu* Deum , Mque iplius gratiam amifit· “‘‘ƫ> peccatum , *Bc* peccati confiet utiones , fuperba paupertas, *Bc* fegnis indigentia ; hoc eft , generalis impotentia ad laborem , ad orationem , *Bc* ad omne opus bonum ?

1 I.

Jefu-Chriftj gratia , principium efficax boni cujufcumque generis , nccctfaria eft ad omne opus bonum ; abfque illa , nuo folum nihil fit, fed nec fieri poteft.

I1L

In vanum. Domine, prreipis, fi tu ipfe non das quod pnecipu .

IV.

Iu, Domine ; Omnia poffibdia funt ei, cui nia poffibilia facis , eadem operanda in

V.

Quando Deus non emollit cor per iittetiorem unAiobem grati* fu* , exhortationes , *Bc* gratus exteriores non inferviunt, nifi ad illudanagis obdurandum .

Vt

Difcrimen inter foedus Judaicum , *8c* Chri. ftianum › eft; quod in illo Deus exigit fugam peccati , *Bc* implementum legis a peccatore , relinquendo illum in fua impotentia : in ifto vero Deus peccau>ri dat quod jubet , illum fua gratiam purificando.

V 11.

Qu* utilitas pro homine in veteri foedere , in quo Deus illum reliquit ejus propriae infirmitati , imponendo ijrfi fuam legem *r* Qu* vero felicitas non eft, admitti ad foedus, tn Deus *obis donat , quod petit a nobir?

VIII.

Nos non pertinemus ad novum foedus , nifi in quantum participes fumus ipfius nov* grati* , qu* operatur ia nobis id , quod Deus nobir prKcipit .

IX.

A

IX.

Gratia Chrifti eft gratia fuprema , fine qua confiteri Chrtftum numqoam poffumus, *tc* cum qua nomquam illum abnegamur.

X.

Gratia eft *operatio manus* omnipotentis Dei, quam nihil impedire potift, ant retardare»

XL

Gratia non eft allud , quam voluntas omnipotenti» Dei jubentis *tt* facientis quod jubet.'

XII.

Quando Deu* vultfalrare animam, quocumque tempore ▮ quocumque loco , tffcâus indubitabilia (equitur voluntatem Dei.

X III

Quando Deu* voit animam Calvam facere , & eam tangit interiori grati* fu* manu, nulla voluntas humana ei reftftic.

XIV.

c

Qutntumcomquc remotus a falute fit peccator obftinatus , ouando Jefua fe ei videndum exhibet lumine falutari fua gratiae , oportet ut fe dedat» accurrat , feie humiliet , *fe adoret* Salvatorem fuum.

XV.

Quando Deu* mandatum fuum & fuam aeternam locutionem comitatur undione fui Spiritus, & interiori vi grati* fur, operatur (Il* in corde obedientiam , quam petit.

XV L

D

Nullm/unt ilfeccbr*, qu* non cedant illecebris grati* : quia nihil rcfiftit Omnipotenti.

XVII.

Gratia eft vos illa Patris , qu* homines interius docet, ac cos venire facit ad JclumChriftum. Quicumque ad eum non venit, poftquam audivit vocem exteriorem Filii , nullatenus cit doftus a Patre.

XVIII.

Semen verbi, quod manu* Dei irrigat, femper affert frudum fuum .

E

XIX.

Dei grati* nihil aliud eft , quam ^jus omnipotens voluntas : hac eft idea, quam Deus ipfe nobis tradit in omnibus fuis Scripturis.

I XX.

Vcfa grati* idea eft, quod Deus vuh fibi a nobis obediri, *tc* obeditur) imperat, 8comnia fiunt ; loquitur tamquam Dominus , *te* omni* fibi fubmtffa funt.

XXL

Gratia Jefu Chrifti eft gratia fortis» potens» fuprema , invincibilis, utpote quae eft operatio voluntatis omnipotentis , lequel* *tc* imitatio operationi* Dei incarnants*, *te* rclbfcitanii* Filium fuum.

XXII.

Concordia omnipotentis opentiouis Dei in corde hominis , cum libero ipfius voluntati* confenfu , dcmonftrttur illico nobis in Incarnatione » velati in fonte atque archetypo omnium aliarum operationum- mifcricordi* & 5ratis : qu* omnes ita gratuite , atque ita epeodente* a Deo funt , ficut ipfa originalis operatio .

XXIII.

Deus ipfe nobis ideam tntdidit omnipotenti* operationis fua gratias , eam lignifkan* per illam , qua creaturas c nihilo producit» (emortuu reddit vitam.

XXIV.

Jufta idea , quam Centurio habet de omnipotentia Dei , *tc Jeiu* Chrifti , in fanandis corporibus folo motu fu* voluntatis, eft imago idc* , qu* haberi dtbc* de omnipotentia fu* gratus-ia fanandis animabus a cupiditate .

XXV.

Deus illuminat animam, & eam fanat eque ac corpus fola fua voluntate *i jubet* » *te* ipfi obtemperatur .

XXVI.

Nulla dantur grati* , nifi per Fidem.

XXVII.

Fides eft prima gratia , & fons omnium silai uni .

XXVI11.

Prini* gratia , quam Deus concedit peccatori , eft peccatorum remiflio .

XXIX.

Ectra ecclefiam nulla conceditur gratia.

XXX.

Omnes, quo* Deus vult falvarc per Chrjftutu, ialvantur infallibiliter.

XXXI.

Defideria Chrifti fesnper habent fuum efferum ; pacem intimo cordium infert , quando ei* illam optat .

XXXII.

Jefus Chriftus fe morti tradidit ad liberaudtun

dum pto femper fuo fanguine primogenito, , id eft , eleâo, , dc manu Angeli extcimi- ■utoiit ,

XXXIII,

Proh quantam oportet boni, terrenis , & fibimetipli renunciaftc › ad hoc ut quia fiduciam habeat libi › ut ita dicam » appropriandi Chriftom Jelum, ejua amorem , mortem , St myflcria , ut facit fanftus Paulus dicent *m< (tT frtJiJit ftatttiff»·· f'· mt f*

XXXIV.

Gratia Adami non prodocebat nifi merita ltunaanu .

XXXV.

Gratia Adami eft fequela ercattoait, & erat debita nature lanx, & integra.

XXXVI.

Dlffgieotia elfentiali, inter gratiam Adami *Bt* flatu, iaoocentt» , ac guttam Chriftiananr, •ft ; quod primam unufquifque in propria per. lona recopiilet : ifla voro non recipitur , nifi jn per(ona Jefu Chrifti iftuicitati, cui nos uniti fumus ,

XXXVII.

Gratia Adimi, fanftificando illum in femet. ipfo , erat illi ptoportiouata : gratia Chriftiana no, fanftificando in Jefu Chrifto, eft omni. pot»m , *tc* digna Filio Dei.

XXXVIII.

Peccator non eft libet, nili ad malum , (i te gratia Liberatoris.

XXXIX.

Voluntas, quam gratia ηβη nrzvenit, nihil habet lumini, , nil, ad aberrandum | ardori, , niG ad (e pracipitandum ; virium , niti ad f» vulnerandam . Bft capax omni, mali, Bt incapax nd omne bonum .

X L.

Sine gratia nihil amare poflitmu, , nifi ad noftram condemuationem .

XLI.

Omni, cognitio Dei, etiam naturalis, etiam io Fhllofophi. eihtitci, , non poteft venir» nili ® a Deo › Ar line gratia non producit niti prv- (umptiouem , vanitatem , *tc* oppobtiqnom ad ipfum Drum , loco affectuumadorationis, gra- Utudiau , *tc* amoris .

i XL II.

Kola gratia Chrifti reddit hominem aptum ad fanifkium Pislei ; lme hoc nihil nili tmpuutas , uibil nili indignitas . v

XjbIII.

Primua effcftuAgiatir baptifmalis eft facere, ut moriamur peccato ; adeo ut fpirita, , cor, fenfu, non habeant plus vita oro peccaro, quam homo mortuu, habeat pro rebus mundi.

XL1V,

Non funt nili duo amore, , unde volition», A- aft tones omnes noftr» nakuntur ; amor Dei, qui omnia agit pioptcr Deum , quemque Deu, remuneratur i *Sc* amor quo nos ipfo», ac mutidum diligimus) qui quod ad Deum referendum eft , non refert , 3c propter hoc ipium bt malui .

XLV.

Amore Dei in corde peccatorum non amplius regnante , neceffe eft ut in eo catnalis regnet cupiditas, otnncfque lâione, eju, corrumpat.

' X L V I.

Cupiditas › dut Caritas, uium fcnfuutn bonum vel malum faciunt.

X L V11.

Obedient la legis ptoflucre debet ex fonte ; R: hic fons eft caritas. Quando Dei amor eft illius principium interius , St Dei gloria ejus finis , tunc purum eft quod apparet exterius t alioquin non eft ruit hypoctifu, aut falfa jufti. tta .

X L V 111.

Quid aliud elle poflumua, nili tenebra, nili aberratio , *tc* utli peccatum line fidei lumine, fine Chrifto, Sc (lue cantate .

XLIX.

Ut nullum peccatum eft fine amore noftri , ita nullum eft opus bonum tine amore Dei^»

L.

Fruftra clamamus ad Deum , Patet mi : ft fpititus caritati, non »ft ille , qui clamat.

LI.

Fides julLficat, quando egeratur ; fed ipfa non operatur, niti per caritatem .

LII.

Omnia alia falutis media continentur infido, tanquam trt fuo germine . *Sc* femine · fed hac fido, non eft abfque amoie *Bc* fiducia.

L1II.

Soja carita, Chrihiano modo facit (aôiooea Clinfbanas) per rclatiooctn ad Deum, *Bc* Jefum Chrtflum.

HV.

-Sola cantu, eft, qua» JJeo loquitur: eam *io*lam Deu, audit.

A L V.

K A

LV.

Dem ana corooat, nifi caritatem t qui currit «i ilia impolie, * ce alio motiro, lava* num currit.

l v l

Deus non rémanent nifi catiutem , quoniam caritna Cola Dean honoaat.

LVU.

' Totum deeft peeeatoti, quando ei deeft fpes t Me aoa eft fpes in Deo , ubi aoa eft imor Dei.

LVI1J.

Nee Deus eft » ncc Religio , ubi non eft catitas ,

LIX.

Oratio impiorum eft novum peccatum t *tt* quod Deui illis concedit , eft novum in cos judicium .

L X.

Si folus fupplicii timor aoimat poenitentiam , 3uo hac eft magis violenta , eo magis ducit ad cfperationem.

LXL

Timot nonnili manum cohibet ; cor amem tamdiu peccata addicitur , quamdtu ab amore luftitia non ducitur.

LXII.

Qui a malo non abftioet, nifitimore poena, illud committit in corde fuo , *Bc jam eft* reus coram Deo. -

LXIII.

Baptixatus adhuc eft fub lege ficut Judaeus, fi legem non adimpleat, aut adimpleat cafoio timore.

LXIV.

Sub matedifto legis numqcam^ bonum ; quia peccatur live faciendo malum ,-five illud nonmfi ob timorem evitando I

LXV.

Movfes, Prophetas, facerdotes , 8r doftotes legis mortui font, abfque en.quod nilum Deo dederint filium , eam aoa /effecerint aifi mancipia per timorem.

LXVL

Qui vult Deo appropinquare *i* nec debet ad ipfurn venire cum brutalibus paflionibes , neque adduci per iuftinâum naturalem , aut par timorem, (icuci beftiar ; fed per fidem , *Bc* per amorem iicuti filii ·

LXVII.

Timor ienrilû non fibi repneientat Deum ‹ nifi ut dominum durum , impetiofum , injuftum, inuaftabilem -

LXVIil

Dei bonitas abbrtviavit viatn falutis, clandendo totum ia fide & precibus.

LXIX.

Fides, ufus › augmentum,*8c*premium fidci totum eft donum puns iibcralitatis Dei .

LXX.

Nutnquatn Deus affligit innocentes; 8raffliâiones temper ferviant, vel ad puniendum peccatum, vel ad purificandum peccatorem.

LXXL

Homo ob fui confervationem poteft fefe difpenfare ab ea lege , quam Deui condidit propter ejus utilitatem .

LXXII.

Nou ecclefia ChtiiUaru» eft , quod fit Catholica , comprehendens, *ic* omnes angelos cali, 8c omnes clrftoa dt juftoa terra, *tc* omnium leculorun .

LXXIIL

Quid eft ecclefia , nifi catus filiorum Dei manentium in ejus fine , adoptatorum in Cbrifto, fubfiAentiom in ejiis perlons . redemptorum ejus fanguine , viventium ejus fpirito « agentium per ejus gratiam , *Ic* exfpeftintium gratiam futuri Gecuu·

LXXIV.

Ecclefia , five integer Chriftus , Incarnatum Verbum habet ut caput, omnes vero fanftos ut membra .

LXXV.

Ecclefia eft unus folus homo , compotitas ev pluribus membris , quorum Chriftus eft caput, vita, iubliftentia, ftperfona: Unus folus Chtiftus , compofitus ca pluribua Canitia , quorum eft fanâificator.

LXXVL

Nihil fpatiofius E-clefia Dei t quia omnes eleAi *Bc* jufti omnium luculorum ulam componunt .

LXXV II.

Qui non ducit vitam digam filio Dei 8e membro Clitifti , ceflat interius habere Deum pro Patre, Ac Chriftum pro Capite.

LXXVUI.

Separatur quû a populo elcâo , cupn figura fuit

hiit pop ulus Judaicus , *8c* capat «ft Jefm Chri- A
ftus, tarn two vivenda fecundem cvangeium , qaam non ctedendo evanpelio.

LXXIX.

Utile dr neceflarium cft omni tempore· omni loco j *it* omni pertooarum generi ftndere , *tc* cognofcere fpiritum , pietatem, *le* mvfteria facro feriptura.

LXXX.

Leftio face· feriptura «ft pro omnibus.

LXXXI.

Obfcuritas fanfta verbi Dei non «ft laicis ratio difpcniandi feipfos ab ejus leftionc .

LXXX II.

Dies Dominico* a Cbriftunii debet finftificati leftiooibu* pietatis (*lc* fuper omnia fandarum Scripturarum. Damuofum eft vellcCbriftiannm ab bac led tone retrahere.

LXXXIIL

Bft illufio fibi perfuadcre, quod notitia tnlvftctioram Religionis non debeat communicari C
fem mi* , lefttone factorum librorum . Non ex feminarum litnplicitate , fed ex fuperba virorum (cientia , ortu* eft icripturaram abuius , & nat* funt hatrefes .

LXXXIV.

Abripere e Cbriftianorum manibus novam Teftamcntum , feu e·* illad claufam tenete. auferendo eis modum Illud intdligeodi, cft illi* Chrifti o* obturare.

LXXXV.

Interdicere Chriftiani* ledioncm facne Scriptur·, prsrfertimRvangelii, eft interdicere ufum luminis fiilis lucis , *ic* facere ut patiantur fpcciem quamdam excommunicationi*. P

LXXXVL

Eripere fimplici populo hoc folatintn , jungendi vocem fuam voci totius ecclefi* , eft ufus contrarius praxi Apoftolic· , *lc* intentioni Dei .

LXXXVII.

Modus plenus fapientia › lumine , fc caritate , eft dare animabus tempus portandi cum humilitate fc fentiendi ftatum peccati, petendi fpiritum panitenti· & contritioni* , Jfc incipiendi ad minus fatisficerc /uftiti· Der, antequam reconcilientur.

LXXX VIII.

Ignoramus quid fit peccatum , fc yera pernitentia , quando volumus ftatim rejlitui pofidlioai bonorum illorum, quibus n/i peccatum fpoliavit , fc detrectamus fcp. rationi* iftius ferre confufiouetn ,

LXXXIX

_Qu»rtusdecfmu» gradua converfionis peccator» eft, quod cum lit jam reconciliatus , ba-**t jas adiftendi facrificio ecclefi· .

XC.

Ecclefia andoritetern excommunicandi habet, »t eam exerceat per primos paftort* de confenfa , faltem prnlampto , toties corporis.

XCL

R Etcommunicatiooi* injafta metus, numquam debet no* impedire ab implendo debito «oftrot Numquam eximusab ecclefia etiam quando hominum nequitia videmur ab ca expulfi › quando Deo, Jefa-Chrifto , atque ipfi ecclefi· per caritatem affixi fumus.

XC1I.

Pati potius *In pace excommunicationem , tc* anathema iajuftum , quam prodere veritatem, eft imitari fandum Paulum : tantum abeft , ut fit erigere fe contra auftoritatem, aat fciridere unitatem ›

XCHI.

Jefus quandoque fanat vulnera, quae pntcep* pomorum Paftorum foftinatio infligit , fine tpfiu* mandato) Jefus reftituit , quod ipfi inconfiderato xclo rcftmdunt .

XCIV.

Nihil pejorem de ecclefia opinionem ingetit ejus inimicis , quam videre illic dominatum exerceri fupra fidem filiorum 1 & foveri dirifiones propter res , qu· ncc fidem laedunt, nec mores .

XCV.

Veritate* eo devenerant, ut fint lingua quali rtgrioa plerifque Chriftianis , fc modus cu pnedfcandi eft veluti idiom* incognitum i adeo remotna eft a (implicitate Apoftolorum , & fupra communem captum fidelium j neque fatis advertitur , quod hic defeftus fit unutu cx Tignis maxime fenfibilibu* feneftutis ecclefi» , fc ire Dei jn filios fuo* .

XCVL

Dens permittit, ut omnes Poteftates lint contra»· praedicatoribus veritatis , ut cjy* viftojiia attribui uoq poflit , nrfi divine gratic.

XCV1I.

Nimis fepe contingit mambra illa, qu·magis finite ac magi', ftrifte unir* EcclcSr funt, refpici atque traftari tamquam indigna ut fint in ecclefia, vel tamquam ab e* feparata. Sed juftus vivit cx fida non cx opinione hominum .

XCVIII.

jitatus perfecutionis fc panarum, qqai quis tolerat Unquam hereucui, ftagitiofos (Mr impiUS

pi··, ultima plerumque probatio eft, it n>i«i-me merrtousa , utpoce qu* facit hominem mi-|i« nnfocmcm Jciu Chrifto.

r

XCIX.

Perviescla, preventio , obftinatio in nolen> do aut aliquid examinare , aut agnofeere ie fuifle deceptum, mutant quotidie. quoad multo· , io odorem morti· ia quod Deu· in fua ecclefia pofuit, ut in ea «flet odor ritu j ».g. bon·· libros, inftraâiooc· > faaAa exempla , 8tc.

C.

Tempus deplorabile , quo creditur honorari Deu· , perfequendo veritatem, cjufquedifcipulos. Tempus hoc advenit..... Haberi, Bc traôarî a religionis miniftris, tamquam impium, Bc indignum omni commercio cum Deo , tamquam membrum putridum, capax corrumpendi omnia in federate fanâorum , eft hominibus ^riis marte corporis mors terribilior. Fruftra quis |ibi blanditur de fuanim intentionum puritate, te xelo quodam religionis , *perfequendo* flamma ferroque viros probos , n propria paflooc eft exerçâtes , aut abreptus aliena , propterea quod nihil vult examinare · Frequenter credimus facrificare Deo impium , *Ic* facrificamus diabolo Dei fervam-

CI.

Nihil fpiritai Dei , 8r doârin* Jefu Chrifti magis opponitur, quam communia facere Juramenta in ecclefia. quia hoc eft multiplicare occationes pejerandi , laqueos tendere infirmis te idiotis, it cflicere ut nomen le veritas Dei aliquando defervunt conlilio impiorum.

Auditis itaque tum voce , tum fcripto nobis exhibitis praefatorum Cardinalium , aliorutnque Theologorum fuffragiis , divinique in primis luminis , privatis ad cum finem publicifque etiam indiâis precibus , implorato pnrfidio ; omnes, *Ic* fingulas Propofitioncs prsinfertas , tanquam falfas, captiofas, male fonantes, piarum aurium oftenfivas, fcandalofis, perniciosas, temerarias , ecclefia Br ejus praxi injuriofas , neque in ecclefiam folum, fed etiam in Poteftates facul1 contumcliofas , feditiofas , IMPIAS, BLASPHEMAS, fofpeâas dc hrrefi, ac hurcfim ipfam Capientes, necnon hrreticisde harclibus, ac etiam fchifmati faventes, erroneas. hrrefi proximas , pluries damnatas ·, ac demum etiam HÆRETICAS , VARIASQUE HÆRESES , & potiffimum illa), qua in famofi» Janfenii Propofitionibu·, *Ic* quidem in eo fenfu, in quo ha damnata fuerant , acceptis, continentur, manifefte innovantes, refpeâive, hac noftra perpetuo' valitura Cooftitotione declaramus, damnamus, *Ic* reprobamus.

Mandantes omnibus utriufque fexus Chrifti fidelibus , ne de di&is Propofitionibu· fentire , docere, pradicare aliter profumant , quam in hac eadem noftra Conftitntione continetur i ita ut quacumque illas , vel illarum aliquam conjunaiin, vel divifim docuerit, defenderit, cdu derit, aut de eia , etiam difputativc , publice aut privatim traâavcnt, niG forian impugnando, ecclcfiaftici· cenfuri·, aliifque contra fimU ha perpetrante· a jure ftatutia ponis ipfo fàâo, abfque alia declaratione fubjaccat.

Ceterum per exprtfiam profatarum propofitionum reprobationem alia in eodem libro contenta nullatenus approbare intendimus ; cum prafertim in decuriu examini· complures alia· >n eo deprehenderimus propofniones illis, qua, ut fupra, damnata fuerunt , confiantes ft «finer , iifdemque erroribus imbuta· : nee fane paucas fub imaginario quodam, velutigraflamtis hodie pcrfccuffonis obtentu, inobedientiam *It* pervicaciam nutrientes , eafque falfo Chriftiana patienti* nomine prodicentes; quas propterea Angulatim recenferc , *Ie* nimis longum efle duximus , *le* minime neceflarium ; ac demum , quod intolerabilius eft , faernm ipfum novi Tertamcnti textum damnabiliter vitiatum compererimus, *Ie* alteri dudum reprobata »erfioni Gallica Montenfi in multis conformem i a Vulgata vero Editione , qua tot Esculorum nfu ia ecclefia probata eft > atque ab orthodoxis omnibus pro authentica haberi debet, multipliciter diferepantem, *Ie* aberrantem, plaricfque in alienot, exoticos , ac fape noxios fettiui, non fine maxima perverfione detortum..

Eumdem propterea librum, utpote per *lelctt JermuHi, &" httMittii* , ut Apoftolus loquitur, hoc eft, fub fsslfa pia inftitutionisimagine, jrdarrsdô wmcroriM· ητίίί·> longe accommodatum, five pramiftis, five alio quovis titialo inferiptum, ubicumque . Ar quocumque alio idiomate , feu quavis editione , aut verfione , haâenus imprrflum aut in pofterum (qdod abiit) imprimendum , auâoritatc Apoftolica , tenore prrfentium iterum prohibemus, ac fimiliter damnamus ; quenuamodum etiam alios omnes · & fingulos in ejus defonfionem , tam fcripto, quam typis editos, feu forian (quod Deus avertat) edendos libros , feu libellos ; eorumque leâionem , defirriptionem , retentionem, ar ufum , omnibus *Ic* fingulis Chrifti fidelibus fub pana excommunkbtionis per contrafacieotes ipfo faâo incurrenda , prohibemus pariter, *Ie* interdicimus.

Praecipimus infuper venerabilibus fratribus Patriarchis, *Archiepifcoplr, Ie Epiicopis,* aliifque locorum Ordinariis ; necnon heretics pra- , vitatis loquifitonbut , ut contrsdiOorer , *le* , reballes quofeumque par cenfuras , *St* panas pnefatas , aliaque juris te fsfti remedia , invocato etiam ad hoc , fi opus fuerit , brachii fxcularis «uniio , omnino coerceant , te compellant.

volumus autem , ut earamdem prxfcntium tranfumptis , etiam impreflit , manu alicujus Notarii publici fubfcriptis , & Ggillo priions in dignitate ecdefiaftica conftitutx munitis , eadem fides prorfus adhibeatur, que ipfis ori. ginalibus litteris adhiberetur, fi forent exhibits , vel oftenfa.

Nulli ergo hominum liceat hauc paginam noftro declarationis , damnationis , mandati, prohibitionis *le* interdiftionis infringere , vel ei xufu temerario contraire . Si quis autem hoc attentare profumpfcrit , indignationem omnipotentis Dei , ac beatorum Petri *It* Pauli Apoftolorum ejus fe noverit incurfurum I

Datum Rome, apud faoâam Mariam Majorem , anno Incarnationis Dominice millefimo feptingentefimo decimo tertio, fexto Idus

Sc-

Septembris , Pontificatu' noftri aneo decimo tcitio.

I. Old. Prodatarius. F. OJLiveriut.

A'</a dc Curia, f.· Sergardus. Loco ſ Plumbi.

Regiftrata in Secret. Brevium .

z

£.. *Uartinettu,.*

Anno · Nativitate Domini noftri Jefu Chiifti millefimo feptingentefimo decimo tertio , indidionc Ceuta . die vero decima Septembria, Pontificatui lanCtiilimi in Chrifto Patria *It* domini noftri Clementis divina providentia Papa XI. anno decimo tertio › fupradida littera Apoftolica attira & publicata fuerunt ad val. vas ecclefia Literanenlis , & bafilica Principis Apoftolorum , Cancellaria Apoftolica , Curia generalis in Monte Citatorio , in Ack: Campi Flora , ac in aliis locis (olitis *Si* confrietis Urbis , per rne Petrum Romulatium Apoftolvfum Cuifoiem .

,/<Vsa/»r *Tlattarinut* *Curfernue.*

V T.

EXŸR^IT PU TROCEZ ^ERB^LC

Je f^4fftmblit des Cardinaux , ^ribtvefqutl & Evefquts , tenue f Teris en Γemit 17 t J. & 1714. *eu fuict de h Conjltitution de Kojire feint Tere le Tepe CLEMENT XL du* 8. *de Septembre* 171 J. *partent ton· damnation de phi/tenrs 'Propcfitums urées etem livre intitulé,* le Nouveau Teftament en Francois , avec des Reflexions Morales, &c. a Paris 1699.*6 autrement,* Abrcgè delà Morale de l'Evangile, des Eptftres de faint Pau; &c. *ou* , P:nlees Chreftiennes fur le texte du ces livres fierez , &c. a Paris, >693. & 1694. jruec *prohibition de te livre , ir des autres ,* q«i *on: paru, ou qm pourront paraiflrt λ tavenir pour fa definft.*

Du Mard> "t J.nsier ı-'t 4. a trois heures de relevée . a Γ Aicbcviftlre.

Monicigncur le Cardin.il deNoiillea Prcfidcnt.

L' ^tffimblee , *le feint* mus dr *Dieu invequi* , 4 *detlart* I

Qu elle a rttennu avec une entrante foye dani terre Cenfiitufien de mire feint Tere h Tape la d.Ilrtne de 1" gplife .

I. *O·,'elle ectepte avet foumiffien C avet refo peil la'leaftitutien dt netre feint Tere le T-pe (Itnunt Xi.* Unigenitus Dei I Ilius, *en date* du 8. *de Septembre de l'annee* 17H· *qui nndamne le iture rniunle,* le Nouveau Leftsment en Fcanrui> , avec des Reflexions Morales fur chaque v< let. Ac. a Parit, 1699 *O' autrement,* Abrège J. u Morale de l'Evangile , des Aâes des Apullic., des Ipiftres dc laint Paul, des L.pi ftres Canoniques, "· *de*F Apoealjrpfe>ap, Peniees Chrcftrennei fur le teste de ces livreHscrei 8tc. a Paris, idpj. "· 1694. CT' *let Cent-untHro· pt/itiem* f«j *en* *tft extraitei.*

J· *Qfette* raadasuM *et mefme livet V nnfl let Cene-nae Trepufithni* , fu· *n fine terite , de U* mr/ma *manier, V avec let enfnti qualificarie«i, fne le Tape let* 4 «adamaèes.

4. lü'il *fera fuit C arrefit peer Γidffenetlèt , event fa foparatinn ,* us *model, d'ïuftruflina paï^. florale.* far *tent let Erefont,* fui *U etmpefont , firent publier dent tenet dietefet , aiftc le Ctejlitarira traduite en franftit, afin qu ,fiant tant uni,* 4 *le-Clettre de faint 'Pierre, cefl-a-di'e, en Centre de I uuill, per Canifermite dei mefmti fentlteeeet tr dtt mefmer expreffimu, te pniffit non fen~ Interne eteifer let erreur, , fri viennent R tflrt tendemneti, mai, entent prévenir let neuveli,· dif. pntet ,* <91 *prémunir luirt let ntuvellt, interprttenent det perfotuett mei inteeritentet , dent tat dtfe ven let efferi per let écrit, ,* fu' *ili ent rrpendnt dent le publie , defuit le temmenttmtnt de C^ffemblet.*

V *Ofelle écrira* 4 *tent Mefrtifiunr, let ^tr·btvefque, O' Evefquei ebfont ,* fui *feat font la dominâtinn du flyy ,* CV" fa' *elle leur envolera In Confli,,,inn, un Bntrait de la Deliberation de I\4fftmblet, cr nn txtmplairt de l'Inftrndienpafterele ; qu'elle let exhortera de Vouloir bien l'y conformer ,* er dr *defindet* 4 *tom tel fidele, de hurt Diterfoi,* dr *lire, retenir eu débiter le livre drt* Reflexions Morales , CT *tom let etritt fo.u f»m fa drftnfe , fret let* peinet portet, *per la Cnn. filiation ;* er âpre, fur *la Conflit,tien aura efle publier , la faire enrefiltrer une Greffet de leurt Official,,,,. , peur y avoir recourt ,* <r *peur eflre fettde per lu veyei de Droit contre let contre·*

6. *Ontlle etrire nnr Lettre a nePre foint Ttrt le Tape peur le rtmertier du njle ,* f»'J 4 »u». *tri dam la tendamnatien d'un Ouvrait d'autant pim dan^mut, pu nn y abufe dei erpreffinm dt I {.triture feinte <r Jet fo nt. Terri peur enterijer ht errtnrl pu il renferme* .

f. Ou'elle remmitra trr, humblement Se Maiefle de la prefectren teutinuelle qu elle attarde a I^II'foi V du ule f» *elle a tenjenri fait pentftre piur extirper lei etrturi* t <r *eu en prefoutant a Sa iUjepe la prefoute Deliberation C* 4c*teptatmn, Elle I'a fupplura dt vnteir actarder fe, lettre! Tatentti* Mar *feurtfijtHment & la pnbluntnn de ia Cenftnuiian dont tevtt Γetendue J· f»·* Rvauaw , «r *d'y faire inférer une elnufo f*ar J [remettre* 1er *pretendm Exempt·· tp" d'ordenner que le In,, Ju* Reflexions Murales , "f" !·' **,r·· *f"" f>·' fa d*f"f·. firent çr demeurèrent fupprmett. , faut lei pemei* ac(ta.

Un tenfeqnenee de la prefonte Dehberatien Menfoitneur le TreK.It,, , tll, Mn.ftitneur t, " *Cardinal de I^eban ,* CZ ⁀ / _ *t., Cnmm.f-Jaam de fe ebarfer de faire I' Inftrudi,n pafl,,a. le I O' let Lettre, a La Sainteté , çr Htlfoi.* Sueurs >rr *Trtlati abfeni* . *

V I I

LETTRE ECRITE

A NOSTRE S. PERE LE PAPE C L LM E N T XI.

Par les Cardinaux, Archevefqoei à EveL qua du Royaume aflctnHcz a Paris, *ptttr U naptien it U CtnQitatitn it fl Stimtti , ia* 8. *it Stfttioin* 17 ij. *partvn ttnMeHttiai it flafieun prtptfitanu, txtrtiKt ia Inrt* des Reflexions Morales fur chaque verfet du Nouveau Teftament en François , imprime a Paris en j69j. & XÎ99. *6cc.*

SANCTISSIMO PATRI

CLEMENTI XI

PONTIFICI MAXIMO.

B CATISSIME PATER,

Qnod ofim uni anteceflbrum tuorum Ponti, fi;, cxcellentiflimo feribebat unus cx antcccl Tonbus noftris doQrina A pietate confpicuus ,

AVITUS *ptliiriTi fr fttturum it ttthu CtUin irtttitnt (upt, fl4lu ctprart Stiii ^ipt/htltt fruttu-*

"*'n » 'dem no' u',re hodie Sanditati veftra n pollicemur ac renovamus obfcquium . Hoc nos

I*'··· A~· ofbcio defungi k prafens conditio temporum I poftulst, *tt* in primis edita a tc nuper tanto Radio ac labore folemnis ac praclara Conftitntio adverfus librum Confiderationum mora* limn in novum Teftamentam , Gallice inferiptum , *\ettxi'tni murtlti,* Arc. Ea obi primum Regi oblata fuit , ut eft iplips in Catholice fidei defenfionem Temper intentus & ereftus animus , Regiis litteris joffit , ut quotquot erant Parifiis epifeopi cum aliis « qui illuc deinceps eflênt accefluri , convenirent 1 ut collitis inter fe conGtiis, ea qua par eft reverentia de eadem Conftitutione acceptanda follicitius agerent : atque h«c Comitia illito, prout rei gravitas poftu'abat , frequentiori Prafulum conventu , hac tn urbe habita funt . In iis , nos majorum noftrorum exempla fecuti, atque eodem , quo illi in Apodolicam Sedem ftudio flagrantes , San&itatis veftra poftremam Conftitutionem conGmili obfequio ac veneratione amplexi fumus ·

I Neque >ero deinceps oflicio noftro deerimus . u< ab omnibus , quos divina providentia cuix noftro commifit , pari animo ac fide escipiaiur.

Iftvd *tiiurri ut certius* aflsquereimir , in iil-

, *Comi/ Gwi/.* Tom. XX XIV

I slim noftris Comitiis decrevimus edere Pafloralts documenti communem quamdam formulam. Hire enim ratio k utilior Ir expeditior nopis viis eft, pt non modo evellantur drprofligentur errores jufta cenfura non ita pridem notati 1 fed ut etiam de iifdcm propolitionibus, qua illos continent , difputandi ac litigandi risarum se novitatum avidis animis, omnis tollatur occafio.

Erit igitur Paftoralit ifthac Inftitutio velut prufidli ac munimenti loco a nobis polita adverfus alienas a vero feufu Pontificie Conftitutionii interpretationes tquibus magnos ttuberes , quns omnia Ecdefia certo fperae , imrno jam percipit ex Apoftolico Decreto fraAus , interturbare »el peflumdarc iniqui homines irrito conatu moliuntur.

Nobis quoque cura ac ftudium fuit generalibus lineris adhortari reliquos hujus Regni sichiepifcopos atque epifropos , ut Paftoralea nobA editum documentum velint adfcifcere , illudque iu fua quifque dicrcefi jure luo promulgare . Omnino enim «quum, immo &neceflarium videtur , ut qui eadem plane fentiunt , *tic* in unam eamdemque Romanae Ecclefir fidem', indtvulfo inter fe vinculo concordes cohurefcont , eadem ipfi palam *te* loquantur dr dicant.

Certe, beatiflime Pater, dodrinam Novatorum hujus temporis , SanAitas veftra apertiffime robuftiflimeque profligavit 1 tanta 10 cotum detegendis erroribus adhibita diligentia , qdantam illi in occultandis aut clanculum diffrminandis aftutiam impenderant : abufi iidem infuper divinarum Scripturarum fanftorumque Patrum lententiis , venenum ibi propinarunt, ubi Chriftian· nltbis {implicitas iperabat fe fincero divini verbi pabulo efle reficiendam.

C

Quid fupereft, beatiffime Pater, nili ut *Dt· mint m Dtt nu/trt nt» iuflntmni fUlUt Uftrt* **VM** *ptrittr fuppSiturt {rntuttaiti ytti ttntn fttQi-* *tutii , foMt fiiti , tantu^ut itArinn , ^tftfttlit» ftii , unit* grfÿaMdr *nt/tru* , «ropir/s *ft , ftni tT trift nmnttit , ^i»ti/lirtm* ***C LX–Mli{TIM*** *ititrirt* prrrnre, *ttium* ar *iulum, ttnttffumfut mutui Tutifni tr/bi ti uii/itutitnm inh/iinn* /uarum *utttt tuftiiut. H<u* sssrm *ttfi iuftrti mtrltii , puri ttnurt it.... puruti fumui , nnfurtuutt Dtmiut , tum Xtutituiint trflru prt* <urr<tutt *fiili* «wwsmi 0·· *ftrti ptntrt* . Ita nos de fide Catholica , de de ftudio erga fandam Sedem , cum majoribus 'noftris fentire palam ac publice profitemur.

BEATISSIME PATER,

Sanditaris veftra ,

E *Dttutiffimi* eÇ */SUI , Curiinultt, ^irthitpifttpl tr ipifttfJ Cullit, in arir, Trrifirnfi etnfttftri.*

f ARMANDUS G ASTO Cardin, de Rohau. Epifc. *tt* Princeps Argmiinenfit, Prefer.
LrO, PP. Arch. Bnuticcnlis I
f FRANCISCUS DE MAILLY Arch. Rernenlik .
f ARMANDUS Arch. Burdigatenfis.
I CLAUDIUS MAURUS Areh. Rotomagenfis ·

f CAROLUS A>cn'. Aqncnfis.
R. F. Arch. J'nloianus.
Acoetis, nupçr Epifc. Rhcgienfis , Arch.
'Aulcentis eltflui. .'
f CAROLUS Epifcopus Conftantienfu.
t HUMBERTUS olim Epifc. TutelcnGs.
* F. DE S1LLERY Epifc. Sueffionenljs.
+ FRANCISCOS Epifc. VegctènRi.
f PETRUS DANIEL Epifc.olim AorincenGs.'
+ HENRICUS Epifc. Mcldenils.
t FRANCISCUS Epifc.'Clarotnontanus.
f HENRICUS Epifc. Csdisrcenli..
f ~MARTINUS* Ebifcopus VivarienGs. *
-f LUDOVICÙS Epifc. Dux LaudunenGs.
f FRANCISCtfS Epifc. Dux. Liogonend*-^
DAVID NICOLAUS Epifc. Blefcnfit.
FRANCISCUS Epifc. Ventienfia.
f D. FRANCISCUS Epifc. Trcccnfis.
t LUDOVICUS GASTO Epifc. Aurelianenfis ·
-f CAROLUS Epifcopus Altifliodoreniii.
t FRANCISCUS Epifc.Comes Tullenfis.
t EDUARDUS Epifc. Nivernenli;.
t MICHAEL Epifc. AidegavenGs.
tPETRUS Epifcopus Ambianenfit.
t FRANCISCUS GASPARD Epifc. Arethufanns .
t QAROLUS FRANCISCUS Epifc. Comes NoviomenGr .
t CAROLUS FRANCISCUS Egifc. Carnotcnlis .
t DOMINICUS B. Epifc. SagicnGs
·f JOANNES Epifc. Ebroicenfis.
t CAROLUS FRANCISCUS D'HAI.LENCOURT Epifc. ÆduenGs.
t HENRICUS AUGUSTINUS Epifc. XantonenfiV .
t CHRISTOPHORUS F.G. Epifc. Rhedonenfis .
t PETRUS Epifc. CenomanenGs.
t JOANNES FRAN. GABR. Epifc. AfcienGs .
t FRANCISCUS HONOR. ANT. Epifcopus Comes Bellovacenlis.
t JOANNES LUDO Fnifc. S.Pontii Tomeriorum .
t NICOLAUS F.pricopns VautenGs.
t LUDOV. BALTAZAR Epifcopus RheginGs .

A. FRANCISC. GUILL. DU CAMBOUT,
Agent generalia Cleri, Promoter.

carolus Mauritius de broglie ,
Agent genenlis Cfcli, a Secretis.

Twins-Nonis Februat. 1714.

A VIii. .

L BT TITE ECRITE

A TOUS LES PRELATS . DU ROYAUME;

PAR U ASSEMBLÉE DES CARDINAUX,

ARCHJVESOUBS ET BVESC^UBS,

Tenue a Paris en 1713. & 1714. pour Γ/ reception dc la Conftiturion de N- S. P. le Pape Clement XI. du 8. de Septembre 171 *'Partmt condamnation dt Centime \ 'ProfisfÀiani , extraites du livre tntituli,* Id Nouveau Teftament en François, avec des Reflexions Morales (yr chaque verfet , a Paris 1693. & 1699. icc. *avec b prohibition du mtfinc livre , irt.*

B .

Les Cardinaux , Archevcfques &· Evcfqucs ·lîemblea en la Ville de Paris,

^trchevefquei Cf Evejqeti du Rojaxfflc , «or *trci bonorex. Frerct,*

SALUT EN NOSTRE SEIGNEUR

NÆ o H S I EU

I'oui aire /f» *quel 4 if)è le fujit dt niflrt ^tifemblee commencée le 16. Octobre dernier per Γtordre du* RuJ › *e .' ottafion de le Bulle de luftre fiine Tere ie Tape , Ju Septembre* 1713. .4-rcMr *4 le prière de fe Mejefte, qui* a *bien voulu m«j le ferre remettre , afin que mut dehbereffient f»r lei moyeni de l'accepter, avant iexpedilie» dei lettrei patente! pour le faire publier dent fan Royaume.*

D

Un dei principaux errielei de mi Deliberutitnt, 4 efle d'etrirt / rout *let Trelati abfent, piur ht infemier de te que* »»WJ *4V»m fett, qui nn deit pe> inoini let iiumiftr que raui mefmet . Teer dût efln* ttmmaa *entre let Evefquei deni ce qui retarde f Eflife,* où ils font établis pat le Saint Elprit pour la gouvernes , *femme tu tempefem teui erfembic qu'un feui Eptftepet. Il n'y eurt peutePre /emuii d" affaire , eu eette union teujenrt fi dtfirable, te feit plui que dam celle-rj .*

U l'etit de la cendauenetiea portée . per cette tulle renere ie Livre dti \ifleeioni rneralei fur fc TIfthOiMM *Tcfiament , V lu cent-une "Propefi.* lion, *qui en eue elle eatraitti. Perfenne niinere la nature dt cet* aunrrajr. *il n'a efic qui trap cecinu tr trop répandu.*

M n'en 4 paru uaeuu depuii hni-tempi , qui jit efle teut 4 U feù tr fini applaudi *tr* plue *ditne de cenfure ; eant Γefprie de feduelipn y a feu entier avec artifice le bon grain avec le ntauvjir^ Il efi tumpefe dt telle forte , qu'au peut y ,/bc aifemene furprii , quand on ne fait que le lire ; V qu'au centrait» en ne peut que le t-cuver trtt condamnable, dei qu'en fe donne le (bondel'examiner .*

O· y trouve non feulement let berefet dei pre. ftfiliotu tant de fet'i lendamtue , teiali emere rea-

tus

tti In autrei erreuri da livre tie "Janfemm , fai avoirA efft auparavant profcritci diet him fir In ifonveraim Tentfit.

b(o«i j avoac «« ««con avec doi,!<ur ou mire* dt tent dt dogmtt pernicieux It dermcr excel, -- A P*r« enfin leure htrefic foutenuo avec opimatretc , qm eft dt fclever ouvertement foutre Γ Eglifit. (in m ft berm flat , comma '0» 4 fait /» hngtempi a éluder fn decifiom far tt it de faux fnyaai {T de vainei fublihtex. ; ■ attaque enfin ^<rtiltmttt Jen Autorité » fu'oa t-rat rrndre inutile .

On entreprend de décrier fa t&tdmtt ; W mefrifre fn qyccommiinirathm , qm font tn armn niiilTontes <r redomabhi fw Jefm Chrift lay a dufti ta maint , poiyabattre toute bouteur , qui s'élève contre U icienco de Dieu 9c pour punir les dtfobéiflans. On afpried dam ci livre * fr' .*i*.i rebellet a at In fai apprehendar, era ferfifter dant leer defateiljâaea^i Ol tu farte Jar erM , foc de perforation , d'trquftice , d'eutetemeat , d'obftinationl de la fart det Tafttnri ,]», vouloir ai rien examiner, airrcoaaoim fu oa i efi trompe , C'eft ia verite , fai eft ferfenitie dam la parfonm. de fn Trcdicareurt <F de fn Difi.iplet . Ûa ofc dinner te neat a ceux, que f Jiglifc puge^ignei de fn cenfunt , pour ne vouloir fat obéir a fn decifiom ; C ce f«">//« a fi injuftement ordonne contre rm pour la figeâtme du farmutaire , t'tft et qu'on affilié déminer fur la foy det fidriei > multiplier let etcafient dn parjurai, dreffer dn fuger aux fo'iblti O" aux ignoram , eftre contraire a l'efprit de Oint «r Λ la dolt'ine de Jafm-Chrift.

l'eut aureo. remarque font dente torn cet reran, gu tutti , <F vaut cureg. fenti , comme nom , combien il imparte au bien de la Hyligion que true Γ Epifcopat fe reunfttfe count aa tel ouvrage . Il ne le Jtaurait faire avec plut de force que dam le centre de f unite , qui eft la Chaire de faint Turre .

t'eut ffiver. que catte union fi fainte fT fi re. fptHable du Carpi dn Paftcun avec leur Chef , '' iftc regardée dam taut lei tempt tomme le moyen le plut affare dt réprimer Γ erreur , V d'en cmfefeher le progr.-i par une condamnation umf„r. m« ; fait que let Evefqun Payent prononcée fai un premier tugcmmt , comme nom en avom le-droit far neftre faire curaSert , Cf qu' ill Je fiaient infinité adrtffix, an faint Sirç» ftnr le confirmer iy t, fortifier de fan natarite ; fait que le Tape proaançam le premier , ait envoyé fin De-Cren aux Evrfqun , pour fit joindre au faint Sicle en let acceptant, V culet faifant exécuter dam lean Îihfei .

L'une V l'autre de cet deux manient de ferieni', fit trouvent eiuirmenr emphyen en dtfrremet icncontret , ficha la deference dt la dififofitmn du efp'i't > 0« det circaaftamet det tempi.

h(oai marchant , en fimvant cette dernière vare, fur ht tracet de nui Predeceffeun , qui mm t ant marquee dam ce qu'iit firent > four parvenir a la coadan tatien dei cinq frapafitiom duhvtc de Jau/enim . Oi nc la daie pai a>«4i convenable dam ie rai frefirm peur la «oaWa-niartion d'un livre encore plut dangereux , <Z oa le Tanfeufme faraifil reprendre de nouvelle* fer-

Il ac fallait fat un uoaiudrc rtmede fauruu aufifi grand mal : d'amant pim que let circanftaucct , on t'en fe trouvait, ne permettoitnt pat de la pouvoir attendre d'aillemt que de Γ autorité du faim Siege. Vinfieuri de uot Confieret , a« l'ignore pm , cftorem dam cette alterne Uepait qmlqmt arineei ; CT ·» rroyount iufqur,-la fouvotr i abficnrr de condamner ce mauvan livre , contre lequel tependam eh frement foin dc frrramioumr leur troupeau .

U rn faut fai difiimnler aufli que 1er afparencetuic pitre ty de religion, ainfi que le motif fpecicux de faciliter la méditation dci vertex, faiatci > eftoirm heu capable! dt diminuer i athmien fur le venin , tai y cftoit cache . _o4prei rjam » ro ri eft pm le fini ouvrage , qui par de femblablit raifont, eu far d'autre1 > artefte [oicffcrt , *oa fieulemem^ fInfieurt 'anncei , mail pendam du frtclei entier! , avant que d'avoir eftt fohrumllcmim condamne .

B Maie Dieu , qui m tiffe dt veiller fur fox f-glife , a fei temfi m'arquer, pour mettre a découvert le mtnfonge <f reveltr Γ iniquité : ap-ri avoir permit pour an tempt far du raifom , qae luy feu! tonaoifiT, qu" elle demearaft cachet ; il 4 cfte donne 4 Tierre , <T a fci fucctfcqrt, de fortifier fes frcre> dam tel ttcafiatu impur, tamei .

C'cfi te qu'a produit la Conflitmion de n«ffru faim Terc le Tape, far la condamnation dit centum fropefiliom ,]r du livre dam ellei ont elle extraite! . Ce grand nombre df prefofitiom frifiei de tant d'endroit1 diferemi dc cet ouvrage n dcpnii fan tommencement jafiqu'a fa fia,· nom a donne lieu d'en mieux caanoitrc le venin O'taunt let C nrrmi .

Le tempt confiderable , que mut y avant employc , relay de fix fcamti occupée! textet entirrei par le ripfcrt , qui «oui en a efte fait, m doivent pai lciffir douter que lci tn.iti.rei n'y ayent eBc approfondiei , natam qu' tlhi le méritaient .

T^oui ne fout iom avoir pour cela un meilleur guide que la Conftitution mafmt , avec elle nout nom fiommet regardée, dunt ntflre -A[fietriàlee , tomme fi nom euffiom «a l'honneur d'avoir le fauverain Panufe a noftre refit, tf dc prononcer unmefme jugement avec fa Sainteté. "

Λ(o«· aveu! donc rrcannu dam fa Confiitmien avtc am extreme jaye la dotlrine de l'Eglif: : cjr D nom l'avant acte/tee avec foumiffiaa tT refpefi. ?s(o«i uvam condamne le livre dci fteftexicni moratei far te tfouveau Teftamcm , CF le! cent une propofitiom , que en ont efta extraite! , d.· la manière V avec lci mrfmct qualificationt qm fa Sainteté a employee! dam fà Balle . tl ne nom irftc. a prtftnt qu'a tu procurer une fimere execution dam moi diocefei.

ftefom avom eflime devoir faite pour cela un-: Infirufl.on Taftorate , quipur faciliter aux fid.lr. , auf. qacli nom fommet redevable! du depofl de la Foy qm nom eft confie, l'intelligence de la Balle, tT l,·! prémunir contre le: mauve,fei interpretat,mt , par l.jqaeHei del gem mat-'imearhanea. taf-hent 4' en abfcurtir le vray fient : ?(ou« en avom déjà -vU loi F. effiri par le grand nombre de hbellct, qu'Xi'a a erfe de tefandre depuii le commencement d, l' .4j~-fcmlelee.

Sette inftrnilion uniforme, dont nom devant tout noui fervir , fera partie de noftre Troeto. verbal i CT elle y fera pour nom aa monument .ternel du mftrc amour pour 1'uairt, tr pour ca e.virvanon de la vrrite .

'Hem Fannonemm ainfi 4 e.o, o.nfiu , chacun dam noftre dioctfit , en y pn'ol.am 'a C.nfiitufon, comme n ayant rom qn un mefmc efpnt , qu un mcime cœur, CF une nefme bouche, cr nom efferent que Dieu en fera rlpcifie.

'C'eft dieu cet frntinteni f«e mm a«ver rrn de- Ai ces livres facrea. <rc. a Çaris 169). <r 1(94- ?V»ur . »
vnrsm enveyer tut umfhm dt crttt tnftruilion.
tyai wor prneu, Monfipur, fuivnnt l'ufage free ,.
η·»ι Crereverw ebferve per net Tredccjfeuri t» je
pareille, rencontre, , de rynulatt ht· vrai t· frrvtr
dan, It mcfme rfprit › avec lepuei nom veut Fen-
voyé·, ; car etouffcaven, tie· free evue - "eurent
prier fur tel* d'obligation a vont impefer . >(«arz
ne pvuvom put vρφ, temaigner It fteftr erdtno, fW
non, aurionf it non, trouver χη,ι a vouioç tjeut
finitnt, ,

MCtasEIGfl EUR,
X I I

Fw twhumilet & ·*«* ftwitHri t let Ctr· B
4'u««t <> 4 Paru ,
* GJSÏOt(t Xfejn »
£vtfjQvr rf· Strfifbtar^ , Prefidetit ·

φ Pâtit le J. ïcvritî , *714.

\OSSEIG\EUZJ £

L'ABBE* DE BEOCLIE , Agent genctil du Clergé ·
Sccictâlit £ lAHembiet ·

J

1 X.

LETTRES PATENTES DU ROY,

Sur la Conftitution de N. S. P. le Pape Clement XI.ΰη forme de Bulle, ponant condamnation d'un Livre intitulé , *It Nouveau Teftxnunt en Frtnfon f* «W *des Htfiexions Morekt fier (bique xerfif ·, &(. t Taris 1699.* & autrement , *^sbre^i de lt Morale de F Evangile* , det *Efiflrts de fiunt Taul, des Epiftrts Canoniques, &c.*

Données à Verfailles le 14. Février >714· & enregiftrèe» en Parlement le 15. du mcfoic mou.

LOUIS par le grate de Dieu ftoy de France tr it Navarre: -item ttux fur et, prrfinttt lettre, verrrus'r , Saint. Qmtpmt precaution, free ajon, préfet depun mftre avenenent a h Couronne, peur etouffar rente1 lei difputri fui pouvaient alterer le paix , de IFfaft (7 U pureté de le Foy ; tri Sefliteurr de h nouvelle defiiiae' de Janfenim, art trouve leimoyrm dr ft foutenir , O mefme de › Kireifirt, malgré le, Conftitutiuni .dpeftelipmi repreet det Evtfpuecdc neftre ftoyaume-, maigre leur Vigilante a arrefter le p'ogrex_ de iri nouvelle1 erreur, r cr maigre net lettre, paient,1 rffiftreti dent »«1 Cour, de Tarlement, pu lefputile, non, ave», hujtar,feu tenu Fenterire Ftrltftefiiput. eut event apprit par tri plainte, fer plufieur, 'Prélat, non1 ont pertiel, fb'en det plu, perm.,eux ouvrage, , per repperr e retre neeuvetfe deftriee , - efie tentpeft per ne dei prietipeux thfi de perte, fiut h tien dr Nouveau Telia ment en François, avec 4e» Rtfleiion» Morales fur chaque ver et, ®c.«Pari· rSgÿ. V evtrfn<ret , Abrégé de h Morale de Γ Evangile , des hpilhcs Canoniques, de l Af>o-<ifyp(c:eu, Pcnlèes Chiefl ennes lut le texte de

event nu pue peur prévenir ltt «Munit ifeu d'un livre fi ienftrtun, Mar dtvnnt teutmnnrpureté veputr le prniiefe put neut evitm ntterde peur en permettre Fimprejfien-.tr nnm event ttfnilt demerit edf · neftre feint Pert le Tept, de petter fe» /«<<> meut fur le defiriee tentenue dent te livre I St félin· r tete, efret Fe eeir fief nmpt nremine evee le vie (T l'eppiitetien put meriteit »«e effem de telle im- I pertente , e heu une Cenfiltntit» en ferme de tulle , le huit Septembre dentier , pertine eendemnepie» d» livre , tT de tent-untjprepefitienr, pe'elle J. lH e extreitei. Le fient tentiveflie ^trcievefpue dt Certbepe fen tjente euprtu de »··/, eyenteu erdre de «var en prefentet «n enempleire de fepert, V dt neut demendn nèftre pretefile» peur le flirtpublitr <T exetuter dent lent nefirt Pyÿiume , neut l'event refft evtt tent It nfptfl pue neut event teujeun ru peur le feint Sirft, Vapeur h perftn·•t de nefirt feint fne le "Pipe. Er efin pue rirre. tulle fut earptet plut pnmpremtnr per un nembrt tenfidenile dt TrrUtt , neut event eenvepue une ^iffentbire extreerdiniire eempefee det Cerdmeux , ·Arthrn.efp»et tt Evefpnn , pue U nereffitt de Vtilhr eux eifliti, pei tituliertt de Iturt Diettfet eveil ettirex, e nefirt fuite . Et epret unt meure delbererien, In 'Prtieti de cette ^dfflimblee neui en eut prrftnte le Tnrerc. verbel, per lepuel next evenieu l» fetlifitHien de veir , pue rtcextni/fenr dent le Cenfiitutien de nefirt feint Ten ItTipe UdeOrint dt Γ Eplift, Ht F ent refer ivre la deference V tc rtfpeil fui eft d» an Chef vifible , pu il e plu e Dit» de lay donner ! V mni tnt fupplie eu mrfmetempi, p» U nui plut fn<rt etpfiitr ne/ Lttrri put nie1 , peur h /aire publier V extenter dîne nefirt fieyeunee : Et eemne nom défirent cencexrir pir nefirt interite i détruire Iri erreurt cenrrinri a h ley, C" prejuditieblei iu refit de l'Eflife , aint pue neut l'iveni rtxjeuri feir , V pueueui y femme! ebUfCVi -d ttl riufei, near avexi dit V declare , difeni et declirent pir ctt Trefentei fipnttt de nefirt mein , veulent fit next phift, pue h Cenftitutien de neftre feint Tire te Tife en ferme dt Eulle, ettetbee fem te centre-fer! de neftre Cbinttlltrie, actepter per ltfdirt -Archive]pure σ'Evef. pute de nefirt fteÿeume effrmblex, - Tiret per neftre erdre , fmt rtrue V publier d.n, net Eftett, fexr y eftre rtecutte , perdre & ebfervte file» fi ferme σ' teneur . Exhumai 1 errte fin , tft xeenmeint enierpuem 1 text In -drrbevefpi.n O' Evefiuet de neftre fiejaVmt, dr h fuir, V yuHirr·ni teutet In EtHf,, dt Ituri Dimtfei , ιχηρί/l,η dint le Grtfir de Iturt Ojfiekhtrx, , tT de deéxrr tint In erdm neceffitrle peurlx fine ebfetvtt d'h rie minière uniferme , fuivanr let refelntient lui ont < c/le priftt 1 r, fij,t Ami hdite ^ffimbtei . l'eu, lent en entre cftF nrdeunmtt , pue ledit IIvrt nndumnt pur hdete tulle , eufbmble teui h, Ecrit,,

I ,mprie"ex.& pnbhex.pour le de- g f*»f*e fmt lu livre nieftn, fat de,prepefimut cendemneet per hdite (onftanrion , fuient V demeurttn fuffritfift^e Dfindunt ι fute fart dt frrfa~ net, 1 peine de funieieu exemplaire , J, le, débiter , imprimer , V mrfme de Ih retenir. Enseignent à crux pui en mit ,*de Ici nppmttr au Greffa de net jufteeei dam le fi^fart defputliei ih demeunm C a nm oui ufcirri, tr autre,, aufputh /« Telùt appartint, défaire remet /,, diltpyiuet tr perpui· fi·'*·· nreefftieet peur Fexreutim de texte prêtent, difpeftien. Defendant pareillement a tenti forte d, ptrfennrt de ctmpefer, imprimer 0- débiter a favt. ·m n,r aueum eerin, trrertr eu Mirer euvrott,, fa, prnipne tiltc σ enpvelpm ferme put ce pufile tfttc,

four

1er lefjitei Tropofitiina cOnJamnen, 4 pent J efire

.ijiejer I IJ011 rrav.n<ni atliin;,»ltnt »
Mfilirnr J' Praire verbe! Je l',ntjfemblrr : tf

met eapaU'i , pour le faire paioijlre au f.aHoft . Man ermine H »t féal vaut eftre envole tafli prompeernent ^ue near le juahaitte,, noua vou.

dt telle -Jffembhe.
l' ty, fay.nr, alliai fa te fN> tntnijj

prioat , pnviitfet, Jroitt Je InrifJiShom epifiopaler ou fuaji epifnpalet, f«i pourraient ejtre prête»- Jut par autant Chapitrai, ^(Uayer, Commumtu-

Tape t liment XJ. Ju B bcptcmkee 171 j, contre le livre intitule , RcHexiuns Morales Af. rejoint avant Jeta font publier , Je l'aJiejjeraux Ovefyaet ,

- Motif kvu», d<ft*d* CF drfeudo/n ït*tr- (tr aucuntt fanitum , édit de lUrtjditfwféh atit B prêt Je /4 per.onne Pam
HIRt.zM . »m ŋ,a.O^ J- J.0.

Confeilleri , let (em tenant uoftre. Cour Je Tariemeat Je Tarit, fue i il leur appert epue Jam li-Jire Confiention en forme Je Bulle il »'y ait rien Je contraire aux faillit Detrett fr Treemiaeatet Jr no^re Couronne CT aux hberteo. Je Γ Ethfe Gallita- ■* · lit ayant a l-.,e lire, publier ej' tarepiflrrr not prefentra Lettrei , enje-nltie lajite Confutation , <T

'Pontifei: 'Houi exi:»ta,mei tvr 'eaflunje le,or. Jret Je fa Maitfte le nombre <00 i.lerable Jti Valait, ejui , 'arrruf ernw .· Jan, la 'rite, lormu une

non, . Enjo^noni eu .narre a·aoflreJite C cur , V a tout Officie™ chacun eu Jroit foy , Je Jonnrr au[Jir, ^nkevefjuet v Evr/fuei, a hurt Offiuaax.

fl·//». Alax/rtjttr·' /» CarJ,ml Jo RaS·· /»; It chef

tien Je la Jite Conftituhun : Car tel efi no/tre plaifir . En tentai» Jeipuoy Éfont avon, fait meure noftre Stel a etfjitet Trefentet'. Itonneet a Fer-

Bloit. M.ijii^aeue, le. (ommijjanet /z font afemblix, ptudtut fruit Wwi ' piffttnp tout iti touri . (htc

cbeC-MonjenMur'le CarJinal Je bfaaillet, 4·, affifta

t» onojeme ii^ηι, LQbIS ; Et piuû bis, Var \ VHÉLA PEAL'X . Et fteliee, J» ^raioj

4 rjle CrtiaJuetT Γejtaflitujr Jt leer travail

,vre ilct Holier ant'

Regiftiées, Ouy f. ce reqcenn: le Procurent Gederul du Roy , *pour eüre eieijtees* Jeton leur torme A teneur : Je contes rj^larionncc-s envoyées aux Bailliages Bc 'Sene.i' tu sees un Rellort , pour y elite leues, publiées, Sc rectfttèc,; Enjoint aux SubAitutt du Piocj-eur Ge-Acrai d.i Roy d'y tenir la mata , ώ d en ceilifier la.Cour dans un· dois , l'uivant A aux modiGcatio . pûmes par l'Arreft de ce jour . - A Pans en /arlcmcut ' le quinzième jour d Fei rier iept cent tjuaiofxe . Sifoe . DONGO1S

ym conmnfant le livre des Re- ht tifitrt 4vtc opiniâtrefi f

p,ou voient fam it connaître, le vtm» Joni te livre rfi-t rempli ,

Happa,e /· n. janvier 1714. tl Ja

if»i avoir porte la parole, .tu nom Jr Mffe^neu, lei Commiff'airet, prouva invimrblement yu n » avoit attritae Jet propclitiont conJanrnett , ne

X.

L ETTRE DE MESSI EURS

LES AGE nsgenekaux

DU CLERCS" DI FRANCE,

A Mefleignturs Ici Prelatt du Royaume, en leur adrclfant le Recueil ue> Aâei.

Ir /4 Po-/?ιZμγ«4· : Tfeffennenrf

o T^SSIG HEUH,

A(9üi Γ b**»?»? dé whî fnvyir lé Xrtutil dit vdtlf! qitf lit CifJi^HJí t v <7 Miij eut -γX-ΛΛ* d»

Lf Aftrdt J^uvttr 17*4. Mutfa&iimr le CurdfHtl dt prié ^toufti^éfur it C^r.liiftl de C* MiffrigMitri Itt CtmmtlJdtrti dt fart i }*,iT*ÍÍH>Λ 'PéfftTéle qti dt*9tit [TfVfUir ItJ *4«-'VtlItf difpttttti ^tmtinirtMtTt hi i», ferpnroitiinti dts ptrftjwf MdU hitutionutti . Mjw- w It CurdbUéi dt KtifexM t prtvu I

faumit eftre ebarft Jt tet aavrufe, en avait fry. fen u *matière ; il y avait eatfitje tautt* ta rapa. «« » <z *taa, It, tairai ,* t«, *If rendent f* rttam. *manliUr. U It faumit* a facaasen *Jr Miffe^neuri* , <7' *tit font T^ofttigAfUn iff Trt~ l*ti : il tn remit* «η *txtmfUire* 4 Aientr^»,», /, *Cardinal Jt 'Haaillra, aa. y fit ftl remarque,,* <7· f»■ *furent tuaHrmeat Ja.uie,'. Eufin, afrti avait* trtrfulrt *Jr, Dtflw, J, Jtfriente, Etait,* ; er *afire, flafitur, fait, refitaun, , I laffrntlianTaflwati fat l*'' v *'tf''.™.·· V yieff^ntur, let Trelat, deelarertnt γι'il, CaJafta.m^ , tF γ, il, t'en ftr. •Virent Jan, l,ar, Ji,,rf,, , rd y fu.fant fabl.er<r (knllit uhari .*

It van, rft a,f, , MO\S1IC\EUH · Jt vair , t»t *jamai, tarant dt, Jjjiniltt, firuedentei a'a ma Jt Caafl.ttturn avte fla, dt refait fear It f*'»**j'tlt //», Jt Jiia.it peur t tf.fieftt , flu, Jt travail V flu, J aural,an four iimfartaaee de la malien . Pour en feret, plu. tanvaineu , quand vaut tarit, rira It Tioiet. verbal, qui ta taarirnt* r»u< *It, ^dffti. Υ{οη, voy, faffban, , MOT^SEl-* t *Jt Vauliir bitn ata, dinner avi, de 'Mirftatian, aat Via, tutti, faite Je la Cadflitu. tira de nofire faint Ten le Taft . yffire rtfaiife , tar nuU, Jtvani m:tne ta* arcbi-aei da Clerft, › *jremra de temaiinaie authentique Jt vaflie farf.uie won avet It fatal Sitfitr aw l'^Jffemblee,* fid 14 *dtfre ardemment.*

h(o»· *faaba.inn, avec ie mefmt emfrtffement, ·J»'e· title impartante attaflan , van, afey, in,, Jervirti^four ainabte, , It nambrc Jei fielei Jt. lyntil*› *tas* "<»J *vau, adreffia, , vau, fera effet, Iimfii γι'il nrut efttir diffinit dt faufairt flu, promptement vel Jtfir, tT ceux du fitfblte . jemmei avee refpetl ,*

MONSEIGNEUR,

Vol itts-humble, it trk-nbeliini ferviteurs , lc, Agent ·rn.·,tax do Ckrgè *de* fiance , L'ABBE DU CAM· BOUT, ·L'ABBE· DE BROGLIE.

ui Pan,, It in. *dt* Atari 171*.

X J.

BREVE S.D.N. CLEMENTIS XL

AD CARDINALES, ARCH1EPISCOPOS, IT EPISCOPOS

, Parilits Congregato,.

CLEMENS PP. XL

DILECTt. filrnofter, »c vcncrabikifri- tte· , *iaiaitm 8t* Apuftohram benediftio- Hem .

Er litteris veftris , Niaoii Ftbruani mûx tlapli td no· ditii , libenter arcrplmui , omni vot erg* f*nA*m banc Sedem obfequto *c veneruiooe, majorum veftrotum vefltgtit inbe· renter, edirtm nuper» nobn Apo Holwarn Con· ftttutioncm fufcepiiTe, lummnque etiam gaudio arnplrxoa fuillè 1 ncc minori Inidin ac dillgen· tia pro muncrii veilri cebno curaturo· . Ut ab omnibu· regimini veftro comtniiTi·, pan animp

A ac fid/ inviolate fervetur . Eam proinde con· ilantebi vigilantiim , quam pro eradicandis ex › Agro Dominico *drnmaiii* error,bu> ram alacri· ter fpondetii : illum itidem ittdefrdum zellnn · quo pro fanx doimnx vcr>tatecuft,>dic»da e»i· mic Hagraiis : illam denique fidem, qua iacro» lanâx Romane Ecclelie tndi/ullo inter vos vin. culo cohereti· » plurimum commendante· ; quod, lient Caufa poliebat , fiduciam noftram , quam de vobis habemus in DomlKa , fidélité· atque obedienter aui.lhs, multa cxfulutionc gaudemus .

IStUimulare quidem non uofiumus molafhitn nobis initio accidrlle , quod rationabilis oble· quii veftri ctga^tardiÂam Conlbtulionemprx·

B clarum adeo icftimonium › longius plane, quam par erat, protravcritis ; cum prvfcriim ctelcen· tia ifthie in dies perniciolarum novitatum ge> mina celeriorem Apuftolici noftri Judicii e»ie· cuiinnem poftulare viderentur. Verum omnem ptotfus moleftiam depofuimui , ubi tefeivimu· iMiictationem veftram , quemdmodum vos palam ac larpius piofeffi fuifti», non quidem animo fubjicicndi examini aut judicio vcftro decreta noftra , led ftudio dumtaxat tonciliandx eccle· tiaftics paci·, *te* lucrandi, fi fieri poflet, non· nullos cx fiattrbrts veftrrr in fplrttu manliretudi· ni> Bc diligentia cernaris , elle tribuendam .

< Atque «tinam re ipla id alfequi licuilfet ' Non enim Nos, non Gallia , non EccleGa ingemL

C Iceret, paucos ex vobit a reliquo cerrudivulfos, deoitar nobis obediemis , fub inani piatestu querendi novat declarationes, interminati· in· tendendo quzftiooibus , mora» mtciponere i , uvod utique fine mal imo paterni cordis noftri dolore relcire non pollumus I

Quam tamen vos ca in re adhibendam puta· ftis, ut pote fraternitatis amatores, fedultra· tei", patientiam , & longanimitatem , ultro lau· damoa : ncc fane diftidimus id , quod tsm enise optaftrs, vostamdem allecuiuros elle ; illofqiic , qui contradixerunt, ad cor redituros; conflan· ti prailcttim carHiimi in Cbrifto filii noftri Re· gis Chtiftianiflsmi religion* ac lelo opitulante ▮ pro tuenda veftris in regionibu· illibata Kdei

D unitate, qus fub una beati Petri cathedra fir· miter roaiefeit ; quamque nos modis omnibu» 8r integram fervare parati fumus, *Bt* vel m mi· nimo Lbelaâari , pro cemtnifla nobtsdniirrtus omnium eccleliarum follicttudtne, paci omnino non poffumna .

Floreat ergo, novifque in dies feliciter pro· ficiat inctementis per ampliflimum Gslii* re· gnum, quam tanto ftudio «c labore dctelhs *ft* aperti Ulme profligatis erroribus, ilpiranre Do· mino ▮ elucidatam univerfis nuper Chtilti fide· libus annunciavimui , fanâ? Romanz ccclefqc Fides; vobitque, pro omnimoda esaftaque pror· fu· Apoftoliea noftrz Conftitutioesis cifecutto ne nobilcum ftrenue adlabotantibiis , humilis

Γ Chrillt grex, pifcua falutis cifpeititis, dociri· nis variis Br petegrinis amplius non difperga· tui ; fed in caulam Domini conelegatus , e cathedra unitatis doârinam fulcipiat .veri· tati, .

Interea No, , dum teftata nobis devotioni, velim confilia libenter ampleAimur , dc, laniora a diffidentibus fratribus prxflotamar , *Deum fatten,la tr ftiat.i* jugiter orare non dcfiftemu,, *J.e irnbi, ijiffam fafere ia alterutram fetandum "Jefam (brifam, ut aaanimae um an banarifiterit Deum* ; cujus nomine vobis omnibus Apoftoli· eam benediâionem peramanter impertimur.

D»·

/'Datum Rom* , apud Sanâatn Matiam Mf- A jorem , *iob* Ainnulo Pifcatoris , die decims feptima MartiiL anno millelimo feptingentc- fimd dccitnoqoartts , Pontificatus noftii anno decimo quarto.

J.C. B A TI" ELLI/S.

Ir au d«i *eft écrit* , DileHo ftlio noftrrs ARMAND!] GASTONI S. K. E. Presbytero Cardinali de ROHAN nuncupato , necnon venerabilibus fratribus Archiepilcopis *te* Epifeopis , in Comitiis Parilieufibus con gregati· .

XII.

LETTRE DE MESSIEURS

LES ACENS GENERAUX

DU Cmor DF. FRANCS,

ANoflcigneurs les Prélat» du Royaumes en leur adreflani le Bref de *fa* S'ainicté , du 17. de Mars 1714.

M 0 V £ /0 N E *U*

Sa *S*»inre/e *ayant i:en* -uau/u *beaorer Monfeitneur le Cardinal de Boiran V Meffmmuri le, Evef^uet, eut ont rompofe la dtrniert ^dffemilce J»* Cirrje, *d'un Bref date du* 17. *de Mart de etrte année, en refaufe a la Lettre pu'ilt avaient eu l'honneur de lay eerier le* 5. *de fevmr demie' ; fun Eminente fuivant* le< *ordret du ftey , vient dt nom le remettre entre ht maint four le faire imprimer ; V en mefma tempi pont l' adreffer « tour le "Prélat ! de fan Royaume. Pouty verre**., *MO\S EICHEUI^* , B *comlien le Souverain "Pontife efi faufait de la readmit de r^djemkirt, dam *arreptatiao de félonftitution dn* 8. *de Septénaire* 17.t r. *Lu eltiet* yur *Ij mefme -dffrmilee reçoit par te B> ef^ donnant e Jet Deliheratiom une nouvelle forte Cy un nouvtau dejre d'autorité,* fui *doivent* trs *rendre encore plut r.fpeflahtr a tant le mande. "Hym profitent avec plaifir de cette* oreafion *pour vaut matfucr It rrfpefl, avec lequel nom femme» ,*

MONSEIGNEUR,

Vo< ttFs-humbles 8c ccès-obè'lTanr (visiteurs, lrs Agensgc-· orraux du ClergF de Fraorr, L'aBBE'DU CAM BOUT, L'ABBb DF. BROGLIE.

-dterh, la 10. *^ieril,* 1714.

X 11L

DECRETUM

SACRÆ FACULTATIS THEOLOGIÆ PARIS NSIS,· \ SUPER CONSTITUTIONE V»

S.D.N. PÂPÆ. CLEMENTIS XL

Lara adverfui librum, cui titulus eft Gallice , *Lt tfineveau Teflument tn Franfois avtc dti Reflexion' Morales , Ùc.* quz incipit , UNIGENITUS , recipienda & oblervanda .

Dit "Jovit prima tnrnfit Martii 1714.

ANNO Domini 17I4. die Jovii prima mentis Ma.tu, habiti (ont tn Aula Collegit Soibon» . pojt Miilsm de Spititu Isnflo pto moie folrmniiet celebratam, Comitia Sacra Farultatis generalia, in quibui

SioientifGmus Magifter Carolus le Rouge Syndicus, dixit hodieints in^Comitns occurre magn> momenti proponendum facto Ordini nrgotiutn · Atxerfiios heri Irrotinn Boris a Seicnillimo Piincipc Emincntrflimo Cardinali de Rohan , Epifeopo Sr Principe Argentinenii , magno Francne Elcemofynario , Arc. venerabilem D. Decanum , ice e feniorbui fapientiiTinsis Msgiftri' noltris , Ar fe Syndicum : quibua SerenifDmus *8c* Emin-ntiflimus CaiJinalis, contignatis Regis Intern ad facram Facultatem dilediS, uni cum recenti Confbtutione S. D- N. Papa Clementis XI. fub dsta Rome , into Idus Septembris , anno 171;· tigmficavit mentem Regis elle , ut iscra Facultas milio quociimuue alio negotio , vocet huic recipiende Coniiirutloni , esque omnia flatuat , quibus illa totam , ut pat eft , in Icliolir obtineat auct or itarem .

Tum D Syndicus poftula/it ut legerentur liter-ear Regis Ar Conlitutto Aputlolica ! quibut Icflis. D-Syndicm kibjunsit :

Opottere elle heiHrs, luira Apoflolum : fed lingulari Dii provtdenru nnmquam . non fufeitaii viros fortes m fide , aliofque luprema atsdurnate prapôllcntes , qui ess vcl in iplis incun <buli, iuftocen-, aut jam adultas extinguint : atque huiiiicc dirtnz bonitatis Ae providenti* Iplendid'iin esftarc argumentum in hxieli Janlcniat.a : qus ut piimum vili efl attollere canut, Ratim damnata ah Innocentio X Pontifice tum finitqfot in gy>o' lerpcrtis inftar fefe e ii cunivolvent. ab Alexandro VII. novis Conlirrolor.ibus editoqier I ormulario contrita , sc demum per Clementem XI. uno altero profli gata eft Diplomate : Hoecr veto poftremum Decretum aeternum fore Sanfliillimi Pobtificis vigilantilFimr iollicitudinis monumentum: quo nempe cernete eft, quanto amore, quanta cura lupiemus ille Pallor oves Irbi a Chrifto cujus Vicarius eft , comtnifias, abducar a pafcuts venenatis quanto lucis radio otfufas puriori doflrrn» nebulas drfciitiat & ddlipei t quam provido & loni conGlio renafccntia t» damoibili fttpite virgulta di'rumpar , ultima» evellat tibrii,

bras, *tc* omnia, 'elidat femitla ⊺ lis haccc autem poftulanda Conftitutione hou tui» pVxdn.au p'ofle confiant & religiohftimum ftudium Chri- vftianiftimi Regis, qui· non minus pu» letegritate fidei ,» quam pio Regni admiuiftiatibne iollicituj , nonlolusn regium , fed *te* verefacerdotalqtn anfrnumtxhibet-.. Ceteiuin miffam ad facram Facultatem pixientcm Conftitutionetn» novum elfe: augnftlth'nrii·Regit erga'hunc iterum Ordinem fingulalis nduci» Be amoris trtlimoniu'm. -, *·

itaque reqditert fe, ut facra Facultas folemni decreto praefatam Boljam fummi Pontificis Clementis Xf. quae incipit , Vaifrairar *Dei FUiat* , cum debita leverentia atque obiequio recipiat, eamque una cum Regis hweris in fua» Tabo- 1st jubeat referri : provtdcatquç ftiictis cautionibus.' etiam ûib poma exclulionis e gremio Sacra Facultatis qifo fado incurrenda , nc quis '.contra decibones in ea contentas aliqtwd di- ɑɪ, docet;, aut proponat , iilamquc ulla ex parte violare aut labefactare pexiumat) *ac demum* in ea Conllirutione recipienda , eidem omnia prrftet, qgx^praKittt. hi admittenda at» ttia Conftitutione ejufdem Clementis XI- qu^t incipit , Fiaranr Puosi». *Sebatth* › daefia ad laeram Facultatem Interi» Regis, d.e jo. menlis Augufti anno 1705. deccrnatqBe Regi Optimu gratulationes Λ gratiarum aCtiones am pbfliinas .

Qug cum mifla cfli.it in deliberationem ab honorando donuno magillio Funciico Huart , facrr Facultatis Decano, & Comitiorum Pi*- luie ; *tc* cum aliqui e fenionbus Magiftri* vo. *ta* einihficpr, audita hora icfquiundecima , prorogata funt Comitia ad diem fabbatt t-rtiam menu·. .Manii.

Die fabbati tertia Martii habita lun' in Aula Cblieg't Sorbonr fact* Facultati» Comitia Geneialia, ad eam diem prorogati ; m quibus D. Svndicur cxpoiiu', accerhtos rerum a Serenilluno P,incipe Cardin*', de Huhau, 'encrabilem D. Decanum, lex e lemoiibus . & ie Syndicum I ip.ilrj ie traditas ab cod;m Principe ieeundas ad iacratn Facultatem Regis litteris , quibus Rex ChriftianiGimus ligniticabat accc- pille le, nonnùllos ex Magiftris inchoati drlityrationi munis injurie voluillc ; lusmque adeo voluntatem elle , ut abfque muta rcs abfolvetetur .

Atque iis palau» lefts* in (aera Facultate . idem D. Syndicus dixit , tetieri *le* et officii fui ratione montre iicram Facultatem :

r. Semper fatnma cum obfervantia . *te* line, ulla exceptione , uullavc adjeâa c'.aulula , receptas Faille· a facra Facultate Confbtutiones fummorum Pontificum , a Rege ad ipiam mill».

a. Prafentem Conftitutionem ab epilcopis. magno numero , julTu Regio ad id fpeciatim congregati», luuinra veneutione & obiequio acceptatam : tum lubmJe Patentibus Regiis luteris ad fupretnuni S.-natum Paritienfem dati. , ab eodem fu iilis. folemni Ar-efto relatam in -tta Curia

j Saciam Facultatem corrv» ede omnino liberum , bedi Apoftolic* immediate fubjeétum, quod fub unius Chi.tfunifliui Regi» ai.itontate otmtia fua liabca' , & tnnûiones lcu munia I 11 «erceat.

Ou.bus primulis , poltufavi: trt inchoata pcrgciet dclibera'io I qur cum ablolrt non p.iullTti , audita luta fciqmundecitna . pio- ingata lunt Comitia diem Fune quintam Maria .

Dic Lunse quinta Martii · habita funt comitia in'iula Sorhenc ad hanc'dicm piorogatat in qdibus abfofuta deliberatione SS. MM. qui magno numero adfuerunt. (acta Facultas lildenr inhxtcndo que aâa *tc* decreta funt in recipienda altera Brill* ejuidem famSiftirni Pontificis . , ejue incipit , *Firm* Dt/mini Sahtotb* ', (ic cen-

is Conftitutionem fummi. Pontifici» Clementis Papa Xi. qofc incipiF, Vnipexitai *Dei filitii,* fumata cufn rcvcicntia atque obiequio recepit ampfexa 'it. . \ ·

a. Putatam Conftitutionem jullit una eunt filictis Regis luoi in Commentatio» referri.

j. Omnibus β lingulis Magiftris , Doitoribus, Baccalauréat *te* Candidetis pracepir , ut pari etiam obiequio diflam Bullam feu Conftitutionem colant *tc* obfervent ; ptobibuitquefab' poena orto fado mcuriendu exclu!.onis abotoni giidu Bc ipe Magifterii , re quis feripto iabtove , definitis m *diii»* Bulla ullatenus advcrletur .

4. 'Nominavit D. Decanum , 8c ⊺ιχ feniores Cum D. Syndico , qui Seren'flRmo Principi Eminentiflimo Cardinili *de* Kolun aiftis gratiis ob lingularem eigi lacrum Ordinem *te* Magiftrus benevoleatiam , ipfi renuncient qaid a Sicra Facultate hodierna dic fancitutn fuerit rogentque ut pio ea qua pollet apud Regem Chriftiunilliinnim grati» , impetrare velit lceras Facultati copiam pci ιαριεηιιΓιηαοχ inagiftros , Decanum , fex Seniores *Uc* Syndicum, adeundi Regiam Majellarem , ad gratulxndum >pli perpetuam *te* conllant.ni voluntatem de Religione *tc* ecclefia bene nic.cndi : liinulque ad referendas ampliilimas gratias ob millam ad lacrum Ordinem, quod magno ille ducit honori, Apoffolicam Conftitutiun:·'.;.

Atium Parifiis in Facultatis Theologicr generalibus Comitiis apud Sorbonam , anno, menfc *fe* diebus lupradittis : Bc cunhrmatum dic decima eiufdem menlir &- anni.

Da teli , S.riba .

Die decima quarta Martn , in exiecutiortem conchitionis 1st· die qtiin'a ejuidem menfn , Deputati Vcrfalias le cuntulcic . Officiis &■ gratia tum ScrenilJimi Fricipi» Cardinalis de Rohan, tum *D.D.Cotnieii de* Pontcharirain, in ieerttius Regis cubiculum honorifice ad milii Regem falutarunt : eique amplillimas fic humillimas gratias retulere , ob miflam ad iacrutn Ordinem fsngufan benignitate recentem Clementis XI. Conftitutionem . Deputatos lumma cum humanitate excepit Rex optimus ; *te* audita deputatorum antiquioris brevi oratione , pro nativa fua gratia Bc majeftate repoluit: Sibi maxime grata *tc* accepta fulfil· , quae ad recipiendam *tc* oblervandatq Conftitutionem Facultas decreverat ; duxltfefe fui efle officii hanc a fummo Pontifie· poftulare Conftitutionem adverfos librum, quem nosipli exituum efle modo afleverabamui ; camqee directam voluiflead Theologum ParificrUiuin Ordia: r., quem plurimi temper fecerat , *te* benevola ac prwpenia »..luntate piofequeba'tur ; ia Facultate Parifienli certans fiduciam femper iubuifle . firma fpe duttorn fore › ut numquam illa a priftino fuo erga Religionem amore Sc ftudio deficeret ; non dubitare ie, quin decretum noftrum quantocius typis mandari, ac jutis publici ficti curaremus , cum equum fit *Sc* rationi mcximt con-

eonfcntancum, ca qua funt optima, latiffime diifunduCeterum monere fe ac jubere, ut caute Facultés provideat, ne quid in fcholis contingat, qudd debitam Conftitntioifi Apoftolica reverentiam vel minimum ladfre, aut damnatis in ea propositionibus favere poflit; adeoque ferju(o invigilet iis omnibus arcendis propullaadifque opinionum nlacitu, quaJanÇcnianajn redoleant fiarefim. religioni aque ac Regni lu i tranquillitati advermm. Demum fuam regiam opem Ar auftorltatem nobis polliceri,quam promptam femper ac,paratam, ubi adimplendi Officii noftri ratio poftulalfit^spcrtari fumus . X i V.

DECLARATIO SACRÆ FACULTATIS THEOLOGICA DUACENSIS

ACA CONSTITUTIONEM APOSTOI AxAM qua incipit , *Uaiteaitai Dei Filial·.*

la Cnefrcfititte habita iit J. , *bora* 8. msrurraa 1714.

EXiminsdominusdccinus facra Facultati expofutt, fummum Pontificem , qui hodie Ecclcfia feliciter praeit,menfe Septembri anni proxime elapli edidifle Conftitutionem dogmaticam , qus incipit, t/«j«iisi *Dei Filiae,* qua proferibuntur una At centum propolitiones excerpta ex peftilenti opere parjtet proferipto, cui titufuiGillicus, *Ic 'lcavcjta Ttfeatct en Fraafolc, avec Jet H</If et teat merulee fur cbajac verftt CTc. a 'Perit* 1699. Al iter vero : *jibre^e te la merule de ΓEvangile , det ^tSei det ^tfuftrei, det Efi/lret de falae 'Paul, det Friftrtt Camui^uet ,<P" deΓ^dfeealjffe ;* eu *Teafeee ihreftieaaet far le trace decet Livret facrer., tyc.a 'Parie* 1694Scquidem nondubitare, quin eximii collega illam Conftitutionem privatim cx corde lu(ceperint ; fibi tamen videu neceflaiium, ac tempori congruentiilimum, ut faesa Facultas illam folemniter acceptet, eatnque adis luis inferi curet; tum ad udificationem ftudiofr juventutis, aliorumque fidelium; tum ad contradicentes redaiguendos ; turn ad relinquendum pofteritati illuftie exemplum profeflionis Fidei, ac (incera erga Sedem Apoftolicam obedientia : le ad hunc finem fiollulaic , ut primum alta voce legatur pta-Uta Conllnutio coram eximus dominis.

Laudarunt omnes zelum Ar vigilantiam eximii domini decani, ejufque poftulationi libentes an-D n.ierunt. Abfoluta leClioneConftituiionts.convocata eft (aera Facul as in diem j. menus Irquentis t irt polito aliquo mtcrvallo.prppararent (ele finguli ad -rft.ndsmobedien'um luam eo modo .qui efti-‹ acior.ac 1 hcoloqis Chriftianis dignior videretur.

Pollquam Lrimii domini, occalione novxConftii ut ion ii.mulca protulerunt de primatu jurildid nanis, (eu luperioritatit,quem lanâus Petrus, ejulque luccefTorcs jure divino obtinent in omites totius «obis Chriftiani epifropos dc fideles k de (chilmate v nando, Ac krvanda Respublica Chriftiana unitate ac tranquillitate de ingentibus malis › que non folum in Hierarchiam ecclefiafticam , fed E etiam in rempublicam civilem ejufque Principes redundant es (chilmate,de necetfaria unione membi orum ccdcliv cum ejus capite vifibili pei iidem Sc obedientiam, ad tuendam Corporismyftici unitatem, de valorc Bc roboreconftitutionum dogma · tiearum independent! agloflis At interpretationibut acceptantium ; dc cavillationibus .quibus aliqui utuntur, ut novam Conftitutionem Pontificiam refpuatit, aut eludant ; fignificarunt , ac profeifi (unt omnes unanimiter « aperte ;

Sc ('onftirutioncm Apoftolicam , qus incipit. *ifm^rnaat Del Pilim .* recipere pure , limplicner, linc.ulla diltinflu ,c , cspalitiotic , (euintcrpic- A utione» & ram plena ac finccra mendi adlmfione ad ca omnia, qua in illa definiuntur.

Se proinde unam Ar centuhx propofitiones , ficut & opus ea quo excerpt* funt, fub iifdem ccnfurjp damnare, fub ouibus in prjtfata Conftitutioac damnantur.

Sc Sc reliquos fideles obligari in confcien. lia , Bc fpo giavillimo ichiltnatis aut bciefis peccato, ad hanc fidei confenhoaem· ,

Sitk^erluafum efle, novam Conftitutionem comparatam ad rcium Theologicarum peritor, ad humiles,ac obedlentesectlcli* filios, non minus efle claram, quam qus alias edits lunt adverfus WÛ cletfiim tjoannem Hull, Lutherum , Bsyum.Jsn-^-lenium, Molinos, Bc Cafuiftas laxiores ac rigi-B diores, *Btc.* quam multi Canones a Conciliis generalibus conditi . Ceterum illam non minus acceptandam, ctfi reipculti aliquorum privatorum, aliqualiter obfcura foret;quemadmodum Biblis Vu! grs verfionis ab omnibus recipiuntur, etli non psucatn iis lint obfcura : illos vero, qui Conftitu-zionem non nifi etplicatam recipere volunr, non iplamConftitutionum,led fuai explicationes pratconceptis dptnioqiftrui confoimet recipere › Illor non obedite voci Palloris, fed propriis placitis fuperbe 8t pertinaciter inherere ; Lutnèranos Bc Calviniftas etiam paratos recipere quafvidConftitutioaei Pontificias, ipfumque Concilium Tridentinum, fub explicationibus fibi placentibus .

Suo, acevidenti conflare judicio, quodTridenetnum non reliquerit Icholis Catholicis libertatem tuendi certas opiniohei, aut certa fjrfirmata , ratione cujut conftitutiones dogmatica, qua iis fcholarum placitis viderentur contraria, refpui pollent : hanc cavillationem viam apeure innovandis multis propolitiombus damnatis ,, qua alias in fcbolis deicnfe funt .

Se generarim rejifere omnes fi tudes & cavillationes,quibus aliqui Novatores vim prafata Conftitutionis infringere conantor : ac liinul vehementiiïme hortari difcipulos, ut hodie prafertim caveam a lupis rapacibus ovina pelle indutis; ab hominibus (uperbis habentibus Ipeciem quidem pietatis, virtutem autem ejus abnegantibus : ut idemtidem legant tradatioocm perutilem Francifci Simonis *DefruuLbat bitrrt^trftm , aut librum Gallicum cx* priori excerptum^ui titulus,*Ltt artificeidtt* /frrrrtfuei : unde intelligent antiquos hrreticot iifdem artibus alos , quibus modemi Novatoics utuntur .

Maxime miium effe , quod aliqui fe catholicos vocitantes, prafatas propofitloues aut nolint anathematizare, aut agre anathematiseotitum omnes fete , psuciflimis exceptis,in ahtiqun Ar re‹ iiniorbus profanarum novitatum audeuibus, a Conciliis generalibus, Bc fnmmis Pontificibus prxaaninatai fint .

Se cum Chrifti gratia paratos mrsii pro rquitate, ventate , ac robore prafata Conftitunonls, quam ad perpetuam Ar vegetam rei memoriam aâis facra Facultatis inferi voluerunt ac jufletunt.

Se numqnam paliuros, ut nullus ad facra Facultatis gradus promoveatur, qui vel leviter fufpeftus fuerit de inobedientia erga frpe di<5tam Conftitutioncm ; aut qui circa illam inm rogatus , tergtverfarus fuerit, vel non tefpondent s ..ifoi miter nulc ejuldem Facultatis profeflioni .

AAumeflcdeepifcopatu, Arumverfa Ecclefia Hierarchia, fi concefia a Deo Sedis Apollo ita juta non afierantur firmiter, ut probant luculei uflrsna , fed triftiffima multorum regnorum ac pros inclarum Oiientis& Occidentis exempli; ubulerut, contempto illius Sedis primatu Bc privilegiis in eo contentis, fine honore, fine jltriidiftione, mimo Ac

line

inc bon 1< ad (uflentationem decentem necefl'arti» aut convenientibus, 111 pudendam ‹lc tnileiabilcm potdlattsYxiGe fciritutctn redadtuseft. 11 lus hodicicipla, elhcacilfitne Je pet cuniculos adverfati Sedis Apolluhcz principatui , qui quldetn vacuum Je mue primatus Pontificii vocabulum letmcnt fc predicant, led folcmnibui fidet decretis ea Petit cathedra manantibus pertinaciter obfillunt.

Peraita hac fidei À obedicntiae tcftifii.iti.ine, petiit eximius D. Decanus, an non placeret latra Facultati, ut ad mftiudioitcm ftudiofr |u<ct>tutti . aliotumqiie fidelium colligerentur, ī his annecteremur aliquot prrclara antn|Uiralisteftimnnia, et quibus mamtcllufn fietet, quantum Sedis Apultolic* decretis dogmaticis deferendum tir . Conliltum probarunt eximii DD. congregau : tdcoquc facra Facultas in dicat 1/ ejuidem menus hora a. pom. convocata eft .

'In CuXjrqartnae *habita in* 17. *e/afitae mtnfii* rtjra i. *fafi aterlirena* .

Placuit factat Facultati › ut ca fuipturis, fummis Ponububus, Conciliis , Patribus, alttlquc 111tlonbus eccie fiai lie is lcquentia teftimonta protelantur, iliaque in quatuor dalles diftributa przccdenttbus aiftis adjungantur : quibus dcmonftretur, needle die ut fideles cum Petro, ejulnue ' fuccdloiibtis ecclcfiampalccnlibus, Ifti ex cathedra docegjibus, perpetuo conientiant , niii ab os ili Chrifti ut oves puciidc lejungi velint.

"Pt/f *te/liaeonia t fucru litterti IT* anandr »/rf ri/ra *frohte* , /rj»«»r«r '

SUBSCRIPTIONES.

Intralcnpii laciam Facultatem Theologica?! Duacenfcm reprzfentantcs , huic declarationi cotnpledenti tuum Congregationum cjufdem › icultaiis Arta, quam m omnibus noftram die cognofcnnus, Alibenterprofitcmur,iub· fcrtplimus hic dic 17. Augttfti 1714.

NICOLAUS JOsEPF IIT? DE LAVERDURE.fredif/a *Fataltatii Tbeefe^ica Dedar,tr Trefeffrr V,,mariai,lafiinu Ecctefia C elltiut 1 fancli -4teati leit -4fofi»i,ia.in,niei,aie fob/til t* Dtcanai *tT* Cane· Virai , CX *jfficOi Univtrfitati, fra remfore Deianui.*

NICOLAUS B. DERREZ, *finera Tbuelefia* Dv*ilor, Lingae [anUa Trefeffer i{e}iui, Seminarii Moalarliaai fer vιμηΐi auiaque anati allai Trafei,* - a

ADLLCOURT.Faca/rarn *TIMlifui Daaceafij Dollar, tftrefrjfer Hjtiui ac Oriinaria,, Seminarii HniiTrefei, infigni, etclefia Callejiata fiuacli Tetri Trafefitat* , CX *Univerfitatii DuatiaaCanctHariui* .

J. M. AM AND, *firilutu Tlιιιλψη Dedor, tr* "Piefifflr Ordinari·!, *iafiieu ecctrfia Celleziuta faafli Petri Deceant V* Canear*tui , Seminarii lurt Maria Firjuii Trafic* .

J DEMARCQ., *Fataltam TUnlufue Daattnfii Dollar,ac Hn*1 "ί *Oriinariafrae* 'Preftffior.infiini, ecile*fi- Calludia fundi 4mali Trafofitai,* ae *Uniterfireiu* Oaarvaa Caarrl/ariat , arc·»· *Seminarii Tarfenni Trafn* .

J. DUBOIS , *efafiem Faculiatii Tbee^iea Deflor aimffai , et* Rr{rar *Qriiaariaf^nt Tro/effrr, p* >»fil»n *mirfia CtiltiHte fenili -Amafl Caaanu-* ▮, ·<!·«· *Seminari, Toraaienfi, "Prafei.*

Infrafcripii faer» Theologi» Licenti»'! huic Declarationi Facultati» Theologice Duaccnlis,. matris noftr» , libentes fubfcrtbimus.

f .MICHAEL CÂRMOIS, *Fatultaiu Tbnltfiee Daacenfii I ittettetui , olim in Collegio fenili Tborna vi^einu. DaacmVInelagia* R<jrj»r *Trimariat^afa» fl. I'reiitettrne» Qriiat aatueaai Magifter* , CX *flanti tau/tru Conventat Daaceafii funfla Cram Trier* .

A I AUBEGtOIS , /atra TUij.a Unna·<·> , SraaiiMru *IUltueei Trefrl.*

Pt IRUS JOSEPHUS LANCRY, *fn^tr, fecra Tbteluie lirtntietui.*

J. -MO 1 I^UIN , *frtil)ttr , Cenamini infifini ettlefia CtHnieta Jeudi Vitri, fureTbrUtfia h- teelierui tr Stetieerii Fiiri Trefei.*

Λ. LE ROY , *feue Tbtelnie Litratietm, tt ntlifie iteta* Mari· *L'riu Duuctnfii ferai bai.*

I *lefreftriftai frtibjtter, faire Tbtolot'· Luemiatai , SemiaeriiHiyeieei Trafri,libtai febfinèn buu Ortiaretieei fuir· teceltetu Tbteleiua Dae refit,rirta ettiftetieat» faiem,flmflitei»,tr fint raflitatiilat C·»· fiirniitini Ttatifiua,* f»a *ixnfir* Unigenitus Det Filins, P. I'IEIIAR k *Infrtftriftaiferra Tbeelef!· L',,nt'.irei,,ccl^e lundi* h(iie/ui *Dneii feretbni Urbiieiajitm Cbuftiaaiterit Drcueiu,et<a<iir Qfficialircrii ^{trbettnfii Punit·· reni, iitm fteiu* M. LE FEBL'RE. *lina frena* F. EDUARDUS CHORLEY. *^tmle-Btaeiiilinai S.Tbttl.iitenrietni.*

Infraiciipti iacrr Theologis Profeftore» in UniverlitateDoaccnabbenter iubfcnbitnoshuic declarationi faerx Facultatis Duaccnfjs circa acceptationem puram, limpliccm *St* fine euplicatione Uonftitutionis Pontificia;, qus: incipit, *Uaigtni. tni bti filiui,* prout continetur prxfertim in fecunda Congregatione prefat» Facultatis.

EDOARDÜS DICCONSON.Cd/ej/; ^«f/eru·» *Daattei l'ut frafti.ir ibiitm futra Tbtalet 'Praftfrr.*

RICH ARDUS KENDALL,Me«dr»> *Cillifnfiitre Tbtalagn Trafrffar, tT Staiiarum Vrafellni.*

I · DAMASVS A S. ANTONIO, *TrierCar. militera» , tT futra Theelaiia Ltilar tmtritui.*

F. AUBERTUS A S. DION YS10,d./iniror OU.·1111 *Curiati,rurwnttr eati^eei faire Γιαιαα^,β Ltfler.*

1. GASPAR A S. LEONE , *Oriiieu Cermthtarenr , futra Tbaeleiia Lrilar timer,tai.*

F. AUGUSTINUS CRESPIN,R.^»A>»ra"u» *Ertmrtarai» faacli -Λ·ι»A fetreTbealo^n Traftifa'* .

F.JOANNESREM1G1US MOURA, G«a-aia-»n> *fitall PPaihaam,uatieu»i fuir· Tbialaz-l cflar* .

F. NICOLAUS FRANCISCUS HENNAY, *Ifrrall. ITella , faire Thialeita Licier* .

F. BRUNO CANTRILL , *ferra Tbed^ia Lefler ufui /{etelledei ^tnila-Daatenei.*

F BE.RNARDINUS CLIFTON , *afui ecf. itae (aire Tιαια^ιβ Lefler,*

JOANNES SPEYER,*eSecittete feflefin Cellflie e4f»ûiacHna faire Tbeelafia Trefeffer „4tadtmitui* .

GFORGIUS DESCHAMPS, *I Ceci,tun ftfa, in Callifin ^4jaitinfliae facra 'fbtnlelie frafrffrr ^iiaiemitai , tr* Metbefrei frefijfer J^r|iua .

F. CORNELIUS a S. JOSEPH . *Cerm.l.ta Difcalctatet, facra Tbeehiia frafrffer.*

Iefrafcriftui iibe», etium fabfenb» Dcclarariaei faire Facultatii Tbeolefita Daaceefii tirca atieft··tnatm furam , firaflitim , tT fi»r eaflicatiaae , Caafiitntieaii Taetificie , f»a *me,fu* , Unigenitus DeiFilius. *stilem Dueri Srftcmbru* i ' 14.

CAROLUS LOCQUEN1 UX, *stream baflar, tr* Colley,i *K,ιιϋ Ducnfii Kzz·· Triacifalu* .

Infraficriftaifiandi ytmaaii Rjirt'af/ι,σ ,n Stmenerte^maaiiae DaateaaTbeeieiia frefrj'or tr frafr' fere,fimfiititer, trfint tafHintlent eticft» Cenfi,-tathatne Teneifitieet, ^ua infifit, Unigenitu· Dei Filius, *ie faa Déclaraiio fietra Faraltar*11 *Tbeeleiica Dtaieafin. -4tian Daati,* 10. *Seftembm ,* 1714.

D MAURONTUS DUELIN. *Infrefiiriftai I,beat fabfrribe Declaration, faCra Faeultalii Cbnleilca Daacena , tr fart, <T finifbenn tant iffie, tT fine tnflieatieat attente Canftitatieatae Tentiflitiaue ,* yrtat *incifit* , Unigenitus Del Fthus. *^4flam Dean ,* 1· *Ceavtata noft,» FF. Mm. Cafaria. 4ie* to. *Seft.* 1714.

F. FREDERiCUS, InfulTAeW *f tiler,Ga« dianni d,f}, eefir, C^autntni Daettat* I ÎN

CONCILIUM ROMANUM

I

In Sacrojanffa Baftlica Lateranenfi

celebratum

Anno Uriivcriàlit Jubilæi MDCCXXV.

A Sanftiffimo Paire, & Domino Noflro

BENEDICTO PAPA XIIL

Pontificatus fui Anno L

ROMÆ, Typis Bernabo, Anno MDCCXXV.
Sumptibus Francifci Giannini Bibliopolae
SUÆ SANCTITATIS.

***Cum** Priviltgio Summi Pontificii.*

CON CILIUM ROMANUM

A JBenediâo XÏП. congregatum.

I N D I C T I O ROMANI CONCILII.

BENEDICTUS PAPA XIII.

Redemptor Noiter , qui plantavit vincam fuam cleâam , earnque locavit agricolis, nt redderentfruâum temporibusfuis, vigilantiam potiSimum cuftodibus commendavit , ut , fi quas mala germina fuccreviflent , provida folicitudine evellerent , ac dlifiparent, K ner afliduum boni feminis cultum, optimal in horrea , copiofafque fruges inferrent.

Myfticls his monilis , ac prcceptis inftituta Chrifti Ecdefia , nihil ad doArinie , dHciplin*que falutaris fruâum conducibilius reputavit , quam ut prudentes fervi , quos pofuit Dominus cuftodcs in vineis , ftatis temporibus convenirent in nnum , eorumque collatis in commune confiliis , mores emendarentur , controverfi» componerentur , vmezque florentes latius darent odorem fuum . Itaque per facros Canones fepe decretum , ut quolibet faltem triennio uniufcujufqoe Provinci* Epifeopi > legitime congregati t Provincialem Synodum celebrarent ; cumque morem , ficubi obfoleviffet , Sacrofanâa. Tridentini Synodus renovandum , reftitnendumque curavit . Ac Nos quidem , cutn in Beneventana noftra Ecdefia relideremus , graviflimis licet calamitatibus conflictati, ac tene motibus horribiliter jam tertio concuUi , ac prope ruinis oppreffi , Metropoli ipfa collapla , A folo pene aequata , B. PHILIPPI NERI1 prsfenti ope ferv^ti , canonical hujus obfervationis officium femel , & iterum obire non protermifimus . Ad hanc vero Apoftoliea Sedis formidandam altitudinem eveâi > uuivcrfaque vine* Domini Sabaoth , licet immerentes , propofiti, nihil antiquius habuimus, quam ut laluberrimam hanc Epifcopahs muneris partem , & ipfi preftaremui alacrius , *Be* ceteris explendam vehementius commendaremus, prime hujus Sedis exemplo ; ut cujus Epiicopi!c viget Magifterium , Epifcopalis etiam lervitutis forma , eundis Ecclefi* Paftoribus ad imitandum propofita , operarios ad laborem magis accenderet, atque ad uberiorem agri Dominici fruâum redundaret. Acceffit proteret id ftndiorum noftrorum incitamentum magni Jubilci opportunitas ; cum nimirum perditas oves ftualofius requirere . atque ad earum falutem intentius advigilare , Annua ipfe Redemptionis , acceptabiiis Domino , *Bc* materna Roman* Ecclefi* rbantas , *Se* oblata Æierni Patris benignitas admonet .

Volumus igitur , ac mandamus, ut Epifeopi omnes, in fpeciali noftra Provincia conftituti, videlicet inter Capuanam Provinciam , *Bc* Pifanam ; necnon Arthjepifeopi , Sufiraganeis ca sentes, Se tam Epifeopi, huic Sand* Sedi immediate fubicâi , quam Abbates nullius Dicœcetis, jurifdiâioncm quafi Bpifcopalem habentes, qui alias Gbi Metropolitanum, cujus Provinciali Concilio interfint, ad formam Tridentini non elegerunt , ad diem Dominicam in Albis proximi .1101*171$. ·>' hanc Almam Urbem conveniant, ut in Concilio Nobifcum congregati , Ecdcfiarum fuarum neceffitates proponcie , *8e* qu* difeutienda proponentur , communi coofilio expendere , *Be* confenfu firmare valeant . Simul etiam Capitulis, & Cleris fuis edicant, ut, fi qu* habeant negotia , qu* ad Synodalem conventum , quem in antcdiâam diem indicimus, deferenda cenfuerint, per Procuratorea fuos, Synodi judicio dirimenda , aut componenda, proponant. Preces autem interea ft privatas effundant, *8e* publicat , ex przfcripto factorum Canonum, indicant, ut Pater Cctleftis , dives in mifericordia , vifitare vineam iftam in benediâionibus fuis , *Be* confilia , «âufque noftros afpiraudo prrvenire , ft *adjuvando* profcqui dignetur . Datum Rom* apud S.Petrum in pervigilio Nativitatis Domini die XXIV· Decembris M DC CIV·

* *F.^i. Archiefife. Efifc. ^telheeil.* , JiieasTk.
See.Cue. Sttntaei»i. s tasis.X.

PROROGATI 0.;:;'^

Celebrsitonii Conahi.

Aü Dominicam Secundam poft Pafcba, die j j . Apnlis 1735.

BENEDICTUS PAPA XIII.

SUPREMI cum noftri fit Apoftolatus Officii , gloriofum Ecclefi* Catholic* ftatum honore debito promovere, *Be* facrofandas ipfius aftioncs, quantum cum Domioo poflumui , ad Dei gloriam, Fideliumque profeflum, celebri re ; qurcumque his detrimenta afferre ; quaque ordinem > & harmoniam turiiare poftëpro-(picimus , noftra Nos decet conlideratione dimovere . Naper fiquidem ; fub noftris dalic literis apud Sanâum Petrum, pervigilio Nauvitatis Domini, 14. Decembris >714. pro divino cultu peraogendo , ahifque , a Parris Canonibus, ac generali Tridentino Concilio, ad Provincialium ptrfertim Synodorum escitandam celebrationem falubriter fancitis , evcquutioni demandandis, Concilium Romanum, a Nobis, Deo opitulante, cum cerris . per Nos fpecialiter tunc vocatis , Venerabilibus Fratribus Noftris Arcbiepifcopis, *8e* Epifeopis, aliquibufque Abbatibus , junfdiâionem quafi Epilcopaiem habentibus , Dominica proxima in Albis ba-

bcudum, indiximus. Vctura . qua rebus qui- A bufdam digerendis, qur dicbus iiifce fupcrvenere, india* Concilii diei non -u» fore cornmod* exiftitnstur ; minofque etim vacati- Patribus opporcuaa, quorum aliquot » et Trsnlalpinu pracipue , St Tranimarmi- , longo iam itineu arcinAos, paucisdatis aliis iuducns. exprctemus , oportet ·, matura idcirco deliberatione noftra , Concilii prcdufti celebrationem ad diem oAiraa indiâc Dominica in Albit, qua eft lecunda poft Pifchi , diem fcilnet decnnamquintam Aprili· hujutmec Anni , drfterimus, ac proiogamut i iplumque Contiliim m Patnarchalem Noftram Latctancnlem canendum , ibique iolemniter /clebeandum , edicimur t atque ftatiiimur . Qiiucirc* prafatos om B nes , aliolque quotcumque , qui de jure < vel cooluctudine intereftc debent , iterum requiiimiu, *Bc* monemus , ac diftride prscipicntet , mandamur, quatenus die fupradiâa in Concilium i tunc in prafata Noftra Ecclelia celebrandum , convenire» ac pcrfonaliter eidem, iscrifque omnibus funAionibus , ad SyroJi ulque concluiiooem, Patrumque dimiffionem , interdie teneantur. Interim Deum iratum, atque iterum humiliter exarandum optamus, ut luaSpiritum Sapientia mentibus nofttis infundere dignetur , quatenus , eo infpirante , opportunis modis, qua recta funt exequi, & malis omnibus obviare poftimua. Datum Roma apud S. Penum dic 14. Mattii 17*$· Pontificatus Noftri C Anno Pumo.

B. dt. ^irebitpife. Epifc. ^ibcllhitn.
Stc. Ctiu. Stimtrm.

L I T E R Æ

"PUBLICATIONIS ſ 0 N.C IL II
g 0 IM 5(1

BENEDICTUS PAPA XIII.

Venerabilibus Fratribus, Dileilifque Filiis, Archiepifcopis, Epifcopis, & Abbatibus, cettrifquc, qui Concilio noftro Romano , nuper a Nαβi$ coafto, *fC* Dei gratia folemniter abloluto, interfuerunt, ▾el interefTe debuerant , Salutem , 8C Apoftolicatn beoedaftionem.

QUatuor cam fupta centum Romani noftri Concilii Decreta, fubduobus *Bc* irigmta Tpdas , Decretalium more , dilpolita , oâo inter folcmnes Sefliones , Mrnlîboa , proxime praeteritis Aprili ,<c Majo, Sacrofaocu in Bafilic* noftra Lateranenli a Nabis , cam Veftrum om- E niura conventu , celebratas , uuanimi confenfu kâa , lata , *Bc* pror.mlgata fuerint , atque in unum inde colleft* Velumen , illarum etiam Appendicem referens Sandtionum , *Bc* Conftitotionutu, quas ejufdem Concilii occafione ftatuendai judicavimus, cum originalibus jam coi.'ata , typis Ama in hac Urbenoftra folicite imprimenda cuia'erimus ; illamet tandem, poft quatuor plane meoies, in ipfisdiligenter , emeodareque cudendi· infumptos, decurrente hoc meole in lucem publicam produite ligmfiexmus. Ne veroaliquam fuper iis , quibus, ut evitentur, vdexeeutinni mandentur, certa ibi tempora peaftitwmr r, qoarsdonam fcilicet eoa, «d quos pertinent, obligate ceperint, dubitationem iuborir» contingat, omnes, & fioguli , pratentium vigoie, volumus, a die inferius lignanda. Decretis ipfis Concilii, univcrlifqoe aliis Saitdiombus, *Bc* Conftitationi bus , ibidem relatis , obligari «apilts icunt , prout cos obligatos efle, dcnunciamvs. Ut hoc autem *d omnium notitiam perveniat, noftra*has Literal de more in A lma ejufdem noftra Urbii loci· felitis legi, publ.cari, *Bc* affigi jubemoa,ac inde Arjuipiam eacutaciooem , quod ea ignoraverir, ul» laicnus non admitti, auAoritate Apoftolica, Ustuimus, ac declaramus ; quibuicumque in contrariam non obftantibus. Datum Roma apud SandUan Mariam Majorem die vigefima quint* OAobris 17*5. Pontificatus Noftri Anno Secundo.

f. Efifctfui
Stt. Cuu. Sterctériec.

DECRETA
CONCILII ROMANI

Celebrati Anno Jubilai MDCCXXV.

Dichii 1$. tt. 19. *ApıIu :* er *g.* IJ. XX. *7. σ' 19.*

TITULUS L

De Summa Trinitate, & Fide Catholica.

Tiiici pnftfpa ı· *C»»citii>* *cmittciuU.* Qisaado, CT 4 *ftuiui tutr» S)»»J»lt>*

IN nomine Ianâifiltms , ac individuae Trinitatis, .Patru , & Filii, *Bc* Spiritus ianâi · D -<»"» ı

Sanâam Catholicam, *Bc* Apoftolicatn fidem, humans falutis initium , Chiiftiani sdificiibafim, divinique Numinis cultus firmamentum, facrolanfta quam coluit , *Bc* colit , docetque , ac docuit Romana Ecclelia , quaque juftus homo vivit, *Bc* line qua impollibile eft placere Deo, integram cum primis, *Bc* inviolatam ab omnibus tenendam, atque cuftodiendam decernentes , myfticutu (jufdem noftro fidei fundamentum, fupra quod nemo aliud ponere poteft, Jeium Chriftuaa, Dominum Noftrum, obfccramus, ne unquam noftris ipfe malis ofltnfus, velut olim in navi dotmitare videatur, fed fponfs luse Ecclelia vocibus temper excitares, femperque ete&ut, *ia* brachio virtutis fus ejus dilpetdat inimicos , ventifque feperbis, marique inconftanti*impetet , cefl'entque tempeft*tes : hsrrfet tollat, falfi dogmata diflipet , *Bc* Apoftolicam navem tuta femper ftatioue confervet. Interim, nt iis, qn(corde in fide ipfa firmi font, *Bc* ftabiles ad juftitiam , ose mfuper confeffio fiat ad falutem i Tridentini Noe Concilii decreto * inhsrentcs, ipfara fidei profeflionem tifdem verbis, quibus, *"L–t··*· juxta formais * fel· rec. Pio Papa IV. prsfcriptam k : Nos ipfi met, *Bc* eniverla Synodus hujus t ,.rrt „ initio Concilii publice praftitimus, dr folemniter profclli fumus, ab infraferiptis , fuo loco , *Bc* tcm.

tempote, inaom>refpeâive Dieccfibus. emit· A acnuam detttnimus, fub patnii contra eontumacet in Bella *ifft* latis, alnfqee Epiicoporum arbitri· fttiaeadu . Fidei itaque protclfiooem emittent.

1. Epiicopi a aliique de Clere, recent Ecclefiafticis de beneficiis provifi , aut facris Ordinibus initiatia m Dimcefana Synodo, primo celebtanda .

U- Dignitate» , fc Canonicatus obtinentes , poll adeptam pofiedionem. tjra in manibus Epiicopi, vel ejus Vicarii Generali», tum in Capiculo infra bimeftre.

III. Beneficia eum animarum cora habentet, poft ipiorum pofleflionem , infra idem temput. in manibut tantummodo Epiicopi , vel Vicarii B Generalis·, prout & in alterutrius manibus.

IV. Quicumque alia Beneficia fimplicia obtinentet .

V. Item novu» Vicarius Generalis: Vicarii Foranti : Procuratores , & Promotores Filci Epifcopali» , Cancellarii t ceterique Miniftri ejufdem Curio,

VI. Novi Concinnatore», etiam Regulare».

VII. Novi Confciarii , etiam Monialium.

VIII. Docentes publice, vel privatim Theologiam , Phil ifopiiiam , Jus Canonicum, aut Civile , vel inferiores quaslibet diiciplinas , etiam Grammaticam.

IX. Ac tandem Medicinam, fc Chirurgiam etercentct . C

CAP. II.

UNIGENITUS *CltmtMii*

TP. *XI. tkftrmntU Efifttfit*
ctinmciid.itur.

CUm ad fidei Catholica: profeflionem integre , inviolateque retinendam , & cuftodicndatn , neceflarium fummopere fit , nt fuc crefcentes per hoc recentia tempora circa eamdem fidem errores , a Sede Apoftolica damnatos , fideles omnes vigilanti ftudio procaveant, & abominentur ; idcirco ab omnibus Epilcopis , fc animarum Paftoribus tota , ut hade- D nut , folicitodine curandum eft , ut Conftitntio a fan. mem. Clemente XI. edita · , qus incipit, I/*grMrns, quamque, noftro uti ejufdem fidei Regulam , agnoicimus , ab omnibus-cojufcumque conditionis, fc gradus, omnimoda ac debita obedientia , fc erecatiooe obfervetur . St quem itaque cognoverint (live Dioeeefanus, aut Provincialis fit, five exterus) m fui» Dicecefibus permanentem , de Conftitutione prsdiâa non bene fentire , aut male loqui , in eum pro iua Paftorali poteftate , fc jurifdiâione procedere , fc animadvertere non negligant ; fc ubi remedii eflicacioris opus elfe fenfennt , ad Sedem Apoftolicam pervicace» tales , & Ecclelie rebelle» deferant . Invigi- E lent etiam , libros con'ra ipfam Conftitutionem editos, aut falfas doctrina» , in illa damnatas , propugna, 'es , diligenter perquirere ; eofque fibi tradi mandent , Nobis inde , fc Apoftolica Sedi dcnuaciandos .

C A P. III.

Omi *fer /i ı'ρ/·ı raasNMadl*
tftuditat .

EPifcoporum munus pVOcipuum cum lit verbi Dei prodicat 10, quod luo prrc.-pto induxit, esemploqoefirmavit oternus animatumPaftor, Chrifto, Jefas , quotidie qui in Evjngelio » dicitur fuilie docens in Templo ; non trnrne- ajtuaa·.. rito ad illud pto viribus esequendum noftros hic excitamus Epifeopos, quatenus, ne focularibus ita intenti fint ipfi, ut fupervacatieo circa ea labore fe confumant, fc R'egem in'erim qua funt ad Deum per fe docere minime curent ; cum alias verbum Dei derelinquere , fc mentis miniftrare Apollo!i equum non efle profcflilint · . Multa <) ae« ». lane Dominus *aliter* , <7* a/irrv , Magifter, ut *· docet Angelicus » , difcipuhs tradidit adim- aj, q plenda : oflicium namque docendi commiiit » ·. Apoftoli»„ut ipfi per fecxercercnt tanquamprincipaliflimum ; oflicium vero baptizandi eis comraifit , per alios exercendum . Nullam itaque Epiicopi ad fe rei familialis curam revocent, led lectioni, fc orationi, fc verbi Dei predication! tantummodo vacent * : neque Viduarum , Pupii- ·) c» talorum , ac Peregrinorum gubernationem per fe iplo», fed per Aichipresbyteros, vel per Atchidiaeonos arant <: folicitam imo operam na- ;o f) o..ta- — vern, ut ime intcrmiUione un"ipfimct in com-t>rM|«a«r midis fibi gregibus pafcendi· aflidei, fcvozPa- "«<>··<·. ftoris in Ecclelia, diebus faltem Dominicis , fc «·*.'" **. folemnibus Fefti·, fieras in exponendo Scripturas, divinamque legem annunciando, audiatur ; id quod tandem , fi legitime impediti non fuerint, justaChrifti, Apoftolorum, & («erorum Canonum normam, per iemetipfo» obire tenentur ; exclufo femper fcientie dcfeâu , qui in Epifeopis reprobandus efl omnino, nccdc cetero tolcrandtM f . iAr'r. u.

Oft Ordia

CAP. IV

?4rarh»rum Marsrra rammrm.ra.rar : *Tatrit*
Drfirinaa· Chrifii.imm edertadi metbedat
erbiletar .

INvigilent etiam Epifeopi , ut Parocbi propria, qur fua funt, munera eserccant : plebem per fc videlicet in Catholica fide inceflanur «nftrucre, fc Sacramentis reficere : mlirmos vibrare , & moribundis afliftere· quotid'inas pro Populo ad Deum preces , fc orationes effundere *i tc* 11'idibili vitr, ac converfationis exemplo, virtutibus, fc morum difciplina, omnibus prelucere , viamque labitis premonftrare. Ad plebes quocirca luas Parochi, ceterique animarum Ketioes , lingulis laltem Dominicis , Feftifque dicb.is , cui de precept· obfervari folent , de mane, poll *letium in* Parochiali Mifla Evangelium, fermonem brevem habeant , fc facilem atidirorumque capacitati aptum; vitia, qqpdeclinare, fc virtutes, <;·» leâari oporteat, derunciantet ; Romano adhibito Catechiimo , pro Pa ochis potillimum imprclfo . Hora vero pomeridiana pueros, puellaique a lcptcnnio , fc lupra, ad annum ufque decimumqtiartiim , proÎriam convocandos in Parcrciam carent ; eofque uo *ordine* , &* loco per Ecclefiam *diipolitot* , (maribus femper a feminis leparatis) fidei rudimentis , doCtiinaquc Chriftianaex libello ,quem clar. mem. Caidinali· Bcllarminus edidit , fc

fel- re». Clement Papa VI||.arttilleadtm sun-
'davit, fenhm, u 9110 poterant.plane imbuant ;
u»a>n temper, camdemqad docestdi ragulfmii-
3 ' aueiKo , qu· fervauda ntc dabitur m Appen-
‹Otte · Fuetorum aero uarcatav adhortari non
omittant, quos etiam adhortamur Not. & ad-
monemus , ut proprios Filio» domi bonis no·
ribus , verbis , dr exemplis inftitaant, atque
ea , quai ad Chriftianam doârinam pertinent,
lcduto edoceant, eadem rrebro , qu· illos Fa·
rodu edocuerint, repetentes.

CAP. V.

, ty «uameda >« *Fiji!* rsdrnrorir
ra^i'ramdri 1

A I) hcc Nos alia , & dolenda quidem re-
cogitamus , pueros nempe t Chriftianam
doârinam edocendos , non omnes in Civitati-
bus, *ft* Oppidis habitare ; imo non paucos in
campeftribus animalium cuftodias addiâos, ru-
ti cam lie vitam agere , ut , poft receptum fa-
lutaris aquae lavacrum , (pirttuali ibi ablque
educatore enutriti , neque, an Spiritus fanaus
fit , unquam audierint : adultofque infuper
multo' intra communitates occurrere , qui no-
ftr· etiam principaliora fidei , fummas fcilicet
Trinitatis , *Bc* Incarnationis , myftrria igno-
rent , & , quod magis lamentabi'c eft, cum
ceteris in fcbola addifccre verecundantur. ^.ter-
nae idcirco iliorum faluti confulere quocumque
usodo cupientes, Parochis diftrifle precipimus,
àt mandamus , ut infra carumdcm folemnia
Miffanim, ftatim poft habitum , ut fupra , fer.
«unem, alta voce, *Bc* materno idiomale , po-
pulo univerfo refpondente, quod, & m fecun-
da Mifla poft Parochum , ut omnimode igno-
rantium militi· occurratur , qui Catechifrnum
effugiunt t ac etiam in Oratoriis, Capellis, de
Ecclefiis ruralibus , ubi facra celebrari confue-
vere , celebrantes, adimplere teneantur , fub
pona fufpenfionis a divinis , Epifeoporum ar-
bitrio imponenda , faltem fequentia paulatim
cantando edoceant.

Signum S. Cnicis.
Mvfteru SS. Trinitatis, de Incantationis.
Symbolum Apoftoioruin.
Orationem Dominicalem .
Salutationem Angelicam·
Prxccpca Decalogi.
Prscepta Ecclefia .
Septem Sacramenta.
A«um Contritionis.

CAP. VI.

Tlrttlttcjii "Prtktth, ad *Cemilu Triitnti»! fuftrifUM» , tritailc dtttniiar.*

E Pifcoporom confcientiam , quam alias ipfi
in kpifeopatus Bullis oneratam agnolcunt,
iterum Nos gravando , injungimus eifdem,
vicrn» fus , fuorumque faluti» memorer , in
Catbcdralibus , feu Collegiatis in Oppidis
Dicecefis infignioribas , Theologalcm Praben-
dam ad facrc Scriptura expolitionem , dr in-
lerpretationem, licubi ereâa non eft, eujufque
Ventor· ' rrcftionam adeo Concilium Tridentinum · in-
culcat , tandem aliquando inftituant; lis , ce-
tcroquin eipeditiflimis, mediis adhibitis, que
eodem in Concilio proponuntur ; ut ubi fcili-
cct >n Ecclefiis › five Cathedralibus , five Col-
A letlatis pmdiftit, ulla adhfib Piwbenda adoid
iatlituta non reueiitur , Epifeopi canonieatum
quomodocumque , preterquam «1 caufa refi-
enationis , primo vacaturum , etiam (quod
Nos adjungimus) Nobis, dr Sedi noftra Apo-
ftolkc quovis modo affedum, vei rtlrrvatum,
tui tamen onus aliud incompatible non bt an-
nexum, ad eum uium ipfo fado perpetuo con-
ftitutum Nos *effe* volumus1 itaut collatio aliter
fada ab Epilcopo, nullius fit roboris, ac mo-
menti , dr Frabend· iplius nrovifio ad Apo-
ftoiicam Sedem noftram devolvatur ; prout in
noftra . nuper edita , Conftitutione legetur ,
fequeutt Vpis imprimenda cum Appendice .
Quatenus vero Canonicatus idem , etiam cum
B Pntbenda, Aquam unitam habeat , tenuis, 8r
non fufticienr fuerit ad onus fuftinendum pm-
diétuin. Epilcopus eidem, ulque ad luremam,
qu· cum Canonicatu , *Bc* Pntbenda fcuta fexa-
ginta non excedat , vei per affignationem fru-
ctuum aluujus limplicts beneficii , Nobis licet,
dc noftr· Sedi atfetfti, feu relervati , illius ta-
men debitis fupportatis oneribus ; vc) per con-
tributionem Beneficiatorum fu· Civitatis , de
Diorcefis , vel alias , prout commodius fieri
potent , de Capituli conlilio ita provideat , ut
omnino Theologalcm ipfam engat , dr facni
Scnntnrr lcitio habeatur.

CAP. VII.

C
Cui , 4* *fut* «ttrtint . *ifjt*
Tikolo Aîîi ?

F Rudus vero hujufmodi Canonicatus, onul-
que addidum eidem , (acre fcilicet e<po-
ncnd« , interpretandcque Scriptnrr , donee
Theologus aliquis ex *Clero* farculari , cui Ca-
iiunicatus ipfe cum Prxbenda contern queat ,
habeatur , Epifcopi ad tempus pro arbitrio af-
lignent , dclegentque quam primum viro alii
eccleliaftico , in divinis crudito , etiam Regu-
lari , de fui licentia Superioris. Provifi autetn
de Prsbenda hujufmodi Théologal! , tam in
alma hac Urbe noftra , quam alibi , quadra-
D ginta faltem quotannis lea tones publice in Ec-
clefia habere teneantur per fe ipios , fin minus
per idoneos alios , quos Epifcopi , vel eorum
Vicarii, cum oportuerit, fubftitucnr,- *Bc* Theo-
logum inierim ordinarium ad fatis *loo* muneri
faciendum, perfruftuum fubtradionem, quem-
admodum iit pracitati noftra Conftitutione eft
cautum , cogant. *Bc* compellant.

CAP. VIII.

4» /arra sxpsxrxda *Striftun mtthtim tkftrvcnit fnftnutr.*

L Edores autem , quicumque fine . divinas
in Ecclefia Scripturas interpretantes , hor-
tato» volumus, ut , cum non omnes auditores
ut fint eodem ingenio praediti I clara , *Bc* pro
Angulorum capto dicendi ratione utantur 1 po-
iiflhnumque monemus, ut, maximum eircanoc
minifterium, ea ipfis precipua Gt methodus ,
quatenus, literal! in unaquaque leCtionc Tex-
tus enarratione ptsmiffa , duas minimum cx
eiidem fterx Scriptura locis proponant lempcr·
folvantque qucftioncs; hiftorislem unam, mo-
titem alteram . *vel de* noftra fidei acriculis ,
8c facramentii , *vel de* Catholica Ecclefi· riti-
bus, eorumque myfteriis, vel aliis, ad fanam

doârinatu , ft Chriftianatn inftitutioncm ipeôtantibus , qua human* nedum csudiuant , *led* Iptrituali ctiam «.leant projette satcrcffentiutn iiluti.

CAF. JK

Stitt Sttifttrt lcJi-mtti ftitttt iMtrrffi ttiuin t

I.

ECcleliarum proinde tum Cathedralium , cum Collegiatarum Dignitates, ft Canonici, Parochi 11idem , λ' Confeflarii i*cular«s, (regulares ctiam, tub lulpenfronis pcenaacunfeflionitus audiendi; , quatenus hier ipfa lcâ<o in coram manaftciiis non habeatur) laerae, ut pntdiâum ell , Scripture legioni, diebus, A nota, ab Epifeopo praligendis I omnino interdie teneantur i impolita, qu* eidem Epifeopo placuerit, contra abfque legitima caufa abfentei poena pecuniaria , nemini ullatenus remittenda.

CAP. X.

(tttittttitrti ^uunoiii it roisrionJvi /ir *ktktrt Itktttt ? V fti ti ut titttt tlifttJi t*

REliquos tandem Contionatore' admonemus, quatenus ft ipli , memoret fe ad populorum utilitatem miilos , fruituofe futu rtnpleant minifterium ; ac Dei plebes , non in human* fapienti» verbis , led in oftenfione fplritut , ft virtutie , eoncionandn doceant , & docendo, Termones difcentiom ingenio aptent, & conforment. Quamobrem munus b- 0 fubituri, dofti femper , ft eruditi, maturi, fortes , ft irreprehenubiles , optimis moribus imbuti , non le ultro offerentes quilibet , ctiam ex Regularibus , ab Epifeopis eligantur: iique pt«cipoe , qui fuis a Superioribus probati , plenas exhibuerint literas approbationis.

TITULUS Π.

De Conftitutionibns.

CAP. I.

Mttr>ftlitt»i it Tmittiit , Efifctfi it kti uti ftti ctttkijtJti SyttJn evnraarisri UMrmp.'· *frtttttt ftttmt Tattifitt* Ahhum .

SAtis , intcr ceteras , qu* hujus fuerit congregandi canta Concilii, noftra fit ipfalndifttone mamlcft im. E noftra etenim Ecclefia Beneventana , ubi ocio a Nobis fupra triginta Dimefan* , ac du* etiam coaft* fuere Synodi Provinciale' › ad facrulanâ* Eccleti* umvcilalis legrmen , viribus licet, ac meritis imparibus, cleiti . id Nn. cum primis dies iiuêfcfque lolicitavit , ut quantocius Epifcoporum , qui noftra in peculiari Provincia font Conftitnti , Archiepifcoporum infuper Suffraganeis carentium , allorumque Epifcoporum , *ic* Abbatirni , Nobis immrdure , ft Sedi noiti* A"i tlolic* Iii(·|<βoiiiiη , qui alias fib: Metropoti .HHii.i , |'iovinciali cujus Synodo interef- ·) Count. I, nt › , non e.'cqcr.int , almam in banc Urbem *c*f?,r<* |* Concil· n cogeremus ; hinc torte non form. " drlpei.otter , ut Synodorum, Conciliorumque hu|nlino,di cHcbrando'uni ufum , (icubi ubiolc-

A 'um , duna Nui , generalis juxla Tridentini Conciiii " men^n ,. reqjaiuiemus , ce:cn qao-kJ qvr , Apuilolic* i.oi.i' , cunilarum E.elckarvm matris , Romans c.tlcli* exemple duâi , Metropolitani lcwuct in tuis Provinciis , ft Epiicopi in Dimcetibuv^nnovarent , ac reftiteerett.

CAP. II.

7rt'Cftt>tlit C9tt>lit ttitit» qttiikrt tritttttt r<fttJt. Mtirtftiiett» tlifititiut, tk ttftitrt 'Prtiitcit Lfffctft <flekrttttk.

B Umque ex hoc , quin Epilcoportim ConVuf cilia minime , ve! raro funt celebrati , multa fane, qa* c itrcclione opus habent, c·· cleCaftic* res negltgantar –, controvert·* percrelcant, fidelium mores deformentur , ft Religio ipfa in dies non pauca foftineat; cifdetu contra cam pugnantibus fandi*'matris Ecclcuc filiis ; iacrorum Nos idciico Canonum * , ft prccipuc Tridentini Concilii *t , poenas* innovando , decernimus , & Metropolitanis omni-puroc. bat in virtute umft* obedi,, n· i* mandamus ut ab eis, annuas parter .Synodus Dicecefanas , Provinciales etiam Synodi quolibet faltem triennio eonvocentur, & ad earumdem canonicarum Conftitutionum formam celebrenC ibs omnino : quod , spiit legitime impeditis I vcl agere negligentibus , fe· Sede Metropolitana vacante , declaramus , volumufqae, Eat per Epifeopum Provinct* antiquioietn ◀ f)C«««i ΤΙΚΙΛΚΙ».

CAP. III.

Ibrrrr/aM *XyttJi ftmti ftltt» it tnta tk Lf. fnfii cfftttttn : Vntrt vtrt fjfi ft* ttttfti tk ktjti Cttuhi ftbliittitt*.

DEcreto fimili Epifeopis omnibus , ac infuper Arrhii-pifcopis , luffraganeos non habentibus, mandamus, ut, cum nulli Epifcoporum liceat piopita apud lemetipfum Concilia facete *t, pi«:er* cor, quibus lunt McrropO- ()Cm *m· lcs concredit* , ftudeant A ipfi fcrxicl faltem in anno Synodum cogere Dioetefanam k, in r.) c··.inquam Clerici omnes Dicecefis, aliique , qui de pire , vel eonfuetudi sc intereffe debent , fub ptrnis a jure fancitis , conveni.c cogantur. lis autem Archiepifcopis , & Epilcopis jubemus , ut ptitnam infra (ea menfes , poft huju' Concilii evulgationem , Synodum habeant Dia-celanam , in qua pfeniHime omnia corim omnibus referant , publicentque , qu« in hoc eodem Concilio (quod timil.ter in foblecuentibos fiet j afla , & definita ette noicuntur.

CAP. IV.

Sutttt yrifrit , itfrt f< r-ttftl , fctltfiltrtm Ctfittlt* , CT *Ctiltlit, Fcclt fltynr ft rittr Cutvttttttlti, ftk ittn· Jitli frnt, tttficittt.*

ECclefiarum Capitalis, tam Parriarchalium , A- Cath.-dralium , quam Collegiatarum omnium, \· Conventualium , qua fluidem'vel- ut corpora . rnc ubris compaâa , fuis legibus vivere, fuilque regulis nutriri , &· cunlcrvari I111 ; opur-

opertet, défiait· precipitant , ac mandamus , ur, antiqus, 1« qua habent Statuta , *it* capita- 1««· CoolIKatieaea depvomant ; * M'M non adfint , *kt* infra faltem meafa > 'poft pratentia Concilii publicationem , fub ecclefiaftici interdidi pexna, omnino conficiant· *it* utraque» antiqua Icilicet, Ar nova, per Not, quoad noftr» alma Urbi· Ecclefiarum Statutal, Sc reliqua , fuos refpedive per Epifeopo· , accurate •••minanda , & corrigenda deducant , utque approbanda prsfentent. Epifeopi igitur i» iis examinandis, fi quid contra jus , vcl Tridentini Concilii decreta , aut Pontificiae Conftitutiones irrepfide cognoverint , fuper eo Sedem confutant Apoftoltcam , a qua juti· remedia expellent. Confuetudiom autem , nonnifirstionabilei > Sc honeftai admittant i & fi quae a ratione dechnaOc , vel contra Breviarii , vcl Midalis, Crzremonialii Epifcoporom » Pontificalis , vel Ritualis Romani Rubrica· inolevtile, ac proinde indebitam legis fpectem ufurpafe compererint, eas, vcl corrigant » vel omnino delenda decernant.

B

C A P. V.

Mttlmiei fn Stttntii ttfiteUriktti ftntxxtlii fnf»»it»r.

His ptzhabitis , pracipu» Epilcoporum partes erunt , ut tali methodo Statuta ipfa , *Sc* Confttttutiones condantur, quatenus qua ipfarum fint Ecclefiarum , Se Capitulorum origines, fundationi·, infignia, jura , confiietudines, redditu·, onera, Sc muneta, fais fab. capitibus diftindis exprimantur ; nihtlque in eis lit , quod a juris difpofitione I Sc Congregationum decretis , ufuquc recepto , Sc approbato exorbitet , fed illa appofne ftatuantur , qua pro opportunitate , St neceffitatc temporum , rerum , Sc locorum , ad divini cultu· augmentum , landioris difciplinae obiervantiam , Sc ecclefiarum utilitatem ftatuenda judicaverint . Hoc interim Decretum , una cum precedent! , ut ceterarum Ecclefiarum Capituha & Collegiis confulamui , ad Metropolitanos omnes extra hanc Synodum extendimus , qbi primo in eorum Concilio provida· ipfa· , Sc .plane nccelttrias prafati* fuper condendis Statutis fandiones publicare meminerint , Sc exeeutionem fedulo promovere I menti etiam obfequutun fel. rec. Clementi· Papa XI. , qui ,)x».ic«i. fimiles Conftitutioncs primi · , Sr fecundi * ·)*"·**· noftri Concilii Provinciali· Beneventani, nedum pro paterna tunc iaa benignitate laudavit , fed Sc dc illarum exeeutione certiorem fe a Nobis fieri velle fignificavit i dati· ad Nos, dum prrfatz Ecclelia prefidebamus , Litrris -jn forma Brevis fub die $. Aprilis 17 tj., quas ad perpetuam tanti Pontificis commendandam memoriam , in hujus Concilii calce regiftrari volumus, & mandamus ·

C

D

t i t u l u s 111.

Dc Refcriptis.

CAP. U N I C.

StftfritnuB TriSetlitH» , tfi/hlt , <ρ β- milia , ad *Efifnfti éirtO» , eae Efifctfli , fti nrtu» Carit Ctattihrk, vtl Tnottttri fi. /tuli txluita^A.*

RAtioni quidem , *St* ecdefiaftica convenit politio, ut litent, decreta , citationes , Sc mandata , qu» , partibus inftamibu· , ad Epifeopos , eorumque Curias . Urbis Congregationes , Camera Auditoris Tribunal , Judicefve dirigunt Metropolitani , plena, qua decet, reverentia, recipiantur ab lis » quod pro debito ab omnibus jam impleri , Nobis eft perfualum . Volentes Nos attamen frequenti laicorum quorumdam, imo Sc Ecclcliafticorum , occurrere audaci» , qui modis pallim inofficious , querulis, ac petulantibus vocibus , Notariis, ac Teftibus tumultuofe ftipati, Epifeopo* f»pe per vias , lap illime in Ecclefia , divinis incumbentes , adeunt , ubi , omni erga Dei miniftros ratione negleda , irreoerenter eis citationes ipfas , literas., *Sc* decreta exhibent , temereque etiam , ut quam citif&me refpondeatur , expoftulant. Statuendum idcirco duximus , prout noftra hac fandione ftatuimus , ae decernimus, ne citationes ull» in pofterum, eptftol» , mandata , aut, decreta que libet , a litigantibus, vel ab aliis, eorum nomine, reda in Epilcoporum manus deferantur omnino ·, fed immediate Cuii» Promotori Filcali , vel Cancellario prefententur ; *Sc* ira habeantur , ac fi Epilcopis exhibita , 8c prafentata fuiflent · quod fi, hoc non obftante, pradiâa quis Epilcopis adhuc prefenrare attentaverit , totum id volumus, irritum fit illico , *Sc* inane , nullumque contra Epifeopos , eorumve Curias fortiatur effedum.

TITULUS IV.

De fupplcnda negltgencia Pralatorum I

CAP. U N I C.

^fMarri Rr|aZerri *ftrfctu! ,* s»rmss s/rAiearm , ai *Efifcofa Ditrtrftm* hrardirrsdr.

CUm nemo plus in alium transferre poffit , quam ipfc habeat i meminerint propterea Abbates regulares perpetui , non poflit eos , canonice licet eledos , ex Innocentii IU. r·· fcnpto in cap. Cas» *tttuiagM , Dt ttatr , O" flitttt TrtfimtaJtnn ,* inis fubdixri benedicere , Ar munia Abbatialia exercere , ni prius folemnem , fervito Romani Pontificalis rstu » benedictionem fulceperint ab Epifeopo, in cujus Diacefi fuerit etedio cclenrata. Qumam vero fint Abbates ipfimet , qui folesnai hac teneantur benedidiooe initiari , *St* quaoam fit fuper his ratio habenda ; cum pro nngulis fufius declaratum a Nobis fit jn Conftitutione I modo edita , *Se* legenda in Appendice j quidquid idcirco in ea preferiptum eft , atque fancitom , ab omnibus in luturum volumus obfervari.

TI-

TITULUS V.

De ^emporibus Ordinationum. |

CAP. L

Traaewadl ad /acre» OrdlaMVxrru *tntfrt*, vi-
le»» *iiff*»fai»»u ^iftfitUtt*, -*- a t---
esuNfue, *fti » fnfri**
trinttacur.

CUm juxta régulai ecclefiafticas, * (anâorum decreta Pontificum, laera flatis a jure temporibus celebranda fiat Ordinatio-
TnJ ft«nc'L nC' * ' Poen** propterea contra eatra el tempo-
/1,1,1.'1 '* ordinantes > (xcrofque Ordines fufcipiences, innovamus. Singulis veto promovendorum e«preffe fignificamus, ut, fi quis ipforum Apoholicc diipeniatiunis literas, five per Datariam, five per Brevium Sccrctatiam, live alio quocumque modo, expeditas, quatenus ad lactor Ordines, extra coniuet\ ordinationum tempora, a quocumque maluerit Catholico Epiferspo promoveri valeat, obtinuerit, illas fem-per, nonnifi cum claufula, *frrv»t» ftnnt it-*
s v>it m- creti *Cltmtmii Htl.* * concertas fuifle intclligat,
f" d' Re*** atque ita, ic non aliter executions ab ipfiifmet
" ' *' Epifeopis promoventibus demandandas fore declaramus.

CAP. II.

AV»<ur«> > /aarow vfare *friviltfiertuit, tut»,*
ttyf·· aeve inialc» , tjrfrt
tntftr» farii i»iti<utt»r.

QUo vero ad Regulares, privilegia a fumeus Pontificibus habentes, five expreffe, five per viam communicationis concéda, facros videlicet Ordinca extra tempora fufeipiendi; cum Privilegia ipfa in fuo robore periiflant, *nec* iis derogatum fuiffe^conflet, decernimus pioinde, Regulares eofdehn, abfque novo induito Apoftoiico, tuto porte extra tempora ordinari.

TITULUS VII.

Dc atate, *Bc* qualitate Prcficicndorum.

C A P. I.

SlAv/arrz ad prunam *T»af»rt»r timirttltii rtti»*
fr»[ir£it»r.

CUm per Apoflolum feriptum dt · *"Hntini c»«a* aaamsM *<mf^<urii «*, Epifeopis ariimadvettendum fignificamus i quam periculola fit facra manuum impofitio^/"debita diligentia neulaéia. Super lia itaque ▮ qui prima Tonfura E hint initiandi, curam omnem adhibeant, & inquifitionem i an talcs tint, qui probabile judicium, non humano quidem confilio, auc fori («cularis declinandi, sel a Jaicalibus fe. muneribus, *Bc* oneribus eximendi caufa, ecclefiaflicas eos militi*adfcribi velle, prafsferant, fed tale ipfos vit» genua eligere, ut. jugi Ecclefi· fervitio mancipati, majorem Deo cultum valeant exhibere. Caveant infuper, ne alios ad clericalem ipfam Tonfuram admittant, quam quos, juxta Tridentini Concilii fanâio-
'Ol,rt - i·^* r,r,,e> ' ♦ nej 4, hierarum ftudiis operam fic dare con-
(litant, ut quart in via ad reliquos Ordinet fufeiptendos verfari videantur, dt quos tantummodo pro Ecclcfiarum neceflitate, vel utilitate divinia miniftcriu deputati 0 0 v u u m expedire.

C A P. IL

Cleicit Tttf»r» uutitaii, certa *«lιβ<ηι» fn~*
viti» l» iffi» Oriiettiuu ftr Efifafti
tifcriktiuicr.

CLericali infuper Tonfura nullus initietur, nifi eodem tempore Ecclefi* illi adfcnbatur, pro cujus fervitio debet ordinari «. Si qui vero unt, etiam minoribus, aut factis Ordinibus inligniti; qui nulli certe Ecclefi» fuerint adfcripti, Epifeopi adferiptionem hujufmodi, ctiam a fuis Prcdecefloribus omiflam, fuppleant, *Bc* pio aibitrio lervitium, toties quoties opus fuerit, praftandum defignent: quam adferiptionem, quando eos, qui jam promoti, extra Dwecefim, vel (ludiorum caufa, vel alia, ab Epifeopis probata, commorantur, ad tempus, ipfiifmet Epifeopis benevifum, differri porte indulgemus. Ita autem adfciipti. etH Clerici fint, etiam conjugati, aut beneficia, vel officia ecclefiaftica non obtineant, ab Ecclefi» fervitio, cui fuerint deputati, feftis diebus fingulis, prefertim (olemmoeibsis, ne abC fuit, propria ibi munia obituri; alias ad atriores *grtjut* promovendi, non promoveantur. *Be* jam promoti Epifcoporum arbitrio promotedlenti» gravitate multentur. Crcfcente vero contumacia, Epifeopi, ultra ponas a Tridentino Concilio indiâas, poft tnnam canonicam monitionem, contra inobedienrer, *Bc* contumaces procedant ad omnium ufque privilegiorum clericalium privationem: lervata in reliquis nupera fuper hoc Conilituuonc noftra - qu» in citata exhibebitur Appendice.

CAP. III.

/arras *Qriiti frttuvtnitrtuv ftuUitttri.*

CEterum qui propius ad facratidima. Myfteria accefluri funt, ultra cetera requifita, ea volumua (cientia polleant, & pietate, ut Ecclefi» facrameuta digne miniftrare, Chri-
11i fideles fanam doârioam edocere, *Sc* eos in via falutis, non minus exemplo, quam verbis, . valeant anteire · Quapropter Epilcopi nonnifi Λ illos ad facrosOrdines promoveant, quamquos vere dignos, *Bc* habiles, reqmfita etiam habentes, a facra ipfa Tridentina Synodo f pre- f) i_.< ci,
(cripta, per diligentlm inqailitionem coaape-*·'>·· "♦·
mint. Verusn, qui ad Presbyteratum erunt affumendi, idonei puus ad (aeramenta miniIlranda per diligens esamen comprobentur, *Bc* ad ea populum docendum, qua fcire omnibus pertinet ad falutem i quod quidem, ut re£e preflasi poflit, eofdem Epifcopot in Domino exhortamur, ut, quantum fieri potefl, eoe tantum ad facerdotium effumant, quos faltem Theologi* moralis competenter peritos agnofeant.

CAP.

CAP. IV

Otdiaaadi H> *alieaa biirctfi ad titalaaa ittufltii , «I Cfifctfa daatuilu tMMaiaeiitar. traitai* vrr· *kftfilu <valartat afaet fatrimaii ad taxat» tiafdiat dtatuiiU,*

Utcumque autem domicilium in una Dıœ- ccfi habentes , in alia beneficium ecclefiafticum obtinuerint / & ad illius titulum a Epilcopo > in cops Diaccli clt beneficium , promoveil penyrint , prater hteras teliinioma. les ittper eorum natalibus I state , vita , k moribus , justa Conftitutionem fel. tec. Inno ccntii Paps XII. qu* incipit *Sf"a!at»rti,* impetrandas , examen quoque coram domicilii Lpilcopo , fi in ejus Dirxccfim lint reverluii, iuper icicntia, *61* idoneitate , ut diftutn eil , Jubire teneantur ; neque tcftimoniales literas ullatenus concedi volumus, nifi , piavio anteditto examine, habiles ad ordinem approbati sncrueiint I Beneficium autem ad eongruam vite iuftcntationem, ita ctit , ut abfoiute , juva taxam , moredive proprie Dicecefis , ad quam otdinandus^lit ledttuius , iufbcicns efle judicetur,

CAP. V.

Rvyal/ra *ad Caaaaicatiu , alia^at titiaeada faaflicia Btatfiua, frif»naatar.*

IN confeicndls tandem Canon reatibus, a'nfve etiam Beneficiis fimplicibus , Epiicopi non carnem relpiciant , aut fanguinem , ied fervitrum attendent , *te* qualitates providendorum . Advigik v rntuper , ut in faciendis collationibus , ne alu e'uriant , k alii ebrii fint, juftiria femper d.:bibariva fervetur, prudenti Collatorum ailv.i.i rcgulata. In CanonisStibus vero, ut lupia, cer t .cudis , ceteris pittb is , temper eos prrteiant , qui cantum callent Grcgoriantim ; "e , collatione ad Sedem Apoftolicam ipcftante , de ejufdem cantu. pct.ria mentio fiat m tcftunonialibus , qu· concedentur.

TITULUS VII.

Ve o the io Judicis delegati.

C A P- L

Cfifctfi , ia CiviealAai rtfideattt , Diattft euraaa aaa atfliiaat.

•li cir * “ Um Epifeopi , ad Apoftuli · normam , VmS omnibus omnia fieri , A elle teneantur , ut omnes, fibi commiflo· , Chrifto 'ucritaciant , 'animadvertendum eft l'iis , ut dum , m Civitatibus relidentes, corpore ab aliis ab- .l»t Oppidis Oiaccfis, ftudeant tunc, ut ipfc »)r.c»<. 1 pau;ut ajebat, (piiitu prefeutes * otnnibnr iti- * *' ventri, quod quulem allequentur , fi poft generalem habitam vifitationcm , poft coaCtas Synodo· , k lataa leges , in uttamque non oblotniiant aurem ; lcd de i pia decretorum esse, tienc foliciti , fideles , ultra lefts· Synodales, deligant conrminiilros, qui, Diecelin» p op io eurumdein Epitroporum ftipendio cucumeri ite. , hac atque illae pertrauiean^ * omnia , an po debito fint adimpleta , per- A lufti antes , k populis fiant boats odor in omni loco <

CAP IL

1» laltwikai Dirttfii hui Kuarii firaatt etafli- taeade. turaat ^aalitatti , V affuia rtttaftatxr.

Vicarios item foraneor m Oppidis infigmbus , vel ubi Epiicopi neccfle judicaverint , ad fui beneplacitura ipfi continuant , ilquc c.iram nc habeant animatum , quantum lieu poteft , pro viribus ftudeant. Sint ctiam doônna, pietate, k prudentia pr*diti , qui B pro Deo, k propter Deum , Uvangehum non crubelcant , lcd de Clericoium , & Lucorum vita, ac moribus , k quomodo Parochi, aliique animarulh Rcâores in Plftorali officio (e cerant , diligenter inquirant , k in laternis ferirentur ·, ad Epilcopo· fideliter delaturi , num Clerus, A Populus , ut decet , vivant , num propi ius m 1 ctleliis cultus adhibcatui , num lupcllcv , lacta pr.cipue , debito Ultore conlcivetur , k vilitationum decreta fu* lint execution· mandata.

TITULUS VIII.

Dc ofticio Judicis Ordinarii.

C A P. 1.

SaaSa fifitatioaii taaaai ^atmada fer Epi/ttfai iiafltadaat ?

CUm percepto divino mandatum fit omnibus, quibus animarum cura comnufla eft, ove- luas agnofccre , verbi Dei prgchcationc , ac bonorum operum exemplo paltere , k m cetera mttnia paftoralia incumbere i que omnia, ex generalis Tridentini Concilii ' mente , <,ip,, declaratione, ac definitione, abus nequaquam ■<(«■><> prrftari , *Sc* impleri polle cognolcuntur , qui gregi fuo non invigilant, neque afliftunt, fed hunc mercenariorum more deferunt ; idcirco cos omnes admonemus , atque hortamur, ut , divinorum przceptorum memvies, tactique forma gregis·1, m judicio , k'ventate illum pa- a. , rtui i. icant , ac regant^ : caveantque proinde, ne a *ı· commiflis libi Ecclefiis vtlitandis , k lui vultu pecoris cognolceodo , damnabiliter deficiant. Quam quidem vifitationcm , ad prsfati Concilii Tridentini · praferiptum annuatim , vel «)S,rl+.a, faltem intra biennium , ubi tamen ampla fit «fo<m<.|. Diocccliis > per le ipfos vigilant illime impleant, ncc unquam jscr alios , mis gravis urgeat nccilitas , aut impedimentum adefle contingat , u: abfque maximo , k evidenti publice , vcl ptopri· lalutis diferimine , ab eo onere non cxcuicntur. Cumque alios ad munus hoc obeundum delegare oportuerit , cur* fit iplis difigenti , ut viro· Ecclefiafticos , quorum (altem aliqui fint Presbyteri , probos , pios, ac doCtos , tnanoique ab omni munere excuffa· habentes , eligant , ac dimittant j quique attente , cum Eeclefiarum , ac fubditorum fruitu , fuo muneri , Conciliique menti fati·· laciant I

CAP.

C A P. π. >

PfcarMrM *Gnmrelitfc* *tficituc*
Iffifnfii rMMtfaAlar.

EPifcopi preterea in Victrice Generales fuos fratres, ant nepotes, aut propria Epifeopalis urbis Cires non eligant : fertoque itidem animadvertant, ut iaens ab illis, ia caularum decifionibui , juris & Conciliorum Unitiones , ac pracipue Tridentini decreta, Synodale: propris , & Provinciales Conftitutioner obfervantur ; atque memorer fecunde opinionis inter fexagintaquinque , a fan. mem. Innocentio XI. Prudeceilore noftro, damnatas, DoAorumfententias minus probabiles penitus non tequantur . Sint infuper in caufa cujuslibet cognitione maturi , & in expeditione celetes : fintque ab omni cupiditate liberi, & a per(oŋarum acceptione alieni. Pntfcriptas mercedum Taxas fervent Ipfi, *tc* ŋ fingulis quibuslibet Cancellaris , Curiuque Epifcopalis miniftris fervari omnimode procurent , quacumque confuetudi-' ne penitus non fiiffragante.

CAP. III.

Tmcunsrar , *vcl* Taapcraw >a fua/i-
ktt Civitttt al *Efifctfu*
cuifiitmtur.

REgale ab Epifeopis honoratur Sacerdotium , dum in populis judicium , *te* juftitiam faciunt ; *te* Pontificali , quo fulgent imperio, oppreffos a calumniatoribusfublevantes, pauperibus etiam, viduis, peregrinis, pupillis , tt orfanis, paratum ita contra potentes, a quibus illi facilius opprimuntur , auxilium exhibent , *le* proteflionem, ut , non iolum iis cito fubveniant exorantibus , fed *te* foliciti femper tint, *le* vigiles , ne opprimantur. Quocirca Epifcopos in Domino adhortamur , ut unum , aut plures , fi Id expofeat nccefitas, *le* virer fuppetant, in eorum deputent Civitate Pauperum Procuratores , vcl Advocatos, & pios , probor , *tc* doAot , qui miferabilium caufas perionarum , tam in criminalibus, quam in civilibus gratis defendant , lis quamvis fit coeam Judice laico mota . Ut aulem quam felicius id aflêqui poffint Epifeopi , eurent in eadem ipforum Civitate erigi Confratemitatem S. Ivonir , hac in noftra alma Urbe , magno cum pauperem folatio inftitutatn , atque , ad illius exemplar , perfonas «que pias , ac doaft , eidem aggtvgari , que proprio labore , lud ftria , *tc* eleemofjrnis , proximi miferiis fuccurrant , & pro eis apud Epifcopos , miletabilium Patres , fiducialiter agant, ut eifddm paterne , ac facerdotalis oftendant vifcera charuatis.

C A P. V.

Carbedrx/fcum *Eflfafii* /i/treadam
clccltnuur.

•)C«. H*. TRIo communi jure · cft cautum , ut Epifco-
.„ A. pis Cathedraticum a clericisdebeatui, quod
c«n.üQ«l.10* cft duorum iolidorum , viginti icihcet juilo-
a- 1 fc <»r tum, cenfiis , Cathedrali Ecclefi» fotvendus ,
u .«"X. 'n f,8naln honoris , *tc* fubjeâionis Çarhedae
Pontificali. Jus fane , inter cetera Epifcopa-
1 lia , ita privilegiarium , at neque ab Epifc r>. pis in totum remitti , nec a quoquam valeat quocumque titulo , vel immemorabili con fuctudina praferibt . Quod fi forte aliqrsid fub alio, vel fixorum munerum, vcl senionim nomine offeratur , decernimus, ut ab Epifeopis, * unquam qui non premium , fed honorem pululant, munera , *lc* xenia rccufentur hujufmodi *f lc* Cathedraticum dumtaxat, fummamnoq excudens prediâam , ab Ecclefiis (non tamen Regularium) *lc a* Betschciatis , fibi fubjeâis , tali etiam volumus moderatione exigatu r j videlicet I

I. Quibus funt redditos infra fcut a decem l. idem de ducatis monet» Neapolitana intelligatur) duo julii.

II. Quibus fcuta infra quinquaginta > julii' quinque.

III. Quibus Infra centum, Julii decem.

IV. Quibus ultra centum , vel quacumque in alia maiori dumma , julii quindecim .

V. Ab Ecclefiis vero , ubi plures de mafia participant, ab omnibus in communi, julii viginti, fatvis tamen confuctudinibus , Eccicliis, & Epifeopis magis favorabilibus.

CAP. V.

Tercchlt Quertcm Faaeratcm a Rigldarila»
ðrier , drrcTMrur.

Uam demum , hoc decurrente Contilii tempore, edidimus Conftitutionem , in ejuidem calce Concilii exhibendam , fuper Quarta Funeralium, in Italia , & infulis adjacentibus Parochis folvcuda a Regularibus quibufcumqpe, in quorum Ecclefiis defnnAos contigerit tumulari ; Epifeopi omnes fuit in Civitatibus, ac Dicecefibur , ftatim , cum illa in eorum manus pervenerit, publicandam curent, atque pro illita» obfervantu invigilent , etiam unquam noftri , *lc* Santlz Sedis Apoftoiica delegati

TITULUS IX.

I De majoritate, *lc* obedientia.

C A P. I.

> «veiuprij , yxr Marrv/a/iiauMisi *eJhitc* , ad *CtiKilii* Tridrar *firmem* . »«· r/rjr-anr , c ,/rrriu, *illim elcilatrm different , ixttrlilili fz»e fnfe/itt*, ðonanda xr .

IN hujns celebratione Concilii noftrortitn , multos novimus Epifcoporum, qui Tridentinc ufque adhuc non obtemperavere finitioni , qua Epifeopi, Nobis , A- Apoltolira Sedi immediate iubjeâi, victuum aliquem Metropolitanum 1'emel eligere, *6e* cum aliis Provinciali Synodo interdie, jubentur Ut itaque generail eidem Conftitutioni debita preftetur obedientia, pari Nos decretal, , lacto etiam approbante Concilio , mandamus , ut Epifeopus quilibet exemptus, antequam alma vx hac Urbe noftra *ditcedst*, fub^perna intçrdnfti ab ingref·u Ecclelis , Nobis relervxta , donec uique paruerit , ftium tandem aliquando eligat Metropolitanum . quam eleAioncin abfentes quoque , fub eadem perna , efficiant infra mcafetn, ab hujus publicatione Concilii.

se<T 14Je iciorm.c.,

CAP. II.

, 'Provincia , V Safratаatit artatet , act (uuilit "PrtvincicHa etjert , att ixmftii ia Mttnptiicaau tini ftjt , titc/arxrar.

CUtnque juris tantummodo Gt , majoritatis , *ac* pruemiocntis Metropolitanorum, •)C»· fro * Provinciam, A* Epilcopos , libi , per* k>>. politans Ecclefi· luffiragantes , habentium , **·'■ Concilia Provincialia cogcie, que mento Epi. icopotüm Conventus appellantur ; decernimur idcirco , & ex Concilii Tridentini mente declarlmut, nulli licunlé, nec licere Arcluepiicopo, qui Provincia , & Epifeopis carear ltiffragancis , iub prztextu quoque , quod Abbates adfint ia ejus DieeeeG exempti cum Territorio feparato , & jurifdidionem qu li bpifcopalem habentes ▮ Provinciale Concilium folis cum ibtletn Abbatibus celebrare t quod fi fecerit , non Provincialem , fed Dicecefanam potius Synodum nuncupandam *fure* cenfemus i ac proinde ncc talem Archiepifcopum , ad Tridentinam , ut fupra , faflâloticm etequendam , in Metropolitanum ab exemptis ipfis eligi poffe definimus,

CAP. III.

, ti Clerint fui' fauaat Efifctfuaat Jifcifliaa itatiMaaai , tacuftitaiiut, ac "Pattа- riees *Littraraat ctactffitai mttlai iespaaitnr.*

QUoniatn , ficut Generatis ipfa declarat Trijcntina Synodus, privilegia, & exemptiones, que Clericis a plerifque conceduntur perturbationem hodie in Epifcoporum excitant pjteil s4.de jurifdi&ione k , atque exemptis ipfis, qui, carejaini. ii. conicam proprii Supctioris'difciplinam refpuentes, exemptionum literal perquirunt , ita laxioris vita: occaGonem przbctc dignofeuntur , ut tant® demum pravitatis efficiantur , quod liepreflionem ejus cupiant, cujus acceperunt di- ei ta Fui. vinitus confecrationem <1 Epifeopis idcirco in- ,ζ7ι„„"d^ jungimus , ut , cum neceilc fuerit , contra Ue. Li.a. exemptos Clericos , juxta przfati Concilii dif- ••ri.cr.ari. po'itioncm procedant i. Quo vero ad Subcol- d,*scir* ledores » Λ Patentatos , aliofque Camere A- s.k i. ¢ 4. poilolicx Mimftros ubique locorum Italis , *te* e<.i< . Γ14 infularum adjacent lum , ubi Generalis ejuidem ' | 4*Camers Thefaurarius , dr Nuntii Apoftolici jurildictionem exerceant, mandamus lervaudecrerum Congregationis Concilii fub die vigelimafeptima Februarii 1677. confirmatum a fan. mem. Innocentio XI. in hujus calce Concilii referendum, cum fuis declarationibus.

TITULUS X.

De Foro competenti.

CAP. UNIC.

fu» caililtt Efifitfaii , tirca Taxat ia 60 *frruaaclai, frvaiclctar,*

AD exeerabilis, ut decet , e Foro Epifcopali omnem dimovendam cupiditatis fui. picidocm , Taxa cum primis Innocentiana , volumus , publice in omnibus prodet Cancel- Λ. Jadis 1 * quidquid in fingulis caufarum expeditionibus eaolri debet , pista Tatam ipfam exigi fine ulla fraude jubemus. Quoad cafus vero , in ipfa Taxa 110« comprehcufos , propriam uniuicujufqoe Dictccfis krvandam declaramus . Propria ubi aatem non habetur , eam Roman· Provinci* Epiicopi in prima eorum Dioeeefana Synodo , regionis more fpcâato ▮ ftatuant , ac conficiant, *Be* ad Nos pro approbatione tranfmittant : alii rero. Nobis, Se & Sedi immediate fubjcâi , vicini Metropolitani Taxam, in eorum Tribunali fervendam » accipitor. Reliqui demum aliorum quorumcumque locorum Epifeopi , qui fimiliter Taxa propria carent, ut, qu· Notarii, aliique Of· faciales in fingulis caularum, funâionum, ictipturarum, ceteratumquc aâionum generibus , accipere ftipendia debent , innotefeat, eam in prima pariter eorum Synodo, eadem habita locorum citcumfpcftione, conftituant, & adpri. mum eorum Provinciale Concilium deferant approbandam. Qu· deindeTaxe, typis date, pro communi omnium notitia , fuis refpcdtive affix· iemper maneant in Cancellariis.

TITULUS XI.

Dc Feriis , & Feftorum dierum pbiervantia.

e *feftarau Jierau tifuntaatia iaialtatnr. M»Juc frtfrtat illtt faailificaadi tfleiulintr,*

CAP. I.

EX quo Catholica noftra Ecdefia veteris ▮ novique Tcftamcnti oraculis inftituta , dies Dominicos , aliquofque alios per annum, ▮terno totius tempons Creatori , ac Domino confccravit , illos fuis fidelibus , ad quietem nedum c diuturnis laboribus capefiendam , fed *te* nrzcipue ad *majorem* in lis Deo cultum przllandum , religiofe femper obfervari mandavit , omoique adhuc mandat devotione enftodiri, ac religione fanâificari. Diftriâe itaque omnibus, qui ehriftiana profeffione fignatstut, etl ab ipfa Ecdelia przceptum , & Miffam diebus omnibus Dominicis , ac Feftis audire , & inlimnl a quocumque eos labore , *Se* fervili opere abftinere. Cum autem Toletani Concilii tertii decreto * , graviter eos peccare ijciiui». definiatur , qui feftis diebus , audita tantummodo Mifia, otio fe dedentes , totum diem in aleis, *tc* choreis inhoneftis , 'in ebrietatibus , commcflarionibus , aliifque peccatis , *tc* vani, ratibus rranfigunt j ne propterea de ipfis apud Deum dicatur, *ttatpai faticaji , Dtatiat, aiffi- faverant leftat taaat* f , illos et animo mone- « mus , ut diebus omnibus , Deo confecratis , Deo ipfi , ac fpiritualibus vacare ftudeant t E EccleGas religioGus adeant: Sacramentitfemundent i**communiantque : Concionibus, divini f- que officiis iqterfint'; ac ferventius lie in operibus pietatis exerceant

J

CAP.

»

CAP. II.

Servile efft faamada *Fr/hi iffi/ liehu fmntte»- Jttt, fiertte U f*tinte, vel etifeete rterejfittte f*

SUper iti autem , qur ia eonitrdem Fcftorom occurfu vel pietas fuaient , vel human* cxegcric neceflitas , univeilis Chrifti fi-
·) c<r i,. delibus volumus, juxta facrosCanonei 1 , conlucta mifericordia fubveniatur . Unde &· mef-
<«. fis , *te* vindemiarum tempore , aliaque confi-
"" tnili urgente occalione , cui tunc aliter omnino provideri non poflit , liceat, cum ita Epifcopi in iplorum licentia , gratia concedenda, i convenire judicaverint , fervile opus aggredi , Mifla faltem prius audita . Qui vitro licentiam obtinuerint , adhortatione moneantur , quatem, cx eo , quod illis utilitatis obvenerit , Ecclefiis circumpofitis , *Se* Dei pauperibus, aiiquam , in alterius vcluti cultus repenlum , laciant poitionem.

TITULUS XII.

Dc fide Inftrumencorutn .

CAP. I.

*Eit.rxm err.'r/ijftiier»** Jm-etttrie , mfrt ttHxnt ctnfitteedt mttrl^nrtr , a futim» Totlifi<t , <Z tit Efifctfu reffeilivc rt(nn<>fct»Jt, V tffreitujt*

ECdefiiftica bena , qn» lane Chrifti , ejufque Miniftrorum , ic pauperum patrimonia funt , ut lacrilegis ah uiurpatorum manibus vindicentur, *Si* primzvo fuo, ac legitimo jori reftituantur , in eoque , prout convenit , conferventur , officium , & auftorr.atem noftrjm , interpellant . Itaque , lacto etiam approbante Concilio , *tc* Motui proprio Nos inhérentes fel. ree. Sixes V. b infra cum alils D
tot****** iubjungendo , Capitula quxeumque , & Collegia , atque Ecclefiarum , *8e* beneficiorum , etiam fimplicium , *Se* de jure patronatus, Reâores , omnefque Hofpitalium , Confratcrnitatum , Congregationum , eetcrorutnque locorum piorum , quomodolibet etiam exemptorum , Admimilratorcs requirimus ; eifque, *Se* eorum fingulis, fub pvena etiam interdiaicontra Capitula , & Collegia ipfa , fufpenfionis contra Clericos , facris ordinibus initiatos , & excommunication's contra Laicos , *Se* reliquos Clericos, in minoribus conftitutos , in virtute fanâs obedienti» prreipimus, ac diftriâiflime mandamus , ut infra annum , poft hujus Concilii promulgationem , noftro refpeâivc I *Sc* Epifcoporum arbitrio , es rationabili tantum caufz, moderate prorogandum, eorumdem Nos Epifcoporum confcientiam onerantes, bonorum omnium , nuavis ratione ad eadem Capitula , Collegia, Eccleftas , Beneficia, Hofpitalia, Coniraternitates , *Se* Congregationes pertinentium, quorumque cura ipfis, live in communi, five in paiticulari cominifla rtperiator, legale Inventarium conficere. *Se* petfeâum Nobis refpeâive i ac fuis Epifeopis , infia idem tempus, pro recognitione , *Se* approbatione fimul exhibere habeant, *Sc* debeant ; lerrata in omnibus methodo. *Se* inftraâione , quam hic dabimus in Appendice I

CAP. I 1.

vdar^earir··* *etjtfau htnltrii txunfltr it ^irtbivii ^tfefialit» , tf Efifrtftli , fnfntfite Enltfit ctfttiittiti*

PErfeAornm autem duo fient authentica quorumlibet Inventario·um exempla , quorum alterum in Aichivo noftro Apoftclico , &' ia Epifcopali fuo icipeCtive collocandum volumus , *Se* jubemus t alterum penes fit interefle habentes, fervandum taman in proprie Ecclefi» Archivo ; quo fi quis careat , in alio vicinioris Parochia cum itia cautela deponat

CAP. III.

.^rr/jiur *Efifteftlit errfii», ttftrtflte frecifitur. Serifttreiom* asisrurH *itvetttriuf» ftutt Efifeefuu» fervetur .*

EPifcopale idcirco Archivum in Fpifcopio , & loco, quo poflit, tutiori timui , atque commodiori , Epilcopi Habiliter erigant , ie conftituant . In illo Curi» proceflus , atque feripture omnes , tam ad Epifcopi mentam , quam ad Dicecefim etiam umverfam pertinentes , fuo ordine reponantur : eaotte potiflimum, qu» de anno itfid. Conciiti C >ngic"»ti<» fuit literis , pro inftruftione hic dandi' in Appendice , ad Epifeopum Cotnenlcm enumeravit I Vigore autem Bull» S. Pii V. qu» i ' ipit *Mueerit ttftri »* , omnibus , *Se* lingulis Ep.,co- A(ej pis diftriâe prscipimus , *Se* mandamus, quatenus Archiva EpPcopalia perpetuo integra <uftodiantur , *Se* , Cathedralibus Eccleliis , eorum Puftotibus viduatis. Vicarii capitvlares , aliive , gratia , odio , timore , vcl foidibus , quos velint pioceflus , *Se* fpripturas furtipere , vcl lacerate non valeant ; Inventarium authenticum omnium , Ae quorumcumque Cuiic ejufdtm Epilcopalis procefluutn , tam civilium , quam criminalium, Inftrumentorum etiam , ac ceterarum quarumcumque caularum, m.otannis per ipllus Curi» Notarium conficiendum invigilent ; *Se* confcftum , ejufdemquc Notarii ma- /
nu fubicriptum , penes fc diligenti cura conlei vent .

CAP. IV.

Ctf» evruleutt utertii rr.fvpi , vei n i» leini». tu· freftfltrt , rai itvealtri»» iffittu fr tuft*tit (tafi^ntxÀtm '*

CL'mque Epilcopi cx hac vita fe migrare perlpcxeilnt , Inventarium Iplum , cotum E ligillo oblignatum , lidrli Sarerdoti,. cui, morte impendente, peccata confiribuniur, committant, ut illico, poftquam obierint , illud Prslato dignioris Conventus iu« C.'ivimn contignet , tute , & fideliter cullodiendum , fuccellbr donec f.pifcopns advenerit , cui claufum item , A integrum pirfentet : quod & iplimct Epifcopi per fc implere non omittant , li quando longius e Dicecefi nccefle habuerint peregre proficiki . Cafu sutem eveniente , qup Epifeopus e vtvi\ inopinato deficiat ; tunc per Capitulum , in juribus fucccdens Epilcopatibua , una cum Vicano funerali defqncti i.pricopi ,

coo-

cobfeftim, At fi fieri potent, autcquam ad Vicarts Capituhris c|eAk>ncm deveniatur, Archivum Epifcopale pnrdiAum vilitrtur, novamque Inventaihum conficiatur , cum eo conferendum , quod penes Bpiieopum › dam vivebat. affervahatur, Ginter alus illius fcripturis accident inveniri.

CAP. V.

Teas *Tiitaft»t»r* udrefirvarw premlal , <i«aM*<»ru , dr *iirifr*r*4* faa/raavyas rrwe*rtutti* , -Vr/ *f»rrifit»tt>*.

QUirumque tandem procefiiu , fcriptuiat , At documenta hujufmodi violaverit, corruperit , *tubiraient , combuflerü , fuppret*Tarit, feu timilia fieri mandaverit, aut auxilium , conGlium , vel favorem prnftiferit, omni Gt dignitate , officio, *8f* beneficio privatus, *tt* ad futura obtinenda iijhabilis eo ipfo.

CAP. VI.

prvpnas «oa/crvaadar *ferifturei*

EcsltjU , /Mamyas Siant *tri*<«r, dr *ixfirM* ^trehivem .

Hinc ad Ecdefiarum raonimenta fervanda , tuta in unaquaque Ecdefia , Cathedral· C prafertim, Col(eg lata , Ac Parochial· , ubi tamen inftituta non adlint Archiva , quamprimum inftituenda przcipimus ; icripturis omnibus, ad eas pertinentibus, compulfatis, recenfitis , Ar fummatis , cum fuo Indice , feu Catalogo, Archivifte manu fubfcripto : quod & in Hofpitalibus , Confraternitatibos , lociique aliis piis confimilibus fieri mandamus, ne feriptura , per manus oberrantes , deperdantur , vel iniqua ufurpantium cupidine rapiantur, *le* occultentur . Si cui vero Ecclefi» , vel pio loco proprii non fuppetant inftituendi vires Archivi, a fingulis in Epifcopali Archivo fpectale conftituatur Armarium, in quo libri, Arfcriptur* omnes fuo ordine reponantur.

TITULUS X1JI.

Dc qarc jurando I

CAP. L

£»<i'ra»r*r Ipifcep, ad *Sixtbuxc Cca/Htxtitxim frrvanii'»* >· /arrvrsss liasiaua» *vifitetinu ; fr» tn/arfuiluri AfirvcxtU ixfirnBi* Jeter i·* I ^AffieJitt .

EPISCOPORUM nullus ignorat, ex antiquis factorum Canonum decretis , rccol. mcm. Suti V. Conftihrtione , incipiente Ramassas *Tmiiftx Î* innovatis · , fpeciah fe , Pontificalem ante ordinationem emiflb , juramento , nedum ad SauAorum hnc Apoftolorum Perri , Ac Pauli Limina perfonaliter , ipfoque praprdito , certum per ejus Internuntium vifitanda , obligari ; verum etiam Romano Pontifici , vel pro eo Cardinalibus, Tridentini . Concilii Interpretationi prrfcâù , de paftorali officio fuo , deque omnibus , ad illius , cui praeii , Ecclrti* ftatum pertinentibus, rxtionem ore , Ar icripto_ reddendam adftringi j refpoofa tunc Apoftolica recepturum , debit· per eam mandanda executions . IpGut itaque Cooftitutionis, imo At BpKcoporum juramenti, fuper illisu obfervantia pcarniti, memoriam hic Nos facientes , «orum hagulos in Domino regarnira , Ar cx animo admonemus, *ne* ita palum petfonali ab hac vifitatione fe difpenlent ; monita hic multa , *tc* fane proficua , eonimdem Sanâorem Rcclcfi* Principum Patrocinio , e femmi Pontificis viv» vocis oraculo perrepturi , que feriptis aliquando ne3ucunt contignari . In relationibus autem nua fc tantummodo Civitatis , Ar Dioecefis defer!ptione inutiliter nc fatigent , fed utilia ab inutilibus feceroentes , qu* in eorum EccleCis ad Dei gloriam propagandam , Chrtftianam Religionem promovendam , animarumque fa(utem magis procurandam , deducenda judicaverint,. clare, breviterque referant , ac deducant : idque , ut felicius fiat , *le* frnâoofius , adamuflimfuper hoc, in calce dandam , inftruâionem perlegant , *lc* cxcquantur.

CAP. IL

Jxreeieetti», eliei rx!fi feliten a Rr/r rntalM·/Irrr *ie^eifltu* , daav *jeikielittr uti Trixci^ilct ixtemueter* , ia ps/rram ar «7/s ased» *eb* »s *i»* yascamysc *Trtkxiuli ex-ijctKr, frefteti t·*· *Jlitetiuu inbiketxr* .

RHprehentibile judicari non debet, G fecundum temporum varietates, ubi id neceflitas, vel utilitas expofeat , confuetudine; , *le* leges quandoque varientur hutnanz a ; ipfe 1,) cifN,« enim Deus, Ac Dominus , arternus Legifer no- a<b«i, 0« fter ex iis , qu* veteti in Teftameoto ftatvc- C^*S * rat, multa poftmodum mutavit in novo . Stylum itaque in quibufdam Curiis $»cularibus , Ar Eccleiiafticis, nullo unquam jure przceptum , inolevifle perpendimus, ut Judices , five eorum Notarii, aut Scribe, Reos , criminali facinore accufatos «^examinaturi , juramentum ab his pr»flari jubeant de veritate dicenda . Quia tamen ex hoc , quotidiana ficuti eft experientia D compertum , nec in Fifci favorem , nec contra Reos ipfos , qui ut plurimum patrata a *ie* negant deliifta , utilitatis aliquid elici non ignoratur t adeout peculiari m hac faâi contingentia , nedum talia dsincepa juramenta exigendi neceŒtas non adelfe probetur; imo potius , ne illa penitus exigantur, facri ipfa juramenti ratio poftulet, ac fuadeat; hinc eft, quod Nos, rationibus utrinque perpenfis , *le* quamplurium iahvrentes in(ignium Tribunalium praxi, juramentam ipfum, per Reos , fic criminaliter ioquifitos, jsraftandum, confulto, dum uti Principales tantummodo conftituaintur, tollendum, Ar fubmovendum ducimus ; prout, facro etiam E approbante Concilio, prefenti hac conftitutione omnino tollimus , ac fubmovemus ; nec juramentum hujufmodi ullatenus a Reis eifdem , nifi tamen ut teftes quoad alios examinentur , in futuram per quofeumque Judires , Ar Miniftros , fub quovis pretexru , caufa, Ar qusrfito colore volumus, exigatur ; alias examen , five conftitutum, Ac AAa omnia nulla fint eo ipfo , Ac inita › omnique carcant contra Reos effirâu .

TITULUS XIV.

De Appellationibus . lue .

CAP. I.

h "fajitiit TaatifitU fliJal
àccicratitaei tiftraaada dtctraaatar.

a>cen«>· **CONCILII** IV. Lateranenfis (a) falubti pLaMterâ-V^ definitione docemur , iis non efle appel-
««{••si)·*· lationibus defetendum , quarum remedia, cum ad equitatis, ae pacis pmfidia fint inftituta , ad injuftitias , ac diffidia fovenda ufurpari ri* dentur. (Quocirca, ut reita in appellationum B Judiciis ratio, debitufque horror Judicibus fer* vetur, atque litigantium expenfis fiijul, ac laboribus confriatur, qu· ex Alexandri III. De-
s) n«tu Cfetali in cap. *Ce» fit* ^««4« h , *tt* Innocen-
«; xod.Tu. tii IV. in cap. ^*«1 * ftafruntur , ac etiam
*·■ per Coacllii Tridentini decreta demandantur , *tc* que confultiflime item edidit Congregatio , negotiis Epifcoporum , *tc* Regularium prapo. fita, atque Clemens VIII., ac Urbanus fimiliter VIII. comprobarunt , prefenti Nos Sjmo. dali iaoftione innovantes , noftris cum aliquibus declarationibus, ad huius Concilii calcem apponendis, diligenter obfervanda decernimus; quacumque in contrarium coninetudine, etiam immemorabili, ftvlo , aut privilegio, penitus C exetufis, atque Cubiatis .

C A P. I I.

la Ccnfii rrimin+liim , cJ favtnac Fifci Carierait Efifttfcliem , <T c»)»fvlt Safcritric J^r-*flcrii , naftitaitar ^itit GmercJii PrMcctrr Fifcclii* .

PReteres, cum non raro contingat , contra FiCcum Curiarum ecclefiafticarum , etiam Regularium . ab aliquo criminalis déliât Reo, noftram ad hanc Sedem Apoftoltcam appellari, *tc* propter defeâum alterius partis , appellationi noa adherentis, Epifeopi videlicet, vel D ipfius Superioris' Regularis ; qui refpedive in prajudicium Diecefis , Pauperum , 8t proprias Religionis , lites hic, expenfafqoe fuffierre non valent, controverfias, publico cum juftiti* detrimento , vel indccifas remanere, vel ut plurimum, Fifci partes nemine tuente, terminari, cum ablolutione Rei tantummodo comparentis prccipimus idcirco, ut , ubi in caufis criminalibus Epifeopi , aliive locorum Ordinarii, feu Superiores quilibet Regulares , ex *officio,* & ad nullius querelam, *vel* accafationem , proceffetinc , atque ab corumdem fuerit decretis , vel featentiir ad Nos, five Camera noftrz Apoftolice Auditorem appellatam, vel ad Congregationes reeurfus habitos , illico a partibas de E recurfr, *te* appellatione bujufmodi cettior fiat Promoter Fifcalis Generalis , quem hic in eadem Urbe noftra, frb tali titislo , in Epifcoporum , *tc* Regularium Judicum levamen nuper perpetuo conftituimus . Is etenim in pofterum jura Fifci ecclefiaftici appellati , tum in caufis eildem introduâu, tum Introducendis, *tc* quadu in przfatis Tribunalibus pendent, profui muneris debito defendet ; jufto dumtaxat , *tc* convenienti, per Nos eidem affignato , Ilipen-<lio fcutorum vigintiquinque , a Camera noftra .spoftoliea fingulis menfibus frlvendorum, con-

A tentus ; promt in Chirographo noftro tub di· 11. Julii clapfi anni 1714. expedito , in hnjos Appendite Concilii legendo , plenius contine*

TITULUS XV.

De celebratione Miffarum, Sacramento Euchariftia, *tc* Divinis Officiis.

CAP. L

I» Saeraeceatrmc mhnlu/hiliuict , iiiffcraat ttkhciinu , ciiviaic Ofiiih , frcftrifti Hitai, tF" Cernataie firvtucr.

CUM invifibilia Dei per vifibilia Religionis, ae pietatis figna, quz oereiuoniarum nomine ccnfentur, intellefta confpiciantur, Paftoralis noftri muneris curam ad boc intendimus , *tc* ab omnibus fieri volumus, *tc* mandamus, ut in Sacramentorum videlicet adminiftratione, in Miliis , *tc* divinis Officiis celebrandis, aliifque ecclefiafticis funâionibus obeundis, non pro libito inventi , *tc* irrationabiliter induâi, fed recepti, *tc* approbati EccfefizCatholic* Ritus , qui , in minimis etiam , fine peccato negligi , omitti, vcl mutari haud poflunt, peculiati ftudio, ac diligentia ferventur. Quamobrem Epilcopis diftriâe prccipimus, ut contraria omnia , que in Ecclefiis , feu Szcularibus, feu Regularibus (iir exceptir, qui proprio vcl Rituali , vel Miffali , vel Breviario utuntur , a S. Sede probato) contra przfcriorum Pontificalis Romani , *Sc* Czremonialis Epilcoporum , vel Rubricas Miftalis , Breviarii , *Ic* Ritualis, irrepfiffe compererint , deteftabiles tanquam abufrs , *tc* corruptelas , prohibeant , *tc* omnino Audeant removere ; quavis non obftante interpofita appellatione , «ei immemorabili allegata confretudine ; uim non 3uod fit , fed quod fieri debet , fit attenden- .
um : 8r regula eft, non cantari, nifi quod lc- OD.aagi»
gitur effe cantandum * . JJ*

CAP. IL

Drrreruw *Cleairatii XI. circa Kfftriu «-/rkarivam i» Qratcriii frivetii , fer Efifccfti fekii.tajeec , CT ckfemaaem fretifit,,r* .

QUod a *fel. rec.* Clemente XI. fuo laro Decreto frb dic ij . Decembris 170;. in allegata ipfa Appendice proferendo , opportune mandatum frit circa ufum Altans portatilis , *te* Miffarum celebrationem in Oratoriis dotnefticia, volumus , Ecclefiarum omnium Epifeopi in fuis Dicecefibus publicent quamprimum › Ar exequutioni demandent ; cuivis inlupcr in privati» , ubi dormiri folet , cubiculis celebrandi facultate fublata . Fjzc ut ab omnibus , Regularibus przfertim , ferventur , invigilem ; adverfufque contravenientes , fpeciali adhuc privilegio exemptos , Epifeopi ipfi , tanquam Sedis Apoftolicc delegati , cenfrrii etiam ecclefiafticis procedant ; induitis , aut confretudinibus quibufeumque non obftattibus ·

CAP.*

CAP. 111.

bnreri fafradiSi dttlaratio , faman tfifafannft , fafta , bit refertur .

SUprt relati vero Decreti , a recol. mem. Innocent10 **XIII.** innovati, fed in co , quod' ad hpilcopos pertinet) lui Conftitutione fuptr ecclebaftica dilciplina pro Htlpaniarum Regnis anno 171 j. declarati. & a Nobis ilia coofimili nollia , preterite anno 1714. confirmati , declarationem hic fubjungi jubemua , tenoris fequensis I

Orc/4r4msi un.» , fard . ram *i» fraJrft» beerttt Itltantur* , n«a *tterre tfrfnfii* rxira *D--* 11 mrrrr *frtfria* baéirarlvurr, *m Otutilm lenti* rrqe- *re .Aitare, tbi^ae fatrtfanüam Mtffa famfitiu>r» telebrar: , five teitbmri fait'e , bnjnfmndt frtbibiti» intil!i(tnda nen fit dt Dtmibui* , rriam /sacrl , <a *auibai iffi hpfenfi* · *mcafiaaa vifitauten vel itintrii , haffiltri ernfunrar ; er bar tuam , anted» tfifcrfnn cafibac, »))<t ftimiffci, vti A ffetieii Sfdi> ^f»ftehea licentia , nbfretei t ü^ › prtfria trdiaana babitatitnii,* muraw *iderr.* re *fa,iant in aliena lltma ft* mtdaeet fimlii babitationn \ bii cum tafibui* /eeira rnr eierit» *.Alia rd rffethtm frahlla* Ir/efrarr·*;, ; ntn jciut ae ia D»nt frttpria* «rdinurs *babnatitnn.*

CAP. IV.

„dnniverfartu»» fr» fammii 'Ptntifiribui , infra tclavam ttmnumtraeitmi imainm Defanûtrum , celebrandum deccrartar I(»ma i» Cappella P»atifina , dr *Ealrfiit Tatrian bahbui , V Ctlitlittit .*

/''b Uod antiquitus, Papali prout ell in Ccrcmomali a relatum . laudabili, cx Ale- •a«. »n satiari **IV.** decreto, erat in praai, iit lummi esoriofk·· Urlicet Pontifices aliquo dic quotannis , poli fidelium omnium dcfunAorum commemoratio- (,<·«. iit.i. nem, pro fummis Pontificibat, dr S. R. E-Car- «ap <4 dinalibui dcfunâis, laera in Apoftolici Palatii Cappella coram fc , Sacro Collegio Millam cum cantu per aliquem ex Epifeopis celebrati facerent e quomodo id adhuc pro defundtis Cardinalibus fiat, 8r pro fummis iit Apoftolicis Sacerdotibus abolitum , prnfatum C»r<moniale haud piene dedarat . Antiquum Nos attamen, ac piutn ipfum commendantes ufum › atque dtfpolitioni etiam inhaerentes Carremok)irW» nialir Epifeoporum **k**, dignum, *Se* congruum › arbitramur , ut prilca refrlmatur coniueiudo , & folemne pro jummia oiidem Pontificibus perpetuum Anniverfarium , ab eo , quod pro Cardinalibus agitur , omnino diffindam , coram etiam Pontifice , *Se* facro iplo Collegio dc more , Papali prout in dido Cnrdmoniali cavetur, prima dic poft fidelium defundurum commemorationem agatur, cum Mifla , *te* ablolutrone in fine : quod fimiliter odavam infra camdcm in Patriarchalibus (altem, *it* Collegiatis **U'fiii** celebrari (latuimus · atque mandamus .

CAP. V.

XJ.4 *in fit/dii Dtretflbcu Jnintrfvü fn dtfunffit Iflfttpit* celebranda , *fraferibuntur.*

EX ipfius infuper Ceremonial's Epifeoporum . mandato ' , in univeriis tujulque **Civit·-,.** Ilk ,;f> tis, dr DioceGs Cathedralibus, » **Collegiatis, ji** teap.' •Inique Conventualibus . leu Receptitiix Ee- *n*cleliis, prêter folemne Anniverfarium, pro ultimi deranâi Epitropi sanna m twi dic obitus celebrandum , alterum etiam per ungulos annos agendum decernimus in perpetuum pro omnibus proprue Dicccefis Epikopis , infra prediâam fidelium omnium Detunfturum oâavam . Singulos quocirca , quos id agere oporteat . convenimus ·, *te* illam eis Chrifti Domini fentenilam *: tadtm f*>fft mtnfnrn ,* fu4 *mtafi* 1) !«.<, /arriiii , *tenetietur -vtln* : paterne commente- *' ..' ramus .

CAP. VI.

if./Ics *tentai in Keeicüii enfin imftnltvr, tf* arjarsarum *fenti ttmftet adventui , V ^*ndre\tfimn frtbibittr .*

PRo eo autem , quod muficam in Ecclefiis fpeflat , piarer escravagantem *Oeti.i* , de voa . A honeftare Clericorum , Ediflum pariter lei. tec. **Alcs.ndii Vil** ' innovandum effe «)*nn.iC«sitaniimur , prout hoc noilto Decreto innovamus : nitetlulque pioh'benduin ducimus , ne in MifTis Defunâoniin , dicbufquc Advemus , *te* Qnadragelimz , I eftis dumraiat excepris nrgaua pullentur , nec aliud quodvis mulicuin inftiumenium adhibeatur : quo rempoie , Do minica Icilicer Adventus tettla', didi *Ctedctt, te* Quadragelima quarta , nuncupata *lateie* , pullati organa pcimirtuntur in Milia tantummodo Convemuali . Sub poenis intetea , in pnecitata Extravagante , *te* bditto intiiâis , cohibeant Epifcopi Muficc Magiftros, Organi. D tlas, &Cantoies, aholquc quotcumque a quibulvis in Ecclefia indecou cantus modulationibus, nc fidelium magis videantur auribus profite , quem pios in Deum attedus cictratc ·

CAP. VII.

In *ftlmnibni Sanilifflui Sternuenti Prtctffiitnibm , frater ctnfnctt lamina , ^aatutr feinfer aeeentai Internai eirta Celebraneent deferri [letittr .*

PRo confuse» , queque alias haberi opus fuerit , folemni Sanaillimi Corporis Chrifti E Proceflione , pluribus quamvis a czremoniali Epifeoporum **lit**, qua par eft, cura omni przcautum, quaten s illa religiofe femper, *le* honorificentiflime habeatur, luminibus prefertim / adhibitis, a Clero, dr Populo deferendus : verumratn/n, cum , qu» deferri iolent , lumina apena geftentus . eaque non raro , vento , ant pluvia improvifo fuperveoiente, estinCfa omnia remanere videantui ; ne idcirro (quod incongruuib latis effet, atque Auguffillimo Domino indecentiffimum) lumina tunc· debita dcliderentur, ement Epifcopi, dr cum eis factarum caeremoniarum Magiftri advigilent , ut , per quos

perv

pertinet, quatuor faltcm cura fuis haftis later. A ne, qu· tamen alii· fine nobiliore» , comparentur; *le* fuis femper eum intus acccnfia tandelit, bine inde circa celebrantem , qui Sacramentum geftat, in pofterum deferantur.

CAP. VIII.

Excultae fuper Miffarum reduBi,,·-, MMacbiiCaffinenfibui , ad Fpifcapti extendieur , Î·· five per ft', five per Vrmarat^ei , Rtmana arc *Ctneiii, ixtnfuen.*

NUper, inftante coram Nobis Piocuratore Generali Congregationis CaflinenGs, Or. dims S. Benediâi , pro abfolationc ab haâenus , ex cauGs expofitis , omiffa in fuis , per Italiam conftitutis , MonaHeriis perpetuarum Miflarum celebratione ; ac infuper pro aqua ipfarum, ad quas in tuiurum eadem Munaflc·ru tenerentur , Miflaium reduftione ; fequens fuo lub (upplici libello , de mabdaio noftro , a Concilii Congregatione emanavit Decretum.

BEATISSIME PATER. *Trueurar» Generalii Ctxitfittitxit Caffine,. Qrdinit S. XenediiH, ad pedti SitUiiirii Eeftra humiliter frivtlitu , exfn-»it* , /ua Caqgrrgar.M.r *Menaft»» , ftr Italum etnfliitnta, eb belle, fefiilentiam , centributinuei , fubfidfa,* dirimar , Cr *aliai tihniittii, O* ix-/arraxia , 4 */rtiiOii tufi* , Cr *ahiit, beu ,* m-raraia aaraem , dr-ivamia , *dura premi paupertate t largrfiMei etiam fidelium effe maximepere imminu-it· i O faudei* faafae, CZ *eafetalia Miffarum fer. fetuarum ex franarraeii , aliifau taafii ,* «ar *in return deperdita, aut magna t» farte detrita effe,* er *cnfumpta·, Quaclrca idem Tncarattr fari bnmihtale exarat pr, diflarum Mffarum peruetuaram , qua ufcue ad prafrneem diem celebrari dlbuiffcat,* <T *celebrata nan faut, benqna taadanatiam ; <T fra earumdem Miffarum mederetient, O reduciinné in fu lunam .*

Die xr. Julii >714.

dr. *D.* X. *BE\KDICTUS Tafa X11L mature eanfideratii eaufii , fupra reeenfitif, neenun txemflii fuerum "Tradetefferum -Alexandri VIL, C'i'ntiiii X, t Clemeatii XI., O prafe*trm laxecentii Kill, \amaaeram Taatifituna, ab haflenui amiffe Miffarum perpetuarum eelebratien» mijerirarditir abjalvit ; mandavitque , ut a faire .Abbate Generali cum fnarum .Affificntium , quateuui lauta Canflitatianei adfint ia fan Religieux Jlffificntei , (in minui aliarum graviorum Tatrum , 1•°' 'n ardaii canfulen cnnfnevit, canfiba , unum Moncflerium in* aaafaaftre *Tnvixcia* elrgatur eum facultate mutandi, *O alterum tttiei , quatiet fibi videbitur, adbibite pradifh tanfilie, in unaquaque "Provincia fubflittundi , in quarum re/feSive Manafterieram defignandorum Enlefilt , quolibet anno *" ferfetuum , initia ledi* ab *anna* 1715. *une die Inf-a ailavam tmttmemeratienit amnium fidelium defun&arum , nnum -Anniverfitrium , in tabella ·aerum Manaflerieram deferibendum , celebretur , ty affluetur fro .Animabat illarum , fre qnibui frafata Miffa ferfetae erant celebranda , O applicande , er baîHeaui* aaa *fuerunt celebrata , O applicata . Quand onera vere perpetuarum Mffaram ufque in frafeatem diem acceptata ,* <T *in feflerum adimplenda , SanSitai Sua eidem Tarri .Abbati Generali demandavit ,* ar , *adbibita fut. rum fradeSmum tanfiha , » finqulii Italia fravimiii binai , aat etiam flaret eligat Htligiafbe , fletate , afla , daBrina ,* «T *fnbieatt fraditat , qui tefiamentlc ,I infimmentii , libri , tabtlih , eetrrtfque dacumentit, quibue tnera Miffarum, umeuique Maaafieria fua Travinua refftUive tatambeutia, defcrifta caminentur, ferffeflu , m fadale enamiaatii,* CT *redditibue , unicuique entré attributu , uttmn emam dimiautitaibai dUigemer ftr. quifitii , atque ferfeafii , 0- frafertim , an iffa dimiautiemi ferfetuu fine , temfarama , difiinilam , atque fidAem dcfrriftiaaem ad eamdem "Patrem Genfealem eraafmietaat, qui una tam diflii Tatnbai ollfifiemibui, aut atiii fufra mammatii , quai ia ardau teafnlere eonfuemt , fra emam amnium tenftienia (tufti ratinnem fafreme Indici Cltrifin tfrnnin» fc difiriQe redditarei , ernei, ruffe debebant) unamqaamqua Miffam ferfetuam, mndtrari valeat,* er *reducere ad rattuum* r/mma-*fyna feuteram fexaginta marnra Remana fra qualibet Miffa qtmtidiana , intra terminum trium menarum a date frafentinm ; failaqtu fefi réduit». nrm difiinSa antrum defertftient in Tabella antrum Mffarum uniufcujufque Meaaferii. Ceterum quand naveram Meram , feu Aeemaffearum , aut ablenexam fra Miffit ferfetutt teiebrandii , arreftatienem in futuram, Sanfliffimni Dtmueut "\efier. inharende Decrttit de celebratiene Mffunm , tuffu fel. rec. Urbani PTP. PUt. , 0· fel. ree. bmeeentU Pafa XII. per Sac. CMgregativiem Cnncilii editu , frebibait emnibui, 0" fiagulii Regularium Seferi», ribnt, vA aliit , ad quet pertinet , ne in feflerum entra perpetua Miffarum celebrandarum fafiifiaur fine Generalii pre temfere, vel freviacialit cenfenf»* . CT *licencia in feriptit ,* CT *gratii cencedenda ; renevata perna frivatienie euutravementibui amnium eficieeum, qua tunc ebeinebunt, 0" ferperua inbabilitatii ad alia de eeèbre ebtinenda ,* CT *privatienit feriter iff, jure* , CT *abfque alia declaraciene vecie ailiva , O paffiva* : CT *qaead iffei Generalei, feu TrMiimialti, de licentia reqaifit.i pr, diflii tneribui perpetuii acceftandii , SanOrtai Sua ia etrum mem,riam revmavit , Ipfuin fixtulii cafibui teneri ddigenter iuquieert de fingalit Miffamm celebrandarum nbligatiembui,* are *tai antea affmfum , aut li. tentiam frabrre debere , quam ipfii legitime cenfti. terit, tacerditei uniufcu/ufque Ecclefia , O bdeaaftrri! , tam* aavo *nutri fufccpHcnd, , quam antiquii iam fufteptii, fatiifeirre peffe ; fraclfuamque demum ab iffit Generalibui ,* CT *Previncialibai habendam effe rationem , ut redditui, O btea , qua Maaafleriii aflignantur pn Miffu perferuu , ,mni·". refptndeant um tlcemefpna manuali , fed elci mefyna perpetua , taxanda turea mirem cujnjque Civitatii , Diacefii , vel "Pruveacia : O fi m r, tapti mtmenri defidci fuerint , aut negligtntei , fciant , fe eam paruit arbitri, Sanlliratii Sua, O alinrnm pre temfere Rmnanerum Ttntificum fffe fabfeelei , quam fratermiffi munerii ia ntvifilm, die raliinem effe fuprema Judici Cbrifie Damln redditur,! .*

Cumque communes modo a Venerabilibus Epiicopi; , qui in hoc convenere Concilium , (imites Nobis fuerint preces espoGt·, drfusrum refpeitivc Ecclefiamm n >mit»<; vetitum pro quidem ad ipfos, Λ· i; orum quemlibet extenlionc decreti : cis Nos idcirco gratiam volentes facere p- ialcm, decretum idem, juxta petit, ex'cudimu j O facultates ipfas Epifeopis, non modo qui petfonaliter facra huic Synodo interfuere, led , & qui , legitime impediti , certum per eorum Procuratorem accdfeiunt , favorabiliter , congrua congruis referendo , epncedimur, & impartimar j eifdcm tamen in omnibus , quo fn co exptimuntutconditioni bus fervatis .

cap. ix

Seertftet Ctriettùna mgletful meureituv. *CM*
CeagNgefl· u m/sv /Wreaafo UMa/t defends w <*
fitter f—jtmn» \intt», V Cefttt *·***

SAne , proof » qnibufdam referentibo* , *It* experfentia ipfa, non fine gravi noftri cordis dolore, didicimus, plure* funt Ecclefiarum, etiam non ignobilium , facroramque Altarium Miniftri, qui, parum *Ûlitu attendente* majc*flatem › A dignitatem, ad cuju* intimum font famnlatum addiâi, in Chore , in Altati , dr reliqui* officii* ecclcfiaftici*, it* minus apte fe habent < ut in plurimorum icaodalum, 8c exemplum pernkiolum id cedere dignofcatur . Rubrica namque ut plurimum Igrorantur , dr fact* csremonin of* ipfo vilcfcqnt. Quocirca opera pretium decant Epiicopi , omnemque curam, ac diligentiam adhibere non dcGftant, quoufque Congregatione* , tum in Civitati, bu», tum in Dictcefibu* , per omne* de Ciero , factis initiatos, Canonico*, Parocho* , *8t* Coafeflario* , (Regularet etiam , dummodo morales in eorum Conventibus leAiooes non habeantur, alia* ab audiendi* eonfeffionibu* fufpendendo*) femel in unaquaqbe hebdomada , cprtoque defignando die, dt fub certa peers* pecuniaria contra contumace* , habeantur , ia quibo* altetnatim, dcRituum, dtConfciei*. tie cafu* proponantur, difeutiantar , drprafti□eexerceantur, methodo fervat* fynodali, qum legetur in Appendice .

T I T* U L U S XVI.

De vita, dc honcftate Clericorum

CAP. 1.

Sfifitftrt» fitt Merit fit M mretrfititeii
sxreapl* · *Unite»* 'iffi *juti Orfiiee·*
r*MM fi* feaerv pravearear.

EPifcopi cum cetero* dignitate pntcc|laat *i funt* etenim mundi lumina . fal terra · praconc* divini t populorum duce*., ac magi-Rri , quo* Deu* tamquam Aaron , ad animarum prefeâuram vocavit , dc Spiritu* Sanftu* pofuit regere Ecclefiam fuam j ut omnibus fimiliter optima vita exemplo pmluceant, locum in Ut, qua motum reformationem fpeffiant, poftremnm obtinere haud debent . No* itaque judicium quafi incipiente* a Domo Dei, uni. verfos monemus ; dr hortamur Archiepifcopos, dr Epifeopo», ut fraterna *it* femper duritate diligant, invicem aquati fe veneratione pr»· veniente* i fervatoque Metropolitani primatu, fecundum fua ordinationi* tempus , alius alii deferat locum, dt honorem · .

c a p. n

St4 WMNrtX *fiifaiMif, fuMtttuflUttiilt*
te fi fiefrieuat.

SUl praterea grados altitudini* , fummique honoris, ac dignitati* asemotes, ad infima quaque fe non abjiciant, nimium fe potiffitnum facularinm confuctudine, ac familiaritate deprimentes . In aulis Principem , nifi Ecetefia, vel alia id poftulet pietatis neceffita* , non verfentnn nec , ii* difeumbentibu* , flent ipfi , eo adhuc pratexto , ut, tempto cibo , Deo pro illis gratias agant. Cum Regam Miniftri*, Baronibus, aliuque caafimilibu*Djmaftis, ita fe gerant, ut omnino in Epiftolis, dr caram fubfctiptioM formulis nemquam utantur inferioribus › atque in mutuis viCtationibus , omnique alio humanitati* commercio, five intra, uve extraEcclefiam, cumomuibur uti Patre* , dr Paftores fe habeant, * fupra omne* , veluti foperioces, locum fibi fervent digniorem. Ceteram, ut qui ex advetio eft , nihu habeat dicere de ipfis , ab iit fe omnibus abftincant , qu* Concilia, Canone* , SanAionefque Apoitalic* Epifeopi* vitanda pracipiunt : dr ca rite, refte , ac iolicite exequantur , quq , Epifeopali uti commifl* minifterio , prncipoc ipfi tenentur obite.

I CAP. III.

Clmttnutt vita» hetttfiett ?

CUm Clericorum vitam, no* minus habitu, *tc* toofura, quam (cientia, dt convertettone integram elle, * laudabilem videri deceat, ut qui laki* gradu , dr ordine pnrfunt , moribus eo* etiam ptacsnt , ac doarina j omnem noftram requisit folkitudinem, quidquid «d canonicam coram nofeimu* pertinere inftitutionem. Quamobrem Clerico* omnes monemus , ut, in fortem Domini vocati, quo fiteulifunt, amare dcdifcaat : mittentes enim manum ad atattum, dc rcfpiciente* retro , aptos non cfle Regno,Dei, fapienti* ediait Divina k. Inoptimis itaque fe (ludiis, facrifque literis diligenter exerceant : fscros ritus rubricis*, 8r ceremonias calleant; cantum Gtrgorianum addifcant : divinaque muni* in Eedefiis cum pietate obcsnt, de majeftatc. Officia vero profana nc agant : a prohibitis venationibus, ab indecoria ludis, dc illicitis negotii* fe abftineant: mulierum confuetudinem omnino devitent ; dc cum eis, nifi primo, vcl fecundo coafauguioitatis, vel affinitatis gradu conjun&is, multoque magis extraneis, noa cohabitent. Qjiique infuper ignominiam («cularis habitus, dr comas capitum pro Chrifti amore depofucrunt, vefte, ac tonfura, Ckrkis congruente, femper utantur; comamquc fiâitum, vulgo Tsraxra , aut *Ctrtltittti* , nunquam adhibeant : non annules deferant, nifi hi eis ratione dignitati* competant ; de tunc illos, nifi Abbates fint benediftun Miffiu celebratione deponant. In reliqui* tandem Edkhrm fuper Clericorum uoftn* Urbis vita, honeftate , die ao. Decembri* elapfi anni 1714· publicatum, hic ia calce apponendum , Synodali hoc Decreto confirmamus i illudque Epifeopi, aliique tefpcftive in fuisettaffi Dioscefibus publicandum, *tt* omnimode obfcrvandum curent. k)ta<. ".

CAP. IV.

CleriteUi etfiii Utit CarieUM ftrttUtitttr ,
pressi Celfere , fped *fit a Cellari*
Clerkertt» JMtfatt.

LAici* veto Curialibus, cum fnpe fit cis ift Palatio noftro Apoftolico vertendum , i«piffimeque ctiam cum Cardinalibus, * Prolati* agendum ; togam dermalem nigram communem facimus 1 u Collaria · Clericorum propria , five

five rotunda fint foraaa , five quadrats, penitus prohibemus eifdem, prohibite)im fibi eil'e fciant i tenore ferrato noftri Ediâi . die *il* Januarii 171J. expediti.

CAP. V.

Ï4<τ4M<«/-τ·ιμ *frtqtufti» Ctniilt*

IPli autem Clerici I five in minoiibus five in Subdiacotratus , au: Diaconatus Ordinibus conltituti, quatenus in dies valeant de virtute progredi in virtutem, *tc* laicis ctiam exemplo poflint efle majori, (acris initiati , fingulis quibuique quindenis diebus, ultra iolananiorcs anni fclhviutcs , ficramcntali mundentur exvmologeli , λ- (acratillima , quotrc(cumque fieri poterit, intra Mularum loicmnia, communione reficiantur . Clerici vero alii inferiores id (cmel quolibet (altem menfc efficiant , optamus; iuper quuruin omnium erecutione, initante ordinationi! tempore, proprii Parochi , rcfpeuiivc I Restores Ecclcfiarum, 8r Sactiftz Majorca deputato ab ordinandorum requifitisminiftro fidele teliimoniuin perhibeant ; tepidos autem , 8r incurios , qui ca adimplere neglexerint , ad Epifeopum deterant coercendos

TITULUS XVII.

De Clericis non relidentibus .

CAP I

o<d *JtiitAi» Efifttfmih t*eita».lant ιλ ttrunt Di.Ttejihus H;fiJt*tht»t , Cuarilii TriJtalhu Dttrtia , hit itittta Ja , inculcantur,*

QUANTUM Epifcoporum confcientiam aggravet fuis e Diaccfibus abfentia, quantumque noceat Chriftiana populo hujufmodj negligent!* Faflorum , laris lupcrqpe ab ipfo elicitur Concilio Tridcntino . Quocirca Decretum *Je \tjiJciuia,* tam iub Paulo III. *fef)'. 6. Jt Hrf. taf.* 1. quam aliud conlimile iub Pio IV. *ftj.* 15. de *H?f. tif.* eriaiM 1. ab eodem Concilio latum , nc ibidem fancier ordinationes , ulla temporum injuria , dcfuctudine , aut hominum oblivione abolcfcant , hic relegi , ac publicari Volumus, tc mandamus .

Sr< dJLf >' cap. i.

„ Eadem lacroiaiiCta Synodus, cifdcm przlidentibus Apoltobcz Sedis Legatu, ad rellituendaen colUpiqm admodum Ecclcfiafticam ddciplinam , dcpravatofquc in Clero , & populo Chnftiano mores emendandos fc accingere volent , ab iis , qui m-jo.ibus Eckfiis pizfunt , untium cenfuit elle iuuicndum ; integritas enim praslidcntium faluscft lubditorum · Confidens itaque per *I)onu*ni , ac Dei noftri mifericordiam, providamque ipfiu* Dei in tenis Vicarii folcrtiam , omnino futurum , ut ad Ecclcfiarum regimen (onus quippe Angelicis humetis formidandum) qui maxime digni fuerint , quorumque prior vita , ac omnis stas, a puejilibus exordiis ufque ad perferiores annos. per difciplina ftipendia ecclefiaftic* , lauda. biliter aAa > ^eftimtinium przbeat , (ecundum venerabiles beatorum Patrum fanâionet effumantur : omnes Patriatchalibua , Pcimstialibus , Metropolitanis , fle Cathedra lin boa Ecclefiis quibufcumque , quovis aomi-

A ,. nc, ac titulo przic&os , monet , ac moni- „ tot effe vult , ut attendentes fibi , & ιι πι- o verfo gregi , *ia* quo Spiritus fanftus pofirit „ eos regere Ecclefiam Dci , quam acquifivit o (anguine fuo, vigilent , ficut Apoftolus pt- „ ciptt, in omnibus laboient , 8t miniftetium u iuum impicant ; implere autem illud fe nett quaquam poffe] iciant, fi greges fibi comtnif- M fos mercenariorum more deterant ; atque „ ovium iuarum , quarrm (anguis dc eorum „ eft manibus a fupiemo Judice tcqunendu, , „ cuftodia minime incumbant ; cum certilfi- „ mum fit non admitti palloris exculatio- „ nem , fi lupus oves coinedit , &: paftor „ nefert . Ac nihilominus , quia nonnulli u (quod vehementer delendum eft) hoc tem- „ pore reperiuntut, qui proprie etiam ialutis „ immemores , terrenaque ccclcftibus , ac di- „ vinis humana ptzfcicntes, in diverfis Curiis „ vagantur , aut in negutiorutn tempoiatium „ (olicitudine , u.ili dercliâo , atque ovium „ fibi commillarirm cera neglecta , fc dr'i- „ nent occupatos : placuit lacrufanci» Syno- „ do , antiquos Canones , qui temporum , „ atque hominum injuria pene in dcluetudi- „ nem abierunt , adverfiis non relidentes pro- „ mulgatos i inovarc ; quemadmodum virtute >, prxientis decreti innovat , ac ulterius pro „ firmiori eorumdem refidentia , & rciorman- „ di* in Ecçlelia moribus in hunc , qui (c- » quitur , modim ftautere , atque fanciic . „ Si quis a Fatriarchali , Prtmatialr , Metroi, politana , feu Cathedrali Ecclelia, tibiquot> cumque titulo , caufa > nomine , icu jure „ commifta , quacumque ille dignitate , gea- „ du , fle prxi nincniia pixfulgcar , legitimo „ impedimento , Icu jirftis , *8c* rationabilibus „ caulis ccflaritibus , lex mcnhbus continuis „ extra luam Dirxcelnn nrorando aofuctic , „ quarte partis fruâuum unius anni , fabrica „ Eccleliar , fle pauperibus loci per Superiorem „ Ecclciiafticum applicandorum , pu.jam 'pio >. *jure* mcuirat . Quod li j-er alios lex niciii- „ les in hujuimodi abfentia pcrlcvcravcrii . „ aliam quartam pattern fructuum , fiinilnCr' „ applicandam , eo iplo amittat . Crcfcente „ veto contumacia , ut feveriori (aciorum t 'a- „ nonum ceniuia· fubjiciatur , .Metropolitanus „ tufttaganco. Epifcopos abientes , Xlcjropo· „ iitanum vero ablcntcm (urtragancirs 1 pu<o· „ pus antiquior refidens , fub oΛ-ria rntcidifti „ mgrcllu, Liclelisc , eo iplo incurrenda , uitia tres nitriles per litteras , icu Ntincium M Romanum Pontifici denuntiare tenesmi , „ qui in ipfos abientes , prout cujuiquc no- „ jor , aut mirior contumacia exegerit , lux „ fupreinz, Sedis aufloritatc .iinniadvci.eic , tg „ Ecclefiis ipiis de Palloribus utilioribus provi- „ dere poterit , lient 111 Domino iioveiit lalu- „ briter expedire .

„ Nc vero ca , qur dc icfidcntia fancte S: i>coj.c»r»- „ utiliter jam antea iub (cl. rcc. Paulo 111. ζ" „ lancita fuerunt , in (enfin a facrolanftz Sjr- u „ nodi mente alienos trahantur , ac li vigore „ illius decreti quinque menfibus continuis j „ a belle liceat ; i;hs inhertndo , declarat (a- ^crolanita Synodus , omnes Patriarchalibus , „ Frimatialibua, Metropolitanis, ac Cathedra- „ libus Ecclefiis quibufcuequ* , quocumque „ nomine &' titulo przfcAos , ctiam fi S R „ E. Cardinales (int , obligari ad perfona- » Icon id (ua Ecc'efia , vel Dieccfi refidentiam ,

„ ubi injunâo Cibi officio defungi teneantur ;
„ ncque abcfl'e poflc , nili' ex caulis *fic* modis
„ mfrafcriptis . Nam cum Chriftiana chari-
„ tas, urgens neceffitas , débita obedientia ,
„ ac evidens Eccleliz , vel Rcip. utilitas ali-
„ quot noanünquam abeffe pouulent *fie* exi-
„ gant i decernit eadem facroianâa Synodus ,
„ has legitims abfenti· caufas a beatillimo
». Romano Pontifice , aut a Metropolitano ,
B vel, eo abfentea futfraganeo Epilcopq an-
», tlquioti relidente , qui idem Metropolitani
u abfentiam probare debebit , in feriptis efle
„ approbandas › nifi cum abientia inciderit
„ proptet aliquod mimus, *fic* Reipub. officium,
m Epifcopatibus adjundum: cujus quoniam
m cauf· funt notoris , *fic* interdum repentina ,
„ ne eas quidem ligmficari Metropolitano ne-
„ celle erit : ad cumdcm tamen cum Concilio
„ provinciali fpedabit judicare de licentiis a
„ ie i vel a Suftraganeo datis , *Bc* videre › ne
„ quis eo jure abutatuF ; *fit* ut poenis Cinoni-
„ cis errantes puniantur. Interea meminerint
t, difcefluri, ita ovibus fuis providendum . ut
„ quantum fieri poterit, ex ipforum abfentia
„ nullum damnum accipiant.

„ Quoniam autem . qui aliquantifper t>n-
„ tum abfunt , ex veterum Canonum fenten-
„ tis non videntur abefle , quia ftatim rever-
„ (m i funt ; facrofanda Synodus vult , illud
„ ablentis fpatium tingujis annis , live con-
„ tinuum , live interruptum , extra prsdidas
„ caufas , nullo pado debere duos , aut ad
„ iummam tres menfes excedere ; & haberi ra-
„ tionem. ut id equa excaufa fiat, & abfque
» ullo gregis detrimento ' quod an ita fit, «b-
» (cedentium conlciciitis relinquit , quam fpe-
„ rat rcligiofam *Sc* timoratam fore ; cum Deo
„ corda pateant , cujus opus non fraudulenter
„ agere (uo periculo cenentur. Eofdem inte-
„ rim admonet , *fic* in Domino hortatur , ne
„ pei illius temporis' fpatium , Dominici Ad-
„ ventus, Qjadragefinur, Nativitatis, Relur-
„ rectionis Domini, Pentecoftes item, & Cur-
„ goris Chrifti diebus, quibus refici masime ,
„ *fic* in Domino gaudere Paftoris prrfentia
„ oves debeant , ipfi ab Ecclefia lua Cathc-
„ diali ullo pado ablint, nili Epifcopalia mu-
„ nia in iua Diacefi cos alio vicent.

„ Si quis autem (quod urinam nunquam
„ eveniat) contra hujus decreti difpolitionem
„ abfuerit , llaturt facrofanda Synodus , prr-
„ ter alias points adverfus non refidentes ,
„ fub Paulo III- impolitas , *fic* innovatas, ac
.. mortalis peccati reatum , quem incurrit ,
„ eum pro rata temporis abientiz frudus fuos
„ non tacere, nec tuta conlcientia , alia etiam
„ declaratione non fecuta , l'los fibi detinere
„ pofle t fed teneri , aut ipfo reflante per Su·
„ perioeem Eccfeliafticum, i'los fabricz Eccle-
„ li<rum, au; pauperibus loci erogare ; ptohi-
h bitt-quacumque conventione , vcl compefi-
tione , quz pro frudibus male perceptis ap-
„ pellatur, ex qua etiam przdiai frudus m
„ cotum , aut pro parte ei icmitterentur, non
„ obftantibus qurbulcumque privilegiis , cui-
„ cumque Collegio, aut fab.icz conceflis.

„ Eadem omnino , etiam quoad tufpani ,
«, amiflioncm fruduum, *fie* pœnas dc Curatis in-
„ ferioribus, *Bc* aliis quibufeumque, qui bene*
n ficium aliquod ecclcliafticutn , curam anima-
„ rum habens, obtinent , facrofanda Synodus
„ declarat, *fic* decernit ; ita tamen, ut qean··
n documque eos , caufa prius per Epifeopum
„ cognita, *fic* probata , abefle contigerit, Vs-
„ carium idoneum , ab ipfo Oidinano appro-
„ oandum , cum debita mercedis aifignationc,
„ relinquant Difcedcndi autem licentiam in
„ feriptis , gratlfquc concedendum , ultra bi-
„ mettre tetnpuS , jiili ex gravi caufa , non
„ ofitineant. Qiiod fi peredidum citati, etiam
„ non perfonaliter, contumaces fuerint , libc-
„ tum efle vult Oidmatiis per ceiiiuras ecclc-
„ iiafticas, & fcqucftrationcm , *fic* fubtratfuo-
„ nem fruduum, aliaque jurisSemedia, ctiam
„ ufque ad privatiohem , compellere; nec est*,
„ cutionem nane quolibet piiv.ilcgio, licentia,
i, familiaritate , exemptione , etiam ratione
„ cujufcumque beneficii , padione , ftatuto ,
„ ctiam juramento, vel quacumque audotiiate
„ confirmato , confuetudine , ctiam immem··
„ rabiis , qua potius corruptela cenfenda cft .
„ five appellatione, aut inhibitione , etiam in
„ Romana Curia, vel vigore Eugenianz Con-
„ ftitutioni» tufpendi pofle. Poftiemo tam de-
„ cretum illud iub Paulo III. quam hoc ipfum
„ in Conciliis Provincialibus , *fic* Epilcopali-
„ bus publicari fanda Synodus prrepit : cupit
„ enim, quss adeo cx pallorum munere , ani-
„ marumque falute funt , frequenter omnium
„ auribus, mcntlbufque infigi, ut in pofterum ,
„ Deo juvante, nulla Kmpordm injuria , aut
„ hominum oblivione , aut dcfuctudinc abo-
„ lcantur.

CAP. II.

Efiictfi , fifl mucftmtk tirtem tlcilituc, ai 1'riv d./irdrr» , CZ* prvprra *rrficitait* Ecclefi** cdtrt ; rrjcrvtt** Enaris rja/ifi».
*ttfitftrii frtr»i*aiifcc>hc:<* .

OMnes interim Epifcopos admonemus , *ti* in Domino Jeiu , qui Pallorum,cft Pallor, adhortamur, ut, divinis obedicntes p<>-ceptis, commiflum fibi Gregem , per eos pa* lcendum , regendumque › adire nc differant ; memores , ie vigore Conllitutioois Libani VIII. * poft menlcm ab electione, ad periona- -,t'yaoJui lem in eorum Ecclefiis refidcnriam obligari . ·" **I«· Ad quojumdam autem levandas anxietudines , cum unius menfis terminus, iplis plerumnue ab Urbe expediendis fufficiens , aliquando non latis efle yideatur; Cardinali Vicario noftio pio tempore , quatenus , juxta cafuum contingencies , *fic* caufa cognita , indultum menfem ad alios quadraginta dies , & non ultra , prorogare valeat, facultatem concedimus , *fc* impartimur , ipfius Urbani Motu proprio lcrvato.

CAP. III.

*f*c»lttltl , fer tefum* **ftliu** *Efifctfic ctactJi* , ra *CMfrcfotitac jufer C.fi[c»ftrte» reflétaii* taftatli attaJaater.*

PRovide cum nonnulla , fecundum loca, ftr tempora, ir.dulgcat SedesApoftoiica,quibus mutati» , concefla jam in ssdificationem , in deftruôtionem probentur inde permitti : mandamus quocirca , ut , Synodalibus hifee ,comfiletis actionibus , antiquus in Congregatione luper Epifcoporum refider.tia expendatur Epifcoporum catalogus , quibus licenti» fere pec ufum, recenti nulla expolita neccflitate , «ftivis prssfcrtim , vcl'autumnalibus temporibus ,

SKiprt, privi aerii pneteaeu , futi ab Ecclefiis aofint, concedantur ; *ti* li quid fuerit in eo dsf;num corredione repertum , ad grave Paftora- 11 relidentis debitum reftituendum , ejufdem Congregationis fententia canonice corrigatur , •c emendetur.

C A P. IV.

Styhtt Cteirtgttinii Ctacilii ut htjefmtJi Tfifctfit îu îh limli Imatuu .

AD hse laudabilem Concilii Congregationis ftylum , facultates fcilicet hujulmodi ad quatuor menfes impertiendi , cum claulula, erifui ramea Caaci/rarlasi *rtm^rthtafii* , omnino fervendum ceniemus. Meminerint itaque Epifeopi , aliique, qui talibus fe facultatibus indigere prenofeunt, ut non pafltin Dicecelim , *tc* Chorum entra vagentur ·, ne tempus proprium, atque ad relidendum aptum , alibi infumentei, de concefls poftmodum abfentis brevitate inutiliter cbnquerantur.

CAP. V.

'Pre *Urrntiii tirhueJii* , asm» aliud , *frtter MtÀiiarem tt/iuutuiuut* , rrfUlrarur, Cva{rr|4rtM0 *triitrlin· mittitur Jtteriuiulum.*

QUamvis non folo Medicorum teftimonio, etiam jurato, probari debeat, talis num lit eorum neceflitas , qui reftdere tenentur , uţ aerem illis mutandi , ac proinde e Dicœceli libertatem poftulet abfcedendi ; nihilominus , cum dc Epifcopis, fide ceteroquin dignis,agatur , li quid ultra pro hujufmodi impetranda licentia evhiberi oporteat, eadem Congregatio fuper Epilcoporum relidentia videat, dc pro luo ■rbituo decernat. Confulant fibi interea Epiicopi, &: quantum cum D.-iadjutorio poterunt, tum Tridentini» D.cretis , tum Apoflolicis Conflitutionibus fele ftudeant conformare, atque illis cum elfeda parere , fub pccnis , ac cenfuris , ibidem conteiitis , ■ *Se* comminaris . D Super contumaces vero Synodi Provinciales invigilent , qua eas imuper moneant , *fe* a negligcntibus abfentie rationes in Concilliis exigitit ; atque , ut opus elle judicaverint , fummo Ecclelie Hierarchs, pro debita animadver-
si Cassii lione , denuntient >.
Trla. 1,11. C.

Ttrahi ultrt , al/fue *Efi/ttftrum littlt-IA* , 4 Cara »·« . *Grcviter* rsaraaiarrr /radaxas /airraffisw, ali</fM -pemAosiiUitosrar.

SAcrofau&o infuper Tridentina Synodi Decreto fancitum efle novimus b, ut , quan- E ■|.ri4<rst Jjçgnjqjç Parochos ab eorum cura abdi- tigerit , caufam ipfi coram Epifeopo cognoicendam, *te* per eum probandam > exponant . Prohinc omnibus, *tc* ungulis Parochis, & animarum Redoribus, qui, facrout huic relatum eft-dConcilio, per bimeft e , ablque poenarum, per lacior Canones inflidarum, meto, a cura, Enilcouis inconfultis, abefle putant fibi licere, praecipimus, ne ultra t»duum , abfque Epiicopi , live ejus Vicarii Generalis licentia , in icuptis, *Ce* gratis concedenda , idoneo tamen

OEcoaomo relido, abEpifcqpati Curia approbato, ullatenus ab illorum Parochiali flattone dalccdant. Eos veto , qui contra hujulcc Decreti dtfpolitionem abefle prsiument , Epiicopi , pro rata temporii abfentis , Parochialium inuident fruduum fubtradionet *h* li ita abientia perfeveravertnt , ad aliarum quoque poenarum crtcuuonem pro CMtumaeia procedant.

C A P. VII.

XJn/, *rifJiuU* , *i» Urit* rawasoraa/ar, od «vrais» *ftdtre* .

CEtcrum pro reliquis etiam infeiiorts Ordinis Clericis, tam fatcularibus , quam regularibus , àollia in hac Alma Urbe exiftentibus, qui alias in partibus Parochias, Dignitates, Canonicatut , vcl alta quacumque, qu» relidentiam requirunt , ecdeflaftica beneficia obtinent ,' quatenus hinc flatim di(cedere , *te* ad pcrfonaletn in iis rclidentiam fe conferre debeant, Ediduiit, innovamus fel. rec. Innocentii XIII. c cujus tenoris partem hic fubaedi , *le* «J*».iv»i· .obfervari mandamus .

„.Pari modo univerfis , ic fingulis Clericis „ bénéficiât!», tam Szculaiib.rs , quam Regu- „ laribus ■ cujufcumque conditionis , *te* era- „ dus , dignitatis , *tc* praeeminentia in eadem u alma Urbe extflçnttbus, qui in fuis Ecclefiis C „ Parochialtbus , Dignitatibus , Canonicati- „ bus , vel aliis quibufeumque Beneficiis ec- „ clcfiafticis , de jure, vel confuetudine , per- „ fonalerd relidendam facete tenentur , de „ mandato ejufdem SS. D· N. Papa (revocan- „ do m primis omnes , &r quafcumque licen- „ tus, iupradidis omnibus quomodolibct con- „ certas) ftnde przcipimu' , A mandamus , „ eofque monemus , *tc* requirimus , quatenus „ infra duodecim dierum fpatiutn , quotum „ quatuor pro punio , quatuor pro lecunjo . „ & reliquos quatuor pro terïii ultimo , βi „ peremptorio termino eildem, 4 cuilibet co- „ rum aliignam.is, debeant, *Se* quilibet eorum „ debeat, omni mora „ At cundatlone puftpo- D „ fita , ab eadem Urbe, *Sc* Romana Curia di- „ *(cedere , tc* ad luas Ecdefias , feu Benefi.ia „ redis itineribus fe conferre, ibique petfona- „ lem factre relident ism. Qpod h notlris h«- „ jufmodt , imo verius Apoftolicis monitioni „'bur non paruerint . ultra prxnas in (acro- „ fandi Concilii Tridentini Decretis, *tc* Apo- „ ftolicis Conflitutionibus contentas , eo ipfo „ Bencfictati Seculare» ptxnam centum fcuto- „ rum , applicandam pro medietate piis ufi- „ bus , pro altera fecrero denuntiator! ; nec „ notatam Sarculares , quam ftegnlares predi- „ di pernam carceris ad noftrum arbitrium ih- „ currant. Et li aliquis przdidorum , eiapfis „ teiminis przfatis , per mcnlsm negleeerit a E „ Curia recedere ad cncdum fe conferendi ad i, fuam Ecclefiam , ibidemque relidendi , ut „ fuperius eft mandatum ■ ca tunc frudus Bc- „ neficiorum , relidendam , ut przfertur, re- „ quirentium ■ non faciat fuos, nec tuta tuti- „ fetrntia , etiam aba declaratione non fequu- „ ra , illos libi detinere podit : fed tineatur „ illos fabrics Eccleliarum , aut pauperibus „ loci erogare , aut · ipfo non ero^cn e , per „ Superiorem Ecclcliafticum ad dictam eroga- „ tunem faciendam compellatur. Lapio vero „ fe» menfibus , *Sc* ptzmiflis non adimpleti» , „ ipfo iadoj,fc abfque alia fentenua, eiidcm

“ n Be-

M Beneficiis , *tt* Dignitatibus Gt ipfa jure pti- A
„ vatus, itaut illa Seder Apoftoliea tantum
M conferre valeat ·, cademquc ab ea xefpeâive
„ poffint impetrati , fe proviliones per iplam
„ f»âs , debit* exequutioni demandari de-
„ beant , quacumque appellatione poftpofita »
n velificato datntaxat coram Executote litera-
„ rum fimplici faâo Contraverstianis. Certifi-
tt cantes omnes , *tt* tingulor prenominatos ,
M quod in morofos , Ar contumace* irremifli-
„ blister procedetur ad prefatarum pernarum
„ excquutionem › tine tamen prejudicio par.
„ narum, jam incuriarum per eoa , qui haétc-
„ nui contravcncrunt.

TITULUS XV1II. B

Ne Sede Vacante aliquid innovetur.

CAP. I,

ted Efifitpeli* <P4C4»|» , raaaruru *ftr Fuerite Cefiteleret i» Cieriitritui Ordieetitniiue dijeiflietfervende in/mitar.*

IDonet ut in Chrifti Ecdefia Sacci dotes, alii, que lint femper m ea tniniftri , qui digne, & laudabiliter in eorum gradu pro majtnatc dcicivianl t quam Epifeopi in inquitendo de vita , & fcicntia ordinandorum , diligentiam adhibete , quaque in imponendi* manibus uti C ratione teneantur , facrum pcraccurate ftatuit Concilium Tridcntinom. Cumque leges, qu* bono funt innixe principio, quandoque horninum malifla fubveetantur , & eludantur Jumus, Gbi'queque caveant Vicarii onnoCipitularés , ue , p.ovchcndoi um magis indulgendo ambitioni , quam pizdeftmctorum aemulando telum Epikopomm , ipli l.nt in antiqua hac tuenda EccUtix dilctpit.ia icniih.

C A P. I 1.

Inire 4·*·— *Efiftvfelit Sedis* *>4car>.»>i , *^eikut frt trdinetiaee Utere Dimilfirie t teulteeivei i» Efifetftrane* , W *Ctetilii* Csa{r>. D *fetiaiilnti enfediri frtkiketttr,*

1Deoquc fub partit ,' quas idem ftatuit Con- ..... cilium Tridentinum , , aliilque , Epiicopi loki.ii· (iicccfloris atbitrio icieivatis , Vicariis ri.Scuu Capitularibus inhibemus , nc intra annum , a Sedis vacationis dic , (Epiftobs in pofterum facultatives Epifcopo runs, &' Concilii Congregationibus concedendi petmiflione fublata) ah', quem › nili beneficio acquilito , vel proxime acquirendo, aritarum , &· dummodo non fuerit is alia,abanteccflore Epifeopo lejeftur, ad Clericalem tonluram , leu Ordines lufcipiendor dimittant. Poft annum vero , quos moiibus habiiennt, virtutibus . ac doârina lauda- E bilci, nunquam tamen ofliciis, plerumque smj pottunis, commendatos , liberum eft eis , fervatis reliquis de juie lervandis , dimilforias . litetas pro arbitrio , & conkicntia cunccdcic

TITULUS XIX.

De Rebus Ecdcfisc non alienandis I

CAP. U N I C.

Z» Isasraw *tetlefiefUetrnm ctetrffieitihts relit eernmce dederetur . leedeime reufi, V heetitnes , 4Γ eeefhytenjes emunii etndniltriiae , CT emfhjireeiu reetveu , vel ttefirmeri frthiitetur.*

USu eft . *8c* experientia ptobatum . quantum Ecclefiis, Indique piis detrimenti , damnique ia-pe ille afferant bonorum ecclcfiafticorum locationes , A: iiophvteuies , que ab Ecdetiarum ReAoiibus , Oeconomis , & Adminiihis, humano potius arfettu » imo *Sc* effrrnata «jnadam certam › in primo conduco nim ingrcllu » ab hn p.-cunianim fummam recipiendi cupiduatc , qu.tai habita Ecclefiarom utilitatis utione t mutfico fub annuo canone vel in petpctuum » vcl ad longum tempni, ku luo cmphyuulix rr.nlo ad vigmtinovem , frpiufcpie edam ad bis vig uninovem annos , vcl leniam generationem , miri folent. Quodque dolendum eft magis, abioluto concclhonistempoie , a conductoribus, ieu emphyteutis, jure «luti lurreditario, locanones, &r emphyteuies hujulmodi renovande libi, *Sc* confirmande petuntur ; ad quarum leaovationem , &r confirmationem L.v?;.ias , A i.'-ca pu teneri · itno Co^i nulle prariumitur . Vel' .tes hinc , facra noc ctum approban t Concino , lùium o.n.iiun», locorum piorum , ψ a*cum~ 3UC Inu, indemaiCaUj ac !ιαː.η iivni.LS p o.icre » iatis iit licet iupti hn a k·^' pivH.utn, cunluiiiiΐκπi hac bndiiMU* r.piicopi» or.;n.inis » & lokrionbtis locorum O>dumiH , Lpo.upalcm quaii)uhidicuoiicm habentibus , apcitiut drcbiamus, *Sc* mandamur.

1. Nc immobilia cuacum^ue r-cckr irtim , ceteiontinque piorum Jocorum boni » a ijuo. vis» live ordinaria , live Apuftolica aukotita* tc» ad longum tcmpufr, ultra triennium, vcl quatricmiium , uti vlivcxa » locentur , vel in cmphyteulim , nunquam tamen perpetuam , concedantur › nili evidens plane , in eoium Cuiipi probanda › concuriat carumdem l.cc'eiiaeiiidtn vcl piorum Jocuium utihias, &' a.'la Iventur» que in Extravagante , hoc titulo, demandamur : m$ infuper ciauiuk> » feren'do decreto aJjcCus , quod lcibect cohe·ffio fiat abique lpc rcnavauums ; X.· tuncvllio.iis tctnplo cspicto . boiu ipfa cum fais membris, juribus , & pertinentiis univerbs , nec non Se melioramentis, dcluper pio tempore quomodolibet r-ièus , ao Ecdciias , ie loca pii, qu.bus ex diretto dominio pertinent, ad eoium diipolitionem pleno jure, atque omnino libeia, vacua, expedita relinquantur.

II. Nc , hujus orcalione loextionis , vel in smphyteulim toner llion is, aliquid, tub courraitus niiliiistis pceu.t , pro liudcmio , icu pro primo, ut ajunt , mgrcilu , a quoquam recipiatur, ex qüo Ecclefiis , Diifquc locis pnrjudicium fiat, vcl juftus annul canonis valor decrefcat, aut .imminuatur.

III. Ne › completo concclîionis tempore , aliove cafu adveniente devolution!? , locatio # leu in emphyteuhm «.oncdlio ad ejuidem cendu^oris › vcl emphyteuta › Tuarvc familial f vel

vel heredem favorem renovetor (iis tamen lo- « eia exceptis, ia quibup aoo affert , (ed rite ▮ ft reâe probata, legitima adfit confuetuda re* novandi i vcl Apoftolica ad hoc indolta , aot privilegia expccfic coocefla repetuntur) i fed Ecclefiis , iocifqne piis goftmCcumque liceat bona , allai locata , vel M emphytcufim concéda, ft inde, nt fupra, devoluta, pro fe, fi velint , fervit· forata noftns Confutationis ,
>)θχ··4··quam nuper · pro Arcbidimcefi noftr· Bencventio· edidimus, libere retinere , propriifqoc bonis alii* incorporare j acc alio jure a quoquam , (ab nuovis pntteata , (ea ea quacumque cauia, m conccftoncs rettovandaa adfttingi , aut coci pofle declaramur › (alva tamen
t) cip. aa Alexxndri IU. Conftitotiooe k, ubi ex equita-
uutt. h— te dumtaxat terras illa* , qua de fplvis extir-
natis font arabiles fa&a , fub annuo cenfu iis nareditatio jura iterum tradi pofle indnlget , a quibas fuo ipfas , vcl parentum fuorum, labore conftitcrit fume extirpates} nifi forte aliis potient cum majori utilitate concedi.

TITULUS XX.

De Tcftamentis.

CAP. 1

Te^aauara *λ* , *tribu* muvms *ttfiihu* adMirh , *rutu rffit , O" ittlUu , nutntriuat uti* as* *tkftti Stunt*», Lqutu fin,* ad C*s-*ftfftrii uurn fu8u , fiuatûb Utulfuat , fittlurutur,*

t)c,pc«m Z"*Um Alexandri IIL * fan&ione decretum
«^·· k<< **ç * ut tf^*Inentâ · qu· Parochiani co-
ram tribus , vel duobus teftibus a fuo Presbytero conficienda mandarine , rata fctnper exiftere , ac firma debeant permanere ; advigilent idcirco Epifcopi , ne (ubi tamen contrarium non obftec Statutum , auftoritate Apoftolica tu forma fpecifica confirmatum , quo juris civilis difpolitio fervari mandetur) quivis prefemprione aliqua , excommunicitionis poena contra fic prefumentem propofita , taliter faâa teftamenta refeindere audeat , vel irritare. In legatis
sic vero P*** * *t tt* qu» *b egrotantibus ad Paro-
i.i«m Ltod. chorum aures fieri quandoque folent , ut fraudei, litefque exitentur,,telles, etiam in eodem
\ numero adhibeantur , ebram quibus Tcftator, fe quadam ad piat caufas eroganda , fuo prout^. Parocho ▮ feu Confedario , injunxit, ita velle declaret ; talique declaratione , pia teftatoris difpofitio iuum temper fortiatur efleâum.

CAP. II.

laadarar poanmidam R«ga*raas *nafatnJ»* , paa *ififtttfi* aaiasaram rrdaawa/a <aqftia*r pre mar/ais ai *ietffiutf. Situii* M nsa adcd, ladaceada *fnftù».*

EAm poftmodum laudabilem , qua quibufdam in locis viget , ia Regna prmeipue Neapolitano, ·liifquc Regnis, confuetudinem, ut pro decedentibus ab inteftato, fiiperftitci hi licet relinquant heredes, teftamenta, ut ajunt , animarum per Epifcopos efficiantur ; aliquid de defimâi nonis pro ejus anima fuffragio difponendo, approbamus i ft Epifcopos omnet , ut eorum plebes ad ufum ipfum , ubi non adiit, ampleâendum hortentur, admonemus.

TITULUS XXL

De Regularibus.

C A P. L

Rqa/arei ad *SMUtuun» fmtMtuii mb»·tin» Ififofii* ftfii»*tuituu* dr *Jtlnuti tutiffu fnfttffl»»* , <T *tttrtitüi ffiiiiluliin ftdit ,* eaMesas.

ANtiqna eam fit Ecclefia confoetudine iadoAum , ft Apoftolicis Conftitutionibua probatum, ut Regniares tantammodo, quibus glosiofum eft mendicare , non alio, quam paupertatis , feu profefla ab eis approbata Religionis titulo , faerii poflint Ordinibus initiari j attendant Epifcopi, ne Regularium quempiam ad Subdiaconatu» ordinem promoveant , li initiandus ipfe , ut exploratius dc requifito valeat ordinationis titulo conflare , expreffam de foleani, per cum cmifla , regulari profeflooe , proarii non fecum attulerit fidem Soperiofis , aeque praviis exercitiis fpiritualibm pcraâis attelutionem non exhibuerit ; una poftmodum cum dimifforiii literis ferrandai in Archivo Epifcopali.

CAP. II.

RrgaJdrv/ *MaiJI tk* £pa/r«p* /«r, *»i Orlint fn»muii,* /rrvara /Irina *Dtatti citptetu rus.*

IN fuit vero fubditis ad ordinationes dimittendis , Superiores Regulares Decretum fel. rec. Clementis VJH. fervent ad unguem , fub ipfis, in Decreto eodem espreffii , officii, ft dignitatis, feu adminiftrationis, ac vocii aftiva , ft paflïv* privationis penis , aliifque › fummorum Pontificum arbitrio refervatis. Dc cetero, ne quem Superiorum excufet illius ignorantia Decreti , illud hic ad verbum *fubjun*eendum decernimur , evulgandumque etiam ab * Epifcopi· in eorum Diacefana Synodo › poft hoc Concilium primo tempore celebranda ·

DECRETUM CLEMENTIS PP. V11L

Circa Ordinet , a Regularibus fufeipiendos.

D£ mandar* *Sf. D. "H·* , d>v<n* pravidrarla , Papa *fill, ttetrt frtftuttum ,* laadaear Mîη,ioı , *0"* fn*r«mc*mf*e alarma, fap«rmr«l*r , ar d» rrrrr* «d/rravar , <F *tiftnui* yna la *Drtrtt» S.Ctapt-Ctatilii Trijnti»,* (,ariaaaCer, *tuitu ttutr ffl tuiu* : CMgrrgar·'· *Cuui^u* rra/*>7 , *Sufrriwn faulunt ftfft jut fttUir·* , iridrm Rqa/ari, p*ul fruitful fuuUtutihu n^uifitit , Oriiutt fufiiftrt vrlttfrit* , /«erras *iiutifferiut t*»ttitn , ΛΛ fylft»*pam raasra *Diftttfttttt* , araipr *illittt Utuffii* , /a <a/a« *futuiliu tliii , tj* pe*, *ftrtiutt* , *Itrit ftfittu* ftttrit·. *fi Diuttfuttti ukfutrit, uti* ■*> r|J«r laSirarar *trtliutitm* , ad parmeempar a/laa» Epifrepam i daa, raasra *Λ* r* Ep'/crp· . p-/ *Oriiutt ttMulmt* , rvaaiiarrar pawd *tltilruuut* ; *0"* daa, *iffi a»» iifiulfrixt ii* «ada^rra *ttutrfflfunf Dùuÿmuruui* >» «d *tmfui, ju· £f>-fcftu Dirttftuut, vtl ukfuturtii , vtl uullut iubtturuirfftt iriiitutiuati . Kirut», tum* a *Sufmfri-*

Àxj ^uUrikui, Ef.fe»p» b.xtefem, «kfente , met trima,ante, ana Meat, , liter» iimffmia Zthaat»r , in ti, atifae bujafmtJi taafam abferuia D'*"[**. Epifttpi , vel arlinatianam , ak n »»n habrnàtrum , t,fri»iKI,n effe. Qari fa, am fe- efieii, <r Hytitatii, fea aimimfirmi»»,, , tt v»ti, «Or*M , tr faffiva priuatinem , at élit, , arkitrm ejafiea, SS. D. >(. Vafa tefrrvalat, priuj iacarreat. la fawam fiiem Ct. Bataa» 4*«< dir ij. meafit Marti, 15pi.

CAP. in.

Prafritlati, vitium a Meaialibai vitaajam . J(a-"» *earam vida, tT vefiita, e*hiketar . Safer manerum Urftiieatka, CtaftliUti» Clementina ianrvalar .*

EMonialium Monafteriis , imo aS ipfarum cordibus Monialium , incumbant Epiicopi › proprieras omnis exulet ; *te* ilia , quam maxime fieu poterit , in ei» ftabiliatur› (erveinique rerum omnium communio , qur nihil habet- & cui nihil deeft. Illinc ialuper quatenuv corrupta omni» forat abfcedat affeâio paiticularii, curent, ut ea Monafteiiorum redditibus eadem lit Religiofis omnibus (egrotantibus exceptis) tncnla, virtus, *it* vcttis prscipue uniformis, qu« in interiori etiam fericum excludat , *Se* modefte , que Chrifti Sponfa* deceat, formae lit, *Sc* proprii cujufque Religio- ni' coloris. Cumque paupertatem ptofclfe lint ill* . Cingula nor idcirco, qur fuper munerum 4 λ«ι·1·οΓ< largitionibus fua Conftitutione · fancivit Clemtns VIII. , innovamus , *8e a* quibuslibet , fub litis in ipfa poenis , decernimur obfervari .

CAP. IV.

TaelU , in .Àfteterii, eiueania, veflibn, arnatafae mtiet· utantur: fuaaae pre ipfi, eta· flitata faut , aiamagim , etiam Saperite,i, aiimplttnt.

STudeant , *St* quam accuratifEme Montales ® ■plx, ut quas, Superiorum accedente confenfu, *te* impetrata ab Epifeoporum , ic Regularium Congregatione licentia , educanda» , ac formandas lufccperint Puellas convi&rices , pie illas, & catholice inftiruant ; incumbanrque , nc ipfarutis ornatus, *Se* veftes Puellis, inter Chrifti Sponfas verTantibus, difeonveniant. Sint itaque non Irrtc* , nec alius , quam nigri , aut fufei, vel albi , aut violacei coloris : nul loque ill* nquilito , quod facris non conveniat Afreteriis , ornamenti genere utantur . In reliquis, *Se* Puelle ipfe, ab Alceterio alias dimiitcnd» , obfervenr , *Se* Abbatifle , vel t'rlorill* , Superiorefve alie , quocumque nomine vocentur , que eadem Congregatio in " concéda licentia prefcripferit , faciant adimpleri Interim omnes admonemus Epifeopo* , quatenus , *Se* ipfi fuper eorutndem obfervantia vigilent , & , ubi ubi opus erit, pro viribus provideant

TITULUS XXIL

De ftatu Monachorum , & Eremitarum.

CAP. I.

fra trmaiuaw» iafitutitae ejlut Epifeptrum ercitatur : tr Rrjnf* *pr» Ulli iaatur i* ,/tffeaeliee.*

AD antiquum , quoquo modo poflit, reparandum floridum Eremitarum flatum , rxada quorum vivendi folitudo olim exultabat , &· florebat quafi lilium i fuam quatenus pro his curam aliquam impendant Epifeopi t horum folicitudinc* excitamus. Noftris interca Eremitis , qui hic Hofpitium habitant non ignobile prope Portam Angelicam , mandamus, ut Regulas , Synodalr adjungendas Appendici , cum feorlim fuerint typis impreffie , apud fe habeant, *tt* reiigiofeohlervent ; alia* Nos ipfis , qt oportuerit , inftruâione* daturi, pro reAa eorum vita , *tt* exemplari converfatiooc .

CAP. II.

Rrjale *ipfa Epifttpit proponuntur, e ttijaffae Dirtefit Enmitic Λfervanda.*

EAfdcm No* proptetea Regula* Epiicopis pro Diacefanis luis Eremitis ducimus proponendas, quas Epifeopi ipli per illorum quemlibet in propria haberi curent Eremo , *te* illarum obietvantiam ftudeant practice promovere.

CAP. III.

Quutanmi Iretaita emati at EpifttPit etrrttm *ft etavteeatue ; faper Ultram aQibui, ty Eremeram flatu perferttanii.*

DE cetero non ineongruum ▮ imo pcratile judicamus , fi Eremicolas omnes, *it* fingulos quotannis certa die ab Epifeopo prsfigenda , e Diaceti in Civitatem convenire , prrfcribatur ; ibi *totam* Epifeopo ipfo , vel eius Vicario Generali , peculiari fcrutinro de Ecclefiis, *tt* Eremis , quarum fervitio, *It* cuflodis deputati fuerint ,.de eleemofyms infup«r, *te* iftanim ufu , deque illorum artibu» , *te* in via fpirituali profeftu , lationem reddituros .

TITULUS XXΠI.

De Religiofis Domibus , ut Epilcopo fint fnbjeAs.

CAP. I.

Laletrum Canfraterallttttt lateat» f»lieitujiae tb Epifctfii vifitentur j fedb&rii *fua in fua (enfUtuivu /latuit* Cletaeat "Papa *KIII.*

INter cetera loea pia , quibus non minorem luam debent Epifeopi curans , *te* vigilantiam, religiofas efle indicamus lai.corum Sodalitaws ·, quare diligenter eas, juxta Tridentini

Con-

2*aA**.de Concilii (anAiotles · , vifitent Epiicopi ; dt in ···*»·· ·mnibui Cooftitutionem ptecipue (civem . fervatique faciant « Clementia VEIL qu· incipits k) an. ifo|. *QtMtniftu λ Sei» *4f»lhliub :* cujut fummanum hic legetur in 6ne .

A Apoftoiica , iplique Epiicopi . «nrumquc facceiforcs facile çxaminare poffint , ac de jure deliberate , vel faltem fututu prsesvere vacationibus, num danda , vcl deneganda fit inftilutio picfcntatis.

CAP. II

vdf *OEtteueth niiniiufirttivmm retitxei* ··«/·»·· *eût exstet Eftfnfl. Si eliit niJtnit fit run,* tftinifitT *ttiem ixttr* veniet Efifitfiui.*

AConfiaternitatum infuper , Hofpitaliutn, cetcrorumqee locorum piorum OEconomis adminiftiationum rationea > prxfati juria Concilii decreta « , «rigant Epiicopi lingulis annia , ni fecui erpreffc in illotum fundatione fit cautum. Qaod ubi ex privilegio , aut jufta alia caula , ab Epifeopo probanda , alii· effet ratio reddenda, cura iis , declaramur , adede debeat &' Epifeopus, five ejus tnin.iliet , ad id fpecialitcr deputatus ; altas fait· a ratiocina, cotibus liberationes irrue tin:, 8e null· , mi. nimeque Admimftratoribus fuffragentur . Qui veto es ejufdem Concilii prcicripto ▮ vcl alia laudabili confuetudine Epifeopo rationem red* dete tenentur , li ab eo moniti non paruerint, per cenfuras etiam ecdefiafticas compellantur.

TITULUS XXVI.

Dc Jurepatronatus.

CAP. U N I C.

Cujuftum<i»t Dieecefit Ta/raaa/or fni *fint leniti, mt tuxt/Ji, CT tnfi» tient» nt^nifili,* rayuirr·. daw ai *Efifiefit. Leptent* aurarum Cara/sgui· *fnmm» Twifiii , V CerJutnli Deteri» tretefmittent.*

CHriffianc eft moderationi convenient, ut, amputato ulurpationumeaccfliu, unufquilque impetratis gaudeat ; nec ea nrefumat qu· nullo modo fibi concefla peripiciuntur. D Mandamus quocirca Epifcopis, ut , illius me- *tjuir* *moret* Tridentini Concilii fanâionis *i* , difpo- t. acirf. nentis quomodo juspatronatus , Communitatum prsfertim, Univerfitatum, Collegiorum , ·c potentium perfonarum , in quibus ptefiim. ptio urget ufurpationis , probari oporteat, di. ligentiffiuie ipli propria Dioecefis patronatus omnes examinent ·, *fc* ex documentis , in eorum Curiis , prccedenttum occafrone prafentationum, exhibitis, inquirant , qua occafionc , qua caufa, qnove titulo , *k* jure , patronatus' fini hujulmodi condituri ; *Bc* quos ipfimet reperçant. juxta formam, ab eadem Tridentina Synodo preferiptim , legitime Conceffbs , folemni deferibant in inventario , in quo inftru- E menta , aliave cujuslibet probatione· patronatus, ad dufti Concilii normam acquifiti , breviter referantur. Si qui patronatus vero reperiantur cx piivilegio , etiam Apoftolico, concelfi, vel ad tempora ante , vel poft Ttidentinum pertinere , aut legitimis titulis deftituti, &- line requifitis , in eodem decreto Concilii relatis, ipfo- pariter adnotentur in inventario , 2uod Epifeopi (ubicribant , A in Archivo iuifcopali recondant . Simile autem exemplar ad Sedem Apoftolicam, Seal fumini Evntificis Daraiium tranfmitcant , ut ita & Sedes eadem

TITULUS XXV.

Dc confecraiione Eccicfin , vcl Altaris.

C A P. L

Cetitrlreler Ectlefie , V Tertibutler, rara ■·/·- *rrkne finite»» filterAnt , mere* aaaaw <· *Civl- Btiket, ft in* Drteeefikei *ruere kiennmre» , jtft enrnm redenretrteene, ei Efefictfie ctefieirenixr .*

A Ntiqua mandant fanâorum Patrum de- XX creta ·, ut, licut non alii poliunt, quam laciati Domino Sacerdotes, facra peragere, *k* hollias offerre luper Altare, ita non alibi, neccftitas nili fumma coegerit , quam in Deo dedicatis docis, ideft m Tabernaculis, divinis ab Epifeopo precibus delibutis, divina debeant(acrificia celebrari. Incumbant quo'etrea Epiicopi , ut Ecclel'i* faltem Cathédrales , *tt* Parocbialcs , *k* majora ipfarum Altaria , qu· adhuc perfeâa non funt, nec dedicata, inita annum , fi fieripotetit, in Civitatibus, per Dioecetes vero intra biennium , omnino petfsciantur, *k* folemniter confectcntur ' P cwii *efU*

CAP. II.

De Etilefierunt JeJiietjtne ennirrerjeriem qn»tennit Oficrnne telebretur.

ENccnia autem , feu iolemnes Ecclefiarum dedicationes, ipfis, quibus initiantur, diebus recurrentibus s , vel aliis , quos Epifeopi in confecratioms aâu pro libito delignarint , in perpetuum anniverfariu folcmnitaie celebrentur j Rubricis fervatis Brcviaiii , *te* Miifalis Romani. ξ

CAP. III.

Ut· Je tlediteriene dukilelHr, Cenficrcti» fiet ebfelttte .

ECclefi· vero , ve! Allan's fi adfint , dc quorum dedicatione dubitetur ; ncc fciipturs , aut tellds txiftant , qui de confecratione leftentur nujufmodi ! ablolute ea , ulla abfque dubilationc confcCrari jivlfedcclarainut · talis namque trepidatio iterationem non lacit, quoniam, quod nefcitur factum ,\ iteratum non effe , monftratur b .

TITULUS XXVIj

De Bapcifmo , & Confirmation e

C A P. I.

Stltmntm E^ftifimtJii fentit bettediSietiem , CV* *Exftifmi ejxtin^atieneee, bit i» ex»» efificun- J»m ,* per '/c rrum *Efifcepi eli^mted» iniere n·· irtveiettlr.*

NOn eft Parochorum'tantum, quod, juxta_ facra Canonum ftatuta Rituali Romano

Vdo,

•mm~ cas Bwunp- 40 to c<- Cttwl Kau . can. BaptinanA . MnUmXuL Nor h«it.

no pnefcribitnr , at foletnnis fcilicet par eos bi* in anno , utroque Sabbato ant* facratifli- “”“n Pafcha› fc Pentecoften, Baptifmajis faa- tii benediâio perfolvatur, facruaaque Bapeifma tlinc folemnim miniftretur. Speciali id ctiaih ratione ab Epifcopis exigit Ccremoniale Epif- coporum · ·, *k* Not iplu , pracipuas vehit in- lcr Pontificali· ordinis aâione* , non minori faliciiudmc commendamus.

c a ?. n.

Ca/terawea/ aaa *Mfr,* /rd pad laari/alMi, *refit iatirndi.*

NOn eft jn foieinni Adultoram Baptifmate fine redargutione praetereunda HU fieri Ritus invetlio , dum Cateehumcni ad divinuoa permittuntur accedere lavacrum › candida induti Neophytorum vefte , quam tantummodo poft Baptifmum tradimus baptizatis * , in glo- liofe lignum rcfur^eâioni», ad quam homines * i»«'o fonte regenerantur ; noveque vit» in- nocendam iignificandam, quam , poft veteres ablutas macula*, fervare daoent › immaculatam ante Chrifti tribunal perferendam . Hae it*-, que, *St* fimilia a (aerarum ceremoniarum Magiftns animadvertantur t caveantquc Parochi , ne. Tuarum inftruftionum defeâu , quod fidelibus ab Ecclefi* myftiee traditum eft ad falutem , pomp· ferviat, *te* vanitati.

k) caa.ro* >aei>fnun, «m?c** 4A-4 *« couc

C A P. m.

***BrftittnJtre»** etfttbefii entré **nrirt** , <*» inert Etelefrar fitf ; Btftifauu rtn i»*

M miniArrrar.

QUia Baptifmus janua eft (aeramentorum » *te* porta» per quam inChrifti Ecdefiam Intramus, fciant Parochi, noa aude e Roman Rituali « preferIbi , ut Baptizandorum cate- *- Ecclefi* januam , his, cum patrinis, extra euiftentibus, peragatur. Ipfis itaque diftriâe praecipimus, ut Ritum omnino fervent eumdem ; nec unquam committant , contrarius ultra procedat abufus : quemadmodum fc alter illa , domi fcilicet infante* baptizandi extra neceflitatem, qu» fi unquam eveniat , erit ab Epifeopo probanda .

«)f» nkitc. inun·]** ’ ••’.

CAP. IV.

*1» **Cafiruttinii** SntrMUM» ttrinifirttir **frIMI** fint Efijirfi*: Marsyae pravidraar , ar ayau/J prépara*,***, ar *ifvrtirre uliuftretrr, **V** [»- jtifitter.*

SOleni tandem Epifcopornm cur» fubjicimui, ut , quemadmodum Confirmationis Sacramentum magna eft baptixatis veneratione tenendum, utpote quia illius virtute, Deos In Nobis perficit , quod Baptifmo operari ccepit * , nec alii ipium , nili fummi conferunt Sacerdotes *) ita incumbendum fummopere, ne minori devotione, fc tumultuarie, ut afiblet , fed , qua decet praeparatione , ac reverentia miniftretoreque , *c (ufeipiatur. Hinc fibi quo. Sue confulant Epifcopi illi, qui fegne* in boc conferendo Sacramento , Baptizato·, a feptennio, fc fupra adverfu* maligno· fpiritus colluAantes , (pedali hac (anâi Spiritu· unâione corroborare pratermitiunt. Hoc itaque quot-

a)C>Mckit /X, <_) c» d« Mm» Toζ 'c02ua. i.

nanis in Civitate) in Dieacrfi Vero , tempon* faltem vifitationis , folemniter miniftrar* non negligent) femper tamen, quoad ficti poterit, de mane inEcclafia, fc jejuni jejunia, maribus a feminis feorfim difpoGtis, conferant, fc adulti», nonnifi facramentali prius confeflionc mundatis.

TITULUS XXVIL

Dc Ecdefiis adificandis , vel reparandi*.

C A P. U N I C.

Zcrlr/aram Gsrbedralta» , CP Cat/igrararam *frtrieii fmUeter aeJirraar **fnSnn** frinri t»»i tejarlAet kertfitii* , *4 **Efijnfit** in frrfrln Dleuefi trefereeÀi.*

HÆreticorum blafphemiam damnamus,qui Ecclefias dotare , divin» feriptur» , fc Çhnfti regule contrarium effit divulgabant. Sacri* etenim cum fit Canonibus *f* provifun , ut f)c««. tt*. Ecclefi» , quatenus divino cultui apt* , fc in fuo Temper decor* permaneant , abfqae doti* ^conftitutionc, non cdificentur ; plurimarum Nos , quas line fubfidio hujufmodi conftruâa* fcimus , fupplcntes indigentiis Ecdefia tum) cum ali** vel Apoftolico ptiviltttio , vel con- udtudine, vel ftatuto induci poflit, ut fruâus quotumcumque beneficiorum primi anni , imo fc duorum, vel plurium, ad quinquennium;uf-(que, Ecdefiarum fabricis referrentur ; fingulis Itali» , Infulatumque adjacentium Epifcopi· concedimus, fnoftr» prout Ecclefia Beneventane concd&t Pius II. &. fc Cathedralem Nola-k) nam in antiqua fua effis conluctudioe › novi, mus) ut feilicet in qnibufcumaue ecclefiafticibeneficiis, ab eis , aliifque interioribus, conterendis , dimidios primi anni cujufque beneficii fruâus fibi relpcâive refervent. Volumus vero , fc exprefle mandamus , ut fruâus ipfi non in alia, quam in proprie Cathedral·· , dc Collegiatarum Ecdefiarum fabricam, aogmentum, reparationem , & ornatum fideliter impendantur *i* declarantes infaper, noftr» intentioni* non efle, nec unquam fuifle . ut fruâus hujufmodi in mufica* -f' a»t organiftarom , vel aliorum Ecclefi» fervientium (alaria , aut ftipendia diffipentur : fuper quibus Epifcopi , fc Ecdefiarum Capitula fibi, fc ipforum confcicru ti» coniulant t prout fufiua in noftra Conftitutione eaprimitur, in Appendice legenda .

K ca*. s« t*. An i*,*, <- .

TITULUS XXVIIL

De Immunifat··

CA P. 1.

*Gregerii XIV. Cruftitatir f»ftr Xttlrflrm» tenui. •itue , jnv4 BS>iEDJCTJ X1fl. Cr^ittuivu i· nfikti rligaidas **Julmirr, tf** ʌʌ gerfi/nr tliu txteetlitrr. (*

COafueto Apoftolie* Sedis moderamine convenimur , fic Noa paternorum debere Canonum decreta librare , fc Pontificum predecefibtum noftrorum ftatuta metiri, ut, qu» pr»fentium neceflitat temporum extendenda , vel declaranda depofeit, providenter, diligenti adhibita confideratione, eatendamu·, fc declaremun Sane ûq^idem celeberrima Grcgorii XIV.

■jcuilllu Conftltutio* fuper Ecclaharum immunitate ,con-
■■n*. Clio licet optimo ab initio cd ita, traftu tamen
Aa.n*>. tempori*· vel quia multifariam a Dodoribuscx-
pofila, vel quia bcclefiafticis ipfis in Tribunalibus praxi eft obfervata drfftmili, quotidian· tantummodo videtur efle fori utrlufque Judicibus deputation!. Quamobrem Conftitutionem ipfam , quant celeroquin Calvam femper vohimus in fua firmitate remanere, facro hocctiam approbante' Concilio, in aliquibus cafibus dedarare, & ad
x novos alios ▮ ultra jam in eadem expreffoi, cxtendete judicavimus; prout in perpetua noftra , quam Concilii hujus exhibebit Appendix , funus Conftitutione continetor.

CAP. II.

ZairM , qar C/rncsraw meixairarrai rarfate ese 'UVrearirr, *tpifiapi ctnfararant* raasmtaartMr , a *frattafin* reverent: ***tr fi*** *»fa>* ***farrit,*** ad «uram /aiarmarmuri· ***itvtaiaat.***

f^Um in locis quibafdam, etiam praecipuis, Ju**Val** dices, & Gubernatores haud **delini, quifr**culari non contenti, fibi a Deo conccfla, au**Auntate,** in ecclefiafticam tneflem facrilcgas non raro falces immittere , Clericos ad eorum Tribunal convenire, fcfaeros F.cclelie Mmiftro· in f", sudent jurifdiriioneturbare ; idcirco, ii quatenus deteftanda ipfa facinora perhorrefeant, latas in
viFuikia. ***McCna*** · cenfuraiad eorummcmoitam revocamus . Epifcopos vero ferio excitando, monemus, ut contra fic temere audehtesxorumqueminiftros, complices, *tc* fautores, juris *tc* **faâi** remediis opportunis , ad incuriarum etiamprocedant ceniurarum declarationemj ut ita **illi,** Dei ulcifcentis pla5am fentientes, ad ceterorum emendationem, **tin**ea aliquando confundantur, & refiprfcant.

CAP. HI.

Baroari. prtMtatti laitii, *·< ClricaH militia fint ipfiram hetntia aiftrikanlar ,* rxrsarmaakarri***ηκ Jiatcana ttntatar , pnat & laid ipfi, fti*** *illanc aaient licentiam impetrare.*

NOn lunt infuper ullo modo ferenda , qux a Dominii qmbufdam temporalibus injurioia nofeimus ecclefiafticamcontra libertatem iiidufta przjudicia . Mittentes enim ipfi cum Oxia manus in facra thuribula, in juvenes nempe Deo confecrandos. eos .minis, ac metu inculus, ab Eccle**liz** ineundo fervitio retrahunt , qui clericali fe **militiz** appetunt initiari. Sufjplices namque ab his prsfumunt fibi offerri libellos; & dum placet, aut voce, aut feripto, ut ad Epifcopos le conferant ordinandos, liceqtiam impertiuntur. Hujufmodi Nos volentes autmiam cohibere, excommunicationis panam ferimus lata fententiz, Epifeopis refpeâive refervatam, tam contra Dominos temporales ipfos, quidirede vel indireâe, mediate vel immediate prediâa adhucpmfumpferint attentare, qtum contra laicos promovendos, vel eorum confanguineos, fiperfe, vel per **alios,li**centiam idfam in pofterum unquam audeant impetrate . (

> CAP. IV.

Divinaram Qffidoram fmpore in Stcltfiii , erues *K^tgalariam , intra fitikyttrioram ,&· jtll .· nmftptaingreii, iknjat maaert, fnk lateriifli torna t J^amaaa* ***Tratifiti*** *rr/rrvata , prvkikeattr.*

<■)*.*« **A** Lias gcnrraliS. Sedis Decreto",m Ecclefiis,
Co«s< *·η **^** etiam Regularium, intra Presbyteriorum,&
Isit *k* an. **Alt** 11 ium fepta .dum **Mifiz** ibi celebrantur, aliave Divins Officia perfolvuntur , fzcularium perloiunnn cujufcumque conditionis , *ti* fexus affilie **ituii** pruhtbitam fuifle, non ignoratur · Ve

A rumtasacn, cum adhuc laici quidam in vetita temere nitantur, fc ibidem aut ftare, aut fcamna habere, vel genirflexoria fibi arrogare prefumant, id iterum, juxta Cactorum Canonum a. ejufdem- ·'> Cm t«. que Apoftolice Sedis mentem, CnbEcclcfiarum, Regularium ctiam ,fc quomodocumque exemptarnm, interdiâi poena, ipfo faâo incurrenda , *I* coaf.x>*. >. Romano Pontifici refervata, inhibemus ; mandantes, ut , fi quas fint pro laicis , facra intra Jsl cict k. loca prediâa, ledes, fcamna , *tc* genuflexoria . *« «r ■*'· illinc auferantur, & removeantur omnino. cfthdbit.Cl·' ricftc k M«k

TITULUS XXIX.

Dc Accufati snibus

CAP. UNIC.

B /« ***'Pravincialiket Ceatiliii Syneialet Ttfiti rur, & ai*** censae ***ifiiit fiputitir.***

QUarti LatermenfisConcilii Decreto, in Capitulo *Sicut alim* * ielato, provide fub pe- ·) H·<ri<na, ibidem contra negjgentc › propofita, fufpcnfionisfcilicet ab oflicio, conftitutum habemu„ utqualibgf in Provincialifynodoidonee, fcho neftse perfunz ftatuantur, que qnafi Teftes fynodales, (impliciter, .& de plano, dc abfque ulla **jurlfdiâione,** quxeumque in Diacefi , eisaffignata, correâione. fc reformatione lint digna, inquirant , ca refpeâive ad Metropolitanum, fc luffraganeos, ac alios , in Concilio Provinciali fcquenii congregatos, fideliter delaturi; iiquatenus fuper cifdcru, piout **utilitati.** fchoneftati congruerit, provida deliberatione prpcedant, fc qur (latuerint, adimplenda przcipiant. Idcirco **Nos,** facro hoc etiam approbante Concilio Decretum ipfum a Metropolitanis omnibus meorum prima Provinciali fynodo celebranda , pro debito fub eadem pana obfervari jubemus : ac interim pro unaquaque fpecialls Romanas Provinciç Diaceli cccleliaiticos Viros , quorum nomina hit in Appendice reccnfebuntur , in fynodalea Teftes **eligimus,** fc ad eorum officia deputamus, cum facultatibus opportunis.

TITULUS XXX.

De Magiliris.

C A P. I

Tra favo ***Statiaaritrnm rtiimint,*** af> ***errflajnai fiat,*** ***Triirntini*** *Caarilti infiraflieatt /irvtntnr·* prv *in titra ,* <ÿ* ***aiiii crigealis , Çanfttiatin Ütntitâi*** **XI//.** ***aapn tiitn, akftrvaaia rxhikttar.***

CUm latis compertum unicuique fit , qiiam **utilis,** ac proficua ad pueros in ccclefiaiticis diiciplinrs inftituendos, fc ad pietatem, religionemque informandos , Seminariorum ereâioextitcrit ; u» tam pium propterea , fc fanftum infti▮ -tutum confervetur omnino, atque in oie, magis magifquc augeatur, Epifeopi, in quorum Diaccfibus eadem Seminaria ercâajam fuerint, qua ad bonum illorum rceimen facrofanda Tridcn'1 na fynodus * cenfuit prarlcribenda . K 1 locorum] If a, 11 Ordinariis execution· demandanda, c] ipfi **ob-«fauna** fervent, *Bc* nullatenus negligant adimpn *n* Cb; veroca nondum conftruâa ▮ & fundata fuifle cognoverint, hujnfcemodi ne diutius opere, non minus laudabili, quamneceffario. in fuis Dioj- celibus Dei Ecclefia privetur , omni ope illa quantocius , eadem ut fanda Tridcntina fynodus pr*cipit, erigenda procurent ; fc pro SenjinarHs iifdem, five eredis, live erigendis, illa ipfi prorius exequantur, quz Nos Epifeopis fingulis, fc eortitndcm Seminariorum Deputatis in nidira, quam nuper edidimus Conftitutione, fequent' Appendici adjungenda , plenius przcipimu, obfervari.

CAP. II.

Sairii Oriitihl iiilutil, farft»^n In *ftniatriit *tl tfijnfiü* grim samur,

›) c,-,,- *·. »U

TUroneoGs Concilii 111. · Corsftitntioee decretum eft » at Presbyter, priofquam ad Presbyteratus coolccrationem accedat , in Epii» copie asstst , fnom difccodi gratia officium , doàtec mores etiam, *It* aAus cjua animadverti poffint i Be mac , fi dignus firent , ad Sacerdotium promoveatnr . Omnes igitar ad factos Ordines promovendos, per *in* faltem menfes continuos ance ordinationem , la Seminariis tcfpeAive , vcl Epifcopiis aped Epifcopos , omnino t facro hoc etiam approoante Concilio , commorari debere decernimus) *alias uune* pro B tunc ab Ordinibus fiifcipicndis tejcAoe edu fciant; nec cum eis i nifi prudenti Epifcopoenm aibittio difpcnfandum . Eodem vero tempore » at inde Otdincs digne fufeipere, 8t in Dei Ecclefia laudabiliter miniftreie valeant, confuetoa, ultra fpiritualium exercitiorum diet, facrorum Rituum, moralis Theologis , 8r Romani Catechifmi Audio, volumus , incumbant ; atque Clericali difciplina, <r latina lingua, fi opus fit, fatiusimbuantur.

TITULUS XXXÎ.

De (ententia Excommunicationis

CAP. I.

Is *ftrrala atajarii axnatataairalirail rttfara , C artai baiita tirtaarfftiliaat ,*

precede/ur.

ECdefiaftic· difciplina nervus , excommunicatio , gladius ad Chrifti fideles in officio continendos valde falutaris, qua fane fit circumfpeAione adhibenda, ne malum augeat, cui data nofettur in medelam , facri Canones exprimunt , *It* Tridentini Concilii probat au.

V)t«l>i 4« esf.ii. Aoritas ►. His Epifeopi , omnefque Judices ecclcfiafticis fanAionibus inhérentes , attendant , ne reos levibus pro quibufque exceOibus ita repente gladio ferant hujulmodi, aliis ubi comanode poffint juris uti remediis : Sc Julie quatenus, ac reAe, cum oportuerit ,gladius fit ipfe cxcrendu, Tridcntinas tunc, fuper his latas , leges ia eorum Tribunalibus omnimodis exequantur. U

CAP. II.

Caq/uea, *ai* nos *tfiftafa lata , ai aiiii,* A<>x- ' *lariltu ffttifH , ftraaala.* --

Fideles omnes facrorum Canonum voce admonentur , o* illi· non communicent , qui ab Epifcouit excommunicantut t *It* quos

<)c«a<.Hi. >Ai ejecerint , ipfi non reelpiant ,. Antiquam ««»■. c···. haae difetplinam a Regularibus religiofttei M,.ηα i. nendam , mandamus!·, lanAiodibus lohorenWHM·. s tes Concilii Geucrulid ViennetrIM * atque Ttic.a i. dentini Decreto · , ubi cenluta » *It* iotetdU x.to<< kni ' * nedum ab Apqftolica Sede mandata , r)°s,ir>*i 4< fed etiam ab Ordinariis promulgata, mandatu. a<t«u<. «. te EpifcOpo , prnciplnatur a Regularibus m “I eorum Eedefiis publicari, atqua(ervati_Qyod ut Epifeopi mutuo inter ipfos obCerveut, ma- convenire declaravit Inoocuotiou III. ita , ___ __ cribena Atchiepif/opo Rothomaganfi < n Gcut tcjat'me·· laus a vobis in fubditoa cenfuras vult it, U* «l·· oblervent , ita laus sb aliis , *It* ' ° *iot* ipfi fervetis , *It a* veftris faciatis fubdi- ,,/iis obfervari.

Dc Peuitentiis, *It* Remiffionibsu.

CAP. I.

Ultra nareas *aUat,* exransmaretrars· *frafaaitar alyrrju Halitat, tartia ^fitaatai hfirat»), H·* drsadeMm *aaa nafiffn.*

Alaberrima quamvis alia Innocentii III. Conftitutiooc in Concilio » generali dc- ■■■■ ſtaratum fisiAe legatur , corporales nonnutsquam infirmitates cx peccato provenire , pro- ca· Caa pter quod Medicis optimo fiait ibi confilio pr·- J·4"·*1·· ceptnm, ut , cum eos ad infirmos vocari eoo- ** ** tigerit, ipfos ante omni· moneant , ut Medicos advocent animaram > quatenus , quia ceffente caufa , cellat effrihis , poAquam infirmo fuerit dc fpitituali (ahite nrovifum , ad corporalis mcdicin* remedium lalubrius procedatur, ftatutum hoc nihilominus tam faaAum , * falutare, in dies contemni videtur ab iis ; dum frequenter, gravi cum animaram pr»judicio , evenire dolemus, quod, morbo ingravefeente, plures cx hac vita fucramentali fine confeffionc demigrant. Noa igitur Epifeopis omnibus jubemus, fit Decretalem iphsm innocentianam , *It* Confttttutionem S. Pii V. , quo incipit Iupar *Grtgtaa Dtatlakaar* h fuper hoc etiam ema- α>.·ι « natam , invigilent omnimode obfervari ; impolita contra Medicos excommunicationis poena , fibi refervata , li tertiam poft infirmi vilirationem, ab infirmi cura non abftineant , infirmât dum ufque ipfe Pernitenti· noa fufeeperit facramcntum, quod Confeflatius, reliAa apud ·pocantem fchcdula, ejus manu fubfcripu , cellari teneatur.

CAP. II.

J-fijeafi ttyalariiai taaftffiaaii as···, as» ram-, *annant , aiffat fraiatiaaii ıiβı»HM* raram XsperMru.

Acrn audienda Confeflionis munus Sacerdotibus regularibus, quamvis ad illud ipfi *Ic* peritia, *It* (cientia idonei appareant, Epifeopi non committant i nili a Monafterii PacffiAn literis tcftatum fiat , cos in probatif&mis etiam, pro confeflariis datis , S. Caroli monilis inftraaos effe, 8c vit· difciplina , ac moribus rrobatoa haberi, ac dignos , quinos id munus audabiliwr imponatur. Hoc in teftimonii genere Superior ipfe animadvertat, ne quid teltificaodo admittat , quod religiofa coofcicntia lea fraudi fit, aut labem inferat.

CAP. III.

Tre *Thuril friata al "hnittatla fanomltn ,* UT ud *huiari/lia naaraiura alatittralii , iafraeiaati laatar ia -Ifftalitt ,*

NAruAtooes ad facramunsorum Pernitenti·, *It* Eucharifti· , 0 Pueris primo fuicipicodorum, ufum , fit cultum pertinentes , breves fnaul, *It* claras dabimus in noftri hujus Concilii fine. Ceterum Parochos omnes admonemus , ut in illb inAmendis fedula attentione, utantur at > praxim eoa peccata confitendi ·docentes, dom erga bonum , quod (cire debent, amorem inAillant, mali, quodnefciuat ,* vqlWaimam indant agnitionem.

C A P. IV.

Tmsîamriarà· *Traitala ia Catlulratiiai* iqffiraarar. Poairra/iaOiibiwMa, *aUtalitar.*

U· «lias boc id eodem Concilio 1 funt <) Q conftituta dc ddhrbenda ab Epifcopisdi- «.cap·.

ligentia pro Theologali, Prabendas ereâlo- A
ne in ini* Cathedralibus, leper quibo· k fpecutem aux tcmporkn^Miftitalioacm noftram evulgavloHU , eadem etiam ab ipGs in prwneceffaria, ubi ereâa non fit, Pgrnitcntiariain-
,}{£'** Hitntiaae, ad Tridentini Concilii - , *it* ipfius
r ' noftr* Conftitotionis pnricriptum , oblcrvsri vohinMU , ac mandamus. Qui ita veto Pcrnitendarius fuerit inftitntu* , ttatia ipfe diebaa , •c horit in Cathcdrali Ecclefia * itfa in fede coofcffionali alfiftsti ac tunc, & non alia·, fi Canonicus erit, integro* , ac fi Choro inter, fit , fuo* faciat fra&u· , *tc* habeat diftribntionc*.

DECRETUM

B

De Concilii conclufionc , *le* dimiflione.

Hæc font, qua Spiritui fanâo, & Nobi» vifa font decernenda facro in hoc Concilio, quod, optatum finem confecutun .compleant,. Quocirca ipfum , Deo, qui idem *capit, tc* perfecit, gratia· agente· , concludendum , ac dimittendum elfe decernimus, & conclufiim, ac dimiffum denuntiamus.

Ego Bencdiftui , S. Ecclefic Catholica Epifeopu· , ' hi* Synodal ibui conftitutis , a me probati·, atque firmati· , fubfcripfi i *Sc* poft me fubfequentes R.mi Cardinales, *tc* Vencrabile· Epifcopi. *G*

Ego Fabricius, Epifeopu· PortueuG· · Cardinali, Paulutiu* fubfciipfi.

Ego Petra· , Epifeopu* SabinenGs, Cardinati· Otthoboao* , S. R. E. Vice-Canceilariai , fabtcripfi.

Ego Francifcu·, Epifeopu, Pruneftinn· , Cardinali, Barbetinu* fuofcripfi.

Ego Jofeph Tit. S. Praxedu S. Romana ccclelis Presbyter Cardinali, Sacripante lubfcripfi.

Ego Laurentia, Tit. S. Petri ad Vincula Prc··ttyter Card. Corfinu, fubicripfi .

Ego Auguftinus Tit. S. Auguftini S. R. E. Presbyter Card. Fabronu, fubicripfi.

Ego Annibal Tit. S. Clementi· Pteibptcr Car- **
dinali, S. R. E. Cameraria·, fabfenpfi.

Ego Ludovicm Tit. S. Sylreftri S. R. E-Presbyter Card. Pica, fablcripG.

Ego Antoniu· Felix tit S. Balbina Presbyter Card. Zondadari fubfcripG.

Ego Pccroa Marcellinus Tit. S. *Jotnnh ante* Portam Latinam Cardinalis Corradinu· fubfcripfi.

Ego Jot Baptifta Tit. S. Stephani in Monte Ccelio S. R- E. Presbyter Cardinali* Ptolomeu< fnbfcripfi.

Ego Melchior Tit. S. Marin in Via Presbyter S. R. E. Cardinali, de Polignac fobfcripfi .

Ego B. Tit. S. Petri in Monte Aureo Prcsb. S. R. E. Card. Scottu, fubicripfi .

Ego N. Tit. SS. Ner., *le* Achill. Presbyter S.R.E. Cardinali, Spinula iabfcripfi.

Ego G. Tit.S. Agncti, Presbyter S.R.E. Cardinal. Spinula, S. Agneti, nuncupatu,, fubfcripG.

Ego Ludovicu, Tit. S. Mari* in Tranfpontina I rresbyter S. R.E. Cardinali, Bellaea firofcripfi.

Ego Jofeph Tit. S. Sufann* S. R. E. Presbyter Card. Pereyra fubfcripli.

Ego Joanne· Baptifta Tit. S. Prifc* P. S.R.E. Card.Salerno· fubfcripG.

'Ego Alvarus Tit.S. Bartholooisi in Infula S.R. TL. Presbyter Cardinali, Cienfuegos fubicripfi.

Ego Bernardu· Maria Tit. S. Bernardi Pteabyter S. R. E. Card, dc Cooutlbn*, Ma. Penitentisrios, fubfcripG.

Ego Jo.B.TiuS. Matthei in Metalaaa&ILE· 1'resb.Card.de Alterii, fubicripfi.

£vo Vincentio, Tit. S. Hoauphris Presbyter S. R. E. Card. Petra fubfcripG .

Ego Profper' Tit. S. Chryfogoni Prcsb. S. R. E. Card. Marefufcns fubfcripfi.

£go Fr. Auguftinu· Ordini, Pradicatoram Tit. *S. Sisti S. R. E. Presbyter Cardinalis Pipia fubfcripG.

Ego J- K· $· R. E· Diaconi* S. Georgii in Vo·hbro Card. Imperiali· fnbfcripfi.

Ego Laurentia· S. R. E. Diac. S. Agatha Cardi- . nali, de Alterii, fubfcripfi.

Ego C. S. Angeli in foro pifeium Diaconus Card. Columna fubfcripfi. '

Ego Curtio, S. Euftachii Diacono· Cardinalis Origo· fubfcripfi.

Ego Fabius SS. Viti, *A* Modefti Diaconus Cardinali· de Abbatibus Olireriis fubicripfi.

Ego Carolu· S. Maria in AquiroS. R.E. Diaconus Card. Marinus fubfcripfi.

Ego Julia* S. Adriani S. R. E. Diaconus CatdL nali, Alberonu, fubfcripG.

Ego Alexander S. Maria in Cofmcdin S. R. E. Diac. Card. Albanae fobfcripfi.

Eg° J0' Baptifta Congregationi, S. Philippi Neris dc Urbe, Anhiepifcopu, Conrentati, Epifeopo, Tcrracincnfis, *tc* Setinus fubfcripfi.

Ego Frsncifco, Maria Mukettula Archiepucopos Roffanen. fubfcripG.

Ego Salvator Miroballo Archkpilcopu, Natarenut fubfcripfi.

Ego Antonius Patenté Archiepifcopu, Lancianen. fubfcripfi.

Ego Mondillu, UrGnui Archiepifcopu· Corinth. *tc* Epifeopu, Mciphien.& Rapotkin- fubfcripG.

Ego Antoniu, Fonfeca Epifeopus Tiburtinas fubfcripfi.

Ego Jofeph de Caroli, Romano,, Epifc. Aquinated. io Pqatecuivo, fubfcripfi.

Ego Hyacintho· Dragonetti Epifeopos Mariorum fobfcripfi.

Ego Honuphrm, Elifci Epifeopos Urbis Veteri, fubfcripfi.

Ego Nicolaus Rocco Epfc. Caflanenfis fubfcripfi .

Ego Fabiu, de Mancinfottibu» Epifeopo* Eugebinu, fubfcripfi.

Ego Antoniu· Sanfcliciu, Epifcop. Neritoneo fubfcripG.

Ego Jo. Baptifta Baffua Epifeopu, Anagninus fubfcripfi.

Ego Vinceattu, Vccchlarelliu, Epifeopu, Sutrinus . 8r NepeGnut fubfcripfi .

Ego Fauftu, Guidottus Epifc. Civitati, Plebi* fubfcripfi.

Ego Bernardinu, /Egidiiu Rccchi Epifeopu, Aqucpcndenti, fubicripfi.

Ego Fr. Carolu, Hyacinthu, Ord. Pnrdicat. Epifc. Spoletanu· fobfcripfi.

Ego Adrianus Sertnatteju, Epifc. Vitcibienfis , *tc* Tufcancnfis, fubfcripfi.

Ego Em.tnucl Jofeph Epifeopu, OvctcnGs (ubfaipG- .

Ego rabritiu, Antoniu· Salcmui Epifc. Molphiâtnfi, fubfcripfi.

E^ Laurentiu. de Tartagnis Epncopus Veru-Janu, fubfcripli.

Ego Carolu, Pignatclli Epifeopo, Cajetanut (ubktipG

Egj Simon Gritti Epifeopus Ferentinus fub* ierioii

Ego Ludoricus Mari* Pandolfini Epifeopus Vulteranus fubfcripfi I

Ego Alphonfus Mariconda Epifeopus Triventinus fubfcripfi.

Ego Gabriel de Marchis Epifeopus Soranus fubfcripfi.

Ego Nicolaus Terzaghua Epife. Narnienfis fubfcripfi .

Ego Bernardus Cavalerius , 8c de Aeugna Epife. Sanâi Marci fubfcripfi.

Ego Dominicus Taglialateia Epifeopus Aquitanus fubicripli.

Ego Jofeph Faleonius Epifeopus Ortoncnfis t 6e Camplenfis, fubicripli.

Ego Joannes. Francifeu* Tenderini Enife. Civitatis *Caftellan·*, <f Horten. fuofcripfi.

Ego Cofmus Torellus Epifeopus Camerinen. fubfcripfi.

Ego Martinus de Zclaretta Epifeopus Legioncnfii fubfcripfi.

Antonius Carrara Epifeopus Fundanus iubfcripli.

Ego Theodorus Pongelti Epifeopus Interamncnlis fubfcripii.

Ego Jo. Baptifta Rcnzolius Epifeopus Amerinus iubQripfi.

Ego Alexander Dolfi Epifeopus Fanen. fubfcripfi .

Ego Felis Solati» Epifeopus Bifinianen. fubfcripfi .

Ego Honuphrius Pini Epifeopus Balneoregienlir fubfcripfi.

Ego Hercul. Michael ab Aragonia Epifeopus Miletcnlis fubfcripfi.

Ego Fr. Antoninus Seraphinus Camirda Ordinis Pridicatorum Epife. Reatinus fubfcripfi.

Fr. Jo. Baptifta Chiappè Congregationis B. Petrs de Pylis Epifeopus Nucerir in Umbria fubfcripfi .

Ego Antonius Fonfcca Epifeopus Æfinus fubfcripfi .

Ego Septimius Cinughius Epife. Picentinus fubfcipIt.

Ego D. Leander de Poma Abbas S. Pauli extra minia Urbis - 'fubfcripfi .

Eg° J°- Baptifta Piart Abbas S. Salvatoris de Domnoapro in Lotharingia fubfcripfi.

£g° Juftus Fontaninus Abbas S. Marir Sextenfis in Provincia Aquiie)cnfi fubfcripfi.

*Et** Jacaius -daradsriui, Wias *Jt LanfreJiaii , U.* i· R· *Vraearatar ik. ir I{tv. Francjfii CarJiaatu Jt fajice. th Efifeafi Oftiea. , O Fdirerata. S. Ctiirfii Decani, fabfcrtffi.*

ft- Mitbael G<<rp *Matrafalitaaa Ecdefia* îfra*fibtitt Canaatcai , Tmtrtur g. Jy D. Fraacifci Carjinalu VitaateUi* ^Jnbiefifcapi *, taajaaai Efifeafi Tafralaai, fabfi'rf-*

£|o w4s'vx4»4rr /o f w m/m f r *Mitrtftiitjt** Ectltfut *Prtifiittriti* « *E. & Riv. V Jtfob» CjrÀifijbj BoiOlitn. , Epifeopi* »//^44?«// *, [*i-fi''ffi-*

El'· Terrai Frandfcai BajQiai U J'. R. *Vraearatar t it* R. *D- Jaaanit Biftjla Carjiaalii* Bnffi *Efifeafi ^ncanltani , fabfcrifii*

Eft Sraacifini Bajdfhai De^tn Pracaratar E. tj ° *Fraacifci Latbarii* î *Se.iii* M«ju«r<>« *-Ar-J,r',fcafi, ftr Gimeaaiaai S.p. I. Arebicanret-*'>'". *CT EleÜaru , tanaaam Effcaai Btmltr-«nfi;, frbfi'.ffi.*

El ^tafitai hhretti)v. D. Trutnl»* Rrr. *Epifiafi t'alaitn, fy* Xa/m««ir'., /id/inpp.

El· D. Vitrai Fraariftai Taatkariaal Vrataratar R. *Efifeafi Stfnini, fnbfanffi.*

ft· Jaliaaai Cariai Traearaiar ^tvmijij/iai £-fifiafi Maatii Falifti. <ÿ" Caratti fabfcriffi, .

ft» Jofifb BtatJiifai Gbeetarji U. Γ. R. *Vracaratar \vatrtajifliati LanreMü OJterarJc Efttfcafi* Rrnaa/m., *O' iaartfaiei, fabfirriffi .*

ft- laanntt D])Jafa< Ctfeeci Traearalor ^rvtrta-JiJfiati Ffifiafi "Jafrfb Mana Hwjmsuw *Ffiftafi Uiiata. fabfcriffi .*

E[a D. Gaffar iiataaiai Vttnaa ^(Uai Maatii-£tgaUi , Vtataratae HtvmaJfjJiati D. Cara/J Tajtfb Maratü ififtafe Salatiaraat fabfcriffi.

£1 Jafifb Cafitllatti Vraearatv \;vrien.i>lJiiai fafafkat BapiiJieUi Ffijetfi Faljtaatea. fab» fuiffi.*

nniitjJÙBt Gudttrii iitifcvpi a. , fabftrtf.

Fft Vitrai Gatrra Trotaratur Brv- Jaftab Gatrra üfift. »£latriai fabfcriffi .

Xia vbiliffai "Jafiae Caurnvi *Vracaratar* Rrvrrrn. *Jijfieai Jaaaau Gæbt Epifiafi ^tfialani fab· Γ"·Pβ· .*

£χ· *^JltaaaJer Salarah Cltritai](rtalarii Vra·rararar* Rw. *F,taln lofrph Jr Babar Efifeafi Vrra/ini fabftriffi.*

I4» Titrai Viera.iiaeai Vntaratar Rrv. *Efiftafi BmarJiai Gaiaifii Efifiafi Lattufii fabferiffi.*

Ha LaJavetai Faataaai Vrataralar K<v\Chr>-*flafari Jatanii Stjmbteb Bfifrafi Faratira. Fr Sambitn. fabfcriffi.*

(β Gabriel Je Siatii Vracaratar Rr-v. 'Petri Jaaaaii Bafti/ia Vaccini Efifcafi Cartanea. tab-fir.fl'

Bχβ *Matrhaae SeaiUaaai Saerafanfla Ecdefia La. ttraitnfi. Caaaaicai ,^'Pncaratar* Rrv. fi. *Mar. ci Siiaraaii Valmenni Bfifiafi .Affifita. fab-fcriffi .*

·Si· 7·/^® 'PwMMhir Aìl·. To-*i Motiftr Ptiitfil ftdftrtffi . iiltlit 'PruiritiT Hrvtwuiiffiitii Alc**»4ri CtM* Rpifcopi C»vtt4fù fabfit'ffi*

ft§ *Vaalat -Àatfaiai Labania Vraetcrafar fftv. Hicalai Gaerrtru Efifc. Havelltn.*

Eia Galvaaat LaaJt Vraearatur Rr,v. fi. *^fifeafi Gberarji ZaaJcetaria Efifiafi Barri $. but,. ** fabfcriffi.*

fta *-eiaraaiai Fraacifiai Je F'aleatfdai S, J. Fataai , Vralarai Daiatfticai SS t>.* 'P,*ataritar HevereaJfifimi Verri Piaciatii Vlataaaaaii £p'fta¥ Lifaritaai fabfir'fji .*

ft» Fabiar Trayli Vrararalar Rrv. *Fraaeifci .Jataaii Bajfatrai Efifc. Veaaen. , & „{Jri,a. f^fi''ffi-*

ES· Jaaaaei -Aftiaaai 'Pacararar S(r-v. fa: ^ta. raaii Saccbi Epefrafi Maaafatitaae fabftriffi.

Ef· -Abbat Jafefb Daatiairai Maaeriai Vracaratar R»T>. *Tetri .Aagqfiini Scarti Efifinfi -Jfratini fabfrriffi .*

Eia Hirraajaaar Lariaai Ef/cafai Carftafn Vracaratar Rrt>. p. *Fraacifri Vtrtafati Ehfiali T<r,eafii falfcrtffi.*

ft» fi. Tat·ai Maria Jaftialanai Maaacbai Caftata. Trataratar .ibkatn SS. Maa^fierii Meati· Cafiai , faft ^bbatu D. .Anhaaitli Bran, cacci abitaai › fabfcriffi .

ft»

Xg» D. Stra/ikitani Tanfiai ^ikkm, <T Trocararor *Generatu* faiyftgar. *Cafineafii , Truarater M-katu D. Maximi ^tlkny ^lUurir Mtnajhni Si. Triairatif Cran nafdten Cangrtg. fukfmp/l. £ga Jaaaaet iaftifta teart , uri "Prawattr ^tk-' katii S. "jaannii dt Calmajtat» in LaibarintU ,*

Eχ· *Francifciu U Fit» Epifcapm Xlufinui, Judt* ^aerelaram , taattaaerfiaram bayai SanXi* Cmmkiss *iS- Zutefia Laterane». Cafitali Tnturaiart taayuam ^dkbatii* J. *Vetti de FentuiUa, fabftripfi.*

Kg» Martat ^fataaiui ^tnfideui ^trchupifccpui, Daaaiata, vdffaffae S. Offùii , Caaiattai , <J" Traenratar Capitale SatrafanSa tafilica f'atieana ^fn ^Cbbatrii exemptu , <r 'b(iMui , ad USaat Capitatam fpeftaniiknt , fabfcriffi.

In quorum omnium fidcm

Ego Frantifcua Antonius Finy Archiêpifcopus Damafcenus, *tt* Epifeopus Abellinen. *St fte-*

·) Nuncur. S.slsilt. k. »!*«*'£!' fllQAli*. "Wt I.pn foi. >1)0. *qucntinus · ,* hujus Sacs! Concilii Sccrctsrius, fubfcripli.

^8° Mi*·1*®· Carolus dc Althann, alter Sectetanus fubfcripli.

ACCLAMATIONES PATRUM

ΓN FINE CONCILII,

Caaiata ex ^tmkanr ab Ipifcepa gratin» , pluviali indat».

EPISCOPUS

DEo, Petri mifericordiarum, *Se* Deo tonus confolationis», *Se* gratix , ornait hut, honor, de gloria in fccula fcculorum .

RESPONSIO PATRUM.

Amen, Amen, Amen.

Zfift. Bea tiiEmo Bencdiâo Papx , *Sc Domino* Noltro, SanAx, & Univerfalis Erclcfix Pontifici , multi anni, *Sc* sterni memoria.

Rrjy. Domine Dent, Sandillimum Pattern diutifliine Ecefeli» tur conferva multos annos.

Efifc- Scremilimis Eledo Imperatori Carolo , femper Aqgufto , Orthodoxo , *tc* pacifico , ac omnibus Regibus , RPublicia , k Principibus noftris , multi anni.

£tfp. Pium, *tt* Chriftianum Imperatorem', Domine, conferva; Imperator tœlcftis,terrenos Reges, redw fidei eonfervatores, cullodi.

£pij<· Eminent illimis, ac Rcvercndidimis San-Roman» Ecclefia Cardinalibus , cum multis annis, gloria, atque fcelicitas.

JCefp· Multos annos cum gloria , *Sc* felicitate Dominus concedat , ad Ecclefia fua ornamentum, fc defenfionem.

Epift· Sandbffimis Epifeopis , ceterifquc hujus Concilii Patribus, vita , *St* felix ad Ecclefias fuas reditus.

Rrfi». Praeconibus veritatis, perpetua memoria : Orthodoxo Senatui , multi anni.

Xpifc· Sacrofanfta Romana Synodus : cius fidem confiteamur , ejus Decreta temper fervemus.

R^. Semper confiteamur, femper fervemus.

tpife· His Decretis inherences, digni reddamur mifericordik, fc cratis Primi, *tt* Magni Supremi Sacerdotis Jefu Chrifti Dei ; intercedente fimol inviolata Domina Noftra > Sands Deipara , Matia , *Sc* omnibus SanAii ·

Fiat, fiat. Amen, Amen.

Xfift- Anathema cunftis Horeticis.

trfl· Anathema , Anathema .

ELENCHUS

MINISTRORUM CONCILII

I.

'Praenratarci Fijtaln.

Alphonfus Maticonda Ordinis S. BcncdiAi Congregationis Cafinenf» , Epifeopus 'I riventinus.

F>. Antonius ScraphinusCamarda Ordinis Prn* dicatorum Epifeopus Reatinus.

II.

Sttrttaril.

Franei/cur Antonini *I iny* Arelliepifcopus Damafccnus , Lpiicopu. Alscllineniis , & Frequent inus .

Michael Carolus dc Aliliann SS. Ptal. Domcft-

III.

'Judicii Qarrcljrum , & ^tccufaiianum.

Joannes Baptifta Brafchi Arehicpifcopus Nifibenus.

Franctfcus de Vico Epifeopus Elufinus.

IV.

Inditu Excufatiaaam , CT* *Jftcafaitaru clcSicwn Metrapaiitaanrum , an ritt fada ak Efifctpli y Stdi Cdfttfallca immtdiatt j»k)cüi>.*

Anronius banfelicius Epilcopus Neritonenlr

Alexander Dolfi Epifeopus Fancrtlis.

V.

Matift; Cartmaniaru·» I

Jo: Baptifta Cambcrueci U· S. R· *Sc* Pea Domeft. SS.

Ignatius Keali.

Fianclfcus Bolza .

Venantius Philippus Picifanti.

Placidus Eultaciisu. Chrtzi.

Nuntius Spciandio.

Ftancifcus Divcrlini.

VI.

Hvtaril.

Maphasus Nicolaus Farfetti Piotonot. Apoft.

Francifcua Adrianus Ceva Piotonot. Apoft

VII.

Sirika ·

Not. Jus Dominicus Tc Rofli.

Not. Nicolaus de Rofii Angelini I

Not. Claudius Rota.

VIII.

Oftiarii ·

Petrus Antonius Pagnoni.

Venantius Coftaroli.

IX.

Tbcaltgi.

Nicolaus Mari· Tcdefchi Archiepifc. Apameo S. Congr. Rituum Sectet.

P. Mag. Gregorius Seller! Ord. Prxd. Sac. Pal. Apoft Magifter.

Raphael Cofiubs Giic^h.oii ⅋ C. liui.ilg. Secret.
Abbas Abgju' Gnaink'H Pic<bytcr Jjn-.enli«t.
Abbi jolepb d.· Saponti» . A' Niuno Ptciby»
tc· Gaditanus /
IP. Auba. Plaradu· Perzaikheri *Oid'iiii Ciller»*
cicnlis. I .
rPJ,lus Rclaclli O'J· Ciilceiettlit.
VP. Do.iatus'dc Bargar is Ord? Cillcrcien.
P..—Fortunatus T4nà»triiy Prd.A S. BenediAi
\ L'ougteg. Calinen. fj
P. Pctru· Aloylius della Torre Oıdinia^J. Benedict Cougirg. Calinen.
B 'Augtrllinir ' Flores M)rd S. BenedT&i Conj?ieg Mou.tihui. Canlaldulcn.
P. Joannes Rollo Proan.· Gpner. Cler. Rcgul-
P. Mrg ıÇ zciuibu· M'ana Vtviani Ordinis l'roiic. a Conte (luqibus S'f.
P. Mag. Hvtc.nthus Ainat de Craselon Qrdirrt< i'iadi· 4'OfUtU.
P. Mag· Jo: Bcnedkius Zuauncili 013. Picdiotûium.
P. Mig. Jœ Mazcnjreî PraJic.
p. jwlcph r\>fius de-Andupc Oiù. Vi.up:?0!um
P. ʍ#., icrdi/undt» Auguft^uj BcrnabeiOid. Pr<dK.uoium
P. HvKiicus piX OrJ. Mui. S. Funu.u de. Obicivaniii. V
Γ. Iuicph M ın ı ь E\»u Oïd. Minor.dc Obierv.
p. aMjg.Jofcph .Manu Ba**mc* Ordinis Minoium Comen'.
P. Aıiiuiiпк L.ᵤci Rc^cm Oïd» Miq. Convctîê.
P. Mag. Ik.tr..us Vaccari Ord. Mm. Convent.
P. Fraqcilcus a S. Scvtri.10 OrJ. MmoturA Reloirn.
t*. F'c!:v a Roms O;d. M n· K.-M'tn.
P. Tianciicus Antoniu. a Colklongo Oïd Mtd. Reform.
P. Mag. Fulgentius liclIclii Ord. Esetniiar. S. Ang'iOuil.
P. Mag. Galpar de Molina AfliIE Gener. Iiifpan. Otd. F.tcmit. S. Augultim.
P Mag. Jo: Chiyioftomus Btancln Oïd. E.e. nutatum S. Auguibm.
P. Aatonius a S. Clara Porteigallrcn. Oïd. F.iemt:. S Auguft. Dilca'ccat.
P Mag. Philippa. Marra A:utbidc Ord. Carmolit.
P. Mag Iguaturs Obviera O;d. Ca-mel.
P. Luffadiius dc Sancta Matra ürdiituCator.elitari'tn Difcakyatorum .
P. Mae. Felm. Mana Vitri Ordinis Servorum
P. Ma^Jitotonyijms Maria Allcgû Ordinis Scrvoruîh B M. V.
P. Ma-. Jo: Petrua Faocolli Od. Servorum B. 14. V.
P. Ma». Jofcph Macia Nardi Ord. Servorum B. M. V
P. Eulibius ſ Matrito O'd. SS. 1'l mit. Drkalc.
P. Pydacus de -Résilias Hieronymranus.
P. Douii.incu· Anaonius Brucialdi Soc. Jelu.
P. Aloytius Sparvik r Suc. Jofa .
P. Andreas Budnoll Soc- Jelu.
P. Vincentius Cait'it.i Suc. Jelu.
P. Januarius Rcy Soc. Jelu .
P. tcninucl dc la Rtgucra Soc. Jefu.
P. Augelus Maria de Cruce Scholarum piarum.
P. Jo: Cbryioftomus a S. Jolepb Scholarum piarum.

P. Sebaftianus Paoli Clc-r. Regut Congreg·· Lncen.
P.xÇaieranbi Cotana Cleric. Regular, Minor.
P. Alexander Bd£i Congreg. Ontont S. Ptaihppt Nent.

Dttrtuiijtt, *j »*

Marcua Antonias Arrfidci Archicpifcopus D*· mutae , Sy Olbcii Adedor.
*]'h^Mnas Ctrviu. Archieftlicopul Nicomedien.
(it, Congreg. Exam. Epilcoporum Decanus.
rrofper' Lamberctai Arch*pilc. Tbeodoliar^, S.
B Cung. Concrl. Secreti r
s +oi ρ1ı Accorambnni Philipporum Archiepi- Icrupos t,' Subdatariua.
Antonius Maria Pallavictni Arcbiepifcopus Naupadinus, Sac- Cong. Vrlit. Secret.
Nicolae* Xavertus Albini a Secretiori Cubsculo Sanâiflîmi , & Elcemolynartus.
Nicolaus de SiriuMH~a Secret. Cubiculo Sao-anTmn.
Nicolaus Xavrriua Santamar ia ſ \ecret. Cubic· SandtiUimi.
Joannes Boitoni ab honoris Cubiculo Sauâif· ıIΓΠl .
Cajetanus hones Paicxbu v-Rornanus.
Abbas Elxcauus Emanerle. des Acbards Pr*-
C politus vcnionenüs.
Abbut Dionvfius Arcbhliaconua
Ć 4me»ş .
Vraiuitcuß de Efpinoli d«Us Monteros Pre»-
byu« Giâoatcn.
AicxanJbr Advucatus Todii.
Antunius Advocatu' Colored .
nonilacuis Advocatus Spreti.
Carolus Advocatus Chiappohnus.
Domini.us Advocatus Georgius.
Dominions Advocatu· Urlaya .
Dpinmicus Melchior Advoc. Bagnini.
Frarralcus'Maria Advocatus Gatparri.
Irancalcus Marta Advocatus Pttoui.
Joieplr Advocatus Ifoldus.
D Joicph <hryloRomus Advoc- de Sanftis.
Jofeph Innocentius Advocatus dc Felicibus.
Julius Carfar Advocatus Fidi.
-Macarius Advocatus de Valentibus.
Marcellus Advocatus PalTaii.
Nicolaus 'Advocatus de Marinis.
Stcphanus Advocatus Vincenti.
Xavctius Advocatus Jullimani.

Th. ɟ.
Mat'ainni.
>·»··ı«
JP®,',i'".. .
tifiiu» ao
eodem t«.
nediào fp.
XIILdi<to.
tetnbrti
i/a,

XI.

Ih^trici, Cbr»»tlni, O' Cngmfki Stai.

Francifcus Bianchini, SS. Pr*I. Domeft.
Juftus Fontanini ab honoris Cubiculo Sanftiffittnr.
B Joanne· Vignoli'ab honoris Cubiculo Sanûifhai.
P. Abbas Culcftuius Gagliani Congr. Coileilinorum.
P. Mae. Gerardus Capafli Ord. Serv. B. M. V-
P. Galpar Cerati Congr. Orat. S. Philippi Nerir.
P. Jacobus Laderchi e/ufdeta Oratorii*

concilium PROVINCIAL B

E, B R £ D U N I

Habitum Anno Domini 1-727. **menfibus Augufto dc Sepcctabri .** Z ·I

E D I,C T 'U M

^DE CONCILIO EBREDUNENSI.

i

Petrus de Guerin Dt Tencin, miferatione Divina Archiepiicopus Princeps Ebredunenfis, Sanfti Romani Imperii Princeps & Triea.nerarius , Throno Pontificio afliflens ; Regi ab omnibus Confiliis.

REI'EWHDISSIW I t^4TFy!r.VS LTISCOTIS i MT1\ I'1\. i.CLIEt S, *aaonl'e»ernkilihe, Decanit, (.apiluiit , „{kk>it!>ui, Conven'Btikut , Trioriiui , caietijaue noftra Ekreduifenfii Vrtrinc t Ecclefiafticii Terjonii , de Jure ***vel eonfnerudine Concilia 'Provinciali inttrefe eickent , Salutet» in Domino .***

Cum *eoe* lint munem noftri pattes ut neceffitatibur Ecclefiarum Provinci® noftr® fedtilo invigilantes, prrfentibus, li qurlint, medeamur malli, futurifque occurramus. 'Sollicicudinem noftram Paftoralcin vilunr eft Convertere . lirata Sacrorum Canonum |>r®fcupta , ad Celebrationem Concilii Provincialis , ubi in Sniritu Sinito congregati , .irma Lucis induentes , ea (latramus quz ad I idci puritatem , integritatem inorum , Lcclciliallic® Dncipnn® conlcivationem , abufurn , exceftuumve cvrtcdionem, fcandalorum propulfationem prodcll;· coram Deo videbuntur . Qtumobrem Consilium Provinciale in Ecclefia noftr» Metiopolitana **Lbtedunenli ad diem decimam-iextam menfu** Augnfti , videlicet poftridie Aflumptionis Beat® Virginis Mariae prefentii anni millclinn leptingcntefimi vigdiiniieptimi, decrevimus habendum *Sc* inchoantium ; r.t ad cum finem Rcverendiflitnos Dominos Epilcopus Piovtnci* noftri pet Litteras ad Cingulos notniiutnn dneCtas evocavimus . ac denuo evocamus . Et i.itiipcr univerlis tt fingulis, qui de jure vel conluctudi.ie diilo Concilio debent intcclfe , Mandamus R' przcip'mus , ut amoto quovis eteulatio..is non legnim® obtentu , in Civitatem D I biidiinenlem ad celebrationem Concilii n Illi Pion icial.s couvenire &: compateie non pi*leimittir.t , R· a.l illud , piahabita coiatu Deo dt libeiut ione , deferant qu® diicutienda , coniger.d.i , piomovenda judicabunt, atque hoc prurient ı Decrero declaramus nos , non obllante^ionvocatoium abfentia , aut contumacis › illius ini'mm dufta die fine ulla prorogatione facturos . Mandantes interim, ut hoc pralen; Edifturn noftrum , no cui detur ignorantiam obtendendi locus , ad valvas tum Ecclefi® noftr® Metropolitan® , tum lingularum Cathcdralium, ac ceterarum in tota noftra Provin- L· **cU Infignium Ecclefiarum alligatur · QUOD**

A in Dei gloriam &· honorem , feliciter , Deî jo- v -vante gr»tu › cefluiurn coaiiditnut . BAT UM Gratianopoli , die decima qomt* Junii anni millelimi feptingenteami vigelimi-ieptimi , fub Signo JilillJtjue nolim , '›· Sccietaiu noftri Chirognipho .

J PETRUS Arch. Γ Lbredun.

De Mandato ?..'x'ĩ-,/Λ"› ***\r· leverend>!fimi l>.***

LITTERÆ SCRIPTÆ

AD RE VERENDISSIMOS D.D.. EPISCOPOS PROVINCES.

PETRUS DE GUERIN DE TENCIN, miferatione Divina Au.hiepiic<jj>uj Princeps Ebreduncnfis , Santli Romani Imperii Princeps & Tricameratius, Throno **Pontificio Afliftens , Regi ab omnibus Confilni .**

RrFFXE?<n;ccMfO βoΛπχo metro

c REVERENDISSIME DOMINE , Et qno in panem ioKicitudinie Piftofaiis Divina Providentia vocati » in ipeculV-Provincre Ebredunenfir fuimus conftituti ; Vota noftru in votis adjunximns , qux jam dudum concrptre Epifcopi Gallir deC^ncilii» Provinciahbns, juua San-fiioncs Canonicas , ac fZutaiem uium ohm in Gallit nolha vigentem celebrandis, cjr.odi**i**(gcien*ut ovej in viam lalutr. fle zizanu , fi c)ɑ× iup ıfcroniaviflet imenku hs>tno , penitui eradicatentur . Vota illa m poibemis Comitii» Gcncalibus Cleri GaHicini ad Repaiera T luonutn roncoidi animo una omnes/ detulimus a *eoipic majore fiducia* lieri , quod *d Primogemt itn Lcclciur lilium , h.tredcm pietatis avitae , Regem noftrum accederemus . Annuit rJndem Princeps *Chiiftiinilhnwf* » *qui* .t nubis v i.ici ie non paftas eft in ftudio Religionis Cathu'icæ fovend® « atque promovenda; . Supercft ut cui Ecclefi» *iple* non defuit , *ei* no« deefle non deprehendat » nec'ui vitium illud 4oiabi nos (eutiat t de quo legimus lo Propheta: « sebum

* *Ttfarfi tM . t 'f*

Quapropter rc coram Deo mature |»erpenia » pro fuiccpti rog.minis officio neccïïuaubus Ecclefiarum Provinciae noftr* providero cupier.· tes › Concilium Provinciale judicavimus in Civitate EbtcJuncnti quamprimum ctle cogendum » aique tclcbrandum r ac bilu praicntibsu Litteris îψικιɑιπ* › iUtuioius & convocatnus

aiui ad ea eonfultanda & ftstuenda, quz pro illzlo iervando fidei depolito , pro.moribus ad normam Chriftianz vite dirigendis , exceflibus corrigendis , & Ecctcfiafticz difeipiinr. vigore refovendo neceflaria ac utilia fore judicabuntur', ut li quid fuerit contra debitam Ecclefîa Catholica obedientiarntattentatum, renuentium pervicaciam ftrenue cociceamus ; ii quis , Pallorum incuria , invaluerit abufus , hunc labore indciclu refecando , morum integritatem reftituamus ; fi perverfionu periculum Ammi^ neat , officii noftri memores , profanas vocum novitates ; & oppofijioncs falG nominis (cichtia feduto przcaveynus, ac dentque fiat in Ecclcfia Dei omnium credentium cor unum tc anima una . Itaque **AMPLITUDINEM VESTRAM** invitamus , hortamur,'u/ pro automate noftra ArchicpifcoMfi monemus , ut m noftram Civitatem Ebreaunenfem ad Concilium fupradiAum in Ecclefia noftra Metropolitana celebrandum , die decima-lexta Augufti, videlicet poftridie Aflumptionir Bcstz Vnginir Mauz przlcntis anni millcltmi icptingentelimi vigclimileptimi , vel per fe , vel fi quo fuetit jufto impedimento detenta , alioquin a Concilii Patribus rite probando , per Procuratorem fuum legitimum ad condiitam diem'conveniat. Ac infuper A. V. obteftamur *tc* monemus , ut illud noftram quod in his Litteris indulum ad eam mittimus , de celebratione Concilii Ediâam , valvis Ecdefis fui Cathedralis , aliarumque in fua DiaceG inftgnium affigatur illico βτ promulgetur t ac denique procuret , ut omnibus *tc* iis przfertim innotefeat , qui Concilio Provinciali de jure vel confuetudine debent interefle › quo* publicatione illa rite volumus convocatos . Cum autem neque qui plantat eft aliquid , neqne qui rigat, fed qui incrementum dat Deus , confidimus A- V. pro pietate fua fupplicationcs publicas in Ecclefiis Dittcelis fuc indiâuram , quibus una omnes Deum obfecremus impcnfe › ui quod felicibus aggredimur aufpiciis , ad feliciorem exitum ipfo afpirante perducamus . **LMTUM** Giatianqpoli die decimaqumta mentis Junii annimillefimi (epringentefimi vigefimi-leptimi , lub Signo SigilloquC" noftris , *Bt* Sccretalii noftri Chirographo ·

PETRUS -Archiep. P. Ebredun.

Dt itcudalt Ulufhiffirxi O"
D.D.^£rckitfi[c»fi "Princifit ΛΙΙΛ\Ŭ-

DECRETUM

DE MODO VIVENDI IN CONCILIO.

EX quo Concilii Provincialis celebrationem indiximus , fpes nobis aftiilfit non dubia eum , qui in nobis operatus eft velle operaturam *Bc* perficere , coque magis id confecutusos nos efle jam nunc confidimus quod omnes quotquot hic aditant ad operis erccutionem accinâi , eodem qui cos ante comedebat , domus Dei telo etiam nunc comedi ac ferveicere deprehendimus . Attamen ne prarvia illa felicioris eventus omina in callum cadant, uuiverioi β< fingnlos in Concilio ifto degentes pro Paftorali noftra folllcitudine horiamur, ac monemus, toto Concilii tcmpoie „.nihil de fedulitate fua remittentes , ad eum confugiant , unde venit Spiritus lcientias *Bc* fortitudinis.; fapientem enim qui cor fuum tradet adjvigitan-'duiyi diluculo ad Dominem , fc fn contpeâu Alciflimi deprecabitur, Spiritu tntelligentia replebit Deus, *Bc* diriget confilium ejuS & dikiplinam , *Bc* in ablcdnjitis luis confiliabit.ur .

4z Quocirca id imprimis habeant -omnes fummopere fibi eommendAom , ut a negotiis f«. cularibus protfus abftratti Divinis coti incumbant , *te* quotidianas preces ad Dcmmhieffundant , quibus iftud nothum Concilium peragi ac finiri profpere , impetrent , uti jim impetravimus feliciter inchoari .

Prcterea Civitatis Lbreduncnfis Incolas › quorum & totius Provincia: gratia , (alutarix Decfaa Concilium meditatur , paterno animo admonemus atque hortamur , ut pietatis officiis fe dedant itnpenlius': Puratcenti* Srcramemo contradas fordes cluant : Autbori gratiae facra finaxi iefe conjungant : & fobrie cafte, jufte &' pie, ut decet Sanâos , vivere fatigant ; obteftamur demum m Domino oblectationes, orationes, poftulationes, gratiarum aftiones , fieri pro Sandiflimo Domino noftro Papa ac pro Epiicopis in hoc Concilio congregatis , pro Rege noftro Chriftianiflimo essecrilque'Principibus Chnftianis ; vt omnes in hac chatitate radicati pacem foveant, IcHcntur juftitiam , *Bc* quz funt Chrjfti lapiant , *ic* quirant unanimes -

Jam Veio ut omnis przcludatur aditus jur, gio & altercationi de juic hos illolve pratgtedicndi fortafle exoriendis„ in Spiiicu humilitatis accedant omnes „\ nihil per contentionem , neque per inancm\g|oriam , led in humilitate Superiores libi illviceni aibitianrcs , non quz fua iunt finguli confidcrantes , led ea quz' aliorum · Quod ut felicius aflequamur , in qualicumque ordine quifque comparcat *Bc* confidcat, falva illius jura decernimus.

Prccavendum deinde ne quis facrum illum Confertum tumultus interturbet , atque adeo modeftiam induentes in Spiritu lenitatis animi feni* « prout Spiritus Sanâus dabit eloqui , opportune , Jervato ordine proferant omnes in Congregationibus , live privata ills lint , live publiez , ac potiflimum in Seflionibus ; non enim in confuiione Dominus.

Denique fub panis a Jure Statutis inhibemus , nequis Epifeoporum, aut eorum qui ad iftud Concilium noftrum evocati huc acceflcrant , ea hac Civitate Ebredunenfi , ante dimiflam Synodum dilccdere prstfumat , nifi difceflus caufa a Concilii Patribus cognita , approbata , *ac* legitimo deinde Procuratore fufteâo .

Ez funt Sqn&iones quas poftularc duximus utilitatem Concilii Kujuícc noftri Provincialis, quod in ntsftrum omnium falutetn redundaturum fperamus .

D E-

DEC R £ T. A

CQNCIL1I PRO.VINCIAUS EBREDUN ENSIS.

V. Λ P. U i PRIMUM

De' Tnfclji»»r Pidti

CUM intef ompes Paftoralis Officit follicitudincs , ilfa potilfimum prima effe debeat , ut Fides Catholica quam Sanfta Romana F.'ilefia colit ac tenet , incorrupta in hac Provincia › l'inceraquc permaneat , fir omnes in ejus puritate immobiles Inviolatiqiie-pertiftant I Nos in hac noftra Synodo Provinciali hinc precipiie exordiendum elfe dbximuX › at qux ex rudem Spiritu sit Fide· , eamdem un* ons contcllione protileatnur . Quocirca Sacri *Concilii* Tridcntini Decretis inliftrotei . Protcifioncm Pidci , Pii IV. Pontifici' Maximi Conflatutione acceptam , a Nobi' *St* Reverendiflimis Coepifcopts, citcrilqne tn hoc Concilio inlidentibus , palam 8c publice admittendam decrevimus .

EGO N. firma Fide credo *te* profiteor omnia 4." finguli qur continentur in Symbolo Fidei , quo Sanâa Romana fiedefia utitur', videlicct : CREDO m Deum Patrem Omnipotentem , faâorem coeli & terrae , viiibilium omnium Ac lovifibihum t Et in tinuin Dominum *Jeium* Chriftmn, Filium Dei unigenitum , *& ex* Patre natum ante omnia fecula ; Deum de Deo , lumen de lumine , Deum verum dc Deo vero i genitum , non faihim . confubllantialcm Patri , per quem omnia faâa funt: qui propter no· homines , de propter nolfraiti' falutem defeendit de çœlis : Et incarnatus eft de Spiritu Sanâo , -ex Maria Virgine , ET HOMO FACTUS EST . Crucifixus etiam pro nobis, fub Porttio Pilato . pallus Ar fepulUis eft i *Sc teCunccit* tertia dis fecundum Scripturas : Et afecndit in caelum , fedet ad dexteram Patris r *St* iterum venturu» eft cum gloria jujicare vivos *Sc* mortuos, cujus regni non erit tinis Et in Spiritism Sanftum Dominum *Sc vivificantem ,* qili ex Patre Filioque procedit ; qui cum Patre æ Filio limul adoratur er conglorificatur : qui locutus eft per Propheta. : Et in unam Sanâam Catholicam Λ· Apoftolicam Ecclefiam . Confiteor unum. Baptifma m icmilConem peccatorum . Ht expeClo refurreftloncm mortuorum : Tt vitam venturi faculi. Amen .

^poftolicas *tc* Eccleflafticas Traditiones, reliquafque ejufdem Ecclefi* obfervationes , &· conftitutiones firmiUisic admitto *tc* amplefior .

Item Sacram Scripturam , juxta eum fenfum , quem tenuit , *Se* tenet Sanlta Mater Eccieli» , cujus eft judicare de vero fenfu , *tc* interpretatione Sacrarum Scripturarum , admitto ncc eam unquam , nifi juxta unanimemconfcn-Gim Patrum accipiam Ac interpretabor.

Profiteor quoque feptem elfe vere *Sc* proprie Sacramenta nova: Legis, a Jel|i Chrifto Dom.ino noftro inftituta , atque ad falutem humani generis, licet non omnia (inguli· neceflaria ; kilicet Baptifmum , Confirmationem , Euchariftiam , Ruenitcntum , Extretnam-Untfionem , Ordinem , *St* Matrimonium , iliaque gratiam A conferre *1 be* ex hl· BaBtjfmnm , Confirmationem . be Ordir.rm line laciilegio ileriri non pofte I

Recepto· quoque Λ- approbatos ^celefiar Catholic* Ritu· , in fiipradiâoAim omnium Sacramentorum folcrrni adminiftrstiom: recipio *tc* admitto . z

«Omnia *Sc* ***Ungula***.qor de *ftcctlo* originaIi, *te* de fiillificatibnc in Sacro-Sandta Tndentina Synodo detinita & declarata fuerunt , an>-pleftor *Sc* reijipio · ' Λ

Profiteor paîiter in Mifl'a oftem Deo verum „ proprium · propitiatoniim Sacriticiuni pro vivis *Se* defundtis : ataur in SanâiiHmd Buchanlti* Sacramento efle vere , realitar&f fubβ flantialiter , Corpus Ac Sanguinem una cum Anttaa *te* Divinitate Domini noftri |efu Chnfti fierique conycrtitfftcm tbli«' fuhftantia pa-111. . in Corp·' . «.· totius (.ihftanti* vins, in —Vrtgumens . quam coquerfi-niem *t* uhcilica £cckfia Tranfubftadi,atinnem appellat lateor etiam 'ut· «liera Unii··» tpefie lotum atqur integrum Cbriftnm . vetumque Sacramentum lumi . Conltarstir Itiru Puegatoriuin efle , animalque ibs dr» ·<· l'id.hum f.iflri rii» juvari . Similiter Ar ·· Una cum (linito regnantes , vcMvurrdm atque levicandul efle, eoique oratu ur· Deo pr» n< bi> ciflerrr , atque illorum Reliquias k*· venerandas . Firmiftime affero Imagines ChriBs . ac Des-parc Temper Virginia I necnon aliuiuos Sanâorum habendas Ar r/riuend·· efle, alqur «i< debitum honorem ac venerationem impertiendam . Indulgentiarum etiam poleftatem a Chrillo in Ecclefia relfjlam fuifle , illarumque ufum Chriftiano Populo maxime falutarem affirmo . Sanâam Csrholicam *St* Apoftolicarr. Romanam Ecclefiam , omnium Ecdeliirum Matrem *Se* Magrftram aenoiro : Romanoque Pontifici B. Petri Apoftoloruni Pnnciprs'SuccefiOn , ac Jefu Chrifti Vicario « veram obedientiam fpondeo . ac jiircb Cetera item omnia a Sacris Ctnonibut *Sc* Oetumeoicis Conciliis ac prreipue a Sacro-Sanâa Tridentina *Synodo* tradita , definita. *St* declarata indubitanter recipio ac profiteor : Simulque D contraria omnia, atque hxrefes quafetmquc ab Elcdelia damnatas *Se* rcjeâa- Λ· anathematizatas ego pariter damno , rejicio *tc* anathematizo . *t*

Hanc veram Catholicam Fidens, extra quam oemo falvus efle potili , quam 11»prrfentisponte profiteor, tc veraciter teneo ; eandem inteeram tc inviolatam , ufque ad extremum vit« fpintum conftantiflime , Deo adjuvante , retineri 8r ronfitert , atque a meis fubditis , vel illis quorum cura ad me in munere meo fpedtabit , teneri, doceri, Ar prrdicari, quantum in me erit, curaturum . Ego idem fpondeo , voveo, ac juro : fic sne Deus adjuvet , & bare Sanâa Dei Evangelia.

CAPUT II.

De Ce'iftitieriiniSei . r .

CU .M Fides (it *ireeoetna 'mitium V caac.* TrJ. . ac *fine ille "lie* s·^ »·· *fleeere Dt»* , pnmuni ac prwcipuum Paftoralis follicitudinis caput eft , illam integram . illibatamque feriare.

Quoniam igitur in (implicitate fidei quidam non ambulantes, Conftirntionibus Apoliohcis, quibus iuccrclicntri iiordfimsf temporifiu»erro

res

t«fdamnati funt, palam St apene refragantur, aut eat iubdolis imer^reialiooibus conantur eludere', idcirco de obedientia illis' Conftituuonibus debua fequente, Articulor promulgandos Judicavit hrc Sanda Synodus .

I.

Conftitutto *Uiuttmtti* , qua centum *8r* una Qucfnclli Ptopofitiones damnate lunt, cuilutfragata elt univerfalis Ecclefia , eft dogmati* eum , definitivum *ic* i^retradabile judicium illiut Ecclefiz , de qua DivinePore didum eft : Tsrrz *iifcri* »«· *frtvtlcitet cjutrfei* ea·, i Si qilii'igitur cidera Conftitutioni corde & animo non acquiefcit-, aut veram' 8r finecram obediontiam non pnrftat, inter eos habeantur , *fiul c,re* in»frci*vmn>t.* Quod fi nonnulli , crefcente contumacia , hereticorum ve-ftigiis infiftcntes , a przfato dogmatico judicio , quo non laudabiles Patrum Sintentiz, nurt innoxiae CathblicaruO)'Scholarum opiniones, ut calumniantur novatores, fed imprimis Baij & Janfenii errores iam dudum damnati , iterujn damnantur , ad futurum generale Concilium provocare przfumpfexint, hujufmodi provocationem noverint elle ipfo jure irritam , fcandalofatn , fcblforaticam , jam damnatis erroribus faventem , Sedi Apoftolicz, & Ecclefiz injutiofam .

Malik ■k· ,1. 'Ii».t

II.

Quoniam autem quidam eorum , per quos oborta funt memorata fcandala, przfcriptzab Alexandro VII. Formule reiudantes , divertis cavillationibus vim illius eludere conantur, obtenduntque Ecclefiam non eiigcre , ut qnifque fubferibendo preface Formule juramento profiteatur , lenium hzreticum in quioque Prrtpolitlonibus ab Innocentes X. damnatum contineri in Cornelii Janiçnii Libro ; ideo nos ejufdem Alexandri VII. Conftitutioni inhzrentej, prefatam illam fubfcriptionis interpretationem declaramus perniciofam , temerariam , Ecclefiz & ejus praziiojuriofam, fchifmaticam, ncc-φη hzreticis & hzrefibus faventem, *St* ut talem rcijctmus *tc* damnamus.

! 1 L

Quod foedat ad inquietos illos homines , qui non fine gravi Sedis Apoftolicz injuria , mazimoque totius Ecclefiz fcandalo , docere non verentur , ad obedientiam przfatis Apoftolicis Conftitutionibus debitam , non requiri, ut quis przdidi Janfeniani Libri fenfum ita antedidis quinque Propofitionibus damnatum , interius ut hzreticum damnet ·, fed fatis effe, li ea de Re oblequiofum, ut vocant , fiicntiutn teneatur, Doârinam illam declarat hzc fanda Synodus ab omni Catholico abhorrendam , fallacem , perniciofam , ΪΓ perjuriis faventem t hujus enim Dodtinz pallio non deponitur error , fed abfeonditur, Ecclefia illuditur , non paretur, 8c lata filii, inobedientiz via fternitur ad fovendam filentio hzrefim ftatuitque juxta Conftirutionem Clementis XI. Fiwaw Z>·-miar Gfotrb . Obedicntiz, quz memoratis Apoftolicis Conftitutionibus debetur , obfequioio illo filentio minime fatisûeti , fed damnattias in quinque przfatis Propofitionibus Janfenii Libri lenium , quem illatum verba prz (e fc-runt , ab otnnibus Chrifti Fidelibus , ut hzieticum non orc folum , led *Se* corde «ejici , ae damnari debere) 8e qui fecus docuerint , vel quovis modo aflerueriur , fubjaccre cenfirrix &- poenis in fupradidis Conftitutionibns, contentis . - /

I V.

Neminem ad facros Ordines promoveant Epicopi , aut ad Confclfiones audiendas *8c* munia Concfonatoris obeunda applicent , vel ad Beneficìa poffidenda admittant , nifi prius Conliitutionum Innoeentii X. *tt* Alexandri VII.. iubicriptionem exegerint , & de przlhta Clementis XI. Confututionibus Fiaeam *Domini Snkaoth .Sc Unitftum Dti Ftliiu* , lincera ac demilla obedientia certiores fadi fuerint

V.

Denique cum Novatores fparfis ubique virulentis ac fallacibus libellis incautos homines ipfofquc etiam , fi fieri pollet, eledos in errores fuos inducere cenentur , eaque przvaleat iniquitas temporum , ut Libri improbi , quo graviori anathemate feriuntur , eo cutiofius requirantur , *Ic* legantur avidius ; ne venenum latiua ierpat , & ut a noxiis pafcuis Chrifti oves arceantur , priorum Conciliorum vcfiigiis inherent declarat hzc fanda Synodus omnes qui prohibitos Libros feu Libellos , & przlern tim adverfus prrfatas Conftrtutiones Apoftolica« recens viilgaros , tam feripto quam typi·editos , legere , defetibere , aut apud fe retinere aufi fuerint , Excommunicationis vinculo elfe ipfo fado innodatos , a qua nifi fpecialr licentia , (feelulo mortis articulo) abfolvi nequeant .

CAPUT III.

Dt Sfifetfu .

1.

Meminerint Archiepifcopi &Epifeopi fe ad formam Gregis efle conftitutos, ac proinde morum lapftitate dc doârin* integritate aliis przlqceant.

1 L

In audiendo faciles , in refpondendo mites , patientes in fuftinendo , in corripiendo miferacordrx , *Ic in* confolando promptiores fcia exhibeant .

III.

Invigilent Domefticorummoribus, ne ex alienis vitiis turpem , & quafi five propriam con-'trahant dedecoris labem .

IV.

Singulis Feftis , *Sc* przfertim diebus Dominicis , quantum io ipfis erit , Divinis OÆcii» interfiat .

V.

Intelligent *(e"ii* laborem * Ectlafia fa· follicitudincm effis vocntoe . Ia Civitate Pontificia refidentes ab aids non omnino abfint in· Diosccfis oppidis , fed Gregi uoiverfo temper fpirjtu prslentes neminem negligent , de in omnes Paftoralem curam «qualiter impendant .

VL

Suam finguli Diorcefim , quam fatpiffime poterunt, obire Or pcrluftrare non omfttant, Sacramentum Confirmationis conferant , *Sc* inter confirmandos neminem , nili feptem aiinis natam admittant.

/ VIL

Nullum ad faeros Ordine# admittant , nils per tetnpns fufficiens › ftudio Theologi· vacaverit , nec quemqnam vefte Clericali indui fisum abfque licentia *1* ni per Tonfuram fact* Militia fuirit adicripnis .

VIII.

Repolfis ab Epifeopo proprio aut ab ejus Vicario Generali , Litteras, qu· F»/s nuncupantor , feu Beneficii inftitntiontm , nemo quavis dc caufa aut quovis prétexta conferre prafumat, nifi juxta Ecdefiaftieas SanAiones, *Sc* ia ordine Hierarchico ad id Conftitutam au&oritatem habeat.

IX.

Nullus (.Sententiis vel Cenfuris ab Archiepifeopo , vel Epifeopo latis abfolvere audeat , niG qui eas tulerit , aut cui in ordine Hierarchico *Sc* per Canones competit fuperior auAoritas .

X.

Graviter «gtotante Epifeopo, vicinior accurrat Epifcopus , qui Fratrem infirmum in Dofidno (oletur, *St* adjuvet t erepto u vivis , folemaiotts exequlas curet exolvL

CAPUT IV.

Dt Cuuiiii.

L ∨

STATUTIS ac debitis horisaflidueChoro interfint Canonici omnes *Sc* Beneficiarii : ibique Officium Dividum decenter ac devote perfolvant .

1 L

Affliefcant ad Orationes *Sc* Pfalmos de mane furgere : nec ad modicam retributionem attendentes, ullam Officii partem deferant, fed unanimiter perfevetantes tn Cantieir , Horas Canonialua, alternantibus Choris , attente ac diftinAu recitent .

Sciant fe muneri fno deeffie a nec fiscert fro. .Aus fuos , fi foam aliorum voewns & cantibus vocem non jrnmifceant, 8r /rcgleAo Choro vd canere omittant, vd tacite pronuncicnt.

IV.

, " - 1

Accurata punâatione notentur abfentes , ipfilqiie pro rata abfeoti·, legitima denegetur ' retributio . " ·

V.

B | Ab Ecdefiis fuis abfque licentia , caufa gravi , *Sc* in Canonibus contenta , difetdere non prafumant j noverintque fe ad tefidentiam perlooalcm fuis posuit a facro-ûnAa Tridentma Synodo latis Ariâifûme teneri.

VI.

Nulla, quantum fieri poterit , Mifia privata celebretur , dum Milia folemnis aut Ilore Matutin· decantantur, vel dum e fuggtftu Concio habetur ad populum · "

VII.

Canonici Sacerdotes , de ceteri de «renrio Ecclefir Presbyteri , quam fepiflime poterunt, Miflam celebrent } cumque celebrandi ordinem obfervent qui in Tabula affignabitur . Clericos vero, *Sc* prafertim factis Subdneonam dd Diaconatus Ordinibus initiatos hortatur ranAa Sybodus , ut intra Mrflanim fokmnia ad facram Synaxim frequenter accédant. Prmprt vero , ut fajtem in majoribus Ecclefi* foleranitatibus hoc Pietatis ac Religionis Officio fungantur , fub prena privationis diftributionum illius dici -

VIIL

Cum inter Canonicos dr Beneficiarios cooptabitur aliquis , prohibet fan&a Synodus , ne- · quid ab eo recipiant quod ia pios Lias noo impendatur .

* IX.

Capitula Generalia faltem bis in anno convocentur ibique de vita *Sc* moribus uniulcujfque , prudvnS inquifitio , ac fraterna correaio peramanter fiat . Capitula vero ordinaria femel in Hebdomada , certis hora *Sc* die pro more habeantur , dr in iis de redituum perceptione, bonorum adminifttalioe , aliifoue occurrentibus negotiis accurate pertraâetur .

C A P U T V.

Dt Ttrtckii 'S

ÔMNIBUS, quibut «nlmgrum cur* Incumbit, prccïpit fanâa Synodus ut Oves fu*» verbo doceant , Sacramentis reficiant çacmplo informent,

Diebus (altem Dominicis Myfteria Fidei , Evangelii percepta , Bc fanâas mortiui Regulas , popœturn edoceant i nec iifdem diebiri Dominicis inftrùâionis formulam dc Preces intra Miflarum folemni* legi folita*. unquam omittant t iifdetn diebus Dominicis r. & quantum fieri pqterit > bis *£iltem in unaquaque Quadragefimac Hebdoàiada pueros Chriftian» Religionis e|eraentis imbuant , juxta Catachifmum a Concilio Provinciali, vcl ab Ordinario approbatum I

III.

Sacrum facere raro omittant ; diebus vero Dominicis juxta Officii fui debitum pro Parcectanis Sacrificium offerant .

iV;

A nimia cum Parcecianis fuis familiaritate abftineant i negotiis fiecufaribua non fe temere immiCccant i inter dtfeordes *Sc* litigantes animos pacifici incedant i a eomcflatiotribus , aleis, choreis , fpeâaculis , A ludis publicis fint prorfus alieni ; modeftos capillos A coronam geftent in capite ; Vefte talari in loco refidentir tint Temper induti, nec ibidem fubpetens fuipcnlionts ipfo faâo , tabernas comedendi 8c potandi caufa ingrediantur.

V.

Mulierum colloquia, ut plurimum periculola A confortia fufpeita devitent ; nec mulieres aliquas , prêter eas quas Canones permittunt, apud fe retinere audeant fub poena fufpcnlionis I Eorum ancilis Tint ad minus quinquagenarie, A viros quantum fieri poterit , fœminis in famulatu préférant .

VI.

Caveant inprimis'ne quis, eorum culpa . five parvulus line Baptifmo , five adultus Sacramentorum auxilio dcftitutus e vivis excedat.

VII.

Tria diligenter ab Ipfis allcrventur regalia , videlicet, Baptuatuium , Nubentium A Mortuorum , eaque , li ablata fuerint , quantocius repetant . Si quis autem ea fraudulenter retineret , fciat fe pernam Excommumcationis incurrere.

Mill.

Non ultra fex dâç«. idque rariflim*,. a Parochia fua abefTe pruiumant, niti julta de caufa ab Epifeopo approbata I A' nifi fuffeâ· in fui locum > ex Epifeopi licentia , alio Sacerdote .

I X.

..VetusAt, Novum Tcftamentum , Concilium Tridenttoum , ejufdem Concilii Catcchifmum, Stfqnwam Sanôi Thomr , A' ^flonita Sandl Cdroli ad vonfclfarios penes fe fiabeant ; eofque Librbs »e>duo ftudio evolvant.

X.

Singulo quoque menfe , excepto hyberno tempore, Viciniores fimul una conveniant Sacerdotes , dc iis qua ad Scripturam Sacram *tc* .Theologiam 'Moralem pertinent, difccptatun. In his vero Kakndarum Comitiis , ut decet Mmiftros Chrifti iapienter ic gerant , A qus inter ipfos agitata fuerint , ad Epifeopum referant, ut quod ftatyendum cenfuerit ad ipfos remittat.

XI.

Parochis lirnul A Secundariis prreipit hrc fandi* Synodus , ut faltem intra biennium per odio dies exercitiis fpintualibus in domo ab Epifeopo detignand* vacare ftudeant . ut uni Deo intenti Legem vita: fisut Moyles, *tc* fpiritum zeli ficut Elias a Domino accipiant .

CAPUT VI.

Dc Cilclrtritm Mifft.

I.

NULLUS'ad Altare , nili cum Vefte t*. lari , celebraturus accedat : Si quis autem fecus fecerit A cotta feu lems-tjlan Vcftimento , pro terti* vice indutus cclcbraycrst , hunc fufpenfionis pctnam ipfo fado incurrere declaramus I

II.

Quanta debeatur tremendo Miliar Sacrificio reverenti» , fatu admonet , vel ipfa tanti Sacrificii dignitas . Nemo igitur , nili prxvia praeparatione Sacra peragere aggicdutur ; in tpfis autem celebratione Sacrificii ira fe com- ponant Presbyteri omnes , ut vcl ipla oris fpecies , corporis habitus , gravilqnc A diffindis verborum prolatio , modcftijui A fan- Itirnonum fpirent : atque ut tam propriae Sacerdotum pietati , quam Fidelium «dificationi conlultum fit , nullus ante peraftani g.atiarum aélionem recedere audeat : in hunc finem prreipit fanitta Synodus , ut in omnibus Sacrariis du> Tabule typis expreflx exponantur, quarum una praparationem Mille , altera vero gratiarum aâionem contineat .

III.

Inter celebrandum rubrica ad aftuUim ferventur . Qur fecundum communem tufum , fubmifta voce *Bc* ferreto pronuntiari 'debent , alta voce non pronuntientur ; ncc alii omnino ritus adhibeantur prêter cos , qui confiants Ecclefia mote funt lecepti , vel Epifcopali auSoritate probati .f Qui vero hujufinodi ritus , de indaftria pmrtermiferit , aut novos , *Bc* ab ulu hodierno \alienos invexerit , hujus fanâa Synodi Decreta a DivinisJit ipfo faâo (uipenfue.. \

Nulle admittantur fundationes , nifi ab Epifeopo recognite'dc approbata : fetpel admiflie religiofe adimpleantur j *Bc* fi propter redituum tenuitatem- adimpleri nequeant , a (olo Ordinatio vel ejus audoritate reducantur .

CAPUT

Dt StirtuMMtrum .-tlttiiùftTttnM

f.

SACRAMENTA noftra falutis inftrumenta eo ubcriotem in animabus frudum producunt , quo majori cum pietate ac religione (ufeipiuntur . Quapropter Parochi freauenter eorum vim , maxime cum tIU adminirant, explicare curent, *Bc* ad illa pie ac reverenter fulcipienda Fideles adhortentur.

I I.

Caveant Sacerdotes ne peccati lethalii confcii Sacramenta adminiftrantes , gravi fe facrilegii fcelere commaculent , neve in Sacramentis adminiffrandis aliquam avaritia iufpicionem in. currant .

Dum Sacramenta tniniftrantur , adftantes Parochur admoneat , ne inania mifceant colloquia , lcd ea , qua decet , modeftia ac reverentia fele *gerant* .

IV.

In Sacramcntoium adminiftratione folo Rituali Romano in 'ota Provincia utantur I

CAP VIH.

Dt Btftifm .

1.

CUM omnium nova L'gis Sacramentorum primum maximeque nceftarium fit Baptilmus ·; *Bc* abfque eo nullus ad Regnum Cetorum pateat aditus , monendi funt parentes ut filios fuos quantocius baptizari curent ·

I I.

Injans qui in raiu necelKtatis domi fuetit baptizatus, flatim ac convaluerit, ad Ecclciiam dclcictnr, uy ceremonie ac ritus fanâa Romana Ecclelix fupplcantur.

III.

Nome» profanum aut infuetum Parochus baptizandis non imponat , nec fcanaalofos , aut in Fide fufpeaos , aut eos qui. muneri Pafchali non latisfccerint vel prima Dodrin· Chriftiana elementa ignoicnt , in Patrinos aut Matthias admittat. ('

Clericis Scculatibuv, ir quibufcunque Reeularibu»^ utriulque fexus prohibemus , ne infantes , nili de licentia Epifcopi , de facro I ontc fufcipiant.

V.

Sub pana excommunicationis pracepit fanâa Synodus , ut parvuli ad Ecclefiam baptizandi ,. faltem intra crea ab ortu dies deferantur) quod fi parentum incuria illos line Baptifmo decedere contingat , excommunicationi ipfo faâo parentes fubjaceant .

CAPUT IX.

Dt Cttprmtfntt .

SACRAMENTUM Confirmation,! , quod fine facrilegio iterari non poteft, nemo Fidelium fufcipere negligat.

I J.

De tempore quo Sacramentum illud admmiftrsndum erit , Fideles Parochus admonebit ·, ipfofque , quidquid ad illud digne fufeipiendum requiritur , diligenter docebit.

III.

Omnes confirmandi , impofitioni manuum Epifcopi interfint , ncc ab Ecclefia, nili poft illorum deterlam frontem , &: poft Epifcopi Benediâionem difccdant ·

Nullus infant «nte feptennium , nullus nifi rudimentis Fidei imbtsius , confefli» ac, li commode fieri poffit, jejunus ad illud Sacramentum admittatur .

A

C A P U J X.

De SecitriJHn,

L

TJ UCHARISTIÆ Sicrynentam ceteris om-*Ee* mbus Dignitate praflat , cum fanftitatie Audotetn, 8t. fontem C'hnftum con'tioeaf: idee Failures animarum , illius excellentiam, 8r ef-
K feCtus diligenter exponent, ut rei tam fanâs ,
*Ss» debitum cultum exhibeant Fidele· t Brad illxm ea › qua decet , fide ,. pietate › ac reverentia frequenter accedant.

JL

Tabernaculum ubi refervetur fan&iflimum
· Eucbariftis Sacramentum › lit cftetius » quoad ficti poterit, deauratum; intus vero panne fcrico ornatum ** fera claufum.

III.

tn eo fit Corporale mundum, fuper qao faWa Pyxis Corpus Chrifti recondens , fola reponajur, *Sc* intra illud, ncc aliud quodcunque vas, nec Rcliquue aflitrvcntur.

IV.

Renovatio Sacramenti in Pyxide fiat ad minus iemcl intra quindecim dies·

V.

Nemo ad primam Communionem admittatur', nifi Corpus Domini dijudicate valeat , *Se ea* , qus ad tantum Sacramentum cum fruftu fuicipicndum, neceflaria funt, didicerit.

Decretum Concilii Provincialis Ebtedunenfis innovantes decernimus , ut eorum qus preferi» D pro Paichs tpmpore non communicaverint , vel abfque licentia Epifeopi, Parochi vel Confdlarii, Communionem diftulerint, vel in alia Ecclefia quam propria communicaverint , nomina Parochus poft tempus Pafcbale feripta deferat ad Epifeopum, qui eo· prshabitis monitionibus a jure prsfcnptis , ab iagreffu Ectefir , A lepuhura Ecclefiaftica privari decernet, prout in Domino expedire judicaverit.

VII.

Clericis in SanAuario , Laicii vero extra Sanctuarium , line ulla perfonarum acceptione, facra Communio admimftrctur. ' £

VUI.

Dum ad infirmos defertur Viaticum , Fidelev ad campans iomtum convocentur , ut majori . quo tnaterit , comitatu , prslertim in Uibibus defciatu , ienipcrque fub Baldachin· A luminaribus accenfis, atque ad eorum devottunem, A ftequenrum excitandam, Indulgenti» cis conceits publicentur.

IX.

Ad promovendum tacti Sacramenti cultum, fodalrtas Corpora· Chsifti , ubi inftituta ηoΛ eft, inftituatuc.

X.

ProceSio SsnAiffimi Sacramenti publice nen fiat, nili in Feftp Cqrporia Chrifti, vel diebus ab Epifeopo ordinatis..

XI.

B . Freqeentiores Sanâiffimi Sacramenti Bcncdiâiones in Ecclefiis tam Sacularіuo*, quam Regularium prohibentur/"fccc ulla introducantur in pofterum , nili de Epifcoporum licentia, femel autem *Se iterum* ad fummum in die in eadem Ecclefia ejufmodi Benediâionee dentur, *Sc* nunquam poft folia occatum.

XII.

Parochis *81* aliis Sacerdotibus prohibetur Eucharifti* Sacramentum deferre ad januam Ecclefi· , aut extra Ecdefiam pro fedandis Tetnpeftatibu· , aut Incendii· reftinguendis ▮ aliifve fimilibus caulis, fub pcena fulpenfionit ipfo fado incurrenda/in (upradlâis tamen cafibus liceat luminaribus accenhs Tabernaculi januam aperire ad folatium populi , &■ coofuctas precem Ritualibus contentas ibi recitare.

CAPUT XI.

De ÎrùtHii·

I.

CUM Pernitentis Sacramentum hominibus a *iufccpto* BaptHmarc lapfis nceflarium lit, inftantcr adhortandi funt Fideles , uc eunt a ftatu Giatis per aliquod lethale peccatum exciderint, ad fecundam ritam poft naufragium Tabulam cito recurrant.

IL

Moneantur quoque , ut dum ad Sacramentum Pernitentis fe dilponunt, confcientiam diligentius excutiant , *Sc* illius finus omnes , *Se* latebra· explorent , cujus quidem diicuti<w-faclend* modum , fspius cdoc antur a Parocho.

111.

Confeflarii tum in Ponitentibu· interrogandi, aut mftruendis , cum in concedenda , aut drtferenda abfolutionc , tum in fatisfaAioorbns injungendis, Regulas a Rituali Roman· , A' a Sancto Carolo traditas fcquantur.

IV.

Nulli Confeflario liceat extra locum pro quo appiouatus fuit , lme licentia Epifeopi

Con-

Confeffionea audire : cum alver aViplo coqcef- Λ
(■ ablolutiones iÿite ac invalide Tint.

I V. ;

Quoties SacraehentumJjoc Sacerdotes Sseu-
lares adminiftranr, Supei^Iliceo, quantum fie-
ri poteft, lint induti, ncc iplisconrelEoncsmu-
herum , fublajo ncceUitatis çxlu, extra Tribu- I
nal audire liceat

J L

Medicis ptCcipimus , ut cum infirmem peri-
clitantem primum inviferint , ad peccata confi-
tenda , ilium adhortentur a *le* ne ad cum , nili B
confefium, tertio accedant , fub pana iaterdi-
âi ab ingreflia Ecclefi· prohibemur·

CAPUT XII.

Dt £xrrrw4-{/«0>«M.

I.

PAROCHIS prccipit fanda Synodus , ut cum infirmo factum przbuent Viaticum, eundem , dum adhuc integat eft fenlibus , *ad* Eatremu-Undiunit Sacramentum recipiendum préparent t ipfum hortantes , ut ommbui ab-
jeôis hujut izcuh delidetiu ad fola coelcltia C
afpuct.

IE t

Moneant fepiflime Parochianos fuoi anima-
rum Pallore·, ne dura ptiKulolc quis agrotat,
tardius diifcrat hoc Sacramentum lulcipere , *Sc*
imperitum vulgus ab hac faliiilima opinione re-
trahere cmientur , qua per illam Unâionem
mortem accelerari exlftimat , cum tamen , ut
ea verba Divi Jacobi intc'lrgitrrr , non folum
ad remedium animae , fed etiam ad levamen
corporis, hoc Sacramentum iiic.it inllitutum-

D

CAPUT XIII.

De QrJite.

'I.

CUM non alios facris Ordinibus initiari li-
ceat , quam quos conlliterit morum inno-
centia, pietate &· omnibus vutntibus elle com-
mendabiles, prohibet lanii i Ivnodus, ne Paro-
chi leftimonium de vita &. moribus concedant
Clcncis ia eorum Parochis commorantibus ,
nili vita , exemplo , cerem prvluterint , per
dies Dominicos ac I clios Divinis interfuerint
Odiens , Bead faciam Menlam femel falteoa E
lingulis menfibus conlucveiint accedere qua in-
re eofdem Parochos mcminiflie par eft, eumgra-
villuni peccati reum fieri , qui cum tanto Lc-
clclr· damno Epifcopum decipit.

C Δ P ti T XiV.

Dt Mtirunnut..

I·

SANCTA Synodus przripit, *le* mandat om-
nibus Parochu *Se* facerdotibuF h.b pana
I' ipcnliiini» ıp!·> iado incurrenda , Λ Epifco- I
pıı aut eoium V(carııv Generalibus rcicrvau,
nc Matrimonia celebrent partiut., aberjus Pa-
rochi· fine licentia Epiicopi › aut Paiochi il-
larum par ium , cum'Matrimonia ejufmodi cx
Ecclclie Legibus nulla *Se* irrita (int.

I I.

Jifdctn etiam prohibet , nc ullum Ma'rimo-
nijm I debtent , i.ili' tnna praeceiir-.r Kaivio-
rtrm proi lama: r · , ›>*t* ab illa per I.[*ihopnnr*
di. pc.ilarurn t icit cum Partibus , nondum cla-
pl›› viginti quatuoi horarum Ipatio Parochi non
iubmuidirent .

HI.

Matrimonia *aou in* privatis Capeflir , non
poft meridiem , aut extra celebrationem Mil-
le , non eodem dic , quo ultima Bannoruni
Putthmatio taita eft , celebrentur . Parochus
abique licentia Epij^opi contrafacicns ptzoa
iufpenfionis puniatur.

1 V.

Nemo ad Matrimonii Sacramentum admit-
tendus , nili Rudimentis I idei luerit imbutas,
prius confcflus lit , *le* muneri Pafchali fatufe-
ccrit.

C A P U T XV.

Dt ItJtliitlii:·

I.

INDULGENTIA! perpetu», vel ad tempus,
non publicentur , etiam apud Regulares ›
nili primum ab Epifeopo , vel ab ejus Vicano
' Generali viis init *Ic* lubGgnat· .

II.

Harum autem utilitatem *te* virtuttm explı-
cent Parochi, doceantque quibus mediis&r ope-
ribus fruâum illarum I idcles conftquantur.

CAPUT XVL

De HelifiHU.

I.

SACRIS Sanôorurn Reliquiis maximum ho-
norem perpetuo exhibuit Ecclefia i ideo
prreipimut eas *ia cxpfis* decentibus religiofeaf-
lervarii nec cat popufq dcpfculandas tradi, ni-
fi per facerdotem ftola *ic* lupcrpellicesr indu-
tum I

II.

Stridiffirne prohibemus, ne ullas Parochi,

Δıά

oifi ab Epifeopo approbat* fuerint. populo venerandas proponant, aut in procei&oaibu φ

"i

Caveant etiam , ne , dum SanâitEmum Sacramentum etpofitumetitpablico Fidelium cultui venerationem tanto facramento habitam transferant ad Reliquia, , fi qu* in Altari Une eapolit* fint

CAPUT VJI.

X>« *StftlHHi».*

NULL'1 in pofterum in Ecclefiis fepelian. tur , nifi de licentia Epifeopi ; aut nifi ." dc id ipfis competat,

II.

Cum jute communi ad Parochos tantum pertineat Fidelium DefianSorutt^ corpora e domo efferre , fanda fynodus Regularibus quibufeunqua prohibet, ne fine illorum licentia hoc tqpdus fibi arrogent.

III.

Sciant autem Regulares, fi. quempiam ad eligendam fepulturam in propriis Monafteriis inducant, fe poenas incurrere contentas inCon-Aitutione Boaifacii VIII. qiue-incipit ; roa» *ftriaitii'*

Coemeterii mûrit & jtnufc obferati, debite (laudantur, ne ad illa jumentir, czterifque be-

A Aiis pateat aditus « k in btnnibus Crus trigater. . . .

NOS PETRUS DE GUERIN* DE TEMCIN Archiepifcopus Princep Ebredunenfis, Sanâi Romani Imperii Princeps k Trt-CamcraritUj Throno Pontificio Affiftens, Regi ab omnibus Conii!ii,, h*c Decreta * nobis dcfinita fubftripfimui.

+ PETRUS Arch. P. Ebred.

j· Ego Francifcus Ep. *8c* Comer Vapincenfit Princeps fanâi Imperii fubfcripfi .

Î Ego Hcnricus Ep. Maffilienli, fubfcripfi.

Ego Joannes Ep. D. Bellicenfis, Sacri Romani Imperii Princeps fubfcripfi.

B Î Ego Fiodoardus Ep. Vincienfis fubfcripfi.

Ego Petrus-Jofephus de Caftellane Ep. Forojulicnfis fubfcripfi ·

'-f· Ego Petrus - Francifcus Ep. Siflaricenfis fubfcripfi .

+ Eff° Dominicus Ep. Glandavenfis fubfcri-

+ Ego Antonius-Francifcus Ep. Æducnfis fubfcripfi .

-f-Ego Francifcus - Rcginaldus Ep. Vivarienfis fubfcripfi.

·f· Ego Joannes - Baptifta Ep. Aptenfis fubfcripfi

■f Ego Alexander Ep. *ti* Come, Valentinenfis fubfcripli.

C -f- Ego Joannes Ep. *ic* Princeps Gratianopolitanus fubfcripfi.

■f Ego Carolus-Odavianus Ep. GraiTcnfi, fubfcripfi .

+ Ego Raimundus Ep. Nicienfis fubfcripfi .

Ego Francifcus de Pucet Vicarius Generalis atque Procurator generaliter ad omnia deputatus Illullriflimi fe Reverendiflimi Domini Epiicopi Dinienlis ejus nomine inteifui & fubfcripfi , *ti* omnia & fingula in hac fanfia Synodo Rbredunenfi Aâ< » Decreta , Edita fe Promulgata i Ejus 3r. Eccfcfis fu* nomine recipio .

FINIS TOMI TRIGESIMI QUARTI.